

Sinonimni slovar slovenskega jezika

Sinonimni slovar slovenskega jezika

© 2016, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Založba ZRC, ZRC SAZU

Glavna urednica

Jerica Snoj

Avtorji

Jerica Snoj, Martin Ahlin,
Branka Lazar, Zvonka Praznik

Tehnološka podpora

Nina Ledinek, Andrej Perdih

Oblikovanje naslovnice

Dušan Grobovšek, Idejološka ordinacija

Prelom

Simon Atelšek

Izdajatelj

Inštitut za slovenski jezik
Frana Ramovša ZRC SAZU

zanj

Marko Snoj

Založnik

Založba ZRC

zanjo

Oto Luthar

Glavni urednik založbe

Aleš Pogačnik

Tisk

Collegium Graphicum, d. o. o.

Naklada

2300 izvodov

Prva izdaja, prvi natis

Ljubljana 2016

Digitalna različica (pdf) je pod pogoji licence CC BY-NC-ND 4.0
prosto dostopna:

<https://doi.org/10.3986/9789612549183>

CIP – Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

811.163.6'373.421(038)

SINONIMNI slovar slovenskega jezika / [avtorji Jerica
Snoj ... [et al.] ; glavna urednica Jerica Snoj]. - 1. izd., 1. natis.
- Ljubljana : Založba ZRC, 2016

ISBN 978-961-254-918-3

1. Snoj, Jerica

286687744

Sinonimni slovar slovenskega jezika

Ljubljana 2016

Predgovor

Leta 1991 je bil dokončan in leta 2014 v drugi izdaji deloma dopolnjen *Slovar slovenskega knjižnega jezika*, v katerem so predstavljeni pomeni slovenskih besed in besednih zvez. Toda prikaz pomenske ravnine danega jezika ni celovit, če ne omogoča pregleda nad sinonimi, tj. besedami in besednimi zvezami, ki imajo podoben pomen in se v besedilih pojavljajo v vlogi variantnih poimenovanj. Ta pregled sedaj prinaša *Sinonimni slovar slovenskega jezika*, v katerem je za slovenski jezik prvič sistematično prikazano, katere besede in besedne zveze se povezujejo s skupnim pomenom. Delo je nastalo v Leksikološki sekciji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU in sledi slovaropisnemu izročilu te ustanove. Vsi štirje njegovi avtorji so bili uredniki pri prvi izdaji *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* in pri *Slovarju Slovenskega pravopisa* iz leta 2001; zasnova in izdelava *Sinonimnega slovarja slovenskega jezika* izhaja iz njihovih dolgoletnih slovaropisnih izkušenj.

Kot tip slovarskega priročnika je sinonimni slovar razmeroma ohlapno določen tako v slovaropisni teoriji kot v slovaropisni praksi. To ni presenetljivo glede na značaj in bistvo sinonimije. V jezikoslovnih teorijah je splošno sprejeto pojmovanje, da popolnih sinonimov kot pomensko povsem enakih jezikovnih izrazov v jeziku ni. Določanje meril in leksikografskih postopkov, s katerimi se praktično ugotavlja sinonime za prikaz v slovarju, je zahtevno in z ozirom na vselej omejeno poznavanje jezikovne realnosti včasih tudi negotovo. O slovaropisnem značaju sinonimnega slovarja pogosto odloča že obstoječe slovarsko izročilo, ki v danem jezikovnem okolju utrjuje prisotnost določenega tipa sinonimnega slovarja. Z ozirom na vse to je razumljivo, da so obstoječi sinonimni slovarji različnih jezikov po slovarski zasnovi in obsegu raznoliki.

Sinonimni slovar slovenskega jezika se sicer ni mogel zgledovati pri predhodniku, kot slovarski priročnik za slovenski jezik pa se nujno navezuje na slovaropisno izročilo, posredovano v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika*. Povezanost je neposredno razvidna v nekaterih temeljnih postavkah slovarske zasnove. Tako kot v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* se leksikalni pomen v *Sinonimnem slovarju slovenskega jezika* pojmuje kot določljiva danost, ki se ugotavlja na osnovi najbolj tipičnih besednih zvez. Skupni pomen, ki utemeljuje povezovanje sinonimov v niz, ima vlogo skupnega imenovalca vseh členov sinonimnega niza. Opisan je v razlagi, individualna pomenska vrednost posameznih sinonimov pa je razvidna iz posebnih oznak. Rabo sinonimov prikazujejo slovarska ponazorila, preverjena neposredno v besedilnem gradivu.

Ob tem, da spoštuje slovaropisno izročilo *Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, upošteva *Sinonimni slovar slovenskega jezika* pridobitve leksikologije ter leksikografske teorije iz obdobja, ki ločuje ti dve deli. V tem okviru ima pomembno mesto vse globlja uzaveščenost leksikalnega pomena kot nerazdružne povezave denotativnega pomena in skladijske vloge ter konotativnosti in pragmatike. To pojmovanje omogoča ustrezno objektivno obravnavo pomenske podobnosti kot bistva sinonimije. Dejstvo, da sta dve besedi ali besedni zvezi sinonima, namreč ne zadeva izolirano samo te dvojice besed ali besednih zvez v njuni statični poimenovalni vlogi, pač pa še druge jezikovne danosti (npr. izbiro stavčnega vzorca, besedilno zvrst, zvrstno-stilno označenost). Temu pogledu na leksikalne sinonime ustreza pojem *sinonimija* kot združevalni pojem za jezikovne danosti, povezane z variantnostjo ubesedovanja; s tem se – v skladu s siceršnjim slovenističnim slovarpisjem – povezuje odločitev za uporabo izraza *sinonim* ob sicer možnem izrazu *sopomenka*.

Pri oblikovanju zasnove *Sinonimnega slovarja slovenskega jezika* je bil odločilen namen, da slovar vključuje leksikalne sinonime v čim širšem obsegu, brez omejitev na ravni kategorialne različnosti poimenovane predmetnosti in brez omejitev na ravni besednovrstne kategorialnosti. To izho-

dišče je za ugotavljanje sinonimov narekovalo obravnavo čim večjega števila slovenskih besed in besednih zvez. Za *Sinonimni slovar slovenskega jezika* v tej izdaji je bilo s stališča sinonimije sistematično upoštevano vse slovensko besedje, ki je bilo doslej pomensko določeno v slovenskih splošnih slovarjih, tj. v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* in v *Slovarju novejšega besedja*. Priložnostno se je upoštevalo tudi besedje iz drugih slovenskih slovarjev. *Sinonimni slovar slovenskega jezika* tako vključuje celotno sinonimijo osrednjega poimenovalnega fonda slovenskega jezika. Pomenski opisi v upoštevanih slovarjih so imeli vlogo gradivnega vira. Pri utemeljevanju zasnove in snovanju posameznih slovarskih sestavkov za prvi slovenski sinonimni slovar je bilo sicer treba mnoga pomenslovna in slovaropisna vprašanja rešiti na novo.

Vsak slovarski priročnik teži že po svoji naravi h gospodarnosti slovarskega prikaza, in to velja tudi za *Sinonimni slovar slovenskega jezika*. V slovarju navedeni sinonimni nizi so le jedrnatih slovaropisno formalizirani povzetki ugotovljenih sinonimnih razmerij, v katerih so z ustreznimi slovaropisnimi sredstvi (slovnične oznake, zvrstno-stilne oznake, besedilna ponazorila poleg pomenskih razlag) prikazane svojske pomenske lastnosti posameznih sinonimov. Vsak sinonimni niz bi sicer lahko bil predmet specialne študije, v kateri bi edino bilo mogoče natančno osvetliti pomensko svojskost vsakega sinonima in njegovo različnost v razmerju do drugih sinonimov niza. Slovarski sestavki nazorno kažejo, da bistvo sinonimije ni v pomenski prekrivnosti besed in besednih zvez, pač pa v omogočanju poimenovalne variantnosti, namenjene čim bolj ustreznemu ubesedovanju različnih vsebin.

Področje slovenske sinonimije je sicer obsežnejše od prikazanega v slovarju in se nenehno širi, tako da ugotovljeni sinonimni nizi ne po številu ne po obsežnosti niso dokončni. Pri tem je pomembno, da tako slovarska zasnova kot tudi sedanja uresničitev *Sinonimnega slovarja slovenskega jezika* omogočata takojšnje in sprotno dopolnjevanje že ugotovljenih sinonimnih nizov z novimi nizi, dopolnjevanje že ugotovljenih sinonimov z novimi, še navedenimi sinonimi, kot tudi razširitev zasnove z obsežnejšim prikazom tipične besedilne zamenljivosti na ravni posameznih besednih zvez. Zasnova *Sinonimnega slovarja slovenskega jezika* dopušča, da se bo slovar v prihodnjih izdajah čim bolj sproti in neovirano odzival na nenehno spreminjanje zunajjezikovne in jezikovne stvarnosti in bo učinkovito premoščal omejitve, ki jih tehnično-organizacijsko vključuje prav vsaka posamezna izdaja slovarja.

Z obsežnim prikazom sinonimov slovenskega jezika *Sinonimni slovar slovenskega jezika* ni le novi jezikovni priročnik za slovenski jezik, pač pa je hkrati uporabni praktični prispevek za prihodnja slovarska dela in obsežen gradivski vir za jezikoslovne raziskave. Kot prvi sinonimni slovar za slovenski jezik nosi med drugim odgovornost za vzpostavitev določenega pojmovanja, kaj je v slovaropisju sinonim, katero vlogo ima sinonimija v poimenovalnem sistemu in katero pri ubesediljenju. Zato je v uvodu natančneje utemeljena slovarska zasnova in podrobno opisana slovarska zgradba. Vendar pa poznavanje uvoda ni potrebno za praktično uporabo slovarja na ravni spoznavanja sinonimov kot variantnih poimenovanj. Praktični uporabi je namenjen shematski prikaz zgradbe slovarskih sestavkov na začetku knjige in seznam krajšav, slovarskih oznak in znakov na koncu knjige. Oba pripomočka omogočata lahko in hitro razumevanje slovarskega besedila.

Glavni namen *Sinonimnega slovarja slovenskega jezika* je gotovo ta, da kot jezikovni priročnik uporabniku omogoča čim lažje najti odgovor na vprašanja v zvezi s sinonimi. Vendar pa slovar vlogo praktičnega priročnika tudi presega. Po svoji vsebini je namreč zanimiva knjiga, ki bralca vodi po razkošju poimenovalne in ubeseditvene variantnosti slovenskega jezika, ga spodbuja k jezikovni ustvarjalnosti in mu ob tem omogoča svojski užitek, uresničljiv edino ob dejavnem stiku z jezikom, še zlasti z materinščino.

Ljubljana, avgusta 2016

Jerica Snoj
Glavna urednica

Zasnova in zgradba *Sinonimnega slovarja slovenskega jezika*

Uvodno poglavje osvetljuje pomenoslovne in slovaropisne danosti, ki določajo vsebino in obliko *Sinonimnega slovarja slovenskega jezika*. Ker sama strukturiranost slovarskega sestavka najbolj stvarno odraža bistvene značilnosti pojmovanja leksikalne sinonimije, na katerem temelji slovar, se večji del uvoda posveča podrobnemu opisu zgradbe slovarskih sestavkov in z opisom posameznosti omogoča vpogled v *Sinonimni slovar slovenskega jezika* kot celovito slovaropisno delo.

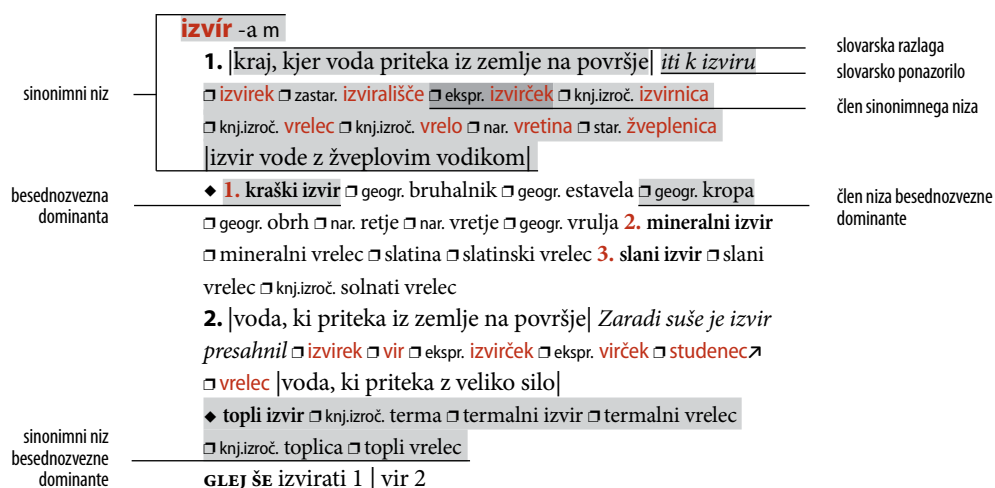
O vsebini *Sinonimnega slovarja slovenskega jezika*

Sinonimni slovar slovenskega jezika (v nadaljevanju tudi SSSJ) je jezikovni priročnik, v katerem so navedene izrazno različne besede in besedne zveze s podobnim pomenom, imenovane sinonimi ali sopomenke. Slovar na osnovi jezikoslovnih spoznanj prikazuje leksikalno sinonimijo kot področje pomenske ravnine slovenskega jezika. Navajanje sinonimov je na določeni način urejeno v skladu s slovaropisnimi zahtevami in svojskost vsebine *Sinonimnega slovarja slovenskega jezika* je najbolj razvidna prav ob pogledu na to ureditev.

Sinonim kot osnovna enota sinonimije je določen znotraj razmerja med dvema izrazno različnima besedama ali besednima zvezama, ki ju povezuje skupni pomen. Temu bistvu sinonimnega razmerja ustreza zgradba slovarskega sestavka v SSSJ.¹ Temeljna zgradbena prvina v slovarskem sestavku SSSJ je namreč pomenska enota, ki je oblikovana tako, da ima v središču pomenski opis v obliki slovarske razlage.

Sinonimi: besede in besedne zveze s podobnim pomenom

Zgradba dominantnega slovarskega sestavka:
odraz pojmovanja sinonimnega razmerja

¹ Besedilo je mestoma pripravljeno z vnašalnim sistemom ZRCola (ZRCola.zrc-sazu.si), ki ga je na ZRC SAZU v Ljubljani (www.zrc-sazu.si) razvil Peter Weiss.

Razlaga skupnega pomena
sinonimov v nizu

Razlaga slovaropisno uresničuje pomensko povezavo med leksikalno enoto, zapisano v dominantni iztočnici v vlogi nosilke sinonimnega niza (leksikalna enota **izvír** -a m v gornjem ponazorilu), in med členi niza, ki so navedeni desno od razlage in so z dominantno iztočnico (in posredno tudi vsak nasproti vsakemu) v sinonimnem razmerju (členi niza *izvirek*, *izvirališče*, *izvirček* itd. v ponazorilu). Vse leksikalne enote, navedene levo in desno od pomenske razlage, skupaj predstavljajo sinonimni niz, tj. sinonime ali sopomenke v določenem pomenu. Sinonimni niz je v *Sinonimnem slovarju slovenskega jezika* utemeljen v pomenu, tj. pomenski danosti, ki je dostopna po poti pomenske analize kot skupna vsebinska lastnost izrazno različnih leksikalnih enot.

V tej obliki SSSJ posreduje pregled nad skupinami izrazno različnih besed in besednih zvez slovenskega jezika, ki jih povezuje skupni pomen. Za izdelavo tega pregleda so bili sistematično obdelani pomenski opisi v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* in v *Slovarju novejšega besedja* in priložnostno še nekateri drugi gradivni viri. Na osnovi tega gradiva ugotovljeni sinonimi so v slovarju neposredno prikazani v obliki 33 077 sinonimnih nizov. S tem je sistematično zaobsežena sinonimija osrednjega poimenovalnega fonda slovenskega jezika. Med sinonimi so poleg osrednjih in najpogosteje rabljenih navedeni tudi manj znani in obrobni. Slovarsko formalizirano so opisane pomenske in zvrstno-stilne svojskosti vsakega sinonima.

Poleg slovarske razlage je pri vseh dominantah navedeno slovarsko ponazorilo v obliki vzorčnega sobesedila, ki je veljavno za vse sinonime v določenem pomenu. (Gl. ponazorilo zgoraj.) Če izpostavljeno skupno ponazorilo za katerega od sinonimov ni dovolj ponazarjalno, ima kot člen niza lastno ponazorilo.

Pomenska svojskost
posameznih sinonimov

Izrazno različnih leksikalnih enot, ki bi bile pomensko povsem enakovredne in v katerem koli besedilu zamenljive, dejansko ni. To jezikovno dejstvo je v SSSJ upoštevano tako, da se v okviru zasnovnih možnosti prikazuje pomenska svojskost posameznih sinonimov. Na ravni leksikalnega pomena je to v *Sinonimnem slovarju slovenskega jezika* neposredno prikazano z dopolnjevalnimi razlagami pri delnih sinonimih in z navajanjem zvrstno-stilnih oznak za opisovanje konotativnega pomena in socialno-funkcijske označenosti. Posredno na pomensko svojskost danega sinonima kaže tudi individualno ponazorilo rabe, navedeno ob posameznem sinonimu v nizu. Individualne posebnosti besedilne rabe so sicer lahko navedene še v posebnem razdelku, imenovanem »besedilne omejitve«.

Besedilne zamenljivke

V nekaterih slovarskih sestavkih se prikaz sinonimije dopolnjuje tako, da so poleg sinonimov v ožjem smislu navedene tudi podpomenke dane dominante in povedkovniške zamenljivke, če se v jezikovni rabi potrjujejo kot značilne zamenljivke za dano dominantno. (Gl. npr. razdelek **PODPOMENKE** v slovarskem sestavku **govoriti** -ím nedov. in razdelek **POVEDKOVNIK** v slovarskem sestavku **prebrisan** -a -o prid.)

Vse besedne vrste

Sinonimni slovar slovenskega jezika izhaja iz pojmovanja, da je temelj ugotavljanja sinonimije leksikalni pomen kot nerazdružna povezava denotativnega pomena, v katerem je abstrahirana zunajjezikovna resničnost, in kategorialnega pomena oz. besednovrstne pripadnosti, ki se nanaša na skladiščno vlogo jezikovnega izraza v stavku kot strukturni enoti sporočila. Na tej osnovi SSSJ enotno prikazuje sinonimijo vseh leksikalnih enot ne glede na besednovrstno pripadnost.

SSSJ ne vključuje variantnih lastnoimenskih poimenovanj; lastna imena so upoštevana le kot sestavina občnoimenskih frazeoloških besednih zvez.

Več kot samo naštevanje
sinonimov

Na prvi pogled prinaša SSSJ naštevalno navajanje sinonimov. Z uresničitvijo določene slovarske zasnove kot celovite zamisli o tem, kako v slovarski obliki prikazati sinonimna razmerja določenega jezika, pa slovar posreduje sistematični opis pomenske ravnine slovenskega jezika s stališča sinonimije kot enega od pomenskih razmerij.

O gradivu za *Sinonimni slovar slovenskega jezika*

Leksikalni pomen je tista danost, na osnovi katere se ugotavlja sinonimno razmerje med dvema leksikalnima enotama ali med več leksikalnimi enotami. V skladu s tem so gradivno izhodišče za SSSJ pomenski opisi v slovenskih razlagalnih slovarjih, ki omogočajo ugotavljanje in opisovanje pomenske podobnosti in na tej osnovi ugotavljanje sinonimov. Vendar to izhodišče samo zase pri sestavljanju sinonimnega slovarja ni zadostno. Pomenski opisi v splošnih razlagalnih slovarjih namreč navajajo pomenske lastnosti, ki so razločevalne za dani pomen in s katerimi je dani pomen razločevalno opisan znotraj pomenskega sistema. Zato ti opisi pogosto ne zadoščajo za presojo razmerja med pomensko podobnimi leksikalnimi enotami in je skupni pomen sinonimnih besed in besednih zvez pogosto potrebno na novo ugotavljati in opisovati.

Pomenski opisi v razlagalnih slovarjih: orodje pri ugotavljanju sinonimije

Podobno ima tudi pomenska razlaga v splošnih razlagalnih slovarjih vlogo orodja, ki omogoča prepoznavanje pomenov, za katere se v danem jeziku ustali niz sinonimnih izrazov, ne da bi sama zase v vseh primerih že bila razlaga sinonimnega niza. Praktično to pomeni, da je razlaga niza v *Sinonimnem slovarju slovenskega jezika* lahko različna od slovarske razlage, zapisane v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* (v nadaljevanju tudi SSKJ). Tako imajo npr. v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* enako slovarsko razlago leksikalne enote **nórma** -e ž, **pravílo** -a s in **predpís** -a m, ki so v skladu z merili SSSJ prepoznane kot sinonimi, in sicer v določenih pomenih. Primerjava med njimi narekuje, da je vsaka od teh leksikalnih enot lastna dominanta z lastnim sinonimnim nizom in tudi lastno slovarsko razlago, ki je npr. pri dominantni **nórma** -e ž različna od tiste v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika*.

Različnost razlage v splošnem slovarju in sinonimnem slovarju

Poleg tega opravljajo slovarske razlage v splošnih slovarjih vlogo gradivnega vira šele v povezavi z neposrednimi besedilnimi ponazorili. Neposredno besedilno gradivo je nujno za preverjanje sodobnih besedilnih uresničitev sinonimov in za abstrahiranje relevantnih besedilnih vzorcev (ponazarjalno gradivo), v katerih se potrjuje zamenljivost kot ena od definicijskih lastnosti sinonimije. Prav tako je neposredno besedilno gradivo nujno za presojanje nevtralnosti in zvrstno-stilne označenosti sinonimov.

Besedilno gradivo v korpusih slovenskega jezika

Glede na cilj SSSJ, da celovito in izčrpno prikaže sinonimijo slovenskega jezika v čim večjem obsegu, je kot gradivni vir osrednjega pomena pomenski opis v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika*, ki vključuje najbolj obsežno s pomenskimi razlagami opremljeno zbirko slovenskega besedja. Tako so bile za SSSJ sistematično obravnavane dostopne sinonimne povezave vseh leksikalnih enot, ki so pomensko predstavljene v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika*. Ob tem je treba poudariti, da to niso le iztočnice in podiztočnice iz SSKJ, pač pa tudi vse druge leksikalne enote, ki so implicitno prisotne v slovarskem besedilu v SSKJ.

Identificirane nove leksikalne enote znotraj SSKJ

Med temi enotami so izpridevniški konverzni samostalniki, izdeležniški lastnostni pridevniki, izdeležniški stanjski pridevniki, izpridevniški prislovi, izdeležniški prislovi, prislovne zveze in večbesedne leksikalne enote vseh besednih vrst (frazologija). Slovarski sestavki s sklicevalnimi razlagami (razlaga 'nanašajoč se na' pri pridevnikih), besedotvornimi razlagami (razlaga 'glagolnik od', 'pridevnik od', 'deležnik od', 'prislov iz') in podiztočnicami so bili v postopku ugotavljanja sinonimnih razmerij prevedeni v samostojne pomenske opise, prilagojene ugotavljanju sinonimije. Tako je bila npr. deležniška podiztočnica **določén** -a -o pri glagolu **določíti** -óčim dov. iz SSKJ izhodišče za več leksikalnih enot, ki morajo biti s stališča sinonimije obravnavane vsaka posebej: 1. povedkovniška leksikalna enota **določén** -a -o v pomenu 'izraža, da so danosti, ki odločajo o tem, kakšno, kolikšno je kaj, izbrane' (npr.: *Cene so določene*); 2. povedkovniška leksikalna enota **določén** -a -o za kaj v pomenu 'izraža prisotnost želje, hotenja, da kdo postane kaj' (npr. *Določén je bil za zdravnika*) in pridevnik **določéni** -a -o s pomenom 'ki je znan, a se noče, ne more imenovati' (npr. *Poznam določeno osebo, ki ji to ne bo všeč*).

Nadalje so bile v besedilu *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* za potrebe *Sinonimnega slovarja slovenskega jezika* na novo preverjane in v samostojne leksikalne enote osamosvojene stalne besedne zveze, ki so v slovarskih sestavkih v SSKJ navedene na več načinov: kot posebni tip

ponazarjalnega gradiva (npr. prislovne zveze, medmetne zveze, členkovne zveze, povedkovniške zveze), kot stalne besedne zveze v frazeološkem in terminološkem gnezdu in kot izpostavljene besedne zveze z lastno pomensko enoto ali s pojasnilom »v zvezi« ali »v zvezi z«. S tem je uresničeno zasnovno načelo SSSJ, da se v obravnavi sinonimije enakovredno upoštevajo enobesedne in večbesedne leksikalne enote.

V okviru opisanega gradivnega pristopa je bilo za *Sinonimni slovar slovenskega jezika* pomensko analizirano precej več leksikalnih enot, kot je v SSKJ iztočnic in podiztočnic in precej več leksikalnih enot, kot je v *Sinonimnem slovarju slovenskega jezika* iztočnic in členov niza.

Priložnostno upoštevano gradivo

Podatki, ki so bili na osnovi *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* pridobljeni kot relevantni za slovarski opis sinonimije, so se priložnostno dopolnjevali z gradivom terminoloških slovarjev z omejitvijo na tisti del strokovnega izrazja, ki je prisoten v splošni rabi.

Neknjižne zvrsti (pogovorni jezik, narečje, sleng, žargon) so v skladu z zasnovo SSSJ večinoma upoštevane v obsegu, kot ga določa prisotnost teh zvrsti v knjižnih besedilih, na katerih pretežno temeljijo upoštevana leksikografska dela. Neposredno iz govornega jezika, v katerem zlasti živijo neknjižne zvrsti, so bili sinonimi sprejemani v SSSJ priložnostno.

Gradivne omejitve

Zasnova SSSJ je za prvo izdajo slovarja predvidela prikaz leksikalne sinonimije v obsegu osrednjega dela poimenovalne ravnine slovenskega jezika. To omejitev so narekemale tudi objektivne okoliščine: omejeni čas izdelave slovarja in omejeno število sodelavcev pri pripravi prve izdaje. Sama zasnova SSSJ sicer omogoča za prihodnje izdaje poljubno razširitev gradivnega obsega.

Leksikalnopomenoslovna utemeljitev slovarske zasnove

Sinonimija v službi ubeseditvene variantnosti

Sinonimija je v leksikalnem pomenoslovju določena kot razmerje med leksikalnimi enotami (besedami, besednimi zvezami), ki so izrazno različne in imajo enak ali podoben pomen.² Temeljna za obstoj sinonimije je ubeseditvena variantnost, tj. dejstvo, da je mogoče določeno vsebino jezikovno izraziti na različne načine in z različnimi jezikovnimi sredstvi; eno od teh sredstev so leksikalni sinonimi. Za poenostavljeno ponazorilo vzemimo npr. leksikalno enoto **déklica** -e ž s pomensko uresničitvijo v povedi *Smeh je premagal spogledljivo **deklíco***. Vsebina navedene povedi bi se v določenih okoliščinah variantno lahko izrazila tudi tako, da bi namesto **déklica** -e ž nastopila npr. leksikalna enota **frklja** -e ž: *Smeh je premagal spogledljivo **frkljo***. Besedi **deklíca** in **frklja** sta v sinonimnem razmerju, sta sinonima (sopomenki); ubesedujeta isto vsebino, ki je slovarsko razložena takole: 'oseba ženskega spola do pubertete'. Dokaz za njuno sinonimnost je, da se v danem besedilu lahko pojavita na istem mestu znotraj stavka z določenim stavčnim vzorcem, ne da bi se spremenila upovedena vsebina. Za določeni pomen je v jeziku lahko na voljo več sinonimov, ki se povezujejo v sinonimni niz. V gornjem primeru se v sinonimni niz poleg leksikalnih enot **déklica** -e ž in **frklja** -e ž uvrščajo še druge: **deklétce** -a s, **púnčka** -e ž, **deklíč** -íča m, **frkljica** -e ž, **gospodičnica** -e ž, **puncè** -éta s itd.

Izvori sinonimije

Leksikalna sinonimija je utemeljena v potrebi, da se določena danost poimenuje na različne načine, z različnimi izrazi. Poimenovalna raznolikost ima lahko izvor v objektivnih okoliščinah ali pa v raznolikem ubesedovalčevem osebnem doživljanju objektivnih danosti. Med objektivne okoliščine, ki so lahko motivacija za nastanek in obstoj sinonimnih poimenovanj, sodi npr. zastarevanje nekaterih izrazov ob hkratnem uveljavljanju novejših (npr. *brati* namesto *čitati*, *blagajna* namesto zastarelo *blagajnica*, *časopis* namesto *časnik*) ali različnost poimenovanj glede na

² Leksikalnopomenoslovne utemeljitve, upoštevane v zasnovi *Sinonimnega slovarja slovenskega jezika* in povzete v uvodnem besedilu, se navezujejo na pojmovanje leksikalnega pomena in leksikalne sinonimije, kot je predstavljeno v monografiji *Slovensko leksikalno pomenoslovje* Ade Vidovič Muha. (A. Vidovič Muha: *Slovensko leksikalno pomenoslovje*. 2., dopolnjena izd. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2013).

družbeno pripadnost nosilcev jezika (npr. narečno *dečva* kot sinonim k *dekle*, *barufa* kot sinonim k *prepir*, *kregati se* kot neknjižno pogovorno namesto *prepirati se*). Subjektivne okoliščine kot motivacija za sinonimijo lahko vključujejo uvajanje novega poimenovanja na osnovi ocene, da je dano poimenovanje iz določenega razloga manj ali bolj ustrezno (npr. *živaloslovje* namesto *zoologija*). Posebni, najobsežnejši tip subjektivno motivirane sinonimije predstavljajo sinonimna poimenovanja, s katerimi se izraža pozitivno ali negativno razmerje do imenovane danosti (npr. *bebljati*, *besedičiti*, *blebetati*, *česnati*, *čvekatati* itd. kot slabšalni sinonimi k nevtralnemu *govoriti*; *deklica*, *deklič*, *gospodičnica*, *punček*, *punči*, *punčica*, *jerebička*, *gazelica*, *srnica* itd. kot ekspresivni sinonimi k nevtralnemu *dekle* ipd.).

S primerom sinonimnega para *deklica* – *frklja* sta zelo poenostavljeno prikazani pomenska enakost (jezikovnosistemska danost) in zamenljivost v besedilu (besedilna danost) kot dvojica jezikovnih danosti, s katerima je določeno sinonimno razmerje med leksikalnimi enotami. V zvezi s pomensko enakostjo je namreč treba upoštevati, da je že sam pojem »pomen« kompleksna danost, kar se odraža v težavnosti ugotavljanja, ali sta dani leksikalni enoti pomensko enaki. Podobno se je treba v zvezi z zamenljivostjo v besedilu zavedati, da ustaljenost leksikalne družljivosti v danem jeziku omejuje povezovalne možnosti leksikalnih enot in s tem načeloma nasprotuje zamenljivosti. Zgoraj navedeni sinonimi v nizu pri *déklica* -e ž za pomen 'oseba ženskega spola do pubertete' že na prvi pogled opozarjajo, da je individualni pomen vsakega od njih drugačen. Razlike med njimi so takšne in tolikšne, da realno ni mogoče besedilo, v katerem bi bili vsi sinonimi zamenljivo mogoči. Pomen, opisan v razlagi 'oseba ženskega spola do pubertete', s katerim so povezani sinonimi v omenjenem nizu, je v razmerju do individualnih pomenov posameznih sinonimov samo skupni imenovalec, ki sinonime povezuje v skupino poimenovalnih možnosti. Katera od teh možnosti se uresniči v besedilu, tj. kateri sinonim je uporabljen, je odvisno od vsakokratne tvorbe besedila, ki se podreja enkratnosti vsebine in ubeseditvene potrebe. Sinonimi za določeni pomen se v slovaropisju sicer ugotavljajo na osnovi besedilne resničnosti, tj. na osnovi mnogoštevilnih besedilnih pojavitev, vendar ugotovljeni sinonimni niz k določenemu pomenu kljub temu ostaja le abstraktni povzetek besedilnih uresničitvev.

Poenostavitev v merilu pomenske enakosti in besedilne zamenljivosti

Sinonimi v določenem pomenu so kot različne poimenovalne možnosti med seboj enakovredni, kar bi narekovalo, da so v slovarju prikazani povsem enako. Hkrati se sinonimi med seboj vendar razlikujejo po tem, v kolikšni meri je vsak od njih pomensko prekriven s skupnim pomenom niza in katere in kolikšne omejitve ima pri besedilnih uresničitvah. Tako je npr. samostalni *déklica* -e ž iz zgoraj navedenega sinonimnega niza v pomenu 'oseba ženskega spola do pubertete' v knjižnih besedilih zamenljiv skoraj z vsemi drugimi sinonimi, medtem ko npr. sinonim *frklja* -e ž zaradi izrazite stilne označenosti v nevtralnih besedilih dejansko ni mogoč. Na tej osnovi je za organiziranje prikaza sinonimije v sinonimnem slovarju lahko posebej poudarjen sinonim, ki v največji meri ustreza pomenu sinonimnega niza in v največji meri potrjuje zamenljivost z vsemi členi. Tako izbrani sinonim ima vlogo nosilca sinonimnega niza in je slovaropisno poimenovan dominanta. *Sinonimni slovar slovenskega jezika* vključuje ločevanje sinonimov na dominante in člene nizov. V skladu s siceršnjo slovaropisno prakso je dominantna v SSSJ navadno najpogosteje rabljeni in najbolj nevtralni sinonim. V slovarskem besedilu je ta sinonim t. i. dominantna iztočnica, tj. naslovna enota slovarskega sestavka, v katerem so navedeni vsi sinonimi za dani pomen.

Dominantni sinonimi in enakovrednost sinonimov

Izrazno je sinonim lahko ena beseda ali besedna zveza. S stališča sinonimije na ravni poimenovalnosti ni razlike npr. med besednima zvezama *magistralna cesta* in *glavna cesta* in enobesednim sinonimom *magistralka*; med *muškatni cvet* in *muškat*; med *spletni dnevnik* in *blog*; med *hoditi v šolo* in *šolati se ter drgniti šolske klopi*. SSSJ v prikazu sinonimije upošteva enakovrednost enobesednih in večbesednih sinonimov.

Vrste sinonimov

Glede na tvorjenost (v okviru neprevzetih besedotvornih prvin) je sinonim lahko netvorjena leksikalna enota (*žafra*n – *krokus*) ali tvorjena leksikalna enota (*žaba* – *žabura*). Tvorjeni sinonimi so lahko iz različnih besedotvornih podstav (*žabica* – *skokica*) ali iz iste besedotvorne podstave (*milina* – *miloba*; besedotvorne variante).

Sinonim je udeležen v sinonimnem razmerju in v sinonimnem nizu v enem določenem pomenu. Večpomenske leksikalne enote so lahko dominante več sinonimnim nizom. Npr. pridevnik **mlád** -a -o je dominanta dvema sinonimnima nizoma: v pomenu 'ki je v prvem obdobju življenja' (*mlad človek*) se povezuje s sinonimi *golobrad*, *mladičen*, *mladokljun*, *mladoven*, *mlečen*, *mlečnozob*, *rumenokljun*, *smrkav*, *zelen* itd., v pomenu 'ki je v prvem obdobju rasti' (*mlado drevje*) pa samo s sinonimoma *mladičen* in *mladoven*. V *Sinonimnem slovarju slovenskega jezika* so večpomenske leksikalne enote z različnimi pomeni lahko udeležene v več različnih sinonimnih nizih pri različnih dominantah.

Zamenljivost sinonimov v besedilu temelji v opravljanju iste skladenjske vloge v stavkih z enako zgradbo. Usposobljenost za določeno skladenjsko vlogo omogoča razvrščanje sinonimov v besednovrstne razrede, kot jih ponazarjajo spodnji primeri:

- samostalniški sinonimi: *deklica / dekletce / punčka / deklíč / frklja / frkljica / gospodičnica / punče / punči* itd.; *slikarski atelje / slikarska delavnica / slikarnica*;
- glagolski sinonimi: *ceniti koga / čislati koga / imeti v časteh koga / imeti v časti koga / imeti v čisljih koga / obrajtati koga* itd.; *goditi lan / mediti lan / mladiti lan*;
- pridevniški sinonimi: *ovinkast / kljukovit / okljukast / zavinkan / zavojit; bojazljiv / plašljiv / posran / strahopezdljiv / strašljiv / trepetav / ustrašljiv; mesečen / lunojasen / mesečinast / mesečinski* itd.;
- prislovni sinonimi: *oblastno / avtokratično / avtokratsko / samovoljno / despotsko / monopolistično / monopolno / prepotentno / samooblastno / samopašno / tiransko* itd.; *bahavo / bahaško / bahato / našopirjeno / po pavje / širokoustno / važno / veličavo* itd.; *brez soglasja / na svojo pest / na svojo roko* itd.;
- predložni sinonimi: *blizu / nedaleč od / v bližini / v obližju / lučaj od* itd.; *vzdolž / podolž; po sredi / po sredini / posred* itd.;
- vezniški sinonimi: *čepprav / četudi / kljub temu da / lahko (da) / ako / akoravno / akotudi / bodisi / čeravno* itd.; *zato / zaradi tega / spričo tega / v očigled temu* itd.;
- medmetni sinonimi: *bum / bumf / krak / paf / pok / puf / pumf / tresk* itd.; *cin / cingel / tin; fuj / brr / fej / fi / Pfej / pfuj / pu / tfej / uh* itd.;
- členkovni sinonimi: *gotovo / brez dvoma / brezdvomno / gvišno / nedvomno / nesporno / ni bes / ni hudič / ni pes / ni spak / ni vrag / vsekakor / zagvišno* itd.; *menda / baje / domnevno / anti / baje da / bojda* itd.;
- povedkovniški sinonimi: *dovzeten za kaj (biti dovzeten za glasbo) / sprejemljiv za kaj / dojemljiv za kaj / občutljiv za kaj; dovzeten za kaj (biti dovzeten za prehladna obolenja) / disponiran za kaj / nagnjen k čemu / podvržen čemu / sprejemljiv za kaj* itd.; *mraz (Zunaj je mraz) / mrzlo / hlad / hladno / ledeno / mrazek / mržeče* itd.

SSSJ opisuje sinonimijo v vseh naštetih razredih po enotnih slovaropisnih načelih.

V pomenoslovni teoriji ne manjka opozoril, da popolnih sinonimov, tj. leksikalnih enot, ki bi bile pomensko povsem enake in hkrati popolnoma zamenljive v besedilu, dejansko ni. To bi namreč bilo v nasprotju z načelom gospodarnosti v jeziku, ki izrazno različnost vselej povezuje s pomensko različnostjo. Slovaropisje se na to dejstvo odziva tako, da za prikaz sinonimnih razmerij oskrbi ustrezna slovaropisna sredstva, s katerimi opisuje razlike med sinonimi. Kljub temu je prikaz sinonimije v slovarju v primerjavi s kompleksnostjo tega pojava v živem jeziku nujno zelo poenostavljen in nepopoln. Poenostavitev je že to, da se kot pomenska enakost pri sinonimih pojmuje njihovo ujemanje v denotativnem pomenu, tj. v tistih pomenskih lastnostih, s katerimi je določeni jezikovni izraz povezan z imenovano zunajjezikovno danostjo, ne glede na njihovo različnost v konotativnem pomenu. Prav tako je poenostavitev, da se sinonimi dokazujejo z zamenljivostjo v besedilu ne glede na to, da imajo različno zvrstno-stilno vrednost in da so večinoma zamenljivi samo v besedilu znotraj določenega stavčnega vzorca, določenega besedilnega tipa in določenega stila, in nikakor ne v katerem koli besedilu. Sinonimni slovar zahtevnejšega tipa, kamor se uvršča SSSJ, te poenostavitve premošča tako, da s slovaropisnimi sredstvi opisuje, kako se sinonimi razlikujejo drugi od drugega na ravni pomena in na ravni besedilne rabe. Svojskost posameznih sinonimov v SSSJ izražajo zvrstno-stilne oznake, dopolnjevalne pomenske razlage, vezljivostne oznake, oznake besedilnih omejitev ter slovarska ponazorila kot primeri besedilne rabe.

Pojmovanje sinonimije v SSSJ vključuje zavedanje o tem, kako obsežno in razvejano je to področje, ki sega od morfemske izrazne različnosti do globinskih besedilnih pomenskih danosti; področje, ki vključuje poleg pomenske enakosti in besedilne zamenljivosti zlasti razlike med sinonimi in dejavnike, ki odločajo o vselej enkratni izbiri določene poimenovalne možnosti. Sinonimni slovar kot tip slovarja je kljub osredinjenosti na opisovanje te problematike v prikazu le-te omejen in nepopoln. Omejitve postavlja slovarju tako sam značaj priročnika, ki v skladu z izbrano slovarsko zasnovo lahko posreduje le omejeni izbor opisnih podatkov, kot tehnične in organizacijske okoliščine izdelave slovarja.

Za zasnovu SSSJ je bistvenega pomena, da vključuje leksikalno sinonimijo, tj. pomensko enakost in zamenljivost leksikalnih enot na osnovi njihovega leksikalnega pomena. Mogoča so namreč variantna upovedenja, ki so med seboj povezana na ravni pojmovnih vsebin, ne da bi te ubeseditve vključevale leksikalno sinonimijo. Npr. povezava med povedma *Začutil je veliko žalost* in *Srce se mu je stisnilo od žalosti* obstoji na ravni pojmov, na katere se nanašajo leksikalne enote *začutiti*, *srce*, *žalost*. Toda ta povezava ne vključuje leksikalnih sinonimov. S tem, ko se SSSJ omejuje na prikaz leksikalne sinonimije, uzavešča razliko med sinonimnim slovarjem in tezavrskim slovarjem. Tezavrski slovarji namreč temeljijo na evidentiranju variantnih poimenovalnih možnosti, povezanih z določeno zunajjezikovno vsebino, in ne na povezanosti leksikalnih enot, ki bi temeljila v leksikalnem pomenu.

Leksikalna sinonimija in
pojmovne povezave

Osnovna ureditev slovarskega besedila

Za boljšo predstavo o slovaropisni podobi SSSJ so pred podrobnim opisom zgradbe slovarskega sestavka kratko predstavljene značilnosti, ki so bistvene za razumevanje slovarske zgradbe kot celote.

V SSSJ se po obliki in po vsebini ločujeta dve vrsti slovarskih sestavkov: dominantni slovarski sestavki (gl. ponazorilo s slovarskim sestavkom *izvír* -a m na str. 7) in kazalčni slovarski sestavki (gl. ponazorilo s kazalčnim slovarskim sestavkom *mrvica* -e ž v tukajšnjem nadaljevanju). Dominantni slovarski sestavki so vsebinsko jedro SSSJ. Kot iztočnica (dominantna iztočnica, dominantna) je v dominantnih slovarskih sestavkih navedena leksikalna enota, ki je izbrana za nosilko enega sinonimnega niza (pri enopomenskih dominantah) ali več sinonimnih nizov (v primeru večpomenske dominante). Dominantni slovarski sestavki obsegajo zaokroženi prikaz vseh sinonimnih razmerij, v katerih je udeležena dominantna leksikalna enota.

Dominantni slovarski sestavki,
kazalčni slovarski sestavki,
dopolnjevalne kazalke

Drugačno vlogo, povezovalno in usmerjevalno, imajo kazalčni slovarski sestavki. Iztočnica v teh sestavkih je leksikalna enota, ki nastopa v prikazanih sinonimnih nizih kot sinonim (člen niza) ali kot sestavina večbesednega sinonima, sama pa ni nosilka sinonimnega niza, ni dominantna. V kazalčnih slovarskih sestavkih je za znakom ► navedena ena ali več ciljnih dominant. Pri ciljni dominantni je natančno navedeno mesto v dominantnem slovarskem sestavku, na katero se sklicuje kazalka. Kot mesto sklica se navaja: številka pomenske enote, znak za razdelek besednozvezne dominante in številka ustreznega niza besednozvezne dominante in imenovanje razdelka podpomenk ali povedkovnika s številko ustreznega snopa. Več o teh sestavinah slovarskega sestavka gl. v nadaljevanju.

Kazalčni slovarski sestavek

kazalčna iztočnica

mrvica -e ž ► drobec | drobtina | malenkost 2 | malo² 1, 3

ciljne dominante

Podobno povezovalno in usmerjevalno vlogo kot kazalčne iztočnice imajo dopolnjevalne kazalke, navedene za opozorilom GLEJ ŠE na koncu dominantnega slovarskega sestavka. (Gl. ponazorilo *izvír* -a m na str. 7.) Dopolnjevalne kazalke usmerjajo k drugim dominantam, pri katerih je iztočnična leksikalna enota udeležena v sinonimiji v nedominantnem pomenu. Npr. pri dominantni *izvír* -a m je navedena dopolnjevalna kazalka *izvirati*, ker je leksikalna enota *izvir* udeležena v sinonimiji glagola *izvirati* znotraj frazema *imeti izvír* (npr. *Potok ima izvír pod hribom.*)

Dominantni slovarski sestavek je zasnovan kot vsebinsko in oblikovno zaključena enota slovarskega besedila. Dominantna iztočnica je v skladu z dogovornimi merili iz sinonimnega niza izbrana za glavo dominantnega slovarskega sestavka kot leksikalna enota, ki v največji meri ustreza zahtevi besedilne zamenljivosti sinonimov. Če je mogoče, se za dominantno iztočnico izmed členov niza izbere leksikalna enota, ki pripada splošni rabi, je zvrstno-stilno neoznačena in je v danem pomenu najpogosteje rabljena. V razlagalno-sinonimijskem delu dominantnega slovarskega sestavka, ki v dominantnem slovarskem sestavku sledi iztočničnemu delu, so poleg pomenske razlage in ponazoril rabe navedeni vsi sinonimi in besedilne zamenljivke k dominantni leksikalni enoti.

Osnovno pomensko razmerje v prikazu sinonimije v SSSJ je razmerje med dominantno leksikalno enoto (dominantno iztočnico) in določenim sinonimom (členom niza), vsakim iz niza posebej. Temu se v SSSJ podreja prikazovanje medsebojne različnosti posameznih sinonimov. Npr. pri členu niza *izvirališče* se stilna oznaka zastar. 'zastarelo' nanaša na razmerje med stilno označeno leksikalno enoto *izvirališče*. in dominantno *izvir*.

Ločevanje dominantnih slovarskih sestavkov in kazalčnih slovarskih sestavkov je v SSSJ urejevalno slovaropisno sredstvo, ki omogoča gospodarnost v slovarskem prikazu. S pomenoslovnega stališča namreč pomenska individualnost vsake leksikalne enote narekuje enakovredno obravnavo vseh sinonimov in ne dovoljuje ločevanja sinonimov na dominantne in nedominantne. Merila pri izbiranju dominante izmed členov sinonimnega niza (pogostost v rabi, zvrstno-stilna neoznačenost, slovaropisne tehnično-urejevalne zahteve) se medsebojno dopolnjujejo in imajo v različnih primerih različno težo. Zato na prvi pogled ni vedno razvidno, kaj je odločalo o izbiri dominante. Načelo dominant v prikazu sinonimije se slovaropisno utemeljuje s tehnično okoliščino: v slovarju omogoča prikaz pomenske razlage sinonimnih nizov in ponazoril rabe na enem mestu, kar bi se sicer moralo ponavljati pri vseh iztočnicah vseh sinonimov danega niza.

Besednozvezne dominante

V SSSJ so kot leksikalna enota enakovredno upoštevana enobesedna poimenovanja in leksikalizirana večbesedna poimenovanja. Tako so kot sinonimi enakovredno prepoznani npr. *gugalnik* in *gugalni stol*, *izhodišče* in *izhodiščna točka*, *tramvaj* in *električna cestna železnica* ipd. V skladu s tem ima vlogo dominante lahko enobesedna ali večbesedna leksikalna enota, tj. stalna besedna zveza, v tem primeru imenovana besednozvezna dominantna. Primer besednozvezne dominante je npr. stalna besedna zveza *kraški izvír*, ki je nosilka sinonimnega niza, sestojčega iz geografskih izrazov *bruhalnik*, *estavela*, *kropa*, *obrħ*, *vrulja* in narečnih izrazov *retje* in *vretje*. (Gl. ponazorilo s sestavkom *izvír* -a m na str. 7.) Merila za izbiro besednozvezne dominante so enaka siceršnjim merilom za izbor dominante.

Besednozvezna dominantna s pripadajočim nizom se navaja pri slovarskem sestavku, ki ima za iztočnico jedrno strukturno enoto besednozvezne dominante, npr. *kraški izvír* pri *izvír* -a m, *duševno bolan* pri *bolán* -a -o prid., *brskati po internetu* pri *břskati* -am nedov. ipd. Nejeдрne sestavine besednozveznih dominant (npr. *kraški* iz besednozvezne dominante *kraški izvír*) so kazalčne iztočnice (*kraški* -a -o prid. ► *izvir*), pri katerih je s kazalčnim navajanjem ciljnih dominant (npr. ciljna dominantna *izvir* v primeru *kraški* -a -o prid. ► *izvir*) vzpostavljena povezava z ustreznim dominantnim slovarskim sestavkom. Npr. v sestavku pri iztočnici *kraški* -a -o prid. je kazalčno navedena ciljna dominantna *izvir*, ker je tam obravnavana sinonimija zveze *kraški izvír*; pri sestavku iztočnice *duševno* prisl. je navedena ciljna dominantna *bolan*, ker je tam obravnavana sinonimija zveze *duševno bolan*; pri *internét* -a m je navedena ciljna dominantna *brskati*, ker je tam prikazana sinonimija zveze *brskati po internetu* ipd.

Poudariti je treba, da se besednozvezne dominante s pripadajočim sinonimnim nizom navajajo znotraj slovarskega sestavka določene dominante na osnovi povezanosti na izrazni ravni, ne glede na morebitno pomensko povezanost ali nepovezanost. Tako je npr. v sestavku pri **bóben** -bna m, ki je dominantni s pomenom 'glasbilo', navaja kot besednozvezna dominanta izraz **vojaški boben** (s sinonimoma *soldaški boben* in *tambur*), prav tako pa tudi tehnični izraz **verižni boben** (s sinonimom *verižnik*), ki pomensko ni povezan s pomenom 'glasbilo'. Obe možnosti, s pomensko povezanostjo in brez pomenske povezanosti, se v tehničnem prikazu razlikujeta. Kadar obstoji razvidna pomenska povezava med pomenom besednozvezne dominante in pomenom, opisanim v pomenski razlagi, je besednozvezna dominanta s pripadajočim nizom navedena znotraj pomenske enote za znakom ♦. Če pomenske povezave ni, je besednozvezna dominanta s sinonimnim nizom samostojna sestavina slovarskega sestavka zunaj pomenske enote, na koncu razlagalno-sinonimnega dela, za znakom ●.

bóben -bna m |glasbilo v obliki valja, ki ima na obeh straneh

napeto kožo | *udarjati na boben* □ ekspr. **bobenček** □ ekspr. **bobnič**

♦ **vojaški boben** □ star. soldaški boben □ zastar. *tambur*

● teh. **verižni boben** □ teh. *verižnik*²

GLEJ ŠE igrati 2♦1 | obubožati 1 | pištola ♦2 | propasti 2♦1 |

zaigrati 2♦1

Dominantni slovarski sestavek v nekaterih primerih obsega samo sinonimne nize besednozveznih dominant, ne da bi vključeval pomensko enoto.

nasíp -a m

● **1. obrambni nasip** □ star. brambni nasip □ star. bran¹ □ redk. obrambni

okop □ okop □ zastar. šance **2. zajezitveni nasip** □ knj.izroč. zajezni nasip

Sinonimni niz pri besednozvezni dominanti se od tistega pri (enobesedni) dominanti ločuje po tem, da nima razlage in ponazoril in da je različnost členov niza označena samo z zvrstno-stilno oznako.

Izjemoma besednozvezna dominanta ni leksikalizirana stalna besedna zveza, pač pa prosta besedna zveza, ki se nanaša na določeno vsebino, za katero ni splošnega nevtralnega leksikaliziranega enobesednega ne večbesednega poimenovanja. Tako je na mestu besednozvezne dominante v SSSJ npr. navedena zveza **iti mimo česa** (*Na poti v šolo so šli mimo igrišča*; gl. v slovarskem sestavku pri glagolu *íti grém* 1. ♦); za vsebino te zveze ni nevtralnega leksikaliziranega izraza, ugotovljeni pa so sinonimi *minevati* kaj, *miniti* kaj, *pasirati* kaj, *prehajati* kaj. Ta tip slovarskega prikaza je utemeljen v težnji, da je v slovarju prikazano čim več sinonimnih zamenljivostnih izraznih možnosti.

Posebnosti razdelka
besednozveznih dominant

V nekaterih primerih je v razdelku besednozveznih dominant z navajanjem polavtomatiziranih ali avtomatiziranih besednih zvez prikazana zamenljivost variantnih razmernih pridevnikov. Na mestu besednozvezne dominante je tedaj navedena s stališča danega razmernega pridevnika najbolj tipična besedna zveza (npr. *metulja krila*), v besednozveznih sinonimih pa so bolj ali manj izčrpno prikazane zamenljivostne možnosti (npr. *metuljna krila*).

Iz tehničnih razlogov je na mestu besednozvezne dominante včasih navedena zveza pomožnika in povedkovnika (npr. pri **neróden**² -dna -o prid. ♦ zveza **biti neroden**), kadar je treba prikazati sinonimno zamenljivost celotnega povedja (povedijska sinonimija *držati se kot lipov bog* in *imeti dve levi roki* k zvezi **biti neroden**), in ne le sinonimno zamenljivost samega povedkovnika (npr. *biti klepetav*: *biti brblja/brbljač/brbljavec ... goflja/gofljač ...*).

Pojmovanje homonimije je v SSSJ v skladu s siceršnjim pojmovanjem homonimije v slovenističnem slovarstvu. Na videz je v SSSJ število homonimov večje kot v SSKJ, ker je uvrščenost leksikalne enote v določeno besedno vrsto merilo, ki odloča o samostojnem prikazu v lastni iztočnici, ne glede na to, ali je besednovrstna pripadnost prvotna ali pridobljena pri konverzni tvorjenosti.

Homonimija

Prikaz besednovrstno različnih enot v samostojnih iztočnicah prispeva k preglednosti mediztočničnih povezav, slovarsko uresničenih s sistemom kazalk. V SSSJ se npr. z izrazno iztočnično podobo *res* zvrsti troje homonimnih iztočnic, ki jih narekujejo sinonimne povezave pri besednovrstno različnih leksikalnih enotah: pri členu (*Res je hudo*), vezniku (*Res zasluži, vendar mu velikokrat zmanjka denarja*) in povedkovniku (*Vse, kar je rekel, je res*).

Z navedbo eksponenta so homonimi označeni tudi pri navajanju homonimnega člena niza in homonimne ciljne dominante pri sklicevanju.

Večpomenskost

Leksikalna enota, izbrana za dominantno, je lahko večpomenska in ima lahko dominantno vlogo v več pomenih. Vsak pomen je v dominantnem sestavku prikazan v svoji pomenski enoti, v okviru katere je v skladu z zasnovo slovarja obdelana vsa pripadajoča sinonimija. (Gl. ponazorilo **izvir** -a m na začetku knjige.) Vsaka pomenska enota znotraj dominantnega sestavka je samostojna vsebinska sestavina sinonimnega slovarja. Tako je v SSSJ upoštevana večpomenskost na ravni pomenov, v katerih je dana leksikalna enota dominantna, tj. nosilka sinonimnih nizov.

Hierarhiziranost v slovarskem prikazu sinonimije

Dominantna leksikalna enota pa ima lahko še druge pomene, v katerih ni nosilka sinonimnega niza, tj. nima vloge dominante. V teh pomenih je kot člen niza ali sestavina člena niza lahko udeležena v sinonimiji pri drugi dominantni, drugih dominantah. Te so kot ciljne dominante naštevalno navedene na koncu dominantnega slovarskega sestavka za opozorilom **GLEJ ŠE**. V razdelku dopolnjevalnih kazalk so torej kot ciljne dominante navedene tiste dominantne iztočnice, v sestavkih katerih je dana dominantna leksikalna enota prisotna v nedominantni vlogi, tj. v vlogi člena niza ali sestavine člena niza. Razdelek dopolnjevalnih kazalk s tem omogoča, da so v okviru dominantnega slovarskega sestavka dejansko nakazana vsa sinonimna razmerja, v katerih je udeležena dana dominantna leksikalna enota, in sicer hierarhizirano na dveh ravneh. V pomenski enoti (oz. pomenskih enotah, če je dominantna večpomenska) so v obliki sinonimnih nizov prikazani vsi sinonimi, v razmerju do katerih je iztočnični leksem v vlogi dominante. V razdelku dopolnjevalnih kazalk pa so z navedbo ciljnih dominant nakazana sinonimna razmerja, pri katerih je iztočnična enota dane dominante udeležena v sinonimiji, vendar nima vloge dominante.

Dominantni slovarski sestavek: oblikovna in vsebinska členjenost

Dominantni slovarski sestavek je temeljna oblikovno in vsebinsko zaključena enota slovarskega besedila v SSSJ. Vključuje tri glavne dele: iztočnični del, sinonimijski del in razdelek dopolnjevalnih kazalk, kot je prikazano v spodnjem ponazorilu s sestavkom **izvir** -a m.

Dominantni slovarski sestavek:
zaključena enota slovarskega besedila

iztočnični del	izvir -a m	simonimijski del
	<p>1. kraj, kjer voda priteka iz zemlje na površje <i>iti k izviro</i> ☐ izvirek ☐ zastar. izvirališče ☐ ekspr. izvirček ☐ knj.izroč. izvirnica ☐ knj.izroč. vrelec ☐ knj.izroč. vrelo ☐ nar. vretina ☐ star. žvepljenica izvir vode z žveplovim vodikom ♦ 1. kraški izvir ☐ geogr. bruhalnik ☐ geogr. estavela ☐ geogr. kropa ☐ geogr. obrh ☐ nar. retje ☐ nar. vretje ☐ geogr. vrulja 2. mineralni izvir ☐ mineralni vrelec ☐ slatina ☐ slatinski vrelec 3. slani izvir ☐ slani vrelec ☐ knj.izroč. solnati vrelec 2. voda, ki priteka iz zemlje na površje <i>Zaradi suše je izvir presahnil</i> ☐ izvirek ☐ vir ☐ ekspr. izvirček ☐ ekspr. virček ☐ studenec ↗ ☐ vrelec voda, ki priteka z veliko silo ♦ topli izvir ☐ knj.izroč. terma ☐ termalni izvir ☐ termalni vrelec ☐ knj.izroč. toplica ☐ topli vrelec</p>	
dopolnjevalne kazalke	GLEJ ŠE izvirati 1 vir 2	

Vsak od prikazanih treh delov je bolj podrobno notranje členjen v skladu s tipologijo podatkov, s katerimi se v SSSJ slovaropisno prikazujejo sinonimna razmerja, kar je razvidno iz sheme na začetku knjige. V nadaljevanju so sestavine dominantnega slovarskega sestavka opisane s stališča vsebinske vloge v prikazu sinonimije.

Iztočnični del slovarskega sestavka

Vsi slovarski sestavki, dominantni in kazalčni, so uvedeni z enako zasnovanim iztočničnim delom. Ta vključuje zapis onaglašene iztočnice in besednovrstno oznako, pri pregibnih besedah tudi navedbo pregibnostnega vzorca in v posebnih primerih podatke o izgovoru. Kot iztočnica so v SSSJ navedene vse besede, ki so kot leksikalne enote ali sestavine leksikalnih enot prisotne v vlogi člena sinonimnega niza, v vlogi besedilne zamenljivke ali kot sestavina besednozvezne dominante.

Navajanje podatkov v iztočničnem delu je prilagojeno zahtevi, da je leksikalna enota ali sestavina leksikalne enote, ki je navedena v iztočnici, nedvoumno določena s stališča poimenovalnega sistema slovenskega jezika. Tej zahtevi je zadoščeno tako, da je iztočnica naglašena in ima besednovrstno oznako, v sinonimijskem delu slovarskega sestavka pa je pomensko opisana. V kazalčnem slovarskem sestavku pomenskemu opisu ustreza navedba ciljne dominante (ene ali več), h kateri usmerja kazalčna iztočnica.

Zapis iztočnic in ostali iztočnični podatki so načeloma v skladu z zapisom v *Slovarju Slovenskega pravopisa 2001* oziroma v skladu s pravopisnimi pravili pri iztočnicah, ki jih *Slovar Slovenskega pravopisa* ne navaja.

Iztočnični podatki

Podatki o izgovoru se navajajo pri prevzetih leksikalnih enotah, ki pisno niso podomačene in katerih izgovor ni predvidljiv na osnovi pravil o razmerju med pisavo in izgovorom v slovenskem jeziku (npr. *à la carte*, *rinascimento*, *snowboard*).

Izgovor

Sinonimni slovar slovenskega jezika ne navaja dvojnic. Med dvojnicami (pisne, naglasne, obliko-slovne) je za iztočnico izbrana tista, ki je na prvem mestu v *Slovarju Slovenskega pravopisa 2001* oziroma tista, ki je najbolj v skladu z načeli kodificiranja pisave, izgovora in pregibanja v slovenskem jeziku. Pri glagolu se navaja naglasna dvojničnost tipa *dotakniti se* in *dotáknniti se -em se*, ker je v dvojničnosti utemeljen pripadajoči spregatveni vzorec.

Dvojnice

Pregibne besede se kot iztočnice v SSSJ navajajo v izhodiščni obliki. Pri samostalniški besedi je izhodiščna oblika imenovalnik ednine (npr. *izvir*) oz. imenovalnik množine pri množinskih samostalnikih (*gosli*, *jetra*, *očala*). Iztočnica ima obliko imenovalnika množine tudi v primerih, kadar je določeni samostalniški udeleženi v sinonimnem razmerju zgolj z množinsko obliko (npr. *črepinje* v sinonimnem nizu pri *posoda* v skupnem pomenu, *mravljinici* v pomenu 'občutek'). Z navedbo omejitve »mn. v sin. nizu« (»množinskost v sinonimnem nizu«) poleg slovnične oznake »mn.« je v teh primerih izraženo, da je množinskost omejena na obliko, s katero dani samostalniški nastopa v določenem sinonimnem nizu, ne da bi bil samostalniški sicer množinski samostalniški (*razvaline*). Pri pridevniški besedi je izhodiščna oblika imenovalnik ednine moškega spola (*dober*, *uprizoritveni*) in v nekaterih primerih imenovalnik množine moškega spola (npr. *drugovrstni*, *različni*, *stoteri*), pri glagolih nedoločnik (*izgovoriti*).

Pregibnostne oblike

V SSSJ navedena izhodiščna oblika iztočnice s pripadajočo besednovrstno določitvijo ustreza kategorialnemu pomenu, s katerim je dana leksikalna enota udeležena v sinonimnem nizu. Zato so v nekaterih primerih v SSSJ iztočnice različne od iztočnic v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* ali *Slovarju Slovenskega pravopisa*. To je zlasti opazno pri navajanju pridevniških iztočnic in pri večjem številu homonimov zaradi prikaza besednovrstne različnosti. Pridevniške iztočnice so zapisane v skladu s pridevniško kategorialnostjo, kot se uresničuje v sinonimnem razmerju, na osnovi katerega je dani pridevnik v SSSJ prikazan kot iztočnica. Tako je npr. sprejeta iztočnica **rděč** rděča -e prid. (v lastnostnem pridevniškem pomenu, npr. *rděč cvet*, sinonimi *krvav*, *rud*, *rus* itd.) in iztočnica **rděči** -a -e prid. (zaradi prisotnosti v frazemu *rděči petelin*, ki je sinonim pri *požar*). V samostojni iztočnici je npr. prikazan povedkovnik **značilen** -lna -o (*biti značilen za kaj*

Iztočnična oblika in kategorialni pomen

s sinonimi *karakterističen, tipičen, imanenten* itd.) in levoprilastkovni pridevnik **značilni** -a -o prid. z lastnim sinonimnim nizom. Prim. še množinsko obliko iztočnice pri zgoraj navedenem *črepinje, mravljinca* ipd.

Kazalčna iztočnica v nekaterih primerih nerazlikovalno usmerja k ciljnim dominantam, ki so v razmerju konverznih tvorjenk. Na primer kazalčna iztočnica **zamazanec** -nca m usmerja k sestavku **umázan** -a -o povdk., v katerem je **zamazanec** izsamostalniški povedkovnik, in k samostalniškemu sestavku **umázanec** -nca m.

Pregibnostna obrazila Izhodiščni obliki iztočnice sledi pri pregibnih besedah zapis pregibnostnega obrazila, s katerim je nakazan pripadajoči pregibnostni vzorec. Pri samostalniških iztočnicah je to zapis končnice rodilnika ednine oz. množine, pri pridevniških iztočnicah in izpridevniških povedkovnikih sta to obrazila za ženski in srednji spol ednine oziroma množine, pri glagolu sedanjiško obrazilo.

Besednovrstne oznake Navedba pregibnostnega obrazila je pri pregibnih iztočnicah hkrati že podatek o besednovrstni pripadnosti, ki je poleg tega eksplicitno izražena v posebnih besednovrstnih oznakah. Samostalniki so označeni s kratično navedbo spola m, ž in s, množinski samostalniki z oznakami m mn., ž mn., s mn. Pridevniki so označeni s prid. Glagoli imajo za besednovrstno oznako navedeno vidsko določitev dov., nedov., dov. in nedov., nedov. in dov. Ostale besedne vrste imajo te oznake: prisl. za prislov, predl. za predlog, vezn. za veznik, člen. za členek, medm. za medmet, povdk. za povedkovnik, števn. za števnik, zaim. za zaimek. Pri večbesednih iztočnicah je večbesednost upoštevana v besednovrstnih oznakah prisl. zv. (prislovna zveza), predl. zv. (predložna zveza), vezn. zv. (vezniška zveza), člen. zv. (členkovna zveza), povdk. zv. (povedkovniška zveza), medm. zv. (medmetna zveza). Na to, da je iztočnica sestavina leksikalne enote, opozarja oznaka prvi del nedol. zaim. zv. (prvi del nedoločne zaimenske zveze).

Homonimi Vsi homonimi v *Sinonimnem slovarju slovenskega jezika* imajo razločevalne številke, ne glede na to, v čem se utemeljuje homonimija (besednovrstna različnost, različnost pomenskega izvora) in ne glede na to, na katerem mestu in v kateri vlogi se pojavijo v slovarskem besedilu. Razlikovalnost homonimov je tako razvidna v iztočničnem delu in v sinonimijskem delu slovarskega sestavka, tj. pri členih sinonimnega niza in pri navajanju ciljnih dominant pri kazalčnih iztočnicah in v dopolnjevalnih kazalkah.

Enobesedne in večbesedne iztočnice Iztočnice so večinoma enobesedne. Večbesednost je omejena na nekaj kategorij: prevzete besedne zveze, katerih posamezne sestavine niso sestavina poimenovalnega sistema slovenskega jezika (*alma mater*); sklopi, pisani narazen (*aja tutaja, nina nana, prej ko slej*); frazeološki glagoli z zaimensko sestavino (*lomiti ga*). Ostali primeri večbesednosti so zveze samostalnika s predlogom, leksikalizirane kot: prislovne zveze (npr. *brez cilja, na lepem*), prevzete prislovne zveze (npr. *ad infinitum*), predložne zveze (*na začetku, za časa*), členkovne zveze (*v redu*), medmetne zveze (*na zdravje*), povedkovniške zveze (*na čistem, v rodu*).

Lastna imena Lastnoimenske leksikalne enote so vključene v SSSJ kot sestavine večbesednih, običajno frazeoloških poimenovanj, in ne v vlogi individualizirajočih lastnih imen.

Sinonimijski del slovarskega sestavka

Iztočničnemu delu v dominantnem slovarskem sestavku sledi sinonimijski del, v katerem so ob pomenskih razlagah sinonimnih nizov navedeni sinonimi in v katerem je prikazana njihova besedilna raba in razlike med njimi. (Gl. ponazorilo *izvír* -a m na začetku knjige.) V skladu z zasnovo slovarskega opisa sinonimije v SSSJ je sinonimijski del notranje podrobneje razčlenjen.

Pomenska enota: neposredni prikaz sinonimije

Prikaz sinonimije v SSSJ temelji v upoštevanju leksikalnega pomena kot tiste jezikovne danosti, na osnovi katere se ugotavlja sinonimna razmerja. Zato predstavlja zaključeno celoto v slovarskem sestavku prikaz skupine sinonimov s skupnim pomenom. Ta celota je poimenovana pomenska enota. Enopomenske dominante vključujejo eno pomensko enoto, večpomenske dominante več pomenskih enot, ki so v tem primeru zaporedno oštevilčene.

Pomenska enota vključuje v vseh primerih sinonimni niz in pomensko razlago, ki opisuje pomen, veljaven za vse sinonime v nizu. Poleg tega v nekaterih primerih pomenska enota obsega razdelek besednozveznih dominant in razdelek besedilnih zamenljivk. V razdelku besednozveznih dominant so prikazani sinonimi k določeni dominantni leksikalizirani besedni zvezi (npr. v pomenski enoti št. 1 pri dominantni *izvir* -a m besednozvezna dominantna *mineralni izvir* s sinonimoma *slatinski izvir*, *slatina*). V razdelku besedilnih zamenljivk se lahko navajajo podpomenke k dominantni leksikalni enoti (gl. npr. slovarski sestavek pri dominantni *prodajalec* -a m) ali metaforični lastnostni povedkovniki (gl. npr. slovarski sestavek pri *klepetáv* -a -o prid.).

Samostojna sestavina dominantnega slovarskega sestavka, tj. brez povezave z razloženimi pomeni, je razdelek besednozveznih dominant, ki niso pomensko povezane z razloženimi pomeni v pomenskih enotah. Ta razdelek stoji zunaj pomenske enote oz. pomenskih enot, tj. na koncu sinonimijskega dela. (Gl. slovarski sestavek pri *bóben* -bna m, besednozvezno dominantno *verižni boben*.)

Dominantni slovarski sestavek se lahko zaključuje z razdelkom dopolnjevalnih kazalk, v katerem so navedene ciljne dominante (ena ali več), pri katerih je dominantna iztočnična leksikalna enota prisotna v nedominantni vlogi, tj. kot člen niza. (Gl. ponazorilo na začetku knjige.)

Dopolnjevalne kazalke:
usmerjanje k nedominantnim
sinonimnim povezavam

Vloga posameznih sestavin sinonimijskega dela

V nadaljevanju so posamezne sestavine dominantnega slovarskega sestavka opisane glede na vlogo, ki jo imajo v prikazu sinonimnih razmerij.

Tako kot je pomenska enota v celoti namenjena zaključenemu prikazu sinonimov v določenem pomenu, tako tudi razlaga, ki stoji na začetku pomenske enote, opisuje pomen, ki je skupen vsem sinonimom v nizu. Razlaga na začetku pomenske enote se torej ne nanaša samo na dominantno iztočnico, pač pa posreduje slovarski opis pomena, ki povezuje vse sinonime v nizu. V številnih primerih se ta razlaga razlikuje od tiste pri dani leksikalni enoti v razlagalnem slovarju (SSKJ, *Slovar novejšega besedja*, terminološki slovarji). V slovarski razlagi v razlagalnem slovarju je poudarjena pomenska razločevalnost dane leksikalne enote znotraj leksikalnega sistema, medtem ko so v razlagi pri sinonimnem nizu poudarjene skupne pomenske lastnosti, ki utemeljujejo sopomenskost in zamenljivost sinonimov v nizu.

Razlaga

V nekaterih primerih je razlaga dopolnjena s pomenskim pojasnilom (npr. »nekdaj«, »zlasti v španskem okolju«, »v srednjem veku«, »v mnogoboštvu« itd.), ki razlagani pojem omejuje na ožje določeno prostorsko, časovno in pojmovno predmetnost.

Pomensko pojasnilo

Razlagi osnovnega pomena je za podpičjem lahko pridružena razlaga izpeljanega pomena, kadar se v obeh pomenih potrjuje isti sinonimni niz. (Gl. npr. slovarski sestavek pri *brezobzírnost* -i ž.)

Razlaga izpeljanega pomena

Slovarska ponazorila dopolnjujejo siceršnji pomenski opis sinonimnega niza tako, da navajajo minimalno besedilno okolje, značilno za dominantno leksikalno enoto in za pripadajoče sinonime. Ponazorila so priredbe značilnih besedilnih uresničitev dane leksikalne enote, ki posredujejo besedilne vzorce, v katerih se potrjuje zamenljivost sinonimov. Oblikovana so kot vzorčni slovarski iztržki ali kot prirejene povedi. V slovarskem iztržku se ponazarja zlasti tipična slovnična struktura, v kateri se besedilno uresničuje dominantna leksikalna enota in v kateri se potrjuje zamenljivost dominantnega leksema z vsemi sinonimi v sinonimnem nizu (npr. ponazorilo *iti k izviri* pri *izvir* -a m I.). Ponazorilo ima obliko prirejene povedi, kadar ponazarjanje s slovarskim iztržkom ni mogoče ali bi bilo premalo obvestilno. Povedi v vlogi slovarskega ponazorila so v slovarju dogovorno večinoma zapisane brez končnega ločila. Ponazorila v SSSJ imajo namen poljudno prikazati zlasti slovnično strukturo najožjega besedilnega okolja, značilnega za sinonime danega niza. Ponazarjalno gradivo uporabnika slovarja usmerja pri nadaljnjem natančnejšem preverjanju pomenske in zvrstno-stilne vrednosti vsakega sinonima neposredno v besedilih, dostopnih v korpusih slovenskega jezika. Zasnova SSSJ ne predvideva obsežnejšega navajanja besedilnih ponazoril, saj je glede na kompleksnost leksikalne družljivosti katera koli izbira ponazorila zgolj ena od mogočih izbir in s stališča vseh potencialnih ubeseditvenih možnosti danega sinonima samo delno zadostna.

Slovarska ponazorila

Člen sinonimnega niza ima lastno ponazorilo, kadar je treba ponazoriti svojskost besedilne rabe ali siceršnjo pomensko individualnost člena v razmerju do dominantne leksikalne enote.

Sinonimni niz Sinonimni niz je po obliki naštevalna navedba vseh sinonimov pri danem pomenu, po vsebini pa jedrna sestavina sinonimnega slovarja. V sinonimnih nizih v SSSJ je za slovenski jezik prvič prikazano, katere skupine besed in besednih zvez se na osnovi pomenske podobnosti vzpostavljajo ob posameznih pomenih.

V SSSJ se glede na tehnično ureditev in vsebinsko obvestilnost ločujeta dve vrsti sinonimnih nizov: sinonimni nizi, katerih nosilka je (enobesedna) dominantna iztočnica, in sinonimni nizi, katerih nosilka je besednozvezna dominantna.

S stališča sinonimnega niza in razmerja do dominante je vsak sinonim, delni sinonim in protipomenka člen sinonimnega niza.

Sinonimni niz dominante Sinonimni niz, katerega nosilka je dominantna iztočnica, je v slovarskem sestavku naveden v pomenski enoti za razlago in za razdelkom slovarskih ponazoril. (Gl. ponazorilo pri *izvir* -a str. 7.) Poleg dominantne leksikalne enote vključuje enega ali več sinonimov in delnih sinonimov. V nizu so najprej navedeni sinonimi, za njimi delni sinonimi. Oboji so v obeh skupinah razvrščeni najprej glede na zvrstno-stilno označenost (najprej neoznačeni, za njimi označeni) in znotraj tega po abecedi. Sinonimi in delni sinonimi v nizu dominantne iztočnice so lahko opremljeni s podatki, ki nakazujejo njihovo individualnost v razmerju do dominantne iztočnice in posredno s tem tudi njihovo različnost od ostalih členov niza. Slovaropisna sredstva, ki izražajo različnost sinonimov v SSSJ, so poleg zvrstno-stilnih oznak še besedilne omejitve, ponazorjena besedilna raba (slovarska ponazorila) in pri glagolu ter povedkovniku vezljivostne oznake. Različnost posameznih členov niza je s temi sredstvi opisana v nizu dominante.

Sinonimni niz besednozvezne dominante Sinonimni niz, katerega nosilka je besednozvezna dominantna (stalna besedna zveza, ki ima znotraj sinonimnih leksikalnih enot dogovorno vodilno vlogo), je naveden na koncu pomenske enote za znakom ♦, če obstoji razvidna pomenska povezava med besednozvezno dominantno in pomenom, opisanim v razlagi (gl. besednozvezno dominantno *kraški izvir* pri *izvir* -a m 1.). Če razvidne pomenske povezave ni, je niz besednozvezne dominante zunaj pomenske enote, na koncu razlagalno-sinonimnega dela za znakom • (gl. ponazorilo pri *bóben* -bna m).

Dominantni slovarski sestavek lahko obsega samo niz besednozvezne dominante ali več takih nizov, brez siceršnjega razlagalno-sinonimnega dela. (Gl. za ponazorilo slovarski sestavek pri *nasíp* -a m.)

Gospodarnost v navajanju sinonimnih nizov pri tvorjenkah Pri tvorjenki se pogosto v okviru tvorjenega pomena predvidljivo pojavlja sinonimni niz, ki je vzporeden sinonimnemu nizu pri podstavni leksikalni enoti. Npr. pridevnik *bivanjski* ima sinonim *eksistencialni*, tvorjeni prislov *bivanjsko* pa temu vzporedni sinonim *eksistencialno*. Če v sinonimnem nizu tvorjenke, ki bi sicer bila dominantna, v primerjavi s sinonimijo pri podstavni leksikalni enoti ni nobenega novega sinonima, se navajanje tega sinonimnega niza oz. tega dominantnega sestavka lahko opusti.

Člen sinonimnega niza Člen sinonimnega niza je kot pojem utemeljen v dvojnosti med zgradbo slovarskega sestavka kot slovaropisno danostjo in sinonimijo kot jezikovnopomensko danostjo. Kot člen sinonimnega niza se obravnava vsak v SSSJ navedeni sinonim, delni sinonim, protipomenka, podpomenka in zamenljivi metaforični povedkovnik, in sicer s stališča razmerja do dominantne leksikalne enote. Slovaropisno se pojmuje, da člen niza vključuje sinonim kot leksikalno enoto (besedo, besedno zvezo) in pripadajoče slovarske podatke o njeni zvrstno-stilni označenosti in besedilni rabi (besedilne omejitve, slovarska ponazorila). Kot členi niza se navajajo tudi leksikalne enote, homonimne v osnovni obliki in izrazno različne v oblikospreminjevalni paradigmi (npr. pri dominantni *ravnína* -e ž zastareli sinonim *raván* -i ž in knjižnoizročilni sinonim *raván* -vní ž). V redkih primerih se iz tehničnih razlogov ali zaradi lažjega uporabnikovega iskanja kot člen niza navaja dvojnica (npr. člen niza *izplákniti* pri dominantni *splákniti* -em dov.).

Sinonimi in besedilne zamenljivke se razvrščajo po abecedi. V sinonimnih nizih, ki vključujejo sinonime s slovarsko oznako, so abecedno posebej razvrščeni najprej neoznačeni sinonimi in nato tisti z oznako.

Razvrščanje členov niza

Vsi sinonimi imajo knjižni zapis in poknjiženo oblikoslovje, ne glede na to, kateri jezikovni zvrsti pripadajo.

Zapisovanje sinonimov iz neknjižnih zvrsti

V SSSJ imajo delni sinonimi tako kot drugi sinonimi z dominantno leksikalno enoto podobni denotativni pomen, le da je ta v eni od pomenskih lastnosti ožje, natančneje določen. Tako je npr. v SSSJ pri dominantni *têta* -e ž v pomenu 'sestra očeta ali matere' naveden starinsko označeni delni sinonim *ujna* z ožjim pomenom 'sestra matere'. Delni sinonim je v razmerju do dominantne leksikalne enote njena podpomenka. Tipogija delnih sinonimov v SSSJ se je oblikovala v neposrednem analiziranju sinonimnih razmerij na osnovi sprejete zasnove SSSJ. Prikaz delne sopomenskosti se sicer ne utemeljuje pomenoslovno in ima praktični namen: prikazati v slovarju množico izrazov, ki v veliki meri ustrezajo v SSSJ veljavni določitvi sinonimije, od nje pa odstojajo v okviru tipskih pomenskih razlik.

Delni sinonimi

Kot delni sinonimi so v SSSJ prikazana prevzeta poimenovanja, ki se z danim denotatom povezujejo v ožje določenem zemljepisnem ali kulturnem okoljem. Npr. *medicina* 'amulet v indijanskem okolju' kot delni sinonim pri *amulet* 'predmet, navadno obesek, ki se mu pripisuje čarobna moč'; *kuli* 'težak v nekaterih azijskih državah' kot delni sinonim pri *težak* 'delavec, ki navadno priložnostno opravlja težka, nekvalificirana dela'; *pandur* 'birič v hrvaškem in madžarskem okolju' kot delni sinonim pri *birič* 'nekaj nižji uslužbenec, izvrševalec sodne ali zemljiške oblasti' itd. Eden pogostejših tipov delnih sinonimov v SSSJ vključuje sinonime, ki v primerjavi s pomenom dominantne leksikalne enote ubesedujejo pomenske modifikacije v okviru velikostne določitve, npr. *biserček* pri *biser*, *peharček* pri *pehar*, *piškotek* pri *piškot*, *pilica* pri *pila*, *planotica* pri *planota* itd. Delni sinonim ima lahko v primerjavi s pomenom dominante natančneje precizirano eno od razločevalnih pomenskih lastnosti, npr. *anafilaksija* 'alergija za vbrizgane tuje beljakovine' v primerjavi z dominantnim pomenom pri *alergija* 'preobčutljivost organizma za določene snovi'; *sekirišče* 'toporišče pri sekiri' v primerjavi s *toporišče*; *zaloka* 'travnik ob gozdu' v primerjavi s *travnik*; *teptati* 'tlačiti z nogami' v primerjavi s *tlačiti* ipd.

Pomenska tipologija delnih sinonimov

Delni sinonimi se v SSSJ ločujejo od drugih sinonimov z dvema oblikama prikaza. Delni sinonim ima lahko ob sebi izpisano dopolnjevalno razlago (gl. npr. pri dominantni *izvír* -a m, ki ima razlago 'kraj, kjer voda priteka iz zemlje na površje', pri starinsko označenem delnem sinonimu *žveplenica* pa izpisano dopolnjevalno razlago 'izvir vode z žveplovim vodikom'). Sicer je delni sinonim lahko označen s pripisano poševno puščico (gl. delni sinonim *izobilje* pri dominantni *blaginja* -e ž). V dopolnjevalni razlagi (npr. pri *žveplenica* v sestavku *izvír* -a m) je opisana tipska pomenska razlika med dominantno in delnim sinonimom, medtem ko poševna puščica ob delnem sinonimu (ali pri podpomenki) označuje, da je ta člen tudi samostojna dominantna z lastnim sinonimnim nizom. Puščica je tehnično sredstvo, s katerim je nakazano, da je v (delni) sopomenskosti poleg eksplicitno navedenega člena niza vključen tudi njemu pripadajoči lastni sinonimni niz. Tako je npr. v sinonimnem nizu pri dominantni *blaginja* -e ž ('stanje, za katero je značilen obstoj zadostne količine materialnih dobrin') naveden delni sinonim s puščico *izobilje* ('stanje, za katero je značilen obstoj velike količine materialnih dobrin'); puščica nakazuje, da so pri *blaginja* -e ž delni sinonimi poleg izpisane leksikalne enote *izobilje* tudi vsi členi niza, navedeni pri dominantni *izobilje*: ekspresivni člen *preobilje*, knjižnoizročilna člena *izobilica* in *izobilje* in zastarela člena *obilnost* in *obilost*.

Slovarsko razločevanje delnih sinonimov

V SSSJ se navajajo skrajnostne protipomenke, ki ustrezajo merilu zamenljivosti z zanikanjem (*uspešen* – *neuspešen*, *enoten* – *neenoten* itd.), in nekatere dopolnjevalne protipomenke (*bolan* – *zdrav*, *čist* – *umazan*, *daleč* – *blizu*, *divergenca* – *konvergenca* itd.). Protipomenke stojijo za posebnim znakom ■ na koncu sinonimnega niza.

Protipomenke (antonimi)

Razdelek besedilnih zamenljivk je neobvezni del dominantnega slovarskega sestavka, ki v nekaterih primerih razširja prikaz sinonimije s področja pomenske sistemskosti na področje besedilne zamenljivosti. Kot besedilne zamenljivke se v tej izdaji SSSJ navajajo podpomenke (v razdelku z naslovom **PODPOMENKE**) in metaforični povedkovniki (v razdelku z naslovom **POVEDKOVNIK**). Besedilne zamenljivke imajo v primerjavi s pomenom dominante lastni, različni leksikalni pomen, a se v določenih ubeseditvenih okoliščinah razmeroma pogosto nadomeščajo z dominantno leksikalno enoto; ali nasprotno, dani dominantni izraz je v besedilni rabi pogosto nadomeščen z besedilno zamenljivko. Na tej osnovi so npr. pri dominantnem pomenu samostalnika **goba** -e ž kot besedilne zamenljivke navedena poimenovanja za različne vrste gob, tj. poimenovanja, ki jih nepoznavalec v splošni rabi običajno nadomešča z leksikalno enoto *goba*. Drugi tip besedilnih zamenljivk v tej izdaji SSSJ so metaforični povedkovniki v vlogi imenovanja prisojane lastnosti (npr.: leksikalne enote *buča*, *kalin*, *lisica*, *lisjaček*, *lisjak*, *maček*, *tiček* itd. namesto *prebrisan* v strukturi *biti prebrisan*).

Namen navajanja besedilnih zamenljivk je prikazati značilne zamenljivostne izrazitvene možnosti, ki odstopajo od temeljne določenosti leksikalne sinonimije in jih zato ni mogoče prikazati znotraj siceršnjih sinonimnih nizov. Besedilne zamenljivke so v svojem razdelku navedene naštevvalno, brez zvrstno-stilnih oznak in siceršnjih podatkov o pomenski individualnosti. Če ima besedilna zamenljivka ob sebi narisano poševno puščico, to pomeni, da ima ta leksikalna enota sicer v SSSJ vlogo dominante z lastnim sinonimnim nizom in med besedilne zamenljivke je preko nje vključen tudi celotni pripadajoči sinonimi niz (gl. pri **bombón** -a m besedilno zamenljivko s puščico **čokoladni bombon**, ki ima lastni sinonimni niz: **čokoladni bombon** = nar. **čokolatin**). Koliko obsežno se navajajo besedilne zamenljivke, je odvisno od ugotovljivosti njihove prisotnosti v sicer uporabljanem gradivu za SSSJ in od značaja predmetnosti, na katero se nanaša dominantna. Ena od pogostejših kategorij besedilnih zamenljivk so podpomenke, ki se nanašajo na načinovne modifikacije glagolskega pomena (gl. besedilne zamenljivke pri glagolu **govoriti** -ím nedov.).

Podpomenke se v pomenski enoti SSSJ lahko navajajo kot besedilne zamenljivke v primeru, če sestavljajo skupino podpomenk (najmanj dve), v kateri se medsebojno razlikujejo v istovrstni razločevalni lastnosti v razmerju do dominantnega pomena (vzporedna podpomenskost ali kohiponimija). Tako so npr. pri dominantni **bombón** -a m na osnovi istovrstne razločevalne lastnosti '(bombon) iz česa' navedene podpomenke **čokoladni bombon**, **melisnica**, **mentolni bombon** in **mlečni bombon**. Skupina podpomenk, ki imajo vrstno isto razločevalno pomensko lastnost (v primerjavi z dominantnim pomenom), se pojmuje kot snop besedilnih zamenljivk.

Snopov besedilnih zamenljivk je lahko več. Tako je npr. v prvem snopu pri **prodajálec** -lca m navedena skupina podpomenk, ki so v primerjavi z dominantnim leksemom pomensko natančno določene glede na predmet, izdelek, ki ga prodajalec prodaja (*drogerist*, *galanterist*, *igračar* itd.). V drugem snopu je navedena skupina podpomenk, ki pomen natančneje določajo glede na mesto, prostor, kjer prodajalec opravlja svoje delo (*kantiner*, *kolporter*, *štantar*, *trafikant*).

prodajálec -lca m |kdor daje kaj v last komu tako, da ta plača

dogovorjeno ceno; kdor je pri prodaji dejaven, zaposlen v imenu dajalca | *kupec in prodajalec* □ zastar. **prodajalničar**

□ star. **štacunar**

◆ **potujoči prodajalec** □ star. popotni prodajalec

PODPOMENKE 1. drogerist, galanterist, igračar, jesihar, kletkar, kolektor, lector, limonadar, loterist, medičar, nogavičar, platnar, preprogar, ribar, rokavičar, sladoledar, slanikar, slaščičar, srebrninar ↗, strunar, suhorobar, svečar, vodnar ↗, voskar, zlatar, železninar

2. kantiner, kolporter, štantar, trafikant

V nekaterih primerih je snop podpomenk uveden s kratko razlago (gl. razlage 'alkoholna pijača', 'osvežujoča pijača', 'žgana pijača' v slovarskem sestavku **pijāča** -e ž), ki okvirno nakazuje vrstno pomensko razločevalnost, s katero se utemeljuje podpomenskost in povezanost podpomenk v snopu.

pijāča -e ž |živilo, pripravljeno za pitje| *kozarec hladne pijače*

□ napitek □ ekspr. **napoj** □ ekspr. **pijačica** □ star. **pilo** □ star. **pojilo**

□ nar. **primaka** □ otr. **pupa**² □ otr. **pupica** □ **brozga**↗

◆ **1. alkoholna pijača** □ pog. alkohol □ zastar. alkoholična pijača

□ ekspr. kaplja □ ekspr. kapljica □ pog. maligani □ ekspr. mokrota

□ knj.izroč. opojilo □ knj.izroč. opojnina **2. kisl pijača** □ nar. cvič

□ nar. kisal □ slabš. kislica □ ekspr. kislina **3. sladka pijača**

□ zastar. sladčica **4. žgana pijača** □ knj.izroč. akvavit

□ knj.izroč. žganina □ žganje

PODPOMENKE 1. 'alkoholna pijača' biter, kumis, medica↗, nektar, pivo↗, rum, sake, spirituozna, vino↗, žganje↗

2. 'kisl pijača' kislica↗ **3.** 'osvežujoča pijača' boza, džus, flip, frappé, kokakola, kokta, kvas, limonada↗, malinovec,

oranžada, pokalica, šabesa↗, šerbet↗, tonik **4.** 'žgana pijača' absint, arak, calvados, encijan, grenčica, konjak¹, liker, nalivka, pernod, slivovka↗, tekila, vinjak, viski, vodka, žganje↗

GLEJ ŠE barman | barmanka | voda

V slovarskih sestavkih lastnostnih pridevnikov, ki se nanašajo na določeno lastnost človeka, so kot besedilne zamenljivke navedeni izsamostalniški lastnostni povedkovniki, s katerimi je dani lastnostni pridevnik zamenljiv, če je v besedilu v vlogi povedkovnika: *klepetav sosed* → *Sosed je klepetav* = *Sosed je klepetulja / čenča / čveka / goflja / klopotec* itd.

Metaforični lastnostni
povedkovniki kot besedilne
zamenljivke

klepetāv -áva -o prid. |ki (rad) veliko govori| *klepetave*

ženske □ ekspr. **brbljav** □ ekspr. **brbrav** □ slabš. **čenčalast** □ slabš. **čenčast**

□ slabš. **čvekalast** □ slabš. **čvekast** □ slabš. **čvekav** □ ekspr. **drdrast**

□ slabš. **drdrav** □ slabš. **gobčen** □ slabš. **gobezdaški** □ slabš. **gobezdav**

□ star. **jezičen** □ slabš. **klepetalast** □ slabš. **klepetuljast** □ nar. **lapast**

□ slabš. **ragljast** □ ekspr. **zgovoren** □ ekspr. **žlabudrav** □ ekspr. **žlobudrav**

POVEDKOVNIK brblja, brbljač, brbljavec, brbljež, brbra, brbrač, brbravec, čenča, čenčač, čveka, čvekač, čvekalo, devtekela, drdra, gobec, gobezdač, gobezdalo, goflja, gofljač, jezik, klafač, klepetič, klepetalo, klepetavec, klepetec, klepetulja, klepetun, klobasač, klobuštra, klobuštrač, klopotalo, klopotec, kvasač, labrač, nakladač, raglja, regljač, ropotač, ropotec, ropotulja, trobezljaj, žlabudra, žlobudra, žlobudrač, žužlja, žužnja, žužnjač

Na koncu dominantnega slovarskega sestavka pogosto stoji posebni razdelek dopolnjevalnih kazalk, ki ga uvaja opozorilo GLEJ ŠE. V tem razdelku so naštevalno navedene iztočnice, glede na vlogo v danem razdelku imenovane ciljne dominante, v slovarskih sestavkih katerih se prikazuje sinonimija drugih, v dani dominantni neobravnanih pomenov.

Dopolnjevalne kazalke

Pomenska individualnost sinonimov v nizu

Merilo za ugotavljanje sinonimnih razmerij med leksikalnimi enotami je v SSSJ skupni pomen, ki povezuje sinonime v nizu. S stališča neposrednega ustvarjanja in razumevanja besedila pa hkrati velja, da je pomenska enakost izrazno različnih leksikalnih enot metodološki konstrukt, izpeljan iz površinsko uresničene medsebojne besedilne zamenljivosti med določenimi leksikalnimi enotami. Smisel sinonimije namreč ni v potrjevanju pomenske enakosti, pač pa v omogočanju čim natančnejše, čim bolj ustrezne izrazitve dane vsebine, danega pomena, ki se lahko uresničuje prav na osnovi medsebojne različnosti sinonimov. Zato je pri slovarskem navajanju sinonimov v nizu pomemben prikaz njihovih medsebojnih razlik, s čimer je med drugim ustrezno nakazana relativnost načela zamenljivosti. V SSSJ se s tem namenom navajajo nekateri podatki, s katerimi se v osnovnih potezah nakazuje individualna pomenska vrednost posameznega sinonima. Na ravni denotativnega pomena je pomenska svojskost posameznih sinonimov v SSSJ neposredno prikazana z dopolnjevalnimi razlagami pri delnih sinonimih. Načini opisovanja pomenske individualnosti sicer vključujejo še: 1. določitev zvrstno-stilne vrednosti sinonima, ki se izraža z zvrstno-stilnimi in drugimi slovarskimi oznakami, 2. opis besedilnih okoliščin, značilnih za uresničitve posameznega sinonima, v slovaropisno predvidenem razdelku »besedilne omejitve« in 3. navajanje slovarskih ponazoril pri posameznem členu niza. Pri glagolskih in povedkovniških sinonimih je v opis pomenske individualnosti vključeno navajanje vezljivostnih lastnosti v obliki vezljivostnih oznak.

Pomenska individualnost se v okviru dogovorjenih možnosti prikazuje tako pri leksikalni enoti v dominantni kot pri vsakem členu sinonimnega niza. Če so pomenske lastnosti (besedilne omejitve, vezljivostne lastnosti), navedene pri dominantni, nespremenjeno veljavne tudi pri členih niza, se ne navajajo ponovno. Izjema so zvrstno-stilne oznake, ki se vselej navedejo pri vsaki leksikalni enoti posebej.

Besedilne omejitve Besedilna omejitev je tip slovarskega podatka v SSSJ, ki se nanaša na pomensko individualnost danega sinonima tako, da nakazuje značilnosti besedilne uresničitve dane leksikalne enote, ki so razločevalno prisotne, kadar je dani leksem udeležen v določenem sinonimnem razmerju. Besedilna omejitev opozarja npr. na slovnično število množino, na zvezo s prilastkom, zvezo z določenim sklonom, na smiselni osebek v tožilniku ali smiselni osebek v dajalniku ipd.

Vezljivost Vezljivostne pomenske lastnosti so vključene v individualizirajoči pomenski opis pri glagolu in povedkovniku. Navajajo se z zaimensko nakazanim vezljivostnim določilom v ustreznem sklonu. Imenovalniški osebek na mestu prvega delovalnika se kot vezljivostno določilo eksplicitno ne izkazuje, ker je praviloma nedvoumno razviden iz siceršnjega pomenskega opisa. Odstopanja so prikazana z navedkom »s smiselnim osebkom v tožilniku« in »s smiselnim osebkom v dajalniku«. Če so vezljivostne lastnosti pri členu niza enake kot pri leksikalni enoti v dominantni, se pri členu ne navajajo. Zaimenska vezljivostna oznaka kaj s pripadajočimi sklonskimi oblikami je v SSSJ pojmovana kot nadpomenska in vključuje vezljivostna določila ne glede na besedilno uresničenje kategorialne pomenske lastnosti človeško, če ta ni pomenskorazločevalna; npr. *brcniti kaj* vključuje *brcniti soigralca* in *brcniti kamen*. Zaimenska vezljivostna oznaka kdo s pripadajočimi sklonskimi oblikami se navaja, kadar vezljivostno določilo pomenskorazločevalno vključuje samo poimenovanje človeka, npr. *presenetiti koga*, *razočarati koga*, *posoditi komu kaj*.

Zvrstno-stilne in druge slovarske oznake Zvrstno-stilne oznake v vlogi pomenskega razlikovanja sinonimov so posebej obravnavane v nadaljevanju.

Slovarska ponazorila O slovarskih ponazorilih v vlogi razlikovanja členov niza prim. razdelek Slovarska ponazorila na str. 19.

V slovarskem sestavku formalizirano nakazane individualne pomenske lastnosti posameznih členov niza v nobenem primeru ne morejo posredovati vsega tistega, kar je udeleženo v medsebojnem razlikovanju sinonimov v neposredni besedilni rabi in kar izpolnjuje potrebo po večji

izrazitveni natančnosti pri ubesedovanju enkratnih vsebin. Zasnova SSSJ omogoča opisovanje razlik med sinonimi v omejenem obsegu. Navedeni podatki imajo vlogo osnovnega usmerjanja v pomensko individualnost vsakega od sinonimov, za katero se sicer predvideva, da je obsežneje prikazana v razlagalnem slovarju, na ravni neposredne besedilne rabe pa dostopna s podrobnejšo analizo gradiva. Vsak sinonimni niz v SSSJ dejansko predstavlja izhodišče za samostojno raziskavo, v kateri bi edino lahko bila podrobneje prikazana medsebojna različnost sinonimov v nizu.

Zvrstno-stilno in drugo označevanje sinonimov

Najbolj sistematične in povedne so pri pomenskem individualiziranju sinonimov znotraj sinonimnega niza slovarske oznake: zvrstno-stilne, časovne, prenosniškozvrstne in normativnostna oznaka. Izhodišče vrednotenja in označevanja v SSSJ je slovenski knjižni jezik. Oznake v slovarju imajo vlogo vrednotenja posameznih sinonimov v okviru upoštevanja standardiziranosti in kulturnosti kot definicijskih lastnosti knjižnega jezika.

Tako kot v leksikologiji nasploh je v *Sinonimnem slovarju slovenskega jezika* temeljna delitev na označene in neoznačene leksikalne enote. Neoznačene so tiste leksikalne enote, ki so sestavina knjižnega jezika in v rabi ali v vsebini niso omejene na določeno socialno ali funkcijsko zvrst, niti ne vključujejo katere druge objektivne omejitve (časovna označenost, normativnostna označenost) ali izražanja osebnega odnosa do poimenovane stvarnosti (ekspresivnostna označenost). Sistem oznak v *Slovarju sinonimov slovenskega jezika* upošteva aktualno slovenistično izročilo slovarskega označevanja (*Slovar slovenskega knjižnega jezika* in *Slovar Slovenskega pravopisa*), prilagojeno specifičnostim sodobnega slovarskega prikaza sinonimije.

Terminološke oznake imenujejo dejavnostno ali predmetno področje, na katerem termin živi, npr. »med.« področje medicine, »geol.« področje geologije itd. Vse terminološke oznake so navedene v seznamu na koncu knjige, kjer so ob oznakah izpisana poimenovanja področij, na katera se nanašajo oznake (npr. agr. agronomija, kem. kemija itd.). Področne terminološke oznake se dopolnjujejo z dvojico funkcijskozvrstnih oznak, nanašajočih se na razmerje med terminom in sinonimom, ki je uveljavljen zunaj strokovnega področja, v splošni rabi; to sta oznaki *nestrok.* in *poljud.* Oznako *nestrok.* 'nestrokovno' imajo leksikalne enote, ki jih terminologija ne priznava za nevtralni strokovni izraz, npr.: *nizki fižol* = *nestrok. grmičar*; kem. *alkalija* = *nestrok. lužnina*; bot. *migalica* = *nestrok. marijina trava*; stroj. *motorno olje* = *nestrok. olje*. Oznako *poljud.* 'poljudno' imajo sinonimi, ki so široko uveljavljeni v splošni rabi, strokovna raba pa danemu izrazu nasprotuje, npr.: med. *anestezija* = *poljud. omrtvičenost*; bot. *rumena griva* = *poljud. lisičji parkeljci* ipd.

Terminološke oznake

Terminološka oznaka se lahko dopolnjuje z oznako *žarg.*, ki kot socialnozvrstna oznaka omejuje termin na žargonsko, tj. neknjižno rabo; npr.: avt. *zračna blazina* = avt., *žarg. airbag*; lov. *čakališče* = lov., *žarg. štant* ipd.

Nekateri sinonimi so značilno prisotni v govorjenju in v besedilih knjižnega izročila. Označeni so s prenosniškozvrstnimi oznakami *pog.* 'pogovorno', *neknj. pog.* 'neknjižno pogovorno' in *knjiž.izroč.* 'knjižnoizročilno'.

Prenosniškozvrstne oznake

Z oznako *pog.* 'pogovorno' so označeni sinonimi, značilni za spontano, nepripravljeno nena-rečno govorjenje. Vsebinsko se povezujejo s pojmovnostjo, značilno za običajno vsakodnevno pogovarjanje. Vključujejo lastnosti, ki so v skladu z naravo govora kot specifičnega prenosnika. Tipske značilnosti pogovornih sinonimov so: poenostavitve v glasovni/črkovni zgradbi (npr. *rezervoar* – *pog. rezervar*, *tapisom* – *pog. tapon*), poenobesedenje (*prestavna ročica* – *pog. prestava*), nenatančno upoštevanje besedotvornih zakonitosti (*elektrotehniška šola* – *pog. elektrotehnična šola*), neupoštevanje v zbornem jeziku določene pomenske distribucije (*rok* – *pog. čas*, *ritem* – *pog. tempo*, *število* – *pog. številka*, *cement* – *pog. beton*), ohlapnejše upoštevanje normiranosti (*zgoraj* – *pog. gor*).

Oznaka neknoj. pog. 'neknjižno pogovorno' se v skladu s slovenističnim slovarskim izročilom nanaša na ožjo skupino sinonimov znotraj področja 'pogovorno', ki pripadajo neknjižni, nižji plasti govorenega jezika. To so starejše izposojenke iz germanskih in romanskih jezikov, ki niso sestavina knjižnega jezika (npr.: *rezervoar* – neknoj. pog. *tank*, *točiti* – neknoj.pog. *tankati*, *trpežen* – neknoj. pog. *štrapacen*, *trgovina* – neknoj. pog. *štacuna*, *resa* – neknoj. pog. *franža*, *razjeziti* – neknoj. pog. *razkajfati* itd.), in mlajše izposojenke, ki niso sestavina knjižnega jezika (npr. *videz* – neknoj. pog. *imidž*). Med prenosniškozvrstne oznake je oznaka neknoj. pog. uvrščena kot podtip pogovorne zvrsti, ki je vezan na govor kot prenosnik.

Oznako knjiž.izroč. 'knjižnoizročilno' imajo sinonimi, katerih prenosnik so besedila knjižnega izročila, kjer ti sinonimi živijo v omejenem obsegu, v sodobnih knjižnih besedilih pa jih le redko najdemo. Prevladujoče kategorije sinonimov s to oznako so: besedotvorne variante (npr. *alabastrn* – knjiž.izroč. *alabastrski*, *alkoholni* – knjiž.izroč. *alkoholiški*, *bližina* – knjiž.izroč. *bližava*, *čutnica* – knjiž.izroč. *občutnica*), v splošni rabi neuveljavljene prevzete sopomenke (npr. *desetletje* – knjiž.izroč. *decenij*, *bratiti se* – knjiž.izroč. *fraternizirati*), v splošni rabi neuveljavljene podomačenke (*alarm* – knjiž.izroč. *poplah*, *anonimnež* – knjiž.izroč. *brezimenec*, *antologija* – knjiž.izroč. *cvetnik*, *definicija* – knjiž.izroč. *opredelba*, *deformacija* – knjiž.izroč. *skazitev*).

Socialnozvrstni oznaki

Socialnozvrstni oznaki v SSSJ sta nar. 'narečno' in sleng. 'slengovsko'. Sinonimi z oznako nar. 'narečno' so v rabi znotraj katerega od slovenskih narečnih leksikalnih sistemov in imajo v okviru knjižnega jezika značaj označenosti (npr. *trgatev* – nar. *bendima*, *narcisa* – nar. *jurjevka* ipd.). Prav tako imajo v knjižnem jeziku položaj označenih enot sinonimi iz slenga (npr. *razburiti se* – sleng. *popeniti*, *mučiti* koga s čim – *težiti* komu s čim ipd.).

K socialnozvrstnim oznakam sodi tudi oznaka žarg. 'žargonsko'. Obravnavana je pri terminoloških oznakah, ker se v SSSJ vedno pojavlja skupaj s terminološko oznako, ki nakazuje, kateremu strokovnemu področju pripada dani žargonizem.

Funkcijskozvrstne oznake

Med funkcijskozvrstne oznake, ki se navajajo v SSSJ, se uvrščajo vse terminološke oznake in z njimi povezani oznaki *nestrok.* in *poljud.*, ki sta obravnavani pri terminoloških oznakah. Poleg tega je funkcijska zvrstnost v slovarju označena še z oznakami *poslov.-uprav.* 'poslovno-upravno', *publ.* 'publicistično', *prakt.sp.* 'praktičnosporazumevalno' in *umetn.* 'umetnostno'.

Oznako *poslov.-uprav.* imajo leksikalne enote, ki so značilna sestavina besedil s področja poslovanja in uprave (npr. *pravočasno* – *poslov.-uprav.* *do roka*, *poslov.-uprav.* *izdajati* – *poslov.-uprav.*, žarg. *izstavljati*).

Sinonimi z oznako *publ.* so sestavina časopisnih in revijalnih besedil in vsebujejo stilno označenost kot konstitutivno prvino publicističnega stila. S stališča zborne norme so lahko ustaljeni in konvencionalni odklon v vlogi značilnosti publicističnega stila. Vsebinsko vključujejo pojmovna področja, o katerih se zlasti piše v časopisih. Primeri: *prosvetni delavec* – *publ.* *šolnik*, *predpostavka* – *publ.* *domneva*, *ravnanje* – *publ.* *postopanje* ipd.

Sinonimi z oznako *prakt.sp.* 'praktičnosporazumevalno' so značilni za sporočila, ki so namenjena sporazumevanju o praktičnih predmetnih vsebinah. Značilne kategorije tako označenih sinonimov so poenobesedenja (npr. *jodova tinktura* – *prakt.sp.* *jod*, *hrastov les* – *prakt. sp.* *hrast*), izpusti (*bencinska črpalka* – *prakt. sp.* *črpalka*), ohlapno upoštevanje besedotvorne normiranosti (*ojačevalnik* – *prakt.sp.* *ojačevalec*).

Ekspresivnostne oznake

Z ekspresivnostnimi oznakami se na sistemski ravni opisuje tisti del pomena danega sinonima, ki se nanaša na izražanje subjektivnega čustvenega odnosa do imenovane danosti.

Za razumevanje temeljne usmerjenosti ekspresije (pozitivno – negativno) večinoma zadošča razumevanje denotativnega pomena, zato se ekspresivnost večinoma natančneje ne določa, niti ni vselej določljiva; v skladu s tem je ekspresivnost v SSSJ najpogosteje izražena z oznako *ekspr.* Značilne kategorije za to oznako so manjšalnice (*balon* – *ekspr.* *balonček*, *tur* – *ekspr.*

turček), poimenovanja osebe po eni sami lastnosti (*bojazljivec, bahač, škilavec* itd.) in metaforična poimenovanja (*obupati* – ekspr. *dvigniti roke nad čim, ostrmeti* – ekspr. *ostekleniti, hiter* – *bliskovit* ipd.).

V primerih sistemsko potrjene ožje usmerjene ekspresivnosti se navajajo nekatere natančnejše oznake: evfem. 'evfemistično', ljubk. 'ljubkovalno', otr. 'otroško', slabš. 'slabšalno', šalj. 'šaljivo', vznes. 'vzneseno', iron. 'ironično', nizk. 'nizko' in vulg. 'vulgarno'.

Oznako evfem. 'evfemistično' imajo sinonimi, ki nadomeščajo najbolj neposredno poimenovanje določene danosti z namenom izogniti se neposrednemu izražanju negativne vsebine, npr.: *laž* – evfem. *neresnica, reven* – ekspr. *nebogot, lahkoživka* – evfem. *lahka ženska* ipd.

Z oznako ljubk. 'ljubkovalno' se opisuje konotativni pomen sinonimov, s katerimi se izraža naklonjeno, pristrčno razmerje do imenovanega, ki je navadno oseba, npr.: *dedi, dedek, mamika, hlaček, mucek, zlatek* ipd.

Oznako otr. imajo sinonimi, ki so značilni za otroški govor.

Oznaka slabš. izraža, da dani sinonim vključuje odklonilno (podcenjevalno, zaničljivo, sovražno) razmerje do imenovanega, npr.: *ženska* – slabš. *baba, fant* – slabš. *smrkavec, gledati* – slabš. *zijati, hoditi* – slabš. *krevsati, množica* – slabš. *drhal*.

Sinonimi, s katerimi se grobo izraža odpor do imenovane danosti, imajo oznako nizk. 'nizko'. To so pogosto izrazi, ki so v osnovnem pomenu nevtralni, vrednost 'nizko' dobijo v pomenski izpeljavi, npr.: *jesti* – nizk. *žreti, obraz* – nizk. *rilec, govoriti* – nizk. *gobcati* ipd.

Za sinonime, katerih konotativni pomen izhaja iz ocene, da so kot izrazno sredstvo nesposobni, prostaški, je v *Sinonimnem slovarju* uporabljena oznaka vulg. (npr. *blato* – vulg. *drek, ponesnažen* – vulg. *osran, spolno občevati* – vulg. *fukati* ipd). Ti sinonimi so večinoma enopomenski in povezani s tabuiziranimi vsebinami.

Časovni oznaki sta star. 'starinsko' in zastar. 'zastarelo'. Obe označujeta časovno odmaknjene sinonime, ki pa so v različnem razmerju do sodobne rabe in do pretekle splošne rabe. Oznaka star. pomeni, da je bil dani sinonim v preteklosti v splošni rabi in je še prisoten v sodobnih besedilih, vendar z označenostjo zaradi časovne odmaknjenosti, npr.: *popolnoma* – star. *popolno, razlaganje* – star. *tolmačenje, razmehčati* – star. *razmečiti*. Oznako zastar. pa imajo sinonimi, ki niso prisotni v sodobnih besedilih niti niso bili nikoli v splošni rabi (razen izjemoma kot citat z namerno označenostjo časovne odmaknjenosti), npr.: *abeceda* – zastar. *abc, avtomat* – zastar. *samogib, begunec* – zastar. *pobeg* ipd.

Časovni oznaki

SSSJ ne navaja frekvenčnih razmerij med sinonimi. Tako se oznaka redk., sama po sebi sicer pogostnostna oznaka, navaja zgolj pri sinonimih, ki so glede pogostosti v izrazito podrejenem razmerju v primerjavi z dominantnim sinonimom, npr. *barvilo* – redk. *barvina, bedenje* – redk. *čutje, begunec* – redk. *bežec*.

Pogostostna oznaka

Normativnostna oznaka neustrez. 'neustrezno' označuje sinonime, ki so razmeroma pogosti v sodobni rabi, s stališča pomenske sistemskosti in ustaljenosti poimevalnega sistema pa niso v skladu s sistemom knjižnega jezika, npr.: *medtem ko* – neustrez. *dočim, tvesti* – neustrez. *tveziti, prepuščati* – neustrez. *popuščati, preživiti se* – neustrez. *preživeti se, preizkusiti kaj* – neustrez. *poskusiti kaj* itd.

Normativnostna oznaka

Različnost besednih vrst v sinonimiji

V prikazu sinonimnih razmerij v SSSJ je na vseh področjih obvezujoče upoštevanje pomenske enakosti kot merila za sinonimno razmerje. Svojskost slovničnega pomena leksikalnih enot, ki pripadajo različnim besednim vrstam, narekuje določeno prilagodljivost merila pomenske enakosti pri posameznih besednih vrstah.

Različna predstavnost pomenske enakosti pri posameznih besednih vrstah

Pojem pomenske enakosti je pri različnih besednih vrstah predstavno različno razviden. To ustreza različnosti, ki jo medsebojno izkazujejo besedne vrste kot znotrajjezikovna kategorizacija, ki odraža kategorizacijo predmetnosti v zunajjezikovni stvarnosti. Tako je pomenska enakost najbolj razločno predstavnost pri samostalniški besedi, kar izhaja iz pomenskih lastnosti samostalnika. Samostalnik je namreč specializiran za poimenovanje materialne in nematerialne predmetnosti; v pomenski podstavi povedi ima vlogo delovalnika in v stavčni povedi vlogo osebk ali predmeta in je v skladu s tem pomensko razmeroma neodvisen od sobesedila. Zato pri samostalniški besedi načeloma obstoji več možnosti za obstoj sinonimov, ki neproblematično ustrezajo obema meriloma za sinonimijo, pomenski enakosti in besedilni zamenljivosti. Bolj zapleteno je ugotavljanje in prikazovanje pomenske enakosti že pri glagolu, kjer je glagolski pomen odvisen od vezljivostnih določil in se sinonimi medsebojno razlikujejo v vezljivostnih lastnostih, kar pomeni določeno omejitve tudi za merilo zamenljivosti v besedilu. Prikaz sinonimije v sinonimnem slovarju mora upoštevati, da se vsebina pojma pomenske enakosti kot merilo za sinonimijo od ene besedne vrste do druge toliko razlikuje, da so v slovarskem prikazu potrebne določene prilagoditve pri posameznih besednih vrstah.

V SSSJ se omejitve besedilne zamenljivosti, ki so povezane s kategorialnimi pomenskimi lastnostmi leksikalne enote, prikazuje z obsežnejšim ponazarjanjem besedilne rabe. To je zlasti potrebno pri glagolskih sinonimih zaradi različne leksikalne uresničenosti vezljivostnih določil in pri pridevniških sinonimih zaradi različnih tipičnih jedrnih samostalnikov.

Slovenistično slovaropisno izročilo in *Sinonimni slovar slovenskega jezika*

V prvem sinonimnem slovarju slovenskega jezika so prikazana sinonimna razmerja v obsegu, kot ga omogoča siceršnje poznavanje pomenske ravnine slovenskega jezika, dostopno v slovenskih splošnih slovarjih in v slovenistični leksikološki teoriji. Praktično to pomeni, da se je pri ugotavljanju sinonimije pri vsaki leksikalni enoti upoštevalo vse doslejšnje vedenje, povezano z določanjem njenega pomena in mesta v poimenovalnem sistemu. *Sinonimni slovar slovenskega jezika* je po *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* prvi temeljni slovar z izvirno slovarsko zasnovo, ki upošteva besede in besedne zveze slovenskega jezika v obsegu osrednjega poimenovalnega fonda v celoti. Tako je to tudi prvo slovarsko delo, v katerem je bilo treba kritično upoštevati zahteve, ki jih sodobnemu razlagalnemu pomenskemu opisu narekuje razvoj slovenistične leksikologije v času od nastanka zasnove *Slovarja slovenskega knjižnega jezika* (šestdeseta leta prejšnjega stoletja).

Določljivost leksikalnega pomena

V izhodišču *Sinonimni slovar slovenskega jezika* nadaljuje slovaropisno izročilo *Slovarja slovenskega jezika*, pri katerem se leksikalni pomen (pomen besede, besedne zveze) pojmuje kot določljiva danost, utemeljena v tipičnih besedilnih uresničitvah. Zato so sinonimni nizi v SSSJ določeni s pomenom, ki je v slovarju razložen s slovarsko razlago, tipična besedilna raba pa je prikazana s slovarskimi ponazorili. Izročilu zvesto in z vse bolj razvito leksikalnopomenoslovno teorijo obogateno je v SSSJ tudi pojmovanje leksikalnega pomena. Leksikalni pomen se pojmuje kot nerazdružna povezava denotativnega pomena in kategorialnega pomena (slovnice lastnosti, skladske lastnosti) kot obvezno udeleženih ter konotativnega in pragmatičnega pomena kot neobveznih. Zato je v SSSJ s pridom izkoriščena natančnejša besednovrstna določljivost besed (kategorialni pomen). Ohranjen ter v okviru mogočega izpopolnjen je sistem zvrstno-stilnega označevanja (konotativni pomen), ki je zlasti pri opisu pomenske svojskosti sinonimov nepogrešljiv.

Ugotavljanje sinonimnih razmerij narekuje še zlasti jasno predstavo o tem, kaj je leksikalna enota, kaj je leksikalni pomen, saj je le tako mogoča verodostojna pomenska primerjava med izrazno različnimi leksikalnimi enotami. Za SSSJ so bile zato na novo pomensko določene mnoge leksikalne enote, doslej zgolj implicitno prisotne v slovarskih prikazih, zlasti iz nekaterih slovničnih kategorij: izpridevniški konverzni samostalniki, izdeležniški lastnostni pridevniki, izdeležniški stanjski pridevniki, izpridevniški prislovi, prislovne zveze, povedkovniki, členki in večbesedne leksikalne enote vseh besednih vrst. Ker je skladensko merilo v SSSJ operativno odločujoče za prikaz leksema v samostojni iztočnici, je v primerjavi s SSKJ povečano število homonimnih iztočnic, ne da bi to pomenilo v primerjavi s SSKJ spremenjeno pojmovanje homonimije. Stalne besedne zveze so eksplicitno izražene kot samostojne leksikalne enote. Pridevniška kategorialnost je pri posameznem pridevniškem leksemu prikazana v skladu s pomenom in rabo, kot sta relevantna pri danem pridevniku v posameznem sinonimnem razmerju.

Na novo določene leksikalne enote

Tako v zasnovi kot v slovaropisni uresničitvi *Sinonimni slovar slovenskega jezika* upošteva vse doslejšnje pomenoslovno in slovaropisno védenje v zvezi s pojmovanjem in slovarskim prikazom leksikalnih enot slovenskega jezika. Nekatere leksikalnopomenoslovne ugotovitve so v tem slovarju prvič upoštewane v slovarskih opisih slovenskega jezika, zato je slovar med drugim večstransko uporabno gradivo za prihodnje slovarje. Sicer se zasnova prvega sinonimnega slovarja slovenskega jezika podreja cilju, da je slovar odprt za čim bolj obsežen in izčrpen nadaljnji prikaz leksikalne sinonimije slovenskega jezika in da v prihodnosti omogoča neovirano dopolnjevanje in izpopolnjevanje.

Zasnova za prihodnost

A

A

a¹ vez. ▶ toda¹ 1, 2

á² medm. ▶ aja² | bežati 2

à³ člen. ▶ ali² | toda²

Á -ja m ▶ hotel •1 | kategorija •1

ábak -a m ▶ tablica •2

abalienacíjski -a -o prid. ▶ alienacijski

abbé -ja [abé -êja] m ▶ duhovnik 1

abc abc-ja [abəcə -ja] m ▶ abeceda

abdicirati -am dov. in nedov. | odpovedati se kakemu položaju, zlasti vladarski oblasti | *Edvard VIII. je abdiciral v korist svojega brata* □ **odstopiti**

GLEJ ŠE odstopati 1

abdikacija -e ž | dejstvo, da se kdo odpove kakemu položaju, zlasti vladarski oblasti | *abdikacija cesarja Karla* □ **odstop**

abdikacijski -a -o prid. ▶ izjava •2

abdómen -mna m ▶ trebuh 1 | zadek

abdominálni -a -o prid. ▶ tifus • | trebušni

abduktórni -a -o prid. ▶ odmikalka

abecéda -e ž | ustaljeno zaporedje črk v kaki pisavi, zlasti v latinici | *povedati abecedo na pamet* □ zastar. **abc** □ knj.izroč. **alfabet**

♦ prstna abeceda □ nema abeceda

abecedár¹ -ja m ekspr. | učencem, ki se uči abecede | *poučevati male abecedarje* □ ekspr. **abecedarček**

abecedár² -ja m ▶ berilo 1♦

abecedárček -čka m ▶ abecedar¹

abecedirati -am nedov. in dov. ▶ alfabetirati

abecédni -a -o prid. ▶ pravda • | red¹ 2•1 | seznam •1

abecédnica -e ž ▶ berilo 1♦

abecédnik -a m ▶ berilo 1♦

abecédno ozirn. prisl. | izraža, da se kaj razvršča, ureja, je razvrščeno, urejeno glede na abecedo | *abecédno urejeni seznam priimkov* □ **po abecedi**

aberácija -e ž fiz. | napaka leče zaradi različnih lomov žarkov | *odpraviti aberacijo* □ fot. **zarisba**

♦ fiz. sferna aberacija □ fiz. napaka pasov □ fiz. sferična aberacija

abesínski -a -o prid. ▶ etiopski

àbiogenéza -e ž biol. | nastanek in razvoj živega iz neživega | *zakonitosti abiogeneze* □ biol. **praploditev**

àbiótični -a -o prid. ▶ abiotski

àbiótski -a -o prid. biol. | ki je v zvezi z neživo naravo | *abiotski dejavniki* □ biol. **abiotični** ■ protip. **biotski**

GLEJ ŠE biotski

ablácija -e ž geol. | odnašanje sipkega zemeljskega materiala z dežjem | *preprečevati ablacijo* □ **odplakovanje**

GLEJ ŠE odstop •1

àbnormálni -a -o prid. ▶ človek 2•3 | nenavadni | nenormalni

àbnormálnost -i ž ▶ neuravnovešenost •

abnórmni -a -o prid. ▶ nenormalni

abnórmnost -i ž ▶ neuravnovešenost •

abolícija -e ž ▶ razveljavitev 2 pp

Á-bómba -e ž ▶ bomba •1

abonènt -ènta m ▶ naročnik² 2

abonèntka -e ž ▶ naročnica²

abonèntski -a -o prid. ▶ koncert •1 | predstava •1

aboníran -a -o povdk. ▶ naročen

abonírati se -am se dov. in nedov. ▶ naročiti se | naročiti se

abonmá -ja m ▶ predstava •1

abonmájski -a -o prid. ▶ koncert •1 | predstava •1

aborídžin -a m ▶ aborigin

aborígin -a m | prvotni avstralski prebivalec | *zaščititi aborigine* □ **aboridžin**

GLEJ ŠE domorodec

aboríginja -e ž ▶ domorodka

aboríginka -e ž ▶ domorodka

abortírati -am dov. ▶ splaviti¹ 2

abortív -a m med. | sredstvo za prekinitev nosečnosti | *Nekatere rastline vsebujejo abortive* □ med. **abortivno sredstvo** □ med. **splavilo**

abortívni -a -o prid. ▶ abortiv

abórtus -a m ▶ splav 2 | splaviti¹ 2

ábota -e ž ▶ neumnost¹ 1

áboten -tna -o prid. ▶ neumen¹

ábotnež -a m ▶ neumnež

ábotnik -a m ▶ neumnež

ábotno prisl. ▶ neumno

ábotnost -i ž ▶ neumnost¹ 1

ábraham -a m ▶ petdesetletnik

ábrahamka -e ž ▶ petdesetletnica

Ábrahamov -a -o prid. ▶ mrtev² ♦

ábrahamovec -vca m ▶ petdesetletnik

ábrahamovka -e ž ▶ petdesetletnica

abrazija -e ž med. | odstranitev tkiva s strganjem | *abrazija maternične sluznice* □ med. **izpraskanje** □ med. **kiretaža**

abreviatúra -e ž ▶ okrajšava

abscés -a m med. | lokalno omejeno nabiranje gnoja | *absces na vratu* □ med. **ognojek**

abscísa -e ž geom. | prva koordinata v pravokotnem koordinatnem sistemu | *abscisa in ordinata* □ geom. **abscisna os** □ geom. **os x** □ knj.izroč. **vodoravnica**

abscísni -a -o prid. ▶ abscisa

absénca -e ž ▶ izostanek | omedlevica

absínt -a m ▶ pijača pp 4

absolúcija -e ž ▶ odveza

absolutíst -a m | oblastnik, ki ima vso oblast | *Državi je vladal absolutist* □ **absolutni vladar** □ **absolutistični vladar**

• zgod. **razsvetljeni absolutist** □ zgod. **prosvetljeni absolutist**

GLEJ ŠE oblasten povdk. | oblastnež | oblastnik pp

absolutístični -a -o prid. ▶ absolutist | oblast¹ •1 | režim pp | režim •1

absolutízem -zma m

• 1. zgod. **Metternichov absolutizem** □ zgod. **metternichovski absolutizem** 2. zgod. **razsvetljeni absolutizem** □ zgod. **prosvetljeni absolutizem**

GLEJ ŠE režim •1

absolutni -a -o prid. ▶ absolutist | lestvica 1•1 | ničla♦ | oblast¹•1 | režim♦1 | višina 1♦ | vlaga♦1

absolutno člen. ▶ nikakor

absolutorij -a m ▶ razrešiti | razrešnica

absolutum -a m ▶ pravzrok

absorbiranje -a s ▶ vsrkavanje

absorbirati -am nedov. in dov. ▶ vpijati | vpiti¹ | vsrkati | vsrkavati

absorbirni -a -o prid. ▶ snov 2♦22

absorpcija -e ž ▶ vsrkavanje

absorpcijski -a -o prid. ▶ zmogljivost 1♦

absorptivni -a -o prid. ▶ snov 2♦22

abstinenca -e ž ▶ vzdržnost

abstinénčni -a -o prid. ▶ društvo♦1 | kriza 2♦

abstinènt -ènta m | kdor se vzdržuje alkoholnih pijač | *dolgoletni abstinent* □ ekspr. **vzdržnež**
GLEJ ŠE vzdržen♦

abstinèntski -a -o prid. ▶ društvo♦1

abstinèntstvo -a s ▶ vzdržnost

abstinirati se -am se dov. ▶ vzdržati se

abstrahirani -a -o prid. ▶ odmišljeni

abstrahiranje -a s ▶ abstrakcija | odmišljanje

abstrahirati -am dov. in nedov. ▶ odmisлити | odmišljati

abstrákcija -e ž | miselni proces, pri katerem se s čuti zaznavnim danostim išče pojmovne ustreznike | *Znanstvenik naj bi bil sposoben abstrakcije* □ **abstrahiranje** □ knj.izroč. **odmišljanje**

abstrákten -tna -o prid. ▶ nejasen 1

abstraktist -a m ▶ slikar pp 2

abstráktni -a -o prid. | [ki ni zaznaven s čuti] *abstraktni fantazijski svet* □ **nadpredmetni** □ **nekonkretni** □ **pojmovni** □ knj.izroč. **brezpredmetni** □ knj.izroč. **nečutni** ■ protip. **konkretni**
GLEJ ŠE samostalnik♦1 | slikarstvo♦1 | svet¹ 4♦6

abstráktum -a m ▶ samostalnik♦1

abstrúzen -zna -o prid. ▶ nejasen 1 | nerazumljiv 1

abstrúznost -i ž ▶ nerazumljivost

absúrd -a m ▶ nesmisel | nesmiselno

absúrden -dna -o prid. ▶ nesmiseln 1

absúrdno povdk. ▶ nesmiselno

abulija -e ž ▶ brezvoljnost

abundánca -e ž ▶ veliko²

abúzus -a m ▶ zloraba

accidens -a [ákcidens] m ▶ lastnost♦4

acétaldehíd -a m ▶ etanal

acetát -a m
• kem. bazični bakrov acetat □ nestrok. bakreni zeleni volk □ prakt. sp. volk

acetilén -a m ▶ plin 1 pp 2 | svetilka♦1

acetilénka -e ž ▶ svetilka♦1

acetilénski -a -o prid. ▶ razvijalec♦ | svetilka♦1

acetilsalicílni -a -o prid. ▶ aspirin

acid -a [éšid-] m ▶ LSD

acidni -a -o prid. ▶ kisli | tla 3♦4

acidnost -i ž ▶ kislost 2

ácinus -a m ▶ mešiček♦4

a conto [akónto] prisl. zv. ▶ na račun 1

ačih medm. | [posnema glas pri kihanju] *Ačih, ačih, je kihal* □ **ahči** □ čih □ čiha □ ha-či □ kih²

ádamov -a -o prid. ▶ jabolko♦1

Ádamov -a -o prid. ▶ gol² 2♦

ádamovec -vca m ▶ jabolko♦1

adaptabílen -lna -o prid. ▶ prilagodljiv

adaptácija -e ž ▶ obnova 1 | prenova 1 | priredba

adaptacijski -a -o prid. ▶ obnovitveni 1 | stres

adápter -ja m ▶ prirejevalec

adaptirati -am dov. in nedov. ▶ prenavljati | prenoviti 1 | prilagajati | prilagoditi | prirediti¹ 1 | prirejati¹ 1

adaptirati se -am se dov. in nedov. ▶ prilagajati se 1 | prilagoditi se 1

adduktórni -a -o prid. ▶ primikalka

adekváten -tna -o povdk. ▶ enakovreden

adekvátni -a -o prid. ▶ ustrežni

adenóm -a m ▶ bula♦

adépt -a m ▶ privrženec

adhezija -e ž fiz. | sila, ki privlači molekule različnih snovi | *adhezija med gumijastim kolesom in cestu* □ fiz. **adhezijska sila**
GLEJ ŠE zarastlina 2

adhezijski -a -o prid. ▶ adhezija | pogodba♦1

adiabátični -a -o prid. ▶ sistem♦1

adiabátni -a -o prid. ▶ sistem♦1

adícija -e ž kem. | vezanje atomov ali atomskih skupin na molekule nenasičenih spojin | *preučevati adicijo* □ kem. **adicijska reakcija**
GLEJ ŠE seštevanje

adicijski -a -o prid. ▶ adicija | stroj♦18

ádidaske -ask ž mn. ▶ copata♦1

adíjo medm. ▶ na svidenje

ad infinitum prisl. zv. ▶ v nedogled

adipózni -a -o prid. ▶ tkivo♦1

adírati -am nedov. in dov. ▶ sešteti | seštevati

aditiv -a m nav. mn. | snov, ki se dodaja navadno živilom zaradi ustrežne arome, barve, trajnosti | *dovoljena količina aditivov* □ **živilski dodatek**

aditivni -a -o prid. ▶ dodajni

ádjektiv -a m ▶ pridevnik

adjektivizácija -e ž jezikosl. | proces, v katerem beseda, ki ni pridevnik, pridobi pridevniške lastnosti | *adjektivizacija deležnikov* □ jezikosl. **popridevljenje**

adjektivizirati -am dov. in nedov. *kaj jezikosl.* | dati besedi, ki ni pridevnik, pridevniške lastnosti | *adjektivizirati deležnike* □ jezikosl. **poprideviti** □ jezikosl. **popridevljati**

adjúnt -a m ▶ pristav 1

adjustirati -am dov. in nedov. ▶ pripraviti 1 | urejati 3

adjutánt -a m ▶ pribočnik

adjutántski -a -o prid. ▶ urad♦1

adjutántúra -e ž ▶ urad♦1

adjuvántni -a -o prid. ▶ zdravljenje♦7

adligát -a m biblio. | kar je privezano h knjigi | *prvi, drugi adligat* □ biblio. **privezek**

administrácija -e ž | organ za vodenje upravnih poslov | *funkcionarji administracije* □ knj.izroč. **administrativa**
GLEJ ŠE delavec♦1 | poslovanje♦3 | uprava 1 | uprava 1•2 | vlada

administratíva -e ž ▶ administracija

administratívec -vca m ▶ delavec♦1

administratívní -a -o prid. ▶ aparat♦18 | delavec♦1 | pisarniški | upravni

administrátor -ja m ▶ upravitelj | uslužbenec♦

administrátorstvo -a s ▶ upraviteljstvo

admiralitéta -e ž | v nekaterih državah vrhovno poveljstvo in uprava vojne mornarice | *britanska admiraliteta* □ **admiralstvo**
GLEJ ŠE zbor♦1

admirálski -a -o prid. ▶ zbor♦1

admirálstvo -a s ▶ admiraliteta

adnéks -a m

- med. maternični adneksi □ med. maternični priveski

adnotácija -e ž ▶ zaznamba

adolescénca -e ž ped. |doba človekovega razvoja med puberteto in zrelostjo| *puberteta in adolescenca* □ ped. **adolescénčna doba**
□ ped. **mladostna doba** □ ped. **mladostniška doba** □ knj.izroč. **mladostništvo**
□ ped. **popuberteta**

adolescénčni -a -o prid. ▶ adolescenca | mladostniški

adolescènt -ènta m ▶ mladostnik

adolescèntka -e ž ▶ mladostnica

adópcija -e ž ▶ posvojitve

adoptánt -a m ▶ posvojitelj

adoptíranec -nca m ▶ posvojenec

adoptírani -a -o prid. ▶ posvojenec | posvojenka

adoptíranje -a s ▶ posvojitve

adoptírati -am dov. in nedov. ▶ posvajati | posvojiti

adoptívni -a -o prid. ▶ posvojenec | posvojenka | posvojitelj | posvojiteljica | starši 1 pp

adráš -a m ▶ črnika

adrésa -e ž ▶ naslov 1 | spomenica

adresánt -a m ▶ odpošiljatelj

adresár -ja m |seznam naslovov| *poiskati naslov v adresarju*

- knj.izroč. **adresna knjiga** □ knj.izroč. **naslovnik**

GLEJ ŠE imenik

adresát -a m ▶ naslovnik

adréselj -slja m ▶ dresen²•1 | dresen²•2

adresíranje -a s ▶ naslavljanje

adresírati -am dov. in nedov. ▶ naslavljati | nasloviti 1

adrésni -a -o prid. ▶ adresar

ádrica -e ž ▶ ruta¹

adrijánski -a -o prid. ▶ jadranski

adsorbènt -ènta m fiz. |snov, ki se uporablja za adsorbiranje|

Kot adsorbent se uporablja živalsko oglje □ **sredstvo za adsorbiranje**

- fiz. **adsorpcijsko sredstvo**

adsorbíranje -a s ▶ adsorbent | adsorpcija

adsórpčija -e ž fiz. |zgoščevanje plinastih ali raztopljenih snovi na površini trdnih snovi| *adsorpcija plinov na kovini* □ fiz. **adsorbiranje**

adsorpcíjski -a -o prid. ▶ adsorbent | adsorptivnost

adsorptívnost -i ž fiz. |sposobnost snovi za adsorbiranje|

adsorptivnost lesa □ fiz. **adsorpcijska sposobnost**

adút -a m igr. |pri kartanju klicana barva, ki jemlje| *Na mizo je vrgel*

adut in zmagal □ star. **trumf**

GLEJ ŠE sredstvo

adútinja -e ž |ženska, ki je zaradi svojih sposobnosti odločilna za uspeh skupine, skupnosti| *Odhod adutinje iz moštva je bil usoden* □ **adutka**

adútká -e ž ▶ adutinja

advènt -ènta m |štirje tedni pred božičem| *zadnja nedelja v*

adventu □ **adventni čas** □ **predbožični čas**

adventívni -a -o prid. ▶ korenina•2 | poganjek•1 | popek 1•

advèntni -a -o prid. ▶ advent

advèrb -a m ▶ prislov

adverbiálni -a -o prid. ▶ določilo•2 | zveza•7

adverzatívni -a -o prid. ▶ nasprotni 2 | priredje•2

advokát -a m ▶ odvetnik | zagovornik 1

advokátinja -e ž ▶ odvetnica

advokátka -e ž ▶ odvetnica | zagovornica

advokátski -a -o prid. ▶ odvetniški | pisarna•2

advokatúra -e ž ▶ odvetništvo

aèrodinámíčni -a -o prid. ▶ vetrovnik

aerodróm -a m ▶ letališče

aerodrómški -a -o prid. ▶ delavec•11 | letališki

aèrofotografíja -e ž |fotografski posnetek iz zraka| *narediti aerofotografijo* □ **aeroposnetek**

aèrohidroplán -a m ▶ letalo•1

aèroklúb -a m ▶ klub•3

aèrolínija -e ž ▶ proga 2•2

aerométer -tra m fiz. |priprava za merjenje teže in gostote plinov| *pri meritvah uporabiti aerometer* □ fiz. **denzimeter** □ fiz. **gostotomer**

aèromítng -a m ▶ miting•

aeronávt -a m ▶ letalec

aeronávtični -a -o prid. ▶ šola¹•8

aeronávtika -e ž |dejavnost, ki je v zvezi z letenjem po zraku| *uprava za aeronavtiko* □ **letalstvo** □ knj.izroč. **zrakoplovstvo**

aeroplán -a m ▶ letalo | letalo•4

aeroplánski -a -o prid. ▶ eskadrilja• | motor²•4

aèroposnétek -tka m ▶ aerofotografija | posnetek•8

aerostát -a m ▶ balon 1

aèrotranspórt -a m ▶ prevoz•2

àfebrílmi -a -o prid. ▶ bolnik pp 1

afékcija -e ž ▶ obolenje•1

afékt -a m |zelo močno kratkotrajno čustvo| *izzvati afekt*
□ **afektivno stanje**

afektíran -a -o prid. ▶ izumetničen

afektívni -a -o prid. ▶ afekt

afélij -a m astron. |od Sonca najbolj oddaljena točka planetovega tira| *afelij in perihelij* □ astron. **odsončje**

afèra -e ž |pozornost vzbujajoča nespodobna zadeva ali dogodek| *zaplesti se v kako afero* □ ekspr. **aférica** □ ekspr. **istorija**

- ekspr. **storija** □ nekjn. pog. **štorija**

PODPOMENKE ljubezenska afera, politična afera, vohunska afera↗

- vohunska afera □ nekjn. pog. špijonska afera

GLEJ ŠE dogodek pp 4

afèrica -e ž ▶ afera

aficírani -a -o prid. ▶ prizadeti²

aficírati -am dov. ▶ prizadeti² 2

afigurálmi -a -o prid. ▶ slikarstvo•1

afiliírati -am dov. in nedov. ▶ pridruževati | pridružiti

afinitéta -e ž kem. |sila, ki veže atome v molekule| *majhna afiniteta* □ kem. **afinitetna sila**

GLEJ ŠE afinost | nagnjenje 3

afinitétni -a -o prid. ▶ afiniteta

afínost -i ž geom. |dejstvo, da so dane geometrijske tvorbe medsebojno odvisne z ohranjenim delilnim razmerjem| *afinost geometričnih tvorb* □ geom. **afiniteta**

afirmatívni -a -o prid. ▶ odgovor•3 | sodba•6 | stavek•7

afirmírati -am dov. in nedov. ▶ utrditi 5 | utrjevati 5 | uveljaviti | uveljavljati

afirmírati se -am se dov. ▶ uveljaviti se

áfna -e ž ▶ opica¹ | opica²

afnátí se -ám se nedov. ▶ vesti se pp 1

afoníja -e ž ▶ brezglasnost

aforízem -zma m ▶ izrek 1

afrik -a m obrt. |polnilo iz posušanih listov, stebel morskih trav| *uporaba afrika za polnjenje žimnic* □ **morska trava**

afrikánski -a -o prid. ▶ puščava•

afrikáta -e ž ▶ glas 3•9

áfriški -a -o prid. ▶ celina•1 | popglasba• | puščava• | sanpavlja

afrodíziak -a m med. |sredstvo, ki dražilno vpliva na spolne organe| *zaužiti afrodiziak* □ med. **spolno dražilo**

afrónt -a m ▶ napad 2 | nasprotovanje

áfropòp -a m ▶ popglasba •

àgalakcija -e ž ▶ brezmléčnost

àgalaktija -e ž ▶ brezmléčnost

àgar -ja m biol., kem. | želatina iz morskih alg | *izdelovati agar*

□ biol., kem. **agaragar**

àgaràgar -ja m ▶ agar

agáva -e ž | tropska rastlina z mesnatimi, bodičastimi listi | *palme*

in agave □ ekspr. **stoletna roža**

agèncija -e ž

• **1.** obveščevalna agencija □ obveščevalni urad **2.** poročevalska agencija

□ časopisna agencija □ zastar. časopisna agentura □ zastar. opravišništvo

□ tiskovna agencija **3.** turistična agencija □ potovalna agencija

□ potovalni urad □ turistični urad

agènda -e ž ▶ dnevnik 2

àgens -a m ▶ dejavnik | gibaló

agènt -ènta m

• policijski agent □ slabš. policijski špicelj

GLEJ ŠE posrednik •1 | posrednik •2 | posrednik •3 | zastopnik¹ •

agèntinja -e ž ▶ zastopnica •

agèntka -e ž ▶ zastopnica •

agèntovski -a -o prid. ▶ mreža •5

agèntski -a -o prid. ▶ mreža •5

agentúra -e ž ▶ agencija •2 | predstavništvo 1

agílen -lna -o prid. ▶ dejaven | delaven

agílني -a -o prid. ▶ dejavni

agírati -am nedov. in dov. ▶ delati 1 | delovati 1, 2 | igrati 1

agitácija -e ž | pridobivanje koga za kaj | *agitacija za prostovoljne*

prispevke □ *agitiranje*

PODPOMENKE politična agitacija, volilna agitacija

agitátor -ja m | kdor pridobiva koga za kaj | *agitatorji in propaga-*

torji □ slabš. **politični priganjač** □ slabš. **režimski priganjač**

agitatórični -a -o prid. ▶ dejavnost •1

agitátorski -a -o prid. ▶ dejavnost •1

agitátorstvo -a s ▶ dejavnost •1

agitiranje -a s ▶ agitacija

aglomerácija -e ž ▶ naselje

aglutinát -a m ▶ sprimek •

aglutinírati -am dov. in nedov. ▶ sprijemati se 2 | sprijeti se 2

agnoscírati -am dov. in nedov. ▶ prepoznati 1 | prepoznavati 1

agnosticízem -zma m filoz. | nauk, da bistvo stvari ni

dostopno človeškemu spoznanju | *agnosticizem in probabilizem*

□ **agnostični nauk**

agnóstični -a -o prid. ▶ agnosticizem | agnozija

agnozija -e ž psiht. | nesposobnost za spoznavanje zaznav |

ugotoviti agnozijo □ **agnostična motnja**

agonija -e ž ▶ umiranje | umirati

agrárec -rca m ▶ poljedelec

agrárni -a -o prid. ▶ država •4 | maksimum • | politika •5 | polje-

delski | proizvod •2

àgras -a m ▶ kosmulja

agregácija -e ž ▶ združitev

agregát -a m teh. | več strojev skupaj, ki sestavljajo funkcionalno

celoto | *montirati agregat* □ teh. **agregatni stroji**

PODPOMENKE električni agregat, turboagregat

GLEJ ŠE turboagregat

agregátني -a -o prid. ▶ agregat

agregiranje -a s ▶ združevanje

agregírati -am dov. in nedov. ▶ združevati | združiti

agresija -e ž ▶ napad 1

agresívec -vca m ▶ nasilen 1 povdk. | nasilnež

agresíven -vna -o prid. ▶ napadalen | nasilen 1, 2

agresívnež -a m ▶ nasilen 1 povdk. | nasilnež

agresívني -a -o prid. ▶ vojna 1•3

agresívno prisl. ▶ napadalno

agresívnost -i ž ▶ napadalnost | nasilnost

agresór -ja m ▶ napadalec 2

àgriglíf -a m ▶ krog¹ 1•7

agrikultúra -e ž ▶ kmetijstvo | poljedelstvo

agrikultúrني -a -o prid. ▶ poljedelski | proizvodnja 1•2

agronómски -a -o prid. ▶ študij pp 1

àgrožívilstvo -a s | dejavnost, ki se ukvarja s pridelovanjem

in predelovanjem hrane, surovin rastlinskega in živalskega

izvora | *reforma kmetijstva in agroživilstva* □ **živilstvo**

agrumi -ov m mn. | južno sadje kiselkastega okusa | *uvažati*

agrumi: pomaranče, mandarine, limone □ **citrusi**

àh medm. ▶ o²

ahà razpolož. medm. | izraža zadovoljnost pri ugotovitvi | *Aha, pa*

smo te ujeli na laži □ e¹ □ i³ □ oho □ olala

àhasver -ja m ▶ popotnik •

ahčì medm. ▶ ačih

ahílov -a -o prid. ▶ točka •3

àhístórični -a -o prid. ▶ ne zgodovinski

àhle áhel ž mn. ▶ gradaše

ahój medm. ▶ hoj

àhumán -a -o prid. ▶ nečloveški

aids -a [ájts] m | nalezljiva virusna bolezen, ki oslabi imunski

sistem organizma | *zboleti za aidsom* □ med. **akvirirani imunski**

deficitni sindrom □ med. **pridobljena imunska pomanjkljivost**

□ med. **sindrom pridobljene imunske pomanjkljivosti**

airbag -a [êrbeg-] m ▶ blazina •1

aircondition -a [êrkondíšon] m ▶ naprava •5

aitiologija -e ž ▶ etiologija

aitiolóški -a -o prid. ▶ etiološki | pripovedka •

àj medm. ▶ av | jož² 2

àja¹ medm. ▶ nina

ajá² razpolož. medm. | izraža domislek | *Aja, zdaj sem se spomnil* □ a²

ájati -am nedov. ▶ ležati 1 | spati | ujčkati

àja túta medm. zv. ▶ nina

àja tutája medm. ▶ nina

àja tútu medm. zv. ▶ nina

ájbiš -a m ▶ slez •

ájčkati -am nedov. ▶ ležati 1 | spati

àjd -te medm. ▶ iti 5

àjda -e ž | kulturna rastlina z gostimi rdečkastimi ali belimi cveti

v gostem socvetju ali njeno seme | *Ajda že cveti* □ nar. **ajdina**

♦ bot. **tatarska ajda** □ bot. **nora ajda** □ bot. **zelena ajda**

PODPOMENKE črna ajda, siva ajda

GLEJ ŠE plevel pp

àjdi -te medm. ▶ iti 5

ajdína -e ž ▶ ajda

àjdinja -e ž ▶ deklica •

ajdínski -a -o prid. ▶ kruh •1 | moka •1

ajdíšče -a s | njiva, na kateri je rasla ajda | *saditi krompir na ajdišče*

□ **ajdovišče**

àjdnicà -e ž ▶ slama •1

àjdnik -a m ▶ kruh •1

àjdov -a -o prid. ▶ kruh •1 | moka •1 | slama •1 | strnišče 2 pp |

žganci •1

àjdovcì -ev m mn. ▶ žganci •1

ájdovček -čka m ▶ jurček¹ ♦¹
ájdovec -vca m ▶ kruh ♦¹
ájdovica -e ž ▶ slama ♦¹
ajdovišče -a s ▶ ajdišče
ájdovka -e ž ▶ slama ♦¹
ájdovnik -a m ▶ kruh ♦¹
ájdovski -a -o prid. ▶ deklica ♦ | gradec
ájdovščina -e ž ▶ gradec
ajèj medm. ▶ av
ájer -jra m ▶ zrak 2
ájevski -a -o prid. ▶ osnova 4 ♦¹
ájmoht -a m ▶ obara
ájnc -a m ▶ enaindvajset
ájs¹ razpolož. medm. | izraža bolečino zaradi dotika česa vročega, zaradi pika, udarca | *Ajs, je zastokal in odskočil* □ *ajsa* □ *as³* □ *asa*
ájs² velel. medm. | klic volu na levo | *Poganjal je: Ajs, ajs!* □ *hajc*
ájsa medm. ▶ *ajs¹*
ájtek -a m ▶ oče 1
ajzenpón -a m ▶ železnica 2
akácija -e ž | trnato drevo ali grm z dišečimi belimi cveti v grozdastem socvetju | *Akacija že medí* □ bot. *robinija*
GLEJ ŠE mimoza 1
akácijev -a -o prid. ▶ gozd 1 ♦¹ | les ♦¹
akacijevína -e ž ▶ les ♦¹
akadémičarka -e ž ▶ študentka
akadémični -a -o prid. ▶ akademski | študij ♦¹
akademija -e ž
 • 1. glasbena akademija □ akademija za glasbo 2. vojaška akademija □ vojna akademija
akadémik -a m ▶ študent | visokošolec
akadémiški -a -o prid. ▶ akademski | društvo ♦² | študij ♦¹
akadémski -a -o prid. | ki je v zvezi s šolami najvišje stopnje | *akademska izobraženost* □ zastar. *akademični* □ zastar. *akademiški*
GLEJ ŠE društvo ♦² | neživljenjski | študij ♦¹
akarína -e ž ▶ pršica
akarióza -e ž ▶ pršičavost
akaróza -e ž ▶ pršičavost
Á-kategorija -e ž ▶ hotel ♦¹ | kategorija ♦¹
akcelerácija -e ž ▶ pospešenost | pospešitev
akceleracijski -a -o prid. ▶ pospeševalni
akcelerátor -ja m ▶ pospeševalnik 1, 2
akcelerírati -am dov. in nedov. ▶ pospeševati 1, 2 | pospešiti 2, 3
akcènt -ênta m ▶ naglas 1, 2
akcentológ -a m ▶ naglasoslovec
akcentologíja -e ž ▶ naglasoslovje
akcentológinja -e ž ▶ naglasoslovka
akcèntski -a -o prid. ▶ dvojnica ♦¹ | premik ♦²
akcentuácija -e ž ▶ naglaševanje
akcentuacijski -a -o prid. ▶ tip ♦³ | verz ♦²
akcentuíranje -a s ▶ naglaševanje
akcentuírati -am nedov. in dov. ▶ naglasiti | naglaševati
akcépt -a m fin. | sprejem menice s podpisom | *odklonitev akcepta*
 □ fin. *akceptacija*
akceptácija -e ž ▶ akcept
akceptírati -am dov. in nedov. ▶ sprejemati 1 | sprejeti 1
akcesórni -a -o prid. ▶ dodatni
akcidénca -e ž ▶ lastnost ♦⁴
akcidénčni -a -o prid. ▶ nebitveni
akcidentálni -a -o prid. ▶ lastnost ♦⁴
akcidéntni -a -o prid. ▶ nebitveni

ákcijski -e ž
 • čistilna akcija □ očiščevalna akcija
GLEJ ŠE delovanje 1 | diverzija | operacija ♦³
ákcijski -a -o prid. ▶ radij •
akcijski -a -o prid. ▶ delniški | kapital •
akcionárski -a -o prid. ▶ delničarski | družba 3 ♦
akcioníst -a m ▶ delničar
áki -ja m ▶ čoln ♦³
ákija -a m ▶ čoln ♦³
aklimatizácija -e ž | prilagajanje, prilagoditev novim življenjskim razmeram, drugačnemu okolju | *aklimatizacija rastline, živali* □ *aklimatiziranje*
aklimatiziranje -a s ▶ aklimatizacija
aklimatizírati -am dov. in nedov. ▶ prilagajati | prilagoditi
aklimatizírati se -am se dov. in nedov. ▶ prilagajati se 1 | prilagoditi se 1
ákna -e ž ▶ mozoljavost
ako vez. ▶ če 1, 2 | čeprav | kadar koli² 2
akomodírati -am dov. in nedov. ▶ prilagajati | prilagoditi
akomodírati se -am se dov. in nedov. ▶ prilagajati se 1 | prilagoditi se 1 | privaditi se | privajati se
akontácija -e ž ▶ predujem | predujem ♦
akorávno vez. ▶ čeprav
akórd -a m
 1. glasb. | istočasno zvenenje najmanj treh različnih tonov | *zaigrati akord* □ glasb. *harmonija* □ glasb. *sozvočje* □ glasb. *sozvoč*
PODPOMENKE 1. dominantni akord, mediantni akord, napolitan-ski akord, subdominantni akord, tonični akord 2. kvartni akord, sekundni akord, terčni akord 3. razloženi akord, sinhroni akord 2. | skladni, ubrani glasovi, zvoki | *Zamrl je zadnji akord*
 □ knj. izroč. *sozvoč*
GLEJ ŠE delo 1 ♦¹ | obrat¹ ♦²
akórdeon -a m ▶ harmonika ♦¹
akórdni -a -o prid. ▶ delo 1 ♦¹
akotúdi vez. ▶ čeprav
akrabòlt medm. ▶ presneto²
akreditírati -am dov. ▶ izdati¹ 2 ♦
akreditív -a m ▶ izdati¹ 2 ♦ | pismo ♦³
akreditívi -ov m mn. ▶ pismo ♦⁴
akreditívni -a -o prid. ▶ pismo ♦⁴
akrilátni -a -o prid. ▶ smola ♦¹
akrílni -a -o prid. ▶ smola ♦¹
akrobátika -e ž | spretnost, znanje izvajanja akrobacij | *atletika in akrobatika* □ *akrobatska spretnost* □ knj. izroč. *akrobatstvo*
akrobátski -a -o prid. ▶ akrobatika | letenje ♦¹
akrobátstvo -a s ▶ akrobatika
ákromát -a m fiz. | lečje, ki da sliko predmeta brez barvnih robov | *uporabljati akromat* □ fiz. *akromatično lečje* □ fiz. *akromatsko lečje*
akromátčni -a -o prid. ▶ akromat
akromátski -a -o prid. ▶ akromat
akroním -a m ▶ kratica
aksiálni -a -o prid. ▶ ležaj ♦¹ | osni | sila¹ ♦⁵ | smer ♦²
aksióm -a m | temeljna resnica ali načelo, ki ne potrebuje dokazov | *postaviti aksiom* □ *aksiomatično načelo*
aksiomátčni -a -o prid. | ki temelji na aksiomih | *aksiomatična metoda* □ *aksiomski*
GLEJ ŠE aksiom | nedvomni
aksiométer -tra m pomor. | priprava na poveljniškem mostu, ki kaže položaj krmila | *popraviti aksiometer* □ pomor. *krmilno kazalo*

aksiómski -a -o prid. ▶ aksiomatični
aksonométrični -a -o prid. ▶ projekcija ♦2
aksonometrija -e ž ▶ projekcija ♦2
ákt -a m ▶ dejanje 1, 2 | dokument | občevanje • | odločba ♦2 | spis
aktánt -a m ▶ delovalnik
aktér -ja m ▶ dejavnik | igralec 1 | povzročitelj | ustvarjalec 1
aktérka -e ž ▶ igralka | junakinja 2
aktérski -a -o prid. ▶ igralski
aktinídija -e ž ▶ kivi
aktínija -e ž ▶ vetrnica ♦1
aktinomikóza -e ž ▶ bramor 2
áktiv¹ -a m ▶ tvornik
áktiv² -a m ▶ skupina ♦2
aktíva¹ -e ž ▶ premoženje
aktíva² -ív s mn. ▶ premoženje
aktivácija -e ž ▶ aktiviranje
aktíven -vna -o prid. ▶ dejaven | delati 1 | delaven
aktiviranje -a s | postopek, s katerim se kaj spravi v dejavnost |
aktiviranje rakete □ *aktivacija*
GLEJ ŠE razgibanje | razgibavanje
aktivirati -am dov. in nedov. ▶ razgibati¹ 2 | razgibavati 2
aktivitéta -e ž ▶ dejavnost | delovanje 1
aktivízem -zma m ▶ delovanje 1
aktivíziranje -a s ▶ razgibanje | razgibavanje
aktivízirati -am dov. in nedov. ▶ razgibati¹ 2 | razgibavati 2
áktivni¹ -a -o prid. ▶ tvornik
áktivni² -a -o prid. ▶ dejavni | vulkan ♦1
aktivno prisl. ▶ dejavno
aktivnost -i ž ▶ dejavnost | delavnost | delovanje 1
áktovka¹ -e ž | torba za spise, knjige, navadno usnjena | *vzeti*
mapo iz aktovke □ nekaj. pog. *taška*
GLEJ ŠE torba ♦
áktovka² -e ž ▶ enodejanka
aktualístični -a -o prid. | ki prednostno upošteva trenutne,
sodobne okoliščine | *aktualistično interpretiranje dogajanja v*
šolstvu □ knj.izroč. *trendni* □ publ. *trendovski*
aktualizácija -e ž ▶ posodobitev 2
aktualízirati -am nedov. in dov. ▶ posodabljeti 2 | posodobiti 2
aktuální -a -o prid. ▶ dejanski | dogodek ♦3
aktuálnost -i ž ▶ pomembnost
aktuár -ja m ▶ pisar 2 | uslužbenec ♦
akumulácija -e ž | proces, pri katerem prihaja skupaj večja
količina česa | *akumulacija vode* □ *akumuliranje* □ knj.izroč. *kumulacija*
♦ 1. ekon. *akumulacija kapitala* □ ekon. *akumuliranje kapitala*
2. ekon. *prvotna akumulacija* □ ekon. *prvobitna akumulacija*
akumulácijski -a -o prid. ▶ peč¹ ♦10
akumulátor -ja m
1. | priprava za shranjevanje električne energije | *polniti akumulator*
□ elektr. *akumulatorska baterija* □ elektr. *kondenzator* | priprava za
kratkotrajno shranitev elektrine |
♦ elektr. *svinčev akumulator* □ elektr. *svinčni akumulator*
2. teh. | priprava za zbiranje in shranjevanje energije sploh |
parni, toplotni in drugi akumulatorji □ teh. *zbiralnik*
GLEJ ŠE preizkuševalnik ♦
akumulátorski -a -o prid. ▶ akumulator 1 | celica ♦1 |
preizkuševalnik ♦ | voziček ♦1
akumuliranje -a s ▶ akumulacija | akumulacija ♦1
akumulirati -am nedov. ▶ kopičiti 2
akupunkturíst -a m | kdor se (poklicno) ukvarja z akupunkturo |
opraviti izpit za akupunkturista □ *akupunkturolog*

akupunkturolog -a m ▶ akupunkturist
akurát člen. ▶ prav² 1
akuráten -tna -o prid. ▶ natančen 1 | točen | vesten
akústični -a -o prid. ▶ prevara ♦1 | sluhovod | slušni | tip ♦4 | zvočni
akústično prisl. ▶ zaznati 1 ♦ | zaznavati 1 ♦
akústičnost -i ž | lastnost prostora, da omogoča zaželeno učinkovanje
zvoka | *oceniti akustičnost dvorane* □ *akustika* □ *zvočnost*
□ knj.izroč. *slušnost*
akústika -e ž ▶ akustičnost
akušér -ja m ▶ porodničar
akút -a m ▶ intonacija ♦2 | ostrivec
akúten -tna -o prid. ▶ pereč
akutírani -a -o prid. ▶ intonacija ♦2
akútní -a -o prid. ▶ bolezen pp 1
ákuzatív -a m ▶ sklon ♦1 | tožilnik
ákuzatívni -a -o prid. ▶ oblika ♦9 | predmet¹ 3 ♦5
akvadúkt -a m grad. | mostu podoben objekt za pretok vode,
zlasti preko globeli, strug | *ostanki rimskih akvaduktov*
□ grad. *akvedukt*
akvamarín -a m ▶ barva 1 ♦39
akvamarínski -a -o prid. | ki je modre barve z zelenkastim
odtenkom | *akvamarinske oči* □ *zelenomoder*
akvarél -a m
1. um. | slikarska tehnika, pri kateri se slika na papir s prosojnimi
vodenimi barvami | *ukvarjati se z akvareloom* □ um. *akvarelna*
tehnika
2. um. | slika v tej tehniki | *razstava odličnih akvarelov*
□ um. *akvarelna slika*
akvarelíst -a m ▶ slikar pp 2
akvarélní -a -o prid. ▶ akvarel 1, 2
akvárij -a m | steklena posoda z vodo za gojenje vodnih živali ali
rastlin | *opazovati ribice v akvariju* □ knj.izroč. *akvarijska posoda*
akvárijski -a -o prid. ▶ akvarij
akvavít -a m ▶ pijača ♦4
akvedúkt -a m ▶ akvadukt
akvirírani -a -o prid. ▶ aids
akvirírati -am nedov. ▶ nabirati 4
akvizitêr -ja m | kdor zbira naročnike, predplačnike | *vplačati*
prednaročilo pri akviziterju □ *poverjenik*
akvizitêrski -a -o prid. ▶ služba ♦1
ála medm. ▶ dati 6
alabástrn -a -o prid. | ki je iz alabastra | *alabastrn kip* □ *alabastrv*
□ knj.izroč. *alabastrski*
alabástrv -a -o prid. ▶ alabastrn
alabástrski -a -o prid. ▶ alabastrn
à la carte [alakárt] prisl. zv. ▶ po naročilu
alárm -a m | zvočni znak, ki opozarja na bližajočo se nevarnost;
čas trajanja nevarnosti | *Sirene tuljio alarm; najaviti konec alarma*
□ knj.izroč. *poplah* □ knj.izroč. *preplah* □ zastar. *vzbuna*
GLEJ ŠE hrup 2 | naprava ♦1 | nemir 1
alarmánten -tna -o prid. ▶ vznemirljiv
alarmírati -am dov. *koga* | nenadoma poklicati k pripravljenosti
ali intervenciji | *alarmirati gasilce* □ zastar. *vzbuniti* □ pog. *zalarmirati*
alármni -a -o prid. ▶ naprava ♦1 | opozorilni
albánski -a -o prid. | ki je v zvezi z Albanijo ali Albanci | *albanska*
meja □ *šiptarski*
GLEJ ŠE jezik 3 ♦1
albánsčina -e ž ▶ jezik 3 ♦1
álbatros -a m ▶ ptica pp 6
albigézn -a m ▶ albižan

albín -a m biol. |človek ali žival, ki mu primanjkuje pigmenta| občutljivost albinov za sončne žarke □ biol. **albino** □ biol. **beličnik**

albinizem -zma m biol. |pomanjkanje pigmenta pri pripadnikih sicer obarvane vrste| *albinizem pri živalih* □ biol. **beličnost**

albínka -e ž biol. |ženska ali žival ženskega spola, ki ji primanjkuje pigmenta| občutljivost albinke □ biol. **beličnica**

albino -a m ▶ albin

albit -a m min. |rudnina natrijev alumosilikat| pridobivati albit □ min. **natrijev glinenec**

albižán -a m zgod. |pripadnik južnofrancoske srednjeveške verske sekte| *gibanje albižanov* □ knj.izroč. **albigenz**

álbum -a m

- album za znamke □ filatelistični album

GLEJ ŠE knjiga 09 | zbornik

albúmen -a m ▶ beljakovina

alegorija -e ž ▶ prisposoba 2

aléja -e ž ▶ drevored

aleksandríneec -nca m lit. |šesterostopni jambski verz z odmorom po tretji stopici| *pesnitev v aleksandrinčih* □ lit. **aleksandrinski verz**

aleksandrínski -a -o prid. ▶ aleksandrinec

alérģičen -čna -o povdk. ▶ občutljiv²

alérģični -a -o prid. ▶ alergijski | bolnik 01 | reakcija 01

alérģičnost -i ž ▶ alergija

alergija -e ž |preobčutljivost organizma za določene snovi| *lajšati težave pri alergiji* □ **alergijska preobčutljivost** □ **alergičnost** □ med. **anafilaksija** |alergija za vbrizgane tuje beljakovine|

alergijski -a -o prid. |ki je v zvezi s preobčutljivostjo organizma za določene snovi| *alergijsko obolenje* □ **alergični** □ **preobčutljivostni preobčutljivostna reakcija**

GLEJ ŠE alergija | nahod 0

alérģik -a m ▶ bolnik 01

álfa -e ž ▶ delec 01 | ferit | žarek¹ 02

alfabét -a m ▶ abeceda

alfabetárij -a m ▶ seznam 01

alfabetírati -am nedov. in dov. *kaj* |urejati, urediti po abecedi| *alfabetirati knjižnično gradivo* □ **abecedirati**

alfabétski -a -o prid. ▶ red¹ 2 01

álfadélci -ev m mn. ▶ delec 01

álfanumérični -a -o prid. |ki je sestavljen iz črk in števil|

alfanumerična tipkovnica □ **črkovno-številski**

álfažárki -ov m mn. ▶ žarek¹ 02

álfažélézo -a s ▶ ferit

al frésco [alfrésko] prisl. zv. ▶ slikati 1 0

álga -e ž

- bot. **kremenasta alga** □ bot. **diatomeja** □ bot. **kremenčasta alga**

algebráični -a -o prid. ▶ enačba 01 | operacija 01 | število 1 01

algebrájski -a -o prid. ▶ enačba 01

algébrski -a -o prid. ▶ enačba 01 | število 1 01

algónkij -a m geol. |mlajše obdobje praveka, v katerem so nastajale usedline z jasnimi sledovi življenja| *skladi algonkija*

□ geol. **eozoik**

algôvnica -e ž ▶ riba 1 pp 3

ali¹ vez.

1. v ločnem priredju |za vezanje stavkov ali stavčnih členov, ki so vsebinsko v razmerju izbire, izključevanja| *Jaz ali ti, eden mora odnehati* □ **bodisi** □ **naj bo** *Naj bo poleti ali pozimi, nikoli ni nosil klobuka* □ knj.izroč. **bodi**² □ knj.izroč. **najsi** □ knj.izroč. **najsibo** □ publ. **odnosno** *Danes odnosno jutri odpotujejo* □ publ. **oziroma**

2. v vprašalnih stavkih |za uvajanje vprašanja| *Še enkrat te vprašam, ali boš prišel* □ pog. **če**

GLEJ ŠE toda¹ 1, 2

ali² vpraš. člen. |uvaja vprašanje| *Ali ga ne poznaš* □ pog. **a**³ □ zastar. **jeli** □ zastar. **ka** □ pog. **kaj**³ □ ekspr. **mar**¹

GLEJ ŠE kajne

ali – ali dvodelna vez. zv. v ločnem priredju |za vezanje stavkov ali stavčnih členov, ki so v razmerju izbire| *Delo je treba opraviti ali danes ali jutri* □ **bodi – bodi** □ **bodisi – bodisi**

□ **najsibo – najsibo**

aliánsa -e ž ▶ zveza 08

áliás nač. prisl. pred drugonavedenim osebnim imenom, knj.izroč. |izraža, da se za imenovano osebo navaja drugotno, variantno poimenovanje| *Janez Kotar, alias Maček* □ **z drugim imenom**

GLEJ ŠE po domače 2

alíbi -ja m ▶ dokaz

alienácija -e ž |proces, v katerem človek izgublja svoje bistvo| *zavedati se alienacije* □ knj.izroč. **odtujevanje**

alienacijski -a -o prid. |ki je v zvezi z alienacijo| *alienacijska problematika* □ knj.izroč. **abalienacijski** □ knj.izroč. **odtujevalni**

alieníranost -i ž |stanje človeka med procesom, po procesu alienacije| *Alieniranost se manifestira na različne načine*

□ knj.izroč. **odtujenost**

alienírati -am nedov. in dov. ▶ odtujiti | odtujiti se 2

alienírati se -am se dov. ▶ odtujiti se 2

aliménti -ov m mn. ▶ preživnina

alimentírati -am nedov. ▶ preživljati

aliterácija -e ž lit. |ujemanje soglasnikov ali soglasniških skupin v zaporednih besedah| *asonanca in aliteracija*

□ lit. **soglasniški stik**

alkájski -a -o prid. ▶ kitica pp

alkálični -a -o prid. ▶ raztopina 01 | reakcija 02

alkáljia -e ž kem. |hidroksid alkalijskih kovin| *poškodovati se z alkalijami* □ kem. **baza**² □ nestrok. **lužnina**

alkálijski -a -o prid. ▶ kovina 01 | papir 01

alkálni -a -o prid. ▶ kovina 01 | raztopina 01 | reakcija 02

alkimíja -e ž ▶ magija

alkohól -a m ▶ butanol | etanol | metanol | pijača 01 | špirit | vinjen

alkohóličarka -e ž |ženska, ki ima zaradi odvisnosti od alkohola telesne, duševne in socialne motnje| *usoda neozdravljive alkoholičarke* □ **odvisnica** □ med. **etilčarka** □ slabš. **pijanka**

alkohólični -a -o prid. ▶ pijača 01

alkohólik -a m |kdor ima zaradi odvisnosti od alkohola telesne, duševne in socialne motnje| *klub zdravljenih alkoholikov* □ **odvisnik** □ med. **alkoholoman**

□ med. **etilik** □ slabš. **pijanec** □ protip. **nealkoholik**

♦ 1. **biti alkoholik** □ slabš. **biti pijanec** □ **biti zapit** 2. **kronični alkoholik**

□ pog. **kronik**

alkoholízem -zma m |duševna in telesna odvisnost od alkohola| *preprečevati alkoholizem* □ med. **alkoholna toksikomanija**

□ med. **alkoholomanija**

alkoholizíran -a -o povdk. ▶ pijan 1

alkoholizírani -a -o prid. ▶ vinjeni

alkoholizíranost -i ž ▶ pijanost | vinjenost

alkohólni -a -o prid. ▶ alkoholizem | delirij 01 | izvleček pp | pijača 01 | test 01

alkoholomán -a m ▶ alkoholik

alkoholomaníja -e ž ▶ alkoholizem

alkoskòp -ópa m ▶ alktotest

álkotést -a m |priprava za ugotavljanje stopnje vsebnosti alkohola v izdihanem zraku| *Álкотest je nameril dva promila*

□ alkoskop

GLEJ ŠE test •1

alkóva -e ž |večja vdolbina v steni sobe, navadno z ležiščem| *soba z alkovo* □ knj.izroč. **alkoven** □ knj.izroč. **pristenek**

alkóven -vna m ► alkova

àlma máter -e ~ ž ► univerza

almanáh -a m ► zbornik

álmožna -e ž ► miloščina

àlo medm. ► dati 6 | hej

alód -a m zgod. |dedna zemljiška posest fevdalcev, prosta vseh obveznosti| *pridobiti alod* □ zgod. **alodialna posest** □ zgod. **alodij**

alodiálni -a -o prid. ► alod

alódij -a m ► alod

alofón -a m ► varianta •

àlógični -a -o prid. ► nelogični

alójev -a -o prid. ► list 1•1

alójin -a -o prid. ► list 1•1

alozjijeviščnik -a m |v drugi polovici 19. stoletja gojenec srednješolskega internata Alojzjijevišče| *brati spomine alozjijeviščnika* □ knj.izroč. **alozjnik**

alójznik -a m ► alozjijeviščnik

alopátični -a -o prid. ► alopacija

alopatija -e ž med. |zdravljenje z zdravili, katerih učinek je nasproten simptomom bolezni| *zagovorniki alopacije* □ med. **alopatično zdravljenje**

alpáka -e ž ► srebro •1

al pári prisl. zv. fin. |izraža, da se spoštuje, ohranja imenska vrednost| *menjati al pari* □ fin. **enako za enako**

alpín -a m ► alpinec

alpínc -nca m |v Italiji vojak enote, izurjene za operacije v gorah| *četa alpincev* □ **alpin**

GLEJ ŠE smučar •1

alpinétum -a m |smotrno razporejen nasad alpskih rastlin za študijske namene ali za okras| *urediti alpinetum* □ **alpski vrt** □ **alpinum**

alpiníst -a m |kdor goji vzpenjanje na visoke vrhove po nezavarovanih, nezaznamovanih smereh| *občudovati uspehe slovenskih alpinistov* □ knj.izroč. **gornik⁴** □ zastar. **gorohodec** □ star. **hribolazec** □ star. **pohodnik** □ zastar. **skalaš** □ zastar. **turíst** □ zastar. **veleturíst**

alpinístični -a -o prid. |ki je v zvezi z alpinisti, alpinizmom| *alpinistična dejavnost* □ knj.izroč. **gorniški**

GLEJ ŠE klub •1 | oprema •1

alpinístika -e ž |veda o alpah in alpinizmu| *zanimati se za alpinistiko* □ knj.izroč. **alpinizem**

GLEJ ŠE alpinizem

alpinízem -zma m |šport, pri katerem se vzpenja na visoke vrhove po nezavarovanih, nezaznamovanih smereh| *gojiti alpinizem* □ knj.izroč. **alpinistika** □ knj.izroč. **gorništvo** □ star. **hribolaštvo** □ knj.izroč. **hribovstvo** □ zastar. **turistika**

GLEJ ŠE alpinistika

alpínski -a -o prid. ► klub •1

alpínium -a m ► alpinetum

álpški -a -o prid. ► alpinetum | kitica pp | marmotica | nebina • | smučar •1 | smučiči pp

ált -a m |nizki ženski ali deški glas| *govoriti z altom* □ **altovski glas**

GLEJ ŠE altist | altistka

altána -e ž ► uta

áalter égo ~ -a m ► jaz¹ •

alterírati -am dov. in nedov. ► spremeniti 1 | spremeniti se 1 | spreminjati 1 | spreminjati se

alternatíva -e ž ► alterscena

alternatívec -vca m ► zdravilec

alternatívka -e ž ► zdravilka

alternatívni -a -o prid. ► alterscena | obveznost 2•1

alternírati -am nedov. ► menjavati se 1

álterscéna -e ž publ. |delovanje, ki ima za cilj uveljavljanje drugačnih, nasprotnih načel od ustaljenih, uradnih na kakem področju; skupina ljudi, ki tako delujejo| *biti dejaven na altersceni; pripadati ljubljanski altersceni* □ publ. **alternatíva** □ publ. **alternatívna scena**

altiméter -tra m ► višinomer

altíst -a m |pevec z altovskim glasom| *V skupini pogrešajo altista* □ glasb., žarg. **alt**

altístka -e ž |pevka, ki poje altovski glas| *nastop znane altistke* □ glasb., žarg. **alt**

altokúmulus -a m ► ovčice

áltovski -a -o prid. ► alt

altruíst -a m ► nesebičen •

altruístičen -čna -o prid. ► nesebičen

altruízem -zma m ► nesebičnost

aludírati -am nedov. ► namigovati

alufólíja -e ž ► folija •1

aluminíjast -a -o prid. |ki je iz aluminija| *aluminijasta posoda* □ knj.izroč. **aluminíjev** □ knj.izroč. **aluminíjski**

aluminíjasti -a -o prid. ► folija •1

aluminíjev -a -o prid. ► aluminijast

aluminíjski -a -o prid. ► aluminijast

alumnát -a m ► semenišče

aluvíalni -a -o prid. ► naplavina 1•

alúvij -a m ► holocen

aluzíja -e ž ► namigovanje

alvéola -e ž

1. anat. |jamica v čeljusti, v kateri je zob| *alveola v zgornji čeljusti*

□ anat. **zobna jamica** □ anat. **zobnica**

2. anat. |najmanjša votlina v pljučih| *pljučno krilo z alveolami*

□ anat. **pljučni mehurček** □ anat. **pulmonalni mehurček**

GLEJ ŠE dlesen | mešiček •2 | mešiček •4

alveolárni -a -o prid. ► dlesnični

álvus -a m ► iztrebek

alzheimer -ja [álchájmer] m ► bolezen •1

alzheimerjev -a -o [álchájmerjev-] prid. ► bolezen •1

amalgámski -a -o prid. ► zalivka 1•1

amaránt -a m ► ščir •

amarílís -a m vrtn. |lončna rastlina s trobentastimi, navadno rdečimi cveti| *Septembra amarilis zasušimo* □ vrtn. **vitezova zvezda**

amatêr¹ -ja m ► ljubitelj | nestrokovnjak | šušmar | voznik •1

amatêr² povdk. ► diletant²

amaterízem -zma m ► šušmarstvo

amatêrka -e ž ► ljubiteljica | šušmarka

amatêrski -a -o prid. ► laični 2 | ljubiteljstvo | šušmarski | voznik •1

amatêrsko prisl. ► laično 2 | šušmarsko

amatêrstvo -a s ► ljubiteljstvo | šušmarstvo

ámažnik -a m ► berač¹ | revež¹

ambasáda -e ž ► veleposlaništvo

ambasádor -ja m ► predstavnik² | veleposlanik

ambasádorka -e ž ► veleposlanica

ambícíja -e ž ► ambicioznost

ambiciózen -zna -o prid. |ki si izrazilo prizadeva za uspeh, za uveljavitev| *ambiciozen igravec* □ slabš. *karierističen*
□ *komolčarski* ▸ protip. *neambiciozen*

ambicióznež -a m ekspr. |kdor si izrazilo prizadeva za uspeh, za uveljavitev| *Ambicioznež ne bo odnehal kljub težavam*
□ slabš. *karierist* □ *komolčar* ▸

ambicióznost -i ž |dejstvo, da si kdo izrazilo prizadeva za uspeh, za uveljavitev| *spodbujati ambicioznost mladih igralcev*
□ knj.izroč. *ambicija* □ *komolčarstvo* ▸

ambiènt -ènta m ► ozračje 3

ambrózija -e ž bot. |pelinu podoben enoletni plevel, katerega cvetni prah povzroča alergijo| *preprečevati širjenje ambrozije*
□ bot. *žvrklja*

ambulánca -e ž |nekdaj pošta, ki posluje v posebnem vozilu, navadno vagonu| *polna ambulanca pisem in paketov* □ *ambulancna pošta* □ *ambulančni vagon* □ *potujoča pošta*
GLEJ ŠE *ambulant*

ambulánčni -a -o prid. ► *ambulanca* | *zdravljenje* ♦1

ambulánta -e ž |zdravstvena ustanova za bolnike, ki lahko sami hodijo na preglede ali zdravljenje| *Ambulanta dela dopoldne* □ knj.izroč. *ambulanca* □ knj.izroč. *ambulatorij*
♦ 1. očesna ambulanta □ okulistična ambulanta 2. zobna ambulanta □ zobozdravstvena ambulanta
GLEJ ŠE *avtomobil* ♦13 | *pregled* 1♦1 | *vozilo* ♦5

ambulántni -a -o prid. ► *knjižnica* ♦ | *pregled* 1♦1 | *vozilo* ♦5 | *zdravljenje* ♦1

ambulatorij -a m ► *ambulant*

améba -e ž zool. |enoceličar, ki pri gibanju nenehno menja obliko| *Ameba se pri delitvi preščipne* □ zool. *menjačica*

ameliorácija -e ž ► *melioracija*

améncija -e ž ► *manjrazvitost* •

amerikánc -nca m ► *kasač* •

amerikanizácija -e ž |privzemanje načina življenja in mišljenja, pri katerem je prevladujoče potrošništvo| *upirati se amerikanizaciji* □ *amerikaniziranje*

amerikanízem -zma m |način življenja in mišljenja, po izvoru iz Amerike, pri katerem je prevladujoče potrošništvo| *Amerikanizem se širi povsod po svetu* □ knj.izroč. *amerikanstvo*
□ knj.izroč. *amerikanščina*

amerikanizíránje -a s ► *amerikanizacija*

amerikanizírati -am dov. ► *poameričaniti*

amerikanizírati se -am se dov. ► *poameričaniti se*

amerikánka -e ž ► *šarenka*

amerikánski -a -o prid. ► *ameriški*

amerikánstvo -a s ► *amerikanizem* | *amerišstvo*

amerikánščina -e ž ► *amerikanizem*

amériški -a -o prid. |ki je v zvezi z Američani ali Ameriko| *govoriti z ameriškim naglasom* □ star. *amerikanski*
GLEJ ŠE *angleščina* • | *arašid* | *celina* ♦2 | *kača* pp 3 | *kapar* ♦ | *kasač* ♦ | *nandu* | *slamnik* • | *šarenka*

amérištvo -a s |značilnosti, kot se prisojajo Američanom, kot celota| *razpravljati o bistvu amerišstva* □ star. *amerikanstvo*

ametístni -a -o prid. ► *prstan* ♦1

ametístov -a -o prid. ► *prstan* ♦1

amfíbija -e ž ► *dvoživka* | *letalo* ♦1 | *vozilo* ♦1

amfíbijski -a -o prid. ► *letalo* ♦1 | *vozilo* ♦1

amfibolija -e ž ► *dvoumnost*

amfibolít -a m petr. |temnozelenka kamnina, ki jo sestavljajo zrna amfibolov in plagioklazov| *eklogit in amfibolit*
□ petr. *rogovačnik*

amfiteatrálén -lna -o prid. |ki je z okroglo ali ovalno obliko prostora in stopničasto dvigajočimi se sedeži podoben amfiteatru| *amfiteatralna predavalnica* □ *amfiteatrski*

amfiteatrálno nač. prisl. |ki je prostorsko umeščen, oblikovan podobno kot amfiteater| *Ravnina se amfiteatralno dviga* □ *amfiteatrsko*

amfiteátrski -a -o prid. ► *amfiteatralen*

amfiteátrsko prisl. ► *amfiteatralno*

amíkt -a m ver. |platnen prtíč, ki pokriva pri maši duhovnikov vrat in ramena| *Duhovnik si je ogrnil amikt* □ ver. *humeral*

amiláza -e ž biol., kem. |encim, ki pospešuje razkroj škroba v sladkor| *posledice nezadostne učinkovitosti amilaze* □ kem. *diastaza*
□ biol., kem. *ptialin*

amínobenzén -a m ► *anilin*

amiotrofija -e ž ► *atrofija* •

amnestija -e ž ► *amnestirati* | *pomilostitev*

amnestíranec -nca m ► *pomiloščeneč*

amnestírati -am dov. in nedov. *koga* |po nalogu najvišje oblasti delno ali popolno oprostiti, oproščati kazni skupini, skupinam obsojencev| *amnestirati politične zapornike* □ publ. *dati amnestijo komu* □ publ. *podeliti amnestijo komu* □ publ. *podeljevati amnestijo komu*

ámniij -a m zool. |notranja ovojnica zarodka pri sesalcih, pticah in plazilcih| *Amnij varuje zarodek pred poškodbami* □ zool. *amnijska ovojnica* □ zool. *amnion* □ zool. *plodnik* □ zool. *plodnikova ovojnica*

ámnijski -a -o prid. ► *amnij*

ámniion -a m ► *amnij*

amonál -a m ► *razstrelivo* pp

ámor -ja m um. |kip ali podoba krilatega dečka, ki predstavlja boga Amorja| *Ob vodnjaku je stal kamnit amor* □ ekspr. *amorček*
□ um. *amoret* □ um. *kupido*

ámorála -e ž |stanje odsotnosti, pomanjkanja moralnih načel| *naraščajoča amorala* □ *amoralizem* □ *amoralnost*

ámoralízem -zma m ► *amorala*

ámorálnost -i ž ► *amorala*

ámorček -čka m ► *amor*

amorét -a m ► *amor*

amórfen -fna -o prid. ► *brezobličjen*

amórfnost -i ž ► *brezobličnost*

amortizácija -e ž ► *razveljavitev* 2 pp

amortizér -ja m |priprava za blažitev sunkov in dušenje nihanja| *V avtu se je zlomil levi amortizer* □ teh. *blažilec* □ teh. *blažilnik*

ámpak¹ vez. v protivnem priredju |za uvajanje nove trditve namesto prej zanikane| *Ne bom prišel jutri, ampak pojutrišnjem*
□ zastar. *nego* □ zastar. *no²* □ neustrez. *pač pa*
GLEJ ŠE *toda¹* 1

ámpak² člen. ► *toda²*

ampêsekúnda -e ž elektr. |enota za merjenje elektrine| *izražati velikost nabojev v ampersekundah* □ elektr. *coulomb*

ampúla -e ž |neprodušno zaprta steklenička, navadno z zdravilom za vbrizganje| *odbiti vrh ampule* □ knj.izroč. *fiola*

amputácija -e ž ► *amputirati*

amputírati -am nedov. in dov. *kaj* |odstranjovati, odstraniti komu ud telesa| *Amputirali so mu nogo pod kolenom* □ *opraviti amputacijo česa*

amulét -a m |predmet, navadno obesek, ki se mu pripisuje čarovna moč| *nositi amulet okrog vratu* □ *talisman* □ knj.izroč. *vražni obesek* □ *medicina* |*amulet* v indijanskem okolju|

ámuzikálen -lna -o prid. ► *nemuzikalen*

anabaptíst -a m |pripadnik verske sekte, ki zahteva ponovni krst odraslih| *skupnost anabaptistov* □ *prekrščevalec*

anabaptistični -a -o prid. |ki je v zvezi z anabaptisti| *anabaptistična združenja* □ *anabaptistovski* □ *prekrščevalski*

anabaptistovski -a -o prid. ▶ anabaptistični

anabaptizem -zma m |zlasti v 16. stoletju verska sekta, ki zahteva ponovni krst odraslih| *pripadniki anabaptizma* □ *prekrščevalstvo*

anabólični -a -o prid. ▶ proces •1

anabolizem -zma m med. |izgradnja organskih snovi v celici| *pospešiti anabolizem* □ med. *anabolni metabolizem*

anabólni -a -o prid. ▶ anabolizem | proces •1

anafilaksa -e ž ▶ anafilaksija

anafilaksija -e ž med. |preobčutljivost organizma za vbrizgane tuje beljakovine| *povzročiti anafilaksijo* □ med. *anafilaksa* □ med. *anafilaksijska reakcija* □ med. *anafilaktična reakcija*

GLEJ ŠE alergija

anafilaksijski -a -o prid. ▶ anafilaksija

anafilaktični -a -o prid. ▶ anafilaksija

anagráf -a m ▶ urad •2

anagráfski -a -o prid. ▶ urad •2

anagrám -a m |s prestavitvijo črk nastala nova beseda| *Beseda leto je anagram od telo* □ *premetanka*

anahorét -a m ▶ puščavnik

anahorétski -a -o prid. ▶ puščavniški

anahronističen -čna -o prid. ▶ zastarel

anahronizem -zma m ▶ zastarel •

analfabét -a m ▶ nepismeni

análi -ov m mn. ▶ letopis | zasloveti

analíst -a m ▶ letopisec

analístični -a -o prid. ▶ letopisec | podatek •1

analítični -a -o prid. ▶ kemija • | metoda •1 | metoda •7 | tehtnica •2

analítik -a m |kdor dela analizo, analize| *prodoren analitik družbe* □ *analizator*

analítski -a -o prid. ▶ kemija •

analíza -e ž |postopek spoznavanja, določanja česa, ki temelji na ugotavljanju, opazovanju sestavin določane danosti| *analiza trendov v sodobnem družbenem dogajanju* □ *analiziranje* □ knj.izroč. *razbor* □ knj.izroč. *razčlenitev* □ knj.izroč. *razčlenjevanje* □ ekspr. *vivisekcija*

♦ 1. besedilna analiza □ tekstovna analiza □ tekstualna analiza

2. jezikosl. besediloslovna analiza □ jezikosl. tekstološka analiza 3. stilna analiza □ slogovna analiza □ stilistična analiza 4. jezikosl. stavčna analiza □ jezikosl. slovnična analiza

GLEJ ŠE analizirati | ocena 1 | razčlenitev | razčlenjevanje

analizátor -ja m ▶ analitik

analiziranje -a s ▶ analiza | razčlenjevanje

analizirati -am nedov. in dov. *kaj* |spoznavati, spoznati, določati, določiti kaj s postopkom, ki temelji na ugotavljanju, opazovanju sestavin določane danosti| *analizirati gospodarske razmere* □ *delati analizo česa* □ *narediti analizo česa* □ ekspr. *preanalizirati* □ knj.izroč. *razčleniti* □ knj.izroč. *razčlenjevati* □ ekspr. *secirati*

GLEJ ŠE razčleniti | razčlenjevati

analízni -a -o prid. ▶ tehtnica •2

anální -a -o prid. ▶ odprtina •4

analog -a m ▶ podoben² 2

analogíja -e ž jezikosl. |uravnava jezikovne prvine po podobnem vzorcu| *sprememba jezikovne oblike zaradi analogije* □ jezikosl. *nalika*

GLEJ ŠE sklepanje •5

analogni -a -o prid. ▶ sklepanje •5

analogno prisl. ▶ podobno

analogon -a m ▶ podoben² 2

anamnéza -e ž

• med. *družinska anamneza* □ med. *familijarna anamneza*

□ med. *rodbinska anamneza*

anarhíja -e ž |stanje brez reda, brez organiziranosti| *Nastopilo je obdobje anarhije* □ knj.izroč. *brezredje*

GLEJ ŠE brezvladje | zmeda

anarhíst -a m ▶ upornik 1

anátema -e ž ▶ izobčenje

anatematizírati -am dov. in nedov. ▶ izobčiti

anatómični -a -o prid. ▶ anatomski

anatomíja -e ž ▶ patologija

anatómski -a -o prid. |ki je v zvezi z anatomijo| *anatomski ustroj roke* □ knj.izroč. *anatomični*

andróga -e ž ▶ riba 1 pp 4

androgaméta -e ž ▶ celica 2•5

androgín -a m ▶ dvospolnik

andromaníja -e ž ▶ nimfomanija

anekdotični -a -o prid. |ki vsebuje prvine, značilne za anekdoto| *anekdotični slog* □ *anekdotski*

anekdotíski -a -o prid. ▶ anekdotični

anéks -a m ▶ dodatek 2

aneksíja -e ž |nasilna pripojitev tujega ozemlja kaki državi| *izvesti aneksijo* □ *priključitev*

GLEJ ŠE anektirati

anektírati -am dov. *kaj* |nasilno pripojiti tuje ozemlje| *anektirati deželo* □ *izvesti aneksijo česa* □ *priključiti*

anémičen -čna -o prid. ▶ neizrazit 1 | slabokrven²

anémični -a -o prid. ▶ bolnik •2

anémičnost -i ž ▶ slabokrvnost

anemíja -e ž ▶ slabokrvnost

anémič -a m ▶ bolnik •2

anemográf -a m ▶ vetromer

anemométer -tra m ▶ vetromer

aneroíd -a m fiz. |kovinska priprava za merjenje zračnega tlaka| *pregledati na aneroid* □ fiz. *kovinski barometer*

anestétični -a -o prid. ▶ anestetik | sredstvo •1

anestétik -a m med. |sredstvo za anestezijo| *vbrizgati bolniku anestetik* □ med. *anestetično sredstvo*

GLEJ ŠE sredstvo •1 | sredstvo •15

anestezíja -e ž med. |umetno povzročena neobčutljivost telesa ali posameznih organov| *moderna sredstva za anestezijo* □ poljud. *omrtvelost* □ poljud. *omrtvičenost* □ med. *omrtvičenje* □ med. *omrtvitev*

• med. *splošna anestezija* □ med. *narkoza* □ med. *omama*

GLEJ ŠE anestezirati | narkotizirati

anesteziológ -a m |zdravnik specialist za anestezijo| *razpisati delovno mesto anesteziologa* □ *anestezist* □ med. *narkotizer*

anesteziológinja -e ž |zdravnica specialistka za anestezijo| *Anesteziologinja daje anestezijo* □ *anestezistka*

anestezírati -am dov. *kaj* med. |umetno povzročiti neobčutljivost posameznih organov| *anestezirati organ* □ pog. *dati anestezijo* □ med. *omrtviti* □ poljud. *omrtviti*

GLEJ ŠE mrtviti 2

anestezíst -a m ▶ anesteziolog

anestezístka -e ž ▶ anesteziologinja

angažíran -a -o povdk. ▶ sodelovati

angažíranje -a s ▶ zaposlovanje

angažírati -am dov. in nedov. ▶ zaposliti 1

angažírati se -am se dov. in nedov. ▶ zavzemati se | zavzeti se

angažmá -ja m ▶ sodelovanje | zaposlitev 2

áγγελ -a m ver. |dobro duhovno bitje, ki biva zunaj vidne narave|
zbori *angelov* □ star. *angelc* □ ekspr. *angelček* □ star. *krilatec*
♦ ver. *angel gospodov* □ ver. *angelovo češčenje* □ ver. *angelsko češčenje*
PODPOMENKE kerub ↗, nadangel ↗, seraf ↗
GLEJ ŠE hudič¹ | policist | smrt 3

áγγελc -a m ▶ angel

áγγελček -čka m ▶ angel

áγγελov -a -o prid. ▶ angel ♦

áγγελski -a -o prid. ▶ angel ♦ | polnočnica

angina pectoris -e ~ [angína péktoris] ž med. |srčna bolezen z napadi hudih bolečin in tesnobe v prsih| *bolehati za angino pectoris* □ med. *srčni krč*

angiografija -e ž med. |rentgensko slikanje žil z uporabo vbri-zganega kontrastnega sredstva| *angiografija koronarnih arterij* □ med. *vazografija*

angléščina -e ž

- ameriška angleščina □ pog. angloamerikanščina

GLEJ ŠE jezik 3•2

angléški -a -o prid. ▶ beagle | dom •1 | dom •2 | jezik 3•2 | milja 1 | palec • | rahitis | sonet •1 | stranišče •4

angléško nač. prisl. |izraža, da se kaj dogaja, da kaj obstaja tako kot pri Angležih| *govoriti angleško* □ pog. *po angleško*
GLEJ ŠE barva 1•19

anglikanizem -zma m |protestantsko usmerjena vera na Angleškem| *zgodovina anglikanizma* □ *anglikanstvo*

anglikánski -a -o prid. ▶ cerkev 2 pp 1 | cerkev 2 pp 2

anglikánstvo -a s ▶ anglikanizem

anglizirati -am dov. ▶ poangležiti

ángloamerikánščina -e ž ▶ angleščina •

ánglosaksonski -a -o prid. ▶ anglosaški

anglosáški -a -o prid. |ki je v zvezi z Angleži ali angleško govo-rečimi Američani| *značilnosti anglosaškega sveta* □ *anglosaksonski*

angóravólna -e ž ▶ volna •1

angórec -rca m ▶ kunec ♦

angórka -e ž ▶ koza 1•1 | mačka 1•1

angórski -a -o prid. ▶ koza 1•1 | kunec ♦ | mačka 1•1 | volna •1

angúrija -e ž ▶ lubenica

anilín -a m kem. |rumenkasta oljnata tekočina, ki se uporablja zlasti za izdelavo barvil| *zastrupiti se z anilinom* □ kem. *aminobenzen*

animáličnost -i ž ▶ živalskost

animalíst -a m ▶ slikar pp 2

animálnost -i ž ▶ živalskost

animírani -a -o prid. ▶ film •12 | film •16

animíranje -a s ▶ razgibavanje

animírati -am dov. in nedov. ▶ navduševati | navdušiti | razgibati¹ 2 | razgibavati 2 | spodbuditi 1 | spodbujati 1

animózen -zna -o prid. ▶ sovražen¹

anión -a m ▶ ion •1

ankéta -e ž |zbiranje podatkov ali mnenj o določenem vprašanju| *razpisati anketo* □ *anketiranje*
GLEJ ŠE list •1 | pola •4

ankétar -ja m |kdor zbira podatke ali mnenja o določenem vprašanju| *Anketar zbira podatke* □ *izpraševalec* □ *vpraševalec*

ankétarka -e ž |ženska, ki zbira podatke ali mnenja o določenem vprašanju| *anketarji in anketarke* □ *izpraševalka* □ *vpraševalka*

anketíranec -nca m |kdor odgovarja na vprašanja o podatkih ali mnenju o določenem vprašanju| *Anketiranec je izpolnil anketni list* □ *anketirani* □ *vprašavec* □ *vpraševanec* □ knj.izroč. *odgovarjalec*

anketírani -ega m ▶ anketiranec

anketíranje -a s ▶ anketa

anketíranka -e ž |ženska oseba, ki odgovarja na vprašanja o podatkih ali mnenju o določenem vprašanju| *Anketiranka je odgovorila na vsa vprašanja* □ *vprašanka*

ankétni -a -o prid. ▶ list •1 | pola •4

anksiózni -a -o prid. ▶ nevroza ♦1

anksióznost -i ž ▶ nevroza ♦1 | tesnoba

anóda -e ž elektr. |elektroda za dovajanje električnega toka| *napetost na anodi* □ elektr. *pozitivna elektroda* □ elektr. *pozitivni pol*

anófeles -a m zool. |komar, ki prenaša malarijo| *pik anofelesa* □ zool. *komar mrzličar*
GLEJ ŠE mrzličar

anoním -a m ▶ anonimnež

anonímka -e ž ▶ pismo •1

anonímnež -a m ekspr. |oseba, ki je ni mogoče določiti z osebnim imenom, čeprav z delovanjem kaže na svoj obstoj| *Anonimnež je policijo obvestil o podtaknjenem požaru* □ knj.izroč. *anonim* □ knj.izroč. *anonimnik* □ knj.izroč. *brezimenec* □ knj.izroč. *brezimeni* □ ekspr. *brezimnež* □ knj.izroč. *brezimni* □ knj.izroč. *brezimnik*
GLEJ ŠE pisec •1

anonímni -a -o prid. |ki ni določljiv z osebnim imenom| *anonimni pošiljatelj pisma; anonimni članek* □ knj.izroč. *brezimeni* □ knj.izroč. *brezimenski* □ knj.izroč. *brezimni*
GLEJ ŠE brezimni | neznani 2 | pisec •1 | pismo •1

anonímnik -a m ▶ anonimnež | pisec •1

anonímnost -i ž

1. |dejstvo, da kdo ni določljiv z osebnim imenom| *Pisec se je skrtil za anonimnost* □ knj.izroč. *brezimnost*
2. |dejstvo, da se komu ne priznava pomembnost, zaslužnost| *Sklenil je narediti konec svoji povprečnosti in anonimnosti* □ *nepriznanost*

anónsa -e ž ▶ oglas 2 | oglas 2•1

anonsírati -am nedov. ▶ oglaševati

anoréksičarka -e ž ▶ bolnica² •1

anoréksičen -čna -o prid. ▶ prazen 2 | suh² 2

anoréksični -a -o prid. med. |ki je v zvezi z anoreksiki ali anoreksijo| *anoreksični simptomi* □ med. *anorektični*
GLEJ ŠE anoreksija | bolnica² •1 | bolnik •3

anoreksija -e ž |duševna motnja, ki se kaže v pretiranem zavračanju hrane| *zdraviti anoreksijo* □ *anoreksična motnja* □ med. *nervozna anoreksija*

anoréksik -a m ▶ bolnik •3

anoréktičarka -e ž ▶ bolnica² •1

anoréktični -a -o prid. ▶ anoreksični | bolnik •3

anoréktik -a m ▶ bolnik •3

anorgánični -a -o prid. ▶ snov 2•1

anorgánski -a -o prid. ▶ snov 2•1

ànormální -a -o prid. ▶ nenavadni | nenormalni

anortít -a m min. |rudnina kalcijev alumosilikat| *trdota anortita* □ kem. *kalcijev glinenec*

ansámbel -bla m

- 1. baletni ansambel □ baletna družina 2. igralski ansambel □ igralska družina

antagoníja -e ž ▶ antagonizem

antagoníst -a m ▶ nasprotnik | protiigralec | zaviralec 2

antagonizem -zma m |nasprotje zaradi različnih idej, koristi| *V stranki je prišlo do antagonizmov* □ knj.izroč. *antagonija*

antedatirati -am dov. kaj |navesti, zapisati na čem starejši datum namesto pravega| *Potrdilo je antedatiral za cel mesec* □ antedatirati

anténa -e ž

- rad. parabolična antena □ rad. paraboloidna antena

GLEJ ŠE tipalnica

antepéndij -a m um. |poslikana ali izrezljana plošča na sprednji strani oltarne mize| *baročni antependij* □ um. antependij

GLEJ ŠE prt 3

anteridij -a m ▶ organ 2•2

anti člen. ▶ saj¹ 2

ántiabsolutistični -a -o prid. ▶ protiabsolutistični

ántialérgični -a -o prid. ▶ protialergijski

ántialergijski -a -o prid. ▶ protialergijski

ántialkohólni -a -o prid. ▶ protialkoholni

ántiamerikanizem -zma m ▶ protiamerikanizem

ántiamériški -a -o prid. ▶ protiameriški

ántibakteriálni -a -o prid. ▶ antibakterijski

ántibaktérijski -a -o prid. |ki deluje proti bakterijam| *antibakterijsko milo* □ protibakterijski □ star. antibakterialni

ánticelulítni -a -o prid. ▶ proticelulitni

ánticiklón -a m ▶ področje 3

anticipirati -am dov. in nedov. ▶ predvideti |predvidevati

antični -a -o prid. ▶ peterboj 4

antedatirati -am dov. ▶ antedatirati

ántidélec -lca m fiz. |osnovni delec, ki ima enako maso in nasprotni električni naboj| *Odkrili so novi antidelec* □ fiz. protidelec

ántidemokrátični -a -o prid. ▶ protidemokratični

ántidepresív -a m ▶ zdravilo 1

ántidepresívni -a -o prid. |ki deluje proti depresiji| *antidepresivna terapija* □ protidepresivni

GLEJ ŠE zdravilo 1

antidót -a m ▶ protistrup

ántifitóftorni -a -o prid. ▶ služba 9

ántiglobalistični -a -o prid. publ. |ki nasprotuje, je proti globalizmu| *antiglobalistični protest* □ publ. protiglobalistični

ántiglobalizem -zma m publ. |gibanje proti globalizmu| *pristaši antiglobalizma* □ protiglobalizem

ántijunák -a m lit. |negativna glavna oseba kot nasprotje aktivno delujočemu junaku| *Antijunak si domišlja, da je popolnoma svoboden, a je hkrati suženj svojih potreb* □ lit. protijunak

antika -e ž ▶ starina²

ántikadéncia -e ž ▶ intonacija 2

ántikancerogéni -a -o prid. med. |ki deluje proti raku| *antikancerogena učinkovina* □ med. protirakavi □ protip. rakotvorni

GLEJ ŠE rakotvorni

ántiklerikalizem -zma m ▶ protiklerikalizem

ántiklerikálni -a -o prid. ▶ protiklerikalni

ántikoágulans -a m med. |sredstvo za zaviranje ali preprečevanje strjevanja krvi| *Antikoagulansi preprečujejo nastajanje krvnih strdkov* □ med. antikoagulant

ántikoagulánt -a m ▶ antikoagulan

ántikomuníst -a m ▶ protikomunist

ántikomunístični -a -o prid. ▶ protikomunistični

ántikomunizem -zma m ▶ protikomunizem

ántikorozijski -a -o prid. ▶ barva 2•1

ántikoroziívni -a -o prid. ▶ barva 2•1

ántikorupcijski -a -o prid. ▶ komisija 6 |protikorupcijski

antikvár -rja m |trgovec s predmeti starinske vrednosti, zlasti s knjigami| *Pri nekem antikvarju je kupil več dragocenih pergamentov* □ knj.izroč. starinar

antikvariát -a m |trgovina z rabljenimi knjigami| *kupiti knjigo v antikvariatu* □ knj.izroč. starinarnica

antikvárični -a -o prid. ▶ antikvarni

antikvární -a -o prid. |ki je v zvezi s trgovino s starinskimi predmeti| *zbiralec dragocenih antikvarnih predmetov* □ star. antikvarični

antikvíran -a -o prid. ▶ zastarel

antikvitéta -e ž ▶ starina²

ántilogarítem -tma m ▶ numerus

antilópa -e ž

- zool. antilopa oriks □ zool. oriks

ántimilitarístični -a -o prid. ▶ protimilitaristični

ántinacíst -a m ▶ protinacist

ántinacístični -a -o prid. ▶ protinacistični

ántinómični -a -o prid. ▶ protislovni

ántinomíja -e ž ▶ protislovje

ántioksidácijski -a -o prid. kem. |ki je v zvezi s preprečevanjem, zaviranjem oksidacije| *antioksidacijski učinek* □ kem. antioksidantni □ kem. antioksidantski □ kem. antioksidativni

ántioksidántni -a -o prid. ▶ antioksidacijski

ántioksidántski -a -o prid. ▶ antioksidacijski

ántioksidatívni -a -o prid. ▶ antioksidacijski

ántiparalélni -a -o prid. ▶ nasprotnosmerni

ántipásta -e ž ▶ predjed

ántipéndij -a m ▶ antependij |prt 3

ántipód -a m knj.izroč. |prebivalec kraja, ki leži na popolnoma nasprotnem delu zemeljske oble| *Evropejci in njihovi antipodi Avstralci* □ knj.izroč. protinožec

GLEJ ŠE razlikovati se 4

ántipropagánda -e ž ▶ protipropaganda

ántireligiózni -a -o prid. ▶ protiverski

ántiséptični -a -o prid. ▶ sredstvo 2

ántiséptik -a m ▶ sredstvo 2

ántisociálen -lna -o prid. ▶ asocialen

ántistrésni -a -o prid. ▶ terapija 1

ántišambrírati -am nedov. ▶ pritiskati 3•

ántiteló -esa s ▶ protitelo

ántiterorízem -zma m ▶ protiterorizem

ántitéza -e ž ▶ nasprotje

ántitoksín -a m biol. |snov v organizmu, ki deluje proti toksinom| *Napadeni organizem se brani z antitoksini* □ biol. protistrup

ántivírusni -a -o prid. ▶ program 1

ántivírusnik -a m ▶ program 1

antologíja -e ž |zbornik najboljših stvaritev, zlasti leposlovnih| *antologija slovenske lirike* □ zastar. cvetje □ star. cvetnik □ star. cvetober

antologíjski -a -o prid. ▶ izbor 2

antolóški -a -o prid. ▶ izbor 2

antoním -a m jezikosl. |beseda z nasprotnim pomenom v odnosu do druge besede| *Antonim od majhen je velik* □ jezikosl. protipomenka

antónovka -e ž ▶ jabolko pp 4

antracénov -a -o prid. ▶ olje 1

antracénski -a -o prid. ▶ olje 1

antracít -a m ▶ premog 1

antracítni -a -o prid. |ki je v zvezi z antracitom| *antracitni rudnik* □ antracitov

GLEJ ŠE premog 1

antracítov -a -o prid. ▶ antracitni

ántraks -a m med. |kužna bolezen goveda, konj, prašičev s povečano vranico, nalezljiva tudi za človeka| *bacil antraksa* □ zastar. črm □ med. vranični prisad

antropofág -a m ▶ ljudožerec
antropofagija -e ž ▶ ljudožerstvo
antropométrični -a -o prid. |ki je v zvezi z metodo za določanje razmerij človeškega telesa| *antropometrični laboratorij* □ *antropometrijski*
antropometrijski -a -o prid. ▶ antropometrični
antropomórfni -a -o prid. |ki je v zvezi s prisojanjem človeških lastnosti stvarim, pojavom zunaj človeka| *antropomorfno naziranje* □ *antropomorfski*
antropomórfski -a -o prid. ▶ antropomorfni
antroponím -a m ▶ ime 7
anuitéta -e ž fin. |letni ali polletni obrok za odplačevanje dolga ali obresti| *plačevati anuitete* □ knj.izroč. *letnina*
anulácija -e ž ▶ razveljavitev 1
anulírani -a -o prid. ▶ razveljavljeni
anulírati -am dov. in nedov. ▶ razveljaviti 1, 2 | razveljavljati
ánus -a m ▶ zadnjik
aójd -a m ▶ pesnik pp 3
á-osnóva -e ž ▶ osnova 4+1
aparát -a m
 • 1. aparat za striženje □ nekuj. pog. mašinka za striženje □ strojček za striženje 2. brivski aparat □ brivnik □ električni brivski aparat 3. električni aparat □ električna priprava □ zastar. električni pristroj 4. gost. ekspresni aparat □ pog. ekspres¹ □ ekspresaparat □ nekuj. pog. espresso 5. državoupravni aparat □ pog. država □ državni aparat □ zastar. državni pristroj 6. gasilni aparat □ aparat za gašenje □ knj.izroč. gasilnik □ gasilski aparat 7. fotografski aparat □ prakt. sp. aparat □ pog. foto □ fotoaparat □ fotografska kamera □ pog. fotokamera □ prakt. sp. kamera □ zastar. kodak 8. digitalni fotografski aparat □ sleng. digitalec □ digitalni fotoaparat □ prakt. sp. digitalnik 9. med. inhalacijski aparat □ med. inhalator □ med. inspirator 10. fot. maloslikovni fotografski aparat □ nestrok. leica 11. masažni aparat □ prakt. sp. masažnik 12. rentgenski aparat □ rentgen 13. stereoskopski fotografski aparat □ stereokamera 14. telefonski aparat □ telefon 15. telegrafski aparat □ knj.izroč. brzojav □ knj.izroč. brzojavni aparat □ telegraf 16. teleprinterski aparat □ star. daljnopisni aparat □ star. daljnopisnik □ teleprinter 17. elektr. tranzistorizirani aparat □ elektr. tranzistorirani aparat 18. upravni aparat □ administrativni aparat 19. varilni aparat □ teh. varilna pištola □ teh. varilnik 20. fot. zrcalni fotografski aparat □ fot. zrcalna kamera
 GLEJ ŠE detektor 1 | diktafon | država | letalo 10 | naprava 7 | naprava 8 | prebavila | priprava 2 | respirator | sprejemnik 2 | sprejemnik 3
aparáték -tka m ▶ priprava 2
aparátúra -e ž ▶ naprava 8
apárten -tna -o prid. ▶ nenavaden | poseben
apártno prisl. ▶ posebno¹
apártnost -i ž ▶ nenavadnost 1 | posebnost 2
apátičen -čna -o prid. ▶ brezčuten 2
apátično prisl. ▶ brezčutno
apátičnost -i ž ▶ brezčutnost 2
apatíja -e ž ▶ brezčutnost 2
apatríd -a m ▶ brezdomovinec
ápeks -a m anat. |vrh koničastega organa| *apeks jezika* □ anat. *konica*
apél -a m ▶ poziv 1 | sklicevanje | zbor 2
apelácija -e ž ▶ priziv | sodišče 1+7
apelacijski -a -o prid. ▶ sodišče 1+7
apelatív -a m ▶ ime 6
apelírati -am dov. in nedov. ▶ pozivati 1 | pozvati 1 | sklicevati se
apendicítis -a m ▶ vnetje 1+4
apéndiks -a m ▶ dodatek 2 | slepič

apercepcijski -a -o prid. ▶ aperceptivni
aperceptívni -a -o prid. filoz. |ki je v zvezi z zavestnim do- jemanjem, spoznavanjem| *aperceptivne sposobnosti človeka* □ filoz. *apercepcijski*
apercipírati -am nedov. ▶ dojemati
aperçu -ja [apersí] m ▶ domislja
apetít -a m ▶ pohlep | tek²
apetíten -tna -o prid. ▶ privlačen
aplanát -a m fiz. |lečje, ki da sliko predmeta brez sferne aberacij| *aplanat in akromat* □ fiz. *aplanatično lečje*
aplanátični -a -o prid. ▶ aplanat
aplavdiranje -a s ▶ ploskanje
aplavdirati -am nedov. ▶ ploskati 2
aplávz -a m ▶ ploskanje
aplicírani -a -o prid. ▶ veda 2
apliciranje -a s ▶ uporaba 2
aplicírati -am dov. in nedov. ▶ uporabiti 2 | uporabljati 4
aplíka -e ž ▶ aplikacija
aplikácija -e ž obl. |našiti, nalepljeni okrasek, zlasti na tkanini ali na usnju| *obleka z aplikacijami* □ knj.izroč. *aplíka*
 GLEJ ŠE uporaba 2
aplikacijski -a -o prid. ▶ uporabni 3 | veda 2
aplikatívni -a -o prid. ▶ uporabni 3 | veda 2
apnánje -a s ▶ apnjenje
ápnast -a -o prid. |ki je umazan od apna| *apnasta okna* □ *poapnjenje*
apnátí -ám nedov. ▶ apniti
apnénnast -a -o prid. ▶ apnenčast
apnénnčast -a -o prid. |ki je iz apnenca| *apnenčasta lupina polža* □ *apnenast* □ zastar. *apneniški apneniške plasti* □ zastar. *apniški apniški skladi*
apnénnčasti -a -o prid. ▶ zemlja 1
apnénnčev -a -o prid. ▶ siga 1
apnénnec -nca m |kamnina, iz katere se pridobiva apno| *skladi apnenca* □ zastar. *apnenik* □ zastar. *apnik*
 • školjni apnenec □ geol. školjkoviti apnenec
apnenéti -ím nedov. ▶ apneti
apnéni -a -o prid. ▶ apnica | lehnjak | malta pp 1 | zemlja 1
apnénik -a m ▶ apnenec
apnéniški -a -o prid. ▶ apnenčast
apnénje -a s |proces, v katerem se kaj prepaja s kalcijevim karbonatom| *apnenje žil* □ *kalcifikacija*
apnénka -e ž ▶ zemlja 1
apnéti -ím nedov. |izraža, da se kaj prepaja s kalcijevim karbonatom| *Pri arteriosklerozí žíle apnijo* □ knj.izroč. *apneneti* □ knj.izroč. *kalcificirati*
ápnica -e ž |jama za shranjevanje gašenega apna| *betonirana apnica* □ *apnena jama*
apník -a m ▶ apnenec
apníški -a -o prid. ▶ apnenčast
apnítev -tve ž ▶ apnjenje
apníti -ím nedov. *kaj agr.* |dodajati apno, apnene snovi| *apniti travnik* □ agr. *apnati* □ agr. *kalcificirati* □ agr. *peskati*
apnjénje -a s agr. |dodajanje apna, apnenih snovi| *apnjenje kislíh tal* □ agr. *apnanje* □ agr. *apnitev* □ agr. *kalcifikacija* □ agr. *peskanje*
ápno -a s
 • negašeno apno □ žgano apno □ živo apno
 GLEJ ŠE belež 1 | gasiti 1 | pogasiti 1
apogêj -a m astron. |točka eliptičnega tira nebesnega telesa, ki je najbolj oddaljena od Zemlje| *Luna je v apogeu* □ astron. *odzemlje*
apokrif -a m ▶ spis 1

apokrifni -a -o prid. ► spis •1

apolíd -a m ► brezdomovinec

apolinični -a -o prid. knj.izroč. |ki vključuje skladnost, obvladavnost, zadržanost kot (ciljne) vrednote| *apolinični ideal lepote*
□ *apolonski*

apologét -a m ► zagovornik 2

apologétični -a -o prid. |ki je v zvezi z vedo, ki pojasnjuje in brani osnove krščanske vere| *apologétični spis* □ *apologetski*

apologétski -a -o prid. ► apologetični

apólonski -a -o prid. ► apolinični

apopleksija -e ž ► kap² •1

apoplétkični -a -o prid. ► bolnik •4

apoplétkik -a m ► bolnik •4

aposiopéza -e ž ► zamolk

apostát -a m ► odpadnik •2

apostazija -e ž ► odpadništvo •2

apóstelj -na m ► apostol 1

a posterióri nač. prisl. zv. filoz. |izraža, da je dejanje odvisno od izkustva| *sklepati a posteriori* □ poljud. *iz izkustva*
□ poljud. *po izkustvu* ■ protip. **a priori**

GLEJ ŠE a priori

aposteriórni -a -o prid. ► izkustveni | sodba •2

apóstol -a m

1. |vsak od dvanajstih Kristusovih učencev| *pisma apostolov*

□ star. *apostelj* □ zastar. *joger*

2. |prvi oznanjevalec krščanstva| *apostola Ciril in Metod*

□ knj.izroč. *blagovestnik*

GLEJ ŠE glasnik²

apostolát -a m ver. |dejavnost kristjanov za zveličanje ljudi| *udeležba laikov pri hierarhičnem apostolatu* □ ver. *apostolstvo*

◆ ver. *laični apostolat* □ ver. *laiški apostolat*

apóstoli -ov m mn., mn. v sin. nizu |Kristusovi učenci| *Našje imena apostolov* □ ver. *dvanajsteri*

apostólik -a m ► papež

apostólski -a -o prid. ► blagoslov ◆ |nuncij | sedež •2 | vera •

apostólstvo -a s ► apostolat

apostróf -a m ► opuščaj

apotéka -e ž ► lekarna | lekarna •

apotékar -ja m ► lekarnar 1

apotékarica -e ž ► lekarnarica 2

apotékarški -a -o prid. ► lekarnarski | lekarniški

apotékarstvo -a s ► lekarnarstvo

apozícija -e ž ► pristavek

apretírani -a -o prid. teh. |ki je dokončno obdelan za lepši videz, boljše kakovost| *apretirano blago* □ teh. *oplemeniteni*

apretíranje -a s ► apretura

apretírati -am nedov. in dov. *kaj* teh. |opravljati, opraviti dokončna dela na materialu za lepši videz, boljše kakovost| *apretirati tkanine* □ teh. *oplemeniniti* □ teh. *plemeniniti*

apretúra -e ž teh. |dokončna obdelava materiala za lepši videz, boljše kakovost| *apretura lesa, usnja* □ teh. *apretiranje* □ teh. *oplemenjenje* □ teh. *plemenjenje*

april -a m |četrti mesec v letu| *Odsoten je bil od januarja do aprila*
□ star. *mali traven*

aprílski -a -o prid. ► šala •1 | vreme •2

a priori nač. prisl. zv. filoz. |izraža, da je dejanje neodvisno od izkustva| *sklepati a priori* □ filoz. *predizkustveno* ■ protip. **a posteriori**

GLEJ ŠE a posteriori | vnaprej 1

apriorístični -a -o prid. ► apriorni

apriórni -a -o prid. knj.izroč. |ki ne upošteva izkustva| *apriorni odnos do stvarnosti* □ knj.izroč. **apriorístični** □ knj.izroč. **nadizkustveni**

aprobírati -am dov. ► odobriti

aprosimativni -a -o prid. ► približni | vrednost •9 | vrednost •10

aprosimativno prisl. ► približno¹

aprosimativnost -i ž ► približnost

à propos [apropó] člen. zv. ► saj res

ápsida -e ž

• arhit. **mnogokotna apsida** □ arhit. **poligonalna apsida**

apsidálni -a -o prid. ► prostor 1 •1

ápsidni -a -o prid. ► prostor 1 •1

ára¹ -e m

• zool. **svetlordeči ara** □ knj.izroč. **makao**

GLEJ ŠE papiga pp

ára² -e ž |znesek, ki se plača naprej kot dokaz, da je pogodba sklenjena| *dati, plačati ara* □ *naplačilo* □ zastar. **nadav** □ zastar. **nadavek**

arábski -a -o prid. ► gumiarabikum | jezik 3 •3 | številka pp

arábščina -e ž ► jezik 3 •3

aragóneč -nca m ► aragonit

aragonít -a m min. |rudnina rombični kalcijev karbonat| *nahajališča aragonita* □ min. **aragonec**

árak -a m ► pijača pp 4

araméjski -a -o prid. ► jezik 3 •4

araméjščina -e ž ► jezik 3 •4

aranžírati -am nedov. in dov. *kaj* glasb. |narediti, da ima skladba drugačno instrumentalno ali vokalno zasedbo| *skladbo za mešani zbor aranžirati za moški zbor* □ glasb. **prirediti¹**

GLEJ ŠE organizirati

aranžírka -e ž gled. |vaja, pri kateri režiser razporedi igralce v prostoru in jim določi gibanje| *prva aranžirka*
□ gled. **aranžirna vaja**

aranžírni -a -o prid. ► aranžirka

aranžmá -ja m glasb. |prireditel skladbe za drugačno instrumentalno ali vokalno zasedbo| *orkestrski aranžma klavirske skladbe*
□ glasb. **priredba**

GLEJ ŠE dogovor

arašíd -a m |nizka tropska rastlina ali njen sad, ki dozori v zemlji| *gójiti arašide* □ *zemeljski orešek* □ *kikiriki²* □ bot. **ameriški lešnik**

árbiter -tra m ► razsodnik

arbitráža -e ž ► razsodišče

arbitrážni -a -o prid. ► razsodišče

arbitríj -a m ► presoja •

arbón -a m ► riba 1 pp 3 | ribon

arcníja -e ž ► zdravilo

àrdičína medm. ► presneto²

àrdigáta medm. ► presneto²

àrdún medm. ► presneto²

àrdúš medm. ► presneto²

área -e ž ► področje 1

aréka -e ž bot. |palma jugovzhodne Azije z užitnimi semeni| *semena areke* □ bot. **betelpalma**

àreligiózni -a -o prid. ► neverni²

àreligióznost -i ž ► ateizem

aréna -e ž

• cirkuška arena □ maneža

GLEJ ŠE bazen •3

arendátor -ja m ► zakupnik

areométer -tra m fiz. |priprava za merjenje gostote tekočin| *lestvica areometra* □ fiz. **gostomer**

arèst -èsta m ► prestajati • | zapor 1 | zastoj 4 •1

arestánt -a m ▶ zapornik 1
arestántka -e ž ▶ zapornica 1
arestántovski -a -o prid. ▶ zaporniški
arestántski -a -o prid. ▶ zaporniški
aretácija -e ž |uradno dejanje, s katerim je komu odvzeta prostost| *odrediti aretacijo osumljenca* □ *prijetje*
aretíran -a -o povdk. |izraža, da je komu z uradnim dejanjem odvzeta prostost| *Osumljenec je že aretíran* □ *prijet* □ *ujet*
 ◆ *biti aretíran* □ knj.izroč. *pasti v roke pravice*
aretíranec -nca m |oseba, ki ji je bila z uradnim dejanjem odvzeta prostost| *Eden izmed aretirancev je skušal pobegniti* □ *aretirani*¹
aretíraní¹ -ega m ▶ aretiranec
aretíraní² -a -o prid. ▶ oseba •1
aretírati -am dov. ▶ odvzeti 2•3 | prijeti 2
argentán -a m ▶ srebro •1
argentít -a m min. |temnosiva rudnina srebrov sulfid| *nahajališče argentita* □ min. *srebrov sijajnik*
 GLEJ ŠE sulfid •4
argó -ja m ▶ latovščina 2
árgon -a m ▶ plin 1 pp 4
argumènt -ènta m ▶ dokaz | razlog | spremenljivka •
argumentácija -e ž ▶ gradivo •2
argumentíranje -a s ▶ dokazovanje
argumentíranost -i ž ▶ dokazanost
argumentírati -am nedov. in dov. ▶ dokazati | dokazovati
arháičen -čna -o prid. ▶ zastarel
arháični -a -o prid. ▶ starinski 1
arhaizem -zma m jezikosl. |jezikovni element starejše dobe v novejšem, sodobnem jeziku| *narečni arhaizem* □ jezikosl. *jezikovna starina*
arhaizíratí -am dov. *kaj* |narediti, da kaj dobi dosti prvotnih, starih značilnosti| *arhaizirati jezik* □ star. *postariniti*
arhángel -a m ▶ nadangel
arhegónij -a m ▶ organ 2•3
arheológ -a m |strokovnjak za arheologijo| *najnovejša dognanja arheologov* □ zastar. *starinar* □ knj.izroč. *starinoslovec*
arheologíja -e ž |znanost, ki na osnovi izkopenin proučuje življenje in kulturo starih narodov| *zanimati se za arheologijo* □ zastar. *starinarstvo* □ knj.izroč. *starinoslovje*
arheolóški -a -o prid. ▶ društvo •3 | najdišče 1
arheópteriks -a m pal. |najstarejša znana izumrla ptica, ohranjena kot okamnina| *fosilni ostanki arheopteriksa* □ pal. *praptica* □ pal. *praptič*
arhetíp -a m filoz. |praoblika kot temelj, vzrok vsega, kar je| *Platonovi arhetipi* □ filoz. *pravzor*
arhimandrí -a m ▶ duhovnik 2 pp 1
arhimédov -a -o prid. ▶ polž •
arhipél -a m ▶ arhipelag
arhipelág -a m geogr. |obsežno otočje z vmesnim morjem vred| *otok azijskega arhipelaga* □ geogr. *arhipel*
arhitékt -a m |strokovnjak za arhitekturo| *Arhitekt je določil barvo fasade* □ zastar. *stavbar* □ knj.izroč. *stavbenik*
 ◆ *krajinski arhitekt* □ *arhitekt krajinar* □ *pejsažni arhitekt*
arhitéktni -a -o prid. ▶ arhitektovski | arhitekturni | revija pp 1
arhitektónika -e ž |umetniška in tehnična izvedba, gradnja umetniškega dela| *arhitektonika dramskega dela; lepa arhitektonika stavbe* □ *arhitektura*
arhitéktovski -a -o prid. |ki je v zvezi z arhitekti| *arhitektovski kader* □ *arhitektni* □ *arhitektski*

arhitéktski -a -o prid. ▶ arhitektovski | arhitekturni
arhitektúra -e ž
 1. |umetnost oblikovanja prostora; veda o tej umetnosti| *razvoj sodobne arhitekture; predavati arhitekturo* □ knj.izroč. *stavbarstvo* □ knj.izroč. *stavbeništvó*
 2. s prilastkom |skupek arhitekturnih stavb, objektov z značilnostmi določene dobe| *ljubljska baročna arhitektura* □ knj.izroč. *stavbarstvo* □ zastar. *stavbinstvo*
 ◆ 1. *renesančna arhitektura* □ knj.izroč. *renesanska arhitektura* 2. *rimska arhitektura* □ *rimljanska arhitektura*
 GLEJ ŠE arhitektonika | stavba
arhitektúrni -a -o prid. |ki je v zvezi z arhitekturo| *arhitekturna zamisel stavbe* □ *arhitektni* □ *arhitektski*
 GLEJ ŠE spomenik •1
arhiválni -a -o prid. ▶ gradivo •1
arhivár -rja m |strokovni uslužbenec v arhivu| *društvo arhivarjev* □ *arhivski uslužbenec* □ *arhivist*
arhivárka -e ž |strokovna uslužbenka v arhivu| *arhivarka časopisnega podjetja* □ *arhivska uslužbenka* □ *arhivistka*
arhivíst -a m ▶ arhivar
arhivístka -e ž ▶ arhivarka
arhivólta -e ž ▶ lok¹ •1
arhívski -a -o prid. ▶ arhivar | arhivarka | gradivo •1 | vino pp 2
arianizem -zma m ver. |nauk meniha Arija v 4. stoletju, da Kristus ni pravi bog| *širjenje arianizma* □ ver. *arijanstvo*
árija -e ž |skladba ali del večje skladbe za glas in instrumentalno spremljavo| *Požvižgaval si je znano arijo* □ knj.izroč. *napev*
arijánstvo -a s ▶ arianizem
aristokrácija -e ž s prilastkom |skupina ljudi, ki ima moč, veljavo zaradi položaja ali premoženja| *denarna, finančna aristokracija* □ knj.izroč. *plemstvo*
 GLEJ ŠE plemstvo
aristokrát -a m ▶ plemič
aristokrátíčni -a -o prid. ▶ plemiški
aristokrátíčnost -i ž ▶ aristokratstvo
aristokrátinja -e ž ▶ plemkinja
aristokrátka -e ž ▶ plemkinja
aristokrátski -a -o prid. ▶ dostojanstven | plemiški
aristokrátstvo -a s |dejstvo, da kdo pripada plemstvu| *V njegovem vedenju se odraža aristokratstvo* □ *aristokratičnost*
aristotélik -a m filoz. |pristaš filozofske smeri, ki temelji na osnovnih načelih Aristotelove filozofije| *izkustveni svet aristotelikov* □ filoz. *aristotelovec*
aristótelovec -vca m ▶ aristotelik
aristótelovski -a -o prid. ▶ aristotelški
aristótelški -a -o prid. filoz. |ki je v zvezi z Aristotelovo filozofijo| *aristotelški nauki* □ filoz. *aristotelovski*
aritmétíčni -a -o prid. ▶ sredina •
aritmétika -e ž ▶ računstvo
àrítmičen -čna -o prid. ▶ neenakomeren
arkáda -e ž ▶ lok¹ •1 | lok¹ •2
arkáde -ád ž mn. ▶ hodnik¹ 1•1 | prehod •1
arkádni -a -o prid. ▶ hodnik¹ 1•1 | lok¹ •1 | prehod •1
árktíčni -a -o prid. |ki je v zvezi s polarnim območjem okoli severnega tečaja| *večni led arktičnih pokrajin* □ knj.izroč. *severnopolarni*
armáda -e ž
 • zgod. *jugoslovanska armada* □ publ. *jugoarmada* □ publ. *jugovojaska*
 GLEJ ŠE veliko² | vojska
armatúrni -a -o prid. ▶ plošča •1
arménski -a -o prid. ▶ jezik 3•5

arménščina -e ž ▶ jezik 3•5

armírani -a -o prid. ▶ beton ♦

armíranobetónski -a -o prid. grad. |ki je iz armiranega betona|
armíranobetonski steber □ grad. železobetonski

armírati -am nedov. in dov. ▶ utrditi 1 | utrjevati 1

árnica -e ž ▶ trava 1♦

árník -a m ▶ slanik 1

árnika -e ž |zdravilna gorska rastlina z rumenimi cveti, ostrega vonja| nabirati arniko □ bot. brdnja □ bot. črvivec □ bot. gorska svetlica □ bot. gorski kokovičnik

GLEJ ŠE tinktura ♦1

árnikov -a -o prid. ▶ tinktura ♦1

arogánca -e ž ▶ arogantnost

arogánten -tna -o prid. ▶ domišljav

arogántnost -i ž |lastnost človeka, ki ima pretirano dobro mnenje o sebi in navadno s predrznim, brezobzirnim vedenjem kaže prezir, zaničevanje do drugih; vedenje takega človeka| Znan je po svoji arogantnosti; kritizirati arogantnost oblastnikov □ aroganca

aróma -e ž |prijetni značilni vonj| izboljšati aromo pijače

□ zastar. aromát

GLEJ ŠE aromát | dišava

aromát -a m |snov, ki daje prijetni značilni vonj| dodati pijači

aromát □ aroma

GLEJ ŠE aroma | dišava

aromáten -tna -o prid. ▶ dišeč

aromátičen -čna -o prid. ▶ dišeč

aromátični -a -o prid. |ki daje čemu prijetni značilni vonj|

aromatični dodatki k hrani □ aromatski

aromatizírati -am nedov. ▶ dišaviti

aromátski -a -o prid. ▶ aromatični

arondírati -am dov. in nedov. ▶ komasirati

arteficiálni -a -o prid. ▶ pnevmotoraks ♦ | splav 2•3

arteriálni -a -o prid. ▶ kri¹ ♦

artérija -e ž anat. |žila, ki odvaja kri od srca| krvaveti iz arterije

□ anat. odvodnica □ anat. utripalnica □ anat. žila odvodnica

♦ 1. anat. koronarna arterija □ anat., žarg. koronarka □ anat. venčna arterija □ anat. venčna odvodnica 2. anat. nadlaktna arterija

□ anat. brahialna arterija □ anat. nadlahtna arterija

□ anat. nadlaktna odvodnica 3. anat. pljučna arterija

□ anat. pljučna odvodnica

artérijski -a -o prid. ▶ kri¹ ♦

artériosklerótični -a -o prid. ▶ bolnik ♦5

artériosklerótik -a m ▶ bolnik ♦5

artéški -a -o prid. ▶ vodnjak ♦1

artézijski -a -o prid. ▶ vodnjak ♦1

artikel -kla m ▶ člen 5

artikulácija -e ž ▶ izgovarjava | sklep

artikulacijski -a -o prid. ▶ napaka 2♦

artikulárni -a -o prid. ▶ hrustanec ♦1 | revmatizem ♦4

artikulíran -a -o prid. ▶ razločen

artikulíranje -a s ▶ izgovarjava

artikulírati -am nedov. ▶ izgovarjati

artilérec -rca m ▶ topničar

artilérija -e ž ▶ topništvo

artilérijski -a -o prid. ▶ topniški

artilérist -a m ▶ topničar

artist -a m

• cirkuški artist □ slabš. cirkusant □ star. cirkuški glumač □ star. cirkuški glumec

artístični -a -o prid. ▶ umetniški

artístika -e ž ▶ artizem

artístka -e ž

• cirkuška artistka □ star. cirkuška glumačka

artizem -zma m |popolno, zlasti oblikovno obvladanje umetniškega izražanja| Njegova drama je mojstrovina besednega artizma

□ knj.izroč. artístika

artrítis -a m ▶ vnetje ♦12

artróza -e ž ▶ revmatizem ♦1

arzenál -a m ▶ veliko¹

arzenik -a m |zelo strupen bel prah brez okusa| zastupiti se z arzenikom □ mišnica □ kem. arzenov trioksid

arzénov -a -o prid. ▶ arzenik

ás¹ -a m |igralna karta z enim znakom na sredi, navadno z najvišjo vrednostjo| vreči asa □ zastar. kec¹

GLEJ ŠE prvak 2

ás² -a m ▶ novec pp 2

ás³ medm. ▶ ajs¹

ása medm. ▶ ajs¹

asanácija -e ž ▶ obnavljanje 1

asanírati -am dov. ▶ obnavljati 1

ascendènt¹ -ènta m ▶ prednik 1

ascendènt² -ènta m astrol. |stopinja v zodiaku, ki je na vzhodnem obzorju ali vzhaja na obzorju ob uri rojstva| ascendent v ovnu □ astrol. podznak

àseksuálni -a -o prid. ▶ razmnoževanje ♦1

asekurácija -e ž ▶ zavarovanje | zavarovanje ♦ | zavarovati 4

asekuránca -e ž ▶ zavarovalnina | zavarovanje | zavarovanje ♦ | zavarovati 4

asépsa -e ž med. |zdravljenje, ki izključuje vsako možnost okužbe| Takrat še niso poznali asepe □ med. aseptika

GLEJ ŠE sterilnost

aséptični -a -o prid. ▶ oddelek 1♦1 | sterilni

aséptika -e ž ▶ asepsa | oddelek 1♦1

asertíven -vna -o prid. ▶ odločen¹ 1

asésor -ja m ▶ prisednik

asfált -a m ▶ asfaltirati | cesta ♦1 | cestišče ♦1

asfaltírani -a -o prid. ▶ cesta pp 1 | cesta ♦1

asfaltírati -am nedov. in dov. kaj |prekrivati, prekriti z asfaltom| na novo asfaltirati več kilometrov ceste □ polagati asfalt □ položiti asfalt □ pog. katranirati

asfáltni -a -o prid. ▶ cesta ♦1 | cestišče ♦1 | lak ♦3

asignácija -e ž ▶ nakazilo

àsimétričen -čna -o prid. ▶ nesimetričen

àsimetrija -e ž ▶ nesimetričnost

asimilácija -e ž

1. |vključevanje v določeno okolje s prevzemanjem njegovih značilnosti, lastnosti| asimilacija priseljencev □ asimiliranje

□ knj.izroč. priličenje □ knj.izroč. prilikovanje □ knj.izroč. stapljanje

□ knj.izroč. stopitev

2. biol. |sprejemanje in spreminjanje hrane v organizmu lastne sestavine| asimilacija hrane □ biol. asimiliranje □ biol. prilikovanje

□ biol. usvajanje

PODPOMENKE fotosinteza, kemosinteza

3. jezikosl. |prilagajanje ene vrste glasov drugi| zakoni asimilacije

□ jezikosl. prilikovanje

GLEJ ŠE raznarodovanje

asimilacijski -a -o prid. ▶ premena ♦ | pritisk ♦

asimilatórični -a -o prid. ▶ pritisk ♦

asimilíranje -a s ▶ asimilacija 1, 2

asimilirati -am nedov. kaj biol. |sprejemati in spreminjati hrano v sestavine, lastne organizmu| *asimilirati rudninske snovi* □ biol. **prilikovati** □ biol. **prisnavljati** □ biol. **usvajati**

GLEJ ŠE sprejemati 1

asimilirati se -am se dov. in nedov. s čim |vključiti se, vključevati se v določeno okolje s prevzemanjem njegovih značilnosti, lastnosti| *Priseljenci so se hitro asimilirali z okoljem* □ knj.izroč. **spojiti se** □ ekspr. **stopiti se** □ ekspr. **zblížiti se** □ ekspr. **zlititi se** □ ekspr. **zlivati se**

GLEJ ŠE prilagajati se 1

asindeton -a m ▶ brezvezje

àsinhrónski -a -o prid. ▶ motor² •2

asisténca -e ž ▶ maša •1 | pomoč

asistírani -a -o prid. ▶ maša •1

asistírati -am nedov. ▶ pomagati 1

áskaris -a m ▶ glista •

askét -a m

• indijski asket □ fakir

askétični -a -o prid. ▶ asketski

askétika -e ž |nauk o askezi| *poglabljati se v asketiko* □ **asketizem**

asketizem -zma m ▶ asketika | askeza

askétski -a -o prid. |ki je v zvezi z asketi ali askezo| *asketsko življenje* □ knj.izroč. **asketični**

askétsko prisl. ▶ revno | vzdržno

askétstvo -a s ▶ askeza

askéza -e ž |načelno strogo odrekanje užitek, ugodnostim| *askeza meniškega življenja* □ **asketizem** □ **asketstvo**

GLEJ ŠE vzdržnost

askorbínski -a -o prid. ▶ vitamin •4

asociácija -e ž |zveza, povezava med posameznimi pojmi, predstavami, obstoječa tako, da en pojem, predstava izzove drugega, drugo| *Dogodek je sprožil v njem vrsto asociacij*

□ **asociacijska povezava** □ **asociacijska zveza** □ **asociativna povezava**

□ **asociativna zveza**

GLEJ ŠE skupnost •3 | združba | združenje

asociácijski -a -o prid. |ki je v zvezi z asociacijo| *asociacijski proces* □ **asociativni**

GLEJ ŠE asociacija

àsociálen -lna -o prid. |ki se noče ali ne more prilagoditi splošno veljavnim družbenim normam| *neprilagojen, asocialen človek* □ **antisocialen** □ knj.izroč. **nedružben**

asociatívni -a -o prid. ▶ asociacija | asociacijski

asonánca -e ž lit. |ujemanje samoglasnikov, navadno v zaključnih besedah verzov| *prepletanje rim in asonanc v pesmi* □ lit. **samoglasniški stik**

◆ lit. španska asonanca □ knj.izroč. španska ujema

asortimá -ja m ▶ asortiment

asortimènt -ènta m |blago, navadno namenjeno prodaji, glede na raznovrstnost in različno kakovost| *izboljšati, razširiti asortiment* □ **asortima** □ **sortiment** □ publ. **izbira**

asparágus -a m ▶ beluš •2

aspékt -a m ▶ stran¹ 4 | vid • | vidik

aspidístra -e ž ▶ ščitovka

aspirácija -e ž ▶ pridih

aspiránt -a m ▶ kandidat

aspirántka -e ž ▶ kandidatka

aspiráta -e ž ▶ glas 3•5

aspirín -a m |zdravilo proti prehladu in bolečinam| *tableta aspirina* □ kem. **acetilsalicilna kislina**

GLEJ ŠE tableta¹ •1

aspirírani -a -o prid. ▶ glas 3•5

aspirírati -am nedov. in dov. ▶ izsesati | izsesavati | potegovati se

áspra -e ž ▶ novce pp 2 | srebrnik pp

asténični -a -o prid. ▶ bolnik •6

astenija -e ž ▶ slabost 1•

asténik -a m ▶ bolnik •6

asterísk -a m ▶ zvezdica

asteroíd -a m astron. |eden od malih planetov, ki krožijo okoli

Sonca v prostoru med Marsom in Jupitrom| *odkriti novi*

asteroid □ astron. **mala premičnica** □ astron. **mali planet** □ astron. **planetoid**

ástma -e ž |bolezen z napadi krčevitega dušenja| *Ima hudo astmo*

□ **naduha** □ star. **dušica**²

astmátičarka -e ž ▶ bolnica² •2

astmátični -a -o prid. ▶ bolnica² •2 | bolnik •7

astmátično prisl. ▶ sopsti •

astmátik -a m ▶ bolnik •7

ástra -e ž |vrtina rastlina z raznobarnimi cveti| *natrgati šopek*

aster □ nar. **baračnica**

GLEJ ŠE nebina •

ástrahan -a m ▶ čebular 2 | krzno •1

astrahánka -e ž ▶ kučma •1

ástrahanski -a -o prid. ▶ krzno •1 | kučma •1

astrálni -a -o prid. ▶ bitje² •1 | nesnovni | svetloba 1•3

astrológ -a m |kdor se ukvarja z astrologijo| *napovedi astrologov*

□ knj.izroč. **zvezdar** □ knj.izroč. **zvezdogled** □ knj.izroč. **zvezdoznanec**

astrolóški -a -o prid. ▶ znamenje •2

astronávt -a m |kdor je usposobljen za vesoljske polete| *trenirati*

astronavte □ **vesoljec** □ knj.izroč. **kozmonavt**

astronávtika -e ž |veda o poletih v vesolje| *dosežki astronautike*

□ **kozmonavtika**

astronávtinja -e ž |ženska, ki je usposobljena za vesoljske polete| *Raketoplanu je poveljevala astronautinja* □ **astronavtka**

□ **vesoljka**

astronávtka -e ž ▶ astronautinja

astronávtski -a -o prid. ▶ obleka •

astronóm -a m |strokovnjak za astronomijo| *opazovanja astronomov* □ **zvezdoslovec** □ knj.izroč. **zvezdogled** □ knj.izroč. **zvezdoznanec**

astronómični -a -o prid. ▶ astronomija | astronomski

astronomíja -e ž |znanost, ki raziskuje nebesna telesa| *dognanja*

astronomije □ **zvezdoslovje** □ zastar. **astronomična veda** □ knj.izroč. **zvez-**

doznanstvo

◆ astron. **radijska astronomija** □ astron. **radioastronomija**

astronómka -e ž |strokovnjakinja za astronomijo| *odmevne*

objave znane astronomke □ **zvezdoslovka** □ knj.izroč. **zvezdoznanica**

astronómski -a -o prid. |ki je v zvezi z astronomi, astronomijo|

astronomska opazovanja □ **zvezdoslovni** □ zastar. **astronomični**

□ knj.izroč. **zvezdarski** □ knj.izroč. **zvezdoznanski**

GLEJ ŠE cena •5 | literatura •1 | observatorij •1

áškrc -a m ▶ košček | majhen 2 povdk. | pritlikavec 2

áta -a m ▶ ded | oče 1

atáka -e ž ▶ napad 2 | naskok

atakírati -am dov. in nedov. ▶ napadati 3 | napasti¹ 1, 3

atamán -a m |v carski Rusiji poveljnik kozaške vojske| *Uporniki so se zbrali pod poveljstvom atamana* □ **hetman**

GLEJ ŠE poveljnik 2

ataraksíja -e ž ▶ ravnovesje

áte -ta m ▶ oče 1

ateíst -a m |kdor ne priznava boga| *odnosi med verniki in*

ateisti □ knj.izroč. **brezbožec** □ knj.izroč. **brezbožnik** □ knj.izroč. **brezverec**

□ zastar. **nejeverec** □ star. **nejevernik** □ zastar. **neverec** □ star. **neverež**

□ star. **nevernik** □ slabš. **pogan**

ateistični -a -o prid. |ki je v zvezi z ateisti, ateizmom| *ateistični nazor*; *ateistična literatura* □ knj.izroč. **brezbožni** □ knj.izroč. **brezbožniški** □ knj.izroč. **brezverni** □ knj.izroč. **brezverski**

ateističnost -i ž |dejstvo, da kdo ne priznava boga| *Odločitev je utemeljeval s svojo ateističnostjo* □ **brezbožnost** □ **brezvernost**

ateistka -e ž |ženska, ki ne priznava boga| *prepričana ateistka* □ knj.izroč. **brezbožnica** □ knj.izroč. **brezverka** □ star. **nevernica** □ knj.izroč. **poganka**

ateizem -zma m |nepriznavanje boga| *širjenje ateizma* □ **areligioznost** □ knj.izroč. **brezboštvo** □ knj.izroč. **brezbožništvo** □ knj.izroč. **brezverje** □ knj.izroč. **brezvernost** □ knj.izroč. **brezverstvo** □ knj.izroč. **ireligioznost** □ star. **nejevera** □ star. **nevernost**¹

átej -a m ▶ oče 1

átek átká m ▶ oče 1

ateljé -éja m

- 1. projektivni atelje □ projektantski atelje 2. slikarski atelje

□ zastar. slikarna □ slikarska delavnica

GLEJ ŠE **salon** •4

àtemátični -a -o prid. ▶ glagol •1

aterírati -am dov. in nedov. ▶ pristajati¹ | pristati¹

atést -a m ▶ potrdilo | potrdilo • | spričevalo •2

atestát -a m ▶ spričevalo

áetov -a -o prid. ▶ očetov

áti -ja m ▶ oče 1

àtipični -a -o prid. ▶ neznačilni | pljučnica •

átkov -a -o prid. ▶ očetov

atlánt¹ -a m um. |kip močnega moškega, ki podpira stavbni element| *portal palače z dvema atlantoma* □ um. **gigant** □ um. **titan**

atlánt² -a m ▶ atlas¹

átlas¹ -a m |zbirka zemljevidov, slik iz določene stroke v obliki knjige| *listati po atlasu* □ zastar. **atlant**²

- ◆ jezikosl. **narečni atlas** □ jezikosl. **dialektološki atlas**

átlas² -a m ▶ vezava •1

átlas³ -a m anat. |prvo vratno vretence| *poškodba atlasa* □ anat. **nosáč**

átlasast -a -o prid. ▶ atlasen

átlasen -sna -o prid. |ki je iz atlasa| *bela atlasna obleka* □ **atlasov** □ knj.izroč. **atlasast**

átlasni -a -o prid. ▶ vezava •1

átlasov -a -o prid. ▶ atlasen | vezava •1

atlét -a m |športnik, ki goji atletiko| *napost mladih atletov*

□ **lahkoatlet**

GLEJ ŠE **postaven** povdk. 1

atlétika -e ž |šport, ki obsega hojo, teke, skoke, mete,

mnogoboje| *gostiti atletiko* □ **lahka atletika** □ ekspr. **kraljica športa**

atlétinja -e ž |športnica, ki goji atletiko| *lepi uspehi naših atletinj*

□ **atletka** □ **lahkoatletinja**

atlétka -e ž ▶ atletinja

atlétski -a -o prid. |ki je v zvezi z atletiko| *atletsko tekmovanje*

□ **lahkoatletski**

atmosféra -e ž ▶ ozračje 1, 3

atmosférični -a -o prid. ▶ atmosferski

atmosférski -a -o prid. |ki je v zvezi z atmosfero| *atmosferski pojavi* □ **atmosferični**

atomárni -a -o prid. ▶ energija •3

atómični -a -o prid. ▶ atomistični

atómika -e ž |veda o atomih| *strokovnjak za atomiko* □ **atomistika**

atomístični -a -o prid. filoz. |ki je v zvezi z atomizmom| *atomistični nazori starogrških filozofov* □ knj.izroč. **atomični**

atomístika -e ž ▶ atomika | atomizem

atomizátor -ja m ▶ meglilnik

atomízem -zma m filoz. |nauk nekaterih starogrških filozofov, da je vse, kar je, sestavljeno iz najmanjših nedeljivih delcev| *epiku-rejski atomizem* □ filoz. **atomístika**

atomizér -ja m ▶ razpršilec 1

atomizíran -a -o prid. ▶ razdeljen 2

atomizírati -am nedov. ▶ razprševati 1

atomizírati se -am se nedov. ▶ deliti se

atómski -a -o prid. ▶ bomba •1 | energija •3 | fizika • | jedro •1 | masa •1 | oboroževanje • | orožje •2 | poskus 1•2 | reaktor | stoletje • | število 1•2 | vojna 1•1

àtónični -a -o prid. ▶ beseda •1

atonija -e ž med. |bolezensko zmanjšanje mišične napetosti| *atonija želodca* □ med. **mlahavost** □ med. **ohlapnost**

átov -a -o prid. ▶ očetov

atrákcijski -a -o prid. ▶ privlačen

atraktívni -vna -o prid. ▶ privlačen

atraktívnost -i ž ▶ privlačnost

atribúcija -e ž ▶ pristojnost¹

atribút -a m ▶ prilastek

atributívni -a -o prid. ▶ stavek •6 | zveza •6

átrij -a m ▶ preddvor

atrofija -e ž med. |zmanjšanje obsega organa ali tkiva zaradi zmanjšanja celic| *atrofija kože, organa* □ med. **upad** □ med. **usihanje**

- ◆ med. **atrofija mišic** □ med. **amiotrofija** □ med. **mišična atrofija**

□ med. **usahlost mišic**

atrofirati -am nedov. in dov. med. |manjšati se, zmanjšati se zaradi zmanjšanja celic| *Mišičje atrofira* □ med. **usihati**

áua medm. ▶ av

áv razpolož. medm. |izraža telesno bolečino| *Av, moja noga* □ **aj** □ **ajej** □ **aua** □ **jav**

avál -a m ▶ poroštvo •

avalíst -a m ▶ porok •2

aváns -a m ▶ predujem

avantgárda -e ž |idejni nosilci kakega gibanja| *avantgarda*

povojne slovenske glasbe □ ekspr. **avantgardne sile**

GLEJ ŠE **predstraža**

avantgardístični -a -o prid. ▶ avantgardni

avantgardízem -zma m ▶ avantgardnost

avantgárdni -a -o prid. |ki je v zvezi z najnovejšimi smermi, zlasti v umetnosti| *avantgardni pesniki in slikarji* □ **avantgardístični**

GLEJ ŠE **avantgarda**

avantgárdnost -i ž |dejstvo, da kaj uresničuje najnovejše

smeri, zlasti v umetnosti| *avantgardnost kroga Slavka Osterca*

□ **avantgardizem**

avantúra -e ž ▶ pustolovščina

avanturíst -a m ▶ pustolovec

avanturístični -a -o prid. ▶ film •17 | roman •3

avanturístka -e ž ▶ pustolovka

avanturízem -zma m ▶ pustolovstvo

avanzírati -am dov. ▶ napredovati 2

avanzmá -ja m ▶ napredovanje 2

avárski -a -o prid. |ki je v zvezi z Avari| *avarski napadi* □ **obrski**

ávba -e ž nar. |žensko pokrivalo gorenjske ljudske noše

z okroglim oglavjem in bogato vezenino nad čelom| *ženske*

v avbah in pečah □ nar. **avbica** □ nar. **havba**

ávbe medm. ▶ joj² 1

ávbica -e ž ▶ avba

ávdioposnétek -tka m ▶ posnetek •10

avditívni -a -o prid. ▶ slušni | tip •4

avditórij -a m ▶ poslušalstvo

avditórni -a -o prid. ▶ slušni
ávemarija -e ž ▶ zdravamarija 1, 2 | zvoniti ♦2
avenija -e ž ▶ bulvar
avêrz -a m ▶ lice 3
avêrzija -e ž ▶ odpor 1
avgúr -ja m ▶ svečenik pp
ávgúst¹ -a m ▶ klovn
avgúst² -a m | osmi mesec v letu | *Koncert bo petega avgusta*
 □ zastar. otavnik □ star. veliki srpan
avguštíneec -nca m ▶ diskalceat
aviácija -e ž ▶ letalstvo 1, 2 | poklic ♦8
aviácijski -a -o prid. ▶ enota ♦6
aviárni -a -o prid. ▶ gripa •
aviátični -a -o prid. ▶ šola¹ ♦8
aviátik -a m ▶ letalec
aviátika -e ž ▶ letalstvo 3
aviátiški -a -o prid. ▶ šola¹ ♦8
avión -a m ▶ letalo
aviónski -a -o prid. ▶ motor² ♦4 | pošiljka ♦1 | pošta ♦3 | vozovnica ♦4
a vísta prisl. zv. ▶ menica ♦1 | vloga² 2♦1
Á-vitámin -a m ▶ vitamin ♦1
avizírati -am dov. ▶ obvestiti
ávkcija -e ž ▶ licitacija
avksiliárni -a -o prid. ▶ pomožni
avktoriálni -a -o prid. ▶ pripovedovalec ♦2
ávla -e ž | velika veža v javnih poslopih | *hotelska, šolska avla*
 □ veža □ knj.izroč. hala
 GLEJ ŠE preddverje 2
avreóla -e ž ▶ sij ♦1
avrikelj -klja m ▶ jeglič •
avskultácija -e ž med. | preiskovanje organov s poslušanjem |
avskultacija pljuč, srca □ med. avskultiranje □ med. oslušovanje
 □ poljud. poslušanje
avskultácijski -a -o prid. med. | ki je v zvezi s preiskovanjem
 organov s poslušanjem | *avskultacijska preiskava* □ med. avskultato-
 rični □ med. oslušovalni
 GLEJ ŠE preiskava 2♦
avskultánt -a m ▶ pripravnik ♦2
avskultatórični -a -o prid. ▶ avskultacijski | preiskava 2♦
avskultíranje -a s ▶ avskultacija
avskultírati -am nedov. kaj med. | preiskovati organe s poslušá-
 njem | *avskultirati pljuča* □ med. oslušovati □ poljud. poslušati
avspícija -e ž ▶ pokroviteljstvo ♦1
avstrijánski -a -o prid. ▶ cesar ♦
avstrijski -a -o prid. ▶ cesar ♦ | nemščina ♦1
avstrijščina -e ž ▶ nemščina ♦1
ávša -e ž ▶ neumnica
ávšast -a -o prid. ▶ neumen¹
ávšasto prisl. ▶ neumno
ávtek -tka m ▶ avtomobil | avtomobilček
avtétični -a -o prid. ▶ dokaz ♦1 | točni 2
ávtič -a m ▶ avtomobilček
ávtni -a -o prid. ▶ avtocesta | olje ♦2
ávto -a m ▶ avtomobil | avtomobil ♦10 | avtomobil ♦2 | avtomobil ♦10
ávtobiográfični -a -o prid. ▶ avtobiografija
ávtobiográfičnost -i ž ▶ avtobiografkost
ávtobiografíja -e ž | popis lastnega življenja | *napisati*
avtobiografijo □ avtobiografsko delo | lastni življenjepis □ knj.izroč. avto-
 biografsko delo
 GLEJ ŠE življenjepis 2

ávtobiográfski -a -o prid. ▶ avtobiografija
ávtobiográfskost -i ž | dejstvo, da se kaj nanaša na popis last-
 nega življenja | *avtobiografskost romana* □ knj.izroč. avtobiografičnost
ávtoblínda -e ž ▶ avtomobil ♦9
ávtobómba -e ž ▶ avtomobil ♦1
ávtobus -a m | avtomobil za prevoz večjega števila oseb
 v javnem prometu | *zamuditi avtobus* □ pog. bus □ nar. korjera
 □ avtokar | v nekaterih deželah velik, udoben avtobus |
 □ minibus | manjši avtobus |
 ♦ 1. potovalni avtobus □ knj.izroč. avtokar 2. smučarski avtobus
 □ publ. skibus 3. tirni avtobus □ žel., žarg. šinobus 4. zgibni avtobus
 □ pog. krpan
 GLEJ ŠE voznik ♦1
ávtobusar -ja m ▶ voznik ♦1
ávtobusni -a -o prid. ▶ postaja pp | proga 2♦1 | vozovnica ♦1
ávtocámp -a m ▶ avtokamp
ávtocámping -a m ▶ avtokamp
ávtocenzúra -e ž ▶ samocenzura
ávtocésta -e ž | cesta z najmanj dvema pasovoma v vsako smer
 in po sredi predeljena | *zapeljati z avtoceste* □ avtomobilska cesta
 □ knj.izroč. avtna cesta □ knj.izroč. avtostrada
ávtocistérna -e ž ▶ cisterna
ávtoček -čka m ▶ avtomobilček
ávtodestrúkcija -e ž ▶ samouničenje
ávtodestruktíven -vna -o prid. ▶ samouničevalen
ávtodidákt -a m ▶ samouk
ávtodóm -a m ▶ avtomobil ♦3
ávtodrezína -e ž ▶ avtomobil ♦12
ávtodvigálo -a s | dvigalo za dviganje avtomobilov | *uporaba*
avtodvigal na avtomobilskih servisih □ avtomobilsko dvigalo
ávtoeléktričar -ja m ▶ električar
ávtofurgón -a m ▶ avtomobil ♦6
ávtogaráža -e ž ▶ garaža
ávtogenéza -e ž filoz. | nastanek, razvoj, ki poteka sam od sebe |
avtoogeneza ideje □ filoz. samorazvoj
avtogéni -a -o prid. ▶ avtovakcina | presaditev 2♦1 | rezanje • |
 varjenje •
avtogénski -a -o prid. ▶ varjenje •
avtográf -a m ▶ avtogram
avtográam -a m | lastnoročni podpis znamenite osebe | *deliti*
avtograme □ knj.izroč. avtograf
ávtogúma -e ž ▶ guma ♦1
avtohtón -a m ▶ domorodec
avtohtóni -a -o prid. ▶ beseda ♦3 | domači² 3 | domorodec |
 domorodka | prvotni 4
avtohtónka -e ž ▶ domorodka
avtohtónski -a -o prid. ▶ prvotni 4
ávtoindustrija -e ž ▶ industrija ♦1
ávtointoksikácija -e ž ▶ samozastrupitev
ávtoironíja -e ž ▶ samoironija
ávtokámp -a m | kamp za turiste z avtomobili | *preživeti*
počitnice v avtokampu □ avtomobilski kamp □ tur., žarg. avtocamp
 □ tur., žarg. avtocamping □ tur., žarg. avtokamping □ prakt. sp. kamp
 □ tur. karavaning | avtokamp z avtomobili s stanovanjskimi
 prikolicami |
ávtokámping -a m ▶ avtokamp
ávtokár -a m ▶ avtobus | avtobus ♦1
ávtokárta -e ž | zemljevid, prirejen posebej za avtomobiliste |
kupiti novo avtokarto Slovenije □ avtomobilska karta
 GLEJ ŠE karta¹ ♦1

ávtokolóna -e ž ▶ kolona ♦

avtokracija -e ž |politična ureditev, v kateri ima neomejeno oblast en človek ali majhna skupina| *vzpostaviti avtokracijo*
 □ avtokratični režim □ avtokratski režim □ samovlada □ knj.izroč. avtokratizem □ knj.izroč. samodržstvo □ knj.izroč. samodržje □ knj.izroč. samovladje □ ekspr. tiranija □ knj.izroč. samodržavje |avtokracija v carski Rusiji|
avtokrát -a m |oblastnik, ki ima neomejeno oblast| *Državi je vladal avtokrát* □ knj.izroč. samodržec □ star. samosilnik □ knj.izroč. samovladar □ ekspr. tiran

GLEJ ŠE oblasten povdk. | oblastnež

avtokratičen -čna -o prid. ▶ oblasten

avtokratični -a -o prid. ▶ avtokracija | avtokratski

avtokratično prisl. ▶ avtokratsko | oblastno

avtokratizem -zma m ▶ avtokracija

avtokratski -a -o prid. |ki je v zvezi z avtokrati ali avtokracijo| *avtokratski vladar; avtokratska ureditev* □ avtokratični □ knj.izroč. samodrški □ knj.izroč. samodržni □ zastar. samolastni □ star. samooblastni □ star. samosilniški □ ekspr. tiranski

GLEJ ŠE avtokracija | oblasten

avtokratsko nač. prisl. |izraža, da kaj poteka, obstaja tako, kot je značilno za avtokracijo| *avtokratsko urejeno kraljestvo; avtokratsko vladati* □ avtokratično □ knj.izroč. samodrško

□ star. samosilno

GLEJ ŠE oblastno

ávtokritičen -čna -o prid. ▶ samokritičen

ávtokritičnost -i ž ▶ samokritičnost

ávtokritika -e ž ▶ samokritika

avtológni -a -o prid. ▶ presaditev 2♦1

avtomácija -e ž ▶ avtomatizacija 1

avtomát¹ -a m |tehnična naprava, stroj, ki opravlja delo brez človekovega sodelovanja| *polniti steklenice z avtomati* □ avtomatski aparat □ zastar. samogib

♦ 1. glasbeni avtomat □ nekjn. pog. džuboks □ knj.izroč. glasbena omarica

□ knj.izroč. glasbena skrinja □ knj.izroč. glasbena skrinjica 2. igralni

avtomat □ pog. flipper 3. parkirni avtomat □ prakt. sp. parkomat

GLEJ ŠE bankomat | brzostrelka

avtomát² povdk. ekspr. |izraža, da kdo ravna ali kaj dela brez sodelovanja volje, zavesti| *On je avtomat, ne pa človek; Razmere so iz njega naredile avtomat* □ ekspr. robot □ ekspr. stroj

avtomátični -a -o prid.

1. |ki se zgodi sam od sebe, po lastnih zakonih| *avtomatično sprožanje alarma ob požarni nevarnosti* □ samodejni □ samoodsební

2. |ki je v zvezi s človekovim dejanjem, potekajočim brez njegove volje, zavesti| *avtomatične kretnje* □ avtomatski

□ mehanični □ samodejni □ knj.izroč. samogibni

GLEJ ŠE avtomatski | pilot ♦1

avtomátično nač. prisl. |izraža dejanje, ki nastane, poteka brez sodelovanja volje, zavesti| *avtomatično pritrđiti komu* □ avtomatsko □ mehanično □ samodejno □ spontano □ knj.izroč. mehansko □ knj.izroč. samogibno □ star. samohotno

GLEJ ŠE avtomatsko

avtomátičnost -i ž

1. |dejstvo, da kaj deluje brez človekovega sodelovanja| *avtomatičnost naprave* □ samodejnost

2. |dejstvo, da kaj poteka brez človekove volje, zavesti| *avtomatičnost gibanja, kretenj* □ mehaničnost □ samodejnost

□ knj.izroč. samogibnost

avtomatizácija -e ž

1. |postopek uvajanja avtomatov, opremljanja z avtomati| *avtomatizacija proizvodnje* □ avtomatiziranje □ knj.izroč. avtomacija

2. |ponavljanje česa do stopnje, da kaj poteka brez sodelovanja volje, zavesti| *avtomatizacija gibanja* □ avtomatiziranje □ mehanizacija □ mehaniziranje

avtomatiziranje -a s ▶ avtomatizacija 1, 2

avtomatizirati -am dov. in nedov. *kaj* |s ponavljanjem povzročiti, povzročati, da kaj poteka brez sodelovanja volje, zavesti| *avtomatizirati gibe* □ mehanizirati □ zmehanzirati

avtomátka -e ž ▶ brzostrelka

avtomátski -a -o prid. |ki opravlja delo sam, brez človekovega sodelovanja| *avtomatske naprave* □ avtomatični □ samodejni □ star. samodelni □ knj.izroč. samogibni

GLEJ ŠE avtomat¹ | avtomatični 2 | likalnik ♦2 | menjalnik ♦1 |

odzivnik ♦ | pilot ♦1 | samonapajalnik

avtomátsko nač. prisl. |izraža, da kaj deluje brez človekovega sodelovanja| *Stroj deluje avtomatsko* □ avtomatično □ samodejno □ star. samodelno □ knj.izroč. samogibno

GLEJ ŠE avtomatično

avtomehánični -a -o prid. ▶ servis¹ 1♦

avtomobil -a m |cestno motorno vozilo z navadno štiriimi kolesi| *izdelovati, popravljati avtomobile* □ avto □ otr. avtek □ ekspr. avtomobilček □ ekspr. jekleni konjiček □ slabš. kareta □ nar. kolavta □ slabš. koreta □ zastar. samodrč □ avt., žarg. voz □ ekspr. železni konjiček □ limuzina |velik, eleganten avtomobil| □ ekspr. cestna križarka |zelo velik avtomobil| □ ekspr. cestna ladja |zelo velik avtomobil| □ slabš. krača |star, slab avtomobil| □ slabš. kripa |star, slab avtomobil| □ nekjn. pog. mašina¹ |zlasti boljši avtomobil|

♦ 1. avtomobil bomba □ publ. avtobomba 2. avtomobil na bencinski

pogon □ pog. avto na bencin □ avt., žarg. bencinar □ avt., žarg. bencinec

3. bivalni avtomobil □ avtodom 4. električni avtomobil □ avtomobil

na električni pogon □ elektroavtomobil 5. dirkalni avtomobil

□ prakt. sp. dirkalnik 6. dostavni avtomobil □ avtofurgon □ dostavljalnik

□ dostavnik □ furgon 7. gasilski avtomobil □ gasilni avtomobil

8. odprti avtomobil □ pog. avtomobil brez strehe 9. voj. oklepni

avtomobil □ voj., žarg. avtoblinda 10. osebni avtomobil □ prakt. sp. avto

□ star. luksuzni avtomobil □ osebni avto □ osebno vozilo □ avt., žarg. štirikolesnik 11. poltovorni avtomobil □ avt. kamionet □ poltovornjak

12. žel. progovni avtomobil □ žel. avtodrezina 13. rešilni avtomobil

□ knj.izroč. ambulanta □ pog. rdeči križ □ reševalni avtomobil

□ prakt. sp. rešilec □ pog. rešilni □ knj.izroč. rešilni voz 14. športni

avtomobil □ publ. športnik

GLEJ ŠE bok ♦1 | pralnica ♦ | tovornjak

avtomobilček -čka m |igrača, ki predstavlja avtomobil| *Deček se igra z avtomobilčkom* □ otr. avtek □ ekspr. avtič □ otr. avtoček

• avtomobilček na vzmet □ avtomobilček na pero

GLEJ ŠE avtomobil | igrača pp 1

avtomobilíst -a m ▶ voznik

avtomobilístka -e ž ▶ voznica

avtomobilni -a -o prid. ▶ industrija ♦1 | promet ♦1

avtomobilski -a -o prid. ▶ avtocesta | avtovdigalo | avtokamp | avtokarta | avtopralnica | garaža | guma ♦1 | industrija ♦1 | karta¹ ♦1 | kolona ♦ | odbijač ♦ | olje ♦2 | plašč ♦ | podjetje ♦1 | prikolica ♦1 | promet ♦1 | salon ♦1 | servis¹ 1♦ | sprejemnik ♦1 | učitelj ♦4

avtonómen -mna -o prid. ▶ samostojen¹ 2

avtonómija -e ž ▶ samostojnost 1 | samouprava

avtonómni -a -o prid. ▶ samoupravni | živčevje ♦4

avtonómnost -i ž ▶ samostojnost 1

ávtopilót -a m ▶ pilot ♦1

ávtoplášč -a m ▶ guma ♦1 | plašč ♦

ávtopodjétje -a s ▶ podjetje ♦1

ávtopopravljalnica -e ž ▶ servis¹ 1♦

ávtoportrét -a m |portret samega sebe| *slikarjev avtoportret*
 □ lastni portret □ knj.izroč. lastna podoba

ávtoprálnica -e ž |delavnica za pranje, čiščenje avtomobilov, zlasti osebnih| *Odprli so novo avtoprálnico* □ avtomobilska pralnica
 GLEJ ŠE pralnica •

ávtoprevózni -a -o prid. ► avtoprevozníški

ávtoprevózniški -a -o prid. |ki je v zvezi z avtoprevozniki ali avtoprevozníštvom| *avtoprevozníške storitve* □ avtoprevozní
 GLEJ ŠE podjetje •2

ávtoprevózništvo -a s ► podjetje •2

ávtopromèt -éta m ► promet •1

ávtor -ja m ► klasik

ávtorádío -a m ► sprejemnik •1

ávtorica -e ž |ženska, ki ustvari umetniško ali znanstveno delo|
avtorica razprave, romana □ avtorka

avtoritáren -rna -o prid. ► oblasten

avtoritárno prisl. ► oblastno

avtoritárnost -i ž ► oblastnost |samovoljnost 1

avtoritáIVEN -vna -o prid. ► vpliven

avtoritáIVNI -a -o prid. ► pripovedovalec •2

avtoritéta -e ž ► vpliven •

avtoritéten -tna -o prid. ► vpliven

avtorizácija -e ž ► avtorizirati

avtorizírati -am dov. kaj |dati dovoljenje za prevod ali priredbo avtorskega dela| *avtorizírati prevod* □ dati avtorizácijo za kaj

ávtorka -e ž ► avtorica

ávtorski -a -o prid. ► pogodba •2 |pravica •2

ávtosalón -a m ► salon •1

ávtosérvís -a m ► servis¹ 1•

ávtostòp -ópa m |zastonjska vožnja z avtomobilom, katerega voznik ustavi na proslčev znak| *Domov je prišel z avtostopom*
 □ pog. avtoštop □ pog. štop □ pog. štopanje
 GLEJ ŠE potovati •

ávtostópar -ja m |kdor potuje z avtostopom| *ustaviti avtostoparju* □ pog. štopar

ávtostóparka -e ž |ženska, ki potuje z avtostopom| *Ustavil je avtostoparki ob cesti* □ pog. štoparka

ávtostráda -e ž ► avtocesta

ávtošóla -e ž ► šola¹ •15

ávtostòp -ópa m ► avtostop |potovati •

ávtotáksi -ja m ► taksi

ávtotáksislúžba -e ž ► služba •16

avtotipíja -e ž ► kliše •

ávtovákína -e ž med. |cepivo iz bakterij bolnika samega| *cepiti koga z avtovákino* □ med. avtogená vakcína
 GLEJ ŠE cepivo

ávtovléka -e ž ► služba •17

ávtosájder -ja m ► obrobnež

azbéstcemènt -ènta m ► salonit

azijátski -a -o prid. ► azijski |država •1

ázijski -a -o prid. |ki je v zvezi z Azijci ali Azijo| *azijske države*
 □ slabš. azijatski
 GLEJ ŠE država •1

azíl -a m |zaščita, zatočišče, ki ga da tuja država političnemu emigrantu| *Begunec je zaprosil za azil* □ ekspr. gostoljubje
 □ knj.izroč. pribežališče □ knj.izroč. zatočišče □ knj.izroč. zavetišče
 □ knj.izroč. zavetje
 GLEJ ŠE zavetišče

azúr -ja m ► barva 1•26

ážija -e ž ► ažio

ážío -a m fin. |razlika med nominalno in večjo tržno vrednostjo deviz, vrednostnih papirjev| *upoštevati ažio*
 □ zastar. ažija □ fin. tečajni ažio

ažurírati¹ -am nedov. in dov. ► posodabljeti 2 |posodobiti 2

ažurírati² -am nedov. in dov. kaj obrt. |krasiti, robiti z ažurom|
ažurírati prt □ knj.izroč. mrežiti
 GLEJ ŠE robiti 1 pp

ažúrni -a -o prid. ► sprotni 2

ažúrno prisl. ► pravočasno 2 |sproti 2

B B-ja m ▶ kategorija •2

bà medm. ▶ bah

bába -e ž ▶ babica 2 | bojzljiv povdk. | bojzljivec | pehtra | postaven povdk. 2 | strahopetec | strahopeten povdk. | žena | ženska

babéla -e ž ▶ ženska

babétina -e ž ▶ ženska

bábež -a m ▶ ženskar

bábi -- ž ▶ babica 1

bábica -e ž

1. |mati očeta ali matere| *babica z vnuki* □ *stara mama* □ *stara mati*

□ ljubk. *babi* □ ljubk. *babička* □ ljubk. *babuška* □ nar. *nona* □ nar. *nonica*

□ star. *oma* □ star. *omica*

2. |zgornji del klepalnika| *Položil je srp na babico* □ *baba*

□ knj.izroč. *babka* □ knj.izroč. *klepalo*

3. zool. |majhna pegasta sladkovodna riba z brčicami|

vitke babice □ nar. *jelšnica*

GLEJ ŠE riba 1 pp 3 | starika

babičevánje -a s ▶ babištvo

bábička -e ž ▶ babica 1

babilónski -a -o prid. ▶ jezik 3•6 | zmeda

babilónščina -e ž ▶ jezik 3•6

bábina -e ž ▶ ženska

bábine -in ž mn. ▶ doba •8

bábišče -a s ▶ ženica

bábištvo -a s |opravljanje babiškega poklica| *preživljati se z*

babištvom □ knj.izroč. *babičevanje*

bábjak -a m ▶ bojzljiv povdk. | bojzljivec | ženskar

babjevén -rna -o prid. ▶ vraževeren

babjevérski -a -o prid. ▶ vraževeren

bábji -a -e prid. ▶ izmišljotina | poletje • | pšeno • | strahopeten | trijet | ženskar

bábka -e ž ▶ babica 2

bablè -éta s ▶ ženska

bábnica -e ž ▶ postaven povdk. 2 | žena | ženska

babšè -éta s ▶ ženica | ženska

babúra -e ž ▶ zoprnica | ženska

babuška -e ž ▶ babica 1

babúza -e ž ▶ zoprnica

babyphone -na [bêjbifón] m ▶ varuška •

bác -a m ▶ jagnje

bacáč -a m ▶ minomet

bácek -cka m ▶ jagenjček | jagnje | pohleven povdk.

bácka -e ž ▶ jagnje | jagnjica | ovca 1, 2

backována -e ž ▶ jagnjetina

backprojekcija -e [békprojékcija] ž ▶ projekcija •1

bacniti in **bácniti** -em dov. ▶ brcniti

báči -ja m ▶ stric 2

báčva -e ž ▶ sod¹

bádminton -a m |športna igra z loparji in kroglico s perjem|

igrati badminton □ *perjanica*

bádnjak -a m ▶ božič | večer¹ •1 | vigilija •1

bádnji -a -e prid. ▶ večer¹ •1

bága -e ž ▶ žlindra 2

bagatéla -e ž ▶ malenkost 1

bagatélen -lna -o prid. ▶ majhen 4 | nepomemben

bagáža -e ž ▶ prtljaga | sodrga

báger¹ -gra m ▶ škrlat 2

báger² -gra m

• teh. žlični bager □ teh. žličar

GLEJ ŠE igrača pp 1

bagéta -e ž ▶ štruca 1•

bagrén -a -o prid. ▶ škrlaten

bàh razpolož. medm. |izraža malomarno zavrnitev| *Bah, kdo mi kaj*

more □ *ba* □ *la La, la la, to so same govorce* □ *pah²* □ *pff* □ *ph²*

GLEJ ŠE neumnost²

baháč -a m |kdor se rad baha| *Vedi, da imaš opraviti z lažnivcem*

in bahačem □ knj.izroč. *baharitnež* □ knj.izroč. *bahavec* □ slabš. *bahavs*

□ ekspr. *hlastač* □ ekspr. *hvastač* □ ekspr. *postavljač* □ knj.izroč. *razustnež*

□ knj.izroč. *razustnik* □ ekspr. *širokoustnež* □ zastar. *švadroner* □ ekspr. *ustež*

□ sleng. *važič* □ sleng. *važnjakovič*

GLEJ ŠE bahav povdk.

baháčast -a -o prid. ▶ bahav

bahánje -a s |čezmerno izražanje, poudarjanje svojih pozi-

tivnih lastnosti ali ugodnega stanja| *Tvoje besede so eno samo*

bahanje □ *bahaštvo* □ ekspr. *baharija* □ knj.izroč. *fanfaronada*

□ knj.izroč. *hvanjanje* □ ekspr. *napihovanje* □ knj.izroč. *razprezanje*

□ ekspr. *širokoustenje* □ ekspr. *šopirjenje* □ ekspr. *ustenje*

baharija -e ž ▶ bahanje

baháriti se -im se nedov. ▶ bahati se

baharitnež -a m ▶ bahač | bahav povdk.

baháški -a -o prid. ▶ bahav

baháško prisl. ▶ bahavo

bahášstvo -a s ▶ bahanje | bahavost

bahàt -áta -o prid. ▶ bahav | bujen 1 | mogočen 2

báhati se -am se nedov. *s čim* |čez mero se hvaliti| *Rad se*

baha z uspehi; Baha se, da ima vsega na pretek □ *postavljati*

se □ ekspr. *bahariti se* □ ekspr. *bahatiti se* □ nar. *brstiti se* *Brstila sta*

se, kaj vse sta že naredila □ slabš. *čeljustiti se* *Čeljusti se, da bo*

sam napravil red □ zastar. *dičiti se* □ nar. *hršiti se* *Nikar se ne hrši*

□ star. *hrustiti se* □ ekspr. *hvaličiti se* □ ekspr. *hvalisati se* □ ekspr. *izpr-*

savati se □ ekspr. *koračiti se* □ knj.izroč. *korajžiti se* □ ekspr. *košatiti se*

□ ekspr. *laskati se* □ ekspr. *napenjati se* *Kaj se napenjaš, saj vemo,*

kako je □ ekspr. *napihavati se* □ ekspr. *napihovati se* □ ekspr. *peteliniti se*

□ ekspr. *poviševati se* □ star. *prevzetovati* □ ekspr. *prsiiti se* □ knj.izroč. *raz-*

prezati se □ knj.izroč. *renomirati* □ nar. *sračiti se* □ ekspr. *ščeperiti se*

□ ekspr. *širokoustiti se* □ ekspr. *šopiriti se* □ zastar. *švadronirati*

V družbi rad švadronira □ ekspr. *tolči se po prsih* *Tolče se*

po prsih, kaj vse je dosegel □ ekspr. *trkati se na prsi* *Ponosno*

se je trkal na svoje prsi □ ekspr. *ustiti se* □ sleng. *važiti se*

□ knj.izroč. *veličati se* □ knj.izroč. *veličiti se*

GLEJ ŠE postavljati se

bahátiti se -im se nedov. ▶ bahati se

baháto prisl. ► bahavo

bahátost -i ž ► bahavost

bahàv -áva -o prid. [ki se (rad) baha] *bahav človek; biti bahav*

□ bahat □ ekspr. bahačast □ ekspr. bahaški □ ekspr. hvalisav □ knj.izroč. hvastav

□ ekspr. našopirjen □ ekspr. postavljajški □ knj.izroč. razusten □ ekspr. široko-
usten □ ekspr. šopiren □ sleng. važen □ knj.izroč. veličav

POVEDKOVNIK bahač, baharitnež, bahavec, bahavs, hlastač, hvastač, postavljajč, razustnež, razustnik, širokoustnež, švadroner, važič, važnjakovič

báhavec -vca m ► bahač | bahav povdk.

bahávo nač. prisl. [izraža, da se v dejanju kaže bahavost] *bahavo*

napovedovati velike uspehe □ bahaško □ bahato □ knj.izroč. hvastavo

□ ekspr. našopirjeno našopirjeno hoditi □ ekspr. po pavje po pavje se šopiriti □ ekspr. širokoustno □ sleng. važno¹ □ knj.izroč. veličavo

bahávost -i ž |lastnost človeka, ki z govorjenjem ali veden-

jem čez mero izraža, poudarja svoje pozitivne lastnosti ali

ugodno stanje] *Poznali so njegovo bahavost* □ bahaštvo □ bahatost

□ star. košatija □ star. košatost □ ekspr. našopirjenost □ knj.izroč. razustnost

□ ekspr. širokoustnost □ ekspr. šopirnost □ sleng. važnost □ knj.izroč. veličavost

bahávs -a m ► bahač | bahav povdk.

bahljáti -ám nedov. ► plapolati 2

bajálec -lca m ► čarovnik 1 | pripovedovalec ♦1

bájalica -e ž |šiba za iskanje vode, predmetov pod zemljo|

z bajalico iskati vodo □ bajanica □ knj.izroč. iskalna palica

□ knj.izroč. iskalna šiba

bajálni -a -o prid. ► čarovni | izrek 1•

bájanica -e ž ► bajalica

bájanje -a s ► čaranje | pripovedovanje

bájati -am nedov. *kaj* |pripovedovati, navadno neverjetne stvari|

bajati zgodbe iz starih časov □ knj.izroč. bajiti □ knj.izroč. basniti

GLEJ ŠE čarati | prerokovati

bájbáj medm. ► na svidenje

bajè člen. ► menda

bájen -jna -o prid. ► čudovit 1 | ogromen

bájer -ja m ► kotanja | ribnik

bajeslòvje -a s ► mitologija

bajeslòvni -a -o prid. ► mitološki

bajeslòvno prisl. ► mitološko

bájevni -a -o prid. ► čarovni

bajílo -a s ► sredstvo ♦5

bájiti -im nedov. ► bajati

bájka -e ž ► izmišljotina | mit

bájno prisl. ► čudovito² | veliko³ 1 | zelo 2

bájnost -i ž ► čudovitost

bajók -a m ► novc pp 2

bajonét -a m ► bodalo ♦

bájpas -a m ► obvod 1

bájs -a m ► debel 2 povdk. 2 | debel¹

bájsa -e ž ► debeluška

bájsi -ja m ► debel 2 povdk. 2 | debel¹

bájsika -e ž ► debeluška

bájta -e ž nar. |majhna, preprosta hiša| *lesena bajta* □ nar. bajtica

□ nar. bajtiga □ nar. kajba □ nar. kajbica □ nar. kajža □ nar. kajžica □ star. kočča

□ star. kočica □ knj.izroč. koliba □ nar. pajštva □ star. pojata

GLEJ ŠE bajtarija | hiša 1 | kočča

bájtar -ja m star. |lastnik zelo majhnega posestva| *znižati davke*

bajtarjem □ star. hišar □ star. kajžar □ star. kočar □ nar. žalar □ nar. želar

bájtarica -e ž star. |lastnica zelo majhnega posestva| *Za dnino*

so najemali bajtarice □ star. bajtarka □ star. kajžarica □ star. kočarica

□ star. kočarka □ nar. želarka

bajtarija -e ž star. |zelo majhno posestvo| *Prišla je iz*

bajtarije na kmetijo □ star. bajta □ star. kajža □ star. kočča □ star. kočarica

□ nar. želarija

bájtarka -e ž ► bajtarica

bájtarski -a -o prid. [ki je v zvezi z bajtarji] *bajtarski otroci*

□ ekspr. kajžarski □ star. kočarski □ nar. želarski

bájtárstvo -a s knj.izroč. |revnejši vaški družbeni sloj| *nastanek*

bajtarstva □ knj.izroč. kajžarstvo

bájtica -e ž ► bajta | hiša 1 | kočča

bajtiga -e ž ► bajta

bajuvárski -a -o prid. ► bavarski

bakalá -ja m ► polenovka

bakalár¹ -ja m ► bakalaver

bakalár² -ja m ► polenovka

bakaláver -vra m |nekdaj naslov človeka z najnižjo

stopnjo akademske izobrazbe| *bakalaver svobodnih*

znanosti □ bakalar¹

bakanál -a m ► orgija

bakanálie -ij ž mn. ► orgija

bakanálski -a -o prid. ► razuzdan

báker -kra m

• 1. čisti baker □ metal. bakrovina 2. teh. elektrolizni baker

□ teh. elektrolitski baker

GLEJ ŠE denar ♦1

bakhántični -a -o prid. ► bakhantski

bakhántinja -e ž ► bakhantka

bakhántka -e ž |pri starih Grkih udeleženska spreveda na čast boga

Bakha| *bakhantke z venci* □ *bakhantinja* □ knj.izroč. menada

bakhántski -a -o prid. [ki je v zvezi s čaščenjem boga Bakha|

bakhantski spreved □ *bakhantični*

GLEJ ŠE razuzdan

bákhičen -čna -o prid. ► razuzdan

bákla -e ž |svetilo iz lesa ali vnetljive snovi na držalu| *prižgati*

baklo □ knj.izroč. plamenica

♦ smolnata bakla □ star. smolenica □ smolna bakla □ star. smolnica

□ smolnik □ nar. smolnjak

bakláč -a m ► baklonosec

bakláti -ám nedov. ► plapolati 2

baklonósec -sca m |kdor nese baklo| *V sprevedu so šli tudi*

baklonosci □ zastar. baklač

bákrast -a -o prid. ► bakren

bakrén -a -o prid. [ki je po barvi podoben bakru| *bakreni lasje*

□ bakrast □ bakrenast

bakrénast -a -o prid. ► bakren

bakrénec -nca m ► kovanec ♦

bakréni -a -o prid. ► acetat ♦ | denar ♦1 | doba ♦1 | kovanec ♦

bakrénordèč -éča -e prid. ► rdeč 1 pp 3

bakrénorjäv -áva -o prid. ► rjav² 1 pp 3

bakropís -a m ► bakrorez

bakropísec -sca m ► bakrorezec

bakroréz -a m um. |grafična tehnika, pri kateri graviranje v

bakreno ploščo omogoča ostro črtno risbo| *bakrorezi in mono-*

tipije □ knj.izroč. bakropis □ knj.izroč. bakroris

bakrorézec -zca m |kdor dela bakroreze| *slavni bakrorezec*

□ knj.izroč. bakropisec

bakrorís -a m ► bakrorez

bákrov -a -o prid. ► acetat ♦ | bronza ♦ | halkopirit | svila ♦1

bakrovína -e ž ► baker ♦1

bákšiš -a m ► miloščina | napitnina

bakteriální -a -o prid. ► bolezen ♦2

baktérija -e ž nav. mn., biol. |enocelični rastlinski organizem brez klorofila, ki se množi s cepitvijo| *gnilobne bakterije* □ biol. *cepljivka* □ biol. *gliva cepljivka*

♦ 1. biol. črevesne bakterije □ biol. črevesna flora 2. biol. mlečnokislinske bakterije □ biol. bakterije mlečnega kisanja 3. biol. paličasta bakterija □ biol., žarg. palička 4. biol. spiralasta bakterija □ biol. svedrasta bakterija

GLEJ ŠE kok¹

baktérijski -a -o prid. ► bakteriofag | bolezen pp 2 | bolezen ♦ 2 | ovojnica ♦ 1

bakteriofág -a m biol. |virus, ki živi kot zajedavec v bakterijah| *razmnoževanje bakteriofagov* □ biol. *bakterijski virus*

bál -a m ► ples 4

bála -e ž |nevestina oprema| *pripravljati balo* □ zastar. *balíšče* □ nar. *balíž*

GLEJ ŠE žoga

baláda -e ž ► pesnik pp 2 | pesnik ♦ 5

baládar -ja m ► baladik | pesnik ♦ 5

baláden -dna -o prid. ► mračén 2

baládik -a m knj.izroč. |pesnik balad| *prevajati znanega baladika*

□ knj.izroč. *baladar*

GLEJ ŠE pesnik ♦ 5

baládika -e ž ► pesništvo ♦ 1

baládni -a -o prid. ► pesništvo ♦ 1

baládnik -a m ► pesnik ♦ 5

balánca -e ž |krmilo pri kolesu ali motornem kolesu| *popraviti ukrivljeno balanco* □ knj.izroč. *balansa* □ ekspr. *rogovi peljati kolo za rogove*

baláns -a m ► uravnoveženje

balánsa -e ž ► balanca | ravnotežje 1

balansíratí -am nedov. ► ravnotežje 1♦

balansírka -e ž ► ravnotežnica

balár -ja m ► plesiščé

balást -a m ► navlaka

balástni -a -o prid. ► odvečni | vlaknina 1

baldahín -a m |predmet iz navadno dragocene tkanine, ki je nameščen nad čim podobno kot streha| *postelja z baldahinom; prestol z baldahinom* □ nebo □ knj.izroč. *nebes*

báldrijan -a m |zdravilna rastlina z rožnatimi cveti, ki raste na vlažnih tleh| *korenine baldrijana* □ nar. *špajk* □ knj.izroč. *valeriana*

□ bot. *zdravilna špajka*

bàle medm. ► iti 5

balerína -e ž ► plesalka 2♦

balét -a m ► prvakinja ♦ 1

baletéza -e ž ► plesalka 2♦

balétka -e ž ► plesalka 2♦

balétke -étk ž mn. ► čveljček♦

balétni -a -o prid. ► ansambel ♦ 1 | čveljček♦ | plesalec 2♦ | plesalka 2♦ | skupina ♦ 1

balétnica -e ž ► plesalka 2♦

balétnik -a m ► plesalec 2♦

bàli medm. ► iti 5

balín -a m |najmanjša kroglá pri balinanju| *zadeti balin* □ *balinec*

□ ekspr. *balinček*

GLEJ ŠE balinanje | ostriči ♦ 1

balínanje -a s |(športna) igra, pri kateri se mečejo krogle k balinu| *prvak v balinanju* □ knj.izroč. *balin* □ nar. *balincanje*

balínar -ja m |igralec pri balinanju| *spreten balinar* □ nar. *balincar*

balínati -am nedov. |igrati (športno) igro, pri kateri se mečejo krogle k balinu| *balinati celo popoldne* □ nar. *balincati*

balíncanje -a s ► balinanje

balíncar -ja m ► balinar

balíncati -am nedov. ► balinati

balínček -čka m ► balin

balíneć -nca m ► balin

baliníšče -a s ► igriščé pp

balíst -a m ► balistik

balísta -e ž |v starem in srednjem veku vojaška priprava za metanje kamenja| *izstrelék velike baliste* □ *kamnomet*

balístik -a m |strokovnjak za balistiko| *V preiskavi so upoštevali mnenje balistika* □ *balist*

balíšče -a s ► bala

balíž -a m ► bala

balkanijáda -e ž ► igra 1♦ 1

balkánski -a -o prid. ► igra 1♦ 1

balkón -a m |ograjeni pomol iz hišnega zidu, z vrati povezan z notranjimi prostori| *soba z balkonom* □ nekuj. pog. *gank*

□ *balkonček* |majhen balkon|

• gled. *prvi balkon* □ gled. *cercle*

balkónček -čka m ► balkon

balkónski -a -o prid. ► vrata 1 pp 1

balón -a m

1. |s plinom napolnjena okrogla naprava, lažja od zraka, za zračno plovbo| *polet z balonom* □ aer. *aerostat*

□ ekspr. *balonček* |manjši balon| □ aer. *balonet* |manjši balon v notranjosti večjega|

♦ voj. *baražni balon* □ voj. *zaporni balon*

2. |igrača v obliki balona| *napihniti balon* □ *balonček*

balónar -ja m ► plašč ♦ 1 | športnik pp 3

balónček -čka m ► balon 1, 2

balonét -a m ► balon 1

balónski -a -o prid. ► plašč ♦ 1 | širjenje♦

balovína -e ž ► bodalica

báltiški -a -o prid. |ki je v zvezi z Baltikom| *baltiške države* □ *baltiski*

báltski -a -o prid. ► baltiški

balván -a m geogr. |večja osamljena skala, ki jo je ledenik prinesel od drugod| *Med balvani je raslo robidovje* □ geogr. *eratična skala*

□ geogr. *eratska skala* □ geogr. *ledeniški balvan* □ geogr. *samovnjak*

□ geogr. *zablodela skala* □ geogr. *zabredeneć*

GLEJ ŠE skala¹

bálza -e ž |lahki les južnoameriškega drevesa| *splav iz balze*

□ *balzovina*

bálzam -a m

• perujski balzam □ peruanski balzam

balzamína -e ž ► balzaminka

balzamínka -e ž vrtn. |vrtna rastlina z rdečkastimi cveti| *Dišalo je po rožmarinu in balzaminki* □ vrtn. *balzamina* □ vrtn. *breskvica*

balzamíranje -a s |prepajanje z balzomom ali podobnimi snovmi| *balzamiranje mrlíča* □ star. *maziljenje*

balzamírati -am nedov. in dov. *kaj* |prepajati, prepojiti z balzomom ali podobnimi snovmi| *balzamirati mrlíča*

□ star. *maziliti* □ star. *namaziliti*

bálzamor -a -o prid. ► balzamski

bálzamski -a -o prid. |ki je v zvezi z balzomom| *balzamski vonj*

□ *balzamor*

balzovína -e ž ► balza

bám medm. ► dindan

bámbergsvíla -e ž ► svíla ♦ 1

bámbrbám posnem. medm. |posnema glas bobna| *Bámbrbám, se je oglašil boben* □ *ratata* □ *rompompom*

bámbus -a m |tropska ali subtropska rastlina z zelo visokim kolenčastim stebлом| *pobirati bambus za palice* □ bot. *indijski trst*

bámbusov -a -o prid. ▶ les ♦2 | palica ♦1
bambusovina -e ž ▶ les ♦2
bámbusovka -e ž ▶ palica ♦1
banálen -lna -o prid. ▶ nepomemben | prazen 2
banáлно prisl. ▶ prazno
banána -e ž ▶ vtič ♦1
banánin -a -o prid. |ki je v zvezi z banano| *bananin olupek*
 □ bananov □ bananski *bananska hrana*
banánov -a -o prid. ▶ bananin
banánski -a -o prid. ▶ bananin
banávzarstvo -a s ▶ neumnost¹ 1
bančni -a -o prid. ▶ bankomat | depo • | račun¹ ♦1
bančnik -a m |vodilni bančni uslužbenec| *sestaneč bančnikov in direktorjev* □ knj.izroč. *bankar*
 GLEJ ŠE bankir
bančništvo -a s |gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z bančnimi posli| *razvoj bančništva* □ knj.izroč. *bankarstvo*
bánda -e ž ▶ družba 2 | godba | sodrga | tolpa
bándanje -a s ▶ veseljačenje
bándati -am nedov. ▶ veseljačiti
bandažirati -am dov. ▶ oviti
bandêra -e ž ▶ bandero | prapor
bandêrar -ja m ▶ zastavnik¹
bandêrce -a s ▶ bandero
banderilja -e ž ▶ kopje
banderiljêro -a m ▶ bikoborec pp
bandêro -a s |cerkvena zastava na prečnem drogu z verskimi simboli| *procesija z banderi* □ knj.izroč. *bandera*
 □ ekspr. *banderce* |majhno bandero|
 GLEJ ŠE zastava¹
banderóla -e ž um. |trak z besedilom na srednjeveških slikah ali kipih| *prebrati napis na banderoli* □ um. *napisni trak*
 GLEJ ŠE pasica 1 | trak ♦5
bandít -a m ▶ razbojnik | tat
banditízem -zma m ▶ razbojništvo
bandítka -e ž ▶ razbojnica
bandítski -a -o prid. ▶ razbojniški
bandítstvo -a s ▶ razbojništvo
bándži džámping ~ -a m ▶ skakanje •
bándžiskòk -skóka m ▶ skok 1 ♦2
bánger -ja m ▶ podboj
bángov -a -o prid. ▶ bruceloza
bánja -e ž arhit. |polkrožni obok nad četverokotno talno ploskvijo| *veža, obokana z banjo* □ arhit. *banjasti obok* □ arhit. *banjasti svod* □ arhit. *bečva* □ arhit. *bečvasti obok*
 GLEJ ŠE kad •
bánjasti -a -o prid. ▶ banja
banjo -a [béndžo] m ▶ bendžo
bànk banka m ▶ pult ♦1
bánka -e ž |ustanova, ki opravlja denarne, plačilne in kreditne posle| *najeti kredit v banki* □ ekspr. *velebanka* |velika banka|
 ♦ 1. fin. emisijška banka □ fin. izdajateljška banka 2. fin. hipotekarna banka □ fin. hipotečna banka
 GLEJ ŠE bankovec
bánkar -ja m ▶ bančnik | bankir
bánkarstvo -a s ▶ bančništvo
bankét¹ -a m ▶ pogostitev •
bankét² -a m ▶ bankina
bankína -e ž grad. |utrjeni pas ob cesti, nasipu ali obrežju| *zapeljati čez bankino* □ grad. *banket²*

bankír -ja m |lastnik banke| *družina znanih bankirjev* □ bančnik
 □ knj.izroč. *bankar*
bankomat -a m |avtomatska elektronska naprava, ki omogoča, da imetnik posebne kartice dviguje gotovino z bančnega računa| *dvigniti denar na bankomatu* □ bančni avtomat
bankomátni -a -o prid. ▶ provizija •
bankomátski -a -o prid. ▶ provizija •
bánkovci -ev m mn., mn. v sin. nizu ▶ denar ♦9
bánkovec -vca m |denar v obliki papirja| *prešteti bankovce; bankovec za sto evrov* □ star. *banka* □ zastar. *nota* □ zastar. *novčanica sveženj novčanic*
bankrót -a m ▶ propad | stečaj
bankrotêr -ja m ▶ dolžnik •
bankrotíranec -nca m ▶ dolžnik •
bankrotírati -am dov. ▶ propasti 2 ♦1 | stečaj •
bankrótnik -a m ▶ dolžnik •
bántamkategoríja -e ž ▶ kategorija ♦3
bántamski -a -o prid. ▶ kategorija ♦3
baptistêrij -a m ▶ krstilnica
baptístični -a -o prid. ▶ cerkev 2 ♦1
baptístovski -a -o prid. ▶ cerkev 2 ♦1
bár -a m
 • 1. kavni bar □ pog. kafeterija □ sleng. kafič □ kavnica 2. gost. solatni bar □ gost. solatni bife
 GLEJ ŠE bife | lokal ♦2 | točilnica
barába -e ž ▶ ničvrednež | zlikovec
barábež -a m ▶ ničvrednež
barábica -e ž ▶ ničvrednež
barabíja -e ž ▶ dejanje 1 pp 4 | grdobija | malopridnost
barabín -a m ▶ ničvrednež
barabínski -a -o prid. ▶ ničvreden
barabínstvo -a s ▶ dejanje 1 pp 4 | grdobija | malopridnost | ničvrednost
barabón -a m ▶ ničvrednež
barábstvo -a s ▶ dejanje 1 pp 4 | grdobija | malopridnost | ničvrednost
baráčnica -e ž ▶ astra
baráka -e ž |zasilna, navadno lesena stavba| *stanovati v baraki*
 □ knj.izroč. *lesenjača* □ *barakica* |majhna baraka|
barákica -e ž ▶ baraka
barakúda -e ž ▶ riba 1 pp 3
baránt -a m ▶ prekupčevanje
barantáč -a m ▶ prekupčevalec
barantálec -lca m ▶ prekupčevalec
barantánje -a s ▶ pogajanje³
barantáti -ám nedov. ▶ pogajati se | prekupčevati
barantíja -e ž ▶ kupčija | pogajanje³ | prekupčevanje
baratáti -ám nedov. ▶ prekupčevati
bárati -am dov. in nedov. ▶ vprašati | vpraševati
baráža -e ž voj. |ovira ali sistem ovir, ki preprečujejo sovražniku vdor| *prekoračiti baražo* □ voj. *zapora*
barážni -a -o prid. ▶ balon 1 ♦ | ogenj ♦9
bárba¹ -e m ▶ stric 2
bárba² -- m ▶ kapitan
barbár -a m ▶ nekulturen povdk. | surovež
barbárski -a -o prid. ▶ nekulturen | surov
barbársko prisl. ▶ surovo
barbárstvo -a s ▶ dejanje 1 pp 7 | nekulturnost | surovost
barbír -ja m ▶ padar
barbón -a m ▶ bradač 2

bárčica -e ž ▶ barka

bárd -a m ▶ pesnik pp 3

bardún -a m ▶ osti

baréd -a m ▶ pustota 1

barét -a m ▶ baretka | biret

baréta -e ž ▶ baretka

barétká -e ž |okrogla, mehka čepica| *postrani povezjena baretka*
□ bareta □ beretka □ knj.izroč. baret

bárhant -a m |debela, na narobni strani kosmata bombažna tkanina| *bluza iz barhanta* □ star. porh □ nekjn. pog. porhant

bárhantast -a -o prid. |ki je iz barhanta| *barhantasta obleka*

□ barhanten □ barhantov *barhantovo perilo* □ nekjn. pog. porhantast

bárhanten -tna -o prid. ▶ barhantast

bárhantov -a -o prid. ▶ barhantast

bářični -a -o prid. ▶ področje •2

bariéra -e ž ▶ ovira 2 | pregrada 2

barigla -e ž |lesen ročni sodček| *piti iz barigle* □ ekspr. bariglica

□ nar. baril □ nar. barilček □ nar. lodrica □ nar. putrh □ nar. putrih

□ nar. putršek □ nar. lempa |zlasti za vodo|

GLEJ ŠE sod¹

bariglica -e ž ▶ barigla

bárijev -a -o prid. ▶ sulfat •1

barikáda -e ž ▶ puntati

baril -a m ▶ barigla

barilček -čka m ▶ barigla

bárin -a m ▶ gospod •2

baríst -a m ▶ barman

barístka -e ž ▶ barmanka

barít -a m min. |rudnina barijev sulfat| *rudnik barita* □ min. težec

GLEJ ŠE sulfat •1

báriton -a m ▶ baritonist

baritoníst -a m |kdor poje bariton| *baritonist ljubljanske opere*

□ glasb., žarg. bariton

barján -a m |kdor živi na barju ali je doma z barja| *značajske posebnosti barjanov* □ slabš. močvirnik □ nar. morostar

barjánski -a -o prid. |ki je v zvezi z barjem| *barjanski travniki*

□ barski □ nar. morostarski

bárje -a s |močvirnati svet, na katerem iz rastlinskih ostankov nastaja šota| *izsuševati barje* □ nar. mah¹ □ nar. morost

◆ geogr. visoko barje □ geogr. mah¹

bárka -e ž |večji, delno pokrit čoln| *voziti se z ribiško barko*

□ ekspr. barčica □ slabš. barkača □ ekspr. barkica □ ekspr. lesenjača

GLEJ ŠE ladja

barkáča -e ž

1. |čoln, zlasti za promet v pristaniščih| *pristaniška barkača*

□ barkasa

2. pomor. |večji čoln vojne mornarice| *Barkača je zasidrana*

v zalivu □ pomor. barkasa

GLEJ ŠE barka

barkása -e ž ▶ barkača 1, 2

bárkica -e ž ▶ barka

bárkóda -e ž ▶ koda •

báрман -a m gost. |strokovnjak za pripravo mešanih pijač|

tekmovanje barmanov □ gost. baríst □ knj.izroč. mešalec pijač

bármanka -e ž gost. |strokovnjakinja za pripravo mešanih pijač|

tečaj za barmane in barmanke □ gost. barístka □ knj.izroč. mešalka pijač

baróčen -čna -o prid. ▶ bujen 2

baróčni -a -o prid. ▶ umetnik •1

barók -a m

• um. visoki barok □ knj.izroč. zreli barok

baróka -e ž ▶ lasulja

barokíst -a m ▶ slikar pp 1 | umetnik •1

barométer -tra m |priprava za merjenje zračnega tlaka|

Barometer kaže na spremenljivo □ knj.izroč. tlakomer □ knj.izroč. vremenik

GLEJ ŠE aneroid

barón -a m |v nekaterih deželah plemič, za stopnjo nižji od grofa|

grofje in baroni □ vikont |v Franciji| □ viskont |v Angliji|

GLEJ ŠE velikaš

baronát -a m ▶ baronstvo | naslov •1

barónica -e ž |baronova žena| *salon gospe baronice*

□ star. baronovka

barónovka -e ž ▶ baronica

barónski -a -o prid. ▶ naslov •1

barónstvo -a s |baronski naslov| *podeliti baronstvo*

□ knj.izroč. baronat

GLEJ ŠE naslov •1 | pobaroniti

bárski -a -o prid. ▶ barjanski

bárt bárta m ▶ devetič | drugič 1, 2 | enkrat | spet¹ | večkrat 1

barúfa -e ž ▶ prepir | pretep | zdraha

barúsa -e ž ▶ kocina

barúse -ús ž mn. ▶ brki 2

bárva -e ž

1. ||lastnost predmeta, katero očesu posreduje svetloba, ki jo ta predmet seva, odbija ali prepušča| *bela barva* □ zastar. boja²

□ zastar. šara² šara cvetov

◆ 1. bazaltna barva □ bazaltova barva 2. bronsna barva □ brončna barva 3. hladne barve □ mrzle barve 4. jagodna barva □ jagodasta barva 5. kobaltovo modra barva □ kobaltna barva 6. fiz. komplementarni barvi □ fiz. dopolnilni barvi 7. kovinska barva □ kovinasta barva 8. voj. maskirna barva □ voj., žarg. kamuflažna barva 9. lososna barva □ lososova barva 10. modne barve □ publ. modna paleta 11. modrikastordeča barva □ zastar. karmezin □ knj.izroč. karmin □ knj.izroč. karminasta barva □ knj.izroč. karminska barva 12. olivna barva □ knj.izroč. olivasta barva □ star. olivnata barva □ knj.izroč. oljčna barva 13. opečnata barva □ opečna barva □ opekasta barva 14. opečnatordeča barva □ nekjn. pog. ceglata barva □ prakt. sp. cinober □ cinobrosta barva □ cinobrova barva □ opekastordeča barva 15. oranžna barva □ oranžasta barva □ pomarančasta barva □ pomarančna barva 16. pepelnata barva □ ekspr. pepelasta barva □ ekspr. pepelkasta barva □ pepelna barva □ knj.izroč. pepelnasta barva 17. rdeča barva □ knj.izroč. rdečec 18. rdečerumena barva □ zafranasta barva 19. rjavordeča barva □ angleško rdeča barva 20. rožnata barva □ pog. roza barva 21. rumena barva □ star. žolta barva 22. rumenkasta barva □ šampanjska barva □ star. žoltkasta barva 23. rumenobela barva □ kremasta barva □ krem barva □ kremna barva □ smetanova barva 24. rumenorjava barva □ oker □ knj.izroč. okra 25. sivorjava barva □ knj.izroč. sepijasta barva 26. svetlomodra barva □ knj.izroč. azur □ pog. bejbi modra barva □ knj.izroč. lazur □ nebesna barva □ nebesno modra barva □ sinja barva □ sinjemodra barva 27. svetlorumena barva □ knj.izroč. neapeljsko rumena barva 28. svetlorumenorjava barva □ pog. kaki barva □ kaki-jeva barva 29. svetlorožnata barva □ pog. fres barva 30. temnomodra barva □ mornarska barva □ mornarsko modra barva □ ultramarin¹ 31. temnordeča barva □ pog. bordo barva 32. temnorjavordeča barva □ pompejansko rdeča barva 33. umazano bela barva □ bež barva 34. zool. varovalna barva □ knj.izroč. svarilna barva 35. vijoličasta barva □ vijolična barva □ knj.izroč. violetna barva 36. vijoličastomodra barva □ višnjeva barva 37. vijoličastordeča barva □ kardinalsko rdeča □ knj.izroč. purpur □ knj.izroč. purpurna barva □ škrlat 38. zelenkasta barva □ knj.izroč. zelenkljata barva 39. zelenkastomodra barva □ akvamarin

2. |sredstvo za barvanje| *mešati, nanašati barvo* □ knj.izroč. *ličilo*
 □ zastar. *šara² namazati s šara*

♦ **1.** metal. *antikorozijska barva* □ metal. *antikorozijska barva*

2. teh. *kritna barva* □ teh. *prekrivalna barva* □ teh. *prekrivna barva*

3. um. *vodna barva* □ um. *vodena barva*

3. s prilaskom, knj.izroč. |izrazite poteze, značilnosti| *Delo ima osebno avtorjevo barvo* □ knj.izroč. *kolorit* □ knj.izroč. *nota* □ knj.izroč. *timbre*

• glasb. *barva tona* □ glasb. *timbre*

GLEJ ŠE barvice •2 | nanos • | tempera 1

barválni -a -o prid. ▶ barvilni

barvanec -nca m |človek, ki ni bele rase| *belci in barvanci*
 □ *barvnopoliti človek* □ *barvnokožec* □ knj.izroč. *barvani človek*
 □ knj.izroč. *barvasti človek*

barvani -a -o prid. ▶ barvanec

barvar -ja m ▶ krvosledec

barvarija -e ž ▶ delavnica 1•1

barvárna -e ž ▶ delavnica 1•1

barvárnica -e ž ▶ delavnica 1•1

barvarski -a -o prid. ▶ delavnica 1•1 | obrt² 1•1

barvarstvo -a s ▶ obrt² 1•1

barvasti -a -o prid. ▶ barvanec | barvni 1, 2, 3 | kovina •2 | papir •2

barvati -am nedov. *kaj* |preparirati, pokrivati z barvo| *barvati les*
 □ ekspr. *mazati* □ nekjn. pog. *štrihati* □ knj.izroč. *tingirati* □ nar. *bročiti* |rdeče barvati| □ um. *polikromirati* |barvati v več barvah|

barvenost -i ž ▶ barvnost | plastičnost

barvice -ic ž mn.
 • **1.** vodene barvice □ šol., žarg. vodenke □ vodne barvice **2.** suhe barvice □ barvni svinčniki □ suhe barve

barvilni -a -o prid. |ki je za barvanje| *barvilne snovi* □ *barvalni*
GLEJ ŠE brošč | košeničica • | žafran •2

barvílo -a s |snov, ki daje organizmu in njegovim delom barvo|
Lasje osivijo, kadar zmanjka barvila □ redk. *barvina* □ biol. *pigment*
GLEJ ŠE hemoglobin | ličilo | ličilo •

barvína -e ž ▶ barvilo

barvít -a -o prid. ▶ pisan | plastičen 3

barvíto nač. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje polno izrazitih, značilnih potez| *barvito karakterizirati osebe v romanu* □ *plastično*
GLEJ ŠE pisano

barvítost -i ž ▶ pisanost | plastičnost

barvíni -a -o prid.

1. |ki vsebuje barve| *barvne krede* □ *barvasti*

2. |ki je v barvah| *barvna fotografija* □ *barvasti* ■ protip. *črno-beli*

3. |ki se mu da drugačna barva, kot jo ima navadno| *barvni papir* □ *barvasti* ■ protip. *nebarvni*

GLEJ ŠE barvice •2 | film •1 | kovina •2 | lestvica •1 | litografija • | papir •2 | slepota • | svinčnik •1 | tehnika 2•3 | tisk •1

barvnik -a m ▶ svinčnik •1

barvnokóžec -žca m ▶ barvanec

barvnopôliti -a -o prid. ▶ barvanec

barvnost -i ž |dejstvo, da kaj ima barvo| *medla barvnost cvetov*
 □ *barvenost*

barvotísk -a m ▶ tisk •1

baržún -a m ▶ žamet

baržúnast -a -o prid. ▶ žameten 1

baržúnov -a -o prid. ▶ žametni

bás -a m |najnižji moški glas| *govoriti z basom* □ *basovski glas*
 □ *basov glas* □ ekspr. *basek*

• glasb. *generalni bas* □ *basso continuo*

GLEJ ŠE basist

basálnik -a m ▶ palica •12

básati bášem nedov. ▶ nabijati | seliti se | tlačiti 2, 3

básati se bášem se nedov. ▶ jesti 1 | jesti 1 pp2 | mašiti se | riniti se 1

basedowov -a -o [bázedovov-] prid. ▶ bolezen •3

básek -ska m ▶ bas

básen -sni ž lit. |poučna pripoved, v kateri nastopajo poosebljene živali ali stvari| *basen o lisici in grozdju* □ ekspr. *basenca*
 □ zastar. *fabula*

básenca -e ž ▶ basen

basíst -a m |kdor poje bas| *Dirigent je razpostavil basiste in tenoriste* □ glasb., žarg. *bas*

báskovka -e ž ▶ čepica •1

báskovski -a -o prid. ▶ čepica •1

básnik -a m ▶ basnopisec

básniti -im nedov. ▶ bajati

basnopísec -sca m |pisec basni| *basnopisec Ezop* □ knj.izroč. *basnik*
 □ knj.izroč. *basnoslovec*

basnoslóvec -vca m ▶ basnopisec

básov -a -o prid. ▶ bas

básovski -a -o prid. ▶ bas | ključ •1

basrelief -a [bárelijéf] m ▶ relief •

basso continuo -a -a [báso kontínúo] m ▶ bas •

bastárd -a m ▶ križanec | otrok 2•2 | podlež

bastardírati -am dov. in nedov. ▶ križati² | skrižati

bastárdka -e ž ▶ križanka

bastíja -e ž ▶ utrdba

basúlja -e ž ▶ svinja •3

bàš člen. ▶ prav² 1 | pravkar

bášti člen. ▶ prav² 1

bàt báta m |leseno orodje, podobno velikemu kladivu ali kijul| *tolči z batom po sekiri* □ *bet* □ knj.izroč. *kij* □ knj.izroč. *macelj* □ star. *pah¹*
 □ *batek* ↗

GLEJ ŠE gib •4 | palica •2

báta -e ž ▶ vata

batálja -e ž ▶ bitka

bataljón -a m
 • **1.** zgod. jurišni bataljon □ zgod. šturmbataljon **2.** zgod. pohodni bataljon □ zgod. maršbataljon
GLEJ ŠE veliko²

bátec -tca m ▶ batek

bátek -tka m |majhen bat| *lesen batek* □ *batec* □ *betič* □ knj.izroč. *betec*
 □ knj.izroč. *kijec*

batén -a -o prid. ▶ vaten

bateríja -e ž ▶ akumulator 1 | svetilka •2

bateríjec -jca m ▶ topničar

bateríjski -a -o prid. ▶ svetilka •2

batiméter -tra m ▶ globinomer

bátina -e ž ▶ palica | tepen

batírani -a -o prid. ▶ vatirani

batírati -am nedov. in dov. ▶ vatirati

báti se bojím se nedov.

1. česa |biti v neprijetnem stanju vznemirjenosti zaradi (domnevne) neposredne ogroženosti, katere vzrok so sovražne, nevarne, neprijetne okoliščine| *bati se hoje nad prepadnimi stenami*; *Bal se je, da bi se mu zgodilo kaj hudega*; *Otrok se v temi boji* □ s smiselnim osebkom v tožilniku *biti strah česa* *Strah me je bolezn*
 □ *čutiti strah pred čim* *čutiti strah pred vožnjo z letalom* □ ekspr. *biti mrtev od strahu* □ zastar. *groziti se* □ nekjn. pog. *imeti strah pred čim*
 □ knj.izroč. *plašiti se* □ star. *skoprnevati od strahu* □ star. *strahovati*
Strahoval je, da bi se mu zgodilo kaj hudega □ ekspr. *strašiti se*
 □ ekspr. *trepetati pred čim* *trepetati pred nevarnostjo*

2. koga |izraža, da se kdo čuti ogroženega od imenovane osebe| *bati se predstojnika* □ star. *strahovati pred kom* *strahovati pred samovolj- nežem* □ ekspr. *trepetati pred kom* □ ekspr. *tresti se pred kom*

3. za kaj |izraža, da kdo čuti nemir, tesnobo ob zavedanju (domnevne) nevarnosti, ki preti komu, čemu| *bati se za otroke; bati se za zdravje* □ *biti v skrbeh* □ *biti v strahu* □ star. *strahovati* □ ekspr. *trepetati* □ ekspr. *tresti se*

batistast -a -o prid. ► batisten

batisten -tna -o prid. |ki je iz batista| *batistno perilo* □ *batistast* □ *batistov*

batistov -a -o prid. ► batisten

bátjuška -e m ► oče 1

bátnica -e ž strojn. |drog, ki veže bat s križnikom ali bate med seboj| *zatesnjena batnica* □ strojn. *batnik*

bátnik -a m ► batnica

batométer -tra m ► globinomer

báv velel. medm. |izraža prestrašitev| *Bav bav, jih je strašil* □ *buu*

bavárski -a -o prid. |ki je v zvezi z Bavarci ali Bavarsko| *bavarski knezi* □ star. *bajuvarski*

bávh -a m ► vol pp

bávha -e ž ► belka 1

báviti se -im se nedov. ► ukvarjati se 1, 2

bávkati -am nedov. lov. |na kratko se oglašati| *Srnjak bavka* □ lov. *bokati*

bávša -e ž ► belka 1

bávta -e ž ► sekira pp 2

bávvara -e ž star. |kos blaga pri kratkih moških hlačah, ki se spredaj odpenja| *zapeti bavtaro* □ star. *durce* □ nar. *loputnik* □ star. *vavtara* □ star. *bavtarica* |majhna bavtara|

GLEJ ŠE vrata 1•4

bávvarica -e ž ► bavtara

báza¹ -e ž ► dno •2 | oporišče | osnova •2 | osnova 2, 3

báza² -e ž kem. |snov, ki tvori s kislinami soli, v vodni raztopini pa hidroksilne ione| *kislina in baze* □ kem. *lug* □ kem. *lužina* □ nestrok. *lužnina*

GLEJ ŠE alkalija

bazálni -a -o prid. ► presnova ♦

bazálden -tna -o prid. |ki je iz bazalta| *bazaltni stebri* □ *bazaltov*

bazáldni -a -o prid. ► barva 1•1

bazáldtov -a -o prid. ► barva 1•1 | bazalten

bazár -ja m ► trg 1

bázedov -a m ► bolezen •3

bázedovka -e ž ► bolezen •3

bazén -a m |obzidani prostor za vodo| *kopati se v bazenu* □ ekspr. *bazenček* □ knj.izroč. *jarin*

♦ **1. bazen na prostem** □ odkriti bazen **2. plavalni bazen** □ publ. plavalnišče □ knj.izroč. plavalnica □ zastar. plavni bazen **3. tekmovalni plavalni bazen** □ publ. mokra arena

GLEJ ŠE področje 1

bazénček -čka m ► bazen

bázični¹ -a -o prid. ► osnovni 2

bázični² -a -o prid. ► acetat • | bazičnost • | konvertor •1 | raztopina •1 | reakcija •2

bázičnost -i ž

• agr. *bazičnost tal* □ agr. *bazična reakcija tal*

bazídij -a m ► podstavek •

bazilêj -a m ► vladar pp 3

bazílika -e ž bot. |prijetno dišeča vrtna ali lončna rastlina| *vonj rožmarina in bazilike* □ bot. *bažiljka* □ nar. *bosilje* □ knj.izroč. *bosiljek* □ bot. *bržiljka* □ nar. *pražiljka* □ nar. *prežiljka*

bazírati -am nedov. ► temeljiti 2 | utemeljevati

bázni -a -o prid. ► tabor •2

bazúka -e ž ► minomet ♦

bažiljka -e ž ► bazilika

bdéti bdím nedov. ► bedeti

beagle -la [bígol] m |lovski pes, ki ga uporabljajo zlasti za lov na zajce| *gojenje beaglov* □ lov. *angleški brak*

béba¹ -e ž ► deklica

béba² -e ž ► neodločen 1 povdk. | neodločnež | neumnež | omahljiv povdk. | omahljivec

bébast -a -o prid. ► neumen¹ | neumen² 1

bébav -a -o prid. ► neumen¹ | neumen² 1

bébavost -i ž ► manjrazvitost •

bébček -čka m ► slaboumnež

bébec -bca m ► neumnež | norčevati se | slaboumnež

bébka -e ž ► neumnica | slaboumnica

bebljánje -a s ► govorjenje pp 2

bebljáti -ám nedov. ► govoriti 1 | govoriti 1 pp 3

béc -a m ► denar •2 | novc pp 2

becáti -ám nedov. ► brcati

becquerel -a [bekerél] m ► kiri

bèč -à m ► sod¹

bečáti -ím nedov. ► rukati²

bečkà -è ž ► čeber | kad

bečvà -è ž ► banja | sod¹

bèčvasti -a -o prid. ► banja

béda -e ž ► revščina¹ 1 | stiska

bedáček -čka m ► neumnež

bedáčiti -ím nedov. ► govoriti 1 pp 13

bedák -a m ► neumnež | norčevati se

bedákinja -e ž ► neumnica

bedákovič -a m ► neumnež

bedánec -nca m ► mož •3

bedarija -e ž ► dejanje 1 pp 3 | neumnost¹ 2 | neumnost²

bédast -a -o prid. ► neumen¹ | zoprn 1

bédasto prisl. ► neumno

bedastôča -e ž ► neumnost¹ 2

bedèč -éča -e prid. ► buden

bedéčnost -i ž ► budnost

bédeker -ja m ► vodnik 3

béden -dna -o prid. |ki je v veliki materialni ali duhovni stiski| *bedno ljudstvo* □ zastar. *jaden*

GLEJ ŠE majhen 4 | žalosten 3

bedénc -nca m ► mozolj

bedenica -e ž ► narcisa

bedènj -dnjà m ► čeber | kad

bedènje -a s |stanje budnosti| *nočno bedenje*

□ redk. *čutje¹* ■ protip. *spanje*

GLEJ ŠE spanje | vigilija •2

bedénji -a -e prid. ► bilja | vigilija

bedénka -e ž ► narcisa

bedéti -ím nedov. |biti v stanju, pri katerem se ne spi| *Mati je bedela vso noč* □ *biti buden* □ s časovnim prislovnim določilom *svetiti Pri njih dolgo svetijo* □ knj.izroč. *bdeti* □ pog. *biti pokonci* □ knj.izroč. *biti v budnem stanju* □ nar. *brleti* □ star. *čuti²* □ pog. *gledati Ali otrok še gleda* □ pog. *ostati pokonci* ■ protip. *spati*

• nardp. *bedeti pri mrliču* □ star. *čuti pri mrliču* □ nar. *stražiti mrliča*

□ nar. *varovati mrliča* □ nar. *vasovati pri mrliču*

GLEJ ŠE skrbeti 2, 3 | spati

bedràt -áta -o prid. ► bedrnat

bedrénc -nca m ▶ janež
bêdrnat -a -o prid. |ki ima debela stegna| *bedrnato dekle*
 □ nar. *bedrat*
bêdrni -a -o prid. ▶ stegenica
bêdro -a s ▶ stegno
bêdž -a m ▶ značka
bég¹ -a m ▶ bežanje | bežati 1• | minevanje | pobeg² | zbežati
bég² -a m |zlasti v fevdalni Turčiji višji civilni ali vojaški oblastnik| *turški*
beg □ *bej*
begajóč -a -e prid. ▶ nemiren 1
begánica -e ž ▶ butara 2
bégati -am nedov. *koga* |spravljati v zmedenost, zmoto| *begati*
koga z obljubami □ knj.izroč. *blazniti* □ knj.izroč. *bloditi* □ ekspr. *trapati*
 □ ekspr. *trapiti*
 GLEJ ŠE motiti se 1
bégav -a -o prid. ▶ nemiren 1
bégavček -čka m ▶ begavec
bégavec -vca m |otrok, mladostnik, ki večkrat pobegne od doma ali iz vzgojnega zavoda| *ukvarjati se s problematiko*
begavcev □ ekspr. *begavček*
bégica -e ž ▶ begovica
bégoma prisl. ▶ v begu
begosúmje -a s ▶ pripor •3
begosúmnost -i ž ▶ pripor •3
begôten -tna -o prid. ▶ bežen 2
begôtni -a -o prid. ▶ kratkotrajni
bégovica -e ž |v fevdalni Turčiji begova žena| *beg in begovica* □ *begica*
begún -a m ▶ begunec | dezertar
begúnček -čka m ▶ begunec
begúnec -nca m |kdor (z)beži pred nevarnostjo ali neprijetnostjo| *taborišče za begunce* □ star. *begun* □ ekspr. *begunček*
 □ redk. *bežec* □ zastar. *pobeg¹* □ zastar. *prebeg* □ publ. *prebežnik*
 □ publ. *migrant* |begunec na poti v določeno drugo državo, kjer se namerava naseliti|
 GLEJ ŠE dezertar | emigrant •
begúnka -e ž ▶ emigrantka •
begúnstvo -a s ▶ dezertarstvo
bêj -a m ▶ beg² | vladar pp 9
bêjba -e ž ▶ dekle 1
bêjbi prisl. ▶ barva 1•26
bêjbibif -a m ▶ junetina
bêjbihojca -e ž ▶ hoduljica
bék -a m ▶ branilec 2
béka -e ž |grm ali drevo z dolgimi, šibastimi vejami| *Ob vodi so zasadili beke* □ nar. *gožica* □ nar. *gožva*
bekasína -e ž ▶ kozica² 1
békati -am nedov. ▶ beketati
bekerél -a m ▶ kiri
bekèt -éta m ▶ beketanje
beketánje -a s |oglašanje z glasom be| *beketanje ovc* □ *beket*
beketáti -ám nedov. |oglašati se z glasom be| *ovca beketa* □ *bekati*
békica -e ž bot. |travi podobna rastlina, ki raste po gozdovih ali travnikih| *gozdna, poljska bekica* □ bot. *cedilje*
bél¹ -í ž ▶ belina 2 | beljava | mrena¹ •4
bél² -a -o prid. |ki je take barve kot sneg ali mleko| *bel cvet*
 □ ekspr. *belcen* □ ekspr. *belčkan* □ ekspr. *prebel* *Dvignila je svojo lepo prebelo roko* □ *belkast* |ki ni popolnoma bel| □ *mlečen* ▸ □ protip. *črn²*
PODPOMENKE bež, kremast ▸, mlečen ▸, platinasto bel, sirast, snežno bel, voščeno bel
 GLEJ ŠE bež | črn² 1

béla -e ž ▶ smrt 3
beláč -a m ▶ ličkar
beladóna -e ž ▶ češnja •
belák -a m ▶ prašič •1
bélcebul -a m ▶ hudič¹
bélcen -a -o prid. ▶ bel²
bélče -ta m ▶ belec 2
bélček -čka m ▶ belec 2 | belogardist | domobranec
bélčkan -a -o prid. ▶ bel²
bélec -lca m
 1. |človek bele rase| *črnici in belci* □ knj.izroč. *belokožec* □ star. *belokožnik* □ slabš. *bledoličnik* |v indijanskem okolju| □ protip. *nebelec*
 2. |konj belkaste barve| *osedlati belca* □ *šimelj* □ nar. *belče*
 □ ekspr. *belček*
 GLEJ ŠE belogardist | domobranec
beléti -ím nedov. ▶ beliti se
beletrija -e ž ▶ književnost 1
beletríst -a m ▶ leposlovec
beletrístika -e ž ▶ književnost 1
bélež -a m
 1. |z vodo mešano gašeno apno za beljenje| *pripraviti si belež za stene* □ pog. *apno*
 2. |tanka prevleka iz beleža| *belež se lušči* □ knj.izroč. *beljenje*
 □ pog. *pleskarija*
beléžiti -im nedov. ▶ izgubiti 3 | izgubljeni 3 | premagan • | zapisovati
beléžka -e ž ▶ beležnica | opomba | zapis
beléžnica -e ž |zvezek za zapiske, navadno manjši| *zapisati naslov v beležnico* □ *beležka* □ *notes* □ zastar. *beležnik* □ zastar. *listnica*
 □ knj.izroč. *zapisnica* □ zastar. *zapisnik*
beléžnik -a m ▶ beležnica
belflêr -ja m ▶ jabolko pp 2
bélgijec -jca m ▶ konj •1
bélgijski -a -o prid. ▶ konj •1 | radič •
béli -a -o prid. ▶ barva 1•33 | belič | car¹ • | ceruzit | cesta | cistercijan | dan¹ | denar •12 | glog | iziti | izjema • | kaolin | kava pp 1 | kokoš •1 | koren •2 | ladjevje 2 • | levkocit | medved 1 •1 | moka pp 2 | novčič | omela • | pastirica • | perilo •1 | prašič •1 | smrt 3 | sneg | sulfat •2 | termit | tok¹ •1 | uš •1 | vila | vino •1 | vojak •6 | zelje pp | žito •1
belíca -e ž ▶ jajce | pšenica | riba 1 pp 4
belič -íča m num. |srebrni srednjeveški novc| *plačati z beliči*
 □ v ljudski pesmi *beli vinar*
 GLEJ ŠE denar •2 | novčič
belíčnica -e ž ▶ albinka
belíčnik -a m ▶ albin | jabolko pp 3
belíčnost -i ž ▶ albinizem
belíkati se -am se nedov. ▶ beliti se
belín -a m |dnevni metulj z belimi krili| *Nad njivo leti belin*
 □ ekspr. *belinček*
belína -e ž
 1. |dejstvo, da je kaj bele barve| *belina snega* □ star. *beloba*
 □ knj.izroč. *belost* □ knj.izroč. *belota*
 2. anat. |bela živčna snov| *belina in sivina* □ anat. *bel¹*
 GLEJ ŠE vino •1
belínček -čka m ▶ belin
belíti in *belíti* -im nedov. *kaj* |pokrivati (stene) z beležem ali z belilom| *beliti sobo* □ pog. *pleskati¹*
 GLEJ ŠE delati 2 • | ličkati | lupiti 1, 2 | premišljevati 1 | razbeljati

belíti se in **béli**ti se -im se nedov. |belo se odražati; postajati bel, svetel| *Breze se belijo v gozdu; Lasje se mu belijo* □ pesn. **beleti**
□ ekspr. **belikati se**

belják -a m ▶ beljakovina | sneg •

beljákov -a -o prid. ▶ sneg • | vetr •

beljakovina -e ž biol., kem. |organska spojina, ki jo sestavljajo velike, komplicirane molekule, zgrajene iz aminokislin| *mlečna beljakovina* □ med. **albumen** □ knj.izroč. **beljak**

GLEJ ŠE **protein**

beljakovínasti -a -o prid. ▶ hrana 1•1

beljakovínski -a -o prid. ▶ hrana 1•1

beljáva -e ž les. |svetlejši les na obodu debla| *Lubadarji se razvijajo pod lubjem in v beljavi* □ les. **bel¹** □ knj.izroč. **beljavina**

beljavína -e ž ▶ beljava

béljeni -a -o prid. ▶ lasje •1

béljenje -a s |pokrivanje (sten) z beležem ali belilom| *beljenje stanovanja* □ pog. **pleskanje**

GLEJ ŠE **belež 2** | lupljenje

bélka -e ž

1. |belkasta krava| *Pasel je belko in lisko* □ nar. **bavha** □ nar. **bavša**
□ nar. **belša**

2. zool. |ptica, ki živi visoko v gorah in je poleti rjava, pozimi bela| *crlikanje belke* □ zool. **snežna jerebica**

bélkast -a -o prid. ▶ bel²

bélo -ega s ▶ beločnica | vino •1

belôba -e ž ▶ belina 1

beločnica -e ž anat. |bela, neprozorna zunanja plast zrkla|
Obrača oči, da se mu vidi samo beločnica □ ekspr. **belo**

belogardíst -a m |med narodnoosvobodilnim bojem pripadnik bele garde v Sloveniji| *Belogardisti so napadli partizane* □ slabš. **belček**
□ knj.izroč. **belec**

belogardístični -a -o prid. |ki je v zvezi z belogardisti|

belogardistična postojanka □ knj.izroč. **belogardistovski**

belogardístovski -a -o prid. ▶ belogardistični

beloglàv -áva -o prid. ▶ sivolas | svetlolas

beloglávec -vca m ▶ svetlolasec

beloglávka -e ž ▶ svetlolaska

belogrúdi -a -o prid. ▶ beloprsi

belokóžec -žca m ▶ belec 1

belokóžnik -a m ▶ belec 1

belokránjski -a -o prid. ▶ matevž

belokrívnost -i ž ▶ levkemija

belolás -a -o prid. ▶ svetlolas

belolásec -sca m ▶ svetlolasec

beloláska -e ž ▶ svetlolaska

belolíc -a -e prid. ▶ beloličen

belolíčen -čna -o prid. |ki ima bela lica| *beloličen otrok*

□ knj.izroč. **belolic**

beloóki -a -o prid. ▶ raca •1

beloprsi -a -o prid. knj.izroč. |ki ima bele prsi| *beloprso dekle*

□ pesn. **belogrudi**

belorépec -pca m zool. |planinskemu orlu podobna ptica ujeda|

Pod nebom je krožil belorepec □ zool. **postojna**

GLEJ ŠE **kupčar**

beloréпка -e ž ▶ kupčar

belorítec -tca m ▶ lunj •1

belorítka -e ž ▶ kupčar

béloróžnat -a -o prid. ▶ rožnat pp 2

bélosív -a -o prid. ▶ sív pp 1

belóst -i ž ▶ belina 1

belôta -e ž ▶ belina 1

beloúška -e ž ▶ kača pp 2

bélša -e ž ▶ belka 1

belúha -e ž ▶ kokoš •1

belúš -a m |sredozemska kulturna rastlina ali njen užitni mesnati poganjek| *nasad belušev* □ pog. **špargelj**

♦ 1. bot. **ostrolistni beluš** □ nar. **brščika** 2. bot. **sprengerjev beluš**

□ poljud. **asparagus**

béna -e ž ▶ neumnež

bencín -a m

• 1. **motorni bencin** □ knj.izroč. **gazolin** 2. teh. **visokootanski bencin**

□ teh., žarg. **super¹** □ teh., žarg. **superbencin**

GLEJ ŠE **avtomobil •2** | **število 1•11** | **vod 1•2**

bencínar -ja m ▶ avtomobil •2

bencíneec -nca m ▶ avtomobil •2

bencinovòd -óda m ▶ vod 1•2

bencínski -a -o prid. ▶ avtomobil •2 | črpalka •

bencól -a m ▶ benzen

bénd -a m ▶ skupina •3

bendíma -e ž ▶ trgategv | trgategv •

bendímati -am nedov. ▶ trgategv •

béndžo -a m |ameriško glasbilo, podobno kitari| *igrati na*

bendžo □ **banjo**

béne -- m ▶ prednost •4

benečánski -a -o prid. ▶ beneški | republika 2•

benediktínka -e ž ▶ kopriva •

benefíca -e ž ▶ predstava •2

beneficiát -a m ▶ beneficij

benefícij -a m |za trajno ustanovljena cerkvena služba, zvezana z dohodki, zlasti iz nepremičnin| *podeliti, ustanoviti beneficij*

□ **beneficiat** □ knj.izroč. **beneficija**

GLEJ ŠE **ugodnost**

benefícija -e ž ▶ beneficij | ugodnost

benefíčni -a -o prid. ▶ predstava •2

benéški -a -o prid. |ki je v zvezi z Benetkami| *beneška zgodovina*

□ **benečanski**

GLEJ ŠE **lev² •** | republika 2• | **srebrnik pp** | **venecijanka**

benevolénten -tna -o prid. ▶ dobrohoten

bengálični -a -o prid. ▶ ogenj •1 | ognjemet

bengálski -a -o prid. ▶ ogenj •1

benígni -a -o prid. med. |pri katerem izrojene celice rastejo

počasi, ne vdirajo v okolico in ne tvorijo zasevkov| *benigni*

izrastek □ med. **nemaligni** □ med. **nenevarni** □ med. **nerakasti**

□ med. **nerakavi** □ med. **nezločesti** ■ protip. **maligni**

GLEJ ŠE **maligni** | **novotvorba •1**

bentíti -ím nedov. ▶ preklinjati 1, 2 | rohneti

benzén -a m kem. |osnovni aromatski ogljikovodik| *derivati*

benzena □ kem. **bencol** □ kem. **ksilen**

bér -í ž ▶ paša 1•

béra -e ž |nekdaj dajatev učitelju ali cerkvenim ljudem| *dajati,*

pobirati bero □ **kolektura** □ nar. **bernja** □ nar. **berovnja** □ nar. **zbirica**

GLEJ ŠE **paša 1•** | **zbirka 1**

beráč¹ -a m |kdor na javnem mestu prosi, pobira miloščino|

dati beraču denar □ nar. **amažnik** □ ekspr. **beraček** □ slabš. **beračon**

□ ekspr. **malhar** □ star. **prosjak** □ knj.izroč. **torbar**

GLEJ ŠE **reven¹ 1•** | **revež¹**

beráč² -a m ▶ trgač

beráček -čka m ▶ berač¹

beráčenje -a s |dejtvo, da kdo na javnem mestu prosi, pobira miloščino| *preživljati se z beračenjem* □ *prosjachenje* □ ekspr. *beračija* □ star. *bernjava*

GLEJ ŠE moledovanje

beračica -e ž |ženska, ki na javnem mestu prosi, pobira miloščino| *razcapana beračica* □ star. *bernavslja*

beračija -e ž ekspr. |majhno, revno premoženje| *Pobral je svojo beračijo in odpotoval* □ ekspr. *revščina*¹

GLEJ ŠE beračenje | revščina¹ 2

beráčiti -im nedov. |na javnem mestu prositi, pobirati miloščino| *beráčiti na ulici* □ *prosjáčiti* □ star. *bernjati* □ ekspr. *iztegati roko* □ ekspr. *iztegovati roko* □ star. *prostiti vbogajme*

GLEJ ŠE moledovati

beráčón -a m ▶ berač¹

beráški -a -o prid. ▶ majhen 4 | obubožati 1 | red¹ 4•1

beráštvó -a s ▶ revščina¹ 1

berbêrski -a -o prid. ▶ magot

bêrda -e ž ▶ tamburica pp

beréta -e ž ▶ pištola pp

berétka -e ž ▶ baretka

bérgla -e ž |oporna priprava za pomoč invalidom pri hoji| *hoditi oprt na berglo* □ ekspr. *hodulja*

berílce -a s ▶ berilo 2

berílmi -a -o prid. ▶ berilo 2

berílo -a s

1. |učbenik s krajšimi sestavki za jezikovni pouk| *izdajati berila za osnovno šolo* □ *čitanka*

♦ *prvo berilo* □ zastar. *abecedar*² □ zastar. *abecednica* □ star. *abecednik*

2. |sestavek v takem učbeniku| *pripovedovati vsebino berila*

□ *berilni sestavek* □ ekspr. *berilce*

3. ver. |odlomek iz Svetega pisma, navadno iz pisem apostolov, ki se bere pri maši| *brati berilo* □ ver. *epistola*

GLEJ ŠE čtivo

berívka -e ž ▶ solata 1 pp

berívó -a s ▶ čtivo

berljív -a -o prid. |ki je napisan tako, da ga je prijetno brati| *berljív roman* □ knj.izroč. *čiten* □ knj.izroč. *čitljiv*

GLEJ ŠE čitljiv

berljívost -i ž ▶ čitljivost

bermúdahláče -áč ž mn. |kratke, skoraj dokolske hlače| *obleči bermudahlače* □ pog. *bermude* □ pog. *bermudke*

bermúde -úd ž mn. ▶ bermudahlače

bermúdke -údk ž mn. ▶ bermudahlače

bernárdínec -nca m ▶ pes pp 1

bernávslja -e ž ▶ beračica

bérnja -e ž ▶ bera

bernjáti -ám nedov. ▶ beračiti

bernjáva -e ž ▶ beračenje

béroš -a m ▶ hlapec

beróvnja -e ž ▶ bera

bérsa -e ž ▶ kamen¹ •17 | plesen | vino •5

bérsasti -a -o prid. ▶ vino •5

bérsati se -am se nedov. ▶ kvariti se 1

bés¹ -a m ▶ gotovo³ 1 | hudič¹

bès² bésa m |najvišja stopnja jeze| *spravljati koga v bes* □ *besnost* □ *pobesnelost* □ knj.izroč. *besnilo* □ star. *besnota*

beséda -e ž |jezikovna enota iz glasov za označevanje, izražanje pojmov| *Kaj pomeni ta beseda?* □ ekspr. *besedica* □ knj.izroč. *izraz*

□ knj.izroč. *pojém posloveniti tuje pojme* □ zastar. *slovo*¹ □ knj.izroč. *termin*¹

♦ 1. jezikosl. *breznaglasna beseda* □ jezikosl. *atonična beseda* □ jezikosl. *breznaglasnica* 2. jezikosl. *določevalna beseda* □ jezikosl. *determinanta* □ jezikosl. *določilnica* 3. *domača beseda* □ jezikosl. *avtohtona beseda* □ knj.izroč. *domačinka* □ jezikosl. *neprevzeta beseda* 4. *ključna beseda* □ knj.izroč. *značnica* 5. jezikosl. *ljubkovalna beseda* □ jezikosl. *hipokoristikon* □ jezikosl. *ljubkovalnica* □ jezikosl. *ljubkovalno ime* 6. jezikosl. *nesklonljiva beseda* □ jezikosl. *indeklinabile* 7. jezikosl. *nezložena beseda* □ jezikosl. *simpleks* 8. jezikosl. *pisana beseda* □ jezikosl. *pisani jezik* 9. *porogljiva beseda* □ ekspr. *porogljivka* 10. jezikosl. *samostalniška beseda* □ jezikosl. *substantival* 11. jezikosl. *stilno nezaznamovana beseda* □ jezikosl. *stilno nevtralna beseda* 12. jezikosl. *stilno zaznamovana beseda* □ jezikosl. *stilno označena beseda* 13. jezikosl. *večpomenska beseda* □ knj.izroč. *mnogopomenska beseda* □ knj.izroč. *mnogoznačna beseda* □ jezikosl. *polivalentna beseda* □ jezikosl. *večpomenka* 14. jezikosl. *večzložna beseda* □ jezikosl. *večzložnica* 15. *zaničevalna beseda* □ *zaničljiva beseda* 16. *žaljiva beseda* □ knj.izroč. *invektivna* □ *žaljivka*

GLEJ ŠE *dobesedno*¹ | *dogovarjati se* | *dogovor* | *dvozložnica* | *enzoločnica* | *evangelij* | *govor* 1 | *govoriti* 1 | *govoriti* 1 pp 7 | *govoriti* 1 pp 20 | *govorjenje* | *homonim* | *izpeljanka* | *izrek* 1• | *iztočnica* | *jezik* 3 | *konec*⁴ | *manjšalnica* | *mnenje* | *molčati* 1 | *molče* | *na kratko* 2 | *neologizem* | *obljubiti* 2 | *odločati* | *odnosnica* | *opisati* | *osebek* •1 | *pesništvo* | *pisatelj* | *pogovarjati se* 1 | *pogovor* | *posredovati* | *povedati* • | *pravi*² 2 | *prekiniti* 3 | *prekinjati* 3 | *preklicati* 2• | *prepustiti* 1• | *priporočiti* 2 | *proza* | *raba* •2 | *redkobeseden* • | *seči*² • | *spregovoriti* 1 | *svoboda* 3•2 | *tvorjenka* | *začuden* • | *zbadljivka* | *zloženska* | *zvrst* • | *žalbeseda* | *žaljivka*

besédar -ja m ▶ slovníčar

beséden -dna -o prid. ▶ *gostobeseden* | *zgovoren*

besédica -e ž ▶ beseda

besedíčen -čna -o prid. ▶ *gostobeseden* | *jezikav* 1 | *zgovoren*

besedíčenje -a s ▶ *govorjenje* | *govorjenje* pp 12

besedíčiti -im nedov. ▶ *govoriti* 1 | *govoriti* 1 pp 20

besedíčnost -i ž ▶ *gostobesednost* | *zgovornost*

besedílmi -a -o prid. |ki je v zvezi z besedilom| *besedilne sestavine* □ *tekstni* □ *tekstovni* □ *tekstualni*

GLEJ ŠE *analiza* •1 | *korpus* • | *naloga* •1

besedílno ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na besedilo| *posredovati podatke besedilno in slikovno* □ *tekstovno*

□ *tekstualno*

besedílo -a s |z določenimi besedami izražene misli| *popravljati besedilo* □ *tekst* □ *sestavek* □ *zapis*

♦ 1. *dramsko besedilo* □ *dramski tekst* 2. *literarno besedilo* □ *literarni tekst* 3. *pesniško besedilo* □ *pesniški tekst*

besedilopísec -sca m ▶ *tekstopisec*

besedilopíska -e ž ▶ *tekstopiska*

besediloslòvje -a s jezikosl. |*nauk o splošnih lastnostih besedila in o vrstah besedil*| *ukvarjati se z besediloslovjem*

□ jezikosl. *tekstologija*

besediloslòvni -a -o prid. ▶ *analiza* •2

besedíšče -a s |vse besede, ki jih kdo pozna in jih lahko uporablja| *bogatiti svoje besedišče* □ *besedni fond* □ *besedni zaklad*

□ knj.izroč. *besedje* □ knj.izroč. *besedna zakladnica* □ knj.izroč. *besednjak*

GLEJ ŠE *besedje*

beséditi -im nedov. ▶ *govoriti* 1 | *pogovarjati se* 1

beséditi se -im se nedov. ▶ *preparirati se*

besédje -a s |vse besede, rabljene v kakem jeziku, delu| *besedje slovenskega jezika* □ *besedni zaklad* □ *besedišče* □ *leksika*

□ knj.izroč. **besedni fond** □ knj.izroč. **besednjak** □ knj.izroč. **izrazje**

□ jezikosl. **leksikon** □ ekspr. **slovar**

GLEJ ŠE besedišče

besedljiv -a -o prid. ▶ gostobeseden | zgovoren

besedljivka -e ž ▶ gostobesednica

besédni -a -o prid. ▶ besedišče | besedje | boj 3 pp 2 | boj 3•1 | dvoboj •1 | igra •1 | književnik | književnost 1 | pleonazem | razžalitev •1 | red¹ 2•2 | ubesedovalec | zveza •1 | zveza •5

besédnik -a m ▶ glasnik² | govornik¹ | govornik² | pravdač

besednják -a m ▶ besedišče | besedje | slovar | slovar •7

besednjákar -ja m ▶ slovaropisec

besédno prisl. ▶ osebek •1

besédnost -i ž ▶ gostobesednost | zgovornost

besedoljúb -a m ▶ filolog

besedoljúbka -e ž ▶ filologinja

besedoslôvec -vca m ▶ leksikolog

besedoslôvje -a s ▶ leksikologija

besedoslôvni -a -o prid. ▶ leksikološki

besedoválec -lca m ▶ govorec | govornik¹ | govornik²

besedovánje -a s ▶ govorništvo

besedováti -újem nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 20 | pogovarjati se 1

besedún -a m ▶ govornik¹

bésemerski -a -o prid. ▶ konvertor •2 | peč¹ •1

bésen -sna -o prid. |ki je v stanju najhujše jeze| *besen človek*

□ besneč □ pobesnel □ vzbesnel □ knj.izroč. **besniv** □ zastar. **ljut**

□ knj.izroč. **rabiaten**

GLEJ ŠE hiter 1 | silovit

besežé -êja m ▶ cepivo pp 1

besežirati -am nedov. in dov. ▶ cepiti 3

besněč -ěča -e prid. ▶ besen | silovit

besněnje -a s ▶ divjanje 2

besněti -ím nedov. ▶ divjati

bésnež -a m ▶ togotnež

besnilo -a s ▶ bes²

besniti -ím nedov. ▶ jeziti¹ 2

besnív -a -o prid. ▶ besen

besnivo prisl. ▶ besno

besnívost -i ž ▶ divjost

besnják -a m ▶ nasilen 1 povdk. | nasilnež

bésno nač. prisl. |izraža, da je dejanje določeno s stanjem skrajne jeze| *besno kričati* □ pobesnelo □ knj.izroč. **besnivo** □ zastar. **ljuto**

bésnost -i ž ▶ bes² | divjost

besnôta -e ž ▶ bes² | divjost

bestiálen -lna -o prid. ▶ krut

bestiálno prisl. ▶ kruto

bestiálnost -i ž ▶ krutost

béstija -e ž ▶ krut povdk. | okrutnež | surov povdk. | zver

béstséler -ja m ▶ uspešnica •

béšter -tra -o prid. ▶ čeden | prikupen

bêštija -e ž ▶ krut povdk. | okrutnež | surov povdk. | zver | žival 1

bèt -à m |peclju podobni del gobe| *črviv bet jurčka* □ **kocen**

□ pog. **štor** □ pog. **štorček**

GLEJ ŠE bat

béta -e ž ▶ žarek¹ •3

bétažárki -ov m mn. ▶ žarek¹ •3

bètec -tca m ▶ batek

bêteg -éga m ▶ bolezen | epilepsija

betèk -tkà m ▶ stegno

bételpálma -e ž ▶ areka

bétevce -a s ▶ malo² 1

betéžen -žna -o prid. ▶ bolan | bolehen

betéžnost -i ž ▶ oslabelost

betíca -e ž ▶ glava

betič -íča m ▶ batek

betičár -ja m ▶ sirek •

betičasti -a -o prid. ▶ goba pp 1

betiček -čka m ▶ glavič

betička -e ž ▶ glava

betón -a m |gradbeni material iz cementa, peska in vode| *mešati*

beton □ pog. **cement**

♦ grad. **armirani beton** □ grad. **železobeton**

GLEJ ŠE mešalnik •

betónar -ja m ▶ betoner

betónast -a -o prid. ▶ betonski

betonêr -ja m |delavec, ki betonira| *težko delo betonerja*

□ knj.izroč. **betonar**

betónski -a -o prid. |ki je narejen, zidan iz betona| *betonska tla*

□ knj.izroč. **betonast**

GLEJ ŠE mešalnik •

bétva -e ž bot. |enojno brezlistno zelnato steblo, ki nosi cvet,

cvete| *betva vijolice* □ ekspr. **betvica**

GLEJ ŠE malo² 1

bétevce -a s ▶ malo² 1

bétvica -e ž

• anat. **lasna betvica** □ anat. **lasno steblo**

GLEJ ŠE betva | malo² 1

bétvo -a s ▶ malo² 1

bèv medm. ▶ bevsk²

bévsk¹ -a m ▶ bevskanje | govorjenje pp 8

bèvsk² posnem. medm. |posnema kratek, rezek pasji glas| *Bevsk,*

bevsk, laja pes □ **bev**

bevskáč -a m ▶ pes

bévskanje -a s |oglašanje s kratkim, rezkim glasom| *pasje*

bevskanje □ **bevsk¹** □ **revsk**

GLEJ ŠE govorjenje pp 8

bévskati -am nedov. |oglašati se s kratkim, rezkim glasom| *Pes,*

lisica bevška □ **revskati**

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 14

bévskniti -em dov. |oglasiti se s kratkim, rezkim glasom| *Lisica*

bevskne □ **bevsniti** □ **revskniti** □ **revsniti** □ **zabevskati** □ **zarevskati**

□ knj.izroč. **zarevsati**

GLEJ ŠE reči 1 pp 10

bévsniti -em dov. ▶ bevskniti | reči 1 pp 10

bèza -e ž ▶ bezeg

bezálo -a s |priprava za bezanje| *bezalo za čiščenje pipe*

□ ekspr. **bezavček** |majhno bezalo|

bezáti -ám nedov. ▶ brskati | drezati | grebsti 1

bezávček -čka m ▶ bezalo

bezèg -zga m |grm ali nizko drevo z zdravilnimi

rumenkastobelimi cveti in črnimi jagodami| *Bezeg*

že cveti □ nar. **beza**

• 1. bot. **divji bezeg** □ bot. **češuljek** 2. bot. **smrdljivi bezeg** □ bot. **habat**

3. bot. **španski bezeg** □ vrtn. **lipovka** □ nar. **majnica** □ knj.izroč. **siringa**

GLEJ ŠE grm •1

bezgálnik -a m ▶ puška

bezgávčen -čna -o prid. ▶ bezgavkast

bezgávka -e ž

• 1. med. **kazeozna bezgavka** □ med. **sirasta bezgavka** 2. med. **neboleče**

bezgavke □ med. **indolentne bezgavke**

bezgávkast -a -o prid. |ki ima otekle bezgavke| *bezgavkast vrat*

□ *bezgavčen*

bezgôv -a -o prid. ▶ grm ♦1 | grmovje ♦1 | les ♦3 | pokalica 1 | sok 1 ♦1

bezgôvec -vca m ▶ grm ♦1 | sok 1 ♦1

bezgovina -e ž ▶ grmovje ♦1 | les ♦3

bezgôvje -a s ▶ grmovje ♦1

bezgôvka -e ž ▶ pokalica 1 | puška

bežjáča -e ž ▶ tesača

bežják -a m ▶ neumnež

bežljánje -a s ▶ hitenje

bežljáti -ám nedov. ▶ hiteti 1 | izživljati se • | poditi se

beznica -e ž |zakoten, zanemarjen gostinski lokal| *potikati se po*

beznicah □ nekuj. pog. *pajzelj* □ knj.izroč. *špelunka*

GLEJ ŠE *soba*

bež -- -- prid. |ki je podoben naravni barvi volne| *bež jopica*

□ *umazano bel*

GLEJ ŠE *barva 1 ♦33* | *bel*² pp

bežanje -a s |hitro umikanje iz strahu, pred nevarnostjo|

bežanje pred nevihto □ *beg*¹

bežáti -ím nedov.

1. *pred čim* |hitro se umikati iz strahu, pred nevarnostjo|

bežati pred nevihto; bežati pred preganjalci □ ekspr. *teči* □ knj.izroč. *raz-*
begavati se ▶

♦ *začeti bežati* □ ekspr. *planiti v beg* □ ekspr. *pognati se v beg* □ ekspr. *vreči se v beg*

2. v velelniku |izraža začudenje, zavrnitev| *Beži no, beži, tega ti ne verjamem; Bežite, to pa že ni res* □ *daj no* □ *a² A, kaj še* □ *daj* □ *nehaj*
Nehaj, da sta se že ločila □ *pojdi* □ knj.izroč. *bodi*¹ □ nar. *hodi* □ nar. *kec²*

□ pog. *pejd* □ pog. *poj* *Pojte no, saj ne mislite resno*

GLEJ ŠE *izogibati se 2* | *minevati 1* | *uhajati*

bežec -žca m ▶ begunec

bežen -žna -o prid.

1. |ki je na hitro, mimogrede opravljen| *bežen prikaz dogodkov*

□ knj.izroč. *mimobežen* □ knj.izroč. *mimogreden* □ knj.izroč. *sproten* *Litera-*
tura mu ne pomeni življenjskega smisla, ampak le sproten opravke

2. pesn. |ki se hitro premika| *bežen val* □ pesn. *begoten*

GLEJ ŠE *rahel 2*

bežišče -a s geom. |perspektivna projekcija neskončno oddaljene

točke na premici| *označiti bežišče premice* □ geom. *bežnica*

bežni -a -o prid. ▶ kratkotrajni

bežnica -e ž ▶ bežišče

bežno prisl. ▶ hitro 2

bežnost -i ž ▶ kratkotrajnost

biánkomenica -e ž fin. |podpisana, toda ne (docela) izpolnjena

menica| *vrniti biánkomenico* □ fin. *blanketna menica*

bíba -e ž ▶ žuželka

bíbavica -e ž |izmenično naraščanje in upadanje morske

gladine| *proučevati bíbavico* □ *plimovanje*

bibernélica -e ž ▶ janež

bíblični -a -o prid. ▶ eksegeza | slog 1 ♦1

bíblijski -a -o prid. ▶ slog 1 ♦1

bíbliobús -a m ▶ knjižnica ♦

bibliofil -a m |ljubitelj in zbiralec knjig, zlasti starih in

dragocenih| *vnet bibliofil* □ *ljubitelj knjig* □ knj.izroč. *knjigoljub*

□ zastar. *knjigoljubec*

bibliofilija -e ž ▶ bibliofilstvo

bibliofilski -a -o prid. ▶ izdaja 1 ♦1

bibliofilstvo -a s |dejstvo, da kdo iz veselja, nepoklicno zbira

knjige, zlasti stare in dragocene| *občudovati prijateljevo bibliofil-*
stvo □ *bibliofilija* □ knj.izroč. *knjigoljubje*

bibliotéka -e ž ▶ knjižnica

bibliotekár -ja m ▶ knjižničar

bibliotekárka -e ž ▶ knjižničarka

bibliotekárski -a -o prid. ▶ društvo ♦4

bibliotekárstvo -a s |nauk o delu v knjižnici| *predavati bibliote-*
karstvo □ *knjižničarstvo*

GLEJ ŠE *knjižničarstvo*

bič -a m ▶ jagnje

bíca -e ž ▶ biček² | bičeje | ovca 1

biček -cka m ▶ jagenjček | jagnje

bícelj -clja m ▶ bincelj

bíceps -a m ▶ mišica ♦2

bíkel -kla m ▶ kolo³ 2

bíklíst -a m ▶ kolesar

bíklístka -e ž ▶ kolesarka

bícka -e ž ▶ ovca 1

bič¹ -a m |palica s pritrjenim jermenom ali vrvjo za udarjanje|

švigniti z bičem □ nar. *gajžla* □ knj.izroč. *korobač* □ *biček¹* |majhen bič|

□ *knuta* |v ruskem okolju bič s tremi, na koncu razpletenimi jermeni z vozli| □ *nagajka* |v ruskem okolju| □ nar. *brezovec* |bič, spleten iz brezovih šib|

♦ *jahalni bič* □ *jahaški bič* □ *jezdni bič*

GLEJ ŠE *riba 1* pp 3

bič² -a m ▶ biček²

bičanje -a s ▶ kritiziranje

bičar -ja m |pripadnik srednjeveške verske sekte, ki propagira

bičanje samega sebe| *sprevod bičarjev* □ *flagelant*

bičarski -a -o prid. |ki je v zvezi z bičarji| *bičarska sekta* □ *flagel-*
antski

GLEJ ŠE *sekta* ♦

bičarstvo -a s |srednjeveška verska sekta, ki propagira bičanje

samega sebe| *pojav bičarstva* □ *flagelantstvo*

bičati -am nedov. *kaj* |tepsti z bičem| *Bičal je onemoglo žival, da bi se premaknila po poti naprej* □ nar. *gajžlati*

GLEJ ŠE *kritizirati* | *tepsti* pp

biček¹ -čka m ▶ bič¹

biček² -čka m bot. |rastlina stoječih ali počasi tekočih vod, ki

raste v šopih| *jezerski biček* □ knj.izroč. *bica* □ knj.izroč. *bič²*

biček³ -čka m ▶ bikec

bičevje -a s ▶ bičeje

bičevka -e ž ▶ bičevnik

bičevnik -a m |držaj pri biču| *brinov bičevnik* □ *bičnik*

□ knj.izroč. *bičevka*

bičeje -a s |skupina rastočih bičkov kot celota; z bički porasli svet|

pokositi bičeje za steljo; Pred njimi se je razprostiralo bičeje □ *bičevje*

□ knj.izroč. *bica* □ nar. *palud* □ nar. *paludovina* □ nar. *paludovje*

bičji -a -e prid. ▶ bikov | bikovski

bičkar -ja m nav. mn., bot., zool. |enoceličarji, ki se gibljejo

z bičkom| *uvrstiti povzročitelja bolezní med bičkarje*

□ bot., zool. *bičkovec* □ bot., zool. *flagelant*

bičkovec -vca m ▶ bičkar

bičnik -a m ▶ bičevnik

bienále -a m |vsako drugo leto prirejena umetniška razstava

ali prireditev| *nastopiti na bienalu; udeleženci bienala* □ *bienalna*

prireditev □ *bienalska prireditev*

bienální -a -o prid. ▶ bienale

bienálski -a -o prid. ▶ bienale

bifé -éja m |omarica s pijačo v sprejemnici| *vzeti iz bifeja buteljko*

in natočiti gostom □ *bar*

GLEJ ŠE *okrepčevalnica*

bifenil -a m

- kem. poliklorirani bifenil □ kem. PCB

biftek -tka m

- gastr. tatarski biftek □ pog. tatarec

bifurkácija -e ž geogr. |odtok vode z enega področja v dve porečji| *bifurkácija reke* □ geogr. *viličenje*

GLEJ ŠE cepljenje² | razcepišče

bigamija -e ž |zakon moža z dvema ženama hkrati| *različna razširjenost bigamije po kulturnih območjih* □ *dvoženstvo*

GLEJ ŠE zakon¹ •1

bigamist -a m |kdor živi v bigamiji| *bigamisti primitivnih ljudstev* □ *dvoženec*

biglica -e ž ► vžigalica

bigóten -tna -o prid. ► pobožnjaški

bigotízem -zma m ► pobožnjaštvo

bigótnost -i ž ► pobožnjaštvo

bik bíka m |odrasli samec goveda| *gnati kravo k biku* □ knj.izroč. *junc* □ *bikec* □ slabš. *bušak* |slabo raščeni bik|

- ♦ vet. plemenski bik □ vet. bik plemenjak

GLEJ ŠE govedo 1•2 | hlev •1 | hrust¹ | močen 1 povdk. | neumnež | obroč • | pastir •3

bikàn -ána m ► močen 1 povdk.

bikar -ja m ► pastir •3

bikarbóna -e ž ► soda •

bikarbonát -a m ► hidrogenkarbonat | soda •

bikárna -e ž ► hlev •1

bikast -a -o prid. ► bikovski

bíkec -kca m |mlad bik| *lepo raščeni bikci* □ knj.izroč. *biček²* □ nar. *bikič*

bikič -a m ► bikec

bikíni -ja m |dvodelna minimalna ženska kopalna obleka| *sončiti se v bikiniju* □ prakt. sp. *bikinke*

bikínke -ínk ž mn. ► bikini

bikobórba -e ž |zlasti v španskem okolju javna prireditel, pri kateri se bikoborec bori z bikom| *prirejati bikoborbe* □ *corrida* □ *korida*

bikobórec -rca m |zlasti v španskem okolju kdor se javno v areni bori z bikom| *nastop slavnega bikoborca* □ *toreador* □ *torero*

PODPOMENKE *banderiljero*, *matador* □, *pikador*

bikobórski -a -o prid. |ki je v zvezi z bikoborci ali bikoborbo| *bikoborsko oblačilo* □ *toreadorski*

bíkonvéksnost -i ž ► izbočenost

bíkov -a -o prid. |ki je v zvezi z bikom| *bikovi rogovi* □ knj.izroč. *bičji*

GLEJ ŠE bikovski | meso •1 | žilavka

bíkovica -e ž ► žilavka

bíkovína -e ž ► meso •1

bíkovka -e ž ► žilavka

bíkovski -a -o prid. ekspr. |ki po velikosti, moči presega povprečje v svoji vrsti in se zato asociativno povezuje z bikom| *njegov bikovski vrat* □ knj.izroč. *bičji* □ ekspr. *bikast* □ ekspr. *bikov*

bíkromát -a m ► dikromat

bíks -a m ► loščilo •

bíksati -am nedov. ► loščiti | motiti se 2

bíksati ga -am ga nedov. ► lomiti ga

bíl -i ž ► bilka 1 | bilka 1• | bilka 2

bílabiál -a m ► soglasnik •1

bílabiálni -a -o prid. ► soglasnik •1

bilánca -e ž ► račun¹ •7 | sestavljati 2•

bilancírati -am nedov. ► sestavljati 2•

bilánčni -a -o prid. ► račun¹ •2

bílaterálni -a -o prid. ► pogodba •6

bílčica -e ž ► bilka 1

bilingvíst -a m |kdor zna in redno uporablja dva jezika| *bilingvisti na obmejnem ozemlju* □ knj.izroč. *dvojezičnik*

bilingvístični -a -o prid. ► dvojezični

bilingvízem -zma m ► dvojezičnost

bíliti -im nedov. ► bilka 1•

bilja -e ž ► dan¹ •2 | vigilija | vigilija •1

biljárd -a m ► igrati •1 | miza •1

biljárdirati -am nedov. ► igrati •1

biljárdni -a -o prid. ► biljardnica | miza •1 | palica •2

biljárdnica -e ž |soba za igranje biljarda| *kavarna z biljardnico* □ *biljardna soba*

bilje -a s ► zelenje

bilka -e ž

1. |steblo žit ali trav| *utrgati bilko* □ knj.izroč. *bil* □ ekspr. *bilčica*

□ ekspr. *bilčica*

- ♦ *delati bilke* □ knj.izroč. *biliti* □ knj.izroč. *delati bil* □ knj.izroč. *iti v bil*

2. bot. |enojno, kolenčasto in med kolenci votlo steblo trav| *drobna bilka* □ bot. *bil*

- ♦ 1. *travnata bilka* □ *travna bilka* 2. *slamnata bilka* □ *slamna bilka*

GLEJ ŠE rastlina | rešilen

bilčica -e ž ► bilka 1

billboard -a [bílboard-] m ► veleplakat

bílo -a s ► utrip 2

biltén -a m |občasna informativna publikacija| *Društvo izdaja svoj bilten* □ *oglasnik* □ *vestnik*

GLEJ ŠE objava 2

bím medm. ► dindan

bímčkati -am nedov. ► ljubkovati | objemati 1

bímetálni -a -o prid. ► žica •2

binárni -a -o prid. ► poimenovanje • | sistem •2 | število 1•5

bíncati -am nedov. ► bingljati • | brcati

bíncelj -clja m |del noge pri konju ali govedu tik nad kopitom, parkljem| *Konj si je odrgnil bincelj* □ vet. *bicelj*

bingelj -glja m |kar visi, binglja| *ledeni, stekleni bingelj*

□ ekspr. *bingeljč* □ ekspr. *bingeljček* □ ekspr. *cingelj* □ ekspr. *cingeljč*

GLEJ ŠE noga 1 | ud •

bingeljč -a m ► bingelj

bingeljček -čka m ► bingelj

bingljáti -ám nedov. |viseti in se zibati, pozibavati| *Cofi na čepici enakomerno bingljajo* □ *pobingljavati*

- ♦ *bingljati z nogami* □ nar. *bincati z nogami* □ knj.izroč. *drncati z nogami*

□ knj.izroč. *nihati z nogami* □ *pobingljavati z nogami* □ star. *zvoniti psom*

□ ekspr. *zvoniti z nogami*

GLEJ ŠE pozvanjati | viseti 1

bínkošti -i ž mn. |v krščanstvu praznik na petdeseti dan po veliki noči| *Teško je čakal binškošti; Na binškošti se je odpravil domov*

□ star. *duhovo* *Na duhovo sta se srečala*

bínkoštnica -e ž ► potonika

binókel -kla m ► daljnogled •1 | kukalo 1

binokulárni -a -o prid. ► daljnogled •1 | gledanje •

binómski -a -o prid. ► enačba •3 | izrek 3•1 | koeficient •1

biocenóza -e ž ► združba

bíodiverzitéta -e ž ► raznovrstnost •

biogénitíčni -a -o prid. ► biogenetski

biogénitski -a -o prid. biol. |ki je v zvezi z biogenezo| *biogenetske zakonitosti* □ biol. *biogenetični*

biográf -a m ► življenjepisec

biografíja -e ž ► življenjepis 1

biográfski -a -o prid. ► film •2 | podatek •6 | roman •4

biókatalizátor -ja m ► encim

biokémični -a -o prid. |ki je v zvezi s kemičnimi procesi v organizmih| *biokemične reakcije* □ *biokemijski*
GLEJ ŠE biokemijski

biokémijski -a -o prid. |ki je v zvezi z biokemijo| *biokemijski laboratorij* □ *biokemični*
GLEJ ŠE biokemični

biokmetija -e ž ▶ kmetija ♦2

biokmetijstvo -a s ▶ kmetijstvo ♦

biológ -a m |strokovnjak za biologijo| *strokovno poročilo biologa*
□ zastar. *življenjeslovec*

biológčni -a -o prid. ▶ biološki

biologija -e ž |veda o življenju organizmov| *študirati biologijo*
□ zastar. *življenjeslovje* □ zastar. *življenjeslovna veda*
GLEJ ŠE inštitut ♦1

biolóški -a -o prid. |ki je v zvezi z biologijo ali biologijoj| *biološke raziskave* □ star. *biologični* □ zastar. *življenjeslovni*
GLEJ ŠE biovrt | inštitut ♦1 | oče 1♦ | orožje ♦1 | pridelava ♦ | ritem ♦1 | starši 1 pp

bioluminiscéncia -e ž biol. |sevanje za živali in rastline značilne svetlobe zaradi življenjskih pojavov v organizmu| *velika sposobnost bioluminiscence pri kresnicah* □ biol. *živo svetlikanje*

biometrija -e ž |ugotavljanje merljivih osebnih telesnih in vedenjskih lastnosti, po katerih je mogoče preveriti identiteto osebe| *uporabnost rezultatov biometrije*
□ *biometrika*

biométriška -e ž ▶ biometrija

bióoróžje -a s ▶ orožje ♦1

bióprideláva -e ž ▶ pridelava ♦

bióprideloválec -lca m ▶ pridelovalec ♦

bióritem -tma m ▶ ritem ♦1

bioskóp -a m ▶ kinematograf | kinodvorana

biótični -a -o prid. ▶ biotski

biotóp -a m biol. |prostor, v katerem živijo živali in rastline v enakih življenjskih razmerah| *zaščititi biotope redkih živalskih in rastlinskih vrst* □ biol. *ekotop* □ biol. *življenjski prostor*

biótski -a -o prid. biol. |ki je v zvezi z življenjem ali živimi bitji| *biotski dejavniki* □ biol. *biotični* ▶ protip. *abiotski*
GLEJ ŠE abiotski | raznovrstnost ♦

biovrt -a m |vrt, na katerem se prideluje samo z uporabo organskih snovi| *koledar za delo na biovrtu* □ *biološki vrt*

bióživílo -a s ▶ ekoživílo | živílo ♦

bípiramída -e ž ▶ piramída ♦1

bíplán -a m ▶ letalo ♦4

bípolárni -a -o prid. ▶ motnja ♦1 | vod ♦1

bípolárnost -i ž ▶ dvopolnost

bíra -e ž ▶ vsakovrstni

birét -a m |trirgo obredno pokrivalo katoliških duhovnikov| *župnik s črnim biretom na glavi* □ knj.izroč. *baret*

biríč -íča m

1. |nekdaj nižji uslužbenec, izvrševalec sodne ali zemljiške oblasti| *Biriči so množico surovo odganjali* □ *pandur* |v hrvaškem in madžarskem okolju|

2. ekspr. |osovraženi predstavnik oblasti| *preslepiti gospodo in biriče* □ nar. *galjot* □ slabš. *ibljajtar*

biríštvo -a s ▶ nasilje

bírma -e ž ▶ botrovati

bírmanski -a -o prid. |ki je v zvezi z birmanci ali birmoj| *bírmanska obleka* □ knj.izroč. *bírmski*
GLEJ ŠE boter pp | boter ♦ | botra ♦

bírmski -a -o prid. ▶ bírmanski | boter ♦ | botra pp | botra ♦

biró -ja m

• projektivni biro □ načrtovalni biro □ projektantski biro □ knj.izroč. projektivni urad
GLEJ ŠE pisarna | poslovalnica ♦ | urad ♦7

biokrácij -a m ▶ biokrat

biokrácija -e ž |družbeni sloj uradništva, ki vodi javno upravo| *prepad med državljani in biokrácijo* □ *biokrátски sloj* □ slabš. *biokrát-ska kasta* □ knj.izroč. *biokrátstvo*
GLEJ ŠE biokratizem

biokrát -a m slabš. |uradnik, ki se formalistično, neživljenjsko drži predpisov| *okostenel biokrat* □ šalj. *biokrácij*
GLEJ ŠE uradnik | uradnik ♦3

biokrátični -a -o prid. ▶ biokrátски

biokrátičnost -i ž ▶ biokratizem

biokrátizem -zma m |formalistično, neživljenjsko poslovanje uradništva| *prizadevati si za odpravo biokrátizma v državni upravi* □ ekspr. *biokrácija* □ knj.izroč. *biokrátičnost* □ knj.izroč. *biokrátstvo* □ nekjn. pog. *kanlijščina*

biokrátizirani -a -o prid. ▶ biokrátски

biokrátizirati -am dov. kaj |vesti biokratizem| *biokrátizirati državno upravo* □ *pobirokrátiti* □ publ. *zbiokrátizirati*

biokrátizirati se -am se dov. |postati formalističen, neživljenjski v upravljanju| *Ustanova se je biokrátizirala*
□ publ. *zbiokrátizirati se*

biokrátски -a -o prid. |ki je v zvezi s formalističnim, neživljenjskim poslovanjem uradništva| *biokrátски predpisi* □ *biokrátični* □ *biokrátizirani* □ *zbiokrátizirani*
GLEJ ŠE biokrácija

biokrátstvo -a s ▶ biokrácija | biokratizem

bírt -a m ▶ gostilničar

birtija -e ž ▶ gostilna

bírtinja -e ž ▶ gostilničarka

bisága -e ž |nekdaj preprosta (dvodelna) popotna torba ali vreča za čez ramo| *oprati bisago* □ ekspr. *bisagica*

biságica -e ž ▶ bisaga

bíseksuálni -a -o prid. med. |ki je v zvezi z biseksualnostjo| *bíseksualna usmerjenost* □ *dvospolni* □ ekspr. *obojespolni*

bíseksuálnost -i ž med. |spolna nagnjenost do oseb moškega in ženskega spola| *Ljudje navadno ne želijo govoriti o svoji biseksualnosti* □ med. *dvospolnost*

bíser -a m |okroglasta tvorba iz školjk, rabljena za nakit| *obrusiti biser* □ pog. *perla*¹ □ ekspr. *biserček* |majhen biser|

bíserast -a -o prid. ▶ biseren

bíserček -čka m ▶ biser

bíseren -rna -o prid. |ki se lesketa kot biser| *biserne kaplje rose*
□ *bisernat* □ knj.izroč. *biserast*

bíseríti se -ím se nedov. ▶ bleščati se

bíserka -e ž ▶ pegatka

bísernat -a -o prid. ▶ biseren

bísernati -a -o prid. ▶ biserni

bíserni -a -o prid. |ki je iz biserov, z biseri| *biserne nakit* □ *bisernati*
GLEJ ŠE biserovina | poroka pp 1 | poroka ♦1

bísernica -e ž ▶ biserovina | mušnica ♦2 | tamburica pp

bísernína -e ž ▶ biserovina

bísernomátičen -čna -o prid. ▶ biserovinast

bíseromášnik -a m ▶ duhovnik 1 pp 1

bíserovína -e ž |notranja plast lupine nekaterih školjk| *gumbi iz biserovine* □ *biserna matica* □ *školjkovina* □ knj.izroč. *bisernica* □ knj.izroč. *bisernína*

biserovínast -a -o prid. |ki je iz biserovine| *biserovínasti gumbi*

□ *bisernomatíčen*

bíster -tra -o prid. |ki je sposoben hitro dojemati, prodorno

misлити| *bíster učenc* □ knj.izroč. *bístroglav* □ knj.izroč. *bístrogled*

□ knj.izroč. *bístroumen* □ knj.izroč. *bístrovid* □ knj.izroč. *bístroviden*

□ pog. *brihten* □ knj.izroč. *ingeniozen* □ knj.izroč. *inteligenten*

□ nek. pog. *kunšten* □ knj.izroč. *lahkoumen* □ knj.izroč. *ostroumen*

□ pog. *pameten* □ star. *prebrisan* □ zastar. *razborit* □ knj.izroč. *tankoumen*

□ ekspr. *prebister* |zelo bíster|

◆ **biti bíster** □ ekspr. imeti bístro glavo □ ekspr. imeti dobro glavo

□ ekspr. imeti glavo □ ekspr. imeti urno pamet

POVEDKOVNIK 1. bístra glava, bístra glavica, bístrc, bístroglavec, bístroumnež, brihtnež, bučica, glava, glavica¹, klasa, luč **2.** bístre glave, bístre glavice, dobre glave, ne nerodne glave, odprte glave, prebrisane glave, umne glave, urne pameti

GLEJ ŠE čist¹ 2 | hiter 2

bístrc -a m ► bíster povdk. 1 | bístrost

bístrênje -a s ► bístritev

bístrica -e ž ► reka

bístrina -e ž ► bístrost

bístritev -tve ž |razvijanje sposobnosti za mišljenje| *bístritev duha z branjem* □ *bístrjenje*

bístró¹ -ja m ► restavracija¹

bístró² nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vključuje sposobnost

hitrega dojemanja, prodornega mišljenja| *bístro odgovoriti;*

bístro načrtovana akcija □ knj.izroč. *bístroumno* □ nek. pog. *brihtno*

□ knj.izroč. *inteligentno* □ nek. pog. *kunšno* □ knj.izroč. *ostroumno*

□ pog. *pametno* □ knj.izroč. *tankoumno* ■ protip. *neumno*

bístrogláv -áva -o prid. ► bíster

bístroglávec -vca m ► bíster povdk. 1

bístroglávost -i ž ► bístrost

bístrogléd -a -o prid. |ki bístro, ostro gleda| *bístrogled stražar*

□ *ostrogled* □ knj.izroč. *bístrogleden*

GLEJ ŠE bíster | ostroviden

bístroglédén -dna -o prid. ► bístrogled | ostroviden

bístroglédnost -i ž ► bístrost

bístroók -a -o prid. knj.izroč. |ki ima bístre, jasne oči| *veselo,*

bístrooko dekle □ knj.izroč. *jasnook*

GLEJ ŠE ostroviden

bístrost -i ž |dejstvo, da je kdo sposoben hitro

dojemati, prodorno misлити| *Učenc izstopa po svoji*

bístrosti □ *bístroglavost* □ *bístroumnost* □ *inteligenca*

□ *inteligentnost* □ star. *bístrc preizkusiti njegov bístrc*

□ knj.izroč. *bístrina* □ knj.izroč. *bístroglednost* □ knj.izroč. *bístróta*

□ knj.izroč. *bístroumje* □ nek. pog. *brihta* □ nek. pog. *brihtnost*

□ knj.izroč. *ostroumnost* □ ekspr. *pamet* □ knj.izroč. *pametnost*

□ zastar. *razboritost* □ knj.izroč. *tankoumnost*

bístrôta -e ž ► bístrost

bístróúmen -mna -o prid. ► bíster

bístróúmiti -im nedov. ► filozofirati

bístróúmje -a s ► bístrost

bístróúmnež -a m ► bíster povdk. 1

bístróúmni -a -o prid. ► oksimoron

bístróúmno prisl. ► bístro²

bístróúmnost -i ž ► bístrost

bístróvíd -a -o prid. ► bíster

bístróvídec -dca m ► jasnovidec 2

bístróvíden -dna -o prid. ► bíster | jasnoviden 2 | ostroviden

bístróvídnost -i ž ► jasnovidnost 2 | ostrovidnost

bístven -a -o povdk. ► odločilen

bístveni -a -o prid. |ki je za kaj najpomembnejši in

najznačilnejši| *bístvene prvine pisateljevega umetniškega*

nazora □ *ključni* □ knj.izroč. *bitni* □ knj.izroč. *bitnostni* □ knj.izroč. *esencialni*

□ knj.izroč. *kardinalni* □ publ. *konstitutivni* □ knj.izroč. *magistralni* □ ekspr. *nujni*

omejiti se na nujne podatke □ knj.izroč. *obstojni*² □ knj.izroč. *substancialni*

substancialne prvine naroda ■ protip. *nebístveni*

GLEJ ŠE nebístveni | odločilen | odločilni

bístveno¹ prisl. ► odločilno

bístveno² povdk. ► pomembno

bístvenost -i ž ► bístvo 1

bístvo -a s

1. |kar je za kaj najpomembnejše in najznačilnejše|

odkrivati bístvo literature □ *jedro* □ knj.izroč. *bístvenost* □ knj.izroč. *bit*

□ knj.izroč. *bitnost* □ knj.izroč. *kvintesenca* □ knj.izroč. *osrčje* □ knj.izroč. *prabit*

□ knj.izroč. *prabitnost* □ knj.izroč. *prvobitnost* □ knj.izroč. *srčica*

□ knj.izroč. *srčika* □ knj.izroč. *srž* □ knj.izroč. *stržen* □ knj.izroč. *sub-*

stanca □ knj.izroč. *substancialnost* □ knj.izroč. *sukus*

2. filoz. |kar opredeljuje kaj, da je to, kar je| *bístvo pojava*

□ filoz. *esenca* □ filoz. *kajstvo* □ filoz. *svetnost* □ filoz. *takšnost*

bísulfát -a m ► hidrogensulfat

bísulfít -a m ► hidrogensulfít

bíšček -čka m ► zimzelen •

bíškót -a m ► piškot

bit -i ž ► bístvo 1 | obstoj

bitcoin -a [bítkójn] m ► kovanec •

bítek -tka m ► boj 3•2 | življenje 1

bíter -tra m ► pijača pp 1

bíti¹ bijem nedov.

1. |oddajati zvočni znak pri naznanjanju časa| *poslušati uro,*

kako bije □ ekspr., pri uri s kukavico *kukati¹*

2. *kaj* |z zvočnim znakom naznanjati čas| *Ura bije poldne*

□ *odbijati* □ *udarjati* □ zastar. *glasiti* □ knj.izroč. *odzvanjati* □ ekspr. *tolči*

3. |v zvezi s srcem s širjenjem in krčenjem ritmično poganjati kri

po žilah| *Srce mu hitro bije* □ *utripati* □ ekspr. *kovati* □ med. *pulzirati*

□ ekspr. *razbijati* □ ekspr. *tiktakati* □ ekspr. *tolči* □ ekspr. *poskakovati*

|močno biti|

GLEJ ŠE igrati 2•1 | tepsti | tolči | tolči • | udarjati 3 | utripati 1

bíti² sém nedov. in dov. s prislavnim določilom |izraža navzočnost v

prostoru ali času| *V knjigi so napake; V življenju so veseli in*

žalostni trenutki □ *pojavljati se* □ *stati³* *Metla stoji za vrati* □ *videti*

Na trgu je videti različno blago □ publ. *biti navzoč* □ publ. *biti prezenten*

□ publ. *biti prisoten* □ pog. *čepeti* *Ves dan čepi v sobi* □ pog., s prislavnim

določilom *imeti* *Tam imajo sedaj noč* □ knj.izroč. *javljati se* □ ekspr. *kazati*

se □ star. *kriti se* *V knjigi se krijejo tudi napake* □ publ. *nahajati se*

□ knj.izroč. *nastopati* □ publ. *obstajati¹* □ ekspr. *skrivati se* *V njenem vpra-*

šanju se je skrivala past □ ekspr. *ždeti* *V grapi ždita dve domačiji*

GLEJ ŠE obstajati¹ | stati³ 5 | živet 3

bíti se bijem se nedov. ► bojevati se 1 | dvobojevati se | nasproto-

vati 3 | nasprotovati si | tepsti se

bitje¹ -a s |v zvezi s srcem ritmično poganjanje krvi po žilah s

širjenjem in krčenjem| *bitje srca* □ *utripanje* □ med. *pulziranje*

□ ekspr. *razbijanje* □ ekspr. *tiktakanje* □ ekspr. *tolčenje*

GLEJ ŠE utrip 2

bitje² -a s s prilastkom, ekspr. |človek, žival kot nosilec kake

lastnosti| *Iz listja pod drevesom je pokukalo drobno bitje;*

Ne misli, da bo to gosposko bitje kaj delalo □ ekspr. *reč*

□ ekspr. *stvar* □ knj.izroč. *stvor* ■ protip. *nebitje*

• **1.** *breztelesno bitje* □ knj.izroč. *astralno bitje* □ *nesnovno bitje*

2. *družbeno bitje* □ *družabno bitje* □ star. *družno bitje* □ *skupnostno*

bitje □ *socialno bitje* **3.** *nadnaravno bitje* □ zastar. *čeznaravno bitje*

□ zastar. čeznaravno bitje **4.** živo bitje □ knj.izroč. živ¹ □ ekspr. živa reč

□ ekspr. živo bitjece

GLEJ ŠE bog¹ | človek 1 | enoceličar | življenje 1

bitjece -a s ▶ bitje²•4

bitka -e ž | spopad večjih oboroženih enot, ki poteka v omejenem prostoru in času | *Vojaki so izgubili bitko* □ *vojaški spopad* □ zastar. *batalja* □ star. *bitva*

♦ pomorska bitka □ morska bitka

GLEJ ŠE boj 3 | boj 3•1 | boj 3•10 | boj 3•12

bitni -a -o prid. ▶ bistveni | kovanec •

bitnost -i ž ▶ bistvo 1 | obstoj

bitnostni -a -o prid. ▶ bistveni

bitúmen -mna m ▶ smola •3

bitúmenski -a -o prid. ▶ lak •3

bitva -e ž ▶ bitka

bivajóce -ega s ▶ živo

bivák -a m alp. | zasilno zavetišče na prostem | *postaviti bivak*

□ knj.izroč. *nočišče*

GLEJ ŠE bivakiranje

bivakíranje -a s alp. | zasilno prenočevanje na prostem | *naporno bivakiranje v skalah* □ alp. *bivak*

bivališče -a s ▶ dom 1 | prebivališče | prebivališče •1 | prebivališče •2 | stanovanje | živeti 3

bivališki -a -o prid. ▶ prebivališče

bivalní -a -o prid. ▶ avtomobil •3 | bivalnik | okolje •2 | prostor 1•2 | razmere •3

biválnica -e ž ▶ soba •1

biválnik -a m | velik prenosni kovinski zaboj, opremljen z naj-nujnejšimi pripomočki za bivanje | *postaviti biválnike za begunce* □ *bivalni kontejner* □ *bivalni zabojnik*

bívanje -a s

• šol. podaljšano bivanje □ šol., žarg. podaljšano varstvo

GLEJ ŠE oddelek 1•8 | prebivališče | življenje 1

bívanjski -a -o prid.

1. |ki je v zvezi z materialno ali duhovno navzočnostjo v stvarnosti| *bivanjski problem človeka* □ *eksistencialni*

2. |ki je v zvezi z materialno osnovo za življenje, preživljanje| *bivanjski strah človeka v atomski dobi* □ *eksistenčni*

bívati -am nedov. ▶ obstajati¹ | stanovati | živeti 3

bívol -a m ▶ pastir •4

bívolar -ja m ▶ pastir •4

bívolji -a -e prid. |ki je v zvezi z bivolom| *bívolji rogovi* □ *bívolški*

GLEJ ŠE koža •1

bívolov -a -o prid. ▶ meso •2

bívolovina -e ž ▶ koža •1 | meso •2

bívolški -a -o prid. ▶ bivolji | koža •1

bívši -a -e prid. ▶ nekdanji 2

bízam -a m ▶ mošus

bizantíne -nca m ▶ zlatnik •

bizantiníst -a m ▶ bizantolog

bizantinístika -e ž ▶ bizantologija

bizantinízem -zma m | značilnosti bizantinske kulture in umetnosti | *prehod pozne antike v bizantinizem* □ *bizantinstvo*

bizantínski -a -o prid. ▶ zlatnik_{pp} | zlatnik •

bizantínstvo -a s ▶ bizantinizem

bizantológ -a m | strokovnjak za bizantologijo | *srečanje bizantologov* □ *bizantinist*

bizantologíja -e ž | veda o bizantinski zgodovini in kulturi | *študenti bizantologije* □ *bizantinistika*

bizáren -rna -o prid. ▶ nenavaden

bizárno prisl. ▶ nenavadno

bizéjlčan -a m | vino z Bizeljskega | *steklenica bizeljšana*

□ knj.izroč. *bizeljec*

bizéjlec -jca m ▶ bizeljščan

bízgec -a m ▶ neumnež

bíznis -a m ▶ posel

bízni -a m ▶ človek 2•5

biznóna -e ž ▶ prababica

biznóno -a m ▶ praded

B-kategorija -e [békategorija] ž ▶ kategorija •2

blá razpolož. medm. | izraža omalovaževanje, zavračanje povedane-ga | *Bla, bla, ne verjamem ti* □ *te²* □ *tete*

blág -a -o prid. ▶ mil 1, 2, 3, 4 | nežen 1, 3 | rahel 2

blagájána -e ž ▶ volčín

blagájev -a -o prid. ▶ volčín

blagájevka -e ž ▶ volčín

blagájka -e ž ▶ volčín

blagájna -e ž

1. |zavarovana omarica za shranjevanje denarja; prostor za poslovanje z denarjem| *odpreti blagajno; plačati pri blagajni* □ zastar. *blagajnica* □ zastar. *denarnica* *plačati pri denarnici* □ nekjn. pog. *kasa*

2. s prilastkom |denarna sredstva, zbrana za določene namene| *Kupili so mu hišo iz občinske blagajne* □ zastar. *blagajnica*

□ zastar. *denarnica*

• 1. državna blagajna □ pravn. *erar* □ pravn. *fiskus* 2. registrska blagajna

□ registrirna blagajna

GLEJ ŠE okence •

blagájnica -e ž ▶ blagajna 1, 2 | blagajničarka 2

blagájničar -ja m ▶ blagajnik 1

blagájničarka -e ž

1. |uslužbenka, ki vodi blagajniške posle| *delati kot blagajničarka v trgovini* □ nekjn. pog. *kasirka*

2. |ženska, ki vodi v društvu, organizaciji blagajniške posle| *Društvene seje se je udeležila tudi blagajničarka* □ knj.izroč. *blagajnica*

blagájnik -a m

1. |uslužbenec, ki vodi blagajniške posle| *delovno mesto blagajnika* □ zastar. *blagajničar*

2. |kdor vodi v društvu, organizaciji blagajniške posle| *blagajnik društva* □ zastar. *zakladnik*

blagájniški -a -o prid. ▶ okence • | popust • | posel •

blagájništvo -a s ▶ posel •

blági -a -o prid. ▶ evtanzija

blagínja -e ž | stanje, za katero je značilen obstoj zadostne

količine materialnih dobrin | *Blaginja je v državi trajala vse do vojne* □ *blagostanje* □ zastar. *blagobit* □ knj.izroč. *blagor* □ zastar. *blagost*

□ star. *blagovitost* □ knj.izroč. *dobro¹* □ knj.izroč. *dobrobit¹* □ knj.izroč. *dobrobit²* □ *izobilje* ↗

GLEJ ŠE bogat 1 •

blagó¹ -á s

1. |izdelek ali pridelek, namenjen tržišču| *Na tržiščih je preveč blaga* □ pog. *roba*

♦ 1. galanterijsko blago □ galanterija □ pog. galanterijska roba □ galanterijski izdelek 2. hitro pokvarljivo blago □ lahko pokvarljivo blago 3. blago za osebno potrošnjo □ ekon. konsumno blago

□ ekon. potrošno blago 4. kolonialno blago □ knj.izroč. kolonialne

5. trg. kosovno blago □ trg. blago na kose 6. špecerijsko blago

□ pog. špecerija 7. prvorazredno blago □ blago prvega razreda

□ knj.izroč. blago prve klase □ blago prve vrste □ prvovrstno blago

8. potrošno blago □ knj.izroč. konsumno blago

2. |tekstilni izdelek, narejen s tkanjem| *izbrati blago za obleko; volнено blago* □ tkanina □ nek. pog. *štof* □ nar. *štofa* □ knj.izroč. *tkanje*

♦ **1.** dekorativno blago □ dekoracijsko blago **2.** karirasto blago □ karirano blago □ pog. karo □ knj.izroč. križasto blago **3.** metrsko blago □ blago na metre □ knj.izroč. manufaktura **4.** pepitasto blago □ pepitablago

• **1.** ljudsko blago □ narodno blago □ narodopisno blago **2.** malo vredno blago □ slabš. klump □ slabš. krama □ slabš. šara¹

GLEJ ŠE govedo 2 | plačevati 1• | premoženje | prodajati • | sukno | svila 2 | živina

blágo² prisl. ► rahlo

blagobít -i ž ► blaginja

blagočútje -a s ► ugodje | zadovoljstvo 1

blagodár -a m ► miloščina | sreča²

blagodáren -rna -o prid. ► blagodejen | radodaren

blagodárno prisl. ► radodarno

blagodát -i ž ► blagodejnost | sreča²

blagodáten -tna -o prid. ► blagodejen

blagodéjen -jna -o prid. |ki blago, ugodno deluje| *blagodejen mir, spanec* □ dobrodejen □ star. *blagodaren* □ knj.izroč. *blagodaten* □ zastar. *blagonosen* □ zastar. *blagotvoren* □ redk. *dobroten* □ redk. *dobro-tvoren* □ ekspr. *sladek sladko spanje* □ ekspr. *usmiljen*

blagodéjno nač. prisl. |izraža, da kaj blago, ugodno deluje| *Glasba blagodejno vpliva na počutje* □ dobrodejno

blagodéjnost -i ž |dejstvo, da kaj blago, ugodno deluje| *blagodejnost morskoga podnebja* □ dobrodejnost □ knj.izroč. *blagodat*

blagodúh -a m ► les •13

blagodúšen -šna -o prid. ► dobrodušen | plemenit

blagodúšno prisl. ► dobrodušno

blagodúšnost -i ž ► dobrodušnost | plemenitost

blagoglásen -sna -o prid. |ki se blago, prijetno glasi| *blagoglasen jezik* □ blagozvočen □ evfoničen □ melodičen □ star. *lepoglasen* □ zastar. *miloglasen* □ zastar. *milozvočen* □ knj.izroč. *muzikalen* □ zastar. *sladkoglasi* □ zastar. *sladkogolk* □ ekspr. *žameten* ► protip. *neblagoglasen*

GLEJ ŠE neblagoglasen

blagoglásje -a s |ubranost glasov| *blagoglasje besed, tonov* □ blagoglasnost □ evfonija □ melodičnost □ knj.izroč. *blagozvoče* □ knj.izroč. *blagozvočnost* □ knj.izroč. *muzičnost* □ ekspr. *muzika* □ knj.izroč. *muzikalnost* ► protip. *neblagoglasje*

blagoglásnost -i ž ► blagoglasje

blagohôten -tna -o prid. ► dobronameren

blagohôtno prisl. ► dobronamerno

blagohôtnost -i ž ► dobronamernost

blagomíl -a -o prid. ► mil 2

blagomílje -a s ► milina

blagomíseln -a -o prid. ► mil 2

blagomíselnost -i ž ► milina

blagonaklónjenost -i ž ► naklonjenost

blagonôsen -sna -o prid. ► blagodejen | donosen

blagopokójni -a -o prid. ► pokojni²

blagopokójnica -e ž ► pokojnica

blagopokójnik -a m ► pokojnik

blágor -gra m

• duhovni blagor □ dušni blagor □ zastar. dušno blagostanje

GLEJ ŠE blaginja | dobrina

blagoródni -a -o prid. ► plemeniti¹ | spoštovani

blagoródnost -i ž ► plemenitost

blagoslávjljati -am nedov. *kaj ver.* |prositi za božjo naklonjenost, včasih z obredno kretnjo| *blagoslavljati vernike; blagoslavljati avtomobile* □ pog. *žegnati* □ ver. *kropiti* |z blagoslovljeno vodo|

GLEJ ŠE blagovati

blagoslòv -ôva m ver. |prošnja za božjo naklonjenost, včasih z obredno kretnjo; verski obred te prošnje| *udeležiti se blagoslova; Mašnik dvigne roke pri blagoslovu* □ *blagoslovitev blagoslovitev oljk* □ *blagoslovljenje* □ nek. pog. *požegnanje* □ pog. *žegen*

♦ ver. *papeški blagoslov* □ ver. *apostolski blagoslov*

GLEJ ŠE privoliti | sreča²

blagoslovítev -tve ž ► blagoslov

blagoslovíti -ím dov. *kaj ver.* |prositi za božjo naklonjenost, včasih z obredno kretnjo; opraviti verski obred te prošnje| *Duhovnik je blagoslovil množico; blagosloviti kapelico* □ pog. *požegnati*

blagoslovljèni -a -o prid. ► noseč

blagoslovljènje -a s ► blagoslov

blágost -i ž ► blaginja | dobrota | milina

blagostánje -a s ► blaginja | blagor •

blagôta -e ž ► dobrota

blagotvóren -rna -o prid. ► blagodejen

blagougódjje -a s ► ugodje | zadovoljstvo 1

blagovést -i ž ► krščanstvo

blagovéstnik -a m ► apostol 2 | glasnik²

blagovítost -i ž ► blaginja | blaženost 1

blagôvni -a -o prid. ► gospodarstvo pp 1 | knjiga •1 | menjava • | proizvodnja 1 pp | proizvodnja 1•1 | sklad •1 | znamka •1

blagôvnica -e ž ► veleblagovnica

blagovóljen -jna -o prid. ► dobrohoten

blagovóljno prisl. ► dobrohotno

blagovóljnost -i ž ► dobrohotnost

blagozvóčen -čna -o prid. ► blagoglasen

blagozvóče -a s ► blagoglasje

blagozvóčnost -i ž ► blagoglasje

blagovati -újem nedov. *kaj knj.izroč.* |izraža, da ima osebek kaj za osrečujoče| *Blagoval je tremutek, ko jo je srečal* □ vznes. *blagoslavljati*

blágva -e ž ► karželj

blamáža -e ž ► sramota¹

blamírati -am dov. in nedov. ► osmešiti | osramotiti 1, 2 | sramotiti 1, 2

blamírati se -am se dov. ► osmešiti se | osramotiti se

blánja -e ž ► deska

blankét -a m fin. |neizpolnjena tiskovina, obrazec| *izpolniti blanket* □ fin. *golica*

blankétni -a -o prid. ► biankomenica

blansírani -a -o prid. |ki je na hitro prekuhan ali polit z vrelo vodo| *blansirana zelenjava* □ *obarjeni* □ *poparjeni*

blansíranje -a s |prekuhanje na hitro ali polivanje z vrelo vodo| *blansiranje zelenjave* □ *obarjanje*¹ □ *poparjenje*

blansírati -am dov. in nedov. *kaj* |na hitro prekuhati, prekuhavati ali politi, polivati kaj z vrelo vodo| *blansirati blitvo* □ *obariti* □ *obarjati* □ *popariti*

blasfémični -a -o prid. ► bogokletni

blasfémija -e ž ► bogokletje

blastóm -a m ► novotvorba | novotvorba •1 | novotvorba •2

blástula -e ž biol. |mehurčku podobni zarodek mnogoceličarjev, obdan z enojno plastjo celic| *vsaditi blastulo v maternico* □ biol. *zarodni mehurec*

blátast -a -o prid. |ki je poln blata| *blatasta struga* □ knj.izroč. *blatnast*

bláten -tna -o prid.

1. |ki je prekrit z blatom| *blatna cesta* □ knj.izroč. *zablaten*

2. |ki je umazan od blata| *blatni čevlji* □ knj.izroč. *blatnat* □ star. *oblaten* □ vulg. *odrekan* □ knj.izroč. *poblaten* □ vulg. *usran* □ knj.izroč. *zablaten* □ star. *zblaten*

blátenje -a s ▶ sramotenje

blátiti -im nedov. ▶ mazati 3 | sramotiti 1

blátnast -a -o prid. ▶ blatast

blátnat -a -o prid. ▶ blaten 2

bláto -a s

1. |razmočena zemlja| *izvleči voz iz blata* □ zastar. *zbroja*

2. |neprebavljeni delci hrane, ki jih organizem izloča skozi črevo| *pregledati bolnikovo blato* □ *iztrebki* □ vulg. *drek*¹ □ biol. *ekskrement* □ otr. *kakec* □ knj.izroč. *lajno* □ knj.izroč. *otrebki* □ vulg. *sranje*¹ □ *govno* |zlasti pri živalih|

• 1. agr. *saturacijsko blato* □ agr. *saturacijski mulj* 2. *solinsko blato* □ fango □ morsko blato

GLEJ ŠE *iztrebek* | *močvirje* | *obrekovati* | *opraviti* •4

blázen -zna -o prid. ▶ bolan •2 | neumen² 2 | velik 5 | visok 2

blazína -e ž

1. |s perjem, volno, penasto gumo napolnjena podloga za ležanje ali sedenje| *prezračiti blazine* □ nar. *kušin* □ nar. *povšter* □ *blazinica* |majhna blazina| □ *vzmetnica* ↗

♦ *vzglavna blazina* □ knj.izroč. *podglavna blazina* □ knj.izroč. *podglavnik* □ knj.izroč. *podzglavje* □ knj.izroč. *podzglavnik* □ nek. pog. *povšter* □ *vzglavje* □ *vzglavnica* □ *vzglavnik* □ *zglavje* □ *zglavnica* □ *zglavnik*

PODPOMENKE *lubnica*, *plevnica*, *slamarica*, *slamnjača*, *žimnica*

2. |sprednji del voza pod oplenom, ki se pri spreminjanju smeri premika| *Voz je imel oje in blazino* □ nar. *rida*

• 1. avt. *zračna blazina* □ avt., žarg. *airbag* □ avt. *varnostna blazina* □ avt. *varnostni meh* 2. les. *lesena blazina* □ les. *blazinka*

GLEJ ŠE *temelj*

blazínast -a -o prid. ▶ tapeciran 1

blazínica -e ž

1. |spodnji del na koncu prstov| *mehka blazinica prsta* □ *prstna blazinica* □ *mečica* □ anat. *peščaj* □ anat. *prstna jagodica*

2. |mehka izboklina na šapah| *Pes si je ranil blazinico* □ vet. *plesno*

• teh. *ležajna blazinica* □ teh. *ležajna skodelica*

GLEJ ŠE *blazina* 1

blazíniti -im nedov. ▶ tapecirati 1

blazínják -a m ▶ divan

blazínjeni -a -o prid. ▶ pohištvo •1

blazínjenje -a s ▶ tapeciranje

blazínka -e ž ▶ blazina •2

blaznénje -a s ekspr. |burno izražanje čustev| *Brezčutnost se je sprevrgla v blaznenje* □ ekspr. *norenje*

blaznéti -im nedov. |kazati znake duševne bolezni| *Bolnik blazni* □ pog. *noreti*

GLEJ ŠE *neumen*² 2 | *zaljubljen* •

bláznež -a m ▶ bolnik •10

blázni -ega m ▶ bolnišnica •1

bláznica -e ž ▶ bolnica² •3 | bolnišnica •1 | zmeda

blázniiti -im nedov. ▶ begati | noriti

blaznívi -a -o prid. ▶ človek 2•3

blaznívost -i ž ▶ neuravnovešenost •

blázno prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

bláznost -i ž ▶ bolezen •6

blázec -žca m ▶ objed

blázec -a -e prid. ▶ pomirjevalen

blázéce prisl. ▶ pomirjevalno 2

blážen -a -o prid. ▶ srečen •

bláženec -nca m ▶ blaženi | svetnik

bláženi -ega m ver. |kdor je razglašen za zveličanega| *prištetu koga med blažene* □ zastar. *blaženec*

bláženje -a s ▶ omiljevanje

bláženost -i ž

1. |občutek največje sreče| *Obšla ga je neskončna blaženost*

□ star. *blagovitost* □ zastar. *blaženstvo* □ filoz. *evdajmonija*

2. ver. |posmrtno osrečujoče stanje zveličanih| *doseči večno blaženost* □ star. *blaženstvo* □ ver. *nebesa*

bláženstvo -a s ▶ blaženost 1, 2

blážílec -lca m ▶ amortizer

blážílen -lna -o prid. ▶ pomirjevalen

blážílni -a -o prid. ▶ sredstvo •3

blážílnik -a m ▶ amortizer

blážílno prisl. ▶ pomirjevalno 1, 2

blážílo -a s ▶ sredstvo •3

blážítev -tve ž ▶ omiljevanje

blážíti -im nedov. *kaj* |zmanjševati izrazitost, intenzivnost doživljanja imenovanega stanja| *blážíti posledice škode po poplavih*;

blážíti žejo □ *omiljevati* □ ekspr. *lajšati* □ knj.izroč. *militi*

□ ekspr. *miriti* □ ekspr. *tešiti* □ knj.izroč. *tišati* *tišati stisko pribežnikov*

□ ekspr. *tolažiti* *tolažiti lakoto* □ knj.izroč. *ublaževati* *ublaževati nasprotja*

□ ekspr. *umirjati* *umirjati napetost med čakajočimi*

GLEJ ŠE *lajšati* | *omiljevati*

blebèt -éta m ▶ govorjenje pp 5

blebetánje -a s ▶ govorjenje pp 5

blebetáti -ám nedov. ▶ brbljati | govoriti 1 | govoriti 1 pp 13

blečáti -im nedov. lov. |v stiski ali strahu se oglašati| *Srna bleči*

□ lov. *piščati* *Veverica pišči*

bléd -a -o prid. |ki je brez zdrave naravne barve| *bled obraz*;

bled od strahu □ *pobledele* □ *prebledele* □ ekspr. *bledcen* □ ekspr. *bledičen*

□ ekspr. *bledoličen* *bledolično mestno dekle* □ nar. *jasen* *Po bolezni*

je bil nekam jasen □ ekspr. *lojen* □ ekspr. *medel* □ ekspr. *mrtvaški*

□ knj.izroč. *obledele* □ star. *obleden* □ knj.izroč. *osinjel* □ nar. *prebleščen*

□ ekspr. *prsten*¹ □ ekspr. *prstenast* □ ekspr. *rumen*² *rumen od strahu*

□ slabš. *sirotkast* □ knj.izroč. *sivobledele* □ ekspr. *voščen* *voščen v obraz*

□ ekspr. *zelen*² *zelen od strahu*, *zavisti* □ knj.izroč. *zmedlele* □ *bledikav* ↗

□ ekspr. *polprozoren* |precej bled|

POVEDKOVNIK *bledičnež*, *bledičnik*, *bledoličnik*, *bleduh*, *sirotka*¹, *živi mrlič*

GLEJ ŠE *medel* | *neizrazit* 1, 2 | *obledele*

blédcen -a -o prid. ▶ bled

bledénje¹ -a s |izgubljanje naravne barve| *bledenje kože*

□ knj.izroč. *obledevanje* □ knj.izroč. *pobledevanje*

bledénje² -a s ▶ blodnja 1

bledéti -im nedov.

1. |izgubljati naravno barvo| *Barve bledijo*; *Lica mu bledijo*

□ knj.izroč. *obledevati* □ knj.izroč. *pobledevati* □ knj.izroč. *zbledevati*

2. knj.izroč. |postajati manj izrazit| *Spomin nanj bledi*

□ knj.izroč. *temneti* □ knj.izroč. *zbledevati*

GLEJ ŠE *minevati* 2 | *prebledevati* | *ugašati* 3

blédež -a m ▶ delirij | delirij •

blédi -a -o prid. ▶ zavist

bledíca -e ž |bleda barva (polti)| *Bledica ji je izginila z obraza*

□ *bledost* □ knj.izroč. *bledina* □ knj.izroč. *bledoba* □ knj.izroč. *bledota*

□ knj.izroč. *obledelest* □ *bledičnost* |nezdruva bledica| □ *bledikavost* |neizrazita bledica|

GLEJ ŠE *kloroza*

bledíčast -a -o prid. ▶ bledikav | medel

bledičen -čna -o prid. ▶ bled | medel

bledíčnež -a m ekspr. |bled, bledičen človek| *Med otroki ni bilo*

bledičnežev □ knj.izroč. *bledičnik* □ ekspr. *bledoličnik* □ slabš. *bleduh*

□ slabš. *sirotka*¹

GLEJ ŠE *bled* *povdk.*

bledičnik -a m ▶ bled povdk. | bledičnež
bledičnost -i ž ▶ bledica
bledikast -a -o prid. ▶ medel
bledikav -a -o prid. [nekoliko bled] *mlad, bledikav človek*
 □ bledičast □ ekspr. bledkast □ knj.izroč. bledoten □ star. obleden
bledikavost -i ž ▶ bledica
bledina -e ž ▶ bledica
bledkast -a -o prid. ▶ bledikav
bledoba -e ž ▶ bledica
bledokrven -vna -o prid. ▶ neizravit 1
bledoličen -čna -o prid. ▶ bled
bledoličnik -a m ▶ belec 1 | bled povdk. | bledičnež
bledordèč -éča -e prid. ▶ rdeč 1 pp 2 | rožnat
bledorjáv -a -o prid. ▶ rjav² 1 pp 2
bledoróžnat -a -o prid. ▶ rožnat pp 1
bledorumèn -èna -o prid. ▶ rumen² 1 pp 2
bledost -i ž ▶ bledica
bledôta -e ž ▶ bledica
bledôten -tna -o prid. ▶ bledikav | medel
bledovijóličast -a -o prid. [ki je svetlomoder z rahlim rdečka-
 stim odtenkom] *bledovijóličast cvet* □ pog. lila □ pog. lilast
bledozelèn -èna -o prid. ▶ zelen² pp 2
bledúh -a m ▶ bled povdk. | bledičnež
blèf bléfa m ▶ slepilo
blefirati -am nedov. in dov. ▶ slepiti 3
bléjanje -a s |zategnjeno, enakomerno tresoče se oglašanje
 drobnice, goveda| *blejanje ovc, telet* □ *bleketanje* □ knj.izroč. *bleket*
bléjati -am nedov. [oglašati se z zategnjenim, enakomerno
 tresočim se glasom] *Koze, ovce blejajo* □ *bleketati*
blêjzer -ja m ▶ suknjič
blekáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 13
blekèt -éta m ▶ blejanje
bleketánje -a s ▶ blejanje
bleketáti -ám nedov. ▶ blejati
blêkniti -em dov. ▶ reči 1
blèn bléna m ▶ zobnik² 2
blèsk bléska m ▶ bleščanje | bleščava | razkošje
bleskèt -éta m ▶ bleščanje
blesketajóč se -a se -e se prid. ▶ bleščèč
blesketánje -a s ▶ bleščanje
blesketáti -ám nedov. ▶ bleščati se
blesketáti se -ám se nedov. ▶ bleščati se
blesketàv -áva -o prid. ▶ bleščèč
bleskóten -tna -o prid. ▶ bleščèč
bleskovít -a -o prid. ▶ bleščèč
blestèč -éča -e prid. ▶ izreden | svetel 2
blestênje -a s ▶ bleščanje
blestéti -ím nedov. ekspr. [vzbujati občudovanje zaradi izredne
 lepote, nadarjenosti, sposobnosti] *blesteti v družbi*
 □ knj.izroč. *bleščati* □ ekspr. *briljirati*
GLEJ ŠE bleščati se
blestéti se -ím se nedov. ▶ bleščati se
blèsti blèdem nedov. [v vročici zmedeno govoriti] *Bolnik blede*
 □ knj.izroč. *bloditi* □ knj.izroč. *fantazirati*
GLEJ ŠE govoriti 1
blestíca -e ž ▶ bleščica
blèsti se blèdem se nedov. *brezos.* s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža, da
 je kdo v stanju, pri katerem v vročici zmedeno govori| *Vso noč se*
mu je bledlo □ knj.izroč. *bloditi se* □ knj.izroč. *mestí se* □ ekspr. *mešati se*
blestnik -a m ▶ kamnina pp 2 | skrilavec ♦

bleščánje -a s |odbijanje iskrece se svetlobe| *bleščanje jezera,*
morja □ *blesk* □ *blesketanje* □ *blišč* □ *lesketanje* □ knj.izroč. *blesket*
 □ knj.izroč. *blestenje* □ knj.izroč. *bleščava* □ knj.izroč. *bleščavost* □ star. *bliščava*
 □ star. *bliščoba* □ ekspr. *iskrenje iskrenje zvezd*
bleščáti -ím nedov. ▶ blesteti | bleščati se
bleščáti se -ím se nedov. [odbijati iskrece se svetlobo] *Rosa se*
blešči v soncu □ *blesketati* □ *blesketati se* □ *bleščati* □ *lesketati se* □ *po-*
lesketavati se □ knj.izroč. *biseriti se* □ knj.izroč. *blesteti* □ knj.izroč. *blesteti*
se □ ekspr. *bliskati* □ ekspr. *bliskati se* □ star. *blisketati* □ star. *blisketati*
se □ star. *bliščati* □ star. *bliščati se* □ ekspr. *iskriti se* □ knj.izroč. *kristaliti se*
 □ zastar. *leščati se* □ knj.izroč. *poblestevati* □ ekspr. *pobleščavati* □ ekspr. *po-*
bleščavati se □ ekspr. *pobliskavati* □ ekspr. *pobliskovati* □ redk. *polesketavati*
 □ ekspr. *prebliskavati* □ ekspr. *utrinjati se*
bleščáv -áva -o prid. ▶ bleščèč | izreden | razkošen
bleščáva -e ž |močna, iskrece se svetloba| *bleščava sončnih žarkov*
 □ *bleščoba* □ *blišč* □ knj.izroč. *blesk* □ knj.izroč. *bleščavica* □ star. *bliščava*
 □ star. *bliščoba* □ knj.izroč. *glorija glorija sončnega zahoda*
GLEJ ŠE bleščanje | razkošje
bleščávica -e ž ▶ bleščava
bleščávost -i ž ▶ bleščanje
bleščèč -éča -e prid. [ki odbija iskrece se svetlobo] *bleščèče*
kapljice rose □ *blesketajóč se* □ *bleščèč se* □ *lesketajóč* □ *lesketajóč*
se □ knj.izroč. *blesketav* □ knj.izroč. *bleskoten* □ zastar. *bleskovit*
 □ knj.izroč. *bleščav* □ ekspr. *bliskav* □ star. *bliščèč* □ zastar. *leskeč*
 □ knj.izroč. *lesketav* □ knj.izroč. *leskoten* □ zastar. *leščèč se*
GLEJ ŠE izreden | razkošen | svetel 1, 2
bleščèč se -éča se -e se prid. ▶ bleščèč
bleščíca -e ž |bleščèča zelo majhna površina| *kristalne bleščice*
snega □ knj.izroč. *blestica*
bleščílo -a s |ličilo, ki daje sijaj ustnicam| *nanesti na ustnice malo*
bleščila □ pog. *glos* □ pog. *lip gloss*
bléščiiti -ím nedov. ▶ slepiti 1
bleščóba -e ž ▶ bleščava
blèz člen. ▶ seveda 1
blínci -ev m mn. ▶ mlinci
blíni -ov m mn. ▶ mlinci
blísk -a m |močna trenutna svetloba pri razelektrenju ozračja;
 močna trenutna svetloba sploh| *Bliski švigajo čez nebo; bliski*
eksplozije, luči □ *bliskanje* □ *poblisk* □ knj.izroč. *odblisk* □ *strela* |blisk v
 obliki cikcaka| □ knj.izroč. *preblisk* |blisk, ki preide z določenega
 mesta na drugo|
blískalica -e ž ▶ luč ♦
blískanje -a s ▶ blisk
blískati -am nedov. [v presledkih močno svetiti] *Svetilnik bliska v*
temi □ *pobliskavati* □ *pobliskovati*
 ♦ ekspr. *bliskati z očmi* □ ekspr. *pobliskavati z očmi* □ ekspr. *pobliskovati z*
očmi □ ekspr. *streljati s pogledi* □ ekspr. *streljati z očmi*
GLEJ ŠE bleščati se | bliskati se | fotografirati | prešinjati
blískati se -am se nedov. *brezos.* |izraža, da se v presledkih, na
 hitro pojavlja močna trenutna svetloba, ki nastaja pri raz-
 elektrenju ozračja| *Za gorami se bliska* □ *bliskati* □ *pobliskavati*
 □ *pobliskavati se* □ *pobliskovati* □ *pobliskovati se*
GLEJ ŠE bleščati se | prešinjati
blískav -a -o prid. ▶ bleščèč | izreden
blískavica -e ž ▶ luč ♦
blisketáti -ám nedov. ▶ bleščati se
blisketáti se -ám se nedov. ▶ bleščati se
blískniti -em dov. ▶ blisniti • |zableščati se |zabliskati se |
 zasvetiti se
blískoma prisl. ▶ hitro 1, 2

blískoven -vna -o prid. ▶ hiter 1

blískovít -a -o prid. ▶ hiter 1

blískovítí -a -o prid. ▶ hitri

blískovító prisl. ▶ hitro 1, 2

blískovítost -i ž ▶ hitrost²

blískovni -a -o prid. ▶ hitri | luč♦

blísniti -em dov.

- ekspr. blisniti z očmi □ ekspr. bliskniti z očmi □ ekspr. pobliskniti z očmi
- ekspr. poblisniti z očmi □ ekspr. ustreliti s pogledom □ ekspr. ustreliti z očmi □ ekspr. zabliskati s pogledom □ ekspr. zabliskati z očmi □ ekspr. zabliskniti z očmi

GLEJ ŠE zableščati se | zabliskati | zabliskati se | zasvetiti se

blíšč -a m ▶ bleščanje | bleščava | razkošje

blíščati -ím nedov. ▶ bleščati se

blíščati se -ím se nedov. ▶ bleščati se

blíščava -e ž ▶ bleščanje | bleščava

blíščéč -éča -e prid. ▶ bleščéč

blíščóba -e ž ▶ bleščanje | bleščava

blítva -e ž | pesi podobna vrtna rastlina z užitnimi svetlimi listi | posejati blitvo □ mangold

blízek -zka -o prid. ▶ podoben¹ | podoben² 1, 2

blízu¹ prostor. prisl. | izraža majhno prostorsko oddaljenost |

Njeni starši stanujejo blizu □ nedaleč □ v bližini □ v okolici

□ ekspr. na dosegu roke □ knj.izroč. streljaj daleč □ knj.izroč. v bližavi

□ star. v obližju ■ protip. daleč²

GLEJ ŠE bližje | daleč² 1 | poleg¹ | posnetek♦1

blízu² predl. z rodilnikom | za izražanje majhne prostorske oddaljenosti | Hiša stoji blizu gozda □ v bližini □ nedaleč od □ zastar. klicaj od

□ knj.izroč. lučaj od □ knj.izroč. streljaj od □ star. v obližju

blízu³ člen. ▶ skoraj² 1

blízu⁴ povdk. ▶ daleč¹

blízuzvočnica -e ž jezikosl. | beseda, besedna zveza, ki je pisno ali glasovno enaka ali podobna kaki drugi pomensko različni besedi, besedni zvezi | zamenjevati blízuzvočnici opravičiti in upravičiti □ jezikosl. paronim

blízanje -a s | prihajanje bližje v prostoru | bližanje hiši

□ knj.izroč. primikanje

blízati se -am se nedov. ▶ končevati se | približevati se 1, 2, 3 | prihajati 1

blízáva -e ž ▶ blizu¹

blíže prisl. ▶ bližje

blízina -e ž

- duhovna blízina □ duhovna sorodnost □ duhovno zblízanje

GLEJ ŠE blizu² | okolica

blízinski -a -o prid. ▶ posnetek♦1

blízje prostor. prisl. | izraža manjšo razdaljo v primerjanju | Stopil je bližje k oknu □ bolj blizu □ bliže ■ protip. dlje

GLEJ ŠE dlje 1

blízji -a -e prid. ▶ sorodni²

blízjni¹ -ega m | vsak človek v razmerju do drugih ljudi | ljubezen do bližnjega □ knj.izroč. bližnji

blízjni² -a -e prid.

1. | ki je krajevno malo oddaljen | bližnji in bolj oddaljeni kraji □ sosednji Bolezen se je razširila tudi na sosednja drevesa

□ knj.izroč. nedaljni □ star. obližji □ knj.izroč. okolišnji □ zastar. prisebni

prisebni konec jezera ■ protip. daljni

2. | ki je časovno malo oddaljen | bližnji začetek zime □ zastar. predstoječi predstoječe volitve □ ekspr. skorajšnji

GLEJ ŠE daljni | neposredni | polpreteklost | sorodni² | sorodnik^{pp} | sorodnik♦1 | sorodstvo^{pp} | sorodstvo♦1

blízjnica -e ž | stranska krajša pot | iti v vas po bližnjici

□ knj.izroč. krajšjnica □ knj.izroč. poprečnica □ knj.izroč. povprečnica

□ knj.izroč. prečnica

blízjnik -a m ▶ bližnji¹

bljувálni -a -o prid. ▶ sredstvo♦4

bljувálo -a s ▶ sredstvo♦4

bljúvanec -nca m ▶ rododendron

bljúvati -am nedov. ▶ bruhati

bljúvni -a -o prid. ▶ sredstvo♦4

blóčni -a -o prid. ▶ blokovski 1

blód -a m ▶ razvrat

blodéči¹ -ega m ▶ blodnež

blodéči² -a -e prid. ekspr. | ki blodi, tava | nemirno blodeči duh

□ knj.izroč. blodni

blóden -dna -o prid. ▶ razuzdan | razvraten | zmeden

blódenje -a s ▶ blodnja 1 | hoja¹ 1 pp 2 | tavanje

blodílka -e ž bot. | celica z bički, s katero se nižje rastline nesporno razmnožujejo | zgradba blodilke □ bot. zoospora

blodíšče -a s ▶ labirint 1, 2

blodíti in blóčiti -im nedov. ▶ begati | blesti | hoditi 1 pp 3 | motiti se 1 | neveden 1♦ | tavati 1

blodíti se in blóčiti se -im se nedov. ▶ blesti se

blódnéž -a m ekspr. | kdor blodi, tava | pokazati blodnežu pot

□ knj.izroč. blodeči¹ □ ekspr., knj.izroč. blodnik □ ekspr. tavajoči

GLEJ ŠE razuzdanec | razvratnež

blódni -a -o prid. ▶ blodeči² | zmotni

blodníca -e ž ▶ prostitutka | razvratnica

blodník -a m ▶ blodnež | razuzdanec | razvratnež

blodníštvo -a s ▶ prostitucija 1 | razvrat

blódnja -e ž

1. | zmedeno govorjenje v vročici | v blodnji govoriti □ bledenje²

□ blodenje □ zastar. tlapnja

2. psiht. | zmotna, dokazom nedostopna prepričanost o čem neresničnem | imeti blodnje □ poljud. manija □ psiht. paranoidna ideja

♦ psiht. preganjalna blodnja □ psiht. zasledovalna blodnja □ psiht. zasledovalna manija

GLEJ ŠE tavanje | zabloda | zмота

blodnják -a m ▶ labirint 1

blodnjáva -e ž ▶ zabloda | zмота

blóдно prisl. ▶ zmedeno

blódnost -i ž ▶ razuzdanost | razvratnost

blóg -a m ▶ dnevnik♦

blók -a m

1. | sešitek listov, ki se dajo iztrgati | odtrgati list iz bloka

□ ekspr. blokec | majhen blok |

2. | velik kos kakega materiala | blok marmorja □ čok □ ekspr. klada

3. | zveza držav ali strank s podobnimi interesi | opozicijski blok □ tabor

• 1. strojn. cilindrični blok □ strojn. blok motorja 2. grad. modularni blok

□ grad., žarg. modularec 3. med. urgentni blok □ med., žarg. urgencia

GLEJ ŠE gmota 2

blokácija -e ž ▶ blokiranje

blokáda -e ž | preprečitev stikov ene države z drugimi | gospodarska blokada □ zapora

GLEJ ŠE blokiranje

blokátor -ja m ▶ zaviralec 2

blókec -kca m ▶ blok 1

blókflávta -e ž ▶ flavta♦

blokiranje -a s fin. | onemogočanje razpolaganja | blokiranje denarnih sredstev □ knj.izroč. blokacija □ fin. blokada

blokirati -am dov. kaj |z obkolitvijo onemogočiti, preprečiti
izhod| *blokirati mestno središče* □ *zablokirati*

GLEJ ŠE ustaviti 3 | ustavljati 2 | zapreti 4 | zavreti 3

blókovni -a -o prid. ► blokovski 1, 2 | gradnja pp 1

blókovski -a -o prid.

1. |ki je v zvezi z blokom, večstanovanjskim poslopjem|

blokovska naselja v mestu □ *blókovni* □ knj.izroč. *bločni*

2. |ki je v zvezi s skupnostjo suverenih držav ali strank s podobnimi interesi| *blokovska razdelitev sveta* □ knj.izroč. *blókovni*

blónd -- -- prid. ► svetlolas

blóndín -a m ► svetlolasec

blóndínec -nca m ► svetlolasec

blóndínka -e ž ► svetlolaska

blúnk medm. ► štrbunk²

blúza -e ž |žensko oblačilo za h krilu, navadno iz tanjšega blaga|

obleči krilo in bluzo □ ekspr. *bluzica*

blúzica -e ž ► bluz

blúziti -im nedov. ► govoriti 1 pp 13

bóa -e ž ► udav

bòb bôba m |kulturalna rastlina s sadovi v debelih strokih| *V*

stroku je le nekaj bobov □ *bobek*

GLEJ ŠE bobek | krof | steza •4 | zaman²

bòbek -bka m nav. mn. |okrogel, trd iztrebek| *kozji, ovčji bobki*

□ knj.izroč. *bob*

GLEJ ŠE bob

bóben -bna m |glasbilo v obliki valja, ki ima na obeh straneh

napeto kožo| *udarjati na boben* □ ekspr. *bobenček* □ ekspr. *bobnič*

◆ vojaški boben □ star. soldaški boben □ zastar. tambur

● teh. verižni boben □ teh. verižnik²

GLEJ ŠE igrati 2•1 | obubožati 1 | pištola •2 | propasti 2•1 | zaigrati 2•1

bóbenček -čka m ► boben | bobnič | pištola •2

bóber -bra m ► krzno •2

bóbi -ja m ► policist

bobíka -e ž ► jagoda 2

bobljáti -ám nedov. ► brbotati

bobnajóči -a -e prid. ► ogenj •2

bóbnar -ja m

● vojaški bobnar □ zastar. tambor □ zastar. tambur

bóbnarica -e ž zool. |nočna močvirska ptica| *jata bobnaric*

□ nar. *bukač*

GLEJ ŠE čapljica

bóbnati -am nedov. *po čem* |z enakomernim udarjanjem povzro-

čati votle glasove| *bobnati s prsti po mizi* □ *tapkati* □ star. *dromljati*

GLEJ ŠE igrati 2•1 | širiti 3 | udarjati 3

bobnéči -a -e prid. ► ogenj •2

bobnéti -ím nedov. |dajati močne, zamolke glasove| *Na cesti so*

bobneli tanki □ knj.izroč. *popobnevat*

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 21

bóbnica -e ž ► pavka

bóbnič -a m |mrenica med sluhovodom in srednjim ušesom|

Ob eksploziji mu je počil bobnič □ pog. *bobenček*

GLEJ ŠE boben | pištola •2

bóbnični -a -o prid. ► votlina •1

bobòt -òta m ► brbotanje

bobotáti -ám nedov. ► brbotati

bòbov -a -o prid. ► junij | slama •2

bòbovec -vca m bot. |vodna rastlina z elipsastimi listi in

modrimi cveti| *cvetenje bobovca* □ nar. *bobovnik*

GLEJ ŠE jabolko pp 4

bobovíca -e ž ► slama •2

bobovína -e ž ► slama •2

bobòvnik -a m ► bobovec

bóbrov -a -o prid. ► krzno •2

bóbrovec -vca m |gladka, na enem koncu zaokrožena strešna

opeka| *z bobrovci krita s treha* □ nar. *črep* □ knj.izroč. *črepica*

bobrovína -e ž ► krzno •2

bóbrovka -e ž |kučma iz bobrovega krzna| *pokriti se z bobrovko*

□ *bobrovska kučma*

GLEJ ŠE kučma •2

bóbrovski -a -o prid. ► bobrovka | kučma •2

bòbstèza -e ž ► steza •4

bočina -e ž ► izboklina

bóčiti -im nedov. ► grbiti

bóčiti se -im se nedov. ► dvigati se 2 | zvijati se 2

bóčni -a -o prid. ► bočno | bok •1 | bok •2 | deska •1 | stranski 1

bóčnica -e ž ► deska •1 | kolčnica

bóčno nač. prisl. |izraža, da je premikanje, usmerjenost določena

glede na stranski, vzdolžni del| *bočno se umikati* □ *z bočne strani*

□ *s strani* □ *z boka* □ knj.izroč. *bokoma* □ knj.izroč. *lateralno* □ nar. *zbočki*

□ knj.izroč. *zbokoma*

bòd bôda m ► zbdoljaj 2

bodák -a m ► kopje

bodálce -a s ► bodalo

bódalica -e ž bot. |trava kraških pašnikov z dolgimi resami v

cvetih| *bodičaste bilke bodalice* □ bot. *balovina* □ nar. *kovilje*

bodálo -a s |nožu podobno orožje z rezilom na obeh straneh|

vtakniti bodalo v nožnico □ star. *bodež* □ *bodalce* |majhno bodalo|

◆ vojaško bodalo □ bajonet □ nož

bódčec -a m bot. |trnat kraški grm z jajčastimi listi in zelenkasto-

rumenimi cveti| *cvetenje bodčeca* □ bot. *kristusov trn*

bòdec -dca m ► bodica 1

bodèč -éča -e prid. |ki zaradi ostrosti ob dotiku povzroča

pekočo bolečino, podobno kot pri vbdoljaju| *bodeče trnje*

□ *bodljikav* □ *oster* □ knj.izroč. *bodljikast* □ knj.izroč. *bodljiv*

□ knj.izroč. *zbdoljiv*

bodéči -a -e prid. ► neža • | žica •1

bodečija -e ž ► bodičevje

bodéljka -e ž ► bodika

bóder -dra -o prid. ► pogumen | vesel¹ 1, 3, 4 | živahen 2

bódež -a m ► bodalo | gladež³ •

bódi¹ vez. ► ali² 1

bódi² -te medm. ► bežati 2

bòdibílder -ja m |kdor si načrtno krepí mišice z ustreznimi

vajami in posebno prehrano| *mišičasta postava bodibilderja*

□ knj.izroč. *mišičnjak*

bódi – bódi vez. zv. ► ali – ali

bodíca -e ž

1. |šilast izrastek pri živalih ali rastlinah| *ostre bodice ježa*

□ star. *bodec* □ knj.izroč. *bodika* □ knj.izroč. *bodljika*

2. ekspr. |pikra, zbadljiva beseda ali misel| *V njegovem*

odgovoru je začutil bodico □ knj.izroč. *ost* □ star. *osten* □ knj.izroč. *ostrica*

□ ekspr. *želo*

bodíčast -a -o prid. |ki je poln bodic| *bodíčast grm* □ *bodikav*

□ *bodljikav* □ knj.izroč. *bodljikast*

GLEJ ŠE piker

bodíčasti -a -o prid. ► žica •1

bodíčevje -a s |bodíčasto, trnato grmovje| *Ob poti se je razrašča-*

lo bodíčevje □ *bodíče* □ knj.izroč. *bodečija*

bodíče -a s ► bodíčevje

bodíka -e ž zool. | užitna morska riba s strupenimi bodicami|

loviti *bodike* □ zool. *bodeljka* □ trg. *škarpena* □ rib. *škarpina*

□ zool. *zmajglav*

GLEJ ŠE *bodica* 1 | les ♦5

bodíkov -a -o prid. ▶ *bodičast*

bodílj -a m ▶ *pljučnica*

bódisi vez. ▶ *ali*² 1 | čeprav

bódisi – bódisi vez. zv. ▶ *ali – ali*

bodljáj -a m ▶ *zbdoljaj* 2

bodljáti -ám nedov. ▶ *zbadati* 3

bodljíka -e ž ▶ *bodica* 1

bodljíkast -a -o prid. ▶ *bodeč* | *bodičast*

bodljíkov -a -o prid. ▶ *bodeč* | *bodičast*

bodljíkoví -a -o prid. ▶ *žica* ♦1

bodljív -a -o prid. ▶ *bodeč*

bodljívi -a -o prid. ▶ *žica* ♦1

bodóči -a -e prid. ▶ *nosečnica* | *prihodnji*

bodóčnost -i ž ▶ *prihodnost*

bodonéža -e ž ▶ *neža* ♦

bodrílen -lna -o prid. ▶ *spodbuden*

bodrílo -a s ▶ *spodbuda* 1

bodríti -ím nedov. ▶ *opogumljati* | *spodbujati* 1 | *tolažiti*

bódro prisl. ▶ *pogumno* | *veselo*¹

bódrost -i ž ▶ *veselje* | *živahnost*

bodúlja -e ž ▶ *muha* 1♦2

bodyguard -a [*bódigárd-*] m ▶ *stražar* ♦

boém -a m |kdor živi neurejeno, ne oziraje se na družbene norme, navadno umetnik| *družba boemov* □ knj.izroč. *bohem*

boéma -e ž ▶ *boemstvo*

boémstvo -a s |dejstvo, da se živi neurejeno, ne oziraje se na družbene norme, zlasti v krogu umetnikov| *Boemstvo pesnikov in slikarjev je bilo privlačno za mnoge življenjepisce* □ knj.izroč. *boema* □ knj.izroč. *bohema* □ knj.izroč. *bohemstvo*

bóg¹ -á m |človeku, človeštvu nadrejeno nadnaravno bitje| *častiti, moliti bogove; Homerjevi bogovi in junaki*

□ *božanstvo antična božanstva* □ star. *bogstvo* □ star. *boštvo*

□ ekspr. *božansko bitje*

♦ 1. *bog sonca* □ sončni *bog* 2. *poganski bog* □ ekspr. *lažibog*

PODPOMENKE *bog sonca* 7, *bog morja*, *bog vetrov*, *bog vojne*

GLEJ ŠE *hudo*³ 1 | *hvala*² | *joj*² 3, 4 | *kdo ve* | *lenariti* 1 | *na svidenje* | *neroden*² ♦ | *presneto*² | *res*¹ 2 | *srečen* ♦ | *živel*

bóg² medm. ▶ *joj*² 3, 4

Bóg -á m ▶ *umreti* 1

bógami člen. ▶ *res*¹ 2

bogástvo -a s

1. |velike materialne dobrine; velika množina materialnih dobrin| *Svoje bogastvo je zapustil sinu* □ ekspr. *bogatija* □ ekspr. *kapital* □ ekspr. *kapitalček* *Pridobil si je precejšen kapitalček* □ knj.izroč. *mamon* *Mamona ima dovolj*

2. |stanje človeka, ki ima mnogo materialnih dobrin| *Iz nekdanjega bogastva je padel v najhujšo revščino* □ *premožnost* □ ekspr. *bogatija* □ star. *bogatinstvo* □ star. *bogatost*

3. s prilastkom |velika in raznovrstna množina| *bogastvo barv* □ ekspr. *bogatost* □ ekspr. *razkošje*

bogàt -áta -o prid.

1. |ki ima mnogo materialnih dobrin| *bogat človek*

□ *premožen* □ ekspr. *denaren* □ star. *denarski* □ ekspr. *dobrostoječ*

□ star. *imovit* □ star. *krušen krušen kmet* □ zastar. *novčen* □ ekspr. *petičen*

□ knj.izroč. *situiran* □ ekspr. *težek težek kmet* □ ekspr. *trden trden kmet*

□ *prebogat* 7 | *protip. reven*¹

♦ *biti bogat* □ ekspr. *biti kapitalist* □ *biti premožen* □ ekspr. *imeti kaj pokazati* □ ekspr. *imeti polno denarnico* □ star. *imeti težko možnjo* □ *imeti veliko denarja* □ ekspr. *imeti veliko pod palcem* □ ekspr. *imeti vsega v izobilju* □ knj.izroč. *imeti vsega v obilju* □ knj.izroč. *roditi se s srebrno žlico v ustih* □ ekspr. *stati pri polnih jaslih* □ *živeti v blaginji* □ *živeti v izobilju*

2. |ki vsebuje mnogo raznovrstnih elementov| *bogat vzorec* □ ekspr. *razkošen*

GLEJ ŠE *dragocen* 1 | *obiljen* 1 | *prebogat* | *reven*¹ 1

bogáta -e ž ▶ *bogatašinja*

bogatáš -a m |kdor ima mnogo materialnih dobrin| *reveži*

in bogataši □ *bogati*¹ □ nar. *bogatec* □ star. *bogatin* □ star. *bogatinec*

□ star. *človek s težko možnjo* □ star. *denarnik* □ knj.izroč. *krez* *V tem delu mesta stanujejo sami krezji* □ knj.izroč. *nabob palače nabobov* □ ekspr. *petičnež* □ ekspr. *petičnik* □ ekspr. *premožnež* □ knj.izroč. *kacik*

|vaški bogataš v latinskoameriškem okolju|

bogatašinja -e ž |ženska, ki ima mnogo materialnih dobrin|

poročiti se z bogatašinja □ *bogata* □ knj.izroč. *bogataška* □ star. *bogatinka*

bogataška -e ž ▶ *bogatašinja*

bogataški -a -o prid. |ki je v zvezi z bogataši| *bogataški sinovi*

□ knj.izroč. *bogatinski*

bogátec -tca m ▶ *bogataš*

bogaténje -a s |pridobivanje materialnih dobrin v veliki

količini| *bogatenje posameznikov* □ *bogatitev*

bogatéti -ím nedov. |pridobivati v last vse več materialnih

dobrin| *bogateti s trgovanjem* □ *obogatevati*

GLEJ ŠE *večati* se

bogáti¹ -ega m ▶ *bogataš*

bógati² -am dov. in nedov. ▶ *ubogati*

bogatíja -e ž ▶ *bogastvo* 1, 2 | *dragocenost*

bogatín -a m ▶ *bogataš*

bogatíniec -nca m ▶ *bogataš*

bogatínka -e ž ▶ *bogatašinja*

bogatínski -a -o prid. ▶ *bogataški*

bogatínstvo -a s ▶ *bogastvo* 2

bógati se -am se nedov. ▶ *pogajati se* | *ujemati se* 2

bogatítev -tve ž ▶ *bogatenje*

bogatíti -ím nedov. *kaj* |delati, da je kaj bolj kakovostno, več

vredno| *Njegove ideje so bogatile številne literature; bogatiti*

življenje z razgledanostjo □ ekspr. *oplajati* □ ekspr. *oplojevati*

□ ekspr. *plemenititi* □ knj.izroč. *požlahntjevati* □ knj.izroč. *žlahntiti*

GLEJ ŠE *izboljševati* 2 | *večati*¹

bogatíti se -ím se nedov. *s čim/ob čem* |izraža, da kaj s sprejema-

njem česa postaja bolj kakovostno, več vredno| *Naše izkušnje*

se bogatijo ob izkušnjah drugih □ ekspr. *oplajati se* □ ekspr. *oplojevati se*

□ ekspr. *plemenititi se* □ knj.izroč. *žlahntiti se*

bogáto prisl. ▶ *obilno*

bogátost -i ž ▶ *bogastvo* 2, 3

bógdaj medm. ▶ *dober dan*

bógec¹ -gca m ▶ *razpelo*

bógec² -gca m ▶ *revež*¹

bógek -gka m ▶ *razpelo*

bogínja -e ž |v mnogoboštvu žensko božansko bitje| *boginja Atena*

□ star. *božica*

♦ *boginja usode* □ mitol. *parka*

PODPOMENKE *boginja ljubezni*, *boginja maščevanja*, *boginja rodovitnosti*, *boginja smrti*, *boginja usode*

GLEJ ŠE *parka*

boglónaj medm. ▶ *hvala*²

bógme člen. ▶ *res*¹ 2

bógnasváruj -a m ▶ hudič¹

bogoklétnje -a s |sramotenje boga| *dopuščati bogokletje*

□ knj.izroč. **blasfemija** □ knj.izroč. **bogokletstvo**

bogoklétnjež -a m |kdor preklinja, sramoti boga| *neprimerno govorjenje bogokletnežev* □ knj.izroč. **bogokletnik**

bogoklétni -a -o prid. |s katerim se preklinja, sramoti boga|

bogokletni govor □ knj.izroč. **blasfemični**

bogoklétnik -a m ▶ bogokletnež

bogoklétnstvo -a s ▶ bogokletje

bogomiselni -a -o prid. ▶ red¹ 4+2

bogomólec -lca m ▶ pobožnjak

bogomólka -e ž ▶ pobožnjakinja

bogoskrúnec -nca m ▶ svetoskrunc

bogoskrúnstvo -a s ▶ svetoskrunstvo

bogoslóvec -vca m |študent, ki se pripravlja na duhovniški poklic| *mladi bogoslovci* □ zastar. **črnošolec** □ prakt. sp. **teolog**

□ **semeniščnik** ↗

GLEJ ŠE **semeniščnik** | **teolog**

bogoslóvje -a s ▶ semenišče | teologija

bogoslóvni -a -o prid. ▶ teološki

bogoslóvnica -e ž ▶ semenišče

bogoslóvski -a -o prid. ▶ teološki

bogoslúžen -žna -o prid. ▶ pobožen

bogoslúžje -a s ver. |cerkveni verski obredi| *spremljati bogoslužje s petjem* □ ver. **liturgija** □ knj.izroč. **obredje** □ knj.izroč. **ritual**

◆ **bogoslužje na svečnico** □ svečniško bogoslužje

bogoslúžni -a -o prid. ver. |ki je v zvezi z bogoslužjem| *bogoslužni prostor* □ ver. **liturgični**

GLEJ ŠE **knjiga** •3

bogováti -újem nedov. ▶ prerokovati

bógovec -vca m ▶ prerokovalec

bogóvski -a -o prid. ▶ odličen

bogóvsko povdk. ▶ čudovito² | odlično² | odlično³

bogóvstvo -a s ▶ božanskost

bogozánec -nca m ▶ teolog

bogozánstvo -a s ▶ teologija

bóg pomagaj medm. zv. ▶ joj² 4

bóg si ga védi prvi del nedol. zaim. zv. ▶ kdo ve | nekdo

bógstvo -a s ▶ bog¹

bóg váruj člen. zv. ▶ nikar

bóg vé člen. zv. ▶ kdo ve | nekdo | res¹ 2

bóg védi prvi del nedol. zaim. zv. ▶ nekdo

bóg zná člen. zv. ▶ kdo ve

bohém -a m ▶ boem

bohéma -e ž ▶ boemstvo

bohémstvo -a s ▶ boemstvo

bohinít -a m ▶ boksit

bohoríca -e ž ▶ črkopis pp

bohotánje -a s |bujna in hitra rast| *bohotanje plevela* □ *košatenje košatenje krošnje* □ knj.izroč. **bohotenje**

bohotáti -ám nedov. |bujno in hitro rasti| *Na vrtu bohota plevel* □ knj.izroč. **bohoteti**

bohóten -tna -o prid. ▶ bujen 1

bohótênje -a s ▶ bohotanje

bohótéti -ím nedov. ▶ bohotati

bohótiti se -im se nedov. ▶ razraščati se 1

bohótívka -e ž ▶ poganjek •1

bohótno prisl. ▶ bujno

bohótnost -i ž ▶ bujnost

bòj bôja m

1. |spopad nasprotnikov, navadno oboroženih| *poseči v boj med nasprotnikoma* □ **borba** □ zastar. **bor³**

2. |spopad oboroženih sil ene države z oboroženimi

silami države, ki napade| *Vnel se je boj za oblast nad mestom*

□ **oboroženi boj** □ **vojaški spopad** □ **borba** □ star. **bojevanje** □ ekspr. **bojni**

hrup □ pesn. **bojni krik** □ zastar. **bor³** □ ekspr. **krvavi boj** □ ekspr. **krvavi**

spopad □ ekspr. **morija** *Ta morija je bila najbolj krvava v vsej vojni*

□ publ. **oboroženi obračun** □ voj. **oboroženi spopad** □ voj. **ogenj poslati**

vojake v ogenj

◆ **iti v boj** □ ekspr. **iti v ogenj** □ knj.izroč. **kreniti v boj**

3. |prizadevanje za dosego določenega namena| *boj proti rasni diskriminaciji* □ **borba** □ ekspr. **bitka** □ knj.izroč. **borjenje** *borjenje za osebne cilje*

◆ **1. besedni boj** □ ekspr. **besedna bitka** □ ekspr. **besedni spopad** **2. boj za**

preživetje □ zastar. **boj za bitek** □ zastar. **boj za bitek in žitek** □ knj.izroč. **boj**

za biti ali ne biti □ biol. **boj za obstanek** □ **boj za obstoj** □ star. **boj za**

preživek □ knj.izroč. **boj za preživitev** □ biol. **borba za obstanek** **3. boj za**

samostojnost □ **boj za neodvisnost** □ zastar. **boj za svojskost** **4. ilegalni**

boj □ knj.izroč. **podtalni boj** **5. zgod. investiturni boj** □ zgod. **boj za**

investituro **6. junaški boj** □ knj.izroč. **heroični boj** □ **herojski boj**

7. narodnoosvobodilni boj □ pog. **enobe** □ **narodnoosvobodilna borba**

8. obrambni boj □ **defenzivni boj** **9. osvobodilni boj** □ star. **osvobo-**

jevalni boj **10. politični boj** □ ekspr. **politična bitka** □ **politična borba**

□ ekspr. **politični metež** **11. razredni boj** □ **razredna borba** **12. volilni**

boj □ ekspr. **volilna bitka** □ **volilna borba**

PODPOMENKE **1.** **idejni boj**, **ideološki boj**, **kulturni boj**, **politični**

boj ↗, **svetovnonazorski boj**, **verski boj**, **volilni boj** **2.** **besedni boj** ↗,

peresni boj

GLEJ ŠE **bojevati se** 1, 2 | **umiranje**

bója¹ -e ž pomor. |zasidrana plavajoča priprava za signalizacijo ali za privezovanje manjših plovil| *označiti nevarna mesta z bojami*

□ pomor. **plovec** □ pomor. **plovka** □ star. **plutača**

bója² -e ž ▶ **barva** 1

bojár -ja m |v carski Rusiji in v Romuniji visoki plemič, plemiški veleposestnik| *Sklicali so bojarje na posvet* □ **bojar**

bojázen -zni ž ▶ **strah** 1

bojazljív -a -o prid. |ki mu manjka poguma| *bojazljiv človek*

□ knj.izroč. **plašljív** □ vulg. **posran** □ vulg. **strahopezdljív** □ knj.izroč. **strašljív**

□ slabš. **trepetav** □ knj.izroč. **ustrašljív**

POVEDKOVNIK **baba**, **babjak**, **bojazljivec**, **cucek**, **češpljevec**, **figar**,

figovec, **kukavica**, **osrane¹**, **osrane²**, **osranec**, **pezde**, **pezdec**, **plahun**,

plašljivec, **posrane**, **posranec**, **reva**, **revček**, **revše**, **rit**, **strahljivec**,

strahopezdljivec, **strašljivec**, **ščene**, **šlapa**, **šlapica**, **šleva**, **tapica**,

tapka, **uscane¹**, **uscane²**, **usrane¹**, **usrane²**, **usranec**, **zajček**, **zajec**

bojazljívec -vca m |človek, ki mu manjka poguma| *opogumiti*

bojazljivca □ ekspr. **baba** □ ekspr. **babjak** □ vulg. **cucek** □ zastar. **kukavica**

□ nizk. **pezde** □ slabš. **plahun** □ knj.izroč. **plašljívec** □ ekspr. **reva** □ star. **strahljív-**

vec □ vulg. **strahopezdljívvec** □ ekspr. **strašljívec**

GLEJ ŠE **bojazljív** povdk.

bojazljívo nač. prisl. |izraža, da dejanje kaže, da komu manjka poguma| *bojazljivo se stisniti v kot* □ knj.izroč. **plašljívo**

bojazljívost -i ž |dejstvo, da komu manjka poguma| *očitati*

komu bojazljivost □ knj.izroč. **plahost** □ knj.izroč. **plahota** □ knj.izroč. **pla-**

šljívost □ vulg. **strahopezdljívost** □ knj.izroč. **strašljívost** □ slabš. **trepetavost**

□ slabš. **tresavost** □ slabš. **zajčevstvo**

bojažéljen -jna -o prid. ▶ **bojevit**

bojažéljnost -i ž ▶ **bojevitost**

bójda člen. ▶ **menda**

bojèč -éča -e prid. |ki se (preveč) boji| *boječ otrok*

- plašen □ star. **boječen** □ knj.izroč. **nepogumen** □ knj.izroč. **plah**
 □ knj.izroč. **plahodušen** □ knj.izroč. **plahoten** □ knj.izroč. **plašljiv** □ star. **stahljiv**
 □ knj.izroč. **strašljiv** □ ekspr. **trepetav** □ knj.izroč. **ustrašljivo**

POVEDKOVNIK plahun, plašljivec, plašnež, stahljivec, strašljivec

bojèče nač. prisl. |izraža, da dejanje kaže stanje koga, ki se (preveč) boji| *boječe gledati* □ **plašno** □ knj.izroč. **plaho**

- knj.izroč. **plahoma** □ knj.izroč. **plašljivo**

boječen -čna -o prid. ► boječ

boječnež -a m |človek, ki se (preveč) boji| *pomiriti boječneža*

- knj.izroč. **plašljivec** □ ekspr. **plašnež** □ star. **stahljivec** □ knj.izroč. **strašljivec**

boječnost -i ž |dejstvo, da se kdo (preveč) boji| *očitati komu boječnost* □ **plašnost** □ knj.izroč. **plahost** □ knj.izroč. **plahota** □ knj.izroč. **plašljivost** □ knj.izroč. **strašljivost** □ ekspr. **trepetavost** □ ekspr. **tresavost**

bojevanje -a s |spopadanje nasprotnikov, navadno oboroženih| *Bojevanje med nasprotnikoma je trajalo več ur* □ **borjenje**

- star. **vojevanje**

GLEJ ŠE boj 2

bojevati -ujem nedov. ► bojevati se 1

bojevati se -ujem se nedov.

1. proti komu/zoper koga/s kom |udeleževati se oboroženega spopada, boja| *bojevati se proti močnejšemu nasprotniku*

- **boriti se** □ knj.izroč. **biti boj** □ knj.izroč. **biti se** □ knj.izroč. **biti v ognju**

Dozdaj še ni bil v ognju □ star. **bojevati** □ knj.izroč. **bojevati boj**

- knj.izroč. **četovati** □ ekspr. **krvaveti** *Naši očetje so krvaveli na mnogih bojiščih* □ knj.izroč. **močevati se** □ zastar. **peljati vojsko**

□ ekspr. **prelivati kri** *prelivati kri za domovino* □ ekspr. **ruvati se**

Za to ozemlje sta se ruvali obe sosednji državi □ ekspr. **teptati se**

□ ekspr. **tolči se** □ ekspr. **trgati se** *trgati se za oblast* □ star. **vojevati boj**

- star. **vojevati se** □ star. **vojskovati se**

◆ **začeti se bojevati** □ ekspr. **prijeti za orožje** □ ekspr. **prijeti za puško**

□ ekspr. **zgrabiti za orožje** □ ekspr. **zgrabiti za puško**

2. za kaj |načrtno si prizadevati za kaj| *bojevati se za pravico* □ **boriti se** □ publ. **lomiti kopja** □ ekspr. **teptati se** □ ekspr. **tolči se** □ ekspr. **trgati se** *trgati se za oblast* □ star. **vojevati boj** □ star. **vojevati se** □ star. **vojskovati se**

bojevit -a -o prid. |ki je vnet, pripravljen za boj| *bojevit človek*

- **borben** □ knj.izroč. **bojaželjen** □ knj.izroč. **militanten** □ zastar. **rogoboren**

□ ekspr. **vročekrven** *vročekrven ideološki nasprotnik*

bojevitež -a m ► pretepač

bojevitost -i ž |dejstvo, da je kdo vnet, pripravljen za boj|

Bojevitosti mu ne manjka □ **borbenost** □ star. **bojaželjnost**

- knj.izroč. **militantnost**

bojévní -a -o prid. ► bojni

bojévnica -e ž ► borka¹

bojévník -a m ► borec |vojak

bojévníški -a -o prid. ► vojaški

bojišče -a s |kraj oboroženega spopada| *oditi na bojišče*

- pesn. **bojna plan** □ pesn. **bojna poljana** □ pesn. **bojno polje**

□ star. **borišče**

bójler -ja m ► grelnik ◆

bójni -a -o prid. |ki je v zvezi z bojem| *bojne oblike* □ **borbeni**

borbeni položaj □ knj.izroč. **bojevni**

GLEJ ŠE boj 2 |bojišče |črta 2♦ |pesem 2♦ |razpored ♦ |soborec |sprt |zastava¹ ♦

bojník -a m ► borec |vojak

bók -a m

● **1.** bok avtomobila □ bočna stran avtomobila **2.** bok ladje □ bočna

stran ladje

GLEJ ŠE širok 2♦ |upreti ♦

bokál -a m

1. |nekdaj prostorninska mera, navadno za tekočine, približno

1,5 l| *naročiti bokal vina* □ **mera** □ **pint** □ **pinta**

2. |vrču podobna posoda| *natočiti bokal* □ star. **pokal**

bókarica -e ž lov. |dvocevna puška, pri kateri sta cevi druga nad drugo| *pomeriti z bokarico* □ lov. **bokovka**

bókast -a -o prid. ► bokat |obokan |širokobok

bókasti -a -o prid. ► strop ♦

bokät -áta -o prid. knj.izroč. |ki ima široke boke| *bokata ženska*

- knj.izroč. **bokast**

GLEJ ŠE širokobok

bókati -am nedov. ► bavkati

boklína -e ž ► izboklina

bokobrán -a m ► odbojnik

bókoma prisl. ► bočno

bokoplavútarica -e ž zool. |ploščata riba, ki živi na morskem dnu| *nesomerno telo bokoplavutarice* □ zool. **bokopluta** □ zool. **bokoplutarica**

bokoplúta -e ž ► bokoplavutarica

bokoplútarica -e ž ► bokoplavutarica

bókovka -e ž ► bokarica

bóks¹ -a m ► usnje pp

bóks² -a m ► predelek 1

bóks³ bókša m |šport, pri katerem se tekmovalca udarjata s

pestmi| *ukvarjati se z boksom* □ **boksarski šport** □ **boksanje**

boksáč -a m ► boksar

bóksanje -a s ► boks³

bóksar -ja m |športnik, ki goji boks| *postati boksar* □ **boksáč**

bóksarski -a -o prid. ► boks³ |dvo boj ♦ |ring

bóksati -am nedov. ► udarjati 1

bóksati se -am se nedov. ► teptati se

bóksar -ja m ► pes pp 3 |pes pp 9

boksít -a m petr. |ruda, iz katere se pridobiva aluminij| *predelava*

boksita □ zastar. **bohinit** □ petr. **boksitna ruda**

GLEJ ŠE laterit

boksítni -a -o prid. ► boksit

bókskámera -e ž fot. |najpreprostejša fotografska kamera| *fotografije, posnete z bokskamero* □ fot., žarg. **boksovka**

boksmatch -a [bòksmèč] m ► dvo boj ♦ 2

bóksniti -em dov. ► suniti pp |udariti 1

bóksovka -e ž ► bokskamera

ból -i ž ► bolečina

bolán bólna -o prid. |ki ima moteno delovanje organizma,

navadno spremljano z neugodnimi telesnimi občutki|

bolan človek □ zastar. **betežen** □ otr. **bolančan** □ otr. **buban**

□ evfem. **nezdrav** ■ protip. **zdrav¹**

◆ **1.** **biti bolan** □ knj.izroč. **bolovati** □ pog. **ležati 2.** **duševno bolan**

□ neknoj. pog. **blazen** □ star. **bolan na umu** □ ekspr. **nenormalen**

□ ekspr. **neumen²** □ ekspr. **nor** □ ekspr. **trapast** □ knj.izroč. **umobolen**

□ ekspr. **zmešan**

POVEDKOVNIK marod, maroden, v slabi koži

GLEJ ŠE nerazvit ♦ |neumen² 2 |zdrav³

bolánčan -a -o prid. ► bolan

bolèč -éča -e prid. |ki povzroča bolečine| *boleča rama*

- **razbolel** ■ protip. **neboleč**

boléči -a -e prid. ► mesto¹ 3♦

bolečina -e ž |neugoden telesni občutek zaradi bolezn, udarca|

občutek duševnega trpljenja| čutiti bolečino v nogi; prizadeti

komu bolečino □ zastar. **bol** □ ekspr. **bolečina** □ zastar. **bolest**

- ♦ **1. duševna bolečina** □ duševna muka **2. med. nevrvalgična bolečina** □ med. nevrvalgija **3. med. obporodna bolečina** □ med. perinatalna bolečina **4. pekoča bolečina** □ knj.izroč. pečilo □ knj.izroč. pekočina
- 5. skeleča bolečina** □ zastar. skelina

GLEJ ŠE MESTO¹ 3•

bolečnica -e ž ▶ bolečina

boléhati -am nedov. *na čem/za čim* |biti dalj časa, večkrat, a ne hudo bolan| *Mati že dolgo boleha; bolehati na jetrih; bolehati za mrzlico* □ zastar. **bolovati** □ knj.izroč. **pobolevati**

boléhen -hna -o prid. |ki je slabega, šibkega zdravja| *bolehen otrok* □ zastar. **betežen** □ zastar. **bolezniv** □ nar. **gingav** □ slabš. **grintav** □ slabš. **grizast** □ slabš. **grizav** □ nar. **hromoten** □ slabš. **kilav** □ slabš. **piškav**

POVEDKOVIK grinta, kilavec, piškavec, reva

boléhnež -a m ekspr. |človek, ki je slabega, šibkega zdravja|

Tak bolehnjež ne zmore dolge poti □ slabš. **grinta** □ slabš. **kilavec**

□ slabš. **piškavec** □ slabš. **reva**

bólen -a m ▶ riba 1 pp 4

bolêrček -čka m ▶ bolero

bolêro -a m |kratak ženski telovnik, ki se ne zapenja| *obleči*

bolero □ ekspr. **bolerček**

bolést -i ž ▶ bolečina

boléti -ím nedov.

1. s smiselnim osebkom v tožilniku |izraža, da ima kdo bolečine v delu telesa, ki ga imenuje samostalnik v stavčnem osebku ali v prislovnem določilu| *Trebuž me boli; V trebužu me boli* □ otr. **bubati** □ ekspr. **dajati** *Križ ga daje; V križu ga daje* □ ekspr. **rezati** *V prsih me reže*

PODPOMENKE 1. 'imeti ostre, ponavljajoče se bolečine' bosti, cukati, kljuvati, trgati, zbadati **2.** 'imeti ostre, pekoče bolečine' grebsti, peči, pekliti, praskati, rezati, skeleti, ščepeti, žgati **3.** 'imeti rahle bolečine' ščemeti **4.** 'imeti sunkovite bolečine' črvičiti, krotovičiti, ščipati, viti¹, zvižati **5.** 'imeti tope bolečine' stiskati¹, tiščati

2. s smiselnim osebkom v tožilniku, ekspr. |vzbujati duševne bolečine| *Krivica ga boli* □ ekspr. **peči** □ ekspr. **skeleti** □ ekspr. **stiskati**¹ □ ekspr. **tiščati** □ ekspr. **žgati**

bolézen -zni ž |motnja v delovanju organizma, navadno spremljana z neugodnimi telesnimi občutki| *zdraviti bolezen* □ nar. **beteg** □ knj.izroč. **obolenje**

- ♦ **1. med. alzheimerjeva bolezen** □ med., žarg. alzheimer **2. bakterijska bolezen** □ knj.izroč. bakterijska bolezen **3. med. basedowova bolezen** □ med., žarg. basedov □ med., žarg. basedovka **4. bolezen norih krav** □ vet. bovina spongiformna encefalopatija □ vet. goveja spongiformna encefalopatija □ pog. nore krave **5. dedna bolezen** □ zastar. dedična obolenost □ knj.izroč. dedno obolenje □ knj.izroč. hereditarna bolezen □ podedovana bolezen □ knj.izroč. prirojena bolezen **6. duševna bolezen** □ nek. pog. blaznost □ ekspr. duševni mrak □ zastar. norost □ ekspr. zmešanost **7. ledvične bolezn** □ zastar. obistne bolezn
- 8. gozd. mozaična bolezen** □ gozd. mozaik **9. nalezljiva bolezen** □ infekcijska bolezen □ knj.izroč. infekcijska bolezen □ med. infektivna bolezen □ med. kontagiozna bolezen □ star. kužna bolezen □ knj.izroč. okužljiva bolezen **10. med. notranje bolezn** □ med. interne bolezn **11. otroška bolezen** □ knj.izroč. detinska bolezen **12. poklicna bolezen** □ knj.izroč. poklicno obolenje □ knj.izroč. profesionalna bolezen **13. med. revmatska bolezen** □ poljud. revma □ poljud. revmatizem **14. sladkorna bolezen** □ nek. pog. cukrovka □ med. diabetes □ med., žarg. sladkorka □ prakt. sp. sladkorna **15. smrtna bolezen** □ bolezen s smrtnim izidom □ med. perniciozna bolezen □ ekspr. pogubna bolezen □ knj.izroč. pogubnostna bolezen □ knj.izroč. zločesta bolezen □ zastar. zlotvorna bolezen **16. spolna bolezen** □ zastar. grda bolezen □ star. nečedna bolezen □ zastar. ostudna

bolezen □ med. venerična bolezen **17. španska bolezen**

□ prakt. sp. španska □ zastar. španska vročica **18. težka bolezen**

□ evfem. huda bolezen □ ekspr. resna bolezen □ star. zla bolezen

□ star. zločesta bolezen □ zastar. zlotvorna bolezen **19. med. višinska bolezen** □ med. gorska bolezen **20. virusna bolezen** □ med. viroza

21. vročinska bolezen □ poljud. vročica □ zastar. vročnica **22. med. zajedavska bolezen** □ med. parazitarna bolezen □ med. parazitska bolezen

PODPOMENKE 1. akutna bolezen, kronična bolezen **2.** bakterijska bolezen, glivična bolezen, virusna bolezen, zajedavska bolezen

3. črevesna bolezen, duševna bolezen, kožna bolezen, očesna bolezen, pljučna bolezen, srčna bolezen, živčna bolezen **4.** dedna bolezen, nalezljiva bolezen, poklicna bolezen **5.** lahka bolezen, težka bolezen **6.** morska bolezen, višinska bolezen **7.** neozdravljiva bolezen, ozdravljiva bolezen **8.** nespecifična bolezen, specifična bolezen **9.** otroška bolezen, ženska bolezen

GLEJ ŠE bolnišnica ♦1 | borelioza | bruceloza | izid 1♦ | mikrosporija | nevroza | oddelek 1♦10 | oddelek 1♦14 | ozdraveti | rahitis | sifilis | stadij² ♦2 | trahom

bolézenski -a -o prid. ▶ mikroorganizem ♦1 | pojav ♦1 | zaspanost ♦ | znak¹ 4♦1 | znak¹ 4♦2 | znak¹ 4♦1

boleznína -e ž pravn. |nadomestilo za izgubljeni zaslužek med boleznijo| *izplačati boleznino* □ star. **hranarina**

boleznív -a -o prid. ▶ bolehen

bolgárski -a -o prid. ▶ jezik 3•7

bolgárščina -e ž ▶ jezik 3•7

bólha -e ž |majhen zajedavec z daljšimi zadnjimi nogami| *Bolha*

ga grize, pika □ ekspr. **bolhica** □ ekspr. **bolšica** □ šalj. **skokica**

bolhàt -àta -o prid. |ki ima veliko bolh| *bolhat pes* □ **bolhav**

bolhàv -áva -o prid. ▶ bolhat

bólhica -e ž ▶ bolha

bòlj mer. prisl. ▶ čedalje ♦ | čim dlje 1, 2 | precej³

boljár -ja m ▶ bojar

bóljšati -am nedov. ▶ izboljševati 1

bóljšati se -am se nedov. ▶ izboljševati se

boljševík -a m ▶ komunist

boljševístični -a -o prid. ▶ komunizem

boljševíški -a -o prid. ▶ komunizem | revolucija 1♦3

bóljši¹ -a -e prid. |ki ima višjo mero pozitivne lastnosti v primerjavi s čim drugim| *lepši in boljši konj* □ zastar. **gorji** □ zastar. **gorši**

GLEJ ŠE kakovosten | praznični | visoki | žena

bóljši² -a -e povdk. ▶ preseči 2 | presegati 2

bólni -ega m ▶ bolnik

bólnica¹ -e ž ▶ bolnišnica | bolnišnica ♦5 | bolnišnica ♦4 | bolnišnica ♦2 | bolnišnica ♦1

bolníca² -e ž

♦ **1. med. anoreksična bolnica** □ prakt. sp. anoreksičarka □ prakt. sp. anorektičarka **2. astmatska bolnica** □ prakt. sp. astmatičarka **3. duševna bolnica** □ zastar. blaznica □ zastar. norica □ ekspr. obsedenka

bolníček -čka m ▶ bolnik

bólnični -a -o prid. ▶ bolnišnični | zdravljenje ♦2

bolník -a m |človek, pri katerem je ugotovljena bolezen, za katero se navadno zdravi| *pregledati bolnika* □ **bolni**

□ ljubk. **bolniček** □ knj.izroč. **oboleti** □ knj.izroč. **zboleti**

♦ **1. alergični bolnik** □ med. alergik **2. anemični bolnik** □ med. anemik □ star. malokrvni bolnik □ slabokrvni bolnik **3. anoreksični bolnik** □ med. anoreksik □ anorektični bolnik □ med. anorektik **4. apoplektični bolnik** □ med. apoplektik **5. arteriosklerotični bolnik** □ med. arteriosklerotik **6. astenični bolnik** □ med. astenik **7. astmatski bolnik** □ med. astmatik □ knj.izroč. nadušljivec **8. davični bolnik** □ med. difterični bolnik **9. med. delirantni bolnik** □ med. deliriozni bolnik

10. duševni bolnik □ zastar. blaznež □ ekspr. nenormalnež
 □ zastar. norec □ ekspr. obsedenec □ knj.izroč. omračeneč □ knj.izroč. po-
 noreli □ knj.izroč. umobolni □ ekspr. zmešanec □ ekspr. zmešani človek
 □ ekspr. znoreli človek **11. epileptični bolnik** □ ekspr. božjastnež
 □ ekspr. božjastni človek □ ekspr. božjastnik □ med. epileptik □ knj.izroč. pada-
 vični bolnik **12. med. gonoroični bolnik** □ med. gonoroik □ med. kapa-
 vični bolnik **13. grizavi bolnik** □ med. dizenterični bolnik □ grizasti
 bolnik □ knj.izroč. grizavec **14. kužni bolnik** □ med. infekciozni bolnik
 □ med. kužljivi bolnik □ knj.izroč. okužljivi bolnik **15. malarični bolnik**
 □ malarik **16. psiht. manični bolnik** □ psiht. manijak **17. namišljeni**
bolnik □ knj.izroč. hipohonder □ med. hipohondrični bolnik **18. nevra-**
stenični bolnik □ med. nevraštenik **19. nevrotični bolnik** □ med. nevro-
 tik **20. paranoični bolnik** □ psiht. paranoik **21. med. pomični bolnik**
 □ med., žarg. pokretni bolnik **22. protinasti bolnik** □ star. putikasti
 bolnik □ med. skrninasti bolnik **23. psihotični bolnik** □ psiht. psihotik
24. rakavi bolnik □ rakasti bolnik □ ekspr. rakavec **25. revmatični**
bolnik □ med. revmatik **26. shizofrenični bolnik** □ psiht. shizofreni
 bolnik □ psiht. shizofrenik **27. sifilitični bolnik** □ med. luetični bolnik
 □ med. luetik □ med. luični bolnik □ med. sifilitik **28. med. skrofulozni**
bolnik □ med., žarg. škrofulozni bolnik **29. sladkorni bolnik** □ diabetični
 bolnik □ diabetik □ knj.izroč. sladkornik **30. težki bolnik** □ hudi bolnik
31. tifusni bolnik □ med., žarg. tifusar □ knj.izroč. tifusnik **32. trahomski**
bolnik □ med., žarg. trahomaš **33. tuberkulozni bolnik** □ ekspr. jetični¹
 □ ekspr. jetični bolnik □ ekspr. jetičnik □ star. sušičasti bolnik
 □ star. sušičavi bolnik □ star. sušični bolnik □ star. sušičnik
 □ med., žarg. tuberan □ med. tuberkulotik □ tuberkulozni¹
PODPOMENKE 1. afebrilni bolnik, febrilni bolnik, subfebrilni bolnik,
 vročični bolnik 2. imobilni bolnik, nepremični bolnik, mobilni bolnik
GLEJ ŠE epileptik | gobavec | rekonvalescent | tifusni¹

bolniška -e ž ▶ dopust ♦ 3

bolniški -a -o prid. ▶ dopust ♦ 3 | dopust ♦ 1 | strežnica 2 | strežnik 2

bolnišnica -e ž | zavod za zdravljenje bolnikov | *odpeljati koga v*
bolnišnico □ pog. *bolnica*¹ □ knj.izroč. *hospitalni zavod* □ nek. pog. *špital*
 □ zastar. *zdravilnica*

♦ **1. bolnišnica za duševne bolezni** □ zastar. blaznica □ pog. bolnica za
 duševne bolezni □ zastar. bolnišnica za blazne □ zastar. bolnišnica za
 norce □ zastar. norišnica □ pog. psihiatrična bolnica □ psihiatrična bol-
 nišnica □ knj.izroč. umobolnica **2. bolnišnica za gobavce** □ pog. bolnica za
 gobavce □ knj.izroč. leprozorij **3. klinična bolnišnica** □ klinika **4. mobilna**
bolnišnica □ zastar. pokretna bolnica □ premična bolnišnica **5. poljska**
bolnišnica □ zastar. lazaret □ pog. poljska bolnica

GLEJ ŠE hospitalizirati

bolnišnični -a -o prid. | ki je v zvezi z bolnišnico | *bolnišnični*

oddelek □ *bolnišniški* □ pog. *bolnični* □ nek. pog. *špitalski*

GLEJ ŠE okužba 1 ♦ 1 | zdravljenje ♦ 2

bolnišniški -a -o prid. ▶ bolnišnični

bolónjec -jca m | majhen sobni pes s kratkim gobcem in z
 dolgo, gosto dlako | *gojiti bolonjce* □ *bolonjski psiček*

GLEJ ŠE pes pp 10

bolónjski -a -o prid. ▶ bolonjec

bolováti -újem nedov. ▶ bolan ♦ 1 | bolehati

bolščáti -ím nedov. ▶ gledati 3

bôlšica -e ž ▶ bolha

bolšják -a m ▶ iztrebek pp | trg 1♦

bôlšji -a -e prid. ▶ trg 1♦

bóm medm. ▶ dindan

bómba -e ž | z razstrelivom napolnjeno kovinsko telo | *metati*

bombe □ ekspr. *bombica* □ knj.izroč. *granata*¹

♦ **1. atomska bomba** □ A-bomba **2. voj. defenzivna bomba** □ voj., žarg. de-
 fenzivka **3. napalmska bomba** □ voj. napalmbomba

PODPOMENKE 1. dinamična bomba, hidrogenska bomba, jedrska
 bomba, napalmska bomba, nevtronska bomba, plutonijeva bomba,
 uranova bomba, vodikova bomba 2. letalska bomba, ročna bomba
 3. rušilna bomba, zažigalna bomba

GLEJ ŠE avtomobil ♦ 1 | jeklenka

bombárda -e ž | nek. top s kratko cevjo, sprva za kamnite
 krogle | *streljati z bombardo* □ *lombarda*

bombardêr -ja m ▶ bombnik

bombardír -ja m ▶ topničar

bombardírati -am nedov. ▶ obmetavati | zasipati 3

bombást -a m ▶ bombastičnost

bombástičnost -i ž | dejstvo, da se izraža močna čustvena
 vznemirjenost z uporabo veliko okrasnih, za vsebino nepo-
 membnihih jezikovnih prvin | *bombastičnost pesnikovega jezika*
 □ knj.izroč. *bombast*

bombáž -a m | semenska vlakna bombaževca, ki se uporabljajo
 kot tekstilna surovina | *presti bombaž* □ *mako* | dolgovlaknati
 egiptovski bombaž |

PODPOMENKE dolgovlaknati bombaž, kratkovlaknati bombaž

GLEJ ŠE bombaževca | bombaževina

bombážast -a -o prid. ▶ bombaževina

bombážasti -a -o prid. ▶ nogavica ♦ 1

bombážev -a -o prid. ▶ vlakno ♦

bombáževca -vca m | kulturna rastlina, katere semenska
 vlakna se uporabljajo kot tekstilna surovina | *gojiti bombaževca*
 □ *bombaž*

bombaževína -e ž | tkanina iz bombažne preje | *jopica iz bomba-*
ževine □ pog. *bombaž*

bombaževínast -a -o prid. | ki je iz bombaževine | *bombaževína-*
sta srajca □ pog. *bombažast* □ star. *pavolnat*

bombážni -a -o prid. ▶ nit pp | nogavica pp 1 | nogavica ♦ 1 | preja ♦ 1 |
 ruta¹ pp 3 | vlakno ♦

bombéta -e ž ▶ bombica

bómbica -e ž | krušno pecivo v obliki majhnega hlebčka |

bombica iz polnozrnaté moke □ pog. *bombeta*

• strašilna bombica □ pasja bombica

GLEJ ŠE bomba

bómbni -a -o prid. ▶ bombnik

bómbnik -a m | veliko letalo, namenjeno za metanje bomb na
 cilj | *Nad mestom so leteli bombniki* □ *bombniško letalo* □ *bombno*
letalo □ *bombarder*

PODPOMENKE lahki bombnik, težki bombnik

GLEJ ŠE strmoglavca

bómbniški -a -o prid. ▶ bombnik

bombológ -a m ▶ pirotehnik

bombón -a m | industrijsko izdelana drobna slaščica iz
 sladkorja in dodatkov | *lizati bombe* □ ekspr. *bombonček*
 □ ekspr. *cuker* □ ekspr. *cukrček* □ knj.izroč. *sladkorček*

♦ **1. čokoladni bombon** □ nar. čokolatin **2. karamelni bombon**

□ karamela **3. mentolni bombon** □ mentolbombon

PODPOMENKE čokoladni bombon, melisnica, mentolni
 bombon, mlečni bombon

bombónček -čka m ▶ bombon

bón -a m | dokument, ki daje imetniku pravico, da dobi denar ali
 blago | *unovčiti bon* □ *kupon*

bóna -e ž ▶ varuška

bondžóla -e ž ▶ zašinek

bónec -nca m ▶ menih

bonificírati -am dov. in nedov. ▶ meliorirati

bonifikácija -e ž ▶ melioracija | popust

bonít -a m ▶ riba 1 pp 3
bonitéta -e ž ▶ kakovost 1 | ugodnost
bonitétni -a -o prid. ▶ razred 3•
bontón -a m ▶ vedenje² 1•
bonviván -a m ▶ uživač
bonvivánt -a m ▶ uživač
bòr¹ bôra m | iglasto drevo z dolgimi iglicami in razbrazdanim lubjem | *Bori šumijo* □ nar. *borka²* □ nar. *borovec*
PODPOMENKE črni bor, rdeči bor
GLEJ ŠE rušje
bòr² bôra m ▶ denar ♦2 | novčić
bòr³ bôra m ▶ boj 1, 2
bórbá -e ž ▶ boj 1, 2, 3 | boj 3•2 | boj 3•7 | boj 3•10 | boj 3•11 | boj 3•12
bórbén -a -o prid. | ki se vneto, vztrajno bori | *borben igralec*
□ knj.izroč. *militanten* □ ekspr. *ofenziven*
GLEJ ŠE bojevit
bórbeni -a -o prid. ▶ bojni | pesem 2•1
bórbenost -i ž | dejstvo, da se kdo vneto, vztrajno bori | *borbenost domačih igralcev* □ ekspr. *ofenzivnost*
GLEJ ŠE bojevitost
bórd -a m ▶ deska ♦5
bórdanje -a s ▶ deskanje
bórdar -ja m ▶ deskar
bórdati -am nedov. ▶ deskati
bordél -a m ▶ hiša 1•7
bordelíšče -a s ▶ hiša 1•7
bordélski -a -o prid. ▶ prostitutka
bórdér -ja m ▶ deskar
bordó¹ -ja m ▶ bordojec
bordó² -- -- prid. ▶ barva 1•31 | rdeč 1 pp 1
bordójec -jca m | rdeče vino iz okolice Bordeauxa | *naliti komu*
bordojca □ *bordojsko vino* □ *bordoško vino* □ *bordo¹*
bordójski -a -o prid. ▶ bordojec | brozga •
bordóški -a -o prid. ▶ bordojec | brozga •
bordúra -e ž ▶ obroba
bordúrica -e ž ▶ obroba
bordúrni -a -o prid. ▶ obrobni 1 | okras ♦1
bóre¹ -- s ▶ malo² 3
bóre² -- -- prid. ▶ majhen 4
bórec -rca m | kdor si vneto, vztrajno prizadeva za kaj | *borec*
za mir □ *bojevnik* □ zastar. *bojnik* □ star. *borilec* □ zastar. *boritelj*
□ knj.izroč. *pobornik*
• 1. zgod. borec prekomorskih brigad □ publ. prekomorec 2. zgod. Maistrov
borec □ zgod., žarg. maistrovec
GLEJ ŠE vojak
boréla -e ž ▶ ciza¹
borélija -e ž ▶ borelioza
borelióza -e ž | bolezen, ki se prenaša s piki klopa, okuženega z bakterijo borelijo | *zboleti za boreliozo* □ *borelija* □ med. *lymska bolezen* □ med. *lymska borelioza*
bóren -rna -o prid. ▶ majhen 4 | reven¹ 1
bóri -a -o prid. ▶ majhen 4
borílec -lca m ▶ borec | vojak
borílka -e ž ▶ borka¹
boríšče -a s ▶ bojišče
borítelj -a m ▶ borec | vojak
boríti -im dov. ▶ porivati
boríti se -ím se nedov. ▶ bojevati se 1, 2 | umirati | upirati se 4
borjáč -a m ▶ dvorišče | dvorišče ♦3

borjênje -a s ▶ boj 3 | bojevanje
bórka¹ -e ž | ženska, ki si vneto, vztrajno prizadeva za kaj | *borka*
za mir □ *bojevnica* □ star. *borilka*
bórka² -e ž ▶ bor¹
borníran -a -o prid. ▶ neumen¹
borníranec -nca m ▶ neumnež
borníranost -i ž ▶ neumnost¹ 1
bórov¹ -a -o prid. ▶ borvazelin
bôrov² -a -o prid. | ki je v zvezi z borom | *borov nasad* □ nar. *borovčev*
GLEJ ŠE goba pp 3 | gozd 1•2 | les ♦4
boróvčev -a -o prid. ▶ borov²
boróvčica -e ž ▶ taščica
boróvec -vca m ▶ bor¹ | gozd 1•2
borovíca -e ž ▶ brin
borovína -e ž ▶ les ♦4
boróvje -a s ▶ gozd 1•2
boróvka -e ž ▶ kravjača
borovníca -e ž nav. mn. | nizka, grmičasta gozdna rastlina z užitnimi črnimi jagodami; jagoda te rastline | *nabirati borovnice*
□ ekspr. *borovnička* □ nar. *črna jagoda* □ nar. *črnica*
borovničár -ja m ▶ borovničev
borovničev -a -o prid. | ki je v zvezi z borovnicami | *borovničeve vejice* □ knj.izroč. *borovničji*
GLEJ ŠE sok 1•2
borovničevac -vca m | žganje iz borovnic | *steklenica borovničevaca* □ knj.izroč. *borovničar*
GLEJ ŠE sok 1•2
borovničevje -a s | grmičevje borovnic | *hoditi po borovničevju*
□ *borovniče* □ nar. *črničevje*
borovniče -a s ▶ borovničevje
borovničji -a -e prid. ▶ borovničev
borovnička -e ž ▶ borovnica
borsalíno -a m ▶ klobuk
bórša -e ž ▶ torba
bóršt -a m ▶ gozd 1
bórvazelin -a m | antiseptično sredstvo iz vazelina in borove kisline | *namazati odrgnino z borvazelinom* □ *borov vazelin*
bórza -e ž
• črna borza □ žarg. črni trg
borzijánec -nca m ▶ borznik
bórnzi -a -o prid. ▶ posrednik ♦1 | tečaj 4
bórnzik -a m | kdor se ukvarja z borznimi kupčijami | *finančniki*
in borzniki □ knj.izroč. *borzijanec*
borzój -a m ▶ pes pp 4 | pes pp 11
bós¹ bôsa m ▶ šef¹
bós² bôsa -o povdk. | izraža, da kdo na nogah nima obuvala | *Poleti je vedno bos* □ *neobut* □ *sezut* □ knj.izroč. *bosonog* □ ekspr. *bosopet*
GLEJ ŠE nepodkovan
bosáč -a m ▶ bosec
bosánčica -e ž | cirilska pisava, nekaj razširjena zlasti v Bosni | *tiskati knjigo v bosančici* □ *bukvica²*
bosánec -nca m ▶ konj ♦2
bosánski -a -o prid. ▶ jezik 3•8 | konj ♦2
bosánsčina -e ž ▶ jezik 3•8
bosáti -ám nedov. ▶ bosopetiti | hoditi 1 pp 1
bôsec -sca m ekspr. | kdor je bos | *Bosec naj si obuže čevlje*
□ ekspr. *bosač* □ ekspr. *bosjak* □ ekspr. *bosonožec* □ ekspr. *bosopetec*
□ ekspr. *bosopetnik*
bosílje -a s ▶ bazilika
bosíljek -jka m ▶ bazilika

bosják -a m ▶ bosec | brezdomec | revež¹
bóskopski -a -o prid. ▶ jabolko pp 4
bosonóg -a -o prid. ▶ bos²
bosonógi -a -o prid. ▶ diskalceat
bosonóžec -žca m ▶ bosec
bosopét -a -o prid. ▶ bos²
bosopétec -tca m ▶ bosec
bosopétiti -im nedov. ekspr. |hoditi bos| *Zdravo je bosopétiti*
 □ ekspr. *bosati*
 GLEJ ŠE hoditi 1 pp 1
bosopétnik -a m ▶ bosec
bôsti bôdem nedov. |zaradi ostrości povzročati pekočo bolečino|
Trnje bode v podplate □ ekspr. *pikati* □ pog. *zbadati*
 GLEJ ŠE boleti 1 pp 1 | prodirati 2 | zbadati 2
bôsti se bôdem se nedov. ▶ prepirati se
bóštvo -a s ▶ bog¹
bòt¹ bòta m ▶ devetič
bòt² povdk. ▶ na čistem
bóta -e ž ▶ golenica 1 | škorenj
botánični -a -o prid. |ki je v zvezi z botaniko| *botanično ime*
 □ zastar. *botaniški*
botánik -a m |strokovnjak za botaniko| *botaniki in zoologi*
 □ knj.izroč. *rastlinoslovec*
botániški -a -o prid. ▶ botanični
bótanje -a s ▶ pogajanje³
bótati se -am se nedov. ▶ pogajati se
bóter -tra m |zastopnik otroka pri krstu ali priča pri birmi|
določiti otroku botra □ ekspr. *botrček* □ nar. *kompare* □ nar. *kum*
 □ nar. *kumek* □ nar. *nunc*
 ◆ ver. *birmanski boter* □ ver. *birmski boter*
PODPOMENKE birmanski boter 7, krstni boter
 GLEJ ŠE botrovati | stric 1, 2
bótoks -a m med. |zdravilo, ki se uporablja pri povečanem delovanju mišic ali žlez| *injekcija botoksa* □ med. *botulin*
bótra -e ž |zastopnica otroka pri krstu ali priča pri birmi| *boter in botra* □ ekspr. *botrica* □ nar. *kuma* □ nar. *kumica* □ nar. *nuna* □ nar. *nunca*
 ◆ ver. *birmanska botra* □ ver. *birmska botra*
PODPOMENKE birmanska botra 7, krstna botra
 GLEJ ŠE teta 2
bótrček -čka m ▶ boter | stric 2
bótrica -e ž ▶ botra
botrjá -e ž ▶ razmerje •1
botrína -e ž ▶ razmerje •1
botrínja -e ž |gostija ob krstu| *povabiti na botrinjo* □ nar. *krstina*
 □ nar. *krstitki biti povabljen na krstitke*
 GLEJ ŠE razmerje •1
botrínstvo -a s ▶ razmerje •1
bótrn -a -o povdk. ▶ botrovati
botrováti -újem nedov. *komu* |biti zastopnik otroka pri krstu ali priča pri birmi| *botrovati sosedovemu otroku* □ *biti boter* □ nar. *biti botrn*
 □ pog. *biti za botra* □ nar. *kumovati* □ ver. *vezati birmo* □ star. *zavezati birmo*
 GLEJ ŠE povzročati
bótrski -a -o prid. ▶ razmerje •1
bótrstvo -a s ▶ razmerje •1
botulín -a m ▶ botoks
boutíque -qua [butík] m ▶ butik
bovíni -a -o prid. ▶ bolezen •4
bóza -e ž ▶ pijača pp 3
božanje -a s |ljubkujoče premikanje roke po čem| *božanje po laseh* □ *gladenje* □ otr. *božkanje*

božanski -a -o prid. ▶ bog¹ | odličen | svet⁴ 1
božanskost -i ž |narava, lastnosti boga, božanstva| *pripisovati junakom božanskost* □ *božanštenost* □ *božanstvo* □ knj.izroč. *bogovstvo*
 GLEJ ŠE čudovitost
božánstven -a -o prid. ▶ svet⁴ 1
božánstvenost -i ž ▶ božanskost | čudovitost
božánstvo -a s ▶ bog¹ | božanskost
bóžati -am nedov. *kaj* |ljubkujoče premikati roko po čem| *božati otrokovo glavo* □ otr. *božkati* □ ekspr. *gladiti*
 GLEJ ŠE prizanašati 1
bóže medm. ▶ jo² 2, 4
bóžec -žca m ▶ revež¹
bóžica -e ž ▶ boginja
bóžič -íča m nardp. |panj, debelo poleno, ki na božični večer gori v peči| *dogorevanje božiča v peči* □ nardp. *badnjak*
 GLEJ ŠE kralj •
božičeváti -újem nedov. ▶ praznovati pp
božiči -ev m mn. ▶ praznik •1
božični -a -o prid. ▶ drevesce • | noč •1 | pesem 2•2 | praznik •1 | večer¹ •1 | vigilija •1 | zvezdnica
božičnik -a m nardp. |obredni kruh, pečen za božične praznike| *speči božičnik* □ nardp. *poprtnik* □ nardp. *župnik*
božják -a m ▶ denar •2 | novčič
božjást -i ž ▶ epilepsija
božjástnež -a m ▶ bolnik •11 | epileptik
božjástni -a -o prid. ▶ bolnik •11 | epileptik | napad 3•1
božjástnik -a m ▶ bolnik •11 | epileptik
božjástnost -i ž ▶ epilepsija
bôžje -ega s ▶ kap² •1
božjepótni -a -o prid. ▶ cerkev 1•4
božjepótnik -a m ▶ romar
božjepótništvo -a s ▶ romarstvo
bôžji -a -e prid. ▶ cerkev 1 | dekalog | duhovnik 1 | evangelij | jo² 2, 3, 4 | kap² •1 | les •5 | maša | milost • | miloščina | muren 1 | nebo | pajesen | pikapolonica | pokopališče | razpelo | romanje | romati | smrt 3 | sodba •1 | svetoskrunstvo | umreti 1 | vino | zaiti 1
božkanje -a s ▶ božanje
božkati -am nedov. ▶ božati
božúr -ja m ▶ potonika
bráč -a m ▶ tamburica pp | trgač
bráčka -e ž ▶ braška
bráda -e ž
 1. |spodnji del obraza| *podpirati si brado* □ ekspr. *bradica*
 □ knj.izroč. *obradek*
 2. |dlakava rast na obrazu| *gosta brada* □ nar. *strn¹* | *Z dlanjo je potegnil po strnu* □ ekspr. *strnišče*
 ◆ 1. friz. *dvodelna brada* □ friz. *cesarska brada* □ ekspr. *francjožefovska brada* 2. friz. *holandska brada* □ friz. *mornarska brada* 3. *kozja brada* □ *kozasta brada* □ *kozlovska brada*
 3. teh. |del ključa, ki prijemlje v ključavnico| *izrabljena brada* □ *brada ključa* □ ekspr. *bradica* □ star. *perut*
 4. čeb. |deščica pred žrelom panja| *brada panja* □ nar. *izletalnik*
 5. les. |zatrgani del pri štoru, pri tramu| *ostrina brade*
 □ gozd. *ščetina*
 • vrtn. *judovska brada* □ vrtn. *živikasti kreč*
 GLEJ ŠE čop¹ • | jamica 2• | lasje •
bradáč -a m
 1. ekspr. |kdor ima (dolgo, gosto) brado| *nepočesani bradáč*
 □ ekspr. *bradatec*

2. zool. |morska riba rdečkaste barve z dolgima mesnatima izrastkoma pod spodnjo čeljustjo| *ogledovati si bradača na fotografiji* □ zool. **barbon** □ zool. **trilja** □ zool. **trlja**

GLEJ ŠE kozel

bradátec -tca m ▶ bradač 1

bradavica -e ž

1. |majhen izrastek na koži iz veziva in povrhnjice| *izžgati bradavico* □ ekspr. **bradavičica** □ ekspr. **bradavička**

2. |pigmentirani vrh prsi| *izstopajoče bradavice* □ **prsna bradavica** □ nar. **cecek** □ star. **sesec**

bradavičast -a -o prid. |ki je poln bradavic| *bradavičasta koža*

□ knj.ziroč. **bradavičnat** □ knj.ziroč. **brbončast**

bradavičica -e ž ▶ bradavica 1

bradavička -e ž ▶ bradavica 1

bradavičnat -a -o prid. ▶ bradavičast

bradavičnik -a m ▶ mlečnik •

brádeljnica -e ž šport. |eden od dveh vzporednih lesenih drogov pri bradlji| *z nogo zadeti bradeljnico* □ šport. **lestvina**

brádica -e ž ▶ brada 1, 3

brádina -e ž ▶ meso pp

brádlja -e ž gozd. |enoročna tesarska sekira z nesimetričnim kovinskim delom in nesimetričnim toporiščem| *ostro nabrušena bradlja* □ gozd. **bradva** □ nar. **cimraka**

bradnica -e ž ▶ helebarda

brádvá -e ž ▶ bradlja

brahiální -a -o prid. ▶ arterija •2

brahikefální -a -o prid. ▶ kratkoglavi |lobanja •1

brahikefálnost -i ž ▶ kratkoglavost

brahiopód -a m ▶ ramenonožec

brahmán -a m |v Indiji pripadnik najvišje kaste, navadno duhovnik| *mistično življenje brahmana* □ **brahmin**

brahmín -a m ▶ brahman

braillov -a -o [brájlov-] prid. ▶ pisava 1 pp 4 |pisava 1 •1

brájda -e ž ▶ latnik

brájdnik -a m ▶ latnik

brájica -e ž ▶ pisava 1 •1

brájlica -e ž ▶ pisava 1 •1

brák -a m ▶ beagle |gonič 2

brálec -lca m

1. |kdor bere| *obveščati bralce o dogodkih* □ **čitalec** □ star. **čitatelj**

2. rad. |napovedovalec, ki bere tuje besedilo| *bralec radijskih besedil* □ knj.ziroč. **interpretator**

brálka -e ž |ženska, ki bere| *obveščati bralke o modnih dogodkih* □ **čitalka**

brální -a -o prid. ▶ vaja •1

brálnica -e ž ▶ čitalnica

brálnik -a m ▶ čitalnik |čitalnik •

brámba -e ž ▶ društvo •7 |obramba |zaščita 2, 4 |zavarovati 3

brámbni -a -o prid. ▶ nasip •1 |obrambni

brámbovec -vca m |nekdaj vojak, vpoklican le ob veliki vojni nevarnosti| *zbrati brambovec* □ **domobranec** □ slabš. **krompirjevec** GLEJ ŠE branilec 1

brámec -mca m ▶ podaljšek •

brámor -ja m

1. |škodljiva žuželka z močno razvitima sprednjima nogama, ki živi v zemlji| *Bramor spodjeda korenine* □ knj.ziroč. **mramor**¹

2. vet. |kužna bolezen v obliki kroničnega gnojnega vnetja zlasti v gobcu| *Vol ima bramor* □ vet. **aktinomikoza** □ nar. **brámorka** □ vet. **mramor**¹

brámorji -ev m mn. ▶ skrofuloza

brámorka -e ž ▶ bramor 2

brán¹ -a m ▶ nasip •1 |pregrada 3 |valobran

brán² -í ž ▶ obramba |pregrada 3 |upreti se 4 |zavarovati 3

brána -e ž

• agr. členkasta brana □ agr. pregibna brana

GLEJ ŠE okno 2 |zob¹ •

bránanje -a s |rahljanje zemlje z brano| *oranje in bránanje*

□ nar. **vlačenje**

bránati -am nedov. *kaj |rahljati zemljo z brano| bránati njivo*

□ nar. **vlačiti**

brancín -a m |postrvi podobna morska riba srebrno modre barve| *loviti brancine* □ zool. **luben**

branding -a [brénding-] m ▶ znamčenje

brandy -ja [bréndi] m ▶ žganje •2

braník -a m ▶ rokobran |stolp • |zid •1 |zob¹ •

braníka -e ž ▶ letnica 2

branílec -lca m

1. |kdor odvrča napad; kdor varuje, štíti| *napadalci in branilci*

□ **branitelj** □ star. **brambovec** □ knj.ziroč. **odbijač**

2. šport. |obrambni igralec pri nekaterih igrah z žogo| *dobra igra branilcev* □ šport., žarg. **bek**

GLEJ ŠE zagovornik 1, 2

branílka -e ž |ženska, ki varuje, štíti| *branilka domovine*

□ **braniteljica**

GLEJ ŠE zagovornica

branílni -a -o prid. ▶ obrambni

branítelj -a m ▶ branilec 1 |zagovornik 1

braníteljica -e ž ▶ branilka

brániti in brániti -im nedov. ▶ dokazovati |preprečevati 2 |štítiti 2 |zagovarjati 1, 2, 3

brániti se in brániti se -im se nedov. ▶ odklanjati 1

bránjar -ja m ▶ branjevec

branjaríja -e ž |trgovina s cenenim, navadno drobnim blagom|

Odprl je majhno branjarijo □ ekspr. **kramarija**

branjaríti -im nedov. |prodajati ceneno drobno blago| *Branjaril je v ozki ulici* □ slabš. **kramariti**

bránje -a s

1. |postopek razpoznavanja znakov za glasove in vezanja v besede| *učiti se branja in pisanja* □ **čitanje** □ **črkovanje** |branje od črke do črke|

PODPOMENKE glasno branje, tiho branje

2. |dojemanje vsebine besedila| *branje knjig* □ **čitanje** □ **prebiranje**

3. |razumevanje ustaljenih, dogovorjenih znakov| *branje not*

□ **čitanje** □ **razbiranje**

• šol. **domače branje** □ šol. **domače čtivo** □ šol. **obvezno berilo**

□ šol. **obvezno branje** □ šol. **obvezno čtivo**

GLEJ ŠE čtivo

bránjevec -vca m |trgovec s cenenim drobnim blagom|

kupiti nož pri branjevcu na sejmu □ slabš. **branjar** □ star. **drobninar**

□ slabš. **kramar** □ slabš. **kramarček** □ knj.ziroč. **krošnjar**

bránjevski -a -o prid. ▶ sejem¹ •1

bránovlek -a m ▶ prečka¹ 2

bránša -e ž ▶ panoga¹

bránža -e ž ▶ panoga¹

bránžni -a -o prid. ▶ panožni

bráskljav -a -o prid. ▶ hrapav

bráška -e ž gozd. |zelo drobno oglje, ki ostane na dnu oglarske kope| *Del oglja se zdrobi v braško* □ gozd. **bračka**

brášnja -e ž ▶ popotnica 1

brášno -a s ▶ popotnica 1

bràt bráta m

1. |moški v odnosu do drugih otrok svojih staršev| *sestra in brat* □ ekspr. **bratec** □ vznes. **rodni brat** □ star. **rojeni brat**
♦ 1. nardp. **deseti brat** □ nardp. desetnik 2. vznes. **mlečni brat** □ vznes. brat po mleku

2. |član samostanskega reda, ki ni duhovnik| *bratje in patri* □ **brat laik** □ **samostanski brat** □ **frater** □ ver., žarg. **kozel** □ **fra** |v hrvaškem in italijanskem okolju kot pristavek k imenu|
GLEJ ŠE polbrat | redovnik

bratàn -ána m ▶ nečak

bratec -tca m ▶ brat 1 | homoseksualec | pivec | žganjar

brátev -tve ž ▶ trgatev

bráti bère m nedov.

1. |razpoznavati znake za glasove in jih vezati v besede| *brati in pisati* □ **čitati** □ **črkovati** |brati od črke do črke| □ **zlogovati** ▶

♦ 1. brati na glas □ glasno brati 2. brati po tihem □ tiho brati

2. *kaj* |dojemati vsebino besedila| *brati knjigo, pismo* □ **čitati** □ **prebirati** *Sedi za mizo in prebira časopis* □ **razbirati** *Nezaupljivo ga je opazovala, ko je razbiral pismo*

♦ rad. brati napoved □ rad. napovedovati

3. *kaj* |razumevati ustaljene, dogovorjene znake| *brati note, zemljevid* □ **čitati** □ **razbirati**

4. *kaj* ekspr. |ugotavljati misli, čustva po zunanjih znamenjih| *brati misli z obraza; Na nosu mu berem, da laže* □ **čitati** □ **razbirati**
GLEJ ŠE črkovati | maševati | nabirati 1, 2 | oštevati | vedeževati | zlogovati

bratič -iča m ▶ bratranec | nečak

bratična -e ž ▶ nečakinja

brátiti -im nedov. ▶ družiti

brátiti se -im se nedov. *s kom* |prijateljsko, zaupno se družiti|

bratiti se s tujci □ knj.izroč. **fraternizirati**

GLEJ ŠE spoprijateljevati se

bratomorílni -a -o prid. ▶ vojna 1•2

bratomorílski -a -o prid. ▶ vojna 1•2

bratomórni -a -o prid. ▶ vojna 1•2

brátovski -a -o prid. ▶ cena •2 | ljubezen •1 | razmerje •2

brátovstvo -a s ▶ razmerje •2

brátovščina -e ž ▶ družba 2

brátranček -čka m ▶ bratranec

brátranec -nca m |sin strica ali tete| *bratranec in sestrična*

□ nar. **bratič** □ ekspr. **bratranček** □ star. **sestranec** □ nar. **sestrič** □ nar. **stričnik**

□ nar. **strinič** □ nar. **strnič**

♦ mali bratranec □ mrzli bratranec

brátranka -e ž ▶ sestrična

brátski -a -o prid. ▶ ljubezen •1

brátstvo -a s zgod. |nenota krvno sorodnih rodov v rodovno-plemenski družbi| *V plemenih z eksogamnimi klani zet in tašča pripadata različnima bratstvoma* □ zgod. **fratrija**

bráunov -a -o prid. ▶ elektronka •1

brávec -vca m ▶ oven 1

brávka -e ž ▶ ovca 1

brávo razpolož. medm. |izraža navdušenje, odobravanje|

Ob čudovitih prizorih so gledalci vzklikali: Bravo □ živijo

bravúra -e ž ▶ dovršenost

bravúren -rna -o prid. ▶ drzen 1

bravúrnost -i ž ▶ drznost 2

bravuróznost -i ž ▶ dovršenost

brázda -e ž

1. |pri oranju nastali jarek ali obrnjena zemlja| *rezati brazde*

□ nar. **jamič** □ nar. **jamljič** □ nar. **riža**

2. les. |pravokotna izdolbina ob robu deske, podboja za dobro, tesno prekrivanje, vezavo konstrukcijskih delov| *izžagati brazdo* □ les. **zakroj**

• pomor. **vodna brazda** □ pomor. brazda

brazdáč -a m ▶ grebenalo

brazdálnik -a m ▶ grebenalo

brázdar -ja m ▶ skobljič pp

brázdati¹ -am nedov. *kaj* |delati brazdi podobne zareze| *Parnik brazda morje* □ ekspr. **orati** □ ekspr. **razoravati**

GLEJ ŠE orati | riti

brazdáti² -ám nedov. ▶ brozgati 2 | sramotiti 1

brázdi -im nedov. ▶ orati

brazgotína -e ž |zarastlina, sled na koži po zaceljeni rani|

brazgotina na vratu □ ekspr. **brazgotinica** □ star. **hrapa** □ nar. **obraslika**

□ nar. **obrasnik** □ nar. **obrastek** □ knj.izroč. **obrastlina** □ knj.izroč. **obronek**

□ knj.izroč. **obrune** □ zastar. **šmis** □ star. **vraska**

brazgotínast -a -o prid. |ki ima brazgotine| *brazgotinast obraz*

□ knj.izroč. **obrunkast** □ **kozav** ▶

brazgotínica -e ž ▶ brazgotina

brazgotíniti se -im se nedov. ▶ celiti se

brazílka -e ž ▶ cigara pp

brazíljka -e ž |listnato drevo, ki raste v Braziliji in daje dragocen les| *deblo brazíljke* □ nar. **prazíljka** □ nar. **preziljka**

bríbati -am nedov. ▶ brskati

bríblja -e ž ▶ klepetav povdk.

brbljáč -a m ▶ klepetav povdk.

brbljánje -a s ▶ brbotanje |govorjenje pp 1 | klepetanje 1

brbljaríja -e ž ▶ izmišljotina

brbljáti -ám nedov. |dajati kratke, nerazločne glasove, podobne govorenju| *Dete brblja* □ **blebetati** □ ekspr. **žlobudrati**

GLEJ ŠE brbotati | govoriti 1 pp 2 | klepetati 1

brbljáv -áva -o prid. ▶ klepetav

brbljávec -vca m ▶ klepetav povdk.

brbljávost -i ž ▶ klepetavost

bríbljež -a m ▶ klepetav povdk.

brbónčast -a -o prid. ▶ bradavičast | mozoljast

brbónčica -e ž anat. |bradavičasta vzboklinica na telesu ali organih| *vnetje brbončic* □ anat. **papila**

♦ 1. anat. **okušalne brbončice** □ anat. **okušalne papile** 2. anat. **tipalne**

brbončice □ anat. **taktilne brbončice** □ anat. **tipalne papile**

brbónec -nca m ▶ mozolj

brbòt -òta m ▶ brbotanje

brbotánje -a s |glasovi, kot jih daje voda pri vretju| *brbotanje*

studenca □ **brbljanje** □ **brbot** □ **brbranje** □ knj.izroč. **vrvanje**

□ **bobot** |močno brbotanje|

brbotáti -ám nedov. |dajati glasove kot voda pri vretju| *V kanalu brbota voda* □ **bobljati** □ **bobotati** □ **brbljati**

□ **brbrati** □ **brbunkati** □ **grgrati** □ star. **brčati** □ knj.izroč. **brodljati**

□ knj.izroč. **vrvrati**

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 3

bríbra -e ž ▶ klepetav povdk.

brbráč -a m ▶ klepetav povdk.

brbránje -a s ▶ brbotanje |govorjenje pp 1 | klepetanje 1

brbráti -ám nedov. ▶ brbotati |govoriti 1 pp 2 | klepetati 1

brbràv -áva -o prid. ▶ klepetav

brbrávec -vca m ▶ klepetav povdk.

brbrávost -i ž ▶ klepetavost

brbúnec -nca m ▶ mozolj

brbúnkati -am nedov. ▶ brbotati

bríc -a m ▶ brca

brca -e ž | sunek, udarec z nogo | *krepka brca* □ knj.izroč. **brc**

GLEJ ŠE brcniti

brcati -am nedov. | suvati, udarjati z nogo | *Konj je brcal; Ne*

brcaj ga □ nar. **becati** □ nar. **bincati** □ nar. **cebati** □ ekspr. **kopitljati**

Dojenček je veselo kopitljaj z nogami □ **brcljati** | na rahlo brcati |

□ **cepetati** | sunkovito brcati | □ **pobrcavati** | v presledkih brcati |

GLEJ ŠE igrati 3

brcati se -am se nedov. | drug drugega suvati z nogo | *V odmoru*

se dogaja marsikaj: tepejo se, brcajo se, divjajo □ nekj. pog. **cebati se**

brcljati -am nedov. ▶ brcati

brcniti -em dov. *kaj* | suniti, udariti z nogo | *brcniti kamen; Konj*

ga je brcnil □ zastar. **bacniti** □ nar. **cebniti** □ nekj. pog. **dati brco komu**

□ ekspr. **kopitniti** *Fant ga je pošteno kopitnil* □ ekspr. **suniti**

GLEJ ŠE napoditi 1 | odpustiti 1

brčati -ím nedov. ▶ brbotati

brčice -ic ž mn. | majhni brki | *Pustil si je brčice* □ **brkice**

□ knj.izroč. **brkci**

brčkati -am nedov. ▶ stikati²

brda brd s mn. | v podolgovate vzpetine razčlenjena pokrajina |

brda in hribi □ knj.izroč. **brdje** □ knj.izroč. **brdovje**

brdáv -a m ▶ hrust¹ | močen 1 povdk. | velik 2 povdk.

brdce -a s ▶ brdo

brdek -dka -o prid. ▶ čeden

brdina -e ž ▶ breg 2 | vzpetina

brdje -a s ▶ brda

brdko prisl. ▶ hitro 1

brdnja -e ž ▶ arnika

brdo -a s | nevisoka, navadno podolgovata vzpetina | *razgled z*

brda □ ekspr. **brdce**

brdôvje -a s ▶ brda

brčca -e ž petr. | kamnina iz oglatih drobcev starejših kamnin ali

rudnin, zlepljenih med seboj | *peščenjaki in breče* □ petr. **sprimek**

brčkast -a -o prid. ▶ lisast

bréda -e ž ▶ mitraljez 2 pp

bredenje -a s | hoja po vodi, po čem ovirajočem | *bređenje po*

vodi □ **brodnja**

brég -a s

1. | pas zemlje ob vodi | *priveslati do brega* □ **brežina** □ ekspr. **bregec**

□ knj.izroč. **nabrežje** □ knj.izroč. **obrežje**

2. | svet, ki se dviga | *travnat breg nad reko* □ zastar. **brdina**

□ ekspr. **bregec** □ zastar. **brežec** □ ekspr. **brežič** □ knj.izroč. **brežina**

□ knj.izroč. **obrov** □ nar. **polog** □ nar. **ronek** □ **strmina** 7

GLEJ ŠE razliti se | strmina

brégec -gca m ▶ breg 1, 2

bregeše -eš ž mn. nar. | široke hlače iz domačega platna | *obleči*

bregeše □ nar. **breguše** □ nar. **brgeše**

breĝovnica -e ž ▶ podgrivka

breĝulja -e ž ▶ podgrivka

breĝúše -gúš ž ▶ bregeše

bréhati -am nedov. ▶ kašljati pp

brěj -a -e povdk. navadno v ženskem spolu | izraža, da bo samica imela

mladiča | *Krava je breja* □ vet. **graviden** □ vet. **žreben** *Kobila je žrebna*

brějost -i ž | stanje živali, ki bo imela mladiče | *ugotoviti brejost*

□ vet. **gravidnost** □ knj.izroč. **nošnjá**

bréka -e ž bot. | gozdno drevo z belimi cveti in drobnimi rjavimi

plodovi | *kakovostni les breke* □ bot. **brekovec**

brékanica -e ž ▶ skorš

brékovec -vca m ▶ breka

brême -éna s | težek predmet, ki se nosi navadno na ramenih |

nositi breme na plečih □ ekspr. **bremence** □ star. **naklad** □ star. **peza**

• pravn. **dokazno breme** □ pravn. dokazna dolžnost □ pravn. dolžnost dokazovanja

GLEJ ŠE dajatev | obremenjevati | sveženj | težava 2 | tovor

breménce -a s ▶ breme

bremenílni -a -o prid. ▶ dokaz 5 | priča 1

bremeníti -ím nedov. ▶ obremenjevati | obtoževati

bréncelj -clja m ▶ obad

breňčáč -a m ▶ brenčalo

breňčálo -a s | električnemu zvoncu podobna priprava, ki daje

brenčoč glas | *signal z brenčalom* □ **breňčač**

breňčáti -ím nedov. ▶ frleti | peti¹ 1 pp 1

breňčélica -e ž ▶ čebela

bréňk posnem. medm. | posnema glas strune | *Brenk, je zazvenela*

struna □ **drin** *Drin, drin, drin, pojejo strune*

breňkálo -a s | glasbilo s strunami, na katero se brenka | *peti ob*

spremljavi brenkala □ star. **plunka**

bréňkanje -a s | igranje s trzljaji na glasbilo s strunami | *poslušati*

brenkanje □ **brenkljanje** | tiho brenkanje |

bréňkati -am nedov. *na kaj* | s trzljaji igrati na glasbilo s strunami |

brenkati na harfo □ **brenkljati** | na rahlo brenkati | □ **pobrenkavati**

| v presledkih brenkati |

GLEJ ŠE govoriti 1 | igrati 2 7 | igrati 2 8

breňketáti -ám nedov. ▶ rožljati | žvenketati 1

breňkljánje -a s ▶ brenkanje

breňkljáti -ám nedov. ▶ brenkati

brénta -e ž | visoka lesena posoda, navadno za grozdje, ki se

nosi na hrbtu | *nesti z grozdem napolnjeno brento* □ zastar. **brentača**

□ nar. **puta**² □ **brentica** | majhna brenta | □ nar. **brentač** | manjša

brenta |

GLEJ ŠE debeluška

bréntáč -a m | kdor nosi brento | *Brentača sta odnašala grozdje*

□ **brentar** □ nar. **putar**

GLEJ ŠE brenta

bréntáča -e ž ▶ brenta

bréntar -ja m ▶ brentač

bréntica -e ž ▶ brenta

bréskev -kve ž | sadno drevo ali žametasto dlakavi okrogli

koščičasti sad tega drevesa | *sočna breskev* □ ekspr. **breskvica**

bréskov -a -o prid. | ki je v zvezi z breskvijo | *breskovo cvetje*

□ **breskvín**

breskovolistni -a -o prid. ▶ dresen² 1

bréskvica -e ž ▶ balzaminka | breskev

bréskvín -a -o prid. ▶ breskov

brést -a m | listnato drevo z napiljenimi listi in s trdim lesom |

posekati brest □ star. **breštovec**

GLEJ ŠE les 6

brésti brédem nedov. | hoditi po vodi, po čem ovirajočem | *bresti*

po blatu, po vodi □ **broditi** *broditi po blatu*

GLEJ ŠE broditi

bréstje -a s ▶ gozd 1 3

bréstov -a -o prid. ▶ gozd 1 3 | les 6

bréstovec -vca m ▶ brest

breštovína -e ž ▶ les 6

breštulín -a m ▶ pražilnik 6

brevír -ja m ver. | vsakdanje obvezne molitve duhovnikov | *opraviti*

brevir □ ver. **oficij** □ ver. **časoslov** | v vzhodni cerkvi |

brévis -a m ▶ krativec

bréza -e ž | listnato drevo z belim lubjem | *Breza že zeleni*

□ pesn. **breza dolgolaska** □ pesn. **breza tenkolaska** □ pesn. **tankolasa breza**

GLEJ ŠE liska

brézast -a -o prid. ▶ jezen¹ 2 | lisast
brézasto prisl. ▶ jezno
brezbárven -vna -o prid. ▶ neizržit 1
brezbóštvo -a s ▶ ateizem
brezbóžec -žca m ▶ ateist
brezbóžen -žna -o prid. ▶ sramoten
brezbóžni -a -o prid. ▶ ateistični
brezbóžnica -e ž ▶ ateistka
brezbóžnik -a m ▶ ateist
brezbóžniški -a -o prid. ▶ ateistični
brezbóžništvo -a s ▶ ateizem
brezbóžnost -i ž ▶ ateističnost
brezbréžni -a -o prid. ▶ neskončni
brezbréžnost -i ž ▶ neskončnost
brezbrížen -žna -o prid. ▶ brezskrben | ravnodušen
brezbríže -a s ▶ brezskrbnost | ravnodušnost
brezbrížež -a m ▶ brezskrbnež | ravnodušnež
brezbrížnik -a m ▶ ravnodušnež
brezbrížno prisl. ▶ brezskrbno | ravnodušno 1
brezbrížnost -i ž ▶ brezskrbnost | ravnodušnost
brézarinski -a -o prid. ▶ prodajalna •
brez cilja nač. prisl. zv. | izraža, da premikanje poteka, ne da bi bilo znano, kam se hoče priti; izraža, da dejanje, dogajanje poteka, ne da bi bilo znano, kaj se hoče doseči | *hoditi brez cilja; Brez cilja je prelagal knjige z ene police na drugo* □ **brezciljno**
brezciljni -a -o prid. | ki je brez cilja, namena | *brezciljno življenje* □ knj.izroč. **brezsmotni**
brezciljno prisl. ▶ brez cilja
brezcvétni -a -o prid. ▶ brezcvetnica
brezcvétnica -e ž bot. | rastlina, ki nima cvetov in se razmnožuje s trosi | *cvetnice in brezcvetnice* □ bot. **brezcvetna rastlina** □ bot. **kriptogama** □ bot. **necvetnica** □ knj.izroč. **tajnocvetka** □ bot. **trosnica** □ bot. **trosovka**
brezčasje -a s knj.izroč. | stanje, pri katerem čas nima običajne vloge, pomena | *dramski liki, postavljeni v brezčasje* □ knj.izroč. **brezčasnost** □ knj.izroč. **brezčasovnost** □ knj.izroč. **nadčasnost** □ knj.izroč. **nadčasovnost**
brezčasni -a -o prid. | ki je neodvisen od časa | *brezčasna lepota* □ publ. **izvenčasovni** □ knj.izroč. **nadčasni** □ knj.izroč. **nadčasovni** □ knj.izroč. **nečasovni** □ knj.izroč. **zunajčasni** □ knj.izroč. **zunajčasovni**
GLEJ ŠE nadčasovni | sedanjik •2
brezčasnost -i ž ▶ brezčasje
brezčasôvnost -i ž ▶ brezčasje
brezčassten -tna -o prid. ▶ sramoten
brezčrtni -a -o prid. ▶ zvezek 1•1
brezčústven -a -o prid. | pri katerem čustva nimajo običajne vloge | *brezčústven človek* □ ekspr. **mrzel** □ ekspr. **mrzlokrvn**
brezčústvenost -i ž | dejstvo, da čustva nimajo običajne vloge | *brezčústvenost in preračunljivost* □ ekspr. **mrzlokrvnost**
brezčúten -tna -o prid.

1. | ki ne doživlja običajnih, pričakovanih čustev, sočutja | *brezčúten gospodar* □ **brezdušen**
2. | ki je duševno otopel, brez volje | *brezčúten duševni bolnik* □ **apatičen**

GLEJ ŠE neobčutljiv¹
brezčútno nač. prisl. | izraža, da se v dejanju, stanju kaže duševna otopelost, brezvoljnost | *brezčútno strmeti v strop* □ **apatično**
brezčútnost -i ž

1. | dejstvo, da kdo ne doživlja običajnih, pričakovanih čustev, sočutja | *varovati se brezčútnosti* □ **brezdušnost** □ ekspr. **led** □ ekspr. **ledenost**

2. | stanje človeka, ki je duševno otopel, brez volje | *brezčútnost duševnih bolnikov* □ **apatičnost** □ **apatija** □ ekspr. **omrtvičenost**
brezdánji -a -e prid. ▶ globok | obup
brezdánjost -i ž ▶ neskončnost
brezdelec -lca m ▶ brezdelnež
brezdelica -e ž ▶ brezdelje | brezdelnež
brezdelje -a s | stanje brez dela | *Brezdelje ga je spravljalo v slabo voljo* □ **brezdelnost** □ knj.izroč. **brezdelica**
brezdelnež -a m | človek, ki nič ne dela | *brezdelneži in pijanci* □ knj.izroč. **brezdelec** □ star. **brezdelica** □ zastar. **brezdelnik**
brezdelnik -a m ▶ brezdelnež
brezdelnost -i ž ▶ brezdelje
brezdómeč -mca m | človek brez doma | *življenje brezdomcev* □ star. **desetnik** □ pog. **klošar** □ knj.izroč. **bosjak** | v ruskem okolju |
brezdómje -a s ▶ brezdomstvo
brezdómka -e ž | ženska brez doma | *zavetišče za brezdomce in brezdomke* □ pog. **klošarka**
brezdómni -a -o prid. ▶ brezdomski
brezdomóvinec -nca m | človek brez domovine, državljanstva | *omejevati pravice brezdomovincev* □ knj.izroč. **apatrid** □ knj.izroč. **apolid**
brezdómski -a -o prid. | ki je določen s stanjem, pri katerem kdo nima doma | *brezdomsko življenje* □ **brezdomni** □ pog. **klošarski** □ knj.izroč. **brezprizorni** | v ruskem okolju |
brezdómstvo -a s | stanje človeka brez doma | *Težko je prenašal brezdomstvo in revščino* □ knj.izroč. **brezdomje**
brezdržávni -a -o prid. ▶ stanje •1
brezdržávnost -i ž ▶ stanje •1
brezdúšen -šna -o prid. ▶ brezčuten 1 | neprizanesljiv
brezdúšnost -i ž ▶ brezčutnost 1
brezdvómni -a -o prid. ▶ nedvomni | zanesljivi 1
brezdvómno člen. ▶ gotovo³ 1
brézen¹ -zna m ▶ marec
brézen² -zna m ▶ brezno
brezgíbni -a -o prid. ▶ negibni
brezgíbnost -i ž ▶ mrtvilo 1, 2 | negibnost
brezglášen -sna -o prid. ▶ neslišen
brezglásje -a s ▶ tišina
brezglásnost -i ž med. | manjkanje glasovnega zvena | *pričakovana brezglasnost po operaciji grla* □ med. **afonija**
brezgláv -áva -o prid. ▶ nerazsoden
brezglávci -ev m mn. mn. v sin. nizu, zool. | ribam podobne morske živalce z neizržitno glavo | *raziskovati brezglavce* □ zool. **cevosrčnice**
brez gláve povdk. zv. ▶ zmeden •
brezgláven -vna -o prid. ▶ nerazsoden
brez golomíšenja prisl. zv. ▶ iskreno
brezgotóvinski -a -o prid. ▶ poslovanje •1 | promet •2
brezgrájen -jna -o prid. ▶ dober¹ 2 | moralen | neoporečen
brezgréšen -šna -o prid. ▶ dober¹ 2 | moralen | neoporečen
brez háska prisl. zv. ▶ zaman²
brezhrbteníčnost -i ž ▶ neznačajnost
breziméneč -nca m ▶ anonimnež
breziméni -a -o prid. ▶ anonimnež | anonimni | brezimni
breziménski -a -o prid. ▶ anonimni | brezimni | neznani 2 | pogodba •3
brezímnež -a m ▶ anonimnež | pisec •1
brezímni -a -o prid. | ki nima (slavnega) imena | *kvalitetno delo brezimnih ljubiteljskih gledaliških skupin* □ ekspr. **anonimni** □ knj.izroč. **brezimeni** □ knj.izroč. **brezimenski**
GLEJ ŠE anonimnež | anonimni | neznani 2
brezímnik -a m ▶ anonimnež | pisec •1

brežimnost -i ž ▶ anonimnost 1

bréziti se -im se nedov. ▶ breznati se

brezizglédén -dna -o prid. ▶ brezizhoden | brezperspektiven

brezizglédnost -i ž ▶ brezizhodnost | brezperspektivnost

brezizhóden -dna -o prid. |ki utemeljuje oceno, da v danih okoliščinah ni možnosti, da bi se kaj rešilo| *Brezizhodne razmere so se nadaljevale* □ **brezizgleden** □ **brezperspektiven**

□ ekspr. **brezupen** □ ekspr. **obupen**

brezizhódni -a -o prid. ▶ položaj 5•2

brezizhódnost -i ž |stanje, pri katerem ni videti možnosti izhoda, rešitve| *Brezizhodnost smo iz dneva v dan težje prenašali*

□ **brezizglednost** □ **brezperspektivnost**

brez izráza prisl. zv. ▶ brezizrazno

brezizrázen -zna -o prid. |ki ničesar ne izraža| *brezizrazen*

pogled □ ekspr. **medel** □ ekspr. **mrtev**¹ □ ekspr. **mumijast** □ knj.izroč. **neizrazen**

□ knj.izroč. **neizrazljiv** □ ekspr. **prazen** □ ekspr. **suh**¹ *s suhim glasom zavrniti*

koga □ ekspr. **top**²

GLEJ ŠE neizrazit 1, 2

brezizrázno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje, lastnost

ničesar ne izraža| *brezizrazno gledati* □ **brez izraza** □ ekspr. **medlo**

□ ekspr. **mrtvo**¹ □ ekspr. **suho**² *Uradnik ji je na vprašanje suho odgovoril*

□ ekspr. **suhotno** □ ekspr. **topo**

brezizráznost -i ž |dejstvo, da kaj ničesar ne izraža| *topa*

brezizraznost obraza □ knj.izroč. **neizraznost**

bréžje -a s ▶ gozd 1•4

brezkompromísen -sna -o prid. ▶ načelen

brezkompromísno prisl. ▶ dosledno

brezkompromísnost -i ž ▶ načelnost

brez kónca prisl. zv. ▶ veliko²

brezkónčen -čna -o prid. ▶ velik 5

brezkónčni -a -o prid. ▶ neskončni | trak•1

brezkónčnost -i ž ▶ neskončnost

brezkonfesióalni -a -o prid. ▶ laični 1

brezkorísten -tna -o prid. |ki ne daje, ne prinaša ugodnih,

pozitivnih posledic| *brezkoristno prizadevanje* □ **nekoristen**

□ **neraben** □ **neuporaben** □ ekspr. **brezploden** □ zastar. **nepriden** □ star. **ne-**

pridoven □ star. **nerodoviten** □ ekspr. **ničen**¹ □ ekspr. **ničev** □ ekspr. **ničeven**¹

□ ekspr. **odvečen** □ ekspr. **prazen**

brezkorístno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje, lastnost ne

prinaša ugodnih, pozitivnih posledic| *Če so pozimi okna odprta,*

se toplota brezkoristno trati □ **nekoristno**

brezkorístnost -i ž |dejstvo, da kaj ne prinaša ugodnih,

pozitivnih posledic| *obžalovati brezkoristnost prizadevanj* □ **neko-**

ristnost □ ekspr. **brezplodnost** □ ekspr. **ničevnost** □ ekspr. **ničnost**

brezkrájen -jna -o prid. ▶ velik 5

brezkrájni -a -o prid. ▶ neskončni

brezkrájnost -i ž ▶ neskončnost

brezkríli -a -o prid. ▶ žuželka•1

brezkrílni -a -o prid. ▶ žuželka•1

brezkřven -vna -o prid. ▶ neizrazit 1

brezkřvni -a -o prid. ▶ nesnovni

brezkřžni -a -o prid. ▶ sterilni

brezkřžnost -i ž ▶ sterilnost

brezlás -a -o prid. ▶ plešast

brezličén -čna -o prid. ▶ brezobličén

brezlik -a -o prid. ▶ brezobličén

brezljúden -dna -o prid. ▶ nenaseljen

brezmádežen -žna -o prid. ▶ prečist

brezmástén -tna -o prid. ▶ nemasten

brezméjen -jna -o prid. ▶ ogromen

brezméjni -a -o prid. ▶ neskončni

brezméjnost -i ž ▶ neskončnost

brezméren -rna -o prid. ▶ neizmeren

brezmíseln -a -o prid. ▶ nesmiseln 2

brezmléčnost -i ž |manjkanje mleka po porodu| *brezmléčnost*
krave □ med., vet. **agalakcija** □ med., vet. **agalaktija**

brezmóčen -čna -o prid. ▶ nebogljen | nemočen²

brezmóčni -a -o prid. ▶ onemogli

brezmóčno nač. prisl. ▶ nebogljeno | onemoglo

brezmóčnost -i ž ▶ nemoč | oslabeledost

brez móranja prisl. zv. ▶ prostovoljno

brezmotórní -a -o prid. ▶ let•

brez múke prisl. zv. ▶ z lahkoto

breznačélen -lna -o prid. ▶ nenačelen

breznaglásni -a -o prid. ▶ beseda•1 | nenaglašeni

breznaglásnica -e ž ▶ beseda•1

bréznanje -a s ▶ gonjenje 2

bréznati se -am se nedov. |v zvezi z mačkami kazati nagnjenje za parjenje| *Mačke se že breznaajo* □ knj.izroč. **bréziti se**

GLEJ ŠE goniti se

bréžno -a s |zelo globoka jama s strmimi stenami| *strmoglaviti v*

brezno □ zastar. **brezen**² □ star. **glob** □ star. **mlamol** □ knj.izroč. **prepadnica**

GLEJ ŠE globina 1

breznógi -a -o prid. |ki je brez noge, nog| *breznogi plazilec*

□ knj.izroč. **breznožni**

bréznov -a -o prid. ▶ marčni

breznóžni -a -o prid. ▶ breznoži

brez núje prisl. zv. ▶ po nepotrebnem

brez obíranja prisl. zv. ▶ takoj 1

brezobláčen -čna -o prid. ▶ jasen 1

brezoblíčen -čna -o prid. |ki je brez določene oblike| *iz brezo-*

blične skalne gmote izklesati kip □ knj.izroč. **amorfen** □ knj.izroč. **brezličén**

□ knj.izroč. **brezlik** □ knj.izroč. **neizoblikovan** □ knj.izroč. **neobličén**

GLEJ ŠE nedoločen | neizoblikovan | neozaveščen

brezoblíčnost -i ž |dejstvo, da je kaj brez določene oblike|

brezoblíčnost skalne gmote □ knj.izroč. **amorfnost** □ knj.izroč. **neizobliko-**

vanost

GLEJ ŠE nedoločnost

brez obotáve prisl. zv. ▶ takoj 1

brez obotávljanja prisl. zv. ▶ brez pomišljanja | takoj 1

brezobrázen -zna -o prid. ▶ brezobziren | neizrazit 1 |

nesramen 2

brezobrázno prisl. ▶ brezobzirno

brezobráznost -i ž ▶ brezobzirnost | nesramnost 1, 2

brezobvézno prisl. ▶ prosto

brez obzíra prisl. zv. ▶ brezobzirno

brezobzíren -rna -o prid. |ki ne upošteva mnenja, potreb,

pravic drugega| *brezobzíren človek; brezobzirno ravnanje*

□ **nesramen** □ zastar. **brezobrazen** □ evfem. **brezskrupulozen** □ knj.izroč. **brez-**

sramen □ zastar. **brezstiden** □ knj.izroč. **briskanten** □ knj.izroč. **infamen**

□ evfem. **nerahločuten** □ evfem. **neskrupulozen** □ ekspr. **objesten** |zaradi

odsotnega čuta odgovornosti| *objesten lastnik podjetja*

brezobzírnež -a m ekspr. |kdor pri svojem delovanju, ravnanju

ne upošteva mnenja, potreb, pravic drugega| *Sprašuje se, kako*

naj kljubuje brezobzirnežu □ slabš. **makiavelist**

brezobzíрно nač. prisl. |izraža, da se pri delovanju, ravnanju ne

upošteva mnenja, potreb, pravic drugega| *Vojska je brezobzirno*

uničevala polja; brezobzirno zavrniti prošnjo □ **brez obzira** □ **brez**

obzirov □ **nesramno** □ knj.izroč. **brezobrazno** □ evfem. **brez skrupulov**

□ knj.izroč. **infamno** □ evfem. **nerahločutno**

brezobzírnost -i ž |dejstvo, da kdo ne upošteva mnenja, potreb, pravic drugega; dejanje, ki vključuje to dejstvo| *Njegove brezobzirnosti ni mogoče opravičiti; Podobne brezobzirnosti so se vrstile druga za drugo* □ zastar. **brezobraznost** □ evfem. **brezskrupuloznost** □ knj.izroč. **infamija** □ knj.izroč. **infamnost** □ slabš. **makiavelizem** □ evfem. **neskrupuloznost** □ ekspr. **objestnost**

brez obzírov prisl. zv. ► brezobzirno

brez odbítkov prisl. zv. ► bruto

brez oddíha prisl. zv. ► nenehno

brez oddúška prisl. zv. ► na dušek

brez odláganja prisl. zv. ► takoj 1

brez odlášanja prisl. zv. ► takoj 1

brez odlóga prisl. zv. ► takoj 1

brez odnéhanja prisl. zv. ► nenehno

brezodzívnost -i ž ► neodmevnost

brez oklévanja prisl. zv. ► brez pomišljanja

brez okolíšanja prisl. zv. ► iskreno

brez okolíšenja prisl. zv. ► iskreno | takoj 1

brez okolíšev prisl. zv. ► iskreno

brezokúsen -sna -o prid. v zvezi z okušanim živilom |ki nima značilnega (dobrega) okusa v pričakovani meri| *brezokusna juha* □ **neokusen** □ ekspr. **omleden** □ zastar. **osladen** □ ekspr. **plehek** □ star. **plevek** □ ekspr. **prazen**

brezokúsni -a -o prid. ► neprimerni

brezokúsnost -i ž v zvezi z okušanim živilom |dejstvo, da kaj nima značilnega (dobrega) okusa v pričakovani meri| *popraviti brezokusnost juhe z dodatkom začimb* □ **neokusnost** □ ekspr. **omlednost** □ ekspr. **plehkost** □ star. **plevkost**

brez olépšanja prisl. zv. ► iskreno

brez olepšáv prisl. zv. ► iskreno

brez olepšávjanja prisl. zv. ► iskreno

brez olepšévánja prisl. zv. ► iskreno

brezoseben -bna -o povdk. |izraža, da kdo ni osebno čustveno udeležen| *Pri presojanju o tej zadevi je treba biti brezoseben* □ **neoseben**

brezosebni -a -o prid. ► objektivni 2 | oblika •1 | raba •1

brezosebno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje ne vključuje osebne čustvene udeleženiosti| *brezosebno presojati zadevo* □ **neosebno**

brezosebnost -i ž |dejstvo, da kaj ne vključuje osebne čustvene udeleženiosti| *brezosebnost pripovedovanja* □ **neosebnost**

brez osnóve povdk. zv. ► neutemeljen

brézov -a -o prid. ► goba pp 3 | gozd 1•4 | les •7 | metla • | natepsti

brézovček -čka m ► ptica pp 8

brézovec -vca m ► bič¹

brezovína -e ž ► brezovje | les •7

brez ovinkárjenja prisl. zv. ► iskreno

brez ovínkov prisl. zv. ► iskreno

brézovje -a s |več brezovih vej kot celota| *rezati brezovje* □ knj.izroč. **brezovina** □ **metličje** |tanjšje brezovje, ki se uporablja za metle|

GLEJ ŠE gozd 1•4

brézovka -e ž ► metla • | šiba pp

brezpálčni -a -o prid. ► rokavice •1

brezpálčniki -ov m mn. ► rokavice •1

brezperspektíven -vna -o prid. |ki ne utemeljuje, upravičuje upanja v ugodni potek, izid| *Znašli so se v težkem in brezperspektivnem položaju* □ **neperspektiven** □ knj.izroč. **brezizgleden** □ ekspr. **brezupen**

◆ **biti brezperspektiven** □ ekspr. **biti brez perspektive**

GLEJ ŠE brezizhoden

brezperspektívnost -i ž |stanje, pri katerem ni utemeljeno, upravičeno upanje v ugodni potek, izid| *biti odgovoren za brezperspektivnost, v kateri se je znašlo podjetje* □ **neperspektivnost** □ knj.izroč. **brezizglednost** □ ekspr. **brezup** □ ekspr. **brezupnost**
GLEJ ŠE brezizhoden

brezpilótni -a -o prid. ► letalo •2

brezpilótnik -a m ► letalo •2

brezpláčni -a -o prid. ► časopis • | vozovnica •2 | vstopnica •

brezpláčnik -a m ► časopis •

brezpláčno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje ne vključuje plačila| *Revijo prejema brezplačno* □ **zastonj**² □ knj.izroč. **gratis** □ star. **vbogajme**² *jesti vbogajme* □ zastar. **zabadava delati kaj zabadava** □ star. **za boglonaj**

brezpláčnost -i ž |dejstvo, da dejanje, stanje ne vključuje plačila| *brezpláčnost zdravljenja* □ knj.izroč. **zastonjskost**

brezplóden -dna -o prid. ► brezkoristen | nesmiseln 2 | neuspešen | ploden 3

brezplódnost -i ž ► brezkoristnost

brez podláge povdk. zv. ► neutemeljen

brezpokójen -jna -o prid. ► nemiren 1

brezpomémben -bna -o prid. ► nepomemben

bréz poména povdk. zv. ► nepotreben | po nepotrebem

bréz pomišljanja nač. prisl. zv. |izraža, da kdo v svojem ravnanju, mišljenju ne upošteva nobenih omejitev| *brez pomišljanja zaupati komu* □ **brez obotavljanja** □ **brez oklevanja** □ ekspr. **naravnost**² *Ni mu treba kar naravnost verjeti*

brezpomóčen -čna -o prid. ► neboljjen | nemočen¹

brezpomóčno prisl. ► neboljeno

brezpomóčnost -i ž ► nemoč

brez pomúde prisl. zv. ► takoj 1

brezpóseln -a -o povdk. ► zaposlen 2

brezpóselnež -a m ► brezposelni¹

brezpóselni¹ -ega m |kdor je brez stalnega dela, zaposlitve| *urad za brezposelne* □ **nezaposleni**¹ □ knj.izroč. **brezposelnež** □ knj.izroč. **brezposelnik** ■ protip. **zaposleni**

GLEJ ŠE zaposleni¹

brezpóselni² -a -o prid. |ki je brez stalnega dela, zaposlitve| *brezposelni delavec* □ **nezaposleni**² ■ protip. **zaposleni**²

brezpóselnik -a m ► brezposelni¹

brezpóselnost -i ž |pojav, stanje, pri katerem je del ljudi brez stalnega dela, zaposlitve| *brezposelnost narašča* □ **nezaposlenost**

brez potrébe prisl. zv. ► po nepotrebem

brezprávje -a s ► brezpravnost

brezprávnost -i ž |stanje brez pravic| *odpraviti brezpravnost* □ knj.izroč. **brezpravje**

brez predáha prisl. zv. ► nenehno

brez predíha prisl. zv. ► nenehno

brezpredméten -tna -o prid. ► nepotreben | nesmiseln 2 | neutemeljen

brezpredmétni -a -o prid. ► abstraktni | neutemeljeni | slikarstvo •1

brez predsódkov prisl. zv. ► svobodno

brez premísleka prisl. zv. ► nepremišljeno

brez premôra prisl. zv. ► nenehno

brez prenéha prisl. zv. ► nenehno

brez prenéhanja prisl. zv. ► nenehno

brez prenehljája prisl. zv. ► nenehno

brez preslédká prisl. zv. ► nenehno

brez prestánka prisl. zv. ► nenehno

brez prikrívanja prisl. zv. ► iskreno

brez primére prisl. zv. ▶ odličen | zelo 1
brezpriméren -rna -o prid. ▶ velik 5
brezprimérno prisl. ▶ zelo 1
brezprípónski -a -o prid. ▶ glagol ♦1
brez prisíle prisl. zv. ▶ prostovoljno
brezprizíven -vna -o prid. ▶ dokončen | strog 2
brezprizívni -a -o prid. ▶ prepričani
brezprizívno prisl. ▶ dokončno | strogo
brezprizórni -a -o prid. ▶ brezdovski
brezprostórje -a s ▶ brezprostorskost | neskončnost
brezprostórnost -i ž ▶ neskončnost
brezprostórskost -i ž um. | neodvisnost od prostora | *brezprostorskost slikarske kompozicije* □ um. **brezprostorje**
brezprístni -a -o prid. ▶ rokavice ♦1
brezprístniki -ov m mn. ▶ rokavice ♦1
brezrádosten -tna -o prid. ▶ nevesel
brezrazródni -a -o prid. ▶ družba 1♦1
brezródje -a s ▶ anarhija
brezrépec -pca m ▶ letalo ♦3
brezrépi -a -o prid. ▶ letalo ♦3
brez rezérve prisl. zv. ▶ popolnoma
brezrokávec -vca m ▶ brezrokavnik
brezrokávník -a m | jopica ali pulover brez rokavov | *pletен brezrokavnik* □ knj.izroč. **brezrokavec**
brezsèn -snà m ▶ nespečnost
brezskríben -bna -o prid. | [ki ne čuti skrbi] *brezskrben človek* □ knj.izroč. **brezbrižen** □ star. **lahkosrčen** □ zastar. **nebrížen** □ zastar. **neskrben** ♦ biti brezskrben □ biti brez skrbi
brez skrbí¹ prisl. zv. ▶ brezskrben ♦ | skrbeti 4
brez skríbi² povdk. zv. ▶ brezskrbno
brezskrbnež -a m ekspr. | človek, ki ne čuti skrbi | *Ostal je vedno enak brezskrbnež* □ knj.izroč. **brezbrižnež**
brezskrbno nač. prisl. | izraža, da kaj poteka, se dogaja z odsotnostjo tega, kar povzroča skrbi | *brezskrbno spat* □ knj.izroč. **brezbrižno** □ ekspr. **brez skrbi²**
GLEJ ŠE živeti 4♦1
brezskrbnost -i ž | dejstvo, da kdo ne čuti skrbi | *Njegova brezskrbnost jo je dražila* □ knj.izroč. **brezbrižje** □ knj.izroč. **brezbrižnost** □ zastar. **nebrížnost** □ zastar. **neskrbnost**
brez skrúpulov prisl. zv. ▶ brezobzirno
brezskrupulózen -zna -o prid. ▶ brezobziren
brezskrupulóznost -i ž ▶ brezobzirnost
brez slepomíšenja prisl. zv. ▶ iskreno
brezslíšen -šna -o prid. ▶ neslišen
brezsmíseln -a -o prid. ▶ nesmiseln 1, 2
brezsmíselno prisl. ▶ nesmiselno
brez smísla prisl. zv. ▶ nepotreben | nesmiselno
brezsmótrn -a -o prid. ▶ nesmiseln 2
brezsmótrni -a -o prid. ▶ brezciljni | nesmotrni
brezsnóvni -a -o prid. ▶ nesnovni
brezspólni -a -o prid. ▶ cvet ♦3
brezsrámen -mna -o prid. knj.izroč. | [ki ne (ob)čuti sramu] *brezsramna ženska* □ zastar. **brezstiden**
GLEJ ŠE brezobziren | brezvesten | nesramen 1
brezsrámnost -i ž knj.izroč. | dejstvo, da kdo ne (ob)čuti sramu | *Njegova brezsravnost presega vse meje* □ zastar. **brezstidnost**
GLEJ ŠE brezvestnost | nesramnost 1
brezsrčén -čna -o prid. ▶ neusmiljen¹
brezsrčénež -a m ▶ neusmiljenec
brezsrčník -a m ▶ neusmiljenec

brezsrčno prisl. ▶ neusmiljeno¹
brezsrčnost -i ž ▶ neusmiljenost
brezstebêlni -a -o prid. ▶ trobentica
brezstíden -dna -o prid. ▶ brezobziren | brezsramen | brezvesten | nesramen 1
brezstídnost -i ž ▶ brezsravnost | brezvestnost | nesramnost 1
brezstrásten -tna -o prid. ▶ nestrasten
brezštévílni -e -a prid. ▶ mnogi³
brezšúmen -mna -o prid. ▶ neslišen
breztákten -tna -o prid. ▶ neobziren
breztelésni -a -o prid. ▶ bitje² ♦1 | nesnovni
brez težáv prisl. zv. ▶ neovirano | z lahkoto
breztéžen -žna -o prid. ▶ lahčen
breztéžni -a -o prid. ▶ breztežnost | prostor ♦1
breztežnost -i ž fiz. | stanje, v katerem navidezno ne deluje težnost | *privajanje na breztežnost* □ fiz. **breztežno stanje** □ fiz. **breztežnostno stanje**
GLEJ ŠE lahkost
breztežnostni -a -o prid. ▶ breztežnost | prostor ♦1
breztvárni -a -o prid. ▶ nesnovni
brezúm -a m ▶ brezumje
brezúmen -mna -o prid. ▶ neumen¹
brezúmje -a s knj.izroč. | stanje, v katerem kdo ne ravna v skladu z razumom, pametjo | *Vse, kar je storil, je storil v brezúmju* □ knj.izroč. **brezum** □ knj.izroč. **brezumnost**
brezúmno prisl. ▶ zelo 2, 3
brezúmnost -i ž ▶ brezumje | neumnost¹ 1
brezúp -a m ▶ brezperspektivnost | obup
brezúpen -pna -o prid. ▶ brezizhoden | brezperspektiven
brezúpje -a s ▶ obup
brezúpanež -a m ▶ obupanec
brezúpnost -i ž ▶ brezperspektivnost | obup
brez usmíljenja prisl. zv. ▶ neusmiljeno¹
brez uspéha prisl. zv. ▶ zaman²
brezuspéšen -šna -o povdk. ▶ neuspešen | zaman²
brezustávni -a -o prid. ▶ doba ♦2 | stanje ♦2
brezustávnost -i ž ▶ stanje ♦2
brezvérec -rca m ▶ ateist
brezvérije -a s ▶ ateizem
brezvérika -e ž ▶ ateistka
brezvéрни -a -o prid. ▶ ateistični
brezvérnost -i ž ▶ ateističnost | ateizem
brezvérski -a -o prid. ▶ ateistični
brezvérstvo -a s ▶ ateizem
brezvésten -tna -o prid. | [ki ne čuti moralne odgovornosti, krivde zaradi delovanja, mišljenja, nasprotnega splošnočloveškim načelom dobrega] *brezvesten oderuh* □ knj.izroč. **brezsramen** □ zastar. **brezstiden**
GLEJ ŠE malomaren
brezvéstnež -a m ekspr. | človek, ki ne čuti moralne odgovornosti, krivde zaradi delovanja, mišljenja, nasprotnega splošnočloveškim načelom dobrega | *dobičkaželjni brezvestneži* □ star. **brezvestnik**
brezvéstník -a m ▶ brezvestnež
brezvéstno prisl. ▶ malomarno
brezvéstnost -i ž | dejstvo, da kdo ne čuti moralne odgovornosti, krivde zaradi delovanja, mišljenja, nasprotnega splošnočloveškim načelom dobrega | *svariti pred brezvestnostjo oderuhov* □ knj.izroč. **brezsravnost** □ zastar. **brezstidnost**
GLEJ ŠE malomarnost

brezvétrje -a s |stanje, vreme brez vetra| *Zavladalo je popolno*

brezvetrje □ knj.izroč. **brezvetrnost** □ star. *tihota* □ knj.izroč. *zatišje*

brezvétrnost -i ž ▶ brezvetrje

brezvézen -zna -o prid. ▶ brezvezen

brezvézje -a s lit. |nizanje, naštevanje besed ali stavkov brez veznikov| *brezvezje in mnogovezje* □ lit. *asindeton*

brezvéznik -a m ▶ neveden 1 povdk. | vsakdo

brezvládje -a s |stanje v državi brez prave oblasti| *Nastopilo je brezvládje* □ *anarhija*

GLEJ ŠE *zmeda*

brezvoljnost -i ž psiht. |bolezensko pomanjkanje volje| *bolezenski znaki pri brezvoljnosti* □ psiht. *abulija* □ psiht. *stupor*

GLEJ ŠE *mrtvilo 2*

brezvreténčar -ja m ▶ nevreténčar

brezvebinsko prisl. ▶ prazno

brezzakonitost -i ž ▶ brezzakonje

brezzakónje -a s knj.izroč. |stanje brez zakonov, predpisov| *strah pred brezzakonjem* □ knj.izroč. **brezzakonitost**

brez zamére medm. zv. ▶ oprostiti 2

brezzavésten -tna -o prid. ▶ nezavesten

brezzavéstni -a -o prid. ▶ nezavestni²

brez zavlačévánja prisl. zv. ▶ takoj 1

brezzemlják -a m knj.izroč. |kmetijski delavec brez zemlje| *razdeliti zemljo med brezzemljake* □ publ. **brezzemljaš**

brezzemljáš -a m ▶ brezzemljak

brez značájen -jna -o prid. ▶ neznačájen

brez značájnež -a m ▶ neznačájen povdk.

brez značájnost -i ž ▶ neznačájnost

brezzóbi -a -o prid. ▶ kit¹ •1

brezráčni -a -o prid. ▶ prostor •2

brezvézen -zna -o prid. knj.izroč. |ki je brez smiselne, medsebojne zveze| *izgovarjati brezvezne besede* □ publ. **brezvezen** □ knj.izroč. **nezvezen**

brežžénstvo -a s ▶ celibat

brežžíčni -a -o prid. ▶ radiotelefon | radiotelefonija | radiotelegraf | radiotelegrafija | radiotelegram

bréžec -žca m ▶ breg 2

bréžen -žna -o prid. ▶ strm²

brežič -iča m ▶ breg 2

brežína -e ž ▶ breg 1, 2 | strmina

bréžnat -a -o prid. ▶ strm²

brgéše -és ž mn. ▶ bregéše

brglez¹ -a m ▶ ptica pp 3

brglez² -a m ▶ vrtavka

brglún -a m ▶ riba 1 pp 3 | sardon

brńhek -hka -o prid. ▶ čeden

brídek -dka -o prid. ▶ grenek 1, 2 | žalosten 2, 3

bríder -ja m ▶ reaktor •

brídka -e ž ▶ grenka

brídki -a -o prid. ▶ razpelo

brídko prisl. ▶ grenko² | zelo 3 | žalostno¹

brídkóba -e ž ▶ grenkost²

brídkóben -bna -o prid. ▶ žalosten 2, 3

brídkóst -i ž ▶ grenkoba | grenkost²

brídkósten -tna -o prid. ▶ grenek 2 | žalosten 2, 3

bríga -e ž ▶ skrb | skrbeti 2, 3

brigáda -e ž ▶ borec •1

brigadír -ja m |kdor dela v delovni brigadi| *Med brigadíri je bilo največ študentov* □ knj.izroč. **brigadnik**

brigadírka -e ž |ženska, ki dela v delovni brigadi| *brigadíri in brigadírke* □ knj.izroč. **brigadnica**

brigádnicá -e ž ▶ brigadirka

brigádnik -a m ▶ brigadir

brigánt -a m ▶ razbojnik | ropar

brígati -am nedov. ▶ tikati se² | zanimati 2

brígati se -am se nedov. ▶ meniti se | skrbeti 2, 3

briggsov -a -o [briksov-] prid. ▶ logaritem •1

bríht -i ž ▶ pamet | razum 1

bríhta -e ž ▶ bistrost

bríhtati -am nedov. ▶ buditi 2

bríhtati se -am se nedov. ▶ razvijati se 4

bríhten -tna -o prid. ▶ bister

bríhtnež -a m ▶ bister povdk. 1

bríhtno prisl. ▶ bistro²

bríhtnost -i ž ▶ bistrost

brikét -a m teh. |v določeno obliko stisnjeni gorljivi material| *predelati premogov prah v brikete* □ *pelet* □ *peleta* □ teh. *stisnjenec*

briljánt -a m ▶ diamant

briljánten -tna -o prid. ▶ izreden

briljírati -am nedov. ▶ blesteti

brín brína m |zimzeleni iglasti grm z drobnimi jagodami| *Koza je obirala brín* □ nar. *borovica* □ knj.izroč. *brina* □ nar. *smolovec*

brína -e ž ▶ brin | smreka

brínét -a m ▶ rjavolasec

brínéta -e ž ▶ rjavolaska

brínéten -tna -o prid. ▶ rjavolasc

brínétka -e ž ▶ rjavolaska

brínirati -am nedov. in dov. *kaj* teh. |prekrivati, prekriti kovinske predmete s tanko, temno plastjo kovinskega oksida| *brínirati ohišje aparata* □ teh. *brónirati*

brínje -a s ▶ grmovje •2

brínov -a -o prid. ▶ grm •2 | grmovje •2 | les •8 | palica •9

brínovček -čka m ▶ brinovec

brínovec -vca m |žganje iz brinovih jagod| *kuhati brínovec* □ ekspr. **brínovček** □ nar. **smolovec**

brínovína -e ž ▶ les •8

brínovka -e ž ▶ palica •9 | ptica pp 8

bríožój -a m ▶ mahovnjak

brisač -a m ▶ brisalec

brisača -e ž |kos blaga pravokotne oblike za brisanje telesa|

frotirati se z grobo brisačo □ knj.izroč. **briska** □ nar. **brislja** □ nar. **obrisača** □ zastar. **otirač** □ zastar. **otirača** □ knj.izroč. **otiralka** |**frotirka** |**brisača** iz *frotirja*

GLEJ ŠE *frotirka*

brísálec -lca m |priprava za brisanje avtomobilskih stekel| *vklučiti brísalce* □ knj.izroč. **brisač**

brísálka -e ž |kos blaga pravokotne oblike za brisanje posode| *z brisalko pobrisati posodo* □ *kuhinjska krpa* □ pog. *kuhinjska cunjá*

□ pog. **servet** □ pog. **serveta** □ knj.izroč. **servieta**

GLEJ ŠE *brisača*

brísanje -a s |drgnjenje česa, zlasti s tkanino, da postane čisto, suho| *brísanje z brisačo* □ *otiranje*

brísati bríšem nedov. *kaj* |delati, povzročati, da kaj, zlasti na kaki površini ni več vidno| *Veter bríše stopinje* □ **zabrisovati** □ knj.izroč. **izbrísavati** □ knj.izroč. **izbrísovati** □ knj.izroč. **zabrisavati**

• **brísati solze** □ ekspr. *sušiti solze*

GLEJ ŠE *izbrísati* • | *tepsti*

brísati si bríšem si nedov. *kaj* |izraža, da kdo kaj odstranjuje s površine svojega telesa z drgnjenjem, zlasti s tkanino| *brísati si potno čelo* □ *otirati si*

GLEJ ŠE *usekovati se*

brísavica -e ž ▶ sapa | veter

briskánten -tna -o prid. ▶ brezobziren | oster 3

brislja -e ž ▶ brisača

británka -e ž ▶ cigara pp

británski -a -o prid. ▶ funt •

brítev -tve ž ▶ nož •6

briti brijem nedov. ▶ norčevati se | pihati 1 | šaliti se 1, 2

briti se brijem se nedov. |odstranjovati si dlake zlasti z obraza z rezanjem dlak tik ob koži| *Vsak dan se brije* □ pog. *razirati se*

britje -a s ▶ krema 1•1

britof -a m ▶ pokopališče | trebuh 1

brítvica -e ž |ostro rezilo za britje| *Tovarna izdeluje tudi britvice*

□ pog. *klinica* □ pog. *žiletka*

GLEJ ŠE NOŽ •6

brívnik -a m ▶ aparat •2

brívski -a -o prid. ▶ aparat •2 | krema 1•1

brízg -a m |hiter, močen curek| *Pri molži je s posodo prestrezala*

brizge mleka □ *brizgljaj* □ knj.izroč. *štrc*

brízga -e ž ▶ brizgalka

brízgalica -e ž ▶ brizgalka

brízgálka -e ž |priprava za vbrizgavanje snovi v telo| *Bolničarka*

pripravlja brizgalko □ *brizga* □ knj.izroč. *brizgalica* □ zastar. *brizglja*

□ knj.izroč. *vbrizgalka*

GLEJ ŠE brizgalna

brízgálna -e ž |stroj ali priprava za gašenje ognja| *gasilka*

brizgalna □ zastar. *brizgalka* □ zastar. *brizgalnica*

◆ *motorna brizgalna* □ prakt. sp. *motorka*

brízgální -a -o prid. ▶ tiskalnik •1

brízgálnica -e ž ▶ brizgalna | škropilnica

brízgálnik -a m agr. |priprava za vbrizgavanje tekočin v zemljo|

uporaba brizgálnikov v kmetijstvu □ agr. *injektor*

GLEJ ŠE tiskalnik •1

brízganec -nca m |vino z mineralno vodo ali sodavico| *Želite*

vino ali brizganec □ nar. *škropec* □ nekjn. pog. *špricar*

◆ *šoferski brizganec* □ pog. *musolini* □ pog. *šoferski*

brízgati -am nedov.

1. |teči, iztekati v močnem curku| *Kri brizga iz žile*

□ nekjn. pog. *špricati* □ knj.izroč. *štrcati* □ knj.izroč. *štrkati*

2. |zaradi sile, pritiska hitro se razprševati| *Vrelci tople vode so*

brizgali v zrak □ *prhati* □ ekspr. *prskati*

GLEJ ŠE močiti pp | obrizgavati

brízglja -e ž ▶ brizgalka

brízgljáj -a m ▶ brizg

brízgniti -em dov.

1. |izteči, izliti se v močnem curku| *Kri je brizgnila iz rane*

□ ekspr. *brljuzgniti* □ knj.izroč. *šikniti* □ nekjn. pog. *špricniti* □ knj.izroč. *štrcniti*

□ knj.izroč. *štrkniti*

2. *kaj* |v močnem curku izpustiti kaj tekočega| *brizgniti slino iz*

ust □ *izbrizgniti* □ nekjn. pog. *špricniti* □ knj.izroč. *štrcniti* □ knj.izroč. *štrkniti*

brížen -žna -o prid. ▶ skrben 1

brížínski -a -o prid. ▶ spomenik •2

brížno prisl. ▶ skrbno

brížnost -i ž ▶ skrbnost

brjár -ja m ▶ plesišče

brík -a m ▶ črnika • | vihati •

brkáč -a m ekspr. |kdor ima (velike) brke| *stari brkač* □ ekspr. *brkež*

GLEJ ŠE som

brkást -a -o prid. ▶ brkat

brkàt -áta -o prid. |ki ima (velike) brke| *brkat moški* □ knj.izroč. *brkast*

brkátí¹ -a -o prid. ▶ nagelj •1 | ptica pp 10

brkátí² -am nedov. ▶ brskati

brkci -ev m mn. ▶ brčice

brke brk ž mn. ▶ brki 1, 2

brkež -a m ▶ brkač

brki -ov m mn.

1. |dlaka pod nosom| *Brki mu že poganjajo* □ *brke* □ šalj. *brklje*

□ nar. *ruse* □ zastar. *vosi*¹ □ zastar. *vosi*² □ *brčice* ↗

2. |daljša dlaka nad gobcem živali| *Brki na gobcu so zelo občutljivi*

vi □ *brke* □ knj.izroč. *baruse* □ nar. *ruse*

brkice -ic ž mn. ▶ brčice

brklja -e ž ▶ noga 1

brkljálnik -a m ▶ brskalnik

brkljaríja -e ž ▶ drobnarija

brkljáríti -im nedov. ▶ brkljati

brkljáríti -ám nedov. ekspr. |biti zaposlen z drobnimi malo po-

membnimi, nepomembnimi deli| *brkljati okrog hiše* □ *brnjati*

□ ekspr. *brkljariti* □ ekspr. *onegaviti* □ ekspr. *šariti*

GLEJ ŠE stikati²

brklje -kelj ž mn. ▶ brki 1

brkónčica -e ž ▶ trobentica

brlénje -a s |slabo, medlo svetenje| *pisati ob brljenju sveče*

□ *mrlenje*

brléti -ím nedov. |oddajati, dajati neizrazito, slabo svetlobo| *Ob*

njeni postelji je brlela lučka □ *mrleti* □ ekspr. *brlikati* □ ekspr. *medleti*

□ zastar. *mežati* *Zvezde so mežale v bližnjem tolmunu* □ ekspr. *mrlikati*

□ knj.izroč. *svetleti* *Brlivka svetli*

GLEJ ŠE bedeti

brlévka -e ž ▶ brlivka 1

brléz -a m ▶ vrtavka

brlíka -e ž ▶ brlivka 1

brlíkati -am nedov. ▶ brleti

brlívka -e ž

1. |preprosta svetilka, navadno na olje| *Brlivka utripa pred sliko*

□ nar. *brlevka* □ nar. *brlika* □ knj.izroč. *brljavka* □ star. *leščerba*

2. ekspr. |luč, ki slabo, medlo sveti| *Pri taki brlivki se ne da brati*

□ ekspr. *leščerba*

GLEJ ŠE svetilka •6

brlízg -a m ▶ pisk

brlízganje -a s ▶ piskanje

brlízgati -am nedov. ▶ piskati 2 | žvižgati 1•

brlízgniti -em dov. ▶ bzikniti | piskniti | zažvižgati •

brljáv -áva -o prid. ekspr. |ki slabo, medlo sveti| *brati pri brljavi luči*

□ slabš. *krmežljav*

GLEJ ŠE medel | slaboviden

brljávec -vca m ▶ slabovidni

brljávka -e ž ▶ brlivka 1

brljávo prisl. ▶ medlo

brljávost -i ž ▶ slabovidnost

brljúzga -e ž ▶ brozga 1

brljúzgast -a -o prid. ▶ plundrast

brljúzgati -am nedov. ▶ brozgati 1

brljúzgniti -em dov. ▶ brizgniti 1

brlóg -óga m

• 1. *jazbečji brlog* □ zastar. *jazba* □ *jazbina* 2. *lisičji brlog* □ *lisičina*

3. *medvedji brlog* □ *medvednica* 4. *volčji brlog* □ *volčina* □ *volčnica*

GLEJ ŠE jazbina | luknja 2 | skrivališče

brlógar -ja m ▶ medved 1•2

brlóžina -e ž ▶ luknja 2

brm posnem. medm. |posnema ropot, drdranje| *Brm, brm, je drsal z avtomobilčkom po tleh* □ **brr** □ **dr** □ **rrr**

brna¹ -e ž nardp. |šema, ki predstavlja dvonogo ali četveronogo žival| *voditi brno v pustnem sprevodu* □ nardp. **gambela** □ nardp. **kamela** □ nardp. **košuta** □ nardp. **rusa**¹

brna² -e ž ► črnica

brnênje -a s |oddajanje enakomerno se tresočega zvoka| *brnenje motorja* □ knj.izroč. **brnež**

brnêti -im nedov. |oddajati enakomerno se tresoči zvok| *Brzjavne žice brnijo v vetru* □ knj.izroč. **vrčati** □ **pobrnevati** |v presledkih brneti|

brnež -a m ► brnenje

brnistra -e ž bot. |šibasta obmorska grmičasta rastlina z rumenimi cveti| *opojni vonj brnistre* □ bot. **metličevje** □ bot. **navadna žuka** □ bot. **žuka** □ poljud. **žukovina**

brnjâti -âm nedov. ► brkljati

brôč brôča m ► brošč

brôčiti -im nedov. ► barvati

brôd -a m |splav ali čoln za prevoz čez vodo| *Brod drsi čez vodo* □ zastar. **pruka** □ **brodek** |majhen brod| **GLEJ ŠE** brodišče | ladja

brodâr -ja m ► brodnik | mornar | podjetje ♦8

brodâriti -im nedov. ► pluti

brodârski -a -o prid. ► poklic ♦1 | vodja 1♦2

brodârstvo -a s ► brodnništvo | pomorstvo

brôdek -dka m ► brod

brodišče -a s |kraj, kjer je voda tako plitva, da se da bresti| *plitvo brodišče* □ **brod** □ knj.izroč. **pregaz** **GLEJ ŠE** pristanišče

broditi bródim nedov. |premikati prste, roke v čem gostem| *broditi z rokami po laseh* □ knj.izroč. **bresti** **GLEJ ŠE** bresti | hoditi 1 pp 3 | pluti | tavati 1

brodljâti -âm nedov. ► brbotati

brodnik -a m |kdor kaj prevaža z brodom| *Brodnik jih je prepeljal čez reko* □ **brodar** **GLEJ ŠE** mornar

brodnîški -a -o prid. ► poklic ♦1

brodnîstvo -a s |opravljanje poklica brodnika| *Zaradi starosti je prepustil brodnîstvo sinu* □ **brodarstvo**

brôdnja -e ž ► bređenje

brodolôm -ôma m |uničenje, potopitev ladje na morju| *Ladji grozi brodolom* □ knj.izroč. **ladjelom** **GLEJ ŠE** propad

brodôvje -a s ► ladjevje 2

brogovîta -e ž bot. |grm z belimi cveti v socvetju in rdečimi jagodami| *Na robu gozda je cvetela brogovita* □ nar. **kačji les** □ bot. **kozja pogačica** □ nar. **tršljika**

bròj brôja m ► številka | število 1

brójanice -ic ž mn. ► venec •

bróжити -im nedov. ► šteti 1, 2

brôjler -ja m agr. |za zakol namenjeni, farmsko gojeni piščanec| *reja brojlerjev* □ agr. **pohanec**

brokâtast -a -o prid. ► brokaten

brokâten -tna -o prid. |ki je iz brokata| *brokatno pregrinjalo* □ **brokatabast**

bróker -ja m ► posrednik ♦1

brókola -e ž ► brokoli

brókoli -ja m |cvetači podobna sredozemska kulturna rastlina ali njeno omeseno socvetje| *glavica brokolija* □ knj.izroč. **brokola**

bróm -a m ► bromid •

bromíd -a m

• kem. kalijev bromid □ pog. brom □ zastar. bromkalij

brómkalij -a m ► bromid •

brôn bróna m

1. |zlitina bakra in drugih kovin| *ulivati bron* □ **bronovina**

□ knj.izroč. **bronec** □ knj.izroč. **bronsa**

2. um. |umetniški izdelek iz bron| *Na razstavi je bilo največ bronov* □ knj.izroč. **bronsa**

GLEJ ŠE medalja ♦1

brônast -a -o prid. |ki je iz bron| *bronasta posoda* □ **brončen** □ **bronen**

brônasti -a -o prid. ► medalja ♦1 | odlitek pp

brončén -a -o prid. ► bronast

brónčni -a -o prid. ► barva 1♦2

brônc -nca m ► bron 1

bronén -a -o prid. ► bronast

brónhij -a m ► sapnica 1 | vnetje ♦2

brónhítis -a m ► vnetje ♦2

brónhopnevmonîja -e ž ► pljučnica

bronírati -am nedov. in dov. ► brinirati

bronovína -e ž ► bron 1

brónsa -e ž

• bakrova bronsa □ zlata bronsa

GLEJ ŠE bron 1, 2

brónsni -a -o prid. ► barva 1♦2

brontozáver -vra m ► plazilci pp

brôša -e ž ► broška

brôšč brôšča m bot. |rastlina z rdečim barvilom v koreniki| *barvilo iz brôšča* □ bot. **barvilni brošč** □ nar. **broč**

brošírani -a -o prid. ► knjiga ♦5

brôška -e ž |okrasna zaponka za na prsi| *pripeti si broško iz belega zlata* □ knj.izroč. **brôša** □ knj.izroč. **napsna zaponka**

brôšúra -e ž |broširana knjiga, navadno tanjša| *izdati, založiti brôšuro* □ **brôšurica** |majhna brôšura|

brôšúrica -e ž ► brôšura

brôvning -a m ► pištola pp

brôzga -e ž

1. |z vodo prepojeni sneg| *Sneg se je spremenil v brozgo* □ **snežna brozga** □ ekspr. **brljuzga** □ ekspr. **brozgalica** □ ekspr. **mečava**¹ □ zastar. **obloda** □ knj.izroč. **plodra** □ pog. **plundra** □ ekspr. **žlabudra** □ nar. **žlavsa** □ ekspr. **žlobodra** □ ekspr. **žlobudra** □ zastar. **žlomarica**

2. ekspr. |slaba pijača| *Nerad pije to brozgo* □ slabš. **čobodra**

□ ekspr. **godlja** □ zastar. **obloda** □ nar. **pikola** □ slabš. **podčepina**

□ slabš. **žlabudra** □ slabš. **žlobodra** □ slabš. **žlobudra**

• agr. **bordojska brozga** □ agr. **bordoška brozga**

GLEJ ŠE sodrga

brôzgalica -e ž ► brozga 1

brôzgast -a -o prid. ► plundrast

brôzгati -am nedov.

1. |hoditi po čem mokrem in udirajočem se| *brozгati po močvirju* □ knj.izroč. **brljuzgati** □ star. **perušati**

2. |riti, mešati z rokami, nogami| *Otroci brozгajo po mlakuži* □ knj.izroč. **brazdati**² □ ekspr. **pacati**² □ ekspr. **packati**

brír razpolož. medm. |izraža hud mraz| *Brr, kako je danes mraz* □ **huj** □ **huš**

GLEJ ŠE brm | fuj | hu 2

brskálec -lca m rač. |kdor pregleduje strani na svetovnem spletu| *izurjeni brskalci po internetu* □ rač., žarg. **deskar** □ rač., žarg. **srfar** □ rač., žarg. **surfer**

brskálnik -a m rač. |program za pregledovanje strani na svetovnem spletu| pridobiti zmogljiv brskálnik □ ekspr. brkljalnik □ rač. spletni brskálnik

brskati -am nedov. po čem |razkopavati s kremplji, prsti| Kokoši brskajo po gnoju; Otrok brska po pesku □ bezati □ ekspr. brbati □ nar. brkati² □ knj.izroč. peččati²

♦ ekspr. brskati po internetu □ rač., žarg. deskati po internetu □ rač., žarg. surfati po internetu

GLEJ ŠE iskati 1, 2 | stikati²

brskniti -em dov. ▶ brsniti

brsniti -em dov. kaj |s prsti sunkovito odriniti| brsniti svinčnik z mize □ brskniti

brst¹ -a m |nastavek lista, poganjka, komaj razvit iz popka| Na drevju že poganjajo brsti □ brst² □ brstič |majhen brst|

GLEJ ŠE brsteti | vzbrsteti

brst² -i ž ▶ brst¹ | brstenje 1 | dračje

bršten -tna -o prid. ▶ bujen 1

brstênje -a s

1. |stanje nastajanja brstov| Drevje je treba škropiti pred brstenjem □ brst² čas nove brsti

2. biol. |nespolno razmnoževanje nižjih organizmov| brstenje rastlin □ biol. brstitev

brstéti -ím nedov. |biti v stanju nastajanja brstov| Drevje že brsti □ delati brste □ gnati □ knj.izroč. brstiti se □ star. izpehavati

brstič -íča m ▶ brst¹

brstíče -a s ▶ brstje

brstíčnat -a -o prid. ▶ brstnat

brstíčni -a -o prid. ▶ ohrovt •1

brstíka -e ž ▶ mladika

brstítev -tve ž ▶ brstenje 2

brstíti se -ím se nedov. ▶ bahati se | brsteti

brstje -a s |več brstov, brsti kot celota| Vse brstje je pozeblo □ brstíče

GLEJ ŠE dračje

brstnat -a -o prid. |ki je poln brstov| brstnato drevje □ brstíčnat

brstnati -a -o prid. ▶ ohrovt •1

brstnica -e ž nav. mn., bot. |rastline, ki imajo korenine, steblo in liste| razvoj brstnic □ bot. stebelnica

brščíka -e ž ▶ beluš •1

bršlín -a m ▶ bršljan

bršlínka -e ž ▶ bršljanka

bršlján -a m |drevju škodljiva rastlina z zimzelenimi listi| Bršljan se vzpenja po deblu □ bršlín

bršljánasti -a -o prid. ▶ bršljanka

bršljánka -e ž vrtn. |bršljanu podobna lončna rastlina z živobarvnimi cveti| Na oknu cvetijo bršljanke □ vrtn. bršlinka □ vrtn. bršljanasta pelargonija □ vrtn. viseča pelargonija

brtávs -a m ▶ kos¹

brtvíti -ím nedov. ▶ tesniti

brucelóza -e ž med., vet. |kužna bolezen goveda, drobnice in prašičev, ki se prenaša tudi na človeka| Govedo je okuženo z brucelozo □ med., vet. bangova bolezen

brúcka -e ž šol., žarg. |slušateljica prvega letnika na univerzi| Pri predavanju je bilo največ bruck □ slabš. brucija □ slabš. bruculja

brúclja -e ž ▶ brucka

brucúlja -e ž ▶ brucka

bruhálni -a -o prid. ▶ sredstvo •4

bruhálnik -a m ▶ izvir 1 •1

bruhanje -a s ▶ slabo³ •1

brúhati -am nedov. kaj |spravljati iz svojega želodca| bruhati žolč; Ponesrečenec bruha □ bljuvati □ ekspr. klicati urha Ker je preveč pil, je kmalu klical urha □ vulg. kozlati □ šalj. peti rigoleto Preveč je pil, zdaj pa poje rigoleto □ knj.izroč. povračati □ star. spovračati

GLEJ ŠE izmetavati | udarjati 5

brúhniti -em dov.

1. kaj |izvreči iz želodca| bruhniti pijačo □ izbruhniti □ knj.izroč. izbljuniti

2. ekspr. |nenadoma, silovito se pojaviti, nastopiti| Para bruhne iz kotla □ ekspr. buhniti □ ekspr. bukniti □ ekspr. bušiti □ ekspr. bušniti □ ekspr. butniti

GLEJ ŠE udariti 4 | zajokati | zasmajati se

brúmen -mna -o prid. ▶ pobožen | prizadeven

brúmnost -i ž ▶ pobožnost

brúnarica -e ž |koča, hiša iz brun| postaviti brunarico sredi gozda □ star. kladara

brúnast -a -o prid. |ki je iz brun, brunc| brunasta brv □ brunčast

brúnce -a s |majhno bruno| hrastova brunca □ knj.izroč. brunec

brúnclj -clja m ▶ panj 2

brúnčast -a -o prid. ▶ brunast

brúnčevje -a s ▶ brunovje

brúnda -e ž ▶ dromlja

brúndanje -a s ▶ petje 1

brúndati -am nedov. |oglašati se z nizkim, mrmrajočim glasom| Medved zadovoljno brunda □ star. dromljati □ pobrudavati |v presledkih brundati|

GLEJ ŠE godrnjati | peti¹ 1 | peti¹ 1 pp 1

brúnec -nca m ▶ brunce

brúnik -a m ▶ drevak

brúno -a s |na dveh straneh obtesano deblo| iz brun narejena bajta □ nar. brvno □ brunce ↗

brúnovje -a s |več brun, bruna kot celota| črvivo brunovje lesene hiše □ knj.izroč. brunčevje

brús -a m |kamen ali priprava za ostrenje rezila| z nogo poganjati brus; potegniti z brusom po kosi □ knj.izroč. brusnik

GLEJ ŠE neroden² povdk. | nerodnež

brusáč -a m |delavec, obrtnik, ki ostri rezila| Brusáč je odprl delavnico □ brusilec

brusárstvo -a s ▶ obrt² 1 •2

brusáški -a -o prid. ▶ obrt² 1 •2

brusáštv -a s ▶ obrt² 1 •2

brusílec -lca m ▶ brusáč

brusílni -a -o prid. ▶ kamen¹ •1

brusíti¹ in brusíti -ím nedov. lov. |v zvezi z divjim petelinom peti

zaključni del svojega speva| Divji petelin brusi □ lov. klepati

□ lov. škripati

brusíti² in brusíti -ím nedov. ▶ dirjati | izboljševati 3 | pisati 2 | teči 1

brúsni -a -o prid. ▶ kamen¹ •1

brúsničevje -a s |grmičevje brusnic| pot skozi brusničevje □ brusniče

brúsniče -a s ▶ brusničevje

brusník -a m ▶ brus | kamen¹ •1

brúsni -em dov. ▶ izbrusiti¹

brúšenje -a s ▶ pila •

brutálen -lna -o prid. ▶ surov

brutálnjež -a m ▶ surov povdk. | surovež

brutálno prisl. ▶ surovo

brutálnost -i ž ▶ dejanje 1 pp 7 | nasilnost | surovost

brúto nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje ne vključuje zmanjšanja vsote za določeni znesek| *bruto izračunani dohodki* □ *brez odbitkov*

brútoregístrski -a -o prid. ▶ tona •

brútoteža -e ž |skupna teža blaga in embalaže| *brutoteža blaga* □ *kosmata teža* □ star. *nečista teža*

brútotóna -e ž ▶ tona •

brv -í ž |deska ali bruno za prehod čez vodo| *Čez potok drži brv* □ *brvica* |majhna brv|
• obl. *modna brv* □ obl. *revijska brv*
GLEJ ŠE most

brvica -e ž ▶ brv

brvno -a s ▶ bruno

brž -a -o prid. ▶ hiter 1, 2

bržda -e ž |železo pri uzdi, ki ga ima konj v gobcu| *potisniti konju brzdo v gobec* □ nar. *žvale*
GLEJ ŠE uzda

brždan -a -o prid. ▶ obvladan

brždanje -a s ▶ obvladovanje

brždanost -i ž ▶ obvladanost

brždati -am nedov. ▶ molčati 2 | obvladovati 1, 2

bržec -zca m ▶ brzovlak

bržen -zna -o prid. ▶ hiter 2

bržeti -ím nedov. ▶ minevati 1 | teči 2

brži¹ -ega m ▶ brzovlak

brži² -a -o prid. ▶ brzovlak

bržica -e ž |mesto v potoku ali reki, kjer skače voda čez kamenje in skale| *spuščati se čez bržice* □ geogr. *kaskada* □ geogr. *katarakt* |zlasti večja brzica|

bržina -e ž ▶ hitrost¹ | prestava

brzinómér -a m teh. |priprava za merjenje hitrosti| *Brzinomer je kazal že 180 kilometrov na uro* □ pomor. *log²* □ teh. *merilec hitrosti* □ teh. *merilnik hitrosti*
GLEJ ŠE merilnik •1

bržo prisl. ▶ hitro 1, 2

bržojádrnica -e ž ▶ jadrnica •

bržojáv -áva m ▶ aparat •15 | radiotelegraf | telegraf •2

bržojáviti -im dov. ▶ odgovoriti 1 •1 | telegrafirati 1, 2

bržojávka -e ž ▶ radiotelegram | telegram

bržojávljanje -a s ▶ telegrafiranje

bržojávljati -am nedov. ▶ telegrafirati 1, 2

bržojávni -a -o prid. ▶ aparat •15 | telegrafski

bržojávno prisl. ▶ odgovoriti 1 •1 | telegrafsko

brzokuhálni -a -o prid. ▶ ekonomlonec

brzoparílni -a -o prid. ▶ brzoparilnik

brzoparílnik -a m |velik lonec za hitro kuhanje ali parjenje| *stolitrski brzoparilnik* □ *brzoparilni lonec*

bržopárnik -a m ▶ parnik

bržopéti -a -o prid. ▶ zajec 1

bržopís -a m ▶ stenografija | tahigrafija

bržopísec -sca m ▶ stenograf

bržopotézni -a -o prid. ▶ turnir •

bržorézni -a -o prid. ▶ jeklo •1

bržostrélka -e ž |orožje s kratko cevjo, ki se samo polni in prazni in strelja zlasti v rafalih| *streljati z brzostrelko* □ *brzostrelna puška* □ voj. *avtomat¹* □ knj.izroč. *avtomatka* □ knj.izroč. *hitrostrelka*

bržostrélni -a -o prid. ▶ brzostrelka

bržostrúžni -a -o prid. ▶ jeklo •1

brzoték -éka m ▶ kurir

bržoturnír -ja m ▶ turnir •

bržovlák -a m |potniški vlak s pospešeno hitrostjo in s postanki samo na pomembnejših postajah| *Brzovlak prihaja na prvi tir* □ *brzi vlak* □ pog. *brzec* □ pog. *brzi¹* □ zastar. *naglič*

brž prisl. ▶ kmalu¹ | takoj 1, 2 | tik¹

bržčas člen. ▶ najbrž

bržda člen. ▶ najbrž

bržé prisl. ▶ prej²

bržíljka -e ž ▶ bazilika

brž ko vez. zv. ▶ ko¹ 2 | takoj ko

brž ko brž prisl. zv. ▶ čim prej

bržkone člen. ▶ najbrž

bržóla -e ž |praženi in dušeni goveji zrezek| *pripraviti bržolo* □ *bržolica*

bržólica -e ž ▶ bržola

bú medm. ▶ u | uf 1

búba -e ž
• zool. *mravljínčje bube* □ poljud. *mravljínčja jajca* □ *mravljínčja jajčeca*
GLEJ ŠE mesto¹ 3•

búban -a -o prid. ▶ bolan

búbati -am nedov. ▶ boleti 1

búbec -bca m ▶ fant 1

bubljáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 3

búcati -am nedov. ▶ zbadati 3

búc búc vevel. medm. |pri nagajivem zbadanju| *S prstom je podražil otroka: buc buc* □ *buci buci*

búci búci medm. ▶ buc buc

búcika -e ž ▶ glavica² •1

bucikáriti -im nedov. ▶ ribariti pp

búciikin -a -o prid. ▶ glavica² •1

búcniti -em dov. ▶ zbosti 3

búcniti se -em se dov. ▶ zbosti se

búča -e ž
1. |kulturna rastlina s plazečim se stblom in debelim sadom| *saditi buče* □ nar. *tikva* □ *bučka* ↗ □ *grljanka* ↗
PODPOMENKE jedilna buča, okrasna buča
2. |trebušasta posoda| *naliti vino v bučo* □ nar. *grča* □ nar. *grčka*
♦ kem. *destilacijska buča* □ kem. *destilirka* □ knj.izroč. *prekapnica*
GLEJ ŠE glava | nenadarjen ♦ | prebrisan povdk. 2 | tepen

bučáti -ím nedov. |dajati močne, zamolkle glasove| *Vihar buči* □ nar. *gučati*

búček -čka m ▶ deček¹

bučéla -e ž ▶ čebela

búčen -čna -o prid. |ki je zelo dobro slišen| *bučen smeh* □ ekspr. *buren¹* □ ekspr. *donebesen* □ evfem. *glasen* □ ekspr. *grmeč* □ ekspr. *gromek* □ knj.izroč. *gromoglasen* □ zastar. *gromoten* □ knj.izroč. *gromoven* □ ekspr. *gromovit* □ ekspr. *gromovniški* □ ekspr. *gromski* □ knj.izroč. *hrumen* □ ekspr. *hrupen* □ ekspr. *huronski* □ knj.izroč. *stentorski* *stentorski glas* □ zastar. *urnebes* ■ protip. *tih*
GLEJ ŠE tih 2

búčica -e ž ▶ bister povdk. 1 | bučka 1

búčka -e ž
1. |majhna buča| *buče in bučke* □ ekspr. *bučica*
2. |mlada, nedorasla jedilna buča| *kupiti bučke* □ nar. *cuketa*
GLEJ ŠE glava | glavica² •2

búčman -a m ▶ fant 1 | trmast povdk.

búčni -a -o prid. ▶ seme •1

búčnica -e ž ▶ seme •1

búčno nač. prisl. |izraža, da se kaj dogaja, poteka tako, da dosega izjemno visoko stopnjo glasnosti| *Godba je búčno odigrala pozdravno koračnico; búčno se smejeti* □ na ves glas □ ekspr. gromko □ ekspr. gromovito

GLEJ ŠE hrupno¹ | hrupno²

búčnost -i ž ▶ hrupnost

budáliti -im nedov. ▶ govoriti 1 pp 13

budálo -a s ▶ neumnež

budálost -i ž ▶ neumnost²

búdati -am nedov. ▶ gledati 3

búden -dna -o povdk. |izraža, da kdo ne spi| *Vso noč je bil buden* □ *bedeč* □ *čuječ* □ knj.izroč. *čuječen* □ star. *čujen* □ knj.izroč. *nespeč* □ knj.izroč. *nespečen*

GLEJ ŠE bedeti | pazljiv | prebedeti

budílec -lca m ▶ buditelj

budílka -e ž |ura, ki zvoni ob določenem času| *naviti budilko*

□ knj.izroč. *budilnik* □ nekjn. pog. *vekarica*

• **radijska budilka** □ radiobudilka

budílnik -a m ▶ budilka

budístični -a -o prid. ▶ budizem

budítelj -a m |kdor si prizadeva za nacionalni, politični in kulturni dvig naroda| *počastiti spomin na pomembne buditelje* □ *narodni buditelj* □ *narodov buditelj* □ knj.izroč. *budilec* □ knj.izroč. *budnik* □ knj.izroč. *prebuditelj*

budíteljski -a -o prid. ekspr. |ki si prizadeva za uzaveščanje potrebe po spremembi v kaj boljšega| *budíteljsko poslanstvo prosvetnega delovanja* □ knj.izroč. *prebujevalni*

budíti -ím nedov.

1. *koga* |povzročati prehajanje iz spečega stanja v budno| *dolgo koga buditi* □ *dramiti* □ *prebujati* □ *zbujati* □ pog. *klicati* □ zastar. *vzbujati* □ knj.izroč. *vzdramljati* □ knj.izroč. *zdramljati*

2. *koga* |spravljati koga k zavesti| *buditi onesveščenca* □ *zbujati* □ star. *brihtati* □ zastar. *osveščati*

GLEJ ŠE vzbujati

budíti se -ím se nedov. ▶ nastajati 2

budizem -zma m |vera, ki jo je osnoval Buda| *prestopiti v budizem* □ *budistična vera*

budlêja -e ž vrtn. |visok parkovni grm z rdečkastimi, modrimi ali belimi cveti v grozdastem socvetju| *obrezati budleje v parku* □ vrtn. *metuljnik*

búdni -a -o prid. ▶ bedeti | budnost

budník -a m ▶ buditelj

búdnost -i ž |stanje koga, ki ne spi| *meja med búdnostjo in spanjem* □ *budno stanje* □ *čuječe stanje* □ *čuječnost* □ *prebujenost* □ zastar. *bedečnost*

GLEJ ŠE pazljivost

búdra -e ž ▶ prašiček•1

budžét -a m ▶ proračun

budžétni -a -o prid. ▶ leto•8 | proračunski

budžétski -a -o prid. ▶ proračunski

budžóla -e ž ▶ zašinek

buffoopera -e [búfoópera] ž ▶ opera buffa

bug -a [bág-] m ▶ hrošč 2

bugárja -e ž ▶ tamburica pp

búgívúgi -ja m |hitri ples s trdim ritmom, po izvoru iz Severne Amerike| *plesati búgívúgi* □ star. *tržačan*

búh¹ -a m ▶ vzbuh

bùh² medm. ▶ bum 2

búhati -am nedov. ▶ udarjati 5 | zadevati 1

búhniti -em dov. ▶ bruhniti 2 | planiti 1 | udariti 4 | vreči 1 | zadeti 1 | zasmejati se

búhta -e ž ▶ buhtelj

búhtelj -na m |pecivo iz kvašenega testa z marmeladnim nadevom| *speči buhteljne* □ *buhta* |v češkem okolju|

buhtéti -ím nedov. ▶ goreti 1

bújen -jna -o prid.

1. |ki lepo in obilno raste| *bujna trava* □ *bohoten* □ v zvezi z vejnatimi rastlinami *košat košata lipa* □ ekspr. *bahat* □ nar. *brsten* □ zastar. *hoboten* □ knj.izroč. *razbohoten razbohoten plevel*

2. ekspr. |ki ima močno, lepo razvito postavo| *bujna ženska* □ ekspr. *baročen* □ ekspr. *košat*

bujênje -a s |dejstvo, da se koga (z)budi| *naročiti bujenje po telefonu* □ *zbujanje*

bújno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje poteka v veliki, polni meri| *bujno rasti; bujno cvetoč* □ *bohотно*

bújnost -i ž |dejstvo, da kaj izkazuje lepo, obilno rast| *bujnost cvetóh vrtnic* □ *bohотnost* □ ekspr. *košatost košatost gozdnega drevja; košatost las*

búka -e ž ▶ trušč

bukáč -a m ▶ bobnarica

búkati -am nedov. ▶ ručati

búkati se -am se nedov. ▶ goniti se

bukét -a m ▶ cvetica | šopek¹

búkev -kve ž |veliko gozdno listnato drevo z gladkim deblom| *podreti bukev* □ *bukva* □ ekspr. *bukvica¹*

GLEJ ŠE gozd 1•5 | les•9

búkla -e ž ▶ knjiga

búkni -em dov. ▶ bruhniti 2 | udariti 4 | zasmejati se

bukólični -a -o prid. ▶ pesnik pp 2 | pesnik•6

bukólik -a m ▶ pesnik•6

búkov -a -o prid. ▶ drevje•1 | goba•3 | gozd 1•5 | les•9 | neroden² | palica•10 | žir•

búkovec -vca m ▶ gozd 1•5

búkovica -e ž ▶ žir•

bukována -e ž ▶ gozd 1•5 | les•9

búkovje -a s ▶ drevje•1 | gozd 1•5

búkovka -e ž ▶ palica•10

búkovski -a -o prid. ▶ latinščina

búkselj -na m ▶ neumnež

búkva -e ž ▶ bukev | riba 1 pp 3

bukvár -ja m ▶ knjigarnar

bukvárna -e ž ▶ knjigarna

bukvárnica -e ž ▶ knjigarna | knjižnica

búkve -kev ž mn. ▶ knjiga | knjiga•5 | knjiga•11 | kolomon | molitvenik

búkvetica¹ -e ž ▶ bukev | žir•

búkvetica² -e ž ▶ bosančica

búkvice -ic ž mn. ▶ knjižica | molitvenik

bukvíšče -a s ▶ knjižnica

búla -e ž |oblasta otekline, nabrekliina| *podkožna búla* □ med. *tumor* □ *bulica* |majhna búla|

♦ med. *žlezna búla* □ med. *adenom*

GLEJ ŠE novotvorba | novotvorba•1 | novotvorba•2 | pečat

búldog -a m ▶ pes pp 3

búldožer -ja m teh. |stroj s širokim plugom zlasti za odiranje zemeljskega materiala| *Buldožer rije po zemlji* □ knj.izroč. *rinež*

búlec -lca m ▶ neumnež

búlca -e ž ▶ búla

búlit -im nedov. ▶ mukati

buljéči -a -e prid. ▶ oko •1

búljiti -im nedov. ▶ gledati 3

bulvár -ja m | široka velemestna cesta, navadno z drevesi na obeh straneh | *sprehajati se po bulvarjih* □ *avenija*

bulvárn -a -o prid. ▶ dramatika • | kavarna •1 | tisk •7

bulvárski -a -o prid. ▶ dramatika • | kavarna •1 | restavracija¹ pp 1 | tisk •7

bùm posnem. medm.

1. |posnema (močen) pok| *Bum, je počilo* □ *bumf* □ *krak³ Krak, se je oglasila puška* □ *paf* □ *pif Pif, pif, pif, so odmevali strelji* □ *pok² Pok, je naredilo, ko je ustrelil* □ *pu² pumf* □ *tresk Počilo je: tresk, bum*

2. |posnema (zamolkel) glas pri udarcu, udarjanju| *Bum, bum, bum, tolče po vratih* □ *buh² bumf* □ *bunk* □ *cmok² Cmok, cmok, je padalo po licih* □ *cof² Cof, je oplazil žival* □ *čof* □ *lop Lop, lop, je padalo po njegovem hrbtu* □ *plesk² Plesk, plesk, je padalo po licih* □ *plosk³ tresk Tresk, je zaloputnil z vrati*

GLEJ ŠE *bumf*

búm posnem. medm. |posnema (zamolkel) glas pri padcu| *Bumf, je telebnil po tleh* □ *bum* □ *cap* □ *cmok²* □ *čmok* □ *čof* □ *čop²* □ *pumf* □ *tof*

GLEJ ŠE *bum* 1, 2

búmfati -am nedov. ▶ padati 1

búmfnti -em dov. ▶ pasti¹ 1 pp 3

búna -e ž ▶ kavčuk •

búnčica -e ž ▶ bunkica | glavica² •1

búnda -e ž ▶ suknja

búndra -e ž ▶ debeluška

bungee jumping ~ -a [bándži džámping-] m ▶ skakanje •

búnika -e ž bot. |strupena gozdna rastlina z zvončastimi cveti| *kranjska bunika* □ nar. *volčič*

búniti se -im se nedov. ▶ upirati se 2

búnk medm. ▶ bum 2

búnka -e ž ▶ buška | debeluška | glavič

búnkast -a -o prid. ▶ buškast | debel 2

búnkati -am nedov. ▶ tepsti | tolči

búnker -ja m ▶ temnica 1

búnkica -e ž |krog|lasta izboklinica| *usnjen pas s srebrnimi bunkicami* □ *bunčica*

búnknti -em dov. ▶ suniti pp

búren¹ -rna -o prid. ▶ bučen | dramatičen | razburljiv 2 | razgiban

búren² -rna -o prid. ▶ burjast

búrež -a m ▶ vihrav povdk. | vihravec

búriti -im nedov. ▶ razburkavati | razvnemati 1 | vznemirjati 1, 2

búrja -e ž |močen severovzhodni veter| *Popoldne je zapihala burja* □ ekspr. *burjica*

GLEJ ŠE *rododendron* | vihrav povdk. | vihravec

búrjast -a -o prid. |ki je poln burje| *burjasto in mrzlo vreme* □ *burjav* □ *burnat* □ star. *buren²*

burjáti -ám nedov. ▶ hiteti 1 | hoditi 1 pp 6

búrjav -a -o prid. ▶ burjast

búrjevka -e ž ▶ burnica

búrjica -e ž ▶ burja

búrk -a m ▶ norčija | šala

búrka -e ž ▶ norčevati se | šaliti se 1, 2

burkáč -a m ▶ burkež | komik

búrkast -a -o prid. ▶ norčav

búrkati -am nedov. ▶ pljuscati 1 | razburkavati | razvnemati 1 | vznemirjati 1, 2

búrkav -a -o prid. ▶ norčav

búrkež -a m ekspr. |kdor (rad) zabava z norčavim vedenjem, govorenjem| *Znan je kot burkež in širokoustnež* □ ekspr. *burkač*

GLEJ ŠE *komik*

búrkla -e ž ▶ neroden² povdk. | nerodnež

búrklast -a -o prid. ▶ neroden²

búrklež -a m ▶ neroden² povdk. | nerodnež

burklíšče -a s ▶ toporišče pp

burléska -e ž ▶ humoreska

búrnat -a -o prid. ▶ burjast

búrnica -e ž zool. |morska ptica z dolgim škarjastim repom in velikimi krili| *jate burnic in albatrosov* □ zool. *burjevka*

búrnik -a m ▶ zapah

búrno prisl. ▶ dramatično | hrupno¹ | hrupno²

búrnuš -a m ▶ ogrinjalo

búrovž -a m ▶ vihrav povdk. | vihravec | voz •

búrš -a m |nekaj član nemškega visokošolskega društva| *demonstracije dunajskih buršev* □ slabš. *buršak*

GLEJ ŠE *sluga* •

buršák -a m ▶ burš

buršikózen -zna -o prid. ▶ razposajen 1

búrza -e ž ▶ sluznik

buržoá -ja m ▶ buržuj

buržoazija -e ž zgod. |ekonomsko in politično vladajoči razred v kapitalizmu| *Buržoazija se je krepila* □ zgod. *buržoazni razred* □ knj.zroč. *buržujstvo* □ zgod. *meščanstvo*

buržoazijski -a -o prid. ▶ buržoazni

buržoázni -a -o prid. zgod. |ki je v zvezi z buržoazijo| *buržoazne stranke* □ zgod. *buržoazijski* □ zgod. *buržujski*

GLEJ ŠE *buržoazija* | *demokracija* •2 | *revolucija* 1 •1

buržúj -a m zgod. |pripadnik buržoazije| *nasprotja med delavci in buržuji* □ knj.zroč. *buržo*

buržújski -a -o prid. ▶ buržoazni

buržújstvo -a s ▶ buržoazija

bús -a m ▶ avtobus

búsola -e ž ▶ kompas

búša -e ž ▶ krava

bušák -a m ▶ bik

búšiti -im dov. ▶ bruhniti 2 | pasti¹ 2 | planiti 1 | udariti 4 | vreči 1 | zadeti 1 | zasmejati se

búška -e ž |oteklina, navadno od udarca| *Na čelu se mu je naredila buška* □ *bunka* □ ekspr. *rog*

búškast -a -o prid. |ki je poln bušk| *buškasta kolena* □ *bunkast*

búškati -am nedov. ▶ udarjati 1

búškniti -em dov. ▶ planiti 1 | suniti | vreči 1 | zadeti 1 | zasmejati se

búšniti -em dov. ▶ bruhniti 2 | planiti 1 | udariti 4 | zadeti 1 | zasmejati se

butadién -a m ▶ plin 1 pp 2

butálec -lca m ▶ neumnež

butálščina -e ž ▶ neumnost¹ 2

bután -a m ▶ jeklenka •1

butánka -e ž ▶ jeklenka •1

butanól -a m kem. |alifatski alkohol s štirimi atomi vodika| *proizvodnja butanola* □ kem. *butilni alkohol*

butánski -a -o prid. ▶ jeklenka •1

bútara -e ž

1. |več kratko nasekanih in povezanih vej za kurjavo| *delati butare* □ nar. *faška* □ *butarica* |majhna butara|

2. |v krščanskem okolju snop šibja in zelenja za cvetno nedeljo|
nesti butaro v cerkev □ nar. *beganica* □ nar. *cvetovec* □ nar. *presmec*
 □ nar. *presnec* □ nar. *presta* □ nar. *snop* □ nar. *žegen* □ *butarica* |majhna
 butara|

GLEJ ŠE neroden² povdk. | nerodnež | sveženj

bútarica -e ž ▶ butara 1, 2

bútaſt -a -o prid. ▶ neumen¹ | neumen² 1

bútaſto prisl. ▶ neumno

bútaſi -am nedov. ▶ suvati | tolči | zadevati 1

bútec -tca m ▶ neumnež

bútelj -na m ▶ neumnež

butíca -e ž ▶ glava | glavič

butícaſt -a -o prid. ▶ debeloglav

butíčka -e ž ▶ glava

butíčnik -a m ▶ trmaſt povdk.

butík -a m |modna trgovina z dražjimi, originalnimi oblačili
 in modnimi dodatki, navadno manjša| *kupovati v butiku*

□ *boutique* □ knj.izroč. *butika*

butíka -e ž ▶ butik

butílni -a -o prid. ▶ butanol

búſiti -im dov. ▶ vreči 2

búſniti -em dov. ▶ bruhniti 2 | paſti¹ 1 | paſti¹ 1 pp 3 | planiti 1 |
 suniti | udariti 2, 4 | vreči 1, 2 | zadeti 1 | zasmejati se

butterfly -a [báterflaj] m ▶ metuljček

búu medm. ▶ bav

buzakljúnski -a -o prid. ▶ presneti¹

buzaráca medm. ▶ presneto²

buzaráda medm. ▶ presneto²

buzaránt -a m ▶ homoseksualec

buzaróna medm. ▶ presneto²

buzarónski -a -o prid. ▶ presneti¹

búzi -ja m ▶ homoseksualec

búža -e ž ▶ jama 2•

bypass -a [bájpas] m ▶ obvod 1

bz posnem. medm. |posnema glas pri brenčanju| *Bz, bz, bz, brenčijo*
komarji □ *zum* □ *zz*

bzíknniti -em dov. *kaj ekspr.* |v tankem močnem curku iztisniti
 slino skozi zobe| *Bziknil je predse umazano slino* □ ekspr. *brlizgniti*

C

C

c c-ja m glasb. | ton na prvi stopnji C-durove lestvice | *zapisati c*
 □ glasb. **c-ton** □ glasb. **ton c**

caf posnem. medm. | posnema glas pri udarcu, zamahu | *Caf, je zamahnil s sabljo* □ **hlop** □ **šek²** □ **všč**

cafúta -e ž ▶ prostitutka | vlačuga

cágati -am nedov. ▶ obupovati | omahovati

cágav -a -o prid. ▶ malodušen | neodločen 1

cágavec -vca m ▶ malodušnež | neodločen 1 povdk. | neodloč-než | omahljivec

cágavo prisl. ▶ ravnodušno 2

cágavost -i ž ▶ malodušje

cagováti -újem nedov. ▶ obupovati

cájg -a m ▶ hlačovina

cájgast -a -o prid. ▶ hlačevinast

cájna -e ž ▶ košara

cájnica -e ž ▶ košarica

call girl ~ -- [kól gêrl] ž ▶ prostitutka | prostitutka pp 4

calvados -a [kalvados] m ▶ pijača pp 4

camambert -a [kamambêr -ja] m ▶ kamamber

cámar -ja m ▶ drug¹

camáriti -im nedov. ▶ liti 2

cámelj -mlja m ▶ kembelj

camp -a [kámp] m ▶ kamp

camping -a [kámping-] m ▶ kamp

cándra -e ž ▶ prostitutka | vlačuga

cándrati se -am se nedov. ▶ prostituirati se

cándrav -a -o prid. ▶ raztrgan 2

cankarjanski -a -o prid. | ki je podoben čemu, kar je značilno za Cankarjeva literarna dela | *cankarjansko ozračje novele* □ **cankar-jevski** □ **cankarski**

cánkarjevski -a -o prid. ▶ cankarjanski

cánkarski -a -o prid. ▶ cankarjanski

Canossa -e [kanósa] ž ▶ ponižati se

čap medm. ▶ bumf | comp

cápa -e ž ▶ cunja | neodločen 1 povdk. | omahljiv povdk.

capájdra -e ž ▶ prostitutka | vlačuga

capast -a -o prid. ▶ raztrgan 2

capáti -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp 11

capè¹ -éta m ▶ postopač

capè² cáp ž mn. mn. v sín nizu ▶ obleka

cápica -e ž ▶ cunja

capín -a m ▶ ničvrednež | postopač

capínast -a -o prid. ▶ ničvreden

capínček -čka m ▶ porednež

capínka -e ž ▶ ničvrednica

capínski -a -o prid. ▶ ničvreden

capínskost -i ž ▶ ničvrednost

capkáti -ám nedov. ▶ hoditi 1

capljáč -a m ▶ cepetavček | igrača pp 2 | možicelj •

capljánje -a s ▶ hoja¹ 1 pp 6 | posnemanje

capljáti -ám nedov. ▶ hoditi 1 | hoditi 1 pp 8 | posnemati 2 | zao-stajati 3

capovóznik -a m ▶ mokož

cár¹ -ja m

- ruski car □ star. beli car

GLEJ ŠE cesar

cár² povdk. ▶ frajer²

cárar -ja m zool. | večja ptica pevka s temnimi lisami po belkastem trebuhu | *jata cararjev* □ zool. **dreskač** □ zool. **drozgač**

cárica -e ž | carjeva žena | *Pod škrlatnim baldahinom je ob despotu sedela carica* □ zastar. **carinja**

carína -e ž | davek na uvoženo ali izvoženo blago | *plačati carino*
 □ zastar. **col¹** □ zastar. **colnina**

- ♦ 1. uvožna carina □ star. uvoznina 2. ekon. zaščitna carina □ ekon. pro-tekcionistična carina □ ekon. varstvena carina

GLEJ ŠE carinarnica

carínar -ja m ▶ carinik

carinárna -e ž ▶ carinarnica

carinárnica -e ž | urad za carinjenje; stavba tega urada | *upravnik carinarnice* □ **carinski urad** □ pog. **carina** □ knj.izroč. **carinarna**

carínik -a m | uslužbenec, ki carini | *pristaniški carinik* □ **carinar**
 □ zastar. **colnar**

carínja -e ž ▶ carica

carínski -a -o prid. ▶ carinarnica | napoved • 1 | predpis • 1 | prefe-renca • | prijava 2 •

carístični -a -o prid. ▶ režim • 2

carjevína -e ž ▶ carstvo

carováti -újem nedov. ▶ gospodovati

cárski -a -o prid. ▶ rez¹ • | režim • 2

cárstvo -a s | država, ki ji vlada car | *rusko carstvo* □ **carjevina**
 • ekspr. Hitlerjevo tretje carstvo □ ekspr. tretji rajh

GLEJ ŠE cesarstvo

cartánje -a s ▶ razvajanje

cartáti -ám nedov. ▶ razvajati

cárteljček -čka m ▶ razvajen povdk. 2 | razvajenček

cártkan -a -o prid. ▶ mil 1 | nežen 2

CD -ja [cedé -êja] m ▶ CD-plošča | zgoščenka

CD-player -ja [cedéplêjer] m ▶ gramofon • 2

CD-plošča -e [cedéplôšča] ž | optična digitalna plošča za shranjevanje podatkov | *Leksikon so prenesli na CD-ploščo*
 □ **CD** □ **CD-rom** □ **zgoščenka** □ pog. **cede** □ pog. **cedejka** □ pog. **cederom**
 □ knj.izroč. **kompaktna plošča** □ knj.izroč. **kompaktni disk**

GLEJ ŠE zgoščenka

CD-predvajalnik -a [cedépredvajálnik] m ▶ gramofon • 2

CD-rom -a [cederóm] m ▶ CD-plošča

cebáti -ám nedov. ▶ brcati

cebáti se -ám se nedov. ▶ brcati se

cebníti in cèbniti -em nedov. ▶ brcniti

cebníti se in cèbniti se -em se nedov. ▶ spotakniti se | zadeti 1

cécati -am nedov. ▶ sesati 1

cecátnik -a m ▶ mladič♦
cecé -- ž ▶ muha 1♦4
cécek -cka m ▶ bradavica 2
cécelj -clja m ▶ jeziček
cécniti -em dov. ▶ klecniti | omahniti
cedé -éja m ▶ CD-plošča | zgoščenka
cedêjka -e ž ▶ CD-plošča | zgoščenka
cedènt -ènta m ▶ odstopnik•
cederóm -a m ▶ CD-plošča
cedílce -a s |majhno cedilo| *cedilce za čaj* □ ekspr. *cedilček*
cedílček -čka m ▶ cedilce
cedílje -a s ▶ bekica
cedílka -e ž ▶ cedilo
cedílnik -a m ▶ cedilo
cedílo -a s |luknjičasta priprava za precejanje tekočin| *precediti skozi cedílo* □ knj.izroč. *cedilka* □ knj.izroč. *cedílnik* □ knj.izroč. *cednik* □ knj.izroč. *sito* □ *cedilce*†
cedírati -am dov. in nedov. ▶ odstopati 3 | odstopiti 3
cedíti -ím nedov. ▶ izcejati | piti 1 | precejati | sliniti se | žetati se
cedíti se -ím se nedov. s prislavnim določilom |zelo počasi in v majhnih količinah teči| *Iz lesa se cedi smola* □ *cezeti* □ *cizeti* □ *izcejati se* □ *mezeti* □ *pocejati se* □ knj.izroč. *mužeti* □ nar. *slezeti* □ knj.izroč. *sluzeti* □ knj.izroč. *ucejati se* □ ekspr. *precejati se* |skozi kaj ovirajočega|
GLEJ ŠE pronicati 1 | teči 2 pp 1 | teči 3
cednik -a m ▶ cedilo
cédra -e ž
 • bot. himalajska cedra □ bot. deodar
cédrov -a -o prid. ▶ drevje ♦2 | les ♦10
cedrovína -e ž ▶ les ♦10
cédrovje -a s ▶ drevje ♦2
cefalopód -a m ▶ glavonožec
cefedrátí -ám nedov. ▶ cefrati
cefedrátí se -ám se nedov. ▶ cefrati se
cefízelj -zlja m ▶ majhen 2 povdk. | pritlikavec 2
cefrálnik -a m ▶ defibrator
cefrátí -ám nedov. *kaj* |trgati na koščke, nitke| *Živčno je cefrala rob šala* □ star. *cefedrati* □ nekjn. pog. *cufati* □ star. *drapati* □ nar. *pukati*
GLEJ ŠE defibrirati | kritizirati | vznemirjati 1
cefrátí se -ám se nedov. |razpadati v nitke| *Obleka se cefra na rokavih* □ star. *cefedrati se* □ nekjn. pog. *cufati se* □ ekspr. *cveteti* □ ekspr. *cveteti*
GLEJ ŠE trgati se
cégel -gla m ▶ opeka
cégelnica -e ž ▶ opekarna
céglasti -a -o prid. ▶ barva 1♦14
céh -a m |nekdaj stanovska organizacija obrtnikov iste stroke| *Sprejeli so ga v ceh* □ *gilda* |v zahodnih deželah| *slikarska gilda v Antwerpnu*
céha¹ -e ž ▶ zapitek
céha² -e ž ▶ rudnik
céhati -am nedov. ▶ popivati | veseljačiti
céhmošter -tra m ▶ ključar
céhovni -a -o prid. ▶ cehovski
céhovski -a -o prid. |ki je v zvezi z nekdanjo stanovsko organizacijo obrtnikov| *cehovski privilegiji* □ knj.izroč. *cehovni*
céhta -e ž ▶ debeluška | slamnjača
ček céka m ▶ klop¹
čekar -ja m |pletena ožja košara z dvema ročajema, navadno iz slame| *jemati živila iz cekarja* □ *cekarček* |majhen cekar|

čekarček -čka m ▶ cekar
čeketáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 8
čekín -a m ▶ zlatnik
čekínast -a -o prid. ▶ rumen² 1
čekínasto prisl. ▶ rumeno
čekínček -čka m ▶ zlatnik
čél -a -o prid. |ki ustreza polnemu obsegu, polni meri, pričakovanemu stanju, značilnem za določevano danost| *Shrani cele fotografije, poškodovane zavrzi* □ *nepoškodovan* □ knj.izroč. *intakten* □ ekspr. *nedotaknjen* □ ekspr. *nenačet*
PODPOMENKE neobtolčen, neokrušen, neporušen, nerazdeljen, nerazrezan, neraztrgan
céla -e ž ▶ celica 1
celák -a m ▶ žrebec
celebránt -a m ▶ mašnik
célec -lca m |sneg, ki ni pregažen, prehojen| *hoditi po celcu* □ *celi sneg* □ *sneg celec*
célek -lka m ▶ celota 1
celésta -e ž |klavirju podobno glasbilo z jeklenimi ploščicami namesto strun| *koncert za flavto, godala, harfo in celesto* □ knj.izroč. *čelesta*
céli¹ -a -o prid. z mernim izrazom, ekspr. |poudarja polnost navedene vrednosti, enote| *Imela je celih sto tisočakov* □ ekspr. *okrogli* □ ekspr. *polni*
GLEJ ŠE celec | celotni | dolgo¹ | kmetija ♦1 | list 1♦2 | poper • | popolnoma | pravi² 2 | število 1 pp 1
céli² -a -o zaim. ▶ nikakor | podoben² 1♦2 | podoben² 1♦3 | ves 1, 2 | vsi
celibát -a m |obvezna neozenjenost, zlasti duhovnikov nekaterih veroizpovedi| *nasprotniki celibata* □ knj.izroč. *brežzenstvo*
célica -e ž
 1. |tesen, zaprt prostor, namenjen bivanju v posebnih okoliščinah| *pobegniti iz celice* □ star. *cela*
 ♦ plinska celica □ plinska komora
 2. biol. |osnovna gradbena enota organizmov| *poznati zgradbo celice* □ med. *celula* □ zastar. *stanica*
 ♦ 1. biol. hčerinska celica □ biol. hčerinja celica 2. biol. jajčna celica □ biol. jajčece 3. med. krvna celica □ med. krvnička □ med. krvno telesce 4. biol. materinska celica □ biol. materinja celica 5. biol. moška spolna celica □ biol. androgameta 6. biol. ženska spolna celica □ biol. ginogamet □ biol. ginogameta □ biol. makrogamet □ biol. makrogameta 7. biol. spolna celica □ biol. gamet □ biol. gameta □ biol. germinalna celica □ biol. germinativna celica □ biol. zarodna celica 8. biol. vohalne celice □ biol. vonjske celice
 • 1. elektr. akumulatorska celica □ elektr. akumulatorski člen 2. fiz. sončna celica □ fiz. solarna celica
GLEJ ŠE čutnica | delitev 3♦1 | fotocelica | govorilnica • | jajčece | matičnik | nevron | samica 2 | semenčica | sprimek •
céličje -a s biol. |skupina celic| *raziskave celičja* □ zastar. *staničje*
célični -a -o prid. |ki je v zvezi s celico kot osnovno gradbeno enoto organizmov| *celična zgradba* □ med. *celularni* □ zastar. *stanični*
GLEJ ŠE dihanje • | imunost • | jedro ♦2 | membrana • | predivo •
celína -e ž |velika, sklenjena površina kopnega sveta| *prepotovati celino od severa do juga* □ *kontinent* □ knj.izroč. *zemljina*
 ♦ 1. afriška celina □ afriški kontinent □ publ. črna celina □ publ. črni kontinent 2. ameriška celina □ ameriški kontinent 3. evropska celina □ evropski kontinent □ ekspr. stara celina
GLEJ ŠE ledina 1, 2
celínec -nca m |kdor živi v notranjosti celine| *Obmorsko vzdušje celinci hitro zaznajo* □ *kontinentalec*

celínski -a -o prid. |ki je v zvezi s celino| *celinski značaj mesta*

□ kontinentalni

GLEJ ŠE država •2 | podnebje •1

celítev -tve ž ▶ celjenje

celíti se in cěliti se -im se nedov. |z rastojo tkiva postajati cel, zaceljen| *Rana se hitro celi* □ *zaraščati se* □ med. *brazgotiniti se* |celiti se tako, da nastaja brazgotina|

celjenje -a s |proces, pri katerem se poškodovano telesno tkivo vrača v stanje pred poškodbo| *počasno celjenje rane* □ *celitev*

celó člen. ▶ nikakor | sploh² 1

celodnévni -a -o prid. |ki traja ves dan| *prispeti po celodnevni hoji* □ knj.izroč. *vsednevni*

GLEJ ŠE pouk 1 pp 1

celofán -a m |prozoren, bleščec papir iz hidrata celuloze| *zaviti šopek v celofan* □ *celofanski papir* □ knj.izroč. *celofanpapir*

celofánpapir -ja m ▶ celofan

celofánski -a -o prid. ▶ celofan

celokúpni -a -o prid. ▶ ves 2

celokúpnost -i ž ▶ celota 1, 2

celolétni -a -o prid. |ki vključuje časovno določitev z obsegom vsega leta| *celoletni program dela* □ knj.izroč. *vseletni*

GLEJ ŠE naročnina •

celoma prisl. ▶ popolnoma

celonóčni -a -o prid. |ki traja vso noč| *celonočno bedenje* □ knj.izroč. *vsenočni*

celóst -i ž |stanje, pri katerem stvar ustreza zanjo značilnemu polnemu obsegu, polni meri, pričakovanemu stanju| *celost čolna* □ *nepoškodovanost*

celósten -tna -o prid. ▶ celovit

celóstni -a -o prid. ▶ metoda •2 | pouk 1•1

celóstno prisl. ▶ celovito

celóstnost -i ž ▶ celovitost

celóta -e ž

1. |kar je sestavljeno iz dopolnjujočih se elementov in predstavlja samostojno zaključeno enoto| *iz več delov narediti celoto; Posameznosti razume, celota pa mu ostaja nejasna* □ zastar. *celek*

□ publ. *celokupnost* □ knj.izroč. *celotnost*

2. merni izraz, z rodilnikom |izraža, da se v rodilniku imenovana danost pojmuje kot skupnost več medsebojno povezanih, dopolnjujočih se delov| *celota likovnih elementov, vključenih v likovni stvaritvi* □ publ. *celokupnost* □ knj.izroč. *celotnost*

□ knj.izroč. *celovitost* □ knj.izroč. *skup¹* □ knj.izroč. *skupnost*

□ knj.izroč. *splet* □ knj.izroč. *totaliteta* □ knj.izroč. *totalnost*

GLEJ ŠE osmina 1

celótni -a -o prid. |ki zajema kaj kot celoto v njenem polnem obsegu| *navesti celotni strošek poleg delnih izračunov; izpisati celotni naslov* □ pog. *celi¹* □ knj.izroč. *globalni* □ knj.izroč. *integralni* *Poznamo le odlomke dela, integralni tekst ni znan* □ pog. *ves*

GLEJ ŠE ves 1, 2

celótnost -i ž ▶ celota 1, 2 | celovitost

celótnosten -tna -o prid. ▶ celovit

celótnostno prisl. ▶ celovito

celovečérec -rca m ▶ film •3

celovečérni -a -o prid. ▶ film •3

celovít -a -o prid. |ki obsega vse sestavne dele, združene v skladno celoto| *celovít filozofski nazor; celovita osebnost* □ *celosten* □ *kompleksen* □ knj.izroč. *celotnosten* □ knj.izroč. *globalen*

celovító ozirn. prisl. |izraža, da dejanje, stanje zajema kaj, vključujoč vse sestavne dele, združene v skladno celoto| *celovito obravnavati problematiko; celovito zamišljena obnova stavbe*

□ *celotno* □ *integralno* □ *kompleksno* □ knj.izroč. *celotnostno*

□ knj.izroč. *globalno* □ knj.izroč. *polno* □ knj.izroč. *v celotnosti*

celovítost -i ž |dejstvo, da so vsi sestavni deli česa združeni v skladno celoto| *hvaliti celovítost najnovejše odrske uprizoritve*

□ *celotnost* □ *kompleksnost* □ knj.izroč. *celotnost* □ knj.izroč. *totaliteta*

□ knj.izroč. *totalnost*

GLEJ ŠE celota 2

célozemlják -a m ▶ gruntar

célula -e ž ▶ celica 2

celulárni -a -o prid. ▶ celični | imunost •

celulít -a m kozm. |(podkožna) zamaščenost, debelost na nekaterih delih telesa, zlasti na stegnih, zadnjici| *z masažo odpravljati celulit* □ kozm. *celulitis*

celulítis -a m ▶ celulit

celulóidni -a -o prid. ▶ trak •3

celulóza -e ž |vlaknata snov iz rastlin, ki se uporablja zlasti za proizvodnjo papirja in umetnih vlaken| *izdelki iz celuloze* □ teh. *staničevina* □ teh. *staničina*

PODPOMENKE sulfatna celuloza, sulfatna celuloza

celulózni -a -o prid. ▶ predivo • | svila 1•2

Célzj -a m ▶ stopinja •

Célzjiev -a -o prid. ▶ stopinja •

cemènt -ênta m

• 1. *portlandski cement* □ *portlandcement* 2. *anat. zobni cement*

□ *anat. zobna kostnina*

GLEJ ŠE beton

ceméntirani -a -o prid. ▶ cimentirani | steklenica •1

ceméntirati -am nedov. in dov. ▶ cimentirati

cemèntni -a -o prid. ▶ malta pp 1

cempét -i ž ▶ noga 1

cempín -a m ▶ cepin

cemprín -a m bot. |visokogorski bor, pogost tudi v parkih| *zasaditi cemprine* □ bot. *limba*

cén -a -o prid. ▶ poceni¹

céna -e ž

• 1. *trg. cena na drobno* □ *trg. detajlistična cena* □ *trg. maloprodajna*

cena 2. *ekspr. krščanska cena* □ *ekspr. bratovska cena* 3. *nabavna cena*

□ *nakupna cena* 4. *prednaročniška cena* □ *cena za prednaročnike*

□ *subskripcijska cena* 5. *pretirana cena* □ *ekspr. astronomska cena*

6. *ekon. produkcijska cena* □ *ekon. proizvodna cena* 7. *trg. veliko-*

prodajna cena □ *trg. cena na debelo* □ *trg. grosistična cena*

GLEJ ŠE ceneje | ceniti² 1 | dogovoriti se • | drago |

dražitev | dražiti¹ | dvigati • | nikakor | poceni¹ • | poceni² |

pocenitev | poceniti | pocenjevati | podražitev | podražiti¹ |

popust | razprodaja • | res¹ 2 | sila¹ • | stati¹ 1 | vrednost 2 |

žrtvovati se

céncati in cencáti -am nedov. ▶ hoditi 1 pp 11 | omahovati

cencljáti -ám nedov. ▶ omahovati

cendrāv -áva -o prid. ▶ jokav 1, 2

cenêje nač. prisl. |izraža, da je cena, ki je v zvezi z imenovanim dejanjem, stanjem, nižja od določene primerjane cene| *delati ceneje kakor drugi* □ *po nižji ceni* □ *za nižjo ceno* □ *cenejše*

cenêjše prisl. ▶ ceneje

cenén -a -o prid. ▶ manjvreden¹ | poceni¹

cenéni -a -o prid. ▶ poceni²

ceník -a m |seznam blaga ali storitev z navedbo cen| *napisati cenik vseh prodajnih artiklov* □ zastar. *cenovnik*

cenilni -a -o prid. |ki je v zvezi s ceničevjo| *cenilni postopek*

□ *cenitveni*

GLEJ ŠE zapisnik •1

cenítev -tve ž |približna določitev količine, vrednosti| *Po predhodnih cenitvah je škoda velika* □ **ocena**

ceníti¹ -im nedov.

1. *koga* |prisojati komu vrednote| *Cenijo ga zaradi številnih uspehov*
□ **čislati** □ ekspr. **dajati kaj na koga** □ ekspr. **dati kaj na koga** □ nekjn. pog. **držati**
koliko na koga □ knj.izroč. **imeti v časteh** □ knj.izroč. **imeti v časti** □ star. **imeti v**
čisljih □ nekjn. pog. **obrajati** □ nar. **pošteti** □ star. **štemati** □ zastar. **uvaževati**

2. *kaj* |prisojati čemu vrednost, veljavo| *ceniti svobodo*
□ nekjn. pog. **gledati na kaj** *Bolj gleda na zabavo kot na korist*

ceníti² -im nedov.

1. *kaj* |spreminjati ceno česa tako, da se manjša| *ceniti izdelke s področja elektronike* □ **nižati ceno česa/čemu** □ ekspr. **spuščati ceno česa/čemu**
2. *kaj* *koliko* dov. in nedov. |določiti ceno, denarno vrednost česa|
Koliko boš cenil hišo □ **oceniti kaj na koliko** □ **ocenjevati kaj na koliko**
□ star. **štimati²**

GLEJ ŠE ocenjevati 2

ceniti se -ím se nedov. |imeti vse manjšo ceno| *Živila se poleti cenijo* □ nekjn. pog. **iti dol**

cenitveni -a -o prid. ► cenilni |zapisnik •1

cénjeni -a -o prid. ► spoštovani

cénkanje -a s ► pogajanje³

cénkati se -am se nedov. ► pogajati se

cenljiv -a -o prid. ► ocenljiv

cenó prisl. ► poceni²

cenôvni -a -o prid. |ki je v zvezi s ceno| *cenovne razlike* □ **čenski**

cenôvnik -a m ► cenik

čenski -a -o prid. ► cenovni

cent¹ cénta m |utežna mera, 100 kg| *Tovor tehtá več centov* □ **stot**

□ star. **kvintal** □ nar. **meter**

◆ 1. **stari cent** □ stari stot 2. teh. **metrski cent** □ teh. **metercent**

□ teh. **metrski stot**

cent² cénta m |kovanec z vrednostjo ene stotine nekaterih

denarnih enot| *vrniti petnajst centov* □ **stotin**

PODPOMENKE centezim, centim, krajcar, pfenig, piaster

GLEJ ŠE varčen •

cénter -tra m

• 1. tur. **center** *dobrega počutja* □ tur. **velnes** □ tur. **welness** □ tur. **welness center** 2. **center** za nujno medicinsko pomoč □ prakt. sp. **urgenca** 3. **informacijski center** □ center za informiranje □ center za obveščanje □ informacijsko središče □ informativni center □ informativno središče □ obveščevalni center 4. **izobraževalni center** □ izobraževalno središče 5. anat. **možganski center** □ anat. **možgansko središče** 6. **nastanitveni center** □ namestitveni center 7. **zaposlitveni center** □ karierni center 8. anat. **živčni center** □ anat. **živčno središče**

GLEJ ŠE središče 2, 3, 4 |središče 4•

cénterfór -a m ► napadalec •

centézim -a m ► cent² pp

centezimální -a -o prid. |ki temelji na delitvi enote na sto delov|
centezimalni sestav □ **stotinski**

centím -a m ► cent² pp

centiméter -tra m |trak za merjenje z označenimi centimetri|
Šivilja je s centimetrom premerila blago □ **šiviljski meter** □ prakt. sp. **meter**

• **kubični centimeter** □ prakt. sp. **kubik**

centrála -e ž

• ptt **vozlíščna centrala** □ ptt **vozelná centrala**

GLEJ ŠE elektrarna

centralizácija -e ž |združevanje, združitev na enem mestu, navadno vključujoč vodenje z enotno usmeritvijo| *centralizacija industrije* □ **centraliziranje** □ knj.izroč. **osredotočenje**

GLEJ ŠE centralizem •

centralizacijski -a -o prid. |ki je v zvezi s centralizacijo| *centralizacijski ukrepi* □ knj.izroč. **centralizatorski**

centralizátorski -a -o prid. ► centralizacijski

centralizem -zma m

• **državni centralizem** □ državna centralizacija

centralizíran -a -o povdk. ► osredotočen 1

centralizíranje -a s ► centralizacija

centralizírati -am dov. in nedov. ► osredotočiti 2 |osredotočiti 1, 2

centrálna -e ž ► ogrevanje •1

centrálni -a -o prid. ► junak 2 |katalog • |ogrevanje •1 |osrednji 2, 3 |središčni

céntrični -a -o prid. ► obremenitev •3 |središčni

centrifúga -e ž |priprava za ožemanje in sušenje| *dati perilo v centrifugo* □ teh. **centrifugalni ožemalnik**

centrifugální -a -o prid. ► centrifuga |pospešek •1 |sila¹ •1

centrifugálnost -i ž fiz. |lastnost centrifugalne sile| *centrifugalnost in centripetalnost* □ fiz. **sredobežnost**

centripetální -a -o prid. ► pospešek •2 |sila¹ •2

centripetálnost -i ž fiz. |lastnost centripetalne sile| *sredobežnost in centripetalnost* □ fiz. **sredotežnost**

centrírati -am dov. *kaj* teh. |naravnati na skupno središčno os|
centrirati kolesa avtomobila □ teh. **usrediščiti**

céntrum -a m ► središče 3

centrumáš -a m ► sredinec 2

centúrija -e ž ► stotnija

centúrion -a m ► stotnik 1

cenzára -e ž ► urad •3

cenzáurní -a -o prid. ► urad •3

cénzus -a m |v nekaterih državah omejitve volilne pravice z različnimi določili| *upoštevati census* □ **volilni census**

cép¹ -a m |del cepca, s katerim se udarja| *privezati novi cep*
□ knj.izroč. **cepec**

GLEJ ŠE cepič |cepljenec 2 |gorjača |precep 1

cép² -í ž ► cepec |cepič

cépanica -e ž |klano poleno, navadno dolgo| *skladovnica cepanic* □ nar. **cepanka** □ knj.izroč. **cepljenica** □ knj.izroč. **kalanica**

□ knj.izroč. **kalovnica**

cépanka -e ž ► cepanica

cépati¹ -am nedov. ► cepiti 1

cépati² -am nedov. ► kapljati 2 |padati 1 |padati 1 pp 1 |padati 3 |poginjati |prihajati 2 pp 2 |prihajati 2 pp 4 |umirati

cépec -pca m |preprosto orodje za ročno mlatev| *mlatiti s cepci*
□ **cepi** □ knj.izroč. **cep²** □ knj.izroč. **cepič**

GLEJ ŠE cep¹ |gorjača |mlatiti |neolikan povdk. |neumnež

cépek¹ -pka m ► cepič

cépek² -pka -o prid. ► cepljiv

cepél -i ž ► noga 1

cepelíga -e ž ► noga 1

cepelín -a m |s plinom napolnjena podolgovata vodljiva naprava, lažja od zraka, za zračni promet| *Nad mesto je priletel cepelin* □ knj.izroč. **zeppelin** □ knj.izroč. **zrakoplov**

cepenéti -ím nedov. ► dreveneti

cepetajóč -a -e prid. ► cepetav

cepetánje -a s |slišno udarjanje z nogami ob tla| *ritmično cepetanje plesalcev* □ **copotanje**

cepetátí -ám nedov. |slišno udarjati z nogami ob tla| *Otroci so cepetali od veselja* □ **copotati** □ ekspr. **cepetljati** □ knj.izroč. **ceptati**

GLEJ ŠE brcati |prestopati se

cepetáv -áva -o prid. |ki cepeta| *cepetav otrok* □ **cepetajóč** □ **cepetljiv**

cepetač -čka m | igrača v obliki lutke, ki premika roke in noge, če se poteguje za vrvice | narediti kartonastega cepetač

□ capljač □ knj.izroč. skočimožek

cepêtec -tca m ▶ poželenje | vimenjak •

cepeljati -ám nedov. ▶ cepetati | prestopati se

cepeljiv -a -o prid. ▶ cepetav

cepi -í ž mn. ▶ cepec

cepič -íča m | enoletni poganjek, s katerim se cepi | Cepič se je prijel □ cep² česnjeve cepi □ cepika □ knj.izroč. cep¹ česnjevi cepi

□ knj.izroč. cepek¹

GLEJ ŠE cepec

cepidlačenje -a s ▶ dlakocepstvo

cepika -e ž ▶ cepič | cepljenec 2

cepilka -e ž ▶ sekira pp 2 | sekira • 1

cepilni -a -o prid. ▶ nož • 1 | sekira • 1

cepilnik -a m ▶ nož • 1

cepín -a m | gozdarsko orodje za premikanje hlodov | zasaditi cepin v hlod □ nar. cempin

cepitev -tve ž fiz. | jedrska reakcija, pri kateri se cepijo jedra z veliko atomsko maso in se sprošča energija | produkti ceptive

□ fiz. fisija □ fiz. razcep

GLEJ ŠE cepljenje¹ 2 | delitev 1 | delitev 3 • 1

cepiti in cépiti -im nedov.

1. kaj | po dolgem razsekovati | cepiti deščice □ klati □ knj.izroč. cepati¹ □ knj.izroč. kalati¹ □ nar. krojiti □ knj.izroč. platiti² □ les. daščiti | cepiti v skodle

2. kaj na kaj nedov. in dov. | vstavljati, vstaviti cepič žlahtne sorte v divjak z namenom požlahtnjenja | cepiti merlot na ameriško trto; cepiti vrtnico □ vcepiti □ vcepljati

3. koga proti čemu nedov. in dov. | vnašati v telo cepivo | cepiti otroka proti gripi; cepiti najbolj ogrožene □ med. vakcinirati □ med. besežirati | cepiti z besežjem |

♦ med. cepiti proti kozam □ pog. cepiti kože □ zastar. staviti kože

GLEJ ŠE dlakocepiti | okulirati | razdvajati 1

cepiti se in cépiti se -im se nedov.

1. na kaj/v kaj | nadaljevati se v več krakih, v različnih smereh | Deblo se cepi v veje; Tam se cesta cepi v različne smeri □ knj.izroč. razcepljati se □ knj.izroč. vejiti se Pot se veji □ knj.izroč. viličiti se Žila se viliči

2. | biti v stanju, pri katerem se običajno strnjeni, gladki konec, rob česa deli v več plasti, niti | Nohti, lasje se cepijo □ ekspr. cvestiti □ ekspr. cveteti

GLEJ ŠE deliti se

cepitveni -a -o prid. ▶ delitveni | produkt •

cepivo -a s | snov za cepljenje proti nalezljivim boleznim | vbrizgati cepivo □ med. vakcina □ med. avtovakcina | cepivo iz bakterij bolnika samega |

PODPOMENKE 1. beseže, limfa, polivalentno cepivo 2. mrtvo cepivo, živo cepivo

cépkost -i ž ▶ cepljivost

cépljenček -čka m ▶ cepljenec 1

cépljenec -nca m

1. | kdor je bil cepljen | navodila za cepljenje □ cepljeni □ ekspr. cepljenček | otrok |

2. | cepljena rastlina | Cepljenci bujno rastejo □ cep¹ □ cepika □ cepljenka

GLEJ ŠE prašič • 2

cépljeni -a -o prid. ▶ cepljenec 1 | drevo • 1 | gojeni

cépljenica -e ž ▶ cepanica

cépljenje¹ -a s

1. | razsekavanje po dolgem | cepljenje drv □ knj.izroč. kalanje □ les. daščenje | cepljenje v skodle |

2. | vstavljanje cepiča žlahtne sorte v divjak z namenom požlahtnjenja | cepljenje vrtnice □ cepitev

♦ 1. agr. cepljenje na speče oko □ agr. okulacija na speče oko □ agr. okuliranje na speče oko 2. agr. cepljenje na živo oko □ agr. okulacija na živo oko □ agr. okuliranje na živo oko

PODPOMENKE 1. cepljenje v precep, cepljenje za lub, cepljenje z očesom 2. kopulacija, okulacija, žlebičkanje

3. | postopek, dejavnost, pri katerem se vnaša cepivo v telo | organizirati cepljenje; cepljenje proti kozam □ med. inokulacija

□ med. vakcinacija

♦ 1. med. diagnostično cepljenje □ med. razpoznavno cepljenje

2. med. zaščitno cepljenje □ knj.izroč. obvarovalno cepljenje □ med. preprečevalno cepljenje □ med. preprečitveno cepljenje □ med. preventivno cepljenje □ med. profilaktično cepljenje

cépljenje² -a s | nadaljevanje česa v več krakih, v različnih smereh | cepljenje debla v veje; cepljenje ceste v različne smeri

□ knj.izroč. razcep □ knj.izroč. razcepitev □ knj.izroč. viličenje

□ knj.izroč. bifurkacija | cepljenje na dvojel |

GLEJ ŠE razdvajanje

cépljenka -e ž ▶ cepljenec 2

cepljiv -a -o prid. | ki se da cepiti, klati | cepljiv les □ cepek²

cepljivi -a -o prid. fiz. | v katerem se lahko doseže ceptev

atomskih jeder | cepljivi plutonij □ fiz. razcepljivi

cepljivka -e ž ▶ bakterija

cepljivost -i ž | lastnost lesa, da se (rad) cepi | cepljivost lesa

□ cepkost

cépniti -em dov. ▶ omahniti | pasti¹ 1 pp 3 | pasti¹ 3 | poginiti | umreti 1 | zaostati 3

ceponožec -žca m nav. mn., zool. | v morju in sladkih vodah živeči drobni planktonski rakci | ceponožci in drugi rakci

□ zool. veslonožec

ceptati -ám nedov. ▶ cepetati

céptec -a m ▶ čevljec •

cèr cêra m ▶ hrast pp

ceráda -e ž ▶ ponjava

cêrber -ja m ▶ paznik

cercle -a [sêrkəl] m ▶ balkon • | družba 2 | krožek •

cereálije -ij ž mn. | različne vrste žita kot celota | vloga cerealij v zdravi prehrani □ publ. žita □ publ. žitarice

cerebrálni -a -o prid. ▶ paraliza • 1 | razumski 2 | skorja 2 • 2

cêrebrovaskulárni -a -o prid. ▶ kap² • 1

ceremoniál -a m ▶ prireditvev • 4

ceremoniálen -lna -o prid. ▶ izumetničen | slovesen | vljuden 2

ceremoniálni -a -o prid. ▶ nagovor • | obredni

ceremoniálnost -i ž ▶ slovesnost

ceremoniár -ja m | kdor vodi slavnosti, obrede | ravnati se po navodilih ceremoniarja □ ekspr. obredar □ knj.izroč. obrednik

♦ dvorni ceremoniar □ zastar. dvorni reditelj

ceremónija -e ž ▶ obred | obred • | prireditvev • 4

ceremoniôzen -zna -o prid. ▶ slovesen

cêrje -a s ▶ cerovje | gozd 1 • 6

cêrkev -kve ž

1. | stavba, namenjena za krščansko bogoslužje | zgraditi cerkev □ star. božja veža □ star. božji hram □ star. božji krov □ arhit. cerkvena stavba

□ vznes. hiša božja □ cerkvica | majhna cerkev | □ sabor | v ruskem okolju večja, pomembnejša cerkev |

♦ 1. um. dvoranska cerkev □ um. cerkev dvoranskega tipa 2. križevniška cerkev □ križniška cerkev 3. podružnična cerkev □ knj.izroč. podružna cerkev □ knj.izroč. podružniška cerkev 4. romarska cerkev □ božjepotna cerkev 5. zgod. taborska cerkev □ zgod. taborna cerkev 6. arhit. triladijska

cerkev □ arhit. troladijska cerkev 7. um., ver. votivna cerkev □ um., ver. zaobljubljena cerkev □ um., ver. zaobljubna cerkev 8. župnijska cerkev □ star. farna cerkev □ zastar. prifarna cerkev □ župna cerkev

PODPOMENKE 1. dvoranska cerkev 7, triladijska cerkev 7 2. podružnična cerkev 7, župnijska cerkev 7

2. [skupnost pripadnikov posamezne krščanske veroizpovedi] *izstopiti iz cerkve* □ vznes. *Gospodov vinograd* □ vznes. *vinograd Gospodov*

♦ 1. ver. baptistična cerkev □ ver. baptistovska cerkev 2. kalvinska cerkev □ kalvinistična cerkev 3. katoliška cerkev □ rimokatoliška cerkev □ ver. rimska cerkev □ rimskokatoliška cerkev 4. pravoslavna cerkev □ ver. ortodoksna cerkev 5. protestantska cerkev □ ver. evangeličanska cerkev □ ver. evangelijska cerkev 6. ver. razkolniška cerkev □ ver. razkolna cerkev □ ver. shizmatična cerkev 7. ver. vzhodna cerkev □ ver. uniatska cerkev 8. ver. zahodna cerkev □ ver. latinska cerkev

PODPOMENKE 1. anglikanska cerkev, katoliška cerkev 7, pravoslavna cerkev 7 2. anglikanska cerkev, protestantska cerkev 7 3. grška cerkev, ruska cerkev, srbska cerkev 4. vzhodna cerkev, zahodna cerkev

GLEJ ŠE izobčenje | izobčiti | stolnica¹

cerkóvnik -a m [kdor oskrbuje cerkev] *Cerkovnik je zvonil poldne* □ zastar. *cerkvenec* □ zastar. *cerkvenik* □ nekjn. pog. *mežnar*

cerkóvniški -a -o prid. [ki je v zvezi s cerkovniki] *cerkovniška opravila* □ nekjn. pog. *mežnarski*

cerkvánje -a s ► žegnanje

cerkvénc -nca m ► cerkovnik | duhovnik 1

cerkvéni -a -o prid. ► cerkev 1 | dan¹ • 2 | darovanje ♦ | dostojanstvenik ♦ | glasba 1•1 | ključar | klop² • 1 | ladja • 1 | poroka pp 2 | poroka • 2 | posestvo • 1 | pravo 1•1 | reven¹ 1•1 | slovanščina • | zbor • 2 | zbor • 7 | zvonik •

cerkvénik -a m ► cerkovnik

cerkvenják -a m ► duhovnik 1

cerkvéno prisl. ► poročati² ♦

cérkvica -e ž ► cerkev 1

cernírati -am dov. in nedov. ► obkoliti

cêrov -a -o prid. ► gozd 1•6

cerôvje -a s | cerov gozd | *pot skozi cerovje* □ *cerje*

GLEJ ŠE gozd 1•6

certificíranje -a s ► certifikacija

certifikácija -e ž | postopek, s katerim se zagotovi, da je kaj v skladu z določenimi predpisi, standardi | *izpeljati certifikacijo* □ *certificiranje*

certifikát -a m ► potrdilo | potrdilo ♦ | spričevalo • 2

certifikátski -a -o prid. ► vrzel •

cerumenální -a -o prid. ► čep² •

cerúmenski -a -o prid. ► čep² •

ceruzít -a m min. | rudnina svinčev karbonat | *postopek pridobivanja ceruzita* □ min. *beli svinčenec*

cervikální -a -o prid. ► vretence • 3

cêsar -árja m | v nekaterih državah, zlasti nekdanji najvišji oblastnik v državi, cesarstvu | *avstrijski cesar*; *japonski cesar* □ star. *car¹* □ knj.izroč. *cezar* □ knj.izroč. *njegova cesarost* *Njegova cesarost ga v odločitvah podpira* □ zastar. *kajzer* | *nemški cesar* |

♦ *avstrijski cesar* □ zastar. *avstrijanski cesar*

GLEJ ŠE denar | vojak • 1

cesaríca -e ž ► vladarica pp

cesaróst -i ž ► cesar

cesárski -a -o prid. ► brada 2•1 | cesta • 4 | kajzerica | rez¹ •

cesárstvo -a s | država, ki ji vlada cesar | *propad cesarstva*

□ star. *carstvo*

cesija -e ž ► odstop • 2 | pogodba • 16

cesijski -a -o prid. ► izjava • 2

cesionár -ja m pravn. | oseba, na katero preide odstopljena terjatev | *poplačilo cesionarja* □ pravn. *prevzemnik terjatve*

césta -e ž | širša, načrtno speljana pot, zlasti za promet z vozili | *prečkati cesto*; *Kam pelje ta cesta* □ pesn. *bela cesta* □ ekspr. *cestica*

♦ 1. asfaltirana cesta □ pog. asfalt □ asfaltna cesta 2. dovozna cesta

□ dovoznica 3. dvopasovna cesta □ dvopasovnica 4. glavna cesta

□ zastar. cesarska cesta □ avt., žarg. magistralka □ magistralna cesta

5. makadamska cesta □ pog. makadam □ pog. makadamka 6. šestpasovna cesta □ šestpasovnica 7. štiripasovna cesta □ štiripasovnica

8. tripasovna cesta □ tripasovnica 9. večpasovna cesta

□ večpasovnica

PODPOMENKE 1. asfaltirana cesta 7, makadamska cesta 7 2. izpadnica, obvoznica 7, vpadnica 7 3. kaldrma, štradan 4. neprednostna cesta, prednostna cesta

GLEJ ŠE avtocesta | cestišče | cestišče • 1 | cestišče • 2 | izpadnica | izvoz 2 | magistrala | obvoznica | odpustiti 1 | priključek 2 | uprava 1•3 | vpadnica | zaposlitev 2•1 | železnica 1

céstar -ja m ► delavec • 2

cestarína -e ž ► cestnina

céstica -e ž ► cesta

cestišče -a s | površina širše, načrtno speljane poti, zlasti za promet z vozili | *Cestišče je močno poškodovano* □ pog. *cesta*

□ avt. *vozišče* | za promet vozil |

♦ 1. asfaltno cestišče □ prakt. sp. asfalt □ pog. asfaltna cesta 2. makadamsko cestišče □ prakt. sp. makadam □ pog. makadamska cesta

GLEJ ŠE pas • 1

céstni -a -o prid. [ki je v zvezi s cesto] *cestni prah* □ knj.izroč. *scestni*

GLEJ ŠE avtomobil | delavec • 2 | ovira 1•1 | tramvaj | vozilo pp 1

cestrína -e ž | pristojbina za uporabo cest | *plačevati cestnino* □ knj.izroč. *cestarína*

cestovánje -a s ► potovanje

cestováti -újem nedov. ► potovati

cév -í ž | podolgovat, votel, navadno valjast predmet | *Cev pušča*; *premer cevi* □ nekjn. pog. *ror* □ *cevka* 7

♦ 1. dimna cev □ grad. dimovod 2. strojn. izpušna cev □ prakt. sp. izpuh

3. odtočna cev □ knj.izroč. odtočnica □ prakt. sp. odtok 4. strešna odtočna

cev □ strešni žleb □ prakt. sp. žleb 5. bot. vodovodna cev □ bot. traheja

6. mont. zračilna cev □ mont., žarg. žlota

GLEJ ŠE elektronka | elektronka • 1 | sečnica² | troblja •

cévarke -ark ž mn. ► goba • 1

cévast -a -o prid. [ki je s podolgovato, votlo, valjasto obliko podoben cevi] *cevasta posoda* □ *cevnat* □ *cevkast* | v zvezi z manjšimi predmeti | *cevkast rilček žuželke*

cévasti -a -o prid. ► goba pp 1 | goba • 1 | kost pp 1

cévčica -e ž ► cevka

cévje -a s | skupina ali sistem cevi, cev | *vodovodno cevje*

□ teh. *ocevje*

GLEJ ŠE ožilje

cévka -e ž | manjša, tanjša cev | *ozka cevka* □ *cevčica*

• tekst. tekstilna cevka □ tekst. cevka □ tekst. konus

GLEJ ŠE kapalka | kapilara 2

cevkáče -áč ž mn. zool. | morski ožigalkarji, ki jih sestavljajo različni polipi in meduze | *boleče ožiganje cevkač* □ zool. *cevkaši*

□ zool. *sifonofore*

cevkast -a -o prid. ► cevast

cevkáši -ev m mn. ► cevkače

cévnat -a -o prid. ► cevast

cévni -a -o prid. ▶ pošta •1 | vod 1
cévnik -a m ▶ dleto pp 1
cevosčnice -ic ž mn. ▶ brezglavci
cevovod -óda m ▶ plinovod | vod 1
cézar -ja m ▶ cesar
cezéti -ím nedov. ▶ cediti se | teči 2 pp 1 | teči 3
cezúra -e ž lit. |odmor v verzu sredi stopice| *cezura v heksametru*
 □ lit. *zareza*
 ♦ 1. lit. *moška cezura* □ lit. *kreпка cezura* 2. lit. *ženska cezura* □ lit. *šibka cezura*
charleston -a [čárəstɒn] m ▶ čarlston
chat -a [čét] m ▶ klepetalnica | klepetanje 2
chatanje -a [čétanje] s ▶ klepetanje 2
chatati -am [čétati] nedov. ▶ klepetati 2
chat room ~ -a [čét rúm] m ▶ klepetalnica
cherry -ja [šéri] m ▶ liker •3 | žganje •2
cherry brandy ~ -ja [šéri bréndi] m ▶ liker •3
ci posnem. medm. |posnema petje sinice| *Ci ci, se oglasa sinica*
 □ *cicifuj*
cián -a m ▶ dician | plin 1 pp 3
cianíd -a m
 • kem. kalijev cianid □ kem. ciankalij
cianizirati -am nedov. ▶ razkuževati
ciankáljij -a m ▶ cianid •
ciánov -a -o prid. ▶ cianovodik
cianovodík -a m kem. |zel strupen brezbarven plin, z vonjem po grenkih mandeljnih| *razkuževati s cianovodikom* □ kem. *cianovodik* □ kem. *vodikov cianid*
cianovodíkov -a -o prid. ▶ kislina •1
cianoza -e ž med. |posinjelost kože zaradi pomanjkanja kisika v venozni krvi| *cianoza prstov* □ med. *modrikavost*
cíba -e ž ▶ kokoš
cibéba -e ž ▶ cveba | rozina
cíbka -e ž ▶ kokoš
cíbora -e ž |sadno drevo ali njegov temnovijoličasti okrogli koščičasti sad| *okus po ciborah* □ nar. *cimbor* □ nar. *cimbora* □ nar. *drnoselj*
 □ nar. *trnoselj* □ nar. *trnoska*
cibórij -a m ▶ kelih 2
ciást -a -o prid. ▶ čeden
ciceróne -a m ▶ vodnik 2
cicibáci prisl. ▶ štiporamo
cičiban -a m ▶ deček¹ | otrok 1 •4
cičibanček -čka m ▶ otrok 1 •4
cičibanka -e ž ▶ deklka
cicifúj medm. ▶ ci
ciфра -e ž ▶ številka | število 1 | števka
ciφrast -a -o prid. ▶ izumetničen | okrašen
cigàn -ána m ▶ ničvrednež
cigánček -čka m ▶ goba pp 3
ciganíca -e ž ▶ ciganka
cigániti -im nedov. ▶ goljufati | potepati se 2
cigánka -e ž |ženska brez stalnega bivališča z značilnim videzom in načinom življenja, ki se povezuje s pripadnostjo Romom| *Lepa je kot ciganka* □ nar. *ciganica*
 GLEJ ŠE ničvrednica
cigánski -a -o prid. ▶ jezik 3 •52 | romski
cigánsčina -e ž ▶ jezik 3 •52
cigára -e ž |tobačni izdelek, zvit iz kosov tobačnih listov| *kaditi cigare* □ ekspr. *cigarica* □ zastar. *smotka*

PODPOMENKE brazilka, britanka, havana 7, kuba, portorika, regalija, trabuka, viržinka
GLEJ ŠE doza¹ •1 | havana
cigaréta -e ž |tobačni izdelek iz razrezanega tobaka, zavitega v papirček| *prižgati si cigareto* □ ekspr. *cigaretka* □ ekspr. *čik*
 □ zastar. *svaljčica*
GLEJ ŠE doza¹ •2 | tulec • | zakaditi 2
cigarétka -e ž ▶ cigareta
cigarétni -a -o prid. ▶ doza¹ •2 | ogorek 2 | papirček • | tulec •
cigarétnica -e ž ▶ doza¹ •2
cigárica -e ž ▶ cigara
cigárni -a -o prid. ▶ doza¹ •1
cigárnica -e ž ▶ doza¹ •1
cigárovec -vca m vrtn. |okrasno drevo z velikimi srčastimi listi in tankimi, cigaram podobnimi plodovi| *V parku so zasadili več cigarovcev* □ vrtn. *katalpa*
cigóta -e ž ▶ zigota
cijázenje -a s ▶ vožnja 1
cijáziti -im nedov. ▶ nositi 1 | prenašati 1 | tovoriti
cijáziti se -im se nedov. ▶ voziti se
cička -e ž ▶ krava pp
cikáda -e ž ▶ škržat
cikálnik -a m ▶ parangal
cíkanje -a s ▶ namigovanje
cičast -a -o prid. ▶ rjav² 1 pp 1
cičasti -a -o prid. ▶ pasma •1
cičati -am nedov. ▶ kisati se | namigovati
cikcák¹ -a m ▶ črta 1 •1 | trak •2
cikcák² nač. prisl. |izraža, da poteka premikanje v smeri večkrat ukrivljene, lomljene črte| *voziti cikcak* □ *cikcakasto* □ *v cikcakah*
 □ *v cikcaku* □ star. *v zavinkih*
cikcákasti -a -o prid. ▶ črta 1 •1 | trak •2 | vožnja •1
cikcákasto prisl. ▶ cikcak²
cikcákčrta -e ž ▶ črta 1 •1
cikcáktrák -a m ▶ trak •2
cikcákvožnja -e ž ▶ vožnja •1
cičel -kla m ▶ ciklus
cikláma -e ž |rastlina z vijoličastordečimi dišečimi cveti, ki raste zlasti po jasad| *Ob gozdu rastejo ciklame* □ knj.izroč. *ciklamen¹*
 □ nar. *ciklamin* □ bot. *kokorik* □ nar. *korček* □ nar. *soldatek*
ciklámen¹ -mna m ▶ ciklama
ciklámen² -mna -o prid. ▶ rdeč 1 pp 1
ciklamín -a m ▶ ciklama
cičlični -a -o prid. ▶ oblika •2
cičlično nač. prisl. |izraža, da se kaj pojavlja v rednih ponovitvah v zaključenem obdobju dogajan| *Predavanja potekajo ciklično*
 □ *v ciklusih*
ciklofreníja -e ž ▶ motnja •1
ciklón -a m |izredno močen vrtničast tropski vihar| *Ciklon besni ob obali* □ meteor. *tropski ciklon*
GLEJ ŠE področje •2 | vihar 1 pp 2
ciklonizácia -e ž ▶ dezinsekcija
ciklostíl -a m |stroj za razmnoževanje| *razmnožiti na ciklostil*
 □ voj., žarg. *rotorka* |med 2. svetovno vojno|
ciklostilirati -am nedov. in dov. ▶ ciklostirati
ciklostilni -a -o prid. ▶ papir •3
ciklostilno nač. prisl. |izraža, da je kaj narejeno z uporabo ciklostila| *ciklostilno razmnoženi letaki* □ pog. *na ciklostil*
ciklostilski -a -o prid. ▶ papir •3

ciklostírati -am nedov. in dov. |razmnoževati na ciklostilu| *ciklo-stírati letake* □ knj.izroč. **ciklostilirati**

ciklus -a m |vsebinsko povezana, zaključena skupina ume-tniških ali znanstvenih stvaritev| *ciklus skladb za klavir* □ **cikel**

□ ekspr. **venček zapeti venček narodnih** □ ekspr. **venec**

- **1.** astron. **lunin ciklus** □ astron. lunin krog **2.** menstrualni ciklus □ men-
struacijski ciklus **3.** astron. **sončni ciklus** □ astron. sončni krog

cikniti -em dov. ▶ namigniti

cikórija -e ž |rastlina z modrimi cveti v koških, ki raste zlasti ob poteh| *Na cikorijo je sedel metulj* □ bot. **potrošnik**

cíkovt -a m ▶ drozg

cílarica -e ž ▶ steklenica •2 | zelenka¹

cílija -e ž ▶ migetalka

cílinder -dra m

1. |visoko, trdo moško pokrivalo| *nositi cílinder* □ star. **pinja**

♦ zločljivi cílinder □ zastar. klak

2. |glavni sestavni del batnega stroja| *motor s štirimí cílindri*

□ strojn. **valj**

• kem. **merilni cílinder** □ kem. merilni valj

GLEJ ŠE valj 1

cílindrični -a -o prid. ▶ glava •1 | ploskev •7

cílindrski -a -o prid. ▶ blok •1 | glava •1

cílj -a m |kar se hoče doseči s prizadevanjem, usmerjenim k uresničitvi česa| *določiti cílj svojega prihodnjega delovanja*

□ knj.izroč. **namen** □ knj.izroč. **smisel** □ knj.izroč. **smoter**

GLEJ ŠE smisel • | tarča

cíljanje -a s ▶ merjenje 2

cíljati -am nedov. ▶ meriti 3 | želeti si

cíljnost -i ž ▶ smisel •

címa -e ž |zeleni del rastlin, ki imajo užitne gomolje| *Krompir kopljejo, ko se címa posuši* □ ekspr. **cimica**

GLEJ ŠE sveča •1

címanje -a s ▶ kaljenje

cínavica -e ž ▶ rože •

címbal -a m |ljudsko glasbilo s strunami, po katerih se igra s tolkalcema| *Počila je struna na címbalu* □ nar. **cimbale** □ nar. **cingole**

□ **oprekelj** |manjši címbal|

címbale -al ž mn. ▶ címbal

címbelíkati -am nedov. |zvoniti z malim zvonom| *címbelíkati za oznanjanje smrti* □ **címbelinkati**

címbelínkati -am nedov. ▶ címbelíkati

címbor -ja m ▶ cibora

címbora -e ž ▶ cibora

címentírani -a -o prid. |ki ima označeno mero| *címentírani kozarec, sod* □ **cementirani**

GLEJ ŠE steklenica •1

címentírati -am dov. in nedov. |uradno označiti, označevati mero na posodi| *címentírati steklenico* □ **cementirati**

címet -a m |posušeno lubje cimeto, uporabljano kot dišava| *potresti jed s címetom* □ **címetova skorja** □ star. **sladka skorja**

címetast -a -o prid. |ki je po barvi podoben címetu| *mulat címetaste kože* □ **címetastorjav** □ **címeten** □ **címetnorjav** □ **címetov**

□ **címetovorjav**

GLEJ ŠE rjav² 1 pp 1

címetastorjäv -áva -o prid. ▶ címetast | rjav² 1 pp 3

címeten -tna -o prid. ▶ címetast

címetni -a -o prid. |ki je v zvezi s címetom| *címetna torta*

□ **címetov**

címetnorjäv -áva -o prid. ▶ címetast | rjav² 1 pp 3

címetov -a -o prid. ▶ címet | címetast | címetni

címetovka -e ž ▶ potica pp

címetovorjäv -áva -o prid. ▶ címetast | rjav² 1 pp 3

címica -e ž ▶ cima

címíti -im nedov. ▶ kaliti³ | rasti 1 | razvijati se 3

címíti se -im se nedov. ▶ razvijati se 2

címper -pra m ▶ ostrešje

címprati -am nedov. ▶ delati 2 pp

címra -e ž ▶ bradlja

cín¹ -a m ▶ kositer

cín² posnem. medm.

1. |posnema glas zvončka| *Cin, cin, pozvanjajo zvončki*

□ **cingel** □ **tin**

2. |posnema glas kovancev| *Cin, cin, cin, so peli tolarji* □ **cvenk²**

cinabarít -a m min. |rudnina živosrebrov sulfid| *pridobivati*

cinabarit □ min. **cinobarit** □ min. **živorebrova svetlica**

GLEJ ŠE sulfid •5

cínar -ja m ▶ kositrar

cínasti -a -o prid. ▶ posoda² 2•1

cíncanje -a s ▶ omahovanje | vožnja 1

cíncar -ja m ▶ neodločnež | omahljivec

cíncáriti -im nedov. ▶ omahovati

cíncati -am nedov. ▶ hoditi 1 pp 11 | omahovati

cíncati se -am se nedov. ▶ voziti se

cíncav -a -o prid. ▶ neodločen 1 | omahljiv

cíncavec -vca m ▶ neodločnež | omahljivec

cíncavost -i ž ▶ omahljivost

cíneást -a m ▶ ustvarjalec 2•

cinemaskop -a [sinemaskóp] m ▶ film •4 | tehnika 2•1

cinemaskópfilm -a [sinemaskópfilm] m ▶ film •4

cinemaskopski -a -o [sinemaskópski] prid. ▶ film •4 | tehnika 2•1

cinerárij -e ž vrtn. |lončna rastlina z velikimi listi in s cveti raznih barv| *za darilo dobiti cinerarijo* □ vrtn. **pepelka**

cingalica -e ž ▶ gugalnica

cingel medm. ▶ cín² 1

cingelj -glja m ▶ bingelj

cingelj -a m ▶ bingelj

cingetáti -ám nedov. ▶ cingljati 1

cingljáti -ám nedov.

1. |dajati visoke, zvence glasove| *Kraguljčki cingljajo* □ **zvonč-**
kljati □ knj.izroč. **cingetati** □ knj.izroč. **činkati** □ **pocingljavati** |v presledkih
cingljati|

2. s čim |povzročati visoke, zvence, kovinske glasove| *cingljati s kovanci v žepu* □ **cvenketati** □ **cvenkljati** □ **zvončkljati** □ **pocingljavati**
|v presledkih cingljati|

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 7

cingole -ol ž mn. ▶ címbal

cíničen -čna -o prid. ▶ posmehljiv

cínično prisl. ▶ posmehljivo

cíničnost -i ž ▶ cinizem

cínik -a m ▶ kinik

cíniti -im nedov. ▶ kositrati

cinizem -zma m |negativni, odklonilni odnos do splošno veljavnih vrednot; izražanje takega odnosa| *S svojim cinizmom izničuješ naše delo* □ **ciničnost**

cínjavica -e ž ▶ žled

cínk -a m ▶ kornet 2

cínkati -am nedov. ▶ cingljati 1

cínkov -a -o prid. ▶ sfalerit | sulfat •2 | sulfid •1

cinobarít -a m ▶ cinabarit | sulfid •5

cinóber -bra m ▶ barva 1•14

cinóbrast -a -o prid. ► opečnat 1
cinóbrasti -a -o prid. ► barva 1•14
cinóbrov -a -o prid. ► barva 1•14 | opečnat 1
cinóbrski -a -o prid. ► opečnat 1
cinquecento -a [činkvečento] m ► renesansa •1
cíntor -ja m ► pokopališče
cípa -e ž ► prostitutka | vlačuga
cípar -ja m ► lovec 1 pp
cípáríti se -im se nedov. ► prostituirati se
cípárna -e ž ► hiša 1•7
cípati -am nedov. ► hoditi 1 pp 8
cípelj -plja m zool. | morska riba z dvema kratkima hrbtnima plavutma in s temnimi podolžnimi progami na bokih | *loviti cíplje* □ *morski lipan*
 GLEJ ŠE riba 1 pp 3
cípica -e ž ► prostitutka
cípíščé -a s ► hiša 1•7
cíprésa -e ž
 • vrtn. močvirska cipresa □ vrtn. taksodij
cíprésní -a -o prid. | ki je v zvezi s cipreso, cipresami | *cipresni duh*
 □ *cipresov*
cíprésov -a -o prid. ► cipresni | les •11
cípresovína -e ž ► les •11
cíprje -a s
 • bot. ozkolistno ciprje □ nar. ciproš
cíproš -a m ► ciprje •
circulus vitiosus -a -a [cirkulus vicijózus] m ► krog¹ •2
církanje -a s ► crlikanje
círlica -e ž | pisava vzhodnih in dela južnih Slovanov | *tiskati v cirilici* □ *cirilska pisava*
círliški -a -o prid. ► cirilica
círka -a m ► krnica
círka člen. ► približno²
církas -a m ► keper | vezava •2
cirkulácija -e ž ► kroženje | obtok •1 | obtok •3
cirkulár -ja m ► okrožnica
cirkulárka -e ž ► žaga 1•3
cirkulárni -a -o prid. ► žaga 1•3
cirkulíránje -a s ► kroženje
cirkulírati -am nedov. ► krožiti 2
cirkumfléks -a m ► intonacija •1
cirkumflektírani -a -o prid. ► intonacija •1
církus -a m ► hrup 2 | predstava •3 | razburjati se | zmeda
cirkusánt -a m ► artist •
církuški -a -o prid. ► arena • | artist • | artistka • | predstava •3
ciróza -e ž
 • med. ciroza jeter □ med. jetrna ciroza
cisterciján -a m | menih reda, imenovanega po samostanu Cistercium | *stiški cistercijani* □ *cistercijanski menih* □ *cistercijanec*
 □ star. *beli menih*
cistercijánec -nca m ► cistercijan
cistercijánski -a -o prid. ► cistercijan
cistérna -e ž | vozilo z vgrajeno veliko valjasto posodo za shranjevanje tekočin | *Cisterna vozi vodo do hiš* □ *cisternski kamion*
 □ *kamion cisterna* □ *avtocisterna*
 GLEJ ŠE tank 2 | zbiralnik •
cistêrnski -a -o prid. ► cisterna
cistítis -a m ► vnetje •11
citadéla -e ž | osrednji del trdnjave ali mesta, pripravljen za samostojno obrambo | *poveljnik citadele* □ *kazba* | zlasti v severni Afriki

citát -a m | dobesedna navedba tujega besedila | *podkrepiiti trditev s citatom* □ *dobesedni navedek* □ *navedek*
cítira -e ž ► violina | violončelo
cítirati¹ -am dov. in nedov. *kaj* | od besede do besede natančno ponoviti, ponavljati tuje besedilo | *cítirati odlomek iz razprave*
 □ *dobesedno navajati* □ *dobesedno navesti* □ *navajati¹* □ *navesti*
 GLEJ ŠE pozivati 2 | pozvati 2
cítirati² -am nedov. ► igrati 2•13
cíttrar -ja m | kdor igra na citre | *opazovati citrarja pri igranju*
 □ *citraš*
cíttrarica -e ž | ženska, ki igra na citre | *priznana skladateljica in citrarica* □ *citrarka*
cíttrarka -e ž ► citrarica
citráš -a m ► citrar
cíttrati -am nedov. ► igrati 2•2
cítre cíter ž mn. | glasbilo trapezaste oblike s strunami, na katere se brenka | *igrati na citre* □ ekspr. *citrice* | zlasti majhne citre |
 GLEJ ŠE igrati 2•2
cítrice -ic ž mn. ► citre
citrín -a m ► vitamin •7
citróna -e ž ► limona | limonovec
citronáda -e ž ► limonada
citrónast -a -o prid. ► limonast | rumen² 1
citrónasto prisl. ► limonasto | rumeno
citrónin -a -o prid. ► limonin | sok 1•3
citrónka -e ž ► muškatka
citrónov -a -o prid. ► kislina •2 | limonin | sok 1•3
citrónovec -vca m ► limonovec
citrónski -a -o prid. ► kislina •2 | limonin | sok 1•3
citrónsko prisl. ► limonasto | rumeno
cíttrusi -ov m mn. ► agrumi
civil -a m ► civilist 1 | nositi 2•1
civilíst -a m
 1. | kdor ne nosi uniforme, zlasti vojaške | *Med vojaštvom je bilo nekaj civilistov* □ pog. *civil*
 2. pravn. | strokovnjak za civilno pravo | *civilisti in kanonisti*
 □ pravn. *legist*
civilístični -a -o prid. | ki je v zvezi s civilnim, nevojaškim življenjem | *civilistične navade* □ knj.izroč. *civilistovski*
civilístovski -a -o prid. ► civilistični
civilizácija -e ž ► kultura
civilizácijski -a -o prid. | ki je v zvezi s civilizacijo | *civilizacijska stopnja* □ knj.izroč. *civilizatorični*
civilizatórični -a -o prid. | ki pospešuje civilizacijo | *civilizatorični poslanstvo znanosti* □ knj.izroč. *civilizatorni*
 GLEJ ŠE civilizacijski
civilizatórni -a -o prid. ► civilizatorični
civilizírani -a -o prid. | ki priznava dosežke, vrednote človeške družbe s področja znanosti, tehnike, umetnosti | *Civilizirani svet bi se vojnam lahko učinkoviteje izogibal* □ knj.izroč. *izobraženi*
 □ zastar. *olikani* □ star. *omikani*
 GLEJ ŠE svet¹ 4•1
civilní -a -o prid. ► komisar •1 | lista •1 | nositi 2•1 | pobuda •1 | poroka pp 2 | pravo 1•2
civilnoprávni -a -o prid. pravn. | ki se nanaša na pravno urejanje osebnostnih in premoženjskih razmerij državljanov | *civilnopravni postopek* □ pravn. *privatnopravni*
cívitas -a m ► država •7
cíza¹ -e ž | ročni voziček na dveh kolesih | *naložiti krompir na cizo* □ *dvokolnica* □ *gare* □ *samotež* □ nar. *borela* □ zastar. *dvokolica*

□ nar. **kimpež** □ nar. **kinkež** □ nar. **kolca**² □ nar. **kolica** □ nar. **koreta**
□ nar. **koretica** □ nar. **samotežnik** □ nar. **vozica**

cíza² -e ž ▶ sesek

cízara -e ž ▶ čičerika

cízati -am nedov. ▶ sesati 1

cízej -a m ▶ dojka

cízek -zka m ▶ dojka | sesek

cizéti -ím nedov. ▶ cediti se | teči 2 pp 1 | teči 3

ck medm. ▶ tlesk² | zk

cmákati -am nedov. ▶ cmokati 1, 2

cmákniti -em dov. ▶ cmokniti

cmáriti -im nedov. ▶ kuhati 1 | peči 1

cmáriti se -im se nedov. | od velike vročine izcejati maščobo, tekočino | *Klobase se cmarijo v vroči peči* □ knj.izroč. **čmažiti se**

GLEJ ŠE sončiti se

cmáziti -im nedov. ▶ kuhati 1 | peči 1

cmáziti se -im se nedov. ▶ sončiti se

cméndra -e ž ▶ jokav 1 povdk. | jokavec

cméra -e ž ▶ cmeravec | jokav 1 povdk. | jokavec

cmérast -a -o prid. ▶ jokav 1, 2

cmérati se -am se nedov. ▶ jokati | jokati pp 3

cmeràv -áva -o prid. ▶ jokav 1, 2

cmerávec -vca m slabš. | kdor se (rad) joka | *Cmeravec se duši v solzah, namesto da bi se branil* □ slabš. **cmera**

□ knj.izroč. **cmerika** □ knj.izroč. **cmerikavec** □ knj.izroč. **cmerljivec**

□ ekspr. **cmihavec** □ ekspr. **jokavec** □ knj.izroč. **jokavt** □ ekspr. **jokec**

□ ekspr. **jokica**

GLEJ ŠE jokav 1 povdk. | jokavec

cméravka -e ž ▶ jokav 1 povdk. | jokavka

cmérávo prisl. ▶ jokavo

cmérávost -i ž ▶ jokavost

cmérda -e ž ▶ jok | jokav 1 povdk. | jokavec

cmérga -e ž ▶ jok | jokav 1 povdk. | jokavec

cmérgati se -am se nedov. ▶ jokati

cmérglja -e ž ▶ jokav 1 povdk. | jokavec

cmeríka -e ž ▶ cmeravec | jokav 1 povdk. | podlessek

cmerikati se -am se nedov. ▶ jokati

cmerikav -a -o prid. ▶ jokav 1

cmerikavec -vca m ▶ cmeravec | jokav 1 povdk. | jokavec

cmerikavost -i ž ▶ jokavost

cmériti se -im se nedov. ▶ jokati | jokati pp 3

cmérjenje -a s ▶ jok

cmerljív -a -o prid. ▶ jokav 1

cmerljívec -vca m ▶ cmeravec | jokav 1 povdk. | jokavec

cmévkati -am nedov. ▶ govoriti 1

cmévkniti -em dov. ▶ zastokati

cmíhati se -am se nedov. ▶ hlipati 1 | jokati | jokati pp 4

cmíhavec -vca m ▶ cmeravec

cmòček -čka m ▶ cmok¹ 1

cmòk¹ cmòka m

1. |vsaka od kepasto oblikovanih enot kuhane močnate jedi| *s penovko jemati cmoke iz vode* □ ekspr. **cmoček** □ ekspr. **cmokec**

□ neknj. pog. **knedelj**

◆ **skutni cmoki** □ **skutini cmoki**

2. ekspr. |glas, kakršen nastane pri poljubu| *Poljubil jo je z glasnim cmokom* □ ekspr. **cmokljaj** □ ekspr. **cmokot**

GLEJ ŠE poljub

cmòk² medm. ▶ bum 2 | bumf

cmokajóč -a -e prid. ▶ cmokav

cmokánje -a s ▶ poljubljanje

cmokáti -ám nedov.

1. |z ustnicami in z jezikom dajati nizke, nezveneče glasove| *Lepo jej, ne cmokaj* □ **cmakati** □ **dleskati** □ **pocmokavati** |v presledkhi cmokati|

2. |dajati cmokanju podobne glasove| *Blato cmoka pod nogami* □ **cmakati** □ **cmokotati** □ **dleskati** □ knj.izroč. **čmokati** □ knj.izroč. **čvekati**

□ nar. **žorgati** □ nar. **žvekati**

3. *brezos*. |izraža, da kaj oddaja cmokanju podobne glasove| *V čevljih mu je cmokalo* □ **cmokljati**

GLEJ ŠE poljubljati

cmokàv -áva -o prid. |pri katerem se sliši cmokanje| *cmokav poljub* □ **cmokajoč**

cmòkec -kca m ▶ cmok¹ 1 | debel 2 povdk. 2

cmokljáj -a m ▶ cmok¹ 2 | poljub

cmokljáti -ám nedov. ▶ cmokati 3

cmòkniti -em dov. |z ustnicami in z jezikom oddati nizke, nezveneč glas; oddati temu podoben glas| *Izpil je in cmoknil; Voda se je prelivala med čermi in včasih glasno cmoknila* □ **cmakniti** □ **dleskniti**

GLEJ ŠE pasti¹ 1 pp 3 | ploskniti 2 | poljubiti

cmokòt -òta m ▶ cmok¹ 2

cmokotáti -ám nedov. ▶ cmokati 2

cmírk -a m ▶ vrtinec 1

cmírkati -am nedov. ▶ srebati

cmúdjje -a s ▶ ločje

cocktail -a [kóktajl] m ▶ koktajl 1

cof¹ còfa m |urejen, povezan šop niti za okras| *kapa s cofom* □ **čop**² □ **cofek** |majhen cof|

cof² medm. ▶ bum 2

còfast -a -o prid. |ki ima cof ali cofe| *cofasta kapa* □ **čopast**

còfek -fka m ▶ cof¹

còk posnem. medm. |posnema zamolkel glas pri hoji| *Cok, cok, cok, odmevajo koraki* □ **cop** □ **klop**³ □ **top**³

còka medm. ▶ comp

còkate medm. ▶ comp

cokáti -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp 11

cókel -kla m ▶ podzidek ◆

cókla -e ž |obuvalo z lesenim podplatom| *obuti cokle*

□ **coklica** |majhna cokla|

coklánje -a s ▶ hoja¹ 1 pp 5

cóklar -ja m ▶ neroden² povdk.

cokláríti -im nedov. ▶ hoditi 1

cóklarski -a -o prid. ▶ neroden²

cóklast -a -o prid. ▶ neroden²

cokláti -ám nedov. ▶ hoditi 1 | hoditi 1 pp 7 | hoditi 1 pp 11

cóklica -e ž ▶ cokla

cokotáti -ám nedov. ▶ čofotati 3

cól¹ -a m ▶ carina | mitnina

cól² -a m ▶ cola

cóla -e ž |dolžinska mera, približno 2,5 cm| *meriti s čevlji in colami* □ nar. **col**²

cólnar -ja m ▶ carinik | mitničar

cólni -a -o prid. ▶ deska ◆2 | merilo ◆2 | predpis ◆1

cólnica -e ž ▶ deska ◆2

colnína -e ž ▶ carina | mitnina

cólski -a -o prid. ▶ deska ◆2 | merilo ◆2

còmp posnem. medm. |posnema glas pri težki, okorni hoji| *Comp, comp, comp, štoklja po hodniku* □ **cap** □ **coka**

□ **cokate**

compoundni -a -o [kompáundni] prid. ▶ motor² ◆8

cóna -e ž

- **1.** cona za pešce □ prakt. sp. peščona **2.** okupacijska cona □ zasedbena cona **3.** ekon. prosta carinska cona □ ekon. prostocarinska cona □ ekon. svobodna carinska cona

GLEJ ŠE pas 3• | področje 1

cool -a [kúl] m glasb. | stil v jazzu po drugi svetovni vojni, za katerega je značilna umirjenost melodije in harmonska bogatost | *intonacijska hladnost coola* □ glasb. **cool jazz**

cool jazz ~ -a [kúl džéz-] m ▶ cool

còp medm. ▶ cok

copát -a m ▶ copata

copáta -e ž | enota para udobnega obuvala, navadno za doma | *natakniti copate* □ *copat* □ ekspr. *copatek* □ ekspr. *copatica* □ ekspr. *copatka* □ nekjn. pog. *šlapa* | brez zadnjega zgornjega dela |

- ♦ **1.** športne copate □ pog. adidaske □ pog. superge □ pog. teniske

2. telovadne copate □ telovadni copati

copátar -ja m ▶ medved 1

copátarski -a -o prid. ▶ hlapčevski

copátarstvo -a s ▶ hlapčevstvo

copátek -tka m ▶ copata

copática -e ž ▶ copata

copátka -e ž ▶ copata

cóper -pra m ▶ čarovnija

copòt -òta m ▶ copotanje

copotánje -a s | plosko stopanje, pri katerem se sliši glas cop | *copotanje z bosimi nogami* □ *copot*

GLEJ ŠE cepetanje

copotáti -ám nedov. ▶ cepetati | udarjati 3

cópranje -a s ▶ čaranje

cóprati -am nedov. ▶ čarati

copriján -a m ▶ čarovnik 1

cóprni -a -o prid. ▶ čarovniški

cóprnica -e ž ▶ čarovnica | hudoben povdk. 4 | hudobnica

coprnija -e ž ▶ čarovnija | zvijača

cóprnik -a m ▶ čarovnik 1

cóprniški -a -o prid. ▶ čarovniški

copyright -a [kópírajt] m ▶ pravica •2

corrida -e [korída] ž ▶ bikoborba

corrigenda -end [korigénda] s mn. ▶ popravki

cóta -e ž ▶ resa¹ 1

cótast -a -o prid. ▶ raztrgan 2 | resast 1

coulomb -a [kulón] m ▶ ampersekunda

country -ja [kántri] m | vrst popularne glasbe, ki izhaja iz tradicionalne ljudske glasbe ameriškega podeželja | *poslušati country* □ *countryglasba*

countryglasba -e [kántríglásba] ž ▶ country

credo -a [krédo] m ▶ nazor | vera •

crénsa -e ž ▶ čremsa

crét -a m ▶ rušje

crétje -a s ▶ rušje

crétovje -a s ▶ rušje

crí medm. ▶ čri

críčati -am nedov. ▶ crikati

críkati -am nedov. | oglašati se z glasom cri | *Kobilice crikajo v senu* □ knjizroč. *críčati*

cíka -e ž ▶ mrha | mrhovina | šibek 1 povdk.

cíkati -am nedov. ▶ poginjati

crkávaje -a s ▶ umiranje

crkávati -am nedov. ▶ poginjati | umirati | životariti 1

críkel -kla -o prid. ▶ oslabel

críkli -a -o prid. ▶ poginuli

crkljánček -čka m ▶ razvajen povdk. 2 | razvajenček

crkljánje -a s ▶ razvajanje

crkljáti -ám nedov. ▶ ljubkovati | razvajati

crkljáti se -ám se nedov. ▶ ljubkovati se | razvajati se

críkniti -em dov. ▶ odpovedati 3 | poginiti | umreti 1

críknjen -a -o prid. ▶ utrujen

críknjeni -a -o prid. ▶ mrtvi² | poginuli

crkováti -újem nedov. ▶ poginjati

crkovína -e ž ▶ mrhovina

crlíkanje -a s | oglašanje z visokim, žvižgajočim glasom, značilno zlasti za jerebice | *crlikanje jerebic* □ *cirikanje* □ *čirikanje*

cromagnonec -nca [kromanjónec] m ▶ človek 1•2

cromagnonski -a -o [kromanjónski] prid. ▶ človek 1•2

CT -ja [ceté -êja] m ▶ tomografija •

c-ton -a [cétón] m ▶ c

cúc -a m ▶ dulec

cucálo -a s ▶ duda

cúcati -am nedov. ▶ sesati 1, 2, 3

cúcek -cka m ▶ bojazljiv povdk. | bojazljivec | pes

cúcelj -clja m ▶ duda

cúceljček -čka m ▶ duda

cúckovec -vca m ▶ vino •2

cuckovína -e ž ▶ vino •2

cucljáti -ám nedov. ▶ sesati 1, 3

cucorámo prisl. ▶ štiporamo

cúfati -am nedov. ▶ cefrati

cúfati se -am se nedov. ▶ cefrati se

cúkanje -a s ▶ trganje

cúkati -am nedov. ▶ boleti 1 pp 1 | piti 1 | potegovati | trgati 2

cúkati ga -am ga nedov. ▶ piti 2

cúkati se -am se nedov. ▶ ruvati se

cúker -kra m ▶ bombon | sladkor

cukéta -e ž ▶ bučka 2

cúkniti -em dov. ▶ pocukati | potegniti 1

cúkniti ga -em ga dov. ▶ srkniti ga

cukrárna -e ž ▶ tovarna •5

cúkrček -čka m ▶ bombon | sladkor

cukrén -a -o prid. ▶ sladek 3

cukréni -a -o prid. ▶ pecivo •3 | voda •9

cukrenína -e ž ▶ sladkarija

cukrénka -e ž ▶ voda •9

cukréno prisl. ▶ priliznjeno

cukrénost -i ž ▶ sladkost²

cúkrov -a -o prid. ▶ raztopina •3

cúkrovka -e ž ▶ bolezen •14

cúla -e ž | kos blaga ali ruta z zavozlanimi ogli, ki se uporablja za prenašanje | *V culi je nosil nabrana zelišča* □ ekspr. *culica*

□ nekjn. pog. *punkelj* □ ekspr. *punkeljček*

cúlica -e ž ▶ cula

cúmati -am nedov. ▶ dremati

cúnder -dra m ▶ netivo

cúndra -e ž ▶ prostitutka

cúnja -e ž | kos dotrajanega blaga | *zbirati stare cunje* □ slabš. *capa* □ ekspr. *capica* □ ekspr. *cunjica* □ nar. *prnja* □ nar. *štraca*

GLEJ ŠE brisalka | krpa | neodločen 1 povdk. | omahljiv povdk.

cúnjar -ja m | nekđaj zbiralec in (pre)prodajalec cunj in drugih odpadnih predmetov | *dati dotrajana oblačila cunjarju* □ *krpar*

cúnjast -a -o prid. | ki se hitro razvleče in mečka | *cunjasto blago* □ *cunjav*

cúnjati se -am se nedov. ▶ trgati se

cúnjav -a -o prid. ▶ cunjast | raztrgan 2

cúnje cúnj ž ▶ obleka

cúnjica -e ž ▶ cunjá

cúrati -am nedov. ▶ opravljati¹ •3

cúrek -rka m

- 1. elektr. **elektronski curek** □ elektr. curek elektronov □ fiz. elektronski snop

curéti -ím nedov. ▶ curljati | teči 2 pp 1 | teči 3

curie -ja [kirí] m ▶ kiri

cúriti -im nedov. ▶ curljati | puščati 3

cúrkoma prisl. ▶ s curkom | v curkih | v curku

curling -a [kérling] m ▶ kegljanje •

curljáti -ám nedov. | teči, polzeti v tankem curku | *Studenec curlja v korito* □ knj.izroč. **curéti** □ knj.izroč. **curíti**

GLEJ ŠE teči 2 pp 1 | teči 3

curriculum vitae -a ~ [kuríkulúm víte] m ▶ življenjepis 2

cúzati -am nedov. ▶ sesati 1, 2, 3

cúzek -zka m ▶ dojka

cužljáti -ám nedov. ▶ sesati 1, 3

cvájar -ja m ▶ cvekar | dvojača

cváncgarica -e ž ▶ dvajsetica

cvéba -e ž | velika temna rozina s pečkami | *potresti cvebe po testu*

□ knj.izroč. **cibebe** □ knj.izroč. **cviba**

GLEJ ŠE rozína

cvébovka -e ž ▶ potica pp

cvèk cvéka m ▶ ocena 2•2 | žebelj

cvèkar -ja m šol., žarg. | učencem z negativnimi ocenami | *cvekarji in odličnjaki* □ zastar. **cvajar** □ šol., žarg. **čikar** □ zastar. **dvojkar**

cvèkec -kca m ▶ ocena 2•2 | žebliček

cvéliti -im nedov. ▶ žalostiti

cvènk¹ cvénka m ▶ denar | denar •2

cvènk² medm. ▶ cin² 2

cvénkati -am nedov. ▶ cvenketati

cvenkèt -éta m ▶ cvenketanje

cvenketánje -a s | dajanje, povzročanje kratkih, zvenceh,

kovinskih glasov | *cvenketanje kovancev* □ **cvenket**

cvenketáti -ám nedov. | dajati, kratke, zvence, kovinske glasove | *V žepu so mu cvenketali kovanci* □ **cvenkati** □ **cvenkljati**

GLEJ ŠE cingljati 2

cvenkljáti -ám nedov. ▶ cingljati 2 | cvenketati

cvénkniti -em dov. ▶ udariti 1

cvésti cvétem nedov. ▶ cefrati se | cepiti se 2 | cveteti 1, 2, 3 |

goreti 2 | trgati se | uspevati 2

cvét -a m | del rastline, značilen po lepi obliki in barvi | *utrpati cvet* □ ekspr. **cvetek** □ ekspr. **cvetič**

- ♦ 1. razviti cvet □ pognati v cvet

2. muškatni cvet □ pog. muškat

3. bot. brezspolni cvet □ bot. jalovi cvet

4. bot. kimasti cvet □ bot. kimavi cvet

5. bot. štirištevni cvet □ bot. četveroštevni cvet

6. bot. pestični cvet □ bot. ženski cvet

7. vrtn. polnocvetni cvet □ vrtn. polni cvet □ vrtn. vrstnati cvet

8. bot. prašni cvet □ bot. moški cvet □ bot. prašnični cvet

• min. žveplov cvet □ min. žvepleni cvet

GLEJ ŠE cveteti 1 | etanol | junij | lepota¹ | lepota • | mlad 1 • |

razcveteti se 1 | salmiakovec | upanje¹

cvetača -e ž | kulturna rastlina z omesenelim socvetjem | *jesti*

cvetačo □ **karfijola**

cvetačni -a -o prid. | ki je v zvezi s cvetačo | *cvetačni listi* □ **karfijolni**

GLEJ ŠE juha •1

cvétast -a -o prid. ▶ rožast

cvetèč -éča -e prid. ▶ lep²

cvétek -tka m ▶ cvet

cvèten -tna -o prid. ▶ cvetoč

cvetènje -a s | stanje rastlin, ki imajo cvet | *čas cvetenja*

□ knj.izroč. **cvetivost** □ star. **cvetje**

cvetéti -ím nedov.

1. | izraža, da je rastlina v stanju, ko ima razvit cvet, cvete |

Češnje že cvetijo □ **biti v cvetu** □ **gnati v cvet** | *Ajda žene v cvet* □ **cvesti**

□ star. **precvítati** □ zastar. **procvítati**

2. ekspr. | izraža, da je kdo v zelo pozitivnem stanju | *Fant je kar*

cvetel □ ekspr. **cvesti**

3. ekspr. | gospodarsko uspešno se razvijati | *Mesto cveti*

□ ekspr. **cvesti** □ publ. **doživljati razcvet** □ knj.izroč. **razcvetati se** □ star. **razcvítati se** □ knj.izroč. **vzcvetevati**

GLEJ ŠE cefrati se | cepiti se 2 | goreti 2 | trgati se | uspevati 2

cvetíca -e ž agr. | vonj vina | *vina z izrazito cvetico* □ agr. **buket**

□ agr. **cvetlica** □ knj.izroč. **rožica**

GLEJ ŠE cvetlica

cvetič -íča m ▶ cvet

cvetišče -a s bot. | razširjeni vrh cvetnega peclja | *vrčasto cvetišče*

□ bot. **cvetna os**

cvetivost -i ž ▶ cvetenje

cvétje -a s | večja količina cvetlic kot celota | *trgati cvetje;*

planinsko cvetje □ star. **cvetličje** □ star. **cvetovje**

♦ 1. lipovo cvetje □ pog. lipa □ nar. lipovec □ lipovina

2. mirtovo cvetje

□ mirtino cvetje

GLEJ ŠE antologija | cvetenje | razcveteti se 1 | razstava² •2

cvétka -e ž ▶ cvetlica | dekle 1

cvetlíca -e ž | rastlina z izrazitim cvetom | *nabirati cvetlice* □ **cvetica**

□ roža □ ekspr. **cvetka** □ **cvetličica** ↗

GLEJ ŠE cvetica

cvetlíčarica -e ž ▶ rožarica

cvetlíčast -a -o prid. ▶ rožast

cvetlíčica -e ž | majhna cvetlica | *nežne cvetličice* □ **rožica**

cvetlíčje -ja s ▶ cvetje

cvetlíčni -a -o prid. ▶ lonec •1 | nasad 1 •1 | vrt 1 •1 | vzorec 1 •1

cvetlíčnik -a m ▶ lonec •1

cvetlíčnják -a m ▶ vrt 1 •1

cvètni -a -o prid. ▶ cvetišče | list 1 •9 | nedelja •1 | odevalo • | prah •1

cvetníca -e ž ▶ nedelja •1

cvétnik -a m agr. | boljši krompir domače sorte z belim mesom |

saditi cvetnik in bintje □ agr. **družbar** □ agr. **kresnik** □ agr. **oneida**

GLEJ ŠE antologija | vrt 1 •1

cvetnják -a m ▶ nasad 1 •1 | vrt 1 •1

cvetobêr -a m ▶ antologija

cvetoč -a -e prid. | ki je poln cvetja | *cvetoč travnik* □ knj.izroč. **cveten**

GLEJ ŠE lep²

cvetóči -a -e prid. ▶ pomlad

cvetodêr -a m ▶ cvetožer

cvétovec -vca m ▶ butara 2

cvetôvje -a s ▶ cvetje

cvetožêr -a m | žuželka, katere ličinka je notranji del cveta na

sadnem drevju | *ličinke cvetožera* □ zool. **cvetoder**

♦ zool. **jabolčni cvetožer** □ zool. **jablanov cvetožer**

cvíba -e ž ▶ cveba | rozina

cvíbak -a m ▶ prepečeneč

cvíč -a m ▶ pijača •2

cvíček -čka m | lahko kiselkasto rdeče dolenjsko vino | *piti cvíček*

□ zastar. **marvin**

cvíčkast -a -o prid. ▶ kisel¹

cvíkerji -ev m mn. ▶ ščipalnik

cvíl -a m ▶ cviljenje 1

cvilèč -éča -e prid. ▶ visok 3

cvilež -a m ▶ cviljenje 1, 2

cvílh -a m ▶ dvonitnik

cvilimóžek -žka m ▶ igrača pp 2

cvíliti -im nedov. ▶ jokati

cviljenje -a s

1. |oglašanje z zelo visokim glasom| *cviljenje miši* □ *cvil* □ *cvilež*

2. |oddajanje cviljenju podobnih glasov| *cviljenje tramvaja* □ *cvilež*

cvinglijánec -nca m ▶ protestant pp

cvinglijánstvo -a s ▶ protestantizem pp

cvíren -rna m ▶ sukanec

cvírnatí jo -am jo nedov. ▶ teči 1

C-vítamin -a [cévitamin] m ▶ vitamin •4

cvrčanje -a s |oglašanje z ostrimi, odsekanimi glasovi; dajanje

temu podobnih glasov| *cvrčanje murnov, kobilic, lastovic;*

cvrčanje sveče □ *cvrket* □ *cvrkutanje* □ *čvrčanje* □ knj.izroč. *cvrk*

□ knj.izroč. *cvrkut* □ nar. *škrebetanje*

cvrčati -ím nedov. |oglašati se z ostrimi, odsekanimi glasovi;

dajati temu podobne glasove| *Lastovke cvrčijo; Mast v ponvi*

cvrči □ *cvrčikati* □ *cvrkati* □ *cvrketati* □ *cvrkotati* □ *cvrkutati* □ *cvrleti*

□ *cvrlikati* □ *čvrčati* □ ekspr. *drgniti* □ nar. *škrebetati* □ knj.izroč. *škrleti*

□ knj.izroč. *vrčati* *Stenj v brlivki vrči*

GLEJ ŠE GOVORITI 1 pp 23

cvrček¹ -čka m zool. |žuželka iz družine murnov, ki živi po starih

hišah| *V zidu je cvrčal cvrček* □ zool. *rjavkasti striček*

GLEJ ŠE ČRIČEK

cvrček² -čka m lov. |užitna drobovina divjačine| *vzeti cvrček iz*

prsne votline □ lov. *praža*

GLEJ ŠE CVRTJE

cvrčikati -am nedov. ▶ cvrčati

cvréti cvrèm nedov. *kaj* |pripravljati zlasti panirano živilo v vroči

maščobi| *cvreti piščanca* □ pog. *pohati*

GLEJ ŠE PRAŽITI

cvréti jo cvrèm jo nedov. ▶ teči 1

cvréti se cvrèm se nedov. ▶ sončiti se

cvrk -a m ▶ cvrčanje | klofuta 1

cvrkati -am nedov. |dajati ostre, pokljajoče glasove| *Koš je kar*

cvrkal pod težo naloženega □ *cvrketati*

GLEJ ŠE CVRČATI

cvrkèt -éta m ▶ cvrčanje

cvrketáti -ám nedov. ▶ cvrčati | cvrkati

cvrkñiti -em dov. |oglasiti se z ostrim, odsekanim glasom| *Le tu*

in tam je cvrknila kakšna ptica □ *cvrkutñiti*

GLEJ ŠE UDARITI 1

cvrkotáti -ám nedov. ▶ cvrčati

cvrkút -a m ▶ cvrčanje

cvrkútanje -a s ▶ cvrčanje

cvrkútati -am nedov. ▶ cvrčati

cvrkútniti -em dov. ▶ cvrkñiti

cvrléti -ím nedov. ▶ cvrčati

cvrlíkati -am nedov. ▶ cvrčati

cvrtina -e ž ▶ cvrtje

cvrtje -a s |jed, zlasti iz stopenih jajc, ocvrta na maščobi|

pripraviti cvrtje za večerjo □ nar. *cvrček²* □ nar. *cvrtina* □ nar. *frtalja*

□ knj.izroč. *jajčnica* □ knj.izroč. *jajčnik*

cvrtník -a m |koritasta električna priprava za cvrenje rib,

mesa, krompirja| *uporabljati cvrtnik za pripravo rib* □ *friteza*

□ knj.izroč. *cvrtnjak*

cvrtnjak -a m ▶ cvrtnik

čáča -e m ▶ oče 1

čáčka -e ž

1. |črta, narejena brez pravega namena| *delati čáčke po papirju*

□ ekspr. čira čara¹ □ ekspr. čirečare □ ekspr. čiričara

2. slabš. |nerazločno napisana črka| *Težko berem njegove čáčke*

□ zastar. čara¹ □ ekspr. čička čáčka □ ekspr. čira čara¹ □ ekspr. čirečare

□ ekspr. čiričara □ ekspr. hieroglif □ knj.izroč. kavka² □ slabš. kljuka

□ slabš. kvaka

GLEJ ŠE podpis

čáčkast -a -o prid. |ki je grdo, malomarno napisan, narisano|

čáčkast podpis □ knj.izroč. čéčkov

čád -a m ▶ dim |megla¹ |saje

čáda -e ž ▶ mura

čádash -a -o prid. ▶ dimast |meglen |sajast

čádash -a -o prid. ▶ sajast

čádash -vca m |prozoren poldragi kamen sive barve| *kristali*

čádash □ min. sajavec

čáde -éta m ▶ muren 2 |volpp

čádití se -ím se nedov. ▶ kaditi se 1

čáj¹ -a m |pijača iz posušenih listov čajevca ali nekaterih zelišč|

skuhati čaj □ ekspr. čajček □ nar. čajek

◆ 1. kamilični čaj □ prakt. sp. kamilice 2. lipov čaj □ prakt. sp. lipovec

3. metin čaj □ knj.izroč. metni čaj □ knj.izroč. metov čaj 4. pomirjevalni čaj

□ čaj za pomirjenje 5. pravi čaj □ star. ruski čaj

GLEJ ŠE sestanek pp 1 |zmenek pp 1

čáj² -te medm. ▶ čakati 2, 3

čajárna -e ž ▶ čajnica

čajca -e ž ▶ kozica² 1

čajček -čka m ▶ čaj¹

čajjek -jka m ▶ čaj¹

čajevína -e ž ▶ tein

čajevka -e ž vrtn. |rumena kitajska vrtnica z vonjem po čaju|

gójiti čajevke □ star. teja

čajka -e ž ▶ galeb |ladja pp 1

čajni -a -o prid. ▶ čajnica |jajce ◆1 |servis ◆1 |žlička pp

čajnica -e ž |gostinski lokal, v katerem se streže s čajem| *posedeti*

v čajnici □ knj.izroč. čajarna □ knj.izroč. čajna hiša

GLEJ ŠE škatla 1 ◆3

čák -te medm. ▶ čakati 2, 3

čákajóči -ega m |kdor je, ostane na kakem mestu

v pričakovanju, da kdo, kaj pride| dolga vrsta čakajóčih

□ knj.izroč. čakalec

čákálec -lca m ▶ čakajoči

čákališče -a s lov. |prostor, kjer lovec čaka na divjad| *čákališče za*

srnjaka □ lov. čakalo □ lov. čakež □ lov., žarg. štant □ lov. preža |navadno

na drevesu|

čákální -a -o prid. ▶ čakalnica |doba ◆13 |rok ◆1 ◆5

čákálníca -e ž |soba, ki je namenjena za čakanje| *polna čakálníca*

pacientov □ soba za čakanje □ knj.izroč. čakalna soba

čákálo -a s ▶ čakališče

čákanje -a s ▶ lov ◆2

čákati -am nedov.

1. *kaj/na kaj* |biti, ostati na kakem mestu v pričakovanju, da

kdo, kaj pride| *čákati zdravnika; čakati pismo; čakati na vlak*

□ nar. očakovati □ star. sčakavati □ star. sčakovati □ star. streči na kaj

□ nar. učakovati

2. v velelniku |izraža zahtevo po premisleku, pojasnitvi| *Čakaj, kaj*

je že to □ počakaj □ stoj □ nar. čaj² □ pog. čak □ pog. počak¹

3. v velelniku |izraža grožnjo| *Le čakaj, ti že pokažem* □ počakaj

□ nar. čaj² □ pog. čak Čak me, hinavec □ pog. počak¹

GLEJ ŠE pričakovati 1, 3 |stati³ 4

čákavski -a -o prid. ▶ narečje ◆1

čákavščina -e ž ▶ narečje ◆1

čákež -a m ▶ čakališče

čámer -mra m ▶ kučma

čámpelj -plja m ▶ smrkelj |ščir ◆

čánkar -ja m

• med. mehki čankar □ med. mehka spolna razjeda □ med. mehki ulkus

čáo medm. ▶ dober dan |na svidenje

čáp medm. ▶ šavs²

čápka -e ž ▶ kapa |kučma

čáplja -e ž |štorklji podobna močvirska ptica| *zimská selítev*

čápelj na jug □ ekspr. čápljica

GLEJ ŠE kvakač

čápljáríti -im nedov. ▶ čofotati 2 |padati 1 pp 1 |teči 2 pp 2

čápljica -e ž zool. |močvirska ptica golobje velikosti s črnim

perjem po hrbtu| *gnezdenje čápljic na ribnikih* □ zool. mala

bobnarica

GLEJ ŠE čáplja

čár -a m ▶ čarovnija |čudovitost |izrek 1 ◆

čára¹ -e ž ▶ čáčka 2

čára² -e ž ▶ čarovnija

čarálec -lca m ▶ čarovnik 1, 2

čáranje -a s |po ljudskem verovanju vplivanje na naravo s skrivnostni-

mi silami| *verjeti v moč čáranja* □ knj.izroč. bajaranje □ pog. copranje

□ knj.izroč. magija

čárati -am nedov. |po ljudskem verovanju vplivati na naravo s skrivno-

stnimi silami| *Verjeli so, da zna čárati* □ knj.izroč. bajati □ pog. coprati

čárdaš -a m ▶ ples 1 pp

čáren -rna -o prid. ▶ očarljiv

čáriló -a s ▶ sredstvo ◆5

čárlston -a m |hitri ples v dvodobnem taktu, po izvoru iz

Severne Amerike; skladba za ta ples| *zaplesati čárlston; zaigrati*

čárlston □ charleston

čárni -a -o prid. ▶ čarovni |izrek 1 ◆

čárno prisl. ▶ čudovito¹

čáróba -e ž ▶ čarovnija |čarovništvo |čudovitost

čáróben -bna -o prid. ▶ čudovit 1 |očarljiv

čárobíja -e ž ▶ čarovnija

čárobni -a -o prid. ▶ palica ◆3

čárobníca -e ž ▶ čarovnica

čárobník -a m ▶ čarovnik 1

čarobno prisl. ▶ čudovito¹

čarobnost -i ž ▶ čudovitost | očarljivost

čaroděj -a m ▶ čarovnik 1, 2

čarodějec -jca m ▶ čarovnik 1

čarodějka -e ž ▶ čarovnica

čarodějni -a -o prid. ▶ čarovni

čarodějnik -a m ▶ čarovnik 1

čarodějski -a -o prid. ▶ čarovniški | palica ♦³

čarodějstvo -a s ▶ čarovnija | čarovništvo

čarokrásen -sna -o prid. ▶ čudovit 1

čarovít -a -o prid. ▶ očarljiv

čarovitost -i ž ▶ očarljivost

čarovni -a -o prid. |po ljudskem verovanju ki ima nenavadno,

skrivnostno moč| *čarovna moč piščalke* □ knj.izroč. *bajalni*

□ zastar. *bajevni* □ knj.izroč. *čarni* □ knj.izroč. *čarodejni* □ ekspr. *čudežni*

□ knj.izroč. *čudodelni* □ knj.izroč. *čudotvorni* □ knj.izroč. *magični*

GLEJ ŠE izrek 1♦ | palica ♦³ | sredstvo ♦⁵

čarovnica -e ž |po ljudskem verovanju ženska, ki s skrivnostnimi

silami vpliva na naravo| *Čarovnice delajo točo* □ pog. *coprnica*

□ zastar. *čarobnica* □ knj.izroč. *čarodejka* □ star. *hudičevka* □ nar. *štriga*

□ star. *veščica* □ star. *veščica*² □ knj.izroč. *vragovka* □ knj.izroč. *vragulja*

□ zastar. *zlodejka* □ *klekarica* |čarovnica, ki se z drugimi

čarovnicami shaja na Kleku|

GLEJ ŠE halloween | hudoben povdk. 4 | hudobnica

čarovnija -e ž |po ljudskem verovanju dejanje, s katerim se s skrivno-

stnimi silami vpliva na naravo| *zdraviti z zagovori in čarovnijami*

□ pog. *coper* □ pog. *coprnija* □ zastar. *čar* □ zastar. *čara*² □ knj.izroč. *čaroba*

□ zastar. *čarobija* □ knj.izroč. *čarodejstvo*

čarovnik -a m

1. |po ljudskem verovanju kdor s skrivnostnimi silami vpliva na naravo| *čarovnik s čarovno palico* □ knj.izroč. *bajalec* □ nar. *coprijan*

□ pog. *coprnik* □ knj.izroč. *čaralec* □ zastar. *čarobnik* □ knj.izroč. *čarodej*

□ knj.izroč. *čarodejec* □ knj.izroč. *čarodejnik* □ zastar. *kozelnik*

□ knj.izroč. *mag* □ knj.izroč. *magijec* □ star. *veščec*

2. |kdor z rokohitrsko spretnostjo in nenavadnimi dejanji

zabava ljudi| *nastop čarovnika* □ *magik* □ knj.izroč. *čaralec*

□ knj.izroč. *čarodej*

čarovniški -a -o prid. |ki je v zvezi s čarovniki ali

čaranjem| *čarovniški obredi* □ nekjn. pog. *coprni* □ pog. *coprniški*

□ knj.izroč. *čarodejski*

čarovništvo -a s |po ljudskem verovanju dejavnost čarovnikov|

ukvarjati se s čarovništvom □ knj.izroč. *čaroba* □ knj.izroč. *čarodejstvo*

□ ekspr. *črna znanost* □ ekspr. *črnošolstvo* □ knj.izroč. *magija*

čáršija -e ž ▶ trg 1

čárterprevóz -óza m ▶ prevoz ♦¹

čárterski -a -o prid. ▶ prevoz ♦¹

čas časa m

1. |neomejeno trajanje| *prostor in čas* □ fiz. *četrta dimenzija*

|po Einsteinovi teoriji relativnosti|

2. |omejeno trajanje kot del neomejenega trajanja| *Umrljivost*

za tuberkulozo se je v kratkem času zmanjšala □ *doba* □ *obdobje*

□ *razdobje*

♦ nardp. *predpustni čas* □ nardp. *predpust*

PODPOMENKE 1. poletni čas, zimski čas 2. polni delovni čas,

polovični delovni čas

3. |omejeno trajanje, ločeno od siceršnjega trajanja zaradi

določene značilnosti| *Takrat ni bil čas za pogajanja* □ *moment*

□ ekspr. *trenutek*

♦ 1. od časa do časa □ vsake toliko časa 2. ekspr. *zlati časi* □ ekspr. *zlati*

vek 3. čas pomanjkanja □ ekspr. *sedem suhih let*

4. |omejeno trajanje, s katerim človek razpolaga| *Ne izgublaj*

časa po nepotrebem □ ekspr. *dragi čas* □ ekspr. *dragoceni čas* □ ekspr. *pre-*

dragoceni čas

• 1. delovni čas □ službeni čas 2. jezikosl. *dovršno pretekli čas*

□ jezikosl. *dovršilnik* □ jezikosl. *perfekt* 3. *gibljivi delovni čas* □ *drseči*

delovni čas □ *fleksibilni delovni čas* □ *premakljivi delovni čas*

4. *astron. krajevni čas* □ *astron. lokalni čas* 5. *fiz. nihajni čas* □ *fiz. nihaj-*

na doba 6. *obratovalni čas* □ knj.izroč. *obratni čas* □ *poslovalni čas*

7. *jezikosl. predpretekli čas* □ jezikosl. *pluskvamperfekt* □ jezikosl. *predpre-*

teklik 8. *prosti čas* □ star. *lazno* 9. *kem. razpolovni čas* □ kem. *razpolovna*

doba 10. *jezikosl. sedanji čas* □ jezikosl. *prezent*¹ □ jezikosl. *sedanjik*

11. *geogr. zahodnoevropski čas* □ *geogr. greenwiški čas*

GLEJ ŠE *advent* | *čim dlje* 2 | *dlje* 2 | *doba* | *doba* ♦¹³ | *doba* ♦²⁷ |

dokler 1 | *dolgo*¹ | *do nedavnega* | *dovršnik* | *do zdaj* | *hitro* 2 |

hkrtati 1 | *kmalu*¹ | *kronometer* | *lenariti* 1 | *malo*⁴ 2 | *malokrat* |

*med*³ 2 | *napreden* 2♦ | *neko*¹ | *nenehno* | *poleti* | *polpre-*

teklost | *posodabljati se* | *posodobiti se* | *post* | *pozimi* |

pravočasno 1 | *prihodnjik* | *pust*¹ | *redko* 1 | *rok*¹ | *rok*¹ ♦⁵ |

sčasoma | *sosledica* ♦ | *včasih* 1 | *zabavati* | *za razvedrilo* |

za zmeraj | *zdaj*¹ 1, 3

časen -sna -o prid. ▶ minljiv

čási prisl. ▶ razmere | včasih 1

časih prisl. ▶ včasih 1, 2

časnik -a m ▶ časopis

časnikar -ja m |poklicni sodelavec časopisa| *delati kot časnikar*

□ slabš. *časopisar* □ star. *časopisec* □ knj.izroč. *žurnalist*

časnikarica -e ž ▶ časnikarka

časnikarka -e ž |poklicna sodelavka časopisa| *Po poklicu je*

časnikarka □ *časnikarica* □ knj.izroč. *žurnalistka*

časnikarski -a -o prid. ▶ poklic ♦² | slovenščina ♦

časnikarščina -e ž ▶ jezik 4♦¹ | slovenščina ♦

časniški -a -o prid. ▶ časopisni

časnost -i ž ▶ minljivost

časomér -a m ▶ kronometer

časomérec -rca m ▶ časomerilec

časomerílec -lca m |uslužbenec, ki meri čas za izvršitev dolo-

čenega dela| *normirci in časomerilci* □ knj.izroč. *časomerec*

časomérnica -e ž ▶ štoparica

časópís -a m |dnevno ali tedensko glasilo za sprotno

splošno obveščanje javnosti| *brati časopis; izdajati časopis*

□ knj.izroč. *časnik* □ knj.izroč. *list* □ ekspr. *listič dijaški listič* □ zastar. *novice*

□ zastar. *novine*

♦ *brezplačni časopis* □ prakt. sp. *brezplačnik*

PODPOMENKE *dnevnik*, *mesečnik*, *občasnik*, *tednik*

• *stenski časopis* □ knj.izroč. *stenčas* □ knj.izroč. *zidni časopis*

GLEJ ŠE *jutranjik* 2 | *revija* | *revija* ♦² | *revija* ♦⁴ | *revija* ♦⁶ |

tabloid | *večernik* 1

časópísar -ja m ▶ časnikar

časópísec -sca m ▶ časnikar

časópísje -a s |celota dnevnikov, tednikov za sprotno splošno

obveščanje javnosti| *Časopisje je o dogodku obširno poročalo*

□ *dnevni tisk* □ *informativni tisk* □ prakt. sp. *tisk*

časópísni -a -o prid. |ki je v zvezi s časopisom| *časopisni članki*

□ knj.izroč. *časniški*

GLEJ ŠE *agencija* ♦² | *jezik* 4♦¹ | *notica* 1 | *rubrika* 2

časoslóv -óva m ▶ brevir

časóvni -a -o prid. |ki je v zvezi s časom| *časovna organiziranost*

pripovedi □ knj.izroč. *temporalni*

GLEJ ŠE *doba* ♦²⁰ | *leča* ♦¹ | *odnos* 1 pp 1 | *odvisnik* ♦¹ | *prednost* ♦¹ |

presledek | *razdalja* 2

časóvnik -a m teh. |elektronska priprava, ki vklaplja, izklaplja določeno funkcijo ali celotno napravo| *nastaviti časovnik*

□ teh., žarg. **timer**

časóvnost -i ž |časovna vezanost, opredeljenost| *časovnost pojavov* □ knj.izroč. **temporalnost**

čast -í ž ► ceniti¹ | častiti² | doktorirati | dostojanstvo 1 | onečastiti | onečastiti se | onečaščati | onečaščati se | počastiti | ponosen •2 | spoštovati | ugled

časten -tna -o prid. ► častivreden | pošten 2

častihlépen -pna -o prid. |ki ima močno željo po priznanju lastne velike vrednosti, veljave| *častihlepen človek* □ ekspr. **častilakomen** □ knj.izroč. **častiljuben** □ knj.izroč. **častiželjen**

častihlépje -a s ► častihlepnost

častihlépnež -a m ekspr. |kdor ima močno željo po priznanju lastne velike vrednosti, veljave| *Ne mara častihlepnežev*

□ star. **častihlepnik** □ ekspr. **častilakomnež**

častihlépnik -a m ► častihlepnež

častihlépnost -i ž |močna želja po priznanju lastne velike vrednosti, veljave| *prikrivati častihlepnost* □ ekspr. **častihlepje**

□ ekspr. **častilakomnost** □ knj.izroč. **častiljubnost** □ knj.izroč. **častiželjnost**

častilákomen -mna -o prid. ► častihlepen

častilákomež -a m ► častihlepnež

častilákomnost -i ž ► častihlepnost

častilec -lca m |kdor komu priznava veliko vrednost, veljavo| *imeti veliko častilcev in prijateljev* □ ekspr. **častitelj**

GLEJ ŠE občudovalec

častiljúben -bna -o prid. ► častihlepen

častiljúbnost -i ž ► častihlepnost

častilka -e ž ► občudovalca

častít -a -o prid. ► častitljiv | častivreden

častítá -e ž ► redovnica¹

častítelj -lja m ► častilec

častítev -tve ž ► čaščenje

častítí¹ -a -o prid. star. |kot pristavek za duhovnika izraža spoštovanje| *častiti gospod* □ star. **prečastiti**

GLEJ ŠE duhovnik 1 | redovnica¹ | reverend | spoštovani

častítí² -ím nedov. *koga* |izražati priznanje velike vrednosti, veljave| *Njega častijo vsi brez izjeme* □ *izkazovati čast komu*

□ ekspr. **obdajati s častmi** □ ekspr. **obkladati s častmi** □ ekspr. **obsipati s častmi** □ ekspr. **obsipavati s častmi**

častítljiv -a -o prid. |ki vzbuja spoštovanje zaradi svoje starosti| *častitljiv mož* □ star. **častit**

častítljivi -a -o prid. ► spoštovani | starost •2

častítost -i ž ► častivrednost

častivréden -dna -o prid. |ki se mu priznavajo spoštovanje, ugled, veljava| *častivreden človek* □ zastar. **časten** □ star. **častit**

častivrédnost -i ž |dejstvo, da se komu priznavajo spoštovanje, ugled, veljava| *Družina je znana po častivrednosti*

□ star. **častitost**

častizéljen -jna -o prid. ► častihlepen

častizéljnost -i ž ► častihlepnost

častni -a -o prid. ► konzul •

častnik -a m |član poveljniškega vojaškega osebja| *izpolnjevati ukaze nadrejenega častnika* □ oficir □ ekspr. **oficirček**

častniški -a -o prid. |ki je v zvezi s častniki| *častniška uniforma*

□ oficirski

GLEJ ŠE čin¹ pp | čin¹ •2 | poklic •3

častništvo -a s ► poklic •3

čáša -e ž ► kelih 1 | kozarec | list 1 •3

čášasti -a -o prid. ► socvetje •1

čáščen -éna -o prid. |ki se mu priznava velika vrednost, veljava| *čáščen in spoštovan mož* □ knj.izroč. **čéščen**

čáščenje -a s |priznavanje velike vrednosti, veljave| *čáščenje kulture* □ knj.izroč. **částitev** □ knj.izroč. **čéščenje**

čášica -e ž ► kozarček

čáška -e ž ► kozarček

čášni -a -o prid. ► list 1 •3

čáv medm. ► dober dan | na svidenje

čávelj -vlja m ► klin 3 | žebelj

čávsv medm. ► šavs¹ | šavs²

čávsvati -am nedov. *po čem* |hitro, sunkovito se približevati čemu, zlasti s kljunom| *Golobi čavsajo po drobtinica* □ **kávsvati** □ **šávsvati**

čávsvniti -em dov. ► šavsvniti 1, 2

če vez.

1. v pogojnih odvisnih stavkih |za izražanje pogoja, s katerim se uresniči dejanje nadrednega stavka| *Če bi le imel, bi ti posodil* □ star. **ako** □ star. **da**³ □ ekspr. **kakor** *Kakor ne boš takoj tiho, boš moral iz sobe* □ knj.izroč. **ko**¹ □ publ. **kolikor** *Vlak prevozi progo v dveh urah, kolikor nima zamude* □ ekspr. **naj** *Naj bi meni to rekel, bi mu že pokazal*

2. v pripovednih odvisnih stavkih |za izražanje, da je trditev v nadrednem stavku resnična, če je resnična trditev v odvisnem| *Sramota je, če laže* □ star. **ako**

GLEJ ŠE ali² 2 | čeprav | kadar koli² 2 | ker

čébéla -e ž |žuželka, ki daje med in vosek| *Čebele nabirajo med* □ star. **brenčelica** □ zastar. **bučela** □ ekspr. **čebelica** □ nar. **muha**

♦ **1.** čeb. grizava čebela □ čeb. grizavka **2.** čeb. kranjska čebela

□ čeb., žarg. kranjica □ čeb. sivka **3.** čeb. rojiva čebela □ čeb. rojivka

□ čeb. rojna čebela

GLEJ ŠE grizavka | ogrebsti • | rojivka

čebelák -a m ► trot

čebelar¹ -ja m zool. |živo pisana ptica, ki se hrani s čebelami in drugimi žuželkami| *gnezdišče čebelarja* □ zool. **čebelojedec** □ zool. **legat**²

čebelar² -ja m |kdor goji čebele| *kmetijski nasveti za čebelarje* □ ljubk. **čebelarček** *najmlajši čebelarček*

čebelarček -čka m ► čebelar²

čebelaríca -e ž ► čebelarka

čebelaríja -e ž ► čebelarstvo

čebelarjenje -a s ► čebelarstvo

čebelaríka -e ž |ženska, ki goji čebele| *Čebelarica ogreba roj* □ knj.izroč. **čebelarica**

čebelarstvo -a s |gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z gojenjem čebel| *razvoj čebelarstva* □ zastar. **čebelaríja** □ pog. **čebelarjenje** □ zastar. **čebeloreja**

čebélica -e ž ► čebela | tabornica

čebélji -a -e prid. |ki je v zvezi s čebelami| *čebelji pik* □ **čebelni**

GLEJ ŠE družina •1 | panj 1 | paša 1 • | trotovec | vosek

čebélni -a -o prid. ► čebelji | panj 1 | vosek

čebélnik -a m ► čebelnjak

čebelnják -a m |stavba za čebelje panje| *postaviti čebelnjak* □ zastar. **čebelnik** □ star. **ulj** □ star. **uljnjak**

čebelójedec -dca m ► čebelar¹

čebeloréja -e ž ► čebelarstvo

čebèr -brà m |večja lesena posoda z dvema ušesoma| *stresati grozdje v čeber* □ star. **bečka** □ nar. **bedenj** □ nar. **ornica**¹ □ **čebriček** ♦

♦ čeber za pranje □ pog. žehtnik □ pog. žehtnjak

čebljánje -a s ► govorjenje pp 13

čebljáti -ám nedov. ► govoriti 1 pp 23 | ščebetati

čebljáv -áva -o prid. ► ščebetav 1, 2

čebrič -iča m gost. |posoda za hlajenje buteljčnih vin pri serviranju| *čebrič z ledom in buteljškami* □ gost. **čebriček** □ gost. **hladilec**
□ star. **kablič**

GLEJ ŠE čebriček

čebriček -čka m |manjši čeber| *Živina pije iz čebrička* □ **čebrič**
GLEJ ŠE čebrič

čebrič -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 23

čebričanje -a s ▶ govorjenje pp 13

čebričati -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 23 | ščebetati

čebričav -áva -o prid. ▶ ščebetav 1, 2

čebul -úla m ▶ čebula

čebúla -e ž |začimbna rastlina s cevastimi listi ali njen omeseneli podzemeljski del| *pridelovati čebulo* □ nar. **čebul**
□ ekspr. **čebulica narezati malo čebulice** □ nar. **luk¹**

GLEJ ŠE čebulica | ura¹ 2•5

čebúlar -ja m

1. |kdor prideluje, prodaja čebulo| *Čebularji imajo bogat pridelek*
□ nar. **lukar**

2. |rdeče pisano poletno jabolko| *obirati čebularje* □ agr. **rdeči astrahan**
GLEJ ŠE goba pp 3 | jabolko pp 3

čebúlast -a -o prid. |ki je po obliki podoben čebuli| *čebulasta vaza* □ **čebulnat**

čebúleček -čka m |pridelek iz čebulnega semena v prvem letu| *saditi čebuleček* □ nar. **lukec**

GLEJ ŠE čebulica

čebúlica -e ž |podzemeljsko steblo z mesnatimi luskolisti| *čebulice narcise* □ **čebuleček** □ bot. **čebula**

GLEJ ŠE čebula

čebulnat -a -o prid. ▶ čebulast

čebulni -a -o prid. |ki je v zvezi s čebulo| *čebulni listi* □ nar. **lukov**
GLEJ ŠE čebulica | juha •2 | seme •2

čebulnica -e ž vrtn. |rastlina, ki ima v zemlji čebulico| *gajiti čebulnice* □ vrtn. **čebulna rastlina**

čéča -e ž ▶ dekle 1, 2 | punčka

čéčica -e ž ▶ dekle 1

čéčak -a m ekspr. |kdor grdo, malomarno piše, riše| *Kateri čéčak je napisal to nalogo* □ ekspr. **packa** □ ekspr. **packon**

GLEJ ŠE pisec

čéčanje -a s

1. |delanje črt brez pravega namena| *čéčanje po zidu*

□ nar. **črčanje**

2. slabš. |nerazločno, grdo pisanje| *Učitelj se jezi zaradi čéčanja učencev* □ slabš. **kracanje**

GLEJ ŠE pisanje 2

čéčariti -im nedov. ▶ pisati 2

čéčkati -ám nedov.

1. |delati črte brez pravega namena| *čéčkati po steni* □ nar. **črčkati**
□ slabš. **kracati**

2. slabš. |nerazločno, grdo pisati, risati| *Ne čéčkaj, piši lepo*
□ slabš. **kracati** □ slabš. **kracjati** □ ekspr. **pacati²** □ ekspr. **packati**

GLEJ ŠE pisati 2

čéčkāv -áva -o prid. ▶ čáčkast

čédalje mer. prísl. s primernikom |izraža postopno naraščanje, upadanje mere, stopnje kakega dogajanja, stanja| *Grmi čédalje močnejše; Glasba je postajala čédalje bolj glasna* □ vse² biti vse bolj zadovoljen □ knj.izroč. **čédalje** □ ekspr. **vedno** □ knj.izroč. **vsevilji**
□ ekspr. **zmeraj** □ ekspr. **zmerom**

◆ čédalje bolj □ ekspr. bolj in bolj

čédén -dna -o prid. |ki ima v estetskem pogledu precejšnje mero pozitivnih lastnosti| *Prav čédno dekle je* □ star. **bešter** □ star. **brdek**

□ star. **brhek** □ nar. **cicast** □ ekspr. **čedkan** □ nar. **fleten** □ nar. **fletkan**
□ pog. **lušten** □ pog. **luštkan** □ otr. **pipi¹** □ zastar. **šikoven**

GLEJ ŠE čist¹ 1 | čist²

čéditi -im nedov. ▶ čistiti 1 | trebiti

čéditi se -im se nedov. ▶ lepšati se | opravljati¹ •4

čédkan -a -o prid. ▶ čeden

čédnost -i ž ▶ čistoča | odlika | poštenost | vrlina¹

čédnostén -tna -o prid. ▶ dober¹ 2 | moralen | pošten 2

čédnostník -a m ▶ poštenjak

čédnostnost -i ž ▶ poštenost

čédra -e ž |lesena pipa s kratko cevjo in pokrovčkom| *prizgati čedro* □ ekspr. **čédrica**

GLEJ ŠE pipa •1

čédrica -e ž ▶ čedra

čéfúr -ja m ▶ jugovič

čéh čéha m ▶ fant 1, 2

čéháti -ám nedov. ▶ lomiti 1

čéhélj -hlja m ▶ čohalo

čéhljáti se -ám se nedov. ▶ praskati se

čéja -e ž ▶ čiščenje

čék -a m

• fin. ček na prinosnika □ fin. imetniški ček

čékán -ána m |podočnik pri prašiču| *močni merjaščevi čekani*
□ knj.izroč. **čekelj** □ knj.izroč. **okel** □ knj.izroč. **oklo**

GLEJ ŠE zob¹

čékélj -klja m ▶ čekán

čéketáti -ám nedov. |oglašati se z glasom ček| *Kraljiček čeketa*
□ čekljati

čékljáti -ám nedov. ▶ čéketati

čékóvni -a -o prid. ▶ talon

čéláda -e ž |zaščitno pokrivalo, navadno kovinsko| *povezniti si čelado na glavo* □ knj.izroč. **šlem**

◆ motoristična čelada □ motociklistična čelada

GLEJ ŠE glava

čéládar -rja m ekspr. |vojak s čelado| *Za tankom se je peljalo pet kamionov čeladarjev* □ ekspr. **čeladnik**

čéládnik -a m ▶ čeladar

čéláren -rna -o prid. ▶ nenavaden

čélást -a -o prid. ▶ čelat

čélát -áta -o prid. |ki ima široko, veliko čelo| *čelat moški*
□ knj.izroč. **čelast** □ ekspr. **širokočelen**

čélce -a s ▶ čelo² 1

čélček -čka m ▶ čelo² 1

čélésta -e ž ▶ celesta

čéléšník -a m

1. |palice za sušenje pri kmečki pečji| *sušiti srajco na čelešniku*
□ knj.izroč. **čelešnjak**

2. nar. |stojalo za goreče trske| *pritrđiti trsko v čelešnik* □ nar. **štober**
□ nardp. **treskalnik**

čéléšnjak -a m ▶ čelešnik 1

čélilni -a -o prid. ▶ čelilnik

čélilník -a m les. |krožna žaga za prižagovanje lesa pravokotno na vzdolžno os| *prižagovati les s čelilnikom* □ les. **čelilna žaga**

čélíst -a m ▶ violončelist

čélístka -e ž ▶ violončelistka

čéljúst -i ž |del obraza, v katerem so vraščeni zobje| *odpreti, razkleniti čeljusti* □ ekspr. **čeljústka** □ nar. **skranja**

GLEJ ŠE jezikav 1 povdk.

čéljustáč -a m ▶ jezikav 1 povdk.

čéljustálo -a s ▶ jezikav 1 povdk.

čeljustánje -a s ▶ govorjenje pp 5

čeljustáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 13

čeljustàv -áva -o prid. ▶ jezikav 1

čeljustiti se -im se nedov. ▶ bahati se

čeljustka -e ž ▶ čeljust

čeljustkar -ja m obrt. |sveder za vrtnanje lukenj v čeljusti grabelj|

čeljustkar in drugi svedri □ obrt. grabeljnik

čeljustni -a -o prid. ▶ čeljustnica

čeljustnica -e ž anat. |kost dela obraza, v kateri so vraščeni zobje|

zlom čeljustnice □ čeljustna kost

čeljustnik -a m ▶ jezikav 1 povdk.

čelni -a -o prid. ▶ čelnica | jarem •1 | jermen •1 | ploskev •1 |

trčenje •

čelnica -e ž anat. |kost dela obraza nad očmi| *Prebil si je čelnico*

□ čelna kost □ anat. frontalna kost

GLEJ ŠE končnica

čelno nač. prisl. |izraža, da se kaj zgodi v položaju s sprednjo

stranjo naprej| čelno trčiti □ knj.izroč. frontalno

čelo¹ -a m ▶ violončelo

čelo² -a s

1. |del obraza nad očmi| *Lasje mu padajo na čelo* □ ekspr. čelce

□ ekspr. čelček □ knj.izroč. očelje

2. |sprednji, začetni del predmeta, stvari| *Veter piha v čelo ladje*

□ star. pročelje

GLEJ ŠE gledati 3•2 | jezik 2•2 | ploskev •1 | timpanon

čemaž -a m bot. |gozdna rastlina z belimi cveti v kobulih, ki

diši kot česen| *nabirati čemaž* □ nar. čremoš □ bot. divjji česen

čembalo -a m glasb. |glasbilo, pri katerem ob udarcu

na tipko kovinski jeziček zabrenka struno| *koncert za čembalo in godala* □ knj.izroč. klavecín □ glasb. klavicimbalo

□ glasb. klavičembalo

čéméren -rna -o prid. |ki je (navadno) nezadovoljen,

nerazpoložen| *čemerén človek* □ ekspr. čmerikast □ ekspr. čmerikav

□ knj.izroč. kislogled □ knj.izroč. slabovoljen □ knj.izroč. zlovoljen

čémérnež -a m ekspr. |kdor je (navadno) nezadovoljen,

nerazpoložen| *síten čémérnež* □ ekspr. čmerika □ ekspr. čmerikavec

čémérno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje izraža nezadovolj-

stvo, nerazpoloženje| *čémerno odgovarjati* □ knj.izroč. slabovoljno

□ knj.izroč. zlovoljno

čémérnost -i ž |stanje človeka, ki je nezadovoljen, neraz-

položen| *Težko prenašajo njegovo čémernost* □ slaba volja

□ ekspr. čmerikavost □ knj.izroč. zlovolja □ knj.izroč. zlovoljnost

čéméti -ím nedov. ▶ žditi 1, 2

čémú vpraš. zaim. |vprašuje po namenu| *Čemu si sploh še prizade-*

vati □ ekspr. kaj¹ □ star. počému □ star. pokaj □ pog. zakaj¹

GLEJ ŠE enakovreden ♦ | zakaj¹

čémž -a m ▶ čremsa

čénča -e ž ▶ izmišljotina | klepetav povdk.

čénčáč -a m ▶ klepetav povdk.

čénčálast -a -o prid. ▶ klepetav

čénčánje -a s ▶ govorjenje pp 12 | klepetanje 1

čénčarija -e ž ▶ izmišljotina

čénčast -a -o prid. ▶ klepetav

čénčáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 20 | klepetati 1

čéndá člen. ▶ da² 1

če nè vez. ▶ sicer¹ 1

čèp¹ čépa m ▶ počep

čèp² čépa m

1. |lesen zamašek za sode| *odbiti sodu čep* □ *veha¹* □ knj.izroč. čepinec

□ nar. pilka □ čepek |majhen čep|

2. agr. |po obrezovanju preostali del mladike, navadno z dvema

očesoma| *čep na trsu* □ agr. kratki reznik □ nar. rogač

3. zool. |manjša sladkovodna riba z vretenastim trupom in

vitkim repom| *čepi in druge ribe* □ zool. veliki vretenec

• med. cerumenski čep □ knj.izroč. cerumenalni čep □ med. cerumenski zamašek

GLEJ ŠE čepek | sornik 2 | zamašek

čépar -rja m ▶ čepnik

čépek -pka m med. |gnojni stržen v mandeljnih| *odstraniti čépek*

□ med. čep²

GLEJ ŠE čep² 1

čépénje -a s ▶ počep

čépéti -ím nedov. ▶ biti² | žditi 1

čépicá -e ž

• 1. baskovska čepica □ baskovka 2. nočna čepica □ spalna čepica

3. norčevska čepica □ knj.izroč. norska čepica

GLEJ ŠE kapa | kapica •1

čépínc -nca m ▶ čep² 1 | čepnik | zamašek

čéпка -e ž ▶ kapa | kučma

čépljéc -a m ▶ koren •2

čépník -a m obrt. |sveder za vrtnanje čepnih lukenj|

navrtati desko s čepnikom □ obrt. čépar □ obrt. čépinec

□ obrt. sodarski sveder

čépràv dop. vez. v dopustnih odvisnih stavkih |za izražanje dejstva, kljub

kateremu se dejanje nadrejenega stavka zgodi| *Večerja nama ni*

teknila, čéprav je bila izvrstna □ *lahko (da) Lahko (da) je pameten,*

a vsega ne ve □ *čétudi* □ *kljub temu da* □ star. *ako* *Ako si tudi bolan,*

moraš priti □ star. *akoravno* □ zastar. *akotudi* □ knj.izroč. *bodisi* *Njegove*

priporobe, bodisi še tako pametne, zavračajo □ ekspr. *če* *Če je še*

tako pameten, vsega ne ve □ star. *čéravno* □ knj.izroč. *da³* *Trepeta,*

da sam ne ve zakaj □ zastar. *daravno* □ knj.izroč. *dasi* □ zastar. *dasiprav*

□ knj.izroč. *dasiravno* □ star. *dasitudi* □ ekspr. *in¹* *Ne boš zmagal, in če*

se na glavo postaviš □ ekspr. *kakor* *Kakor jo ima rada, ji v tem ne*

more ustreči □ ekspr. *kakor koli* *Kakor koli se je trudil, ni jim mogel*

pomagati □ zastar. *koli* *Koli sem majhen, se te ne bojim* □ ekspr. *kolikor*

Ni se mu posrečilo, kolikor se je trudil □ neknj. pog. *magari* *To bom*

prodal, magari z izgubo □ neknj. pog. *makar* *To bom naredil, pa*

makar me kaznujejo □ ekspr. *naj* *Kupil bom, naj stane kolikor hoče*

□ knj.izroč. *najsi* *Vsak dan gre na sprehod, najsi je še tako slabo*

vreme □ knj.izroč. *najsibo* *Najsibo še tako spreten, tega ne zmore*

□ knj.izroč. *navzlic temu da* □ ekspr. *pa³* □ ekspr. *tudi če* □ ekspr. *tudi ko*

GLEJ ŠE toda¹ 2

čépún -a m ▶ oselnik

čépúr -rja m ▶ oselnik

čér -í ž ▶ skala¹

čérávnó vez. ▶ čeprav

čérfa -e ž ▶ labora¹

čérh čérha m ▶ storž •

čérnozjóm -a m ▶ črnica | prst² pp 3

čérvónéc -nca m ▶ zlatnik pp

česálka -e ž ▶ frizerka

česální -a -o prid. ▶ salon •2

česálníca -e ž ▶ salon •2

česálo -a s vet. |glavnik za česanje grive in repa| *snažiti konja s*

česalom □ vet. češelj

česáni -a -o prid. ▶ lan •1

česáti čéšem nedov. *kaj* |z glavnikom urejevati, gladiti| *česati lase*

□ ekspr. *frizirati* *Rada frizira svoje punčke* □ *česljati* |česati v kratkih

potegljajih|

GLEJ ŠE frizirati

česáti se česem se nedov. | urejevati si, gladiti si lase z glavnikom | *Zjutraj se dolgo češe* □ ekspr. **frizirati se**

česen -sna m | začimbna rastlina z dolgimi ozkimi listi ali njeni iz strokov sestavljeni podzemeljski deli | *puliti česen* □ nar. **česnik**

GLEJ ŠE čemaž

česljáti -ám nedov. ▶ česati

česmín -a m ▶ češmin

česnáč -a m ▶ jezikav 1 povdk.

česnálo -a s ▶ jezikav 1 povdk.

česnánje -a s ▶ govorjenje pp 5

česnáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 13

česnik -a m ▶ česen

česniti -em nedov. ▶ udariti 1

česnovka -e ž ▶ goba pp 3

čést -a -o povdk. ▶ pogost

čésti -a -o prid. ▶ pogosti

čestítati -am dov. in nedov. *komu k čemu/komu za kaj/komu ob čem* | izraziti komu veselje nad pomembnim dogodkom, uspehom | *čestitati komu k diplomii; čestitati komu ob rojstnem dnevu; čestitati prijatelju za poroko* □ star. **gratulirati**

GLEJ ŠE voščiti¹

čestítka -e ž | izrazi veselja komu nad pomembnim dogodkom, uspehom | *sprejemati čestítke* □ star. **gratulacija**

GLEJ ŠE voščilnica

čéstó prisl. ▶ pogosto | velikokrat 1

čéstokrat prisl. ▶ velikokrat 1

čěš domnev. člen. | izraža domnevno mnenje oseba o pomenu izvedenega dejanja | *Zamahnil je z roko, čes to ni nič* □ **čes da**

čěšárek -rka m ▶ storž

čěšárika -e ž ▶ epifiza 1

čěščěn -ěna -o prid. ▶ čaščěn

čěščěnamarija -e ž ▶ zdravamarija 1

čěščěnasimarija -e ž ▶ zdravamarija 1

čěščěnje -a s ▶ angel ♦ | čaščěnje

čěščěina -e ž ▶ jezik 3♦9

čěš da člen. zv. ▶ čes

čěšelj -lja m ▶ česalo | glavnik

čěšerika -e ž ▶ epifiza 1

čěški -a -o prid. | ki je v zvezi s Čehi ali Češko | *čěške pokrajine*

□ zastar. **pemski**

GLEJ ŠE jezik 3♦9

čěšljáti -ám nedov. *kaj* | sunkovito trgati v pramene, trakove |

čěšljati ličkanje □ ekspr. **razčesavati**

čěšmilje -a s ▶ češmin | češminje

čěsmín -a m | trnat grm z rumenimi cveti v grozdih ali njegove živordeče jagode | *nabirati čěsmín* □ **česmin** □ nar. **čěšmilje**

□ knj.izroč. **čěsmínovec** □ nar. **čěšminje**

čěšmínje -a s | češminovo grmičevje | *čěšmínje in leščevje*

□ nar. **čěšmilje**

GLEJ ŠE češmin | grmičevje pp

čěšmínovec -vca m ▶ češmin

čěšnja -e ž | sadno drevo ali dolgopecljati, okrogli koščičasti sad tega drevesa | *obirati čěšnje* □ ekspr. **čěšnjica**

• bot. volčja čěšnja □ bot. beladona □ nar. volčjak

GLEJ ŠE krlhika ♦1 | krlhika ♦2 | lampijonček | les ♦12

čěšnjev -a -o prid. ▶ les ♦12 | muha 1♦1 | smola | žganje ♦2 | živordeč

čěšnjevec -vca m ▶ žganje ♦2

čěšnjevína -e ž ▶ les ♦12

čěšnjica -e ž

• bot. njivska čěšnjica □ bot. kurja čěšnjica

GLEJ ŠE čěšnja

čěšpa -e ž ▶ sliva

čěšplja -e ž ▶ sliva

čěšpljev -a -o prid. ▶ drevje ♦16 | kava | kompot ♦1 | sliva

čěšpljevec -vca m ▶ bojazljiv povdk. | kompot ♦1 | slivovka

čěšpljevje -a s ▶ drevje ♦16

čěšúlja -e ž | več cvetov gosto skupaj | *čěšulja bezgovega cvetja*

□ ekspr. **čěšuljica** □ knj.izroč. **krezulja**

čěšúljek -jka m ▶ bezeg ♦1

čěšúljica -e ž ▶ čěšulja

čěta -e ž | osnovna vojaška enota iz več vodov | *čete in brigade*

□ ekspr. **čética** □ zgod. **kompanija** | v stari Avstriji |

GLEJ ŠE premik ♦3

čěte čét ž mn. ▶ vojska | vojska ♦2 | vojska ♦3

čética -e ž ▶ četa

čětni -a -o prid. ▶ poveljstvo 1 pp

čětnik -a m zgod. | pripadnik protipartizanskih oboroženih enot

Dražé Mihajloviča | spopad s četniki □ ekspr. **mihajlovičevce**

čětováti -újem nedov. ▶ bojevati se 1

čětrť¹ -a m ▶ čětrť² 1

čětrť² -i ž

1. | del na štiri dele razdeljene merske enote, navadno časovne |

Ura bje vsako čětrť □ knj.izroč. **čětrť¹** □ knj.izroč. **čětrťinka**

2. | del mesta s posebnimi značilnostmi | *delavska čětrť*

□ knj.izroč. **kvarť** □ knj.izroč. **okraj**

čětrť³ -- ž ▶ čětrťina | čětrťinka

čětrťák -a m | nekaj avstrijski novce za štiri krajcarje | *dvajsetica in čětrťak* □ **štirak** □ **štirjak**

GLEJ ŠE moral | novce pp 2

čětrťdněvnica -e ž ▶ kvartana

čětrťek -tka m

• nardp. **debeli čětrťek** □ knj.izroč. **tolsti čětrťek**

čětrťi -a -o štev. ▶ čas 1 | potencia ♦2 | razred 2♦ | sklon ♦1 | tožilnik

čětrťič zapored. prisl. | izraža, da je dejanje pri ponavljanju na

čětrťem mestu | *Že čětrťič sem ga srečal* □ knj.izroč. **v čětrťo**

čětrťina -e ž | del na štiri dele razdeljene celote | *čětrťina jabolka*

□ čětrť³ □ ekspr. **čětrťinka**

♦ geom. **čětrťina kroga** □ geom. kvadrant

čětrťínjak -a m | sod, ki drži 500 do 600 l | *naliti vino v čětrťínjak*

□ nar. **štrťínjak**

čětrťínka -e ž | del na štiri dele razdeljene merske enote,

navadno kot samostojna mera | *spiti eno čětrťínko* □ **čětrť litra**

□ nar. **kvartín** □ nar. **kvartínček**

GLEJ ŠE čětrť² 1 | čětrťina

čětrťiti -im nedov. ▶ razčětrťjati

čětrťlěje -a s | doba, ki traja čětrť leta | *prvo čětrťlěje preteklega*

leta □ knj.izroč. **kvartal**

čětrťlětni -a -o prid. | ki je v zvezi s čětrťlětjem | *lětni in čětrťlětni*

načrt □ knj.izroč. **kvartalni**

čětrťnják -a m ▶ čětrťzemljak

čětrťodněvnica -e ž ▶ kvartana

čětrťolětnik -a m ▶ čětrťošolec | dijak pp 1

čětrťošolec -lca m | učenc čětrťega razreda, zlasti na gimnaziji |

izlet čětrťošolcev □ knj.izroč. **čětrťoletnik**

čětrťzemlják -a m pravn. | nekaj lastnik čětrťine grunta | *sin čětrťzemljaka* □ pravn. **čětrťnjak** □ nar. **košanec**

čětúdi vez. ▶ čěprav

čětvér -a -o štev. ▶ čěvero

četvėrček -čka m |vsak od štirih pri enem porodu rojenih otrok| *Rodila je četvėrčke* □ **četvėrček**

četvėrec -rca m ▶ tetraeder

četvėrica -e ž

1. |skupina štirih oseb| *četverica planincev* □ **četvėrica**

□ knj.izroč. **četvorka**

2. publ. |skupina štirih oseb, ki navadno nastopajo skupaj| *znana igralska četverica* □ publ. **kvartet**

četverina -e ž ▶ četverovprega

četvėriti -im nedov. ▶ razčetverjati

četvėrka -e ž ▶ format •1

četvėrni -a -o prid. ▶ štirikratni

četvėro -ih ločil. štev. |izraža skupino štirih različnih oseb, stvari| *Najel je četvero delavcev: zidarja, mizarja, pleskarja in vodovodarja* □ knj.izroč. **četver** *Nenavadni pojav so raziskovali četveri strokovnjaki: biolog, botanik, ekolog in kemik*

GLEJ ŠE štirje

četverodėlni -a -o prid. ▶ omara •2 | štiridelni

četveroglasje -a s ▶ štiriglasje

četveroglasni -a -o prid. ▶ štiriglasni

četverokápnica -e ž ▶ štirikápnica

četverokót -a m ▶ četverokotnik | ploskev •5 | štirikotnik

četverokóten -tna -o prid. ▶ štirikoten

četverokótnik -a m geom. |lik, ki ima štiri kote| *narisati četverokotnik* □ zastar. **četverokot** □ geom. **štirikotnik**

četverolísti -a -o prid. ▶ štirilístni

četverolístni -a -o prid. ▶ štirilístni

četveronógi -a -o prid. ▶ štirinožec

četveronóžec -žca m ▶ štirinožec

četveronóžni -a -o prid. ▶ štirinožec

četverooğeln -a -o prid. ▶ štirikoten | štirioglat

četverooğlät -áta -o prid. ▶ štirikoten | štirioglat

četveroréd -a m ▶ četverostop

četveroróbi -a -o prid. ▶ letev •3

četveroróbni -a -o prid. ▶ letev •3

četveroróčni -a -o prid. ▶ skladba •3

četveroróčno prisl. ▶ štiriročno

četverostòp -ópa m |vrsta iz štirih vštric stoječih ali korakajočih oseb| *Prvi četverostop zavija na desno* □ **četverored**

četverostópni -a -o prid. ▶ verz •8

četverostráni -a -o prid. ▶ prizma •1

četveroštėvni -a -o prid. ▶ cvet •5

četverovoglàt -áta -o prid. ▶ štirioglat

četverovprėga -e ž |vprega s štirimi živalmi| *Odpeljal se je s četverovprego* □ **štirivprega** □ zastar. **četverina**

četverovprėžnik -a m ▶ VOZ pp 1

četverovrstni -a -o prid. ▶ štirivrstnik

četvóřček -čka m ▶ četvėrček | gruča 2 pp

četvóřica -e ž ▶ četverica 1

četvóřka -e ž |francoski družabni ples iz petih figur, ki jih plešeta po dva nasproti si stočca para| *plesati četvorko* □ knj.izroč. **kadrilja** □ knj.izroč. **kvadrilja**

GLEJ ŠE četverica 1

čėvelj -vlja m |obuvalo s trdnejšim podplatom, segajoče največ do gležnja| *Levi čėvelj ima strgan; obuti, sezuti čėvlje* □ star. **čizem** □ neknoj. pog. **škrpet** □ neknoj. pog. **škrpeta** □ neknoj. pog. **škrpetelj** □ star. **šolen** □ ekspr. **šveder** □ **čėveljček** ↗

♦ 1. čėvelj na vezalke □ zastar. vezanka 2. koničasti čėvelj □ pog. špičak

□ pog. špičasti čėvelj 3. nizki čėvelj □ zastar. polčėvelj □ star. šolen

4. šport. nogometni čėvlji □ šport., žarg. kopačke 5. plezalni čėvlji

□ alp. plezalke □ alp. plezalniki 6. podkovani čėvelj □ knj.izroč. podkovanec

7. smučarski čėvlji □ čėvlji za smučanje □ pog. pancerji 8. visoki čėvelj

□ star. čizem □ nar. čizma □ nar. čizmica

PODPOMENKE gležnjár, nizki čėvelj ↗, visoki čėvelj ↗

GLEJ ŠE krpa •1 | loščilo • | obuti | škorenj | škorenj •2 | žlica 2

čėveljc -a m

• bot. lepi čėveljc □ bot. ceptec □ nestrok. marijini čėveljčki

GLEJ ŠE čėveljček

čėveljček -čka m |majhen čėvelj| *Otrok bo dobil prve čėveljčke*

□ star. **čėveljc** □ star. **čizemček** □ star. **šolenc** □ star. **šolenček**

• baletni čėveljčki □ pog. baletke

GLEJ ŠE čėveljc •

čėvketáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 23

čėvljár -ja m |kdor se poklicno ukvarja z izdelovanjem in popraviljanjem obutve| *izučiti se za čėvljarja* □ ekspr. **čėvljarček** □ slabš. **dretar** □ slabš. **kopitar** □ slabš. **krpač** □ slabš. **podplatar**

□ ekspr. **smolar** □ ekspr. **smolec** □ neknoj. pog. **šuštar**

čėvljárček -čka m ▶ čėvljar

čėvljarica¹ -e ž ▶ krpa •1

čėvljarica² -e ž ▶ čėvljarka

čėvljárka -e ž |čėvljarjeva žena| *čėvljárka in pekovka* □ star. **čėvljarica**²

čėvljárna -e ž ▶ delavnica 1•2

čėvljárnica -e ž ▶ delavnica 1•2

čėvljárski -a -o prid. ▶ čėvljarstvo | delavnica 1•2 | stolček •

čėvljárstvo -a s |obrt za izdelovanje ali popraviljanje obutve| *izučiti se čėvljarstva* □ **čėvljarska obrt** □ neknoj. pog. **šušarska obrt**

čėz¹ prisl. smer. prostor. prisl. |izraža premikanje, gibanje od enega kraja do drugega| *Čez se je pripeljal s čolnom* □ knj.izroč. **prek**¹ □ knj.izroč. **preko**¹

čėz² predl.

1. s tožilnikom |za izražanje gibanja ali smeri na drugo stran| *skočiti čez ograjo* □ z rodilnikom **prek**² □ z rodilnikom **preko**²

2. s tožilnikom |za izražanje časa, po katerem se kaj zgodi| *Vrnem se čez eno uro* □ z mestnikom **po** □ star. **za**¹

3. s tožilnikom |za izražanje časa, v katerem se kaj zgodi| *Prihaja samo ob nedeljah, čez teden ga ni* □ z orodnikom **med**³ □ z rodilnikom **prek**² □ **skozi**² □ zastar. **ob** □ knj.izroč., z rodilnikom **preko**²

4. s tožilnikom |za izražanje presežene mere| *Voda mu sega čez pas* □ z rodilnikom **prek**² □ knj.izroč., z rodilnikom **preko**²

GLEJ ŠE izbruhati 1 | kipeti | nad 3 | onkraj¹ | preiti 1 | prepisati 2 | skozi² | skrbeti 2, 3

čėzdálje prisl. ▶ čedalje

čėz in čėz prisl. zv.

1. mestov. prostor. prisl. zv. |izraža, da se kaj dogaja, obstaja na razmeroma veliki površini| *Gosta meglja je ležala čez in čez* □ knj.izroč. **prek in prek** □ knj.izroč. **vsečez**

2. mer. prisl. zv., ekspr. |izraža zvrhano mero česa| *Škaf je čez in čez poln* □ knj.izroč. **prek in prek**

GLEJ ŠE popolnoma

čėz lés povdk. zv. ▶ čudaški povdk. 3

čėzmėren -rna -o prid. |ki presega določeno, običajno mero|

čėzmerno predpisovanje zdravil □ knj.izroč. **ekscesiven** □ publ. **prekomeren**

čėzmėrno mer. prisl. |izraža, da kako dejanje, stanje presega določeno, običajno mero| *biti čėzmerno zaposlen* □ publ. **prekomerno**

čėz méro prisl. zv. ▶ preveč

čėzmórnik -a m ▶ ladja •1

čėzmóřski -a -o prid. |ki je onstran morja| *čėzmorske dežele* □ knj.izroč. **prekmorski** □ publ. **prekomorski** □ star. **zamorski**²

GLEJ ŠE promet •3

čeznarávni -a -o prid. ▶ bitje²•3
čeznatúrni -a -o prid. ▶ bitje²•3
čezoceánka -e ž ▶ ladja •1
čezoceánski -a -o prid. |ki je onstran oceana| *čezmorske dežele*
 □ publ. **prekoceánski**
GLEJ ŠE ladja •1
čez pálec prisl. zv. ▶ približno¹ | približno²
čez pôl nač. prisl. zv. ▶ na polovico
čez polovico prisl. zv. ▶ na polovico
čezpřsni -a -o prid. ▶ predpasnik •
čezrámní -a -o prid. ▶ jermen •2
čezrámnik -a m ▶ jermen •2
čezúrni -a -o prid. ▶ delo 1•4
čez zimo prisl. zv. ▶ pozimi
čežín -a m ▶ zvonček •
číba -e ž ▶ kokoš
číbka -e ž ▶ kokoš
čič čiča m ▶ sedenje
čiča -e m ▶ stric 2
čičanje -a s ▶ sedenje
čičati -am nedov. ▶ sedeti 1
čičati se -am se dov. ▶ sestri 1
čiček -čka m ▶ čičerika
čičerika -e ž bot. |kulturalna ali divja rastlina s kratkimi, napih-
 njenimi stroki ali njeni sadovi| *jesti bob in čičeriko* □ bot. **cizara**
 □ bot. **čiček**
čička -e ž ▶ podpis
čička čáčka -e -e ž ▶ čačka 2
čičkast -a -o prid. ▶ okrašen
čičkati -am nedov. ▶ sedeti 1
čičkati se¹ -am se dov. ▶ sestri 1
čičkati se² -am se nedov. ▶ lepšati se
čífut -a m ▶ goljuf | oderuh | oderuški
čigar - - - svoj. zaim. v odvisnem stavku |izraža lastnino posamezne
 moške osebe, na katero se nanaša| *voznik, čigar avtomobil je*
zgorel □ **kogar** □ star. **čigaver**
čigar kóli - - - ~ ~ ~ ~ poljubn. zaim. zv. v odvisnem stavku |izraža lastnino
 poljubne posamezne moške osebe, na katero se nanaša|
Čigar koli avtomobil bo napačno parkiran, mu bo pripisana
kazen □ **katerega koli** □ **kogar koli** □ star. **čigar si bodi** □ star. **čigaver**
 □ star. **čigavršni**
čigar si bódi zaim. ▶ čigar koli
čigáv -a -o vpraš. zaim. |vprašuje po pripadnosti ali izvoru| *Čigava*
slika je to? □ zastar. **čij** □ neknoj. pog. **od koga**
čigáver zaim. ▶ čigar | čigar koli
čigávřšni -a -o zaim. ▶ čigar koli
čigra -e ž ▶ ptica pp 11
čih medm. ▶ ačih
čiha medm. ▶ ačih
čij -a -o zaim. ▶ čigav
čík -a m ▶ cigareta | ocena 2•2 | ogorek 2
čikar -ja m ▶ cvekar | kadilec
čikast -a -o prid. ▶ umazan¹ pp
čikati -am nedov. ▶ pljuvati | žvečiti 1
čikgúmi -ja m ▶ gumi •
čikniti -em dov. ▶ pasti¹ 1, 3 | pljuniti | zaostati 3
čikoš -a m ▶ pastir
čil -a -o prid. ▶ svež² | trden 3
čilim -a m ▶ preproga
čilost -i ž ▶ trdnost 4

čím¹ prisl. ▶ čim dlje 1, 2 | prej¹ 1•
čím² vez. ▶ ko¹ 2 | takoj ko
čím dáj prisl. zv. ▶ čim dlje 1, 2
čím dlje prisl. zv.
 1. prostor. prisl. zv. |izraža zelo veliko mogočo razdaljo| *Kamen*
poskušaj vreči čim dlje □ **čim bolj daleč** □ **kar se da daleč** □ **čim dalj**
 □ ekspr. **kar najbolj daleč** □ ekspr. **kar najdalj** □ ekspr. **kolikor mogoče daleč**
 2. čas. prisl. zv. |izraža zelo dolgo trajanje dejanja, stanja| *Veselje naj*
traja čim dlje □ **kar se da dolgo** □ **čim bolj dolgo** □ **čim dalj** □ pog. **čim**
več časa □ ekspr. **kar najdalj** □ ekspr. **kar najdlje** □ ekspr. **kolikor mogoče**
 dolgo
čím māj mer. prisl. zv. |izraža zelo majhno mero, stopnjo
 dejanja, stanja| *čim manj se vznemirjati* □ **kar najmanj** □ **kar se da**
 malo
čím přj čas. prisl. zv. |izraža, da se dejanje zgodi v najkraj-
 šem času| *Čim prej opravite to nalogo* □ **kar najhitreje** □ **kar se da**
hitro □ **kolikor se da hitro** □ ekspr. **brž ko brž** □ ekspr. **prej ko je mogoče**
 □ ekspr. **prej ko prej** □ ekspr. **rajši danes kakor jutri**
čím – tém dvodelna vez. zv. s primernikom |izraža sorazmernost koli-
 činske določitve v obeh stavkih| *Čim več ima, tem bolj skopari*
 □ **kolikor – toliko** *Kolikor večji je trud, toliko slajši je uspeh*
čím věč mer. prisl. zv. |izraža zelo veliko mero, stopnjo dejanja,
 stanja| *Čim več se je treba gibati* □ **kar največ** □ **kar se da veliko**
GLEJ ŠE veliko³ 1
čín¹ -a m |stopnja na hierarhični lestvici v vojski in podobnih
 organizacijah| *vojaški čini* □ zastar. **šarža**
 ♦ 1. desetniški čin □ slabš. kaplarski čin □ star. kaprolski čin □ star. kor-
 poralski čin 2. častniški čin □ oficirski čin 3. podčastniški čin
 □ podoficirski čin
PODPOMENKE častniški čin, generalski čin, podčastniški čin
čín² -a m ▶ dejanje 1, 2
čín³ posnem. medm. |posnema glas činel| *Čin, čin, se je oglasila*
godba □ **čindara** □ **čindarasa**
čínčila -e ž |kunec z mehko, svetlo sivo dlako| *gojiti činčile*
 □ knj.izroč. **činčilec**
činčilec -lca m ▶ činčila
čin čin medm. zv. ▶ na zdravje
čindara medm. ▶ čin³ | ples 1 pp
čindarasa medm. ▶ čin³
činéla -e ž glasb. |glasbilo v obliki okrogle izbočene kovinske
 plošče| *boben in činele* □ neknoj. pog. **rena¹**
činilec -lca m ▶ dejavnik
činítelj -a m ▶ dejavnik
činíteljica -e ž ▶ dejavnik
činítev -tve ž ▶ dosežek
číniti -im nedov. ▶ delati 2
čínjenica -e ž ▶ dejstvo
čínk¹ -a m ▶ malo² 1 | ščink¹
čínk² medm. ▶ ščink²
čínkati -am nedov. ▶ ščinkati
čínklja -e ž ▶ riba 1 pp 4
čínkvantín -a m ▶ koruza pp
čínkvín -a m |pet izžrebanih števil v eni vrsti na tombolski
 srečki| *amba in čínkvín* □ **čínkvina**
čínkvína -e ž ▶ čínkvín
činóvnik -a m ▶ uradnik | uslužbenec
číp -a m ▶ vezje •2
čípka -e ž |luknjičast okrasni izdelek iz sukanca| *bluza z belimi*
čípkami □ pog. **špíca²** □ pog. **špíčka**
čípkarski -a -o prid. ▶ čípkarstvo

čipkarstvo -a s |obrtni izdelovanje čipk| *ohranjati tradicijo*

čipkarstva □ čipkarska obrt

čipkárta -e ž ▶ kartica •1

čipni -a -o prid. ▶ kartica •1

čips -a m |na lističe narezani krompir, pečen na olju| *vrečka čipsa*

□ krompirjevi lističi

čír -a m ▶ razjeda 3 | razjeda 3•2 | razjeda 3•3

čira čára¹ -e -e ž ▶ čačka 1, 2

čira čára² velel. medm. zv. |pri čaranju izraža željo, ukaz, da se

zaželeno zgodi| *Čira čara, in izginil bo* □ *hokus pokus* □ *križ kraž*

čirečare -ár ž mn. ▶ čačka 1, 2

čirí medm. ▶ čri

čiribirščina -e ž ▶ latovščina 1

čiríčára -e ž ▶ čačka 1, 2

čiríček -čka m ▶ čriček

čiríčkati -am nedov. ▶ čirikati

čirík medm. ▶ čri

čirikanje -a s ▶ crlikanje

čirikati -am nedov. |oglašati se z glasom čiri| *Murni čirikajo*

□ knj.izroč. *čiríčkati* □ knj.izroč. *črlíkati*

číslanje -a s ▶ spoštovanje

číslati -am nedov. ▶ ceniti¹ 1 | spoštovati

číslo -a s ▶ ceniti¹ 1 | številka | število 1

číst¹ -a -o prid.

1. |ki je brez umazanije, prahu| *čisti čevlji* □ *snažen*¹ □ pog. *čeden*

□ ekspr. *čístkan* □ ekspr. *lep*² *Vaš avto je zmeraj lep* □ ekspr. *prečíst*

prečísto jutranje nebo □ *očíščen* □ otr. *devíško číst* |popolnoma

číst| ■ protip. *umazan*²

2. |ki je brez drobnih, lebdečih delcev, ki bi kaj delali kalno|

čista voda □ *bister* □ *neskaljen* □ knj.izroč. *jasen* □ ekspr. *prebister* |zelo

číst| ■ protip. *kalen*

3. |ki ni hripav, zamolkel| *číst glas* □ zastar. *jaren* □ knj.izroč. *jasen*

4. |ki ima pozitivne lastnosti v moralnem pogledu| *číst značaj*

□ ekspr. *jasen* □ ekspr. *nedotaknjen* □ ekspr. *neomadeževan* □ ekspr. *nepo-*

kvarjen

GLEJ ŠE *kalen* | *umazan*¹

číst² -a -o povdk. |izraža, da kdo ni umazan, v umazanih

oblačilih| *Njeni otroci so zmeraj čísti in urejeni* □ *snažen*²

□ knj.izroč. *čeden* □ ekspr. *čístkan* □ otr. *pípí*² *Umij se, pa boš pípi*

čísti -a -o prid. ▶ baker •1 | dohodek •1 | juha •3 | laž | nesmisel |

od začetka¹ | plača •1 | popolni 2 | proizvod •1 | res³ | resnica² |

rima pp 1 | svila 1•1 | teža 1•1

čístilec -lca m |delavec, ki čísti| *čístilec vagonov* □ knj.izroč. *snažilec*

GLEJ ŠE *filter* •3

čístilka -e ž ▶ snažilka

čístilni -a -o prid. |ki je v zvezi s čístčenjem| *opravljati različna*

čístilna dela □ knj.izroč. *snažilni*

GLEJ ŠE *akcija*¹ • | *čístilo* | *izlet* •2 | *krhlika* •1 | *naprava* •2

čístilnik -a m ▶ filter •1 | trier

čístilo -a s |sredstvo za čístčenje| *prodajati čístila* □ *čístilno sredstvo*

GLEJ ŠE *sredstvo* •16

čístína -e ž ▶ jasa

čístínski -a -o prid. ▶ žig 1•

čístiti -im nedov.

1. *kaj* |odstranjevati umazanijo, prah| *čístiti okna* □ *snažiti*

□ knj.izroč. *čediti* □ nek. pog. *pucati*

2. *kaj* |odstranjevati primesi| *čístiti rudo* □ *prečístčevati* □ *rafinirati*

3. *koga* med. |pospeševati iztrebljanje z odvajalnim sredstvom|

čístiti bolnika □ star. *dristiti* □ med. *purgirati*

GLEJ ŠE *trebiti*

čístkan -a -o prid. ▶ číst¹ 1 | číst²

čísto¹ prisl. ▶ do čístega | popolnoma

čísto² člen. ▶ nič⁵ | prav¹ 1 | prav² 1 | sam² | tik¹

čísto³ povdk. |izraža stanje brez umazanije, prahu| *Doma imajo*

zelo čísto □ *snažno*

čístoba -e ž ▶ čístoča

čístoča -e ž |stanje brez umazanije, prahu| *vzdrževati red in*

čístočo □ *čístost* □ *snaga* □ *snažnost* □ zastar. *čednost* □ zastar. *čístoba*

□ zastar. *čístota* □ pog. *higiena*

čístokrvni -a -o prid. |ki je potomec prednikov iste pasme|

čístokrvni volčjak □ *čístopasemski*

čístopásemski -a -o prid. ▶ čístokrvni

čístost -i ž ▶ čístoča | čístota | devíštvo

čístóta -e ž |količina, odstotek določene osnovne sestavine|

določati čístoto semen □ *čístost*

GLEJ ŠE *čístoča*

čístún -a m ▶ moralist

čístúnski -a -o prid. ▶ moralistični

čístúnsko prisl. ▶ moralistično

čístúnstvo -a s ▶ purizem

čístča -e ž ▶ menstruacija

čístčenje -a s |odstranjevanje umazanije, prahu| *čístčenje hleva*

□ *snaženje* □ zastar. *čėja*

GLEJ ŠE *trebljenje*

čístálec -lca m ▶ bralec 1 | čítalnik

čístálka -e ž ▶ bralka

čístálnica -e ž |večja soba, namenjena za branje| *zahajati v*

čítalnico □ star. *bralnica*

čístálnični -a -o prid. |ki je v zvezi s čítalnico| *čítalnična oprema*

□ čítalniški

čístálnik -a m rač. |naprava, ki bere podatke, zapisane na mediju|

namestitvev čítalnika □ rač. *bralnik* □ rač., žarg. *čítalec*

• rač. *optični čítalnik* □ rač. *optični bralnik* □ rač., žarg. *skener*

čístalniški -a -o prid. ▶ čítalnični

čístanje -a s ▶ branje 1, 2, 3

čístanka -e ž ▶ berilo 1

čístatelj -a m ▶ bralec 1

čístati -am nedov. ▶ brati 1, 2, 3, 4

čísten -tna -o prid. ▶ berljiv

čístljív -a -o prid. |ki se da brati| *čístljiv zapis* □ *berljiv* ■ protip. *nečístljiv*

GLEJ ŠE *berljiv* | *nečístljiv*

čístljivost -i ž |dejstvo, da se kaj da brati| *Poskrbi za čístljivost*

pisave □ *berljivost* ■ protip. *nečístljivost*

čív medm. ▶ čívčív

čívčív posnem. medm. |posnema glas vrabca ali nekaterih drugih

ptic| *Vrabci se oglašajo čívčív* □ *čív* □ *živ*³

čívka -a m ▶ čívkanje

čívkanje -a s |oglašanje s kratkimi, visokimi glasovi| *čívkanje*

vrabcev □ knj.izroč. *čívka*

čívkatí -am nedov. ▶ govoriti 1

čívkniti -em dov. ▶ povedati | umreti 1

čízék -žka m zool. |manjša gozdna ptica pevka rumenozelene

barve| *petje čízékov* □ nar. *žížek*

čízém -žma m ▶ čévelj | čévelj •8

čízémček -čka m ▶ čéveljček

čízma -e ž ▶ čévelj •8

čízma -e ž ▶ čévelj •8

člán -a m |kdor je vključen v kako skupnost, organizaci-

jo| *Društvo pridobiva nove člane* □ zastar. *društvenik* □ star. *ud*

□ star. *družbenik* |zlasti član Mohorjeve družbe| ■ protip. *nečlan*

članarina -e ž | obvezni denarni prispevek članov društvu, organizaciji | *plačati članarino* □ zastar. **društenina** □ star. **udnina**
 • 1. dosmrtna članarina □ knj.izroč. dosmrtnina 2. letna članarina □ star. letnina

článček -čka m ▶ članek

článčič -a m ▶ članek

članek -nka m | krajši sestavek, navadno neliterarne vsebine za časopis, revijo | *objaviti članek* □ ekspr. **članček** □ ekspr. **člančič**
GLEJ ŠE sestavek • | uvodnik

člén -a m

1. |del, ki se veže z drugimi v celoto| *speti člene verige* □ **členek**

2. |številčeni odstavek zakona ali določbe| 5. člen zakona □ **paragraf**

3. bot. |del stebila med dvema kolencema| *odrezati poganjek tik pod členom* □ bot. **členek** □ bot. **internodij**

4. zool. |del telesa ali nog pri členonožcih in nekaterih nečlenarjih| *člen trakuje* □ zool. **členek** □ zool. **kolobar** □ zool. **obroček** □ zool. **segment**

5. jezikosl. |v nekaterih jezikih beseda pred samostalniki, ki navadno označuje spol| *členi v francoščini* □ jezikosl. **artikel** □ jezikosl. **spolnik**

• mat. **konstantni člen** □ mat. **stalni člen**

GLEJ ŠE članek 1 | koleno 2 | paralelizem •

člének -nka m

1. |giblivi stik dveh ali več kosti, navadno prstnih| *zapestni členek* □ zastar. **člen**

2. jezikosl. |besedna vrsta, ki v kakem stavku zamenjuje ves drugi stavek| *členki in medmeti* □ jezikosl. **členica** □ jezikosl. **partikula**

GLEJ ŠE člen 1, 3, 4

člénica -e ž ▶ členek 2

členítev -tve ž |delitev celote na zaključene dele, enote| *členitev prostora s stebri* □ **členjenje** □ **razčlenjevanje**

GLEJ ŠE razčlenjevanje

členíti -im nedov.

1. *kaj* |deliti celoto na zaključene dele, enote| *členiti prostor s premičnimi stenami* □ **razčlenjevati** □ knj.izroč. **razčlenjati**

2. *kaj* |povzročati, da kaj kaže neravne, vijugaste obrise| *Morje s svojim delovanjem členi obalo* □ **razčlenjati** □ **razčlenjevati**

GLEJ ŠE razčlenjevati

člénjen -a -o prid. ▶ razčlenjen

člénjenje -a s ▶ členitev | razčlenjevanje

člénjenost -i ž ▶ razčlenjenost

člénkast -a -o prid. |ki je sestavljen iz členkov| *členkasto telo raka* □ **členkovit** □ **obročkast**

GLEJ ŠE členkovit

člénkasti -a -o prid. ▶ brana •

členkovít -a -o prid. |ki ima velike, izrazite členke| *členkovite roke* □ **členkast**

GLEJ ŠE členkast

členovít -a -o prid. ▶ razčlenjen

členovítost -i ž ▶ razčlenjenost

človečanski -a -o prid. ▶ človečnostni | človeški 1 | pravica •3

človečanstvo -a s ▶ človeštvo

človéče -ta s ▶ majhen 2 povdk. | pritlikavec 2

človéček -čka m ▶ človek 1 | nepomembnež

človéčen -čna -o prid. ▶ človeški 2

človéčina -e ž ▶ velik 2 povdk.

človéčiti -im nedov. ▶ počlovečevati 1

človéčjak -a m ▶ iztrebek pp

človéčji -a -e prid. ▶ človeški 1

človečnják -a m antr. |človek in človekovi predniki ter njegovi najožji izumrli sorodniki| *najdbe človečnjakov* □ antr. **hominid**

človéčnost -i ž |dejstvo, da kdo kaže v odnosu do okolja pozitivne moralne lastnosti| *Cenili so njegovo človečnost*

□ **humanost** □ redk. **človeškost** □ redk. **človeštvo** *Zaupam mu zaradi njegovega človeštva*

človéčnostni -a -o prid. |ki je v zvezi s človečnostjo| *človečnostni čut pravice* □ knj.izroč. **človečanski**

člòvek -éka m

1. |bitje, ki je sposobno misliti in govoriti| *Te živali se bojijo človeka* □ ekspr. **človeček** *pravkar rojeni človeček* □ knj.izroč. **človeško bitje** □ vnes. **krona stvarstva** □ ekspr. **zemljak** □ ekspr. **zemljan**

♦ 1. antr. **krapinski človek** □ antr. **krapinski pračlovek** 2. antr. **kromanjonski človek** □ antr. **cromagnonec** □ antr. **cromagnonski človek** □ antr. **kromanjonc** 3. antr. **ledenodobni človek** □ antr. **jamski človek** □ antr. **pleistocenski človek** 4. antr. **neandertalski človek** □ antr. **neandertalec** 5. antr. **pekiški človek** □ antr. **sinantrop**

2. |izraža osebo ne glede na spol| *Danes se nisem srečal človeka* □ ekspr. **duša** □ knj.izroč. **individuuum** *Miselna prodornost je pri vsakem individuuumu drugačna* □ ekspr. **kdo?** *Hudo je, če kdo nima doma* □ slabš. **ono** *Kaj se repenči tole ono* □ ekspr. **smrtnik** *Ne poznam smrtnika, ki bi razumel moje težave*

♦ 1. **človek žaba** □ ekspr. **žabar** □ ekspr. **žabec** 2. **degenerirani človek** □ knj.izroč. **degenerat** □ knj.izroč. **degenerik** □ slabš. **degeneriranec** 3. **duševno neuravnovešeni človek** □ star. **blaznivi človek** □ **duševno abnormalni človek** □ ekspr. **neuravnovešenec** □ psiht. **psihopat** 4. **publ. mali človek** □ pog. **majhni** □ ekspr. **mali?** □ publ. **mali ljudje** 5. **poslovni človek** □ pog. **biznismen** □ ekspr. **poslovnež**

3. |izraža nedoločeno osebo, človeka nasploh| *Bolan je, da se človeku smili* □ ekspr. **ti** *Njihove zabave so tako hrupne, da ti postane slabo od trušč* □ ekspr. **vi** *Blešči se, da vam vid jemlje*

GLEJ ŠE barvanec | bogataš | bolnik •10 | bolnik •11 | človeški 2 • | desničar | dvoilčnež | epileptik | iznakaženi | ljudstvo 2 •1 | mož | nihče | oseba | paragrafar | pitekantrop | popotnik | potapljač 1 | rojak 1 | sorodnik | starokopiten • | svojec | tip •1 | tip •2 | tip •4 | tip •5 | vsakdo

človekoljúb -a m |kdor ima pozitivni čustveni odnos do ljudi in jim je pripravljen pomagati| *prizadevanja človekoljubov* □ **filantrop**

človekoljúbén -bna -o prid. |ki je pripravljen pomagati ljudem| *človekoljuben zdravnik* □ **human**

človekoljúbje -a s |pozitivni čustveni odnos do ljudi in pripravljenost pomagati jim| *Človekoljubje bo premagalo egoizem* □ **filantropija** □ knj.izroč. **človekoljubnost**

človekoljúbni -a -o prid. |ki je v zvezi s človekoljubjem| *človekoljubni socialni čut* □ **filantropični** □ **filantropski**

človekoljúbnost -i ž ▶ človekoljubje

človekomržen -zna -o prid. ▶ ljudomrzen

človekomržež -a m ▶ ljudomrznež

človékov -a -o prid. ▶ človeški 1 | pravica •3 | varuh •1 | varuhinja •

človéški -a -o prid.

1. |ki je v zvezi s človekom, ljudmi| *človeške potrebe* □ **človekov** □ **občečloveški** □ **splošnočloveški** □ **vsečloveški** □ star. **človečanski** □ star. **človečji** □ ekspr. **ljudski** □ ekspr. **pračloveški**

2. |ki združuje v sebi vse pozitivne moralne lastnosti| *človeški paznik* □ **human** □ knj.izroč. **človečen**

♦ **biti človeški** □ ekspr. **biti človek**

GLEJ ŠE človek 1 | človeštvo | družba 1 •2 | glista • | hudoben povdk. 3 | lobanja •2 | moriti | ribica •2

človéško nač. prisl. |izraža, da kako dejanje kaže v odnosu do okolja pozitivne moralne lastnosti| *človeško ravnati s kaznjenci* □ **humano** □ pog. **po človeško**

človeškost -i ž ▶ človečnost

človeštvo -a s | vsi ljudje na svetu kot celota | zgodovina človeštva

□ zastar. človečanstvo □ knj.izroč. človeški rod □ knj.izroč. človeški svet

□ star. človeški zarod □ knj.izroč. človeško občestvo

GLEJ ŠE človečnost

čmár -a m ▶ črevo ♦1

čmáziti se -im se nedov. ▶ cmariti se

čmeríka -e ž ▶ čemernež

čmeríkast -a -o prid. ▶ čemerren

čmeríkav -a -o prid. ▶ čemerren

čmeríkavec -vca m ▶ čemernež

čmeríkavost -i ž ▶ čemernost

čmòk medm. ▶ bumf

čmókati -ám nedov. ▶ cmokati 2

čmòkniti -em nedov. ▶ pasti¹ 1 pp 3

čmřček -čka m ▶ mavrah

čmřkniti -em dov. ▶ reči 1

čmřlj -a m | čebeli podobna žuželka z debelim, kosmatim telesom | čebele in čmřlji □ ekspr. čmřljček

čmřljček -čka m ▶ čmřlj

čóba -e ž ▶ šoba | usta 1 | ustnica

čóbast -a -o prid. ▶ šobast

čobódra -e ž ▶ brozga 2 | čorba | položaj 5pp

čobodráti -ám nedov. ▶ čofotati 1 | govoriti 1 pp 3

čòf medm. ▶ bum 2 | bumf

čofánje -a s ▶ čofotanje

čofáti -ám nedov. ▶ čofotati 1 | hoditi 1 pp 13 | padati 1 | padati 1 pp 1

čòfiti -im dov. ▶ pasti¹ 1 | pasti¹ 1 pp 3

čòfniti -em dov. ▶ pasti¹ 1 | pasti¹ 1 pp 3 | pasti¹ 3 | ploskniti 2 | zaostati 3

čofodráti -ám nedov. ▶ čofotati 1 | hoditi 1 pp 13

čofòt -òta m ▶ čofotanje

čofotánje -a s | slišno, plosko udarjanje po vodi | čofotanje otrok v bazenu □ čofanje □ čofot □ čopotanje □ ekspr. čopljanje

GLEJ ŠE hoja¹ 1 pp 3

čofotáti -ám nedov.

1. |slišno, plosko udarjati po vodi| *Otrok čofota v banjici* □ čofati

□ čopotati □ ekspr. čobodráti □ ekspr. čofodráti □ ekspr. čopljati

2. |slišno, tleskajoče padati, teči| *Voda čofota s strehe* □ čopotati

□ nar. čapljari □ ekspr. čopljati

3. |dajati zamolke, tleskajoče glasove| *Voda mu čofota v čevljih*

□ cokotati □ čopotati □ žmikati □ nar. žorgati □ nar. žvekati

GLEJ ŠE hoditi 1 pp 13 | padati 1 pp 1 | teči 2 pp 2

čofòtniti -em dov. s čim |slišno, plosko udariti po vodi| *Riba je čofotnila z repom* □ sčofotati

GLEJ ŠE pasti¹ 1

čohálnik -a m ▶ čohalo

čohálo -a s | krtači podobna kovinska priprava za čiščenje živine | odrgniti blato s čohalom □ knj.izroč. čehelj □ knj.izroč. čohalnik □ nar. štrigelj

čoháti -ám nedov.

1. *kaj* |drgniti, praskati po koži, zlasti žival| *čohati kravo*

□ ekspr. čohljati

2. *kaj* |s čohalom čistiti| *Neprestano krtači in čoha svoje konje*

□ nar. štrgljati □ nar. štrigljati

čoháti se -ám se nedov. ▶ praskati se

čohljáti -ám nedov. ▶ čohati 1

čohljáti se -ám se nedov. ▶ praskati se

čohnéti -ím nedov. ▶ razpadati 2 | trohniti

čòhniti -em dov. ▶ udariti 1

čòk čóka m ▶ blok 2 | čokat povdk. | neroden² povdk. | nerodnež | panj 2 | štor

čóka -e ž ▶ svinja

čòkast -a -o prid. ▶ čokat

čòkàt -áta -o prid. |ki je manjše postave in zelo razvit| *čokat, pečat mož* □ knj.izroč. *čokast* □ zastar. *čokljat* □ star. *zatepen* □ star. *zatrepan* □ star. *zgneten*¹

POVEDKOVNIK čok, čokatec, čokec

čókátec -tca m ▶ čokat povdk.

čókec -kca m ▶ čokat povdk.

čókéta -e ž ▶ ptica pp 5

čòkljàt -áta -o prid. ▶ čokat

čokoláda -e ž |živilski izdelek iz kakava in dodatkov, navadno v obliki ploščice| *jesti čokolado* □ ekspr. *čokoladica* □ ekspr. *čokoladka* ♦ jedilna čokolada □ čokolada za kuhanje

čokoládast -a -o prid. ▶ čokoladen

čokoláden -dna -o prid. |ki je po barvi podoben čokoladi|

od sonca ožgan čokoladen obraz □ čokoladast

GLEJ ŠE rjav² 1 | rjav² 1 pp 1

čokoládica -e ž ▶ čokolada

čokoládka -e ž ▶ čokolada

čokoládni -a -o prid. ▶ bombon pp | bombon ♦1 | obliv ♦1 | potica pp

čokoládnorjàv -áva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 3

čokolatín -a m ▶ bombon ♦1

čólja -e ž ▶ panj 2

čòln -a m |manjše odprto vodno vozilo| *spustiti čoln vοδο*

□ ekspr. *čolnek* □ ekspr. *čolnič* □ ekspr. *čolniček* □ nar. *čupa* |ribiški čoln|

♦ 1. voj. izkrcevalni čoln □ voj. desantni čoln 2. plitvi čoln

□ zastar. plitvica 3. alp. reševalni čoln □ alp. aki □ alp. akija

GLEJ ŠE ponton

čolnárjenje -a s ▶ čolnarstvo

čolnárna -e ž |pokriti prostor za shranjevanje čolnov| *postaviti čolnarno* □ čolnarska lopa

čolnárski -a -o prid. ▶ čolnarna | kavelj¹ 2♦

čolnárstvo -a s |poklicno prevažanje s čolni| *preživljati se s čolnarstvom* □ čolnarjenje

čòlnek -nka m ▶ čoln

čolnič -íča m ▶ čoln

čolničast -a -o prid. |ki je podoben čolničku| *čolničasta posodica* □ čolničkast

čolniček -čka m

1. |manjša priprava pri šivalnem stroju za vnašanje spodnje niti skozi zanko zgornje niti| *šivalni stroj z okroglim čolničkom*

□ obrt. *zajemalec*

2. tekst. |priprava na statvah za vnašanje votka med osnovne niti| *s čolničkom potegniti votkovo nit* □ nar. *snovalka* □ nar. *snovalnica*

□ nar. *sualnica*

GLEJ ŠE čoln | omačnica

čolničkast -a -o prid. ▶ čolničast

čómpa -e ž ▶ krompir

čòp¹ čópa m |šop las, dlake, perja| *povezati lase v čop; kokoši s čopi* □ čopa □ ekspr. *čopek* □ ekspr. *čopka* □ pog. *rep* |šop las kot vrsta pričeske| *Pogosto nosi rep*

♦ lov. *gamsov čop* □ lov. *gamsova brada*

• arhit. *strešni čop* □ arhit. *čop* □ nar. *kačka*

čòp² medm. ▶ bumf | cof¹

čópa -e ž ▶ čop¹ | kokoš ♦2

čópar -ja m |ptič, ki ima na glavi čop| *opazovati čoparje*

□ ekspr. *čopec*

čópast -a -o prid. ▶ cofast

čópasti -a -o prid. ▶ kokoš •2
čópec -pca m ▶ čopar
čópek -pka m ▶ čop¹
čópič -a m |orodje za barvanje ali mazanje, navadno iz daljših dlak| *nanašati lak s čopičem* □ **čopiček** |majhen čopič|
 ◆ slikarski čopič □ zastar. kist
čópiček -čka m ▶ čopič
čópka -e ž ▶ čop¹ | kokoš •2
čopljánje -a s ▶ čofotanje | hoja¹ 1 pp 3
čopljáti -ám nedov. ▶ čofotati 1, 2 | hoditi 1 pp 13
čopotánje -a s ▶ čofotanje
čopotáti -ám nedov. ▶ čofotati 1, 2, 3 | hoditi 1 pp 13
čórav -a -o prid. ▶ slaboviden
čórba -e ž ekspr. |slaba jed, navadno redka| *Te čorbe že ne bom jedel*
 □ slabš. **čobodra** □ ekspr. **godlja** □ slabš. **pomije** □ nar. **žlavsa**
čóro -a m ▶ slabovidni
čótast -a -o prid. ▶ šepast
čotáti -ám nedov. ▶ šepati
čótavec -vca m ▶ šepavi
čovínek -nka m ▶ lov¹ •4
čřćkanje -a s ▶ čečkanje 1
čřćkati -am nedov. ▶ čečkati 1
čřćda -e ž |večja skupina živali iste vrste| *Čřćda se pase*
 □ ekspr. **čřćdica**
 GLEJ ŠE množica
čřćdica -e ž ▶ čřćda
čřćdílni -a -o prid. ▶ čřćdinstvo
čřćdinstvo -a s agr. |paša živine s stalnim menjavanjem mesta na pašniku| *ukvarjati se s čřćdinstvom* □ agr. **čřćdílno pašništvo**
čřćditi -im nedov. ▶ pasti²
čřćditi se -im se nedov. ▶ menjavati se 1
čřćdnik -a m ▶ pastir
čřćmoš -a m ▶ čemaž
čřćmsa -e ž bot. |grm ali drevo z dišečimi belimi cveti v visečih grozdih| *Čřćmsa že cveti* □ nar. **čřćmsa** □ bot. **čřćmž** □ bot. **čřćmsa**
čřćnsa -e ž ▶ čřćmsa
čřćp -a m ▶ bobrovec | čřćpinja | lonec •3
čřćpati -am nedov. ▶ goltati
čřćpíca -e ž ▶ bobrovec
čřćpínja -e ž |košček razbite lončene, steklene posode| *urezati se s čřćpinjo* □ knj.izroč. **čřćp** □ knj.izroč. **razbitek**
 GLEJ ŠE glava | oklep 3• | svod •
čřćpínjak -a m ▶ graden
čřćpínje -ínj ž mn. mn. v sin. nizu ▶ posoda² 2
čřćpínjski -a -o prid. ▶ ostrakizem
čřćpóvje -a s ▶ posoda² 2
čřćslastorjáv -áva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 3
čřćsléni -a -o prid. ▶ strojilo •1
čřćslov -a -o prid. ▶ strojilo •1
čřćslovína -e ž ▶ tanin
čřćt -a m ▶ čřćta
čřćta -e ž nar. |močvirni nižinski svet, porasel s travo in nizkim grmičjem| *Konji se pasejo na čřćti* □ nar. **čřćt** □ nar. **čřćtež** □ nar. **čřćtina**
čřćtež -a m ▶ čřćta
čřćtína -e ž ▶ čřćta
čřćtje -a s ▶ rušje
čřćva čřćv s mn. ▶ zvezdica •
čřćvca čřćvc s mn. ▶ zvezdica •
čřćvce -a s ▶ čřćvo
čřćvésje -a s |čřćvo v celoti| *bolezni čřćvesja* □ star. **čřćveje**

čřćvésni -a -o prid. ▶ bakterija •1 | bolezen pp 3 | ileus | resica •
čřćvje -a s ▶ čřćvesje
čřćvńica -e ž anat. |ploščata parna kost medenice za oporo čřćvesja| *čřćvńica in sedńica* □ anat. **ledńica**
čřćvó -ésa s |čevast prebavni organ v trebuhu| *izprazniti čřćvo*
 □ ekspr. **čřćvce**
 ◆ 1. anat. **debelo čřćvo** □ zastar. **čřćmar** 2. med. **leno čřćvo** □ med. **lenivo čřćvo**
 GLEJ ŠE iztrebiti se | iztrebljati se
čřćhniti -em dov. ▶ povedati | reči 1
čřćí posnem. medm. |posnema glas murna, čřćička| *Čřći, čřći, čřći, prepevajo murni* □ **čřćí** □ **čřćíri** □ **čřćirik** □ **čřćurimuri²** □ **křćí²**
čřćíčanje -a s ▶ čřćikanje
čřćíčati -ím nedov. ▶ čřćikati
čřćíček -čka m zool. |murnu podobna žuželka bledorumenkaste barve| *Čřćički čřćrikajo* □ knj.izroč. **čřćvřćek¹** □ nar. **čřćířćek**
 GLEJ ŠE muren 1
čřćíčkanje -a s ▶ čřćikanje
čřćíčkati -am nedov. ▶ čřćikati
čřćíkanje -a s |oglašanje z glasom čřći| *čřćíkanje murnov* □ **čřćíčanje** □ **čřćíčkanje**
čřćíkati -am nedov. |oglašati se z glasom čřći| *Murni čřćikajo* □ **čřćíčati** □ **čřćíčkati**
čřćřćka -e ž |znak za glas| *napisati čřćko a* □ ekspr. **čřćřćka** □ zastar. **přćsme**
 □ knj.izroč. **přćsmenka** □ zastar. **slovo¹**
 ◆ 1. mala čřćka □ knj.izroč. minuskula 2. tiskana čřćka □ šol. tiskanka 3. velika čřćka □ knj.izroč. majuskula □ prakt. sp. velika □ tisk. verzalka
 GLEJ ŠE čřćkovati | prečřćkovati¹ | zlogovati
čřćřćkar -ja m ▶ pisatelj
čřćřćkarski -a -o prid. ▶ čřćřćkopisni | pravda •
čřćřćkati -am nedov. ▶ pisati 1
čřćřćkica -e ž ▶ čřćřćka
čřćřćkolivár -ja m |kdor uliva čřćke| *tiskarji in čřćřćkolivarji* □ **čřćřćkolvec**
čřćřćkolvec -vca m ▶ čřćřćkolivar
čřćřćkopis -a m |sistem čřćk, čřćke kot celota| *čřćřćkopis slovenskih protestantov* □ star. **přćsme**
 PODPOMENKE bohoričica, dajńica, gajica, glagolica, metelčica •
čřćřćkopisńi -a -o prid. |ki je v zvezi s čřćřćkopisom| *rešiti čřćřćkopisno vprašanje* □ knj.izroč. **čřćřćkarski**
čřćřćkostávec -vca m ▶ stavec
čřćřćkostávnica -e ž ▶ stavnica 2
čřćřćkoválnik -a m ▶ pregledovalnik 1
čřćřćkovánje -a s ▶ branje 1
čřćřćkováti -újem nedov. |brati tako, da se izgovarja glasove za posamezne čřćke, ne da bi bile povezane v besede| *Zna samo čřćřćkovati, tekoče brati pa ne* □ **brati od čřćke do čřćke**
 GLEJ ŠE brati 1
čřćřćkóvni -a -o prid. ▶ kod¹ pp
čřćřćkóvnica -e ž ▶ stavnica 1
čřćřćkóvno-števńlski -a -o prid. ▶ alfanumerični
čřćřćlíkati -am nedov. ▶ čřćřćrikati
čřćřćm -a m ▶ antraks
čřćřćmljèn -éna -o prid. ▶ rdečkast
čřćřćmnoóka -e ž ▶ rdečeoka
čřćřćmnovka -e ž ▶ rdečeoka
čřćřćń¹ -í ž ▶ čřćńo¹
čřćřćń² -a -o prid.
 1. |ki je take barve kot oglje ali saje| *ženska s čřćńimi lasmi*
 □ ekspr. **oglen** □ ekspr. **sajast** □ star. **vran²** □ **čřćńkast** |ki ni popolnoma čřćń| □ ekspr. **prečřćń** |ki je zelo čřćń| □ star. **vranji** |ki je čřćń s kovinskim sijajem| ■ protip. **bel²**

2. |ki je temne barve| *črn klobuk* □ **temen** □ ekspr. **črnkast**

3. ekspr. |ki je za človeka zelo neprijeten| *črni trenutki njegovega življenja* □ ekspr. **mračen** □ ekspr. **mrk²** □ ekspr. **senčen** □ ekspr. **temačen** □ ekspr. **temen** □ ekspr. **zamolkel** *zamolkli spomini*

GLEJ ŠE bel² | hudoben | ljudstvo 1 | mračen 2 | rjav² 2 | temen 1 | umazan¹ | zagorel

črnávka -e ž ► modrica¹

črnávs -a m ► črnolas povdk. 1 | črnolasec | pes •1

črnček -čka m ► črnc

črnè -éta m ► črnolas povdk. 1 | črnolasec

črnc -nca m |človek črne rase| *skupina črncev* □ **črnokožec**

□ ekspr. **črnček** □ ljubk. **črnko** □ slabš. **črnuh** □ slabš. **črnuhar** □ slabš. **črnjak**

□ antr. **negrid** *negridi in mongolidi* □ antr. **negroid** *negroidi in mongoloidi* □ ljubk. **zamorček** □ slabš. **zamorec**

GLEJ ŠE kava •1

črnèti -im nedov. ► temneti 2

črni -a -o prid. ► ajda pp | bor¹ pp | borovnica | borza • | celina •1 | čarovništvo | črnica | črnika | črnina | črnski | duhovnik 1 | fašist | filozofija 2 | goba pp 3 | gozd 1•9 | gradnja •1 | hudič¹ | kačjak | kava pp 1 | kava •1 | kolomon | kuga | kuhinja • | liska • | lučnik •1 | melanom | meta • | mlaj¹ | moka pp 2 | nezakonito 2 | noč | obup | odlagališče • | pes •1 | pivo •2 | premog | premog pp 3 | ptica pp 9 | ptica pp 11 | rasa •1 | slutnja | teloh • | tema² | tiskarstvo | trn • | trobenta • | zastava¹ •2 | zavist | zobnik² 2 | žužek

črnica -e ž |zelo rodovitna vrhnja plast tal črne, temne barve| *prhka gozdna črnica* □ **črna prst** □ star. **brna²** □ geogr. **černožjom** |črnica v stepi|

GLEJ ŠE borovnica | kača pp 2 | modrica¹ | semenčnica

črničevje -a s ► borovničevje | črnika

črnični -a -o prid. ► tla 3•1

črnika -e ž bot. |hrast z zimzelenimi listi| *Po otoku rastejo črnike in pinije* □ bot. **adraš** □ bot. **črničevje** □ bot. **črni hrast**

• vrtn. **vrtna črnika** □ vrtn. mačkov brk

črnikálec -lca m |vino iz Črnega kala| *črnikalec in vipavec*

□ knj.izroč. **črnokalec**

črníkast -a -o prid. |ki je nekoliko črne, temne barve| *Prsti so*

postali črníkastí □ knj.izroč. **črníkvav**

GLEJ ŠE črn² 2 | temen 1

črníkvav -a -o prid. ► črníkast

črnílni -a -o prid. ► svinčnik •2 | žleza •1

črnílnik -a m |posodica za črnilo| *pomakati pero v črnilo*

□ star. **tintnik**

črnílo -a s |sredstvo za pisanje in tiskanje, navadno črne barve| *pisati s črnílo* □ star. **tinta**

♦ **1.** kemično črnílo □ star. suha tinta **2.** nevidno črnílo □ star. nevidna tinta **3.** rdeče črnílo □ rdečilo **4.** simpatično črnílo □ star. simpatično črnílo

GLEJ ŠE pisati 3

črnína -e ž |vino črne, temne barve| *piti črnino* □ **črno vino**

□ prakt. sp. **črno¹**

♦ agr. **žametna črnina** □ agr. žametovka

GLEJ ŠE črno¹ | črnost | obleka •8

črniti -im nedov. ► obrekovati | temniti

črniti se -im se nedov. ► temneti 2

črnják -a m ► črnc | črnolas povdk. 1 | črnolasec

črnjáv -i ž ► črno¹

črnjáva -e ž les. |temnejši les v sredini debela| *črnjava hrasta*

□ les. **zrelina**

GLEJ ŠE črno¹ | črnost

črnjenje -a s ► obrekovanje

črnka -e ž |ženska črne rase| *afríške črnke* □ slabš. **črnklja**

□ slabš. **črnuhinja** □ slabš. **zamorka** □ slabš. **zamorklja**

GLEJ ŠE črnolas povdk. 2 | črnolaska

črnkast -a -o prid. ► črn² 1

črnkastorjáv -áva -o prid. ► rjav² 1 pp 4

črnklja -e ž ► črnka

črnko -a m ► črnc

črno¹ -ega s |kar je črno| *črno za nohti* □ knj.izroč. **črn¹** □ knj.izroč. **črnina**

□ knj.izroč. **črnjav** □ knj.izroč. **črnjava**

GLEJ ŠE črnina

črno² prisl. ► jeziti se 1

črno³ povdk. ► mračno¹ | temno²

črno-béli -a -o prid. ► barvni 2

črnobrád -a -o prid. |ki ima črno brado| *črnobrad mož*

□ knj.izroč. **črnobradat**

črnobradát -áta -o prid. ► črnobrad

črnočélec -lca m ► srakoper •

črnočéli -a -o prid. ► srakoper •

črnodláki -a -o prid. ► pes •1

črnoglávček -čka m ► črnoglavka

črnoglávka -e ž zool. |penica, katere samec ima črno glavo| *sinice in črnoglavke* □ knj.izroč. **črnoglavček**

črnoglád¹ -éda m ► pesimist

črnoglád² -a -o prid. ► pesimističen

črnoglédec -dca m ► pesimist

črnogléden -dna -o prid. ► pesimističen

črnogládje -a s ► pesimizem

črnogládnež -a m ► pesimist

črnogládnost -i ž ► pesimizem

črnogládno prisl. ► pesimistično

črnogládost -i ž ► pesimizem

črnogórski -a -o prid. ► jezik 3•10

črnogórščina -e ž ► jezik 3•10

črnográdnja -e ž ► gradnja •1

črnokálec -lca m ► črnikalec

črnokóžec -žca m ► črnc

črnokóži -a -o prid. ► črnopolti

črnokóžni -a -o prid. ► črnopolti

črnokríli -a -o prid. ► noč

črnolás -a -o prid. |ki ima črne lase| *črnolas fant* □ ekspr. **vranjelas** |ki ima črne lase s kovinskim leskom|

POVEDKOVNIK 1. črnas, črne, črnjak, črnuh **2.** črnka, črnulja, črnúška

črnolásec -sca m |kdor ima črne lase| *visok črnolasec* □ slabš. **črnas**

□ slabš. **črne** □ slabš. **črnuh** □ slabš. **črnjak**

črnoláska -e ž |ženska, ki ima črne lase| *črnolaska in rdečelaska*

□ ekspr. **črnka** □ slabš. **črnulja** □ ekspr. **črnúška**

črnólíca -e ž ► grča

črnómóder -dra -o prid. ► moder¹ pp 1

črnoók -a -o prid. ► temnook

črnoóka -e ž ► riba 1 pp 4

črnopólt -a -o prid. ► temnopolt

črnopólti -a -o prid. |ki je črne rase| *črnopolti prebivalci* □ **temno-** polti □ knj.izroč. **črnokoži** □ knj.izroč. **črnokožni**

črnorízec -zca m ► menih

črnorjáv -áva -o prid. ► rjav² 1 pp 4

črno-rumèn -éna -o prid. |ki je črne in rumene barve| *črno-rumen trak* □ star. **črno-žolt**

črnosrájčnik -a m ► fašist

črnost -i ž |dejstvo, da je kaj take barve kot oglje ali saje| *črnost las* □ črnina □ knj.izroč. **črnota** □ knj.izroč. **črnjava**

črnosúknjar -ja m ▶ duhovnik 1

črnosúknjež -a m ▶ duhovnik 1

črnošólec -lca m ▶ bogoslovec

črnošólstvo -a s ▶ čarovništvo

črnóta -e ž ▶ črnost

črnovka -e ž ▶ rdečeoka

črnovójni -a -o prid. ▶ črnovojniški

črnovójniški -a -o prid. |nekdaj ki je v zvezi s črnovojniki| *črnovojniška četa* □ *črnovojni*

črnózémni -a -o prid. ▶ tla 3•1

črno-žólt -a -o prid. ▶ črno-rumen

črnški -a -o prid. |ki je v zvezi z ljudmi črne rase| *črnško prebivalstvo* □ ekspr. *črni* □ slabš. *zamorski*¹

GLEJ ŠE pesem 1•1

črnúh -a m ▶ črnec | črnolas povdk. 1 | črnolasec | duhovnik 1 | fašist | pes •1

črnúhar -a m ▶ črnec

črnúhinja -e ž ▶ črnka

črnúlja -e ž ▶ črnolas povdk. 2 | črnolaska

črnúška -e ž ▶ črnolas povdk. 2 | črnolaska

črpálka -e ž |priprava za sesanje ali potiskanje tekočin, plinov|

Črpalka potiska vodo v višja nadstropja □ zastar. *črpalnica*

□ knj.izroč. *črpalo* □ nekjn. pog. *pumpa*

◆ strojn. *vakuumska črpalka* □ strojn. *zračna razredčevalka*

• *bencinska črpalka* □ prakt. sp. *črpalka* □ nekjn. pog. *pumpa*

GLEJ ŠE tlačilka

črpálnica -e ž ▶ črpalka

črpálo -a s ▶ črpalka

črpati -am nedov. *kaj* |s črpalko sesati, dobivati tekočino iz česa|

črpati vodo iz vodnjaka □ *izčrpavati* □ *izčrповati* □ nekjn. pog. *pumpati*

GLEJ ŠE zajemati 2

črt¹ -a m ▶ sovražstvo

črt² -a m ▶ hudič¹

črt³ -a m ▶ krčevina | poseka

črta -e ž

1. |nepretrgana vrsta točk| *narediti, potegniti črto* □ *linija* □ *poteza*

□ *ris*¹ □ ekspr. *črtica* □ ekspr. *črtka* □ knj.izroč. *risa*¹ □ *črtka* ↗

◆ 1. *cikcakasta črta* □ prakt. sp. *cikcak*¹ □ *cikcakčrta* 2. *navpična črta*

□ knj.izroč. *navpičnica* □ knj.izroč. *ordinata* □ geom. *vertikala* 3. *podolžna*

črta □ knj.izroč. *podolžnica* 4. *poševna črta* □ *poševnica* □ sleng. *sleš*

5. *prekinjena črta* □ *črtkana črta* □ *črtkana linija* □ *šrafirana črta*

6. *mat. ulomkova črta* □ *mat. ulomčna črta* 7. *vodoravna črta* □ knj.

izroč. vodoravnica 8. *zvezna črta* □ knj.izroč. *zveznica*

2. |kar ločuje, razmejuje dele ozemlja, površine| *določiti črto, po kateri bo potekala meja* □ knj.izroč. *linija*

◆ 1. *voj. bojna črta* □ *voj. bojna linija* 2. *voj. demarkacijska črta* □ *voj. demarkacijska linija* 3. *voj. obrambna črta* □ *voj. obrambna linija* 4. *avt. črta za ustavljanje* □ *avt. črta stop* 5. *avt. neprekinjena črta* □ *nestrok. polna črta* □ *avt. sklenjena črta* 6. *obrisna črta* □ *konturna črta* 7. *avt. prekinjena črta* □ *avt. pretrgana črta* 8. *anat. prelomna črta* □ *anat. prelomnica*

9. *stična črta* □ *stičnica* 10. *fiz. vozelná črta* □ *fiz. vozlovka*

GLEJ ŠE lov¹ •7 | meja 1 | narisati • | ničelnica | obris | obzornica | opomba •2 | popolnoma | poteza 2 | preča | taktica | vodilka | vrsta 1

črtálce -a s ▶ črtalo 1

črtálnik -a m |nekdaj svinčniku podobna priprava za pisanje na tablico| *pisati s črtálnikom* □ *črtalo*

črtálo -a s

1. |svinčniku podobna priprava za mazanje, lepoticenje| *senčiti veke s črtalom* □ ekspr. *črtalce*

2. |del pluga, ki navpično reže brazde| *Črtalo je zarezalo v zemljo* □ agr. *rezalnica*

GLEJ ŠE črtalnik | pisalo | ravnilo

črtanec -nca m ▶ podkladek

črtani -a -o prid. ▶ zvezek 1 pp | zvezek 1•2

črtanje -a s ▶ opisovanje

črtanka -e ž ▶ razpredelnica

črtasti -a -o prid. ▶ zvezek 1•2

črtati -am dov. in nedov. ▶ izbrisati • | opisovati | prečrtati | prečrtavati | risati 2

črtati se -am se nedov. ▶ odražati se

črtež -a m ▶ načrt 1 | osnutek 1 | risba

črtežen -žna -o prid. ▶ sovražen²

črtica -e ž ▶ črta 1 | črtka

črtilec -lca m ▶ sovražnik

črtiti -ím nedov. ▶ sovražiti

črtiti se -ím se nedov. ▶ sovražiti se

črtka -e ž |kratka črta| *Strmine so na zemljevidu označene s*

črtkami □ *črtica*

GLEJ ŠE črta 1

črtkani -a -o prid. |ki je označen z vzporednimi črtkami| *črtkana površina, ploskev* □ teh. *šrafirani*

GLEJ ŠE črta 1•5

črtkati -am nedov. *kaj* |označevati z vzporednimi črtkami| *črtkati prereze* □ teh. *šrafirati*

črtni -a -o prid. ▶ koda •

črtnik -a m ▶ pisalo

črv -a m

1. |drobna žival mehkega, podolgovatega telesa, navadno škodljiva| *V siru so gomazeli črvi* □ ekspr. *črvič* □ ekspr. *črviček*

◆ zool. *ploski črvi* □ zool. *ploskavci*

2. |kljuvajoče gnojno vnetje na prstu| *zdraviti črva*

□ med. *panaricij*

GLEJ ŠE molj • | nepomemben povdk. 1

črvar -ja m rib. |kdor lovi ribe na črve, gliste| *muhar in črvar*

□ rib. *glistar*

črváriti -im nedov. ▶ ribariti pp

črvast -a -o prid. |ki je podoben črvu| *črvasta oblika telesa* □ *črvičast*

črvavéti -ím nedov. |postajati črviv| *Les črvavi* □ nar. *črviviti*

črvíč -íča m ▶ črv 1 | otrok 1 pp 2

črvíčast -a -o prid. ▶ črvast

črvíček -čka m ▶ črv 1 | otrok 1 pp 2

črvíčiti -ím nedov. ▶ boleti 1 pp 4 | mučiti 3 | vznemirjati 1

črvína -e ž ▶ črvojedina

črvív -a -o prid.

1. |ki je razjeden od črvov| *črvivo pohištvo* □ *črvojeden*

□ knj.izroč. *črvojed* □ nar. *mešičast*

2. |ki ima črve| *črvivo sadje* □ *piškav*

GLEJ ŠE slab¹

črvívéc -vca m ▶ arnika | ničvrednež

črvíviti -im nedov. ▶ črvaveti

črvójéd -a -o prid. ▶ črviv 1

črvójédén -dna -o prid. ▶ črviv 1 | slab¹

črvójédina -e ž |moknati ostanki lesa, ki ga razjedajo črvi| *duh po plesnobi in črvojedini* □ knj.izroč. *črvina*

čtívó -a s |kar je namenjeno za branje| *zabavno čtivo* □ *branje*

□ knj.izroč. *berilo* □ knj.izroč. *berivo* □ knj.izroč. *lektira*

čúber -bra m ▶ šetraj

čubéti -ím nedov. ▶ ždeti 1

čúček -čka m ▶ neumnež

čúčniti -em dov. ▶ počepniti

čúd -i ž ▶ narava 2

čúda -- 5 merni izraz ▶ veliko²

čúda prisl. ▶ zelo 2

čudák -a m |kdor se po nazorih, navadah loči od drugih ljudi in je navadno zaprt vase| *Druži se s samimi čudaki* □ ekspr. *čudakar*

□ zastar. *čudnež* □ ekspr. *ekscentrik* □ sleng. *frik* □ ekspr. *nenavadnež* □ ekspr. *pricvrknjenec* □ slabš. *prifrkknjenec* □ ekspr. *prismuk* □ ekspr. *prismuknjenec*

GLEJ ŠE čudaški povdk. 1

čudákar -rja m ▶ čudak

čudákinja -e ž |ženska, ki se po nazorih, navadah loči od drugih ljudi in je navadno zaprta vase| *Imeli so jo za čudakinjo*

□ ekspr. *ekscetričarka* □ ekspr. *prismuka* □ ekspr. *prismuknjenka*

čudapôln -a -o prid. ▶ čudovit 1

čudáški -a -o prid. |ki se po nazorih, navadah loči od drugih ljudi in je navadno zaprt vase| *čudaški filozof* □ ekspr. *čuden* □ ekspr. *ekscetričen* □ evfem. *poseben* □ slabš. *prifrkknjen* □ ekspr. *prismuknjen*

◆ biti čudaški □ ekspr. imeti eno kolesce premalo

POVEDKOVNIK 1. čudak, čuden patron, čuden svat, čuden svetnik, čuden tip, posebnež, slika **2.** (malo) samosvoj, (malo) mahnjnjen, (malo) sam svoj, (malo) na posebno stran zasukan, malo premaknjen, malo pricvrknjen, (malo) pritisnjen, (malo) trčen, (malo) ubrisan, (malo) udarjen, (malo) usekan, poseben, po svoje udarjen, po svoje urezan, po svoje usekan **3.** (malo) čez les, (malo) plenk plenk, (malo) tako

čudáško nač. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje značilno za čudake| *čudaško se vesti; čudaško oblečen* □ ekspr. *ekscetrično*

□ ekspr. *prismuknjeno*

čudášstvo -a s |dejstvo, da se kdo po nazorih, navadah loči od drugih ljudi in je navadno zaprt vase| *Kljub čudaštvu je imel smisel za red* □ ekspr. *ekscetričnost* □ slabš. *prifrkknjenost* □ ekspr. *prismukknjenost*

čúden -dna -o prid. ▶ čudaški | čudaški povdk. 1 | nedoločljiv | nenavaden

čúdenje -a s ▶ občudovanje

čudésen -sna -o prid. ▶ čudovit 1 | nenavaden

čúdež¹ -a m ver. |dogodek, ki se ne da razložiti z naravnimi zakoni| *verovati v čudeže* □ star. *čudo¹* □ knj.izroč. *mirakel*

GLEJ ŠE čudo¹ 1

čúdež² povdk. ▶ čudežen² | čudežen² ◆

čúdežen¹ -žna -o prid. ▶ nenavaden

čúdežen² -žna -o povdk. ekspr. |izraža, da ima kaj nenavadne, izredne lastnosti| *Ta stroj je čudežen* □ ekspr. *čudež²* □ ekspr. *čudo⁴*

◆ ekspr. biti čudežen □ ekspr. delati čudeže

čúdežni -a -o prid. |ki vključuje kaj pozitivnega v nenavadno veliki meri, visoki stopnji| *Prevzela ga je njena čudežna milina*

□ ekspr. *prečudežni* □ ekspr. *sanjski*

GLEJ ŠE čarovni | palica ♦ 3

čúdežno prisl. ▶ čudovito¹

čúdíti se in čúdíti se -im se nedov. ▶ občudovati | začuden ◆

čúdnjež -a m ▶ čudak

čúдно prisl. ▶ nenavadno

čúdo¹ -a s

1. |nenavaden, izreden dogodek ali naključje| *Tedaj se je zgodilo čudo, da so se oblaki razmaknili* □ ekspr. *čudež¹* □ ekspr. *čudo prečudno*

2. |nenavadno, fantastično bitje ali stvar| *Ljudje so strmeli v čudo iz železa in lesa* □ knj.izroč. *čudovišče*

GLEJ ŠE čudež¹ | jo² 2, 3

čúdo² -- 5 merni izraz ▶ veliko¹ | veliko²

čúdo³ prisl. ▶ zelo 2

čúdo⁴ povdk. ▶ čudežen²

čúdočúden -dna -o prid. ▶ nenavaden

čudodélec -lca m ▶ čudodelnik

čudodélni -a -o prid. ▶ čarovni | izrek 1♦ | palica ♦ 3

čudodélnik -a m ver. |kdor dela čudeže| *velik čudodelnik in*

svetnik □ knj.izroč. *čudodelec* □ zastar. *čudotvorec*

čudotvórec -rca m ▶ čudodelnik

čudotvórní -a -o prid. ▶ čarovni

čudovíšče -a s ▶ čudo¹ 2

čudovít -a -o prid.

1. |ki zaradi nenavadne, izredne lepote vzbuja občudovanje|

čudovita podoba zasneženih gora □ knj.izroč. *bajen* □ knj.izroč. *čaroben*

□ zastar. *čarokrasen* □ zastar. *čudapoln čudapolna poletna noč* □ knj.

izroč. *čudesen* □ zastar. *diven divna pokrajina* □ zastar. *divoten* □ ekspr. *fantastičen* □ ekspr. *kolosalen kolosalen razgled* □ ekspr. *kraljevski* □ knj.

izroč. *magičen* □ ekspr. *nezemeljski* □ ekspr. *nezemski* □ ekspr. *pravljichen*

□ ekspr. *prečudežen* □ ekspr. *prečudovít* □ ekspr. *prekrasen* □ ekspr. *rajski*

□ ekspr. *vilinski vilinski obraz*

2. ekspr. |ki ima izredne pozitivne lastnosti, zlasti v

moralnem pogledu in v odnosu do ljudi| *To so čudoviti ljudje*

□ ekspr. *edinstven* □ ekspr. *fantastičen* □ ekspr. *krasen* □ ekspr. *prečudovít*

□ ekspr. *prekrasen* □ ekspr. *sijajen*

GLEJ ŠE izreden | krasen 1 | odličen

čudovító¹ nač. prisl. |izraža, da kaj poteka, obstaja tako, da daje vtis nenavadne, izredne lepote| *Mesec čudovito razsvetljuje pokrajino* □ knj.izroč. *čarno* □ knj.izroč. *čarobno* □ ekspr. *čudežno*

□ ekspr. *prekrasno*

GLEJ ŠE odlično²

čudovító² povdk. |izraža stanje, pri katerem kdo doživlja izredno čustveno ugodje| *Na izletu je bilo čudovito* □ knj.izroč. *bajno*

□ ekspr. *bogovsko* □ ekspr. *fantastično²* □ ekspr. *krasno²* □ ekspr. *prečudovito*

GLEJ ŠE lepo² 2 | odlično³ | prijetno² 2

čudovítost -i ž |dejstvo, da kaj zaradi nenavadne, izredne

lepote vzbuja občudovanje| *čudovítost zvezdnega neba*

□ knj.izroč. *bajnost* □ knj.izroč. *božanskost* □ knj.izroč. *božanstvenost*

□ knj.izroč. *čar* □ knj.izroč. *čaroba* □ knj.izroč. *čarobnost* □ zastar. *divnost*

□ zastar. *divota* □ ekspr. *fantastičnost* □ knj.izroč. *magičnost* □ ekspr. *pravljichnost*

čúfati -am nedov. ▶ ključvati 1

čúha -e ž ▶ krava

čúj -te medm. ▶ poslušati 4

čujèc -éča -e prid. ▶ buden | pazljiv

čujéčen -čna -o prid. ▶ buden | pazljiv

čujéči -a -o prid. ▶ budnost

čujéčnost -i ž ▶ budnost | pazljivost

čújen -jna -o prid. ▶ buden | pazljiv

čúk -a m |majhna nočna ptica, podobna sovi| *Iz dupla je zletel čuk*

□ ekspr. *čukec*

čúkast -a -o prid. ▶ neprijazen

čúkec -kca m ▶ čuk | otrok 1

čúkla -e ž alp. |zelo razčlenjena skalna gmota| *čukla na grebenu*

□ nar. *skrotina*

čúlja -e ž ▶ panj 2

čuméti -ím nedov. ▶ ždeti 1, 2

čúmnata -e ž ▶ soba ♦ 8 | sobica

čúnka -e ž ▶ svinja

čúpa -e ž ▶ čoln

čúpati -am nedov. ▶ puliti

čúrimúri¹ -ja m ▶ muren 1

čúrimúri² medm. ▶ čri

čúrka -e ž ▶ krvavica

čústevce -a s ▶ čustvo

čústvece -a s ▶ čustvo

čústven -a -o prid. |ki ga hitro obvladajo čustva; ki izraža, vsebuje čustva| *čústven človek; čústvena recitacija* □ knj.izroč. **emoci-onalen** □ knj.izroč. **emotiven** □ **sentimentalen** ↗

čústveni -a -o prid. |ki je v zvezi s čustvom| *čústvene in racional-ne prvine človeka* □ knj.izroč. **emocijski** □ knj.izroč. **emocionalni** □ knj.izroč. **emotivni**

GLEJ ŠE emotikon | lirika •1

čústveno nač. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje določeno s čustve-nim doživljanjem| *čústveno govoriti* □ s **čustvom** □ knj.izroč. **emocional-no** □ knj.izroč. **emotivno** □ knj.izroč. **lirično** **lirično razpoložen**

čústvenost -i ž |dejstvo, da koga hitro obvladajo čustva; dejstvo, da kaj izraža, vsebuje čustva| *Pri tem pesniku prevladuje čústvenost; čústvenost pesmi* □ knj.izroč. **emocionalnost** □ knj.izroč. **emo-tivnost** □ knj.izroč. **sentiment** □ **sentimentalnost** ↗

GLEJ ŠE čustvovanje

čústvo -a s |duševni proces ali stanje, ki je posledica odnosa med človekom in okoljem| *obvladovati čustva* □ ekspr. **čustvece** □ ekspr. **čustvece** □ zastar. **čut** □ zastar. **čutilo** □ zastar. **čutje**² □ knj.izroč. **emocija**

GLEJ ŠE sovrašтво

čústvovanje -a s |čústveno življenje, doživljanje| *motnje v čústvovanju* □ knj.izroč. **čústvenost**

GLEJ ŠE čutenje

čústvovati -újem nedov. ▶ čutiti

čút -a m

1. |sposobnost za sprejemanje fizičnih dražljajev| *dražiti čute* □ zastar. **počutek**

♦ anat. **mišični čut** □ anat. kinestetični občutek

2. navadno s prilastkom |sposobnost za zaznavanje in dojanje duhovnih prvin, pojavov| *imeti čut za umetnost* □ knj.izroč. **instinkt** □ publ. **posluh** □ star. **slut**

♦ estetski čut □ publ. estetski posluh □ knj.izroč. lepotni čut

GLEJ ŠE čustvo | občutek 2 | občutek 2•1 | občutek 2•6 | občutek 2•7

čútarar -e ž |ploščata, steklenici podobna okrogla posoda za nošenje pijače| *točiti vodo v čútarar* □ **čutarica**

čútarica -e ž ▶ čutarar

čúten -tna -o prid. |ki je nagnjen k erotičnemu, telesnemu uživanju| *čúten človek* □ knj.izroč. **čútnosten** □ ekspr. **mesen**

□ zastar. **počúten** □ knj.izroč. **polten** □ knj.izroč. **senzualen**

čútenje -a s |doživljanje čustev, občutkov| *močno čútenje*

□ **čústvovanje** □ knj.izroč. **občútevanje**

čúti¹ čújem nedov. ▶ bedeti | bedeti • | skrbeti 3

čúti² čújem nedov. in dov. ▶ slišati

čútilni -a -o prid. ▶ čutnica

čútilo -a s ▶ čustvo | občutek 2

čúti se čújem se nedov. ▶ slišati se

čútití in čútiti -ím nedov. |imeti, doživljati čustva, občutek| *Ta človek živo in globoko čuti* □ **čústvovati** □ knj.izroč. **občútevatí**

GLEJ ŠE bati se 1 | sočústvovati | usmiljen ♦ | zaznavati 1

čútití se in čútiti se -im se nedov. ▶ počutiti se

čútje¹ -a s ▶ bedenje

čútje² -a s ▶ čustvo | občutek 2

čútljív -a -o prid. ▶ občutljiv¹ 1

čútljívost -i ž ▶ občutljivost 1

čútni -a -o prid. |ki je v zvezi s sposobnostjo za sprejemanje fizičnih dražljajev| *čútna zaznave* □ knj.izroč. **senzitivni** □ knj.izroč. **sen-zorični** □ knj.izroč. **senzorni** □ knj.izroč. **senzualni** □ zastar. **sladní**²

GLEJ ŠE čutnica | ljubezen •8 | naslada • | organ 1•1 | poželenje | svet¹ 4•2 | živec •1

čútnica -e ž anat. |celica, ki sprejema in prenaša dražljaje| *čutnice za mraz* □ anat. **čutilna celica** □ anat. **čútna celica** □ knj.izroč. **občútnica**

♦ anat. **vohalne čutnice** □ anat. vonjalne čutnice

čútnost -i ž |nagnjenost k erotičnemu, spolnemu uživanju|

vdajati se čútnosti □ ekspr. **mesenost** □ star. **počútnost** □ knj.

izroč. **poltenost** □ knj.izroč. **poltnost** □ knj.izroč. **senzualnost** □ zastar. **sladnost**

čútnosten -tna -o prid. ▶ čúten

čúváj -a m

• 1. lovski čuvaj □ pog. lovec 2. nočni čuvaj □ zastar. redar 3. poljski čuvaj

□ nar. poljak

GLEJ ŠE čuvar | redar 2

čúvájka -e ž ▶ redarka 2

čúvájnica -e ž |manjša stavba za čuvaja| *progovna čuvajnica*

□ čuvajska hišica

čúvájski -a -o prid. ▶ čuvajnica

čúvanje -a s ▶ ohranjanje

čúvár -ja m |kdor si prizadeva, da se kaj ohrani| *Lastil si je vlogo čuvarja javne morale* □ zastar. **čuvaj**

GLEJ ŠE policist

čúvarica -e ž ▶ čuvarica

čúvárka -e ž |ženska, ki si prizadeva, da se kaj ohrani| *čúvárka družinskega sožitja* □ **čúvarica**

čúvati -am nedov. ▶ skrbeti 3 | varovati 1, 2, 3

čúvati se -am se nedov. ▶ paziti se 1

čúžka -e ž bot. |trava, katere seme se uporablja za ptičjo krmo| *čúžka za ptiče* □ bot. **mušec**

čvèk čvèka m ▶ govorjenje pp 5

čvéka -e ž ▶ izmišljotina | klepetav povdk.

čvekáč -a m ▶ klepetav povdk.

čvekálast -a -o prid. ▶ klepetav

čvekálnica -e ž ▶ klepetalnica

čvekálo -a s ▶ klepetav povdk.

čvekánje -a s ▶ govorjenje pp 5 | klepetanje 1

čvekaríja -e ž ▶ govorjenje pp 5

čvékast -a -o prid. ▶ klepetav

čvekátí -ám nedov. ▶ cmokati 2 | govoriti 1 | govoriti 1 pp 13 | klepetati 1

čvekáv -áva -o prid. ▶ klepetav

čvekávost -i ž ▶ klepetavost

čveketátí -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 13

čvékniti -em nedov. ▶ povedati | reči 1

čvènk čvènka m ▶ lov¹ •4

čvrčánje -a s ▶ cvrčanje

čvrčátí -ím nedov. ▶ cvrčati

čvrčkátí -ám nedov. ▶ ščebetati

čvrléti -ím nedov. ▶ ščebetati

čvrljátí -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 23 | ščebetati

čvrst -a -o prid. |ki se težko vdaja, upogiba| *čvrst les; čvrst sadež* □ knj.izroč. **jeder jeder sadež** □ star. **jednat mlade, jednate gobe**

□ star. **jedrovit**

GLEJ ŠE odločen¹ 2 | trden 1, 2, 3

čvrstéti -ím nedov. ▶ krepiti se

čvrstína -e ž ▶ trdnost 3

čvrstítí -ím nedov. ▶ utrjevati 4

čvrstítí se -ím se nedov. ▶ utrjevati se

čvrsto prisl. ▶ trdno

čvrstost -i ž ▶ trdnost 1, 3, 4

čvrstóta -e ž ▶ trdnost 1

čvrš -a m ▶ grča

čvršast -a -o prid. ▶ grčast 1

D

D

dà¹ -- m | pritrdilnica, ki izraža strinjanje s čim | *odgovarjati*
z *da* □ pog. *ja¹*

GLEJ ŠE poročiti se | pritrtditi 2

da² vez.

1. v pripovednih odvisnih stavkih | za dopolnjevanje nadrednega stavka glede na predmet | *Čutil je, da mu nekaj leze po roki* □ *kako³*

□ z izražanjem želje ali zahteve *naj Pusti ga, naj se umakne*

2. v namernih odvisnih stavkih | za izražanje namena, ki ga ima dejanje nadrednega stavka | *Pojdi k zobozdravniku, da te reši bolečin*

□ *zato da* □ pog. *naj*

GLEJ ŠE če 1 | čeprav | ker

dà³ člen.

1. soglaš. člen. | izraža pritrjevanje | *Si pripravljen? Da.* □ *seveda Ali še imaš tisto sliko? Seveda, imam jo* □ nar. *čenda* □ nar. *dro²* □ ekspir. *hja²* □ ekspir. *hm²* □ pog. *ja²* □ nar. *jo¹* □ ekspir. *mda²* □ ekspir. *m da* □ ekspir. *mh¹*

□ ekspir. *mhm¹* □ ekspir. *mja²* □ ekspir. *m ja* □ pog. *oja* □ ekspir. *tja³* □ protip. *ne¹*

2. poudar. člen. | izraža podkrepitev trditve | *Da, ti pa znaš govoriti* □ pog. *ja²*

3. navez. člen. | izraža navezovanje na prej povedano; izraža obotavljanje, pomislek ob prej povedanem | *Ah da, zdaj se spomnim; No, da, pa pridi jutri* □ pog. *ja²*

GLEJ ŠE ne¹ 1

dabóme člen. ▶ res¹ 2

dacarija -e ž ▶ uprava 1♦1

dáča¹ -e ž ▶ davek

dáča² -e ž ▶ hišica ♦3

dàh dáha m ▶ dih | dihanje | zadah

dahlína -e ž | rahla, komaj vidna vlaga, rosa na predmetu, v katerega se dihne | *dahlina na steklu* □ *meglica*

dahníti in dáhntiti -em dov. ▶ dati 3 | reči 1 pp 12 | zapihljati

dàj dájte medm. ▶ bežati 2

dajálec -lca m ▶ darovalec 2

dajálka -e ž ▶ darovalka 2

dajálnik -a m jezikosl. | sklon, ki označuje prejemnika glagolskega dejanja | *predmet v dajálniku* □ jezikosl. *dativ* □ jezikosl. *tretji sklon*

GLEJ ŠE sklon ♦6

dajálniški -a -o prid. ▶ oblika ♦3 | predmet¹ 3♦1

dajálo -a s ▶ taster 2

dajátev -tve ž | kar se obvezno da, daje v denarju ali naturalijah | *plačevati dajatve* □ knj.izroč. *breme oprostiti najemnika najmnine in drugih bremen* □ knj.izroč. *kontribucija* □ zgod. *tribut*

♦ 1. dajatev v naravi □ naturalna dajatev 2. zgod. urbarska dajatev

□ zgod. urbarialna dajatev □ zgod. urbarščina

GLEJ ŠE odškodnina ♦

dajáti dájem nedov.

1. *komu kaj* | delati, povzročati, da prehaja kaj k drugemu, da kdo kaj dobi | *dajati komu dovolj denarja; dajati komu priložnost za uspeh* □ zastar. *deležiti drugim deležiti dobrine* □ knj.izroč. *izročati*

□ publ. *nuditi nuditi priložnost* □ zastar. *nujati Kaj mi nujáš v zameno*

□ star. *podajati¹* □ zastar. *podavati* □ ekspir. *ponujati* □ publ. *posredovati*

□ nar. *talati talati otrokom bombone* □ zastar. *tegniti*

2. *komu kaj* | delati, da lahko kdo s čim razpolaga | *dajati podporo šibkejšim* □ knj.izroč. *dodeljevati* □ knj.izroč. *nuditi* □ zastar. *podavati*

□ knj.izroč. *podeljevati*

3. *kaj* | delati, povzročati, da se pojavi kaka lastnost, stanje | *Lepota daje pesmi nesmrtnost; Opravljeno delo daje zadovoljstvo* □ zastar. *podajati¹* □ ekspir. *prinašati* □ ekspir. *vdihati²*

□ ekspir. *vdihavati*

4. *kaj* | ustvarjati, omogočati kaj kot posledico določene lastnosti, sposobnosti, dejavnosti | *Ovce dajejo volno; Drevo daje senco* □ publ. *nuditi* □ zastar. *nujati*

□ ekspir. *ponujati* □ ekspir. *prinašati*

5. *kaj* | delati, da pride kaj na določeno mesto | *dajati obleke v omaro* □ star. *devati* □ star. *stavljati*

GLEJ ŠE boleti 1 | ceniti¹ 1 | dotirati¹ | izposojati | oddajati 1, 2, 3 | odgovarjati 1, 3 | plačevati 1 | podarjati 1, 2 | podcenjevati | prenočevati 2 | prepuščati 2 | radodaren ♦ | razpolavljati | svetiti | svetovati 2 | varčevati

dajáti se dájem se nedov. ▶ prepirati se | tepsti se | upirati se 4

dájncica -e ž ▶ črkopis pp

dákel -kla m ▶ jazbečar

daktíl -a m lit. | trizložna stopica s prvim poudarjenim in drugima dvema nepoudarjenima zlogoma | *verz v daktilih*

□ lit. *daktilska stopica*

daktílični -a -o prid. ▶ verz ♦1

daktilográf -a m ▶ tipkar

daktilografíja -e ž ▶ tipkanje

daktilografírati -am nedov. ▶ tipkati

daktilográfka -e ž ▶ tipkarica

daktílski -a -o prid. ▶ daktíl | verz ♦1

dáleč¹ prisl.

1. mer. prisl. oddaljenosti | izraža dejanje, stanje v veliki prostorski oddaljenosti | *živeti daleč* □ zastar. *daleko¹* □ ekspir. *globoko zaiti globoko v gozd* □ ekspir. *za deveto goro* | *zelo daleč* | *živeti za deveto goro* □ protip. *blizu¹*

2. mer. količ. prisl., s presežnikom, ekspir. | izraža veliko mero dejanja, stanja | *biti daleč najhitrejši* □ ekspir. *zdaleč* □ zastar. *zdaleka*

GLEJ ŠE blizu¹ | čim dlje 1 | dlje 1 | nikakor | veliko³ 1, 2

dáleč² povdk. | izraža, da je kaj časovno razmeroma oddaljeno | *Čas odločitve je daleč* □ zastar. *daleko²* □ protip. *blizu⁴*

daléki -a -o prid. ▶ daljni

daléko¹ prisl. ▶ daleč² 1

daléko² povdk. ▶ daleč¹

dalekoséžni -a -o prid. ▶ daljnosežni

dalekoséžnost -i ž ▶ daljnosežnost

dalekovíden -dna -o prid. ▶ daljnoviden

dalekovídni -a -o prid. ▶ daljnovidni 1, 2

dalekovídnost -i ž ▶ daljnovidnost 1, 2

dálíja -e ž ▶ georgina

dálj¹ -- ž ▶ daljava | dlje 2

dàlj² prisl. ▶ dlje 1 | proč¹ 2

dálja -e ž ▶ daljava | razdalja 1

daljava -e ž |kraj, prostor, ki je daleč| *Daljave so mu burile*

domišljijo □ v imenovalniku ali tožilniku **dalja** □ pesn. **dalj**¹ *Jek se gubi*

v *dalj* □ knj.izroč. **daljina**

GLEJ ŠE razdalja 1 | skrbništvo •

dalje¹ prisl.

1. smer. prostor. prisl. |izraža izhajanje dejanja od določenega mesta| *Vlak se ni ustavil, ampak je peljal dalje* □ **naprej**

2. smer. čas. prisl. |izraža nadaljevanje prejšnjega dogajanja| *Obrne se in spi dalje* □ **naprej** □ knj.izroč. **nadalje**¹

GLEJ ŠE dlje 1, 2 | odslej

dalje² člen. ► potem² | še

daljica -e ž

• geom. usmerjena daljica □ geom. orientirana daljica

daljina -e ž ► daljava

daljinec -nca m ► upravljalnik •

daljinómér -a m |priprava za merjenje razdalje, oddaljenosti|

izmeriti razdaljo z daljinomerom □ fot. **telemeter**

daljinski -a -o prid. ► posnetek •2 | upravljalnik •

daljinsko nač. prisl. |izraža, da se kaj dogaja iz (velike) razdalje|

daljinsko upravljati napravo □ na **daljavo**

GLEJ ŠE raketa •3

daljni -a -o prid. |ki je krajevno zelo oddaljen; ki je časovno

zelo oddaljen| *neznani daljni kraji; daljna preteklost, prihodnost*

□ star. **daleki** □ ekspr. **daljnodaljni** □ ekspr. **nedogledni** □ knj.izroč. **ozadnji**

ozadnje obzorje ■ protip. **bližnji**²

GLEJ ŠE bližnji² 1 | sorodnik pp | sorodnik •2 | sorodstvo •2

daljnica -e ž ► pot⁴ •1

daljnji -a -e prid. ► nadaljnji | oddaljeni 2

daljnodaljni -a -o prid. ► daljni

daljnogled -éda m |optična priprava, ki navidezno približa

predmet| *opazovati z daljnogledom* □ zastar. **daljnovid** □ ekspr. **kukalo**

□ nekj. pog. **rešpetlin** □ zastar. **teleskop**

♦ 1. teh. **binokularni daljnogled** □ star. binokel □ poljud. daljnogled

□ teh. dvoočni daljnogled 2. fiz. **holandski daljnogled** □ fiz. nizozemski

daljnogled 3. fiz. **prizemski daljnogled** □ fiz. terestrični daljnogled

□ knj.izroč. **trieder** □ fiz. zemeljski daljnogled

daljnopísni -a -o prid. ► aparat •16 | teleprinterski

daljnopísnik -a m ► aparat •16

daljnosežni -a -o prid. |ki ima v prihodnost segajoči pomen,

vpliv| *daljnosežni načrt* □ publ. **dalekosežni** □ knj.izroč. **globokosežni**

□ knj.izroč. **nedogledni**

daljnosežnost -i ž |v prihodnost segajoči pomen, vpliv| *daljno-*

sežnost odločitve □ publ. **dalekosežnost** □ knj.izroč. **nedoglednost**

daljnost -i ž ► oddaljenost 2

daljnovíd -a m ► daljnogled

daljnovíden -dna -o povdk. |izraža, da kdo dobro vidi samo

oddaljene predmete| *Ker je daljnovíden, potrebuje naočnike za*

branje □ knj.izroč. **dalekovíden** ■ protip. **kratkoviden**

daljnovídni -a -o prid.

1. |ki dobro vidi samo oddaljene predmete| *naočniki za daljno-*

vidne bralce □ knj.izroč. **dalekovídni** ■ protip. **kratkovidni**

2. |ki predvidi potek česa| *daljnovídni državnik* □ knj.izroč. **dalekovi-**

dni □ ekspr. **preroški**

daljnovídnost -i ž

1. |očesna napaka, zaradi katere je mogoče dobro videti le

oddaljene predmete| *Daljnovídnost se s starostjo veča* □ knj.izroč. **da-**

lekovidnost ■ protip. **kratkovidnost**

♦ starostna daljnovídnost □ knj.izroč. starovidnost

2. |sposobnost predvideti potek česa| *politična daljnovídnost*

□ knj.izroč. **dalekovídnost** □ ekspr. **preroškost** □ ekspr. **vizionarstvo**

daljnovòd -óda m ► vod 1

dáljšanje -a s |povečevanje razsežnosti med skrajnima

koncema česa| *dáljšanje obleke* □ **podaljševanje** ■ protip. **krajšanje**

dáljšati -am nedov. *kaj* |delati kaj dolgo, daljše| *dáljšati obleko*

□ **podaljševati** □ **zdaljševati** ■ protip. **krajšati**

GLEJ ŠE krajšati 1

dáljšati se -am se nedov. |izraža, da kaj postaja večje v razsežno-

sti med obema koncema| *Razpoke v lesu se dáljšajo* □ **podaljševati**

se □ **zdaljševati se** ■ protip. **krajšati se**

dáljši -a -e prid. ► debel 2 povdk. 1 | dolgotrajni | nadaljnji | pot⁴ pp 1

pot⁴ •1

dáljšnica -e ž ► pot⁴ •1

daltónizem -zma m ► slepota •

dáma -e ž šah. |šahovska figura, ki se giblje v vseh pravokotnih in

diagonalnih smereh| *izgubiti damo* □ šah. **kraljica**

GLEJ ŠE gospa 1 | ženska

damaščanka -e ž |nekaj zakrivljena sablja iz damaščanskega

jekla| *viheteti damaščanko* □ **damaščanska sablja**

damaščanski -a -o prid. ► damaščanka

damižana -e ž ► pletenka 1

dámjak -a m zool. |jelen z lopatastim rogovjem| *čreda damjakov*

□ zool. **lopatar**

damjakovina -e ž ► usnje pp

dán¹ dnéva m |čas svetlobe od sončnega vzhoda

do zahoda| *Junija je dan najdaljši* □ ekspr. **beli dan**

□ ekspr. **beli danek** □ ekspr. **danek** ■ protip. **noč**

• 1. dan spomina na mrtve □ dan mrtvih 2. dan pred cerkvenim

praznikom □ star. bilja □ ver. vigilija □ nar. vilja 3. dan varčevanja □ var-

čevalni dan 4. dan žalovanja □ dan žalosti 5. prav. obravnavni dan

□ prav. razpravni dan 6. plačilni dan □ nar. denarska 7. med. plodni

dnevi □ med. fertilni dnevi 8. prejšnji dan □ star. pred ta dan □ star. prej

ta dan 9. ver. sodni dan □ ver. dan jeze

GLEJ ŠE bilja | danes •1 | delovnik | dnevno | dolgo¹ | god | iziti |

mladost | na starost | nedelja | nekoč 1 | nenehno | nerazpo-

ložen • | nikoli | noč | obletnica | osmina 2 | poroka | praznik |

praznovati • | prihodnost | razlikovati se • | silvestrovo |

sobota | štefanovo | tepežkanje | umreti 1 | včasih 2 | vsako-

dnevno | za zmeraj | zdaj¹ 3 | zmeda

dán² medm. ► dober dan

danášnji -a -e prid. ► sedanji

danášnjik -a m knj.izroč. |kdor živi v sedanjem času| *Današnjiki*

težko razumejo takratne dogodke □ ekspr. **dandanašnjik**

danášnjost -i ž ► sedanjost

dánce -a s ► dno 1

dándanášnji¹ -a -e prid. ► sedanji

dándanášnji² prisl. ► zdaj¹ 3

dándanášnjik -a m ► današnjik

dándánes prisl. ► zdaj¹ 3

dandy -ja [dëndi] m ► gizdalin

dánec -nca m ► doga²

dánek -nka m ► dan¹

dánes čas. prisl.

• 1. danes teden □ knj.izroč. danes osem dni 2. danes zjutraj □ star. davi

3. danes zvečer □ star. drevi

GLEJ ŠE čim prej | minljiv | nestalen | odslej | takoj 1 | zdaj¹ 3

daníca -e ž |zvezda Venera na jutranjem nebu| *Danica bleedi na*

obzorju □ zvezda danica □ jutranjica □ knj.izroč. **jutrjica**

daníti se -ím se nedov. brez os. |izraža, da noč prehaja v dan|

Na vzhodu se dani □ **svítati se** □ knj.izroč. **jutriti se** □ knj.izroč. **zoriti se**

GLEJ ŠE jasnitati se 2

dánj -a m ▶ davek

dánji -a -e prid. knj.izroč. |ki je na dnu| *danje kamenje* □ knj.izroč. **danjski**

danjski -a -o prid. ▶ danji

dánski -a -o prid. ▶ jezik 3•11

dánščina -e ž ▶ jezik 3•11

dár -ú m |posebna nadarjenost, sposobnost za kaj| *razvijati svoj dar za glasbo* □ **talent** □ ekspr. **nagnjenje** □ ekspr. **žila imeti pesniško žilo** □ ekspr. **žilica**

◆ **1.** pripovedni dar □ pripovedniški dar □ pripovedovalni dar □ pripovedovalski dar **2.** karizmatični dar □ karizma

• **1.** ver., um. **zaobljubni dar** □ ver., um. **zaobljubljeni dar** **2.** žgalni dar □ zastar. obet □ žgalna daritev □ žgalna žrtev □ žrtveni dar

GLEJ ŠE darilo | daritev | donacija 2 | miloščina | nadarjenost | podariti 1 | vino

darávnno vez. ▶ čeprav

dárček -čka m ▶ darilo

darêjek -jka m ▶ zlatnik pp

dárek -rka m ▶ darilo

darežljív -a -o prid. ▶ radodaren

darežljívec -vca m ▶ radodarnež

darežljívost -i ž ▶ radodarnost

darílce -a s ▶ darilo

darílmi -a -o prid. ▶ listina •1 | pogodba •4

daríllica -e ž ▶ pušica | trgovina 3•7

darílnik -a m ▶ žrtvenik

darílo -a s |kar je dano komu v last brez plačila| *sprejeti darilo*

□ **dar** □ ekspr. **darček** □ knj.izroč. **darek** □ ekspr. **darilce** □ star. **naklonilo** □ star. **naklonitev** □ star. **ofer** □ zastar. **podarek** □ star. **poklon** □ star. **poklonilo** □ zastar. **poklonitev** □ zastar. **poklonstvo** □ zastar. **prezent**² □ neknj. pog. **šenk** □ star. **vezilo** |darilo za god, rojstni dan|

◆ **vezilno darilo** □ star. **vezilo**

GLEJ ŠE donacija 2 | nagrada 1 | trgovina 3•7

darítelj -a m ▶ darovalec 1

darítev -tve ž |v različnih religijah slavnostni obred dajanja darov božanstvu| *opraviti daritev* □ **darovanje** □ **žrtvovanje** □ star. **dar** □ star. **žrtev**

◆ **1.** pitna daritev □ knj.izroč. libacija **2.** spravna daritev □ spravna žrtev

GLEJ ŠE dar •2 | darovanje | maša

daríti -ím nedov. ▶ podarjati 1

darítveni -a -o prid. ▶ jagnje ◆ | pogodba •4

darljív -a -o prid. ▶ radodaren

darníca -e ž ▶ darovalka 1

darník -a m ▶ darovalec 1

darotljív -a -o prid. ▶ radodaren

daroválec -lca m

1. |kdor kaj podari| *zahvaliti se darovalcu* □ zastar. **daritelj** □ knj.izroč. **darnik** □ zastar. **darovalnik** □ knj.izroč. **darovatelj** □ star. **darovnik** **2.** med. |kdor daruje svoje organe ali spolne celice| *darovalec genskega materiala* □ med. **dajalec** □ med. **donor**

GLEJ ŠE donator

darováлка -e ž

1. |ženska, ki kaj podari| *bogata darovalka* □ knj.izroč. **darnica** **2.** med. |ženska, ki daruje svoje telesne organe ali spolne celice| *shranjevanje spolnih celic darovalk in darovalcev* □ med. **dajalka** □ med. **donorka**

GLEJ ŠE donatorica

daroválnik -a m ▶ darovalec 1 | žrtvenik

daroválski -a -o prid. ▶ donatorski

darovánje -a s |izročitev komu česa v last brez plačila| *darovanje posestva* □ zastar. **daritev**

◆ ver. **cerkveno darovanje** □ neknj. pog. **ofer**

GLEJ ŠE daritev | donacija 1

darovátelj -a m ▶ darovalec 1

darováti -újem dov. in nedov.

1. *komu* |dati, dajati komu kaj v last brez plačila| *darovati revežu* □ star. **ofrati**

2. *komu kaj* |opraviti, opravljati slavnostni obred dajanja darov božanstvu| *darovati bogovom pridelke* □ ekspr. **žrtvovati**

GLEJ ŠE donirati | maševati | podariti 1 | podarjati 1

daróvít -a -o prid. ▶ nadarjen

daróvítost -i ž ▶ nadarjenost

daróvni -a -o prid. ▶ pogodba •4

daróvnica -e ž ▶ listina •1

daróvník -a m ▶ darovalec 1

darviníst -a m |pristaš darvinizma| *brati dela darvinistov* □ **darvinovec**

darvinízem -zma m |teorija, po kateri je naravni izbor glavni tvorec novih vrst| *pristaš darvinizma* □ **selekcijaska teorija**

dárvinovec -vca m ▶ darvinist

dasi vez. ▶ čeprav

dasipráv vez. ▶ čeprav

dasirávno vez. ▶ čeprav

dasítúdi vez. ▶ čeprav

dáščenje -a s les. |cepljenje lesa v skodle| *priprava za daščenje* □ les. **deščenje**

GLEJ ŠE cepljenje¹ 1

dáščiti -im nedov. ▶ cepiti 1

dáta dát s mn. ▶ podatek •6

datácija -e ž publ. |časovna določitev pojava, nastanka česa| *datacija rokopisa* □ publ. **datiranje**

dátelj -na m

• zool. **morski datelj** □ nar. prstac □ zool. prstak

GLEJ ŠE žížula

dáteljnov -a -o prid. |ki je v zvezi z dateljnom| *dateljnova koščica* □ **datljev**

GLEJ ŠE palma ◆

dáti dám dov.

1. *komu kaj* |narediti, povzročiti, da preide kaj k drugemu, da kdo kaj dobi| *dati komu knjigo* □ knj.izroč. **dati v last** □ knj.izroč. **izročiti** □ star. **podati** □ knj.izroč. **predati**

2. *komu kaj* |narediti, da lahko kdo s čim razpolaga| *dati komu upanje* □ star. **dodeliti** *Usoda mu ni dodelila sreče* □ knj.izroč. **izročiti izročiti komu oblast** □ knj.izroč. **podeliti**

3. *kaj* |narediti, povzročiti, da se pojavi kaka lastnost, stanje| *Doživetje mu je dalo nove moči; Rože dajo vrtu barvitost* □ ekspr. **dahniti** □ ekspr. **dihniti** □ knj.izroč. **podeliti** □ ekspr. **vdahniti** □ ekspr. **vdihati**¹ □ ekspr. **vdihniti**

4. *kaj* |narediti, da pride kaj kam z določenim namenom| *dati predmet v hrambo* □ knj.izroč. **izročiti** □ knj.izroč. **oddati** □ zastar. **zdevati**² *zdevati stvari iz kovčka*

5. *kaj* |narediti, da pride kaj na določeno mesto| *dati knjigo na polico* □ **deti**¹ □ star. **dejati**²

6. v velelniku |izraža ukaz, spodbudo| *Daj, vstani že enkrat* □ **ala** □ **alo** □ **halo**³ □ star. **nuj**

GLEJ ŠE ceniti¹ 1 | dotirati¹ | državljanstvo •2 | izbruhati 1 | izdati¹ 1 | izjaviti | izposoditi | kontrirati | narkotizirati | natepsti | oddati 1, 2, 3 | odgovoriti 1 | odreti | plačati 1 | podariti 1, 2 | položiti 1 | posoditi | potruditi se ◆ | predložiti | premagati 1 | prenočiti 2 | prepisati 2 | prepustiti 1 | prepustiti 1 ◆

preskrbeti • | pretresti 2 | razpoloviti | roditi 1 | sleči 2 | svetovati 2 | ukazati | umreti 2 | vrniti 1

dáti jih dám jih dov. ▶ natepsti

datiranje -a s ▶ datacija

datirati -am dov. kaj |navesti, napisati datum| *datirati odločbo*

□ poslov.-uprav. **opremiti z datumom**

datirka -e ž ▶ štampljka •

datirni -a -o prid. ▶ štampljka •

dáti se dám se dov.

1. z nedoločnikom |izraža osebkovo dopustitev, dovolitev, da se z njim kaj zgodi| *dati se prepričati* □ **pustiti se**

2. s smiselnim osebkom v dajalniku, z nedoločnikom |izraža pripravljenost koga za kako dejanje| *Ko bi se mu dalo pomisliti, bi se že spomnil* □ **ljubiti se** □ **zljubiti se** *Še odgovoriti se jim ni zljubilo* □ ekspr. **hoteti se** *Ni se nam še hotelo iti* □ star. **marati se** □ zastar. **moči se** □ knj.izroč. **poljubiti se** *Ni se mu poljubilo odgovoriti* □ zastar. **račiti se** □ ekspr. **zahoteti se**

dátiv -a m ▶ dajalnik | sklon •6

dátivni -a -o prid. ▶ oblika •3 | predmet¹ 3•1

dátljev -a -o prid. ▶ dateljnov | palma •

dátljevca -vca m ▶ palma •

datotéka -e ž rač. |urejena skupina podatkov pri (elektronskem)

računalniku| *vnesti nove podatke v datoteko* □ rač., žarg. **fajl** □ rač., žarg. **file²** □ rač. **podatkovna zbirka**

◆ rač. **stisnjena datoteka** □ rač. **zgoščena datoteka**

dátum -a m ▶ datirati

dávčni -a -o prid. ▶ izterjevalec • | napoved •2 | obveznost 1 • | politika •1 | uprava 1 •1 | urad •4 | zavezanec •

dávek -vka m |splošna dajatev za kritje skupnih izdatkov

javne uprave| *plačati davke* □ **taksa** *taksa od vstopnine* □ nar. **dača¹**

□ star. **danj** □ zastar. **fronki** □ star. **štibra**

◆ 1. **davek na dediščino** □ dedinski davek □ dediščinski davek

2. **davek na dodano vrednost** □ DDV □ pog. **dedeve** 3. **pravn. direktni davek** □ pravn. neposredni davek 4. **pravn. indirektni davek**

□ pravn. posredni davek 5. **zemljiški davek** □ knj.izroč. **zemljarina**

□ star. **zemljični davek**

□ star. **zemljični davek**

GLEJ ŠE dohodnina | donosnina

dávež -a m ▶ pes pp 5

dávi prisl. ▶ danes •2 | zjutraj

dávica -e ž |nalezljiva bolezen žrela, sapnika, nosu, ki se

pojavlja zlasti pri otrocih| *cepiti otroka proti davici* □ med. **difterija**

□ zastar. **vratnica**

◆ med. **davica žrela** □ zastar. **grlovka** □ med. **krup**

dávični -a -o prid. ▶ bolnik •8

davílec -lca m ▶ davitelj

davítelj -a m |kdor s stiskanjem grla komu otežuje, onemogoča dihanje; kdor s stiskanjem grla koga umori| *Davitelj je priznal umore* □ **davílec**

□ **davílec**

dáviti -im nedov. ▶ dušiti 1

dáviti se -im se nedov. ▶ dušiti se¹

davkaríja -e ž ▶ uprava 1 •1 | urad •4

dávna prisl. ▶ zdavnaj

dávni -a -o prid. |ki je časovno zelo odmaknjen v preteklost|

pred davnim časom □ ekspr. **davnodavni** □ ekspr. **mračni** *pred mračnimi*

tisočletji □ ekspr. **pradavni** □ ekspr. **predavni** □ ekspr. **starodavni** *To se je*

zgodilo v starodavnih časih □ star. **zdavni** □ star. **zdavnji** □ protip. **nedavni**

GLEJ ŠE davnina

davnína -e ž |čas, ki je zelo daleč od sedanjosti| *Ti običaji so se*

ohranili iz davnine □ **davna preteklost** □ pesn. **davnost** □ knj.izroč. **starina²**

□ zastar. **starinstvo** □ knj.izroč. **starodavnost** □ knj.izroč. **starosvetnost**

□ knj.izroč. **starožitnost** □ **pradavnina** |čas, ki je skrajno daleč od sedanjosti|

dávno¹ prisl. ▶ dolgo² | zdavnaj

dávno² člen. ▶ nikakor

dávnodávni -a -o prid. ▶ davni

dávnost -i ž ▶ davnina

DDV DDV-ja [dedevé -éja] m ▶ davek •2

deadline -a [dédlaɲ] m ▶ rok¹ •4

debákel -kla m ▶ neuspeh | poraz

debáta -e ž ▶ razprava 1

debatér -ja m ▶ razpravljavec

debatérka -e ž ▶ razpravljavka

debatérski -a -o prid. ▶ klub •2

debatíranje -a s ▶ razprava 1

debatírati -am nedov. ▶ razpravljati¹

debátni -a -o prid. ▶ klub •2 | stenografija •1

debátnik -a m ▶ razpravljavec

debátor -ja m ▶ razpravljavec

dêbel -éla -o prid.

1. |ki ima med najbližjima nasprotnima ploskvama razmeroma veliko razsežnost| *debeli knjiga*

□ ekspr. **zajeten** □ protip. **tanek**

2. |v zvezi s človekom ki ima na pogled na telesu razmeroma

veliko toščje| *debeli gospa* □ ekspr. **bunkast** *bunkasto dekle*

□ ljubk. **debelcan** □ ekspr. **debeluhast** □ knj.izroč. **corpulenten** *korpu-*

lenten moški □ ekspr. **masten** □ star. **mastit** □ ekspr. **mesarski** *mesarski*

prsti □ ekspr. **mesnat** *mesnat obraz* □ evfem. **obilan** □ med. **prekomerno**

hranjen □ ekspr. **razvaljen** *razvaljen moški* □ ekspr. **rejen** □ ekspr. **salast**

□ pog. **špehast** □ pog. **špehat** □ ekspr. **telesen** □ zastar. **telesnat** *telesnat*

človek □ knj.izroč. **tolst** □ star. **tolščat** □ ekspr. **zajeten** □ ekspr. **zamaščen**

zamaščen obraz □ ekspr. **zavaljen** *zavaljen moški* □ knj.izroč. **znaten**

□ knj.izroč. **životen** *životen človek* □ star. **žmulast** *žmulaste ustnice*

□ **debelušen** □ **odebelel** □ **okrogel** □ evfem. **preobilan** |preveč

debel| □ protip. **suh**¹

POVEDKOVNIK 1. močen, obširen, obširen čez trebuh, širši kot daljši

2. bajs, bajsi, cmokec, korpus, sod¹, sodček

3. |v zvezi z domačimi živalmi, gojenimi zaradi mesa ki ima na telesu

(zaželeno) veliko količino toščje, mesa| *debel prašič; debela ovca*

□ **rejen** □ ekspr. **masten** □ star. **mastit** □ pog. **špehast** □ pog. **špehat**

□ knj.izroč. **tolst** □ star. **tolščat**

GLEJ ŠE nespodoben | suh¹ 2 | tanek | zamolkel

debéla -e ž ▶ debeluška

debeláča -e ž ▶ koruza

debeláčina -e ž ▶ koruza

debeláčnica -e ž ▶ koruza

debélcan -a -o prid. ▶ debel 2

dêbelce -a s ▶ deblo

debélec -lca m ▶ debeli¹

debelênje -a s ▶ debeljenje

debeléti -ím nedov. ▶ debeliti se

debéli¹ -ega m ekspr. |debel človek| *telovadba za debele* □ ekspr. **bajs**

□ ekspr. **bajsi** □ ekspr. **debelec** □ ekspr. **debelin** □ šalj. **debelinko** □ ekspr. **de-**

beljak □ šalj. **debelko** □ slabš. **debeluh** □ slabš. **debeluhar** □ šalj. **debeluhec**

□ ljubk. **debelušček** □ šalj. **debelušec** □ ekspr. **debelušnež** □ ekspr. **debeluš-**

nik □ knj.izroč. **tolščak** □ ekspr. **trebušnik** □ star. **valiž** □ knj.izroč. **zamaščenec**

□ ekspr. **zavaljenec** □ slabš. **zavaljuh** □ slabš. **zavalon** □ protip. **suh¹**

debéli² -a -o prid. ▶ cena •7 | četrtek • | črevo •1 | denar •3 | laž | nedelja •3

debelíkast -a -o prid. ▶ debelušen

debelín -a m ▶ debeli¹

debelína -e ž | razsežnost med dvema najbližjima nasprotnima ploskvama česa | *debelina deske* □ zastar. **debelost**
GLEJ ŠE trava 1

debelínka -e ž ▶ skobeljnik • 1

debelínko -a m ▶ debeli¹

debelínski -a -o prid. ▶ skobeljnik • 1

debelítev -tve ž ▶ debeljenje

debelíti -im nedov. ▶ rediti¹ 2

debelíti se -im se nedov. | dobivati razmeroma velik obseg, premer glede na dolžino | *Deblo se debeli* □ knj.izroč. **debeleti**
GLEJ ŠE hujšati | rediti se

debelíž -a m ▶ denar • 3

debeljád -i ž gozd. | nad sedem centimetrov debel les | *naročiti večjo količino debeljadi* □ gozd. **debeljava**

debelják -a m ▶ debeli¹

debeljáva -e ž ▶ debeljád

debeljénje -a s | dobivanje razmeroma velikega obsega, premera glede na dolžino | *debeljenje drevja* □ **debelenje** □ **debelitev**

debélka -e ž ▶ koruza

debélkast -a -o prid. ▶ debelušen

debélko -a m ▶ debeli¹

dêbelnat -a -o prid. ▶ deblat

dêbelni -a -o prid. ▶ rogovila •

debélo prisl. ▶ na debelo | osupniti 1 | začuden • | zamolklo

debelobúčen -čna -o prid. ▶ debeloglav

debeloglav -áva -o prid. | ki ima debelo, veliko glavo | *debeloglav fant* □ ekspr. **butičast** □ šalj. **debelobučén** □ ekspr. **glavat** □ ekspr. **širokoglav**

debeloglavéc -vca m ekspr. | kdor ima debelo, veliko glavo | *V družini so sami debeloglavci* □ slabš. **glavač** □ ljubk. **glavaček** *naš mali glavaček* □ ekspr. **glavan**

debeloglavka -e ž ekspr. | ženska, ki ima debelo, veliko glavo | *soseдова debeloglavka* □ slabš. **glavana**

debelokljún -a m ▶ debelokljunec

debelokljúnec -nca m ekspr. | ptič z debelim kljunom | *pisani debelokljunci* □ ekspr. **debelokljun**

debelokóžec -žca m ▶ trdokožnež

debelokóžen -žna -o prid. ▶ trdokožen

debeloličen -čna -o prid. ekspr. | ki ima debela lica | *debeloličen otrok* □ ekspr. **licat** □ knj.izroč. **tolstoličen**

debeloličnež -a m ekspr. | kdor ima debela lica | *zdrav debeloličnež* □ ekspr. **debeloličnik**

debeloličnik -a m ▶ debeloličnež

debelolístnica -e ž ▶ homulica

debeloók -a -o prid. ekspr. | ki ima debele, opazno izstopajoče oči | *debeloók moški* □ knj.izroč. **okat**

debelorépi -a -o prid. ▶ tolstorepka

debelorít -a -o prid. ekspr. | ki ima debelo, veliko zadnjico | *debelorití konji* □ vulg. **ritast** **ritasta natararica** □ vulg. **širokoriten** □ vulg. **tolstorit**

debelorítnica -e ž vulg. | ženska, ki ima debelo, veliko zadnjico | *visoka debeloritnica* □ vulg. **tolstoritnica**

debelorítnik -a m vulg. | kdor ima debelo, veliko zadnjico | *dobrodušen debeloritnik* □ vulg. **širokoritnež**

debelóst -i ž | dejstvo, da ima kdo na pogled na telesu razmeroma veliko tolščje | *Kljub debelosti je okreten* □ slabš. **debeluštvo** □ knj.izroč. **korpulentnost** □ knj.izroč. **tolstost** □ knj.izroč. **tolščavost** □ knj.izroč. **tolščica** □ ekspr. **zamaščenost** □ ekspr. **zavaljenost** □ knj.izroč. **živtost** ■ protip. **suhost**
GLEJ ŠE debelina | suhost 2

debelozfnati -a -o prid. ▶ rudnina pp

debelúh -a m ▶ debeli¹

debelúha -e ž ▶ debeluška

debelúhar -ja m ▶ debeli¹

debelúharica -e ž ▶ debeluška

debelúhast -a -o prid. ▶ debel 2

debelúhec -hca m ▶ debeli¹

debelúhinja -e ž ▶ debeluška

debelúša -e ž ▶ debeluška

debelúšast -a -o prid. ▶ debelušen

debelúšček -ščka m ▶ debeli¹ | otrok 1 pp 1

debelúšec -šca m ▶ debeli¹

debelúšen -šna -o prid. | ki je nekoliko debel | *debelušen moški* □ knj.izroč. **debelikast** □ ekspr. **debelkast** □ ekspr. **debelušast** □ ekspr. **debeluš-kast** □ knj.izroč. **debelušnat**

debelúška -e ž ekspr. | debela ženska | *Všeč so mu debeluške* □ slabš. **bajsa** □ ekspr. **bajsika** □ slabš. **brenta** □ nar. **bundra** □ slabš. **bunka** □ knj.izroč. **cehta** □ ekspr. **debela** □ slabš. **debeluha** □ slabš. **debeluharica** □ slabš. **debeluhinja** □ ekspr. **debeluša** □ star. **tolstnica** □ ekspr. **zamaščenka**

debelúškast -a -o prid. ▶ debelušen

debelúšnat -a -o prid. ▶ debelušen

debelúšnež -a m ▶ debeli¹

debelúšnik -a m ▶ debeli¹

debelúštvo -a s ▶ debelost

débet -a m fin. | naslov za levo stran, kolono v knjigovodskih kontih, kamor se vpisujejo obremenitve | *vpisati izdatek pod debet* □ v **breme**

debiče -ta s ▶ dekle 1

debíl -a m med. | človek z lažjo stopnjo duševne nerazvitosti | *usposabljeni debile za delo* □ ekspr. **debilnež**
GLEJ ŠE neumnež

debilnež -a m ▶ debil

debitirati -am dov. ▶ obremeniti

débitor -ja m ▶ dolžnik

débitorka -e ž ▶ dolžnica

deblák -a m ▶ drevak

deblàt -áta -o prid. | ki ima zelo razvito deblo | *deblato drevje* □ **debelnat**

dêblo -a s | olesenelo steblo dreves | *vejnato deblo* □ **debelce** | manjše deblo |
♦ **okleščeno deblo** □ knj.izroč. **kleščevce**
• zgod. **genealoško deblo** □ zgod. **rodoslovno deblo**
GLEJ ŠE osnova 4 | rodovnik 1

deblokácija -e ž ▶ deblokiranje

deblokíranje -a s | odprava, opustitev blokade, zapore | *deblokíranje pristanišča* □ **deblokacija**

deblomér -a m ▶ dendrometer

déca -e ž ▶ otročad

decémber -bra m | dvanajsti mesec v letu | *December težko čakamo zaradi praznikov* □ star. **gruden**

decénij -a m ▶ desetletje

decénten -tna -o prid. ▶ zadržan¹ 3

decéntnost -i ž ▶ zadržanost 3

déci -- m ▶ deciliter

decidíran -a -o prid. ▶ jasen 2 | odločen¹ 2

decidírano prisl. ▶ jasno² 1 | odločno

decilíter -tra m | prostorninska mera, desetina litra | *kozarec za dva decilitra* □ prakt. sp. **deci** □ ekspr. **deček²** *natočiti dva dečka črnine*

décima -e ž ▶ kitica pp

decimální -a -o prid. ▶ število 1 pp 1 | število 1 • 3 | vejica •

decimirati -am dov. in nedov. ▶ desetkati | zdesetkati

deciziven -vna -o povdk. ▶ odločilen

decizivni -a -o prid. ▶ odločilni

dečad -i ž ▶ otročad

dečak -a m ▶ fant 1

déčec -čca m ▶ deček¹

déček¹ -čka m | oseba moškega spola do pubertete | *Dečki se*

podijo po dvorišču; vzeti dečka v naročje □ fantek □ fantič □ šalj. buček

□ ekspr. ciciban □ star. dečec □ nar. deček □ ekspr. dečko □ zastar. detič

□ ekspr. fantalin □ ekspr. fantiček □ ekspr. frkavec □ ekspr. frkolin □ ljubk. frkolin-

ček □ star. hlapček □ star. hlapčič □ ekspr. malček¹ □ ekspr. mali¹ □ ekspr. miško

□ ljubk. mulček □ ekspr. mulec □ nar. mulo □ ekspr. paglavček □ ekspr. paglavec

□ ekspr. pobček □ pog. pobec □ pog. pobič □ nar. pubec □ ljubk. smrkavček

□ ekspr. smrkavec □ ekspr. smrkolin □ ljubk. smrkolinček □ neknj. pog. tamali

déček² -čka m ▶ deciliter

déčji -a -e prid. ▶ otroštvo

déček -a m ▶ deček¹

déčko -a m ▶ deček¹ | postaven povdk. 1

déčla -e ž ▶ dekle 1, 2

déčlica -e ž ▶ dekle 1, 2

déčva -e ž ▶ dekle 1, 2 | dirndl

déd -a m | oče očeta ali matere | *Moj ded je dočkal visoko starost*

□ stari oče □ zastar. dedec □ nar. dedej □ ljubk. dedek □ ljubk. dedi

□ nar. nono □ nar. stari ata □ star. stari oča

GLEJ ŠE moški¹ | mož | prednik 3

déda -a m ▶ moški¹

dédec -dca m ▶ ded | moški¹ | mož | postaven povdk. 1

dédej -a m ▶ ded | moški¹ | mož

dédek -dka m ▶ ded

dedevé -êja m ▶ davek •2

dédi -ja m ▶ ded

dedicirati -am dov. ▶ posvečati | posvetiti¹

dédič -a m | kdor dobi dediščino | *določiti dediča z oporoko*

□ pravn. naslednik

• 1. pravn. nadomestni dedič □ pravn. substitut 2. pravn. oporočni dedič

□ pravn. testamentarni dedič 3. pravn. poklicani dedič □ pravn. delat

4. pravn. zakoniti dedič □ pravn. intestatni dedič □ pravn. legitimni dedič

dédična -e ž ▶ dedinja

dédični -a -o prid. ▶ bolezen •5 | posest •1

dedikacija -e ž ▶ posvetilo

dédina -e ž ▶ dediščina | posest •1

dédinja -e ž | ženska, ki dobi dediščino | *bogata dedinja*

□ knj.izroč. dedična □ pravn. naslednica

dédinski -a -o prid. ▶ davek •1 | pogodba •5 | pravo 1•3

dédiščina -e ž | premoženje, dobljeno po umrlem; kar je

prevzeto iz preteklosti | *dediščina po materi; duhovna dediščina*

naroda □ star. dedina □ star. dedovina □ nar. jerbščina □ nar. verbščina

□ ekspr. zapuščina

GLEJ ŠE davek •1

dédiščinski -a -o prid. ▶ davek •1 | pogodba •5

dédni -a -o prid. ▶ bolezen pp 4 | bolezen •5 | gen | genotip |

mutacija 2 | obremenjenost • | odpravnina | osnova •1 |

pogodba •5 | posest pp | posest •1 | pravo 1•3 | sprememba •1 |

zakup • | zapis •

dednina -e ž ▶ genom

dédno ozirn. prisl. | izraža, da je dejanje, stanje določeno z

dednostjo | *Bolezen se dedno prenaša na naslednji rod; biti dedno*

obremenjen □ hereditarno

dédnost -i ž biol. | prenašanje lastnosti organizmov na njihove

potomce | *nauk o dednosti* □ biol. hereditarnost □ knj.izroč. nasledstvo

dédnostni -a -o prid. ▶ pravo 1•3 | zapis •

dedovanje -a s | pridobitev premoženja po umrlem; prevzem

česa od prednikov | *dedovanje posestva; dedovanje telesnih in*

značajskih lastnosti □ podedovanje □ knj.izroč. nasledovanje

♦ pravn. oporočno dedovanje □ pravn. oporočno nasledovanje

dedovati -ujem dov. kaj | dobiti premoženje po umrlem;

prevzeti od prednikov | *dedovati premoženje; dedovati bolezen*

□ podedovati □ pog. dobiti po kom □ knj.izroč. naslediti □ star. nasledovati

□ neknj. pog. poverbati □ neknj. pog. verbati

dedovina -e ž ▶ dediščina | posest •1

deduciranje -a s | sklepanje iz splošnega na posamezno | *priti do*

zaključkov z deduciranjem □ knj.izroč. dedukcija

GLEJ ŠE sklepanje •1

dedúkcija -e ž ▶ deduciranje | sklepanje •1

dedukcijski -a -o prid. ▶ metoda •3

deduktívni -a -o prid. ▶ metoda •3 | sklepanje •1

de facto [defákt] prisl. ▶ zares¹

defekácija -e ž ▶ iztrebljanje

defékt -a m ▶ motnja | napaka 2 | okvara

defékten -tna -o prid. ▶ pokvarjen

deféktnost -i ž ▶ manjrazvitost •

defenzíva -e ž ▶ obramba

defenzívka -e ž ▶ bomba •2

defenzívni -a -o prid. ▶ boj 3•8 | bomba •2 | obrambni | vojna 1•5

defetist -a m ▶ malodušnež

defetističen -čna -o prid. ▶ malodušen

defetistično prisl. ▶ ravnodušno 2

defetizem -zma m ▶ malodušje

defibrátor -ja m les. | stroj za drobljenje lesa v vlakna | *uporabljati*

defibrator □ les. cefralnik □ teh. razvlaknjevalnik

defibrirati -am nedov. kaj les. | drobiti les v vlakna | *defibrirati les*

□ les. cefrati

deficiénca -e ž ▶ pomanjkljivost •

deficit -a m ▶ primanjkljaj 2

deficitárni -a -o prid. publ. | ki ni na razpolago v dovolj veliki

količini | *deficitarni material* □ publ. deficitni

deficitárnost -i ž ▶ pomanjkanje 1 | pomanjkljivost •

deficitni -a -o prid. ▶ aids | deficitarni

deficitnost -i ž ▶ pomanjkanje 1

defilé -êja m ▶ mimohod

definícija -e ž | natančni opis pojma z navedbo vseh njegovih

bistvenih znakov | *definicija matematičnih pojmov* □ opredelitev

□ knj.izroč. določitev □ knj.izroč. opredelba

definíran -a -o povdk. ▶ določen²

definiranje -a s | podajanje natančnega opisa pojma z navedbo

vseh njegovih bistvenih lastnosti | *definiranje besednih vrst*

□ opredeljevanje

GLEJ ŠE določanje 1

definíranost -i ž ▶ določenost

definirati -am dov. in nedov. kaj | podati, podajati natančni opis

pojma z navedbo vseh njegovih bistvenih znakov | *definirati*

pojem □ knj.izroč. določiti □ knj.izroč. opredeliti □ knj.izroč. opredeljevati

GLEJ ŠE določati 1, 3 | določiti 1, 3

definitívni -a -o prid. ▶ dokončni

definitívno prisl. ▶ dokončno

definitívnost -i ž ▶ dokončnost

deflacíjski -a -o prid. ▶ kriza 1•

deflacionístični -a -o prid. ▶ kriza 1•

deflorácija -e ž ▶ razdevičenje

deflorirati -am dov. ▶ pretrgati •

deformácija -e ž

- fiz. plastična deformacija □ fiz. stalna deformacija □ fiz. trajna deformacija

GLEJ ŠE iznakaženje

defórmen -mna -o prid. ► iznakažen

deformíran -a -o prid. ► izmaličen | iznakažen

deformíranec -nca m ► iznakaženi

deformíranje -a s ► iznakaženje

deformíranost -i ž ► iznakaženost

deformírati -am dov. in nedov. ► izmaličiti | iznakaziti | iznakaževati

deformitéta -e ž ► iznakaženost

defórmnost -i ž ► iznakaženost

defravdácija -e ž ► poneverba | poneverjanje

defravdánt -a m ► poneverjevalec

defravdíрати -am dov. in nedov. ► poneveriti | poneverjati

deftín -a m | žamet podobna močna bombažna ali volnena tkanina | *jopica iz deftina* □ trg. usnjati žamet

degáti -ám nedov. ► metati

degazácija -e ž voj. | odstranitev bojnih strupov s kemičnimi sredstvi | *opraviti degazacijo* □ voj. kemična dekontaminacija

GLEJ ŠE razplinjenje

degazíranje -a s ► razplinjevanje

degazírati -am dov. in nedov. ► razpliniti | razplinjevati

degenerácija -e ž ► distrofija

degenerát -a m ► človek 2♦ | degeneriranec

degeneratívni -a -o prid. ► revmatizem ♦1

degenêrik -a m ► človek 2♦ | degeneriranec

degeneríranec -nca m | človek, ki ima spremenjene telesne lastnosti zaradi degeneracij | *bolan degeneriranec* □ knj.izroč. *degenerat* □ knj.izroč. *degenerik*

GLEJ ŠE človek 2♦

degenerírani -a -o prid. ► človek 2♦ | organ 1♦2

degenerírati -am nedov. in dov. ► izroditi se | izrojevati se

degradírati -am dov. ► dvigniti 3

degumírati -am dov. *kaj* tekst. | odstraniti lepljive, klejaste sestavine iz tkanine | *degumirati svilo* □ tekst. *razklejiti*

degustácija -e ž ► pokušnja

degustírati -am nedov. ► pokušati

dehidrácija -e ž | odvzem ali izguba vode iz česa | *dehidracija živil* □ *dehidriranje* □ knj.izroč. *izsušitev*

dehidrírani -a -o prid. ► mleko ♦3

dehidríranje -a s ► dehidracija

dehtéti -ím nedov. ► dišati | hrepeneti

dehtív -a -o prid. ► dišič | hrepenec

dehtívost -i ž ► dišečnost

dehumanizácija -e ž ► razčlovečenje

dehumanízati -am dov. in nedov. ► razčlovečevati | razčlovečiti

deiktíčni -a -o prid. ► metoda ♦6

de iure [dejúre] prisl. zv. ► pravno

děj¹ -a m ► vladar pp 1

děj² -a m ► dejanje 1

dejánje -a s

1. | uresničenje odločitve ali volje | *biti kritičen do svojih dejanj; To je bilo nepremišljeno dejanje* □ knj.izroč. *akt* □ zastar. *čin²* □ knj.izroč. *dej²* | *To je ustvaril z enkratnim stvariteljskim dejem* □ knj.izroč. *delo* □ knj.izroč. *gesta* □ ekspr. *korak* □ knj.izroč. *kretnja* □ publ. *postopek* | *Njegovih postopkov niso odobrvali* □ ekspr. *poteza*
  - ♦ 1. *skrunilno dejanje* □ star. *skruno dejanje* □ knj.izroč. *skrunstvo*
  - 2. *zločinsko dejanje* □ knj.izroč. *hudodelno dejanje* □ knj.izroč. *hudodelsko*

dejanje □ kriminal □ kriminalno dejanje □ zločin □ zastar. *zlotvorno dejanje* 3. pravn. *hudo kaznivo dejanje* □ pravn. *zločin* 4. pravn. *kaznivo dejanje* □ pravn. *hudodelstvo* 5. pravn. *naklepno kaznivo dejanje* □ pravn. *dolozno kaznivo dejanje* 6. *previdnostno dejanje* □ knj.izroč. *providencialno dejanje* 7. pravn. *temeljna kazniva dejanja* □ pravn. *preprosta kazniva dejanja* 8. jezikosl. *trenutno dejanje* □ jezikosl. *punktualno dejanje*

PODPOMENKE 1. 'hudobno dejanje' hudičarija, hudičevstvo, hudobija, hudobnost, zlobnost 2. 'nagajivo dejanje' nagajivost, porednost 3. 'neumno dejanje' bedarija, kozlarija, neumnost², neumščina, norost, norija, oslarija¹, oslovstvo, prismodarja 4. 'ničvredno, slabo dejanje' barabija, barabinstvo, barabstvo, fakinstvo, falotarija, grdavščina, grdobija, grdobinstvo, grdost, grdota, lopovstvo, lopovščina, lumparija, malopridnost, nečednost, packarija, paglavstvo, paglavščina, razbojništvo, rokovnjaštvo, svinjarija, svinjstvo, tolovajstvo, umazanija, umazanost 5. 'omejeno, neumno dejanje' idiotizem, idiotstvo, kretinizem 6. 'razposajeno, objestno dejanje' fantalinstvo, paglavstvo, paglavščina, pobalinstvo, vragolija 7. 'surovo, okrutno dejanje' barbarstvo, brutalnost, zverinstvo, zverstvo

2. | vsebinsko in oblikovno zaokrožena enota odrskega dela | *komedija v štirih dejanjih* □ knj.izroč. *akt* □ zastar. *čin²*

GLEJ ŠE hudobija 2 | hudodelec | občevanje • | perverznost 2 | storiti 1♦

dejánski -a -o prid. | ki v resnici obstaja | *zanemariti potencialne nevarnosti in ugotoviti dejansko stanje* □ *resnični* □ *stvarni* □ knj.izroč. *aktualni* *aktualna in potencialna vrednost* □ knj.izroč. *dejanstveni* □ zastar. *dejstveni* □ knj.izroč. *efektivni* □ knj.izroč. *faktični* □ zastar. *istiniti* □ knj.izroč. *obstoječi* □ publ. *zatečeni*

GLEJ ŠE razžalitev ♦2 | resnični 1 | strošek ♦1

dejánsko¹ prisl. ► zares¹

dejánsko² člen. ► pravzaprav 1

dejánskost -i ž ► resničnost 1

dejánstveni -a -o prid. ► dejanski

dejánstveno prisl. ► zares¹

dejánstvenost -i ž ► dejavnost | resničnost 1

dejánstvo -a s ► resničnost 1

dejáti¹ dêjem dov. ► imenovati | reči 1

dejáti² dêjem dov. ► dati 5 | obglaviti | reven¹ 1♦

dejáven -vna -o povdk. | izraža, da kdo tvorno opravlja, izpolnjuje kako delo, kake naloge | *Bil je premalo dejaven* □ *agilen* □ *aktiven* □ ekspr. *delaven* □ knj.izroč. *delujoč* □ ekspr. *živ⁴* | *Strokovno je še zelo živ* □ ekspr. *živahen*

♦ *postati dejaven* □ ekspr. *zganiti se* □ nar. *zmeziti se*

GLEJ ŠE udejstvovati se

dejávni -a -o prid. | ki se ustvarjalno ukvarja s kakim

delom | *dejavni član društva* □ *agilni* □ *aktivni²* □ ekspr. *delavni*

□ knj.izroč. *delujoči* □ ekspr. *živi* | *Bil je med najbolj živimi člani društva*

dejávnica -e ž ► dejavnik | delavnica 2

dejávník -a m | kar deluje, vpliva na kaj ali povzroča kako

dogajanje | *Ljudska kultura je rezultat različnih dejavnikov*

□ *faktor* □ knj.izroč. *agens* □ knj.izroč. *akter* □ zastar. *činilec* □ knj.izroč. *činitelj*

□ knj.izroč. *činiteljica* □ knj.izroč. *dejavnica* □ knj.izroč. *element* □ knj.izroč. *instrument²* □ publ. *komponenta* □ publ. *moment*

dejávno nač. prisl. | izraža, da dejanje, stanje vključuje ustvarjalno opravljanje kakega dela | *dejavno sodelovati v organizaciji; biti dejavno udeležen v pripravah na proslavo* □ *aktivno* □ knj.izroč. *tvorno*

dejávnost -i ž navadno s prilastkom | delo, delovanje, vezano na

določeno področje | *povečati kulturno dejavnost* □ *aktivnost*

□ knj.izroč. *aktiviteta* □ knj.izroč. *dejanstvenost* □ zastar. *dejnost*

□ knj.izroč. *delavnost* □ publ. *operativnost* *operativnost vojaških*

enot □ ekspr. **početje** sodelovati pri kriminalnem početju

□ publ. **kampanja** |dejavnost v določenem času|

setvena kampanja

♦ **1.** agitatorska dejavnost □ agitatorstvo □ star. agitatorična dejavnost
2. gospodarska dejavnost □ ekonomska dejavnost **3.** komunalne dejavnosti □ pog. komunala **4.** negospodarska dejavnost □ neekonomska dejavnost **5.** pridobitna dejavnost □ pridobitniška dejavnost □ pridobitvena dejavnost **6.** ekon. sekundarne dejavnosti □ ekon. sekundarni sektor **7.** socialna dejavnost □ publ. sociala **8.** ekon. terciarne dejavnosti □ ekon. terciarni sektor **9.** umetniška dejavnost □ umetništvo □ slabš. umetnjakarstvo **10.** umska dejavnost □ intelektualna dejavnost □ knj.izroč. umstvena dejavnost

GLEJ ŠE ljubiteljstvo | obrt² 1 | operacija 2 | prevajalstvo | preventiva | prevoznništvo 1 | skrbstvo

dejávnostni -a -o prid. ► ustvarjalni

déjnost -i ž ► dejavnost | delovanje 1

déjstveni -a -o prid. ► dejanski | ustvarjalni

déjstvenost -i ž ► resničnost 1

déjstvo -a s |kar v resnici obstaja ali se je v resnici zgodilo|

upoštevati dejstva □ zastar. činjenica □ knj.izroč. fakt □ knj.izroč. faktum

□ knj.izroč. okoliščina Opozoril je na okoliščino, da sta obravnavana pisatelja rojaka

♦ izvršeno dejstvo □ knj.izroč. fait accompli

GLEJ ŠE gotovo⁴

dejstvovánje -a s ► delovanje 1

dejstvovati -ujem nedov. ► delovati 1, 2 | udejstvovati se

dék -a m ► dekagram

déka¹ -e ž ► dekagram

déka² -e ž ► odeja

dekabristični -a -o prid. |ki je v zvezi z dekabristi| *dekabristični upor* □ *dekabristovski*

dekabristovski -a -o prid. ► dekabristični

dekadénca -e ž lit. |umetnostna smer ob koncu 19. stoletja, ki goji skrajni subjektivizem, senzualizem in esteticizem| *francoska dekadenca* □ lit. *dekadentizem*

GLEJ ŠE propadanje 1

dekadénčni -a -o prid. ► književnost 1♦1

dekadènt -ênta m |predstavniki dekadentne umetnosti| *pesmi dekadentov* □ lit., žarg. *novostrujar*

dekadentízem -zma m ► dekadenca

dekadéntni -a -o prid. ► književnost 1♦1

dekadéntski -a -o prid. ► književnost 1♦1

dekádíčni -a -o prid. ► desetiški | sistem ♦4 | število 1♦4

dekádni -a -o prid. ► desetiški | sistem ♦4

dekagrám -a m |utežna mera, stotina kilograma| *kava v vrečkah po dvajset dekagramov* □ neknoj. pog. *dek nekaj dekav sladkorja* □ neknoj. pog. *deka¹*

dekalóg -a m ver. |deset zapovedi, ki jih je Bog dal Mojzesu na Sinajski gori| *poznati dekalog* □ ver. *deset božjih zapovedi*

dekàn -ána m ver. |predstojnik dekanije| *Mašo je vodil dekan* □ star. *tehant*

GLEJ ŠE kanonik ♦

dekanát -a m ► dekanija

dekánica -e ž |predstojnica fakultete| *Fakulteto zastopa dekanica* □ *dekanka* □ *dekanja*

dekanija -e ž ver. |upravna enota katoliške cerkve, ki obsega več župnij| *Nadškofija je razdeljena na dekanije* □ zastar. *dekanat*

dekánja -e ž ► dekanica

dekánka -e ž ► dekanica

dekánski -a -o prid. ► naslov 2♦1

dekánstvo -a s ► naslov 2♦1

dekapírani -a -o prid. ► pločevina ♦1

dekarbonizácija -e ž ► razogljíčenje

dekarbonizírati -am dov. ► razogljíčiti

dékelce -a s ► deklca

dékica -e ž ► odejica

dékla -e ž |stalno najeta ženska na kmetiji za pomoč pri gospodinjstvih in kmečkih delih| *dekla in hlapec* □ star. *krščenica*

GLEJ ŠE smrt 3

dekláča -e ž ► dekle 1

deklamativnost -i ž ► deklamatoričnost

deklamatóričen -čna -o prid. ► zvenceč

deklamatóričnost -i ž ekspr. |vznesenost brez vsebinske

vrednosti| *očitati govorniku deklamatoričnost* □ knj.izroč. *deklamativnost* □ ekspr. *deklamatorstvo*

deklamátorstvo -a s ► deklamatoričnost

deklamírati -am nedov. *kaj* |umetniško podajati (pesniško)

besedilo na pamet| *deklamirati pesem na proslavi* □ zastar. *deklamovati* □ *recitirati* |umetniško brati, podajati (pesniško) besedilo|

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 21

deklamováti -újem nedov. ► deklamirati

deklarácija -e ž

• zgod. *majska deklaracija* □ zgod. *majniška deklaracija*

GLEJ ŠE izjava 1 | napoved ♦1 | napoved ♦2 | prijava 2♦

deklaratórni -a -o prid. ► sodba ♦7

deklarírati -am dov. ► razglasiti 1

deklarírati se -am se dov. ► opredeliti se 1

deklè -éta s

1. |dorasla mlada ženska| *Odrasla je v lepo dekle*

□ sleng. *bejba* □ nar. *čecha* □ nar. *čevica* □ nar. *debiče* □ nar. *dečla*

□ nar. *dečlica* □ nar. *dečva* □ slabš. *dekláča* □ ekspr. *dekletce* □ ekspr. *deklca*

□ ekspr. *deklíč* □ ljubk. *deklíček* □ slabš. *deklina* □ nar. *deklinica* □ zastar. *deva*

□ star. *devče* □ star. *devica¹* □ star. *devičica* □ ekspr. *devička* □ nar. *devojka*

□ slabš. *donda* □ neknoj. pog. *frajla* □ neknoj. pog. *frajlica* □ ekspr. *gospodič-*

na □ ekspr. *gospodičnica* □ ekspr. *gracija* □ ekspr. *mače* □ ekspr. *micka*

□ ekspr. *mladenka* □ nar. *mula²* □ knj.izroč. *nimfa* □ nar. *pozre*

□ ekspr. *punca¹* □ ekspr. *punčara* □ ljubk. *punček* □ ljubk. *punči*

□ ljubk. *punčica* □ star. *punčika* □ ekspr. *punčka* □ nar. *pupa¹*

□ nar. *puža* □ nar. *zijala* □ ekspr. *cvetka* |nežno dekle| *Od*

kod neki prihaja ta cvetka □ ekspr. *gazelica* |vitko dekle|

□ ekspr. *jerebička* |plaho dekle| □ ekspr. *srnica* |ljubko dekle|

2. |ženska oseba, ki je v ljubezenskem odnosu do partnerja|

Predstavil jim je svoje dekle □ nar. *čecha* □ nar. *dečla* □ nar. *dečlica*

□ nar. *dečva* □ ekspr. *deklca* □ ekspr. *deklíč* □ šalj. *dulčineja* □ knj.izroč. *izbranka*

□ star. *izvoljenka* □ star. *ljuba* □ star. *ljubica* □ zastar. *ljubka* □ ekspr. *ljubljenja*

□ zastar. *ljubljenka* □ ekspr. *mala* □ star. *nevesta* □ ekspr. *prijateljica*

□ ekspr. *punca¹* □ ekspr. *punčka* □ ekspr. *simpatija* *To je njegova*

bivša simpatija

GLEJ ŠE hči | lahkoživka | lepotica ♦ | neporočen ♦2 | oženiti se | prostitutka | prostitutka pp 1 | prostitutka pp 2 | ženska | ženska ♦1

deklétce -a s ► dekle 1 | deklca

déklica -e ž |oseba ženskega spola do pubertete| *V razredu*

so same deklce; vzeti deklco v naročje □ *dekletce* □ *punčka*

□ zastar. *beba¹* □ ekspr. *cicibanka* □ star. *dekelce* □ ekspr. *deklíč*

□ ljubk. *deklíček* □ nar. *deklinica* □ nar. *devočica* □ neknoj. pog. *frajlica*

□ nar. *frka* □ ekspr. *frklja* □ ekspr. *frkljica* □ ekspr. *gospodičnica* □ ekspr. *krat-*

kokrilka □ ekspr. *majcena* □ ekspr. *mala* □ ekspr. *malčica* □ nar. *mula²*

□ vulg. *oscanka* □ otr. *polulanka* □ vulg. *poscanka* □ ekspr. *pubertetnica*

□ ekspr. *punče* □ ljubk. *punček* □ ljubk. *punči* □ ljubk. *punčica* □ star. *punčika*

□ nar. *puža* □ knj.izroč. *smrka* □ knj.izroč. *smrkavka* □ ekspr. *smrklja*

□ ekspr. **smrkljica** □ ekspr. **smrkolinka** □ nekjn. pog. **tamala** □ vulg. **uscanka**
 □ vulg. **usranka** □ ljubk. **zlatka** □ ljubk. **žaba** □ ljubk. **žabica**

♦ nardp. **ajdovska deklica** □ nardp. **ajdinja**

GLEJ ŠE dekcle 1, 2

deklič -iča m ► dekcle 1, 2 | deklica

dekliček -čka m ► dekcle 1 | deklica

dekličji -a -e prid. ► dekliški

deklina -e ž ► dekcle 1 | prostitutka | prostitutka pp 2

deklinacija -e ž ► sklanjatev | sklanjatev •1 | sklanjatev •2

deklinacijski -a -o prid. ► končnica •7

deklinica -e ž ► dekcle 1 | deklica

deklinirati -am nedov. ► sklanjati 2

dekliški -a -o prid. |ki je v zvezi z dekleti ali deklicami| *dekliški glasovi* □ *dekličji*

GLEJ ŠE deklišтво

deklišтво -a s |čas odraščanja v razvoju ženske| *spomini na deklišтво* □ *dekliška doba* □ *dekliška leta*

dekóder -ja m ► odkodirnik

dekodiranje -a s ► razumevanje 1

dekodirati -am dov. in nedov. ► odkodirati | razpoznati | razpoznavati | razumeti 1

dekodirnik -a m ► odkodirnik

dekókt -a m ► prevretek | zvarek² 1

dekomisija -e ž ► razgradnja

dekompozicija -e ž ► razpad 2

dekompresijski -a -o prid. ► dekompresor

dekomprésor -ja m teh. |priprava za zmanjševanje ali preprečevanje kompresije v valju motorja| *preveriti delovanje dekomprésorja* □ teh. *dekompresijska priprava*

dekontaminacija -e ž ► degazacija

dekór -ja m gled. |likovna oprema prizorišča v gledališču ali filmu| *odrski, filmski dekor* □ *dekoracija*

GLEJ ŠE okras | okrasje

dekoracija -e ž ► dekor | okras | okrasiti | okrasje

dekoracijski -a -o prid. ► blago¹ 2•1 | keramika •1 | olepševalni | vaja •3

dekoratêr -ja m |kdor se poklicno ukvarja z dekoriranjem| *dekorater modernih stanovanj* □ ekspr. *krasitelj* □ knj.izroč. *olepševalec*

dekorativni -a -o prid. ► blago¹ 2•1 | keramika •1 | okrasni 1 | umetnost¹ •1

dekorativnost -i ž ► krasilnost

dekoríran -a -o prid. ► okrašen

dekoriranje -a s ► krašenje

dekorirati -am nedov. in dov. ► krasiti | okrasiti

dekrét -a m

• 1. ver. **izobčiteni dekret** □ ver. **ekskomunikacijski dekret** 2. **premistitveni dekret** □ **premistitvena odločba** □ **prestavitveni dekret**

GLEJ ŠE odločba

dekretirati -am dov. ► predpisati 1

deksróza -e ž ► glukoza

dekúbitus -a m ► preležanina

dél -a m

1. |kar nastane z delitvijo celote| *sestaviti dele v celoto* □ nar. **tal**

2. |kar z drugimi sestavinami tvori celoto in ima navadno samostojno nalogo| *Poimenuj dele stroja* □ pog. **kos¹ kosi za avtomobil** □ knj.izroč. **segment** □ **delec** ▸

♦ 1. **sestavni del** □ **element** □ knj.izroč. **integralni del** □ knj.izroč. **komponenta** □ knj.izroč. **prvina** □ knj.izroč. **sestavina** 2. **pretežni del** □ zastar. **prevesni del** □ ekspr. **prevladujoči del** □ **večji del**

3. z **rodilnikom** |kar predstavlja krajevno, področno omejitve česa| *Živi v starem delu mesta* □ pog. **konec¹** □ publ. **predel**

4. **merni izraz**, z **rodilnikom** |izraža količinsko omejitev| *Velik del poti je sam prehodil; Dobršni del življenja je za njim* □ pog. **kos¹**

GLEJ ŠE delež | desetina 1 | devetina | **konec¹** 1 | **nekoliko¹** | osmina 1 | tisočina

délanec -nca m |vino, narejeno iz tropin, sladkorja in vode| *naliti kozarec delanca* □ **tropinsko vino** □ nar. **petijot** □ nar. **pikola** □ nar. **pikolit**

délanje -a s ► izdelovanje

delát -a m ► **dedič** •3

délati -am nedov.

1. |zavestno uporabljati telesno ali duševno energijo za pridobivanje dobrin| *Rad dela, a si zna privoščiti tudi počitek* □ knj.izroč. **agirati** □ ekspr. **biti aktiven** □ ekspr. **biti v pogonu** □ knj.izroč. **biti zaposlen** □ ekspr. **delovati** *Deluje od jutra do večera* □ pog. **imeti delo** *Ves dan je imel delo* □ ekspr. **migati** *Lahko bi tudi malo več migal, da se ne bi tako dolgočasil* □ star. **rabotati** □ star. **robotati**

♦ 1. **nezakonito delati** □ **delati na črno** □ nekjn. pog. **delati na fu** 2. **delati po navodilih** □ **delati po direktivah** □ knj.izroč. **delati po dispozicijah** □ **delati po napotkih** □ ekspr. **delati po smernicah**

PODPOMENKE 1. 'hitro, površno delati' **divjati**, **furijati** 2. 'neučinkovito delati' **fecljati**, **mazati**, **pentljati**, **šuštrati** 3. 'počasi delati' **mečkati**, **pacati²**, **packati** 4. 'težko delati' **garati²**, **rabotati**, **robotati**, **štrapacirati** 2. *kaj* |uresničevati dejanje, dejavnost, imenovano v predmetnem določilu| *Zgodaj zjutraj raznaša časopise, to dela vsak dan; Vse, kar dela, dela z veseljem* □ **opravljati¹** □ **počenjati** □ **početi¹** □ zastar. **činiti** □ publ. **operirati s čim** *Banke operirajo z denarjem vlagateljev* □ publ. **prakticirati** *To se danes pogosto prakticira* □ ekspr. **uganjati** *Ni prav, kar uganja*

♦ **delati komu skrbi** □ star. **beliti komu glavo** □ star. **beliti komu lase**

□ ekspr. **delati komu preglavice** □ star. **napravljati komu skrbi**

□ knj.izroč. **siviti komu lase**

PODPOMENKE 'počasi, nestrokovno kaj delati' **cimprati**, **mašiti**, **mečkati**, **pacati²**, **packati**

GLEJ ŠE **brsteti** | **delovati** 1, 3, 4 | **drvariti** | **garati²** | **izdelovati** 1 | **izpisovati** | **kozolec** 2• | **obračunavati** 1 | **oglašati se** 2 | **posiljevati** | **poskus** 1•1 | **pretiravati** | **prevall¹** •2 | **pridobivati** 2 | **prizadevati** si | **ravnati** 4 | **razgrajati** | **rediti se** • | **režija** • | **sestavljati** 2 | **spuščati** • | **stati³** 1•1 | **učinkovati** 2 | **uradnik** •1 | **zaposlen** 2•

délati se -am se nedov. |biti v stanju nastajanja| *Led se dela*

□ ekspr. **narejati se** □ knj.izroč. **nastajati** □ knj.izroč. **tvoriti se**

GLEJ ŠE **pobožen** • | **pretvarjati se**

délavček -čka m ► **delavec**

délavec -vca m |kdor poklicno opravlja kako fizično delo; kdor opravlja kako delo sploh| *Delavci se vračajo z dela; zaposliti novega delavca v administraciji* □ ekspr. **delavček** □ publ. **delovna moč** *Za dokončanje začetega dela bi potrebovali še nekaj delovnih moči* □ nekjn. pog. **šihtar**

• 1. **administrativni delavec** □ **pisar**, žarg. **administravec** □ **delavec** v administraciji □ **pisar**, žarg. **režijec** □ **režijski delavec** 2. **cestni delavec** □ **cestar** 3. **filmski delavec** □ **film**, žarg. **filmar** 4. **zgod. fužinarski delavec** □ **zgod. fužinar** 5. **fizični delavec** □ ekspr. **manualec** □ knj.izroč. **manualni delavec** □ **ročni delavec** 6. **gostinski delavec** □ **prakt. sp. gostinec** 7. **gozdarski delavec** □ zastar. **drvar** □ **gozdar** □ **gozdni delavec** □ nekjn. pog. **holcar** □ nar. **hostar** 8. **gradbeni delavec** □ **prakt. sp. gradbenik** □ **gradbeniški delavec** □ **prakt. sp. gradbinec** □ knj.izroč. **stavbinec** □ knj.izroč. **stavbinski delavec** 9. **honorarni delavec** □ **prakt. sp. honorarec** 10. **kulturni delavec** □ ekspr. **kulturnik** □ **samostojni delavec**

v kulturi □ samostojni kulturni delavec **11. letališki delavec** □ knj.izroč. aerodromski delavec □ letališki delavec **12. metalurški delavec** □ prakt. sp. metalurg **13. mezdni delavec** □ ekspr. mezdnik □ star. prolet □ polit. proletarec **14. muzealski delavec** □ prakt. sp. muzealec **15. operativni delavec** □ prakt. sp. operativec **16. pisarniški delavec** □ star. peresar □ star. perogriz □ star. perogrizec □ star. peroprask □ star. tintar □ star. tintomaz **17. pristaniški delavec** □ publ. pristaniščnik **18. žel. progovni delavec** □ žel., žarg. progar **19. prosvetni delavec** □ šol., žarg. prosvetar □ knj.izroč. prosvetnik □ publ. šolnik **20. radijski delavec** □ rad., žarg. radijec **21. režijski delavec** □ prakt. sp. režijec **22. sezonski delavec** □ knj.izroč. pečalbar □ pog. sezonec **23. televizijski delavec** □ rad., žarg. televizijec □ rad., žarg. tevejevec **24. terenski delavec** □ prakt. sp. terenec **25. tovarniški delavec** □ neknoj. pog. fabričan □ neknoj. pog. fabriški delavec □ zastar. tvorniški delavec **26. turistični delavec** □ delavec v turizmu

GLEJ ŠE intelektualca | najemnik 2

délaven -vna -o prid. | ki rad dela | *delaven član društva* □ **agilen**

□ aktiven □ knj.izroč. **delovit** □ ekspr. **priden** □ nar. **pridoven** □ zastar. **trudoljubben** □ zastar. **trudoljubiv**

GLEJ ŠE dejaven

délavka -e ž

• **1. gostinska delavka** □ prakt. sp. gostinka **2. kulturna delavka** □ ekspr. kulturnica **3. poštna delavka** □ pog. poštarica □ pog. poštarica **4. socialna delavka** □ pog. socialna **5. prosvetna delavka** □ šol., žarg. prosvetarka □ publ. šolnica **6. televizijska delavka** □ rad., žarg. televizijka **7. sezonska delavka** □ pog. sezona

GLEJ ŠE intelektualka

délavni -a -o prid. ► dejavni

délavnica -e ž

1. | obrat, manjše podjetje, ki kaj izdeluje ali popravlja | *odpreti delavnico* □ **obrtiška delavnica** □ knj.izroč. **obratovalnica** □ zastar. **rokodelnica** □ zastar. **rokodelska delavnica** □ **oficina** | nekdamj

♦ **1. barvarska delavnica** □ knj.izroč. barvarija □ barvarna □ knj.izroč. barvarnica **2. čevljarska delavnica** □ čevljarna □ star. čevljarnica **3. finomehanična delavnica** □ pog. finomehanika **4. knjigoveška delavnica** □ knjigoveznica **5. kolarska delavnica** □ kolarna □ kolarnica **6. krojaška delavnica** □ krojačnica □ krojaštvo **7. gled. kulisna delavnica** □ gled. kulisarna **8. mehanična delavnica** □ mehanični servis **9. obrtna delavnica** □ obrtniška delavnica **10. mizarska delavnica** □ knj.izroč. mizarna □ star. mizarnica **11. orodjarska delavnica** □ orodjarna **12. prisilna delavnica** □ knj.izroč. prisilnica **13. pletarska delavnica** □ pletarna **14. gled. slikarska delavnica** □ gled. slikarna **15. strojarska delavnica** □ strojarna **16. strugarska delavnica** □ strugalnica □ strugarna □ zastar. strugarnica **17. urarska delavnica** □ knj.izroč. urarna □ urarstvo **18. varilna delavnica** □ varilnica **19. zlatarska delavnica** □ zlatarna □ star. zlatarnica

2. | organizirano spoznavanje kakega področja udejstvovanja z aktivnim sodelovanjem udeležencev | *Udeleženci posameznih delavnic so predstavili svoje delo na koncertih* □ knj.izroč. **dejavnica** □ publ. **workshop**

GLEJ ŠE atelje • 2 | servis¹ 1

délavnik -a m ► delovnik

délavnost -i ž | dejstvo, da kdo rad dela | *Vsi so ga cenili zaradi delavnosti* □ **aktivnost** □ zastar. **trudoljubnost**

GLEJ ŠE dejavnost

délavski -a -o prid. ► knjižica • 1 | razred 2•

délavstvo -a s ► razred 2•

delazmóžen -žna -o prid. ► sposoben¹ | sposoben¹ •

délce -a s ► delo 2

délček -čka m ► delec

délčič -a m ► delec

délec -lca m | majhen del znotraj celote iz več sestavin, ki ima navadno samostojno nalogo | *delec mehanizma* □ **delček** □ ekspr. **delčič** □ star. **ulomek** *zlepiti ulomke v celoto*

♦ **1. fiz. delci alfa** □ fiz. alfadelci **2. meteorski delec** □ meteorni delec

3. fiz. osnovni delec □ fiz. elementarni delec □ fiz. korpuskul

delegácija -e ž | skupina ljudi, ki so izbrani in pooblašteni za zastopanje določenih interesov | *Delegacija je imela obširne pogovore* □ **odposlanstvo**

delegát -a m | kdor je izbran in pooblaščen za zastopanje določenih interesov | *izvoliti delegata* □ **odposlanec**

delegátka -e ž | ženska, ki je izbrana in pooblaščen za zastopanje določenih interesov | *Predlog naše delegatke ni bil sprejet* □ **odposlanka**

delektírati se -am se nedov. ► uživati 3

délež -a m | kar ob delitvi česa pripade posamezniku | *Vsak bo dobil svoj delež* □ **del** □ nar. **tal**

♦ **1. dvotretjinski delež** □ dvetretjinski delež **2. pravn. idealni delež**

□ pravn. miselni delež **3. pravn. solastniški delež** □ pravn. solastninski delež

4. pravn. nujni delež □ pravn. dolžni delež □ pravn. dolžnostni delež

GLEJ ŠE prispevek 2

deléžiti -im nedov. ► dajati 1 | deliti 2

deléžje -a s jezikosl. | nedoločna glagolska oblika brez leve vezljivosti | *ločevati med deležniki in deležji* □ jezikosl. **gerundij** □ jezikosl. **prislovni deležnik**

deležnik -a m jezikosl. | pridevniška oblika glagola | *Našej vse deležnike glagola videti* □ jezikosl. **particip**

GLEJ ŠE deležje | udeleženec

deležnina -e ž ► tantieme

deléžniški -a -o prid. ► pripona 2•

deléžništvo -a s ► udeležba 2

delfín -a m | ribi podoben morski sesalec z velikim kljunastim nosom | *Delfini so se poganjali iz vode* □ zool. **pliskavica** □ zool. **pliskavka**

delikáten -tna -o prid. ► kočljiv | nežen 2, 3 | občutljiv¹ 2 | okusen | težaven

delikatésa -e ž | zelookusna, izbrana jed | *uživati v preizkušanju delikates* □ **poslastica** □ ekspr. **poslastek**

GLEJ ŠE trgovina 3• 1

delikatésni -a -o prid. ► trgovina 3• 1

delikatésnica -e ž ► trgovina 3• 1

delílnica -e ž ► razdeljevalnica

delílnost -i ž ► deljivost

delinkvéncia -e ž ► prestopništvo | prestopništvo •

delinkvènt -énta m ► povratnik 2 | prestopnik

delinkvèntka -e ž ► prestopnica

delinkvéntnost -i ž ► prestopništvo

delinkvéntstvo -a s ► prestopništvo

delirántni -a -o prid. ► bolnik • 9 | stanje 2• 1

delirij -a m med. | stanje zmedenosti s prividi, navadno v vročici | *pasti v delirij* □ med. **bledež**

♦ med. **alkoholni delirij** □ med. **alkoholni bledež** □ med. **delirium tremens**

deliriózni -a -o prid. ► bolnik • 9 | stanje 2• 1

delirium trémens -a -a m ► delirij •

delišés -a m ► jabolko pp 2 | jabolko pp 4

delítelj -a m mat. | število, s katerim se deli | *delitelj in deljenec*

□ mat. **divizor**

GLEJ ŠE delivec

delítev -tve ž

1. |povzročanje, da iz celote nastanejo deli| *delitev kmečke posesti* □ ekspr. *cepítev* □ publ. *drobitev* □ publ. *drobljenje* □ ekspr. *razkosavanje* □ *parcelacija* ▸

2. |dajanje od večje količine po delih| *delitev hrane poplavljen-cem* □ *deljenje* □ *razdeljevanje*

3. strojn. |razdalja med ponavljajočimi se oblikami ali elementi na delih stroja| *Delitve pri zobniku niso enakomerne* □ strojn. *razdelek*

♦ 1. biol. *delitev celice* □ biol. *cepítev celice* 2. biol. *neposredna delitev* □ biol. *direktna delitev*

GLEJ ŠE *mitoza*

delíti -ím nedov.

1. *kaj* |iz celote delati dele glede na prostor, enoto, skupino| *Pregrada deli prostor na dva dela; deliti posest* □ *razdeljevati*

□ knj.izroč. *drobinčiti drobinčiti posest* □ publ. *drobiti drobiti kmečka zemljišča* □ ekspr. *kosati kosati zemljišče* □ knj.izroč. *razdrabljati*

□ ekspr. *razkosavati* □ *parcelirati* |deliti na parcele|

2. *komu kaj* |od večje količine dajati po delih| *deliti hrano poplavljen-cem* □ *porazdeljevati* □ *razdeljevati* □ zastar. *deležiti*

□ knj.izroč. *distribuirati* □ neknj. pog. *talati*

3. *kaj s čim* mat. |delati računsko operacijo, pri kateri se ugotavlja, kolikokrat je deljenec večji od delitelja| *deliti dvajset s pet*

□ mat. *dividirati*

GLEJ ŠE *ločiti 3* |razpolovljati

delíti se -ím se nedov. |ločevati se v dele, skupine| *Družba se ve bolj deli* □ knj.izroč. *atomizirati se* □ ekspr. *cepiti se* □ publ. *parcelirati se*

delítveni -a -o prid. |ki je v zvezi z ločevanjem v dele, skupine| *delitvene tendence* □ ekspr. *cepitveni*

delívec -vca m |kdor kaj deli| *delívec hrane* □ *razdeljevalec* □ knj.izroč. *delitelj*

dèlj prisl. ▶ dlje 1, 2

deljènc -nca m mat. |število, ki se deli| *delitelj in deljenec* □ mat. *dividend*

deljèni -a -o prid. ▶ list 1•4

deljènje -a s mat. |računska operacija, pri kateri se ugotavlja, kolikokrat je deljenec večji od delitelja| *deljenje števila z drugim številom* □ mat. *dividiranje*

GLEJ ŠE *delitev 2*

deljív -a -o prid. |ki se da deliti| *deljiva snov* □ zastar. *razločen*

deljíví -a -o prid. ▶ število 1 pp 2

deljívost -i ž |dejstvo, da se kaj da deliti| *mehanska deljívost* □ knj.izroč. *delilnost*

dèlni -a -o prid. |ki ne obstoji v popolni meri| *doseči samo delni uspeh* □ ekspr. *parcialni* □ ekspr. *polovični*

GLEJ ŠE *kompromis* |množica •1 |rodilnik •1 |tlak¹ •1

dèlnica -e ž |vrednostni papir, ki izkazuje pravico do deleža pri glavnici in dobičku delniške družbe| *kupiti, prodati delnice* □ ekon. *akcija*²

dèlničar -ja m |lastnik delnic| *zbor delničarjev* □ ekon. *akcionist*

dèlničarski -a -o prid. |ki je v zvezi z delničarji| *delničarsko podjetje* □ ekon. *akcionarski*

GLEJ ŠE *družba 3*•

dèlniški -a -o prid. |ki je v zvezi z delnico| *delniški kapital* □ ekon. *akcijski*²

GLEJ ŠE *družba 3*• |kapital

dèlno mer. prisl. |izraža, da dejanje, stanje ne obstoji v popolni meri| *Poskus se je posrečil le delno* □ *deloma* □ publ. *do določene mere*

□ publ. *do neke mere* □ publ. *v nekem pogledu*

dèlnost -i ž |dejstvo, da kaj ne obstoji v popolni meri| *delnost rešitve* □ knj.izroč. *parcialnost*

délo -a s

1. |kar se uresničuje z zavestnim uporabljanjem telesne ali duševne energije za pridobivanje dobrin| *Naše delo dobro napreduje; To delo me veseli* □ *opravilo* □ neknj. pog. *kšeft* □ star. *opravek* □ star. *opravica*¹ □ star. *opravilce* □ ekspr. *početje* □ ekspr. *posel* □ ekspr. *trud* □ star. *započetje*

♦ 1. *delo na akord* □ akordno delo 2. ekon. *delo na domu* □ ekon. *domače delo* 3. šol. *izvenšolsko delo* □ šol. *delo izven šole* 4. *nadurno delo*

□ *čezurno delo* 5. *nezakonito delo* □ *delo na črno* □ neknj. pog. *fuš*

6. ekon. *neproductivno delo* □ ekon. *neproizvodno delo* 7. ekon. *opred-meteno delo* □ ekon. *materializirano delo* □ ekon. *upredmeteno delo*

8. *pogodbno delo* □ *kontraktualno delo* 9. ekon. *produktivno delo* □ ekon. *proizvodno delo* 10. *projektantska dela* □ *načrtovalna dela*

11. *prostovoljno delo* □ *prostovoljsko delo* □ *volontersko delo*

12. ekon. *sestavljeno delo* □ ekon. *multiplificirano delo* 13. *skupinsko delo* □ *kolektivno delo* □ *timsko delo* 14. *svetovalno delo* □ knj.izroč. *konzul-tativno delo* □ *svetovalsko delo* 15. *umsko delo* □ *intelektualno delo*

□ knj.izroč. *mentalno delo* □ ekspr. *možgansko delo*

2. |kar je uresničeno z zavestnim uporabljanjem telesne ali duševne energije za nastajanje česa, zlasti na umetniškem področju| *razstava del baročnih slikarjev* □ ekspr. *delce zanimivo glasbeno delce* □ knj.izroč. *kompozicija razstava baročnih kompozicij*

♦ 1. *gledališko delo* □ *gled.*, *žarg.* *gledališki komad* □ *gled.*, *žarg.* *komad*

2. *mojstrsko delo* □ knj.izroč. *mojstrina* 3. *priposedno literarno delo* □ star. *pripovedniško literarno delo* □ *prozno literarno delo*

GLEJ ŠE *avtobiografija* |dejanje 1 |delati 1 |disertacija |doktorat |drama |izvirnik 1 |maj • |mojstrovina |nesposob-nost • |odpustiti 1 |pogodba •20 |produktivnost • |skladba |sposoben¹ • |umetnina |zaposlen 2• |zaposlitev 2 |zapo-slitev 2•3 |zaposlitev 2•4 |zaposlitev 2•7 |zasvojenost •

delodajalec -lca m |kdor najame drugega, da mu za plačilo opravlja delo| *zakonske obveznosti delodajalca* □ neknj. pog. *gazda*

□ star. *gospod* □ knj.izroč. *gospodar* □ star. *kruhodajalec* □ knj.izroč. *službodajalec* □ *padron* |zlasti v italijanskem okolju|

delodajalka -e ž |ženska, ki najame drugega, da ji za plačilo opravlja delo| *Delodajalka ji je odpovedala službo*

□ neknj. pog. *gazdarica* □ star. *gospodinja* □ star. *madama*

delohóličnost -i ž ▶ zasvojenost •

deloholízem -zma m ▶ zasvojenost •

delojemálec -lca m |kdor drugemu za plačilo opravlja delo| *spor med delojemalci in delodajalci* □ zastar. *delojemnik*

delojémnik -a m ▶ delojemalec

delokróg -a m ▶ področje 2

déloma prisl. ▶ delno

delostròj -òja m ▶ stroj •1

deloválnik -a m jezikosl. |prvina pomenske podstave povedi, ki izraža vršilca dejanja, nosilca stanja ali tistega, ki ga dejanje prizadeva| *Pomenska podstava povedi vključuje enega ali več delovalnikov* □ jezikosl. *aktant*

delovánje -a s

1. |opravljanje dela na kakem področju| *kulturno delovanje med ljudmi* □ knj.izroč. *akcija*¹ □ knj.izroč. *aktiviteta* □ knj.izroč. *aktivizem*

□ knj.izroč. *aktivnost* □ zastar. *dejnost* □ star. *dejstvovanje*

2. |opravljanje, izpolnjevanje kake naloge| *pozorno spremljati delovanje stroja* □ *funkcioniranje* □ *tek*¹ □ knj.izroč. *funkcija* □ star. *opravilo opravila možganov*

GLEJ ŠE *operacija 2*

delováti -újem nedov.

1. |opravljati delo na določenem področju| *Društvo je končno začelo delovati* □ *delati* □ knj.izroč. *agirati* □ star. *dejstvovati*

2. [biti dejaven na določenem področju] *znanstveno delovati*
 □ udejestvovati se □ knj.izroč. *agirati* □ star. *dejstvovati* □ publ. *fungirati kot kaj Fungiral je kot zastopnik društva* □ ekspr. *migati* □ publ. *operirati*
Borzni agent operira v večjih mestih

3. [biti v delovnem stanju] *Motor še ne deluje* □ *delati* □ pog. *iti*
 □ redk. *obratovati* □ redk. *poslovati* *Ta urad več ne posluje* □ pog. *teči* *Ura ne teče, ker je pokvarjena*

4. [opravljati, izpolnjevati kako nalogo] *Aparat brezhibno deluje* □ *delati* □ *funkcionirati* □ *obratovati* *Nova tovarna že obratuje*
 □ publ. *biti v obratovanju* □ publ. *biti v obratu* □ zastar. *poslovati* *Vsi deli telesa mu dobro poslujejo*

GLEJ ŠE delati 1 | učinkovati 1, 2, 3 | udejestvovati se

delovít -a -o prid. ► delaven

délovní -a -o prid. ► čas •1 | čas •3 | čas 2 pp 2 | delavec | delovnik | doba •3 | ekipa | enota •1 | gib •1 | halja •1 | hipoteza • | izkušnje • | knjižica •1 | ljudstvo 2•1 | mesto¹ •4 | miza pp | mobing | norma 2 | obleka •1 | oder •1 | pogodba •20 | površina •1 | prostor 1•3 | prostor 3• | prostornina •1 | prostovoljec 1• | pult •1 | skupina •2 | stroj •1 | teden • | trg •5 | zaposlen 2 | zaposlovati se | živina pp 1

délovník -a m | ustaljeno število delovnih ur v enem dnevu | osemurni delovnik □ delovni dan □ delavnik

delovódja -e m | uslužbenec, ki vodi ali nadzoruje delo | *biti zaposlen kot delovodja* □ star. *palir* □ star. *polir*

delovršni -a -o prid. ► pogodba •20

deložácija -e ž | prisilna izselitev iz stanovanjskih ali poslovnih prostorov | *izvršiti deložacijo* □ *prisilna izselitev*

delujóč -a -e povdk. ► dejaven

delujóči -a -e prid. ► dejavni | vulkan •1

démant -a m ► diamant

demantí -ja m ► preklíc •

demantíranje -a s ► zanikovanje

demantírati -am dov. ► ovreči | preklícati 1 | preklícovati 1 | zanikati 1

démantni -a -o prid. ► sveder •

demarkácijski -a -o prid. ► črta 2•2

deménca -e ž med. | oslabitev, zmanjšanje umskih sposobnosti | *znaki demence* □ med. *dementnost*
 ◆ med. *starostna demenca* □ med. *senilna demenca*

deméntnost -i ž ► demenca

demimóndka -e ž ► lahkoživka pp 2

deminíranje -a s ► razminiranje

deminírati -am dov. ► razminirati

déminutiv -a m ► manjšalnica

déminutivni -a -o prid. ► obrazilo •2

demisija -e ž ► odstop 2

demisionírati -am dov. in nedov. ► odstopati 1 | odstopiti 1

demiúrg -a m ► oblikovalec 1

demižón -a m ► pletenka 1

demográfski -a -o prid. | ki je v zvezi s sestavo, rastjo prebivalstva | *preučevati spremembe demografskih razmer* □ *prebivalstveni*
GLEJ ŠE politika •2

demokracija -e ž | politična ureditev z vladavino večine, ki varuje osebne in politične pravice vseh državljanov | *zahteve po enakopravnosti in demokraciji* □ star. *ljudovlada*
 ◆ **1.** navidezna demokracija □ lažna demokracija □ psevdodemokracija
2. meščanska demokracija □ buržoazna demokracija **3.** neposredna demokracija □ direktna demokracija **4.** socialna demokracija □ socialdemokracija
GLEJ ŠE stranka 1•4

demokrát -a m

- **1.** lažni demokrat □ ekspr. kvazidemokrat □ ekspr. lažidemokrat □ ekspr. psevdodemokrat **2.** socialni demokrat □ slabš. mokrač □ socialdemokrat □ zastar. socij

demokrátarstvo -a s ► demokratstvo

demokrátični -a -o prid. | ki je v zvezi z demokracijo | *demokratična ureditev* □ *demokratiški*

GLEJ ŠE država •3 | republika 1• | režim pp

demokrátičnost -i ž | dejstvo, da ima kaj značilnosti demokracije | *demokratičnost oblasti* □ knj.izroč. *demokratizem*

demokratizem -zma m ► demokratičnost | stranka 1•4

demokrátški -a -o prid. ► demokratični | država •3 | republika 1•

demokrátstvo -a s | demokratska miselnost | *Njegovo nazori so se razvili v radikalno demokratsvo* □ slabš. *demokratarstvo*

demokristjánski -a -o prid. ► stranka 1•1

demokrščánski -a -o prid. ► stranka 1•1

demolíran -a -o prid. ► razbit

demolíranje -a s ► razbitje 1

demolírati -am dov. ► razbiti 2

démon -a m mitol. | duh, ki odločilno vpliva na človekovo

življenje in usodo | *vera v demone* □ star. *duhovin* □ star. *duhovina*

GLEJ ŠE hudič¹

demóničen -čna -o prid. ► demonski

demonija -e ž ► demonizem 1

demónika -e ž ► demonizem 1

demonizem -zma m

1. | kar ima skrivnostno, usodno moč | *verjeti v demonizem človeške volje* □ knj.izroč. *demonija* □ knj.izroč. *demonika*

2. | verovanje preprostih ljudstev v demone | *demonizem nekaterih ljudstev* □ *demonologija*

demonologija -e ž ► demonizem 2

démónski -a -o prid. | ki ima skrivnostno, usodno moč | *imeti demonski vpliv na koga* □ *demoničen*

GLEJ ŠE hudoben

demonstrácija -e ž ► metoda •6 | predstavitev | protest

demonstrácijski -a -o prid. | ki nazorno prikazuje pojave ali predmete | *demonstracijske vožnje avtomobilov* □ *demonstrativni*
GLEJ ŠE zborovanje •

demonstránt -a m | udeleženec množičnega izražanja nasprotovanja čemu, nezadovoljstva s čim | *razgnati demonstrante*
 □ ekspr. *protestnik*

demonstratív -a m ► zaimék •1

demonstratívni -a -o prid. ► demonstracijski | zaimék •1 | zborovanje •

demonstratívno prisl. ► protestno

demonstríranje -a s ► predstavljanje 1 | protestiranje

demonstrírati -am dov. in nedov. ► predstaviti 2 | predstavljati 2 | protestirati

demonstrírati se -am se nedov. ► izražati se

demontáža -e ž ► razstavitev | razstavljanje

demontážni -a -o prid. ► pohištvo •2

demontíranje -a s ► razstavitev | razstavljanje

demontírati -am dov. in nedov. ► razstaviti 2 | razstavljati 2

demoralizírati -am nedov. in dov.

1. *kaj* | povzročati upadanje ali izgubljanje moralnih vrednot | *Alkohol demoralizira; demoralizirati javno življenje* □ star. *demoralizovati* □ knj.izroč. *razvrednotovati*

2. *koga* | povzročati upadanje ali izgubljanje poguma, bojevitosti | *demoralizirati nasprotnika* □ star. *demoralizovati*

GLEJ ŠE ustrahovati 1

demoralizovati -ujem nedov. in dov. ▶ demoralizirati 1, 2

démós -a m ▶ ljudstvo 1

demótični -a -o prid. ▶ pisava 1•2

demótski -a -o prid. ▶ pisava 1 pp 2 | pisava 1•2

démper -ja m grad. | stroj za izkopavanje, nakladanje, odvažanje in razgrinjanje zemeljskega materiala | *bagri in demperji*
□ grad. **dumper**

denacionalizácija -e ž ▶ raznarodovanje

denár -ja m | splošno veljavno plačilno sredstvo in merilo vrednosti, zlasti kot predmet posedovanja | *Tedaj je denar naglo izgubljal vrednost; Bančna uslužbenka je dvakrat prešela oddani denar* □ zastar. **cesar** *Cesar se ga ne drži* □ ekspr. **cvenk**¹ *prihraniti nekaj cvenka* □ ekspr. **denarci** □ ekspr. **denarček** □ ekspr. **drobiž** *To pa stane precej drobiža* □ ekspr. **ficki** *Za te ficke se res ne spleča delati* □ ekspr. **fičniki** □ šalj. **gotovina** *Brez gotovine se ne bova dogovarjala* □ ekspr. **krajcarji** *Zasluži samo nekaj krajcarjev* □ publ. **materialna sredstva** *Brez zagotovljenih materialnih sredstev nakup ni bil mogoč* □ zastar. **novci** *Kupčija mu je vrgla lepe novce* □ ekspr. **penezi** □ ekspr. **penki penki** *Ta pa ima penki penki* □ ekspr. **pinka ponka** □ ekspr. **pinke ponke** □ ekspr. **plen**¹ *Imaš kaj plenka* □ ekspr. **soldi** *Soldi ji nič ne pomenijo* □ ekspr. **žvenk** *Zapravljal je, dokler je bilo kaj žvenka*

♦ **1. bakreni denar** □ knj.izroč. **baker** **2. biti brez denarja** □ ekspr. **biti brez beliča** □ ekspr. **biti brez bora in beliča** □ ekspr. **biti brez božjaka** □ ekspr. **biti brez cvenka in plenka** □ ekspr. **biti brez ficka** □ star. **biti brez groša** □ star. **biti brez krajcarčka** □ star. **biti brez pare** □ star. **biti brez prebite pare** □ ekspr. **biti na suhem** □ ekspr. **biti suh** □ ekspr. **biti suh kot poper** □ ekspr. **imeti kačo v žepu** □ ekspr. **imeti luknjo v žepu** □ ekspr. **imeti prazen žep** □ ekspr. **imeti sušo v žepu** □ zastar. **ne imeti niti beca** □ ekspr. **ne imeti penezov** **3. pog. debeli denar** □ šalj. **debeliž** **4. ekspr. judežev denar** □ ekspr. **judeževi groši** **5. kovani denar** □ kovanci **6. kovinski denar** □ novci **7. ekon. knjižni denar** □ ekon. **depozitni denar** **8. ekon. mirujoči denar** □ ekon. **neaktivni denar** □ **tezavrirani denar** **9. papirnati denar** □ bankovci □ **nekovani denar** **10. ponarejeni denar** □ star. **lažni denar** □ knj.izroč. **nepristni denar** **11. fin. snovni denar** □ fin. **polnovredni kovani denar** **12. srebrni denar** □ star. **beli denar** □ star. **srebrnina** □ pog. **srebro** **13. zlati denar** □ star. **rumeni denar** □ pog. **zlato**¹

GLEJ ŠE bogat 1• | drago | drobiž | gotovina | obtok•1 | plačati 1 | poceni² | prodajati | prodati | skopariti 2 | znesek

denár -ev m mn. ▶ denar

denárček -čka m ▶ denar

denáren -rna -o prid. ▶ bogat 1

denárič -a m

- zgod. **krvavi denarič** □ zgod. **krvavi penez**

GLEJ ŠE novčič

denárij -a m ▶ **novc** pp 2 | **srebrnik** pp

denárni -a -o prid. | ki je v zvezi z denarjem | *denarna enota* □ star. **denarski** □ zastar. **denarstveni** □ ekon. **monetarni** *monetarna reforma*

GLEJ ŠE enota•2 | gospodarstvo• | **kazen**¹•1 | **obtok**•1 | **politika**•3 | **položaj** 4•1 | **poslovanje**•2 | **pošiljka** pp 1 | **promet**•2 | **razmere**•1 | **sistem**•3 | **sredstvo**•6 | **subvencija** | **znesek**

denárnica -e ž ▶ **blagajna** 1, 2 | **bogat** 1•

denárnik -a m ▶ **bogataš** | **finančnik**

denárništvo -a s ▶ **finančništvo**

denárno prisl. ▶ **finančno**

denárska -e ž ▶ **dan**¹•6

denárski -a -o prid. ▶ **bogat** 1 | **denarni** | **enota**•2

denárstveni -a -o prid. ▶ **denarni**

denárstvenik -a m ▶ **finančnik**

denárstvo -a s ▶ **finančništvo** | **sistem**•3

denaturácija -e ž kem. | dodajanje primesi kakemu živilu, da postane za človeka neužitno | *denaturacija špirta* □ kem. **denaturiranje**

denaturalizácija -e ž ▶ **odvzem** 2•

denaturalizirati -am dov. ▶ **državljanstvo**•1 | **odvzeti** 2•1

denaturiranje -a s ▶ **denaturacija**

dencè -à s ▶ **dno** 1

déndl -a m ▶ **dirndl**

dendrit -a m nav. mn., anat. | kratek, vejasto razrasli podaljšek živčne celice | *dendriti in nevriti* □ anat. **drevnik**

dendrítični -a -o prid. ▶ **kristal**•

dendrítski -a -o prid. ▶ **kristal**•

dendrografija -e ž ▶ **dendrologija**

dendrologija -e ž | nauk o drevju in drugih lesnatih rastlinah | *parkovna dendrologija* □ **dendrografija**

dendrométer -tra m gozd. | priprava za merjenje debel stoječih dreves | *merjenje z dendrometrom* □ gozd. **deblomer**

denímo člen. ▶ **na primer**

denotát -a m ▶ **označeno**

dentál -a m ▶ **zobnik**¹

dentáln -a -o prid. ▶ **infekcija**•1 | **zapornik** 2•2

dentícija -e ž med. | dobivanje, rast zob | *strokovno spremljanje denticije pri otroku* □ knj.izroč. **zobljenje**

dentín -a m ▶ **zobovina**

denunciácija -e ž ▶ **ovadba** 1

denunciánt -a m ▶ **ovaduh**

denunciántka -e ž ▶ **ovaduhinja**

denunciántski -a -o prid. ▶ **ovaduški**

denunciántstvo -a s ▶ **ovaduštvo**

denunciranje -a s ▶ **ovajanje**

denuncirati -am dov. in nedov. ▶ **ovaditi** 1 | **ovajati** 1

denziméter -tra m ▶ **aerometer**

deodár -ja m ▶ **cedra**•

deodoránt -a m | sredstvo za odstranjevanje neprijetnega vonja | *uporabljati deodorant* □ **dezodorant** □ knj.izroč. **dezodorans**

depersonalizácija -e ž ▶ **razosebljanje** | **razosebljenje**

depersonalizirati -am dov. in nedov. ▶ **razosebiti** | **razosebljati**

depersonalizirati se -am se dov. ▶ **razosebiti se**

deplasírani -a -o prid. ▶ **neprimerni**

deplasíranost -i ž ▶ **neprimernost**

deplasmá -ja m ▶ **izpodriv**

depó -ja m

- **bančni depo** □ **bančni depozit** □ **bančni polog**

GLEJ ŠE skladišče

deponent -énta m | kdor kaj izroči v hranjenje za določeni čas | *zavarovati blago deponentov* □ knj.izroč. **depozitar** □ knj.izroč. **položnik**

deponija -e ž ▶ **odlagališče**

deponiranje -a s ▶ **odlaganje**

deponirati -am dov. ▶ **shraniti** 2

deportácija -e ž | prisilna preselitev posameznika ali dela prebivalstva v drugi, oddaljeni kraj | *obsoditi koga na deportacijo* □ **prisilna preselitev** □ **deportiranje**

deportiranje -a s ▶ **deportacija**

depozít -a m | vrednostni papirji ali dragocenosti, ki so spravljene kje za določeni čas | *vrednost depozita* □ **polog**

GLEJ ŠE depo• | **pogodba**•14 | **polog**• | **vloga**² 2

depozítár -ja m | kdor ima kaj shranjeno za določeni čas |

Depozitar odgovarja za shranjeno blago □ **shranjevalec**

GLEJ ŠE deponent

depozítíni -a -o prid. ▶ denar ♦7
depreciácia -e ž ▶ razvrednotenje 1
depresija -e ž ▶ področje ♦2 | potrtost
depresívec -vca m ▶ depresivnež
depresíven -vna -o prid. ▶ potrj
depresívnež -a m ekspr. |kdor je (pogosto) nerazpoložen, žalosten| *Posebno skupino sestavljajo življenjski poraženci, obupanci in depresivneži* □ ekspr. **depresívec**
deprimíran -a -o prid. ▶ potrj
deprimíranost -i ž ▶ potrjost
deprimírati -am dov. ▶ potreti 2
deputácia -e ž ▶ odposlanstvo
deputát -a m ▶ odposlanec
deráč -a m vet. |močen podočnik pri zvereh| *Volč je zasadil deráče ovci v vrat* □ vet. **trgač**
deranzírati -am nedov. in dov. ▶ motiti² 2 | zmotiti 2
derečina -e ž ▶ deročina
deréze -éz ž mn. |železna priprava z ostrimi konicami za na čevlje| *hoditi z derezami* □ **plezalka** □ nar. **krampeži** □ nar. **krampižarji** □ nar. **kramžarji**
derezína -e ž ▶ drezina
dêrik -a m ▶ žerjav
derivácia -e ž ▶ izpeljava | odvod 2
derivírati -am nedov. in dov. ▶ odvajati 2 | odvesti
dêrma -e ž ▶ klinika ♦1 | koža 1
dermální -a -o prid. ▶ izrastek 2♦
dermatítis -a m ▶ vnetje ♦5
dermatolóški -a -o prid. ▶ klinika ♦1
deročína -e ž |mesto v potoku ali reki, kjer voda dere| *deročína nad jezom* □ **derečina**
derogácia -e ž ▶ razveljavitev 2
derogírati -am dov. in nedov. ▶ razveljaviti 2 | razveljavljati
derúh -a m ▶ lupilnik 2
dêrviš -a m ▶ menih
desalinizácia -e ž ▶ razsoljevanje
desántni -a -o prid. ▶ čoln ♦1
descendénca -e ž ▶ evolucija
descendènt -ènta m ▶ potomec
desén -a m ▶ vzorec 1
desenatêr -ja m tekst. |risar vzorcev za tkanine| *izobrazba desena-terjev* □ knj.izroč. **vzorčar** □ tekst. **vzorčni risar**
desêrt -a m ▶ poobedek
desêrtni -a -o prid. ▶ žlička pp
desét¹ -- ž ▶ desetica 2 | ocena 2♦3
desét² desêtih glav. štev. |izraža število deset| *deset gostov* □ knj.izroč. **desetero**
GLEJ ŠE dekalog | desetica
desetár -ja m ▶ desetnik
desétek -tka m ▶ desetina 1
desetérica -e ž |skupina desetih ljudi| *izbrati deseterico najboljših športnikov* □ **deseterica**
GLEJ ŠE desetka
desetérni -a -o prid. ▶ desetkratni
desetéro štev. ▶ deset²
desêti -a -o štev. ▶ brat 1♦1 | desetina 1
desetíca -e ž

1. |številká deset| *Namesto desetice je napisal devetico* □ **deset** □ pog. **desetka**
2. |igralna karta z desetimi znaki| *pikova desetica* □ **deset¹** □ **desetka**
GLEJ ŠE novec pp 2 | ocena 2♦3 | šibra

desêtič zapored. prisl. |izraža, da je dejanje pri ponavljanju ali zapovrstju na desetem mestu| *desetič ponavljati poštevanke* □ v **deseto**
desetína -e ž

1. |del na deset enakih delov razdeljene celote| *dobiti desetino dobička* □ **deseti del** □ star. **desetek** □ knj.izroč. **desetinka**
2. |vojaška enota desetih vojakov| *komandir desetine* □ star. **desetinja**

desetínar -ja m ▶ desetinec
desetínek -nca m |v fevdalizmu kdor daje desetino| *Desetinci so bili zaskrbljeni zaradi slabe letine* □ knj.izroč. **desetinar**
desetínka -e ž ▶ desetina 1
desetínski -a -o prid. ▶ število 1♦3
desetíški -a -o prid. mat. |ki ima za osnovo število deset| *desetíški način štetja* □ mat. **dekadični** □ mat. **dekadni** □ mat. **desetni**
GLEJ ŠE sistem ♦4 | število 1 pp 3 | število 1♦4
desétka -e ž |skupina desetih enot| *desetka najboljših del slikarja* □ knj.izroč. **deseterica** □ knj.izroč. **deseterica**
GLEJ ŠE desetica 1, 2 | ocena 2♦3
desétkati -am nedov. kaj ekspr. |prizadevati občutno številčno izgubo| *Toča je desetkala pridelek; Kuga je desetkala prebivalstvo* □ knj.izroč. **decímírati** □ knj.izroč. **zdesetkovati**
desétkrat prisl. ▶ veliko³ 2
desétkratni -a -o prid. |ki je desetkrat tolikšen| *desetkratna vrednost* □ knj.izroč. **deseterni**
desetlétje -a s |doba, ki traja deset let| *prvo desetletje tega stoletja* □ knj.izroč. **decenij**
desétni -a -o prid. ▶ desetiški
desetníja -e ž ▶ desetina 2
desétnik -a m |podčastniški čin ali nosilec tega čina, ki poveljuje desetini| *napredovati za desetnika* □ voj., žarg. **desetar** □ slabš. **kaplar** □ star. **kaporal** □ star. **kaprol** □ star. **korporal**
GLEJ ŠE brat 1♦1 | brezdomec
desétniški -a -o prid. ▶ čin¹ ♦1
desetórica -e ž ▶ deseterica | desetka
deséttisočglávi -a -o prid. ▶ množica ♦
dèska -e ž |ploščat kos lesa iz podolžno razžaganega debla| *zabiti žebelj v desko* □ **žaganica** *skladovnica žaganic* □ nar. **blanja** □ nekaj. pog. **dila** □ pog. **planka** □ **deščica** |manjša deska| □ **krajnik** |deska z eno ravno in drugo izbočeno ploskvijo| □ **ploh** |debelejša deska|
♦ **1.** les. **bočna deska** □ les. **bočnica** **2.** les. **colna deska** □ les. **colnica** □ les. **colska deska** **3.** **kšana deska** □ nar. **kšana** **4.** **opažna deska** □ knj.izroč. **pažnica** **5.** teh. **oplatna deska** □ knj.izroč. **oplatnica** □ knj.izroč. **platica** **6.** **talna deska** □ knj.izroč. **podna deska** □ **podnica**
♦ **1.** **igralna deska** □ knj.izroč. **igralska deska** **2.** šport. **jadrnalna deska** □ šport., žarg. **srf** □ šport., žarg. **surf** **3.** **kuhinjska deska** □ nekaj. pog. **dilica** □ knj.izroč. **sekalnica** **4.** **oglasna deska** □ knj.izroč. **izvesna deska** □ **oglasna tabla** □ **razglasna deska** **5.** šport. **snežna deska** □ šport., žarg. **bord** □ šport. **snowboard**
GLEJ ŠE izhodišče² | **jadrlec** • | **jadrnanje** • | **jadrati** • | **oder** 2♦2 | **perilnik** | **šahovnica**
dèskanje -a s šport. |šport, pri katerem se vozi po snegu, stoje na snežni deski| *Deskanje je vse bolj priljubljen zimski šport* □ šport., žarg. **bordanje** □ šport., žarg. **snowboard**
GLEJ ŠE **jadrnanje** •
dèskar -ja m šport. |kdor se vozi po snegu, stoje na snežni deski| *društvo deskarjev* □ šport., žarg. **bordar** □ šport., žarg. **border** □ šport. **snowboarder**
GLEJ ŠE **brskalec** | **jadrlec** •

dèskarski -a -o prid. ► skakalnica •2

dèskast -a -o prid. ► deščén

dèskati -am nedov. šport. |gojiti šport, pri katerem se stoji na snežni deski in vozi po snegu| *naučiti se deskati*

□ šport., žarg. **boardati**

GLEJ ŠE brskati • | jadrati •

deskripcija -e ž ► opis

deskriptívni -a -o prid. ► prikaz 1• | slovnica •2

deskriptívnost -i ž ► opisnost

deskriptor -ja m ► opisovalnik

dèsktop -a m ► namizje

désna -e ž ► na desni | noga 1•1 | roka 1•1

désni¹ -ega m ► konservatívec

désni² -a -o prid. ► konservatívni | konj •3 | na desno | noga 1•1 | obrat¹ •1 | pas •1 | po desni | prilastek_{pp} 1 | roka 1•1 | sodelavec •2 | z desne

desníca -e ž ► na desni | na desno | roka 1•1

desníčar -ja m |kdor pri delu uporablja predvsem desno roko|

Večina orodja je prirejena za desničarje □ knj.izroč. **desnični človek**

GLEJ ŠE konservatívec

desničarski -a -o prid. ► konservatívni

desničarsko prisl. ► desno

desnični -a -o prid. ► desničar

désno nač. prisl. |izraža, da je kaj v zvezi s politično konservativnostjo| *desno usmerjeni časopis* □ **desničarsko**

GLEJ ŠE na desni | na desno | obrat¹ •1 | po desni

desperádo -a m ► obupanec

desperát -a m ► obupanec

desperáten -tna -o prid. ► obupan

despót -a m ► oblasten povdk. | oblastnež | vladar_{pp} 3

despótíčen -čna -o prid. ► oblasten

despotíja -e ž |v starem in srednjem veku država, ki ji vlada despot|

ljudstva v perzijski despotiji □ **despotska država** □ **despotovina**

GLEJ ŠE despotizem

despotizem -zma m |politična ureditev, značilna za sužnje-lastniške in fevdalne družbe, v kateri ima vladar neomejeno oblast| *propad despotizma* □ **despotija** □ **despotstvo**

GLEJ ŠE oblastnost

despotovina -e ž ► despotija

despótski -a -o prid. ► despotija | oblasten

despótsko prisl. ► oblastno

despótstvo -a s ► despotizem | oblastnost

destilácija -e ž fiz. |spreminjanje tekočine v paro in te pare v tekočino| *pridobivati kaj z destilacijo* □ fiz. **prekap**

□ fiz. **prekapanje**

• kem. **suha destilacija lesa** □ kem. **razkrojna destilacija lesa**

GLEJ ŠE frakcioniranje

destilácijski -a -o prid. ► buča 2•

destilát -a m |z destilacijo dobljena snov| *pridobivati čisti destilat* □ fiz. **prekapina**

GLEJ ŠE žganje •3

destilatêr -ja m |kdor opravlja destilacijo| *kvalificirani*

destilater □ **destilator**

destilátor -ja m ► destilater

destilírati -am nedov. in dov. *kaj* fiz. |spreminjati, spremeniti tekočino v paro in to paro v tekočino| *destilirati nafto*

□ fiz. **prehlapiti** □ fiz. **prekapati**

destilírka -e ž ► buča 2•

destimulatíven -vna -o prid. ► nespodbuden

destinatár -ja m ► prejemnik

destrúkcija -e ž ► razkroj | razpad 1

destruktíven -vna -o prid. ► razdiralen 2

desulfurácija -e ž ► razžveplanje

deščén -a -o prid. |ki je narejen iz desk| *deščena vrata* □ **deskast**

dèščenje -a s ► daščenje

dèščica -e ž

• **parketna deščica** □ les. **friza** □ les. **parketnica**

GLEJ ŠE deska

deščíčast -a -o prid. |ki je narejen iz deščic| *deščičasta vrata*

□ **deščičén**

dèščíčasti -a -o prid. ► parket

dèščičén -čna -o prid. ► deščíčast

dèščični -a -o prid. ► parket

dešifírati -am dov. *kaj* |razbrati s šiframi napisano besedilo|

dešifirirati brzojavko □ **razšifrirati**

GLEJ ŠE prepoznati 1, 2

detájil -a m ► podrobnost

detájlen -lna -o prid. ► podroben

detajlírán -a -o prid. ► podroben

detajlírati -am dov. *kaj* |prikazati, izdelati kaj vključno z

navedbo, opisom, izvedbo posameznih delov| detajlirati predlog

□ **zdetajlirati**

detajlístični -a -o prid. ► cena •1 | trgovina 3•6

detájlnó prisl. ► podrobno

detašmá -ja m ► enota •5

déte¹ -ta s ► otrok 1, 2 | sirota¹ •1

déte² medm. ► joj² 2

détece -a s ► otrok 1

détečji -a -e prid. ► otroški 1

detektívka -e ž ► film •5

detektívski -a -o prid. ► film •5

detéktor -ja m

1. teh. |aparatus za odkrivanje, ugotavljanje česa| *odkrivati napake v izdelkih s posebnimi detektorji* □ teh. **detektorski aparat** □ teh. **odkrivalec**

♦ psih. **detektor laži** □ psih. **odkrivalec laži** □ psih. **razkrivalec laži**

2. elektr. |preprost radijski sprejemnik s kristalom| *Sam je sestavil detektor* □ elektr. **detektorski sprejemnik**

detéktorski -a -o prid. ► detektor 1, 2

dételja -e ž |krmna rastlina z navadno trojnatimi listi in rdečimi, belimi, rumenimi cveti v glavah| *kositi deteljo*

□ ekspr. **deteljica**

• 1. bot. **navadna turška detelja** □ bot. **esparzeta** 2. bot. **rdeča detelja**

□ bot. **inkarnatka**

GLEJ ŠE lucerna

dételjast -a -o prid. ► deteljčast

dételjasti -a -o prid. ► križišče •1

dételjica -e ž

• bot. **zajčja deteljica** □ bot. **kisla deteljica**

GLEJ ŠE detelja | križišče •1

dételjčast -a -o prid. |ki je podoben listom deteljice, detelje|

deteljčast vzorec □ **deteljast**

dételjina -e ž ► deteljšče

dételjíšče -a s |njiva, na kateri raste detelja| *preorati deteljíšče*

□ knj.izroč. **deteljina** □ star. **deteljna njiva**

dételjní -a -o prid. ► deteljšče

deténcija -e ž pravn. |dejansko razpolaganje s stvarjo brez

pravnega lastništva| ugotavljati detencijo orožja □ pravn. **imevanje**

determinácija -e ž ► določanje 2, 3 | določitev 1, 2 | opredelitev

determinácijski -a -o prid. ► določevalni | določiteni

determináнта -e ž |kar kaj določa, pogojuje| *prepoznati determinante razvoja* □ *določevalec* □ *določilnica*
GLEJ ŠE beseda ♦2 | pogoj

determinatívni -a -o prid. ▶ določevalni | določiteni

determiníran -a -o povdk. ▶ določen²

determiníranje -a s ▶ določanje 1, 2 | določitev 2 | opredeljevanje

determiníranost -i ž ▶ določenost | opredeljenost

determinírati -am dov. in nedov. ▶ določati 1, 3 | določiti 1, 3 | opredeliti 1, 2 | opredeljevati

déti¹ dénem dov. ▶ dati 5 | koristiti 2 | obglaviti | premagati 1

déti² dém dov. ▶ reči 1

detič -íča m ▶ deček¹ | pomočnik ♦1

detínji -a -e prid. ▶ otroški 1

detínski -a -o prid. ▶ bolezen ♦11 | otroški 1 | otroštvo

detínstvo -a s ▶ otroštvo | otroštvo ♦

detoksicírati -am dov. in nedov. ▶ razstrupiti | razstrupljati

detoksificírati -am dov. in nedov. ▶ razstrupiti | razstrupljati

detoksikácija -e ž ▶ razstrupljanje

detonácija -e ž ▶ eksplozija

detonátor -ja m ▶ razstrelivo ♦1 | vžigalnik 2

detonírati -am dov. ▶ eksplozirati

detritus -a m ▶ drobir 2

detronizírati -am dov. *koga* knj.izroč. |odstraniti, pregnati s prestola| *detronizirati kralja* □ knj.izroč. *razstolčiti*

déva -e ž ▶ dekle 1

devalorizácija -e ž ▶ razvrednotenje 2

devalorizírati -am dov. in nedov. ▶ devalvirati | razvrednotiti 2

devalvácija -e ž ▶ devalvirati | razvrednotenje 1, 2

devalvírati -am dov. in nedov. *kaj* fin. |znižati v zlatu ali tuji valuti izraženo vrednost domače valute| *devalvirati valuto* □ *izvesti devalvacijo česa* □ fin. *devalorizirati* □ fin. *razvrednotiti*
GLEJ ŠE razvrednotiti 1 | razvrednotovati

devastácija -e ž ▶ opustošenje

devastírati -am dov. in nedov. ▶ opustošiti

dévati -am nedov. ▶ dajati 5 | podcenjevati | skrbeti 2

dévče -ta s ▶ dekle 1

devér -ja m ▶ svak

deverbatívni -a -o prid. ▶ izglagolski

devét¹ -- ž |številka, ki izraža število devet| *napisati veliko devet*
 □ pog. *devetica* □ pog. *devetka*
GLEJ ŠE devetica ♦

devét² devétih glav. štev. |izraža število devet| *prvi od devetih primerov* □ knj.izroč. *devetero*
GLEJ ŠE devetero

devetérica -e ž |skupina devetih oseb| *deveterica športnikov*
 □ *devetorica*

devetéro -- glav. štev. |pri množinskih samostalnikih izraža število devet| *devetero vrat* □ pog. *devet²*
GLEJ ŠE devet²

deveterogúb -a m ▶ devetogub

devéti -a -o štev. ▶ daleč² 1 | devetič | devetina | hvaliti | jamica 2♦ | poveličevati | srečen ♦

devetíca -e ž |igralna karta z devetimi znaki| *imeti devetico*
 □ *devetka*
 ♦ igr. *pikova devetica* □ igr. *pikova devet* □ igr. *pikova devetka*
GLEJ ŠE devet¹

devétič zapored. prisl. |izraža, da je kaj pri ponavljanju ali v zapovrstju na devetem mestu| *Ko je pomeril devetič, je končno zadel*
 □ *deveti krat* □ star. *deveti bart* □ nar. *deveti bot*

devetína -e ž |del na devet enakih delov razdeljene celote| *dobiti svojo devetino* □ star. *deveti del*

devétka -e ž ▶ devet¹ | devetica | devetica ♦

devetkáč -a m ▶ govornik¹

devetkánje -a s ▶ govorjenje

devetkátí -ám nedov. ▶ govoriti 1

devetkéla -e ž ▶ klepetav povdk.

devetlétka -e ž ▶ šola¹ ♦1

devetlétni -a -o prid. ▶ šola¹ ♦1

devetnájststo -tih štev. ▶ tisoč² ♦

devetogúb -a m zool. |del želodca prežvekovalcev z visečimi gubami sluznice| *Hrana pride v devetogub* □ zool. *deveterogub*
 □ zool. *prebiralnik*

devetórica -e ž ▶ deveterica

devetovížnik -a m ▶ drozg

devétsto -tih štev. ▶ tisoč² ♦

deviácija -e ž ▶ odklon | odklon ♦ | preložitev

devíca¹ -e ž |ženska, ki še ni spolno občevala| *Drži se kakor sramežljiva devica* □ ekspr. *devičica* □ ekspr. *devička* □ knj.izroč. *nedolžnica*
GLEJ ŠE dekle 1 | ženska ♦1

devíca² povdk. ▶ nedolžen ♦2 | neporočen ♦2

devičar -ja m ▶ zlatnik pp

devičica -e ž ▶ dekle 1 | devica¹ | šmarnica

devička -e ž ▶ dekle 1 | devica¹

devičnica -e ž ▶ šmarnica

deviírati -am nedov. in dov. ▶ odklanjati se | odkloniti se

devínski -a -o prid. ▶ gaber ♦

deviški -a -o prid. ▶ himen | nedolžen ♦2 | nedotaknjen | partenogenez

deviško prisl. ▶ čist¹ 1

deviškost -i ž ▶ devištvo

devištvo -a s |stanje koga, ki še ni spolno občeval| *dekletovo devištvo* □ *deviškost* □ ekspr. *čistost* □ ekspr. *nedolžnost* □ ekspr. *nedotaknjenost*

devíza -e ž ▶ geslo 1 | vodilo

devíze -íz ž mn. ▶ valuta 2

devízni -a -o prid. ▶ tečaj 4♦1 | trg ♦1

devocionálie -ij ž mn. ▶ predmet¹ 1♦6

devójčica -e ž ▶ deklica

devójka -e ž ▶ dekle 1

devóten -tna -o prid. ▶ hlapčevski

devótnost -i ž ▶ hlapčevstvo

devtêrij -a m kem. |stabilni težki izotop vodika| *jedro devterija*
 □ kem. *težki vodik*

dezagregácija -e ž ▶ razpad 2

dezalienácija -e ž filoz. |odpravljanje, prenehanje procesa, v katerem človek izgublja svoje bistvo| *sanje o dezalienaciji*
 □ knj.izroč. *razodtjevanje*

dezavuírati -am dov. in nedov. ▶ izneveriti se | ovreči

dezertácija -e ž ▶ dezertstvo

dezertêr -ja m |kdor s pobegom prekine obvezno dejavnost v vojski ali udeležbo v boju| *hude kazni za dezerterte* □ *vojaški ubežnik* □ knj.izroč. *prebežnik* □ star. *vojaški begun* □ knj.izroč. *vojaški begunec* □ zastar. *vojaški prebeg* □ zastar. *vojaški uhajáč* □ zastar. *vojaški uhajavec*

dezertêrstvo -a s |beg, pobeg, s katerim kdo prekine obvezno dejavnost v vojski ali udeležbo v boju| *Dezerterstvo so kaznovali s smrtjo* □ *dezertiranje* □ *ubežništvo* □ knj.izroč. *dezertacija*
 □ knj.izroč. *vojaško begunstvo*

dezertíranje -a s ▶ dezertstvo

dezerťirati -am dov. |s pobegom prekiniti obvezno dejavnost v vojski ali udeležbo v boju| *Vsa četa je dezerťirala* □ **pobegniti** od vojakov □ star. **ubežati** od vojakov

GLEJ ŠE izstopiti

deziderát -a m ▶ želja²

deziluzíja -e ž ▶ razočaranje

deziluzionírat -am dov. ▶ razočarati

dezinfékcija -e ž ▶ razkuževanje | razkužitev

dezinfekcíjski -a -o prid. ▶ razkuževalni | razkužilo

dezinféktor -ja m ▶ razkuževalec | razkuževalnik

dezinféktorica -e ž ▶ razkuževalka

dezinficírati -am dov. in nedov. ▶ razkuževati | razkužiti

dezinsékcija -e ž |sistematično uničevanje, zatiranje mrčesa| *naprave za dezinsékcijo* □ **ciklonizacija** |dezinsékcija s ciklonom| □ **zaplinjevanje** |dezinsékcija s plinom|

dezintegrácija -e ž ▶ razpad 2 | razpadanje 2

dezintegrírati se -am se nedov. in dov. ▶ razpadati 4 | razpasti 2

dezinteresírnost -i ž ▶ nezanimanje

dezmálni -a -o prid. ▶ vezivo 2

dezodoráns -a m ▶ deodorant

dezodoránt -a m ▶ deodorant

dezóksiribonukleínski -a -o prid. ▶ kislina •3

dezorganizácija -e ž ▶ zmeda

dezorientácija -e ž ▶ zmedenost

dezorientírán -a -o prid. ▶ zmeden

dezorientírnost -i ž ▶ zmeda

dezorientírati -am dov. ▶ zmesti³

děž¹ -ja m |padavine v obliki vodnih kapelj| *Dež je*

ponahal □ ekspr. **dežek** □ knj.izroč. **deževanje** □ star. **moča**

□ ekspr. **mokrota** □ nar. **primaka** □ **škropec** |dež v redkih kapljah|

□ nar. **mrščavica** |droben dež| □ zastar. **pojavica** |dež z vetrom|

děž² povdk. ▶ deževno

děža -e ž |nekdaj okrogla, spodaj širša nizka posoda, zlasti za shranjevanje masti| *Deža je bila polna zabele* □ ekspr. **dežica**

□ nar. **tunja** □ nar. **tunjka**

děžek -žka m ▶ dež¹

dežél -- ž ▶ dežela

dežela -e ž |obsežnejše, s kakimi značilnostmi povezano, zaokroženo ozemlje| *gorata dežela* □ zastar. **dežel** □ ekspr. **deželica** □ publ. **zemlja obiskovati tuje zemlje**

◆ ekspr. **obljubljena dežela** □ knj.izroč. **eldorado**

GLEJ ŠE domovina | država | kolonija 1 | umreti 1 | vojvodina

deželàn -ána m ▶ okoličan | podeželan

deželánka -e ž ▶ okoličanka | podeželanka

dežêlica -e ž ▶ dežela

dežêlni -a -o prid. |ki je v zvezi z deželo kot pokrajinsko enoto v sklopu države| *dežêl*ni privilegiji □ **dežêlski**

GLEJ ŠE namestnik •1 | vlada •1

dežêlski -a -o prid. ▶ deželni | sodišče 1•1

dežémér -a m meteor. |priprava za merjenje količine padavin| *vremenska hišica z dežemerom* □ meteor. **ombrometer**

děžen -žna m

• bot. **navadni dežen** □ poljud. **medvedove tace**

deževánje -a s ▶ dež¹

deževáti -ujem nedov. *brezos.* |izraža stanje, pri katerem vodne kaplje prihajajo iz oblakov na zemeljsko površje| *Že več dni dežuje* □ knj.izroč. **dežiti** □ ekspr. **mokriti** *Zunaj mokri* □ pog. **padati** □ nar. **primakati** □ **liti** □ **pršeti** □ **rositi** □ **škropiti** |deževati v redkih kapljah|

GLEJ ŠE usipati se 2

deževen -vna -o prid. |ki vključuje dež| *deževen dan; deževno*

vreme □ **deževnat** □ ekspr. **figav** □ ekspr. **grd** □ ekspr. **moker** □ nar. **muževen**

□ ekspr. **obupen**

GLEJ ŠE dežnat

deževje -a s |dolgo časa trajajoči ali ponavljajoči se dež| *jesensko deževje* □ star. **moča**

deževnat -a -o prid. ▶ deževen

deževni -a -o prid. ▶ dežni

deževnica -e ž |voda, zbrana, prestrežena ob dežju| *Po poti je tekla kalna deževnica* □ **dežnica**

GLEJ ŠE deževnik

deževnik -a m |črvu podobna členasta žival, ki živi v zemlji in ob dežju prileze na dan| *Po razmočeni poti lezejo deževniki*

□ star. **deževnica** □ nar. **glista**

deževno povdk. |izraža vremenske razmere, pri katerih dežuje| *Danes bo deževno* □ **dež**²

děžica -e ž ▶ deža

děžiti -ím nedov. ▶ deževati

děžjev -a -o prid. ▶ dežni

děžnat -a -o prid. |ki ima dosti dežja| *děžnata pokrajina*

□ knj.izroč. **deževen**

děžni -a -o prid. |ki je v zvezi z dežjem| *děžne kaplje* □ **deževni**

□ knj.izroč. **dežjev**

dežnica -e ž ▶ deževnica | dežnikarica

dežníček -čka m ▶ dežnik

dežník -a m |priprava z ročajem in z zložljivo streho za zaščito pred dežjem| *odpreti dežník* □ ekspr. **dežníček** □ nek. pog. **marela** □ zastar. **parazol**

GLEJ ŠE goba pp 3

dežnikarica -e ž bot. |užitna lističasta goba z gibljivim obročkom na betu| *nabirati dežnikarice* □ bot. **dežnica**

dežúrna -e ž ▶ služba •2

dežúrni -a -o prid. ▶ služba •2

dežúrstvo -a s ▶ služba •2

día -a m ▶ diapozitiv

diabétes -a m ▶ bolezen •14

diabétični -a -o prid. ▶ bolnik •29

diabétič -a m ▶ bolnik •29

diabóličen -čna -o prid. ▶ hudoben

diabólika -e ž ▶ zlo

diadém -a m |dragocen okrasni obroč ali trak okoli glave, navadno kot znamenje časti in dostojanstva; temu podobni ženski nakit| *nadeti si zlat diadem*

□ knj.izroč. **naček**

diádični -a -o prid. ▶ sistem •2

diádni -a -o prid. ▶ sistem •2 | število 1•5

diáfán -a -o prid. ▶ prosojen

diafrágma -e ž ▶ prepona | zaslonka

diagnoštični -a -o prid. ▶ cepljenje¹ 3•1

diagonálni -a -o prid. ▶ prerez pp 2

diagonálno smer. prostor. prisl. |izraža, da ima razvrstitev, položaj, premikanje smer diagonale| *hoditi diagonalno iz kota v kot; diagonalno lomljene črte* □ **po diagonali**

□ v diagonali

diagrám -a m |grafično prikazana velikost, struktura ali potek kakega pojava, navadno v koordinatnem sistemu| *narisati diagram* □ **graf** □ **grafikon**

diahróni -a -o prid. |ki je v zvezi s časovnim razvojem, z različnimi časi| *diahrona obravnava jezikovne zgradbe* □ **diahronični**

□ knj.izroč. **raznočasjski** □ knj.izroč. **raznočasni**

- diahrónični** -a -o prid. ▶ diahroni
- diahronija** -e ž | stanje, potek, dogajanje s stališča upoštevanja različnih časov, časovnega razvoja | *nenehni obrati diahronije v sinhronijo; diahronija družbenih sprememb* □ knj.izroč. **raznočasnost**
- diakritični** -a -o prid. ▶ razlikovalni
- dialekt** -a m ▶ narečje | narečje •1 | narečje •2 | narečje •3 | narečje •4 | narečje •5 | narečje •6 | narečje •7 | narečje •8 | narečje •9 | narečje •10 | narečje •11 | narečje •12 | narečje •13 | narečje •14 | narečje •15
- dialektálni** -a -o prid. ▶ narečni
- dialektični**¹ -a -o prid. ▶ identiteta • | materializem •1
- dialektični**² -a -o prid. ▶ narečni
- dialektičnost** -i ž | značilnost, v kateri se odražajo splošne zakonitosti gibanja, temelječega na protislovnosti bivajočega | *dialektičnost mišljenja* □ **dialektika**
- dialektika** -e ž ▶ dialektičnost
- dialektológ** -a m | strokovnjak za dialektologijo | *poznavaštvo* □ *dialektologa* □ **narečjeslovec**
- dialektologija** -e ž | veda o narečjih | *ukvarjati se z dialektologijo* □ **narečjeslovje**
- dialektológinja** -e ž | strokovnjakinja za dialektologijo | *znana dialektologinja* □ **narečjeslovka**
- dialektolóški** -a -o prid. | ki je v zvezi z dialektologijo | *dialektološke študije* □ **narečjeslovni**
- GLEJ ŠE** atlas¹ • | karta¹ •3
- dialóg** -a m ▶ dvogovor | pogovor
- dialógični** -a -o prid. ▶ dialoški
- dialogizirani** -a -o prid. ▶ dialoški
- dialoški** -a -o prid. | ki ima obliko dialoga | *dialoško besedilo* □ **dialogični** □ **dialogizirani**
- diamagnétik** -a m ▶ snov 2•2
- diamagnétni** -a -o prid. ▶ snov 2•2
- diamánt** -a m | najtrši dragi kamen, navadno brezbarven, ki močno lomí svetlobo | *brušenje diamantov* □ knj.izroč. **demant** □ **briljant** | brušeni diamant | **GLEJ ŠE** premog | rezilo •
- diamántni** -a -o prid. | ki je v zvezi z diamantom | *diamantni lesk* □ **diamantov**
- GLEJ ŠE** poroka •1 | rezilo • | sveder •
- diamántov** -a -o prid. ▶ diamantni
- diamát** -a m ▶ materializem •1
- diaméter** -tra m ▶ premer
- diametrálen** -lna -o prid. ▶ razlikovati se •
- diametrálno** prisl. ▶ razlikovati se •
- diapozitiv** -a m fot. | pozitivna fotografska slika na filmu ali steklu, ki jo je mogoče projicirati | *predvajati diapozitive* □ fot. **dia** **barvni dia** □ pog. **dias**
- díaproyéktor** -ja m | priprava za projiciranje diapozitivov | *pri predavanju uporabiti diaprojektor* □ **diaskop**
- diaréja** -e ž ▶ driska | driska •
- diárij** -a m ▶ dnevnik 1
- días** -a m ▶ diapozitiv
- diaskóp** -a m ▶ diaprojektor
- diastáza** -e ž ▶ amilaza
- diatoméja** -e ž ▶ alga •
- diatónični** -a -o prid. ▶ harmonika •2 | sekunda • | sistem •5
- diatónika** -e ž ▶ sistem •5
- dicián** -a m kem. | brezbarven, zelo strupen plin, spojina ogljika in dušika | *vonj po dicianu* □ nestrok. **cian**
- GLEJ ŠE** plin 1 pp 3
- díčiti** -im nedov. ▶ krasiti | lepšati 1
- díčiti se** -im se nedov. ▶ bahati se | lepšati se
- didáktični** -a -o prid. ▶ film •15 | literatura •2 | metoda •10 | poučni
- didáktičnost** -i ž ▶ poučnost
- didákтика** -e ž | veda o poučevanju | *ukvarjati se z didaktiko* □ zastar. **ukoslovje**
- didel** medm. ▶ dideldaj
- dideldáj** posnem. medm. | posnema glasove (enolične) glasbe | *Lajna poje dideldaj dideldu* □ **didel** □ **dideldu** □ **dudeldu**
- dideldú** medm. ▶ dideldaj
- didžej** -a m | kdor izbira, organizira in izbira glasbo, navadno v diskoteki, na radiu | *nastopati kot didžej* □ **diskdžokej** □ publ. **DJ**
- diecéza** -e ž ▶ škofija
- diecezanski** -a -o prid. ▶ škofijski
- dieréza** -e ž lit. | odmor v verzu na koncu stopice | *označiti diereze v prvem verzu* □ lit. **razloka**
- diéta** -e ž ▶ dnevnic
- dietéični** -a -o prid. ▶ dietni
- diéični** -a -o prid. ▶ dietni | hrana 1•2
- dietiléter** -tra m kem. | lahko hlapljiva in vnetljiva tekočina, ki se uporablja zlasti kot narkotik ali topilo | *pridobivati dietileter* □ poljud. **eter**¹
- diétni** -a -o prid. | ki je v zvezi z dieto | *dietna hrana* □ **diéični** □ knj.izroč. **dietetični**
- GLEJ ŠE** hrana 1•2
- difamácija** -e ž ▶ sramotenje
- difamirati** -am nedov. ▶ sramotiti 1
- diferénca** -e ž ▶ razlika 1, 2
- diferenciácija** -e ž ▶ razlikovanje •1 | razslojevanje | razslojevanje • | razslojitev
- diferenciálni** -a -o prid. ▶ izpit¹ •2 | razlikovalni
- diferencíranost** -i ž ▶ razslojenost
- diferencírati** -am nedov. in dov. ▶ ločiti 2 | odvajati 2 | odvesti | razlikovati | razslojevati | razslojiti
- diferencírati se** -am se nedov. ▶ razlikovati se
- diferénčni** -a -o prid. ▶ razlikovalni
- diferírati** -am nedov. ▶ razlikovati se
- difrácija** -e ž ▶ uklon
- diftérični** -a -o prid. ▶ bolnik •8
- difterija** -e ž ▶ davica
- diftóng** -a m ▶ dvoglasnik
- difundírati** -am nedov. ▶ pronicati 1
- difúzor** -ja m ▶ razpršilec 1
- digéste** -ést ž mn. ▶ pandekte
- digestija** -e ž ▶ prebava
- digestívni** -a -o prid. ▶ prebavila
- digitálec** -lca m ▶ aparat •8
- digitalín** -a m farm. | strup iz naprstca, rabljen zlasti kot zdravilo za srce | *pridobivati digitalin* □ poljud. **digitalis**
- digitális** -a m ▶ digitalin
- digitálni** -a -o prid. ▶ aparat •8 | podpis •1 | živec •5
- digitálnik** -a m ▶ aparat •8
- diglosija** -e ž ▶ dvojezičje
- dignitár** -ja m ▶ dostojanstvenik •
- dignitéta** -e ž ▶ dostojanstvenik • | dostojanstvenost
- digráf** -a m ▶ dvočrkje
- dih** -a m | enkratni sprejem zraka v pljuča in njegovo iztisnjenje; iz pljuč iztisnjeni zrak | *šteti dihe* □ **dah** □ **dihljaj**
- GLEJ ŠE** dihanje | pihljanje

dihála -ál s mn. |skupina med seboj povezanih organov, ki so kot funkcionalna enota udeleženi pri dihanju| *bolezni dihal* □ *dihalni organi* □ anat. *dihalni sistem* □ anat. *dihalni trakt* □ anat. *respiracijski organi* □ anat. *respiratorni organi* □ zastar. *sopila*

dihálke -álk ž mn. ► škrge

dihálni -a -o prid. ► dihala

dihálnica -e ž zool. |odprtina za sprejemanje zraka pri dihalih žuželk| *Skozi dihalnice prihaja zrak v zračnice* □ zool. *stigma*

díhanje -a s |zajemanje zraka v pljuča in iztiskanje iz njih| *poslušati mirno díhanje spečega* □ *dah* □ *dih* □ nar. *duška*

□ knj.izroč. *respiracija* □ ekspr. *sapa*

♦ **1. težko díhanje** □ med. dispnoa □ med. dispnoično díhanje

□ med. kratka sapa **2. med. preponsko díhanje** □ med. trebušno díhanje

• biol. **celično díhanje** □ biol. notranje díhanje

díhati -am nedov. ► *izdíhavati* 2 | *izražati* 2 | *mrtev*² ♦ | na prostosti ♦ | *pihljati* | *svoboden*² ♦ | *živeti* 1

dihljáj -a m ► *dih*

dihljáti -ám nedov. ► *pihljati*

díhniti -em dov. ► *dati* 3 | *izdíhniti* 2 | *reči* 1 pp 12 | *zapihljati*

dihotómični -a -o prid. |ki je v zvezi z dihotomijo| *dihotomična delitev pojmov* □ *dihotomni*

dihotómija -e ž |delitev, ločevanje na dva med seboj nasprotna dela| *dihotomija dobro – slabo; dihotomija med lažjo in resnico*

□ *dvojnost*

dihotómni -a -o prid. ► *dihotomični*

dihtéti -ím nedov. ► *hrepneti* | *sopsti*

dihatív -a -o prid. ► *hrepeneč*

dihúr -ja m ► *krzno* ♦3 | *past* ♦1

dihurjevína -e ž ► *krzno* ♦3

dihúrji -a -e prid. ► *krzno* ♦3

dihúrnica -e ž ► *past* ♦1

dijáček -čka m ► *dijak*

diják -a m |učenec srednje šole| *Vpisalo se je tristo dijakov* □ *srednješolec* □ ekspr. *dijaček* □ zastar. *studiozus* □ star. *študent*

PODPOMENKE 1. četrtoletnik, drugoletnik, prvoletnik, tretjeletnik

2. gimnazijec, gradbenik, konservatorist, licejec, realec, učiteljščnik

GLEJ ŠE študent

dijákinja -e ž |učenka srednje šole| *dijakinja četrtega razreda* □ *srednješolka*

PODPOMENKE gimnazijka, konservatoristka, licejka, učiteljščnica

dijáški -a -o prid. ► *dom* 2♦1

díjo medm. ► *hi*

díkcija -e ž ► *izreka*

dikcionár -ja m ► *slovar*

díkromát -a m kem. |iz dveh molekul kromata nastala sol| *kalijev, natrijev dikromat* □ kem. *bikromat*

diktafón -a m teh. |električna priprava za zapisovanje in reprodukcijo govornih besed| *narekovati v diktafon* □ teh. *narekovalni aparat* □ teh. *narekovalnik* □ teh. *snemalnik*

diktát -a m ► *narek*² | *prisila*

diktátor -ja m ► *oblasten povdk.* | *oblastnež*

diktatóričen -čna -o prid. ► *oblasten*

diktatórični -a -o prid. ► *diktatorski*

diktátorski -a -o prid. |ki je v zvezi z diktatorji, diktaturo| *diktatorski sistem* □ knj.izroč. *diktatorični*

GLEJ ŠE diktatura | *oblasten*

diktátorsko prisl. ► *oblastno*

diktátorstvo -a s ► *diktatura* | *oblastnost*

diktatúra -e ž |politična ureditev, v kateri ima neomejeno oblast razred ali posameznik, ko že obstajajo demokratične in

parlamentarne ureditve| *bojevati se zoper diktaturo* □ *diktatorski režim* □ knj.izroč. *diktatorstvo*

diktírati -am nedov. ► *določati* 1 | *narekovati* 1, 2

díla -e ž ► *deska*

dilatácija -e ž ► *razširjenje* ♦ | *raztezanje* | *širjenje* •

dilatácijski -a -o prid. ► *fuga* •

dílati -am nedov. ► *razpečevati*

dilatírati -am nedov. ► *raztezati* se

dílca -e ž ► *smučka*

dílcati -am nedov. ► *smučati*

dílcati se -am se nedov. ► *smučati* se

dílce dílc ž mn. ► *smučí*

díle díl ž mn. ► *stanovanje* ♦4

diletánt¹ -a m ► *ljubitelj* | *nestrokovnjak* | *šušmar*

diletánt² povdk. ekspr. |izraža, da kdo nestrokovno, površno opravlja kako delo| *Bil je diletant, ne pa strokovnjak*

□ ekspr. *amater*² □ slabš. *šušmar*

diletantizem -zma m ► *šušmarstvo*

diletántka -e ž ► *šušmarka*

diletántski -a -o prid. ► *šušmarski*

diletántsko prisl. ► *šušmarsko*

diletántstvo -a s ► *šušmarstvo*

díllica -e ž ► *deska* ♦3

dílúvij -a m ► *doba* ♦17

dim dima m |plini, pomešani z drobcí saj in pepela, ki nastajajo pri zgorevanju| *Iz peči uhaja dim* □ knj.izroč. *čad* □ ekspr. *dimček*

□ ekspr. *dimec* □ ekspr. *dimek* □ knj.izroč. *sopuh* □ *smod* ↗

GLEJ ŠE *prekajevati*

díma -e ž ► *krava* pp

dímast -a -o prid. |ki je podoben dimu| *dimasta meгла*

□ knj.izroč. *čadast*

GLEJ ŠE *dimnat* | *moten* 2 | *temnosiv*

dímček -čka m ► *dim*

dímeč -mca m ► *dim*

dímek -mka m ► *dim*

dímeljni -a -o prid. |ki je na spodnjem delu trupa med trebuhom in stegni| *dimeljni predel* □ *dimeljski*

dímeljnica -e ž anat. |parna kost medenice v dimljah| *črevnica, sednica in dimeljnica* □ anat. *sramnica*

dímeljski -a -o prid. ► *dimeljni*

dimenzíja -e ž ► *čas* 1 | *razsežnost* 1, 2 | *usmeritev* 2 | *vidik*

dimenzíje -íj ž mn. mn. v sin. nizu ► *mere*

dimenzíjski -a -o prid. |ki je v zvezi z dimenzijo| *dimenzijski podatek* □ *dimenzionalni*

dimenzionálni -a -o prid. ► *dimenzijski*

dimenzionálnost -i ž ► *razsežnost* 1

dímije -ij ž mn. |v muslimanskem okolju zelo široke ženske hlače, segajoče do členkov| *Nosila je pisane dimije* □ *šalvare*

dímiti -im nedov. ► *prekajevati*

dímiti se -im se nedov. ► *kaditi* se 1

dímka -e ž ► *krava* pp

dímljeni -a -o prid. ► *prekajeni*

dímnast -a -o prid. ► *dimnat*

dímnat -a -o prid. |ki je poln dima| *dimnat prostor* □ *dimast* □ *dimnast*

dímni -a -o prid. ► *cev* ♦1 | *kuhinja* ♦

dímnica -e ž |nekaj glavni stanovanjski prostor z odprtim ognjiščem v koroški kmečki hiši| *spati v dímnici* □ *dimnjača*

GLEJ ŠE *prekajevalnica*

dímníček -čka m ► *dimnik*

dímníčni -a -o prid. ► dimniški | prekaževalnica | vratca •1

dímnik -a m |kanal za odvajanje dima| očistiti *dímnik*

□ ekspr. *dimniček* □ nar. *kamin*

dímnikar -ja m |kdor poklicno čisti, ometa dimnike| *zaposliti*

dimnikarja □ ekspr. *dimnikarček*

dímnikarček -čka m ► dimnikar

dímnikarski -a -o prid. ► dimnikarstvo

dímnikarstvo -a s |dejavnost poklicnega čiščenja, vzdrževanja

dimnikov| *ukvarjati se z dimnikarstvom* □ *dimnikarska obrt*

dímníški -a -o prid. |ki je v zvezi z dimnikom| *dimniška vratca*

□ knj.izroč. *dimnični*

GLEJ ŠE *opeka* pp 2 | *vratca* •1

dimnjáča -e ž ► dimnica

dímnjak -a m ► prekaževalnica

dimolóvec -vca m |priprava na vrhu dimnika, ki zadržuje saje|

Dimolovec je odpadel z dimnika □ nar. *klobučnjak*

dimorfija -e ž ► dimorfizem

dimorfizem -zma m biol., min. |pojav, da ima bitje ali stvar iste

vrste dve različni obliki| *sezonski dimorfizem v barvi dlake*

□ biol., min. *dimorfija* □ biol., min. *dvoličnost*¹

dimórfni -a -o prid. biol., min. |ki ob siceršnji istovrstnosti obstoji v

dveh oblikah| *dimorfna snov* □ biol., min. *dvolični*

GLEJ ŠE *SNOV* 2•3

dimovòd -óda m ► cev •1

dín¹ -- m ► dinar

dín² medm. ► dindan

dináma -e ž ► dinamo

dinámičen -čna -o prid. ► razgiban | živahen 2, 4

dinámični -a -o prid. glasb. |ki je v zvezi s spreminjanjem jakosti

tonov pri izvajanju| *dinamične vaje* □ knj.izroč. *dinamski*²

GLEJ ŠE *naglas* 1•1

dinámičnost -i ž ► pestrost | razgibanost | živahnost

dinámika -e ž ► gibanje 2

dinamít -a m ► razstrelivo pp

dinamítni -a -o prid. ► bomba pp 1

dinamizíranje -a s ► razgibanje

dinamizírati -am dov. in nedov. ► razgibati¹ 2, 3 | razgibavati 2, 3

dinámo -a m |stroj za proizvajanje enosmerne električne

napetosti| *pritrđiti dinamo na kolo* □ nekuj. pog. *dinama*

□ knj.izroč. *dinamostroj* □ elektr. *enosmerni generator*

dinamóméter -tra m teh. |priprava za merjenje sile|

z dinamometrom ugotavljati moč rok □ knj.izroč. *merilnik sile*

□ knj.izroč. *silomer*

dinámopločevína -e ž ► pločevina •2

dinámostròj -ója m ► dinamo

dinámski¹ -a -o prid. ► pločevina •2

dinámski² -a -o prid. ► dinamični

dínar -ja m |denarna enota| *Tole stane dva dinarja* □ pog. *din*¹

□ ekspr. *dinarček*

GLEJ ŠE *skopariti* 2 | *varčen* • | *zaslužiti*

dínarček -čka m ► dinar

dínarec -rca m ► dinarid

dinaríd -a m antr. |pripadnik dinarske rase| *alpidi in dinaridi*

□ antr. *dinarec*

dinást -a m ► vladar

dinástija -e ž ► rodbina •

dinástinja -e ž ► vladarica

dindán posnem. medm. |posnema glas zvona| *Iz zvonika se sliši:*

dindan, dindan □ *bam* □ *bim* □ *bom* □ *din* □ *dindon*

dindón medm. ► dindan

diné -éja m ► kosilo •

díngo -a m ► pes pp 2

dinírati -am nedov. ► kositi¹

dínja -e ž ► melona

dinozáver -vra m ► plazilci pp

dióda -e ž

• elektr. *dvojna dioda* □ elektr. *duodioda*

dioksid -a m kem. |spojina enega atoma elementa z dvema

atomoma kisika| *Naštej različne dioksidge* □ kem. *dvokis*

♦ kem. *ogljikov dioksid* □ kem. *ogljikov dvokis*

GLEJ ŠE *plin* 1 pp 2

díple -pel ž mn. ► dude

diplodók -a m ► plazilci pp

diplóma -e ž ► izpit¹ •3

diplomácija -e ž |sposobnost koga, da ravna z ljudmi

spretno, okoliščinam ustrezno; ravnanje, ki kaže to

sposobnost| *Pokazal je veliko mero diplomacije pri reševanju*

spornega vprašanja □ *diplomatskost* □ knj.izroč. *diplomatičnost*

□ knj.izroč. *diplomatstvo*

diplománt -a m |kdor je diplomiral| *diplomant filozofske*

fakultete □ *diplomiranec*

diplomántka -e ž |ženska, ki je diplomirala| *diplomantka visoke*

šole za zdravstveno nego □ *diplomiranka*

diplomát -a m ► diplomatski²

diplomátični -a -o prid. ► diplomatski¹

diplomátično prisl. ► diplomatsko

diplomátičnost -i ž ► diplomacija

diplomátski¹ -a -o prid. |ki je v zvezi z diplomati ali diplomaci-

jo| *diplomatska dejavnost* □ knj.izroč. *diplomatični*

GLEJ ŠE *diplomatsko* | *nota* 2 | *zbor* •3

diplomátski² -a -o povdk. |izraža, da kdo zna ravnati z ljudmi

spretno, okoliščinam ustrezno| *V kočljivih položajih je zmerom*

znal biti diplomatski □ ekspr. *diplomat* □ ekspr. *politik*

diplomátsko nač. prisl. |izraža, da kaj poteka tako, kot je

značilno za diplomate ali diplomacijo| *diplomatsko reševati*

spor med državama □ knj.izroč. *diplomatično* □ star. *diplomatskim potom*

□ publ. *po diplomatski poti*

diplomátskost -i ž ► diplomacija

diplomátstvo -a s ► diplomacija

diplomíranec -nca m ► diplomant

diplomíranka -e ž ► diplomantka

diplómska -e ž ► naloga •2

diplómski -a -o prid. ► izpit¹ •3 | naloga •2

díptam -a m ► jesenček²

dír -a m ► dirjanje | tek¹ | zdirjati 1

díra -e ž |voz z ravno nakladalno ploskvijo| *prepeljati pohištvo na*

diri □ ekspr. *dirica* □ nar. *škalir*

dírati -am nedov. ► vmešavati se

direkcija -e ž ► uprava 1•3

direkcijski -a -o prid. ► pisarna •4

dirékt prisl. ► naravnost² | neposredno

dirékten -tna -o prid. ► jasen 2

direktíva -e ž |kar višji organ posreduje nižjemu

kot navodilo za delo, ravnanje| *direktive o učinkovitih rabi*

energije □ *smernica*

GLEJ ŠE *delati* 1•2

diréktni -a -o prid. ► davek •3 | delitev 3•2 | demokracija •3 |

dokaz •4 | naklep 2•2 | nasprotovati 3 | neposredni | predmet¹ 3•2 |

prednik 1•1

diréktno prisl. ► jasno² 1 | naravnost² | neposredno

diréktor¹ -ja m |kdor vodi gospodarsko družbo, podjetje, zavod ali ustanovo| *direktor gospodarske družbe, podjetja* □ **menedžer**
 ♦ **glavni direktor** □ poslov.-uprav., žarg. generalni¹ □ generalni direktor
 □ poslov.-uprav., žarg. glavni¹
GLEJ ŠE ravnatelj •2 | ravnatelj •3

diréktor² -ja m ▶ samorodnica

diréktorica -e ž ▶ ravnateljica •

direktórij -a m rač. |zbirka datotek, ki so shranjene na danem pogonu| *preiskovanje direktorijev na disku* □ rač. **imenik**
GLEJ ŠE vodstvo

diréktorski -a -o prid. |ki je v zvezi z direktoriji| *diréktorski položaj; diréktorske plače* □ **menedžerski**

diréktorstvo -a s ▶ ravnateljstvo

direndáj -a m ▶ nemir 1

dírca -e ž ▶ dira

dirigènt -ènta m |kdor umetniško vodi, usmerja orkester, zbor|
Dirigent vadi z otroškim zborom □ star. **kapelnik** □ ekspr. **mojster**
taktirke □ **zborovodja** ▶
GLEJ ŠE zborovodja

dirigèntski -a -o prid. ▶ palica •4

dirigèntstvo -a s ▶ dirigiranje

dirigirani -a -o prid. ▶ izstrelek •

dirigiranje -a s |vodenje, usmerjanje orkestra, zbora pri izvajanju glasbenih del| *študirati dirigiranje* □ knj.izroč. **dirigentstvo**

dirigirati -am nedov. in dov. ▶ napotiti | usmerjati 3

dirimírati -am dov. ▶ odločiti 2

dirjáč -a m ekspr. |konj, ki hitro teče| *prijezditi na dirjaču*
 □ ekspr. **dirjalec**

dirjálec -lca m ▶ dirjač

dirjanje -a s |hiter tek| *dirjanje konj* □ **dir** □ ekspr. **dirka** □ ekspr. **dirja-**
stenje |divje, vihravo dirjanje|
GLEJ ŠE hitenje | tek¹ | tekanje

dirjástenje -a s ▶ dirjanje | tekanje

dirjástiti -im nedov. ▶ dirjati

dirjati -am nedov. |hito teči| *Konji dirjajo po pobočju* □ ekspr. **brusiti**
noge □ ekspr. **brusiti pete** □ zastar. **dirjihati** □ ekspr. **dirkati** □ ekspr. **leteti**
 □ ekspr. **sprintati** □ ekspr. **dirjástiti** |divje, vihravo dirjati|
GLEJ ŠE hiteti 1 | teči 1

dirjihati -am nedov. ▶ dirjati

dírka -e ž |tekmovanje v hitrostni vožnji ali jahanju| *prirediti dirko* □ **dirkanje**
GLEJ ŠE dirjanje

dirkáč -a m |tekmovalec v hitrostni vožnji ali jahanju| *motociklistični dirkač* □ knj.izroč. **dirkalec**
GLEJ ŠE konj •4

dirkálec -lca m ▶ dirkač

dirkališče -a s ▶ hipodrom | velodrom

dirkališčni -a -o prid. |ki je v zvezi z dirkališčem| *dirkališčni prostor* □ **dirkališki**

dirkališki -a -o prid. ▶ dirkališčni

dirkálni -a -o prid. ▶ avtomobil •5 | konj pp 2 | konj •4 | prireditel •1

dirkálnik -a m ▶ avtomobil •5

dirkanje -a s ▶ dirka | hitenje

dirkáški -a -o prid. ▶ prireditel •1

dirkati -am nedov. ▶ dirjati | hiteti 1

dírndl -a m |ženska obleka, podobna vzhodnoalpski nemški noši| *nositi dirndl* □ **dendl** □ nar. **dečva**

dírnniti -em dov. ▶ ganiti | prizadeti³ 1 | vznemiriti 2

díroma prisl. ▶ v diru

disakórd -a m ▶ nesoglasje

disciplína -e ž |podrejanje, podreditev pravilom, predpisom, ki so obvezni za vse člane kake skupnosti| *disciplina članov kolektiva* □ **discipliniranost** □ knj.izroč. **rednost** □ ekspr. **samodisciplina**
 • 1. športna disciplina □ športna panoga 2. znanstvena disciplina □ znanstvena panoga

disciplínárni -a -o prid. ▶ disciplinski

disciplíniran -a -o prid. |ki se zavestno podreja pravilom, predpisom, ki so obvezni za vse člane kake skupnosti| *discipliniran učenec* □ pog. **priden** □ knj.izroč. **reden** □ ekspr. **samodiscipliniran**

disciplínirano nač. prisl. |izraža, da delovanje, ravnanje vključuje zavestno podrejanje pravilom, predpisom, ki so obvezni za vse člane kake skupnosti| *disciplinirano izpolnjevati naloge* □ pog. **pridno**

discipliniranost -i ž ▶ disciplina

disciplinirati -am dov. *koga* |navaditi koga na disciplino, na red| *disciplinirati učence* □ nekjn. pog. **spraviti v red** □ knj.izroč. **zdisciplinirati**

disciplínski -a -o prid. |ki je v zvezi z disciplino| *disciplínska pravila* □ knj.izroč. **disciplinarni**

diséktor -ja m ▶ obducent

disertácija -e ž |znanstvena razprava za dosego doktorskega naslova| *napisati disertacijo* □ **doktorska disertacija** □ knj.izroč. **disertacijsko delo** □ knj.izroč. **doktorska teza** □ knj.izroč. **inavguralna disertacija**

disertácijski -a -o prid. ▶ disertacija

disgustírati -am nedov. ▶ razočarati | upirati se 5

disharmóničen -čna -o prid. ▶ neskladen

disimilácija -e ž jezikosl. |izgovorna oddaljitev enega izmed dveh enakih ali podobnih glasov od drugega| *proces disimilacije*
 □ jezikosl. **razlikovanje**

disimilirati -am nedov. in dov. *kaj* biol. |razstavljati, razstaviti organske snovi v celici| *disimilirati sladkorje* □ biol. **razgrajevati**

disimulírati -am nedov. in dov. ▶ prikriti² | prikrivati

disjunktívni -a -o prid. ▶ priredje •1 | števnik •

dísk -a m
 • rač. **trdi disk** □ pog. **disk** □ rač., žarg. **hard disk**
GLEJ ŠE CD-plošča | kolut 1 | kolut 1 •

diskáč -a m ▶ diskoteka

diskalceát -a m |nekdaj menih reda bosonogih avguštincev| *samostan diskalceatov* □ ver. **bosonogi avguštinec** □ zastar. **školicaj**

diskánt -a m glasb. |zlasti v srednjeveških zborovskih skladbah najvišji pevski glas| *peti diskant* □ zastar. **škant**
GLEJ ŠE peti¹ 2 •1

dískasti -a -o prid. ▶ zavora •1

dískdžókej -a m ▶ didžej

diskétni -a -o prid. ▶ enota •3

diskétnik -a m ▶ enota •3

dísko -a m ▶ diskoteka

dískoklúb -a m ▶ diskoteka

dískónt -a m fin. |obresti, ki se odbijejo pri nakupu nedospele terjatve, zlasti menične; nakup nedospele terjatve, zlasti menične, z odbitkom obresti| *zvišati diskont; diskont menice*
 □ fin. **eskont**

diskontinuírán -a -o prid. ▶ prekinjen

diskontinuíránost -i ž ▶ diskontinuiteta

diskontinuitéta -e ž |dejstvo, da kaj poteka s prekinitvami| *upoštevati diskontinuiteto razvoja* □ **diskontinuiranost** □ knj.izroč. **preslednost**

diskontírati -am dov. in nedov. fin. |kupiti, prodati nedospelo terjatev z diskontom| *diskontirati menico* □ fin. **eskontirati**

dískóntni -a -o prid. ▶ mera •1

diskotéka -e ž |nočni lokal, v katerem se pleše ob popularni glasbi| *obiskovati diskoteko* □ **diskoklub** □ sleng. **diskač** □ pog. **disko**

diskrecija -e ž | odsotnost omenjanja kočljivih, zasebnih stvari |

Pri urejanju zadeve je potrebna popolna diskrecija □ **diskretnost**

GLEJ ŠE preudarek •

diskrecijski -a -o prid. ► preudarek •

diskreciónárni -a -o prid. ► preudarek •

diskreditiran -a -o povdk. | izraža, da je bila komu odvzeta

veljava, ugled | *Ta funkcionar je že dolgo diskreditiran* □ **brez ugleda**

□ **brez veljave**

diskrepántni -a -o prid. ► nasprotni 2

diskréten -tna -o prid. ► zadržan¹ 3

diskrétno prisl. ► obzirno

diskrétnost -i ž ► diskrecija | obzirnost

diskriminácija -e ž ► razlikovanje •2 | zapostavljanje

diskriminacijski -a -o prid. | ki je v zvezi z diskriminacijo | *dis-*

kriminacijski ukrepi □ **diskriminatorni** □ **diskriminatorski**

GLEJ ŠE politika •4

diskriminatórni -a -o prid. ► diskriminacijski | politika •4

diskriminátorski -a -o prid. ► diskriminacijski | politika •4

diskriminíranec -nca m ► zapostavljeni

diskriminírani -ega m ► zapostavljeni

diskriminírati -am nedov. in dov. ► razlikovati | zapostaviti |

zapostavljati

diskúrz -a m ► pogovor

diskus -a m

• anat. medvretenčni diskus □ anat. medvretenčna ploščica

diskusija -e ž ► razprava 1

diskutánt -a m ► razpravljavec

diskutántka -e ž ► razpravljavka

diskutíranje -a s ► razprava 1

diskutírati -am nedov. ► razpravljati¹

diskvalificírati -am dov. ► izločiti 3

dislocírati -am dov. ► premestiti

dislokácija -e ž ► ploskev •3 | prelom 3 | razmestitev |

razporeditev

dislokácijski -a -o prid. ► ploskev •3

dismenoréja -e ž ► menstruacija

disociácija -e ž ► razcep 2

disonánčen -čna -o prid. ► neskladen

disonánčni -a -o prid. ► disonantni

disonánčnost -i ž ► disonantnost

disonánten -tna -o prid. ► neskladen

disonántni -a -o prid. glasb. | ki je v zvezi z neblaglasnim

razmerjem tonov | *disonantni akord* □ glasb. **disonánčni**

disonántnost -i ž glasb. | dejstvo, da je kaj v zvezi z disonanco |

disonantnost skladbe □ glasb. **disonánčnost**

disparáten -tna -o prid. ► nezdržljiv

disparátni¹ -a -o prid. ► nezdržljivi

disparátni² -e -a prid., mn. v sin. nizu ► različni²

disparátnost -i ž ► nezdržljivost

dispénza -e ž pravn. | oprostitev od zakonskih predpisov ali

obveznosti | *prostiti za dispenzo* □ pravn. **spregled**

GLEJ ŠE dispenzirati

dispenzírati -am dov. *koga od česa* pravn. | oprostiti od zakonskih

predpisov ali obveznosti | *dispenzirati koga od izpolnitve kake*

dolžnosti □ pravn. **dati dispenzo komu za kaj** □ pravn. **spregledati komu kaj**

dispepsija -e ž ► motnja •3

dispertzija -e ž kem. | zmes razpršene trdne, tekoče ali plinaste

snovi in druge snovi | *koloidna disperzija* □ kem. **dispérzni sistem**

GLEJ ŠE razklon •

dispérzijski -a -o prid. ► postopek •1

dispérzni -a -o prid. ► disperzija | postopek •1

displěj -a m ► prikazovalnik

dispnoá -e ž ► dihanje •1

dispnoíčni -a -o prid. ► dihanje •1

disponíran -a -o povdk. ► dovzeten² 2

disponírati -am nedov. ► razpolagati

dispozícija -e ž | trajna telesna ali duševna pripravljenost za

kaj | *človeška narava z določenimi dispozicijami* □ knj.izroč. **naravnava**

□ knj.izroč. **predispozicija**

GLEJ ŠE delati 1 •2 | dovzetnost 2 | nagnjenje 1 | navodilo |

osnutek 1 | razporeditev

dispozicijski -a -o prid. ► sklad •2

dispozítiv -a m ► izrek 2

dispropórc -a m | nenormalno razmerje med posameznimi

sestavlinami celote | *kompozicijski disproporci* □ **disproporcionalnost**

□ **disproporcioniranost** □ knj.izroč. **disproporcija**

GLEJ ŠE nesorazmerje

dispropórcija -e ž ► disproporc

disproporciónálen -lna -o prid. ► neskladen | nesorazmeren

disproporciónálnost -i ž | dejstvo, da so posamezne sestavine

česa v nenormalnem razmerju | *disproporcionalnost figur*

□ **disproporcioniranost**

GLEJ ŠE disproporc

disproporcióníran -a -o povdk. ► nesorazmeren

disproporcióníranost -i ž ► disproporc | disproporcionalnost

dispút -a m ► razprava 1

disputíranje -a s ► razprava 1

disputírati -am nedov. ► razpravljati¹

distánca -e ž ► distancirati se | razdalja 1, 2

distancírati se -am se dov. in nedov. *od česa* publ. | izraziti, izražati

odklonilno stališče do česa, nepovezanost s čim | *Starejši*

sodelavci so se distancirali od protestne izjave □ knj.izroč. **oddaljiti**

se □ knj.izroč. **oddeliti se** □ knj.izroč. **ograditi se** □ knj.izroč. **ograjevati se**

□ publ. **omejevati se** □ publ. **omejiti se** □ pog. **pokazati distanco do česa**

□ publ. **zavzeti distanco**

dístih -a m lit. | enota pesmi iz dveh verzov | *pisati distihe*

□ lit. **dvostišje** □ lit. **dvovrstična kitica** □ lit. **dvovrstičnica**

GLEJ ŠE kitica •1

distíncija -e ž ► razlika 1 | razlikovanje

distíntívni -a -o prid. ► razlikovalni

distíntívnost -i ž ► razlikovalnost

distorzija -e ž ► izvin

distribúcija -e ž | organizirana dejavnost, s katero se omogoča,

da kaj pride do številnih porabnikov, uporabnikov | *distribu-*

cija blaga med naročnike; podjetje za proizvodnjo in distribucijo

električne energije □ **dobava** □ **dostava** □ **dostavljanje** □ knj.izroč. **razpe-**

čavanje

GLEJ ŠE podjetje •3 | razpošiljanje

distribucijski -a -o prid. | ki je v zvezi z distribucijo | *distribucij-*

sko omrežje □ **distributívni**

GLEJ ŠE omrežje •1 | podjetje •3 | zakon² •1

distribuíranje -a s ► predvajanje

distribuírati -am nedov. *kaj* | z organizirano dejavnostjo

omogočati, da kaj pride do številnih porabnikov, uporabnikov |

podjetja, ki pridobivajo, obdelujejo in distribuirajo vodo □ **dobavljati**

□ **dostavljati** □ knj.izroč. **razpečevati**

GLEJ ŠE deliti 2 | predvajati | razdeliti 5 | razpošiljati

distributér -ja m | kdor opravlja distribucijo | *prodati film tujim*

distributerjem □ knj.izroč. **distributor**

distributívni -a -o prid. ► distribucijski

distributivnost -i ž ▶ zakon² •1

distributivnostni -a -o prid. ▶ zakon² •1

distribútor -ja m ▶ distributer

distrikt -a m ▶ okrožje | področje 1

distrofija -e ž med. |obolenje, za katero je značilna neurejena presnova celice| *distrofija ledvičnih celic* □ med. *degeneracija*

dišati -im nedov. |oddajati, dajati (prijeten) vonj; izraža prisotnost (prijetnega) vonja| *Akacija opojno diši; Diši po vrtnicah*

□ knj.izroč. *dehteti* □ zastar. *diti* □ zastar. *duhteti* □ knj.izroč. *vonjati*

GLEJ ŠE mikati³ | smrdeti | vohati

dišava -e ž |snov, ki daje čemu prijeten vonj| *dodajati jedem razne dišave* □ knj.izroč. *aroma* □ zastar. *aromat* □ zastar. *dišavina*

□ zastar. *dišečina*

GLEJ ŠE vonj

dišavina -e ž ▶ dišava

dišaviti -im nedov. *kaj* |delati kaj dišeče| *dišaviti prostore* □ *odišavljati* *odišavljati jedi* □ knj.izroč. *aromatizirati*

dišaviti se -im se nedov. |uporabljati kozmetično sredstvo prijetnega vonja| *dišaviti se s parfumom* □ *odišavljati se*

□ pog. *parfumirati se*

dišavni -a -o prid. ▶ sol² •

dišeč -éca -e prid. |ki oddaja prijeten vonj| *dišeče seno*

□ zastar. *aromaten* □ knj.izroč. *aromatičen* □ zastar. *dehtiv* □ knj.izroč. *vonljiv*

□ knj.izroč. *vonjav* □ knj.izroč. *vonjiv* □ ekspr. *omamen* ↗

dišéci -a -e prid. ▶ kukavica • | les •13 | perla² • | sol² • | volčin •1

dišéčina -e ž ▶ dišava

dišéčnost -i ž |dejstvo, da kaj (prijetno) diši| *dišéčnost vrtnic*

□ zastar. *dehtivost* □ ekspr. *omamnost*

díti díjem nedov. ▶ dišati | pihljati

ditirám -a m |pri starih Grkih zborovska pesem v čast bogu

Dionizu| *prepevati ditirambe* □ *ditiramska pesem* □ *ditiramski zbor*

GLEJ ŠE slavospev

ditirám -čna -o prid. ▶ navdušen¹ 2 | zanosen

ditirám -ski -a -o prid. ▶ ditiramb | navdušen¹ 2 | zanosen

diurétični -a -o prid. ▶ diuretik

diurétik -a m farm. |sredstvo, ki pospešuje izločanje seča| *predpisati bolniku diuretik* □ farm. *diuretično sredstvo*

diurníst -a m |nekdaj uslužbenec, ki je plačan na dan| *zaposliti diurnista na magistratu* □ *dnevničar*

díva -e ž ▶ zvezda 5

dívan -a m |oblazinjeno ležišče brez stranic, navadno ozko in z dvignjenim zglavjem| *ležati na divanu* □ *zofa* □ knj.izroč. *blazinjak*

□ ekspr. *divanček* □ zastar. *otoman*

dívanček -čka m ▶ divan

díven -vna -o prid. ▶ čudovit 1

divergéncia -e ž |kar vodi v različnost, neuskklajenost sicer enotne danosti| *divergenca pogledov na trenutni gospodarski položaj* □ *divergentnost* □ *razhajanje* ■ protip. *konvergenca*

GLEJ ŠE konvergenca | razvoj •1

divergéncni -a -o prid. ▶ divergentni

divergétni -a -o prid. |ki vodi v različnost, razdelitev| *divergentni kulturni tokovi* □ *divergénčni* ■ protip. *konvergentni*

GLEJ ŠE razvoj •1

divergétnost -i ž ▶ divergenca

divergírati -am nedov. ▶ razhajati se 2, 3

diverzántski -a -o prid. ▶ diverzija

diverzificíran -a -o prid. ▶ raznovrsten

diverzificírati -am nedov. in dov. ▶ razprševati 3 | razpršiti 2

diverzija -e ž |vojaška uničevalna akcija na sovražnikovem ozemlju| *izvesti diverzijo* □ *diverzantska akcija* □ knj.izroč. *diverzijska akcija*

diverzjíski -a -o prid. ▶ diverzija

diverzitéta -e ž ▶ raznovrstnost

dividend -a m ▶ deljenec

dividíranje -a s ▶ deljenje

dividírati -am nedov. ▶ deliti 3

divinizírati -am dov. ▶ pobožanstviti

díviti se -im se nedov. ▶ občudovati

divíz -a m ▶ vezaj 1

divizija -e ž

• voj. pešaška divizija □ voj. pehotna divizija

divizjíski -a -o prid. ▶ poveljstvo 1 pp

divízor -ja m ▶ delitelj

divjáček -čka m ▶ divjak 2

divjáčina -e ž |užitno meso divjih lovnih živali| *specialiteta iz divjačine* □ zastar. *divjaščina* □ star. *divjina*

GLEJ ŠE divjad

divjáčka -e ž ▶ divjakinja

divjád -i ž |divje lovne živali, navadno z užitnim mesom, kot celota; ena od teh živali| *loviti divjad* □ *divjačina* □ zastar. *divjaščina*

□ star. *divjina* □ knj.izroč. *zverjad*

divják -a m

1. |samoraslo, necepljeno drevo ali trta| *Divjaki so bolje obrodili kot cepljeno drevje* □ knj.izroč. *divjaka*

2. |pripadnik divjega plemena| *preučevati življenje divjakov*

□ *divjaček* |otrok|

GLEJ ŠE drevo •6 | poslanec •3

divjája -e ž ▶ divjak 1

divjákinja -e ž |pripadnica divjega plemena| *življenjske navade divjakinje* □ *divjačka* |otrok|

divjánje -a s

1. |živahno, razposajeno tekanje sem ter tja| *divjanje otrok po dvorišču* □ *podenje* □ nar. *pojanje*

2. |nastopanje z veliko silo| *divjanje viharja* □ *besnenje*

□ knj.izroč. *furor*

GLEJ ŠE hitenje

divjáščina -e ž ▶ divjačina | divjad

divjáški -a -o prid. ▶ divji

divjáško prisl. ▶ divje

divjáškost -i ž ▶ divjost

divjáštvo -a s ▶ divjost

divjáti -ám nedov. |nastopati, pojavljati se z veliko silo, intenzivnostjo| *Morje divja in veter dviga valove; Vojna divja; V srcu mu divja jeza* □ ekspr. *besneti* □ knj.izroč. *hruti*

□ knj.izroč. *razsajati*¹ □ ekspr. *rjoveti* □ ekspr. *rjuti* □ ekspr. *tuliti*

□ ekspr. *vihariti* □ ekspr. *vihрати*

GLEJ ŠE delati 1 pp 1 | hiteti 1, 2 | poditi se

divjáva -e ž ▶ divjina

divje nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vključuje nenavadno intenzivno gibanje, oglašanje, delovanje kot izraz neobvladnosti| *divje kričati* □ *neugnano* □ ekspr. *divjaško* □ knj.izroč. *hudourno*

□ knj.izroč. *rabiatio*

divjégléd -a -o prid. ▶ divji

divjeóok -a -o prid. ▶ divji

divjí -a -e prid. |ki s svojim nenavadno intenzivnim gibanjem, oglašanjem, delovanjem izraža neobvladanost, zlasti v negativnih stanjih; ki kaže takega človeka| *divji človek; divji smeh*

□ ekspr. *divjaški* □ knj.izroč. *divjegled* □ knj.izroč. *divjeok* □ knj.izroč. *hudouren*

□ ekspr. *neugnan* □ ekspr. *podivjan* □ knj.izroč. *rabiatio* □ ekspr. *zdivjan*

GLEJ ŠE bezeg •1 | čemaž | gams | gojeni | gradnja •1 | hiter 1 | hud¹ 1 | jezen² | kokoš pp | kost • | krivolov | krivolovec |

lesnika | lov¹ ♦₁ | lov¹ ♦₃ | lovec 1 ♦ | mak ♦ | merjasec ♦ | močen 10, 7, 9 | mož ♦₃ | necivilizirani | nenavaden | neobvladan | nevihta | odlagališče ♦ | potonika ♦ | prašič ♦ | ptica pp 3 | raca ♦₂ | raca ♦₃ | rad 2 | razdražen | ribič ♦ | rožmarinka ♦ | svinja ♦₁ | šipek | vijolica ♦ | žafran ♦₂ | živahen 4 | žival 1 pp 1

divjina -e ž | nenaseljeni, nekultivirani svet | *V okolici je še dosti divjine* □ knj.izroč. **divjava** □ knj.izroč. **divjost**

GLEJ ŠE divjačina | divjad

divjost -i ž | dejstvo, da kdo z nenavadno intenzivnim gibanjem, oglašanjem, delovanjem izraža neobvladanost, zlasti v negativnih stanjih | *Bojim se ga zaradi njegove divjosti* □ **besnost**

□ knj.izroč. **besnivost** □ star. **besnota** □ ekspr. **divjaškost** □ ekspr. **divjaštvo**

□ ekspr. **neugnanost**

GLEJ ŠE divjina | silovitost

dívňjak -a m ► park | vrt 2

dívňnost -i ž ► čudovitost

divôta -e ž ► čudovitost | lepo² 2 | prijetno² 2

divôten -tna -o prid. ► čudovit 1

dizájn -a m ► oblikovanje 1 | oblikovanje 1 ♦₂

dizájner -ja m ► oblikovalec 2

dizájnerka -e ž ► oblikovalka

dizájnerski -a -o prid. ► oblikovalski

dizájnerstvo -a s ► oblikovanje 1

dizajniranje -a s ► oblikovanje 1

dizajnirati -am nedov. ► oblikovati 2

dízellokomotíva -e ž ► lokomotiva ♦₁

dízelski -a -o prid. ► lokomotiva ♦₁ | pogon ♦₁

dizentérični -a -o prid. ► bolnik ♦₁₃

dizenteríja -e ž ► griža

dizenteríjski -a -o prid. ► grižni

dízlov -a -o prid. ► pogon ♦₁

DJ DJ-ja [dídžej -a] m ► didžej

dláčeve -a s ► dlaka 2

dláčica -e ž | majhna, tanka dlaka | *dlačice v nosu* □ **dlakica**

□ ekspr. **kocinica**

GLEJ ŠE laski ♦

dláče -a s ► dlaka 2

dláka -e ž

1. | nitast izrastek na koži sesalcev | *izpuliti dlako* □ ekspr. **kocina**

□ ekspr. **kosmatina** □ nar. **kosmina** □ star. **las¹** □ zastar. **vos¹** □ zastar. **vos²**

□ **resa¹** | trša, daljša dlaka | □ **ščetina** | trša dlaka, pri prašiču

2. ed. | več dlak, dlake kot snovna celota, ki je v zvezi s poraščeno kožo pri sesalcih | *Dlaka se obnavlja; odeja iz kamelje dlake*

□ knj.izroč. **dláčeve** □ knj.izroč. **dláče** □ ekspr. **kosmatinje** □ ekspr. **kosminje**

□ **puh¹** □ **runo** | dlaka ovc | □ **volna** | dlaka ovc in nekaterih drugih živali | □ **žima** | odrezana dolga dlaka zlasti iz konjskega repa, konjske grive |

♦ vet. **resasta dlaka** □ vet. **resnica¹**

GLEJ ŠE dlakocepiti

dlákar -ja m nav. mn., zool. | vsaka od žuželk, ki živi na sesalcih ter je dlako in prhljaj | *zatirati dlakarje* □ zool. **uš dlakarica**

dlákarica -e ž ► dlakar

dlákast -a -o prid. ► dlakav

dlákav -a -o prid. | ki je porasel z dlakami ali dlačicami | *dlakava*

koža □ **dlakast** □ ekspr. **kocinast** □ ekspr. **kosmat** *kosmate noge*

dlákavi -a -o prid. ► rododendron

dlákavost -i ž | poraslost z dlakami, dlačicami | *dlakavost kože*

□ **poraslost** □ **poraščeno**

dlákica -e ž ► dlačica

dlakocép -a m ► dlakocepec

dlakocépec -pca m ekspr. | kdor razčlenjuje problem do nepomembnih malenkosti | *Takle dlakocepec ti lahko zagreni življenje*

□ knj.izroč. **dlakocepec**

dlakocépití -im nedov. ekspr. | razčlenjevati problem do nepomembnih malenkosti | *Dlakocepil je ob vsaki njegovi besedi*

□ ekspr. **cepiti dlako**

dlakocépljenje -a s ► dlakocepstvo

dlakocépní -a -o prid. ► dlakocepski

dlakocépski -a -o prid. ekspr. | ki razčlenjuje problem do nepomembnih malenkosti | *prenašati dlakocepskega šefa*

□ ekspr. **dlakocepní**

dlakocépstvo -a s ekspr. | razčlenjevanje problema do nepomembnih malenkosti | *Tako debatiranje vodi že v dlakocepstvo*

□ star. **cepidlačenje** □ ekspr. **dlakocepljenje**

dlán -í ž ► nebo | roka 2 | videti se

dlánasti -a -o prid. ► list 1 ♦₅

dlánční -a -o prid. ► dlančnica | računalnik ♦₁

dlánčnica -e ž anat. | vsaka od petih kosti v dlani | *zломiti si*

dlančnico □ anat. **dlančna kost**

dlánčnik -a m ► računalnik ♦₁

dlánski -a -o prid. ► tenar

dlésen -sni ž | sluzničasto tkivo, ki pokriva del čeljusti ob zobeh |

Bolijo me dlesni; gornja dlesen □ **dlesna** □ **dlesno** □ jezikosl. **alveola**

□ zastar. **zobina** □ nar. **zobrna**

GLEJ ŠE vnetje ♦₃

dlěsk dlěska m ► ptica pp 3

dlěskati -am nedov. ► cmokati 1, 2 | tleskati 1

dlěskniti -em dov. ► cmokniti | tleskniti

dlěsna -e ž ► dlesen

dlěsníčni -a -o prid. | ki je v zvezi z dlesnijo | *dlesnično vnetje*

□ jezikosl. **alveolarní**

dlěsno -a s ► dlesen

dlětce -a s ► dleto

dlětiti -im nedov. ► dolbsti

dlěto -a s | orodje za dolbenje s kratkim prečnim rezilom |

izdolbsti kaj z dletom □ ekspr. **dletce**

♦ les. **strugarsko dleto** □ les. **strgalo** □ les. **strugalo** □ les. **stružilo**

□ star. **stružnik**

PODPOMENKE 1. cevnik, jeran, plosko dleto 2. kiparsko dleto, klesarsko dleto, mizararsko dleto, strugarsko dleto 3. križno dleto, ogelno dleto, žlebito

GLEJ ŠE kipar

dljè prisl.

1. prostor. prisl. | izraža večjo razdaljo v primerjanju | *Kopje je vrgel dlje kot jaz* □ **bolj daleč** □ **dalj²** □ **dalje¹** □ knj.izroč. **delj** □ protip. **bližje**

2. čas. prisl. | izraža daljše trajanje v primerjanju | *Tokrat je čakal zdravnika dlje kot prejšnjič* □ **bolj dolgo** □ **dalj¹** □ knj.izroč. **dalje¹**

□ knj.izroč. **delj** □ pog. **več časa**

GLEJ ŠE bližje

dněvna -e ž ► soba ♦₁

dněvní -a -o prid. | ki je določen s časom svetlobe

od sončnega vzhoda do zahoda | *dnevna podoba mesta*

□ knj.izroč. **podnevni** □ protip. **nočni**

GLEJ ŠE časopisje | dogodek ♦₃ | metulj pp | metulj ♦ | nočni |

odkop | povelje ♦ | soba ♦₁ | svetloba 1 ♦₁ | vsakodnevni |

zaslužek ♦₁

dněvnica -e ž | znesek, ki ga dobi uslužbenec za vsak dan služ-

benega potovanja | *izplačati, obračunati dnevnic* □ zastar. **dieta**

dněvnice -ič ž mn. ver. | del brevirja, ki se opravi v enem dnevu |

brati dnevnic □ ver. **oficij**

dnévníčar -ja m ▶ diurnist | vestičar

dnévník -a m

1. |uradna knjiga, v katero se dnevno vpisujejo pomembni dogodki, podatki| *voditi dnevnik o poteku gradbenih del*

□ zastar. **diarij** *samostanski diariji in agende*

2. šol. |uradna knjiga, v katero se vpisuje obravnavana učna snov in odsotnost učencev| *zapisati imena manjkajočih v dnevnik* □ zastar. **katalog** □ šol. **razrednica** □ zastar. **šolska agenda**

• spletni dnevnik □ pog. blog

GLEJ ŠE časopis pp | metulj ♦

dnevnina -e ž ▶ dnina 1, 2

dnévnó čas. prisl. |izraža, da se kaj deli, razdeljuje glede na dan kot časovno enoto| *zaslužiti več deset evrov dnevno* □ na dan

GLEJ ŠE vsakodnevno

dníka -e ž ▶ kadunja

dnína -e ž

1. |delo na kmetiji, ki ga opravlja najeti delavec, plačan na dan; plačilo, zaslužek za tako delo| *hoditi na dnino, v dnino; delati za majhno dnino* □ nar. **tabrh** □ nar. **žernada** □ **dnevnina** |plačilo za delo enega dne| *delati za veliko dnevnino*

2. |nekadaj plačilo, zaslužek enega dne| *Za ponesrečence so prispevali po eno dnino* □ **dnevnina**

GLEJ ŠE dninariti

dnínar -ja m |najeti kmetijski delavec, plačan na dan| *najeti dninarje* □ težak □ nar. **tabrh** □ **peon** |v latinskoameriškem okolju|

dnínarica -e ž |najeta kmetijska delavka, plačana na dan| *Preživiljala se je kot dninarica* □ **dninarka** □ **težakinja**

dnínariti -im nedov. |delati kot najeti kmetijski delavec, plačan na dan| *Vse življenje je dninaril* □ *hoditi na dnino* □ knj.izroč. **dniniti**

dnínarka -e ž ▶ dninarica

dníniti -im nedov. ▶ dninariti

dníšče -a s ▶ dno 2

DNK -- [deenká] m ▶ kislina •3

dnò -à s

1. |spodnji, osnovni del posode ali posodi podobne priprave| *vstaviti sodu dno* □ ekspr. **dance** □ ekspr. **dence**

2. |spodnji, najnižji del poglobitve v zemeljski površini| *Voda je tako globoka, da ne dosežeš dna* □ knj.izroč. **dníšče**

• 1. **dno družbe** □ prakt. sp. **dno** □ družbeno **dno** □ slabš. **izmeček**

□ ekspr. **nižine** □ knj.izroč. **podpodje** 2. **anat. lobanjsko dno** □ **anat. lobanjska baza** □ **anat. lobanjski spodek**

GLEJ ŠE potoniti | usedati se | zelo 3

do¹ predl. v rodilniku |za izražanje razmerja, navadno čustvenega| *odnos do nadrejenih* □ z dajalnikom **nasproti**² □ nek. pog., z dajalnikom **napram**

dó² člen. ▶ skoraj² 1

dób -a m bot. |hrast s kratkoplečjati listi in pečljati plodovi| *ločiti hrast od doba* □ bot. **poletni hrast**

GLEJ ŠE hrast

dóba -e ž navadno s prilastkom |omejeno trajanje vključno z razmerami, okoliščinami, stvarnostjo| *To je najsrečnejša doba v njegovem življenju* □ čas □ obdobje □ razdobje □ pesn. **eon** □ knj.izroč. **epoha** □ knj.izroč. **era** □ knj.izroč. **etapa** □ knj.izroč. **faza** □ knj.izroč. **perioda**

♦ 1. **arheol. bakrena doba** □ **arheol. eneolit** □ **arheol. eneolitik** 2. **pravn. brezustavna doba** □ **pravn. neustavna doba** 3. **delovna doba** □ **publ. delovni staž** □ **službena leta** □ **pravn. zavarovalna doba** 4. **med. doba prebolevanja** □ **med. prebolewniška doba** 5. **dojna doba** □ **dojniška doba** 6. **garancijska doba** □ **prakt. sp. garancija** □ knj.izroč. **garantna doba** □ knj.izroč. **jamstvena doba** 7. **geološka doba** □ **geološko obdobje**

□ knj.izroč. **pradoba** 8. **poporodna doba** □ **star. babine** □ **porodna doba**

9. **geol. glacialna doba** □ **geol. glacial** 10. **med. inkubacijska doba**

□ **med. inkubacija** 11. **geol. jurska doba** □ **geol. jura** 12. **geol. kambrijska doba** □ **geol. kambrij** 13. **pravn. karenčna doba** □ **pravn. čakalna doba**

□ **pravn. čakalni čas** 14. **geol. kredna doba** □ **geol. kreda** 15. **biol. laktacijska doba** □ **biol. doba mlečnosti** 16. **arheol. latenska doba** □ **arheol. laten**

17. **geol. ledena doba** □ **geol. diluvij** □ **geol. pleistocen** 18. **geol. medledena doba** □ **geol. interglacial** □ **geol. interglacialna doba** 19. **arheol. mlajša kamena doba** □ **arheol. neolitik** □ **arheol. neolitska doba** 20. **fiz. nihajna doba** □ **fiz. časovna perioda** 21. **nova doba** □ **new age** 22. **geol. oligocenska doba** □ **geol. oligocen** 23. **geol. paleozojska doba** □ **geol. paleozoik**

□ **geol. stari zemeljski vek** 24. **ped. predpubertetna doba** □ **ped. predpuberteta** 25. **ped. pubertetna doba** □ **ekspr. nora leta** □ **ped. puberteta**

26. **bot. rastna doba** □ **bot. vegetacijska doba** 27. **kem. razpolovna doba** □ **kem. razpolovni čas** 28. **med. rodna doba** □ **med. plodna doba**

□ **med. spočetna doba** 29. **geol. silurska doba** □ **geol. gotlandij** □ **geol. silur**

30. **arheol. srednja kamena doba** □ **arheol. mezolitik** 31. **arheol. starejša kamena doba** □ **arheol. paleolitik** 32. **geol. terciarna doba** □ **geol. terciar**

33. **šol. učna doba** □ **šol. vajeniška doba** □ **šol. vajenska doba**

GLEJ ŠE **adolescenca** | čas •5 | čas •9 | čas 2 | **deklišтво** | **interglacial** | **jura** | **kenozoik** | **mena** | **mladenišтво** | **obdobje** | **otročstvo** | **praskupnost** | **razsvetljenstvo** | **rok**¹ •5 | **starost** | **stoletje** ♦ | **večati se**

dobáva -e ž |oskrba kupca z naročenim blagom| *ustaviti dobavo plina* □ **dobavitev** □ **dobavljanje**

GLEJ ŠE **distribucija** | **dostava**

dobavitelj -a m |kdor opravlja dobavo| *dobavitelj mesa; dobavitelj za žito* □ knj.izroč. **dobavljač** □ knj.izroč. **dobavnik** □ slabš. **liferant**

dobaviteljica -e ž |ženska, ki opravlja dobavo| *dobaviteljica konfekcijskih izdelkov* □ knj.izroč. **dobavnica**

dobavitev -tve ž ▶ **dobava**

dobáviti -im dov. ▶ **dostaviti** | **poslati**

dobavítveni -a -o prid. ▶ **dobavni**

dobavljač -a m ▶ **dobavitelj**

dobávljanje -a s ▶ **dobava**

dobávljati -am nedov. ▶ **distribuirati** | **pošiljati**

dobávljen -a -o povdk. ▶ **dostavljen**

dobávni -a -o prid. |ki je v zvezi z dobavo| *dobavni pogoji*

□ knj.izroč. **dobavitveni**

dobávnica -e ž pisar. |listina, ki navaja vsebino pošiljke in jo spremlja od izročitelja do prejemnika| *poslati blago z dobavnico*

□ pisar. **dostavnica**

GLEJ ŠE **dobaviteljica**

dobávník -a m ▶ **dobavitelj**

dóber¹ dóbra -o prid.

1. |ki ima zaželeno lastnost, kakovost v precejšnji meri| *kupiti dobre čevlje* □ **kvaliteten** □ nek. pog. **fajn**¹ □ nek. pog. **fejst**¹ □ sleng. **kul**¹

V zadnjem času si je ogledal nekaj kul filmov □ **pog. soliden**

□ nek. pog. **v redu** □ **kakovosten** ▸ protip. **slab**¹

2. |ki kaže pozitivne moralne lastnosti, zlasti v odnosu do ljudi| *dober človek; dober namen* □ **dobrosrčen** □ knj.izroč. **brezgrajen**

□ knj.izroč. **brezgrešen** □ knj.izroč. **čednosten** □ knj.izroč. **dobročuden**

□ knj.izroč. **dobrovoljen** □ nek. pog. **fajn**¹ □ nek. pog. **fejst**¹ □ **pog. korekten**

□ **star. milosrčen** □ **ekspr. neoporečen** □ **vznes. plemenit** □ **pog. pozitiven**

Znan je bil kot pozitiven sodelavec □ **ekspr. soliden** □ **ekspr. svet**³ **svet mož** □ **ekspr. svetel svetel lik glavnega junaka v romanu; svetle in temne strani značaja □ **ekspr. svetniški** □ **ekspr. vreden** □ **pog. v redu****

□ zastar. **vsedober** □ **ekspr. zlat**² □ **človeški** ▸ **ekspr. krasen** ▸

♦ **biti dober** □ **ekspr. biti dobrega srca** □ **ekspr. biti vreden suhega zlata**

□ **ekspr. delati dobro** □ **ekspr. imeti dobro srce** □ **ekspr. imeti zlato srce**

POVEDKOVNIK dobričina¹, dobričina², dobričnež, dobričnik, dobro-srčnež, duša, mehkosrčnež, milosrčnež, svetnik

GLEJ ŠE bister povdk. 2 | bister ♦ | dobrohoten | končati se 2♦ | koristen¹ | okusen | precejšnji | priporočiti 2 | razumeti se | slab¹

dóber² dôbra -o povdk. ▶ družaben ♦ | primeren | prizanašati 2 | slab² | stati³ 4 | uporaben | veljaven | zdrav³

dóber dán pozdravn. medm. zv. | izraža pozdrav pri srečanju |

Dober dan, prijatelj □ zlasti v kmečkem okolju **bogdaj** □ **pozdravljen**

□ sleng. čao □ sleng. čav □ pog. dan² □ sleng. ojla □ star. serbus □ star. servus

□ star. zdrav² *Zdrava, grofica celjska* □ pog. zdravo □ star. zdravstvu

□ pog. živ³ □ star. živel □ pog. živijo

dóberman -a m | večji službeni ali hišni pes vitke postave s kratko ravno dlako | *vzgjati dobermana* □ **dobermanski pinč**

dóbermanski -a -o prid. ▶ doberman

dobesédni -a -o prid. | v katerem je kaj natančno ponovljeno od besede do besede | *dobesedni zapisnik pričevanja* □ zastar. **doslovni**

GLEJ ŠE citat | prevod ♦

dobesédno¹ nač. prisl. | izraža, da dejanje, rezultat dejanja vključuje, da je kaj natančno ponovljeno od besede do besede | *dobesédno kaj navajati* □ zastar. **doslovno** □ ekspr. **od besede do besede**

GLEJ ŠE citirati² | popolnoma

dobesédno² člen. ▶ res¹ 2

dobiček -čka m | presežek izkupička nad stroški, prodajne cene nad nakupno ceno | *deliti si dobiček* □ **profit** □ knj.izroč. **dobit** □ zastar. **dobitek** □ zastar. **prebitek** □ zastar. **pridobitek** □ ekspr. **mastni dobiček** | zelo velik dobiček |

♦ **1.** prinašati dobiček komu □ star. obnašati se komu **2.** imeti dobiček □ ekspr. biti na dobičku □ nekj. pog. imeti plus □ publ. izkazovati dobiček □ pog. profitirati

dobičkanôsen -sna -o prid. ▶ donosen

dobičkanôsnost -i ž ▶ donosnost

dobičkar -ja m ekspr. | kdor se ukvarja s posli, ki prinašajo velik, navadno neupravičeni dobiček | *špekulanti in dobičkarji* □ ekspr. **profitar**

♦ **vojni dobičkar** □ star. vojni privzdignjenec □ slabš. vojni zaslužkar

dobičkarija -e ž ▶ dobičkarstvo | koristoljubje

dobičcarski -a -o prid. ekspr. | ki je v zvezi s posli, ki prinašajo velik, navadno neupravičeni dobiček | *dobičcarski interesi*

□ ekspr. **profitarski**

GLEJ ŠE koristoljuben

dobičkarstvo -a s ekspr. | dejavnost v zvezi s posli, ki prinašajo velik, navadno neupravičeni dobiček | *brezobzirno dobičkarstvo*

□ zastar. **dobičkarija** □ knj.izroč. **dobičkolovstvo** □ ekspr. **profitarstvo**

dobičkolôvec -vca m ▶ koristolovec

dobičkolôvstvo -a s ▶ dobičkarstvo

dobičkonôsen -sna -o prid. ▶ donosen

dobičkonôsnost -i ž ▶ donosnost

dobít -i ž

• agr. klavna dobit □ agr. klavni izkoristek

GLEJ ŠE dobiček | izkoristek ♦

dobítek -tka m ▶ dobiček

dobíten -tna -o prid. ▶ dostopen 2

dobítev -tve ž ▶ dosežek

dobíti -ím dov. *kaj* | postati bogatejši za kako novo lastnost, stanje | *Jed je dobila prijeten okus* □ knj.izroč. **navzeti** □ ekspr. **pridobiti**

♦ **1.** dobiti ozeblino □ knj.izroč. ozebsti **2.** dobiti zobe □ knj.izroč. ozobiti se **3.** dobiti zrna □ knj.izroč. ozrniti se

GLEJ ŠE dedovati | nagrada 1♦ | najti 2, 3 | nalesti se | odlikovanje 1♦ | olistiti se | osiveti 2 | podrediti si | poročiti se | pregovoriti | prehladiti se | prejeti 1, 2 | preskrbeti |

pridobiti 2, 3 | roditi 1 | spraviti 1 | steči² | tepen | ujeti² 4, 5, 6, 7 | vinjen ♦ 2 | zalotiti | zavrtnjen ♦ | zboleti | zmagati

dobíti jih -ím jih dov. ▶ premagan ♦ | tepen

dobíti jo -ím jo dov. ▶ premagan ♦ | tepen

dobíti se -ím se dov. ▶ sestati se

dobítnica -e ž | ženska, ki dobi dobitke, nagrado ali odlikovanje | *Dobitnice nagrade so bile o izidu žrebanja obveščene po pošti* □ knj.izroč. **prejemnica**

dobítnik -a m | kdor dobi dobitke, nagrado ali odlikovanje | *Dobitnikom bomo poslali dobitke po pošti* □ knj.izroč. **prejemnik**

GLEJ ŠE nagrajenec

dobívati -am nedov.

1. | večkrat postati imetnik česa neposredno danega ali poslanega; večkrat biti deležen česa | *redno dobívati plačo; dobívati nagrade* □ **prejemati**

2. *kaj* | postajati bogatejši za kako novo lastnost, stanje | *Stvar dobiva novo obliko* □ knj.izroč. **navzemati** □ ekspr. **pridobivati pridobivati vrednost**

GLEJ ŠE izgubljeni 2 | izposojati si | pridobivati 2 | rediti se ♦ | siveti 1 | zmagovati

dobívati se -am se nedov. ▶ sestajati se

dóbje -a s ▶ gozd 1♦8

dobljív -a -o prid. ▶ dosegljiv | dostopen 2

dôbni -a -o prid. ▶ prirastek 1♦2

dobojeváti se -újem se dov. ▶ izbojevati

doboríti se -ím se dov. ▶ izbojevati

dóbov -a -o prid. ▶ gozd 1♦8 | les ♦20

dobovina -e ž ▶ les ♦20

dóbovje -a s ▶ gozd 1♦8

dobrci -èv m mn. ▶ ošpice

dobrčáv -áva -o prid. ▶ ošpičast

dobrėti -ím nedov. ▶ prijati 1

dôbri -a -o prid. ▶ center ♦1 | dolgo¹ | pameten povdk. 2 | pameten povdk. 3 | prednost | priporočiti 2 | prostovoljno | radodaren ♦ | udobrovoljiti | vesel¹ 1♦ | volja ♦1

dobričina¹ -e m ▶ dober¹ 2 povdk.

dobričina² -e ž ▶ dober¹ 2 povdk.

dobričnež -a m ▶ dober¹ 2 povdk.

dobričnik -a m ▶ dober¹ 2 povdk.

dobrika -e ž ▶ dobrovita

dobríkati se -am se nedov. *komu* | izkazovati komu prijaznost, navadno z namenom pridobiti si naklonjenost | *Zaman se ji dobrikaš* □ ekspr. **lisičiti se** □ ekspr. **lizati se** □ zastar. **militi se** □ ekspr. **muckati se okoli koga** □ nar. **muhati se okoli koga** □ nar. **muliti se**¹ *okoli koga* □ nar. **mušiti se okoli koga** □ star. **omuhavati se okoli koga** □ ekspr. **plesati okoli koga** □ ekspr. **sladkati se** □ knj.izroč. **sladkoustiti se** □ slabš. **sliniti se** □ nar. **smuliti se okoli koga** □ knj.izroč. **vrtorepiti okoli koga**

dobrina -e ž | kar je namenjeno za zadovoljitev človekovih potreb | *izmenjavati razne dobrine* □ star. **blagor** □ zastar. **dobro**¹ *kopičiti dobra v rokah posameznikov*

GLEJ ŠE vrednota

dobríti -ím nedov. ▶ prijati 1 | ugajati 2

dôbro¹ -ega s ▶ blaginja | dober¹ 2♦ | dobrina | ocena 2♦4 | ocena 2♦1

dôbro² nač. prisl. | izraža, da dejanje, stanje dosega zaželeno v precejšnji meri | *dobro izdelana priprava* □ **kakovostno** □ **kvalitetno** □ nekj. pog. **fajn**² □ nekj. pog. **fejst**² □ pog. **fino**¹ □ ekspr. **krasno**¹ □ ekspr. **solidno** □ **zgodno** | tako dobro, da je vredno z gledovanja, posnemanja | □ ekspr. **predobro** | zelo dobro |

GLEJ ŠE koristiti 2 | prijati 1, 2 | razumeti se | spominjati se 1♦ | volja ♦1 | zelo 1

dóbro³ člen. ▶ prav² 2

dóbro⁴ povdk. |izraža, da so razmere, okoliščine precej zadovoljive| *Pri vas je sedaj dobro* □ nekj. pog. *fajn*³ □ nekj. pog. *fejst*² □ pog. *fino*² □ sleng. *kul*³ □ ekspr. *lepo*² □ pog. *v redu* □ knj.izroč. *zadovoljivo*

GLEJ ŠE prav³ | prijetno² 1 | primerno³

dobrobit¹ -a m ▶ blaginja

dobrobit² -i ž ▶ blaginja

dobročúden -dna -o prid. ▶ dober¹ 2

dobrodêjen -jna -o prid. ▶ blagodejen

dobrodêjni -a -o prid. ▶ dobrodelni | društvo ♦5

dobrodêjno prisl. ▶ blagodejno

dobrodêjnost -i ž ▶ blagodejnost

dobrodêlni -a -o prid. |ki je v zvezi z dobrodelnostjo| *dobrodêlne ustanove* □ *humanitarni* □ *karitativni* □ zastar. *dobrodejni* □ zastar. *dobro-tvorni* □ star. *ljudomili*

GLEJ ŠE društvo ♦5

dobrodêlnost -i ž |neprireditno delovanje, dejavnost, ki ima za cilj uresničevati moralno pozitivne cilje| *organizirati dobro-delnost* □ knj.izroč. *karitas*

dobrodêšel -šla -o povdk. ▶ uporaben ♦

dobrodušen -šna -o prid. |ki je mirne, nerazburljive, prijazne narave; ki izraža, kaže tako naravo| *dobrodušen otrok*; *dobrodušne besede* □ zastar. *blagodušen*

dobrodušje -a s ▶ dobrodušnost

dobrodušno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vključuje mirno, nerazburljivo, prijazno naravnost| *Dobrodušno ga je opozorila na napake* □ zastar. *blagodušno*

dobrodušnost -i ž |dejstvo, da je kdo mirne, nerazburljive, prijazne narave| *Rad ga ima zaradi njegove dobrodušnosti in odkritosrčnosti* □ zastar. *blagodušnost* □ knj.izroč. *dobrodušje*

dobrohóten -tna -o prid. |ki hoče, želi dobro|

dobrohóten človek □ *dobrovoljen* □ knj.izroč. *benevolenten* *benevolenten ocenjevalec* □ zastar. *blagovoljen* □ pog. *dober*¹ □ knj.izroč. *dobroten* □ star. *ljudomil* ■ protip. *nedobrohóten*

dobrohótno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vključuje hotenje, željo po dobrem| *dobrohótno se nasmehni*

□ *dobrovoljno* □ zastar. *blagovoljno*

dobrohótnost -i ž |dejstvo, da kdo hoče, želi dobro| *ceniti dobrohótnost* □ *dobrovoljnost* □ zastar. *blagovoljnost* □ knj.izroč. *dobrotnost* □ star. *ljudomilost*

dobrojédec -dca m ▶ jedec 1

dobrolétina -e ž ▶ dobrovita

dobrolétovina -e ž ▶ dobrovita

dobronaméren -rna -o prid. |ki ima dobre, poštene namene| *Tako mislijo vsi dobronamerni ljudje* □ knj.izroč. *blagohóten* ■ protip. *slabonameren*

GLEJ ŠE slabonameren

dobronamérno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vključuje dobre, poštene namene| *dobronamerno kaj presojati* □ knj.izroč. *blagohótno* □ knj.izroč. *dobrosrčno* □ knj.izroč. *dobrovoljno*

dobronamérnost -i ž |dejstvo, da ima kdo dobre, poštene namene| *dvomiti o dobronamérnosti kritikov* □ knj.izroč. *blagohótnost*

dobrosrčen -čna -o prid. ▶ dober¹ 2

dobrosrčnež -a m ▶ dober¹ 2 povdk.

dobrosrčno prisl. ▶ dobronamerno

dobrosrčnost -i ž ▶ dobrotá

dóbrost -i ž ▶ dobrotá

dobrostoječ -éča -e prid. ▶ bogat 1

dobróta -e ž |dejstvo, da kdo uresničuje pozitivne moralne lastnosti, zlasti v odnosu do ljudi| *Radi ga imajo zaradi*

njegove dobrote □ *dobrosrčnost* □ knj.izroč. *blagost* □ knj.izroč. *blagota*

□ zastar. *dobrost* □ star. *milosrčje* □ knj.izroč. *milosrčnost* □ ekspr. *srčna dobrota*

GLEJ ŠE kakovost 1

dobróten -tna -o prid. ▶ blagodejen | dobrohoten

dobrótnost -i ž ▶ dobrohotnost

dobrotvóren -rna -o prid. ▶ blagodejen

dobrotvórní -a -o prid. ▶ dobrodelni | društvo ♦5

dobrovíta -e ž bot. |grm z belimi ali rdečkastimi cveti v ploščatih kobilih| *grm dobrovite* □ nar. *dobrika* □ nar. *dobroletina* □ nar. *dobroletovina* □ nar. *hudika* □ nar. *hudobika* □ nar. *trta*

dobrovóljček -čka m ▶ dobrovoljnež

dobrovóljec -jca m ▶ prostovoljec 2 | prostovoljec 2♦

dobrovóljen -jna -o prid. ▶ dober¹ 2 | dobrohoten

dobrovóljnež -a m ekspr. |kdor je (navadno) dobre volje| *biti znan kot dobrovoljnež* □ ekspr. *dobrovóljček*

dobrovóljno prisl. ▶ dobrohotno | dobronamerno | prostovoljno

dobrovóljnost -i ž ▶ dobrohotnost

dobrovóljski -a -o prid. ▶ prostovoljski

dobroživček -čka m ▶ uživač

dobroživec -vca m ▶ uživač

dóbršen -šna -o prid. ▶ precejšnji

dóbršno prisl. ▶ precej¹

docéla prisl. ▶ popolnoma

docétski -a -o prid. ▶ naslov 2♦2

docentúra -e ž ▶ naslov 2♦2

docírati -am nedov. ▶ predavati 1, 2

docvésti -cvětem dov. ▶ odcveteti

docvétati -am nedov. |približevati se koncu cvetenja| *Drevje postopoma docveta* □ knj.izroč. *docvitati*

GLEJ ŠE odcvetati

docvetéti -im dov. ▶ odcveteti

docvítati -am nedov. ▶ docveteti | odcvetati

dočákati -am dov. *kaj* |s čakanjem priti do česa| *Komaj sem dočakal, da je odšla*; *dočakati konec vojne* □ knj.izroč. *sčákati*

□ star. *učákati*

GLEJ ŠE dopolniti | doživeti 2

dočakováti -újem nedov. ▶ pričakovati 1

dočím vez. ▶ medtem ko

dočístá mer. prisl. |izraža, da dejanje v rezultatu dosega stanje brez umazanije| *dočístá se umiti* □ *do čistega*

GLEJ ŠE do čistega | popolnoma

do čistega nač. prisl. zv. |izraža, da je dejanje, stanje določeno s tem, da je kaj umazanega, nezaželenega v celoti odstranjeno| *do čistega pomesti sobo*; *do čistega postrgati zasušeno usedlino* □ *čisto*¹ □ knj.izroč. *dočístá* □ nar. *sčístá*

GLEJ ŠE dočístá | sečnja ♦2

dočútíti in dočútiti -im dov. ▶ dojeti | doumeti

dodájati -am nedov.

1. *kaj čemu* |dajati (k) čemu še kaj| *hrani dodajati začimbe*

□ *primešavati* □ knj.izroč. *pridajati* □ star. *pridevati* □ knj.izroč. *pridodajati*

□ star. *prikladati* *prikladati nove datjave*

2. |dodatno, zraven pripovedovati| *Povedal bom, kako je bilo, nič ne bom dodajal* □ *dostavljati* □ *pripominjati* □ *pristavljati*

□ zastar. *dodevati* □ zastar. *napominjati* □ ekspr. *pritikati*¹

dodájni -a -o prid. |ki se dodaja| *dodajni material* □ *aditivni*

do dánes prisl. zv. ▶ do zdaj

dodáni -a -o prid. ▶ davek ♦2

dodátek -tka m

1. |kar se da (k) čemu zraven, povrhu| *izboljšati jed z dodatki*

□ knj.izroč. *pridatek* □ knj.izroč. *pridavek* □ star. *priklada*

2. |kar se da (k) čemu na koncu| *dodatek k dogovoru* □ *aneks* □ *pristavek* □ knj.izroč. *dostavek* □ zastar. *prilog* □ *suplement* |dodatek k zbirki| □ knj.izroč. *apendiks* |dodatek h knjigi| □ pravn., zgod. *kodicil* |dodatek k oporoki|

3. |kar se doda k rednim prejemkom, k plač| *prejemati dodatek* □ *doklada* □ knj.izroč. *pribitek* □ zastar. *pridav* □ zastar. *priklad*

♦ *otroški dodatek* □ nekjn., pog. *otroške doklade*

GLEJ ŠE aditiv

dodati -dám dov.

1. *kaj čemu* |dati (k) čemu še kaj| *dogovorjeni vsoti dodati še nekaj evrov; dodati testu jajca; Sestavku je dodal še nekaj besed*

□ *dodeti* □ *priložiti* *pismu priložiti denar* □ *primešati primešati* *vinu vodo* □ star. *dodejati* □ star. *domakniti* □ knj.izroč. *namakniti*

□ knj.izroč. *navreči* *navreči stotak k plačilu* □ knj.izroč. *pridati*

□ star. *pridejati* □ star. *prideti* □ knj.izroč. *pridihniti* *Pojavu je pridihnil* *nekaj pozitivnega* □ knj.izroč. *pridodati* □ ekspr. *primakniti* □ pog. *pristuliti*

□ ekspr. *pritakniti* □ knj.izroč. *pritegniti* *Če pritegnemo k povedanemu* *še druga dejstva, se položaj pokaže popolnoma drugačen*

□ knj.izroč. *privreči* *privreči stotak k plačilu*

2. *kaj k čemu* |dodatno, zraven povedati| *Priča dodaja k prejšnji* *izpovedi naslednje* □ *doteti* □ *pripomniti* *Pripomnil je, da ga od*

takrat ni več srečal □ *pristaviti* □ star. *dodejati* □ star. *domakniti*

□ knj.izroč. *pridati* □ star. *pridejati* □ star. *prideti* □ knj.izroč. *pridodati*

□ knj.izroč. *prigovoriti* □ ekspr. *priložiti* □ ekspr. *primakniti* □ pog. *reči*

K temu nimam kaj reči

dodátni -a -o prid. |ki se da (k) čemu zraven, povrhu| *dotatna* *razlaga* □ knj.izroč. *akcesorni* □ pisar. *naknadni* □ knj.izroč. *suplementarni*

GLEJ ŠE obrt² 1•11 | pouk 1•2 | vprašanje • | zvezek 2•

dodátno nač. prisl. |izraža, da je dejanje opravljeno zraven, povrhu drugega| *dotatno plačati* □ pisar. *naknadno*

dodejáti -dějem dov. ► dodati 1, 2

dodekafonija -e ž glasb. |kompozicijska metoda, ki temelji na enakovredni uporabi vseh dvanajstih tonov kromatične lestvice| *teoretična razparava o dodekafoniji* □ glasb. *dodekafonska tehnika* □ glasb. *dvanajsttonska tehnika*

dodekafónski -a -o prid. ► dodekafonija

dodélan -a -o prid. ► dokončan |dovršen

dodélanost -i ž ► dovršenost

dodélati -am dov. ► dokončati

dodelilnik -a m avt. |priprava, ki daje vžigalno napetost posameznim svečkam bencinskega motorja po določenem vrstnem redu| *popraviti dodelilnik* □ avt. *dodelivec*

dodelíti -ím dov.

1. *komu kaj* |z odločbo izročiti v uporabo| *Dodelili so mu novo stanovanje* □ star. *odločiti*

2. *koga komu* |z odločbo postaviti koga na kako mesto, položaj| *Otroka je sodišče dodelilo materi* □ star. *prideliti* □ knj.izroč. *prisoditi*

• num. *dodeliti novec* □ num. *določiti novec*

GLEJ ŠE dati 2

dodelívec -vca m ► dodelilnik

dodeljèn -êna -o povdk. *komu* |izraža, da je kaj v danih okoliščinah, z danim namenom določeno kot pripadajoče komu| *Sčasoma mu je bil dodeljen boljši položaj* □ star. *odkazan*

□ star. *odločen*² □ star. *prideljen* □ ekspr. *prisojen*

dodeljeváti -újem nedov. ► dajati 2

dodelováti -újem nedov. ► izpopolnjevati

dodéti -dénem dov. ► dodati 1, 2

dodévati -dévam nedov. ► dodajati 2

dòdiplómec -mca m ► študent •1

dòdiplómski -a -o prid. ► študent •1 | študij pp 2 | študij •2

do dná prisl. zv. ► popolnoma | rešiti 3

dodôbra prisl. ► popolnoma

do dôbrega prisl. zv. ► popolnoma

dodojíti -ím dov. ► oddejati

dofén -a m ► prestolonaslednik

do fermênta prisl. zv. ► popolnoma

do fundamênta prisl. zv. ► popolnoma

dóga¹ -e ž |deščica za sestavljanje lesene posode, navadno klanaj| *hrastova doga* □ *dožica* |majhna dogaj|

dóga² -e ž |velik delovni ali hišni pes vitke postave s krepkim oprsem in zelo kratko dlako| *Natrenirana doga straži vhod*

□ *veliki danec*

dogájanje -a s ► prizorišče

dogájati se -am se nedov.

1. 3. os. |večkrat se zgoditi| *To se pogosto dogaja* □ *goditi se¹*

□ knj.izroč. *primerjati se* □ zastar. *zgajati se*

2. |izraža obstoj, potek v prostoru in času| *V državi se dogajajo* *velike družbene spremembe* □ *goditi se¹* □ *potekati* □ knj.izroč. *odigravati se* □ publ. *odvijati se* □ ekspr. *plesti se* □ publ. *vršiti se* □ zastar. *zgajati se*

dogánjati -am nedov. ► spoznavati | ugotavljati

doganjívost -i ž ► prodornost 2

doganljívost -i ž ► prodornost 2

dógasti -a -o prid. ► stoja •1

doglèd -éda m ► videti se

doglédati -am dov. *kaj* |s pogledom doseči| *dogledati konec poti* □ knj.izroč. *dozreti*

GLEJ ŠE dojeti | doumeti

doglédén -dna -o prid. ► dosegljiv

dógma -e ž

1. ver. |temeljni, nespremenljivi verski nauk| *razglasiti za dogmo*

□ ver. *dogmatska resnica* □ ver. *verska dogma* □ ver. *verska resnica*

2. |trditev, ki temelji na avtoriteti, ne na znanstvenih dokazih| *upirati se dogmam v znanosti* □ *dogmatična trditev* □ *dogmatska trditev*

GLEJ ŠE dogmatizirati

dogmátični -a -o prid. |ki ne dopušča pomislekov, ugovorov, dokazovanja| *dogmatično stališče; dogmatični odgovor* □ *dogmatizirani* □ *dogmatski* □ ekspr. *slepi²*

GLEJ ŠE dogma 2 | nauk •1

dogmátično nač. prisl. |izraža, da dejanje ne dopušča pomislekov, ugovorov, dokazovanja| *dogmatično kaj zagovarjati*

□ publ. *nekritično* □ ekspr. *slepo*

dogmátičnost -i ž |dejstvo, da kaj ne dopušča pomislekov, ugovorov, dokazovanja| *moteča dogmatičnost njegovih trditev*

□ *dogmatskost*

GLEJ ŠE dogmatizem

dogmátik -a m ekspr. |kdor je nekritičen in ne dopušča pomislekov, ugovorov, dokazovanja| *nestrpen dogmatik*

□ knj.izroč. *talmudist* □ knj.izroč. *zaslepljenec* □ knj.izroč. *zavedenec*

dogmatizácija -e ž |pojmovanje, ki temelji na avtoriteti, ne na znanstvenih dokazih| *nesprejemljiva dogmatizacija znanosti* □ *dogmatiziranje*

dogmatízem -zma m |nekritično mišljenje, ravnanje, ki ne dopušča pomislekov, ugovorov, dokazovanja| *osvoboditi se dogmatizma* □ *dogmatičnost*

dogmatizírani -a -o prid. ► dogmatični

dogmatizíranje -a s ► dogmatizacija

dogmatizírati -am nedov. in dov. |dajati, dati čemu značilnosti dogme| *Njegovo teorijo so dogmatizirali* □ knj.izroč. *imeti za dogmo*

□ knj.izroč. *narediti za dogmo*

dogmátski -a -o prid. ► dogma 1, 2 | dogmátski | nauk ♦1

dogmátskost -i ž ► dogmátskost

dognán -a -o prid. ► dovršen

dognánje -a s |kar se doseže z razmišljanjem, raziskovanjem|
upoštevati najnovejša dognanja s področja mikrobiologije □ izsledek
□ spoznanje □ ugotovitev

GLEJ ŠE misel 1 | ugotovitev

dognáti -žnem dov. ► dogovoriti se | dokončati | izpopolniti |
končati | ugotoviti | umreti 1

dogódba -e ž ► dogodek | pustolovščina | zgodba 1

dogódbica -e ž ► dogodek | zgodba 1

dogódek -dka m |dejanje, dogajanje, uresničeno v stvarnosti|
opisati dogodke, kot so se vrstili od jutra do večera; pripovedovati o
veselih, zabavnih dogodkih □ star. dogodba □ star. dogodbica □ star. nagoda
□ star. nagodek □ knj.zroč. prigoda □ zastar. prigodba □ star. prigodek □ star. pri-
merljaj □ ekspr. pripetljaj □ pog. slučaj¹ Slučaj je vzbudil precej pozornosti
□ ekspr. storija □ pog. štorija □ knj.zroč. zgoda □ epizoda ↗

♦ 1. naključni dogodek □ slučajni dogodek 2. zgodovinski dogodek

□ historični dogodek 3. publ. dnevni dogodki □ publ. aktualni dogodki

PODPOMENKE 1. 'smešen, zabaven dogodek' komedija, potegavščina,
šala, špas, štos 2. 'resen, zapleten dogodek' peripetija, zaplet, zapletljaj

3. 'pretresljiv, žalosten dogodek' drama, tragedija, tragikomedijska,
žaloigra, žalost¹ 4. 'neprijeten dogodek' afera, incident, istorija

5. 'dražljiv, razburljiv dogodek' pikanterija, pikantnost 6. 'zanimiv,
razburljiv dogodek' dogodek leta, senzacija, spektakel, veledogodek,
velepredstava, velespektakel

GLEJ ŠE prireditev | rojstvo

dogodíti se -ím se dov. ► zgoditi se 1, 2

dogodívščina -e ž ► pustolovščina

dogodljáj -a m ► epizoda

do gólega prisl. zv. ► ostríči ♦1 | sečnja ♦2 | sleči se ♦

dogoníti -gónim dov. ► pogon ♦

dogoréti -ím dov. ► pogoreti 2 | ugasniti 2

dogorévanje -a s |približevanje koncu gorenja| počasno dogore-
vanje sveče □ izgorevanje □ ugašanje

GLEJ ŠE medlenje

dogorévati -am dov. |približevati se koncu gorenja| Sveča počasi
dogoreva □ izgorevati □ ugašati

GLEJ ŠE ugašati 2, 3 | umirati

dogotovíti -ím dov. ► dokončati | končati

dogovárjati se -am se nedov. s kom za kaj/s kom o čem |z
dogovorom skušati doseči soglasje| dogovarjati se z delavci za
sestanek; dogovarjati se o ceni □ star. biti v besedi □ knj.zroč. domenko-
vati se □ knj.zroč. domenjati se

♦ dogovarjati se za poroko □ star. biti v zmenkih

dogóvor -a m |sporazum, soglasje glede kakih določil ali
obveznosti| spoštovati dogovor o izvajanju načrtovanega projekta
□ knj.zroč. aranžma □ star. beseda □ knj.zroč. domenek □ knj.zroč. domenitev
□ knj.zroč. kontrakt □ zastar. nagodba □ star. zmenek

♦ kartelni dogovor □ kartelski dogovor

GLEJ ŠE dogovoriti se | po dogovoru

dogovoríti -ím dov. ► dogovoriti se | skleniti 2

dogovoríti se -ím se dov. s kom za kaj/s kom o čem |z dogovorom
doseči soglasje| dogovoriti se s sodelavci za sestanek; dogovoriti se
s kupcem o ceni □ doseči dogovor □ skleniti dogovor □ sprejeti dogovor
□ domeniti se □ pogoditi se¹ □ sporazumeti se □ star. dognati kaj dognati
kupčijo □ zastar. dogovoriti kaj dogovoriti sestanek □ publ. doreči
kaj □ star. pobotati se za kaj □ star. porazumeti se □ ekspr. seči si v roke
□ ekspr. udariti si v roke □ zastar. uravnati se uravnati se z nosačem za
plačilo □ star. zgovoriti se □ pog. zmeniti se s kom za kaj

♦ dogovoriti se za ceno □ pogoditi se za ceno □ nekuj. pog. zglihati

□ pog. zmešetariti □ nar. zmešetiti

dogovorjéni -a -o prid. ► znamenje 1♦

dogovorjéno povdk. |izraža, da je kaj doseženo z dogovorom|
Dogovorjeno je, da prideta jutri □ domenjeno □ sklenjeno

□ pog. zmenjeno

dogóvorni -a -o prid. ► znamenje 1♦

dogóvórník -a m ► odposlanec | posrednik

dogóvórnó prisl. ► po dogovoru

dogradíti -ím dov. kaj |končati gradnjo| Stavbo so začeli graditi že
pred nekaj leti in so jo šele letos dogradili □ sezidati □ ekspr. dozidati

□ ekspr. spraviti pod streho

dográjati -am nedov. ► dograjevati

dograjénost -i ž ► dovršenost

dograjévati -újem nedov. kaj |približevati se koncu gradnje,
graditve česa| Stavbo te dni dograjujejo □ knj.zroč. dograjati

GLEJ ŠE prizidavati

dogrda prisl. ► zelo 1

do grdega prisl. zv. ► zelo 1

dohájati -am nedov. koga |iti enako hitro kot kdo drugi; biti
komu, čemu enakovreden| Žena komaj dohaja moža; dohajati
vrstnike v znanju □ dohitevati

GLEJ ŠE dohitevati | prihajati 2 | razumeti 1

dohítéti -ím dov. koga |s hitrejšim premikanjem priti do koga,
ki gre spredaj| Dohitel ga je na ovinku □ knj.zroč. doiti □ ekspr. ujeti²
□ star. zalesti □ doteči |s tekom dohiteti|

dohitévati -am nedov. koga |s hitrejšim premikanjem prihajati
do koga, ki gre spredaj| Ljudje so ju dohitevali in prehitevali

□ dohajati

GLEJ ŠE dohajati

dohòd -óda m ► dostop | prihod | vhod 1

dohodarína -e ž ► dohodnina

dohodárstveni -a -o prid. ► urad ♦4

dohódek -dka m

1. |vsota, ki jo kdo v določenem razdobju prejme za svoje delo,
od premoženja| imeti dobre dohodke □ star. prihodek

2. |uspeh kake pridobitne dejavnosti v določenem razdobju,
izražen v denarju| povečati dohodek podjetja □ ekon. donos

• 1. ekon. čisti dohodek □ ekon. čisti donos □ ekon. netodoho-

dek 2. ekon. minimalni osebni dohodek □ ekon., žarg. minimalec

3. ekon. narodni dohodek □ ekon. nacionalni dohodek

GLEJ ŠE dohodnina | plača | plača ♦2 | renta

dohódkovni -a -o prid. ► lestvica ♦2 | sistem ♦6

dohodnína -e ž |davek od vsote, ki jo kdo v določenem
razdobju prejme za svoje delo, od premoženja| plačati visoko
dohodnino □ davek na dohodek □ davek od dohodka □ dohodninski
davek □ zastar. dohodarina

dohodnínski -a -o prid. ► dohodnina

dóhtar -ja m ► doktor | odvetnik | zdravnik

dóhtarica -e ž ► doktorica | zdravnica

dóhtarski -a -o prid. ► zdravniški

do húdega prisl. zv. ► zelo 1

doigráti -ám dov. ► odigrati 1

doíti -ídem dov. ► dohiteti | prispeti | priti

dojáča -e ž ► golida

dojádrati -am dov. ► prijadrati

do jédra prisl. zv. ► popolnoma

dójem -jma m ► domnevati | občutek 2♦7 | vtis

dojemálni -a -o prid. ► sposobnost ♦5 | zaznavni

dojémanje -a s ► pojmovanje

dojemati -am nedov. kaj | vključevati, sprejemati v zavest|
dojemati bistvo stvari □ doumevati □ knj.izroč. **apercipirati**
□ knj.izroč. **percipirati** □ zastar. **pojmiti** □ zastar. **pojmovati** □ ekspr. **raz-**
vozlavati □ knj.izroč. **sprevidevati** □ star. **umevati** □ knj.izroč. **uvidevati**
□ star. **zapopadati**

GLEJ ŠE pojmovati | spoznavati | zaznavati 1

dojemljiv -a -o povdk. ▶ dovzeten² 1 | sprejemljiv²

dojenče -ta s ▶ dojenček

dojenček -čka m | otrok do prvega leta starosti | *previti dojenčka*
□ knj.izroč. **dojenče** □ knj.izroč. **dojenec** □ ekspr. **mali**¹ □ ekspr. **najmanjši**¹
□ nek. pog. **tamali** □ **zalivanec** | dojenček, hranjen po steklenički |
□ ekspr. **štruca** ↗

dojenčica -e ž | deklica do prvega leta starosti | *nahraniti*
dojenčico □ knj.izroč. **dojenka**

dojenčkov -a -o prid. | ki je v zvezi z dojenčkom | *iz joka prepo-*
znovati dojenčkove potrebe □ knj.izroč. **dojenški**

dojenec -nca m ▶ dojenček

dojenje -a s | hranjenje otroka, mladiča tako, da sesa mleko pri
materij | *pomembnost dojenja za otrokov razvoj* □ knj.izroč. **hranitev**
pri prsih

dojenka -e ž ▶ dojenčica

dojenški -a -o prid. ▶ dojenčkov

dojéti -jámem dov. kaj | vključiti, sprejeti v zavest | *dojeti bistvo*
problema; dojeti lepoto poezije □ **doumeti** □ knj.izroč. **dočutiti**

□ knj.izroč. **dogledati** □ knj.izroč. **doslutiti** □ knj.izroč. **percipirati**

□ knj.izroč. **pogoditi** □ nek. pog. **pogrunitati** □ star. **prevideti**

□ star. **spreumeti** □ star. **umeti** □ knj.izroč. **uvideti** □ star. **zapopasti**

GLEJ ŠE razumeti 1 | spoznati

dojéttje -a s | vključitev, sprejetje v zavest | *dojéttje literarnega*
dela □ **doumetje** □ knj.izroč. **sprevid** **sprevid celotne problematike**
□ zastar. **zapopadek**

dojilja -e ž | ženska, ki doji tujega otroka | *Služila je za dojiljo*
□ zastar. **dojilka** □ knj.izroč. **dojka** □ zastar. **dojnica**²

dojilka -e ž ▶ dojilja

dojilni -a -o prid. | ki je v zvezi z dojenjem | *dojilna sposobnost*
□ knj.izroč. **dojni**

dojilnica -e ž ▶ golida

dojilnik -a m ▶ golida

dojiti -ím nedov. koga | hraniti otroka, mladiča tako, da sesa
mleko pri materi | *dojiti otroka* □ **hraniti s svojim mlekom**
□ ekspr. **imeti pri prsih** □ nar. **nadajati** □ ekspr. **pristavljati k prsim**

GLEJ ŠE molsti 1, 2

dójka -e ž | vzboklina na ženskem oprsu z mlečnimi žlezami |
vnetje dojk □ nar. **cizej** □ vulg. **cizek** □ vulg. **cuzeck** □ vulg. **jošk** □ vulg. **sesek**
□ vulg. **vime** □ nar. **ziza** □ nar. **zizek**

GLEJ ŠE dojilja | mamografija

dójmiti -ím nedov. ▶ ganiti

dójni -a -o prid. ▶ doba ♦5 | dojilni | molznica¹

dójnica¹ -e ž ▶ molznica¹ | svinja ♦2

dojnica² -e ž ▶ dojilja

dojniški -a -o prid. ▶ doba ♦5

dojúžnik -a m ▶ kosilce

dójva -e ž ▶ molža

dók -a m | pristaniška naprava za popravljanje ali
čiščenje podvodnih delov ladje | *spraviti ladjo v dok*
□ knj.izroč. **ladjenja**

dokadíti -ím dov. ▶ pokaditi

dókaj prisl. ▶ precej¹ | precej² | precej⁴

dókajkrat prisl. ▶ večkrat 1

dókajšnji -a -e prid. ▶ precejšnji | večji

dokáz -áza m | kar utemeljuje, podpira kako trditev | *predložiti*
dokaze; zbirati dokaze □ **argument** □ zastar. **izpričba** □ star. **izpričilo**
□ zastar. **svedočba** □ zastar. **svedok** □ **alibi** | dokaz, da obtoženi ob
določenem času ni bil na kraju dejanja, zaradi katerega je
obtožen |

♦ 1. pravn. **izvirni dokaz** □ pravn. avtentični dokaz □ pravn. originalni
dokaz 2. pravn. **materialni dokaz** □ pravn. stvarni dokaz 3. pravn. **nasprotni**
dokaz □ pravn. protidokaz 4. mat. **neposredni dokaz** □ mat. direktni dokaz
5. pravn. **obremenilni dokaz** □ knj.izroč. bremenilni dokaz □ pravn. obtežilni
dokaz 6. mat. **posredni dokaz** □ mat. indirektni dokaz

GLEJ ŠE dokazilo | kazati 1

dokázanost -i ž | dejstvo, da obstajajo dokazi, ki podpirajo
trditev | *Sodba se opira na popolno dokazanost krivde* □ **argumen-**
tiranost

dokázati in dokazáti -kážem dov. kaj | utemeljiti, podpreti kako
trditev z dokazi | *dokazati domnevo, da je bil dogovor izigran*
□ **argumentirati** □ star. **izpričati** □ zastar. **obistiniti** □ zastar. **osvedočiti**
□ star. **podpričati** □ knj.izroč. **podzidati** **znanstveno podzidati trditev**
□ zastar. **skazati** □ **obraniti** | dokazati pravilnost ideje, mnenja |

dokazilni -a -o prid. ▶ dokazilo | gradivo ♦2 | listina ♦2

dokazilo -a s | sredstvo, ki kaj dokazuje | *poskrbeti za dokazila;*
dokazilo o plačilu □ **dokazno sredstvo** □ pog. **dokaz** □ knj.izroč. **dokazilno**
sredstvo

dokázni -a -o prid. ▶ breme • | dokazilo | gradivo ♦2 | listina ♦2 |
postopek ♦1

dokazovalni -a -o prid. ▶ postopek ♦1

dokazovánje -a s | utemeljevanje, podpiranje kake trditve z
dokazi | *dokazovanje obtožbe* □ **argumentiranje**

GLEJ ŠE breme •

dokazováti -újem nedov. kaj | utemeljevati, podpirati kako
trditev z dokazi | *dokazovati resnico* □ **argumentirati** □ star. **izpričevati**
□ zastar. **svedočiti** □ **braniti** | dokazovati pravilnost ideje, mnenja |

GLEJ ŠE kazati 1

do kdáj čas. prisl. zv. | izraža vprašanje, do katere časovne meje
traja dejanje | *Do kdaj nameravate ostati tu* □ knj.izroč. **doklej**
□ zastar. **dokorej**

dokipéti -ím dov. ▶ dovreti

dokláda -e ž ▶ dodatek 3 | dodatek 3•

dokládati -am nedov. ▶ dolagati

dokláj prisl. ▶ do kdaj

doklèr čas. vez.

1. z nedovršnim glagolom | za izražanje, da traja dejanje nadrejenega
stavka toliko časa kolikor dejanje odvisnega | *Dokler je zakon*
v veljavi, se ga je treba držati □ **toliko časa kot** □ **tako dolgo kot**
□ nar. **doklič**

2. z zanikanim glagolom | za izražanje, da traja dejanje nadrednega
stavka do nastopa dejanja v odvisnem | *Ni miru, dokler vse ne spi*
□ **preden**

doklíc -a m ▶ klic 2

doklícati -klíčem dov. ▶ priklicati 1

dòklič vez. ▶ dokler 1

do kobála prisl. zv. ▶ do koraka

dokolénica -e ž ▶ gamaša

dokolénka -e ž ▶ gamaša

dokomôlčnik -a m ▶ narokavnik

do kôнца prisl. zv. ▶ dokončan | dokončati | popolnoma

dokončan -a -o povdk. | izraža, da je kaj narejeno do stopnje,
pri kateri je dosežena celotnost, polnost izdelka | *Načrt še*
ni dokončan □ **dodelan** □ **izdelan** □ **skončan** □ knj.izroč. **dovršen**
□ knj.izroč. **izgotovljen** □ pog. **končan** □ pog. **narejen do konca**

dokončanje -a s | izdelava česa do stopnje, pri kateri se doseže celotnost, polnost izdelka | *Za dokončanje portreta bo potreboval še nekaj časa* □ publ. finalizacija □ publ. finaliziranje □ sleng. finiširanje □ knj.izroč. končanje

dokončati -ám dov. kaj | narediti, izvesti kaj do stopnje, pri kateri se doseže celotnost, polnost dejanja, izdelka | *Obleka je skoraj narejena, le dokončati jo je še treba* □ dodelati □ izdelati □ skončati □ star. dognati □ knj.izroč. dogotoviti □ knj.izroč. dovršiti □ publ. finalizirati □ knj.izroč. izgotoviti □ pog. končati *Govor je moral hitro končati* □ ekspr. napraviti *Omaro imam že v delu, vendar ne vem, kdaj jo bom napravil* □ pog. narediti do konca □ zastar. okončati **GLEJ ŠE** končati | umreti 1

dokončavati -am nedov. ► dokončevati

dokônčen -čna -o povdk. | izraža, da česa ni mogoče spremeniti, preklicati | *Sklep je dokončen; Odločitev je dokončna* □ nepreklicen □ nespremenljiv □ ekspr. brezpriziven

dokončevati -újem nedov. kaj | približevati se koncu dela | *dokončevati risbe* □ dokončavati □ finalizirati □ knj.izroč. dovrševati □ knj.izroč. izgotavlјati

dokônčni -a -o prid. | ki se ne da spremeniti | *dokônčni odgovor; dokončni sklep* □ definitivni □ končni □ knj.izroč. končnoveljavni □ knj.izroč. nepreklicni □ pravn. peremptorni □ knj.izroč. trajni □ knj.izroč. ultimativni *ultimativni datum*

GLEJ ŠE končni

dokônčno nač. prisl. | izraža, da je pri dejanju, stanju izključena možnost spremembe | *dokônčno se odpovedati čemu; dokončno začrtana meja med državama* □ definitivno □ knj.izroč. brezprizivno □ ekspr. enkrat za vselej □ ekspr. nepreklicno

dokônčnost -i ž | dejstvo, da se česa ne da spremeniti | *dokônčnost odločitve* □ knj.izroč. definitivnost

GLEJ ŠE dovršenost

dokopati se -kópljem se dov. ► pridobiti si | prikopati se | priti pp 6 | spoznati | ugotoviti

dokopavati se -am se nedov. ► pridobivati si | prihajati 4 | spoznavati

do koráče prisl. zv. ► do koraka

do koráka prostor. prisl. zv. | izraža, da je višina, globina česa določena z oddaljenostjo mesta med nogami od tal | *Sneg je segal do koraka* □ star. do kobala □ nar. do korače □ nar. do rogovile *stati do rogovile v snegu*

dokorêj prisl. ► do kdaj

dokósiti¹ -im dov. ► pokositi¹

dokositi² -im dov. kaj | dodatno, zraven nakositi | *Voz še ni bil poln, zato je dokosil še nekaj trave* □ prikositi **GLEJ ŠE** pokositi² 1

do krája prisl. zv. ► popolnoma

dóktor -ja m | kdor ima doktorski naslov | *Zbrali so se sami doktorji* □ nekjn. pog. dohtar □ iron. doktorček **GLEJ ŠE** zdravnik

doktorát -a m | delo za dosego doktorskega naslova | *napisati doktorat* □ doktorsko delo **GLEJ ŠE** doktorirati | naslov 2•3

dóktorček -čka m ► doktor

dóktorica -e ž | ženska, ki ima doktorski naslov | *doktorica filoloških ved* □ nekjn. pog. dohtarica **GLEJ ŠE** zdravnica

doktoríratí -am dov. | pridobiti si doktorski naslov | *doktorirati iz medicine; Doktoriral je na ljubljanski univerzi* □ doseči doktorat □ doseči doktorski naslov □ doseči doktorsko čast □ doseči doktorstvo □ knj.izroč. promovirati *Promoviral je na ljubljanski univerzi*

dóktorski -a -o prid. ► disertacija | doktorat | doktorirati | izpit¹ ♦7 | naslov 2•3 | zdravniški

dóktorstvo -a s ► doktorirati | naslov 2•3

doktrinálni -a -o prid. ► doktrinarni

doktrinár -ja m slabš. | kdor se natančno, togo drži doktrine | *ozkosrčen doktrinár* □ slabš. doktrinarec

doktrinárec -rca m ► doktrinár

doktrinárni -a -o prid. | ki je v zvezi z doktrino | *doktrinarno stališče* □ doktrinálni

dokumènt -ènta m | listina z uradno veljavnostjo | *predložiti zahtevane dokumente* □ uradna listina □ akt □ listina □ pog. papir *Papirje je imel v redu* **GLEJ ŠE** izkaznica ♦

dokumentacijski -a -o prid. ► dokumentarni

dokumentalist -a m | kdor v okviru določene organizirane službe za določeni namen zbira podatke, literaturo o določenem vprašanju, področju | *delovno mesto dokumentalista* □ knj.izroč. dokumentarist

dokumentárec -rca m ► film ♦6

dokumentárični -a -o prid. ► dokumentarni

dokumentaríst -a m ► dokumentalist

dokumentárni -a -o prid. | s katerim se kaj dokumentira, utemeljuje; ki je v zvezi z zbiranjem podatkov, literature o določenem vprašanju, področju | *dokumentarno gradivo; dokumentarni pomen objavljene monografije* □ dokumentacijski □ knj.izroč. dokumentarični **GLEJ ŠE** film ♦6

dokupíti in dokúpiti -im dov. kaj | dodatno, zraven kupiti | *dokupiti njivo in gozd* □ knj.izroč. prikupiti

dokupováti -újem nedov. kaj | dodatno, zraven kupovati | *dokupovati zemljišča* □ knj.izroč. prikupovati

dokvalifikácija -e ž | dodatna usposobitev za opravljanje določenega dela | *programi za dokvalifikacijo presežnih delavcev* □ dopolnilna kvalifikacija

dól¹ -a m ► dolina | draga¹

dól² prisl. ► ceniti se | doli | gor | navzdol | sleči 2 | snemati 2 | sneti | zaužiti

dolágati -am nedov. kaj | dajati, polagati zraven | *dolagati drva v peč* □ dokladati □ knj.izroč. prikladati □ knj.izroč. prilagati

dôlb -a m ► izdolbina

dolbeníca -e ž ► drevak

dôlbenka -e ž ► drevak

dolbílce -a s ► dolbilo

dolbílni -a -o prid. ► stroj ♦2

dolbíló -a s | orodje za dolbenje | *mizarsko dolbilo* □ ekspr. dolbilce □ knj.izroč. dolbnjak

dolbína -e ž ► vdolbina

dolbínica -e ž ► vdolbinica

dolbník -a m ► stroj ♦2

dolbnják -a m ► dolbilo

dôlbstí dôlbem nedov. kaj | izrezavati snov z ozkim rezilom, navadno s tolčenjem nanj | *dolbsti les* □ votliti □ knj.izroč. dletiti | dolbsti z dletom |

GLEJ ŠE luščiti 2 | vrezovati

dólček -čka m ► dolina

dólec -lca m ► dolina

dolénjec -jca m ► prebivalec pp 1 | vlak 1•1

dolénji -a -e prid. ► spodnji

dólenjka -e ž ► krilo² ♦3

dolénjski -a -o prid. ► narečje ♦2 | vlak 1•1

dolénjščina -e ž ▶ narečje ♦2

dolèt -éta m ▶ steza ♦3

dolétati -am nedov. ▶ doletavati | priletavati

doletávati -am nedov. |leteč dosegeti cilj| *Race doletavajo*

□ doletati

GLEJ ŠE priletavati

doletéti -ím dov. ▶ prileteti | zgoditi se 2

doletišče -a s ▶ pristajališče

dolétnost -i ž ▶ polnoletnost

dôlg¹ -á m |kar mora kdo vrniti, poravnati, zlasti v denarju|

Plačal je že ves dolg □ *posojilo* □ pog. *kredit* □ nekj. pog. *puf¹*

♦ 1. pravn. *prinosni dolg* □ pravn. *prinosnina* 2. ekon., fin. *zapadli dolg*

□ ekon., fin. *dospeli dolg*

GLEJ ŠE *dolgovati* | *izbrisati* • | *zadolžen ♦2* | *zadolžen ♦1* | *zadolževati se* | *zadolžiti se*

dôlg² -a -o prid.

1. |ki ima med skrajnima koncema razmeroma veliko raz-

sežnost| *dolg hodnik* □ ekspr. *kilometrski* □ ekspr. *razpotegnjen*

□ ekspr. *raztegnjen* □ ekspr. *razvlečen* □ sleng. *maksi* |zelo dolg| *maksi*

lasje □ sleng. *midi* |srednje dolg| □ protip. *kratek*

2. z izrazom količine |ki izraža razsežnost med skrajnima koncema|

sto strani dolga razprava □ publ. *obsegajoč*

GLEJ ŠE *dolginast* | *jezikav 1♦* | *kratek* | *obrekljiv ♦* | *obširen 1* | *podolgovat* | *velik 2*

dolgàn -ána m ▶ *dolgin*

dôlgčas¹ -a m |duševno stanje neugodja, nezadovoljstva, osamljenosti zaradi pomanjkanja primernega dela, družbe, zabave| *občutiti dolgčas* □ *dolgočasenje* □ *dolgočasje*

dôlgčas² povdk. ▶ *dolgočasiti se*

dôlgež -a m ▶ *dolgin*

dôlgi -a -o prid. ▶ *dolgo¹* | *dolgotrajni* | *film ♦7* | *krasti* | *nogavica pp 2* | *rokada ♦1* | *rokavi pp* | *tekač ♦1*

dolgin -a m ekspr. |zelo velik in suh človek| *mlad dolgin z očali*

□ knj.izroč. *dolgan* □ knj.izroč. *dolgež* □ knj.izroč. *potegin* □ knj.izroč. *potegjenec*

□ knj.izroč. *potegon* □ pog. *prekla* □ ekspr. *preklež* □ ekspr. *pretegnjenec*

□ knj.izroč. *spotegnjenec* □ nar. *švigelj* □ nar. *šviglja*

GLEJ ŠE *velik 2* povdk.

dolginast -a -o prid. ekspr. |ki je zelo velik in suh| *dolginast*

mladenič □ ekspr. *dolg²* □ knj.izroč. *dolginiski* □ pog. *preklast* □ ekspr. *pretegnjen*

□ nar. *švigljast* □ ekspr. *žrdast*

GLEJ ŠE *velik 2*

dolginka -e ž ekspr. |zelo velika in suha ženska| *Vstopila je prava*

dolginka □ pog. *prekla* □ ekspr. *pretegnjenka* □ nar. *šviglja*

dolginiski -a -o prid. ▶ *dolginast*

dôlgo¹ čas. prisl. |izraža, da dejanje, stanje traja razmeroma veliko

časa| *Dolgo jo je čakal, potem je sam odšel dalje; Ob nedeljah*

rad dolgo spi □ ekspr. *celo večnost* □ ekspr. *dobri čas* □ ekspr. *dolga leta*

Dolga leta se nič ni spremenilo □ ekspr. *dolgo let* □ ekspr. *dolgo večnost*

□ ekspr. *leta in leta* □ ekspr. *leto in dan* □ ekspr. *leto za letom*

GLEJ ŠE *čim dlje 2* | *dlje 2* | *dokler 1* | *zdavnaj*

dôlgo² povdk. |izraža, da je od imenovanega dogodka minilo razmeroma veliko časa| *Dolgo je že, kar je odšel* □ knj.izroč. *davno¹*

dolgočevka -e ž ▶ puška ♦1

dolgočevni -a -o prid. ▶ puška ♦1

dolgočasen -sna -o prid. |ki povzroča duševno stanje neugodja zaradi nezanimivega, nezabavnega govorjenja, vedenja, vse-

bine| *dolgočasen človek; dolgočasen spis* □ *pust²* □ ekspr. *nezanimiv*

□ ekspr. *puščoben* □ ekspr. *suh¹* |*objaviti suh opis dogodka* □ ekspr. *suhoparen*

POVEDKOVIK *dolgočasnež*, *pustež*, *pustuh*, *puščoba*, *suhoparnež*

dolgočasenje -a s ▶ *dolgčas¹*

dolgočasiti -im nedov. *koga* |povzročati komu dolgčas| *Govornik je dolgočasil poslušalce* □ star. *dolgočasovati*

dolgočasiti se -im se nedov. |biti v duševnem stanju neugodja,

nezadovoljstva, osamljenosti zaradi pomanjkanja primerne-

ga dela, družbe| *Na obisku se je dolgočasila* □ s smiselnim osebkom v

dajalniku *biti dolgčas* *Pogosto mu je dolgčas* □ s smiselnim osebkom v dajalniku

biti dolgočasno □ star. *dolgočasovati se* □ ekspr. *pasti dolgčas* □ ekspr. *pre-*

ganjati dolgčas □ ekspr. *preganjati dolgočasje* □ ekspr. *presti dolgčas*

□ ekspr. *prodajati dolgčas*

dolgočasje -a s ▶ *dolgčas¹* | *dolgočasiti se*

dolgočasnež -a m ▶ *dolgočasen* povdk.

dolgočasno¹ nač. prisl. |izraža, da imenovano dejanje povzroča,

ustvarja *dolgočasje*| *dolgočasno kaj pripovedovati* □ ekspr. *nezanimi-*

vo □ ekspr. *suhoparno*

dolgočasno² povdk. ▶ *dolgočasiti se*

dolgočasnost -i ž |dejstvo, da je kaj dolgočasno| *dolgočasnost*

vsakdanjosti □ ekspr. *nezanimivost* □ ekspr. *pustost* □ ekspr. *puščoba*

□ ekspr. *puščobnost* □ ekspr. *suhoparnost* □ ekspr. *suhost* *suhost statistič-*

nega prikaza

dolgočasovati -újem nedov. ▶ *dolgočasiti*

dolgočasovati se -újem se nedov. ▶ *dolgočasiti se*

dolgodlák -a -o prid. |ki je iz dolgih dlak| *dolgodlak kožuh*

□ ekspr. *dolgokocinast* □ knj.izroč. *dolgorun*

dolgodlákár -ja m |žival z dolgo dlako, navadno pes| *goyiti*

dolgodlakarje □ ekspr. *dolgodlakec*

GLEJ ŠE *pes pp 4*

dolgodlákec -kca m ▶ *dolgodlakar*

dolgodôbni -a -o prid. ▶ *dolgotrajni*

dolgoglavéc -vca m antr. |človek dolgoglavega tipa| *raziskovati*

dolgoglavce □ antr. *dolihokefal*

dolgoglaví -a -o prid. antr. |pri katerem je glava dolga in ozka|

dolgoglavi tip človeka □ antr. *dolihokefalni*

GLEJ ŠE *lobanja ♦3* | *tip ♦1*

dolgoglavóst -i ž antr. |značilnost človeka z dolgo in ozko

glavo| *dolgoglavost starih Slovanov* □ antr. *dolihokefalija* □ anat. *doli-*

hokefalnost

dolgogrív -a -o prid. ▶ *dolgolas*

dolgogrívec -vca m ▶ *dolgolasec*

dolgojezícén -čna -o prid. ▶ *obrekljiv*

dolgojezícínik -a m ▶ *obrekljivec*

dolgokocínast -a -o prid. ▶ *dolgodlak*

dolgokrák -a -o prid. ▶ *dolgonog*

dolgolás -a -o prid. |ki ima dolge lase| *mlad, dolgolas fant*

□ ekspr. *dolgogrív*

dolgolásec -sca m ekspr. |kdor ima dolge lase| *Rada ima*

dolgolasce □ ekspr. *dolgogrívec*

dolgoláska -e ž ▶ *breza*

dolgolétni -a -o prid. |ki traja mnogo let| *dolgoletni trud*

□ ekspr. *mногоoletni* □ ekspr. *starí³* *staro prijateljstvo* □ ekspr. *stoletni*

□ ekspr. *tisočletni*

dolgometrázec -žca m ▶ *film ♦7*

dolgometrázni -a -o prid. ▶ *film ♦7*

dolgometráznik -a m ▶ *film ♦7*

dolgonóg -a -o prid. |ki ima dolge noge| *suh, dolgonog*

fant □ ekspr. *dolgokrak* □ knj.izroč. *dolgonožen* □ knj.izroč. *dolgotep*

□ knj.izroč. *slokonog* □ knj.izroč. *visokonog* *visokonog pes*

dolgonós -a -o prid. |ki ima dolg nos| *dolgonos fant* □ *nosat*

|ki ima dolg in velik nos|

dolgonósec -sca m ekspr. |kdor ima dolg nos| *posmehovati se*

dolgonoscu □ ekspr. *nosan* |kdor ima dolg in velik nos|

dolgonóžen -žna -o prid. ► dolgonog
dolgopét -a -o prid. ► dolgonog
dolgopétec -tca m ekspr. |kdor ima dolge noge| *suhljati dolgopete-
tec* □ ekspr. *dolgopetež*
dolgopétež -a m ► dolgopetec
dolgoprogáš -a m ► tekač •1
dolgoprst -a -o prid. v zvezi z roko, ного |ki ima dolge prste| *Obožuje
njene dolgoprste roke* □ *dolgoprsten*
GLEJ ŠE tatinski 2
dolgoprsten -tna -o prid. ► dolgoprst | tatinski 2
dolgoprstnež -a m ► tat
dolgoprstnica -e ž ► tatica
dolgorásel -sla -o prid. ► velik 2
dolgorépec -pca m ► lunj •2
dolgoréпка -e ž ► ptica pp 8
dolgorés -a -o prid. ► resast 1
dolgoróčni -a -o prid. ► dolgotrajni | posojilo pp | posojilo •1
dolgorún -a -o prid. ► dolgodlak
dolgóst -i ž ► dolgotrajnost | dolžina
dolgostás -a -o prid. ► vitek
dolgóstni -a -o prid. ► mera •2
dolgotrajni -a -o prid. |ki traja dolgo časa| *dolgotrajno deževje*
□ *daljši* □ ekspr. *dolgi* □ knj.izroč. *dolgodobni* □ knj.izroč. *dolgoročni*
dolgoročno zdravljenje □ star. *dolgovečni* *dolgovečno sovrašтво*
□ ekspr. *maratonski* *maratonski govor* □ ekspr. *trdovratni* □ ekspr. *trpežni*
dolgotrajnost -i ž |dejstvo, da kaj traja dolgo časa| *dolgotrajnost*
postopka □ knj.izroč. *dolgost*
dolgoúh -a -o prid. |ki ima dolga ušesa, dolge uhlje| *dolgouha*
žival □ *uhat* ↗
dolgoúhec -hca m ekspr. |žival z dolgimi uhlji, navadno zajec|
Dolgouhec skače po travi □ ljubk. *dolgoúšček* □ ekspr. *dolgoúšec*
□ ekspr. *uhač* □ ekspr. *uhljač*
GLEJ ŠE osel | zajec 1
dolgoúšček -čka m ► dolgouhec | zajec 1
dolgoúšec -šca m ► dolgouhec | zajec 1
dolgováti -újem nedov. *komu kaj* |izraža, da mora kdo kaj vrniti,
poravnati, zlasti v denarju| *dolgovati komu veliko denarja; Nič
mu ne dolgujem* □ *biti dolžen* *Veliko mu je dolžen* □ *imeti dolg pri*
kom □ knj.izroč. *biti na dolgu pri kom* *Pri banki je na dolgu za več deset*
tisočakov
dolgovéčni -a -o prid. ► dolgotrajni
dolgovéžen -zna -o prid. ► razvlečen
dolgovéziti -im nedov. ► govoriti 1 pp 20
dolgovéznost -i ž ► razvlečenost
dolgovláknati -a -o prid. ► bombaž pp
dolgôvni -a -o prid. ► knjiga •4
dolgovrát -a -o prid. |ki ima dolg vrat| *dolgovrat fant* □ knj.izroč. *dol-
govraten*
dolgovrátén -tna -o prid. ► dolgovrat
dôli mestov. prostor. prisl. |izraža, da se kaj nahaja, dogaja
na kraju, ki je od določenega kraja nižje| *Gori sije sonce,
doli je še megla* □ nekjn. pog. *dol*² □ pog. *odspod* □ pog. *odspodaj*
□ pog. *spod* □ ekspr. *spodaj* □ protipr. *gori*
GLEJ ŠE navzdol
dolíca -e ž ► dolina
dolič -íča m ► dolina
dolihokéfál -a m ► dolgoglavec
dolihokéfálja -e ž ► dolgoglavost
dolihokéfální -a -o prid. ► dolgoglavi | lobanja •3 | tip •1
dolihokéfálnost -i ž ► dolgoglavost

dolína -e ž |nižji, navadno podolgovat svet med hribi ali v
gričevnati pokrajini| *rodovitna dolina* □ star. *dol*¹ □ star. *dolíček*
□ star. *dolec* □ star. *dolica* □ star. *dolič* □ ekspr. *dolinica* □ star. *dolinka*
□ zastar. *razdolje* □ *draga*¹ ↗ □ nar. *sodolina* |manjša, plitvejša
dolina|
◆ geogr. *podolžna dolina* □ knj.izroč. *podolžnica*
GLEJ ŠE od daleč 2 | povsod | sklep •1 | umreti 1 | vrtača
dolínar -ja m ► dolinec
dolíneč -nca m |kdor živi v dolini, v ravnini ali je doma iz
doline| *Dolinci že žanjejo* □ *ravninec* □ zastar. *dolínar*
dolínica -e ž ► dolina
dolíinka -e ž ► dolina
dolínski -a -o prid. ► sklep •1
dolítek -tka m ► dolivek
dolíti -lujem dov. *kaj* |z zlivanjem dodati| *doliti vino v sod* □ *dotočiti*
□ *priliti* □ *pritočiti*¹ □ ekspr. *pricorniti*
dolív -a m ► dolivanje | dolivek
dolívanje -a s |dodajanje z zlivanjem| *dolívanje vode* □ *prilivanje*
□ knj.izroč. *dolív* □ knj.izroč. *priliv*
dolívati -am nedov. *kaj* |dodajati tekočino| *dolívati vino v kozarce*
□ *dotakati* □ *prilivati* □ *prítakati*
dolívek -vka m |kar se dolije| *odmeriti dolivek* □ *dolitek* □ *dolív*
dólnji -a -e prid. ► spodnji | tok¹ •6
dolóčanje -a s
1. |izbiranje danosti, ki odločajo o tem, kakšno, kolikšno naj
kaj bo| *določanje cen, pravil* □ *določevanje* □ knj.izroč. *definiranje*
□ knj.izroč. *determiniranje* □ pog. *fiksiranje* □ knj.izroč. *odrejanje*
□ knj.izroč. *opredeljevanje* □ ekspr. *postavljanje*
2. |uvrščanje česa v kako skupino, okvir na podlagi znakov,
podatkov| *ključ za določanje rastlin* □ *determinacija* □ *determiniranje*
□ *določevanje* □ knj.izroč. *opredeljevanje*
3. jezikosl. |natančna opredelitev skladenjskega jedra z novimi
(besednozveznimi, stavčnimi) sestavinami| *določanje glagola*
s prislovom in samostalnika s pridevnikom □ jezikosl. *determinacija*
□ jezikosl. *določevanje*
dolóčati -am nedov.
1. *kaj* |izbirati danosti, ki odločajo o tem, kakšno, kolikšno
naj kaj bo| *določati cene, pravila* □ *določevati* □ knj.izroč. *definirati*
□ knj.izroč. *determinirati* □ publ. *diktirati* □ pog. *fiksirati* □ knj.izroč. *nare-
kovati* □ knj.izroč. *odrejati* □ knj.izroč. *opredeljevati* □ publ. *pogojevati*
□ pog. *postavljati* □ publ. *začrtavati* □ publ. *začrtovati* □ publ. *zakoličevati*
□ *precizirati* |natančno določati|
2. *koga za kaj* |izbirati koga glede na vlogo, ki naj bi jo opravljal|
določati igralce za reprezentanco □ ekspr. *namenjati* □ pog. *postavljati*
3. *kaj* |na podlagi znakov, podatkov ugotovljati, da se kaj
uvršča v določeno skupino| *določati najdene fosile* □ *definirati*
□ *determinirati* □ knj.izroč. *opredeljevati*
GLEJ ŠE namenjati | omejevati 1 | praviti 4 | predpisovati 1
dolóčba -e ž ► določilo
dolóčen¹ -čna -o prid. ► jasen 2
dolóčen² -a -o povdk. |izraža, da so danosti, ki odločajo
o tem, kakšno, kolikšno je kaj, izbrane| *Cene so določene;*
Pravice zaposlenih niso jasno določene □ *definiran* □ *determiniran*
□ *opredeljen* □ ekspr. *preciziran*
dolóčeni¹ -ih m mn. mn. v sin. nizu ► nekateri¹
dolóčeni² -a -o prid. |ki je pravi glede na namen, potrebe,
okolščine sploh| *Prilagajanje zahteva določeni čas; To blago ni*
najboljše, a ima vseeno določene kvalitete □ pog. *neki*¹ □ pog. *neki svoj*
□ zastar. *odmenjeni* □ ekspr. *svoj* □ ekspr. *svoj lastni*
GLEJ ŠE delno | nekateri³ 2 | neki¹

določénost -i ž |dejstvo, da je kaj določeno| *določénost pravil*

□ knj.izroč. **definiranost** □ knj.izroč. **determiniranost** □ knj.izroč. **opredeljenost**
□ publ. **pogojenost**

določévalec -lca m ► determinanta

določévalni -a -o prid. |ki je v zvezi z določevanjem| *določévalni način* □ **determinacijski** □ knj.izroč. **determinativni**

GLEJ ŠE beseda ♦2

določévánje -a s ► določanje 1, 2, 3

določéváti -újem nedov. ► določati 1 |predpisovati 1

določílnica -e ž ► beseda ♦2 |determinanta

določílo -a s |kar akt uradno določa| *upoštevati določíla zakona*

□ **določba**

• 1. jezikosl. **povedkovo določílo** □ jezikosl. **predikativno določílo**

2. jezikosl. **prislovno določílo** □ jezikosl. **adverbialno določílo**

določítev -tve ž

1. |izbor danosti, ki odločajo o tem, kakšno, kolikšno naj kaj

bo| *določítev smeri razvoja* □ knj.izroč. **determinacija** □ pog. **fiksiranje**

□ knj.izroč. **opredelitev** □ **precizacija** |natančna določítev|

2. |vrstitev česa v kako skupino, okvir na podlagi znakov, podatkov| *ključ za določítev rastlin* □ **determinacija** □ **determiniranje**

□ knj.izroč. **opredelitev**

GLEJ ŠE definicija

določíti in **določíti** -im dov.

1. *kaj* |izbrati danosti, ki odločajo o tem, kakšno, kolikšno naj kaj

bo| *določíti ceno; določíti smer razvoja* □ knj.izroč. **definirati** □ knj.izroč. **de-**

terminirati □ publ. **fiksirati** □ pog. **nastaviti** □ knj.izroč. **naznačiti** □ publ. **odrediti**¹

□ knj.izroč. **opredeliti** □ pog. **postaviti** □ publ. **začrtati** □ publ. **zafiksirati** □ publ. **za-**

količiti □ publ. **zarisati** □ **precizirati** |natančno določíti|

2. *koga za kaj* |pri izbiri dati prednost komu glede na vlogo,

ki naj bi jo opravljal| *določíti sina za dediča* □ **imenovati** □ **izbrati**

□ ekspr. **nameniti** □ pog. **narediti** □ star. **odločiti** □ zastar. **odmeniti**

□ pog. **postaviti** □ knj.izroč. **predestinirati** *Prepričan je, da ga je usoda*

predestinirala za kaj večjega

3. *kaj* |na podlagi znakov, podatkov ugotoviti, da se kaj uvršča

v kako skupino| *določíti pasmo živali* □ **definirati** □ **determinirati**

□ **razločiti** □ knj.izroč. **opredeliti**

GLEJ ŠE definirati |dodeliti • |nameniti |predpisati 1 |žrebati

določítveni -a -o prid. |ki je v zvezi z določítvijo| *določítveni*

dejavnik □ **determinacijski** □ knj.izroč. **determinativni**

določljív -a -o prid. |ki se da določíti| *težko določljív pojav*

□ **opredeljív** □ knj.izroč. **oprijemljív** □ knj.izroč. **prijemljív** □ knj.izroč. **zgrabljív**

določljívost -i ž |dejstvo, da se kaj da določíti| *določljívost*

pojava □ **opredeljívost** □ knj.izroč. **oprijemljívost** □ knj.izroč. **prijemljívost**

določni -a -o prid. ► oblika ♦7

določno prisl. ► jasno² 1

določnost -i ž ► jasnost 2

dolomít -a m |apnencu podobna, zelo krusljiva kamnina|

V kraškem svetu prevladujeta dolomít in apnenc □ **grintavec**

dolomítni -a -o prid. ► dolomitski |kamnina ♦1

dolomítski -a -o prid. |ki je v zvezi z dolomitom| *dolomítske*

kamnine □ **dolomitni**

GLEJ ŠE kamnina ♦1

dolózni -a -o prid. ► dejanje 1♦5

določíti -ím dov. ► priložiti

dólus -a m ► naklep 2

dólžen -žna -o povdk. ► dolgovati |morati 1

dolžína -e ž |razsežnost med koncema ali najbolj oddaljenima

ploskvama česa| *izmeriti dolžíno predmeta* □ zastar. **dolgost**

• geogr. **zemljepisna dolžína** □ **geografska dolžína**

GLEJ ŠE obširnost

dolžínski -a -o prid. ► mera pp |mera ♦2 |prerez ♦4

dolžíti -ím nedov. ► obtoževati

dolžíti se -ím se nedov. ► zadolževati se

dólžni -a -o prid. ► delež ♦4 |zadolžnica

dolžnica -e ž |ženska, ki ima dolg, navadno denarni| *obveznosti dolžnice* □ fin. **debitorica**

dolžnik -a m |kdor ima dolg, navadno denarni| *terjati dolžnika*

□ fin. **debitor**

• pravn. **stečajni dolžnik** □ knj.izroč. **bankroter** □ pravn. **bankrotiranec**

□ knj.izroč. **bankrotnik** □ pravn. **stečajnik**

GLEJ ŠE knjiga ♦4

dolžnost -i ž |kar bi kdo moral storiti, opravljati zaradi

določenih norm, zlasti moralnih| *zavedati se svojih dolžnosti*

□ **obveza** □ **obveznost** □ zastar. **nalog** □ ekspr. **naloga** □ knj.izroč. **obligacija**

□ star. **opravilo** □ ekspr. **sveta dolžnost** *To je naša sveta dolžnost*

• **domovinska dolžnost** □ dolžnost do domovine □ domoljubna

dolžnost □ zastar. domorodna dolžnost □ patriotska dolžnost

□ rodoljubna dolžnost

GLEJ ŠE breme • |službeno |uradno 2 |vojaščina |vršilec •

dolžnostni -a -o prid. ► delež ♦4 |izvod •

dóm -a m

1. |kraj, kjer kdo stalno živi, od koder izhaja| *urediti si dom*

□ knj.izroč. **bivališče** □ ekspr. **domača hiša** *biti navezan na domačo*

hišo □ star. **domačija** □ ekspr. **domači prag** *spomniti se domačega*

praga □ ekspr. **domek** □ knj.izroč. **domovališče** □ knj.izroč. **domovanje**

□ zastar. **domovina** □ star. **domovje** □ ekspr. **gnezdece** □ ekspr. **gnezdo**

□ ekspr. **kot**¹ □ star. **krov** □ pesn. **ognjišče** □ knj.izroč. **prebivališče**

□ ekspr. **streha** *Žalostno je, če človek nima strehe* □ ekspr. **zapeček**

2. |ustanova, ki omogoča bivanje in daje oskrbo| *stanovati,*

živeti v domu □ **internat** □ **zavod** □ zastar. **hospic** □ zastar. **hospital**

□ zastar. **inštitut**

♦ 1. **dijaški dom** □ **dijaški internat** □ **internat** 2. **dom invalidov**

□ dom za invalide □ **invalidski dom** 3. **dom starejših občanov** □ dom

onemoglih □ dom ostarelih □ ekspr. dom počitka □ dom upoko-

jencev □ dom za onemogle □ dom za ostarele □ knj.izroč. dom za

ostarele občane □ ekspr. dom za starce □ dom za starejše □ dom za

starejše občane □ knj.izroč. dom za starostnike □ dom za upokojence

□ slabš. **hiralnica** □ ekspr. **starčevski dom** □ upokojenski dom □ **zavod** za

ostarele 4. **gasilski dom** □ **gasilni dom** 5. **kulturni dom** □ dom kulture

6. **počitniški dom** □ dom oddiha □ dom počitka 7. **prevzgojni dom**

□ pog. **poboljševalnica** □ pog. **vzgojni poboljševalni dom**

• 1. **spodnji dom angleškega parlamenta** □ **poslanska zbornica**

2. **zgornji dom angleškega parlamenta** □ **lordska zbornica**

GLEJ ŠE domačija |domovina |grob¹ 2 |okrevališče |

stanovanje

domá¹ mestov. prostor. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje umeščeno

v kraj, prostor, kjer kdo stalno živi, od koder izhaja| *Doma se*

imam zmeraj dobro □ ekspr. **pod svojo streho** □ ekspr. **v domači hiši**

domá² povdk. ► iznajdljiv •

domáč -áča -e povdk. |izraža, da kaj vzbuja prijeten občutek,

podoben ugodju, kot se povezuje z domom| *Majhen prostor je*

bolj domač kot velik □ knj.izroč. **domačen** □ **intimen** |domač zaradi

skladnega okolja in majhnih razsežnosti|

GLEJ ŠE krotek |znan 2

domáče nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje spremlja

občutek ugodja, ki se povezuje z domom| *domáče se počutiti*

□ knj.izroč. **domáčno**

domáčen -čna -o prid. ► domač |domačnosten

domáci¹ -ih m mn. mn. v sin. nizu |člani družine| *Poslovil se je od*

domákih □ **najbližji** □ **svojci** □ **svoji** □ zastar. **domáčni** □ ekspr. **svoji ljudje**

domáči² -a -e prid.

- [ki je doma, živi v domačem kraju] *domáči gostilničar*
□ nar. **domanji** □ knj.izroč. **domorodni** □ knj.izroč. **tuzemski**² ■ protip. **tuji**
- [ki je v zvezi z domačo deželo, domovino] *domáča vas*
□ knj.izroč. **rodni**¹ □ zastar. **rojstveni zapustiti rojstveno vas**
- [ki je po izvoru od tam, kjer naravno raste] *domáče drevesne vrste* □ **avtohtoni** □ **domorodni**
GLEJ ŠE beseda •3 | branje • | delo 1•2 | dom 1 | doma¹ | domačija | domov | domovina | hrana 1•3 | ime •1 | ime •2 | jezik 3•40 | kokoš pp | lekarna • | obrt² 1•3 | po domače 1 | praznik •2 | preprosto¹ | prijatelj •2 | pristanišče •1 | prvotni 4 | pšenica pp 1 | rastlina •1 | rojak 1 | tuji 1, 2 | zabava 1• | žival 1 pp 1

domáčica¹ -e ž ► gospodinja 2

domáčica² -e ž ► domačinka

domáčija -e ž | hiša z gospodarskimi poslopi in zemljiščem|

Domačija leži na sončni legi □ knj.izroč. **dom** □ ekspr. **domáča hiša**
□ ekspr. **domáčijica** □ zastar. **pohišstvo** □ ekspr. **posestvo** □ knj.izroč. **rodina**
GLEJ ŠE dom 1 | domovina

domáčijica -e ž ► domačija

domáčijski -a -o prid. |ki prikazuje življenje v domačem, kmečkem, podeželskem okolju| *domáčijska umetnost*

□ knj.izroč. **domáčnostni**

domáčijstko -i ž ► domačijstvo

domáčijstvo -a s |prikazovanje življenja v domačem, kmečkem, podeželskem okolju| *umetnikovo idealiziranje domačijstva* □ **domáčijstko** □ knj.izroč. **domáčinstvo** □ knj.izroč. **domáčnost**

domáčin -a m |kdor je doma, živi v določenem kraju| *domáčini in priseljenci* □ zastar. **domáčinec** □ knj.izroč. **domorodec** □ knj.izroč. **krajan**

GLEJ ŠE domorodec | gospodar 1

domáčinec -nca m ► domačin

domáčini -ov m mn., mn. v sin. nizu ► domači¹

domáčinka -e ž |ženska, ki je doma, živi v določenem kraju|

domáčinke in tujka □ star. **domáčica**² □ knj.izroč. **domorodka**

□ knj.izroč. **krajanka**

GLEJ ŠE beseda •3 | domorodka

domáčinski -a -o prid. ► pleme •1

domáčinstvo -a s ► domačijstvo | gospodinjstvo

domáčiti -im nedov. ► udomačevati

domáčno prisl. ► domače

domáčnost -i ž |vzdušje, ki je značilno za dom in mirno, skladno družinsko življenje| *prijetna domačnost družinskega okolja* □ knj.izroč. **intima** □ knj.izroč. **intimnost**

GLEJ ŠE domačijstvo

domáčnosten -tna -o prid. |ki je po značilnostih, lastnostih podoben domačemu| *domáčnostno razpoloženje, vzdušje*

□ knj.izroč. **domáčen**

domáčnostni -a -o prid. ► domačijski

domakníti in **domákniti** -em dov. ► dodati 1, 2

do máksimuma prisl. zv. ► najbolj

domála člen. ► skoraj² 2

do málega člen. zv. ► skoraj² 2 | vse¹

dománji -a -e prid. ► domači² 1

dómar -ja m ► domovec

dómarka -e ž ► domovka

domaševáti -újem nedov. ► odmaševati

dómek -mka m ► dom 1

doména -e ž ► področje 2

domének -nka m ► dogovor | zmenek

domenítev -tve ž ► dogovor

domeníti se in **doméniti se** -im se dov. ► dogovoriti se

doménjati se -am se nedov. ► dogovarjati se

doménjeno povdk. ► dogovorjeno

domenkováti se -újem se nedov. ► dogovarjati se

domèt -éta m |razdalja, ki se doseže pri streljanju ali metanju|

rakete z dolgim dometom □ **doseg**

GLEJ ŠE doseg 3 | dosežek

domicíl -a m ► prebivališče •1

dominácija -e ž ► oblast¹ 1 | premoč | prevlada

dominánca -e ž ► premoč | prevlada | prevladovanje

dominánta -e ž ► vrsta 4•1

dominántni -a -o prid. ► akord 1 pp 1 | najpomembnejši² | vrsta 4•1

dominántno prisl. ► odločilno

dóminati se -am se nedov. |igrati igro s ploščicami, ki imajo na eni strani dve polji s pikami| *Vsak večer se je dominal s prijateljem* □ **igrati domino**

domínij -a m ► gospostvo¹ •

dominikalíst -a m ► podložnik •

dominikálni -a -o prid. ► podložnik • | zemljišče •1

dominírati -am nedov. ► dvigati se 2 | prevladovati

dómino -a m ► dominati se

domísel -sli ž ► ugotovitev

domíseln -a -o prid.

1. |ki hitro najde izvirne izpeljave, rešitve| *domíseln režiser*
□ **inventiven** □ **iznajdljiv** □ knj.izroč. **domíšljiv** □ knj.izroč. **ingeniozen**

□ knj.izroč. **invenciozen** □ star. **izumljiv**

2. |ki je izvirno izpeljan, rešen| *domíselna šahovska poteza*

□ **duhovit** □ knj.izroč. **pogodljiv**

domíselno nač. prisl. |izraža, da je kaj izvirno izpeljano, rešeno| *domíselno urejene izložbe* □ **inventivno** □ knj.izroč. **invenciozno**

domíselnost -i ž |sposobnost, da kdo hitro najde izvirne

izpeljave, rešitve| *pisateljeva domíselnost pri izbiri snovi*

□ **inventivnost** □ **iznajdljivost** □ knj.izroč. **invencija** □ knj.izroč. **invencioznost** □ star. **izumljivost** □ knj.izroč. **pogodljivost**

domíselek -a m |izvirna rešitev vsebinsko omejenega, manj obsežnega problema znotraj obsežnejše problematike| *Njegovo delo kaže številne lastne domísleke* □ star. **namislek** □ pog. **pogrunčacija**

□ pog. **pogrunčavščina** □ knj.izroč. **prešinec** □ star. **umislek**

GLEJ ŠE domíslica

domíslita -e ž |izvirna, duhovita misel| *smejati se prijateljevim domíslitam* □ **domíselek** □ **duhovitost** □ **šegavost** □ knj.izroč. **aperçu**

□ knj.izroč. **domíšljivost** □ pog. **duhovita Duhovitih mu ne zmanjka**

□ knj.izroč. **impromptu** □ knj.izroč. **izmislek** □ knj.izroč. **izmislica**

□ knj.izroč. **pametnica**

• gled. **režijska domíslica** □ gled. **režijski detajl**

domísliti -im dov. *kaj* |piti v razmišljanju o čem do jasnosti, zaključkov| *domísliti načrt prireditve* □ knj.izroč. **domodrovati** □ ekspr. **domozgati** □ ekspr. **izmodrovati** □ pog. **iztuhati** □ nek. pog. **pogrunčati**

domísliti se -im se dov. *česa* |izraža, da kdo dobi kako misel, idejo| *Se bo že česa domíslil, da bo rešil težavo; Domíslil se je, da se pravzaprav lahko prijavi na razpis* □ pog. **spomniti se**

□ nek. pog. **zrajtati se**

GLEJ ŠE izmisлити si 1 | pomisliti 2

domíšljati -am nedov. ► opozarjati 3

domíšljati se -am se nedov. ► spominjati se 2

domíšljati si -am si nedov. *kaj* |imeti pretirano dobro mnenje o sebi| *Domíšlja si, da zmore vse* □ ekspr. **delati si utvare** o čem

□ knj.izroč. **domíšljevati si** □ knj.izroč. **umišljati si** □ knj.izroč. **utvarjati si**

GLEJ ŠE zamišljati si

domíšljáv -áva -o prid. |ki ima pretirano dobro mnenje o sebi in kaže navadno prezir, zaničevanje do drugih| *domíšljáv človek*

□ nadut □ ošaben □ prevzetan □ zastar. domišljiv □ nekuj. pog. hohštapler-ski □ knj.izroč. hvastav □ ekspr. košat □ ekspr. napihnjjen □ ekspr. napuhnjjen □ zastar. napušen □ ekspr. našopirjen □ ekspr. naštuljen □ nar. ofrten □ knj.izroč. ohol □ knj.izroč. preziren □ knj.izroč. superioren¹ □ star. šteman □ star. štiman □ sleng. važen □ knj.izroč. veličav □ ekspr. visok □ knj.izroč. visokomeren □ ekspr. visokonos □ ekspr. visokonosen □ ekspr. visokosten □ ekspr. vzvišen □ aroganten |s predrznim vedenjem|

◆ biti domišljav □ pog. držati se □ pog. nositi se □ knj.izroč. prevzetovati □ star. štemati se □ nar. šteti se □ star. štimati se² □ ekspr. visoko nositi nos □ ekspr. visoko se nositi

GLEJ ŠE prevzeti se

domišljáva -e ž ▶ domišljavost | domišljija

domišljavec -vca m |človek, ki ima pretirano dobro mnenje o

sebi| odsotnost samokritičnosti pri domišljavcih □ knj.izroč. hlastač

□ nekuj. pog. hohštapler □ knj.izroč. hvastač □ ekspr. nadutež □ ekspr. na-

pihnjenec □ ekspr. napuhnjjenec □ ekspr. oholež □ ekspr. ošabnež

□ ekspr. prevzetnež □ zastar. prevzetnik □ ekspr. rogatin

domišljávka -e ž |ženska, ki ima pretirano dobro mnenje

o sebi| nedovzetnost za samokritiko pri domišljávki □ slabš. gos

□ slabš. goska □ evfem. goskica □ slabš. koza □ ekspr. napihnjjenka

□ ekspr. napuhnjjenka □ ekspr. ošabnica □ ekspr. prevzetnica

domišljávo nač. prisl. |izraža, da se v dejanju, ravnanju kaže,

da ima kdo pretirano dobro mnenje o sebi| domišljávo se vesti

□ naduto □ ošabno □ prevzetno □ knj.izroč. hvastavo □ knj.izroč. oholo

□ knj.izroč. prezirno

domišljávost -i ž |dejstvo, da ima kdo pretirano dobro mnenje o

sebi; vedenje, s katerim kdo kaže prezir, zaničevanje do drugih|

Zaradi njegove domišljávo

ga nihče ne mara □ nadutost □ ošabnost

□ prevzetnost □ zastar. domišljáva □ knj.izroč. hvastavost □ ekspr. napihnjjenost

□ ekspr. napuh □ knj.izroč. napuhnjjenost □ knj.izroč. oholost □ ekspr. petelinstvo

□ star. prevzetija □ zastar. prevzetje □ star. štimanost □ knj.izroč. veličavost

□ knj.izroč. visokomernost □ ekspr. visokost □ arogantnost

GLEJ ŠE domišljija

domišljévati si -újem si nedov. ▶ domišljati si | zamišljati si

domišljija -e ž |prosto, na objektivno resničnost nevezano

kombiniranje misli in predstav; sposobnost za tako kombi-

niranje| spodbujati domišljijo; znanstvena fantastika kot plod

človeške domišljije □ fantazija □ fikcija □ imaginacija □ zastar. domi-

šljáva □ zastar. domišljavost □ zastar. domišljivost □ knj.izroč. predstavnost

□ zastar. umišljáva □ zastar. umišljija

◆ ustvarjalna domišljija □ zastar. obrazovalna domišljija

GLEJ ŠE izmišljati si 2

domišljijski -a -o prid. |ki je v zvezi z domišljijo| domišljijske

podobe □ fantazijski □ imaginacijski □ knj.izroč. imaginativni

GLEJ ŠE spis 2 | svet¹ 43

domišljijsko nač. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na

domišljijo| domišljijsko razgiban roman □ fantazijsko

domišljív -a -o prid. ▶ domiseln 1 | domišljav

domišljívost -i ž ▶ domislca | domišljija

domlatíti in domlátiti -im dov. ▶ pomlatiti

domlátki -ov m mn. ▶ pojedina pp 1

domnéva -e ž |sklepanje, misel, da je kaj verjetno ali resnično,

čeprav ni dokazano| opreti sodbo o čem na domnevo; ovreči,

potrditi domnevo □ mnenje □ ekspr. domnevanje □ knj.izroč. domnevek

□ knj.izroč. dozdeva □ knj.izroč. dozdevanje □ knj.izroč. dozdevok □ knj.izroč. do-

zdevnost To so samo dozdevnosti □ knj.izroč. fikcija □ ekspr. hipoteza

□ knj.izroč. konjektura □ knj.izroč. naklepanje Naklepanje, da je storilca

kdo videl, se ni potrdilo □ knj.izroč. podmena □ publ. predpostavka

□ publ. predpostavka □ knj.izroč. presumpcija □ knj.izroč. supozicija

◆ pravn. pravna domneva □ pravn. pravna presumpcija

domnévanje -a s ▶ domneva

domnévati -am nedov. kaj |imeti kaj za verjetno ali resnično,

čeprav ni dokazano| Domnevaajo, da je takih primerov še več

□ predpostavljati □ 3. os., s smiselnim osebkom v dajalniku zdeti se Zdi se mi,

da ga poznam □ publ. biti mnenja □ knj.izroč. imeti dojem □ ekspr. imeti

občutek □ knj.izroč. meniti² □ knj.izroč. presumirati □ star. štimati² □ sumiti

domnévek -vka m ▶ domneva

domnévni -a -o prid.

1. |ki temelji na domnevi| domnevna trditev □ hipotetični □ pred-

postavljeni²

2. |o katerem se sklepa, misli, da je verjeten ali resničen| domnevni vzrok nesreče; domnevni oče □ dozdevni □ knj.izroč. pre-

sumptivni □ pog. verjetni

domnévno člen. ▶ menda

domobrán -a m ▶ domobranec

domobránec -nca m |med drugo svetovno vojno pripadnik proti-

revolucionarne vojaške organizacije v Sloveniji| pridružiti

se domobrancem □ slabš. belček □ slabš. belec □ knj.izroč. domobran

□ slabš. švabobranec

GLEJ ŠE brambovec

domôči se -mórem se dov. ▶ prikopati se | priti pp 6

domodrováti -újem dov. ▶ domisliti

domolíti -mólim dov. ▶ odmoliti

domoljúb -a m |kdor ljubi dom, domovino| zavedni domoljub

□ patriot □ rodoljub □ zastar. domorodec

domoljúbje -a s |ljubezen do doma, domovine| izpovedovati

iskreno domoljubje □ patriotičnost □ patriotizem □ rodoljubje

□ knj.izroč. domoljubnost □ zastar. domovinoljubje □ knj.izroč. domovinstvo

domoljúbka -e ž |ženska, ki ljubi dom, domovino| zavedna do-

moljubka □ patriotinja □ patriotka □ rodoljubka □ zastar. domorodkinja

domoljúbni -a -o prid. |ki ljubi dom, domovino; ki je v zvezi s

tem, da kdo ljubi dom, domovino| domoljubni državljan; domo-

ljubna čustva □ patriotični □ patriotski □ rodoljubni □ zastar. domorodni

GLEJ ŠE dolžnost • | pesem 132

domoljúbnost -i ž ▶ domoljubje

domólsti -mólzem dov. ▶ pomolsti 1

domoródec -dca m |kdor je po izvoru od tam, kjer živi|

domorodci v Polineziji □ prvotni prebivalec □ publ. avtohton

□ knj.izroč. avtohtoni prebivalec □ ekspr. domačin □ knj.izroč. praprebivalec

□ star. starinec □ knj.izroč. staronaseljenec □ knj.izroč. staroselec □ aborigin

GLEJ ŠE domačin | domoljub

domoródka -e ž |ženska, ki je po izvoru od tam, kjer živi|

domorodke na tihomorskih otokih □ avtohtona prebivalca □ prvotna

prebivalca □ domačinka □ knj.izroč. aboriginica avstralske aboriginke

□ knj.izroč. aboriginica avstralske aboriginje □ knj.izroč. avtohtonka

□ knj.izroč. praprebivalca □ knj.izroč. staroselka

GLEJ ŠE domačinka

domoródkinja -e ž ▶ domoljubka

domoródni -a -o prid. ▶ dolžnost • | domači² 1, 3 | domoljubni |

pesem 132 | pleme 1 | prvotni 4 | rastlina 1

domotóžen -žna -o prid. |ki vsebuje, izraža hrepenenje po

domu, domovini| domotožne misli □ nostalgčen

domotóžje -a s |hrepenenje po domu, domovini| V tujini ga je

mučilo domotožje □ nostalgija □ star. domotožnost

domotóžnost -i ž ▶ domotožje

domôv smer. prostor. prisl. |izraža, da je dejanje usmerjeno v kraj,

prostor, kjer kdo stalno živi, od koder izhaja| Vedno se rad vrača

domov □ star. pod domače ostrešje □ ekspr. pod domači krov □ ekspr. pod

domačo streho □ ekspr. pod rodni krov □ ekspr. pod rodno streho

domovališče -a s ▶ dom 1

domovánje -a s ▶ dom 1 | grob¹ 2

dómovec -vca m šol., žarg. |učenec, ki stanuje v (dijaškem) domu|
V razredu je več domovcev □ šol., žarg. **domar**

domovina -e ž |dežela, v kateri se je kdo rodil, v kateri živi| *biti povezan z domovino; zapustiti domovino* □ ekspr. **dom** □ ekspr. **domača dežela** □ star. **domača gruda** □ ekspr. **domača tla** □ ekspr. **domača zemlja** □ star. **domačija** □ ekspr. **domovinica** □ zastar. **domovje** □ star. **očetnjava** □ zastar. **očina** □ star. **rodina** □ knj.izroč. **rodna dežela** □ star. **rodna gruda** □ ekspr. **rojstna dežela** □ zastar. **zavičaj**

GLEJ ŠE dolžnost • | dom 1 | izdajalec • | ljubezen • 2 | pradamovina

domovinica -e ž ▶ domovina

domovino ljube -a s ▶ domoljubje

domovinoznanski -a -o prid. ▶ domoznanski

domovinoznanstvo -a s ▶ domoznanstvo

domovinski -a -o prid. ▶ dolžnost • | domovinstvo | domovnica | ljubezen • 2 | pesem 1 • 2 | pravica • 4

domovinstvo -a s prav. |do 1945 pristojnost v določeno občino|
pridobiti si domovinstvo □ prav. **domovinska pravica**

GLEJ ŠE domoljubje | pravica • 4

domôvje -a s ▶ dom 1 | domovina

dómovka -e ž šol., žarg. |učenka, ki stanuje v (dijaškem) domu| V razredu je nekaj domovk □ šol., žarg. **domarka** □ zastar. **inštitutka**

domôvnica -e ž prav. |do 1945 listina, s katero se komu potrdi domovinska pravica| *izdati domovnico* □ prav. **domovinski list**

dómovski -a -o prid. ▶ domski

do mózga prisl. zv. ▶ popolnoma | zelo 1, 3

domózgati -am dov. ▶ domisliti | ugotoviti

domoznanski -a -o prid. |ki je v zvezi z raziskovanjem, preučevanjem domovine| *domoznanski spisi* □ knj.izroč. **domovinoznanski**

domoznánstvo -a s |raziskovanje, preučevanje domovine| *spisi s področja domoznanstva* □ knj.izroč. **domovinoznanstvo**

do mrtvega prisl. zv. ▶ zelo 1, 3

dómski -a -o prid. |ki je v zvezi z ustanovo, ki omogoča bivanje in daje oskrbo| *domska disciplina* □ **internatski** □ **zavodski** □ knj.izroč. **domovski** □ zastar. **inštitutski**

dón¹ -a m ▶ donenje

dón² -a m ▶ gospod 2

dóna -e ž ▶ gospa 2

donácija -e ž

1. |prostovoljno prispevanje denarnih sredstev za določeni namen| *donacija bolnišnici za nakup zdravstvenih pripomočkov* □ **darovanje** □ **doniranje**

2. |denarna vsota ali kaka stvar, ki se prostovoljno da, prispeva za določeni namen| *dobivati donacije podjetij* □ knj.izroč. **dar** □ knj.izroč. **darilo**

donácijski -a -o prid. ▶ donatorski

do nágega prisl. zv. ▶ sleči se •

donašálec -lca m ▶ prinašalec

donašálka -e ž ▶ prinašalka

donašati -am nedov. *komu* knj.izroč. |dajati, prinašati korist|

Trgovina mu dobro donaša □ pog. **izplačati se** *Gostilna se mu izplača* □ pog. **nesti** □ star. **obnašati se** *Kupčija se mu obnaša*

GLEJ ŠE prinašati 1

donátor -ja m |kdor prostovoljno prispeva denarna sredstva za določeni namen| *zahvaliti se vsem donatorjem* □ **darovalec**

donátorica -e ž |ženska, ki prostovoljno prispeva denarna sredstva za določeni namen| *donatorica nove bolnice* □ **darovalka** □ **donatorka**

donátorka -e ž ▶ donatorica

donátorski -a -o prid. |ki je v zvezi z donatorji ali donacijoj|

donatorski program □ **darovalski** □ **donácijski**

dóna -e ž ▶ dekile 1 | punčka

do nebá prisl. zv. ▶ visoko | zelo 1

donében -bna -o prid. ▶ visok 1

donebésen -sna -o prid. ▶ bučen | visok 1

donébnik -a m ▶ stolpnica

doněč -éča -e prid. ▶ zveneč

doneďavna prisl. ▶ do nedavnega

do nedávnega čas. prisl. zv. |izraža, da je dejanje, stanje časovno malo odmaknjeno (v preteklost)| *Do nedavnega smo stanovali v tisti hiši* □ **do nedavno** □ **do pred kratkim** □ knj.izroč. **doneďavna** □ star. **do nedavnega časa** □ knj.izroč. **do pravkar** □ knj.izroč. **do pred časom**

doneďavni -a -o prid. |ki je bil, obstajal do nedavnega|

doneďavni direktor □ publ. **dovčerajšnji**

doněnje -a s |oddajanje polnih, nizkih glasov| *donenje zvonov* □ zastar. **don¹**

donések -ska m ▶ prispevek 1 | prispevek 1 • | prispevek 2

do neskónčnosti prisl. zv. ▶ v nedogled

doněsti -něsem dov. ▶ prinesti

doněti -ím nedov. ▶ razlegati se

do nězavěsti prisl. zv. ▶ zelo 1

do neznósnosti prisl. zv. ▶ zelo 1

donhuán -a m ▶ ženskar

doniranje -a s ▶ donacija 1

donirati -am dov. in nedov. *komu kaj/komu za kaj* |prostovoljno dati, dajati denarna sredstva za določeni namen| *Podjetje je doniralo bolnišnici tehnično opremo; donirati poplavljenecem za obnovo hiš* □ **darovati** □ **podariti** □ **podarjati**

dónja -e ž ▶ gospa 2

donkíhotijáda -e ž ▶ pustolovščina

donkihótstvo -a s ekspr. |dobronamerno, v idealih utemeljeno ravnanje, delovanje, ki ne privede do zaželenih, pričakovanih učinkov| *posmehovati se njegovemu dohkihótstvu* □ knj.izroč. **donkihótščina**

donkihótščina -e ž ▶ donkíhotstvo

dónor -ja m ▶ darovalec 2

dónorka -e ž ▶ darovalka 2

donòs -òsa m |pridelek na določenem zemljišču v določenem razdobju| *povečati donos pšenice* □ publ. **prinos**

GLEJ ŠE dohodek • 1 | dohodek 2 | donosnina

donòsen -sna -o prid. |ki prinaša dobiček, korist|

Donosen poklic je vedno bolj cenjen kot nedonosen

□ **dobičkanosen** □ **dobičkonosen** □ **rentabilen** □ zastar. **blagonosen**

□ knj.izroč. **lukrativen** □ pog. **profitabilen** ■ protip. **nedonosen**

GLEJ ŠE nedonosen

donosíti -nósím dov. *kaj* pri sesalcih |nositi plod v telesu do popolne zrelosti| *Donosila je zdravega otroka* □ star. **iznositi**

donosnína -e ž fin. |davek, ki se plača od dohodka, dobička pridobitne dejavnosti| *plačati donosnino* □ fin. **davek od donosa** □ zastar. **pridobnina**

donòsnost -i ž |dejstvo, da kaj prinaša dobiček, korist|

donosnost sklenjenega posla □ **dobičkanosnost** □ **dobičkonosnost**

□ **rentabilnost**

donòšenček -čka m |otrok, nošen v materinem telesu do popolne zrelosti| *roditi donošenčka* □ **donošeni otrok** ■ protip. **nedonošenček**

GLEJ ŠE nedonošenček

donòšeni -a -o prid. ▶ donošenček

do onemóglega prisl. zv. ▶ zelo 1

do onemôglosti prisl. zv. ▶ zelo 1
do opása prisl. zv. ▶ do pasu
dopádati -am nedov. ▶ ugajati 1, 2
dopadljiv -a -o prid. ▶ privlačen | zadovoljen 1 2
dopadljivo prisl. ▶ zadovoljno
dopadljivost -i ž ▶ privlačnost
dopásti se -pádem se nedov. in dov. ▶ ugajati 1, 2
do pasú prostor. prisl. zv. | izraža, da kaj po višini, globini ustreza razdalji od tal do dela trupa tik pod prsnim košem | *Voda je bila globoka do pasu* □ knj.izroč. **do opasa**
dopěči -pěčem dov. *kaj* | dodatno, zraven speči | *Dopekla je še nekaj peciva* □ **pripeči**
dopeljáti -péljem dov. ▶ pripeljati 1
dopeljáti se -péljem se dov. ▶ pripeljati se
dopésniti -im dov. *kaj* | dodatno, zraven spesniti | *dopesniti še nekaj verzov* □ knj.izroč. **pripesniti**
dopetáča -e ž ▶ srajca •1
dopéti -pójem dov. | končati petje | *Petelin je dopel* □ **odpeti**²
dopétni -a -o prid. ▶ srajca •1
dopétnica -e ž ▶ srajca •1
dópika -e ž ▶ knjigovodstvo •
dóping -a m šport. | nedovoljena umetna snov, ki preko mere povečuje telesno dejavnost, zmogljivost; uživanje te snovi | *jemati doping; biti kaznovan zaradi dopinga* □ publ. **nedovoljeno poživilo**
dopís -a m
 • **uradni dopis** □ star. uradno pisanje □ uradno pismo
dopísati in dopisáti -píšem dov. ▶ pripisati 1
dopísni -a -o prid. ▶ seja •1
dopísnica -e ž
 1. | kartonček z natisnjeno znamko za krajša sporočila po pošti | *poslati dopisnico* □ pog. **karta**¹ □ ekspr. **kartica**
 2. | ženska, ki (si) dopisuje | *pismo mlade dopisnice* □ knj.izroč. **dopisovalka**
dopísnik -a m | kdor (si) dopisuje | *dopisnik tujih časopisov* □ knj.izroč. **dopisovalec** □ knj.izroč. **korespondent**
GLEJ ŠE dopisovati
dopísniški -a -o prid. ▶ dopisništvo | urad •5
dopísništvo -a s | dejavnost dopisnikov | *Časopis ima dobro organizirano dopisništvo* □ publ. **dopisniška mreža**
GLEJ ŠE urad •5
dopisoválec -lca m ▶ dopisnik
dopisováлка -e ž ▶ dopisnica 2
dopisovánje -a s | vzdrževanje medsebojnih pisnih stikov | *Več let sta gojila zanimivo dopisovanje* □ knj.izroč. **korespondenca**
dopisováti -újem nedov. | pošiljati poročila, prispevke, navadno v časopis | *dopisovati v lokalni časopis* □ **biti dopisnik** *Več let je bil naš dopisnik iz Rima* □ ekspr. **pisariti**
GLEJ ŠE pripisovati 1
dopisováti si -újem si nedov. | vzdrževati medsebojne pisne stike | *dopisovati si s prijateljem; Prijateljci si redno dopisujeta* □ knj.izroč. **korespondirati** □ slabš. **pisariti si** □ pog. **pisati si**
dopíti -píjem dov. ▶ popiti 1
doplačeválec -lca m ▶ doplačnik
doplačílo -a s | kar se doplača | *Doplačilo je znašalo dobro četrtno prvotnega zneska* □ nar. **pridav** | doplačilo, zlasti pri zamenjavi |
doplačník -a m | kdor kaj doplača, doplačuje | *doplačnik storitve* □ **doplačevalec**
dóplar -ja m ▶ kozolec 1 •1
doplávati -am dov. ▶ priplovati

doplésati in doplesáti -pléšem dov. ▶ priplesati
doplěsti -plětem dov. ▶ priplesti
doplúti -plůvem dov. ▶ pripluti
do podrobnosti prisl. zv. ▶ podrobno
dopôldan¹ -dnéva m ▶ dopoldne¹
dopôldan² prisl. ▶ dopoldne²
dopoldánčar -ja m ▶ učenec •1
dopoldánc -nca m ▶ učenec •1
dopoldánji -a -e prid. ▶ dopoldanski
dopoldánski -a -o prid. | ki je omejen na del dneva od jutra do poldneva | *dopoldanske obveznosti* □ knj.izroč. **dopoldanji** □ knj.izroč. **dopoldnevni**
GLEJ ŠE učenec •1
dopôldne¹ -dnéva s | del dneva od jutra do poldneva | *Preživeli so še eno lepo nedeljsko dopoldne* □ **dopoldan**¹ □ knj.izroč. **predpoldan**¹ □ knj.izroč. **predpoldne**¹ ■ protip. **popoldne**¹
GLEJ ŠE popoldne¹
dopôldne² čas. prisl. | izraža, da dejanje traja v času od jutra do poldneva | *Dopoldne je začelo deževati; včeraj dopoldne* □ **dopoldan**² □ knj.izroč. **predpoldan**² □ knj.izroč. **predpoldne**² ■ protip. **popoldne**²
GLEJ ŠE popoldne²
dopoldnévni -a -o prid. ▶ dopoldanski
dopolnílni -a -o prid.
 1. | ki kaj dopolni, dopolnjuje | *dopolnilni postopki, predlogi* □ **dopolnitveni** □ **dopolnjevalni**
 2. | ki se dopolnjuje | *dopolnilni področji delovanja* □ **dopolnjujoči se** □ **komplementarni**
GLEJ ŠE barva 1 •6 | dokvalifikacija | izpit¹ •2 | obrt² 1 •11 | posevek pp 1 | posevek •1 | pouk 1 •2 | vprašanje • | zaposlitev 2 •2 | zvezek 2 •
dopolnítév -tve ž | postopek, s katerim se da (k) čemu še kaj, zlasti kar manjka | *dopolnitev predloga* □ **dopolnjenje**
dopolníti in dopôlniti -im dov. *kaj* ob navedbi dosežene starosti v letih | *živeti do dobe, izražene z leti starosti* | *Pisatelj je dopolnil šestdeset let* □ **biti star** □ **dočakati** □ **doseči** □ **doživeti** □ **izpolniti** □ knj.izroč. **dovršiti**
GLEJ ŠE umreti 1
dopolnítveni -a -o prid. ▶ dopolnilni 1
dopôlnjenje -a s ▶ dopolnitev
dopolnjeválni -a -o prid. ▶ dopolnilni 1
dopolnjeváti -újem nedov. *kaj* | dajati (k) čemu še kaj, kar manjka | *dopolnjevati zaloge živil* □ **izpopolnjevati** □ publ. **razvijati** *razvijati muzejsko zbirko*
GLEJ ŠE izpopolnjevati 2
dopolnjeváti se -újem se nedov. | imeti take različne lastnosti, da skupaj učinkujejo kot skladna celota | *Praksa in teorija se medsebojno dopolnjujeta* □ ekspr. **oplajati se**
dopolnjujóči se -a se -e se prid. ▶ dopolnilni 2
dopomôči -mórem dov. ▶ pomagati 5
do popôlnosti prisl. zv. ▶ popolnoma
doposláti -póšljem dov. ▶ poslati
do potánkosti prisl. zv. ▶ podrobno
dopotováti -újem dov. ▶ pripotovati
dopovéden -dna -o prid. ▶ jasen 3
dopovedováti -újem nedov. *komu kaj* | s pripovedovanjem pojasnjevati | *Velikokrat sem ti dopovedoval, da to ni dobro* □ pog. **govoriti**
dopráštati se in doprašáti se -am se dov. ▶ dovprašati se
do pred časom prisl. zv. ▶ do nedavnega

dopréga -e ž ▶ priprega | sovprega

doprevratni -a -o prid. |ki je v zvezi s časom do prevrata| *doprevratne razmere* □ **predprevratni**

doprinášati -am nedov. ▶ prispevati 2

dopriněsti -něsem dov. ▶ nadomestiti 3 | prispevati 2

doprinòs -òsa m ▶ prispevek 2

doprsje -a s ▶ kip ♦ | podoba ♦1

doprsni -a -o prid. ▶ kip ♦ | podoba ♦1

doprsnik -a m ▶ kip ♦

dopúst -a m |dovoljena začasna prekinitev dela, službe| *preživeti dopust na morju* □ **počitnice** □ knj.izroč. **oddih**

♦ 1. **biti na bolniškem dopustu** □ nekj. pog. marodirati 2. **biti na dopustu** □ knj.izroč. biti na dopustovanju □ star. biti na letovišču □ biti na počitnicah □ dopustovati □ knj.izroč. letovati □ ekspr. oddihovati se □ počitnikovati 3. **bolniški dopust** □ prakt. sp. bolniška □ med., žarg. bolniški stalež 4. **letni dopust** □ prakt. sp. dopust □ knj.izroč. letni oddih □ zastar. letni oddihljaj □ knj.izroč. letni odmor 5. **porodniški dopust** □ dopust ob porodu □ porodni dopust □ prakt. sp. porodniška 6. **vojaški dopust** □ nekj. pog. urlavb

dopústen -tna -o povdk. |izraža, da se kaj priznava, pričakuje kot (še) mogoče| *sporočiti kupcu, kolikšno odstopanje od dogovorjene cene je dopustno* □ **dopuščen** □ **toleriran**

dopustílo -a s ▶ dovoljenje ♦2 | dovoljenje 1, 2

dopustítev -tve ž ▶ dovoljenje 1

dopustíti -ím dov. *kaj* |vzpostaviti priznavanje, pričakovanje, da je kaj (še) mogoče| *dopustiti nekajodstotno spremembo dogovorjene cene* □ star. **prípustiti** □ pog. **pustiti** □ knj.izroč. **tolerirati**

GLEJ ŠE dovoliti

dopústni -a -o prid. |za katerega se priznava, pričakuje, da je (še) mogoče| *predvideti dopustne vrednosti delnic ob prodaji*

□ knj.izroč. **tolerirani**

GLEJ ŠE stavek ♦1

dopústnica -e ž |ženska, ki ima dopust, počitnice| *dopustniki in dopustnice* □ **počitnikarica** □ **počitnikarka** □ **letoviščarka** |ženska, ki preživlja letni dopust, počitnice v letovišču|

GLEJ ŠE dovoljenje 1, 2

dopústnik -a m |kdor ima dopust, počitnice| *Za dopustnike so organizirali številne izlete* □ **počitnikar** □ knj.izroč. **dopustovalec**

□ knj.izroč. **letovalec** □ ekspr. **počitničar** □ knj.izroč. **počitnikovalc**

□ **letoviščar** ↗

dopústniški -a -o prid. |ki je v zvezi z dopustom, počitnicami| *dopustniški meseci* □ **počitniški** □ zastar. **ferialni**

dopústnost -i ž ▶ dovoljenost

dopustoválec -lca m ▶ dopustnik

dopustovánje -a s |preživljanje letnega dopusta, počitnic| *dopustovanje na morju* □ **počitnikovanje** □ knj.izroč. **letovanje** □ **letoviščarstvo** |preživljanje letnega dopusta, počitnic zunaj stalnega bivališča|

dopustováti -újem nedov. ▶ dopust ♦2

dopúščanje -a s |priznavanje, pričakovanje česa kot (še) mogočega| *dopuščanje napak* □ **toleriranje**

dopúščati -am nedov. *kaj* |priznavati, pričakovati kaj kot (še) mogoče| *dopuščati naknadno spreminjanje dogovora v manj pomembnih točkah* □ **tolerirati** □ star. **prípúščati**

dopuščen -ěna -o povdk. ▶ dopusten

dopuščenje -a s ▶ dovoljenje 1

doraménski -a -o prid. |ki sega do ramen| *prevelike, skoraj doramenske hlače* □ knj.izroč. **doramni**

doramni -a -o prid. ▶ doramenski

dorásli -a -o prid. |ki je dosegel končno stopnjo rasti| *doraslo drevo* □ **doraščeni**

dorásti -rástem dov. *za kaj* |z rastjo, razvojem postati sposoben, primeren za kaj| *Ko so sinovi dorasli za delo, je bilo lažje* □ **biti goden** □ ekspr. **dozoreti**

GLEJ ŠE razviti se 4

doráščati -am nedov. ▶ razvijati se 4

doráščeni -a -o prid. ▶ dorasli

dorěči -rěčem dov. ▶ dogovoriti se

doredíti -ím dov. ▶ vzrediti 1

dormitórij -a m ▶ spalnica

do róba prisl. zv. ▶ napolniti 1♦ | poln 1♦

do rogovíle prisl. zv. ▶ do koraka

do róka prisl. zv. ▶ pravočasno 2

dorómati -am dov. ▶ pripotovati | prispeti

dorzální -a -o prid. ▶ plavut ♦1 | stran¹ 1♦1 | stran¹ 1♦2 | tabes dorsalis

dosánjati -am dov. ▶ nasanjati

dosěči -sězem dov.

1. *kaj* |s premikanjem priti kam, do česa| *Kmalu so dosegli gozd in se skrili v njem* □ zastar. **zaseči**

2. *kaj* |s prizadevanjem, dejavnostjo priti do česa| *Podjetje je doseglo precej večji promet kot lani* □ publ. **izkazati** □ publ. **ostvariti** □ ekspr. **preinčiti se do česa** □ ekspr. **príslužiti si** □ pog. **priti do česa** □ publ. **realizirati** □ zastar. **steči**? *Stekel je velike zasluge* □ publ. **ustvariti**

GLEJ ŠE dogovoriti se | doktorirati | dopolniti | doživeti 2 | očistiti se | priti pp 6 | seči² 4 | sporazumeti se | uspeti 1

do sedàj prisl. zv. ▶ do zdaj

dosedánji -a -e prid. |ki je bil, obstajal do zdaj| *dosedanje ugotovitve* □ **doslejšnji** □ **dozdajšnji** □ star. **dozdanji**

GLEJ ŠE dozdajšnji

dosèg -éga m

1. |oddaljenost, v kateri se da z iztegnjeno roko ali s kakim predmetom priti do česa| *imeti vse na doseg* □ ekspr. **dosegljaj**

2. |oddaljenost, v katero sega delovanje česa| *umakniti se iz dosega krogel* □ ekspr. **dosegljaj** □ knj.izroč. **obsežje**

3. |razdalja, do katere kaj deluje, učinkuje| *doseg radijskega oddajnika* □ **domet** □ knj.izroč. **sežaj**

GLEJ ŠE blizu¹ | domet | doseganje | dosežek

dosegamál prisl. ▶ do zdaj

doséganje -a s |dejstvo, da se s prizadevanjem (večkrat) pride do česa| *Doseganje ciljev mu je prešlo v strast* □ **doseg** □ **dosezanje**

doségati -am nedov. *kaj* |s prizadevanjem, dejavnostjo prihajati do česa| *dosegati dobre rezultate* □ **dosezati** □ žarg. **pobirati**

GLEJ ŠE razvijati se 1 | uspevati 1

dosegljáj -a m ▶ doseg 1, 2 | dosežek

dosegljív -a -o prid. |ki se da doseči| *izbrati dosegljiv cilj* □ knj.izroč. **dobljiv** □ knj.izroč. **dosežen** □ knj.izroč. **ostvarljiv** *težko ostvarljive možnosti* □ knj.izroč. **dogleden** |s pogledom dosegljiv|

GLEJ ŠE dostopen 1, 2

dosegljívost -i ž ▶ dostopnost 1, 2

doselítev -tve ž ▶ priselitev

doselíti se -sélím se dov. ▶ priseliti se

doséljenec -nca m ▶ priseljenec

doseljevánje -a s ▶ priseljevanje

doseljeváti se -újem se nedov. ▶ priseljevati se

dosévek -vka m ▶ posevek ♦1

dosézanje -a s ▶ doseganje

dosézati -am nedov. ▶ dosegati

doséžek -žka m |kar je posledica uspešno, učinkovito opravljenega dela, prizadevanja| *pomembni dosežki v umetnosti*
 doseg **rezultat**² **uspeh** zastar. **činitev** zastar. **dobitev** publ. **domet**
 ekspr. **dosegljaj** šport., žarg. **iztržek** knj.izroč. **plod** knj.izroč. **produkt**
 publ. **proizvod** ekspr. **sad** *veseliti se sadov dolgoletnega ustvarjanja*
 ekspr. **žetev** *presenetljiva žetev naših športnikov na olimpijadi*

doséžen -žna -o prid. ► dosegljiv

dosihdòb prisl. ► do zdaj

dosihmál prisl. ► do zdaj

dosipati -am nedov. |dodatno, zraven sipati| *dosipati sol v posodo*
 prisipati

GLEJ ŠE prisipati

dosíta prisl. ► najesti se ♦ |zelo 1

do sítega prisl. ► najesti se ♦ |zelo 1

doskočišče -a s |mesto, kraj doskoka| *urediti doskočišče*
 doskočno mesto

doskóčni -a -o prid. ► doskočiščé

do skrájnosti prisl. zv. ► zelo 1, 2, 3

doslédén -dna -o prid. |ki dela, ravna vedno po določenih načelih; ki je vedno v skladu z določenimi načeli| *dosleden vzgojitelj; biti dosleden vegetarijanec; dosledna disciplina* knj.izroč. **konsekventen** ekspr. **neizprosén** ekspr. **neomajén**
 knj.izroč. **premočrten** zastar. **raven**³ knj.izroč. **ravnočrten** ekspr. **strog** *biti strog častilec moderne glasbe* ■ protip. **nedoslédén**

GLEJ ŠE nedoslédén

doslédíti -ím dov. ► izslediti 1

doslédno nač. prisl. |izraža, da dejanje poteka vedno po določenih načelih| *dosledno se zavzemati za resnico* **brezkompromisno** **načelno**
 knj.izroč. **konsekventno** knj.izroč. **premočrtno** knj.izroč. **rigorozno**

doslédnost -i ž |dejstvo, da kdo dela, ravna vedno po določenih načelih; posledica tega dejstva| *učiteljeva doslednost pri vzgoji; doslednost vzgoje* knj.izroč. **konsekventnost**
 ekspr. **načelnost** knj.izroč. **striktnost**

dosléj prisl. ► do zdaj

dosléjšnji -a -e prid. ► dosedanji |dozdajšnji

doslíšni -a -o prid. ► na slišaj

doslóvni -a -o prid. ► dobesedni |prevod ♦1

doslóvno prisl. ► dobesedno¹

doslutíti in doslútiti -ím dov. ► dojeti |doumeti

doslúžen -a -o prid. ► dotrajan

doslúžíti in doslúžiti -ím dov. ► dotrajati

do smrti prisl. zv. ► zelo 3

dosmrtni -a -o prid. ► članarina ♦1 |pogodba ♦22

dosmrtnína -e ž ► članarina ♦1

dosodíti in dosóditi -ím dov. ► prisoditi 1, 2

dosolíti -ím dov. *kaj |dodatno soliti| Juho je na koncu še malo dosolil* **prisoliti**

dosoréj prisl. ► do zdaj

dospéli -a -o prid. ► dolg¹ ♦2 |menica ♦2

dospélost -i ž ► dovršenost |zapadlost

dospétek -tka m ► zapadlost

dospéti -spém dov. ► prispeti |priti |zapasti 2

dospétje -a s ► prihod

dospévati -am nedov. ► prihajati 3 |zapadati

dostájati se -am se nedov. ► tikati se²

dostáti -stáném dov. ► izpit¹ ♦1 |prestati ♦

dostáva -e ž |prenos, prevoz na določeni kraj| *dostava blaga*
 dostavitev **dostavljanje** knj.izroč. **dobava**

GLEJ ŠE distribucija

dostávek -vka m ► dodatek 2

dostavítev -tve ž ► dostava

dostáviti -ím dov. *kaj |prinesti, pripeljati kaj na določeni kraj| dostaviti kupljeno blago na dom* knj.izroč. **dobaviti**

GLEJ ŠE poslati

dostavljàč -a m ► dostavljavec

dostavljàlnik -a m ► avtomobil ♦6

dostávljanje -a s ► distribucija |dostava

dostávljati -am nedov. ► distribuirati |dodajati 2 |dovažati |pošiljati

dostavljàvec -vca m |kdor komu kaj dostavlja| *dostavljàvec časopisov* **dostavljač**

dostávljen -a -o povdk. |izraža, da je kaj prineseno, pripeljano na določeni kraj| *Blago je bilo pravočasno dostavljeno*
 knj.izroč. **dobavljen**

dostávni -a -o prid. ► avtomobil ♦6

dostávniča -e ž ► dobavnica

dostávnik -a m ► avtomobil ♦6

dósti¹ -- s ► neumen¹ ♦ |veliko¹

dósti² prisl. ► dovolj |malo⁴ 1 |tem bolj |veliko³ 1, 2

dósti³ -- štev. ► veliko²

dóstikrat kratn. prisl. |izraža, da se dejanje ponovi v zadostnem številu| *To si mi že dostikrat povedal* **dovoljkraj** ekspr. **tolikokrat**
 star. **tolikrat** knj.izroč. **zadostikrat**

GLEJ ŠE večkrat 1 |velikokrat 1, 2

dostojánstven -a -o prid. |ki vsebuje, izraža spoštovanje zaradi moralnih kvalitet in zaradi obvladovanja čustev| *dostojánstveno vedenje* **aristokratski** knj.izroč. **suveren**² knj.izroč. **suverenski**
 knj.izroč. **visokosten** ekspr. **vzvišen**

dostojánstvenik -a m |kdor ima visok družbeni položaj| *Sprejema so se udeležili člani vlade in drugi dostojánstveniki*
 knj.izroč. **grandseigneur** knj.izroč. **odličnik** star. **odličnjak**

♦ **cerkveni dostojánstvenik** knj.izroč. **dignitar** knj.izroč. **digniteta**
 hierarh

dostojánstveniški -a -o prid. |ki je značilen za dostojánstvenike| *dostojánstveniška širokopoteznost* knj.izroč. **grandseigneurski**

dostojánstvenost -i ž |dejstvo, da kdo vzbuja spoštovanje zaradi moralnih kvalitet in zaradi obvladovanja čustev| *ceniti koga zaradi njegove dostojánstvenosti* knj.izroč. **digniteta** zastar. **dostojnost** knj.izroč. **suvereniteta** knj.izroč. **suverenost**

dostojánstvo -a s

1. |občutek lastne etične, moralne vrednosti| *ohraniti dostojánstvo* **čast** **ponos** |občutek lastne velike etične, moralne vrednosti|

2. |dostojánstveno vedenje, ravnanje| *človek s prirojenim dostojánstvom* knj.izroč. **grandeca**

dostójen -jna -o prid. ► spodoben |vreden

dostójnež -a m ► spodobnež

dostójni -a -o prid. ► primerni

dostójno prisl. ► spodobno

dostójnost -i ž ► dostojánstvenost |spodobnost

dostòp -ópa m |kraj, prostor, po katerem se da kam priti| *urediti dostop na vrh gore* **dohod** **pristop**

dostópen -pna -o prid.

1. |do katerega se da priti| *težko dostopen vrh gore* **dosegljiv**
 knj.izroč. **pristopen**¹ knj.izroč. **priročén**¹ |lahko, hitro dostopen|

2. |ki se da dobiti| *pri pisanju uporabiti vse dostopno gradivo*
 dosegljiv zastar. **dobiten** knj.izroč. **dobljiv**

GLEJ ŠE sprejemljiv²

dostópnost -i ž

1. |dejstvo, da je kaj dostopno| *Koča je zaradi lahke dostopnosti zelo obiskana* □ dosegljivost □ knj.izroč. pristopnost
2. |dejstvo, da se kaj (lahko) dobi| *olajšati dostopnost strokovne literature* □ dosegljivost

dostoríti -ím dov. ► nadomestiti 3**dosúha** prisl. ► do suhega**do súhega** nač. prisl. zv. |izraža, da dejanje v rezultatu dosega stanje, ko kaj ni več prepojeno, pokrito z vodo ali drugo tekočino| *do suhega pobrisati posodo* □ knj.izroč. dosuha**dosúti** -sújem dov. kaj |dodatno, zraven nasuti| *dosuti žito* □ prisuti**dôšlec** -a m ► prišlec**dôšli** -ega m ► prišlec**došólati** -am dov. ► izšólati**doštudírati** -am dov. |končati študij| *Ko bi vsaj že doštudiral*

□ knj.izroč. izštudirati

GLEJ ŠE izšólati

dóta -e ž |denar, premoženje, ki ga prinese žena v zakon| *dobiti precejšnjo doto* □ ekspr. dotica**dotácija** -e ž |izredna denarna sredstva, ki jih prejme organizacija, ustanova za izvršitev ali dovršitev kake naloge| *dobiti dotacijo* □ dotacijska sredstvaGLEJ ŠE dotirati¹**dotacijski** -a -o prid. ► dotacija**dotákati** -am nedov. ► dolivati**dotakníti se** in dotákniti se -em se dov. česa |približati se tako, da pride do dotika, stika| *dotakniti se gladine s prsti* □ pritakniti se □ nar. takniti kaj *Nevedoma je taknil vročo ploščo in se spekel*

GLEJ ŠE spregovoriti 2

do takrát čas. prisl. zv. |izraža čas, trenutek v preteklosti, do katerega je dejanje trajalo| *Do takrat je bil zdrav* □ do tedaj □ dotlej

□ star. dotehmal □ star. dotistihdob □ star. dotistihmal

dotakrátni -a -o prid. ► dotedanji**do tál** prisl. zv. ► popolnoma**do tánkosti** prisl. zv. ► podrobno**dotêči** -têčem dov. ► dohiteti | miniti 2**dotedánji** -a -e prid. |ki je bil, obstajal dotlej| *dotedanji lastnik*

□ dotakratni □ knj.izroč. dotlejšnji

dotegamál prisl. ► do zdaj**dotegníti** in dotégniti -em dov. ► nadomestiti 3**dotehdôb** prisl. ► do zdaj**dotehmál** prisl. ► do takrat | do zdaj**dotékanje** -a s ► dotok 1, 2**dotékati** -am nedov. ► prihajati 3**do témelja** prisl. zv. ► popolnoma**do témeljev** prisl. zv. ► popolnoma**dótica** -e ž ► dota**dotihotápati se** -im se dov. ► pritihotapiti se**dotik** -a m |kratkotrajno, popolno približanje| *nežen, rahel dotik*

□ ekspr. dotikljaj

GLEJ ŠE okužba 1•4 | srečati 2 | srečevati 2

dotika -e ž ► srečati 2 | srečevati 2 | stik 1**dotikální** -a -o prid. ► insekticid • | ravnina • 1**dotikálnica** -e ž ► tangenta**dotikati se** -am se nedov. česa |biti tako blizu česa, da pride do dotika, stika| *dotikati se tkanine s prsti; Ne dotikaj se rane*□ pritikati se □ knj.izroč. dotikavati se □ nar. tikati³ *Ne tikaj, da se ne opečes*GLEJ ŠE tangirati | tikati se²**dotikávati se** -am se nedov. ► dotikati se**dotikljáj** -a m ► dotik**dotípati** -am dov. kaj |s tipanjem seči do česa, najti kaj| *V temi sta dotipala vrata* □ iztipati iztipati ključ □ utipati**dotípati se** -am se dov. ► pritipati se | ugotoviti**dotírati¹** -am dov. ► izpopolniti | privedi**dotírati²** -am nedov. in dov. kaj |dajati, dati izredna denarna sredstva organizacijam, ustanovam za izvršitev ali dovršitev kake naloge| *dotirati gledališče, raziskovalne ustanove* □ dajati dotacijo □ dati dotacijo**dotískati** -am dov. ► natisniti 1 | stiskati²**dotístihdôb** prisl. ► do takrat**dotístihmál** prisl. ► do takrat**dotlêj** prisl. ► do takrat**dotlêjšnji** -a -e prid. ► dotedanji**dotočiti** -tóčim dov. ► doliti**do tód** smer. prostor. prisl. zv. |izraža krajevno mejo v bližini govorečega, do katere poteka dejanje; izraža časovno mejo v bližini trenutka sporočanja, do katere poteka dejanje| *Do tod je pripešal sam; Poslušam te in do tod sem vse razumel* □ do tega mesta □ do tu □ star. do todkaj □ star. do todle**do tódkaj** prisl. zv. ► do tod**do tódle** prisl. zv. ► do tod**dotók** -óka m1. |prihod česa tekočega| *pospešiti dotok krvi* □ dotekanje2. |prihod zlasti ljudi, denarja od drugod| *omogočiti redni dotok finančnih sredstev; dotok mladih ljudi v mesto* □ pritok

□ ekspr. dotekanje □ publ. priliv □ ekspr. pritekanje

dotrájan -a -o prid. |ki je zaradi dolge rabe, obstajanja neuporaben, neprimeren| *dotrajan stroj* □ izrabljen □ obrabljen □ ekspr. doslužen □ publ. iztrošen □ ekspr. odslužen □ ekspr. trhel trhla stavba

♦ biti dotrajan □ publ. biti iztrošen □ biti neuporaben □ biti obrabljen

□ ekspr. biti odslužen □ ekspr. biti za med staro železo □ ekspr. biti za na odpad □ ekspr. biti za odpad □ pog. biti za smeti □ ekspr. biti za staro železo □ biti za v smeti

dotrájanost -i ž |dejstvo, da je kaj zaradi dolge rabe, obstajanja neuporabno, neprimerno| *dotrajanost vozil* □ izrabljenost □ obrabljenost □ publ. iztrošenost**dotrájati** -am dov. |zaradi dolge rabe, obstajanja postati neuporaben, neprimeren| *Vodovodna napeljava je dotrajala* □ izrabiti se □ obrabiti se □ ekspr. doslužiti □ publ. iztrošiti se □ ekspr. odslužiti □ pog. priti iz rabe**dotrájati** -am dov. |zaradi dolge rabe, obstajanja postati neuporaben, neprimeren| *Vodovodna napeljava je dotrajala* □ izrabiti se □ obrabiti se □ ekspr. doslužiti □ publ. iztrošiti se □ ekspr. odslužiti □ pog. priti iz rabe**do tróhe** prisl. zv. ► popolnoma**dotrpéti** -ím dov. ► umreti 1**do tú** prisl. zv. ► do tod**double face** ~ -ca [dúbəl fás] m ► double**double scull** ~ -a [dúbəl skúl] m ► dvojec**doumen** -mna -o prid. ► razumljiv**douméti** -úmem dov. kaj |popolnoma, do konca razumeti, spoznati| *Prizadeval si je doumeti sporočilo umetnine*

□ knj.izroč. dočutiti □ knj.izroč. dogledati □ knj.izroč. doslutiti

GLEJ ŠE dojeti

doumékje -a s ► dojetje | razumevanje 1**doumévanje** -a s ► razumevanje 1**doumévati** -am nedov. ► dojemati**doumljív** -a -o prid. ► razumljiv**dovájanje** -a s ► dovod | vod 1•2**dovájati** -am nedov. čemu kaj |izraža, da kaj povzroča prehanje zlasti plina ali tekočine k čemu| *Kri dovaja celicam kisik*□ knj.izroč. privajati²

GLEJ ŠE voditi 1

dovázanje -a s |spravljanje česa z vožnjo na določeni kraj|

dovažanje drv □ *dovoz* ■ protip. *odvažanje*

GLEJ ŠE *odvažanje*

dovážati -am nedov. *kaj* |z vožnjo spravljanje na določeni kraj|

dovážati pesek na gradbišče □ *dostavljati* □ *privažati* ■ protip. *odvažati*

GLEJ ŠE *odvažati*

dovčerajsnji -a -e prid. ► donedavni

dovečerjati -am dov. ► povečerjati

dovédeti se -vém se dov. ► izvedeti

dovésti -vêdem dov. ► priveriti

dovlačilnica -e ž ► dovlačnica

dovlačnica -e ž gozd. |stroj z vitlom za vlačenje lesa| *izvleči hlod*
z *dovlačnico* □ gozd. *dovlačilnica*

dovléči -vléčem dov. ► privleči

dovléči se -vléčem se dov. ► priti pp 6

dovòd -óda m |proces prehajanja zlasti plina ali tekočine k
čemu| *dovod plina, vode v stanovanje* □ *dovajanje*

dovódnica -e ž ► vena

dovolilnica -e ž

• rib. *ribolovna dovolilnica* □ rib, žarg. *ribolovnica*

GLEJ ŠE *dovoljenje* •3 | *dovoljenje* 2 | *prepustnica*

dovolilo -a s ► *dovoljenje* •3 | *dovoljenje* 1, 2

dovolítev -tve ž ► *dovoljenje* 1

dovolíti -vólim dov. *komu kaj* |s položaja nadrejenega dati

soglasje k uresničitvi česa| *Tega jim ne smemo dovoliti* □ *dati*

dovoljenje za kaj □ ekspr. *dati komu pravico česa* *Kdo ti je dal pravico*

tako govoriti □ knj.izroč. *dopustiti* □ knj.izroč. *koncedirati kaj* □ star. *pripusti-*

ti □ publ. *prizgati zeleno luč za kaj* □ zastar. *spustiti*

GLEJ ŠE *privoliti*

dovolíti si -vólim si dov. *kaj* |upati si storiti kaj| *dovoliti si neslano*

šalo □ ekspr. *privoščiti si* □ neknoj. pog. *špogati si*

GLEJ ŠE *upati si*

dovòlj mer. prisl. |izraža količino, mero, ki ustreza, zadošča;

izraža mero, ki je ni dovoljeno preseči| *Doma ne pridelajo dovolj*

hrane; Dovolj dolgo ste spali □ *dosti*² □ *zadosti* □ knj.izroč. *zadostno*²

Jama je bila zadostno globoka, da se je v njej lahko hodilo

GLEJ ŠE *naveličan* ◆

dovóljen -jna -o prid. ► *zadosten* | *zadovoljen*¹ 1, 2

dovoljênje -a s

1. |soglasje nadrejenega k uresničitvi česa| *pridobiti dovoljenje*

za uresničitev tvegane načrta □ zastar. *dopustilo* □ knj.izroč. *dopustitev*

□ star. *dopusčenje* □ knj.izroč. *dovolilo* □ knj.izroč. *dovolitev* □ knj.izroč. *placet*

□ knj.izroč. *potrdilo* □ knj.izroč. *privolitev* □ knj.izroč. *privoljenje* □ knj.izroč. *do-*

pustnica |*dovoljenje za dopust*|

2. |potrdilo o tem soglasju| *Dovoljenje mora biti pravočasno pod-*

pisano □ *dovolilnica* □ zastar. *dopustilo* □ knj.izroč. *dovolilo* □ neknoj. pog. *papir*

□ knj.izroč. *dopustnica* |*potrdilo o dovoljenju za dopust*|

• 1. *obratovalno dovoljenje* □ *obratno dovoljenje* 2. *obrtno dovolje-*

nje □ poljud. *obrti list* □ zastar. *obrtno dopustilo* 3. *potno dovoljenje*

□ *potna dovolilnica* □ knj.izroč. *potno dovolilo* 4. *vozniško dovoljenje*

□ pog. *vozniška* □ *vozniška izkaznica*

GLEJ ŠE *dovoliti*

dovóljenost -i ž |dejstvo, da se kaj dovoli| *dovljenost pritožbe,*

ugovora □ knj.izroč. *dopustnost*

dovoljeváti si -újem si nedov. ► *upati si*

dovóljkrat prisl. ► *dostikrat* | *večkrat* 1 | *velikokrat* 1

dovóljšen -šna -o prid. ► *zadosten*

dovòz -óza m ► *dovažanje*

dovozíti -vózim dov. ► *zvoziti*¹

dovózni -a -o prid. ► *cesta* •2

dovóznic -e ž ► *cesta* •2

dovprašati se -am se dov. *do česa* |z vpraševanjem priti do
zaželenih danosti| *Končno se je le dovprašal do prave poti*

□ nar. *doprašati se*

dovréti -vrém dov. |vreti do konca| *Mošt je dovrel* □ *dokipeti* □ *izvreti*

do víha prisl. zv. ► *poln* 1•

dovršèn -èna -o prid. |ki je po svojih lastnostih, značilnostih

brez napak, pomanjkljivosti| *tehnično dovršen stroj; dovršen*

prevod □ *dodelan* □ knj.izroč. *dognan* □ knj.izroč. *izbrušen izbrušen*

nastop □ ekspr. *izklesan izklesan pisateljev jezik* □ knj.izroč. *izpiljen*

izpiljeno besedilo □ knj.izroč. *opiljen* □ pog. *perfekten* □ ekspr. *popoln*

□ knj.izroč. *suveren*² *suvereno obvladovanje jezika* □ knj.izroč. *suverenski*

□ knj.izroč. *zrel zrelo umetniško delo*

GLEJ ŠE *dokončan*

dovršèno nač. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje brez napak,

pomanjkljivosti| *Orkester je skladbo dovršeno izvedel; dovršeno*

opremljeno stanovanje □ pog. *perfektno*¹ □ ekspr. *suvereno* |*dokazujejo*

popolno obvladanje| *suvereno odigrana vloga*

dovršènost -i ž |dejstvo, da je kaj brez napak, pomanjkljivo-

sti| *tehnična dovršenost stroja; dovršenost prevoda* □ *dodelanost*

□ *perfekcija perfekcija režijske postavitve* □ knj.izroč. *bravura vrhunska*

bravura izvajanja skladbe □ knj.izroč. *bravuroznost pevska bra-*

vuroznost □ knj.izroč. *dograjenost umetniška dograjenost slike*

□ knj.izroč. *dokončnost dokončnost pesnikove lirike* □ publ. *dospelost*

kompozicijska dospelost primestne arhitektiure □ knj.izroč. *izbrušenost*

izbrušenost romana □ knj.izroč. *izkristaliziranost izkristaliziranost*

pesnikove misli □ knj.izroč. *izoblikovanost* □ knj.izroč. *izpiljenost*

izpiljenost romana □ pog. *perfektnost* □ ekspr. *popolnost*

dovršéváti -újem nedov. ► *dokončevati*

dovršílnik -a m ► *čas* •2

dovršíti -ím dov. ► *dokončati* | *dopolniti* | *izpopolniti* | *končati*

dovršni -a -o prid. ► *glagol* •2

dovršnik -a m jezikosl. |slovnična kategorija za izražanje

dovršnega dejanja v preteklosti| *raba dovršnika v latinščini*

□ jezikosl. *dovršno pretekli čas* □ jezikosl. *perfekt*

GLEJ ŠE *glagol* •2

dovršno prisl. ► *čas* •2 | *dovršnik*

dovršnost -i ž jezikosl. |značilnost glagola, ki izraža nastop, konec

ali trenutnost dejanja| *dovršnost glagolov* □ jezikosl. *perfektivnost*

dovrtati -am dov. ► *privrtati*

dovtíp -a m |šaljivo, duhovito izražena misel| *smejati se dovtipom*

□ šala □ zastar. *dovtipnica* □ neknoj. pog. *vic*

dovtípanje -a s ► *dovtipkarstvo*

dovtípkar -ja m ► *dovtipnež*

dovtípkarstvo -a s knj.izroč. |*delanje, pripovedovanje dovtipov*|

ceneno dovtipkarstvo □ knj.izroč. *dovtipkanje* □ knj.izroč. *dovtipkovanje*

dovtipkóvanje -a s ► *dovtipkarstvo*

dovtípněž -a m ekspr. |*kdor (rad) dela, pripoveduje dovtype*|

duhovit dovtipnež □ knj.izroč. *dovtipkar* □ nar. *strelak*

dovtípnica -e ž ► *dovtip*

dovzèten¹ -tna -o prid. ► *nadarjen*

dovzèten² -tna -o povdk.

1. *za kaj* |izraža, da je kdo sposoben kaj dojemati, občutiti|

biti dovzetan za glasbo □ *sprejemljiv*² □ knj.izroč. *dojemljiv*

□ knj.izroč. *občutljiv*¹ *biti likovno občutljiv človek*

2. *za kaj* |izraža, da je pri kom možnost hitrejšega, pogostej-

šega obolenja| *biti dovzetan za prehladna obolenja* □ *disponiran*

□ *nagnjen k čemu* □ *podvržen čemu* □ *predisponiran* □ knj.izroč. *inklinirati*

k čemu □ knj.izroč. *sprejemljiv*²

GLEJ ŠE *občutljiv*² | *sprejemljiv*²

dovžéti -vzámem dov. ▶ izvedeti

dovžétnost -i ž

1. |lastnost, značilnost človeka, ki je sposoben dojemati, občutiti| *dovžetnost za lepoto* □ občutljivost

2. |lastnost, značilnost človeka, ki ima možnost hitrejšega, pogostejšega obolenja| *dovžetnost za bolezen* □ *dispozicija* □ *na-gnjjenost* □ *podvrženost* *podvrženost boleznim* □ knj.izroč. *inklinacija*

downov -a -o [dájnov-] prid. ▶ sindrom ♦

dóza¹ -e ž

• 1. doza za cigare □ cigarna doza □ cigarnica □ zastar. zatok za cigare

2. doza za cigarete □ cigaretina doza □ cigaretina škatlica □ cigaretica □ zastar. zaklopnica 3. fot. razvijalna doza □ fot. razvijalnik

GLEJ ŠE pudrnica | škatla 1+2

dóza² -e ž |določena, natančno odmerjena količina zdravila ali sevanja, ki ga dobi bolnik v določenem časovnem razmaku| *predpisati dozo* □ *odmerek*

• 1. med. sevalna doza □ med. obsevalna doza □ med. obsevna doza

2. med. standardna letalna doza □ med. smrtna doza □ med. smrtni odmerek

GLEJ ŠE količina

do zdaj čas. prisl. zaim. zv. |izraža, da dejanje, stanje traja do trenutka govorjenja ali do najbližje, neposredne preteklosti| *Do zdaj je govoril same nezanimive stvari; Do zdaj se še ni vrnil* □ *do sedaj* □ *doslej* □ ekspr. *do danes* *Do danes ne vem, ali je bilo res, kar je govoril* □ ekspr. *dosegamal* □ star. *dosihdob* □ star. *dosihmal* □ star. *dosorej* □ ekspr. *do tega časa* □ ekspr. *do tega hipa* □ zastar. *dotegamal* □ ekspr. *do tega trenutka* □ star. *dotehdob* □ star. *dotehmal*

dozdajšnji -a -e prid. |ki je bil, obstajal do trenutka govorjenja ali do najbližje, neposredne preteklosti| *Dozdajšnji dogovori niso bili učinkoviti* □ *dosedanji* □ *doslejšnji* □ star. *dozdanji*

GLEJ ŠE dosedanji

dozdánji -a -e prid. ▶ dosedanji | dozdašnji

dozdéti se -ím se dov. ▶ zazdéli se

dozdéva -e ž ▶ domneva

dozdévanje -a s ▶ domneva

dozdévati se -am se nedov. ▶ zdéti se 1

dozdévek -vka m ▶ domneva

dozdévni -a -o prid. ▶ domnevni 2 | navidezni 2 | svet¹ 4+3

dozdévnost -i ž ▶ domneva

dozídani -a -o prid. ▶ prizidani

dozídati -am dov. ▶ dograditi | prizidati

dozídáva -e ž ▶ prizidava

dozídávati -am nedov. ▶ prizidavati

dozidek -dka m ▶ prizidek

doznánje -a s ▶ ugotovitev

doznátek -tka m ▶ spoznanje | ugotovitev

doznáti -ám dov. ▶ izvedeti | spoznati | ugotoviti

doznáva -e ž ▶ zaznava

doznávati -am nedov. ▶ spoznavati | zaznavati 1

doznáven -vna -o prid. ▶ zaznaven

dozôrel -éla -o povdk. |izraža, da je sadež, plod v rasti, razvoju na stopnji, primerni za spravilo, razmnoževanje| *Češnje še niso dozorele* □ *zrel*

GLEJ ŠE sposoben² 1 | zrel

dozoréli -a -o prid. ▶ sir¹ ♦4

dozorélost -i ž ▶ zrelost | zrelost ♦1

dozorênje -a s ▶ dozoritev

dozoréti -ím dov.

1. |z rastjo, zorenjem priti do zrelosti| *Pšenica je dozorela*

□ knj.izroč. *podozoreti* □ knj.izroč. *sezoreti* □ nar. *zazoreti*

2. |doseči potrebno, ustrezno kakovost| *Sir je dozorel* □ *pozoreti*
GLEJ ŠE dorasti | razviti se 4

dozorétje -a s ▶ dozoritev | zrelost ♦1

dozoreválnica -e ž ▶ zorilnica

dozorévati -am nedov. ▶ razvijati se 4 | zoreti

dozorítev -tve ž |proces, pri katerem postane kaj zrelo|

dozorítev grozdja, koruze □ *dozorenje* □ *dozoretje*

GLEJ ŠE zrelost ♦1

dozoríti -ím dov. *kaj* |narediti, da postane kaj zrelo| *Vročina je*

dozorila žito □ knj.izroč. *izzoriti* □ zastar. *pogoditi* □ knj.izroč. *sezoriti*

dozorjéni -a -o prid. ▶ sir¹ ♦4

dozréti -ém dov. ▶ dogledati

dozvenéti -ím dov. ▶ izzveneti

dozvenévati -am nedov. ▶ izzvenevati

dožéti -žánjem dov. ▶ požéti

dožétki -ov m mn. nar. |pojedina po končani žetvi| *Na dožetkih je*

bilo veselo □ nar. *požinjka*

GLEJ ŠE pojedina pp 1

dóževka -e ž ▶ dožinja

dóžica -e ž ▶ doga¹

dóžinja -e ž |doževa žena| *dož in dožinja* □ *doževka*

dožítek -tka m ▶ doživljaj

do živéga prisl. zv. ▶ kositi² ♦ | prizadeti³ 1

doživéti -ím dov.

1. *kaj* |v življenju priti do česa, biti deležen česa| *Tega ni mogoče opisati, treba je doživeti* □ pog. *dati skozi* □ knj.izroč. *izkusiti*

□ ekspr. *občutiti* □ ekspr. *okusiti* □ star. *skusiti*

2. *kaj* |živeti do določene dobe, do določenega dogodka|

doživeti visoko starost; Star sem že, a to bi še rad doživel

□ ekspr. *dočakati* □ knj.izroč. *doseči* □ star. *učakati*

GLEJ ŠE dopolniti | občuteni | občutiti | osramotiti se |

premagan ♦ | propasti 2 | razcveteti se 3, 4 | razmahniti se |

razočaran ♦ | umreti 1 | uspéti 1

doživétje -a s |kar kdo doživi, s čustvi dojame| *To doživétje ga*

je močno pretreslo □ knj.izroč. *doživljaj* □ knj.izroč. *pradoživetje* |prvo,

osnovno doživétje|

GLEJ ŠE doživljaj | travma

doživéto prisl. ▶ občuteno

doživljáj -a m |kar kdo doživi| *pripovedovati o svojih doži-*

vljajih □ *doživetje* □ star. *dožitek* □ ekspr. *doživljajček* □ ekspr. *storija*

□ nekknj. pog. *štoria*

GLEJ ŠE doživetje

doživljájček -čka m ▶ doživljaj

doživljati -am nedov.

1. *kaj* |v življenju prihajati do česa, biti (večkrat) deležen

česa| *Marsikaj težkega je doživljal* □ ekspr. *okušati* □ ekspr. *preživljati*

□ star. *skušati*

2. *kaj* |s čustvi dojemati| *doživljati bolnikovo trpljenje* □ *podoživljati*

GLEJ ŠE cveteti 3 | spreminjati se | uspévat 1

doživljeni -a -o prid. ▶ občuteni

dóžnjek -a m ▶ venec 1 ♦

dracéna -e ž ▶ zmajevéc 1, 2

dráč -a m ▶ plevel

dráčje -a s |suho, odpadlo vejevje| *nabirati dračje* □ *suhljad*

□ zastar. *brst²* □ zastar. *brstje* □ nar. *frašje* □ nar. *fratje* □ nar. *hosta* □ nar. *sušje*

□ nar. *šepaka*

drág¹ -a -o prid. |ki stane veliko denarja| *drago blago* □ zastar. *drago-*

leten ■ protip. *poceni*¹

♦ *biti drag* □ ekspr. *ne biti za vsak žep*

GLEJ ŠE dragocen 1 | poceni¹

drág² -a -o povdk. *komu* | izraža, da ima kdo pozitivni čustveni odnos do koga | *Ta sošolec mu je bil zmeraj posebno drag* □ ekspr. **dragocen** □ ekspr. **ljub²** □ zastar. **ljubezniv** □ knj.izroč. **mil** □ ekspr. **predrag**

♦ **biti komu drag** □ ekspr. biti komu pri srcu

drága¹ -e ž | [dolina, navadno stranska] *Cesta pelje skozi globoko drago* □ geogr. **dol¹** □ ekspr. **dragica** □ ekspr. **dražica** □ zastar. **predol** □ zastar. **razdolje**

GLEJ ŠE jarek¹ 1+3 | zaliv

drága² -e ž | vlačilna mreža za lov rib in drugih živalskih organizmov z morskoga dna | *loviti ribe z drago* □ rib. **dredža** □ rib. **strgača**

drága³ -e ž v nagovoru, ekspr. | ženska, do katere ima kdo pozitivni čustveni odnos | *Moje drage, kmalu se vrnem* □ ekspr. **dragica** □ ekspr. **dušica¹** □ ekspr. **ljuba** □ ekspr. **ljubica** □ ekspr. **ljubka** □ ekspr. **ljubljenka** □ ekspr. **najdražja** □ ekspr. **predraga** □ ekspr. **preljuba** □ ekspr. **zlata** □ ekspr. **zlatica** □ ekspr. **zlatka**

drágec -gca m ► dragi¹

drági¹ -ega m ekspr. | oseba, do katere ima kdo pozitivni čustveni odnos | *Misli le na svojega dragega* □ ekspr. **dragec** □ ekspr. **ljubi¹** □ ekspr. **ljubljeni¹** □ knj.izroč. **mil¹** □ ekspr. **najdražji¹** □ ekspr. **predragi¹** □ ekspr. **preljubi** □ ekspr. **zlatec** □ ekspr. **zlatek** □ ekspr. **zlati¹**

drági² -ih m mn., mn. v sin. nizu ekspr. | skupina oseb, do katerih ima kdo pozitivni čustveni odnos, kot celota | *Ob novem letu se je spomil svojih dragih* □ ekspr. **ljubi²** □ ekspr. **najdražji²** □ ekspr. **predragi²**

drági³ -a -o prid. v nagovoru | izraža pozitivni čustveni odnos | *Dragi prijatelj* □ zastar. **ljubeznivi** □ ekspr. **ljubi³** □ ekspr. **ljubljeni²** □ knj.izroč. **mil²** □ ekspr. **miljeni** □ ekspr. **najdražji³** □ ekspr. **predragi³** □ ekspr. **preljubi** □ ekspr. **preljubljeni** □ ekspr. **premilni** □ star. **presrčni** □ ekspr. **prezlati** □ ekspr. **sladki** □ ekspr. **zlati²** □ ekspr. **zlatkani**

GLEJ ŠE čas 4 | drago | dragulj | kamen¹ •2 | kovina •5 | smithsonit

drágica -e ž ► draga¹ | draga³

draginja -e ž | gospodarsko stanje, ki ga povzročijo visoke cene materialnih dobrin | *pritoževati se zaradi draginje* □ star. **dragota**

drágo nač. prisl. | izraža, da kaj stane veliko denarja | *drago kupiti, prodati* □ **po visoki ceni** □ **za visoko ceno** □ ekspr. **mastno mastno zaračunati** □ ekspr. **slano slano plačati** *blago* □ ekspr. **za dragi denar** □ protip. **poceni²**

GLEJ ŠE poceni² | vrniti •1

dragocén -a -o prid.

1. |ki ima veliko vrednost, visoko ceno| *dragocen nakit; dragoceno darilo, krzno* □ knj.izroč. **bogat bogato darilo** □ ekspr. **drag¹** *drago krzno* □ star. **dragoten** □ ekspr. **razkošen razkošno darilo** □ ekspr. **vreden vreden nakit**

2. |ki se mu pripisuje poseben pomen, posebna vrednost| *dragoceno čustvo* □ ekspr. **neprecenljiv** □ ekspr. **nepreplačljiv** □ ekspr. **predragocen**

GLEJ ŠE drag² | koristen¹

dragocéni -a -o prid. ► čas 4

dragocénost -i ž | kar je dragoceno | *Muzej hrani velike dragocnosti* □ star. **bogatija** □ star. **dragota** □ knj.izroč. **dragotina** □ star. **dragotinje** □ ekspr. **vrednost** □ star. **žlahntina**

dragoléten -tna -o prid. ► drag¹

dragoljúbec -bca m ► šmarnica

drágoman -a m ► tolmač

dragónar -ja m ► dragonec

dragónec -nca m | nekaj vojak konjeniške enote | *četa dragoncev* □ **dragonar**

dragôta -e ž ► draginja | dragocenost

dragôten -tna -o prid. ► dragocen 1

dragotína -e ž ► dragocenost

dragotínje -a s ► dragocenost | nakit

dragováti -újem nedov. ► ljubkovati

dragúljlj -a m | kristal zelo trdih in obstojnih rudnin, ki se uporablja za nakit | *prstan z dragulji* □ **dragi kamen** □ **žlahtni kamen** □ **draguljček** | majhen dragulj

dragúljar -ja m | kdor izdeluje ali prodaja nakit in drage kamne | *kupiti ogrlico pri draguljarju* □ **juvelir**

dragúljarški -a -o prid. |ki je v zvezi z izdelovanjem ali prodajanjem nakita in dragih kamnov | *draguljarski izdelki* □ **juvelirski**

dragúljarstvo -a s | izdelovanje ali prodajanje nakita in dragih kamnov | *ukvarjati se z draguljarstvom* □ **juvelirstvo**

dragúljlček -čka m ► dragulj

drájna -e ž ► popevka ♦ | prostitutka | vlačuga

drájsati -am nedov. ► drgniti

drájsati se -am se nedov. ► voziti se

drákar -ja m ► ladja pp 1

drakónski -a -o prid. ► krut

dráma -e ž | literarno delo v obliki dialogov | *uprizoriti dramo* □ **dramsko delo** □ knj.izroč. **dramatsko delo**

♦ 1. lit. **družbena drama** □ lit. **socialna drama** 2. lit. **glasbena drama**

□ lit. **glasbeno gledališče** 3. lit. **lirska drama** □ lit. **pesniška drama**

□ lit. **poetična drama** 4. **televizijska drama** □ prakt. sp. **tevedrama**

5. lit. **verzna drama** □ lit. **drama v verzih** 6. lit. **zgodovinska drama**

□ lit. **historična drama** □ lit. **historija**

GLEJ ŠE dogodek pp 3

dramátičen -čna -o prid. ekspr. |ki vzbuja pozornost, presenečenje zaradi napetosti, razgibanosti | *zelo dramatični dogodki* □ ekspr. **buren¹** □ knj.izroč. **dramatski**

dramátični -a -o prid. ► dramski | predstava •4

dramátično nač. prisl. ekspr. | izraža, da dejanje vzbuja pozornost, presenečenje zaradi napetosti, razgibanosti | *dramatično se odzvati na kaj* □ ekspr. **burno**

dramátičnost -i ž

1. |dejstvo, da kaj vzbuja pozornost, presenečenje zaradi napetosti, razgibanosti| *Dramatičnost dogodka so poročevalci po nepotrebnem še stopnjevali* □ knj.izroč. **dramatika** □ knj.izroč. **dramatizem**

2. |dramski elementi, dramske značilnosti| *Prizor v drugem dejanju se zlasti odlikuje po dramatičnosti* □ knj.izroč. **dramatika**

dramátič -a m | kdor piše dramska dela | *uprizoriti delo domačega dramatika* □ **dramski pisatelj** □ **dramski pisec** □ knj.izroč. **dramatski pisatelj**

dramátika -e ž lit. | literarno ustvarjanje, katerega izrazna oblika je drama | *vrh sodobne dramtike* □ **dramska književnost** □ knj.izroč. **dramatska književnost**

♦ gled. **bulvarska dramatika** □ gled. **bulvarna dramatika**

GLEJ ŠE dramatičnost 1, 2

dramatizácija -e ž | predelava proznega ali pesniškega dela v dramsko | *dramatizacija romana* □ **dramatiziranje**

dramatízem -zma m ► dramatičnost 1

dramatizíránje -a s ► dramatizacija

dramátski -a -o prid. ► drama | dramatičen | dramatik | dramatika | dramski

dramátsko prisl. ► dramsko

dramílmi -a -o prid. ► dramilo | sredstvo •20

dramílo -a s | sredstvo za dramljenje, bujenje | *jemati dramilo* □ **prebujevalno sredstvo** □ knj.izroč. **dramilno sredstvo**

GLEJ ŠE sredstvo •20

dramíti in **drámíti** -im nedov. ► buditi 1 | motiti² 1

dramíti se in **drámíti se** -im se nedov. ► nastajati 3 | zbuhati se 1

drámski -a -o prid. |ki je v zvezi z dramo ali dramatiko| *dramska zasnova* □ knj.izroč. **dramatični** □ knj.izroč. **dramatski**
GLEJ ŠE besedilo ♦1 | drama | dramatik | dramatika | gledališče 1 | predstava ♦4 | sopran pp
drámsko ozim. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na dramo ali dramatiko| *dramske zasnovane dialogi* □ knj.izroč. **dramatsko**
dráp -- -- prid. ▶ rjav² 1 pp 1
drápáti -am nedov. ▶ cefrati | praskati 2 | trgati 1
drapírani -a -o prid. ▶ krilo² ♦1
drapírati -am dov. ▶ nabrati 3
dráslja -e ž geogr. |vdolbina, kotanja, ki nastane zaradi vrtinčenja proda v rečni strugi| *Voda se prebija iz draslje v drasljo* □ geogr. **erozijski lonec** □ geogr. **kotlica**
drásta -e ž ▶ grapa 2
drástično prisl. ▶ zelo 1
drástilen -lna -o prid. ▶ dražilen | dražljiv 1
drástilni -a -o prid. ▶ dražilo
drástilo -a s ▶ dražilo
drástiti -im nedov. ▶ razvnmati 1
drástljiv -a -o prid. ▶ dražljiv 1
drát -a m ▶ žica
draténi -a -o prid. ▶ krtača ♦3
draténka -e ž ▶ krtača ♦3
dráž -í ž ▶ privlačnost
drážba -e ž
 • prisilna dražba □ neprostovoljna dražba
GLEJ ŠE licitacija | licitacija ♦
drážbar -ja m ▶ licitant | licitator
drážbati -am nedov. ▶ licitirati
drážbeni -a -o prid. ▶ licitacijski
drážbenik -a m ▶ licitator
dražěč -éča -e prid. ▶ dražljiv 1
dražěče prisl. ▶ dražljivo
draženje¹ -a s |delovanje na organizem tako, da nastane reakcija| *draženje v grlu* □ knj.izroč. **iritacija** *iritacija sluznice* □ ekspr. **ščegetanje** □ ekspr. **žgečkanje**
draženje² -a s ▶ dražitev
drážest -i ž ▶ privlačnost
drážesten -tna -o prid. ▶ ljubek | privlačen
drážestno prisl. ▶ ljubko
drážica -e ž ▶ draga¹
dražilec -lca m ▶ licitant | licitator
dražilen -lna -o prid. |ki draži, vznemirja| *dražilne dišave* □ knj.izroč. **drastilen**
GLEJ ŠE dražljiv 1
dražilni -a -o prid. ▶ dražilo
dražilno prisl. ▶ dražljivo
dražilo -a s |sredstvo, ki dražilno vpliva na organizem| *uživati dražila* □ *dražilno sredstvo* □ knj.izroč. **drastilno sredstvo** □ knj.izroč. **drastilo** □ med. **ekscitans**
GLEJ ŠE afrodiziak
dražitelj -a m ▶ licitant | licitator
dražitev -tve ž |spreminjanje cene česa tako, da se veča| *dražitev živil* □ *poviševanje cene* □ *zviševanje cene* □ *draženje*²
dražiti¹ -ím nedov. *kaj* |spreminjati ceno česa tako, da se veča| *dražiti hrano* □ *dvigati ceno česa/čemu* □ *poviševati ceno česa/čemu* □ *vzdigovati ceno česa/čemu* □ *zviševati ceno česa/čemu* □ *podraževati* □ ekspr. *nabijati ceno česa/čemu* □ ekspr. *navijati ceno česa/čemu* □ ekspr. *privijati ceno česa/čemu*
GLEJ ŠE licitirati

dražiti² in dražiti -im nedov.
 1. *kaj* |delovati na organizem tako, da nastane reakcija| *Prah draži pljuča* □ **razdraževati** □ knj.izroč. **iritirati** □ ekspr. **ščegetati** □ ekspr. **žgečkati**
 2. *koga* |spravljati v stanje velike vznemirjenosti, ki povzroča napadalne težnje| *Nikar me ne draži* □ **razdraževati** □ ekspr. **iti na živce** □ knj.izroč. **jariti** □ knj.izroč. **kačiti** □ knj.izroč. **kujonirati** □ pog. **nervirati** □ neknoj. pog. **živcirati**
GLEJ ŠE hujskati | razvnmati 1 | vzburjati
dražljáj -a m |vpliv, spodbuda, ki povzroči reakcijo organizma| *odzivati se na dražljaje* □ knj.izroč. **stimul**
 ♦ **tipni dražljaj** □ taktilni dražljaj
dražljív -a -o prid.
 1. |ki deluje na organizem tako, da nastane reakcija| *dražljiv vonj*; *dražljive dišave* □ **dražeč** □ **dražilen** □ knj.izroč. **drastilen** □ knj.izroč. **drástljiv** □ knj.izroč. **razdražljiv** *razdražljiv vonj* □ ekspr. **ščegetav** □ ekspr. **ščegetljiv** □ ekspr. **žgečkljiv** *žgečkljiv dim*
 2. |ki zaradi odstopanja od priznanih moralnih, družabnih pravil zlasti na področju spolnosti vzbuja zanimanje, govornice v javnosti| *objaviti dražljive podrobnosti iz predsednikovega zasebnega življenja* □ ekspr. **pikanten** □ ekspr. **spotikljiv**
GLEJ ŠE razdražljiv
dražljívec -vca m |kdor koga draži, razburja| *razgnati dražljivce* □ pog. **zafkant** □ pog. **zafkrjljivec**
dražljivo nač. prisl. |izraža, da kaj deluje na organizem tako, da nastane reakcija| *Snov dražljivo vpliva na živčevje* □ **dražeče** □ **dražilno**
drážnica -e ž ▶ jarek¹ 1 ♦3
drážnik -a m gozd. |poševni odtočni jarek na gozdnih cestah| *delati dražnike* □ nar. **vabljenica**
GLEJ ŠE jarek¹ 1 ♦3
drčá -e ž
 1. |plitva vdolbina v strmem pobočju, navadno za spravlanje lesa v dolino| *spuščati hlode po drči* □ knj.izroč. **polza** □ nar. **riža**
 2. |umetno narejeni nepremični ali premični žleb za spuščanje ali spravlanje materiala| *lesena drča* □ **riža**
 • gozd. žična drča □ gozd. spuščalka
GLEJ ŠE sanišče
drčánje -a s ▶ drsenje 2
drčást -a -o prid. ▶ zguban
drčáti -ím nedov. ▶ drseti 1, 2, 3 | polzeti | propadati 2♦ | propadati 3
drčáv -áva -o prid. ▶ spolzek
drčljív -a -o prid. ▶ spolzek
drđdra -e ž ▶ drdrav povdk. | klepetav povdk. | raglja
drdrálo -a s ▶ ropotalo
drdránje -a s ▶ govorjenje pp 1 | klepetanje 1
drđdrást -a -o prid. ▶ drdrav | klepetav
drdráti -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 2 | klepetati 1
drdráv -áva -o prid. ekspr. |ki hitro in mnogo govori| *drdrav otrok* □ ekspr. **drdrast** □ slabš. **ragljast**
POVEDKOVNIK drdra, raglja, ropotalo, žlabudra, žlobudra, žlobudrač
GLEJ ŠE klepetav
drdrávka -e ž ▶ raglja
dreadnought -a [drédnot] m ▶ ladja pp 2
drédža -e ž ▶ draga²
drégati -am nedov. ▶ drezati | riniti 2
dregljáj -a m |rahel sunek s koncem česa| *nenadni dregljaj v hrbet* □ **drezljaj**

drégniti -em dov. *koga* |s hitrim, kratkim gibom se koga dotakniti, navadno z določenim namenom| *Dregnil ga je s komolcem*; *Dregnil je soseda, naj molči* □ *drezniti* □ knj.izroč. *drociniti*
 □ nar. *habniti* □ ekspr. *pobezati* □ nekjn. pog. *štokniti* □ nar. *žokniti*
 □ *podrezati*¹ |večkrat dregniti|
GLEJ ŠE suniti

drèk¹ drèka m ▶ blato 2 | hudič² | iztrebek | položaj 5pp | takoj 2 | zmazek

drèk² povdk. ▶ nepomemben povdk. 1 | slabo² 1 | slabo³ | slaboten²

drèkáč -a m ▶ strahopetec | strahopeten povdk.

drèkast -a -o prid. ▶ govnašt | umazan¹

drèkāti -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 18

drèkec -kca m ▶ iztrebek

drèkobřbec -bca m ▶ govnač | zoprnež

drémalica -e ž ▶ zvonček

dremálo -a s ▶ dremavec

drémati -ljem nedov. |biti v stanju med budnostjo in spanjem|
Na vlaku je vso pot dremal □ nar. *cumati* □ ekspr. *dremavhati* □ ekspr. *dremuckati* □ ekspr. *kimati* □ ekspr. *kinkati* □ *podremavati* ▸
GLEJ ŠE zaspan ♦

dremáv -áva -o povdk. |izraža, da je kdo v stanju med budnostjo in spanjem| *Po prečuti noči je bil čudno dremav* □ knj.izroč. *dremljiv*
 □ nar. *zadreman*
GLEJ ŠE zaspan

dremavec -vca m ekspr. |kdor (rad) dremlje| *zbuditi dremavca*
 □ ekspr. *dremalo* □ ekspr. *dremavh* □ slabš. *dremuh*

dremávth -a m ▶ dremavec

dremávhati -am nedov. ▶ dremati

dremávica -e ž |stanje med budnostjo in spanjem| *prebuditi se iz dremavice* □ *dremavost* □ *dremež* □ *dremotnost* □ star. *dremec*
 □ knj.izroč. *dremota* □ knj.izroč. *dremotec* □ knj.izroč. *dremotica* □ nar. *klama*

dremávka -e ž ▶ zvonček

dremávost -i ž ▶ dremavica

dremec -mca m ▶ dremavica

dremež -a m ▶ dremavica

dremljiv -a -o prid. ▶ dremav

dremolés -a m ▶ kalina

dremôta -e ž ▶ dremavica

dremôtec -tca m ▶ dremavica

dremôten -tna -o prid. ▶ mračen 1 | zaspan

dremôtica -e ž ▶ dremavica

dremôtičen -čna -o prid. ▶ mračen 1 | zaspan

dremôtnost -i ž ▶ dremavica

dremúckati -am nedov. ▶ dremati | zaspan ♦

dremúh -a m ▶ dremavec

drèn dréna m |grm ali nizko drevo z zelo trdim lesom, drobnimi rumenimi cveti v kobulih in koščičastimi plodovi| *posekati dren* □ knj.izroč. *drenovec*
 • bot. *rdeči dren* □ nar. *hudolesovina* □ nar. *pasji dren* □ nar. *sviba*
GLEJ ŠE les ♦14 | palica ♦5

drenáza -e ž |sistem jarkov in kanalov za odvajanje vode, zlasti z zamočvirjenih zemljišč| *dograditi drenažo* □ *drenažni sistem*

drenážni -a -o prid. ▶ drenaža

dréncati -am nedov. ▶ obotavljati se | prestopati se

drencljáti -ám nedov. ▶ drncati

drènj drénja m ▶ gneča

drénjati se -am se nedov. ▶ gnesti se

drénje¹ -a s ▶ drenovje | drevje ♦3 | grmovje ♦3

drénje² -a s ▶ vpitje 1

drénov -a -o prid. ▶ drevje ♦3 | grmovje ♦3 | les ♦14 | palica ♦5

drenováča -e ž ▶ palica ♦5

drénovec -vca m ▶ dren | neroden² povdk. | nerodnež

drenovina -e ž ▶ les ♦14

drénovje -a s |drenovo grmovje ali drevje| *skriti se v drenovju*
 □ knj.izroč. *drenje¹*
GLEJ ŠE drevje ♦3 | grmovje ♦3

drénovka -e ž ▶ palica ♦5

drenúlja -e ž ▶ drnulja

drésen¹ -sna m ▶ dresen² ♦1 | dresen² ♦2

drésen² -sni ž

• 1. bot. *breskolistna dresen* □ nar. *adreselj* □ poljud. *dresen¹*
 2. bot. *ptičja dresen* □ nar. *adreselj* □ poljud. *dresen¹*

dresêr -ja m |kdor z vajo, s ponavljanjem usposablja živali v določeni spretnosti| *dreser konjev* □ ekspr. *trener*

dresêrka -e ž |ženska, ki z vajo, s ponavljanjem usposablja živali v določeni spretnosti| *cirkuška dreserka tigrov* □ ekspr. *trenerka*

drésing -a m ▶ preliv ♦1

dresírani -a -o prid. ▶ pes ♦6

dresíranje -a s ▶ dresura

dresírati -am nedov. *kaj* |z vajo, s ponavljanjem usposablja živali v določeni spretnosti| *dresirati konje* □ *uriti* □ *vaditi*
 □ knj.izroč. *šolati šolati pse za odkrivanje ponesrečencev*
 □ ekspr. *trenirati*

dresírni -a -o prid. ▶ vrečka ♦1

dreskáč -a m ▶ carar

drésnovka -e ž |nav. mn., bot. |rastline s kolenčastim stebлом in enojnim cvetnim odevalom| *ločevati dresnovke od drugih rastlin s kolenčastim stebлом* □ bot. *ščavnica*

dresúra -e ž |usposabljanje živali v določeni spretnosti z vajo, s ponavljanjem| *dresura psov* □ *dresiranje* □ *urjenje* □ *vadenje*
 □ ekspr. *trening*

dréta -e ž ▶ smrčati | zasmrčati

drétar -ja m ▶ čevljar

dréti¹ dèrem nedov. ▶ propadati 2♦ | teči 2 pp 3

dréti² dèrem nedov. ▶ odirati | puliti

dréti se dèrem se nedov. ▶ hruliti | jokati pp 1 | vpiti² 1, 2

drétje -a s ▶ vpitje 1, 2

drév -a m ▶ drevo

dreváča -e ž ▶ drvača

drevák -a m |preprost čoln iz enega debla| *peljati se z drevakom* □ *deblak* □ *dolbenka* □ knj.izroč. *brunik* □ knj.izroč. *dolbenica*
 □ knj.izroč. *izdolbenec* □ *piroga* |v azijskem in južnoameriškem okolju|

drevár -ja m ▶ drvar

dreváriti -im nedov. ▶ drvariti

drévce -a s ▶ drevesce | les ♦5

drévče -ta s ▶ drevesce

drévček -čka m ▶ drevesce

drevén -a -o prid. ▶ lesen | tog 1

drevenéti -ím nedov. |postajati negiben, tog| *Roke so mu drevene* □ knj.izroč. *drveneti* □ ekspr. *kamneti* □ ekspr. *kosteneti*
 □ knj.izroč. *krepeneti* □ ekspr. *leseneti* □ knj.izroč. *okorevati* □ ekspr. *otrdevati*
 □ knj.izroč. *otrpevati* □ knj.izroč. *premirati* □ ekspr. *stekleneti* □ ekspr. *trditi*
 □ knj.izroč. *trpneti* □ ekspr. *zamrzovati* □ nar. *cepeneti* |dreveneti od mraza|

dreveníti -ím nedov. *koga* |povzročati negibnost, togost| *Strah je drevenil ljudi* □ ekspr. *kamniti²*

drevênje -a s ▶ drvenje

drevésast -a -o prid. |ki je podoben drevesu| *drevesast grm*
 □ *drevesnat*

drevésasti -a -o prid. ► praproč² pp

drevésce -a s |majhno, mlado drevo| *posaditi drevésce*

□ star. *drevce* □ star. *drevče* □ ekspr. *drevček* □ ekspr. *drevšček*

• božično drevésce □ pog. drevšček

drevésnat -a -o prid. |ki je porasel z drevjem| *drevésnat svet*

□ star. *drevnat*

GLEJ ŠE drevésast

drevésni -a -o prid. ► duplina | štor

drevésnica -e ž

• gozdna drevésnica □ knj.izroč. gozdni razsadnik

drevésček -čka m ► drevésce | drevésce •

drévi prisl. ► danes •3 | nocoj

drévišnji -a -e prid. ► nocojšnji

drevíti -ím nedov. ► drveti | gnati 1

drevíti se -ím se nedov. ► drveti

drevje -a s |več drevés, drevésa kot celota| *sekati drevje*

□ star. *drevjiče* |majhno, mlado drevje|

♦ 1. bukovo drevje □ bukovje 2. cedrovo drevje □ cedrovje

3. drenovo drevje □ drenovje □ knj.izroč. drenje¹ 4. gabrovo drevje

□ knj.izroč. gabričje □ gabrovje 5. gozdno drevje □ pog. hostno drevje

□ knj.izroč. les 6. hrastovo drevje □ hrastovje 7. hruševo drevje □ hruševje

8. jagnedovo drevje □ knj.izroč. jagnedje □ jagnedovje 9. javorovo

drevje □ javorje □ javorovje 10. jelševo drevje □ knj.izroč. jelševina

□ jelševje 11. jesenovo drevje □ jesenovje □ knj.izroč. jesenje 12. lovorovo

drevje □ knj.izroč. lovoričje 13. mlado drevje □ mladje □ nar. mladovje

□ knj.izroč. podmladek □ knj.izroč. pomladek 14. pritlikavo drevje

□ ekspr. pritlikavje 15. sadno drevje □ ekspr. sadje □ zastar. sadonosno

drevje 16. slivovo drevje □ ekspr. češpljevje □ češpljevo drevje

□ knj.izroč. slivje 17. smrekovo drevje □ smrečevje □ smrekovje

18. suho drevje □ nar. sušje 19. topolovo drevje □ topolovje

□ knj.izroč. topolov les 20. trepetlikovo drevje □ trepetlikovje

21. vrbovo drevje □ vrbovje □ knj.izroč. vrbov les

PODPOMENKE 1. bukovo drevje, drenovo drevje, gabrovo drevje, hrastovo drevje, hruševo drevje, jagnedovo drevje, jesenovo drevje, lovorovo drevje, slivovo drevje, smrekovo drevje, topolovo drevje, trepetlikovo drevje, vrbovo drevje

2. okrasno drevje, sadno drevje

drévjice -a s ► drevje

drévnat -a -o prid. ► drevésnat

drévnica -e ž ► drvača

drevník -a m ► dendrit

drevnjáča -e ž ► drvača

drevó -éša s |lesnata rastlina z deblom in vejami| *Drevo spomladi*

ozeleni □ nar. *drev* □ ekspr. *drevésce*

♦ 1. cepljeno drevo □ gojeno drevo □ zastar. pitovno drevo 2. gozd. dvodebelno drevo □ gozd. dvojčno drevo 3. vrtn. judežovo drevo □ vrtn. jadikovec

4. okrasno drevo □ star. lepotično drevo 5. osamelo drevo □ osamelec

□ ekspr. samotar 6. samorodno drevo □ ekspr. divjak □ samoraslo drevo

□ knj.izroč. samorastnik □ samosevec □ samosevno drevo 7. suho drevo

□ posušeno drevo □ nar. sušec □ nar. sušica² 8. agr. špalirno drevo

□ agr., žarg. špalirka □ agr. špalirsko drevo 9. upognjeno drevo

□ upognjenec 10. zimzeleno drevo □ vednozeleno drevo

PODPOMENKE 1. cepljeno drevo, samorodno drevo 2. dvodebelno drevo, enodebelno drevo 3. gorsko drevo, gozdno drevo, parkovno drevo 4. iglavce, listavec 5. listopadno drevo, zimzeleno drevo

6. okrasno drevo, sadno drevo

• biol. rodoslovno drevo □ biol. genealoško drevo □ biol. rodovnik

GLEJ ŠE evkaliptus | figovec | iglavce | jambor | kafrovec | kavčukovec | listavec | maklen | mlaj² | pajesen | plug | rožičevcec | sikomora | sliva | višnja | zmajevcec 1

drevoréd -a m |cesta z vrsto drevés na eni strani ali na obeh

strane| *sprehajati se po drevoredu* □ knj.izroč. *aleja*

drézati -am nedov. *koga* |s hitrimi, kratkimi gibi se koga dotikati,

navadno z določenim namenom| *drezati fanta, da se zbudi*

□ *dregati* □ ekspr. *bezati* □ nar. *hebati* □ nar. *žokati*

GLEJ ŠE riniti 2 | suvati

drezína -e ž žel. |manjše vozilo na motorni ali ročni pogon, ki

vozi po tirnicah| *peljati se z drezino* □ žel. *derezina*

drezljáj -a m ► dregljaj | spodbuda 1

drézniti -em dov. ► dregniti

drežáti -ím nedov. ► godrnjati | sitnariti 1 | ždeti 1

drežnjáti -ám nedov. ► godrnjati | riniti 2 | sitnariti 1

drgájsati -am nedov. ► drgniti

drgál -i ž ► nebnica 1

drgálka¹ -e ž ► nebnica 1

drgálka² -e ž ► drglja

drfganje -a s ► drgnjenje

drfgati -am nedov. ► drgniti

drgèt -éta m ► drgetanje

drgetánje -a s |močno tresenje, zlasti od vznemirjenja ali

mraza| *drgetanje ustnic* □ knj.izroč. *drget* □ knj.izroč. *mrazenje mrazenje*

in vrtoglavica □ *mrazi*¹ |bolezensko drgetanje zlasti pred povišanjem telesne temperature| *Slabo se počuti in mraz ga trese*

drgetáti -ám nedov. |močno se tresti, zlasti od vznemirjenja ali

mraza| *Roke so ji drgetale od strahu* □ *podrgetavati*

GLEJ ŠE vznemirjati se

drgljáti -ám nedov. ► drgniti

drgljáti se -ám se nedov. ► drgniti se 1 | praskati se

drgniti -em nedov. *kaj s čim/po čem s čim* |premikati kaj sem

in tja po površini in pri tem močno pritiskati nanjo|

drgniti hrbet z brisačo; drgniti po tleh s krtačo □ pog. *drajsati*

□ slabš. *drgajati* □ zastar. *drgati* □ star. *garati*¹ □ knj.izroč. *otirati otirati*

ozeblina z mazilom □ ekspr. *ribati ribati ozeble roke s snegom*

□ knj.izroč. *treti*¹ *treti hrbet z brisačo* □ knj.izroč. *drgljati* |narahlo

drgniti| □ nekknj. pog. *mavžati* |drgniti s snegom|

GLEJ ŠE cvrčati | drgniti se 2 | hoditi 2♦ | igrati 2♦13 | nositi 2 | šolati se

drgniti se -em se nedov.

1. |premikajoč se sem in tja močno se pritiskati ob kaj| *Žival se drgne ob drevo* □ star. *garati se* □ nar. *muzati se* □ knj.izroč. *drgljati se* |narahlo se drgniti|

2. |premikajoč se po površini močno pritiskati nanjo| *Vrata se pri odpiranju drgnejo ob tla* □ *drsati se* □ knj.izroč. *drgniti*

□ knj.izroč. *drsat* □ nar. *šarati se*

drgnjenje -a s |premikanje česa sem in tja po površini z

močnim pritiskanjem nanjo| *drgnjenje lesa ob les* □ zastar. *drganje*

drgúlja -e ž agr. |orodje za okopavanje s premakljivim, na obeh

straneh nabrušenim rezilom| *okopavati z drguljo* □ agr. *drgalka*²

drhál -i ž slabš. |neurejena množica navadno nasilnih ljudi|

roparska drhal □ zastar. *druhal* □ slabš. *horda*¹ |zlasti vojakov|

GLEJ ŠE množica | sodrga

drhtáj -a m ► drhtljaj

drhtáv -áva -o prid. ► drhteč

drhtávica -e ž |rahlo tresenje, zlasti od vznemirjenja| *Spreletela*

ga je drhtavica □ knj.izroč. *groznica* □ knj.izroč. *mrazčalica* □ nar. *mrščalica*

□ knj.izroč. *mrščavica* □ knj.izroč. *tresavica* □ nar. *treslica*

drhtèč -éča -e prid. ekspr. |ki se v zelo majhnih nihajih ponavlja-

joče spreminja v jakosti, intenzivnosti| *drhtèč glas; drhtèč žarek*

svetlobe □ knj.izroč. *drhtav* □ knj.izroč. *drhtiv* □ knj.izroč. *drhtljav*

□ knj.izroč. *drhtljiv*

drhtéti -ím nedov. | rahlo se tresti, zlasti od vznemirjenja ali mraza | *Ustnice ji drhtijo* □ *podrhteovati* ↗
GLEJ ŠE vznemirjati se

drhtív -a -o prid. ▶ drhteč

drhtljáj -a m | rahel tresljaj, zlasti od vznemirjenja ali mraza |
Drhtljaj mu je spreletel premrazeno telo □ knj.izroč. *drhtaj*

drhtljáv -áva -o prid. ▶ drhteč

drhtljív -a -o prid. ▶ drhteč

drhtúlja -e ž ▶ riba 1 pp 3 | skat •

dríblanje -a s ▶ preigravanje

dríblati -am nedov. ▶ preigravati

dríča -e ž ▶ drsalnica

dríčanje -a s ▶ drsenje 1 | smučanje

dríčati -am nedov. ▶ drseti 1

dríčati se -am se nedov. ▶ drsati se | smučati se

dríl -a m ▶ urjenje

drílati -am nedov. ▶ učiti se ♦ 1 | vaditi 2

drín medm. ▶ brenk

dríska -e ž | nenormalno pogostno iztrebljanje | *dobiti drisko*
□ med. *diareja* □ med. *lijavica* □ ekspr. *sračka*
♦ *imeti drisko* □ ekspr. *driskati* □ med. *imeti diarejo* □ ekspr. *imeti sračko*
GLEJ ŠE *siten*¹ povdk. | *sitnež* | *strahopetec* | *strahopeten* povdk.

drískáč -a m ▶ *siten*¹ povdk. | *sitnež* | *strahopetec* | *strahopeten* povdk.

drískati -am nedov. ▶ *dríska* •

drístilo -a s ▶ *klistir* | *sredstvo* • 16

drístiti -ím nedov. ▶ *čistiti* 3

drístlja -e ž ▶ *klistirka*

drítkati -am nedov. ▶ *drsati se* | *samozadovoljevati se*

dríkelj -klja m ▶ *palica*

dríkniti -em dov. ▶ *zdrsniti* 2

drléskniti -em dov. ▶ *zadrleskniti*

drlésniti -em dov. ▶ *zadrleskniti*

dríma -e ž ▶ *ščavje* | *trava* 1

drímástiti -im nedov. ▶ *lomastiti*

drímati -am nedov. ▶ *tresti*

drín -a m ▶ *kros* | *ruša*

dríncati -am nedov. zlasti v zvezi s konjem | *enakomerno hitro teči* | *Konj je drncal po prostranem polju* □ *teči v drncu* □ ekspr. *drencljati*
GLEJ ŠE *bingljati* ♦ | *drveti*

drnína -e ž ▶ *ledina* 2

drnjóhati -am nedov. ▶ *smrčati* | *spati*

drnóselj -slja m ▶ *cibora*

drnúlja -e ž | *koščičasti plod drena trpkega okusa* | *jesti drnulje*
□ *drenulja*

drò¹ prisl. ▶ *zelo* 2

drò² člen. ▶ *da*² 1

drób¹ -a m ▶ *drobovje* | *trebuh* 1

drób² -a m ▶ *drobir* 1 | *drobir* 1•4 | *drobir* 1•3

dróba -e ž petr. | *usedlina z drobci starejših usedlin in magmatiskih kamnin* | *analizirati vzorec drobe* □ petr. *drobnik*

drôbcen -a -o prid. ▶ *droben* 1

drôbceno prisl. ▶ *drobno*

drôbcenost -i ž ▶ *drobnost*¹

drôbcken -a -o prid. ▶ *droben* 1

dróbček -čka m ▶ *drobec*

dróbčkan -a -o prid. ▶ *droben* 1

dróbec -bca m | *od celote ločeni majhen, droben del* | *drobci razbite posode* □ ekspr. *dróbček* □ knj.izroč. *drobivec* *drobivec kruha, slame* □ knj.izroč. *kršec* □ ekspr. *mrva* *tobakove mrve* □ ekspr. *mrvica* □ *oskalek* | *drobec kamnine* □ *razstrelek* | *drobec eksplozivnega izstrelka*

PODPOMENKE odbitek, odcepek, odkršek, odkrušek, odlomek, odrezek, otržek

GLEJ ŠE malo² 3

drôben -bna -o prid.

1. | *ki ima sorazmerno v vseh sestavinah razmeroma majhne razsežnosti, da navadno učinkuje kot pomanjšava* | *droben cvet* □ ekspr. *drobcen* □ ekspr. *drobcken* □ ekspr. *drobčkan* □ ekspr. *drobižast* □ ekspr. *drobničast* □ knj.izroč. *drobnjav*² □ ekspr. *predroben*

2. | *ki je take telesne zgradbe, da učinkuje nežno, šibko* | *droben otrok*; *drobna ženska* □ ekspr. *drobižast*

POVEDKOVNIK drobižek, drobljanček, drobljanec, drobne¹, drobne², drobniček, drobnjavec, pišče, pišček, piška

3. | *ki sestoji iz majhnih, zelo majhnih enot, delcev* | *droben pesek* □ *fin*

GLEJ ŠE *hoditi* 1 pp 5 | *nepomemben* | *šibek* 1 | *tanek*

drobencáti -ám nedov. ▶ *hoditi* 1 pp 5

drobencljáti -ám nedov. ▶ *hoditi* 1 pp 5

drobentéti -ím nedov. ▶ *hoditi* 1 pp 5

drobentítiti -ím nedov. ▶ *hoditi* 1 pp 5

drobílec -lca m ▶ *drobilnik*

drobílj -a m ▶ *drobir* 1

drobílni -a -o prid. ▶ *drobilnik*

drobílnik -a m | *stroj za drobljenje* | *Kamenje pada v drobilnik*

□ *drobilni stroj* □ *drobilec*

drobínčiti -im nedov. ▶ *deliti* 1

drobír -ja m

1. | *delci, koščki zdobljene snovi* | *manjši kosi in drobir*

□ ekspr. *drob*² □ nar. *drobilj* □ knj.izroč. *drobje*² □ zastar. *mel*¹

♦ 1. *leseni drobir* □ *lesena mel* 2. *naplavljeni drobir* □ nar. *palud* □ nar. *paludje* 3. *seneni drobir* □ *seneni drob* □ *seneni zdrob* □ knj.izroč. *seneno drobje* □ nar. *steri* 4. *šotni drobir* □ *šotni drob* □ *šotni zdrob*

2. *biol.* | *drobci razpadlih rastlin in živali v vodi, navadno mikroskopsko majhni* | *z mikroskopiranjem opazovati drobir*

□ *biol.* *detritus*

drobítev -tve ž ▶ *delitev* 1 | *drobljenje*

drobíti -ím nedov. *kaj* | *delati iz česa majhne, drobne dele* |

drobiti kamenje □ knj.izroč. *meti meti sol v možnarju* □ ekspr. *mleti*²

□ knj.izroč. *mrviti* □ knj.izroč. *razdrabljati* □ knj.izroč. *tréti*¹ □ *tolči* | *s slišnim, navadno močnejšim udarjanjem* |

GLEJ ŠE *deliti* 1 | *govoriti* 1 pp 23 | *hoditi* 1 pp 5 | *igrati* 2 | *jesti* 1 | *jesti* 1 pp 6

drobíti se -ím se nedov. | *razpadati v majhne, drobne dele* | *Suhe vejice so se drobile pod nogami* □ knj.izroč. *mrviti se*

drobívec -vca m ▶ *drobec*

drobíž -a m | *denar manjše vrednosti, navadno kovanci* | *pripraviti drobiž* □ *drobni denar* □ ekspr. *drobižek* □ knj.izroč. *drobižni denar*

GLEJ ŠE *denar* | *drobnarija*

drobížarski -a -o prid. ▶ *malenkosten* | *nepomemben*

drobížast -a -o prid. ▶ *droben* 1, 2 | *majhen* 2

drobížek -žka m ▶ *droben* 2 povdk. | *drobiž* | *otrok* 1 pp 2

drobížni -a -o prid. ▶ *drobiž* | *pijavčnica* •

dróbje¹ -a s ▶ *drobovina* | *drobovje*

dróbje² -a s ▶ *drobir* 1 | *drobir* 1•3

drobljánci -ev m mn. ▶ *flancati*¹

drobljánček -čka m ▶ *droben* 2 povdk.

drobljánec -nca m ▶ *droben* 2 povdk. | *mladič* | *otrok* 1 pp 2

drobljénje -a s | *postopek, pri katerem se dela iz česa majhne, drobne dele* | *drobljenje kamenja* □ *drobitev* □ *tolčenje* | *s slišnim, navadno močnejšim udarjanjem* |

GLEJ ŠE *delitev* 1

drobljiv -a -o prid. |ki se (rad) drobi| *drobljiv sir* □ knj.izroč. **mrvljiv**
drobnarija -e ž |celota drobnih, navadno malo vrednih predmetov| *Pospravi vso to drobnarijo* □ ekspr. **brkljarija**
 □ ekspr. **drobiž** □ star. **drobnina** □ knj.izroč. **drobnjad** □ knj.izroč. **drobnjav**¹
 □ ekspr. **frčkarija** □ ekspr. **krama** □ ekspr. **šara**¹
GLEJ ŠE malenkost 1, 2
drobnè¹ -éta m ▶ droben 2 povdk. | otrok 1 pp 2
drobnè² -éta s ▶ droben 2 povdk. | otrok 1 pp 2
drobnéti -ím nedov. ▶ hoditi 1 pp 5
drôbni -a -o prid. ▶ drobiž | drobno | pecivo •1 | proizvodnja 1 •1
drobníčast -a -o prid. ▶ droben 1
drobníček -čka m ▶ droben 2 povdk. | otrok 1 pp 2
drobník -a m ▶ droba
drobnína -e ž ▶ drobnarija
drobnínar -ja m ▶ branjevec | drobnjakar
drobnjád -i ž ▶ drobnarija
drobnjákar -ja m ekspr. |kdor pripisuje malo pomembnim stvarim prevelik pomen| *živeti med samimi drobnjakarji*
 □ star. **drobninar** □ ekspr. **malenkostnež** □ **dlakopec** ↗
GLEJ ŠE malenkosten povdk.
drobnjákerski -a -o prid. ▶ malenkosten
drobnjákersko prisl. ▶ malenkostno
drobnjákarstvo -a s ▶ malenkostnost
drobnjáv¹ -i ž ▶ drobnarija
drobnjáv² -áva -o prid. ▶ droben 1
drobnjáva -e ž ▶ malenkost 1, 2 | takoj 2
drobnjávec -vca m ▶ droben 2 povdk. | otrok 1 pp 2
drobnjavo prisl. ▶ hoditi 1 pp 5
drôbno nač. prisl. |izraža, da se kaj tako obdela, je tako obdelano, da dobi obliko majhnih, drobnih delov| *drobno zmleta kava*
 □ ekspr. **drobceno** □ pog. **na drobno** □ **fino**¹ |zelo drobno|
GLEJ ŠE hoditi 1 pp 5
drôbnoblagôvni -a -o prid. ▶ proizvodnja 1 •1
drôbnoburžoázní -a -o prid. |ki je v zvezi z drobno buržoazijo| *drobnoburžoazna posest* □ **maloburžoazni**
 □ **malomeščanski**
drobnocvétni -a -o prid. ▶ plevel pp | rogovilček •
drobnoglávi -a -o prid. ▶ lobanja •4 | tip •2
drobnogled -éda m ▶ mikroskop | preučiti
drobnogledni -a -o prid. ▶ pregled 1 •2
drôbnolastníški -a -o prid. ▶ posest •2
drobnolísti -a -o prid. ▶ drobnolistni
drobnolístni -a -o prid. |ki ima drobne, majhne liste|
drobnolistni grm □ **drobnolisti**
drobnonóg -a -o prid. |ki ima drobne, suhe noge| *drobnonog otrok* □ knj.izroč. **tankonog**
drôbnost¹ -i ž |dejstvo, da ima kaj razmeroma majhne razsežnosti| *drobnost bakterij* □ ekspr. **drobcenost**
 □ knj.izroč. **drobnota**
drobnóst² -i ž ▶ malenkost 1 | podrobnost
drobnôta -e ž ▶ drobnost¹
drobnozrn -a -o prid. ▶ drobnozrnat
drobnozrnat -a -o prid. |ki ima drobna zrna| *drobnozrnat pesek* □ **drobnozrn** □ **finozrnat**
drobnozrnati -a -o prid. ▶ rudnina pp | žito •2
drobnožívka -e ž ▶ mikroorganizem
droboléti -ím nedov. ▶ peti¹ 3 | žvrgoleti
drobovína -e ž |užitno živalsko drobovje| *pečí drobovino*
 □ star. **drobje**¹ □ lov. **cvrček**² ↗
GLEJ ŠE drobovje

drobôvje -a s |organi v prsni in trebušni votlini| *odstraniti ribi drobovje* □ star. **drob**¹ □ star. **drobje**¹ □ knj.izroč. **drobovina** □ anat. **notranji organi**
drobôvni -a -o prid. ▶ mišica •1
drobtína -e ž |majhen drobec kruha ali peciva| *pobrisati drobtine z mize* □ ekspr. **drobtinica** □ knj.izroč. **mrva** □ knj.izroč. **mrvica**
GLEJ ŠE malenkost 1 | malo² 1, 3
drobtínar -ja m ▶ drobtinčar
drobtínčar -ja m ekspr. |kdor se poteguje, bori za malo pomembne stvari| *kratkovidnost drobtinčarjev v politiki*
 □ ekspr. **drobtinar**
drobtíne -ín ž mn., mn. v sin. nizu |drobno zmlet ali zdrobljen posušeni kruh| *na maslu popražene drobtine* □ **krušne drobtine**
 □ ekspr. **drobtinice** □ knj.izroč. **kruhove drobtine** □ knj.izroč. **kruhove drobtinice** □ ekspr. **krušne drobtinice**
drobtínica -e ž ▶ drobtina
drobtínice -ic ž mn., mn. v sin. nizu ▶ drobtine
drôcniti -em nedov. ▶ dregniti
dróg -a m |dolg, raven, v prerezu navadno okrogel predmet, ki se rabi kot nosilec, opornik, orodje| *zabiti drog v zemljo*
 □ **ranta** |debelejši drog| □ ekspr. **drogec** ↗
 ◆ 1. **električni drog** □ nekj. pog. **kandelaber** 2. **podporni drog**
 □ grad., žarg. **punta** 3. **splavarski drog** □ nar. lemez □ splavarsko veslo
 □ splavni drog □ veselni drog □ nar. **veselnik** 4. **telegrafski drog**
 □ elektr., žarg. **telegrafarica** □ elektr., žarg. **telegrafnica** 5. **zastavni drog**
 □ knj.izroč. **zastavnik**¹
dróga -e ž ▶ mamilo
drógec -gca m |krajši, raven, v prerezu navadno okrogel predmet manjšega obsega, ki se rabi kot nosilec, opornik, orodje| *zabiti drogec v zemljo* □ **drožič** □ ekspr. **drožiček**
drogeráš -a m ▶ narkoman
drogerášica -e ž ▶ narkomanka
drogeráški -a -o prid. ▶ narkomanski
drogerija -e ž |trgovina s kozmetičnimi sredstvi in kemikalijami| *odpreti novo drogerijo* □ zastar. **mirodilnica** □ **parfumerija** |drogerija s kozmetičnimi sredstvi|
drogerist -a m |lastnik drogerije ali prodajalec v njej| *kupiti kaj pri drogeristu* □ star. **drogist**
GLEJ ŠE prodajalec pp 1
drogíranec -nca m ▶ narkoman
drogírati se -am se nedov. |omamljati se, navadno z mamili|
Vsak dan se drogira □ sleng. **zadevati se**
GLEJ ŠE jemati 3 •
drogíst -a m ▶ drogerist
dromedár -ja m ▶ velblod •
drómlja -e ž nardp. |ljudsko glasbilo z jezičkom, na katerega se brenka, držeč glasbilo med zobmi| *igrati na dromljo*
 □ nardp. **brunda**
GLEJ ŠE igrati 2 •3
drómljati -am nedov. nardp. |igrati na dromljo| *Zna dromljati*
 □ nardp. **drumljati**
GLEJ ŠE bobnati |brundati | igrati 2 •3
drón -a m ▶ letalo •2
drózd -a m ▶ drozg
drózg -a m |večja ptica pevka, po hrbtu rjava, s temnimi lisami po rumenkastobelem trebuhu| *Drozg poje* □ zool. **cikovt** □ star. **deve-tovižnik** □ knj.izroč. **drozd**
drózga -e ž agr. |zmečkano, zmleto sadje, zlasti grozdje| *Drozga je začela vreti* □ zastar. **drozgalica**
drozgač -a m ▶ carar

drózgalica -e ž ▶ drozga
drózganje -a s ▶ mečkanje 1
drózgati -am nedov. ▶ mečkati 1
drožárna -e ž ▶ tovarna 44
drôže drôž ž mn. ▶ droži 1, 2
droženeč -nca m ▶ droženka
droženka -e ž |žganje iz vinskih droži| *tropinovec in droženka*
 □ droževec □ drožnik □ knj.izroč. **drozenec**
droževec -vca m ▶ droženka
droží -í ž mn.
 1. |nadomestek za kvas, navadno iz prosene moke in mošta| *uporaba droži za peko kruha* □ knj.izroč. **drože**
 □ nar. **drožice** □ knj.izroč. **drožje** □ star. **kravajec** |navadno v obliki hlebkov|
 2. |usedlina v vinu ali pivu po končanem vrenju| *droži na dnu soda* □ knj.izroč. **drože** □ knj.izroč. **drožje**
GLEJ ŠE kvas
drožice -íc ž mn. ▶ droži 1
drožič -a m ▶ drogec
drožiček -čka m ▶ drogec
drôžje -a s ▶ droži 1, 2
drožnik -a m ▶ droženka
drpáliti -im nedov. ▶ hoditi 1 pp 8 | vleči 1
dír medm. ▶ brm
dírsa -e ž ▶ drsalnica
drsáč -a m ▶ drsalec
drsálec -lca m |kdor (se) drsa| *drzni skok in zasuk tekmujočega drsalca* □ knj.izroč. **drsač**
GLEJ ŠE športnik pp 1
drsalica -e ž ▶ drsalnica
drsališče -a s |urejeni prostor z ledeno ploskvijo za drsanje| *urediti novo drsališče* □ zastar. **drsišče** □ knj.izroč. **ledišče**
drsální -a -o prid. ▶ ploskev 2
drsálnica -e ž |zglajeni poledeneli pas ali proga za drsanje| *Otroci so si na klanecu delali drsalnico* □ **drsnica** □ zastar. **driča** □ knj.izroč. **drsa** □ nar. **drsalica**
drsanje -a s |premikanje po čem z dotikanjem| *drsanje s komolcem po mizi* □ **podrsavanje**
 • šport. **umetnostno drsanje** □ šport. **umetno drsanje**
GLEJ ŠE hoja¹ 1 pp 1
dršati -am nedov. ▶ drgniti se 2 | podrsavati 1
dršati se -am se nedov. |premikati se ohranjajoč neprekinjeni tesni stik s podlago, navadno gladko, ledeno| *Otroci se kepajo in drsajo* □ nar. **dričati se** □ zastar. **drkati**
GLEJ ŠE drgniti se 2
drsáv -áva -o prid. ▶ spolzek
drséči -a -e prid. ▶ čas 3
dršen -sna -o prid. ▶ spolzek
drsénje -a s
 1. |premikanje z močnim, tesnim dotikanjem, navadno po gladki podlagi| *drsenje in kotaljenje* □ knj.izroč. **dričanje**
 2. |lahkotno premikanje po gladki površini| *neslišno drsenje ladje po vodni gladini* □ knj.izroč. **drčanje**
drséti -ím nedov.
 1. |premikati se z močnim, tesnim dotikanjem, navadno po gladki podlagi| *Pod vrhom je padel in začel drseti; Sneg drsi s streh* □ **zdrsavati** □ **zdrsevati** □ **zdrsovati** □ knj.izroč. **drčati** □ knj.izroč. **dričati** □ ekspr. **speljavati se**
 2. |lahkotno, počasi se premikati po gladki površini| *Čoln neslišno drsi po gladini* □ knj.izroč. **drčati** □ ekspr. **polzeti**

3. brezos., s smiselnim osebkom v dajalniku |pri premikanju po gladki, spolzki podlagi biti v nevarnosti padca| *V teh čevljih mi drsi* □ knj.izroč. **drčati** □ knj.izroč. **spodrsavati** □ knj.izroč. **zdrkati** □ knj.izroč. **zdrkavati**
GLEJ ŠE polzeti | propadati 2
drsína -e ž strojn. |ploskev strojnega dela, po kateri drsi drugi del stroja| *zaznati poškodbe drsine* □ strojn. **drsnica**
drsišče -a s ▶ drsališče
drskljáti -ám nedov. ▶ pokljati | prasketati
drsljív -a -o prid. ▶ spolzek
drsní -a -o prid. ▶ hidrogliser | ploskev 2 | tirnica 2 | vrata 1 1
drsnica -e ž ▶ drsalnica | drsina
drsniti -em dov. ▶ oplaziti 1 | steči¹ 1
drst -í ž ▶ drstitev | drstiti se
drsténje -a s ▶ drstitev
drstítev -tve ž |razmnoževanje z odlaganjem iker in semenčic| *drstitev jegulje* □ **drstenje** □ knj.izroč. **drst**
drstiti se -ím se nedov. |razmnoževati se z odlaganjem iker in semenčic| *Postrvi se že drstijo* □ rib. **biti v drsti** □ knj.izroč. **ikriti se**
drtinščica -e ž bot. |majhna dlakava rastlina z belimi, rožnatimi ali rjavkastimi cveti v koških| *Drtinščice že cvetijo* □ bot. **majnica**
drúg¹ -a m nardp. |ženinov, nevestin spremljevalec k poroki| *ženin in njegov drug* □ nar. **camar** □ nar. **družban** □ nar. **podružnik**
GLEJ ŠE družabnik 1 | mož | objeti se | partner | sodelavec | sodelavec 3 | tovariš
drúg² -a -o prid. ▶ drugačen²
drugáče¹ nač. prisl. |izraža, da se dejanje, stanje, lastnost razlikuje od primerjanega dejanja, stanja, lastnosti| *drugáče ravnati kot večina* □ pog. **na drugačni način** □ pog. **na drugi način** □ knj.izroč. **različno**
GLEJ ŠE kakor koli | nikakor | povedati ♦
drugáče² vez. ▶ sicer¹ 1, 2
drugáče³ člen. ▶ sicer² 1
drugáčen¹ -čna -o prid. |ki se po lastnostih razlikuje od določene| *Danes imamo drugačno vreme kot včeraj; Njegov brat je povsem drugačen človek* □ knj.izroč. **drugoroden** □ knj.izroč. **drugovrsten²** □ zastar. **inak** □ pog. **različen¹**
GLEJ ŠE kakršén koli
drugáčen² -čna -o povdk. |izraža, da kdo ni tak, kot je navadno, kot se pričakuje| *Danes je čisto drugačna* □ **spremenjen** □ neknoj. pog. **drug²** □ star. **premenjen**
 • **biti drugačen** □ ekspr. **biti drugačnega kova** □ ekspr. **biti drugega kova**
GLEJ ŠE razlikovati se
drugáčica -e ž ▶ varianta 1
drugáčiti -im nedov. ▶ spreminjati 1
drugáčiti se -im se nedov. ▶ spreminjati se
drugáčni -a -o prid. ▶ drugače¹
drugáčnost -i ž |dejstvo, da se kdo, kaj po lastnostih razlikuje od določenega| *zavedati se svoje drugačnosti* □ **različnost**
drúgec -gca m čeb. |drugi roj iz iste družine v istem letu| *Zlasti drugci vzamejo s seboj dosti medu* □ čeb. **drujec** □ čeb. **družec**
drúgi¹ -ega m
 • 1. **drugi za drugim** □ ekspr. na tekočem traku □ ekspr. po tekočem traku 2. **drugi za drugim** □ pog. eden za drugim □ ekspr. v gosjem redu □ ekspr. v gosji vrsti
GLEJ ŠE medsebojno
drúgi² -ih m mn. mn. v sín. nizu |nedoločene osebe, stvari kot celota, ki se pri razmejevanju navede na drugem mestu| *Nekateri se smejejo, drugi jočejo* □ knj.izroč. **ostali¹** □ knj.izroč. **preostali**

drúgi³ -a -o prid. |ki v kaki skupini, celoti obstaja poleg navedenega in se od tega razlikuje| *Dolina je ločena od drugega sveta*
 □ knj.izroč. **ostali²** □ knj.izroč. **preostali** □ knj.izroč. **siceršnji**
GLEJ ŠE alias | drugačen² • | drugje | jaz¹ • | mrtev² • | noseč | onkraj¹ | onkraj³ | onstranstvo | povedati • | prečkati 1 | tuji 1 | umoriti | umreti 1

drúgi⁴ -a -o štev. ▶ drugače¹ | drugič 1, 2 | leto •1 | naslednji | plemstvo •2 | podbradek | potencia •1 | rodilnik | sklon •2 | sodišče 1•8 | spol •1 | študij •2

drúgič prisl.

1. zapored. prisl. |izraža, da je dejanje pri ponavljanju na drugem mestu| *Že drugič sem ga zaman iskal* □ **drugikrat** □ star. **drugi bart** □ star. **drugi pot** □ zastar. **drugoč** □ star. **drugo pot** □ star. **vdругič** □ star. **vdругo**

2. drug. čas. prisl. |izraža, da se bo dejanje zgodilo ob drugi priložnosti| *O tem se bomo pogovarjali drugič* □ **drugikrat** □ star. **drugi bart** □ star. **drugi pot** □ zastar. **drugoč** □ zastar. **drugokrat** □ star. **drugo pot** □ ekspr. **naslednjič** □ ekspr. **prihodnjič** □ star. **vdругič** □ star. **vdругo**

GLEJ ŠE prihodnjič

drúgikrat prisl. ▶ drugič 1, 2 | prihodnjič

drúgje mestov. prostor. prisl. |izraža kraj, mesto dejanja, stanja, ki obstaja poleg navedenega in se od tega razlikuje| *Sedi sem, drugje ni prostora* □ **drugod** □ pog. **na drugem mestu** □ star. **podrugod**

drúgo -ega s |kar v kaki skupini ali celoti obstaja poleg navedenega in se od tega razlikuje| *To sem prinesel, drugo sem pozabil*
 □ knj.izroč. **ostalo** □ knj.izroč. **preostalo**

drugóč prisl. ▶ drugič 1, 2

drugód prisl. ▶ drugje

drúgoinstánčni -a -o prid. ▶ drugostopenjski

drúgokrat prisl. ▶ drugič 2

drugolétnik -a m ▶ dijak pp 1

drugonárodni -a -o prid. ▶ tuji 1

drugopís -a m ▶ dvojník 3

drúgoplasirani¹ -ega m ▶ drugouvrščeni¹

drúgoplasirani² -a -o prid. ▶ drugouvrščeni²

drúgorazrédni -dna -o prid. ▶ manjvreden¹

drúgorazrédni -a -o prid. |ki je po kakovosti, pomembnosti na drugem mestu| *drugorazredno sadje* □ **drugovrstni¹**

GLEJ ŠE stranski 2

drúgorazrédnost -i ž ▶ manjvrednost 1

drugorédni -dna -o prid. ▶ manjvreden¹

drugoródec -dca m ▶ tujec 1

drugoróden -dna -o prid. ▶ drugačen¹

drugoródni -e -a prid., mn. ▶ različni²

drúgorojénc -nca m |sin, ki se rodi drugi po vrsti| *dobiti drugorojenca* □ **drugorojeni sin**

drúgorojéni -a -o prid. ▶ drugorojenec | drugorojenka

drúgorojénka -e ž |hči, ki se rodi druga po vrsti| *vzgjajati drugorojenko* □ **drugorojena hči**

drugostópenjski -a -o prid. |ki je zvezi z drugo, višjo stopnjo| *drugostopenjski državni organ* □ **drugostopni** □ publ. **drugoinstančni**

GLEJ ŠE sodišče 1•8 | sodišče 1•9 | študij •2

drugostópni -a -o prid. ▶ drugostopenjski

drugóten -tna -o povdk. |izraža, da je kaj po pomembnosti, vrednosti na drugem mestu| *Zaslúžek je zanj drugoten* □ **sekundaren** □ ekspr. **zanemarljiv**

drugótni -a -o prid. |ki se pojavi za prvim, glavnim| *drugotni učinek eksplozije* □ **sekundarni**

GLEJ ŠE poganjek •1

drugótnost -i ž |dejstvo, da je kaj po pomembnosti, vrednosti na drugem mestu| *prepričanje o prvotnosti materije in drugotnosti zavesti* □ **sekundarnost**

drúgouvrščeni¹ -ega m |kdor se uvrsti na drugo mesto| *nagrada za drugouvrščenega* □ **drugoplasirani¹**

drúgouvrščeni² -a -o prid. |ki se uvrsti na drugo mesto| *drugouvrščeni tekmovalci* □ **drugoplasirani²**

drugovérec -rca m |kdor je druge vere, veroizpovedi| *katoličani in drugoverci* □ zastar. **inoverec** □ knj.izroč. **tujeverec**

drúgovrsten¹ -tna -o prid. ▶ manjvreden¹

drúgovrsten² -tna -o prid. ▶ drugačen¹

drúgovrstni¹ -a -o prid. ▶ drugorazredni

drúgovrstni² -e -a prid., mn. v sin. nizu ▶ različni²

druhál -i ž ▶ drhal

drújec -jca m ▶ drugec

drúm posnem. medm. |posnema nizek, zamolkel glas pri igranju na glasbilo| *Drum, drum, drum, se je razlegalo* □ **drumla**

drúmla medm. ▶ drum

drúmljati -am nedov. ▶ dromljati

drúščina -e ž ▶ društvo | družba 2 | družba 2• | družiti se | svet¹ 5

drúštvece -a s ▶ društvo

drúštven -a -o prid. ▶ družaben | družaben •

drúštveni -a -o prid. ▶ prapor | življenje 4•1

drúštvenik -a m ▶ član

drúštvenína -e ž ▶ članarina

drúštvo -a s |organizirana skupina ljudi, ki ima skupne cilje in deluje po določenih pravilih| *ustanoviti društvo* □ zastar. **drúščina** □ ekspr. **drúštvece**

- ♦ **1.** abstinentno društvo □ abstinenčno društvo **2.** akademsko društvo □ zastar. akademiško društvo **3.** arheološko društvo □ zastar. starinarsko društvo **4.** bibliotekarsko društvo □ knjižničarsko društvo **5.** dobredelno društvo □ zastar. dobrodejno društvo □ zastar. dobrotvorno društvo **6.** filatelistično društvo □ knj.izroč. znamkarsko društvo **7.** gasilsko društvo □ star. požarna bramba **8.** izseljensko društvo □ star. izseljeniško društvo **9.** zgod. konsumno društvo □ zgod. konsum **10.** nudistično društvo □ naturistično društvo **11.** tajno društvo □ star. skrivno društvo **12.** telovadno društvo □ knj.izroč. fizkulturno društvo □ knj.izroč. gimnastično društvo **13.** turistično društvo □ star. tujskoprometno društvo **14.** veslaško društvo □ knj.izroč. veslarsko društvo

GLEJ ŠE družba 2

drúza -e ž ▶ kopača

družáben -bna -o prid. |ki je rad med ljudmi in zna zabavati| *družaben človek* □ zastar. **družtven** □ zastar. **pridružen** ■ protip. **nedružáben**

♦ biti družáben □ pog. biti dober za družbo □ zastar. biti družtven

□ neknoj. pog. biti lušten za družbo □ biti prijeten za družbo

□ neknoj. pog. biti za družbo

družábni -a -o prid. ▶ bitje² •2 | družbeni | pogovor •1 | življenje 4•1

družábnica -e ž

1. |ženska, ki je s kom, da ta ni sam| *Stara gospa bi potrebovala družabnico* □ zastar. **družnica** □ **dujenja** |družabnica mladega dekleta ali žene| □ **dvorjanka** ↗

2. |ženska, ki je s kom, zlasti zaradi zabave| *zabavna družabnica* □ zastar. **družbenica**

GLEJ ŠE družbenica

družábnik -a m

1. |kdor sodeluje pri podjetju ali gospodarski akciji s kapitalom ali delom| *spodoben družábnik* □ **družbenik** □ star. **drug¹**

□ zastar. **družnik** □ zastar. **kompanjon** □ star. **sodeležnik** □ zastar. **tovariš**

2. |kdor je s kom, zlasti zaradi zabave| *zabaven družábnik*

□ zastar. **družbenik**

družábno prisl. ► družbeno

družba -e ž

1. |skupnost ljudi in celotnost njihovih odnosov| *družba in posameznik* □ publ. **družbena skupnost** □ publ. **skupnost**

♦ 1. brezrazredna družba □ nadrazredna družba □ nerazredna družba

2. človeška družba □ star. človeška združba □ star. človeško občestvo

3. potrošniška družba □ porabniška družba 4. sužnjelastniška družba

□ sužnjeposestniška družba

PODPOMENKE ohranjevalna družba, potrošniška družba

2. |skupina ljudi, ki jih družijo skupni interesi, zlasti zabava|

vesela družba □ **družčina** □ **tovarišija** □ slabš. **banda** □ ekspr. **bratovščina**

□ zastar. **društvo** □ zastar. **družina** □ zastar. **kampa** □ nekjn. pog. **klapa**

□ nekjn. pog. **kompanija** □ nekjn. pog. **španovija** □ zastar. **zadruga** *zadruha beračev* □ knj.izroč. **cercle** |majhna, zaključena družba|

□ ekspr. **družbica** |manjša družba| □ ekspr. **omizje** |družba somišljenikov| *ideje Zoisovega omizja* □ star. **pajdašija** |zlasti moralno negativna družba|

♦ **delati družbo komu** □ star. delati družčino komu □ star. družbovati komu

3. |podjetje z več solastniki ali delničarji| *Večino rudnikov so pokupile tuje družbe* □ zastar. **kompanija**

♦ **delniška družba** □ ekon. akcionarska družba □ delničarska družba

GLEJ ŠE dno •1 | družaben • | družiti se | knjiga •2 | praskupnost | rob¹ 3• | zastopnik¹ •

družban -a m ► drug¹

družbar -ja m ► cvetnik

družbeni -a -o prid. |ki je v zvezi z družbo| *družbeni pomen dela* □ **socialni** □ **sociološki** *sociološke zakonitosti družbe*

□ zastar. **družabni**

GLEJ ŠE bitje² •2 | dno •1 | drama •1 | družba 1 | fevdalizem | geografija pp 1 | kapitalizem | last •1 | lestvica •3 | nadgradnja 2• | norma 1•2 | odnos 2•1 | položaj 4•2 | prilagodljivost • | proizvod •1 | razlikovanje •1 | razred 2 | razslojevanje • | rob¹ 3• | sloj | sloj pp | sloj • | slojevitost •1 | socializem | ureditev •1 | ureditev •2

družbenica -e ž ver. |članica Marijine družbe| *število družbenic*

□ ver. **družabnica**

GLEJ ŠE družabnica 2

družbenik -a m ► član | družabnik 1, 2 | mohorjan

družbeno ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na družbo| *družbeno delovati; družbeno angažirana umetnost*

□ **socialno** □ zastar. **družabno**

GLEJ ŠE prilagodljiv •

družbenoekonomski -a -o prid. ► družbenogospodarski | sistem •7

družbenogospodarski -a -o prid. |ki je v zvezi z gospodarstvom določene družbe| *družbenogospodarska vprašanja*

□ **družbenoekonomski** □ **socialnoekonomski**

GLEJ ŠE sistem •7

družbica -e ž ► družba 2

družboslov -vca m ► sociolog

družboslovje -a s ► sociologija

družboslovni -a -o prid. ► sociološki

družbovati -ujem nedov. ► družba 2•

družje -ta m ► mož | tovariš

družec -žca m ► drugec

družica -e ž

1. nardp. |dekle, ki spremlja nevesto, ženina k poroki| *nevesta in njene družice* □ nar. **podružnica** □ nar. **posvatbica** □ zastar. **spletanka**

□ nar. **svatevca** □ star. **svatica** □ nardp. **tovarišica**

2. ver. |dekle, navadno sorodnica, v častnem spremstvu novomašnika| *Za družice si je izbral sestre in sestrične* □ nar. **svatevca**

GLEJ ŠE partnerica | žena

družina -e ž

1. |skupnost enega ali obeh staršev z otrokom, otroki| *Družina se je zbrala pri kosilu* □ ekspr. **družinica** □ pog. **familija** □ zastar. **obitelj**

□ zastar. **rodbina**

2. biol. |sistematska kategorija rastlinstva ali živalstva, nižja od reda| *uvrstiti primerek v ustrezno družino* □ biol. **familija**

• 1. čebelja družina □ čeb. panj 2. patriarhalna družina □ zastar. patriarhalna družina 3. plemiška družina □ plemenita družina

□ plemenitaška družina

GLEJ ŠE ansambel •1 | ansambel •2 | družba 2 | načrtovanje • | oče 1 | rodbina | služinčad | trotovec | v rodu

družinče -ta s ► služabnik

družinica -e ž ► družina 1

družinski -a -o prid. ► anamneza • | grobnica • | oče 1 | praznik •2 | rodbinski | soba •1

družiti in družiti -im nedov. *koga* |delati, povzročiti, da posamezniki čutijo pripadnost čemu skupnemu, skupinskemu| *Skupni naporji jih trdno družijo* □ **povezovati** □ **druževati** □ knj.izroč. **bratiti**

□ star. **ediniti** □ knj.izroč. **enotiti** □ knj.izroč. **spajati** □ knj.izroč. **strnjevati**

□ knj.izroč. **zedinjati** □ knj.izroč. **zedinjevati**

družiti se in družiti se -im se nedov. *s kom* |biti večkrat skupaj s kom| *družiti se z vrstniki* □ **prihajati v stik** □ knj.izroč. **občevati**

□ publ. **obdajati se** □ publ. **obkrožati se** □ slabš. **pečati se** □ slabš. **pentljati se** □ knj.izroč. **podajati se** □ ekspr. **smoliti se okrog koga** □ zastar. **stikati se** □ ekspr. **tiščati glave skupaj** □ star. **zahajati v družčino koga**

□ knj.izroč. **zahajati v družbo koga** □ ekspr. **bratiti se** □ slabš. **pajdašiti se** |družiti se z moralno negativno osebo|

GLEJ ŠE ujemati se 1 | združevati se

družni -a -o prid. ► bitje² •2 | ptica pp 8 | skupni 1

družnica -e ž ► družabnica 1

družnik -a m ► družabnik 1 | mož | partner | tovariš

družno prisl. ► skupaj 2

drva drvc s mn. |razžagani in navadno naklani les za kurjavo|

sekati drva □ ekspr. **drvca**

GLEJ ŠE drvariti

drvača -e ž |dvoročna sekira za napravljanje drv| *drvača in žaga*

□ **drevača** □ **drvarica** □ zastar. **drevnica** □ knj.izroč. **drevnjača** □ nar. **drvnica**

drvajsati se -am se nedov. ► poditi se

drvár -ja m |kdor se poklicno ukvarja z napravljanjem drv| *drvar in oglar* □ zastar. **drevar** □ zastar. **drvosek** □ nekjn. pog. **holcar**

GLEJ ŠE delavec •7 | neroden² povdk. | nerodnež

drvarica -e ž ► drvača

drvarija -e ž ► drvarstvo

drváríti -im nedov. |razžagovati, klati debla, veje v gozdu| *drvariti in tesariti* □ **napravljati drva** □ **pripravljati drva** □ pog. **delati drva** □ zastar. **drevariti**

drvárjenje -a s

• pravn. služnost drvarjenja □ zastar. drvaščina

drvárnica -e ž |shramba za kurjavo, navadno za drva| *prinesti premog iz drvarnice* □ knj.izroč. **drvnica**

drvárski -a -o prid. ► neroden²

drvárstvo -a s |dejavnost, pri kateri se ukvarja z razžaganjem, klanjem debel, vej v gozdu| *drvarstvo in oglarstvo*

□ zastar. **drvarija**

drvaščina -e ž ► drvarjenje •

drvca drvc s mn. ► drva

drvce -a s ► poleno

drván -a -o prid. ▶ lesen | neroden² | tog 1

drvenéti -ím nedov. ▶ dreveneti

drvênje -a s | zelo hitro premikanje | *drvenje avtomobilov po cesti*

□ knj.izroč. **drvenje**

drvéno prist. ▶ nerodno

drvénost -i ž ▶ okornost

drvétí -ím nedov. | zelo hitro se premikati | *Avtomobili drvijo*

po cesti □ **drviti** □ **drviti se** □ knj.izroč. **dreвити** □ knj.izroč. **dreviti se**

□ ekspr. **drncati** *Kočije so drdrale in drncale mimo nas*

GLEJ ŠE propadati 2♦ | propadati 3

drvéž -a m ▶ hitenje

drvíti -ím nedov. ▶ drveti | gnati 1 | preganjati

drvíti se -ím se nedov. ▶ drveti

drvnica -e ž ▶ drvača | drvavnica

drvník -a m gozd. | gozd z drevjem, primernim samo za drva

sekati v gostem drvniku □ knj.izroč. **drvošek** □ nar. **drvošec**

drvo -a s ▶ neroden² povdk. | nerodnež | poleno

drvojdka -e ž ▶ goba ♦

drvosék -éka m ▶ drvar | drvník

drvošec -šca m ▶ drvník

drzálnik -a m gozd. | orodje za odstranjevanje lubja in ličja z

debla | *pomagati si z drzálnikom in drugimi orodji* □ gozd. **drzalo**

drzálo -a s ▶ drzálnik

držek -zka -o prid. ▶ drzen 1, 2 | predrzen

držen -zna -o prid.

1. | ki si upa kaj storiti kljub nevarnosti | *drzen akrobat*

□ knj.izroč. **bravuren** □ knj.izroč. **drzek** □ star. **drzovit** □ pog. **predrzen**

2. ekspr. | ki vzbuja pozornost zaradi nenavadnosti, posebnosti |

drzen kraj večerne obleke □ knj.izroč. **drzek** □ star. **drzovit** □ ekspr. **izzivalen**

□ knj.izroč. **predrzen**

držkost -i ž ▶ drznost 1, 2 | predrznost

držnež -a m ▶ drzni

držni -ega m | kdor kaj dela, počne kljub nevarnosti | *občudovati*

drznega □ **držnež** □ star. **drzovítež** □ knj.izroč. **drzun** □ ekspr. **predržež**

držniti si -em si nedov. ▶ upati si

držnost -i ž

1. | dejstvo, da kdo kaj dela, počne kljub nevarnosti | *občudovati*

držnost alpinistov □ knj.izroč. **držkost** □ star. **drzovitost**

2. | dejstvo, da kaj vzbuja pozornost zaradi nenavadnosti, posebnosti | *navduševati se nad drznostjo sodobnih umetniških*

usmeritev □ knj.izroč. **bravurnost** □ knj.izroč. **držkost** □ knj.izroč. **predrznost**

drzovít -a -o prid. ▶ drzen 1, 2

drzovítež -a m ▶ drzni

drzovítost -i ž ▶ drznost 1 | predrznost

drzún -a m ▶ drzni

držá -e ž | način držanja telesa, zlasti pri hoji ali sedenju |

značilna športnikova drža □ **telesna drža** □ knj.izroč. **poza**

□ knj.izroč. **pozitura** □ voj., žarg. **stav** □ knj.izroč. **ustop** | zlasti pri stanju |

držáj -a m | del orodja, priprave, stroja, namenjen za držanje z

rokami | *izdelovati držaje za različna orodja* □ **držálo** □ ekspr. **držálce**

□ nar. **priroč** □ nar. **ratišče** □ nar. **recelj** □ knj.izroč. **ročaj** □ nar. **ročnik**

GLEJ ŠE korona 1 | ročaj

držálce -a s ▶ držáj

držálka -e ž ▶ prijemalka

držálo -a s ▶ držáj

držánje -a s ▶ hranjenje¹

držáti -ím nedov.

1. *kaj* | imeti kaj z rokami oprijeto | *držati kozarec* □ ekspr. *imeti v*

rokah *Nauči se prav imeti v rokah vilice in nož* □ ekspr. *stikati v rokah*

□ ekspr. *tiščati v rokah*

2. *kaj* | povezovati posamezne danosti v celoto | *Cement drži*

opeko □ pog. **držati skupaj**

3. *kaj* | ohranjati kaj v določenem položaju, na določenem

mestu, kljub delovanju nasprotnih sil | *S kolom je držal škaif pod*

vodo; držati roke v žepih □ **zadrževati koga** | držati s prijemom |

Zadrževal ga je, da ne bi padel □ ekspr. **tiščati** | držati s silo |

4. s prislavnim določilom | imeti določeno prostornino | *Sod drži tristo*

litrov □ **meriti** □ zastar. **jemati**

GLEJ ŠE ceniti¹ 1 | hraniti¹ 1 | imeti 4 | lenariti 1 | molčati 1, 2 |

objemati 1 | obvladovati 3, 4 | ohranjati 2 | predavati 1 | štiti 3 |

trajati | veljati 3 | voditi 6 | zadrževati 2 | zapominjati si

držáti se -ím se nedov. *česa* | izraža, da je kaj pritrjeno, prileplje-

no na čem | *Čevljev se drži blato* □ knj.izroč. **lepeti na čem** *Na čevljih*

lepi blato

GLEJ ŠE domišljav ♦ | jezen² ♦ | kujati se | neroden² ♦ | obvlado-

vati se | stikati se | upoštevati 2 | zmeren ♦

držáva -e ž | organizirana politična skupnost, ki ima na pro-

storsko omejenem ozemlju suvereno oblast | *Država je ohranila*

samostojnost □ publ. **dežela** □ ekspr. **državica** □ knj.izroč. **državno občestvo**

□ publ. **državni aparat** | država s stališča administrativne organizi-

ranosti | □ publ. **narod** | država s stališča prebivalstva |

♦ 1. **azijske države** □ slabš. **azijatske države** 2. **celinska država** □ kon-

tinentalna država 3. **demokratska država** □ demokratska država

4. **kmetijska država** □ agrarna država 5. **korporativna država** □ korpo-

racijska država 6. **latinskoameriške države** □ latinoameriške države

□ publ. **latinodržave** 7. **zgod. mestna država** □ zgod. **civitas** 8. **otoška**

država □ otočna država 9. **polkolonialna država** □ polkolonija 10. **suve-**

rena država □ politično neodvisna država □ knj.izroč. **suverenska država**

11. **totalitarna država** □ totalitaristična država □ knj.izroč. **totalna država**

12. **tranzitna država** □ prehodna država 13. **unitaristična država**

□ unitarna država 14. **večnacionalna država** □ mnogonacionalna

država □ knj.izroč. **mnogonarodna država** □ publ. **multinacionalna**

država □ knj.izroč. **raznaronodna država** □ knj.izroč. **večnarodna država**

15. **zvezna država** □ federacija □ federalna država □ federativna država

GLEJ ŠE aparat ♦ 5 | despotija | federacija | kraljevina |

monarhija 2 | republika 2 | sestanek ♦ | skupnost ♦ 3

držávia -e ž ▶ država

držávlján -a m

• pravn. **dvakratni državlján** □ pravn. **dvojni državlján**

GLEJ ŠE tujec 2

držávljánska -e ž ▶ tujka 2

držávljánski -a -o prid. ▶ pobuda ♦ 1 | zavest ♦ 1

držávljánstvo -a s

• 1. pravn. **odvzeti državljánstvo** □ pravn. **denaturalizirati** 2. pravn. **dati**

državljánstvo □ pravn. **naturalizirati**

GLEJ ŠE odvzem 2♦ | odvzeti 2♦ 1

držávní -a -o prid. ▶ aparat ♦ 5 | blagajna ♦ 1 | centralizem ♦ | država |

minister ♦ 3 | parlament | posestvo ♦ 3 | praznik ♦ 3 | skrivnost ♦ 1 |

tožilec ♦ | tožilstvo ♦ | udar ♦ | uprava 1♦ 2 | varuh ♦ 2

držávnost -i ž ▶ zavest ♦ 1

držávnouprávní -a -o prid. ▶ aparat ♦ 5

držávnobórski -a -o prid. ▶ volitve ♦ 1

držávoslóvec -vca m | strokovnjak za državoslovje | *priznani*

državoslovec □ **državoznanec**

držávoslóvje -a s | veda o državi | *državoslovje in pravo* □ **držávo-**

slova veda □ **državoznanstvo**

držávoslóvní -a -o prid. | ki je v zvezi z državoslovjem | *držávo-*

slovni študij □ **državoznanski**

GLEJ ŠE državoslovje

držávoznánec -nca m ▶ državoslovec

državoznanski -a -o prid. ▶ državoslovni
državoznánstvo -a s ▶ državoslovje
držen -žna -o prid. ▶ trden 1 | trpežen
duál -a m ▶ dvojina
dualistični -a -o prid. ▶ dualizem
dualitéta -e ž ▶ dvojnost
dualizem -zma m | filozofska smer, ki trdi, da izhaja svet iz dveh enakovrednih počel | *Aristotelov dualizem* □ *dualistični nazor*
GLEJ ŠE dvojnost
duálni -a -o prid. ▶ dvojni 3 | končnica •1
duálnost -i ž ▶ dvojnost
dubiózen -zna -o prid. ▶ dvomljiv
dublé -ēja m tekst. | svilena tkanina z dvojnimi licem, na vsaki strani druge barve | *duble v pastelnih barvah* □ tekst. *double face*
dublêr -ja m ▶ dvojnîk 2
dubléta -e ž ▶ dvojec • | dvojnica | dvojnica •1 | dvojnica •2
dublíranje -a s ▶ podvajanje | podvojitve 1
dublírati -am nedov. in dov. ▶ podvajati | podvojiti
dublírati se -am se nedov. in dov. ▶ podvajati se | podvojiti se
dublón -a m ▶ zlatnik pp
dúcat -a m | skupina dvanajstih istovrstnih kosov, stvari | *dva ducata gumbov* □ knj.izroč. *dvanajstica* □ knj.izroč. *dvanajstina*
GLEJ ŠE gros¹
dúcaten -tna -o prid. ▶ nepomemben | povprečen
dúcatni -a -o prid. ▶ sistem •8
dúda -e ž | gumijast tulec za pitje iz stekleničke ali za sesanje | *navaditi dojenčka na dudo* □ *cuclj* □ knj.izroč. *cuclajo*
□ ekspr. *cucljček* □ otr. *dudica* □ otr. *dudka* □ ekspr. *dudlja*
□ knj.izroč. *moslja* □ zastar. *sesek*
GLEJ ŠE hraniti² ♦
dudáč -a m ▶ dudar
dudák -a m ▶ dudar
dúdanje -a s | igranje na dudu | *dudanje in lajnanje* □ *dudlanje*
dúdar -ja m | kdor igra na dudu | *Dudarji so hodili od vasi do vasi in neutrudno igrali* □ *dudač* □ *dudaš* □ *dudlar* □ knj.izroč. *dudak*
□ star. *mehar*
dudáš -a m ▶ dudar
dúdati -am nedov. ▶ igrati 2•4
dúde dúd ž mn. | ljudsko glasbilo, sestavljeno iz piščali in meha | *igrati, piskati na dudu* □ zlasti v hrvaškem in srbskem okolju *gajde*
□ nardp. *diple* □ knj.izroč. *dudle* □ star. *meh*
GLEJ ŠE igrati 2•4
dudeldú medm. ▶ dideldaj
dúdica -e ž ▶ dudu
dúdka -e ž ▶ dudu
dúdlanje -a s ▶ dudanje | učenje •1
dúdlar -ja m ▶ dudar | piflar
dúdlati -am nedov. ▶ igrati 2•4 | peti¹ 1
dúdlati se -am se nedov. ▶ učiti se •1
dúdle -del ž mn. ▶ dudu
dúdlja -e ž ▶ dudu
duél -a m ▶ dvoboj 1 | pozvati •
duelánt -a m ▶ dvobojevalec
duelírati se -am se nedov. ▶ dvobojevati se
duénja -e ž ▶ družabnica 1
duét -a m glasb. | skladba za dva glasova ali dve enaki glasbili | *duet za dve violini* □ glasb. *dvospev*
dúh¹ -á m
1. | razumsko-spoznava stran človeka | *njegov nemirni duh*
□ *duša* □ ekspr. *duhec* □ ekspr. *duhek*

2. | v idealističnih filozofijah nematerialno počelo vsega, kar je | *dualnost duha in materije* □ filoz. *duša* □ knj.izroč. *praduh* □ filoz. *vesoljna duša*
GLEJ ŠE duša 1 | genij | hudič¹ | klicati •1 | naiven • | nerazvit • | odločen¹ 1• | opogumiti | opogumljati | prisebnost | stanoviten • | svoboda 3•1
dúh² -a m | vonj, navadno po čem slabem, pokvarjenem | *duh po plesnobi* □ knj.izroč. *hlap hlapi po gnilih cunjah* □ zastar. *izduha*
□ knj.izroč. *priduh* □ zastar. *vzduh*
GLEJ ŠE smrdeti | voh
duhamóren -rna -o prid. ▶ mučen 1
duhán -a m ▶ tobak 2
duháprisótnost -i ž ▶ prisebnost
dúhati -am nedov. ▶ vohati
dúhec -hca m ▶ duh¹ 1 | hudič¹
dúhek -hka m ▶ duh¹ 1
duhomóren -rna -o prid. ▶ mučen 1
duhoslóvni -a -o prid. ▶ psihološki
duhóven -vna m ▶ duhovnik 1 | kurat
duhovíčiti -im nedov. ▶ pogovarjati se 1
duhovín -a m ▶ demon | hudič¹
duhovína -e ž ▶ demon | hudič¹ | prikazen | strah 2
duhovít -a -o prid. | ki je sposoben biti domisel in šaljiv obenem | *duhovit govornik* □ knj.izroč. *iskriv*
GLEJ ŠE domisel 2
duhovíta -e ž ▶ domislica
duhovítež -a m ekspr. | duhovit človek | *smejati se duhovítežu*
□ nar. *strelak*
duhovítost -i ž | sposobnost biti domisel in šaljiv obenem | *Radi ga imajo zaradi njegove duhovitosti in bistroumnosti*
□ knj.izroč. *espri* □ knj.izroč. *iskrivost*
GLEJ ŠE domislica
duhóvni -a -o prid. | ki je v zvezi z razumsko-spoznavno stranjo človeka | *nasprotja med duhovnim in materialnim delom človeka*
□ zastar. *duhovski* □ zastar. *dušni* □ knj.izroč. *spiritualni*
GLEJ ŠE blagor • | bližina • | duhovnik 1 | kultura •2 | ljubezen •3 | pesem 1•1 | plagiat | svoboda 3•1 | utemeljitelj | vaje • | verski | življenje 4•2
duhovníja -e ž ▶ vikariat | župnija
duhóvnik -a m
1. | kdor opravlja katoliško bogoslužje | *prihod novega duhovnika v župnijo* □ ver. *božji namestnik* □ star. *cerkvenec*
□ star. *cerkvenjak* □ star. *častiti gospod* □ slabš. *črna suknja* □ slabš. *črno-suknjak* □ slabš. *črnosuknjež* □ slabš. *črnuh* □ star. *duhoven* □ star. *duhovni gospod* □ star. *duhovni oče* □ šalj. *dušebrižnik* □ star. *dušni pastir*
□ slabš. *fajmošter* □ slabš. *far* □ ver. *klerik* □ star. *mašnik* □ nar. *nunc*
□ slabš. *pop*² □ ekspr. *popič* □ star. *služabnik božji* □ star. *svečenik*
□ *abbé* | v francoskem okolju | □ *gospod* | zlasti v kmečkem okolju | □ *reverend* | v nekaterih deželah |
♦ **1.** *postati duhovnik* □ ekspr. *obleči talar* □ star. *zapeti novo mašo*
2. ver. *svetni duhovnik* □ ver. *posvetni duhovnik* **3.** *vojaški duhovnik*
□ ver. *kurat*
PODPOMENKE **1.** biseromašnik, zlatomašnik, železomašnik
2. kardinal, knez, monsignor, prelat **3.** ekspozit, lokalist, kurat, vikar **4.** gvardijan, opat, prior, superior **5.** kancler, kanonik, kaplan, katehet, klerik, kurat, levit, mašnik, miloščinar, misijonar, spiritual, spovednik, notar, pridigar, prošt, zgodnjik **6.** škof, župnik **7.** menih, oče, redovnik
2. | kdor opravlja bogoslužje sploh | *duhovniki velikih državnih cerkva; biti duhovnik pri muslimanih* □ ekspr. *svečenik* □ *imam* | v muslimanskem okolju | □ *pop*² | v pravoslavni cerkvi |

□ **prezbiter** |v katoliški in protestantski cerkvi| □ **protojerej** |višji duhovnik v pravoslavni cerkvi| □ **rabin** ↗ □ **veliki duhovnik** |pri starih Judih|

◆ **protestantski duhovnik** □ evangeličanski duhovnik □ knj.zroč. luteranski duhovnik □ ekspr. lutrovski duhovnik □ star. lutrski duhovnik □ zastar. lutršduhovnik □ pastor □ predikant □ knj.zroč. protestantovski duhovnik

PODPOMENKE 1. arhimandrit, iguman 2. eksarh, metropolit, patriarh 3. hodža, imam, mufti 4. katoliški duhovnik, pravoslavni duhovnik, protestantski duhovnik ↗ 5. pastor, predikant, pridigar 6. levit, veliki duhovnik

GLEJ ŠE glagoljaš | kurat

duhovniški -a -o prid. |ki je v zvezi z duhovniki| *duhovniška služba* □ zastar. *duhovski* □ star. *dušnopastirski* □ slabš. *farški* □ star. *pastirski* *opravljati pastirsko službo* □ ver. *pastoralni* *pastoralna dejavnost cerkve*

GLEJ ŠE poklic 4 | talar

duhovništvo -a s ▶ duhovščina | poklic 4

dúhovo -ega s ▶ binkošti

duhovski -a -o prid. ▶ duhovni | duhovniški | poklic 4

duhovstvo -a s ▶ poklic 4

duhovščina -e ž |duhovniki kot skupnost| *organiziranost*

duhovščine □ *duhovništvo* □ knj.zroč. *kler* □ slabš. *popovstvo*

◆ zgod. *visoka duhovščina* □ zgod. prvi stan

duhtéti -ím nedov. ▶ dišati

dukát -a m ▶ zlatnik

dukatón -a m ▶ srebrnik pp

dúktus -a m ▶ vod 2 | žolčevod

dúla -e ž ▶ spremljevalka ◆

dúlar -ja m ▶ ptica pp 2 | ptica pp 9 | votlina

dúlček -čka m ekspr. |majhen dulec| *dulček pri vrču* □ ekspr. *rilček*

dulčinêja -e ž ▶ dekle 2

dúlec -lca m |cevasti končni del kake priprave, posode| *dulec pri vrču* □ nar. *cuc* □ ekspr. *nos* □ ekspr. *rilec* □ star. *tuljava tuljava steklenice* □ ekspr. *dulček* ↗

dúlo -a s ▶ štula

dúma -e ž lit. |lirsko-epska ukrajinska ljudska pesem| *peti dume*

□ lit. *dumka*

GLEJ ŠE parlament

dumdúmka -e ž ▶ dumdumkrogla

dumdúmkróglá -e ž voj. |krogla naboja za lahko orožje z narezanim ali vdolbenim vrhom| *Zadela ga je dumdumkrogla*

□ voj., žarg. *dumdumka*

dúmka -e ž ▶ duma

dumper -ja [dámper] m ▶ demper

dúnajka -e ž ▶ napoleonovka

dúnajski -a -o prid. ▶ seženj

dúniti -em dov. ▶ suniti | udariti 1

duodecimální -a -o prid. ▶ sistem 8

duodenální -a -o prid. ▶ razjeda 3 2

duodénium -a m ▶ dvanajstnik

dúodióda -e ž ▶ dioda ◆

dúpelce -a s ▶ duplina

dúplast -a -o prid. |ki ima duplino| *duplasto drevo*

□ star. *žlamborast*

duplicírati -am dov. ▶ podvojiti

duplicírati se -am se dov. ▶ podvojiti se

duplicitéta -e ž ▶ dvojnost

duplikácija -e ž ▶ podvojevanje

duplikát -a m ▶ dvojnok 3

duplína -e ž |votlina v deblu| *duplina v stari hruški* □ *drevesna*

duplina □ *drevesna votlina* □ *drevesno duplo* □ *duplo* □ star. *duplja*

□ star. *žlambor* □ ekspr. *dupelce* |majhna duplina|

GLEJ ŠE votlina | votlina 6 | votlina 7

duplíрати -am dov. ▶ podvojiti

duplíрати se -am se dov. ▶ podvojiti se

dúplja -e ž ▶ duplina | odprtina | votlina

dúplo -a s ▶ duplina | votlina

dúrak -a m ▶ neumnež

durál -a m ▶ duraluminij

dúralumínij -a m teh. |trda zlitina aluminija, bakra in

magnezija| *uporaba duraluminija v letalski industriji* □ teh. *dural*

dúrativní -a -o prid. ▶ glagol 11

dúrativnost -i ž ▶ trajnost 2

dúrca dúrc s mn. ▶ vratca

dúrce dúrc ž mn. ▶ bavtara | vratca

dúrgelj -glja m ▶ sveder

dúri -i ž mn. ▶ vrata 1

dúrni -a -o prid. ▶ prag 1

dúrnica -e ž ▶ krilo 1 3

dúrník -a m ▶ podboj

dúrov -a -o prid. ▶ lestvica 4

dúrovski -a -o prid. ▶ lestvica 4

dúš¹ -a m ▶ kruh 3 | žganci 2

dúš² medm. ▶ presneto²

dúša -e ž

1. |v različnih religijah nematerialno, neumrljivo bistvo človeka| *duša in telo* □ *duh¹* □ ekspr. *dušica¹*

◆ 1. ver. neumrljiva duša □ ver. neumrjoča duša 2. ver. pogubljena duša □ knj.zroč. zavržena duša

2. |čustveno-moralna stran človeka| *Njegova duša se temu upira* □ ekspr. *notranjost* □ ekspr. *notranjščina* □ knj.zroč. *notrina*

3. |priprava s stenjem pri svetilki na olje| *Duša plava na olju* □ ekspr. *dušica¹*

GLEJ ŠE človek 2 | dober¹ 2 povdk. | duh¹ 1, 2 | duševnost | dvoriti | gumb | izkašljati se | izpovedati se | izpovedovati se | metempsihoza | nihče | oseba | podvortiti | pregovarjati | preseljevanje 1 | prigozarjati | prodanec | res¹ 2 | steber² | umreti 1 | zelo 3

dúšati se -am se nedov. ▶ preklinjati 1 | pridušati se | trditi¹

dušebrižník -a m ▶ duhovnik 1

dušebrižništvo -a s ▶ pastirovanje

dúšek -ška m ▶ oddušnik | preduh | vdih | zrak 2

dušenje -a s

1. |zmanjševanje jakosti zvoka| *dušenje ropota* □ *glušenje*

2. |kuhanje v pokriti posodi v majhni količini vode in maščobe| *dušenje mesa* □ knj.zroč. *parjenje*

dušeslôvec -vca m ▶ psiholog

dušeslôvje -a s ▶ psihologija

dušeslôvni -a -o prid. ▶ psihološki

dušévni -a -o prid.

1. |ki je v zvezi z duševnostjo| *posameznikove duševne značilnosti* □ *mentalni* □ *psihični* □ *psihološki* □ zastar. *dušni*

2. |ki je v zvezi s čustveno-moralno stranjo človeka| *duševna bolečina* □ zastar. *dušni* □ ekspr. *notranji* □ ekspr. *srdni*

GLEJ ŠE bolečina 1 | bolezen pp 3 | bolezen 6 | bolnica² 3 | bolnik 10 | bolnišnica 1 | dvojnok 1 | higiena 1 | intelektuallec | jaz¹ 1 | manjrazvitost 1 | motnja 2 | neuravnovešenost 1 | nevednost | odklon 1 | odločnost | odsotnost 1 | potreba¹ 1 pp | razvoj 2 | shizofrenija | stanje 2 2 | starost 3 | umski | vznemirljenost | zdravje 1

duševno ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na skupek človekovih čustvenih, miselnih in voljnih značilnosti| *duševno in telesno zdrava oseba* □ **mentalno** □ **psihično** □ zastar. **dušno**
GLEJ ŠE bolan ♦2 | človek 2♦3 | nerazvit ♦ | odsoten ♦ | otopel 1♦ | pedagogika ♦1 | zboleti ♦ | zdrav ♦2

duševnost -i ž |celota človekovih čustvenih, miselnih in voljnih značilnosti| *spoznati mladostnikovo duševnost* □ **duša**
□ **psiha** □ knj.izroč. **psihika** □ pog. **psihologija**

dúšica¹ -e ž

- bot. **materina dušica** □ bot. timijan

GLEJ ŠE draga³ | duša 1, 3 | kristavec ♦ | ljubljenska

dušica² -e ž ▶ astma

dušik -a m

- kem. **zračni dušik** □ kem. ozračni dušik

dušikov -a -o prid. ▶ kislina ♦4

dušilec -lca m |priprava, ki zmanjšuje jakost zvoka| *uporaba dušilcev pri pogonskih motorjih letal* □ **dušilnik** □ teh. **glušilec**
□ teh. **glušilnik** □ teh. **glušilo** □ teh. **glušnik**

GLEJ ŠE sordina

dušilnik -a m ▶ dušilec

dušiti -ím nedov.

1. *koga* |ovirati, oteževati dihanje| *Dim, kašelj ga duši* □ ekspr. **daviti** □ star. **sapiti**

2. *kaj* |zmanjševati jakost zvoka| *Ropotanje strojev je dušilo besede* □ **glušiti** □ star. **udušati** □ star. **uduševati**

3. *kaj* |kuhati v pokriti posodi v majhni količini vode in maščobe| *dušiti meso* □ knj.izroč. **pariti**

GLEJ ŠE gasiti | zadrževati 2

dušiti se¹ -ím se nedov. |s težavo dihati zaradi ovir| *Ponesrečenci so se dušili pod snegom* □ ekspr. **daviti se** □ vulg. **gagati** □ star. **udušati se** □ star. **uduševati se**

dušiti se² -im se nedov. ▶ pridušati se | trditi¹

dúška -e ž ▶ dihanje | zrak 2

dúškati -am nedov. ▶ oddihovati se | počivati 1

dúškoma prisl. ▶ na dušek

dušljiv -a -o prid. |ki ovira, otežuje dihanje| *dušljiv dim*

□ zastar. **vdžušen**

GLEJ ŠE zadušljiv

dušljivec -vca m |bojni plin, ki kvarno deluje na dihalne organe| *fosgen in drugi dušljivci* □ **dušljivi plin**

dušljivi -a -o prid. ▶ dušljivec

dušljivo povdk. ▶ zadušno

dúšman -a m ▶ sovražnik

dúšni -a -o prid. ▶ blagor ♦ | duhovni | duhovnik 1 | duševni 1, 2 | pastirovanje | umski | župnik

dúšnica -e ž ▶ sapnica 1 | zračnica

dúšnik -a m ▶ oddušnik | sapnik | zračnik

dúšno prisl. ▶ duševno

dúšnopastírski -a -o prid. ▶ duhovniški | poklic ♦4

dúti dújem nedov. ▶ pihati 1

duty free ~ -ja [djúti frí] m ▶ prodajalna ♦

dvá -é -é glav. štev. |izraža število dve| *prijaviti dva kosa prtljage* □ **dvoje** *Med boleznijo ga je največkrat obiskalo dvoje prijateljev: Miha in Jernej; pripeljati se v dvojih saneh*

GLEJ ŠE dvakrat | dvoličnež | v parih

dvájset -- ž |številk dvajset| *napisati dvajset* □ pog. **dvajsetica**

dvájseti -a -o štev. ▶ stoletje ♦

dvajsetica -e ž |nekaj avstrijski novc za dvajset krajcarjev|

Premogel je le nekaj dvajsetic □ nekjn. pog. **cvancgarica**

GLEJ ŠE dvajset

dvákrat kratn. prisl. |izraža, da ima kaj dve ponovitvi| *Videl sem ga samo dvakrat v življenju* □ star. **dva pota**

GLEJ ŠE malokrat

dvákratni -a -o prid. ▶ državljan ♦ | dvojni 1 | negacija ♦

dvákratno prisl. ▶ dvojno

dvánajst -- ž |številk dvanajst| *napisati lepo dvanajst* □ pog. **dvanajstica**

dvanajsták -a m |nekaj avstrijski novc za dvanajst krajcarjev| *dvanajstaki in dvojaki* □ **dvanajstica**

GLEJ ŠE dvanajsterak | novc pp 2

dvanajsterák -a m lov. |jelen, ki ima na vsakem rogu po šest odrastkov| *ubiti dvanajsteraka* □ lov. **dvanajstak**

dvanajstéri -ih m mn. ▶ apostoli

dvanajstérica -e ž |skupina dvanajstih oseb| *Naša dvanajsterica je zmagala* □ **dvanajstorica**

dvanajstérnik -a m ▶ dvanajstnik

dvanájsti -a -o štev. ▶ opoldne²

dvanajstíca -e ž ▶ ducat | dvanajst | dvanajstak | novc pp 2

dvanajstína -e ž |del na dvanajst enakih delov razdeljene celote| *dvanajstina letnega plana* □ **dvanajstinka**

GLEJ ŠE ducat

dvanajstínka -e ž ▶ dvanajstina

dvanajstíški -a -o prid. ▶ sistem ♦8

dvanájstnik -a m anat. |začetni del tankega črevesa| *operirati dvanajstnik* □ anat. **duodenum** □ anat. **dvanajsternik**

GLEJ ŠE razjeda 3♦2

dvanajstórica -e ž ▶ dvanajsterica

dvanájsttónski -a -o prid. ▶ dodekafonija

dvé -- ž |številk dve| *napisati dve* □ pog. **dvojka**

dvélétni -a -o prid. |ki je star dve leti; ki traja dve leti| *dveletni otrok; dveletni študij* □ **dvoletni**

dvér -i ž ▶ vrata 1

dvérce dvérc ž mn. ▶ vratca

dvétretjínski -a -o prid. ▶ delež ♦1

dvíg -a m

1. |premik z nižjega mesta, položaja na višjega| *dvig bremena*

□ **vzdig** □ star. **povzdig** □ zastar. **vznos** ■ protip. **spust**

2. |premik z nižje stopnje na višjo glede na intenzivnost| *dvig morale* □ **vzdig** □ knj.izroč. **povzdig** ■ protip. **padec**

3. |premik na višjo stopnjo glede na kakovost, pozitivne lastnosti| *dvig izobrazbene ravni prebivalstva* □ **vzdig**

□ knj.izroč. **podvig** □ publ. **povišanje** □ knj.izroč. **povzdig**

□ star. **povzdiga** □ publ. **zvišanje** ■ protip. **znižanje**

GLEJ ŠE povišanje | prevzem 1 | upor 2

dvigáč -a m ▶ dvigalec | pes pp 5

dvigáča -e ž ▶ dvigalka 1 | dvigalo 1

dvigálec -lca m |kdor kaj dviga| *Dvigalci so dvignili mlaj na ramena* □ **dvigač**

GLEJ ŠE športnik pp 1

dvigálnka -e ž

1. žel. |prenosna naprava za dviganje lažjih vagonov| *uporabiti dvigalko* □ zastar. **dvigača**

2. |naprava za dviganje (dela) avtomobila| *Menjava pnevmatike se začne z namestitvijo dvigalko*

□ nekjn. pog. **vinta**

3. rač. |tipka na računalniški tipkovnici, ki v kombinaciji z drugo tipko izvede drugotno operacijo te tipke| *pritisniti dvigalko* □ rač., žarg. **shift**

dvigální -a -o prid. ▶ most ♦1

dvigálnik -a m ▶ dvigalo 2 | žerjav

dvigálo -a s

1. |naprava s kabino za prevoz oseb ali tovora iz nadstropja v nadstropje| *Novo dvigalo je zmogljivejše od prejšnjega*

□ zastar. **dvigača** □ zastar. **vzpenjača**

2. teh. |naprava ali priprava za dviganje in navadno tudi prenašanje bremen| *naložiti breme na dvigalo* □ teh. **dvigalnik**

◆ osebno dvigalo □ prakt. sp. dvigalo □ nekjn. pog. lift

PODPOMENKE 1. električno dvigalo, hidravlično dvigalo, ročno dvigalo 2. osebno dvigalo, paternoster, tovorno dvigalo

GLEJ ŠE avtodvigalo

dviganje -a s

1. |premikanje z nižjega mesta, položaja na višjega| *dviganje nog* □ **vzdigovanje** □ knj.izroč. **elevacija** **elevacija roke** ■ protip. **spuščanje**

2. |spravljanje iz ležečega ali sedečega položaja| *dviganje bolnikov* □ **vzdigovanje**

GLEJ ŠE naraščanje 1

dvigati -am nedov.

1. *kaj* |premikati z nižjega mesta, položaja na višjega; delati, da kaj pride iz ležečega, nestoječega položaja| *dvigati deblo na tovarnjak; dvigati ponesrečenca; dvigati podrtje drogove* □ **dvigovati** □ **vzdigovati** □ star. **povzdigovati** □ knj.izroč. **prevzdigovati** □ star. **vzdigati** □ star. **vzdigavati** □ star. **zavzdigovati** ■ protip. **spuščati**

2. *kaj* |spravljati z nižje stopnje na višjo glede na intenzivnost, kakovost, pozitivne lastnosti| *dvigati prizadevnost sodelavcev; dvigati življenjsko raven* □ **dvigovati** □ publ. **poviševati** □ star. **povzdigati** □ knj.izroč. **povzdigovati** **povzdigovati sloves mesta** □ publ. **višati** □ star. **vzdigati** **vzdigati slavnostno razpoloženje** □ knj.izroč. **vzdigovati** □ knj.izroč. **vznašati** □ publ. **zviševati** ■ protip. **nižati**

● monopolno dvigati cene □ monopolistično dvigati cene

GLEJ ŠE dražiti¹ | hujskati | hvaliti | opogumljati | povzdigovati | povzročati | prevzemati 2 | spuščati | višati 1

dvigati se -am se nedov.

1. |premikati se navzgor, kvišku| *Letalo se dviga skoraj navpično* □ **dvigovati se** □ **vzdigovati se** □ knj.izroč. **peti se** □ knj.izroč. **spenjati se** □ star. **vzdigati se** □ knj.izroč. **vzhajati**¹ *Iz zemlje vzhaja sopara* □ knj.izroč. **vzpenjati se**

2. |izraža, da je kaj umeščeno v prostor tako, da je višje od okolice| *Nad mestom se dviga grad* □ **dvigovati se** □ **vzdigovati se** □ knj.izroč. **dominirati** □ ekspr. **gospodovati** □ ekspr. **kraljevati** □ knj.izroč. **peti se** □ ekspr. **prestolovati** □ knj.izroč. **spenjati se** □ ekspr. **stolovati** □ star. **vzdigati se** □ knj.izroč. **vzpenjati se** □ **bočiti se** |v obliki visokega loka| *Mavrica se boči na obzoru* □ **grebeniti se** |v obliki grebena| *Valovi so se visoko grebenili*

GLEJ ŠE naraščati 1, 2 | vstajati | vzpenjati se 2, 3, 5

dvigniti -em dov.

1. *kaj* |premakniti z nižjega mesta, položaja na višjega; narediti, da kaj pride iz ležečega, nestoječega položaja| *dvigniti breme; dvigniti podrti drog; dvigniti bolnika* □ **privzdigniti** □ **vzdigniti** □ zastar. **odvzdigniti** □ star. **povzdigniti** □ star. **prevzdigniti** □ star. **zavzdigniti** **zavzdigniti breme** ■ protip. **spustiti**

2. *kaj* |spraviti z nižje stopnje na višjo glede na intenzivnost, kakovost, pozitivne lastnosti| *dvigniti moralo kolektiva; dvigniti izobrazbeno raven prebivalstva* □ knj.izroč. **povzdigniti** □ pog. **vzdigniti** □ knj.izroč. **vznesti** □ publ. **zvišati** ■ protip. **znižati**

3. *kaj* |dati čemu višjo stopnjo glede na pomembnost| *dvigniti diplomatsko predstavništvo na rang veleposlaništva* □ **povišati** □ **vzdigniti** □ knj.izroč. **povzdigniti** ■ protip. **degradirati**

GLEJ ŠE nadzidati ◆ | nahujskati | obupati | oditi | opogumiti | podražiti¹ | pogledati 2 | povzročiti | prevzeti² 2 | razburjenost ◆ | spustiti | udariti 1 | zbuditi | znižati 2

dvigniti se -em se dov. |premakniti se navzgor, kvišku| *Letalo se je hitro dvignilo* □ **vzdigniti se** □ knj.izroč. **pognati se kvišku** □ star. **speti se** □ knj.izroč. **vzpeti se**

GLEJ ŠE narasti 1 | upreti se 2 | vstati 1 | vziti² | vzpeti se 3, 4, 5 | zbuditi se | znižati se 2

dvignjeni -a -o prid. |ki je, sega višje od okolice| *dvignjeni prostor* □ **zvzišeni** □ **zvišeni**

dvigovati -újem nedov. ▶ dvigati 1, 2 | prevzemati 2

dvigovati se -újem se nedov. ▶ dvigati se 1, 2 | vzpenjati se 3, 5

D-vitamin -a [dévitamín] m ▶ vitamin 5

dvízati se -am se nedov. ▶ hiteti 1, 2

dvížni -a -o prid. ▶ elevacija | most ◆1 | stebriček ◆ | vrata 1 pp 2

dvóboj -ója m

1. |boj dveh oseb s strelnim ali hladnim orožjem po določenih pravilih| *izbrati orožje za dvoboj* □ knj.izroč. **duel** □ zastar. **mejdan** □ **menzura** |nekdaj študentski dvoboj s sabljo, mečem|

2. šport. |tekmovanje dveh posameznikov ali moštev| *odigrati dvoboj* □ šport. **match** □ šport. **meč²**

● 1. besedni dvoboj □ ekspr. jezični dvoboj 2. boksarski dvoboj

□ šport., žarg. boksmatch

GLEJ ŠE pozvati ◆

dvobojevalec -lca m |kdor se dvobojuje| *nevaren dvobojevalec* □ knj.izroč. **duelant**

dvobojevati se -újem se nedov. |bojevati se v dvoboju| *dvobojevati se zaradi žalitve* □ knj.izroč. **biti se** □ knj.izroč. **duelirati se** □ star. **biti se na sablje** |dvobojevati se s sabljo|

dvócévka -e ž |puška z dvema cevema| *streljati z dvocevko* □ dvocevna puška □ puška dvocevka

dvócévni -a -o prid. ▶ dvocevka

dvóčlénski -a -o prid. ▶ enačba ◆3 | izrek 3◆1 | koeficient ◆1

dvóčrkje -a s jezikosl. |črki, ki zaznamujeta en glas| *Dvočrkje zh v bohoričici zaznamuje č* □ jezikosl. **digraf**

dvódebelni -a -o prid. ▶ drevo pp 2 | drevo ◆2

dvódejánka -e ž ▶ igra 2 pp

dvódeélni -a -o prid. ▶ brada 2◆1 | kopalke ◆

dvódiháлка -e ž ▶ pljučarica

dvódimenzionálni -a -o prid. |ki ima dve dimenziji, razsežnosti| *dvodimenzionalna tvorba* □ knj.izroč. **dvomerni** □ knj.izroč. **dvorazsežni**

dvódimenzionálnost -i ž |dejstvo, da kaj ima dve dimenziji, razsežnosti| *dvodimenzionalnost risbe* □ knj.izroč. **dvorazsežnost**

dvódomni -a -o prid. ▶ parlament ◆1 | špajka ◆

dvódrúžínski -a -o prid. ▶ hiša 1◆2

dvóglásnik -a m jezikosl. |zveza dveh različnih samoglasnikov ali samoglasnika in samoglasniškega glasu kot ena glasovna enota| *prehod jata v dvoglasnik* □ jezikosl. **diftong**

dvóglávi -a -o prid. ▶ mišica ◆2

dvogóvor -a m |pogovor, navadno med dvema osebama| *Imela sta dolg dvogovor* □ **dialog**

dvóiménski -a -o prid. ▶ poimenovanje ◆ | število 1 pp 4

dvóizménski -a -o prid. ▶ pouk 1 pp 2

dvojáča -e ž |nekdaj avstrijski novc za dva solda, krajcarja ali vinarja| *dati beraču dvojčo* □ **cvajar** □ **dvojak**

dvójádrnica -e ž ▶ ladja pp 3

dvoják -a m ▶ dvojča

dvójámborka -e ž ▶ dvojambornica

dvójámborni -a -o prid. ▶ dvojambornica

dvójámbornica -e ž |ladja z dvema jamboroma| *Končno si je lahko privoščil dvojambornico namesto prejšnje barkače* □ **dvojamborna ladja** □ **dvojamborka** □ **dvojambornik**

GLEJ ŠE ladja pp 4

dvójámbornik -a m ▶ dvojambornica

dvójba -e ž ▶ dvom

dvójček -čka m

1. [vsak od dveh pri enem porodu rojenih otrok] *roditi dvojčke*

□ zastar. **dvojčič**

2. prt [vsak od dveh telefonskih naročniških aparatov, ki sta s posebno pripravo priključena na isti vod] *Ni mogel pridobiti lastnega telefona, zadovoljiti se je moral z dvojčkom* □ prt **telefonski dvojček**

GLEJ ŠE dvojniki • | gruča 2 pp | jaz¹ •

dvójčič -a m ▶ dvojček 1

dvójčični -a -o prid. ▶ šiv •1

dvójčni -a -o prid. ▶ drevo •2 | šiv •1

dvóje -ih štev. ▶ dva

dvójec -jca m šport. [tekmovalni čoln za dva veslača] *dvojec in četverec* □ šport. **dvojka** □ šport. **double scull** [tekmovalni čoln za dva veslača s po dvema vesloma]

• lov. **napraviti dvojec** □ lov. **napraviti dubleto**

dvojevrstni -a -o prid. ▶ dvojni 3

dvójeziče -a s jezikosl. [raba dveh jezikov, zvrsti jezika za različna področja] *dvojeziče slovenščine in italijanščine v zamejstvu* □ jezikosl. **diglosija**

dvójezični -a -o prid. [ki zna in redno uporablja dva jezika] *dvojezični pisatelj* □ **bilinivistični**

GLEJ ŠE slovar pp 1

dvójezičnik -a m ▶ bilinivist

dvójezičnost -i ž [znanje in redna raba dveh jezikov] *dvojezičnost obmejnih prebivalcev* □ **bilinvizem**

GLEJ ŠE dvoličnost²

dvóji -a -e štev. ▶ dvojni 3

dvojica -e ž ▶ par 1 | par 1•2 | par 2

dvojčnik -a m ▶ dvojniki 1

dvojina -e ž jezikosl. [slovnico število, ki zaznamuje dve stvari] *ednina, dvojina in množina* □ jezikosl. **dual**

dvojinski -a -o prid. ▶ končnica •1

dvojíški -a -o prid. ▶ sistem •2 | število 1 pp 3 | število 1•5

dvojíti¹ -ím nedov. ▶ razdvajati 1 | večati¹

dvojíti² -ím nedov. ▶ dvomiti

dvojka -e ž ▶ dve | dvojec | ocena 2•5 | par 1

dvójkar -ja m ▶ cvekar

dvójnati -a -o prid. ▶ dvojni 2 | okno 1•1

dvójni -a -o prid.

1. [ki je dvakrat tolikšen] *vrniti dvojno aro* □ **dvakratni** □ **podvojeni**

2. [ki je iz dveh delov, enot] *dvojna plast; dvojna podlaga*

□ knj.izroč. **dvojnati**

3. [ki je dveh vrst] *dvojne motnje dela: zunanje in notranje* □ **dualni** □ **dvojevrstni** □ **dvoji** □ **dvovrstni** □ knj.izroč. **dvojnostni** □ knj.izroč. **dvorezni** **dvorezni občutki**

GLEJ ŠE dioda • | državljan • | dvozvezdje | jarem •2 | knji-govodstvo • | kozolec 1•1 | okno 1•1 | piramida •1 | plug •2 | poimenovanje • | presaditev 2•2 | soglasnik •5 | vrata 1•2 | zakon¹ •1

dvójnica -e ž [vsaka od dveh ali več enakih stvari] *izločiti dvojnice med znamkami* □ knj.izroč. **dubleta**

• 1. jezikosl. **naglasna dvojica** □ jezikosl. **akcentska dubleta**

□ jezikosl. **akcentska dvojica** 2. jezikosl. **pravopisna dvojica** □ jezikosl. **pravopisna dubleta**

dvójnik -a m

1. [kdor je komu izredno podoben, zlasti po zunanosti] *srečati svojega dvojnika* □ zastar. **dvojčnik**

2. film., gled. [kdor nadomešča pravega igralca v prizorih, ki zahtevajo kako posebno spretnost ali znanje] *Najnevarnejše prizore je v filmu odigral igralčev dvojniki* □ film., gled. **dubler**

3. [drugi izvod, drugi primerek originalne listine ali predmeta] *srečati svojega dvojnika* □ zastar. **drugopis** □ pog. **duplikat**

• **duševni dvojniki** □ **duševni dvojček**

GLEJ ŠE jaz¹ • | kozolec 1•1

dvójniški -a -o prid. ▶ razdvojen

dvójništvo -a s ▶ dvojnost

dvojnjak -a m ▶ štefan

dvójno kratn. prisl. [izraža, da je kaj dvakrat tolikšno] *dvojno povrniti* □ **dvakratno** □ **podvojeno**

dvójnost -i ž [prisotnost dveh enakovrednih, enako pomembnih sestavin] *V izboru pesmi se kaže očitna dvojnost*

□ **dualizem** □ knj.izroč. **dualiteta** □ knj.izroč. **dualnost** □ knj.izroč. **dupliciteta**

□ knj.izroč. **dvojništvo**

GLEJ ŠE dihotomija | dvoličnost²

dvójnostni -a -o prid. ▶ dvojni 3

dvókalični -a -o prid. ▶ dvokaličnica

dvókaličnica -e ž bot. [rastlina, ki ima v kalčku dva klična

lista] *Pomembni sistematski enoti sta enokaličnice in dvokaličnice*

□ bot. **dvokalična rastlina**

dvókápní -a -o prid. ▶ dvokapnica

dvókápnica -e ž arhit. [streha z dvema nagnjenima ploskvama za odtok vode] *Dvokapnica je tradicionalno najbolj razširjeni tip strehe* □ arhit. **dvokapna streha**

dvókis -a m ▶ dioksid

dvókolésni -a -o prid. [ki ima dve kolesi] *dvokolesno vozilo*

□ star. **dvokolni**

GLEJ ŠE voz •1 | vozilo pp 2 | vozilo •2

dvókolésnik -a m [lahki odprti voz na dveh kolesih] *Rad se je kam zapeljal s svojim dvokolesnikom* □ zastar. **dvokolica**

□ zastar. **dvokolnica**

dvókólica -e ž ▶ ciza¹ | dvokolesnik

dvókólíni -a -o prid. ▶ dvokolesni | voz •1 | vozilo •2

dvókólnica -e ž ▶ ciza¹ | dvokolesnik

dvókoló -ésa s ▶ kolo³ •2 | kolo³ 2

dvókolónski -a -o prid. ▶ stavek •3

dvókônčni -a -o prid. ▶ vzvod pp

dvókóničasti -a -o prid. ▶ dvokonični

dvókónični -a -o prid. [ki ima dve konici] *dvokonični drog*

□ **dvokoničasti**

dvókótnik -a m

• geom. **sferni dvokotnik** □ geom. **sferični dvokotnik**

dvókovínski -a -o prid. ▶ žica •2

dvókrílec -lca m ▶ letalo •4

dvókrílíni -a -o prid. ▶ letalo •4 | okno 1•1 | vrata 1 pp 3 | vrata 1•2

dvókrílínik -a m ▶ letalo pp 1

dvókrôvnik -a m ▶ letalo •4

dvókróžni -a -o prid. ▶ žig 1 pp 1

dvólastníški -a -o prid. ▶ posestvo •2

dvólastníštvo -a s ▶ posestvo •2

dvólémežni -a -o prid. ▶ plug •2

dvólétni -a -o prid. ▶ dveletni | dvoletnica

dvólétnica -e ž bot. [rastlina, ki potrebuje za razvoj dve vegetacijski dobi] *enoletnice in dvoletnice*

□ bot. **dvoletna rastlina**

dvolíčen -čna -o prid. [ki se kaže drugačnega, kot je] *z zastraševanjem vzgajati dvolične ljudi* □ knj.izroč. **dvolik**

□ knj.izroč. **dvoobrazen** □ ekspr. **dvotiren** □ knj.izroč. **dvoumen**

• **biti dvoličen** □ ekspr. biti dvorezni meč □ ekspr. biti dvorezni nož
 □ ekspr. biti glumač □ ekspr. biti glumec □ ekspr. biti komedijant □ star. biti na dve plati

dvoličnež -a m ekspr. |človek, ki se kaže drugačnega, kot je| *prepoznati dvoličneža* □ ekspr. *človek z dvema obrazoma* □ knj.izroč. *dvoličnik*

dvolični -a -o prid. ► dimorfni | pletenina •1 | snov 2•3

dvoličnik -a m ► dvoličnež

dvoličništvo -a s ► dvoličnost²

dvoličnost¹ -i ž ► dimorfizem

dvoličnost² -i ž |dejstvo, da se kdo kaže drugačnega, kot je| *očitati komu dvoločnost* □ *dvojnost* □ zastar. *dvojezičnost* □ knj.izroč. *dvoličništvo* □ knj.izroč. *dvoobraznost* □ knj.izroč. *dvoreznost* □ ekspr. *dvotirnost* □ knj.izroč. *moralna podvojenost*

dvolič -a -o prid. ► dvoličen

dvolični -a -o prid. ► vimenjak •

dvolum -ôma m ► dvolumnost

dvolumnost -i ž min. |optični pojav, pri katerem snov v različnih smereh različno lomi svetlobo| *opazovati dvolumnost pri islandskem dvolumcu* □ min. *dvolum*

dvóm -a m |odnos do okolja, ki izključuje zanesljivo sklepanje o resničnosti česa| *Dvom ga je obšel* □ *skepsa* □ zastar. *dvojba* □ zastar. *dvomba* □ ekspr. *malovernost* □ star. *nejevera nevera v uspeh* □ knj.izroč. *nevera nevera v uspeh* □ knj.izroč. *zdvajanje* □ knj.izroč. *zdvojenost*

GLEJ ŠE dvomiti | gotovo³ 1

dvómba -e ž ► dvom

dvomeč -éča -e prid. |ki izraža, kaže dvom| *dvomeč pogled* □ ekspr. *maloveren* □ ekspr. *skeptičen*

dvomeče nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vključuje dvom| *Dvomeče ga je pogledal* □ *skeptično* □ s *skepsa* □ z *dvomom* □ knj.izroč. *dvomljivo* □ knj.izroč. *dvomno* □ ekspr. *maloverno*

dvómen -mna -o prid. ► dvomljivo

dvómérni -a -o prid. ► dvodimenzionalni

dvóméstni -a -o prid. ► število 1 pp 5

dvómílec -lca m ► dvomljivec

dvómíseln -a -o prid. ► dvoumen

dvómíselni -a -o prid. ► dvopomenski

dvómíselnost -i ž ► dvopomenskost | dvoumnost

dvómíti -im nedov. o čem |imeti do okolja odnos, ki izključuje zanesljivo sklepanje o resničnosti česa| *dvómíti o uspehu* □ *biti v dvomu* □ *biti v dvomih* □ *imeti dvom* □ *imeti dvome* □ zastar. *dvojiti²* □ evfem. *ne biti prepričan* *Nisem prepričan o njegovi strokovnosti* □ nekuj. pog. *sumiti v kaj* *Sumijo v njegovo poštenost* □ knj.izroč. *zdvajati*

dvomljív -a -o prid. |ki vzbuja dvom| *dvomljív uspeh akcije* □ knj.izroč. *dubiozen* □ knj.izroč. *dvomen* □ publ. *kontroverzen* □ publ. *sporen*

dvomljívec -vca m |kdor ima, izraža dvom, dvome| *prepričati dvomljívca* □ *skeptik* □ knj.izroč. *dvomilec* □ ekspr. *malovernež*

dvomljívka -e ž |ženska, ki ima, izraža dvom, dvome| *prepričati dvomljívko* □ ekspr. *malovernica*

dvomljívo prisl. ► dvomeče

dvomljívost -i ž |dejstvo, da kaj vzbuja dvom| *dvomljívost odločitve* □ knj.izroč. *dvomnost*

dvómno prisl. ► dvomeče

dvómnost -i ž ► dvomljivost

dvómotórni -a -o prid. ► letalo •5

dvómotórnik -a m ► letalo •5

dvónadstrópni -a -o prid. ► hiša 1•1

dvónadstrópnic -e ž ► hiša 1•1

dvónítnik -a m |nekaj groba in močna lanena, konopnena ali bombažna tkanina| *hlače iz dvonitnika* □ star. *cvilh*

dvónógi -a -o prid. ► dvonožec

dvónóžec -žca m |žival, ki ima dve nogi| *dvonožci in četveronožci* □ *dvonoga žival* □ *dvonožna žival*

dvónóžni -a -o prid. ► dvonožec

dvóobrázen -zna -o prid. ► dvoličen

dvóobráznost -i ž ► dvoličnost²

dvóóčni -a -o prid. ► daljnogled •1 | gledanje •

dvóoddélni -a -o prid. ► šola¹ •2

dvóoddélnica -e ž ► šola¹ •2

dvópasóvni -a -o prid. ► cesta •3

dvópasóvnica -e ž ► cesta •3

dvópólni -a -o prid. ► stikalo pp 1 | vod •1

dvópólnost -i ž |dejstvo, da kaj vključuje nasprotja| *miselna in čustvena dvopolnost umetnine* □ knj.izroč. *bipolarnost*

dvópoménski -a -o prid. |ki ima dva pomena| *dvopomenski izraz* □ knj.izroč. *dvomiselní* □ zastar. *dvoznačni*

dvópoménskost -i ž |dejstvo, da kaj ima dva pomena| *dvopomenskost izraza* □ knj.izroč. *dvomiselnost* □ knj.izroč. *dvoznačnost*

dvópósteljni -a -o prid. ► soba pp

dvópótézni -a -o prid. ► problem¹ •1

dvópótéznik -a m ► problem¹ •1

dvópredmétni -a -o prid. ► študij pp 3

dvór -a m

• 1. meteor. **lunin dvor** □ meteor. lunin halo 2. meteor. **sončni dvor** □ meteor. sončni halo

GLEJ ŠE dvorišče | dvorišče •2 | halo² | tekališče

dvorána -e ž |večji, zaprt prostor, namenjen za javne prireditve| *Mladina je povsem napolnila dvorano* □ ekspr. *dvoranica* □ um. *stoa*

♦ 1. kupolasta dvorana □ kupolna dvorana 2. razpravna dvorana □ obravnavna dvorana 3. secirna dvorana □ dvorana za seciranje □ secirnica 4. sodna dvorana □ knj.izroč. sodiščna dvorana □ zastar. sodnica 5. stebrična dvorana □ zastar. stebarska dvorana

dvoránica -e ž ► dvorana

dvoránski -a -o prid. ► cerkev 1 pp 1 | cerkev 1•1

dvórazrédni -a -o prid. ► šola¹ •3

dvórazrédnica -e ž ► šola¹ •3

dvórazsézni -a -o prid. ► dvodimenzionalni

dvórazséznost -i ž ► dvodimenzionalnost

dvórec -rca m |večje, razkošno grajeno poslopje, navadno bivališče plemičev, bogatašev| *dvorec ob jezeru* □ *konak* |nekaj dvorec v balkanskem okolju| *vezirjev konak*

dvóréd -a m ► dvostop

dvórédni -a -o prid. ► dvovrstnik | plašč •3 | suknjič •1

dvórédnik -a m ► dvovrstnik

dvórézen -zna -o prid. ► dvoumen

dvórézni -a -o prid. ► dvojni 3 | dvoličen • | nož pp 1

dvóréznik -a m ► skobljič pp

dvóréznost -i ž ► dvoličnost² | dvoumnost

dvorílec -lca m ► dvorljivec

dvoríšče -a s |prostor pred hišo| *zapeljati s kolesom na dvorišče* □ nar. *borjač* □ star. *dvor* □ knj.izroč. *predhišje*

♦ 1. dvorišče vojašnice □ pog. kasarniško dvorišče □ pog. kasarnsko dvorišče 2. kmečko dvorišče □ star. *dvor* 3. kraško dvorišče □ nar. *borjač* 4. stebasto dvorišče □ stebreno dvorišče □ stebno dvorišče □ stebrovno dvorišče □ stebarsko dvorišče

dvoríščni -a -o prid. ► požiralnik •

dvóriti -im nedov. *komu* |izkazovati ženski posebno pozornost z namenom pridobiti si njeno naklonjenost| *dvóriti dekletu* □ zastar. *dvóraniti* □ ekspr. *pihati na dušo* □ ekspr. *pihati na srce*

□ nekuj. pog. **plavšati** s kom □ zastar. **sviriliriti** □ ekspr. **trubaduriti**
 □ knj.izroč. **udvarjati**
GLEJ ŠE pomagati 1 | streči 3
dvorján -a m |nekdaj vladarjev svetovalec, spremljevalec, ki živi stalno na dvoru| *kralj in njegovi dvorjani* □ **dvorjanik** □ star. **dvornik**
 □ zastar. **palatin** □ zastar. **pridvornik**
dvorjánica -e ž ▶ dvorjanka
dvorjánik -a m ▶ dvorjan
dvorjániti -im nedov. ▶ dvoriti
dvorjánka -e ž |nekdaj spremljevalka, družabnica članice vladarjeve družine| *kraljica in njene dvorjanke* □ **dvorjanica** □ star. **dvorna gospodična** □ star. **dvornica**
dvorljív -a -o prid. |ki (rad) izkazuje ženski posebno pozornost z namenom pridobiti si njeno naklonjenost| *dvorljív moški*
 □ knj.izroč. **udvorljív**
GLEJ ŠE vljuden 1
dvorljívec -vca m |kdor (rad) izkazuje ženski posebno pozornost z namenom pridobiti si njeno naklonjenost| *Okoli nje se je sukala množica dvorljívcev* □ knj.izroč. **dvorilec**
 □ ekspr. **trubadur** □ knj.izroč. **udvorljívec**
dvorljívo nač. prisl. |izraža, da dejanje vključuje izkazovanje posebne pozornosti ženski z namenom pridobiti si njeno naklonjenost| *dvorljívo govoriti*
 □ knj.izroč. **udvorljívo**
GLEJ ŠE vljudno
dvorljívost -i ž |dejstvo, da kdo (rad) izkazuje ženski posebno pozornost z namenom pridobiti si njeno naklonjenost| *Za svojo dvorljívost se gospa ni niti zmenila* □ knj.izroč. **trubadurstvo**
 □ knj.izroč. **udvorljívost**
dvórni -a -o prid. |ki je v zvezi z dvorom| *dvorni služabniki*
 □ zastar. **komorni**² □ zastar. **pridvorni**
GLEJ ŠE ceremoniar ♦ | dvorjanka | pisarna ♦1 | služabnik ♦ | upravitelj ♦2
dvórnica -e ž ▶ dvorjanka
dvórník -a m ▶ dvorjan
dvóročka -e ž ▶ vrč
dvóročni -a -o prid. ▶ sekira pp 1 | žaga 1♦1
dvórogljník -a m |nekdaj dvorogljato pokrivalo uradnikov ali vojaških oseb, zlasti višjih| *nositi dvorogljník*
 □ knj.izroč. **dvorožník**
dvorovína -e ž ▶ lista ♦1
dvóróžník -a m ▶ dvorogljník
dvóséd -a m ▶ dvosedežnik
dvósédežni -a -o prid. ▶ kolo³ 2♦ | letalo pp 2 | letalo ♦6 | žičnica ♦2
dvósédežnica -e ž ▶ žičnica ♦2
dvósédežník -a m |vozilo z dvema sedežema| *Po cesti je pridrvel športni dvosedežník* □ šport. **dvosed** |vozilo z dvema sedežema, zlasti za sankanje, bob in kajak|
GLEJ ŠE letalo ♦6
dvósmíseln -a -o prid. ▶ dvoumen
dvósmíselnost -i ž ▶ dvoumnost
dvóspèv -éva m ▶ duet
dvóspòlni -a -o prid. biol. |ki ima moške in ženske spolne organe ali celice hkrati| *dvospolna rastlina, žival* □ biol. **hermafroditski**
 □ biol. **obojespolni**
GLEJ ŠE biseksualni | žival 1 pp 4
dvóspòlník -a m biol. |bitje, ki ima moške in ženske spolne organe ali celice hkrati| *rastlinski, živalski dvospolnik*
 □ knj.izroč. **androgín** □ biol. **hermafrodít** □ nar. **spoloverec**

dvóspòlnost -i ž biol. |obstoj moških in ženskih spolnih organov hkrati pri istem bitju| *pojavn dvospolnosti* □ biol. **hermafroditizem**
GLEJ ŠE biseksualnost
dvóstanovánski -a -o prid. ▶ hiša 1♦2
dvóstávní -a -o prid. ▶ knjigovodstvo ♦
dvóstíšje -a s ▶ distih | kitica ♦1
dvóstòlpi -a -o prid. ▶ dvostolpni
dvóstòlpni -a -o prid. |ki ima dva stolpa| *dvostolpna cerkev*
 □ **dvostolpi**
GLEJ ŠE stavek ♦3
dvóstòp -ópa m |vrsta iz dveh vštíc stoječih ali korakajočih oseb| *Dvostop je zavil v desno* □ **dvored**
dvóstòpenjski -a -o prid. |ki ima dve stopnji| *dvostopenjski razvoj* □ **dvostopni**
GLEJ ŠE menjalnik ♦2 | sojenje ♦1 | študij pp 4 | volitve ♦3
dvóstópni -a -o prid. ▶ dvostopenjski | menjalnik ♦2 | sojenje ♦1
dvóstráni -a -o prid. ▶ dvostranski
dvóstránski -a -o prid. |ki ima dve strani| *dvostransko ogledalo*
 □ **dvostrani**
GLEJ ŠE pogodba ♦6 | sodba ♦2
dvótíren -rna -o prid. ▶ dvoličen
dvótírni -a -o prid. ▶ proga ♦1
dvótírnica -e ž ▶ proga ♦1
dvótírnost -i ž ▶ dvoličnost²
dvótretjínski -a -o prid. ▶ delež ♦1
dvóúmen -mna -o prid. |ki se da razumeti na dva ali več načinov| *dvoumen odgovor* □ **dvosmiseln** □ knj.izroč. **dvomiseln**
 □ knj.izroč. **dvorezen** □ zastar. **dvoznačen** □ knj.izroč. **orakeljski**
 □ knj.izroč. **pitijski** □ knj.izroč. **sibilski** ■ protip. **nedvoumen**
GLEJ ŠE dvoličen
dvóúmje -a s ▶ dvoumnost
dvóúmni -a -o prid. ▶ nedvoumni
dvóúmnost -i ž |dejstvo, da se da kaj razumeti na dva ali več načinov| *dvoumnost izražanja* □ **dvosmiselnost** □ lit. **amfibolija**
 □ knj.izroč. **dvomiselnost** □ knj.izroč. **dvoreznost** □ knj.izroč. **dvoumje**
 □ zastar. **dvoznačnost**
dvóústnični -a -o prid. ▶ soglasnik ♦1
dvóústničnik -a m ▶ soglasnik ♦1
dvóústniški -a -o prid. ▶ soglasnik ♦1
dvóvodníški -a -o prid. ▶ vod ♦2
dvóvprega -e ž ▶ vprega pp 1
dvóvpzéžni -a -o prid. ▶ dvovprežnik
dvóvpzéžník -a m |voz, v katerega se vpregata dve živali| *peljati se z dvovprežnikom* □ **dvovprežni voz**
GLEJ ŠE VOZ pp 1
dvóvrstíčni -a -o prid. ▶ distih | kitica pp | kitica ♦1
dvóvrstíčnica -e ž ▶ distih | kitica ♦1
dvóvrstni -a -o prid. ▶ dvojni 3 | dvovrstnik | plašč ♦3 | pletenina ♦1 | suknjič ♦1
dvóvrstník -a m agr. |ječmen, v katerem so zrna navidezno v dveh vrstah| *posejati površino z dvovrstnikom* □ agr. **dvoredni ječmen** □ agr. **dvoredník** □ agr. **dvovrstni ječmen**
dvózakónstvo -a s ▶ zakon¹ ♦1
dvózbórníčni -a -o prid. ▶ parlament ♦1
dvózložni -a -o prid. ▶ dvožložnica | rima ♦2
dvózložnica -e ž jezikosl. |beseda, ki ima dva zloga| *enožložnice in dvožložnice* □ jezikosl. **dvožložna beseda**
dvóznáčen -čna -o prid. ▶ dvoumen

dvóznáčni -a -o prid. ▶ dvopomenski

dvóznáčnost -i ž ▶ dvopomenskost | dvoumnost

dvózvédzje -a s astron. |skupina dveh zvezd| *dvozvezdja in večzvezdja* □ astron. **dvojna zvezda**

dvóžénec -nca m ▶ bigamist

dvóžénstvo -a s ▶ bigamija

dvóžični -a -o prid. ▶ vod•2

dvoživka -e ž nav. mn., zool. |žival, ki živi na kopnem in v vodi| *žabe in druge dvoživke* □ zool. **amfibija** □ zool. **dvoživna žival** □ zool. **krkon**

GLEJ ŠE dvoživkar | letalo •1 | nenačelen povdk.

dvoživkar -ja m ekspr. |kdor ima dva vira preživljanja| *Bil je dvoživkar, delal je v tovarni in na kmetiji* □ ekspr. **dvoživka**

GLEJ ŠE nenačelen povdk.

dvoživkarstvo -a s ▶ neznačajnost

dvoživni -a -o prid. ▶ dvoživka

džámija -e ž |pri muslimanih stavba, namenjena za verske obrede| *zgraditi džamijo* □ **mošeja**

džánki -ja m ▶ narkoman

džánkica -e ž ▶ narkomanka

džánkijevski -a -o prid. ▶ narkomanski

džáur -a m ▶ nevernik

džék povdk. ▶ frajer²

džéntelmen povdk. ▶ kavalirski •

džéntelmski -a -o prid. ▶ kavalirski | kavalirski •

džézovski -a -o prid. ▶ orkester •1

džézva -e ž |spodaj široka, zgoraj zožena posoda za kuhanje turške kave| *bakrena džezva* □ ekspr. **džezvica**

džézvica -e ž ▶ džezva

džíhad -a m ▶ vojna 1•7

džíngiskanski -a -o prid. ▶ krut

džóging -a m |lahkotno tekanje za ohranjanje telesne vzdržljivosti| *ukvarjati se z džogingom* □ **jogging** □ **joging**

džóker -ja m ▶ joker

džóli -ja m ▶ joker

džúbóks -a m ▶ avtomat¹ •1

džúl -a m fiz. |enota za merjenje dela, energije in toplote| *meriti v džulih* □ fiz. **joule** □ fiz. **vatna sekunda** □ fiz. **vatsekunda**

džúmbus -a m ▶ trušč | zmeda

džús -a m ▶ pijača pp 3

E

é¹ medm. ▶ aha | hm¹ | stoj 2

è² medm. ▶ eh

ében -a m ▶ ebenovec

ébenov -a -o prid. ▶ les ♦15

ebénovec -vca m | tropsko drevo, ki daje dragocen trd, temen les | krošnja *ebenovca* □ *eben*

ebenovina -e ž ▶ les ♦15

ebulioskóp -a m kem. | priprava za določanje molekulske mase ali koncentracije raztopljene snovi glede na vrelišče | uporaba *ebulioskopa za določanje stopnje alkohola v vinu* □ kem. *maligan*

édamec -mca m gastr. | poltrdi sir milega okusa v obliki krogle, štruce ali valja v rdeči, rumeni ali brezbarvni povoščeni skorji ali plastični foliji | *rezina edamca* □ gastr. *edamski sir*

édamski -a -o prid. ▶ edamec

éden¹ -dna m ▶ raj¹ 2

éden² ênega m ▶ drugi¹ ♦2 | kdo² | medsebojno | nekdo | posamezno² | vsi

édenski -a -o prid. ▶ raj¹ 2 | vrata •

edícija -e ž ▶ izdaja 1 | objava 1 | publikacija

edíkt -a m ▶ razglas •

edíkula -e ž ▶ tempelj

edín -a -o povdk. ▶ soglašati 1

edínče -ta m ▶ edinec

edínček -čka m ▶ edinec

edínčica -e ž ▶ edinka

edíneec -nca m | sin, ki nima ne brata ne sestre | *razvajen*

edinec □ ekspr. *edínče* □ ekspr. *edínček* □ knj.izroč. *edinorojenec* □ knj.izroč. *edinorojeni sin*

edíni -a -o prid. | ki je omejen samo na navedeno | *edini nosilec slovenstva v tistem času* □ publ. *izključni* □ zastar. *samoedini*

edínica¹ -e ž ▶ enota •1 | enota •4 | enota •8

edínica² -e ž ▶ edinka

edínič prisl. ▶ edinkrat

edínikrat prisl. ▶ edinkrat

edíniti -im nedov. ▶ družiti | enotiti

edínka -e ž | hči, ki nima ne brata ne sestre | *razvajena edinka*

□ ljubk. *edínčica* □ star. *edínica²* □ knj.izroč. *edinorojenka*

edínkrat kratn. prisl. | izraža, da se dejanje omejuje na edini

omenjeni primer | *Edínkrat v življenju se ti ponuja taka priložnost*

□ knj.izroč. *edínič* □ knj.izroč. *edínikrat* □ knj.izroč. *edínokrat*

edínokrat prisl. ▶ edinkrat

edinorojêneec -nca m ▶ edinec

edinorojêni -a -o prid. ▶ edinec

edinorojênka -e ž ▶ edinka

edínost -i ž ▶ enotnost 1

edinovrsten -tna -o prid. ▶ izjemen | izreden

edínstven -a -o prid. ▶ čudovit 2 | izjemen | izreden | odličen

edínstvenost -i ž ▶ enotnost 1 | odličnost

edínstvo -a s ▶ enotnost 1

edínščina -e ž ▶ pomanjkanje 2 | revščina¹ 1 | samota 1

edítor -ja m ▶ izdajatelj 1

ednína -e ž jezikosl. | slovnično število, ki zaznamuje eno stvar ali enoto iz več stvari | *ednina in dvojina* □ jezikosl. *singular*

ednínski -a -o prid. ▶ končnica •2

edukácija -e ž ▶ izobraževanje | vzgoja

edukacíjski -a -o prid. ▶ izobraževalni

edukatívni -a -o prid. ▶ izobraževalni | vzgojni

efékt -a m ▶ fotoefekt | učinek 1, 2 | uspeh | vtis

efékten -tna -o prid. ▶ učinkovit 1, 2

efektív -a m nav. mn., voj. | vojaške enote in oprema, s katerimi lahko država razpolaga v vojni | *povečanje efektivov za veliko število vojakov* □ voj. *efektiva*

efektíva -e ž ▶ efektív

efektíven -vna -o prid. ▶ učinkovit 1 | uspešen

efektívni -a -o prid. ▶ dejanski | glagol ♦3 | strošek ♦1

efektívnost -i ž ▶ učinkovitost

eféktnost -i ž ▶ učinkovitost

efektuírati -am dov. ▶ uresničiti

efemêren -rna -o prid. ▶ minljiv | nepomemben

efemêrni -a -o prid. ▶ kratkotrajni

efemêrnost -i ž ▶ minljivost | nepomembnost

eféndi -ja m ▶ gospod 2

efénka -e ž ▶ pištola pp

efiált -a m ▶ izdajalec •

efiáltovski -a -o prid. ▶ izdajalski

efiáltski -a -o prid. ▶ izdajalski

efikásen -sna -o prid. ▶ učinkovit 1

efilírke -írk ž mn. ▶ škarje pp 1

efleráža -e ž ▶ gladenje

eflorescénca -e ž med. | posamezna bolezenska sprememba na koži ali sluznici pri izpuščaju | *eflorescence na koži* □ med. *vzbrst*

eflúvij -a m ▶ polucija

egálen -lna -o prid. ▶ nepomemben

egalízírati -am dov. in nedov. ▶ izenačevati | izenačiti

egída -e ž ▶ ščit

egipčánski -a -o prid. ▶ egiptovski

egíptovski -a -o prid. | ki je v zvezi z Egiptom | *egiptovska vas*

□ *egipčanski*

GLEJ ŠE mrhar 2 | tema² | trahom

égo -a m ▶ jaz¹

egocéntričen -čna -o prid. | ki ima, postavlja sebe za središče

vsega dogajanja | *Pisatelj opisuje egocentrične junake* □ *samoljuben*

□ knj.izroč. *samozaverovan* □ knj.izroč. *sebeljuben*

egocéntrično nač. prisl. | izraža dejanje, stanje, pri katerem kdo postavlja sebe za središče vsega dogajanja | *egocentrično čustvo-*

vati □ *samoljubno* □ knj.izroč. *samozaverovano*

egocéntričnost -i ž | dejstvo, da kdo postavlja sebe za

središče vsega dogajanja | *umetnikova egocentričnost* □ *samoljubje*

□ *samoljubnost* □ knj.izroč. *egocentrizem* □ knj.izroč. *samozaverovanost*

□ knj.izroč. *solipsizem*

egocéntrik -a m | človek, ki ima, postavlja sebe za središče vsega dogajanja | *egocentrik in egoist* □ *samoljubnež* □ knj.izroč. *solipsist*

egocentrizem -zma m ▶ egocentričnost

egoist -a m ▶ sebičen povdk. | sebičnež

egoističen -čna -o prid. ▶ sebičen

egoistično prisl. ▶ sebično

egoistka -e ž ▶ sebičen povdk. | sebičnica

egoizem -zma m ▶ sebičnost

èh razpolož. medm. | izraža vdano, ravnodušno prepričanje o povedanem | *Eh, bo že kako* □ e² □ o² □ knj.izroč. i³

éha medm. ▶ stoj 2

ehé medm. ▶ hehe

ehêj medm. ▶ gledati 8

ehinacêja -e ž ▶ slamnik •

ehinokók -a m ▶ mehurnjak

eholót -a m ▶ globinomer •

êj medm. ▶ gledati 8

êja medm. ▶ joj² 2

ejakulácija -e ž biol. | iztek semena pri najvišji spolni nadraženosti | *zdravljenje prezgodnje ejakulacije* □ med. *izbrizg semena*

ejdétični -a -o prid. ▶ ejdetski

ejdétski -a -o prid. psih. | ki je v zvezi z živim, nazornim predstavljanjem videnih, doživetih stvari | *ejdetski pojav* □ psih. *ejdetski*

èjdúš medm. ▶ presneto²

ejéktor -ja m ▶ izmetalo

EKG -ja [ekagé -êja] m ▶ elektrokardiografija | elektrokardiogram

ekípa -e ž | skupina ljudi, sestavljena za določeno delo, nalogo | *izbrati ekipo za kako nalogo* □ *delovna skupina* □ knj.izroč. *posadka*

□ knj.izroč. *tím*

♦ 1. šport. olimpijska ekipa □ šport. olimpijsko moštvo 2. reševalna ekipa

□ knj.izroč. reševalna posadka 3. snemalna ekipa □ knj.izroč. snemalska

ekípa

GLEJ ŠE moštvo¹ | skupina •2 | skupina •6

ekípáza -e ž ▶ ekvipaža

ekípni -a -o prid. ▶ igralec 2•2

eklatántni -a -o prid. ▶ očitni | prepričljivi

eklogít -a m petr. | metamorfna kamnina, sestavljena pretežno iz piroksena in granata | *pohorski eklogit* □ petr. *krasnik*

é-knjíga -e ž ▶ knjiga •2

ékokmetíja -e ž ▶ kmetija •2

ékokmetíjstvo -a s ▶ kmetijstvo •

ekolóški -a -o prid. | ki je v zvezi z okoljem kot življenjskim

prostorom organizmov | *ekološki ukrepi* □ knj.izroč. *naravovarstveni*

□ knj.izroč. *okoljevarstveni*

GLEJ ŠE kmetija •2 | kmetijstvo • | otok¹ • | pridelava • | pridelovalec • | tržnica • | živilo •

é-konferéncia -e ž ▶ konferenca •1

ekonóm -a m ▶ ekonomist | ekonomlonec

ekonómičen -čna -o prid. ▶ gospodaren 2

ekonómični -a -o prid. ▶ hitrost¹ •1

ekonómično prisl. ▶ gospodarno

ekonómičnost -i ž ▶ gospodarnost 2 | jedrnatost

ekonomíja -e ž ▶ fakulteta •1 | gospodarnost 2 | gospodarstvo | jedrnatost

ekonomíka -e ž ▶ gospodarnost 2 | gospodarstvo | jedrnatost

ekonomíst -a m | strokovnjak za ekonomijo, gospodarstvo |

pravniki in ekonomisti □ pog. *ekonom*

ekonomizêr -ja m strojn. | naprava, v kateri se ogreva napajalna

voda za parni kotel s toploto dimnih plinov | *popraviti*

ekonomizer □ strojn. *grelnik*

ekonómlônc -nca m | lonec, v katerem se pod zvišanim

pritiskom živilo hitro skuha | *kuhati v ekonomloncu* □ *lonec*

na zvišani pritisk □ knj.izroč. *brzokuhalni lonec* □ nekuj. pog. *ekonom*

□ trg. *ekspresni lonec*

ekonómški -a -o prid. ▶ dejavnost •2 | enota •4 | fakulteta •1 |

gospodaren 2 | gospodarski | hitrost¹ •1 | izseljenec pp | libe-

ralizem •1 | načelo •2 | odvisnost •1 | oglaševanje | politika •7 |

potencial • | račun¹ •3 | rast •1 | razvoj •5

ekonómško prisl. ▶ gospodarsko

ékoótok -óka m ▶ otok¹ •

ékoprideláva -e ž ▶ pridelava •

ékoprideloválec -lca m ▶ pridelovalec •

ekotóp -a m ▶ biotop

ékotržnica -e ž ▶ tržnica •

ékoživílo -a s | živilo, pridelano samo z naravnimi in naravi

prijaznimi snovmi in postopki | *tržnica z ekoživili* □ *bioživilo*

GLEJ ŠE živilo •

ekrán -a m ▶ platno •5 | zaslon 2 | zaslon 2•3

ekrazít -a m kem. | brizantno razstrelivo, katerega glavna

sestavina je pikrinska kislina | *vonj po ekrazitu* □ kem. *lidit*

□ kem. *melinit*

eksákten -tna -o prid. ▶ natančen 3

eksaltácija -e ž ▶ navdušenost

eksaltíran -a -o prid. ▶ navdušen¹ 2 | zanosen

eksaltíranost -i ž ▶ navdušenost

eksámen -mna m ▶ izpit¹

eksaminátor -ja m ▶ izpraševalec

eksaminírati -am nedov. ▶ izpraševati¹ 2

eksantém -a m ▶ izpuščaj

eksárh -a m ▶ duhovnik 2 pp 2

eksarhát -a m ▶ ozemlje 2 pp 1

ekscénter -tra m strojn. | okrogla plošča, pri kateri os vrtenja ne

gre skozi njeno središče | *gibanje ekscentra* □ strojn. *izsrednik*

ekscéntričarka -e ž ▶ čudakinja

ekscéntričen -čna -o prid. ▶ čudaški

ekscéntrični -a -o prid. strojn. | ki nima osrednje točke v svojem

središču | *ekscentrični obroč* □ strojn. *izsredni*

GLEJ ŠE obremenitev •1 | stikalnica •1

ekscéntrično prisl. ▶ čudaško

ekscéntričnost -i ž teh. | dejstvo, da se središči dveh

okroglih predmetov ali likov ne ujemata | *ekscentričnost*

koles □ teh. *izsrednost*

♦ geom. *linearna ekscentričnost* □ geom. prema izsrednost

GLEJ ŠE čudaštvo

ekscéntrik -a m ▶ čudak

ekscéntriški -a -o prid. ▶ pogon •3 | stikalnica •1

ekscerpíranje -a s ▶ izpisovanje

ekscerpírati -am nedov. in dov. ▶ izpisati | izpisovati

ekscêrpt -a m ▶ izpis

ekscêrptor -ja m ▶ izpisovalec

ekscés -a m ▶ izgred

ekscesíven -vna -o prid. ▶ čezmeren

ekscitácija -e ž ▶ vzburljenje

ékscitans -a m ▶ dražilo

ekscitírati -am dov. in nedov. ▶ vzburliti | vzburljati

eksegét -a m ver. | kdor se ukvarja z razlago Svetega pisma |

pripombe eksegetov ob posameznih izrazih □ *razlagalec Svetega*

pisma □ *pismouk* □ *rabin* | pri Judih |

GLEJ ŠE razlagalec

eksegétični -a -o prid. ▶ eksegetski

eksegétski -a -o prid. | ki je v zvezi z razlaganjem Svetega pisma |

eksegetski problemi □ knj.izroč. *eksegetični*

eksegéza -e ž ver. |besedna ali stvarna razlaga Svetega pisma|

hermenevtika in eksegeza □ razlaga Svetega pisma □ ver. biblična

eksegeza

eksekúcija -e ž ► izvršba | usmrnitev

eksekutíva -e ž ► oblast¹ •2 | organ 3•2 | organ 3•3

eksekutívni -a -o prid. ► oblast¹ •2 | odbor •1

eksekútor -ja m ► izterjevalec •

eksekvírati -am dov. ► usmrtiti

eksêmpel -pla m ► primer²

eksemplár -ja m ► primerek

eksemplárični -a -o prid. ► kaznen¹ •6

eksercíje -ij ž mn. ► vaje •

eksercír -ja m ► ekserciranje

eksercíránje -a s voj. |urjenje v strumnem korakanju, drži in

vajah z orožjem| *ekserciranje novincev* □ voj., žarg. **eksercír**

eksercírati -am nedov. voj. |uriti se v strumnem korakanju,

držiti in vajah z orožjem| *Vojaki so morali ves dan eksercírati*

□ zastar. **meštrati** □ zastar. **selcírati**

ekshíbít -a m ► vloga² 1

ekshórta -e ž ► govor 2 pp 1

ekshumácija -e ž ► izkop •

eksíl -a m ► pregnanstvo

eksisténca -e ž ► obstoj | življenje 1, 3

eksistencialístični -a -o prid. ► eksistencializem

eksistencialízem -zma m |filozofska smer, ki trdi, da je

eksistenca to, po čemer je človek človek| *predstavniki eksistenci-*

alizma □ **eksistencialistična filozofija**

eksistenciálni -a -o prid. ► bivanjski 1

eksisténčni -a -o prid. ► bivanjski 2 | minimum •

eksisténtni -a -o prid. ► obstoječi

eksistírati -am nedov. ► obstajati¹ | živeti 2

éksítus -a m ► izid 1• | smrt 1, 2

eksklamácija -e ž ► vzklík

ekskluzívni -a -o prid. ► pravica •5

ekskomunicírati -am dov. ► izobčiti

ekskomunikácija -e ž ► izobčenje

ekskomunikácijski -a -o prid. ► dekret •1

ékskrálj -a m ► razkralj

ekskremènt -ênta m ► blato 2 | iztrebek

ekskuréndni -a -o prid. ► šola¹ •22

ekskúrz -a m |oddaljitev od glavne teme, zlasti zaradi pojasni-

tve kakega problema, ki je z njo v zvezi| *Med predavanjem je*

bilo več ekskurzov v preteklost □ **stranpot** □ knj.izroč. **ekskurzija**

□ knj.izroč. **izlet** □ knj.izroč. **skok vstran** □ ekspr. **zastranitev**

GLEJ ŠE razlaga 2

ekskúrzija -e ž |izlet, obisk s poučnim namenom| *ekskurzija*

v planetarij □ **poučni izlet**

GLEJ ŠE ekskurz | udeleženec •1

ekskurzíst -a m ► udeleženec •1

ekskvizíten -tna -o prid. ► izbran 1 | izvrsten

eksogéni -a -o prid. ► sila¹ •8 | zunanji 2

ekSORCíst -a m ver. |kdor je določen za izganjanje hudiča,

hudobnih duhov| *poklicni eksorcísti* □ ver. **izganjalec** □ ver. **izganjalec**

hudiča

ekSORCízem -zma m ver. |izganjanje hudobnega duha| *priprave*

za eksorcizem □ ver. **zarotovanje**

eksót -a m knj.izroč. |rastlina ali žival iz eksotičnih dežel| *ogledati si*

eksote v parku □ knj.izroč. **eksota**

eksóta -e ž ► eksot

eksotêrmični -a -o prid. ► reakcija •3

eksotêrmi -a -o prid. ► reakcija •3

eksótičen -čna -o prid. ► nenavaden

eksótičnost -i ž ► eksotika | nenavadnost 1

eksótika -e ž |kar je v zvezi s tujimi, navadno južnimi deželami|

zanimati se za eksotiko □ **eksotičnost**

GLEJ ŠE nenavadnost 1

ekspandíratí -am nedov. ► raztezati se

ekspanzija -e ž ► povečanje 1 | prodiranje 2 | raztezanje

ekspanzijski -a -o prid. ► glina •1 | posoda² 1•1

ekspanzionízem -zma m ► ekspanzivnost

ekspanzívni -a -o prid. ► glina •1

ekspanzívnost -i ž |težnja po osvajalnem širjenju oblasti in

vpliva na tuje ozemlje| *ekspanzivnost zmagovite države* □ **ekspan-**

zionizem

ekspedícija -e ž ► ekspedit | odpošiljanje | odprava 2 | odprava 2•

ekspedírati -am dov. ► odposlati

ekspedít -a m |oddelek v večjem podjetju, ustanovi, ki skrbi za

odpošiljanje| *računovodstvo in ekspedit* □ **odpravni oddelek** □ **ekspe-**

dicija □ **odprava** □ **odpravništvo** □ zastar. **razpošiljalnica**

ekspedítor -ja m ► odpravnik

ekspedítorica -e ž |v stari Avstriji uradnica, ki samostojno opravlja

službo na pošti| *vestna ekspeditorica* □ **odpravnica**

ekspektorácija -e ž ► izkašljevanje

ekspenzár -ja m ► stroškovnik 2

eksperiment -ênta m ► poskus 1 | poskus 1•1

eksperimentírati -am nedov. ► poskus 1•1

ekspêrt -a m ► izvedenec

ekspêrtinja -e ž ► izvedenka¹

ekspertíza -e ž |poročilo strokovnjaka, ki daje mnenja,

nasvete o zadevah iz svoje stroke| *izdelati ekspertizo za obnovo*

spomenika □ **izvedensko mnenje**

GLEJ ŠE mnenje •1

ekspêrtka -e ž ► izvedenka¹

ekspiratórni -a -o prid. ► naglas 1•1

eksplicírati -am nedov. in dov. ► pojasniti 1 | pojasnjevati 1 |

razlagati 2 | razložiti 2

eksplicíte prisl. ► izrecno

eksplicíten -tna -o prid. ► jasen 2

eksplicítni -a -o prid. ► izrecni

eksplicítno prisl. ► izrecno

eksplikácija -e ž ► pojasnitev | razlaga 2

eksplikatívni -a -o prid. ► razlagalni

eksploatácija -e ž ► izkoriščanje 2

eksploatacijski -a -o prid. ► izkoriščevalni

eksploatátor -ja m ► izkoriščevalec | uporabnik

eksploatátorski -a -o prid. ► izkoriščevalni

eksploatíranje -a s ► izkoriščanje 2

eksploatírati -am nedov. ► izkoriščati 2

eksplodírati -am dov. |silovito s pokom se vžgati in razleteti|

Granata je eksplodirala že v zraku □ poljud. **detonírati** □ ekspr. **raz-**

buhniti se □ ekspr. **razleteti se** □ ekspr. **razpočiti se** □ ekspr. **raztresniti se**

□ ekspr. **raztreščiti se** □ ekspr. **vzbuhniti** |eksplodirati z zamolklim

glasom|

eksplozija -e ž |hitra, silovita sprostitve energije ob vžigu eksplo-

zivnih snovi ali zaradi premočnega pritiska| *eksplozija bombe*

□ poljud. **detonacija** □ ekspr. **razpok** □ knj.izroč. **razstrel** □ star. **razstrelba**

eksplozijski -a -o prid. ► motor² •6

eksplozív -a m ► razstrelivo

eksplozíva -e ž ► zapornik 2

eksploziven -vna -o prid. ► silovit

eksplozivni -a -o prid. ▶ snov 2•4

eksponat -a m |predmet za ogledovanje, postavljen na javni prostor| *poslati eksponate za razstavo* □ **razstavni predmet**
□ knj.izroč. **razstavek**

GLEJ ŠE predmet¹ 1•4

eksponenciálni -a -o prid. ▶ funkcija •1

eksponêntni -a -o prid. ▶ funkcija •1

eksponirati -am dov. in nedov. ▶ osvetliti 3 | osvetljevati • | poudariti | razstaviti 1 | razstavljati 1

eksponirati se -am se dov. in nedov. ▶ izpostaviti se | izpostavljati se

ekspórt -a m ▶ izvoz 1

ekspórtirati -am nedov. in dov. ▶ izvažati | izvoziti

ekspórtni -a -o prid. ▶ panj 1•1

ekspozícija -e ž lit. |uvodni del literarnega dela, ki nakazuje okoliščine, iz katerih dejanje nastaja| *ekspozicija romana*
□ lit. **zasnova**

GLEJ ŠE osvetlitev 2 | razstava²

ekspozít -a m ▶ duhovnik 1 pp 3

ekspozitúra -e ž ▶ predstavništvo 1

eksprés¹ -a m ▶ aparat •4 | kava •2 | vlak 1•2

eksprés² prisl. ▶ poslati •1

eksprésaparát -a m ▶ aparat •4

ekspresija -e ž ▶ ekspresivnost

ekspresívnost -i ž |dejstvo, da kaj izraža ali vzbuja čustveno prizadetost| *ekspresivnost baletnega prizora* □ knj.izroč. **ekspresija**

ekspreskáva -e ž ▶ kava •2

ekspresna -e ž ▶ kava •2

ekspresni -a -o prid. ▶ aparat •4 | ekonomlonec | kava pp 2 | kava •2 | pismo •2 | vlak 1•2

ekspresno nač. prisl. ▶ hitro 1 | poslati •1

ekspreso -a m ▶ kava •2

ekspropriácia -e ž ▶ razlastitev | razlašanje

ekspropriacijski -a -o prid. ▶ razlastitveni

ekspropriátor -ja m ▶ razlaševalac

ekspropriáranec -nca m ▶ razlaščenec

ekspropriáraní -a -o prid. ▶ razlaščeni

ekspropriáranka -e ž ▶ razlaščenka

ekspropriirati -am dov. in nedov. ▶ razlastiti | razlaščati

ekstátičen -čna -o prid. ▶ zanosen

ekstátični -a -o prid. ▶ ekstaza

ekstátično prisl. ▶ zanosno

ekstátičnost -i ž ▶ ekstaza

ekstátik -a m ▶ zamaknjeneč

ekstáza -e ž |duševno stanje, v katerem se človek čuti postavljenega v drugi, zelo osrečujoč duševni svet| *doživljati ekstazo*
□ **ekstatično stanje** □ **ekstatičnost** □ **zamaknjeneč** □ **zamaknjenje**
□ nekjn. pog. **trans** □ knj.izroč. **zamik**

GLEJ ŠE prevzetost | zanos

ekstenzívni -a -o prid. ▶ gospodarstvo pp 2 | poljedelstvo pp 1

ekstenzórni -a -o prid. ▶ mišica •3

eksteriêr -ja m ▶ okolje •1 | posnetek •9 | zunanost

eksteriorizácia -e ž ▶ povnanjenje

eksteriorizirati -am dov. in nedov. ▶ povnanjati | povnanjiti

ekstêrni -a -o prid. ▶ eksternist | sodelavec •5 | zunanji 3

eksterníst -a m |nekdaj učenec, ki ne stanuje v internatu svoje šole| *obiskovati šolo kot eksternist* □ **eksterni učenec**

GLEJ ŠE slušatelj • | sodelavec •5

ékstra¹ -- -- prid. ▶ izvrsten | nenavaden | odličen | poseben

ékstra² prisl. ▶ posebej | posebno¹

ékstradobiček -čka m ekon. |dodatni dobiček, ki nastane zaradi ugodnejših razmer, kot so normalne v panogi| *davek na ekstradobiček* □ ekon. **ekstraprofit**

ekstrahírati -am dov. ▶ izpuliti 1

ekstrákcija -e ž ▶ izpulitev

ekstrákt -a m ▶ izvleček

ékstraordináren -rna -o prid. ▶ izjemen | izreden

ékstraordinárij -a m ▶ profesor •1

ékstraprofit -a m ▶ ekstradobiček

ekstravagánca -e ž ▶ nenavadnost 1

ekstravagánten -tna -o prid. ▶ nenavaden | poseben

ekstravagántno prisl. ▶ nenavadno | posebno¹

ekstravagántnost -i ž ▶ posebnost 2

ekstrém -a m ▶ pretiravati | skrajnost

ekstremíst -a m ▶ skrajnež 1, 2

ekstremitéta -e ž ▶ noga 1 | okončina | roka 1

ekstreméž -a m ▶ skrajnež 1

ekstremni -a -o prid. ▶ skrajni 3

ekstremno prisl. ▶ zelo 1, 2

ekstremnost -i ž ▶ pretiranost | skrajnost

eksudát -a m ▶ izcedek 2

éktodêrm -a m biol. |zunanja plast celic gastrule| *poškodba ektoderma* □ biol. **zunanja zarodna plast**

éktoparazit -a m biol. |zajedavec, ki živi na površju gostitelja| *ektoparaziti in endoparaziti* □ biol. **zunanji zajedavec**

ekumenízem -zma m ▶ gibanje 3•1

ekuménski -a -o prid. ▶ gibanje 3•1 | zbor •7

ekvátor -ja m |umišljeni krog na zemeljski površini, ki deli Zemljo na severno in južno polovico| *prepluti ekvator*
□ knj.izroč. **polutnik** □ knj.izroč. **ravník**

ekvatoriálni -a -o prid. |ki je v zvezi z ekvatorjem| *ekvatorialni del Afrike* □ **ekvatorski** □ knj.izroč. **ravniški**

ekvátorski -a -o prid. ▶ ekvatorialni

ekvinokciálni -a -o prid. ▶ ekvinokcijski

ekvinókcij -a m ▶ enakonočje | enakonočje •1 | enakonočje •2

ekvinókcijski -a -o prid. |ki je v zvezi z ekvinokcijem| *ekvinokcijski viharji* □ knj.izroč. **ekvinokcialni**

ekvipáža -e ž |nekdaj razkošna kočija, navadno z vprego| *elegantne dvorne ekvipaže* □ knj.izroč. **ekipaža**

ekvivalènt -ènta m ▶ evokacija

ekvivalénten -tna -o povdk. ▶ enakovreden

ekvivaléntnost -i ž ▶ enakovrednost

elán -a m ▶ sila¹ •9 | vnema

élan vitál -- m ▶ sila¹ •9

elasticitéta -e ž ▶ prožnost

elástičen -čna -o prid. ▶ gibčen | prožen | raztegljiv 2

elástični -a -o prid. ▶ nogavica •2

elástično prisl. ▶ gibčno

elástičnost -i ž ▶ gibčnost | meja •3 | modul •1 | prožnost

elástik -a m zgod. |pristaš zmerne frakcije v kranjskem deželnem zboru v osemdesetih letih 19. stoletja| *elastiki in radikali*
□ zgod. **elastikar**

elástika -e ž |trak z vpletenimi gumijastimi nitmi| *raztegniti elastiko* □ zastar. **gumielastika** □ zastar. **gumilastika** □ nekjn. pog. **lastika**

GLEJ ŠE skakanje • | skok 1•2

elástikar -ja m ▶ elastik

eldorádo -a m ▶ dežela •

elegánca -e ž |dejstvo, da se kdo zelo lepo oblači in uglajeno vede| *občudovati eleganco povabljenec*
□ **elegantnost** □ knj.izroč. **šik¹**

eleganten -tna -o prid. |v zvezi z oblačili ki vzbujajo odobravanje, ker je v skladu z merili o lepem, usklajenem| *zelo elegantna obleka*

□ nekjn. pog. **nobel** □ nekjn. pog. **šik²**

elegantno nač. prisl. |v zvezi z oblačenjem izraža, da kaj učinkuje v skladu z merili o lepem, usklajenem| *elegantno se oblačiti*

□ nekjn. pog. **nobel** □ nekjn. pog. **šik³**

elegantnost -i ž ► eleganca

elégičen -čna -o prid. ► otožen 2

elégičnost -i ž |dejstvo, da kaj vzbujajo otožnost, žalost| *elégičnost pesmi* □ knj.izroč. **elegjika**

elegija -e ž |pesem otožne, žalostne vsebine| *napisati elegijo*
□ žalostinka

GLEJ ŠE pesnik pp 2 | pesnik ♦7

elegijski -a -o prid. ► kitica pp

elégik -a m ► pesnik ♦7

elégika -e ž ► elegičnost

eléktor -ja m |oseba, izvoljena z nalogo, da v imenu svojih volivcev opravi končne volitve| *glasovi elektorjev* □ volilni mož
elektrarna -e ž |objekt z napravami za proizvodnjo električne energije| *graditi elektrarne* □ pog. **centrala** □ pog. **električna centrala**
♦ elektr. jedrska elektrarna □ elektr., žarg. nuklearna □ elektr. nuklearna elektrarna

GLEJ ŠE hidroelektrarna | termoelektrarna

elektrarniški -a -o prid. |ki je v zvezi z elektrarno| *elektrarniško osebje* □ zastar. **elektrarnski**

elektrarnski -a -o prid. ► elektrarniški

elektrenina -e ž ► elektrina

eléktričar -ja m |kdor se poklicno ukvarja z napeljevanjem in popraviljem električnih napeljav in naprav| *zaposliti električarja* □ **elektrikar** □ knj.izroč. **elektrik** □ **avtoelektričar** |električar, ki popravlja električne naprave v avtomobilu|

eléktrična -e ž ► tramvaj

eléktrični -a -o prid. ► agregat pp | aparat ♦2 | aparat ♦3 | avtomobil ♦4 | drog ♦1 | dvigalo 2 pp 1 | elektrarna | elektromotor | energija ♦1 | impulz 1 | izolator ♦1 | napeljava • | napetost | omrežje ♦4 | paralizator | peč¹ ♦2 | peč¹ ♦10 | pekač ♦ | prevodnik ♦ | prevodnost ♦ | raženj ♦ | skat ♦ | steber¹ 1 ♦1 | stikalo | svetilka ♦2 | števec ♦1 | tok¹ ♦2 | tokokrog | tramvaj | upor ♦1 | vezje ♦1 | vod ♦3 | vodnik 4 | vozilo pp 3 | žarnica

elektrifikacijski -a -o prid. ► omrežje ♦4

eléktrik -a m ► električar

eléktrika -e ž ► elektrina | elektrina ♦ | energija ♦1 | napeljava • | tok¹ ♦2

eléktrikar -ja m ► električar

elektrina -e ž elektr. |presežek ali primanjkljaj elektronov na telesu| *števec elektrine* □ elektr. **elektrenina** □ fiz. **elektrika**

♦ elektr. statična elektrina □ fiz. statična elektrika

eléktriški -a -o prid. ► peč¹ ♦2 | tok¹ ♦2

eléktriti -im nedov. kaj elektr. |delati kaj električno| *elektriti ebonitno palico* □ elektr., žarg. **nabijati**

elektrizirati -am dov. ► razvneti 3

eléktrioavtomobil -a m ► avtomobil ♦4

eléktróda -e ž ► anoda | katoda

eléktrioenergétika -e ž |proizvodnja, prenos, uporaba in gospodarjenje z električno energijo| *razvoj elektroenergetike*
□ elektr. **jaki tok**

eléktrioenergétski -a -o prid. ► industrija ♦2

eléktrioenergija -e ž ► energija ♦1

eléktriofakultéta -e ž ► fakulteta ♦2

eléktrioindustrija -e ž ► industrija ♦2

eléktrioinštalácije -ij ž mn. mn. v sin. nizu ► napeljava •

eléktrioinženír -ja m ► inženir ♦1

eléktriokár -a m ► voziček ♦1

eléktriokardiografija -e ž med. |snemanje, zapisovanje razlik v električnih potencialih v srčni mišici| *analizirati električno aktivnost srca s pomočjo večkratne elektrokardiografije*

□ med., žarg. **EKG**

eléktriokardiogram -a m med. |grafični prikaz razlik v električnih potencialih v srčni mišici| *napraviti elektrokardiogram*

□ med., žarg. **EKG**

elektrolít -a m ► kondenzator •

elektrolítični -a -o prid. ► rafiniranje ♦

elektrolítčni -a -o prid. ► kondenzator •

elektrolítški -a -o prid. ► baker ♦2 | rafiniranje ♦

elektrolízni -a -o prid. ► baker ♦2

eléktrio luminiscénčni -a -o prid. ► svetloba 2 ♦1

eléktrio luminiscénčni -a -o prid. ► svetloba 2 ♦1

eléktrio motor -ja m |stroj za spreminjanje električne energije v mehansko| *Žago poganja elektromotor* □ **električni motor**

eléktrio motorni -a -o prid. ► pogon ♦2

eléktrio motorški -a -o prid. ► pogon ♦2

eléktron¹ -a m ► elektron

eléktron² -a m ► curek ♦1 | pozitron

eléktronka -e ž elektr. |žarnica podobna priprava, v kateri posredujejo elektroni prehod električnega toka| *zamenjati elektronko*
□ elektr. **elektronska cev**

♦ 1. elektr. **braunova elektronka** □ elektr. katodna cev 2. elektr. **slikovna elektronka** □ elektr. **kineskop**

eléktrionski -a -o prid. ► curek ♦1 | elektronka | elektronvolt | knjiga ♦2 | konferenca ♦1 | naslov 1 ♦1 | podpis ♦1 | pošta ♦2 | puška ♦2 | računalnik | varuška • | vezje

eléktrionvólt -a m fiz. |enota za merjenje energije atomov, elektronov in sorodnih delcev| *meriti v elektronvoltih*

□ fiz. **elektronski volt**

eléktrio péč -i ž ► peč¹ ♦2

eléktrio prevódnost -i ž ► prevodnost •

eléktrio šóker -ja m ► paralizator

eléktrio tóhénični -a -o prid. ► šola¹ ♦5

eléktrio tóhénika -e ž ► fakulteta ♦2 | inženir ♦1

eléktrio tóhéniški -a -o prid. ► šola¹ ♦5

eléktrio termija -e ž |nauk o spreminjanju električne energije v toplotno| *zakonitosti elektrotermije* □ knj.izroč. **elektrotermika**

eléktrio tóermika -e ž ► elektrotermija

eléktrio vézje -a s ► vezje ♦1

elektrovód -óda m ► vod ♦3

elektrovódni -a -o prid. ► vodnik 4

eléktrum -a m min. |samorodno zlato, ki vsebuje približno četrtno srebra| *najdišče elektruma* □ min. **elektron¹**

elemént -ènta m

• 1. kem. **kemični element** □ kem. kemična prvina □ kem. kemijski element 2. kem. **radioaktivni element** □ kem. neobstojni element 3. **pritrdilni element** □ pritrdilni element

GLEJ ŠE dejavnik | del 2 ♦1 | halogen | sestavina 2

elementárni -a -o prid. ► delec ♦3 | matematika • | naboj • | nesreča 1 ♦1 | osnovni 1 | potreba¹ 1 • | razred 1 ♦4

eleváciija -e ž fiz. |kot v navpični ravnini, merjen proti vodoravni premici| *izračunati elevacijo* □ fiz. **dvižni kot**

GLEJ ŠE dviganje 1

eliksír -ja m |v srednjem veku čudodelna, zdravilna pijača| *ljubezenski, pomlajevalni eliksír* □ knj.izroč. **napoj**

eliminacija -e ž ▶ izločitev | odprava 1

eliminacijski -a -o prid. ▶ vožnja •2

eliminatórni -a -o prid. ▶ izpit¹ •4

eliminiranje -a s ▶ izločitev

eliminirati -am dov. ▶ izključiti 2 | izločiti •

elípsa -e ž geom. | sklenjena krivulja ovalne oblike, pri kateri je vsota razdalj katere koli točke od obeh gorišč stalna | *narísati elipso* □ knj.izroč. **pakrog**

GLEJ ŠE izpust

elípsasti -a -o prid. ▶ eliptični

elíptični -a -o prid. | [ki ima obliko elipse] *elíptični tir planeta*

□ knj.izroč. **elipsasti** □ knj.izroč. **pakrožni**

GLEJ ŠE prerez pp 1

elíta -e ž | posamezniki, ki izstopajo po družbenem položaju, pomembnosti, kot skupina, skupnost | *Na sprejemu se je zbrala vsa elíta* □ ekspr. **smetana**

GLEJ ŠE seme •3

elitíst -a m ekspr. | kdor izstopa po družbenem položaju, pomembnosti | *Rad bi se uvrstil med elitiste* □ ekspr. **elitnež**

□ ekspr. **elitnik**

elítnež -a m ▶ elitist

elítni -a -o prid. ▶ seme •3

elítnik -a m ▶ elitist

elizabethínski -a -o prid. ▶ sonet •1

e-mail -a [ímêjl] m ▶ pošta •2

emájl -a m | steklasta snov za prekrivanje zlasti kovinskih izdelkov | *nanašati emajl* □ **lošč** □ knj.izroč. **posteklina** □ knj.izroč. **sklenina**

♦ teh. kritni emajl □ teh. pokrivni emajl

GLEJ ŠE sklenina

emajlér -ja m ▶ emajlirc

emajlírati -am nedov. in dov. *kaj* | prekrivati, prekri z emajlom | *emajlirati kovinske predmete* □ **loščiti** □ **poločiti** □ knj.izroč. **postekleniti**

□ knj.izroč. **postekliti**

emajlíréc -rca m | delavec, ki kaj prekriva z emajlom | *zaposliti emajlirca* □ **emajler**

emanácija -e ž ▶ radon | toron

emancipácija -e ž

• ženska emancipacija □ zastar. ženska osamosvoja

embaláza -e ž | kar se rabi za zavijanje, zaščito blaga ali izdelkov | *škatle, vrečke in druga embalaža* □ knj.izroč. **ovojnina**

□ knj.izroč. **zavojnina**

GLEJ ŠE embaliranje

embalázni -a -o prid. ▶ škatla 1•1

embaliranje -a s | opremljanje z embalažo | *nepravilno embaliranje* □ **embalaža**

embalírati -am nedov. in dov. ▶ zapakirati

embárgo -a m ekon. | prepoved ali omejitev trgovine s kako državo | *uvesti embargo* □ ekon. **trgovinska zapora**

émbrio -a m ▶ kalček | zarodek

embriolóški -a -o prid. ▶ razvoj •3

embrionální -a -o prid. ▶ razvoj •3

émentalec -lca m gastr. | trdi sir v obliki hlebca z večjimi luknjami v testu | *rezina ementalca* □ gastr. **ementalski sir**

émentalski -a -o prid. ▶ ementalec

emfátíčen -čna -o prid. ▶ vznesen | zanosen

emfátíčno prisl. ▶ zanosno

emfáza -e ž ▶ vznesenost | zanos

emfitévza -e ž ▶ zakup •

emfizém -a m med. | povečanje pljuč zaradi bolezenske razširitve pljučnih mehurčkov | *zdraviti emfizem* □ med. **napih**

emigrácija -e ž | dejstvo, da se zapušča svoje bivališče in odhaja v tujino, zlasti iz političnih vzrokov | *vzroki emigracije* □ **izseljevanje** □ knj.izroč. **emigrantstvo**

emigránt -a m

• politični emigrant □ politični begunec □ knj.izroč. politični ubežnik

GLEJ ŠE izseljenec

emigrántka -e ž

• politična emigrantka □ politična begunka

emigrántstvo -a s ▶ emigracija

emigrírati -am dov. in nedov. | zapustiti, zapuščati svoje bivališče in oditi, odhajati v tujino, zlasti iz političnih vzrokov | *emigrirati v Ameriko* □ **izseliti se** □ **izseljevati se**

eminéntni -a -o prid. ▶ znameniti

émir -ja m ▶ plemič | plemič pp 2

emisíja -e ž ▶ izdaja 3 | oddaja | sevanje 1

emisíjski -a -o prid. ▶ banka •1

emitènt -ènta m ▶ izdajatelj 2

emitírati -am nedov. in dov. ▶ izdajati 2 | izdati¹ 3 | oddajati 4 | sevati

emócija -e ž ▶ čustvo

emocíjski -a -o prid. ▶ čustveni

emocionálen -lna -o prid. ▶ čustven

emocionální -a -o prid. ▶ čustveni | lirika •1

emocionálno prisl. ▶ čustveno

emocionálnost -i ž ▶ čustvenost

emótikon -a m rač. | simbol, ki izraža čustvo, razpoloženje,

navadno v elektronskih besedilnih sporočilih | *dati emotikon na koncu sporočila* □ rač. **čustveni simbol** □ sleng. **smajli** □ rač., žarg. **smesko**

emotíven -vna -o prid. ▶ čustven

emotívni -a -o prid. ▶ čustveni

emotívno prisl. ▶ čustveno

emotívnost -i ž ▶ čustvenost

empír -a m ▶ slog 1•2

empíríčni -a -o prid. ▶ empirizem | izkustveni | metoda •5 | znanost 2•

empíríčno prisl. ▶ izkustveno

empíríja -e ž ▶ izkustvo

empírík -a m ▶ empirist

empíríokriticízem -zma m filoz. | filozofska smer, po kateri je svet skupek subjektivnih občutkov | *predstavniki empiriokriticizma* □ filoz. **mahizem**

empíríst -a m filoz. | predstavnik filozofske smeri, po kateri je čutno dojetje, opazovanje glavni vir spoznanja | *Bil je med prvimi empiristi* □ filoz. **empirik**

empírístíčni -a -o prid. ▶ empirizem

empírízem -zma m filoz. | filozofska smer, po kateri je čutno dojetje, opazovanje glavni vir spoznanja | *empirizem in empiriokriticizem* □ filoz. **empirična filozofija** □ filoz. **empiristična filozofija**

empírski -a -o prid. ▶ izkustveni | metoda •5 | slog 1•2

èn¹ énega m ▶ kdo² | medsebojno | nekdo

èn² éna -o glav. štev. | izraža število ena | *Na vrhu hriba stoji eno veliko poslopje in dvoje manjših* □ ekspr. **en sam**

GLEJ ŠE enkrat | malo⁴ 2 | na kratko 2 | rokavice •2 | spet¹

èn³ éna -o zaim. ▶ enak¹ 1 | isti¹ | kakšen 2 | neki¹ | približno² | skupni 2 | složno | vseeno¹

éna -e ž | številka ena | *napisati eno* □ pog. **enica** □ pog. **enka**

□ pog. **enojka**

GLEJ ŠE gotovo⁴

enačba -e ž

• 1. mat. **algebrajska enačba** □ mat. **algebraična enačba** □ mat. **algebrska enačba** 2. mat. **enačba prve stopnje** □ mat. **linearna enačba**

3. mat. dvočlenska enačba □ mat. binomska enačba 4. mat. goniometrična enačba □ mat. goniometrijska enačba 5. mat. identična enačba □ mat. identiteta 6. mat. kubična enačba □ mat. kubna enačba

GLEJ ŠE metoda ♦11 | rešiti 3♦1

enačenje -a s | ocenjevanje, da se kaj po svojih lastnostih ujema s primerjanim | *enačenje premožnosti s srečo* □ *izenačevanje* □ publ. *istovetenje*

enačica -e ž ▶ varianta 1

enačiti -im nedov. *kaj s čim* | ocenjevati, da se kaj po svojih lastnostih, značilnostih ujema s primerjanim | *enačiti sedanje razmere s preteklimi* □ *imeti za enako* □ *šteti za enako* □ *izenačevati* □ nek. pog. *imeti za isto* □ knj.izroč. *istiti* □ publ. *istovetiti* □ knj.izroč. *prienačevati* □ nek. pog. *šteti za isto*

ênaindvajset -- m igr. | hazardna igra s kartami za vsoto enaindvajset | *igrati enaindvajset* □ igr., žarg. *ajnc*

ênainpôlkrat kratn. prisl. | izraža povečanje ali zmanjšanje za eno enoto in pol | *ênainpôlkrat več* □ *êninpôlkrat*

enajstérec -rca m lit. | pterostopni jamski verz z nadštevilnim zlogom | *enajsterec in dva peterca* □ lit. *endekasilabo* □ lit. *italijanski enajsterec* □ lit. *laški enajsterec*

enajstérica -e ž | skupina enajstih oseb | *enajstérica uradnikov* □ *enajstorica*

GLEJ ŠE moštvo¹ ♦2

enajstíca -e ž | številka enajst | *napisati enajstico* □ pog. *enajstka*

enajstka -e ž ▶ enajstica

enajstórica -e ž ▶ enajstERICA | moštvo¹ ♦2

enák¹ -a -o ist. zaim.

1. |ki se po lastnostih, značilnostih ujema s primerjanim | *uskajeno obravnavati enake pojave* □ ekspr. *en³ biti enih misli s kom; ena cena za vse izdelke* □ ekspr. *enakšen* □ nek. pog. *identičen¹* □ nek. pog. *isti¹* □ publ. *istoveten* □ nek. pog. *taisti*

2. |ki ne dopušča prednosti, izjem | *imeti enake pravice in dolžnosti* □ nek. pog. *isti¹*

GLEJ ŠE enačiti | enako² | podoben¹

enák² -a -o povdk.

1. |izraža, da kdo, kaj ohranja, ima lastnosti, značilnosti nespremenjene | *Nič se ni spremenil, še vedno je enak; Vse je enako, kot je bilo* □ nek. pog. *isti²*

2. čemu |izraža, da kaj po vrednosti, moči ni ne večje ne manjše | *Leva stran enačbe je enaka desni* □ nek. pog. *identičen² s čim*

GLEJ ŠE enakovreden

enáko¹ -ega s ▶ al pari

enáko² nač. prisl. |izraža, da se dejanje, stanje, lastnost ujema s primerjanim dejanjem, stanjem, lastnostjo | *enako se odločati v podobnih primerih* □ nek. pog. *na enak način* □ publ. *v enakem stilu* ■ protip. *različno*

GLEJ ŠE različno 2

enáko³ povdk. |izraža, da se kaj ujema s primerjanim stanjem | *Enako bi bilo, če bi ostal* □ nek. pog. *identično* □ nek. pog. *isto¹*

enakoglásnica -e ž ▶ homonim

enakoiménski -a -o prid. ▶ število 1♦6

enakoizrásnica -e ž ▶ homonim

enakokótni -a -o prid. ▶ lik¹ ♦2

enakoléžni -a -o prid. ▶ stranica ♦1

enakolíčen -čna -o prid. ▶ enoličen

enakolíčnost -i ž ▶ enoličnost

enakoméren -rna -o prid. |ki se mu med trajanjem hitrost, intenzivnost ne spreminja | *enakomeren razvoj* □ star. *enomerén* □ knj.izroč. *linearen* □ knj.izroč. *ravnomeren* ■ protip. *neenakomeren*

GLEJ ŠE enoličen | neenakomeren

enakoméerno nač. prisl. |izraža, da se med trajanjem česa hitrost, intenzivnost ne spreminja | *enakomerno se razvijati* □ star. *enomerno* □ knj.izroč. *linearno* □ knj.izroč. *ravnomerno* ■ protip. *neenakomerno*

GLEJ ŠE enolično

enakoméérnost -i ž |dejstvo, da se med trajanjem česa hitrost, intenzivnost ne spreminja | *enakomernost razvoja* □ star. *enomer-nost* □ knj.izroč. *linearnost* ■ protip. *neenakomernost*

GLEJ ŠE enoličnost

enakomiseln -a -o prid. |ki je enakih misli, enakega prepričanja | *enakomiselni prijatelji* □ star. *enomiseln*

enakonóče -a s astron. |čas, ko sta dan in noč enako dolga | *Bliža se enakonočje* □ astron. *ekvinokcij*

♦ 1. astron. *jesensko enakonočje* □ astron. *jesenski ekvinokcij* 2. astron. *pomladansko enakonočje* □ astron. *pomladanski ekvinokcij*

enakonóžec -žca m ▶ mokrica

enakopísnica -e ž ▶ homonim

enakopráven -vna -o povdk. ▶ enakovreden

enakoprávní -a -o prid. |kateremu pripadajo enake pravice | *enakopravni narod* □ ekspr. *polnopravni* ■ protip. *neenakopravni*

enakoprávnost -i ž |stanje, v katerem pripadajo vsem enake pravice | *doseči enakopravnost udeležencev* □ *enakost*

enakorámni -a -o prid. ▶ križ¹ 1♦

enakoróbi -a -o prid. ▶ enakorobni | lik¹ ♦1

enakoróbni -a -o prid. geom. |ki ima enako dolge robove | *enakorobni liki* □ geom. *enakorobi*

GLEJ ŠE lik¹ ♦1

enakosméerni -a -o prid. ▶ snov 2♦9

enákost -i ž |dejstvo, da se kaj po lastnostih, značilnostih ujema s primerjanim | *ugotavljati enakost stališč* □ knj.izroč. *enakšnost*

□ nek. pog. *identičnost* □ knj.izroč. *identiteta* □ nek. pog. *istost* □ publ. *istovetnost* ■ protip. *različnost*

GLEJ ŠE enakopravnost | različnost

enakovréden -dna -o povdk. čemu |izraža, da je kaj po vrednosti enako primerjanemu | *Prevod je enakovreden izvorniku* □ *adekvaten* □ *ekvivalenten* □ pog. *enak²* □ publ. *enakopraven* □ zastar. *raven³* □ zastar. *vrsten*

♦ biti enakovreden čemu □ ekspr. stati ob rami čemu

enakovrédnost -i ž |dejstvo, da je kaj po vrednosti enako primerjanemu | *pohvaliti enakovrednost prevoda in izvornika* □ *ekvivalentnost*

enakozvóčni -a -o prid. ▶ homonim

enakozvóčnica -e ž ▶ homonim

enákšén -šna -o prid. ▶ enak¹ 1

enákšnost -i ž ▶ enakost

é-naslòv -òva m ▶ naslov 1♦1

encefalítis -a m ▶ vnetje ♦6

encefalopatija -e ž ▶ bolezen ♦4

éncijan -a m ▶ košutnik | pijača pp 4 | tinktura ♦2 | žganje ♦4

éncijanov -a -o prid. ▶ tinktura ♦2 | žganje pp | žganje ♦4

encíklíka -e ž ver. |papežovo pismo o verskih, moralnih vprašanjih, namenjeno škofom in vernikom vsega sveta | *izdati encikliko* □ ver. *okrožnica*

enciklopédíčni -a -o prid. ▶ slovar ♦1

enciklopedíja -e ž ▶ izobražen ♦

enciklopedíjski -a -o prid. ▶ slovar ♦1

enciklopedíst -a m ▶ izobražen ♦

encím -a m biol., kem. |beljakovina, ki je po svoji funkciji katalizator | *delovanje encimov* □ biol., kem. *biokatalizator* □ biol., kem. *ferment* □ zastar. *kvasilo* □ knj.izroč. *kvasína*

♦ biol., kem. *prebavni encimi* □ zastar. *prebavna kvasila* □ biol., kem. *prebavni fermenti*

E

encimátski -a -o prid. ▶ encimski

encímski -a -o prid. biol., kem. |ki je v zvezi z encimi| *encimsko delovanje* □ biol., kem. **encimátski**

encistírati se -am se dov. biol. |v neugodnih življenjskih razmerah se obdati s trdnim ovojem| *Pražival se encistira* □ biol. **zamehuriti se**

endekasilabo -a m ▶ enajsterec

endém -a m ▶ endemít

endémični -a -o prid. ▶ endemni

endemít -a m biol. |rastlinska ali živalska vrsta, ki živi samo na določenem kraju, določenem področju| *Človeška ribica je naš endemít* □ biol. **endem**

endémni -a -o prid. biol. |ki je omejen na določeni kraj, določeno področje| *endemne živalske vrste* □ knj.izroč. **endemični**

endívija -e ž ▶ solata 1 pp

endogéni -a -o prid. ▶ notranji 2

endokardítis -a m ▶ vnetje 47

endokríni -a -o prid. ▶ žleza 42

éndoparazit -a m biol. |zajedavec, ki živi v notranjosti gostitelja| *endoparaziti in ektoparaziti* □ biol. **notranji zajedavec**

endospérm -a m bot. |z rezervnimi snovmi napolnjeni del semena enokaličnic| *endosperm v zrnju* □ bot. **hranilno tkivo**

endotèrmični -a -o prid. ▶ endotermni

endotèrmi -a -o prid. kem. |pri katerem se porablja toplota| *endotermni proces* □ kem. **endotermični**

ènekráti prisl. ▶ nekajkrat

eneolít -a m ▶ doba 41

eneolítik -a m ▶ doba 41

energétični -a -o prid. |ki je v zvezi z energetizmom| *energetični pogled na svet* □ **energetski** *nazori energetskih monistov*

energétika -e ž |gospodarska dejavnost, ki porabnike oskrbuje z energijo| *razvoj energetike* □ **energetsko gospodarstvo**
GLEJ ŠE energetizem

energetizem -zma m filoz. |filozofska smer, po kateri je vse bivajoče rezultat delovanja različnih oblik energije| *zagovorniki energetizma* □ filoz. **energetika**

energétski -a -o prid. ▶ energetični | energetika

enèrgičen -čna -o prid. ▶ odločen¹ 1, 2

enèrgično prisl. ▶ odločno

enèrgičnost -i ž ▶ odločnost

energija -e ž

- **1.** električna energija □ prakt. sp. elektrika □ elektr., žarg. elektroenergija
- 2.** elektr. jalova energija □ elektr. jalova moč
- 3.** jedrska energija □ zastar. atomarna energija □ atomska energija □ knj.izroč. jedrna energija □ nuklearna energija
- 4.** kem. kemična energija □ kem. kemijska energija
- 5.** magnetna energija □ knj.izroč. magnetična energija □ knj.izroč. magnetska energija
- 6.** sončna energija □ solarna energija
- 7.** toplotna energija □ termoenergija □ prakt. sp. toplota
- 8.** vesoljska energija □ kozmična energija
- 9.** vodna energija □ hidroenergija

GLEJ ŠE moč¹ 1, 2, 3 | ogrevanje 42

en fáce [anfás] prisl. ▶ od spredaj

engrám -a m biol. |sled, ki jo zapusti vzdraženje v živčnih celicah| *tvorba engramov* □ biol. **spominski vtis**

en gros [angró] prisl. zv. ▶ prodaja 41

en hóst prisl. zv. ▶ malo⁴ 1

èni¹ -ih m mn. ▶ nekateri¹

èni² ène èna količ. zaim., mn. ▶ nekateri³ 1

eníca -e ž ▶ ena | ocena 242

enígma -e ž ▶ uganka

enigmátičen -čna -o prid. ▶ skrivnosten

èninpólkrat prisl. ▶ enainpolkrat

enjambement -a [anžambmá -ja] m ▶ prestop 42

ènka -e ž ▶ ena | ocena 242

enklítika -e ž ▶ naslonka

ènkrat kratn. prisl. |izraža, da kaj nima ponovitve| *Enkrat v življenju je bil bolan* □ star. **en bart** □ ekspr. **enkrat samkrat**

□ star. **en pot** □ star. **en samkrat** □ ekspr. **samo enkrat**

GLEJ ŠE dokončno | gotovo⁴ | kdaj² | malokrat | na novo | nekje² | nekoč 2 | nikoli | ponoviti 1, 2 | redko 1 | spet¹

enkràt – drúgič vez. zv. ▶ zdaj – zdaj

enkráten -tna -o prid. ▶ izjemen | izreden | odličen

enkrátno prisl. ▶ odlično² | odlično³

enkrátnost -i ž ▶ odličnost

ènkrat sámkrat prisl. zv. ▶ enkrat

èno -ega s ▶ nekaj²

ènobárvni -a -o prid. ▶ svetloba 242

enobé -èja m ▶ boj 347

ènobesédni -a -o prid. ▶ izraz 1 pp

enobóštveni -a -o prid. ▶ nauk 42

enobóštvo -a s ▶ monoteizem

enobóžec -žca m ▶ monoteist

enocéličar -ja m biol. |bitje, ki je iz ene celice| *razvoj enoceličarjev* □ biol. **enocelično bitje** □ zastar. **enostanično bitje** □ biol. **protist**

ènocélični -a -o prid. ▶ enoceličar | žival 1 pp 5

ènocévka -e ž |puška z eno cevjo| *streljati z enocevko* □ enocevna puška

ènocévni -a -o prid. ▶ enocevka

ènočlénik -a m mat. |izraz, ki ima en člen| *enočlenik in dvočlenik*

□ mat. **enočlenski izraz** □ mat. **monom**

ènočlénski -a -o prid. ▶ enočlenik

ènodèbelni -a -o prid. ▶ drevo pp 2

ènodejánka -e ž gled. |igra v enem dejanju| *uprizoriti enodejanko* □ knj.izroč. **aktovka**²

ènodimenziónálni -a -o prid. |ki ima eno dimenzijo, razsežnost| *Črta je enodimenzionalna tvorba* □ knj.izroč. **linearni**

ènodnéven -vna -o prid. ▶ nepomemben

ènodnévni -a -o prid. ▶ zaslužek 41

ènodružínski -a -o prid. ▶ hiša 144

enodúšen -šna -o prid. ▶ enoglasen

enodúšno prisl. ▶ enoglasno²

enoglásen -sna -o prid. |ki vsebuje, izraža enako mnenje| *enoglasna sodba* □ ekspr. **enodušen**

ènoglásní -a -o prid. ▶ soglasni

ènoglásnik -a m ▶ monoftong

ènoglášno¹ prisl. ▶ peti¹ 242

enoglášno² nač. prisl. |izraža, da kaj vsebuje, izraža isto mnenje| *enoglasno presojati* □ ekspr. **enodušno**

GLEJ ŠE soglasno

ènogróbi -a -o prid. ▶ velblod 4

ènoiménski -a -o prid. ▶ število 1 pp 4

ènoizménski -a -o prid. ▶ pouk 1 pp 2

ènojámborni -a -o prid. ▶ enojambornica

ènojámbornica -e ž |ladja z enim jamborom| *pluti z enojambornico* □ **enojamborna ladja**

enójec -jca m šport. |tekmovalni čoln za enega veslača z dvema vesloma| *Enojci so že na progi* □ šport. **enojka** □ šport. **skif**

ènojezični -a -o prid. ▶ slovar pp 1

enójka -e ž ▶ ena | enojec | ocena 242 | sekalec 41

enójni -a -o prid. ▶ jarem 43 | odevalo 4 | okno 142 | preja 43 | vrata 143

enójnik -a m ▶ unikat

ênokalični -a -o prid. ▶ enokaličnica

ênokaličnica -e ž bot. |rastlina, ki ima v kalčku en klični list|
ênokaličnice in dvokaličnice □ bot. *ênokalična rastlina*

ênokápní -a -o prid. ▶ enokapnica

ênokápnica -e ž arhit. |streha z eno nagnjeno ploskvijo za
odtok vode| *Lopa je pokrita z ênokapnico* □ arhit. *ênokapna streha*
□ arhit. *pultna streha*

ênokolésni -a -o prid. ▶ vozilo pp 2

ênokolónski -a -o prid. tisk. |ki je postavljen v eni koloni, v enem
stolpcu| *ênokolónsko besedilo* □ tisk. *ênostolpni*

ênokónčni -a -o prid. ▶ vzvod pp

ênokrílíni -a -o prid. ▶ enokrilnik |okno 1•2 | vrata 1 pp 3 | vrata 1•3

ênokrílínik -a m aer. |letalo z enojnimi krili| *dvosedežni ênokrilnik*
□ aer. *ênokrílino letalo* □ aer. *monoplan*

GLEJ ŠE letalo pp 1

ênokróžni -a -o prid. ▶ žig 1 pp 1

ênolétni -a -o prid. |ki je star eno leto| *ênolétni junec* □ star. *letni*¹
GLEJ ŠE enoletnica 1 | enoletnik | mladika

ênolétnica -e ž

1. bot. |rastlina, ki potrebuje za razvoj eno vegetacijsko dobo|
trajnice in enoletnice □ bot. *ênolétna rastlina*

2. |žival (ženskega spola), stara eno leto| *Ribogojnica vlaga v
potok postrvje enoletnice* □ nar. *letnica*

ênolétnik -a m |v stari Avstriji vojaški obveznik, ki mu je zaradi
izobrazbe dovoljen enoletni vojaški rok| *četa ênoletnikov*

□ *ênolétni prostovoljec*

ênoležíščni -a -o prid. ▶ soba •2

ênolíčen -čna -o prid. |ki poteka, se ponavlja, uresničuje

brez sprememb| *ênolíčni dnevi; ênolíčno govorjenje* □ *monoton*

□ zastar. *ênakolíčen* □ star. *ênakomerén* □ knj.izroč. *ênolíč* □ star. *ênomeren*

□ star. *ênoter* □ star. *ênozvočen* □ ekspr. *mrtev*¹ □ knj.izroč. *statičen* *statičen*

potek dogodkov □ ekspr. *zaspan*

ênolíčno nač. prisl. |izraža, da kaj poteka, se ponavlja brez
sprememb| *ênolíčno govoriti* □ *monotono* □ star. *ênakomerno*

□ star. *ênomerno*

ênolíčnost -i ž |dejstvo, da kaj poteka, se ponavlja

brez sprememb| *Nič ni zmotilo ênolíčnosti zaporniških dni*

□ *monotonija* □ *monotonost* □ zastar. *ênakolíčnost*

□ star. *ênakomernost* □ star. *ênomernost*

ênolíč -a -o prid. ▶ enolíčen

ênolómni -a -o prid. ▶ snov 2•10

ênoméren -rna -o prid. ▶ enakomeren | enolíčen

ênoméerno prisl. ▶ enakomerno | enolíčno

ênoméernost -i ž ▶ enakomernost | enolíčnost

ênoméstni -a -o prid. ▶ število 1 pp 5

ênomíseln -a -o prid. ▶ enakomiseln

ênomíselni -a -o prid. ▶ enopomenski

ênomotórni -a -o prid. ▶ letalo •7

ênomotórnik -a m ▶ letalo •7

ênonadstrópni -a -o prid. ▶ hiša 1•3

ênonadstrópica -e ž ▶ hiša 1•3

ênonítíni -a -o prid. ▶ preja •3

ênonógi -a -o prid. ▶ enonožni

ênonóžni -a -o prid. |ki ima eno nogo, en podstavek| *ênonóžna
miza* □ *ênonogi*

GLEJ ŠE odriv pp

ênoočnik -a m ▶ monokel

ênooddélčni -a -o prid. ▶ šola¹ •4

ênooddélčnica -e ž ▶ šola¹ •4

enoókec -kca m ▶ enooki

ênóoki -ega m |kdor je slep na eno oko| *Enooki je s težavo prebral
napís* □ ekspr. *ênookec*

ênopártijski -a -o prid. ▶ enostrankarski

ênopérka -e ž ▶ samoperka

ênopólíni -a -o prid. ▶ stikalo pp 1 | stikalo •1 | vtič •1

ênopoménski -a -o prid. |ki ima en pomen| *ênopomenska
beseda* □ *ênosmiselni* □ star. *ênomiselni* □ zastar. *ênoznačni*

ênopósteljní -a -o prid. ▶ soba pp | soba •2

ênopredmétni -a -o prid. ▶ študij pp 3

ênopírstni -a -o prid. ▶ rokavice •2

ênorazrédni -a -o prid. ▶ šola¹ •6

ênorazrédnica -e ž ▶ šola¹ •6

ênorédni -a -o prid. ▶ plašč •2 | suknjič •2

ênorézni -a -o prid. ▶ nož pp 1

ênórmen -mna -o prid. ▶ ogromen

ênórmnost -i ž ▶ ogromnost

ênorôčni -a -o prid. ▶ sekira pp 1

ênoróg -a m ▶ samorog 1

ênorókec -kca m ▶ enoroki¹

ênoróki¹ -ega m |kdor ima eno roko| *pomagati ênorokemu pri
delu* □ ekspr. *ênorokec* □ knj.izroč. *samorokec*

ênoróki² -a -o prid. |ki ima eno roko| *ênoroki invalid*
□ knj.izroč. *samoroki*

ênoróžec -žca m ▶ samorog 1, 2

ênosédežni -a -o prid. ▶ enosedežnica | letalo pp 2 | letalo •8 |
žičnica •1

ênosédežnica -e ž |osebna žičnica, ki ima na določeni razdalji
nameščen po en sedež| *zgraditi ênosedežnico* □ ekspr. *ênosedežna
žičnica*

GLEJ ŠE žičnica •1

ênosédežnik -a m ▶ letalo •8

ênosméren -rna -o prid. |ki poteka v eni smeri| *ênosmerna rast
vej* □ knj.izroč. *linearen*

GLEJ ŠE enostranski²

ênosméрни -a -o prid. ▶ dinamo | tok¹ •3 | vozovnica •3

ênosméрно prisl. ▶ enostransko

ênosmérnost -i ž ▶ enostranskost

ênosmíseln -a -o prid. ▶ enoumen

ênosmíselni -a -o prid. ▶ enopomenski | nedvoumni

ênosóbni -a -o prid. ▶ stanovanje pp 1

ênosomérni -a -o prid. ▶ sistem •16

ênospólíni -a -o prid. ▶ žival 1 pp 4

ênospólínost -i ž biol. |obstoj samo moških ali samo ženskih

spolnih organov pri istem bitju| *ênospólínost tise* □ biol. *gonohorizem*

ênostánični -a -o prid. ▶ enoceličar

ênostanovánjski -a -o prid. ▶ hiša 1•4

ênostávčni -a -o prid. ▶ poved •1

ênostáven -vna -o prid. ▶ nezapleten | preprost

ênostávni -a -o prid. ▶ monosaharid | proizvodnja 1•1 | protein

ênostávno¹ prisl. ▶ preprosto¹

ênostávno² člen. ▶ kar 1 | nikakor

ênostávnost -i ž ▶ preprostost

ênostólíni -a -o prid. ▶ enokolonski

ênostópenjski -a -o prid. ▶ študij pp 4 | turbina • | volitve •2

ênostópní -a -o prid. ▶ turbina •

ênostrán -a -o prid. ▶ enostranski²

ênostránkarski -a -o prid. |ki ima eno politično stranko| *ênó-
strankarski sistem* □ ekspr. *ênopartijski*

ênostránost -i ž ▶ enostranskost

ênostránski¹ -a -o prid. |ki je v zvezi s samo eno stranjo udeležencev, povezanih v razmerju dvojnosti, različnosti, nasprotnosti| *enostranska obveznost* □ knj.izroč. **unilateralni**
GLEJ ŠE NOVEC pp 1

enostránski² -a -o prid. |ki upošteva, poudarja samo eno stran, en vidik na škodo drugega| *preveč enostranski lik v romanu* □ **enosmeren** □ star. **enostran** □ knj.izroč. **linearen** □ knj.izroč. **premočrten**

enostránsko nač. prisl. |izraža, da se upošteva, poudarja samo eno stran, en vidik na škodo drugega| *enostransko oblikovani lik v romanu* □ **enosmerno** □ knj.izroč. **linearno** □ knj.izroč. **premočrtno**

enostránskost -i ž |dejstvo, da se upošteva, poudarja samo eno stran, en vidik na škodo drugega| *izogibati se enostranskosti* □ ekspr. **enosmernost** □ star. **enostranost** □ knj.izroč. **linearnost** □ knj.izroč. **premočrtnost**

enôta -e ž

- **1.** ekon. **delovna enota** □ star. delovna edinica **2.** ekon. **denarna enota** □ star. denarska enota **3.** rač. **disketna enota** □ rač. disketnik □ rač. disketni pogon **4.** ekon. **ekonomska enota** □ star. gospodarska edinica □ ekon. gospodarska enota **5.** voj. **izločena enota** □ voj. detašma **6.** letalske vojaške **enote** □ aviacijske vojaške **enote** **7.** **stanovanjska enota** □ prakt. sp. stanovanje **8.** **vojaška enota** □ star. vojaška edinica **9.** **volilna enota** □ star. volitvena enota

GLEJ ŠE leksem | mera | stanovanje

enotéka -e ž ▶ vinoteka

enôten -tna -o prid.

- 1.** |ki ni razcepljen, razdeljen na več vrst ali skupin| *enotno gibanje* □ ekspr. **monoliten** ■ protip. **neenoten**
- 2.** |ki je iz enakih, istovrstnih sestavin| *enotna struktura kamnine* □ **enovit** □ **homogen** □ star. **enoteren** □ pog. **kompakten** ■ protip. **neenoten**

GLEJ ŠE **neenoten** | soglašati 1

enôtenje -a s ▶ združevanje

enotér -a -o prid. ▶ enoličen

enotéren -rna -o prid. ▶ enoten 2

enotérnost -i ž ▶ enotnost 2

ênotírni -a -o prid. ▶ progá •2

ênotírnica -e ž ▶ progá •2

ênotírnost -i ž ▶ monizem •

enôtiti -im nedov. *kaj* |delati, da znotraj česa ni nasprotovanja| *enotiti stališča* □ **poenotovati** □ knj.izroč. **ediniti** □ knj.izroč. **strnjevati** *idejno strnjevati stranko* □ publ. **unificirati**

GLEJ ŠE **družiti** | združevati

enôtni -a -o prid. ▶ moka pp 2 | skupni 2

enôtnost -i ž

- 1.** |dejstvo, da kaj ni razcepljeno, razdeljeno na več vrst ali skupin| *prizadevati si za enotnost stranke* □ knj.izroč. **edinnost** □ zastar. **edinstvenost** □ zastar. **edinstvo** □ ekspr. **monolitnost** □ ekspr. **strnjenost** ■ protip. **neenotnost**
- 2.** |dejstvo, da je kaj iz enakih, istovrstnih sestavin| *enotnost geološke strukture* □ **enovitost** □ **homogenost** □ star. **enoternost** ■ protip. **neenotnost**

◆ **enotnost nasprotij** □ **enotnost protislovij**

GLEJ ŠE **neenotnost**

enouímen -mna -o prid. |ki se da razumeti samo na en način| *enoumen odgovor* □ **enosmiseln** □ zastar. **enozáčen**

enouímni -a -o prid. ▶ nedvoumni

enovít -a -o prid. ▶ enoten 2 | homogen | skladen¹

enovítost -i ž ▶ enotnost 2 | homogenost

ênovpréžni -a -o prid. ▶ enovprežnik

ênovpréžnik -a m |voz, v katerega se vprega ena žival| *peljati se z enovprežnikom* □ **enovprežni voz**

GLEJ ŠE VOZ pp 1

ênovrístni -a -o prid. ▶ plašč •2 | suknjič •2

ênozlóžni -a -o prid. ▶ enozložnica | rima •1

ênozlóžnica -e ž jezikosl. |beseda, ki ima en zlog| *ênozložnice in dvozáložnice* □ jezikosl. **ênozložna beseda**

ênoznáčen -čna -o prid. ▶ enoumen

ênoznáčni -a -o prid. ▶ enopomenski | nedvoumni

ênozrni -a -o prid. ▶ pšenica pp 1

ênozvézkovni -a -o prid. ▶ slovar •2

ênozvézkovnik -a m ▶ slovar •2

ênozvóčen -čna -o prid. ▶ enoličen

ênóženstvo -a s ▶ mnogoženstvo | monogamija

en pót prisl. zv. ▶ enkrat

en sámkrat prisl. zv. ▶ enkrat

ensiláža -e ž ▶ siláža

ensilirati -am nedov. in dov. ▶ silirati

énter -tra m ▶ vnašalka

éntlánje -a s ▶ stroj •20

éntlarica -e ž ▶ stroj •20

éntlati -am nedov. *kaj* obrt. |s cikcak vbodi, navadno strojno, robiti blago| *éntlati rob krila* □ obrt. **šivati na ometico**

GLEJ ŠE **robiti** 1 pp

éntodérm -a m biol. |notranja plast celic gastrule| *éktoderm in entoderm* □ biol. **notranja zarodna plast**

entomológ -a m |strokovnjak za entomologijo| *raziskovanje entomologov* □ knj.izroč. **žuželkar** □ knj.izroč. **žužkoslovec**

entomologíja -e ž |veda o žuželkah| *ukvarjati se z entomologijo* □ knj.izroč. **žužkoslovje**

entomolóški -a -o prid. |ki je v zvezi z entomologijo ali entomologijo| *entomološke raziskave* □ knj.izroč. **žužkoslovni**

entuziást -a m ▶ navdušenec

entuziástičen -čna -o prid. ▶ navdušen¹ 1

entuziástično prisl. ▶ navdušeno

entuziázem -zma m ▶ navdušenje 1

eón -a m ▶ doba

eozóik -a m ▶ algonkij

ép -a m lit. |pripovedno literarno delo v verzih, ki obširno govori o kakem velikem in slavnem dogodku| *prepesniti kak ep v slovenščino* □ knj.izroč. **epos** □ vznes. **epopeja** |zlasti obsežnejši ep|

◆ lit. **junaški ep** □ lit. **herojski ep** □ knj.izroč. **junaški epos**

eparhíja -e ž ▶ škofíja

epentétični -a -o prid. ▶ 1 •3

épični -a -o prid. ▶ epski | pesem 1 •3 | širina •1

epidemíja -e ž |nenadni izbruh in hitro širjenje kake nalezljive bolezni| *epidemija gripe* □ vet. **epizootíja** |epidemija pri živalih|

epidérma -e ž ▶ povrhnjica 1

epidérmis -a m ▶ povrhnjica 1, 2

epifenomén -a m ▶ pojav •2

epifít -a m bot. |rastlina, ki raste na drugi rastlini in ima lastno presnovo| *Alge, lišaji in mahovi so pogosti epifiti pri nas* □ bot. **priraslika**

epifíza -e ž

1. anat. |žleza z notranjim izločanjem v velikih možganih| *funkcija epifize* □ anat. **češaríka** □ anat. **češeríka**

2. anat. |končni del dolge cevaste kosti| *odlomljena epifiza* □ anat. **okrajek**

epigrám -a m lit. [kratka pesem, ki na ostri in duhoviti način govori o kaki osebi, stvari ali dogodku] *Prešernovi epigrami*
 □ lit. puščica² □ knj.izroč. sršen

epigramatik -a m lit. [kdor piše epigrame] *Pridobil si je sloves enega največjih epigramatikov* □ lit. puščičar

épiĳ -a m ▶ pesnik •1

épika -e ž ▶ pripovedništvo

epikureizem -zma m ▶ epikurejstvo

epikurêjĳ -jca m ▶ uživač

epikurêjski -a -o prid. ▶ uživaški

epikurêjstvo -a s filoz. [nazor, oprt na Epikurov filozofski nauk, po katerem je cilj človeškega življenja sreča] *epikurejstvo in stoicizem* □ filoz. epikureizem

epilepsija -e ž med. [živčna bolezen s krči in nezavestjo] *napad epilepsije* □ poljud. božjast □ knj.izroč. božjastnost □ zastar. metavica²
 □ star. notranjica □ knj.izroč. padavica □ nar. veliki beteg

epiléptični -a -o prid. ▶ bolnik •11 | epileptik | *napad 3* •1

epiléptik -a m med. [kdor ima epilepsijo] *pomagati epileptiku*
 □ med. epileptični bolnik □ ekspr. božjastnež □ ekspr. božjastni človek
 □ ekspr. božjastnik □ knj.izroč. padavični bolnik

GLEJ ŠE bolnik •11

epilóg -a m gled. [samostojni sklepni del dramskega besedila, uprizoritve] *drama v treh dejanjih z epilogom* □ gled. poigra

episkop -a m ▶ škof

episkopálni -a -o prid. ▶ škofovski

epístelski -a -o prid. ▶ oltar •1

epístola -e ž ▶ berilo 3

epitáf -a m ▶ nagrobnik | napis •

epitél -a m ▶ povrhnjica 1

epitélij -a m ▶ povrhnjica 1

epitélijski -a -o prid. ▶ povrhnjica 1

epíteton -a m lit. [atributivna beseda ali besedna zveza, ki natančneje določa samostalnik] *baročno nabrekli epitetoni*
 □ lit. pridevek

epíteton órnans -a -a m ▶ pridevek •

epizóda -e ž [manjši, manj pomemben dogodek] *epizode iz vojaškega življenja* □ ekspr. dogodljaj □ ekspr. epizodica □ zastar. zastranica

epizóden -dna -o prid. ▶ nepomemben

epizódica -e ž ▶ epizoda

epizódični -a -o prid. ▶ prizor •1

epizódni -a -o prid. ▶ prizor •1

epizootija -e ž ▶ epidemija

é-podpís -a m ▶ podpis •1

epóha -e ž ▶ doba

epohálni -a -o prid. [ki ima zelo velik, trajen pomen, zlasti za napredek človeštva] *epohalni znanstveni dosežek* □ star. vekoviti

epohálnost -i ž ▶ pomembnost

epoléta -e ž [košček blaga z znaki čina na ramenskem delu uniforme] *našiti epoléta na uniformo* □ knj.izroč. naramnik
 □ knj.izroč. ramnica □ naramka |v ruskem okolju|

epopêja -e ž ▶ ep

épos -a m ▶ ep | ep •

é-póštĳni -a -o prid. ▶ naslov 1 •1

épski -a -o prid. [ki nadrobno in na široko literarno popisuje, podaja] *épsko izražanje* □ pripovedni □ knj.izroč. epiĳni
 GLEJ ŠE oblika •4 | pesem 1 •3 | pesnik pp 1 | pesnik •1 | pripovedni | širina •1

epsomít -a m min. [rudnina magnezijev sulfat z vodo] *kristali epsomita* □ min. grenka sol

êra -e ž ▶ doba | stoletje •

erár -ja m ▶ blagajna •1

eráriĳni -a -o prid. ▶ erarni | posestvo •3

erárĳni -a -o prid. pravn. [ki je v zvezi z državo kot lastnikom premoženja] *erarni gozdovi* □ pravn. erariĳni □ pravn. erarski
 GLEJ ŠE posestvo •3

erárski -a -o prid. ▶ erarni

erátiĳni -a -o prid. ▶ balvan

erátski -a -o prid. ▶ balvan

eremít -a m ▶ puščavnik | samotar

eremítski -a -o prid. ▶ puščavniški

ergonomíĳni -a -o prid. ▶ ergonomski

ergonomski -a -o prid. [ki ustreza človekovim telesnim in duševnim prilagodljivostnim zmožnostim glede delovnih obremenitev] *ergonomska oblika stola* □ ergonomiĳni

ergosterín -a m ▶ ergosterol

ergosteról -a m kem. [organska snov v kvasu in rženih rožičkih, iz katere nastaja vitamin D] *provitamin ergosterol* □ kem. ergosterin

erínija -e ž [v grški mitologiji boginja maščevanja] *Preganjale so ga erinije* □ evmenida □ furija |v rimski mitologiji|

eritrocít -a m biol. [krvna celica, ki vsebuje hemoglobin] *eritrociti in levkociti* □ biol. rdeča krvnička □ biol. rdeče krvno telesce

erizipél -a m ▶ šen

êros -a m ▶ ljubezen •8

erótiĳni -a -o prid. ▶ pesništvo •3

erótiĳno prisl. ▶ vznemirljiv •

erótiĳ -a m ▶ pesnik •9

erozija -e ž

• 1. geogr. rečna erozija □ geogr. fluvialna erozija 2. geogr. glacialna erozija □ geogr. ledeniška erozija

erozijski -a -o prid. ▶ draslja | sila¹ •3

erozivni -a -o prid. ▶ sila¹ •3

erráta -át s mn. ▶ popravki

ertevé -êja m ▶ radiotelevizija

ertevêjevski -a -o prid. ▶ radiotelevizijski

erudíĳija -e ž ▶ učenost

eruiráti -am dov. ▶ izslediti 2 | poiskati

erúpcija -e ž

• sončna erupcija □ sončni izbruh
 GLEJ ŠE izbruh •

erupcijski -a -o prid. ▶ stadij² •1

eruptívni -a -o prid. ▶ stadij² •1

esêj -a m

• šol. interpretativni esej □ šol. razlagalni esej

esemès -êsa m ▶ sporočilo •

esénca -e ž ▶ bistvo 2

esenciálni -a -o prid. ▶ bistveni

eskadrilja -e ž

• letalska eskadrilja □ aeroplanska eskadrilja
 GLEJ ŠE veliko²

eskadrón -a m voj. [osnovna enota v konjenici] *Eskadron je odšel v boj* □ star. škadron □ star. švadron

eskalatór -ja m ▶ stopnice •

eskalírati -am nedov. ▶ stopnjevati se

eskamotêr -ja m ▶ rokohitr

eskímski -a -o prid. ▶ jezik 3 •12

eskímsĳina -e ž ▶ jezik 3 •12

eskónt -a m ▶ diskont

eskontírati -am dov. in nedov. ▶ diskontirati

eskóntĳni -a -o prid. ▶ mera •1

eskuláp -a m ▶ zdravnik

eskulápv -a -o prid. ► zdravnik
espáda -e ž ► matador
esparzéta -e ž ► detelja •1
esperáto -a m ► jezik 3•13
esperátski -a -o prid. ► jezik 3•13
esplánada -e ž ► ploščad
espréso -a m ► aparat •4
esprí -ja m ► duhovitost
estavéla -e ž ► izvir 1•1
estét -a m |kdor ima razvit čut za lepoto in vse vrednoti s stališča lepega| *mnenje estetov o filmu* □ star. **estetik** □ zastar. **kra-snoslovec** □ zastar. **leposlovec** □ knj.jizroč. **lepoumni**¹ □ knj.jizroč. **lepoumnik** □ zastar. **lepoznanec**
GLEJ ŠE estetik
esteticízem -zma m |posebno, večkrat pretirano poudarjanje lepega v umetniškem delu| *pesnikov esteticizem* □ knj.jizroč. **estetizem**
estétični -a -o prid. ► estetski
estétičnost -i ž ► estetskost
estétik -a m |strokovnjak za estetiko| *odgovori estetikov na vprašanja o lepem* □ **estet**
GLEJ ŠE estet
estétika -e ž |filozofska disciplina, ki preučuje lepo in človekov odnos do lepega| *zgodovina estetike* □ zastar. **krasoslovje** □ zastar. **leposlovje** □ zastar. **lepoznanstvo**
estétiški -a -o prid. ► estetski | vzgoja •1
estetízem -zma m ► esteticizem
estétski -a -o prid. |ki je v zvezi z estetiko| *estetska načela* □ knj.jizroč. **estetični** □ zastar. **estetiški** □ knj.jizroč. **lepotni** □ knj.jizroč. **lepoumni**² □ knj.jizroč. **lepoumniški** □ zastar. **lepoznanški**
GLEJ ŠE čut 2• | vrednost •1 | vzgoja •1
estétsko ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na estetiko| *estetsko oblikovani spomenik* □ knj.jizroč. **lepoto**
estétskost -i ž |dejstvo, da kaj ustreza načelom estetike| *estetskost oblik* □ knj.jizroč. **estetičnost**
estónski -a -o prid. ► jezik 3•14
estónščina -e ž ► jezik 3•14
estrogén -a m med. |ženski spolni hormon ali snov z biološko aktivnostjo tega hormona| *koncentracija estrogena v telesu* □ med. **folikulin**
estuárij -a m ► ustje
ešárpa -e ž voj. |svilen trak, vzven z zlatom in srebrom, ki ga nosijo oficirji okoli pasu ob svečanostih| *nositi ešarpo* □ knj.jizroč. **pasica**
ešofíрати se -am se nedov. ► razburjati se
etablírati -am dov. in nedov. ► ustanavljati | ustanoviti | uveljaviti | uveljavljati
etablírati se -am se dov. ► naseliti se
etán -a m ► plin 1 pp 2
etanál -a m kem. |aldehid očetne kisline| *Etanal draži oči, kožo in dihala* □ kem. **acetaldehid**
etanól -a m kem. |alkohol, ki nastaja pri vrenju grozdnega in sadnega sladkorja v alkoholnih pijačah| *etanol in metanol* □ kem. **etilalkohol** □ kem. **etilni alkohol** □ pog. **špirit** □ farm. **vinški cvet**
GLEJ ŠE špirit
etápa -e ž ► doba | stopnja 4
etáža -e ž |del stavbe med dvema stropoma| *Stavba ima dve etaži pod zemljo in deset nad zemljo* □ prakt. sp. **nadstropje**
GLEJ ŠE nadstropje
etážasti -a -o prid. ► peč¹ •3

etážni -a -o prid. ► lastnik •1 | peč¹ •3
etážnik -a m ► lastnik •1
etén -a m kem. |nenasičeni ogljikovodik, katerega molekula vsebuje dva atoma ogljika| *Eten je sestavina svetilnega plina* □ kem. **etilen**
éter¹ étra m ► dietileter
éter² étra m ► ozračje 2 | zrak 4
etèrični -a -o prid. ► ljubezen •3
étičen -čna -o prid. ► moralen
étični -a -o prid. |ki je določen glede na merila o dobrem in zlem| *etični ideali* □ filoz. **npravstveni**
GLEJ ŠE kodeks •1 | moralni
étično prisl. ► moralno 1, 2
étičnost -i ž ► moralnost
étika -e ž filoz. |filozofska disciplina, ki obravnava merila človeškega hotenja in ravnanja glede na dobro in zlo| *Ta vprašanja obravnava etika* □ filoz. **npravoslovje** □ filoz. **npravstvena filozofija**
 • 1. **krščanska etika** □ krščanski etos □ krščansko npravoslovje
 2. **poklicna etika** □ poklicni etos □ profesionalna etika
GLEJ ŠE morala 1 | moralnost
etikéta -e ž |ploščica, list, za glavne ali posebne označbe stvari, na katero je pritrjen| *pritrđiti etikete k rastlinam* □ knj.jizroč. **napisna ploščica** □ knj.jizroč. **napisnica** □ knj.jizroč. **napisni ščitek**
etilalkohól -a m ► etanol | špirit
etilén -a m ► eten
etiličarka -e ž ► alkoholičarka
etilik -a m ► alkoholik
etilni -a -o prid. ► etanol | špirit
etimologíja -e ž |razlaga izvora besede| *objaviti nekaj novih etimologij* □ knj.jizroč. **izpeljava**
etiologíja -e ž |veda o vzrokih pojavov| *etiologija običajev* □ aitiologija
etiolóški -a -o prid. |ki je v zvezi z etiologijo| *etiološko raziskovanje* □ aitiološki
GLEJ ŠE pripovedka •
etiópski -a -o prid. |ki je v zvezi z Etiopci ali Etiopijo| *etiopska kultura* □ **abesinski**
étnični -a -o prid. ► ozemlje •3
étnično prisl. ► narodnostno
étno -a m ► etnografska
étnoglásba -e ž |glasba, ki temelji na glasbeni tradiciji posameznih etničnih skupin| *festival etnografske* □ pog. **etno** □ publ. **etnogodba**
étnogódba -e ž ► etnografska
etnográf -a m ► narodopisec
etnografíja -e ž ► narodopisje
etnográfski -a -o prid. ► muzej •1 | razstava² •1
etnológ -a m ► narodopisec
etnológíja -e ž ► narodopisje
etnolóški -a -o prid. ► muzej •1 | razstava² •1
étnomuzikologíja -e ž ► narodopisje •
étos -a m ► etika •1 | etika •2
étrov -a -o prid. |ki je v zvezi z etrom| *etrovi hlapi* □ **étrski**
étrski -a -o prid. ► etrov
etuí -ja m |vrečici podobna škatlica za hranjenje majhnih predmetov| *spraviti očala v etui* □ tok² □ star. **futeral**
evakuácíja -e ž |preselitev ljudi ali česa drugega s področja, ki je ogroženo zaradi naravne nesreče, vojne| *organizirati evakuacijo s poplavnega področja* □ **evakuiranje**
evakuíránje -a s ► evakuacija

evakuirati -am dov. ▶ odstraniti
evalvacija -e ž ▶ ovrednotenje | vrednotenje
evalvirati -am dov. in nedov. ▶ ovrednotiti | vrednotiti
evangeliár -ja m ▶ evangelistar
evangeličan -ána m ▶ protestant
evangeličanka -e ž ▶ protestantka
evangeličanski -a -o prid. ▶ cerkev 2•5 | duhovnik 2• | protestantski
evangélij -a m ver. | vsak od štirih biblijskih opisov Kristusovega življenja, dela in nauka | *prebirati evangélij* □ vznes. *božja beseda* □ knj.izroč. *veselo oznanilo*
GLEJ ŠE krščanstvo | prisegati
evangélijski -a -o prid. ▶ cerkev 2•5 | evangélski
evangelíst -a m ▶ glasnik²
evangelístár -ja m ver. | knjiga z evangélskimi odlomki, ki se berejo pri maši | *nedeljski evangelístár* □ ver. *evangeliar*
evangelizácija -e ž ▶ pokristjanjevanje
evangelizirati -am nedov. in dov. ▶ pokristjaniti | pokristjanjevati
evangélski -a -o prid. | ki je v zvezi z evangélijem | *evangélski odlomki* □ ver. *evangélijski*
GLEJ ŠE protestantizem
evaporácija -e ž
1. teh. | odstranjevanje določene količine tekočine, tako da ta ob segrevanju prehaja v plinasto stanje | *postopek evaporacije* □ teh. *izparivanje*
2. meteor. | spreminjanje vode iz tekočega stanja v plinasto | *evaporacija vode* □ meteor. *izhlapevanje*
evaporirati -am dov. in nedov. teh. | odstraniti, odstranjevati iz česa določeno količino tekočine, tako da ta ob segrevanju prehaja v plinasto stanje | *evaporirati jajca, mleko* □ teh. *izpariti* □ teh. *izparivati*
evdajmonija -e ž ▶ blaženost 1
eventuálni -a -o prid. ▶ morebitni
eventuálno člen. ▶ morda 1
eventuálnost -i ž ▶ možnost 1
evergrín -a m glasb., žarg. | dolgo časa splošno priljubljena popevka | *peti evergrine* □ ekspr. *zimzelena melodija* □ ekspr. *zimzelenček*
evfemístični -a -o prid. ▶ evfemizem
evfemístično prisl. ▶ olepševalno
evfemízem -zma m jezikosl. | beseda, pomen ali zveza, s katero se izognemo neprijetnemu, neprimernemu izrazu | *Rad uporabljá evfemizme* □ jezikosl. *evfemístični izraz* □ poljud. *lepšalnica* □ poljud. *olepševalni izraz* □ jezikosl. *omiljevalni izraz*
evfóničen -čna -o prid. ▶ blagoglasen
evfonija -e ž ▶ blagoglasje
evgléna -e ž bot., zool. | na rastlinski in živalski način se prehranjujoči enocelični organizem z bičkom | *evglene in parameciji* □ bot., zool. *lepočnica*
evharístija -e ž ▶ telo •1 | telo •2
evidénca -e ž | namensko in sistematično spremljanje, vpisovanje podatkov o čem | *voditi evidenco rojstev* □ knj.izroč. *razvid* ♦ knjigovodska evidenca □ knjigovodstvena evidenca
evidénčni -a -o prid. ▶ tablica •1
evidénčnik -a m ▶ evidentičar
evidentičár -ja m | uslužbenec, ki vodi evidenco | *evidentičár v referatu za gozdarstvo* □ *evidenčnik*
evidéntni -a -o prid. ▶ očitni
evidéntno¹ prisl. ▶ očitno¹

evidéntno² povdk. ▶ očitno²
evidéntnost -i ž ▶ očitnost
Évin -a -o prid. ▶ gol² 2• | ženska
É-vitamín -a m ▶ vitamin •6
evkalipt -a m ▶ evkaliptus
evkaliptov -a -o prid. ▶ evkaliptus
evkaliptus -a m | visoko drevo z veliko krošnjo, po izvoru iz Avstralije | *razkošne krošnje evkaliptusov* □ *evkaliptovo drevo* □ *evkaliptusovo drevo* □ *evkalipt*
evkaliptusov -a -o prid. ▶ evkaliptus
evmenída -e ž ▶ erinija
evnúh -a m ▶ skopljenec
evnústvo -a s ▶ skopljenstvo
évo medm. ▶ gledati 6
evocirati -am dov. ▶ opozoriti
evokácija -e ž lit. | podoba ali izraz, ki izzove ustrezni, določeni notranji odmev | *pesnikove evokacije morja* □ lit. *evokativni ekvivalent*
evokativni -a -o prid. ▶ evokacija
evolúcija -e ž biol. | spreminjanje organizmov iz preprostejših oblik v popolnejše | *preučevati evolucijo* □ biol. *descendenca* □ biol. *filogenetični razvoj* □ biol. *filogenetski razvoj* □ biol. *filogeneza* □ biol. *filogenija* □ biol. *zgodovinski razvoj organizmov*
GLEJ ŠE razvoj
evolúcijski -a -o prid. ▶ evolucionizem | razvojni 1
evolúcijsko prisl. ▶ razvojno
evolucionirati -am nedov. in dov. ▶ razvijati se 1 | razviti se 1
evolucionístični -a -o prid. ▶ evolucionizem
evolucionízem -zma m | nauk o postopnem spreminjanju česa, navadno v popolnejše, bolj dovršene oblike | *zagovarjati evolucionizem* □ *evolucijski nauk* □ *evolucionistični nauk* □ *razvojni nauk* □ knj.izroč. *transformizem*
evolutívni -a -o prid. ▶ razvojni 1
evolvirati -am nedov. in dov. ▶ razvijati se 1 | razviti se 1
évrobírokrát -a m ▶ evrokrat
évrokómisár -ja m ▶ komisar •2
evrokrát -a m publ. | član vodstva katere od institucij in organov Evropske unije | *bruseljski evrokrati* □ ekspr. *evrobírokrat*
évroobmóčje -a s ▶ območje •1
évroparlàmènt -ènta m ▶ parlament •2
évroparlamentárec -rca m ▶ poslanec •2
evropéjski -a -o prid. ▶ evropski
evropéjstvo -a s ▶ evropstvo
évroposlánec -nca m ▶ poslanec •2
evrópski -a -o prid. | ki je v zvezi z Evropejci ali Evropo | *evropske države* □ star. *evropejski*
GLEJ ŠE celina •3 | komisar •2 | ohmelje • | parlament •2 | poslanec •2
evrópstvo -a s | evropska kultura in miselnost | *pisatelj odnos do evropstva* □ star. *evropejstvo*
évroskupína -e ž ▶ območje •1
évrski -a -o prid. ▶ območje •1
evstáhíjev -a -o prid. ▶ troblja •
evtanázija -e ž med. | pospešitev smrti iz usmiljenja | *zagovarjati evtanazijo* □ med. *blaga smrt*
ex offo [eksófo] prisl. ▶ uradno 2
ezófagus -a m ▶ požiralnik
ézul -a m ▶ izseljenec

E

F

F

fabriciranje -a s ▶ izdelovanje
fabricirati -am nedov. ▶ izdelovati 1 | proizvajati
fabričan -a m ▶ delavec •25
fabrika -e ž ▶ tovarna
fabrikacijski -a -o prid. ▶ postopek •4
fabrikant -a m ▶ proizvajalec | tovarnar
fabrikát -a m ▶ izdelek
fábriški -a -o prid. ▶ delavec •25 | tovarniški
fábriško prisl. ▶ tovarniško
fábula -e ž ▶ basen | izmišljotina | zgodba 2
fabulativni -a -o prid. ▶ okvir • | pripovedni | zgodbeni
fabulíst -a m lit. | kdor (dobro) oblikuje fabulo | *izredno nadarjen*
fabulíst □ lit. zgodbar
fabulístični -a -o prid. ▶ zgodbeni
fáca -e ž ▶ izviren 2 povdk. | obraz
faciális -a m ▶ živec •4
faciální -a -o prid. ▶ živec •4
fácit -a m ▶ izid 1 | rezultat¹ 2
fáčuk -a m ▶ otrok 2•2
fading -a [féding-] m ▶ presih
fajljáti -am nedov. ▶ plapolati 2
fait accompli ~ -ja [fetakomplí] m ▶ dejstvo •
fajánčen -čna -o prid. ▶ fajansen
fajančevína -e ž ▶ fajansa
fajánsa -e ž | loščena žgana glina boljše vrste; poslikani izdelek iz te vrste glin | *posoda iz fajanse; trgovati s fajansami* □ *fajančevina* □ knj.izroč. majolika
fajánsen -sna -o prid. | [ki je iz fajanse] *fajansen vrč* □ *fajánčen* □ knj.izroč. majoličast □ knj.izroč. majoličen □ knj.izroč. majolikast
fájfa -e ž ▶ ocena 2•2 | pipa
fájgelj -glja m ▶ šebenik
fájl -a m ▶ datoteka
fájmošter -tra m ▶ duhovnik 1 | župnik
fájñ¹ -- -- prid. ▶ dober¹ 1, 2
fájñ² prisl. ▶ dobro²
fájñ³ povdk. ▶ dobro⁴
fakín -a m ▶ ničvrednež | nosač 2 | postopač | težak
fakináža -e ž ▶ sodrga
fakínski -a -o prid. ▶ ničvreden
fakínstvo -a s ▶ dejanje 1 pp4 | grdobija | malopridnost | ničvrednost
fakír -ja m ▶ asket •
fáks¹ -a m ▶ fakulteta
fáks² -a m ▶ telefaks
faksímile -a m ▶ telegram •2
fáksni -a -o prid. ▶ številka •1
fáksštevilka -e ž ▶ številka •1
fákt -a m ▶ dejstvo | gotovo⁴
fáktični -a -o prid. ▶ dejanski | resnični 1
fáktično člen. ▶ pravzaprav 1 | zares¹
fáktičnost -i ž ▶ resničnost 1

faktografija -e ž | naštevanje, popisovanje dejstev brez sintetičnega vrednotenja | *avtorjeva sposobnost dvigniti se nad preprosto faktografijo* □ knj.izroč. podatkarstvo
fáktor -ja m
 • fiz. korekcijski faktor □ fiz. korekturni faktor
 GLEJ ŠE dejavnik
faktoriální -a -o prid. ▶ faktorski
fáktorski -a -o prid. poslov.-uprav. | [ki je v zvezi s statističnim postopkom, ki temelji na računanju korelacij] *faktorska analiza* □ urad. faktorialni
faktótum -a m ▶ pomočnik | sodelavec •2
fáktum -a m ▶ dejstvo | gotovo⁴
fáktúra -e ž
 • trg. začasna faktura □ trg. predfaktura
 GLEJ ŠE račun¹ 2 | zgradba
fakturírni -a -o prid. ▶ stroj •3
fáktúrni -a -o prid. ▶ stroj •3
fakultativni -a -o prid. ▶ neobvezni | predmet¹ 2•2 | pripor •1 | zajedavec 1•
fakultéta -e ž | izobraževalna in znanstvenoraziskovalna visokošolska ustanova, navadno kot enota univerze | *vpisati se na fakulteto* □ šol., žarg. faks¹
 ♦ 1. ekonomska fakulteta □ prakt. sp. ekonomija 2. fakulteta za elektrotehniko □ prakt. sp. elektrofakulteta 3. fakulteta za strojništvo □ prakt. sp. strojna □ prakt. sp. strojna fakulteta 4. filozofska fakulteta □ sleng. filofaks □ prakt. sp. filozofska 5. medicinska fakulteta □ prakt. sp. medicina 6. pravna fakulteta □ juridična fakulteta □ pravn., žarg. jus □ prakt. sp. pravo □ zastar. pravoslovna fakulteta 7. tehnična fakulteta □ prakt. sp. tehnika 8. veterinarska fakulteta □ prakt. sp. veterina
falánga -e ž ▶ prstnica | veliko²
falírati -am dov. ▶ propasti 2•1
falítí¹ -ím dov. ▶ pogrešiti | zgrešiti
falítí² -ím nedov. ▶ manjkati 1, 2
fálos -a m ▶ ud •
falót -a m ▶ ničvrednež
falotaríja -e ž ▶ dejanje 1 pp4 | grdobija | malopridnost
falótski -a -o prid. ▶ ničvreden
falótskost -i ž ▶ ničvrednost
falzificírani -a -o prid. ▶ ponarejeni 1, 3
falzificiranje -a s ▶ ponarejanje | potvarjanje
falzificírati -am dov. in nedov. ▶ ponarediti | ponarejati | potvarjati | potvoriti
falzifikácija -e ž ▶ ponarejanje
falzifikát -a m ▶ ponaredek 1
falzifikátor -ja m ▶ ponarejevalec
fáma -e ž ▶ govorica 2
famílíja -e ž ▶ družina 1, 2 | rodbina | v rodu
familijárni -a -o prid. ▶ anamneza •
famózni -a -o prid. ▶ razvpiti¹ | slavni | znameniti
famóznó¹ prisl. ▶ odlično²

famóžno² povdk. ▶ odlično³

fámulus -a m ▶ pomočnik | služabnik

fána -e ž ▶ zastava¹

fanátičen -čna -o prid. | ki je strastno, nestrpno zavzet za kaj, zlasti za kako idejo, nazor | *fanatičen pristaš stranke*

□ ekspr. *prenapet* □ ekspr. *zadržt* □ ekspr. *zagrizen*

fanátično nač. prisl. | izraža, da se kaj dela strastno, nestrpno zavzeto | *fanatično zagovarjati kako idejo* □ ekspr. *prenapeto*

□ ekspr. *zagrizeno*

fanátičnost -i ž ▶ fanatizem

fanátik -a m | kdor je strastno, nestrpno zavzet za kaj, zlasti za kako idejo, nazor | *politični, verski fanatiki* □ knj.izroč. *napetež*

□ ekspr. *prenapetež* □ slabš. *zadržtež* □ ekspr. *zagrizenec*

fanatizem -zma m | strastna, nestrpna zavzetost za kaj, zlasti za kako idejo, nazor | *politični, verski fanatizem* □ *fanatičnost*

□ ekspr. *prenapetost* □ slabš. *zadržtost* □ ekspr. *zagrizenost*

fandángo -a m ▶ ples 1 pp

fanfaronáda -e ž ▶ bahanje

fángo -a m ▶ blato •2

fánt fánta m

1. |doraščajoča oseba moškega spola | *nagajiv fant* □ nar. *bubec*

□ šalj. *bučman* □ nar. *čeh* □ star. *dečak* □ slabš. *fantalin* □ ekspr. *fante*¹

□ slabš. *fante*² □ iron. *fantek* □ ekspr. *fantič* □ ekspr. *fantin* □ nar. *fantina*

□ nar. *fantinec* □ ekspr. *frkavec* □ ekspr. *frkolin* □ knj.izroč. *letavec*

□ slabš. *mandeljč* □ star. *mladec* □ star. *mladenec* □ ekspr. *mladenič*

□ star. *mladikavec* □ iron. *mladi mož* □ zastar. *mladin* □ publ. *mladinec*

□ nar. *mulac* □ ekspr. *mulec* □ nar. *mulo* □ pog. *pob* □ pog. *poba*

□ ekspr. *pobalin* □ pog. *pobček* □ pog. *pobec* □ pog. *pobič* □ ekspr. *po-*

kavec □ ekspr. *pokovec* □ nar. *pubec* □ slabš. *smrkavec* □ ekspr. *smrkolin*

□ nar. *štrkavec* □ ekspr. *sokolič* | postaven, močen fant |

2. |moška oseba, ki je v ljubezenskem odnosu do dekleta | *Dekle*

že ima fanta □ nar. *čeh* □ ekspr. *fantič* □ pog. *frajer*¹ □ knj.izroč. *izbranec*

□ star. *izvoljenec* □ star. *ljubček* □ star. *ljubi*¹ □ zastar. *ljubimec* □ zastar. *ljublje-*

nec □ ekspr. *ljubljeni*¹ □ ekspr. *prijatelj* □ ekspr. *simpatija* □ sleng. *tip*

GLEJ ŠE *joj*² 3 | *moški*¹ ♦ | *neporočen* ♦1 | postaven povdk. 1 |

prostitut | sin | vajenec

fantalín -a m ▶ deček¹ | fant 1 | razposajenec

fantalínka -e ž ▶ razposajenka

fantalínski -a -o prid. ▶ objesten | razposajen 2

fantalínstvo -a s ▶ dejanje 1 pp 6 | objestnost

fantást -a m ▶ pisatelj ♦3

fantásten -tna -o prid. ▶ odličen

fantástičen -čna -o prid. ▶ čudovit 1, 2 | izreden | odličen

fantástični -a -o prid. ▶ svet¹ 4♦3

fantástično¹ prisl. ▶ odlično² | odlično³ | zelo 1

fantástično² povdk. ▶ čudovito²

fantástičnost -i ž ▶ čudovitost | odličnost

fantástika -e ž

• znanstvena fantastika □ publ. science fiction □ znanstvena fikcija

GLEJ ŠE *pisatelj* ♦3

fantazija -e ž ▶ domišljija

fantazijski -a -o prid. ▶ domišljijski | spis ♦2 | svet¹ 4♦3

fantazijsko prisl. ▶ domišljijsko

fantazirati -am nedov. ▶ blesti | govoriti 1 pp 20 | izmišljati si 2 | sanjati 2

fantazmagórični -a -o prid. ▶ svet¹ 4♦3

fantazmagorija -e ž ▶ privid 3

fantè¹ -éta m ▶ fant 1

fantè² -éta s ▶ fant 1

fántek -tka m ▶ deček¹ | fant 1 | sin | sinček •

fantič -íča m ▶ deček¹ | fant 1, 2 | sin

fantiček -čka m ▶ deček¹ | sin

fantín -a m ▶ fant 1

fantína -a m ▶ fant 1

fantínec -nca m ▶ fant 1

fantóm -a m ▶ privid 3 | strah 2

fantómski -a -o prid. ▶ podjetje ♦11

fantovánje -a s | družabno življenje fantov na vasi | *pridobiti si pravico do fantovanja* □ nar. *voglarjenje*

fantováti -újem nedov. |udeleževati se družabnega življenja fantov na vasi | *Že večkrat so skupaj fantovali* □ nar. *oglariti*

□ nar. *voglariti*

fántovski -a -o prid. ▶ luna | mladenišтво

fántovsko prisl. ▶ ostriči ♦2

fántovstvo -a s ▶ mladenišтво

fár -ja m ▶ duhovnik 1

fára -e ž ▶ župnija

farál -a m ▶ petrolejka | svetilka •5

faràn -ána m ▶ župljan

farandóla -e ž ▶ ples 1 pp

faránka -e ž ▶ župljanka

fáraon -a m ▶ vladar pp 8

fáraonka -e ž ▶ vladarica pp

fárbati -am nedov. ▶ lagati | varati 1

faringálni -a -o prid. ▶ glas 3♦1 | votlina •8

faringítis -a m ▶ vnetje ♦17

fárink -a m ▶ žrelo 1

farizéj -a m ▶ hinavec | licemerec

farizéjski -a -o prid. ▶ hinavski | licemerski

farizéjsko prisl. ▶ hinavsko

farizéjstvo -a s ▶ hinavščina | licemerstvo

fárma -e ž

• prašičerejska farma □ svinjerejska farma

GLEJ ŠE *posestvo*

farmacévt -a m | strokovnjak za farmacijo | *zaposliti farmacevta*

□ pog. *lekarnar* □ pog. *magister*

GLEJ ŠE *študirati* ♦1

farmacévtka -e ž | strokovnjakinja za farmacijo | *Farmacevta*

pripravlja zdravila □ pog. *lekarnarica* □ pog. *lekarnarka* □ pog. *magistra*

farmacévtski -a -o prid. | ki je v zvezi s farmacevta ali farmacijo |

farmaceutvska dejavnost □ knj.izroč. *lekarniški*

GLEJ ŠE *industrija* ♦3 | *študij* pp 1

farmacija -e ž | veda o zdravilih, zlasti o njihovem izdelovanju

in pripravljanju | *najnovejši izsledki farmacije* □ knj.izroč. *lekarnišтво*

□ knj.izroč. *zdraviloslovje*

GLEJ ŠE *študirati* ♦1

farmakolóški -a -o prid. ▶ revija pp 1 | zdravilni

farmakopéja -e ž | uradni farmacevtski priročnik, ki vsebuje osnovne podatke o zdravilnih surovinah, njihovem predelovanju v zdravila in navodila za kontrolo zdravil | *pregledati v*

farmakopejo □ knj.izroč. *lekarniška knjiga*

fárman -a m ▶ župljan

fárni -a -o prid. ▶ cerkev 1♦8 | šola¹ ♦23

fárof -a m ▶ župnišče

fárovški -a -o prid. ▶ župniški

fárovž -a m ▶ župnišče

fárški -a -o prid. ▶ duhovniški | trdoleska

fasáda -e ž ▶ omet • | pročelje

fasádni -a -o prid. ▶ omet • | opeka pp 2 | podzidek • | pročelni

fásati fášem dov. ▶ prejeti 1

fásati jih fášem jih dov. ▶ tepen
fáscija -e ž ▶ ovojnica •3
fascíkelkartón -a m ▶ karton •
fascinácija -e ž ▶ prevzetost
fasciníran -a -o povdk.. ▶ prevzet
fasciníranje -a s ▶ prevzetost
fascinírati -am dov. in nedov. ▶ prevzemati 3 | prevzeti² 3
fasciolóza -e ž ▶ metljavost
fasétni -a -o prid. ▶ oko •2
fasíja -e ž ▶ napoved •2
fast food ~ -a [fást fúd-] m ▶ hrana 1•4
fasírani -a -o prid. ▶ zrezek •
fašírati -am nedov. in dov. ▶ mleti² 2
fašíst -a m | privrženeц fašizma v Italiji od 1922 do 1943 |
nasílje fašístov □ slabš. *črna srajca* □ slabš. *črnosrajčnik* □ slabš. *črnuch*
 □ knj.izroč. *snopar*
fašístični -a -o prid. | ki je v zvezi s fašisti v Italiji od 1922 do
 1943 | *fašístična ideologija* □ knj.izroč. *snoparski*
fáska -e ž ▶ butara 1
fatalíst -a m | kdor verjame v neizogibnost usode | *prepričani*
fatalíst □ knj.izroč. *usodovec*
fatalístka -e ž | ženska, ki verjame v neizogibnost usode | *prepri-*
čanost fatalístk □ knj.izroč. *usodovka*
fatalizem -zma m | verovanje v neizogibnost usode | *odklanjati*
fatalizem □ *vdanost v usodo* □ knj.izroč. *usojenost*
fatálka -e ž ▶ ženska •3
fatálni -a -o prid. ▶ napaka 1•3 | ženska •3
fatálnost -i ž ▶ usodnost
fátamorgána -e ž | optični pojav v ozračju, pri katerem se pri-
 kazujejo slike zelo oddaljenih predmetov | *varljiva fatamorgana*
v puščavi □ zastar. *zračno slepilo*
fátum -a m ▶ usoda
faux pas ~ -a [fopá -ja] m ▶ spodrsljaj 2
fávl -a m ▶ prekršek 2
fávlasto prisl. ▶ malomarno
fávni -a m ▶ pohotnež
fávna -e ž ▶ živalstvo
favorítinja -e ž | ženska, ki ima na tekmovalju največ
 možnosti za zmago | *uvrstiti se med favorítinje* □ *favorítka*
favorítka -e ž ▶ favorítinja
favoríziranec -nca m ekspr. | oseba, ki se ji glede na druge
 izkazuje večja naklonjenost, večje ugodnosti | *direktorjev*
favoríziranec □ publ. *protežiranec*
favoríziranje -a s | izkazovanje večje naklonjenosti, večje
 ugodnosti komu glede na druge | *favoríziranje mlajših*
sodelavcev □ *dajanje prednosti* □ pog. *forsiranje*
 □ knj.izroč. *pogodovanje* □ publ. *protežiranje*
favorízirati -am nedov. *koga* | izkazovati komu glede na
 druge večjo naklonjenost, večje ugodnosti | *favorízirati*
domače igralce □ *dajati prednost komu* □ pog. *forsirati*
 □ knj.izroč. *pogodovati* □ publ. *protežirati*
 GLEJ ŠE prednost •2 | prednost •3
fáza -e ž ▶ doba | mena • | stopnja 4 | vodnik 4•1
fazaneríja -e ž | kraj, prostor, kjer se goji fazane | *dobro*
oskrbovana fazaneríja □ knj.izroč. *fazanjak*
fazanják -a m ▶ fazaneríja
fázni -a -o prid. ▶ vodnik 4•1
fazóna -e ž ▶ kroj
fazónski -a -o prid. ▶ orodje •3
febrílni -a -o prid. ▶ bolnik pp 1

fébruar -ja m | drugi mesec v letu | *príreditve v (meseču) februarju*
 □ star. *svečan*
fébruarski -a -o prid. | ki je v zvezi s februarjem | *mrzlo februarsko*
jutro □ star. *svečanov*
féces -a m ▶ iztrebek
fecljáti -ám nedov. ▶ delati 1 pp 2
fecljáti se -ám se nedov. ▶ zapletati se 1
federácija -e ž | politična tvorba, ki združuje dve ali več ena-
 kopravnih in relativno samostojnih državnih enot | *ustanoviti*
federácijo □ *federalna država* □ *federatívna država* □ *zveza držav*
 □ *zvezna država*
 GLEJ ŠE država •15 | zveza 3
federacíjski -a -o prid. ▶ federalni
federalístični -a -o prid. ▶ federalni
federaláni -a -o prid. | ki je v zvezi s federacijo | *federalna ureditev*
države □ *federacíjski* □ *federalístični* □ *federatívni* □ *zvezni*
 GLEJ ŠE država •15 | federácija
federatívni -a -o prid. ▶ država •15 | federácija | federalni
fédíng -a m ▶ presih
feedback -a [fídbek] m ▶ odziv 2
fehtáriti -im nedov. ▶ prositi | žicati
féhtati -am nedov. ▶ prositi
fěj medm. ▶ fuj
fejáški -a -o prid. ▶ življenje 4•3
fejáštvo -a s ▶ življenje 4•3
fějst¹ -- -- prid. ▶ dober¹ 1, 2 | postaven
fějst² prisl. ▶ dobro² | dobro⁴ | zelo 1, 3
fekundítéta -e ž ▶ plodnost
feláh -a m ▶ kmet 1
féler -ja m ▶ napaka 1
feljtón -a m | živahno, duhovito napisan literarni sestavek,
 navadno grafično ločen od drugega gradiva | *mojster feljtona*
 □ *podlistek* □ zastar. *listek*
feljtoníst -a m | kdor piše feljtone | *znani feljtoníst in esejíst*
 □ *podlistkar* □ zastar. *listkar*
feljtonístični -a -o prid. ▶ feljtonski | roman •1
feljtonístika -e ž lit. | literarno ustvarjanje, katerega izrazna
 oblika je feljton | *obdobje feljtonístike v slovenski književnosti*
 □ lit. *podlistkarstvo*
feljtónski -a -o prid. | ki je v zvezi s feljtonom | *feljtónska besedila*
 □ *feljtonístični* □ *podlistkarski*
 GLEJ ŠE roman •1
feminílen -lna -o prid. | ki ima ženske značilnosti, lastnosti |
feminílen moški □ ekspr. *poženščen*
 GLEJ ŠE ženski
feminílno prisl. ▶ žensko
fémíninski -a -o prid. ▶ sklanjatev •3
fémíninum -a m ▶ spol •3
feminístični -a -o prid. ▶ feminizem 1
feminízacija -e ž | prevzemanje ženskih značilnosti, lastnosti |
feminízacija moških v oblačenju □ ekspr. *poženščenje*
feminízem -zma m
 1. | gibanje žensk za enakopravnost z moškimi | *ideje feminízma*
 □ *feminístično gibanje*
 2. | pojavljanje ženskih značilnosti, lastnosti pri moškem | *znaki*
feminízma pri mladostnikih □ ekspr. *poženščenost* □ knj.izroč. *ženskost*
fémur -ja m ▶ stegnenica
fén¹ -a m ▶ sušilnik •1 | veter pp 2
fén² -a m ▶ občudovalec
fének -nka m ▶ lisica² •2

fenól -a m kem. |kristalna, v vodi topna snov, izvedena iz benzena z zamenjavo enega atoma vodika s hidroksilno skupino| *sledi fenola v odplakah* □ poljud. **karbol**

fenomén -a m ► pojav

fenomenálen -lna -o prid. ► izreden | odličen

fenomenální -a -o prid. ► svet¹ 4+2

fenomenálno prisl. ► odlično² | odlično³

fenomenálnost -i ž ► odličnost

fenoménski -a -o prid. ► svet¹ 4+2

féntati -am dov. ► ubiti 1, 2 | uničiti 3

féntati se -am se dov. ► samomor ♦

fêr -- -- prid. ► pošten 1

ferál -a m ► svetilka

fêredža -e ž ► tančica 2

feriální -a -o prid. ► dopustniški | kolonija 3

fêribot -a m ► trajekt

ferít -a m metal. |čisto železo, obstojno pod 910 °C| *izdelki iz ferita* □ metal. **alfaželezo** □ metal. **železo alfa**

fermáč -a m ► ptičar

fêrman -a m ► odredba

fermáta -e ž ► korona 1

fermènt -ènta m ► encim | encim ♦

fermentácija -e ž biol., kem. |spreminjanje organskih snovi z delovanjem encimov| *pospešiti fermentacijo* □ čeb. **kvašenje** □ biol., kem. **vrenje** □ biol., kem. **vretje**

fermentíratí -am nedov. ► vreti 2

fertilén -lna -o prid. ► ploden 1

fertilní -a -o prid. ► dan¹ 7

fertilnost -i ž ► plodnost

fést -a m ► festival

festivál -a m |večdnevna prireditev, ki omogoča pregled dosežkov na določenem kulturnem področju| *predvajati film na festivalu* □ pog. **fest**

festivální -a -o prid. ► festivalski

festiválski -a -o prid. |ki je v zvezi s festivalom| *festivalski prostor* □ knj.izroč. **festivalni**

féšta -e ž ► praznik | praznovanje

fétus -a m ► plod 2

févd -a m

- pravn. **kmečki fevd** □ pravn. **rovtarski fevd**

fevdalízem -zma m |gospodarsko-družbena ureditev pred kapitalizmom, v kateri je zemlja v lasti zemljiških gospodov, obdelujejo pa jo podložni kmetje| *odprava fevdalizma* □ **fevdalna družbena ureditev** □ **fevdalna ureditev** □ **fevdalni sistem** □ knj.izroč. **fevdalni red** □ knj.izroč. **fevdalstvo**

fevdální -a -o prid. ► fevdalizem | gospod ♦ 2

fevdálstvo -a s ► fevdalizem

fí medm. ► fiju | fuj | uf 1

fianketíranje -a s šah. |postavljanje lovca z osnovnega polja na sosednje polje velike diagonale| *fianketiranje kraljevega lovca* □ šah. **flanketiranje**

fiankéto -a m šah. |postavitev lovca z osnovnega polja na sosednje polje velike diagonale| *igrati fianketo* □ šah. **krilni razvoj**

fiásko -a m ► neuspeh

fibrín -a m biol. |vlaknata snov v strjeni krvi, nastala iz fibrinogena| *mrežasto razpredene niti fibrina* □ biol. **vlaknina**

fibula -e ž ► mečnica | zaponka

fícek -cka m ► denar ♦ 2 | novčič

fícki -ov m mn., mn. v sin. nizu ► denar

fičafáj -a m ► frača | lok¹ | puška

fičfiríć -a m ► lahkomiseln povdk. | lahkomiselnež

fičfiríćevski -a -o prid. ► lahkomiseln

fičko -a m pog. |nekdaj zelo pogosti tip manjšega osebnega avtomobila znamke Fiat| *voziti se v fičku* □ pog. **fičo**

fičnik -a m ► novčič

fičniki -ov m mn., mn. v sin. nizu ► denar

fičo -a m ► fičko

fidejkomís -a m

- pravn. **rodbinski fidejkomis** □ pravn. **fidejkomisno premoženje**

fidejkomísni -a -o prid. ► fidejkomis ♦

fifty-fifty prisl. ► razdeliti si ♦

figa¹ -e ž

1. |sočni, sladki sad figovca| *nabrati košarico fig* □ **smokva** □ ekspir. **figica** □ ekspir. **smokvica**
2. |zvitek v kroglasto obliko spetih las| *Najprej se razčeše, nato si naredi figo* □ star. **svitek**
  - 1. **indijska figa** □ **indijska smokva** 2. **konjska figa** □ knj.izroč. **konjščak****GLEJ ŠE** figovec | iztrebek | takoj 2 | zapustiti 3

figa² povdk. ► hudič² | nepomemben povdk. 1 | prava reč | slabo³

figar -ja m ► bojazljiv povdk. | strahopetec | strahopeten povdk.

figarski -a -o prid. ► strahopeten

figarstvo -a s ► strahopetnost

figav -a -o prid. ► deževen | ničvreden

figica -e ž ► figa¹ 1

figo člen. ► ne¹ 2 | nič⁵

figov -a -o prid. |ki je v zvezi s figo| *figov list* □ **smokvin** □ **smokvov** **GLEJ ŠE** figovec | žganje pp | žganje ♦ 1

figovec -vca m |južno drevo z dlanastokrpimi listi in sočnimi, sladkimi sadovi| *nasad figovcev* □ **figovo drevo** □ **smokvovec** □ pog. **figa¹** □ pog. **smokva** **GLEJ ŠE** bojazljiv povdk. | strahopetec | strahopeten povdk. | žganje ♦ 1

figúra -e ž

1. |likovno upodobljeni predmet, živo bitje| *figura iz bron* □ **figurica** |majhna figura|
2. |skupina med seboj povezanih gibov pri plesu ali nekaterih športih| *Drsalca sta izvajala zelo zahtevne figure* □ **lik¹** □ star. **podoba** **GLEJ ŠE** junak 2 | kip | lik¹ | lik¹ ♦ | lik¹ ♦ 3 | nepomemben povdk. 2 | podoba | podoba ♦ 1 | postava¹ 1

figurálik -a m um. |umetnik, ki upodablja stvarni svet, zlasti živa bitja| *Slikar se je na razstavi predstavil kot figuralik in portretist* □ um. **figuralist** □ knj.izroč. **figuralni umetnik** □ knj.izroč. **figurativni umetnik** **GLEJ ŠE** slikar pp 2

figuralíst -a m ► figuralik

figurální -a -o prid. ► figuralik | ples 1 ♦ 1 | umetnost¹ ♦ 2

figuránt -a m ► statist

figuratívni -a -o prid. ► figuralik | ples 1 ♦ 1 | umetnost¹ ♦ 2

figúrica -e ž ► figura 1 | kipec

figurína -e ž ► kipec

figurírati -am nedov. ► predstavljati 4

fíii medm. ► fiju

fíjkar -ja m ► izvošček

fíju posnem. medm. |posnema glas pri žvižganju| *Fiju, je žvižgala burja* □ **fi** □ **fíii**

fíkcija -e ž ► domišljija | domneva | fantastika ♦

fíks medm. ► presneto²

fíksácija -e ž ► pritrditev 1

fíksar -ja m ► narkoman

fíksati -am nedov. ► nadlegovati

fíksati ga -am ga nedov. ► lomiti ga

fíksati se -am se nedov. ► jemati 3♦

fiksni -sna -o prid. ▶ nepremičen | nesprenljiv 1
fiksir -ja m fot. |sredstvo za kemično odstranjevanje za svetlobo občutljive snovi z neosvetljenih delov filma| *dati negativ v fiksir*
 □ fot. **fiksirna kopel**
fiksiranje -a s ▶ določanje 1 | določitev 1 | pritrditev 1
fiksirati -am dov. in nedov. ▶ določiti 1 | določiti 1 | pritrditi 1 | pritrdjevati 1
fiksirni -a -o prid. ▶ fiksir | vijak 1•1
fiksivdon medm. ▶ presneto²
fiksni -a -o prid. |ki se ne da premakniti, premikati| *fiksni del naprave* □ knj.izroč. **nepremični** ■ protip. **premični**
GLEJ ŠE nesprenljivi 1
fiktivni -a -o prid. ▶ izmišljeni | navidezni 2 | podjetje •11 | pogodba •13 | psevdonim | ravnina •2 | svet¹ 4•3
fiktivnost -i ž ▶ izmišljenost 1
fikus -a m |divja ali kultivirana rastlina z velikimi, elipsastimi zimzelenimi listi| *gojiti fikuse* □ bot. **gumijevec**
fila -e ž ▶ nadev
filalét -a m ▶ resnicoljub
filalétija -e ž ▶ resnicoljubnost
filantróp -a m ▶ človekoljub
filantrópični -a -o prid. ▶ človekoljubni
filantropija -e ž ▶ človekoljubje
filantrópski -a -o prid. ▶ človekoljubni
filatelija -e ž |zbiranje in preučevanje (poštних) znamk| *za zabavo se ukvarjati s filatelijo* □ knj.izroč. **znamkarstvo**
filatelist -a m |kdor se ukvarja z zbiranjem in preučevanjem (poštних) znamk| *srečanje filatelistov* □ knj.izroč. **znamkar**
filatelistični -a -o prid. ▶ album • | društvo •6
filati -am nedov. ▶ nadevati
filé¹ -èja m
 • gastr. goveji file □ nestrok. pljučna pečenka □ knj.izroč. pljučni file
file² -a [fáj] m ▶ datoteka
filiala -e ž ▶ podružnica 1
filialka -e ž ▶ podružnica 1
filigrán -a m ▶ tehnika 2•2
filigránski -a -o prid. ▶ tehnika 2•2
filing -a m ▶ občutek 2 | občutje
filípika -e ž ▶ govor 2 pp 2
filistèjec -jca m ▶ filister
filistèjski -a -o prid. ▶ filistrski
filistèjstvo -a s ▶ filistrstvo
filister -tra m slabš. |samozadovoljen, v mišljenju in dejanju omejen človek| *upreti se ozkosrčnosti filistrov* □ knj.izroč. **filistejec**
filistrózen -zna -o prid. ▶ filistrski
filistróznost -i ž ▶ filistrstvo
filistrski -a -o prid. slabš. |ki je v zvezi s samozadovoljnostjo, omejenostjo filistrov| *filistrsko naziranje* □ knj.izroč. **filistejski**
 □ knj.izroč. **filistrozen**
filistrstvo -a s slabš. |dejstvo, da je kdo samozadovoljen, v mišljenju in dejanju omejen| *prezirati filistrstvo*
 □ knj.izroč. **filistejstvo** □ knj.izroč. **filistroznost**
film -a m
 • **1. barvni film** □ film., žarg. kolor □ film., žarg. kolorfilm **2. biografski film**
 □ življenjepisni film **3. celovečerni film** □ film., žarg. celovečerec **4. cinemaskopski film** □ film. cinemaskop □ film., žarg. cinemaskopfilm **5. detektivski film** □ prakt. sp. detektivka □ filmska detektivka **6. dokumentarni film**
 □ film., žarg. dokumentarec **7. film. dolgometažni film** □ film., žarg. dolgometažec □ film. dolgometažnik □ film. film dolge metraže **8. kavbojski film** □ prakt. sp. kavbojka □ film. vestern **9. koprodukcijski film**

□ film., žarg. koprodukcija **10. kratki film** □ film., žarg. kratkometražec
 □ film. kratkometražni film □ film., žarg. kratkometražnik **11. kriminalni film** □ filmska kriminalka □ sleng. krimič □ prakt. sp. kriminalka
12. lutkovni film □ animirani film □ redk. lutkarski film □ film., žarg. trik-film **13. pornografski film** □ sleng. pornič □ publ. pornofilm **14. napovedni film** □ napovednik **15. poučni film** □ didaktični film **16. risani film**
 □ animirani film □ risanka **17. pustolovski film** □ avanturistični film
18. televizijski film □ prakt. sp. telefilm □ prakt. sp. tevefilm **19. zvočni film** □ film. tonski film
GLEJ ŠE filmoljub | izpirati • | kinematografija | negativ | osvetljevali • | serija •2 | spektakel | trak •3 | umetnost¹ •3
filmanje -a s ▶ snemanje
filmar -ja m ▶ delavec •3
filmati -am nedov. ▶ snemati 1
filmofil -a m ▶ filmoljub
filmoljúb -a m ekspr. |ljubitelj in poznavalec filma| *Film bo prava poslastica za filmoljube* □ ljubitelj filma □ knj.izroč. **filmofil** □ ekspr. **filmoljubec**
filmoljúbec -bca m ▶ filmoljub
filmotéka -e ž |sistematično urejena zbirka filmov| *filmoteka risanega filma* □ **kinoteka** |zbirka pomembnejših starih filmov|
filmski -a -o prid. ▶ delavec •3 | film •5 | film •11 | glava •2 | gledalec • | kamera •1 | kolut 2 | kostum | predstava •6 | program • | revija •1 | snemalec •1 | spektakel | studio • | šund •1 | trak •3 | umetnost¹ •3 | ustvarjalec 2•
filobus -a m ▶ trolejbus
filofáks -a m ▶ fakulteta •4
filogenétični -a -o prid. ▶ evolucija
filogenétski -a -o prid. ▶ evolucija
filogenéza -e ž ▶ evolucija
filogenija -e ž ▶ evolucija
filóksera -e ž ▶ ušica •
filológ -a m |strokovnjak za filologijo| *klasični filolog*
 □ knj.izroč. **besedoljub**
filológijni -a -o prid. ▶ filološki
filológinja -e ž |strokovnjakinja za filologijo| *klasična filologinja*
 □ knj.izroč. **besedoljubka**
filolóški -a -o prid. |ki je v zvezi s filologijo| *filološke metode*
 □ zastar. **filologijni**
filoméla -e ž ▶ slavec
filozóf -a m |strokovnjak za filozofijo| *vidni prispevki slovenskih filozofov* □ knj.izroč. **mislec** □ star. **modroslovec**
GLEJ ŠE mislec 2
filozófični -a -o prid. ▶ filozofski
filozófično prisl. ▶ filozofsko
filozofija -e ž
1. |veda, ki preučuje naravo sveta, njegov stroj in položaj človeka v njem| *zgodovina filozofije* □ star. **modroslovje**
 □ zastar. **modroznanstvo**
 ◆ **1.** filoz. **identitetna filozofija** □ filoz. nauk o identiteti **2.** filoz. **imanentna filozofija** □ filoz. imanentizem
2. |do 1848 vmesna šola med šestletno gimnazijo in univerzo| *obiskovati filozofijo* □ kot ljudsko poimenovanje **črna šola**
GLEJ ŠE eksistencializem | empirizem | etika | hedonizem | kartezijanstvo | nazor •2 | platonizem | pozitivizem | pragmatizem | realizem 2 | sholastika | stoicizem | transcendentalizem | utilitarizem
filozófinja -e ž |strokovnjakinja za filozofijo| *znana slovenska filozofinja* □ knj.izroč. **filozofka**
filozofiranje -a s ▶ modrovanje

filozofirati -am nedov. o čem | razmišljati, razpravljati o čem kot filozof | *filozofirati o življenjskih vprašanjih* □ **modrovati**
□ ekspr. **bistroumiti**
GLEJ ŠE modrovati | premišljevat¹ | razpravljat¹ pp

filozófka -e ž ▶ filozofinja

filozófska -e ž ▶ fakulteta ♦4

filozófski -a -o prid. | ki je v zvezi s filozofijo | *filozofska smer*
□ zastar. **filozofični** □ star. **modroslovni** □ star. **modroslovski**
GLEJ ŠE fakulteta ♦4

filozófsko ozim. prisl. | izraža, da je kaj določeno glede na filozofijo | *filozófsko utemeljiti* □ zastar. **filozofično**

filter -tra m fot. | priprava iz barvnega stekla ali folije iz umetne snovi, ki prepušča v fotografsko kamero samo žarke določenih barv | *namestiti filter* □ fot. **sito**
• **1.** avt. **oljni filter** □ avt. oljni čistilnik **2.** vodni **filter** □ knj.izroč. očiščevallec vode **3.** zračni **filter** □ čistilec zraka
GLEJ ŠE rumenica | zelenica

filtercigaréta -e ž | cigareta s filtrom | *Kadi samo filtercigarete*
□ pog. **filterica**

filterica -e ž ▶ filtercigareta

filtrácija -e ž ▶ filtriranje

filtriranje -a s | čiščenje tekočine ali plina skozi filter | *filtriranje vode* □ **filtracija**

fin -a -o prid. ▶ droben 3 | izostren | kakovosten | odličen | okusen | prijeten | vljuden 1, 2

finále -a m šport. | zadnje in odločilno tekmovanje izbranih, najboljših | *uvrstiti se v finale* □ šport. **zaključna tekma** □ šport. **finalna tekma** □ šport. **finalno srečanje** □ šport. **finalno tekmovanje** □ šport. **zaključno srečanje** □ šport. **zaključno tekmovanje**
GLEJ ŠE zaključek 1

finalizácija -e ž | zadnja stopnja izdelovanja, obdelovanja | *program za finalizacijo izdelkov* □ publ. **finaliziranje** □ publ. **finiš**
GLEJ ŠE dokončanje

finalizem -zma m ▶ teleologija

finaliziranje -a s ▶ dokončanje | finalizacija

finalizirati -am dov. in nedov. ▶ dokončati | dokončevati

finalni -a -o prid. ▶ finale | izdelek ♦3 | končni | odvisnik ♦2 | prizor ♦3 | zaključni

finánc -a m ▶ financar

finánca -e ž ▶ straža ♦ | urad ♦6

fináncař -ja m | nekdanj pripadnik finančne straže | *Preganjali so ga financarji* □ zastar. **financ**

fináncce -ánc ž mn. ▶ finančništvo | gospodarstvo ♦ | poslovanje ♦2 | razmere ♦1 | sredstvo ♦6

financêr -ja m | kdor denarno omogoča kako delo, dejavnost | *financerji raziskovalnega dela* □ knj.izroč. **finansje** □ knj.izroč. **plačnik**

financiálni -a -o prid. ▶ sredstvo ♦6

financířati -am nedov. ▶ podpirati 3

finánčni -a -o prid. ▶ gospodarstvo ♦ | oddelek 1♦2 | poslovanje ♦2 | sredstvo ♦6 | straža ♦ | urad ♦6

finánčník -a m | strokovnjak za finance | *spособen finančník*
□ knj.izroč. **denarnik** □ zastar. **denarstvenik**

finánčníštvo -a s | gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z denarnimi posli | *imeti veliko izkušenj iz finančništva*
□ knj.izroč. **denarništvo** □ knj.izroč. **denarstvo** □ prakt. sp. **finance**
GLEJ ŠE gospodarstvo ♦

finánčno ozim. prisl. | izraža, da je kaj določeno glede na finance | *finánčno neodvisna ustanova* □ ekspr. **denarno**
□ knj.izroč. **gmotno**

finansjé -êja m ▶ financer

finésa -e ž | kar napravi kaj boljše, lepše, bolj dognano | *jezikovne, stilne finese* □ star. **finoča**

fingirani -a -o prid. ▶ hlinjeni

fingiranje -a s ▶ hlinjenje

fingirati -am nedov. in dov. ▶ hliniti | pohliniti | simulirati

fini -a -o prid. ▶ finomehanik | finomehanika | visoki

finiš -a m ▶ finalizacija

finiširanje -a s ▶ dokončanje

finitivni -a -o prid. ▶ glagol ♦3

fino¹ prisl. ▶ dobro² | drobno | prijetno¹ | zelo 1

fino² povdk. ▶ dobro⁴

finôča -e ž ▶ finesa

finomeháníčni -a -o prid. ▶ delavnica 1♦3

finomehánik -a m | kdor se ukvarja s popraviljanjem in izdelovanjem preciznih tehničnih naprav | *zaposeliti finomehanika* □ **fini mehanik** □ **precizni mehanik**

finomehánika -e ž | dejavnost, ki se ukvarja s popraviljanjem in izdelovanjem preciznih tehničnih naprav | *izučiti se finomehanike* □ **finamehanika** □ **precizna mehanika**
GLEJ ŠE delavnica 1♦3

finost -i ž ▶ izostrenost | občutljivost 2 | odličnost | vljudnost

finozřnat -a -o prid. ▶ drobnozřnat

finski -a -o prid. ▶ jezik 3♦15

finščina -e ž ▶ jezik 3♦15

řinta -e ž ▶ prevara | zvijača

řiôla -e ž ▶ ampula

řirbčen -čna -o prid. ▶ radoveden

řirbec -bca m ▶ radovednež | radovednost

řirma -e ž ▶ podjetje

řirmamènt -ènta m ▶ nebo

řisija -e ž ▶ cepitev

řiskální -a -o prid. ▶ leto ♦8 | politika ♦1 | urad ♦4

řiskus -a m ▶ blagajna ♦1

řiškál -a m ▶ odvetnik

řiškálíš -a m ▶ odvetnik

řit -- -- povdk. ▶ svež²

řitocenologija -e ž biol. | veda o rastlinskih združbah | *doganja fitocenologije* □ biol. **řitosociologija**

řitocenôza -e ž ▶ združba ♦

řitôftora -e ž ▶ plesen ♦

řitogeografija -e ž ▶ geografija ♦2

řitoním -a m ▶ ime ♦9

řitoparazit -a m bot. | rastlina, ki živi kot zajedavec | *proučevati řitoparazite* □ bot. **řastlina zajedavka** □ bot. **řastlinski zajedavec**

řitosociologija -e ž ▶ fitocenologija

řizični -a -o prid. ▶ delavec ♦5 | geografija pp 1 | geografija ♦1 | karta¹ ♦2 | kultura ♦3 | ljubezen ♦8 | predmetni | pretep | razvoj ♦12 | svet¹ 4♦4 | telesni

řizično prisl. ▶ natepsti | pretep | telesno¹

řizika -e ž
• fiz. **ředrska řizika** □ fiz. **řatomska řizika** □ fiz. **řnuklearna řizika**

řizikální -a -o prid. ▶ fizioterapija | karta¹ ♦2 | količina ♦1 | poskus 1 pp

řizionóm -a m | kdor iz potez obraza preučuje človeško duševnost | *izkušjen řizionóm* □ **řizionomik**

řizionómični -a -o prid. ▶ fiziognomski

řizionomija -e ž | značilna podoba, značilne poteze obraza, zlasti kot odraz človekove osebnosti | *imeti izrazito řizionomijo*
□ **řizionomija**
GLEJ ŠE profil | videz 1

fiziognómik -a m ▶ fiziognom

fiziognómiski -a -o prid. |ki je v zvezi s fiziognomijo| *fiziognomske značilnosti obraza* □ fiziognomični □ fiziognomski

fiziografija -e ž ▶ geografija ♦1

fiziokratija -e ž ▶ fiziokratizem

fiziokratizem -zma m |političnoekonomski nauk 18. stoletja, ki trdi, da temelji blaginja države na kmetijstvu| *vplivi fiziokratizma* □ knj.izroč. fiziokratija

fiziologija -e ž

- med. patološka fiziologija □ med. patofiziologija

fizionomija -e ž ▶ fiziognomija | profil

fizionómiski -a -o prid. ▶ fiziognomski

fizioterapija -e ž |zdravljenje s fizikalnimi sredstvi, zlasti z električnim tokom, masažo, vodo| *oddelek za fizioterapijo* □ fizikalna terapija

fizis -a m ▶ telo 1

fizikultura -e ž ▶ kultura ♦3 | telovadba | vzgoja ♦3

fizikultúrni -a -o prid. ▶ društvo ♦12 | telesnokulturni | telesno-vzgojni | telovadni

fizikultúrnica -e ž ▶ športnica | telovadka

fizikultúrnik -a m ▶ športnik | telovadec

fižól -óla m |kulturna rastlina z navadno rahlo obarvanimi cveti in dolgimi stroki ali njeni sadovi| *luščiti fižól* □ ekspr. *fižólček* □ mečar |fižól, katerega strok je podoben meču|

- 1. fižól v pločevinki □ pog. fižól v konzervi □ konzervirani fižól
- 2. fižól v zrnju □ zrnati fižól 3. nizki fižól □ nestrok. grmičar 4. stročji fižól □ knj.izroč. stročnati fižól 5. visoki fižól □ nar. koljenec □ nar. nakolski fižól □ natiški fižól □ nar. paličar □ pog. preklar □ pog. preklasti fižól

GLEJ ŠE solata 1♦1 | tetovec

fižólček -čka m ▶ fižól

fižólčkati -am nedov. ▶ fižólkati

fižólkati -am nedov. nardp. |igrati s fižólom, zlasti špano| *Po cele večere sta fižólkala* □ nardp. *fižólčkati*

fižólov -a -o prid. ▶ juha ♦4 | prekla ♦ | slama ♦3 | solata 1♦1

fižólovica -e ž ▶ juha ♦4

fižolovina -e ž ▶ slama ♦3

fižólovka -e ž ▶ prekla ♦ | slama ♦3

F-ključ -a [čfkljúč] m ▶ ključ ♦1

flacianizem -zma m |skrajna smer protestantizma| *navdušeni zagovornik flacianizma* □ flacijanstvo

GLEJ ŠE protestantizem pp

flacijanstvo -a s ▶ flacianizem

flafòt -óta m ▶ frfot | prhut

flafotáti -ám nedov. ▶ frfotati | plapolati 1 | prhutati

flagelánt -a m ▶ bičar

flagelántski -a -o prid. ▶ bičarski | sekta ♦

flagelántstvo -a s ▶ bičarstvo

flagelát -a m ▶ bičkar

flagrántni -a -o prid. ▶ očitni

flájcka -e ž ▶ prostitutka | vlačuga

flájdra -e ž ▶ prostitutka | vlačuga

flám -a m ▶ potrebušna

flamíngo -a m ▶ plamenec

fláncanje -a s ▶ govorjenje pp 12

fláncati¹ -ov m mn. |ocvrto pecivo iz razvaljanega testa, navadno pravokotne oblike| *cvreti flancate* □ nar. *pohanje* □ nar. *štravbe* □ gastr. *drobljanci* |iz nekvašenega, krhkega testa|

fláncati² -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 20

flándra -e ž ▶ prostitutka

flanélasti -a -o prid. ▶ rjuha ♦1

flanélka -e ž ▶ rjuha ♦1

flanélni -a -o prid. ▶ rjuha ♦1

flanketíranje -a s ▶ fianketiranje

flankíranje -a s ▶ postopanje

flankírati -am nedov. ▶ hoditi 1 pp 2 | postopati

flánša -e ž ▶ prirobnica

fláša -e ž ▶ steklenica

fláška -e ž ▶ steklenica | steklenička | termofor

fláškica -e ž ▶ steklenička

fláškón -a m ▶ pletenka 1

flávta -e ž |pihalni instrument, ki se med uporabo drži povprek k ustnicam| *igrati flavto* □ ekspr. *flavtica*

- glasb. kljunasta flavta □ glasb. blokflavta

flávtica -e ž ▶ flavta

flávza -e ž ▶ izmišljotina

flégma povdk. |izraža, da je kdo čustveno manj odziven in se ne razburi hitro| *On je popolnoma flegma ne glede na dogajanje* □ flegmátičen □ flegmatik

flegmátičen -čna -o povdk. ▶ flegma

flegmátik povdk. ▶ flegma

flèk flèka m ▶ madež 1

fleksibílen -lna -o povdk. ▶ spremenljiv

fleksibilni -a -o prid. ▶ čas ♦3 | pregibni

fleksibilnost -i ž ▶ spremenljivost 1

fleksija -e ž ▶ krivina ♦ | upogib

fleksúra -e ž geol. |guba, ki je na pregibu stanjšana| *fleksure in grbine* □ geol. *kolenčasta guba*

flektírati -am nedov. in dov. ▶ pregibati¹ | skrciti | upogibati 2 | upogniti 2

flektórní -a -o prid. ▶ mišica ♦4

flénča -e ž ▶ lahkoživka

fléš -a m ▶ luč ♦

fléten -tna -o prid. ▶ čeden | ljubek | prijazen

flétkan -a -o prid. ▶ čeden | ljubek

flétno¹ prisl. ▶ ljubko

flétno² povdk. ▶ prijetno² 1

flíka -e ž ▶ zaplata

flíkati -am nedov. ▶ krpati | pokati¹ 2 | švrkati

flíkniti -em dov. ▶ odhiteti | pasti¹ 1, 3 | steči¹ 1 | švrkniti | zaostati 3

flínta -e ž ▶ puška

flíntni -a -o prid. ▶ steklo 1♦4

flíntov -a -o prid. ▶ steklo 1♦4

flíp -a m ▶ pijača pp 3

flíper -ja m ▶ avtomat¹ ♦2

flírtanje -a s ▶ ljubimkanje

flírtati -am nedov. ▶ ljubimkati

flóbert -a m voj. |puška za streljanje na kratke razdalje| *streljati s flobertom* □ voj., žarg. *flobertovka*

flóbertovka -e ž ▶ flobert

flók -a m pomor. |sprednje pomožno jadro, navadno trikotne oblike| *razpeti flók* □ pomor. *prečka*¹

flóks -a m ▶ plamenka

flomáster -tra m |svinčnik s stenjem, polnjen s posebnim barvilom| *risati s flomastrom* □ nekjn. pog. *flumaster* □ teh. *polsteno*

pero □ teh., žarg. *polstpero*

GLEJ ŠE marker

flór -a m ▶ tančica 1 | trak ♦8

flóra -e ž ▶ bakterija ♦1 | rastlinstvo

florentínec -nca m ▶ slamnik ♦1

florentínski -a -o prid. ▶ slamnik ♦1

floriáda -e ž ▶ razstava² •²
florint -a m ▶ novc_{pp} 2 | srebrnik | zlatnik
florirati -am nedov. ▶ uspevati 1
flósar -ja m ▶ splavar
flóarski -a -o prid. ▶ splavarski
flòska -e ž ▶ klofuta 1
flóskula -e ž ▶ fraza
flóta -e ž ▶ ladjevje 1 | letalstvo 2
flotácija -e ž mont. | ločevanje koristnih rudnin ali premoga od jalovine v vodi, ki so ji dodane kemikalije | *flotacija svinčeve rude* □ mont. *flotiranje*
flotiranje -a s ▶ flotacija
flúid -a m fiz. | snov, ki se lahko pretaka | *gostota fluida* □ fiz. *fluidna snov*
fluíden -dna -o povdk. ▶ spremenljiv
fluídni -a -o prid. ▶ fluid | spremenljivi
fluídnost -i ž ▶ spremenljivost 1
flúks -a m ▶ pretok •
fluktuácija -e ž ▶ gibanje 2
fluktuirati -am nedov. ▶ gibati se 3
flumáster -tra m ▶ flomaster
fluorescénca -e ž fiz. | sevanje za snovi značilne svetlobe zaradi zunanjih vplivov, dokler ti trajajo | *povzročati fluorescenco* □ fiz. *fluoresciranje*
fluorescénčni -a -o prid. fiz. | ki je v zvezi s fluorescenco | *fluorescenčna snov* □ *fluorescentni* □ *fluorescirajoči*
GLEJ ŠE žarnica •¹
fluorescénčni -a -o prid. ▶ fluorescenčni | žarnica •¹
fluorescirajoči -a -e prid. ▶ fluorescenčni
fluoresciranje -a s ▶ fluorescenca
fluorid -a m
 • kem. vodikov fluorid □ kem. fluorovodik
GLEJ ŠE plin 1 pp 3
fluoriranje -a s med. | dodajanje fluorove soli pitni vodi | *fluoriranje pitne vode* □ med. *fluorizacija*
fluorit -a m min. | rudnina kalcijev fluorid, za katero je značilna fluorescenca | *kockasti kristali fluorita* □ min. *jedavec*
fluorizácija -e ž ▶ fluoriranje
fluorografija -e ž | množično rentgensko slikanje prsnega koša na filmski trak | *pravočasno odkrivanje pljučnih bolnikov s fluorografijo* □ *fluorografsko slikanje* □ *fluorografiranje*
fluorografiranje -a s ▶ fluorografija
fluorográfski -a -o prid. ▶ fluorografija
fluorovodík -a m ▶ fluorid • | plin 1 pp 3
fluviálni -a -o prid. ▶ erozija •¹
foajé -êja m | prostor v gledališču, pri koncertni dvorani, kjer se zbira občinstvo v odmorih | *sprehajati se po foajeju* □ *sprehajalnica*
 ◆ gledališki foaje □ knj.izroč. gledališko sprehajališče
fóbični -a -o prid. | ki je v zvezi s fobijo | *fobično stanje* □ *fobijski*
fobijski -a -o prid. ▶ fobični
fofòt -òta m ▶ frfot | prhut
fofotánje -a s ▶ frfotanje | prhutanje
fofotáti -ám nedov. ▶ frfotati | prhutati
fójba -e ž ▶ jama 2•
fokální -a -o prid. ▶ goriščnica | infekcija •²
fòkniti -em dov. ▶ udariti 1
fóks -a m ▶ fokstrot
fókselj -na m ▶ foksterier
foksteriêr -ja m lov. | manjši lovski pes z dolgo, ravno glavo in s kratkimi ušesi | *gojiti foksterierje* □ lov., žarg. *fokselj*

fókstrot -a m kor. | družabni ples v štiričetrtinskem taktu, po izvoru iz Severne Amerike | *plesati fokstrot* □ kor., žarg. *foks*
fókus -a m ▶ gorišče 2, 3 | žarišče 1
fokusirati se -am se nedov. in dov. ▶ osredotočiti se | osredotočiti se
fókusni -a -o prid. ▶ goriščnica
fólder -ja m ▶ mapa
foliánt -a m biblio. | knjiga, ki sestoji iz enkrat preganjenih tiskovnih pol | *Foliant ne gre v knjižno polico* □ biblio. *folio*
foliárni -a -o prid. ▶ gnojenje •¹
fólija -e ž
 • 1. aluminijasta folija □ prakt. sp. alufolija 2. polivinilna folija □ prakt. sp. polivinil □ polivinilasta folija □ prakt. sp. vinil □ vinilna folija 3. staniolna folija □ prakt. sp. staniol
folíkel -kla m ▶ mešiček •¹
folikulín -a m ▶ estrogen
fólio -a m ▶ foliant
fólk -a m ▶ folkglasba | ljudje
fólkglásba -e ž | glasba, ki temelji na ljudskem izročilu | *poslušati folkglasbo* □ pog. *folk*
folklor -a m ▶ folklor
folklóra -e ž | ljudska duhovna kultura | *zanimati se za domačo folkloro* □ knj.izroč. *folklor*
GLEJ ŠE folkloristika | slovstvo •¹
folklorístični -a -o prid. ▶ prireditev •²
folklorístika -e ž | veda o folklori | *skrbeti za razvoj folkloristike* □ folklor
folklórní -a -o prid. ▶ pesem 1•⁷ | ples 1•² | pripoved •¹ | pripovedovalec •¹ | prireditev •² | skupina •⁵
fónd -a m ▶ besedišče | besedje | sklad | sklad •¹ | sklad •¹ | sklad •² | sklad •³ | sklad •⁴ | sklad •⁵
foném -a m jezikosl. | glas kot nosilec pomenskega razlikovanja | *dve različici istega fonema* □ jezikosl. *glasnik*¹
fonémski -a -o prid. ▶ varianta •
fonétični -a -o prid. ▶ glasoslovni
fonétično prisl. ▶ glasovno
fonétik -a m ▶ glasoslovec
fonétika -e ž ▶ glasoslovje
fónični -a -o prid. ▶ glasovni
fónolaboratórij -a m ▶ laboratorij •²
fontána -e ž ▶ vodnjak
fontanéla -e ž ▶ mečava¹ 4
fontologíja -e ž ▶ viroslovje
fòpati -am nedov. ▶ lagati
foraminífera -e ž ▶ luknjičarka
forénzični -a -o prid. ▶ medicina •³ | psihiatrija •
forínt -a m ▶ srebrnik | zlatnik
fórma -e ž tisk. | stavek ali več stavkov na eni tiskovni plošči | *odtisniti formo* □ tisk. *sestavek*
 • šport. *biti v formi* □ šport. *biti v kondiciji*
GLEJ ŠE formalnost | kalup | kondicija • | oblika | oblika •² | oblika •⁴
formácija -e ž ▶ razpored • | ureditev •¹
formaldehíd -a m ▶ formalin
formalín -a m kem. | vodna raztopina formaldehida, ki se uporablja za razkuževanje in konzerviranje | *razkužiti sobo s formalinom* □ kem. *formalinska raztopina* □ nestrok. *formaldehid*
formalínski -a -o prid. ▶ formalin
formalízem -zma m ▶ formalnost
formální -a -o prid. ▶ pravo 1•⁴ | sodba •⁸

formálno nač. prisl. |izraža, da kaj zadošča predpisom ali zahtevam ne glede na resnično stanje| *formálno izboljšati pogoje*
 □ knj.izroč. **pro forma**

formálnost -i ž |kar se mora opraviti glede na predpise v upravni ali pravni službi| *urediti vse potrebne formalnosti* □ pog. **forma preiskati koga samo zaradi forme** □ ekspr. **formalizem** □ knj.izroč. **uradnost**

formánt -a m ► obrazilo

formát -a m

- 1. biblio. **kvartni format** □ biblio. četverka □ biblio. kvart □ biblio., žarg. kvart-format
- 2. fot. **maloslikovni format** □ fot. format leica □ fot. leicaformat
- 3. biblio. **oktavni format** □ biblio. format oktava □ biblio. format osmerke

formati -am nedov. in dov. ► oblikovati 1

formiranje -a s ► izoblikovanje | oblikovanje 2

formiranost -i ž ► oblikovanost

formirati -am nedov. in dov. ► izoblikovati 1 | oblikovati 1 | sestaviti 3 | sestavljati 3 | usposablјati | usposobiti

formirati se -am se nedov. in dov. ► izoblikovati se | nastajati 1 | nastati 1

formula -e ž |z dogovorjenimi znaki izraženi odnosi, zakonitosti med stvarmi ali pojmi| *ugotovitev zapisati v obliki formule*
 □ **obrazec**

- mat. **matematična formula** □ mat. matematični obrazec

GLEJ ŠE fraza • | obrazec 2 | obrazec 2•1 | pravilo¹

formulár -ja m ► obrazec 1

formulirati -am dov. in nedov. *kaj* |izraziti, izražati z besedami| *jasno formulirati misel* □ **sformulirati** □ knj.izroč. **ubesediti** □ knj.izroč. **ubesedovati** □ knj.izroč. **verbalizirati**

forsiranje -a s ► favoriziranje

forsirati -am nedov. in dov. ► favorizirati | pospeševati 1

forsitija -e ž ► forzicija

fórt -a m ► trdnjava 1 | utrdba

fortepiáno -a m ► klavir

fortifikácija -e ž ► utrdba

fortúna -e ž ► usoda

forzicija -e ž |okrasni grm, ki zgodaj spomladi rumeno cvete| *obrezati forzicijo* □ bot. **forsitija**

fórželj -žlja m ► veriga •2

fosfát -a m

- agr. **thomasov fosfat** □ agr. tomaževa žlindra

fosfátni -a -o prid. ► gnojilo •1

fosfín -a m ► plin 1 pp 3

fosforescénca -e ž fiz. |sevanje za snovi značilne svetlobe zaradi zunanjih vplivov, ko ti prenehajo| *povzročiti fosforescenco*
 □ fiz. **fosforesciranje**

fosforescénčni -a -o prid. fiz. |ki je v zvezi s fosforescenco| *fosforescénčni pojavi* □ fiz. **fosforescentni**

GLEJ ŠE svetloba 2•3

fosforescénčni -a -o prid. ► fosforescénčni | svetloba 2•3

fosforesciranje -a s ► fosforescénca

fosforescirati -am nedov. ► svetlikati se

fósformi -a -o prid. ► gnojilo •1

fosil -a m |okamneli živalski ali rastlinski ostanek iz geološke preteklosti| *zbirka fosilov* □ **okamnina** □ pal. **fosilija** □ knj.izroč. **petrefakt**

- pal. živi fosil □ pal. živa okamnina

GLEJ ŠE nazadnjaški •

fosilija -e ž ► fosil

fosilizácija -e ž pal. |spreminjanje v fosil| *poglavje o fosilih in fosilizaciji* □ knj.izroč. **petrifikacija**

fosilizirati se -am se nedov. in dov. |spreminjati se, spremeniti se v fosil| *Rastlinski ostanki so se fosilizirali* □ knj.izroč. **petrificirati se**

fotélj -a m ► naslanjač

fotéljček -čka m ► naslanjač

fótka -e ž ► fotografija

fótkanje -a s ► fotografiranje

fótkati -am nedov. ► fotografirati

fótkati se -am se dov. in nedov. ► fotografirati se

fóto -a m ► aparat •7 | fotografija

fótoaparát -a m ► aparat •7 | aparat •8

fótocélica -e ž fiz. |priprava, ki na osnovi fotoefekta pretvarja spremenljivo osvetljenost v električni tok| *delovanje fotocelice*
 □ fiz. **fotoelektrična celica**

fótoefékt -a m fiz. |izbijanje elektronov iz kovin s svetlobo| *preučevanje fotoefekta* □ fiz. **fotoelektrični efekt**

fótoeléktrični -a -o prid. ► fotocelica | fotoefekt

fotografíčni -a -o prid. ► posnetek •3

fotografija -e ž |upodobitev, ki nastane s fotografiranjem| *razstaviti najboljše fotografije* □ **fotografski posnetek** □ ekspr. **fotka** □ pog. **foto**
 □ zastar. **kontrofe** *Dal ji je svoj kontrofe* □ pog. **posnetek** □ pog. **slika**
 □ fot. **fotogram** |fotografija, dobljena brez (optične) leče|
 ◆ **skupinska fotografija** □ šalj. **gasilska slika** □ pog. **skupinska slika**

fotográfinja -e ž |ženska, ki se (poklicno) ukvarja s fotografiranjem| *svetovno znana fotográfinja* □ **fotografka**

fotografiranje -a s |postopek prenašanja česa s fotografskim aparatom na filmski trak ali fotografsko ploščo| *fotografiranje pokrajine* □ ekspr. **fotkanje** □ pog. **slikanje**

fotografirati -am dov. in nedov. *kaj* |prenesti, prenašati s fotografskim aparatom na filmski trak ali fotografsko ploščo| *fotografirati otroka, pokrajino* □ **posnemati** □ **posneti** □ pog. **bliskati s fotografskim aparatom** □ ekspr. **fotkati** □ publ. **loviti v objektiv** □ pog. **pobliskavati s fotografskim aparatom** *Novinarji so neumorno pobliskavali s fotografskimi aparati* □ pog. **poslikati** □ star. **povzeti** □ neknj. pog. **pritisniti** *Pritisni še ta prizor* □ pog. **slikati** □ ekspr. **šklocati** *Ves dan že škloca*
 □ publ. **ujeti v objektiv** □ publ. **uloviti v objektiv** □ **prefotografirati** ↗

fotografirati se -am se dov. in nedov. |s fotografiranjem priti, prihajati do svoje fotografije| *Si se že fotografiral* □ ekspr. **fotkati se** □ pog. **slikati se**

fotográfka -e ž ► fotográfinja

fotográfski -a -o prid. ► aparat •7 | aparat •8 | aparat •10 | aparat •13 | aparat •20 | fotografija | fotomodel | fotomontaža | laboratorij •1 | papir •4 | posnetek •3 | stojalo •1 | temnica 2

fotográm -a m ► fotografija

fótokámera -e ž ► aparat •7

fótokópija -e ž ► kopija

fotokopírec -rca m ► stroj •4

fotokopírni -a -o prid. ► stroj •4

fótolaborátórij -a m ► laboratorij •1

fótolúčka -e ž ► luč •

fotométer -tra m ► svetlomer

fótomodél -a m |oseba, fotografirana za umetniške, modne, reklamne fotografije| *začeti kariero kot fotomodel za priznano revijo* □ **fotografski model**

fótomontáza -e ž |izdelovanje fotografij iz različnih posnetkov| *izuriti se v fotomontaži* □ **fotografska montaža**

fotón -a m fiz. |osnovni delec elektromagnetnega valovanja| *fotoni z visoko energijo* □ fiz. **svetlobni kvant**

fótopapír -ja m ► papir •4

fótosintéza -e ž bot. |asimilacija ogljikovega dioksida in vode v rastlinah s klorofilom pod vplivom svetlobe| *učinki fotosinteze*
 □ bot. **svetlobna sinteza**

GLEJ ŠE asimilacija 2 pp

fótotelegrám -a m ▶ telefoto
fortotropízem -zma m bot. | pojav, da se rastlinski organi obračajo pod vplivom svetlobe | *raziskovanje fototropizma*
 □ bot. **heliotropizem**
fovč -a m ▶ nož ♦4
fovček -čka m ▶ nož ♦4
fovš -- -- povdk. ▶ nevoščljiv | zavidati
fovšija -e ž ▶ nevoščljivost | zavist
frá -- m ▶ brat 2 | oče 2
fráča -e ž | igrača v obliki rogovilice z elastiko za proženje, metanje kamenčkov | *napeti fračo* □ šalj. **fičafaj** □ knj.izroč. **prača**
 GLEJ ŠE prača
fráčar -ja m | kdor strelja s fračo | *Fant je bil dober fračar*
 □ knj.izroč. **pračar**
 GLEJ ŠE pračar
fráčkati -ám nedov. ▶ zapravljati
frájer¹ -ja m ▶ fant 2
frájer² povdk. pog. | izraža, da kdo zaradi uspehov, izrednih lastnosti vzbuja občudovanje, željo po posnemanju | *On je res frajer* □ sleng. **car²** □ sleng. **džek** □ pog. **kampeljč** □ sleng. **kul tip**
 GLEJ ŠE izviren 2 povdk.
frájgájt -a m ▶ svobodomislec
frájgájtovstvo -a s ▶ svobodomiselnost
frájla -e ž ▶ dekle 1
frájlica -e ž ▶ dekle 1 | deklica
frájman -a m ▶ rabelj
frájtár -ja m ▶ razvodnik
frájtónarica -e ž ▶ harmonika ♦2
frák -a m ▶ suknjič pp 1
frakarija -e ž | nekaj dejstvo, da človek iz meščanskih krogov s svojim vedenjem kaže, da se ima za družbeno več vrednega | *Zoprna mu je bila vsaka frakarija* □ **frakarstvo**
frákarstvo -a s ▶ frakarija
frakcionírani -a -o prid. ▶ frakcioniranje
frakcioniranje -a s fiz. | postopno ločevanje tekoče zmesi na sestavine na osnovi njihovih različnih vrelišč ali različne topnosti | *frakcioniranje nafte* □ fiz. **frakcionirana destilacija**
frákelj -klja m | steklenička, zlasti za žganje, ki drži osmino litra | *Prijel je frakelj in ga na dušek izpil* □ ekspr. **frakeljč** □ ekspr. **frakeljček**
frákeljč -a m ▶ frakelj
frákeljček -čka m ▶ frakelj
fraktúra -e ž ▶ zlom
framasón -a m ▶ prostožidar
framasónski -a -o prid. ▶ loža¹ ♦ | prostožidarski
framasónstvo -a s ▶ prostožidarstvo
francjózefovski -a -o prid. ▶ brada 2 ♦1
francóski -a -o prid. ▶ francoz | jezik 3 ♦16 | sifilis | štruca 1 ♦
francósko nač. prisl. | izraža, da se kaj dogaja, da kaj obstaja tako kot pri Francozih | *govoriti francosko* □ pog. **po francosko**
francóščina -e ž ▶ jezik 3 ♦16
francóz -a m | priprava za odvijanje ali privijanje z vzporedno se premikajočimi čeljustmi | *s francozom odviti matico*
 □ **francoski ključ**
francózi -ov m mn. ▶ sifilis
fránčiškán -a m | menih reda, imenovanega po sv. Frančišku Asiškem | *ljubljski frančiškani* □ **fránčiškanski menih** □ v hrvatskem in bosansko-hercegovskem okolju **franjevec**
fránčiškánski -a -o prid. ▶ frančiškan
fránjevec -vca m ▶ frančiškan
frankatúra -e ž ▶ frankiranje | žig 1

frankatúrni -a -o prid. ▶ stroj ♦5
fránkfurtarica -e ž ▶ hrenovka
fránkfurtski -a -o prid. ▶ hrenovka
frankiranje -a s | nalepljenje znamke na poštno pošiljko kot dokaz plačane poštne | *frankiranje pisem* □ **frankatura**
frankírni -a -o prid. ▶ stroj ♦5
frankóvni -a -o prid. ▶ serija ♦1
fránža -e ž ▶ propadati 2 | propasti 2, 4 | resa¹ 1
fránžast -a -o prid. ▶ resast 1
frapánten -tna -o prid. ▶ presenetljiv
frapé -éja m ▶ pijača pp 3
frapírati -am dov. in nedov. ▶ presenečati | presenetiti 1
frásje -a s ▶ dračje
fráta -e ž ▶ krčevina | poseka
frátati -am dov. ▶ spodleteti 2
fráter -tra m zool. | majhna morska riba s temno pego na korenu repne plavuti | *Frater se od šarga loči predvsem po obarvanosti telesa* □ zool. **fratrc**
 GLEJ ŠE brat 2
fraternizírati -am nedov. ▶ bratiti se
frátje -a s ▶ dračje | grmičevje
frátrc -a m ▶ frater
fratríja -e ž ▶ bratstvo
fravdulénten -tna -o prid. ▶ goljufiv
fráza -e ž | besedna zveza, ki zaradi pogoste, nepristne rabe izgubi svojo vsebinsko vrednost | *govoriti, ponavljati fraze*
 □ knj.izroč. **floskula** □ ekspr. **publica** □ star. **rečenica** □ knj.izroč. **reklo** *propagandna rekla* □ knj.izroč. **splošnica** □ knj.izroč. **verbalizem**
 • vljudnostna fraza □ vljudnostna formula
 GLEJ ŠE zveza ♦1
frazáč -a m ▶ frazer
frazáriti -im nedov. ▶ govoriti 1 pp 20
frazárjenje -a s ▶ govorjenje pp 12
frazárstvo -a s ▶ govorjenje pp 12
frázast -a -o prid. ▶ frazerski
frazém -a m ▶ zveza ♦2
frazéologém -a m ▶ zveza ♦2
frazéolóški -a -o prid. ▶ zveza ♦2
frazêr -ja m slabš. | kdor pri govorjenju rad uporablja fraze | *poslušati frazerje* □ slabš. **frazáč**
frazêrski -a -o prid. slabš. | ki pri govorjenju rad uporablja fraze | *frazerski govornik* □ slabš. **frazast**
frazêrstvo -a s ▶ govorjenje pp 12
frácati -am nedov. *kaj* | s hitrim sprožanjem upognjenega prsta premikati, suvati | *fracati drobtine z mize* □ **frkati¹**
 GLEJ ŠE leteti pp 1
frácniti -em nedov. *kaj* | s hitrim sproženjem upognjenega prsta premakniti, suniti | *frcniti smet z mize* □ **frkniti**
 GLEJ ŠE zleteti pp
frčá -e ž ▶ soba ♦8
frčáti -ím nedov. ▶ frleti | leteti | leteti pp 1 | pasti¹ 3 | tekati | zaostati 3
frčék -čka m ▶ koder¹ 1
frčkaríja -e ž ▶ drobnarija
frčkáti -ám nedov. ▶ zapravljati
frdáman -a -o prid. ▶ hud¹ 1
frdámani -a -o prid. ▶ prekleti¹ | presneti¹
frečkáti -ám nedov. ▶ zapravljati
fregáta -e ž ▶ kapetan ♦1 | ladja pp 2
fregátni -a -o prid. ▶ kapetan ♦1

freisinški -a -o [frájinški] prid. ▶ spomenik •2

frekvéncia -e ž šol. |predavateljeva potrditev obiskovanja predavanj| *dati, dobiti frekvenco* □ šol. *inskripcija* |predavateljeva potrditev začetka obiskovanja predavanj|
GLEJ ŠE pogostost 2

frekvénčni -a -o prid. ▶ slovar •4

frekvénten -tna -o povdk. ▶ pogost

frekvéntiran -a -o povdk. ▶ obiskan

frekvéntni -a -o prid. ▶ pogosti

frekvéntnost -i ž ▶ pogostost 1, 2

frénd -a m ▶ prijatelj

fréndica -e ž ▶ prijateljica

frenétičen -čna -o prid. ▶ navdušen¹ 1

frenétično prisl. ▶ navdušeno

frés -- -- prid. ▶ barva 1•29 | svetlorožnat

fréska -e ž |slika, narejena na sveži omet| *freske na zunanjščini cerkve* □ um. *slika na presno* □ ekspr. *slikarija*

fréskánt -a m ▶ slikar pp 2

fréskántski -a -o prid. ▶ freskotehnika | tehnika 2•4

fréskotéhniká -e ž um. |tehnika slikanja na sveži omet| *slikanje v freskotehnici* □ um. *freskantska tehnika*
GLEJ ŠE tehnika 2•4

fréta -e ž ▶ kmetija •3

frétar -ja m ▶ kmet 1•2

frétati -am nedov. ▶ prebijati se

frézálni -a -o prid. ▶ rezkalnik

frézálnik -a m ▶ rezkalnik

frézáló -a s ▶ rezkar¹

frézanje -a s ▶ rezkanje

frézar -ja m ▶ rezkar²

frézati -am nedov. ▶ rezkati

frfétati -ám nedov. ▶ frfotati | leteti pp 1

frflja -e ž ▶ lahkomiseln povdk. | lahkomiselnica | površen 1 povdk.

frfljati -ám nedov. ▶ frfotati | leteti pp 1

frfoléti -ím nedov. ▶ leteti pp 3 | plapolati 1

frfòt -òta m |šum, ki ga povzroča mahanje s perutmi| *slišati frfot*
□ flafot □ fofot □ frfotanje □ prhut □ prhutanje
GLEJ ŠE prhut

frfotajóč -a -e prid. ▶ plapolajoč

frfotánje -a s |hitro, slišno mahanje s perutmi| *opazovati frfotanje obstreljenega kragulja* □ fofotanje □ plahutanje □ prhut □ prhutanje □ knj.izroč. *frfranje*
GLEJ ŠE frfot | prhut | prhutanje

frfotáti -ám nedov. |hitro, slišno mahati s perutmi| *Ptič na veji frfota* □ flafotati □ fofotati □ plahutati □ prhutati □ zastar. *frfotati* □ ekspr. *frfljati* □ knj.izroč. *frfrati* □ zastar. *lepetati* □ knj.izroč. *lopupati* □ knj.izroč. *plahetati* □ knj.izroč. *splahutavati*
GLEJ ŠE leteti pp 1 | plapolati 1 | prhutati | tekati

frfotáv -áva -o prid. ▶ lahkomiseln | plapolajoč | površen 1

frfòtniti -em dov. ▶ sfrfotati 1

frfra -e ž ▶ lahkomiselnež | površen 1 povdk.

frfrajóč -a -e prid. ▶ plapolajoč

frfránje -a s ▶ frfotanje | prhutanje

frfrast -a -o prid. ▶ lahkomiseln | površen 1

frfráti -ám nedov. ▶ frfotati | frleteti | leteti pp 1 | plapolati 1 | tekati

frfráv -áva -o prid. ▶ lahkomiseln | površen 1

frfrávec -vca m ▶ lahkomiseln povdk. | površen 1 povdk.

frfrávost -i ž ▶ lahkomiselnost

frfrú -ja m ▶ frufu

frfúlja -e ž ▶ lahkomiseln povdk. | lahkomiselnica | površen 1 povdk.

frigidén -dna -o prid. med. |ki pri spolnih odnosih ne čuti vzburjenja| *frigidna ženska* □ med. *spolno hladen*

frigidnost -i ž med. |lastnost, značilnost človeka, ki pri spolnih odnosih ne čuti vzburjenja| *ženska frigidnost* □ med. *spolna hladnost*

frik -a m ▶ čudak

frikatíva -e ž ▶ glas 3•6 | pripornik 2

frikícija -e ž ▶ trenje 2

frikíjski -a -o prid. ▶ torni

fris -a m ▶ obraz

fríšati -am nedov. ▶ svežiti

fríšen -šna -o prid. ▶ svež¹

fritéza -e ž ▶ cvrtnik

frivolén -lna -o prid. ▶ neresen | nespodoben

frivolénež -a m ▶ lahkomiselnež | neresen povdk.

frivolnost -i ž ▶ lahkomiselnost

fríza -e ž ▶ deščica •

frizér -ja m |kdor se poklicno ukvarja s friziranjem| *Frizer ga je postrigel preveč na kratko* □ ekspr. *strižec*
GLEJ ŠE frizirati se

frizérka -e ž |ženska, ki se poklicno ukvarja s friziranjem| *Frizerka jo je ostrigla na kratko* □ zastar. *česalka* □ knj.izroč. *lasničarka*

frizérski -a -o prid. ▶ obrt² 1•4 | salon •2

frizérstvo -a s ▶ obrt² 1•4

frizírati -am nedov. |strokovno urejevati lase| *Kdo vas frizira* □ pog. *česati Stranka lahko zahteva, da jo češe zmeraj ista frizerka*
GLEJ ŠE česati

frizírati se -am se nedov. |obiskovati frizerski salon z namenom strokovno si urejevati lase| *Frizira se v salonu v sosednji ulici* □ pog. *hoditi k frizerju* □ ekspr. *obiskovati frizerja*
GLEJ ŠE česati se

frizúra -e ž ▶ pričeska

frizidér -ja m ▶ hladilnik

frk medm. ▶ fr

frka -e ž ▶ deklica

frkanje -a s ▶ postopanje

frkati¹ -am nedov. ▶ frcati | leteti pp 1 | postopati | tekati

frkati² -am nedov. ▶ kodrati

frkavec -vca m ▶ deček¹ | fant 1

frklja -e ž ▶ deklica | hči

frkljica -e ž ▶ deklica

frkniti -em nedov. ▶ frcniti | odhiteti | steči¹ 1 | zleteti pp

frkóčiti -im nedov. ▶ kodrati

frkolín -a m ▶ deček¹ | fant 1 | sin

frkolínček -čka m ▶ deček¹

frkolínski -a -o prid. ▶ predrzen

frléti -ím nedov. ekspr. |kazati ljubezensko vznemirjenost, biti zaljubljen| *Dekle je že začelo frleteti* □ ekspr. *brenčati* □ ekspr. *frčati* □ ekspr. *frfrati* □ ekspr. *noreti Na stara leta je začel noreti*
GLEJ ŠE leteti | leteti pp 3

frlínka -e ž ▶ zračenka •

frliti -im nedov. ▶ kodrati

frljast -a -o prid. ▶ kodrast

frlúckati -am nedov. ▶ žvižgati 1

frnáža -e ž ▶ opekarna

frnážar -ja m ▶ opekar

frnikola -e ž |steklena ali lončena kroglica za igranje otroške igre| *frcniti frnikolo* □ star. *nika* □ nar. *ščinka*
GLEJ ŠE frnikolati se

frnikolanje -a s | otroška igra, pri kateri je treba spraviti frnikole v jamico | *Otroci se zabavajo s frnikolanjem* □ nar. **ščinkanje**

frnikolati se -am se nedov. | igrati se otroško igro, pri kateri je treba spraviti frnikole v jamico | *Otroci se radi frnikolajo* □ igrati se frnikole □ star. **nikati se** □ nar. **ščinkati se**

fròc frôca m ▶ otrok 1, 2

fródelj -dlja m ▶ vejnik

frondêrstvo -a s ▶ rovarjenje

frônki -ov m mn. ▶ davek

fróna -e ž ▶ pročelje

frontálni -a -o prid. ▶ čelnica | trčenje •

frontálno prisl. ▶ čelno

frontáš -a m ▶ frontovec

fróntovec -vca m zgod. | član Osvobodilne fronte med vojno in prva leta po 1945 | *sestaneke frontovcev* □ zgod. **frontaš** □ zgod. **oefar** □ zgod. **oefovec** □ zgod. **ofar**

frotirasti -a -o prid. ▶ frotirka

frotírka -e ž | brisača iz frotirja | *obrisati se s frotirko* □ **frotirasta** brisača □ **frotirna** brisača

GLEJ ŠE brisača

frotírni -a -o prid. ▶ frotirka

fr̄r posnem. medm. | izraža hiter odlet, zlet ptice | *Vrabc, fr̄r, in že ga ni bilo* □ **frk**

frtálja -e ž ▶ cvrtje

frtávka -e ž ▶ vrtavka

frufú -ja m | na čelo počesani, kratko pristrizeni lasje | *oblikovati frufu* □ pog. **frfru**

fruktóza -e ž kem. | monosaharid, ki je kemično vezan v trsnem sladkorju | *visoka vsebnost fruktoze v sirupu* □ kem. **sadni sladkor**

frúla -e ž ▶ igrati 2•5 | piščal

frúlica -e ž ▶ piščal

frúlit -im nedov. ▶ igrati 2•5 | žvižgati 1

frustríranec -nca m | kdor trpi zaradi frustracije | *doživljanje frustrirancev* □ ekspr. **zafustriranec**

frutaríjanec -nca m ▶ sadjejedec

ftíza -e ž ▶ tuberkuloza

fúcati -am nedov. | igrati se otroško igro, pri kateri se navadno s kovanci spravlja manjši kovanec na določeno mesto | *fucati pred poukom* □ **fuckati**

fuck [fák] medm. ▶ presneto²

fúckati -am nedov. ▶ fucati

fúč povdk. ▶ miniti 2 | pokvariti se 1 | uničen | utrujen

fúčkati -am nedov. ▶ piskati 2 | žvižgati 1

fúčkati se -am se nedov. ▶ zanimati 2

fúga -e ž grad. | presledek med dvema gradbenima elementoma | *zadelati fuge med ploščicami* □ grad. **reža**

• grad. **dilatacijska fuga** □ grad. **dilatacijska reža** □ grad. **dilatacijska reža**

fùj razpolož. medm. | izraža občutek zoprnosti, gnusa | *Fuj, kako moreš to jesti* □ **brr** □ **fej** □ **fi** □ **pfej** □ **pfuj** □ **pu** □ **tfej** □ **uh**

fúk -a m ▶ občevanje •

fúkanje -a s ▶ občevanje •

fúkati -am nedov. ▶ občeovati •1

fúks -a m ▶ konj pp 1

fúksa -e ž ▶ kobila pp

fúl prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

fulminánten -tna -o prid. ▶ ognjevit

fundácija -e ž ▶ ustanova 1

fundamènt -ènta m ▶ temelj

fundamentálni -a -o prid. ▶ osnovni 2

fundamèntni -a -o prid. ▶ osnovni 2 | temelj

fundátor -ja m ▶ utemeljitelj

fundírat -am dov. in nedov. ▶ podpreti 3 | temeljiti 1 | utemeljevati | utemeljiti

fúndus -a m ▶ sklad •1

fungírati -am nedov. ▶ delovati 2

fúncija -e ž mat. | količina, katere vrednost je odvisna od drugih količin | *narisati sliko funkcije* □ mat. **odvisna spremenljivka**

♦ 1. mat. **eksponentna funkcija** □ mat. **eksponencialna funkcija**

2. mat. **obratna funkcija** □ mat. **inverzna funkcija** 3. mat. **polimorfna funkcija** □ mat. **mnogolična funkcija**

GLEJ ŠE delovanje 2 | položaj 3 | vloga¹ 2

funkcionár -ja m | kdor opravlja kako funkcijo | *voliti funkcionarje* □ zastar. **opravilnik** □ zastar. **opravnik**

♦ **občinski funkcionar** □ prakt. sp. **občinar**

funkcioníranje -a s ▶ delovanje 2

funkcionírati -am nedov. ▶ delovati 4

fúnt -a m

• **britanski funt** □ funt šterling

fúra -e ž ▶ vožnja 2

fúrati -am nedov. ▶ prevažati | shajati² 1 | vozariti

fúrati se -am se nedov. ▶ voziti se

furáža -e ž ▶ krma¹

fúrež -a m ▶ kolina

furgón -a m ▶ avtomobil •6

fúrija -e ž ▶ erinija | naglica | vihrav povdk. | vihravec

fúrijast -a -o prid. ▶ vihrav

fúrijasto prisl. ▶ vihravo

furijáti -ám nedov. ▶ delati 1 pp 1 | tekati

furlánka -e ž ▶ sekira pp 2

furlánski -a -o prid. ▶ jezik 3•17

furlánsčina -e ž ▶ jezik 3•17

fúrman -a m ▶ vozar

furnír -ja m | v tanke plasti, liste zrezani les | *izdelovati furnir* □ knj.izroč. **oplat** □ knj.izroč. **oplatica**

furnírati -am dov. *kaj* | obložiti s furnirjem | *furnirati lesene izdelke* □ knj.izroč. **oplatiti**

furnírni -a -o prid. ▶ plošča •10

furnírski -a -o prid. ▶ luščilka

fúror -ja m ▶ divjanje 2

furtimáški -a -o prid. ▶ skrivni 2

furúnkel -kla m ▶ tvor

furunkulóza -e ž ▶ tvoravost

fúš -a m ▶ delo 1•5

fúšati -am nedov. ▶ peti¹ 1

futerál -a m ▶ etui | tok²

futúr -a m ▶ prihodnjik

fuzíja -e ž ▶ združitev | zlitje 2

fuzikládij -a m ▶ škrlup 1, 2

fuzioníranje -a s ▶ združevanje | združitev

fuzionírati -am dov. in nedov. ▶ združevati | združiti

fuzionírati se -am se dov. in nedov. ▶ združevati se | združiti se

fužínar -ja m ▶ delavec •4 | železar

fužínarski -a -o prid. | ki je v zvezi s fužinarji | *fužinarsko naselje* □ **fužinski**

GLEJ ŠE delavec •4

fužínski -a -o prid. ▶ fužinarski

G

gá medm. ▶ kva
gabarít -a m ▶ profil •
gáben -bna -o prid. ▶ gnusen
gáber -bra m
 • bot. kraški gaber □ bot. devinski gaber
 GLEJ ŠE les •16
gábíti se -im se nedov. ▶ gnusiti se
gabljív -a -o prid. ▶ gnusen
gabríče -a s ▶ drevje •4 | gabrovje | grmovje •4
gabrína -e ž ▶ gozd 1•7
gábrje -a s ▶ gozd 1•7
gábrnat -a -o prid. ▶ hrapav
gábrov -a -o prid. ▶ drevje •4 | gozd 1•7 | grmovje •4 | les •16
gabrovína -e ž ▶ les •16
gabrovje -a s | gabrovo drevje | *sekati gabrovje* □ redk. *gabriče*
 GLEJ ŠE drevje •4 | gozd 1•7
gáča -e ž ▶ kot¹ 2 | rogovila •
gáčast -a -o prid. ▶ rogovilast
gáčíti -im nedov. *kaj* | polniti, oblikovati kožo ubite živali tako, da se doseže naravna oblika živali | *gáčiti medveda* □ knj.izroč. *gati* □ knj.izroč. *nagačati* □ neknj. pog. *šopati*
gàd gáda m ▶ kača pp 3
gáden -dna -o prid. ▶ grd
gádica -e ž ▶ gadovka
gádina -e ž ▶ gadovina
gadíšče -a s ▶ gadovina
gádji -a -e prid. ▶ hudoben povdk. 3
gádov -a -o prid. ▶ krhlika
gadovína -e ž | luknja, kraj, kjer so gadje | *Gad je prilezel iz gadovine* □ *gadina* □ knj.izroč. *gadišče*
gádovka -e ž | samica gada | *sikanje gadovke* □ *gadica*
gáganje -a s | oglašanje z glasom ga | *gaganje rac* □ knj.izroč. *gogotanje*
gágati -am nedov. | oglašati se z glasom gosi, rac | *Gos, raca gaga* □ ekspr. *gagljati* □ knj.izroč. *gogotati*
 GLEJ ŠE dušiti se¹ | govoriti 1 | utapljati se | zadolžen •2
gágica -e ž ▶ gos | raca
gagljáti -ám nedov. ▶ gagati
gágniti -em dov. ▶ umreti 1
gáj -a m | redek, negovan gozd | *brezov gaj* □ ekspr. *gajič*
 GLEJ ŠE gozd 1
gájba -e ž | zaboj iz lesenih letev, navadno za sadje ali zelenjavo | *zbiti gajbo* □ knj.izroč. *letvarica* □ *gajbica* | majhna gajba |
 GLEJ ŠE kletka •
gájbica -e ž ▶ gajba
gájde gájd ž mn. ▶ dude
gájica -e ž ▶ črkopis pp
gájíč -a m ▶ gaj
gájiti se -im se nedov. ▶ razvajati se
gájžla -e ž ▶ bič¹
gájžlati -am nedov. ▶ bičati

gála -e ž ▶ obleka •5
galaksija -e ž astron. | samostojni zvezdni sestav | *gibanje galaksij* □ astron. *meglenica* □ astron. *osvetje*
galaktóméter -tra m agr. | priprava za merjenje gostote mleka | *izmeriti tolščo z galaktometrom* □ agr. *mlekomer*
galaktóza -e ž ▶ monosaharid pp
galánt --- prid. ▶ vljuden 1
galánten -tna -o prid. ▶ vljuden 1, 2
galanterija -e ž
 • usnjena galanterija □ pog. kožna galanterija
 GLEJ ŠE blago¹ 1•1
galanterijski -a -o prid. ▶ blago¹ 1•1
galanteríst -a m ▶ prodajalec pp 1
galántni -a -o prid. ▶ rokoko
galántno prisl. ▶ vljudno
galántnost -i ž ▶ vljudnost
gálapredstáva -e ž ▶ predstava •7
gálaunifórma -e ž ▶ uniforma •3 | uniforma •4
galeása -e ž ▶ galeja
galéb -a m | vodni ptič belkaste barve z dolgimi perutmi | *jata galebov* □ knj.izroč. *čajka* □ star. *tonovščica* □ knj.izroč. *utva*
galébica -e ž ▶ galebka
galébka -e ž | samica galeba | *galebka z mladiči* □ *galebica*
galéja -e ž | srednjeveška vojna ali trgovska ladja na vesla | *veslati na galeji* □ knj.izroč. *galera* □ pomor. *galeasa* | velika galeja |
 GLEJ ŠE ladja pp 1 | ladja •3 | vozilo
galénik -a m ▶ zdravilo •3
galenít -a m min. | rudnina svinčev sulfid | *pridobivanje galenita* □ min. *svinčev sijajnik*
 GLEJ ŠE sulfid •6
galénski -a -o prid. ▶ zdravilo •3
galeón -a m pomor. | srednjeveška vojna ali trgovska jadrnica s tremi jambori | *španski galeoni* □ pomor. *galion*
galeót -a m ▶ galjot
galêra -e ž ▶ galeja
galerija -e ž | hodnik ali hodniku podobni prostor v velikih stavbah, ki je na eni strani odprt ali zastekljen | *sprehoditi se po galeriji* □ star. *mostovž*
galêrta -e ž ▶ zdriz
gálica -e ž | vodna raztopina bakrovega sulfata s kristalno vodo, uporabljana zlasti za zatiranje rastlinskih boleznij | *škropiti trto z galico* □ *modra galica*
 GLEJ ŠE sulfat •2
gálion -a m ▶ galeon
gáliti -im nedov. ▶ razkrivati 1
galjót -a m | v srednjem veku kaznenec, obsojen na veslanje na galeji | *na galejo prikovani galjoti* □ knj.izroč. *galeot*
 GLEJ ŠE birič 2 | podlež
galón -a m ▶ galona
galóna -e ž | angleška prostorninska mera za tekočine, približno 4,5 l | *galona bencina, vode* □ *galon*

galòp -ôpa m | zelo hiter tek, zlasti pri konju | *Galop je konja*

utrudil □ vet. **galopada** □ nek. pog. **kalop** □ nar. **kolop** □ star. **skok**

□ knj. izroč. **skokot**

GLEJ ŠE tek¹

galopáda -e ž ► galop

galopíranje -a s ► tek¹

galopírati -am nedov. ► hiteti 1

galvána -e ž ► galvanizacija

galvánični -a -o prid. ► tok¹ •4

galvánika -e ž ► galvanizacija

galvanizácija -e ž | oddelek v tovarni, delavnica za galvaniziranje | *odpreti novo galvanizacijo* □ **galvanizerski obrat** □ **galvanski obrat**

□ teh., žarg. **galvana** □ teh., žarg. **galvanika**

GLEJ ŠE galvaniziranje

galvanizérski -a -o prid. ► galvanizacija

galvanizíranje -a s elektr. | elektrolitsko prekrivanje predmetov s kovinsko plastjo | *galvaniziranje pločevine* □ **galvanizacija**

galvánski -a -o prid. ► galvanizacija | tok¹ •4

gáma -e ž ► žarek¹ •4 | železo •4

gamáša -e ž | prevleka za čez čevlje, ki varuje gležnje ali meča pred mrazom in snegom | *natakiniti si gamaše* □ **golenica**

□ knj. izroč. **dokolenica** □ knj. izroč. **dokolenka** □ star. **golenka** □ **gležnjak** ◊

gámažárki -ov m mn. ► žarek¹ •4

gámaželézo -a s ► železo •4

gámba -e ž ► viola da gamba

gambéla -e ž ► brna¹

gámbovček -čka m ► gambovec

gámbovec -vca m | drobnejše rumeno zimsko jabolko | *gajba*

gambovec □ ekspr. **gambovček**

GLEJ ŠE jabolko pp 4 | mošancelj

gambúzija -e ž ► riba 1 pp 4

gamét -a m ► celica 2 •7

gaméta -e ž ► celica 2 •7

gametofít -a m ► rod¹ 1 •1

gáms -a m | zelo hitra gorska žival z na koncu

kavljasto ukrivljenimi rogovi | *trop gamsov* □ zool. **divja koza**

□ lov. **goličavar** | ki živi nad gozdno mejo | □ lov. **goščar** | ki živi

pod gozdno mejo |

gámsar -ja m ► lovec 1 pp

gámsov -a -o prid. ► čop¹ • | meso •3

gamsovína -e ž ► meso •3

gándža -e ž ► konoplja • | marihuana

gánglij -a m ► vozle •

gánglijski -a -o prid. ► nevron

ganíti in **gániti** -em dov. *koga* | vzbuditi močen čustveni odziv, zlasti sočutje, žalost | *Poslušalce je ganila s svojo zgodbo; Njene besede so ga ganile* □ zastar. **dírmiti** □ zastar. **dojmít** □ zastar. **gíniti**²

◊ ekspr. **ganiti koga do solz** □ knj. izroč. izmamiti komu solze

GLEJ ŠE premakniti 2 | premakniti se | prevzeti² 3

ganíti se in **gániti se** -em se dov. ► premakniti se

gánjen -a -o povdk. | izraža, da je kdo močno čustveno vznemirjen zaradi sočutja, žalosti, veselja | *Ob poslušanju njene zgodbe je bil globoko ganjen* □ **pretresen** □ knj. izroč. **ginjen**

GLEJ ŠE prevzet

gánjenje -a s ► ganjenost

gánjenost -i ž | močna čustvena vznemirjenost zaradi sočutja, žalosti, veselja | *Ni mogel prikriti svoje ganjenosti*

□ **ganjenje** □ knj. izroč. **ganotje** □ knj. izroč. **ginjenost** □ zastar. **ginjenje**

GLEJ ŠE prevzetost

gánk gánka m ► balkon

ganljív -a -o prid. | ki vzbuja močen čustveni odziv, zlasti sočutje, žalost | *ganljiv prizor* □ star. **ginljiv** □ ekspr. **limonadast** □ ekspr. **melodramatičen** □ ekspr. **melodramatski** □ knj. izroč. **melodramski** □ ekspr. **mil milo** *ječanje ranjenca* □ ekspr. **solzav**

ganljívka -e ž ► melodrama

ganljívo nač. prisl. | izraža, da kaj poteka tako, da vzbuja močno čustveno vznemirjenost zaradi sočutja, žalosti, veselja | *ganljivo pripovedovati* □ star. **ginljivo** □ ekspr. **melodramatično** □ ekspr. **melodramatsko** □ knj. izroč. **melodramsko** □ ekspr. **milo**³ **milo jokati**

ganljívost -i ž | dejstvo, da kaj vzbuja močen čustveni odziv, zlasti žalost, sočutje | *ganljivost slovesa* □ star. **ginljivost**

ganótje -a s ► ganjenost

gántar -ja m ► lega¹ 2

gántnar -ja m ► lega¹ 2

gára -e ž ► rogovila •

garancija -e ž trg. | obveza za brezplačno popravilo okvare v določenem roku po nakupu | *Garancija še ni potekla* □ trg. **jamstvo**

GLEJ ŠE doba •6 | izjava •1 | jamčiti 1 | jamstvo | list •2 |

zagotovilo²

garancijski -a -o prid. ► doba •6 | izjava •1 | list •2 | pismo •1

garánje -a s | zelo težko, naporno delo, zlasti fizično | *Garanje v rudniku ga je izčrpalo* □ knj. izroč. **garaštvo** □ star. **rabota** □ star. **robota**

□ ekspr. **težaštvo** □ ekspr. **tlaka**

garánt -a m ► porok

garantírati -am dov. in nedov. ► jamčiti 1, 2

garántka -e ž ► porokinja

garántni -a -o prid. ► doba •6 | pismo •1

gárast -a -o prid. ► hrapav

garáški -a -o prid. ► naporen

garáško prisl. ► naporno

garáštvo -a s ► garanje

gárati¹ -am nedov. ► drgniti | goliti

gárati² -ám nedov. | zelo veliko, naporno delati, zlasti fizično |

Vse dni gara na polju □ star. **gomarati** □ ekspr. **pehati se** □ ekspr. **pekleti se**

□ star. **rabotati** □ star. **robotati** □ nek. pog. **štrapacirati** □ knj. izroč. **težakiti**

□ knj. izroč. **težakovati** □ ekspr. **trdo delati** □ ekspr. **ubijati se**

GLEJ ŠE delati 1 pp 4

gárati se -am se nedov. ► drgniti se 1

gárav -a -o prid. ► hrapav

garáža -e ž | zaprti prostor za shranjevanje motornih vozil |

zapeljati avtomobil v garažo □ **avtomobilska garaža** □ knj. izroč. **avto-**

garaža

garážni -a -o prid. ► hiša 1 •5 | vrata 1 pp 1

gárbati -am nedov. ► tepsti

garderóba -e ž | prostor za shranjevanje prtljage | *spraviti kovček v garderobo na železniški postaji* □ knj. izroč. **prtljažnica**

GLEJ ŠE omara •1 | slačilnica

garderóbni -a -o prid. ► omara •1

gardína -e ž ► zavesa •1

gáre gár ž mn. ► ciza¹ | jasi •

gargánija -e ž ► rebula

garibaldínc -nca m zgod. | pristaš Garibaldijevega gibanja za združitev Italije | *vodja neapeljskih garibaldincev* □ ekspr. **rdeče-srajčnik**

gárjast -a -o prid. ► garjav

gárjav -a -o prid. | ki ima garje | *garjav pes* □ **garjast** □ nar. **grintav**

gárjavost -i ž ► garje

gárje -rij ž mn. | nalezljiva kožna bolezen ljudi in živali z močnim srbenjem, ki jo povzročajo zajedavci | *zdraviti garje* □ **garjavost**

□ nar. **grinte** □ nar. **kraste** □ med. **skabies** □ knj. izroč. **srab** □ nestrok. **srbečica**

gárn -a m ▶ prejica
garnéla -e ž ▶ kozica² 2
garníhotél -a m ▶ hotel
garníra -e ž ▶ volan²
garnírani -a -o prid. ▶ govedina ♦
garnírati -am dov. in nedov. ▶ oblagati 2 | obložiti 2 | okrasiti
garnitúra -e ž | iz več samostojnih delov sestojeca celota |
garnitura orodja, perila □ komplet □ nar. stava
 GLEJ ŠE skupina •10 | skupina •15
garnizêr -ja m ▶ vojak •2
garnizija -e ž | vse vojaške enote v kakem kraju | *poveljnik*
garnizije □ garnizon
garnizijski -a -o prid. ▶ poveljstvo 1 pp | vojak •2
garnizón -a m ▶ garnizija
gártre gártr ž mn. ▶ okrižje
gártroža -e ž ▶ vrtnica
gás -a m ▶ pijan 1 | plin 1, 2
gasilec -lca m | kdor se (poklicno) ukvarja z gašenjem ali je član
 gasilskega društva | *Gasilci so omejili požar* □ zastar. ognjegasec
gasílni -a -o prid. ▶ aparat •6 | avtomobil •7 | dom 2•4 | sredstvo •7
gasílnik -a m ▶ aparat •6
gasílo -a s ▶ sredstvo •7
gasilski -a -o prid. ▶ aparat •6 | avtomobil •7 | dom 2•4 | društvo •7 |
 fotografija ♦ | sredstvo •7
gasíti -ím nedov. *kaj* | ovirati, preprečevati gorenje | *gasiti požar*
 □ dušiti □ nar. moriti □ ekspr. ustavljati
 • gasiti apno □ ugašati apno
 GLEJ ŠE kaliti²
gasíti se -ím se nedov. ▶ ugašati 2
gásniti -em nedov. ▶ hirati | ugašati 2 | umirati
gástrični -a -o prid. ▶ želodčni
gastrítis -a m ▶ vnetje •15
gastronómski -a -o prid. ▶ razstava² •3
gáščerica -e ž ▶ kuščar
gašênje -a s ▶ aparat •6
gášper -ja m ▶ gašperček²
gášperček¹ -čka m ▶ pavliha
gášperček² -čka m | majhna železna peč | *zakuriti v gašperčku*
 □ knj.zroč. gašper
gát -a m ▶ pomol ♦ | pregrada 3
gáte gát ž mn. ▶ hlače 1•8
gáter -tra m ▶ jarmenik
gátiti -im nedov. ▶ gačiti | zapirati 4
gáudium -a m ▶ veselje
gávčo -a m ▶ pastir
gavéta -e ž ▶ menažka
gavétka -e ž ▶ menažka
gávge gávǵ ž mn. ▶ vislice
gavrán -a m ▶ krokar
gávtroža -e ž ▶ vrtnica
gavún -a m ▶ riba 1 pp 3
gávzniti -em nedov. ▶ umreti 1
gáz¹ -a m ▶ gaz²
gáz² -í ž | v sneg narejena ozka pot | *odkidati široko gaz* □ gaz¹
 □ nar. saninec □ nar. tir
gázda -e m ▶ delodajalec | gospodar 1, 2
gázdarica -e ž ▶ delodajalka | gospodarica 1 | gospodinja 2, 3
gazébo -a m ▶ uta
gazéla -e ž lit. | lirski pesem z rimo v prvem in drugem verzu
 ter v vseh sodih verzih, pogosto z refrenom | *Prešernova zbirka*

gazel □ ekspr. **gazelica** šaljiva *gazelica o pijanih oblakih nad*
vzvalovljenim oceanom

gazélica -e ž ▶ dekle 1 | gazela
gazírati -am nedov. ▶ smoditi
gáziti -im nedov. *kaj* | hoditi po čem mehke, udirajočem se |
gaziti sneg □ ekspr. mesiti □ alp. prtiti²
 GLEJ ŠE teptati 2, 3
gazolín -a m ▶ bencin •1
gáža -e ž ▶ plača
gáženje -a s | hoja po čem mehke, udirajočem se | *gaženje po*
snegu □ knj.zroč. gažnja
gážnja -e ž ▶ gaženje
geigerjev -a -o [gájgerjev-] prid. ▶ števec •2
geigerski -a -o [gájgerski] prid. ▶ števec •2
gêj -a m ▶ homoseksualec
gêjevstvo -a s ▶ homoseksualnost
gejzír -ja m | voda, ki vre iz zemlje | *izbruh gejzirja* □ vroči vrelec
geminácija -e ž ▶ podvojitve 2
gemináta -e ž ▶ soglasnik •5
gén -a m biol. | osnovna materialna enota dedovanja v celici |
odkriti poškodovani gen □ biol. dedna osnova □ biol. dedna zasnova
 □ biol. genska osnova □ biol. genska zasnova
 • biol. letalni gen □ biol. smrtni gen
 GLEJ ŠE sprememba •3
genealóg -a m ▶ rodoslovec
genealogija -e ž ▶ rodoslovje
genealóginja -e ž ▶ rodoslovka
genealóški -a -o prid. ▶ deblo • | drevo • | rodoslovni |
 rodovnik 1
generácija -e ž | skupnost ljudi približno iste starosti,
 ki živijo v istem času | *gojiti sodelovanje med generacijami*;
igralec starejše generacije □ knj.zroč. pokolenje □ knj.zroč. rod¹
 □ star. zarod
 ♦ biol. starševska generacija □ biol. parentalna generacija
 □ biol. roditeljska generacija
generalát -a m ▶ ozemlje 2 pp 1
generalén -lna -o povdk. ▶ splošen
generalíca -e ž | nosilka najvišjega čina v kopenski vojski
 ali letalstvu | *brigadna generalica* □ *generalka*
generalíje -ij ž mn. ▶ podatek •3
generalitéta -e ž ▶ zbor •4
generalizácija -e ž ▶ posploševanje 1 | posplošitev 1
generalizírani -a -o prid. ▶ posplošeni
generalizíranje -a s ▶ posploševanje 1 | posplošitev 1
generalizírati -am dov. in nedov. ▶ posploševati 1 | posplošiti 1
generálka -e ž
 1. | najpomembnejša in zadnja vaja pred premiero | *ogledati*
si generalko □ *generalna vaja* □ zastar. glavna skušnja
 2. geogr. | topografska karta v majhnem merilu | *poiskati most*
na generalki □ geogr. generalna karta
 GLEJ ŠE generalica
generálna -e ž ▶ popravilo •
generálni¹ -ega m ▶ direktor¹ ♦
generálni² -a -o prid. ▶ bas • | direktor¹ ♦ | generalka 1, 2 | general-
 štab | havarija • | napaka 1•1 | popravilo • | stavka •2 | tajnik •1
generálski -a -o prid. ▶ čin¹ pp | zbor •4
generálstáb -a m | najvišji vojaški strokovni organ za povelje-
 vanje | *generálstab slovenske vojske* □ *generalni štab*
generatívni -a -o prid. ▶ organ 1•12 | razmnoževanje •2 | slovnica •5
generátor -ja m ▶ dinamo

genêrični -a -o prid. |ki je v zvezi s pripadnostjo določenemu rodu| *generične lastnosti* □ *rodovni*
GLEJ ŠE zdravilo ♦2

genêrično prisl. ▶ rodovno

genêrik -a m ▶ zdravilo ♦2

generirati -am nedov. in dov. ▶ ustvariti 1 | ustvarjati 1

generirati se -am se nedov. ▶ nastajati 1

generózen -zna -o prid. ▶ velikodušen

generóžno prisl. ▶ velikodušno

genétični -a -o prid. ▶ genski | razvojni 2 | sprememba ♦3

genétično prisl. ▶ gensko

genétski -a -o prid. ▶ genom | genski | razvojni 2 | revolucija • | sprememba ♦3 | tehnologija •

genétsko prisl. ▶ gensko | organizem ♦2

genéza -e ž ▶ nastanek

geniálec -lca m ▶ genij | pameten povdk. 1

geniálen -lna -o prid. |ki je izvorno ustvarjal in ima najvišje duševne sposobnosti| *genialen pesnik* □ knj.izroč. *ingeniozen* □ knj.izroč. *veleumen*
GLEJ ŠE pameten

geniálnez -a m ▶ genij | pameten povdk. 1

geniálni -a -o prid. ▶ genij

geniálno nač. prisl. |izraža, da kako dejanje kaže izvorno ustvarjalnost in najvišje duševne sposobnosti| *genialno dokazati hipotezo* □ knj.izroč. *ingeniozno*

geniálnost -i ž |najvišja, izvorno ustvarjalna sposobnost| *verjeti v pesnikovo genialnost* □ knj.izroč. *genij* □ knj.izroč. *ingenioznost* □ knj.izroč. *veleumnost*

genij -a m |izvirno ustvarjalen človek z najvišjimi duševnimi sposobnostmi| *odkriti mladega genija* □ ekspr. *genialec* □ ekspr. *genialnez* □ ekspr. *genialni duh* □ knj.izroč. *veleum*
GLEJ ŠE genialnost | pameten povdk. 1

genitáljije -ij ž mn. ▶ spolovilo

génitiv -a m ▶ roditelj | roditelj ♦1 | roditelj ♦2 | sklon ♦2

génitivni -a -o prid. ▶ oblika ♦8 | roditeljski

génius lóci -a ~ m ▶ značilnost •

genocíd -a m |načrtno uničevanje narodnostnih, rasnih ali verskih skupin| *zagrešiti genocid* □ knj.izroč. *rodomor*

genocídni -a -o prid. |ki je v zvezi z genocidom| *genocidni načrt* □ knj.izroč. *rodomorni*

genóm -a m biol. |celota dednih informacij živega bitja v genih| *človeški genom* □ biol. *dednina* □ biol. *genetska informacija*

genotíp -a m biol. |skupek vseh genov organizma| *ugotoviti genotip* □ biol. *dedna masa*

géns -a m ▶ rod¹ 2

génski -a -o prid. biol. |ki je v zvezi z genom| *genske lastnosti* □ biol. *genetični* □ biol. *genetski*
GLEJ ŠE gen | revolucija • | sprememba ♦3 | tehnologija •

génsko ozirn. prisl. biol. |izraža, da je kaj določeno glede na gene| *gensko spremenjena snov* □ biol. *genetsko* □ biol. *genetično*
GLEJ ŠE organizem ♦2

gentilni -a -o prid. ▶ rod¹ 2

gentilnost -i ž ▶ rodovnost

génus -a m ▶ rod¹ 1 | spol

géobotánika -e ž ▶ geografija ♦2

geodétski -a -o prid. ▶ študij pp 1

géofizični -a -o prid. ▶ geofizikalni

géofizikálni -a -o prid. |ki je v zvezi z geofiziko| *geofizikalne raziskave* □ knj.izroč. *geofizični*

geognóst -a m ▶ geolog

geognóstični -a -o prid. ▶ geološki

geognozija -e ž ▶ geologija

geográf -a m |strokovnjak za geografijo| *mednarodno srečanje geografov* □ *zemljepisec*

geografija -e ž |veda o zemeljskem površju, o gospodarskih in kulturnih razmerah na njem| *študirati geografijo* □ *zemljepis* □ star. *zemljepisje*
♦ 1. geogr. *fizična geografija* □ geogr. *fiziografija* 2. geogr. *rastlinska geografija* □ geogr. *fitogeografija* □ geogr. *geobotanika*

PODPOMENKE 1. družbena geografija, fizična geografija 2. obča geografija, regionalna geografija
GLEJ ŠE inštitut ♦2

geográfíjina -e ž |strokovnjakinja za geografijo| *priznana geografinja* □ *geografka* □ *zemljepiska*

geográfka -e ž ▶ geografinja

geográfski -a -o prid. ▶ dolžina • | inštitut ♦2 | širina ♦2 | toponimija • | zemljevid

geológ -a m |strokovnjak za geologijo| *diplomirani geolog* □ zastar. *geognost* □ knj.izroč. *zemljeslovec*

geologija -e ž |veda o nastanku, razvoju in sestavi trdne plasti pod površino planeta Zemlje| *študirati geologijo* □ zastar. *geognozija* □ knj.izroč. *zemljėslovje*
GLEJ ŠE stratigrafija

geológíjina -e ž |strokovnjakinja za geologijo| *diplomirana geologinja* □ knj.izroč. *zemljėslovka*

geolóški -a -o prid. |ki je v zvezi z geologijo| *geološka raziskava* □ zastar. *geognostični* □ knj.izroč. *zemljėslovni*
GLEJ ŠE doba ♦7

géomagnetízem -zma m ▶ magnetizem •

géomehánika -e ž |veda o lastnostih tal, ki so izpostavljena zunanjim vplivom| *ugotovitve geomehanike* □ *mehanika tal*

geométrični -a -o prid. ▶ lik¹ ♦3

geometrija -e ž |veda o lastnosti prostorov in njihovih delov| *osnovni pojmi iz geometrije* □ mat. *gonimetrija* |ki se ukvarja zlasti s koti| □ geom. *topologija* |ki se ukvarja z invariantami pri zveznih preslikavah| □ mat. *trigonometrija* |ki se ukvarja z razmerji med stranicami in koti trikotnika|
♦ 1. geom. *neevklidska geometrija* □ geom. *hiperbolična geometrija* 2. geom. *prostorska geometrija* □ geom. *stereometrija* 3. geom. *ravninska geometrija* □ geom. *planimetrija*

geometrijski -a -o prid. ▶ lik¹ ♦3 | telo 2

geomorfologija -e ž |veda o oblikah zemeljske površine in njenih spremembah| *raziskovati geomorfologijo zemeljskega površja* □ geogr. *morfologija*

géopolítični -a -o prid. |ki je v zvezi z geopolitiko| *ukvarjati se z geopolitičnimi vprašanji* □ *politično-geografski*

georgína -e ž |grmičasta jesenska vrtna cvetlica z velikimi raznobarnimi cveti| *šopek georgin* □ *dalija* □ nar. *regina* □ vrtn. *minjonka* |nizka georgina z enojnim cvetnim odevalom|

gépelj -plja m ▶ vitel 2

geránija -e ž ▶ pelargonija

geréntski -a -o prid. ▶ naslov ♦3

geréntstvo -a s ▶ naslov ♦3

germanizácija -e ž ▶ ponemčenje | ponemčevanje

germanizátor -ja m ▶ ponemčevalec

germanizatórični -a -o prid. ▶ ponemčevalni

germanizátorski -a -o prid. ▶ ponemčevalni

germanízem -zma m jezikosl. |element nemščine v kakem drugem jeziku| *preučevati germanizme* □ jezikosl. *nemčizem*

germaniziranje -a s ▶ ponemčenje | ponemčevanje

germanizirati -am nedov. in dov. ▶ ponemčevati | ponemčiti

germanizirati se -am se nedov. in dov. ▶ ponemčevati se | ponemčiti se

germánski -a -o prid. ▶ nemški

germinální -a -o prid. ▶ celica 2•7

germinatívni -a -o prid. ▶ celica 2•7

gerúndij -a m ▶ deležje | glagolnik

gêselski -a -o prid. ▶ iztočnica | sestavek ♦

gêsljenje -a s ▶ iztočničenje

gêslo -a s

1. |kratko izražena programska misel| *politično, propagandno gêslo* □ *parola* □ knj.izroč. *deviza* □ knj.izroč. *iztočnica* □ publ. *slogan* □ *moto* |zlasti na začetku knjige, poglavja, pesmi|

2. |dogovorjena razpoznavna beseda| *povedati stražarju gêslo*

□ *razpoznavno gêslo* □ *spoznavno gêslo* □ *parola* □ knj.izroč. *javka*

GLEJ ŠE iztočnica | sestavek ♦ | vodilo

gêsta -e ž ▶ dejanje 1 | kretanja

gêstika -e ž ▶ gestikulacija

gestikulácija -e ž |spremljanje govorjenja ali izražanje česa z gibi rok| *igralčeva prepričljiva gestikulacija* □ *gestikuliranje*

□ knj.izroč. *gestika*

gestikulíránje -a s ▶ gestikulacija

gestikulírati -am nedov. ▶ mahati 1

gib -a m |dejstvo, da del telesa preide iz enega položaja v drugega| *hitri gibi prstov, rok* □ *premik* □ knj.izroč. *kretanja* □ ekspr. *mig*

□ zastar. *pokret* □ knj.izroč. *pregib* □ knj.izroč. *prigib* □ knj.izroč. *zvigbek*

□ *giblaj* ▶ *vzgeb* |zlasti navzgor| □ *zgeb* |zlasti kratkotrajni|

♦ 1. *hotni gib* □ knj.izroč. *hoteni gib* 2. med. *koordinirani gibi*

□ knj.izroč. *usklajeni gibi* 3. *nehotni gib* □ knj.izroč. *nehoteni gib*

• 1. strojn. *delovni gib* □ strojn. *delovni takt* 2. *kompresijski gib*

□ strojn., žarg. *kompresija* 3. strojn. *mrtvi gib* □ strojn. *mrtvi hod*

4. strojn. *gib bata* □ strojn. *hod bata*

GLEJ ŠE *vzgeb*

gibajóci -a -e prid. ▶ gibalo

gibálec -lca m ▶ gibalo

gibální -a -o prid. |ki je v zvezi z gibanjem| *gibalna sposobnost, spretnost* □ *motorični*

GLEJ ŠE *gibalo* | živec •2

gibálno ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na možnost spreminjanja položaja telesa, dela telesa| *gibalno ovirani otrok*

□ *motorično*

gibálo -a s |kar povzroča, pospešuje kako dogajanje ali delovanje| *gibalo gospodarskega razvoja* □ *gibalna sila* □ *gonilna sila* □ *agens* □ *gonilo* □ knj.izroč. *gibajoča sila* □ knj.izroč. *gibalec* □ star. *gibna sila* □ knj.izroč. *gonilec* □ knj.izroč. *motor*¹ □ knj.izroč. *motor*² □ knj.izroč. *motorna sila* □ knj.izroč. *movens glavni movens njegovega hotenja* □ knj.izroč. *poganjalo* □ publ. *pogonska sila* □ knj.izroč. *promotor* □ publ. *propulzivna sila* □ knj.izroč. *spiritus agens* *Ljubezem je spiritus agens njegovega snovanja* □ ekspr. *vzmet*²

gibanje -a s

1. |telesna dejavnost z namenom ohraniti telesne sposobnosti| *poskrbeti za veliko gibanja* □ ekspr. *miganje* □ knj.izroč. *pregib* *omogočiti otrokom dosti pregiba na prostem*

2. |naraščanje in upadanje količine česa na določenem področju| *gibanje članstva v društvu; gibanje proizvodnje* □ publ. *dinamika* □ publ. *fluktuacija fluktuacija tuje delovne sile*

3. |delovanje v okviru skupine, množice za dosego določenega cilja| *organizirati, sprožiti gibanje* □ ekspr. *kampanja* □ zastar. *pokret*

♦ 1. ver. *ekumensko gibanje* □ ver. *ekumenizem* 2. *mirovniško gibanje*

□ *pacifistično gibanje* 3. *novodobsko gibanje* □ *newagevsko gibanje*

4. *odporniško gibanje* □ publ. *odpor* □ knj.izroč. *odpornišтво*

□ knj.izroč. *rezistenca*

• 1. astron. *planetno gibanje* □ astron. *planetarno gibanje* 2. fiz. *premo gibanje* □ fiz. *premočrtno gibanje* 3. fiz. *turbulentno gibanje* □ fiz. *vrtničasto gibanje* □ fiz. *vrtnično gibanje*

GLEJ ŠE *feminizem* 1 | *kroženje* | *orogeneza* | *pangermanizem* | *peristaltika* | *svoboda* 2

gibati -ljem nedov. ▶ premikati 2, 3

gibati se -ljem se nedov.

1. |biti telesno dejaven z namenom ohraniti telesne sposobnosti| *veliko se gibati* □ ekspr. *migati*

2. s prisl. določilom |biti dejaven v določenem okolju, na določenem področju| *gibati se v visoki družbi* □ star. *kretati se*

□ ekspr. *sukati se* □ ekspr. *vtetati se*

3. s prisl. določilom |biti, nastopati v določenem razponu| *Cene se gibljejo od pet do deset evrov za kilogram* □ *fluktuirati* □ star. *kretati se* □ ekspr. *sukati se* □ knj.izroč. *variirati* □ ekspr. *vtetati se*

GLEJ ŠE *premikati se*

gibčén -čna -o prid. |ki se z lahkoto fizično giblje, premika; ki se je sposoben prilagajati času, razmeram|

gibčni prsti; gibčen telovadec; človek gibčnega duha □ *elastičen*

□ *okreten* □ *razgiban* □ knj.izroč. *gibek* □ knj.izroč. *gibljiv* □ knj.izroč. *premakljiv* *Odkar pešachi, se čuti bolj premakljivega* □ ekspr. *prožen*

prožni prsti

gibčno nač. prisl. |izraža, da gibanje, premikanje poteka nemoteno, z lahkoto| *gibčno hoditi* □ ekspr. *elastično*

□ knj.izroč. *gibko* □ ekspr. *prožno*

gibčnost -i ž |zmožnost česa, da se neovirano, z lahkoto giblje, premika; sposobnost se prilagajati času, razmeram|

Z vajami vzdrževati gibčnost telesa; izredna gibčnost duha □ *elastičnost* □ *okretnost* □ *razgibanost* □ knj.izroč. *gibkost* □ ekspr. *lahkotnost*

□ ekspr. *prožnost*

gibec -bca m ▶ gibljaj

gibek -bka -o prid. ▶ gibčen

gibko prisl. ▶ gibčno | gibljivo

gibkost -i ž ▶ gibčnost | gibljivost

gibláj -a m |malo zaznaven, rahel gib| *zaznati vsak njegov*

giblaj □ ekspr. *gibec* □ ekspr. *miglaj* □ knj.izroč. *vzgilbjaj* □ ekspr. *zgilbjaj*

gibljív -a -o prid. ▶ gibčen

gibljívi -a -o prid. |ki se (lahko) giblje, premika| *gibljivi del*

naprave □ *premični* □ knj.izroč. *mobilni* ■ protip. *nepremični*

GLEJ ŠE čas •3 | *premični* | *utež* 1•

gibljívo nač. prisl. |izraža, da je kaj v stanju, ki omogoča gibanje, premikanje| *gibljivo povezane plošče* □ knj.izroč. *gibko*

gibljívost -i ž |zmožnost dela telesa, da spreminja položaj v sklepu| *gibljivost roke* □ *pregibnost* □ *prožnost* □ knj.izroč. *gibkost*

□ knj.izroč. *mobilstvo* ■ protip. *negibljivost*

gibni -a -o prid. ▶ gibalo | prostornina •1 | živec •2

gigánt -a m ▶ atlant¹ | velikan 1, 2, 3, 4

gigantízem -zma m med. |čezmerna rast telesa ali delov telesa, navadno kot posledica obolenja hipofize| *gigantizem pri otrocih*

□ med. *makrosomija*

gigántski -a -o prid. ▶ ogromen

gígrl -a m ▶ gizdalin

gígrlski -a -o prid. ▶ gizdalinski | gizdav

gilda -e ž ▶ ceh

giljótina -e ž ▶ obglavljen •

giljotínirati -am dov. ▶ obglaviti

gimnást -a m ▶ telovadec

gimnástični -a -o prid. ▶ društvo •12 | orodje •5 | telovadni

gimnástika -e ž

- ritmična gimnastika □ ritmika

GLEJ ŠE telovadba

gimnaziálec -lca m ▶ gimnazijec**gimnaziálka** -e ž ▶ gimnazijka**gimnázij** -a m ▶ gimnazija**gimnázija** -e ž |srednja šola za splošno izobražbo| učiti na*gimnaziji* □ v nekaterih deželah *licej* □ zastar. *gimnazij*

GLEJ ŠE razred 1•3

gimnazijec -jca m |dijak gimnazije| šolski program za gimnazijce□ star. *gimnazialec* □ knj.izroč. *gimnazist*

GLEJ ŠE dijak pp 2

gimnazijka -e ž |dijakinja gimnazije| *gimnazijka tretjega letnika*□ star. *gimnazialka* □ knj.izroč. *gimnazistka*

GLEJ ŠE dijakinja pp

gimnazíst -a m ▶ gimnazijec**gimnazístka** -e ž ▶ gimnazijka**gimnosofíst** -a m |starogrški naziv za indijske asketske filozofe|*ideje gimnosofistov* □ *gimnozof***gimnozóf** -a m ▶ gimnosofist**ginévati** -am nedov. ▶ hirati | odpovedovati 3**gíngav** -a -o prid. ▶ bolehen | šibek 1**gingivítis** -a m ▶ vnetje •3**gíniti¹** -em dov. ▶ ganiti**gíniti²** -em nedov. ▶ hirati | umirati**gínjen** -a -o prid. ▶ ganjen**gínjenje** -a s ▶ ganjenost**gínjenost** -i ž ▶ ganjenost**ginljív** -a -o prid. ▶ ganljív**ginljívka** -e ž ▶ melodrama**ginljívno** prisl. ▶ ganljivo**ginljívost** -i ž ▶ ganljivost**ginogamét** -a m ▶ celica 2•6 | ginogameta**ginogaméta** -e ž biol. |ženska spolna celica| *opazovanje ginoga-**mete* □ biol. *ginogamet*

GLEJ ŠE celica 2•6

gínséng -a m bot. |zdravilna rastlina z drobnimi rdečimi cveti in razvejenim korenem, ki raste zlasti na Kitajskem| *izvleček**ginsenga* □ bot. *ženšen***gíps** -a m ▶ mavec | omavčiti**gípsar** -ja m ▶ mavčar**gípsárna** -e ž ▶ mavčarna**gípsasti** -a -o prid. ▶ izdelek •4**gípsati** -am nedov. ▶ mavčiti**gíríca** -e ž ▶ riba 1 pp 3**gírlánda** -e ž ▶ venec 1**girokómpas** -a m pomor. |kompas z giroskopom| *Girokompas**krmari ladjo* □ pomor. *giroskopski kompas* □ pomor. *vrtavčni kompas***giroskópski** -a -o prid. ▶ girokompas**gízda** -e ž ▶ razkošje**gizdalín** -a m ekspr. |moški, ki si s svojim oblačenjem, videzom, vedenjem prizadeva vzbuditi pozornost, občudovanje| *mlad**mestni gizdalin* □ knj.izroč. *dandy* □ zastar. *gigr* □ ekspr. *gizdalinček*□ star. *gizdavec* □ ekspr. *nastopač* □ sleng. *šminker***gizdalínček** -čka m ▶ gizdalin**gizdalínski** -a -o prid. ekspr. |ki pri videzu, oblačilu, vedenju moškega vzbuja pozornost, občudovanje| *Nosil je tesno giz-**dalínsko obleko* □ zastar. *gigrski* □ zastar. *škricast* □ zastar. *škricovski*□ sleng. *šminkerski*

GLEJ ŠE gizdav

gizdalínsko nač. prisl. ekspr. |izraža, da oblačenje, videz, vedenjemoškega izraža prizadevanje vzbuditi pozornost, občudovanje| *gizdalínsko se vesti; gizdalínsko vpadljiva obleka* □ ekspr. *gizdavo***gizdalínstvo** -a s ekspr. |vzbujanje pozornosti, občudovanja s svojim oblačenjem, vedenjem, videzom| *Njegovo gizdalínstvo je družično zabavalo* □ ekspr. *gizdavost* □ sleng. *šminkerstvo***gizdati se** -am se nedov. ▶ postavljati se**gizdav** -a -o prid. ekspr. |ki si s svojim oblačenjem, videzom, vedenjem prizadeva vzbuditi pozornost, občudovanje| *gizdav**mladenič* □ zastar. *gigrski* □ ekspr. *gizdalínski***gizdavec** -vca m ▶ gizdalin**gizdavo** prisl. ▶ gizdalínsko**gizdavost** -i ž ▶ gizdalínstvo**glaciácija** -e ž ▶ poledenitev**glaciál** -a m ▶ doba •9**glaciální** -a -o prid. ▶ doba •9 | erozija •2**glád** -ú m ▶ lakota 1, 2 | stradanje**gladčina** -e ž ▶ gladina**gládek** -dka -o prid. |ki ima površino brez izboklin, vboklin| *popolnoma gladka tla* □ *izglajen* □ *zglajen*□ knj.izroč. *ogljajen* ■ protip. *hrapav*

GLEJ ŠE hrapav | spolzek | tekoč | vljuden 2

gláden -dna -o prid. ▶ lačen**gládenje** -a s kozm. |ročna masaža, pri kateri se (koža) gladi| *zdravljenje z gladenjem* □ kozm. *efleraža*

GLEJ ŠE božanje | glajenje

gládež¹ -a m ▶ stradanje**gládež²** -a m ▶ gladilo**gládež³** -a m

- bot. *navadni gladež* □ bot. *bodež*

gladijóla -e ž |liliji podobna vrtna rastlina z dolgimi, trdimi listi in velikimi cveti| *šopek gladijol* □ nar. *meč¹* □ bot. *meček* |vrtna ali divja gladijola|**gladílice** -a s ▶ gladilo**gladílec** -lca m ▶ gladilo**gladílka** -e ž ▶ gladilo**gladílnik** -a m ▶ gladilo | likalnik •1**gládilo** -a s |priprava za glajenje površine| *zgladiti površino*z *gládilom* □ *gládež²* □ *gladílec* □ *gladílka* □ *gladílnik*□ *gladílice* |majhno gladilo|**gladína** -e ž |površina tekočine, zlasti vode v naravi| *gladína**jezera* □ knj.izroč. *gladčina* □ zastar. *glaj* □ knj.izroč. *plan²* □ star. *vršina*

- ♦ geogr. *morska gladina* □ geogr. *morski nivo*

GLEJ ŠE gladkost

gládití -im nedov. *kaj* |delati kaj gladko, ravno| *gladiti površino**kamna* □ *izglajevati* □ knj.izroč. *uglajati* □ knj.izroč. *uglajevati*

GLEJ ŠE božati | izboljševati 3 | likati | prizanašati 1

gládkí -a -o prid. ▶ mišica •5 | z lahkoto**gládko¹** prisl. ▶ neovirano | tekoč • | tekoče**gládko²** člen. ▶ kratko malo 2**gládkost** -i ž |dejstvo, da je kaj brez izboklin, vboklin| *gladkost in**lesk poda* □ *izglajenost* □ *zglajenost* □ knj.izroč. *gladína* ■ protip. *hrapavost***gládnéž** -a m ▶ lačni**gládv** -a -o prid. ▶ pohlepen | požrešen**gladoválec** -lca m |kdor protestno odklanja hrano z namenom izsiliti izpolnitev postavljenih zahtev| *zahteve gladovalcev*□ *gladovnik***gladovánje** -a s ▶ stavka •1 | stradanje**gladováti** -újem nedov. ▶ lačen •1 | stradati 1**gladôven** -vna -o prid. ▶ lačen | požrešen

gladovni -a -o prid. ► stavka •1

gladovnik -a m ► gladovalec

gladovnjak -a m ► lačni | požrešen povdk. 1 | požrešnež

gladuh -a m ► lačni

glagol -a m | pregibna besedna vrsta, ki lahko izraža dogajanje v času, naklonu in načinu | *spregati glagol* □ jezikosl. **verbum**

◆ 1. jezikosl. **brezpriponski glagol** □ jezikosl. atematični glagol

□ jezikosl. korenski glagol 2. jezikosl. **dovršni glagol** □ jezikosl. do-

vršnik □ jezikosl. perfektivni glagol 3. jezikosl. **končnodovršni glagol**

□ jezikosl. efektivni glagol □ jezikosl. finitivni glagol 4. jezikosl. **naklonski**

glagol □ jezikosl. modalni glagol 5. jezikosl. **nedovršni glagol** □ jezikosl. ne-

dovršnik □ jezikosl. perfektivni glagol 6. jezikosl. **neprehodni glagol**

□ jezikosl. intransitivni glagol 7. jezikosl. **onomatopejski glagol**

□ jezikosl. onomatopoetični glagol □ jezikosl. posnemovalni glagol

8. jezikosl. **pomožni glagol** □ jezikosl. pomožnik 9. jezikosl. **ponavljalni glagol**

□ jezikosl. iterativni glagol 10. jezikosl. **prehodni glagol** □ jezikosl. tranzitivni

glagol 11. jezikosl. **trajni glagol** □ jezikosl. durativni glagol □ jezikosl. trajnik

12. jezikosl. **vzročniški glagol** □ jezikosl. kavzativni glagol

GLEJ ŠE pregibati¹ •1

glagolica -e ž ► črkopis pp

glagolít -a m ► glagoljaš

glagoljaš -a m | katoliški duhovnik, ki opravlja bogoslužje v cerkveni slovanščini | *dalmatinski glagoljaši* □ *glagoljaški duhovnik*

□ knj.izroč. **glagolit**

glagoljaški -a -o prid. ► glagoljaš

glagolnik -a m jezikosl. | samostalniška glagolska oblika, ki pomeni dejanje, stanje | *podčrtati glagolnike v odstavku*

□ jezikosl. **gerundij** □ jezikosl. **glagolski samostalnik** □ jezikosl. **izglagolski samostalnik**

glagolski -a -o prid. ► glagolnik | izglagolski | oblika •1 | oblika •6 | oblika •7 | prehodnost • | vid •

gláj -a m ► gladina

glája -e ž ► glajenje

glajenje -a s | postopek, s katerim se naredi kaj gladko, ravno | *glajenje površine* □ *glajenje* □ knj.izroč. **glaja**

glájt -a m ► lega¹ •

glás -ú m

1. | zvok, ki ga dela človek z govornimi organi pri govorjenju, petju | *imeti lep glas* □ ekspr. **glascek** □ nekjn. pog. **štima¹** □ glasb., žarg. **vokal**

2. | odločitev, mnenje posameznika pri glasovanju | *prešteti glasove* □ **volilni glas** □ knj.izroč. **votum**

◆ 1. pravn. **posvetovalni glas** □ pravn. konzultativni glas □ zastar. posvetujoči glas 2. pravn. **prednostni glas** □ pravn. preferenčni glas

3. jezikosl. | najmanjša akustična enota govornega jezika | *zaznati glas* □ zastar. **glasnik¹**

◆ 1. jezikosl. **goltniški glas** □ jezikosl. faringalni glas □ jezikosl. goltnik

□ jezikosl. gutural □ jezikosl. guturalni glas □ jezikosl. žrelni glas □ jezikosl. žrel-

nik 2. jezikosl. **grlni glas** □ jezikosl. laringalni glas 3. jezikosl. **nebni glas**

□ jezikosl. nebnik 4. jezikosl. **nosni glas** □ jezikosl. nazal □ jezikosl. nazalni glas

□ jezikosl. nosnik 5. jezikosl. **pridihneni glas** □ jezikosl. aspirata □ jezikosl. aspi-

rirani glas □ jezikosl. pridišnik 6. jezikosl. **priporniški glas** □ jezikosl. frikativa

□ jezikosl. pripornik □ jezikosl. spirant 7. jezikosl. **raznozložni glas** □ jezikosl. he-

terosilabični glas 8. jezikosl. **ustni glas** □ jezikosl. oralni glas 9. jezikosl. **zlitni**

glas □ jezikosl. afrikata □ jezikosl. zlitnik

GLEJ ŠE alt | bas | bučno | glasno¹ | glasovati 2 | govorica 2 |

mutacija 1 | mutirati | nebnik | sopran | spregovoriti 1 |

tenor² | zvok

glásba -e ž

1. | umetnost, katere izrazno sredstvo je zvok | *zanimati se za glasbo* □ **glasbena umetnost** □ pog. **muzika**

◆ 1. **cerkvena glasba** □ knj.izroč. sakralna glasba 2. **instrumentalna glasba** □ glasb., žarg. instrumental 3. **klasična glasba** □ resna glasba □ knj.izroč. seriozna glasba 4. **latinskoameriška glasba** □ latinoameriška glasba □ publ. latinoglasba 5. **popularna glasba** □ glasb., žarg. pop¹ □ glasb. popglasba 6. **vokalna glasba** □ glasb., žarg. vokal

2. | izvajanje glasbenih del | *Rad poslušá glasbo* □ star. **godba**

□ pog. **muzika**

GLEJ ŠE akademija •1 | rok² | skladba | vzgoja •2

glásbeni -a -o prid. | ki je v zvezi z glasbo | *glasbena izobrazba*

□ star. **godbeni** □ knj.izroč. **muzični** □ knj.izroč. **muzikalični muzikalični dar**

□ knj.izroč. **muzikalni**

GLEJ ŠE akademija •1 | avtomat¹ •1 | drama •2 | glasba 1 |

glasbilo | izraz • | kartica •4 | komedija •1 | narodopisje • |

notacija | oddaja pp 1 | okrasek •1 | reprodukcija • | skladba |

skupina •3 | stavek •1 | vzgoja •2

glásbenica -e ž | ženska, ki se ukvarja z glasbo | *nadarjena glasbenica* □ star. **godbenica**

glásbenik -a m | kdor se ukvarja z glasbo | *slavni glasbenik*

□ star. **godbenik** □ star. **godec** □ knj.izroč. **muzik** □ pog. **muzikant**

◆ **rokovski glasbenik** □ glasb., žarg. rocker □ glasb., žarg. roker

glásbeno ozirn. prisl. | izraža, da se kaj določa, je določeno glede na glasbo | *glasbeno se izobraževati*; *biti glasbeno nadarjen*

□ knj.izroč. **muzično** □ knj.izroč. **muzikalno**

glásbenopedagóški -a -o prid. ► glasbenovzgojni

glásbenoprovétni -a -o prid. ► glasbenovzgojni

glásbenovzgójni -a -o prid. | ki je v zvezi z glasbeno vzgojo |

glasbenovzgojno delo □ **glasbenopedagoški** □ **glasbenoprovetni**

glasbilo -a s | priprava za proizvajanje tonov | *igrati na glasbilo*

□ **glasbeni instrument** □ **instrument²** □ star. **godalo** □ pog. **inštrument**

□ zastar. **sviralo** □ slabš. **škripalo** | zlasti violina |

◆ **glasbila s strunami** □ **glasbila na strune** □ glasb. strunska glasbila

PODPOMENKE godalo, pihalo, tolkalo, trobilo

glasboslôvec -vca m ► muzikolog

glasboslôvje -a s ► muzikologija

glasboslôvni -a -o prid. ► muzikološki

glásek -ska m ► glas 1

glásen -sna -o prid. | ki je dobro slišen | *glasen smeh*

□ **bučen** □ protip. **tih**

GLEJ ŠE bučen | hrupen | tih 1

glasilec -lca m ► glasnik²

glasilo -a s | tiskano ali pisano sredstvo za razširjanje idej kake

skupine, organizacije | *izdajati glasilo* □ knj.izroč. **izrazilo** □ publ. **organ**

□ slabš. **trobilce** □ slabš. **trobilo** □ **vestnik** | **glasilo** organizacije,

ustanove |

glasíti -ím nedov. ► biti¹ 2 | širiti 3

glasíti se¹ -ím se nedov. | izraža, da ima kaj vsebino, kot je

določena v nadaljevanju sporočila | *Trditev se glási takole* □ **biti**

tak Resnica je taka, da nas ne želijo videti □ **praviti** *Kako že pravi*

pregovor □ zastar. **sluti** *Pregovor slove: Rana ura, zlata ura* □ star. **veleti**

□ star. **velevati**

GLEJ ŠE slišati se | zveneti¹ 2

glasíti se² -ím se nedov. ► oglašati se 1

gláska -e ž ► nota 1

glásni -a -o prid. ► branje 1 pp

glásnik¹ -a m ► fonem | glas 3

glasnik² -a m | kdor javno izraža, razširja kako idejo, nazor |

glasnik miru, napredka □ **razglaševalec** □ **razširjevalec** □ ekspr. **apostol**

□ knj.izroč. **besednik** □ vznes. **blagovestnik** □ vznes. **evangelist**

□ knj.izroč. **glasilec** □ ekspr. **gromovnik** □ knj.izroč. **klicar** □ vznes. **mesija**

□ zastar. **oznanovalec** □ knj.izroč. **oznanjevalec** □ star. **prerok**

□ publ. **propagator** □ publ. **propovednik** □ knj.izroč. **razglašalec** □ star. širitelj
□ knj.izroč. **tribun** □ star. **znanik** □ knj.izroč. **znanilec**

GLEJ ŠE kurir

glásniški -a -o prid. ► varianta •

glasno¹ nač. prisl. | izraža, da se kaj dogaja, poteka tako, da je dobro slišno | *glasno govoriti* □ na **glas** □ bučno □ na **ves glas** | zelo glasno | □ ekspr. **iz vsega grla** | zelo glasno, v zvezi z govorom, smehom | □ ekspr. **na vse grlo** | zelo glasno, v zvezi z govorom, smehom | ■ protip. **tiho¹**

GLEJ ŠE brati 1•1 | hrupno¹ | odločno | tiho¹

glasno² povdk. ► hrupno²

glásnost -i ž ► hrupnost

glasoslôvec -vca m jezikosl. | strokovnjak za glasoslovje | *znanstveno srečanje glasoslovcev* □ jezikosl. **fonetik**

glasoslôvje -a s jezikosl. | nauk o glasovih | *preučevati glasoslovje slovenskega jezika* □ jezikosl. **fonetika**

glasoslôvni -a -o prid. jezikosl. | ki je v zvezi z glasoslovjem | *glasoslovni zakoni* □ jezikosl. **fonetični**

glasoválec -lca m | kdor glasuje | *sklepčnost glasovalcev*

□ knj.izroč. **votant**

glasováika -e ž | ženska, ki glasuje | *število glasovalk*

□ knj.izroč. **votantka**

glasoválni -a -o prid. ► glasovnica | skrinjica •

glasovánje -a s

• rad. **glasovanje po telefonu** □ rad., žarg. **televoting**

glasováti -újem dov. in nedov.

1. o čem | ustno ali pisмено izraziti, izražati svojo odločitev ali mnenje, zlasti na volitvah | *glasovati o zakonu* □ knj.izroč. **votirati**

2. za kaj | z glasovanjem kaj izbrati, potrditi | *glasovati za ukinitev sankcij; glasovati za svojega kandidata* □ ekspr. **dati glas** □ ekspr. **oddati glas**

◆ **glasovati proti** □ **glasovati zoper**

glasovír -ja m ► klavir

glasovíti -a -o prid. ► slavni | znani² 2

glasôvni -a -o prid. | ki je v zvezi z glasom | *glasovne prvine besede* □ jezikosl. **fonični**

glasôvnica -e ž | listek, na katerega napiše glasovalec svojo odločitev ali mnenje | *oddati glasovnico* □ **glasovalni listek**

□ knj.izroč. **vollilnica**

glasôvno ozirn. prisl. | izraža, da je kaj določeno glede na glas, glasove | *glasovno posloveniti besede tujega izvora* □ **fonetično**

gláva -e ž | del človeškega ali živalskega telesa, v katerem so osrednji živčni centri in nekatera čutila | *z rokami podpirati glavo* □ slabš. **betica** □ šalj. **betička** □ slabš. **buča** □ ljubk. **bučka** □ slabš. **butica**

□ šalj. **butička** □ ekspr. **čelada** □ vulg. **črepinja** □ slabš. **glavača** □ ljubk. **glavica¹**

□ ljubk. **glavičica** □ slabš. **glavina** □ slabš. **glavura** □ nar. **hrganja**

□ ekspr. **lobanja** □ vulg. **pisker** □ nar. **tikva**

• 1. strojn. **cilindrska glava** □ strojn. cilindrična glava □ strojn. glava

motorja □ strojn. valjeva glava 2. film. **filmska glava** □ film., žarg. filmska

špica □ film., žarg. špica² 3. teh. **ojnična glava** □ teh. glava ojnice

4. žel. **tirnična glava** □ žel. glava tirnice □ žel. glava tračnice 5. **zeljna glava**

□ zeljnata glava

GLEJ ŠE bister povdk. 1 | bister povdk. 2 | bister • | delati 2• | družiti se | glaviti se | lobanja • 2 | nenadarjen • | neumen¹ • | neumnež | neveden 1• | nikakor | obglaviti | oče 1 | odkrivati se | ošteti | ozreti se | pameten povdk. 2 | pameten povdk. 3 | ponosen • 1 | prebrisan povdk. 3 | premagan • | premišljevati 1 | razmetati 2 | razsoden • | raztresen • | tepen | ubiti 1 | učenjak | ustreliti 2 | ustreliti se | vbijati | vbiti | veljak | vinjen • 2 | voditelj 1 | vodja 1 | zapominjati si | zapomniti si | zaskrbljen • | zmajati • | zmajevati • | zvoniti •

glaváč -a m ► debeloglavec

glaváča -e ž ► glava | kapelj

glaváček -čka m ► debeloglavec

glaván -a m ► debeloglavec | trmast povdk.

glavána -e ž ► debeloglavka

glavár -ja m ► namestnik • 1 | poglavar

glavaríca -e ž | nekdanj žena (okrajnega) glavarja | *navzočnost glavarice na proslavi* □ **glavarka**

glavarína -e ž | nekdanj davek od osebe | *plačevati glavarino*

□ knj.izroč. **glavnina**

glaváriti -im nedov. ► poglavar •

glavárka -e ž ► glavarica

glavárski -a -o prid. ► naslov • 4

glavárstvo -a s ► naslov • 4

glavát -áta -o prid. ► debeloglav

glaváti -a -o prid. ► zelje • 1

glavática -e ž zool. | postrv, ki živi samo v jadranskem porečju | *ujeti glavatico* □ zool. **soška postrv**

GLEJ ŠE solata 1•2

glávica¹ -e ž ► bister povdk. 1 | bister povdk. 2 | glava | pameten povdk. 1 | pameten povdk. 3

glávica² -e ž glasb. | polni ali prazni krožec kot del note | *zapisati glavico* □ glasb. **notna glavica**

• 1. **bucikina glavica** □ **bunčica bucike** □ glavica bucike 2. glavica

pletilke □ bučka pletilke 3. glavica vžigalice □ vžigalična glavica

4. **makova glavica** □ nar. makovica

GLEJ ŠE luska

glavič -iča m | odebeljeni konec predmeta, zlasti palice | *palica z medeninastim glavičem* □ **betiček** □ pog. **bunka** □ star. **butica**

□ pog. **jabolko**

GLEJ ŠE kapitel²

glavičica -e ž ► glava

glavičiti se -im se nedov. ► glaviti se

glavína -e ž ► glava | meso pp

glavíнец -nca m ► plavica

glavíti se -ím se nedov. | med rastjo se oblikovati v glavo | *Solata se že glaví* □ pog. **delati glavo** □ knj.izroč. **glavičiti se**

glavkóm -a m med., vet. | očesna bolezen, za katero je značilen povečani pritisk v zrklu | *imeti glavkom* □ med., vet. **zelena mrena**

glávnati -a -o prid. ► solata 1•2 | zelje • 1

glávní¹ -ega m ► direktor¹ • | najpomembnejši¹ | urednik • 2

glávní² -a -o prid. ► cesta • 4 | direktor¹ • | generalka 1 | jambor • |

junak 2 | junakinja 2 | kazen¹ • 4 | korenina • 1 | magistrale |

mesto¹ 1• | načrt 3•1 | najpomembnejše² | najpomembnejši² |

napaka 1•1 | oder 2 pp 1 | oder 2•1 | oltar • 2 | osnovni 1 |

posevek pp 1 | števnik pp | tajnik • 1 | urednik • 2 | vhod 1 pp |

vloga¹ 1•1 | vloga¹ 2• | vrata 1 pp 4

glávní³ -a -o prid. ► ruta¹ • 1 | uš • 3

glávnica¹ -e ž ► skladi

glávnica² -e ž ► rožiček •

glavníčar -ja m ► glavnikar

glavníček -čka m ► glavnik

glavník -a m | priprava za česanje las, dlake ali za pritrjevanje las | *česati se z glavnikom* □ nar. **češelj** □ **glavniček** | majhen glavnik |

glavnikar -ja m | izdelovalec glavnikov | *delo glavnikarjev* □ **glavničar**

glavnína -e ž ► glavarina | jedro 1, 2 | večina

glávnno¹ -ega s ► najpomembnejše¹

glávnno² povdk. ► najpomembnejše²

glavnostíčni -a -o prid. ► motor² • 1

glavnovézni -a -o prid. ► motor² • 1

glavóč -a m ▶ riba 1 pp 3

glavonóžec -žca m nav. mn., zool. |predstavnik najvišje razvitih mehkužcev z lovkami okoli ust| *globokomorski glavonožci*
 □ zool. *cefalopod* □ zool. *kefalopod*

glavoréz -éza m ▶ morilec

glavosèk -éka m ▶ morilec | obglavljenje

glavúra -e ž ▶ glava

glazíran -a -o prid. |ki ima na površini glazuro, steklasto snov|
glazirana površina □ *loščen* □ *pološčen* □ knj.izroč. *postekljenjen*

glazírani -a -o prid. ▶ keramika •2

glazíranje -a s |prekrivanje z glazuro, steklasto snovjo| *glazirane posode* □ *loščenje*

glazírati -am nedov. in dov. *kaj* |prekrivati, prekriti z glazuro, steklasto snovjo| *glazirati posodo* □ *loščiti* □ *ološčiti*
 □ knj.izroč. *pološčiti* □ knj.izroč. *postekleniti* □ knj.izroč. *posteklititi*

GLEJ ŠE oblití² 1 | oblitivati 1

glazúra -e ž

1. |steklasta snov za prevleko, zlasti keramičnih izdelkov| *prevleči, prekriti posodo z glazuro* □ *lošč* □ knj.izroč. *posteklina*
 □ knj.izroč. *sklenina*

2. |zmes sladkorja in drugih primesi za oblitvanje peciva| *oblit pecivo z glazuro* □ gastr. *led*

gláž gláza m ▶ kozarec

glážast -a -o prid. ▶ steklast

glážek -žka m ▶ kozarček | kozarec

gláževina -e ž ▶ steklo 1

gláževnat -a -o prid. ▶ steklen

glážúta -e ž ▶ steklarna

gledajóci -ega m ▶ gledalec

gledálec -lca m |kdor gleda, opazuje| *veliko število gledalcev*
 □ knj.izroč. *gledajoči* □ zastar. *motrilec*

◆ filmski gledalec □ publ. kinoobiskovalec

gledališče -a s

1. |umetniška ustanova, ki se ukvarja z izvajanjem odrskih, zlasti dramskih del| *nastopati v gledališču* □ publ. *dramska hiša*
 □ publ. *gledališka hiša* □ zastar. *gledišče* □ vznes. *talijin hram* □ vznes. *talijino svetišče* □ gled., žarg. *teater*

◆ 1. poklicno gledališče □ profesionalno gledališče 2. polpoklicno gledališče □ polprofesionalno gledališče 3. ulično gledališče □ poulično gledališče

2. |dramska umetniška dejavnost| *zgodovina gledališča*

□ knj.izroč. *talija* □ gled., žarg. *teater*

GLEJ ŠE opera | ravnatelj •2 | upravnik •

gledališčni -a -o prid. ▶ gledališki 1, 2

gledališki -a -o prid.

1. |ki je v zvezi z umetniško dejavnostjo gledališča| *gledališko delo* □ star. *gledališčni* □ gled., žarg. *odrski* □ gled., žarg. *teatrski*

2. |ki je v zvezi s prostorom gledališča| *gledališka dvorana*
 □ *gledališčni* □ knj.izroč. *teatralični*

GLEJ ŠE delo 2•1 | foaje • | gledališče 1 | igra 2•1 | igravec 1•1 | igralka • | kostum | kukalo 1 | oder 2 pp 2 | oder 2•2 | ravnatelj •2 | rekvizit • | režija • | uprava 2• | uprizoritev 1 | vaja •2

gledališko ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na svojskost gledališkega uprizaranja| *gledališko uspela predstava*

□ publ. *odrsko* □ gled., žarg. *teatrsko*

gledališkost -i ž ▶ teatralnost

gledanje -a s

• biol. *binokularno gledanje* □ biol. *dvoočno gledanje*

GLEJ ŠE mnenje | pogled 2

glédano povdk. ▶ na videz | v celoti 1

glédati -am nedov.

1. |uporabljati organ vida| *Brez sončnih očal težko gledam*

□ otr. *gledkati*

2. *kaj* |uporabljati organ vida z namenom zaznavati določeni predmet| *gledati sliko; Snel je očala in ga gledal* □ otr. *gledkati*

□ knj.izroč. *motriti* □ ekspr. *opazovati* □ knj.izroč. *premotrivati*

□ knj.izroč. *razmotrivati*

◆ pog. *gledati kaj na televiziji* □ pog. *gledati kaj po televiziji*

3. s prislavnim določilom |usmerjati pogled| *Nepremično leži in gleda v strop* □ ekspr. *bolščati* □ star. *budati* □ ekspr. *buljiti* □ otr. *gledkati*

□ zastar. *motriti* *Motril je proti planinam* □ knj.izroč. *strmeti*

□ star. *strmoleti* □ nar. *štrleti* *Štrlel je v vrata in čakal, da se odprejo*

□ knj.izroč. *zazirati se* □ slabš. *zijati* □ knj.izroč. *zreti*

◆ 1. *radovedno gledati* □ ekspr. *imeti oči na pecljih* 2. *gledati izpod čela*
 □ star. *gledati spodbočki*

4. s prislavnim določilom |izraža, da je kaj na mestu, v položaju, ki omogoča pogled na stvar, imenovano v krajevnem določilu| *Okno gleda na ulico* □ *biti obrnjen* □ *biti usmerjen* □ knj.izroč. *zreti*

5. |izstopati, biti potisnjen iz svoje okolice| *Krilo je gledalo izpod plašča* □ ekspr. *kukati*² □ ekspr. *moleti* *Steklenica je molela iz žepa* □ neknj. pog. *špegati*

6. v velelniku |izraža opozorilo na to, kar se pojavi, opazi| *Glej, tu je knjiga, ki jo iščeš* □ *vidiš* □ pog. *evo* □ pog. *lej* □ pog. *viš*²

7. v velelniku |izraža začudenje, presenečenje nad tem, kar se pojavi, opazi| *Glej, kdo je prišel; Glej glej, koga vidim* □ *poglej* □ *vidiš*

Vidiš (ga), kako zna, če hoče □ star. *gledi* □ pog. *lej* □ ekspr. *reci* □ pog. *viš*²

8. v velelniku |izraža zadovoljnost, navdušenje| *Glej, pa nam je uspelo* □ *ehej* □ *ej* □ *vidiš* □ pog. *lej* □ pog. *viš*²

GLEJ ŠE *bedeti* | *ceniti*¹ 2 | *jezen*² • | *jeziti se* 1 | *nadzorovati* | *odklanjati* 3 | *ogledovati* | *pregledovati* | *prezirati* | *prizanašati* 2 | *resen*² • | *skopariti* 2 | *skrbeti* 2 | *spremljati* 2• | *škiliti* | *varčen* • | *varovati* 1, 2, 3 | *videti* 1 | *začuden* •

glédati se -am se nedov. ▶ ogledovati se | sprt

glédé predl. ▶ glede na | zaradi

glédé na predl. zv. *kaj* |za izražanje stališča, s katerega

se kaj presoja| *oceniti delo glede na umetniško vrednost* □ *na temelju česa* □ *glede česa* □ *po čem razvrstiti tekmovalce po starosti*

□ publ. *na osnovi česa* □ zastar. *na podlagi česa* □ publ. *s perspektive česa*

□ publ. *s stališča česa* □ publ. *v pogledu česa* □ publ. *z obzirom na*

□ publ. *z ozirom na* □ publ. *z vidika česa*

GLEJ ŠE *kljub*

glédi -te medm. ▶ gledati 7

gledičevka -e ž ▶ gledičija

gledičija -e ž vrtn. |okrasno drevo z močnimi trni in drobnimi zelenkastimi cveti v grozdih| *dolgi stroki gledičije* □ vrtn. *gledičevka*

gledišče -a s ▶ gledališče 1 | stališče

glédkati -am nedov. ▶ gledati 1, 2, 3

gléj -te medm. ▶ pogledati 4

glén -a m ▶ mulj

glénast -a -o prid. ▶ muljast

gléštati -am nedov. ▶ negovati 1

gléviti -im nedov. ▶ žvečiti 2

gléženj -žnja m ▶ sklep •2

gléženjski -a -o prid. ▶ ščitnik pp

gležnják -a m |prevleka za čez čevlje, ki varuje gležnje pred mrazom in snegom| *pritrđiti gležnjake* □ *gležnjevka* □ knj.izroč. *ogležnjica*

gléžnjar -ja m ▶ čevelj pp

gléžnjevka -e ž ▶ gležnjak

glibánja -e ž ▶ jurček¹

glicerín -a m ▶ glicerol

gliceról -a m kem. |alkohol, ki ima tri hidroksilne skupine|

vlažilni učinek glicerola □ kem. **glicerín**

glíhanje -a s ► pogajanje³

glíhati -am nedov. ► pogajati se | ravnati 1

glíkogén -a m kem. |iz glukoze nastali ogljikov hidrat, ki se nabira v jetrih in mišicah| *presnavljanje hrane v glikogen*

□ kem. **živalski škrob**

glíkóza -e ž ► glukoza

glína -e ž |gnetljiva usedlina, ki se uporablja zlasti v lončarstvu| *gnesti glino* □ knj.izroč. **ilovica** □ petr. **kaolin** □ obrt. **lončevina** |glina slabše vrste|

• 1. teh. **ekspanzivna glina** □ teh. **ekspanzijska glina** 2. **sljudnata glina**

□ sljudna glina

GLEJ ŠE kaolin

glínast -a -o prid.

1. |ki je iz gline| *glínast vrč* □ **glinen** □ knj.izroč. **glinovnat**

□ knj.izroč. **ilovnat** □ **lončen** □

2. |ki vsebuje glino| *glínast svet* □ **glinen** □ knj.izroč. **glinovnat**

GLEJ ŠE tla 3•2

glínasti -a -o prid. ► lapor • |skrilavec •1

glínén -a -o prid. ► glínast 1, 2

glínénc -nca m min. |rudnina alumosilikat, ki vsebuje še kalcij, kalij ali natrij| *kamnina iz glinencev in sljude* □ min. **živec**

GLEJ ŠE albit | anortit | ortoklaz | plagioklaz

glínéni -a -o prid. ► lapor • |skrilavec •1 | tla 3•2

glínénica -e ž ► glínokop

glínokòp -ópa m |kraj, prostor, kjer se koplje glina| *delo v glínokopu* □ knj.izroč. **glinenica**

glínovina -e ž ► tla 3•2

glínovnat -a -o prid. ► glínast 1, 2

glínovnati -a -o prid. ► tla 3•2

glíser -ja m ► hidroglíser

glísta -e ž

• človeška glista □ med. askaris

GLEJ ŠE deževnik | suh¹ 2 povdk. | šibek 1 povdk.

glístar -ja m ► črvar

glístav -a -o prid. |ki ima gliste| *glístav otrok* □ knj.izroč. **gliščav**

glístavost -i ž |pojavljanje, obstojanje glist v organizmu|

glístavost pri otrocih □ knj.izroč. **gliščavost**

glíste glíst ž mn. nardp. |leseno ogrodje za sušenje nad ognjiščem ali ob kmečki peči| *na strop pritrjene glíste* □ nar. **glísti** □ nar. **glístnice**

glísti -i ž mn. ► glíste

glístina -e ž ► prst² pp 1

glístnice -ic ž mn. ► glíste

glístnik -a m ► stoklasa •

glístovnica -e ž ► praprot² pp

gliščäv -áva -o prid. ► glístav

gliščävost -i ž ► glístavost

glíva -e ž ► bakterija | goba | kvasovka

glíve glív ž mn. bot. |organizmi, ki so brez klorofila in živijo kot gniloživke ali zajedavke| *taksonomija glív* □ bot. **glívice**

◆ biol. **glíve kvasovke** □ biol. **kvasne glívice**

glívec -vca m ► goba pp 3

glívica -e ž ► kvasovka

glívice -ic ž mn. ► glíve | glíve •

glívíčni -a -o prid. ► bolezen pp 2

glívni -a -o prid. ► hifa

glób -í ž ► brezno | globel

glóba -e ž ► kazen¹ •1 | kazen¹ •3

globáča -e ž ► globel

globálen -lna -o prid. ► celovit

globalíst -a m ► multinacionalka

globalizáciya -e ž ► globalizem

globalízem -zma m publ. |proces, v katerem se svet spreminja, povezuje v gospodarsko in informacijsko celoto| *nasprotniki globalizma* □ publ. **globalizáciya**

globální -a -o prid. ► celotni | metoda •2 | mir 1• | pouk 1•1 | svetovni | trg •6 | vas •

globálno prisl. ► celovito | v celoti 1

globánja¹ -e ž ► kotanja

globánja² -e ž ► jurček¹

globél -i ž |manjša, globlja vdolbina, navadno v valovitem svetu| *globel, poraščena z grmovjem* □ **globača** □ star. **glob**
GLEJ ŠE jamica 2

globélica -e ž ► jamica 2

globetrotter -ja [glóptróter] m ► potnik •

globín -a m ► loščilo •

globína -e ž

1. |dejstvo, da ima kaj v navpični smeri navzdol razmeroma veliko razsežnost| *strašljiva globina jezera* □ **globokost**

□ star. **globočava** □ knj.izroč. **globočina** □ ekspr. **brezno** |velika globina| *Z mostu je gledal v brezno pod seboj*

2. |razsežnost v navpični smeri navzdol| *meriti globino*

□ knj.izroč. **globočina**

GLEJ ŠE ostrina • | zelo 3

globinómér -a m teh. |priprava za merjenje vodnih globin| *meriti z globinómerom* □ teh. **batímeter** □ teh. **batómeter**

◆ pomor. **ultrazvočni globinómer** □ pomor. ehólot □ pomor. **jekómer**

globínski -a -o prid. ► ostrina • | ribolov 1 pp 1 | tisk •2

globíti -ím nedov. ► poglabljati

globíti se -ím se nedov. ► poglabljati se 1

globljénje -a s ► poglabljanje

globočáva -e ž ► globina 1

globočína -e ž ► globina 1, 2 | zelo 3

globočína -e ž petr. |kamnina, nastala iz magme pod zemeljsko površino| *plasti globočíne* □ petr. **plútonska kamnina**

globòk -òka -o prid. |ki ima v navpični smeri navzdol razmeroma veliko razsežnost; ki se čuti, doživlja, zaznava v visoki stopnji|

globoka jama; globoka žalost □ pesn. **brezdanji** ■ protip. **plítev**

GLEJ ŠE plítev | površen 3 | zamolkel

globòki -a -o prid. ► tisk •2 | zamrzovanje •

globòko mer. prisl. z mernim izrazom |izraža razsežnost v navpični smeri navzdol| *kopati trideset centimetrov globoko* □ v **globino**

GLEJ ŠE daleč² 1 | močno 2 | plačati 1• | zelo 3

globokómíseln -a -o prid. |ki z mislimi dosega bistvo stvari| *globokómíseln človek* □ knj.izroč. **globokóumen**

globokómíselnost -i ž |sposobnost z mislimi dosežati bistvo stvari| *mladeničeva globokómíselnost* □ knj.izroč. **globokóumje**

□ knj.izroč. **globokóumnost**

globokosézni -a -o prid. ► daljnosežni

globokóst -i ž ► globina 1

globokóúmen -mna -o prid. ► globokómíseln

globokóúmje -a s ► globokómíselnost

globokóúmnost -i ž ► globokómíselnost

glódati -am nedov. *kaj* |z zobmi odlamljati v majhnih kosih|

Pes gloda kost □ **obglódati** □ **oglódati**

GLEJ ŠE grísti 1 | mučiti 3 | vznemirjati 1

glòg glóga m |trnat grm ali drevo z napiljenimi listi, belimi cveti in rdečimi koščičastimi plodovi| *nabirati zrele plodove glóga*

□ bot. **beli trn** □ knj.izroč. **glógovec**

glógov -a -o prid. ▶ grmovje ♦5 | les ♦17 | palica ♦6
glógovec -vca m ▶ glog
glogovina -e ž ▶ les ♦17
glógovje -a s ▶ grmovje ♦5
glógovka -e ž ▶ palica ♦6
glomázen -zna -o prid. ▶ masiven
glomáznost -i ž ▶ masivnost
glorificirati -am nedov. ▶ poveličevati | slaviti
glorifikacija -e ž ▶ poveličevanje
glôrija -e ž ▶ bleščava | sij ♦1 | slava
glorióla -e ž ▶ sij ♦1
glós -a m ▶ bleščilo
glósa -e ž ▶ opomba
glosár -ja m ▶ slovar
glosína -e ž ▶ muha 1♦4
glóta -e ž ▶ ljudstvo 1 | množica
glotologija -e ž ▶ jezikoslovje
glù medm. ▶ klok
glúh -a -o prid. | ki ni sposoben dojemati zvokov, glasov | *od rojstva gluh človek* □ *oglušel* | ki je postal gluh |
GLEJ ŠE jalov 2 | mrtveti | naglušen | nedovzeten | neobčutljiv¹ | nerodoviten | oglušeti
glúhec -hca m ▶ gluhi 1, 2
glúhi -ega m
 1. |kdor ni sposoben dojemati zvokov, glasov| *naučiti se spora-zumevanja z gluhi* □ *ekspr. gluhec* □ *ekspr. glušec*
 2. *ekspr. |kdor česa noče slišati, razumeti| Vse življenje je govoril gluhi* □ *ekspr. gluhec* □ *ekspr. glušec*
GLEJ ŠE nekalivi
gluhôba -e ž ▶ gluhoti
gluhonémec -mca m ▶ gluhonemi
gluhonémi -ega m |kdor ni sposoben dojemati zvokov, glasov in oblikovati besed, stavkov z govornimi organi| *skrbeti za gluhoneme* □ *knj.izroč. gluhonemec*
GLEJ ŠE zavod ♦3
gluhonémnica -e ž ▶ zavod ♦3
glúhost -i ž ▶ gluhoti
gluhôta -e ž |stanje človeka, ki ni sposoben dojemati zvokov, glasov| *prirojena gluhoti* □ *gluhost* □ *knj.izroč. gluhoti*
glùk medm. ▶ klok
glukóza -e ž kem. |monosaharid, ki je kemično vezan v trsnem sladkorju, škrobu in celulozi| *pomanjkanje glukoze v krvi* □ kem. *dekstroza* □ kem. *glikoza* □ kem. *grozdni sladkor*
glúma -e ž ▶ igra 2♦1 | norčija
glumáč -a m ▶ artist ♦ | dvoičen ♦ | igralec 1♦1 | komedijant
glumáček -čka m ▶ komedijant
glumáčka -e ž ▶ artistka ♦ | igralka ♦
glumáški -a -o prid. ▶ igralski
glúmec -mca m ▶ artist ♦ | dvoičen ♦ | igralec 1♦1 | komedijant
glúmiti -im nedov. ▶ hliniti | igrati 1 | igrati se 2 | pretvarjati se
glúmljenje -a s ▶ hlinjenje | pretvarjanje
glúp -a -o prid. ▶ neumen¹ | neumen² 1
glúpec -pca m ▶ neumnež
glúpo prisl. ▶ neumno
glúšec -šca m ▶ gluhi 1, 2 | plevel pp
glušěč -ěča -e prid. ▶ oglušujoč
glušěče prisl. ▶ oglušujoče
glušénje -a s ▶ dušenje 1
glušílec -lca m ▶ dušilec
glušílnik -a m ▶ dušilec

glušilo -a s ▶ dušilec
glušiti -ím nedov. *kaj* |povzročati, da se kaj ne sliši| *Preproga gluši korake* □ *ogluševati*
GLEJ ŠE dušiti 2
glušljív -a -o prid. ▶ oglušujoč
glušník -a m ▶ dušilec
glutén -a m biol., kem. |lepljiva beljakovina v žitnem zrnju| *gluten v moki* □ biol., kem. *lepek¹*
gmájna -e ž |neobdelani, na redko porasli svet, navadno skupna last vaščanov| *pasti na gmajni* □ *ekspr. gmajnica*
GLEJ ŠE gozd 1 | ljudstvo 1
gmájnica -e ž ▶ gmajna
gmájnski -a -o prid. ▶ skupni 3
gmôta -e ž
 1. |kar zavzema prostor in navadno (še) nima določene oblike| *temna gmota hiš v daljavi* □ *knj.izroč. masa*
 2. |kar deluje s svojo izredno velikostjo, težo| *mogočna kamnita gmota* □ *blok* □ *publ. masiv*
GLEJ ŠE veliko¹ | veliko²
gmôtast -a -o prid. |ki zavzema prostor in navadno (še) nima določene oblike| *gmotast oblak* □ *star. gmoten*
gmôten -tna -o prid. ▶ gmotast
gmôtiti se -im se nedov. ▶ zbirati se 2
gmôtni -a -o prid. ▶ položaj 4♦1 | sredstvo ♦6 | škoda¹ ♦1
gmôtno prisl. ▶ finančno | materialno²
gmôtnost -i ž ▶ masivnost
gnáda -e ž ▶ milost 1, 2 | svetlost | zaiti 7
gnádljivi -a -o prid. ▶ spoštovani
gnájs -a m ▶ kamnina pp 2
gnáti žénem nedov.
 1. *kaj* |siliti žival, da zelo hitro teče| *Jezdec neusmiljeno žene konja* □ *goniti* □ *poganjati* □ *star. dreviti* □ *star. drviti* □ *knj.izroč. pehati²* □ *ekspr. poditi* □ *nar. pojati* □ *ekspr. preganjati*
 2. *kaj* |delati, povzročati, da pride navadno žival pod nadzor-stvom na določeno mesto| *gnati konje na pašo* □ *goniti* □ *poganjati* □ *seگانjati* *seگانjati ovce v ogrado* □ *zastar. kretati* □ *star. tirati* □ *knj.izroč. zaganjati* □ *ekspr. zganjati*
GLEJ ŠE brsteti | cveteti 1 | govoriti 1 pp 10 | kositi² | peljati | poganjati | preganjati | pretiravati | priganjati 1 | rasti 2 | razburjati se | spravljati 1 | veslati 1
gnáti se žénem se nedov. ▶ prizadevati si
gnécati -am nedov. ▶ gnesti
gněca -e ž |množica ljudi, stisnjena na kakem prostoru| *gněca pred blagajno* □ *pog. drenj* □ *knj.izroč. gnetěž* □ *star. gomot* □ *nar. stiska*
gněsti gnětem nedov. *kaj* |s pritiskanjem, z mešanjem testu podobne snovne gmote v različnih smereh povzročati, da se snovi v tej gmoti enakomerno porazdelijo| *gnesti glino, vosek; gnesti testo* □ *knj.izroč. gnegati* □ *ekspr. mesiti* □ *prakt. sp. obdelovati obdelovati testo*
GLEJ ŠE mečkati 2 | mučiti 3
gněsti se gnětem se nedov. |stati ali s težavo se premikati v množici ljudi| *Ljudje so se gnetli pred blagajno* □ *pog. drenjati se* □ *ekspr. prerivati se* □ *star. rivati se* □ *ekspr. stiskati se stiskati se v avtobusu* □ *knj.izroč. tesniti se* □ *ekspr. tretji se*
GLEJ ŠE riniti se 1 | stiskati se
gnětec -tca m ▶ gnetilec
gněten -tna -o prid. ▶ gnetljiv
gnetěnje -a s ▶ mečkanje 2
gnětež -a m ▶ gneča

gnetilec -lca m |kdor gnete| *gnetilec testa* □ knj.izroč. **gnetec**

GLEJ ŠE gnetilnik

gnetilnik -a m |stroj za gnetenje| *gnetilnik za plastične snovi*

□ teh. **gnetilec**

gnetljiv -a -o prid. |ki se da gnesti| *gnetljiva snov* □ knj.izroč. **gneten**

□ knj.izroč. **plastičen**

gnévati se -am se nedov. ▶ jeziti se 1 | razburjati se

gnezdác -a m ▶ golič

gnézdece -a s ▶ dom 1 | gnezdo 1

gnézdenje -a s |pripravljanje gnezda| *gnezdenje lastovk*

□ **gnezditev**

gnezdílec -lca m |ptica, ki gnezdi| *jesenska selitev gnezdílec*

□ **gnezdílka**

gnezdílka -e ž ▶ gnezdílec

gnezdíšče -a s ▶ žarišče 2

gnezdítev -tve ž ▶ gnezdenje

gnézdó -a s

1. |prostor, ki si ga pripravi ptica za nesenje jajc in valjenje| *lastovičje gnezdo* □ ekspr. **gnezdece**

2. |istočasno skoteni ali izvaljeni mladiči| *prodati vse gnezdo psičkov* □ knj.izroč. **leglo** □ zastar. **pokot** □ zastar. **skot**

• 1. voj. **mitralješko gnezdo** □ voj. mitralježno gnezdo □ voj. strojnično gnezdo □ voj. strojniško gnezdo 2. osje gnezdo □ nar. osinjak □ nar. osir □ knj.izroč. osišče¹ 3. ptičje gnezdo □ tičje gnezdo 4. sršenje gnezdo □ nar. sršenjak

GLEJ ŠE dom 1 | postojanka

gnída -e ž ▶ nepomemben povdk. 1 | ničvrednež

gnídash -a -o prid. ▶ gnidav

gnídav -a -o prid. |ki ima gnide| *gnídavo lasišče* □ **gnidast**

gníl -a -o prid. |ki gnije ali je že zgnil| *gníl zob* □ ekspr. **piškav**

GLEJ ŠE ničvreden

gnílád -i ž |kar je gnilo| *sadje, spremenjeno v gnílad*

□ knj.izroč. **gniljava**

GLEJ ŠE gniloba

gnílec -lca m alp. |otajan, star sneg, ki se seseda| *gaziti po gnílcu*

□ alp. **gnili sneg** □ alp. **kašnati sneg** □ alp. **puhli sneg**

gníli -a -o prid. ▶ gnílec

gnílína -e ž ▶ gniloba

gníljáva -e ž ▶ gnílad

gnílóba -e ž |gnila snov| *odstraniti gnílobo z zelenjave*

□ knj.izroč. **gnílad** □ knj.izroč. **gnílina**

♦ **zobna gníloba** □ med. karies □ ekspr. piškavost zob □ med. zobna piškavost □ med. zobni karies

GLEJ ŠE len povdk. | ničvrednost | trohnoba •

gníloživka -e ž bot. |rastlina, ki se hrani z organskimi snovmi

mrtvih rastlin in živali| *gníloživke in zajedavke* □ bot. **saprofit**

gníti gníjem nedov. slabš. |živeti v nedejavnosti, negibnosti| *Celo*

zimo je gníl za pečjo □ slabš. **plesneti** □ slabš. **prhneti** □ slabš. **trohneti**

GLEJ ŠE mrtev² • | prestajati •

gnját -i ž |prekajeno svinjsko stegno| *krača in gnját* □ pog. **šunka**

gnjáviti -im nedov. ▶ mučiti 3 | nadlegovati

gnjêc -a m ▶ otrok 1 pp 1

gnócati -am nedov. ▶ obotavljati se

gnój -á m ▶ gnojilo | gnojilo •4 | len povdk. | ničvrednež

gnójênje -a s

• 1. agr. **listno gnojenje** □ agr. foliarno gnojenje 2. agr. **zeleno gnojenje**

□ agr. zeleni podor

gnójevka -e ž ▶ prst² pp 2

gnójílo -a s |snov, ki se dodaja zemlji za večanje njene rodovitnosti| *kupiti, prodajati gnojila* □ **gnójivo** □ knj.izroč. **gnój**

♦ 1. fosfatno gnojilo □ fosforno gnojilo 2. gnojilo v prahu □ prašnato

gnojilo 3. agr. nitratno gnojilo □ poljud. soliter 4. umetno gnojilo

□ knj.izroč. umetni gnoj

gnójíščni -a -o prid. ▶ jama •1

gnójíščnica -e ž ▶ gnojnica

gnójívo -a s ▶ gnojilo

gnójni -a -o prid. ▶ jama •1 | rana •1 | vile •1 | voz pp 2 | voz •2 |

zagnojeni

gnójnica -e ž |seč, tekočina, ki se navadno zbira v gnojnični

jami| *gnójiti travnik z gnojnico* □ knj.izroč. **gnójíščnica** □ nar. **gnójšnica**

GLEJ ŠE obrekovati

gnójnični -a -o prid. ▶ jama •1

gnójnják -a m ▶ voz •2

gnójšnica -e ž ▶ gnojnica

gnóm -a m ▶ škrat 1

gnómíčni -a -o prid. lit. |ki je v zvezi z gnomom| *gnómíčna poezija*

□ lit. **gnomolóški**

GLEJ ŠE pesnik pp 2 | pesnik •8

gnómik -a m ▶ pesnik •8

gnomolóški -a -o prid. ▶ gnomíčni

gnómon -a m ▶ kazalec 2

gnoseologija -e ž ▶ teorija •

gnús -a m |občutek, ki ga povzroči kaj izredno grdega,

odvratnega| *Obšel ga je gnús* □ knj.izroč. **ogaba** □ knj.izroč. **ostuda**

□ knj.izroč. **pristuda** □ knj.izroč. **stud**

GLEJ ŠE ničvrednež

gnúsa -e ž ▶ gnusnica

gnúsen -sna -o prid. |ki vzbuja gnus| *gnúsen smrad* □ **ogaben**

□ star. **gaben** □ knj.izroč. **gabljiv** □ ekspr. **gnusoben** □ ekspr. **nagnusen**

□ neknj. pog. **nagravžen** □ knj.izroč. **ognusen** □ ekspr. **ostuden** □ star. **skrun²**

□ zastar. **studen¹** □ zastar. **studljiv**

gnúsi se -im se nedov. s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža, da kdo

čuti odpor gnus, navadno do kake hrane jedi| *Bolniku se hrana*

gnusi □ ekspr. **gabiti se** □ nar. **grajati se** □ nar. **grditi se** □ knj.izroč. **grustiti se**

□ star. **mrzeti** □ knj.izroč. **studiti se**

gnúsnica -e ž ekspr. |ženska, ki vzbuja gnus| *izogibati se gnúsнице*

□ nar. **gnusa** □ ekspr. **gnusoba**

gnúsnik -a m ekspr. |kdor vzbuja gnus| *izogniti se gnúsniku*

□ ekspr. **gnusoba** □ ekspr. **nagnusnež** □ ekspr. **nagnusnik**

gnúšno nač. prisl. |izraža, da kaj obstaja, poteka tako, da

vzbuja gnus| *gnúšno smrdeti* □ **ogabno** □ ekspr. **nagnusno**

□ neknj. pog. **nagravžno** □ ekspr. **ostudno** □ knj.izroč. **studno**

gnúsnost -i ž ekspr. |dejstvo, da kaj vzbuja gnus| *gnúsnost zločina*

□ ekspr. **gnusoba** □ ekspr. **nagnusnost**

gnusóba -e ž ekspr. |kar vzbuja gnus| *jesti gnusobo* □ star. **gnusota**

GLEJ ŠE gnusnica | gnusnik | gnusnost | ničvrednež

gnusóben -bna -o prid. ▶ gnusen

gnusóta -e ž ▶ gnusoba

góba -e ž |rastlina brez listnega zelenila, navadno s klobukom in

betom| *nabirati gobe* □ star. **glíva** □ ekspr. **gobica**

♦ 1. bot. **cevaste gobe** □ bot. **cevarke** 2. **hišna goba** □ knj.izroč. **drvojedka**

□ nar. **hišni volk** 3. **kresilna goba** □ **bukova goba** 4. bot. **lističaste gobe**

□ bot. **lističarke** 5. **strupena goba** □ nar. **nora goba** □ knj.izroč. **strupenka**

□ knj.izroč. **strupenjača**

PODPOMENKE 1. **betičaste gobe**, **cevaste gobe** ↗, **lističaste gobe** ↗,

trebuhaste gobe 2. **strupene gobe**, **užitne gobe** 3. 'užitne gobe' borov

glivec, črna trobenta ↗, brezov goban, ciganček, čebular, česnovka,

dežnikarica ↗, gomoljika ↗, jesenski jurček ↗, jurček¹ ↗, kamnica,

karželj ↗, kosmatinka, kostanjevka ↗, kravjača ↗, kukmak ↗, lisičji

parkeljci, majniška kolobarnica ↗, lisičji parkeljci, macesnov goban,

mala štorovka 7, marčnica 7, maslenka, mavelj 7, mavrah 7, mlečnica 7, možek 7, mraznica 7, orjaški dežnik, ostrigar 7, ovčje vime, pečenica 7, peščenka 7, poletni jurček, prašnica 7, rjavi zajček, rumena griva, rumeni ježek, sehlica, sirovka, slinavka 7, šitaka, tintnica, topolovka, velika zraščenska 7, zelenka², zelenka-sta strnišnica, travniški kukmak 7, turek, užitna mokařica, zimška kolobarnica 7, želatinasta ledenka, žemljevka 4. 'strupene gobe' krompirjevka, mušnica 7, navadna žvepljenjača, noroglavka, oljkova goba, panterjeva mušnica 7, pegasta mušnica 7, pomladanski hrček 7, siva mušnica 7, slinavka, veliki slinar 7, vražji goban

GLEJ ŠE kombuša | nabirati 2♦ | umreti 1

gobán -a m ▶ goba pp 3 | goba pp 4 | jurček¹

gobar -ja m zool. |nočni metulj, katerega gosenica objeda gozdno drevje| *letanje gobarjev* □ zool. **gobavec**

gobáríti -im nedov. ▶ nabirati 2♦

gobast -a -o prid. ▶ luknjičav

gobavec -vca m |kdor je zbolel za gobavostjo| *zdraviti gobavce*

□ **gobavi bolnik** □ med. **leprozni bolnik**

GLEJ ŠE bolnišnica ♦2 | gobar

gobavi -a -o prid. ▶ gobavec

gobavost -i ž |kronična nalezljiva bolezen, pri kateri se zlasti v koži obraza naredijo obsežne rane| *zboleti za gobavostjo*

□ star. **gobe** □ knj.izroč. **lepra**

gobcánje -a s ▶ govorjenje pp 7

gobcáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 9

góbček -čka m ▶ gobec

góbčen -čna -o prid. ▶ klepetav

góbčnost -i ž ▶ klepetavost

góbe gób ž mn. ▶ gobavost

góbec -bca m |prednji, navadno podaljšani del glave z ustno odprtino pri nekaterih sesalcih in ribah| *slinast pasji gobec*

□ ekspr. **góbček** □ ekspr. **žrelo**

GLEJ ŠE jezikav 1 povdk. | klepetav povdk. | obraz | obrekljiv ♦ | usta 1

gobezdác -a m ▶ jezikav 1 povdk. | klepetav povdk.

gobezdálo -a s ▶ jezikav 1 povdk. | klepetav povdk. | usta 1

gobezdánje -a s ▶ govorjenje pp 7

gobezdáški -a -o prid. ▶ jezikav 1 | klepetav

gobezdáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 9

gobezdáv -áva -o prid. ▶ jezikav 1 | klepetav

gobezdávec -vca m ▶ jezikav 1 povdk.

gobezdávost -i ž ▶ klepetavost

góbica -e ž ▶ goba

góbice -ic ž mn.

• med. **ustne gobice** □ med. **sor**

gód -ú m |osebni praznik, ki se praznuje na dan, v liturgičnem letu posvečen svetniku, ki je istega imena kot slavljeneč| *Njegov god je 11. novembra, na dan svetega Martina, njen pa 17. januarja, na dan svetega Antona* □ knj.izroč. **godovni dan** □ zastar. **godovno**

□ zastar. **imendan**

GLEJ ŠE godovanje | godovati | obletnica

godální -a -o prid. ▶ godalo

godálo -a s |glasbilo s strunami, na katero se igra z lokom| *izdelovati godala* □ **godalni instrument**

GLEJ ŠE glasbilo | glasbilo pp

gódba -e ž ekspr. |skupina ljudi, ki igra na glasbila| *Godba je igrala koračnico* □ star. **banda** □ pog. **muzika**

♦ **godba na pihala** □ pihalna godba □ nekuj. pog. **plehmuzika**

GLEJ ŠE glasba 2

gódbeni -a -o prid. ▶ glasbeni

gódbenica -e ž ▶ glasbenica

gódbenik -a m ▶ glasbenik

gódec -dca m |kdor igra na preprosto glasbilo| *potujoči*

gódec z lajno □ **muzikant** □ star. **igrč** □ pog. **muzikantar** □ zastar. **svirač**

□ star. **škripač**

GLEJ ŠE glasbenik | muzikant

góden -dna -o povdk. ▶ dorasti | meden² | sposoben²

gódenčič -a m ▶ izpeljanček

gódenje¹ -a s ▶ godrnjanje

godênje² -a s |proces, pri katerem kaj postane godno| *godenje vina* □ **goditev** □ **godnjenje**

gódež -a m ▶ godrnjavec

godíllica -e ž agr. |jama, v kateri se godi lan| *zamenjati vodo v godíllici* □ agr. **močilnica** □ agr. **močilo**

godíšče -a s agr. |prostor, kjer se godi lan| *dati laneno slamo na godíšče* □ agr. **močilo**

godítev -tve ž ▶ godenje²

góđiti¹ -im nedov. ▶ prijati 1, 2

godíti² -im nedov. *kaj* |povzročati, da kaj postane godno za kaj| *goditi gnoj* □ star. **godnjati**

♦ agr. **goditi lan** □ agr. **mediti lan** □ agr. **mladiti lan**

GLEJ ŠE mediti

godíti se¹ -ím se nedov. ▶ dogajati se 1, 2 | živeti 4

godíti se² -ím se nedov. |postajati goden za kaj| *Gnoj se razkraja in godi* □ knj.izroč. **godneti** □ knj.izroč. **godniti se** □ star. **godnjati se**

GLEJ ŠE mediti se

góđlja -e ž ▶ brozga 2 | čorba | položaj 5pp

godljáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 12 | mrmrati 1

godnênje -a s ▶ godenje²

godnéti -ím nedov. ▶ goditi se²

godníti se -ím se nedov. ▶ goditi se²

godnjáti -ám nedov. ▶ goditi²

godnjáti se -ám se nedov. ▶ goditi se²

góđov -a -o prid. ▶ godovati

godovánje -a s |praznovanje dneva, ko je ime v osebku imenovane osebe na določeni dan v letu navedeno v koledarju| *povabiti koga na godovanje* □ knj.izroč. **god**

□ star. **godovina** □ star. **godovno**

godováti -újem nedov. *kđaj* |izraža, da je ime v osebku imenovane osebe na določeni dan v letu navedeno v koledarju| *Danes goduje oče* □ **imeti god** □ **praznovati god**

□ nar. **biti godov**

godována -e ž ▶ godovanje

godóvni -a -o prid. ▶ god

godóvnica -e ž |ženska, ki ima, praznuje god| *voščiti*

godovnici □ **godovnjakinja**

godóvnik -a m |kdor ima, praznuje god| *voščiti godovniku*

□ **godovnjak**

godovnják -a m ▶ godovnik

godovnjákinja -e ž ▶ godovnica

godovno -à s ▶ god | godovanje

godráti -ám nedov. ▶ kavdrati

godrnjác -a m ▶ godrnjavec | medved 1

godrnjáo -a s ▶ godrnjavec

godrnjánje -a s |izražanje nejevolje, nesoglasja z ne preveč

glasnim govorjenjem| *godrnjanje zaradi neprimernega ravnanja*

□ ekspr. **godenje**¹ □ ekspr. **mrmranje**

GLEJ ŠE mrmranje | govorjenje pp 6

godrnjáti -ám nedov. |z ne preveč glasnim govorjenjem

izražati nejevoljo, nesoglasje| *Nič ji ni prav, kar naprej*

nekaj godrnja □ ekspr. **brundati** □ nar. **drežati** □ ekspr. **drežjati**

□ ekspr. **godrnjavsati** □ ekspr. **gondrati** □ ekspr. **gosti²** □ ekspr. **jodlati**

□ nar. **njurititi** □ ekspr. **pogodrnjavati**

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 12 | mrmrati 1 | pritoževati se 2

godrnjāv -áva -o prid. |ki (rad) godrnja| *godrnjav stavec*

□ ekspr. **mrmrav**

godrnjāvec -vca m |kdor (rad) godrnja| *nepoboljšljiv godrnja-vec* □ ekspr. **godež** □ ekspr. **godrnjač** □ slabš. **godrnjalo** □ ekspr. **godrnjavs**

□ star. **gondrač** □ ekspr. **mrmrač** □ ekspr. **mrmravec**

godrnjāvs -a m ▶ **godrnjavec**

godrnjāvsati -am nedov. ▶ **godrnjati**

góflja -e ž ▶ jezikav 1 povdk. | klepetav povdk. | usta 1

gofljāč -a m ▶ jezikav 1 povdk. | klepetav povdk.

gofljāti -ām nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 9

gognjāti -ām nedov. ▶ nosljati

gogotānje -a s ▶ gaganje

gogotāti -ām nedov. ▶ gagati

gója -e ž ▶ gojenje | reja

gojēnc -nca m ▶ učenec

gojēni -a -o prid. |ki je s cepljenjem dobil zelene lastnosti| *gojena češnja* □ **cepljeni** □ nar. **pitani** □ zastar. **pitomi** □ zastar. **pitovni** ■ protip. **divji**

GLEJ ŠE drevo ♦ 1

gojēnje -a s |načrtno ukvarjanje z rastlinami ali živalmi, zlasti v gospodarske namene| *gojenje čebel* □ **gojitev** □ star. **goja**

□ zastar. **odgoja**

GLEJ ŠE reja

gojīlec -lca m ▶ gojitelj

gojīlka -e ž ▶ gojiteljica

gojīlnica -e ž ▶ gojišče

gojīšče -a s |kraj, prostor, kjer se kaj goji| *gojišče fazanov*

□ **vzgjajlišče** □ knj.izroč. **gojīlnica** □ zastar. **redišče**

gojītēlj -a m |kdor kaj goji| *gojitelj čebel* □ **gojilec**

GLEJ ŠE vzgojitelj

gojītēljica -e ž |ženska, ki kaj goji| *gojiteljica čebel* □ **gojilkā**

gojītev -tve ž ▶ gojenje | reja

gojīti -īm nedov. *kaj* |načrtno se ukvarjati z rastlinami

ali živalmi, zlasti v gospodarske namene| *gojiti živino*;

gojiti kaktuse □ **vzgjajati** *vzgjajati krizanteme* □ pog. **imeti imeti**

čebele □ nar. **kojiti** □ knj.izroč. **kultivirati kultivirati pšenico**

□ zastar. **odgajati** □ pog. **ukvarjati se s čim ukvarja**

se s povrtninami

GLEJ ŠE negovati 2 | razvijati 1 | rediti¹ 1 | tek¹ ♦ 1 |

telovadba ♦ 2 | ukvarjati se 2 | upati

gójzar -ja m nav. mn. |nekadaj močen čevlj, navadno okovan, zlasti za hojo po hribih| *obuti gojzarje* □ **gojzarica** □ star. **kvedrovec**

GLEJ ŠE okovanka

gójzarica -e ž ▶ gojzar | okovanka

gókart -a m šport. |majhen dirkalni avtomobil s šasijo iz jeklenih cevi, navadno brez karoserije in menjalnika| *voziti gokart*

□ šport. **kart**

GLEJ ŠE karting

gól¹ -a m šport. |cilj napada pri nekaterih igrah, predvsem z žogo| *brcniti žogo v gol* □ šport. **vrata**

gól² gōla -o prid.

1. |ki je brez listja, vegetacije| *gol hrib*; *gole veje* □ **ogolel**

□ zastar. **goloten** □ knj.izroč. **ogoljen** □ ekspr. **plešast plešast hrib**

2. |ki je brez obleke ali deloma pokrit z obleko| *gola ženska* □ **nag** □ **razgaljen** □ **slečen** □ star. **golonag** □ ekspr. **golorit**

□ zastar. **goloten**

♦ **biti gol** □ **biti v Adamovem kostumu** □ **biti v Evini obleki**

golāk -a m ▶ **golec**

golāzen -zni ž ekspr. |manjše, odpor, gnus vzbujajoče

živali| *stenice in druga golazen* □ star. **gomad** □ star. **gomazen¹**

□ ekspr. **mgolazen** □ zastar. **mrkaj**

GLEJ ŠE sodrga

gólāž -a m

• **segedinski golaž** □ pog. **segedin** □ pog. **segedinar** □ **segedingolaž**

gólcati -am nedov. ▶ **lokati**

gólcati se -am se nedov. ▶ **kolcati se**

golčānje -a s ▶ pripovedovanje

golčāti -īm nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 11 | **gruliti** 1

goldīnar -ja m |zlatnik, kovan od konca 14. stoletja v zahodni

Nemčiji| *plačevati z goldinarji* □ ekspr. **goldinarček** □ star. **rajniš**

□ star. **rajnšek** □ star. **rajnški** □ num. **renski goldinar**

GLEJ ŠE rajniš | srebrnik | srebrnik pp | zlatnik

goldīnarček -čka m ▶ **goldinar**

góliding -a m ▶ **hmelj**

gōlec -lca m |gol, neporasel hrib| *strm golec* □ knj.izroč. **golak**

□ star. **golovec**

GLEJ ŠE golič | nagec | zrno 1♦

golečīna -e ž ▶ goličava

golén¹ -i ž |del noge med kolonom in gležnjem| *poškodovati si*

golen □ knj.izroč. **podkolenica**

golén² -ēna -o prid. ▶ nezrel

golēnc -nca m ▶ zrno 1♦

golēni -a -o prid. ▶ zrno 1 pp | zrno 1♦

golenīca -e ž

1. |zgornji del škornja| *škornji z nagubanimi golenicami*

□ **golenišče** □ **škornjica** □ nar. **bota** □ star. **štibal** □ star. **štibala**

2. anat. |kost na notranji strani goleni| *golenica in mečnica*

□ anat. **golenska kost** □ anat. **golenja kost** □ anat. **piščal** □ anat. **tibija**

GLEJ ŠE gamaša

golenišče -a s ▶ golenica 1

golénji -a -e prid. ▶ golenica 2 | razjeda 3♦ 1

golénka -e ž ▶ gamaša

golénski -a -o prid. ▶ golenica 2 | razjeda 3♦ 1 | škorenj ♦ 1

gólf -a m ▶ minigolf

gólfigrišče -a s ▶ igrišče ♦ 1

golfišče -a s ▶ igrišče ♦ 1

gólfski -a -o prid. ▶ igrišče ♦ 1

gólgota -e ž ▶ trpljenje 2

gōli -a -o prid. ▶ nesmisel | popolni 2 | res³ | resnica²

golībar -ja m ▶ škranec

golīca -e ž ▶ blanket | pšenica pp 2

golīč -a m |mlad, gol ptič, ki še ne more letati| *pitati goliče*

□ knj.izroč. **gneздаč** □ knj.izroč. **golec** □ ekspr. **goliček**

GLEJ ŠE neizkušen povdk. 1 | zelenec 3

goličāv -áva -o prid. |ki je neporasel ali deloma porasel| *goličāv svet* □ knj.izroč. **plan³**

goličāva -e ž |neporasel ali deloma porasel svet| *kamnita*

goličava □ **goljava** □ knj.izroč. **golečina** □ knj.izroč. **golina**

goličāvar -ja m ▶ **gams**

golīček -čka m ▶ golič | neizkušen povdk. 1

golīda -e ž |posoda za molžo, navadno z enim ušesom|

Mleko teče v golīdo □ **molznjak** □ nar. **dojača** □ nar. **dojilnica**

□ nar. **dojilnik** □ star. **kablica** □ nar. **keblica** □ knj.izroč. **molznik²**

□ nar. **žehtar** □ **golīdica** |majhna golīda|

golīdica -e ž ▶ **golīda**

golīdrati -am nedov. ▶ govoriti 1 pp 1

golīna -e ž ▶ goličava

golītev -tve ž |menjavanje dlake, perja| *golītev ptičev* □ **goljenje**

golíti -ím nedov. |odstranjovati dlako, perje| *goliti prašiča*

□ nar. *garati*¹ □ nar. *mavžati*

golíti se -ím se nedov. |menjavati dlako, perje| *Krava se goli*

□ nar. *mavšati se* □ nar. *misati se* □ nar. *misiti se* □ nar. *musati se*

góljat -a m ▶ hrust¹

goljáva -e ž ▶ goličava

goljenje -a s ▶ golitev

goljúf -a m |kdor goljufa| *pretkan goljuf* □ *goljufivec* □ slabš. *čifut*

□ knj.izroč. *malverzant* □ ekspr. *prevarant* □ ekspr. *slepar* □ slabš. *šarlantan*

□ zastar. *varalica* □ zastar. *vrtoclavec* *Vsak vrtoclavec jih prepriča*

goljufáti -ám nedov. *koga* |okoriščati se z oškodovanjem koga ali z zavajanjem v zmoto| *goljufati kupce* □ ekspr. *ciganiti* □ ekspr. *goljufičiti* □ ekspr. *okrajati* □ nekjn. pog. *okrog prinašati* □ ekspr. *pehariti* □ pog. *plahitati* □ ekspr. *slepariti* □ ekspr. *tentati* □ star. *varati varati pri kartah* □ *izigravati* |povzročati komu škodo s prikritimi, zvijačnimi dejanji| *izigravati upnike*

GLEJ ŠE *varati* 2

goljúfen -fna -o prid. ▶ goljufiv

goljufica -e ž ▶ goljufivka

goljufičiti -im nedov. ▶ goljufati

goljufija -e ž |okoriščanje z oškodovanjem koga ali z zavajanjem v zmoto| *odkriti goljufijo* □ star. *humbug* □ knj.izroč. *malverzacija*

□ ekspr. *sleparija* □ nekjn. pog. *švindel*

goljufiv -a -o prid. |ki rad goljufa| *goljufiv človek* □ knj.izroč. *fravdulenten* □ star. *goljufen* □ ekspr. *prevarantski* □ ekspr. *sleparski*

□ slabš. *šarlantanski*

goljufivec -vca m ▶ goljuf

goljufivka -e ž |ženska, ki (rada) goljufa| *pretkana goljufivka*

□ *goljufica* □ ekspr. *prevarantka* □ ekspr. *sleparica* □ ekspr. *sleparka*

□ zastar. *vrtoglavka*

goljufivost -i ž |dejstvo, da kdo rad goljufa| *očitati komu goljufivost* □ *goljufnost* □ ekspr. *prevarantstvo* □ ekspr. *sleparstvo*

goljúfnost -i ž ▶ goljufivost

gólk -a m ▶ govorjenje | pripovedovanje

gólman -a m ▶ vratar 2

golób -a m |domača ali divja ptica z majhno glavo, kratkim vratom in krepkim telesom| *krmiti golobe* □ ljubk. *golobče* □ ekspr. *golobček* □ star. *golobec* □ ekspr. *golobič* □ slabš. *leteča podgana*

◆ *poštni golob* □ *golob pismoñoša*

golóbče -ta s ▶ golob

golóbček -čka m ▶ golob | riba 1 pp 4

golóbčkati se -am se nedov. ▶ ljubkovati se | poljubljati se

golóbec -bca m ▶ golob

golobica -e ž |samica goloba| *golob in golobica* □ ekspr. *golobičica*

□ ekspr. *golobička* □ knj.izroč. *golobka*

GLEJ ŠE *ženska* pp 1

golobič -iča m ▶ golob

golobičica -e ž ▶ golobica | ženska pp 1

golobičji -a -e prid. |ki je v zvezi z golobicami| *golobičja skrb za mladiče* □ knj.izroč. *golobinji*

golobička -e ž ▶ golobica | ženska pp 1

golobína -e ž ▶ meso 44

golobínji -a -e prid. ▶ golobičji | golobji

golóbjak -a m ▶ iztrebek pp

golóbji -a -e prid. |ki je v zvezi z golobi| *golobje jajce*

□ knj.izroč. *golobinji*

GLEJ ŠE *meso* 44

golóbka -e ž ▶ golobica

golobrád -a -o prid. ▶ mlad 1 | nedorasel | neizkušen povdk. 2

golobrádec -dca m ▶ zelenec 3

golobúčen -čna -o prid. ▶ plešast

golobúčnik -a m ▶ plešec

gologláv -áva -o prid. ▶ plešast | razoglav

gologlávec -vca m ▶ plešec

gololédica -e ž ▶ poledica

golomišenje -a s ▶ postopanje

golomišiti -im nedov. ▶ hoditi 1 pp 2 | postopati

golonág -a -o prid. ▶ gol² 2

golorít -a -o prid. ▶ gol² 2

goloróč prisl. ▶ golorok

golorók nač. prisl. |izraža, da se kaj počne brez pripomočkov, opreme| *golorok se braniti* □ nar. *goloroč*

golosék -éka m ▶ poseka | sečnja 42

gólóst -i ž ▶ golota

golôta -e ž |dejstvo, da je kdo, kaj brez obleke ali deloma pokrit z obleko| *Privlačila ga je mlečna golota njenega vratu* □ *magota*

□ *razgaljenost* □ knj.izroč. *golost* □ knj.izroč. *magost* □ knj.izroč. *slečenost*

golôten -tna -o prid. ▶ gol² 1, 2

gólovec -vca m ▶ golec

golovíca -e ž ▶ veja 143

golovráti -a -o prid. ▶ kokoš 43

golovrátká -e ž ▶ kokoš 43

gólsniti -em dov. ▶ povedati | reči 1

gólša -e ž

1. |bolezensko povečana žleza ščitnica| *Golša mu raste*

□ nekjn. pog. *krof* □ med. *struma*

2. |razširjeni del požiralnika pri pticah in nekaterih žuželkah| *kokoši z velikimi golšami* □ nar. *golžun*

GLEJ ŠE *želodček* •

gólšar -ja m ekspr. |kdor ima golšo| *težave golšarjev* □ ekspr. *golšavec*

gólšast -a -o prid. ▶ golšav

gólšav -a -o prid. |ki ima golšo| *golšav moški* □ *golšast*

gólšavec -vca m ▶ golšar

gólť -a m ▶ grlo 2 | usta 1 | žrelo 1

goltáč -a m vet. |konj, ki iz razvade požira zrak| *kronično razširjenje želodca pri goltáčih* □ vet. *hlapač*

GLEJ ŠE *požrešen* povdk. 1 | *požrešnej*

goltáj -a m ▶ požirek

goltán -ána m ▶ grlo 2

goltánec -nca m ▶ grlo 2 | usta 1

goltanje -a s ▶ požiranje

goltati -am nedov. *kaj* |hitro, pohlepno jesti ali piti| *goltati hrano*;

Jej počasi, ne goltaj □ nar. *črepati* *Črepala sva jabolčnik* □ ekspr. *hlapati*

□ ekspr. *hlastati* □ ekspr. *metati hrano vase* □ ekspr. *metati vase*

GLEJ ŠE *jesti* 1 | *jesti* 1 pp 1 | *požirati* | *uživati* 1 | *zadrževati* 2

goltáv -áva -o prid. ▶ požrešen

goltávec -vca m ▶ požrešen povdk. 1 | požrešnej

goltávo prisl. ▶ požrešno

gólťen -tna -o prid. ▶ požrešen

goltljáj -a m ▶ grizljaj | požirek

goltnež -a m ▶ požrešen povdk. 1 | požrešnej

gólťni -a -o prid. ▶ grlni

gólťnik -a m ▶ glas 341

gólťniški -a -o prid. ▶ glas 341

gólťniti -em dov. ▶ požirek • | spregovoriti 1 pp 2

gólťnost -i ž ▶ požrešnost

golžún -a m ▶ golša 2

gomád -i ž ▶ golazen

gomárati -am nedov. ▶ garati² | plaziti se 2

gomazèč -éča -e prid. ▶ gomezljiv

gomázen¹ -zni ž ▶ golazen
gomázen² -zna -o prid. ▶ gomezljiv
gomazênje -a s ▶ mrgolenje
gomazéti -ím nedov. |živahno se gibati, premikati| *Gosenice gomazijo po listih* □ *gomezeti* □ star. *gomaziti* □ ekspr. *gomezljati*
GLEJ ŠE mravljinčiti | mrgoleti 1, 2
gomáziti -im nedov. ▶ gomazeti | mrgoleti 1
gomezéti -ím nedov. ▶ gomazeti | mrgoleti 1
gomezljáti -ám nedov. ▶ gomazeti | mrgoleti 1
gomezljáv -áva -o prid. ▶ gomezljiv
gomezljív -a -o prid. |ki gomazi| *Gomezljive mravlje so naglo prekrile vso krmino* □ *gomazeč* □ star. *gomazen²* □ ekspr. *gomezljav*
gomíla -e ž arheol. |kup nasute zemlje ali kamenja, ki pokriva en grob ali več grobov| *odkopati več gomil* □ arheol. *tumulus*
GLEJ ŠE grič | grob¹ 2 | hrib | veliko²
gomílica¹ -e ž ▶ grob¹ 2
gomílica² -e ž ▶ kamilica
gomíli -im nedov. ▶ kopičiti 2
gomíli se -im se nedov. ▶ stiskati se
gomílni -a -o prid. ▶ kamen¹ 8
gomoléti -ím dov. ▶ migetati
gomólj -a m |odebeljeni podzemeljski del rastline z nakopičenimi hranilnimi snovmi| *izkopati gomolje* □ *gomoljček* |majhen gomolj|
gomóljast -a -o prid. |ki je podoben gomolju| *gomoljast sadež*
□ *gomoljnat* □ knj.izroč. *gomoljčast*
gomóljasti -a -o prid. ▶ topinambur
gomóljčast -a -o prid. ▶ gomoljast
gomóljček -čka m ▶ gomolj
gomóljčnica -e ž ▶ gomoljnica
gomoljika -e ž bot. |užitna goba, ki raste pod zemljo in je podobna krompirjevem gomoljem| *jesti gomoljike* □ poljud. *tartuf*
gomóljnat -a -o prid. ▶ gomoljast
gomóljnica -e ž vrtn. |rastlina, ki ima gomolj| *gomoljnice in korenčnice* □ vrtn. *gomoljčnica*
gomòt -ôta m ▶ gneča
gòn góna m ▶ nagon | nagon 2 | sla
góndola -e ž |viseča, zaprta priprava za prevoz ljudi, tovora pri žičnici| *žičnica z dvema gondolama* □ *gondolska kabina* □ *kabina žičnice*
góndolski -a -o prid. ▶ gondola | žičnica 3
gondrač -a m ▶ godrnjavec
gondráti -ám nedov. ▶ godrnjati
gonič -íča m
1. |kdor goni, vodi živino| *goniči s čredami* □ *gonjač*
□ knj.izroč. *poganjač*
2. |večji lovski pes, navadno lisast| *gojiti goniče* □ *brak*
♦ *tribarvni gonič* □ *trobarvni gonič*
gonílec -lca m ▶ gibalo
gonílni -a -o prid. ▶ gibalo | jermen 1
gonílo -a s ▶ gibalo | pedal 1
goniométer -tra m ▶ kotomer
goniométrični -a -o prid. ▶ enačba 4
goniométríja -e ž ▶ geometrija
goniométríjski -a -o prid. ▶ enačba 4
gonítev -tve ž ▶ gonjenje 1, 2
goníti gónim nedov. ▶ gnati 1, 2 |govoriti 1 pp 10 |mlatiti |odganjati 1 |poganjati |priganjati 1 |veslati 1
goníti se gónim se nedov. |kazati nagnjenje za parjenje| *Krava se goni* □ nar. *breznati se* *Mačke se breznajo* □ nar. *bukati se*

□ nar. *iti po plemenu* □ nar. *mrkati se* *Ovca se mrka* □ nar. *pojati se*
□ nar. *prskati se* *Koza se prska*

GLEJ ŠE poditi se

gónja -e ž ▶ gonjenje 1 |poganjanje |pogon |pogon 1 |ulice

gonjáč -a m lov. |kdor goni divjad pred stojišče lovca| *najeti gonjača za lov* □ lov. *pogonič* □ knj.izroč. *priganjač*

GLEJ ŠE gonič 1

gónjenje -a s

1. |spravljanje živali pod nadzorstvom na določeno mesto| *gonjenje živine na pašo* □ *gonitev* □ *gonja*

2. |nagnjenje za parjenje| *gonjenje krav, psic* □ *gonitev*

□ nar. *breznanje* □ star. *poja* □ nar. *pojanje* □ nar. *pojatev* □ knj.izroč. *pojavnica*

GLEJ ŠE poganjanje

gonôba -e ž ▶ poguba¹

gonobéc -a -e prid. ▶ uničujoč

gonôben -bna -o prid. ▶ uničujoč

gonobíti -ím nedov. ▶ uničevati 5

gonohorízem -zma m ▶ enospolnost

gonoréja -e ž med. |nalezljiva spolna bolezen z gnojnim

izcedkom| *zdraviti gonorejo* □ med. *kapavica* □ neknoj. pog. *tripper*

gonoróični -a -o prid. |ki je v zvezi z gonorejo| *gonoroično vnetje*

□ med. *kapavični*

GLEJ ŠE bolnik 12

gonoróik -a m ▶ bolnik 12

góna -e ž ▶ škodla

gôr smer. prostor. prisl. |izraža, da je dejanje usmerjeno proti

višjemu kraju| *pogledati gor in dol* □ *navzgor* □ zastar. *gori* ▶ protip. *dol²*

GLEJ ŠE kvišku | navzgor | roka 1 4 | zgoraj

gôra -e ž |izrazita, visoka vzpetina zemeljskega površja|

V daljavi se dviga mogočna gora □ knj.izroč. *gorska vzpetina*

□ ekspr. *očak* □ knj.izroč. *vrh¹* □ knj.izroč. *vrhun* □ knj.izroč. *vršac*

GLEJ ŠE daleč² 1 | gozd 1 | veliko² | vinograd | zahajati | zaiti 1

górca -e ž ▶ vinograd

gorčica -e ž

1. bot. |enoletna rastlina s celimi ali pernatimi razdeljenimi listi in rumenimi cvetj| *seme bele gorčice* □ bot. *gorjušica*

2. |pikantna začimba, pripravljena iz semen bele gorčice in dodatkov| *hrenovke z gorčico* □ neknoj. pog. *zenf*

górdijski -a -o prid. ▶ presekat 1

gôre gôr ž mn., mn. v sin. nizu ▶ hribi

gôrec -rca m ▶ hribovec

gorèč -éča -e prid. ekspr. |ki se pojavlja z veliko intenzivnostjo|

goreča prošnja, molitev □ ekspr. *gorečen* □ star. *gorek* □ ekspr. *ognjevit*

□ ekspr. *vroč* □ zastar. *zdušen*

GLEJ ŠE navdušen¹ 1, 2 | ognjevit | razgret

goréče prisl. ▶ močno 2 | navdušeno | ognjevit | zelo 3

gorèčen -čna -o prid. ▶ goreč | navdušen¹ 1, 2

goréči -a -e prid. ▶ lučca 1 | požar

gorečica -e ž ▶ zgaga

goréčka -e ž ▶ pelargonija

goréčnež -a m ▶ navdušenec | ognjevit

goréčnica -e ž ▶ pelargonija

goréčnik -a m ▶ navdušenec | ognjevit

goréčniški -a -o prid. ▶ navdušen¹ 1, 2

goréčniško prisl. ▶ navdušeno

goréčno prisl. ▶ močno 2 | navdušeno

goréčnost -i ž ▶ navdušenost | navdušenje 1

gôrek -rka -o prid. ▶ goreč | sovražen² | topel 1, 2

gorénjec -jca m ▶ nagelj 2 | prebivalec pp 1 | vlak 1 3

gorénji -a -e prid. ▶ hiša 1 6 | zgornji 1

gorénjski -a -o prid. ▶ nagelj ♦2 | narečje ♦3 | vlak 1 ♦3

gorénjščina -e ž ▶ narečje ♦3

gorést -i ž ▶ grenkoba | grenkost²

goréti -ím nedov.

1. |izginjati, uničevati se v ognju, plamenu in ga s tem vzdrževati| *Po hribih gorijo kresovi* □ knj.izroč. **plameneti** □ zastar. **plameti**

□ knj.izroč. **plamteti** □ **buhteti** |goreti z močnim plamenom|

□ **plapolati** ⚡

2. v zvezi s čustvenimi stanji, ekspr. |pojavnjati se z veliko

intenzivnostjo| *V njem gori ljubezen* □ ekspr. **cvesti** □ ekspr. **cveteti**

□ ekspr. **kipeti** □ knj.izroč. **plameneti** □ zastar. **plameti** □ knj.izroč. **plamteti**

□ knj.izroč. **plapolati** □ knj.izroč. **plati** □ ekspr. **prekipevati** □ ekspr. **vreti** *V njem*

vre strast □ knj.izroč. **vzkipovati** □ ekspr. **vzplamenevati** □ ekspr. **vzplamte-**

vati □ ekspr. **žareti** □ ekspr. **žeteti**

3. *od česa/v čem* ekspr. |zelo intenzivno doživljati| *goreti od jeze;*

goreti v ljubezni □ knj.izroč. **plameneti** □ zastar. **plameti** □ knj.izroč. **plamteti**

□ ekspr. **vzplamenevati** □ ekspr. **vzplamtevati**

GLEJ ŠE svetiti | vznemirjati se | žareti 1, 3

gōri prisl. ▶ doli | gor | navzgor | zgoraj

gorica -e ž ▶ grič | hrib

gorice -íc ž mn. ▶ vinograd

goričar -ja m ▶ vinogradnik 2

gorila -e ž ▶ močen 1 povdk. | stražar ♦ | velikan 2

gorilec -lca m ▶ gorilnik

gorilji -a -e prid. |ki je v zvezi z gorilo| *gorilji mladiči* □ **gorilski**

gorilni -a -o prid. ▶ kuhalnik • | špirit

gorilnik -a m |grelna priprava, ki omogoča nadzirano gorenje

plinskih ali tekočih goriv| *plinski gorilnik* □ **gorilec**

♦ špiritni gorilnik □ gorilnik na špirit

gorilski -a -o prid. ▶ gorilji

gorišče -a s

1. |prostor, kraj, kjer gori| *gorišče ob cesti* □ **kurišče**

2. fiz. |presečišče vzporednih žarkov po njihovem lomljenju,

odboju| *gorišče leče* □ fiz. **fokus** □ fiz. **žarišče**

3. geom. |točka, ki skupaj z vodnico določa stožnico| *gorišče*

elipse, krivulje □ geom. **fokus** □ geom. **žarišče**

goriščni -a -o prid. ▶ goriščnica

goriščnica -e ž fiz. |razdalja od leče do gorišča| *goriščnica fo-*

tografskega objektiva □ fiz. **fokalna razdalja** □ fiz. **fokusna razdalja**

□ fiz. **goriščna razdalja** □ fiz. **žariščna razdalja** □ fiz. **žariščnica**

goriški -a -o prid. ▶ jabolko pp 4

gorivo -a s

• 1. jedrsko gorivo □ nuklearno gorivo 2. trdno gorivo □ pog. trdo gorivo

GLEJ ŠE natočiti • | tank 1 | točiti¹ ♦1 | vrednost ♦4

gorjāča -e ž |debela grčava palica za udarjanje ali opiranje|

okovana gorjāča □ zastar. **cep**¹ □ zastar. **cepec**

gorjāčar -ja m ▶ surov povdk. | surovež

gorjān -ána m ▶ hribovec

gorjānec -nca m ▶ hribovec

gorjānka -e ž ▶ hribovka

gorjānski -a -o prid. ▶ hribovski 2

gōrje¹ -a s ▶ gorovje

gorjé² -á s ▶ trpljenje 1, 2

gorjé³ medm. ▶ joj² 4

gōrji -a -e prid. ▶ boljši¹ | hujši | lepši | slabši

gorjúp -a -o prid. ▶ grenek 1, 2

gorjúpo prisl. ▶ grenko²

gorjúpost -i ž ▶ grenkoba | grenkost²

gorjúša -e ž ▶ pipa ♦1

gorjúšica -e ž ▶ gorčica 1

gorjúški -a -o prid. ▶ pipa ♦1

gorkó¹ prisl. ▶ močno 2 | toplo¹

gorkó² povdk. ▶ toplo²

gorkométer -tra m ▶ toplomer

gorkóta -e ž ▶ toplina | toplota

górna -e ž ▶ gorščina

gōrni -a -o prid. ▶ gorski | gospod ♦1

gorníca -e ž ▶ planinka

górník¹ -a m ▶ vinogradnik 2

górník² -a m

• bot. **zimzeleni gornik** □ nar. medvedje uho

górník³ -a m ▶ zgornjik

gorník⁴ -a m ▶ alpinist | planinec

gornína -e ž ▶ gorščina

gorníški -a -o prid. ▶ alpinistični | planinski

gorníštvo -a s ▶ alpinizem | planinstvo

gornjāk -a m ▶ zgornjik

górnji -a -e prid. ▶ hiša 1 ♦6 | jasli ♦ | tok¹ ♦9 | vrhnji 3 | zgornji 1, 2

górnjica -e ž ▶ hiša 1 ♦6

gorohódec -dca m ▶ alpinist | planinec

gorostás -a m ▶ velikan 2

gorostásen -sna -o prid. ▶ ogromen | velik 2

gorostásnost -i ž ▶ izmišljotina

gorotvórní -a -o prid. ▶ orogeneza

gorotvórstvo -a s ▶ orogeneza

goróvje -a s |v zaključeno celoto povezane gore| *Ravnino*

obdaja visoko gorovje □ **pogorje** □ star. **gorje**¹

♦ geogr. **nagubano gorovje** □ geogr. gubasto gorovje

gōrski -a -o prid. |ki je v zvezi z goro, gorami| *gorski vrhovi;*

gorski zrak □ knj.izroč. **gorni** □ knj.izroč. **višinski višinski zrak**

GLEJ ŠE arnika | bolezen ♦19 | drevo pp 3 | gora | gospod ♦1 |

greben 2 | potok pp | rastlina ♦2 | silj ♦1 | veriga ♦1 | vila ♦1 |

zdravilišče ♦1

gōrstvo -a s |v zaključeno celoto povezana gorovja| *nastajanje*

novih gorstev □ star. **velegorje** |veliko, visoko gorstvo|

gorščāk -a m ▶ hribovec

gorščina -e ž zgod. |v fevdalizmu podložniška dajatev gorskemu

gospodu, navadno mošt, vino| *pobirati gorščino* □ zgod. **gorna**

□ zgod. **gornina**

górščnik -a m ▶ plavček

górši -a -e prid. ▶ boljši¹ | hujši | lepši | slabši

gós -í ž |velika domača ali divja ptica s ploščatim kljunom in

dolgim vratom| *gojiti gosi* □ ljubk. **gagica** □ ekspr. **goska** □ ljubk. **goskica**

□ ljubk. **gošče**

♦ zool. **votlinska gos** □ zool. jamarica

GLEJ ŠE domišljavka | ligarica | neumnica

gosāk -a m |gosji samec| *Imajo tudi lepega gosaka* □ nar. **gosak**

petak |pet let stari gosak|

góselni -a -o prid. ▶ violinski

góselnik -a m ▶ škatla 1 ♦5

gosénica -e ž ▶ ničvrednež

goséničar -ja m |motorno vozilo z gosenicami okrog koles|

transportni goseničar □ **gosenično vozilo**

goséničji -a -e prid. |ki je v zvezi z gosenicami| *goseničji zapredek*

□ **gosenični**

gosénični -a -o prid. ▶ goseničar | goseničji

gósji -a -e prid. ▶ drugi¹ ♦2

góska -e ž ▶ domišljavka | gos

góskaica -e ž ▶ domišljavka | gos

goslāč -a m ▶ violinist

goslár -ja m ▶ violinist

gosláríti -im nedov. ▶ igrati 2•13

gósłati -am nedov. ▶ igrati 2•13

gósłi -i ž mn. ▶ violina

gósłice -ic ž mn. ▶ violina

gospá -é ž

1. |spoštljivo poimenovanje za odraslo žensko| *gospa v večerni obleki* □ **dama** □ zastar. **gospoja** □ pog. **madam** □ star. **madama** □ nar. **šinjora** □ nar. **šjora**

2. |tako poimenovanje kot pristavek k imenu| *gospa Helena* □ zastar. **gospoja** □ star. **madama** □ nar. **šinjora** □ nar. **šjora** □ **dona** |v italijanskem okolju| □ **donja** |v španskem okolju| □ **lady** |v angleškem okolju| □ **madame** |v francoskem okolju| □ **senjora** |v španskem okolju| □ **signora** |v italijanskem okolju|
GLEJ ŠE **gospodarica** 1 | žena

gospéjin -a -o prid. |ki je last, pripada gospe| *gospéjina soba*

□ zastar. **gospenji**

gospénji -a -e prid. ▶ **gospéjin**

gospíca -e ž ▶ **gospodična** 1, 2

gospód -a m

1. |spoštljivo poimenovanje za odraslega moškega| *prijazen gospod* □ ekspr. **gospodek** □ nar. **gospon** □ iron. **gospošček** □ nar. **šinjor** □ nar. **šjor**

2. |tako poimenovanje kot pristavek k imenu| *gospod Ivan* □ nar. **gospon** □ nar. **šinjor** □ nar. **šjor** □ **don²** |v španskem in italijanskem okolju| □ **efendi** |v turškem okolju| □ **mister** |v angleškem in ameriškem okolju| □ **pan** |v nekaterih slovanskih deželah| □ **reverend** □ **senjor** |v španskem okolju| □ **signor** |v italijanskem okolju| □ **sir²** |v angleškem okolju|
3. |pripadnik socialno uglednejšega, bogatejšega družbenega sloja| *visoki mestni gospodje* □ knj.izroč. **imenitnež** □ knj.izroč. **imenitnik** □ knj.izroč. **odličnik**

• 1. zgod. **gorski gospod** □ zgod. gorni gospod □ zgod. vinogorski gospod

2. zgod. **zemljiški gospod** □ zgod. barin □ zgod. fevdalni gospod □ knj.izroč. **vlastelin**

GLEJ ŠE **delodajalec** | duhovnik 1 | **gospodar** 2, 3 | **mladenič** | **moški¹** | **mož** | **neodvisen** | **reverend** | **samostojen²** •1

gospóda -e ž |pripadniki socialno uglednejšega, bogatejšega družbenega sloja| *Zbrala se je vsa ljubljanska gospoda* □ knj.izroč. **imenitništvo** □ knj.izroč. **nobiliteta** □ knj.izroč. **noblesa** □ ekspr. **smetana**

♦ slabš. **jara gospoda** □ zastar. **jara gospoščina** □ nar. **jelševa gospoda**

gospodár -ja m

1. |lastnik materialnih dobrin| *gospodar na kmetiji* □ zastar. **domačin** □ nekuj. pog. **gazda** □ ekspr. **gospodarček** **špekulacije** **gospodarčkov**

2. ekspr. |oseba, pri kateri je kdo zaposlen| *Gospodar ji je odpovedal službo* □ nekuj. pog. **gazda** □ redk. **gospod** □ **padron** |v italijanskem okolju| □ **patron¹** |v nekaterih deželah|

3. |kdor ima, izvaja oblast| *služiti tujim gospodarjem* □ knj.izroč. **gospod** □ knj.izroč. **gospodovalec** □ **oblastnik** ↗

GLEJ ŠE **delodajalec** | **gospodovati** | **skrbnik** •2 | **svoboden²** 1

gospodárček -čka m ▶ **gospodar** 1

gospodáren -rna -o prid.

1. |ki zna dobro gospodariti| *gospodaren človek*

□ knj.izroč. **gospodarnosten** □ knj.izroč. **gospodarski**

□ star. **gospodarstven** ■ protip. **negospodaren**

2. |ki ustreza merilom varčnosti, smotrnosti| *gospodarno trošenje sredstev* □ **ekonomičen** □ **ekonomski** □ knj.izroč. **gospodarnosten**

□ knj.izroč. **racionalen** ■ protip. **negospodaren**

GLEJ ŠE **negospodaren** 1, 2

gospodaríca -e ž

1. |ženska, pri kateri je kdo zaposlen| *Gospodarica ji je odpovedala službo* □ nekuj. pog. **gazdarica** □ knj.izroč. **gospa** □ knj.izroč. **gospodinja** □ star. **madama** □ star. **milostljiva**

2. |ženska, ki ima, izvaja oblast| *ugovarjati gospodarici* □ knj.izroč. **gospodovalka** □ **oblastnica** |v določeni družbi|

GLEJ ŠE **gospodinja** 2

gospodáríti -im nedov. |biti lastnik materialnih dobrin|

Na posestvu še vedno gospodari oče □ zastar. **gospodovati**

GLEJ ŠE **gospodovati** | **upravljati**

gospodárjenje -a s ▶ **upravljanje**

gospodárno nač. prisl. |izraža, da se kaj dela v skladu z merili varčnosti, smotrnosti| *gospodarno ravnati z energijo* □ **ekonomično** □ knj.izroč. **racionalno**

gospodárnost -i ž

1. |dejstvo, da kdo dobro gospodari| *Hvalili so njegovo gospodarnost* □ star. **gospodarstvenost**

2. |dejstvo, da kaj ustreza merilom varčnosti, smotrnosti| *gospodarnost poslovanja* □ **ekonomičnost** □ knj.izroč. **ekonomija**

□ knj.izroč. **ekonomika** □ knj.izroč. **racionalnost**

GLEJ ŠE **načelo** •2

gospodárnosten -tna -o prid. ▶ **gospodaren** 1, 2

gospodárnostni -a -o prid. ▶ **gospodarski**

gospodárski -a -o prid. |ki je v zvezi z gospodarstvom|

gospodarski razvoj □ **ekonomski** □ knj.izroč. **gospodarnostni**

□ star. **gospodarstveni**

GLEJ ŠE **dejavnost** •2 | **enota** •4 | **gospodaren** 1 | **kriza** 1 | **leto** •2 | **liberalizem** •1 | **odvisnost** •1 | **potencial** • | **rast** •1 | **razvoj** •5 | **ustanova** 1 pp

gospodársko ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na gospodarstvo| *gospodarsko izkoriščati gozdove*

□ **ekonomsko** ■ protip. **negospodarsko**

GLEJ ŠE **področje** •1 | **propasti** 2•1

gospodárstven -a -o prid. ▶ **gospodaren** 1

gospodárstveni -a -o prid. ▶ **gospodarski**

gospodárstvenost -i ž ▶ **gospodarnost** 1

gospodárstvo -a s |proizvajanje, razporejanje in uporaba

materialnih dobrin| *razvoj gospodarstva; svetovno gospodarstvo*

□ **ekonomija** □ knj.izroč. **ekonomika**

♦ **denarno gospodarstvo** □ **finance** □ **finančništvo** □ **finančno gospodarstvo**

PODPOMENKE 1. **blagovno gospodarstvo**, **neblagovno gospodarstvo**

2. **ekstenzivno gospodarstvo**, **intenzivno gospodarstvo**

GLEJ ŠE **energetika** | **posestvo**

gospódek -dka m ▶ **gospod** 1

gospódič -a m ▶ **mladenič**

gospodična -e ž

1. |spoštljivo poimenovanje za doraslo mlado žensko| *prijazna gospodična* □ zastar. **gospica** □ ekspr. **gospodičnica**

2. |tako poimenovanje kot pristavek k imenu| *gospodična Julija* □ zastar. **gospica** □ **mademoiselle** |v francoskem okolju|

□ **miss** |v angleškem in ameriškem okolju| □ **senjorita**

|v španskem okolju| □ **signorina** |v italijanskem okolju|

GLEJ ŠE **dekle** 1 | **dvorjanka**

gospodičnica -e ž ▶ **dekle** 1 | **deklica** | **gospodična** 1

gospodínja -e ž

1. |ženska, ki opravlja ali vodi domača, hišna dela| *skrbna gospodinja* □ ekspr. **gospodinjica**

2. |gospodarjeva žena| *Sprejela jih je gospodinja* □ zastar. **domačica**¹ □ nekuj. pog. **gazdarica** □ knj.izroč. **gospodarica**

3. |ženska, ki daje stanovanje in oskrbo| *Gospodinja mu je odpovedala sobo* □ nekj. pog. **gazdarica**

GLEJ ŠE delodajalka | gospodarica 1

gospodínjenje -a s ► gospodinjstvo

gospodínjica -e ž ► gospodinja 1

gospodínjski -a -o prid. ► pomočnica • | pouk 1•3 | prostor 1•3

gospodínjstvo -a s |opravljanje ali vodenje domačih ali hišnih del| *pomoč pri gospodinjstvu* □ **gospodínjenje** □ zastar. **domačinstvo**

GLEJ ŠE pouk 1•3

gospodljív -a -o prid. ► gospodovalen | oblasten

gospódnji -a -e prid. ► gospodov

gospódov -a -o prid. |ki je last gospoda| *gospodova obleka*

□ zastar. **gospodnji**

GLEJ ŠE angel •

Gospódov -a -o prid. ► cerkev 2 | kralj • | nedelja | oznanjenje² •

gospodoválec -lca m ► gospodar 3

gospodoválen -lna -o prid. |ki rad ukazuje, zapoveduje in se vede do drugih tako, kot da so pod njegovo oblastjo| *gospodovalen partner* □ **oblasten** □ knj.izroč. **gospodljív**

GLEJ ŠE oblasten

gospodováika -e ž ► gospodarica 2

gospodováino prisl. ► oblastno

gospodovánje -a s |izvajanje oblasti| *težnje po gospodovanju*

□ knj.izroč. **gospostvo**¹ □ ekspr. **oblastovanje**

gospodováti -újem nedov. *komu/nad kom* |imeti, izvajati oblast|

Tod so gospodovali tujci; gospodovati narodom, nad narodi

□ ekspr. **biti gospodar** □ ekspr. **carovati** □ ekspr. **gospodariti** □ ekspr. **kraljevati**

V hiši je on kraljeval □ ekspr. **oblastovati** □ ekspr. **paševati** □ ekspr. **presto-**

lovati □ star. **stolovati**

GLEJ ŠE dvigati se 2 | gospodariti | obvladovati 2 | prevladovati

gospója -e ž ► gospa 1, 2 | žena

gospójnica -e ž ► šmaren • | šmaren •2

góspon -a m ► gospod 1, 2

gospôska -e ž ► oblast¹ 3

gospôski -a -o prid. ► razkošen | visoki

gospôsko¹ -ega s ► gosposčina¹

gospôsko² primer. prisl. |izraža podobnost s tistim, kar se pripisuje socialno uglednejšemu, bogatejšemu družbenemu sloju| *gosposko živeti; gosposko oblečen* □ ekspr. **grofovsko** □ ekspr. **kraljevsko** □ pog. **po gosposko** □ pog. **po grofovsko** □ pog. **po kraljevsko**

GLEJ ŠE razkošno 1, 2

gospôskost -i ž |pripadnost socialno uglednejšemu, bogatejšemu družbenemu sloju| *vzbujati vtis gosposkosti* □ **gospostvo**²

□ **gosposčina**² □ knj.izroč. **nobleša**

GLEJ ŠE razkošnost

gospóstvo¹ -a s

• zgod. zemljiško **gospostvo** □ zgod. **dominij**

GLEJ ŠE gospodovanje | oblast¹ 1 | obvladovanje | prevlada

gospóstvo² -a s ► gosposkost

gospóšček -čka m ► gospod 1

gospóščina¹ -e ž zgod. |posestvo zemljiškega gospoda| *oskrbnik gosposčine* □ ekspr. **gosposko**¹

GLEJ ŠE oblast¹ 3, 4

gospóščina² -e ž ► gosposkost

góst¹ gósta m |kdor pride h komu zaradi prijateljskih, družabnih stikov| *postréči gosta s kavo* □ pog. **obisk** □ knj.izroč. **obiskovalec** □ zastar. **poset** □ zastar. **posetnik** □ zastar. **prihodnik**

• 1. **kopališki gost** □ **kopališčni gost** □ **kopališčnik** 2. **naključni gostje**

□ slučajni **gostje** 3. **prehodni gostje** □ **tranzitni gostje**

GLEJ ŠE gostovati | obiskovalec | soba •10

góst² -a -o prid.

1. |ki je bolj v trdnem kot v tekočem stanju| *gosta zmes* □ **gostljat**

□ **kompakten** □ zastar. **jedrovit** ■ protip. **redék**¹

2. |pri katerem med posameznimi deli, sestavinami ni pre-

sledkov| *gost gozd* □ **strnjen** □ ekspr. **neprediren nepredirna meglá**

□ ekspr. **neprodiren** □ zastar. **neprodoren** ■ protip. **redék**¹

gostáč -a m |nekdaj, v kmečkem okolju kdor stanuje v tuji, najeti

hiši| *reven gostač* □ nar. **osebenjek** □ nar. **osebenjkar** □ nar. **sabejnik**

□ nar. **sebenjek**

◆ **biti gostač** □ knj.izroč. **gostačiti** □ nar. **osebenjkovati**

GLEJ ŠE podnajemnik

gostáča -e ž ► gostačka

gostáčiti -im nedov. ► gostač • |gostovati | stanovati

gostáčka -e ž |nekdaj, v kmečkem okolju ženska, ki stanuje v tuji, najeti

hiši| *revna gostačka* □ knj.izroč. **gostača** □ knj.izroč. **gostja** □ nar. **osebenjica**

□ nar. **osebenjka** □ nar. **osebenjkarica**

gostáštvo -a s |nekdaj, v kmečkem okolju položaj, življenje gostačev|

Gostaštvo je težko prenašal □ knj.izroč. **gostija**

góstba -e ž ► gostija

gostéti -ím nedov. ► gostiti se¹

gostí¹ -í ž mn. ► gostija

gostí² -a -o prid. ► les •18

gostí³ gódem nedov. |oglašati se z mrmrajočim, brnenju

podobnim glasom| *Od zadovoljstva je po tihem godel* □ **presti**

Maček zadovoljno gode

GLEJ ŠE godrnjati | igrati 2•13

gostija -e ž |pojedina, navadno ob kakem pomembnem

dogodku| *pripraviti gostijo; povabiti na gostijo* □ zastar. **gostba**

□ zastar. **gostí**¹ □ zastar. **gostje** □ knj.izroč. **gostovanje** □ knj.izroč. **goščenje**

□ knj.izroč. **pir** □ **simpozij** |pri starih Grkih|

GLEJ ŠE gostaštvo | pogrebščina | pojedina •

gostí jih gódem jih nedov. *komu* ekspr. |povzročati težave z nepri-

mernim vedenjem ali ravnanjem| *Obljubila je, da mu jih ne bo*

več godla □ ekspr. **kuhati jih** □ ekspr. **špičiti jih**

gostilec -lca m ► gostitelj

gostilna -e ž |gostinski lokal, v katerem se streže z jedmi in

pijačami| *redno hoditi v gostilno* □ nekj. pog. **birtija** □ star. **gostilnica**

□ zastar. **gostinec** □ ekspr. **krčma** □ ekspr. **krčmica** □ nekj. pog. **oštarija**

□ knj.izroč. **taberna** □ knj.izroč. **taverna**

gostilnica -e ž ► gostilna

gostilničar -ja m |lastnik ali upravnik gostilne| *trgovci in go-*

stilničarji □ nekj. pog. **birt vaški birt** □ ekspr. **krčmar** □ nekj. pog. **oštir**

□ zastar. **vinotok**

gostilničarica -e ž ► gostilničarka

gostilničarka -e ž |lastnica ali upravnica gostilne| *znana go-*

stilničarka □ nekj. pog. **birtinja** □ zastar. **gostilničarica** □ ekspr. **krčmarica**

□ ekspr. **krčmarka** □ nekj. pog. **oštirka**

gostilničarski -a -o prid. |ki je v zvezi z gostilničarji| *gostilničar-*

ska podjetnost □ nekj. pog. **oštirski**

GLEJ ŠE obrt² 1•5

gostilničarstvo -a s ► obrt² 1•5

gostilniški -a -o prid. |ki je v zvezi z gostilno| *gostilniška soba*

□ knj.izroč. **gostinski** □ nekj. pog. **oštarijski**

GLEJ ŠE obrt² 1•5 | vrt 3

gostilo -a s ► zgoščevalec

gostíneč -nca m ► delavec •6 | gostilna | gostišče

góstinja -e ž ► gostja

gostínka -e ž ► delavka •1

gostínski -a -o prid. ► delavec •6 | delavka •1 | gostilniški | lokal •1 | storitev •1

gostišče -a s |gostinski obrat, v katerem se dobi hrana in prenočišče| *Gostišče lahko sprejme trideset gostov* □ zastar. *gostinec* □ knj.izroč. *nočišče* □ *han* |v orientalskem okolju| □ *karavanseraj* □ *koča* |manjše gostišče v gorah| □ *penzion* ↗

gostitelj -a m |kdor koga gosti| *pohvaliti gostitelja* □ zastar. *gostilec*

gostiti¹ -im nedov. *kaj* |delati (bolj) gosto| *gostiti malto s peskom* □ *zgoščati* □ *zgoščevati* ■ protip. *redčiti*
GLEJ ŠE *redčiti* | *strnjevati*

gostiti² -im nedov. *koga* |streči gostu z jedmi in pijačami| *gostiti prijatelje dolgo v noč* □ zastar. *gostovati* □ knj.izroč. *pogostovati* □ knj.izroč. *pogoščati* □ zastar. *traktirati*

gostiti se¹ -im se nedov. |postajati (bolj) gost| *Raztopina se je začela gostiti* □ *zgoščati se* □ *zgoščevati se* □ knj.izroč. *gosteti*
GLEJ ŠE *strnjevati se*

gostiti se² -im se nedov. s *čim* |s slastjo jesti kaj dobrega| *gostiti se z divjačino*; *Imenitno so se gostili* □ ekspr. *mastiti se* □ ekspr. *slastiti se* □ ekspr. *slastoustiti se* □ zastar. *traktirati se*
GLEJ ŠE *jesti 1* | *jesti 1 pp 4*

gostivanje -a s ► pojedina •

gostivánjščak -a m ► svat

gôstja -e ž |ženska, ki pride h komu zaradi prijateljskih, družabnih stikov| *postrči gostjo* □ zastar. *gostinja* □ knj.izroč. *obiskovalka* □ zastar. *posetnica* □ *vasovalka* |v kmečkem okolju|
GLEJ ŠE *gostačka* | *obiskovalka*

gôstje -a s ► gostija

gostljät -áta -o prid. ► *gost² 1*

gósto prisl. ► na gosto

gostobeséden -dna -o prid. |ki se izraža z mnogo besedami| *gostobeseden opisovalec* □ zastar. *beseden* □ ekspr. *besedičen* □ star. *besedljiv* □ knj.izroč. *mnogobeseden* ■ protip. *redkobeseden*
GLEJ ŠE *redkobeseden* | *zgovoren*

gostobesédenje -a s ► *gostobesedje* | *govorjenje pp 12*

gostobeséditi -im nedov. ► *govoriti 1 pp 20*

gostobesédje -a s knj.izroč. |izražanje, pripovedovanje z mnogimi besedami| *na molk odgovoriti z gostobesédjem* □ ekspr. *gostobesedenje*

gostobesédnica -e ž ekspr. |ženska, ki se izraža z mnogo besedami| *neutrudna gostobesédnica* □ star. *besedljivka*

gostobesédno nač. prisl. |izraža, da je kaj govorno, pripovedovano z mnogo besedami| *gostobesédno izražati naklonjenost do sogovornika* □ knj.izroč. *mnogobesédno* □ slabš. *žlobudravo* ■ protip. *redkobesédno*
GLEJ ŠE *zgovorno*

gostobesédnost -i ž |dejstvo, da se kdo izraža z mnogo besedami| *očitati komu gostobesédnost* □ ekspr. *besedičnost* □ zastar. *besednost* □ knj.izroč. *velikobesédnost* ■ protip. *redkobesédnost*
GLEJ ŠE *redkobesédnost* | *zgovornost*

gostodlák -a -o prid. |ki ima gosto dlako| *gostodlaka žival* □ *runast* ↗

gostokrven -vna -o prid. ► *hladnokrven*

gostolênje -a s ► *govorjenje pp 13* | *petje 2*

gostoléti -im nedov. ► *govoriti 1 pp 23* | *peti¹ 3* | *žvrgoleti*

gostolétni -a -o prid. ► *les* ♦18

gostolévatí -am nedov. ► *peti¹ 3* | *žvrgoleti*

gostolévek -vka m ► *petje 2*

gostolévka -e ž ► *ptica* ♦2

gostolíst -a -o prid. ► *gostolisten*

gostolísten -tna -o prid. |ki ima goste liste| *gostolístne veje* □ knj.izroč. *gostolist* □ star. *gostolistnat*

gostolístnat -a -o prid. ► *gostolisten*

gostoljúbje -a s |dajanje hrane, prenočišča komu iz prijaznosti, naklonjenosti| *sprejeti, povrniti gostoljubje* □ knj.izroč. *gostoljubnost*
GLEJ ŠE *azil*

gostoljúbnost -i ž ► *gostoljubje*

gostomér -a m ► *areometer* | *merilnik* ♦2

gostorún -a -o prid. ► *runast*

góstost -i ž ► *gostota*

gostôta -e ž |množina česa na določeni površini| *gostota prebivalstva* □ knj.izroč. *gostost* □ knj.izroč. *nagostnost*
GLEJ ŠE *merilnik* ♦2

gostotomér -a m ► *aerometer*

gostovánje -a s ► *gostija*

gostovánjec -jca m ► *svat*

gostováti -újem nedov. |biti, muditi se pri kom kot gost| *gostovati pri prijatelju* □ *biti v gosteh* □ *biti v gostih* □ ekspr. *gostačiti*
GLEJ ŠE *gostiti²*

gostovéjen -jna -o prid. ► *gostovejnat*

gostovéjnat -a -o prid. |ki ima goste veje| *gostovejnato drevo* □ *gostovejen*

góšča -e ž |kar je gostega, navadno v tekočini| *góšča na dnu steklenice* □ knj.izroč. *góščava*
GLEJ ŠE *góščava* | *gozd 1* | *usedlina 1* •

góščar -ja m ► *gams* | *partizan*

góščarski -a -o prid. ► *partizanski*

góščáva -e ž |z gostim grmovjem in drevjem porasli svet| *skriti se v góščavi* □ *góšča* □ *góščavje* □ ekspr. *góščavica* □ nar. *hosta* □ knj.izroč. *šikara*
GLEJ ŠE *góšča*

góščávica -e ž ► *góščava*

góščávje -a s ► *góščava*

góšče -ta s ► *gos*

góščenje -a s ► *gostija*

gótik -a m ► *slikar pp 1*

gotlándij -a m ► *doba* ♦29

gotòv¹ -óva -o prid. ► *odločen¹ 2* | *samozavesten 2*

gotòv² -óva -o povdk. ► *prepričan*

gotòvi¹ -ih m mn., mn. v sin. nizu ► *nekateri¹*

gotòvi² -a -o prid. ► *gotovina* | *gotovinski* | *nekateri² 2* | *neki¹* | *obleka* ♦2 | *zanesljivi 1, 2, 3*

gotovína -e ž |splošno veljavno plačilno sredstvo v bankovcih ali kovancih| *plačati z gotovino* □ ekspr. *denar* *Nikoli ne nosi s sabo denarja* □ star. *gotovi denar* □ star. *gotovo¹* □ sleng. *keš*
GLEJ ŠE *denar*

gotovínski -a -o prid. |ki je v zvezi z gotovino| *gotovínsko plačilo* □ star. *gotovi²*

gotòvo¹ -ega s ► *gotovina*

gotòvo² prisl. ► *odločno* | *samozavestno*

gotòvo³ poudar. člen.

1. |poudarja prepričanost o čem| *Hoja je gotovo zdrava*; *S to oceno gotovo lahko soglašamo* □ *že* *Takemu delu že ne boš kos* □ ekspr. *brez dvoma* □ ekspr. *brezdvomno* □ ekspr. *brez oklevanja* *Tej trditvi brez oklevanja lahko pritrđimo* □ ekspr. *brez omahovanja* □ ekspr. *brez pomislekov* □ nekuj. pog. *gvišno* □ pog. *ja²* *Svoje stvari bom ja poznal* □ ekspr. *mirne vesti* □ ekspr. *mirno²* *To mu mirno lahko verjameš* □ ekspr. *na vsak način* □ publ. *nedvomno* □ publ. *nesporno* □ star. *ni bes* *Zmagali bomo, ni bes* □ ekspr. *ni hudič* *Posodil bo, ni hudič* □ ekspr. *ni pes* □ ekspr. *ni spak* □ ekspr. *ni vrag* *Ni vrag, da pridejo* □ ekspr. *ni zlodej* *Ozdravel bo, ni zlodej* □ ekspr. *ni zlomek* □ ekspr. *prav gotovo* □ pog. *sigurno* □ ekspr. *ti povem* *Službo bo kmalu pustil, ti povem* □ ekspr. *vendar¹* *Za svoje otroke bom vendar skrbel*

□ zastar. **vsekako** □ ekspr. **vsekakor** □ ekspr. **v vsakem pogledu** *Predstavljeno zamisel je treba v vsakem pogledu podpreti* □ ekspr. **v vsakem primeru** □ ekspr. **zagotovo**¹ □ nekuj. pog. **zagvišno** □ ekspr. **zanesljivo**
□ nekuj. pog. **za primoj** □ nekuj. pog. **za primojduš** □ nekuj. pog. **za primojstokrat** □ nekuj. pog. **za prmej** □ nekuj. pog. **za prmejduš** □ ekspr. **zatrčno**²
□ sleng. **ziher**¹ □ ekspr. **zlahka** *To vam zlahka verjamem* □ ekspr. **z mirno vestjo** □ ekspr. **z vsem srcem**

2. |poudarja nepreklicnost česa| *Jutri gotovo pridem* □ **zagotovo**¹
□ nekuj. pog. **gvišno** □ ekspr. **prav gotovo** □ pog. **sigurno** □ zastar. **vsekako**
□ ekspr. **vsekakor** □ nekuj. pog. **zagvišno** □ ekspr. **zanesljivo** □ nekuj. pog. **za primoj** □ nekuj. pog. **za primojduš** □ nekuj. pog. **za prmej** □ nekuj. pog. **za prmejduš** □ ekspr. **zatrčno**² □ pog. **že** *To že ni res*

GLEJ ŠE res¹ 1 | seveda 2

gotovo⁴ povdk. |izraža prepričanost koga o resničnosti trditve| *O tem bi morali razpravljati javno; to je gotovo* □ **dejstvo**
□ ekspr. **enkrat ena** □ knj.izroč. **fakt** □ knj.izroč. **faktum** □ ekspr. **kakor enkrat ena** □ publ. **nesporno** □ ekspr. **samoumevno** □ ekspr. **zagotovo**²

gotovost -i ž ► odločnost | prepričanost | samozavest | zanesljivost

gótški -a -o prid. ► jezik 3•18 | rozeta

gótščina -e ž ► jezik 3•18

goved -i ž ► govedo 1, 2

govedar -ja m |kdor se poklicno ukvarja z oskrbovanjem goveda| *Govedarji so že napojili živino* □ **kravar**

GLEJ ŠE SUROV povdk.

govedarstvo -a s ► govedoreja

govedina -e ž |meso govedi| *jesti govedino* □ **goveje meso**

◆ gastr. **obložena govedina** □ gastr. **garnirana govedina**

GLEJ ŠE SUROV povdk.

govedo -a s

1. |domača žival z rogovi, ki se goji zlasti zaradi mesa in mleka| *V hlevu ima nekaj goved* □ **goved čreda govedi**
□ knj.izroč. **rogar čreda rogarjev** □ ekspr. **živinče** |manjše govedo|
◆ **1.** vet. **marijadvorskovo govedo** □ vet. slovensko govedo **2.** zool. **moškatno govedo** □ zool. **moškatni bik** **3.** agr. **pitovno govedo** □ zastar. **pitalno govedo**

2. ed. |več goved, goveda kot skupina| *gojiti govedo* □ **goved**
□ živina □ nar. **blago**¹ *Pastir je zavračal blago iz detelje* □ star. **goveja živad** □ ekspr. **rogata živina** □ ekspr. **živinica** *Živinica se pase*

GLEJ ŠE pasma •2 | surov povdk. | veriga •2

govedorêja -e ž |gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z rejo, vzrejo goveda| *razvoj govedoreje* □ zastar. **govedarstvo**

govedorêjec -jca m ► živinorejec

govejak -a m |iztrebek goveda| *Stopil je na govejak* □ **goveji iztrebek** □ knj.izroč. **govejščak**

goveji -a -e prid. ► bolezen •4 | file¹ • | govedina | govedo 2 | govejak | usnje pp | usnje •1

govejščak -a m ► govejak

govnač -a m zool. |hrošč, ki zalega jajčeca v govno| *gozdni govnač*
□ ekspr. **drekobrbec** □ zool. **govnobrbec** |hrošč, ki zalega jajčeca v govno domačih živali|

GLEJ ŠE zoprnež

govnačka -e ž ► ptica pp 6

gôvnast -a -o prid. |ki je umazan od govna| *govnaste roke*

□ vulg. **drekast** □ vulg. **zadrekan**

govnaški -a -o prid. ► nespodoben

gôvno -a s ► blato 2 | iztrebek | nepomemben povdk. 1

govnobrbec -bca m ► govnač

gôvor -a m

1. |spodobnost oblikovanja besed, stavkov z govornilnimi organi| *Človeka loči od drugih bitij tudi govor* □ **govorjenje**
□ ekspr. **beseda** □ nar. **guč**

2. |sestavek o kaki stvari, ki se govorno neposredno podaja v javnosti| *Govor je dolgo trajal* □ slabš. **govoranca** □ ekspr. **govorček**
□ nar. **guč**

◆ **1.** **nagrobni govor** □ star. **nagrobnica** **2.** **nastopni govor** □ knj.izroč. **inavguracijski govor** □ knj.izroč. **inavguralni govor** **3.** **zaključni govor**
□ zastar. **sklepčni govor** □ **sklepni govor**

PODPOMENKE **1.** **ekshorta**, **homilija**, **pridiga** ↗ **2.** **filipika**, **panegirik**, **tirada**

• **1.** jezikosl. **odvisni govor** □ jezikosl. **indirektni govor** **2.** jezikosl. **premi govor** □ jezikosl. **direktni govor**

GLEJ ŠE govornica 1 | govoriti 2 | govorjenje | pogovor | svoboda 3•2

govoráč -a m ► govornik¹

govoránca -e ž ► govor 2 | govoriti 2

govoráncar -ja m ► govornik¹

govoránčenje -a s ► govorjenje | govorjenje pp 12

govoránciti -im nedov. ► govoriti 2

gôvorček -čka m ► govor 2

govórcin -a m ► govornik²

govórec -rca m |kdor govori, pripoveduje| *Vsi so se ozrli na govorca pri sosednji mizi* □ **govoreči** □ **govornik**¹ □ knj.izroč. **besedovalec**
GLEJ ŠE govornik¹

govoréči -ega m ► govorec

govorica -e ž

1. |jezik, zlasti v govornih obliki| *preučevati govornico mladih*

□ **govor** □ ekspr. **jezik**

PODPOMENKE latovščina ↗, sleng, žargon ↗

2. |kar se širi navadno s pripovedovanjem| *Govornica o njegovem dobičku se je širila po vsem mestu* □ **glas** □ knj.izroč. **fama**

GLEJ ŠE izraz • | jezik 3•35 | pogovor

govoríčenje -a s ► govorjenje | govorjenje pp 12

govoríčiti -im nedov. ► govoriti 1 | govoriti 1 pp 20

govoríla -íl s mn. ► organ 1•3

govorilni -a -o prid. ► organ 1•3

govorilnica -e ž

• telefonska govornilnica □ telefonska celica □ telefonska kabina

govorilo -a s ► megafon

govoríti -ím nedov.

1. *komu kaj o čem* |izražajoč misli z oblikovanjem besed, stavkov z govornilnimi organi delati, da kdo kaj izve, se s čim seznanil| *Nekaj ji je govoril o svojih težavah* □ slabš. **bebljati** □ slabš. **besedičiti**
□ knj.izroč. **besediti** □ knj.izroč. **besedovati** □ slabš. **blebetati** □ slabš. **blekati**
□ slabš. **blesti** □ slabš. **brenkati** □ slabš. **bubljati** □ slabš. **cmevkati** □ slabš. **čeljustati** □ ekspr. **čenčati** □ slabš. **česnati** □ ekspr. **čivkati** □ slabš. **čvekati**
□ slabš. **devetkati** □ slabš. **gagati** □ slabš. **gobcati** □ slabš. **gobezdati**
□ slabš. **gofljati** □ zastar. **golčati** □ slabš. **govoričiti** □ zastar. **izgovarjati** *kaj Izgovarjamo to, kar čutimo* □ zastar. **izrazovati** *se* *Kakor se je izražoval, je bilo to srečanje zanj usodno* □ star. **izrekati** *Izrekal ji je prijazne besede* □ slabš. **jezikati** □ slabš. **klatiti** □ ekspr. **klepetati** □ slabš. **klestiti**
□ slabš. **klobasariti** □ slabš. **klobasati** □ slabš. **klobuštrati** □ slabš. **klopotati**
□ slabš. **kokodajskati** *Nehaj že kokodajskati o tem* □ slabš. **kokodajskati** □ slabš. **kokodakati** □ slabš. **kolcati** □ slabš. **krakati** □ slabš. **kvakati**
□ star. **kvantati** □ slabš. **kvasati** □ slabš. **kvasiti**¹ □ slabš. **lajati** *Pusti ga, naj laja, kar hoče* □ zastar. **lepetati** □ ekspr. **lopotati** □ nar. **marnjati**
□ slabš. **meketati** *Kaj bi toliko meketal, naredi, pa je* □ slabš. **mlatiti**
□ slabš. **mleti**² □ ekspr. **omenjati** *kaj Kar si prej omenjal, ne drži*
□ slabš. **otepati** □ ekspr. **peti**¹ *Ti kar komu drugemu poj o tem, meni ni treba* □ ekspr. **praviti** □ ekspr. **prepevati** □ nar. **prezati** □ zastar. **pričati**
□ sleng. **prijavljati** *kaj Glej ga, kakšne prijavlja* □ ekspr. **rabiti jezik znati spretno rabiti jezik** □ ekspr. **razkladati** □ ekspr. **razpletati** □ ekspr. **razpredati** □ slabš. **regljati** □ star. **rekati** □ slabš. **rezgetati** *Nehaj rezgetati, kdo*

te bo poslušal □ ekspr. **robiti** kaj *Take je robil, da jim je šlo na smeh*
 □ ekspr. **ropotati** o kom/čem *Nehaj že ropotati o tem* □ pog. **slišati** O
 tem se v zadnjem času veliko sliši □ ekspr. **sukati jezik znati spretno**
sukati jezik □ ekspr. **šušljati** □ ekspr. **trditi¹** *Ljudje trdijo o njem čudne*
reči □ slabš. **trobentati** □ slabš. **trobezljati** □ slabš. **tvesti** □ star. **uganjevati**
Vaščani so o njem uganjevali čudne reči □ ekspr. **ugibati** □ ekspr. **upora-**
bljati jezik spretno uporabljati jezik □ ekspr. **utrinjati** kaj *Take utrinja,*
da ni za nikamor □ star. **zlagati besede** *Ne znam zlagati besed tako*
kot vi □ slabš. **žlobudrati** ■ protip. **molčati**

PODPOMENKE 1. 'hitro, enolično govoriti' golidrati, žebrati **2.** 'hitro, mnogo govoriti' brbljati, brbrati, drdrati, kokotati, lepetati, lopotati, ragljati, regljati, žlabudrati, žlobudrati **3.** 'hitro, nerazložno govoriti' bebljati, brbotati, bubljati, čobodrati, kokotati, lopotati, žežnjati, žlabudrati, žlobudrati, žužljati, žužnjati **4.** 'hripavo govoriti' hripati, hripeti, krakati, krehetati **5.** 'hvalisavo, bahavo govoriti' širokoustiti **6.** 'jezno govoriti' pihati, puhati, sikati **7.** 'lepo, izbrano govoriti' cingljati z besedami, krasnosloviti, leporečiti, rožice saditi **8.** 'mnogo, glasno govoriti' ceketati, kokodajšati, kokodajskati, kokodakati, kokotati, ropotati **9.** 'mnogo, predržno govoriti' gobcati, gobezdati, gofljati **10.** 'neprestano, kar naprej govoriti' gnati, goniti, lajnati¹, trobiti **11.** 'nerazložno, s težavo govoriti' golčati, grčati, grgrati **12.** 'nerazložno, tiho govoriti' godljati, godrnjati, mevljati, momljati, mrčati, mrmrljati, mrmrati, skomljati **13.** 'neumno, nespametno govoriti' bedačiti, blebetati, blekati, bluziti, budaliti, čeljustati, česnati, čvekati, čveketači, klafati, klamfati², klamfe srati, kvasati, kvasiti¹, plentati, prismodovati, šleviti, topoglaviti, trapati, trobezljati, trobuzljati **14.** 'ostro, zadirčno govoriti' bevskači, lajati, obregati se, obregovati se, renčati, rentaćiti, revskati, režati, ščeketači **15.** 'pretrgano, nerazumljivo govoriti' jecljati, mečkati **16.** 'prijazno, dvorljivo govoriti' grliti², gruliti **17.** 'prikrito, posredno govoriti' okolišati, okolišiti, ovinkariti, slepomišiti **18.** 'prostaško, nespodobno govoriti' drekači, klafati, kvantati, svinjariti, svinjati **19.** 'razvneto, ogorčeno govoriti' grmeti, hrumeti, hrupeti **20.** 'vsebinsko prazno govoriti' besedičiti, besedovati, čenčati, dolgoveziti, fantazirati, flancati², frazariti, gostobesediti, govoričiti, kvantati, lapati, marnjati, mlatiti prazno slamo, nakladati, opletati z besedami, otepati prazno slamo, pleteničiti, rožljati z besedami, vezati otrobe, žežnjati, žužljati, žužnjati **21.** 'vzneseno govoriti' bobneti, deklamirati **22.** 'zvito, prebrisano govoriti' lisičiti, lisjačiti, zvijačiti, zvitorepiti **23.** 'živahno, brezskrbno govoriti' cvrčati, čebljati, čebrljati, čebnrjati, čevketati, čvrljati, drobiti, gostoleti, ščebetati, žgoleti, žuboreti, žvrgljati, žvrgoleti

2. s prislovnim določilom, prakt. sp. | neposredno podajati v javnosti sestavek o kaki stvari | *Kdo bo govoril na proslavi* □ pog. **biti govornik** □ nekjn. pog. **držati govor** □ slabš. **govorančiti** □ pog. **imeti govor** □ ekspr. **imeti govoro**

3. kaj | znati, obvladati jezik, zlasti v govorjeni obliki | *Nekoliko govori francosko* □ ekspr. **klepati** □ ekspr. **lomiti** □ ekspr. **tolči**

4. s kom ekspr. | biti s kom v normalnih odnosih | *Že več let ne govori s sosedo* □ ekspr. **meniti se** □ ekspr. **pogovarjati se**

GLEJ ŠE dopovedovati | jezen² • | kazati 1 | kritizirati | molčati 1 | obravnavati 2 | obrekovati | okolišiti | pogovarjati se 1 | praviti 1, 4, 5

govorjêni -a -o prid. ► govorjenje

govorjênje -a s | izražanje misli z oblikovanjem besed, stavkov z govornimi organi | *Naveličal se je njenega nenehnega govornjênja* □ slabš. **besedičenje** □ slabš. **devetkanje** □ zastar. **golk** □ knj.izroč. **govor** □ ekspr. **govorančenje** □ ekspr. **govoričenje** □ knj.izroč. **govornja beseda** □ slabš. **jezikanje** □ slabš. **klobasanje** □ slabš. **kvasanje** □ ekspr. **razkladanje** □ ekspr. **razpredanje** □ star. **rekanje** □ knj.izroč. **živa beseda** *Z živo besedo je opozarjal na nevarnost vojne* ■ protip. **molčanje**

PODPOMENKE 1. 'hitro, obilno govorjenje' brbljanje, brbranje, drdranje, ragljanje, regljanje, žlabudranje, žlobudranje **2.** 'hitro, nerazložno govorjenje' bebljanje, lopotanje, žlabudranje, žlobudranje, žužljanje, žužnanje **3.** 'hripavo govorjenje' hripanje, hripenje, krakanje **4.** 'lepo, izbrano govorjenje' krasnoslovje, lepobesedje, lepobesednost, leporečje, leporečnost **5.** 'neumno, nespametno govorjenje' blebet, blebetanje, čeljustanje, česanje, čvek, čvekanje, čvekarija, klafanje, prismodovanje, trapanje, trobezljanje **6.** 'nerazložno, tiho govorjenje' godrnjanje, momljanje, mrmranje **7.** 'obilno, predržno govorjenje' gobcanje, gobezdanje **8.** 'ostro, zadirčno govorjenje' bevska¹, bevskanje, lajanje, renčanje, rentaćenje, revska, revskanje **9.** 'ponavljajoče se govorjenje' lajna, lajnjanje, molitvica **10.** 'prikrito, posredno govorjenje' okolišanje, okolišenje, ovinkarjenje, ovinkanje, ovinkarstvo, slepomišnje, slepomiškanje **11.** 'prostaško, nespodobno govorjenje' klafanje, kvantanje, svinjanje **12.** 'vsebinsko prazno govorjenje' besedičenje, čenčanje, flancanje, frazarjenje, frazarstvo, frazerstvo, gostobesedenje, govorančenje, govoričenje, govornstvo, klobasanje, kvasanje, mlatenje prazne slame, nakladanje, pleteničenje **13.** 'živahno, brezskrbno govorjenje' čebljanje, čebnrjanje, gostolenje, ščebet, ščebetanje, žubor, žuborenje, žvrgolenje

GLEJ ŠE govor 1 | molčanje

govórka -e ž ► govornica

gòvorni -a -o prid. ► napaka 2 • | oddaja pp 1 | stenografija • 1

govórnica -e ž | ženska, ki govorno neposredno podaja v javnosti sestavek o kaki stvari | *slavnostna govornica* □ **govorka**
GLEJ ŠE oder 1 • 1

govórnik¹ -a m | kdor govorno neposredno podaja v javnosti sestavek o kaki stvari | *Na odru se je zvrstilo več govornikov* □ knj.izroč. **besednik** □ knj.izroč. **besedovalec** □ slabš. **besedun** □ slabš. **devetkač** □ slabš. **govorač** □ slabš. **govorancar** □ knj.izroč. **govorec** □ slabš. **govorun** □ ekspr. **gromovnik** □ zastar. **jezičnik** □ knj.izroč. **orator** □ knj.izroč. **retor** □ knj.izroč. **retorik** □ slabš. **slamorezec** *slamorezci za govorniškim pultom*

♦ **slavnostni govornik** □ slovesni govornik □ svečani govornik

GLEJ ŠE govorec

govórnik² povdk. | izraža, da je kdo v govorjenju spreten, učinkovit | *Ta doktor Gad je res govornik* □ knj.izroč. **besednik** □ knj.izroč. **besedovalec** □ star. **govorčin**

GLEJ ŠE govoriti 2

govórnikiški -a -o prid. | ki je v zvezi z govorniki, govorništvom | *govornikiška nadarjenost* □ **retorični** □ knj.izroč. **oratorski** □ knj.izroč. **retorski**
GLEJ ŠE oder 1 • 1 | trema • 1

govórnikiško ozirn. prisl. | izraža, da je kaj določeno glede na govornike, govorništvu | *govornikiško učinkovit nastop* □ **retorično govorništvu** -a s | spretnost, znanje govorjenja, zlasti v javnosti | *vaditi se v govorništvu* □ **retorika** □ knj.izroč. **besedovanje** □ knj.izroč. **govorstvo**

govórstvo -a s ► govorništvu

govorún -a m ► govornik¹

govorúnstvo -a s ► govorjenje pp 12

gòzd gòzda m

1. |z drevjem strnjeno porasli svet| *Nad vasjo se razprostira gozd* □ nar. **boršt** □ pesn. **gaj** □ nar. **gmajna** □ nar. **gošča** □ ekspr. **gozdek** □ ekspr. **gozdič** □ ekspr. **gozdiček** □ nar. **hosta** □ knj.izroč. **les** □ star. **lesovje** □ knj.izroč. **log¹** □ knj.izroč. **loza** □ nar. **šuma** □ **gaj** □ zastar. **gora** | gozd v hribovitem svetu | □ gozd. **letvenik** | gozd, v katerem imajo drevesa debelino letev |

♦ **1.** akacijev gozd □ bot. robinijev gozd **2.** borov gozd □ nar. borovec □ borovje **3.** brestov gozd □ brestje **4.** brezov gozd □ brezje □ knj.izroč. brezova loza □ knj.izroč. brezova lozica □ brezovje

5. **bukov gozd** □ pog. bukev □ nar. bukova šuma □ knj.izroč. bukovec □ knj.izroč. bukovina □ bukovje □ knj.izroč. bukovi log
 6. **cerov gozd** □ cerje □ cerovje
 7. **gabrov gozd** □ knj.izroč. gabrina □ gabrje □ gabrovje
 8. **hrastov gozd** □ star. dobje □ star. dobov gozd □ star. dobovje □ knj.izroč. hrastina □ hrastje □ knj.izroč. hrastovina □ hrastovje □ knj.izroč. hraščina
 9. **iglasti gozd** □ gozd. črni gozd □ star. iglati gozd □ igličasti gozd □ igličevje □ igličje □ iglovje
 10. **javorov gozd** □ javorje □ javorovje
 11. **jelov gozd** □ pog. hoja² □ hojev gozd □ hojevje □ knj.izroč. jelkov gozd □ knj.izroč. jelovina □ jelovje
 12. **jelšev gozd** □ jelševje □ jelšje
 13. **kostanjev gozd** □ kostanjevje
 14. **macenov gozd** □ knj.izroč. macesenje □ macesnove
 15. **mladi gozd** □ knj.izroč. mladje □ nar. mladoles □ nar. mladovje □ knj.izroč. podmladek □ knj.izroč. pomladek
 16. **gozd. sklenjeni gozd** □ gozd. sklenjeni gozdni sklep
 17. **smrekov gozd** □ smrečevje □ knj.izroč. smrečina □ smrečje □ knj.izroč. smrečnati gozd □ knj.izroč. smrekovec □ smrekovje

PODPOMENKE 1. drvnik⁷, listnik, steljnik 2. iglasti gozd⁷, listnati gozd, mešani gozd
 2. |drevje, ki raste strnjeno skupaj| *Gozd zarašča pašnik* □ nar. *hosta* □ knj.izroč. *les* □ star. *lesovje* □ *gozdičevje* |nizko drevje|
GLEJ ŠE veliko²

gozdár -ja m |strokovnjak za gozdarstvo| *prizadevanje gozdarjev za načrtno izkoriščanje gozdov* □ star. *gozdnar*

GLEJ ŠE delavec^{•7}

gozdárski -a -o prid. ► delavec^{•7} | klešče^{•1}

gôzdek -dka m ► gozd 1

gozdênje -a s ► gvozdenje

gozdíč -íča m ► gozd 1

gozdíček -čka m ► gozd 1

gozdíčevje -a s ► gozd 2

gozdítí -ím nedov. *kaj* |utrjevati z zagozdo| *gozditi toporišče*

□ zastar. *gvozditi*

GLEJ ŠE gvozditi

gozdnár -ja m ► gozdar

gozdnat -a -o prid. |ki je porasel z gozdom| *gozdnat svet*

□ star. *gozdovít* □ nar. *hostnat* □ star. *lesnat*¹

gozdni -a -o prid. |ki je v zvezi z gozdom| *gozdne živali*

□ nar. *hostni* □ nar. *šumski*

GLEJ ŠE delavec^{•7} | drevesnica[•] | drevje^{•5} | drevo^{pp 3} | gozd 1^{•16} | jereb[•] | kresničevje | meja^{•5} | mož^{•3} | pot^t pp 2 | steklina^{•1}

gozdník -a m ► gozdovnik

gozdovít -a -o prid. ► gozdnat

gozdôvnica -e ž ► tabornica

gozdôvnik -a m |kdor prebiva ali se skriva v gozdovih|

Bil je gozdovnik in divji lovec □ knj.izroč. *gozdnik* □ nar. *pogoščar*

GLEJ ŠE tabornik

gozdôvniški -a -o prid. ► taborniški

gozdôvništvo -a s ► taborništvo

gôž -í ž

1. |vez, ki veže oba dela cepca| *zamenjati gož* □ *goža* □ *sklepnik*

□ nar. *gožva* □ nar. *sredovozen*

2. |obroč, zanka na jarmu za oje| *vtakniti oje v gož* □ nar. *jarmenica*

□ nar. *jarmovka*

GLEJ ŠE kača pp 2

gôža -e ž ► gož 1

góženje -a s ► gvozdenje

gôžica -e ž ► beka

gôžva -e ž ► beka | gož 1 | ovojnica^{•5}

grába -e ž ► grapa 1, 2

grábeljnik -a m |priprava za grabljenje, ki se priključi traktorju| *grabeljnik in obračalnik* □ *grabilnik* □ *zgrabljajnik*
GLEJ ŠE čeljustkar

gráben -bna m ► grapa 2 | jarek¹

grábež -a m |priprava, s katero stroj grabi, zajema in prenaša sipki material| *namestiti grabež na bager* □ *grabilec* □ *grabilo*
GLEJ ŠE grabežljivec | ropar | tat | tatvina

grábežen -žna -o prid. ► grabežljív

grabežljív -a -o prid. |ki si pohlepno prisvaja dobrine|

grabežljív sorodnik □ star. *grabežen* □ star. *grabljív*

POVEDKOVNIK grabežljivec, jastreb, hijena, pijavka, šakal

grabežljívec -vca m ekspr. |grabežljív človek| *Grabežljívec ni nikomur prizanašal* □ ekspr. *grabež* □ ekspr. *grabljívec*

GLEJ ŠE grabežljív povdk.

grabežljívost -i ž |dejstvo, da si kdo pohlepno prisvaja dobrine| *Bil je znan po svoji grabežljívosti* □ star. *grabljívost*

grabíča -e ž ► grabljica

grabílec -lca m ► grabež

grabílnik -a m ► grabeljnik

grabílo -a s ► grabež

grabítí in grabítí -im nedov.

1. *koga za kaj* |močno, sunkovito prijemati| *grabiti koga za roko* □ ekspr. *popadati*²

2. *kaj* |z grabljami spravljati skupaj| *grabiti listje* □ *zgrabljati*

□ nar. *grabljati*

3. *po čem/za čim* |prizadevati si z roko priti do česa| *grabiti po kljukí; grabiti za kozarcem* □ ekspr. *loviti kaj* *Lovil je vejo, da ne bi padel*

GLEJ ŠE kopičiti 2 | prevzemati 4 | prilaščati si 1 | segati 1

grabljáč -a m |moški, ki grabi, spravlja seno| *najeti grabljače*

□ *grabljevec*

grabljáčica -e ž ► grabljica

grabljáti -ám nedov. ► grabiti 2

grabljávka -e ž ► grabljica

gráblje -belj ž mn. |orodje z lesenimi ali železnimi zobmi za

grabljenje; pregrada v reki, potoku za zadrževanje naplavin| *vzeti grablje in pograbiti listje; Na grabljah je bilo polno listja in vej*

□ *grabljice* |majhne grablje|

grábljevéc -vca m ► grabljač

grábljevka -e ž ► grabljica

grabljíca -e ž |ženska, ki grabi, spravlja seno| *najeti kosce in grabljíce* □ *grabljevka* □ nar. *grabiča* □ star. *grabljačica* □ knj.izroč. *grabljavka* □ nar. *grabljívka*

grábljice -ic ž mn. ► grablje

grábljišče -a s ► toporišče pp

grabljív -a -o prid. ► grabežljív

grabljívéc -vca m ► grabežljívec | roparica

grabljívka -e ž ► grabljica | roparica

grabljívost -i ž ► grabežljívost

grácija -e ž ► dekle 1 | gracioznost

grácílen -lna -o prid. ► graciozen | lahkoten 1 | nežen 2

grácílnost -i ž ► gracioznost

grációzen -zna -o prid. |skladen, lahkoten, zlasti v gibih, drži|

gracíozena kretnja □ knj.izroč. *gracílen*

GLEJ ŠE lahkoten 1

grációznost -i ž |skladnost, lahkotnost, zlasti v gibih, drži|

gracíoznost hoje □ knj.izroč. *grácija* □ knj.izroč. *gracílnost*

grád¹ -a m ► maligan

grád² -ú m |veliko utrjeno poslopje, nekdam zlasti

graščakovo bivališče| *Grad je začel razpadati* □ *graščina*

□ ekspr. **gradič** □ ekspr. **gradiček** □ ekspr. **graščinica** □ knj.izroč. **kastel španski kasteli**

GLEJ ŠE mesto¹ 1

gradácijski -a -o prid. ► priredje •3

gradánica -e ž |na zunanji strani bodičasta ovrtnica za pse| *nadeti psu gradanico* □ **grebenica** □ **trnjača**

gradášati -am nedov. |česati volno z gradašami| *tkati in gradašati* □ **gradašiti**

gradáše -áš ž mn. |priprava za česanje volne| *česati volno z gradašami* □ **gredeše** □ nar. **ahle**

gradášiti -im nedov. ► **gradašati**

grádba -e ž ► **gradnja**

grádbeni -a -o prid.

1. |ki je v zvezi z gradnjo, zidanjem| *gradbena dela* □ **stavbni**

□ knj.izroč. **stavbinski**

2. |ki je v zvezi z gradbeništvom| *gradbena dejavnost* □ **gradbeniški** □ **gradbinski** □ **stavbarski** □ **stavbni** □ knj.izroč. **stavbinski**

GLEJ ŠE delavec •8 | jama •2 | material 1 | parcela •1 | podjetje •4 | zabojujnik 2

grádbenik -a m |strokovnjak za izvedbo gradbenih del| *Zidavo nadzira gradbenik* □ **stavbenik** □ star. **stavbar**

GLEJ ŠE delavec •8 | dijak pp 2

grádbeniški -a -o prid. ► delavec •8 | gradbeni 2 | podjetje •4

grádbeništvo -a s |dejavnost, ki se ukvarja z gradnjo, zidanjem| *biti zaposlen v gradbeništvu* □ **gradbinstvo**

□ knj.izroč. **stavbeništvu** □ knj.izroč. **stavbinstvo**

gradbíneec -nca m ► delavec •8 | podjetje •4

gradbínski -a -o prid. ► gradbeni 2 | podjetje •4

gradbínstvo -a s ► gradbeništvu

gradbíšče -a s |kraj, prostor, kjer se gradi| *pripeljati material na gradbíšče* □ knj.izroč. **gradlíšče** □ knj.izroč. **gradišče** □ ekspr. **stavbíšče** *Središče mesta je eno samo stavbíšče* □ star. **stavišče** □ star. **zidališče**

grádec -dca m arheol. |utrjena naselbina na vzpetini, zlasti iz staroslovanskih časov| *raziskati preteklost gradca* □ arheol. **ajdovski gradec** □ arheol. **ajdovščina**

gráden -dna m bot. |hrast z dolgopecljatiimi listi in sedečimi plodovi| *rastišče gradna* □ bot. **črepinjak**

gradič -íča m ► grad²

gradiček -čka m ► grad²

gradlíšče -a s ► gradbíšče

gradiščan -ána m ► oskrbnik •

gradiščar -ja m ► prebivalec pp 2

gradišče -a s arheol. |utrjena naselbina na vzpetini, zlasti iz prazgodovinskih časov| *staroslovansko gradišče* □ arheol. **kostel**

GLEJ ŠE gradbíšče

gradítelj -a m |kdor se ukvarja z gradnjo, zidanjem| *Gradítelj stavbe je znano podjetje* □ zastar. **stavítelj** □ knj.izroč. **zgradítelj**

GLEJ ŠE ustvarjalec 1

gradíteljski -a -o prid. ► ustvarjalni 2 | ustvarjalni

gradítev -tve ž ► gradnja

gradíti -ím nedov.

1. *kaj* |delati kaj z gradbenim materialom, z zidanjem| *gradíti cesto, most* □ ekspr. *postavljati postavljati ograjo* □ zastar. *stavíti stavíti spomenik* □ star. *stavljati* *Že stavljajo novo šolo* □ knj.izroč. *zgrajevati*

2. *kaj* ekspr. |sestavljati, tvoriti celoto iz delov| *gradíti svoj filozofski sistem* □ ekspr. *postavljati* □ publ. *zasnavljati* □ knj.izroč. *zgrajevati* □ ekspr. *zidati*

3. *kaj na čem* publ. |delati, ustvarjati kaj z upoštevanjem določenih izhodišč| *Svoje pesmi gradi na ljudskem izročilu* □ publ. *zidati*

GLEJ ŠE ločevati | sestavljati 4

gradívo -a s |kar se uporablja kot podatek, pripomoček pri preučevanju, obravnavanju česa| *zbrati obsežno gradívo* □ **material**

♦ 1. **arhívsko gradívo** □ arhívsko gradívo 2. **prav. dokazno gradívo**

□ poljud. argumentacija □ **prav. dokazilno gradívo** □ **prav. dokazni**

material 3. **informatívno gradívo** □ informacijsko gradívo

4. **jezikosl. ponazarjalno gradívo** □ **jezikosl. ilustratívno gradívo**

□ **jezikosl. ponazoritveno gradívo** 5. **zgodovínsko gradívo**

□ **histórično gradívo**

GLEJ ŠE material 1 | snov 3•

gradník¹ -a m ► ustvarjalec 1

gradník² -a m ► oskrbnik •

grádnja -e ž |izdelovanje česa z gradbenim materialom, z zidanjem| *Grádnja cest je veliko stala* □ **gradítev** □ **grájenje**

□ knj.izroč. **gradba** □ publ. **izgrádnja** □ publ. **novográdnja** *Novográdnja*

je počasi napredovala □ ekspr. *postavljanje postavljanje mostov*

□ knj.izroč. **pozídava** □ knj.izroč. **zgradba** □ knj.izroč. **zgrájevanje**

□ knj.izroč. **zídava**

PODPOMENKE 1. **blokovna gradnja**, individualna gradnja 2. **klasična gradnja**, montažna gradnja, polmontažna gradnja 3. **nizka gradnja**, visoka gradnja

• 1. **črna gradnja** □ **črnográdnja** □ **divja gradnja** 2. **opečna gradnja**

□ **opečnata gradnja**

GLEJ ŠE stavba | zgradba

graduál -a m ver. |besedilo, navadno iz psalma, ki se moli ali poje pri maši med berilom in evanglijem| *uglasbitev graduála*

□ ver. **graduále** □ ver. **stopníški spev**

graduále -a m ► gradual

graduální -a -o prid. ► razvoj •11

gráf -a m ► diagram

gráfícar -ja m ► tiskar

gráfíčarka -e ž ► tiskarka

gráfíčni -a -o prid. ► tiskarski | znak¹ 1 pp

grafíja -e ž ► pisava 1

gráfík -a m ► tiskar

gráfíka -e ž ► tiskarstvo

gráfíkon -a m ► diagram

gráfítíni -a -o prid. |ki je v zvezi z grafitom| *gráfítíni kristali*

□ **gráfítov**

gráfítov -a -o prid. ► grafitni

gráh -áha m |kulturna rastlina z belimi cveti in kratkimi stroki ali njeni sadovi| *saditi gráh* □ ekspr. **gráheec** □ ekspr. **gráheek**

□ ekspr. **grášek**

gráhamkrúh -úha m |nekvašeni kruh iz debelo mlete pšenice| *hlebec grahamkruha* □ **gráhamov kruh**

gráhamov -a -o prid. ► grahamkruh

gráhasti -a -o prid. ► kokoš •4 | ptica pp 9 | tukulica •

gráheec -hca m ► grah

gráheek -hka m ► grah

gráhka -e ž ► kokoš •4

gráhor -ja m ► plevel pp

gráhorica -e ž ► grašica

gráhorka -e ž ► grašica | kokoš •4

gráhov -a -o prid. ► juha •5 | slama •4

gráhovec -vca m ► graševac | premog pp 2

gráhovica -e ž ► slama •4

gráhovína -e ž ► slama •4

gráhovka -e ž ► juha •5 | kokoš •4

grája¹ -e ž ► kritiziranje | opomin | oštevanje

grája² -e ž ► ograja | pregrada 3

grájanje -a s ► kritiziranje | oštevanje

grájati -am nedov. ▶ kritizirati | opominjati | oštevati
grájati se -am se nedov. ▶ gnusiti se
grajênje -a s ▶ gradnja
grajênost -i ž ▶ zgradba
grájski -a -o prid. ▶ oskrbnik •
grájsko -ega s ▶ graščina
grákati -am nedov. ▶ krakati
gramáticni -a -o prid. ▶ slovnični | spol | število 1•15
gramáticno prisl. ▶ slovnično
gramátik -a m ▶ slovničar
gramátika -e ž ▶ slovnica | slovnica •1 | slovnica •2 | slovnica •5
gramatikálni -a -o prid. ▶ pomen •4 | slovnični
gramatikálno prisl. ▶ slovnično
gramofón -a m
 • 1. stereofonski gramofon □ stereogramofon 2. laserski gramofon
 □ sleng. CD-player □ CD-predvajalnik
gramofónski -a -o prid. ▶ plošča •1
gramòz -óza m | drobno kamenje za nasipanje, betoniranje|
navoziti gramoz na cesto □ neknoj. pog. šoder □ nar. šuta
gramóznat -a -o prid. | [ki je bogat z gramozom] *gramoznat svet*
 □ neknoj. pog. šodrast
gramózní -a -o prid. ▶ jama •3
gramóznica -e ž ▶ jama •3
grámpa -e ž ▶ kamen¹ •17
grámpast -a -o prid. ▶ hrapav
grámpav -a -o prid. ▶ hrapav
granáta¹ -e ž | z razstrelivom napolnjeni topovski izstreljek|
izstreliti granato □ *topovska kroglja* □ pog. *kanonska kroglja*
 GLEJ ŠE bomba
granáta² -e ž ▶ jabolko •2
granáten -tna -o prid. ▶ rdeč 1 pp 1
granátni -a -o prid. ▶ jabolko •2
gránd -a m ▶ plemič pp 2
grandéca -e ž ▶ dostojanstvo 2
grandiózen -zna -o prid. ▶ mogočen 2 | veličasten | velik 5
grandiózno prisl. ▶ mogočno
grandióznost -i ž ▶ mogočnost 2 | veličastnost | veličina
grandomán -a m ▶ megaloman
grandomanija -e ž ▶ megalomanija
grandománski -a -o prid. ▶ megalomanski
grandseigneur -ja [gransenjêr] m ▶ dostojanstvenik
grandseigneurski -a -o [gransenjêrski] prid. ▶ dostojanstveniški
gránica -e ž ▶ meja 1
granprí -ja m ▶ nagrada •
gránula -e ž ▶ zrno 2
granulácija -e ž ▶ zrnavost
grápa -e ž
 1. |jarek, ki ga je v breg naredila voda| *Skalovje je zasulo grapo*
 □ nar. *graba* □ ekspr. *grapica* □ star. *jarek¹*
 2. |manjša ozka dolina s strmimi pobočji| *hiše, stisnjene*
v grape □ nar. *graba* □ zastar. *graben* □ ekspr. *grapica* □ star. *jarek¹*
 □ alp. *drasta* |grapa, zasuta s kamenjem|
grápast -a -o prid. ▶ hrapav
grápav -a -o prid. ▶ hrapav
grápica -e ž ▶ grapa 1, 2
grása -e ž ▶ pokrov 3
grasírati -am nedov. ▶ širiti se 2
graščína -e ž |posestvo, ki je povezano z gradom| *oskrbnik*
graščine □ star. *grajsko* □ knj.izroč. *graščinsko* □ star. *graščinstvo*
 GLEJ ŠE grad²

graščínica -e ž ▶ grad²
graščínsko -ega s ▶ graščina
graščinstvo -a s ▶ graščina
grášek -ška m ▶ grah
gráševac -vca m min. |aragonit v obliki kroglic, ki se useda v
 toplih vrelih| *sledi graševca* □ min. *grahovec*
graševína¹ -e ž ▶ rizling
graševína² -e ž ▶ slama •4
grášica -e ž |divja ali kulturna rastlina z vijoličastimi cveti|
sejati grašico za krmo □ *grahorica* □ *grahorka*
gratifikácija -e ž ▶ nagrada 2
gratinírati -am dov. *kaj* |s pečenjem narediti, da dobi
 že pripravljena jed zgoraj skorjo| *gratinirati palačinke*
 □ *oskorjiti*
grátis prisl. ▶ brezplačno
gratulácija -e ž ▶ čestitka | voščilo
gratulírati -am dov. in nedov. ▶ čestitati | voščiti¹
gravêr -ja m |kdor vrezuje črke, okraske v trdno snov,
 navadno kovino| *biti po poklicu graver* □ knj.izroč. *vrezovalec*
gravíden -dna -o prid. ▶ breg | noseč
gravídnost -i ž ▶ brejost | nosečnost
gravírati -am dov. ▶ vgravirati
grávis -a m ▶ krativec
gravitácija -e ž ▶ teženje | težnost
gravitácijski -a -o prid. ▶ polje •1 | sila¹ •4 | žičnica •4
gravitiranje -a s ▶ teženje
gravitírati -am nedov. ▶ težiti
grba -e ž |večja izboklina na hrbtu zaradi skrivljene hrbtenice|
imeti grbo že od rojstva □ ekspr. *grbica* □ neknoj. pog. *pukel*
 GLEJ ŠE guba 2 | hrbet 1 | natepsti | riba 1 pp 4 | skrbeti 2 | tepen
grbáč -a m ▶ kočnik
grbáča -e ž ▶ hrbet 1 | tepen
grbán -a m ▶ jurček¹
grbánčast -a -o prid. ▶ zguban
grbánčiti -im nedov. ▶ gubati
grbánčiti se -im se nedov. ▶ gubati se
grbánec -nca m ▶ guba 2
grbánja -e ž ▶ grbina
grbánjast -a -o prid. ▶ grbinast | zguban
grbast -a -o prid. |ki ima grbo| *grbast človek* □ *grbav*
 □ neknoj. pog. *puklast*
 GLEJ ŠE sključen
grbati se -am se nedov. ▶ gubati se
grbav -a -o prid. ▶ grbast | sključen
grbavček -čka m ▶ grbavec
grbavec -vca m ekspr. |kdor ima grbo| *pritiklav grbavec*
 □ ekspr. *grbavček* □ ekspr. *grbček* □ ekspr. *grbec* □ ekspr. *grbež*
 □ knj.izroč. *grbin*
grbavína -e ž ▶ grbina
grbavínast -a -o prid. ▶ grbinast
grbček -čka m ▶ grbavec
grbec -bca m ▶ grbavec | labod •
grbež -a m zool. |severnoevropska močvirna ptica selivka|
jata grbežev □ zool. *puklež*
 GLEJ ŠE grbavec
grbica -e ž ▶ grba
grbičast -a -o prid. |ki ima veliko grbic, izrastkov| *grbičasto*
rogovje srnjakov □ *grbičav*
grbičav -áva -o prid. ▶ grbičast
grbín -a m ▶ grbavec

grbína -e ž | rahla izboklina, vzpetina na ravnem, položnem svetu | *smučati po grbinah* □ knj.izroč. **grbanja** □ knj.izroč. **grbavina**

□ knj.izroč. **grblina** □ zastar. **hula** □ star. **žmula**

GLEJ ŠE ovira 1 ♦ 1

grbinast -a -o prid. | ki ima veliko grbin | *grbinast svet*

□ knj.izroč. **grbanjast** □ knj.izroč. **grbavinast**

grbiti -im nedov. *kaj* | dati čemu navzgor ukrivljeno obliko |

Žival grbi hrbet □ **bočiti** □ **grebeniti**

grbiti se -im se nedov. ▶ gubati se

grblína -e ž ▶ grbina

grbonós -a -o prid. | ki ima nos z ukrivljeno kostjo | *grbonos*

človek □ ekspr. **kljukonos**

grboslôvec -vca m ▶ heraldik

grboslôvje -a s ▶ heraldika

grboslôvni -a -o prid. ▶ heraldični

grčá -e ž | trda tvorba v lesu | *grčá v deski* □ nar. **čvrš** □ ekspr. **grčica**

□ nar. **grlj** □ knj.izroč. **hrga** □ **črnolica** | črna grča | □ **slepica** 7

♦ 1. les. izpadajoča grča □ les. mrtva grča 2. les. vrasla grča

□ les. živa grča

GLEJ ŠE buča 2 | **slepica** | **trden** 3 povdk.

grčast -a -o prid.

1. | ki je poln grč | *grčasta deska* □ **grčav** □ nar. **čvršast** □ knj.izroč. **grčat**

□ knj.izroč. **hrgast**

2. | ki je podoben grči | *grčaste roke* □ **grčav** □ star. **trtast**

GLEJ ŠE robot 2

grčät -áta -o prid. ▶ grčast 1

grčätí -ím nedov. ▶ govoriti 1 pp 11

grčäv -a -o prid. ▶ grčast 1, 2 | **hripav**¹ | **robot** 2

grčica -e ž ▶ grča

grčka -e ž ▶ buča 2

grđ -a -o prid. | ki ima v estetskem pogledu negativne lastnosti |

grđa pisava; *grđ obraz* □ zastar. **gaden** □ pog. **grozen** □ nizk. **konjski**

□ knj.izroč. **nakazen**² □ ekspr. **nečeden**² □ knj.izroč. **nekazen** □ evfem. **nelep**

□ zastar. **nepogleden** □ zastar. **neznanski obleka neznanske barve**

□ pog. **obupen** □ pog. **strašen** ■ protip. **lep**²

POVEDKOVNIK **grdavs**, **grdavš**¹, **grdavš**², **grdoba**, **grduh**

GLEJ ŠE **deževen** | **hud**¹ 2 | **lep**² | **neobziren** ♦ | **neprijeten** |

nespodoben | **oblačen** | **obrekljiv** ♦ | **podel**² | **slab**¹ | **umazan**¹

grđa -e ž | grđa, neprikupna ženska | *Grde nihče ne mara*

□ slabš. **grdavša** □ slabš. **grdoba**

grdávš -a m ▶ **grđ** povdk. | **grđi**¹

grdávš¹ -a m ▶ **grđ** povdk. | **grđi**¹ | ničvrednež

grdávš² -i ž ▶ **grđ** povdk. | **grđi**¹ | ničvrednež

grdávša -e ž ▶ grđa

grdávščina -e ž ▶ dejanje 1 pp 4 | **grdobija** | **malopridnost**

grđênje -a s ▶ **obrekovanje**

grđež -a m ▶ ničvrednež

grđi¹ -ega m | grđ, neprikupen človek | *grđi in lepi* □ slabš. **grdavs**

□ slabš. **grdavš**¹ □ slabš. **grdavš**² □ slabš. **grdoba** □ slabš. **grduh**

grđi² -a -o prid. ▶ **bolezen** ♦ 16

grđílec -lca m ▶ **obrekljivec**

grđílka -e ž ▶ **obrekljivka**

grđín -a m ▶ ničvrednež

grđítev -tve ž ▶ **sramotenje**

grđíti -ím nedov. ▶ **kaziti** | **obrekovati**

grđíti se -ím se nedov. ▶ **gnusiti se**

grđó¹ nač. prisl. | izraža, da dejanje, stanje v estetskem pogledu

vključuje prevladujoče negativne lastnosti | *grđo pisati*

□ ekspr. **grozansko** □ pog. **grozno**¹ □ pog. **obupno**¹ ■ protip. **lep**¹

GLEJ ŠE **jezen**² ♦ | **lep**¹ | **obrekovati** | **slabo**² 2 | **spreti se** | **sprt**

grđó² povdk. | izraža, da se kaj ocenjuje kot neprimerno, zlasti v moralnem pogledu | *Grđo je bilo, da ji tega nisi povedal* □ evfem. **nelepo**

GLEJ ŠE **oblačno**

grđóba -e ž ▶ **grđ** povdk. | **grđa** | **grđi**¹ | **grđota** | ničvrednež | ničvrednost

grđóbec -bca m ▶ ničvrednež

grđóbež -a m ▶ ničvrednež

grđóbija -e ž ekspr. | ničvredno, slabo dejanje, ravnanje |

počenjati grdobije □ ekspr. **barabija** □ ekspr. **barabinstvo** □ ekspr. **barabstvo**

□ ekspr. **fakinstvo** □ ekspr. **falotarija** □ ekspr. **grdavščina** □ ekspr. **grdobinstvo**

□ knj.izroč. **grdost** □ knj.izroč. **grđota** □ slabš. **lopovstvo** □ slabš. **lopovščina**

□ slabš. **lumparija** □ ekspr. **malopridnost** □ knj.izroč. **nečednost** □ slabš. **packarija**

□ slabš. **paglavstvo** □ slabš. **paglavščina** □ vulg. **pizdarija** □ ekspr. **razbojništvo**

□ ekspr. **rokovnjaštvo** □ slabš. **svinjarija** □ ekspr. **tolovajstvo**

GLEJ ŠE **dejanje** 1 pp 4 | **malopridnost** | ničvrednost

grđóbiján -a m ▶ ničvrednež

grđóbín -a m ▶ ničvrednež

grđóbínstvo -a s ▶ **dejanje** 1 pp 4 | **grdobija** | **malopridnost**

grđogled¹ -éda m knj.izroč. | kdor neprijazno gleda | *ustrášiti se*

grđogleda □ knj.izroč. **grđogledec**

grđogled² -a -o prid. ▶ **neprijazen**

grđogledec -dca m ▶ **grđogled**¹

grđost -i ž ▶ **dejanje** 1 pp 4 | **grdobija** | **grđota**

grđóta -e ž | **dejtvo**, da ima kaj v estetskem pogledu prevladujoče negativne lastnosti | *grđota obraza* □ **grđost** □ knj.izroč. **grdoba**

□ evfem. **nelepost** □ evfem. **nelepota**

GLEJ ŠE **dejanje** 1 pp 4 | **grdobija** | **malopridnost**

grđúh -a m ▶ **grđ** povdk. | **grđi**¹ | ničvrednež

grđún -a m ▶ ničvrednež

grđúnka -e ž ▶ ničvrednica

gréba -e ž ▶ **gruda** | **kepa** 2

grebáč -a m ▶ **rahljalnik**

grebáča -e ž ▶ **grebljica**

grebátor -ja m ▶ **komolčar**

grebátorški -a -o prid. ▶ **komolčarski**

grebátorstvo -a s ▶ **komolčarstvo**

grebén -a m

1. | **izbokli del vala** | *grebeni valov* □ ekspr. **hrbet**

2. | **podolgovata, strma gorska vzpetina** | *vzpeti se na greben*

□ **gorski greben**

3. | **irdeč nazobčan kožni izrastek na vrhu petelinove glave** |

Petelin stresa greben □ **roža** □ ekspr. **grebenček**

• anat. **nosni greben** □ anat. **nosni gredelj** □ anat. **nosni hrbet**

GLEJ ŠE **viher**

grebenálo -a s agr. | **priprava za kopanje in zasipanje jarkov** |

z grebenalom zasuti jarek □ agr. **brazdač** □ agr. **brazdalnik**

grebénani -a -o prid. ▶ **lan** ♦ 1

grebénar -ja m ▶ **kovač** pp

grebénček -čka m ▶ **greben** 3

grebénčica -e ž ▶ **rep** •

grebeníca -e ž ▶ **gradanica** | **grobanica**

grebeníčiti -im nedov. ▶ **grohati**

grebeníti -im nedov. ▶ **grbiti**

grebeníti se -im se nedov. ▶ **dvigati se** 2

grebénski -a -o prid. ▶ **razvršje**

grébica -e ž ▶ **grudica**

grebílo -a s ▶ **grebljica**

gréblja -e ž agr. | **motika s širokim, spodaj ravnim rezilom** |

ravnati zemljo z grebljo □ agr. **vlačilna motika**

GLEJ ŠE **grebljica**

grébljica -e ž |priprava za razgrebanje žerjavice, pepela|

z *grébljico drezati v žerjavico* □ *gréblja* □ knj.izroč. *grebača*

□ knj.izroč. *grebilo* □ star. *rašilo* □ star. *žeželj*

grébsti grêbem nedov.

1. *po čem* |premikati prste, kremplje v čem sipkem| *grébsti po pesku* □ *bezati* □ star. *rašiti*

2. *kaj* |spravljati skupaj| *grébsti blato, zemljo* □ *zgrebati*

□ knj.izroč. *zgrinjati*

GLEJ ŠE boleti 1 pp 2 | izkopavati | mučiti 3 | vznemirjati 1

grévizem -zma m jezikosl. |element grščine v kakem drugem

jeziku| *grévizmi v latinskih tekstih* □ jezikosl. *helenizem*

grévizirati -am nedov. in dov. ► *pogrčevati* | *pogrčiti*

gréd -i ž |palica, na kateri prenočuje, počiva perutnina|

kokošnjak z gredmi □ *greda*¹

• 1. strojn. *kardanska gred* □ strojn. *zhibna gred* 2. teh. *mlinska gred*

□ teh. *koželj*

GLEJ ŠE *gredelj* | *tram*

gréda¹ -e ž ► *gred* | *gredelj* | *tram*

gréda² -e ž |oddeljena ploskev obdelane zemlje na vrtu| *okopati*

gredo □ ekspr. *gredica*² □ star. *leha*

♦ 1. vrtn. *setvena greda* □ vrtn. *setvenica* 2. vrtn. *topla greda*

□ zastar. *toplica* 3. *zaprta greda* □ star. *oknjak* □ *pokrita greda*

gréde prisl. ► *spotoma* | *takoj* 1

grédelj -dlja m |vzdolžni, nosilni del ogrođa ladje, čolna| *stesati*

gredelj □ *greda*¹ □ *kobilica* □ knj.izroč. *gred* □ knj.izroč. *hrbtica* □ pomor. *veznica*

GLEJ ŠE *greben* •

gréder -ja m ► *plug* •3

grédeše -és ž mn. ► *gradaše*

grédica¹ -e ž ► *tramič*

grédica² -e ž

• *obrobna gredica* □ vrtn. *obrobek* □ vrtn. *rabata*

GLEJ ŠE *greda*²

grédina -e ž alp. |ravna ali malo nagnjena ploščad v skalovju|

vzpeti se na gredino □ alp. *terasa*

grédje -a s ► *tramovje*

grédno -ega s ► *povertnina*

grédóč prisl. ► *hitro* 2 | *mimogrede* 1 | *spotoma* | *takoj* 1

greenwiški -a -o [griniški] prid. ► čas •11

grégor -órja m ► *ženskar*

gréh¹ -a m ver. |kršitev božje ali cerkvene zapovedi| *kesati se*

grehov □ ver. *pregreha*

GLEJ ŠE *homoseksualnost* | *napaka* 4 | *prekršek* 1

gréh² povdk. ► *škoda*²

gréhec -hca m ► *prekršek* 1

gréhek -hka m ► *prekršek* 1

gréhóta -e ž ► *nemorala*

gréhótnost -i ž ► *nemoralnost*

gréjáča -e ž ► *termofor*

gréjpfрут -a m ► *grenivka*

grélec -lca m |del grelné naprave, ki oddaja toploto| *moč grelca*

□ teh. *grelo* □ knj.izroč. *ogrevalo*

GLEJ ŠE *grelnik* | *plošča* •2

grélni -a -o prid. ► *naprava* •9 | *ogrevalni* | *plošča* •2

grélnica -e ž ► *ogrevalnica* | *termofor*

grélnik -a m |naprava za gretje, segrevanje| *vkjučiti grelnik*

□ *ogrevalec* □ *ogrevalnik* □ knj.izroč. *grelec*

♦ *grelnik vode* □ *bojler* □ *ogrevalec vode* □ *ogrevalnik vode*

GLEJ ŠE *ekonomizer* | *termofor*

grélo -a s ► *grelec*

gréncati -am nedov. ► *gristi* 1

gréčák -a m ► *pezdirek*

gréčica -e ž |grenka žgana pijača| *spiti kozarček gréčice*

□ ekspr. *grenko*¹

GLEJ ŠE *pijača* pp 4 | *zgaga*

gréčina -e ž ► *grenkoba* | *grenkost*¹ | *grenkost*²

grénec -nca m ► *grenkoba* | *grenkost*¹ | *grenkost*²

grének -nka -o prid.

1. |ki je neprijetnega okusa kot pelin| *grenko zdravilo* □ nar. *bridek*

□ zastar. *gorjup* □ ekspr. *pregrenek* ■ protip. *sladek*

2. ekspr. |ki vzbuja, izraža duševno bolečino, prizadetost,

razočaranje| *grenek nasmeh*; *grenko slovo* □ knj.izroč. *bridek*

□ knj.izroč. *bridkosten* □ star. *gorjup* □ ekspr. *grenkast* □ ekspr. *grenkoben*

□ knj.izroč. *prebridek* □ ekspr. *trpek* □ knj.izroč. *zagrenel* *zagrenel obraz*

□ ekspr. *zagrenjen* *zagrenjen pogled*

GLEJ ŠE *pogreneti* | *sladek* 1

gréniti -ím nedov. *komu kaj* |delati kaj manj prijetno, srečno|

Nasprotovanja mu grenijo veselje do dela □ knj.izroč. *zagrenjati*

□ knj.izroč. *zagrenjevati* □ knj.izroč. *žalostiti* *žalostiti komu življenje*

GLEJ ŠE *žalostiti*

grénivka -e ž |južni sadež grenkastega okusa, križanec limone

in pomarančel| *iztisniti sok iz grenivke* □ *grejpfрут*

grénjáva -e ž ► *grenkoba*

grénka -e ž ekspr. |neprijazen, zbadljiv očitek| *Preslišati mora*

marsikatero grenko □ ekspr. *bridka* □ ekspr. *pikra*

grénkast -a -o prid. |nekoliko grenek| *grenkast okus* □ *grenkljast*

□ *grenkljat* □ *grenkoben*

GLEJ ŠE *grenek* 2

grénki -a -o prid. ► *epsomit*

grénkljast -a -o prid. ► *grenkast*

grénkljät -áta -o prid. ► *grenkast*

grénko¹ -ega s ► *gréčica*

grénkó² nač. prisl. ekspr. |izraža, da se v dejanju kaže duševna

bolečina, prizadetost, razočaranje| *grenko se nasmehniti*

□ knj.izroč. *bridko* □ star. *gorjupo* □ knj.izroč. *prebridko* □ ekspr. *trpko*

grénkóba -e ž ekspr. |duševna bolečina, zlasti zaradi doživete-

ga razočaranja| *veselje, pomešano z grenkobo* □ knj.izroč. *bridkosten*

□ knj.izroč. *gorest* □ star. *gorjupost* □ knj.izroč. *gréčina* □ star. *grenec*

□ ekspr. *grenkost*¹ □ star. *grenkota* □ star. *grenjava* □ knj.izroč. *trpkoba*

□ ekspr. *trpkost*

GLEJ ŠE *grenkost*¹ | *grenkost*²

grénkóben -bna -o prid. ► *grenek* 2 | *grenkast*

grénkóbnost -i ž ► *grenkost*¹

grénkost¹ -i ž |dejstvo, da je kaj neprijetnega okusa kot pelin|

grenkost pijače □ *grenkoba* □ star. *gréčina* □ star. *grenec* □ ekspr. *gren-*

kobnost □ star. *grenkota*

GLEJ ŠE *grenkoba*

grénkó² -i ž ekspr. |dejstvo, da kaj vzbuja, izraža duševno

bolečino, prizadetost, razočaranje| *grenkost slovesa*

□ star. *bridkoba* □ knj.izroč. *bridkost* □ knj.izroč. *gorest* □ star. *gorjupost*

□ star. *gréčina* □ star. *grenec* □ ekspr. *grenkoba* □ star. *grenkota*

grénkóta -e ž ► *grenkoba* | *grenkost*¹ | *grenkost*²

grénkúlja -e ž ► *milost* •

gréšati -am nedov. ► *pogrešati*

gréšiti -ím dov. in nedov. ► *kršiti* | *motiti se* 2 | *pogrešiti* |

prekršiti | *zmotiti se* 2

gréšni -ega m ► *grešnik*

gréšnica -e ž ► *prostitutka*

gréšnik -a m ver. |kdor krši božjo ali cerkveno zapoved|

spreobrnjenje grešnikov □ knj.izroč. *grešni*

GLEJ ŠE *kršilec*

gréšnost -i ž ▶ nemorala | nemoralnost

gréti grêjem nedov.

1. |oddajati, dajati toploto| *Proti poldnevu je sonce vedno bolj*

grelo □ knj.izroč. **prigrevati** □ **pripekati** ↗

2. *kaj* |delati, da kaj postane toplo| *greti roke ob peči*

□ knj.izroč. **ogrevati** □ knj.izroč. **topliti** □ knj.izroč. **zagrevati**

3. *koga* |povzročati občutek toplote| *Sonca nas prijetno greje*

□ knj.izroč. **ogrevati** □ knj.izroč. **razgrevati**

GLEJ ŠE ogrevati | segrevati

gréti se grêjem se nedov. ▶ segrevati se

grétje -a s ▶ ogrevanje | ogrevanje ♦1

grévati -am nedov. ▶ žal⁵ 1♦1

gréz¹ -a m ▶ grez²

gréz² -i ž |mehko blato, navadno na dnu stoječih vod| *odstranje-*
vati grez iz struge □ **grez¹** □ knj.izroč. **greza**

gréza -e ž ▶ grez²

grézast -a -o prid. ▶ močvirnat | razmočen

grézati -am nedov. ▶ pogrezati se | ugrezati se 1

grézen -zna -o prid. ▶ močvirnat | razmočen

grézilo -a s teh. |vrvica z utežjo za določanje navpične lege| *z*
grezilom ugotavljati navpičnost stene □ teh. **svinčnica** □ teh., žarg. **svinec**

gréznat -a -o prid. ▶ močvirnat | razmočen

gréznica -e ž |obzidana, pokrita jama za zbiranje fekalij|

izprazniti greznico □ **greznična jama**

gréznični -a -o prid. ▶ greznica

grezovina -e ž ▶ močvirje

grgavec -vca m

• zool. spodnji grgavec □ zool. sirinks

GLEJ ŠE grlo 1

grgljanje -a s ▶ grgranje

grgljati -ám nedov. ▶ grgrati 1, 2

grgôt -ôta m ▶ grgranje

grgotati -ám nedov. ▶ grgrati 1 | grlutiti 1

grgotâv -áva -o prid. ▶ grgrav

grgrajóč -a -e prid. ▶ grgrav

grgranje -a s |oglašanje s kratkimi, pretrganimi glasovi iz grla|
zadovoljno grgranje otroka □ knj.izroč. **grgljanje** □ knj.izroč. **grgot**

grgrati -ám nedov.

1. |oglašati se s kratkimi, pretrganimi glasovi iz grla| *Otrok*

zadovoljno grgra □ **poggravati** □ knj.izroč. **grgljati** □ knj.izroč. **grgotati**

2. *kaj* |zadrževati in premikati tekočino v grlu z izdihavanjem

zraka| *grgrati zdravilno raztopino* □ knj.izroč. **grgljati**

GLEJ ŠE brbotati | govoriti 1 pp 11

grgrâv -áva -o prid. |ki je podoben grgranju| *grgravi glasovi*

□ **grgrajóč** □ knj.izroč. **grgotav**

grgrâvec -vca m ▶ grlo 1

grgútati -am nedov. ▶ grlutiti 1

grickati -am nedov. ▶ grizljati

grič -a m |nižja vzpetina zemeljskega površja| *povzpeti se na vrh*

griča □ zastar. **gomila** □ star. **gorica** □ ekspr. **griček** □ star. **holm** □ star. **holmec**

□ star. **holmíč** □ knj.izroč. **kolk** □ knj.izroč. **kopec** □ nar. **kucelj** □ nar. **kuk**

□ nar. **robicelj**

griča -e ž ▶ ježica

gričast -a -o prid. ▶ gričevnat

griček -čka m ▶ grič

gričevít -a -o prid. ▶ gričevnat

gričevje -a s |v zaključeno celoto povezani griči| *Hribi prehajajo*

tu v gričevje □ star. **holmovje**

gričevnat -a -o prid. |ki ima veliko gričev| *gričevnat svet* □ **gričast**

□ **gričevít** □ ekspr. **gričkast**

gričévník -a m ▶ rododendron

gričkast -a -o prid. ▶ gričevnat

gríf -a m ▶ grifon

grifón -a m mitol. |žival s ptičjo glavo in krilatim telesom četvero-

nožca ali kače| *v grbu upodobljeni grifon* □ mitol. **grif**

GLEJ ŠE pes pp 4

gríkar -ja m ▶ kalin

gril gríla m ▶ muren 1 | ščurek

grilček -čka m zool. |majhna ptica pevka z rumenozelenim

perjem in kratkim kljunom| *petje grilčka* □ nar. **grilec**

GLEJ ŠE muren 1

grílec -lca m ▶ grilček

grilíratí -am nedov. ▶ peči 1

grimása -e ž ▶ spaka 1

grínjavost -i ž ▶ pršičavost

grínta -e ž ▶ bolehen povdk. | bolehněž | krasta | šibek 1 povdk.

gríntav -a -o prid. ▶ bolehen | garjav | krastav | razoran

gríntavec -vca m |rastlina z modrimi, vijoličastimi ali rumen-

kastobelimi cveti v glavicah| *cvetenje gríntavcev* □ nar. **gríntavka**

□ knj.izroč. **skabioza**

GLEJ ŠE dolomit

gríntavka -e ž ▶ gríntavec

grínte grínt ž mn. ▶ garje

gríót -a m ▶ liker ♦3

grípa -e ž |nalezljiva bolezen z vročino in vnetjem dihal| *zboleti*
za gripo □ **influenca** □ zastar. **hripa**

• ptičja gripa □ med. aviarna gripa □ piščančja gripa

gripózní -a -o prid. |ki je v zvezi z gripo| *gripozni znaki* □ **influenčni**

grísti grízem nedov.

1. *kaj* |z zobmi delati iz česa majhne, drobne dele| *grísti korenje,*

prepečenec □ ekspr. **glodati** □ nar. **grecati** □ star. **gruditi** □ **grizljati** ↗

2. *kaj* |zasajati zobe v kaj, zlasti v zadregi, jezi| *grísti svinčnik*

□ ekspr. **grizljati** □ ekspr. **žvečiti** □ redk. **žvekati**

GLEJ ŠE mučiti 3 | pikati | popadljiv ♦ | praskati 3 | prodirati 2 |

rezati 3 | vznemirjati 1

grísti se grízem se nedov. ▶ pripraviti se

gríva -e ž nar. |strmo travnato pobočje| *pasti ovce na grívi*

□ nar. **grivina**

• bot. rumena gríva □ poljud. lisičji parkeljci □ poljud. medvedje tace

□ poljud. medvedje tačke □ poljud. medvedji parkeljci □ poljud. medvedove

tace □ poljud. medvedove tačke □ poljud. zajčji parkeljci

GLEJ ŠE goba pp 3 | lasje | meja 4

grívast -a -o prid. |ki ima (dolgo, gosto) grivo| *grívast konj* □ **grívat**

grívât -áta -o prid. ▶ grívast

grívína -e ž ▶ gríva

gríviti se -im se nedov. ▶ peniti se

gríz -a m ▶ ugríz

gríza -e ž ▶ grízljaj

grízek -zka -o prid. ▶ hud¹ 1 | pekoč

grízenje -a s |napadanje z zobmi| *medsebojno grízenje lisjačkov*

□ knj.izroč. **gríznja**

grízéta -e ž |v francoskem okolju lahkoživo dekle iz nižjih slojev|

družčina boemov in grízet □ **grízetka**

grízétka -e ž ▶ grízeta

grízkatí -am nedov. ▶ grizljati

grízli -ja m |velik severnoameriški medved| *grízli v živalskem vrtu*

□ zool. **sivi medved**

grizljati -ám nedov. *kaj* |narahlo grísti| *grizljati čokolado*

□ ekspr. **grickati** □ ekspr. **grizkati** □ ekspr. **škrabljati**

GLEJ ŠE grísti 2

G

grizljiv -a -o prid. ▶ popadljiv

grizóč -a -e prid. ▶ hud¹ 1

gríža -e ž | nalezljiva črevesna bolezen s krči v trebuhu in drisko| *zboleti za grížo* □ **grížavost** □ med. **dizenterija**

GLEJ ŠE siten¹ povdk. | sitnež | šibek 1 povdk.

grížast -a -o prid. ▶ bolehen | grížav | siten¹

grížasti -a -o prid. ▶ bolnik ♦13

grížav -a -o prid. |ki ima grížo| *grížav otrok* □ **grížast**

GLEJ ŠE bolehen | siten¹

grížavec -vca m ▶ bolnik ♦13

grížavi -a -o prid. ▶ bolnik ♦13 | čebela ♦1 | grížavka

grížavka -e ž čeb. |čebela, ki ima grížo| *odstraniti grížavke iz panja*

□ čeb. **grížava čebela**

GLEJ ŠE čebela ♦1

grížavost -i ž ▶ gríža

gríževnják -a m ▶ tavžentroža

grížljáj -a m |količina hrane, ki se da naenkrat v usta| *grížljaj*

kruha □ **zalogaj** □ ekspr. **goltljaj** □ nar. **griza** □ nar. **kec¹** □ nar. **škec**

□ ekspr. **zalogajček** □ nar. **založ** □ knj.izroč. **založaj** □ star. **založek**

GLEJ ŠE malo² 1

grížni -a -o prid. |ki je v zvezi z grížo| *grížni znaki* □ med. **dizenterijski**

grížnja -e ž ▶ grizenje

gríkati -am nedov. ▶ hrkati | pogrkovati

gríkniti -em dov. ▶ pogrkniti

gríkokatólik -a m ▶ uniat

grílast -a -o prid. ▶ grlat

grlát -áta -o prid. ekspr. |ki je na enem koncu zožen| *grlata posoda*

□ ekspr. **grlast**

GLEJ ŠE grlen

gríce -a s ▶ grlo 1

grlén -a -o prid. |ki prihaja iz grla| *grlen smeh* □ knj.izroč. **grlat**

grléti -ím nedov. ▶ grlutiti 1

grlíca -e ž

• zool. **turška grlica** □ zool. **smejačica**

grlína -e ž ▶ podgrlina

grlítiti¹ -im nedov. ▶ objemati 1

grlítiti² in grlítiti -im nedov. ▶ govoriti 1 pp 16 | grlutiti 1, 2

grlj -a m ▶ grča

grlján -a m ▶ vrat 2

grljánka -e ž |buča s srčastimi listi| *zrele grljánke* □ nar. **hrganja**

grljevíca -e ž ▶ smolnica

grlñi -a -o prid. |ki je v zvezi z grlom| *grlñi del žrela* □ **laringalni**

□ ekspr. **goltñi**

GLEJ ŠE glas 3♦2 | laringofon

grlo -a s

1. |zgornji, razširjeni del sapnika, v katerem sta glasilki| *vneto*

grlo □ zastar. **grgavec** □ knj.izroč. **grgravec** □ ekspr. **grlce** □ anat. **larinks**

2. |sprednji, srednji del vratu| *prijeti se za grlo* □ star. **golt**

□ star. **goltan** □ ekspr. **goltanec** □ nar. **grtanec**

GLEJ ŠE glasno¹ | ovira 2 | spiti | vrat 2 | zapiti 1 | žejen ♦

grlorézec -zca m ▶ morilec

grílovka -e ž ▶ davica ♦

grím -a m |nižja lesnata rastlina, ki se že pri tleh močno razraščá|

Sredi jase se bohóti cvetoč grm □ knj.izroč. **grmača** □ **grmiček** ▽

♦ **1.** **bezgov grm** □ prakt. sp. **bezeg** □ **bezgovec** **2.** **brinov grm**

□ nar. **smolovec** **3.** **rakitov grm** □ knj.izroč. **rakitni grm**

grmáča -e ž ▶ grm | grmada

grmáda -e ž |velik kup lesa, določen za gorenje| *zložiti grmádo iz*

suhih vej □ knj.izroč. **grmača** □ zastar. **grmada** □ zastar. **lomača**

GLEJ ŠE kres¹ 2 | veliko²

grmádst -a -o prid. |ki je podoben grmadi| *grmádsta kopa*

oblakov □ **grmaden**

grmáden -dna -o prid. ▶ grmadast | ogromen

grmádenje -a s ▶ kopicenje

grmádisti -im nedov. ▶ kopiciti 1, 2

grmádisti se -im se nedov. ▶ kopiciti se

grmèč -éča -e prid. ▶ bučen

grmènje -a s |zelo slišni glasovi ob bliskanju| *nevíhta z bliski in*

grmenjem □ **grmljavica** □ knj.izroč. **grmljava** □ zastar. **grmot** □ ekspr. **grom**

□ zastar. **gromot**

grméti -ím nedov. *brezos.* |dajati zelo slišne glasove ob bliskanju|

Vse popoldne grmi in se bliska □ zastar. **grometi** □ **pogrmevati** |v pre-

sledkih grmeti|

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 19 | vpiti² 1

grmič -íča m ▶ grmiček | omela •

grmičar -ja m ▶ fižol ♦3

grmičast -a -o prid.

1. |ki je podoben grmiču| *grmičasta rast rastline* □ **grmičav**

2. |ki je porasel z grmičjem| *grmičast breg* □ **grmičav**

grmičav -a -o prid. ▶ grmičast 1, 2

grmiček -čka m |majhen grm| *borovničev grmiček* □ **grmič**

□ knj.izroč. **grmušelj**

GLEJ ŠE tavžentroža

grmičevje -a s |majhno, nizko grmovje| *Ob poti raste bodičasto*

grmičevje □ **grmiče** □ ekspr. **prtilikavje** □ nar. **fratje** |ki raste na posekah|

PODPOMENKE borovničevje ▽, brusničevje ▽, češminje, malinovje ▽,

robidovje ▽

grmiče -a s ▶ grmičevje

grmjje -a s ▶ grmovje

grmljáva -e ž ▶ grmenje

grmljávicá -e ž ▶ grmenje

grmòt -òta m ▶ grmenje

grmòvje -a s |več grmov kot celota| *Z grmovjem porasli breg*

□ knj.izroč. **grmje** □ **grmičevje** ▽

♦ **1.** **bezgovo grmovje** □ knj.izroč. **bezgovina** □ **bezgovje** **2.** **brinovo**

grmovje □ **brinje** □ nar. **smrlinje** **3.** **drenovo grmovje** □ **drenovje**

□ **drenje** **4.** **gabrovo grmovje** □ knj.izroč. **gabriče** **5.** **glogovo grmovje**

□ **glogovje** **6.** **ivovo grmovje** □ **ivovje** □ nar. **mačevje** **7.** **jelševo grmovje**

□ knj.izroč. **jelševina** □ **jelševje** □ **jelšje** **8.** **leskovo grmovje** □ **leskovje**

□ **leščevje** **9.** **lovorovo grmovje** □ **lovoriče** **10.** **rakitovo grmovje**

□ **rakitje** □ **rakitovje** **11.** **šipkovo grmovje** □ **šipkovje** **12.** **vrbovo**

grmovje □ **vrbye** □ **vrbovje**

grmovka -e ž ▶ kača pp 3

grmòvni -a -o prid. ▶ plast³ 1♦1

grmušelj -šlja m ▶ grmiček

gròb¹ -òba m

1. |prostor v zemlji za pokop mrlíča| *spustiti krsto v grob*

□ ekspr. **grobček** □ ekspr. **grobek** □ ekspr. **jama** □ zastar. **raka**

2. |pokriti, zasuti prostor, navadno jama, v katerem je kdo

pokopan| *položiti venec na grob* □ knj.izroč. **gomila** □ knj.izroč. **gomilica¹**

□ ekspr. **grobček** □ ekspr. **grobek** □ zastar. **grobišče** □ zastar. **mogila**

□ vznes. **zadnje domovanje** □ vznes. **zadnje počivališče** □ vznes. **zadnji dom**

GLEJ ŠE po smrti | rojstvo ♦2 | umreti 1

gròb² -a -o prid. |ki v odnosu do ljudi ne kaže pričakovane ob-

zirnosti| *grob človek; groba šala* □ ekspr. **grobijanski** □ evfem. **krepek**

kreпки izrazi □ zastar. **opokel**

GLEJ ŠE površen 2

gròbanica -e ž agr. |veja, mladika (matične) rastline, ki, pokrita

z zemljo, požene korenine| *razmnoževati trto z gròbanicami*

□ agr. **grebenica**

grobár -ja m |kdor koplje grobove| *Grobar je zasul grob*

□ star. *grokokop* □ nar. *pokopič*

gróbatl -am nedov. *kaj agr.* |razmnoževati z grobanicami| *gróbatl trte* □ agr. *grebeničiti*

grôbček -čka m ► *grob*¹ 1, 2

grôbek -bka m ► *grob*¹ 1, 2

grôben -bna -o prid. ► *zamolkel*

gróbi -a -o prid. ► *približni*

grobijánski -a -o prid. ► *grob*²

grobijánsko prisl. ► *grob*²

grobijánstvo -a s ► *grobost*

grobíšče -a s |več grobov na enem prostoru| *odkriti grobíšče*

□ zastar. *grobje* □ arheol. *nekropola*

• *živalsko grobíšče* □ knj.izroč. *konjačija* □ ekspr. *mrhovišče*

GLEJ ŠE *grob*¹ 2 | *kultura* •1 | *pokopališče*

gróblja -e ž *geogr.* |nasutina ledenika| *Vzdolž ledenika se vlečejo*

grobje □ *geogr.* *ledenška groblja* □ *geogr.* *morena*

♦ *geogr.* *talna groblja* □ *geogr.* *talna morena*

GLEJ ŠE *razvaline*

gróblje -a s ► *grobíšče* | *pokopališče*

gróbnl -a -o prid. ► *kamen*¹ •8 | *nagrobni* | *nagrobnik* | *napis* • | *pepelnica*¹ | *plošča* •4

gróbnlca -e ž |zidani, obzidani prostor za pokopavanje

mrličev | *pokopati pokojnika v grobnlco* □ zastar. *raka* □ *kostnica* ▶

□ *kriptá* |navadno pod oltarnim prostorom romanskih in

zgodnjegotskih cerkva | □ *mavzolej* | *razkošna stavba* |

♦ *rodbinska grobnlca* □ *družinska grobnlca*

gróbo nač. prisl.

1. |izraža, da dejanje, stanje ne dosega dokončne obdelanosti,

izdelanosti | *grob*¹ *obtesana bruna* □ *na grobo*

2. |izraža, da kdo v odnosu do ljudi ne kaže pričakovane

obzirnosti | *grob*¹ *se vesti* □ ekspr. *grobijánsko*

grobokòp -ópa m ► *grobar*

grobòst -i ž |dejstvo, da kdo v odnosu do ljudi ne kaže pričakovane obzirnosti| *odvrniti se od znanca zaradi njegove grobosti*

□ ekspr. *grobijánstvo*

gród¹ -a m ► *ogrodje* 1

gród² -i ž ► *oprse* 1 | *prsi* 1

gródelj -dlja m *metal.* |železo, ki pride iz plavža| *Po vpihavanju*

kisika se grodelj spremeni v jeklo □ *metal.* *surovo železo*

gródnlca -e ž ► *statva*

grofica -e ž v nekaterih deželah |plemkinja, za stopnjo nižja od

kneginje | *služiti grofici* □ *grofinja* □ *kontesa*

grofija -e ž |v nekaterih deželah večja upravna enota| *upravljati grofijo*

□ star. *grofovina*

grôfinja -e ž ► *grofica*

grofovína -e ž ► *grofija*

grofóvski -a -o prid. ► *naslov* •2

grofóvsko prisl. ► *gosposko*²

grofóvstvo -a s ► *naslov* •2

groggy -- -- [grógi] povdk. ► *omotičen*

gròh grôha m ► *tuf*¹

gròhòt -òta m ► *krohotaenje*

gròhòtánje -a s ► *krohotaenje*

gròhòtáti -ám nedov. ► *krakati*

gròhòtáti se -ám se nedov. ► *krohotaeni se*

gròm grôma m ► *grmenje*

gromáda -e ž ► *grmada*

gromáden -dna -o prid. ► *ogromen*

gromáditi -im nedov. ► *kopičiti* 1

grômek -mka -o prid. ► *bučen*

grométi -ím nedov. ► *grmeti*

grômko prisl. ► *bučno*

gromoglásen -sna -o prid. ► *bučen*

gromòt -òta m ► *grmenje*

gromòten -tna -o prid. ► *bučen*

gromòven -vna -o prid. ► *bučen*

gromovít -a -o prid. ► *bučen*

gromovító prisl. ► *bučno*

gromòvnik -a m ► *glasnik*² | *govornik*¹

gromòvniški -a -o prid. ► *bučen*

gromozánski -a -o prid. ► *grozen* | *močen* 9 | *ogromen*

grómski -a -o prid. ► *bučen* | *joj*² 2 | *presneto*²

grós¹ -a m *trg.* |skupina 144 istovrstnih kosov| *več grosov gumbov iz roževine* □ *trg.* *veliki ducat*

grós² -a [gró -ja] m ► *jedro* 1

grósišt -a m ► *podjetje* •5 | *veletrgovec*

grósištični -a -o prid. ► *cena* •7 | *podjetje* •5 | *prodaja* •1 | *trgovina* 3•5 | *veletrgovina*

gròš grôša m ► *denar* •2 | *denar* •4 | *novec* pp 2 | *tožljivec*

grót -a m |lijaku podobna priprava, v katero se kaj stresa, zlasti

pri preprostejšem mlinu | *nasuti pšenlco v grót* □ nar. *nasipalnik*

grotéska -e ž |delo, ki na grozljivo-smešni način prikazuje

resničnost, življenje | *napisati grotésko* □ gled. *grotéska igra*

grotéskni -a -o prid. ► *grotéska*

gróza¹ -e ž |velik strah, združen z odporom do česa| *Obšla,*

prevzela ga je groza; čutiti grozo pred neznanim □ knj.izroč. *grozota¹*

čutiti grozoto pred neznanim □ ekspr. *ledena groza* □ zastar. *prepast*

□ knj.izroč. *srh* □ ekspr. *sveta groza*

GLEJ ŠE *grozljivost*

gróza² medm. ► *joj*² 4

gróza³ povdk. ► *hudo*³ 1 | *sramota*²

grozánski -a -o prid. ► *grozen* | *hud*¹ 1 | *močen* 9 | *ogromen*

grozánsko prisl. ► *grdo*¹ | *zelo* 1, 2, 3

gròzd grôzda m |podolgovat, iz jagod sestavljeni sad vinske trte|

utrgati grozd □ ekspr. *grozdek* □ ekspr. *grozdič* □ agr. *martinšček* |ki raste

na stranski mladiki in pozno dozori|

GLEJ ŠE *socvetje* •2

gròzdasti -a -o prid. ► *socvetje* •2

gròzdek -dka m ► *grozd* | *hrušlca*

grozdič -íča m ► *grozd*

grozdíče -a s ► *grozdje* | *ribez*

grózdje -a s |sad vinske trte| *trgati grozdje* □ knj.izroč. *grozdíče*

□ zastar. *grozdíče*

grózdjíče -a s ► *grozdje* | *ribez*

grozdjíčev -a -o prid. ► *liker* •2 | *ribezov*

grozdjíčev -vca m ► *vino* •2

grózdni -a -o prid. ► *glukoza*

grozèč -èča -e prid. |ki napoveduje kaj neprijetnega, hudefa|

grozèč oblak □ knj.izroč. *preteč* □ ekspr. *sovražen*¹ □ zastar. *zlogolk*

□ ekspr. *zlovešč*

GLEJ ŠE *nevaren* 1

grozèče nač. prisl. |izraža, da se kaj dogaja, poteka tako, da

vključuje napoved česa neprijetnega, hudefa | *grozèče gledati*

□ knj.izroč. *preteče* □ ekspr. *sovražno* □ ekspr. *zlovešče*

grôzen -zna -o prid. |ki ima grozo vzbujajoče lastnosti| *grozna*

prikazen □ ekspr. *gromozanski* □ ekspr. *grozanski* □ ekspr. *grozoten*

□ ekspr. *grozovit* □ zastar. *grozoviten* □ ekspr. *pošasten* □ ekspr. *pregrozen*

GLEJ ŠE *grd* | *hud*¹ 1, 2 | *močen* 7 | *neokusen* | *neprijeten* |

*slab*¹ | *strašen* 2 | *velik* 5

groženje -a s |obljubljanje, napovedovanje česa neprijetnega, hudega| *nenehno zastraševanje in groženje* □ **pretenje**
□ ekspr. žuganje

grôzepôln -a -o prid. ▶ grozljiv

grozilni -a -o prid. ▶ pismo ♦3

groziti -ím nedov.

1. *komu* |obljubljanje, napovedovati kaj neprijetnega, hudega| *groziti sosedu s tožbo* □ **pretiti** □ ekspr. **obetati** □ ekspr. **žugati**

2. *komu s čim* |zastrašujoče zamahovati s čim| *že od daleč groziti nagajivcu s palico, s pestmi* □ **pretiti** □ **žugati** *žugati nagajivcu (s prstom, s pestmi)* □ ekspr. **povzdigovati prst**

3. *komu* |izraža, da lahko nastopi kaj neprijetnega, hudega| *Na vsakem koraku mu je grozila nevarnost* □ **pretiti** □ ekspr. **prežati na koga** *Bolezen je prežala nanj* □ zastar. **protiti**

groziti se -ím se nedov. ▶ **bati se** 1 | **zgrazati se**

grozljiv -a -o prid. |ki vzbuja grozo| *grozljiv krik; grozljiva tišina* □ **srljliv** □ star. **grozopoln** □ knj.izroč. **grozničav** □ ekspr. **grozoten** □ knj.izroč. **morbiden** *morbidna tišina* □ knj.izroč. **zgrozljiv** □ knj.izroč. **zlokoben** *zlokobna tema* □ knj.izroč. **zlovešč** *zlovešče tuljenje volkov*

grozljivka -e ž |umetniško delo z grozljivo vsebino, zlasti film| *predvajati napeto grozljivko* □ publ. **srljlivka** □ publ. **triler**²

grozljivo nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje, lastnost vzbuja grozo| *grozljivo se oglašati; grozljivo izmaličeni obraz* □ knj.izroč. **zlokobno** □ knj.izroč. **zlovešče** *zlovešče tuliti*

grozljivost -i ž |dejstvo, da kaj vzbuja grozo| *grozljivost misli; grozljivost prikazni* □ **groznost** □ knj.izroč. **groza**¹ *groza smrti* □ knj.izroč. **grozničavost** □ ekspr. **grozota**¹ □ ekspr. **grozotnost** □ ekspr. **grozovitost** □ ekspr. **pošastnost**

groznica -e ž ▶ drhtavica | mrzlica | vročica

grozničav -áva -o prid. ▶ grozljiv

grozničavost -i ž ▶ grozljivost

grôzno¹ prisl. ▶ **grdo**¹ | **hudo**² | močno 1 | slabo² 2 | zelo 1, 2, 3

grôzno² medm. ▶ **jo**² 4

grôzno³ povdk. ▶ **hudo**³ 1

grôznost -i ž ▶ grozljivost

grozôta¹ -e ž ▶ **groza**¹ | grozljivost

grozôta² medm. ▶ **sramota**²

grozôta³ povdk. ▶ **hudo**³ 1

grozôten -tna -o prid. ▶ **grozen** | **grozljiv** | **hud**¹ 1

grozôtno prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

grozôtnost -i ž ▶ grozljivost

grozovít -a -o prid. ▶ **grozen** | **hud**¹ 1

grozovíten -tna -o prid. ▶ **grozen** | **hud**¹ 1

grozovítež -a m ▶ **zoprnež**

grozovítnež -a m ▶ **zoprnež**

grozovíto prisl. ▶ močno 1 | zelo 1, 2, 3

grozovítost -i ž ▶ grozljivost

grozovláda -e ž ▶ **strahovlada** | **teror** 1

grôznja -e ž |obljuba, napoved komu česa neprijetnega, hudega| *ustrašiti se groznje* □ **pretnja**

gr̃r posnem. medm. |posnema renčanje| *Grr, grr, se je oglašalo izpod mize* □ **rrr**

gr̃ščina -e ž ▶ **jezik** 3♦19

gr̃ški -a -o prid. ▶ **cerkev** 2 pp 3 | **jezik** 3♦19 | **križ**¹ 1♦

gr̃ško nač. prisl. |izraža, da se kaj dogaja, da kaj obstaja tako kot pri Grkih| *govoriti gr̃ško* □ pog. **po gr̃ško**

gr̃štvo -a s ▶ **helenizem**

grtánec -nca m ▶ **grlo** 2

grúča -e ž

1. |neurejena, strnjena skupina, navadno živih bitij| *pridružiti se gruči* □ ekspr. **gručica** □ knj.izroč. **kopuča** *kopuča lešnikov* □ nar. **ograbek** *ograbek ženski*

2. min. |skupina kristalov| *oblika gruče* □ min. **kopuča**↗

PODPOMENKE četvorček, dvojček, trojček

GLEJ ŠE gruda

grúčast -a -o prid. |ki je podoben gruči| *gručasti oblaki* □ **gručav**

grúčav -a -o prid. ▶ **gručast**

grúčema prisl. ▶ v gručah

gručica -e ž ▶ gruča 1

gručiti se -im se nedov. ▶ **kopičiti se** | **zbirati se** 1, 2

grúd -i ž ▶ oprsje 1 | prsi 1

grúda -e ž |kos sprijete prsti| *tolči grude na njivi* □ **kepa** □ **skupek** *skupki prsti* □ nar. **greba** □ knj.izroč. **gruča** □ **grudica**↗

GLEJ ŠE domovina | **kepa** 2 | **mrtev**² ♦ | **prst**² | zemlja

grúdist -a -o prid. |ki je poln grud| *grudasta zemlja* □ **grudav**

□ knj.izroč. **grudat** □ knj.izroč. **grudnat**

grudàt -áta -o prid. ▶ **grudast**

grúdav -a -o prid. ▶ **grudast**

grúden -dna m ▶ **december**

grúdi -i ž mn. ▶ **prsi** 2

grúdic -e ž |majhna gruda| *grudica blata* □ nar. **grebica**

grúdičast -a -o prid. |ki je poln grudic| *grudičasta prst*

□ knj.izroč. **mrvičast**

grúdit -im nedov. ▶ **gristi** 1

grúdit **se** -im se nedov. ▶ **klecati** | **kopičiti se** | **padati** 1 | **zbirati se** 2

grúdnat -a -o prid. ▶ **grudast**

grúdnica -e ž ▶ **prsnica**

grúh -a m ▶ **grušč**

grúj -a m ▶ **ogor** | **riba** 1 pp 3

grúlit -im nedov.

1. |oglašati se z glasom grugru| *Grlice grulijo* □ **grleti** □ **grliti**²

□ knj.izroč. **golčati** □ knj.izroč. **grgotati** □ knj.izroč. **grgutati**

2. *komu kaj* ekspr. |prijazno, dvorljivo govoriti| *Nežno ji je nekaj grulil* □ zastar. **grliti**²

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 16

grundírat -am dov. *kaj* um. |nanesti osnovno barvo| *grundirati platno pred slikanjem* □ um. **podbarvati**

grúnt grúnta m ▶ **kmetija** | **kmetija** ♦6 | **kmetija** ♦1 | **posestvo**

grúntar -ja m **pravn.**, **zgod.** |lastnik celega grunta, kmetije| *gruntarji in polgruntarji* □ **pravn.**, **zgod.** **celozemljak** □ **pravn.**, **zgod.** **zemljak**

GLEJ ŠE **kmet** 1♦4

grúntarstvo -a s |družbeni sloj gruntarjev| *bajtarstvo in gruntarstvo* □ **slabš.** **kulaštvo**

grúntati -am nedov. ▶ **premišljevati** 2

grúntni -a -o prid. ▶ **knjiga** ♦11

grúpa -e ž ▶ **skupina** ♦2 | **skupina** ♦5 | **skupina** ♦7 | **skupina** ♦10 | **skupina** 1, 2

grupácija -e ž ▶ **razvrstitev** 3 | **razvrščanje** | **skupina** ♦14

grupíranje -a s ▶ **razvrščanje**

grupírat -am nedov. ▶ **razvrstiti** 3 | **razvrščati** 3

grúpni -a -o prid. ▶ **letenje** ♦3 | **skupinski**

grústiti se -im se nedov. ▶ **gnusiti se**

grúšč -a m |ostrorobi odkrušeni kosi kamnine| *Visoka*

pobočja pokriva grušč □ nar. **gruh** □ knj.izroč. **gruščevje** □ nar. **sutje**

□ **neknj.** **pog.** **šoder**

grúščast -a -o prid. ▶ **gruščnat**

grúščen -čna -o prid. ▶ **gruščnat**

grúščevje -a s ▶ grušč
grúščnat -a -o prid. |ki je poln grušča| *gruščnat svet* □ **gruščast**
 □ **gruščen**
grúšec -šca m |drobni, ostrorobi odkrušeni kosi kamnine| z *grušcem posuta pot* □ zastar. **pržina**
grúzijščina -e ž ▶ jezik 3•20
gruzínski -a -o prid. ▶ jezik 3•20
gruzínsščina -e ž ▶ jezik 3•20
gúba -e ž
 1. |kar nastane pri zapogngjenju tkanine| *gube na krilu*
 □ zastar. **gubanec** □ star. **nabor** □ knj.izroč. **zgib** □ star. **zgiba** □ knj.izroč. **zgibek**
 □ **gubica** |majhna guba|
 2. |črti podobna zarez, zlasti na obrazu| *globoke gube na obrazu* □ zastar. **grba** □ zastar. **grbanec** □ zastar. **gubanec** □ ekspr. **gubica**
 □ star. **nabor** □ knj.izroč. **raza** □ knj.izroč. **razor** □ star. **vraska** □ knj.izroč. **zgib**
 □ star. **zgiba** □ knj.izroč. **zgibek**
GLEJ ŠE fleksura | poteza 1
gubánčast -a -o prid. ▶ zguban
gubánčiti -im nedov. ▶ gubati
gubánčiti se -im se nedov. ▶ gubati se
gubánc -nca m ▶ guba 1, 2
gúbast -a -o prid. ▶ zguban
gúbasti -a -o prid. ▶ gorovje ♦
gúbati -am nedov. *kaj* |delati gube, zlasti na koži| *gubati čelo*
 □ ekspr. **grbančiti** □ ekspr. **gubančiti** □ zastar. **gubiti**¹ □ ekspr. **krčiti**
GLEJ ŠE nabirati 5
gúbati se -am se nedov. |postajati gubast| *Koža na vratu se guba* □ ekspr. **grbančiti se** □ knj.izroč. **grbati se** □ knj.izroč. **grbiti se**
 □ ekspr. **gubančiti se** □ zastar. **gubiti se** □ ekspr. **krčiti se**
GLEJ ŠE mečkati se
gúbav -a -o prid. ▶ zguban
guberniální -a -o prid. ▶ gubernijski
gubêrnijski -a -o prid. |ki je v zvezi z gubernijem ali gubernijo|
gubernijska uprava □ **gubernialni**
gúbica -e ž ▶ guba 1, 2 | poteza 1
gúbiti¹ -im nedov. ▶ gubati
gubítí² -ím nedov. ▶ izgubljati 2
gúbiti se -im se nedov. ▶ gubati se | mečkati se
gúč -a m ▶ govor 1, 2
gučáti -ím nedov. ▶ bučati | hrumeti 2
gúdek -a m ▶ prašiček
gudrón -a m ▶ katran
gúgalica -e ž ▶ gugalnica
gugálka -e ž ▶ gugalnica
gugální -a -o prid. ▶ gugalnik | igráča pp 2 | mreža 1•1 | stol ♦1
gugálnica -e ž |priprava za guganje, navadno v obliki visečega sedeža| *gugalnica in vrtiljak* □ nar. **cingalica** □ knj.izroč. **gugalica**
 □ knj.izroč. **gugalka** □ knj.izroč. **zibalka**
gugálník -a m |stol za guganje| *udoben gugalnik* □ **gugalni stol**
GLEJ ŠE stol•1
gúgast -a -o prid. ▶ majav
gúgati -am nedov. *kaj* |premikati iz mirujočega položaja na eno in drugo stran ali navzgor in navzdol| *Valovi gugajo čolne*
 □ neknj. pog. **guncati** □ knj.izroč. **kolebati** □ ekspr. **zibati**
GLEJ ŠE majati | učkati | zibati
gúgati se -am se nedov. |premikati se iz mirujočega položaja na eno in drugo stran ali navzgor in navzdol| *gugati se na gugalnici*
 □ neknj. pog. **guncati se** □ ekspr. **ujčkati se** □ nar. **ujšati se** □ ekspr. **zibati se**
GLEJ ŠE majati se 1, 2, 3 | zibati se

gúgav -a -o prid. ▶ majav
gúgavo prisl. ▶ majavo
gúgljav -a -o prid. ▶ majav
gúlež -a m ▶ izkoriščevalec | oderuh | piflar
gúlití -im nedov. ▶ izkoriščati 3 | nositi 2
gúlití se -im se nedov. ▶ učiti se ♦1
gúljenje -a s ▶ učenje ♦1
gúma -e ž |elastična snov, dobljena z vulkanizacijo kavčuka|
proizvajati gumo □ **gumi**
 • 1. **avtomobilska guma** □ avt., žarg. avtoguma □ avtomobilski plašč
 □ avtoplašč □ pog. pnevmatika 2. avt. **radialna guma** □ avt. pasasta guma
 □ avt., žarg. **radialka**
GLEJ ŠE kavčuk | kondom
gúmar -ja m neknj. pog. |voz z gumijastimi kolesi| *naložiti les na gumar* □ neknj. pog. **gumivoz**
gúmast -a -o prid. ▶ gumijast
gúmb -a m |predmet za zapenjanje oblačila ali za okras, navadno okrogel| *zapeti gumb pri srajci* □ nar. **duša** □ neknj. pog. **knof**
 □ **gumbek**↗
 ♦ **manšetni gumb** □ zapestni gumb
gúmbek -bka m |majhen gumb| *zapeti otroku gumbek*
 □ neknj. pog. **knofek**
gúmbni -a -o prid. ▶ gumbnica
gúmbnica -e ž |luknja za gumb na oblačilu| *gumbnice pri srajci*
 □ **gumbna luknja**
gumén -a -o prid. ▶ gumijast
gúmi -ja m
 • **žvečilni gumi** □ neknj. pog. čikgumi □ pog. žvečilka □ prakt. sp. žvečilni¹
 □ sleng. žvečka
GLEJ ŠE guma | smola
gúmiarábikum -a m teh. |krhka, v vodi topna snov iz nekaterih afriških vrst akacij, ki se uporablja zlasti kot lepilo| *lepljivi gumiarabikum* □ teh. **arabski gumi**
gúmica -e ž ▶ radirka
gúmielástika -e ž ▶ elastika
gúmijast -a -o prid. |ki je iz gume| *gumijast predmet* □ **gumast**
 □ knj.izroč. **gumen** □ knj.izroč. **gumijev** □ knj.izroč. **kavčukast**
gúmijev -a -o prid. ▶ gumijast
gúmijevac -vca m ▶ fikus | kavčukovec
gúmijevka -e ž |kratka gumijasta palica, ki jo imajo policisti|
udarec z gumijevko □ pog. **pendrek**
gúmilástika -e ž ▶ elastika
gumírati -am nedov. ▶ mazati 1 pp
gúmiivóz -a m ▶ gumar
gumnišče -a s ▶ gumno
gúmno -a s |prostor, kjer se navadno mlati| *zvoziti žito na gumno*
 □ knj.izroč. **gumnišče**
gúmovec -vca m ▶ kavčukovec
gumóza -e ž ▶ smolika
gúmpast -a -o prid. ▶ neumen¹
gúmpec -pca m ▶ neumnež
gúncati -am nedov. ▶ gugati
gúncati se -am se nedov. ▶ gugati se | majati se 2
gúncvet -a m ▶ ničvrednež
gúnj -a m ▶ odeja
gúpi -ja m ▶ riba 1 pp 2
gurmán -a m ▶ sladokusec
gurmánka -e ž ▶ sladokuska
gurmánski -a -o prid. ▶ uživaški

gúsar -ja m ▶ pirat
gústa -e ž ▶ okus
gustírati -am nedov. ▶ okušati
gustírati se -am se nedov. ▶ uživati 3
guturál -a m ▶ glas 3•1
guturálni -a -o prid. ▶ glas 3•1
guvernánta -e ž |privatna vzgojiteljica in učiteljica| *varuške in guvernante* □ zastar. **guvernantka**
guvernantka -e ž ▶ guvernanta
guvernêr -ja m ▶ namestnik •2
gúza -e ž ▶ zadnjica 1
gúzniti -em dov. ▶ umreti 1
gúžvati se -am se nedov. ▶ mečkati se
gvànt gvánta m ▶ obleka
gvántni -a -o prid. ▶ uš •1

gvárdija -e ž ▶ straža
gvardiján -a m ▶ duhovnik 1 pp 4
gváš -a m um. |slikarska tehnika, pri kateri se s pokrivajočimi vodenimi barvami slika zlasti na papir| *slika v gvašu*
 □ knj.izroč. **gvaštéhnik**
gvaštéhnik -e ž ▶ gvaš
gvinëja -e ž ▶ zlatnik pp
gvíšen -šna -o povdk. ▶ prepričan
gvíšni -a -o prid. ▶ zanesljivi 1, 3
gvíšno člen. ▶ gotovo³ 1, 2
gvózdjenje -a s alp. |plezanje z opiranjem ob dve steni| *Do vrha razpoke je prišel z gvozdenjem* □ alp. **gozdenje** □ alp. **goženje**
gvózditi -im nedov. alp. |plezati z opiranjem ob dve steni| *gvozdti po kaminu* □ alp. **gozdti**
GLEJ ŠE gozdti

H

há posnem. medm. |posnema glas pri smejanju| *Ha, ha, ha se je smejal* □ *haha* □ *he* □ *hehe* □ *hi* □ *hihi* □ *ho*² *Ho ho ho se je krohotal* □ *hoho*
GLEJ ŠE hehe | hej
hába -e ž ▶ perutnica 1
habanêra -e ž ▶ ples 1 pp
habát -a m ▶ bezeg •2
habáti -ám nedov. ▶ suvati
habilitacíjski -a -o prid. ▶ predavanje •
habína -e ž ▶ šiba
hábiti -im nedov. ▶ pohabljati
habituálni -a -o prid. ▶ hudodelec • | poškodba •4
habníti in hábniti -em dov. ▶ dregniti | suniti
hacáti -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp 8
haciénda -e ž ▶ posestvo
ha-či medm. ▶ ačih
hád -a m ▶ podzemlje 2
hádrica -e ž ▶ ruta¹
hagiografija -e ž |življenjepis svetnika, svetnikov| *Hagiografije so lahko eden od zgodovinopisnih virov* □ *svetniški življenjepisi* □ *žitje* |v pravoslavnem okolju|
hahá medm. ▶ ha | hehe
hahljáti -ám nedov. ▶ teči 2 pp 2
hahljáti se -ám se nedov. |pritajeno, veselo se smejati| *hahljati se od zadovoljstva* □ *hehljati se* □ knj.izroč. *kahljati se* □ knj.izroč. *kehljati se*
hàj medm. ▶ hej | juhej
hájc medm. ▶ ajs¹
hàjd -te medm. ▶ iti 5
hàjdi -te medm. ▶ iti 5
hajdúčiti -im nedov. ▶ hajdukovati
hajdúk -a m ▶ razbojnik
hajdukováti -újem nedov. |pri nekaterih južnoslovanskih narodih, nekđaj biti borec, ki se gverilsko bori proti turškemu okupatorju| *hajdukovati po hribih* □ knj.izroč. *hajdučiti*
hajdúštvo -a s ▶ razbojništvo
hají hajó medm. ▶ hopsasa
hájsasa medm. ▶ hopsasa
hákenkrojc -a m ▶ križ¹ •
hála -e ž |velik pokriti in zaprti prostor, navadno brez stropa, namenjen zlasti za industrijska dela ali večje prireditve| *tovarniška hala* □ knj.izroč. *lopa*
GLEJ ŠE avla
halabúka -e ž ▶ trušč
hálda -e ž ▶ jalovišče
hálf -a m ▶ igralec 2•1
halít -a m min. |rudnina natrijev klorid| *topnost halita* □ min. *kamena sol*
hálja -e ž |plašču podobno ohlapno, navadno zaščitno vrhnje oblačilo| *zapesti haljo* □ ekspr. *haljica* □ zastar. *haljina*
 ◆ 1. delovna halja □ delovni plašč □ nekñj. pog. šihna halja 2. jutranja halja □ jutranjka □ zastar. matineja □ spalna halja
GLEJ ŠE kuta

háljica -e ž ▶ halja
háljina -e ž ▶ halja
halkopirít -a m min. |rudnina železov in bakrov sulfid| *pridobivanje bakra iz halkopirita* □ min. *bakrov kršec*
hall -a [hól] m ▶ preddverje 2
halloween -a [hêlojín] m |v ameriškem okolju noč med 31. oktobrom in 1. novembrom| *krašenje domov z votlimi bučami na halloween* □ publ. *noč čarovnic*
haló¹ -ja m ▶ dvor •1 | dvor •2 | hrup 2
haló² -ja m meteor. |svetli kolobar okrog Lune, Sonca, ki nastane zaradi lomljenja žarkov v kristalih ledu v zraku| *občudovati prelivajoče se barve haloja* □ meteor. *dvor*
haló³ medm. ▶ dati 6 | hej
halódri -ja m ▶ lahkomiselnež | neresen povdk.
halóga -e ž ▶ haluga
halogén -a m kem. |element, ki brez kisika tvori s kovinami soli| *spojine s halogeni* □ kem. *halogeni element*
halogéni -a -o prid. ▶ halogen
halogeníd -a m kem. |spojina halogena s kovino ali vodikom| *topnost halogenidov* □ kem. *haloid*
halogénka -e ž ▶ žarnica •2
halogénski -a -o prid. ▶ žarnica •2
haloíd -a m ▶ halogenid
halucinácija -e ž ▶ prisluh | privid 2
halucinántni -a -o prid. |ki zaznavno ni utemeljen v objektivni resničnosti| *halucinantno podoživljanje realnega sveta* □ *halucinatorični*
halucinatórični -a -o prid. ▶ halucinantni
halúga -e ž |morska alga rjave barve| *s halugami pokrito morskno dno* □ star. *haloga*
hálda -e ž |orientalsko pecivo iz moke, medu, sladkorja, orehov in beljakov| *rezina halve* □ *turški med*
hámati -am nedov. ▶ jesti 1
hámburger -ja m ▶ slanina •1
hámburški -a -o prid. ▶ slanina •1
hámetovski -a -o prid. |ki je tak kot pri Shakespearovem Hamletu| *hamletovsko samoizpraševanje* □ *hamletski*
hámetški -a -o prid. ▶ hamletovski
hán -a m ▶ gostišče
hàp medm. ▶ šavs²
haplogóija -e ž jezikosl. |izgovor samo enega izmed dveh zaporednih glasov ali zlogov| *pojavn haplogojije* □ jezikosl. *zlivanje*
happening -a [hêpening-] m ▶ prireditve
harakíri -ja m |pri Japoncih samomor s prerezanjem trebuha| *Samuraj je napravil harakiri* □ *sepuku*
harangírati -am nedov. ▶ hujskati
hárcer -ja m |kanarček, za katerega je značilno zelo lepo petje| *ocenjevati petje harcerjev* □ *harški kanarček* □ *harški vrvivec*
hárd dísk ~ -a m ▶ disk •
hárdún medm. ▶ presneto²
hárdvêr -a m ▶ oprema •6

harekrišnovec -vca m | pripadnik verske skupnosti, ki časti hinduističnega boga Krišno | *sprevod harekrišnovcev* □ *krišnovec*

hárfa -e ž | glasbilo trikotne oblike s strunami, na katere se brenka s prsti obeh rok | *igrati harfo* □ knj.izroč. *harpa*

harfeníst -a m ▶ harfist

harfíst -a m | kdor igra harfo | *nastop harfista* □ knj.izroč. *harfenist*

háriš -a m ▶ kosec²

harmatán -a m ▶ veter pp 2

harmóničen -čna -o prid. ▶ skladen¹

harmónični -a -o prid. ▶ harmonski | nihanje ♦

harmóničnost -i ž ▶ skladnost 2

harmonija -e ž ▶ akord 1 | skladnost 2

harmonijski -a -o prid. ▶ harmonski

harmónika -e ž | glasbilo s tipkami za obe roki in kovinskimi jezički, ki proizvajajo tone ob raztegovanju in stiskanju meha | *Vzel je harmoniko in zaigral* □ šalj. *meh*

♦ 1. klavirska harmonika □ knj.izroč. akordeon 2. diatonična harmonika □ nekuj. pog. frajtonarica

GLEJ ŠE igrati 2•6 | orglice | zaigrati 2•2

harmónikar -ja m | kdor igra harmoniko | *Harmonikar je zaigral polko* □ *harmonikaš* □ nar. *mehač*

harmonikaš -a m ▶ harmonikar

harmonírati -am nedov. ▶ ujemati se 1

harmoníst -a m ▶ harmonizator

harmonizátor -ja m glasb. | kdor napiše melodiji akordično spremljavo | *harmonizator ljudskih pesmi* □ glasb. *harmonist*

harmónski -a -o prid. glasb. | ki je v zvezi z glasbeno prvino, ki temelji na sočasnih odnosih med toni | *harmonske značilnosti skladbe* □ glasb. *harmonični* □ glasb. *harmonijski*

hárpa -e ž ▶ harfa

hárpija -e ž ▶ hudoben povdk. 4 | hudobnica | ptica pp 10

harpúna -e ž | suličasta priprava na vrvi za lov večjih morskih živali | *zadeti ribo s harpuno* □ knj.izroč. *trirogeljnik* □ knj.izroč. *trizob*

hárški -a -o prid. ▶ harcer

harúspeks -a m ▶ svečenik pp

hásek -ska m ▶ korist² 1

hásen -sni ž ▶ korist² 1

hásniti -em nedov. ▶ koristiti 1 | pomagati 4

hasnovít -a -o prid. ▶ koristen¹

hašé -ēja m gastr. | omaka iz drobno seseklanega ali zmletega mesa | *haše iz govejega mesa* □ gastr. *sekanica*

hášiš -a m | močno mamilo iz indijske konoplje | *kaditi hašiš* □ sleng. *šit¹*

hatèrija -e ž ▶ tuatar

háuptman -a m ▶ stotnik 2

hàv medm. ▶ hov

havájski -a -o prid. ▶ kitara •

havána -e ž | cigara iz boljnih vrst tobaka, zlasti kubanskega | *prizgati si havano* □ *havanska cigara* □ *havanka*

havánka -e ž ▶ havana

havánski -a -o prid. ▶ havana

havaríja -e ž

• pravn. velika havarija □ pravn. generalna havarija

GLEJ ŠE škoda¹

hávba -e ž ▶ avba | kapa • 2 | pokrov 2

havhàv medm. ▶ hov

hávšbal -a m ▶ zabava 1•

havstórij -a m ▶ organ 2•4

hazárd -a m ▶ igra • 2 | igrati • 2

hazardêr -ja m | kdor igra za denar, navadno s kartami, kockami, igralnimi avtomati | *strasten hazarder* □ *igralec na srečo* □ *hazardist* □ ekspr. *kockar*

hazardírati -am nedov. ▶ igrati • 2

hazardíst -a m ▶ hazarder

hazárdni -a -o prid. ▶ igra • 2

hčérica -e ž ▶ hči

hčérinji -a -e prid. ▶ celica 2•1 | ljubezen • 4

hčérinski -a -o prid. ▶ celica 2•1 | ljubezen • 4

hčérka -e ž ▶ hči

hčérkica -e ž ▶ hči

hčí hčére ž | ženska v odnosu do svojih staršev | *To je moja hčí* □ *hčérka* □ pog. *dekle* *Imajo več deklet* □ pog. *frklja* *Ima same frklje in nobenega fanta* □ star. *hčérica* □ ljubk. *hčérkica* □ ekspr. *mala* □ nar. *mula²* *Ima same mule* □ ekspr. *potomka* *Starša sta mu predstavila svojo potomko* □ nekuj. pog. *tamala*

♦ prvorojena hčí □ prvorojenka

GLEJ ŠE drugorojenka | posvojenka | preskrbeti • | ženska

hé medm. ▶ ha | hehe | hej

heavy metal ~ -a [hèvi mêtal] m ▶ metal²

hébati -am nedov. ▶ drezati

hebréjski -a -o prid. ▶ jezik 3•21

hebréjsčina -e ž ▶ jezik 3•21

héc -a m ▶ šala | šaljiv •

hécati se -am se nedov. ▶ šaliti se 1, 2

hécen -cna -o prid. ▶ smešen | šaljiv

hécno prisl. ▶ šaljivo

hedónični -a -o prid. ▶ hedonistični

hedónik -a m ▶ hedonist

hedoníst -a m filoz. | pristaš hedonizma | *nazori hedonistov* □ filoz. *hedonik*

GLEJ ŠE uživač

hedonístični -a -o prid. filoz. | ki je v zvezi s hedonisti ali hedonizmom | *hedonistični nazori* □ knj.izroč. *hedonični* □ knj.izroč. *hedonski*

GLEJ ŠE hedonizem | uživaški

hedonízem -zma m filoz. | nazor, da je cilj človekovega življenja uživanje | *pristaš hedonizma* □ filoz. *hedonistična filozofija*

hedónski -a -o prid. ▶ hedonistični

hegeljánec -nca m filoz. | pristaš hegeljanstva | *nemški hegeljanci* □ filoz. *heglovec*

hegeljánski -a -o prid. filoz. | ki je v zvezi s hegeljanci ali hegeljanstvom | *hegeljanski idealizem* □ filoz. *heglovski*

hegeljánstvo -a s filoz. | Heglova filozofija ali na njenih osnovnih načelih temelječa filozofska smer | *biti pod vplivom hegeljanstva* □ filoz. *heglovstvo*

hegemón -a m ▶ strateg

hegemonija -e ž ▶ nadvlada

héglovec -vca m ▶ hegeljanec

héglovski -a -o prid. ▶ hegeljanski

héglovstvo -a s ▶ hegeljanstvo

hehé razpolož. medm. | izraža posmeh | *Hehe, dobro smo te* □ *ehe* □ *ha* □ *haha* □ *he* □ *ho²* □ *hoho* □ *jah* □ *oha* □ *ohoho*

GLEJ ŠE ha

hehèt -éta m ▶ hehetanje

hehetánje -a s | smeh, navadno porogljiv, škodoželjen | *Iz zadnjih klopi je bilo slišati hehetanje* □ *hehet*

hehljáti se -ám se nedov. ▶ hahljati se

hèj velel. medm. | izraža opozorilo | *Hej, vi tam spredaj, počakajte* □ *alo* □ *ha* □ *haj* □ *halo³* □ *he* □ *heja* □ *hejo* □ *hoj*

□ **hojla** □ **hola** □ **holaj** □ **oha** □ **ohej** □ **oho** □ **oj** □ **olja** □ **olala** *Olala, le počasi*

GLEJ ŠE juhej

hêja medm. ▶ hej | juhej

hêjo medm. ▶ hej

hêjsa medm. ▶ hopsasa

hêjsasa medm. ▶ hopsasa

heksaéder -dra m ▶ kocka¹

heksagonálen -lna -o prid. ▶ šesterokoten

heksagonální -a -o prid. ▶ sistem •9 | šesterostranični

heksámeter -tra m lit. | šesterostopni daktilski verz s trohejem v zadnji stopici | *ep v heksametrih* □ lit. **šestomer**

hékt -a m ▶ hektoliter

hektografirati -am nedov. ▶ razmnoževati 2 pp

héktolíter -tra m | prostorninska mera, 100 l | *Sod drži osem hektolitrov* □ pog. **hekt**

helebárda -e ž | nekaj orožje v obliki sulice s široko sekuro in kavljem pod konico | *stražar s helebardo* □ star. **bradnica**

helebardír -ja m | nekaj vojak, oborožen s helebardo | *Helebardirji so stražili divžni most* □ **helebardist** □ **helebardnik**

helebardíst -a m ▶ helebardir

helebardnik -a m ▶ helebardir

helenízem -zma m | miselnost, kultura starih Grkov | *vpliv helenizma na renesanso* □ **helenstvo** □ knj.izroč. **grštvo**

GLEJ ŠE grecizem

helenízirati -am nedov. in dov. ▶ pogrčevati | pogrčiti

helénstvo -a s ▶ helenizem

héler -ja m ▶ vinar¹

helidróm -a m | označena ploščad za vzletanje in pristajanje helikopterjev | *obnoviti helidrom pri bolnišnici* □ **heliport**

hélíj -a m ▶ plin 1 pp 4

helikópter -ja m | motorno zračno vozilo brez kril, z velikim propelerjem na vrhu | *pristajalna ploščad za helikopter* □ knj.izroč. **vijakar**

heliográf -a m ▶ heliotrop

heliotróp -a m geod. | zrcalna priprava za dajanje znamenj na večje razdalje | *pri merjenju uporabiti heliotrop* □ geod. **heliograf**

GLEJ ŠE posončnica

heliotropízem -zma m ▶ fototropizem

helipórt -a m ▶ helidrom

hematít¹ -a m min. | jekleno siva ali rdeča rudnina železov oksid | *bogata nahajališča hematita* □ min. **rdeči železovec** □ min. **rusi železovec** □ min. **železova sljuda** □ min. **železovec**

hematít² -a m min. | neprozoren poldragi kamen sivočrne barve | *prstan s hematitom* □ min. **krvavec**

hematóm -a m ▶ izliv •

hematuríja -e ž med. | izločanje krvi s sečem | *odkriti vzrok hematurije* □ med. **krvosečnost**

hémbráj -te medm. ▶ presneto²

hémbrani -a -o prid. ▶ presneti¹

hémbrano prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

hemeroídi -ov m mn. ▶ hemoroidi

hemeroídni -a -o prid. ▶ hemoroidni

hemisféra -e ž anat. | polovica velikih ali malih možganov | *leva, desna hemisfera* □ anat. **možganska hemisfera** □ anat. **možganska polobla** □ nestrok. **možganska polovica** □ anat. **možganska poluta** □ anat. **poluta**

GLEJ ŠE polobla

hemofilíja -e ž med. | bolezensko stanje moških, pri katerem se krvavitev težko ustavi | *podedovati hemofilijo* □ med. **krvavičnost**

hemoglobín -a m biol. | snov, ki daje rdečim krvničkam barvo in prenaša kisik v tkivo | *pomanjkanje hemoglobina* □ biol. **krvno barvilo**

hemoragíja -e ž ▶ krvavenje

hemoroídi -ov m mn. med. | bolezenska razširitev žile ob zadnjični odprtini | *operirati hemoroide* □ pog. **hemeroidi** □ med. **zlata žila**

hemeroídni -a -o prid. med. | ki je v zvezi s hemoroidi | *hemoroidna krvavitev* □ pog. **hemeroidni**

héncaj -te medm. ▶ joj² 2 | presneto²

hénčani -a -o prid. ▶ presneti¹

hénčano prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

hendikepíran -a -o povdk. ▶ prizadet

hendikepírani -ega m ▶ prizadeti¹

hènt medm. ▶ joj² 2 | presneto²

héntaj -te medm. ▶ joj² 2 | presneto²

héntani -a -o prid. ▶ presneti¹

héntano prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

hèp medm. ▶ kva

hepatítis -a m ▶ vnetje •4

hèpiénd -a m ▶ konec¹ •1

heráldični -a -o prid. | ki je v zvezi s heraldiko | *heraldične knjige* □ **grboslovni**

heráldik -a m | strokovnjak za heraldiko | *srečanje heraldikov* □ **grboslovec**

heráldika -e ž | veda o grbih | *strokovnjak za heraldiko* □ **grboslovje**

hereditárni -a -o prid. ▶ bolezen •5 | osnova •1

hereditárno prisl. ▶ dedno

hereditárnost -i ž ▶ dednost

herétični -a -o prid. ver. | ki je v zvezi s herezijo | *heretični nauk* □ ver. **krivoverni** □ ver. **krivoverski**

herétičnost -i ž | dejstvo, da je kaj ocenjeno kot heretično | *pre-povedati knjigo zaradi heretičnosti* □ **krivovernost**

herétik -a m | za pripadnike določene krščanske veroizpovedi kdor ne priznava kake dogme in je zato druge, drugačne vere | *Cerkev ga je obsodila kot heretika* □ **krivoverec**

herezíja -e ž | za pripadnike določene krščanske veroizpovedi vera, ki je zaradi nepriznavanja kake dogme druga, drugačna; pripadnost taki veri | *odpovedati se hereziji; preganjati koga zaradi herezije* □ ver. **kriva vera** □ ekspr. **krivoverstvo**

hêrkul¹ -a m ▶ hrust¹

hêrkul² povdk. ▶ močen 1 povdk.

hermafrodít -a m ▶ dvospolnik

hermafrodítizem -zma m ▶ dvospolnost

hermafrodítski -a -o prid. ▶ dvospolni

hermelíka -e ž bot. | zdravilna rastlina s širokimi mesnatimi listi in rumenozelenimi cveti | *nabirati liste hermelike* □ bot. **zdravilna homulica**

hermelín -a m | podlasici podobna žival, ki ima pozimi belo dlako in črno liso na koncu repa | *nastavljati hermelinom pasti* □ star. **kepen**

GLEJ ŠE krzno •4

hermelínji -a -e prid. ▶ krzno •4

hermelínov -a -o prid. ▶ krzno •4

hênrija -e ž ▶ kila¹ | kila¹ •1 | kila¹ •2

heródež -a m ▶ krut povdk. | okrutnež | surov povdk.

heróični -a -o prid. ▶ boj 3•6 | junaški

heroín -a m | močno mamilo iz morfija | *uživati heroin* □ sleng. **hors**

heroína -e ž ▶ junakinja 2

heroízem -zma m ▶ junaštvo

herój -a m mitol. |bitje, ki ima človeške in božanske lastnosti| *heroj*

Prometej □ mitol. **heros** □ mitol. **polbog**

GLEJ ŠE junak 1 | pogumen povdk.

herójinja -e ž ▶ junakinja 1

herójka -e ž ▶ junakinja 1

herójski -a -o prid. ▶ boj 3•6 | ep • | junaški

herójstvo -a s ▶ junaštvo

hêros -a m ▶ heroj

hêrpes -a m med. |virusna bolezen z mehurčastimi izpuščaji

na koži ali na sluznici| *herpes na ustnicah* □ poljud. **ocvirek**

□ poljud. **vročinski mehurčki**

hêrpesni -a -o prid. ▶ okužba 1•2

hêrpes zóster -a -stra m ▶ pasovec

herpétični -a -o prid. ▶ okužba 1•2

hês -a m ▶ ton •

hetêra -e ž ▶ lahkoživka pp 2

heterogén -a -o prid. ▶ raznovrsten

heterogénost -i ž ▶ raznovrstnost

heterogénski -a -o prid. ▶ raznovrsten

heterogonija -e ž zool. |zaporedno menjavanje enospolnega zaroda z obojespolnim| *heterogonija vodnih bolh* □ zool. **raznorodnost**

heteronomija -e ž ▶ odvisnost •1 | odvisnost •3

heteropolárni -a -o prid. ▶ vez² •

heterosilábnični -a -o prid. ▶ glas 3•7

hetitski -a -o prid. ▶ jezik 3•22

hetitsčina -e ž ▶ jezik 3•22

hétman -a m ▶ ataman

hevrístični -a -o prid. ▶ razgovor •

hí velel. medm. |klic konju Naprej!| *Ošvrknil je konja in zavpil: Hi*

□ dijo □ hižo

GLEJ ŠE ha

hiát -a m ▶ zev¹

híba -e ž ▶ motnja | napaka 2

híbavost -i ž ▶ pomanjkljivost

hibernácija -e ž ▶ spanje •

hibríd -a m ▶ križanec

hibridizácija -e ž ▶ križanje

hibrídka -e ž ▶ križanka

hidálgo -a m ▶ plemič pp 1

hidrát -a m

• kem. ogljikov hidrat □ kem. saharid

hidratácija -e ž kem. |vezanje spojin z vodo v hidrate|

hidratacija ionov □ kem. **hidratizácija**

hidratírati nedov. in dov. *kaj* kem. |vezati spojine z vodo

v hidrate| *hidratirati oksid v kislino* □ kem. **hidratizirati**

hidratizácija -e ž ▶ hidratacija

hidratizírati -am nedov. in dov. ▶ hidratirati

hidrávlični -a -o prid. ▶ dvigalo 2 pp 1

hidríranje -a s ▶ hidrogeniranje

hidrírati -am nedov. in dov. ▶ hidrogenirati

hídroavión -a m ▶ hidroplan

hídrobáza -e ž ▶ oporišče •

hidrocefalija -e ž ▶ hidrocefalnost

hidrocefálnost -i ž med. |čezmerno nabiranje tekočine v lobanjski votlini| *Otrok je umrl zaradi hidrocefalnosti*

□ med. **hidrocefalija** □ med. **hidrocefalus**

□ med. **vodenoglavost**

hidrocéfalus -a m ▶ hidrocefalnost

hidrocentrála -e ž ▶ hidroelektrarna

hidroelektrárna -e ž |elektrarna, ki izkorišča za pogon turbin mehansko energijo vode| *Hidroelektrarna obratuje*

□ vodna elektrarna □ **hidrocentrala**

hidroenergija -e ž ▶ energija •9

hidrofilni -a -o prid. kem. |ki se veže z vodo| *hidrofilna snov*

□ kem. **omočljivi** ■ protip. **hidrofobni**

GLEJ ŠE hidrofit | hidrofobni

hidrofit -a m bot. |rastlina, ki uspeva v vodi| *hidrofiti na rečnem*

dnu □ bot. **hidrofilna rastlina** □ bot. **vodna rastlina** □ knj.izroč. **vodoljubna rastlina**

hidrofóbni -a -o prid. kem. |ki se ne veže z vodo| *hidrofobna snov*

□ kem. **neomočljivi** ■ protip. **hidrofilni**

GLEJ ŠE hidrofilni

hidrogén -a m ▶ vodik

hidrogeniranje -a s kem. |uvajanje vodika v spojino| *hidrogeniranje premoga* □ kem. **hidriranje**

hidrogenírati -am nedov. in dov. *kaj* kem. |uvajati vodik v spojino|

hidrogenirati premog □ kem. **hidrirati**

hidrogénkarbonát -a m kem. |kisla sol ogljikove kisline|

kalcijev hidrogenkarbonat □ kem. **bikarbonat**

hidrogénski -a -o prid. ▶ bomba pp 1 | vojna 1•1

hidrogénsulfát -a m kem. |kisla sol žveplove kisline| *natrijev*

hidrogensulfat □ kem. **bisulfat**

hidrogénsulfít -a m kem. |kisla sol žveplaste kisline| *kalijev*

hidrogensulfit □ kem. **bisulfit**

hidroglíser -ja m |motorni čoln, ki se pri večji hitrosti dvigne iz

vode in na krilcih ali z zadnjim delom drsi po gladini| *vožnja s*

hidrogliserjem □ **gliser** □ knj.izroč. **drсна ladja** □ ekspr. **leteča ladja**

hidrográf -a m ▶ hidrolog

hidrografija -e ž ▶ hidrologija | inštitut •3

hidrográfski -a -o prid. ▶ hidrološki | inštitut •3

hidroksíd -a m

• 1. kem. kalijev hidroksid □ kem. kalijev lug 2. kem. natrijev hidroksid

□ nestrok. jedki natron □ kem. kavstična soda □ poljud. lužni kamen

□ kem. natrijev lug

hidrológ -a m |strokovnjak za hidrologijo| *Jezero so raziskovali*

izkušeni hidrologi □ **hidrograf** □ knj.izroč. **vodar**

hidrologija -e ž |veda o vodovju| *inštitut za hidrologijo* □ **hidro-**

grafija □ knj.izroč. **vodopisje** □ knj.izroč. **vodoznanstvo**

hidrolóški -a -o prid. |ki je v zvezi s hidrologijo| *hidrološke*

razmere v pokrajini □ **hidrográfski**

GLEJ ŠE inštitut •3

hidromehánični -a -o prid. ▶ hidromehanski

hidromehánika -e ž fiz. |nauk o silah in gibanju tekočin| *preda-*

vanja iz hidromehanike □ fiz. **mehánika tekočin**

hidromehánski -a -o prid. fiz. |ki je v zvezi s hidromehaniko|

hidromehanski zakoni □ fiz. **hidromehánični**

hidrometamorfóza -e ž ▶ metamorfoza •

hidroplán -a m |letalo, ki vzleta in pristaja na vodi| *izvidniški*

hidroplan □ **vodno letalo** □ **hidroavion**

hidroplánski -a -o prid. ▶ oporišče •

hidrotermální -a -o prid. ▶ metamorfoza •

hierárh -a m ▶ dostojanstvenik •

hierárhični -a -o prid. ▶ hierarhija

hierarhija -e ž |razvrstitev (posameznikov) po položaju, funkcijah, pomembnosti| *hierarhija v politiki, vojski* □ knj.izroč. **hierarhična lestvica**

hierátični -a -o prid. ▶ pisava 1•3

hierátski -a -o prid. ▶ pisava 1 pp 2 | pisava 1•3

hieroglíf -a m ▶ čačka 2

hieroglífi -ov m mn. mn. v sin. nizu ▶ pisava 1•4
hieroglífni -a -o prid. ▶ pisava 1•4
hieroglífski -a -o prid. ▶ nečitljiv | pisava 1 pp 2 | pisava 1•4
hífa -e ž bot. [enocelična ali večcelična nitasta tvorba, ki sestavlja micelij] *hife gob* □ bot. *glivna nitka*
higiéna -e ž
 • duševna higiena □ mentalna higiena □ psihohigiena
 GLEJ ŠE čistoča
higrofilni -a -o prid. ▶ higrofit
higrofit -a m bot. [rastlina, ki uspeva na vlažnih tleh] *Kalužnica se uvršča med higrofite* □ bot. *higrofilna rastlina* □ knj.izroč. *vlagoljubna rastlina*
higrométer -tra m meteor. [priprava za merjenje relativne vlage v zraku] *meriti vlažnost s higrometrom* □ meteor. *merilnik vlažnosti* □ meteor. *vlagomer*
higroskópični -a -o prid. ▶ higroskopni
higroskópičnost -i ž ▶ higroskopnost
higroskópni -a -o prid. fiz. [ki vpija vlago iz zraka] *higroskopna snov* □ fiz. *higroskopični* □ fiz. *higroskopski*
higroskópnost -i ž fiz. [dejstvo, da kaj vpija vlago iz zraka] *izkoriščanje higroskopnosti pri sušenju zraka* □ fiz. *higroskopičnost*
higroskópski -a -o prid. ▶ higroskopni
hihetánje -a s ▶ hihitanje
hihetáti se -ám se nedov. ▶ hihitati se
hihi medm. ▶ ha
hihíkanje -a s ▶ hihitanje
hihíkati -am nedov. ▶ hihitati se
hihít -a m ▶ hihitanje
hihitánje -a s [(pritajeni) smeh z visokim glasom] *Slišati je bilo pridušeno hihitanje* □ *hihetanje* □ *hihit* □ knj.izroč. *hihikanje* □ knj.izroč. *hihot¹*
hihitáti se -ám se nedov. [(pritajeno) z visokim glasom se smejeti] *Dekleta so se polglasno hihitala* □ *hihetati se* □ knj.izroč. *hihikati* □ knj.izroč. *hihotati se* □ nar. *kihati se*
hihòt¹ -óta m ▶ hihitanje
hihót² velel. medm. [klíc konju Naprej v desno!] *Prijel je za vajeti in pogнал: Hihot* □ *hot* □ *tibo* □ *tihot* □ nar. *hovt*
hihotáti se -ám se nedov. ▶ hihitati se
hijacínt -a m ▶ hijacinta
hijacínta -e ž |okrasna rastlina z zelo dišečimi raznobarnimi cveti v grozdastem socvetju| *grede tulipanov in hijacint* □ knj.izroč. *hijacint* □ knj.izroč. *jacinta* □ nar. *majolčika*
hijéna -e ž ▶ grabežljiv povdk.
híjo medm. ▶ hi
hik medm. ▶ hk
híkori -ja m ▶ les •19
híkorijev -a -o prid. ▶ les •19
hílum -a m ▶ hilus
hílus -a m anat. [del organa, kjer izstopajo žile, živci] *hilus ledvic* □ anat. *hilum* □ anat. *lina*
himalájski -a -o prid. ▶ cedra • | kača pp 3
hímen -a m anat. [kožna guba ob vhodu v nožnico] *pretrgati himen* □ anat. *deviška kožica*
 GLEJ ŠE pretrgati •
himénij -a m ▶ trosovnica
hímna -e ž ▶ hvalnica
hímnični -a -o prid. ▶ pesništvo •2
hímnika -e ž ▶ pesništvo •2
hímnus -a m ▶ hvalnica
hinávček -čka m ▶ hinavec

hinavčeváti -újem nedov. ▶ hinavčiti
hinávčiti -im nedov. [hinavsko se vesti ali govoriti] *Hinavčil je, da bi dosegel svoj namen* □ *hinavčevati* □ star. *hinaviti* □ knj.izroč. *hinavščiti* □ knj.izroč. *licemeriti*
 GLEJ ŠE hliniti
hinávec -vca m [kdor se kaže drugačnega, navadno boljšega, kot je] *priliznjen hinavec* □ slabš. *farizej* □ ekspr. *hinavček* □ knj.izroč. *hipokrit* □ knj.izroč. *licemer* □ knj.izroč. *licemerec* □ knj.izroč. *tartif* □ slabš. *svetohlinec* ↗
hináviti -im nedov. ▶ hinavčiti
hinávka -e ž |ženska, ki se kaže drugačna, navadno boljša, kot je| *razkrinkati hinavko* □ knj.izroč. *licemerka* □ slabš. *svetohlin-ka* |ženska, ki se dela pošteno, pobožno|
hinávski -a -o prid. [ki se kaže drugačnega, navadno boljšega, kot je] *hinavski družabnik; hinavski smehljaj* □ slabš. *farizej-ski* □ knj.izroč. *hipokritski* □ knj.izroč. *licemeren* □ knj.izroč. *licemerski* □ zastar. *skrnoben¹* □ knj.izroč. *tartifovski* □ knj.izroč. *tartifski* □ slabš. *svetohlin-ski* |ki se dela poštenega, pobožnega|
hinávsko nač. prisl. [izraža, da je dejanje, stanje, lastnost samo na videz tako, kot se kaže] *hinavsko prijazen obraz* □ knj.izroč. *farizej-sko* □ knj.izroč. *hipokritsko* □ knj.izroč. *licemersko* □ slabš. *svetohlinsko* |na videz pošteno, pobožno| *svetohlinsko se vesti*
hinávstvo -a s ▶ hinavščina
hinávščina -e ž |vedenje, govorjenje, s katerim se kdo kaže drugačnega, kot je v resnici, navadno boljšega| *V njegovem ravnanju je precej hinavščine* □ *hinavstvo* □ slabš. *farizejstvo* □ knj.izroč. *hipokrizija* □ knj.izroč. *licemerje* □ knj.izroč. *licemerstvo* □ zastar. *skrnoba* □ knj.izroč. *tartifovstvo* □ slabš. *svetohlinstvo* |hinavščina, s katero se kdo dela poštenega, pobožnega|
hinávščiti -im nedov. ▶ hinavčiti
híndu -ja m ▶ hindujec
híndujec -jca m [pripadnik hinduizma] *pravoverni hindujec* □ *hindu*
híp -a m ▶ do zdaj | hitro 2 | kadar koli¹ | kmalu¹ | malo⁴ 2 | trenutek | zdaj¹ 1
hípček -čka m ▶ malo⁴ 2
hípec -pca m ▶ malo⁴ 2
hiperbólični -a -o prid. ▶ geometrija •1
hiperemíja -e ž ▶ kongestija
hiperním -a m ▶ nadpomenka
hiperoním -a m ▶ nadpomenka
hiperplazíja -e ž med. [čezmerno povečanje organa ali tkiva zaradi nastajanja novih celic] *hiperplazija mladega tkiva v rani* □ med. *numerična hipertrofija*
hiperpopulácija -e ž ▶ prenaseljenost
hiperpovezáva -e prid. ▶ povezava 2
hiperprodúkcija -e ž ekon. [proizvodnja, ki presega kupno moč trga] *Hiperprodukcija je povzročila gospodarsko krizo* □ ekon. *nad-produkcija* □ publ. *nadproizvodnja*
hiperténzija -e ž med. [bolezensko povečanje krvnega tlaka] *zdravljenje hipertenzije* □ star. *hipertonija* □ med. *povišani krvni tlak* □ pog. *pritisk*
hipertoníja -e ž ▶ hipertenzija
hipertrofíja -e ž ▶ hiperplazija
hiphòp medm. ▶ hopsasa
hípni -a -o prid. ▶ trenutni 2
hípno prisl. ▶ trenutno
hípnost -i ž ▶ kratkotrajnost
hipnótíčni -a -o prid. ▶ hipnoza | sredstvo •25 | uspavalni
hipnótik -a m ▶ sredstvo •25
hipnotízem -zma m ▶ hipnoza

hipnotiziranec -nca m |kdor je v stanju hipnoze| *vplivati na hipnotiziranca* □ medij *medij iz občinstva*

hipnotiziranje -a s |postopek, s katerim se dosega stanje hipnoze| *Hipnotiziranje je uspelo* □ **hipnoza**

hipnoza -e ž |s sugestijo izzvano spanju podobno stanje zožene zavesti| *narediti kaj v hipnozi* □ **hipnotično stanje** □ knj.izroč. **hipnotizem**
GLEJ ŠE hipnotiziranje

hipocénter -tra m ▶ žarišče 2♦

hipodróom -a m |posebej urejeni prostor za konjske dirke| *odprtje novega hipodroma* □ **konjsko dirkališče**

hipofíza -e ž anat. |žleza z notranjim izločanjem pod velikimi možgani| *pomen hipofize za rast organizma* □ anat. **možganski podvesek** □ anat. **možganski privesek**

hipogástrij -a m ▶ podtrebušje

hipohónder -dra m ▶ bolnik ♦17

hipohóndrični -a -o prid. ▶ bolnik ♦17

hipokorístikon -a m ▶ beseda ♦5

hipokrátični -a -o prid. ▶ hipokratski

hipokrátiski -a -o prid. |ki je v zvezi s Hipokratom| *hipokratski nauk* □ **hipokratični**

hipokrít -a m ▶ hinavec | licemerec

hipokrítiski -a -o prid. ▶ hinavski | licemerski

hipokrítisko prisl. ▶ hinavsko

hipokrizíja -e ž ▶ hinavščina | licemerstvo

hípoma prisl. ▶ hitro 2 | takoj 1

hiponím -a m ▶ podpomenka

hipostáza -e ž ▶ konverzija 2 | osnova 1

hipotáksa -e ž ▶ podredje

hipotáktični -a -o prid. ▶ veznik ♦1

hipotéčni -a -o prid. ▶ banka ♦2 | posojilo ♦2

hipotéka -e ž

- pravn. skupna hipoteka □ pravn. simultanska hipoteka

GLEJ ŠE posojilo ♦2

hipotekárni -a -o prid. ▶ banka ♦2 | posojilo ♦2

hipoténzija -e ž med. |bolezensko zmanjšanje krvnega tlaka| *zdraviti hipotenzijo* □ med. **nizki krvni tlak**

hipotétični -a -o prid. ▶ domnevni 1 | sodba ♦3 | sodba ♦6 | stavek ♦5

hipotéza -e ž |nedokazana, zgolj verjetna trditev| *ovreči, postaviti hipotezo* □ knj.izroč. **podmena** □ publ. **predpostavka** □ knj.izroč. **supozicija**

- ♦ delovna hipoteza □ knj.izroč. osnovna podmena

GLEJ ŠE domneva

hipsométer -tra m ▶ višinomér

hirálnica -e ž ▶ dom 2♦3

hírati -am nedov. |slabeti, izgubljati moč zaradi počasnega pojemanja življenjskih funkcij| *hirati zaradi raka* □ knj.izroč. **gasniti** □ knj.izroč. **ginevati** □ knj.izroč. **giniti**1 □ ekspr. **usihati**

hiromantíja -e ž |napovedovanje človekove usode iz črt na dlani| *ukvarjati se s hiromantijo* □ **hiromantika**

hiromántika -e ž ▶ hiromantija

hís -a m ▶ zidanica

histérični -a -o prid. ▶ histerija

histeríja -e ž psiht. |duševna bolezen, ki se kaže v čustveni, nagonski neuravnovešenosti in telesnih motnjah brez organske okvare| *napad, znaki histerije* □ psiht. **histerična nevroza**

historícizem -zma m ▶ historizem

histórični -a -o prid. ▶ dogodek ♦2 | drama ♦6 | gradivo ♦5 | materializem ♦2 | osebnost ♦3 | razvoj ♦15 | sedanjik ♦1 | slovnica ♦6 | stratigrafija | zgodovinski

histórija -e ž ▶ drama ♦6 | zgodba 1 | zgodovina

historiográf -a m ▶ zgodovinopisec

historiografíja -e ž ▶ zgodovinopisje | zgodovinopisje ♦

historiográfski -a -o prid. ▶ zgodovinopisni

historízem -zma m |poudarjanje zgodovinskih dogajanj, dejstev| *historizem pri pouku* □ **historicizem** |pretirani historizem|

hiša -e ž

1. |stavba, namenjena zlasti za bivanje ljudi| *graditi hišo; velika hiša* □ ekspr. **bajta** □ ekspr. **bajtica** □ ekspr. **hišica** □ ekspr. **hiška** □ slabš. **hišura** □ nar. **hram** □ nar. **kočka** □ slabš. **kočura**
- ♦ 1. **dvonadstropna hiša** □ **dvonadstropnica** 2. **dvostanovanjska hiša** □ **dvodružinska hiša** 3. **enonadstropna hiša** □ **enonadstropnica** 4. **enostanovanjska hiša** □ **enodružinska hiša** 5. **garažna hiša** □ **parkirna hiša** 6. **nardp. gornja hiša** □ **zastar. gorenja hiša** □ **star. gornjica** □ **nardp. zgornja hiša** □ **star. zgornjica** 7. **javna hiša** □ **bordel** □ knj.izroč. **bordelišče** □ **vulg. ciparna** □ knj.izroč. **cipišče** □ knj.izroč. **hiša z rdečo svetilko** □ **vulg. kupleraj** □ **vulg. kurbišče** □ knj.izroč. **lupanar** □ **zastar. tolerančna hiša** 8. **mala hiša** □ **nar. hišica** □ **nar. hiška** □ **nar. kamra** □ **nar. kamrica** □ **nar. štibelc** □ **zadnja hiša** 9. **arhit. mediteranska hiša** □ **arhit. sredozemska hiša** 10. **mestna hiša** □ **pog. magistrat** □ **rotovž** 11. **nadstropna hiša** □ **nadstropnica** 12. **rojstna hiša** □ **star. očetna hiša** □ **ekspr. očetova hiša** □ **zastar. očina hiša** □ **zastar. rojstvena hiša** 13. **štirinadstropna hiša** □ **štirinadstropnica** 14. **zidana hiša** □ **nar. zidina**

2. **nardp. |glavni stanovanjski prostor v kmečki hiši| hiša s hrastovo mizo in pečjo** □ **nar. izba** □ **nar. prednja hiša**

GLEJ ŠE cerkev 1 | čajnica | dom 1 | doma¹ | domačija | gledališče 1 | hišica | nadzidati ♦ | opera | prekajevalnica | rodbina | sodišče 2 | televizija 2 | ubožnica | založba

hišar -ja m ▶ bajtar

hišica -e ž |zunanje ogrodje nekaterih nižjih živali, navadno spiralno zavito| *ogrlica iz hišic majhnih školjk* □ **hiša** □ **lupina**

- ♦ **polževa hišica** □ **polževa lupina** □ **zastar. polževka** □ **zastar. polžina** □ **polžja hišica** □ **polžja lupina**

- 1. **oglarska hišica** □ **oglarska lopa** □ **oglarska uta** 2. **pasja hišica** □ knj.izroč. **pasjak**1 □ **ekspr. pasja kajba** □ **pasja uta** □ knj.izroč. **pasjica** □ **ekspr. pesjak** 3. **počitniška hišica** □ knj.izroč. **dača**2 □ **zastar. letovišče** □ knj.izroč. **letoviška hišica** □ **vikend** □ **vikendhišica**

GLEJ ŠE čuvajnica | hiša 1 | hiša 1♦8 | krmilnica • | uta

hiška -e ž ▶ hiša 1 | hiša 1♦8

hišna -e ž |nekdaj najeta ženska, navadno v mestu, za pospravljanje sob in osebno strežbo| *hišna pri profici* □ **sobarica**

GLEJ ŠE pomočnica •

hišni -a -o prid. ▶ goba ♦2 | ime ♦2 | molj | oprema 1 | pes ♦2 | prag 1♦ | prijatelj ♦2 | računalnik ♦2 | številka ♦2

hišnica -e ž

1. |ženska, ki opravlja manjša oskrbniška dela v večstanovanjski hiši| *Za ta dela je skrbela hišnica* □ **zastar. ključarica**
2. |nekdaj ženska, ki opravlja pomožna, zlasti manjša obrtniška dela na šoli| *Hišnica je odprla šolska vrata* □ **šolska sluginja**

hišnik -a m |kdor opravlja pomožna, zlasti manjša obrtniška dela na šoli| *sprejeti v službo hišnika* □ **zastar. šolski sluga** □ **zastar. šolski služitelj**

hišúra -e ž ▶ hiša 1

hít -a m ▶ popevka

hítati -am nedov. ▶ metati

hítati se -am se nedov. ▶ meriti se | tekmovati 1

hiténje -a s |delovanje, premikanje, ki poteka hitreje, kot je običajno, pričakovano| *Celodnevno hitenje ga je utrudilo* □ **ekspr. bezljanje** □ **ekspr. dirjanje** □ **ekspr. dirkanje** □ **ekspr. divjanje** □ **ekspr. drvež** □ **ekspr. norenje**

GLEJ ŠE naglica

híter -tra -o prid.

1. |ki poteka, se uresničuje z večjo hitrostjo, kot je običajna, pričakovana| *hitra hoja; hitro odzivanje v primeru klica na pomoč*
 □ **nagel** □ **uren** □ ekspr. **besen besen galop** □ star. **bliskoven bliskoven dir** □ ekspr. **bliskovit** □ star. **brz** □ ekspr. **divji divja vožnja** □ star. **jadrn** □ star. **jaren** □ star. **pospešen** □ star. **spešen** □ ekspr. **strelovit**
 □ zastar. **žuren** ▀ protip. **počasen**

2. |ki lahko opravi kako pot ali delo v kratkem času| *hiter konj*
 □ **nagel** □ knj.izroč. **bister** □ star. **brz** □ nar. **brzen** □ star. **jadrn** □ star. **jaren**
 □ star. **spešen** ▀ protip. **počasen**

GLEJ ŠE počasen 1, 2, 3

hitéti -ím nedov.

1. |izraža hitro premikanje v določeni smeri| *hiteti proti domu; Kam hitiš?* □ **hitro iti** □ ekspr. **bezljati** □ ekspr. **burjati** □ ekspr. **dirjati dirjati od trgovine do trgovine** □ pog. **dirkati dirkati od trgovine do trgovine** □ ekspr. **divjati** □ ekspr. **dvizati se** □ ekspr. **galopirati** □ knj.izroč. **hitevati** □ star. **nagliti** □ ekspr. **noret** □ nar. **paščiti se** □ knj.izroč. **pohitevati** □ star. **spešiti** □ star. **speti**¹ □ sleng. **šibat**² □ ekspr. **teči Nimam časa, tečem kupit kruh** □ ekspr. **vihrti** □ zastar. **žuriti se** □ **na vso sapo hiteti** |zelo hiteti|

2. |hitro delati, opravljati kaj| *Zakaj moramo zmeraj hiteti; hiteti z delom; hiteti pri pospravljanju* □ ekspr. **divjati** □ ekspr. **dvizati se** □ star. **nagliti** □ ekspr. **noret** □ star. **spešiti** □ nar. **viti**¹ **viti z zidanjem**

GLEJ ŠE minevati 1

hitévati -am nedov. ► hiteti 1

hitinjáča -e ž ► oklep 3

hitlerjánc -nca m |pristaš hitlerjanstva| *kolaboriranje s hitlerjanci* □ **hitlerjev**

hitlerjánski -a -o prid. |ki je v zvezi s hitlerjanci ali hitlerjanstvom| *hitlerjansko gibanje* □ **hitlerjevski**

Hítlerjev -a -o prid. ► carstvo •

hítlerjev -vca m ► hitlerjanec

hítlerjevski -a -o prid. ► hitlerjanski

hítři -a -o prid. |ki nastopi v razmeroma kratkem času|

Želimo vam hitri uspeh □ **nagli** □ ekspr. **bliskoviti** □ star. **bliskovni** □ knj.izroč. **iznenadni** □ knj.izroč. **meteoriški** □ knj.izroč. **meteorski** □ ekspr. **nenadni** □ knj.izroč. **rapidni** □ ekspr. **takojšnji**

GLEJ ŠE hitro 1, 2 | hrana 1•4 | jadrnica ♦

hítřica -e ž ► hitrost¹ | naglica

hító nač. prisl.

1. |izraža, da dejanje poteka, je opravljeno z veliko hitrostjo| *hitro hoditi; hitro rešiti križanko* □ **naglo** □ **urno** □ ekspr. **bliskoma bliskoma odskočiti** □ ekspr. **bliskovito bliskovito reagirati** □ star. **brdko** □ star. **brzo** □ ekspr. **ekspresno ekspresno odpraviti težavo** □ star. **jadrno** □ ekspr. **nezamudno** *Čas nezamudno beži* □ knj.izroč. **rapidno** *Vročina rapidno narašča* □ ekspr. **s polno paro s polno paro delati** □ ekspr. **strelovito** *Raketa se je strelovito oddaljila* □ star. **strmoglav**² *Strmoglav je planil iz goreče hiše* □ ekspr. **strmoglav**o *Cene strmoglav*o rastejo □ knj.izroč. **v blisku** *Vse se je v blisku dogodilo* □ ekspr. **v hitrem ritmu** □ ekspr. **v kalop** □ zastar. **v speh** □ ekspr. **z urnostjo z urnostjo se premikati** □ ekspr. **z vso paro z vso paro napredovati** ▀ protip. **počasi**

2. |izraža, da se kaj zgodi v kratkem času| *hitro obogateti* □ **na hitro** □ **naglo** □ **urno** □ ekspr. **bežno bežno ošiniti koga s pogledom** □ ekspr. **bliskoma bliskoma se domisliti** □ ekspr. **bliskovito** □ star. **brzo** □ ekspr. **čim prej** *Čim prej se moram odločiti* □ nar. **gređo** *gređo ošiniti koga s pogledom* □ ekspr. **hipoma hipoma umolkniti** □ knj.izroč. **mahoma** □ knj.izroč. **meteorsko** □ knj.izroč. **mimobežno** *Videl jo je le mimobežno* □ ekspr. **mimogrede mimogrede odpraviti napako** □ star. **nabrž** *nabrž se obleči* □ knj.izroč. **nagloma** □ ekspr. **na hitřico** □ ekspr. **na juriš** *na juriš si ogledati razstavo* □ knj.izroč. **na naglo**

□ knj.izroč. **nanagloma** □ ekspr. **na skok ubogati na skok** □ ekspr. **od trenutka do trenutka** *Hrup je od trenutka do trenutka naraščal* □ ekspr. **po hitrem postopku** □ pog. **prec** □ pog. **precej**² □ ekspr. **takoj** *Rože so takoj ovenele* □ ekspr. **tiktak**² *Tiktak bom nazaj* □ knj.izroč. **trenutkoma** *trenutkoma si premisliti* □ ekspr. **v hipu v hipu ustaviti** □ ekspr. **v momentu** □ ekspr. **vsak čas** *Vsak čas bo tukaj* □ ekspr. **vsak hip** □ ekspr. **v trenutku** □ ekspr. **z bliskovitostjo** *Vse se je zvrstilo z bliskovitostjo* □ star. **z naglostjo z naglostjo se obleči** ▀ protip. **počasi**
GLEJ ŠE blago¹ 1•2 | čim prej | hiteti 1 | hrana 1•4 | kmalu¹ | nenadoma 2 | odhiteti | počasi 1, 2 | prej¹ 1• | propadati 2• | sproti 1 | takoj 1, 2 | takoj ko | tik¹

hitroběžni -a -o prid. ► slava

hitro ko vez. zv. ► takoj ko

hitropís -a m ► kurziva 2 | stenografija | tahigrafija

hitropísec -sca m ► stenograf

hitropřstnik -a m ► rokohitr

hitrorěžni -a -o prid. ► jeklo •1

hitřost¹ -i ž |v časovni enoti opravljena pot| *povečati, zmanjšati hitřost* □ **brzina** □ knj.izroč. **hitřica** □ knj.izroč. **naglica naglica vetra** □ kem. **naglost**

• 1. teh. **ekonomična hitřost** □ teh. **ekonomska hitřost** 2. aer. **horizontalna hitřost letala** □ aer. **hitřost letala v vodoravnem letu** 3. teh. **izstopna hitřost** □ teh. **iztočna hitřost** 4. ekon. **komercialna hitřost** □ žel. **potovalna hitřost** 5. fiz. **krožilna hitřost** □ fiz. **obodna hitřost** 6. aer. **hitřost padanja** □ aer. **padalna hitřost** □ aer. **padna hitřost** 7. strojn. **rezalna hitřost** □ strojn. **hitřost rezanja** 8. teh. **vrtilna hitřost** □ teh. **hitřost vrtenja** □ teh. **turaža**

GLEJ ŠE brzinomer | merilnik •1 | prestava | tahometer

hitřost² -i ž |dejstvo, da kdo, kaj opravi kako pot ali delo v kratkem času; dejstvo, da kaj nastopi, se zgodi zelo hitro| *hitřost delavca; hitřost udarca* □ **naglost** □ **urnost** □ ekspr. **bliskovitost** □ star. **jadrnost** □ star. **spešnost**

hitrostrělka -e ž ► brzostrelka

hjá¹ medm. ► hm¹

hjá² člen. ► da² 1 | saj¹ 1

hk posnem. medm. |posnema glas pri kolcanju| *Kdo le misli name, hk* □ **hik** □ **huk** □ **hup**

h kráju prisl. zv. ► proč¹ 1

hkrátí¹ čas. prisl.

1. |izraža, da poteka dejanje, ki ga opravljajo različni vršilci, ob istem času| *Govorijo vsi hkrati* □ **istočasno**¹ □ **naenkrat** □ **obenem**¹ □ zastar. **kmalu**¹ □ zastar. **nakrat** □ ekspr. **namah** □ zastar. **v isti čas** □ zastar. **zaeno**

2. |izraža, da poteka dejanje istočasno z drugim dejanjem| *Hkrati s sejmom je bila tudi modna revija* □ **obenem**¹ □ **skupaj** □ publ. **sočasno** □ ekspr. **vřtric** □ publ. **vzpredno**

hkrátí² poudar. člen. |poudarja, da je vzporedno dejanje različno| *Je pravnik, hkrati pa bi moral biti še ekonomist* □ **istočasno**² □ **obenem**² □ **poleg tega** □ **sicer**²

GLEJ ŠE poleg³

hkrátni -a -o prid. ► istočasni

hkrátnost -i ž ► istočasnost

hlačár -rja m ekspr. |kdor nosi prevelike hlače| *posmehovati se hlačarju* □ ekspr. **hlačman** □ slabš. **hlačon**

hlačáti -ám nedov. ► hoditi 1 | hoditi 1 pp 8

hláče hláč ž mn.

1. |oblačilo, ki obdaja spodnji del telesa in vsako nogo posebej| *kupiti nove hlače* □ ekspr. **hlačice** □ ekspr. **hlačke** □ zastar. **pantaloni**
 ♦ 1. **hlače na zvonec** □ **hlače na zvon** □ **zvonaste hlače** □ **zvonasto krojene hlače** □ **zvončasto krojene hlače** 2. **irhaste hlače** □ nar. **irhovice**

□ nar. irhovinaste hlače □ irhovke **3. jahalne hlače** □ knj.izroč. jahalke
4. kavbojske hlače □ pog. kavbojke **5. kolesarske hlače** □ pog. kolesarke
6. mahedrave hlače □ ekspr. hlamudrače □ ekspr. mahedravke **7. platnene hlače** □ star. prtene hlače □ star. prtenice **8. spodnje hlače** □ nek. pog. gate □ spodnjice □ star. svitice **9. telovadne hlače** □ sol., žarg. telovadke
10. žametne hlače □ pog. žametke □ knj.izroč. žametovke
2. lov. | zelo dolge in goste dlake ali perje po nogah nekaterih sesalcev ali ptičev | *hlače ptiča* □ lov. **hlačice**
GLEJ ŠE natepsti | razporek ♦ | tepsti

hláček -čka m ▶ otrok 1

hlačévina -e ž | groba in trpežna bombažna tkanina | *tkati hlačévino* □ nek. pog. **cajg**

hlačévínast -a -o prid. | ki je iz hlačevine | *hlačévínaste hlače* □ nek. pog. **cajgast**

hláčice -ic ž mn. ▶ hlače 1, 2 | hlačke

hláčke hláčk ž mn. | del ženskega spodnjega perila v obliki hlač, s kratkimi hlačnicami ali brez njih | *kombineža in hlačke* □ ekspr. **hlačice**
GLEJ ŠE hlače 1

hláčman -a m ▶ hlačar | otrok 1

hláčni -a -o prid. ▶ nogavica ♦3 | zavihek ♦

hláčnica -e ž | del hlač, ki obdaja posamezno nogo | *zavhati hlačnice* □ nar. **hlačnik**

hláčnik -a m ▶ hlačnica

hlačón -a m ▶ hlačar

hlád -a m | zmerno nizka temperatura | *V kleti je prijeten hlád* □ knj.izroč. **hládnoča** □ knj.izroč. **hládnota** □ zastar. **mrzlota**

GLEJ ŠE hladnost | mráz² | zadržanost 2

hláden -dna -o prid. | ki ima zmerno nizko temperaturo | *hláden dan; Voda v reki je precej hladna* □ ekspr. **svež¹** **svež dan** ■ protip. **topel**
GLEJ ŠE frigiden | mrzel 2, 3 | nenaklonjen | neprijazen | neprijeten | topel 1, 2

hladétina -e ž ▶ žolca

hladílec -lca m ▶ čebrič

hladílni -a -o prid. ▶ hladilnik | hladilo

hladílnik -a m | naprava za shranjevanje pokvarljivega blaga, zlasti živil pri nizki temperaturi | *dati meso v hladilnik* □ pog. **frížider** □ knj.izroč. **hladílna omara** □ nar. **ledenica**
GLEJ ŠE tovarnjak ♦1

hladílo -a s | sredstvo za hlajenje | *delovanje hladila* □ **hladílno sredstvo**

GLEJ ŠE tolažba

hladíti -ím nedov. *kaj* | delati kaj hladno, mrzlo | *hladíti prostor* □ **ohlajati** □ **ohlajevati** □ **shlajevati** □ ekspr. **ledeniti** *Veter mu ledeni roke* □ knj.izroč. **razhlajati**

hladíti se -ím se nedov. | izgubljeni toploto | *Segreta voda se počasi hladi* □ **ohlajati se** □ **ohlajevati se** □ **shlajevati se** □ kem. **razhlajati se**

GLEJ ŠE ohlajati se

hládnež -a m ▶ mrzlokrvnež

hládni -a -o prid. ▶ barva 1♦3 | lepilo ♦2 | mrtev² ♦ | obvladati se | ondulacija ♦1 | otip ♦1 | pas ♦2 | prodor ♦ | večerja ♦1 | zagon ♦

hladníca -e ž ▶ uta

hládno¹ prisl. ▶ mrzlo¹

hládno² povdk. ▶ mráz² | toplo²

hládnoča -e ž ▶ hlad | hladnost

hládnodúšen -šna -o prid. ▶ hladnokrven | neprijazen

hládnokrven -vna -o prid. | ki je sposoben ostati miren, preudaren v razburljivih, zlasti nevarnih okoliščinah | *hládnokrven voznik* □ knj.izroč. **gostokrven** □ knj.izroč. **hládnodušen**

hládnokrívni -a -o prid. ▶ konj ♦5 | žival 1 pp 6 | žival 1♦3

hládnokrívnost -i ž | dejstvo, da kdo ostane miren, preudaren v razburljivih, zlasti nevarnih okoliščinah | *navidezna hládnokrívnost* □ ekspr. **hládnost**

hládnost -i ž | dejstvo, da ima kaj zmerno nizko temperaturo | *hládnost grajskih prostorov* □ **hlád** □ knj.izroč. **hládnoča**

□ knj.izroč. **hládnota**

GLEJ ŠE frigidnost | hladnokravnost | zadržanost 2

hládnôta -e ž ▶ hlad | hladnost

hlájénje -a s | odvajanje, odvzemanje toplote; izgubljanje toplote | *hlájénje prostorov s klimatskimi napravami; segrevanje in hlájénje zemeljske površine* □ **ohlajanje** □ **ohlajevanje**

GLEJ ŠE ohlajanje

hlamáda -e ž ▶ ogrinjalo

hlámudráče -áč ž mn. ▶ hlače 1♦6

hlámudráti -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp 8 | mahedrati 1

hlámudrāv -áva -o prid. ▶ mahedrav

hláp -a m nav. mn. | v plinasto stanje spremenjena tekočina pri temperaturi, ki je nižja od vrelišča | *zrak, nasičen s trupeni-mi hlapí; vinski hlapí* □ **izhlapina** □ knj.izroč. **izpara** □ knj.izroč. **izparica** □ zastar. **sopar opojni sopari vina** □ knj.izroč. **sopara** □ knj.izroč. **sparina**

GLEJ ŠE duh² | zadah

hlapáč -a m ▶ goltač

hlápanje -a s ▶ hlastanje

hlápati -am nedov. ▶ goltati | hlastati | jesti 1 | jesti 1 pp 1 | mahedrati 1

hlapāv -áva -o prid. ▶ mahedrav

hlapčè¹ -éta m ▶ hlapec

hlapčè² -éta s ▶ hlapec

hlápček -čka m ▶ deček¹

hlapčévati -újem nedov. ▶ hlapec ♦ | podrejen ♦

hlápčevski -a -o prid. slabš. | ki je pretirano vdan nadrejenim | *hlápčevski človek* □ knj.izroč. **devoten** □ slabš. **lakajski** □ slabš. **pasji**

Zaničevali so ga zaradi njegove pasje narave □ knj.izroč. **servilen**

□ ekspr. **copatarski** | ki je pretirano podrejen ženi |

POVEDKOVNIK hlapec, lakaj, sluga, suženj

hlápčevstvo -a s slabš. | pretirana vdanost nadrejenim |

preračunljivo hlapčevstvo □ knj.izroč. **devotnost** □ slabš. **lakajstvo**

□ knj.izroč. **servilnost** □ ekspr. **copatarstvo** | pretirana podrejenost ženi |

GLEJ ŠE podrejenost

hlápčič -a m ▶ deček¹ | hlapec

hlápčiček -čka m ▶ hlapec

hlapčón -a m ▶ hlapec

hlápec -pca m | stalno najeti moški na kmetiji za pomoč pri kmečkih delih | *Imeli so tri hlapce* □ ekspr. **hlapčè¹** □ slabš. **hlapčè²**

□ ekspr. **hlapčič** □ ekspr. **hlapčiček** □ slabš. **hlapčón** □ nar. **beroš** | nekaj

hlapec v graščini, na veleposestvu | □ nar. **iberžnik** | hlapec, ki

nima določenega področja dela |

♦ biti za hlapca □ knj.izroč. hlapčevati □ služiti za hlapca

GLEJ ŠE hlapčevski povdk. | pastir ♦ | podrejen

hlápen -pna -o prid. ▶ hlapljiv

hlapênje -a s | spreminjanje iz tekočega stanja v plinasto pri temperaturi, ki je nižja od vrelišča | *hlapênje vode* □ **izhlapevanje**

hlapéti -ím nedov. | spreminjati se iz tekočega stanja v plinasto pri temperaturi, ki je nižja od vrelišča | *Voda hlapí* □ **izhlapevati**

□ ekspr. **izpuhtevati**

GLEJ ŠE izginjati 3

hlapljív -a -o prid. | ki (rad) hlapí | *hlapljíva snov* □ **hlapen**

□ knj.izroč. **izhlapljív**

hlapljívost -i ž | dejstvo, da kaj (rado) hlapí | *hlapljívost etra*

□ **hlapnost**

hlápniti -em dov. ▶ hlastniti

hlápnost -i ž ▶ hlapljivost

hlapón -a m ▶ lokomotiva ♦2 | vlak 1

hlást -i ž ▶ hlastnost

hlastáč -a m ▶ bahač | bahav povdk. | domišljavec | požrešnež

hlastánje -a s [hitro, sunkovito približevanje čemu z odprtim gobcem] *nemočno hlastanje zveri* □ knj.izroč. **hlapanje**

hlastáti -ám nedov. *po čem* [hitro, sunkovito se približevati čemu z odprtim gobcem] *Pes hlasta po muhah* □ knj.izroč. **hlapati**

GLEJ ŠE *goltati* | *hlepeti* | *jesti* 1 pp 1

hlastéžen -žna -o prid. ▶ pohlepen

hlastéžnost -i ž ▶ pohlepnost

hlastina -e ž ▶ pecljevina

hlastniti -em dov. *po čem* [hitro, sunkovito se približati čemu z odprtim gobcem] *Pes je hlastnil po grižljaju* □ knj.izroč. **hlapniti**

□ knj.izroč. **hlopiniti** □ ekspr. **zahlastati**

hlastno prisl. ▶ jemati 1♦ | *jesti* 1♦2

hlastnost -i ž |dejtvo, da je kaj zaradi vznemirjenosti opravljano zelo hitro, odločno| *hlastnost gibov* □ knj.izroč. **hlast**

hléb -a m ▶ hlebec 1, 2 | kruh

hlébast -a -o prid. ▶ hlebčast

hlébčar -ja m ▶ pogačar

hlébčast -a -o prid. [ki je podoben hlebcu] *hlebčasta oteklina* □ **hlebast**

hlébček -čka m [majhen hlebec] *peči hlebčke* □ ekspr. **hleščič**

hleščič -a m ▶ hlebček

hlébec -bca m

1. [večjemu krogelnemu odseku podobno oblikovani kruh] *prerezati hlebec na pol* □ **hlebec kruha** □ **hleb** □ nar. **kolač** □ **hlešček** ↗

2. [kar je podobno hlebcu] *oblikovati glino v hlebce* □ **hleb**

• hlebec sira □ nar. kolo sira

hlepeče prisl. ▶ pohlepno

hlepenje -a s ▶ pohlep

hlepeti -ím nedov. *po čem/za čim* [čutiti, imeti zelo močno željo,

zlasti po dobrinah] *hlepeti po bogastvu; hlepeti za priznanjem*

□ ekspr. **hlastati** □ knj.izroč. **lakomiti se česa** □ ekspr., s smiselnim osebkom v

tožilniku **skominati po čem** □ star. **skomljati po čem** □ ekspr., s smiselnim

osebkom v tožilniku **žejati po čem** *Žeja ga po slavi*

hlépkati se -am se nedov. ▶ kolcati se

hlépniti se -em se dov. ▶ kolcniti se

hlév -a m [stavba, prostor za bivanje domačih živali] *spraviti živino v hlev* □ ekspr. **hlevček** □ knj.izroč. **hlevce** □ neknoj. pog. **štala**

□ nar. **tamar**

♦ 1. hlev za bika □ bikarna 2. konjski hlev □ star. konjak² □ star. konjarna

□ star. konjska staja 3. kozji hlev □ kozjak² 4. ovčji hlev □ ovčjak

hlévček -čka m

• kunčji hlevček □ knj.izroč. kunčnica □ knj.izroč. zajčja stajica □ zajčji

hlevček □ zajčnica □ zajčnik

GLEJ ŠE **hlev**

hlévec -vca m ▶ hlev

hlévni -a -o prid. ▶ hlevski

hlévski -a -o prid. [ki je v zvezi s hlevom] *hlevska vrata*

□ knj.izroč. **hlevni**

GLEJ ŠE **živina** pp 2

hlíd -a m ▶ veter

hlidéti -ím nedov. ▶ pihljati

hlikati -am nedov. ▶ hlipati 1 | *jokati* pp 4

hlímba -e ž ▶ pretvarjanje

hlíniti -im nedov. *kaj* [prikazovati kaj izmišljenega, lažnega kot resnično] *hlíniti prijaznost, zanimanje* □ knj.izroč. **fungirati**

□ ekspr. **glumiti** □ knj.izroč. **hinavčiti hinavčiti pobožnost** □ ekspr. **igrati**

□ zastar. **pritrvarjati**

GLEJ ŠE **simulirati**

hlíniti se -im se nedov. ▶ pretvarjati se

hlínjen -a -o prid. ▶ nepristen

hlínjeni -a -o prid. [ki se kaže kot resnični, pravi, vendar to ni]

hlínjena ganjenost □ knj.izroč. **fungirani** □ ekspr. **igrani** □ ekspr. **zaigrani**

hlínjenje -a s [prikazovanje česa izmišljenega, lažnega kot nekaj

resničnega] *hlínjenje prijateljstva* □ knj.izroč. **fungiranje** □ ekspr. **glumljenje**

hlipati -am nedov.

1. [pridušeno, sunkovito jokati] *hlipati in stokati* □ **cmhati se**

□ nar. **hlikati** □ nar. **ihitati** □ **pohlipavati** |v presledkih hlipati|

2. [sunkovito, daveč se dihati] *hlipati od joka, smeha*

□ knj.izroč. **hliptati** □ **pohlipavati** |v presledkih hlipati|

GLEJ ŠE *jokati* pp 4

hlipati se -am se nedov. ▶ kolcati se

hlípiti -em dov. [sunkovito, daveč se dihniti] *hlípiti od pritajene smeha* □ **zahlipniti**

hlípiti se -em se nedov. ▶ kolcniti se

hliptati -am nedov. ▶ hlipati 2

hlíšč -a m ▶ ploha

hlód -a m [odžagano debelejšje deblo brez vej] *peljati hlode na*

žago □ knj.izroč. **krcejl** □ **hlodec** ↗

GLEJ ŠE *neroden*² povdk. | *nerodnež*

hlódec -čka m ▶ hlodec

hlódec -dca m [majhen hlod] *iz hloodcev narejeni svinjak* □ **hlođič**

□ ekspr. **hloodček**

hlódič -a m ▶ hlodec

hlódje -a s ▶ hlodovje

hloodvje -a s [več hlodov kot celota] *zloženo hloodvje* □ **hloodje**

□ star. **ohloodje**

hlòp medm. ▶ caf

hlopéti -ím nedov. ▶ sopsti

hlópniti -em dov. ▶ hlastniti | udariti 1

hm¹ razpolož. medm. [izraža obotavljanje, pomislek, dvom] *Hm,*

da, morda pa res □ **ma** □ **ma ja** □ **e**¹ □ **hja**¹ □ **m** □ **mda**¹ □ **mh**² □ **mhm**²

□ **mja**¹ □ **mm** □ **te**² *Te, te, te, pa ti tvoji prijatelji* □ **tja**³

hm² člen. ▶ **da**² 1 | **saj**¹ 1

hmélj -a m [kulturna rastlina z ovijajočim se stblom ali njeni za

proizvodnjo piva uporabljani plodovi] *obirati, pridelovati hmélj*

□ publ. **zeleno zlato** □ **savinjski hmélj** |hmélj, ki raste v Savinjski

dolini| □ agr. **golding** |hmélj, ki daje pivu posebno aromo|

hméljev -a -o prid. [ki je v zvezi s hméljem] *hméljev nasad*

□ **hméljni** □ **hméljski**

hméljšiče -a s [zemljišče, njiva, kjer raste hmélj] *povečati skupno*

površino hméljšič □ **hméljnik**

hméljni -a -o prid. ▶ hméljev | lupulin | žičnica •

hméljnik -a m ▶ hméljšiče

hméljski -a -o prid. ▶ hméljev | žičnica •

hnótav -a -o prid. ▶ neodločen 1

hó¹ medm. ▶ hoj

hò² medm. ▶ **ha** | **hehe** | **uf** 2

hóbi -ja m ▶ konjiček

hobôten -tna -o prid. ▶ bujen 1

hòd hód a m ▶ **gib** •3 | **gib** •4 | **hodnik**¹ 2 | **hoja**¹ 1

hódalica -e ž ▶ **hodulja** 2

hòdec -dca m [kdor je sposoben hitro, vztrajno hoditi] *biti dober*

hodec □ knj.izroč. **pešak**

hodévati -am nedov. ▶ hoditi 2

hódi -íte medm. ▶ bežati 2

hodišče -a s ▶ hodnik¹ 1**hoditi** hódim nedov.

1. |premikati se s korakanjem| *hoditi po cesti drug za drugim*
 □ stopati¹ □ ekspr. capkati □ ekspr. capljati □ ekspr. coklariti □ ekspr. coklati
 □ slabš. hlačati □ otr. hodkati □ knj.izroč. klamati □ knj.izroč. klamoteri-
 ti □ ekspr. klapati □ slabš. kloбушtrati □ slabš. kolovratiti □ star. koračiti
 □ ekspr. korakati □ pog. kresati jo □ slabš. krevsati □ ekspr. laziti
 □ ekspr. lesti □ ekspr. mahati jo □ ekspr. majati se □ ekspr. mandrati
 □ ekspr. mazati jo □ ekspr. mendrati □ ekspr. meriti *kaj Hitro je meril zadnji del poti* □ ekspr. mezgati □ ekspr. motoviliti □ ekspr. opletati
 □ ekspr. pešaćiti □ ekspr. petati □ ekspr. pobirati jo □ ekspr. pobirati korake
 □ star. pomikati se □ ekspr. praskati □ knj.izroč. pregibati se¹ □ ekspr. pre-
 kladati noge □ ekspr. premikati se *Od debelosti se še komaj premika*
 □ slabš. racati □ ekspr. repati² □ ekspr. repiti □ ekspr. repljati □ ekspr. sekati
 jo □ ekspr. stopicati *Ob njem je stopicala hčerka* □ ekspr. štokljati
 □ ekspr. tacati □ otr. tajcati □ ekspr. tolči jo □ ekspr. ubirati jo □ ekspr. ubirati
 korake *ubirati korake po bližnjicah* □ ekspr. ubirati pot *ubirati pot po bližnjicah*

◆ 1. **hoditi mimo česa** □ knj.izroč. minevati **kaj 2. hoditi za kom** □ slediti komu
3. težko hoditi □ ekspr. imeti svinčene noge □ ekspr. imeti svinec na nogah
 □ ekspr. imeti svinec v nogah □ ekspr. imeti težke noge
PODPOMENKE 1. 'hoditi bos' bosati, bosopetiti 2. 'hoditi brez cilja, namena' flankirati, golomišiti, klatariti se, klatiti se, kolovratiti, lajdrati, lajhati se, lajnati¹, pohajati, pohajkovati, postavati, postopati, potepati se, potikati se, pretikati se, skitati se, štramati, trenkljati, usmajati se, vandrati, vlačiti se 3. 'hoditi brez cilja, orientacije' bloditi, brodirati, kolobariti, krožiti 4. 'hoditi drsaje' podrsavati, šlapati 5. 'hoditi hitro, s kratkimi koraki' drobiti, drobencati, drobenceljati, drobenteti, drobentiti, drobneti, drobno hoditi, drobnjavo hoditi, hoditi z drobnimi koraki, koracljati, mencati, mencorititi, mendrati, stopicati, stopicljati 6. 'hoditi hitro, razburjeno' burjati, vihariti, vihrati 7. 'hoditi hrupno, ropotaje' coklati, kopitati, lomastiti, pompljati, štokljati 8. 'hoditi nerodno, težko' cipati, capljati, drpaliti, hacati, hlačati, hlamudrati, homedrati, kimati, kinkati, klamati, klamoteriti, klempati², klapati, klenati, klepati, kljusati, kloбушtrati, kobacati, kobacljati, kobaliti se, koracati, kresati, krevljati, krevsati, kruljati, randati, šantati, šarati, šlabedrati, štokljati, švedrati, tacati, telebati, tevsati, trampljati 9. 'hoditi nespretno, majavo' kolovratiti, kolobariti, majati se, opletati, opotekati se, šestoviliti, torkljati, vrto-
 glaviti 10. 'hoditi peš' pešaćiti 11. 'hoditi počasi' capati, cencati, cincati, cokati, coklati 12. 'hoditi ponosno, samozavestno' nesti se, nositi se 13. 'hoditi po vodi, čem redkem' čofati, čofodirati, čofotati, čopljati, čopotati 14. 'hoditi pritajeno, skrivaj' krasti se, laziti, plaziti se, smukati se 15. 'hoditi s težavo' vlačiti se, vleči se 16. 'hoditi tiho' smukati, tapati, tapkati, tapljati, tiholaziti 17. 'hoditi tik za kom' repati², repiti, repkati, repljati 18. 'hoditi v omotici' motoglaviti, potoglaviti

2. s prislovnim določilom |večkrat opraviti kako pot| *Pogosto hodi v mesto* □ star. hodevati □ star. hojevati □ ekspr. laziti □ ekspr. lesti □ ekspr. letati □ star. pohajati □ ekspr. riniti □ knj.izroč. zahajati □ knj.izroč. zglašati se *Rad se zglašča v mestu*

◆ **hoditi v šolo** □ pog. drgniti šolske klopi □ knj.izroč. obiskavati šolo □ knj.izroč. obiskovati šolo □ šolati se

GLEJ ŠE dninariti | napreden 2 ◆ | nositi 2 | obiskovati | obut ◆ | opravke ◆ | posnemati 2 | potovati | prehajati 1 | šolati se | vasovati 2 | vračati se 1 | zapeljavati

hódkati -am nedov. ▶ hoditi 1**hódni** -a -o prid. ▶ platno ◆ | srajca ◆**hodniček** -čka m ▶ hodnik¹ 1**hodničevka** -e ž ▶ srajca ◆**hodnični** -a -o prid. ▶ platno ◆ | srajca ◆**hodnik¹** -a m

1. |ozek, dolg prostor v stavbi, od koder vodijo vrata v bivalne in druge prostore| *iti, stopiti na hodnik* □ star. hodišče □ knj.izroč. koridor □ ekspr. hodniček |majhen hodnik|

◆ 1. arhit. arkadni hodnik □ arhit. arkade 2. **podzemni hodnik**

□ podzemeljski hodnik □ podzemski hodnik

2. |naravni ali umetno narejeni ozek, dolg podzemeljski prostor| *skrivni hodnik* □ star. **hod**

GLEJ ŠE pločnik

hodnik² -a m ▶ platno ◆**hodnikov** -a -o prid. ▶ platno ◆ | srajca ◆**hodnina** -e ž ▶ platno ◆**hodúlja** -e ž

1. nav. mn. |palica s stopničko za stopalo kot podaljšek nog pri hoji| *hoditi na hoduljah* □ nar. štakora

2. |oporna priprava na štirih nogah za pomoč invalidom, starejšim ljudem pri hoji| *predpisati poškodovancu hojo s hoduljo*

□ hojica¹ □ knj.izroč. hodalica

GLEJ ŠE bergla

hodúljica -e ž |priprava na kolesih za navajanje otroka

na hojo| *Otrok se s hoduljico premika po sobi* □ pog. bejbihojca

□ pog. hojca

hódža -e m ▶ duhovnik 2 pp 3**hohnjáti** -ám nedov. ▶ nosljati**hohò** medm. ▶ ha | hehe**hohój** medm. ▶ hoj**hohòt** -òta m ▶ hohotanje**hohotánje** -a s |glasen smeh z nizkim glasom| *Veselemu*

hohotanju ni bilo konca □ hohot

hohotáti se -ám se nedov. ▶ smejati se**hóhštápler** -ja m ▶ domišljavec**hóhštáplerski** -a -o prid. ▶ domišljav**hój** vevel. medm. |izraža opozorilo pri klicanju na daljavo| *Hoj, kje ste vsi* □ ahoj □ ho¹ □ hohoj

GLEJ ŠE hej

hója¹ -e ž

1. |premikanje s korakanjem| *Hoja ga je utrudila* □ knj.izroč. **hod**

□ knj.izroč. **hojenje** □ ekspr. **korak** *Pozna ga po koraku* □ ekspr. **pešaćenje**

□ ekspr. **pešhoja** □ star. **pešpot²**

◆ 1. **hoja nazaj** □ knj.izroč. nazajšnja hoja 2. **normalna hoja** □ zmerna

hoja 3. med. **zibajoča hoja** □ med. racajoča hoja □ med. racava hoja

□ med. račja hoja

PODPOMENKE 1. 'drsajoča hoja' drsanje, podrsavanje 2. 'hoja brez cilja, orientacije' blodenje, kolobarjenje 3. 'hoja po vodi, čem redkem' čofotanje, čopljanje 4. 'hoja s kratkimi koraki' mendranje, stopiciranje, stopicljanje 5. 'hrupna hoja' coklanje, lomastenje, štokljanje

6. 'nerodna, težka hoja' capljanje, krevsanje, štokljanje 7. 'nespretna, majava hoja' kolovratenje, opotekanje 8. 'tiha hoja' tapanje, tapkanje

2. |večkratno opravljanje kake poti| *Hoja v hribe ga veseli*

□ ekspr. **lazenje** □ ekspr. **letanje** □ knj.izroč. **zahajanje**

GLEJ ŠE pospešiti 1 ◆

hója² -e ž ▶ gozd 1 ◆ 11 | jelka**hója³** medm. ▶ juhej**hójca** -e ž ▶ hoduljica**hójenje** -a s ▶ hoja¹ 1**hójev** -a -o prid. ▶ gozd 1 ◆ 11 | les ◆ 25 | med¹ ◆ 1**hojévati** -am nedov. ▶ hoditi 2**hójevec** -vca m ▶ med¹ ◆ 1**hojevína** -e ž ▶ jelovje 2 | les ◆ 25

hójevje -a s ▶ gozd 1♦11 | jelovje 1, 2
hójica¹ -e ž ▶ hodulja 2
hójica² -e ž ▶ jelka
hójka -e ž ▶ jelka
hójkov -a -o prid. ▶ les ♦25
hojkovina -e ž ▶ les ♦25
hójkovka -e ž ▶ kostanjevka
hòjla medm. ▶ hej | juhej
hòjladrí medm. ▶ hopsasa
hòjladríja medm. ▶ hopsasa
hòjladró medm. ▶ hopsasa
hokejíst -a m ▶ športnik pp 1
hókejski -a -o prid. ▶ vratar 2 pp
hókuspókus -a m ▶ izrek 1♦
hókus pókus medm. zv. ▶ čira čara²
hòla medm. ▶ hej | joj² 2
holadrí medm. ▶ hopsasa
hòladríja medm. ▶ hopsasa
hòladró medm. ▶ hopsasa
hòlaj medm. ▶ hej
holádec -dca m ▶ matica 2♦1
holánski -a -o prid. ▶ brada 2♦2 | daljnogled ♦2 | matica 2♦1
hólcár -ja m ▶ delavec ♦7 | drvar
holesterín -a m ▶ holesterol
holesteról -a m biol., kem. | voskasta, maščobi podobna snov, ki se nahaja v celičnih membranah, živčnem tkivu, žolču | *izmeriti količino holesterola v krvi* □ star. **holesterín**
hólm -a m ▶ grič | hrib | osamelec
hólmec -mca m ▶ grič | hrib
holmíč -íča m ▶ grič | hrib
holmóvje -a s ▶ gričevje
holocén -a m geol. | mlajša, sedanja doba kvartarja | *raziskovati ognjeniško dejavnost v holocenu* □ geol. **aluvij**
holocénski -a -o prid. ▶ naplavina 1♦
homedráti -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp 8
homeopátični -a -o prid. ▶ zdravljenje ♦3
homeopátija -e ž ▶ zdravljenje ♦3
homeopátski -a -o prid. ▶ zdravljenje ♦3
hómič -a m ▶ homoseksualec
homílija -e ž ▶ govor 2 pp 1
hominíd -a m ▶ človečnjak
hómo -a m ▶ homoseksualec
homoerótični -a -o prid. ▶ homoseksualni
homoerótika -e ž ▶ homoseksualnost
homofóni -a -o prid. ▶ skladba ♦1
homofónski -a -o prid. ▶ skladba ♦1
homogén -a -o prid. | ki ima sestavne dele trdno povezane med seboj | *homogena ekipa; narod kot homogena celota* □ **enovit**
GLEJ ŠE enoten 2
homogénost -i ž | dejstvo, da ima kaj sestavne dele trdno povezane med seboj | *homogenost ekipe* □ **enovitost**
GLEJ ŠE enotnost 2
homologíja -e ž | enakost med pojavi glede na nastanek in zgradbo | *uvideti homologijo raziskovanih pojavov* □ knj.jzroč. **istorodnost**
homológni -a -o prid. ▶ organ 2♦1 | stranica ♦1
homoním -a m jezikosl. | beseda, ki ima enako zvočno ali pisno podobo kot druga beseda, a drugačen pomen | *sinonimi in homonimi* □ jezikosl. **enakoglasnica** □ knj.jzroč. **enakoizraznica** □ knj.jzroč. **enakopisnica** □ jezikosl. **enakozvočna beseda** □ jezikosl. **enakozvočnica** □ knj.jzroč. **istobesednica**

homoseksuálec -lca m | moški, ki čuti spolno nagnjenje do oseb istega spola | *zavračati diskriminiranje homoseksualcev* □ **gej**
 □ slabš. **buzarant** □ slabš. **buzi** □ sleng. **homič** □ sleng. **homo** □ slabš. **peder**
 □ knj.jzroč. **pederast** □ sleng. **pederčina** □ slabš. **ritopik** □ knj.jzroč. **sodomit**
 □ evfem. **topli bratec** □ slabš. **toplovodar**
homoseksuálka -e ž ▶ lezbijka
homoseksuálni -a -o prid. | ki je v zvezi s homoseksualnostjo | *homoseksualno nagnjenje* □ **homoerótični** □ **istospolni**
homoseksuálnost -i ž | spolna nagnjenost do oseb istega spola | *razpravljati o homoseksualnosti* □ **homoerotika** □ star. **mutasti greh** □ knj.jzroč. **pederastija** □ med. **seksualna inverzija** □ knj.jzroč. **sodomija** □ med. **spolna inverzija** □ **gejevstvo** | spolna nagnjenost moškega do osebe istega spola | □ **lezbíštvo** ↗
homòt -òta m ▶ ščavje
homúlica -e ž bot. | rastlina z mesnatimi listi in drobnimi zvezdastimi cveti | *trdoživost homulic* □ bot. **debelolistnica** □ nar. **posililživ**
 □ bot. **sedum**
GLEJ ŠE hermelika
homúnkulus -a m ▶ majhen 2 povdk. | pritlikavec 2
honorár -ja m | enkratno plačilo za umetniško ali znanstveno delo in za storitve ljudi svobodnih poklicev | *nastopiti za primerni honorar* □ ekspr. **nagrada** □ knj.jzroč. **odškodnina**
honorárec -rca m ▶ delavec ♦9 | sodelavec ♦1
honorárni -a -o prid. ▶ delavec ♦9 | sodelavec ♦1 | zaposlitev 2 pp 2 | zaposlitev 2♦3
hòp velel. medm. | izraža spodbudo pri skoku | *Skoči no, hop* □ **hopla** □ **hopsa**
hópak -a m ▶ ples 1 pp
hòpla medm. ▶ hop
hoplít -a m | pri starih Grkih težko oboroženi vojak pešec | *napad hoplitov* □ **težkooboroženec**
hòpniti -em dov. ▶ prijati 2
hòpsa medm. ▶ hop | hopsasa
hòpsasa razpolož. medm. | izraža veselje, razigranost zlasti pri plesu, petju | *Plesali smo in se veselili: hopsa, hopsasa* □ **haji hajo** □ **hajsasa** □ **hejsa** □ **hejsasa** □ **hiphop** □ **hojladri** □ **hojladrija** □ **hojladro** □ **holadri** □ **holadrija** □ **holadro** □ **hopsa** □ **tidreja** □ **tralala**
hòpsati -am nedov. ▶ poskakovati
hóra -e ž ▶ ples 1 pp
hórda¹ -e ž ▶ drhal
hórda² -e ž ▶ struna •
hórea -e ž ▶ ples 1♦3
horizónt -a m ▶ obzorje 1, 2
horizotála -e ž ▶ izohipsa
horizotálni -a -o prid. ▶ hitrost¹ ♦2 | položaj 1♦3 | vodoravni
hormonálni -a -o prid. ▶ hormonski | zdravljenje ♦4
hormónski -a -o prid. biol. | ki je v zvezi s snovmi, ki nastajajo v žlezah z notranjim izločanjem in uravnavajo procese v organizmu | *hormonske težave* □ biol. **hormonalni**
GLEJ ŠE zdravljenje ♦4
horníst -a m glasb. | kdor igra na rog | *razpisati mesto hornista v orkestru* □ knj.jzroč. **rogist**
hórs -a m ▶ heroin
hospíc -a m ▶ dom 2 | hospital
hospítal -a m | nekdanj hiša, v kateri dobijo prenočišče in oskrbo popotniki in romarji | *prenočevati v hospitalu* □ **hospic**
GLEJ ŠE dom 2
hospitalizírati -am dov. in nedov. *koga* | izraža, da je kdo zaradi zdravljenja premeščen v bolnišnico | *hospitalizirati ponesrečenca* □ **sprejeti v bolnišnico**

hospitálni -a -o prid. ▶ bolnišnica | okužba 1•1 | zdravljenje ♦2

hósta -e ž ▶ dračje | goščava | gozd 1, 2

hóstar -ja m ▶ delavec ♦7 | partizan

hóstel -tla m ▶ hotel ♦2

hóstija -e ž ▶ telo ♦2

hóstnat -a -o prid. ▶ gozdnat

hóstni -a -o prid. ▶ drevje ♦5 | gozdni

hóstnik -a m ▶ mož ♦3 | partizan

hót medm. ▶ hihot²

hòt dòg ~ dòga m ▶ hrenovka ♦

hoté prisl. ▶ namenoma

hotél -a m | večji gostinski obrat, v katerem se dobi prenočišče, hrana, druge usluge | *Hotel je za ta teden zaseden* □ ekspr. **hotelček** □ **garnihotel** | s prenočiščem in zajtrkom |

♦ 1. hotel kategorije A □ hotel A-kategorije 2. mladinski hotel □ hostel

3. plavajoči hotel □ publ. plovni hotel

hotélček -čka m ▶ hotel

hotélski -a -o prid. ▶ restavracija¹ pp 1

hóten -tna -o prid. ▶ pohoten

hotèni -a -o prid. ▶ gib ♦1 | namerni

hotènje -a s | volja, želja osebk, da kaj stori, uresniči | *hotenje po napredku*; *hotenja za ohranitev miru* □ publ. **tendenca** □ publ. **težnja**

GLEJ ŠE volja

hotéti hóčem nedov.

1. z nedoločnikom | izraža voljo, željo osebk, da sam uresniči dejanje | *hoteti doseči uspeh* □ **marati** *Danes ne mara jesti*

□ zastar. **hteti**

2. z odvisnim stavkom | izraža voljo, željo osebk, da kdo drugi uresniči dejanje | *Pomagaj jim je, dokler so hoteli* □ **marati** *Oče ni maral, da bi šel sin študirat*

3. kaj | imeti voljo, željo, zahtevo po čem | *hoteti več prostega časa*

□ publ. **kazati težnjo po čem**

4. v nikalni obliki, z nedoločnikom | izraža, da dejanje kljub zaželenosti (razmeroma dolgo časa) ne nastopi | *Dež noče nehati*

□ ekspr. **marati** □ ekspr. **znati** *Kadar se razgovori, ne zna nehati*

GLEJ ŠE nameravati

hotéti se hóčem se nedov. ▶ dati se 2

hot line ~ -a [hòt lájn] m ▶ linija ♦3

hotljív -a -o prid. ▶ pohoten

hotljívec -vca m ▶ pohotnež

hotljívka -e ž ▶ pohotnica

hotljívost -i ž ▶ pohotnost

hótněž -a m ▶ pohotnež

hótni -a -o prid. ▶ gib ♦1

hotníca -e ž ▶ pohotnica | prostitutka

hotník -a m ▶ pohotnež

hotníštvo -a s ▶ prostitucija 1 | razvrat

hótnost -i ž ▶ pohotnost

hótoma prisl. ▶ namenoma

hòv posnem. medm. | posnema pasji glas | *Hov, se je oglasil pes* □ **hav**

□ **havhav** □ **hovhov**

hovhòv medm. ▶ hov

hóvt medm. ▶ hihot²

hráber -bra -o prid. ▶ pogumen

hrabríti -ím nedov. ▶ opogumljati

hrabríti se -ím se nedov. ▶ opogumljati se

hrábro prisl. ▶ pogumno

hrábrost -i ž

• medalja za hrabrost □ knj.izroč. hrabrostna medalja □ kolajna za hrabrost

GLEJ ŠE pogum

hrábrostni -a -o prid. ▶ hrabrost •

hrám -a m ▶ cerkev 1 | gledališče 1 | hiša 1 | kašča | soba | šola¹ | zidanica

hrámati -am nedov. ▶ šepati

hrámba -e ž ▶ hraniti¹ 2 | hranjenje¹ 2 | polog • | shramba 2 | shraniti 2

hrámček -čka m ▶ zidanica

hramljáti -ám nedov. ▶ šepati

hrámpati -am nedov. ▶ hrustati

hrampljáti -ám nedov. ▶ hrustati

hrána -e ž

1. |kar se potrebuje zlasti za prehranjevanje ljudi| *preskrbeti hrano za zimo* □ **prehrana** □ **živež** □ **živila** □ zastar. **živilo**

♦ 1. beljakovinska hrana □ knj.izroč. beljakovinasta hrana 2. dietna

hrana □ dietična hrana □ dietična prehrana 3. domača hrana

□ ekspr. domača kuhinja □ knj.izroč. domača kulinarika 4. hitro pripravlj-

na hrana □ gost. fast food □ hitra hrana 5. hrana za prašiče □ star. kuha

□ nar. kuhinja □ nar. skuha 6. kislinska hrana □ knj.izroč. kislina hrana

7. krepilna hrana □ knj.izroč. krepčalna hrana 8. lahka hrana □ lahko pre-

bavljiva hrana 9. izdatna hrana □ pog. kalorična hrana □ ekspr. krepka

hrana □ ekspr. močna hrana □ zastar. zaležna hrana 10. pretlačena

hrana □ pasirana hrana □ pog. prepasirana hrana □ pog. spasilna

hrana 11. rastlinska hrana □ knj.izroč. vegetabilije □ knj.izroč. vegetabilna

hrana □ vegetativna hrana 12. rezervna hrana □ zastar. pričuvna hrana

□ založna hrana 13. težka hrana □ težko prebavljiva hrana 14. umetna

hrana □ sintetična prehrana □ umetna prehrana 15. vitaminska hrana

□ publ. vitaminozna hrana 16. vojaška hrana □ menaža

2. |kar je pripravljeno kot jed za redno dnevno uživanje|

kuhati, pripravljati hrano □ nar. **ješča** □ zastar. **južina**¹ □ neknoj. pog. **košta**

□ ekspr. *kuha jesti enolično kuho* □ star. **piča** □ vulg. **žretje** □ vulg. **žrtje**

□ **popotnica** ↗

PODPOMENKE suha hrana, topla hrana

GLEJ ŠE goltati | jesti 1 | jesti 1 pp 1 | jesti 1 pp 2 | popotnica 1 | pridelava • | vrednost ♦3

hranarína -e ž ▶ boleznina

hraníček -čka m ▶ hranilnik

hranílec¹ -lca m ▶ hranitelj¹

hranílec² -lca m | kdor koga hrani, preživlja | *hranilec družine*

□ hranitelj² □ knj.izroč. **prehranjevalec** □ star. **reditelj**²

hranílen -lna -o prid. ▶ hranljiv

hranílka -e ž | ženska, ki koga hrani, preživlja | *hranilka družine*

□ hraniteljica □ knj.izroč. **prehranjevalka** □ star. **rediteljica**²

hranílni -a -o prid. ▶ endosperm | knjižica ♦2 | naprava ♦3 |

snov 2•5 | vloga² 2•2 | vloga² 2•1 | vrednost ♦2

hranílniček -čka m ▶ hranilnik

hranílnični -a -o prid. ▶ knjižica ♦2

hranílnik -a m | manjša zaprta posoda z režo, skozi katero

se spušča denar, namenjen za hranjenje | *hranilnik, poln*

drobiža □ ekspr. **hraníček** □ ekspr. **hranílniček** □ neknoj. pog. **šparovček**

□ neknoj. pog. **šparovec** □ otr. **prašiček** | hranilnik v obliki prašiča |

GLEJ ŠE naprava ♦3 | rezervoar

hranílnost -i ž ▶ hranljivost

hranílo -a s | snov, ki veča hranljivost | *beljakovine, maščobe in*

druga hranila □ knj.izroč. **hranivo** □ zastar. **redilo**

hraníšče -a s ▶ shramba 2 | skladišče

hranítelj¹ -a m | kdor ima kaj v hrambi | *hranitelj oporoke*

□ hranilec¹ □ shranjevalec

hranítelj² -a m ▶ hranilec²

hraníteljica -e ž ▶ hranilka

hranítev -tve ž ▶ dojenje | hranjenje¹ 1 | hranjenje²

hraniti¹ in hraniti -im nedov.

1. kaj |imeti kaj spravljeno kje za kasnejšo uporabo| *hraniti krompir v kleti* □ *shranjevati Denarja ni varno shranjevati doma*

□ neknoj. pog. držati □ publ. skladiščiti *skladiščiti krompir v kleti*

□ knj.izroč. *tezavrirati tezavrirati denar v banki*

2. kaj |imeti kaj spravljeno kje za določeni čas| *Banka hrani vrednostne papirje* □ knj.izroč. *imeti v hrambi*

GLEJ ŠE shranjevati 2 | varčevati

hraniti² in hraniti -im nedov. *koga* |dajati komu hrano| *hraniti*

otroka □ *prehranjevati* □ neknoj. pog. *dajati jesti komu* □ vulg. *krmiti¹*

□ zastar. *rediti¹*

♦ *hraniti po steklenički* □ *hraniti po dudi*

GLEJ ŠE dojeti | pitati 1 | preživljati

hraniti se in hraniti se -im se nedov. ► *prehranjevati se*

hraniv -a -o prid. ► *hranljiv*

hranivi -a -o prid. ► *snov 2•5*

hranivo -a s ► *hranilo*

hránjen -a -o prid. ► *debel 2*

hránjenje¹ -a s

1. |dejstvo, da je kaj kje spravljeno za kasnejšo uporabo|

omogočiti hranjenje sadja v kleti □ *shranjevanje* □ neknoj. pog. *držanje*

□ knj.izroč. *hranitev* □ star. *shramba* □ knj.izroč. *shranjanje* □ publ. *skladiščenje*

2. |dejstvo, da je kaj spravljeno kje za določeni čas| *omogočiti hranjenje vrednostnih papirjev* □ *shranjevanje* □ knj.izroč. *hramba*

hránjenje² -a s |dajanje hrane komu| *hranjenje otroka* □ *prehranjevanje* □ knj.izroč. *hranitev*

GLEJ ŠE pitanje | prehrana

hranljiv -a -o prid. |ki vsebuje snovi, potrebne za rast in obstoj

organizma| *hranljiva jed* □ *hranilen* □ knj.izroč. *hraniv* □ zastar. *redilen*

□ *močen* ↗

hranljivi -a -o prid. ► *snov 2•5*

hranljivost -i ž |dejstvo, da kaj vsebuje snovi, potrebne za rast

in obstoj organizma| *hranljivost jedi* □ *hranilnost* □ zastar. *redilnost*

hrápa -e ž ► *brazgotina*

hrápanje -a s ► *hropenje*

hrápast -a -o prid. ► *hrapav*

hrápvav -a -o prid. |ki ima na površini izbokline, vbokline|

hrapav les □ *grapav* □ *neizglajen* □ nar. *brasklav* □ knj.izroč. *gabrnat*

□ star. *garast* □ star. *garav* □ knj.izroč. *grampast* □ knj.izroč. *grampav*

□ zastar. *grapast* □ knj.izroč. *hrapast* □ *raskav* |ki ima ostre

izbokline| ▮ protip. *gladek*

GLEJ ŠE gladek | hripav¹

hrápavo prisl. ► *hripavo*

hrápavost -i ž ► *gladkost*

hrást -a m |veliko listnato drevo z navadno hrapavim deblom in

trdim lesom| *posekati hrast* □ star. *dob* □ ekspr. *hrastič* ↗

♦ 1. bot. *hrast plutovec* □ bot. *plutec* 2. bot. *puhasti hrast* □ bot. *puhavec*

PODPOMENKE cer, črnika ↗, dob ↗, graden ↗, hrast plutovec ↗,

puhasti hrast ↗

GLEJ ŠE črnika | dob | les •20

hrásta -e ž ► *krasta*

hrástar -ja m ► *kosec²*

hrástav -a -o prid. ► *krastav*

hrástek -tka m ► *hrastič*

hrastič -iča m |mlad hrast| *Za hišo rastejo hrastiči* □ ekspr. *hrastek*

□ ekspr. *hrastiček*

hrastiček -čka m ► *hrastič*

hrastína -e ž ► *gozd 1•8* | *les •20*

hrástje -a s ► *gozd 1•8*

hrástov -a -o prid. ► *drevje •6* | *gozd 1•8* | *les •20* | *strigoš*

hrastovina -e ž ► *gozd 1•8* | *les •20*

hrástovje -a s ► *drevje •6* | *gozd 1•8*

hraščina -e ž ► *gozd 1•8*

hrbet -bta m

1. |del človeškega ali živalskega trupa ob hrbtenici| *Hrbet*

ga boli □ neknoj. pog. *grba* □ neknoj. pog. *grbača* □ zastar. *hrbtanec*

□ pog. *hrbtenica zlomiti si hrbtenico* □ ekspr. *hrbtíček* □ ekspr. *hrbtíšče*

□ neknoj. pog. *pukel*

2. |zadnja, hrbtina stran, zlasti kovanca, bankovca ali medalje|

hrbet čeka, menice □ knj.izroč. *reverz*

• agr. *ribji hrbet* □ agr. *ribja kost*

GLEJ ŠE greben • | greben 1 | hrbtovina | naslonjalo | natepsti |

ploskev •9 | podrediti se | podrejeti se | stran¹ 1•1 | ščititi 3 |

tepen | vdati se 3 | zapustiti 3

hrbtánc -nca m ► *hrbet 1*

hrbteníca -e ž ► *hrbet 1* | *nenačelen •*

hrbtenjáča -e ž anat. |osrednje živčevje, ki leži v hrbteničnem

kanalu| *poškodovati si hrbtenjačo* □ anat. *hrbtini mozeg*

hrbtenjáčni -a -o prid. ► *živce •3*

hrbtenski -a -o prid. ► *zadenjski*

hrbtensko prisl. ► *zadenjsko*

hrbtíca -e ž ► *gredelj*

hrbtíček -čka m ► *hrbet 1*

hrbtína -e ž ► *hrbtovina*

hrbtíšče -a s ► *hrbet 1* | *naslonjalo*

hrbtini -a -o prid. ► *hrbtenjača* | *plavut •1* | *projekcija •1* |

stran¹ 1•1 | stran¹ 1•2 | *struna •*

hrbtník -a m ► *naslonjalo*

hrbtovina -e ž |meso s hrbta živali| *speči hrbtovino* □ *hrbtina*

□ pog. *hrbet* □ *pohrbtina* |zlasti goveda in prašiča|

hrbtovno prisl. ► *zadenjsko*

hrčánje -a s ► *prhanje 1*

hrčáti -ím nedov. ► *prhati 1* | *smrčati*

hrček -čka m

• bot. *pomladanski hrček* □ bot. *strupeni hrček*

GLEJ ŠE goba pp 4

hrčíca -e ž ► *rovka •*

hrécati -am nedov. ► *kašljati pp*

hrénast -a -o prid. ► *oster 3* | *piker*

hréniti se -im se nedov. ► *jeziti se 1*

hrénovka -e ž |tanjša klobasa z nadevom iz drobno sesekljane-

ga mesa in maščobe| *skuhati hrenovko* □ *frankfurtska klobasa*

□ knj.izroč. *frankfurtarica*

♦ *vroča hrenovka* □ *hot dog*

hrépati -am nedov. ► *kašljati pp*

hrepěč -ěča -e prid. ► *hripav¹*

hrepěče prisl. ► *hripavo*

hrepeneč -ěča -e prid. |ki izraža močno čustveno potrebo po

čem| *hrepeneč pogled, vzdih* □ star. *dehtiv* □ star. *dihtiv* □ ekspr. *koprneč*

□ ekspr. *medleč*

hrepeneče nač. prisl. |izraža, da se v imenovanem dejanju, stanju

kaže močna čustvena potreba po čem| *hrepeneče vzdihniti*

□ ekspr. *koprneče* □ ekspr. *medleče*

hrepeněnje -a s |močna čustvena potreba po čem| *zatreti hre-*

penenje □ ekspr. *koprnenje* □ ekspr. *medlenje*

hrepeníti -ím nedov. *po čem* |čutiti, imeti močno čustveno

potrebo po čem| *hrepeneti po miru, svobodi* □ star. *dehteti*

□ star. *dihteti* □ ekspr. *koprneti* □ ekspr. *medletti* □ star. *medlevati*

□ ekspr. *mreti* □ ekspr. *omedlevati* □ knj.izroč. *skoprnevati* □ ekspr. *umirati*

□ ekspr. *vzdihovati* □ ekspr. *zdihovati*

hréskniti -em dov. ▶ hrskniti

hrèst hrésta m ▶ hrestanje

hrestáč -a m ▶ kosce²

hrestánje -a s | kratki, rezki glasovi, nastali pri prelomu, pretrgu, trenju | *Za seboj je zaslišal hrestanje suhljadi*
□ knj.izroč. **hrest** □ **hrestljanje** | narahlo hrestanje |

hrestáti -ám nedov. | [dajati kratke, rezke glasove] *Suhe veje hrestajo* □ **hresteti** □ **hrestljati** | narahlo hrestati |

hrestéti -ím nedov. ▶ hrestati

hrestljánje -a s ▶ hrestanje

hrestljáti -ám nedov. ▶ hrestati

hréstniti -em dov. | [dati kratek, rezek glas] *Suha veja hrestne* □ **hrstniti**

hrèšč hréšča m ▶ hreščanje

hreščánje -a s | močnejši, kratki, rezki glasovi, nastali pri lomljenju, trganju, trenju | *hreščanje vej ob nevihti* □ knj.izroč. **hrešč**
□ nar. **praščanje**

hreščáti -ím nedov. | [dajati močnejše, kratke, rezke glasove] *Veje hreščijo ob nevihti* □ star. **hrščati** □ nar. **praščati** □ knj.izroč. **treščati**
GLEJ ŠE peti¹ 1 pp 2

hreščáv -áva -o prid. ▶ hreščéč

hreščávo prisl. ▶ hreščéče

hreščèč -éča -e prid. v zvezi z zvokom | [ki nima čistega zvena in je pomešan s šumi] *hreščèč glas harmonike* □ **hreščav**
GLEJ ŠE hripav¹

hreščéče nač. prisl. | [izraža, da zvenenje, oglašanje vključuje nečist, s šumi pomešani glas] *hreščéče peti* □ **hreščavo**

hrga -e ž ▶ grča

hrgánja -e ž ▶ glava | grljanka

hrgast -a -o prid. ▶ grčast 1

hrib -a m | višja vzpetina zemeljskega površja | *Za vasjo se dviga hrib* □ zastar. **gomila** □ star. **gorica** □ star. **holm** □ star. **holmec**
□ star. **holmíč** □ ekspr. **hribček** □ ekspr. **hribec¹** □ nar. **hribina** □ knj.izroč. **kolk**
□ knj.izroč. **kopec** □ nar. **kucej** □ nar. **kuk** □ **golec** ↗
GLEJ ŠE od daleč 2 | povsod | veliko² | zahajati

hribast -a -o prid. ▶ hribovit

hribàt -áta -o prid. ▶ hribovit

hribček -čka m ▶ hrib

hribec¹ -bca m ▶ hrib

hribec² -bca m ▶ hribovec

hribi -ov m mn., mn. v sin nizu | svet, ki je glede na drugi svet mnogo višji in hribovit | *Pred seboj je zagledal s soncem obsijane hribe*
□ knj.izroč. **gore** □ knj.izroč. **planine** □ nar. **rute**

GLEJ ŠE rovte

hribína -e ž ▶ hrib | kamnina

hribje -a s ▶ hribovje

hriboláški -a -o prid. ▶ oprema • 1 | planinski

hribolášstvo -a s ▶ alpinizem | planinstvo

hribolázec -zca m ▶ alpinist | planinec

hribolázniški -a -o prid. ▶ planinski

hribolázništvo -a s ▶ planinstvo

hribovec -vca m | kdor živi v hribih ali je doma s hribov |
hribovci in dolinci □ knj.izroč. **gorec** □ knj.izroč. **gorjan** □ knj.izroč. **gorjanec**
□ knj.izroč. **gorščak** □ knj.izroč. **hribec²** □ knj.izroč. **planinec** □ knj.izroč. **pogorec**
GLEJ ŠE nerodnež

hribovít -a -o prid. | [ki ima veliko hribov] *hribovita dežela*,
pokrajina □ knj.izroč. **hribast** □ knj.izroč. **hribat**

hribôvje -a s | v zaključeno celoto povezani hribi | *gozdnato*,
kraško hribovje □ knj.izroč. **hribje**

hribovka -e ž | ženska, ki živi v hribih ali je doma s hribov |
hribovke in dolinke □ knj.izroč. **gorjanka**

hribovski -a -o prid.

1. | [ki je v zvezi s hribi] *hribovski gozdovi* □ knj.izroč. **hribski**

□ knj.izroč. **pogorski** *pogorske vasi*

2. | [ki je v zvezi z ljudmi, ki živijo v hribih ali so doma s hribov] *hribovske navade* □ **gorjanski**

hribovstvo -a s ▶ alpinizem

hribski -a -o prid. ▶ hribovski 1 | plahtica •

hripa -e ž ▶ gripa

hripanje -a s ▶ govorjenje pp 3

hripati -am nedov. ▶ govoriti 1 pp 4 | hripav² ♦

hripav¹ -a -o prid. | [ki zveni nejasno, nečisto] *hripav glas*

□ zastar. **grčav** □ knj.izroč. **hrapav** □ knj.izroč. **hrepoč** □ ekspr. **hreščèč**

□ knj.izroč. **hrkav** □ ekspr. **preklan** □ nar. **premolkel** □ ekspr. **raskav**

□ ekspr. **robat** □ nar. **zagrljen** □ knj.izroč. **zahripan** □ knj.izroč. **zahripel¹**

□ knj.izroč. **zahripljen** □ zastar. **zamolkel**

hripav² -a -o povdk. | [izraža, da ima kdo zaradi vnetja glasilk nejasen, nečist glas] *Hripav je, ker je bil prehlajen* □ **ohripel**

□ nar. **zagrljen** □ knj.izroč. **zahripel²**

♦ **biti hripav** □ knj.izroč. **hripati**

hripavo nač. prisl. | [izraža, da oglašanje, zvenenje vključuje nejasen, nečiste glasove] *hripavo govoriti* □ knj.izroč. **hrapavo** □ knj.izroč. **hrepoče**
□ ekspr. **raskavo** □ nar. **zagrljeno** □ knj.izroč. **zahripano** □ knj.izroč. **zahriplo**

hripavost -i ž | stanje človeka, ki ima zaradi vnetja glasilk nejasen, nečist glas | *zdraviti hripavost* □ **ohripelost** □ nar. **zagrljenost**

hripelj -plja m ▶ pretin •

hripênje -a s ▶ govorjenje pp 3

hripéti -ím nedov. ▶ govoriti 1 pp 4

hík medm. ▶ hrr

híkati -am nedov. | s kratkimi, sunkovitimi izdihmi spravljati sluz iz grla | *kašljati in hrikati* □ **odhrkavati se** □ knj.izroč. **grkati** □ nar. **odkrhavati se** □ **pohrkavati** ↗

GLEJ ŠE smrčati

híkav -a -o prid. ▶ hripav¹

híkelj -klja m ▶ izpljunek

híknti -em dov. | s kratkim, sunkovitim izdihom spraviti sluz iz grla | *Hrknil je in pljunil* □ **izhrkniti** □ **odhrkniti se** □ **pohrkniti** □ **zahrkati**
□ nar. **odkrhniti se** □ **pohrkati** | [nekoliko hrkniti]

hílti -im nedov. ▶ smrčati | spati

hròm hròma -o povdk. | [izraža, da je kdo prizadet zaradi nezmožnosti premikanja, zlasti s hojo] *Po možganski kapi je ostal hrom;*
Hrom je, zato potrebuje pomočnika □ **paraliziran** □ knj.izroč. **hromonog**
□ knj.izroč. **mrtvičen** □ **hromoten** | [nekoliko hrom]

hromák -a m ▶ hromi¹

hròmec -mca m ▶ hromi¹

hroméči -a -e prid. ▶ hromilni

hromênje -a s | [izgubljanje zmožnosti premikanja, zlasti hoje] *hromenje nog* □ **hromitev** □ ekspr. **mrtvenje**

GLEJ ŠE hrumenje

hrométi -ím nedov. | [prihajati v stanje, ko ni več mogoče premikanje, zlasti ne hoja] *Z napredovanjem bolezni je hromel*
□ ekspr. **mrtveti**

hròmí¹ -ega m | človek, ki se ne more premikati, zlasti ne hoditi | *negovati hromega* □ **ohromeli** □ star. **hromak** □ ekspr. **hromec** □ star. **mrtvoudnik** □ knj.izroč. **ohromljenec**

hròmí² -a -o prid.

1. | [ki ne opravlja svoje funkcije, ker se sam ne more premikati] *S hromo roko si ne more nič pomagati* □ ekspr. **mrtvi²** □ ekspr. **mrtvični**

2. | [ki je telesno prizadet zaradi nezmožnosti premikanja, zlasti nezmožnosti hoje] *Doma me čaka hromi bratec* □ **ohromeli**
□ knj.izroč. **hromonogi**

hromíltni -a -o prid. |ki povzroča, da kdo prihaja v stanje, ko se ne more premikati, zlasti ne hoditi| *hromiltni učinek strupa*

□ hromeči □ ekspr. mrtveči □ knj.izroč. ohramljajoči

hromítev -tve ž ▶ hromenje

hromíti -ím nedov. kaj |povzročati, da se kaj ne more gibati, premikati| *Strup hromi ude* □ paralizirati □ ekspr. mrtviti □ knj.izroč. ohramljati

GLEJ ŠE onesposabljati | oteževati | ovirati 1 | zavirati¹ 1

hromonóg -a -o prid. ▶ hrom

hromonógi -a -o prid. ▶ hromi² 2

hrômmost -i ž |stanje človeka, ki se ne more premikati, zlasti ne hoditi| *hromost ranjenca* □ ohromelost □ knj.izroč. hromota □ hromotnost |stanje nekoliko hromega|

hromôt -ôta m ▶ hrumenje

hromôta -e ž ▶ hromost

hromôten -tna -o prid. ▶ bolehen | hrom

hromôttnost -i ž ▶ hromost

hropé prisl. ▶ hropeče

hropéče nač. prisl. |izraža, da dejanje spremljajo grgrajoči, piskajoči glasovi| *hropeče dihati* □ knj.izroč. hrope

hropénje -a s |dihanje z grgrajočimi, piskajočimi glasovi| *hropenje bolnika* □ knj.izroč. hrapanje □ knj.izroč. hropot

hropéti -ím nedov. ▶ hropsti

hrôpniti -em dov. ▶ reči 1 pp 2 | zahropsti

hropôt -ôta m ▶ hropenje

hropotáti -ám nedov. ▶ ropotati

hrôpsti hrôpem nedov. |dihati z grgrajočimi, piskajočimi glasovi| *Bolnik hrope* □ hropeti

hrôšč hrôšča m

1. |žuželka s trdimi sprednjimi krili in grizalom| *muhe in hrošči*

□ ekspr. hrošček □ ekspr. kucec □ star. žužek

♦ 1. zool. koloradski hrošč □ ekspr. koloradar □ zool. krompirjevec

2. zool. rjavi hrošč □ neknoj. pog. keber □ neknoj. pog. kebrček □ zool. majski hrošč

2. rač. |napaka v programski kodi računalniškega programa, sistema| *popravki za hrošče* □ rač., žarg. bug □ rač. računalniški hrošč

GLEJ ŠE prosnica

hrôšček -čka m ▶ hrošč 1

hrpati -am nedov. ▶ prhati 1 | smrčati

hrr posnem. medm. |posnema glas pri smrčanju| *Iz spalnice se sliši: hrr, hrr* □ hrrk

hrsk posnem. medm. |posnema glas pri prelomu, pretrgu, trenju| *Hrsk, poči veja pod nogo* □ hrst² □ rsk

GLEJ ŠE resk

hrskniti -em dov. |dati oster, rezek glas| *V bližini je hrsknila veja*

□ hreskniti □ zahrskati □ zahrstati □ zahrsteti

hrst¹ -a m ▶ hrstenje

hrst² medm. ▶ hrsk | resk

hrstanje -a s ▶ hrstenje

hrstati -am nedov. ▶ hrsteti

hrsténje -a s |kratki, rezki glasovi, nastali pri prelomu, pretrgu, trenju| *Za seboj je zaslišal hrstenje suhih vejic* □ hrstanje □ knj.izroč. hrst¹

hrstéti -ím nedov. |dajati kratke, rezke glasove| *Sneg hrsti in se udara* □ hrstati □ hrstljati |narahlo hrsteti|

hrstljáti -ám nedov. ▶ hrsteti

hrstniti -em dov. ▶ hrestniti

hrščáti -ím nedov. ▶ hreščati | smrčati

hršiti se -im se nedov. ▶ bahati se

hrt -a m ▶ pes pp 4 | pes pp 11

hrúlba -e ž ▶ hruljenje | oštevanje pp

hrulíti in hrúliti -ím nedov. koga |grobo, glasno izražati nezadovoljstvo s kom| *Pazniki so hrulili jetnike* □ ekspr. dreti se na koga □ ekspr. nadirati □ slabš. obžirati □ slabš. ožirati □ ekspr. zadirati se na koga □ ekspr. zdirati se na koga

hrúljenje -a s |grobo, glasno oštevanje| *S hruljenjem pri njej nič ne opraviš* □ knj.izroč. hrulba □ slabš. obžiranje □ ekspr. zadiranje

GLEJ ŠE oštevanje pp

hrúm -a m ▶ hrup 1 | trušč

hrumé prisl. ▶ hrumeče

hruméče nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje spremljajo močni, zamolkli, med seboj pomešani glasovi| *Vlak je hrumeče zapeljal na postajo* □ knj.izroč. hrume □ knj.izroč. hrupéče □ ekspr. rohneče

hrúmen -mna -o prid. ▶ bučen | hrupen

hruménje -a s |močni, zamolkli, med seboj pomešani glasovi| *hrumenje viharja* □ knj.izroč. hromenje □ knj.izroč. hromot □ knj.izroč. hrumot □ ekspr. hruščanje □ ekspr. rohnjenje

hruméti -ím nedov.

1. |dajati močne, zamolkle, med seboj pomešane glasove|

V tovarnah hrumijo stroji □ knj.izroč. hrupeti □ ekspr. hruščati

□ ekspr. rohneti

2. ekspr. |hrumeč se hitro premikati| *Po dolini so hrumeli tanki*

□ nar. gučati □ knj.izroč. hrupeti □ ekspr. rjuti □ ekspr. rohneti

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 19 | vpiti² 2

hrumôt -ôta m ▶ hrumenje | hrup 1

hrúp -a m

1. |močni, med seboj pomešani neskladni glasovi, navadno različnega izvora| *Hrup narašča* □ knj.izroč. hrum □ knj.izroč. hrumot □ knj.izroč. hrupot □ ekspr. hrušč □ neknoj. pog. rumel □ neknoj. pog. šunder □ knj.izroč. tumult □ trušč

2. ekspr. |živahno, vznemirljivo, razburljivo dogajanje| *Hrup ob sprejemanju novega zakona se je polegel* □ neknoj. pog. alarm

□ neknoj. pog. cirkus □ neknoj. pog. halo¹ □ ekspr. hrušč □ ekspr. kraval

□ neknoj. pog. pomp □ ekspr. romp in pomp □ ekspr. rompompom

□ knj.izroč. šum □ neknoj. pog. šunder □ ekspr. tamtam □ ekspr. tingeltangel

□ ekspr. trušč □ ekspr. vihar □ ekspr. vihra

GLEJ ŠE boj 2

hrupéče prisl. ▶ hrumeče

hrúpen -pna -o prid. |ki se pojavlja, uresničuje ob močnih, med seboj pomešanih neskladnih glasovih, navadno različnega izvora| *hrupna zabava* □ glasen □ knj.izroč. hrumen □ ekspr. huronski □ knj.izroč. pompozen pompozna reklama □ star. šumen

GLEJ ŠE bučen

hrupéti -ím nedov. ▶ govoriti 1 pp 19 | hrumeti 1, 2

hrúpno¹ nač. prisl. |izraža, da se pri dejanju, dogajanju povzroča, oddaja hrup| *hrupno se zabavati* □ ekspr. bučno □ ekspr. burno □ evfem. glasno¹ ■ protip. tiho¹

hrúpno² povdk. |izraža stanje, za katero je značilno veliko hrupa| *Na trgu je bilo veselo in hrupno* □ ekspr. bučno □ ekspr. burno □ evfem. glasno² ■ protip. tiho²

hrúpnost -i ž |dejstvo, da je kaj hrupno| *hrupnost zabav*

□ ekspr. bučnost □ evfem. glasnost

hrupôt -ôta m ▶ hrup 1 | trušč

hrúst¹ -a m ekspr. |velik, zelo močen človek| *Takle hrust z lahkoto dvigne vrečo* □ ekspr. bik □ ekspr. brdavs □ ekspr. goljat □ ekspr. herkul¹ □ ekspr. krpan □ slabš. robavs □ ekspr. silak □ star. štempihar

GLEJ ŠE močen 1 povdk.

hrúst² -a -o prid. ▶ močen 1

hrustánčast -a -o prid. |ki je iz hrustanca| *hrustančast obroček* □ knj.izroč. hrustančnat

hrustánčnat -a -o prid. ► hrustančast

hrustánčni -a -o prid. ► hrustanec

hrustánc -nca m |trdno, prožno oporno tkivo v človeškem ali živalskem organizmu| spreminjanje hrustanca v kost

□ hrustančno tkivo

• 1. anat. sklepni hrustanec □ artikularni hrustanec 2. okosteneli

hrustanec □ knj.izroč. zakosteneli hrustanec

hrústast -a -o prid. ► močen 1

hrústati -am nedov. |drobiti z zobmi kaj trdega ali krhkega, tako da se slišijo kratki, odsekani glasovi| Konji hrustajo oves

□ nar. hrampati □ nar. hrampljati □ hrustljati |narahlo hrustati|

GLEJ ŠE jesti 1 | jesti 1 pp 5

hrustáv -áva -o prid. ► hrustljav

hrústavec -vca m ► krocket

hrústiti se -im se nedov. ► bahati se |postavljati se

hrustljät -áta -o prid. ► hrustljav

hrustljáti -ám nedov. ► hrustati

hrustljäv -áva -o prid. |ki daje pri drobljenju z zobmi kratke, malo slišne, odsekane glasove| hrustljave zemlje □ hrustav

□ star. hrustljat □ knj.izroč. hrustljiv

hrustljív -a -o prid. ► hrustljav

hrústniti -em dov. ► ugrizniti 1

hrúšč -a m ► hrup 1, 2 | trušč

hruščánje -a s ► hrumenje

hruščáti -ím nedov. ► hrumeti 1

hrúšev -a -o prid. ► drevje ♦7 | les ♦21 | ožig

hrúševac -vca m ► hruškovec | mošt pp

hruševína -e ž ► les ♦21

hruševje -a s ► drevje ♦7

hruševka -e ž ► hruškovka | pečenica 2

hrušica -e ž vrtn. |rastlina z modrimi cveti v pokončnih grozdih| cvetenje hrušice □ vrtn. grozdek

GLEJ ŠE hruška

hruška -e ž |sadno drevo s pečkatimi sadeži stožčaste oblike; sad tega drevesa| otresti hruško; pehar hrušk □ ekspr. hrušica □ ekspr. hrušička

♦ 1. jesenska hruška □ agr. jesenka 2. zimska hruška □ agr. ozimka

□ agr. zimika

GLEJ ŠE les ♦21 | moštnica | žarnica

hruške hrúšk ž mn. ► krompir

hruškica -e ž ► hruška

hruškov -a -o prid. ► hruškovec | hruškovka | les ♦21

hruškovec -vca m |žganje iz hrušk| kuhati hruškovec □ hruškovo žganje □ hruševac □ nar. hruškovnica

GLEJ ŠE mošt pp

hruškovica -e ž ► hruškovka

hruškovína -e ž ► les ♦21

hruškovka -e ž |voda, v kateri so se kuhale (suhe) hruške| piti hruškovko □ hruškova voda □ hruševka □ knj.izroč. hruškovica

hruškovnica -e ž ► hruškovec

hrúti hrújem nedov. |nastopati, pojavljati se zelo glasno in z veliko silo, intenzivnostjo| Burja hrúje □ ekspr. tuliti

GLEJ ŠE divjati | vpiti² 2

hrváščina -e ž ► jezik 3♦23

hrváški -a -o prid. |ki je v zvezi s Hrvati| hrvaška noša □ hrvatski

GLEJ ŠE jezik 3♦23 | prevajati ♦1

hrváško nač. prisl. |izraža, da se kaj dogaja, da kaj obstaja tako kot pri Hrvatih| govoriti hrvaško □ hrvatsko □ pog. po hrvatsko

hrvátiti -im nedov. ► prevajati ♦1

hrvatízem -zma m jezikosl. |element hrvaščine v kakem drugem jeziku| hrvatizmi v slovenščini □ jezikosl. kroatizem

hrvátski -a -o prid. ► hrvaški | jezik 3♦23

hrvátsko prisl. ► hrvaško

hrzáti -am nedov. ► rezgetati

htéti hčem nedov. ► hoteti 1

hú medm.

1. posnem. medm. |posnema glas pri hukanju| Hu, hu je hukal v premrle prste □ huhu

2. razpolož. medm. |izraža občutek groze, zoprnosti| Hu, povsod sama kri □ brr Brr, okostnjak □ huj

GLEJ ŠE u | uhu

húba -e ž ► kmetija ♦1

húbar -ja m |nekaj najemni delavec na gozdnem posestvu| hubarji in viničarji □ majer

hučáti -ím nedov. ► pihati 1

húd¹ -a -o prid.

1. |ki se z osnovno, navadno negativno lastnostjo pojavlja v visoki stopnji, v močni obliki| húd mraz □ oster □ ekspr. divji □ neknj. pog. frdaman □ knj.izroč. grizek □ ekspr. grizoč □ ekspr. grozanski □ ekspr. grozen □ ekspr. grozoten □ ekspr. grozovit □ zastar. grozoviten □ ekspr. hudičev □ ekspr. hudičevski □ evfem. hudikov □ evfem. hudimanski □ evfem. hudirjev □ knj.izroč. inferalen □ knj.izroč. jedek □ ekspr. katastrofalen □ knj.izroč. krut □ ekspr. leden □ knj.izroč. močen močna bolečina □ ekspr. nazarenski □ ekspr. nečloveški nečloveške muke □ zastar. nečuven nečuvena krivica □ evfem. nemajhen povzročiti staršem nemajhne skrbi □ knj.izroč. neodpusten neodpustna napaka □ ekspr. neodpustljiv □ star. neprenosen neprenosno gorje □ ekspr. neusmiljen² neusmiljena pripeka □ ekspr. neznanski □ ekspr. neznosen □ ekspr. obupen □ ekspr. pasji □ ekspr. peklenski □ ekspr. pošasten □ knj.izroč. prediren □ knj.izroč. predirljiv □ knj.izroč. prodoren □ ekspr. rezek □ knj.izroč. rezen □ knj.izroč. srep □ ekspr. srhek □ ekspr. strahoten □ ekspr. strahovit □ ekspr. strašanski □ ekspr. strašen □ ekspr. strupen □ star. strupenski □ ekspr. svinjski □ ekspr. škripajoč □ ekspr. ubijalski □ ekspr. uničuječ doživeti uničuječ poraz □ ekspr. vnebovpijoč vnebovpijoča žalitev □ ekspr. volčji □ ekspr. vražji □ ekspr. zaresen zaresna bolečina

2. |ki prinaša trpljenje, težave| hudi časi □ težek □ ekspr. grd □ ekspr. grozen □ ekspr. hudičev □ ekspr. hudičevski □ evfem. hudikov □ evfem. hudimanski □ evfem. hudirjev □ ekspr. katastrofalen □ ekspr. katastrofičen □ star. neznanski □ ekspr. okruten □ ekspr. pasji □ ekspr. pošasten □ ekspr. prestrašen³ □ ekspr. strašen □ knj.izroč. travmatičen □ knj.izroč. travmatski □ ekspr. trd¹ □ ekspr. trnov □ ekspr. vražji □ ekspr. zaresen □ knj.izroč. zel²

GLEJ ŠE močen 7 | navdušen¹ 1 | nevaren 1 | strog 1 | velik 5

húd² -a -o povdk. ► jezen² | jeziti se 1

húda povdk. ► hudo³ 1

húdi -a -o prid. ► bolezen ♦18 | bolnik ♦30 | dejanje 1♦3 | hudič¹ | hudobija 2 | napaka 1♦3 | neurje | oštveti | poškodba ♦1

hudič¹ -a m |duhovno bitje, ki biva zunaj vidne narave in pooseblja zlo| Hudič ga zapeljuje □ knj.izroč. belcebub □ mitol. bes¹ □ star. bognasvaruj □ evfem. črni □ mitol. črt² □ ver. demon □ star. duhovin □ star. duhovina □ ekspr. hudiček □ ver. hudi duh □ evfem. hudik □ evfem. hudiman □ evfem. hudimar □ evfem. hudir □ evfem. hudnik □ star. hudoba □ evfem. hudobar □ evfem. hudobček □ evfem. hudobec □ ver. hudobni duh □ evfem. klek □ ekspr. lucifer □ evfem. nebodigatreba □ ver. padli angel □ evfem. parkelj² □ evfem. parkeljček² □ ekspr. peklenski duh □ knj.izroč. peklenski zmaj □ star. peklenščak □ ekspr. peklenšček □ star. plent □ evfem. rogač □ evfem. rogatec □ ver. satan¹ □ evfem. skušnjavec □ evfem. šent □ evfem. škrap □ evfem. šment □ star. ta spodnji □ evfem. vrabec □ evfem. vrag □ evfem. vragec □ evfem. vranč □ ekspr. vražič □ ekspr. vražiček □ ver. zavrženi angel □ ekspr. zli duh □ ekspr. zli duhec □ evfem. zlobec □ evfem. zlodej □ evfem. zlomek² □ šejtan |pri muslimanih|

GLEJ ŠE eksorcist | gotovo³ 1 | hudoben povdk. 1 | hudoben povdk. 2 | hudoben povdk. 3 | hudoben ♦ 1 | hudobnež | nihče | nikakor | propasti 1, 2, 4 | razgrajati | res¹ 2 | vendar¹ 2 | vsakdo | vseeno¹ | zelo 1

hudič² razpolož. medm. pog. | izraža omalovaževanje, močno zanikanje| *Hudič, pa tako plačilo* □ vulg. **drek¹** □ vulg. **klincec** □ vulg. **kurec²** □ pog. **pasja figa** □ pog. **vrag** □ pog. **zlomek¹**

GLEJ ŠE hudoben povdk. 3 | joj² 2 | prebrisan povdk. 4 | presneto²

hudič³ povdk. ► hudo³ 1

hudiča¹ medm. ► joj² 2 | presneto²

hudiča² člen. ► vendar¹ 2

hudičarija -e ž ► dejanje 1 pp 1 | hudobija 2

hudičati -am nedov. ekspr. |preklinjati z besedo hudič| *pridušati se in hudičati* □ ekspr. **hudičevati** □ knj.izroč. **hudičiti**

hudičati se -am se nedov. ► preklinjati 2

hudiček -čka m ► hudič¹ | poreden 1♦ | ženska pp 2

hudičela -e ž ► hudoben povdk. 4 | hudobnica | rododendron

hudičev -a -o prid. |ki je v zvezi s hudičem| *verjeti v hudičev delovanje* □ **vražji** □ evfem. **hudikov** □ evfem. **hudimanov** □ evfem. **hudirjev** □ evfem. **zlodejev** □ ekspr. **zlomkov**

GLEJ ŠE hud¹ 1, 2 | hudoben | hudoben povdk. 2 | hudoben povdk. 3 | karta² ♦ | kislina ♦ 8 | lapis | prekleti¹ | tobak 2

hudičevati -újem nedov. ► hudičati

hudičevac -vca m ► hudobnež

hudičevka -e ž |duhovno bitje, bivajoče zunaj vidne narave in poosebljajoče zlo, ki se mu pripisuje ženski spol| *hudič in hudičevka* □ evfem. **vragovka** □ evfem. **vragulja** □ ekspr. **vražica**

GLEJ ŠE čarovnica | hudoben povdk. 4 | hudobnica

hudičevo prisl. ► zelo 1, 2, 3

hudičevski -a -o prid. ekspr. |ki ima značilnosti, kot se povezujejo s hudičem, zlasti glede hudobnosti| *hudičevski nasmech* □ knj.izroč. **infermalen infermalna zloba** □ ekspr. **luciferski** □ ekspr. **satanski**

GLEJ ŠE hud¹ 1, 2 | hudoben | prekleti¹

hudičevstvo -a s ► dejanje 1 pp 1 | hudobija 2 | zlo

hudičiti -im nedov. ► hudičati

hudič -a m ► hudič¹

hudiča -e ž ► dobrovita

hudičkov -a -o prid. ► hud¹ 1, 2 | hudičev | presneti¹

hudičkov prisl. ► zelo 1, 2, 3

hudičman -a m ► hudič¹ | hudobnež

hudičmana medm. ► joj² 2

hudičmani -a -o prid. ► presneti¹

hudičmanov prisl. ► zelo 1, 2, 3

hudičmanov -a -o prid. ► hudičev | presneti¹

hudičmanovo prisl. ► zelo 1, 2, 3

hudičmanski -a -o prid. ► hud¹ 1, 2 | presneti¹

hudičmansko prisl. ► zelo 1, 2, 3

hudičmar -ja m ► hudič¹

hudičina -e ž ► težava 2

hudičir -ja m ► hudič¹ | hudobnež | vseeno¹

hudičirjev -a -o prid. ► hud¹ 1, 2 | hudičev | presneti¹

hudičirjevo prisl. ► zelo 1, 2, 3

hudičiti -ím nedov. ► jeziti¹ 1

hudičiti se -ím se nedov. ► jezen² ♦ | jeziti se 1

hudičnik -a m ► hudič¹

húdo¹ -ega s |kar prinaša trpljenje, težave| *Prizadejalo jih je veliko hudo* □ knj.izroč. **hudota** □ knj.izroč. **zlo**

GLEJ ŠE zameriti

húdo² nač. prisl. |izraža, da se kaj negativnega pojavlja v visoki stopnji, v močni obliki| *hudo trpeti; biti hudo bolan* □ **težko²**

□ ekspr. **grozno¹** □ ekspr. **katastrofalno** □ ekspr. **morilno** *Bilo je morilno mrzlo* □ ekspr. **morilsko** □ ekspr. **neznosno** □ ekspr. **strašno¹** □ ekspr. **strupeno** *strupeno mrzlo* □ ekspr. **strupensko**

GLEJ ŠE zelo 1, 2, 3

hudo³ povdk.

1. |izraža stanje, ki ga kdo doživlja kot neprijetno, težavno| *Hudo je, če nimaš nikogar* □ **težko²** □ star. **bog pomagaj** □ ekspr. **groza³** □ ekspr. **grozno³** □ ekspr. **grozota³** □ ekspr. **huda** □ neknj. pog. **hudič³** □ ekspr. **križ²** □ ekspr. **mučno²** □ ekspr. **muka²** □ zastar. **neznansko Neznansko je, če ti v stiski nihče ne pomaga** □ ekspr. **obupno²** □ ekspr. **pokora Pokora je poslušati njegovo petje** □ ekspr. **smrt** □ ekspr. **strašno²** □ knj.izroč. **težavno** □ ekspr. **tragično** □ ekspr. **usodno²** □ pog. **vrag** □ neknj. pog. **zafrkjeno** □ nizk. **zajebano** □ neknj. pog. **zaribano** □ ekspr. **zlodej**

2. *komu* |izraža, da kdo doživlja bolečino, prizadetost, obžalovanje| *Ob slovesu mu je bilo hudo* □ **težko²** □ ekspr. **mračno²** *Mračno mu je pri duši*

♦ **hudo postati komu** □ star. inako se storiti komu □ ekspr. **milo se storiti komu** □ knj.izroč. **stežiti se komu**

GLEJ ŠE smiliti se | žal⁵ 1

hudôba -e ž ► hudič¹ | hudoben povdk. 3 | hudobija 1, 2 | hudobnež | iz hudobije

hudôbar -ja m ► hudič¹

hudôbček -čka m ► hudič¹

hudôbec -bca m ► hudič¹ | hudoben povdk. 3

hudôben -bna -o prid. |ki drugim želi in povzroča slabo, hudo; ki vsebuje, izraža tako željo, ravnanje| *hudoben človek; hudobno govornje; hudobni naklepi* □ **zloben** □ **zlonameren** □ ekspr. **črn² črni naklepi** □ ekspr. **demonski** □ knj.izroč. **diaboličen** □ ekspr. **hudičev** □ ekspr. **hudičevski** □ star. **hudobiven** □ star. **hudovoljen** □ knj.izroč. **hudoželjen** □ knj.izroč. **infermalen** □ ekspr. **mračen** □ ekspr. **mrk²** □ slabš. **pasji** □ slabš. **peklenški** □ knj.izroč. **perfiden** □ zastar. **poreden** □ ekspr. **pošasten** □ ekspr. **satanski** □ star. **strupen** □ ekspr. **strupenski** □ slabš. **svinjski** □ slabš. **škorpionski** □ ekspr. **temačen** □ ekspr. **temen** □ ekspr. **vražji** □ zastar. **zali** □ zastar. **zel²** □ knj.izroč. **zločest** □ slabš. **zlodejev** □ slabš. **zlodejevski** □ slabš. **zlodejski** □ slabš. **zlodjev** □ slabš. **zlodjevski** □ knj.izroč. **zlohoten** □ knj.izroč. **zlokoben** □ knj.izroč. **zломiseln** □ knj.izroč. **zlonosen** □ zastar. **zlorad** □ neknj. pog. **žleht¹** □ nar. **žlehten**

♦ **1. biti hudoben** □ slabš. imeti hudiča v sebi **2. postati hudoben** □ ekspr. pohudičiti se

POVEDKOVNIK 1. hujši od hudiča, hujši od zlodeja **2.** iz hudičevega repa urezan, iz pasjega repa urezan, od hudiča², od hudičja, od zlodeja, s hudičem, s hudičem, v sorodu s hudičem **3.** gadja zalega, hudič¹, pasji sin, hudoba, kača, hudič v človeški podobi, pošast, pošastna, peklenšček, pes, pesjan, pesjanar, poštalenc, satan¹, živi hudobec, živi mefisto, živi vrag, živi zlodej, zlomek³, zmaj, hudičevo seme, satanov služabnik, žlehtnoba **4.** coprnica, čarovnica, harpija, hudičela, hudičevka, kača, ksantipa, megera, mesalina, psica, satanela, satanka, strupenica, strupenjača, škorpionka, vešča, vragovka, vragulja, vražica, zlodejevka, zlodejka

hudobija -e ž

1. |dejstvo, da kdo drugim želi in povzroča slabo, hudo| *Sprašuje se, kako se braniti pred hudobijo* □ **hudobnost** □ **zloba** □ **zlobnost** □ **zlonamernost** □ star. **hudoba** □ knj.izroč. **malicioznost** □ knj.izroč. **perfidnost** □ ekspr. **strupenost** □ slabš. **zlodejstvo** □ knj.izroč. **zlohnotnost** □ zastar. **zloradost** □ knj.izroč. **zlost** □ neknej. pog. **žlehtnoba**

2. |dejanje, s katerim kdo drugim želi in povzroča slabo, hudo| *preprečiti hudobijo* □ **hudobno dejanje** □ **hudobnost** □ **zlobnost** □ slabš. **hudičarija** □ slabš. **hudičevstvo** □ star. **hudoba** □ star. **hudo dejanje** □ ekspr. **vragolija** □ knj.izroč. **zlost**

GLEJ ŠE dejanje 1 pp 1

hudobiján -a m ▶ hudobnež

hudobíka -e ž ▶ dobrovita

hudobíven -vna -o prid. ▶ hudoben

hudôbnež -a m ekspr. |kdor drugim želi in povzroča slabo,

hudo| *ogniti se hudobnežu* □ ekspr. *hudič*¹ □ star. *hudičevac*

□ evfem. *hudiman* □ evfem. *hudir* □ ekspr. *hudoba* □ ekspr. *hudobijan*

□ knj.izroč. *hudobni*¹ □ star. *hudobnik* □ knj.izroč. *leviatan* □ ekspr. *mefisto*

□ slabš. *pasjeglavec* □ ekspr. *peklenšček* □ slabš. *pesjan* □ slabš. *pesjanar*

□ star. *peslajnar* □ slabš. *pošastnik* □ slabš. *psoglavac* □ ekspr. *satan*¹

□ ekspr. *satanov služabnik* □ nar. *steklač* □ ekspr. *strupenec* □ ekspr. *stru-*

penjak □ slabš. *škorpijon* □ ekspr. *vrag* □ knj.izroč. *zlobec* □ ekspr. *zlobnež*

□ ekspr. *zlodej* □ slabš. *zlodejevec* □ knj.izroč. *zlohotnež* □ ekspr. *zlomek*¹

□ nekjn. pog. *žlehtnoba*

hudôbni¹ -ega m ▶ hudobnež

hudôbni² -a -o prid. ▶ *hudič*¹ | hudobija 2 | obrekljivec

hudôbnica -e ž ekspr. |ženska, ki drugim želi in povzroča slabo,

hudo| *Hudobnica mu ne da miru* □ slabš. *coprnica* □ slabš. *čarovnica*

□ knj.izroč. *harpija* □ slabš. *hudičela* □ slabš. *hudičevka* □ slabš. *kača*

□ knj.izroč. *ksantipa* □ knj.izroč. *megeera* □ knj.izroč. *mesalina* □ vulg. *psica*

□ knj.izroč. *satanela* □ ekspr. *satanka* □ ekspr. *strupenica* □ ekspr. *strupenja-*

ča □ slabš. *škorpijonka* □ slabš. *vešča* □ ekspr. *vragovka* □ ekspr. *vragulja*

□ ekspr. *vražica* □ ekspr. *zlobnica* □ slabš. *zlodejevka* □ slabš. *zlodejka*

hudôbnik -a m ▶ hudobnež

hudôbno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vključuje željo,

drugemu povzročati slabo, hudo| *hudobno gledati*; *hudobno*

ravnati □ *zlobno* □ knj.izroč. *maliciozno* □ ekspr. *strupeno* □ star. *stru-*

pensko □ knj.izroč. *zločesto* □ slabš. *zlodejevsko* □ knj.izroč. *zlokobno*

□ nekjn. pog. *žleht*²

hudôbnost -i ž ▶ dejanje 1 pp 1 | hudobija 1, 2 | iz hudobije

hudodélec -lca m |kdor izvede kaznivo dejanje| *zasišati*

prijetega hudodelca □ star. *hudodelnik* □ publ. *izvršilec kaznivega*

dejanja □ pravn. *storilec kaznivega dejanja*

• pravn. *hudodelec iz navade* □ pravn. *habitualni hudodelec*

GLEJ ŠE *zločinec*

hudodélni -a -o prid. ▶ dejanje 1•2

hudodélnik -a m ▶ hudodelec | zločinec

hudodélski -a -o prid. ▶ dejanje 1•2

hudodélstvenost -i ž ▶ kriminaliteta

hudodélstvo -a s ▶ dejanje 1•4 | zločin | zločin •1 | zločin •2

hudolésovina -e ž ▶ dren •

hudolétnica -e ž bot. |rastlina z raznobarvnimi cveti v koških|

cvetenje hudoletnice □ bot. *uročnik*

hudomušen -šna -o prid. |ki je dobrodušno šaljiv in nagajiv

obenem| *hudomušen fant* □ zastar. *muhast* □ knj.izroč. *muzav*

□ ekspr. *pavlihast*

GLEJ ŠE *šegav*

hudomušnež -a m |kdor je dobrodušno šaljiv in nagajiv

obenem| *biti znan kot hudomušnež* □ knj.izroč. *hudomušnik*

□ ekspr. *pavliha*

GLEJ ŠE *šegavec*

hudomušnik -a m ▶ hudomušnež

hudomušno prisl. ▶ šegavo

hudomušnost -i ž |dejstvo, da je kdo dobrodušno šaljiv

in nagajiv obenem| *Njegova hudomušnost je vse zabavala*

□ ekspr. *pavlihovstvo*

GLEJ ŠE *šegavost*

hudôta -e ž ▶ hudo¹

hudouren -rna -o prid. ▶ divji | vihrav

hudouřiti -im nedov. ▶ teči 2 pp 3

hudouřje -a s ▶ neurje

hudouřni -a -o prid. ▶ struga •1

hudouřnica -e ž ▶ hudournik

hudouřnik -a m |gorski potok z zelo velikim padcem| *zaježiti*

hudournik □ knj.izroč. *hudournica* □ knj.izroč. *neurnik*

GLEJ ŠE *ptica* pp 9 | veliko²

hudouřniški -a -o prid. ▶ struga •1

hudouřno prisl. ▶ divje

hudovánje -a s ▶ jeza

hudováti se -újem se nedov. ▶ jezen² • | jeziti se 1, 2

hudováljen -jna -o prid. ▶ hudoben | jezen¹ 1

hudožéljen -jna -o prid. ▶ hudoben | škodoželjen

hudoživ -a -o prid. ▶ utrujen

huhú medm. ▶ hu 1 | u | uhu

húj medm. ▶ brr | hu 2 | u | uhu

hujskáč -a m |kdor spodbuja k dejanjem, slabim, škodljivim za

koga| *obrekljivci in hujskači* □ ekspr. *navdihovalec obsoditi krivce in*

njihove navdihovalce □ knj.izroč. *podpihovalec* □ ekspr. *podžigalec*

□ knj.izroč. *ščuvač* □ knj.izroč. *ščuvalac* □ nekjn. pog. *šuntar*

hújskanje -a s |spodbujanje k dejanjem, slabim, škodlji-

vim za koga| *hujskanje k uporu* □ *podpihovanje* □ ekspr. *ščuvanje*

□ nekjn. pog. *šuntanje*

hujskáški -a -o prid. |ki spodbuja k dejanjem, slabim, škod-

ljivim za koga| *hujskaški govor* □ knj.izroč. *podpihovalski*

□ knj.izroč. *ščuvalni*

hújskati -am nedov. *koga proti komu* |spodbujati k dejanjem,

slabim, škodljivim za koga| *hujskati ljudstvo proti vladi* □ *podpi-*

hovati □ knj.izroč. *dražiti*² *Dražil je ravnatelja proti meni* □ ekspr. *dvigati*

dvigati delavce proti delodajalcem □ knj.izroč. *harangirati* □ ekspr. *kuriti*

Kuril jih je proti vodstvu □ ekspr. *ščuvati* □ nekjn. pog. *šuntati*

hújšati -am nedov. |postajati (bolj) suh| *Bolnik vse bolj hújša* □ *iz-*

gubljati telesno težo □ ekspr. *mršaveti* □ ekspr. *sušiti se* ■ protip. *debelliti se*

hújšati se -am se nedov. ▶ slabšati se

hújši -a -e prid. |ki ima v moralnem pogledu več negativnih

lastnosti od primerjanega| *Sin je hújši kot oče* □ zastar. *gorji*

□ zastar. *gorši*

GLEJ ŠE *hudoben* povdk. 1 | poškodba •1

húk medm. ▶ hk

húkati -am nedov. |izdihavati zrak in z njim kaj ogrevati| *húkati*

v roke □ *huškati*

húkniti -em dov. |izdihniti zrak in z njim kaj ogreti| *húkniti v*

dlan □ *huškniti*

húla -e ž ▶ grbina

hulahúpke -úpk ž mn. ▶ nogavica •3

hulahúpnogavice -íc ž mn. ▶ nogavica •3

húlititi se -im se nedov. |pritajeno, sključeno hoditi| *Hulil se je, da*

ga ne bi opazili □ ekspr. *tiholaziti*

GLEJ ŠE *vesti se* pp 3

húlja -e ž ▶ potuhnjen 1 povdk. | potuhnjenec

humán -a -o prid. ▶ človekoljuben | človeški 2

humanistični -a -o prid. |ki je v zvezi s humanizmom kot

nazorom, ki temelji na spoštovanju človeškega dostojanstva

in skrbi za človeka| *humanistične misli o mednarodnem bratstvu*

□ knj.izroč. *humanitetni*

humanitárni -a -o prid. ▶ dobrodelni

humanitétni -a -o prid. ▶ humanistični

humanizíranye -a s ▶ počlovečenje

humanizírati -am nedov. ▶ počlovečevati 1 | počlovečiti 1

humáno prisl. ▶ človeško

humánost -i ž ▶ človečnost

húmbug -a m ▶ goljuřija

humerál -a m ▶ amikt
humídni -a -o prid. ▶ vlažni
humínski -a -o prid. ▶ kislina •5 | snov 2•6
humór -ja m
 • obešenjaški humor □ star. visliški humor
humoréska -e ž glasb. | skladba šaljivega značaja | znana skladateljica *humoreska* □ glasb. *burleska*
humorístični -a -o prid. | za katerega je značilno duhovito, šaljivo prikazovanje česa | *humoristična oddaja* □ knj.izroč. *humorni*
humorístično nač. prisl. | izraža, da kaj vključuje duhovito, šaljivo prikazovanje česa | *humoristično pripovedovati o preteklih izkušnjah* □ s *humorjem* □ knj.izroč. *humorno*
humorístičnost -i ž | dejstvo, da je kaj duhovito, šaljivo | *humorističnost pripovedi* □ knj.izroč. *humornost*
humórni -a -o prid. ▶ humoristični
humórno prisl. ▶ humoristično
humórnost -i ž ▶ humorističnost
humózen -zna -o prid. agr. | ki vsebuje veliko humusa | *humozna prst* □ agr. *sprsteninast*
humózni -a -o prid. ▶ kislina •5 | snov 2•6 | tla 3•3
húmús -a m agr. | razkrojene organske snovi | *Zemlja vsebuje veliko humusa* □ agr. *sprhlina* □ agr. *sprhnina* □ agr. *sprstenina*
 GLEJ ŠE prst²
hún -a m ▶ surov povdk.
húncvet -a m ▶ ničvrednež
húp medm. ▶ hk
húpa -e ž | zvočna signalna naprava pri motornih vozilih | *pritisniti na hupo* □ knj.izroč. *trobito* □ knj.izroč. *trobka* □ knj.izroč. *troblja*
húpanje -a s | dajanje signalov s hupo | *hupanje avtomobilov* □ *trobljenje* □ ekspr. *tutanje*
húpati -am nedov. | dajati signale s hupo | *Avtomobili drviijo po cestah in neprestano hupajo* □ *trobiti* □ ekspr. *tutati*
hupkáč -a m ▶ smrdokavra
húpkati -am nedov. ▶ poskakovati | ujčkati
hurá velel. medm. | izraža spodbudo pri napadu | *Hura, v napad* □ *ura*²
 GLEJ ŠE juhej
húrija -e ž | v muslimanski veri večno mlada in lepa devica, ki razveseljuje vernike v raju | *podoba rajskega vrta s hurijami* □ *huriska*
hurikán -a m ▶ vihar 1 pp 2
huríska -e ž ▶ hurija
hurónski -a -o prid. ▶ bučen | hrupen
husít -a m | pripadnik husitstva | *preganjati husite* □ *taborit* | pripadnik radikalne smeri husitstva | □ *utrakvist* | pripadnik zmerne smeri husitstva |
husítizem -zma m ▶ husitstvo
husítstvo -a s | versko in družbeno gibanje na Češkem v 15. stoletju | *zatreti husitstvo* □ *husitizem*
húš medm. ▶ brr | švrk² 1, 2
húšk medm. ▶ švrk² 1, 2
húškati -am nedov. ▶ hukati
húškniti -em dov. | šumeč hitro, sunkovito se premakniti | *Lisica huščne mimo* □ *hušniti*
 GLEJ ŠE hukniti | prešiniti
húšniti -em dov. ▶ huškniti
huzár -ja m | nekaj vojak konjeniške enote v značilni pisani uniformi | *četa huzarjev* □ star. *rdečehlačar* □ star. *rdečesuknjar* □ star. *rdečesuknjež*
hvála¹ -e ž ▶ hvaležen ♦ | hvaliti | hvaljenje | samohvala | zahvala | zahvaliti se 1

hvála² razpolož. medm. | izraža hvaležnost | *Hvala za pomoč* □ *hvala lepa* □ *iskrena hvala* □ *lepa hvala* □ *najlepša hvala* □ *od srca hvala* □ *prisrčna hvala* □ *tisočkrat hvala* □ star. *boglonaj* □ star. *bog plačaj* □ zastar. *bog plati* □ star. *bog povmi* □ star. *lepa zahvala* □ star. *presrčna hvala* □ star. *zahvalim*
hvála bogú medm. zv. ▶ na srečo
hválen -lna -o prid. ▶ hvalevreden
hvalevrédén -dna -o prid. | ki ima pozitivne lastnosti v veliki meri, visoki stopnji | *hvalevredna požrtvovalnost* □ star. *hvalen*
hvalevrédno povdk. | izraža, da kaj vzbuja zadovoljstvo, hvalo zaradi pozitivne naravnosti | *Hvalevredno je, da ste prišli* □ *pohvalno*² □ star. *hvalno*
hvaléžen -žna -o prid. | ki se zaveda vrednosti izkazane dobrote in to tudi pokaže | *hvaléžen človek* □ zastar. *zahvalen*
 ♦ *biti komu hvaležen* □ star. *vedeti komu hvalo*
hvaléžnost -i ž | dejstvo, da se kdo zaveda vrednosti izkazane dobrote in to tudi pokaže | *Brez hvaležnosti ni zadovoljnosti* □ zastar. *zahvalnost*
hvalíčenje -a s ▶ hvalisanje
hvalíčiti -im nedov. ▶ hvalisati
hvalíčiti se -im se nedov. ▶ bahati se
hvalílni -a -o prid. ▶ pohvalni
hvalílnó prisl. ▶ pohvalno¹
hvalísanje -a s ekspr. | pretirano, navadno neupravičeno hvaljenje | *poslušati bogataševo hvalisanje* □ *hvaličenje*
hvalísati -am nedov. *kaj ekspr.* | pretirano, navadno neupravičeno hvaliti | *Kramarji so vabili in hvalisali svoje blago* □ *hvaličiti*
hvalísati se -am se nedov. ▶ bahati se
hvalísav -a -o prid. ▶ bahav
hvalítelj -a m ▶ hvalivec
hvalíti in hváliti -im nedov. *kaj* | ugotavljati, izražati, da ima kaj pozitivne lastnosti | *hvaliti dobro kuhinjo; hvaliti prizadevnega učenca* □ ekspr. *biti poln hvale o čem* □ star. *dajati hvalo čemu* □ ekspr. *dajati komplimente čemu* □ ekspr. *dvigati v nebesa* □ ekspr. *kovati v deveta nebesa* □ ekspr. *kovati v nebo* □ ekspr. *kovati v sedmo nebo* □ ekspr. *kovati v tretje nebo* □ ekspr. *kovati v zvezde* □ publ. *naslavljati pohvale na kaj* □ ekspr. *opevati* □ ekspr. *peti hvalnice čemu* □ ekspr. *peti hvalo čemu* □ ekspr. *peti hvalospeve čemu* □ star. *peti pohvalnico čemu* □ ekspr. *plesti hvalnice čemu* □ knj.izroč. *renomirati* □ ekspr. *vzdigovati v nebesa* □ na vsa usta hvaliti | zelo hvaliti | □ ekspr. *hvalisati* ↗
 GLEJ ŠE slaviti | zahvaljevati se
hvalívec -vca m | kdor hvali | *Hvalivec je hitro zašel v pretirano hvalo* □ *hvalitelj*
hvaljénje -a s | ugotavljanje, poudarjanje pozitivnih lastnosti koga, česa | *ločevati med utemeljenim hvaljenjem in hvalisanjem* □ ekspr. *hvala*¹ □ *samohvala* ↗ □ ekspr. *hvalisanje* ↗
hvální -a -o prid. ▶ hvalnica | molitev •1
hválnica -e ž lit. | pesem v počastitev, hvalo česa | *napisati hvalnico* □ lit. *himna* □ knj.izroč. *himnus* □ lit. *hvalna pesem* □ lit. *hvalospev* □ lit. *oda* □ star. *pohvalnica*
 GLEJ ŠE hvaliti | molitev •1
hválnó povdk. ▶ hvalevredno
hvalospév -éva s ver. | hvalna molitev, navadno kot uvod v osrednji del maše | *moliti hvalospev* □ ver. *prefacija*
 GLEJ ŠE hvaliti | hvalnica
hvastác -a m ▶ bahač | bahav povdk. | domišljavec
hvastánje -a s ▶ bahanje
hvastáv -áva -o prid. ▶ bahav | domišljav
hvastávo prisl. ▶ bahavo | domišljavo
hvastávost -i ž ▶ domišljavost
hvóšč -a m ▶ preslica •

i¹ vez. ▶ in¹ 1

i² medm. ▶ aha | eh

i³ člen. ▶ tudi

íba -e ž ▶ iva

íberžnik -a m ▶ hlapec

íbis -a m zool. | tropska ali subtropska močvirska ptica z belim perjem | *Ibis je bil Egipčanom simbol modrosti* □ zool. **sveti íbis**

íblájtar -ja m ▶ birič 2 | mejač | mitničar

íbovína -e ž ▶ iva

íca -e ž ▶ telica

ícek -a m ▶ teliček

ícika -e ž ▶ telica

ideál -a m ▶ vzor | vzornik

ideálen -lna -o prid. ▶ odličen | plemenit

idealíst -a m | kdor se navdušuje za ideale in se ravna po njih |

sarje mladega idealista □ ekspr. **idealnež**

idealizírati -am nedov. ▶ olepševati

ideálnjež -a m ▶ idealist

ideální -a -o prid. ▶ delež ♦2 | izmišljeni | svet¹ 4♦5

ideálno prisl. ▶ odlično² | odlično³

ideálnost -i ž ▶ odličnost

idéja -e ž ed. | rezultat najvišje umske dejavnosti, ki se kaže kot bistvo, smisel umetniškega ali znanstvenega dela | *osnovna ideja drame* □ **misel** □ **teza**¹

GLEJ ŠE blodnja 2 | jugoslovanstvo | misel 1 | zamisel

idéjni -a -o prid. ▶ boj 3 pp 1 | utemeljitelj

idéntičen¹ -čna -o prid. ▶ enak¹ 1

idéntičen² -čna -o povdk. ▶ enak² 2

idéntiční -a -o prid. ▶ enačba ♦5 | isti¹

idéntično povdk. ▶ enako³

idéntičnost -i ž ▶ enakost | identiteta

identificíranje -a s ▶ identifikacija 1

identificírati -am nedov. in dov. ▶ prepoznati 1 | prepoznavati 1

identificírati se -am se dov. ▶ poenačiti se

identifikácija -e ž

1. pravn. | ugotavljanje skladnosti, ujemanja podatkov z resničnimi dejstvi, znaki | *identifikacija dokumentov* □ **identificiranje**

2. rač. | postopek, s katerim (elektronski) računalnik ugotavlja znake glede na postavljeno nalogo | *programi za identifikacijo kopirane vsebine* □ rač. **razpoznavanje**

identifikátor -ja m ▶ označevalnik

identitéta -e ž pravn. | skladnost, ujemanje podatkov z resničnimi dejstvi, znaki | *dokazovati identiteto osebe z osebno izkaznico*

□ pravn. **identičnost** □ pravn. **istovetnost**

♦ filoz. **dialektična identiteta** □ filoz. **dialektična istovetnost**

GLEJ ŠE enačba ♦5 | enakost | filozofija 1♦1

identitétní -a -o prid. ▶ filozofija 1♦1 | znak¹ 1♦1

ideografíja -e ž ▶ pisava 1♦5

ideográfski -a -o prid. ▶ pisava 1♦5

ideologíja -e ž ▶ komunizem

ideolóški -a -o prid. ▶ boj 3 pp 1

idióm -a m ▶ jezik 4

idiót -a m ▶ neumnež

idiotízem -zma m ▶ dejanje 1 pp 5 | neumnost¹ 2

idiótski -a -o prid. ▶ neumen¹

idiótsko prisl. ▶ neumno

idiótsvo -a s ▶ dejanje 1 pp 5 | neumnost¹ 2

idól -a m ▶ malik | vzor

idolatríja -e ž ▶ malikovalstvo | malikovanje

idololatríja -e ž ▶ malikovalstvo | malikovanje

ígalka -e ž ▶ volčin

ígelní -a -o prid. ▶ uho 2♦

ígla -e ž teh. | kar se uporablja za spajanje sestavnih delov kake naprave, priprave | *zatakni iglo v pesto kolesa* □ teh. **íglica**²

• 1. fiz. **magnetna igla** □ fiz. **magnetnica** 2. **medeninasta igla**

□ zastar. **medenka**³ 3. zool. **morska igla** □ zool. **íglica**¹ 4. tisk. **risalna igla**

□ tisk. **zarisovalna igla**

GLEJ ŠE **íglica**¹ | kazalec 2 | nestrpen² ♦ | pletilka | šivanka | šivati 1

íglaní -a -o prid. ▶ tapisom

íglár -ja m ▶ šilar

íglárski -a -o prid. ▶ obrt² 1♦6

íglárstvo -a s ▶ obrt² 1♦6

íglásti -a -o prid. ▶ gozd 1 pp 2 | gozd 1♦9 | iglavec

ígláti -a -o prid. ▶ gozd 1♦9

íglavec -vca m | drevo, ki ima iglice | *Bolezen je napadla iglavce* □ **íglasto drevo**

ígléní -a -o prid. ▶ uho 2♦

íglíca¹ -e ž nav. mn. | zelo podolgovat, koničast list, navadno zimzelen | *borove, smrekove iglice* □ **ígla**

GLEJ ŠE **ígla** ♦3

íglíca² -e ž ▶ **ígla**

íglíčar -ja m ▶ tiskalnik ♦2

íglíčasti -a -o prid. ▶ gozd 1♦9

íglíčevje -a s | iglice v večji količini kot celota, zlasti odpadle | *stopati po mehkem íglíčevju* □ **íglíče** □ knj. izroč. **íglóvje**

GLEJ ŠE gozd 1♦9

íglíčevka -e ž ▶ prst² pp 2

íglíče -a s ▶ gozd 1♦9 | **íglíčevje**

íglíčni -a -o prid. ▶ tiskalnik ♦2

íglóvje -a s ▶ gozd 1♦9 | **íglíčevje**

ignoránca -e ž ▶ nevednost | podcenjevanje

ignoránt -a m ▶ neveden 1 povdk. | nevedni

ignorántski -a -o prid. ▶ podcenjevalen

ignorántstvo -a s ▶ nevednost

ignoríranje -a s ▶ podcenjevanje

ignorírati -am nedov. in dov. ▶ podcenjevati | spregledati 4 | spregledovati

ígó izésa s ▶ jarem | jarem ♦1

ígra -e ž

1. | udejevanje v določenem skupinskem športu, organiziranjem po določenih pravilih | *usklajena igra nogometnega moštva*

□ **ígranje**

♦ **1.** balkanske igre □ balkanijada **2.** olimpijske igre □ olimpijada
PODPOMENKE odprta igra, polodprta igra, zaprta igra
2. |poustvarjanje dramskega teksta, navadno z umetniškimi hotenjem| *občudovati igro glavne igralk* □ **igranje** □ **interpretacija**
 □ publ. **izvajanje**
 ♦ **1.** gledališka igra □ zastar. gluma □ zastar. igrokaz **2.** igr. solistična igra
 □ igr., žarg. soloigra
PODPOMENKE dvodejanka, enodejanka ↗, trodejanka ↗
3. |otroška dejavnost, navadno skupinska, za razvedrilo, zabavo| *naučiti otroka različnih iger* □ ekspr. **igrica**
 ♦ skupinska igra □ kolektivna igra
PODPOMENKE individualna igra, skupinska igra ↗
 • **1.** lit. besedna igra □ lit. kalambur **2.** igra na srečo □ hazard □ hazardna igra **3.** komorna igra □ knj.izroč. komorno muziciranje **4.** računalniška igra □ računalniška igrice □ videoigra □ videoigrice **5.** radijska igra
 □ knj.izroč. slušna igra
GLEJ ŠE groteska | igranje 1 | mim 2 | mimika | pasijon | pretvarjanje | soba ♦3 | središčnica | šah | turnir | veseloigra
igráč -a m ▶ igralec 1, 2 | igralec 2♦5 | igralec 3
igráča -e ž |predmet, ki ga uporablja otrok za igranje| *kupovati otroku igrače* □ **igračka** ↗
PODPOMENKE **1.** 'igrača, ki kaj predstavlja' avtomobilček, bager², ladjica, lokomotiva, lonček, medved ↗, mlinček, možic ↗, pajac ↗, punčka ↗, puška ↗, račka, slonček ↗, srnica, vagonček ↗, vlakec ↗, voziček ↗, možiček vstajač, žabica **2.** 'igrača, s katero se kaj dela' capljač, cvilimožek, frača ↗, gugalni konj, jojo, matador, pokalica ↗, vrtavka
GLEJ ŠE igranje 1
igráčar -ja m ▶ prodajalec pp 1
igráčast -a -o prid. ▶ igriv 1
igráčica -e ž ▶ igračka
igráčka -e ž |majhna igrača| *Otrok ima veliko igráč* □ ekspr. **igračica**
igráčkanje -a s ▶ igranje 1
igráčkast -a -o prid. ▶ igriv 1 | lahek 4
igráčkati se -am se nedov. ▶ igrati se 1, 3, 4
igráčkanje -a s ▶ igranje 1
igráčkati se -am se nedov. ▶ igrati se 1
igráje prisl. ▶ z lahkoto
igrálec -lca m
1. |kdor umetniško poustvarja dramske, filmske like, navadno poklicno| *V dramii nastopajo znani igralci* □ knj.izroč. **akter**
 □ zastar. **igrač** □ zastar. **predstavljavec** *dober predstavljavec Shakespeara*
 ♦ **1.** gledališki igralec □ zastar. glumač □ zastar. glumec **2.** potujoči igralec
 □ zastar. potovalni igralec
2. |kdor se ukvarja, navadno poklicno, z določenim skupinskim športom| *igralec v državni nogometni reprezentanci*
 □ zastar. **igrač**
 ♦ **1.** šport. **vezni igralec** □ šport., žarg. half □ šport. krilec □ šport. krilni igralec
2. moštveni igralec □ ekipni igralec □ timski igralec **3.** šport. **napadalni igralec** □ šport. ofenzivni igralec **4.** šport. **rezervni igralec** □ šport., žarg. rezervca
5. **teniški igralec** □ tenisač □ zastar. teniški igrač
PODPOMENKE balinar ↗, kegljač ↗
3. |kdor se udeležuje kake dejavnosti, navadno za razvedrilo, zabavo| *strasten igralec pokra* □ zastar. **igrač**
GLEJ ŠE hazarder | interpret
igrališče -a s ▶ igrišče | igrišče •
igralka -e ž |ženska, ki umetniško poustvarja dramske, filmske like, navadno poklicno| *Vloga je odlično upodobila naša znana igralka* □ knj.izroč. **akterka**
 ♦ gledališka igralka □ zastar. glumačka

PODPOMENKE naivka, sentimentalka

• **teniška igralka** □ tenisačica
GLEJ ŠE interpretka | tenisačica
igrální -a -o prid. ▶ avtomat¹ ♦2 | deska ♦1 | karta² ♦ | miza pp | palica ♦7 | plošček ♦ | soba ♦3 | žeton
igrálnica -e ž |podjetje, ustanova, ki se ukvarja z organizacijo iger na srečo; kraj, prostor za igre na srečo| *vložiti sredstva v novo igralnico; Ves denar je izgubil v igralnici* □ **kazino**
GLEJ ŠE soba ♦3
igrálnína -e ž ▶ startnina
igrálški -a -o prid. |ki je v zvezi z igralci, igro| *igralske sposobnosti*
 □ knj.izroč. **akterski** □ star. **glumaški**
GLEJ ŠE ansambel ♦2 | deska ♦1 | izvedba 2♦ | skupina ♦4
igrán -a -o prid. ▶ navidezen | nepristen
igráni -a -o prid. ▶ hlinjeni | navidezni 1
igránje -a s
1. |udeleževanje otroške dejavnosti za razvedrilo, zabavo| *dnevi brezskrbnega igranja* □ **igra** □ zastar. **igrača** □ ekspr. **igračkanje**
 □ ekspr. **igračkanje**
2. |izvajanje glasbe z glasbilom| *ubrano igranje mladih glasbenikov* □ ekspr. **muziciranje**
GLEJ ŠE igra 1, 2 | soba ♦3
igráno prisl. ▶ navidezno 1
igráti -ám nedov.
1. *kaj* |poustvarjati dramski tekst, navadno z umetniškimi hotenjem| *V gledališču igrajo znano komedijo* □ **interpretirati**
 □ knj.izroč. **agirati** □ zastar. **glumiti** □ publ. **izvajati** □ knj.izroč. **odigravati** □ knj.izroč. **podajati**¹ □ knj.izroč. **poustvarjati** □ knj.izroč. **predstavljati**
 □ star. **tolmačiti**
2. *kaj* |izvajati glasbo z glasbilom| *Ves večer so igrali iste melodije* □ slabš. **klempati**¹ □ slabš. **klemprati** □ slabš. **klenkati** □ slabš. **klepiti**
 □ slabš. **lajnati**¹ □ slabš. **mleti**² □ ekspr. **muzicirati** □ ekspr. **rezati** *Godba je rezala koračnice* □ zastar. **svirati** □ glasb., žarg. **šibati**² □ neknj. pog. **špilati**
 □ ekspr. **urezovati** □ neknj. pog. **vižati** □ slabš. **žagati** □ ekspr. **drobiti** |navadno na piščalko| *Pastirček si je prešerno drobil svoje melodije*
 ♦ **1.** **igrati na boben** □ star. biti v boben □ bobnati □ igrati bobne □ ekspr. razbijati na boben □ ekspr. razbijati po bobnih **2.** **igrati na citre** □ star. citrati □ igrati citre **3.** **igrati na dromljo** □ nardp. dromljati
4. **igrati na dude** □ knj.izroč. dudati □ knj.izroč. dudlati **5.** **igrati na frulo**
 □ nardp. fruliti **6.** **igrati na harmoniko** □ ekspr. nategovati harmoniko □ ekspr. raztegovati harmoniko □ ekspr. raztegovati meh □ ekspr. vleči meh **7.** **igrati na kitaro** □ ekspr. brenkati na kitaro □ knj.izroč. kitarirati □ ekspr. praskati po kitari □ ekspr. ubirati strune kitare **8.** **igrati na klavir**
 □ slabš. brenkati po klavirju □ igrati klavir □ ekspr. prebirati tipke na klavirju □ ekspr. razbijati po klavirju **9.** **igrati na lajno** □ lajnati¹ **10.** **igrati na orgle** □ igrati orgle □ orglati **11.** **igrati na tamburico** □ igrati tamburico □ zastar. tamburirati **12.** **igrati na trobento** □ igrati trobento □ ekspr. pihati v trobento □ trobentati □ trobiti na trobento **13.** **igrati na violino** □ nar. citirati¹ □ slabš. drgniti □ star. goslariti □ star. goslati □ star. gosti² □ igrati violino □ slabš. škripati □ slabš. škripati na violino □ ekspr. žagati na violino **14.** nardp. **igrati na žveglo** □ nardp. žveglati
 • **1.** **igrati biljard** □ knj.izroč. biljardirati **2.** **igrati hazard** □ hazardirati
3. **igrati nogomet** □ star. biti žogo □ ekspr. brcati žogo □ ekspr. nabijati žogo □ ekspr. zbijati žogo **4.** igr. **igrati pasjanso** □ igr. pokladati pasjanso □ pog. polagati karte □ igr. polagati pasjanso **5.** igr. **igrati preferanso**
 □ igr. preferansirati **6.** nardp. **igrati svinjko** □ nardp. svinjkati
7. nardp. **igrati špano** □ nardp. španati □ nardp., žarg. vleči špano
GLEJ ŠE dominati se | frnikolati se | hliniti | igrati se 1 | kartati | piskati 1 | predstavljati 4 | pretvarjati se | šahirati | tarokirati | tolči ♦

igráti se -ám se nedov.

1. |udeleževati se otroške dejavnosti za razvedrilo, zabavo|

Otroci se brezskrbno igrajo na dvorišču □ ekspr. **igračkati se**

□ ekspr. **igrajčkati se** □ zastar. **igrati** □ knj.zroč. **vzigravati se**

2. kaj |udeleževati se otroške, navadno skupinske dejavnosti, ki ima določena pravila| **igrati se ristanc, vojake** □ zastar. **glumiti**

Otroci so glumili vojake □ pog. **iti se**

♦ 1. **igrati se ringaraja** □ pog. iti se ringaraja □ ekspr. ringarajati

2. nardp. **igrati se špano** □ nardp. španati se

3. s čim |nehoteno premikati kaj in s tem izražati zadrego, vznemirjenje| **Zamišljeno se je igrala z obeskom na verižici**

□ ekspr. **igračkati se** □ ekspr. **poigravati se** |zlasti v presledkih|

4. s čim ekspr. |imeti lahkomišeln, neresen odnos do česa| **Ne**

igraj se z zdravjem □ ekspr. **igračkati se** □ ekspr. **poigravati se**

GLEJ ŠE izživljati se • |loviti se |premišljovati 1 |skrivati se 2 |

slepomišiti |tolči •

igráv -áva -o prid. ▶ **igriv** 1, 2

igrávost -i ž ▶ **igrivost**

igrc -a m ▶ **godec** |**muzikant**

igríca -e ž ▶ **igra** 4 |**igra** 3

igríšče -a s |prostor za športne igre| **Tekmovalci so prihajali na igrišče** □ star. **igrálišče**

♦ 1. **igríšče za golf** □ **golfígríšče** □ **golfíšče** □ **golfsko igrišče**

2. **nogometno igrišče** □ publ. **nogometno polje** 3. **rokometno igrišče**

□ **igrišče za rokomet** 4. **teniško igrišče** □ knj.zroč. **tenisigrišče**

□ knj.zroč. **tenisišče** □ zastar. **tenišče**

PODPOMENKE balinišče, igrišče za kroglet, igrišče za ragbi, kegljišče

• **otroško igrišče** □ star. **otroško igrališče**

igrív -a -o prid.

1. |ki se (rad) igra| **živahen in igriv otrok** □ ekspr. **igračast**

□ ekspr. **igračkast** □ knj.zroč. **igrav**

2. ekspr. |ki se hitro, lahko giblje, premika| **igrivo valovanje**

morja □ knj.zroč. **igrav**

GLEJ ŠE živahen 1

igrívost -i ž |dejstvo, da se kdo (rad) igra| **igrivost otrok**

□ knj.zroč. **igravost**

igrokáz -áza m ▶ **igra** 2•1

iguman -a m ▶ **duhovnik** 2 pp 1

igvanodón -a m ▶ **plazilci** pp

ihta -e ž |močna, težko obvladljiva jeza| **Ihta ga je minila**

□ knj.zroč. **ihtavost**

GLEJ ŠE ihtavec |ihtenje |vnema

ihtast -a -o prid. ▶ **ihtav**

ihtati -am nedov. ▶ **hlipati** 1

ihtav -a -o prid. |ki je v stanju ihte; ki izraža, kaže ihto| **pomiriti**

ihtavega otroka; ihtave kretnje □ **ihtast** □ knj.zroč. **ihten** □ knj.zroč. **ihtiv**

□ knj.zroč. **ihtljiv**

ihtavec -vca m ekspr. |kdor je v stanju močne, težko obvladljive

jeze| **Pusti pri miru ihtavca** □ ekspr. **ihta**

ihtavost -i ž ▶ **ihta**

ihtèč -éča -e prid. ▶ **jokav** 2

ihten -tna -o prid. ▶ **ihtav**

ihténje -a s |močen, neobvladljiv jok| **Iz sobe se je slišalo neutola-**

žljivo ihtenje □ knj.zroč. **ihta**

ihtéti -ím nedov. ▶ **jokati** |**jokati** pp 4

ihtiolog -a m ▶ **riboslovec**

ihtiologíja -e ž ▶ **riboslovje**

ihtiološki -a -o prid. ▶ **riboslovni**

ihtióza -e ž med. |kožna bolezen s čezmernim luščenjem povrhnjice| **zdraviti ihtiozo** □ med. **ribja koža** □ med. **ribjekožnost**

ihtiti se -im se nedov. ▶ **togotiti se**

ihtív -a -o prid. ▶ **ihtav**

ihtljív -a -o prid. ▶ **ihtav**

ikonobórec -rca m ▶ **ikonoklast**

ikonobórstvo -a s ▶ **ikonoklazem**

ikonoklást -a m zgod. |pristaš ikonoklazma| **spor med ikonoklasti**

in njihovimi nasprotniki □ zgod. **ikonoborec** □ star. **kipoborec**

ikonoklázem -zma m zgod. |nazor, gibanje, ki nasprotuje

člaščenju nabožnih, svetih podob| **nasprotovanje ikonoklazmu**

□ zgod. **ikonoborstvo**

ikonopísec -sca m ▶ **slikar** pp 2

íkre íker ž mn. |spolne celice, iz katere se razvije riba| **Ribe ležejo**

íkre □ **ribja jajčeca**

íkríti se -ím se nedov. ▶ **drstiti se**

íks -- štev. ▶ **veliko**²

íkskrat prisl. ▶ **velikokrat** 1

íkerus -a m ▶ **zlatenica**

íl -a m ▶ **ilovica**

ílegálni -a -o prid. |ki je v zvezi z organiziranim političnim

delovanjem, ki ga oblast prepoveduje| **ílegalno delovanje**

prevratniških skupin □ knj.zroč. **podtalni**

GLEJ ŠE boj 3•4 |ime 3 |oddajnik 1 |prestop 1

ílegálno prisl. ▶ **nezakonito** 2

ílegítimni -a -o prid. ▶ **otrok** 2•2

íleks -a m ▶ **les** 5

íleus -a m med. |delna ali popolna neprehodnost črevesa| **úgotoviti**

vzrok ileusa □ med. **črevesna zapora** □ med. **intestinalna obstrukcija**

íilirízem -zma m zgod. |v prvi polovici 19. stoletja kulturnopolitično in

narodnostno gibanje, zlasti na Hrvaškem s težnjo po združitvi

južnih Slovanov| **pristaš ilirizma** □ zgod. **ilirstvo**

íilirski -a -o prid. ▶ **jezik** 3•24

íilirstvo -a s ▶ **ilirizem**

íilirščina -e ž ▶ **jezik** 3•24

íilmenít -a m min. |temnorjava rudnina železov titanat| **kopati**

íilmenit □ min. **titanov železovec**

íilnat -a -o prid. ▶ **ilovnat**

íilnati -a -o prid. ▶ **zemlja** 2

íilo -a s ▶ **ilovica**

íilov -a -o prid. ▶ **ilovnat**

íilovák -a m ▶ **ilovica**

íiloven -vna -o prid. ▶ **ilovnat**

íilovica -e ž |težka, manj rodovitna prst iz gline| **teptati**

íilovico □ star. **il** □ star. **íilo** □ nar. **íilovak** □ zastar. **íilovina** □ nar. **íilovka**

GLEJ ŠE glina

íilovíčast -a -o prid. ▶ **ilovnat**

íilovíčasti -a -o prid. ▶ **zemlja** 2

íilovíčen -čna -o prid. ▶ **ilovnat**

íilovíčni -a -o prid. ▶ **zemlja** 2

íilovina -e ž ▶ **ilovica**

íilovíšče -a s ▶ **ilovnica**

íilovka -e ž ▶ **ilovica** |ilovnjača

íilovnat -a -o prid. |ki je bogat z ilovico| **ilovnat svet** □ **íilnat** □ star. **íilov**

□ star. **íiloven** □ star. **íilovíčast** □ zastar. **íilovíčen**

GLEJ ŠE glinast 1

íilovnati -a -o prid. ▶ **tla** 3•2 |**zemlja** 2

íilovnica -e ž |kraj, prostor, kjer se koplje ilovica| **delati v ilovnici**

□ **ilovíšče**

íilovnjača -e ž knj.zroč. |koča iz ilovice| **stopiti v ilovnjačo**

□ knj.zroč. **íilovka**

íiluminácíja -e ž ▶ **osvetljava**

iluminát -a m ▶ razsvetljenec

iluminirati -am dov. in nedov. ▶ osvetliti 1 | osvetljevati

ilustrácija -e ž ▶ ponazorilo | revija ♦2

ilustratívni -a -o prid. ▶ gradivo ♦4 | značilni 2

ilustrirani -a -o prid. ▶ revija ♦2

ilustrirati -am dov. in nedov. ▶ ponazarjati | ponazoriti

iluzija -e ž ▶ slepiti se | utvara

iluzijski -a -o prid. |ki je v zvezi s predstavo, navadno optimistično, ki ni osnovana na resničnosti| *iluzijske poteze v pesnikovem razmišljanju* □ knj.izroč. **iluzionarni** □ knj.izroč. **iluzorni** *iluzorni obstoj stvari*

iluzionárni -a -o prid. ▶ iluzijski

iluzórni -a -o prid. ▶ iluzijski

iluzórno povdk. ▶ nemogoče²

imaginácija -e ž ▶ domišljija

imaginacijski -a -o prid. ▶ domišljijski | svet¹ 4♦3

imaginárni -a -o prid. ▶ izmišljeni | svet¹ 4♦3

imaginatívni -a -o prid. ▶ domišljijski

imágo -a m ▶ žuželka ♦2

imám -a m ▶ duhovnik 2 | duhovnik 2 pp 3

imanénten -tna -o povdk. ▶ značilen

imanentízem -zma m ▶ filozofija 1♦2

imanéntni -a -o prid. ▶ filozofija 1♦2 | notranji 4

imateriálni -a -o prid. ▶ škoda¹ ♦2

imbecíl -a m ▶ neumnež

imé -na s

1. |beseda, več besed, ki se uporabljajo za razlikovanje, določevanje posameznega človeka| *izbrati otroku ime* □ **poimenovanje** □ star. **imenovanje**

2. |beseda, več besed, ki se uporabljajo za razlikovanje, določevanje posameznega iz iste vrste| *ime podjetja, ustanove* □ **naziv**

• 1. **domače rastlinsko ime** □ ljudsko rastlinsko ime □ knj.izroč. vulgarno rastlinsko ime 2. **hišno ime** □ domače ime 3. **ilegalno ime** □ ilegalni vzdevek 4. **jezikosl. lastno ime** □ jezikosl. onomastikon 5. **jezikosl. ledinsko ime** □ jezikosl. mikrotoponim 6. **jezikosl. občno ime** □ jezikosl. apelativ □ jezikosl. vrstno ime 7. **jezikosl. osebno ime** □ jezikosl. antroponim 8. **partizansko ime** □ partizanski vzdevek 9. **jezikosl. rastlinsko ime** □ jezikosl. fitonim 10. **rojstno ime** □ star. krstno ime 11. **jezikosl. skupno ime** □ jezikosl. kolektivno ime 12. **jezikosl. zemljepisno ime** □ jezikosl. toponim **GLEJ ŠE** alias | beseda ♦5 | imenovati | imenovati se | kazalo • | podpisati se | priimek | psevdonim | ugled | uveljaviti se

imejítelj -a m ▶ imetnik

imendán -a m ▶ god

imenik -a m |seznam imen, navadno abecedni| *poiskati naslov v imeniku* □ **imenski seznam** □ **adresar**

GLEJ ŠE direktorij

imeníten -tna -o prid. ▶ izvrsten | odličen

imenítiti se -im se nedov. ▶ postavljati se

imenítnež -a m ▶ gospod 3 | uglednež

imenítni -a -o prid. ▶ pomembni | ugledni | visoki

imenítnik -a m ▶ gospod 3 | plemič | uglednež

imenítništvo -a s ▶ gospoda

imenítno¹ prisl. ▶ odlično²

imenítno² povdk. ▶ odlično³

imenítnost -i ž ▶ odličnost | pomembnost

imenják -a m ▶ soimenjak

imênje -a s ▶ premoženje

iménoma prisl. ▶ poimensko

imenoslóvje -a s jezikosl. |veda o (lastnih) imenih| *ukvarjati se z imenoslovjem* □ jezikosl. **onomastika**

GLEJ ŠE toponimija •

imenoslóvni -a -o prid. |ki je v zvezi z imenoslovjem| *imeno-slovne raziskave* □ **onomastični**

GLEJ ŠE razprava 2♦1

imenoválnik -a m jezikosl. |osnovna oblika samostalniške ali pridevniške besede| *zapisati besede v imenovalniku ednine*

□ jezikosl. **nominativ** □ jezikosl. **prvi sklon**

GLEJ ŠE sklon ♦4

imenováni -a -o prid.

• tako imenovani □ star. tako zvani

GLEJ ŠE število 1 pp 6

imenovánje -a s ▶ ime 1

imenováti -újem dov. *koga kako* |določiti komu ime| *Otroka je imenoval Janez* □ **dati ime komu** □ **klicati** □ **poimenovati** □ **reči komu kako** □ knj.izroč. **dejati¹** *komu kako* □ zastar. **pokrstiti** □ nar. **praviti komu kako** □ nar. **zreči komu kako**

GLEJ ŠE določiti 2 | našeti | omeniti | povedati | praviti 2, 3 | reči 2

imenováti se -újem se dov. *kako* |izraža, da kdo ima določeno ime| *Otrok se imenuje Luka* □ **imeti ime** □ nar. **klicati se**

iménski -a -o prid. ▶ imenik | kazalo • | mera ♦3 | pogodba ♦7 | seznam ♦3 | sklanjatev ♦1

imétek -tka m ▶ premoženje

iméti imám nedov.

1. *kaj* |izraža, da je kaj osebka svojinca, lastnina| *Ima nekaj gotovine* □ knj.izroč. **premoči** □ publ. **razpolagati s čim** □ publ. **posedovati** |zlasti zemljišče, nepremičnine|

♦ knj.izroč. **imeti v lasti** □ knj.izroč. **imeti v posesti**

2. *kaj* |izraža lastnost, značilnost osebkca, kot jo izraža določilo| *Ima brado in brke* □ **nositi**

3. *kaj* |izraža, da je pri osebkcu kaj za prodajo| *V trgovini imajo že prve češnje* □ knj.izroč. **nuditi** □ knj.izroč. **ponujati**

4. *za kaj* |izraža omejitev lastnosti, značilnosti na stališče osebkca| *To trditev imam za resnično* □ zastar. **držati** *Tiste narode so držali za manj civilizirane* □ publ. **smatrati** □ knj.izroč. **šteti**

GLEJ ŠE biti² | čudaški ♦ | dobiček ♦2 | držati 1 | gojiti | izkušen ♦ | kositi¹ | krasti | lahko⁴ 4 | ljubiti 1 | marati | meriti 2 | mikati³ | misliti 2 | morati 1, 2 | nositi 2, 3 | obrekljiv ♦ | obrtnik • | pre-govarjati | pretresati 1 | rediti¹ 1 | sestavljati 4 | spominjati se 2 | šteti 2 | vinjen ♦1 | vsebovati 1 | živeti 4♦4

iméti se imám se nedov. ▶ obvladovati se

imétje -a s ▶ premoženje

imétnik -a m |kdor kaj ima| *imetnik izžrebane srečke* □ **lastnik**

□ zastar. **imejitelj** □ ekspr. **posestnik**

imétniški -a -o prid. ▶ ček •

imévanje -a s ▶ detencija

ímidž -a m ▶ videz 1, 2

imigrácija -e ž ▶ priselitev | priseljevanje

imigránt -a m ▶ priseljenec

imigrántka -e ž ▶ priseljenka

imigrántski -a -o prid. ▶ priseljenski

imigrirati -am dov. in nedov. ▶ priseliti se | priseljevati se

iminéntni -a -o prid. ▶ neposredni

imitácija -e ž ▶ oponašanje | posnetek

imitácijski -a -o prid. ▶ oponašalski | posnemovalni

imitatívni -a -o prid. ▶ posnemovalni

imitátor -ja m ▶ oponašalec | posnemovalec 2

imitátorka -e ž ▶ oponašalka

imitátorski -a -o prid. ▶ oponašalski | posnemovalni

imitírani -a -o prid. ▶ ponarejeni 2

imitíranje -a s ▶ oponašanje

imitirati -am nedov. in dov. ▶ oponašati 1 | posnemati 3 | posneti 2

imobilije -ij ž mn. ▶ nepremičnina

imobilizem -zma m ▶ mrtvilo 1 | nedejavnost

imobilni -a -o prid. ▶ bolnik pp 2

imoralen -lna -o prid. ▶ nemoralen

imoralist -a m ▶ nemoralnež

imoralnost -i ž ▶ nemoralnost

imortela -e ž ▶ roža •3

imovina -e ž ▶ last •2 | premoženje

imovinski -a -o prid. ▶ korist² •2 | stanje •6 | škoda¹ •3

imovít -a -o prid. ▶ bogat 1

imperativ -a m ▶ naklon 2•3 | velelnik | zahteva 1•2 | zahteva 2

imperativni -a -o prid. ▶ navodilo •1 | stavek •8

imperátor -ja m ▶ vladar

imperátorica -e ž ▶ vladarica

imperíál -a m ▶ zlatnik pp

impersonálni -a -o prid. ▶ oblika •1 | raba •1

impertinénca -e ž ▶ nesramnost 1 | predrznost

impertinénten -tna -o prid. ▶ nesramen 2 | predrzen

impertinéntnost -i ž ▶ nesramnost 1 | predrznost

implantácija -e ž med. | operacijski vnos tkiva ali umetne snovi v organizem | *implantácija srčne zaklopke* □ med. *vsaditev*

implantát -a m med. | tujek ali tkivo istega organizma, ki se vnese pri operaciji v telo | *izdelati implantat* □ med. *vsadek*

implantirati -am dov. kaj med. | z operacijo vnesti tkivo ali umetno snov v telo | *implantirati kovinski kolčni sklep* □ med. *vsaditi*

implementirati -am dov. in nedov. ▶ uresničevati | uresničiti

implicirati -am nedov. kaj | vsebovati, pa ne določno izražati | *Pomen implicira smisel* □ knj.izroč. *sovsebljati*

implicíte prisl. ▶ implicitno

implicitno nač. prisl. knj.izroč. | izraža, da je kaj vsebovano, pa ne določno izraženo | *Avtor implicitno ohranja humanistične ideale* □ knj.izroč. *implicite*

impórt -a m ▶ uvoz 1

importirati -am nedov. in dov. ▶ uvažati | uvoziti

impoténca -e ž | nesposobnost moškega za spolno občevanje ali oploditev | *Zdravil se je zaradi impotence* □ *spolna nemoč* □ *spolna nezmožnost* □ *impotentnost*

impoténten -tna -o prid. | ki je nesposoben za spolno občevanje | *impotenten moški* □ *spolno nezmožen*

impoténtnost -i ž ▶ impotenca

impozánten -tna -o prid. ▶ mogočen 2, 3 | ogromen

impozántnost -i ž ▶ mogočnost 2 | ogromnost

impresíja -e ž ▶ vtis

impresionirati -am dov. ▶ pretresti 3 | prevzeti² 3

impresionístični -a -o prid. ▶ slika 1•1

impresívén -vna -o prid. ▶ prepričljiv

impresívno prisl. ▶ prepričljivo

imprésúm -a m ▶ kolofon

impromptu -ja [impromptí] m ▶ domislica

improvizácija -e ž | posredovanje, poustvarjanje česa brez priprave, načrta | *Ker ni bilo časa za priprave na prireditev, so se zatekli v improvizacijo* □ *improviziranje*

improvizirani -a -o prid. ▶ ležišče 1• | oder 1•5

improviziranje -a s ▶ improvizacija

improvizirati -am dov. glasb. | posredovati glasbeno delo, ne da bi to bilo zapisano | *improvizirati na klavirju* □ glasb. *preludirati* | *improvizirati za uvod*

GLEJ ŠE prirediti¹ 3

impúlz -a m

1. elektr. | kratkotrajni električni tok, nastal z zelo hitrim povečanjem na določeno vrednost | *prekiniti, sprožiti impulz*

□ elektr. *električni sunek*

2. fiz. | produkt nespremenljive količine in časa | *navesti primer impulza* □ fiz. *sunek*

GLEJ ŠE spodbuda 2

impulzíven -vna -o povdk. | izraža, da kdo reagira zelo hitro in navadno nepremišljeno | *Ta človek je preveč impulziven*

□ ekspr. *nagel* □ ekspr. *podnetljiv* □ ekspr. *razborit* □ knj.izroč. *razvnemljiv*

□ ekspr. *vročekrven*

impulzívnost -i ž | dejstvo, da kdo reagira zelo hitro in navadno nepremišljeno | *Teško premaguje svojo impulzivnost*

□ ekspr. *naglost* □ ekspr. *vročekrvnost*

imputirati -am dov. ▶ pripisati 2

imún -a -o povdk. ▶ nedovzeten | odporen •

imunitéta -e ž pravn. | pravica izvzetosti iz oblasti določenih zakonov | *kršiti imuniteto* □ pravn. *nedotakljivost*

GLEJ ŠE imunost

imunolóški -a -o prid. ▶ reakcija •4 | sistem •10

imúnost -i ž med. | odpornost organizma proti določeni okužbi | *ugotoviti imunost* □ knj.izroč. *imuniteta* □ nestrok. *imunska odpornost*

♦ med. *celična imunost* □ med. *celularna imunost*

imúnski -a -o prid. ▶ aids | imunost | pomanjkljivost • | reakcija •4 | sistem •10

in¹ vez.

1. v vezalnem priredju | za vezanje dveh istovrstnih stavčnih členov ali povedi, ki izražata sočasnost ali zaporednost | *Prinesi kruha in vina; Jej in pij* □ zastar. *i¹* □ zastar. *ino* □ nar. *no²*

□ pog. *pa³* □ knj.izroč. *ter²*

2. | pri naštevanju za vezanje zadnjega in predzadnjega člena ali zadnje in predzadnje povedi | *šumenje borovcev, macesnov in smrek* □ pog. *pa³* □ ekspr. *ter²*

3. | v mnogovezju za vezanje zadnjega in predzadnjega člena ali zadnje in predzadnje povedi | *Fant je še mlad, norčav in zaljubljen; Fant hodi samo v kino, gleda televizijo in bere stripe* □ pog. *pa³*

4. ekspr. | za vezanje dveh sorodnih členov ali povedkov v pomensko enoto | *Ves vik in krik je bil zaman; Ves dan vpije in razgraja* □ ekspr. *pa³*

5. ekspr. | pri ponavljanju iste besede, povedka za izražanje velike količine, visoke stopnje | *Tu pa sam pesek in pesek* □ ekspr. *pa³* *Jaz pa čakam pa čakam*

6. | za seštevanje in prištevanje | *Dve in dve je štiri* □ pog. *pa³*

7. | za izražanje namena | *Pojdi in zapri vrata* □ pog. *pa³*

GLEJ ŠE čeprav | toda¹ 1, 2 | zato

in² člen. ▶ *pa²* 1

in³ povdk. | izraža povečanje enega števila za drugo | *Tri in dve je pet* □ mat. *plus²*

ináčica -e ž ▶ varianta 1 | verzija

inadekvátni -a -o prid. ▶ neprimerni

inák -a -o povdk. ▶ drugačen¹ | razlikovati se

ináki -a -o prid. ▶ različni¹

ináko povdk. ▶ hudo³ 2•

inaktívén -vna -o prid. ▶ nedejaven

inaktívni -a -o prid. ▶ nedejavni

inavgurácijski -a -o prid. ▶ govor 2•2 | predavanje •

inavgurálni -a -o prid. ▶ disertacija | govor 2•2 | predavanje •

inavgurirati -am dov. in nedov. ▶ odpreti 5 | uvajati 2 | uvesti¹ 2 | začeti 2

incést -a m | spolno občevanje med najožjima (krvnima) sorodnikoma | *Obdžili so ga incesta* □ *krvoskrunstvo* □ star. *krvosramstvo*

incéstni -a -o prid. ▶ ljubezen •5 | razmerje •3

incestuózni -a -o prid. ▶ ljubezen •5 | razmerje •3

incident -ênta m ▶ dogodek pp 4 | izgred

incíziya -e ž med. | kirurška rana, narejena s skalpelom | *narediti incizijo* □ med. *kirurški rez* □ med. *kirurški vrez*

incizúra -e ž ▶ zarez 2

ínč -a m ▶ palec •

ínča -e ž ▶ palec •

incún -a m ▶ riba 1 pp 3 | sardon

indecéntni -a -o prid. ▶ neprimerni

indecéntnost -i ž ▶ neprimernost

indefínitni -a -o prid. ▶ oblika •6 | zaimek •2

indeklinábile -a m ▶ beseda •6

índeks -a m ▶ kazalo •

índeksni -a -o prid. ▶ kazalo •

indeterminíran -a -o prid. ▶ nedoločen

indeterminíranost -i ž ▶ nedoločnost

índíc -a m ▶ znamenje 1

índicija -e ž ▶ znamenje 1

índicirati -am nedov. ▶ opozarjati 2

indiferénten -tna -o prid. ▶ nepomemben | ravnodušen

indiferentíst -a m ▶ ravnodušnež

indiferentízem -zma m ▶ ravnodušnost

indiferéntnež -a m ▶ ravnodušnež

indiferéntno prisl. ▶ ravnodušno 1

indiferéntnost -i ž ▶ ravnodušnost

índigast -a -o prid. | ki je po barvi podoben indigu | *indigasta obleka* □ zastar. *intkast*

GLEJ ŠE moder¹ pp 2

indigníran -a -o prid. ▶ užaljen

índigo -a m | modro barvilo iz indigovca | *pridobivati indigo* □ zastar. *intka*

GLEJ ŠE indigovec | papir •5

índigopapír -ja m ▶ papir •5 | papir •10

índigov -a -o prid. ▶ papir •5

índigovec -vca m | tropska rastlina s pernatimi listi, iz katere se pridobiva indigo | *nasadi indigovca* □ *indigo*

indijánski -a -o prid. ▶ pleme •3 | poletje •

índijka -e ž ▶ otvoritev •1

índijski -a -o prid. ▶ asket • | bambus | figa¹ •1 | jezik 3•25 | konoplja • | opuncija | otvoritev •1

índijščina -e ž ▶ jezik 3•25

índikácija -e ž ▶ znamenje 1

índikativ -a m jezikosl. | glagolska oblika za izražanje povednega naklona | *uporabiti indikativ* □ jezikosl. *povednik*

GLEJ ŠE naklon 2•2

índikátor -ja m ▶ kazalnik 1, 2

índikcija -e ž ▶ število 1•13

índiréktni -a -o prid. ▶ davek •4 | dokaz •6 | govor •1 | mitoza | posredni | posredno | predmet¹ 3•3

índiréktno prisl. ▶ posredno

índiskréten -tna -o prid. ▶ neobziren

índispozícija -e ž ▶ nerazpoloženje

individuácija -e ž filoz. | oblikovanje posameznika ali osebnostnih značilnosti | *proces individuacije* □ filoz. *individualizacija* □ filoz. *sebstvo*

individualíst -a m ▶ sebičnež

individualístični -a -o prid. ▶ individualizem

individualizácija -e ž | sprememba, spreminjanje skupinskega, kompleksnega obravnavanja česa v individualno | *individualizacija financiranja storitev* □ *individualiziranje*

GLEJ ŠE individuacija

individualízem -zma m | nazor, ki zelo poudarja pomen in interese posameznika, ne oziraje se na skupnost, družbo | *pristaš individualizma* □ *individualistični nazor*

individualizíranje -a s ▶ individualizacija

individualizírati -am dov. | s poudarjanjem lastnosti, značilnosti orisati človeka kot posameznika | *Pisatelju je uspelo individualizirati like v romanu* □ knj.izroč. *zindividualizirati*

individualizírati se -am se dov. ▶ osamosvojiti se

individuálni -a -o prid. ▶ gradnja pp 1 | igra 3 pp | osebni 1 | posamezni | posebni | pouk 1•4 | turist •

individuálno nač. prisl. | izraža, da kaj izhaja iz posameznika | *individualno utemeljene potrebe* □ *osebno* □ *subjektivno*

GLEJ ŠE posamezno²

individuálnost -i ž ▶ osebnost | posameznost 2 | posebnost 2

individuúm -dua m ▶ človek 2 | organizem •1 | oseba | posameznik

índoevrópski -a -o prid. ▶ jezik 3•26

índogermánski -a -o prid. ▶ jezik 3•26

índolénca -e ž ▶ malomarnost | ravnodušnost

índolénten -tna -o prid. ▶ malomaren | ravnodušen

índoléntni -a -o prid. ▶ bezgavka •2

índosát -a m ▶ indosatar

índosatár -ja m fin. | oseba, na katero se z izjavo o prenosu pravic prenese vrednostni papir | *Indosatar je vnovčil menico* □ fin. *indosat*

índucírati -am nedov. ▶ povzročati

índúkcija -e ž

• elektr. lastna indukcija □ elektr. samoindukcija

GLEJ ŠE sklepanje •2

índukcijski -a -o prid. ▶ metoda •4 | motor² •2 | segrevanje •

índuktívni -a -o prid. ▶ metoda •4 | segrevanje • | sklepanje •2

índustriálni -a -o prid. ▶ razvoj •4

índustrija -e ž

• 1. avtomobilska industrija □ avtoindustrija □ knj.izroč. avtomobilna industrija 2. elektroenergetska industrija □ elektroindustrija 3. farmacevtska industrija □ knj.izroč. zdravilska industrija 4. konfekcijska industrija □ prakt. sp. konfekcija 5. kovinska industrija □ kovinarska industrija □ knj.izroč. metalna industrija 6. oboroževalna industrija □ knj.izroč. oborožitvena industrija 7. pohištvna industrija □ industrija pohištva 8. svilarska industrija □ svilna industrija 9. živilska industrija □ publ. prehrabena industrija □ knj.izroč. prehrabna industrija □ publ. prehranska industrija □ živilskopredelovalna industrija 10. zabavna industrija □ industrija zabave □ pog. šovbiznis □ zabavništvo

GLEJ ŠE metalurgija | petrokemija

índustrijálec -lca m | lastnik industrijskega podjetja, tovarne | *združenje industrijalcev* □ knj.izroč. *industrijec*

índustriječ -jca m ▶ industrijalec

índustrijski -a -o prid. ▶ oblikovanje 1•2 | odpadki pp | razvoj •4 | sorta pp

inêncija -e ž ▶ mrtvilo 2 | nedejavnost | vztrajnost | zakon² •3

inêrtni -a -o prid. ▶ nedejavni | plin 1•1

inêrtnost -i ž ▶ mrtvilo 2 | nedejavnost

inervácija -e ž ▶ oživčenje

inervírati -am nedov. in dov. ▶ oživčevati | oživčiti

infámen -mna -o prid. ▶ brezobziren | sramoten

infamíja -e ž ▶ brezobzirnost | nesramnost 2

infámno prisl. ▶ brezobzirno

infámnost -i ž ▶ brezobzirnost | nesramnost 2

infanterija -e ž ▶ pehota

infanterijski -a -o prid. ▶ orožje •4 | pehotni

infanterist -a m ▶ pešak

infantilen¹ -lna -o prid. ▶ otroški 2

infantilen² -lna -o povdk. ▶ otročji²

infantilizem -zma m med. | stanje človeka, ki je v razvoju ostal na stopnji otroške dobe | *znaki infantilizma* □ med. **infantilnost**
GLEJ ŠE otročjost

infantilni -a -o prid. ▶ maternica •

infantilnost -i ž ▶ infantilizem | otročjost

infarkt -a m

- med. srčni infarkt □ med. miokardni infarkt □ med. srčna kap
- med. srčni napad

infekcija -e ž

- 1. zobna infekcija □ dentalna infekcija 2. žariščna infekcija □ fokalna infekcija

GLEJ ŠE okužba 1 | okužba 1•1 | okužba 1•3 | okužba 1•4 | okužba 1•5

infekcijska -e ž ▶ klinika •2

infekcijski -a -o prid. ▶ bolezen •9 | klinika •2 | oddelek 1•10

infekciózni -a -o prid. ▶ bolezen •9 | bolnik •14

infektiven -vna -o povdk. ▶ nalezljiv

infektivni -a -o prid. ▶ bolezen •9

infektivnost -i ž ▶ nalezljivost

inferioren¹ -rna -o prid. ▶ manjvreden¹

inferioren² -rna -o povdk. ▶ manjvreden²

inferiorni -a -o prid. ▶ občutek 2•1

inferiornost -i ž ▶ manjvrednost 2 | občutek 2•1

infernalen -lna -o prid. ▶ hud¹ 1 | hudičevski | hudoben

inférno -a m ▶ pekel 1

inficirati -am dov. in nedov. ▶ okuževati | okužiti 1

inficirati se -am se dov. ▶ okuževati se | okužiti se

infiltrát -a m med. | tkivo, prepojeno s tujimi snovmi, tekočinami, celicami | *infiltrati v pljučih* □ med. **prepojina**

infinitezimálen -lna -o prid. ▶ majhen 4

infinítiv -a m ▶ nedoločnik

infinítivni -a -o prid. ▶ obrazilo •1

infinítni -a -o prid. ▶ neskončni

inflúenca -e ž ▶ gripa | gripa •

inflúenčni -a -o prid. ▶ gripozni

informácija -e ž ▶ genom | obvestilo | obvestiti | odziv 2 | podatek

informacijski -a -o prid. ▶ center •3 | gradivo •3 | podatek | služba •3 | urad •7

informatívni -a -o prid. ▶ center •3 | časopisje | gradivo •3 | obvestilni | podatek | služba •3 | urad •7

informativnost -i ž ▶ obvestilnost

informátor -ja m ▶ obveščevalec

informátorka -e ž ▶ obveščevalka

infórbiró -ja m polit. | organiziranost delovanja komunističnih in delavskih partij v določenem času | *ustanovitev informbiroja*
□ polit. **kominform**

informíranje -a s ▶ center •3 | obveščanje

informíranost -i ž ▶ obveščeno

informírati -am dov. in nedov. ▶ obvestiti | obveščati

informírati se -am se dov. in nedov. ▶ poizvedeti | poizvedovati

ínfrardéči -a -e prid. ▶ svetloba 2•4

ínfula -e ž ▶ mitra

infúz -a m ▶ poparek

infuzórij -a m ▶ migetalkar

ingeniózen -zna -o prid. ▶ bister | domiseln 1 | genialen

ingeniózno prisl. ▶ genialno

ingenióznost -i ž ▶ genialnost

ingerénca -e ž ▶ poseganje | pristojnost¹

ingrediénca -e ž ▶ primes | sestavina 1

inhalácija -e ž med. | zajemanje zdravilnih hlapov v pljuča | *smrekovo olje za inhalacijo* □ **inhaliranje** □ **vdihavanje**

inhalacijski -a -o prid. ▶ aparat •9

inhalátor -ja m ▶ aparat •9

inhaliranje -a s ▶ inhalacija

inhalírati -am nedov. in dov. *kaj med.* | zajemati, zajeti v pljuča zdravilne hlapel | *inhalirati smrekovo olje* □ **vdihati²** □ **vdihavati** □ **vdihniti** □ **vdihovati**

inhibírati -am nedov. in dov. ▶ zavirati¹ 1 | zavreti 2

iniciácija -e ž | pri nekaterih primitivnih ljudstvih obredno sprejemanje mladih med odrasle | *iniciacija dečkov med moške* □ **obred uvajanja**

iniciála -e ž ▶ inicialka | začetnica 2

inicializácija -e ž ▶ zagon

inicializírati -am dov. ▶ zagnati

iniciálka -e ž | grafično poudarjena ali slikarsko okrašena (velika) začetna črka v besedilu | *bogato okrašene inicialke srednjeveških rokopisov* □ **iniciala**

GLEJ ŠE začetnica 2

iniciální -a -o prid. ▶ razstrelivo •1 | začetni

iniciátiva -e ž ▶ pobuda | pobuda •1 | pobuda •2 | pobuda •3

iniciatívni -a -o prid. | ki povzroči kako dogajanje, delovanje | *iniciativni član društva* □ knj.izroč. **pobudni**

GLEJ ŠE skupina •9

iniciatívnost -i ž | dejstvo, da kdo povzroči, povzročča kako dogajanje, delovanje | *iniciativnost sodelavcev* □ knj.izroč. **pobudnost**

iniciátor -ja m ▶ pobudnik | razstrelivo •1

iniciátorka -e ž ▶ pobudnica

ínjast -a -o prid. ▶ ivnat

ínje -a s ▶ ivje

ínjécija -e ž | vbrizganje zdravilne tekočine v žilo, mišico ali pod kožo | *zdraviti z injekcijami* □ **vbrizg**

- ♦ 1. med. podkožna injekcija □ med. subkutana injekcija 2. med. intravenska injekcija □ med. intravenozna injekcija

injektíranje -a s ▶ injiciranje

ínjektór -ja m ▶ brizgalnik

injíciranje -a s grad. | utrjevanje zemljine, gradbenega elementa z vtisnjenim polnilom ali vezivom | *injiciranje zidu* □ grad. **injektiranje**

injícirati -am dov. in nedov. *kaj grad.* | vtisniti, vtiskati polnilo ali vezivo v zemljino, gradbeni element | *injicirati cementno malto zid* □ grad. **vbrizgati** □ grad. **vbrizgavati** □ grad. **vbrizgniti**

GLEJ ŠE vbrizgati | vbrizgavati

ínjurija -e ž ▶ razžalitev | razžalitev •1 | razžalitev •2 | razžalitev •3

inkarnácija -e ž ▶ utelešenje

inkarnátka -e ž ▶ detelja •2

inkarnírati -am dov. in nedov. ▶ utelesiti | utelešati

inkasánt -a m | uslužbenec, ki pobira, izterjuje denar za določeno storitev, preskrbovanje s čim | *izročiti denar inkasantu* □ knj.izroč. **pobiralec**

inkasírati -am dov. ▶ iztržiti | prejeti 1

inkáso -a m ▶ izkupiček

ínkjet -a [íngdžet] m ▶ tiskalnik •1

ínklinácija -e ž ▶ dovezetnost 2 | nagnjenje 3

inklinirati -am nedov. ▶ dovezeten² 2 | nagibati se
inkluzija -e ž mat. | odnos med množicama, pri katerem je ena množica podmnožica druge | *zapisati znak za inkluzijo*
 □ mat. vsebovanje

inkluzive prisl. ▶ vključno¹

inkluzivno prisl. ▶ vključno¹

inkógnito¹ -a m ▶ zasebnost

inkógnito² prisl. ▶ skrivaj

inkomenzurabilen -lna -o prid. ▶ neprimerljiv

inkomenzurabilni -a -o prid. ▶ nemerljivi

inkomodirati -am nedov. in dov. ▶ motiti² 2 | zmotiti 2

inkompatibilen -lna -o prid. ▶ nezdružljiv

inkompatibilni -a -o prid. ▶ nezdružljivi

inkompatibilnost -i ž ▶ nezdružljivost

inkompetenca -e ž ▶ insuficienca

inkorporirati -am dov. in nedov. ▶ vključevati 2 | vključiti 2, 3

inkrécija -e ž ▶ izločanje •

inkretórni -a -o prid. ▶ žleza ♦2

inkriminácija -e ž ▶ obtožba

inkriminíran -a -o prid. ▶ obtožen

inkriminírani -a -o prid. ▶ razvpiti¹

inkriminírati -am dov. in nedov. ▶ obtoževati | obtožiti | očrnuti

inkubácija -e ž ▶ doba ♦10

inkubacíjski -a -o prid. ▶ doba ♦10

inkubátor -ja m ▶ valilnik

inkunábula -e ž ▶ prvotisk

inkvizícija -e ž ▶ sodišče 1 ♦2

inkvizicíjski -a -o prid. ▶ sodišče 1 ♦2

in memóriam prisl. zv. ▶ v spomin ♦

íno vez. ▶ in¹ 1

inokulácija -e ž ▶ cepljenje¹ 3 | vcepitev

inokulírati -am dov. in nedov. ▶ vcepiti | vcepljati

inominántni -a -o prid. ▶ pogodba ♦3

inovácija -e ž ▶ novost

inovátor -ja m | kdor kaj (bistveno) izboljša, izpopolni na tehničnem področju; kdor uvede kaj novega zlasti v umetniško, literarno delo | *nagrajevanje inovatorjev; literarni inovator* □ knj.izroč. **novator**

inovérec -rca m ▶ drugoverec

inozémec -mca m ▶ tujec 2

inozémka -e ž ▶ tujka 2

inozémski -a -o prid. ▶ tuji 2 | turizem ♦1

inozémstvo -a s ▶ tujina

ínput -a m ▶ vhod 2 | vložek 2

inscenácija -e ž ▶ režija ♦ | scena | scenografija | uprizoritev 1, 2

inscenacíjski -a -o prid. ▶ uprizoritveni

inscenátor -ja m ▶ režiser | uprizoritelj

inscenírani -a -o prid. ▶ proces ♦3

inscenírati -am dov. in nedov. ▶ režirati | uprizoriti 1, 2

insékt -a m ▶ mrčes | žuželka

insektícíd -a m | kemično sredstvo za uničevanje mrčesa | *množična uporaba insekticidov* □ **insekticidno sredstvo**

♦ agr. dotikalni insekticid □ agr. kontaktni insekticid

insekticídni -a -o prid. ▶ insekticid

inseminácija -e ž ▶ osemenitev | osemenjevanje

inserát -a m ▶ oglas 2 | oglas 2 ♦1

inserátni -a -o prid. ▶ oddelek 1 ♦16

insêrcija -e ž ▶ prirastišče | prirastišče ♦

inserènt -ênta m ▶ oglaševalec 2

inserírati -am nedov. ▶ oglaševati

insêrt -a m ▶ vložek 1

in sicêr vez. zv. | za dopolnjevanje, pojasnjevanje prej povedane-ga | *Njegov poklic zahteva znanje, in sicer resnično znanje* □ **in to**
 □ ekspr. **pa³**

insígnije -ij ž mn. | predmeti kot znamenja oblasti, časti in dostojanstva | *insígnije rektorja* □ **regalije**

insinuácija -e ž ▶ namigovanje

insinuírati -am nedov. ▶ namigovati

insistírati -am nedov. ▶ vztrajati

inskrípcija -e ž ▶ frekvenca | vpis

insolácija -e ž ▶ osončenost | sončarica

insolvéncia -e ž ▶ nelikvidnost

insolvénten -tna -o prid. ▶ nelikviden

insolvéntnost -i ž ▶ nelikvidnost

inspékcija -e ž med. | preiskovanje telesa z gledanjem | *odkriti bolezensko spremembo z inspekcijsko* □ med. **ogledovanje**

inspirácija -e ž ▶ navdih | navdihniti | navdihovati | pobuda

inspiratívni -a -o prid. ▶ pobuda

inspirátor -ja m ▶ aparat ♦9 | navdihovalec | pobudnik

inspirírati -am dov. in nedov. ▶ navdihniti | navdihovati

instánca -e ž ▶ stopnja 3 | vendar¹ 4

instánčni -a -o prid. ▶ postopek ♦8

instántkáva -e ž ▶ kava ♦3

instántni -a -o prid. ▶ kava ♦3

instínt -a m ▶ čut 2 | nagon | nagon ♦2

instíntívni -a -o prid. ▶ nagonski

institúcija -e ž ▶ ustanova 1, 2

instítút -a m ▶ ustanova •

instrúkcija -e ž ▶ navodilo

instruktíven -vna -o prid. ▶ poučen

instruktívni -a -o prid. ▶ navodilo ♦2

instrumènt¹ -ênta m ▶ listina

instrumènt² -ênta m | zelo natančna priprava, ki se uporablja pri specializiranem strokovnem, znanstvenem delu | *pripraviti instrumente za operacijo* □ pog. **inštrument**

♦ kirurški instrumenti □ kirurški instrumenti

GLEJ ŠE dejavnik | glasbilo | godalo | pihalo 1 | sredstvo | ukrep

instrumentácija -e ž ▶ instrumentarij

instrumentál -a m ▶ glasba 1 ♦2 | orodnik | sklon ♦5

instrumentálni -a -o prid. ▶ glasba 1 ♦2 | letenje ♦2 | pristajanje •

instrumèntni -a -o prid. ▶ plošča ♦1

instrumetárij -a m | celota instrumentov za določeno delo, opravilo | *kupiti instrumentarij za operacijo oči* □ knj.izroč. **instrumetacija**

insuficiéncia -e ž med. | nezadostna zmogljivost organa | *insuficiéncia ledvic* □ med. **inkompetenca** □ med. **nezmogljivost**

GLEJ ŠE pomanjkljivost •

insuficiénten -tna -o prid. ▶ pomanjkljiv

insúlt -a m ▶ kap² ♦1 | napad 3 ♦1

insultírati -am dov. in nedov. ▶ napadati 3 | napasti¹ 3 | razžaliti | žaliti 1

inšpékcija -e ž ▶ organ 3 ♦5

inšpekcijski -a -o prid. ▶ organ 3 ♦5 | poročilo ♦2 | služba ♦4

inšpéktor -ja m ▶ nadzornik | nadzornik •

inšpéktorát -a m | organ, urad, ki opravlja sistematično pregledovanje, spremljanje poteka ali razvoja česa, zlasti določene dejavnosti | *pristojnost inšpéktorata* □ zastar. **nadzorništvo**

□ knj.izroč. **nadzorstvo**

inšpéktorica -e ž ▶ nadzornica

inšpéktorski -a -o prid. ▶ služba ♦4

inštalacija -e ž ▶ napeljava | napeljava • | umestitev

inštalatêr -ja m

- vodovodni inštalatêr □ pog. vodovodar

inštalatêrstvo -a s

- vodovodno inštalatêrstvo □ pog. vodovodarstvo

inštaliranje -a s ▶ napeljevanje

inštalirati -am dov. in nedov. ▶ napeljati 2 | napeljevati 2 | umestiti | umeščati

inštitút -a m

- 1. **biološki inštitút** □ inštitút za biologijo 2. **geografski inštitút** □ inštitút za geografijo 3. **inštitút za vode** □ hidrografski inštitút □ hidrološki inštitút □ inštitút za hidrografijo 4. **inštitút za kriminologijo** □ kriminološki inštitút 5. **inštitút za mikrobiologijo** □ mikrobiološki inštitút 6. **inštitút za sociologijo** □ sociološki inštitút 7. **inštitút za sodno medicino** □ sodnomedicinski inštitút 8. **kemijski inštitút** □ inštitút za kemijo

GLEJ ŠE dom 2

inštitútka -e ž ▶ domovka

inštitútski -a -o prid. ▶ domski

inštruiranje -a s | poučevanje zunaj šole | *preživljati se z inštruiranjem* □ *inštrukcije* □ zastar. *lekcije*

inštruirati -am nedov. *koga* | poučevati izven šole | *inštruirati dijaka* □ pog. *dajati inštrukcije komu* □ zastar. *dajati lekcije komu*

inštrukcija -e ž ▶ inštruirati

inštrukcije -ij ž mn., mn. v sin. nizu ▶ inštruiranje

inštruktor -ja m ▶ učitelj •4

inštrument -ênta m ▶ glasbilo | instrument²

intabulacija -e ž ▶ vknjižba

intabulirati -am dov. ▶ vknjižiti 2

intákten -tna -o prid. ▶ cel | nedolžen •2

intárzija -e ž ▶ tehnika 2•5

intárzijski -a -o prid. ▶ tehnika 2•5

integrácija -e ž ▶ združitev

integrálni -a -o prid. ▶ celotni | del 2•1 | jugoslovenstvo | skupni 2

integrálno prisl. ▶ celovito

integrirani -a -o prid. ▶ sok 1•4 | vezje •2

intelékt -a m ▶ razum 1, 2 | um

intelektuálec -lca m | kdor opravlja umsko, zlasti ustvarjalno delo | *Pisatelji, umetniki in drugi intelektualci* □ publ. *duševni delavec* □ publ. *mentalni delavec* □ knj.izroč. *razumnik* □ publ. *umski delavec*

GLEJ ŠE izobraženec

intelektualístični -a -o prid. ▶ razumski 1

intelektualízem -zma m ▶ razumskost 2

intelektuálka -e ž | ženska, ki opravlja umsko, zlasti ustvarjalno delo | *kritična intelektuálka* □ knj.izroč. *razumnica* □ publ. *umska delavka*

GLEJ ŠE izobraženka

intelektuálni -a -o prid. ▶ dejavnost •10 | delo 1•15 | krog¹ •1 |

razumski 2 | razvoj •13 | umski

intelektuálski -a -o prid. ▶ krog¹ •1

intelektuálstvo -a s | družbeni sloj intelektualcev | *Nove ideje so se razširile zlasti med intelektualstvom* □ knj.izroč. *razumništvo*

inteligéncia -i ž | nadarjenost za umske dejavnosti | *Za to delo je potrebna velika inteligéncia* □ *inteligentnost*

GLEJ ŠE bistrost | izobraženstvo

inteligéncni -a -o prid. ▶ kvocient • | test •2

inteligènt -ênta m ▶ izobraženec

inteligénten -tna -o prid. ▶ bister

inteligèntka -e ž ▶ izobraženka

inteligétno prisl. ▶ bistro²

inteligétnost -i ž ▶ bistrost | inteligéncia | kvocient •

inteligétnostni -a -o prid. ▶ kvocient • | test •2

inteligibílen -lna -o prid. ▶ razumljiv

inténca -e ž ▶ namen | težnja

inténcija -e ž

- ver. *mašna intencija* □ ver. *mašni štipendij*

GLEJ ŠE namen | težnja

intendánca -e ž ▶ služba •5 | uprava 2•

intendánt -a m ▶ upravnik •

intendántski -a -o prid. ▶ služba •5

intenzificírati -am nedov. in dov. ▶ intenzivirati | povečati | večati¹

intenzitéta -e ž ▶ jakost • | moč¹ 4

intenzíven -vna -o prid. | ki poteka, se opravlja z veliko energijo, koncentracijo | *intenzivne priprave* □ ekspr. *mrzličen*

GLEJ ŠE močen 6 | velik 5

intenzivírati -am nedov. in dov. *kaj* | delovati na kaj tako, da poteka, se opravlja z veliko energijo in koncentracijo | *intenzivirati študij* □ knj.izroč. *intenzificirati* □ publ. *kondenzirati kondenzirati*

dogodke □ publ. *skoncitrirati skoncentrirati napore za doseg cilja*

GLEJ ŠE povečati | stopnjevati | večati¹

intenzivírati se -am se nedov. ▶ stopnjevati se

intenzívni -a -o prid. ▶ gospodarstvo pp 2 | poljedelstvo pp 1 | soba •11

intenzívnost -i ž ▶ moč¹ 4

interaktivni -a -o prid. ▶ tabla 2•

intercelulárni -a -o prid. ▶ medceličnina | prostor •5

interdentálni -a -o prid. ▶ prostor •7 | soglasnik •2

interégnum -a m ▶ medvladje

interès -ésa m ▶ korist² 2 | obresti¹ | zanimanje | želja¹

interesánten -tna -o prid. ▶ zanimiv

interesántno prisl. ▶ zanimivo

interesántnost -i ž ▶ zanimivost

interesènt -ênta m | kdor si prizadeva, se zavzema za kaj, navadno za pridobitev česa | *Tudi on je interesent za parcelo*

□ knj.izroč. *interesiranec* □ publ. *zainteresiranec*

interesíranec -nca m ▶ interesent

interesírati -am nedov. ▶ zanimati 1

interesírati se -am se nedov. in dov. ▶ zanimati se 1 | zavzemati se | zavzeti se

interésni -a -o prid. ▶ območje •3 | skupina •7

interfat -a m ▶ krilo² •3

interglaciál -a m geol. | vsaka od toplejših dob med dvema ledenitvama | *tajanje ledu v interglacialu* □ geol. *medledena doba*

GLEJ ŠE doba •18

interglaciální -a -o prid. ▶ doba •18 | doba •19

interiêr -ja m ▶ oprema •3

interim -a m ▶ rešitev 2•

interímni -a -o prid. ▶ ukrep •4

interiorizácija -e ž ▶ ponotranjenje

interiorizírati -am dov. in nedov. ▶ ponotranjati | subjektivizirati

interjékcija -e ž ▶ medmet

interjékcíjski -a -o prid. ▶ medmetni

interkalárni -a -o prid. ▶ rast •2

interkonfesionální -a -o prid. ▶ medverski | šola¹ •9

interkontinentální -a -o prid. ▶ promet •6 | raketa •1

interkultúrni -a -o prid. ▶ medkulturni

intermiténten -tna -o prid. ▶ prekinjen

intermitétní -a -o prid. ▶ studenec •

intêrna -e ž ▶ klinika •3 | številka •3

internacionálec -lca m ▶ tekmovalac •3

internacionální -a -o prid. ▶ mednarodni | pravo 1•6

internacionálno prisl. ▶ mednarodno

internacionalnost -i ž ▶ mednarodnost

internalizacija -e ž ▶ ponotranjenje

internát -a m ▶ dom 2 | dom 2•1

internátski -a -o prid. ▶ domski

ínternét -a m | svetovno računalniško omrežje, ki uporabnikom omogoča izmenjevanje medijskih vsebin; svetovni sistem medijskih vsebin, ki so med seboj povezane z nadpovezavami | *omogočiti dostop do interneta* □ svetovni splet □ medmrežje □ medo-

mrežje □ pog. net¹ □ prakt. sp. splet

GLEJ ŠE brskati ♦

internétnik -a m ▶ uporabnik ♦

internétovec -vca m ▶ uporabnik ♦

intèrni -a -o prid. ▶ bolezen •10 | klinika •3 | notranji 1, 3 | številka •3

interníranec -nca m ▶ taboriščnik

interníranka -e ž ▶ taboriščnica

internódij -a m ▶ člen 3

ínterparlamentárni -a -o prid. ▶ medparlamentarni

interplanetárni -a -o prid. ▶ prostor •6

interpolácija -e ž

• mat. linearna interpolacija □ mat. linearno interpoliranje

GLEJ ŠE vstavek

interpolíranje -a s ▶ interpolacija •

interprét -a m | [kdor umetniško podaja dramske like] *Ta dramski lik potrebuje zelo dobrega interpreta* □ igravec □ zastar. predstavitelj predstavitelj glavne vloge □ star. tolmač □ tolmač znanih dramskih likov

GLEJ ŠE izvajalec | razlagalec

interpretácija -e ž ▶ igra 2 | izvedba 2 | razlaga 2

interpretácijski -a -o prid. ▶ označba •

interpretatívni -a -o prid. ▶ esej •

interpretátor -ja m ▶ bralec 2 | izvajalec | razlagalec

interpretátorka -e ž ▶ izvajalka

interpretínja -e ž ▶ interpretka

interpretírati -am nedov. in dov. ▶ igrati 1 | izvajati 2 | izvesti² 2 | odigrati 3 | poustvariti | poustvarjati | razlagati 2 | razložiti 2

interpretka -e ž | ženska, ki poustvarja dramske like | *odlična interpretka Ofelije* □ igralka □ interpretinja

GLEJ ŠE izvajalka | razlagalka

interpúncija -e ž ▶ ločilo

intertekstuálni -a -o prid. ▶ postopek •2

íntertekstuálnost -i ž ▶ medbesedilnost

ínterurbáni -a m ▶ pogovor •2

ínterurbánski -a -o prid. ▶ pogovor •2

intervál -a m ▶ premor | presledek

intervénca -e ž ▶ intervencija | poseg

intervéncija -e ž | dejanje, ukrep kake države, s katerim se (odločilno) vpliva na notranje ali zunanje zadeve druge države | *vojaška intervencija* □ *intervenca* □ publ. *posredovanje*

GLEJ ŠE operacija 1 | poseg | posredovanje 1

intervencijski -a -o prid. ▶ skupina •6

intervencionízem -zma m ▶ poseganje

intervenírati -am dov.

1. | narediti, ukreniti kaj takega, kar (odločilno) vpliva na potek česa | *gorska reševalna služba je takoj intervenirala* □ pog. *poseči vmes* □ publ. *posredovati*

2. | z dejanjem, ukrepom (odločilno) vplivati na notranje ali zunanje zadeve druge države | *intervenirati z orožjem*

□ publ. *posredovati* □ publ. *vmešati se*

GLEJ ŠE posredovati

intestátni -a -o prid. ▶ dedič •4

intestinálni -a -o prid. ▶ ileus

intíma -e ž ▶ domačnost | notranjost 3

intímen -mna -o povdk. ▶ domač

intímístični -a -o prid. ▶ lirika •2

intímni -a -o prid. ▶ lirika •2 | notranjost 3 | perilo •2 | prijatelj •1 | razmerje •4

intímnost -i ž ▶ domačnost

íntimus -a m ▶ prijatelj •1

íntka -e ž ▶ indigo | modrilo

íntkast -a -o prid. ▶ indigast

íntoleránca -e ž ▶ neodpornost | nestrpnost¹

íntoleránten -tna -o prid. ▶ neodporen | nestrpen¹

íntolerántnost -i ž ▶ neodpornost

intonácija -e ž

• 1. jezikosl. padajoča intonacija □ jezikosl. cirkumfleks □ jezikosl. cirkumfektirana intonacija 2. jezikosl. rastoča intonacija □ jezikosl. akut □ jezikosl. akutirana intonacija □ jezikosl. antikadenca □ jezikosl. protikadenca

GLEJ ŠE poudarek 1 | zven 2

intonánčni -a -o prid. ▶ piščal •

intonírati -am dov. in nedov. ▶ uglasiti | uglasovati

intransigénten -tna -o prid. ▶ nepopustljiv

intranziívni -a -o prid. ▶ glagol •6

intraokulárni -a -o prid. ▶ tlak¹ •2

intravenózní -a -o prid. ▶ injekcija •2

intravénski -a -o prid. ▶ injekcija •2

intríga -e ž ▶ spletk

intrigánt -a m ▶ spletkar

intrigántka -e ž ▶ spletkarka | subreta 2

intrigántski -a -o prid. ▶ spletkarski

intrigírati -am nedov. ▶ spletkariti

introdukcija -e ž ▶ uvod 2

intróitus -a m ▶ spev •2

intronízirati -am dov. in nedov. ▶ ustoličevati | ustoličiti

introspékcija -e ž | knj.izroč. | opazovanje lastnih čustev, misli, hotenj | *pisateljeva introspekcija* □ knj.izroč. *samoopazovanje*

introvertírani -a -o prid. psih. | ki je usmerjen v svoj notranji svet | *introvertirani tip človeka* □ psih. *introvertni*

GLEJ ŠE osebnost •1

introvértni -a -o prid. ▶ introvertirani | osebnost •1

intrúzija -e ž petr. | kamnina, ki nastane pri vdoru magme v zemeljsko skorjo | *proučevati intruzije* □ petr. *zaval*

intuícija -e ž | neposredno dojetje, zaznavanje bistva česa, neodvisno od razumskega razčlenjevanja | *prepustiti se intuiciji* □ navdih □ ekspr. občutek

GLEJ ŠE intuitivnost

intuicionízem -zma m filoz. | filozofska smer, po kateri je intuicija glavni vir spoznanja | *zavračati intuicionizem*

□ filoz. *intuitivizem*

intuitívízem -zma m ▶ intuicionizem

intuitívnost -i ž | sposobnost za neposredno dojetje, zaznavanje bistva česa, ki je neodvisno od razumskega razčlenjevanja | *izredna pisateljeva intuitivnost* □ *intuicija*

invalid -a m

• poslov.-uprav. vojaški *mirnodobni invalid* □ poslov.-uprav. vojaški *mirovnini invalid*

GLEJ ŠE dom 2•2

invalidnína -e ž ▶ pokojnina •

invalidíski -a -o prid. ▶ dom 2•2 | pokojnina • | skupnost •4 | voziček •3

invariánta -e ž mat. |količina, ki pri kaki transformaciji ne spremeni svoje vrednosti| *ugotoviti invariánto* □ mat. **invariantna količina**

invariántni -a -o prid. ▶ invariánta

invazíja -e ž ▶ vpad | zasedba 1

invektivá -e ž ▶ beseda ♦16

invéncija -e ž ▶ domiselnost

invenciózen -zna -o prid. ▶ domiseln 1 | iznajdljiv

invencióžno prisl. ▶ domiselno

invencióznost -i ž ▶ domiselnost | iznajdljivost

inventarizácija -e ž ▶ popis

inventariziranje -a s ▶ popis

inventarizirati -am nedov. in dov. |popisovati, popisati blago v zalogi na določeni dan| *V podjetju danes inventarizirajo* □ star. **inventirati**

GLEJ ŠE popisati | popisovati

inventárni -a -o prid. ▶ knjiga ♦3

inventárski -a -o prid. ▶ knjiga ♦3

inventírati -am nedov. in dov. ▶ inventarizirati

inventíven -vna -o prid. ▶ domiseln 1 | iznajdljiv

inventívno prisl. ▶ domiselno

inventívnost -i ž ▶ domiselnost | iznajdljivost

invêrzija -e ž ▶ homoseksualnost | obrat¹ ♦6 | red¹ 2♦2

invêrzní -a -o prid. ▶ funkcija ♦2

investícija -e ž ▶ naložba 1, 2

investicijski -a -o prid. ▶ načrt 1♦ | posojilo ♦3

investiranje -a s ▶ naložba 2

investirati -am dov. in nedov. |v fevdalizmu slovesno podeliti, podeljevati službo, posest vazalu ali škofu| *Vojvode so izbrali škofo in jih nato investirali* □ **umestiti** □ **umeščati**

GLEJ ŠE vlagati 2, 3 | vložiti 3, 4

investitor -ja m ▶ vlagatelj 3

investitúra -e ž |v fevdalizmu slovesna podelitev službe, posesti vazalu ali škofu| *obred slovesne investiture* □ **umestitev** □ **umeščanje** □ **umeščenje**

GLEJ ŠE boj 3♦5

investitúrni -a -o prid. ▶ boj 3♦5

involucíjski -a -o prid. ▶ mena

inženír -ja m |strokovnjak za tehniko| *Načrt je naredil inženir*

□ zastar. **žolnir**

♦ 1. inženir elektrotehnike □ prakt. sp. elektroinženir 2. inženir kemije

□ pog. kemični inženir □ kemijski inženir 3. obratni inženir □ obratovni inženir □ pogonski inženir 4. razvojni inženir □ prakt. sp. razvojniki

5. varnostni inženir □ inženir varnostnik

inženíring -a m ▶ tehnologija ♦

inženírstvo -a s ▶ študirati ♦4 | tehnologija ♦

ión -a m

• 1. fiz. negativno naelektroni ion □ fiz. anion □ fiz. negativni ion

2. fiz. pozitivno naelektroni ion □ fiz. kation □ fiz. pozitivni ion

iónski -a -o prid. ▶ vez² ♦

ípak člen. ▶ vendar¹ 1

iperít -a m ▶ mehurjev

ipsácija -e ž ▶ samozadovoljevanje

iracionálni -a -o prid. ▶ svet¹ 4♦3 | število 1 pp 7

iréálen -lna -o prid. ▶ nestvaren

iréální -a -o prid. ▶ odvisnik ♦3 | svet¹ 4♦3

iréguláren -rna -o prid. ▶ neenakomeren

irégulárni -a -o prid. ▶ neregularni

irégulárnost -i ž ▶ napaka 1

irélevánten -tna -o prid. ▶ nepomemben

irélevántno povdk. ▶ nepomembno

iréligiózno -i ž ▶ ateizem

ír -a m ▶ irhovina

írhar -ja m ▶ neroden² povdk. | nerodnež

írarski -a -o prid. ▶ obrt² 1♦7

írharstvo -a s ▶ obrt² 1♦7

ír -a -o prid. |ki je iz irhovine| *ír* *hast suknjič* □ **irhovinast** □ knj.izroč. **irhov**

GLEJ ŠE neroden²

ír -a -o prid. ▶ hlače 1♦2

ír -a -o prid. ▶ irhast

ír -ic ž mn. ▶ hlače 1♦2

irhovína -e ž |mehko usnje iz kož divjadi, drobnice, navadno kosmateno na obeh straneh| *suknjič iz irhovine* □ **irh** □ knj.izroč. **šamoá**

GLEJ ŠE neroden² povdk. | nerodnež

irhovinast -a -o prid. ▶ irhast

irhovinasti -a -o prid. ▶ hlače 1♦2

ír -ovk ž mn. ▶ hlače 1♦2

irigátor -ja m med. |priprava za izpiranje nožnice ali za dovajanje čistilne tekočine v danko| *uporabiti irigator* □ med. **izpiralnik**

ír -a m ▶ perunika | šarenica

iritácija -e ž ▶ draženje¹

iritírati -am nedov. ▶ dražiti² 1

iróničen -čna -o prid. ▶ posmehljiv

irónični -a -o prid. ▶ pisatelj ♦1

irónično prisl. ▶ posmehljivo

iróničnost -i ž ▶ posmehljivost

ironija -e ž ▶ posmeh

irónik -a m ▶ pisatelj ♦1 | posmehljivec

ironizírati -am nedov. ▶ posmehovati se

ír -a m ▶ mavrah | vol pp

ishialgija -e ž ▶ išias

íshias -a m ▶ išias

iskáč -a m ▶ iskalec | pes pp 5

iskálec -lca m |kdor kaj išče| *Zgodi se, da iskalec najde, kar išče* □ ekspr. **iskač** □ knj.izroč. **iskatelj** *iskatelj pustolovščin*

♦ iskalec zlata □ knj.izroč. zlatar □ knj.izroč. zlatosledec

GLEJ ŠE iskalo 2

iskální -a -o prid. ▶ bajalica

iskálnik -a m ▶ iskalo 1, 2

iskálo -a s

1. teh. |priprava za iskanje, ugotavljanje česa| *iskati kable z elektromagnetnim iskalom* □ teh. **iskalnik**

2. fot. |priprava v fotografskem aparatu, filmski kameri za usmerjanje le-te proti motivu in za določanje obsega motiva| *dobiti, zajeti predmet v iskalo* □ fot. **iskalec** □ fot. **iskalnik**

iskán -a -o prid. ▶ izumetničen

iskátelj -a m ▶ iskalec

iskáti iščem nedov.

1. *kaj* |prizadevati si priti do česa izgubljenega, manjkajočega| *iskati kjuč po vseh predalih* □ ekspr. **brskati** *za čim brskati po žepih za drobižem* □ star. **kopati**² *za čim kopati za starinami* □ ekspr. **stikati**² *za čim stikati po arhivih za listinami* □ ekspr. **šariti** *za čim šariti za igračkami pod posteljo*

2. *kaj* |prizadevati si doseči kaj, priti do česa, če osebek tega nima| *iskati službo* □ ekspr. **brskati** *za čim Ptice brskajo za hrano* □ ekspr. **ogledovati se** *za čim po čem ogledovati se za službo* □ ekspr. **ozirati se** *za čim* □ ekspr. **razgledovati se** *za čim razgledovati*

se za stanovanjem □ ekspr. **stikati**² za čim Ptice stikajo za hrano

□ zastar. **stikovati** za čim

3. koga |prizadevati si ugotoviti, kje kdo je| *Pobegle zapornike še iščejo* □ **poizvedovati** za kom *Že spet poizvedujejo za njim*

□ ekspr. **stikati**² za kom *stikati po hišah za ubežnikom*

isker -kra -o prid. ► živahen 1

iskra -e ž |svetel drobec goreče, žareče snovi| *Iskre so švigale daleč naokrog* □ ekspr. **iskrica**

GLEJ ŠE malo² 3

iskrén -a -o prid.

1. |ki govori, ravna tako, kot v resnici misli, čuti| *iskren človek*

□ **odkrit** □ **odkritosrčen** □ knj.jizroč. **prostosrčen** ■ protip. **neiskren**

2. |ki vsebuje, izraža to, kar kdo v resnici misli, čuti| *iskreno sočutje* □ **odkrit** *odkrito priznanje* □ **odkritosrčen** *odkritosrčna*

izpoved □ **pristen** □ knj.jizroč. **nenarejen** □ knj.jizroč. **nepotvorjen**

□ knj.jizroč. **neprikrit** □ pog. **nezlagan** □ publ. **odprt** *odprt pogovor*

□ ekspr. **pošten** *pošteno priznanje*

GLEJ ŠE neiskren | odkrit

iskréni -a -o prid. ► hvála²

iskrénje -a s ► bleščanje

iskréno nač. prisl. |izraža, da je kaj podano tako, kot v resnici

kdo misli, čuti| *iskreno napisana kritika* □ **odkrito** □ **odkritosrčno**

□ ekspr. **brez golomišenja** □ pog. **brez okolišanja** □ ekspr. **brez okoliše-**

nja □ star. **brez okolišev** □ ekspr. **brez olupšanja** □ ekspr. **brez olupšav**

□ ekspr. **brez olupšavanja** □ ekspr. **brez olupševanja** □ ekspr. **brez ovinkarje-**

nja □ ekspr. **brez ovinkov** □ ekspr. **brez prikrievanja** □ ekspr. **brez slepomišenja**

□ ekspr. **iz oči v oči** □ ekspr. **naravnost**² *Naravnost mi povej, kaj misliš*

□ knj.jizroč. **neprikrito** □ zastar. **očito**¹ □ ekspr. **po pravici** *po pravici povedati*

svoje mnenje □ ekspr. **prostodušno** □ knj.jizroč. **prostosrčno** □ zastar. **vzoči**¹

vzoči povedati komu resnico

iskrénost -i ž |dejstvo, da kdo govori, ravna tako, kot v resnici

misli, čuti| *ceniti prijateljevo iskrenost* □ **odkritosrčnost** □ **odkritost**

□ ekspr. **prostodušnost** □ knj.jizroč. **prostosrčnost**

iskrica -e ž ► iskra | malo² 3

iskrilo -a s elektr. |priprava z elektrodama, med katerima preskoči

električna iskra, če napetost preseže določeno mejo| *krogelno*

iskrilo □ elektr. **iskrišče**

iskrišče -a s ► iskrilo

iskriti se -ím se nedov. ► bleščati se

iskrív -a -o prid. ► duhovit

iskrívost -i ž ► duhovitost

iskrolòv -òva m ► iskrolovec

iskrolòvec -vca m |priprava na dimniku ali v njem, ki zadržuje

iskre| *tovarniški dimnik s kupolastim iskrolovcem* □ **iskrolov**

islam -a m |vera, ki jo je osnoval Mohamed| *širjenje islama*

□ **mohamedanska vera** □ **muslimanska vera** □ **mohamedanstvo** □ **musli-**

manstvo sprejeti muslimanstvo □ knj.jizroč. **islamizem** □ star. **turška vera**

islamízem -zma m ► islam

islamizírati -am dov. ► pomuslimaniti

íslandski -a -o prid. ► lišaj •

íspa -e ž ► podstrešje

istêje -êj ž mn. ► žekno

ístem -tma m ► medmorje

ísti¹ -a -o ist. zaim. |izraža, da je oseba, stvar ta, na katero

se misli, iz katere se izhaja| *Tega človeka sem srečal tudi včeraj na*

istem mestu □ nekuj. pog. **en**³ *Oba vprašana sta povedala en odgovor*

□ knj.jizroč. **identični** □ knj.jizroč. **taisti** □ star. **tisti**² *Kar mu je učitelj povedal,*

je ponovil s tistimi besedami ■ protip. **različni**¹

GLEJ ŠE enačiti | enak¹ 1, 2 | hkrati¹ 1 | različni¹ | soglašati 1 |

ta¹ | tisti² 2

ísti² -a -o povdk. ► enak² 1

ístina -e ž ► res³ | resnica²

istiníti -a -o prid. ► dejanski | pravi² 2 | resnični 1

istinító¹ prisl. ► zares¹

istinító² člen. ► res¹ 3

istinítost -i ž ► resničnost 2

ístiti -im nedov. ► enačiti

ístje ístij ž mn. ► žekno

ístmus -a m ► medmorje

ísto¹ člen. ► tudi

ísto² povdk. ► enako³

istobesédnica -e ž ► homonim

istočasje -a s ► sinhronija

istočasni -a -o prid. |ki se pojavi, poteka ob istem času| *istočasni*

izid knjige v različnih državah □ **hkratni** □ **sočasni** □ knj.jizroč. **simultani**

□ knj.jizroč. **sinhroni**

istočasno¹ čas. prisl. |izraža dejanje, stanje, ki poteka, obstaja

ob istem času kot drugo dejanje, stanje| *Oba načrta za razvoj*

podjetja sta nastala istočasno □ **sočasno**

GLEJ ŠE hkrati¹ 1

istočasno² člen. ► hkrati²

istočasnost -i ž |dejstvo, da se kaj pojavi, poteka ob istem

času| *istočasnost dogodkov* □ **hkratnost** □ **sočasnost** □ knj.jizroč. **kolizija**

□ knj.jizroč. **simultanost** □ knj.jizroč. **sinhronija** *sinhronija pojavov*

□ knj.jizroč. **sinhronizem** □ knj.jizroč. **sinhronost** □ knj.jizroč. **sočasje**

istodòbni -a -o prid. ► takratni

istoiménski -a -o prid. ► število 1•6

istoizvòrni -a -o prid. ► organ 2•1

istolétnik -a m ► vrstnik

istoléžni -a -o prid. ► stranica •1

istolíčni -a -o prid. ► snov 2•8

istolíčnost -i ž ► izomorfizem

istopoménski -a -o prid. ► sinonim

istorécje -a s ► tautologija

ístórija -e ž ► afera | dogodek pp 4 | zgodba 1

istoródnost -i ž ► homologija

istosmétni -a -o prid. ► tok¹ •3

istospòlni -a -o prid. ► homoseksualni

istosrediščni -a -o prid. ► krog¹ 1•1

ístost -i ž ► enakost

ístotakó člen. ► tudi

istovéten -tna -o prid. ► enak¹ 1

istovétenje -a s ► enačenje

istovétititi -im nedov. ► enačiti

istovétnost -i ž ► enakost | identiteta | identiteta • | prepoznati 1 |

prepoznavati 1

istovétnostni -a -o prid. ► znak¹ 1•1

istozlòžni -a -o prid. ► tautosilabični

íšias -a m med. |vnetje bedrnega živca| *zdraviti išias* □ med. **ishialgija**

□ med. **ishias**

íškarijót -a m ► izdajalec

íškarijótski -a -o prid. ► izdajalski

ítak člen. ► tako in tako

italijanáš -a m ► lahon

italijanizírati -am dov. ► poitalijančiti

italijánski -a -o prid. |ki je v zvezi z Italijani ali Italijo| *potovati*

po italijanskih mestih □ zastar. **italski** □ star. **laški** □ slabš. **makaronski**

□ zastar. **vlaški**

GLEJ ŠE enajsterec | jezik 3•27 | renesansa •1 | renesansa •2

italijánščina -e ž ► jezik 3•27

itálski -a -o prid. ▶ italijanski

iterácija -e ž lit. |večkratna pojavitev iste besede ali besedne skupine| uporabljati iteracije □ lit. ponovitev

iterativni -a -o prid. ▶ glagol ♦9

íti grém nedov. in dov.

1. |izraža premikanje v določeni smeri, navadno s korakanjem| Šel je mimo, ne da bi nas pogledal; Kam pa greš □ star. koračiti □ ekspr. korakati □ pog. mahati jo □ pog. mahniti jo □ ekspr. majati se □ pog. mazati jo □ pog. pobirati jo □ star. pomikati se Videla je, da se pomika za njo □ pog. praskati jo □ pog. prasniti jo □ ekspr. premikati se S težavo so se premikali naprej □ pog. rezati jo □ ekspr. riniti Kam rineš v takem vremenu □ pog. sekati jo □ ekspr. stopati¹ Počasi je stopal proti hiši □ pog. trapati □ pog. ubirati jo □ pog. ubirati jo □ pog. udariti jo □ pog. uprasniti jo □ pog. urediti jo □ pog. usekati jo □ pog. ustriči jo □ knj.izroč. vrtorepiti Saj sam ne veš, kam vrtorepiš □ ekspr. zakoračiti □ ekspr. zakorakati

♦ **iti mimo česa** □ knj.izroč. minevati kaj □ knj.izroč. miniti kaj

□ knj.izroč. pasirati kaj □ knj.izroč. prehajati kaj

2. |opravi kako pot| Kadar more, gre v mesto □ oditi □ pog. mahniti jo □ ekspr. odlesti □ ekspr. odpraviti se □ star. podati se □ pog. prasniti jo □ ekspr. premakniti se Več dni se ni nikamor premaknil □ ekspr. skočiti □ ekspr. smukniti □ ekspr. steči¹ □ pog. ubrati jo □ pog. udariti jo □ pog. uprasniti jo □ pog. urediti jo □ pog. ustriči jo

♦ **1. iti na izlet** □ zastar. izleteti □ nekaj. pog. narediti izlet **2. iti za kom**

□ slediti komu □ star. slediti za kom

PODPOMENKE 1. 'iti hitro, s kratkimi koraki' zadrževati, zadržati, zamencati, zastopicati **2.** 'hitro, razburjeno iti' vihrti, zavihrti, zavihariti, zavihrti **3.** 'hrupno, silovito iti' zalomastiti, zlomastiti **4.** 'počasi, nerodno iti' zacapljati, zahlačati, zaklobuštrati, zakobacati, zamotati se, zamotoviliti, zašantati, zaštokljati, zašvedrati, zatacati **5.** 'nespretno, majavo iti' zakolobariti, zakolovratiti **6.** 'skrivaj, neopazno iti' tihotapiti se, šmuglati se

3. |izraža, da osebek s hojo, premikanjem napravi, da ni več ali da je na določenem mestu| Šel je v sobo in se zaklenil; Ob štirih je šel z doma □ oditi □ nar. proiti

4. brez os. v zvezi z za |izraža okoliščine, ki odločilno vplivajo na potek dejanja| Če je stroj odpovedal, gre najbrž za tovarniško napako □ publ. biti posredi Prosimo za hitri odgovor, ker je posredi stava □ pog. biti vmes Pojasnil sem jim, kaj je vmes

5. |v veledniku izraža poziv, spodbudo| Pojdi, greva □ pog. ajd □ pog. ajdi □ nar. bale Bale noter □ nar. bali Bali domov □ pog. hajd

□ pog. hajdi □ pog. pejd □ pog. poj

GLEJ ŠE delovati 3 | hiteti 1 | iztekati se | kipeti | končevati se | ljubiti 1 | minevati 1 | miniti 1 | napreden 2♦ | nasesti | obiskati | odhajati | oditi | odmakniti se | odpotovati | pohajati | pokvariti se 1 | ponižati se | ponoviti 1 | pretiravati | preužitkar ♦ | pridružiti se 2 | pripadati 1 | razklati se | razvezati se | seči² 1 | segati 3 | skrčiti se | slediti 1 | širiti se 1 | tekniti | ujemati se 1 | umakniti se 1 | umirati | umreti 1 | upokojiti se | včlaniti se | voditi 6 | vojak ♦3 | zahajati | zaiti 1 | živeti 4

itinerár -ja m ▶ ruta²

itinerér -ja m ▶ ruta²

íti se grém se nedov. ▶ igrati se 2 | igrati se 2♦1 | skrivati se 2 | slepomišiti

íva -e ž bot. |grm ali drevo s širokimi, jajčastimi, na spodnji strani belo dlakavimi listi| grmovje, veje iv □ nar. iba □ nar. ibovina □ nar. mačkovina

ivánji -a -e prid. ▶ kres¹ 2♦

ivánjski -a -o prid. ▶ kres¹ 2♦ | marjeta | noč ♦2

ivánjščica -e ž ▶ kresnica | marjeta

ivér¹ -a m ▶ trščica

ivér² -i ž ▶ kambala | malo² 3 | riba 1 pp 3 | trščica

íverica -e ž ▶ plošča ♦2

íverka -e ž ▶ plošča ♦2

ívorni -a -o prid. ▶ plošča ♦2

ívjast -a -o prid. ▶ ivnat

ívje -a s |snegu podobna snov, ki se naredi v mrazu in megli, zlasti na drevju| Veje so pokrite z ívjem □ knj.izroč. inje

ívnat -a -o prid. |ki je pokrit z ívjem| ívnato drevje □ ívjast

□ knj.izroč. injast

ívov -a -o prid. ▶ grmovje ♦6

ívovje -a s ▶ grmovje ♦6

iz predl., z roditeljskim

1. |za izražanje usmerjenosti, izstopanja| Kamen štrli iz zelenja

□ zastar. izmed

2. |za izražanje časovnega izhodišča v preteklosti| Poznata se iz študentskih let □ star. izza

3. |za izražanje, iz katere snovi je kaj| kipec iz brona □ star. od

4. |za izražanje pripadnosti skupini, okolju| Govoril bo nekdo iz vodstva □ knj.izroč. izmed □ pog. od

5. |za izražanje nagiba ali vzroka, zaradi katerega se kaj dogaja| storiti kaj iz strahu, usmiljenja □ zaradi □ ekspr. od Kar skakal je od veselja

ízba -e ž ▶ hiša 2 | podstrešje | soba | soba ♦8

izbacniti in izbácniti -em dov. ▶ izključiti 2

izbarantáti -ám dov. ▶ pribarantati

izbáviti -im dov. ▶ opravi | osvoboditi | rešiti 1, 2

izbáviti se -im se dov. ▶ rešiti se 1, 2

izbegávati -am nedov. ▶ izogibati se 2

izbégniti -em dov. ▶ izogniti se 2

izbér -i ž ▶ izbira 1, 2 | izbor

izberáčiti -im dov. ▶ izmolelovati

izbévskati -am dov. ▶ povedati

izbezáti -ám dov. kaj |z rahlim drezanjem spraviti kaj iz česa|

izbezati krompir iz žerjavice □ izdrezati □ ekspr. izbežgati □ ekspr. izščegetati |z drezanjem, nadlegovanjem izbezati| izščegetati murna iz luknjice

GLEJ ŠE izvleči 3 | najti 2

izbežgáti -ám dov. ▶ izbezati | izvleči 3

izbica -e ž ▶ soba ♦8 | sobica

izbíčati -am dov. ▶ prebičati

izbijáč -a m teh. |jeklen klin, ki se pri izbujanju nastavi na

predmet, da se ta izbije| odstraniti zagozdo z izbijačem

□ teh. izbijalo

izbijálo -a s ▶ izbijač

izbjáti -am nedov. ▶ iztepati 2 | zbijati 3

izbira -e ž

1. |odločanje, odločitev za kaj, navadno za najboljšo, najprimernejšo, v večji količini, množini stvari iste vrste| Izbira darila je kar težka □ izbor izbor kandidatov □ zastar. izber □ knj.izroč. odbira □ star. volitev volitev med dvema možnostma

2. |količina, kakovost stvari iste vrste, v kateri se je mogoče odločiti| povečati izbiro barv □ izbor □ zastar. izber □ knj.izroč. repertoar

GLEJ ŠE asortiment | svoboda 3

izbiráč -a m ▶ prebiralec

izbirálec -lca m ▶ prebiralec | selektor

izbirální -a -o prid. ▶ redčenje ♦

izbiranje -a s |odločanje za navadno najboljšo, najprimernejšo stvar v večji količini, množini stvari iste vrste| izbiranje obleke

□ knj.izroč. odbiranje odbiranje učencev za nastop

GLEJ ŠE prebiranje

izbirati -am nedov. kaj |v večji količini, množini stvari iste vrste odločiti se za kaj, navadno za najboljše, najprimernejše| *izbirati blago za obleko* □ knj.izroč. **odbirati** *Odbirati učence za nastop* □ star. **voliti** *Nasprotnik naj voli orožje za dvoboj*

GLEJ ŠE prebirati 1

izbirčen -čna -o prid. |ki ima zelo velike zahteve pri izbiri česa, zlasti jedi, pijače| *izbirčen in razvajen otrok* □ knj.izroč. **izbirljiv** □ zastar. **kočljiv** □ nar. **lišpav** □ pog. **špičast** □ pog. **zbirčen**

♦ **biti izbirčen** □ ekspr. **biti izbirčna Metka** □ pog. **kapricirati se**

izbirčnež -a m ekspr. |kdor ima zelo velike zahteve pri izbiri česa, zlasti jedi, pijače| *Ne poslušaj izbirčneža* □ ekspr. **izbirljivec** □ zastar. **kočjivec**

izbirčni -a -o prid. ► **izbirčen**

izbirčnica -e ž ekspr. |ženska, ki ima zelo velike zahteve pri izbiri česa, zlasti jedi, pijače| *posmehovati se izbirčnici* □ ekspr. **izbirljivka** □ nar. **lišpavka**

izbirčnost -i ž |dejstvo, da ima kdo zelo velike zahteve pri izbiri česa, zlasti jedi, pijače| *Znana je njegova izbirčnost* □ nar. **lišpavost**

izbirljiv -a -o prid. ► **izbirčen**

izbirljivec -vca m ► **izbirčnež**

izbirljivka -e ž ► **izbirčnica**

izbirni -a -o prid. ► **merilo** ♦1 | **obveznost** 2♦1 | **predmet** 1 2♦1

izbirnik -a m rač. |na zaslonu elektronskih naprav prikazani seznam možnosti, ki so uporabniku na voljo pri upravljanju| *navodila. kako si nastavlja različne izbirnike* □ rač. **meni**

izbiti -bujem dov. kaj |z udarjanjem spraviti kak predmet iz snovi, v kateri je| *izbiti klin* □ knj.izroč. **izgozditi**

GLEJ ŠE iztepti 2 | prejeti 2

izblebetati -ám dov. ► **povedati** pp 4

izblékniti -em dov. ► **povedati** pp 4

iz bližine prisl. zv. ► **od blizu**

izbljúniti -em dov. ► **bruhniti** 1

izbljúvati -am dov. ► **izbruhati** 1

izbljúvati se -am se dov. ► **izbruhati se**

izbljúvek -vka m med. |kar se izvrže iz želodca| *preiskava izbljuvka* □ med. **izbruek**

izbočen -a -o prid. |ki ima navzgor, navzven ukrivljeno obliko| *izbočen hrbet; izbočena površina* □ **izbokan** □ **izbokel** □ **konveksen** *Zrcalo je konveksno* □ **vzbočen** □ **vzbokel** □ knj.izroč. **izboknjen** □ ekspr. **izbuhel** □ ekspr. **izbuhnjen** □ ekspr. **nabuhel** *nabuhlo jadro* □ ekspr. **nabuhnjen** *nabuhnjeni listi* □ ekspr. **nagrbljen** *nagrbljen hrbet* □ ekspr. **napet** *napeta lica* □ knj.izroč. **vzboknjen** □ protip. **vbočen**

GLEJ ŠE vbočen

izbočeni -a -o prid. ► **kot** 1 ♦1

izbočenost -i ž |dejstvo, da ima kaj navzgor, navzven ukrivljeno obliko| *izbočenost čela* □ **izboklost** □ **vzbočenost** *vzbočenost stopala* □ **vzboklost** □ ekspr. **izbuhlost** *izbuhlost zidu* □ knj.izroč. **konveksnost** *konveksnost ploskve* □ ekspr. **napetost** *napetost lic* □ ekspr. **zgrbljenost** *zgrbljenost hrbtenice* □ fiz. **bikonveksnost** |*izbočenost na obeh straneh*| □ protip. **vbočenost**

GLEJ ŠE vbočenost

izbočina -e ž ► **izboklina**

izbočiti -im dov. kaj |dati čemu navzgor, navzven ukrivljeno obliko| *Mačka je izbočila hrbet* □ **izbokati** *izbokati pločevino* □ **vzbočiti** □ knj.izroč. **izbokniti** □ ekspr. **izbuhniti** □ ekspr. **nabuhniti** *Veter je nabuhnil jadra* □ zastar. **naduti** □ ekspr. **nagrbiti** *nagrbiti hrbet* □ ekspr. **nagrebiniti** □ ekspr. **napeti** 1 *napeti prsi* □ ekspr. **napihiniti** *napihiniti lica* □ knj.izroč. **vzbokniti** □ ekspr. **zgrbiti** □ **izprsite se** |*izbočiti prsi*| □ ekspr. **iztrebušiti se** |*izbočiti trebuh*| □ protip. **vbočiti**

GLEJ ŠE vbočiti

izbočiti se -im se dov. |dobiti navzgor, navzven ukrivljeno obliko| *Stena se je močno izbočila* □ **izbokati se** □ **vzbočiti se** □ knj.izroč. **izbokniti se** □ ekspr. **izbuhniti se** □ ekspr. **nabuhniti se** *Rjuha se je nabuhnila v vetru* □ ekspr. **nagrbiti se** *Mačka se je nagrbila* □ ekspr. **napeti se** *Zaradi sunka vetra se je dežnik napel* □ ekspr. **napihiniti se** □ ekspr. **zgrbiti se** *Tiger se je zgrbil in pripravil za skok* □ protip. **vbočiti se**

GLEJ ŠE vbočiti se

izbojevati -ujem dov. kaj |z oboroženim spopadom, bojem priti do česa, doseči kaj| *izbojevati svobodo* □ **pribojevati** □ **priporiti** □ knj.izroč. **dobojevati se do česa** □ knj.izroč. **doboriti se do česa** □ publ. **izboriti** □ star. **izvojevati** □ star. **izvojskovati**

izbòk -óka m ► **izboklina**

izbókan -a -o prid. ► **izbočen**

izbókati -am dov. ► **izbočiti**

izbókati se -am se dov. ► **izbočiti se**

izbókel -kla -o prid. ► **izbočen**

izboklina -e ž |kar je na ravni površini ukrivljeno navzgor, navzven| *izboklina na hrbtu; izbokline na zidu* □ **vzboklina** □ knj.izroč. **bočina** □ knj.izroč. **boklina** □ knj.izroč. **izbočina** □ knj.izroč. **izbok** □ ekspr. **izbuh** □ ekspr. **izbuhlina** □ ekspr. **nabrekline** *nabrekline na listih rastline* □ knj.izroč. **nabuh** □ ekspr. **nabuhlina** □ anat. **protuberanca** □ nar. **robicelj** *Travniki so neravni, polni robiceljev* □ zastar. **vzboček** □ knj.izroč. **vzbočina** □ knj.izroč. **vzbok** □ star. **žmula**

GLEJ ŠE tisk ♦8

izbóklost -i ž ► **izbočenost**

izbóknniti -em dov. ► **izbočiti**

izbóknniti se -em se dov. ► **izbočiti se**

izbóknnjen -a -o prid. ► **izbočen**

izbóljšanje -a s |dejstvo, da kaj postane boljše v zahtevanih, zaželenih lastnostih| *doseči izboljšanje življenjskih razmer* □ **izboljšava** □ ekspr. **poboljšanje** □ zastar. **poboljšek**

izbóljšati -am dov.

1. *kaj* |narediti, da kaj postane boljše v zahtevanih, zaželenih lastnostih| *izboljšati življenjske razmere* □ ekspr. **poboljšati** □ pog. **popraviti** □ publ. **sanirati** □ protip. **poslabšati**

2. *kaj* |z dodajanjem česa narediti, da se izboljša kakovost| *izboljšati okus jedi z dodatki* □ **popraviti** □ knj.izroč. **izpopolniti** □ ekspr. **obogatiti** □ ekspr. **oplemeniti** □ knj.izroč. **pofiniti**

3. *kaj* |narediti, da kaj dobi bolj izdelano, dovršeno obliko| *izboljšati slog članka; izboljšati okus občinstva* □ knj.izroč. **izbrusiti** 2 □ knj.izroč. **izklesati** □ knj.izroč. **izpiliti** □ knj.izroč. **izpopolniti** □ knj.izroč. **obklesati** □ knj.izroč. **oklesati** □ knj.izroč. **opiliti** □ knj.izroč. **privzdigniti** *privzdigniti slog* □ knj.izroč. **ugladiti** *ugladiti jezik*

GLEJ ŠE poslabšati | prevzgojiti

izbóljšati se -am se dov. |postati boljši v zahtevanih, zaželenih lastnostih| *Življenjske razmere so se izboljšale* □ ekspr. **poboljšati se** □ pog. **popraviti se**

izboljšáva -e ž ► **izboljšanje**

izboljšávati -am nedov. ► **izboljševati** 1

izbóljšek -ška m ► **priboljšek**

izboljševati -ujem nedov.

1. *kaj* |delati, da kaj postane boljše v zahtevanih, zaželenih lastnostih| *izboljševati delovne razmere* □ knj.izroč. **boljšati** □ knj.izroč. **izboljšavati** □ ekspr. **poboljševati** □ pog. **popravljati**

2. *kaj* |z dodajanjem česa povzročati, da se poveča kakovost| *izboljševati zemljo s humusom* □ knj.izroč. **bogatiti**

3. *kaj* |delati, da kaj dobi bolj izdelano, dovršeno obliko| *izboljševati slog* □ knj.izroč. **brusiti** 2 □ knj.izroč. **gladiti** □ knj.izroč. **klesati** □ knj.izroč. **likati** □ knj.izroč. **piliti**

izboljševáti se -újem se nedov. |postajati boljši v zahtevanih, zaželenih lastnostih| *Razmere se izboljšujejo* □ **boljšati se**

□ ekspr. **poboljševati se** □ pog. **popravljati se**

GLEJ ŠE večati se

izbôr -a m |kar je izbrano| *Izbor pesmi v zbirki je pomanjkljiv*

□ zastar. **izber** □ star. **razbor**

♦ **1.** biol. **naravni izbor** □ biol. naravna selekcija **2.** lit. **antološki izbor**

□ lit. antologijski izbor

GLEJ ŠE izbira 1, 2

izbóren -rna -o prid. ► izvrsten | odličen

izboriti -ím dov. ► izbojevati

izbórník -a m ► knez •

izbórnó prisl. ► odlično² | odlično³

izbórnost -i ž ► odličnost

izbrán -a -o prid.

1. |ki po kakovosti, pomembnosti presega stvari svoje vrste| *izbrana vina* □ knj.izroč. **ekskviziten** *ekskvizitno blago* □ ekspr. **plemenit**

□ knj.izroč. **žlahten**

2. |ki po obliki, izdelanosti presega stvari svoje vrste| *izbrano izražanje* □ knj.izroč. **odbran** □ knj.izroč. **prefinjen** □ knj.izroč. **pretanjen**

□ knj.izroč. **pretanjšan** □ knj.izroč. **profinjen** □ knj.izroč. **rafiniran**

□ knj.izroč. **sublimen** □ knj.izroč. **sublimiran**

izbránec -nca m |kdor uživa glede na druge večjo naklonjenost, večje ugodnosti| *Premiere so se udeležili le izbranci* □ ekspr. **izvoljenec** □ star. **izvoljeni** □ knj.izroč. **odbranec** □ knj.izroč. **privilegiraneec**

GLEJ ŠE fant 2

izbránka -e ž |ženska, ki uživa glede na druge večjo naklonjenost, večje ugodnosti| *S tem so se ukvarjale le redke izbranke*

□ knj.izroč. **privilegiranka**

GLEJ ŠE dekcle 2

izbránost -i ž

1. |dejstvo, da kaj po kakovosti, pomembnosti presega stvari svoje vrste| *ceniti izbranstvo podarjenih vin* □ knj.izroč. **plemenitost**

□ knj.izroč. **žlahtnost**

2. |dejstvo, da kaj po obliki, izdelanosti presega stvari svoje vrste| *Prevzela ga je izbranstvo učiteljevega izražanja*

□ knj.izroč. **odbranstvo** □ knj.izroč. **prefinjenost** □ pog. **pretanjenost**

□ knj.izroč. **rafiniranost** □ knj.izroč. **rafinma** □ knj.izroč. **sublimacija**

□ knj.izroč. **sublimiranost**

izbráti -bêrem dov. *kaj* |v večji količini, množini stvari iste vrste odločiti se za kaj, navadno za najboljšo, najprimernejšo| *izbrati darilo* □ star. **izvoliti** *izvoliti dekcle za ženo* □ knj.izroč. **odbrati**

□ star. **ubрати ubрати pravi čas za setev**

GLEJ ŠE določiti 2 | prebrati 4

izbrázdan -a -o prid. ► razoran | zguban

izbrázdati -am dov. ► nagubati | zorati

izbrábatí -am dov. ► izbrskati | izmoledovati

izbrbljáti -ám dov. ► povedati pp 4 | povedati pp 5

izbrbráti -ám dov. ► povedati pp 4 | povedati pp 5

izbrísati -bríšem dov. *kaj* |narediti, povzročiti da kaj, zlasti na kaki površini, ni več vidno, opazno| *Veter je izbrisal napis*

□ **zabrisati** □ **zbrisati**

• **izbrisati dolg** □ pog. **brisati dolg** □ črtati dolg □ pravn. **odpisati dolg**

GLEJ ŠE pozabiti 2

izbrísati si -bríšem si dov. ► obrisati si

izbrisávati -am nedov. ► brisati

izbrisováti -újem nedov. ► brisati

izbrízg -a m ► ejakulacija

izbrízgniti -em dov. ► brizgniti 2

izbrkljáti -ám dov. ► izbrskati

izbrskati -am dov. *kaj* |z brskanjem, razkopavanjem spraviti kaj iz česa| *Kokoši so izbrskale zrnje iz plev*

□ ekspr. **izbrbati** □ pog. **izbrkljati**

GLEJ ŠE najti 2

izbrúh -a m ekspr. |izražanje čustev, razpoloženja silovito, brez pridržkov| *Bali so se njegovih izbruhov; izbruh jeze* □ ekspr. **izpad**

□ ekspr. **napad** *Bala se je njegovih napadov ljubosumja* □ ekspr. **nastop**

ljubosumni nastop □ knj.izroč. **paroksizem** *paroksizem jeze*

• geol. **vulkanski izbruh** □ geol. **erupcija**

GLEJ ŠE erupcija •

izbrúhati -am dov.

1. *kaj* |izmetati iz želodca| *Vse, kar je pojedel, je izbruhal* □ **izbljuvati** □ pog. **dati čez** □ nizk. **izkozlati** □ slabš. **izrigati** □ nar. **vreči čez**

2. *kaj* ekspr. |silovito, brez pridržkov izraziti svoja čustva, razpoloženje| *izbruhati svojo jezo* □ ekspr. **izkričati** □ ekspr. **iztreskati**

GLEJ ŠE povedati pp 1

izbrúhati se -am se dov. |prenehati bruhati| *Ko se je izbruhal, mu je odleglo* □ **izbljuvati se** □ ekspr. **nabruhati se**

izbrúhek -hka m ► izbljuvek

izbrúhniti -em dov. ► bruhniti 1 | povedati pp 1 | razburiti se | začeti se 1 | zajokati | zasmejati se

izbrusiti¹ in **izbrúsiti** -ím dov. *kaj* |s silo izvreči iz ust| *izbrusiti grižljaj iz ust* □ knj.izroč. **brusiti**

izbrusiti² in **izbrúsiti** -ím dov. ► izboljšati 3 | obrusiti 1 | povedati

izbrúšen -a -o prid. ► dovršen

izbrúšenost -i ž ► dovršenost

izbúbiti se -ím se dov. |priti iz bube| *Metulj se je izbubil*

□ knj.izroč. **razbubiti se**

izbúh -a m ► izboklina

izbúhel -hla -o prid. ► izbočen

izbuhlína -e ž ► izboklina | otekline

izbúhlost -i ž ► izbočenost

izbúhniti -em dov. ► izbočiti | izbuljiti •

izbúhniti se -em se dov. ► izbočiti se

izbúhnjen -a -o prid. ► izbočen

izbúljeni -a -o prid. ► oko • 1

izbúljiti -ím dov.

• **izbuljiti oči** □ nar. **izbuhniti oči**

izbúnkati -am dov. ► natepsti

izcédek -dka m

1. |kar se izceja iz česa| *sluzast izcedek* □ star. **izceja**

2. med. |kar se izceja iz telesa pri vnetju| *gnojni izcedek*

□ med. **eksudat**

GLEJ ŠE sok 1

izcedíti -ím dov. ► izsiliti 1 | odcediti 1

izcedíti se -ím se dov. |zelo počasi in v majhnih količinah odteči| *Iz pomaranče se je izcedil ves sok* □ **izcizeti** □ **scizeti**

izcêja -e ž ► izcedek 1 | izcejanje

izcêjanje -a s |izločanje česa v majhnih količinah| *izcejanje smole* □ star. **izceja**

izcêjati -am nedov. *kaj* |počasi, v majhnih količinah izločati| *Smreke izcejjajo smolo* □ **cediti** □ knj.izroč. **oceljati**

izcêjati se -am se nedov. ► **cediti se**

izcigániti -ím dov. ► izmoledovati

izcímiti -ím dov. ► vzkliti

izcímiti se -ím se dov. ► razviti se 2

izcizéti -ím dov. ► izcediti se

izcópрати -am dov. ► pričarati

izcúkati -am dov. ► izpuliti 1 | izvleči 1

izcuréti -ím dov. ► izcurljati

izcurljati -ám dov. |izteči, odteči v tankem curku| *Vsa tekočina je izcurljala* □ **izcureti**

izcúzati -am dov. ► izmoledovati | izsesati

izčebljati -ám dov. ► povedati pp 4

izčéditi -im dov. ► očistiti 1

izčeljstati -ám dov. ► povedati

izčenčati -ám dov. ► povedati pp 4

izčesati -česem dov. ► počesati

izčesnati -ám dov. ► povedati pp 4

izčímžati -am dov. ► oslabiti 1

izčístiti -im dov.

1. *kaj* knj.izroč. |povzročiti, da postane kaj bolj jasno, izoblikovano| *izčístiti svoje nazore* □ knj.izroč. **očístiti** □ knj.izroč. **prečístiti**

2. *kaj* med. |pospešiti iztrebitev z odvajalnim sredstvom| *izčístiti črevo* □ star. **izdrístiti**

GLEJ ŠE očistiti 2 | razbistriti 2

izčístiti se -im se dov. ► zbistriti se

izčiščevati -újem nedov. *kaj* knj.izroč. |povzročiti, da postaja kaj bolj jasno, izoblikovano| *izčiščevati svoje poglede* □ knj.izroč. **prečiščevati**

izčivkati -am dov. ► povedati pp 4

izčrpan -a -o prid. ► oslabeled

izčrpanost -i ž ► oslabeledost

izčrpati -am dov. ► oslabiti 1 | porabiti 1

izčrpati se -am se dov. ► oslabeti 1

izčrpávati -am nedov. ► črpati | slabiti

izčrpováti -újem nedov. ► črpati | slabiti

izčrtati -am dov. *kaj* |s črtanjem označiti za izločitev, opustitev|

Učitelj je izčrtal nepotrebne stavke □ **ščrtati**

GLEJ ŠE izločiti 1

izčvekáti -ám dov. ► povedati pp 4

izdahníti in **izdáhniiti** -em dov. ► izdihniti 1 | reči 1 pp 12 | umreti 1

izdája -e ž

1. |tiskano delo, kot izide enkrat| *predgovor k prvi izdaji* □ **edicija** □ **natis** □ zastar. **izdanje** □ pog. **objava** □ **ponatis** ↗

◆ 1. **bibliofilska izdaja** □ knj.izroč. **ljubiteljska izdaja** 2. **ljudska izdaja** □ množična izdaja 3. **zal. luksuzna izdaja** □ zal. **lepotna izdaja** 4. **zal. numerirana izdaja** □ oštevilčena izdaja 5. **posmrtna izdaja** □ zal. **postumna izdaja** 6. **skrajšana izdaja** □ **okrajšana izdaja**

2. |izdajalsko dejanje| *obsoditi koga zaradi izdaje* □ **izdajstvo** □ slabš. **judeštvo**

3. **fin.** |dajanje, izročitev denarja, vrednostnih papirjev ali vrednotnic v obtok, v promet| *izdaja bankovcev, obveznic* □ **fin. emisija**

izdajálec -lca m |kdor sporoča nasprotniku, sovražniku, kar ve ali mu je zaupano, z namenom škodovati komu| *odkriti izdajalca* □ slabš. **iškarijot** □ zastar. **izdajica** □ star. **izdajnik** □ ekspr. **janičar** □ slabš. **judež** □ slabš. **poturica**¹ □ slabš. **poturica**²

◆ **izdajalec domovine** □ knj.izroč. **efialt** □ slabš. **kvisling**

GLEJ ŠE izdajatelj 1

izdajálka -e ž |ženska, ki sporoča nasprotniku, sovražniku, kar ve ali ji je zaupano, z namenom škodovati komu| *kaznovati izdajalko* □ zastar. **izdajnica**

izdajálski -a -o prid. |ki je v zvezi z izdajalci| *izdajalsko delovanje* □ knj.izroč. **efialtovski** □ knj.izroč. **efialtski** □ slabš. **iškarijotski** □ star. **izdajski**

izdajátelj -a m

1. |kdor se ukvarja z izdajanjem knjig| *podpisati pogodbo z izdajateljem* □ knj.izroč. **editor** □ zastar. **izdajalec**

2. **fin.** |kdor daje v obtok, v promet denar, vrednostne papirje ali vrednotnice| *izdajatelj menice* □ **fin. emitent**

GLEJ ŠE trasant

izdajáteljski -a -o prid. ► banka ♦ 1

izdajáteljstvo -a s ► založba

izdájati -am nedov.

1. *kaj* |delati, da dobi kaj uradno veljavo| *izdajati potrdila*

□ poslov.-uprav. **izstavljati**

2. *kaj* **fin.** |dajati denar, vrednostne papirje ali vrednotnice v obtok, v promet| *izdajati obveznice* □ **fin. emitirati**

GLEJ ŠE kazati 1 | odpovedovati 3 | porabljeni

izdájica -e m ► izdajalec

izdájnica -e ž ► izdajalka | oddajnica

izdájnik -a m ► izdajalec

izdájski -a -o prid. ► izdajalski

izdájstvo -a s ► izdaja 2

izdánje -a s ► izdaja 1

izdátén -tna -o prid. |ki nasiti za dalj časa| *izdatno kosilo*

□ star. **zaležen**

GLEJ ŠE velik 5

izdátí¹ -ám dov.

1. *kaj* |narediti, povzročiti, da se kaj pojavi kot tiskano ali drugače razmnoženo delo| *Pred tem je avtor izdal že več knjig*

□ ekspr. **na svetlo dati** □ zastar. **obelodaniti** □ pog. **objaviti**

2. *kaj* |napraviti, da dobi kaj uradno veljavo| *izdati račun*

□ poslov.-uprav. **izstaviti**

◆ **fin. izdati akreditiv** □ **fin. akreditirati**

3. *kaj* **fin.** |dati denar, vrednostne papirje ali vrednotnice v obtok, v promet| *izdati obveznice* □ **fin. emitirati** □ poslov.-uprav. **izstaviti** *izstaviti ček*

GLEJ ŠE porabiti 1 | povedati | prepovedati

izdátí² -ám dov. ► zaleči¹

izdátí se -ám se dov. ekspr. |pokazati svoje prave namene, misli, čustva| *Z govorenjem se je sam izdal* □ ekspr. **razkrinkati se**

izdátki -ov m mn. mn. v sin. nizu ► odhodki

izdátni -a -o prid. ► hrana 1 ♦ 9

izdáviti -im dov. ► izgovoriti pp | reči 1 pp 8

izdélán -a -o povdk. ► dokončan

izdélani -a -o prid. ► osebnost ♦ 2

izdélati -am dov.

1. *kaj* |omogočiti nastanek česa z zavestno uporabo telesne ali duševne energije| *izdelati čevlje; izdelati načrt* □ **napraviti** □ **narediti**

□ knj.izroč. **izgotoviti** □ publ. **proizvesti** *proizvesti več računalnikov*

□ pog. **sfabricirati** *sfabricirati več aparatov* □ slabš. **skrupucati** |slabo, nekvalitetno izdelati|

2. *kaj* |uspešno dokončati šolanje, študij| *Razred je izdelal z dobrim uspehom* □ pog. **narediti** □ pog. **zdelati** □ ekspr. **zvoziti**²

GLEJ ŠE dokončati | sestaviti 2

izdeláva -e ž ► izdelovanje

izdelávati -am nedov. ► izdelovati 1

izdélek -lka m |kar je izdelano, narejeno z ročnim,

strojnim delom| *dati izdelku dokončno obliko; pekovski izdelki*

□ knj.izroč. **fabrikat** *pospeševati izvoz fabrikatov* □ publ. **produkt**

□ publ. **proizvod**

◆ 1. **kartonažni izdelki** □ ekspr. **kartonaža** 2. **keramični izdelki**

□ **keramika** 3. **končni izdelek** □ **finalni izdelek** □ **finalni produkt**

□ **finalni proizvod** □ **končni produkt** □ **končni proizvod** 4. **mavčni**

izdelek □ **neknj. pog. gipsasti izdelek** □ **mavčev izdelek** □ knj.izroč. **sadrasti**

izdelek □ knj.izroč. **sadreni izdelek** 5. **metalurški izdelek** □ knj.izroč. **meta-**

lurgični izdelek

GLEJ ŠE blago¹ 1 ♦ 1 | lesnina

izdeloválec -lca m |kdor kaj izdeluje| *Kvaliteta čevljev je odvisna od izdelovalca* □ star. **izdelovatelj**

izdelovalni -a -o prid. ► postopek ●4

izdelovánje -a s |omogočanje nastajanja česa z zavestno uporabo telesne ali duševne energije| *izdelovanje čevljev; izdelovanje načrtov* □ *delanje* □ *izdelava* □ knj.izroč. *fabriciranje fabriciranje kvalitetnih izdelkov* □ knj.izroč. *napravljanje* □ star. *narejanje* □ knj.izroč. *tvorjenje*

izdelovátelj -a m ► izdelovalec

izdelováti -ujem nedov.

1. *kaj* |omogočati nastanek česa z zavestno uporabo telesne ali duševne energije| *izdelovati čevlje; izdelovati načrte* □ pog. *delati* □ knj.izroč. *fabricirati Teh aparatov še ne fabriciramo* □ knj.izroč. *izdelovati* □ knj.izroč. *izgotavljati* □ knj.izroč. *napravljati* □ star. *narejati* □ publ. *proizvajati Gumi proizvajajo iz kavčuka*

2. |biti uspešen pri šolanju, študiju| *Ni med prvimi v razredu, izdeluje pa* □ *zdelovati*

GLEJ ŠE pridobivati 2 | sestavljati 2 | sestavljati 2●

izdeževáti se -ujem se dov. ► zvedriti se

izdiferencírati -am dov. *kaj* publ. |povzročiti razlike v čem| *izdiferencirati študijske skupine* □ pog. *zdiferencirati*

izdíh -a m |enkratno iztisenjenje zraka iz pljuč pri dihanju| *vdih in izdih* □ knj.izroč. *izdihljaj*

izdíhati¹ -am dov. ► izdihniti 1

izdíhati² -am nedov. ► izdihavati 1, 2

izdihávati -am nedov.

1. |iztiskati zrak iz pljuč pri dihanju| *vdihavati in izdihavati*

□ *izdihovati* □ knj.izroč. *izdihati*²

2. *kaj* |z odprtimi usti rahlo iztiskati zrak| *izdihavati toplo sapo*

□ *dihati Dihala je v šipo, da bi se led odtajal* □ knj.izroč. *izdihati*²

GLEJ ŠE širiti 5

izdihljáj -a m ► izdih

izdíhniti -em dov.

1. |iztisniti zrak iz pljuč pri dihanju| *počasi izdihniti skozi usta*

□ knj.izroč. *izdahniti* □ knj.izroč. *izdihati*¹

2. *kaj* |z odprtimi usti rahlo iztisniti zrak| *izdihniti toplo sapo*

□ *dihniti*

GLEJ ŠE umreti 1

izdihováti -ujem nedov. ► izdihavati 1 | širiti 5

izdíranje -a s ► puljenje

izdíрати -am nedov. ► puliti

izdírajati se -am se dov. ► natekati se

izdišáti se -ím se dov. ► razdišati se 1

izdišávati -am nedov. ► širiti 5

izdivjáti se -ám se dov. ► iznoreti se | natekati se

iz dobrosrčnosti prisl. zv. ► iz dobrote

iz dobróte vzročn. prisl. zv. |izraža, da je dejanje omogočeno z moralno pozitivnimi lastnostmi koga| *iz dobrote pomagati komu* □ knj.izroč. *iz dobrosrčnosti* □ knj.izroč. *po dobroti*

izdólbek -bka m ► izdolbina

izdólbenec -nca m ► drevak

izdolbenína -e ž ► izdolbina

izdolbína -e ž |kar je narejeno, izoblikovano z dolbenjem| *izdolbina v deblu, zidu* □ knj.izroč. *dolb* □ knj.izroč. *izdolbek* □ knj.izroč. *izdolbenina* □ knj.izroč. *poglobitev izpolniti vse poglobitve*

GLEJ ŠE tisk ●2

izdólbsti -dólbem dov.

1. *kaj* |izrezati snov z ozkim rezilom, navadno s tolčenjem nanj| *izdolbsti deblo* □ *izvotliti*

2. *kaj* |z dolbenjem narediti, izoblikovati| *izdolbsti napis*

□ knj.izroč. *zadolbsti*

izdražbati -am dov. ► izdražiti

izdražíti -ím dov. *kaj* |kupiti na dražbi| *izdražiti hišo* □ *izdražbati*

izdréti -dèrem dov. ► izpuliti 1

izdrézati -am dov. ► izbežati

izdrhtéti -ím dov. ► izzveneti

izdrístiti -ím dov. ► izčistiti 2

izdřtje -a s ► izpulitev

izdúha -e ž ► duh² | zamisel

izdvojíti -ím dov. ► izključiti 2 | izločiti 1

izenačevánje -a s |povzročanje, da je kaj enako, enakovredno čemu drugemu| *izenačevanje kulturnih razmer* □ knj.izroč. *nivelacija* □ knj.izroč. *niveliranje* □ knj.izroč. *nivelizacija*

GLEJ ŠE enačenje

izenačeváti -ujem nedov. *kaj* |delati kaj enako, enakovredno čemu drugemu| *izenačevati notranji in zunanji pritisk*

□ knj.izroč. *egalizirati* □ knj.izroč. *izravnavati* □ knj.izroč. *nivelirati*

□ knj.izroč. *nivelizirati*

GLEJ ŠE enačiti

izenáčiti -im dov. *kaj* |narediti kaj enako, enakovredno čemu drugemu| *izenáčiti kulturne razlike* □ knj.izroč. *egalizirati*

□ knj.izroč. *izravnati* □ knj.izroč. *nivelirati* □ knj.izroč. *nivelizirati*

□ knj.izroč. *poenačiti* □ knj.izroč. *prienačiti* □ knj.izroč. *znivelirati*

izganjálec -lca m ► eksorcist

izgánjati -am nedov. ► iztepati 2

izgín -a m ► izginotje

izginévati -am nedov. ► izginjati 1, 3

izgíniti -em dov.

1. |z manjšanjem obsega, intenzivnosti postati neviden, neopazen; z oddaljevanjem postati neviden| *Madež še ni povsem izginil; Letalo je izginilo v daljavi* □ *zginiti* □ ekspr. *izgubiti se*

□ zastar. *nestati* □ ekspr. *porazgubiti se V obsežnem besedilu so se nedoslednosti porazgubile* □ ekspr. *razgubiti se* □ ekspr. *skriti se Avtomobil se je skrnil za ovinkom* □ knj.izroč. *ugasniti Čoln je ugasnil v megli*

□ ekspr. *utoniti utoniti v množici* □ ekspr. *utopiti se utopiti se v gozdu*

□ ekspr. *zatoniti Gledal je za njim, dokler ni zatonil v daljavi*

2. ekspr. |izraža neopazno prenehanje navzočnosti, nahajanja| *Izginil je iz hiše, ne da bi ga kdo opazil* □ ekspr. *izgubiti se*

□ star. *iznikniti* □ zastar. *nestati* □ ekspr. *ponikniti* □ nar. *umanjkati*

□ ekspr. *zginiti*

3. ekspr. |izraža neopazno prenehanje kakega dogajanja, stanja| *Nesoglasja so izginila; Vsi pomisleki so izginili* □ ekspr. *izgubiti se* □ ekspr. *izhlapeti* □ ekspr. *izumreti Stari običaji bodo postopoma izumrli* □ star. *miniti* □ ekspr. *porazgubiti se*

Nekdanje navade so se porazgubile □ ekspr. *presahnniti* □ ekspr. *razbežati se*

□ *Žalostne misli so se razbežale* □ ekspr. *razbliniti se* □ ekspr. *razkaditi se*

□ ekspr. *razpuhteti se* □ ekspr. *skopneti* □ ekspr. *splahnети*

□ ekspr. *usahnniti* □ ekspr. *zginiti*

4. v velelniku, ekspr. |izraža ukaz po odstranitvi| *Ti pa, je pokazal z roko, izgini* □ ekspr. *marš²* □ ekspr. *spravi se mi izpod nog* □ ekspr. *spravi se mi izpred oči* □ pog. *vozi*

GLEJ ŠE miniti 1

izginjáti -am nedov.

1. |z zmanjševanjem obsega, intenzivnosti postajati manj opazen; z oddaljevanjem postajati manj viden| *Letalo izginja za oblaki* □ *izginjevati* □ *zginjati* □ ekspr. *izgubljati se* □ ekspr. *porazgubljati se*

Otroci se porazgubljajo v visoki travi □ ekspr. *razgubljati se* □ ekspr. *sahnniti Voda posopoma sahne v pesku* □ ekspr. *toniti Pot tone v mraku* □ ekspr. *ugašati Letalo ugaša v megli*

2. ekspr. |izraža ponavljajoče se neopazno prenehanje navzočnosti, nahajanja| *Mladeniči so izginjali drug za drugim*

□ ekspr. *izgubljati se* □ ekspr. *zginjati*

3. ekspr. |izraža približevanje koncu kakega dogajanja, stanja| *Napetost med sprtima stranema polagoma izginja* □ ekspr. **hlapeti** □ ekspr. **izginevati** □ ekspr. **izgubljati se** □ ekspr. **izhlapovati** □ ekspr. **izpuhtevati** □ ekspr. **izumirati** *Ljudski običaji izumirajo* □ ekspr. **kopneti** □ ekspr. **minevati** □ ekspr. **odmirati** *Obrtniški poklici odmirajo* □ ekspr. **plahneti** □ knj.izroč. **plahniti** □ ekspr. **presihati** □ ekspr. **razblinjati se** □ knj.izroč. **sahniti** □ ekspr. **splahnevati** □ star. **splahovati** □ ekspr. **ugašati** *Dobro razpoloženje ugaša* □ ekspr. **umirati** *Njuno prijateljstvo umira* □ ekspr. **uplahovati** □ ekspr. **usihati** □ ekspr. **zamirati** □ ekspr. **zginjati**

izgínjenje -a s ► izginotje

izginljív -a -o prid. ► majhen 4

izginótje -a s |prenehanje navzočnosti, nahajanja| *Prijateljstvo izginotje ga je pretreslo; izginotje letala* □ knj.izroč. **izgin** □ knj.izroč. **izginjenje**

izgláditi -im dov. ► zgladiti 1

izgladnèl -éla -o prid. ► sestradan

izgladováti -újem dov. ► izlakotiti | sestradati

izglágolski -a -o prid. jezikosl. |ki je izpeljan iz glagola| *izglagolski pridevnik* □ jezikosl. **deverbativni** □ jezikosl. **glagolski**

GLEJ ŠE glagolnik

izglájén -a -o prid. ► gladek

izglájénost -i ž ► gladkost

izglajeváti -újem nedov. ► gladiti

izglasováti -újem dov. ► razrešiti

iz gláve prisl. zv. ► na pamet

izglèd -éda m ► možnost 1 | videz 1

izglédati -am nedov. ► kazati 2 | zdeti se 2

izglódati -am dov. ► poglodati

izgnánec -nca m ► pregnanec

izgnánka -e ž ► pregnanka

izgnánstvo -a s ► pregnanstvo

izgnáti -žênem dov. ► pregnati

izgobezdáti -ám dov. ► povedati pp 4

izgodíti -ím dov. *kaj* |povzročiti, da postane kaj primerno za kaj glede na določena merila| *izgoditi sadje* □ **ugoditi**

♦ agr. **izgoditi lan** □ agr. omladiti lan □ agr. ugoditi lan

izgolčáti -ím dov. ► izgovoriti pp | reči 1 pp 3

izgoljufáti -ám dov. ► prigoljufati

izgóltati -am dov. ► izgovoriti pp | reči 1 pp 3

izgòn -óna m ► pregon | ulice

izgoníti se -gónim dov. |izraža, da je končano obdobje, v katerem žival kaže nagnjenje za parjenje| *Krava se je izgonila* □ **izpojati se** □ **zgoniti se**

izgórek -rka m ► izgorina

izgoréti -ím dov. ► izžareti | oslabeti 1 | pogoreti 2 | ugasniti 2

izgorévanje -a s ► dogorevanje

izgorévati -am nedov. ► dogorevati | prizadevati si | ugašati 2

izgorína -e ž |kar ostane po gorenju| *plinske izgorine* □ **izgorek**

izgotávljati -am nedov. ► dokončevati | izdelovati 1

izgotovíti -ím dov. ► dokončati | izdelati 1

izgotovljèn -éna -o povdk. ► dokončan

izgovárjanje -a s ► izgovarjava

izgovárjati -am dov. *kaj* |oblikovati glasove, besede z govornimi organi; izražati, posredovati določeno besedilo z govornjem| *Otrok še ne zna izgovarjati vseh glasov; izgovarjati prisego* □ **izrekati** □ jezikosl. **artikulirati**

GLEJ ŠE govoriti 1 | opravičevati | zlogovati

izgovárjati se -am se nedov. |opravičevati se z navajanjem nepravil, neresničnih vzrokov| *Izgovarja se, da nima kaj delati* □ ekspr. **izmuzovati se**

izgovarjáva -e ž |oblikovanje glasov, besed z govornimi organi| *jasna izgovarjava* □ **izgovarjanje** □ **izgovor** □ **izgovorjava** □ jezikosl. **artikulacija** □ jezikosl. **artikuliranje**

izgôvor -a m ► izgovarjava | opravičilo 2

izgovoríti -ím dov. *kaj* |izoblikovati glasove z govornimi organi| *To ime je težko izgovoriti* □ **izreči** □ ekspr. **reči** *Težko reče r*

PODPOMENKE izdaviti, izgolčati, izgolčati, izgrčati

GLEJ ŠE izreči | opravičiti 1 | povedati | reči 1 | umolkniti

izgovoríti se -ím se dov. ► opravičiti se

izgovorjáva -e ž ► izgovarjava

izgovorljív -a -o prid. |ki se da izgovoriti| *težko izgovorljiva beseda* □ **izrekljív**

izgózditi -ím dov. ► izbiti

izgrádnja -e ž ► gradnja

izgrájèni -a -o prid. ► osebnost ♦2

izgrčáti -ím dov. ► izgovoriti pp | reči 1 pp 3

izgrèd -éda m |prekoračenje dovoljenega v ravnanju ali vedenju| *Med demonstracijami je prišlo do izgrediv* □ **incident** □ ekspr. **eksces**

GLEJ ŠE udeleženec ♦2

izgrédnik -a m ► udeleženec ♦2

izgrgráti -ám dov. ► reči 1 pp 3

izgúba -e ž

• imeti izgubo □ biti na izgubi □ biti v izgubi

GLEJ ŠE kalo ♦1 | propasti 1 | škoda¹

izgúbar -ja m ► podjetje ♦6

izgúbarski -a -o prid. ► podjetje ♦6

izgubíti -ím dov.

1. *kaj* |izraža, da kdo nehote, nepričakovano pride v položaj, ko ne ve, kje je določena stvar| *Izgubil je denarnico* □ **zgubiti** □ pog. **biti ob kaj biti ob denar** □ pog. **priiti ob kaj priiti ob čevlje** □ knj.izroč. **razgubiti** □ pog. **vsejati** □ pog. **zapraviti** *Že zopet si zapravlil dežnik* □ vulg. **zasrati** *V pijanosti je zasral ključce* □ **pogubiti** ▸ protip. **najti**

♦ lov. **izgubiti sled** □ lov. zgrešiti sled

2. *kaj* |izraža, da kdo pride v položaj, stanje, ko pri njem ni več določene stvari, lastnosti, možnosti razpolaganja s čim| *V vojni je izgubil vse imetje; V nesreči je izgubil nogo; Z vožnjo na delo izgubi veliko časa* □ nekjn. pog. **priiti ob kaj** ▸ protip. **pridobiti**

3. *kaj/v čem/pri čem* |izraža, da je kdo neuspešen v tekmovalnem delovanju dveh nasprotnih strani| *Prvo igro je izgubil, vse ostale pa dobil* □ **biti poražen biti poražen v drugi partiji** □ publ. **beležiti poraz** ▸ protip. **zmagati**

GLEJ ŠE nerazsoden ♦ | oglušeti | omedleti | oslabeti 1 | oslepeti | plešast ♦2 | razburiti se | spregledati 4 | umreti 2 |

ustrašiti se | zaljubiti se 1 | zaposlitev 2♦1 | zmagati

izgubíti se -ím se dov. ► izginiti 1, 2, 3 | oditi | oditi pp 3 | zaiti 5

izgubívati -am nedov. ► izgubljati 1, 2, 3

izgúblianje -a s ► omedlevanje

izgúbljati -am nedov.

1. *kaj* |izraža, da kdo nehote, nepričakovano (večkrat) prihaja v položaj, ko ne ve, kje je določena stvar| *Na poti v šolo izgublja vse po vrsti: dežnik, kapo, peresnico* □ **zgubljati** □ zastar. **izgubivati** □ knj.izroč. **razgubljati** □ **pogubljati** ▸ protip. **najdevati**

2. *kaj* |izraža, da je kdo v položaju, stanju, ko je določena stvar, lastnost, možnost razpolaganja s čim pri njem prisotna v vse manjši meri| *Med boleznijo je polagoma izgubljaj lase; Zaradi slabih okoliščin izgublja veselje do dela; Drevje jeseni izgublja liste* □ **dobivati** □ knj.izroč. **gubiti**² □ zastar. **izgubivati** □ nekjn. pog. **prihajati ob kaj** *Denar prihaja ob vrednost*

3. *kaj* |izraža, da je kdo (večkrat) neuspešen v tekmovalnem delovanju dveh nasprotnih strani| *Danes izgublja partijo za*

partijo □ biti poražen v čem/pri čem □ publ. **beležiti poraz**

□ zastar. **izgubivati** ■ protip. **zmagovati**

GLEJ ŠE krhati se | krvaveti | omedlevati | plešast ♦ 1 | slabeti | zaostajati 3 | zmagovati

izgúbljati se -am se nedov. ► izginjati 1, 2, 3 | odhajati pp

izgubljenček -čka m ► izgubljenec

izgubljenec -nca m |kdor pride v položaj, v katerem ne ve, kje je in kam mora iti| *Vse popoldne so iskali izgubljenca* □ **zgubljenec**

□ ekspr. **izgubljenček** |izgubljeni otrok|

GLEJ ŠE obrobnež

izgubljeni -a -o prid. ► krogla 3♦

izgubljenka -e ž ► krogla 3♦

izgúran -a -o prid. ► oslabeled

izhájati -am nedov. ► izvirati 2, 3 | po izvoru ♦ | temeljiti 2 | vzhajati¹

izhíran -a -o prid. ► oslabeled

izhíranost -i ž ► oslabeledost

izhírati -am dov. ► oslabeti 1 | propasti 2 | umreti 1

izhlapéti -ím dov. |spremeniti se iz tekočega stanja v plinasto pri temperaturi, ki je nižja od vrelišča| *Voda v vedru je izhlapela*

□ **shlapeti** □ knj.izroč. **razhlapeti se**

GLEJ ŠE izginiti 3 | miniti 3

izhlapévanje -a s ► evaporacija 2 | hlapenje

izhlapévati -am nedov. ► hlapeti | izginjati 3 | pojemati

izhlapína -e ž ► hlap

izhlapljív -a -o prid. ► hlapljiv

izhlípati -am dov. ► povedati pp 6

izhòd -óda m

1. |kraj, prostor, kjer se da priti iz česa| *Obiskovalci se premikajo proti izhodu iz dvorane* □ **izstop** □ knj.izroč. **izhodišče²** *iskati izhodišče iz porušene stavbe*

2. |možnost za uspešen konec, razplet česa| *iskati izhod iz neprijetnega položaja* □ **rešitev** □ knj.izroč. **izid**

♦ **rešilni izhod** □ knj.izroč. **odrešilni izhod** □ star. **rešni izhod** □ star. **rešnji izhod**

3. rač. |del računalniškega sistema, ki prenaša podatke iz procesne enote| *zaslonski izhod* □ rač. **output**

GLEJ ŠE izlet | možnost 3 | rešilen | vzhod

izhodišče¹ -a s

1. |točka, mesto, iz katerega kaj izhaja, v katerem se kaj začne| *vračati se na izhodišče; izhodišče valovanja* □ ekspr. **izhodiščna točka**

2. |kar obstoji pred začetkom česa in omogoča ter opredeljuje nadaljnji potek| *Težko so se dogovorili, kako bodo opredeljena izhodišča pogajanj* □ publ. **iztočnica** □ knj.izroč. **oporišče** *posredovati staršem oporišča za vzgojo otrok*

izhodišče² povdk. za kaj/česa |izraža, da kaj omogoča začetek kake dejavnosti| *Igra v gledališču je bila zanj le izhodišče za uveljavljanje pri filmu* □ ekspr. **odskočišče** □ publ. **odskočna deska**

□ ekspr. **odskočnica**

GLEJ ŠE izhod 1 | osnova 2

izhodiščni -a -o prid. |iz katerega kaj izhaja, v katerem se kaj začne| *izhodiščni položaj* □ **izhodni**

GLEJ ŠE izhodišče¹ 1

izhodíti -hódim dov. *kaj* |s hojo, hojenjem poškodovati, uničiti| *izhoditi čevlje* □ **razhoditi** *razhoditi pete* □ **zahoditi** □ neknj. pog. **razšlapati** *razšlapati čevlje*

izhodíti se -hódim se dov. ► razhoditi se

izhódni -a -o prid. ► izhodiščni | prvotni 1

izhójen -a -o prid. |poškodovan, razobliččen zaradi dolgotrajne, intenzivne uporabe za hojo, hojenje| *izhojeni čevlji* □ **razhojen**

□ **shojen** □ ekspr. **razcoklan**

izhomotáti se -ám se dov. ► izmotati se 1

izhrkniti -em dov. ► hrkniti

izhrópsti -hrópem dov. ► povedati pp 6 | reči 1 pp 2 | umreti 1

iz hudobíje vzročn. prisl. zv. |izraža, da je vzrok dejanja, stanja želja, drugemu povzročati slabo, hudo| *narediti kaj iz (same) hudobije* □ *iz (same) hudobnosti* □ *iz (same) zlobe* □ *iz (same) zlobnosti* □ star. **iz (same) hudobe** □ neknj. pog. **iz (same) žlehtnobe** □ knj.izroč. **iz malicioznosti** □ zastar. **iz zloradosti**

izíca -e ž ► mreža 2 pp

izíd -a m

1. |kar predstavlja posledico kakega dejanja, poteka| *srečen izid dogajanja; izid glasovanja* □ **iztek** □ knj.izroč. **facit** *Facit vsega tega je bil, da smo se razšli* □ ekspr. **konec¹** □ knj.izroč. **rezultat²**

♦ **smrtni izid bolezní** □ med. **eksitus** □ med. **letalni izid bolezní**

2. |dejstvo, da je tiskano delo дано v prodajo| *Knjiga je bila že pred izidom razprodana* □ knj.izroč. **objava**

GLEJ ŠE bolezen ♦ 15 | izhod 2 | nesreča 1♦ 2 | rezultat¹ 2 | rezultat¹ 2♦

izigráti -ám dov. *kaj* |pri doseganju določenega cilja ravnati v nasprotju z zakonom, predpisom, ne da bi bil zakon formalno kršen| *izigrati uredbo o kategorizaciji zemljišč* □ **obiti**

GLEJ ŠE ogoljufati | oškodovati

izigrávati -am nedov. ► goljufati

izihitéti -ím dov. ► povedati pp 6

izíti -ídem dov. |pojavi se kot tiskano ali drugače razmnoženo delo| *Njegova nova pesniška zbirka bo izšla konec leta* □ ekspr. **biti obelodanjen** □ knj.izroč. **biti objavljen** □ star. **ugledati beli dan**

GLEJ ŠE oditi | temeljiti 2 | vziti¹

izíti se -ídem se dov. ► končati se 2

izjalovíti se -ím se dov. ► spodleteti 1

izjásniti se -im se dov. ► izreči se

izjáva -e ž

1. |javno izraženo mnenje| *preklicati izjavo v časopisu; neresnična izjava* □ zastar. **izpříba** □ **deklaracija** |izjava o pomembnem vprašanju| *deklaracija o človekovih pravicah*

2. filoz., mat. |vsak stavek, ki je pravilen ali napačen| *Izmisli si izjavo* □ filoz. **propozicija**

• 1. **garancijska izjava** □ prakt. sp. **garancija** □ poslov.-uprav. **garancijski list** □ knj.izroč. **jamstvena izjava** 2. **odstopna izjava** □ **abdikacijska izjava** □ **cesijska izjava** 3. **neresnična izjava** □ ekspr. **izmišljenina** □ ekspr. **izmišljija** □ ekspr. **izmišljotina** 4. **preklicna izjava** □ **preklic** 5. **slovesna izjava** □ **prisega** □ **svečana izjava** □ **zaobljuba** □ **zapisega**

GLEJ ŠE izjaviti

izjáviti -im dov. *kaj* |javno izraziti svoje mnenje, odločitev, navadno o pomembnem vprašanju| *Predstavník vlade je izjavil, da razmere niso slabe; Izjavil je, da bo v pripravah sodelovalo tudi njihovo društvo* □ publ. **dati izjavo** □ publ. **podati izjavo**

♦ **slovesno izjaviti** □ **priseči**

GLEJ ŠE priseči | zatrđiti¹

izjáviti se -im se dov. ► izreči se

izjávljati -am nedov. ► izrekati se

izjecljáti -ám dov. ► povedati pp 6

izječáti -ím dov. ► povedati pp 6

izjéd -i ž ► izjeda

izjéda -e ž |vdolbina, ki jo naredi voda| *izjeda v skali*

□ knj.izroč. **izjed**

GLEJ ŠE razjeda 1, 2

izjédati -am nedov. ► razjedati 1

izjéden -a -o prid. ► razjedeni 1

izjédi -i ž mn. ► ostanki

izjédina -e ž gozd. | izdolbina v lubju, lesu, ki jo naredi žuželka | *lubadarjeva izjédina* □ gozd. **izjedlina**

izjedkanína -e ž ► razjeda 2

izjédki -ov m mn. ► ostanki

izjedlína -e ž ► izjedina

izjédni -a -o prid. ► razjeda 2

izjéma -e ž | kar se ne ujema, ni v skladu s splošnim, navadnim | *To pravilo ima eno samo izjemo* □ zastar. **izjemek**

♦ **biti izjema** □ ekspr. biti bela vrana □ knj.izroč. biti unikum

GLEJ ŠE posebnost 1 | razen²

izjémek -mka m ► izjema | posebnost 1

izjémen -mna -o prid. | ki se zaradi posebnih lastnosti ne ujema, ni v skladu s splošnim, navadnim | *Njihova hiša ima izjemen položaj na robu gozda* □ **izreden** □ knj.izroč. **edinovrsten**

□ knj.izroč. **edinstven** □ knj.izroč. **ekstraordinaren** □ ekspr. **enkraten**

□ ekspr. **rekorden rekorden pridelek grozdja**

GLEJ ŠE izreden | odličen | poseben

izjémnež -a m ► posebnež

izjémni -a -o prid. ► izjemoma | posebni | stanje •3

izjémno prisl. ► izjemoma | odlično² | odlično³ | posebno¹ | zelo 1, 2, 3 | zlasti¹

izjémnost -i ž ► odličnost | posebnost 2

izjémoma nač. prisl. | izraža, da dejanje, stanje ni v skladu s splošnim, pričakovanim | *Izjemoma dovoljujejo vstop zunanjim obiskovalcem* □ knj.izroč. **izjemno** □ publ. v **izjemnih primerih**

GLEJ ŠE včasih 1

izjókati se in izjokáti se -am se dov. ► najokati se

izkadíti -ím dov. *kaj* | z dimom spraviti iz česa | *izkaditi čebele iz panja* □ **izkuriti**

GLEJ ŠE razkužiti | razkužiti pp 1

izkadíti se -ím se dov. ► miniti 3

izkalkulírati -am dov. ► izračunati

izkápati -am nedov. ► izkopavati

izkašljati -am dov. *kaj* | izvreči (sluz) iz pljuč, sapnika s kašljanjem | *izkašljati kri* □ slabš. **izkrehati**

izkašljati se -am se dov. ekspr. | povedati vse, zlasti kar koga teži, vznemirja | *Na sestanku se je izkašljal* □ ekspr. **izpridigati se** *Pusti ga, naj se izpridiga* □ ekspr. **izprskati se** □ knj.izroč. **iztožiti se** □ ekspr. **iztresti svojo dušo**

GLEJ ŠE povedati pp 11

izkašljevánje -a s | izmetavanje (sluzi) iz pljuč, sapnika s kašljanjem | *To zdravilo olajša izkašljevanje* □ med. **ekspektoracija**

izkáz -a m ► spričevalo

izkázati in izkazáti -kážem dov. ► doseči 2 | počastiti

izkázati se in izkazáti se -kážem se dov. | pokazati veliko sposobnost, pripravljenost, požrtvovalnost | *Učenci so se izkazali na tekmovanju* □ **odlikovati se** □ ekspr. **odrezati se** □ star. **postaviti moža**

□ ekspr. **stopiti na plan**

GLEJ ŠE postaviti se 1

izkazílo -a s ► izkaznica

izkázni -a -o prid. ► znak¹ •3

izkáznica -e ž | potrdilo v obliki kartončka, knjižice o članstvu ali usposobljenosti, pravicah kake osebe | *pokazati izkaznico; članska izkaznica* □ **legitimacija** □ knj.izroč. **izkazilo** □ knj.izroč. **karta¹**

♦ **osebna izkaznica** □ prakt. sp. osebna □ osebna legitimacija □ poslov.-uprav. osebni dokument

GLEJ ŠE dovoljenje •4 | nakaznica

izkazováti -újem nedov. ► častiti² | dobiček •2 | kazati 1 | slaviti

izkladáč -a m ► razkladalec

izkládanje -a s ► razkladanje

izkládati -am nedov. ► razkladati

izklápljati -am nedov. ► izključevati 1

izkleníti -klénem dov. ► izpreči

izklepetáti -ám dov. ► povedati pp 4

izklepetáti se -ám se dov. ► povedati pp 11

izklesán -a -o prid. ► dovršen

izklesáni -a -o prid. ► osebnost •2

izklesáti -kléšem dov. ► izboljšati 3

izklicátelj -a m ► klicar

izklicáti -čem dov. ► razglasiti 2, 3, 4

izklicávati -am nedov. ► izklicevati 1

izkliceválec -lca m ► klicar

izkliceváti -újem nedov.

1. *kaj* | napovedovati udeležencem dražbe ceno stvari, ki se prodajajo | *Izklicevalec že izklicuje; izklicevati kos za kosom* □ **izklicavati** □ **klicati**

2. *kaj* | nekda j javno prebirati, navadno mestne, občinske uredbe | *Birič je pred cerkvijo izkliceval nove predpise* □ **oklicevati** □ **razglašati** □ **razglaševati**

GLEJ ŠE klicati 1

izkljúčenje -a s ► izključitev 2

izkljúčeno povdk. ekspr. | izraža, da se kaj močno zanika | *Izključeno je, da bi naši igralci zmagali* □ ekspr. **nemogoče²**

izkljúčeváti -újem nedov.

1. *kaj* | prekinjati (s stikalom) električni tok in s tem ustavljati delovanje česa | *izključevati naprave v času nevihtnega grmenja* □ **izklapljati** □ **odklapljati** □ pog. **ugašati** □ pog. **ugaševati** □ pog. **zapirati**

2. *koga* | delati, da kdo ni več član kake organizacije, skupnosti, društva; preprečevati komu udeležbo, navzočnost | *V zadnjem času preveč izključujejo* □ knj.izroč. **izločati** □ knj.izroč. **izločevati**

□ ekspr. **metati**

GLEJ ŠE izvzemati

izkljúčitev -tve ž

1. |dejanje, s katerim se ustavi delovanje česa, navadno s prekinitvijo električnega toka | *izključitev naprave* □ **izklop** □ **izklopitev** □ **izklopljenje** □ **odklop** □ knj.izroč. **razklop**

2. |dejanje, s katerim se članu kake organizacije, skupnosti, društva onemogoči, da bi še dalje bil član | *Večina je glasovala za njegovo izključitev; izključitev dijaka iz šole* □ knj.izroč. **izključenje** □ ekspr. **izobčenje**

GLEJ ŠE izločitev | izobčenje

izkljúčiti -im dov.

1. *kaj* | prekiniti (s stikalom) električni tok in s tem ustaviti delovanje česa | *izključiti radio* □ **izklopiti** □ **odklopiti** □ knj.izroč. **razklopiti** □ pog. **ugasiti** □ pog. **ugasniti** □ pog. **zapreti**

2. *koga* | narediti, da kdo ni več član kake organizacije, skupnosti, društva; preprečiti komu udeležbo, navzočnost, sodelovanje pri čem | *Na zadnjem sestanku so izključili več članov* □ publ. **eliminirati** *Eliminirali so ga iz političnega življenja* □ zastar. **izbacniti** □ publ. **izdvojiti** *izdvojiti otroka iz družbe* □ knj.izroč. **izločiti** □ ekspr. **izobčiti** □ ekspr. **izvreči** □ ekspr. **pometati²** □ ekspr. **vreči**

GLEJ ŠE izobčiti | izvzeti

izkljúčljivo člen. ► samo² 1

izkljúčni -a -o prid. ► edini | pravica •5

izkljúčno člen. ► samo² 1

izklóp -ópa m ► izključitev 1

izklopítev -tve ž ► izključitev 1

izklopíti in izklópiti -im dov. ► izključiti 1

izklópljenje -a s ► izključitev 1

izkólcati -am dov. ▶ reči 1 pp 3

izkólčiti -im dov. ▶ izpahnuti si

izkólčiti -im dov. ▶ zakolčiti

izkomatáti se -ám se dov. ▶ izmotati se 1

izkomplimentírati -am dov. ▶ odsloviti

izkòp -ópa m |prostor, ki nastane z izkopavanjem| *poglobiti izkop*

□ kop □ odkop

• **izkop trupla** □ pravn. ekshumacija

GLEJ ŠE odkop

izkopánina -e ž |material, ki se izkoplje| *količina rude v izkopanini* □ mont. *izkopnina*

izkopánine -ín ž mn., mn. v sin. nizu |izkopani predmeti, zlasti iz starejših obdobj| *Med izkopaninami je tudi srebrna posoda in nakit* □ zastar. *izkopine* □ zastar. *izkopnine*

izkopáti -kópljem dov. *kaj* |s kopanjem spraviti iz česa, navadno iz zemlje| *izkopati rastlino iz grede s koreninami* □ *odkopati*

□ star. *pokopati*

izkopáti se -kópljem se dov. ▶ izvleči se 1, 2

izkopávati -am nedov. *kaj* |s kopanjem spravljati iz česa, navadno iz zemlje| *izkopavati rastline s koreninami* □ *odkopavati*

□ nar. *izkapati* □ *grebsti* |s prsti, z rokami|

GLEJ ŠE kopati²

izkopíne -ín ž mn., mn. v sin. nizu ▶ izkopanine

izkopnína -e ž ▶ izkopanina

izkopnínine -ín ž mn., mn. v sin. nizu ▶ izkopanine

izkoreníniti -im dov. ▶ odpraviti

izkorenínjati -am nedov. ▶ odpravljati

izkorístek -tka m |razmerje med vloženim materialnim delom, energijo, delom in koristjo, ki jo ta prinaša pri namenski uporabi| *doseči dober izkorístek nove strojne opreme* □ knj.izroč. *izplen*

♦ agr. klavni izkorístek □ agr. klavna dobit

GLEJ ŠE dobit • |izkoriščenost

izkorístiti -im dov.

1. *kaj* |narediti, da kaj prinese ugodne, pozitivne posledice| *izkorístiti vsak trenutek za zabavo* □ *izrabiti* □ *uporabiti* *Uporabil je vsako priliko, da ga je obiskal* □ publ. *okorístiti se s čim* □ ekspr. *pograbiti* *pograbiti priložnost* □ star. *ukorístiti ukorístiti trenutni položaj*

□ ekspr. *unovčiti unovčiti uspeh na volitvah*

2. *koga* |narediti, da moči, zmožnosti koga prinesejo ugodne, pozitivne posledice osebi, imenovani v osebku| *Delodajalec lahko izkorísti delavca* □ *izrabiti* □ ekspr. *izsesati* □ ekspr. *izžeti*

□ ekspr. *odreti* □ publ. *okorístiti se s kom*

GLEJ ŠE zlorabiti

izkoríščanec -nca m ekspr. |kdor je v položaju, da njegove moči, zmožnosti prinašajo dobiček, ugodnosti, pozitivne posledice komu drugemu| *položaj izkoríščancev* □ ekspr. *izkoríščani*

izkoríščani -ega m ▶ izkoríščanec

izkoríščanje -a s

1. |uporaba, upravljanje česa, ki prinaša ugodne, pozitivne posledice| *izkoríščanje jedrske energije v miroljubne namene*

□ *izkoríščevanje* □ *izraba* □ *izrabljanje*

2. |uporaba česa v gospodarske namene| *izkoríščanje gozdov*

□ *eksploatacija* □ *eksploatiranje*

3. |uporaba moči, zmožnosti koga za ustvarjanja dobička, ugodnih pozitivnih posledic zase| *Lastniku rudnika so očitali izkoríščanje* □ *izkoríščevanje* □ ekspr. *izmozgavanje* □ ekspr. *izsesavanje*

□ ekspr. *izžemanje* □ slabš. *vampirstvo*

izkoríščati -am nedov.

1. *kaj* |delati, da kaj prinaša ugodne, pozitivne posledice| *izkoríščati stroje za večjo delovno učinkovitost; dobro izkoríščati prosti*

čas; izkoríščati priložnosti □ *izkoríščevati* □ *izrabljati* □ star. *ukoríščati*

□ ekspr. *unovčevati unovčevati v praksi pridobljeno znanje*

2. *kaj* |uporabljati v gospodarske namene| *izkoríščati gozdove*

□ *eksploatirati*

3. *koga* |delati, da moči, zmožnosti koga prinašajo dobiček, ugodne, pozitivne posledice komu drugemu| *izkoríščati delavce*

□ *izrabljati* □ *zlorabljati* □ ekspr. *guliti* □ ekspr. *izmozgavati* □ ekspr. *izsesavati*

□ ekspr. *izžemati* □ ekspr. *molsti* □ ekspr. *odirati* □ ekspr. *ropati*

GLEJ ŠE zlorabljati 1

izkoríščen -a -o povdk. |izraža, da kaj prinaša ugodne, pozitivne posledice| *Stroj ni dovolj izkoríščen* □ *izrabljen*

izkoríščenost -i ž |dejstvo, da kaj opravlja svoj namen|

poskrbeti za izkoríščenost počitniških zmogljivosti v zimskem času

□ knj.izroč. *izkorístek*

izkoríščeválec -lca m |kdor koga izkoríšča| *Izkoríščevalec*

skrbi za svoje koristi □ *eksploator* □ ekspr. *gulež* □ ekspr. *izsesovalec*

□ ekspr. *izžemač* □ ekspr. *izžemalec* □ slabš. *krvoses* □ ekspr. *odiralec*

□ slabš. *vampir*

izkoríščevální -a -o prid. |ki je v zvezi z izkoríščanjem| *izkoríščevalni nameni delodajalca* □ *eksploatacijski* □ *eksploatorski*

□ *izkoríščevalski*

izkoríščeválski -a -o prid. ▶ izkoríščevalni

izkoríščevánje -a s ▶ izkoríščanje 1, 3

izkoríščeváti -újem nedov. ▶ izkoríščati 1

izkoščíčiti -im dov. ▶ razkoščíčiti

izkozláti -ám dov. ▶ izbruhati 1

izkóžiti -im dov. ▶ odreti

izkrcáti -am dov. *koga* |spraviti koga z ladje na kopno, navadno s posebnim namenom| *izkrcati potnike zaradi nesreče*

□ ekspr. *raztovoriti*

GLEJ ŠE raztovoriti

izkrcáti se -am se dov. |izraža, da kdo odide z ladje na kopno|

Vsi potniki so se izkrcali □ ekspr. *raztovoriti se*

izkrcávati -am nedov. ▶ raztovarjati

izkrcevální -a -o prid. ▶ čoln • 1

izkrceváti -újem nedov. ▶ raztovarjati

izkřčiti -im dov.

1. *kaj* |odstraniti grmovje, drevje s koreninami vred, zlasti za pridobitev obdelovalne zemlje| *izkřčiti gozd* □ *iztrebiti*

2. *kaj* |z odstranjevanjem grmovja, drevja s koreninami vred narediti| *izkřčiti stezo* □ knj.izroč. *ukřčiti*

izkréháti -am dov. ▶ izkašljati

izkresáti -kréšem dov. ▶ ukresati

izkřícíati -ím dov. ▶ izbruhati 2 |povedati pp 6

izkřícíati si -ím si dov. ▶ razkřícíati si

izkristalizíranost -i ž ▶ dovršenost

izkrívíti -ím dov. ▶ izmaličiti |potvoriti

izkrívljanje -a s ▶ potvarjanje

izkrívljati -am nedov. ▶ potvarjati

izkrívljeni -a -o prid. ▶ ponarejeni 3

izkupíček -čka m |denar, sprejet kot nadomestilo za kaj

prodanega| *preštetí izkupíček* □ zastar. *izkupilo* □ knj.izroč. *iztržek*

□ knj.izroč. *kupnina* □ fin., žarg. *inkaso* |za določeno storitev|

izkupílo -a s ▶ izkupíček

izkupíti in *izkúpiti* -im dov. ▶ iztržiti |prejeti 2

izkupíti jih in *izkúpiti jih* -im jih dov. ▶ tepen

izkupíti jo in *izkúpiti jo* -im jo dov. ▶ tepen

izkuríti in *izkúriti* -im dov. ▶ izkaditi

izkúsiti -im dov. ▶ doživeti 1

izkúsni -a -o prid. ▶ izkustveni |metoda • 5

izkústveni -a -o prid. |ki je v zvezi s spoznanji, pridobljenimi na osnovi čutnega dojetanja, opazovanja| *izkustvene metode raziskovanja narave* □ **empirični** □ filoz. **aposteriorni** □ knj.izroč. **empirski** □ knj.izroč. **izkusni** □ knj.izroč. **izkušenski**

GLEJ ŠE metoda •5 | sedanjik •2 | sodba •2 | znanost 2•

izkústveno nač. prisl. |izraža, da kaj vključuje spoznanja, pridobljena na osnovi čutnega dojetanja, opazovanja| *izkustveno dokazati pravilnost trditve* □ **empirično**

izkústvo -a s |spoznavanje, ki temelji na čutnem dojetanju, opazovanju| *utemeljevati načelo na izkustvu* □ **empirijska**

♦ **materialno izkustvo** □ **tvorno izkustvo** □ **zunanje izkustvo**

GLEJ ŠE a posteriori | izkušnje

izkušén -a -o prid. |ki v svojem vedenju, ravnanju kaže, da ima veliko spoznanj, ugotovitev, pridobljenih z neposredno udeležnostjo v delu, življenju sploh| *izkušen človek; izkušen zdravnik*

□ star. **izveden** □ ekspr. **preizkušén** □ ekspr. **prekaljen** □ knj.izroč. **rutiniran**

□ zastar. **umetelen** *Ženska je umetelna, ozdravila ga bo* □ star. **vedečen**

□ pog. **verziran** *verziran mojster*

♦ **biti izkušén** □ ekspr. **biti maček** □ **imeti izkušnje**

izkušénec -nca m ► **izvedenec**

izkušénjski -a -o prid. ► **izkustveni** | metoda •5 | znanost 2•

izkušénost -i ž |lastnost izkušénega človeka| *upoštevajo ga zaradi njegove izkušénosti* □ star. **izvedenost** □ ekspr. **prekaljenost**

□ knj.izroč. **rutiniranost** □ pog. **verziranost**

izkušénja -e ž ► **izkušén** ♦

izkušénje -šenj ž mn., mn. v sin. nizu |znanje, védenje, pridobljeno s študijem, z delom| *Cenijo ga zlasti zaradi bogatih izkušénj; strokovnjak z izkušénjami* □ **praksa** □ knj.izroč. **izkustvo** □ ekspr. **kilometrino strokovnjak z dolgo kilometrino**

♦ **delovne izkušnje** □ prakt. sp. **praksa**

izláčniti -im dov. ► **izlakotiti** | **ulačniti**

izláčniti se -im se dov. ► **izlakotiti se** | **lačen** •2

izlágati -am nedov. ► **razkladati** | **razlagati** 1, 2

izlákati -am dov. ► **izlakotiti**

izlakotén -éna -o prid. ► **sestradan**

izlakotíti -ím dov. *koga* |povzročiti občutek potrebe po jedi|

Dolga hoja ga je izlakotila □ **izláčniti** □ **zláčniti** □ **zlakotíti** □ knj.izroč. **izgladovati** □ nar. **izlakati**

GLEJ ŠE **sestradati** | **ulačniti**

izlakotíti se -ím se dov. |izraža, da kdo pride v stanje, pri katerem nastopi občutek potrebe po jedi| *Ob napornem delu se je zelo izlakotil* □ **izláčniti se** □ **zláčniti se** □ **zlakotiti se**

GLEJ ŠE **lačen** •2

izlakotováti -újem dov. ► **sestradati**

izléči -léžem dov. v zvezi z jajčece, jajce |izločiti zaradi razmnoževanja|

Ptica izleže navadno štiri jajca □ **izvaliti** □ **odložiti** □ **položiti** □ **zaleči**? □ **znesti**¹

GLEJ ŠE **roditi** 1

izléči se -léžem se dov. |začeti živeti ob prihodu iz jajčeca, jajca|

V tem času se izležejo ličinke □ ekspr. **izlesti** *iz česa* □ ekspr. **zlesti** *iz česa*

□ **izvaliti se** |pri perutnini|

GLEJ ŠE **nastati** 3

izléčiti -im dov. ► **ozdraviti**

izléganje -a s ► **leženje** •

izlégati -am nedov. ► **leči**²

izlésti -lézem dov. ► **izleči se**

izlét -éta m |krajše potovanje, navadno za razvedrilo, zabavo| *organizirati izlet; izlet v gore* □ zastar. **izhod**

• **1.** **iti na izlet** □ zastar. **izleteti** **2.** **čeb. čistilni izlet** □ **čeb. trebilni izlet**

GLEJ ŠE **ekskurz** | **ekskurzija** | **iti** 2•1 | **udeleženec** •3 | **udeleženska** •1

izletálnica -e ž ► **odprtina** •1

izletálnik -a m ► **brada** 4

izlétati se -am se dov. ► **natekati se**

izlététi -ím dov. ► **iti** 2•1 | **izlet** •1

izletíšče -a s ► **točka** 1•1 | **žrelo** 3

izlétni -a -o prid. ► **odprtina** •1 | **točka** 1•1 | **turizem** •2

izlétnica -e ž ► **udeleženska** •1

izlétnik -a m ► **udeleženec** •3

izlétniški -a -o prid. ► **točka** 1•1 | **turizem** •2

izlevíti se -ím se dov. ► **preleviti se** | **razviti se** 3

izlisíciti -im dov. ► **izzvijačiti**

izlisjáčiti -im dov. ► **izzvijačiti**

izlíti -lím dov. ► **iztočiti**

izlítí se -lím se dov. ► **izteči** | **razliti se** | **zvedriti se**

izlív -a m

1. |kraj, kjer se potok, reka izliva| *mesto ob izlivu reke* □ knj.izroč. **iztek**

2. s prilastkom, ekspr. |izrazitev čustev, razpoloženja brez pridržkov| *Bil je vaje njenih čustvenih izlivov* □ ekspr. **izpad**

• med. **izliv krvi** □ med. **hematom**

GLEJ ŠE **izlivalnik** | **polucija**

izlivalník -a m |posoda za odtok vode, zlasti odvečne, umazane| *zlití vodo v izlivalník* □ **zivalník** □ knj.izroč. **izliv** □ knj.izroč. **izlivek**

GLEJ ŠE **lijak** 2

izlívati -am nedov. ► **iztakati**

izlívék -vka m ► **izlivalnik**

izlízán -a -o prid. ► **polízan**

izlízánec -nca m ► **polízanec**

izlízati se in **izlízati se** -lížem se dov. ► **ozdraveti**

izločála -ál s mn. |organi za izločanje organizmu nepotrebne ali škodljive snovi kot celota| *izločála in prebavila* □ **izločevalni organi** □ **izločila**

izločálka -e ž zool. |cevast organ za izločanje pri nevretenčarjih| *opazovati razvojne spremembe na izločalki* □ zool. **nefridij**

izločánje -a s

• **biol. notranje izločanje** □ **biol. inkrecija**

GLEJ ŠE **žleza** •2

izločati -am nedov.

1. *kaj* |oddajati snovi iz celic, iz telesa| *Jetra izločajo žolč; Smreke izločajo smolo* □ **izločevati** □ **izcejati** ▸

2. *kaj* |delati, da kaj ni več skupaj s prejšnjo celoto| *s kuhanjem izločati vodo iz surovega masla* □ **izločevati**

GLEJ ŠE **izključevati** 2 | **odpravljati** | **osamosvajati**

izločati se -am se nedov. ► **odražati se**

izloček -čka m **biol.** |snov, ki jo izločajo celice, navadno žlezne|

izloček bobrove žleze; kožni izločki □ **biol. izločina** □ **biol. izločina**

GLEJ ŠE **izmeček** 1 | **izvrženec**

izlóčen -a -o prid. ► **izpasti** 2

izlóčenec -nca m ► **izobčenec**

izlóčeni -a -o prid. ► **enota** •5

izlóčenje -a s ► **izločitev**

izločeválec -lca m ► **separator**

izločevální -a -o prid. ► **izločala**

izločeváti -újem nedov. ► **izključevati** 2 | **izločati** 1, 2 | **izvzemati**

izločila -íl s mn. ► **izločala**

izločilní -a -o prid. ► **izpit**¹ •4 | **tekma** •1 | **voznja** •2

izločina -e ž ► **izloček** | **izmeček** 1

izločítev -tve ž |dejanje, s katerim se doseže, da kaj ni več skupaj s prejšnjo celoto, enoto| *nedeljska izločitev tovornjakov iz prometa* □ **izključitev** □ **izločenje** □ knj.izroč. **eliminacija** *eliminacija alkohola iz telesa* □ knj.izroč. **eliminiranje**

izločiti in izlóčiti -im dov.

1. kaj | narediti, da kaj ni več skupaj s prejšnjo celoto, enoto | Zaradi prostorske stiske so iz knjižnice izločili manj rabljene knjige; s sušenjem izločiti vodo iz sadja □ knj.izroč. **izčrtati** Pisatelj je v drugi izdaji romana izčrtal nekaj poglavij □ publ. **izdvojiti** izdvojiti proračunski znesek za raziskovalna dela □ knj.izroč. **odločiti** □ pog. **pobrati** kaj iz česa pobrati sladkor iz raztopine □ neknj. pog. **škartirati** | izločiti kaj slabega, nekvalitetnega | **škartirati** nekvalitetne izdelke

2. koga | pri preverjanju sposobnosti, zmožnosti koga oceniti, da kdo za kaj ni primeren, sposoben | Komisija je kandidata izločila □ neknj. pog. **škartirati** □ pog. **zavrniti**

3. koga šport. | zaradi neuspeha preprečiti igralcu, moštvu nadaljnje tekmovanje | **izločiti** igralca □ šport. **diskvalificirati**

• mat. **izločiti** neznanko □ mat. eliminirati neznanko □ mat. odpraviti neznanko

GLEJ ŠE izključiti 2 | izvzeti | odpraviti

izločitveni -a -o prid. ► tekma ♦1

izločnina -e ž ► izloček

izložen -ěna -o povdk. ► izpostavljen

izložiti -ím dov. ► razstaviti 1

izlúknjati -am dov. ► preluknjati

izluščeváti -újem nedov. ► luščiti 2

izluščiti in izlúščiti -im dov. kaj | spravit zrnó iz luščine | **izluščiti** fižol □ nar. **izružiti**

GLEJ ŠE oluščiti | orobkati

izmakniti in izmákniti -em dov. ► odmakniti 3 | spodmakniti | ukrasti | vzeti 1

izmakniti jo in izmákniti jo -em jo dov. ► oditi pp 3

izmakniti se in izmákniti se -em se dov. ► izogniti se 2, 3, 4

izmakniti si in izmákniti si -em si dov. ► izpahnti si

izmaličen -a -o prid. | ki ima namesto svoje prvotne oblike, vsebine slabšo, negativno | **izmaličena** resničnost v umetniškem delu □ deformiran □ **zmaličen** □ ekspr. **iznakažen** □ ekspr. **pokvečen** □ star. **popačen** □ ekspr. **skažen** □ ekspr. **skrivenčen** □ ekspr. **skrotovičen** □ ekspr. **spačen** □ ekspr. **zmrčvarjen** □ ekspr. **znakažen** □ ekspr. **zveričen**
GLEJ ŠE iznakažen

izmaličenec -nca m ► iznakaženi

izmaličeni -a -o prid. ► ponarejeni 3

izmaličenje -a s ► iznakaženje

izmaličenost -i ž ► iznakaženost

izmaličeváti -újem nedov. ► maličiti

izmaličiti -im dov. kaj | spremeniti prvotno obliko, vsebino česa v slabšo, negativno | V drugi izdaji slovarja so izmaličili besedilo prve izdaje; **izmaličiti** resničnost v umetniškem delu □ **deformirati** □ **zmaličiti** □ publ. **izkriviti** □ ekspr. **iznakaziti** □ knj.izroč. **izobličiti** □ ekspr. **pokvariti** □ ekspr. **pokvečiti** □ star. **popačiti** □ publ. **potvoriti** **potvoriti** resničnost v umetniškem delu □ knj.izroč. **razobličiti** □ star. **razoblikovati** □ ekspr. **skaziti** □ ekspr. **skrivenčiti** □ ekspr. **skrotovičiti** □ ekspr. **skvečiti** □ ekspr. **spačiti** □ slabš. **spakedrati** □ ekspr. **zmrčvariti** □ ekspr. **zveričiti**

GLEJ ŠE iznakaziti | pokvariti 4 | potvoriti

izmamíti in izmámíti -im dov. komu kaj/od koga kaj ekspr. | s spretnim, zvijačnim prigovarjanjem doseči, da kdo komu kaj da, odstopi ali sicer ustreže ne glede na svoje hotenje | Očetu je izmamil ves denar; **izmamiti** komu skrivnost □ nar. **izpipati** kaj iz koga **izpipal** je denar iz njega □ ekspr. **izpleti** kaj iz koga □ knj.izroč. **premamiti** □ ekspr. **zmamiti**

GLEJ ŠE ganiti ♦ | izvabiti 1, 2

izmámíjati -am nedov. ► izvabljati

izmázati -mážem dov. ► rešiti 1

izmázati se -mážem se dov. ► izmotati se 2 | oditi pp 3 | rešiti se 1

izméček -čka m

1. ed. | celota slabih, nekvalitetnih izdelkov kot spremljevalni rezultat proizvodnega procesa | Pri novem načinu proizvodnje je manj **izmečka** □ **izvržek** □ knj.izroč. **izloček** □ knj.izroč. **izločina** Industrijske izločine so uničile rastlinstvo □ knj.izroč. **izmet** □ knj.izroč. **odpadek** □ neknj. pog. **škart** □ neknj. pog. **škarta** □ knj.izroč. **zavržek**

2. med. | kar se izvzre iz pljuč | **okužiti se z izmečki** □ med. **sputum**

• med. **sluzavi izmeček** □ med. mukoidni sputum □ med. mukulentni izmeček □ med. mukulentni sputum

GLEJ ŠE dno ♦1 | nemoralnež | podlež

izmed predl. ► iz 1, 4 | med³ 4

izména¹ -e ž | časovno sklenjeni del delovnega procesa, ki se ponavlja po ustaljenem redu | Stroj, ki dela samo v eni izmeni, je premalo izkoriščen; nočna izmena □ **turnus** □ neknj. pog. **šiht** □ knj.izroč. **zamená**

GLEJ ŠE vodja 1 ♦1

izména² -e ž ► sprememba 1 | zamenjava 2

izmencáti -ám dov. ► povedati pp 3 | povedati pp 5 | reči 1 pp 6

izménéčno nač. prisl. | izraža, da se v dejanju, delovanju v ustaljenem zaporedju ponavlja določena menjava | V prodajalni sta z možem delala izménéčno; Izpraševali so ga trije, in sicer izménéčno □ **izmenoma** □ v **izmenah**

izmeníti -ím dov. ► pretvoriti | spremeniti 1 | zamenjati 1

izmeníti se -ím se dov. ► pretvoriti se | spremeniti se 2

izmenjálec -lca m ► prenosnik •

izmenjáljni -a -o prid. ► zamenljivi

izmenjálnik -a m ► prenosnik •

izménjati in izmenjáti -am dov. ► zamenjati 2, 4

izménjati se in izmenjáti se -am se dov. ► zamenjati se

izménjati si in izmenjáti si -am si dov. ► poljubiti se

izmenjáva -e ž | dejanje, pri katerem si dve strani druga drugu kaj pošljeta, dasta, sporočita | **izmenjava** daril; **izmenjava** izkušenj □ **menjava** □ knj.izroč. **mena**
GLEJ ŠE zamenjava 1

izmenjávati -am nedov. ► zamenjevati 2, 4

izmenjávati se -am se nedov. ► menjavati se 1, 2

izmenjeváti -újem nedov. ► zamenjevati 2, 4

izmenjeváti se -újem se nedov. ► menjavati se 1, 2

izmenljívi -a -o prid. ► zamenljivi

izmenljívnost -i ž ► zamenljivost

izménoma prisl. ► izménéčno

izmenovódja -e m ► vodja 1 ♦1

izménski -a -o prid. ► vodja 1 ♦1

izméra -e ž ► meritev | merjenje 1 | razsežnost 2 | reambulacija

izmére -ér ž mn., mn. v sín. nizu ► mere

izmérek -rka m ► meritev

izméríti -ím dov. kaj | ugotoviti, določiti, koliko dogovorjenih enot kaj obsega, vsebuje | **izmeriti** zemljišče; **izmeriti** višino vrat □ **premeriti** □ **zmeriti** □ knj.izroč. **pomeriti**

izmérjati -am nedov. ► meriti 1

izmerljívi -a -o prid. ► merljivi

izmerljívnost -i ž ► merljivost

izmérni -a -o prid. ► merljivi

izméstí -mêtem dov. ► pomesti

izmešétáriti -ím dov. ► pribarantati

izmèt -éta m ► izmeček 1

izmetáč -a m ► izmetalo

izmetálka -e ž ► odtekalka

izmetálo -a s voj. | vzvod, ki odstranjuje tulce iz cevi pri ročnem strelnem orožju | **preizkusiti** izmetalo □ lov. **ejektor** □ voj., žarg. **izmetač**

izmetáti -méčem dov. ▶ izvračí 1 | porabiti 1

izmetávati -ávam nedov. kaj |spravljeti kaj iz sebe| *Ognjenik*

izmetava lavo □ ekspr. **bruhati**

GLEJ ŠE porabljeti

izmezgáti -ám dov. ▶ obelíti 2

izmikati -am nedov. ▶ krasti | odmikati 3 | spodmikati

izmikati se -am se nedov. |izraža, da osebek noče česa povedati|

Nikoli ne pove nič jasnega, samo izmika se □ ekspr. **motoviliti se**

□ ekspr. **onegaviti se** □ ekspr. **opletati se** □ ekspr. **vrtoepiti** *Kaj vrtorepiš,*

povej naravnost

GLEJ ŠE izogibati se 2

izmirati -am nedov. ▶ izumirati

izmiríti -ím dov. ▶ pomiriti | spraviti 2

izmiríti se -ím se dov. ▶ sprijazniti se

izmirjati -am nedov. ▶ miriti | spravljeti 2

izmíslek -a m ▶ domislíca | izmíšljenost 2 | izum

izmíslíca -e ž ▶ domíslíca | izmíšljenost 2

izmísliti -im dov. ▶ izmísliti si 1

izmísliti si -im si dov.

1. kaj |z razmišljanjem izoblikovati, ustvariti| *izmísliti si načrt za*

pobeg □ **domísliti se** *česa Končno se je le domíslil rešitve* □ **umísliti si**

umísliti si nekaj novega □ **zamísliti si** □ **zmísliti si** □ star. **izmísliti** *Izmíslil*

je nekaj novega □ ekspr. **izmodrovati** □ ekspr. **iznajti** □ nekjn. pog. **iztuhtati**

□ ekspr. **izumiti** □ knj.izroč. **namísliti** *Svoj govor je namíslila med*

potjo □ star. **pogoditi** *Marsikaj je znal pogoditi* □ pog. **pogrunitati**

□ ekspr. **pošiníti** □ nekjn. pog. **potuhtati**

2. kaj |v mislih izoblikovati, ustvariti, kar ne ustreza resnici,

kar v resničnosti ne obstaja| *izmísliti si zgodbo; Kar je rekel, ni*

res, to si je izmíslil □ **umísliti si** *umísliti si bolezen* □ ekspr. **izvítí iz trte**

□ nar. **namísliti si** □ ekspr. **sfantazirati** □ ekspr. **skombinirati** *Včasih skombi-*

nira čudne stvari □ ekspr. **skonstruirati** □ ekspr. **sneti s klina** □ ekspr. **sneti s**

kljuko □ ekspr. **spravljíčiti** *Kaj vse so spravljíčili o tem dogodku*

izmíšljáj -a m ▶ izmíšljenost 2

izmíšljati -am nedov. ▶ izmíšljati si 1 | pesniti

izmíšljati si -am si nedov.

1. kaj |z razmišljanjem oblikovati, ustvarjati| *izmíšljati si poi-*

menovanja za nove izdelke □ **izmíšljevati si** □ **umíšljati si** □ **zmíšljati**

si □ **zmíšljevati si** □ star. **izmíšljati** □ ekspr. **iznajdevati** □ star. **izumevati**

□ ekspr. **izumljati** □ knj.izroč. **zamišljati si**

2. kaj |v mislih oblikovati, ustvarjati, kar ne ustreza resnici, kar

v resničnosti ne obstaja| *izmíšljati si vse mogoče; Kar govori, ni*

res, to si kar tako izmíšlja □ ekspr. **fantazirati** □ ekspr. **pesniti** □ ekspr. **pra-**

vljíčiti □ ekspr. **puščati domíšljiji prosto pot** □ star. **umíšljati si**

izmíšljáva -e ž ▶ izmíšljenost 2

izmíšljeni -a -o prid. |ki nastane kot rezultat miselne dejavnosti,

ne da bi ustrezal resnici, obstajal v resnici| *izmíšljeni izgovor*

□ **fiktívni** □ **namíšljeni** *namíšljeni sovražnik* □ **umíšljeni** *umíšljena*

oseba □ knj.izroč. **idealni** *idealni svet* □ knj.izroč. **imaginarni** *imaginarni*

dogajalni prostor gledališke umetnine □ knj.izroč. **neresnični**

□ knj.izroč. **neresničnostni** □ ekspr. **prividni** *prividni svet* □ ekspr. **skonstrui-**

rani ■ protip. **resnični**

GLEJ ŠE psevdonom | resnični 1 | svet¹ 4+3 | svet¹ 4+5

izmíšljenína -e ž ▶ izjava 03 | izmíšljenost 2 | izmíšljotína

izmíšljenost -i ž

1. |dejstvo, da kaj obstaja v mislih, ne v resničnosti| *izmíšljenost*

junakov v pripovedi □ **fiktívnost**

2. |kar se izoblikuje, ustvari, obstaja v mislih, ne

v resničnosti| *Včasih je težko ločiti izmíšljenosti od resničnih*

dogodkov □ knj.izroč. **izmíšlek** □ knj.izroč. **izmíslíca** □ star. **izmíšljaj** □ star. **iz-**

míšljáva □ knj.izroč. **izmíšljenína** □ ekspr. **izmíšljotína** □ knj.izroč. **umíšljenína**

izmíšljevátí -újem nedov. ▶ pesniti

izmíšljevátí si -újem si nedov. ▶ izmíšljati si 1

izmíšljíja -e ž ▶ izjava 03 | izmíšljotína

izmíšljotína -e ž ekspr. |izjava, pripoved, ki se kot rezultat

izmíšljanja, domíšljije ne ozira na dejstva| *O dogodku so se*

širile različne izmíšljotíne; Ne maram poslušati izmíšljotín

□ zastar. **babja pričá** □ ekspr. **bajka** □ ekspr. **brbljaríja** □ ekspr. **čenča**

□ ekspr. **čenčaríja** □ ekspr. **čveka** □ knj.izroč. **fabula** □ nekjn. pog. **flavja**

□ knj.izroč. **gorostasnost** □ knj.izroč. **izmíšljenína** □ knj.izroč. **izmíšljí-**

ja □ redk. **kvanta** □ knj.izroč. **legenda** □ star. **marenj** □ ekspr. **marnja**

□ ekspr. **povestíca** □ ekspr. **pravljíca** □ knj.izroč. **prazníca**

□ nekjn. pog. **štoríja** □ sleng. **trač** □ sleng. **tračaríja**

GLEJ ŠE izjava 03 | izmíšljenost 2

izmítí -jem dov. ▶ izprati 2

izmívati -am nedov. ▶ izpirati 2

iz mládega prisl. zv. ▶ od mladega

izmodrítí -ím dov. ▶ spametovati

izmodrítí se -ím se dov. ▶ spametovati se

izmodrovátí -újem dov. ▶ domísliti | izmísliti si 1 | ugotoviti

izmójstrítí -ím dov. ▶ obvladati 2

izmoledovátí -újem dov. kaj ekspr. |z vztrajnimi, vsiljivi-

mi prošnjami, prigovarjanjem priti do česa| *Pri kmetih so*

izmoledovali nekaj živeža □ ekspr. **izberáčiti** □ ekspr. **izbrbati** □ ekspr. **iz-**

ciganítí □ pog. **izcuzati** *kaj od koga* *Od očeta je izcuzal nekaj denarja*

□ pog. **nažícati** *Cigarete je nažícil pri prijatelju*

izmólsti -mólzem dov. ▶ izpuliti 3 | oslabiti 1

izmómjljátí -ám dov. ▶ povedati pp 5

izmótati -am dov. ▶ odvítí 2

izmótati se -am se dov.

1. |izraža, da se kdo reši iz ovire, ki mu v vseh smereh otežuje

premikanje| *S težavo se je izmotal iz robidovja* □ ekspr. **izhomotati se**

□ ekspr. **izkomatati se** □ ekspr. **izplesti se** □ ekspr. **izvítí se**

2. ekspr. |z opravičevanjem, pojasnjevanjem priti iz neugodnega

položaja| *Upal je, da se bo izmotal* □ pog. **izmazati se**

GLEJ ŠE izvleči se 2

izmotávati -am nedov. ▶ odvijati 1

izmózgan -a -o prid. ▶ oslabeled

izmózganost -i ž ▶ oslabeledost

izmózgati -am dov. ▶ izpuliti 3 | oslabiti 1

izmózgávanje -a s ▶ izkoriščanje 3

izmózgávati -am nedov. ▶ izkoriščati 3 | slabiti

izmréti -mrèm dov. ▶ izumreti

izmríli -a -o prid. ▶ izumrli

izmrmrátí -ám dov. ▶ povedati pp 5

izmríti -a -o prid. ▶ izumrli

izmučen -a -o prid. |ki z videzom kaže, odraža, da je kdo

brez moči| *izmučen obraz* □ **zmučen** □ nekjn. pog. **zmartran**

□ nekjn. pog. **zmatran**

izmučítí -ím dov. koga |povzročiti, da kdo izgubi moči|

Naporno delo ga je izmučilo □ **zmučítí** □ ekspr. **pretegniti** *S težkim*

torvom je pretegnil konje □ ekspr. **zgnjavítí** □ nekjn. pog. **zmartrati**

□ nekjn. pog. **zmatrati** □ ekspr. **zvcítí**

izmučítí se -ím se dov. |izraža, da kdo izgubi moči| *Na*

potovanju se je izmučil □ nekjn. pog. **zmartrati se** □ nekjn. pog. **zmatrati se**

□ ekspr. **zvcítí se** □ **pretegniti se** ▶

izmúzati se -am se dov. ▶ izmuzniti se 2

izmúzniti se -em se dov.

1. |izraža, da kaj uide iz prijema, z določenega mesta|

Riba se je izmuznila in odplavala □ nar. **spesniti se** *Snop se je*

spesnil z voza

2. ekspr. |izraža, da kdo naskrivaj, neopazno zapusti mesto, na katerem bi moral biti| *Prihuljeno se je izmuznil na dvorišče*

□ star. **izmuzati se** □ star. **izviniti se** □ ekspr. **zmuzniti se**

GLEJ ŠE izogniti se 2

izmuzováti se -újem se nedov. ▶ izgovarjati se

iznad predl. z rodilnikom |za izražanje usmerjenosti iz položaja nad čim| *Iznad streh se suka dim* □ **znad** □ knj.izroč., z rodilnikom ali s tožilnikom **raz**²

GLEJ ŠE nad 1, 2

iznájdba -e ž ▶ izum

iznajdévati -am nedov. ▶ izmišljati si 1 | ugotavljati

iznajdítelj -a m ▶ izumitelj

iznajdljív -a -o prid. |ki hitro najde ustrezno rešitev| *Novi sodelavec je bister in iznajdljiv fant* □ **inventiven** □ knj.izroč. **invenciozen**

□ star. **izumljiv** □ pog. **praktičen**¹ □ zastar. **znajden** □ pog. **znajdljiv**

◆ **biti iznajdljiv** □ ekspr. **biti povsod doma**

GLEJ ŠE domiseln 1

iznajdljívost -i ž |dejstvo, da kdo hitro najde ustrezno rešitev|

Iznajdljivost jih je rešila iz zagate; Občudujemo tvojo iznajdljivost

□ **inventívnost** □ knj.izroč. **invencioznost** □ star. **izumljivost** □ pog. **praktičnost** □ zastar. **znajdenost** □ pog. **znajdljivost**

GLEJ ŠE domiselnost

iznajdováti -újem nedov. ▶ ugotavljati

iznájti -nájdem dov. ▶ izmisлити si 1 | izumiti | ugotoviti

iznakáziti -im dov. *kaj* |v zvezi s človekom, človekovim telesom povzročiti spremembo naravnega, prvotnega videza, navadno pri nasilnem dejanju, boleznii| *Bolezen mu je iznakazila obraz;*

iznakaziti koga v pretepu □ **deformirati** □ **znakaziti** □ ekspr. **izmalíčiti**

□ knj.izroč. **izobličiti** □ knj.izroč. **nakaziti** □ zastar. **onakaziti** □ ekspr. **pokvečiti**

□ star. **popáčiti** □ knj.izroč. **razobličiti** □ knj.izroč. **razoblikovati** □ knj.izroč. **skaziti**

□ ekspr. **skrotovičiti** *Revmatizem mu je skrotovičil roke* □ ekspr. **skvečiti**

skvečiti komu nos □ knj.izroč. **zgrđiti**

GLEJ ŠE izmalíčiti

GLEJ ŠE izmalíčiti

iznakážen -a -o prid. |v zvezi s človekom, človekovim telesom ki ima spremenjeno naravno, prvotno, pravilno obliko, navadno zaradi nasilnega dejanja, boleznii| *iznakážen človek; iznakážen obraz*

□ **deformiran** □ **izmalíčen** □ **zmalíčen** □ **znakažen** □ knj.izroč. **deformen**

□ knj.izroč. **masakriran** □ knj.izroč. **nakazen**² □ knj.izroč. **onakažen**

□ ekspr. **pokvečen** □ slabš. **pokvekast** □ star. **popačen** □ knj.izroč. **skažen**

□ ekspr. **skrivenčen** □ ekspr. **skrotovičen** □ ekspr. **spačen**

GLEJ ŠE izmalíčen

GLEJ ŠE izmalíčen

iznakáženec -nca m ▶ iznakážen

iznakáženi -ega m |kdor ima spremenjeno naravno,

pravilno obliko dela telesa| *Iznakaženi se težko sprijaznjuje*

s svojo podobo □ **iznakáženi človek** □ ekspr. **deformiranec** □ ekspr. **izmalíčenec**

□ ekspr. **iznakáženec** □ ekspr. **pokvečenec** □ slabš. **pokveka**

□ star. **popačenec** □ ekspr. **znakaženec**

GLEJ ŠE ponarejeni 3

iznakáženje -a s |sprememba naravne, pravilne oblike

česa| *Bolezen je povzročila iznakáženje obraza* □ **deformacija**

□ **deformiranje** □ **izmalíčenje** □ **zmalíčenje** □ **znakaženje**

□ knj.izroč. **skazitev**

GLEJ ŠE iznakáženost

iznakáženost -i ž |v zvezi s človekom, človekovim telesom stanje, pri katerem je spremenjen naravni, prvotni videz, navadno zaradi nasilnega dejanja, boleznii| *Težko je prenašal svojo iz-*

nakaženost; iznakáženost obraza □ **deformiranost** □ **izmalíčenost**

□ **zmalíčenost** □ **znakaženost** □ med. **deformiteta deformiteta hrbtenice**

□ knj.izroč. **deformnost** □ knj.izroč. **iznakáženje** □ star. **nakaza nakaza**

stopal □ knj.izroč. **nakaznost** □ knj.izroč. **nakaženost** □ ekspr. **pokvečenost**

□ slabš. **pokveka** *vzbujati grozo zaradi svoje pokveke*

□ knj.izroč. **skaženost** □ ekspr. **skvečenost**

GLEJ ŠE izprijenost | perverznost 1

iznakažévati -újem nedov. *kaj* |v zvezi s človekom, človekovim telesom pov-

zročati spremembo naravnega, prvotnega videza, navadno pri nasilnem dejanju, boleznii| *Rahitis je včasih iznakaževal otroke;*

Divjaki so po končanem boju iznakaževali trupla ubitih □ **deformirati**

□ knj.izroč. **izobličevati** □ ekspr. **maličiti**

iznarodíti se -im se dov. ▶ odtujiti se 1♦

iznášati -am nedov. ▶ pritoževati se 3

iz naváde vzročn. prisl. zv. |izraža nagib, vzrok dejanja| *kaditi iz*

navade □ knj.izroč. **iz navajenosti** □ knj.izroč. **iz privade**

iz navájenosti prisl. zv. ▶ iz navade

iznemóči -mórem dov. ▶ oslabeti 1

iznemógel -mógla -o prid. ▶ oslabeled

iznemóglost -i ž ▶ oslabeledost

iznenáda prisl. ▶ nenadoma 1, 2

iznenádejan -a -o prid. ▶ presenečen

iznenádejati -am nedov. ▶ presenečati

iznenáden -a -o povdk. ▶ presenečen

iznenádenje -a s ▶ presenečenje

iznenádenost -i ž ▶ presenečenje

iznenáditi -im dov. ▶ presenetiti 1, 2

iznenádni -a -o prid. ▶ hitri | nenadni

iznenájati -am nedov. ▶ presenečati

iznésti -něsem dov. ▶ prikazati

iz neúmnosti prisl. zv. ▶ po neumnosti

iznevéra -e ž ▶ nezvestoba

iznevéřiti -im dov. ▶ odpovedati 3 | poneveriti

iznevéřiti se -im se dov. *komu* |izraža, da kdo postane komu

nezvest| *iznevéřiti se tovarišem* □ knj.izroč. **dezavuirati koga** *Poslanci*

so dezavuirali ministra

GLEJ ŠE prevarati 2

iznevérnik -a m ▶ odpadnik

izničenje -a s ▶ uničenje

izničévati -újem nedov. ▶ odpravljati | uničevati 4

izničiti -im dov. ▶ odpraviti | razbiti 4 | razveljaviti 1 | uničiti 4

iznikniti -em dov. ▶ izginiti 2 | ponikniti

iznoréti se -ím se dov. ekspr. |zadovoljiti svojo potrebo, željo

po sproščenem, zabavnem življenju| *Ob pustu se iznorijo in*

naplešejo □ ekspr. **izdivjati se** □ ekspr. **nadivjati se** □ ekspr. **nanoreti se**

□ ekspr. **zdívjati se**

GLEJ ŠE natekati se

iznòs -òsa m ▶ količina | znesek

iznosíti -nòsim dov. ▶ donositi | ponositi

iznošen -a -o prid. ▶ ponošen

izóbčeneč -nca m |kdor je izključen iz kake skupnosti|

položaj izobčenca; družbeni izobčeneč □ knj.izroč. **izločeneč**

□ knj.izroč. **proskribiranec**

GLEJ ŠE izvrženec

izóbčenje -a s ver. |dejanje, s katerim se pripadniku cerkve

onemogoči, da bi še dalje bil njen član| *Grozilo mu je*

izobčenje □ **izključitev iz cerkve** □ ver. **anatema** □ ver. **ekskomunikacija**

□ ver. **izobčitev**

GLEJ ŠE izključitev 2

izobčítev -tve ž ▶ izobčenje

izóbčiti -im dov. *koga* ver. |narediti, da kdo neha biti član cerkve|

Cerkveno sodišče ga je izobčilo □ ver. **anamatizirati** □ ver. **ekskomuni-**

cirati □ ver. **izključiti iz cerkve**

GLEJ ŠE izključiti 2

izobčítveni -a -o prid. ► dekret •1

izobések -ska m ► izvesek

izobésiti -im dov. kaj |obesiti na vidno mesto| *izobesiti obvestilo*
□ knj.izroč. **izvesiti**

◆ **izobesiti** zastavo □ pog. obesiti zastavo

izobéšati -am nedov. kaj |obešati na vidno mesto| *izobešati plakate* □ knj.izroč. **izvešati** □ pog. **obešati**

izobilica -e ž ► izobilje | veliko²

izobilje -a s |stanje, za katero je značilen obstoj velike količine materialnih dobrin| *Izobilja je bilo v nekaj letih konec*
□ knj.izroč. **izobilica** □ knj.izroč. **obilje** □ zastar. **obilnost** □ zastar. **obilost**
□ ekspr. **preobilje**

GLEJ ŠE bogat 1 • | veliko²

izoblíčeni -a -o prid. ► ponarejeni 3

izoblíčeváti -újem nedov. ► iznakaževati

izoblíčiti -im dov. ► izmalíčiti | iznakaziti | izoblikovati 1 | potvoriti

izoblíčiti se -im se dov. ► razviti se 3

izoblíka -e ž ► oblikovanost

izoblikováni -a -o prid. ► osebnost •2

izoblikováanje -a s |proces, postopek, v katerem kaj dobi določeno obliko| *izoblikovanje kipa* □ knj.izroč. **formiranje**

izoblikovánost -i ž ► dovršenost | oblikovanost

izoblikováti -újem dov.

1. kaj |dati čemu določeno obliko| *izoblikovati glavo kipa* □ **formirati** □ **zmodelirati** □ knj.izroč. **izoblíčiti** □ star. **uoblíčiti**
□ zastar. **uobraziti**

2. kaj |dati čemu določene značilnosti| *po svoje izoblikovati poročilo* □ ekspr. **ukrojiti** □ star. **uoblíčiti**

GLEJ ŠE ustvariti 2

izoblikováti se -újem se dov. |izraža, da kaj dobi določeno obliko| *Njegov značaj se je že izoblikoval* □ **formirati se**

iz oblížja prisl. zv. ► od blizu

izobrázba -e ž |načrtno razvite sposobnosti koga z raznih področij človekove dejavnosti| *pridobivati si izobrazbo s šolanjem in potovanji* □ knj.izroč. **izobraženost**
□ zastar. **izobraženje** □ zastar. **izomika** □ zastar. **naobrazba**

□ knj.izroč. **omika** □ knj.izroč. **omikanost**

GLEJ ŠE izobraženost | izobraževanje | oblikovanost

izobráziti -im dov. koga |načrtno razviti sposobnosti koga, seznanjajoč ga z dosežki različnih področij človekove dejavnosti| *V uglednem zavodu so fanta temeljito izobrazili* □ zastar. **izomikati**
□ zastar. **naobraziti** □ zastar. **olikati** □ star. **omikati** □ ekspr. **opismeniti**

GLEJ ŠE razviti² 1

izobražen -a -o prid. |ki ima vedenje z različnih področij človekove dejavnosti| *Cenijo ga kot nadarjenega in izobraženega človeka* □ **razgledan** □ zastar. **izomikan** □ knj.izroč. **mnogoveden**
□ knj.izroč. **načitan** □ star. **omikan** □ ekspr. **podkovan** □ ekspr. **preučen**
□ knj.izroč. **razgleden** □ ekspr. **šolan** □ pog. **študiran** □ star. **učen**¹

□ ekspr. **veleučen**

◆ **biti izobražen** □ ekspr. biti prava enciklopedija □ ekspr. biti pravi enciklopedist □ ekspr. biti pravi leksikon □ ekspr. biti živa enciklopedija □ ekspr. biti živi leksikon

izobraženec -nca m |kdor opravlja umsko delo, za katero je usposobljen z določeno izobrazbo| *oceniti vlogo izobraženec v sodobnih razvojnih tokovih* □ **intelektualec** □ **izobraženi**
□ knj.izroč. **inteligent** □ knj.izroč. **izšolanec** □ zastar. **olikaneec** □ zastar. **omikanec**
□ knj.izroč. **šolanec** □ knj.izroč. **študiraneec** □ pog. **študirani** □ zastar. **vedež**

izobraženi -ega m ► civilizirani | izobraženec

izobraženje -a s ► izobrazba

izobraženka -e ž |ženska, ki opravlja umsko delo, za katero je usposobljena z določeno izobrazbo| *spreminjanje družbene vloge izobraženek* □ **intelektualka** □ knj.izroč. **inteligentka**

izobraženost -i ž |dejstvo, da ima kdo vedenje z različnih področij človekove dejavnosti| *V knjigi se kaže avtorjeva izobraženost* □ **izobrazba** □ **razgledanost** □ knj.izroč. **načitanost**
□ zastar. **naobraženost** □ knj.izroč. **omikanost** □ ekspr. **podkovanost**
□ ekspr. **šolanost**

GLEJ ŠE izobrazba

izobraženstvo -a s |sloj ljudi, ki opravljajo umsko delo, za katero so usposobljeni z določeno izobrazbo| *vloga izobraženstva v sodobni družbi* □ **inteligenca**

izobraževalíšče -a s ► ustanova 1 •1

izobraževáljni -a -o prid. |ki je v zvezi z izobrazbo| *izobraževalne možnosti* □ knj.izroč. **edukacijski** □ knj.izroč. **edukativni** □ zastar. **obrazovalni**
GLEJ ŠE center •4 | ustanova 1 pp | ustanova 1 •1

izobraževálnica -e ž ► ustanova 1 •1

izobraževánje -a s |načrtno razvijanje sposobnosti, ki vključuje seznanjanje z dosežki različnih področij človekove dejavnosti| *skrbeti za vzgojo in izobraževanje mladih* □ **izobrazba**
□ knj.izroč. **edukacija** □ zastar. **obrazovanje**

GLEJ ŠE šolanje

izobraževáti -újem nedov. koga |načrtno razvijati sposobnosti koga, seznanjajoč ga z dosežki različnih področij človekove dejavnosti| *izobraževati strokovnjake za tehnične poklice* □ zastar. **mi-kati**² □ zastar. **obraziti** □ zastar. **obrazovati** □ ekspr. **opismenjevat** □ ekspr. **širiti obzorje komu** □ ekspr. **šolati**

GLEJ ŠE razvijati 1

izobraževáti se -újem se nedov. |izraža, da kdo načrtno razvija sposobnosti, seznanjajoč se z dosežki različnih področij človekove dejavnosti| *izobraževati se na številnih področjih*
□ ekspr. **širiti si obzorje**

izogíbat se -am se nedov.

1. čemu/česa |izraža, da kdo z odmikanjem dosega, da se ne zadeva ob kaj| *Vso pot se je moral izogibati avtomobilom; S kolesom se je spretno izogibal jam na cesti* □ **ogibati se**
□ pog. **umikati se čemu**

2. čemu/česa |izraža, da kdo zlasti s spreminjanjem položaja, mesta dosega, da ni deležen česa neprijetnega, nezaželenega| *izogibati se udarcem; izogibati se sunkov; izogibati se obveznosti* □ **izmikati se čemu** □ **ogibati se** □ ekspr. **bežati pred čim** □ knj.izroč. **iz-begavati kaj** □ zastar. **izumikati se čemu** □ knj.izroč. **odtegovati se čemu** □ star. **odtezati se čemu** □ ekspr. **umikati se čemu**

3. komu/koga |izraža, da kdo dela, da ne pride do srečanja, stika s kom| *Izogibaj se mu, ker je škodoželjen; Vsi se ga izogibajo*
□ **ogibati se** □ neknj. pog. **paziti se koga**

izogníti se -ógnem se dov.

1. čemu |izraža, da kdo z odmikom doseže, da se ne zadene ob kaj| *Še pravi čas se je izognil avtomobilu* □ **ogniti se** □ zastar. **uganiti se**
□ pog. **umakniti se**

2. čemu |izraža, da kdo zlasti s spremembo položaja, mesta doseže, da ni deležen česa neprijetnega, nezaželenega| *izogniti se klofuti* □ **izmakniti se** □ **ogniti se** □ **umakniti se** □ star. **izbegniti izbegniti nesreči** □ ekspr. **izmuzniti se** □ knj.izroč. **odtegniti se odtegniti se kazni** □ ekspr. **pobegniti pobegniti dolžnosti** □ zastar. **ubegniti ubegniti nevarnosti** □ ekspr. **ubežati** □ ekspr. **uiti** □ zastar. **ukloniti se**¹ *Neprijetnostim se bo težko ukloniti*

3. čemu z glagolskim samostalnikom |izraža, da kdo doseže, da ne pride do dejanja, kot ga določa samostalnik| *izogniti se plačilu*
□ **izmakniti se** □ **obiti kaj** □ ekspr. **uiti**

4. *komu* |izraža, da kdo naredi, da ne pride do srečanja, stika s kom| *Ko ga je zagledal, se mu je izognil* □ *ogniti se* □ *umakniti se* □ ekspr. *izmakniti se* □ zastar. *uganiti se* □ zastar. *ukloniti se*¹ *Ker jih je že od daleč zagledal, se jim je še utegnil ukloniti*

izogonálni -a -o prid. ► lik¹ ♦2

izohípsa -e ž geogr. |črta na zemljevidu, ki veže kraje z isto nadmorsko višino| *zemljevid brez izohíps* □ geogr. *horizontala* □ nestrok. *plastnica* □ nestrok. *slojnica*

izolácija -e ž

1. |dejstvo, da se napravi, doseže, da kdo ne biva, ni skupaj z drugimi; dejstvo, da se komu onemogoči stike, povezavo z drugimi| *izolacija bolnikov z nalezljivo boleznijo; izolacija osumljencev* □ *izoliranje* □ *osamitev* □ *karantena* ↗

2. |postopek, pri katerem se kaj obda, premaže s snovjo, materialom, ki ne dopušča prehajanja vlage, toplote, zvoka, električnega toka| *uporabiti asfalt za izolacijo gradnje; izvesti zvočno izolacijo prostora* □ *izoliranje*

3. |kar pri kaki stvari ne dopušča prehajanja vlage, toplote, zvoka, električnega toka| *obnoviti izolacijo; odstraniti z žice izolacijo* □ *izolator* □ knj.izroč. *osamilo*

GLEJ ŠE *izoliranost* | *osamitev* | *osamljenost* 2

izolacíjski -a -o prid. ► izolirni | snov 2♦7 | soba ♦4

izolánt -a m ► izolator ♦1

izolátor -ja m elektr. |predmet iz izolirne snovi za izoliranje vodnikov| *nameščati izolatorje* □ knj.izroč. *osamilo*

• 1. elektr. električni izolator □ elektr. izolant 2. elektr. palični izolator □ elektr. paličasti izolator

GLEJ ŠE *izolacija* 3

izolírani -a -o prid. ► posamezni

izolíránje -a s ► izolacija 1, 2 | osamitev

izolíránost -i ž |stanje, pri katerem so komu onemogočeni stiki, povezave z drugimi| *premagovati posledice izoliranosti* □ *izolacija*

GLEJ ŠE *osamljenost* 2

izolírati -am dov. in nedov.

1. *koga* |narediti, delati, da kdo ne biva, ni skupaj z drugimi; onemogočiti, onemogočati komu stike, povezavo z drugimi| *izolirati bolnike z nalezljivimi boleznimi; izolirati osumljene posameznike* □ *osamiti* □ knj.izroč. *samiti*

2. *kaj* biol., kem. |dobiti kaj iz kake snovi v čisti obliki| *izolirati element iz minerala* □ biol., kem. *osamiti*

GLEJ ŠE *osamljati*

izolírati se -am se dov. in nedov. ► osamiti se | osamljati se

izolírni -a -o prid. |s katerim se preprečuje prehajanje vlage, toplote, zvoka, električnega toka| *izolirna snov* □ *izolacijski* □ knj.izroč. *osamilni*

GLEJ ŠE *lepenka* ♦1 | snov 2♦7 | soba ♦4

izolírnicá -e ž |stavba, oddelek za bolnike z nalezljivimi boleznimi| *izolirnica za tifusne bolnike* □ *karantena* |za osamitev bolnikov zaradi suma okuženosti|

GLEJ ŠE *soba* ♦4

izométrični -a -o prid. ► projekcija ♦3

izometrija -e ž ► projekcija ♦3

izomíka -e ž ► izobrazba

izomíkan -a -o prid. ► izobražen

izomíkati -am dov. ► izobraziti

izomorífizem -zma m min. |pojav, da snovi kristalizirajo v podobnih kristalih| *preučevati izomorfizem* □ min. *istoličnost*

izomórfni -a -o prid. ► snov 2♦8

ízop -a m ► ožopek

izoráti -órjem dov. *kaj* |z oranjem spraviti iz zemlje| *Krompir so že izorali* □ nar. *spodorati*

izorávati -am nedov. *kaj* |z oranjem spravljati iz zemlje| *izoravati krompir* □ nar. *spodoravati*

izostájati -am nedov. |večkrat, pogosto ne biti navzoč na kakem mestu, pri kakem delu, čeprav bi praviloma moral biti| *Zaradi bolezní izostaja* □ *biti odsoten* □ pog. *manjkati* □ šol., žarg. *špricati* |neopravičeno izostajati od pouka|

izostánek -nka m |nenavzočnost koga na kakem mestu, pri kakem delu, čeprav bi praviloma moral biti navzoč| *Pogosti izostanki ovirajo delo* □ *odsotnost* □ knj.izroč. *absenca*

izostáti -stánem dov. |ne biti navzoč na kakem mestu, pri kakem delu, čeprav bi praviloma moral biti| *Zaradi bolezní je izostal* □ *biti odsoten* □ pog. *manjkati* □ nar. *odmanjkati* □ star. *umanjkati* □ šol., žarg. *špricati* |neopravičeno izostati od pouka|

izostrèn -éna -o prid. |ki je dovzet, se odziva na dražljaje zelo nizke stopnje intenzivnosti, razločnosti| *izostren čut za lepoto; izostren sluh; izostreno zavedanje o nepredvidljivosti življenja* □ *fin* □ *prefinjen* □ *pretanjen* □ *pretanjšan* □ *subtilen* □ *tanek* □ *tankočuten* □ knj.izroč. *profinjen* □ knj.izroč. *stanjšan* □ knj.izroč. *tankoslušen* □ knj.izroč. *tankosluten*

GLEJ ŠE *jasen* 3 | *oster* 1

izostrénost -i ž |dovzetnost za dražljaje zelo nizke stopnje intenzivnosti, razločnosti; kar kaže, odraža tako dovzetnost| *izostrenost občutkov; izostrenost pesniškega izraza* □ *finost* □ *prefinjenost* □ *pretanjenost* □ *subtilnost* □ knj.izroč. *rafiniranost* □ knj.izroč. *rafinma* *rafinma pesniške oblike*

izostríti -ím dov.

1. *kaj* |povečati sposobnost za sprejemanje dražljajev| *izostriti sluh* □ knj.izroč. *poostriti* □ knj.izroč. *zaostriti*

2. *kaj* |narediti kaj vsebinsko, oblikovno bolj opredeljeno, določno| *izostriti razumevanje pojma knjižni jezik*

□ knj.izroč. *poostriti* □ knj.izroč. *priostriti*

GLEJ ŠE *priostriti* 1

izostrováti -újem nedov. ► ostriti 3

izotóp -a m

• fiz. radioaktivni izotop □ fiz. radioizotop

izotrópni -a -o prid. ► snov 2♦9 | snov 2♦10

izozád prisl. ► od zadaj | zadaj

izpàd -áda m ► izbruh | izliv 2

izpadájóci -a -e prid. ► grča ♦1

izpádati -am nedov. |v večjem številu zapuščati naravni, prvotni položaj, mesto, v katerem je kaj navadno pritrjeno tako, da je potisnjeno, ugreznjeno v kaj| *Knjigi izpadajo listi; Lasje mu izpadajo* □ *odpadati*

izpádek -dka m ► primanjkljaj 1

izpádni -a -o prid. ► izpadnica

izpádnica -e ž |cesta, ki povezuje središče mesta ali mestno magistralo z zunanjo cestno mrežo| *zapeljati na izpadnico* □ *izpadna cesta*

GLEJ ŠE *cesta* pp 2

izpàh -áha m med. |premaknitev sklepne glavnice iz sklepne jamice| *izpah v rami; izpah kolka* □ knj.izroč. *izpahnitev*

□ knj.izroč. *izpahnjene*

GLEJ ŠE *mozolj*

izpáhati -am dov. ► iztepti 1

izpáhék -hka m ► mozolj

izpahnítev -tve ž ► izpah

izpáhiniti -em dov. |premakniti sklepno glavnico iz sklepne jamice| *izpahniti komu ramo* □ zastar. *zmakniti*

izpáhiniti se -em se dov. ► izpustiti se

izpáhnniti si -em si dov. *kaj* |izraža, da kdo pri sebi premakne sklepno glavico iz sklepe skledice| *Izpahnnil si je ramo*
 □ zastar. **izmakniti si** □ **izkolčiti** |izpahnniti si nogo v kolku|

izpáhnnjeni -a -o prid. ▶ oko •1

izpáhnnjenje -a s ▶ izpah

izpahováti se -újem se nedov. ▶ izpuščati se

izpalíti in **izpáliti** -im dov. ▶ izžgati

izpára -e ž ▶ hlap | izparina

izparévati -am nedov. |oddajati, izločati vlago, vodo| *Testo med peko izpareva* □ **paríti se**¹ *Seno se je na vročini parilo*
 □ **pariti se**¹

izpáríca -e ž ▶ hlap | izparina

izparína -e ž |kar nastane, ko se kaj spremeni iz tekočega stanja v plinasto| *Zrak je nasičen z izparinami* □ knj.izroč. **izpara**
 □ knj.izroč. **izparica**

izpáríti -im dov. ▶ evaporirati

izparívanje -a s ▶ evaporacija 1

izparívati -am nedov. ▶ evaporirati | pariti

izpásti -pádem dov.

1. |zapustiti naravni, prvotni položaj, mesto, v katerem je kaj navadno pritrjeno tako, da je potisnjeno, ugreznjeno v kaj| *Vratca peči so izpadla; Zob je izpadel* □ **odpasti**

2. |zaradi neizpolnjevanja določenih zahtev ne imeti več pravice sodelovati, biti udeležen pri čem| *Do konca igre se ni vedelo, kdo bo izpadel* □ **biti izločen** □ pog. **odpasti**

GLEJ ŠE končati se 2 | učinkovati 3

izpeháti -ám dov. ▶ spraviti 1

izpeháti se -ám se dov. ▶ izvleči se 1

izpehávati -am nedov. ▶ brsteti

izpeljánček -čka m |ptič, gođen za letanje| *Izpeljanček se je ustavil na najbližji veji* □ **razpeljanček** □ nar. **godenčič**

izpeljáni -a -o prid. ▶ izpeljanka | pomen •2

izpeljánka -e ž jezikosl. |(nova) beseda, narejena iz podstave s pripono| *izpeljanka iz glagola* □ jezikosl. **izpeljana beseda**
 □ jezikosl. **izvedenka**²

GLEJ ŠE izvedenka² | zaključek 2

izpeljáti -péljem dov. *kaj* |v zvezi s pticami napraviti, da godni mladiči zapustijo gnezdo| *Lastovka je izpeljala mladiče*
 □ **razpeljati**

GLEJ ŠE izpolniti 2 | izvesti² 1 | izvleči 3 | narediti 1 | opraviť | ovinek • | zvoziti²

izpeljáva -e ž jezikosl. |tvorjenje (nove) besede iz podstave s priponami| *izpeljava samostalnika iz glagola* □ jezikosl. **derivacija**

GLEJ ŠE etimologija | izvedba 1 | uredničtev

izpeljávati -am nedov. ▶ izpeljevati

izpeljeváti -újem nedov. *kaj* |v zvezi s pticami delati, da godni mladiči zapustijo gnezdo| *Simica je izpeljevala mladiče*
 □ **izpeljavati** □ **razpeljevati**

GLEJ ŠE izvajati 1 | opravljeti¹

izpeljív -a -o prid. ▶ uredničljiv

izpeljívost -i ž ▶ uredničljivost

izpét -a -o prid. ▶ obrabljen 2

izpéti -pôjem dov. ▶ odpeti² | povedati

izpéti se -pôjem se dov. ▶ obrabiti se 2

izpíhati se -am se dov. ▶ pihati 1•

izpíjati -am nedov. ▶ piti 1

izpíliti -im dov. ▶ izboljšati 3

izpíljen -a -o prid. ▶ dovršen

izpíljenost -i ž ▶ dovršenost

izpípati -am dov. ▶ izmamiti | izpuliti 1, 3

izpiralíšče -a s ▶ izpiralnica

izpirálni -a -o prid. ▶ korito •1

izpirálnica -e ž mont. |obrat za ločevanje koristnih rudnin ali premoga od jalovine z vodo| *delati v izpiralnici* □ mont. **izpiralíšče**
 □ mont. **mokra separacija** □ mont. **pralnica**

izpirálnik -a m ▶ irigator

izpíranje -a s

• mont. **izpiranje rude** □ mont. pranje rude

izpírati -am nedov.

1. *kaj* |z vodo ali drugo tekočino (dokončno) čistiti| *izpirati perilo; izpirati rano s sterilno tekočino* □ **izplakovati** *izplakovati perilo; izplakovati posodo* □ **spirati** □ nar. **izplahovati**

2. *kaj* |z vodo ali drugo tekočino odstranjevati zlasti umazanijo| *izpirati zemljo iz odtočnega jarka* □ **izmivati** *izpirati nesnago z roke* □ **odplakovati** □ knj.izroč. **prati**

3. *kaj* |odstranjevati kaj drobnega s trajnim ali ponavljajočim se tokom| *Hudourniki izpirajo kamenje z gora* □ ekspr. **odplakovati**

4. *kaj* |v vodi ločevati koristne rudnine ali premog od jalovine| *izpirati zlato* □ mont. **prati**

• fot. **izpirati film** □ fot. kopati film

GLEJ ŠE prati 2

izpís -a m |odlomek, podatek, namensko prepisan iz besedila| *Izpisi so uporabni pri pripravi za izpit; izpisi za slovar* □ ekspr. **izpisek**
 □ **izpisek**

izpísati -šém dov. *kaj* |namensko prepisati odlomke, podatke iz besedila| *izpísati manj znane besede iz pesmi* □ **ekscerpirati**

izpísati se in **izpísati se** -píšem se dov. ▶ izstopiti

izpísek -ska m

• 1. **izpisek iz mrlíške matične knjige** □ mrlíški list 2. **izpisek iz poročne matične knjige** □ poročni list □ ženitni list 3. **izpisek iz rojstne matične knjige** □ star. krstni list □ rojstni list

GLEJ ŠE izpis | izpisovati

izpisoválec -lca m |kdor namensko prepisuje odlomke, podatke iz besedila| *Gradivo za slovar je pripravljalo več izpisovalcev* □ **ekscerptor**

izpisovávanje -a s |namensko prepisovanje odlomkov, podatkov iz besedila| *izpisovanje manj znanih besed iz pesmi; izpisovanje časopisa* □ **ekscerpiranje**

izpisováti -újem nedov. *kaj* |namensko prepisovati odlomke, podatke iz besedila| *izpisovati neznane izraze iz članka; izpisovati za slovar* □ **ekscerpirati** □ pog. **delati izpiske**

izpít¹ -a m |postopek, pri katerem se ugotavlja in vrednoti znanje, sposobnost kandidata| *prijaviti se k izpitu; učiti se za izpit* □ star. **eksamen** □ zastar. **poskušnja** □ zastar. **preskušnja**
 □ zastar. **skušnja**

♦ 1. **opraviť izpit** □ zastar. **dostati izpit** □ narediti izpit □ publ. položiti izpit □ ekspr. **prestati izpit** □ nekaj. pog. **spraviti skupaj izpit** 2. **šol. diferencialni izpit** □ šol. **dopolnilni izpit** 3. **diplomski izpit** □ diploma 4. **šol. eliminatorni izpit** □ šol. **izločilni izpit** 5. **šol. popravní izpit** □ šol. **ponavljalni izpit** □ sleng. **popravec** □ šol., žarg. **popravni**¹ 6. **šol. razredni izpit** □ šol., žarg. **izpit čez razred** 7. **šol. ustni doktorski izpit** □ šol., žarg. **rigoroz** 8. **ustni izpit** □ ustmeni izpit 9. **vozniški izpit** □ pog. **šoferski izpit**

GLEJ ŠE matura | matura • | vreči •

izpít² -a -o prid. ▶ oslabeled

izpíti -jem dov. *kaj* |s pitjem zaužiti vso tekočino| *Nisi še izpil?*
 □ pog. **popiti** □ pog. **spiti**

GLEJ ŠE oslabiti 1 | posušiti | spiti

izpítni -a -o prid. ▶ kandidat •1 | kandidatka • | komisija •1 | rok¹ pp 1

izpítnik -a m ▶ kandidat •1

izpláčiti in **izplačáti** -am dov.

1. *kaj* |plačati dolžno vsoto v celoti| *izplačati posojilo* □ **poplačati**

2. koga |poravnati denarne obveznosti do koga| *izplačati dediče*; *Odpovedali so mu službo in ga izplačali* □ star. *odpraviti*

3. komu kaj |dati, poravnati v denarju, kar komu pripada| *izplačati hčeri doto* □ ekspr. *odšteti*

GLEJ ŠE kaznovati | maščevati se | premiirati

izpláčati se in izpláčati se -am se dov. ▶ donašati | obrestovati se 2

izplačeváti -újem nedov. ▶ premiirati

izplačilni -a -o prid. ▶ nalog •1

izplačilo -a s ▶ nalog •1

izplačljivost -i ž ▶ likvidnost 1

izplahníti in izplahniti -em dov. ▶ izprati 1 | splakniti

izplahováti -újem nedov. ▶ izpirati 1

izplák -a m ▶ stranišče •4

izplakníti in izplakniti -em dov.

1. kaj |z vodo ali drugo tekočino na hitro očistiti brez drgnjenja| *Kozarci so čisti, samo izplakni jih* □ *oplakniti* □ *poplakniti* □ *splakniti* □ nar. *poplahniti* □ *preprati* |v zvezi s tkanino| *preprati perilo*

2. kaj |z vodo ali drugo tekočino odstraniti zlasti umazanijo| *izplakniti smeti in prah* □ *poplakniti*

GLEJ ŠE izprati 1 | splakniti

izplakoválni -a -o prid. ▶ korito •1

izplakováti -újem nedov. *kaj* |z vodo ali drugo tekočino na hitro čistiti brez drgnjenja| *Izplakovala je kozarce, ki jih že dlje časa nihče ni uporabljal* □ *oplakovati* □ *splakovati*

GLEJ ŠE izpirati 1 | splakovati

izplamenévati -am nedov. ▶ ugašati 3

izpláti -póljem dov. ▶ izprati 2 | oplati | splakniti

izplávati -am dov. ▶ rešiti se 2 | splavati

izpláviti -im dov. ▶ splaviti²

izplazíti se in izplaziti se -im se dov. ▶ oditi pp 3

izplèn -éna m ▶ izkoristek

izpleníti in izpleniti -im dov. ▶ izropati

izplésati se in izplesáti se -pléšem se dov. ▶ naplesati se

izplêsti se -plêtem se dov. ▶ izmotati se 1

izpléti -plévem dov. ▶ izmamiti | izvabiti 2 | izvleči 2 | opleti

izpljúnek -nka m |kar se izvrže iz ust| *preiskava bolnikovega izpljunka* □ *izpljuvek* □ *hrkelj* |pri spravljanju služi iz grla s kratkimi, sunkovitimi izdih|

izpljúniti -em dov. ▶ pljuniti

izpljúvati -am dov. ▶ pljuniti

izpljúvek -vka m ▶ izpljunek

izplúžiti -im dov. ▶ zaplužiti

izpod predl. ▶ pod² 2

izpodbójati in spodbijati -am nedov. *kaj* |prizadevati si ugotoviti in pokazati, da je kaj neresnično, nepravilno, neutemeljeno| *izpodbijati dokaze*; *izpodbijati zasluge za kaj* □ *spodbijati* □ ekspr. *pobijati*

izpodbíti -bíjem dov. ▶ ovreči | ovrženi

izpodbítni -a -o prid. pravn. |ki se da ovreči| *izpodbitni dokazi* □ pravn. *izpodbojni*

izpodbójni -a -o prid. ▶ izpodbitni

izpodglódati -am dov. ▶ izpodjesti

izpodgrísti -grízem dov. ▶ izpodjesti

izpodjédati -am nedov. *kaj* |z jedenjem, grizenjem od spodaj delati škodo, uničevati| *Črvi izpodjedajo korenine* □ *spodjedati* □ ekspr. *izpodžirati*

GLEJ ŠE kvariti 2•

izpodjésti -jém dov. *kaj* |z jedenjem, grizenjem od spodaj poškodovati| *Voluhar izpodje korenine* □ *izpodgristi* □ *spodjesti* □ ekspr. *izpodglodati* □ ekspr. *izpodžreti* □ knj.izroč. *podjesti*

izpodkopáti -kópljem dov. ▶ spodkopati 1, 2

izpodkopávati -am nedov. ▶ spodkopavati 1, 2

izpodkopováti -újem nedov. ▶ spodkopavati 1, 2

izpodlésti -lézem dov. ▶ spodlesti

izpodmakníti in izpodmákniti -em dov. ▶ spodmakniti

izpodmikáti -am nedov. ▶ spodmikati

izpodnášati -am nedov. ▶ spodmikati | spodnašati

izpodnébni -a -o prid. ▶ voda •6 | železo •1

izpodnébnik -a m ▶ meteorit

izpodněsti -něsem dov. ▶ ovreči | spodmakniti | spodnesti 1

izpodrěpiti -im dov. ▶ izpodriniti 2

izpodrězati -rěžem dov. ▶ spodrezati

izpodrezávati -am nedov. ▶ spodrezovati

izpodrezováti -újem nedov. ▶ spodrezovati

izpodríniti -em dov.

1. kaj |s svojo težo, prostornino odstraniti kaj in zavzeti isti prostor| *Ladja izpodrine 15 000 ton vode* □ *izriniti* □ *odriniti* □ *spodriniti*

2. koga ekspr. |s silo, z zvijačo spraviti koga z določenega mesta, položaja in ga sam zasesti| *Novi uslužbenci so hoteli izpodriniti prejšnje* □ nar. *izpodrepiti* □ ekspr. *spodlesti* □ ekspr. *spodnesti stolček komu* □ ekspr. *spodriniti*

GLEJ ŠE nadomestiti 2

izpodrív -a m pomor. |teža vode, ki jo izpodrine ladja| *Izpodriv ladje je 15 000 ton* □ pomor. *deplasma*

izpodrívati -am nedov.

1. kaj |s svojo težo, prostornino odstranjevati kaj in zavzeti isti prostor| *Ladja izpodriva vodo* □ *izrivati* □ *spodrivati*

2. koga ekspr. |s silo, z zvijačo spravljati koga z določenega mesta, položaja in ga sam zasediti| *izpodrivati tekmecca* □ *izrivati*

izpodvréti -vrém dov. ▶ spotakniti

izpodžírati -am nedov. ▶ izpodjedati

izpodžréti -žrém dov. ▶ izpodjesti

izpogájati se -am se dov. ▶ pogoditi se¹

izpójati se -am se dov. ▶ izgoniti se

izpolnítev -tve ž ▶ zasedba 2

izpolníti in izpólniti -im dov.

1. kaj |narediti, da kaj obljubljenega, napovedanega postane stvarnost, dejstvo| *On zmeraj kaj obljublja, pa nikoli nič ne izpolni*; *izpolniti obljubo*; *izpolniti željo* □ *uresničiti* □ knj.izroč. *realizirati* □ knj.izroč. *utešiti utešiti pričakovanje*

♦ **izpolniti željo** □ ekspr. *potešiti željo*

2. kaj |narediti, da kaj zahtevanega, obvezujočega postane stvarnost, dejstvo| *izpolniti dolžnost*; *izpolniti ukaz* □ *opraviti opraviti zadolžitev* □ ekspr. *izpeljati izpeljati nalogo* □ knj.izroč. *izvesti*² □ publ. *izvršiti* □ zastar. *obistiniti obistiniti željo* □ knj.izroč. *odzvati se čemu odzvati se ukazu* □ knj.izroč. *ostvariti ostvariti načrt* □ zastar. *oživotvoriti* □ knj.izroč. *realizirati* □ publ. *sprovesti* □ zastar. *udejstviti* □ knj.izroč. *zadostiti čemu zadostiti dolžnosti* □ publ. *zadovoljiti čemu zadovoljiti zahtevam*

GLEJ ŠE dopolniti | zapolniti

izpolníti se in izpólniti se -im se dov. |izraža, da kaj obljubljenega, napovedanega postane stvarnost, dejstvo| *Napoved se je izpolnila* □ *realizirati se* □ *uresničiti se* □ zastar. *obistiniti se* □ knj.izroč. *ostvariti se*

izpolnjeválec -lca m |kdor kaj izpolnjuje| *izpolnjevalec nalog* □ knj.izroč. *izvrševalec* □ knj.izroč. *vršilec* □ knj.izroč. *vršitelj*

izpolnjeváлка -e ž |ženska, ki kaj izpolnjuje| *izpolnjevalka nalog* □ knj.izroč. *izvrševalka* □ knj.izroč. *vršilka*

izpolnjeváti -újem nedov.

1. kaj |delati, da kaj obljubljenega, napovedanega postane stvarnost, dejstvo| *izpolnjevati obljube* □ *uresničevati* □ knj.izroč. *realizirati*

2. kaj |delati, da kaj zahtevanega, obvezujočega postane stvarnost, dejstvo| *izpolnjevati dolžnost; izpolnjevati ukaze*
 opravljati¹ *opravljati naloge* zastar. **dopolnjevati** knj.izroč. **izvajati**
 publ. **izvrševati** knj.izroč. **ostvarjati** *ostvarjati načrte* publ. **sprova-**
jati publ. **vršiti**¹ knj.izroč. **zadostovati** *čemu zadostovati zahtevam*
 publ. **zadovoljevati** *čemu zadovoljevati zahtevam*

GLEJ ŠE zapolnjevati

izpolnjevati se -ujem se nedov. |izraža, da kaj obljubljenega, napovedanega postaja stvarnost, dejstvo| *Obljube se izpolnjujejo*
 realizirati se uresničevati se

izpolnljiv -a -o prid. ► uresničljiv

izpolnljivost -i ž ► uresničljivost

izpopolnitev -tve ž |postopek, s katerim se naredi kaj bolj popolno, dovršeno| *izpopolnitev stroja* star. **popolnitev**

izpopolniti in izpopolniti -im dov. *kaj* |narediti, da ima kaj manj pomanjkljivosti, napak| *izpopolniti izdelke; izpopolniti delovni postopek* knj.izroč. **dognati** zastar. **dotirati**² knj.izroč. **dovršiti**
 star. **popolniti** knj.izroč. **pretaniti** *pretaniti poznavanje človeške duševnosti* publ. **razviti**²

GLEJ ŠE izboljšati 2, 3 | kompletirati

izpopolnjevati -ujem nedov. *kaj* |delati, da ima kaj manj pomanjkljivosti, napak| *izpopolnjevati napravo; izpopolnjevati organizacijo dela* knj.izroč. **dodelovati** star. **popolnjevati**
 publ. **razvijati**

GLEJ ŠE dopolnjevati | kompletirati

izposodba -e ž ► izposoja

izposoditi in izposoditi -im dov. *kaj* |dati komu v začasno uporabo, z obveznostjo, da se to vrne in plača odškodnina| *izposoditi knjigo* sposoditi star. **dati na posodo**

izposoditi si in izposoditi -im si dov. *kaj* |dobiti v začasno uporabo, z obveznostjo, da se to vrne| *izposoditi si kolo*
 sposoditi si star. **vzeti na posodo**

GLEJ ŠE ponorčevati se | ukrasti

izposoja -e ž |dejavnost, ki omogoča, da kdo kaj dobi v začasno uporabo z obveznostjo, da se to vrne| *organizirati izposoja koles*
 izposojanje izposojevanje knj.izroč. **izposodba**

◆ medknjižnična izposoja medbibliotečna izposoja

izposojanje -a s ► izposoja

izposojati -am nedov. *kaj* |dajati komu v začasno uporabo, z obveznostjo, da se to vrne in plača odškodnina| *izposojati kolesa* izposojevati sposojati star. **dajati na posodo**

izposojati si -am si nedov. *kaj* |dobivati kaj v začasno uporabo, z obveznostjo, da se to vrne| *izposojati si knjige*
 izposojevati si sposojati si star. **dobivati na posodo**

star. **posojevati si**

GLEJ ŠE norčevati se

izposojevalec -lca m |kdor kaj izposoja| *izposojevalec avtomobilov* posojevalec

izposojevalnina -e ž ► izposojnina

izposojevanje -a s ► izposoja

izposojevati -ujem nedov. ► izposojati

izposojevati si -ujem si nedov. ► izposojati si

izposojnina -e ž |pristojbina za izposojanje| *plačati izposojnino*
 izposojevalnina

izpostáva -e ž ► predstavništvo 1

izpostáviti -im dov.

1. kaj čemu |napraviti, da kaj na kaj deluje, učinkuje| *izpostaviti telo soncu* zastar. **razpostaviti**

2. koga čemu |napraviti, da je kdo v neprijetnem, nevarnem položaju| *izpostaviti pisca kritiki* publ. **podvreči**

3. koga |nekaj postaviti koga na javno mesto kot kazen za kako dejanje| *izpostaviti tatu na sramotilnem odru* knj.izroč. **izstaviti**
GLEJ ŠE poudariti

izpostáviti se -im se dov. *za kaj* |očitno, močno se zavzeti za kaj ne glede na nevarnost| *Kljub grožnjam se je izpostavil za prijatelja* eksponirati se

izpostávljanje -a s ► poudarjanje

izpostávljati -am nedov. ► poudarjati | razstavljati 1

izpostávljati se -am se nedov. *za kaj* |očitno, močno se zavzemati za kaj ne glede na nevarnost| *Izpostavjal se je za prijatelje* eksponirati se

izpostávljen -a -o povdk. |izraža, da je kaj zaradi svoje lege, položaja predmet učinkovanja, delovanja česa| *Obala je v tem predelu izpostavljena najmočnejšemu vetru* knj.izroč. **izložen**

GLEJ ŠE ogrožen

izpostávljeni -a -o prid. ► ogroženi

izpotiti -ím dov. *kaj* |s potenjem spraviti iz sebe| *izpotiti bolezen, prehlad* knj.izroč. **izznajiti**

izpoved -i ž |kar zaslišani pove o kaki stvari| *Izpovedi prič in soudeležencev se razlikujejo* pravn. **izpovedba**

◆ **1. obremenilna izpoved** obremenjevalna izpoved **2. osebna izpoved**
 knj.izroč. **konfesija** knj.izroč. **samoizpoved**

izpovedati -povem dov. *kaj* |posredovati svoje misli, čustva, razpoloženja, navadno v umetniškem delu| *V pesmih izpovedati svoja najgloblja čustva* ekspr. **odkriti**² ekspr. **razkriti** ekspr. **razodeti**
GLEJ ŠE izraziti² | povedati

izpovedati se -povem se dov. *komu* ekspr. |povedati vse, kar človeka vznemirja| *Čutil je potrebo, da bi se komu izpovedal*
 razkriti srce ekspr. **odkleniti srce** ekspr. **odpreti dušo** ekspr. **odpreti srce** ekspr. **razodeti srce** ekspr. **spovedati se**

izpovedba -e ž ► izpoved

izpovedni -a -o prid. ► pesem 1•4 | pesnik •2

izpovedno-pripovedni -a -o prid. ► pesem 1•5

izpovednost -i ž ► liričnost

izpovedovalec -lca m |kdor posreduje svoje misli, čustva, razpoloženja, navadno v umetniškem delu| *pesnik kot izpovedovalec najgloblje resnice o življenju* knj.izroč. **izrazitelj** knj.izroč. **izraznik**
 knj.izroč. **izrazevalec**

izpovedovati -ujem nedov.

1. kaj |posredovati svoje misli, čustva, razpoloženja, navadno v umetniškem delu| *V pesmi izpoveduje svojo ljubezen do dekleta*
 star. **naznanjevati** star. **pričati** knj.izroč. **razodevati**

2. kaj |javno izražati svojo pripadnost čemu| *izpovedovati vero*
 zastar. **trditi**¹

GLEJ ŠE izražati 1

izpovedovati se -ujem se nedov. *komu* ekspr. |pripovedovati, kar človeka vznemirja| *Dolgo se je izpovedovala materi* ekspr. **odpirati**
 (svoje) srce ekspr. **odpirati (svojo) dušo**

izprán -a -o prid. |ki je zaradi pranja izgubil prvotno kakovost, lastnost| *izpran ovratnik* prepran spran

izpráskanje -a s ► abrazija

izpráskati -am dov. *kaj* med. |odstraniti maternično sluznico| *izpraskati maternico* med. **kiretirati** med. **postgrati**

izprašati in izprašati -am dov. *koga kaj* |z vpraševanjem poizvedeti| *Izprašal je sina, kod je hodil* nar. **oprašati** knj.izroč. **poizprašati**
 pog. **sprašati** ekspr. **preprašati**¹

GLEJ ŠE povprašati | zaslišati²

izpraševalec -lca m |kdor z vprašanji ugotavlja, preverja kandidatovo znanje| *določiti izpraševalce* vpraševalec knj.izroč. **eksaminator**
GLEJ ŠE anketar | zasliševalec

izpraševálka -e ž ▶ anketarka

izpraševálni -a -o prid. ▶ komisija •1

izpraševáti¹ -újem nedov.

- koga kaj* |z vpraševanjem poizvedovati| *Oče izprašuje otroke, kako je bilo v šoli* □ ekspr. **popraševati** □ star. **praševati** □ knj.jzroč. **razpraševati**² □ ekspr. **zasliševati** □ ekspr. **otipavati** |previdno izpraševati| □ ekspr. **pretipavati** |temeljito izpraševati| □ ekspr. **vrtati** v koga |vztrajno izpraševati|
- koga* |z vprašanji ugotavljati, preverjati kandidatovo znanje| *izpraševati učence vso uro* □ knj.jzroč. **eksaminirati**

GLEJ ŠE **zasliševati**

izpraševáti² -újem nedov. ▶ razpraševati¹

izprašiti -ím dov. ▶ natepsti | razprašiti

izpráti -pêrem dov.

- kaj* |z vodo ali drugo tekočino (dokončno) očistiti| *izprati namiljeno perilo* □ **izplakniti** □ **splakniti** □ **sprati** □ nar. **izplahniti**
- kaj* |z vodo ali drugo tekočino odstraniti zlasti umazanijo| *izprati peščene drobce iz rane; izprati belež s tal* □ **izmiti** □ **sprati** □ knj.jzroč. **izplati**
- kaj* |odstraniti kaj drobnega s trajnim ali ponavljajočim se tokom| *Naliv je s pobočja izpral rodovitno plast zemlje* □ **sprati** □ ekspr. **odplakniti** □ knj.jzroč. **odprati**

izprazniti in **izprázniti** -ím dov. ▶ iztrebiti se | spiti •1 | urinirati

izpráznjen -a -o prid. ▶ prazen 2

izpráznjenost -i ž ▶ praznina 2

izpraznjévánje -a s ▶ praznjenje

izpraznjéváti -újem nedov. ▶ prazniti | urinirati

izpréči -prêžem dov. *kaj* |odpeti vprežno žival in ji sneti vprežno opremo| *izpreči konje, vole* □ **odpreči** □ **razpreči** □ nar. **izkleniti** □ pog. **spreči**

izprégati -am nedov. *kaj* |odpenjati vprežno žival in ji snemati vprežno opremo| *izpregati konje* □ **razpregati** □ knj.jzroč. **izprezati** □ knj.jzroč. **razprezati**

izpréšati -am dov. ▶ iztisniti

izprevésti -vêzem dov. ▶ izvesti¹ | prevesti²

izprézati -am nedov. ▶ izpregati

izpréhati -am dov. ▶ iztepsti 1 | oprhati 1 | razprašiti

izprícati -am dov. ▶ dokazati | izraziti² | potrditi 1

izprícati se -am se dov. ▶ izraziti se

izpríčba -e ž ▶ dokaz | izjava 1 | spričevalo

izpríčeváti -újem nedov. ▶ dokazovati | izražati 1, 2 | kazati 1

izpríčeváti se -újem se nedov. ▶ opravičevati se

izpríčiló -a s ▶ dokaz

izpríden -a -o prid. ▶ podel²

izprídenec -nca m ▶ podlež

izprídigati -am dov. ▶ povedati

izprídigati se -am se dov. ▶ izkašljati se | povedati pp 11

izpríditi -ím dov. ▶ omadeževati | pokvariti 4

izpríditi se -ím se dov. ▶ pokvariti se 2, 3

izpríjati -am nedov. ▶ kvariti 3

izpríjati se -am se nedov. ▶ kvariti se 2

izpríjen -a -o prid. ▶ podel²

izpríjenec -nca m ▶ podlež

izpríjenka -e ž ▶ pokvarjenka

izpríjenost -i ž |stanje, pri katerem kdo nima več naravnih, prvotnih pozitivnih lastnosti, zlasti v moralnem pogledu| *Iz-prijenost je prevladala vsepovsod* □ **pokvarjenost** □ ekspr. **iznakaženost** □ ekspr. **izrojenost**

GLEJ ŠE **podlost 1**

izpríščiti se -ím se dov. ▶ izpustiti se

iz priváde prisl. zv. ▶ iz navade

izprosíti -prósim dov. *kaj* |s prošnjami priti do česa| *Hrano so izprosili pri sosedih* □ **naprositi** *Po hišah je naprosil nekaj hrane* □ **priprositi** *kaj priprositi nekaj denarja* □ ekspr. **izprosjačiti** □ neknoj. pog. **nafehtati** □ sleng. **nažicati** □ ekspr. **izmoledovati** 7

GLEJ ŠE **pregovoriti** | **zasnubiti**

izprosjačiti -ím dov. ▶ izprositi

iz protésta prisl. zv. ▶ protestno

izpršávati se -am se nedov. ▶ bahati se | postavljati se | prsiti se

izpršiti se -ím se dov. ▶ izbočiti | pobahati se | postaviti se 2

izprškati se -am se dov. ▶ izkašljati se | povedati pp 11

izpsováti -újem dov. ▶ ozmerjati

izpúh -a m ▶ cev •2

izpúhniti -em dov. *kaj* |s puhanjem naenkrat spraviti iz ust, pljuč| *Izpuhnil je oblaček dima* □ knj.jzroč. **odpuhniti**

izpuhtéti -ím dov. ▶ miniti 3

izpuhtévati -am nedov. ▶ hlapeti | izginjati 3 | pojemati

izpúkati -am dov. ▶ izpuliti 1

izpúkniti -em dov. ▶ izpuliti 1

izpulítev -tve ž |dejanje, s katerim se z vlečenjem, potegovanjem spravi kaj iz snovi, v kateri tiči| *izpulitev zoba* □ **izdrtje** □ med. **ekstrakcija**

izpulíti in **izpúlití** -ím dov.

- kaj* |z vlečenjem, potegovanjem spraviti kaj iz snovi, v kateri tiči| *izpuliti žebelj iz deske* □ **izdreti** *izdreti zob* □ **izruvati** *izruvati plevel* □ med. **ekstrahirati** *ekstrahirati zob* □ pog. **izcukati** □ nar. **izpipati** □ nar. **izpukati** □ nar. **izpukniti** □ nar. **izriti** *izriti plevel* □ knj.jzroč. **izruti** □ knj.jzroč. **izrvati**

- komu kaj* |z vlečenjem, potegovanjem spraviti kaj iz česa sploh| *Komaj mu je izpulil nož iz rok* □ knj.jzroč. **izruvati**

- komu kaj* ekspr. |z vztrajnim prigovarjanjem pridobiti od koga kaj v nasprotju z njegovo voljo, njegovimi interesi| *Izpulil mu je zadnji evro* □ slabš. **izmolsti** *kaj iz koga* *Prav vse je izmolzel iz njega* □ ekspr. **izmozgati** *kaj iz koga* *Bo že izmozgal denar iz vas* □ ekspr. **izpipati** *kaj iz koga* *Izpipal je denar iz njega*

izpúst -a m jezikosl. |neuporaba jezikovne prvine, ki jo je iz zveze lahko razbrati| *Pisatelj rad uporablja izpuste* □ jezikosl. **elipsa** □ ekspr. **preskok**

• pravn. **pogojni izpust** □ pravn. **pogojni odpust**

GLEJ ŠE **izpustitev** | **tekališče**

izpustítev -tve ž |dejanje, s katerim se preneha ohranjati koga na določenem mestu| *izpustitev kaznjenca* □ **izpust** □ **odpust**

izpustítí -ím dov.

- kaj* |prenehati imeti kaj z rokami oprijeto| *izpustiti kozarec* □ **izpustiti iz rok**

- koga* |prenehati ohranjati koga na določenem mestu| *izpustiti ujetnike* □ **odpustiti**

- kaj* |ne upoštevati česa, kar bi glede na vrstni red moralo biti upoštevano| *izpustiti črko v besedi* □ **preskočiti**

GLEJ ŠE **izstreliti** • | **iztakniti** • | **miniti 3** | **umreti 1**

izpustítí se -ím se dov. |izraža, da se kaj pojavi kot bolezenska sprememba različne oblike in vrste na koži ali sluznici| *Mozolji so se mu izpustili po obrazu* □ pog. **izpahnti se** □ med. **izpriščiti se**

izpuščáj -a m |bolezenska sprememba različne oblike in vrste na koži ali sluznici| *srbeč izpuščáj* □ med. **eksantem** □ knj.jzroč. **prišč**

♦ 1. **dobiti izpuščáj** □ nar. **opiščiti se** 2. med. **koprivnični izpuščáj**

□ med. **koprivka**

GLEJ ŠE **pasovec**

izpuščájast -a -o prid. |ki ima izpuščaje| *izpuščájasta koža na obrazu* □ knj.jzroč. **priščav** □ knj.jzroč. **priščnat**

izpuščati -am nedov.

1. kaj |večkrat izpustiti| *izpuščati predmete* □ *izpuščati iz rok*
2. koga |ne ohranjati koga na določenem mestu| *izpuščati zapornike* □ *odpuščati*
3. kaj |ne upoštevati česa, kar bi glede na vrstni red moralo biti upoštevano| *izpuščati vrstice pri prepisovanju* □ ekspr. *preskakovati*

izpuščati se -am se nedov. |izraža, da se kaj pojavlja kot bolezenska sprememba različne oblike in vrste na koži ali sluznici| *Mozolji se mu izpuščajo* □ pog. *izpahovati se*

izpuščen -éna -o povdk. ► zapor 1•

izpušni -a -o prid. ► cev 2

izrába -e ž ► izkoriščanje 1

izrabíti in **izrábíti** -im dov. ► izkoristiti 1, 2

izrabíti se in **izrábíti se** -im se dov. ► dotrajati | obrabiti se 2

izrábljanje -a s ► izkoriščanje 1

izrábljati -am nedov. ► izkoriščati 1, 3

izrábljen -a -o prid. ► dotrajan | izkoriščen

izrábljenost -i ž ► dotrajanost

izračún -a m nav. mn., publ. |dejstvo, ugotovljeno na osnovi računanja| *Izračuni kažejo, da je ta način gradnje najcenejši* □ publ., nav. mn. *kalkulacija* □ publ., nav. mn. *račún*¹ □ publ. *računica*

GLEJ ŠE *račún*¹ •3 | rezultat¹ 1

izračúnati -am dov. kaj |z računanjem ugotoviti, določiti| *izračúnati obresti* □ *naračúnati* □ *preračúnati* □ publ. *izkalkulirati* □ zastar. *izračúniti* □ ekon. *kalkulirati* □ ekon., žarg. *prekalkulirati*

izračúnávati -am nedov. kaj |z računanjem ugotavljati, določiti| *izračúnávati cene* □ ekon. *kalkulirati*

□ pog. *preračúnávati*

izračúniti -im dov. ► izračúnati

izragljáti -ám dov. ► povedati pp 4

izrájati se -am se nedov. ► izrojevati se | sprevačati se

izráslek -a m ► izrastek 1

izrástek -tka m

1. |kar zraste, požene na čem| *Porezati nepotrebne izrastke na debli* □ knj.izroč. *izraslek*

2. |kar bolezensko, nenormalno zraste na čem| *odstraniti izrastke na koži* □ *izrastlina*

◆ kožni izrastek □ med. dermalni izrastek

GLEJ ŠE posledica

izrastlína -e ž ► izrastek 2

izravnáti -ám dov.

• tisk. *izravnati klišé* □ tisk. *justirati klišé*

GLEJ ŠE *izenačiti* | *poravnati* 1 | *uravnovesiti* 2

izravnáva -e ž ► ravnanje 1

izravnávanje -a s ► ravnanje 1

izravnávati -am nedov. ► *izenačevati* | *ravnati* 1 | *uravновеšati* 2

izráz -a m

1. |jezikovna enota iz glasov, besed za označevanje pojmov| *Navedena izraza se uporabljata sopomensko* □ *poimenovanje* □ knj.izroč. *pojem* □ knj.izroč. *termin*¹

PODPOMENKE enobesedni izraz, večbesedni izraz

2. |to, v čemer se kaj kaže, izraža| *dojemati umetnost kot izraz časa* □ *odraz* □ knj.izroč. *odslkava* □ knj.izroč. *odsvit* □ knj.izroč. *refleks*

• glasb. *glasbeni izraz* □ ekspr. *glasbena govornica* □ ekspr. *tonska govornica*

GLEJ ŠE *beseda* | *enočlenik* | *evfemizem* | *izraziti*² | *izraziti se* | *izražati* 2 | *opazen*² • | *rezultat*² | *sinonim* | *termin*¹

izrázen -zna -o prid. ► *izrazljiv*

izrázijski -a -o prid. ► *oznaka* 3• | *slovar* •9

izrazilo -a s ► *glasilo* | *sredstvo* •8

izrazít -a -o prid.

1. |ki se po svojih značilnostih, lastnostih zelo razlikuje od povprečja| *izrazite poteze obraza* □ zastar. *izrazovit* □ ekspr. *markanten*
2. ekspr. |ki se pojavlja v visoki stopnji, močni obliki| *izrazita rdeča barva* □ ekspr. *močen* □ ekspr. *svež*¹ *sveža zelenina gozda* □ knj.izroč. *trd*¹ □ ekspr. *živ*²

izrazítelj -a m ► *izpovedovalec*

izrazítí¹ -a -o prid. ► *pravi*² 2

izrázítí² -im dov. kaj |z besedami, kretnjami posredovati drugim svoje misli, čustva, razpoloženja| *v pesmi izraziti svoja čustva* □ publ. *dati izraz čemu v pesmi dati izraz čustvu* □ knj.izroč. *izpovedati* □ knj.izroč. *izpričati* *Ljudje so izpričali svojo nacionalno zavest* □ knj.izroč. *izživeti* *Ljudje so izživeli, kar so morali desetletja skrivati* □ knj.izroč. *manifestirati* □ knj.izroč. *odgrniti* □ ekspr. *odkriti*² □ zastar. *poočititi* □ pog. *povedati* *Tega niste povedali dovolj jasno* □ pog. *praviti* *praviti kaj z očmi* □ ekspr. *razkriti* □ pog. *reči* *reči kaj z očmi*

◆ *izraziti sožalje* □ *izreči sožalje* □ knj.izroč. *kondolirati*

GLEJ ŠE *opredeliti se* 2 | *zahvaliti se* 1

izrázítí se -im se dov. |izraža, da se kaj pojavi kot zunanja podoba, znamenje česa| *V romanu se je izrazilo življenje tiste dobe* □ *najti (svoj) izraz* □ publ. *dobiti (svoj) izraz* □ knj.izroč. *izpričati se* □ publ. *odraziti se* □ knj.izroč. *odzrcaliti se*

GLEJ ŠE *izreči se*

izrázje -a s ► *besedje* | *terminologija* 1

izrazljív -a -o prid. |ki se da izraziti| *težko izrazljiv občutek* □ knj.izroč. *izrozen*

izrázni -a -o prid. ► *sposobnost* •1 | *sredstvo* •8

izráznik -a m ► *izpovedovalec*

izrázno prisl. ► *jezik* 4•2

izráznost -i ž ► *sposobnost* •1

izrazoslóvec -vca m ► *terminolog*

izrazoslóvje -a s ► *terminologija* 2

izrazováti -újem nedov. ► *izražati* 1, 2

izrazováti se -újem se nedov. ► *govoriti* 1 | *izražati se*

izrazovít -a -o prid. ► *izraziti* 1 | *jezik* 4•2

izrážati -am nedov.

1. kaj |z besedami, kretnjami posredovati drugim svoje misli, čustva, razpoloženja| *V pesmih je izražal svojo ljubezen do dekleta* □ knj.izroč. *izpovedovati* □ knj.izroč. *izpričevati* □ zastar. *izrazovati* □ zastar. *izraževati* □ zastar. *javljati svobodno javljati svoje misli* □ ekspr. *kazati* *Javno ne kaže svojih čustev* □ knj.izroč. *manifestirati* □ ekspr. *odkrivati* □ knj.izroč. *odslkavati* *V prozi je odslkaval zgodovino svojega časa* □ star. *pričati* □ ekspr. *razkazovati* *Javno ne razkazuje svojih čustev*

◆ *izražati sožalje* □ *izrekati sožalje*

2. kaj |biti zunanja podoba, znamenje človekovega razpoloženja, čustvovanja; biti zunanja podoba, znamenje česa sploh| *Njeno vedenje je izražalo domišljavost; Delo jasno izraža tuji literarni vpliv* □ *odražati* □ publ. *biti izraz česa* □ publ. *biti odraz česa* □ publ. *biti odsev česa* □ knj.izroč. *biti odsvit česa* □ knj.izroč. *biti refleks česa* □ knj.izroč. *biti zrcalo česa* *Časopisi so zrcalo svojega časa* □ knj.izroč. *dihati* *Njegov obraz je dihal dobrohotnost* □ knj.izroč. *izpričevati* □ zastar. *izrazovati* □ zastar. *izraževati* □ knj.izroč. *izsevati* *Njen obraz izseva milino* □ ekspr. *izžarevati* *Njen nastop izžareva veselje do življenja* □ pog. *kazati* *S takimi odgovori kaže svojo zavist* □ zastar. *očitati*¹ □ zastar. *očitovati*¹ □ knj.izroč. *odsevati* □ knj.izroč. *odslkavati* *Pisava odslkava potek misli* □ knj.izroč. *odsvitati* □ knj.izroč. *oznanjati* □ knj.izroč. *oznanjevati* □ zastar. *poočitovati* *Ta nasprotja so poočitovala notranji propad* □ knj.izroč. *pričati o čem* *Pohištvo v sobi je pričalo o preprostem okusu* □ ekspr. *razodevati* □ knj.izroč. *reflektirati* □ knj.izroč. *rezultirati* □ knj.izroč. *zrcaliti* *Njen pogled zrcali strah*

GLEJ ŠE *kazati* 1 | *upati*

izražati se -am se nedov. s prisl. določilom |izraža, da je kaj zunanja podoba, znamenje človekovega razpoloženja, čustvo-vanja| *V njegovi razpravi se izraža takratna miselnost* □ **odražati se** □ knj.izroč. **demonstrirati se** □ zastar. **izrazovati se** □ zastar. **izraževati se** □ zastar. **očitati se** □ zastar. **očitovati se** □ zastar. **poočitovati se** □ knj.izroč. **reflektirati se** □ knj.izroč. **zrcaliti se**

GLEJ ŠE kazati se

izraženi -a -o prid. ► osebek •1

izraževalec -lca m ► izpovedovalec

izraževalni -a -o prid. ► sredstvo •8

izraževati -ujem nedov. ► izražati 1, 2

izraževati se -ujem se nedov. ► izražati se

izrečni -a -o prid. |ki je jasno, določno izražen| *Odšel je kljub izrečni prepovedi* □ knj.izroč. **eksplicitni** □ knj.izroč. **izrečni**

izrečno nač. prisl. |izraža, da je kaj jasno, določno izraženo| *izrečno zahtevati potrđilo* □ knj.izroč. **eksplicite** □ knj.izroč. **eksplicitno** □ knj.izroč. **izrečno**

izreči -rêčem dov. kaj |izraziti z govornjem| *izreči žaljivko* □ **izgovoriti** □ ekspr. **izustiti** □ ekspr. **spraviti z jezika**

GLEJ ŠE izgovoriti | izraziti² ♦ | oceniti 1 | reči 1 | zahvaliti se 1

izreči se -rêčem se dov. *proti čemu/za kaj* |javno izraziti svojo odločitev, navadno o pomembnem vprašanju| *izreči se proti predlogu; izreči se za Slovenca* □ publ. **izjasniti se** □ publ. **izjaviti se** □ publ. **izraziti se**

izrečni -a -o prid. ► izrečni

izrečno prisl. ► izrečno

izréden -dna -o prid. |ki po pomenu, kakovosti presega splošno, navadno| *izreden uspeh* □ **izjemen** □ ekspr. **blesteč** □ knj.izroč. **bleščav** □ ekspr. **bleščec** □ knj.izroč. **bliskav** □ ekspr. **briljanten** □ ekspr. **čudovit** □ knj.izroč. **edinovrsten** □ ekspr. **edinstven** □ knj.izroč. **ekstraordinaren** □ ekspr. **enkratni** □ ekspr. **fantastičen** □ ekspr. **fenomenalen** □ zastar. **izvanredni** □ ekspr. **legendarni** □ knj.izroč. **nadvakdanji** □ ekspr. **nebeški** **nebeška lepota** □ zastar. **nečuven nečuven uspeh** □ ekspr. **nedosegljiv** □ knj.izroč. **nedosežen** □ ekspr. **nenavaden** □ ekspr. **neocenljiv** **neocenljiv pomen** □ ekspr. **neponovljiv** □ ekspr. **neprimerljiv** □ zastar. **neprisrčljivi** □ publ. **neslutni** □ ekspr. **nevsakdanji** *Pokazal je nevsakdanji pogum* □ ekspr. **nezaslišani** □ ekspr. **poseben** □ ekspr. **prečudovit** □ ekspr. **senzacionalni**

GLEJ ŠE izjemen | odlični

izrédni -a -o prid. ► profesor •1 | rok¹ pp 2 | slušatelj • | sodišče 1 ♦ | stanje •3 | študent pp | študij pp 5 | zaposlitev 2 pp 1

izrédno prisl. ► odlično² | odlično³ | študirati pp | zelo 2

izrédnost -i ž ► odličnost

izréja -e ž ► rejništvo

izréjati -am nedov. ► preživljati | vzgajati

izrèk -éka m

1. |zgoščeno izražena duhovita, globoka misel| *Pisec rad uporablja izreke* □ **aforizem** □ star. **rek** □ knj.izroč. **reklo**

♦ **čarovni izrek** □ knj.izroč. **bajalne besede** □ zastar. **čar** □ knj.izroč. **čarni izrek** □ čarovne besede □ čudodelne besede □ ekspr. **hokuspokus**

2. **pravn.** |del sodbe, ki vsebuje kratko odločitev, rešitev zadeve| *zbirka izrekov* □ **pravn.** **dispozitiv** □ **pravn.** **judikat** □ **pravn.** **sodbeni izrek** □ **pravn.** **sodni izrek** □ **pravn.** **tenor¹**

3. **mat.** |trditev, do katere se pride s sklepanjem iz temeljnih resnic, načel| *dokazati izrek* □ **mat.** **teorem**

♦ 1. **mat.** **dvočlenski izrek** □ **mat.** **binomski izrek** 2. **mat.** **pitagorov izrek** □ šol., žarg. **oslovski most**

izréka -e ž |način izgovarjanja besed ali stavkov| *Igralec ima lepo izreko* □ **dikcija**

• **jezikosl.** **knjižna izreka** □ **jezikosl.** **zborna izreka**

izrékati -am nedov. ► govoriti 1 | izgovarjati | izražati 1 ♦ | soglašati 2

izrékati se -am se nedov. *proti čemu/za kaj* |javno izražati svojo odločitev, navadno o pomembnem vprašanju| *izrekati se proti predlogu; izrekati se za miroljubno sožitje* □ **izjavljati** *Poslanci so izjavljali, da podpirajo predlog*

izrekljiv -a -o prid. ► izgovorljiv

izrentáčiti -im dov. ► povedati pp 13 | reči 1 pp 10

izrèz -éza m

1. |odprtina, nastala z izrezanjem| *srčasti izrez v oknicah* □ **izrezek**

2. |odprtina pri obleki, navadno ob vratu| *velik izrez na bluzi*

□ zastar. **izreza** □ star. **izrezek**

♦ 1. **kvadratni izrez** □ **oglati izrez** 2. **rokavni izrez** □ **rokavna odprtina**

3. **vratni izrez** □ **ovratni izrez** □ star. **vratni izrezek**

PODPOMENKE **rokavni izrez** ↗, **vratni izrez** ↗

GLEJ ŠE izrezanje | izrezek | izsek | odprtina pp 3

izréza -e ž ► izrez 2

izrezáča -e ž ► izrezovalka

izrézani -a -o prid. ► podoben² 1 ♦ | podoben² 1 ♦

izrézanje -a s |odstranitev iz česa z rezanjem| *izrezanje bule* □ **izrez**

izrézati -rêžem dov. kaj |z rezanjem izločiti manjšo enoto iz česa| *izrezati članek iz časopisa* □ **izstriči**

izrézek -zka m |manjša enota, izrezana iz česa| *izrezek iz revije* □ **izrez** □ **izstrižek**

GLEJ ŠE izrez 1, 2 | izrez 2 ♦

izrezljávanje -a s ► rezljanje

izrezljávati -am nedov. ► rezljati

izrezováka -e ž les. |žaga za izrezovanje| *delati z izrezovalko* □ les. **izrezača** □ les. **izrezovalna žaga**

izrezoválni -a -o prid. ► izrezovalka | pola •1

izrezovávanje -a s ► rezljanje

izrezováanka -e ž ► pola •1

izrezováti -ujem nedov. kaj |z rezanjem delati, oblikovati| *Otroci izrezujejo figure iz lepenke* □ **rezati** □ ekspr. **striči**

GLEJ ŠE rezljati

izrígati -am dov. ► izbruhati 1

izríniti -em dov. ► izpodriniti 1 | nadomestiti 2

izrísati -rišem dov. ► prerisati

izrisávati -am nedov. ► izrisovati

izrisováti -ujem nedov. kaj |končno, v podrobnostih oblikovati risbo| *izrisovati okraske* □ **izrisavati**

izrítiti -rijem dov. ► izpuliti 1 | nariti

izrívati -am nedov. *koga* ekspr. |spravljati koga z določenega mesta, položaja, iz družbe| *Izrivajo jo iz podjetja* □ ekspr. **odrivati**

GLEJ ŠE izpodrivati 1, 2

izróbkati -am dov. ► orobkati

izróčati -am nedov. *komu kaj* |delati, da prehaja kaj k drugemu| *izročati naslovníkom pisma* □ **izročevati** □ knj.izroč. **predajati**

□ **pravn.** **tradirati** **tradirati obrtniku denar** □ zastar. **vročati**

GLEJ ŠE dajati 1 | oddajati 1 | podeljevati | pokopavati |

prepuščati 2

izročeváti -ujem nedov. ► izročati

izročíltni -a -o prid. ► pismo •2

izročílo -a s

1. |kar se je iz preteklosti ohranilo, zlasti na področju duhovne kulture| *ohranjati izročilo* □ star. **sporočilo**

PODPOMENKE **pisno izročilo**, **ustno izročilo**

2. |kar se je uveljavilo, doseglo na področju kake dejavnosti med njenim daljšim obstajanjem| *ustvarjati lastno izročilo v slikarstvu* □ **tradicija**

izročitelj -a m |kdor napravi, da pride kaj kam z določenim namenom| *izročitelj blaga* □ zastar. **vročitelj**

izročitev -tve ž ▶ podelitev

izročiti -ím dov. *komu kaj* |napraviti, da preide kaj k drugemu| *izročiti naslovníku pismo* □ *predati* □ knj.jzroč. *tradirati izročiti trgovcu denar* □ zastar. **vročiti**

GLEJ ŠE dati 1, 2, 4 | oddati 1, 3 | podeliti | pokopati 1 | prepustiti 1 | sporočiti | umreti 1

izročiti se -ím se dov. ▶ prepustiti se

izród -óda m ▶ nemoralnež | podlež

izródek -dka m pri živalih, rastlinah |kar nastane pri razvojni spremembi na slabše glede na organ, organizem, vrsto organizmov| *rastlinski izródek* □ knj.jzroč. *skot*

GLEJ ŠE nemoralnež | podlež

izroditi -ím dov. ▶ sprevreči 1

izroditi se -ím se dov. biol. |spremeniti se na slabše glede na organ, organizem ali vrsto organizmov| *Sadno drevje se izrodi* □ *degenerirati* □ zastar. **izvreči se**

□ star. **sprevreči se**

GLEJ ŠE sprevreči se

izrojèn -èna -o prid. ▶ perverzén 1 | podel²

izrojènek -nca m ▶ nemoralnež | podlež

izrojèni -a -o prid. ▶ organ 1•2

izrojènost -i ž ▶ izprijènost | perverzénost 1 | podlost 1

izrojévati se -am se nedov. biol. |spreminjati se na slabše glede na organ, organizem ali vrsto organizmov| *Živalska vrsta se izrojèva* □ *degenerirati* □ *izrajati se*

GLEJ ŠE sprevračati se

izrópati -am dov. *kaj* |nasilno odvzeti materialne dobrine| *izropati trgovino* □ *oropati* □ knj.jzroč. *izpleniti* □ ekspr. *obratiti*

□ knj.jzroč. **opleniti** □ ekspr. **poropati**

izrúti -rújem dov. ▶ izpultiti 1 | izruvati

izruvati -rújem dov. *kaj* |s silo spraviti iz česa, navadno iz zemlje| *izruvati železni drog iz zida; Vihar je izruval drevje*

□ knj.jzroč. **izruti** □ knj.jzroč. **izrvati**

GLEJ ŠE izpultiti 1, 2

izrúžiti -im dov. ▶ izluščiti | orobkati

izrvati -rújem dov. ▶ izpultiti 1 | izruvati

izsáhel -hla -o prid. ▶ suh¹ 1

izsánjati -am dov. ▶ nasanjati | zasanjati

iz sébe povdk. zv. ▶ prestrašen² | zmeden ♦

izsèk -éka m |posamezni del, izločen iz česa| *Drama prikazuje izsek iz vaškega življenja* □ knj.jzroč. **izrez**

- 1. geom. **krogelni izsek** □ geom. izsek krogle □ geom. krogelni sektor
- 2. geom. **krogov izsek** □ geom. izsek kroga □ geom. krožni izsek

GLEJ ŠE poseka

izsèka -e ž ▶ poseka

izsèkati -am dov. *kaj* |s sekanjem v celoti, popolnoma odstraniti| *izsèkati gozdove* □ ekspr. **pobriti** □ ekspr. **porazirati**

izsekávati -am nedov. ▶ izsekovati

izsekováti -újem nedov. *kaj* |s sekanjem v celoti, popolnoma odstranjevati| *izsekovati gozdove* □ **izsekavati**

izselítev -tve ž |dejstvo, da se doseže, da kdo zapusti svoje bivališče| *izselítev strank iz stanovanja*

□ knj.jzroč. **odselítev**

GLEJ ŠE deložacija

izselíti -sélím dov. *koga* |povzročiti, da kdo zapusti svoje bivališče| *izselíti stranko iz stanovanja*

□ knj.jzroč. **odselíti**

izselíti se -sélím se dov. ▶ emigrirati | odseliti se

izséljenec -nca m |kdor se izseli v tujino| *slovenski izséljenci v Ameriki* □ zastar. **izselnik** □ **emigrant** |zlasti iz političnih vzrokov|

□ **ezul** |v italijanskem okolju|

PODPOMENKE ekonomski izséljenec, politični izséljenec

izséljèniški -a -o prid. ▶ društvo ♦8

izséljènski -a -o prid. ▶ društvo ♦8

izseljévánje -a s |dejstvo, da se dosega, da kdo zapusti svoje bivališče| *prisilno izseljèvanje prebivalstva*

□ knj.jzroč. **odseljèvanje**

GLEJ ŠE emigracija

izseljévati -újem nedov. *koga* |povzročati, da kdo zapusti svoje bivališče| *Okupatorji so naše ljudi zapirali in izseljevali*

□ knj.jzroč. **odseljèvati**

izseljévati se -újem se nedov. ▶ emigrirati | odseljevati se

izsélník -a m ▶ izséljenec

izsesáti -ám dov. *kaj* |s sesanjem spraviti iz česa| *izsesati sok iz limone* □ **posesati** □ med. **aspirirati aspirirati kri iz rane**

□ neknj. pog. **izcuzati** □ ekspr. **izsrkati** □ pog. **scuzati**

GLEJ ŠE izkoristiti 2 | oslabiti 1

izsesávánje -a s ▶ izkoriščanje 3

izsesávati -am nedov. *kaj* |s sesanjem spravljati iz česa| *izsesavati kri iz rane* □ med. **aspirirati** □ ekspr. **izsrkavati**

GLEJ ŠE izkoriščati 3 | slabiti

izsesoválec -lca m ▶ izkoriščevalec

izsévati -am nedov. ▶ izražati 2 | sevati

izsíliti -im dov.

1. *kaj* |s silo priti do česa| *izsíliti denar* □ ekspr. **izcediti** *Iz kupca je hotel izcediti čim več* □ ekspr. **iztisniti** □ ekspr. **stisniti**
2. *kaj* |s silo doseči, da kdo kaj naredi, pove| *izsíliti izjavo*

□ ekspr. **iztisniti**

GLEJ ŠE izvabiti 3

izsiljévati -újem nedov. *koga* |s silo dosežati, da kdo kaj naredi, pove| *Tako dolgo ga je izsiljeval, da mu je izdal skrivnost*

□ knj.jzroč. **navirati**

izskočiti -skóčím dov. |skočiti iz česa, navadno iz prometnega sredstva| *Padalec je izskočil prepozno* □ **odskočiti**

izslédek -dka m ▶ dognanje

izsledíti -ím dov.

1. *kaj* |priti po sledi do mesta, kjer je divjad| *izslediti zajca*

□ **zaslediti** *zaslediti ubežnika v snegu* □ lov. **doslediti** □ lov. **oslediti**

□ star. **uslediti**

2. *kaj* |biti uspešen v ugotavljanju, kje kdo, kaj je| *Zasledovali so ga dve leti, preden so ga izsledili; izslediti skladišče orožja*

□ knj.jzroč. **eruirati** □ slabš. **izvohati** □ ekspr. **najti** □ knj.jzroč. **zaslediti**

GLEJ ŠE ugotoviti

izsledník -a m ▶ sodník ♦2

izsledoválec -lca m ▶ raziskovalec

izsledoválni -a -o prid. ▶ raziskovalni

izsledovánje -a s ▶ raziskovanje

izsledováti -újem nedov. ▶ raziskovati | zasledovati

izslíkati -am dov. ▶ poslikati 1

izslíniti se -im se dov. ▶ očiti pp 3

izsmèjati se -smèjem se dov. ▶ nasmejati se | odsmejati se

izsòpsti -sòpem dov. ▶ povedati pp 6

izsòpsti se -sòpem se dov. ▶ odsopsti se

izsrébati -am dov. ▶ izsrkati

izsrédni -a -o prid. ▶ ekscentrični | obremenitev ♦1

izsrédník -a m ▶ ekscenter

izsrédniški -a -o prid. ▶ pogon ♦3

izsrédnost -i ž ▶ ekscentričnost | ekscentričnost ♦

izsfkati -am dov. *kaj* |s srkanjem spraviti kaj tekočega iz česa|

izsfkati mozeg iz kosti □ **izsrebati**

GLEJ ŠE izsesati | oslabiti 1

izsrkávati -am nedov. ▶ izsesavati | vsrkavati

izstáviti -im dov. ▶ izdati¹ 2, 3 | izpostaviti 3

izstávljati -am nedov. ▶ izdajati 1

izstókati -am dov. ▶ povedati pp 6

izstóp -ópa m ▶ izhod 1

izstopíti in izstópiti -im dov. |prenehati biti član kake organizacije, društva| *izstopiti iz društva* □ **izpisati se** □ ekspr. **dezertirati**

GLEJ ŠE razliti se

izstópni -a -o prid. ▶ hitrost¹ •3 | rana •2

izstrádan -a -o prid. ▶ sestradan

izstrádanec -nca m ▶ sestradanec

izstrádanost -i ž ▶ sestradanost

izstrádati -am dov. ▶ sestradati

izstrélek -lka m |valjasto, na eni strani navadno koničasto telo, ki ob sprožitvi ali vžigu zleti v določeno smer| *sprožiti izstrelek*

□ star. **projektil**

♦ voj. **dirigirani izstrelek** □ voj. **dirigirani projektil** □ voj. **vodeni izstrelek**

□ voj. **vodeni projektil**

izstrelína -e ž ▶ rana •2

izstrelíti -ím dov. *kaj* |potisniti izstrelek iz cevi orožja s pomočjo plinov eksploziva| *izstreliti kroglo iz puške* □ knj.izroč. **odstreliti**

♦ **izstreliti rafal** □ ekspr. **izpustiti rafal**

GLEJ ŠE lansirati | povedati pp 1

izstreljeváti -újem nedov. ▶ lansirati

izstrélni -a -o prid. ▶ rana •2

izstrgati -am dov. ▶ ostrgati

izstríči -strížem dov. ▶ izrezati

izstrížek -žka m ▶ izrezek

izsušèn -èna -o prid. ▶ suh¹ 1

izsušèni -a -o prid. ▶ suhi² 1

izsuševáti -újem nedov. *kaj* |odstranjovati vlago, vodo iz česa|

izsuševati barje □ **osuševati**

izsušítev -tve ž ▶ dehidracija

izsušíti -ím dov. *kaj* |odstraniti vlago, vodo iz česa| *izsušiti*

močvirje □ **osušiti**

izsušíti se -ím se dov. |izgubiti vlago, vodo| *Koža se na zraku*

izsuši □ knj.izroč. **sesušiti se**

GLEJ ŠE shujšati

izsúvati -am dov. ▶ prisuvati

izščegetáti -ám dov. ▶ izbežati

izšepetáti -ám dov. ▶ povedati pp 6

izšíbati -am dov. ▶ iztepsti 2

izšíti -šijem dov. ▶ izvesti¹

izšívani -a -o prid. ▶ vezeni

izšóbiti -im dov. ▶ našobiti •

izšóbiti se -im se dov. ▶ našobiti se

izšólanec -nca m ▶ izobraženec

izšólati -am dov. *koga* |omogočiti komu, da konča šolo, študij|

Mati je sama izšolala štiri otroke □ pog. **došolati** □ pog. **doštudirati**

□ pog. **izštudirati**

GLEJ ŠE izučiti | zdresirati

izšteválnica -e ž ▶ izštevanka

izštévanka -e ž nardp. |pri otroški igri ritmizirano besedilo, s katerim se na začetku igre določijo udeležencem vloge v igri| *naučiti se*

novo izštevanko □ nardp. **izštevalnica** □ knj.izroč. **preštevanka**

izštrfkati -am dov. ▶ iztisniti

izštudírati -am dov. ▶ doštudirati | izšolati

iztákati -am nedov. *kaj* |spravljati kaj (tekočega) iz česa| *iztakati*

vino iz soda □ ekspr. **izlivati** □ knj.izroč. **odtakati**

iztakníti in iztákniti -em dov.

• **iztakniti komu oko** □ knj.izroč. **izpustiti komu oko**

GLEJ ŠE izvleči 1

iztèči -tèčem dov. |tekoč priti iz česa| *Vino je izteklo* □ **izliti se**

□ ekspr. **uiti** □ **izcurljati** ↗

GLEJ ŠE miniti 1

iztèči se -tèčem se dov.

1. |izraža, da kaj preneha trajati| *Dopust se je že iztekel* □ **poteči**

□ **preteči** *Rok za prijavo je pretekel*

2. |izraža, da kaj preneha biti veljavno| *Pooblastilo se izteče*

□ **poteči**

GLEJ ŠE miniti 1

iztégati -am nedov. ▶ beračiti | iztegovati 1, 2 | obrekovati

iztegníti in iztégniti -em dov. *kaj* |spraviti v položaj, ko sosednji

deli med seboj ne tvorijo kota| *iztegniti nogo v kolenu* □ **sprožiti²**

□ star. **spotegniti** □ star. **zlekniti** □ **sprožiti²** |hitro iztegniti| *sprožiti prst*

GLEJ ŠE razkoračiti se 1 | seči² 1 | umreti 1

iztegníti se in iztégniti se -em se dov. ▶ umreti 1 | zravnati se

iztegoválka -e ž anat. |mišica, ki izteguje del okončine| *iztegovalka in upogibalke* □ anat. **iztezna mišica** □ anat. **izteznica**

GLEJ ŠE mišica •3

iztegováti -újem nedov.

1. *kaj* |spravljati v položaj, ko sosednji deli med seboj ne tvorijo kota| *iztegovati nogo v kolenu* □ **iztegati** □ knj.izroč. **iztezati** □ star. **spotegovati** □ **sprožati²** |hitro iztegovati|

2. *kaj* |delati, povzročati, da pride kaj v čim večjo, največjo

dolžino| *Iztegoval je vrat, da bi videl čez druge* □ **iztegati**

□ knj.izroč. **iztezati** □ ekspr. **nategovati** □ star. **spotegovati**

GLEJ ŠE beračiti | krasti | moliti² 1 | obrekovati

iztèk -éka m |dejstvo, da kaj preneha trajati| *iztek mandata* □ **potek**

GLEJ ŠE izid 1 | izliv 1 | iztekanje

iztèkanje -a s |dejstvo, da kaj tekoč prihaja iz česa| *preprečiti*

iztekanje tekočine □ **iztek** □ **iztok**

iztèkati -am nedov. |tekoč prihajati iz česa| *Vino izteka iz soda*

□ **odtekati** □ **teči** □ ekspr. **uhajati**

iztèkati se -am se nedov. |približevati se koncu trajanja| *Dopust*

se izteka □ pog. **iti h koncu** □ pog. **iti h kraju** □ knj.izroč. **potekati** *Delovna*

doba mi že poteka

GLEJ ŠE minevati 1

iztepač -a m |loparju podobna (pletena) priprava za iztepanje|

uporabljati iztepač za odstranjevanje prahu iz preprog □ **iztepalnik**

iztepálnik -a m ▶ iztepač

iztépati -am nedov.

1. *kaj* |z udarjanjem odstranjovati iz česa| *iztepati prah iz obleke*

□ **iztepavati**

2. *komu kaj* ekspr. |s strogim ravnanjem prizadevati si, da preneha

pri kom obstajati kaka negativna lastnost| *iztepati otrokom trmo*

□ ekspr. **izbijati** □ ekspr. **izganjati**

GLEJ ŠE tepsti

iztepávati -am nedov. ▶ iztepati 1

iztèpsti -tèpem dov.

1. *kaj* |z udarjanjem odstraniti iz česa| *iztepesti prah iz preproge*

□ nar. **izpahati** □ knj.izroč. **izprhati**

2. *komu kaj* ekspr. |s strogim ravnanjem doseči, da preneha pri

kom obstajati kaka negativna lastnost| *iztepesti otroku trmo*

□ ekspr. **izbiti** □ knj.izroč. **izšibati**

GLEJ ŠE natepsti

izterjávati -am nedov. ▶ izterjevati

izterjeválec -lca m

- davčni izterjevalec □ davčni eksekutor

izterjeváti -újem nedov. *kaj* |dosegati, da kdo poravna neizpolnjene obveznosti| *izterjevati davke* □ *izterjavati*

iztézati -am nedov. ▶ iztegovati 1, 2 | moliti² 1

iztézni -a -o prid. ▶ iztegovalka

iztéznica -e ž ▶ iztegovalka

iztihotápiti se -im se dov. ▶ oditi pp 3

iztípiti -am dov. ▶ dotipati | izvleči 3

iz tíra povdk. zv. ▶ vznemirjen

iztírati -am dov. ▶ pregnati

iztís -a m ▶ izvod

iztísk -a m ▶ izvod

iztískati -am nedov. *kaj* |s stiskanjem, pritiskanjem spravljati iz česa| *iztiskati kremo iz tube*; *iztiskati sok iz limone* □ *iztiskavati* □ *izžemati izžemati sok iz limone* □ *stiskati*¹

iztískávati -am nedov. ▶ iztiskati

iztísniiti -em dov. *kaj* |s stiskanjem, pritiskanjem spraviti iz česa| *iztísniiti majonezo iz tube*; *iztísniiti sok iz limone* □ *izžeti izžeti sok iz limone* □ *stísniiti* □ pog. *izprešati* □ ekspr. *izštrkati* □ star. *iztlačiti*

GLEJ ŠE izsiliti 1, 2 | izvleči 2 | reči 1 pp 8

iztiščáti -ím dov. ▶ reči 1 pp 8

iztláčiti -ím dov. ▶ iztísniiti

iztočítiti -tóčim dov. *kaj* |spraviti kaj (tekočega) iz česa| *iztočítiti vino iz soda* □ ekspr. *izliti*

GLEJ ŠE prodati

iztóčni -a -o prid. ▶ hitrost¹ •3 | orientalski | vzhodni

iztóznica -e ž jezikosl. |beseda v slovarju v izhodiščni obliki| *razporeditev iztóčnic v slovarju* □ jezikosl. *geselska beseda* □ jezikosl. *geslo* □ jezikosl. *iztóčnična beseda* □ jezikosl. *slovarsko geslo*

GLEJ ŠE geslo 1 | izhodišče¹ 2 | osnova 2

iztóčničenje -a s jezikosl. |določanje besednih enot za iztóčnice ali podiztóčnice v slovarju, enciklopediji| *merila za iztóčničenje* □ jezikosl. *gesljenje* □ jezikosl. *lematizacija*

iztóčnični -a -o prid. ▶ iztóznica

iztòk -óka m ▶ iztekanje | tok¹ •1 | vzhod

iztovárjati -am nedov. ▶ raztovarjati

iztovóriti -ím dov. ▶ raztovoriti

iztožítiti se in iztóžiti se -ím se dov. ▶ izkašljati se | povedati pp 11

iztrčati -am dov. ▶ iztrkati

iztrébek -bka m nav. mn. |neprebavljeni delci hrane, ki jih organizem izloča skozi črevo| *pregledati bolnikove iztrebke* □ *blato* □ med. *alvus* □ vulg. *drek*¹ □ vulg. *drekec* □ biol. *ekskrement* □ med. *feces* □ otr. *kakec* □ knj.izroč. *lajno* □ vulg. *sranje*¹ □ *bobek* □ *figa*¹ |okrogel iztrebek, zlasti konjski| □ *govno* |zlasti pri živalih|

PODPOMENKE bolšjak, človečjak, golobjak, govejak, konjščak, kozjak¹, mačjak, mišjak, mušjak, pasjak², ptičjak, zajčjak

GLEJ ŠE govejak

iztrebína -e ž ▶ trebilo

iztrebítiti in iztrébíti -ím dov. *kaj* |povzročiti, napraviti, da kaj na določenem mestu ali v celoti ne obstaja več| *iztrebíti plevel*

□ star. *potrebiti*

GLEJ ŠE izkrčiti 1 | otrebiti

iztrebítiti se in iztrébíti se -ím se dov. |izločiti neprebavljene delce hrane skozi črevo| *Bolnik se je iztrebil* □ *izprazniti črevo*

GLEJ ŠE opraviti •4 | otrebiti se

iztrébljanje -a s |izločanje neprebavljenih delcev hrane skozi črevo| *redno iztrebljanje* □ *velika potreba* □ med. *defekacija*

□ med. *odvajanje*¹ □ med. *stolica*¹

GLEJ ŠE trebljenje

iztrébljati -am nedov. *kaj* |povzročati, delati, da kaj na določenem mestu ali v celoti ne obstaja več| *iztrebljati plevel*

s škropljenjem □ *trebiti*

GLEJ ŠE trebiti

iztrébljati se -am se nedov. |izločati neprebavljene delce hrane skozi črevo| *redno se iztrebljati* □ *prazniti črevo*

GLEJ ŠE opravljati¹ •4

iztrébljen -a -o prid. ▶ otrebljen

iztrebúšiti se -ím se dov. ▶ izbočiti

iztrepáti¹ -ám dov. ▶ iztrepsti

iztrépati² -am nedov. *kaj* |z zamahovanjem, stresanjem odstranjevati iz česa| *iztrepati prah iz obleke* □ *iztrepavati*

iztrepávati -am nedov. ▶ iztrepati²

iztrépstti -trépem dov. *kaj* |z zamahovanjem, stresanjem odstraniti iz česa| *Iztrepla je smeti z rute in se z njo pokrila* □ *iztrepati*¹

iztréskati -am dov. ▶ izbruhati 2

iztrésti -trésem dov. ▶ izkašljati se

iztrésti se -trésem se dov. ▶ povedati pp 11

iztrfgati -am dov. ▶ odtegniti 2 | pozabiti 2

iztrfkati -am dov. *kaj* |s tresenjem, z rahlim udarjanjem odstraniti iz česa| *iztrfkati pepel iz pipe* □ *iztrcati*

iztrobezljáti -ám dov. ▶ povedati pp 4

iztróšen -a -o prid. ▶ dotrajan | dotrajan ♦

iztróšenost -i ž ▶ dotrajanost

iztróšiti -ím dov. ▶ porabiti 1

iztróšiti se -ím se dov. ▶ dotrajati

iztrpéti -ím dov. ▶ umreti 1

iztržek -žka m ▶ dosežek | izkupiček

iztržiti -ím dov. *za kaj* |sprejeti denar kot nadomestilo za kaj prodanega| *Za sadje je veliko iztržil* □ zastar. *inkasirati* □ star. *izkupiti* □ neknj. pog. *pokasirati* □ knj.izroč. *utržiti*

GLEJ ŠE prejeti 2

iztúhtati -am dov. ▶ domisliti | izmisliti si 1 | ugotoviti

izučeváti -újem nedov. ▶ raziskovati

izučeváti se -újem se nedov. ▶ usposabljati se

izučítiti -ím dov. *koga* |omogočiti komu, da se usposobi za opravljanje določenega poklica, zlasti fizičnega| *S skromno plačo ga je izučil* □ pog. *izšolati*

GLEJ ŠE naučiti | raziskati

izučítiti se -ím se dov. ▶ usposobiti se

izúm -a m |ustvaritev česa novega, zlasti na tehničnem področju; kar je na novo ustvarjeno, zlasti na tehničnem področju| *izum tiska*; *patentirati izum* □ *iznajdba* □ *odkritje* □ star. *izmislek* □ zastar. *izumek* □ knj.izroč. *izumitev* □ neknj. pog. *pogrnuncija* □ neknj. pog. *pogruntavščina*

izúmek -mka m ▶ izum

izumetničen -a -o prid. |ki ni v skladu z naravnim, navadnim| *izumetnično govorjenje* □ *afektiran* □ *narejen*¹ □ *prisiljen*¹ □ ekspr. *ceremonialen smešno ceremonialno vedenje govornika* □ star. *cifrast Imela je zelo cifrasto ime* □ knj.izroč. *iskan* □ knj.izroč. *maniriran maniriran slog* □ ekspr. *osladen* □ knj.izroč. *preciozen* □ knj.izroč. *sladikast* □ ekspr. *sladkav* □ ekspr. *sladkoben*

GLEJ ŠE nenaraven

izumévati -am nedov. ▶ izmišljati si 1 | izumljati

izumíkati se -am se nedov. ▶ izogibati se 2

izumíranje -a s ▶ propadanje 2

izumírati -am nedov. |približevati se prenehanju obstajanja zaradi manjšanja števila predstavnikov| *Posamezni rodovi izumirajo* □ zastar. *izmirati*

GLEJ ŠE izginjati 3

izumitelj -a m |kdor naredi, ustvari kaj novega, zlasti na tehničnem področju| *izumitelj parnega stroja* □ *iznajditelj* □ *odkritelj*

izumítev -tve ž ▶ izum

izúmiti -im dov. *kaj* |narediti, ustvariti kaj novega, zlasti na tehničnem področju| *izumiti računalnik* □ *iznajti* □ *odkriti*² □ neknoj. pog. *pogrunitati*

GLEJ ŠE izmisliti si 1

izúmljati -am nedov. *kaj* |delati, ustvarjati kaj novega, zlasti na tehničnem področju| *izumljati stroje* □ star. *izumevati*

GLEJ ŠE izmišljati si 1

izumljív -a -o prid. ▶ domiseln 1 | iznajdljiv

izumljívost -i ž ▶ domiselnost | iznajdljivost

izumréti -mrém dov. |v zvezi z rodod, vrsto ali sploh čem, kar vključuje nasledstvo prenehati obstajati, ker ni več predstavnikov| *Nekatere rastlinske in živalske vrste so izumrle; Tudi jezik lahko izumre* □ ekspr. *biti obsojen na smrt* □ zastar. *izmreti* □ ekspr. *odmreti* □ knj.izroč. *ugasniti* *Z njim je ugasnila njegova rodbina* □ ekspr. *usahniti* □ zastar. *zamreti* *Njegov rod je zamrl*

GLEJ ŠE izginiti 3 | propasti 1

izumrí -a -o prid. |v zvezi z rodod, vrsto ali sploh čem, kar vključuje nasledstvo ki je prenehal obstajati, ker ni več predstavnikov| *izumrli živalski rod; izumrli jezik* □ knj.izroč. *izmrlí* □ knj.izroč. *izmrtí*

izumrtje -a s ▶ propad

izúriti -im dov. *koga za kaj* |z vajo, ponavljanjem usposobiti koga za določeno delo| *izuriti pilota za polete v težkih razmerah* □ star. *izvaditi* □ knj.izroč. *izvežbati* □ knj.izroč. *uvežbati* □ zastar. *zmeštrati* □ *strenirati* |s treniranjem usposobiti|

GLEJ ŠE zdresirati

izúriti se -im se dov. |z vajo, ponavljanjem se usposobiti za določeno delo, dejavnost| *izuriti se v vrtnarjenju* □ star. *izvaditi se* □ knj.izroč. *izvežbati se* □ knj.izroč. *uvežbati se* □ *strenirati se* |s treniranjem se usposobiti|

izúrjati -am nedov. ▶ uriti

izúrjati se -am se nedov. ▶ vaditi se

izúrjen -a -o povdk. *v čem* |izraža, da je kdo z vajo, ponavljanjem usposobljen za določeno delo| *biti izurjen v streljanju* □ knj.izroč. *izvežban*

izúrjenost -i ž |z vajo, ponavljanjem pridobljena usposobljenost koga za določeno delo| *izurjenost reševalcev* □ knj.izroč. *izvežbanost* □ knj.izroč. *uvežbanost*

izústiti -im dov. ▶ izreči | reči 1

izuváč -a m ▶ zajec 2

izvábí in izvábíti -im dov.

1. *koga* |z vabljenjem, prigovarjanjem spraviti koga od kod| *Sošolci so ga izvabili iz internata* □ *zvabiti* □ ekspr. *izmamiti*

2. *kaj od koga* ekspr. |s spretnim, zvijačnim prigovarjanjem priti do česa| *izvabiti denar od prijateljev* □ ekspr. *izmamiti* □ ekspr. *izpleti komu kaj izpleti staršem denar*

3. *komu kaj* ekspr. |vzbuditi čustveni odziv| *S svojim petjem jim je izvabil solze* □ knj.izroč. *izsiliti*

GLEJ ŠE izvleči 3

izvábljati -am nedov. *kaj od koga* ekspr. |s spretnim, zvijačnim prigovarjanjem prihajati do česa| *Od njega izvablja denar* □ ekspr. *izmamljati*

izváditi -im dov. ▶ izuriti

izváditi se -im se dov. ▶ izuriti se

izvajálec -lca m |kdor umetniško poustvarja zlasti glasbeno delo| *Nastopila so predvsem mladi izvajalci* □ *interpret* □ *interpretator*

izvajálka -e ž |ženska, ki umetniško poustvarja zlasti glasbeno delo| *Nastopila je nadarjena mlada izvajalka* □ *interpretatorica* □ *interpretka*

izvajálni -a -o prid. ▶ označba •

izvájanje -a s ▶ igra 2

izvájati -am nedov.

1. *kaj* |z določenimi dejanji, dejavnostjo dosežati, da kaj zamišljenega postane stvarnost, dejstvo| *izvajati načrte* □ *izpeljevati* □ *realizirati* □ *uresničevati* □ publ. *izvrševati* □ knj.izroč. *ostvarjati* □ publ. *sprovajati* □ knj.izroč. *udejanjati* □ star. *udejstvovati*

2. *kaj* |umetniško poustvarjati zlasti glasbeno delo| *izvajati skladbe domačega avtorja* □ *interpretirati* □ *podajati*¹

□ publ. *posredovati*

GLEJ ŠE igrati 1 | izpolnjevati 2 | kaznovati | opravljati¹ | pritisniti 3 | uprizarjati

izvalí -ím dov. *kaj* |s sedenjem na jajcih, jajčecih doseči, da se v njih razvijejo mladiči| *Koklja je izvalila deset piščancev* □ *zvaliti*

GLEJ ŠE izleči

izvalí se -ím se dov. ▶ izleči se

izvanréden -dna -o prid. ▶ izreden | odličen

izvanrédeno prisl. ▶ odlično² | odlično³

izvárek -rka m ▶ žlindra 1

izvažálni -a -o prid. ▶ naprava •4

izvážati -am nedov. *kaj* |prodajati blago v drugo državo| *izvažati električno energijo* □ knj.izroč. *eksportirati*

izvažévalni -a -o prid. ▶ naprava •4

izvédba -e ž

1. z glagolskim samostalnikom |dejanja, dejavnost, s katero se dosega, da kaj zamišljenega postane stvarnost, dejstvo| *izvedba volitev* □ *izpeljava* □ *realizacija* □ *realiziranje* □ *uresničitev* □ star. *oprava*

2. |umetniška poustvaritev zlasti glasbenega dela| *pohvaliti izvedbo simfonije* □ *interpretacija* □ *podajanje* □ publ. *posredovanje* *posredovanje dramskega dela*

♦ *igralska izvedba* □ *igralska stvaritev* □ *igralska uresničitev*

3. s prilastkom |značilnost izdelka, po kateri se loči od drugega izdelka istega tipa| *horizontalna, navpična izvedba stroja* □ *verzija*

GLEJ ŠE uprizoritev 1

izvéden -a -o povdk. *v čem* |izraža, da kdo dobro obvlada kako stroko, dejavnost| *biti izveden v slikarskih tehnikah* □ zastar. *veden* □ pog. *verziran*

GLEJ ŠE izkušen

izvédenec -nca m |strokovnjak, ki daje mnenja, nasvete o zadevah iz svoje stroke| *upoštevati mnenje izvedenca* □ *ekspert* □ zastar. *izkušenec*

♦ *zapriseženi izvedenec* □ star. *priseženi izvedenec*

izvédeniški -a -o prid. ▶ mnenje •1

izvédenka¹ -e ž |strokovnjakinja, ki daje mnenja, nasvete o zadevah iz svoje stroke| *izvedenka za mladinsko psihologijo* □ *ekspertinja* □ *ekspertka*

izvedênka² -e ž |izdelek, ki se razlikuje od drugega izdelka istega tipa zlasti po izdelavi, navadno avtomobil, letalo| *Nova izvedenka tega avtomobila ima močnejši motor* □ *izpeljanka* □ *verzija*

GLEJ ŠE izpeljanka

izvédenost -i ž ▶ izkušenost

izvédenski -a -o prid. ▶ ekspertiza | mnenje •1

izvédeti -vém dov. *kaj* |seznaniti se s čim, zlasti s poslušanjem, branjem| *izvedeti novico* □ *izvohljati* □ zastar. *dovedeti se za kaj* □ nar. *dovzeti* □ star. *doznati* □ zastar. *ovedeti* □ neknoj. pog. *pobrati*

□ star. *poizvedeti* □ pog. *zvedeti* □ ekspr. *izvleči* ↗

izvedljív -a -o povdk. ▶ uresničljiv

izvedljivost -i ž |dejestvo, da se da kaj izvesti, uresničiti|
preveriti izvedljivost načrta □ knj.izroč. **izvršilnost** □ publ. **izvršljivost**
□ knj.izroč. **izvršnost**

GLEJ ŠE uresničljivost

izvējati -am dov. ► zvežjati

izven predl. ► zunaj²

izvenčasovni -a -o prid. ► brezčasni

izvenevrópski -a -o prid. ► narod ♦

izvenkórmni -a -o prid. ► motor² ♦¹¹

izvenmáternični -a -o prid. ► nosečnost ♦

izvenrazredni -a -o prid. ► nadrazredni

izvensezónski -a -o prid. |ki ni v sezoni| *izvensezonski meseci*
□ *zunajsezonski*

izvenšólski -a -o prid. ► delo 1 ♦³

izvenzakónski -a -o prid. ► otrok 2 ♦² |skupnost ♦¹

izvések -ska m |znamenje, tabla, postavljena navadno pravokotno na stavbo, ki kaže na kako obrtno dejavnost| *izvesek gostilne* □ *izobesek*

izvēsiti -im dov. ► izobesiti

izvēsni -a -o prid. ► deska ♦⁴ |polo ♦⁵

izvēsti¹ -vézem dov. *kaj* |z vezenjem okrasiti| *izvesti prt* □ *uvesti*
□ knj.izroč. **izprevesti** □ star. **izšiti** □ nar. **naštikati** □ knj.izroč. **prevesti**²

□ star. **vdelati** *vdelati bluzo z zlato nitjo*

GLEJ ŠE *uvesti*²

izvēsti² -védem dov.

1. *kaj* |z določenimi dejanji, dejavnostjo doseči, da kaj zamišljenega postane stvarnost, dejstvo| *izvesti načrt* □ *izpeljati*
□ *realizirati* □ *uresničiti* □ publ. **izvršiti** □ knj.izroč. **ostvariti** □ publ. **sprovesti**
□ knj.izroč. **udejanjiti** □ knj.izroč. **udejstviti**

2. *kaj* |umetniško poustvariti zlasti glasbeno delo| *izvesti skladbo domačega avtorja* □ *interpretirati* □ knj.izroč. **podati**
□ publ. **posredovati**

GLEJ ŠE *anektirati* | *izpolniti* 2 | *napasti*¹ 1 | *odpeljati* 2 | *opraviti* | *pritisniti* 2 | *uprizoriti* 1

izvestítelj -a m ► poročevalec 1

izvēstje -a s ► poročilo ♦¹

izvēstni¹ -ih m mn., mn. v sin. nizu ► nekateri¹

izvēstni² -a -o prid. ► nedvomni | nekateri³ 2 | neki¹

izvēšati -am nedov. ► izobešati

izvēzeni -a -o prid. ► vezeni

izvēžban -a -o prid. ► izurjen

izvēžbanost -i ž ► izurjenost

izvēžbati -am dov. ► izuriti

izvēžbati se -am se dov. ► izuriti se

izvid -a m |podatki o klinični, laboratorijski preiskavi|
počakati pred ambulanto na izvid □ *zdravniški izvid*
□ knj.izroč. **ugotovek**

GLEJ ŠE *ogled*

izvidni -a -o prid. ► obhod ♦¹

izvidnica -e ž |skupina vojakov, ki z opazovanjem zbira podatke o položaju, moči sovražnikovih enot| *Izvidnica je sporočila, da se bliža sovražnik* □ *oglednica* □ knj.izroč. **vedeta**

izvidnik -a m |kdor z opazovanjem zbira podatke o položaju, moči sovražnikovih enot| *Izvidniki preiskujejo okolico poti*
□ *oglednik*¹ □ star. **prežun** □ knj.izroč. **razglednik**

GLEJ ŠE *letalo* ♦⁹

izvidniški -a -o prid. ► letalo ♦⁹ | obhod ♦¹

izvidništvo -a s |dejavnost, pri kateri se z opazovanjem zbirajo podatki o položaju, moči sovražnikovih enot| *določiti vojaka za izvidništvo* □ *ogledništvo*

izvijáč -a m |orodje za odvijanje ali privijanje vijakov, ki imajo zarezo v glavi| *odviti z izvijačem* □ **odvijač** □ knj.izroč. **privijač**
□ knj.izroč. **vijačnik** □ knj.izroč. **vijec**

izvijati -am nedov. |z vrtenjem spravljati iz predmeta| *izvijati vijake* □ *odvijati*

izvijati se -am se nedov. ► opravičevati se

izvín -a m |natrganje ali pretrganje ovojnice in sklepnih vezi|
izvin noge v gležnju □ med. **distorzija** □ pog. **zvin**

izvínec -nka m ► opravičilo 2

izvíniti -em dov. *komu kaj* |natrgati ali pretrgati ovojnice in sklepne vezi| *Tako trdo ga je prijel, da mu je izvinil roko* □ **zviniti**
□ pog. **zviti**

izvíniti se -em se dov. ► izmuzniti se 2 | odti pp 3

izvíniti si -em si dov. *kaj* |natrgati ali pretrgati si ovojnice in sklepne vezi| *izviniti si nogo v gležnju* □ **zviniti si** □ pog. **zviti si**

izvir -a m

1. |kraj, kjer voda priteka iz zemlje na površje| *iti k izviru*

□ **izvirek** □ zastar. **izvirališče** □ ekspr. **izvirček** □ knj.izroč. **izvirnica**

□ knj.izroč. **vrelec** □ knj.izroč. **vrelo** □ nar. **vretina** □ star. **žveplenica**

|izvir vode z žveplovim vodikom|

♦ 1. **kraški izvir** □ geogr. **bruhalnik** □ geogr. **estavela** □ geogr. **kropa** □ geogr. **obrň** □ nar. **retje** □ nar. **vretje** □ geogr. **vrulja** 2. **mineralni izvir** □ **mineralni vrelec** □ **slatina** □ **slatinski vrelec** 3. **slani izvir** □ **slani vrelec** □ knj.izroč. **solnati vrelec**

2. |voda, ki priteka iz zemlje na površje| *Zaradi suše je izvir presahnil* □ **izvirek** □ **vir** □ ekspr. **izvirček** □ ekspr. **virček** □ **studenec** □ **vrelec** |voda, ki priteka z veliko silo|

♦ **topli izvir** □ knj.izroč. **terma** □ **termalni izvir** □ **termalni vrelec**

□ knj.izroč. **toplica** □ **topli vrelec**

GLEJ ŠE *izvirati* 1 | *vir* 2

izvirališče -a s ► izvir 1 | izvor 1

izvirati -am nedov.

1. |prihajati, pritekati iz zemlje na površje| *Voda izvira pod hribom* □ **imeti izvir**

2. |izraža, da ima kaj vzrok v čem| *Napake izvirajo iz nepoznavanja jezika* □ **izhajati** □ knj.izroč. **rezultirati** □ knj.izroč. **vzhajati**¹

3. |izraža začetek, izvor česa| *Ti običaji izvirajo še iz poganstva* □ **imeti izvor** □ **izhajati** *Njegov rod izhaja iz premožne plemiške rodbine* □ zastar. **pohajati**

GLEJ ŠE *po izvoru* ♦

izvirček -čka m ► izvir 1, 2

izvirek -rka m ► izvir 1, 2 | studenec

izviren -rna -o prid.

1. |ki ni odvisen od kakega vzora, predloge| *izvirna ideja* □ **originalen** □ knj.izroč. **originaren** □ knj.izroč. **samobiten** □ knj.izroč. **samonikel**

□ knj.izroč. **samorasel** □ knj.izroč. **samoroden**

2. |ki se po določeni lastnosti, nazorih, navadah loči od drugih| *izviren ustvarjalec* □ **originalen** □ knj.izroč. **samonikel**

□ knj.izroč. **samorasel**

POVEDKOVNIK *faca, frajer*², *original, tip*

GLEJ ŠE *nenavaden*

izvirnež -a m ekspr. |kdor se po določeni lastnosti, nazorih, navadah loči od drugih| *Spoznati je želel izvirneža, o katerem so toliko govorili* □ ekspr. **original**

izvirni -a -o prid.

1. |ki je v jeziku, v katerem ga je napisal avtor| *izvirni roman* □ **originalni**

2. |ki ima vlogo predloge, po kateri so narejene kopije, predelave| *izvirna različica filma* □ **matični** □ **originalni**

GLEJ ŠE *dokaz* ♦¹ | *izvirnik* 1, 2 | *prvotni* 1, 2

izvirnica -e ž ▶ izviri 1**izvirnik** -a m

1. |literarno, znanstveno delo v jeziku, v katerem ga je napisal avtor| *primerjati izvirnik in prevod* □ delo v izvirniku □ izvorno delo □ original

2. |prvi, prvotni izvod, primerek listine| *primerjati prepis z izvirnikom* □ izvorna listina □ knj.jzroč. prvopis

GLEJ ŠE original

izviti -vijem dov. kaj |z vrtenjem spraviti iz predmeta| *izviti vijak z izvijačem* □ odviti

GLEJ ŠE izmisliti si 2 | izvleči 3

izviti se -vijem se dov. ▶ izmotati se 1 | izvleči se 1 | oditi pp 3 | razviti se 3**izvlačevati** -ujem nedov. ▶ vlačiti | vleči 3**izvlačiti** in izvlačiti -im dov. kaj |z vlačanjem spraviti iz česa| *izvlačiti posekani les iz gozda* □ gozd. povlačiti**izvleček** -čka m |trdna ali sirupu podobna snov, dobljena z ekstrakcijo| *izvleček iz zdravilnih zelišč* □ ekstrakt

PODPOMENKE alkoholni izvleček, vodni izvleček

GLEJ ŠE povzetek

izvléči -vléčem dov.

1. kaj |z vlečenjem, potegovanjem spraviti iz česa| *izvléči nit iz roba* □ pog. izcukati □ knj.jzroč. iztakniti iztakniti vtikač iz vtičnice

2. kaj iz koga ekspr. |s silo, vztrajnostjo doseči, da kaj pride v posest drugega| *Iz njega je izvlekel veliko denarja* □ ekspr. izpleti kaj komu/kaj iz koga *Izplel mu je denar; Izpleli so iz njih vse, kar so imeli* □ ekspr. iztisniti □ ekspr. izžeti □ ekspr. stisniti

3. kaj iz koga ekspr. |z vztrajnim poizvedovanjem, povpraševanjem izvedeti| *Radovedne sosede niso mogle prav nič izvléči iz njega* □ ekspr. izbezati □ knj.jzroč. izbezgati □ star. izpeljati □ ekspr. iztipati □ ekspr. izvabiti □ ekspr. izviti □ ekspr. izvrtati □ ekspr. stresti

izvléči se -em se dov.

1. iz česa |izraža, da se kdo s težavo spravi iz česa ovirajočega| *Komaj se je izvlekel iz snežnega zameta* □ ekspr. izkopati se □ star. izpehati se □ ekspr. izviti se □ izmotati se

2. iz česa ekspr. |izraža, da kdo s prizadevanjem, trdom pride iz neugodnega, zapletenega položaja| *Končno so se izvlekli iz revščine* □ ekspr. izkopati se □ ekspr. izmotati se □ ekspr. prebresti kaj *prebresti krizo* □ ekspr. prebroditi kaj □ ekspr. zlesti

izvlečljívi -a -o prid. ▶ izvlečni**izvlečni** -a -o prid. |ki se da izvleči| *izvlečna polica* □ izvlečljivi □ izvlekljivi**izvlekljívi** -a -o prid. ▶ izvlečni**izvòd** -óda m |vsaka od več istovrstnih tiskanih stvari| *Od te knjige se je ohranil samo en izvod* □ primerek □ zastar. iztis □ zastar. iztisk ◆ biblio. obvezni izvod □ biblio. dolžnostni izvod**izvodílo** -a s anat. |cevasti del organa za iztok izločkov| *izvodilo trebušne slinavke* □ anat. odvodilo

PODPOMENKE sečno izvodilo, solzno izvodilo, žlezno izvodilo

izvóhati -am dov. kaj ekspr. |s prikritim poizvedovanjem izvedeti| *izvohati skrivnost* □ ekspr. izvohljati □ ekspr. izvohuniti □ ekspr. ovohati

GLEJ ŠE izslediti 2

izvohljáti -ám dov. ▶ izvedeti | izvohati**izvohúniti** -im dov. ▶ izvohati**izvojeváti** -ujem dov. ▶ izbojevati**izvojskováti** -ujem dov. ▶ izbojevati**izvolíti** -vólim dov. |izbrati z volitvami| *izvoliti poslanca* □ pog. zvoliti

GLEJ ŠE izbrati

izvóljenec -nca m ▶ fant 2 | izbranec | srečen ◆ | zaročenec**izvóljeni** -ega m ▶ izbranec**izvóljenka** -e ž ▶ dekle 2 | zaročenka**izvòr** -óra m

1. |kar kaj določa glede na prvotno pripadnost| *raziskovati izvor Slovanov* □ poreklo □ zastar. izviralšče □ ekspr. prazvor

□ knj.jzroč. provenienca □ zastar. prvota □ knj.jzroč. začetek

2. |kar koga določa glede na prednike zlasti s socialnega stališča| *očetov meščanski izvor* □ poreklo □ rod¹ □ zastar. pokolenje

3. |kar kaj določa glede na nastanek| *Običaji imajo svoj izvor v preteklosti* □ ekspr. koren □ ekspr. korenika □ ekspr. korenina □ knj.jzroč. počelo □ knj.jzroč. poreklo □ zastar. prvota □ knj.jzroč. rojstvo □ knj.jzroč. začetek □ knj.jzroč. zarišče

GLEJ ŠE izvirati 3 | po izvoru | poreklo | vir 1, 2

izvòrni -a -o prid. ▶ prvotni 1, 2**izvòrno** prisl. ▶ po izvoru**izvóšček** -čka m |kdor se poklicno ukvarja s prevažanjem ljudi s kočijo| *Ob cesti so stale kočije izvoščkov* □ pog. fijakar**izvotlíti** -ím dov. |narediti votlo| *izvotliti bučo* □ pog. zvotliti

GLEJ ŠE izdolbisti 1

izvotljévati -ujem nedov. ▶ votliti**izvòz** -óza m

1. |prodajanje blaga v drugo državo| *omejiti izvoz*

□ knj.jzroč. eksport

2. |kraj, prostor, kjer se vozi iz česa| *urediti izvoz z dvorišča*

□ izvozna cesta □ izvozna pot

izvozíti -vózim dov. kaj |prodati blago v drugo državo| *izvoziti les* □ knj.jzroč. eksportiratiGLEJ ŠE zvoziti²**izvòzni¹** -a -o prid. ▶ premija •**izvòzni²** -a -o prid. ▶ izvoz 2**izvréči** -vréčem dov.

1. kaj |izraža dogajanje, dogodek, pri katerem kaj pride iz notranosti oseba| *Vulkan je izvrgel velike količine lave* □ izmetati

2. kaj |spraviti iz rodil odmrli, nezreli plod| *Krava v takem primeru izvvrže* □ vet. spovreči

GLEJ ŠE izključiti 2 | zavreči

izvréči se -vréčem se dov. ▶ izroditi se | spovreči se**izvréti** -vrém dov. ▶ dovreti**izvrg** -a m vet. |prekinitve brejosti| *izvrg pri kravi* □ vet. izvvrženec

GLEJ ŠE izvvrženec

izvršten -tna -o prid. |ki ima zaželeno lastnost v zelo veliki meri|*Pripravili so mu izvrstno kosilo* □ knj.jzroč. ekskviziten □ ekspr. ekstra¹

□ ekspr. imeniten □ pog. izboren □ ekspr. preimeniten □ ekspr. preizvršten

□ ekspr. prvovrsten □ ekspr. sijajen □ pog. specialen □ pog. super² □ pog. tiptop¹

GLEJ ŠE odličen

izvrstno¹ prisl. ▶ odlično²**izvrstno²** povdk. ▶ odlično³**izvrstnost** -i ž ▶ odličnost**izvršba** -e ž pravn. |prisilna izvršitev sodnih ali upravnih odločb| *odložiti izvršbo* □ pravn. eksekucija**izvršéni** -a -o prid. ▶ dejstvo •**izvrševálec** -lca m ▶ izpolnjevalec**izvrševálka** -e ž ▶ izpolnjevalka**izvrševálni** -a -o prid. ▶ odbor •1**izvršévati** -ujem nedov. ▶ izpolnjevati 2 | izvajati 1 | opravljati¹**izvršílec** -lca m ▶ hudodelec | izvršitelj**izvršílni** -a -o prid. ▶ oblast¹ •2 | odbor •1 | organ 3•1 | organ 3•2**izvršílnost** -i ž ▶ izvedljivost | uresničljivost**izvršítelj** -a m |kdor kaj izpolni, izvede| *izvršitelj direktiv*

□ knj.jzroč. izvršilec □ knj.jzroč. izvršnik

GLEJ ŠE organ 3•1

izvršiti -ím dov. ▶ izpolniti 2 | izvesti² 1 | končati | opraviti | storiti 1♦

izvršiti se -ím se dov. ▶ zgoditi se 1

izvršljiv -a -o povdk. ▶ uresničljiv

izvršljivi -a -o prid. ▶ sodba ♦3

izvršljivost -i ž ▶ izvedljivost | uresničljivost

izvršni -a -o prid. ▶ oblast¹ ♦2 | odbor ♦1 | organ 3♦2 | sodba ♦3

izvršnik -a m ▶ izvršitelj

izvršnost -i ž ▶ izvedljivost | uresničljivost

izvrtanina -e ž ▶ izvrtina

izvrtati -am dov. kaj |z vrtanjem narediti, izoblikovati| *izvrtati luknjo v les* □ knj.izroč. *uvrtati uvrtati predor v skale* □ pog. *zavrtati* □ pog. *zvrtni*
GLEJ ŠE izvleči 3

izvrtavati -am nedov. kaj |z vrtanjem delati, oblikovati| *izvrtavati luknje* □ knj.izroč. *zavrtavati*
GLEJ ŠE vrtati

izvrtek -tka m nav. mn. |zdrobljena snov, ki nastane pri vrtanju| *Iz lukenj, ki jih delajo črvi, se usipajo izvrtki* □ *izvrtina*

izvrtina -e ž |luknja, ki nastane z vrtanjem| *narediti izvrtino* □ *izvrtanina* □ *vrtanina* □ *vrtina* □ *prevrtina* |izvrtina, s katero se omogoči dostop z ene strani česa na drugo stran|
GLEJ ŠE izvrtak

izvržek -žka m ▶ izmeček 1 | izvrženec | nemoralnež | podlež

izvrženec -nca m ekspr. |človek, ki ga kaka skupnost izloči| *Izvrženca niso hoteli sprejeti medse* □ slabš. *izložek izložek družbe* □ ekspr. *izobčenec* □ knj.izroč. *izvrg izvrg človeštva* □ ekspr. *izvržek*
GLEJ ŠE nemoralnež | podlež

izvrženje -a s ▶ izvrg

izvrženka -e ž ▶ pokvarjenka

izvržki -ov m mn., mn. v sin. nizu ▶ odpadki

izvzmati -am nedov. kaj |ne upoštevati, ne obravnavati v kaki celoti| *izvzmati posamezne probleme* □ *izključevati* □ *izločevati*

izvzmaši člen. ▶ razen²

izvétiti -vzámem dov. kaj |ne upoštevati, ne obravnavati v kaki celoti| *izvétiti stroške poslovanja* □ *izključiti* □ *izločiti* □ *odšteti*

izza predl. ▶ iz 2

izzidati in izzidáti -am dov. ▶ obzidati | zazidati

izzidáva -e ž ▶ obzidava

izzivajóč -a -e prid. ▶ izzivalen

izziválen -lna -o prid. |ki ima namen izzvati drugačno reagiranje od običajnega| *izzivalno vedenje* □ ekspr. *izzivajóč* □ ekspr. *izziváški* □ knj.izroč. *ostentativen*
GLEJ ŠE drzen 2

izziváški -a -o prid. ▶ izzivalen

izzívati -am nedov. koga |z ravnanjem, govorjenjem namenoma povzročati, da kdo reagira drugače kot v normalnih okoliščinah| *Fantje so ga izzivali* □ ekspr. *provocirati*
GLEJ ŠE povzročati

izznojíti -ím dov. ▶ izpotiti

izzoréti -ím dov. ▶ razviti se 4

izzoríti -ím dov. ▶ dozoriti

izzráčiti -ím dov. ▶ prezračiti

izzváni -a -o prid. ▶ splav 2♦3

izzváti -zôvem dov. koga |z ravnanjem, govorjenjem namenoma povzročiti, da kdo reagira drugače kot v normalnih okoliščinah| *Fantje so ga izzvali, pa se je moral braniti* □ ekspr. *provocirati* □ ekspr. *provocirati* □ ekspr. *vreči rokavico komu S tem stavkom mu je vrgel rokavico (v obraz)*
GLEJ ŠE povzročiti | vzbuditi

izzvenéti -ím dov. |prenehati zveneti| *Gosli, strune so izzvenele* □ *dozveneti* □ *odzveneti* □ knj.izroč. *izdrhteti* □ zastar. *razdoneti*

izzvenévati -am nedov. |približevati se koncu zvenenja| *Zadnji akordi izzvenevajo* □ *dozvenevati*
GLEJ ŠE končevati se

izzvijáčiti -ím dov. kaj ekspr. |z zvijačo priti do česa| *Če ne doseže česa naravnost, izzvijáči* □ ekspr. *izlisičiti* □ ekspr. *izlisjačiti* □ ekspr. *izzvitorepiti*

izzvitorépititi -ím dov. ▶ izzvijáčiti

izzžaréti -ím dov. |prenehati žareti| *Žerjavica je izžarela* □ pesn. *izgoreti Zarja je izgorela* □ star. *pogoreti*

izzžarévatiti -am nedov. kaj |oddajati toploto| *Ogrete skale izžarevajo* □ star. *izžarjati* □ zastar. *izžarjevati*¹
GLEJ ŠE izražati 2 | kazati se | sevati

izzžaríti -ím dov. ▶ razžariti

izzžárjati -am nedov. ▶ izžarevati

izzžarjeváti¹ -am nedov. ▶ izžarevati

izzžarjeváti² -újem nedov. ▶ žariti 2

izzžéjati -am dov. ▶ užejati

izzžemáč -a m ▶ izkoriščevalec

izzžemálec -lca m ▶ izkoriščevalec

izzžémánje -a s ▶ izkoriščanje 3

izzžémáti -am nedov. ▶ izkoriščati 3 | iztiskati | slabiti

izzžéti -žmëm dov. ▶ izkoristiti 2 | iztisniti | izvleči 2 | oslabiti 1

izzžgáti -žgëm dov. kaj |z vročino uničiti| *Sonce je izžgalo travo* □ star. *izpaliti*
GLEJ ŠE kavterizirati 1

izzžiganje -a s ▶ kavterizacija 1

izzžígati -am nedov. ▶ kavterizirati 1

izzživéti -ím dov. ▶ izraziti²

izzživéti se -ím se dov. ▶ prenehati 2

izzživljati se -am se nedov.
♦ spolno se izzživljati □ nekjn. pog. bezljati □ evfem. igrati se □ ekspr. noretiti □ seksualno se izzživljati
GLEJ ŠE zlorabljati 2

izzžlébljati -am nedov. ▶ kanelirati

izzžlobudráti -ám dov. ▶ povedati pp 4

izzžužnjáti -ám dov. ▶ povedati pp 4 | povedati pp 5

izzžvepláti -ám dov. ▶ zažveplati

izzžvižgavati -am nedov. ▶ žvižgati 2

J

já¹ -- m ▶ da¹

já² člen. ▶ da² 1, 2, 3 | gotovo³ 1

já³ člen. ▶ vendar¹ 2, 4

jáblan -i ž ▶ jablana

jáblana -e ž | sadno drevo z rožnatimi cveti in okroglimi

pečkatimi sadovi | *cvetoča jablana* □ star. *jablan* □ knj.izroč. *jabolko*

□ *jablanica* | manjša jablana |

GLEJ ŠE lesnika

jáblanica -e ž ▶ jablana

jáblanov -a -o prid. ▶ cvetožer ♦ | les ♦22

jablanovina -e ž ▶ les ♦22

jábolčast -a -o prid. | ki je podoben jabolku | *jabolčasti okraski*

□ *jabolkast*

jábolček -čka m | majhno jabolko | *zeleni jabolčki* □ nar. *jabolčica*

□ ekspr. *jabolčko*

GLEJ ŠE jabolčnik

jábolčica -e ž ▶ jabolček

jábolčko -a s ▶ jabolček

jábolčni -a -o prid. ▶ cvetožer ♦ | kompot ♦2 | zavitek 2♦1

jábolčnica -e ž ▶ jabolčnik

jábolčnik -a m | mošt iz jabolka | *piti jabolčnik* □ nar. *jabolček* □ nar. *ja-*

bolčnica □ knj.izroč. *jabolkovec* □ nar. *tolkec* □ nar. *tolkovec* □ nar. *tukla*

GLEJ ŠE kompot ♦2 | mošt pp

jábolka -e ž ▶ jabolko

jábolkast -a -o prid. ▶ jabolčast

jábolko -a s | sad jablane | *lupiti jabolko* □ nar. *jabolka* □ *jabolček* ↗

□ slabš. *lesnika* | slabo, drobno jabolko |

♦ agr. *zimsko jabolko* □ star. *pozimsko jabolko* □ agr. *zimika*

PODPOMENKE 1. jesensko jabolko, poletno jabolko, zgodnje jabolko, zimsko jabolko ↗ 2. 'jesensko jabolko' befler, kardinal, zlata parmena, priolov delišes, reneta, robač 3. 'poletno jabolko' beličnik, čebular, jakobček ↗, špincelj 4. 'zimsko jabolko' antonovka, bobovec, boskopski kosmač, delišes, gambovec, goriška sevka, jonagold, jonatan, kanadka, krivopecelj, londonski peping, mošancelj, mošanček, mutsu, ontario, pogačar ↗, šampanjska reneta, zlati delišes

• 1. *adamovo jabolko* □ knj.izroč. *adamovec* □ pog. *jabolko* 2. *granatno jabolko* □ knj.izroč. *granata*² □ zastar. *margarana*

GLEJ ŠE glavič | jablana | jakobček | kaki¹ | lesnika | lilija ♦1 | pogačica 2 | zrklo

jábolkovec -vca m ▶ jabolčnik

jabot -a [žabó -ja] m ▶ nabornica

jacínta -e ž ▶ hijacinta

jáčanje -a s ▶ krepitev

jáčati -am nedov. ▶ krepiti | utrjevati 2

jáčati se -am se nedov. ▶ krepiti se

jáčenje -a s ▶ krepitev

jačina -e ž ▶ moč¹ 1, 4

jáčiti -im nedov. ▶ krepiti | utrjevati 2

jáčka -e ž ▶ jamica 1

jád -a m ▶ jeza | žalost¹

jáden -dna -o prid. ▶ beden | nesrečen

jadikováti -újem nedov. ▶ tarnati 1

jadíkovec -vca m ▶ drevo ♦3

jádití -im nedov. ▶ jeziti¹ 1

jádití se -im se nedov. ▶ jeziti se 1

jádni -a -o prid. ▶ nesrečni²

jadráča -e ž ▶ jadrnica

jadrálec -lca m

• šport. *jadrlec na deski* □ šport. *deskar* □ šport., žarg. *srfar*

□ šport., žarg. *surfer*

jadrálka -e ž ▶ jadrnica

jadrálni -a -o prid. ▶ deska ♦2

jádranje -a s

• šport. *jadranje na deski* □ šport. *deskanje* □ šport., žarg. *srfanje*

□ šport., žarg. *surfanje* □ šport., žarg. *surfing* □ šport., žarg. *windsurfing*

jadránski -a -o prid. | ki je v zvezi z Jadranom | *jadranska obala*

□ zastar. *adrijanski*

jádrati -am nedov.

• šport. *jadrati na deski* □ šport. *deskati* □ šport., žarg. *srfati* □ šport.,

žarg. *surfati*

GLEJ ŠE leteti | leteti pp 2

jádrce -a s ▶ jadro

jádrn -a -o prid. ▶ hiter 1, 2

jádrni -a -o prid. | ki je v zvezi z jadrom | *jadrne vrvi* □ knj.izroč. *jadrski*

jádrnica -e ž | čoln ali ladja, ki se premika tako, da se veter upira

v jadra | *pristanišče za jadrnice* □ ekspr. *jadrača* □ knj.izroč. *jadralka*

□ zastar. *jadrnik* □ ekspr. *ladjica*

♦ *hitra jadrnica* □ zastar. *brzojadrnica*

PODPOMENKE jola, kuter, slup

GLEJ ŠE ladja pp 6

jádrnik -a m ▶ jadrnica | jambor

jádrno prisl. ▶ hitro 1

jádrnost -i ž ▶ hitrost²

jádro -a s | kos močne tkanine, s katerim se izkorišča veter za

poganjanje čolna, ladje | *razpeti jadro* □ *jadrce* | majhno jadro |

♦ 1. pomor. *veliko jadro* □ pomor. *velejadro* 2. pomor. *vršno jadro*

□ pomor. *vrhnje jadro*

GLEJ ŠE oditi

jádrovje -a s | jadra in pripadajoče vrvi na ladji ali čolnu | *pregle-*

dati jdrovje na ladji □ zastar. *snast* □ pomor. *takelaža*

jádrski -a -o prid. ▶ jadrni

jága -e ž ▶ lov¹ | lov¹ ♦1 | lovljenje | nevihta

jágabába -e ž mitol. | hudobno, ženski podobno bitje s čarovni-

ško močjo | *jagababa in povodni mož* □ mitol. *ježibaba*

jágelc -a m ▶ trobentica

jágenjc -a m ▶ jagenjček | jagnje | pohleven povdk.

jágenjce -a s ▶ jagenjček | jagnje

jágenjček -čka m | mlad ovčji samec | *jagenjček in ovčka* □ *janjec*

□ ljubk. *bacek* □ nar. *bicek* □ star. *jagenjc* □ knj.izroč. *jagenjce* □ star. *jagnjec*

□ ekspr. *jagnjič* □ star. *jagnjiče* □ knj.izroč. *jagnjiček* □ ekspr. *janjček*

GLEJ ŠE jagnje | pohleven povdk.

jáger -gra m ▶ lovec 1

jágned¹ -a m |topol z vejami, ki so obrnjene tesno ob
deblu navzgor| *drevored z jagnedi* □ **jágned²** □ bot. *laški topol*
□ **jagnedič** |manjši jagned|

jágned² -i ž ▶ **jagned¹**

jágnedič -a m ▶ **jagned¹**

jágnedje -a s ▶ **drevje** ♦8

jágnedov -a -o prid. ▶ **drevje** ♦8 | **les** ♦23

jágnedovina -e ž ▶ **les** ♦23

jágnedovje -a s ▶ **drevje** ♦8

jágnje -ta s |ovčji mladič| *Jagnje bleje* □ **janjec** □ ljubk. **bac**

□ ljubk. **bacek** □ ljubk. **backa** □ ljubk. **bic** □ nar. **bicek** □ star. **jagenjc**

□ knj.izroč. **jagenjce** □ ekspr. **jagenjček** □ star. **jagnjec** □ ekspr. **jagnjič**

□ star. **jagnjiče** □ knj.izroč. **jagnjiček** □ ekspr. **janjček** □ nar. **jare**

♦ **žrtveno jagnje** □ **daritveno jagnje**

GLEJ ŠE pohleven povdk.

jágnjec -a m ▶ **jagenjček** | **jagnje**

jagnječevina -e ž ▶ **jagnjetina** | **krzno** ♦5

jagnječina -e ž ▶ **jagnjetina**

jágnječji -a -e prid. |ki je v zvezi z jagnjetom| *jagnječja koža*

□ **janjčji** □ knj.izroč. **jagnjetov**

GLEJ ŠE jagnjetina | **krzno** ♦5

jágnjetina -e ž |meso jagnjeta| *pečena jagnjetina* □ **jagnječje meso**

□ knj.izroč. **backovina** □ knj.izroč. **jagnječevina** □ knj.izroč. **jagnječina**

jagnjetíti -ím nedov. in dov. ▶ **jagnjiti** | **ojagnjiti se**

jágnjetov -a -o prid. ▶ **jagnječji**

jágnjica -e ž |mlada ovčja samica| *breja jagnjica* □ ekspr. **backa**

GLEJ ŠE ovca 2

jágnjič -a m ▶ **jagenjček** | **jagnje**

jágnjiče -a s ▶ **jagenjček** | **jagnje**

jágnjiček -čka m ▶ **jagenjček** | **jagnje**

jágnjiti -im nedov. in dov. |roditi, povreči jagnje| *Več ovc v čredi je
med poletjem jagnjilo* □ **jagnjetiti** □ **ojagnjiti se**

jágod -e ž

1. |nizka rastlina z belimi cveti in rdečimi aromatični-
mi sadovi; sad te rastline| *nabirati jagode* □ ekspr. **jagodica**

□ ekspr. **jagodka** □ nar. **smukvica**

2. |droben, okrogel plod| *kisle, trpke jagode* □ **jagodica** □ **jagodka**

□ knj.izroč. **bobika**

GLEJ ŠE borovnica | **melisnica** | **moliti** ♦ | **prebrisan povdk.** 1 |
rdečka

jágodasti -a -o prid. ▶ **barva** 1♦4

jágoden -dna -o prid. ▶ **rdeč** 1 pp 1

jágodica -e ž ▶ **blazinica** 1 | **jagoda** 1, 2

jágodičevje -a s ▶ **jagodičje**

jágodičje -a s |rastline, ki imajo za sad jagode, ali sadovi teh

rastlin| *gojiti jagodičje* □ **jagodičevje** □ knj.izroč. **jagodovina**

jágodičnica -e ž bot. |nizko zimzeleno sredozemsko drevo

ali grm z rdečimi jagodami| *barviti plodovi jagodičnice*

□ bot. **jagodnik**

jágodka -e ž ▶ **jagoda** 1, 2

jágodni -a -o prid. |ki je v zvezi z jagodo| *jagodni sladoled*

□ **jagodov**

GLEJ ŠE barva 1♦4

jágodnik -a m ▶ **jagodičnica**

jagodnják -a m ▶ **nasad** 1 pp

jágodov -a -o prid. ▶ **jagodni**

jagodovina -e ž ▶ **jagodičje** | **petoprstnik** ♦

jágrovski -a -o prid. ▶ **lovski**

jágrski -a -o prid. ▶ **lovski**

jáh medm. ▶ **hehe**

jaháč -a m |moški, ki goji jahanje| *nastop jahačev na tekmovanju*

□ knj.izroč. **jahalec**

GLEJ ŠE jezdec 1, 2 | jezdec 2♦ | **kozolec** ♦

jaháčica -e ž ▶ **jahalka**

jaháje nač. prisl. |izraža, da premikanje poteka z jahanjem| *Z lova
so se vračali jahaje* □ star. **jež²** *Vojska gre po cesti peš in jež*

jahálec -lca m ▶ **jahač** | jezdec 1

jahálka -e ž |ženska, ki jaha ali goji jahanje| *izkušena jahalka*

□ knj.izroč. **jaháčica**

jahálke -álk ž mn. ▶ **hlače** 1♦3

jahálni -a -o prid. ▶ **bič** 1♦ | **hlače** 1♦3 | **konj** pp 2 | **konj** ♦6 | **šport** ♦2 |
učitelj ♦1

jahálnica -e ž |pokriti prostor za urjenje v jahanju| *ogledati si
nastope v jahálnici* □ šport. **maneža**

jáhanec -nca m ▶ **konj** ♦6

jáhanje -a s

1. |premikanje s pomočjo živali, na kateri se sedi| *večurno*

jahanje □ **jezdenje** □ **ježa** 1 □ ekspr. **jezdarjenje** □ star. **pojezd**

2. |šport, pri katerem se goji jahanje na konju| *tekmovanje v*

jahanju □ **jezdenje**

GLEJ ŠE šport ♦2 | **učitelj** ♦1

jaháški -a -o prid. ▶ **bič** 1♦

jáhati -am nedov.

1. |premikati se s pomočjo živali, na kateri se sedi| *jahati proti
domu, vzdolž reke* □ **jezditi** □ ekspr. **jezdariti**

2. *na čem* |sedeti na čem tako, da je vsaka noga na drugi strani
tega| *Deček mu je jahal na vratu* □ **jezditi**

GLEJ ŠE jezdariti | **mučiti** 3

jáhata -e ž ▶ **ladja** pp 5

jáhтанje -a s ▶ **jahting**

jáhting -a m tur. |plovba, križarjenje z jahto| *razvoj jahtinga*

□ knj.izroč. **jahtanje**

jájce -a s |z lupino obdana spolna celica, zlasti pri pticah,
plazilcih, domači perutnini, ki se uporablja kot živilo| *kuhati*

jajca; *lupiti jajca* □ nar. **belica** □ ekspr. **jajčece** □ ekspr. **jajček**

♦ 1. **čajna jajca** □ **pitna jajca** 2. **jajce z mehko lupino**

□ agr. mehkolupinasto jajce □ agr. mehkuž 3. **vet. oplojeno jajce**

□ **vet. raščeno jajce**

• 1. **na oko ocvrto jajce** □ **na volovsko oko ocvrto jajce** □ **gastr. posajeno**

jajce 2. **mehko kuhano jajce** □ **v mehko kuhano jajce** 3. **trdo kuhano**

jajce □ **v trdo kuhano jajce**

GLEJ ŠE buba ♦ | **jajčece** | **modo**

jajcevòd -óda m biol. |cevasti organ, po katerem gre jajčece iz

jajčnika| *Jajčeca drsijo skozi jajcevod* □ anat. **maternična tuba**

jájčarica -e ž ▶ **nesnica**

jájčasti -a -o prid. ▶ **prerez** pp 1

jájčece -a s |spolna celica, iz katere se razvije novi organizem|
dozorevanje jajčec v jajčniku □ biol. **jajčna celica** □ **jajce** |**večja spolna**

celica| *leči jajca*

GLEJ ŠE buba ♦ | **celica** 2♦2 | **ikre** | **jajce** | **leženje** ♦

jájček -čka m ▶ **jajce**

jájčji -a -e prid. ▶ **jajčni**

jájčnati -a -o prid. ▶ **jed** 1♦1

jájčni -a -o prid. |ki je v zvezi z jajcem ali jajčecem| *jajčna velikost*

□ knj.izroč. **jajčji**

GLEJ ŠE celica 2♦2 | **jajčece** | **jed** 1♦1 | **rumenjak**

jájčnica -e ž ▶ **cvrtje**

jájčnik -a m nav. mn., biol. |spolna žleza, ki proizvaja jajčeca|

nerazviti jajčniki □ biol. **ovarij**

GLEJ ŠE cvrtje

ják¹ -a m zool. | dolgodlaklo divje ali udomačeno govedo, ki živi v

Tibetu| *čreda jakov* □ zool. *tibetanski vol*

ják² -a -o prid. ▶ močen 1, 2

jáka -e m ▶ neroden² povdk. | nerodnež

jáki -a -o prid. ▶ elektroenergetika

jákna -e ž ▶ jopa

jáko prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

jákobček -čka m | jabolko, ki dozori konec meseca julija| *zreli*

jakobčki □ nar. *margetinsko jabolko*

jakobíne -nca m ▶ revolucionar

jakobínizem -zma m ▶ jakobinstvo

jakobínstvo -a s zgod. | v francoski revoluciji jakobinska politična smer|

zmaga jakobinstva □ *jakobínizem*

GLEJ ŠE revolucionarnost

jákost -i ž

• meteor. **jakost padavin** □ meteor. intenziteta padavin

GLEJ ŠE moč¹ 1, 2, 4

jákostni -a -o prid. ▶ naglas 1•1

jaloródnost -i ž ▶ partenogeneza

jalóv -a -o prid.

1. |ki ne more imeti potomcev| *jalova krava* □ *neplođen*

□ knj.izroč. *neroden*¹ □ star. *nerodoviten* □ vet. *sterilen*

2. |ki je brez zrn, semen| *jalov klas*; *jalov strok* □ knj.izroč. *gluh*

□ ekspr. *prazen*

GLEJ ŠE matica 1• | neplođen | neprepičljiv | nerodoviten | neuspešen

jalóvec -vca m | samec, ki ne more imeti potomcev| *izločiti*

jalovce □ *jalóvi samec*

jalóvi -a -o prid. ▶ cvet •3 | energija •2 | jalovec | jalovka | nekaliči

jalóvica -e ž ▶ jalovka

jalóvišče -a s mont. | kup jalovine, zlasti iz rudnika| *najti prostor*

za jalóvišče □ mont. *halda*

jalóviti -ím nedov. ▶ sterilizirati

jalóvka -e ž | samica, ki ne more imeti potomcev| *čreda jalovk*

□ *jalova samica* □ knj.izroč. *jalovica*

GLEJ ŠE matica 1•

jalóvost -i ž | dejstvo, da žival ne more imeti potomcev| *jalovost*

pri kravah □ *neplođnost*

GLEJ ŠE neplođnost

jáma -e ž

1. |v zemljo narejena vdolbina| *kopati*, *narediti jamo* □ *kotanja*

□ zastar. *kotla* □ zastar. *kotlina* □ ekspr. *luknja na cesti je veliko lukenj*

□ nar. *rupa* □ zastar. *skalba* □ *jamica* ⚡

PODPOMENKE udor, usad

2. |naravni izvotljeni prostor pod zemeljskim površjem|

Jama sega daleč v hrib; *raziskovati jame* □ *podzemeljska jama*

□ *podzemna jama* □ *podzemska jama* □ nar. *peč*² □ nar. *pečina*

□ nar. *pejca* □ knj.izroč. *špilja* □ *kraška jama* ⚡ □ *požiralniška jama*

|jama s požiralnikom| □ *zijavka* |jama z daleč vidnim

vhodom| □ geogr. *spodmol* |jama pod previsno steno|

□ geogr. *suha jama* |jama, v kateri ni vode| □ geogr. *vetrnica*

|jama, iz katere piha| □ geogr. *vodna jama* |jama, v kateri

teče voda| □ geogr. *zakopana jama* |jama s kapniki|

♦ *kraška jama* □ nar. *buža* □ nar. *fojba*

3. |nekdaj preprosta stavba, zgrajena delno v zemlji delno nad

njo, zlasti za sušenje lanene slame| *zakuriti jamo*; *sušiti na jami*

□ *sušilna jama* □ *terilna jama* □ *teriščna jama* □ *teriška jama*

• 1. *gnojna jama* □ *gnojiščna jama* □ *gnojnična jama* 2. grad. *gradbena*

jama □ grad. *stavbna jama* 3. *gramozna jama* □ *gramoznica*

4. teh. *servisna jama* □ teh. *revizijska jama* □ teh. *servisni jašek*

5. agr. *zasipna jama* □ nar. *jamnica* □ agr. *podsignica* □ nar. *repnica*

□ agr. *zasip* □ agr. *zasipnica*

GLEJ ŠE apnica | greznica | grob¹ 1 | ledenica | mrtev² ♦ |

peskokop | rudnik

jámar -ja m ▶ pes pp 5 | speleolog

jámarica -e ž ▶ gos ♦

jámarstvo -a s ▶ speleologija

jámast -a -o prid. |ki je poln jam| *jamasta cesta* □ ekspr. *luknjast*

jám -a m lit. |dvozložna stopica s prvim nepoudarjenim in

drugim poudarjenim zlogom| *verz v jambih* □ lit. *jamska stopica*

jám -a m |navpični drog na ladji, zlasti za nameščanje jader

in signalnih naprav| *splezati na jamber* □ *jarbol* □ zastar. *drevo*

□ knj.izroč. *jadrnik* □ star. *jarbola*

♦ pomor. *glavni jamber* □ pomor. *veliki jamber*

GLEJ ŠE steber¹ 1•1

jám -a s |jambori in njihova oprema na ladji ali čolnu|

zrušeno jamborje □ knj.izroč. *jamborovje*

jám -a -o prid. |ki je v zvezi z jamborom| *jamborne vrvi*

□ *jamborski*

jám -e ž |ladja z enim ali več jambori| *s sadjem natovor-*

jene jambornice □ *jambornik*

GLEJ ŠE ladja pp 7

jám -a m ▶ jambornica | odnik

jám -a s ▶ jamborje

jám -a -o prid. ▶ jamborni | koš •1

jám -a -o prid. ▶ jamb | verz •3

jám -a s |obveza za izpolnitev obljube, dolžnosti| *jamčenje*

nedotakljivosti meja □ knj.izroč. *jamčevanje*

jamč -lca m ▶ porok

jamč -a s ▶ jamčenje

jamč -e ž ▶ kavcija

jamč -im dov. in nedov.

1. *za kaj* |obvezati se za izpolnitev obljube, dolžnosti| *Zavaroval-*

nica jamči za škodo □ *dajati jamstvo* □ *dajati garancijo* □ *dati jamstvo*

□ *dati garancijo* □ *garantirati* □ *odgovarjati* □ *zagarantirati kaj zagaran-*

tirati redno oskrbo □ *zajamčevati kaj* □ *zajamčiti kaj* □ star. *biti porok*

□ star. *poroštvovati*

2. *za kaj* trg. |obvezati se za brezplačno popravilo okvare v dolo-

čenem roku po nabavi| *jamčiti za izdelke eno leto* □ *garantirati*

jám -e ž

1. |majhna jama| *kopati*, *narediti jamico* □ nar. *jačka*

2. |manjša vdolbina, zlasti na obrazu| *Ob smehu se ji delajo jamice*

na licih □ *vdolbinica* □ knj.izroč. *globel* □ star. *globelica* □ ekspr. *kotanjica*

♦ *jamica na bradi* □ šalj. *deveta lepota*

• 1. anat. *sklepna jamica* □ anat. *sklepna ponvica* □ anat. *sklepna skledica*

2. zool. *vohalna jamica* □ zool. *vonjalna jamica*

GLEJ ŠE alveola 1

jám -a m ▶ brazda 1 | jarek¹ 1

jám -a m ▶ brazda 1 | jarek¹ 1

jám -e ž ▶ jama •5

jamoslóvec -vca m ▶ speleolog

jamoslóvje -a s ▶ speleologija

jám -am nedov. ▶ tarnati 1

jám -a -o prid. ▶ človek 1•3 | medved 1•2 | svetilka •3

jám -a -o prid. ▶ doba •6 | izjava •1 | list •2 | zavarovanje •2

jám -a s |(porokova) obveza za izpolnitev obljube,

dolžnosti| *odpovedati jamstvo za kredit* □ *garancija* □ *poročstvo*

PODPOMENKE omejeno jamstvo, neomejeno jamstvo

GLEJ ŠE garancija | jamčiti 1 | kavcija | varščina 1, 2 | zagotovilo²

jámš -e ž ▶ svetilka •3

jámščina -e ž ▶ kavcija | varščina 1, 2

ján -a m ▶ postat

jánež -a m ▶ neroden² povdk. | nerodnež

jánež -a m | enoletna vrtna zdravilna ali začimbna rastlina z belimi cveti v kobulih ali njeno dišeče seme | *dajati janež v kruh*
□ bot. *bedrenec* □ knj.izroč. *bibernelica*

jáneževac -vca m | žganje z okusom po janežu | *jáneževac in pelinkovec* □ *mastika*² | v makedonskem okolju □ *raki* | v turškem okolju □ *uzo* | v grškem okolju

jáničar -rja m ▶ izdajalec

jánjček -čka m ▶ jagenjček | jagnje | pohleven povdk.

janjčevina -e ž ▶ krzno •5

jánjčji -a -e prid. ▶ jagnječji | koža •4 | ovčji

jánjec -jca m ▶ jagenjček | jagnje | oven 1

jánka -e ž ▶ jopa | jopič | suknjič

jántarjev -a -o prid. ▶ jantarni | pot⁴ •1

jántarni -a -o prid. | ki je v zvezi z jantarjem | *jantarna nahajališča*
□ *jantarjev* □ *jantarski*

GLEJ ŠE pot⁴ •1

jántarski -a -o prid. ▶ jantarni | pot⁴ •1

jánuar -rja m | prvi mesec v letu | *povprečna temperatura v januarju* □ star. *prosinec*

janzenistični -a -o prid. | ki je v zvezi z janzenisti ali janzenizmom | *janzenistični duhovnik* □ *janzenistovski*

janzenistovski -a -o prid. ▶ janzenistični

jánževac -vca m ▶ šentjanževac

japónski -a -o prid. ▶ jezik 3•28 | kombuša | papir •6

japónščina -e ž ▶ jezik 3•28

jár -a -o prid. ▶ razdražen | togoten

járbol -a m ▶ jambor

járbola -e ž ▶ jambor

járček -čka m ▶ jarek¹ 1

járčica -e ž ▶ jarčka

járčiti se -im se nedov. ▶ pariti se²

járčji -a -e prid. ▶ koža •4 | ovčji

járčka -e ž | mlada, zlasti pomladanska kokoš | *Jarčke so že začele nesti* □ *jarica* □ ekspr. *jarčica*

GLEJ ŠE kokoš •5

jarè -éta s ▶ jagnje

járec -rca m ▶ oven 1 | pohotnež

járek¹ -rka m

1. | v zemljo narejena ožja podolgovata vdolbina | *delati, kopati jarek* □ nekj. pog. *graben* □ nar. *jamič* □ nar. *jamlič* □ ekspr. *jarček* *Tak jarček vsakdo preskoči* □ nar. *jaruga*

♦ 1. ptt kabelski jarek □ ptt kablovski jarek 2. obcestni jarek □ obcestni kanal □ zastar. obcestno rovišče 3. odtočni jarek □ draga¹ □ nar. dražnik □ nar. dražnik □ knj.izroč. odtočnik □ odvajalni jarek □ odvodni jarek □ nar. prekop

2. | v zemljo narejena večja podolgovata vdolbina, narejena za oviro ali obrambo | *kopati jarke na fronti* □ *rov¹*

♦ 1. obrambni jarek □ star. prekop 2. strelski jarek □ strelni jarek □ strelski rov

GLEJ ŠE grapa 1, 2

járek² -rka -o prid. ▶ močen 10

járem -rma m | lesena vprežna priprava, ki se da živali na vrat, navadno za par živali | *nataktni volu jarem na vrat* □ star. *igo*
□ *jarmič* | majhen jarem |

♦ 1. čelni jarem □ nar. *igo* 2. dvojni jarem □ parni jarem 3. enojni jarem □ nar. *jarmič* □ samski jarem

GLEJ ŠE okovi 2 | poročiti¹ 1 | poročiti se | zakon¹

járen -rna -o prid. ▶ čist¹ 3 | hiter 1, 2

jári -a -o prid. ▶ gospoda ♦ | kokoš •5 | plemstvo ♦1 | posevek ♦2 | pšenica pp 3 | pšenica ♦1

járica -e ž ▶ jarčka | kokoš •5 | pšenica ♦1

jarín -a m ▶ bazen

jaritev -tve ž agr. | vplivanje na kaleče seme z ustrezno nizko temperaturo, da se pospeši razvoj rastline | *jaritev pšenice*
□ agr. *jarovizacija* □ agr. *stratifikacija* □ agr. *vernalizacija*

járiti¹ -im nedov. ▶ togotiti

jariti² -im nedov. ▶ peniti

jariti³ -im nedov. *kaj* agr. | vplivati na kaleče seme z ustrezno nizko temperaturo, da se pospeši razvoj rastline | *jariti pšenico*
□ agr. *jaroviti* □ agr. *jarovizirati* □ agr. *stratificirati*

járiti se¹ -im se nedov. ▶ togotiti se

járiti se² -im se nedov. ▶ pariti se²

jariti se³ -im se nedov. ▶ peniti se

jarmenica -e ž ▶ gož 2 | jarmovka

jármenik -a m les. | stroj za žaganje hlodov v deske | *dati hlod v jarmenik* □ les. *gater*

GLEJ ŠE venecijanka

jarmič -iča m ▶ jarem | jarem •3

jármnik -a m agr. | klin, s katerim se povežeta zgornji in spodnji del jarma | *vtakniti jarmnik* □ nar. *teležnik*

jármovka -e ž les. | ročna žaga z oglatim okvirjem | *jarmovke in ločne žage* □ les. *jarmenica* □ les. *jarmska žaga*

GLEJ ŠE gož 2

jármski -a -o prid. ▶ jarmovka

jarnica -e ž ▶ seno

járost -i ž ▶ razdraženost 1 | togota

jarovíti -ím nedov. ▶ jariti³

jarovizácija -e ž ▶ jaritev

jarovizirati -am nedov. ▶ jariti³

jarúga -e ž ▶ jarek¹ 1 | kotanja

jása -e ž | površina v gozdu, ki ni poraščena z drevjem ali grmovjem | *priti na jaso* □ *čistina* □ ekspr. *jasica* □ nar. *lisa¹*
□ knj.izroč. *svetlišče*

jásen -sna -o prid.

1. | ki je brez oblakov, megle | *jasno nebo* □ *brezoblačen* □ *veder* □ pog. *lep² lepo jutro* □ ekspr. *prosojen* □ ekspr. *prozoren* □ knj.izroč. *razjasnjen¹* □ ekspr. *sončen* ■ protip. *oblačen*

2. | ki je tak, da ne dopušča dvoma glede izražene vsebine | *jasen odgovor* □ *direkten* □ *določen¹* □ *konkreten* □ *precizen* □ knj.izroč. *decidiran* □ knj.izroč. *ekspliciten*

□ knj.izroč. *koncizen* ■ protip. *nejasen*

3. | ki je brez elementov, ki bi oteževali dostopnost, razumevanje | *jasna izjava; jasen predlog* □ knj.izroč. *dopoveden* □ ekspr. *izostren* □ knj.izroč. *luciden* □ knj.izroč. *transparenten* ■ protip. *nejasen*

GLEJ ŠE bled | čist¹ 2, 3, 4 | nejasen 1, 2 | oblačen | razločen | razumen | srečen | vesel¹ 3, 4

jásica -e ž ▶ jasa

jáskanje -a s ▶ javkanje

jáskati -am nedov. ▶ javkati | kokodakati | vpiti² 1, 2

jáskniti -em dov. ▶ javkniti

jásli -i ž mn. | koritasta priprava, v katero se daje krma za živino | *privezati živino k jaslim* □ nar. *žleb* □ *jaslice* | *majhne jasli*

♦ *gornje jasli* □ *gare* □ nar. *parne*

GLEJ ŠE bogat 1 •

jáslice -ic ž mn. ▶ jasli

jasmín -a m | okrasni grm z elipsastimi listi in belimi, dišečimi cveti | *vonj po jasminu* □ bot. *skobotovec*

jásni -a -o prid. ▶ jo² 2 | očitni | plemeniti¹ 1 | seveda 2

jasnina -e ž ▶ jasno¹ | jasnost 1

jasniti -im nedov. kaj | povzročati, da je kaj brez oblakov| *Burja jasni nebo* □ razjasnjevati

GLEJ ŠE ožarjati 2

jasniti se -im se nedov.

1. |prihajati v stanje brez oblakov| *Nebo se jasni* □ razjasnjevati se □ vedriti se

2. s smiselnim osebkom v dajalniku |začenjati razumevati, prihajati do spoznanja| *Začelo se mu je jasniti, da je stvar popolnoma v redu* □ ekspr. daniti se □ ekspr. svitati se

3. |postajati bolj določen, opredeljen, razviden| *Razmere se jasnijo* □ razpletati se

jasno¹ -ega s |stanje brez oblakov, megle| *menjavanje jasnega in oblačnega* □ ekspr. jasnina

GLEJ ŠE oblačno

jasno² nač. prisl.

1. |izraža, da je kaj podano tako, da se ne da dvomiti o izrečenem, zapisanem| *jasno se izraziti* □ direktno

□ določno □ konkretno □ precizno □ knj.izroč. decidirano

□ knj.izroč. koncizno ■ protip. nejasno

2. |izraža, da kaj poteka brez elementov, ki bi oteževali dostopnost, razumevanje| *jasno prikazati problem*

□ knj.izroč. lucidno ■ protip. nejasno

GLEJ ŠE odločno | razločno

jasno³ člen. ▶ seveda 2

jasno⁴ povdk.

1. |izraža stanje brez oblakov, megle| *Jutri bo jasno in toplo*

□ pog. lepo² □ ekspr. sončno ■ protip. oblačno

2. |izraža osebkovo sprejemanje česa brez presenečenja, pomislekov| *Jasno je, da ne bo šel, saj tudi ni potrebno* □ razumljivo²

□ pog. logično □ knj.izroč. naravno □ knj.izroč. naravno □ pog. normalno

□ knj.izroč. umevno □ knj.izroč. umljivo

3. s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža osebkovo stanje razumevanja, dojetanja, spoznanja| *Zdaj mi je vse jasno* □ star. očito²

GLEJ ŠE oblačno | očitno² | razjasniti se¹ 2

jasnoba -e ž ▶ jasnost 3

jasnoók -a -o prid. ▶ bistrook

jasnost -i ž

1. |dejstvo, da je kaj brez oblakov, megle| *jasnost neba* □ jasnina

□ star. jasnota

2. |dejstvo, da se o dani stvari ne da dvomiti, kaj izraža|

jasnost odgovora □ določnost □ konkretnost □ preciznost

□ knj.izroč. konciznost ■ protip. nejasnost

3. |dejstvo, da je kaj brez elementov, ki bi oteževali

dostopnost, razumevanje| *jasnost formulacije* □ zastar. jasnoba

□ knj.izroč. lucidnost ■ protip. nejasnost

jasnôta -e ž ▶ jasnost 1

jasnovídec -dca m

1. |kdor je sposoben ugotavljati, zaznavati prostorsko ali časovno oddaljene stvari brez posredovanja čutnih organov| *napovedi jasnovidec* □ knj.izroč. vizionar

2. ekspr. |kdor jasno, bistro predvideva, presoja| *Jasnovidec dobro pozna svet* □ knj.izroč. bistrovídec

jasnovíden -dna -o prid.

1. |ki je sposoben ugotavljati, zaznavati prostorsko ali časovno oddaljene stvari brez posredovanja čutnih organov| *jasnovíden človek* □ knj.izroč. vidovit □ knj.izroč. vizionaren

2. ekspr. |ki jasno, bistro predvideva, presoja| *jasnovíden kritik*

□ knj.izroč. bistrovíden

jasnovídnost -i ž

1. |sposobnost ugotavljati, zaznavati prostorsko ali časovno oddaljene stvari brez posredovanja čutnih organov| *Dana mu je jasnovídnost* □ knj.izroč. jasnovídstvo □ knj.izroč. vidovitost

□ knj.izroč. vizionarstvo

2. ekspr. |sposobnost, da kdo jasno, bistro, predvideva, presoja| *jasnovídnost pisatelja* □ knj.izroč. bistrovídnost

jasnovídstvo -a s ▶ jasnovídnost 1

jáspis -a m |poldragi kamen rdečkaste ali rjavkaste barve| *kipec iz jaspisa* □ knj.izroč. jášma

jástreb -a m |velika ptica ujeda z ravnim, le na koncu ukrivljenim kljunom in navadno golim vratom| *Nad sotesko je krožil jástreb* □ nar. kanjuh

GLEJ ŠE grabežljiv povdk. | mrhar 2

jástvo -a s ▶ jaz¹

jášek -ška m

• 1. agr. jášek za seno □ agr. lijak za seno 2. mont. rudniški jášek

□ mont., žarg. šaht 3. teh. zračni jášek □ teh. zračilni jášek

GLEJ ŠE jama •4

jášma -e ž ▶ jaspis

játa -e ž |večja skupina letečih ali plavajočih živali iste vrste| *jata ptic* □ star. krdelo □ knj.izroč. roj □ zastar. vršelo

GLEJ ŠE skupina 1 | skupina 1 pp 2

játoma prisl. ▶ v jatah

jár medm. ▶ av

járvalne člen. ▶ komaj¹ | težko³

járven -vna -o povdk. |izraža, da kaj poteka tako, da je

omogočena obveščenost javnosti| *Seja bo javna* □ odprt za javnost

járviti -im dov. kaj |sporočiti zlasti kaj uradnega pristojnemu

organu| *járviti odsotnost v določenem roku* □ prijáviti □ zastar. oglasiti

□ knj.izroč. priglasiti

járviti se -im se dov. |(uradno) priti na določeno mesto na

zahtevo ali poziv| *Vsak dan se mora járviti na policiji* □ knj.izroč. pri-

glasiti se *Priglasiti se sodišču zaradi dedovanja* □ knj.izroč. zglasiti se

GLEJ ŠE odgovoriti 1•2 | odzvati se 1 | oglasiti se | prijáviti se 1, 2

járvk -a m ▶ javkanje | stok¹

járvka -e ž ▶ geslo 2

járvkanje -a s |izražanje bolečine z visokim, zateglim govorje-

njem| *járvkanje žensk* □ knj.izroč. jaskanje □ ekspr. jávk □ knj.izroč. jávsk

□ ekspr. jávskanje

járvkati -am nedov. |izražati bolečino z visokim, zateglim govor-

jenjem| *Ženske so prepadeno jávkale* □ knj.izroč. jáskati □ ekspr. jávskati

GLEJ ŠE tarnati 1

járvkni -em dov. |dati visok, zategel glas, zlasti zaradi telesne

bolečine| *járvkni ob padcu* □ knj.izroč. jáskni □ ekspr. jávskni

járvlálec -lca m ▶ javljálnik

járvlálni -a -o prid. ▶ opozorilni

járvlálnik -a m teh. |del alarmnega sistema, ki določeno fizikalno ali kemično spremembo javlja alarmnemu centru| *sporožitev járvlálnika* □ teh. járvlalec

járvljati -am nedov. ▶ izražati 1

járvljati se -am se nedov.

1. |(uradno) prihajati na določeno mesto na zahtevo ali poziv|

redno se járvljati na policiji □ knj.izroč. zglašati se

2. komu s čim |večkrat dati kako sporočilo o sebi, navadno po

pošti| *Z morja se nam je járvljal z razglednicami* □ oglašati se

GLEJ ŠE biti² | odzivati se 1 | oglašati se 3 | pojavljati se

járvljenje -a s ▶ pojav

járvní -a -o prid. ▶ hiša 1•7 | licitacija • | minister •3 | občilo • |

obsodba •1 | park •1 | policist | pot⁴ pp 3 | poziv 1 | prostitutka |

razpis | razprava 1 • | skrivnost • 3 | šola¹ pp 2 | tožilec • |
tožilstvo • | zdravstvo pp

jávno nač. prisl. | izraža, da dejanje poteka tako, da je omogočena obveščenost javnosti | *javno delovati* □ zastar. **očitó**¹

GLEJ ŠE nastopati • | obsoditi • 1

jávnost -i ž | pripadniki družbenopolitične skupnosti zlasti v odnosu do kakega dogajanja, stvari | *predstaviti kaj javnosti* □ ekspr. **svet**¹

GLEJ ŠE javen | odnos • 1 | razvedeti se

jávor -ja m

- bot. ostrolistni javor □ bot. nižinski javor

GLEJ ŠE les • 24

jávorje -a s ▶ drevje • 9 | gozd 1 • 10

jávorov -a -o prid. ▶ drevje • 9 | gozd 1 • 10 | les • 24

javorovina -e ž ▶ les • 24

jávorovje -a s ▶ drevje • 9 | gozd 1 • 10

jávsk -a m ▶ javkanje

jávskanje -a s ▶ javkanje

jávskati -am nedov. ▶ javkati | tarnati 1

jávskniti -em dov. ▶ javkniti

jáz¹ jáza m knj.ziroč. | posameznik kot zavestni subjekt vsega doživljanja | *odnos jaza do zunanjega sveta* □ knj.ziroč. **ego** □ zastar. **jastvo**

- drugi jaz □ knj.ziroč. alter ego □ knj.ziroč. duševni dvojček □ knj.ziroč. duševni dvojniki

jáz² méne os. zaim. | izraža osebo govorečega, gledano z njegovega stališča | *Prišli bomo žena, sin in jaz* □ šalj. **moja malenkost** □ star. **moja nezatnost** □ vnes. **mi** | v vladarskih razglasih | *Mi, Ferdinand, po milosti božji cesar Avstrije*

jázba -e ž ▶ brlog • 1

jázbečar -ja m | majhen lovski pes z zelo kratkimi nogami in dolgim trupom | *lovca z jazbečarjem* □ **dakel**

jázbečev -a -o prid. ▶ jazbečji

jazbečevina -e ž ▶ meso • 5

jázbečevka -e ž | samicca jazbeca | *jazbečevka z mladičem* □ **jazbica**

jázbečji -a -e prid. | ki je v zvezi z jazbecem | *jazbeče kože* □ **jazbečev**

GLEJ ŠE brlog • 1 | jazbina | meso • 5

jázbica -e ž ▶ jazbečevka

jázbina -e ž | brlog jazbeca | *spustiti psa v jazbino* □ **jazbečji brlog**

GLEJ ŠE brlog • 1 | luknja 2

jazzband -a [džézbénd-] m ▶ orkester • 1

jazzorkester -tra [džézorkéster] m ▶ orkester • 1

jazzovski -a -o [džézouški] prid. ▶ orkester • 1

jébati -am nedov. ▶ občevati • 1 | zlorabljati 2

jebénti medm. ▶ presneto²

jebivéter -tra m ▶ lahkomiselnéž

jecáje prisl. ▶ jecljaje

jecanje -a s ▶ jecljanje

jecati -am nedov. ▶ jecljati

jecàv -áva -o prid. ▶ jecljav

jecavec -vca m ▶ jecljavec

jecavka -e ž ▶ jecljavka

jecavost -i ž ▶ jecljavost

jecljáč -a m ▶ jecljavec

jecljáj -a m ▶ stok¹

jecljáje nač. prisl. | izraža, da govorjenje poteka s sunkovitim izgovarjanjem, ponavljanjem zlogov zaradi nepravilnega delovanja govornih mišic | *jecljaje vprašati* □ **jecaje**

jecljajóč -a -e prid. ▶ jecljav

jecljánje -a s | govorjenje s sunkovitim izgovarjanjem, ponavljanjem zlogov zaradi nepravilnega delovanja govornih mišic | *odvaditi otroka jecljanja* □ **jecanje** □ **jecljavost**

jecljáti -ám nedov. | govoriti s sunkovitim izgovarjanjem, ponavljanjem zlogov zaradi nepravilnega delovanja govornih mišic | *odvaditi otroka jecljati* □ ekspr. **jecati** □ **pojecljavati** | nekoliko jecljati |

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 15

jecljáv -áva -o prid. | ki jeclja | *jecljav otrok* □ **jecav** □ **jecljajoč**

jecljávec -vca m | kdor jeclja | *ugotoviti odstotek jecljavcev* □ **jecavec** □ ekspr. **jecljač**

jecljávka -e ž | ženska, ki jeclja | *Jecljavko je bilo težko razumeti* □ **jecavka**

jecljávost -i ž | govorna motnja, pri kateri kdo govori s sunkovitim izgovarjanjem, ponavljanjem zlogov | *odpraviti jecljavost* □ **jecavost**

GLEJ ŠE jecljanje

ječa -e ž ▶ prestajati • | zapor 1 | zapreti 5

ječáj -a m ▶ stok¹

ječár -ja m ▶ paznik

ječárica -e ž ▶ paznica

ječárka -e ž ▶ paznica

ječáti -ím nedov. ▶ stokati

ječávec -vca m ▶ tarnavec

ječmen -éna m | gnojno vnetje lojnic v vekli | *Dela se mu ječmen* □ ekspr. **ječmenček**

- agr. ozimni ječmen □ agr. ječmen ozimec

GLEJ ŠE dvovrstnik | ričet | štirivrstnik

ječménček -čka m ▶ ječmen | ješprenj | ričet

ječmenišče -a s ▶ njiva pp

ječmenják -a m ▶ kruh • 2

ječménka -e ž ▶ slama • 5

ječménov -a -o prid. ▶ ješprenj | kruh • 2 | moka pp 1 | ričet | slama • 5 | strnišče 2 pp

ječménovec -vca m ▶ kruh • 2

ječménovka -e ž ▶ slama • 5

jéd -í ž

1. | živilo, pripravljeno za uživanje, navadno z dodatki | *Vsaka jed mu tekne* □ star. **jedilo** □ star. **jestvina** □ nekjn. pog. **košta** □ otr. **papa**² □ otr. **papica** □ nekjn. pog. **rihta**² □ star. **špiža** □ ekspr. **zwarek**² □ ekspr. **čorba**²
- ♦ 1. jajčna jed □ jajčnata jed 2. kuhana jed □ nar. skuha 3. narodna jed □ nacionalna jed
2. ed. | kar se jé, jedi kot celota | *skrbeti za jed in pijačo* □ ekspr. **jedača** □ star. **jelo** □ nar. **ješča**
3. ed. | uživanje hrane, jedi | *brati med jedjo* □ knj.ziroč. **jedenje** □ ekspr. **jedež** *Samo jedež ga drži pokonci*

GLEJ ŠE predjed

jedača -e ž ▶ jed 2

jédavec -vca m ▶ fluorit

jédec -dca m

1. | kdor (rad) dosti jé | *biti velik jedec* □ ekspr. **dobrojedec** □ slabš. **jedež** □ nar. **ješčec**
2. ekspr. | oseba, ki jo je treba preživljati | *Pri hiši je dosti jedcev, a malo delavcev* □ ekspr. **jedež**

jédek -dka -o prid. | ki najeda, razjeda snov ali tkivo | *jedka tekočina* □ zastar. **razjedav** □ star. **razjedljiv**

GLEJ ŠE hud¹ 1 | nenaklonjen | zajedljiv

jédenje -a s ▶ jed 3

jéder -dra -o prid. ▶ čvrst | nazoren | slikovit 2

jèdet medm. ▶ joj² 1, 2

jèdeta medm. ▶ joj² 1, 2

jèdetana medm. ▶ joj² 1, 2

jédež -a m ▶ jed 3 | jedec 1, 2

jedilni -a -o prid. ▶ buča 1 pp | čokolada ♦ | list ♦ 3 | miza ♦ 1 |

posoda² 2 pp | pribor ♦ 1 | soda ♦ | sorta pp | vagon ♦ 1 | žlica 1

jedilnica -e ž | prostor, urejen za serviranje hrane | *zbrati se v jedilnici h kosilu* □ knj.izroč. **obednica** □ **triklinij** | jedilnica pri starih Rimljanih | □ knj.izroč. **refektorij** | jedilnica v samostanu |

jedilnik -a m | seznam jedi za redne dnevne obroke | *sestaviti jedilnik za ves teden* □ **meni** □ knj.izroč. **menu**

GLEJ ŠE list ♦ 3 | vagon ♦ 1

jedilo -a s ▶ jed 1

jedka -e ž ▶ jedkovina

jedkalo -a s ▶ jedkovina

jedkanica -e ž | grafična tehnika, pri kateri učinkovanje z jedko kemikalijo na bakreno ali cinkovo ploščo omogoča črtno risbo; odtis v tej tehniki | *tehnični problemi jedkanice; mapa z jedkanicami* □ knj.izroč. **radiranka** □ um. **ujedanka** □ knj.izroč. **ujedenka** □ knj.izroč. **ujedkovina**

jedkanje -a s ▶ kavterizacija 2

jedkati -am nedov. ▶ kavterizirati 2

jedki -a -o prid. ▶ hidroksid ♦ 2 | snov 2 ♦ 11

jedkoba -e ž ▶ zajedljivost

jedkost -i ž ▶ zajedljivost

jedkovina -e ž | sredstvo za jedkanje | *jedkati z jedkovino*

□ tekst., tisk. **jedka** □ teh. **jedkalo**

GLEJ ŠE SNOV 2 ♦ 11

jêdrce -a s

1. |notranji, užitni del nekaterih sadov, ki imajo trdo, olesnelo lupino| *tolči orehe in jesti jedrca* □ knj.izroč. **jedro**

2. biol. |gostejše okroglasto telesce v celičnem jedru| *zgradba jedrc* □ biol. **nukleol**

jedrén -a -o prid. ▶ jedrnat

jêdri -a -o prid. ▶ jedrovina

jedrišče -a s ▶ jedro 2

jêdrn -a -o prid. ▶ trden 3

jedrnàt -áta -o prid. |ki z malo besedami pove bistveno|

jedrnato besedilo □ knj.izroč. **jedren** □ knj.izroč. **jedrovit**

□ knj.izroč. **kompakten** □ knj.izroč. **koncizen** □ knj.izroč. **lakoničen**

lakoničen odgovor □ knj.izroč. **lapidaren** **lapidarni stavki**

□ knj.izroč. **pregnanten** □ knj.izroč. **sežet** □ ekspr. **strnjen**

□ ekspr. **zgoščen**

GLEJ ŠE ČVRST

jedrnáto nač. prisl. |izraža, da je z malo besedami povedano

bistveno| *jedrnato opisovati* □ knj.izroč. **koncizno** □ knj.izroč. **lakonično**

lakonično odgovoriti □ knj.izroč. **lapidarno** □ knj.izroč. **pregnantno**

□ ekspr. **zgoščeno** □ knj.izroč. **z lapidarnostjo**

jedrnátost -i ž |dejstvo, da se z malo besedami pove bistveno|

prizadevati si za jedrnátost; jedrnátost izražanja □ knj.izroč. **ekono-**

mičnost □ knj.izroč. **ekonomija** □ knj.izroč. **ekonomika** □ knj.izroč. **konciznost**

□ knj.izroč. **lakoničnost** □ knj.izroč. **lapidarnost** □ knj.izroč. **pregnantnost**

□ knj.izroč. **sežetost** □ ekspr. **strnjenost** □ ekspr. **zgoščenost**

jêdrni -a -o prid. ▶ energija ♦ 3 | mitozna

jêdro -a s

1. |največji, najpomembnejši del česa| *Jedro prebivalstva so bili obrtniki* □ **glavnina** □ publ. **gros²**

2. |kar je za kaj najpomembnejše| *Jedro dramskega dogajanje je narodnostno vprašanje* □ **središče** □ knj.izroč. **glavnina** □ knj.izroč. **jedrišče**

□ knj.izroč. **os** □ knj.izroč. **osišče²** □ knj.izroč. **osrčje** □ star. **osredke**

□ knj.izroč. **osredje** □ knj.izroč. **vozišče**

• 1. fiz., kem. **atomsko jedro** □ fiz., kem. **nukleus** 2. biol. **celično jedro**

□ biol. **nukleus** 3. meteor. **zmrzovalno jedro** □ meteor. **jedro zmrzovanja**

GLEJ ŠE bistvo 1 | jedrce 1 | kal² • | središče 3

jedrovína -e ž les. |les iz jedra v sredini debla| *hrast z malo*

jedrovine □ les. **jedri les** □ les. **srčevina**

jedrovít -a -o prid. ▶ čvrst | gost² 1 | jedrnat

jêdrski -a -o prid. ▶ bomba pp 1 | elektrarna ♦ | energija ♦ 3 | fizika ♦ | gorivo ♦ 1 | oboroževanje ♦ | orožje ♦ 2 | poskus 1 ♦ 2 | reaktor | vojna 1 ♦ 1

jedúh -a m ▶ požrešen povdk. 1 | požrešnej

jédva prisl. ▶ komaj¹

jéglič -a m

• bot. **lepi jeglič** □ bot. **avrikelj**

GLEJ ŠE trobentica

jeglíci -ev m mn. ▶ kaša

jegúlja -e ž ▶ riba 1 pp 4

jegúljeti se -im se nedov. ▶ zvijati se 3

jèh medm. ▶ jo² 1

jèhata medm. ▶ jo² 1

Jehòv -a -o prid. ▶ priča •

Jehovec -vca m ▶ priča •

Jehòvin -a -o prid. ▶ priča •

Jehòvov -a -o prid. ▶ priča •

jèhtana medm. ▶ jo² 1

jèj medm. ▶ jo² 1, 2

jèjdeta medm. ▶ jo² 1, 2

jèjdetana medm. ▶ jo² 1, 2

jèjèj medm. ▶ jo² 1, 2

jèjhata medm. ▶ jo² 1, 2

jèjmene medm. ▶ jo² 1, 2

jèjtana medm. ▶ jo² 1, 2

jèjzes medm. ▶ jo² 1

jèjzesna medm. ▶ jo² 1

jèjzesta medm. ▶ jo² 1

jèjzestana medm. ▶ jo² 1

jèjžeš medm. ▶ jo² 1

jèjžešna medm. ▶ jo² 1

jèjžešta medm. ▶ jo² 1

jèjžeštana medm. ▶ jo² 1

jék -a m ▶ odmev | stok¹

jéka -e ž ▶ odmev

jékati -am nedov. ▶ odmevati 1

jeklén -a -o prid. ▶ močen 3 | nepopustljiv | odločen¹ 2

jeklénec -nca m ▶ siderit

jeklenéti -ím nedov. ▶ utrjevati se

jekléni -a -o prid. ▶ avtomobil | letalo | pljuča ♦ | vrv ♦ 1

jekleníca -e ž ▶ vrv ♦ 1

jeklenína -e ž ▶ jeklovina

jekleníti -ím nedov. ▶ krepiti | utrjevati 2, 3, 4

jeklénka -e ž |kovinska posoda za shranjevanje plinov pod

pritiskom| *polniti jeklenke s kisikom* □ *jeklenka za plin* □ **plinska**

jeklenka □ teh. **bomba**

♦ 1. teh. **jeklenka za butan** □ prakt. sp. **butanka** □ teh. **butanska jeklenka**

2. teh. **jeklenka za kisik** □ teh. **kisikova jeklenka**

GLEJ ŠE krogla 3

jeklína -e ž ▶ jeklovina

jeklíti -ím nedov. ▶ krepiti

jèklo -a s

• 1. teh. **hitrorežno jeklo** □ teh. **brzorežno jeklo** □ teh. **brzostružno**

jeklo 2. teh. **paličasto jeklo** □ teh. **palično jeklo** 3. teh. **plemenito jeklo**

□ teh. **oplemeniteno jeklo** □ teh. **žlahtno jeklo** 4. metal. **taljeno jeklo**

□ star. **plavno jeklo** 5. teh. **varivo jeklo** □ teh. **varilno jeklo**

GLEJ ŠE meč¹

jeklovína -e ž | izdelki iz jekla kot celota | *trgovati z jeklovino*

□ jeklenina □ knj.izroč. jeklina

jékniti -em dov. ▶ odjekniti 2 | zastokati

jekomér -a m ▶ globinomé

jél -í ž ▶ jelka

jéla -e ž ▶ jelka

jélčica -e ž ▶ jelka

jélen -éna m | hitra, rjavkastosiva žival, katere samec ima velike razvejane rogove, ali samec te živali | *čreda jelenov* □ ekspr. *jelenče*

□ ekspr. *jelenček* □ ekspr. *rogovilar*

• lov. **kapitalni jelen** □ lov., žarg. **kapitalec**

GLEJ ŠE rjavec 1

jelénče -ta s ▶ jelen

jelénček -čka m ▶ jelen

jelenína -e ž ▶ meso •6

jelénji -a -e prid. ▶ jelenovina | meso •6

jelénka -e ž ▶ košuta

jelénov -a -o prid. ▶ jelenovina | jezik 2•1 | meso •6 | praprot² pp

jelenovina -e ž | krpa iz mehkega usnja iz kož divjadi, drobnice, navadno kosmatenega na obeh straneh | *brisati z jelenovino*

□ *jelenja koža* □ pog. *jelenova koža*

jèli člen. ▶ ali¹ | kajne

jélka -e ž | iglasto drevo s ploščatimi iglicami in gladkim belkastosivim lubjem | *Jelka medí* □ *hoja*² □ ekspr. *hojica*² □ nar. *hojka*

□ nar. *jel* □ nar. *jela* □ ekspr. *jelčica* □ ekspr. *jelkica* □ nar. *jelovec*

GLEJ ŠE les •25

jélkica -e ž ▶ jelka

jélkin -a -o prid. ▶ jelov

jélkov -a -o prid. ▶ gozd 1•11 | jelov

jélo -a s ▶ jed 2

jélov -a -o prid. | ki je v zvezi z jelko | *jelovi vršički* □ *jelkin*

□ knj.izroč. *jelkov*

GLEJ ŠE gozd 1•11 | les •25

jelóvec -vca m ▶ jelka

jelovina -e ž ▶ gozd 1•11 | les •25

jélovje -a s

1. |jelovo drevje| *posekati jelovje* □ *hojevje*

2. |jelove veje| *ležišče iz smrečja in hojevja* □ *hojevina* □ *hojevje*

GLEJ ŠE gozd 1•11

jélša -e ž | drevo ali grm z nazobčanimi jajčastimi ali srčastimi listi in krogličastimi plodovi | *Ob reki rastejo jelše* □ nar. *olša*

jélšev -a -o prid. ▶ drevje •10 | gospoda • | gozd 1•12 | grmovje •7 | les •26

jelševína -e ž ▶ drevje •10 | grmovje •7 | jelševje | les •26

jelševje -a s | jelševo drevje, grmovje | *skriti se v jelševje ob potoku*

□ *jelšje* □ knj.izroč. *jelševina*

GLEJ ŠE drevje •10 | gozd 1•12 | grmovje •7

jelševka -e ž ▶ mraznica

jelšje -a s ▶ gozd 1•12 | grmovje •7 | jelševje

jelšnica -e ž ▶ babica 3

jemáti jèmljem nedov.

1. *komu kaj* | povzročati, da kdo česa nima več, navadno proti svoji volji | *Ujetnikom so začeli jemati orožje* □ *odvzeti*

□ knj.izroč. *kratiti* *Kratili so mu osnovne pravice* □ zastar. *otemati*

□ zastar. *otimati* □ pog. *pobirati* □ ekspr. *prevzeti* *Sosednji hotel*

jim prevzema goste □ ekspr. *streči po čem streči komu po življenju*

□ ekspr. *ugrabljati* *Tujci so nam ugrabljali najboljšo zemljo*

♦ *začeti hlastno jemati* □ ekspr. *pasti po čem* □ ekspr. *planiti po čem*

2. *komu kaj* | povzročati, delati, da je pri kom, čem česa manj | *jemati zaposlenim ugodnosti* □ *odvzeti* □ ekspr. *jesti* *Sosednja hiša*

nam je svetlobo □ ekspr. *odjedati* □ ekspr. *odžirati* □ ekspr. *pripravljati koga ob kaj pripravljati koga ob dobro ime*

3. *kaj* | delati, da pride kaj v telo | *jemati tablete proti glavobolu*

□ *uživati* □ pog. *jesti* □ vulg. *žreti*

♦ *jemati mamila* □ *drogirati se* □ sleng. *fiksati se* □ sleng. *zadevati se*

GLEJ ŠE držati 4 | krasti | misliti 2 | obravnavati 1 | odvzeti | onečaščati | poročati se | poslavljati se | predelovati 4 | prevzeti 2 | slabiti | slepiti 1 | snemati 2 | sprejemati 1, 2 | umirati | uporabljati 3 | zajemati 2 | zavzemati

jemáti se jèmljem se nedov. ▶ prihajati 2

jémnasta medm. ▶ joj² 1, 2

jénjati -am dov. ▶ nehati¹ | popustiti 4 | prenehati 2

jenjávati -am nedov. ▶ nehavati | ponehavati | popuščati 3

jenjeváti -újem nedov. ▶ nehavati | ponehavati | popuščati 3

jêr -a m jezikosl. | trideseta črka ruske ali ustrezna črka nekaterih drugih azbuk | *označevati mehkost soglasnika z jerom*

□ jezikosl. *mehki znak*

jéra -e ž ▶ jokav 1 povdk. | jokavec | neodločen 1 povdk. | neodločnež

jerálnik -a m ▶ poševnik

jerán -a m ▶ dleto pp 1

jérbas -a m | okrogla košara z ravnim dnom in navadno

z majhnima ročajema | *dati jerbas na glavo* □ nar. *kosilnica*

□ zastar. *košarna* □ nar. *plenir* □ nar. *pleténica* □ *jerbašček* | majhen

jerbas |

jérbašček -čka m ▶ jerbas

jérbščina -e ž ▶ dediščina

jeréb -a m

• zool. **gozdni jereb** □ zool. **leščarka**

GLEJ ŠE kotorna | ptica pp 3

jerébar -ja m ▶ lovec 1 pp

jerebíca -e ž | rjavkasta ptica z rdečerjavolislo na prsih, ki živi na poljih in travnikih | *Jerebica crlika* □ ekspr. *jerebičica* □ ekspr. *jerebička*

GLEJ ŠE belka 2

jerebíčar -ja m ▶ prepeličar

jerebíčica -e ž ▶ jerebica

jerebíčka -e ž ▶ dekle 1 | jerebica

jerebíka -e ž | drevo ali grm s pernatimi listi ali njegove

živorodeče jagode v kobulih | *cvetoča jerebika* □ knj.izroč. *jerebikovec*

jerebíkov -a -o prid. ▶ les •27

jerebíkovec -vca m ▶ jerebika

jerebíkovína -e ž ▶ les •27

jeremijáda -e ž ▶ tarnanje

jeríča -e ž ▶ ježica

jerína -e ž ▶ jérovica

jêrmen -éna m | trak z zaponko, navadno usnjen | *zapeti, zategniti*

jermen □ zastar. *remen* □ *jermenček* ↗

♦ 1. **čelni jermen** □ knj.izroč. **naček** 2. **čezramni jermen** □ čezramnik

3. **podbradni jermen** □ podbradnik

• teh. **gonilni jermen** □ teh. **pogonski jermen**

GLEJ ŠE stremenica

jerménarski -a -o prid. ▶ jermenarstvo

jerménarstvo -a s | obrt izdelovanja jermenov | *zgodovina*

jermenarstva □ *jermenarska obrt*

jerménček -čka m | majhen jermen | *zapeti jermenček*

□ knj.izroč. *jermenec*

jerménc -nca m ▶ jermenček

jérob -a m ▶ skrbnik | varuh

jérobški -a -o prid. ▶ skrbniški

jérovica -e ž geogr. | rodovitna rdečerjava prst na krasu | *Na dnu vrta se nabira jérovica* □ geogr. *jerina* □ geogr. *terra rossa*

jêsen¹ -éna m ▶ les ♦28

jesén² -i ž ▶ starost

jesénček¹ -čka m ▶ jesenec

jesénček² -čka m bot. |dišeča rastlina z rožnatimi cveti v stoječih grozdih, ki raste po sončnih pobočjih| *cvetenje jesenčka na kraških travnikih* □ bot. **diptam**

jesénc -nca m |jeseni rojena žival| *Čez zimo so jesenci lepo zrasli* □ **jesenska žival** □ ekspr. **jesenček**¹

jeséni čas. prisl. |izraža, da kaj poteka v času med poletjem in zimo| *jeseni posejano žito* □ **v jeseni**

jesénje -a s ▶ drevje ♦11 | jesenovje

jesénka -e ž ▶ hruška ♦1

jesénov -a -o prid. ▶ drevje ♦11 | les ♦28 | palica ♦11

jesénovec -vca m ▶ pajesen

jesenovína -e ž ▶ les ♦28

jesenovje -a s |več jesenov, jesenovih dreves kot celota| *barve jesenovja* □ **jesenje**

GLEJ ŠE drevje ♦11

jesénovka -e ž ▶ palica ♦11

jesénski -a -o prid. ▶ enakonočje ♦1 | goba pp 3 | hruška ♦1 | jabolko pp 1 | jesenec | jurček¹ ♦1 | les ♦42 | podlesek | svišč² ♦1

jesénsčak -a m ▶ lan ♦2

jeséter -tra m ▶ riba 1 pp 3

jesetrína -e ž ▶ meso ♦7

jesétrov -a -o prid. ▶ meso ♦7

jesih -a m ▶ kis

jesihar -ja m ▶ prodajalec pp 1

jesihast -a -o prid. ▶ nerazpoložen

jesíka -e ž ▶ trepetlika

jesti jém nedov.

1. *kaj* |dajati hrano, jed v usta in požirati| *jesti kruh; Sedli so in začeli jesti* □ ekspr. **basati se** s čim *basati se s potico* □ ekspr. **drobiti** □ ekspr. **goltati** □ ekspr. **gostiti se**² s čim *gostiti se z divjačino* □ otr. **hamati** □ ekspr. **hlapati** *Svinja hlapa hrano iz korita* □ ekspr. **hrustati** *hrustati pečeno piško* □ ekspr. **klepati** □ ekspr. **krepčati se** *krepčati se v gostilni* □ ekspr. **mašiti se** s čim *mašiti se s potico* □ ekspr. **metati hrano vase** □ ekspr. **mlatiti** □ ekspr. **mleti**² □ ekspr. **mrviti** □ zastar. **muliti** *Konji so mulili seno* □ ekspr. **nadevati se** s čim *nadevati se s potico* □ ekspr. **natepati** □ ekspr. **natepavati** □ ekspr. **otepati** □ otr. **papati** □ otr. **papcati** □ otr. **papkati** □ ekspr. **pospravljati** □ knj.izroč. **použivati** □ ekspr. **prazniti krožnik** *Glej ga, kako lepo prazni krožnik* □ ekspr. **prazniti skledo** □ ekspr. **prežvekovati** □ ekspr. **sladkati se** s čim *sladkati se s pečenko* □ knj.izroč. **sladkoustiti se** s čim *sladkoustiti se z odličnim kosilom* □ ekspr. **slastiti se** s čim *slastiti se s pecivom* □ ekspr. **tlačiti hrano vase** □ ekspr. **tlačiti se** s čim *tlačiti se z žganci* □ ekspr. **trpati se** s čim □ ekspr. **ugrizovati** *Med delom je ugrizoval jabolko* □ ekspr. **zalagati se** s čim *zalagati se s pečenko* □ knj.izroč. **zauživati** □ vulg. **žreti** *Kar sam to žri* □ ekspr. **žvečiti** *Brez zadovoljstva je žvečil suh kruh* □ **mašiti se** ↗

♦ 1. **nehati jesti** □ odložiti žlico □ položiti žlico na mizo □ prenehati jesti 2. **začeti hlastno jesti** □ ekspr. **pasti** po čem □ ekspr. **planiti** po čem **PODPOMENKE** 1. 'hitro, hlastno jesti' hlapati, hlastati, goltati, metati hrano vase, žreti 2. 'hitro, veliko jesti' basati se, mašiti se, nadevati se, tlačiti hrano vase, tlačiti se, trpati se 3. 'jesti enolično, slabo' klepati, natepati, natepavati, otepati 4. 'jesti kaj dobrega' gostiti se², mastiti se, sladkati se, sladkoustiti se, slastiti se 5. 'jesti kaj tršega' hrustati, mleti², mrviti, muliti 6. 'po malem, počasi jesti' drobiti, žuliti

2. |z grizenjem uničevati| *Gosenice jedo zelje* □ ekspr. **žreti**

GLEJ ŠE hraniti² | jemati 2, 3 | kositi¹ | mučiti 3 | nahraniti² | praskati 3 | prehranjevati se | prestajati ♦ | razjedati 2 | uživati 1 | večerjati

jestvína -e ž ▶ jed 1 | trgovina 3♦8

jěš medm. ▶ joj² 1

jěša -e ž ▶ ognjišče •

jěšč -a -e prid. |ki rad (dosti) jé| *jěšč otrok* □ knj.izroč. **jěščen** ▶ protip. **nejěšč**

GLEJ ŠE nejěšč

jěšča -e ž med., vet. |napol prebavljena hrana v želodcu ali črevesju| *bruhati jěščo* □ med., vet. **jěšče**

GLEJ ŠE hrana 2 | jed 2

jěšče -a s ▶ jěšča

jěšćec -a m ▶ jedec 1

jěščen -čna -o prid. ▶ jěšč

jěščnost -i ž |dejstvo, da kdo rad (dosti) jé| *otrokova jěščnost* □ knj.izroč. **jěščost** ▶ protip. **nejěščnost**

jěščost -i ž ▶ jěščnost

jěšprenj -a m |oluščena ječmenova zrna| *oprati, skuhati jěšprenj* □ **ječmenova kaša** □ **ječmenovo pšeno** □ ekspr. **ječmenček**

□ ekspr. **ješprenjček**

GLEJ ŠE ričet

ješprénjček -čka m ▶ jěšprenj | ričet

jéti jámem dov. ▶ začeti 1

jétičen -čna -o prid. ▶ šibek 2

jétični¹ -ega m ▶ bolnik ♦33

jétični² -a -o prid. ▶ bolnik ♦33 | tuberkulozni²

jétičnik -a m ▶ bolnik ♦33

jétika -e ž ▶ siten¹ povdk. | sitnež | šibek 1 povdk. | tuberkuloza | tuberkuloza ♦2

jetničar -ja m ▶ paznik

jetničarka -e ž ▶ paznica

jetnik -a m ▶ ujetnik ♦ | zapornik 1

jetniški -a -o prid. ▶ zaporniški

jetništvo -a s ▶ ujetništvo •

jétra -ter s mn.

• gastr. **pražena jetra** □ gastr. **pražena jetrca**

GLEJ ŠE ciroza • | vnetje ♦4

jétrca jétrc s mn. ▶ jetra •

jétrni -a -o prid. ▶ ciroza • | jetrnica | obtok ♦2

jétrnica -e ž |klobasa z nadevom zlasti iz riža ali kaše in jeter| *delati jetrnice* □ gastr. **jetrna klobasa**

□ nar. **prtена klobasa**

jétrva -e ž ▶ svakinja

jéz -a m |naprava, stoječa prečno na tok vode, zlasti za dviganje vodne gladine za njo| *delati jezove na reki* □ nar. **zajeza**

GLEJ ŠE ovira 2 | riba 1 pp 4

jéza -e ž |močno kratkotrajno čustvo, ki povzroča napadalne težnje| *Jeza ga je minila* □ knj.izroč. **hudovanje**

□ zastar. **jad** □ knj.izroč. **jezavost** □ ekspr. **jezica** □ knj.izroč. **jezljivost**

□ zastar. **razljučenost** □ zastar. **skrnoba** □ **bes**² ↗ □ **ihta** ↗

GLEJ ŠE dan¹ ♦9 | jezen² ♦ | jeziti se 1, 2 | pšeno • | razjeziti se | silovitost | sprt

jezàv -áva -o prid. ▶ jezen¹ 1, 2 | jezljiv

jezávo prisl. ▶ jezno

jezávost -i ž ▶ jeza | jezljivost

jezdáriti -im nedov. |gojiti jahanje, ukvarjati se z jahanjem|

Že več let jezdari □ prakt. sp. **jahati**

GLEJ ŠE jahati 1

jezdárjenje -a s ▶ jahanje 1

jézdec -a m

1. |kldor jaha, zlasti na konju| *Jezdec je stopil s konja* □ **jahač**

□ knj.izroč. **jahalec** □ star. **konjik** □ star. **konjuh**

2. |predmet, ki se lahko na kaj pritrudi, namesti| *jezdenci pri pisalnem stroju* □ **jahač**

♦ pisar. **kartotečni jezdec** □ pisar. kartotečni jahač

GLEJ ŠE ovira 1•3

jézdjenje -a s ▶ jahanje 1, 2

jézditi -im nedov. ▶ jahati 1, 2

jézdni -a -o prid. ▶ bič¹ • | konj •6

jézen¹ -zna -o prid.

1. |ki je v stanju jeze| *pomiriti jezne ljudi* □ **razjezen** □ **razsrjen**
□ star. **hudovoljen** □ ekspr. **jezav** □ ekspr. **nakurjen** □ ekspr. **penast** *Bil je ves penast* □ knj.izroč. **razgnevjen** □ ekspr. **razhuden** □ ekspr. **razkurjen**
□ zastar. **razljučen** □ nar. **štulast** □ knj.izroč. **zlovoljen** □ **besen** ▶

2. |ki izraža, kaže jezo| *jezen obraz, pogled* □ star. **brezast**

□ ekspr. **jezav** □ ekspr. **jezljiv** □ ekspr. **jeznorit** □ ekspr. **nasršen**

□ knj.izroč. **ozlovoljen** □ star. **srp²** □ ekspr. **sršast** □ ekspr. **sršenast**

GLEJ ŠE silovit

jézen² -zna -o povdk. *na koga* |izraža, da ima kdo negativni, odklonilni odnos do koga| *Že dolgo je jezen name in se me izogiba* □ ekspr. **divji** □ pog. **hud**² □ star. **nejevoljen** □ star. **nevoljen**
□ knj.izroč. **ogorčen** □ star. **razpaljen** □ zastar. **skrnoben**² *komu Že dolgo ji je skrnoben*

♦ **biti jezen na koga** □ pog. držati se na koga □ ekspr. grdo gledati koga
□ zastar. huditi se na koga □ pog. hudovati se na koga □ pog. jeziti se na koga □ ekspr. kuhati jezo na koga □ pog. ne govoriti s kom □ ekspr. ne pogledati koga □ zastar. rotiti se na koga □ zastar. zlobiti se na koga

GLEJ ŠE jeziti se 1

jézerce -a s ▶ jezero¹

jezerína -e ž ▶ trava 1

jezerišče -a s ▶ močvirje

jezerjân -a m ▶ mostiščar

jezerjânski -a -o prid. ▶ mostiščarski

jézerka¹ -e ž ▶ postrv •

jezêrka² -e ž ▶ ovca •

jézerni -a -o prid. ▶ voda •1

jézernica -e ž ▶ lokvanj | reka | voda •1

jézernik -a m ▶ mož •4

jézero¹ -a s |večja kotanja, napolnjena z vodo, zlasti sladko|

Jezero presahne □ **jezerce** |majhno jezero|

GLEJ ŠE veliko²

jézero² -a s ▶ tisoč²

jézerski -a -o prid. ▶ postrv • | voda pp | voda •1

jezêrsko-solčávski -a -o prid. ▶ ovca •

jèzes medm. ▶ joj² 1

jèzesna medm. ▶ joj² 1

jèzesta medm. ▶ joj² 1

jèzestana medm. ▶ joj² 1

jézica -e ž ▶ jeza

jezičast -a -o prid. |ki je po obliki podoben jeziku| *jezičast list*

□ **jezikast**

jeziček -čka m anat. |jeziku podobni podaljšek mehkega neba| *vnetje jezička* □ nar. **cecelj** □ anat. **uvula**

GLEJ ŠE jezik 1, 2

jezičen -čna -o prid. ▶ jezikav 1, 2 | klepetav | zgovoren

jezičiti -im nedov. ▶ jezikati

jezičkov -a -o prid. ▶ r •1

jezičljiv -a -o prid. ▶ jezikav 1, 2

jezičnež -a m ▶ jezikavec

jezični¹ -a -o prid. ▶ jezikovni | konica •1 | koren •1 | ploskev •9 | pouk 1•5

jezični² -a -o prid. ▶ dvoboj •1 | odvetnik

jezičnica -e ž ekspr. |ženska, ki (rada) neumestno, gostobesedno izraža nejevoljo, nesoglasje| *neugnana jezičnica* □ slabš. **jezikulja**
GLEJ ŠE jezikav 1 povdk.

jezičnik -a m jezikosl. |zvočnik, tvorjen predvsem z jezikom|

jezičnik in nosnik □ jezikosl. **likvida**

GLEJ ŠE govornik¹ | jezikavec

jezičnost -i ž ▶ jezikavost | klepetavost

jèzik -ika m

1. |gibljev mišičnati organ v ustni votlini| *iztegniti jezik*

□ ekspr. **jeziček** |majhen jezik|

♦ anat. **podraščeni jezik** □ anat. spodraščeni jezik

2. |kar je po obliki podobno temu organu| *jeziki gorečih sveč*

□ ekspr. **jeziček**

♦ **1.** bot. **jelenov jezik** □ nar. volovski jezik **2.** geogr. **ledeniški jezik**

□ geogr. čelo ledenika

3. |sistem izraznih znakov za govorno in pisno sporazumevanje| *bogatiti jezik z novimi izrazi* □ vnes. **beseda** □ nar. **marenj**
pozabiti svoj slovenski marenj

♦ **1.** albanski jezik □ albanščina **2.** angleški jezik □ angleščina **3.** arabski jezik

□ arabščina **4.** aramejski jezik □ aramejščina **5.** armenski jezik

□ armenščina **6.** babilonski jezik □ babilonščina **7.** bolgarski jezik

□ bolgarščina **8.** bosanski jezik □ bosanščina **9.** češki jezik □ češčina

10. črnogorski jezik □ črnogorščina **11.** danski jezik □ danščina

12. eskimski jezik □ eskimščina **13.** esperantski jezik □ esperanto

14. estonski jezik □ estonščina **15.** finski jezik □ finščina **16.** francoski jezik

□ francoščina **17.** furlanski jezik □ furlanščina **18.** gotski jezik

□ gotščina **19.** grški jezik □ grščina **20.** gruzinski jezik □ gruzijščina

□ gruzinščina **21.** hebrejski jezik □ hebrejščina **22.** hetitski jezik

□ hetitščina **23.** hrvaški jezik □ hrvaščina □ knj.izroč. hrvatski jezik

24. ilirski jezik □ ilirščina **25.** indijski jezik □ indijščina **26.** jezikosl. in-

doevropski jeziki □ jezikosl. indogermanski jeziki **27.** italijanski jezik

□ italijanščina **28.** japonski jezik □ japonščina **29.** katalonski jezik

□ katalonščina **30.** kitajski jezik □ kitajščina **31.** jezikosl. knjižni jezik

□ knj.izroč. književni jezik □ jezikosl. standardni jezik **32.** latvijski jezik

□ latvijščina □ knj.izroč. letonski jezik □ knj.izroč. letonščina **33.** leposlov-

ni jezik □ knj.izroč. književni jezik □ literarni jezik **34.** litvanski jezik

□ litovski jezik □ litovščina □ litvanščina **35.** ljudski jezik □ star. ljudska

govorica □ zastar. prstonarodna govorica **36.** ljubljanski pogovorni jezik

□ ljubljansčina **37.** lužiškosrbski jezik □ lužiščina □ lužiška

srbščina **38.** madžarski jezik □ madžarščina **39.** makedonski jezik

□ makedonščina **40.** materni jezik □ ekspr. domači jezik □ materin jezik

□ knj.izroč. materinski jezik □ materinščina **41.** nemški jezik □ nemščina

□ slabš. švabščina **42.** nizozemski jezik □ nizozemščina **43.** norveški jezik

□ norveščina **44.** novogrški jezik □ novogrščina **45.** perzijski jezik

□ perzijščina **46.** jezikosl. pogovarjalni jezik □ jezikosl. občevalni jezik

47. poljski jezik □ poljščina¹ **48.** portugalski jezik □ portugalsčina

49. jezikosl. praktičnosporazumevalni jezik □ jezikosl. žarg. sporazumevalni jezik

50. jezikosl. praslovanski jezik □ jezikosl. praslovanščina **51.** provan-

salski jezik □ provansalsčina **52.** romski jezik □ nekjn. pog. ciganski jezik

□ nekjn. pog. ciganščina □ romščina **53.** romunski jezik □ romunščina

54. rusinski jezik □ rusinščina **55.** ruski jezik □ ruščina **56.** slovaški jezik

□ slovaščina **57.** slovenski jezik □ star. kranjščina □ slovenščina

58. srbski jezik □ srbščina **59.** španski jezik □ španščina **60.** učni jezik

□ zastar. poučni jezik **61.** ukrajinski jezik □ ukrajinjščina **62.** vietnamski jezik

□ vietnamščina

4. |uporaba sistema izraznih znakov za govorno in pisno sporazumevanje na določenem področju| *Pisatelj ima bogat jezik*

□ knj.izroč. **idiom**

♦ **1.** časopisni jezik □ slabš. časnikarščina **2.** izrazno bogat jezik

□ izrazno poln jezik □ zastar. izrazovit jezik □ ekspr. sočen jezik

GLEJ ŠE beseda •8 | govornica 1 | govoriti 1 | izreči | jezikav 1♦ | kembelj | klepetav povdk. | koren •1 | latinščina | list •5 | litovščina | molčati 1, 2 | obrekljiv♦ | obrekljivec | obrekovati | piker♦ | plamen | ploskev •9 | po domače 1 | praprot² pp | prevajalec♦ | prevajanje •2 | prevajati •1 | prevajati •2 | prevesti¹ •1 | prevesti¹ •2 | prevesti¹ •3 | sanseviera | slovanščina • | zgodovina •1

jezikáč -a m ▶ jezikav 1 povdk. | jezikavec

jezikálo -a s ▶ jezikav 1 povdk. | jezikavec

jezikánje -a s ekspr. | neumestno, gostobesedno izražanje nejevolje, nesoglasja | *Zmeraj je našel priložnost za jezikanje* □ nar. **jezjanje**

GLEJ ŠE govorjenje | klepetanje 1

jezikast -a -o prid. ▶ jezičast

jezikáti -ám nedov. ekspr. | neumestno, gostobesedno izražati nejevoljo, nesoglasje | *Kaj pa jezikaš, tiho bodi in pojdi*

□ knj.izroč. **jezičiti** □ nar. **jezljati** □ ekspr. **otresati jezik**

GLEJ ŠE govoriti 1 | klepetati 1 | obrekovati | odgovarjati 2

jezikàv -áva -o prid.

1. ekspr. | ki (rad) neumestno, gostobesedno izraža nejevoljo, nesoglasje | *jezikav fant* □ ekspr. **besedičen** □ slabš. **čeljstav** □ slabš. **gobezdaški** □ slabš. **gobezdav** □ ekspr. **jezičen** □ knj.izroč. **jezičljiv** □ nar. **jezljav**

♦ ekspr. **biti jezikav** □ ekspr. **biti ostrega jezika** □ ekspr. **imeti dolg jezik** □ ekspr. **imeti nabrušen jezik** □ ekspr. **imeti ošpičen jezik** □ ekspr. **imeti predolg jezik** □ ekspr. **imeti špičast jezik**

POVEDKOVNIK čeljst, čeljstač, čeljstalo, čeljstnik, česnač, česnalo, gobec, gobezdač, gobezdalo, gobezdavec, goflja, gofljač, jezičnica, jezikač, jezikalo, jezikavt, jezikulja, jezikulon

2. ekspr. | ki (rad) predrzno ugovarja, odgovarja | *jezikavi otroci* □ ekspr. **jezičen** □ knj.izroč. **jezičljiv** □ nar. **jezljav**

jezikávec -vca m ekspr. | kdor (rad) neumestno, gostobesedno izraža nejevoljo, nesoglasje | *izogibati se jezikavcev* □ ekspr. **jezičnež** □ ekspr. **jezičnik** □ slabš. **jezikač** □ slabš. **jezikalo** □ slabš. **jezikavt** □ slabš. **jezikun**

jezikávost -i ž ekspr. | dejstvo, da kdo (rad) neumestno, gostobesedno izraža nejevoljo, nesoglasje | *Le kdo bo prenašal to njegovo jezikavost* □ ekspr. **jezičnost**

jezikávt -a m ▶ jezikav 1 povdk. | jezikavec

jezikoslôvec -vca m | strokovnjak za jezikoslovje | *simpozij jezikoslovcev* □ **lingvist**

jezikoslôvje -a s | veda o jeziku | *študirati jezikoslovje* □ **lingvistika** □ knj.izroč. **glotologija** □ zastar. **jezikoslovstvo** □ zastar. **jezikoznanstvo**

♦ 1. jezikosl. **kontrastivno jezikoslovje** □ jezikosl. **protistavno jezikoslovje**

2. **strukturalistično jezikoslovje** □ strukturalna lingvistika □ strukturalno jezikoslovje

jezikoslôvka -e ž | strokovnjakinja za jezikoslovje | *uveljavitev slovenskih jezikoslovk* □ **lingvistka**

jezikoslôvni -a -o prid. | ki je v zvezi z jezikoslovjem | *jezikoslovne razprave* □ **lingvistični**

jezikoslôvstvo -a s ▶ jezikoslovje

jezikov -a -o prid. ▶ jezikovni | konica •1 | koren •1 | zgodovina •1

jezikôvni -a -o prid. | ki je v zvezi z jezikom kot sistemom izraznih znakov | *jezikovni zakoni* □ zastar. **jezični**¹ □ zastar. **jezikov**

GLEJ ŠE arhaizem | korpus • | laboratorij •2 | napaka 1•2 | pouk 1•5 | ravnina •3 | sistem •11 | zgodovina •1 | zvrst | zvrst♦

jezikôvnokultúrni -a -o prid. ▶ revija pp 2

jezikoznánstvo -a s ▶ jezikoslovje

jezikúlja -e ž ▶ jezičnica | jezikav 1 povdk.

jezikún -a m ▶ jezikav 1 povdk. | jezikavec

jezítí¹ -ím nedov.

1. *koga* | spravljati koga v jezo, razdraženost | *Jezi ga njihova malomarnost* □ zastar. **huditi** □ zastar. **jaditi** □ nar. **svaditi**

2. *koga* | povzročati nezadovoljstvo, ogorčenost pri kom | *Krivica ga jezi* □ ekspr. **besniti** □ ekspr. **razburjati** □ ekspr. **razgrevati**

jezítí² -ím nedov. *kaj* | delati, nameščati oviro, jez, ki preprečuje, ovira odtekanje | *jeziti reko* □ **zajezovati**

jezítí se -ím se nedov.

1. | čutiti, izražati jezo | *Ko bo to izvedel, se bo še bolj jezil*

□ ekspr. **biti hud** □ ekspr. **biti jezen** □ ekspr. **črno gledati** □ zastar. **gnevati se**

□ knj.izroč. **hreniti se** □ zastar. **huditi se** □ knj.izroč. **hudovati se** □ zastar. **jaditi se** □ ekspr. **ježiti se** □ nar. **koziti se** □ pog. **kregati se** □ ekspr. **mrgoditi se**

□ ekspr. **pasti jezo** □ ekspr. **pisano gledati** □ zastar. **rebriti se** □ ekspr. **roban-**

titi □ ekspr. **rogoviliti** □ ekspr. **rohneti** □ ekspr. **rojiti** □ zastar. **rotiti se**

□ ekspr. **ujedati se** □ ekspr. **vsajati se** □ zastar. **zlobiti se**

2. *na kaj* | izražati nezadovoljstvo, ogorčenost ob čem |

Jezi se na slabe ceste □ knj.izroč. **hudovati se na koga hudovati**

se na opravljivce □ pog. **kregati se na koga Vedno se krega nanj**

□ knj.izroč. **negodovati nad čim** □ ekspr. **obregati se nad čim** □ ekspr. **obre-**

govati se nad čim □ star. **plentati nad čim** □ knj.izroč. **srborititi** □ ekspr. **sršati**

na koga/nad kom sršati na nespretnega pomočnika; sršati nad

nespretnim pomočnikom □ ekspr. **stresati jezo na koga/nad kom**

□ ekspr. **stresati se na koga/nad kom** □ nar. **tresorititi** □ ekspr. **usajati**

se nad čim □ ekspr. **vsajati se nad čim**

GLEJ ŠE jezen² ♦

jezlánje -a s ▶ jezikanje

jezláti -ám nedov. ▶ jezikati | odgovarjati 2 | plapolati 2

jezljàv -áva -o prid. ▶ jezikav 1, 2

jezljív -a -o prid. | ki se (rad) jezi, razjezi | *jezljiv človek* □ **razjezljiv**

□ ekspr. **jezav**

GLEJ ŠE jezen¹ 2

jezljívno prisl. ▶ jezno

jezljívost -i ž | dejstvo, da se kdo (rad) jezi, razjezi | *premagati*

jezljívost □ ekspr. **jezavost**

GLEJ ŠE jeza

ježno nač. prisl. | izraža, da je dejanje, stanje določeno s

stanjem jeze | *ježno odgovarjati* □ star. **brezasto brezasto pogledati**

□ ekspr. **jezavo** □ ekspr. **jezljivo** □ ekspr. **nasršeno** □ ekspr. **pisano pisano**

pogledati koga □ ekspr. **sršasto** □ **besno** ▶

jeznorít -a -o prid. ▶ jezen¹ 2 | silovit | vzkipljiv

jeznorítec -tca m ▶ vzkipljiv povdk.

jeznorítež -a m ▶ vzkipljiv povdk.

jeznorítost -i ž ▶ vzkipljívost

jezuít -a m | član reda sv. Ignacija Lojolskega | *skrb jezuitov za*

šolstvo □ zastar. **jezuitar** □ knj.izroč. **jezusovec**

jezuitar -ja m ▶ jezuit

jezuitízem -zma m ▶ jezuitstvo

jezuitstvo -a s | miselnost, delovanje jezuitov | *značilnosti*

jezuitstva □ **jezuitizem**

jezus medm. ▶ joj² 3, 4

jezusna medm. ▶ joj² 1

jezusovec -vca m ▶ jezuit

jež¹ -a m | majhna gozdna žival s kratkimi nogami in z bodicami

po zgornjem delu telesa | *v klobčič zviti jež* □ **ježek** | majhen jež |

GLEJ ŠE ježek •

jež² prisl. ▶ jahaje

ježa¹ -e ž ▶ jahanje 1 | pesnjenje

ježa² -e ž | strmi del med (delno) vodoravnimi ploskvami pri

terasastem svetu | *spustiti se po ježi* □ knj.izroč. **obronek**

GLEJ ŠE ruša | strmina

ježarica -e ž ▶ ježevka

ježast -a -o prid. ▶ zadirčen | zbadljiv

ježati -am nedov. ▶ zbadati 1

jéžek -žka m

- morski ježek □ morski jež

GLEJ ŠE goba pp 3 | jež¹

jèžeš medm. ► joj² 1**jèžešmarija** medm. ► joj² 1**jèžešna** medm. ► joj² 1**jèžešta** medm. ► joj² 1**jèžeštana** medm. ► joj² 1**jéževka** -e ž zool. |večja rdeča riba tropskih morij z bodicami|

opazovati ježevke v akvariju □ zool. ježarica

jéžibába -e ž ► jagababa**ježica** -e ž |bodičasta lupina okrog ploda| *kostanjeva ježica*

□ nar. griča □ nar. jeriča

jéžiti -im nedov. kaj |postavljati v tak položaj, kot so bodice pri ježu| *Pes ježi dlako in laja* □ mrščiti**jéžiti se** -im se nedov. ► jeziti se 1**jéžni** -a -o prid. ► konj •6**jó¹** medm. ► oh**jó²** člen. ► da² 1**jód** -a m ► tinktura •3**jodirati** -am nedov. ► mazati 1 pp**jódlati** -am nedov. ► godrnjati**jódov** -a -o prid. ► tinktura •3 | žarnica •2**jódovka** -e ž ► žarnica •2**jóger** -gra m ► apostol 1 | neroden² povdk. | nerodnež**jogging** -a [džóging-] m ► džoging**jógi¹** -ja m |kdor izvaja jogo| *indijski jogiji* □ knj.izroč. jogijevac**jógi²** -ja m ► vzmetnica**jógijevac** -vca m ► jogi¹**jóging** -a m ► džoging**jógirjúha** -e ž ► rjúha •2**jòh** medm. ► joj² 1 | oh**jòj¹** -- m ► tarnanje**jòj²** razpolož. medm.

1. |izraža čustveno prizadetost, zaskrbljenost| *Joj, kaj bo pa zdaj*

□ jedet □ jedeta □ jedetana □ jeh □ jej □ jejdet □ jejdetana □ jejmene □ jejzes □ jejesna □ jejestana □ jejestana □ ježeš □ ježešna □ ježešta □ ježeštana □ ješ □ jzes □ jzesna □ jzesta □ jezestana □ jesusna □ ježeš □ ježešmarija □ ježešna □ ježešta □ ježeštana □ jome □ jomene □ o² □ oh □ oj □ ojej □ ojoj □ prejoj *Joj, prejoj, izgubili smo se* □ uh □ zastar. avbe □ star. jehata □ star. jehatana □ ekspr. jejej □ star. jehata □ knj.izroč. jejtana □ star. jemnasta □ star. joh □ star. jophata □ knj.izroč. oje² □ zastar. ovbe

2. |izraža začudenje, presenečenje| *Joj, ali je to mogoče* □ aj □ eja

Eja, ne morem verjeti □ hola *Hola, koliko denarja* □ jedet □ jedeta □ jedetana □ jej □ jejdet □ jejdetana □ jejmene □ jojna □ o² □ oh □ oho □ ohoho □ poslušaj □ u □ knj.izroč. bože □ ekspr. čudo božje □ star. dete² □ ekspr. gromska strela □ star. hencaj □ star. hent □ star. hentaj □ pog. hudiča¹ □ pog. hudimana □ ekspr. jejej □ star. jehata □ knj.izroč. jejtana □ star. jemnasta □ star. jophata □ ekspr. križ božji □ ekspr. mamka božja □ ekspr. marija² □ ekspr. mati božja □ pog. olala □ star. primaruha □ ekspr. strela □ ekspr. strela jasna □ star. sveta pomagalka □ ekspr. šent □ ekspr. šenta □ star. šentaj □ ekspr. šment □ ekspr. šmenta □ ekspr. vraga² □ ekspr. vragca □ ekspr. zaboga² □ ekspr. za božjo voljo □ ekspr. za hudiča □ nar. zaskozibog □ ekspr. za vraga □ ekspr. za zlodeja □ ekspr. za zlomka

3. |izraža začudenje, navdušenje| *Joj, kako je to lepo*

□ oho □ ekspr. bog² □ ekspr. čudo božje □ ekspr. fant *Fant, kako so igrali* □ ekspr. jesus □ ekspr. kristus □ pog. kristuš □ ekspr. ljubi bog □ neknj. pog. madona □ neknj. pog. madonca □ ekspr. marička □ ekspr. marija² □ vulg. mater □ ekspr. mati nebeška □ nar. oštja □ ekspr. presneto² □ ekspr. sveta nebesa □ sleng. vav

4. |izraža strah, vznemirjenje, obup| *Joj, kaj bo iz tega*

□ ekspr. bog² □ ekspr. bog nebeški □ ekspr. bog pomagaj □ star. bog pomozi □ knj.izroč. bože □ ekspr. gorje³ □ ekspr. groza² □ ekspr. grozno² □ ekspr. jesus □ ekspr. kristus □ pog. kristuš □ ekspr. marička □ ekspr. marija² □ ekspr. marija pomagaj □ nar. mati moja □ ekspr. moj bog □ ekspr. pregorje *Gorje, pregorje, le kaj bo iz tega* □ ekspr. strah in groza □ ekspr. strašno² □ star. sveta mamka božja □ star. sveta pomagalka □ ekspr. zaboga² □ ekspr. za božjo voljo □ star. za kriščevo voljo

GLEJ ŠE oh

jòjhata medm. ► joj² 1, 2**jòjme** medm. ► joj² 1**jòjmene** medm. ► joj² 1**jòjna** medm. ► joj² 2**jojó** -ja m ► igrača pp 2**jók** -a m |izražanje velike čustvene prizadetosti, zlasti žalosti,

ali telesne bolečine s solzami in glasovi| *jok in kričanje otrok*

□ jokanje □ nar. cmerda □ nar. cmerga □ slabš. cmerjenje □ otr. jokec

□ star. plač □ star. plak □ nar. večanje² □ nar. vek² □ nar. vekanje □ ihtenje²

GLEJ ŠE tarnanje | zajokati

jokajóč -a -e prid. ► jokav 2**jokajóče** prisl. ► jokavo**jokánje** -a s ► jok**jókati** in jokáti -am nedov. |izražati veliko čustveno prizadetost,

zlasti žalost, ali telesno bolečino s solzami in glasovi| *jokati od*

žalosti □ jokati se □ slabš. cmerati se □ nar. cmergati se □ ekspr. cmerkati se

□ slabš. cmeriti se □ ekspr. cmihati se □ slabš. cviliti □ knj.izroč. ihteti □ ekspr. imeti

solze v očeh □ otr. jokcati □ ekspr. kisati se □ slabš. kremžiti se □ otr. liti solze

□ pesn. močiti lica □ pesn. močiti oči □ star. plakati □ ekspr. precejati solze

□ star. prejokovati □ ekspr. prelivati solze □ ekspr. pretakati solze □ slabš. sliniti

se □ ekspr. smrkati □ ekspr. solziti se □ ekspr. točiti solze □ ekspr. topiti se v solzah

□ ekspr. utapljati se v solzah □ nar. večati² □ nar. vekati

PODPOMENKE 1. '(zelo) glasno jokati' dreti se, kričati, večati², sračiti se, vekati, vreščati 2. 'glasno, zateglo jokati' tuliti, zavijati 3. 'lahno, s tožečim glasom jokati' cmerati se, cmeriti se, kmisati se 4. 'pridušeno, sunkovito jokati' cmihati se, hlikati, hlipati, ihteti

GLEJ ŠE tarnati 1 | žalovati

jókati se in jokáti se -am se nedov. ► jokati**jokàv** -áva -o prid.

1. |ki se (rad) joka| *jokav otrok* □ ekspr. cendrav □ ekspr. cmerast

□ ekspr. cmerav □ ekspr. cmerikav □ ekspr. cmerljiv □ ekspr. solzav

□ ekspr. solzljiv □ nar. vekav

POVEDKOVNIK cmendra, cmera, cmeravec, cmeravka, cmerda, cmerga, cmerglja, cmerika, cmerikavec, cmerljivec, jokavec, jokavka, jokavt, jokec, jokica, kremža, mila jera

2. |ki izraža veliko čustveno prizadetost, žalost kot pri joku|

jokav glas □ jokajoč □ ekspr. cendrav □ ekspr. cmerast □ ekspr. cmerav

□ knj.izroč. ihtech □ ekspr. solzav □ ekspr. solzljiv □ nar. vekav

GLEJ ŠE sentimentalen

jokávec -vca m ekspr. |kdor se (rad) joka| *potolažiti jokavca*

□ nar. cmendra □ ekspr. cmera □ ekspr. cmeravec □ nar. cmerda

□ nar. cmerga □ nar. cmerglja □ ekspr. cmerikavec □ ekspr. cmerljivec

□ knj.izroč. jokavt □ ekspr. jokec □ ekspr. jokica □ slabš. kremža

□ ekspr. mila jera □ ekspr. objokanec □ nar. vekač

GLEJ ŠE cmeravec | jokav 1 povdk.

jokávka -e ž ekspr. |ženska, ki se (rada) joka| *potolažiti malo*

jokavko □ ekspr. cmeravka □ ekspr. objokanka

GLEJ ŠE jokav 1 povdk.

jokávo nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje kaže podobnost z

jokom| *jokavo govoriti* □ jokajoče □ ekspr. cmeravo □ star. plakajoče

□ ekspr. solzavo

jokávost -i ž |lastnost človeka, ki se (rad) joka| *jokavost otrok*

□ ekspr. *cmeravost* □ ekspr. *cmerikavost*

jokávt -a m ▶ cmeravec | jokav 1 povdk. | jokavec

jókcati -am nedov. ▶ jokati

jókec -kca m ▶ cmeravec | jok | jokav 1 povdk. | jokavec

joker -ja [džóker] m igr. |pri nekaterih igrarh s kartami igralna karta, ki lahko zamenja katero koli drugo karto| *potegniti jokerja*

□ igr., žarg. *džoker* □ igr., žarg. *džoli* □ igr., žarg. *jolly*

jókica -e ž ▶ cmeravec | jokav 1 povdk. | jokavec

jóla -e ž ▶ jadrnica pp

jolly -ja [džóli] m ▶ joker

jónagóld -a m ▶ jabolko pp 4

jónatan -a m ▶ jabolko pp 4

jópa -e ž |žensko vrhnje oblačilo, ki pokriva zgornji del telesa in se spredaj zapenja| *modro krilo in bela jopa* □ *jopica* □ pog. *jakna*
□ star. *janka* □ star. *vestija* □ knj.izroč. *žaket* □ *kočemajka* |nekdaj daljša ženska jopa iz blaga|

GLEJ ŠE *jopica*

jópica -e ž |pleteno vrhnje oblačilo, ki pokriva zgornji del telesa in se spredaj zapenja| *plesti jopico* □ *jopa*

GLEJ ŠE *jopa*

jópič -a m |vrhnje (športno) oblačilo, zlasti moško, ki pokriva zgornji del telesa| *fantje z jopiči čez ramo* □ zastar. *janka*

□ zastar. *pruštof*

• prisilni jopič □ psiht. ovirnica □ zastar. posilni jopič

GLEJ ŠE *suknjič* | *vetrovka*

jór -a m jezikosl. |osemindedvajseta črka ruske ali ustrezna črka nekaterih drugih azbuk| *zapisati jor* □ jezikosl. *trdi znak*

jórkširec -rca m ▶ prašič •3

jórkširski -a -o prid. ▶ prašič •3

jóšk -a m ▶ dojka

jóški -ov m mn. ▶ prsi 2

jóta -e ž |jed iz kislega zelja ali repe, fižola in krompirja, znana zlasti na Primorskem| *skuhati joto* □ ekspr. *vipavska juha*

jotácija -e ž jezikosl. |sprememba soglasnika ali soglasniške skupine zaradi sledečega j| *jotacija in palatalizacija*

□ jezikosl. *jotiranje*

jotiranje -a s ▶ jotacija

joule -a [džúl] m ▶ džul

jour fixe ~ -a [žúr fíks] m ▶ sestanek pp 1 | zmenek pp 1

jòv medm. ▶ oh

joypad -a [džòjped-] m ▶ plošček •

joystick -a [džòjstik] m ▶ palica •7

jožefíca -e ž ▶ volčín •1

jožefínizem -zma m |politika avstrijskega cesarja Jožefa II., zlasti cerkvena| *privrženci jožefinizma* □ knj.izroč. *jožefinstvo*

jožefínstvo -a s ▶ jožefinizem

jubilánt -a m |kdor ima, praznuje jubilej| *čestitati jubilantu*

□ knj.izroč. *jubilar*

jubilár -ja m ▶ jubilar

jubilárni -a -o prid. ▶ jubilejni | slovesnost •1

jubiléjni -a -o prid. |ki je v zvezi z jubilejem| *jubilejne slovesnosti*

□ knj.izroč. *jubilarni*

GLEJ ŠE *slovesnost* •1

júckanje -a s ▶ vriskanje

júckati -am nedov. ▶ vriskati

júd -a m |pripadnik judovske vere| *judje in katoličani* □ *žid*

□ slabš. *judek* □ slabš. *židek* □ zastar. *židov*

GLEJ ŠE *oderuh* | *oderuški* | *otrok 1•2*

judaizem -zma m

1. |vera, ki temelji na Svetem pismu stare zaveze in Talmudu| *prestopiti v judaizem* □ *judovska vera* □ *židovska vera*

2. |vera, miselnost, kultura Judov| *zgodovina judaizma*

□ *judovstvo* □ *židovstvo*

júdek -dka m ▶ jud

júdeštvo -a s ▶ izdaja 2

júdež -a m ▶ izdajalec

júdežev -a -o prid. ▶ denar •4 | drevo •3

judikát -a m ▶ izrek 2

judikatúra -e ž ▶ praksa •1

júdinja -e ž |pripadnica judovske vere| *judje in judinje* □ *židinja*

□ zastar. *židovka*

judoíst -a m ▶ športnik pp 1

júдовski -a -o prid. |ki je v zvezi z Judi ali judi| *judovski kralji; judovski praznik* □ *židovski*

GLEJ ŠE *brada* • | *judaizem 1* | *lampijonček*

júдовstvo -a s ▶ judaizem 2

júg -a m

1. |smer na nebu ali zemlji proti položaju sonca opoldne| *Vihar se bliža od juga* □ *južna stran* □ zastar. *poldan* □ zastar. *poldne*

2. |topel veter, ki piha z juga| *Jug topi sneg* □ *južni veter*

□ knj.izroč. *jugovina* □ knj.izroč. *južnik*

GLEJ ŠE *odjuga*

Júg -a m ▶ vojna 1•6

júgo -a m ▶ veter pp 3

júgoarmáda -e ž ▶ armada •

jugoslóvanski -a -o prid. ▶ armada • | jugoslovanstvo

jugoslóvanstvo -a s |do 1918 ideja o združitvi jugoslovanskih narodov v skupno državo| *Iz strahu pred nemštvom so se politiki vrnili k jugoslovanstvu* □ zgod. *jugoslovanska ideja* □ zgod. *južnoslovanska ideja*

GLEJ ŠE *jugoslovenstvo*

jugoslóven -a m zgod. |pristaš jugoslovenstva| *nasprotovati jugoslovenom* □ slabš. *jugoslovenar*

jugoslóvenar -ja m ▶ jugosloven

jugoslóvenarstvo -a s ▶ jugoslovenstvo

jugoslóvenstvo -a s zgod. |narodnostno pojmovanje nekaterih političnih skupin v prvi Jugoslaviji, ki so zanikale individualnost posameznih jugoslovanskih narodov| *zagovarjati slovensko individualnost proti jugoslovenstvu* □ polit. *integralno jugoslovanstvo* □ slabš. *jugoslovenarstvo*

júgov -a -o prid. ▶ odjuga

júgovič -a m slabš. |pripadnik vsakega od narodov nekdanje

Jugoslavije, razen Slovencev, ki živi v Sloveniji| *zmerjati koga z jugovičem* □ slabš. *čefur*

jugovína -e ž ▶ jug 2 | odjuga

júgovni -a -o prid. ▶ odjuga

júgovôjska -e ž ▶ armada •

júgovzhódni -a -o prid. ▶ jugovzhodnik

júgovzhódnik -a m |veter, ki piha z jugovzhoda| *zmeren jugovzhodnik* □ *jugovzhodni veter*

júgozahódni -a -o prid. ▶ jugozahodnik

júgozahódnik -a m |veter, ki piha z jugozahoda| *rahel jugozahodnik* □ *jugozahodni veter*

jùh medm. ▶ juhej

júha -e ž |redka jed iz kakega živila ali iz vode, v kateri se je kuhalo meso| *gosta, vroča juha* □ ekspr. *juhica* □ neknj. pog. *župa*

□ neknj. pog. *župica* □ ekspr. *krop* | *slaba juha*|

♦ **1.** cvetačna juha □ karfiolna juha **2.** čebulna juha □ nar. lukova juha **3.** čista juha □ nezakuhana juha **4.** fižolova juha □ nar. fižolovica **5.** grahova juha □ knj.izroč. grahovka **6.** zelenjavna juha □ knj.izroč. zelenjadna juha **7.** želvja juha □ želvina juha

PODPOMENKE mesna juha, zelenjavna juha

GLEJ ŠE jota | prežganka | skodelica ♦1 | zelenjava ♦1

júhar -ja m ► kuhar

juhé medm. ► juhej

juhêj razpolož. medm. |izraža veselje, razigranost| *Juhej, zmagali smo* □ haj □ hej □ heja □ hoja³ □ hojla □ hura □ juh □ juhe □ juhejsa □ juhu □ juhuhu □ ohej □ oj

juhêjsa medm. ► juhej

júhica -e ž ► juha

júhta -e ž ► juhtovina

juhtovina -e ž usnj. |mehko, nepremočljivo gornje usnje iz goveje kože| *škornji iz juhtovine* □ usnj. **juhta**

juhú medm. ► juhej

júhuhú medm. ► juhej

júkstapozícija -e ž ► sklop

júlij -a m |sedmi mesec v letu| *lanski julij* □ star. **mali srpan**

jumboplakat -a [džámboplakát] m ► veleplakat

junáček -čka m ► junak 1

junáčenje -a s knj.izroč. |opravljanje junaških dejanj| *Ni mu do junačenja* □ knj.izroč. **junakovanje**

junáčina¹ -e m ► močen 1 povdk. | pogumen povdk.

junáčina² -e ž ► močen 1 povdk.

junáčiti -im nedov. knj.izroč. |delati junaška dejanja| *Šel je junačiti po svetu* □ knj.izroč. **junakovati**

GLEJ ŠE veseljačiti

junák -a m

1. |kdor je storil izredno pogumno dejanje| *slavni junak*

□ ekspr. **heroj** □ ekspr. **junaček**

2. |glavna, osrednja oseba v literarnem delu| *junak drame,*

romana □ glavni akter □ glavni junak □ glavni lik □ glavna oseba

□ osrednji lik □ knj.izroč. **centralna figura** □ publ. **protagonist**

GLEJ ŠE lik¹ • | močen 1 povdk. | pogumen povdk. | prvak 2

junákinja -e ž

1. |ženska, ki je storila izredno pogumno dejanje| *uporniška*

junakinja □ ekspr. **herojinja** □ ekspr. **herojka**

2. |glavna, osrednja ženska oseba v literarnem delu| *tragična*

junakinja drame □ glavna akterka □ glavna junakinja □ glavna ženska

oseba □ glavni ženski lik □ knj.izroč. **heroína** □ publ. **protagonistka**

junakovánje -a s ► junačenje

junakováti -újem nedov. ► junačiti | veseljačiti

junáški -a -o prid. |ki je storil izredno pogumno dejanje| *junaški borci* □ knj.izroč. **heroični** □ ekspr. **herojski**

GLEJ ŠE boj 3♦6 | ep ♦ | pogumen | tenor² pp

junáško prisl. ► pogumno

junáštvo -a s |dejstvo, da je kdo storil izredno pogumno dejanje; izredno pogumno dejanje| *junaštvo kmečkih upornikov; dobiti odlikovanje za junaštva na fronti* □ knj.izroč. **heroizem**

□ ekspr. **herojstvo**

júnček -čka m ► junec | neumnež

junčevína -e ž ► junetina

júnčji -a -e prid. ► junetina

junè -éta s ► tele

júnec -nca m |mlad skopljeni goveji samec| *učiti junce voziti*

□ ekspr. **junček**

GLEJ ŠE bik | močen 1 povdk. | neumnež

junétina -e ž |meso mlade (pitane) govedi| *junetina in teletina*

□ junčje meso □ junčevína □ pog. **bejbibif**

juníca -e ž ► telica

júnij -a m |šesti mesec v letu| *druga polovica junija* □ star. **bobov cvet**

□ star. **rožni cvet** □ star. **rožnik** □ star. **rženi cvet**

júnijski -a -o prid. ► prosnica

júnior -ja m ► mladinec 2 | mlajši²

júniorka -e ž ► mladinka

júniorski -a -o prid. ► prvak 1♦

junk mail ~ -a [džánk mēj] m ► pošta ♦4

júr -ja m ► jurček¹

júra -e ž geol. |obdobje mezozoika, v katerem so prevladovali iglavci in so se pojavile ptice| *fosili ptic iz jure* □ geol. **jurska doba**

GLEJ ŠE doba ♦11

júrček¹ -čka m |užitna goba s svetlorjavim ali temnorjavim klobukom| *nabirati jurčke* □ nar. **glibanja** □ nar. **globanja**²

□ nar. **grban** □ ekspr. **jur** □ bot. **užitni goban**

♦ **1.** bot. jesenski jurček □ bot. ajdovček **2.** bot. poletni jurček

□ bot. pšeničnik

GLEJ ŠE goba pp 3

júrček² -čka m ► neumnež

júre -ta m ► neumnež

jurídični -a -o prid. ► fakulteta ♦6 | oseba ♦3 | pravni

jurídično prisl. ► pravno

jurisdíkcija -e ž ► oblast¹ ♦5 | oblast¹ ♦6 | oblast¹ 2

jurisprudénca -e ž ► pravo 1, 2

juríst -a m ► pravnik

juristaríja -e ž ► pravništvo

jurístka -e ž ► pravnica

jurístovstvo -a s ► pravništvo

júriš -a m ► naskok

jurišáček -a m ► jurišnik

júrišati -am nedov. ► napadati 1

júrišni -a -o prid. ► bataljon ♦1

júrišnik -a m |vojak, ki sodeluje v jurišu| *napad jurišnikov*

□ voj., žarg. **jurišáček**

jurjevánje -a s ► praznovanje pp

jurjeváti -újem nedov. ► praznovati pp

júrjevica -e ž ► šmarnica

júrjevka -e ž ► kolobarnica ♦1 | narcisa

júrjevski -a -o prid. ► obhod ♦2

júrski -a -o prid. ► doba ♦11 | jura

júrta -e ž ► šotor pp

jús -a m ► fakulteta ♦6 | pravo 1

justíca -e ž ► pravosodje

jústični -a -o prid. ► pravni | pravosodni | umor ♦ | zmota ♦

justificíranec -nca m ► oseba ♦4

justifíciirati -am dov. in nedov. ► usmrčevati | usmrtiti

justifikácija -e ž ► usmrtitev

justíirati -am dov. ► izravnati ♦ | naravnati 2

júškniti -em dov. ► zavriskati

júšni -a -o prid. ► skodelica ♦1 | zelenjava ♦1

júta -e ž ► jutovec | jutovina

jútasti -a -o prid. ► preja ♦2

jútov -a -o prid. ► preja ♦2

jútovec -vca m bot. |tropska kulturna rastlina, iz katere se pridobiva juta| *plantaže jutovca* □ pog. **juta**

jutovina -e ž |tkanina iz jute| *vreče iz jutovine* □ pog. **juta**

jútranji -a -e prid. |ki je v zvezi z jutrom| *jutranja rosa* ☐ star. *jutrni*

☐ star. *zjutranji* ☐ *predsvitni* ↗

GLEJ ŠE halja ♦2 | jutranjik 2 | zarja ♦2 | zjutraj

jútranjica -e ž ▶ danica

jútranjice -ic ž mn. ver. |del dnevníc, namenjen za zgodnje jutro|

moliti jutranjice ☐ ver. *jutrnjice* ☐ knj.izroč. *svitanice*

jútranjik -a m

1. |veter, ki piha zjutraj z gor, s hribov| *Ob določeni uri piha*

jutranjik ☐ *jutrnik*

2. |časopis, ki izhaja zjutraj| *prebirati jutranjik* ☐ *jutranji časopis*

☐ zastar. *jutrnik*

jútranjka -e ž ▶ halja ♦2

jútri prisl. ▶ čim prej | minljiv | nestalen | takoj 1 | v prihodnje

jútrišnji -a -e prid. ▶ prihodnost | prihodnji

jútrišnjost -i ž ▶ prihodnost

jutriti se -ím se nedov. ▶ daniti se

jútrnji -a -e prid. ▶ jutranji

jútrnjica -e ž ▶ danica

jútrnjice -ic ž mn. ▶ jutranjice

jútrnjik -a m ▶ jutranjik 1, 2 | vzhodnik

jútro¹ -a s ▶ vzhod

jútro² prisl. ▶ navsezgodaj | zgodaj¹ 1♦ | zjutraj

jútrov -a -o prid. ▶ orientalski

jútrovec -vca m ▶ orientalec

jútrovski -a -o prid. ▶ orientalski

juvelír -ja m ▶ draguljar

juvelírski -a -o prid. ▶ draguljarski

juvelírstvo -a s ▶ draguljarstvo

juvenilni -a -o prid. ▶ prestopništvo ♦

júžina¹ -e ž ▶ hrana 2 | kosilo | malica

júžina² -e ž

• zool. *suha južina* ☐ poljud. *matija*

júžinati -am nedov. ▶ kositi¹

južišče -a s astron. |točka na obzornici, ki leži nasproti severišču|

južišče in severišče ☐ astron. *južna točka*

GLEJ ŠE točka 1♦2

júžje -a s ▶ odjuga

júžni -a -o prid. |ki je v zvezi s smerjo na nebu ali zemlji

proti položaju sonca opoldne| *potovanje po južnih deželah*

☐ zastar. *poldanski* ☐ zastar. *poldanji*

GLEJ ŠE jug 1, 2 | južišče | odjuga | povratnik 3 pp | povratnik 3♦1 |

točka 1♦2

júžnik -a m ▶ jug 2

júžnoslovánski -a -o prid. ▶ jugoslovanstvo

K

k predl.

1. z dajalnikom, pred k in g h | za izražanje pripadnosti | *Zajec spada h*

glodavcem □ s tožilnikom **med**³ *Bukev se uvršča med listavce*

2. z dajalnikom, pred k in g h | za izražanje namena | *priti k izpitu*

□ s tožilnikom **na**¹ *povabiti na gostijo*

GLEJ ŠE proti² 1, 2 | za¹ 2

ká člen. ▶ ali¹

kabaretísta -e ž ▶ pevka ♦¹

kabarétni -a -o prid. | ki je v zvezi s predstavo v kabaretu,

nočnem lokalu | *kabaretni spored* □ *kabaretski*

GLEJ ŠE pevka ♦¹

kabarétski -a -o prid. ▶ kabaretni

kábel¹ -bla m

• **1.** elektr. koaksialni kabel □ elektr. soosni kabel **2.** trižilni kabel

□ trožilni kabel

GLEJ ŠE polagati •

kábel² -bla m ▶ škaf

kábelski -a -o prid. ▶ jarek¹ 1♦¹ | končnik • | linija •¹ | mreža •¹ |

vod ♦⁴ | žerjav pp 2

kabína -e ž

• **1.** kabina tovornjaka □ kamionska kabina **2.** ladijska kabina

□ knj.izroč. kajuta □ knj.izroč. koja

GLEJ ŠE gondola | govorilnica • | šepetalnica

kabinét -a m ▶ soba | vlada

kabinétni -a -o prid. ▶ neživiljenjski | študij ♦³

kabinétski -a -o prid. ▶ študij ♦³

kabínski -a -o prid. ▶ žičnica ♦³

káblica -e ž ▶ golida

káblič -a m ▶ čebrič | škafček

kablírati -am dov. in nedov. ▶ polagati •

kablovòd -óda m ▶ vod ♦⁴

káblovski -a -o prid. ▶ jarek¹ 1♦¹ | mreža •¹

kabotáža -e ž ▶ plovba ♦²

kabotážni -a -o prid. ▶ plovba ♦²

kacáti -ám nedov. ekspr. | v zvezi s snegom padati v debelih kosmih |

Proti večeru je kacal moker sneg □ nar. *kocnjati*

GLEJ ŠE kapljati 1 | mazati 3

kacáti se -ám se nedov. ▶ mazati se 2

kacét -a m ▶ taborišče •

kacétar -ja m ▶ taboriščnik

kacétnik -a m ▶ taboriščnik

kacík -a m ▶ bogataš

káč -a m ▶ kača

káča -e ž | breznogi plazilec z dolgim valjastim telesom | *Kača ga je pičila* □ nar. *kač* □ ekspr. *kačica* □ ekspr. *kačon* □ slabš. *kačur* □ zastar. *zmija*

♦ **strupena kača** □ knj.izroč. **strupenec** □ knj.izroč. **strupenica** □ knj.izroč. **strupenka** □ **strupenjača** □ knj.izroč. **strupenjak** □ star. **ujedljiva kača**

PODPOMENKE 1. nestrupene kače, strupene kače **2.** 'nestrupene kače'

belouška, črnica, gož, kobranka, piton ⤴, poljarica, smokulja, udav ⤴

3. 'strupene kače' ameriška suličarka, gad, grmovka, klopotača, kob-

ra ⤴, koralnica, mamba, modras, himalajska mokasinka, puhnica

GLEJ ŠE **denar** ♦² | hudoben povdk. 3 | hudoben povdk. 4 |

hudobnica | kobra | vlak 1 | vrsta 1 | železnica 1

kačák -a m ▶ razbojnik | ropar

kačár -ja m ▶ ptica pp 10

kačasti -a -o prid. ▶ sveder pp

kačélica -e ž ▶ piškur

kačepíčen -čna -o prid. ▶ piker | zbadljiv

kačica -e ž ▶ kača

kačiti -im nedov. ▶ dražiti² 2 | togotiti

kačjak -a m bot. | rastlina z ozkimi dolgimi listi in

rumenimi ali rožnatimi cveti | *utrgati kačjak*

□ bot. **črni koren**

kačji -a -e prid. ▶ brogovita | lev¹ ♦ | pastir • | piker • |

potonika ♦ | prapro² pp | žganje

kačka -e ž ▶ čop¹ •

kačnica -e ž ▶ mleček •

kačón -a m ▶ kača

kačúr -ja m ▶ kača

kád -í ž | velika, zgoraj širša, odprta lesena posoda | *kisati*

zelje v kadi □ star. *bečka* □ nar. *bedenj* □ *kadica* ⤴

• kopalna kad □ pog. banja □ nar. kovanja □ zastar. kopelna kad

kádar vez. ▶ kadar koli² 1, 2 | ko¹ 1

kádar kóli¹ vez. zv.

1. v oziranih odvisnih stavkih | za izražanje poljubnosti časa, v katerem

se dejanje dogaja | *Lahko pride, kadar koli želi* □ *kadar*

2. v časovno-pogojnih odvisnih stavkih | za izražanje dejstva, da se dejanje

nadrednega stavka ponovi ob vsaki izpolnitvi pogoja | *Kadar*

koli je otrok zbolel, je bedela pri njem □ *kadar* □ knj.izroč. *ako* □ pog. *če*

□ nar. *kdaj koli* □ pog. *ko*¹

kádar kóli² poljubn. prisl. zaim. zv. | izraža poljubnost časa | *Ker so*

bili sosedje, jo je lahko videl kadar koli □ *ob vsakem času* □ ekspr. *vsak*

hip □ ekspr. *vsak trenutek* □ pog. *zmeraj*

kadáver -vra m ▶ truplo

kádca -e ž ▶ kadica

kádi -ja m ▶ sodnik

kadica -e ž | majhna kad | *posaditi oleandre v kadice* □ knj.izroč. *kadca*

□ ekspr. *kadička*

kadíčka -e ž ▶ kadica

kádija -e m ▶ sodnik

kadílec -lca m | kdor (redno) kadi zaradi užitka, iz navade |

strasten kadilec □ sleng. *čikar* ■ protip. *nekadilec*

GLEJ ŠE soba ♦⁵

kadílni -a -o prid. ▶ pribor ♦² | soba ♦⁵

kadílnica -e ž ▶ soba ♦⁵

kadílo -a s ▶ kadivo

kadílski -a -o prid. ▶ pribor ♦² | soba ♦⁵

kadíti -ím nedov. *kaj* | vdihavati in izdihavati dim kake tleče

snovi, zlasti tobaka | *kaditi cigarete*; *kaditi marihuano* □ zastar. *piti*

piti tobak □ zastar. *pokati*¹ □ star. *puhati* □ zastar. *pušiti* □ star. *smoditi*

smoditi tobak □ star. *žgati*

GLEJ ŠE **laskati se** | **odvaditi se** • | **prekajevati** | **prilizovati se**

kadíti se -ím se nedov.

1. |delati, oddajati dim| *Peč se kadi* □ *dimiti se* □ knj.izroč. *čaditi se*
2. |izraža razširjanje, obstoj drobnih delcev, prahu v zraku| *Poškropila je tla z vodo, da se pri pometanju ne bi kadilo* □ *prašiti se*

kadívno -a s |snov, ki (pri tlenju) dela, razširja dim| *za dimljenje uporabljati različna kadiva* □ *kadilo*

kadrílja -e ž ▶ četvorka

kadrírati -am dov. ▶ skadirati

kádrovski -a -o prid. ▶ komisija •2 | rok¹ •6 | služiti •

kádrski -a -o prid. ▶ komisija •2

kadúnja -e ž |plitvejša vdolbina, kotanja v zemljišču| *z grmičevjem porasla kadunja* □ nar. *dnika* □ *kadunjica* |majhna kadunja|

GLEJ ŠE mentrga

kadúnjica -e ž ▶ kadunja

kafeteríja -e ž ▶ bar •1

kafič -íča m ▶ bar •1 | točilnica

kafón -a m ▶ kmet 1

káfra -e ž ▶ olje •3

káfrni -a -o prid. ▶ kafrovec | les •29 | olje •3

káfrovc -a -o prid. ▶ kafrovec | les •29

káfrovec -vca m |vzhodnoazijsko drevo, ki daje kafro| *visoki kafrovci* □ *káfrno drevo* □ *káfrovo drevo*

kagán -a m ▶ vladar pp 10

kaganát -a m ▶ ozemlje 2 pp 1

kaheksíja -e ž ▶ oslabeledost

kahéktičen -čna -o prid. ▶ oslabeled

káhla -e ž ▶ pečnica | posoda² 1•2

káhlca -e ž ▶ pečnica | ploščica 1 | posoda² 1•2

kahljáti se -ám se nedov. ▶ hahljati se

káj¹ prisl. ▶ zelo 1

káj² člen. ▶ ali¹ | nič⁵

káj³ česa poljubn. zaim. |izraža nedoločeno, poljubno stvar, pojav| *Povej, če ti kaj ni všeč* □ neustrez. *nekaj²*

GLEJ ŠE veliko¹ | veliko²

káj⁴ česa vpraš. zaim. |izraža vprašanje po neznani stvari, pojavu|

Kaj se je zgodilo? □ neknj. pog. *kogá*

GLEJ ŠE čemu | kako¹ | zakaj¹

kája -e ž ▶ kajenje

kajakáš -a m ▶ športnik pp 1

kájba -e ž ▶ bajta | hišica •2 | kletka 1

kájbica -e ž ▶ bajta | kletka 1

kajénje -a s |vdihavanje in izdihavanje dima kake tleče snovi, zlasti tobaka| *Kajenje škoduje zdravju* □ ekspr. *kaja*

GLEJ ŠE odvaditi se • | soba •5 | vdihniti •

kájha -e ž ▶ zapor 1

kájkrat prisl. ▶ večkrat 1 | velikokrat 1

kájla -e ž ▶ zagozda 1, 2

kajnè vpraš. člen. |izraža vprašanje ob pričakovanju

pritrditve, po potrditvi domneve| *Saj pojdeš z mano, kajne*

□ *ali ne* □ *ne¹* □ zastar. *jeli* □ zastar. *kaj li* □ ekspr. *kajne*

□ zastar. *kali Menda spiš, kali* □ pog. *ne res* *To se ti je samo zareklo, ne res*

kajnèda člen. ▶ kajne

kajón -a m ▶ ničvrednež

kajónček -čka m ▶ porednež

kájpa člen. ▶ seveda 1

kájpada člen. ▶ seveda 1

kájpak člen. ▶ seveda 1

kájsi prisl. ▶ prav¹ 2

kájstvo -a s ▶ bistvo 2

kajti vez. v vzročnem priredju |za utemeljevanje, pojasnjevanje prej povedanega| *Skrb je odveč, kajti delavci so zanesljivi* □ *saj²* □ ekspr. *ker*

□ knj.izroč. *zakaj²*

GLEJ ŠE ker

kajúta -e ž ▶ kabina •2

kájzer -ja m ▶ cesar

kájzerica -e ž |hlebčku podobno pecivo, ki ima zgoraj več iz središne potekajočih polkrožnih zarez| *kajzerice in žemlje* □ *cesarska žemlja*

kájža -e ž ▶ bajta | bajtarija

kájžar -ja m ▶ bajtar

kájžarica -e ž ▶ bajtarica

kájžarski -a -o prid. ▶ bajtarski

kájžarstvo -a s ▶ bajtarstvo

kájžica -e ž ▶ bajta

kák¹ -- -- prid. ▶ umazan¹

kák² -a -o člen. ▶ približno²

kák³ -a -o vpraš. zaim. ▶ kakšen 1, 2 | kateri¹

kakadú -ja m ▶ papiga pp

kákan -a -o prid. ▶ umazan¹

kakáo -a m ▶ kakav | prah •2

kákati -am nedov. ▶ opravljati¹ •4

kakáv -a m |plodovi kakavovca; pijača iz kakavovega prahu| *pridelovati kakav; piti kakav* □ knj.izroč. *kakao*

GLEJ ŠE prah •2

kakávov -a -o prid. ▶ potica pp | prah •2

káke člen. ▶ približno²

kákec -kca m ▶ blato 2 | iztrebek

káki¹ -ja m |južno drevo z velikimi listi ali njegov sladki, paradizniku podobni sad| *gójiti kakije; gájba kakijev* □ nar. *zlato jabolko*

káki² -- -- prid. ▶ barva 1•28 | rjav² 1 pp 1

kákijev -a -o prid. ▶ barva 1•28

kakó¹ vez. ▶ da³ 1

kakó² nedol. zaim. ▶ nekako¹ 1

kakó³ vpraš. nač. zaim. |izraža vprašanje po načinu dejanja, dogajanja, stanja| *Kako si to naredil; Kako potekajo priprave* □ pog. *kaj¹* *Kaj je s teboj* □ pog. *kaj pa kaj* □ pog. *kako pa kaj*

kakó da vpraš. zaim. zv. ▶ seveda 2 | zakaj¹

kakópa člen. ▶ seveda 1

kakópada člen. ▶ seveda 1

kakópak člen. ▶ seveda 1

kàkor primer. vez.

1. |za izražanje primerjave glede enakosti; za izražanje podobnosti, približne podobnosti, dozdevne podobnosti| *Toplo je kakor poleti; Bled je kakor zid* □ *kot²* □ knj.izroč. *ko¹*

2. |za izražanje primerjave glede neenakosti, različnosti| *Sin je večji kakor oče* □ *ko¹* □ *kot²* □ z rodilnikom *od Poletje mi je ljubše od zime* □ star., s tožilnikom *nego*

GLEJ ŠE če 1 | čeprav | čim prej | kakor koli | kolikor | nekako¹ 2 | takoj ko

kàkor hitro čas. vez. zv. ▶ ko¹ 2

kàkor kóli poljubn. prisl. zaim. zv. |izraža poljubnost načina| *Zelenjavo skuhaj ali kakor koli pripravi* □ ekspr. *kakor koli že*

□ ekspr. *kakor že* □ ekspr. *tako ali drugače*

kákošen -šna -o vpraš. zaim. ▶ kakšen 1

kàkov¹ -a -o vpraš. zaim. ▶ kakšen 1

kakóv² -a -o člen. ▶ približno²

kakóvost -i ž

1. |kar kaj opredeljuje glede na pozitivne lastnosti| *oceniti kakovost živila* □ *kvaliteta* □ agr. *boniteta* *travniki različne bonitete* □ zastar. *dobrota* *izdelek posebne dobrote*

2. |kar kaj opredeljuje glede na veliko mero pozitivnih lastnosti| *Izdelke naše proizvodnje odlikuje kakovost in trajnost*
 □ kvaliteta

kakôvosten -tna -o prid. |ki ima zaželeno lastnost v veliki meri|
Kupuje samo kakovostno sadje □ bolj¹ □ kvaliteten □ pog. fin

kakôvostni -a -o prid. |ki opredeljuje kaj glede na pozitivne lastnosti, vsebino| *kakovostne spremembe materiala* □ kvalitativni
 □ kvalitetni

GLEJ ŠE pridevnik pp | razred 3♦ | vino pp 2

kakôvostno ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na kakovost| *kakovostno spreminjati materiale; kakovostno ustrezati zahtevam naročnika* □ kvalitativno

GLEJ ŠE dobro²

kakršen -šna -o zaim. ▶ kakršen koli | ki 1

kakršen kóli -šna ~ -o ~ poljubn. zaim. zv. |izraža poljubnost kakovosti, lastnosti, značilnosti osebe ali stvari| *Sposoben je za kakršno koli delo* □ ekspr. *kakršen si bodi* □ ekspr. *kakršen že* □ ekspr. *kakršen že bodi* □ knj.izroč. *poljuben*
 □ ekspr. *slheheren* □ ekspr. *takšen ali drugačen* □ ekspr. *vsakršen*

kakršen si bódi -šna ~ ~ -o ~ ~ poljubn. zaim. zv. ▶ kakršen koli

kakršen že -šna ~ -šno ~ poljubn. zaim. zv. ▶ kakršen koli

kakšen -šna -o zaim.

1. vpraš. zaim. |izraža vprašanje po kakovosti, lastnosti, značilnosti| *Kakšne rokavice želiš: rjave ali črne* □ star. *kal²* □ zastar. *kakošen*
 □ zastar. *kakov¹*

2. poljubn. zaim. |izraža nedoločnost, poljubnost osebe ali stvari| *Odveč bi bilo delu prisojati kakšno umetniško vrednost*
 □ pog. *en³* *Želim si eno majhno pozornost* □ star. *kal²* □ neustrez. *nekak*
 □ neustrez. *nekakšen*

GLEJ ŠE kateri¹ | približno²

kakšenkraj poljubn. prisl. zaim. ▶ kdaj² | včasih 1

kakšne člen. ▶ približno²

kákt -a m ▶ kaktus

kaktêja -e ž ▶ kaktus

káktica -e ž ▶ kaktus

káktovec -vca m ▶ kaktus

káktus -a m |na suhih tleh rastoča rastlina z mesnatim stebлом in listi, spremenjenimi navadno v trne| *gojiti kaktuse* □ *kakteja*
 □ zastar. *kakt* □ knj.izroč. *kaktica* □ knj.izroč. *kaktovec*

kál¹ -a m ▶ mlaka 1

kál² -í ž |mlada, iz kalčka razvijajoča se rastlina| *Seme je pognalo kali* □ *klica* □ star. *kalica* □ knj.izroč. *kalič* □ zastar. *vzrastek*
 • metal. kristalizacijska kal □ metal. kristalizacijsko jedro

GLEJ ŠE kalež | mikroorganizem ♦1 | zametek 2

kála -e ž vrt. |na vlažnih tleh rastoča rastlina s socvetjem, ki ga obdaja velik bel tulec| *šopek kal* □ nestrok. *škrnicelj*

kalálnik -a m ▶ vedro

kalamár -a m ▶ ligenj

kalambúr -ja m ▶ igra ♦1

kalamína -e ž ▶ smithsonit

kalamitéta -e ž ▶ stiska | težava 2

kálanica -e ž ▶ cepanica | škodla

kálanje -a s ▶ cepljenje¹ 1

kálati¹ -am nedov. ▶ cepiti 1

kaláti² -ám nedov. ▶ zajemati 1

kalcedónijski -a -o prid. ▶ lučca •

kalcéta -e ž ▶ nogavica

kalcificirati -am nedov. in dov. ▶ apneti | apniti | poapniti

kalcifikácija -e ž ▶ apnenje | apnjenje | poapnjenje

kálcijev -a -o prid. ▶ anortit | karbid • | plagioklaz

kálček -čka m bot. |iz oplojene jajčne celice nastajajoča rastlinica do kalitve| *razvoj kalčkov v semenu* □ bot. *embrio* □ bot. *klica*

káldrma -e ž ▶ cesta pp 3

kalefaktórij -a m ▶ ogrevalnica

kálen -lna -o prid. |zlasti v zvezi s tekočino ki vsebuje drobne, lebdeče delce, zaradi katerih je zmanjšana prozornost| *kalna voda*
 □ *moten* □ knj.izroč. *kalužen* □ slabš. *mlakužast* □ ekspr. *mlakužen*
 □ pog. *umazan²* □ *skaljen* ▶ protip. *čist¹*

GLEJ ŠE čist¹ 2 | medel | moten 2

kalendárij -a m ▶ koledar

kálež -a m |drobni delci, ki lebdijo v tekočini| *Kalež v vinu se useda* □ agr. *kal²* □ knj.izroč. *kaliž*

káli člen. ▶ kajne | najbrž

káliban -a m ▶ surov povdk. | surovež

kalibrírani -a -o prid. ▶ steklenica ♦1

kalibrírati -am nedov. in dov. ▶ umeriti 1 | umerjati

kalíca -e ž ▶ kal² | list 1♦6

kalíč -íča m ▶ kal²

kalíf -a m ▶ vladar pp 2

kalifórnijski -a -o prid. ▶ kapar ♦ | šarenka

kaligrafíja -e ž |pisanje z lepimi, čitljivimi črkami| *gojiti kaligrafijo* □ *lepopisje*

GLEJ ŠE lepopis | pisava 2

kaligráfski -a -o prid. ▶ pisava 1 pp 3 | pisava 1♦6

kálijev -a -o prid. ▶ bromid • | cianid • | hidroksid ♦1 | karbonat • | milo² • | muskovit | ortoklaz

kalikánt -a m ▶ les ♦13

kalilni -a -o prid. ▶ zrelost pp

kalín -a m zool. |ptica pevka s kratkim, debelim kljunom| *Ob hudem mrazu so tudi kalini prileteli v bližino hiš* □ zool. *grikar*
 □ zool. *popkar* □ zool. *veliki kalin*

GLEJ ŠE prebrisan povdk. 2

kalína -e ž bot. |grm s sulicastimi listi, belimi cveti v socvetjih in črnimi jagodami| *Kalina se je gosto razrasla* □ nar. *dremoles*
 □ bot. *kosteničevje* □ bot. *kostenika* □ nar. *zimolez*

kalítev -tve ž ▶ kaljenje

kalíti¹ -ím nedov. *kaj* |delati kaj kalno, motno| *Race kalijo vodo v potoku* □ knj.izroč. *motniti*

GLEJ ŠE motiti² 1 | utrjevati 4

kalíti² -ím nedov. *kaj* |razbeljeno jeklo hitro hladiti v vodi ali olju| *Kovač je kalil svedre* □ *prekaljevati* □ metal. *gasiti gasiti jeklo*

kalíti³ -ím nedov. |poganjati kal(i)| *Žito že kali* □ *kliti* □ nar. *cimiti*
 □ star. *nicati* □ ekspr. *pikati*

GLEJ ŠE kvariti 4

kalíti se¹ -ím se nedov. |izgubljati bistrost, čistost| *Voda v ribniku se kali* □ knj.izroč. *motneti*

kalíti se² -ím se nedov. ▶ utrjevati se

kalívi -a -o prid. ▶ nekalivi

kaliž -a m ▶ kalež

kaljênje -a s |poganjanje kali| *kaljenje semen* □ *kalitev* □ nar. *cimanje*

kalkulácija -e ž ▶ izračun | preračunavanje

kalkulánt -a m ▶ preračunljiv povdk. | preračunljivec

kalkulátor -ja m ▶ stroj ♦14

kalkulírati -am nedov. in dov. ▶ izračunati | izračunavati

kálnost -i ž |dejstvo, da zlasti tekočina vsebuje drobne, lebdeče delce, zaradi katerih je zmanjšana prozornost| *kalnost vode* □ *motnina*

kálo -a m |zmanjšanje teže, prostornine ali kvalitete, ki nastane pri blagu med prevozom, predelavo, skladiščenjem| *dovoljevati dva odstotka kala* □ *unesek* □ *upadek*
 ♦ 1. agr. klavni kalo □ agr. klavna izguba 2. skladiščni kalo □ skladiščni unesek

kalomél -a m ▶ klorid •

kalónce prisl. ▶ štuporamo

kalòp -òpa m ▶ galop

kalórični -a -o prid. ▶ hrana 1•9 | termoelektrarna | vrednost •3 | vrednost •4

kalóričnost -i ž ▶ vrednost •3

kalorijski -a -o prid. ▶ vrednost •3

kalóta -e ž ▶ svod •

kálovnica -e ž ▶ cepanica

kálpak -a m ▶ kučma

kalumét -a m ▶ pipa •3

kalúp -a m teh. |votla priprava, po kateri se oblikuje vanjo vlita tekoča kovina| *odpreti, sestaviti kalup* □ teh. **forma** □ teh. **model**² □ knj.izroč. **oblika**

GLEJ ŠE **model**² 1 | **obrazec** 3 | **obrazec** 3•

kalúža -e ž ▶ luža | mlaka 1

kalúžast -a -o prid. ▶ lužast

kalúžati se -am se nedov. ▶ kopati se¹ 1

kalúžen -žna -o prid. ▶ kalen

kalúžnica -e ž |ob vodah rastoča rastlina z zlato rumenimi cveti| *Ob potoku cvetijo kalužnice* □ nar. **paludnica**

kalvárija -e ž ▶ trpljenje 2

kalvínc -nca m ▶ protestant pp

kalvinistični -a -o prid. ▶ cerkev 2•2

kalvinizem -zma m ▶ protestantizem pp

kalvínski -a -o prid. ▶ cerkev 2•2

kám smer. prostor. prisl. zaim. |izraža usmerjenost v nedoločeni, poljubni kraj ali dosego tega kraja| *Šel bom kam, kjer me ne poznajo; Kadar kam pride, se najprej razgleda* □ neustrez. **nekam**

kamambêr -ja m gastr. |mehki sir v obliki hlebčka s plesnijo na površini| *jesti kamamber* □ gastr. **camambert** □ gastr. **kamamberski sir**

kamambêrski -a -o prid. ▶ kamamber

kámbala -e ž zool. |na morskem dnu živeča ploščata riba, ki ima na koži bradavičaste, trnate izrastke| *loviti kambale* □ zool. **iver**²

GLEJ ŠE **riba** 1 pp 3

kámbrij -a m ▶ doba •12

kámbrijski -a -o prid. ▶ doba •12

kambrík -a m tekst. |bombažna tkanina v platneni vezavi| *blazina iz kambrika* □ tekst. **kamrik**

kambúza -e ž ▶ shramba 1•

kaméla -e ž ▶ brna¹ | velblod

kamélar -ja m ▶ velblodar

kaméleon -a m ▶ preračunljiv povdk. | preračunljivec

kamélji -a -e prid. ▶ meso •8

kamelovina -e ž ▶ meso •8

kámen¹ -mna m |kos trdne snovi, iz katere je sestavljena zemeljska skorja| *Pobere kamen in ga vrže v vodo* □ **kamenček** ↗

• **1. brusni kamen** □ brusilni kamen □ knj.izroč. **brusnik** **2. dragi kamen**

□ knj.izroč. žlahtni kamen **3. kamen modrosti** □ kamen modrijanov

4. ver. kropilni kamen □ ver. kropilnica □ ver. kropilnik □ nar. škropilnik

□ nar. škropilni kamen **5. kilometrski kamen** □ knj.izroč. kilometrnik

6. ver. krstni kamen □ ver. krstilnik □ ver. krstilni kamen **7. mlinski**

kamen □ star. malinski kamen **8. nagrobni kamen** □ knj.izroč. gomilni

kamen □ zastar. grobni kamen □ star. nadgrobni kamen **9. obcestni**

kamen □ pog. kanton □ pog. kantonski kamen □ neknj. pog. konfin

□ knj.izroč. mejnik □ knj.izroč. obcestnik □ nar. odpeštnik □ nar. odrivač

10. obtežilni kamen stiskalnice □ nar. kašta **11. ogelni kamen** □ ogelnik

□ vogalni kamen □ star. vogelnik □ star. vogelni kamen **12. poldragi**

kamen □ knj.izroč. polžlahtni kamen **13. obrt. preizkusni kamen**

□ obrt. zlatarska oslica **14. obrt. spodnji mlinski kamen** □ obrt. spodnjak

15. prodni kamen □ prodnik **16. temeljni kamen** □ knj.izroč. temeljnik

17. agr. vinski kamen □ agr. bersa □ nar. grampa

GLEJ ŠE **dragulj** | **hidroksid** •2 | **kotlovec** | **kresilo** | **lapis** | **lehnjak** | **mejnik** 1 | **miljnik** | **nagrobnik** | **neusmiljen**¹ •

kamén² -a -o prid. ▶ kamnit 1

kámenc -a m ▶ kamenček

kámenček -čka m |majhen kamen| *metati kamenčke v vodo* □ zastar. **kamenc**

• anat. **ravnotežni kamenčki** □ anat. otoliti □ anat. statoliti

kaméni -a -o prid. ▶ doba •19 | doba •30 | doba •31 | **halit** | **most** •2 | **nafta** | **orodje** •1 | **sol**² pp

kámenica -e ž ▶ ostriga | riba 1 pp 3

kámenje -a s ▶ tolčenec

kámera -e ž

• **1. filmska kamera** □ prakt. sp. kamera □ knj.izroč. kinokamera

2. fot. kamera na meh □ fot., žarg. mehovka **3. fot. polaroidna kamera**

□ fot. polaroid □ fot., žarg. polaroidkamera **4. televizijska kamera**

□ knj.izroč. telekamera

GLEJ ŠE **aparatus** •7 | **aparatus** •20

kamerád -a m ▶ soborec | tovariš

kámerman -a m ▶ snemalec •3

kamílica -e ž |grmičasta zdravilna rastlina z drobnimi listi in belimi cveti| *nabirati kamilice* □ knj.izroč. **gomilica**²

• bot. smrdljiva pasja kamilica □ bot. smrdelika

kamílice -ic ž mn. ▶ čaj¹ •1

kamílični -a -o prid. ▶ čaj¹ •1

kamín -a m |vzidana peč z odprtim kuriščem| *greti se ob kaminu*

□ ekspr. **kaminček** □ star. **leva**²

GLEJ ŠE **dimnik**

kamínček -čka m ▶ kamin

kamión -a m ▶ cisterna | tovornjak | tovornjak •1

kamióneček -čka m ▶ tovornjak

kamionét -a m ▶ avtomobil •11 | tovornjak

kamioníst -a m ▶ voznik •2

kamiónski -a -o prid. ▶ kabina •1

kamižóla -e ž |nekdaj kratek moški suknjič, navadno oprijet| *zapeti si kamižolo* □ ekspr. **kamižolica**

GLEJ ŠE **suknjič**

kamižólica -e ž ▶ kamižola

kamnár -ja m ▶ kamnolomec | kamnosek

kamnárski -a -o prid. ▶ kladivo •1 | mojster 3•

kámnat -a -o prid. ▶ kamnit 1, 2

kamnén -a -o prid. ▶ kamnit 1

kamnéti -ím nedov. ▶ dreveneti

kámnica -e ž ▶ goba pp 3 | kotorna

kamniktít -a m ▶ razstrelivo pp

kamnína -e ž |trdni sestavni del zemeljske skorje| *izračunati starost kamnine* □ zastar. **hribina**

♦ **1. dolomitske kamnine** □ dolomitne kamnine **2. magmatska**

kamnina □ star. prvotnina **3. geol. usedlinska kamnina** □ geol. sedimentna kamnina □ geol. sedimentna kamnina

PODPOMENKE **1.** magmatske kamnine, metamorfne kamnine

2. blesnik, eklogit ↗, gnajs, kvarcit, lapor, marmor, nefrit, oolit,

peščenjak ↗, sadrelec, salovec, sienit, skrilavec, steatit, žadeit

GLEJ ŠE **globočnina**

kamnít -a -o prid.

1. |ki je iz kamna| *kamnit steber* □ **kamniten** □ knj.izroč. **kamen**²

□ star. **kamnat** □ zastar. **kammen**

2. |ki ima veliko kamenja| *kamnit svet* □ **kamnat** □ **kamniten**

□ star. **kršen** □ star. **krševit**

kamniten -tna -o prid. ▶ kamnit 1, 2

kamniti¹ -a -o prid. ▶ most ♦2 | orodje ♦1 | plošča ♦3

kamniti² -ím nedov. ▶ dreveniti

kamnokreč -a m

- bot. skorjasti kamnokreč □ bot. skorjasti kreč

GLEJ ŠE kreč

kamnolòm -òma m |kraj, prostor, kjer se pridobiva, lomi kamen| *delati v kamnolomu* □ star. lom

kamnolómec -mca m |kdor dela v kamnolomu| *nevarno delo kamnolomcev* □ ekspr. kamnar

kamnolómški -a -o prid. ▶ sveder pp

kamnomèt -éta m ▶ balista

kamnorèz -éza m ▶ kamnosek

kamnorézec -zca m ▶ kamnosek

kamosèk -éka m |kdor se poklicno ukvarja z obdelovanjem, oblikovanjem kamna| *Kamosèk je obdelal veliko marmorno ploščo* □ knj.izroč. kamnar □ knj.izroč. kamnorez □ knj.izroč. kamnorezec □ nar. štancar

kamosèški -a -o prid. ▶ kamnoseštvo | kladivo ♦1 | mojster 3♦

kamosèštvo -a s |dejavnost, ki se ukvarja z obdelovanjem, oblikovanjem kamna| *učiti se kamnoseštva* □ kamnoseška obrt

kamnotísk -a m ▶ litografija | litografija ♦

kámnotiskár -ja m ▶ litograf

kamnovrt -a m ▶ zavrtač

kámor prisl. zaim. ▶ kamor koli

kámor kóli poljubn. prisl. zaim. zv. |izraža poljubnost kraja, proti kateremu je usmerjeno dejanje| *Hoče iti stran, kamor koli* □ ekspr. kamor *Kamor pogledaš, povsod sama ravnina* □ knj.izroč. kamor si že bodi □ ekspr. kamor že

kámp -a m |urejen in opremljen prostor za športno taborjenje| *med počitnicami taboriti v kampu* □ tabor □ tur., žarg. camp □ tur., žarg. camping □ tur., žarg. kamping □ pog. kemp □ knj.izroč. šotorišče □ knj.izroč. šotorno naselje □ ekspr. šotorsko naselje □ avtokamp

GLEJ ŠE avtokamp

kámpa -e ž ▶ družba 2

kampaníle -a m ▶ zvonik

kampánja -e ž

- volilna kampanja □ predvolilna kampanja

GLEJ ŠE dejavnost | gibanje 3

kampánjski -a -o prid. ▶ učenje ♦2

kampánjščina -e ž ▶ učenje ♦2

kámpeljč -a m ▶ frajer²

kámping -a m ▶ kamp

kampíranje -a s ▶ taborjenje

kampírati -am nedov. ▶ taboriti

kámpo -a m ▶ taborišče ♦

kámra -e ž ▶ hiša 1♦8 | shramba 1 | sobica

kámrica -e ž ▶ hiša 1♦8 | sobica

kamrík -a m ▶ kambrik

kamufláža -e ž ▶ maskiranje

kamuflážni -a -o prid. ▶ barva 1♦8 | mreža 1♦2

kamuflírati -am nedov. in dov. ▶ maskirati | zakriti 2

kán¹ -a m ▶ vladar pp 10

kán² -a m ▶ malo² 2

kanábis -a m ▶ konoplja ♦ | marihuana

kanácija -e ž ▶ ničvrednež

kanádka -e ž ▶ jabolko pp 4

kanál -a m

1. |cevast prostor pod zemljo za odvajanje odplak, vode od padavin| *izkopati kanal* □ kanalček |majhen kanal|

♦ 1. odtočni kanal □ knj.izroč. kloaka 2. odvodni kanal □ grad. odvodnica □ knj.izroč. odvodnik

2. |cevast prostor, skozi katerega kaj prehaja| *omesti kanal v dimniku* □ tuljava

GLEJ ŠE jarek¹ 1♦2 | prekop | razbremenilnik 2 | vetrovnik

kanálček -čka m ▶ kanal 1

kanalizácija -e ž ▶ kanalizirati | omrežje ♦2

kanalizacijski -a -o prid. ▶ omrežje ♦2

kanalizírati -am dov. in nedov. kaj |zgraditi, urediti kanalizacijo| *kanalizirati mestno četrt* □ napeljati kanalizacijo po čem

GLEJ ŠE usmeriti 3 | usmerjati 4

kanálja -e ž ▶ ničvrednež | sodrga

kanálski -a -o prid. ▶ omrežje ♦3

kanárček -čka m |manjša, navadno rumena ptica s kratkim kljunom| *zapreti kanarčka v kletko* □ knj.izroč. kanarec

GLEJ ŠE harcer

kanárec -rca m ▶ kanarček

kancelár -ja m ▶ kancler

kancelarija -e ž ▶ pisarna ♦1

káncelj -na m ▶ prižnica

káncer -ja m ▶ rak² 2

kancerogén -a m ▶ snov 2♦18

kancerogéni -a -o prid. ▶ rakotvorni | snov 2♦18

kancerózni -a -o prid. ▶ obolenje ♦2 | rakasti

káncler -ja m zgod. |najvišji dvorni uradnik, ki pripravlja javne listine| *cesarski kancler* □ zastar. kancelar

GLEJ ŠE duhovnik 1 pp 5 | predsednik ♦

kánclerica -e ž ▶ predsednica ♦

kánclerka -e ž ▶ predsednica ♦

kánclerski -a -o prid. ▶ naslov ♦5

kánclerstvo -a s ▶ naslov ♦5

kanclija -e ž ▶ pisarna | urad

kanclijski -a -o prid. ▶ papir ♦13 | pisarniški | uradniški

kanclijščina -e ž ▶ birokratizem

kanclíst -a m ▶ uradnik

kancóna -e ž ▶ popevka

kánček -čka m ▶ malo² 2, 3

kandéla -e ž fiz. |enota za merjenje svetilnosti| *meriti svetilnost v kandelah* □ fiz. sveča

kandeláber -bra m ▶ drog ♦1 | svečnik

kandidacijski -a -o prid. ▶ lista ♦2

kandidát -a m |kdor si prizadeva, se poteguje za kaj, navadno za službo, naslov| *Prijavilo se je več kandidatov* □ knj.izroč. aspirant

aspirant za doktorski naslov □ knj.izroč. kompetent □ knj.izroč. pretendent □ knj.izroč. reflektant

♦ 1. izpitni kandidat □ knj.izroč. izpitnik 2. opozicijski kandidat

□ publ. opozicionalec

GLEJ ŠE predlagati ♦ | pripravnik ♦1

kandidátinja -e ž ▶ kandidatka | kandidatka ♦

kandidátka -e ž |ženska, ki si prizadeva, se poteguje

za kaj, navadno za službo, naslov| *izbirati med več*

kandidatkami □ kandidatinja □ knj.izroč. aspirantka

□ knj.izroč. reflektantka

♦ izpitna kandidatka □ izpitna kandidatinja

GLEJ ŠE pripravnica ♦

kandidátni -a -o prid. ▶ lista ♦2

kandidatúra -e ž |prizadevanje, potegovanje

za izvolitev, službo, naslov| *podpreti njegovo kandidaturo*

□ kandidiranje

kandidiranje -a s ▶ kandidatura

kandidirati -am nedov. in dov. *za kaj* |prizadevati si, potegovati se, navadno za službo, naslov| *Odločil se je, da bo kandidiral za poslanca* □ knj.izroč. **kompetirati**

GLEJ ŠE potegovati se | predlagati ♦ | prijavit se 2

kándis -a m ▶ sladkor

kánec -nca m ▶ malo² 2, 3

kanelirati -am nedov. in dov. *kaj* arhit. |delati podolžne žlebove, navadno na antičnem stebru| *kanelirati steber* □ arhit. **izzlebljati**

kángla -e ž |valjasta posoda, navadno z gibljivim ročajem, za prenašanje tekočin| *natočiti mleko v kanglo* □ zastar. **konva** □ nar. **lempa** □ **kanglica** |majhna kangla|

kánglica -e ž ▶ kangla

kanibál -a m ▶ ljudožerec

kanibalizem -zma m ▶ ljudožerstvo

kanibálka -e ž ▶ ljudožerka

kanibálski -a -o prid. ▶ krut | ljudožerski

kanibálstvo -a s ▶ ljudožerstvo

kaníster -tra m ▶ kanta

kániti¹ -em dov. ▶ kapniti

kániti² -im nedov. ▶ nameravati

kánja -e ž |velika ptica ujeta, ki se hrani zlasti z mišmi|

Kanja kroži nad njivo □ zool. **mišar**

kánjec -jca m ▶ klestilnik

kanjóning -a m ▶ soteskanje

kanjúh -a m ▶ jastreb

kánon¹ -a m ▶ načelo | pravilo¹

kanón² -a m ▶ top¹

kanonáda -e ž ▶ streljanje ♦ | veliko²

kanónček -čka m ▶ top¹

kanónik -a m |duhovnik, ki ga imenuje škof za svojega svetovalca| *posvet s kanoniki* □ nar. **korar**

♦ stolni kanonik □ stolni dekan

GLEJ ŠE duhovnik 1 pp 5

kanonír -ja m ▶ topničar

kanonírski -a -o prid. ▶ topničarski

kanonizácija -e ž ▶ uzakonitev

kanonizirati -am dov. in nedov. *koga* ver. |razglasiti za svetnika|

Kmalu po smrti so ga kanonizirali □ ekspr. **posvetničiti**

GLEJ ŠE uzakoniti 1 | uzakonjati

kánonski¹ -a -o prid. ▶ pravo 1♦1

kánonski² -a -o prid. ▶ granata¹

kanotjéra -e ž ▶ majica 1

kànt -- m ▶ obubožati 1, 2 | propasti 2♦1

kánta -e ž |ploščata, zaprta posoda za tekočine| *naliti bencin v*

kanto □ **ročka**¹ □ knj.izroč. **kanister** □ **kantica** |majhna kanta|

GLEJ ŠE smetnjak

kántica -e ž ▶ kanta

kantinêr -ja m ▶ prodajalec pp 2

kantinêrka -e ž ▶ prodajalka pp 2

kantón -a m ▶ kamen¹ ♦9

kantónski -a -o prid. ▶ kamen¹ ♦9

kanuíst -a m ▶ športnik pp 1

kánvas -a m ▶ ponjava ♦1

kaolín -a m petr. |glina, ki se uporablja za izdelavo

porcelana| *separacija kaolina* □ petr. **bela glina** □ petr. **kaolinska**

glina □ petr. **porcelanka**

kaolínski -a -o prid. ▶ kaolin

káos -a m ▶ zmeda

kaótičen -čna -o prid. ▶ zmeden

káp¹ -a m |najnižji rob strehe, s katerega se odteka voda|

popraviti kap □ knj.izroč. **kap**³

GLEJ ŠE napušč

káp² -í ž

• **1. možganska kap** □ med. apopleksija □ star. božje □ star. božji žlak

□ med. cerebrovaskularni insult □ star. mrtvoud **2. med. vročinska kap**

□ med. toplotni udar

GLEJ ŠE infarkt •

káp³ -í ž ▶ kap¹ | kapnica

kápa -e ž |pokrivalo brez krajevcev, navadno mehko| *pokriti se s kápo* □ **čepica** □ ekspr. **kapica** □ **čapka** |v ruskem okolju| □ **čepka** |v ruskem okolju|

♦ **1. kapa s ščitkom** □ kapa s senčnikom □ kapa s ščitcem □ kapa s

ščitnikom □ kapa s ščitom **2. partizanska kapa** □ partizanka

• **1. kapa pri žganjarskem kotlu** □ nar. vrhnjak **2. sušilna kapa**

□ pog. havba

GLEJ ŠE mitra | odpravnik • | polhovka | vinjen ♦1

kapacitéta -e ž ▶ zmogljivost 1

kapacitété -ét ž mn. ▶ zmogljivosti

kapálka -e ž |cevka, navadno steklena, za odmerjanje tekočine po kapljah| *dati si kapljice v oko s kapalko* □ **kapalna cevka**

□ knj.izroč. **pipeta**

kapálni -a -o prid. ▶ kapalka

kápar -ja m |majhna zajedavska žuželka, ki sesa rastlinske

sokove| *Na drevju se je pojavil kapar* □ zool. **ščitasta uš**

♦ zool. **ameriški kapar** □ zool. kalifornijski kapar

kápati -am nedov. *kaj* |povzročati, da kaj pada v obliki kapelj|

kapati limonin sok v čaj □ **kapljati**

GLEJ ŠE kapljati 1, 2 | padati 1 | prihajati 2 pp 4

kápavica -e ž ▶ gonoreja

kápavični -a -o prid. ▶ bolnik ♦12 | gonoroični

kapéla -e ž |manjša stavba s sveto podobo, kipom, namenjena

navadno za bogoslužje| *Ob cesti stoji kapela* □ **kapelica**

GLEJ ŠE krstilnica

kapélica -e ž ▶ kapela

kápelj -na m |sladkovodna riba z zelo veliko in široko glavo|

loviti kapeljne □ zool. **glavača** □ knj.izroč. **kapič**

kapélnik -a m ▶ dirigent

kápera -e ž ▶ kapra

kapétan -a m

• **1. voj. kapetan fregate** □ voj. fregatni kapetan **2. voj. kapetan korvete**

□ voj. korvetni kapetan

kapetanija -e ž ▶ kapitanija •

kápica -e ž

• **1. bot. koreninasta kapica** □ bot. koreninasta čepica **2. vžigalna kapica**

□ nekjn. pog. kapselj □ knj.izroč. vžigalka

GLEJ ŠE kapa | skledica 2♦ | trdoleska

kápič -a m ▶ kapelj

kápičasti -a -o prid. ▶ matica 2♦2

kapilára -e ž

1. anat. |najtanjša krvna ali mezigovna žila| obolelost kapilar

□ anat. **lasnica**²

2. fiz. |zelo tanka cevka, ki ima veliko površino glede na

prostornino vsebovane tekočine| *alkohol v kapilari* □ fiz. **kapilarka**

□ fiz. **kapilarna cevka**

kapilárka -e ž ▶ kapilara 2

kapilárni -a -o prid. ▶ kapilara 2

kapilárnost -i ž fiz. |pojav, pri katerem se tekočina v kapilari dvigne ali zniža glede na zunanjo gladino| *preučevati kapilárnost* □ zastar. **lasovitost**

kapilicij -a m ▶ lasišče

kapirati -am dov. in nedov. ▶ razumeti 1, 2

kapital -a m

- ekon. delniški kapital □ ekon. akcijski kapital

GLEJ ŠE akumulacija •1 | bogastvo 1 | skladi | trg •2 | vrednota

kapitalček -čka m ▶ bogastvo 1

kapitálec -lca m ▶ jelen • | medved 1 •3

kapitalist -a m ▶ bogat 1 •

kapitalistični -a -o prid. ▶ kapitalizem

kapitalizem -zma m |gospodarsko-družbena ureditev, v kateri so proizvajalna sredstva v privatni lasti| značilnosti kapitalizma □ kapitalistična družbena ureditev □ kapitalistični družbeni red □ kapitalistični sistem

- ♦ polit. klasični kapitalizem □ polit. liberalni kapitalizem □ polit. predmonopolni kapitalizem

PODPOMENKE klasični kapitalizem 7, monopolni kapitalizem

kapitalizirati -am dov. ▶ pripisati •

kapitalni -a -o prid. ▶ jelen • | kazen¹ •4 | količnik • | medved 1 •3 | napaka 1 •3 | osnovni 2 | popolni 1, 2 | zločin •2

kapitalno prisl. ▶ zelo 1

kapitalski -a -o prid. ▶ trg •2

kapitán -a m |poveljnik ladje| izkušen kapitan □ pomor., žarg. barba² □ star. ladjevodja |kapitan, zlasti na manjši ladjii

- ♦ biti kapitan □ knj.izroč. kapitaniti

GLEJ ŠE stotnik 2

kapitanija -e ž

- pomor. luška kapitanija □ pomor. kapetanija □ pomor. kapitanija □ pomor. pristaniška kapitanija

kapitániti -im nedov. ▶ kapitan •

kapitánski -a -o prid. ▶ most •3

kapítel¹ -tla m ▶ poglavje

kapítel² -a m um. |zgornji zaključni del stebra| figuralno okrašeni kapiteli □ um. glavič

kapitulácija -e ž |dokončno prenehanje bojevanja na podlagi sporazuma z nasprotnikom| kapitulacija nemške vojske

- publ. predaja □ knj.izroč. vdaja

kapitulírati -am dov. |dokončno prenehati z bojevanjem na osnovi sporazuma z nasprotnikom| Nemška armada je kapitulirala □ publ. predati se □ knj.izroč. vdati se

GLEJ ŠE vdati se 3

kaplán -a m |duhovnik, ki pomaga župniku ali župnemu upravitelju| Kaplan je opravil obred □ ekspr. kaplanček

- ♦ biti kaplan □ knj.izroč. kaplanovati

GLEJ ŠE duhovnik 1 pp 5

kaplánček -čka m ▶ kaplan

kaplanováti -újem nedov. ▶ kaplan •

káplar -ja m ▶ desetnik

káplarski -a -o prid. ▶ čin¹ •1

káplja -e ž |tekočina v obliki kroglice| Kaplja pade z roba posode □ kapljica

- ♦ potna kaplja □ potna kapljica □ knj.izroč. potna sraga □ znojna kaplja □ znojna kapljica

GLEJ ŠE malo² 2, 3 | nepomemben •1 | pijača •1 | po malem | vino

kapljáti -ám nedov.

- 1. |padati v obliki kapelj| Iz rane kaplja kri □ kapati □ ekspr. kacati □ knj.izroč. utrinjati se Po lichih so se ji utrinjale solze

2. ekspr. |v presledkih, drug za drugim prihajati| Ljudje so polagoma kapljali v dvorano □ pog. cepati² □ ekspr. kapati □ ekspr. sipati se

GLEJ ŠE kapati | prihajati 2 pp 4

kápljema prisl. ▶ po malem

kápljica -e ž ▶ kaplja | kaplja • | malo² 2, 3 | pijača •1 | vino

kápljični -a -o prid. ▶ okužba 1 •3

kápná -e ž ▶ prevleka 1 •

kápní -a -o prid. ▶ lega¹ •

kapníca -e ž |voda, kapljajoča, odtekajoča s strehe, zbrana, prestrežena ob padavinah| uporabljati kapnico □ strešnica □ ekspr. kap³ □ nar. podkapnica

GLEJ ŠE vodnjak

kápnik -a m

- 1. stoječi kapnik □ stalagmit 2. viseči kapnik □ stalaktit

kápniti -em dov. na kaj |pasti v obliki kapljel| Vosek kapne s sveče na podstavek □ kaniti¹ □ knj.izroč. utrniti se Solza se utrne iz očesa

kaporál -a m ▶ desetnik

kápra -e ž gastr. |popek kaprovca, ki se uporablja kot začimba| vložiti kapre v kis □ gastr. kapera

kapríca -e ž ▶ muha 3

kaprícast -a -o prid. ▶ muhast

kapriciózen -zna -o prid. ▶ muhast

kapricióznost -i ž ▶ muha 3 | muhavost

kapricírati se -am se nedov. ▶ izbirčen •

kaprióla -e ž ▶ kozolec 2 | kozolec 2 • | poskakovati | preval¹ •2

kapról -a m ▶ desetnik

kaprólski -a -o prid. ▶ čin¹ •1

kápselj -na m ▶ kapica •2 | naboj

kápsula -e ž ▶ modul •2 | ovojnica •1 | ovojnica 2

kaptáža -e ž ▶ zajetje 2

kapúca -e ž |koničasto pokrivalo, navadno prišito ali pripeto k oblačilu| potegniti si kapuco čez glavo □ knj.izroč. oglavnica

kapúcasti -a -o prid. ▶ mišica •13

kapucín -a m |član strožjega reda frančiškanov| škofjeloški kapucini □ ekspr. kapucinar □ star. kapucinec

kapucínar -ja m ▶ kapucin

kapucínček -čka m ▶ kapucinka

kapucínec -nca m ▶ kapucin | kapucinka

kapucínka -e ž |okrasna rastlina s poleglim ali vzpenjajočim se stebrom in navadno z rumenimi ali oranžnimi cvetji| posaditi kapucinke □ knj.izroč. kapucinček □ knj.izroč. kapucinec

kapučín -a m ▶ kapučino

kapučíno -a m |pijača iz prave kave in spenjenega mleka|

naročiti kapučino □ pog. kapučin

kápus -a m

- bot. kitajski kapus □ poljud. kitajsko zelje

GLEJ ŠE ohrovt •1 | ohrovt •2

kapút -- -- povdk. ▶ mrtev² | uničen

kàr člen.

1. poudar. člen. |poudarja pomen besede, na katero se nanaša| Kar čaka, da planejo nanj □ z zanikanjem sploh² Sploh si ga ne upam pogledati □ pog., ekspr. enostavno² □ nar. koj² □ ekspr. preprosto² □ star., z zanikanjem vobče Vobče se ne meni zanj

2. spodbuj. člen. |izraža spodbudo, poziv| Kar poglejte, kako je lepo □ ekspr. le □ ekspr. samo²

GLEJ ŠE čim dlje 1, 2 | čim manj | čim prej | čim več | kar koli | ki 1 | kolikor | nič⁵ | odkar | prej¹ 1 • | še

karabín -a m ▶ vponka

karabínar -ja m ▶ vponka

karabinjêr -ja m ▶ policist

karabinjêrski -a -o prid. ▶ policijski

karakál -a m ▶ ris² •

karákteer -ja m ▶ neznačajen ♦ | vloga¹ 1•2 | značaj | značajen ♦ | značajnejš | značilnost 2

karaktêren -rna -o prid. ▶ značajen

karakterístičen -čna -o prid. ▶ značilen

karakterístični -a -o prid. ▶ posebni | številka ♦4 | značilni 1 | značilnost 2

karakterístično prisl. ▶ značilno

karakterístika -e ž ▶ krivulja ♦3 | ocena 3 | oznaka 2 | značilnost 2

karakterizirati -am nedov. ▶ označevati 2

karaktêrni -a -o prid. ▶ komedija ♦2 | vloga¹ 1•2 | značajski

karakterolóški -a -o prid. ▶ značajski

karamból -a m ▶ spor 1 | trčenje 2

karambolirati -am dov. ▶ zaleteti se 2

karamél -a m ▶ sladkor ♦5

karaméla -e ž ▶ bombon ♦2

karamelizirani -a -o prid. ▶ sladkor ♦5

karamélni -a -o prid. ▶ bombon ♦2

káranje -a s ▶ oštevanje

karanténa -e ž | izolacija zaradi suma okuženosti | *prestati večdnevno karanteno* □ zastar. *kontumac* □ zastar. *zaptija*
GLEJ ŠE izolirnica

káras -a m ▶ koreselj

karateíst -a m ▶ športnik pp 1

kárati -am nedov. ▶ opominjati | oštevati

kárati se -am se nedov. ▶ prepirati se | prerekati se

karaván -a m ▶ prikolica •

karavána -e ž ▶ kolona

karaváning -a m ▶ avtokamp

karavánseráj -a m | v orientalskem okolju gostišče (za karavane) | *sezidati karavanseraj* □ *karavanski seraj*

karavánski -a -o prid. ▶ karavanseraj

karávla -e ž | manjša stavba ob državni meji za vojake, ki stražijo, nadzorujejo državno mejo | *Straža je pravkar zapustila karavlo* □ knj.izroč. *stražarnica* □ knj.izroč. *stražnica*

karbamíd -a m ▶ sečnina

karbíd -a m

- kem. kalcijev karbid □ poljud. karbid

karbídka -e ž ▶ svetilka •1

karbídni -a -o prid. ▶ svetilka •1

karbídovka -e ž ▶ svetilka •1

karból -a m ▶ fenol

karbón -a m ▶ papir •7

karbonát -a m

- kem. kalijev karbonat □ kem. pepelika

GLEJ ŠE soda

karbonizirati -am nedov. in dov. ▶ ogleniti | zogleneti | zoglenevati | zogleneti

karbonizirati se -am se nedov. ▶ zoglenevati

karbónpapír -ja m ▶ papir •7

karbónski -a -o prid. ▶ papir •7

karburátor -ja m ▶ uplinjač

karcenogéni -a -o prid. ▶ rakotvorni

karcerogéni -a -o prid. ▶ rakotvorni

karcinogén -a m ▶ snov 2•18

karcinogéni -a -o prid. ▶ rakotvorni | snov 2•18

karcinóm -a m ▶ rak² 2

karcinómski -a -o prid. ▶ rakasti

kardánski -a -o prid. ▶ gred •1 | zgib •

kardiálni -a -o prid. ▶ smrt 1•2

kardinál -a m ▶ duhovnik 1 pp 2 | jabolko pp 2

kardinálen -lna -o prid. ▶ velik 5

kardinálni -a -o prid. ▶ bistveni | najpomembnejši² | napaka 1•1

kardinálski -a -o prid. ▶ klobuk | zbor •5

kardinálsko prisl. ▶ barva 1•37

kárdiovaskulárni -a -o prid. med. | ki je v zvezi s srcem in ožiljem | *kardiovaskularne bolezni* □ med. *srčnožilni*

karé -éja m ▶ zarebrnica

karénca -e ž ▶ pomanjkanje 1 | rok¹ •5

karénčni -a -o prid. ▶ doba ♦13 | rok¹ •5

karéta -e ž ▶ avtomobil | kočija | škatla 2 | voz ♦1

karfijóla -e ž ▶ cvetača

karfijólni -a -o prid. ▶ cvetačni | juha ♦1

kárgo -a m ▶ kargozavarovanje

kárgozavarovánje -a s pravn. | zavarovanje tovora za več nevarnosti | *skleniti kargozavarovanje* □ pravn., žarg. *kargo*

kariéra -e ž navadno s prilastkom | delovanje, življenje glede na poklicno družbeno področje | *uspešna igralška kariéra* □ ekspr. *pot⁴*
GLEJ ŠE uspeti 1

karieríst -a m ▶ ambicioznejš

karierístičen -čna -o prid. ▶ ambiciozen

kariérni -a -o prid. ▶ center •7 | svetovanje •

káries -a m ▶ gniloba •

karikírati -am nedov. ▶ smešiti

kariokinéza -e ž ▶ mitoz

karíran -a -o prid. ▶ karirast

karírani -a -o prid. ▶ blago¹ 2•2 | papir •9 | vzorec 1•2 | zvezek 1•3

karírast -a -o prid. | ki ima večbarvni vzorec v obliki pravokotno se križajočih črt | *karirast prt* □ *karíran* □ *kockast* □ star. *kletkast* □ knj.izroč. *križast*

karírasti -a -o prid. ▶ blago¹ 2•2 | papir •9 | vzorec 1•2 | zvezek 1•3

káritas -- ž ▶ dobrodelnost

karitativni -a -o prid. ▶ dobrodelni

karízma -e ž ▶ dar ♦2 | oseba ♦2

karizmátični -a -o prid. ▶ dar ♦2 | oseba ♦2

karjóla -e ž ▶ samokolnica

kàr kóli poljubn. zaim. zv. | izraža poljubno stvar, pojav | *Naj se zgodi kar koli, na vse sem pripravljen* □ knj.izroč. *kar bodi* □ knj.izroč. *kar si bodi* □ knj.izroč. *kar si že bodi*

karmezín -a m ▶ barva 1•11

karmezínast -a -o prid. ▶ karminast

karmín -a m kem. | rdeče barvilo iz košeniljke | *uporabljati karmin za barvanje živil* □ kem. *košenilja*
GLEJ ŠE barva 1•11

karmínast -a -o prid. knj.izroč. | ki je rdeč z modrikastim odenkom | *karminast cvet* □ zastar. *karmezinast* □ knj.izroč. *karminski*

karmínasti -a -o prid. ▶ barva 1•11

karmíne -ín ž mn. ▶ pogrebščina

karmínski -a -o prid. ▶ barva 1•11 | karminast

kárner -ja m ▶ kostnica

karnevál -a m ▶ pustovanje | sprevod •3

karneválski -a -o prid. ▶ sprevod •3

karnísa -e ž | priprava z drogom ali s tirnicami, na katere se obešajo zavese | *masivna lesena karnísa* □ knj.izroč. *zastornica*

káro -a m ▶ blago¹ 2•2 | vzorec 1•2

karoseríja -e ž | zgornji del avtomobila za motor in za potnike ali tovor | *karoserija avtomobila* □ pog. *škatla*

károvzórec -rca m ▶ vzorec 1•2

kàrp kárpa m ▶ krap

kàr se dá prisl. zv. ▶ čim dlje 1, 2 | čim manj | čim prej | čim več | zelo 1

kàr si bódi česar ~ ~ poljubn. zaim. zv. ▶ kar koli

kárt -a m ▶ gokart

kárta¹ -e ž

- 1. avtomobilska karta □ avtokarta 2. geogr. fizična karta □ geogr. fizikalni zemljevid 3. jezikosl. narečna karta □ jezikosl. dialektološka karta □ jezikosl. narečni zemljevid 4. pomor. pomorska karta □ zastar. morjevid □ nestrok. morska karta □ pomor. navtična karta □ pomor. pomorski zemljevid
- GLEJ ŠE avtokarta | dopisnica 1 | generalka 2 | izkaznica | nakaznica | nakaznica ♦ | razglednica | sredstvo | vozovnica | vozovnica ♦1 | vstopnica | zemljevid

kárta² -e ž | manjši kos trdega papirja z natisnjenimi figurami, ki se uporablja pri nekaterih družabnih igrah | *razdeliti karte*

□ zastar. kvarta

- ♦ igralne karte □ star. hudičeve podobice □ star. vražje podobice

GLEJ ŠE igrati ♦4 | kartati | vedeževati

kartáč -a m ▶ kvartač

kártanje -a s | igranje igre s kartami | *zmagovati pri kartanju*

□ kvartanje □ kvartopirstvo | kartanje za denar |

kártati -am nedov. | igrati igro s kartami | *kartati s prijatelji*

□ kvartati □ pog. igrati karte □ pog. metati karte □ nekñj. pog. špilati karte

□ kvartopiriti | kartati za denar |

kartávžar -ja m ▶ nagelj ♦3

kartél -a m | združenje enakih ali sorodnih podjetij za doseg monopolnega položaja na tržišču | *ustanoviti kartel* □ *kartelno združenje* □ trust

kartelírati se -am se dov. in nedov. ▶ združevati se | združiti se

kartelizácija -e ž ▶ združevanje

kartélni -a -o prid. ▶ dogovor ♦ | kartel | pogodba ♦17

kartélski -a -o prid. ▶ dogovor ♦

kartezianízem -zma m ▶ kartezijanstvo

kartézični -a -o prid. ▶ sistem ♦12

kartezijánski -a -o prid. ▶ kartezijanstvo

kartezijánstvo -a s filoz. | Descartesova filozofija ali na njenih osnovnih načelih temelječa filozofska smer | *pristaš kartezijanstva* □ filoz. kartezianizem □ filoz. kartezijanska filozofija

kartézijski -a -o prid. ▶ sistem ♦12

kártica -e ž

- 1. rač. čipna kartica □ rač., žarg. čipkartica 2. ptt telefonska kartica □ ptt telekartica 3. tombolska kartica □ tombolska tablica 4. rač. zvočna kartica □ rač. glasbena kartica
- GLEJ ŠE dopisnica 1 | razglednica

kárting -a m šport. | športna panoga, ki goji dirkanje z gokarti |

ukvarjati se s kartingom □ šport. gokart

kártni -a -o prid. ▶ papir ♦8

kartográfski -a -o prid. ▶ papir ♦8 | znak¹ ♦1

kartón -a m | kos trdega papirja, navadno z rubrikami, s podatki za evidenco | *vzeti karton iz kartoteke* □ *kartonček*

- karton za mape □ papir. fascikelkarton

GLEJ ŠE škatla 1 ♦1

kartónasti -a -o prid. ▶ škatla 1 ♦1

kartonáža -e ž ▶ izdelek ♦1 | tovarna ♦1

kartonážni -a -o prid. ▶ izdelek ♦1 | tovarna ♦1

kartónček -čka m ▶ karton | škatlica ♦

kartónka -e ž ▶ škatla 1 ♦1

kartónski -a -o prid. ▶ škatla 1 ♦1 | škatlica ♦

kartotéčni -a -o prid. ▶ jezdec 2 ♦ | listek ♦1

kartotéka -e ž | sistematično urejena zbirka listkov, kartončkov s kakimi podatki | *urediti kartoteko* □ zastar. listovnik

kartúzija -e ž ▶ samostan ♦

kartuziján -a m | menih reda, imenovanega po samostanu

Cartusia | *stroga pravila kartuzijanov* □ *kartuzijanski menih*

□ kartuzijanec

kartuzijánc -nca m ▶ kartuzijan

kartuzijánski -a -o prid. ▶ kartuzijan | samostan ♦

kárželj -žlja m | užitna goba z oranžnim klobukom in rumenkastim betom | *nabirati karžlje* □ bot. *blagva* □ nar. *žrdana*

kás -a m vet. | hitri tek konja, pri katerem se istočasno premikata diagonalna para nog | *Kas je konja utrudil* □ nar. *trab*

kása -e ž ▶ blagajna 1

kasácija -e ž ▶ razveljavitev 2 pp | sodišče 1 ♦4

kasacijski -a -o prid. ▶ sodišče 1 ♦4

kasáč -a m vet. | dirkalni konj, ki tekmuje v kasu | *tekmovanje*

kasačev □ vet. *kasaški konj*

- ♦ vet. ameriški kasač □ vet., žarg. amerikanec

kásakónto -a m ▶ pust ♦

kasárna -e ž ▶ vojašnica

kasárniški -a -o prid. ▶ dvorišče ♦1 | vojašniški

kasárnski -a -o prid. ▶ dvorišče ♦1 | vojašniški

kasáški -a -o prid. ▶ kasač

kasáva -e ž ▶ tapioka

kasáz -a m ▶ kosez

kásen -sna -o prid. ▶ počasen 2 | pozen | zamujati 1

kaséta -e ž ▶ ohišje

kasétar -ja m ▶ kasetofon

kasetírani -a -o prid. ▶ strop ♦3

kasétni -a -o prid. ▶ strop ♦3

kasétnik -a m ▶ kasetofon

kasetofón -a m | priprava za snemanje in predvajanje zvoka s kasetami | *vkjučiti kasetofon* □ pog. *kasetar* □ pog. *kasetnik*

kasírati -am dov. in nedov. ▶ prejeti 1, 2 | razveljaviti 1, 2 | razveljavljati

kasírka -e ž ▶ blagajničarka 1

kasiterít -a m min. | rudnina kositrov oksid | *nahajališče kasiterita*

□ min. kositrovec

kaskáda -e ž ▶ brzica | slap | veliko²

kásko -a m ▶ kaskozavarovanje

kaskozavaróvanje -a s pravn. | zavarovanje prevoznega sredstva za več nevarnosti | *Lastnik avtomobila je sklenil kaskozavarovanje*

□ pravn., žarg. *kasko*

kasné -éta m ▶ počasnež

kasnéjši -a -e prid. ▶ poznejši

kasnéti -ím nedov. ▶ zamujati 1 | zaostajati 2

kásni -a -o prid. ▶ pozni | vek¹ ♦

kasnítev -tve ž ▶ zamuda | zamujanje

kasníti -ím nedov. ▶ zamujati 1, 3 | zaostajati 2

kásno¹ prisl. ▶ pozno¹

kásno² povdk. ▶ pozno²

kasón -a m ▶ keson

kásta -e ž ▶ birokracija | plemstvo

kastél -a m ▶ grad² | trdnjava 1 | utrdba

kastelán -a m ▶ oskrbnik ♦

kásting -a m ▶ ribolov 1 ♦

kastórec -rca m ▶ zajčjak

kastrácija -e ž ▶ skopljenje

kastrát -a m ▶ skopljenec

kastrátski -a -o prid. ▶ skopljenški

kastríranec -nca m ▶ skopljenec

kastríranje -a s ▶ skopljenje

kastrírati -am dov. in nedov. ▶ skapljati¹ | skopiti | skopljati

kastróla -e ž ▶ kozica¹

káša -e ž |jed iz oluščene prosa| *kuhati kašo* □ *prosená kaša*

□ nar. *jegliči* □ ekspr. *kašica*

GLEJ ŠE ješprenj |pire|pire♦|položaj 5pp|pšeno♦|ričet

kášast -a -o prid. |ki je po sestavi, obliki podoben kaši| *kašasta zmes* □ *kašnat*

kášasti -a -o prid. ▶ sok 1♦4

kášča -e ž |prostor ali stavba za shranjevanje žita| *spraviti pšenico v kaščo* □ *žitnica* □ nar. *hram* □ star. *kašta*

kašelj -šlja m |sunkovito, glasno izdihavanje zraka zaradi dražljajev v grlu, sapniku| *zadrževati kašelj* □ *kašljanje*

PODPOMENKE lajajoči kašelj, suhi kašelj, vlažni kašelj

kašica -e ž ▶ kaša

kaširati -am nedov. ▶ oblepljati

kašljáč -a m ▶ kašljavec

kašljanje -a s ▶ kašelj

kašljati -am nedov. |sunkovito, glasno izdihavati zrak zaradi dražljajev v grlu, sapniku| *Zaradi dima je kašljala* □ ekspr. *krehati*

□ nar. *nabijati* □ *pokašljevati* |v presledkih kašljati|

PODPOMENKE brehati, hrecati, hrepati, krehati

kašljavec -vca m ekspr. |kdor (pogosto) kašlja| *Kašljavec je odšel iz dvorane* □ slabš. *kašljač* □ ekspr. *krehavec*

kašmír -ja m ▶ volna ♦2

kašmírka -e ž ▶ koza 1♦2

kašmírski -a -o prid. ▶ koza 1♦2 |volna ♦2

kášmírvólna -e ž ▶ volna ♦2

kašnat -a -o prid. ▶ kašast

kašnati -a -o prid. ▶ gnilec

kašnica -e ž ▶ krvavica

kášta -e ž ▶ kamen¹ ♦10 |kašča|kopa 1

kátadiópter -ja m ▶ odbojnik ♦

katafálk -a m ▶ oder 1♦3

katakliźma -e ž geol. |dogodek v naravi, ki povzroči velike spremembe na zemeljski površini ali v vesolju| *uničenje vsega živega v strahotni kataklizmi* □ geol. *katastrofa*

katalénsčica -e ž ▶ krizantema

katalítični -a -o prid. ▶ reakcija ♦5

katalítski -a -o prid. ▶ reakcija ♦5

katalizátor -ja m ▶ pobudnik

katalóg -a m |seznam česa z določenimi podatki| *katalog rabljenih vozil* □ *kataloški seznam*

• biblio. *centralni katalog* □ biblio. *osrednji katalog*

GLEJ ŠE dnevnik 2 |oddelek 1♦9 |redovalnica

katalogizácija -e ž ▶ oddelek 1♦9

katalógni -a -o prid. ▶ listek ♦2 |oddelek 1♦9

katalónski -a -o prid. ▶ jezik 3♦29

katalónščina -e ž ▶ jezik 3♦29

katalóški -a -o prid. ▶ katalog

katalóžni -a -o prid. ▶ listek ♦2

katálpá -e ž ▶ cigarovec

katamarán -a m ▶ ladja pp 7

katár -ja m ▶ vnetje ♦1

katarákt -a m ▶ brzica

katarákta -e ž ▶ mrena¹ ♦4

katarálni -a -o prid. ▶ vnetje ♦1

katarínka -e ž ▶ krizantema

katárza -e ž ▶ očistiti se |očiščenje

katárzični -a -o prid. ▶ očiščevalni

katáster -tra m ▶ urad ♦8

katastrálni -a -o prid. ▶ meja ♦1 |načrt 3♦2 |občina ♦

katastrófa -e ž ▶ kataklizma |nesreča 1 |nesreča 1♦1 |nesreča 2 |poguben |propad |smrt 1, 2 |uničenje |vihar 2

katastrófálen -lna -o prid. ▶ hud¹ 1, 2 |poguben |slab¹ |uničujoč

katastrófálni -a -o prid. ▶ napaka 1♦3

katastrófáleno prisl. ▶ hudo²

katastrófičen -čna -o prid. ▶ hud¹ 2

katástrski -a -o prid. ▶ kopija ♦ |meja ♦1 |načrt 3♦2 |občina ♦ |urad ♦8

katéder -dra m |vzvišeni prostor pred tablo z mizo za učitelja v razredu| *stopiti na kateder* □ *šolski oder*

GLEJ ŠE oder 1♦1

kátédra -e ž |učno-znanstvena enota oddelka univerze| *ustanoviti katedro za bioetiko* □ knj.izroč. *stolica¹*

GLEJ ŠE oder 1♦1

katedrála -e ž ▶ stolnica¹

katedrálni -a -o prid. ▶ steklo 2♦2

katédrski -a -o prid. ▶ neživljenjski

katégoričen -čna -o prid. ▶ načelen |odločen¹ 2

katégorični -a -o prid. ▶ zahteva 1♦2

katégorično prisl. ▶ odločno

katégoričnost -i ž ▶ odločno

katégorija -e ž

• 1. kategorija A □ A-kategorija 2. kategorija B □ B-kategorija

3. šport. *bantamska kategorija* □ šport. *bantamkategorija* □ šport. *petelinja kategorija* 4. šport. *polvelterska kategorija* □ šport. *polvelterkategorija*

5. šport. *velterska kategorija* □ šport. *velterkategorija*

GLEJ ŠE hotel ♦1 |razred 3 |skupina 2 |sloj |vrsta 2

katégorizácija -e ž ▶ klasifikacija |razvrstitev 3

katégoriziranje -a s ▶ razvrščanje

katégorizirati -am dov. in nedov. ▶ razvrstiti 3 |razvrščati 3

katéhét -a m |kdor uči verouk, zlasti duhovnik| *zborovanje*

katehetov □ knj.izroč. *veroučitelj*

GLEJ ŠE učitelj ♦3

katéhétinja -e ž ▶ katehistinja

katéhéza -e ž ▶ poučevanje ♦

katéhistinja -e ž ver. |ženska, ki poučuje verouk| *obveznosti*

katehistinje □ ver. *katehetinja*

katéhizirati -am nedov. ▶ poučevati 1♦

katésohén prisl. ▶ pravi² 2

katérega kóli svoj. zaim. ▶ čigar koli

katéri¹ -a -o ozir. zaim. ▶ ki 1, 2

katéri² -a -o poljubn. zaim. ▶ kdo²

katéri³ -a -o vpraš. zaim. |izraža vprašanje po izbiri osebe ali stvari iz določene vrste| *Katero ime so ji izbrali* □ nekjn. pog. *kak²*

□ pog. *kakšen*

GLEJ ŠE kdo¹

katéri kóli -a ~ -o ~ poljubn. zaim. zv. |izraža poljubnost osebe ali stvari| *Oblečes lahko katero koli obleko* □ ekspr. *kateri si bodi*

□ knj.izroč. *poljubni* □ ekspr. *sleherni²* □ ekspr. *ta ali oni* □ ekspr. *vsak¹*

GLEJ ŠE kdo²

katérikrat prisl. ▶ kdaj² |včasih 1

katéri si bódi -a ~ ~ o ~ ~ poljubn. zaim. zv. ▶ kateri koli

katión -a m ▶ ion ♦2

katjúša -e ž voj. |med drugo svetovno vojno raketomet sovjetskega tipa, ki izstreljuje rakete s tirnih ramp| *uporaba katjuš v vojni*

□ voj., žarg. *stalinove orgle*

katóda -e ž elektr. |elektroda za odvajanje električnega

toka| *kemična reakcija na katodi* □ elektr. *negativna elektroda*

□ elektr. *negativni pol*

katódni -a -o prid. ▶ elektronka •1

katolicizem -zma m |nazor, ideologija, ki temelji na katoliški veri| vpliv *katolicizma* □ **katolištvo** □ star. **katoličanstvo**

katoličan -ána m |pripadnik katoliške vere| *sožitje katoličanov in protestantov* □ **katolik** □ slabš. **papist** □ ver. **uniat** □

katoličanstvo -a s ▶ **katolicizem** | **katolištvo**

katólik -a m ▶ **katoličan**

katóliški -a -o prid. ▶ cerkev 2 pp 1 | cerkev 2 •3 | duhovnik 2 pp 4 | **katolištvo**

katólišтво -a s |krščanska vera, ki priznava papeža za vrhovnega poglavarja| *prestopiti v katolištvo* □ **katoliška vera** □ star. **katoličanstvo** □ knj.jzroč. **rimstvo** □ **papizem** □

GLEJ ŠE **katolicizem**

katrán -a m |gost, črn stranski proizvod pri destilaciji premoga, lesa| *premazati s katranom* □ **ter**¹ □ kem. **gudron**

katranirati -am nedov. in dov. ▶ **asfaltirati** | **pokatraniti**

katranizirati -am dov. ▶ **pokatraniti**

káva -e ž |zrna, dobljena iz semen kavovca, cela ali mleta; pijača iz teh zrn| *mleti kavo; Skuhala je močno kavo* □ **prava kava** □ ekspr. **kavica** □ neknoj. pog. **kofe** □ neknoj. pog. **kofetek** □ ekspr. **češpljeva vodka** |neakovostna, vodena prava kava kot pijača|

♦ **1.** črna kava □ zastar. črnc **2.** ekspresna kava □ prakt. sp. ekspres¹ □ ekspreskava □ pog. ekspresna □ pog. ekspreso **3.** instantna kava □ instantkava **4.** knajpova kava □ prakt. sp. knajp **5.** mleta kava □ nar. mlena kava □ zmleta kava

PODPOMENKE 1. bela kava, črna kava, kapučino □, kava s smetano, ledena kava **2.** ekspresna kava □, turška kava

GLEJ ŠE **mlinček** • | **pražilnik** • | **pražiti** • | **servis**² •2 | **sestane** pp 1 | **skodelica** •2 | **zmenek** pp 1

kavalerija -e ž ▶ **konjenica**

kavalerijski -a -o prid. ▶ **uniforma** •1

kavalerist -a m ▶ **konjenik**

kavalir -ja m ▶ **kavalijski** • | **plemič**

kavalijski -a -o prid. |ki je značilen za moške plemenitih lastnosti in lepega vedenja| *kavalijsko vedenje* □ ekspr. **džentelmen-ski** □ knj.jzroč. **viteški**

♦ **biti kavalijski** □ ekspr. **biti džentelmen** □ ekspr. **biti džentelmenski** □ ekspr. **biti kavalir**

kavalkáda -e ž ▶ **veliko**²

kavárna -e ž |gostinski lokal, kjer se streže zlasti s toplimi in mrzlimi pijačami ter slaščicami| *odpreti novo kavarno* □ ekspr. **kavarnica**

♦ **1.** **bulvarska kavarna** □ knj.jzroč. **bulvarna kavarna** **2.** **kibernetična kavarna** □ **kiberkavarna** □ **kibernetska kavarna**

kavárnica -e ž ▶ **kavarna**

kaváz -a m ▶ **stražar** | **stražnik**

kávboj -a m ▶ **pastir**

kávbojka -e ž ▶ **film** •8

kávbojke -ojk ž mn. ▶ **hlače** 1•4

kávbojski -a -o prid. ▶ **film** •8 | **hlače** 1•4 | **klobuk**

kávcija -e ž |vsota, ki se da za zagotovitev vračila| *položiti kavcijo za posojilo* □ **varščina** □ star. **jamčevina** □ knj.jzroč. **jamstvo** □ star. **jamščina**

GLEJ ŠE **računati** 2• | **varščina** 2

kavcírati -am nedov. ▶ **računati** 2•

kávčuk -a m |elastična snov, iz katere se z vulkanizacijo izdeluje guma| *vulkanizirati kavčuk* □ **surova guma**

♦ **sintetični kavčuk** □ kem. **buna**

GLEJ ŠE **kavčukovec**

kávčukast -a -o prid. ▶ **gumijast**

kávčukov -a -o prid. ▶ **kavčukovec**

kávčukovec -vca m |tropsko drevo, iz katerega se pridobiva kavčuk| *plantaže kavčukovec* □ **kavčukovo drevo** □ **gumijavec** □ bot. **gumovec** □ pog. **kavčuk**

kavdálni -a -o prid. ▶ **plavut** •2

kavdráti -ám nedov. |oglašati se z visokim, tresočim se glasom| *Puran kavdra* □ **godrati**

kávelj¹ -vlja m

1. |železna priprava z ukrivljenim koncem za obešanje| *obesiti suknjič na kavelj* □ **kljuka** □ ekspr. **kaveljc** □ **kaveljček** □

2. |železna priprava z ukrivljenim koncem za prijemanje, vlečenje| *oprijemati se s kavljem* □ ekspr. **kvaka**

♦ **čolnarski kavelj** □ **kljuka** □ knj.jzroč. **kopika**

kávelj² povdk. ▶ **sposoben**¹ povdk. | **trden** 3 povdk.

káveljc -a m ▶ **kavelj**¹ 1 | **kaveljček** 2 | **sposoben**¹ povdk.

káveljček -čka m

1. |majhen kavelj| *kaveljčki obešalnika* □ **kljukica**

2. |del manjše priprave za zapenjanje| *zapeti bluzo s kaveljči* □ ekspr. **kaveljc** □ knj.jzroč. **kvačica**

káver -vra m ▶ **kavka**¹ •

kávica -e ž ▶ **kava**

kávin -a -o prid. ▶ **nadomestek** •

kávka¹ -e ž |ptica golobje velikosti s srebrnosivimi očmi| *jata kavk* □ zool. **siva vrana**

♦ **zool. planinska kavka** □ nar. **kaver**

GLEJ ŠE **neumnica** | **ptica** pp 2

kávka² -e ž ▶ **čačka** 2

kávkat -am nedov. ▶ **krakati**

kavkljáti -ám nedov. ▶ **nadlegovati**

kávla -e ž ▶ **koleraba**

kávni -a -o prid. ▶ **bar** •1 | **mlinček** • | **nadomestek** • | **pražilnik** • | **servis**² •2 | **skodelica** •2 | **usedlina** 1• | **žlička** pp

kávnic -e ž ▶ **bar** •1

kavopívec -vca m |kdor (rad) pije kavo| *strasten kavopivec* □ neknoj. pog. **kofetar**

kavopívka -e ž |ženska, ki (rada) pije kavo| *strastna kavopivka* □ neknoj. pog. **kofetarica** □ neknoj. pog. **kofetarka**

kavovína -e ž ▶ **nadomestek** •

kávra -e ž ▶ **koleraba**

kavráč -a m ▶ **puran**

kávs -a m ▶ **pretep**

kávsanje -a s ▶ **občevanje** • | **pretep**

kávsati -am nedov. ▶ **čavsati** | **kljuvati** 1, 2 | **občevati** •1

kávsati se -am se nedov. ▶ **prepirati se** | **prerekati se**

kavsljáti -ám nedov. ▶ **kljuvati** 1

kávsniti -em dov. ▶ **kljuniti**

kávstični -a -o prid. ▶ **hidroksid** •2 | **snov** 2•11

kávstika -e ž ▶ **kavterizacija** 1, 2

kavtéla -e ž ▶ **ukrep** •2

kavterizácija -e ž

1. med. |uničenje tkiva z razžarjeno, segreto iglo| *odstraniti zarastline s kavterizacijo* □ med. **izziganje** □ med. **kavstika**

2. |uničenje tkiva z jedkimi kemikalijami| *kavterizacija z lapisom* □ **jedkanje** □ med. **kavstika**

kavterizírati -am nedov. in dov.

1. *kaj* med. |uničevati, uničiti tkivo z razžarjeno, segreto iglo| *kavterizirati rano* □ **izzigati** □ med. **izzgati**

2. |uničevati tkivo z jedkimi kemikalijami| *kavterizirati z lapisom* □ **jedkati**

kavzálitéta -e ž ▶ **vzročnost**

kavzálni -a -o prid. ▶ **odnos** 1•2 | **odvisnik** •7 | **priredje** •5 | **zveza** •3

kavžálnost -i ž ▶ vzročnost

kávzativni -a -o prid. ▶ glagol ♦12

kazačok -óka m ▶ ples 1 pp

kazáček -čka m ▶ kazalec 1, 2

kazálec -lca m

1. |prst (roke) med palcem in sredincem| *s kazalcem pokazati proti hiši* □ ekspr. **kazáček**

2. |podolgovati del naprave, ki na številčnici, skali kaže določene podatke| *kazalca na uri* □ ekspr. **kazáček** □ knj.izroč. **kazalka** □ zastar. **kazalnik** □ knj.izroč. **kazalo** □ **igla** |pri nekaterih pripravah, napravah| *igla brzinomera* □ astron. **gnomon** |kazalec na sončni uri|

♦ 1. minutni kazalec □ knj.izroč. minutnik 2. sekundni kazalec

□ knj.izroč. sekundnik

• avt. **smerni kazalec** □ avt. smernik □ avt. smerokaz □ avt. utripalka

□ avt., žarg. žmigavec

GLEJ ŠE kazalnik 1, 2 | kurzor

kazálka -e ž ▶ kazalec 2

kazálni -a -o prid. ▶ zaimek ♦1

kazálnik -a m

1. |kar napoveduje ali kaže stanje ali nakazuje razvoj česa| *kazálniki gospodarske rasti* □ **indikator** □ **kazalec** □ publ. **kazatelj**

□ publ. **pokazatelj** □ publ. **pokazovatelj**

2. ekon. |številčni podatek, ki kaže stanje ali nakazuje razvoj kakega gospodarskega pojava| *obdelava ekonomskih kazálnikov*

□ ekon. **indikator** □ ekon. **kazalec**

GLEJ ŠE kazalec 2

kazálo -a s

• biblio. **imensko kazalo** □ biblio. indeks imen □ biblio. indeksno kazalo

□ biblio. register imen

GLEJ ŠE aksiometer | kazalec 2 | vodokaz

kázan -a m ▶ kotel ♦

kazánje -a s ▶ metoda ♦6

kazátelj -a m ▶ kazalnik 1

kázati in **kazáti** kážem nedov.

1. *kaj* |biti zunanji izraz, znamenje česa| *Rezultati kažejo uspeh* □ **izkazovati** □ **izražati** □ **odražati** □ publ. **biti dokaz česa** □ knj.izroč. **biti priča česa** □ publ. **dokazovati** □ ekspr. **govoriti o čem** *Pohištvo govori o dobrem okusu lastnikov* □ ekspr. **izdajati** □ knj.izroč. **izpričevati** □ knj.izroč. **manifestirati** □ knj.izroč. **odgrinjati** □ knj.izroč. **odsvitati** □ knj.izroč. **oznanjati** □ ekspr. **praviti o čem** □ knj.izroč. **pričati o čem** □ ekspr. **prikazovati** □ ekspr. **pripovedovati o čem** *Njegova zunanost pripoveduje o njegovem slabem počutju* □ ekspr. **razkrivati** □ ekspr. **razodevati** □ knj.izroč. **rezultirati** *Podatki ne rezultirajo dejanskega stanja* □ zastar. **vzdajati** □ knj.izroč. **zrcaliti**

2. 3. os., z odvisnim stavkom |izraža, da se lahko predvideva, pričakuje uresničitev vsebine odvisnega stavka| *Kaže, da bo lepo vreme*

□ **biti verjetno** *Zelo verjetno je, da pride jutri* □ **biti videti** *Videti je, da bo jutri lepo vreme* □ **biti verjetnost** *Ni verjetnosti, da bo kaj drugače*

□ **zdeti se** □ star. **biti kazno** □ pog. **izgledati** *Izgleda, da bo lepo vreme* □ knj.izroč. **napovedovati se** □ ekspr. **obetati se** □ ekspr. **obljubljati se** □ star. **obljubovati se**

GLEJ ŠE hoteti 3 | izražati 1, 2 | obtoževati | opozarjati 1, 4 | predstavljati 2 | prikazovati | razkazovati | upirati se 1 | usmerjati 4 | voditi 2

kázati se in **kazáti se** kážem se nedov. |izraža, da je kaj posledica določenega stanja| *Ljubezen do domovine se kaže v vsem njegovem delu* □ **izražati se** □ ekspr. **izžarevati** □ ekspr. **manifestirati se** □ knj.izroč. **odgrinjati se** □ ekspr. **odmevati** □ publ. **odražati se** *Skrb za delavce se odraža na vseh področjih* □ knj.izroč. **odsvitati** □ knj.izroč. **zrcaliti se**

V izraženih stališčih se zrcalijo velike politične razlike

GLEJ ŠE biti² | pretvarjati se | zaznaven ♦ | zdeti se 2

kázba -e ž ▶ citadela

kazeín -a m ▶ sirnina

kazemáta -e ž ▶ temnica 1

kázen¹ -zni ž

• 1. **denarna kazen** □ **globa** 2. **pravn. odsevalna kazen** □ **pravn. zrcalca** se **kazen** 3. **pravn. pogodbena kazn** □ **pravn. penale** □ **pravn. pogodbena globa** 4. **pravn. smrtna kazn** □ **pravn. glavna kazn** □ **pravn. kapitalna kazn** 5. **ver. večna kazn** □ **ver. večno pogubljenje** 6. **pravn. zastraševalna kazn** □ **pravn. eksemplarična kazn** □ **pravn. zastrašilna kazn** GLEJ ŠE **kaznovan** | **kaznovati** | **obsodba ♦3** | **obsodba ♦2** | **prestajati ♦** | **prestati ♦** | **zapor 2♦**

kázen² -zna -o prid. ▶ obetaven

kázenski -a -o prid. ▶ **kaznovanje** | **monizem ♦** | **odprava 2♦** | **pravo 1♦5** | **prostor ♦3**

kazeózni -a -o prid. ▶ **bezgavka ♦1** | **tuberkuloza ♦1**

kazíno -a m ▶ igralnica

kazíti -ím nedov. *kaj* |delati kaj manj lepo| *Lice ji je kazila*

bradavica □ knj.izroč. **grditi** □ star. **pačiti**

GLEJ ŠE **kvariti 2, 3, 4, 5** | **slabšati**

kazíti se -ím se nedov. ▶ **kvariti se 1** | **slabšati se**

kázniti -ím dov. in nedov. ▶ **kaznovati**

kaznívi -a -o prid. ▶ **dejanje 1♦3** | **dejanje 1♦4** | **dejanje 1♦5** | **dejanje 1♦7** | **hudodelec** | **storiti 1♦**

káznjenec -nca m ▶ **zapornik 1**

káznjenka -e ž ▶ **zapornica 1**

káznjenski -a -o prid. ▶ **obleka ♦6** | **zaporniški**

kázno prisl. ▶ **kazati 2** | **prav³**

kaznovální -a -o prid. ▶ **pravo 1♦5**

kaznován -a -o povdk. *za kaj* |izraža, da je komu naloženo, se zahteva od koga, kar je določeno za kršilca kakih norm, zahtev| *Bil je kaznovan za več prestopkov* □ pog. **dobiti kazn** □ pog. **dobiti svoje** □ ekspr. **prejeti zaslužen kazn**

kaznovánek -nca m |kdor je kaznovan| *Kaznovanec je moral plačati denarno kazn* □ **kaznovani**

GLEJ ŠE **zapornik 1**

kaznováni -ega m ▶ **kaznovanec**

kaznovánje -a s **pravn.** |ukrepi, s katerimi se naloži komu, zahteva od koga, kar je določeno za kršilca kakih norm, zahtev| *učinkovitost kaznovanja* □ **pravn. kazenska represija**

kaznováti -újem dov. in nedov. *koga* |naložiti komu, zahtevati od koga, kar je določeno za kršilca kakih norm, zahtev| *kaznovati prekrškarja* □ pog. **dati kazn komu** □ ekspr. **izplačati izplačati predrzneža** □ publ. **izvajati kazn** □ zastar. **kazniti** □ ekspr. **podkuriti komu** *Če ne boš ubogal, ti bo že podkuril* □ ekspr. **pokaditi komu** *Mu bom že pokadil, da bo pomnil* □ star. **pokoriti²** □ ekspr. **potegniti za ušesa** □ ekspr. **potipati grdo potipati predrzneža** □ ekspr. **povleči za ušesa** □ ekspr. **prijeti za ušesa** □ ekspr. **priškrniti** *Ker je to storil že drugič, so ga ostreje priškrnili* □ ekspr. **zagrabititi za ušesa** □ ekspr. **zgrabititi za ušesa**

kázula -e ž ▶ **plašč ♦4**

kázus -a m ▶ **primer¹ 1♦** | **sklon**

kážípót -a m |tablica ob cesti, na križišču z označbo krajev, smeri, razdalj| *postaviti kažipot* □ **smerokaz** □ knj.izroč. **kažíporna tabla** □ zastar. **potokaz** □ knj.izroč. **smernik**

GLEJ ŠE **vodja 3**

kažípótni -a -o prid. ▶ **kažípot**

kdáj¹ poljubn. prisl. zaim. |izraža, da se dejanje dogaja v nedoločnem, poljubnem času| *Obiščite nas kdaj* □ nar. **enkrat** *Morava se enkrat malo bolj pogovoriti* □ pog. **kakšenkrate** □ star. **katerikrat** □ knj.izroč. **kdaj koli**

GLEJ ŠE **včasih 1** | **zdavnaj**

kdáj² vpraš. zaim. |izraža vprašanje po času, v katerem se dejanje dogaja| *Kdaj se je to zgodilo?* □ knj.izroč. **obklej** □ zastar. **obkorej**

kdàj kólí poljubn. prisl. zaim. zv. ► kadar koli² 2 | kdaj²

kdó¹ kóga poljubn. zaim. |izraža nedoločeno, poljubno osebo|

Naj kdo stopi po zdravnika □ **kateri³** □ ekspr. **eden²** □ nek. pog. **en¹**

□ ekspr. **kateri koli** □ star. **kdor bodi** □ ekspr. **kdor koli** □ ekspr. **kdor si bodi**

□ ekspr. **kdor si že bodi** □ neustrez. **nekdo**

GLEJ ŠE čigav | človek 2 | kdor | nekdo

kdó² kóga vpraš. zaim. |izraža vprašanje po neznani osebi| *Kdo je to napisal?* □ **kateri¹** □ ekspr. **kateri neki** □ ekspr. **kdo neki**

kdór ozir. zaim. v vezniški rabi |za uvajanje stavka, ki določa zaimensko odnosnico za osebo, nakazano v nadrednem stavku| *Kdor je to storil, naj pove* □ nar. **kdo²**

GLEJ ŠE kdo²

kdór bódi poljubn. zaim. zv. ► kdo²

kdór kólí poljubn. zaim. zv. |izraža poljubno osebo| *To pismo*

lahko bere kdor koli □ ekspr. **kdor si bodi** □ ekspr. **kdor že bodi**

GLEJ ŠE kdo²

kdór si bódi poljubn. zaim. zv. ► kdor koli

kdór že bódi poljubn. zaim. zv. ► kdor koli

kdó vé vpraš. člen. zv. |izraža negotovost, nedoločnost|

Ali bo spoštoval naš dogovor, kdo ve □ ekspr. **bog si ga vedi**

□ ekspr. **bog ve** □ ekspr. **bog vedi** □ star. **bog zna** □ ekspr. **vrag si ga**

vedi □ ekspr. **vrag vedi**

kébček -čka m ► mahovec

kebèl -blà m ► škaf

kéber -bra m ► hrošč 1•2

keblíca -e ž ► goliča

keblič -iča m ► škafček

kebliček -čka m ► škafček

kébrček -čka m ► hrošč 1•2 | ženska pp 1

kèc¹ -à m ► as¹ | grizljaj | košček

kèc² medm. ► bežati 2 | šc

kečíga -e ž ► riba 1 pp 4

kêčka -e ž ► kita 1

kefalopód -a m ► glavonožec

kegljáč -a m |igralec pri kegljanju| *tekmovanje kegljačev*

□ knj.izroč. **kegljavec**

kegljáčica -e ž |igralka pri kegljanju| *nastop kegljačic*

□ knj.izroč. **kegljavka**

kegljánje -a s

• kegljanje na ledu □ curling □ kerling

kegljávec -vca m ► kegljač

kegljávka -e ž ► kegljačica

kegljíšče -a s ► igrišče pp

kéha -e ž ► zapor 1

kehljáti se -ám se nedov. ► hahljati se

kêj -a m ► nabrežje | palica •2

kèk medm. ► kok²

kéks -a m ► piškot | piškot •

keksárna -e ž ► piškotarna

kéla -e ž ► žlica •

kélih -a m

1. |boljši kozarec s tankim, navadno visokim podstavkom|

kristalni kelih □ knj.izroč. **čása** □ vnes. **kupa** □ gastr. **pecljati kozarec**

2. ver. |dragocena obredna posoda, zožena proti podstavku| *zlat*

kelih □ ver. **ciborij** |kelih s pokrovom za posvečene hostije|

kélnar -ja m ► natakar

kélnarica -e ž ► natakarica

kélvínov -a -o prid. ► lestvica 1•1

kémbelj -blja m |podolgovat, proti koncu odebeljen kovinski

predmet, gibljivo pritrjen v zvon| *Slišali so se le udarci kemblja*

□ star. **camelj** □ nar. **jezik** □ nar. **žvenkelj** □ **kembeljček** |majhen kembelj|

□ **kladivo** |kembelj pri uri|

GLEJ ŠE utež² 1•

kémbeljček -čka m ► kembelj

kémični -a -o prid. ► črnilo •1 | degazacija | element •1 | energija •4 |

inženir •2 | laboratorij •3 | proces •2 | reakcija | sestava •1 | svinčnik •3

kemija -e ž

• kem. **analitična kemija** □ kem. **analitska kemija**

GLEJ ŠE inštitut •8 | inženir •2

kemijski -a -o prid. ► element •1 | energija •4 | inštitut •8 | inženir •2 |

laboratorij •3 | poskus 1 pp | reakcija | tehnik •

kemizem -zma m ► proces •2 | sestava •1

kémosintéza -e ž ► asimilacija 2 pp

kémotéhnik -a m ► tehnik •

kêmp -a m ► kamp

kengurú -ja m |avstralska žival, ki nosi mladiča v trebušni

vreči| *dolgi skoki kengurujev* □ zool. **klokán**

kenozoík -a m geol. |vek v geološki zgodovini zemlje, ki sledi

mezozoiku| *nastanek apnencev v kenozoiku* □ geol. **kenozojska doba**

□ geol. **novi zemeljski vek**

kenozójski -a -o prid. ► kenozoik

kép -a m ► ogrinjalo

képa -e ž

1. |sneg, stisnjen v kroglasto obliko| *obmetavati se s kepami*

□ **snežena kepa** □ ekspr. **kepica** □ ekspr. **snežna kepa**

2. s prilastkom |neoblikovani kos sprijete snovi| *kepa masla* □ **gruda**

□ nar. **greba** □ ekspr. **kepica**

GLEJ ŠE gruda | tenar

képasti -a -o prid. ► premog pp 4

kepén -a m ► hermelin

képer -pra m tekst. |tkanina, navadno volnena, v keprovi vezavi|

srajca iz bombažnega kepra □ tekst. **cirkas**

GLEJ ŠE vezava •2

képica -e ž ► kepa 1, 2

képrasti -a -o prid. ► vezava •2

képrov -a -o prid. ► vezava •2

ker vez. v vzročnih odvisnih stavkih |za izražanje dejstva, da je vsebina

odvisnega stavka vzrok dogajanju v nadrednem stavku| *Ker*

resnice ni smel povedati, je rajši molčal □ **zato ker** □ **če** *Moral je priti,*

če je obljubil □ za glagoli čustvovanja **da³** *Obžaloval je, da je tako ravnal*

□ zastar. **kajti** *Deklet ne mara preveč, kajti je z njimi preveč sitnosti*

□ star. **ki** *To imaš, ki si ji dajal potuho* □ ekspr. **ko¹**

GLEJ ŠE kajti

kerámični -a -o prid. ► izdelek •2 | ploščica 1

kerámika -e ž

• 1. **dekorativna keramika** □ **dekoracijska keramika** □ **okrasna**

keramika 2. **glazirana keramika** □ **loščena keramika**

GLEJ ŠE izdelek •2

kêrlc -a m ► postaven povdk. 1

kêrling -a m ► kegljanje •

kerozín -a m kem. |frakcija nafte z vreliščem med 180 °C in 300 °C|

izgorevanje kerozina □ kem. **petrolej**

kêrub -a m ver. |angel, za stopnjo nižji od serafa| *zbori kerubov in*

serafov □ ver. **kerubin**

kerubín -a m ► kerub

kerubínski -a -o prid. ► kerubski

kêrubski -a -o prid. ver. |ki je v zvezi s kerubi| *kerubske pesmi*

□ ver. **kerubinski**

kès -a m ▶ obžalovanje

kesánje -a s ▶ obžalovanje

kesáti se -ám se nedov. ▶ obžalovati

kesón -a m teh. |zgoraj odprta, zaboju podobna priprava za tovor na vozilu, zlasti tovornem avtomobilu| *napolniti keson*
□ teh., žarg. **kason**

kêš -a m ▶ gotovina

kétna -e ž ▶ veriga

kévder -dra m ▶ klet | klet •

kévdrc -a m ▶ klet

kh posnem. medm. |posnema glas jezne mačke| *Kh, kh, je pihala mačka* □ **ph**¹

ki ozir. zaim.

1. v vezniški rabi, v oziralnih odvisnih stavkih |za uvajanje stavka, ki prila-
stkovno določa osebo ali stvar v nadrednem stavku| *To je tisti človek, ki me je rešil hude nesreče* □ pri določanju zaimenske odnosnice
srednjega spola v nadrednem stavku **kar** *Navdušuje se za vse, kar je lepo*
□ v predložni rabi **kateri**² *Le malo vemo o času, o katerem sedaj razprav-
ljamo* □ neustrez. **kakršén** *To je film, kakršnega so ljudje radi gledali*
□ zastar. **koji**

2. v vezniški rabi |za dopolnjevanje, opredeljevanje vsebine nad-
rednega stavka| *Besedo je dobil poslanec, ki je govoril dobro uro*
□ star. **kateri**²

GLEJ ŠE **ker**

kíberkavárna -e ž ▶ kavarna •2

kíbernétični -a -o prid. ▶ kavarna •2 | prostor •4

kíbernétski -a -o prid. ▶ kavarna •2 | prostor •4

kíberščák -a m ▶ uporabnik •

kíbic -a m igr., žarg. |kdor prisostvuje igri s kartami, šahovski
igri ter posega vanjo navadno z nezaželenimi pripomba-
mi, nasveti| *Za kvartopirci so stali kibici in se vmešavali v igro*
□ star. **komar** □ igr., žarg. **zaplečnik**

GLEJ ŠE **navijač**

kíbicirati -am nedov. igr., žarg. |prisostvovati igri s kartami,
šahovski igri ter posegati vanjo navadno z nezaželenimi
pripombami, nasveti| *kibicirati pri šahiranju* □ star. **komariti**
□ igr., žarg. **zaplečevati**

GLEJ ŠE **navijati 2**

kíbitka -e ž ▶ šotor pp

kíbla -e ž ▶ vedro

kickboxing -a [kígbòksing-] m ▶ kikboks

kíč -a m ▶ šund | šund •1 | šund •2

kídati -am nedov. |odstranjovati sneg; odstranjovati gnoj| *Sneži,*
spet bo treba kidati; kidati izpod živine □ knj.izroč. **odkidavati**

kídati ga -am ga nedov. ▶ lomiti ga

kídovni -a -o prid. ▶ vile •1

kífeljc -a m ▶ policist | rogljič 1

kífeljček -čka m ▶ rogljič 1

kíh¹ -a m |sunkovit, glasen izdih zraka zaradi dražljajev v nosu|
Slišal se je kih za kihom □ **kihljaj**

kih² medm. ▶ ačih

kíhati se -am se nedov. ▶ hihitati se

kíhavec -vca m ▶ plin 1 pp 1

kihljáj -a m ▶ kih¹

kíhniti -em dov. |sunkovito, glasno izdihniti zrak zaradi dražlja-
jev v nosu| *Kihnil je in si obrisal nos* □ **zakihati**

GLEJ ŠE **reči 1**

kíj -a m |kratka palica z odebeljenim koncem| *V roki je stiskal kij*
□ knj.izroč. **kijača** □ **kijec** |majhen kij|

GLEJ ŠE **bat**

kijáča -e ž ▶ kij

kíjec -jca m ▶ batek | kij

kíkbòks -a m šport. |boksu podobni šport, pri katerem se tek-
movalca udarjata s pestmi in nogami| *svetovno prvenstvo v*
kikboks □ šport. **kickboxing**

kíkirík -a m ▶ kikiriki¹

kíkiríkati -am nedov. |oglašati se z glasom petelina| *Petelin je*
glasno kikirikal □ **kukurikati** □ knj.izroč. **kukuricati**

kíkiríkí¹ -ja m |posamezni glas pri kikirikanju| *kikiriki petelina*
□ knj.izroč. **kikirik**

kíkiríkí² -ja m ▶ arašid

kíkiríkí³ posnem. medm. |posnema glas petelina| *Petelin zapoje:*
kikiriki □ **kukuru** *Kukuru, kukuru, vabi petelin kokoši*

kíkiríkniti -em dov. ▶ zakikirikati

kíkla -e ž ▶ krilo²

kíklíca -e ž ▶ krilo²

kíklóp -a m ▶ velikan 1, 2

kíks -a m ▶ napaka 1 | spodrseljaj 1

kíksniti -em dov. ▶ pogrešiti | zgrešiti | zmotiti se 1

kíla¹ -e ž |izstop organa ali dela organa skozi nenaravno
odprtino| *Zaradi prevelikega napora je nastopila kila* □ med. **hernija**
♦ **1.** anat. **popkovna kila** □ anat. **popkova kila** □ anat. **umbilikalna hernija**
2. anat. **ukleščena kila** □ anat. **priščenjena kila** □ anat. **ukleščena hernija**

kíla² -e ž ▶ kilogram

kílav -a -o prid. ▶ bolehen | slab¹ | slaboten² | šibek 1, 2

kílavec -vca m ▶ bolehen povdk. | bolehež | šibek 1 povdk.

kílavost -i ž ▶ šibkost

kílográm -a m |osnovna enota za merjenje mase| *kilogram*
krompirja □ pog. **kíla**²

♦ **kilogram in pol** □ **poldrugi kilogram**

GLEJ ŠE **shujšati**

kílográmski -a -o prid. |ki ima maso en kilogram| *kilogramski*
zavoj □ pog. **kílski**

GLEJ ŠE **kilokalorija**

kílokaloríja -e ž fiz. |enota za merjenje toplote, približno 4.200
joulov| *porabiti določeno število kilokalorij* □ fiz. **kilogramska kalorija**
□ fiz. **velika kalorija**

kílóméter -tra m

• **kvadratni kilometer** □ zastar. **štirjaški kilometer**

kílometráža -e ž ▶ kilometrina

kílometrína -e ž |znesek, ki se (iz)plača zlasti za prevožene
kilometre| *izplačati kilometrino* □ knj.izroč. **kílometraža**

GLEJ ŠE **izkušnje**

kílómetrnik -a m ▶ kamen¹ •5

kílómetrski -a -o prid. ▶ **dolg**² 1 | kamen¹ •5 | **obširen** 1

kílovátni -a -o prid. ▶ **ura**¹ •1

kílovátúra -e ž ▶ **ura**¹ •1

kílski -a -o prid. ▶ **kilogramski**

kímasti -a -o prid. ▶ **cvet** •4

kímati -am nedov.

1. |z glavo delati gibe, navadno navzdol in navzgor| *Starec je*
kimal od zaspanosti □ **pokimavati** □ ekspr. **kinkati** □ **prikimavati** ↗

2. *komu* |z gibi glave izražati kaj| *Kimal ji je, naj pride bliže*
□ **pokimavati**

GLEJ ŠE **dremati** | **hoditi** 1 pp 8 | **prikimavati**

kímavec -vca m ▶ september

kímavi -a -o prid. ▶ **cvet** •4

kímelj -mlja m ▶ kumina

kímljáj -a m |gib glave, ki navadno kaj izraža| *S kímlijajem glave*
ga je povabil k vratom □ **pokim** □ **pokimljaj**

kímniti -em dov. ▶ pokimati | prikimati
kímpež -a m ▶ ciza¹
kínakrúp -a m ▶ krepdešin
kínč -a m ▶ nakit | okras | okrasje
kínčati -am nedov. ▶ krasiti | lepšati 1
kínčati se -am se nedov. ▶ lepšati se
kinemátika -e ž fiz. | nauk o gibanju teles brez upoštevanja sil, ki gibanje povzročajo| študirati kinematiko □ fiz. kinetika
kinematográf -a m | poslopje, prostor z napravami za javno predvajanje filmov| Današnje predstave v kinematografu odpadejo □ zastar. bioskop □ prakt. sp. kino
kinematografija -e ž | ustvarjanje, katerega izrazna oblika je umetniško delo iz slik na filmskem traku| pomen sodobne italijanske kinematografije □ ed. film
kinematográfski -a -o prid. ▶ kinodvorana | kinoprojektor | podjetje ♦7 | predstava ♦6
kineskóp -a m ▶ elektronka ♦2
kinestétični -a -o prid. ▶ čut 1♦
kinétika -e ž ▶ kinematika
kinik -a m filoz. | pristaš filozofske smeri po Sokratu, ki se je zavzemala za skromno in asketsko življenje| grški kiniki □ filoz. cinik
kinínovec -vca m | tropsko drevo, katerega lubje se uporablja za pridobivanje kinina| lubje kininovca □ kinovec
kinikati -am nedov. ▶ dremati | hoditi 1 pp 8 | kimati 1
kínkež -a m ▶ ciza¹
kínkniti -em dov. ▶ pokimati | zadremati | zaspati
kíno -a m ▶ kinematograf | podjetje ♦7 | predstava ♦6
kinodvorána -e ž | dvorana za javno predvajanje filmov| Gledalci so napolnili kinodvorano □ kinematografska dvorana □ zastar. bioskop
kinokámera -e ž ▶ kamera ♦1
kinologíja -e ž | veda o psih| ukvarjati se s kinologijo □ knj.izroč. psoslovje
kinobiskoválec -lca m ▶ gledalec ♦
kinopredstáva -e ž ▶ predstava ♦6
kinoprográm -a m ▶ program ♦
kinoprojéktor -ja m | priprava za projiciranje filmov| kupiti novi kinoprojektor □ kinematografski projektor
kínostúdio -a m ▶ studio ♦
kinotéka -e ž ▶ filмотeka
kinovec -vca m ▶ kininovec
kíp -a m | delo, izdelek iz trdnega materiala, ki navadno predstavlja živo bitje ali predmet| Kipar je izklesal kip iz marmorja □ um. figura □ um. plastika bronasta plastika □ um. skulptura □ knj.izroč. soha □ knj.izroč. statua □ kipec ↗
 ♦ doprnsni kip □ doprsje □ knj.izroč. doprnsnik □ knj.izroč. poprsje
 GLEJ ŠE torzo
kipár -ja m | kdor dela, izdeluje kipe| otvoritev razstave znanega kiparja □ knj.izroč. mojster dleta □ um., žarg. plastik □ zastar. podobar
kipárski -a -o prid. | ki je v zvezi s kiparji, kiparstvom| kiparska dela □ skulpturalni □ skulpturni
 GLEJ ŠE dleto pp 2 | kiparstvo | model² 2 pp
kipárstvo -a s | umetnost, ki se ukvarja z delanjem, izdelovanjem kipov| preučevati kiparstvo □ ekspr. kiparska umetnost □ zastar. podobarstvo □ um. skulptura skulptura in arhitektura □ knj.izroč. statuarična umetnost
kípec -pca m | majhen kip| kipec iz brona □ um. figurica □ knj.izroč. figurina □ knj.izroč. sohica □ knj.izroč. statueta
kípen -pna -o prid. ▶ plastičen 2

kíper -ja m ▶ prekucnik
kípéti -ím nedov. | zaradi močnega vretja razlupati se čez rob posode| Mleko kipi □ prekipevati □ vzkipevati □ pog. iti čez
 GLEJ ŠE goreti 2 | liti 1 | teči 2 pp 3
kípnik -a m gastr. | močnata jed, kuhana v sopari| rižev kípnik □ gastr. puding
kípniti -em nedov. ▶ vzhajati²
kípobórec -rca m ▶ ikonoklast
kípovít -a -o prid. ▶ plastičen 2
kirás -a m ▶ oklep 1
kirasír -ja m | nekaj vojak konjeniške enote z oklepom| polk kirasirjev □ oklepnik □ knj.izroč. oklopnik
kiretáža -e ž ▶ abrazija
kiretírati -am dov. ▶ izpraskati
kirí -ja m | enota za merjenje radioaktivnosti| izraziti rezultat meritve v kirijih □ becquerel □ bekerel □ curie
kirúrg -a m
 • med. plastični kirurg □ med., žarg. plastik
kirúrgični -a -o prid. ▶ instrument² ♦ | oddelek 1♦3
kirurgíja -e ž ▶ oddelek 1♦3
kirúrski -a -o prid. ▶ incizija | instrument² ♦ | oddelek 1♦3 | operacija 1 | skalpel
kís -a m | tekočina kislega okusa, ki se uporablja zlasti kot začimba| vlti kis na solato □ nekuj. pog. jesih □ star. oacet □ zastar. vrisk
 ♦ 1. sadni kis □ star. sadni oacet 2. vinski kis □ star. vinski oacet
kisál -i ž ▶ pijača ♦2 | repa ♦ | zelje ♦2
kísanje -a s | proces, pri katerem postaja kaj kislo (zaradi vrenja)| povzročitelj kisanja □ kvašenje
 GLEJ ŠE bakterija ♦2
kísati -am nedov. kaj | povzročati, da postaja kaj kislo (zaradi vrenja)| kisati zelje □ kvasiti² □ knj.izroč. kisiliti
 GLEJ ŠE silirati
kísati se -am se nedov. | izraža, da kaj postaja kislo (zaradi vrenja)| Sok je začel vreti in se kisati □ kvasiti se □ cikati | kisati se zaradi kvarjenja|
 GLEJ ŠE jokati | kujati se | kvariti se 1 | slabšati se
kisáva -e ž ▶ repa ♦ | zelje ♦2
kisavec -vca m ▶ nerazpoložen ♦
kísel¹ -sla -o prid. | ki je ostrega okusa kot limona, kis| kislo jabolko □ ekspr. cvičkast cvičkasto vino □ kiselkast ↗
 GLEJ ŠE nerazpoložen ♦ | nezrel | prisiljen¹
kísel² -sla -o povdk. ▶ nerazpoložen
kíselast -a -o prid. ▶ kiselkast
kíselina¹ -e ž ▶ repa ♦ | zelje ♦2
kíselína² -e ž ▶ kislina
kiselják -a m ▶ skuta¹ | zavijač ♦
kíselkast -a -o prid. | ki je nekoliko kisel| kiselkasta pijača □ kislak □ kisluben kisluben zadah □ knj.izroč. kiselast □ knj.izroč. nakisel nakislo mleko
kíselkasto prisl. ▶ prisiljeno
kísik -a m | med elementi najbolj razširjeni plin brez barve, vonja in okusa| spajati se s kisikom □ zastar. kislec □ kem. oksigen
 ♦ kem. zračni kisik □ kem. ozračni kisik
 GLEJ ŠE jeklenka ♦2
kisíkov -a -o prid. ▶ jeklenka ♦2
kíslád -i ž ▶ repa ♦ | zelje ♦2
kíslast -a -o prid. ▶ kiselkast
kíslec -a m ▶ kisik

kíslí -a -o prid. kem. |ki tvori z bazo sol| *kisla raztopina* □ kem. **acidni**
GLEJ ŠE deteljica • | kislost • | krma¹ •1 | kumarica • | mleko •1 |
opeka •3 | paprika •3 | pijača •2 | repa pp | repa • | solata 1•1 |
tla 3•4 | vino •2 | voda •2 | zelje •2

kíslíca -e ž bot. |rastlina s kolenčastim stebлом in zelenkastimi ali
rdečkastimi drobnimi cveti| *nabirati kislíco* □ nar. **ščavnjek**
GLEJ ŠE nerazpoložen • | pijača •2 | vino •2

kíslína -e ž |kar dela kaj kisló| *Tekočina vsebuje preveč kisline*
□ zastar. **kiselina**²

- 1. kem. **cianovodikova kislina** □ nestrok. pruska kislina 2. kem. **citronova kislina** □ kem. citronska kislina 3. biol. **dezoksiribonukleinska kislina** □ biol. DNK 4. kem. **dušikova kislina** □ kem. solitna kislina 5. agr. **huminske kisline** □ agr. humozne kisline 6. kem. **nikotinska kislina** □ kem. nikotinova kislina 7. agr. **oksalna kislina** □ nestrok. ščavna kislina 8. kem. **žveplova kislina** □ kem. hudičevo olje □ knj.izroč. vitriol □ kem. žveplena kislina

GLEJ ŠE aspirin | pijača •2 | vitamin •4

kíslínasti -a -o prid. ▶ hrana 1•6

kíslínski -a -o prid. ▶ hrana 1•6 | sirotka¹ •

kíslíti -ím nedov. ▶ kisati

kísló prisl. ▶ prisiljeno

kíslôba -e ž ▶ kislost 1

kíslôben -bna -o prid. ▶ kiselkast

kíslógléd -a -o prid. ▶ čemerem

kíslóst -i ž

1. |oster okus, podoben kot pri limoni, kisu| *kislost vina*

□ **kisloba**

2. kem. |lastnost snovi, ki tvori z bazo sol| *kislost galunove kisline*

□ kem. **acidnost**

- agr. **kislost tal** □ agr. kislá reakcija tal

kíst -a m ▶ čopič •

kíšta -e ž ▶ zabož

kít¹ -a m

- 1. zool. **brezzobi kiti** □ zool. vosati kiti 2. zool. **severni kit** □ zool. ledni kit
- 3. zool. **zobati kiti** □ zool. zobač

GLEJ ŠE lov¹ •5

kít² -a m

- 1. obrt. **lesni kit** □ obrt. mizarski zamaz 2. obrt. **steklarski kit**

□ knj.izroč. steklarski zamaz

kíta -e ž

1. |iz treh ali več pramenov spleteni lasje| *Zgrabil jo je za kito*

□ nar. **kečka** □ ekspr. **kitica** □ ekspr. **kitka** □ zastar. **pleténica** □ knj.izroč. **splet**

□ knj.izroč. **spleték**

2. anat. |močno tkivo, ki veže mišice na kost| *pretrgati si kite*

□ anat. **tetiva**

GLEJ ŠE skupina 1 | skupina 1 pp 2 | šopek¹ | vrsta 1

kitájski -a -o prid. ▶ jezik 3•30 | kapus • | ovira 2 | ramija |
srebro •1 | žižula

kitájščina -e ž ▶ jezik 3•30

kitára -e ž

- **havajska kitara** □ ukulela

GLEJ ŠE igrati 2•7

kitarirati -am nedov. ▶ igrati 2•7

kítast -a -o prid. |ki ima močno razvite kite| *močen, kitast vrat*

□ knj.izroč. **kitnat**

kítica -e ž |enota pesmi iz dveh ali več verzov| *Zapoj prvo kitico*

□ knj.izroč. **strofa**

- ♦ 1. lit. **dvovrstična kitica** □ lit. distih □ lit. dvostišje □ lit. dvovrstičnica

- 2. lit. **štirivrstična kitica soneta** □ lit. kvarteta □ lit. kvartina □ lit. štiri-

- vrstna kitica 3. lit. **trivrstična kitica soneta** □ lit. terceta □ lit. tercina

□ lit. trostišje

PODPOMENKE alkajska kitica, alpska poskočnica, decima, dvovrstična kitica⁷, elegijski distih, nibelunška kitica⁷, sapfična kitica⁷, stanca⁷

GLEJ ŠE distih | kita 1

kítičnost -i ž lit. |urejenost pesemskega besedila, ki je razdeljeno na kitice| *V poznejšem obdobju je pesnik opustil kitičnost* □ **strofičnost**

kítiti -im nedov. ▶ krasiti | lepšati 1

kítiti se -im se nedov. ▶ lepšati se

kítka -e ž ▶ kita 1

kítnat -a -o prid. ▶ kitast

kítni -a -o prid. ▶ ovojnica •2

kítnica -e ž ▶ ovojnica •2

kitolòv -ôva m ▶ lov¹ •5

kitolòvec -vca m ▶ kitolovka | lovec 1 pp

kitolòvka -e ž |manjša ladja, opremljena s harpuno| *krov*

kitolovke □ **kitolovska ladja** □ knj.izroč. **kitolovec**

GLEJ ŠE ladja pp 8

kitolòvni -a -o prid. ▶ postaja •1

kitolòvski -a -o prid. ▶ kitolovka | postaja •1

kítov -a -o prid. ▶ meso •9

kitovína -e ž ▶ meso •9

kívi -ja m |užitni sad trti podobne vzpenjavke| *jesti kivi*

□ knj.izroč. **aktinidija**

kízmet -a m ▶ usoda

kjátarica -e ž ▶ pletenka 1 | steklenica pp

kjé¹ poljubn. prisl. zaim. |izraža, da se dejanje dogaja na nedoločnem, poljubnem kraju, mestu| *Ne hodi po gozdu, lahko se kje izgubiš* □ knj.izroč. **kod³** □ neustrez. **nekje¹** *Ali se nisi v računu nekje zmotil*

kjé² vpraš. zaim. |izraža vprašanje po kraju, na katerem se dejanje dogaja| *Kje stanuješ?* □ zastar. **kod²** *Kod se skriva?*

GLEJ ŠE kod²

kjér vez. v ozirnih odvisnih stavkih |za izražanje kraja dogajanja iz nadrednega stavka| *Naj ostane, kjer je* □ zastar. **koder²**

kjér kóli poljubn. prisl. zaim. |izraža poljubnost kraja, na katerem se dejanje dogaja| *Ta avtobus se ne ustavlja kjer koli, ampak samo na postajah* □ knj.izroč. **kjer si bodi** □ knj.izroč. **kjer si že bodi** □ ekspr. **koder koli** □ ekspr. **vsepovsod**

kláda -e ž ▶ blok 2 | neroden² povdk. | nerodnež | panj 2

kladára -e ž ▶ brunarica

kládivar -ja m ▶ kovač | mlin 1•1

kladívce -a s

- **kladivce pri klopotcu** □ nar. macljek

GLEJ ŠE kladivo

kládivni -a -o prid. ▶ mlin 1•1

kládivo -a s |orodje za tolčenje iz držaja in na njem nasajenega navadno železnega kosa| *zabiti žebelj s kladivom* □ ekspr. **kladivce**

□ **macola**⁷

- ♦ 1. **kamnoseško kladivo** □ knj.izroč. kamnarsko kladivo 2. vet. **podkovno kladivo** □ vet. podkovsko kladivo

GLEJ ŠE kembelj

klafáč -a m ▶ klepetav povdk. | kvantač

klafánje -a s ▶ govorjenje pp 5 | govorjenje pp 11

klafáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 13 | govoriti 1 pp 18 | kvantati

klafédra -e ž ▶ klafeta

klaféta -e ž pog. |grd, ponošen klobuk| *Prišel je umazan in s*

klafeto na glavi □ pog. **klafedra** □ pog. **klobuštra** □ pog. **klofeta**

GLEJ ŠE klobuk

kláfrnica -e ž ▶ klobuk

klája -e ž ▶ krma¹ | krma¹ ♦³
klájnica -e ž ▶ rastlina ♦³
klák -a m ▶ cilindar 1 ♦
kláka -e ž ▶ ploskanje
kláma -e ž ▶ dremavica | neroden² povdk. | nerodnež | omotica
klámast -a -o prid. ▶ omotičen
klamáti -ám nedov. ▶ hoditi 1 | hoditi 1 pp 8 | sanjati 1
klámav -a -o prid. ▶ omotičen
klámf medm. ▶ tolči ♦
klámfa -e ž ▶ govoriti 1 pp 13 | skoba
klámfati¹ -am nedov. ▶ zbijati 1
klamfáti² -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 13
klamotéríti -im nedov. ▶ hoditi 1 | hoditi 1 pp 8
klančina -e ž grad. | umetno narejena, nekoliko nagnjena površina za lažji dostop na nižji ali višji nivo | *sezidati klančino*
 □ grad. *navoz* □ pog. *rampa*
klánec -nca m ▶ ravnina ♦⁴ | strmina
kláni -a -o prid. ▶ deska ♦³
klaníca -e ž ▶ deska ♦³
klánjanje -a s ▶ podrejanje
klánjati se -am se nedov. ▶ podrejati se | poniževati se | priklanjati se 2
klánje -a s ▶ morjenje
klàp medm. ▶ tlesk²
klápa -e ž ▶ družba 2
klapáti -ám nedov. ▶ hoditi 1 | hoditi 1 pp 8
klapouh -a -o prid. ▶ potr
klapoušec -šca m ▶ zajec 1
klapoušen -šna -o prid. ▶ potr
klapoušnica -e ž ▶ klofuta 1
klapoušniti -em dov. ▶ klofniti
klás -a m | zgornji del rastline, ki vsebuje zrna, zlasti pri pšenici, ječmenu, rži | *zrel klas* □ knj.izroč. *klasek* □ *lat¹* | zlasti pri ovsu, prosu |
 GLEJ ŠE klasiti se | oklasiti se | storž ♦
klása -e ž ▶ bister povdk. 1 | blago¹ 1 ♦⁷ | prvak 2
klásek -ska m ▶ klas
klasicistični -a -o prid. | ki je v zvezi z evropsko umetnostno smerjo od 17. do 19. stoletja, ki posnema staro grško in rimsko umetnost | *klasicistična estetika* □ knj.izroč. *klasični*
klásični -a -o prid. | ki je v zvezi s starimi Grki in Rimljani | *klasična umetnost* □ zastar. *klasiški* □ knj.izroč. *staroklasični*
 GLEJ ŠE glasba 1 ♦³ | gradnja pp 2 | kapitalizem pp | kapitalizem ♦ | klasicistični | klasik | kombinacija ♦
klasificirati -am dov. in nedov. *kaj* | razvrstiti, razporediti *kaj* glede na enake ali podobne lastnosti | *klasificirati blago*
 □ knj.izroč. *klasirati*
 GLEJ ŠE ovrednotiti | vrednotiti
klasifikacija -e ž | razvrstitev, razporeditev glede na enake, podobne lastnosti | *znanstvena klasifikacija živali* □ kategorizacija
 □ zastar. *razredba*
 GLEJ ŠE ovrednotenje | vrednotenje
klásik -a m | avtor del iz dobe starih Grkov in Rimljanov | *posnemanje klasikov* □ *klasični avtor*
 GLEJ ŠE slikar pp 1
klasirati -am dov. in nedov. ▶ klasificirati
klásiški -a -o prid. ▶ klasični
klasíti se -ím se nedov. 3. os. | pri nekaterih rastlinah v času rasti biti v stanju, ko se pojavljajo klasi | *Pšenica lepo klasi* □ *delati klase* □ *iti v klasje* □ star. *vreteniti se*

klásje -a s | množica klasov kot celota | *Klasje že zori* □ star. *klasovje*
 □ *latje* | zlasti pri ovsu, prosu |
 GLEJ ŠE klasiti se | oklasiti se
klasôvje -a s ▶ klasje
klást -í ž ▶ krma¹
klásti kládem nedov. ▶ polagati 2
klatáríti se -im se nedov. ▶ hoditi 1 pp 2 | postopati | potepati se 1
klátenje -a s ▶ mahanje | postopanje
klátež -a m ▶ potepuh
kláti kóljem nedov.
 1. | pripravljati prašiča za hrano | *Letos še nismo klali* □ pog. *imeti koline* □ nar. *koliniti*
 2. *koga* ekspr. | ubijati, moriti, navadno divje, surovo | *Med vojno so klali tudi nedolžne ljudi* □ knj.izroč. *masakrirati* □ ekspr. *mesariti* *Med spopadom so mesarili vsevprek*
 GLEJ ŠE cepiti 1 | mučiti 3
kláti se kóljem se nedov. ▶ spopadati se | tepsti se
klátíti in klátíti -im nedov. ▶ govoriti 1 | mahati 1
klátíti se in klátíti se -im se nedov. ▶ hoditi 1 pp 2 | postopati | potepati se 1, 2
klátivítez -a m ▶ potepuh | vitez
klávec -vca m
 • klavec prašičev □ nar. kolinar □ nar. praščar
 GLEJ ŠE mesar 1
klavecín -a m ▶ čembalo
klaviatúra -e ž | bele in črne tipke pri klavirju, orglah, čembalu | *glasbila s klaviaturo* □ knj.izroč. *tastatura*
 ♦ glasb. nožna klaviatura □ glasb. pedal □ glasb. pedalna klaviatura
 GLEJ ŠE lestvica 2
klaviatúre -úr ž mn. | klavirju podobni glasbeni instrument, ki elektronsko proizvaja zvok | *igrati na klaviature* □ *sintezajzer*
klavicímbal -a m ▶ čembalo
klavičémbalo -a m ▶ čembalo
klavír -ja m | glasbilo s strunami in kladivci, ki proizvajajo tone ob pritisku na tipke | *Sedel je h klavirju in začel igrati* □ zastar. *forte-piano* □ zastar. *glasovir*
 GLEJ ŠE igrati 2 ♦⁸
klaviríst -a m ▶ pianist
klavírski -a -o prid. ▶ harmonika ♦¹ | pianistični
klávní -a -o prid. ▶ dobit ♦ | izkoristek ♦ | kalo ♦¹ | odpadki ♦¹ | teža 1 ♦² | žival 1 pp 2
klávnica -e ž | stavba, prostor za klanje živali | *gnati živino v klavnico* □ star. *mesnica*
klávníčni -a -o prid. ▶ odpadki ♦¹
klavnína -e ž | znesek, ki se plača za zakol živali | *plačati klavnino* □ *klavščina*
klávníški -a -o prid. ▶ odpadki ♦¹
klávrn -a -o prid. ▶ majhen 4 | slab¹
klávščina -e ž ▶ klavnina
klavzúra -e ž ▶ naloga ♦³
klavzúrni -a -o prid. ▶ naloga ♦³
klécati -am nedov. | nehote, sunkovito upogibati nogo v kolenu, zlasti med hojo | *Ves čas je klecal* □ star. *gruditi se*
klécniti -em dov. | nehote, sunkovito upogniti nogo v kolenu, zlasti med hojo | *Ni padel, le klecnil je* □ nar. *cecniti* □ nar. *krucniti* □ knj.izroč. *sklecniti*
 GLEJ ŠE zgruditi se
kléč¹ -a m ▶ kleč²
kléč² -í ž | večja, navadno neostra skala | *Ladja se je ob kleči razbila* □ knj.izroč. *kleč¹* □ star. *kleče* □ star. *klečat*

klečálnik -a m | nizki klopi podobna priprava z oporo za roke,

ki se uporablja za klečanje | *poklekniti na klečálnik* □ star. *klečalo*

klečalo -a s ► klečálnik

klečati -ím nedov. | bítí na nogah, upognjenih v kolenih | *Ker ga*

bolijo kolena, ne more klečati □ pog. *bíti na kolenih*

GLEJ ŠE poniževati se

klêče -éta s ► klêč²

klečeplástvo -a s ► klečeplazenje | klečeplaznost

klečepláz -áza m ► klečeplazec

klečeplázec -zca m slabš. | kdor si zaradi koristi ali iz strahu

pretirano, ponižujoče prizadeva za naklonjenost nadrejenih |

Napredovali so samo klečeplazci □ star. *klečeplaz* □ knj.izroč. *klečeplaznik*

□ slabš. *lizun* □ slabš. *petolizec* □ slabš. *petoliznik* □ slabš. *ritolizec*

□ slabš. *ritoliznik*

klečeplázen -zna -o prid. slabš. | ki si zaradi koristi ali iz strahu

s pretirano uslužnostjo, vdanostjo prizadeva za naklonjenost

nadrejenih | *klečeplazen človek* □ slabš. *lizunski* □ slabš. *petolizniški*

□ slabš. *ritolizniški*

POVEDKOVNIK *lizun, petolizec, petoliznik, prirepnik, ritolizec,*

ritoliznik

klečeplázenje -a s slabš. | pretirano, ponižujoče prizadevanje

koga za naklonjenost nadrejenih zaradi koristi ali iz strahu |

klečeplazenje pred oblastniki □ slabš. *klečeplastvo* □ slabš. *klečeplazni-*

štvo □ slabš. *lizunstvo* □ slabš. *petolizništvo* □ slabš. *prirepništvo*

klečepláziti -ím nedov. ► prilizovati se

klečepláznik -a m ► klečeplazec

klečeplázništvo -a s ► klečeplazenje

klečepláznost -i ž slabš. | dejstvo, da si kdo zaradi koristi ali iz

strahu pretirano, ponižujoče prizadeva za naklonjenost nadre-

jenih | *Njegova klečeplaznost ga je odbijala* □ slabš. *klečeplastvo*

klêčét -i ž ► klêč²

klêj -a m ► lepilo | lepilo ♦2

klêjast -a -o prid. ► lepljiv 1

klêjati -am nedov. ► klejiti

klejítí -ím nedov. *kaj* | premazovati s klejem | *klejiti deske* □ *klejati*

klêjnati -a -o prid. ► klejni

klêjni -a -o prid. | ki je v zvezi s klejem | *klejna raztopina* □ *klejnati*

klék -a m bot. | zimzeleno drevo ali grm s ploščatimi poganjki in

majhnimi olesenelimi storžki | *posaditi klek* □ bot. *tuja*

GLEJ ŠE hudič¹

klékarica -e ž ► čarovnica

klékniti -em dov. ► zgruditi se

klémani -a -o prid. ► prekleti¹ | presneti¹

klémpati¹ -am nedov. ► igrati 2 | tipkati | zbijati 1

klempátí² -ám nedov. ► hoditi 1 pp 8

klémprati -am nedov. ► igrati 2

klèn¹ kléna m ► riba 1 pp 4

klèn² kléna m ► maklen

klén³ -a -o prid. ► nazoren | trden 3

klenič -íča m ► riba 1 pp 4

klènk medm. ► plenk²

klénkanje -a s ► pritrkavanje

klénkar -ja m ► pritrkovelec

klénkati -am nedov. ► igrati 2 | pritrkavati | zvoniti

klénkniti -em dov. ► zazvoniti 1

klénost -i ž ► trdnost 4

kléntati -am nedov. ► hoditi 1 pp 8 | šepati

klèp¹ klépa m | ostrina (kose, srpa) | *nabrusiti klep* □ *klèp*² *nevarno*

ostra klep

GLEJ ŠE klepanje

klép² -í ž ► klép¹

klepáč -a m | kladivo za klepanje | *udarjati s klepačem* □ *klepec*

□ knj.izroč. *klepalnik* □ knj.izroč. *klepalno kladivo*

klepální -a -o prid. ► klepač

klepálník -a m | priprava iz stolčka in babice, namenjena

za klepanje | *Pripravil si je kladivo, srpe in klepalnik* □ nar. *klepi*

□ nar. *klepišče*

GLEJ ŠE klepač

klepálo -a s ► babica 2

klepánje -a s | postopek, pri katerem se z udarci kladiva tanjša,

ostri rezilo | *klepanje kose* □ knj.izroč. *klép*¹

klepárski -a -o prid. ► škarje pp 2

klepátí klépljem nedov. ► brusiti¹ | govoriti 3 | hoditi 1 pp 8 | igrati 2 |

jesti 1 | jesti 1 pp 3 | tipkati | tolči

klêpec -pca m ► klepač

klepèt -éta m ► klepetanje 1, 2 | pogovarjanje | pogovor ♦1 |

sestaneq pp 1 | zmenek pp 1

klepetáč -a m ► klepetav povdk.

klepetálast -a -o prid. ► klepetav

klepetálnica -e ž rač. | internetna storitev, ki omogoča

sočasno komunikacijo med uporabniki | *prijaviti se v*

klepetalnico □ rač., žarg. *chat* □ rač., žarg. *chat room*

□ rač., žarg. *čvekalnica*

klepetálo -a s ► klepetav povdk.

klepetánje -a s

1. | živahno, sproščeno pogovarjanje o nepomembnih

stvareh | *Vedno najde čas za klepetanje* □ *klepet* □ ekspr. *brbljanje*

□ ekspr. *brbranje* □ slabš. *čenčanje* □ slabš. *čvekanje* □ ekspr. *drdranje*

Prostor je bil poln brbljanja in drdranja □ star. *jezikanje* □ pog. *lapanje*

□ slabš. *ragljanje* □ ekspr. *žlabudranje* □ ekspr. *žlobudranje*

2. rač. | sočasna komunikacija med uporabniki interneta | *program*

za klepetanje na internetu □ rač., žarg. *chat* □ rač., žarg. *chatanje* □ rač. *klepet*

GLEJ ŠE pogovarjanje

klepetátí -ám nedov.

1. | živahno, sproščeno se pogovarjati o nepomembnih stvareh |

Spet klepeta pred hišo □ ekspr. *brbljati* □ ekspr. *brbrati* □ slabš. *čenčati*

□ slabš. *čvekatí* □ ekspr. *drdrati* □ star. *jezikati* □ pog. *lapati* □ slabš. *ragljati*

□ ekspr. *žlabudrati* □ ekspr. *žlobudrati*

2. rač. | pogovarjati se preko internetne storitve, ki omogoča

sočasno komunikacijo med uporabniki | *brskati po internetu in*

klepetati □ rač., žarg. *chatati*

GLEJ ŠE govoriti 1 | pogovarjati se 1 | šklepetati 2

klepetáv -áva -o prid. | ki (rad) veliko govori | *klepetave*

ženske □ ekspr. *brbljav* □ ekspr. *brbrav* □ slabš. *čenčalast* □ slabš. *čenčast*

□ slabš. *čvekalast* □ slabš. *čvekast* □ slabš. *čvekav* □ ekspr. *drdrast*

□ slabš. *drdrav* □ slabš. *gobčen* □ slabš. *gobezdaški* □ slabš. *gobezdav*

□ star. *jezičen* □ slabš. *klepetalast* □ slabš. *klepetuljast* □ nar. *lapast*

□ slabš. *ragljast* □ ekspr. *zgovoren* □ ekspr. *žlabudrav* □ ekspr. *žlobudrav*

POVEDKOVNIK *brblja, brbljač, brbljavec, brbljež, brbra, brbrač,*

brbravec, čenča, čenčač, čveka, čvekač, čvekalo, devetkela, drdra,

gobec, gobezdač, gobezdalo, goflja, gofljač, jezik, klafač, klepetáč,

klepetalo, klepetavec, klepetec, klepetulja, klepetun, klobasač,

klobuštra, klobuštrač, klopotalo, klopotec, kvasač, labrač, nakladač,

raglja, regljač, ropotač, ropotec, ropotulja, trobezljáč, žlabudra,

žlobudra, žlobudrač, žužlja, žužnja, žužnjač

klepetávéc -vca m ► klepetav povdk.

klepetávost -i ž | lastnost človeka, ki (rad) veliko govori |

dekletova klepetavost □ ekspr. *brbljavost* □ ekspr. *brbravost*

□ slabš. *čvekavost* □ slabš. *gobčnost* □ slabš. *gobezdavost* □ star. *jezičnost*

□ ekspr. *zgovornost* □ ekspr. *žlabudravost* □ ekspr. *žlobudravost*

klepêtec -tca m ▶ klepetav povdk. | klopotec | raglja
klepetúlja -e ž ▶ klepetav povdk.
klepetúljust -a -o prid. ▶ klepetav
klepetún -a m ▶ klepetav povdk.
klepí -í ž mn. ▶ klepalnik
klepíšče -a s ▶ klepalnik
klépniti -em dov. | dati glas kot pri udarcu po kovini, lesu | *V sobi je klepnil pokrov skrinje* □ ekspr. **klopniti** □ ekspr. **zaklopniti**
klepsídra -e ž ▶ ura¹ 2•1
klêr -a m ▶ duhovščina
klêrik -a m ▶ duhovnik 1 | duhovnik 1 pp 5
klerikalizem -zma m | nazor, ki zagovarja cerkveno vodstvo javnega življenja | *boriti se proti klerikalizmu* □ star. **klerikalstvo**
klerikalstvo -a s ▶ klerikalizem
klesárski -a -o prid. ▶ dleto pp 2
klesáti klêšem nedov. ▶ izboljševati 3
klestílnik -a m | priprava za sekanje, obsekavanje, navadno z ukrivljenim koncem | *S klestílnikom je naklestil kup vej* □ **vejnik** □ nar. **kanjec** □ nar. **kosir** □ nar. **krivač** □ nar. **krivec**¹ □ nar. **račun**² □ nar. **renčelica** □ nar. **sekač** □ nar. **vejevnik** □ nar. **vinjak**
kléstiti -im nedov. ▶ govoriti 1 | kljuvati 2 | obsekavati | obsekavati ♦ | tepsti | tolči
kléstiti se -im se nedov. ▶ tepsti se
kléstje -a s ▶ kleščevje
kléšč kléšča m ▶ klop¹
kléšcar -ja m ▶ rogač 1
kléšče kléšč ž mn. | orodje za prijemanje iz dveh železnih, navzkrižnih ročic | *kléšče in kladivo* □ **kléščice** | majhne kleščice
♦ 1. gozdarske kleščice □ gozd. klupa □ gozd. premerka □ gozd. stega
2. kleščice ščipalke □ ščipalne kleščice □ star. ščipalnice 3. kleščice za kodranje □ kodralo □ knj.izroč. kodravke 4. med. kleščice za plombiranje □ med., žarg. plombirke 5. kombinirane kleščice □ pog. kombinirke 6. vet. kopitne kleščice □ vet. kopitni ščipalnik 7. vet. podkovske kleščice □ vet. kovalne kleščice □ vet. podkovne kleščice
• rakove kleščice □ račje kleščice
GLEJ ŠE porod ♦ 1 | precep 3
kléščevce -vca m ▶ deblo ♦ | okleščeneč
kléščevje -a s | odkleščene veje | *Na ognjišču je dogorevalo kleščevje* □ **klestje**
kléščice -ic ž mn. ▶ kleščice
kléščiti -im nedov. ▶ omejevati 5
kléščman -a m ▶ rogač 1
kléščni -a -o prid. ▶ porod ♦ 1
kléščnik -a m ▶ sekalec
kléštra -e ž ▶ zanemarjenec
klét -í ž | del stavbe od pritličja navzdol, navadno v zemlji | *Klet je hladna* □ nekj. pog. **kevder** □ nekj. pog. **kevdrč** □ knj.izroč. **podklet** □ knj.izroč. **podpodje**
• vinska klet □ nar. pivnica² □ nekj. pog. vinski kevder
GLEJ ŠE motor² ♦ 5 | stanovanje ♦ 1
kletár -ja m ▶ natakár
kletaríca -e ž ▶ natararica
klétev -tve ž | groba beseda, besedna zveza, izrečena navadno v afektu | *Iz ust so mu vrele kletve* □ ekspr. **kletvica** □ ekspr. **kletvina**
GLEJ ŠE prekletstvo
kléthram -a m ▶ zidanica
kléti¹ -a -o prid. ▶ prekleti¹
kléti² kólnem nedov. ▶ preklinjati 1, 2
kléti se kólnem se nedov. ▶ prisegati

klétka -e ž

1. | navadno s kovinskimi palicami ograjeni prostor za (divje) živali | *Zver so zaprli v kletko* □ **zverinjak** □ star. **kajba** □ star. **kajbica** □ knj.izroč. **rešetka** □ nar. **kobača** | večja lesena kletka | *zapreti kokoši v kobačo*
2. mont. | kabina dvigala pri rudniku | *izprazniti kletko zaradi okvare dvigala* □ mont., žarg. **koš**
• ptičja kletka □ star. gajba □ ptičnica □ zastar. ptičnik □ pog. tičnica □ pog. tičnik
GLEJ ŠE matičnica 1 | zapor 1
klétkar -ja m ▶ prodajalec pp 1
klétkast -a -o prid. ▶ karirast
klétni -a -o prid. ▶ stanovanje pp 2 | stanovanje ♦ 1
klétvica -e ž ▶ kletev
kletvína -e ž ▶ kletev
klévéta -e ž ▶ obrekovati
klévetánje -a s ▶ obrekovanje
klévetáti -ám nedov. ▶ obrekovati
klévétnik -a m ▶ obrekljivec
klíc -a m
1. | glasno izgovorjeno, izrečeno, navadno kako ime | *Zaslišal je očetov klic, a se ni oglašil* □ zastar. **klicaj** □ knj.izroč. **klik¹** □ zastar. **vzklic**
2. | glasno izražena želja, zahteva po prisotnosti, kaka dejavnosti | *Na njegov klic so vsi prihiteli* □ knj.izroč. **doklic** □ zastar. **klicaj** □ knj.izroč. **klik¹** □ zastar. **vzklic** □ star. **zov**
♦ 1. klic na pomoč □ klicanje na pomoč □ knj.izroč. klik na pomoč □ knj.izroč. poziv na pomoč □ star. zapomaganje 2. klic v silo □ knj.izroč. poziv v silo
GLEJ ŠE odgovoriti 1♦ 2 | poziv 1, 2
klíca -e ž ▶ kal² | kalček | mikroorganizem ♦ 1 | zametek 2
klicáj -a m ▶ blizu² | klic 1, 2
klicálni -a -o prid. ▶ stavek ♦ 10
klicanje -a s ▶ klic 2♦ 1 | pozivanje
klicár -ja m | nekđaj kdor javno prebira, razglaša, navadno mestne, občinske uredbe | *Množica na trgu je prisluhnila klicarju* □ **izklicatelj** □ **izklicevalec** □ **oklicevalec** □ **razglaševalec**
GLEJ ŠE glasnik² | znanilec
klícati klíčem nedov.
1. *kaj* | glasno izgovarjati, govoriti, navadno kako ime | *klicati imena učencev* □ knj.izroč. **izklicevati** □ knj.izroč. **klikati** □ knj.izroč. **vzklicevati**
2. *koga* s príslovnim določilom | izražati željo, zahtevo po prisotnosti na kakem mestu | *Mati kliče otroke domov* □ **pozivati**
• 1. klicati duhove □ star. rotiti duhove 2. klicati koga na odgovor □ publ. klicati koga na odgovornost 3. klicati na pomoč □ star. klicati na pomagaj □ star. klicati na pomaganje □ pozivati na pomoč □ star. zvati na pomoč
GLEJ ŠE bruhati | buditi 1 | imenovati | izklicevati 1 | pozdravljati | pozivati 1, 2 | puntati | vasovati 1 | vpiti² 1 | zahtevati 2
klícati se klíčem se nedov. | s klicanjem drug drugemu sporočati svojo prisotnost kje | *Klicali so se z dogovorjenimi znaki* □ knj.izroč. **sklicavati se** □ knj.izroč. **sklicevati se**
GLEJ ŠE imenovati se
klícni -a -o prid. ▶ številka ♦ 5
klíčni -a -o prid. ▶ list 1♦ 6 | plast³ 1♦ 4
klíent -ênta m ▶ stranka 2
klik¹ -a m ▶ klic 1, 2 | klic 2♦ 1
klik² posnem. medm. | posnema glas pri udarcu, trku ob trdo snov | *Klik, klik, so se zadevale kroglice* □ **pik²** □ **tik³**
GLEJ ŠE tlesk²

klíka -e ž slabš. |navadno manjša skupina ljudi v kaki skupnosti, ki se hoče okoristiti, uveljaviti na škodo drugih| *nastajanje klik v podjetjih* □ knj.izroč. **koterija**

klíkarstvo -a s |pojavnjanje, obstajanje navadno manjših skupin ljudi v kaki skupnosti, ki se hočejo okoristiti, uveljaviti na škodo drugih| *klíkarstvo in strankarstvo* □ zastar. **klikovstvo**

klíkatí -am nedov. ▶ klicati 1 | vpiti² 1

klíkniti -em dov. ▶ razjasniti se¹ 2

klíkovstvo -a s ▶ klikarstvo

klíma -e ž ▶ naprava •5 | ozračje 3 | podnebje

klímaks -a m ▶ kriza 2 | mena

klíma^térični -a -o prid. ▶ klimakterijski

klíma^terij -a m ▶ mena

klíma^terij^ski -a -o prid. med. |ki je v zvezi z dobo med zrelostjo in starostjo, zlasti pri ženskah| *klimakterijske težave* □ med. **klíma^terični**

klímát -a m ▶ ozračje 3 | podnebje

klímátični -a -o prid. ▶ naprava •5 | razmere •2 | zdravilišče •2 | zdravljenje •5

klímatizírati -am nedov. in dov. |uravnovati, uravnati temperaturo, vlažnost in menjavanje zraka v zaprtem prostoru| *klímatizírati dvorano* □ knj.izroč. **kondicionirati**

• les. **klímatizírati les** □ les. **kondicionirati les**

klímátski -a -o prid. ▶ naprava •5 | razmere •2 | zdravilišče •2 | zdravljenje •5

klin klína m

1. |paličast, na eni strani priostren kos lesa, železa, ki se v kaj zabije| *zabiti klin v zemljo* □ ekspr. **klínec** □ **klínček** |majhen klin|
2. |prečna palica na lestvi| *lestev z desetimi klini* □ nek. pog. **špríkla**
3. |navadno lesen, v steno zabiti predmet za obešanje| *obesiti suknjič na klin* □ star. **čavelj**

GLEJ ŠE izmisliti si 2 | opustiti

klína -e ž ▶ rezilo

klínasti -a -o prid. ▶ znak¹ •2

klínček -čka m nav. mn. |posušeni cvetni popki klinčevca, ki se uporabljajo kot dišava| *dodati nadevu cimet in klinčke* □ **nageljnova žbica**

GLEJ ŠE klin 1 | nagelj | ščipalka 1 | vžigalica | žebliček •1

klíne^c -nca m ▶ hudič² | klin 1 | ničvrednež | žebliček •1

klínica -e ž ▶ britvica | rezilce

klínični -a -o prid. ▶ bolnišnica •3 | smrt 1 •1

klínika -e ž

- 1. **dermatološka klinika** □ med., žarg. **derma** 2. **infekcijska klinika** □ prakt. sp. **infekcijska** 3. **interna klinika** □ prakt. sp. **interna** 4. **pediatrična klinika** □ prakt. sp. **otroška klinika**

GLEJ ŠE bolnišnica •3

klínek medm. ▶ plenč²

klínker -ja m grad. |zelo trda, dvakrat žgana, tanjša opeka| *fasada, obložena s klinkerjem* □ grad. **klinkerska opeka** □ grad. **prepeka**

klínkerski -a -o prid. ▶ klinker

klínopís -a m ▶ pisava 1 pp 2

klínopísni -a -o prid. ▶ znak¹ •2

klípsna -e ž ▶ zaponka

klístír -ja m med. |odvajalno, zdravilno ali hranilno sredstvo, ki se daje v danko| *dobiti klistir* □ med. **dristilo** □ zastar. **klistira** □ med. **klízma** □ med. **vliv** □ med. **vlivek**

klístíra -e ž ▶ klistir

klístírati -am dov. *koga* med. |dati odvajalno, zdravilno ali hranilno sredstvo v danko| *klístirati bolnika* □ med. **sklístirati**

klístírka -e ž med. |priprava za dajanje odvajalnih, zdravilnih ali hranilnih tekočin v danko| *uporabiti klistirko* □ med. **dristlja**

klíše -éja m |na osnovi risbe ali fotografije narejena, navadno kovinska plošča za tiskanje slik| *Klíšeji so že izrabljeni*

□ knj.izroč. **ploskanica**

♦ tisk. **rastrski klíše** □ tisk. **avtotipija** □ tisk. **poltonski klíše**

GLEJ ŠE izravnati • | obrazec 3

klítí klíjem nedov. ▶ kaliti³

klítóris -a m anat. |majhen, nabrekli organ zunanjega ženskega spolovila| *tkivo klítórisa* □ anat. **ščegetavček**

klízma -e ž ▶ klistir

kljúb predl. z dajalnikom |za izražanje dejstva, ki bi moglo ali moralo

kaj preprečiti, pa ne prepreči| *iti na sprehod kljub dežju* □ s tožilni-

kom **ne glede na** *Ne glede na različnost mnenj je sodelovanje mogoče*

□ neustrez. **glede na** *Zelo je uspešen glede na svojo neizkušeno* □ star.,

z rodilnikom **mimo²** *Vojna se je začela mimo vseh prizadevanj za mir*

□ knj.izroč. **nakljub** □ knj.izroč. **navkljub** □ knj.izroč. **navzlic** □ ekspr., z mestnikom

ob *Ob vsej uspešnosti je nezadovoljen* □ zastar., z rodilnikom **poleg²** *Poleg*

vsega bogastva je nesrečen □ ekspr., z mestnikom **pri** *Pri vsej nadarjenosti*

še ničesar ni dosegel □ ekspr. **proti²** *uspeli proti vsem oviram*

□ star. **vkjub** □ zastar. **vprek²** □ zastar., z rodilnikom **vrhu³** *Vrhu vse pozornosti*

so se vrinile napake □ star. **vzlic** □ star., z rodilnikom **zraven²** *Zraven*

dobrega zdravja se močno pritožuje

GLEJ ŠE kljubovati

kljubést -i ž ▶ kljubovalnost

kljubésten -tna -o prid. ▶ kljubovalen

kljúbica -e ž ▶ kljubovalnost

kljubóten -tna -o prid. ▶ kljubovalen

kljuboválen -lna -o prid. |ki namerno dela drugače, kot se

želi, zahteval| *kljubovalen otrok* □ zastar. **kljubesten** □ zastar. **kljuboten**

□ knj.izroč. **ostentativen** □ knj.izroč. **renitenten**

kljuboválnost -i ž |dejstvo, da kdo namerno dela drugače, kot

se želi, zahteva| *učinkovito se odzivati na otrokovo kljubovalnost*

□ zastar. **kljubest** □ knj.izroč. **kljubica** □ knj.izroč. **renitencia**

kljubováti -újem nedov. *komu* |namerno delati drugače, kot kdo

želi, zahteval| *kljubovati vzgojitelju* □ star. **biti kljub** □ pog. **kontrirati**

GLEJ ŠE upirati se 1

kljúb tému da vez. zv. ▶ čeprav

kljúč -a m

1. |kovinska priprava za zaklepanje in odklepanje ključavnice| *vtakniti ključ v ključavnico* □ **ključek** |majhen ključ|

2. rač. |prenosna pomnilniška naprava s priklopom USB| *ikona za varno odstranjevanje ključa iz računalnika* □ rač. **ključek**

3. agr. |odrezani del rozge ameriške trte za cepljenje z zlahtno trto| *rezati ključe* □ nar. **kolč**

• 1. glasb. **basovski ključ** □ glasb. F-ključ 2. teh. **natični ključ**

□ teh. **natični ključ** 3. ptt. **šifirni ključ** □ ptt. ključ šifre

GLEJ ŠE brada 3 | francoz | odpiráč | ovinek | serpentina |

zakleniti 1

ključánica -e ž ▶ ključavnica

ključár -ja m ver. |kdor pomaga cerkvenemu predstojniku pri

upravljanju, vodenju gospodarskih zadev| *Dolga leta je bil*

ključar □ star. **cehmošter** □ ver. **cerkveni ključar**

GLEJ ŠE paznik | vratar 1

ključaríca -e ž ▶ hišnica 1 | vratarica

ključárka -e ž ▶ vratarica

ključávnica -e ž |priprava, ki zapira kaj tako, da se lahko odpre samo s ključem| *zakleniti ključavnico* □ zastar. **ključanica**

♦ **verthajmska ključavnica** □ pog. **verthajm** □ **verthajmključavnica**

□ obrt., žarg. **verthajmovka**

GLEJ ŠE narcisa | obešanka

kljúček -čka m ▶ ključ 1, 2 | petelinček

kljúčica -e ž ▶ kljukica 1, 2
kljúčiti -im nedov. ▶ ukrivljati
kljúčiti se -im se nedov. ▶ ukrivljati se
kljúčni -a -o prid. ▶ beseda 4 | bistveni
kljúka -e ž | gibljiva priprava na vratih, oknih za odpiranje, zapiranje | *Pritisnila je na kljuko in odprla vrata* □ **kljukica** ↗
 GLEJ ŠE čačka 2 | izmisliti si 2 | kavelj¹ 1 | kavelj¹ 2 • | ocena 2•2 | opustiti | pritiskati 3 • | serpentina
kljúkasti -a -o prid. ▶ križ¹ •
kljúkati -am nedov. ▶ trkati 1
kljúkec -kca m ▶ krivec¹ 2
kljúkica -e ž
 1. | majhna kljuka | *pritisniti na kljukico* □ knj.izroč. **ključica**
 2. bot. | zakrivljeni izrastek na plodovih nekaterih rastlin | *obrezati kljukico* □ bot. **ključica** □ bot. **kljunec**
 GLEJ ŠE kaveljček 1 | ščipalka 1
kljukonós -a -o prid. ▶ grbonos
kljukovit -a -o prid. ▶ ovinkast
kljún -a m | prednji podaljšani roženi del glave z ustno odprtino pri ptičih | *Ptica ima ukrivljen kljun* □ ekspr. **kljunček**
 GLEJ ŠE molčati 2 | premec | ščir • | tepen
kljunáč -a m ▶ sloka
kljúnasti -a -o prid. ▶ flavta • | merilo •1
kljúnček -čka m ▶ kljun
kljúnčkati -am nedov. ▶ kljuvati 1 | poljubljati
kljúnec -nca m ▶ kljukica 2
kljúniti -em dov. *kaj* | udariti s kljunom | *Koklja je kljunila pišče* □ ekspr. **kavsniti** *Papiga ga je kavsnila*
kljúniti ga -em ga nedov. ▶ srkniti ga
kljunotáj -a m ▶ rilčkar 1
kljúsa -e ž ▶ kljuse
kljusáč -a m vet. | zlasti v ameriškem okolju konj, ki pri teku istočasno premika nogi leve oziroma desne strani | *kljusači in kasači* □ star. **prusa** □ star. **prusec**
kljúsati -am nedov. ▶ hoditi 1 pp 8
kljúse -ta s ekspr. | star, oslabel konj | *Kljuse je s težavo vleklo voz* □ ekspr. **kljusa** □ ekspr. **kljusica**
kljúsica -e ž ▶ kljuse
kljúvanje -a s ▶ trganje
kljúvati -am nedov.
 1. *kaj* | hitro, sunkovito segati s kljunom po čem | *Kokoš kljuva zrnje* □ ekspr. **čufati** □ ekspr. **kavsati** □ ekspr. **kavsljati** □ ekspr. **kljunčkati**
 2. | udarjati, tolči s kljunom | *Žolna kljuva po deblu* □ ekspr. **kavsati** *Koklja jezno kavsa* □ ekspr. **klestiti**
 GLEJ ŠE boleti 1 pp 1 | mučiti 3 | trgati 2 | zobati²
kloáka -e ž ▶ kanal 1•1 | stok²
klôb -a m ▶ klobčič
klobása -e ž | drobnejši valjast izdelek z navadno med seboj povezanima koncema, z nadevom iz mesa, drobovine ali drugih živil | *delati klobase* □ ekspr. **klobasica** □ **jetrnica** ↗ □ **kranjska klobasa** ↗ □ **krvavica** ↗ □ **pečenica** ↗
 ◆ **kranjska klobasa** □ prakt. sp. **kranjska**
 GLEJ ŠE hrenovka | jetrnica | krvavica | pečenica 1 | vreča •2
klobasáč -a m ▶ klepetav povdk.
klobasánje -a s ▶ govorjenje | govorjenje pp 12
klobásar -ja m ▶ klobasičar
klobasáriti -im nedov. ▶ govoriti 1
klobasáti -ám nedov. ▶ govoriti 1
klobásica -e ž ▶ klobasa

klobásičar -ja m | kdor dela, izdeluje klobase | *mesar in klobasičar* □ **klobasar**
klôbčast -a -o prid. | ki je podoben klobčiču | *klobčaste korenine* □ **klobčičast**
klôbček -čka m ▶ klobčič
klôbčič -a m | volna, motvoz, žica, zvita v kroglasto obliko | *Klobčič je padel na tla* □ knj.izroč. **klobček** □ nar. **klobec** □ knj.izroč. **klobek** □ knj.izroč. **klobka** □ star. **klobko** □ star. **sklobek** □ knj.izroč. **klob** | navadno velik klobčič |
 GLEJ ŠE skupina 1 | skupina 1 pp 3
klobčičast -a -o prid. ▶ klobčast
klôbec -bca m ▶ klobčič
klôbek -bka m ▶ klobčič
klôbka -e ž ▶ klobčič
klôbko -a s ▶ klobčič
klobúček -čka m ▶ klobuk
klobučevína -e ž | blago iz med seboj prepletenih ali zlepljenih, navadno volnenih vlaken ali zajčjih dlak | *okrasne košarice iz klobučevine* □ star. **klobučina**
klobučevinast -a -o prid. | ki je iz klobučevine | *nositi klobučevinate copate* □ star. **klobučinast**
klobučina -e ž ▶ klobučevina
klobučinast -a -o prid. ▶ klobučevinast
klobúčnica -e ž ▶ škatla 1•4
klobučnják -a m ▶ dimolovec
klobúk -a m | navadno trše pokrivalo s krajci in štulo | *dati klobuk na glavo* □ pog. **klafeta** □ ekspr. **klobuček** *Gospa ima tako srčkan moderen klobuček* □ nar. **škrjak** □ **borsalino** | moški klobuk iz tanke, mehke klobučevine | □ **dvorogeljnik** ↗ □ **kardinalski klobuk** | [trd, črn klobuk z okroglo štulo in širokimi krajci] □ **kavbojski klobuk** | [klobuk s širokimi, ob straneh precej zavihanimi krajci] □ **slamnik** ↗ □ **sombrero** | zlasti v latinskoameriškem okolju klobuk z zelo širokimi krajci] □ **trirogeljnik** ↗ □ neknj. pog. **klafeta** ↗ □ star. **klafnica** | [klobuk, navadno s širokimi krajci] □ nar. **zajčjak** ↗
 ◆ širokokrajni klobuk □ ekspr. širokokrajnik □ star. **veha**¹
PODPOMENKE 1. moški klobuk, ženski klobuk 2. ozkokrajni klobuk, širokokrajni klobuk ↗
 GLEJ ŠE kožica • | lilija •2 | meduza | navihan • | slamnik | škatla 1•4 | trirogeljnik | vinjen •1
klobúštra -e ž ▶ klafeta | klepetav povdk.
klobuštráč -a m ▶ klepetav povdk.
klobuštráti -ám nedov. ▶ govoriti 1 | hoditi 1 | hoditi 1 pp 8
klócati -am nedov. ▶ udarjati 3
klóča -e ž ▶ koklja
klóčiti -im nedov. ▶ kokati 1
kloféta -e ž ▶ klafeta
klôfniti -em dov. *koga* | udariti, navadno s plosko roko | *Klofnil ga je po obrazu; Močno ga je klofnil* □ **dati klofuto komu** □ **klofutniti** □ zastar. **klapoušniti** □ ekspr. **prilepiti klofuto komu** □ ekspr. **priložiti klofuto komu** □ pog. **primazati klofuto komu** □ pog. **pripeljati klofuto komu** □ pog. **prisliniti klofuto komu** □ star. **prisoniti klofuto komu** □ ekspr. **prismoditi klofuto komu** □ ekspr. **prismoliti klofuto komu** □ star. **založiti klofuto komu** □ star. **zasoliti klofuto komu**
klofúta -e ž
 1. | udarec, navadno s plosko roko po licu | *Klofuta ga je zaboleta* □ **zaušnica** □ nar. **cvrk** □ nar. **floska** □ zastar. **klapoušnica** □ star. **pljuska**
 2. ekspr. | kar povzroči komu razočaranje, neprijetnosti, navadno po krivici | *To je klofuta njegovih prizadevnosti* □ ekspr. **zaušnica**
 GLEJ ŠE klofniti | oklofutati
klofútniti -em dov. ▶ klofniti

klójec -jca m ▶ krhelj 1

klók posnem. medm. |posnema glas tekočine pri prelivanju skozi ozko odprtino| *Iz posode je teklo v grlo: klok, klok, klok* □ glu □ gluk □ lok² □ luk²

GLEJ ŠE kok²

klókan -a m ▶ kenguru

klókanje -a s ▶ kokanje

klókat -am nedov. ▶ klokotati | kokati 1, 2 | lokati

klokòt -òta m ▶ klokotanje

klokotánje -a s |kratki, votli glasovi, ki nastanejo navadno pri prehajanju vode čez kako oviro| *poslušati zamolklo klokotanje odtekajoče se vode* □ klokot

klokotáti -ám nedov. |dajati kratke, votle glasove, navadno pri prehajanju vode čez kako oviro| *Voda se je ob skalah penila in klokotala* □ klokati □ ekspr. žlobudrati

kloníca -e ž ▶ lopa 1 | remiza | zaklon 1

kloníti¹ klónem dov. ▶ odnehati | podleči | skloniti se¹ | vdati se 3

kloníti² klónim nedov. ▶ upogibati 1

kloníti se klónim se nedov. ▶ sklanjati se

klónkati -am nedov. ▶ plunkati

klòp¹ klópa m |majhen zajedavec na koži človeka in nekaterih živali, s trdim, nazobčanim sesalom| *izdreti klopa* □ nar. cek □ star. klešč □ nar. klošč □ star. laščec

klòp² -í ž |podolgovata lesena, kamnita priprava z nogami, podstavki za sedenje (več oseb)| *Pred hišo je stala klopa* □ ekspr. klopca □ pručka □ nar. komen |klop ob kmečki pečí|

♦ 1. cerkvena klopa □ nar. pruka 2. zatožna klopa □ obtožna klopa

• veslaška klopa □ knj.izroč. veslarska klopa

GLEJ ŠE hoditi 2♦ | poslanec ♦4 | šolati se

klòp³ medm. ▶ cok | pekete | tok³

klòpati -am nedov. ▶ klopotati 1

klópca -e ž ▶ klop²

klòpniti -em dov. ▶ klepniti | udariti 2 | zadeti 1

klopotáča -e ž zool. |ameriška strupena kača, ki ima na repu rožene obročke| *pik klopotače* □ star. ropotača

GLEJ ŠE kača pp 3

klopotálo -a s ▶ klepetav povdk.

klopotáti -ám nedov.

1. ekspr. |slišno, odsekano udarjati ob tla| *Cokle so klopotala po kamnitem tlaku* □ knj.izroč. klopati

2. ekspr. |dajati odsekane, navadno enakomerne glasove| *Štorklje so klopotala na strehi* □ nar. regetati |*Klopotci regetajo v vetru*

GLEJ ŠE govoriti 1 | udarjati 3

klopòtec -tca ž |lesena naprava s kladivci, ki dajejo ob udarjanju enakomerne glasove| *Klopotci v vinogradih klopotajo*

□ knj.izroč. klepetec □ knj.izroč. ropotec

GLEJ ŠE kladivce • | klepetav povdk.

klór -a m ▶ plin 1 pp 3

kloríd -a m

• kem. živosrebrov klorid □ kem. kalomel □ nestrok. sublimat

klorofil -a m bot. |zeleno barvilo, ki omogoča v rastlinski celici nastajanje ogljikovih hidratov| *pomen klorofila v procesu fotosinteze* □ bot. listno zelenilo

klorofilni -a -o prid. ▶ kloroplast

klorofórm -a m ▶ triklorometan

kloroplást -a m bot. |del žive vsebine celice, ki vsebuje klorofil| *zgradba kloroplasta* □ bot. klorofilno telesce

kloróza -e ž agr. |bolezenska bledozeleno barva rastlin| *kloroza listja* □ agr. bledica

klóšar -ja m ▶ brezdomec

klóšarka -e ž ▶ brezdomka

klóšarski -a -o prid. ▶ brezdomski

klòšč klòšča m ▶ klop¹

klòščevec -vca m ▶ ricinus

klóšter -tra m ▶ samostan

klóštrski -a -o prid. ▶ samostanski

klòvn -a m |komedijant, burkež z značilno naličenim obrazom| *nastop klovna* □ knj.izroč. avgust¹ □ ekspr. pajac □ slabš. pajacelj

klòvnovski -a -o prid. ▶ klovnski

klòvnski -a -o prid. |ki je v zvezi s klovni| *klovnski humor* □ klovnovski

klozét -a m ▶ stranišče

klozétni -a -o prid. ▶ papir ♦21 | školjka ♦1

klozétpapír -ja m ▶ papir ♦21

klóžnja -e ž ▶ navlaka

klúb -a m

• 1. alpinistični klub □ alpinski klub 2. debatni klub □ slabš. debaterski klub 3. letalski klub □ aeroklub 4. rotarijski klub □ rotarijanski klub

klùk medm. ▶ pluk

klúmp -a m ▶ blago¹ ♦2

klúpa -e ž ▶ klešče ♦1

kmálu¹ čas. prisl. |izraža, da se kaj zgodi v času, ki je glede na oddaljenost od določene časovne točke kratek| *Odločno se je lotil dela, vendar se je kmalu utrudil; Kmalu se lahko vrne* □ brž □ hitro □ v kratkem □ ekspr. mimogrede □ ekspr. naglo □ ekspr. prav kmalu □ pog. prec □ pog. precej² □ star. sedaj sedaj Sedaj sedaj bo tukaj □ star. skoraj¹ □ star. skoraj skoraj □ ekspr. slej ko prej □ ekspr. ta hip □ ekspr. takoj □ ekspr. ta trenutek □ ekspr. urno □ ekspr. vsak čas □ ekspr. vsak hip Vsak hip lahko pride moj avtobus □ ekspr. vsak trenutek □ ekspr. zdaj zdaj

GLEJ ŠE hkrati¹ 1 | prej¹ 1♦ | sproti 1 | tik¹ | zgodaj¹ 1♦ | zgodaj¹ 2

kmálu² člen. ▶ skoraj² 3

kméčki -a -o prid. |ki je v zvezi s kmeti| *kmečko življenje* □ kmetski □ slabš. kmetavzarski □ star. kmetiški □ zastar. kmetovski □ knj.izroč. ruralni □ knj.izroč. rustikalni

GLEJ ŠE dvorišče ♦2 | fevd♦ | kmetija ♦5 | lastovka pp | turizem ♦3 | upor 2♦ | upornik 1♦

kmèt -éta m

1. |kdor ima zemljo, jo obdeluje in se s tem preživlja| *Kmetje so zemljo že zorali* □ slabš. kmetač □ slabš. kmetavz □ slabš. kmetavzar

□ ekspr. kmetič □ ekspr. kmetiček □ zastar. oratar □ zastar. paver □ zastar. seljak

□ zastar. seljan □ knj.izroč. zemljedelec □ felah |v arabskem okolju| □ paolan |nekdaj v primorskem okolju| □ slabš. kafon |v italijanskem okolju| □ ekspr. mužik |v ruskem okolju, zlasti pred oktobrsko revolucijo|

♦ 1. zgod. kmet svobodnik □ zgod. svobodnik 2. mali kmet □ nar. fretar □ polgruntar 3. srednji kmet □ zastar. srednjak 4. veliki kmet □ gruntar □ slabš. kulak □ nar. zemljak

2. šah. |šahovska figura, ki se giblje v pravokotni smeri naravnost| *žrtvovati kmeta* □ šah. pion

♦ šah. središčni kmet □ šah. srednji kmet

GLEJ ŠE neroden² povdk. | nerodnež | neumnež

kmetáč -a m ▶ kmet 1

kmetávz -a m ▶ kmet 1

kmetávzar -ja m ▶ kmet 1

kmetávzarski -a -o prid. ▶ kmečki

kmetíca -e ž |ženska, ki ima zemljo, jo obdeluje in se s tem preživlja| *Poročil se je s kmetico* □ zastar. seljanka

kmétič -a m ▶ kmet 1

kmetiček -čka m ▶ kmet 1

kmetija -e ž | zemljišče s hišo in gospodarskimi poslopij|

Kmetija leži na sončni strani hriba □ pog. **grunt** □ ekspr. **posestvo**
□ nar. **mandrija** | kmetija z gospodarskimi poslopiji, obdana z zidom| □ zgod. **pustota** | v fevdalizmu opustela, neobdelana kmetija|

♦ **1.** cela kmetija □ celi grunt □ nar. **huba** **2.** ekološka kmetija □ bio-kmetija □ ekokmetija **3.** mala kmetija □ nar. **freta** **4.** samotna kmetija □ star. **samija** □ nar. **samina** □ knj.izroč. **samota** □ knj.izroč. **samotija** **5.** turistična kmetija □ kmečki turizem **6.** velika kmetija □ pog. **grunt**
GLEJ ŠE kmetovanje | turizem •3

kmetijski -a -o prid. | ki je v zvezi s kmetijci, kmetijstvom|

kmetijsko področje □ knj.izroč. **ruralni**

GLEJ ŠE država •4 | oddaja pp 2 | politika •5 | proizvod •2 | proizvodnja 1•2

kmetijstvo -a s | gospodarska dejavnost, ki se ukvarja s poljedelstvom, živinorejo, sadjarstvom| *posodobiti kmetijstvo*

□ **agrikultura** □ knj.izroč. **zemljedelstvo**

♦ **ekološko kmetijstvo** □ **biokmetijstvo** □ **ekokmetijstvo**

kmétiški -a -o prid. ► kmečki

kmétištvo -a s ► kmetstvo

kmétiti -im nedov. ► kmetovati

kmetoválstvo -a s ► kmetovanje

kmetovánje -a s | preživljanje z obdelovanjem lastne

zemlje| *lotiti se kmetovanja* □ ekspr. **kmetija** □ knj.izroč. **kmetovalstvo**

□ zastar. **kmetstvo**

kmetováti -újem nedov. | imeti zemljo, jo obdelovati in se s tem preživljati| *Starši so kmetovali, sin pa je kmetijo opustil*

□ zastar. **kmetiti**

GLEJ ŠE obdelovati 1

kmétoovski -a -o prid. ► kmečki

kmétoovstvo -a s ► kmetstvo

kmétski -a -o prid. ► kmečki

kmétstvo -a s | družbeni sloj kmetov| *seznaniti se s problemi*

kmetstva □ star. **kmetišvo** □ knj.izroč. **kmetovstvo**

GLEJ ŠE kmetovanje

kmísati se -am se nedov. ► jokati pp 3

knáfelc -a m ► markacija •

knáfelček -čka m ► markacija •

knáfelčev -a -o prid. ► markacija •

knájp -a m ► kava •4

knájпов -a -o prid. ► kava •4

knàp knápa m ► rudar

knáповski -a -o prid. ► rudarski

knédelj -na m ► cmok¹ 1

knéštvo -a s ► naslov •6

knéz -a m | v nekaterih deželah plemič, za stopnjo višji od grofa|

baroni, grofi in knezi □ iron. **knežič**

• zgod. **volilni knez** □ zgod. **knez izbornik** □ zgod. **volilnik**

GLEJ ŠE duhovnik 1 pp 2 | riba 1 pp 3

knézoškòf -ófa m ► škof

knéževič -a m | v nekaterih deželah knezov sin| *mlad kneževič*

□ knj.izroč. **knežič**

knéževski -a -o prid. ► knežji

knéžič -a m ► knez | kneževič

knéžji -a -e prid. | ki je v zvezi s knezi| *knežji rod* □ **kneževski**

GLEJ ŠE naslov •6

knjígа -e ž | delo, stvaritev v obliki večjega števila trdno

sešitih tiskanih listov| *prelistati knjigo* □ nekjn. **pog. bukla**

□ star. **bukve** □ **knjižica** □ slabš. **knjižura** | zlasti brez literarne

vrednosti|

♦ **1.** kuharska knjiga □ **pog. kuharica** **2.** knjiga Mohorjeve družbe

□ **pog. mohorjanska knjiga** □ **pog. mohorjevka** □ **mohorska knjiga** **3.** liturgične knjige □ **ver. bogoslužne knjige** **4.** **ver. mašna knjiga** □ **ver. misal**

5. mehko vezana knjiga □ **broširana knjiga** **6.** žepna knjiga □ **žepnica**

PODPOMENKE **1.** leposlovna knjiga, strokovna knjiga, znanstvena

knjiga **2.** mehko vezana knjiga □ **trdo vezana knjiga**

• **1.** **fin. blagovna knjiga** □ **fin. blagovni skontro** **2.** **elektronska knjiga**

□ **e-knjiga** **3.** **inventarna knjiga** □ **inventarska knjiga** **4.** **knjiga dolžnikov**

□ **dolgovna knjiga** **5.** **krstna knjiga** □ **star. krstne bukve** **6.** **matična knjiga**

□ **star. matica** □ **star. matrika** **7.** **agr. rodovniška knjiga** □ **agr. rodovna**

knjiga **8.** **film. snemalna knjiga** □ **film., žarg. skript** **9.** **spominska vpisna**

knjiga □ **knj.izroč. album** **10.** **gled. šepetalska knjiga** □ **gled. suflerska**

knjiga **11.** **zemljiška knjiga** □ **star. gruntne bukve**

GLEJ ŠE **adresar** | **bibliofil** | **farmakopeja** | **izpisek** •1 | **izpisek** •2 |

izpisek •3 | **kodeks** •2 | **ovitek** 1•1 | **šifrant** 2 | **učbenik** | **zvezek** 2

knjigár -ja m ► **knjigar** | **založnik**

knjigárna -e ž | **trgovina s knjigami** | *kupiti roman v knjigarni*

□ **zastar. bukvarna** □ **zastar. bukvarnica** □ **zastar. knjigarnica** □ **zastar. knjigo-**

tržnica

GLEJ ŠE **knjižnica**

knjigárnar -ja m | **lastnik knjigarne** | *Knjigar nar mu je prodal več*

knjižnih novosti □ **zastar. bukvar** □ **star. knjigar**

GLEJ ŠE **knjigotržec**

knjigárnica -e ž ► **knjigarna** | **knjižnica**

knjigárništvo -a s | **prodaja knjig, navadno v knjigarnah** | *knji-*

garnišvo in knjigoveštvo □ **knj.izroč. knjigarstvo**

knjigárstvo -a s ► **knjigarnišvo**

knjigobrbec -bca m ► **molj** •

knjigoljúb -a m ► **bibliofil**

knjigoljúbec -bca m ► **bibliofil**

knjigoljúbje -a s ► **bibliofilstvo**

knjigotísk -a m **tisk.** | **tehnika visokega tiska s črk in klišejev|**

tiskati v knjigotisku □ **tisk. knjižni tisk**

knjigotržec -žca m | **kdor se ukvarja z organizirano prodajo**

knjig| *knjigotržci in založniki* □ **ekspr. knjigar**

knjigotržnica -e ž ► **knjigarna**

knjigovéški -a -o prid. ► **delavnica** 1•4

knjigovéz -a m | **kdor se poklicno ukvarja z vezavo knjig|**

izročiti gradivo knjigovezu □ **zastar. vezar**

knjigovéznica -e ž ► **delavnica** 1•4

knjigovódski -a -o prid. ► **evidenca** • | **most** •1 | **oddelek** 1•4 |

račun¹ •4

knjigovódstveni -a -o prid. ► **evidenca** •

knjigovódstvo -a s

• **fin. dvojno knjigovodstvo** □ **fin. dopika** □ **fin. dvostavno knjigovodstvo**

GLEJ ŠE **oddelek** 1•4

knjigožêr -a m ► **molj** •

knjíštvo -a s ► **književnost** 2

knjížba -e ž ► **knjiženje**

knjíženje -a s **fin.** | **zapisovanje poslovnih dogodkov v konte|**

kartica za knjiženje izdanega blaga □ **knj.izroč. knjižba**

knjíževni -a -o prid. ► **jezik** 3•31 | **jezik** 3•33 | **smer** •1

knjíževnica -e ž | **ženska, ki piše literarna dela umetniške**

vrednosti| študija o delu slovenskih književnic □ **literatka**

knjíževnik -a m | **kdor piše literarna dela umetniške vrednosti|**

književniki in publicisti □ **besedni umetnik** □ **literat** □ **knj.izroč. slovstvenik**

knjíževnost -i ž

1. | **umetnost, ki ima za izrazno sredstvo besedo, jezik|**

zanimati se za književnost □ **besedna umetnost** □ **leposlovna**

literatura □ **literarna umetnost** □ **leposlovje** □ **literatura**

□ knj.izroč. **beletrija** □ knj.izroč. **beletristika** □ zastar. **krasnoslovje**
 □ knj.izroč. **lepa literatura** □ knj.izroč. **leposlovna književnost** □ knj.izroč. **lepo slovstvo** □ zastar. **lepoznanstvo**
 ♦ **1.** lit. **dekadentna književnost** □ lit. **dekadenčna književnost** □ lit. **dekadentska književnost** □ lit., žarg. **novostrujarska književnost** **2.** **spominska književnost** □ memoari □ memoarna književnost □ memoarna literatura □ memoarska književnost □ memoarska literatura □ spominska literatura
2. [celota umetniških, znanstvenih, poljudnih knjižnih del naroda, človeštva] **temeljna dela slovenske književnosti** □ **literatura** □ **slovstvo** □ star. **knjištvo** □ zastar. **knjižnost** □ knj.izroč. **pismenstvo** □ ekspr. **slovstvece** □ knj.izroč. **slovstvenost**

• primerjalna književnost □ komparativistika

GLEJ ŠE **dramatika** | **literatura** | **literatura** ♦3 | **oddelek 1** ♦12

knjižica -e ž |manjša knjiga| **drobna knjižica praktičnih nasvetov**
 □ star. **bukvice**

♦ **1.** delovna knjižica □ delavska knjižica **2.** hranilna knjižica

□ zastar. hranilnična knjižica

GLEJ ŠE **molitvenik**

knjižiti -im nedov. kaj fin. |zapisovati poslovne dogodke v kontej knjižiti naročila □ fin. **vkniževati** □ knj.izroč. **zapisovati**

GLEJ ŠE **vknižiti 1**

knjižni -a -o prid. ▶ **denar** ♦7 | **izreka** • | **jezik** 3 ♦31 | **knjigotisk** | **molj** • | **ovitek** 1 ♦1 | **sklad** ♦1 | **uspešnica** • | **založba**

knjižnica -e ž |ustanova, ki sistematično zbira, hrani in izposoja knjige| **izposoditi si knjigo v knjižnici** □ **biblioteka** □ zastar. **bukvarnica** □ zastar. **bukvišče** □ zastar. **knjigarna** □ zastar. **knjigarnica**

♦ **potujoča knjižnica** □ ambulantska knjižnica □ bibliobus

□ zastar. potovalna knjižnica

knjižničar -ja m |strokovni uslužbenec v knjižnici|

Knjižnica bi potrebovala vsaj še enega knjižničarja □ **bibliotekar**

□ **skriptor** |nekdaj|

knjižničarka -e ž |strokovna uslužbenka v knjižnici| **knjižničarji in knjižničarke** □ **bibliotekarka**

knjižničarski -a -o prid. ▶ **društvo** ♦4

knjižničarstvo -a s |dejavnost, ki se ukvarja s sistematičnim zbiranjem, hranjenjem in izposojanjem knjig| **Knjižničarstvo se je zelo razmahnilo** □ **bibliotekarstvo**

GLEJ ŠE **bibliotekarstvo**

knjižnost -i ž ▶ **književnost 2**

knjižúra -e ž ▶ **knjiga**

knòf knòfa m ▶ **gumb**

knòfek -fka m ▶ **gumbek**

k nògam prisl. zv. ▶ **peš**

knokavtirati -am dov. ▶ **premagati 1 pp**

knúta -e ž ▶ **bič**¹

ko¹ vez.

1. v časovnih odvisnih stavkih |za izražanje, da se dejanje odvisnega stavka godi istočasno z dejanjem nadrednega stavka| *Ko sem se bližal domu, me je oče čakal pred vrati* □ **medtem ko** □ **takrat ko** □ star. **kadar** □ knj.izroč. **tačas ko** □ knj.izroč. **tedaj ko** □ knj.izroč. **vtem ko**

2. v časovnih odvisnih stavkih |za izražanje, da se dejanje odvisnega stavka zgodi pred dejanjem nadrednega stavka| *Ko pridem domov, te pokličem* □ **potem ko** □ **tako ko** □ ekspr. **brž ko** □ publ. **čim²** □ ekspr. **kakor hitro** □ ekspr. **precej ko** □ ekspr. **samo da** □ star. **toličko da** □ ekspr. **toliko da²**

GLEJ ŠE **če 1** | **kadar koli²** 2 | **kakor 1, 2** | **ker**

kò² medm. ▶ **kok²**

kòadjútor -ja m ▶ **škof** ♦2

koagulát -a m kem., med. |kar preide iz koloidne raztopine v želatinasto snov| *naravni koagulati* □ kem., med. **skrknjenina**

GLEJ ŠE **strdek** ♦

koagulirati -am nedov. in dov. kem., med. |prehajati, preiti iz koloidne raztopine v želatinasto snov| *Albumin pri pastereziranju koagulira* □ kem., med. **skrkniti** □ kem., med. **skrknjevati**

koágulum -a m ▶ **sirnina**

kòaksiálni -a -o prid. ▶ **kabel**¹ ♦1

koála -e ž zool. |medvedu podobni rastlinojedi avstralski sesalec| *ujeti koalo* □ zool. **medvedek vrečar**

kobacáti -ám nedov. ▶ **hoditi 1 pp 8** | **plaziti se 2**

kobacljáti -ám nedov. ▶ **hoditi 1 pp 8**

kobáča -e ž ▶ **kletka 1** | **zapor 1**

kobál¹ -a m ▶ **korak 2**

kobál² prisl. ▶ **okobal**

kobáliti se -im se nedov. ▶ **hoditi 1 pp 8**

kobálja -e ž ▶ **korak 2** | **noga 1** | **rogovila** ♦

kóbalten -tna -o prid. ▶ **moder¹** pp 2

kóbaltni -a -o prid. ▶ **barva 1** ♦5

kóbaltovo prisl. ▶ **barva 1** ♦5

kobíla -e ž |odrasla samica konja| *Kobila je glasno zarezgetala*

□ ekspr. **kobilica** □ knj.izroč. **rosinanta** |*kobila, zlasti suha*|

♦ **žrebna kobila** □ **žrebetna kobila**

PODPOMENKE **fuksa**, **prama** ↗, **šarka**, **šimlja**

GLEJ ŠE **koza 2**

kobílar¹ -ja m zool. |ptica pevka rumene barve, s črnimi perutmi| *V vrhu smreke je zažvižgal kobilar* □ zool. **vuga**

kobílar² -ja m ▶ **konjar**

kobilíca -e ž ▶ **gredelj** | **kobila**

kobilíčar -ja m ▶ **ptica pp 8**

kóbra -e ž |velika, zelo strupena azijska kača| *pik kobre* □ zool. **kača** **ščitarka** □ zool. **naočarka** □ zool. **ščitarka**

kóbranka -e ž ▶ **kača pp 2**

kobúl -a m |več tesno skupaj rastočih cvetov ali plodov| **odtrgati kobul** □ **kobula** □ ekspr. **kobulček** □ ekspr. **kobilica**

kobúla -e ž ▶ **kobul** | **storžek**

kobúlček -čka m ▶ **kobul**

kobúlíca -e ž ▶ **kobul**

kòc kòca m ▶ **odeja** | **ogrinjalka**

kòca -e ž ▶ **odeja**

kòcelj -clja m ▶ **kocen**

kocén -a m |zelnato steblo, zlasti pri zelju, ohrovrtu| *Zeljne glave je porezala, koceni pa so ostali kar na njivi* □ **storž** □ **štor** □ nar. **kocelj**

□ nar. **recelj** □ ekspr. **štorček**

GLEJ ŠE **bet**

kocína -e ž |trša dlaka, zlasti pri človeku| *kocine na prsih*

□ knj.izroč. **barusa** □ ekspr. **kocinica** □ ekspr. **kosmatina** □ nar. **kosmina**

□ star. **las¹** □ nar. **rusa²** □ ekspr. **ščetina**

GLEJ ŠE **dlaka 1**

kocínar -ja m ▶ **medved 1** | **neobrit povdk. 1**

kocínast -a -o prid. ▶ **dlakav** | **kosmat** | **neobrit**

kocínica -e ž ▶ **dlačica** | **kocina**

kócka¹ -e ž

1. geom. |telo, ki ga omejuje šest kvadratov| *izračunati prostornino kocke* □ geom. **heksaedr** □ knj.izroč. **kub²** □ knj.izroč. **kubus** □ geom. **šesterec**

2. |predmet take ali podobne oblike| *rezljati kocke iz lesa*

□ **kockica** |**majhna kocka**|

GLEJ ŠE **kockati** | **tvegati**

kócka² -e ž ▶ **ogrinjalka**

kóckar -ja m ▶ hazarder
kóckast -a -o prid. ▶ karirast
kóckati -am nedov. |igrati igro (na srečo) s kockami| *Kocka z bogatim tujcem* □ pog. **metati kocke** □ zastar. **vadljati**
kóckica -e ž ▶ kocka¹ 2
kóckovec -vca m ▶ premog pp 2
kóčna -e ž ▶ veriga ♦2
kocnjáti -ám nedov. ▶ kacati
kòč kóča m ▶ zaklon 2
kóča -e ž |zasilno, občasnó prebivališče| *Sredi gozda si je postavil kočó* □ ekspr. **bajta** □ ekspr. **bajtica** *stesati si bajtico* □ ekspr. **kočica** □ **koliba** ▶
 • **planinska kočá** □ prakt. sp. **kočá** □ zastar. **turistična kočá** □ zastar. **turistovska kočá**
 GLEJ ŠE **bajta** | **bajtarija** | **gostišče**
kóčar -ja m ▶ bajtar
kóčarica -e ž ▶ bajtarica
kočarija -e ž ▶ bajtarija
kóčarka -e ž ▶ bajtarica
kóčarski -a -o prid. ▶ bajtarski
kòček -čka m ▶ prašiček
kočemájka -e ž ▶ jopa
kočévar -ja m ▶ premog ♦2
kočeváti -újem nedov. ▶ taboriti
kóčevnik -a m ▶ pastir
kočévski -a -o prid. ▶ **nemščina ♦2** | premog pp 1 | premog ♦2
kočévščina -e ž ▶ **nemščina ♦2**
kóčica -e ž ▶ bajta | kočá
kóčič -a m ▶ prašiček ♦2
kočija -e ž |udoben pokriti voz, navadno dvovprežni| *Sedel je v kočijo* □ knj.izroč. **kareta** □ ekspr. **kočijca** □ nar. **paruč**
 ♦ **poštna kočija** □ knj.izroč. **poštni kočijnik**
kočijážiti -im nedov. |upravljati, voditi kočijsko vprego| *Oče je sedel spredaj in kočijažil* □ knj.izroč. **kočirati**
kočijica -e ž ▶ kočija
kočijnik -a m ▶ kočija ♦
kočirati -am nedov. ▶ kočijažiti
kóčka -e ž ▶ hiša 1
kočljív -a -o prid. ekspr. |ki povzroča občutek neprijetnosti, zadrege| *kočljivo vprašanje* □ knj.izroč. **delikaten**
 GLEJ ŠE **izbirčen**
kočljívec -vca m ▶ izbirčnež
kóčna -e ž ▶ krnica
kóčnik -a m |zob v stranskem delu čeljusti za drobljenje, mletje hrane| *Manjkata mu dva kočnika* □ star. **kočnjak** □ nar. **kotnik** □ nar. **kotnjak** □ zastar. **meljač** □ anat. **meljak** □ anat. **molar** □ zool. **grbač** |za lomilcem pri zvereh| □ zool. **lomilec** |med vrzeljakom in meljakom pri zvereh|
kóčnjak -a m ▶ kočnik
kočúra -e ž ▶ hiša 1
kód¹ -a m teh. |dogovorjeni znak, sestavljen iz enega ali več znakov, ki predstavlja določeni podatek, informacijo| *Vsaka črka predstavlja svoj kod* □ teh. **koda**
 PODPOMENKE črkovni kod, številčni kod
kód² prisl. zaim. ▶ **kje²**
kód³ vpraš. zaim. |izraža vprašanje po prostoru, po katerem se dogaja premikanje| *Kod si hodil, da te nisem srečal?* □ neustrez. **kje¹**
 GLEJ ŠE **kje¹**
kóda -e ž
 • **črtna koda** □ pog. **barkoda**
 GLEJ ŠE **kod¹**

kóidak -a m ▶ aparat ♦7
kódeks -a m
 • **1.** **etični kodeks** □ **moralni kodeks** **2.** **pomor. mednarodni signalni kodeks** □ **pomor. mednarodna signalna knjiga**
 GLEJ ŠE **pravilnik** | **zakonik**
kodélja -e ž |v šop zvito očiščeno predivo za ročno predenje| *Na preslico je nataknila novo kodeljo* □ knj.izroč. **povesmo**
kodéljica -e ž ▶ lučka •
kóder¹ -dra m
1. |zvít, zavít šop las ali dolge dlake| *gosti, črni kodri* □ ekspr. **frček** □ ekspr. **kodrc** □ ekspr. **kodrček** □ ekspr. **kušter** □ ekspr. **sveder** *Izpod rute so ji silili svetli svedri* □ star. **svedrc** □ ekspr. **svedrček**
2. |manjši hišni pes vitke postave z dolgo kodrasto dlako| *čistokrvni koder* □ pog. **pudelj¹**
 GLEJ ŠE **kodrati**
kóder² poljubn. prisl. zaim. |izraža poljubnost prostora, po katerem se dogaja premikanje| *Koder hodi, ga spremljajo otroci* □ ekspr. **koder koli**
 GLEJ ŠE **kjer**
kóder kóli mestov. prostor. prisl. zaim. |izraža nedoločeni, poljubni prostor, po katerem se dogaja premikanje| *Hodi po polju, gozdu, koder koli* □ ekspr. **koder že**
 GLEJ ŠE **kjer koli** | **koder²**
kóder žé prisl. zaim. ▶ **koder koli**
kodicíl -a m ▶ dodatek 2
kodificírati -am dov. in nedov. ▶ **uzakoniti 1, 2** | **uzakonjati**
kodifikácija -e ž ▶ **uzakonitev**
kodráč -a m ▶ kodrolasec
kodrálo -a s ▶ **klešče ♦3**
kódranje -a s ▶ **klešče ♦3** | **ondulacija**
kódranka -e ž tekst. |nakodrana, prožna preja iz umetnih vlaken| *nogavice iz kodranke* □ tekst. **kodravka**
kódrast -a -o prid. |ki ima kodre| *kodrasti lasje; kodrasta dekliška glavica* □ **kodrav** □ **skodran** □ ekspr. **frljast** □ knj.izroč. **sfrčen** □ nar. **zaručen**
 GLEJ ŠE **kodrolas**
kódrasti -a -o prid. ▶ **ohrovt ♦2**
kódrati -am nedov. *kaj* |oblikovati kodre| *kodrati lase* □ **delati kodre** *Česala jo je in ji delala kodre* □ ekspr. **frkati²** □ nar. **frkočiti** □ ekspr. **friti** □ knj.izroč. **kodriti** □ pog. **navijati** □ ekspr. **svedrati**
kódrav -a -o prid. ▶ **kodrast**
kódravec -vca m ▶ **kodrolasec**
kódravka -e ž ▶ **kodranka**
kódravke -avk ž mn. ▶ **klešče ♦3**
kódrč -a m ▶ **koder¹ 1**
kodrcija -e ž ▶ **zmeda**
kódrček -čka m ▶ **koder¹ 1**
kodrcija -e ž ▶ **zmeda**
kódri -ov m mn. mn. v sin. nizu ▶ **lasje**
kódriti -im nedov. ▶ **kodrati**
kodrlájsast -a -o prid. ▶ **pisan**
kodrogláv -áva -o prid. ▶ **kodrolas**
kodroglávček -čka m ▶ **kodrolašček**
kodroglávec -vca m ▶ **kodrolasec**
kodrogrívec -vca m ▶ **kodrolasec**
kodrolás -a -o prid. |ki ima kodraste lase| *kodrolas fant* □ **kodrast** □ ekspr. **kodroglav**
kodrolásec -sca m ekspr. |kdor ima kodraste lase| *Dekle se druží z nekím kodrolascem* □ slabš. **kodrač** □ ekspr. **kodravac** □ ekspr. **kodroglavec** □ slabš. **kodrogrivec** □ ekspr. **koštrun** □ ekspr. **kodrolašček** ▶

kodrolášček -čka m ekspr. |otrok, ki ima kodraste lase| *razigran*

kodrolášček □ ekspr. *kodroglavček* □ ekspr. *koštrunček*

koeficiènt -ènta m

• 1. mat. dvočlenski koeficient □ mat. binomski koeficient 2. pisar. koeficient korelacije □ pisar. korelacijski koeficient 3. fiz. koeficient trenja □ fiz. torni koeficient

GLEJ ŠE količnik • |količnik 1

kòeksisténca -e ž ► sožitje²

kofè -éta m ► kava

kofeín -a m farm. |alkaloid v kavi, čaju, kakavu, ki poživljajoče deluje na centralno živčevje| *kofeín in nikotín* □ farm. *tein* ↗

kofétar -ja m ► kavopivec

kofétarica -e ž ► kavopivka

kofétarka -e ž ► kavopivka

kofétek -tka m ► kava

kogá zaim. ► kaj¹ |zakaj¹

kógar --- zaim. ► čigar

kógar kóli --- ~ ~ ~ ~ poljubn. zaim. zv. ► čigar koli

kohezija -e ž fiz. |sila, ki privlači molekule iste snovi| *kohezija med molekulami vode* □ fiz. *kohezijska sila*

kohezijski -a -o prid. ► kohezija

kohleárni -a -o prid. ► živec •7

koincidirati -am nedov. in dov. ► sovpadati |sovpasti

koitirati -am nedov. ► občevati •1

kóitus -a m ► občevanje • |združitev •

kój¹ prisl. ► takoj 1

kòj² člen. ► kar 1 |tik¹

kója -e ž ► kabina •2

kóji zaim. ► ki 1

kojiti -ím nedov. ► gojiti |rediti¹ 1

kojót -a m zool. |severnoameriška stepska zver, podobna volku| *lačni kojoti* □ zool. *prerijski volk*

kók¹ -a m biol. |bakterija v obliki kroglice| *koki in spirili* □ biol. *krogličasta bakterija*

kòk² medm. |posnema glas koklje| *Kok, kok, vabi koklja piščeta* □ *kek* □ *klok* □ *ko²*

kóka -e ž ► kokoš

kokakóla -e ž ► pijača pp 3

kókalj -a m |med žitom rastoči plevel s škrlatnordečimi cveti| *kokalj in plavice* □ *kokolj*

kókanje -a s |oglašanje koklje| *Koklja je vabila piščanke z glasnim kokanjem* □ *kokanje* □ nar. *kvočenje*

kókati -am nedov.

1. |navadno v zvezi s kokošjo kazati nagnjenje za valjenje piščancev| *Kokoši slabo nesejo, ker jih precej koka* □ *kločiti* □ *klokati* □ nar. *kvočiti* □ nar. *kvokati*

2. |oglašati se z glasom kokelj| *Koklje so glasno kokale* □ *klokati* □ *kokljati*

kókeršpanjél -a m ► pes pp 4 |španjel

kokéta -e ž ► spogledljivka

kokéten -tna -o prid. ► spogledljiv

koketerija -e ž ► spogledovanje

koketiranje -a s ► ljubimkanje |spogledovanje

koketirati -am nedov. ► ljubimkati |spogledovati se 2

kokétka -e ž ► spogledljivka

kokétnost -i ž ► spogledljivost |spogledovanje

kokétstvo -a s ► spogledljivost

kókica -e ž ► kokoš

kóklja -e ž |kokoš, ki vali, vodi piščance| *Koklja vabi piščance* □ nar. *kloča* □ ekspr. *kokljica* □ nar. *kvočka*

kokljáti -ám nedov. ► kokati 2

kókljica -e ž ► koklja

kokodájca -e ž ► kokoš

kokodájca -e ž ► kokoš

kokodájsati -am nedov. ► govoriti 1 |govoriti 1 pp 8 |kokodakati

kokodájska -e ž ► kokoš

kokodájskati -am nedov. ► govoriti 1 |govoriti 1 pp 8 |kokodakati

kokodákati -am nedov. |oglašati se z glasom kokoši| *Kokoši so kokodakale na dvorišču* □ *kokodajsati* □ *kokotati* □ nar. *jaskati* □ ekspr. *kokodajskati*

GLEJ ŠE govoriti 1 |govoriti 1 pp 8

kókolj -a m ► kokalj

kokón -a m ► zapredek

kokorík -a m ► ciklama

kokóš -i ž |velika domača ptica s kratkim vratom in močnim telesom| *krmiti kokoši* □ *kura¹* □ nar. *ciba* □ nar. *cibka* □ nar. *čiba*

□ nar. *čibka* □ ljubk. *koka* □ ljubk. *kokica* □ šalj. *kokodajca* □ šalj. *kokodajsa*

□ šalj. *kokodajska* □ ljubk. *kokoška* □ ljubk. *kokoškica* □ ekspr. *kurica*

□ nar. *piška* □ nar. *pitka* □ ljubk. *puta¹* □ ljubk. *putka*

◆ 1. bela kokoš □ nar. beluha 2. čopasta kokoš □ ekspr. čopa □ ekspr. čopka

□ nar. kukmasta kokoš 3. golovrata kokoš □ ekspr. golovratka 4. grahasta

kokoš □ ekspr. grahka □ knj.zroč. grahorka □ knj.zroč. grahovka 5. jara

kokoš □ ekspr. jarčka □ ekspr. jarica 6. štajerska kokoš □ vet. rjava štajerka

□ pog. štajerka

PODPOMENKE divja kokoš, domača kokoš

GLEJ ŠE nesnica

kokóšji -a -e prid. ► meso •10 |neintelligenten

kokóška -e ž ► kokoš |liska •

kokóškica -e ž ► kokoš

kokošnják -a m |zaprti prostor za kokoši| *zgraditi kokošnjak*

□ *kurnica* □ *kurnik* □ star. *kurjica* □ star. *kurnjak*

kokót -a m ► petelin |petelin •

kokóta -e ž ► lahkoživka pp 2

kokotáti -ám nedov. ► govoriti 1 pp 2 |govoriti 1 pp 3 |govoriti 1 pp 8 |kokodakati

kokótov -a -o prid. ► petelinji

kokovíčnik -a m ► arnika

kókta -e ž ► pijača pp 3

kóktajl -a m

1. |mešana, odišavljena pijača iz alkoholnih pijač, sadnih sokov in sladkorja| *pripraviti koktajl* □ *cocktail* □ *koktejl*

2. |poznopopoltdanska družabna prireditev, na kateri se streže stoječim gostom s pijačo in prigrizkom| *priređiti koktajl* □ *parti*

kóktejl -a m ► koktajl 1

kòl kóla m |dolg, srednje debel, v prerezu navadno okrogel lesen predmet| *zabijati kole v zemljo* □ nar. *kolec* □ nar. *ščap* □ *prekla* ↗

◆ *privezni kol* □ *privezovalni kol*

GLEJ ŠE ocena 2•2 |opustiti

kóla kól s mn. ► voz

kolabírati -am dov. ► omedleti

kolaborácija -e ž |s stališča okupiranega prebivalstva sodelovanje z okupatorjem| *Obsodili so ga zaradi kolaboracije* □ ekspr. *kolaborantstvo*

kolaboracioníst -a m ekspr. |s stališča okupiranega prebivalstva kdor sodeluje z okupatorjem| *soditi kolaboracionistom*

□ ekspr. *kolaborant*

kolaboránt -a m ► kolaboracionist

kolaborántstvo -a s ► kolaboracija

kolaboratívni -a -o prid. ► slovar •6

kolaborírati -am nedov. ► sodelovati

koláč -a m |potica okrogle oblike z luknjo v sredi| *speči kolač*

□ ekspr. *kolaček*

GLEJ ŠE hlebec 1 | kolobar 1 | zavitek 2•1

koláček -čka m ▶ kolač | piškot

kolájna -e ž ▶ hrabrost • | medalja | medalja •1 | medalja •2 | medalja •3

koláps -a m med. |prostorninsko zmanjšanje votlih organov, zlasti pljuč| *umetno povzročiti kolaps pljuč* □ med. *pljučni sesed*

□ med. *seseđenje*

kolárna -e ž ▶ delavnica 1•5 | lopa 1

kolárnica -e ž ▶ delavnica 1•5 | lopa 1

kolárski -a -o prid. ▶ delavnica 1•5

koláš -a m ▶ plesalec 1

kolášica -e ž ▶ plesalka 1

kolávta -e ž ▶ avtomobil

koláz -a m ▶ lepljenka

kólca¹ -e ž ▶ kolesce 1

kólca² kólc s mn. ▶ ciza¹ | plužne

kólcati -am nedov. |sunkovito, navadno glasno izdihavati zrak iz želodca zaradi krčev v trebušni preponi| *Pogosto kolca in kašlja*

□ nizk. *podrigavati*

GLEJ ŠE govoriti 1

kólcati se -am se nedov. *brezos.* s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža, da kdo sunkovito, navadno glasno izdihuje zrak iz želodca zaradi krčev v trebušni preponi| *Spet se mi kolca* □ nar. *golcati se*

□ nar. *hlepkati se* □ nar. *hlipati se*

GLEJ ŠE tožiti se 2

kólce -a s ▶ kolesce 1

kólcniti -em dov. |sunkovito, navadno glasno izdihniti zrak iz želodca zaradi krčev v trebušni preponi| *Moški je glasno kolcnil*

□ *zakolcati*

kólcniti se -em se dov. *brezos.* s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža, da kdo sunkovito, navadno glasno izdihne zrak iz želodca zaradi krčev v trebušni preponi| *Večkrat se ji kolcne* □ *zakolcati se*

□ nar. *hlepniti se* □ nar. *hlipniti se*

kólč -í ž ▶ ključ 3

kólček -čka m ▶ količek

kólčni -a -o prid. ▶ kolčnica

kólčnica -e ž anat. |parna kost medenice| *križnica in kolčnica*

□ anat. *bočnica* □ anat. *kolčna kost*

kolébanje -a s ▶ omahovanje

kolébat -am nedov. ▶ gugati | nihati 2 | omahovati | zibati | zibati se

kolébav -a -o prid. ▶ omahljiv

kolebljív -a -o prid. ▶ omahljiv

kólec -lca m ▶ kol | količek

koléda -e ž ▶ koledovanje

koledár -ja m |list, več listov (papirja) z razdelitvijo leta na dneve, tedne in mesece, navadno s podatki o luninih menah, praznikih| *listati po koledarju* □ zastar. *kalendarij*

□ *koledarček* |majhen koledar|

PODPOMENKE namizni koledar, stenski koledar, žepni koledar

GLEJ ŠE pisec •2 | rokovnik¹

koledárček -čka m ▶ koledar

koledárnik -a m ▶ pisec •2

kolédnik -a m nardp. |oseba, ki hodi od hiše do hiše, zlasti med 25. decembrom in 6. januarjem, in s petjem ali igranjem želi srečo| *Hodil je s koledniki od vasi do vasi* □ nar. *kraljitar* □ nar. *pesmar*¹

□ nar. *polažič*

GLEJ ŠE obhodnik

koledovánje -a s nardp. |običaj, pri katerem se hodi od hiše do hiše, zlasti med 25. decembrom in 6. januarjem, in s petjem ali igranjem želi srečo| *udeležiti se koledovanja*

□ nardp. *koleda*

koléga -a m ▶ sodelavec | sodelavec •3

kolegiálen -lna -o prid. ▶ tovariški

kolégica -e ž ▶ sodelavka

kolégij -a m ▶ zbor •5 | zbor •6

koléginja -e ž ▶ sodelavka

kólek -lka m |nazobčani listek z nominalno vrednostjo, ki se lepi na dokumente, vlogel| *kupiti kolek za prošnjo*

□ zastar. *štempelj*

kolékcija -e ž ▶ zbirka 2

koléкта -e ž ▶ nabirka

kolektivizácija -e ž ▶ podružbljanje

kolektivizírati -am dov. in nedov. ▶ podružbiti | podružbljati

kolektivní -a -o prid. ▶ delo 1•13 | igra 3• | ime •11 | poraba •3

koléktor -ja m

• sončni kolektor □ sončni zbiralnik

GLEJ ŠE komutator | peč¹ •1 | prodajalec pp 1

koléktorski -a -o prid. ▶ motor² •3

kolektúra -e ž ▶ bera | prodajalna pp 2

kolénast -a -o prid. ▶ kolenčast

kolénce -a s ▶ koleno 1

kolénčast -a -o prid. |ki ima eno ali več izrazitih krivin| *kolenčaste veje* □ *kolenast*

kolénčasti -a -o prid. ▶ fleksura

kolénček -čka m ▶ koleno 1

kolénka -e ž ▶ nakolenka

koléno -a s

1. |del noge ob sklepu med golenjo in stegnom| *Koleno ga boli*

□ ekspr. *kolence* □ ekspr. *kolenček*

2. navadno s prilastkom |stopnja sorodstva glede na rodbinski razvoj| *Posledice se lahko pokažejo pri potomcih do tretjega kolena* □ *rod*¹

□ zastar. *člen*

GLEJ ŠE klečati | most •1 | natepsti | podrediti se | podrediti si | podrejati se | poklekniti | premagati 1 | prilizovati se | vdati se 3 | zavoj 1

kolénski -a -o prid. ▶ ščitnik pp

kolerába -e ž |kulturna rastlina s širokimi modrikastozelenimi listi ali njena odebeltjena korenika z rumenim mesom| *okopavati kolerabo* □ *podzemna koleraba* □ *rumena koleraba*

□ nar. *kavla* □ nar. *kavra* □ ekspr. *kolerabica*

kolerábica -e ž ▶ koleraba

kolesár -ja m |kdor se vozi s kolesom| *Nesrečo je povzročil neprevidni kolesar* □ pog. *biciklist* □ sleng. *pedalar*

GLEJ ŠE steza •1

kolesárjenje -a s ▶ šport •1

kolesárka -e ž |ženska, ki se vozi s kolesom| *Nesrečo je povzročila kolesarka* □ pog. *biciklistka*

kolesárke -árk ž mn. ▶ hlače 1•5

kolesárski -a -o prid. ▶ hlače 1•5 | steza •1 | šport •1 | velodrom

kolesárstvo -a s ▶ šport •1

koléсце -a s

1. |manjša ploščata priprava okrogle oblike, ki omogoča premikanje vozila| *zamenjati kolesce pri vozičku* □ nar. *kolca*¹

□ nar. *kolce* □ ekspr. *kolešček*

2. |manjša ploščata priprava okrogle oblike kot del naprave, stroja, ki omogoča prenos gibanja| *okvarjeno kolesce mehanizma*

□ ekspr. *kolešček*

3. s prilastkom |kos, košček snovi, živila v ploščati in okrogli obliki|
kolesce čebule □ ekspr. *kolešček* □ ekspr. *kolobar* □ ekspr. *kolobarček*

GLEJ ŠE čudaški •

koléselj -slja m |udoben odprti voz za več oseb| *sesti v koleselj*

□ nar. *koleseljček* □ nar. *paruč*

koléseljček -čka m ▶ *koleselj*

kolésje -a s

• avt. prestavno kolesje □ knj.izroč. pretično kolesje

kolésni -a -o prid. ▶ *platišče*

kolésnica -e ž |sled, ki jo zapusti kolo vozila| *V vlažni zemlji je bilo videti sveže kolesnice* □ nar. *kolomija* □ zastar. *kolosek* □ knj.izroč. *kolotečina* □ knj.izroč. *kolovoz* □ knj.izroč. *kolovoznica* □ nar. *tir*

koléšček -čka m ▶ *kolesce* 1, 2, 3

koléštra -e ž ▶ *neroden² povdk.* | *nerodnež*

kóli vez. ▶ *čeprav* | *kolikor*

kolíba -e ž |zasilno, občasnno prebivališče, navadno iz desk, protja| *postaviti kolibo* □ ekspr. *kolibica* □ star. *pojata*

GLEJ ŠE bajta

kolíbica -e ž ▶ *koliba*

kólica -e ž ▶ *ciza¹*

količ -iča m ▶ *količek*

količek -čka m |kratek, tanek, v prerezu navadno okrogel predmet| *zabiti količek v tla* □ *kolček* □ *kolec* □ *količ*

količina -e ž |kar opredeljuje kaj glede na število merskih enot ali enot sploh| *povečati količino proizvodov* □ *množina* □ pog. *doza²*

Vzela je preveliko dozo uspalvalnih praškov □ pisar. *iznos oceniti iznos proizvodnje* □ knj.izroč. *kolikost predpisana kakovost in velikost snovi* □ knj.izroč. *kvantum zaužiti predpisani kvantum hrane* □ knj.izroč. *kvota* □ publ. *masa* *V raztopini se odvečna masa topljenca izloči* □ knj.izroč. *kvantiteta* |kar opredeljuje kaj glede na obseg| *Izdelek mora imeti predpisano kvantiteto*

♦ **1.** fiz. fizikalna količina □ teh. veličina **2.** mat. skalarna količina □ mat. skalar **3.** mat. soizmerljiva količina □ mat. komenzurabilna količina □ mat. komutativna količina

GLEJ ŠE invarianta | spremenljivka

količinski -a -o prid. |ki je v zvezi s količino| *velike količinske razlike* □ *kolikostni* □ knj.izroč. *kvantitativni* □ knj.izroč. *kvantitetni*

količiti -im nedov. *kaj* |postavljati, zasajati kole, količke v zemljo za oporo zlasti vinski trti, sadnemu drevju| *saditi in količiti drevesca* □ knj.izroč. *koliti*

GLEJ ŠE zakoličevati

količje -a s ▶ *kolje*

kóličkaj¹ -- s ▶ *malo² 3*

kóličkaj² mer. prisl. zaim. ekspr. |izraža prav majhno, še mogočo mero, stopnjo| *Na vsakem količkaj pripravnem kamnu je počival* □ star. *kolikaj* □ zastar. *kolikanj¹*

količnik -a m

1. |število, ki izraža razmerje med dvema količinama, vrednostma| *povprečni količnik prirastka prebivalstva* □ knj.izroč. *koeficient*

2. mat. |število, ki se dobi pri deljenju| *izračunati količnik* □ mat. *kvocient*

• ekon. *kapitalni količnik* □ ekon. *kapitalni koeficient*

GLEJ ŠE kvocient •

kólik -a -o zaim. ▶ *kolikšen*

kólika -e ž med., vet. |krčevite bolečine v trebušnih organih| *Konja muči kolika* □ nar. *madron*

kólikaj zaim. ▶ *količkaj²* | *malo² 2*

kólikanj¹ vez. ▶ *kolikor*

kólikanj² zaim. ▶ *količkaj²*

kóliko zaim. ▶ *kolikokrat*

kólikokrat vpraš. zaim. |izraža vprašanje po številu ponovitev|

Kolikokrat si bil tam □ star. *koliko kratov* □ star. *kolikrat*

kólikor vez. v primerjalnih odvisnih stavkih |za izražanje sorazmernosti s količino ali mero, nakazano v nadrednem stavku| *Dohodkov je toliko, kolikor je izdatkov* □ pog. *kakor* □ pog. *kar* *Les, kar ga je treba, dobiš doma* □ zastar. *koli* □ zastar. *kolikanj²* □ pog. *kot²*

GLEJ ŠE če 1 | čeprav | čim dlje 1, 2 | nekako¹ 2 | prej¹ 1• | veliko³ 1

kólikor – tóliko dvodelna vez. zv. ▶ čim – tem

kólikóst -i ž ▶ *količina*

kólikostni -a -o prid. ▶ *količinski*

kólikrat zaim. ▶ *kolikokrat*

kólikšen -šna -o vpraš. zaim. |izraža vprašanje po velikosti|

Kolikšen bo dobiček □ knj.izroč. *kolik*

kolinar -ja m ▶ *klavec* •

kolíne -ín ž mn. |pripravljanje zaklanega prašiča za hrano| *imeti vse potrebno za kolíne* □ nar. *furež* □ nar. *praščina*

GLEJ ŠE klati 1

kolíniti -im nedov. ▶ *klati* 1

kolínski -a -o prid. ▶ *voda* • 1

kolíščar -ja m ▶ *mostiščar* | *prebivalec* pp 2

kolíščarski -a -o prid. ▶ *mostiščarski* | *mostišče* 1

kolíšče -a s ▶ *mostišče* 1

kolišévka -e ž geogr. |večja kraška kotanja, navadno z navpičnimi stenami| *vrtače in koliševke* □ geogr. *kukava*

kolíti -im nedov. ▶ *količiti*

kolizíja -e ž ▶ *istočasnost* | *nasprotje*

koljáč -a m ▶ *morilec*

kólje -a s |več kolov, koli kot celota| *ostriti kolje* □ knj.izroč. *količe*

kóljenec -nca m ▶ *fižol* • 5

kòlk -a m ▶ *grič* | *hrib*

kolkováti -újem dov. in nedov. *kaj* |opremiti, opremljati dokument, prošnjo s kolekom, koleki za dokaz plačane pristojbine| *Pritožbe ni treba kolkovati* □ knj.izroč. *taksirati*

kolníca -e ž ▶ *lopa* 1

kolník -a m ▶ *kolovoz*

kólo¹ -a s ▶ *ples* 1 pp

kólo² -a s navadno s prilastkom, šport. |del ligaškega tekmovanja ali turnirja, v katerem igrajo nasprotniki po vnaprej določenem razporedu, navadno isti dan| *Odigrali so osem kol* □ publ. *zavrtljaj*

koló³ -éša s

1. |ploščata priprava okrogle oblike, ki omogoča premikanje vozila| *zamenjati kolo pri vozilu* □ nar. *potáč* □ *kolesce* □ knj.izroč. *kotač* |pri vozu|

2. |vozilo z dvema kolesoma na nožni pogon| *Sedel je na kolo in se odpeljal* □ pog. *bicikel* □ knj.izroč. *dvokolo*

♦ *dvosedežno kolo* □ *tandem* □ *tandemsko kolo*

3. zgod. |srednjeveška mučilna priprava v obliki kolesa| *Bilo mu je kakor zločincu, ki ga vežejo na kolo* □ zgod. *mučilno kolo*

• **1.** nardp. *lončarsko kolo* □ nardp. *lončarski kolovrat* □ nardp. *lončarsko vreteno* □ nardp. *lončarsko vrtilo* □ nar. *šajba* **2.** *motorno kolo* □ *motocikel* □ *motor*² □ knj.izroč. *motorno dvokolo* **3.** *strojn. vijačno kolo* □ *strojn. polžasto kolo* □ *strojn. polževo kolo*

GLEJ ŠE hlebec • | nepotreben • | *zobnik*² 1

kolobár -ja m

1. |kar je podobno geometrijskemu liku, ki ga omejuje različno veliki istosrediščni krožnici| *Na vodni površini so nastajali kolobarji* □ ekspr. *kolač* *Okoli oči je imela rdeče kolače* □ ekspr. *kolobarček* □ ekspr. *obroč*

2. |kos, košček snovi, živila v taki obliki| *kolobar sira* □ ekspr. *kolobarček*

3. agr. |ustaljeno zaporedje, po katerem se menjujejo kmetijske rastline na določenem zemljišču| *upoštevati kolobar pri setvi*
□ agr. *rotacija* □ agr. *turnus*

- astron. *Saturnov kolobar* □ astron. Saturnov obroč

GLEJ ŠE člen 4 | kolesce 3 | skupina 1 pp 3

kolobárčast -a -o prid. ▶ kolobarjast

kolobárček -čka m ▶ kolesce 3 | kolobar 1, 2

kolobáriti -im nedov. ▶ hoditi 1 pp 3 | hoditi 1 pp 9 | krožiti 3 | opotekati se | tavati 1

kolobárjast -a -o prid. |ki je podoben kolobarju| *kolobarjaste sence* □ *kolobarčast*

kolobárjasti -a -o prid. ▶ mrk¹ ♦1 | prerez pp 1 | prerez ♦1

kolobárjenje -a s agr. |menjavanje kmetijskih rastlin na določenem zemljišču po ustaljenem zaporedju| *večati pridelek s kolobarjenjem* □ agr. *vrstenje*

GLEJ ŠE hoja¹ 1 pp 2

kolobárnica -e ž

- 1. bot. majniška kolobarnica □ bot. jurjevka □ bot. prusnica
- 2. bot. zimska kolobarnica □ bot. sivka

GLEJ ŠE goba pp 3

kolobócija -e ž ▶ zaplet 1 | zmeda

kolodvór -a m ▶ postaja ♦2

kolodvórski -a -o prid. ▶ peron | restavracija¹ pp 1

kolofóktar -ja m ▶ šaljivec

kolofón -a m tisk. |podatki o avtorju, založništvu in tisku knjige, navadno na zadnjem listu| *prebrati kolofon* □ tisk. *impresum*

kolomáz -áza m |mazivo za os pri kolesu| *namazati kolo s kolomazom* □ nek. pog. *šmir*

kolomija -e ž ▶ kolesnica

kólomon -a m |po ljudskem verovanju knjiga, s katero se da čarati, vedeževati| *prebirati kolomon* □ *črne bukve* □ *kolomonov žegen*

kolomónov -a -o prid. ▶ kolomon

kolóna -e ž |v daljšo vrsto razvrščena, premikajoča se skupina ljudi, vozil| *Kolona se je bližala naselju* □ publ. *karavana karavana avtobusov* □ ekspr. *procesija* □ ekspr. *sprevod*

- ♦ avtomobilska kolona □ avtokolona

GLEJ ŠE skupina 1 | skupina 1 pp 3 | stolpec 2

kolonáda -e ž ▶ stebrišče

kolonát -a m |v nekaterih deželah odnos med lastnikom zemlje in kolonom| *Kolonat se je v Dalmaciji dolgo obdržal* □ *kolonatski odnos* □ *kolonski odnos* □ knj.izroč. *kolonstvo*

kolonátski -a -o prid. ▶ kolonat

kolonélo -a m ▶ polkovnik

koloniále -ál ž mn. ▶ blago¹ 1♦4

koloniálec -lca m ▶ kolonialist

kolonialíst -a m |pripadnik kolonialne države, živeč v koloniji| *odnosi med domorodnim prebivalstvom in kolonialisti* □ *kolonizator*
□ knj.izroč. *kolonialec* □ knj.izroč. *kolonist*

koloniální -a -o prid. ▶ blago¹ 1♦4 | kolonija 1

kolonija -e ž

1. |dežela, ki je pod oblastjo gospodarsko močnejše države, od katere je prostorsko ločena| *Kolonije se borijo za neodvisnost*
□ *kolonialna dežela*
2. |v etnično tujem okolju živeča skupina pripadnikov kake narodnosti, države| *obiskati slovensko kolonijo v Franciji*
□ *naselbina*
3. |organizirano preživljanje počitnic otrok in mladine| *organizirati kolonijo* □ *počitniška kolonija* □ zastar. *ferialna kolonija*

koloníst -a m ▶ kolonialist

kolonizátor -ja m ▶ kolonialist

kolónjska -e ž ▶ voda ♦1

kolónjski -a -o prid. ▶ voda ♦1

kolónski -a -o prid. ▶ kolonat

kolónstvo -a s ▶ kolonat

kolòp -òpa m ▶ galop

kolór -ja m ▶ film ♦1 | tehnika 2♦3

kolorádar -ja m ▶ hrošč 1♦1

kolorádski -a -o prid. ▶ hrošč 1♦1

koloratúrka -e ž ▶ pevka ♦2

koloratúrni -a -o prid. ▶ pevka ♦2 | sopran pp

kolórfilm -a m ▶ film ♦1

kolorírati -am dov. in nedov. ▶ obarvati 2 | pobarvati

koloríst -a m ▶ slikar pp 2

kolorít -a m ▶ barva 3

kolórtéhniká -e ž ▶ tehnika 2♦3

kolosálen -lna -o prid. ▶ čudovit 1 | ogromen

kolosèk -éka m ▶ kolesnica

kolotéčina -e ž ▶ kolesnica | kolotek | kolovoz

kolotèk -éka m avt. |razdalja med sprednjima ali zadnjima kolesoma vozila| *Kolotek je tisoč štiristo milimetrov*
□ avt. *kolotečina*

GLEJ ŠE tir

kolovódja -e m ▶ vodja 1

kolovòz -óza m |ozka, preprosta pot za vprežna vozila| *V vas se pride po strmem kamnitem kolovozu* □ *kolovozna pot*
□ nar. *kolnik* □ knj.izroč. *kolotečina* □ knj.izroč. *kolovoznica*

GLEJ ŠE kolesnica

kolovózni -a -o prid. ▶ kolovoz

kolovóznica -e ž ▶ kolesnica | kolovoz

kolóvrat -a m ▶ kolo³ ♦1

kolovrátenje -a s ▶ hoja¹ 1 pp 7 | postopanje

kolovrátiti -im nedov. ▶ hoditi 1 | hoditi 1 pp 2 | hoditi 1 pp 9 | opotekati se | postopati | potepati se 1

kolportér -ja m ▶ prodajalec pp 2

kolportírati -am nedov. ▶ širiti 3

kólt -a m ▶ pištola pp

kolúmna -e ž |članek v reviji ali časopisu z izrazito poudarjenim osebnim stališčem avtorja, ki navadno izhaja v določenih časovnih presledkih| *pisec tedenskih kolumn* □ *stolpica*

kolumníst -a m |kdor piše kolumne| *delati kot kolumnist pri osrednjem časopisu* □ *stolpičar*

kolumnístika -e ž |dejavnost pisanja kolumen| *posvetiti se kolumnistiki* □ *stolpičarstvo*

kolút -a m

1. |ploščat okrogel predmet| *Na komatih so se bleščali medenina-sti koluti* □ *disk* □ knj.izroč. *koluta* □ ekspr. *kolutec* □ ekspr. *kolutek*
♦ avt. *zavorni kolut* □ avt. *obloga* □ avt. *zavorni disk*
2. |priprava v obliki kolesa, na katero se navija trak, kabel| *naviti kabel na kolut; kolut vrvi* □ *navijalni kolut* □ teh. *navijalo*
□ *filmski kolut* |kolut za filmski trak|

kolúta -e ž ▶ kolut 1

kolútasti -a -o prid. ▶ zavora ♦1

kolútec -tca m ▶ kolut 1

kolútek -tka m ▶ kolut 1

kolúttni -a -o prid. ▶ zavora ♦1

kóma¹ -e ž ▶ nezavest

kóma² -e ž ▶ vejica •

komád -a m ▶ delo 2♦1 | primerek

kómaj¹ nač. prisl. | izraža težavno uresničitev dejanja | *Hodi hitro, da ga komaj dohajamo* □ zastar. *javalne* □ zastar. *jedva* □ ekspr. *komajda* □ ekspr. *toliko da*¹ *S svojo boleznijo toliko da še živi*

GLEJ ŠE šele

kómaj² omej. člen. | izraža omejevanje na določeno mero, navadno manjšo od pričakovane | *Star je komaj šestnajst let*

□ samo² □ šele □ star. *stoprav*²

GLEJ ŠE nič⁵

kómajda prisl. ► komaj¹

kománda -e ž ► povelje | poveljstvo 1, 3 | ukaz 1

komandánt -a m ► poveljnik 1, 2

komandantúra -e ž ► poveljstvo 2

komandír -ja m ► poveljnik 1

komandíranje -a s ► ukazovanje

komandírati -am nedov. ► negovati 1 | odločiti | poveljevati | ukazovati 1, 2

komándni -a -o prid. ► mesto¹ •3 | most •3 | pult •2

komár -ja m ► anofeles | kibic | mrzličar | pretiravati

komárati -am nedov. ► mučiti se 1

komárča -e ž ► ostrv

komárček -čka m ► koprca

komáriti -im nedov. ► kibicirati

komasácija -e ž | združitev zemljišč vseh posestnikov na določenem področju v enotni kompleks | *nasilna komasacija*

□ star. *zložba*

komasírati -am dov. in nedov. *kaj* agr. | združiti, združevati zemljišča vseh posestnikov na določenem območju v enotni kompleks | *Zemljo so zaradi lažje obdelave komasirali* □ agr. *aron-dirati* □ knj.izroč. *zaokrožati* □ knj.izroč. *zaokrožiti* □ knj.izroč. *združevati*

□ star. *zlagati zemljišča* □ star. *zložiti zemljišča*

komátar -ja m ► ptica pp 8

komatáti -ám nedov. ► napregati

kombájn -a m teh. | stroj, ki opravlja več pomembnih delovnih operacij hkrati, zlasti pri spravljanju pridelkov | *Pšenico so poželi s kombajnom* □ teh. *spravljalnik*

kombinácija -e ž

• šport. klasična kombinacija □ šport. nordijska kombinacija

kombiné -êja m ► kombineža

kombinezón -a m ► pajac 2

kombinéža -e ž | del ženskega spodnjega perila v obliki obleke brez rokavov | *obleči kombinežo* □ zastar. *kombine*

kombinírani -a -o prid. ► klešče •5

kombinírke -írk ž mn. ► klešče •5

kombúša -e ž bot. | rumenkasta, zdrizasta snov, ki jo sestavljajo bakterije in glive kvasovke | *pripraviti napitek iz kombuše*

□ nestrok. *japonska goba*

komédija -e ž

• 1. glasbena komedija □ glasb. muzikal 2. lit. karakterna komedija

□ lit. značajska komedija

GLEJ ŠE dogodek pp 1 | veseloigra

komedijánt -a m | kdor poklicno zabava gledalce, zlasti s šalami, rokohitrstvom | *navdušeno ploskati spretnemu komedijantu* □ star. *glumač* □ star. *glumaček* □ zastar. *glumec*

GLEJ ŠE dvoličen • | komik

komemorácija -e ž ► slovesnost •4

kómen -a m ► klop² | predpeček

komendátor -ja m | upravitelj posestva, premoženja viteškega reda | *Imenovan je bil za komendatorja* □ knj.izroč. *komendnik*

koméndnik -a m ► komendator

komentár -ja m ► razlaga 2

komentátor -ja m ► razlagalec

komentátorka -e ž ► razlagalka

komenzurabilni -a -o prid. ► količina •3

komerciála -e ž ► oddelek 1•5

komerciálni -a -o prid. ► hitrost¹ •4 | oddelek 1•5

komét -a m ► repatica

komfórt -a m ► udobje 1

komí -ja m ► pomočnik •5

kómičen -čna -o prid. ► smešen

kómik -a m | igralec, ki igra komične vloge | *Gledališče je dobilo novega komika* □ slabš. *burkač* □ slabš. *burkež* □ zastar. *komedijant*

kómika -e ž

• gled. situacijska komika □ gled. položajska komika

komilitón -a m ► soborec

kominfórm -a m ► informburo

komís -a m | nekdanj vojaški kruh kiselkastega okusa | *jesti komis*

□ komisni kruh

komisár -ja m

• 1. pravn. civilni komisar □ pravn. visoki komisar 2. evropski komisar

□ evrokomisar 3. politični komisar □ polit., žarg. politkomisar

komisariát -a m | v nekaterih državah urad komisarja | *iti na komisariat*

□ komisarstvo

komisárstvo -a s ► komisariat

komisíja -e ž

• 1. izpitna komisija □ izpraševalna komisija 2. kadrovska komisija

□ knj.izroč. kadrska komisija 3. naborna komisija □ rekrutna komisija

4. ocenjevalna komisija □ star. presojevalna komisija 5. pritožbena

komisija □ knj.izroč. pritožna komisija 6. protikorupcijska komisija

□ antikorupcijska komisija 7. revizijska komisija □ pog. revizija

8. statutarna komisija □ statutna komisija

GLEJ ŠE trgovina 3•2

komisíjski -a -o prid. ► trgovina 3•2

komisionár -ja m ► posrednik •3 | postrešček

komísni -a -o prid. ► komis | uniforma •4

komít -a m zgod. | pred balkanskimi vojnami pripadnik prostovoljne bolgarske, grške, makedonske ali albanske vojaške organizacije, ki se bojuje proti okupacijskim oblastem | *napadi komitov*

□ zgod. *komitaš*

komitaš -a m ► komit

komitát -a m | v ogrski monarhiji najvišja upravna enota | *zastopniki*

komitatov □ *županija*

komité -êja m ► odbor

komitènt -ènta m ► partner •

komód -- -- prid. ► len | udoben | z lahkoto

komóden -dna -o prid. ► lagoden | len | udoben

komódnež -a m ► leni¹

komódno prisl. ► lagodno

komódnost -i ž ► lagodje | lagodnost

komólčar -ja m slabš. | kdor se brezobzirno bori, si prizadeva za hitro uveljavitev, uspeh | *ciniki in komolčarji* □ slabš. *grebator*

komólčarski -a -o prid. slabš. | ki se brezobzirno bori, si prizadeva

za hitro uveljavitev, uspeh | *komolčarski sodelavec* □ slabš. *grebatorski*

komólčarstvo -a s slabš. | dejstvo, da se kdo brezobzirno bori, si prizadeva za hitro uveljavitev, uspeh | *Med sodelavci je bilo*

mного komolčarstva □ slabš. *grebatorstvo*

komólček -čka m ► komolec

komólčni -a -o prid. ► sklep •1 | ščitnik pp | ščitnik •

komólčnik -a m ► ščitnik •

komólec -lca m | del roke ob sklepu med nadlaktom in

podlaktom | *Pri padcu si je poškodoval komolec* □ ekspr. *komolček*

□ zastar. **lahet** zavihati rokave do lahti □ zastar. **laket¹** zavihati si rokave čez lakte

komoljika -e ž ▶ pelin
kómora -e ž ▶ prostor •12 | vod •5
komoráč -a m ▶ koprc
kómorni¹ -a -o prid. ▶ igra •3 | orkester •2
kómorni² -a -o prid. ▶ dvorni | služabnik •
kompákten -tna -o prid. ▶ enoten 2 | gost² 1 | jedrnat
kompáktni -a -o prid. ▶ CD-plošča | les •35 | skala¹ •
kompanija -e ž ▶ četa | družba 2, 3
kompanjón -a m ▶ družabnik 1 | pajdaš | tovariš
komparácija -e ž ▶ primera | primerjava 1
kómparativ -a m ▶ primernik
komparativíst -a m | strokovnjak za primerjalne znanosti, zlasti primerjalno književnost | *razprava priznanega komparativista* □ pog. **primerjalec**
komparativístika -e ž ▶ književnost •
komparatívna -e ž ▶ oddelek 1 •12
kómparativni -a -o prid. ▶ oddelek 1 •12 | primerjalni
komparatívno prisl. ▶ primerjalno
kompáre -ta m ▶ boter
kómpártija -e ž ▶ partija¹ •
kompárz -a m ▶ statist
kómpas -a m | priprava z magnetno iglo za določanje strani neba | *uporabljati kompasa* □ **busola**
GLEJ ŠE girokompas
kompatíbilen -lna -o prid. ▶ združljiv
kompávdni -a -o prid. ▶ motor² •8
kompenzácija -e ž | dejstvo, da se zaradi izgube, pomanjkanja česa naredi, sprejme kaj drugega | *kompenzacija manjvrednostnega občutka* □ **rekompenzacija**
kompenzíratí -am dov. in nedov. ▶ nadomestiti 4 | uravnovesiti 2 | uravnovešati 2
kompéta -e ž ▶ noga 1
kompeténca -e ž ▶ pristojnost¹
kompeténčni -a -o prid. ▶ spor 2 •
kompetènt -ènta m ▶ kandidat | prosilec
kompeténten -tna -o povdk. ▶ pristojen²
kompeténtni¹ -ega m ▶ pristojni¹
kompeténtni² -a -o prid. ▶ pristojni² | zanesljivi 2
kompetírati -am nedov. in dov. ▶ kandidirati | potegovati se
kompjúter -ja m ▶ računalnik
kompjúterski -a -o prid. ▶ računalniški
kompléks -a m ▶ občutek 2 •1 | občutek 2 •3 | sindrom | skupek | zemljišče
kompléksen -sna -o prid. ▶ celovit
kompléksni -a -o prid. ▶ pouk 1 •1 | vsestranski
kompléksno prisl. ▶ celovito | vsestransko
kompléksnost -i ž ▶ celovitost
komplementárni -a -o prid. ▶ barva 1 •6 | dopolnilni 2 | zaposlitev 2 •2
komplét -a m ▶ garnitura
kompletírati -am dov. in nedov. *kaj* | dodati, dodajati manjkajoče | *S tem izvodom je kompletiral knjižno zbirko* □ **izpopolniti** □ **izpopolnjevati**
komplétni -a -o prid. ▶ popolni 2
komplíc -a m ▶ sokrivec
komplícíran -a -o prid. ▶ zapleten
komplícíranost -i ž ▶ zapletenost
komplícírati -am nedov. ▶ zapletati 2

komplícírati se -am se nedov. ▶ zapletati se 3
komplikácija -e ž med. | obolenje, ki se pojavi ob osnovni bolezni | *Po operaciji so nastopile komplikacije* □ med. **zaplet**
GLEJ ŠE zaplet 1
komplímènt -ènta m ▶ hvaliti | pohvaliti | poklon 2
komplót -a m ▶ zarota
komponènta -e ž ▶ dejavnik | del 2 •1 | sestavina 1, 2
komponíranje -a s | ustvarjanje, pisanje glasbenih del, skladb | *ukvarjati se s komponiranjem in dirigiranjem* □ **skladanje** □ knj.izroč. **skladateljevanje**
GLEJ ŠE ustvarjanje
komponírati -am nedov. *kaj* | ustvarjati, pisati glasbeno delo, skladbo | *To opero je komponiral priznani sodobni skladatelj* □ **skladati** □ star. **zlagati**
GLEJ ŠE ustvarjati 2
komponíst -a m ▶ skladatelj
komponístka -e ž ▶ skladateljica
kompóst -a m | gnojilo iz preperelih organskih odpadkov in prsti | *pripraviti kompost* □ knj.izroč. **mešanec** □ agr. **prstenina**
kompostírati -am dov. *kaj* | povzročiti, narediti, da se kaj spremeni v kompost | *kompostirati organske odpadke* □ **skompostirati**
kompóstni -a -o prid. ▶ kompostnica 2
kompóstnica -e ž

1. vrtn. | prst iz dozorelega komposta | *pognojiti s kompostnico* □ vrtn. **kompostovka**
2. vrtn. | prst, ki ji je dodan kompost | *saditi v kompostnico* □ **kompostna zemlja**

kompóstovka -e ž ▶ kompostnica 1
kompót -a m

- 1. slivov kompót □ knj.izroč. češpljevec □ češpljev kompót 2. jabolčni kompót □ knj.izroč. jabolčnik 3. rabarbarin kompót □ rabarbarov kompót

GLEJ ŠE skodelica •3
kompótni -a -o prid. ▶ skodelica •3
kompozícija -e ž žel. | več za transport pripravljenih, med seboj povezanih vagonov, brez lokomotive | *Kompozicija je iztirila* □ žel. **sestav vagonov**
GLEJ ŠE delo 2 | skladba | slika 1 | vlak 1 | zgradba
kompózitum -a ž ▶ zloženka
komprésa -e ž ▶ obkladek •
kompresija -e ž ▶ gib •2
kompresijski -a -o prid. ▶ gib •2
komprimírati -am nedov. in dov. *kaj* fiz. | zmanjševati, zmanjšati prostornino plina zaradi večanja tlaka | *Bat komprimira pline v valju* □ fiz. **stiskati¹** □ fiz. **stisniti** □ fiz. **zgotstiti** □ fiz. **zgoščati**
GLEJ ŠE stiskati¹ 5 | stisniti 3
kompromís -a m | sporazum, pri katerem vsaka od nasprotujočih si strani delno popusti pri svojih zahtevah, pogojih | *skleniti kompromis* □ **delni sporazum**
kompromísar -ja m ▶ nedoslednež | nenačelen povdk.
kompromísarski -a -o prid. ▶ nedosleden | nenačelen
kompromitácija -e ž ▶ kompromitiranje
kompromitíránje -a s | zmanjšanje, odvzem ugleda, veljave koga z razkritjem resničnih ali namišljenih dejstev | *bati se kompromitiranja* □ **kompromitacija**
komúna -e ž ▶ mesto¹ 1 | občina
komunála -e ž ▶ dejavnost •3 | urad •9
komunální -a -o prid. ▶ dejavnost •3 | občinski | storitev •2 | urad •9
komunár -ja m ▶ komunard

komunárd -a m zgod. | udeleženez pariške komune | *preganjanje*

komunardov □ zgod. **komunar**

GLEJ ŠE **komunist**

komuniciranje -a s ► občilo • | sporazumevanje

komunicirati -am nedov. ► sporazumevati se

komunikacija -e ž ► sporazumevanje | sredstvo •⁹

komunikacijski -a -o prid. ► občilo • | sporazumevalni | sredstvo •⁹

komunikativen -vna -o prid. ► razumljiv

komunikativni -a -o prid. ► sporazumevalni

komunikátor -ja m ► telefon •¹

komunist -a m | pristaš nazora, ideologije, ki si prizadeva za brezrazredno gospodarsko-družbeno ureditev in odpravo izkoriščanja | *pridružiti se komunistom* □ ekspr. **boljševik**

□ knj.izroč. **komunard** □ publ. **levi**¹ □ publ. **levičar** □ ekspr. **rdeči**

□ slabš. **rdečkar** □ slabš. **rdečuh**

komunistični -a -o prid. ► komunizem | partija¹ •

komunistka -e ž | pristašinja nazora, ideologije, ki si prizadeva za brezrazredno gospodarsko-družbeno ureditev in odpravo izkoriščanja | *prepričana komunistka* □ evfem. **levičarka**

komunizem -zma m | nazor, ideologija, ki si prizadeva za brezrazredno gospodarsko-družbeno ureditev in odpravo izkoriščanja | *pristaš komunizma* □ **komunistična ideologija**

□ ekspr. **boljševistična ideologija** □ ekspr. **boljševiška ideologija**

komutacija -e ž ► posredovanje 2

komutativni -a -o prid. ► količina •³

komutativnost -i ž ► zakon² •² | zamenljivost

komutativnostni -a -o prid. ► zakon² •²

komutátor -ja m elektr. | priprava iz med seboj izoliranih lamel, po katerih drsijo ščetke | *iskrenje na komutatorju* □ elektr. **kolektor**

komutátorski -a -o prid. ► motor² •³

kónak -a m ► dvorec

koncedirati -am dov. ► dovoliti

kóncem predl. ► konec³ | na koncu²

koncentracija -e ž ► osredotočenje

koncentracijski -a -o prid. ► taborišče •

koncentrát -a m ► krmilo² • | ruda •⁴

koncéntrični -a -o prid. ► krog¹ 1 •¹

koncentriran -a -o povdk. ► osredotočen 1

koncentriranje -a s ► omejevanje 2 | osredotočanje

koncentriranost -i ž ► osredotočenost

koncentrirati -am nedov. in dov. ► osredotočati 1, 2 | osredotočiti 1, 2

koncentrirati se -am se nedov. in dov. ► osredotočati se | osredotočiti se | zbrati se 2

koncépcija -e ž ► zamisel | zgradba

koncépt -a m ► osnutek 1 | zamisel | zasnova 1 | zasnova 1 • | zgradba

koncêrt -a m

• 1. abonmajski koncert □ abonentski koncert 2. serenadni koncert □ serenada

koncêrtni -a -o prid. ► oder 2 pp 2

koncesívni -a -o prid. ► stavek •¹

koncíl -a m ► zbor •²

konciliánten -tna -o prid. ► spravljev

konciliántnost -i ž ► popustljivost

koncipiènt -ênta m ► pripravnik •¹

koncipirati -am dov. ► zamisliti si | zanositi | zasnovati

koncizen -zna -o prid. ► jasen 2 | jedrnat

koncízno prisl. ► jasno² 1 | jedrnato

koncíznost -i ž ► jasnost 2 | jedrnatost

kóncu predl. ► konec³ | na koncu²

končán -a -o povdk. ► dokončan

končanje -a s ► dokončanje

končati -ám dov. *kaj* z glagolskim samostalnikom | izraža, da delo,

opravilo, dejavnost dosega točko, ki je časovno najbolj

oddaljena od izhodišča, začetka | *končati delo* □ star. **dognati**

□ zastar. **dogotoviti** □ pog. **dokončati** □ knj.izroč. **dovršiti** □ zastar. **izvršiti**

□ publ. **končati s čim končati z delom** □ pog. **nehati**¹ *Nadaljevali so delo tam, kjer so prejšnji dan nehali* □ zastar. **okončati** □ ekspr. **skončati**

□ publ. **zaključiti zaključiti obisk** □ zastar. **završiti**

GLEJ ŠE **dokončati** | **nehati**¹ | **obglavljen** • | **odpraviti** | **pogon** • | **ubiti** 1, 2 | **umreti** 1 | **uničiti** 4 | **usmrtiti** | **zaključiti** 1

končati se -ám se dov.

1. s prislovnim določilom | izraža prenehanje obstajanja glede na prostor, čas | *Tu se travnik konča in se začinja gozd* □ **zaključiti se**

2. s prislovnim določilom | izraža, da je posledica, rezultat kakega dejanja, potek tak, kot ga nakazuje določilo | *Vse se je dobro končalo* □ **iziti se** □ nekjn. pog. **izpasti** □ knj.izroč. **miniti** □ nekjn. pog. **nehati se** □ ekspr. **razplesti se** □ knj.izroč. **skončati se** □ publ. **zaključiti se** *Obisk se je prijetno zaključil* □ zastar. **završiti se**

♦ ekspr. **slabo se končati** □ ekspr. ne imeti dobrega konca

GLEJ ŠE **miniti** 2 | **prenehati** 2 | **samomor** ♦

končávati -am nedov. ► končevati | moriti | uničevati 2

končávati se -am se nedov. ► končevati se

kónček -čka m ► konec¹ 1

končévati -újem nedov. *kaj* z glagolskim samostalnikom | izraža približevanje prenehanju dejavnosti, aktivnosti | *končevati svoje delo* □ **končavati** □ star. **skončavati** □ star. **skončevati** □ publ. **zaključevati**

□ zastar. **završevati**

GLEJ ŠE **moriti** | **uničevati** 2, 4 | **zaključevati** 2

končévati se -újem se nedov. | izraža, da se kaj približuje prenehanju, koncu | *Študijsko leto se končuje; Stoletje se končuje*

□ **končavati se** □ pog. **biti pri koncu** □ star. **biti pri kraju** □ ekspr. **bližati se**

koncu □ pog. **iti h koncu** □ star. **iti h kraju** □ vznes. **iti v zaton** □ ekspr. **izzvenevati** *Poletje neopazno izzveneva* □ pog. **lesti h koncu** □ star. **lesti h kraju** □ zastar. **nehavati se** *Tu se nehavajo Alpe* □ zastar. **nehovati se**

□ star. **skončavati se** □ star. **skončevati se** □ publ. **zaključevati se**

□ zastar. **završevati se**

kónči¹ prisl. ► nazadnje

kónči² člen. ► vsaj

končič -iča m ► konec¹ 1

končina -e ž ► konec¹ 1 | noga 1 | okončina

končíšče -a s ► konec¹ 1

kónčni -a -o prid. | ki je v zvezi s koncem, končanjem česa |

opraviti končna montažna dela; dati izdelku končno obliko □ knj. izroč. **dokončni** □ knj.izroč. **finalni**

GLEJ ŠE **dokončni** | **izdelek** •³ | **konec**¹ 1 | **ocena** 2 •⁷ | **postaja** •¹ | **stadij**² •² | **vendar**¹ 4 | **zaključni**

končnica -e ž | čelna deska postelje | *opreti se na končnico*

□ **vzglavna končnica** □ **zglavna končnica** □ nar. **čelnica** □ knj.izroč. **krajnik** □ star. **skončnica** □ knj.izroč. **skrajnica**

• 1. jezikosl. **dvojniska končnica** □ jezikosl. **dualna končnica** 2. jezikosl. **edninska končnica** □ jezikosl. **singularna končnica** 3. jezikosl. **ničta končnica** □ jezikosl. **neglasovna končnica** 4. jezikosl. **množinska končnica** □ jezikosl. **pluralna končnica** 5. jezikosl. **osebna končnica**

□ jezikosl. **osebilo** □ jezikosl. **osebno obrazilo** 6. **panjska končnica**

□ star. **skončnica** 7. jezikosl. **sklanjatvena končnica** □ jezikosl. **deklinacijska končnica** □ jezikosl. **sklanjatveno obrazilo** 8. jezikosl. **sklonska končnica**

□ jezikosl. **sklonilo** □ **sklonsko obrazilo**

končnik -a m

- teh. kabelski končnik □ teh., žarg. terminator

GLEJ ŠE konec¹ 1**kônčno¹** prisl. ▶ nazadnje**kônčno²** člen. ▶ vendar¹ 4**kônčnodovršni** -a -o prid. ▶ glagol³**kônčnoveljávni** -a -o prid. ▶ dokončni**kondemnatórni** -a -o prid. ▶ obsodba**kondézn** -a m ▶ kondenzat**kondenzácija** -e ž |prehajanje iz plinastega stanja v tekoče|

kondenzacija vodne pare □ utekočinjenje

kondenzácijski -a -o prid. ▶ smola²**kondenzát** -a m teh. |tekočina, nastala s kondenzacijo| rezervoar

za kondenzat □ poljud. kondenz

kondenzátor -ja m

- elektr. elektrolitni kondenzator □ elektr., žarg. elektrolit

GLEJ ŠE akumulator 1

kondenziranje -a s |prehajanje iz plinastega stanja v tekoče|

kondenziranje vodnih hlapov □ utekočinjanje

kondenzirati -am nedov. in dov. kaj teh. |povzročati, povzročiti

prehajanje iz plinastega stanja v tekoče| kondenzirati paro

□ knj.izroč. utekočinjati

GLEJ ŠE intenzivirati

kondenzirati se -am se nedov. in dov. |izraža, da kaj prehaja,

preide iz plinastega stanja v tekoče| Zračna vlaga se je kondenzirala □ utekočiniti se □ utekočinjati se

kondícija -e ž

- biti v kondiciji □ biti v formi

GLEJ ŠE forma • | vzdržljivost | zmogljivost 2

kondicionál -a m ▶ naklon 2•1**kondicionálni** -a -o prid. ▶ pogojni | stavek •5 | stavek •6**kondicionirati** -am nedov. in dov. ▶ klimatizirati | klimatizirati •**kondolírati** -am dov. ▶ izraziti² •**kondóm** -a m |tanka gumijasta prevleka za moški spolni ud|

uporabljati kondom □ prezervativ □ sleng. guma

kondomínij -a m pravn. |politična in gospodarska oblast

dveh ali več držav na istem ozemlju| predlog o kondominiju

na Svobodnem tržaškem ozemlju □ pravn. skupna uprava

□ pravn. sovladje

kondúkt -a m ▶ sprevod •1**konduktér** -ja m ▶ sprevodnik**kondúktor** -ja m ▶ prevodnik •**kôniec¹** -nca m

1. |del, predel, prostorsko najbolj oddaljen od izhodišča| odžagati konec trama □ končni del □ ekspr. konček odrezati konček vrvice

□ ekspr. končič □ knj.izroč. končina □ knj.izroč. končičče □ knj.izroč. končnik

□ star. kraj² □ zastar. krajnik □ zastar. okrajek ■ protip. začetek

2. |točka v dogajanju, najbolj oddaljena od izhodišča| Igra se je bližala koncu □ zastar. zvršetek ■ protip. začetek

- 1. ekspr. srečni konec □ pog. hepiend 2. konec tedna □ prakt. sp. vikend

GLEJ ŠE del 3 | izid 1 | iztekati se | končati se 2• | končevati

se | kos¹ | ljubiti 1 | miniti 2 | na rob | od povsod | odpraviti |

od zadaj | pameten povdk. 3 | poginiti | pohajati | popolnoma |

povsod | propadati 1 | smrt 1, 2 | umirati | umreti 1 | vendar¹ 4 |

začetek 1, 2

kôniec² -nca m ▶ sukanec**kôniec³** predl. z rodilnikom |za izražanje bližine končne meje včasovni enoti| Knjiga bo izšla konec januarja □ na koncu² □ ob

koncu □ neustrez. koncem □ zastar. koncu □ pog. s koncem

GLEJ ŠE na koncu² | na konec**kôniec⁴** razpolož. medm. ekspr. |izraža nepopustljivost,

odločnost| Delal boš, konec □ in konec □ ekspr. in pika □ knj.izroč. in

punktum □ knj.izroč. in zapik □ pog. pa basta □ ekspr. pa konec □ ekspr. pa

pika □ ekspr. in konec besed |izraža odločnost zahteve, da se o

stvari ne govori več|

konfederácija -e ž ▶ zveza 3**konfederatívni** -a -o prid. ▶ zveza 3**konfederírati se** -am se dov. ▶ združiti se**konfékcija** -e ž ▶ industrija •4 | oblačilo •2 | oblačilo •3 | obleka •2 |

perilo •1 | trgovina 3•3

konfékcijski -a -o prid. |ki je serijsko, navadno industrijsko

izdelan| konfekcijski izdelek □ knj.izroč. konfencionirani

GLEJ ŠE industrija •4 | oblačilo •2 | oblačilo •3 | obleka pp 1 |

obleka •2 | trgovina 3•3

konfencionírani -a -o prid. ▶ konfekcijski | oblačilo •3**konfékt** -a m ▶ pecivo •1**konferánsa** -e ž ▶ vodenje •**konferansjé** -éja m ▶ voditelj 2**konferéncia** -e ž |sestaneček o kaki pomembnejši stvari, navadno

z udeležbo funkcionarjev, strokovnjakov| organizirati konferen-

co; udeležiti se konference □ zasedanje |daljši sestaneček|

♦ 1. rač. elektronska konferenca □ rač. e-konferenca 2. tiskovna konfe-

renca □ prakt. sp. tiskovka

konferírati -am nedov. in dov. ▶ posvetovati se 1 | razpravljati¹**konfesija** -e ž ▶ izpoved •2 | svoboda 3•3 | veroizpoved**konfesionálni** -a -o prid. ▶ pouk 1•8 | šola¹ •20**konfesionálnost** -i ž ▶ prepričanje • | vernost¹**konfét** -a m |barvast papirček, navadno okrogel za (medseboj-

no) obmetavanje udeležencev na zabavah, zlasti maškaradah|

Slavljenca so obsuli s konfeti □ nar. korijandol

GLEJ ŠE pecivo •1

konfigurácija -e ž astron. |medsebojna lega premičnic, Lune in

Sonca| zasledovati spreminjanje konfiguracije □ astron. konstelacija

GLEJ ŠE morfologija | razporeditev

konfín -a m ▶ kamen¹ •9 | meja 1 | mejnik 1**konfinácija** -e ž ▶ pregnanstvo**konfiníranec** -nca m ▶ pregnanec**konfirmácija** -e ž ▶ potrditev 2**konfiscírati** -am nedov. in dov. ▶ zapleniti | zaplenjevati |

zaseči | zasegati

konfiskácija -e ž ▶ zaplemba | zaseg**konfíteor** -ja m ▶ spoved •**konflagrácija** -e ž ▶ propad**konflikt** -a m ▶ spopad | spor 1**konfórmen** -mna -o povdk. ▶ skladen²**konformírati** -am dov. ▶ uskladiti**konformírati se** -am se dov. ▶ prilagajati se 2 | prilagoditi se 2**konformíst** -a m |kdor sprejema in upošteva družbene ali

skupinske norme zaradi osebnega udobja, koristi| Država

potrebuje konformiste, da uresničuje svoje cilje □ ekspr. nenačelnéž

□ knj.izroč. prilagodljivec

konformístičen -čna -o prid. |ki sprejema in upošteva

družbene ali skupinske norme, zlasti zaradi osebnega udobja,

koristi| konformističen hvalilec režima □ nenačelen □ prilagodljiv

konformízem -zma m |sprejemanje in upoštevanje družbenih

ali skupinskih norm zaradi osebnega udobja, koristi| Pisatelj je

kritičen do konformizma □ nenačelnost

konfórmmnost -i ž ▶ skladnost 2**konfrontácija** -e ž ▶ preverjanje 1 | primerjava 1 | soočanje**konfrontiranje** -a s ▶ primerjava 1

konfrontirati -am nedov. in dov. ▶ preveriti | preverjati | primeriti | primerjati | soočiti | soočiti

konfúzen -zna -o prid. ▶ nejasen 2 | zmeden

konfúzija -e ž ▶ zmeda

konfúžno prisl. ▶ zmedeno

konfúznost -i ž ▶ zmedenost

kongenitalni -a -o prid. ▶ lastnost •2 | prirojeni

kongéstija -e ž med. | pojav, da se ožilje kakega dela telesa prenapolni z arterialno krvjo | *Kongestija je nastala zaradi vnetja*

□ med. *naval krvi* □ med. *zastojna hiperemija*

konglomerát -a m petr. | kamnina, sestavljena iz zaobljenih kosov starejših kamnin, zlepljenih med seboj z vezivom | *trdno sprijet konglomerat* □ petr. *labora*²

kongrés -a m ▶ parlament | udeleženec •4

kongresíst -a m ▶ udeleženec •4

kongrésnik -a m ▶ udeleženec •4

kongrésovec -vca m ▶ udeleženec •4

kongruénca -e ž ▶ skladnost 2, 3

kongruénten -tna -o prid. ▶ skladen¹

kongruéntni -a -o prid. ▶ lik¹ •6

kongruéntnost -i prid. ▶ skladnost 2

konica -e ž

1. | zelo zožen, priostren končni del česa; temu podobni predmet | *otopiti konico; konica šivanke; Luknje dela z jekleno konico* □ knj.izroč. *ost ost kopja* □ zastar. *šilek* □ pog. *špica*²

2. | končni ožji del česa | *konica čevlja* □ pog. *špica*²

• 1. jezična konica □ jezikova konica 2. prometna konica

□ pog. prometna špica

GLEJ ŠE apeks | meja 3 | višek¹ 1

koníčast -a -o prid. | ki je na eni strani zožen, izoblikovan v konico | *koníčast vrh gore* □ knj.izroč. *okoničen* □ knj.izroč. *oster*

□ star. *ostnat* □ knj.izroč. *rtast rtasta brada* □ ekspr. *šilast šilast nos*

□ nek. pog. *špičast* □ *suličast* | s konico v obliki romba |

GLEJ ŠE stožčast

koníčasti -a -o prid. ▶ čevlj •2

kóničen -čna -o prid. ▶ stožčast

koníčiti -im nedov. ▶ ostriti 2 | šiliti

kónični -a -o prid. ▶ ležaj •2

kónj kónja m | domača žival, ki se goji zlasti zaradi vprege in ježe | *Voz so vlekli štirje konji* □ ekspr. *konjček* □ ekspr. *konjič*

□ ekspr. *konjiček* □ ekspr. *kopitar* □ ekspr. *kopitjač* □ ekspr. *kljuse*¹

♦ 1. vet. belgijski konj □ vet. belgijec 2. vet. bosanski konj □ vet. bosanec

3. desni konj □ nar. zdravni konj 4. dirkalni konj □ prakt. sp. dirkač

5. vet. hladnokrvni konj □ vet. mrzlokrvni konj 6. jahalni konj

□ prakt. sp. jahanec □ jezdni konj □ ježni konj 7. vet. noriški konj

□ prakt. sp. pincgavec □ vet. pincgavski konj 8. priprežni konj

□ prakt. sp. priprežnik 9. vet. polnokrvni konj □ prakt. sp. polnokrvec

10. vet. španski konj □ prakt. sp. španec 11. vprežni konj □ zaprežni konj

PODPOMENKE 1. belec¹, fuks, kostanjevec, lisjak, miško, plavec, pram¹, rdečko, serec, šimelj, vranec¹ 2. dirkalni konj¹, jahalni konj¹

• zool. nilski konj □ zool. veliki povodni konj

GLEJ ŠE igrača pp 2 | kasač | neroden² povdk. | nerodnež | pretirati

vati | skakač 3 | vranec

konjáč -a m | nek. kdor se (poklicno) ukvarja z odstranjevanjem živalskih trupel | *Poginulo kravo so poslali konjaču* □ slabš. *konjederec* □ slabš. *mrhovinar* □ nar. *šintar* □ knj.izroč. *živoder*

konjačija -e ž | nek. kdaj poslopje, stavba za ubijanje bolnih, oslabeledih (domaćih) živali | *odpeljati bolno žival v konjačijo*

□ slabš. *konjedernica*

GLEJ ŠE grobišče •

kónjak¹ -a m ▶ pijača pp 4

konják² -a m ▶ hlev •2

konjár -ja m | kdor se poklicno ukvarja z oskrbovanjem konj |

Konjar je krtačil konja □ zastar. *kobilar*² □ star. *konjuh*

GLEJ ŠE prekupčevalec pp

konjárna -e ž ▶ hlev •2

konjárstvo -a s ▶ konjereja

kónjček -čka m ▶ konj

kónjec -jca m ▶ konjič

konjedérec -rca m ▶ konjač | padar

konjeděrnica -e ž ▶ konjačija

konjektúra -e ž ▶ domneva

konjenica -e ž | konji in konjeniki v vojski za preboj in

hiter prodor v nasprotnikovo zaledje | *Konjenica je napadla*

□ star. *kavalerija* □ star. *konjica*

GLEJ ŠE rod¹ 3 pp

konjenik -a m | vojak konjeniške enote | *Konjeniki so priganjali*

konje □ star. *kavalerist* □ star. *konjik* □ star. *rajtar*

konjeniški -a -o prid. ▶ šport •2 | uniforma •1

konjenístvo -a s ▶ šport •2

konjeréja -e ž | gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z rejo,

vzrejo konj | *razvijati konjerejo in govodorejo* □ star. *konjarstvo*

konjeréjec -jca m | kdor redi, vzreja konje | *nagrada za*

najboljšega konjerejca □ star. *konjski reditelj*

konjétina -e ž ▶ meso •11

konjica -e ž ▶ konjenica

konjič -a m | konj manjše velikosti | *osedlati konjiča* □ nar. *konjec*

□ ekspr. *konjiček* □ nar. *konjko*

GLEJ ŠE konj

konjiček -čka m | dejavnost, ki jo kdo z veseljem opravlja

v prostem času | *Ljudje se posvečajo različnim konjičkom;*

Zbiranje znamk je bilo pogost konjiček □ pog. *hobi*

GLEJ ŠE avtomobil | konj | konjič | riba 1 pp 3

konjičkar -ja m ▶ ljubitelj

konjík -a m ▶ jezdec 1 | konjenik

konjína -e ž ▶ koža •2 | meso •11

kónjko -a m ▶ konjič

kónjski -a -o prid. ▶ figa¹ •2 | grd | hipodrom | hlev •2 | konje-

rejec | koža •2 | meso •11 | muha 1 •2 | neumen¹ •1 | odeja •1 |

vprega pp 2

kónjščak -a m ▶ figa¹ •2 | iztrebek pp

konjugácija -e ž ▶ spregatev

konjugírani -a -o prid. ▶ premer •

konjugírati -am nedov. ▶ spregati

konjúh -a m ▶ jezdec 1 | konjar

konjúncija -e ž ▶ sodba •1 | veznik | veznik •1

kónjunktiv -a m jezikosl. | v nekaterih jezikih naklon, ki izraža odvisnost

enega glagolskega dejanja od drugega ali razmerje govorečega

do povedanega | *Še zmeraj nič ne ve o konjunktivu* □ jezikosl. *vezni*

naklon

konjunktíva -e ž ▶ veznica •

konjunktívitis -a m ▶ vnetje •8

kónjunktívni -a -o prid. ▶ sodba •1

konjúšna -e ž ▶ konjušnica

konjúšnica -e ž | hlev za konje, navadno večji | *spraviti konje v*

konjušnico □ star. *konjušna*

konkávén -vna -o prid. ▶ vbočen

konkávni -a -o prid. ▶ kot¹ 1 •3 | leča •2

konkávnost -i ž ▶ vbočenost

konkluzija -e ž ▶ zaključek 2

konkluzívni -a -o prid. ► veznik ♦4
konkordánca -e ž ► skladnost 2
konkordátni -a -o prid. ► šola¹ ♦7
konkordátski -a -o prid. ► šola¹ ♦7
konkrétén -tna -o prid. ► jasen 2
konkretizirati -am dov. ► uresničiti
konkrétne -a -o prid. ► abstraktni | predmetni
konkrétne prisl. ► jasno² 1
konkrétne -i ž ► jasnost 2
konkubína -e ž ► priležnica
konkubinát -a m ► priležništvo
konkurénca -e ž ► meriti se | rivalstvo | tekmovanje 1
konkurènt -ènta m ► meriti se | tekmeč
konkurèntka -e ž ► tekmečica
konkuríрати -am nedov. in dov. ► tekmovati 1
konkúrz -a m ► razpis | stečaj
konkúrzni -a -o prid. ► razpisni
konkvistadór -ja m ► osvajalec 1
konòp -òpa m ► konopeč
konòpec -pca m | vrv iz konoplje, zlasti tanjša | *Konopec se je pretrgal; voditi žival na konopcu* □ knj.izroč. **konop**
 GLEJ ŠE obvladovati 1 | vrv ♦2
konòpeljščica -e ž
 • zool. laška konopeljščica □ zool. konopljenka
 GLEJ ŠE ptica pp 8
konòplja -e ž
 • indijska konoplja □ sleng. gandža □ kanabis □ sleng. trava
 GLEJ ŠE semenčnica
konopljéni -a -o prid. | ki je v zvezi s konopljo | *konopljeno seme*
 □ konopljin □ konopni □ knj.izroč. **konopneni**
 GLEJ ŠE platno ♦2 | slama ♦6 | vrv ♦2
konopljénka -e ž ► konopeljščica •
konòpljevka -e ž ► vrv ♦2
konòpljin -a -o prid. ► konopljeni
konopljína -e ž | tkanina iz konopljene preje | *oblačilo iz konopljine* □ konopnina
konopljíšče -a s ► njiva pp
konopnéni -a -o prid. ► konopljeni | vrv ♦2
konòpni -a -o prid. ► konopljeni | platno ♦2 | slama ♦6 | vrv ♦2
konòpnica -e ž bot. | gozdna rastlina z belimi, rumenkastimi, rdečimi cveti v grozdih | *razmnoževanje z brstiči pri konopnici*
 □ bot. mlaja
konopnína -e ž ► konopljina | slama ♦6
konsekrácija -e ž ► posvetitev
konsekutívni -a -o prid. ► veznik ♦2 | zaporedni
konsekvénca -e ž ► posledica | vendar¹ 4 | zaključek 2
konsekvénten -tna -o prid. ► dosleden
konsekvéntno prisl. ► dosledno
konsekvéntnost -i ž ► doslednost
konsénz -a m ► soglasje 1
konsézní -a -o prid. ► soglasni
konsenzuálni -a -o prid. ► pogodba ♦8 | soglasni
konsenzuálno prisl. ► soglasno
konsenzuálnost -i ž ► soglasnost
konservátivec -vca m | pristaš konservativne politične usmeritve | *Konservativci nasprotujejo predlaganemu zakonu*
 □ polit. **desni**¹ □ polit. **desničar** □ ekspr. **nazadnjak**
 GLEJ ŠE nazadnjak
konservátiven -vna prid. ► nazadnjaški | zastarel
konservatívizem -zma m ► nazadnjaštvo

konservatívni -a -o prid. | ki je v politiki naklonjen ohranjanju obstoječega, preizkušnega in nenaklonjen prelomnim spremembam | *konservativna politična usmeritev; konservativne stranke* □ polit. **desni**² □ polit. **desničarski**
 □ ekspr. **nazadnjaški**
 GLEJ ŠE ohranjevalni | operacija 1 ♦1
konservatívne -i ž ► nazadnjaškost | nazadnjaštvo
konservatívem -zma m ► nazadnjaštvo
konservatorist -a m ► dijak pp 2
konservatoristka -e ž ► dijakinja pp
konsisténcá -e ž fiz. | gostota, sprijemljivost snovi, odvisna od razmerja tekočih in trdnih sestavnih delov | *izboljšati konsistenco barve* □ fiz. **konsistentnost**
konsisténtne -i ž ► konsistenca
konkrípcija -e ž ► nabor | popis
konsolidírati -am dov. in nedov. ► utrditi 5 | utrjevati 5
konsolidírati se -am se dov. ► združiti se
konsonánca -e ž ► skladnost 2
konspékt -a m ► osnutek 1
konspiratívni -a -o prid. ► tajni
konspiratívno prisl. ► tajno
konspiratívne -i ž ► tajnost
konstánta -e ž fiz., mat. | količina, ki ne spreminja svoje vrednosti | *določiti konstanto* □ mat. **stalna količina** □ fiz., mat. **stalnica**
konstánten -tna -o prid. ► nespremenljiv 2 | trden 4
konstántni -a -o prid. ► člen • | nenehni | nespremenljivi 2
konstántno prisl. ► nenehno
konstatácija -e ž ► ugotovitev
konstatírati -am dov. in nedov. ► ugotavljati | ugotoviti
konstelácija -e ž ► konfiguracija | ozvezdje | razporeditev
konsternírati -am dov. ► zmesi³
konstituánta -e ž ► skupščina •
konstitúcija -e ž | skupek prirojnih telesnih in duševnih lastnosti, značilnosti človeka | *Njegova konstitucija mu je pomagala zdržati vse napore* □ **telesna zgradba**
 □ **telesni ustroj**
 GLEJ ŠE ustava
konstituírati -am dov. in nedov. ► sestaviti 3 | vzpostaviti | vzpostavljati
konstitutívni -a -o prid. ► bistveni | odločba ♦2 | sodba ♦5
konstruírati -am dov. ► skonstruirati
konstrúkcija -e ž ► stavba | zgradba
konstrúkcijski -a -o prid. | ki je v zvezi z uresničevanjem zamisli na področju tehnike | *razvijati konstrukcijske sposobnosti pri učencih* □ knj.izroč. **konstruktorski**
konstruktêr -ja m ► konstruktor
konstruktíven -vna -o prid. ► ploden 3 | ustvarjalen 2
konstruktívistični -a -o prid. ► ustvarjalni
konstrúktor -ja m | kdor uresničuje svoje (izvirne) zamisli, zlasti na področju tehnike | *konstruktor gradbenih strojev*
 □ knj.izroč. **konstrukter**
konstrúktorski -a -o prid. ► konstrukcijski
konsúm -a m ► društvo ♦9 | poraba
konsumácija -e ž ► poraba
konsumènt -ènta m ► porabnik
konsumírati -am dov. in nedov. ► porabiti 1 | porabljati
konsúmni -a -o prid. ► blago¹ 1 ♦3 | blago¹ 1 ♦8 | društvo ♦9
konsúmpcija -e ž ► poraba
kónta -e ž ► kotlič
kontagiózní -a -o prid. ► bolezen ♦9

kontakt -a m elektr. | pojav ali stanje, ko sta dve stvari tako blizu skupaj, da je med njima mogoče prehajanje česa | *vzpostaviti kontakt* □ elektr. stik
GLEJ ŠE stik 1, 2 | stik 2• | zveza 1

kontaktiranje -a s ▶ stik 2

kontaktni -a -o prid. ▶ insekticid • | mikroorganizem •2 | okužba 1•4

kontaminacija -e ž ▶ okužba 2 | onesnaževanje | združevanje

kontaminiran -a -o prid. ▶ onesnažen

kontaminiranost -i ž ▶ okuženost | onesnaženost

kontaminirati -am dov. in nedov. ▶ okužiti 2 | onesnaževati | onesnažiti

kontejner -ja m teh. | velik zaboj za kombinirano prevažanje blaga na velike razdalje | *prevažati blago v kontejnerjih* □ knj.izroč. zabojnik
GLEJ ŠE bivalnik | zabojnik 1, 2

kontékt -a m ▶ sobesedilo

kontemplácija -e ž ▶ molitev •2 | premišljevanje 1

kontemplatívni -a -o prid. ▶ molitev •2 | red¹ 4•2

kontènt povdk. ▶ zadovoljen²

kontésa -e ž ▶ grofica

kontestirati -am dov. in nedov. ▶ ugovarjati

kontinènt -ènta m ▶ celina | celina •1 | celina •2 | celina •3

kontinentálec -lca m ▶ celinec

kontinentálni -a -o prid. ▶ celinski | država •2 | podnebje •1

kontingénca -e ž ▶ možnost 1

kontingènt -ènta m ▶ prispevek 1

kontinuíran -a -o prid. ▶ neprekinjen | nepretrgan

kontinuírano prisl. ▶ neprekinjeno

kontinuitéta -e ž | obstoj, potek česa brez prekinitve | *kontinuiteta družbenega napredka* □ publ. kontinuum

kontinuum -a m ▶ kontinuiteta

kónto -a m ▶ račun¹ •1 | račun¹ •2 | račun¹ •4

kontoár -ja m ▶ pisarna •3

kóntokorènt -ènta m ▶ račun¹ •6

kontór -ja m ▶ pisarna •3

kóntra povdk. ▶ kontrirati | nasprotovati 1, 2

kontrabánda -e ž ▶ tihotapljenje | tihotapstvo

kontrabánt¹ -a m ▶ tihotapljenje | tihotapstvo

kontrabánt² prisl. ▶ tihotapsko

kontrabántar -ja m ▶ tihotapec

kontrabántarski -a -o prid. ▶ tihotapski

kontrabántiti -im nedov. ▶ tihotapiti

kontrabasíst -a m | kdor igra kontrabas | *Ansambl potrebuje kontrabasista* □ nar. kontraš

kontracépcijski -a -o prid. ▶ sredstvo •10 | tableta¹ •2

kontradíkcija -e ž ▶ protislovje

kontradiktóren -rna -o prid. ▶ protisloven

kontradiktórni -a -o prid. ▶ pojem •2 | protislovni | sodba •5 | sodba •2

kontradiktórno prisl. ▶ protislovno

kontradiktórnost -i ž ▶ protislovnost

kóntragovórník -a m ▶ protigovornik

kontrahènt -ènta m ▶ pogodbenik

kontrahírani -a -o prid. ▶ samoglasnik •1

kontrákcija -e ž ▶ krčenje¹ 2 | skrčenje 1, 2, 3

kontrákt -a m ▶ dogovor | pogodba | pogodba •3 | pogodba •8 | pogodba •21

kontráktni -a -o prid. ▶ obveznost 2•2

kontraktuálni -a -o prid. ▶ delo 1•8

kóntraobveščeválni -a -o prid. ▶ protiobveščevalni | služba •10

kontrapéza -e ž ▶ vzvod

kóntrarevolúcija -e ž | gibanje proti revoluciji z namenom vzpostaviti prejšnje stanje | *pristaši kontrarevolucije* □ *protirevolucija* □ knj.izroč. termidor □ knj.izroč. termidorski prevrat

kóntrarevolucionár -ja m | kdor nasprotuje revoluciji ali sodeluje v gibanju proti njej | *pridružiti se ideologiji kontrarevolucionarjev* □ *protirevolucionar*

kóntrarevolucionárni -a -o prid. | ki nasprotuje, je proti revoluciji | *kontrarevolucionarno gibanje* □ *protirevolucionarni*

kontrárni -a -o prid. ▶ nasprotni 2

kontrárnost -i ž ▶ nasprotje | nasprotnost

kontrást -a m ▶ kontrastirati | nasprotje | sredstvo •11

kontrástirati -am nedov. in dov. s čim/čemu | izražati, da se kaj bistveno razlikuje od drugega | *Črna barva najbolj kontrastira beli* □ *biti v kontrastu s čim*

kontrástívni -a -o prid. ▶ jezikoslovje •1 | slovnica •4

kontrástni -a -o prid. ▶ nasprotni 2 | sredstvo •11

kontrástnost -i ž ▶ nasprotje | nasprotnost

kontráš -a m ▶ kontrabasist

kóntrašpíjonáža -e ž ▶ protivohunstvo

kontribúcija -e ž ▶ dajatev | odškodnina •

kontribúcije -ij ž mn. ▶ odškodnina •

kontrírati -am dov. igr. | pri kartanju izjaviti, da bo nasprotnik izgubil igro | *pri bridžu kontrirati* □ igr. dati kontro □ igr. napovedati kontro
GLEJ ŠE kljubovati | primerjati se

kontrofé -èja m ▶ fotografija

kontróla -e ž ▶ načrtovanje • | obvladovati 3 | organ 3•4 | pregled 1 | preverjanje 2

kontrolírati -am dov. in nedov. ▶ obvladovati 3, 4 | pregledovati | preveriti | preveriti • | preverjati | preverjati •

kontrólka -e ž ▶ lučka • | naloga •4

kontrólni -a -o prid. ▶ lučka • | naloga •4 | organ 3•4 | test •3 | žarnica •3

kontrolór -ja m ▶ pregledovalec

kontrovêrza -e ž ▶ nasprotje

kontrovêrzen -zna -o prid. ▶ dvomljiv

kontrovêrzeni -a -o prid. ▶ nasprotni 2

kontumàc -áca m ▶ karantena | sodba •74

kontumacijski -a -o prid. ▶ sodba •44

kontúra -e ž ▶ obris | obris •

kontúrní -a -o prid. ▶ črta 2•6 | risba •2

kontúzija -e ž ▶ udarnina

kónus -a m ▶ cevka • | stožec •

kónusen -sna -o prid. ▶ stožčast

kónva -e ž ▶ kangla | vrč

konvéksen -sna -o prid. ▶ izbočen

konvéksni -a -o prid. ▶ kot¹ 1•1 | leča •3

konvéksnost -i ž ▶ izbočenost

konvéncija -e ž ▶ norma 1•2 | pogodba | zbor 2

konvencionálni -a -o prid. ▶ običajni | znamenje 1•

konvencionálnost -i ž ▶ navadnost

konvenírati -am nedov. ▶ ustrezati 1

konvènt -ènta m ▶ samostan

konvergénca -e ž | zmanjševanje razlik, neusklajenosti, ki delijo kaj enotnega | *Zaželeno je konvergenca v razvoju; konvergenca mnenj* □ *konvergentnost* □ *zblíževanje* ■ protip. divergenca
GLEJ ŠE divergenca | razvoj •6

konvergénten -tna -o prid. ▶ podobni¹

konvergéntni -a -o prid. ▶ divergentni | razvoj •6

konvergéntnost -i ž ▶ konvergenca
konvergírati -am nedov. ▶ približevati se 3
konvêrter -ja m ▶ konvertor
konvertírati -am dov. in nedov. ▶ spreobrniti se 2
konvertít -a m ▶ spreobrnjenec
konvertítstvo -a s ▶ spreobrnjenje 2
konvêrtor -ja m metal. | posoda za pridobivanje zlasti jekla z vpihavanjem zraka, kisika | *jeklarna s sedmimi konvertorji*
 □ metal. **konverter**
 ♦ 1. metal. **bazični konvertor** □ metal. thomasov konvertor
 2. metal. **besemerski konvertor** □ metal. besemerska peč
konverzácija -e ž ▶ pogovarjanje | pogovor ♦1
konvêrzija -e ž
 1. |dejstvo, da kdo zavestno sprejme drugo veroizpoved ali postane pripadnik kake veroizpovedi sploh | *Ker je bil javno delujoča oseba, je s konverzijo vzbudil veliko pozornosti*
 □ **prestop**
 2. jezikosl. | sprememba (besednega) pomena s prehodom iz ene slovnice kategorije v drugo | *po konverziji nastali samostalnik* □ jezikosl. **hipostaza** □ jezikosl. **mutacija** □ jezikosl. **prevedba**
 □ jezikosl. **sprevráčenje** □ jezikosl. **sprevrženje** □ jezikosl. **transfiguracija**
 □ jezikosl. **transpozicija**
kónvica -e ž ▶ vrček
konvolút -a m ▶ zvitek 1
konvúlzija -e ž ▶ napad 3♦2
konvulzívni -a -o prid. ▶ napad 3♦2
konzêrva -e ž ▶ fižol ♦1 | odpirač | škatla 1♦2
konzervácijski -a -o prid. ▶ sredstvo ♦12
konzerváns -a m ▶ sredstvo ♦12
konzervátor -ja m ▶ sredstvo ♦12
konzervirajóci -a -e prid. ▶ operacija 1♦1
konzervírani -a -o prid. ▶ fižol ♦1
konzervírati -am nedov. in dov. ▶ ohranjati 1 | vlagati 1 | vložiti 2
konzêrvni -a -o prid. ▶ škatla 1♦2
konzilij -a m med. | posvet dveh ali več zdravnikov glede diagnoze in zdravljenja bolnika | *Pogosto so ga klicali na konzilij*
 □ med. **zdravniški konzilij**
GLEJ ŠE sestanek
konzonánt -a m ▶ soglasnik
konzonántizem -zma m ▶ sistem ♦23
konzonántni -a -o prid. ▶ sistem ♦23 | soglasniški
konzul -a m
 • častni konzul □ titularni konzul
GLEJ ŠE namestnik ♦3 | predstavnik ♦1
konzulárni -a -o prid. ▶ predstavnik ♦1
konzulát -a m | uradno predstavništvo, ki zastopa koristi države in njenih državljanov v tuji državi | *slovenski konzulat v Trstu*
 □ knjizroč. **konzulstvo**
GLEJ ŠE konzulstvo
konzulènt -ènta m ▶ svetovalec
konzulovánje -a s ▶ konzulstvo
kónzulstvo -a s | opravljanje konzularne službe |
To se je dogodilo v času njegovega konzulstva □ **konzulat**
 □ knjizroč. **konzulovanje**
GLEJ ŠE konzulat
konzúlta -e ž ▶ svet²
konzultácija -e ž | strokovni pogovor o kaki stvari, problemu; dejstvo, da kdo sprašuje za nasvet, strokovno mnenje | *H konzultaciji so povabili priznanega strokovnjaka; konzultacija pacienta pred operacijo* □ **posvet** □ **posvetovanje**

konzultácijski -a -o prid. ▶ posvetovalni
konzultánt -a m ▶ svetovalec
konzultatívni -a -o prid. ▶ delo 1♦14 | glas 2♦1 | svetovalni
konzultírati -am nedov. in dov. ▶ posvetovati se 2
konzumírati -am dov. ▶ jesti 2
kooperácija -e ž ▶ sodelovanje | sodelovanje ♦
kooperánt -a m ▶ sodelavec ♦4
kooperátiva -e ž ▶ zadruga
kooperatívni -vna -o prid. ▶ tovariški
kooperatívni -a -o prid. ▶ proizvodnja 1♦6 | združni
kooperátor -ja m ▶ sodelavec ♦4
kooperírati -am nedov. ▶ sodelovati
koordinácija -e ž ▶ priredje | uskladitev | usklajevanje
koordinácijski -a -o prid. ▶ postopek ♦8 | usklajevalni
koordinatívni -a -o prid. ▶ usklajevalni
koordinátni -a -o prid. ▶ sistem ♦12 | sistem ♦13
koordinátor -ja m | kdor kaj usklajuje | *koordinator projekta*
 □ usklajevalec
koordinátorica -e ž ▶ koordinatorka
koordinátorka -e ž | ženska, ki kaj usklajuje | *koordinatorka programa* □ **koordinatorica** □ usklajevalka
koordinírani -a -o prid. ▶ gib ♦2 | organ 3♦3
koordiniranje -a s ▶ usklajevanje
koordiniranost -i ž ▶ usklajenost
koordinírati -am dov. in nedov. ▶ uskladiti | usklajevati
kòp kópa m ▶ izkop | odkop
kópa -e ž
 1. | velik kup, zložen navadno zaradi sušenja snopov žita, desk, lesa | *Kopa se je podrla; Na njivi so stale kope pšenice* □ zastar. **kašta** *kašta lesa* □ nar. **navel** □ nar. **oslíca**²
 2. | v obliki polkrogle zloženi, z zemljo obdani les, določen za delanje oglja | *Kopa se kadi* □ **oglarška kopa** □ nar. **ogelnic**
GLEJ ŠE veliko²
kopáč -a m | nekaj delavec, ki koplje | *Na cesti je delalo več kopačev*
 □ zastar. **zemljekop**
kopáča -e ž | večji motiki podobno orodje za rahljanje, prekopavanje zemlje | *kopati s kopačo* □ nar. **kopulja** □ nar. **kopuljica**
kópačke -ačk ž mn. ▶ čevlji ♦4
kopalíšče -a s
 • termalno kopalíšče □ pog. terme
kopalíščni -a -o prid. ▶ gost¹ ♦1 | kopalíški
kopalíšnik -a m ▶ gost¹ ♦1
kopalíški -a -o prid. | ki je v zvezi s kopalíščem | *kopalíška ureditev*
 □ kopalíščni
GLEJ ŠE gost¹ ♦1
kopálke -álk ž mn. | oblačilo, namenjeno za gibanje v vodi zaradi osvežitve, okrepitev | *obleči kopalke* □ **kopalna obleka** □ star. **kopalni kostum**
 ♦ dvodelne kopalke □ dvodelna kopalna obleka
kopálni -a -o prid. ▶ kad ♦ | kopalke | kopalke ♦
kopanína -e ž agr. | prekopani del zemljišča | *posejati kopanino*
 □ agr. **kopanje**
kopánja -e ž ▶ kad ♦ | korito
kopánje -a s ▶ kopanina
kopár -ja m ▶ oglar¹
kôpast -a -o prid. | ki je podoben velikemu kupu v obliki polkrogle | *kopasta vzpetina* □ zastar. **kopat**
kôpasti -a -o prid. ▶ oblak ♦1
kopât -áta -o prid. ▶ kopast | zvrhan
kópati¹ -am nedov. ▶ izpirati ♦

kopáti² kópljem nedov.

1. kaj |delati v kaj vdolbino, jamo z odstranjevanjem zemelj-skega materiala| *Delavci kopljejo na cesti za novo vodovodno napeljavao; kopati jamo* □ ekspr. **krampati**

2. kaj |dobivati, jemati kaj iz zemlje z odstranjevanjem zemelj-skega materiala| *kopati premog* □ **izkopavati** □ **odkopavati**

GLEJ ŠE iskati 1 | prekopavati | rudariti

kopáti se¹ -am se nedov.

1. |biti, gibati se v vodi zaradi osvežitve, krepitve| *Tam se kopa mnogo ljudi* □ nar. **kalužati se** □ ekspr. **namakati se** *Rad se namaka* □ ekspr. **namočiti se** *Letos se še nisem namočil v morju*

2. ekspr. |valjati se, (navadno) v sipki snovi| *Kokoši se kopajo v pesku* □ nar. **prepeliti se**

GLEJ ŠE živeti 4•4

kopáti se² kópljem se nedov. ▶ lesti 2**kôpec** -pca m ▶ grič | hrib**kopél** -i ž ▶ fiksir | razvijalec 2 | toplice**kopélni** -a -o prid. ▶ kad •

kôpen -pna -o prid. |ki na sebi nima več snega, ker je skopnel| *Ponekod se je že videla kopna zemlja* □ knj.izroč. **okopel** □ knj.izroč. **okopnel**

kôpenski -a -o prid. ▶ promet •4 | vojska •1 | žival 1•1

kopéta -e ž ▶ noga 1

kopéti -im nedov. ▶ plesneti

kopíca -e ž |v obliki polkrogle naloženo seno, slama|

kopica otave; raztresti kopice □ nar. **lonica** □ nar. **lovnica**¹

□ nar. **navel** □ nar. **oslica**² □ nar. **plast**¹ □ nar. **plasta** □ **stog** |visoka stožčasta kopica|

GLEJ ŠE veliko²

kopíčenje -a s |nabiranje, zbiranje v veliko količino|

kopíčenje podatkov □ ekspr. **grmadenje** □ knj.izroč. **kumulacija**

kopíčiti -im nedov.

1. kaj |delati, da je kaj kje nameščeno, združeno brez reda v obliki kupa| *Hudourniki kopíčijo skale v dolino* □ ekspr. **grmaditi** □ zastar. **gromaditi** □ ekspr. **znašati na kup**

2. kaj |delati, da je kaj kje v vse večji količini| *kopíčiti premoženje* □ knj.izroč. **akumulirati** **akumulirati sredstva** □ knj.izroč. **gomiliti** □ ekspr. **grabiti na kup** □ ekspr. **grmaditi** □ knj.izroč. **kumulirati** **kumulirati podatke** □ knj.izroč. **nagnetati** □ ekspr. **spravljati na kup** □ star. **vrhovatiti** **vrhovatiti zaboje** □ ekspr. **zgrinjati** **zgrinjati bogastvo**

kopíčiti se -im se nedov. |prihajati kam, pojavljati se kje v veliki količini| *Oblaki se kopíčijo nad gorami* □ ekspr. **grmaditi se**

□ ekspr. **gručiti se** □ knj.izroč. **gruditi se** □ knj.izroč. **nagnetati se**

□ knj.izroč. **stolpíčiti se** □ knj.izroč. **vrhovatiti se**

kopíčkati se -am se nedov. ▶ prevračati se

kópíja -e ž |izdelek, ki nastane pri prenosu besedila, slike na kaj s fotokemičnim, elektrostatičnim postopkom| *narediti dve kopiji načrta* □ **fotokopija** |ki nastane s fotografskim postopkom|

♦ geod. **kopija** katastrskega načrta □ geod. **mapna kopija**

GLEJ ŠE podoben² 1 | razmnožek

kopíka -e ž ▶ kavelj¹ 2•

kòpilót -a m ▶ pilot •2

kopína -e ž ▶ robida | robidnica

kopínjak -a m ▶ robida | robidnica | robidovje

kopínje -a s ▶ robida | robidovje

kopínščica -e ž ▶ robida | robidnica

kopírani -a -o prid. ▶ ponarejeni 2

kopíranje -a s ▶ papir •10

kopírati -am nedov. in dov. ▶ oponašati 1 | preriševati | skopirati

kopírni -a -o prid. ▶ papir •10

kopítar -ja m

• 1. zool. **lihoprsti kopitarji** □ zool. **lihoprsti** 2. zool. **sodoprsti kopitarji**

□ nestrok. **parkljarji** □ zool. **sodoprsti**¹

GLEJ ŠE čevljar | konj

kopítasti -a -o prid. ▶ sekira •2

kopítati -am nedov. |udarjati s (konjskim) kopitom| *Konji pred*

hišo kopitajo □ ekspr. **kopitljati**

GLEJ ŠE hoditi 1 pp 7

kopítiti -im nedov. ▶ lesti 2

kopitljáč -a m ▶ konj

kopitljáček -čka m ▶ otrok 1

kopitljáti -am nedov. ▶ brcati | kopitati | stopicati

kopítni -a -o prid. ▶ klešče •6 | nož •2

kopítnik -a m |rastlina z ledvičastimi listi in rjavordečimi cveti|

Kopitnik že cveti □ nar. **virh**

GLEJ ŠE nož •2 | sekira pp 2 | sekira •2

kopítiniti -em dov. ▶ brcniti | suniti pp

kopíto -a s

• puškino **kopito** □ star. **kundak**

GLEJ ŠE podrediti si

kopjánik -a m |nekdaj vojak, oborožen s kopjem| *odred turških*

kopjanikov □ **kopjenosec**

kopjáš -a m ▶ zastavnik¹

kópje -a s |tanka lesena palica z zelo ostro kovinsko konico

za bojevanje| *Kopje ga je zadelo v prsi* □ star. **bodak** □ zastar. **ostnik**

□ zastar. **oščep** □ zastar. **raženj** □ **banderilja** |kopje za bikoborbo|

GLEJ ŠE bojevati se 2 | prepirati se

kopjenósec -sca m ▶ kopjanik

kopjíšče -a s ▶ toporišče pp

kopnéni -a -o prid. ▶ žival 1•1

kopnéti -im nedov. |v zvezi s snegom izraža, da je kaj v vedno manjši

količini| *V pomladnem soncu sneg hitro kopni* □ pog. **topiti se**¹

GLEJ ŠE izginjati 3 | pojemati

kôpni -a -o prid. ▶ kopno² 1 | promet •4 | veter pp 4

kopníca -e ž ▶ kopno² 2

kopnína -e ž ▶ kopno² 1

kopnínski -a -o prid. ▶ žival 1•1

kôpno¹ -a s ▶ kopno² 1

kôpno² -ega s

1. |zemeljska površina, ki je ne pokriva morje| *Ladja se je*

bližala kopnemu □ **kopni svet** □ knj.izroč. **kopnina** □ knj.izroč. **kopno**¹

□ knj.izroč. **suha zemlja** □ knj.izroč. **suho**¹ □ star. **sušina**

2. |zemeljska površina, na kateri je skopnel sneg| *Izpod snega*

se je tu in tam videlo kopno □ knj.izroč. **kopnica**

GLEJ ŠE promet •4

kóprc -a m bot. |vrtna zdravilna, začimbna rastlina z rumenimi

cveti v kobulih| *začiniti jed s koprcom* □ vrtn. **komarček**

□ nar. **komorač** □ nar. **koromač**

kopréna -e ž ▶ oblak | tančica 1, 2

koprénast -a -o prid. ▶ tančičast

kopríva -e ž

• bot. žegnana **kopriva** □ nar. **benediktinka**

GLEJ ŠE ramija

koprívasti -a -o prid. ▶ zvončnica •

koprívka -e ž ▶ izpuščaj •2

koprívnic -e ž med. |kožna bolezen, pri kateri se pojavijo zelo

srbeči, rdeče obrobljeni izpuščaji| *Če bi jedel jagode, bi dobil*

koprivnico □ med. **urtikarija**

koprívnični -a -o prid. ▶ izpuščaj •2

koprněč -éča -e prid. ▶ hrepenec

koprnéče prisl. ▶ hrepeneče
koprñenje -a s ▶ hrepjenje
koprñeti -im nedov. ▶ hrepneti | slabeti
kòprodukcija -e ž ▶ film •9
kòprodukcijski -a -o prid. ▶ film •9
kopúča -e ž min. | skupina kristalov, nastala na ravni podlagi
kristalne kopuče ceroxita □ min. **druza**
GLEJ ŠE gruča 1
kópula -e ž ▶ vez² 6 | veznik •5
kopulácija -e ž agr. | cepljenje, pri katerem se spojita poševno prirezana podlaga in cepič | *kopulacija in okulacija* □ agr. **cepljenje**
 v sklad □ agr. **spajanje**
GLEJ ŠE občevanje • | združitev •
kopulatívni -a -o prid. ▶ priredje •4 | veznik •5
kopúlja -e ž ▶ kopača
kopúljica -e ž ▶ kopača
kopúniti -im nedov. ▶ skapljati¹
kór -a m ▶ prezbitarij | zbor 1
koracáti -ám nedov. | hoditi z nerodnimi, počasnimi koraki
Otrok koraca po sobi □ **koracjati** □ nar. **rogačkati**
GLEJ ŠE hoditi 1 pp 8
koracjáti -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp 5 | koracati
koráča -e ž ▶ rogovila •
koráčaj -a m ▶ korak 3
koráčiti -im nedov. ▶ hoditi 1 | iti 1
koráčiti se -im se nedov. ▶ bahati se | postavljati se
koráčni -a -o prid. ▶ staja •2
korájža -e ž ▶ opogumiti | opogumiti se | pogum
korájžen -žna -o prid. ▶ pogumen
korájžiti -im nedov. ▶ opogumljati
korájžiti se -im se nedov. ▶ bahati se | opogumljati se
korájžno prisl. ▶ pogumno
korák -a m
 1. | gib noge pri hoji, teku, plesu kot ponavljajoča se enota premikanja | *Vsak korak je spremljala huda bolečina; Prihajal je z naglimi koraki* □ **stopinja** □ ekspr. **korakec** □ zastar. **stop²** □ zastar. **stopa**
Vsako stopo je moral preudariti □ nar. **stopaj** □ ekspr. **stopinjica** *Tudi stopinjice ne naredim več*
 2. | mesto med nogami | *stati do koraka v vodi* □ star. **kobal¹**
 □ zastar. **kobalja**
 3. merni izraz, s števniskim izrazom | izraža prostorsko oddaljenost | *Njegova hiša stoji dvesto korakov stran od moje* □ ekspr. **koračaj**
GLEJ ŠE dejanje 1 | hoditi 1 | hoditi 1 pp 5 | hoja¹ 1 | lahkotno | merilnik •3 | napreden 2 • | oditi | posodabljati se | posodobiti se | pospešiti 1 • | postopoma | povsod | stopati¹ | stopiti² 1 | ustaviti se 1 | zaostajati 3
korákati -am nedov. | hoditi v enakomernem ritmu z nekoliko napetimi nogami | *Korakal je na čelu spreveda* □ **marširati**
GLEJ ŠE hoditi 1 | iti 1 | napreden 2 •
korákec -kca m ▶ korak 1
korákniti -em dov. ▶ stopiti² 1
korákoma prisl. ▶ postopoma
korálast -a -o prid. ▶ živordec
korálda -e ž ▶ ogrlica •
koráldo -áld ž mn. ▶ ogrlica •
korálden -dna -o prid. ▶ živordec
koráldni -a -o prid. ▶ ogrlica •
korálen -lna -o prid. ▶ živordec
korálnica -e ž ▶ kača pp 3
kórant -a m ▶ kurent

kórar -ja m ▶ kanonik
kórbica -e ž ▶ košarica | zavrtni 2
kórcema prisl. ▶ liti 2 •
kórcék -čka m ▶ ciklama | korec
korčúlja -e ž ▶ zajemalka
kórd -a m ▶ žamet •
kordiálen -lna -o prid. ▶ ljubezniv
kordován -a m ▶ usnje •2
kordovánski -a -o prid. ▶ usnje •2
kôrec -rca m | posoda z dolgim ročajem za zajemanje tekočine | *zajeti vodo s korcem* □ ekspr. **korček**
GLEJ ŠE opeka pp 1 | strešnik
kôreferènt -ènta m ▶ soporočevalec
korékcija -e ž ▶ popravek 1, 2 | popravljanje 2
korékcijski -a -o prid. ▶ faktor • | ukrep •3
korékten -tna -o prid. ▶ dober¹ 2 | moralen | neoporečen | *pravilen²*
korektív -a m ▶ popravek 1
koréktni -a -o prid. ▶ pravilni | primerni
koréktno¹ prisl. ▶ pravilno¹
koréktno² povdk. ▶ prav³
koréktnost -i ž ▶ pravilnost
korektúra -e ž ▶ popravek 1 | popravljanje 2
korektúrni -a -o prid. ▶ faktor • | odtis •1
korelácija -e ž ▶ koeficient •2 | odvisnost •2
korelacijski -a -o prid. ▶ koeficient •2 | soodvisen | soodvisni
korelatíven -vna -o povdk. ▶ soodvisen
korelatívni -a -o prid. ▶ soodvisni
korén -a m
 1. jezikosl. | del besede kot nosilec osnovnega pomena | *koren besede* □ zastar. **korenina**
 2. mat. | količina, ki jo določata korenska osnova in korenski eksponent | *izračunati koren* □ mat. **radikal**
 ♦ mat. **tretji koren** □ mat. **kubični koren**
 • 1. anat. **koren jezika** □ anat. **jezični koren** □ anat. **jezikov koren** 2. bot. **zlati koren** □ bot. **beli čepljec** 3. teh. **koren vara**
 □ teh. **korenski varek**
GLEJ ŠE izvor 3 | kačjak | korenina | korenina • | osnova 1 | roža •1
koreníčevje -a s ▶ koreníče
koreníčiti -im nedov. ▶ koreniniti
koreníče -a s | rastline, ki imajo koren; omeseneli podzemeljski deli teh rastlin | *okopavati koreníče; kuhati koreníče v juhi* □ **koreničevje** □ zastar. **korenstvo**
koreníčnik -a m les. | hlod iz spodnjega, najdebelejšega dela debla | *obdelati koreníčnik* □ les. **odritek** □ les. **ritnik**
koreníka -e ž bot. | podolgovato, odebeljeno podzemeljsko steblo nekaterih rastlin | *koreníka praproti* □ bot. **podzemno steblo**
GLEJ ŠE izvor 3 | osnova 1 | trden 3 povdk.
korenína -e ž | podzemeljski del rastline | *izruvati plevel s korenino* □ zastar. **koren** □ **koreninica** | majhna, drobna korenina | *Na koreninah so pognale tanke koreninice*
 ♦ 1. bot. **glavna korenina** □ bot. **srčna korenina** 2. bot. **nadomestne korenine** □ bot. **adventivne korenine** 3. **narediti korenine** □ agr. **okoreniniti se** □ **pognati korenine**
 • anat. **lasna korenina** □ anat. **lasni koren**
GLEJ ŠE izvor 3 | koren 1 | nastati 3 | osnova 1 | trden 3 povdk.
korenínasti -a -o prid. ▶ kapica •1
korenínica -e ž
 • bot. **sladka koreninica** □ knj. **izroč. sladič**
GLEJ ŠE korenina | prapot² pp

koreniniti -im nedov. agr. |izraža, da rastlina dobiva korenine|

Ribez hitro korenini □ ukoreninjati se □ poljud. delati korenine

□ knj.izroč. korenčiti □ poljud. poganjati korenine

GLEJ ŠE temeljiti 2

koreninje -a s knj.izroč. |več korenin, korenine kot celota| *Spotikal se je ob koreninje* □ zastar. korenje

GLEJ ŠE mreža •2

koreninski -a -o prid. ▶ laski • | mreža •2 | vrat •

korenit -a -o prid. ▶ odločen¹ 1 | temeljit

koréniti -im nedov. kaj mat. |računati število, ki, potencirano s korenskim eksponentom, da korensko osnovo| *koreniti kvadratno enačbo* □ mat. radícirati

koreníto prisl. ▶ temeljito

korenjáček -čka m ▶ otrok 1

korenják -a m ▶ močen 1 povdk. | trden 3 povdk.

korenjáški -a -o prid. ▶ močen 1 | pogumen | trden 3

korênje -a s |rastlina z večkrat pernato razdeljenimi listi in omesenelimi, navadno rumenimi podzemeljskimi deli; podzemeljski deli te rastline| *sejati korenje; zrezati korenje na kolesca* □ nar. mrkev □ nar. mrkvica

GLEJ ŠE koreninje

korenjšče -a s ▶ njíva pp

korénski -a -o prid. ▶ glagol •1 | koren •3 | osnova •3

korénstvo -a s ▶ koreníče

koréselj -slja m zool. |manjša, krapu podobna sladkovodna riba| *loviti koreslje* □ zool. karas

korespondéncia -e ž ▶ dopisovanje | zveza 2

korespondénčni -a -o prid. ▶ seja •1

korespondént -énta m ▶ dopisnik

korespondírati -am nedov. ▶ dopisovati si

koréta -e ž ▶ avtomobil | ciza¹ | škatlá 2 | voz •1

korêtelj -tlja m |kratko belo liturgično oblačilo katoliških duhovnikov| *duhovniki v belih koretljih* □ ver. roket

korética -e ž ▶ ciza¹

kórica -e ž ▶ skorja 1 •

korída -e ž ▶ bikoborba

koridór -ja m ▶ hodnik¹ 1

korifêja -e ž ▶ prvak 2

korigíranje -a s ▶ popravljanje 2

korigírati -am nedov. in dov. ▶ popraviti 3 | popravljati 3

korijándol -a m ▶ konfet

korínta -e ž ▶ rozina

koríst¹ -a m ▶ pevec 2 •5

koríst² -i ž

1. |kar je, predstavlja vrednost, vrednoto s tem, da kot posledica kakega dela, delovanja ustreza določeni potrebi| *Vse to dela zaradi koristi* □ star. hasek imeti hasek od sadnega drevja

□ zastar. hasen □ zastar. prid¹ □ star. prid²

♦ prinašati korist komu □ star. obnašati se komu □ ekspr. obrestovati se komu

2. |kar je, predstavlja komu določeno vrednoto sploh| *Družijo jih skupne koristi* □ interes

• 1. ekon. mejna korist □ ekon. marginalna korist 2. pravn. premoženjska korist □ pravn. imovinska korist

korísten¹ -tna -o prid. |ki zaradi svojih lastnosti daje, prinaša ugodne, pozitivne posledice| *zahvaliti se za koristen nasvet*

□ pog. dober¹ □ ekspr. dragocen □ star. hasnovit □ publ. pozitiven

□ ekspr. prekoristen □ zastar. priden □ nar. pridoven ■ protip. škodljiv

GLEJ ŠE škodljiv

korísten² -tna -o povdk. ▶ koristiti 2 | škodljiv | uporaben

korístiti -im nedov.

1. komu |dajati, prinašati ugodne, pozitivne posledice|

Zapuščeno premoženje nikomur ne koristi □ biti v korist □ star. hasniti

□ neknj. pog. nucati □ star. pridiť □ nar. rabiti

2. komu |izraža, da kaj je, predstavlja za koga kaj pozitivnega|

Svež zrak vsakomur koristi □ biti koristen za koga □ biti v korist

□ ekspr. dobro deti □ neknj. pog. nucati □ neknj. pog. prav priti □ ekspr. tekniti

GLEJ ŠE uporabljati 3

korístka -e ž ▶ pevka •5

korístni -a -o prid. ▶ uporabni 1

korístnica -e ž ▶ uporabnica

korístnik -a m ▶ porabnik | uporabnik

korístno nač. prisl. |izraža, da dejanje, dogajanje poteka tako, da prinaša ugodne, pozitivne posledice| *korístno porabljeni čas* □ star. s pridom

korístnost -i ž ▶ uporabnost

korístnostni -a -o prid. ▶ utilitarni

koristoljúben -bna -o prid. |ki v ravnanju teži k temu, da mu kaj daje, prinaša korist| *koristoljuben podjetnik; koristoljubno odločanje* □ koristolovski □ ekspr. dobičkarski □ knj.izroč. koristoloven □ knj.izroč. materialen □ ekspr. materialističen □ knj.izroč. oportunističen □ ekspr. računarski

koristoljúbje -a s |težnja po tem, da kaj komu daje, prinaša korist| *Koristoljubje se pogosto prepleta s častihlepjem* □ koristolovstvo □ ekspr. dobičkarija □ knj.izroč. koristolovje

koristoljúbnež -a m ▶ koristolovec

koristolóvec -vca m ekspr. |kdor v ravnanju teži k temu, da mu kaj daje, prinaša korist| *pravočasno spregledati koristolovca* □ ekspr. dobičkolovec □ ekspr. koristoljubnež

koristolóven -vna -o prid. ▶ koristoljuben

koristolóvje -a s ▶ koristoljubje

koristolóvski -a -o prid. ▶ koristoljuben

koristolóvstvo -a s ▶ koristoljubje

koríščenje -a s ▶ uporaba 1

korítce -a s ▶ korito

koríti -ím nedov. ▶ opominjati | oštevati

koríto -a s |podolgovata, navadno lesena posoda za krmljenje, napajanje živine; večja podolgovata, navadno zidana posoda na prostem za vodo| *V koritu je še dosti krme; Prala je pri koritu* □ nar. kovanja □ koritce |majhno korito|

• 1. izpiralno korito □ izplakovalno korito 2. pomivalno korito

□ knj.izroč. pomijnik □ knj.izroč. pomivalnik □ knj.izroč. pomivnik

GLEJ ŠE struga | trup 2

korjêra -e ž ▶ avtobus

kormóniš -a m |pri dravskih in savinjskih splavarjih krmar (na splavu)|

Najprej je bil splavar, nato kormoniš □ krmaniš

kormorán -a m |v skupinah živeča vodna ptica temne barve, ki se hrani z ribami| *populacijska rast kormoranov* □ zool. morski vran

kórner -ja m ▶ kot¹ 3

kornét -a m

1. |obrtnjenemu stožcu podobna posodica, navadno iz nekvašenega testa ali tršega papirja| *napolniti kornet s sladoledom*

□ knj.izroč. rogljiček □ knj.izroč. tulec

2. glasb. |zgodovinsko trobilno glasbilo| *značilna zvočna barva korneta* □ glasb. cink

korobáč -a m |biču podobna priprava iz spletenih šib, jermenov, vrvi za udarjanje| *Paznik ga je ošvrknil s korobačem* □ žilavka ▶ GLEJ ŠE bič¹

korobáčiti -im nedov. ▶ tepsti pp

koromáč -a m ▶ koprc

koróna -e ž

- glasb. | polkrožec s piko, ki označuje nedoločeno podaljšanje tona ali pavze| *napisati korono nad noto* □ glasb. držaj □ glasb. fermata
- astron. | plast Sončeve atmosfere, ki prehaja v medplanetarni prostor| *kromosfera in korona* □ astron. venec

koronárka -e ž ▶ arterija ♦1

koronárni -a -o prid. ▶ arterija ♦1

koroščina -e ž ▶ narečje ♦5

koroški -a -o prid. | ki je v zvezi s Korošci ali Koroško| *koroška zemlja* □ star. korotanski

GLEJ ŠE narečje ♦5 | pes pp 4

kórotanski -a -o prid. ▶ koroški

korporácija -e ž ▶ združenje

korporacijski -a -o prid. ▶ država ♦5

korporál -a m ▶ desetnik

korporálski -a -o prid. ▶ čin¹ ♦1

korporatívni -a -o prid. ▶ država ♦5

korpulénten -tna -o prid. ▶ debel 2 | obilen 2

korpuléntnost -i ž ▶ debelost | obilnost

kórpus -a m

- rač., jezikosl. besedilni korpus □ rač., jezikosl. jezikovna zbirka
- rač., jezikosl. jezikovni korpus □ prakt. sp. korpus

GLEJ ŠE debel 2 povdk. 2 | skupina ♦1 | zbirka 2 | zbor ♦3

korpúskul -a m ▶ delec ♦3

kórteks -a m ▶ skorja 2 | skorja 2♦1 | skorja 2♦2

korumpíran -a -o prid. ▶ podel²

korumpíranost -i ž ▶ korupcija

korumpírati -am dov. in nedov. ▶ kvariti 3 | skorumpirati

korumpírati se -am se dov. in nedov. ▶ kvariti se 2 | skorumpirati se

korúnd -a m min. | [rudnina aluminijev oksid| *pridobivati korund* □ smirek | s primesmi drugih rudnin|

korúpčija -e ž | stanje v družbi, pri katerem se izkorišča družbeni položaj, moč za neupravičeno pridobivanje zlasti premoženjske koristi posameznikov v škodo skupnosti| *Korupcija v državi se nezadržno šiti* □ *korumpiranost* □ *koruptivnost* □ *skorumpiranost* □ knj.izroč. *koruptnost*

GLEJ ŠE podkupovanje

koruptívnost -i ž ▶ korupcija | podkupljivost

korúptnost -i ž ▶ korupcija | podkupljivost

korúza -e ž | enoletna rastlina s kolenčastim stebлом in velikimi storži; seme te rastline| *okopavati koruzo; kita koruze; peljati koruzo v mlin* □ nar. *debelača* □ nar. *debelačina* □ nar. *debelačnica*

□ nar. *debelka* □ nar. *kukarica* □ nar. *sirek* □ nar. *turščica*

PODPOMENKE činkvantin, osmak, trdinka

GLEJ ŠE koruzje | obupati | robkalknik ♦

koruzínje -a s ▶ slama ♦7

koruzíšče -a s ▶ njiva pp | slama ♦7

korúzje -a s | stebela koruze| *posekati koruzje* □ *koruza*

korúzni -a -o prid. ▶ kruh ♦3 | lasje ♦ | moka ♦2 | slama ♦7 | storž ♦ | žganci ♦2

korúznica -e ž ▶ priležnica | slama ♦7

korúznik -a m ▶ kruh ♦3

korúzništvo -a s ▶ priležništvo

koruznják -a m ▶ kruh ♦3

koruzovína -e ž ▶ slama ♦7

korvéta -e ž ▶ kapetan ♦2 | ladja pp 2

korvétni -a -o prid. ▶ kapetan ♦2

korzár -ja m ▶ pirat

korzét -a m ▶ steznik

kórzo -a m ▶ sprehajališče

kós¹ -a m s prilastkom | samostojno obstoječi del stvari z lastno obliko| *zavititi kaj v kos papirja; kos vrvi* □ star. *brtavs* □ ekspr. *konec¹* *Kakšen konec vrvi bi prav prišel* □ ekspr. *kosac* *Privoščil si je zajeten kosac kruha* □ ekspr. *krajec* *Ko bi podedoval vsaj kakšen krajec zemlje* □ *košček* ♦

- ♦ *kos zemlje* □ ekspr. *krpa zemlje* □ ekspr. *plahta zemlje* □ ekspr. *rjuha zemlje* □ ekspr. *zaplata zemlje*

GLEJ ŠE blago¹ 1♦5 | del 2, 4 | nekoliko¹ | obvladati 1 | primerek | v kosih | zaslužek ♦2

kós² -a m | večja ptica pevka črne barve z rumeno liso okrog oči| *Na vrtu poje kos* □ *kosič* ♦

kós³ povdk.

- *biti kos čemu* □ zastar. *priiti v okom čemu* □ ekspr. *zmagovati*

kôsa -e ž ▶ kositi² | slamoreznica | smrt 3

kosác -a m ▶ kos¹

kósanje -a s ▶ tekmovanje 1

kósati -am nedov. ▶ deliti 1 | razkosavati

kósati se -am se nedov. ▶ meriti se | primerjati se | tekmovati 1

kósec¹ -sca m ▶ košček

kósec² -sca m zool. | kot kos velika ptica selivka, ki se oglašča s hrešččim glasom| *V detelji je hreščal kosac* □ star. *hariš* □ nar. *hrastar* □ zool. *hrestač* □ nar. *strgar*

kósec³ -sca m | kdor kosi travo| *Kosci so že na delu* □ nar. *senosek*

kósek -ska m ▶ kosič

kôsem -sma m

1. | rahel skupek vlaken, dlak| *volneni kosmi; kosem prediva*

□ *kosmič* □ *mucka*

2. | velika, cunjasta snežinka| *Padali so debeli kosmi* □ nar. *kosmina*

□ knj.izroč. *kosminka*

koséz -a m zgod. | pripadnik sloja svobodnjakov, navadno družnikov v zgodnji fevdalni dobi| *preseljevati uporne koseze*

□ zgod. *kasaz*

kósi -a -o prid. ▶ poševni

kosič -iča m ekspr. | mlad kos| *Kosiči se že učijo letati* □ ekspr. *kosek*

kosílce -a s gastr. | topla dopoldanska malica| *postrči kosilce*

□ nar. *dojužnik* □ star. *predjužnik* □ knj.izroč. *predkosilce* □ nar. *predpoldanica* □ nar. *predpoldnica*

GLEJ ŠE kosilo

kosílmi -a -o prid. ▶ kosilnica

kosílnica -e ž | večji stroj za košenje| *upravljati kosilnico* □ *kosilni stroj* □ knj.izroč. *kosilnik*

GLEJ ŠE jerbas

kosílnik -a m ▶ kosilnica

kosílo -a s | obrok hrane, ki se je opoldne ali zgodaj popoldne; uživanje tega obroka| *pripravljati kosilo; servirati kosilo; Kosilo je dolgo trajalo* □ nar. *južina¹* □ ekspr. *kosilce* □ knj.izroč. *obed*

- ♦ *svečano kosilo* □ knj.izroč. *dine* □ praznično kosilo □ slavnostno kosilo
- slovesno kosilo

GLEJ ŠE kositi¹ | pokositi¹ | zajtrk

kosír -ja m ▶ klestilnik | nož ♦4

kosíšče -a s ▶ toporišče pp

kosíter -tra m kem. | bela, lahko taljiva kovina| *zaliti špranjo s kositrom* □ kem. *cin¹*

kósiti¹ -im nedov. | uživati obrok hrane, ki se je opoldne ali zgodaj popoldne| *Ali si že kosil* □ *jesti kosilo* □ knj.izroč. *dinirati* □ pog. *imeti kosilo* □ star. *južinati* □ knj.izroč. *obedovati*

kositi² -im nedov. |s koso, kosilnico rezati travo, žito| *Ves dan so kosili* □ ekspr. **gnati koso** □ ekspr. **s koso podirati travo** □ ekspr. **vihetiti koso**
♦ **kositi do tal** □ nar. kositi do živega □ nar. kositi v živo
GLEJ ŠE moriti

kositrar -ja m |delavec v proizvodnji kositra ali kositrnih izdelkov| *zaposliti se kot kositrar* □ **cinar**

kositrasti -a -o prid. ▶ posoda² 2•1

kositriti -im nedov. *kaj* teh. |prekrivati kovino s tanko plastjo kositra; zadelovati, zalivati s kositrom| *kositriti jekleno pločevino* □ teh. **ciniti**

kositri -a -o prid. ▶ posoda² 2•1

kositrovac -vca m ▶ kasiterit

kosmáč -a m ▶ jabolko pp 4 | medved 1 | skobljič pp

kosmàt -áta -o prid. |ki je zelo porasel z dlakami; ki ima površino prekrita z dlakami ali z dlakam podobnimi finimi vlakni| *kosmato moško oprsje; kosmat kužek; na obeh straneh kosmata tkanina* □ ekspr. **kocinast** □ ekspr. **kosmatinast**
GLEJ ŠE dlakav | neobrit | nespodoben | neubogljiv • | opolzek

kosmáta -e ž ▶ šala

kosmáti¹ -ih m mn., mn. v sin. nizu ▶ presneto²

kosmáti² -a -o prid. ▶ brutoteža | laž | rododendron

kosmáti³ -ám nedov. ▶ mršiti | trgati 1

kosmatín -a m ▶ medved 1 | neobrit povdk. 1

kosmatína -e ž ▶ dlaka 1 | kocina

kosmatínast -a -o prid. ▶ kosmat

kosmatínček -čka m ▶ medvedek

kosmatínek -nca m ▶ medved 1 | neobrit povdk. 1

kosmatínje -a s ▶ dlaka 2

kosmatínka -e ž ▶ goba pp 3 | mavelj | medvedka

kosmatiti se -im se nedov. |tvoriti kosme, kosmiče, svaljke, navadno na površini| *Blago se kosmati* □ *kosmičiti se* □ *muckati se*

kosmič -iča m ▶ kosem 1

kosmičiti se -im se nedov. ▶ kosmatiti se

kosmína -e ž ▶ dlaka 1 | kocina | kosem 2

kosmínje -a s ▶ dlaka 2

kosmínka -e ž ▶ kosem 2

kosmúlja -e ž bot. |gojeni ali divje rastoči bodeči grm z užitnimi jagodami| *Na vrtu je zasadil kosmulje* □ bot. **agras**

kosmúlja -e ž vrt. |okrasna rastlina z dolgimi ozkimi listi, ki se razrašča z živicami| *gojiti kosmuljko* □ vrt. **zelenčica**

kósoma prisl. ▶ v kosih

kosorépiti -im nedov. ▶ kupirati

kósovec -vca m ▶ premog pp 2

kosôvni -a -o prid. ▶ blago¹ 1•5 | premog pp 4

kóst -í ž |vsak od delov, ki sestavlja okostje človeka in nekaterih živali| *Lobanja je iz osmih kosti; zlomiti si kost* □ *koščica* |majhna kost| *koščice v ušesu*

♦ **1.** ramenske kosti □ knj.izroč. ramne kosti **2.** vet. plečna kost

□ vet. plečnica **3.** vet. podjezična kost □ vet. podjezičnica **4.** zool. votla kost □ zool. pnevmatična kost

PODPOMENKE **1.** cevasta kost, ploščata kost, mozgovna kost

2. čeljustnica, čelnica, črevnica, dimeljnica, dlančnica, golenica, kolčnica, koželjnica, križnica, ličnica, mečnica, nadlahtnica, nartnica, nebica, podlahtnica, pogačica, prsnica, sednica, sitka, stegnenica, trtica, zatilnica

• vet. divja kost □ vet. mrtva kost

GLEJ ŠE čeljustnica | čelnica | dlančnica | golenica 2 | hrbet • | kolčnica | koščenjak | koščica | križnica | ličnica | nartnica | natepsti | nebica 2 | osteoporozna | prestrašiti | prsnica |

sednica | sitka | slonovina | stegnenica | strašiti | suh¹ 2 povdk. | tepsti | trtica¹ | ustrašiti | zatilnica

kôstanj -ánja m

• pravi kostanj □ nar. pitani kostanj

GLEJ ŠE les •30

kostánjast -a -o prid. ▶ kostanjev

kostánjev -a -o prid. |ki je po barvi podoben kostanju| *kostanjevi lasje* □ **kostanjast**

GLEJ ŠE gozd 1•13 | les •30 | med¹ •3 | raca •1 | rjav² 1

kostánjevec -vca m ▶ konj pp 1 | med¹ •3 | orešek •2 | rjavec 1

kostanjevína -e ž ▶ les •30

kostánjevje -a s ▶ gozd 1•13

kostánjevka -e ž bot. |užitna goba temnorjave barve z belkastim mesom| *nabirati kostanjevke* □ nar. **hojkovka**

kostánjevorděč -ěča -e prid. ▶ rdeč 1 pp 3

kostánjevorjáv -áva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 3

kostél -a m ▶ gradišče

kostelíčevje -a s

• bot. puhaolistno kostelíčevje □ nar. pasji les □ nar. psikovina □ nar. volčji les

kostén -a -o prid. ▶ koščen 1

kosténc -nca m ▶ koščak

kostenéti -im nedov. ▶ dreveneti

kosteníca -e ž ▶ revmatizem •3

kosteníčevje -a s ▶ kalina

kosteníka -e ž ▶ kalina

kostenják -a m ▶ okostnjak

kostím -a m |vrhne žensko oblačilo iz navadno podložene jope in krila iz istega blaga| *Navadno nosi kostim* □ ekspr. **kostimček** *Ima nov kostimček* □ knj.izroč. **kostum**

kostímček -čka m ▶ kostim

kostišče -a s ▶ kostnica | koščenjak

kostnàt -áta -o prid. ▶ koščen 2

kôstni -a -o prid. ▶ moka •3 | mozeg • | presaditev 2•2 | revmatizem •3 | tuberkuloza •2 | zlom

kóstnica -e ž |prostor ali stavba za shranjevanje kosti iz prekopanih grobov| *Iz grobov so prenesli kosti v kostnico* □ knj.izroč. **karner** □ knj.izroč. **kostišče**

kostnína -e ž ▶ cement •2

kostnják -a m ▶ okostnjak

kostolòm -ôma m ▶ zlom

kostúm -a m |oblačilo, v katerem se igra v gledališču, filmu| *narediti osnutek za kostume v novi uprizoritvi* □ **gledališki kostum** □ **filmski kostum**

GLEJ ŠE gol² 2• | kopalke | kostim | noša

kostumêr -ja m ▶ kostumograf

kostumêrka -e ž ▶ kostumografka

kostumêrski -a -o prid. ▶ kostumografski | oprema •2

kostumírati se -am se nedov. ▶ oblačiti se¹ 2

kostúmni -a -o prid. ▶ oprema •2

kostumográf -a m |kdor se poklicno ukvarja s kostumografijo| *Dela kot kostumograf v gledališču* □ **kostumer**

kostumografíja -e ž ▶ oprema •2

kostumográfíja -e ž ▶ kostumografka

kostumográfka -e ž |ženska, ki se poklicno ukvarja s kostumografijo| *nagraditi kostumografko* □ **kostumerka** □ **kostumografíjna**

kostumográfski -a -o prid. |ki je v zvezi s kostumografijo, kostumografijo| *kostumografske kreacije* □ **kostumerski**

GLEJ ŠE oprema •2

kostúmski -a -o prid. ▶ oprema •2

koš kôša m

1. |višja, navadno spodaj zožena pletena posoda za hranjenje, odlaganje, prenašanje stvari| *natlačiti listje v koš* □ nar. **košar**

□ ekspr. **košek** □ knj.izroč. **pletanjača**

♦ 1. koš za listje □ nar. listnik □ listni koš 2. koš za odpadke □ koš za smeti 3. koš za papir □ košara za papir 4. oprtni koš □ nar. oprtnik

2. |pletena posteljica za dojenčka| *Otrok je v košu mirno zaspal* □ košara □ ekspr. **košek**

3. čeb. |pleteni čebelji panj, navadno kopaste oblike| *Koši so bili brez okraskov* □ nar. **košnica**

• 1. pomor. **jamborni koš** □ pomor. jamborski koš □ prakt. sp. koš

□ pomor. opazovalni koš 2. anat. **prсни koš** □ anat. toraks

GLEJ ŠE kletka 2 | košara | nedolžen • 1 | premagati 1 | reven¹ 1 • veliko² | voz • 2

košanec -nca m ► četrzemljak**košar** -ja m ► koš 1 | košara | mreža 2

košara -e ž |večja pletena posoda različnih oblik za prenašanje ali hranjenje česa, navadno z enim ročajem| *plesti košare; zložiti živila v košaro* □ koš □ nar. **košar** **košar** **češenj** □ nar. **košarna** *Ženske so v košarnah nesle jajca na trg* □ nar. **pletar** □ nar. **pletarka** □ nar. **procajna** □ nar. **procka** □ knj.izroč. **spletenica** □ knj.izroč. **spletenka** □ **cajna** |košara s polkrožnim ročajem in neravnim dnom| □ **cekar** □ **jerbas** □ **košarica** ↗

♦ košara z locnom □ nar. locanja □ locnata košara □ nar. locnjevka

GLEJ ŠE koš 1 • 3 | koš 2

košarica -e ž |majhna košara| *Dekletce je nabrane cvetice zložilo v košarico* □ **cajnica** □ nekij. pog. **korbica** □ nar. **košek**

GLEJ ŠE zavriniti 2 | zavrjnjen •

košarka -e ž

• ulična košarka □ publ. streetball

košarkar -ja m |športnik, ki goji košarko| *tekmovanje košarkarjev* □ šport., žarg. **košarkaš**

košarkarski -a -o prid. ► žoga pp

košarkáš -a m ► košarkar

košárna -e ž ► jerbas | košara

košárski -a -o prid. ► obrt² 1 • 9

košárstvo -a s ► obrt² 1 • 9

košàt -áta -o prid. ► bujen 1, 2 | domišljav | mogočen 2 | širok 2

košátenje -a s ► bohotanje

košátija -e ž ► bahavost

košátiti se -im se nedov. ► bahati se | mogočiti se | postavljati se | razraščati se 1 | vesti se pp 2

košatorépa -e ž ► lisica²

košátost -i ž ► bahavost | bujnost

košava -e ž ► veter pp 1

koščák -a m |oreh z zelo trdo lupino in jedrom, ki se nerado loči od nje| *Koščake je težko tolči* □ nar. **kostenec**

košček -čka m s prilastkom |majhen kos| *košček vrvice* □ nar. **aškrc** **aškrc** **platna** □ nar. **kec**¹ **kec kruha** □ knj.izroč. **kosec**¹ □ nar. **škec** **škec kruha** **GLEJ ŠE** malo² 3

koščén -a -o prid.

1. |ki je iz kosti| *koščén ročaj noža* □ zastar. **kosten**

2. |ki ima zelo vidne, izstopajoče kosti| *koščén obraz; koščeni prsti* □ knj.izroč. **kostnat**

GLEJ ŠE obraz • | suh¹ 2

koščenják -a m ekspr. |zelo suh, koščén človek| *Kaj bi s takim koščenjakom* □ slabš. **kost** *Poglej tu suho kost* □ ekspr. **kostišče**

GLEJ ŠE suh¹ 2 povdk.

koščenolíčen -čna -o prid. ► obraz •

koščíca -e ž |osrednji olesneli del koščičastega plodu, sadu|

breskova koščica □ **kost** □ knj.izroč. **pečka**² □ knj.izroč. **peška**¹

GLEJ ŠE kost | natepsti | seme • 1

koščíčasti -a -o prid. ► sadje pp

košek -ška m ► koš 1, 2 | košarica

košeníca -e ž |travnik, navadno v hribovitem, gorskem svetu, ki se kosi enkrat na leto| *pasti živino po košenicah* □ **košenina** □ nar. **seča**

GLEJ ŠE travnik

košeníčica -e ž

• bot. **barvilna košeníčica** □ bot. žoltovina

GLEJ ŠE seno

košenílja -e ž ► karmin

košenína -e ž ► košenica | seno | trava 1 | travnik

košénje -a s ► košnja

košníca -e ž ► koš 3

košnja -e ž |rezanje trave, žita s koso, kosilnico; delo, dejavnost, povezana s tem| *Košnja je težško delo; pomagati pri košnji*

□ **košenje** □ nar. **seča** □ nar. **sečnja**

kóšta -e ž ► hrana 2 | jed 1

koštáti -ám nedov. ► stati¹ 1, 2

koštrún -a m ► kodrolasec | oven 1

koštrúnček -čka m ► kodrolašček

koštrúnji -a -e prid. ► meso • 12

koštrúnov -a -o prid. ► meso • 12

koštrunovína -e ž ► meso • 12

košúta -e ž |samica jelena| *Košuta se mirno pase* □ star. **jelenka**

GLEJ ŠE brna¹

košútnik -a m bot. |gorska rastlina z rumenimi cveti in zdravilno koreniko| *Tam rastejo košutniki in jeglič* □ bot. **rumeni encijan**

kót¹ -a m

1. |prostor med dvema stikajočima se stenama| *skriti se v kot* □ ekspr. **kotek** □ ekspr. **kotič** □ ekspr. **kotiček**

♦ 1. geom. **izbočeni kot** □ geom. konveksni kot 2. voj. **mrtvi kot**

□ voj. mrtvi prostor 3. geom. **vbočeni kot** □ geom. konkavni kot

□ geom. vbokli kot

2. alp. |na koncu zaprta gorska dolina| *preiti kot* □ alp. **gača**

□ geogr. **zagata**¹

3. šport. |pri nogometu prostor v kotu igrišča, s katerega igralec strelja pred gol; kazenski strel s tega prostora| *postaviti se v kot; dosoditi kot* □ šport. **kornar**

GLEJ ŠE dom 1 | elevacija | koticék | mesto¹ 2 | paralaksa • | preužitek | prostor • 8 | simetrála • | stališče

kot² vez. ► kakor 1, 2 | kolikor

kóta -e ž ► višina 1 •

kotáč -a m ► kolo³ 1 | skuter | zvitek 1

kotalícati -am nedov. ► kotaliti

kotalícati se -am se nedov. ► kotaliti se

kotalíkati -am nedov. ► kotaliti

kotalíkati se -am se nedov. ► kotaliti se

kotalíti -ím nedov. *kaj* |premikati predmet po podlagi tako, da se vrti okoli svoje osi; s takim premikanjem spravljati kam,

od kod| *kotalíti sod* □ **trkljati**¹ □ **valiti**¹ □ **valiti hlode** □ ekspr. **kotali-**

cati □ ekspr. **kotalikati** □ knj.izroč. **kotaljati** □ nar. **katati** □ ekspr. **kotljati**

□ ekspr. **kotrljati** □ nar. **potakati** *Otroci so potakali obroče* □ nar. **takalikati**

takalikati kroglico po tleh □ nar. **takati takati kolesa** □ knj.izroč. **takljati**

□ nar. **talikati talikati kamenčke** □ star. **točiti**² □ **točiti obroč**

kotalíti se -ím se nedov. |izraža, da se kaj premika po podlagi tako, da se vrti okoli svoje osi| *Kamenje se kotali po strmini*

□ **valiti se** □ ekspr. **kotalicati se** □ ekspr. **kotalikati se** □ knj.izroč. **kotaljati**

se □ nar. **kotati se** □ ekspr. **kotljati se** □ ekspr. **kotrljati se** □ nar. **potakati se** □ nar. **takalikati se** □ nar. **takati se** □ knj.izroč. **takljati se** □ nar. **talikati se** □ star. **točiti se**² □ knj.izroč. **povaljevati se** |v presledkih se kotaliti| *Hitela sta po melišču, da se je kamenje povaljevalo za njima*
GLEJ ŠE postopati

kotaljati -ám nedov. ▶ kotaliti

kotaljati se -ám se nedov. ▶ kotaliti se

kotalkar -ja m ▶ športnik pp 1

kotánčast -a -o prid. ▶ spiralist

kotánec -nca m ▶ spirala

kotánja -e ž |manjša vdolbina v zemljišču, navadno naravna| *kotanja z vodo; Svet za vasjo je poln kotanj* □ **globanja**¹
□ nar. **jaruga** □ ekspr. **kotanjica** □ zastar. **kotla** □ zastar. **kotlina** □ nar. **rupa**
□ **kadunja** ↗ □ pog. **bajer** |večja kotanja z vodo| □ geogr. **draslja** ↗
□ geogr. **koliševka** ↗ □ zastar. **skalba** |v gorskem svetu|

GLEJ ŠE jama 1 | vdolbina

kotánjica -e ž ▶ jamica 2 | kotanja

kótar -ja m ▶ preužitkar

kotáti -ám nedov. ▶ kotaliti

kotáti se -ám se nedov. ▶ kotaliti se | valjati se

kótek -tka m ▶ kot¹ 1 | kotiček | mesto¹ 2

kótel -tla m |velika, navadno okrogla ali valjasta kovinska posoda za kuhanje, segrevanje| *naliti vodo v kotel; medeninast kotel* □ **kotliček** ↗

♦ vojaški kotel □ voj., žarg. kazan

• 1. lokomotivni parni kotel □ lokomotivski parni kotel 2. parni kotel

□ teh. parilni kotel

GLEJ ŠE kapa •1 | kotlina

kótelni -a -o prid. ▶ kotlovec | pločevina •3

kótelski -a -o prid. ▶ pločevina •3

koterija -e ž ▶ klika

kotič -íča m ▶ kot¹ 1 | kotiček | mesto¹ 2

kotiček -čka m s prilastkom |skrajni del ust, oči| *Ob očesnih kotičkih se rade delajo gube* □ **kot¹** □ **kotek** □ **kotič**

GLEJ ŠE kot¹ 1 | mesto¹ 2 | rubrika 2

kotirati -am nedov. s prislovnim določilom |izraža, da ima kaj tržno ceno, kot je izražena v prislovnem določilu; izraža, da ima kaj vrednost, kot je izražena v prislovnem določilu| *Naše delnice visoko kotirajo; Ta poezija visoko kotira* □ **notirati**

GLEJ ŠE označevati 1

kotišče -a s ▶ leglo

kotítev -tve ž |pri živalih spravljanje mladiča, mladičev iz rodil| *skrbeti za psico v času kotítve* □ **leglo** □ **povrg** □ **skotitev** □ zastar. **pokot** □ zastar. **skot**

GLEJ ŠE povrg

kotíti -ím nedov. *kaj* |pri živalih spravljanje iz rodil mladiče, mladiča|

Preden samica koti, napravi toplo gnezdo □ **roditi** □ nar. **pometavati**

□ nar. **storjati**

kotíti se -ím se nedov. ▶ razmnoževati se 2

kótla -e ž ▶ jama 1 | kotanja | tolmun

kotlárna -e ž |prostor ali stavba, kjer je nameščen parni kotel|

zgraditi novo kotlarno □ **kotlovnica** □ knj.izroč. **kotlišče**

kotlárski -a -o prid. ▶ obrt² 1•8

kotlárstvo -a s ▶ obrt² 1•8

kotlét -a m ▶ zalizec | zarebrnica

kotlíca -e ž ▶ draslja | kotliček

kotlič -íča m geogr. |vrtača s strmimi pobočji v visokogorskem svetu| *Po kotličih še leži sneg* □ nar. **konta**

GLEJ ŠE kotliček

kotliček -čka m |majhen kotel| *zavreti vodo v kotličku* □ **kotlič**

□ knj.izroč. **kotlica**

kotlína -e ž |nižji, zaprt svet med hribi, gorami| *Mesto leži v kotlini* □ ekspr. **kotlinica** □ **kotel** |okrogla dolina s strmimi pobočji|
GLEJ ŠE jama 1 | kotanja

kotlínica -e ž ▶ kotlina

kotlišče -a s ▶ kotlarna

kotljáti -ám nedov. ▶ kotaliti

kotljáti se -ám se nedov. ▶ kotaliti se

kótlavec -vca m strojn. |trdna usedlina, ki se nabira na stenah posod, v katerih se kuha, segreva voda| *odstraniti kotlovec*

□ strojn. **kotelni kamen**

kotlovína -e ž ▶ pločevina •3

kotlôvni -a -o prid. ▶ pločevina •3

kotlôvnica -e ž ▶ kotlarna

kótni -a -o prid. ▶ plug •1

kótnik -a m ▶ kočnik

kotnják -a m ▶ kočnik | plug •1

kotomér -a m |priprava za merjenje kotov| *šestilo in kotomer*

□ teh. **goniometer**

kotoneáster -tra m ▶ panešplja

kotóren -rna m ▶ kotorna

kotórna -e ž zool. |sivkasta ptica z rdečim kljunom, ki živi v skalnatih gorskih predelih| *V rušju je gnezdila kotorna*

□ zool. **kamnica** □ nar. **kotoren** □ zool. **skalni jereb**

kotrljáti -ám nedov. ▶ kotaliti

kotrljáti se -ám se nedov. ▶ kotaliti se

kótva -e ž ▶ sidro

kòv kóva m ▶ drugačen² • |kovanje | okovje | podkev | starokoviten • | vsakovrstni

kováč -a m |kdor z udarci kladiva ali s strojnim stiskanjem oblikuje, obdeluje kovino| *Kovač je z obema rokama vihtel kladivo* □ ekspr. **kladivar** □ ekspr. **kovaček** □ knj.izroč. **kovar**

♦ **podkovski kovač** □ **podkovač** □ knj.izroč. **podkovni kovač**

PODPOMENKE kovač grebenar, orodni kovač, podkovski kovač ↗, umetni kovač

GLEJ ŠE pesnik | riba 1 pp 3 | ubesedovalec | ustvarjalec 1

kováček -čka m ▶ kovač | ptica pp 8

kovačija -e ž ▶ kovačnica

kovačnica -e ž |delavnica, obrat za obdelovanje, oblikovanje kovin s kovanjem| *Iz kovačnice se razlega udarjanje kladiv*

□ **kovačija** □ **kovnica** □ **žebljarska kovačnica** ↗

♦ **žebljarska kovačnica** □ zgod. vigenjc

kovačnik -a m bot. |lesnata popenjavka z velikimi rumenkasto-rožnatimi cveti v socvetjih| *Kovačnik se vzpenja čez ograjo*

□ poljud. **kozji parkeljci**

koválni -a -o prid. ▶ klešče •7 | preizkus •1

kovánci -ev m mn. mn. v sin. nizu ▶ denar •5

kovánc -nca m |denar v obliki kovinske ploščice krožne oblike| *V žepu so mu ženketali kovanci; kovanec za dva evra*

□ knj.izroč. **moneta** *vreči moneto v parkomat* □ **novец** ↗

♦ **bakreni kovanec** □ star. **bakrenec** □ nar. **patakon**

• **bitni kovanec** □ rač., žarg. **bitcoin**

GLEJ ŠE srebrnik | zlatnik

kováni -a -o prid. ▶ denar •5 | denar •11 | zlatnik

kovánje -a s |oblikovanje, obdelovanje kovine z udarci kladiva ali s strojnim stiskanjem| *kovanje jekla* □ knj.izroč. **kov**

GLEJ ŠE okovje | ustvarjanje

kovář -ja m ▶ kovač | spletkar | ustvarjalec 1

kovářiti -im nedov. ▶ kovati 1 | rovariti | spletkariti

kovářni -a -o prid. ▶ rovarski | spletkarski

kovářnik -a m ▶ spletkar

kovárski -a -o prid. ▶ rovarski | spletkarski

kováški -a -o prid. ▶ obrt² 1•10 | ognjišče•

kováštvo -a s ▶ obrt² 1•10

kováti kújem nedov.

1. kaj |z udarci kladiva ali s strojnim stiskanjem oblikovati, obdelovati kovino| *kovati jeklo* □ knj.izroč. **kovariti**

2. kaj |pritrjati podkev živali| *kovati konja* □ **podkavati**

GLEJ ŠE biti¹ 3 | hvaliti | naklepati¹ | pesniti | poveličevati | tolči | ustvarjati 1

kováti se kújem se nedov. ▶ utrjevati se

kôvček -čka m |priprava, navadno pravokotne oblike s pokrovom in ročajem za prenašanje osebnih stvari| *V levici je nesel kovček; vzeti obleko iz kovčka* □ zastar. **kovčéžič** □ zastar. **kovčič**

□ nekjn. pog. **kufér**

• avt. strešni kovček □ avt. prtljažni kovček □ nekjn. pog. truga

GLEJ ŠE škatla 1•5

kovčéžič -a m ▶ kovček

kôvčič -a m ▶ kovček

kóvica -e ž teh. |preprosti element, s katerim se vežejo pločevinasti deli| *izbiti kovico; zakovati kovico* □ pog. **net²** *okrasiti pas z neti*

□ teh. **zakovica**

◆ teh. votla kovica □ teh. votlica

kovilje -a s ▶ bodalica

kovína -e ž |neprozorna, navadno trdna kovna snov s sijajem in dobro prevodnostjo| *ohišje aparata iz kovine* □ **metal¹**

◆ 1. kem. alkalijske kovine □ kem. alkalne kovine 2. kem. barvaste kovine

□ kem. barvne kovine □ kem. neželezne kovine 3. neplemenite kovine

□ nežlahne kovine 4. nerjaveče kovine □ nerjavne kovine 5. plemenite kovine □ drage kovine □ žlahne kovine 6. elektr. supraprevodne kovine

□ elektr. superprevodne kovine

GLEJ ŠE žaga 1•2

kovínarski -a -o prid. ▶ industrija•5

kovínast -a -o prid. ▶ kovinski

kovínasti -a -o prid. ▶ barva 1•7

kovínasto prisl. ▶ kovinsko

kovínostrugár -ja m ▶ strugar pp

kovínski -a -o prid. |ki je iz kovine| *kovinsko ohišje aparata*

□ **kovínast** □ **metalen** ■ protip. **nekovinski**

GLEJ ŠE aneroid | barva 1•7 | denar•6 | industrija•5 | žaga 1•2

kovínsko nač. prisl. |izraža, da stanje, lastnost vključuje podobnost z lastnostmi kovine| *kovinsko pobarvan; kovinsko se svetiti* □ **metalno** □ knj.izroč. **kovínasto**

kóvnica -e ž ▶ kovačnica

kóvnost -i ž ▶ preizkus•1

kóvter -tra m ▶ odeja•2

kôza -e ž

1. |manjša domača žival s srpastimi rogovi| *Koza glasno meketa; pomolsti kozo* □ slabš. **kozača** □ ekspr. **kozica²** □ ekspr. **kozka** □ otr. **mek²**

□ otr. **mekica** □ ekspr. **rogača** □ ekspr. **rogačka**

◆ 1. angorska koza □ prakt. sp. angorka 2. kašmirska koza

□ prakt. sp. kašmirka 3. koza mlekarica □ koza molznica 4. pojava koza

□ nar. mrkava koza

2. |lesena priprava, navadno s štirimi nogami, na kateri se žaga, teše, oblikuje| *položiti hlod na kozo* □ nar. **kobila** □ zastar. **kozača**

□ knj.izroč. **kozél** □ les. **stolica²**

3. agr. |kozolec brez strehe za sušenje detelje in trave| *sušiti seno na kozo* □ agr. **kozél** □ agr. **sušilna piramida**

GLEJ ŠE domišljavka | gams | neumnica | tolči•

kozáča -e ž ▶ koza 1, 2 | sova•

kozár -ja m ▶ pastir•1

kozárček -čka m |kozarec manjše velikosti, navadno za pitje pijač, ki se uživajo v manjših količinah| *naliti žganje v kozarčke*

□ knj.izroč. **čašica** □ knj.izroč. **čaška** □ nekjn. pog. **glažek** □ **šilce²** |za žganje|

GLEJ ŠE kozarec | spiti•1

kozárec -rca m |majhna, navadno steklena posoda za pitje|

naliti kozarec; Prijel je kozarec in pil □ knj.izroč. **čaša** □ nekjn. pog. **glaž**

□ nekjn. pog. **glažek** □ ekspr. **kozárček** □ nar. **krožica** □ star. **kupa**

□ ekspr. **kupica**

GLEJ ŠE opiti se | pijančevati | podstavek•1 | spiti•1

kôzast -a -o prid. ▶ kozav

kôzasti -a -o prid. ▶ brada 2•3

kozáv -áva -o prid. |ki ima brazgotine od prebolelih koz| *kozav*

obraz □ knj.izroč. **kozast** □ knj.izroč. **osepničast** □ **kozičav** |nekoliko

kozav|

kôze kôz ž mn. med. |kužna bolezen z gnojnimi mehurčki na koži|

preboleti koze □ med. **variola**

GLEJ ŠE cepiti 3•

kôzel -zla m |kozji samec| *S kozami se pase tudi kozel* □ ekspr. **bradač**

□ ekspr. **meketač** □ nar. **prč** □ **kozliček**↗

GLEJ ŠE brat 2 | koza 2, 3 | lomiti ga | motiti se 2 | neresen povdk. |

neumnež | pohotnež

kozélc -a m ▶ kozolec 1

kózelnik -a m ▶ čarovnik 1

kozér -ja m ▶ kramljavec

kozíca¹ -e ž |okrogla nizka posoda za kuhanje, dušenje,

praženje| *pomiti kozico* □ nekjn. pog. **kastrola** □ ekspr. **kozička**

kozíca² -e ž

1. zool. |močvirska ptica z meketajočim glasom v času parjenja|

jata preplašenih kozic □ zool. **bekasina** □ nar. **čajca**

2. zool. |prosojni in rahlo bočno stisnjeni rakec tankih nog,

ki živi zlasti v morju| *Kozice so povešale svoje dolge tipalke*

□ zool. **garnela**

GLEJ ŠE koza 1

kozičav -áva -o prid. ▶ kozav

kozička -e ž ▶ kozica¹

kozína -e ž ▶ usnje•3

kozíti se -ím se nedov. ▶ jeziti se 1

kóznak¹ -a m ▶ iztrebek pp

kozják² -a m ▶ hlev•3

kozjenógi -a -o prid. ▶ satir•

kózji -a -e prid. ▶ brada 2•3 | brogovita | hlev•3 | kovačnik |

krhlika•1 | meso•13 | metlika• | možek | oštevati | pastir•1 |

prebrisan povdk. 1 | premagati 1 | usnje pp | usnje•3

kôzka -e ž ▶ koza 1

kozlaríja -e ž ▶ dejanje 1 pp 3 | neumnost¹ 2

kozláti -ám nedov. ▶ bruhati

kozle¹ -éta m ▶ kozliček

kozle² -éta s ▶ kozliček

kozléтина -e ž ▶ usnje•3

kozlič -íča m ▶ kozliček

kozliček -čka m |mlad, majhen kozel| *Kozlički veselo skačejo*

□ **kozlič** □ ekspr. **kozle¹** □ ekspr. **kozle²**

GLEJ ŠE strigoš

kozličévina -e ž ▶ meso•14 | usnje•3

kozličji -a -e prid. ▶ meso•14

kozlik -a m ▶ špajka•

kozlonógi -a -o prid. ▶ satir•

kozlovína -e ž ▶ meso•13 | usnje•3

kozlovski -a -o prid. ▶ brada 2•3

kozmetičar -ja m ▶ kozmetik

kozmetični -a -o prid. ▶ olepševalni | salon •3 | sredstvo •13 | sredstvo •14

kozmetik -a m | strokovnjak za kozmetiko | *usposobiti se za kozmetika* □ **kozmetičar**

kozmetika -e ž ▶ sredstvo •13

kózmíčni -a -o prid. ▶ energija •8 | ladja •2 | polet • | prah •3 | prostor •10 | vesoljski

kozmonávt -a m ▶ astronom

kozmonávtika -e ž ▶ astronomika

kozmonávtski -a -o prid. ▶ obleka •

kozmpolít -a m ▶ svetovljan

kozmpolitízem -zma m ▶ svetovljanstvo

kózmós -a m ▶ vesolje

kozodòj -òja m ▶ podhujka

kozòlčár -ja m ▶ slikar pp 2

kozòlček -čka m ▶ kozolec 1

kozólec -ólca m

1. |lesena, od strani odprta stavba za sušenje žita, krme| *zložiti snope v kozolec* □ zastar. **kozolec** □ ekspr. **kozolček** □ nar. **stog**

♦ 1. dvojni kozolec □ nar. doplar □ dvojniki □ kozolec dvojniki

□ nar. toplar □ vezani kozolec 2. agr. stegnjeni kozolec □ agr. kozolec samec □ agr. stegnjenec

2. |obrat telesa okrog prečne osi naprej ali nazaj na podlagi|

Pri kozolcu si je poškodoval vrat □ knj.izroč. **kapriola**

♦ delati kozolce □ knj.izroč. delati kapriole □ prevračati kozolce

• agr. žični kozolec □ agr. švedski jahač

GLEJ ŠE preval¹ •1 | preval² •2

kozonógi -a -o prid. ▶ satir •

kozopfšk -a m ▶ oktober

kozorógov -a -o prid. ▶ povratnik 3•1

koža -e ž

1. |tanjša prevleka, sestavljena iz več plasti, na telesu človeka, živali| *odrgniti si kožo; Kost štrli iz poškodovane kože* □ **kožica** |tanka koža| *kožica med prsti* □ anat. **derma** |koža zlasti glede na zgornji dve plasti|

2. |tanjša, navadno čvrsta prevleka nekaterih sadežev| *odstraniti kožo papriki* □ **kožica** *kožica češnje*

• 1. bivolja koža □ bivolovina □ bivolska koža 2. konjska koža □ konjina

3. zool. letalna koža □ zool. letalna mrena 4. ovčja koža □ janjčja koža

□ jarčja koža □ knj.izroč. ovčina 5. nestrojena koža □ surova koža

6. zool. plavalna koža □ zool. plavalna kožica □ zool. plavalna mrena

□ zool. plavalna mrenica □ zool. plavalna kožica □ knj.izroč. plavnica

7. polšja koža □ zastar. polšina²

GLEJ ŠE bolan povdk. | ihtioza | jelenovina | mrena¹ |

mrena¹ •1 | natepsti | odreti | pergament | polt | spregledati 2 |

suh¹ 2 povdk. | tepsti | usnje | vnetje •5 | živ⁴ •2

kožélj -a m ▶ gred •2

kožéljnica -e ž ▶ kost pp 2

kóžen -žna -o prid. ▶ kožnat

koženica -e ž ▶ pergament

kóžica -e ž

• agr. očetna kožica □ agr. klobuk

GLEJ ŠE himen | koža •6 | koža 1, 2 | polt

kóžnat -a -o prid. |ki je iz kože| *kožnat mešiček* □ zastar. **kožen**

GLEJ ŠE usnjen

kóžni -a -o prid. ▶ bolezen pp 3 | galanterija • | izrastek 2• |

obolenje •1 | povrhnjica 1

kóžuh -úha m |koža živali z gostejšo, daljšo dlako; vrhnje oblačilo iz te kože| *Žival je imela črn kožuh; Pozimi nosi kožuh*

□ ekspr. **kožušček**

kožuháč -a m ▶ ličkar

kožuhánje -a s ▶ ličkanje 1

kožúhar -ja m ▶ žival 1•2

kožúharica -e ž ▶ žival 1•2

kožúhast -a -o prid. ▶ krznen

kožúhasti -a -o prid. ▶ žival 1•2

kožuháti -ám nedov. ▶ ličkati

kožuhovína -e ž ▶ krzno

kožuhovínast -a -o prid. ▶ krznen

kožuhovínasti -a -o prid. ▶ ovratnik •

kožušček -čka m ▶ kožuh

kracánje -a s ▶ čečkanje 2

kracáti -ám nedov. ▶ čečkati 1, 2 | pisati 2

kracljáti -ám nedov. ▶ čečkati 2

kráča -e ž |spodnji del noge pri prašiču za kuhanje ali pečenje|

pripraviti kračo v pečici □ ekspr. **kračica**

GLEJ ŠE avtomobil | noga 1

kráčica -e ž ▶ krača

kráda -e ž ▶ skladovnica

krádež -a m ▶ kraja | ropar | tat | tatvina

kradljív -a -o prid. ▶ tatinski 2

kradljívec -vca m ▶ tat

kradljívka -e ž ▶ tatica

krádoma prisl. ▶ skrivaj

kragújevka -e ž ▶ mavzerica

kragúlj -a m |ptica ujeta sive barve, z belkastim, prečno progastim oprsem in trebuhom| *Kokoš je odnesel kragulj*

□ nar. **mršnik**

kragúljček -čka m |zvonček pri konjski vpregi; temu podobni

okrasek| *pozvanjanje kraguljčkov; kraguljčki na norčevskem*

pokrivalu □ knj.izroč. **kraguljec**

kragúljec -jca m ▶ kraguljček

kráh -a m ▶ polom 1

kràj¹ krája m ▶ iztekati se | končevati se | mesto¹ •9 | mesto² 2, 3 |

od povsod | področje 1 | pokopališče | popolnoma | povsod |

prebivališče | prizorišče | stran¹ 1

kràj² predl. ▶ konec¹ 1

krája -e ž |jemanje česa na skrivaj s prisvojitvenim namenom, brez dovoljenja in vednosti lastnika| *Zalotili so ga pri kraji; kraja denarja* □ **tatvina** □ knj.izroč. **kradež** □ knj.izroč. **tatinstvo**

GLEJ ŠE tatvina

kraján -a m ▶ domačin | rojak 1

krajánka -e ž ▶ domačinka | rojakinja 1

krájcar -ja m ▶ cent² pp

krájcarček -čka m ▶ denar •2

krájcarji -ev m mn. mn. v sin. nizu ▶ denar

krájci -ev m mn.

1. |spodnji, navzven upognjeni del klobuka| *klobuk s širokimi*

krajci □ star. **krajevcí** □ star. **kraji** □ star. **krajniki** □ nar. **obodí**

2. s prilastkom |koničasti podaljšek pri oblačilu| *Krajci tunike so se ji vlekli po tleh* □ star. **krajevcí** □ knj.izroč. **krajniki**

krájček -čka m ▶ krajec

krájec -jca m |kos kruha, odrezan na koncu štruce ali hleba|

Posebno rad ima krajec □ ekspr. **krajček** □ star. **okrajek** □ star. **vogal**

• zadnji krajec □ nar. stara luna □ nar. stari mesec

GLEJ ŠE kos¹

krájevci -ev m mn. ▶ krajci 1, 2

krajévni -a -o prid. ▶ čas •4 | lokalizem | promet •5 | vlak 1•4 | značilnost •

kráji -ev m mn. mn. v sin. nizu ▶ krajci 1 | ozemlje 1

krájina -e ž |slika, na kateri je upodobljena pokrajina| *razstaviti krajine in portrete* □ *krajinska slika* □ *pokrajinska slika* □ *pejsaž*

GLEJ ŠE pokrajina 1

krájinar -ja m |slikar, ki upodablja pokrajino| *znameniti krajinarji* □ *pejsažni slikar* □ *slikar krajinar* □ *pejsažist* □ *pokrajinar*

GLEJ ŠE arhitekt ♦

krajinarstvo -a s

1. um. |slikarstvo, ki upodablja pokrajino| *gojiti krajinarstvo*

□ um. *krajinsko slikarstvo* □ um. *pokrajinarstvo*

2. publ. |opisovanje pokrajine| *Za tega pisatelja je značilno krajinarstvo* □ publ. *pejsaž*

krajinski -a -o prid. ▶ arhitekt ♦ |krajina |krajinarstvo 1 |motiv ♦1

krájni -a -o prid. ▶ obrobni 1

krájnik -a m |deska z eno ravno in drugo izbočeno ploskvijo| *zavarovati stene s krajniki* □ pog. *planka* □ knj.izroč. *skrajnica*

□ knj.izroč. *skrajnik*

GLEJ ŠE deska |končnica |konec¹ 1 |sekalec ♦2

krájniki -ov m mn. ▶ krajci 1, 2

krájnost -i ž ▶ skrajnost

krájšanje -a s ▶ daljšanje

krájšati -am nedov.

1. *kaj* |delati kaj kratko, krajše| *krajšati obleko; krajšati besedilo*

□ *skrajševati* □ zastar. *kratiti* □ knj.izroč. *okrajševati* ■ protip. *daljšati*

2. *komu kaj* |povzročati, da kaj po občutku hitreje, prijetneje mine| *S klepetom mu je krajšala čakanje* □ zastar. *kratiti*

GLEJ ŠE daljšati

krájšati se -am se nedov. ▶ daljšati se

krájšáva -e ž ▶ okrajšava

krájši -a -e prid. ▶ pot⁴ pp 1 |pot⁴ ♦2

krájšnica -e ž ▶ pot⁴ ♦2

krájšnjica -e ž ▶ bližnjica

krák¹ -a m s prilastkom |vsak od navadno enakih členov, ki določeno celoto sestavljajo tako, da imajo skupno izhodišče| *krak zvezde; krak šestila* □ knj.izroč. *rama* □ ekspr. *rogelj*

GLEJ ŠE krilo¹ 2 |noga 1

krák² -a m ▶ krakanje

krák³ medm. ▶ bum 1

krákanje -a s |oglašanje z glasom kra| *Krakanje je bilo vse glasnejše* □ knj.izroč. *krák²*

GLEJ ŠE govorjenje pp 3

krákati -am nedov. |oglašati se z glasom kra| *Vran*

kraka □ knj.izroč. *grakati* □ knj.izroč. *grohotati* □ knj.izroč. *kavkati*

□ knj.izroč. *krokotati*

GLEJ ŠE govoriti 1 |govoriti 1 pp 4

krákniti -em dov. ▶ reči 1

krájlj -a m |v nekaterih monarhističnih državah kdor ima vlogo vladarja|

Novi kralj je obiskal vse sosednje države □ knj.izroč. *monarh*

□ *neguš* |nekdaj v etiopskem okolju|

• ver. *sveti trije kralji* □ nar. mali božič □ ver. razglašenje Gospodovo

□ ver. trije modri

GLEJ ŠE lev² |orel |vladar pp 7 |vojak ♦1

kraljéstvo -a s

• zgod. *ogrsko kraljéstvo* □ zgod. *svetoštefansko kraljéstvo*

GLEJ ŠE nebesa |umreti 1

kraljeváti -újem nedov. ▶ dvigati se 2 |gospodovati

kraljeví -a -o prid. ▶ obilen 1 |plačilo 1♦ |volčin

kraljevič -a m |sin vladarja v monarhističnih državah| *Kraljeviča so pripravljali za prevzem oblasti* □ star. *kraljič*

kraljevína -e ž |država, ki ji vlada kralj; državna ureditev, pri kateri vlada kralj| *našteti sodobne evropske kraljevine;*

Republika je zamenjala dotedanjo kraljevino □ *monarhistična država* □ *monarhija* □ ekspr. *krona ozemlje angleške krone*

kraljevski -a -o prid. ▶ čudovit 1 |obilen 1 |plačilo 1♦ |šah

kraljevsko prisl. ▶ gosposko² |obilno

kraljica -e ž |v monarhističnih državah ženska, ki ima vlogo vladarice| *Prireditve je potekala pod pokroviteljstvom kraljice* □ knj.izroč. *monarhinja*

GLEJ ŠE atletika |dama |matica 1 |mis |vladarica pp

kraljič -íča m ▶ kraljevič

kraljiček -čka m |najmanjša ptica pevka z rdečo ali rumeno liso na temenu| *veselo čivkanje kraljička* □ nar. *muharček*

kraljičica -e ž ▶ kraljična

kraljična -e ž |hči vladarja v monarhističnih državah| *Kraljična je bila pri ljudeh priljubljena* □ ekspr. *kraljičica*

kraljítar -ja m ▶ kolednik

kráma -e ž ▶ blago¹ ♦2 |drobnarija |navlaka

krámar -ja m ▶ branjevec

krámarček -čka m ▶ branjevec

kramaríja -e ž ▶ branjarija

kramáriti -im nedov. ▶ branjariti

kramljáč -a m ▶ kramljavec

kramljánje -a s ▶ pogovarjanje

kramljáti -ám nedov. ▶ pogovarjati se 1

kramljávec -vca m |kdor se (rad) prijazno, lahko pogovarja|

Kramljavec se je vsem priljubil □ knj.izroč. *kozer* □ ekspr. *kramljač*

krámp krámpa m |orodje za kopanje, navadno s sekalom in konicami| *zavihteti kramp; udariti s krampom* □ nar. *pikon*

GLEJ ŠE neroden² povdk. |nerodnež

krampáč -a m ▶ krampar

krampáča -e ž ▶ rovnica pp

krámpar -ja m |delavec, ki koplje s krampom| *betonerji in*

kramparji □ *krampač*

krampáti -ám nedov. ▶ kopati² 1 |praskati 1, 2

krampáti se -ám se nedov. ▶ praskati se

krámpéž -a m teh. |železna priprava z ostrimi konicami za na čevlje, ki služi za plezanje| *plezati s krampeži* □ nar. *krempelj*

krámpéži -ev m mn. ▶ dereze |plezalke

krampíca -e ž ▶ rovnica pp

krampízarji -ev m mn. ▶ dereze

krámžarji -ev m mn. ▶ dereze

kráncelj -na m ▶ venec 1

kranjica -e ž ▶ čebela ♦2

kranjič -íča m ▶ panjič

kránjska -e ž ▶ klobasa ♦

kránjski -a -o prid. ▶ čebela ♦2 |klobasa |klobasa ♦ |lilija ♦1 |slovenski

kránjstvo -a s ▶ slovenstvo

kránjščina -e ž ▶ jezik 3♦57

kràp krápa m |ploščata riba z dolgo hrbtno plavutjo, živeča v stoječih in počasi tekočih vodah| *loviti krape* □ zastar. *karp*

□ rib. *luskinar* |v ribniku vzrejeni krap, pokrit z luskami|

□ rib. *usnjar* |v ribniku vzrejeni krap brez lusk| □ rib. *zrcalar*

|v ribniku vzrejeni krap z redkimi luskami|

GLEJ ŠE riba 1 pp 4

krápavica -e ž ▶ krastača

krápinski -a -o prid. ▶ človek 1♦1

krás¹ -a m ▶ lepota¹ |okras

krás² -a m |svet z značilnimi oblikami, nastalimi zaradi mehankega in kemičnega delovanja vode v apnencu| *pogozdovanje*

krasa □ *kraški svet*

GLEJ ŠE svet¹ 3♦1

krášen -sna -o prid.

1. |ki ima v zelo veliki meri v estetskem pogledu pozitivne lastnosti| *krášen šopek; krasen mladenič* □ ekspr. **čudovit**
□ knj.izroč. **krasoten** □ ekspr. **prelep** □ star. **sprelep** □ zastar. **velikolep**
□ zastar. **velikolepen**

2. ekspr. |ki ima v zelo veliki meri pozitivne lastnosti, zlasti v moralnem pogledu| *Imeli smo krasne učitelje, ki se jih radi spominjamo* □ knj.izroč. **prečudovit** □ ekspr. **predober** □ ekspr. **vsedober**
□ ekspr. **zlat²** □ ekspr. **zlatkan**

GLEJ ŠE čudovit 2

krásilni -a -o prid. ► okrasni 1

krásilnost -i ž |dejstvo, da je kaj za okras| *poudariti krasilnost kostumov* □ **dekorativnost**

krásilo -a s ► okras

krásitelj -a m ► dekorater

krásiti -im nedov. *kaj s čim* |lepšati kaj z dodajanjem okrasja| *krásiti posodo z različnimi motivi* □ **dekorirati** □ **okraševati**
□ zastar. **dičiti** □ zastar. **kinčati** □ star. **kititi** □ knj.izroč. **lepotičiti**
□ knj.izroč. **lepotiti** □ zastar. **lišpati** □ star. **zaljšati**

krásnik -a m ► eklogit

krásno¹ prisl. ► dobro² |lepo¹ | odlično²

krásno² povdk. ► čudovito² |lepo² 2 | odlično³

krásnoarméjec -jca m ► rdečearmejec

krásnoslôvec -vca m ► estet |leposlovec

krásnoslôviti -im nedov. ► govoriti 1 pp 7

krásnoslôvje -a s ► estetika |govorjenje pp 4 | književnost 1 | leporečje

krásologija -e ž ► krasoslovje

krásoslôvje -a s |veda o krasu, kraških pojavih| *razvoj krasoslovja* □ **krásologija**

krásôta -e ž ► lepo² 2 |lepota¹

krásôtec -tca m ► lepotec

krásôten -tna -o prid. ► krasen 1

krásotica -e ž ► lepotica

kráspati -am nedov. ► praskati 1

kráspati se -am se nedov. ► praskati se

krásta -e ž |strjen, posušen izcedek na rani| *Na rani se je naredila krasta* □ **hrasta** □ nar. **grinta** □ ekspr. **krastica**

krástáča -e ž |dvoživka z zavaljenim trupom in zgrbančeno kožo, posuto z debelimi bradavicami| *Po travi je nerodno hodila krástáča* □ nar. **krápavica** □ zastar. **krástava žaba** □ pog. **krota**

krástav -a -o prid. |na katerem so kraste| *krástav obraz* □ **hrástav**
□ nar. **grintav**

krástavec -vca m ► škrlup 1

krástavi -a -o prid. ► krástáča

krástavka -e ž ► mušnica ♦ 1

krástavost -i ž ► škrlup 1

kráste krást ž mn. ► garje

krásti krádem nedov. *kaj* |jemati kaj s prisvojitvenim namenom na skrivaj, brez dovoljenja in vednosti lastnika| *krásti blago iz skladišča; Vsi vedo, da kráde* □ evfem. **imeti dolge prste** □ evfem. **imeti predolge prste** □ evfem. **izmikati** *Izmikala je, kjer koli je mogla* □ evfem. **iztegovati prste po čem** □ evfem. **jemati** *Že v mladosti se je naučil jemati* □ evfem. **odnašati** □ evfem. **raznašati** □ star. **uzmati**
GLEJ ŠE lenariti 1 |onečašati |prodajati ♦

krástica -e ž ► krasta

krásti se krádem se nedov. ► hoditi 1 pp 14 |plaziti se 3

kráščina -e ž ► narečje ♦ 4

krášenje -a s |lepšanje česa z dodajanjem okrasja| *krášenje dvorane za prireditve* □ **dekoriranje** □ **okraševanje** □ star. **zaljšanje**

kráški -a -o prid. ► dvorišče ♦ 3 |gaber • |izvir 1 ♦ 1 |jama 2 |jama 2 ♦ |kras² |narečje ♦ 4 |pes pp 7 |svet¹ 3 ♦ 1 |šetrjaj ♦ |teran |vrtača

kràt kráta m ► devetič |kolikokrat |obrok 2

krátek -tka -o prid. |ki ima med skrajnima koncema zelo majhno razdaljo| *krátka palica* □ pog. **mini¹** *mini presledek med znaki* □ knj.izroč. **polkratek** |srednje kratek| *polkratek korak* ■ protip. **dolg²**
GLEJ ŠE dolg² 1 |malo⁴ 2 |pozabljiv ♦ |redkobeseden ♦ |zabavati |za razvedrilo

kráter -ja m ► žrelo 2

kratica -e ž |beseda, nastala iz sklopljenih, navadno začetnih črk, zlogov večbesedne zveze| *raba kratic* □ jezikosl. **akronim**
□ knj.izroč. **skrajšanka**
GLEJ ŠE okrajšava

krátiti -im nedov. ► jemati 1 |krajšati 1, 2 |preprečevati 2

krátivec -vca m jezikosl. |grafično znamenje za kratki naglašeni samoglasnik| *zaznamovati s krátivcem* □ jezikosl. **brevis**
□ jezikosl. **gravis**

krátki -a -o prid. ► čep² 2 |dihanje ♦ 1 |film ♦ 10 |kratkotrajni |neintelligenten |nogavica pp 2 |rokada ♦ 2 |rokavi pp

krátko prisl. ► na kratko 1, 2 |vnaprej 1

kratkobeseden -dna -o prid. ► redkobeseden

kratkocévka -e ž ► puška ♦ 3

kratkocévni -a -o prid. ► puška ♦ 3

kratkôča -e ž ► kratkotrajnost

kratkočasen -sna -o prid. ► zabaven

kratkočasiti -im dov. ► zabavati

kratkočasiti se -im se dov. ► zabavati se

kratkodlákar -ja m ► pes pp 4

kratkodôbni -a -o prid. ► kratkotrajni

kratkoglávec -vca m antr. |človek kratkoglavega tipa| *kratkoglavci in dolgoglavci* □ antr. **okrogloglavec**

kratkoglávi -a -o prid. antr. |pri katerem je glava kratka in okrogla| *kratkoglavi tip človeka* □ antr. **brahikefalni** □ antr. **okrogloglavi**
GLEJ ŠE lobanja ♦ 1

kratkoglávost -i ž antr. |značilnost človeka s kratko in okroglo glavo| *kratkoglávost in dolgoglavost* □ antr. **brahikefalnost** □ antr. **okrogloglavost**

kratkohláčník -a m ► otrok 1

krátko in málo člen. zv. ► kratko malo 1, 2

kratkokrílka -e ž ► deklica

krátko málo poudar. člen. zv.

1. ekspr. |izraža podkrepitev trditve| *Kratko malo ne grem*

□ knj.izroč. **kratko in malo** □ ekspr. **preprosto²**

2. ekspr. |izraža, da se dejanje zgodi brez preudarka, obotavljanja| *Prošnjo so mu kratko malo zavrnilo* □ ekspr. **gladko**

□ knj.izroč. **kratko in malo** □ ekspr. **meni nič tebi nič** □ ekspr. **preprosto²**

□ ekspr. **tebi nič meni nič**

GLEJ ŠE skratka

kratkometrážec -žca m ► film ♦ 10

kratkometrážni -a -o prid. ► film ♦ 10

kratkometrážnik -a m ► film ♦ 10

kratkonóg -a -o prid. |ki ima kratke noge| *kratkonog zavaljen pes*
□ knj.izroč. **nizkonog**

kratkorépec -pca m ► rakovica

kratkoróčni -a -o prid. ► kratkotrajni |posojilo pp |posojilo ♦ 4

kratkosápní -a -o prid. ► kratkotrajni

kratkosrájčník -a m ► otrok 1

krátkost -i ž ► kratkotrajnost

krátkostíčni -a -o prid. ► motor² ♦ 5

kratkotrajni -a -o prid. |ki traja malo časa| *kratkotrajna bolezen*; *kratkotrajna ploha* □ **kratki** □ pesn. *begotni begotni privid* □ knj.izroč. *bežni bežna sreča* □ knj.izroč. *efemerni efemerni pojav* □ knj.izroč. *kratkodobni* □ knj.izroč. *kratkoročni kratkoročno zdravljenje* □ ekspr. *kratkosapni kratkosapna kriza* □ knj.izroč. *mimobežni mimobežno čustvo* □ knj.izroč. *mimogredni mimogredno razmerje* □ knj.izroč. *momentalni momentalno zadovoljstvo* □ knj.izroč. *momentani momentano navdušenje* □ ekspr. *nedolgi Po nedolgi vožnji so se ustavili v majhnem, prijetnem mestu* □ knj.izroč. *prehodni Nastopila bo prehodna ohladitev* □ ekspr. *trenutni trenutni uspeh*

kratkotrajnost -i ž |dejstvo, da kaj traja malo časa| *kratkotrajnost slave* □ **kratkost** □ knj.izroč. *bežnost* □ ekspr. *hipnost* □ star. *kratkoča* □ ekspr. *trenutnost*

kratkoúmen -mna -o prid. ► *neumen*¹ | *neumen*² 1

kratkoviden -dna -o povdk. ► *daljnoviden*

kratkovidni -a -o prid. ► *daljnovidni* 1

kratkovidnost -i ž ► *daljnovidnost* 1

kratkovláknati -a -o prid. ► *bombaž* pp

kráva -e ž |odrasla samica goveda| *privezati kravo k jaslim* □ slabš. *kravče* □ ekspr. *kravica* □ slabš. *kravše* □ slabš. *buša* |slabo raščena krava| □ nar. *čuha* |velika in debela krava|
♦ *vet. krava simentalke pasme* □ *vet. simentalka*
PODPOMENKE *belka* ♂, *cika*, *dima*, *dimka*, *maroga*², *mavra*¹, *mura* ♂, *liska* ♂, *plavka* ♂, *rjavka*, *sivka*, *šavra*
GLEJ ŠE *bolezen* ♦4 | *molznica*¹ | *nedotakljiv*

kravájec -jca m ► *drožl* 1

kravál -a m ► *hrup* 2

kravár -ja m ► *govedar*

kraváta -e ž |(modni) dodatek, navadno k moški obleki, ki se namešča pod ovratnik srajce| *Nosil je temno kravato* □ knj.izroč. *ovratnica* □ star. *samoveznica* □ zastar. *samozaveznica* □ zastar. *zaveznica* □ star. *zavratnica*

krávče -ta s ► *krava*

krávica -e ž ► *krava*

kravína -e ž ► *meso* ♦15 | *usnje* ♦1

kravjáča -e ž bot. |slabša užitna goba svetlorjave barve| *nabirati kravjače* □ bot. *borovka*

krávji -a -e prid. ► *meso* ♦15 | *vprega* pp 2

krávl -a m ► *plavati* ♦1

krávlati -am nedov. ► *plavati* ♦1

kravójec -jca m ► *silj* ♦2

kravosès -ésa m ► *piton*

krávše -ta s ► *krava*

krácati -am nedov. ► *natovarjati* | *udarjati* 1

krácelj -clja m ► *hlod* | *štrclj*

krácljast -a -o prid. ► *štrcljast*

krácniti -em dov. ► *udariti* 1

krč -a m |nehoteno, boleče delovanje mišic, pri katerem se spremeni zlasti njihova napetost| *pojavljanje krčev* □ med. *spazem*
GLEJ ŠE *angina pectoris* | *tetanus*

krčenje¹ -a s

1. |manjšanje česa po obsegu| *krčenje blaga po dolžini*

□ knj.izroč. *skrčevanje*

2. med. |manjšanje votlega organa| *krčenje žolčnika*

□ med. *kontrakcija*

GLEJ ŠE *omejevanje* 1

krčenje² -a s |odstranjevanje, sekanje drevja, grmovja z zemljišča, zlasti v gozdu| *krčenje gozda* □ **krčitev**

krčevína -e ž |zemljišče, s katerega je odstranjeno drevje, grmovje, zlasti gozd| *vinogradi in krčevine* □ nar. *črt*³ □ nar. *frata* □ nar. *trebež*

krčitev -tve ž ► *krčenje*²

krčiti -im nedov. *kaj* |premikati del telesa tako, da stična gibljiva dela prideta v položaj, pri katerem med seboj tvorita kot| *krčiti in iztezati nogo* □ knj.izroč. *skrčevati*

GLEJ ŠE *gubati* | *omejevati* 2 | *zmanjševati*

krčiti se -im se nedov. |postajati po obsegu, prostornini manjši| *Pri sušenju se les krči* □ knj.izroč. *skrčevati se*

GLEJ ŠE *gubati se* | *obotavljati se*

krčma -e ž ► *gostilna*

krčmár -ja m ► *gostilničar*

krčmaríca -e ž ► *gostilničarka*

krčmárka -e ž ► *gostilničarka*

krčmárstvo -a s ► *obrt*² 1♦5

krčmica -e ž ► *gostilna*

krčni -a -o prid. ► *žila* 1♦1

krčnica -e ž ► *šentjanževka* | *žila* 1♦1

krdélce -a s ► *krdelo*

krdélo -a s |neurejena, navadno manjša skupina živali| *krdelo psov* □ ekspr. *krdelce* □ star. *tolpa*

GLEJ ŠE *jata* | *skupina* 1 | *skupina* 1 pp 2 | *veliko*²

kreácija -e ž ► *stvaritev*

kreátivec -vca m ► *ustvarjalec* 2

kreátiven -vna -o prid. ► *ustvarjalen* 1

kreátivni -a -o prid. ► *moč*¹ 2♦ | *spodobnost* ♦4 | *ustvarjalni*

kreátivnost -i ž ► *ustvarjalnost*

kreátor -ja m ► *oblikovalec* 1 | *oblikovalec* 2♦

kreátorka -e ž ► *oblikovalka* ♦

kreátúra -e ž ► *ničvrednež*

k rébri prisl. zv. ► *navkreber*

kréč -a m bot. |blazinasta ali rušnata gorska rastlina s posameznimi ali v latasto socvetje združenimi cveti| *rastišče kreča* □ bot. *kamnokreč*

GLEJ ŠE *brada* ♦ | *kamnokreč* ♦

kréčiti -im nedov. ► *razmikati* 1 | *širiti* 2

kréda -e ž

♦ *voščena kreda* □ *voščenska*

GLEJ ŠE *doba* ♦14 | *kupovati* ♦

kredebilni -a -o prid. ► *verodostojni*

kredebilnost -i ž ► *verodostojnost*

krédit -a m ► *dolg*¹ | *kupiti* ♦ | *posojilo* | *posojilo* ♦1 | *posojilo* ♦2 | *posojilo* ♦3 | *posojilo* ♦4 | *posojilo* ♦6 | *posojilo* ♦7 | *posojilo* ♦8 | *posojilo* ♦9 | *referent* ♦3

kréditni -a -o prid. ► *pismo* ♦3 | *posojilni* | *referent* ♦3

kreditodajálec -lca m ► *posojilodajalec*

kreditojemálec -lca m ► *posojilojemalec*

kréditor -ja m ► *posojilodajalec*

krédni -a -o prid. ► *doba* ♦14 | *risba* ♦3

krédo -a m ► *prepričanje*

krég -a m ► *oštevanje* | *prepir*

kréganje -a s ► *oštevanje*

krégati -am nedov. ► *opominjati* | *oštovati*

krégati se -am se nedov. ► *jeziti se* 1, 2 | *prepirati se* | *prerekati se*

kréhati -am nedov. ► *kašljati* | *kašljati* pp

kréhavec -vca m ► *kašljavec*

kréheljc -a m zool. |divja raca z zelenimi očmi| *jata kreheljcev*

□ zool. *krehlja*

krehetáti -ám nedov. ► *govoriti* 1 pp 4

kréhlja -e ž ► *krehelj*

kréhlniti -em dov. ► *zakašljati*

kreíranje -a s ► *oblikovanje* 1♦1 | *ustvarjanje*

kreirati -am nedov. in dov. ▶ oblikovati 3 | ustvarjati 2

kreket -éta m ▶ kreketanje

kreketanje -a s | oglašanje s kratkim, rezkim glasom | *srače*
kreketanje □ **kreket**

krékovt -a m zool. | ptica z močnim kljunom in kratkim repom,
ki se hrani predvsem z gozdnimi sadeži | *oglašanje krekovta*

□ zool. **lešnikar** □ nar. **lešnikarica**

kreljúť -i ž ▶ perutnica 1

krém -- -- prid. ▶ barva 1•23 | kremast

kréma -e ž

1. |mazilo za nego, zaščito kože| *natreti obraz s kremo* □ pog. **maža**

□ knj.izroč. **pomada** □ nekjn. pog. **žavba**

♦ 1. **krema za britje** □ brivska krema □ pena za britje 2. **krema za zobe**

□ pog. zobna pasta 3. **zaščitna krema** □ varovalna krema

2. |gostejša slaščica iz jajc, smetane, sladkorja z različnimi
dodatki| *postreči s kremo* □ gastr. **mousse**

GLEJ ŠE loščilo •

kremácija -e ž ▶ upepelitev

krémast -a -o prid. |ki je bele barve z rumenim odtenkom|

kremaste zavese □ **krem** □ **rumenobel** □ ekspr. **smetanast**

krémasti -a -o prid. ▶ barva 1•23

krematórij -a m |stavba, prostor, kjer sežigajo mrličel|

pokopališče s krematorijem □ **upepeljevalnica** □ knj.izroč. **sežigališče**

□ knj.izroč. **sežigalnica**

krêmen -éna m |zelo trda in krhka kamnina steklene-
ga sijaja; kos, del te kamnine| *zrna kremenca; ukresati iskro*
iz kremenca □ star. **kremenec** □ knj.izroč. **kremenjak** □ knj.izroč. **kvarc**
□ **kremenček** |manjši kos, del te kamnine| *na puščico pritrjeni*
oster kremenček

GLEJ ŠE kremenjača | kresilo

kreménasti -a -o prid. ▶ alga • | zemlja •3

kremenáteljč -a m ▶ zarebrnica

kreménčasti -a -o prid. ▶ alga • | pesek¹ •1 | zemlja •3

kreménček -čka m ▶ kremen

kreménčev -a -o prid. ▶ pesek¹ •1 | steklo 1•1 | svetilka •4

kreménc -nca m ▶ kremen | silicij

kreméni -a -o prid. ▶ zemlja •3

kremenít -a -o prid. ▶ odločen¹ 1 | trden 4

kremeníti -a -o prid. ▶ zemlja •3

kremenjáča -e ž |nekdaj puška, ki ima na petelinu kremenovo
ploščico| *Na hrbtu je nosil dolgo kremenjačo* □ **puška na kremen**

□ knj.izroč. **kremenka** □ zastar. **puška na kres** □ knj.izroč. **puška na kresilnik**

kremenják -a m ▶ kremen

kreménka -e ž ▶ kremenjača

kreménov -a -o prid. ▶ pesek¹ •1 | steklo 1•1 | svetilka •4

kremírati -am nedov. ▶ upepeljevati

krémni -a -o prid. ▶ barva 1•23 | rezina 1•1

krémov -a -o prid. ▶ rezina 1•1

krémpelj -plja m nav. mn. |roževinast, ukrivljen izrastek na koncu
prstov nekaterih sesalcev, ptičev, plazilcev| *praskati s kremplji*

□ ekspr. **krempeljč** □ ekspr. **krempeljček**

GLEJ ŠE krampež | noht | prst¹

krémpeljč -a m ▶ krempelj | prst¹

krémpeljček -čka m ▶ krempelj

krempljáti -ám nedov. ▶ praskati 1

krémšníta -e ž ▶ rezina 1•1

krémža -e ž ▶ jokav 1 povdk. | jokavec | nakremžiti

krémžiti se -im se nedov. ▶ jokati

kreníti krenem dov. ▶ boj 2• | oditi | odpotovati | premakniti 2 |
zaviti¹ 1

krepan -a -o prid. ▶ utrujen

krepati -ám dov. ▶ poginiti | umreti 1

krepávati -am nedov. ▶ poginjati | umirati | životariti 1

krepcálen -lna -o prid. ▶ krepilen

krepcálni -a -o prid. ▶ hrana 1•7

krepcáti -ám nedov. *koga* |povzročati, da postane kdo bolj
sposoben opravljati naporno, fizično delo| *Utrujenega tekača je*
hladna voda krepčala □ knj.izroč. **okrepčevati**

krepcáti se -ám se nedov. |uživati hrano, pijačo za pridobitev
večje moči| *Ob težkem delu se je pogosto krepčal z izdatnimi jedmi*
□ **okrepčevati se**

GLEJ ŠE jesti 1

krepcálen -lna -o prid. ▶ krepilen

krepcáilo -a s ▶ okrepčilo

krepcáina -e ž ▶ moč¹ 1 | okrepčilo | poštenost

krépdeshín -a m tekst. |tkanina za ženske obleke, bluze in
podlogo iz svile ali rejona| *večerna obleka iz krepdešina*
□ tekst. **kinakrep**

krêpek -pka -o prid. ▶ grob² | močen 1, 3, 5, 8, 9 | odločen¹ 1• |
trden 3

krepeł -i ž ▶ krepelce | noga 1

krepełce -a s |okleščeni kos veje ali tanjšega debla| *zlagati*

krepelca v skladovnico □ **krepelec** □ **krepelo** □ star. **krepeł**

GLEJ ŠE oklešček | puška

krepełec -lca m ▶ krepelce | oklešček | puška

krepełi -i ž mn. ▶ roke

krepeło -a s ▶ krepelce | oklešček | puška

krepełn -a -o prid. ▶ premrl

krepenéti -ím nedov. ▶ dreveneti

krepiłen -lna -o prid. |ki poveča sposobnost za opravljá-
nje naporenega fizičnega dela, če se zaužije| *krepilna pijača*
□ **krepičilen** □ **okrepičilen** □ **okrepičujoč** □ knj.izroč. **krepičalen**

□ knj.izroč. **okrepičevalen**

krepiłni -a -o prid. ▶ hrana 1•7

krepiło -a s ▶ okrepičilo

krepiłev -tve ž |večanje sposobnosti česa za prenašanje obre-
menitev, negativnih okoliščin| *vaje za krepitev telesa; krepitev*
volje □ **utrjevanje** □ knj.izroč. **jačanje** □ knj.izroč. **jačenje** □ knj.izroč. **krepljenje**
□ knj.izroč. **ojačevanje** □ knj.izroč. **učvrščevanje**

krepiłti -ím nedov. *kaj* |delati, da je kaj (bolj) sposobno
prenašati obremenitve, negativne okoliščine| *krepiłti telo s*
telovadbo; Počitek krepil živce □ **utrjevati** □ knj.izroč. **jačati** □ knj.izroč. **jačiti**

□ knj.izroč. **jekleniti** □ knj.izroč. **jekliti** □ knj.izroč. **ojačevati** □ knj.izroč. **okrepljati**

□ knj.izroč. **okrepljevati** □ star. **pojačevati** □ knj.izroč. **učvrščati**

□ knj.izroč. **učvrščevati**

GLEJ ŠE stopnjevati | utrjevati 4, 5 | večati¹

krepiłti se -ím se nedov. |izraža, da kaj postaja bolj sposobno
prenašati obremenitve, negativne spremembe| *Nežne bilke so se*
začele krepiti □ knj.izroč. **čvrsteti** □ knj.izroč. **jačati se** □ star. **pojačevati se**

GLEJ ŠE stopnjevati se | večati se

krêpki -a -o prid. ▶ cezura •1 | hrana 1•9 | stanoviten •

krepkó prísl. ▶ močno 1 | zelo 1

krepkodúšen -šna -o prid. ▶ odločen¹ 1

krepkóšt -i ž ▶ moč¹ 1 | odločnost | trdnost 3, 4

krepkovóljen -jna -o prid. ▶ odločen¹ 1

krepljénje -a s ▶ krepitev

krêpniti -em dov. ▶ poginiti | umreti 1

krepošt -i ž ▶ moč¹ 1 | poštenost | vrlina¹

krepošten -tna -o prid. ▶ pošten 2

krepoštnež -a m ▶ poštenjak

krepóstnik -a m ▶ poštenjak
krepóstnost -i ž ▶ moralnost | poštenost
krépžoržét -a m tekst. |krep, ki ima v osnovi in votku zelo sukano prejo| *bluza iz krepžoržeta* □ poljud. *žoržet*
krés¹ -a m
 1. |dan, ko se praznuje začetek poletja, 24. junij| *Prišel je dva dni pred kresom* □ nar. *šentjanžvo*
 2. |velik ogenj, ki se prižge zvečer pred praznikom, navadno na vzpetini| *Po hribih so zagoreli kresovi* □ knj.izroč. *grmada* □ knj.izroč. *kresni ogenj*
 ◆ **kres na kresni večer** □ nar. *ivanji kres* □ nar. *ivanjski kres* □ nar. *šentjanževski kres*
GLEJ ŠE ogenj
krés² -éša m ▶ kremenjača
kresálo -a s |priprava, navadno jeklena, s katero se tolče, drgne po kresilu| *udarjati s kresalom* □ star. *ognjilo*
kresáti kréšem nedov. ▶ hoditi 1 pp 8
kresáti jo kréšem jo nedov. ▶ hoditi 1
kresjája -e ž ▶ urad ♦ 11
kresílni -a -o prid. ▶ goba ♦ 3 | kresilo
kresílnik -a m ▶ kremenjača | kresilo | vžigalnik 1
kresílo -a s |kamen, navadno kremen, ob katerega se tolče, drgne, da nastanejo iskre| *loviti iskre s kresila* □ *kresilni kamen* □ *kremen* □ *kresilnik*
krésni -a -o prid. ▶ kres¹ 2 | kres¹ 2♦ | noč ♦ 2
kresníca -e ž |majhna žuželka s svetilnim organom na spodnji strani zadka| *Nad travnikom so letale kresnice* □ *kresnička* □ knj.izroč. *ivanjščica*
GLEJ ŠE kresničevje | marjeta
kresníčevje -a s bot. |visoka trajnica vlažnih gozdov z belkasti-mi cveti| *nabirati kresničevje* □ bot. *gozdna kresnica* □ nar. *medvedovo latje*
kresníčka -e ž ▶ kresnica
kresník -a m ▶ cvetnik | kresovalec
kresnikováti -újem nedov. ▶ kresovati
krêsniti -em dov. ▶ udariti 1
krêsniti jo -em jo dov. ▶ oditi
kresoválec -lca m |kdor kresuje| *prepevanje kresovalcev* □ knj.izroč. *kresnik*
kresovánje -a s ▶ praznovanje pp
kresováti -újem nedov. |praznovati kresni dan| *Fantje in dekleta kresujejo* □ knj.izroč. *kresnikovati*
kretálni -a -o prid. ▶ mehanizem ♦ 3
krétati -am nedov. ▶ gnati 2 | premikati 3
krétati se -am se nedov. ▶ gibati se 2, 3
kretén -a m ▶ neumnež
kreténski -a -o prid. ▶ neumen¹
kretinizem -zma m ▶ dejanje 1 pp 5 | neumnost¹ 2
krétiti in *krétiti* -im nedov. ▶ tavati 1
krétni -a -o prid. ▶ mehanizem ♦ 3
krétničar -ja m žel. |delavec, ki prestavlja tirno napravo, ki omogoča spremembo vožnje| *vlakovni odpravnik in kretničar* □ žel. *kretnik*
krétnični -a -o prid. ▶ mehanizem ♦ 1
krétnik -a m ▶ kretničar
krétniški -a -o prid. ▶ mehanizem ♦ 1
krétnja -e ž |gib, navadno z rokami, s katerim se kaj izraža ali poudarja| *sporazumevati se s kretnjami* □ *gesta*
GLEJ ŠE dejanje 1 | gib
krévlja -e ž ▶ palica | šepavi

krévljast -a -o prid. ▶ kriv¹ 3 | šepast
krévljati -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp 8 | šepati
krévljica -e ž ▶ metelčica
krévs -a m ▶ šepavi
krévsa -e ž ▶ šepavi
krevsánje -a s ▶ hoja¹ 1 pp 6
krevsáti -ám nedov. ▶ hoditi 1 | hoditi 1 pp 8
krevsè¹ -éta m ▶ šepavi
krevsè² -éta s ▶ šepavi
kréz -a m ▶ bogataš
krežúlja -e ž ▶ češulja
kréželc -a m ▶ ovratnik
křhati -am nedov. *kaj* |delati, povzročati, da postaja rezilo manj ostro| *krhati nož* □ knj.izroč. *topiti³*
GLEJ ŠE slabiti
křhati se -am se nedov. |izraža, da postaja rezilo manj ostro| *Kosa se je začela krhati* □ knj.izroč. *izgubljati ostrino* □ knj.izroč. *topeti*
GLEJ ŠE krušiti se | slabeti
křhek -hka -o prid.
 1. |ki se (rad) lomi, drobi| *krhka kamnina* □ knj.izroč. *prhek* □ knj.izroč. *prhljiv* □ ekspr. *trhel* *trhle kosti*
 2. ekspr. |ki nima več popolnosti svojih značilnosti| *biti krhkega zdravja* □ ekspr. *rahel* □ ekspr. *šibek*
GLEJ ŠE šibek 1
křhelj -hlja m
 1. |nav. mn. posušen, podolgovat kos sadja, navadno jabolka| *skuhati krhlje* □ nar. *klojec* □ ekspr. *krheljček* □ ekspr. *krhljiček*
 2. nav. mn. |podolgovat kos hrane, navadno sadeža| *posoljeni krhlji paradiznika* □ ekspr. *krheljček* □ ekspr. *krhljiček* □ knj.izroč. *reželj* □ nar. *reženj*
křheljček -čka m ▶ krhelj 1, 2
křhki -a -o prid. ▶ vrba ♦
křhkost -i ž ▶ osteoporoza
krhlíca -e ž ▶ vrba ♦
krhlika -e ž bot. |grm s celorbimi listi in črnimi plodovi| *Na vrtu rasteta krhlika in španski bezeg* □ nar. *gadov les* □ nar. *krlikovec*
 ◆ 1. bot. čistilna krhlika □ bot. kozja češnja □ nar. pasji trn 2. bot. navadna krhlika □ bot. pasja češnja
krhljíček -čka m ▶ krhelj 1, 2
kří krví ž |rdeča tekočina v organizmu človeka in nekaterih višjih živali| *V mišice mu doteka vedno manj krvi* □ ekspr. *krvca* □ ekspr. *življenjska tekočina*
 ◆ anat. arterialna kri □ anat. arterijska kri
GLEJ ŠE bojevati se 1 | izliv ♦ | kongestija | krvaveti | mlajši¹ | moriti | mučiti 2 | nafta | obtok ♦ 3 | obvladati se | poživiti 1 | slabokrven² ♦ | strdek ♦ | žrtvovati ♦
kří² medm. ▶ čri
kříč -a m ▶ krik | vpitje 1
křičáč -a m ▶ otrok 1
křičáj -a m ▶ otrok 1
křičánje -a s ▶ vpitje 1, 2
křičáti -ím nedov. ▶ jokati pp 1 | vpiti² 1, 2, 3 | zahtevati 2
křičé nač. prisl. |izraža, da dejanje poteka s kričanjem, vpitjem| *Ljudje so se křičé razbežali* □ knj.izroč. *křikoma*
křík -a m |močen, rezek glas| *zasišli so se křiki* □ star. *křič* □ knj.izroč. *vzkřik*
GLEJ ŠE boj 2 | razburiti se | razburjati se | vpitje 1
kříkanje -a s ▶ vpitje 2
kříkati -am nedov. ▶ vpiti² 3
kříkavec -vca m ▶ muren 1

krikniti -em dov. ▶ zavpiti 1, 3

krikoma prisl. ▶ kriče

krilät -áta -o prid. ▶ vznesen

krilátec -tca m ▶ angel | ptica | umreti 1

kriláti -a -o prid. ▶ matica 2•3 | žuželka pp

krilce¹ -a s agr. |kožnati izrastek na semenu ali plodu, ki temu omogoča letenje| *krilce semena* □ agr. *krilo*¹ □ agr. *perutka*

GLEJ ŠE *krilo*¹ 1

krilce² -a s ▶ *krilo*²

krilec -lca m ▶ igralec 2•1

kriliti -im nedov. ▶ mahati 1

kriljenje -a s ▶ mahanje

krilni -a -o prid. ▶ flanketo | igralec 2•1 | krilovka | matica 2•3

krilo¹ -a s

1. nav. mn. |organ za letanje na trupu žuželk in ptičev| *metulj s pisanimi krili; sokolja krila* □ *perut Orel je razširil peruti* □ *perutnica prhutati s perutnicami* □ ekspr. *krilce*¹

♦ *metulja krila* □ knj.izroč. *metuljna krila*

2. |stranski, navadno oblikovno zaključeni del stavbe| *prizidati stavbi novo krilo* □ *krak*¹ □ *trakt*

• 1. okensko krilo □ oknica 2. aer. puščičasto krilo □ aer. strelasto krilo

3. vratno krilo □ star. durnica □ vratnica

GLEJ ŠE *krilce*¹ | okriliti se | *perutnica* 1, 2

krilo² -a s |žensko oblačilo, ki pokriva spodnji del telesa| *obleči krilo in bluzo* □ pog. *kikla* □ ekspr. *kiklica* □ ekspr. *krilce*² □ nar. *robača* □ *minikrilo* ↗

♦ 1. nabrano krilo □ drapirano krilo □ nagubano krilo 2. plisirano krilo □ prakt. sp. plisirka 3. spodnje krilo □ nar. dolenjka □ zastar. interfat □ spodnjica □ nar. anterica

GLEJ ŠE *naročje*

krilovka -e ž glasb. |trobenta z mehkim in temnim zvokom| *igrati na krilovko* □ glasb. *krilni rog*

krimič -a m ▶ film •11 | roman •2

kriminál -a m |dejavnost, ki zajema kazniva dejanja| *preganjati kriminal; zaiti v kriminal* □ knj.izroč. *kriminalnost* □ knj.izroč. *zločinstvenost* □ knj.izroč. *zločinstvo*

GLEJ ŠE *dejanje* 1•2 | *zapor* 1 | *zločin*

kriminálec -lca m ▶ zločinec

kriminálen -lna -o prid. ▶ slab¹

kriminalistični -a -o prid. |ki je v zvezi s kriminalisti ali kriminalistiko| *kriminalistični inšpektor* □ *kriminalni*

kriminalitéta -e ž |skupek, celota vseh izvršenih kaznivih dejanj| *porast kriminalitete* □ knj.izroč. *hudodelstvenost*

kriminálka -e ž ▶ film •11 | roman •2

kriminálni -a -o prid. ▶ *dejanje* 1•2 | film •11 | *kriminalistični* | preventiva pp | roman •2

kriminálnost -i ž ▶ *kriminal*

kriminologija -e ž ▶ inštitut •4

kriminolóški -a -o prid. ▶ inštitut •4

krínka -e ž

1. |predmet za zakritje, spremembo obraza| *Roparji so nosili krinke* □ *maska*

2. ekspr. |kar prikriva, zakriva pravo, resnično bistvo, podobo česa| *ustvarjati krinko za notranjo revščino* □ ekspr. *maska*

□ knj.izroč. *naličje* □ knj.izroč. *naličnica*

GLEJ ŠE *maska*

krínkati -am nedov. ▶ *zakrivati* 2

krípa -e ž ▶ avtomobil | škatala 2

krípelj -na m ▶ pohabljenec

kríplje -- m mn. v tožilniku ▶ zelo 1

krípta -e ž ▶ grobnica

kriptogáma -e ž ▶ brezcvetnica

kriptogám -a m ▶ tajnopis 2

krípton -a m ▶ plin 1 pp 4

kristál -a m min. |telo s pravilno notranjo zgradbo in ravnimi mejnimi ploskvami| *kristali različnih kamnin; ledeni kristal*

□ ekspr. *kristáček*

♦ min. *razvejani kristal* □ min. *dendritični kristal* □ min. *dendritski kristal*

□ min. *razvejani kristal*

GLEJ ŠE *kristalnina* | *steklo* 1•2

kristálasti -a -o prid. ▶ *snov* 2•12

kristálček -čka m ▶ kristal

kristalínični -a -o prid. ▶ *snov* 2•12

kristalíti -ím nedov. ▶ *kristalizirati*

kristáliti se -im se nedov. ▶ *bleščati se*

kristalizácijski -a -o prid. ▶ *kal*² •

kristalizirati -am nedov. |prehajati v kristalno obliko| *Ta snov rada kristalizira* □ min. *kristaliti*

kristálni -a -o prid. ▶ *mreža* •4 | *sladkor* •1 | *snov* 2•12 | *steklo* 1•2 | *struktura* •

kristalnína -e ž |izdelki iz kristalnega stekla| *V omari je veliko kristalnine* □ pog. *kristal prodajati kristal*

kristávec -vca m

• bot. *navadni kristavec* □ bot. *svinjska dušica*

kristján -a m |pripadnik krščanske vere| *sožitje kristjanov in muslimanov* □ pog. *krščan* □ zastar. *krščenik* □ *nazareneec* |nekdaj v muslimanskem in judovskem okolju|

GLEJ ŠE *pokristjaniti se*

kristjána -e ž ▶ *kristjanka*

kristjanizácija -e ž ▶ *pokristjanjevanje*

kristjánka -e ž |pripadnica krščanske vere| *postati kristjanka* □ star. *kristjana*

kristjánski -a -o prid. ▶ *krščanski* | *krščanstvo*

krístus medm. ▶ *joj*² 3, 4

krístusov -a -o prid. ▶ *bodčec* | *samoperka*

Krístusov -a -o prid. ▶ *krščanstvo* | *papež*

krístuš medm. ▶ *joj*² 3, 4

kríščev -a -o prid. ▶ *joj*² 4

kríšnovec -vca m ▶ *harekrišnovec*

kríšpati -am nedov. ▶ *tepsti*

krítèrij -a m ▶ *merilo* | *merilo* •1

kríti kríjem nedov. *kaj* |zagotavlja plačilo, izplačilo česa z enako ali večjo vsoto denarja| *Ne more kríti vseh izdatkov* □ *pokrivati*

GLEJ ŠE *pokrivati* 2, 3 | *prikrivati* | *ščititi* 3 | *zadovoljevati*

kriticízem -zma m ▶ *kritika*

krítíčen -čna -o prid. ▶ *težaven* | *velik* 3

krítíčnost -i ž ▶ *težavnost* 2

krítik -a m |kdor se (poklicno) ukvarja s kritiko| *strogi kritiki*

□ star. *kritikar* □ slabš. *kritikaster*

♦ *literarni kritik* □ knj.izroč. *slovstveni kritik*

krítika -e ž |analiza novega znanstvenega ali umetniškega dela zaradi splošne presoje in ločitve pozitivnih in negativnih sestavin| *Ustvarjalnost in kritika sta se uveljavila na vseh področjih* □ knj.izroč. *kriticizem*

GLEJ ŠE *kriticiziranje* | *tekstologija*

kritikántstvo -a s ▶ *kritizerstvo*

krítikar -ja m ▶ *kritik* | *kritizer*

krítikarstvo -a s ▶ *kritizerstvo*

krítikáster -tra m ▶ *kritik* | *kritizer*

krítikástrstvo -a s ▶ *kritizerstvo*

kriti se krijem se nedov. ▶ biti² | sovpadati

kritizér -ja m ekspr. |kdor pristransko, tendenciozno ugotavlja negativne lastnosti| *demagogi in kritizerji* □ star. **kritikar** □ ekspr. **kritikaster**

kritizêrstvo -a s ekspr. |pristransko, tendenciozno ugotavljanje negativnih lastnosti| *biti nagnjen h kritizerstvu* □ ekspr. **kritikantstvo** □ ekspr. **kritikarstvo** □ ekspr. **kritikastrvo**

kritiziranje -a s |ugotavljanje in (javno) razlaganje napak, pomankljivosti koga, česa| *kritiziranje družbenih razmer* □ **kritika** □ ekspr. **bičanje** □ knj.izroč. **graja**¹ □ knj.izroč. **grajanje** □ ekspr. **šibanje** □ nek. pog. **šimfanje** □ ekspr. **žigovanje**

kritizirati -am nedov. *kaj* |ugotavljati in (javno) razlagati napake, pomankljivosti česa| *kritizirati izdelke konkurenčnega proizvajalca; kritizirati učitelje* □ ekspr. **bičati** □ ekspr. **cefrati** □ ekspr. **govoriti proti čemu** *Veliko se govori proti obveznemu otroškemu cepljenju* □ knj.izroč. **grajati** *grajati tolerantnost politikov do korupcije* □ ekspr. **mahati po čem** □ ekspr. **mesariti** □ ekspr. **napadati** □ ekspr. **obdelovati** □ ekspr. **šibati**¹ □ nek. pog. **šimfati** □ ekspr. **švrkati po čem** □ ekspr. **tolči po čem** □ ekspr. **udrihati čez kaj/po čem udrihati čez oblast; udrihati po nasprotnikih** □ ekspr. **zdelovati** *V časopisu so ga zelo zdelovali* □ ekspr. **žigosati**

kritje -a s |zagotavljanje plačila, izplačila česa z enako ali večjo vsoto denarja| *kritje izgube* □ **pokrivanje**

GLEJ ŠE podlaga • | zaklon 1

kritni -a -o prid. ▶ barva 2•2 | emajl •

kriv¹ -a -o prid.

1. |ki se odklanja, izstopa iz osnovne smeri| *kriva črta* □ **neraven**

□ **ukriviljen** □ ekspr. **krivenčast** □ ekspr. **zveržen** ■ protip. **raven**³

2. |ki se odklanja, izstopa iz osnovne smeri zaradi svojega namena| *V roki je držal krivo palico* □ **ukriviljen** □ **zakriviljen**

3. |ki nima naravne, pravilne oblike| *kriv nos; krive noge*

□ ekspr. **kriviljast** □ ekspr. **krivenčast** □ ekspr. **krotovičast** □ nar. **slok slok**

hrbet □ nar. **slokast slokasta postava** □ ekspr. **ukriviljen** □ ekspr. **upognjen**

GLEJ ŠE raven³

kriv² povdk. ▶ obtoževati | obtožiti | zakriviti

kriváč -a m ▶ klestilnik | krivec¹ 2

krivček -čka m ▶ krivec¹ 2, 3

krivda -e ž |vzrok za kaj slabega, neprijetnega, nezaželenega| *dognati krivdo* □ star. **krivca** □ zastar. **zadolženje** *zavedati se zadolženja*

GLEJ ŠE krivica | zakriviti

krivec¹ -vca m

1. |kdor je povzročil kaj slabega, neprijetnega, nezaželenega| *zagovarjati krivca* □ knj.izroč. **krivi**¹

2. |nož z zakriviljenim rezilom| *nabrusiti krivec* □ nar. **kljukec**

□ nar. **krivač** □ ekspr. **krivček**

3. |zakriviljeno pero v repu ruševca| *klobuk s krivci za trakom*

□ ekspr. **krivček**

GLEJ ŠE klestilnik | krivilec | zakriviti

krivec² -vca m ▶ vzhodnik

krivenčast -a -o prid. ▶ **kriv**¹ 1, 3

krivenčiti -im nedov. ▶ maličiti | potvarjati | ukrivljati

krivi¹ -ega m ▶ krivec¹ 1

krivi² -a -o prid. ▶ herezija | lažni | nepravi | nesreča 2 | pot⁴ •2 | pričanje •

krivica -e ž |dejanje, ki koga prizadene in je v nasprotju s človekovimi, družbenimi predstavami, pravili o (moralnih) vrednotah| *Storil mu je hudo krivico* □ star. **krivda** *popraviti krivdo* □ ekspr. **očitna krivica** □ ekspr. **vnebovpijoča krivica**

GLEJ ŠE krivda

krivičen -čna -o prid. |ki ravna v nasprotju z moralnimi normami, načeli, ki se nanašajo zlasti na spoštovanje resnice;

ki vsebuje, odraža tako ravnanje| *krivičen razsodnik; krivična ocena* □ **nepravičen** □ ekspr. **nepošten** ■ protip. **pravičen**

GLEJ ŠE pravičen

krivično nač. prisl. |izraža, da je dejanje, ravnanje v nasprotju zlasti z moralnimi normami, načeli, ki se nanašajo na spoštovanje resnice| *krivično presojsati ravnanje koga* □ **nepravično** □ star. **krivo** ■ protip. **pravično**

krivilec -lca m |delavec, ki krivi železne palice| *varilci in krivilci* □ knj.izroč. **krivec**¹

krivina -e ž

• geom. **prva krivina** □ geom. **fleksija**

krivinski -a -o prid. ▶ **krog**¹ 1•2

kriviti -im nedov. *kaj* |dajati čemu krivo obliko| *kriviti palico*

□ **ukrivljati**

GLEJ ŠE obtoževati | ukrivljati | upogibati 1

kriviti se -im se nedov. |dobivati krivo obliko| *Knjižne police so se začele kriviti* □ **ukrivljati se**

GLEJ ŠE ukrivljati se

krivo prisl. ▶ **krivično**

krivogled -a -o prid. ▶ **škilast**

krivokljún -a m ▶ ptica pp 8

krivolòv -òva m pravn. ||lov ali ribolov brez predpisanega dovoljenja| *kazen za krivolov* □ **divji lov** □ pravn. **krivolovstvo**

krivolòvec -vca m pravn. |kdor se ukvarja s krivolovom| *preganjati krivolovce* □ **divji lovec**

krivolòvstvo -a s ▶ **krivolov**

krivopècelj -clja m ▶ **jabolko** pp 4

krivorépec -pca m ▶ **ruševca**

krivorítiti -im nedov. ▶ **tavati** 1

krivovérec -rca m ▶ **heretik**

krivovéerni -a -o prid. ▶ **heretični**

krivovéernost -i ž ▶ **heretičnost**

krivovéerski -a -o prid. ▶ **heretični**

krivovéerstvo -a s ▶ **herezija**

krivúlja -e ž |kriva črta| *risati krivulje* □ knj.izroč. **kurva**¹

♦ 1. geom. **parabolična krivulja** □ geom. **parabola** □ geom. **parabolna**

krivulja 2. geom. **sinusova krivulja** □ geom. **sinusna krivulja**

□ geom. **sinusoida** 3. teh. **značilna krivulja** □ teh. **karakteristika**

□ teh. **značilnica**

kríza -e ž

1. |stanje v gospodarstvu, ko se ugodne razmere za razvoj začnejo hitro slabšati| *Mnoge države je zajela kriza* □ **gospodarska kriza**

♦ ekon. **deflacijska kriza** □ ekon. **deflacionistična kriza**

2. med. |obdobje v akutni boleznii pred spremembo na boljše ali (bistveno) slabše| *Kriza traja že nekaj dni* □ med. **klimaks**

♦ med. **abstinenčna kriza** □ med. **abstinenčni sindrom** □ med. **odtegnitveni sindrom** □ med. **sindrom odtegnitve**

3. šport. |stanje, ki nastopi, če je organizem dalj časa maksimalno obremenjen| *preprečiti krizo s pravilnim treningom*

□ šport., žarg. **mrtva točka**

GLEJ ŠE pomanjkanje 2 | stiska

krizantéma -e ž |okrasna jesenska rastlina s širokimi koški in velikimi raznobarvnimi cvetovi| *Grobovi so bili okrašeni s krizantemami* □ nar. **katalenščica** □ nar. **katarinka** □ nar. **martinka** □ nar. **mrtvaška roža** □ nar. **oktobrica** □ nar. **vahtnica** □ nar. **vsesvetnica**

kríž¹ -a m

1. |priprava iz dveh tramov, lat, položenih pravokotno drugi čez drugega, s podobo Kristusa ali brez nje, kot simbol

krščanstva | pogrebni sprevod s križem na čelu □ knj.izroč. **krucifiks**¹
 Nad klečalnikom je visel **krucifiks** □ **križec** □ **razpelo** □

♦ ver. **enakoramni križ** □ ver. grški križ

2. |igralna karta z enim ali več znaki v obliki križa | *Imel je nekaj križev in dva pika* □ zastar. **tref**

3. pomor. |drog, ki stoji prečno na zgornjem delu jambora in vleče jambor navzgor | *privezati jadro na križ* □ knj.izroč. **rajna**²
 □ pomor. **vislo**

• zgod. **kljukasti križ** □ slabš. **hakenkrojč** □ knj.izroč. **svastika**

GLEJ ŠE avtomobil •13 | joj² 2 | obupati | odpovedati se 2 | razvršje | sistem •13 | težava 2

križ² povdk. ▶ hudo³ 1

križada -e ž ▶ križpotje

križaj -a m ▶ križpotje

križak -a m rib. |ročna ribolovna priprava z mrežo, pritrjeno na dveh ribolovnih palicah | *uporabljati križak* □ nar. **kržak**

križanec -nca m biol. |potomec staršev z različno dedno osnovo | *poskusi z rastlinskimi križanci; križanec osla s kobilom* □ biol. **bastard**
 □ biol. **hibrid** □ zastar. **polutan** *polutan konja z oslicom*

GLEJ ŠE prašič •2

križanje -a s biol. |medsebojno oplojevanje živali ali rastlin, ki se razlikujejo vsaj v eni dedni lastnosti | *križanje raznih vrst fižola; križanje živali* □ biol. **hibridizacija** s **hibridizacijo** vzgojiti odporne rastline

GLEJ ŠE usmrtitev pp

križanka -e ž biol. |potomka staršev z različno dedno osnovo | *rastlinska križanka; živalska križanka* □ biol. **bastardka** □ biol. **hibridka**

križar -ja m zgod. |v srednjem veku udeleženec križarske vojne | *poveljnik križarjev* □ zastar. **križevnik**

križariti -im nedov. pomor. |premikati se zdaj v levo, zdaj v desno od smeri vožnje pri jadranju proti vetru | *Jadrnica je križarila in se bližala pristanišču* □ pomor. **lavirati** □ pomor. **ovinkariti**

GLEJ ŠE tavati 1

križarjenje -a s pomor. |premikanje zdaj v levo, zdaj v desno od smeri vožnje pri jadranju proti vetru | *dolgotrajno križarjenje*
 □ pomor. **laviranje**

križarka -e ž ▶ avtomobil | ladja pp 2

križast -a -o prid. ▶ karirast

križasti -a -o prid. ▶ blago¹ 2•2 | križni | vzorec 1•2

križati¹ -a -o prid. ▶ križavec 2 | križni

križati² -am nedov. in dov. kaj biol. |medsebojno oplojevati živali ali rastline, ki se razlikujejo vsaj v eni dedni lastnosti | *križati sadno drevje; križati osla in konja* □ biol. **bastardirati**

GLEJ ŠE prečkati 2 | usmrtiti pp 1

križavec -vca m

1. zool. |pajek, ki ima na zadku več belih lis v obliki križa | *pravilno spredena mreža križavca* □ nar. **šmarni pajek**

2. |nekdaj avstrijski srebrnik s podobo križa na eni strani | *Odšteti je moral precej križavcev* □ **križati tolar**

GLEJ ŠE štirivrstnik

križček -čka m ▶ križec

križec -žca m |majhen križ | *lesen križec; verižica z zlatim križcem*
 □ ekspr. **križček** □ ekspr. **križek**

križek -žka m ▶ križec

križem smer. prostor. prisl. |izraža, da se kaj giblje v neurejeno križajočih se smereh | *hoditi križem po gozdu* □ **navzkriž** □ **navzkrižem**
 □ ekspr. **križemkražem** □ ekspr. **križkraž**

GLEJ ŠE lenariti 1 | navzkriž | škiliti | zmedeno

križema prisl. ▶ navzkriž

križemgléd -a -o prid. ▶ škilast

križemkražem prisl. ▶ križem

križemnik -a m nardp. |belo blago, navadno platno, ki ga da boter krščencu | *tkati križemnik* □ nardp. **križevnik**

križempót -a m ▶ križpotje

križempótje -a s ▶ križpotje

križeváti -a -o prid. ▶ križni

križevnik -a m ▶ križar | križemnik

križevniški -a -o prid. ▶ cerkev 1•2 | križniški

križevo -ega s ▶ vnebohod

križišče -a s |prostor, kjer se križata, stikata navadno dve poti, cestij | *voziti skozi križišče* □ knj.izroč. **razkrižje** □ knj.izroč. **vozlišče**

♦ **1.** deteljasto križišče □ publ. deteljica **2.** semaforizirano križišče
 □ semaforno križišče

GLEJ ŠE križpotje | krožišče

križkraž prisl. ▶ križem

križ kráž medm. zv. ▶ čira čara²

križni -a -o prid. |ki ima obliko križa | *križni ročaj meča* □ **križasti**
 □ zastar. **križati**¹ □ star. **križevati**

GLEJ ŠE dleto pp 3 | križnica | navzkrižni | obok • | ogenj •4 | okno 1 pp 1 | okno 1•3 | prerez pp 1 | vretence •1

križnica -e ž anat. |neparna kost medenice | *križnica in kolčnica*
 □ anat. **križna kost**

križnični -a -o prid. ▶ vretence •1

križniški -a -o prid. ver. |ki je v zvezi s člani nemškega viteškega reda | *križniška cerkev* □ ver. **križevniški**

GLEJ ŠE cerkev 1•2

križno prisl. ▶ zasliševanje •

križpót¹ -a m ▶ križpotje

križpót² -i ž ▶ križpotje

križpótje -a s |kraj, prostor, kjer se stika več manj pomembnih, navadno vaških poti | *znamenje ob križpotju* □ **križpot**¹ □ **križpot**²
 □ nar. **križada** □ knj.izroč. **križaj** □ star. **križempot** □ star. **križempotje**
 □ knj.izroč. **križišče**

kíkniti -em dov. ▶ reči 1

krkón -a m ▶ dvoživka

krlikovec -vca m ▶ krhlika

kríj -a m |hlod za predelavo na žagi | *nalagati kríje na voz* □ nar. **rkelj**

kírm -a m ▶ krma²

kírna¹ -e ž |hrana, navadno rastlinska, za živali | *Ker niso imeli dovolj krme, so morali enega vola prodati* □ **klaja** □ knj.izroč. **klast**
 □ nar. **pokladanje** □ star. **poklaja** □ nar. **polaganje** □ nar. **reja** □ **piča** |ptičja krma | □ zastar. **furaža** |krma za (vojaške) konje

♦ **1.** agr. **silirana krma** □ agr. **kisla krma** **2.** **surova krma** □ star. **opresnina** □ star. **presnina** **3.** **zelena krma** □ agr. **prilast** □ **zelena klaja**

kírna² -e ž pomor. |zadnji del ladje, čolna | *premec in krma*
 □ zastar. **krm** □ star. **krm** □ nar. **popa**

kírna³ -e ž ▶ svinja •1

krmáča -e ž ▶ svinja

krmániš -a m ▶ kormoniš

krmár -ja m |kdor krmari | *Določili so ga za krmarja čolna*
 □ star. **krmilar** □ **kormoniš** □

krmáriti -im nedov. kaj |določati, omogočati gibanje s krmilom v določeni smeri, navadno vodnemu vozilu | *krmariti ladjo*
 □ star. **krmiliti** □ star. **krmíti**² □ publ. **upravljati**

krméželj -žlja m |izcedek očesnih žlez, navadno strjen in pomešan z gnojem | *odstraniti krméželj* □ ekspr. **krméžljavček**
 □ ekspr. **zaspanček** □ ekspr. **zaspanec**

krmežljáv -áva -o prid. |ki ima krmežlje | *krmežljav otrok*
 □ knj.izroč. **krmežljiv**

GLEJ ŠE brljav | šibek 2

krmežljávek -čka m ▶ krmeželj

krmežljávec -vca m ▶ šibek 1 povdk.

krmežljív -a -o prid. ▶ krmežljav

krmílar -ja m ▶ krmar

krmílití -im nedov. ▶ krmariti

krmílje -a s ▶ mehanizem 2

krmílni¹ -a -o prid. ▶ rastlina 23

krmílni² -a -o prid. ▶ aksiometer | mehanizem 2

krmílnica -e ž

- ptičja krmilnica □ ptičja hišica

krmílo¹ -a s |naprava, katere premikanje določa smer gibanja vozila| *obračati krmilo* □ knj.izroč. *vodilo* □ *balanca* □ *volan¹* |pri motornem vozilu|

GLEJ ŠE položaj 3

krmílo² -a s

- agr. močno krmilo □ agr. koncentrat

krmítí -im nedov. *kaj* |dajati živali krmo| *krmíti živino* □ čeb. *pitati pitati čebele* □ zastar. *rediti¹* *Konja je slabo redil*

GLEJ ŠE hraniti² | polagati 2

krmítí² -im nedov. ▶ krmariti

krmíljenik -a m ▶ prašič 5

krmíljénka -e ž ▶ svinja 3

krmíljénščak -a m ▶ svinjak

krmíni -a -o prid. ▶ rastlina 23

krmíski -a -o prid. ▶ rastlina 23

krmín -a m ▶ krma²

krmísti -a -o prid. ▶ organ 1 16 | zakrneli 2

krméti -ím nedov. ▶ zakrnevati

krmíni -a -o prid. ▶ zakrneli 2

krmíca -e ž geogr. |zgornji, polkrožno zaključeni del ledeniške doline| *V krmici se je nabral sneg* □ geogr. *cirk* □ geogr. *kočna*

GLEJ ŠE tolmun

krmíflati -am nedov. ▶ pritiskati 3

krmítev -tve ž ▶ omejevanje 1

krmíni -im nedov. ▶ omejevati 2 | zmanjševati

krmínjav -a -o prid. ▶ slab¹ | šibek 1

krmínjavi -a -o prid. ▶ zakrneli 1, 2

kroatízem -zma m ▶ hrvatizem

kròf kròfa m |ocvrto pecivo okrogle oblike z marmeladnim nadevom| *skleda krofov* □ nar. *bob*

GLEJ ŠE golša 1

króg¹ -a m

1. |kar je po obliki podobno liku, ki ga omejuje sklenjena krivulja, katere točke so enako oddaljene od središča| *krogi in križci* □ *krogec* ▶

- ♦ 1. geom. koncentrični krogi □ geom. istosrediščni krogi □ geom. sosredni krogi 2. geom. krivinski krog □ geom. pritisnjeni krog 3. avt. obračalni krog □ avt. rajdni krog 4. plesni krog □ knj.izroč. plesna tira 5. geogr. poldnevniški krog □ geogr. meridianski krog 6. geom. vodilni krog □ geom. krog vodnik 7. agr. žitni krog □ agr. agriglif

2. šport. |krožna pot, tekmovalna proga, ki jo mora tekmovalec navadno večkrat preteči, prevoziti| *Ostale tekmovalce je prehitel za celi krog* □ šport., žarg. *runda*

- 1. intelektualni krogi □ intelektualski krogi □ razumniški krogi

2. ekspr. začarani krog □ knj.izroč. *circulus vitiosus*

GLEJ ŠE ciklus 1 | ciklus 3 | četrtina 1 | izsek 2 | krožiti 1, 3 | obod 1 | obroč | obstopiti | področje 2 | ring | tečajnik | tokokrog | umreti 1 | vezje | zodiak

króg² prisl. ▶ okoli¹

króg³ predl. ▶ okoli² 1

krógec -gca m |majhen krog| *izrezovati krogece iz lepenke* □ *krožec*

□ ekspr. *krožček* □ knj.izroč. *krožek*

krógelni -a -o prid. ▶ izsek 1 | odsek 3 pp | odsek 3 1 | zrcalo 1

króglá -e ž

1. geom. |telo, ki ga omejuje ploskev, katere točke so enako oddaljene od središča| *izračunati površino krogle* □ knj.izroč. *sfera*

2. |predmet take ali podobne oblike| *zakotaliti kroglo*

□ *kroglica* |majhna krogla|

3. |del naboja, ki ob vžigu zleti iz ročnega strelnega orožja|

Krogle so jim žvižgale mimo glave □ knj.izroč. *jeklenka* □ zastar. *okroglica*

□ *svinčenka* |svinčeni del naboja|

♦ *zablodela krogla* □ izgubljen krogla □ knj.izroč. *izgubljenka*

• ekspr. *nebesna krogla* □ knj.izroč. *nebesna sfera*

GLEJ ŠE granata¹ | izsek 1 | mlin 1 2 | obla 2 | sonce¹ | ustreliti 2 | ustreliti se

króglíca -e ž ▶ krogla 2 | pilula

króglíčasti -a -o prid. ▶ kok¹

króglíčni -a -o prid. ▶ mlin 1 2

krógov -a -o prid. ▶ izsek 2 | obod 1

krogovíče -a s

- um. trlistno krogoviče □ um. trolistno krogoviče

krohòt -òta m ▶ krohotanje

krohótáje se nač. prisl. ekspr. |izraža, da dejanje poteka ob zelo glasnem smehu| *krohótaje se pripovedovati* □ *krohótajoč se*

□ knj.izroč. *krohótoma*

krohótájóč se prisl. ▶ krohotaje se

krohótánje -a s ekspr. |zelo glasen smeh| *Po sobi se je razleglo*

krohótanje □ *krohót* □ knj.izroč. *grohot* □ knj.izroč. *grohotanje*

krohótáti se -ám se nedov. ekspr. |zelo glasno se smejati| *krohótati se na vse grlo* □ knj.izroč. *grohotati se*

krohótoma prisl. ▶ krohotaje se

kròj kròja m |oblika obleke ali obutve| *eleganten kraj plašča*

□ knj.izroč. *fazona*

GLEJ ŠE uniforma

krojác -a m |kdo se poklicno ukvarja s krojenjem in šivanjem zlasti moških oblek| *izučiti se za krojača* □ ekspr. *krojaček*

□ slabš. *šivač* □ slabš. *šivankar* □ star. *šivar* □ neknj. pog. *žnidar*

krojáček -čka m ▶ krojač

krojácíca -e ž ▶ šivilja

krojácínica -e ž ▶ delavnica 1 6

krojáški -a -o prid. ▶ delavnica 1 6 | likalnik 1 | lutka 1 | škarje pp 2

krojástvo -a s ▶ delavnica 1 6

krojéni -a -o prid. ▶ hlače 1 1

krojítí -ím nedov. *kaj* |dajati obliko sestavnim delom obleke ali obutve| *Sama je krojila in šivala obleke* □ knj.izroč. *prikrojevati*

GLEJ ŠE cepiti 1 | oblikovati 3 | ustvarjati 1

krók -a m ▶ popivanje 1

krokáda -e ž ▶ popivanje 1

krókanje -a s ▶ popivanje 1

krókar -ja m |večja ptica s črnim, kovinsko se svetlikajočim perjem in debelim kljunom| *Krokariji so krožili po zraku* □ *vran¹*

□ knj.izroč. *gavran*

krokarija -e ž ▶ popivanje 1

krokét -a m gastr. |jed v obliki debelejših paniranih in ocvrtih svaljkov| *jesti krokete* □ gastr. *hrustavec*

GLEJ ŠE igrišče pp

krokodíljí -a -e prid. ▶ usnje 4

krokodílov -a -o prid. ▶ usnje 4

krokotáti -ám nedov. ▶ krakati

krókus -a m ▶ žafran

kromanjónec -nca m ▶ človek 1•2
kromanjónski -a -o prid. ▶ človek 1•2
krómasti -a -o prid. ▶ posoda² 2•2
krómati -am nedov. kaj teh. |prekrivati kovino s tanko plastjo
 kroma| *kromati kljuke* □ poljud. *kromirati*
kromátični -a -o prid. ▶ lestvica •5
kromírani -a -o prid. ▶ posoda² 2•2
kromírati -am nedov. in dov. ▶ kromati | pokromati
krómov -a -o prid. ▶ usnje •5
krompír -ja m |kulturalna rastlina z bledovijoličastimi cveti ali njeni užitni gomolji| *saditi krompír* □ nar. *čompa* □ nar., mn. *hruške kopati hruške* □ ekspr. *krompírček* □ nar. *repica*²
 ♦ 1. mladi krompír □ pog. krompírček □ pog. novi krompír 2. zgodnji krompír □ knj.izroč. zgodnjik 3. agr. steklasti krompír □ agr. stekleni krompír
 • ocvrti krompír □ pomfri □ pomfrit
 GLEJ ŠE solata 1•3
krompírček -čka m ▶ krompír | krompír •1
krompíršče -a s ▶ njiva pp
krompírjev -a -o prid. ▶ čips | matevž | olupek • | pire • | plesen • | solata 1•3 | svaljek •
krompírjevec -vca m ▶ brambovec | hrošč 1•1 | krompírjevka
krompírjevica -e ž ▶ krompírjevka
krompírjevina -e ž ▶ krompírjevka
krompírjevka -e ž |zeleni del krompírja| *Krompírjevka se je že posušila* □ *krompírjevica* □ *krompírjevina* □ star. *krompírjevec*
 GLEJ ŠE goba pp 4
krómúsne -a s ▶ usnje •5
króna -e ž |okrogel okrasni predmet za na glavo, kot znamenje vladarske oblasti| *nositi krono* □ ekspr. *kronica*
 GLEJ ŠE človek 1 | kraljevina | krošnja | naslov •16
krónan -a -o povdk. ▶ okronan
krónani -a -o prid. ▶ neumen¹ •
krónati -am dov. in nedov. ▶ okronati 1, 2
krónati ga -am ga nedov. ▶ lomiti ga | motiti se 2
krónica -e ž ▶ krona | zvonček •
krónični -a -o prid. ▶ alkoholik •2 | bolezen pp 1
krónik -a m ▶ alkoholik •2
krónika -e ž ▶ pisec •3 | spominjati se 1•
kroníst -a m ▶ pisec •3
kronométer -tra m |priprava za merjenje časa, ki kaže tudi dele sekund| *ugotavljati rezultate s kronometrom* □ *merilnik časa* □ *časomer*
 GLEJ ŠE štoparica
krónov -a -o prid. ▶ steklo 1•3 | steklo 2•1
krónski -a -o prid. ▶ steklo 1•3 | steklo 2•1
kròp kròpa m ▶ juha
kròpa -e ž ▶ izvir 1•1
kropilček -čka m nardp. |posodica za blagoslovljeno vodo, navadno na steni v kmečki hiši| *V veži je visel kropilček* □ nardp. *žegnanček*
kropilni -a -o prid. ▶ kamen¹ •4
kropilnica -e ž ver. |posoda z blagoslovljeno vodo| *V rokah je držal kropilnico s kropilom* □ ver. *kropilnik* □ nar. *škropilnik*
 GLEJ ŠE kamen¹ •4
kropilnik -a m ▶ kamen¹ •4 | kropilnica
kropíti -ím nedov. ▶ blagoslovljati | močiti
krós -a m šport. |tek v naravi po ne posebej pripravljeni stezi| *organizirati spomladanski kros* □ šport. *tek čez dnm in strn*
kròšnja -e ž |zgornji, vejnati del drevesa| *krošnja cvetoče lipe* □ ekspr. *krona* □ star. *obrša*

krošnjár -ja m ▶ branjevec
krošnjáriti -im nedov. |nekdaj v krošnji nositi in prodajati drobne predmete| *V mladosti je krošnjaril* □ nar. *obžirati*
 GLEJ ŠE prekupčevati
krošnjárski -a -o prid. ▶ sejem¹ •1
króta -e ž ▶ krastača | majhen 2 povdk. | pritlikavec 2
kròtek -tka -o prid. |ki človeka ne napada, mu ne povzroča težav| *krotek pes* □ ekspr. *domač* *Imajo zelo domačega psa* □ ekspr. *pohleven*
 GLEJ ŠE miren¹ 1 | pohleven | ponižen | rahel 3
kroténje -a s ▶ obvladovanje
krotíca -e ž ▶ vozal | žila 1•1
krotíčiti -im nedov. ▶ mučiti 3
krotílec -lca m |kdor kroti navadno (divje) živali| *krotilec levov* □ *krotitelj*
krotítelj -a m ▶ krotilec
krotíti -ím nedov. ▶ obvladovati 1, 2
krotíti se -ím se nedov. ▶ obvladovati se
kròtko prisl. ▶ mirno¹ 1 | ponižno
krotkosóčen -čna -o prid. ▶ ponižen
krotkóst -i ž ▶ pohlevnost | ponižnost
krotovíca -e ž ▶ modrica¹ | otekline | vozal
krotovícast -a -o prid. ▶ kriv¹ 3 | vozlast
krotovíčenje -a s ▶ maličenje
krotovíčiti -im nedov. ▶ boleti 1 pp 4 | maličiti | mučiti 3 | vzne-mirjati 1
krotovíčiti se -im se nedov. ▶ zvijati se 3
kròv kròva m |plošča, ki pokriva, zapira trup ladje, čolna| *Iz kabine je odšel na krov* □ *paluba*
 ♦ pomor. *prednji krov* □ pomor. *sprednji krov*
 GLEJ ŠE cerkev 1 | dom 1 | domov | streha 1 | vodja 1•2
kròvec -vca m |kdor se (poklicno) ukvarja s pokrivanjem, popraviljanjem streh| *poklicati krovca za popravilo strehe* □ nar. *pokrivač* □ nar. *strehar*
kròvni -a -o prid. |ki je v zvezi s krovom| *Krovni deli ladje so belo pobarvani* □ *palubni*
 GLEJ ŠE povrhnjica 1
kròvnica -e ž ▶ letev •2
króžček -čka m ▶ krogec
króžec -žca m ▶ krogec
króžek -žka m
 • literarni krožek □ pog. literarni cercle □ knj.izroč. slovstveni krožek
 GLEJ ŠE krogec
króženje -a s |gibanje, premikanje česa po krogu podobni poti| *kroženje vode, zraka* □ *krožno gibanje* □ *cirkulacija* □ *cirkuliranje* □ knj.izroč. *obtek*
króžica -e ž ▶ kozarec
króžilni -a -o prid. ▶ hitrost¹ •5
króžišče -a s |križišče v obliki kroga z več uvozi in izvozi| *zapeljati v krožišče* □ *krožno križišče* □ *rondo*
króžiti in króžiti -im nedov.
 1. *okoli česa* |gibati se po kakem ustaljenem, sklenjenem, krogu ali elipsi podobnem tiru| *Sateliti krožijo okoli zemlje* □ pog. *delati kroge* □ knj.izroč. *okrožati kaj*
 2. |gibati se po sklenjeni, krogu podobni poti| *Kri kroži po telesu* □ *cirkulirati* □ knj.izroč. *kurzirati* *Blago kurzira od proizvajalca do kupca*
 3. ekspr. |delati pri premikanju krogu podobno pot| *Orel kroži nad dolino* □ ekspr. *kolobariti* □ ekspr. *risati kroge*
 GLEJ ŠE hoditi 1 pp 3 | peti¹ 1, 3 | tavati 1 | zaokrožati 1

króžni -a -o prid. ▶ izsek •2 | kroženje | krožišče | škarje pp 1 | žaga 1•3

króžnica -e ž ▶ tirnica 3

króžniček -čka m ▶ krožnik

króžnik -a m |nekoliko poglobljena, navadno okrogla posoda za serviranje hrane| *sklede in krožniki* □ zastar. **plošček** □ **krožniček** |majhen krožnik|

GLEJ ŠE jesti 1 | predmet¹ 1•2

krpa -e ž |kos blaga za brisanje in čiščenje| *obrisati prah s krpo* □ **cunja** □ nar. **obrisnica**

♦ 1. **krpa** za čevlje □ knj.izroč. čevljarica¹ 2. **krpa** za pomivanje □ pomivalka □ pomivalna krpa 3. **krpa** za prah □ knj.izroč. prahovka

GLEJ ŠE brisalka | kos¹ ♦ | zaplata

krpáč -a m ▶ čevljar

krpálka -e ž ▶ šivanka

krpàn -ána m ▶ avtobus •4 | hrust¹ | močen 1 povdk.

krpanje -a s |prekrivanje, nadomeščanje raztrganega, izrabljenega dela česa s krpo| *krpanje suknjiča; krpanje in šivanje* □ ekspr. **krparija** □ star. **krpež**

krpanka -e ž |tiskani ali tkani vzorec, ki ima videz sešitih koščkov tkanine različnih vzorcev in barv| *barvna krpanka* □ obrt. **patchwork**

krpar -ja m ▶ cunjar

krparija -e ž ▶ krpanje

krpáriti -im nedov. ▶ krpati

krpati -am nedov. *kaj* |s krpo prekrivati, nadomeščati raztrgani, izrabljeni del česa| *krpati hlače* □ nekjn. pog. **flikati** □ slabš. **krpariti** *krpariti in šivati* □ slabš. **krpucati**

GLEJ ŠE popravljati 2

krpelj -plja m ▶ krpja

krpež -a m ▶ krpanje

krplja -e ž nav. mn. |priprava z ovalnim obodom, ki je znotraj mrežasto prepleten, za hojo zlasti po snegu| *Nataknil si je krpje* □ knj.izroč. **krpelj**

krpúcati -am nedov. ▶ krpati

krst -a m ▶ krstiti | nihče

krsta -e ž |priprava, navadno iz desk, v katero se položi mrlič| *Pogrebci nesejo krsto* □ knj.izroč. **rakev** □ nekjn. pog. **truga** □ **krstica** |majhna krsta|

krstar -ja m |izdelovalec krst| *krstar in grobar* □ knj.izroč. **rakvar**

krstica -e ž ▶ krsta

krstílni -a -o prid. ▶ kamen¹ •6

krstílnica -e ž ver. |prostor ali stavba za krščevanje| *cerkev s krstílnico* □ um. **baptisterij** □ ver. **krstna kapela**

krstílnik -a m ▶ kamen¹ •6

krstína -e ž ▶ botrinja

krstítelj -a m ver. |kdor koga krsti| *krstítelj in boter* □ star. **krstnik**

krstíti in **krstiti** -im dov. *koga* |v krščanskem okolju s krstom sprejeti koga med kristjane| *krstiti otroka* □ ver. **podeliti zakrament krsta komu**

krstítki -ov m mn. ▶ botrinja

krstni -a -o prid. ▶ boter pp | botra pp | ime •10 | izpisek •3 | kamen¹ •6 | knjiga •5 | krstílnica

krstník -a m ▶ krstítelj

krš -a m ▶ kršje

krščàn -ána m ▶ kristjan

krščànski -a -o prid. |ki je v zvezi s kristjani ali krščanstvom| *krščansko bogoslužje; krščanske cerkve* □ star. **kristjanski**

GLEJ ŠE cena •2 | etika •1 | krščanstvo | pokristjaniti se | socialist •1

krščànstvo -a s |vera, ki priznava Kristusa za boga| *oznanjati krščànstvo* □ **krščanska religija** □ **krščanska vera** □ vznes. **blagovest** □ ver. **evangelij** □ star. **kristjanska vera** □ ver. **Kristusov nauk**

GLEJ ŠE pokristjaniti se

krščendúš medm. ▶ presneto²

krščènc -nca m ver. |krščeni človek v odnosu do svojega botra| *Obiskal ga je njegov krščènc* □ nar. **kumče**

krščènica -e ž ▶ dekla | krščènka | služabnica

krščènik -a m ▶ kristjan

krščènka -e ž ver. |ženska oseba, ki je bila krščena ali se pripravljala za krst; krščena ženska oseba v odnosu do svojega botra| *V naročju je držala krščènko* □ star. **krščènica**

krščèmatíček medm. ▶ presneto²

kršèc -šca m ▶ drobec | halkopirit | pirit | pirotin | sulfid •2 | sulfid •7

kršelj -lja m ▶ uš •4

kršèn -šna -o prid. ▶ kamnit 2

kršenje -a s |ravnanje, ki ni v skladu z zahtevanimi predpisi, zakoni, načeli| *kršenje pravice* □ **kršitev**

krševít -a -o prid. ▶ kamnit 2

kršílec -lca m |kdor dela drugače, kot zahtevajo predpisi, zakoni, načela| *Vsak kršílec bo kaznovan* □ **kršítelj** □ ekspr. **grešnik Bomo že odkrili grešnika, ki je to napravil □ knj.izroč. **prekršítelj****

kršín -a m ▶ zlatolaska

kršítelj -a m ▶ kršílec

kršítev -tve ž ▶ kršenje

kršíti -im nedov. *kaj* |delati drugače, kot zahtevajo predpisi, zakoni, načela| *kršiti predpise* □ ekspr. **grešiti zoper kaj grešiti zoper disciplino**

kršíti se -im se nedov. ▶ krušiti se

kršje -a s |kamenje, navadno z ostrejšimi robovi| *Pobočje je pokrivalo kršje* □ knj.izroč. **krš**

krtača -e ž |priprava za čiščenje in gladenje iz šopov žime, žic, vstavljenih navadno v lesen hrbet| *očistiti čevlje s krtačo* □ star. **ščet** □ **krtačka** ↗

♦ 1. loščilna krtača □ loščilna ščetka 2. sirkova krtača □ sirkova ščetka 3. žična krtača □ nekjn. pog. dratena krtača □ nekjn. pog. dratenka □ žična ščetka

GLEJ ŠE ostríči •3 | ribarica

krtačica -e ž ▶ krtačka

krtačka -e ž |majhna krtača| *očistiti s krtačko* □ **krtačica**

GLEJ ŠE ostríči •3 | ščetka •1

krtačni -a -o prid. ▶ odtis •1

krtica¹ -e ž ▶ voluhar

krtica² ž ▶ žila 1•1

krtína -e ž |manjši kup zemlje, ki ga izrije krt| *S koso je zadel ob krtino* □ nar. **krtinovec** □ nar. **krtovinjak**

krtínka -e ž ▶ prst² pp 2

krtínovec -vca m ▶ krtina

krtov -a -o prid. ▶ umreti 1

krtovinjak -a m ▶ krtina

krucenál medm. ▶ presneto²

krucifíks¹ -a m ▶ križ¹ 1

krucifíks² medm. ▶ presneto²

kručinál medm. ▶ presneto²

krúcniti -em dov. ▶ klecniti

krùh krúha m |pečeno živilo iz moke, vode in kvasa| *pečí kruh* □ zastar. **hleb** □ ekspr. **kruhek**

♦ 1. **ajdov kruh** □ nar. **ajdinski kruh** □ knj.izroč. **ajdnik** □ **ajdovec** □ knj.izroč. **ajdovnik** 2. **ječmenov kruh** □ **ječmenovec** □ star. **ječmenjak**

3. koruzni kruh □ nar. koruzni duš □ koruznik □ star. koruznjak
4. masleni kruh □ ekspr. maslenec **5. nekvašeni kruh** □ star. opresnik
 □ star. opresni kruh □ star. presmec □ nardp. presnec **6. ovseni kruh**
 □ star. ovsenjak **7. proseni kruh** □ star. prosenjak **8. pšenični kruh**
 □ pšeničnik □ nar. stolnik **9. rženi kruh** □ nar. miznik □ nar. rženec
 □ star. rženjak **10. soržični kruh** □ soržni kruh
GLEJ ŠE grahamkruh | hlebec 1 | komis | opekač |
 pomanjkanje 2♦ | preživljati | preživljati se | skorja 1♦ |
 štruca 1 | zaposlitev 2 | zaslužek ♦2

kruhárna -e ž ▶ prodajalna pp 1
kruhek -hka m
 • nardp. mali kruhek □ nardp. škofjeloški kruhek
GLEJ ŠE kruh | štručka 1

kruhodajalec -lca m ▶ delodajalec
krúhov -a -o prid. ▶ drobtine | krušni | skorja 1♦
krúlba -e ž ▶ petje 1
krúlec -lca m ▶ prašič
krúlež -a m ▶ kruljenje | petje 1
krulíncati -am nedov. ▶ kruliti
krulíti in krúliti -im nedov. | oglašati se z zamolklim, hreščočim,
 pretrganim glasom | *Lačni prašiči krulijo* □ ekspr. **krulíncati**
GLEJ ŠE peti¹ 1 | peti¹ 1 pp 2
kruljati -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp 8 | šepati
krúljav -a -o prid. ▶ šepast
krúljavec -vca m ▶ šepavi
krúljavost -i ž ▶ šepavost
krúljenje -a s | oglašanje z zamolklim, hreščočim, pretrganim
 glasom | *kruljenje praščev* □ knj.izroč. **krulež**
GLEJ ŠE petje 1
krúmpast -a -o prid. ▶ šepast
krúncati -am nedov. ▶ šepati
krúncelj -clja m ▶ sveča ♦1
krúp -a m ▶ davica ♦
krúšen -šna -o prid. ▶ bogat 1
krúšiti in krúšiti -im nedov. *kaj* | povzročati, da odpadajo majhni,
 drobni deli s površja kake stvari | *Vlaga kruši omet* □ škrbati
 □ škrbiti
krúšiti se in krúšiti se -im se nedov. | zaradi delovanja zunanjih
 sil izgubljati s površja majhne, drobne kose | *Omet se kruši*
 □ ekspr. *krhati se* □ knj.izroč. *kršiti se*
krušljív -a -o prid. | ki se (rad) kruši | *krušljivi zidovi* □ alp. *plenjav*
plenjava skala
krúšna -e ž ▶ preužitkar ♦ | žito ♦3
krúšni -a -o prid. | ki je v zvezi s kruhom | *krušna skorja in sredica*
 □ *kruhov*
GLEJ ŠE drobtine | mačeha 1 | očim | skorja 1♦ | starši 1 pp | žito ♦3
krúšnica -e ž ▶ mentrga
krúšnik -a m ▶ krušnjak | preužitkar
krušnják -a m | torba, navadno za čez ramo, v kateri se nosi
 hrana | *Segel je v krušnjak po malico* □ *krušnik* □ knj.izroč. *naramnik*
krút -a -o prid. | ki s svojim ravnanjem, zlasti v odnosu do ljudi,
 živali, brezobzirno, neusmiljeno povzroča bolečino, trpljenje;
 ki izraža, kaže tako ravnanje | *kruti vojaki; kruto maščevanje nad*
jetniki □ *okruten* □ ekspr. *bestialen* □ knj.izroč. *drakonski* *drakonski ukrepi*
 □ ekspr. *džingiskanski* □ knj.izroč. *kanibalski* □ slabš. *krvolóčen* □ slabš. *krvo-*
željen □ knj.izroč. *volčji* □ ekspr. *zverinski* □ ekspr. *zverski* □ ekspr. *živinski*
POVEDKOVNIK bestija, beštija, herodež, krutež, krvolóčnež, krvolóč-
 nik, krvolok, okrutnež, okrutnik, volčica, volk, zver, zverina, živoder
GLEJ ŠE hud¹ 1
krútež -a m ▶ krut povdk. | okrutnež

krúto nač. prisl. | izraža, da se v dejanju kaže krutost | *kruto*
kaznovati obtožence □ *okrutno* □ ekspr. *bestialno* □ pog. *po živinsko*
 □ ekspr. *zverinsko* □ ekspr. *živinsko*
krútost -i ž | dejstvo, da kdo s svojim ravnanjem, zlasti v
 odnosu do ljudi in živali, brezobzirno, neusmiljeno povzroča
 bolečino, trpljenje | *krutost osvajalcev* □ *okrutnost* □ ekspr. *bestialnost*
 □ slabš. *krvolóčnost* □ slabš. *krvoželjnost* □ ekspr. *zverinskost*
krváv -a -o prid. | ki je umazan od krvi | *krvavo oblačilo* □ *okrvavljen*
 □ knj.izroč. *zakrvavljen*
GLEJ ŠE okrvavel | okrvaveti | rdeč 1
krvávec -vca m ▶ hematit² | rabelj | šentjanževka
krvavénje -a s | izliv, iztekanje krvi iz žile | *zaustaviti krvavenje*
 □ *krvavitev* □ med. *hemoragija* □ knj.izroč. *krvotok*
krvavéti -ím nedov. | biti v stanju, ko se izliva, izteka kri iz žile |
Že dolgo krvavi □ *izgubljati kri*
GLEJ ŠE bojevati se 1
krvávi -a -o prid. ▶ boj 2 | denarič ♦ | krvavica | mlečnik ♦ |
 morjenje | postopek ♦6 | sodišče 1♦1
krvavíca -e ž | klobasa z nadevom, ki mu je primešana kri | *delati*
krvavice □ *krvava klobasa* □ nar. *čurka* □ nar. *kašnica*
krvavíčnost -i ž ▶ hemofilija
krvavítev -tve ž ▶ krvavenje
krvávkast -a -o prid. ▶ rdečkast
krvavorděč -ěča -e prid. ▶ rdeč 1 pp 3
kívca -e ž ▶ kri¹
kívni -a -o prid. ▶ celica 2♦3 | eritrocit | hemoglobin | hipertenzi-
 ja | hipotenzija | levkemija | levkocit | maščevanje ♦ | obtok ♦2 |
 obtok ♦3 | obtok ♦4 | obtok ♦6 | plazma | serum ♦1 | sodstvo ♦ |
 sorodstvo ♦ | strdek ♦ | trombocit | žila 1
krvníca -e ž ▶ prašnica
krvníčka -e ž ▶ celica 2♦3 | eritrocit | levkocit
krvník -a m ▶ morilec | rabelj
krvníški -a -o prid. ▶ morilski | oder 1♦2
krvníštvo -a s ▶ morjenje
krvolítje -a s ▶ morjenje
krvolóčen -čna -o prid. ekspr. | ki (rad) mori, ubija | *krvolóčen tiger*
 □ ekspr. *krvoželjen*
GLEJ ŠE krut
krvolóčnež -a m ▶ krut povdk. | okrutnež
krvolóčnik -a m ▶ krut povdk. | okrutnež
krvolóčnost -i ž ekspr. | dejstvo, da kdo (rad) mori, ubija | *krvolóč-*
nost zveri □ ekspr. *krvoželjnost*
GLEJ ŠE krutost
krvolók -óka m ▶ krut povdk. | okrutnež
krvoprelítje -a s ▶ morjenje
krvoséčnost -i ž ▶ hematurija
krvosès -ésa m ▶ izkoriščevalec
krvoskrúnec -nca m | kdor ima spolne odnose z najožjim
 (krvnim) sorodnikom | *Obsojen je bil kot krvoskrunec*
 □ star. *krvosramnik*
krvoskrúnka -e ž | ženska, ki ima spolne odnose z
 najožjim (krvnim) sorodnikom | *krvoskrunka in krvoskrunec*
 □ star. *krvosramnica*
krvoskrúnski -a -o prid. ▶ ljubezen ♦5 | razmerje ♦3
krvoskrúnstvo -a s ▶ incest
krvoslédec -dca m lov. | pes, ki sledi obstreljeno divjad po krvni
 sledi | *glasen lajež krvosledcev* □ lov. *barvar* □ knj.izroč. *krvosledni pes*
 □ lov. *sledar*
krvosládni -a -o prid. ▶ krvosledec
krvosrámni -a -o prid. ▶ ljubezen ♦5

krvosrámnica -e ž ▶ krvoskrunka
krvosrámnik -a m ▶ krvoskrunc
krvosrámnstvo -a s ▶ incest
krvotok -óka m ▶ krvavenje | obtok •3
krvoželjen -jna -o prid. ▶ krut | krvoločen
krvoželjnost -i ž ▶ krutost | krvoločnost
krvožilni -a -o prid. ▶ sistem •27
krznarija -e ž ▶ krznarstvo
krznárski -a -o prid. ▶ krznarstvo
krznárstvo -a s |dejavnost, ki se ukvarja z izdelovanjem oblačil iz krzna| *ukvarjati se s krznarstvom* □ *krznarska obrt* □ ekspr. *krznarija*
krznén -a -o prid. |ki je iz krzna| *krzveno oblačilo*
 □ knj.izroč. *kožuhast* □ knj.izroč. *kožuhovinast*
krznéni -a -o prid. ▶ ovratnik •
krznína -e ž ▶ krzno
krzno -a s |živalska koža, strojena z neodstranjeno dlako| *podložiti plašč s krznom* □ *kožuhovina* □ knj.izroč. *krznina*
 ◆ **1.** *astrahansko krzno* □ prakt. sp. *astrahan* **2.** *bobrovo krzno* □ pog. *bober* □ *bobrovina* **3.** *dihurje krzno* □ pog. *dihur* □ *dihurjevina* **4.** *hermelino krzno* □ prakt. sp. *hermelin* □ *hermelinje krzno* **5.** *jagnječje krzno* □ *jagnječevina* □ *janječevina* **6.** *krzno norke* □ pog. *nerc* **7.** *krzno skunka* □ prakt. sp. *skunk* □ prakt. sp. *skunks* **8.** *kunčje krzno* □ *kunčevina* **9.** *kunje krzno* □ prakt. sp. *kuna* □ knj.izroč. *kunina* □ *kunovina* **10.** *lisičje krzno* □ pog. *lisica*² □ *lisičevina* □ knj.izroč. *lisičina* **11.** *ovčje krzno* □ *ovčina* **12.** *perzijsko krzno* □ pog. *perzijanar* □ knj.izroč. *perzijanec* **13.** *polšje krzno* □ *polhovina* **14.** *rakunovo krzno* □ *rakunje krzno* **15.** *risje krzno* □ *risovina* **16.** *sobolje krzno* □ pog. *sobolj* □ *soboljevina* □ knj.izroč. *soboljina* **17.** *tjulnje krzno* □ *tjulnjeovina* **18.** *vidrino krzno* □ *vidrovina* **19.** *zajčje krzno* □ *zajčevina*
 GLEJ ŠE *kučma* •3 | *ovratnik* •
kržák -a m ▶ križak
kržlják -a m ▶ kržljavec
kržljäv -áva -o prid. ▶ šibek 2
kržljávec -vca m ekspr. |slabo razvita, zakrnela rastlina, žival| *Ob poti so rasli sami kržljavci* □ ekspr. *kržljak* *Med srnjaki so ostali le kržljaki*
kržljávi -a -o prid. ▶ zakrneli 1
ksantípa -e ž ▶ hudoben povdk. 4 | hudobnica
ksébní -a -o prid. ▶ levi²
ksénon -a m ▶ plin 1 pp 4
kserográf -a m ▶ kseroks
kserografíratí -am nedov. in dov. ▶ kseroksirati
ksêroks -a m |naprava za izdelovanje kopij po elektrostatičnem postopku| *kupiti kseroks* □ *kserograf*
kseroksírati -am nedov. in dov. *kaj* |izdelovati kopije po elektrostatičnem postopku| *kseroksirati dokumente* □ *kserografirati*
ksiht -a m ▶ obraz
ksilén -a m kem. |benzen z dvema metilnima skupinama| *meriti koncentracijo ksilena* □ kem. *ksilol*
 GLEJ ŠE *benzen*
ksilít -a m ▶ premog •7
ksilografíja -e ž ▶ lesorez
ksilól -a m ▶ ksilen
k sréči člen. zv. ▶ na srečo
kšèft kšèfta m ▶ delo 1 | posel
kúb¹ -a m ▶ potencia •4
kúb² -a m ▶ kocka¹ 1
kúba -e ž ▶ cigara pp
kubatúra -e ž ▶ prostornina •1
kubični -a -o prid. ▶ centimeter • | enačba •6 | koren 2 • | meter •1 | sistem •14 | sulfid •2

kubík -a m ▶ centimeter • | meter •1
kúbni -a -o prid. ▶ enačba •6 | meter •1
kúbus -a m ▶ kocka¹ 1
kúcelj -clja m ▶ grič | hrib
kúčma -e ž |okroglo krzveno pokrivalo| *pokríti se s kučmo*
 □ zastar. *čamer* □ ekspr. *kučmica* □ *čapka* |v ruskem okolju| □ *čepka* |v ruskem okolju| □ *kalpak* |v tatarskem okolju| □ *šapka* |v ruskem in srbskem okolju| □ *šubara* |v srbskem okolju|
 ◆ **1.** *astrahanska kučma* □ prakt. sp. *astrahanka* **2.** *bobrovska kučma* □ prakt. sp. *bobrovka* **3.** *kučma iz vidrinega krzna* □ prakt. sp. *vidrovka*
 GLEJ ŠE *bobrovka*
kúčmica -e ž ▶ kučma
kúfer -fra m ▶ kovček | naveličan •
kúga -e ž |huda nalezljiva bolezen bezgavk, pljuč ali krvi| *epidemija kuge* □ star. *črna smrt*
 ◆ vet. *prašičja kuga* □ vet. *svinjska kuga*
 • bot. *vodna kuga* □ bot. *račja zel*
kúguar -ja m ▶ puma
kúha -e ž ▶ hrana 1•5 | hrana 2 | kuhanje
kúhalica -e ž ▶ soparica
kuhalíšče -a s ▶ plošča •3
kuhálni -a -o prid. ▶ plošča •3
kuhálnica -e ž |priprava za mešanje jedi med kuhanjem| *premešati omako s kuhlalnico* □ nar. *kuhlja* □ nar. *polentar*² |kuhalnica za mešanje polente|
 GLEJ ŠE *kuhati* 2
kuhálnik -a m |manjša prenosna naprava za kuhanje| *skuhati kavo na kuhlalniku* □ knj.izroč. *pečica*³ □ zastar. *samovar*
 • *kuhalnik na gorilni špirit* □ špiritni *kuhalnik* □ knj.izroč. *špiritovka* □ špiritov *kuhalnik*
kúhani -a -o prid. ▶ jajce •2 | jajce •3 | jed 1•2 | maslo •1 | mleko •2 | testo •1
kúhanje -a s |postopek, pri katerem se dela hrano (bolj) užitno z delovanjem toplote| *Ves dan se ukvarja s kuhanjem* □ *kuha*
 □ ekspr. *kuharija* □ ekspr. *kuhinja*
 • *kuhanje žganja* □ *žganjekuha*
 GLEJ ŠE *čokolada* •
kúhar -ja m |kdor se (poklicno) ukvarja s kuhanjem| *delovno mesto kuharja* □ slabš. *juhar pomagati juharjem* □ ekspr. *kuharček*
kúharček -čka m ▶ kuhar
kúharica -e ž ▶ knjiga •1
kuharíja -a ž ▶ kuhanje
kuháriti -im nedov. ▶ kuhati 1, 2
kúharski -a -o prid. ▶ knjiga •1 | recept 2
kúhati -am nedov.
1. *kaj* |delati hrano (bolj) užitno s tem, da se hrana zadržuje v vreli vodi| *kuhati krompir* □ slabš. *cmariti* □ ekspr. *cmaziti*
 □ ekspr. *kuhariti* □ star. *variti*
2. |ukvarjati se s kuhanjem| *Cele dneve samo kuha; Dobro kuha*
 □ ekspr. *kuhariti* □ ekspr. *prestavljati lonce* □ ekspr. *sukati kuhlalnico*
3. *kaj* |pridobivati kaj z delovanjem toplote| *iz sliv kuhati marmelado* □ star. *variti*
 ◆ *kuhati žganje* □ ekspr. *žganjariti* □ star. *žgati žganje*
 GLEJ ŠE *jezen*² • | *kujati se* | *žgati* •
kúhati jih -am jih nedov. ▶ gosti jih
kúhinja -e ž |prostor, v katerem se pripravlja hrana| *Sedeli so v kuhinji* □ ekspr. *kuhinjica*
 ◆ nardp. *črna kuhinja* □ nardp. *dimna kuhinja*
 GLEJ ŠE *hrana* 1•3 | *kuhanje*
kúhinjica -e ž ▶ kuhinja

kúhinjski -a -o prid. ▶ brisalka | deska •3 | nož pp 2 | odpadki pp | posoda² 2 | sol²

kúhlja -e ž ▶ kuhalnica

kúhnja -e ž ▶ hrana 1•5

kújanje -a s |kazanje jeze, nejevolje, navadno z vztrajnim molkom| *S kujanjem ne boš nič dosegel* □ pog. *mula*³ □ ekspr. *muljenje*

kújast -a -o prid. ▶ kujav

kújati se -am se nedov. |kazati jezo, nejevoljo, navadno z vztrajnim molkom| *Še vedno se kuja* □ pog. *držati se* □ ekspr. *kisati se* □ ekspr. *kuhati mulo* □ nizk. *kuhati rilec* □ nar. *mulati se* □ ekspr. *muliti se*²
GLEJ ŠE slabšati se

kújav -a -o prid. |ki se (rad) kuja| *kujav človek* □ *kujast*

kujón -a m ▶ ničvrednež

kujónček -čka m ▶ porednež

kujonirati -am nedov. ▶ dražiti² 2

kúk -a m ▶ grič | hrib

kúka -e ž ▶ tolči •

kukálce -a s ▶ kukalo 1, 2

kukálnik -a m ▶ kukalo 2

kukálo -a s

1. |daljnogled z majhno povečavo, navadno za gledališče| *usmeriti kukalo na oder* □ star. *gledališki binokel* □ ekspr. *kukalce* □ knj.izroč. *lornjet* □ pog. *lornjeta*
2. |majhna odprtina v vhodnih vratih, navadno z vgrajeno lečo| *pregledati skozi kukalo, kdo je zunaj* □ *kukálnik* □ ekspr. *kukalce* □ knj.izroč. *špijonček*

GLEJ ŠE daljnogled

kúkarica -e ž ▶ koruza

kúkati¹ -am nedov. ▶ biti¹ 1

kúkati² -am nedov. ekspr. |skrivoma, prtajeno gledati| *kúkati izza vogala* □ zastar. *lukati*² □ ekspr. *škiliti* □ nekjn. pog. *špegati*
GLEJ ŠE gledati 5

kukáva -e ž ▶ koliševka

kúkaven -vna -o prid. ▶ žalosten 3

kúkavica -e ž

- bot. navadna kukavica □ bot. dišča mošnjica
- GLEJ ŠE bojzljiv povdk. | bojzljivec | otrok 2•2 | ptica pp 9

kúkec -kca m ▶ hrošč 1 | trdoglav¹ | žuželka

kúki -ja m ▶ piškotek

kúkmak -a m |navadno užitna goba z belim ali rjavkastim klobukom in obročkom na betu| *nabirati kukmake* □ bot. *šampinjon*

GLEJ ŠE goba pp 3

kúkmasti -a -o prid. ▶ kokoš •2

kúkú medm.

1. posnem. medm. |posnema glas kukavice| *Po gozdu odmeva: kuku, kuku* □ *kukuk*
2. velel. medm., otr. |pri igri izraža opozorilo nase| *Kuku, tukaj sem* □ *kukuc* □ *kukuk*

kúkúć medm. ▶ kuku 2

kúkúk medm. ▶ kuku 1, 2

kukurícati -am nedov. ▶ kikirikati

kukuríciniti -em dov. ▶ zakikirikati

kukuríkati -am nedov. ▶ kikirikati

kukurú medm. ▶ kikiriki³

kúl¹ -- -- prid. ▶ dober¹ 1 | frajer² | obvladan | privlačen

kúl² člen. ▶ prav² 2

kúl³ povdk. ▶ dobro⁴ | odlično³

kulák -a m ▶ kmet 1•4

kulánten -tna -o prid. ▶ ustrezljiv

kuláštvo -a s ▶ gruntarstvo

kúli -ja m ▶ svinčnik •3 | težak

kúlíca -e ž ▶ svinčnik •3

kulinářični -a -o prid. ▶ razstava² •3 | specialiteta

kulinárika -e ž ▶ hrana 1•3

kulisárna -e ž ▶ delavnica 1•7

kulísni -a -o prid. ▶ delavnica 1•7

kulminácija -e ž ▶ višek¹ 2

kulminirati -am nedov. knj.izroč. |izraža, da kaj dosega stopnjo največje intenzivnosti zanj značilnih lastnosti| *Družabno življenje kulminira v zimskih mesecih* □ zastar. *vrholeti* □ zastar. *vrholičiti* □ knj.izroč. *vrhovati* □ knj.izroč. *vršičiti*

kúlt -a m ▶ malikovanje

kultivár -ja m ▶ rastlina •4

kultivátor -ja m ▶ rahljalnik

kultivíran -a -o prid. ▶ kulturn

kultivíranost -i ž ▶ kulturnost

kultivirati -am nedov. ▶ gojiti | razvijati 1 | razviti² 1

kultúra -e ž |skupek dosežkov, vrednot človeške družbe kot rezultat človekovega delovanja, ustvarjanja| *spomeniki izumrlih kultur* □ *civilizacija* □ star. *omika*

- 1. arheol. *kultura žarnih grobišč* □ arheol. žarnogrobiščna kultura
- 2. duhovna kultura □ nematerialna kultura □ knj.izroč. netvarna kultura
- 3. telesna kultura □ fizična kultura □ pog. fizkultura

GLEJ ŠE delavec •10 | dom 2•5 | kulturnost

kultúren -rna -o prid. |ki ima splošno veljavnim načelom, normam, pravilom pri vedenju, ravnanju ustrezajoče lastnosti| *pošten in kulturn človek* □ knj.izroč. *kultivíran* ■ protip. *nekulturn*
GLEJ ŠE nekulturn

kultúrni -a -o prid. ▶ boj 3 pp 1 | delavec •10 | delavka •2 | dom 2•5 | plast³ 1•2 | rastlina •4 | ustanova 1 pp

kultúrnica -e ž ▶ delavka •2

kultúrnik -a m ▶ delavec •10

kultúrnost -i ž |dejstvo, da kaj ustreza splošno veljavnim načelom, normam, pravilom pri vedenju, ravnanju| *Tukaj ne poznajo kulturnosti* □ knj.izroč. *kultivíranost* □ ekspr. *kultura* □ star. *omikanost* ■ protip. *nekulturnost*

GLEJ ŠE nekulturnost

kulturónósec -sca m ekspr. |kdor širi, prinaša kulturo| *Pripadla mu je vloga nekakega kulturónosca* □ slabš. *kulturtreger*

kultúrtréger -ja m ▶ kulturónosec

kúm -a m ▶ boter

kúma -e ž ▶ botra

kúmara -e ž |kulturna rastlina s plazečim se stebлом in rumenimi cveti ali njen sad| *olupiti kumaro* □ *kumarica*

□ nar. *murka*

GLEJ ŠE nos

kúmarica -e ž

- vložene kumarice □ kisle kumarice

GLEJ ŠE kumara

kúmče -ta s ▶ krščenec

kúmek -mka m ▶ boter

kúmen -a m ▶ predpeček

kúmíca -e ž ▶ botra

kúmína -e ž |dvoletna vrtna zdravilna ali začimbna rastlina z belimi in rožnatimi cveti v kobulih ali njeno dišeče seme| *dodati jedi kumino* □ pog. *kimelj*

kumís -a m ▶ pijača pp 1

kumováti -újem nedov. ▶ botrovati

kumpán -a m ▶ tovariš

kúmryn -a -o prid. ▶ suh¹ 2
kúmstvo -a s ▶ razmerje •1
kumulácija -e ž ▶ akumulacija | kopičenje
kumulíratí -am nedov. in dov. ▶ kopičiti 2 | zbirati 1 | zbrati 1
kúmulonímbus -a m ▶ oblak •2
kúmulus -a m ▶ oblak •1
kúna -e ž ▶ krzno •9
kúnar -ja m ▶ lovec 1 pp
kuncerêja -e ž | gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z rejo, vzrejo kuncev | *pospeševanje kuncereje* □ *kunčereja* □ *kunčereja*
kunčerêja -e ž ▶ kuncereja
kunčevína -e ž ▶ krzno •8 | meso •16
kunčjerêja -e ž ▶ kuncereja
kúnčji -a -e prid. ▶ hlevček • | krzno •8 | meso •16
kúnčnica -e ž ▶ hlevček •
kúndak -a m ▶ kopito •
kúnec -nca m | glodavec s krajšimi zadnjimi nogami, zlasti udomačen | *gojiti kunce* □ *zajec* □ otr. *mandi Naš mandí je ušel* □ ekspr. *zajček*
 ◆ *angorski kunec* □ pog. *angorec*
kunína -e ž ▶ krzno •9
kúnji -a -e prid. ▶ krzno •9
kunktátor -ja m ▶ omahljiv povdk.
kunovína -e ž ▶ krzno •9
kúnšt -i ž ▶ umetnost²
kúnšten -tna -o prid. ▶ bister | pameten
kúnšno prisl. ▶ bistro²
kúp¹ -a m ▶ kupčija
kúp² kupa m s prilastkom | kar je navadno brez reda združeno v obliko polkrogle | *kup kamenja* □ *kupček* ↗
 GLEJ ŠE *kopičiti* 1, 2 | *podirati* se | *razpasti* 1 | *veliko*² | *vseeno*¹ | *zrušiti* se
kúpa -e ž ▶ kelih 1 | kozarec
kupávati -am nedov. ▶ kupovati
kúpčar -ja m zool. | ptica pevka z belim perjem po trebuhu in repu | *gnezda ščinkavcev in kupčarjev* □ nar. *belorepec* □ zool. *belorepka* □ nar. *beloritka*
kúpček -čka m | majhen kup | *kupček kamenja* □ ekspr. *kupec²*
 GLEJ ŠE *opraviti* •4 | *spahnniti* se
kupčeválec -lca m ▶ prekupčevalec | trgovec
kupčeválka -e ž ▶ prekupčevalka
kupčeválski -a -o prid. ▶ prekupčevalski
kupčevánje -a s ▶ prekupčevanje | trgovina 2
kupčeváti -ujem nedov. ▶ prekupčevati | trgovati
kupčija -e ž | sprememba lastništva česa tako, da se plača dogovorjena cena; dogovor o taki spremembi | *ogoljufati koga pri kupčiji*; *sklepati novo kupčijo* □ star. *barantija* □ star. *kup¹* □ ekspr. *kupčijica* □ pog. *posel*
 GLEJ ŠE *trgovina* 2
kupčijica -e ž ▶ kupčija
kupčijski -a -o prid. ▶ trgovski 1
kupčijstvo -a s ▶ trgovina 2
kupé -êja m ▶ oddelek 2
kúpec¹ -pca m | kdor kaj kupi | *kupec in prodajalec* □ star. *kupovalec*
 GLEJ ŠE *trgovec*
kúpec² -pca m ▶ kupček
kúpica -e ž ▶ kozarec
kupíček -čka m ▶ nakup 2
kupído -a m ▶ amor
kupílmi -a -o prid. ▶ kupljeni

kupílo -a s ▶ nakup 2
kupírati -am dov. *kaj* vet. | na kratko odrezati, odsekati živali zlasti rep | *kupirati psu rep* □ knj.izroč. *kosorepiti kosorepiti psa* □ vet. *prisekati*
kupíti in *kúpiti* -im dov. *kaj* | dobiti kaj v last tako, da se plača dogovorjena cena | *kupiti avto* □ star. *kupiti v last kupiti v last posestvo* □ ekspr. *nabaviti nabaviti meso* □ ekspr. *omisli si* □ nar. *ukupiti* □ star. *umisliti si umisliti si novo orodje* ■ protip. *prodati*
 ◆ *kupiti na kredit* □ nekuj. pog. *kupiti na puf*
 GLEJ ŠE *podkupiti* | *prodati*
kupleráj -a m ▶ hiša 1 •7
kuplét -a m | pesem v več kiticah s pripevom, navadno šaljive ali satirične vsebine | *peti kuplete* □ knj.izroč. *vložnica*
 GLEJ ŠE *pevec* 2 •2
kupletíst -a m ▶ pevec 2 •2
kúpljeni -a -o prid. | ki se ga kupi | *kupljeni kruh* □ nar. *kupilni*
kupljénik -a m ▶ mernik
kupljív -a -o prid. ▶ podkupljiv
kupljívi -a -o prid. ▶ prostitutka
kupljívost -i ž ▶ podkupljivost
kúpni -a -o prid. ▶ pogodba •9
kupnína -e ž ▶ izkupiček
kúpnja -e ž ▶ kupovanje
kúpolasti -a -o prid. ▶ dvorana •1
kúpolka -e ž ▶ peč¹ •4
kúpolni -a -o prid. ▶ dvorana •1 | peč¹ •4
kúpoma prisl. ▶ v kupih
kupón -a m | del listine, dokumenta, ki se pri uporabi odtrga | *odtrgati kupon vstopnice* □ *odrezek*
 GLEJ ŠE *bon*
kúpoprodájni -a -o prid. ▶ pogodba •9
kupoválec -lca m ▶ kupec¹
kupovánje -a s | dobivanje česa v last tako, da se plačuje dogovorjena cena | *kupovanje in prodaja* □ star. *kupnja* □ knj.izroč. *odjem povečati odjem gradbenega materiala* ■ protip. *prodaja*
 GLEJ ŠE *prodaja*
kupováti -ujem nedov. *kaj* | dobiti kaj v last tako, da se plačuje dogovorjena cena | *Zelenjavo kupuje pri kmetih* □ nar. *kupavati* □ ekspr. *nakupovati* □ star. *odjemati* □ ekspr. *omišljati si Omišlja si vse dražje avtomobile* ■ protip. *prodajati*
 ◆ *kupovati na upanje* □ star. *kupovati na kredo* □ *kupovati na up*
 GLEJ ŠE *nabavljati* | *odkupovati* 1 | *podkupovati* | *prodajati*
kupovína -e ž ▶ nakup 2
kúra¹ -e ž ▶ kokoš
kúra² -e ž
 • *lepotilna kura* □ *olepševalna kura*
kurácija -e ž ▶ lokalija
kurát -a m | duhovnik v vojski | *Med vojno je bil kurat* □ *vojaški duhovnik* □ star. *vojaški duhoven*
 GLEJ ŠE *duhovnik* 1 pp 3 | *duhovnik* 1 •3
kuratéla -e ž ▶ skrbništvo 1
kuratíva -e ž ▶ medicina •1 | zdravljenje
kuratívni -a -o prid. ▶ medicina •1
kurátor -ja m ▶ skrbnik
kurátorij -a m ▶ skrbništvo 2
kúrba -e ž ▶ lahkoživka | ničvrednež | prostitutka | vlačuga
kurbánje -a s ▶ prostitucija 1
kurbaríja -e ž ▶ prostitucija 1
kurbátí se -ám se nedov. ▶ prostituirati se | vlačugati se
kúrbica -e ž ▶ lahkoživka | prostitutka

kurbír -ja m ▶ lahkoživec
kurbírstvo -a s ▶ prostitucija 1
kurbíšče -a s ▶ hiša 1•7
kúrec¹ -rca m ▶ ničvrednež | ud•
kúrec² medm. ▶ hudič²
kurénda -e ž ▶ okrožnica
kúrent -a m nardp. | pustna šema v kožuho z zvonci okrog pasu in s posebnim pokrivalom, znana v vzhodni Sloveniji | *sprevod kurentov* □ nar. **korant**
kurentovánje -a s ▶ pustovanje
kuretína -e ž ▶ kurjad | meso •10 | perutnina
kúrlica -e ž ▶ kokoš
kúrjia -e ž ver. | rimske kongregacije, sodišča in uradi skupaj | *preureditev kurije* □ ver. **rimska kurija**
kuríkul -a m ▶ program •2
kurikulum -a m ▶ program •2
kurílmi -a -o prid. ▶ olje •4 | vratca •2 | vrednost •4
kurílnost -i ž ▶ vrednost •4
kuriózen -zna -o prid. ▶ nenavaden
kuriozitéta -e ž ▶ nenavadnost 2
kurióznost -i ž ▶ nenavadnost 1, 2
kuriózum -a m ▶ nenavadnost 2
kurír -ja m | kdor prinaša kako novico ali sporočilo | *Pismo mu je izročil kurír* □ zastar. **brzotek** □ star. **glasnik²** □ zastar. **novičar** □ star. **poročnik²** □ star. **pot²** □ knj.izroč. **sel** □ **tekač** | nekda |
kurírati -am nedov. ▶ zdraviti
kurírski -a -o prid. ▶ postojanka •
kuríšče -a s ▶ gorišče 1 | vratca •2
kuríščni -a -o prid. ▶ vratca •2
kuríti in **kúriti** -im nedov. | delati in vzdrževati ogenj | *Ker je bil mraz, je moral kuriti v peči* □ knj.izroč. **netiti**
GLEJ ŠE hujskati | ogrevati | žgati
kurjád -i ž knj.izroč. | več kokoši, kokoši kot skupina | *gójiti kurjad* □ star. **kuretina**
kurjáva -e ž ▶ ogrevanje •1
kúrji -a -e prid. ▶ češnjica • | meso •10 | neinteligenten | tolašak | trebuh 1 | zvezdica •
kúrjica -e ž ▶ kokošnjak | teloh
kúrnica -e ž ▶ kokošnjak
kúrník -a m ▶ kokošnjak
kúrnjak -a m ▶ kokošnjak
kurtizána -e ž ▶ lahkoživka pp 2 | prostitutka
kurtoázen -zna -o prid. ▶ vljuden 2
kurtoazija -e ž ▶ vljudnost
kurtoázni -a -o prid. ▶ obisk •2
kúrva¹ -e ž ▶ krivulja
kúrva² -e ž ▶ prostitutka | vlačuga
kúrz -a m ▶ tečaj 3, 4 | tečaj 4•1 | tečaj 4•2
kurzírati -am nedov. ▶ krožiti 2
kurzíst -a m ▶ udeleženec •10
kurzív -a m ▶ kurziva 1
kurzíva -e ž
 1. tisk. | tiskana pisava s postrani oblikovanimi črkami | *Za naslov je uporabil kurzivo* □ publ. **kurziv**
 2. biblio. | poenostavljena pisava z med seboj povezanimi črkami | *kurziva 17. stoletja* □ biblio. **hitropis**
kúrzor -ja m rač. | grafični element, ki kaže trenutni položaj na zaslonu računalnika | *premakniti kurzor* □ rač. **kazalec**

kustódinja -e ž | muzejska uslužbenka z visoko izobrazbo, ki zbira, vzdržuje in proučuje muzejske predmete | *Izkopavanje je vodila kustodinja* □ **kustosinja**
kústosinja -e ž ▶ kustodinja
kúš medm. ▶ lezi
kúščar -ja m | plazilec s štirimi kratkimi nogami in dolgim repom | *izumrli kuščarji* □ star. **gaščerica** | *Gaščerica je švignila iz trave* □ star. **kuščarica**
GLEJ ŠE zelenec 1
kúščarica -e ž ▶ kuščar | martinček
kušét -a m ▶ vagon •2
kušévati -újem nedov. ▶ poljubljati
kušín -a m ▶ blazina 1
kúšniti -em dov. ▶ poljubiti
kúšter -tra m ▶ koder¹ 1
kúštra -e ž ▶ lasje
kúštrast -a -o prid. ▶ razmršen
kúštrati -am nedov. ▶ mršiti
kúštrav -a -o prid. ▶ razmršen
kúštravček -čka m ▶ otrok 1 pp 4 | razmršenec
kúštravec -vca m ▶ razmršenec
kuštrogláv -áva prid. ▶ razmršen
kúta -e ž | dolgo vrhnje oblačilo menihov | *obleči kuto* □ **meniška** halja □ **samostanska halja**
kútar -ja m ▶ menih
kúter -ja m ▶ jadrnica pp
kučíkula -e ž ▶ pokožnica
kútina -e ž | sadno drevo z dišečimi rumenimi, jabolku ali hruški podobnimi sadovi | *Na vrtu imajo več kutin* □ **kutinovo** drevo
kútinov -a -o prid. ▶ kutina
kuvéta -e ž | papir, prepognjen in zlepljen tako, da nastane vrečka, navadno za pisma | *zalepiti kuverta* □ **pisemska ovojnica** □ zastar. **omot** □ knj.izroč. **ovoj** □ star. **ovojka** □ knj.izroč. **ovojnica** □ ppt. **pisemski ovitek** □ knj.izroč. **pisemski zavitek** □ knj.izroč. **zalepka**
kuvertúra -e ž ▶ obliv •
kúzla -e ž ▶ psica
kúzlica -e ž ▶ psica
kuzmáti -ám nedov. ▶ mršiti
kúža -a m ▶ pes
kúže¹ -ta m ▶ pes
kúže² -ta s ▶ pes
kúžek -žka m ▶ psiček
kúžen -žna -o povdk. ▶ nalezljiv
kúžiti -im nedov. ▶ okuževati
kužljívi -a -o prid. ▶ bolnik •14
kúžni -a -o prid. ▶ bolezen •9 | bolnik •14 | snov 2•13
kužnína -e ž ▶ snov 2•13
kúžnost -i ž ▶ nalezljivost
kvá posnem. medm. | posnema glas race | *Kva, kva, kva, se oglašajo race* □ **ga** □ **hep**
GLEJ ŠE kvak
kváčica -e ž ▶ kaveljček 2
kváčanec -nca m ▶ prejica
kvadránt -a m ▶ četrtina •
kvadrát -a m | kar je po obliki podobno četverokotniku z enakimi stranicami in enakimi koti | *Hiše so obkrožale kvadrat dvorišča* □ zastar. **štírjak** □ **kvadratak** | majhen kvadrat |
GLEJ ŠE potencia •1
kvadrátast -a -o prid. ▶ kvadraten

kvadrátek -tka m ▶ kvadrat

kvadráten -tna -o prid. |ki ima obliko kvadrata| *izrisati*

kvadraten vzorec □ *kvadratast* □ zastar. *štirjaški*

kvadrátični -a -o prid. ▶ prerez ♦2

kvadrátni -a -o prid. ▶ izrez 2♦1 | kilometer • | prerez pp 1 | prerez ♦2

kvadrilijón -a m ▶ potencia ♦2

kvadrilja -e ž ▶ četvorka

kvák posnem. medm. |posnema glas žabe| *Kvak, kvak, se v mlaki*

oglašajo žabe □ *kva* □ *rega*³

kváka -e ž ▶ čačka 2 | kavelj¹ 2

kvakáč -a m zool. |nočna močvirska ptica, ki dobro pleza|

gnezdíšča kvakača □ zool. *ponočna čaplja*

kvákánje -a s |oglašanje žab| *kvakanje žab* □ *ragljanje* □ *reganje*

□ *regljanje*

kvákati -am nedov. |oglašati se z glasom žab| *V mlaki kvakajo*

žabe □ *regati* □ *regljati*

GLEJ ŠE govoriti 1

kvákniiti -em dov. ▶ reči 1

kvalificírani -a -o prid. ▶ naklep 2♦1

kvalificíránje -a s ▶ usposabljanje

kvalificíránost -i ž ▶ usposobljenost

kvalificírati -am dov. in nedov. ▶ označiti 2 | usposabljeti |

usposobiti

kvalificírati se -am se dov. in nedov. ▶ usposabljeti se |

usposobiti se | uvrstiti se

kvalifikácija -e ž ▶ dokvalifikacija | usposobljenost

kvalifikátor -ja m ▶ oznaka 3 | oznaka 3♦

kvalitatívni -a -o prid. ▶ kakovostni | razred 3♦

kvalitatívno prisl. ▶ kakovostno

kvalitéta -e ž ▶ kakovost 1, 2 | odlika

kvalitéten -tna -o prid. ▶ dober¹ 1 | kakovosten

kvalitétni -a -o prid. ▶ kakovostni

kvalitétno prisl. ▶ dobro²

kvánt -a m ▶ foton

kvánta -e ž ekspr. |prostaška, nespodobna pripoved|

Rad pripoveduje kvante □ ekspr. *mastna*

GLEJ ŠE izmišljotina

kvantáč -a m ekspr. |kdor rad razširja prostaške, nespodobne

pripovedi| *Dobro se počuti v družbi kvantačev in pretepačev*

□ slabš. *klafač* □ slabš. *kvantar* □ slabš. *svinjar*

kvantánje -a s ▶ govorjenje pp 11

kvántar -ja m ▶ kvantač

kvantáti -ám nedov. ekspr. |pripovedovati kvante| *V družbi rad*

kvanta □ pog. *klafati*

GLEJ ŠE govoriti 1 | govoriti 1 pp 18 | govoriti 1 pp 20

kvantitatívni -a -o prid. ▶ količinski

kvantitéta -e ž ▶ količina

kvantitétni -a -o prid. ▶ količinski

kvántum -a m ▶ količina

kvár¹ -a m ▶ okvara | škoda¹

kvár² -i ž ▶ škoda¹

kvára -e ž ▶ škoda¹

kvaražugón -a m ▶ pesimist

kvárc -a m ▶ kremen

kvarcít -a m ▶ kamnina pp 2

kvárčni -a -o prid. ▶ pesek¹ ♦1

kváren -rna -o prid. ▶ škodljiv

kváriti -im nedov.

1. *kaj* |delati kaj slabše, neuporabno| *z rezanjem pločevine kvariti škarje* □ knj.izroč. *pokvarjati*

2. *kaj* |delati kaj manj popolno, dovršeno, ustrezno| *Slika kvari simetrijo na steni* □ ekspr. *kaziti* □ knj.izroč. *motiti* □ ekspr. *priditi¹* *priditi jezik z ohlapnim izražanjem*

♦ *kvariti zdravje komu* □ ekspr. izpodjedati zdravje komu □ ekspr. spodkopavati zdravje komu

3. *koga* |povzročati, da kdo nima več pozitivnih lastnosti

zlasti v moralnem pogledu| *kvariti otroke* □ ekspr. *izprijati*

□ star. *kaziti* □ star. *pačiti* □ knj.izroč. *pokvarjati* □ star. *priditi¹* □ *korumpira-*

ti |s podkupovanjem| *korumpirati politike* □ *pohujševati* |s svojim vedenjem, ravnanjem| *pohujševati mladino z neprimernim čtivom*

4. *kaj* |vplivati tako, da se zmanjša občutek ugodja, prijetno-

sti| *kvariti komu veselje do dela*; *Slabo vreme kvari dobro voljo*

□ ekspr. *kaliti³* □ ekspr. *kaziti* □ knj.izroč. *pokvarjati*

5. *kaj* |povzročati, da kaj ne uspe, je neuspešno| *kvariti komu*

načrte □ knj.izroč. *kaziti* □ knj.izroč. *pokvarjati*

GLEJ ŠE slabšati

kváriti se -im se nedov.

1. |postajati neprimeren za uživanje, slab| *V vročini se*

hrana kvari □ star. *bersati se* *Vino se bersa* □ knj.izroč. *kaziti se*

□ ekspr. *kisati se* □ nar. *minevati* □ knj.izroč. *pokvarjati se* □ ekspr. *priditi se*

2. |izgubljeti pozitivne lastnosti zlasti v moralnem

pogledu| *V slabi družbi se otroci kvarijo* □ ekspr. *izprijati se*

□ *korumpirati se* |zaradi podkupljivosti| *Uradništvo se je*

vse bolj korumpiralo

GLEJ ŠE slabšati se

kvarljív -a -o prid. ▶ škodljiv

kvárnost -i ž ▶ škodljivost

kvárt -a m ▶ četrt² 2 | format ♦1

kvárta -e ž ▶ karta²

kvartáč -a m |kdor igra igro s kartami| *Kvartači so se zatopili v*

igro □ *kartač* □ knj.izroč. *kvartavec* □ *kvartopirec* |kvartač za denar|

kvartál -a m ▶ četrletje

kvartální -a -o prid. ▶ četrletni

kvartána -e ž med. |malarija z napadi na štiri dni| *zdraviti*

kvartano □ med. *četrtdnevica* □ med. *četrtnodnevica*

kvartánje -a s ▶ kartanje

kvartáti -ám nedov. ▶ kartati

kvartávec -vca m ▶ kvartač

kvartét -a m ▶ četverica 2

kvartéta -e ž ▶ kitica ♦2 | kvartina

kvártformát -a m ▶ format ♦1

kvartín -a m ▶ četrtnica

kvartína -e ž lit. |štirivrstična kitica soneta| *Sonet obsega dve*

kvartini in dve tercini □ lit. *kvarteta*

GLEJ ŠE kitica ♦2

kvartínček -čka m ▶ četrtnica

kvartír -ja m ▶ stanovanje

kvartírati -am nedov. ▶ nastaniti | nastanjati

kvartírmójster -tra m ▶ nastanjevalec

kvartírník -a m ▶ nastanjevalec

kvártni -a -o prid. ▶ akord 1 pp 2 | format ♦1

kvartopírec -rca m ▶ kvartač

kvartopíríti -im nedov. ▶ kartati

kvartopírstvo -a s ▶ kartanje

kvás -a m |snov iz kvasovk, navadno za vzhajanje testa| *zamesiti*

testo s kvasom □ star. *droži*

GLEJ ŠE pijača pp 3 | prekvasiti | tovarna ♦4

kvasáč -a m ▶ klepetav povdk.

kvasánje -a s ▶ govorjenje | govorjenje pp 12

kvasárna -e ž ▶ tovarna ♦4

kvasáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 13

kvásec -sca m ▶ nastavek •

kvásija -e ž bot. | tropsko drevo, katerega les vsebuje posebno grenko snov | uporabljati izvleček iz kvasije proti ušem
□ bot. mušji les

kvásilo -a s ▶ encim | encim ♦

kvásina -e ž ▶ encim

kvásiti¹ -im nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 13

kvásiti² -im nedov. kaj | povzročati, da postaja kaj v kvaši mehkejša in da dobiva določeni okus | kvásiti divjačino
□ nekuj. pog. pacati¹

GLEJ ŠE kisati | namakati 1

kvásiti se -im se nedov. ▶ kisati se | vzhajati²

kvásni -a -o prid. ▶ glive ♦ | kvasovka | nastavek •

kvásnica -e ž ▶ kvasovka

kvásovka -e ž nav. mn., biol. | enocelični rastlinski organizem brez klorofila z encimi, ki povzročajo alkoholno vrenje | delovanje kvasovk □ biol. gliva kvasovka □ biol. kvasna glivica □ biol. kvasnica

♦ biol. pivska kvasovka □ biol. pivovska kvasovka

kvásovke -ovk ž mn. mn. v sin. nizu ▶ glive ♦

kváša -e ž gastr. | zmes zelenjave, začimb in kisa, v katero se daje navadno meso divjačine, da postane mehkejša, da dobiva določeni okus | dati zajca v kvašo □ nekuj. pog. paca

kvášenje -a s ▶ fermentacija | kisanje

kvátre -ter ž mn. ver. | vsak od štirih tednov, ki so porazdeljeni na celotno cerkveno leto in vključujejo postne dneve | Začele so se kvatre □ nar. kvatrnica

GLEJ ŠE redko 1

kvátrni -a -o prid. ▶ pehtra

kvátrnica -e ž ▶ kvatre | pehtra

kvázidemokrát -a m ▶ demokrat •1

kvéčiti -im nedov. ▶ ukrivljati

kvéder -dra m nav. mn. | grob, težek čevelj, pri katerem je podplat prišit na oglavje tako, da so šivi vidni | obuti kvedre
□ ekspr. kvédrovček

kvédrast -a -o prid. ▶ neroden²

kvédrovček -čka m ▶ kveder

kvédrovce -vca m ▶ gojzar | žebelj pp

kvékast -a -o prid. ▶ sključen

kverulánt -a m ▶ prepirljivec

kverulántstvo -a s ▶ prepirljivost

kvínár -ja m ▶ srebrnik pp

kvintál -a m ▶ cent¹

kvintesénca -e ž ▶ bistvo 1

kvintilijón -a m ▶ potencia •3

kvísling -a m | kdor sodeluje z okupatorjem | boj proti kvíslingom

□ kvíslingovec

GLEJ ŠE izdajalec ♦

kvíslingovec -vca m ▶ kvísling

kvíšku smer. prostor. prisl. | izraža gibanje ali smer navpično

navzgor | Plamen švigne kvíšku □ pog. gor □ star. nakvíšku □ nar. na víš

□ zastar. na víšek □ star. v víš

GLEJ ŠE dvigniti se | roka 1♦4 | vstati 1 pp 1

kvít povdk. ▶ na čistem

kvítirati -am dov. in nedov. ▶ sprejemati 1, 3 | sprejeti 1, 3

kvócient -a m

• psih. inteligenčni kvocient □ psih. inteligenčni količnik □ psih. inteligentnostni količnik □ psih. količnik inteligentnosti

GLEJ ŠE količnik 2

kvóčenje -a s ▶ kokanje

kvóčiti -im nedov. ▶ kokati 1

kvóčka -e ž ▶ koklja

kvódlíbet -a m ▶ mešanica 2 | zmeda

kvókati -am nedov. ▶ kokati 1

kvóta -e ž ▶ količina

k zádnejmu prisl. zv. ▶ zadnjič 1

L

l-ja m

- 1. jezikosl. mehki l □ jezikosl. palatalni l 2. jezikosl. trdi l □ jezikosl. velarni l 3. jezikosl. vrinjeni l □ jezikosl. epentetični l

lá posnem. medm. | nadomešča besedilo pri petju | *La, la, la, la, so spremljali znani napev* □ ta³ □ mmm |z mrmranjem|

GLEJ ŠE bah

labiál -a m ► soglasnik •6

labiální -a -o prid. ► pripora • | zapora •2 | zapornik 2•1

labílen -lna -o povdk. ► nestalen | spremenljiv

labiodentál -a m jezikosl. |soglasnik, tvorjen s spodnjo ustnico ob robu zgornjih sekalcev| *V in f sta labiodental* □ jezikosl. zobno-ustničnik

labirint -a m

1. |zapletena mreža prehodov, v kateri je težko najti pot in kjer se rado zablodi| *najti izhod iz labirinta* □ *blodnjak* □ knj.izroč. *blodišče*

2. anat. |del notranjega ušesa s polkrožnimi kanali in polžem| *anatomija labirinta* □ anat. *blodišče*

labód -a m |velika vodna ptica z zelo dolgim, gibčnim vratom|

Otroci krmijo labode □ ekspr. *labodek* □ zastar. *labud*

◆ zool. *labod* grbec □ zool. nemi labod

labódek -dka m ► labod

labodíca -e ž ► labodka

labódji -a -e prid. ► predsmrtnica | spev •1

labódka -e ž |samica laboda| *vitki vrat bele labodke*

□ knj.izroč. *labodica*

labódnica -e ž ► spev •1

lábora¹ -e ž nardp. |skleda za mleko| *labore in latvice* □ nar. *čerfa*

lábora² -e ž ► konglomerat

laboratórij -a m

- 1. fotografski laboratorij □ fotolaboratorij 2. jezikosl. jezikovni laboratorij □ jezikosl. fonolaboratorij 3. kemijski laboratorij □ pog. kemični laboratorij 4. šol. šolski laboratorij □ šol. praktikum

lábotski -a -o prid. ► škofija •

labráč -a m ► klepetav povdk.

lábradorec -rca m ► pes pp 4

labúd -a m ► labod

láčen -čna -o prid. |ki čuti potrebo po jedi| *lačen otrok*

□ knj.izroč. *gladen* □ nar. *gladoven* □ knj.izroč. *nenasičen*

□ ekspr. *sestradan* ■ protip. *sit*¹

- ◆ 1. biti lačen □ ekspr. biti sestradan □ knj.izroč. gladovati □ vulg. imeti prazen vamp □ star. lesti vkup od lakote 2. postati lačen □ izlačiti se □ izlakotiti se □ ulačiti se □ ulakotiti se

GLEJ ŠE poželjiv | sit¹ | stradati 1 | želeti si

láčna -e ž ► lakotnica

láčnež -a m ► lačni

láčni -ega m |lačen človek| *nasititi vse lačne* □ knj.izroč. *gladnež*

□ star. *gladovnjak* □ star. *gladuh* □ ekspr. *lačnež* □ ekspr. *lakota*

□ ekspr. *lakotnež* □ ekspr. *lakotnik*

láčnost -i ž ► lakota 1

ládijski -a -o prid. ► kabina •2 | motorist • | premec | shramba 1• | telegraf •2 | vijak 3•1

ládja -e ž |veliko vodno vozilo| *privezati ladjo k obali*

□ star. *barka* □ knj.izroč. *brod* □ ekspr. *ladjica* □ ekspr. *lupina* |manjša|

□ ekspr. *parnik* |velika|

- ◆ 1. čezoceanska ladja □ knj.izroč. čezmornik □ knj.izroč. čezoceanika □ oceanska ladja □ knj.izroč. prekomornik □ knj.izroč. prekomorska ladja □ prekoceanika 2. ladja na motorni pogon □ redk. motornik 3. ladja na vesla □ zgod. galeja □ veslača 4. ribiška ladja □ knj.izroč. ribolovka 5. tovorna ladja □ redk. tovarnica □ ekspr. tovarnjača □ redk. tovarnjak

6. voj. oklepna ladja □ voj. oklepnica □ voj. oklopnica □ voj., žarg. oklopnjača

PODPOMENKE 1. čajka, drakar, galeja, liburna, monera, trabakula,

triera 2. dreadnought, fregata, korveta, križarka, monitor, oklepna

ladja, rušilec, topnjača 3. dvojadrnica, trojadrnica 4. dvo-

jambornica, enojambornica, trojambornica 5. jahta, tovarna

ladja, potniška ladja, ribiška ladja, vojna ladja, trajekt, vlačilec

6. jadrnica, parnik, veslača 7. jambornica, katamaran, tartana

8. kitolovka, tunolovec 9. ledolomilec, letalonosilka, minolovec,

minonosec, minopolagalec, tanker, premogarica 10. linijska ladja,

tramper 11. poltovorna ladja, tovarna ladja

• 1. arhit. cerkvena ladja □ arhit. ladja 2. vesoljska ladja □ kozmična ladja □ medplanetarna ladja □ medplanetna ladja □ vesoljsko plovilo □ vesoljsko vozilo

GLEJ ŠE avtomobil | bok •2 | dvojambornica | enojambornica | hidrogliner | kitolovka | ladjevje 2• | premec | prostornina •2 | tanker | velblod

ladjár -ja m ► podjetje •8

ladjáríti -im nedov. ► pluti

ladjárski -a -o prid. ► podjetje •8

ladjárstvo -a s ► pomorstvo

ládjati -am nedov. ► pluti

ladjedélec -lca m |kdor gradi in popravlja ladje| *zaslužek za ladjedelce* □ *ladjedelníčar*

ladjedélnica -e ž |podjetje za graditev in popraviljanje ladij| *delavci ladjedelnice* □ pomor., žarg. *šker*

ladjedélničar -ja m ► ladjedelec

ladjedélníštvo -a s |dejavnost, ki se ukvarja z graditvijo in popraviljanjem ladij| *razvoj ladjedelníštva* □ *ladjedelstvo*

ladjedélstvo -a s ► ladjedelníštvo

ladjelóm -óma m ► brodolom | propad

ládjenica -e ž ► dok

ladjéjve -a s

1. |vse ladje kake države| *obnavljati ladjevje* □ *flota*

□ knj.izroč. *pomorstvo*

2. |ladje s skupnim namenom in pod skupnim poveljstvom| *premagati sovražno ladjevje* □ knj.izroč. *brodovje*

◆ *potniško ladjevje* □ publ. bele ladje □ publ. belo ladjevje

GLEJ ŠE letalstvo 2

ladjevódec -dca m ► pilot

ladjevódja -e m pomor. |čin v trgovski mornarici, za stopnjo višji od krmarja, ali nosilec tega čina| *postati ladjevódja*

□ pomor. *poročnik trgovske mornarice*

GLEJ ŠE kapitan

ládjica -e ž ▶ igrača pp 1 | jadrnica | ladja

ládjičar -ja m ▶ skobljič pp

ladjišče -a s ▶ pristanišče

lady -- [lějdi] ž ▶ gospa 2

lagáti lážem nedov. komu o čem |zavestno izjavljati, govoriti kaj neresničnega z namenom zavajati v zmotu| *Lagal jim je o svojih uspehih* □ neknoj. pog. *farbati koga o čem* □ sleng. *fopati koga Fopajo nas, da se bo vse pocenilo* □ ekspr. *lagati v obraz* □ ekspr. *prodajati laži* □ ekspr. *znati lagati*

lagáti si lážem si nedov. ▶ slepiti se

láger -ja m ▶ taborišče •

lageráš -a m ▶ taboriščnik

lágerski -a -o prid. ▶ taboriščni 2

lágev¹ -gva m ▶ sod¹

lágev² -gve ž ▶ steklenica

lagóda -e ž ▶ lagodnost

lagóden -dna -o prid. |ki se ne trudi, si ne prizadeva; pri katerem ni potreben trud, prizadevanje| *lagoden človek; lagodna hoja* □ *ležeren* □ pog. *komoden* □ knj.izroč. *lagoten* □ ekspr. *lahek lahek sprehod* □ ekspr. *neprizadeven* □ ekspr. *udoben udobna služba*

lagódje -a s |stanje, pri katerem se človek ne trudi, ne prizadeva| *Prevladujoče lagódje naj zamenja prizadevnost* □ *lagodnost* □ *ležernost* □ pog. *komodnost* □ knj.izroč. *lagota*

□ ekspr. *neprizadevnost*

lagódnó nač. prisl. |izraža, da se dejanje opravlja brez truda, prizadevanja| *delati počasi in lagodno* □ *ležerno* □ *neprizadevno* □ pog. *komodno* □ knj.izroč. *lagotno* □ knj.izroč. *z lagodnostjo*

lagódnost -i ž |dejstvo, da kaj poteka, se dogaja brez truda, prizadevnosti| *Njegova lagodnost jih draži; lagodnost hoje* □ *ležernost* □ pog. *komodnost* □ knj.izroč. *lagoda* □ knj.izroč. *lagota* □ ekspr. *neprizadevnost* □ star. *zložnost*

GLEJ ŠE lagodje | lagodno

lagóta -e ž ▶ lagodje | lagodnost

lagóten -tna -o prid. ▶ lagoden | lahkoten 1

lagótno prisl. ▶ lagodno

lágvica -e ž ▶ steklenička

láh -a m slabš. |pripadnik italijanske narodne skupnosti v določenih vlogah, zlasti kot okupatorski vojak| *spopasti se z lahi* □ slabš. *makaronar* □ slabš. *polentar¹*

láhcen -a -o prid. ekspr. |zelo lahek| *lahcen puh* □ knj.izroč. *breztežen*

láhek -hka -o prid.

1. |ki ima razmeroma majhno težo| *lahek tovor*

□ *lahcen* ▶ protip. *težek*

2. |ki je iz tankih, drobnih sestavnih delov| *lahek čoln*

□ knj.izroč. *lahen* □ knj.izroč. *lahkoten* ▶ protip. *težek*

3. |v katerem osnovna sestavina nastopa v majhni meri| *lahek parfum* □ ekspr. *nedolžen* □ ekspr. *nežen* ▶ protip. *močen*

4. |ki je uresničljiv brez večjega truda, premagovanja težav| *lahka naloga* □ ekspr. *igračkast* □ ekspr. *lahkoten* □ ekspr. *lep²* □ ekspr. *ne-problematičen* □ knj.izroč. *netežaven* □ ekspr. *nezahteven* ▶ protip. *težek*

GLEJ ŠE lagoden | lahkomiseln | lahkoten 1, 2 | lahkoživ | močen 6 | ničvreden | preprost | rahel 3 | sproščen • | težek 1, 2, 3 | z lahkoto

láhen -hna -o prid. ▶ lahek 2 | rahel 2, 3

láhet -htí ž ▶ komolec | laket¹

láhki -a -o prid. ▶ atletika | bolezen pp 5 | bombnik pp | hrana 1•8 | lahkotno | lahkoživka | lehnjak | obutev pp | poškodba •2 | puškomitraljez

lahkó¹ prisl. ▶ blago¹ 1•2 | hrana 1•8 | težko¹

lahkó² vez. ▶ čeprav

lahkó³ člen. |izraža omiljeno nujnost, da osebek kaj uresniči|

Lahko bi ga obiskali, ker bo še dolgo v bolnišnici □ neknoj. pog. *žiher Žiher bi poslušal moj nasvet*

GLEJ ŠE mogoče³ | morda 1, 2

lahkó⁴ povdk.

1. z osebno glagolsko obliko |izraža zmožnost, sposobnost koga za imenovano dejanje, stanje| *Ali lahko izpolniš obljubo* □ z nedoločnikom *moči²* *Ne more izpolniti obljube* □ z nedoločnikom *zmoči* *Ali zmoreš vse razumeti?* □ knj.izroč., z nedoločnikom *zamoči* *Ali zamoreš to narediti?*

2. |izraža možnost uresničitve dejanja, stanja, lastnosti| *Vsak hip lahko pridejo; Tako ravnanje je lahko nevarno* □ knj.izroč., z nedoločnikom *moči²* *Vsak hip morejo priti* □ ekspr., z nedoločnikom *morati* *Vsak hip morajo priti* □ pog., z nedoločnikom *utegniti* □ knj.izroč., z nedoločnikom *zmoči* *zmoči vse razumeti* □ pog., z nedoločnikom *znati* *Tako ravnanje zna biti nevarno*

3. |izraža, da je dejanje dovoljeno| *Lahko ga obiščete, kadar hočete* □ z nedoločnikom *smeti²* *Smete ga obiskati, kadar hočete*

4. |izraža, da je dejanje, stanje utemeljeno, upravičeno| *Jutri že lahko pričakujemo spremembo vremena* □ knj.izroč., z nedoločnikom *imeti* *Jutri že imamo pričakovati spremembo vremena* □ knj.izroč., z nedoločnikom *moči²* *Jutri že moremo pričakovati spremembo vremena* □ pog., z nedoločnikom *morati* *Jutri že moramo pričakovati spremembo vremena* □ knj.izroč., z nedoločnikom *smeti²* *Jutri že smemo pričakovati spremembo vremena*

GLEJ ŠE morati 1

láhkoatlét -a m ▶ atlet

láhkoatlétinja -e ž ▶ atletinja

láhkoatlétski -a -o prid. ▶ atletski

lahkôča -e ž ▶ lahkota

lahkodúšen -šna -o prid. ▶ ravnodušen

lahkodúšno prisl. ▶ ravnodušno 1

lahkokríl -a -o prid. ▶ lahkoten 1

lahkokrília -a -o prid. ▶ ptica

lahkokrílka -e ž ▶ ptica

lahkomíseln -a -o prid. |ki v ravnanju, odločitvah premalo

misli na mogoče posledice| *lahkomiseln človek* □ ekspr. *fičfiričevski* □ ekspr. *frfotav* □ ekspr. *frfrast* □ ekspr. *frfrav* □ ekspr. *lahek* □ knj.izroč. *lahkomíšljen* □ star. *lahkoumen* □ evfem. *nepreračunljiv* □ ekspr. *prelahkomiseln* **POVEDKOVNIK** fičfirič, frflja, frfravec, frfulja, lahkomiselnež

lahkomíselnež -a m |kdor v ravnanju, odločitvah premalo misli na posledice| *varovati se zamisli lahkomiselneža* □ ekspr. *fičfirič* □ ekspr. *frfra* □ knj.izroč. *frivolnež* □ slabš. *halodri*

□ vulg. *jebiveter* □ knj.izroč. *lahkomiselnik* □ knj.izroč. *lahkomíšljenec*

□ neknoj. pog. *luftar* □ ekspr. *obešenjak* □ knj.izroč. *vetrogončič*

lahkomíselnica -e ž |ženska, ki v ravnanju, odločitvah premalo misli na posledice| *nepremišljenost lahkomiselnice*

□ ekspr. *frflja* □ slabš. *frfulja* □ knj.izroč. *lahkomíšljenka* □ neknoj. pog. *luftarka*

lahkomíselnik -a m ▶ lahkomiselnež

lahkomíselno nač. prisl. |izraža, da se v ravnanju, odločitvah premalo misli na posledice| *lahkomiselno zapraviti denar*

□ knj.izroč. *lahkomíšljeno* □ neknoj. pog. *luftarsko* □ ekspr. *na lahko*

□ star. *po nemarnem* □ ekspr. *prelahkomiselno*

lahkomíselnost -i ž |dejstvo, da kdo v ravnanju, odločitvah premalo misli na posledice; ravnanje, odločitve, pri katerih se premalo misli na posledice| *Lahkomiselnost je lahko nevarna*

□ ekspr. *frfravost* □ knj.izroč. *frivolnost* □ knj.izroč. *lahkomíšljenost*

□ knj.izroč. *lahkost* □ star. *lahkoumnost*

lahkomíšljen -a -o prid. ▶ lahkomiseln

lahkomíšljenec -nca m ▶ lahkomiselnež

lahkomíšljenka -e ž ▶ lahkomiselnica

lahkomíšljeno prisl. ▶ lahkomiselno
lahkomíšljenost -i ž ▶ lahkomiselnost
lahkonóg -a -o prid. ▶ uren | živahen 1
lahkonógo prisl. ▶ urno
lahkosrčen -čna -o prid. ▶ brezskrben
lahkosrčno prisl. ▶ ravnodušno 1
lahkost -i ž |lastnost česa, kar ima razmeroma majhno težo|
lahkost puha □ knj.izroč. *breztežnost* □ knj.izroč. *lahkota* □ knj.izroč. *lahnost*
GLEJ ŠE lahkomiselnost | lahkota | lahkotnost | lahkoživost
lahkóta -e ž |dejstvo, da je kaj dosegljivo, izvedljivo brez
velikega truda, spretnosti| *Lahkota prvih uspehov ga je uspavala*
□ zastar. *lahkoča* □ knj.izroč. *lahkost*
GLEJ ŠE lahkost | lahkotnost
lahkóten -tna -o prid.
1. |ki vzbujata vtis odsotnosti napora, zlasti telesnega| *lahkotna hoja* □ *lahek* □ knj.izroč. *gracilen* □ knj.izroč. *graciozen* □ knj.izroč. *lagoten*
□ knj.izroč. *lahkokril* □ ekspr. *mehek* □ knj.izroč. *plaven* □ ekspr. *prožen*
2. |ki umetniško ni zahteven| *lahkoten film* □ *lahek*
□ knj.izroč. *nepretenciozen* □ knj.izroč. *nezahteven*
GLEJ ŠE lahek 2, 4 | sproščen | sproščen ♦
lahkótni -a -o prid. ▶ lahkotno
lahkótno nač. prisl. |izraža, da hoja, premikanje vzbujata vtis odsotnosti teže, napora| *spretno in lahkotno stopati po skalni poti* □ *na lahko* □ ekspr. *lahno* □ knj.izroč. *na lahno* □ star. *polahko* □ star. *polahkoma*
□ ekspr. *z lahkimi koraki* □ ekspr. *z lahkotnimi koraki*
lahkótnost -i ž |lastnost, s katero kaj vzbujata vtis odsotnosti napora, zlasti telesnega| *lahkotnost gibov; lahkotnost pisateljevega stila*
□ knj.izroč. *lahkost* □ knj.izroč. *lahkota* □ knj.izroč. *lahnost* □ knj.izroč. *mehkoba*
□ knj.izroč. *mehkost mehkost plesalkinih korakov*
GLEJ ŠE gibčnost
lahkoúmen -mna -o prid. ▶ bister | lahkomiseln | razumljiv
lahkoúmnost -i ž ▶ lahkomiselnost | razumljivost
lahkovéren -rna -o prid. ▶ naiven
lahkovérnež -a m ▶ naivnež
lahkovérno prisl. ▶ naivno
lahkovérnost -i ž ▶ naivnost
lahkoživ -a -o prid. |ki s stališča določenih družbenih norm ne ravna odgovorno, zlasti glede spolne morale| *lahkoživ mladenič*
□ ekspr. *lahek* □ knj.izroč. *lahkoživen* □ nek. pog. *lajdrast*
GLEJ ŠE razuzdan
lahkoživček -čka m ▶ lahkoživec
lahkoživec -vca m |kdor s stališča določenih družbenih norm ne ravna odgovorno, zlasti glede spolne morale| *nezanesljivost lahkovičca* □ vulg. *kurbir* □ ekspr. *lahkoživček*
lahkoživén -vna -o prid. ▶ lahkoživ
lahkoživka -e ž |ženska, ki s stališča določenih družbenih norm ne ravna odgovorno, zlasti glede spolne morale| *družba lahkovičk* □ nar. *flenča* □ vulg. *kurba* □ vulg. *kurbica* □ evfem. *lahka ženska*
□ evfem. *lahko dekle* □ slabš. *larfa* □ knj.izroč. *magdalena* □ slabš. *vlačuga*
PODPOMENKE 1. grizeta⁷, midinetka **2.** demimondka, hetera, kokota, kurtizana, loreta
GLEJ ŠE prostitutka
lahkoživost -i ž |dejstvo, da kdo s stališča določenih družbenih norm ne ravna odgovorno, zlasti glede spolne morale| *Njegova lahkovičnost je bila splošno znana* □ ekspr. *lahkost*
GLEJ ŠE razuzdanost
láhno prisl. ▶ lahkotno | rahlo
láhnost -i ž ▶ lahkost | lahkotnost
lahón -a m slabš. |pripadnik neitalijanskega naroda, zavzemajoč se za italijanizacijo| *lahoni in nemčurji* □ slabš. *italijanaš*

Láhov -a -o prid. ▶ nedolžen ♦ | reven¹ 1♦
laicizácija -e ž ▶ laizacija
laicizirati -am dov. in nedov. ▶ laizirati 1, 2
laicizirati se -am se dov. in nedov. ▶ laizirati se
láični -a -o prid.
1. |ki nima verskega, cerkvenega značaja| *laično šolstvo*
□ *nekonfesionalni* □ *posvetni* □ knj.izroč. *brezkonfesionalni* □ redk. *laiški*
2. |ki temelji bolj na splošnem vedenju kot na (zgolj) strokovno potrjenih ugotovitvah| *laični pogled na problematiko* □ *laiški* □ *nepoznavalski* □ *nestrokovni* □ ekspr. *amaterski*
□ knj.izroč. *poljudni*
GLEJ ŠE apostolat ♦
láično nač. prisl.
1. |izraža, da dejanje, stanje nima verskega, cerkvenega značaja| *laično zasnovati pouk verstva in etike* □ *nekonfesionalno*
2. |izraža, da kaj temelji bolj na splošnem vedenju kot na (zgolj) strokovno potrjenih dejstvih| *laično opisovati razmere* □ *nepoznavalsko* □ *nestrokovno* □ ekspr. *amatersko* □ knj.izroč. *poljudno*
láičnost -i ž
1. |dejstvo, da kaj nima verskega, cerkvenega značaja| *laičnost šolstva* □ *nekonfesionalnost* □ *posvetnost*
2. |dejstvo, da kaj temelji bolj na splošnem vedenju kot na (zgolj) strokovno potrjenih ugotovitvah| *laičnost kritike* □ *nestrokovnost*
láik -a m |verniki, ki ni duhovnik ali redovnik| *sodelovanje duhovnikov in laikov* □ knj.izroč. *neduhovnik* □ zastar. *posvetnjak*
□ zastar. *svetnjak* □ zastar. *svetovnjak*
GLEJ ŠE brat 2 | nestrokovnjak
láiški -a -o prid. ▶ apostolat ♦ | laični 1, 2
laizácija -e ž |odvzem verskega, cerkvenega značaja| *laizacija šole* □ *laicizacija*
laizirati -am dov. in nedov.
1. *kaj* |odvzeti verski, cerkveni značaj| *laizirati šolstvo* □ *laicizirati*
2. *koga* ver. |postaviti koga iz duhovniškega ali redovniškega stanu v laiški stan| *laizirati duhovnika* □ *laicizirati*
laizirati se -am se dov. ver. |prestopiti iz duhovniškega ali redovniškega stanu v laiški stan| *Redovnica se je laizirala* □ *laicizirati se*
láj -a m ▶ lajanje
lajáč -a m ▶ pes pp 8
lajajóci -a -e prid. ▶ kašelj pp
lájanje -a s |oglašanje s kratkimi, odsekanimi glasovi, značilno za psa| *zaslišati besno lajanje* □ *lajěž* □ knj.izroč. *laj*
GLEJ ŠE govornjenje pp 8 | revskanje
lájati -am nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 14 | revskati | zmerjati
lájavec -vca m ▶ pes pp 8
lajávt -a m ▶ pes pp 8
lájbič -a m ▶ telovnik 1
lájdra -e ž ▶ prostitutka | vlačuga
lájdrast -a -o prid. ▶ lahkoživ
lájdrati -am nedov. ▶ hoditi 1 pp 2
lájdrati se -am se nedov. ▶ postopati | prostituirati se
lájěž -a m ▶ lajanje
lájf -a m ▶ življenje 2
lájhati se -am se nedov. ▶ hoditi 1 pp 2 | postopati | prostituirati se
lájka -e ž ▶ pes pp 1
lájna -e ž ▶ govornjenje pp 9 | igrati 2♦9
lájnanje -a s ▶ govornjenje pp 9
lájnatí¹ -am nedov. ▶ govoriti 1 pp 10 | hoditi 1 pp 2 | igrati 2 | igrati 2♦9
lájnatí² -ám nedov. ▶ postopati
lájno -a s ▶ blato 2 | iztrebek

lájšanje -a s ▶ omiljevanje

lájšati -am nedov. *komu kaj* |delati kaj manj neprijetno, manj hudo| *lajšati bolniku bolečine* □ *blažiti* □ knj.izroč. *oblaževati* □ knj.izroč. *olajševati* □ knj.izroč. *ublaževati* □ star. *zljajševati*

GLEJ ŠE *blažiti* | *omiljevati*

lájtmotív -a m ▶ motív •2

lájtnant -a m ▶ poročnik¹

lák -a m |raztopina, ki tvori, tanko nanesena na površino, zaščitno ali polepševalno prevleko| *nanašati lak s čopičem*

□ knj.izroč. *ličilo*

• 1. **prozorni lak** □ teh. transparentni lak 2. **lak za nohte**

□ knj.izroč. loščilo za nohte 3. kem. **asfaltni lak** □ kem. bitumenski lak

4. kem. **nitrocelulozni lak** □ poljud. nitrolak

GLEJ ŠE *usnje* •6

lakáj -a m ▶ hlapčevski povdk.

lakájski -a -o prid. ▶ hlapčevski

lakájstvo -a s ▶ hlapčevstvo

lákasti -a -o prid. ▶ usnje •6

láketa¹ -kta m |del roke med zapestjem in komolcem| *z laktom si obrisati znojno čelo* □ *lahet* □ *laket²*

GLEJ ŠE *komolec* | *vateľ*

láketa² -ktí ž ▶ *laket¹*

lákoma¹ -a m ▶ pohlepnež

lákoma² -a -o prid. ▶ pohlepen

lákomen -mna -o prid. ▶ lakoten | pohlepen

lákomiti se -im se nedov. ▶ hlepiti

lákomnež -a m ▶ pohlepen povdk. 1 | pohlepnež

lákomnica -e ž ▶ Ilijak 1

lákomnik -a m ▶ pohlepen povdk. 1 | pohlepnež

lákomno prisl. ▶ pohlepno | požrešno

lákomnost -i ž ▶ pohlepnost

lakóničen -čna -o prid. |ki z malo izrazi sporoča tisto, kar je glede na okoliščine potrebno| *lakoničen odgovor* □ knj.izroč. *lakonski*

GLEJ ŠE *jedrnat*

lakónično nač. prisl. |izraža, da se z malo izrazi sporoča tisto, kar je glede na okoliščine potrebno| *lakonično odgovoriti*

□ knj.izroč. *lakonsko*

GLEJ ŠE *jedrnat*

lakóničnost -i ž ▶ jedrnatost

lakónski -a -o prid. ▶ lakoničen

lakónsko prisl. ▶ lakonično

lákot -i ž ▶ lakota 1, 2 | pohlepen povdk. 1

lákota -e ž

1. |občutek potrebe po jedi| *Lakota ga muči* □ *glad*

□ knj.izroč. *lačnost* □ star. *lakot* □ star. *lakotnost*

2. |stanje, za katero je značilno pomanjkanje hrane| *Nerazvitemu svetu grozi lakota* □ *glad* □ star. *lakot* □ knj.izroč. *nenasičenost*

□ nar. *stradavec* □ ekspr. *stradež*

• bot. *plezajoča lakota* □ bot. *smolenec*

GLEJ ŠE *lačen* •1 | *lačni* | *pohlepen* povdk. 1 | *sla* | *stradanje* | *stradati* 1 | *živeti* 4•5

lákoten -tna -o prid. ekspr. |ki čuti, ima strastno željo po kaki jedi| *lakotna čreda volkov* □ knj.izroč. *lakomen* □ slabš. *požrešen*

GLEJ ŠE *pohlepen* | *poželjiv*

lakotíti -ím nedov. ▶ *stradati* 2

lákotnež -a m ▶ *lačni* | *pohlepen* povdk. 1

lákotnica -e ž |vbočeno mesto na trebuhu med zadnjim rebrom in kolkom| *zadeti psa v lakotnico*; *Krava ima udrte lakotnice*

□ nar. *lačna* □ nar. *slabina²*

lákotnik -a m ▶ *lačni* | *metla* • | *pohlepen* povdk. 1 | *volk* 1

lákotno prisl. ▶ *pohlepno* | *požrešno*

lákotnost -i ž ▶ *lakota* 1 | *pohlepnost*

lákos -a m ▶ *vrvica* •1

laksatív -a m ▶ *sredstvo* •16

lákosen -sna -o povdk. ▶ *širokovesten*

láksnost -i ž ▶ *popustljivost* | *širokovestnost*

laktácijski -a -o prid. ▶ *doba* •15

lákti -i ž mn. mn. v sín. nizu ▶ *roke*

láktni -a -o prid. ▶ *sklep* •1

laktóza -e ž kem. |disaharid, ki je v mleku| *odstotek laktoze v mleku* □ kem. *mlečni sladkor*

láma -e m ▶ *menih*

lámati -am nedov. ▶ *lomiti* 1

laméla -e ž anat. |tanka plast kostnega tkiva okrog kostnega kanalčka| *poškodba lamele* □ anat. *platica*

lamélasti -a -o prid. ▶ *sklopka* •

lamelírani -a -o prid. ▶ *parket* •

lamélni -a -o prid. ▶ *parket* • | *sklopka* •

lamentácija -e ž ▶ *tarnanje*

lamentírati -am nedov. ▶ *tarnati* 1

lámpa -e ž nekjn. pog. |preprostejša svetilka| *natakniti cilindar na lampo*; *svetiti si z lampo* □ knj.izroč. *slepica* □ nekjn. pog. *lampica* |manjša svetilka|

lámpica -e ž ▶ *lampa*

lampijón -a m |viseča svetilka z ohišjem iz prosojnega papirja| *z zastavicami in lampijoni okrašen prostor* □ *lampijonček* |majhen lampijon|

lampijónček -čka m vrtn. |trajnica s plodovi v napihnenih rdečkastih ovojnicah| *Lampijončki krasijo vrtno trato* □ bot. *judovska češnja* □ vrtn. *mošnjček*

GLEJ ŠE *lampijon*

lán -ú m

• 1. obrt. **grebenani lan** □ obrt. česani lan 2. agr. **ozimni lan**

□ agr. *jesenščak* □ agr. *lan ozimec*

GLEJ ŠE *goditi²* • | *izgoditi* • | *platno* •3 | *tkanina* •1

ládavec -vca m ▶ *landaver*

ládaver -ja m |nekdaj štirisedžna kočija z dvodelno streho, ki se da zložiti naprej in nazaj| *peljati se z landaverjem* □ redk. *landavec*

lánec -nca m ▶ *veriga*

lanéni -a -o prid. |ki je v zvezi z lanom| *laneni cvetovi* □ redk. *lanov*

GLEJ ŠE *lasje* •2 | *platno* •3 | *slama* •8 | *tkanina* •1

lanéno prisl. ▶ *lasje* •2

láni čas. prisl. |izraža, da se je kaj dogajalo, je bilo v letu, ki je bilo pred sedanjim| *Izvoz je letos večji kot lani* □ *lansko leto* □ *v lanskem letu* □ knj.izroč. *lanskega leta*

lanišče -a s |njiva, na kateri je rasel lan| *preorati lanišče*

□ knj.izroč. *lanova njiva*

GLEJ ŠE *njiva* pp | *slama* •8

lanišnica -e ž |preprosta stavba za sušenje lanu| *sušiti lan v lanišnici* □ nar. *pajštva* □ nar. *pečnica*

lánov -a -o prid. ▶ *laneni* | *lanišče*

lansírati -am dov. in nedov. *kaj* |potisniti in usmeriti s startne naprave proti cilju; večkrat *lansirati*| *lansirati vesoljsko ladjo* □ *izstreliti* □ *izstreljevati*

lánski -a -o prid. |ki je v zvezi z letom, ki je bilo pred sedanjim| *lanske počitnice* □ *lanskoletni* □ knj.izroč. *prejšnjeletni*

GLEJ ŠE *lani* | *leto* •4

lanskolétni -a -o prid. ▶ *lanski*

lanténa -e ž ▶ *odrnik*

lantérna -e ž ▶ *laterna*

lapálija -e ž ▶ malenkost 1

lápanje -a s ▶ klepetanje 1

lápast -a -o prid. ▶ klepetav

lápati -am nedov. ▶ govoriti 1 pp 20 | klepetati 1

lápež -a m ▶ svinčnik

lapidáren -rna -o prid. ▶ jedrnat

lapidárno prisl. ▶ jedrnato

lapidárnost -i ž ▶ jedrnatost

lápis -a m med. |kamenček iz srebrovega nitrata za izžiganje ran ali divjega mesa| *uporaba lapisa* □ star. *hudičev kamen* □ star. *peklenski kamen*

lápis lázuli -a ~ m ▶ lazurit 1, 2

lápor -ja m |kamnina, sestavljena iz drobnih zrn gline in apnenca ali dolomita| *kosi laporja* □ nar. *opoka*

♦ petr. *glinasti lapor* □ petr. *glineni lapor*

GLEJ ŠE *kamnina* pp 2

láporast -a -o prid. ▶ lapornat 2

láporasti -a -o prid. ▶ zemlja •4

láporen -rna -o prid. ▶ lapornat 1

lápornat -a -o prid.

1. |ki je iz laporja| *lapornate plošče* □ *laporen*

2. |ki vsebuje veliko laporja| *lapornata zemlja* □ knj.izroč. *laporast*

lápornati -a -o prid. ▶ prst² pp 2 | prst² •1 | zemlja •4

lápsus -a m ▶ napaka 1 | spodrsljaj 1

laptop -a [lêptop] m ▶ računalnik •3

lárfá -e ž ▶ lahkoživka | maska | maskara 1

laringálni -a -o prid. ▶ glas 3•2 | grlni

laringofón -a m teh. |mikrofon, ki se pritrdi ob grlo, da spreminja tresljaje grla pri govorjenju v ustrezne električne napetosti| *pri snemanju uporabiti laringofon* □ teh. *grlni mikrofon*

lárinks -a m ▶ grlo 1

lárvá -e ž ▶ ličinka

lás¹ -ú m |nitast izrastek na človeški glavi| *Las izpade* □ nar. *las²* □ star. *lasec* □ ljubk. *lasek* □ zastar. *vlas*

GLEJ ŠE *dlaka* 1 | *kocina* | *plešast* •2 | *plešast* •1 | *povleči* •1

lás² -í ž ▶ las¹

lásast -a -o prid. ▶ ščetkast

lásasti -a -o prid. ▶ sladkor •2

lásáti se -ám se nedov. ▶ prepirati se | tepsti se

lásci -ev m mn.

• bot. *venerini lascí* □ nar. *marijini lascí*

GLEJ ŠE *lasje*

lascíven -vna -o prid. ▶ nespodoben | opolzek

lascívnost -i ž ▶ nespodobnost | opolzkost

lasec -sca m ▶ las¹ | praprot² pp

lasek -ska m ▶ las¹ | migalica

láserski -a -o prid. ▶ curek •2 | gramofon •2

lasí -í ž mn. ▶ lasje

lasíšče -a s |del kože na glavi, na katerem rastejo lasje| *srbenje lasišča* □ med. *kapilicij* □ med. *skalp*

GLEJ ŠE *lasje*

lasjé lás m mn. |celota nitastih izrastkov na človeški glavi| *speti lase v čop* □ star. *lasci* □ nar. *lasi* □ knj.izroč. *lasišče* □ ljubk. *laski*

□ zastar. *vlasje* □ ekspr. *griva* |dolgi, gosti, navadno neurejeni

lasje| □ ekspr. *kodri* |kodrasti lasje| *razčesavati kodre*

□ ekspr. *kuštra* |razmršeni lasje| □ ekspr. *lasovje* |gosti,

bujni lasje|

♦ 1. friz. *beljeni lasje* □ friz. *obeljeni lasje* □ friz. *oksidirani lasje*

□ friz. *pobeljeni lasje* 2. *svetli lasje* □ knj.izroč. *laneni lasje* □ knj.izroč. *laneno plavi lasje*

• agr. *lasje na koruznem storžu* □ agr. *brada na koruznem storžu*

□ agr. *laski na koruznem storžu*

GLEJ ŠE *delati* 2• | *obeliti* 1• | *osiveti* 2 | *prepirati se* | *siveti* 1 | *spreti se* | *sprt* | *stepsti se* | *sušilnik* •1 | *tepsti se*

laskáč povdk. ekspr. |izraža, da kdo rad koga pretirano hvali, izreka priznanje, navadno z namenom pridobiti njegovo naklonjenost| *Nisem vedela, da ste tak laskač* □ knj.izroč. *laskavec*

laskati -am nedov. ▶ laskati se | prijati 1

laskati se -am se nedov. *komu* |izražati komu (pretirano) hvalo, priznanje, navadno z namenom pridobiti si naklonjenost| *laskati se dekletu* □ *laskati* □ ekspr. *kaditi* □ knj.izroč. *udvarjati se*

GLEJ ŠE *bahati se*

laskavec povdk. ▶ laskač

láski -ov m mn.

• bot. *koreninski laski* □ bot. *koreninske dlačice*

GLEJ ŠE *lasje* | *lasje* •

lásnat -a -o prid. ▶ ščetkast

lásni -a -o prid. ▶ betvica • | korenina • | lasnica¹ | mešiček •1 | vložek •1 | vrtinec 2

lásnica¹ -e ž |preprosta priprava iz dveh vzporednih krakov za pritrjevanje, spenjanje las| *pobrati lasnice iz las* □ *lasna sponka* □ nekjn. pog. *španga* □ star. *zalasnica*

lásnica² -e ž ▶ kapilara 1 | trihina

lásničarka -e ž ▶ frizerka

láso -a m |vrv ali jermen z zanko na koncu za lovljenje (divjih) živali| *ujeti konja z lasom* □ knj.izroč. *metna zanka*

lasóvitost -i ž ▶ kapilarnost

lasóvje -a s ▶ lasje

lást -í ž

• 1. *biti družbena last* □ *biti v družbeni lasti* □ *biti v družbeni lastnini*

2. *biti last koga* □ knj.izroč. *biti imovina koga* □ *biti v lasti koga*

□ knj.izroč. *biti v posesti koga* □ *pripadati komu*

GLEJ ŠE *dati* 1 | *imeti* 1• | *kupiti* | *lastnina* 2 | *posest* | *premoženje*

lásten -tna -o povdk. ▶ značilen

lástika -e ž ▶ elastika

lastíti si -ím si nedov. *kaj* |imeti, šteti kaj za svoje, zlasti nepremičnino| *Hišo si lasti njegov brat* □ knj.izroč. *svojiti si*

• *lastiti si pravico do česa* □ *prilaščati si pravico do česa*

□ knj.izroč. *prisojati si pravico do česa* □ *prisivajati si pravico do česa*

□ knj.izroč. *svojiti si pravico do česa*

lástni -a -o prid.

1. |ki izhaja, izvira iz osebka| *Tako je odločil iz lastne pohlepnosti*

□ *svoj Luna ne sveti s svojo svetlobo* □ knj.izroč. *samosebni*

2. |ki ga kdo naredi sam| *opremiti knjigo z lastnimi ilustracijami*

□ ekspr. *lastnoročni* □ knj.izroč. *svojeročni*

GLEJ ŠE *avtobiografija* | *avtoportret* | *določeni*² | *ime* •4 |

indukcija • | *osamosvojiti se* | *prostovoljno* | *režija* • | *samostojen*² •1 | *svoj* | *značilni* 1 | *življenjepis* 2

lastníja -e ž ▶ lastnost | posest | premoženje

lastník -a m

• 1. *etažni lastnik* □ prakt. sp. *etažnik* 2. *privatni lastnik* □ *zasebni lastnik*

GLEJ ŠE *imetnik* | *posestnik* •2 | *ukraden* •

lastnína -e ž

1. |pravno priznana pravica do stvari in vseh koristi, ki jih ta daje| *zgodovinski razvoj lastnine* □ *lastninska pravica* □ *lastništvo*

♦ 1. *zasebna lastnina* □ *privatna lastnina* □ *privatni sektor* □ *privatno lastništvo* 2. *zemljiška lastnina* □ *lastnina na zemljo*

2. s prilastkom |stvar, na katero se nanaša lastnina kot pravica|

poškodovanje tuje lastnine □ knj.izroč. *last* □ knj.izroč. *svojina*

GLEJ ŠE *last* •1 | *posest* | *premoženje*

lastniniti -im nedov. kaj |spreminjati družbeno lastnino v kako drugo obliko lastnine| *lastniniti državna podjetja* □ *privatizirati*

lastninjenje -a s |spreminjanje družbene lastnine v kako drugo obliko lastnine| *lastninjenje podjetij* □ *privatizacija* □ *privatiziranje*

lastninski -a -o prid. ► lastnina 1 | lastniški | preoblikovanje ♦

lastniški -a -o prid. |ki je v zvezi z lastniki, lastnino ali lastništvom| *lastniški odnosi* □ *lastninski*

lastništvo -a s |dejstvo, da je kdo lastnik| *lastništvo hiše; lastništvo nad nepremičnino* □ knj.jizroč. *posedovanje* *posedovanje hiše* □ knj.jizroč. *posest* *posest orožja*
GLEJ ŠE lastnina 1 | lastnina 1♦

lastnoročni -a -o prid. |ki ga kdo napiše sam, s svojo roko| *lastnoročne opombe* □ *svojeročni* □ knj.jizroč. *originalni* □ knj.jizroč. *rokopisni* *avtorjevo rokopisno posvetilo* □ knj.jizroč. *samoročni*
GLEJ ŠE lastni 2 | podpis ♦

lastnoročno prisl. |izraža, da kdo kaj napiše sam, s svojo roko; izraža, da je kaj tako napisano| *lastnoročno podpisati dokument; lastnoročno napisana prošnja* □ *svojeročno* □ knj.jizroč. *manu propria* □ zastar. *samoročno*
GLEJ ŠE sam¹ 1

lastnost -i ž |kar se pri kom, čem trajno kaže| *lastnosti snovi* □ zastar. *lastnija* □ knj.jizroč. *svojina* □ star. *svojstvo*

- 1. jezikosl. pomenskorazločevalna lastnost □ jezikosl. pomenskorazlikovalna lastnost □ jezikosl. razlikovalna lastnost □ jezikosl. razločevalna lastnost
- 2. biol. prirojena lastnost □ biol. kongenitalna lastnost □ biol. vrojena lastnost
- 3. filoz. slučajna lastnost □ knj.jizroč. naključna lastnost
- 4. filoz. stranska lastnost □ filoz. accidens □ filoz. akcidenca □ filoz. akcidentalna lastnost □ filoz. pritična lastnost □ filoz. pritika

GLEJ ŠE značilnost 2

lastnostni -a -o prid. ► pridevnik pp

lastovica -e ž

- zool. morska lastovica □ poljud. leteča riba □ zool. poletaš

GLEJ ŠE lastovka | riba 1 pp 3

lastovička -e ž ► lastovka

lastovka -e ž |ptica selivka s škarjastim repom in vitkimi krili| *Lastovke letijo na jug* □ *lastovica* □ ekspr. *lastovička*
PODPOMENKE kmečka lastovka, mestna lastovka, skalna lastovka
GLEJ ŠE podgrivka

lasulja -e ž |tuji naravni ali umetni lasje, pritrjeni na tanko tkanino tako, da delajo vtis pravih las| *nositi lasuljo; gledališka lasulja* □ star. *baroka* □ knj.jizroč. *perika* □ zastar. *vlasulja*
GLEJ ŠE vetrnica ♦

lašec -a m ► klop¹

laški -a -o prid. ► enajsterec | italijanski | jagned¹ | konopeljščica

- | ptica pp 8 | topinambur

lát¹ -a m

1. |zgornji del rastline, ki vsebuje zrna, zlasti pri ovsu, prosu| *zrel lát* □ *lat²* □ nar. *latica²* □ nar. *vlat*
- ♦ delati late □ iti v latje □ knj.jizroč. *latiti* □ knj.jizroč. *latiti se* □ knj.jizroč. *latovati* □ knj.jizroč. *latovati se*
2. agr. |socvetje moških cvetov na vrhu stebela koruze| *Z latov se je osipal cvetni prah* □ nar. *metlica* □ nar. *muhovnik*
GLEJ ŠE klas | storž ♦

lát² -í ž ► lat¹ 1

láta -e ž

1. |prečni tramič, drog, zlasti v kozolcu| *na latah sušiti snope* □ knj.jizroč. *latnica* □ knj.jizroč. *latva* □ *latica¹* |majhna lata|
2. |grobno obdelana deska, zlasti za plot| *odtrgati lato* □ knj.jizroč. *latnica* □ knj.jizroč. *letev* □ nekjn. pog. *planka* □ knj.jizroč. *plotnica*
GLEJ ŠE letev | vodomer

látasti -a -o prid. ► socvetje ♦3

latén -a m ► doba ♦16

laténca -e ž |stanje, pri katerem kaj na zunaj (še) ni opazno, vidno| *prehod iz latence v aktivnost* □ *latentno stanje* □ knj.jizroč. *latentnost* *latentnost krize* □ knj.jizroč. *prikritost* □ knj.jizroč. *skritost*

laténski -a -o prid. ► doba ♦16

laténtni -a -o prid. ► latenca | okužba 1♦5 | prikriti¹ | toplota ♦ | življenje 5♦

laténtnost -i ž ► latenca

laterálni -a -o prid. ► poganjek ♦2 | stranski 1

laterálno prisl. ► bočno

laterít -a m petr. |ruda tropskih krajev, iz katere se pridobiva aluminij| *plast laterita* □ petr. *lateritni boksit*
GLEJ ŠE prst² pp 3

laterítni -a -o prid. ► laterit

latèrna -e ž |preprosta svetilka s steklenim, pločevinastim ohišjem, ki se nosi v roki ali obesil| *prižgati laterno* □ knj.jizroč. *lanterna* □ *laternica* |majhna|
GLEJ ŠE svetilka

latèrnica -e ž ► laterna

lática¹ -e ž ► lata 1

latíca² -e ž ► lat¹ 1 | storž ♦

latifúndij -a m ► latifundija

latifúndija -e ž |pri starih Rimljanih zelo veliko kmetijsko posestvo, ki ga obdelujejo sužnji| *nastanek latifundij* □ *latifundij*

latíнец -nca m ► latinist

latinica -e ž |pisava starih Rimljanov in vsaka pisava, ki se je razvila iz nje| *uporabljati latinico* □ *latinična pisava* □ *latinska pisava*

latinični -a -o prid. ► latinica

latiníst -a m |strokovnjak za latinski jezik in kulturo| *simpozij latinistov* □ knj.jizroč. *latinec*

latinizírati -am dov. ► porimljaniti

latinoamériški -a -o prid. ► država ♦6 | glasba 1♦4

latinodržáve -áv ž mn. mn. v sin. nizu ► država ♦6

latinoglášba -e ž ► glasba 1♦4

latínski -a -o prid. ► cerkev 2♦8 | latinica | latinščina | romanski¹

latínskoamériški -a -o prid. ► država ♦6 | glasba 1♦4

latínščina -e ž |antični indoevropski jezik, ki je bil knjižni jezik starih Rimljanov in zahodnoevropskega srednjega veka| *napisati razpravo v latinščini* □ *latinski jezik* □ star. *bukovski jezik*

latíti -ím nedov. ► lat¹ 1♦

latíti se -ím se nedov. ► lat¹ 1♦

látje -a s |več latov kot celota| *Proso ima polno latje* □ *latovje*
GLEJ ŠE klasje | kresničevje | lat¹ 1♦

látnica -e ž ► lata 1, 2

látnik -a m |ogrodje (iz lat, letev) za vinsko trto, sadno drevje, popenjavke| *Trta se vzpenja po latniku* □ *brajda* □ *brajdnik* □ *pergola* □ knj.jizroč. *latovnik* □ agr. *letvenik*

latováti -ujem nedov. ► lat¹ 1♦

latováti se -ujem se nedov. ► lat¹ 1♦

látovje -a s ► latje

látovnik -a m ► latnik

látovščina -e ž

1. |jezikovno mešana, nerazumljiva govorica| *latovščina kramarjev v pristanišču* □ ekspr. *čiribirščina* □ slabš. *makaronščina* □ ekspr. *rokovnjaščina* □ slabš. *žlobudravščina*
2. |posebna, drugim ljudem nerazumljiva govorica potepuhov, tatov| *latovščina pariškega podzemlja* □ knj.jizroč. *argo* □ *rokovnjaščina* |v prvi polovici 19. stol. na Slovenskem|
GLEJ ŠE žargon

latrina -e ž ▶ stranišče

látva -e ž ▶ lata 1 | latvica | letev

látvica -e ž | lončena skleda z dulcem za mleko | *naliti mleko*
v *latvico* □ knj.izroč. *latva*

látvijski -a -o prid. ▶ jezik 3•32

látvijščina -e ž ▶ jezik 3•32

láva -e ž ▶ veliko²

lavánda -e ž ▶ sivka

lavantínski -a -o prid. ▶ škofija ♦

lávdanum -a m ▶ opij

lavéndel -dla m ▶ sivka

lavína -e ž ▶ plaz² 1•2 | veliko²

lavíranje -a s ▶ križarjenje | omahovanje

lavírati -am nedov. ▶ križariti | omahovati

lavór -ja m ▶ umivalnik

lávra -e ž ▶ samostan

lavreát -a m ▶ nagrajenec

lazarét -a m ▶ bolnišnica ♦5

lazarón -a m ▶ postopač

lázenje -a s ▶ hoja¹ 2 | plazenje

lázica -e ž ▶ uš

láziti in *láziti* -im nedov. | premikati se sem in tja, dotikajoč se podlage s telesom | *Deževniki lazijo po prekopani zemlji*
□ *razlezati se* □ *razlezovati se*

GLEJ ŠE hoditi 1 | hoditi 1 pp 14 | hoditi 2 | lesti 1, 2 | plaziti se 2, 3 | zapeljevati

laznína -e ž ekspr. | manjše živali, ki lezejo | *črvi in druga lazina*
□ star. *lezečina*

lázno -a s ▶ čas•8

lazúr -ja m ▶ barva 1•26

lazúrec -rca m ▶ lazurit 1

lazurít -a m

1. |temnomoder poldragi kamen z medeno rumenimi lisami| *nakit iz lazurita* □ *lapis lazuli* □ redk. *lazurec* □ knj.izroč. *višnjevec*

2. min. |rudnina natrijev aluminijev silikat| *pridobivati lazurit*
□ min. *lapis lazuli*

láž -í ž | zavestno neresnična izjava z namenom zavajati v zmotu | *Ne nasedajte lažem* □ ekspr. *čista laž* □ ekspr. *debela laž* □ ekspr. *kosmata laž* □ evfem. *neresnica* □ evfem. *neresničnost* □ ekspr. *popolna laž*

GLEJ ŠE detektor 1• | lagati

lážen -žna -o prid. ▶ navidezen | nepristen

lážibóg -á m ▶ bog¹ •2

lážidemokrát -a m ▶ demokrat •1

lážji -a -e prid. ▶ poškodba •2

lážni -a -o prid. |ki ne ustreza resnici; ki v resnici ni tisto, za

kar se kaže| *lažna trditev*; *lažni zdravnik*; *lažno prijateljstvo*

□ star. *krivi²* □ star. *lažnivi* □ ekspr. *narobe¹* *narobe junak* □ evfem. *neresnični* □ ekspr. *zlagani*

GLEJ ŠE demokracija •1 | demokrat •1 | denar •10 | navidezni 1 | okno • | ponarejeni 1

lažník -a m ▶ lažnivec

lažníček -čka m ▶ lažnivec

lažnívec -vca m ekspr. |kdor (rad) laže| *Ne verjemi temu lažnivcu*
□ star. *lažnik* □ ekspr. *lažnivček*

lažnívi -a -o prid. ▶ lažni

lažnívo prisl. ▶ navidezno 1

lè člen. ▶ kar 2 | samo¹ 1, 2 | samo² 1, 2, 3 | vendar¹ 3

lebdéti -ím nedov. |biti, mirovati prosto, nepritrjen v prostoru nad tlemi| *Kapljice tekočine lebdijo v plinu* □ ekspr. *plavati* *Nad travniki plava rahla meglja* □ ekspr. *viseti* *V zraku visi postovka*

leblájtár -ja m ▶ mejač | mitničar

léca -e ž ▶ oklicati | prižnica

lécati se -am se nedov. ▶ pretegovati se

léct -a m |pobarvano pecivo v obliki figur z okraski| *stojnice z lectom* □ star. *strdenje* |lect iz medenega testa|

léctár -ja m ▶ prodajalec pp 1

léctarica -e ž ▶ prodajalka pp 1

léctarski -a -o prid. ▶ lectarstvo

léctarstvo -a s |obrt izdelovanja lectarskih izdelkov| *ukvarjati se z lectarstvom* □ *lectarska obrt*

léča -e ž anat. |prozorni del zrkla za šarenico, ki s spreminjanjem debeline zbira svetlobo na mrežnici| *poškodovati si lečo*
□ anat. *očesna leča*

- 1. fot. časovna leča □ fot. časovna lupa 2. fiz. konkavne leče □ fiz. razpršilne leče 3. fiz. konveksne leče □ fiz. zbiralne leče 4. fiz. multifokalne leče □ fiz. večžariščne leče 5. fot. nastavljalna leča □ fot. naravnalna leča 6. pomanjševalna leča □ zmanjševalna leča

GLEJ ŠE steklo 2•5

lečén -a -o prid. ▶ roža •1

leči¹ léžem dov.

1. |namestiti se, spraviti se v vodoravni položaj| *Legel je in zaspal*; *leči na posteljo*, *v travo* □ *uleči se* □ star. *poleči* □ ekspr. *položiti se* □ ekspr. *zložiti se* □ *zlekniti se* |leči z iztegnjenimi udi| □ star. *razpoložiti se* |udobno, sproščeno leči| □ ekspr. *vreči se* |hitro, sunkovito leči| *Oblečen se je vrgel na posteljo in zaspal* □ ekspr. *zavaliti se* |nerodno, s težavo leči|

2. s prislavnim določilom |namestiti se, razprostrti se na površini| *Prah je legel na pohištvu* □ knj.izroč. *poleči* □ knj.izroč. *uleči se*

3. s prislavnim določilom, knj.izroč. |pojavit se, nastopiti na površini| *Oblaki so legli čez nebo* □ knj.izroč. *naleči*

GLEJ ŠE občevati •2 | umreti 1

leči² léžem nedov. |pri razmnoževanju v zvezi z jajci, jajčeci izločati zaradi razmnoževanja| *Ta čas samice ležejo jajčeca* □ *izlegati* □ *odlagati* □ *polagati* □ *zalegati*

GLEJ ŠE roditi 1 | valiti²

lečilni -a -o prid. ▶ zdravilni

léčiti -im nedov. ▶ zdraviti

léčje -a s ▶ akromat | aplanat

léčni -a -o prid. ▶ zdravilni

léčnik -a m ▶ zdravnik

lečúha -e ž ▶ ženikelj

léd -ú m

- 1. plavajoči led □ plavni led 2. polarni led □ knj.izroč. tečajni led

GLEJ ŠE brezčutnost 1 | glazura 2 | kegljanje • | nasesti | prevarati 1

ledén -a -o prid. ekspr. |ki ima zelo nizko temperaturo| *leden zrak*; *leden curek vode*; *ledene roke* □ ekspr. *poledenel* □ ekspr. *zledenel* □ ekspr. *zmrznjen*

GLEJ ŠE hud¹ 1 | mrzel 2 | nenaklonjen | neprijazen

ledenéti -ím nedov.

1. |izraža, da se kaj prekriva z ledom| *Jezero že ledeni* □ *zamrzovati*

2. 3. os., s smiselnim osebkom v dajalniku, ekspr. |v zvezi s kri, srce izraža, da kdo čuti velik strah, grozo| *Kri mu je ledenela ob mislih na nevarnost* □ ekspr. *oledenevati* □ ekspr. *zledenevati*

ledéni -a -o prid. ▶ doba •17 | groza¹ | kava pp 1 | ledenica | mož•1 | obup | rože • | stadion • | sveča •1

ledeníca -e ž geogr. |kraška jama, v kateri se ohrani led vse leto ali velik del leta| *planota s prepadi in ledenicami*

□ geogr. *ledena jama*

GLEJ ŠE hladilnik

ledeník -a m | iz snega nastala velika gmota ledu, ki počasi drsi navzdol| *Ledeník se topi* □ knj.izroč. **ledenjak** □ star. **lednik**

GLEJ ŠE jezik 2•2

ledeníški -a -o prid. ▶ balvan | erozija •2 | groblja | jezik 2•2 | most •2 | potok pp

ledeníti -ím nedov. ▶ hladiti

ledenják -a m ▶ ledenik

ledenjáki -ov m mn. ▶ mož •1

ledénka -e ž ▶ goba pp 3 | solata 1 pp

ledéno¹ prisl. ▶ mrzlo¹

ledéno² povdk. ▶ mraz²

ledenodôbni -a -o prid. ▶ človek 1•3

ledénost -i ž ▶ brezčutnost 1

lédik -- -- prid. ▶ neporočen

ledína -e ž

1. |zemlja, ki ni pripravljena za sajenje, sejanje| *krčiti ledino*

□ *neobdelana zemlja* □ *celina*

2. |opuščena, s travo zarasla njiva| *znova preorati ledino* □ *celina*

□ zastar. *drnina* □ nar. *prelog*

ledínski -a -o prid. ▶ ime •5

ledírati -am dov. ▶ poškodovati 2

ledišče -a s ▶ drsališče

lédni¹ -a -o prid. ▶ kit¹ •2 | stadion •

lédni² -a -o prid. ▶ ledveni

lédnica -e ž ▶ črevnica

ledník -a m ▶ ledenik

ledolomílec -lca m ▶ ladja pp 9

ledveni -a -o prid. |ki je v zvezi z ledjem| *ledveni del telesa* □ *ledni²*

GLEJ ŠE *lumbago* | *pečenka* • | *punkcija* •

ledvíca -e ž |parni organ v trebušni votlini, ki odstranjuje iz krvi sečne snovi in jih izloča v obliki seča| *odstraniti ledvico*

□ zastar. *obist*

• *ledvice v omaki* □ ekspr. *ledvičke v omaki*

ledvíčka -e ž ▶ ledvica •

ledvíčni -a -o prid. ▶ bolezen •7 | *pečenka* • | skorja 2•1

léga¹ -e ž

1. |način, kako je kaj vodoravno nameščeno| *V spanju je spremenila lego, ker ji je postalo neudobno* □ *položaj* □ zastar. *leža*

□ knj.izroč. *pozicija*

2. |lesena podloga za sode v kleti| *položiti sod na lege* □ *legnar*

□ nar. *gantar* □ nar. *gantnar* □ knj.izroč. *podkladjé*

• grad. *kapna lega* □ obrt., žarg. *glajt* □ nar. *strešnja*

GLEJ ŠE *ležanje* | *plast³* 2 | *položaj* 1 | *položaj* 1•3 | *položaj* 1•1 | *tram*

léga² -e ž ▶ *leženje* •

legácija -e ž ▶ *poslaništvo*

legálen -lna -o prid. ▶ zakonit

legalitéta -e ž ▶ zakonitost 1

legalizácija -e ž ▶ *overovitev*

legalizírati -am dov. in nedov. ▶ *overoviti* | *overovljati* | *uzakoniti* 1 | *uzakonjati*

legálni -a -o prid. ▶ zakoniti 1, 2, 3 | zakonito 1 | zakonski²

legálno prisl. ▶ zakonito 1, 2

legálnost -i ž ▶ zakonitost 1

légar -ja m ▶ *pegavica* | *tifus* •

legát¹ -a m ▶ *volilo*

legát² -a m ▶ *čebelar¹*

legati -am nedov.

1. |nameščati se, spravljati se v vodoravni položaj| *legati v posteljo* □ *ulegati se* □ star. *zlecati se* □ *polegati* |drugi za drugim legati|

2. s prislavnim določilom |nameščati se, razprostirati se na površini|

Prah lega na pohišstvo □ knj.izroč. **polegati** □ knj.izroč. **ulegati se**

□ ekspr. **usedati se**

3. s prislavnim določilom, knj.izroč. |pojavnjati se, nastopati na površini|

Megla lega na jezero □ knj.izroč. **nalegati**

GLEJ ŠE *zahajati* | *zbolevati*

legén -a m ▶ *podhujka*

legénda -e ž lit., nardp. |pripoved, v kateri nastopa Kristus, Marija ali svetniki| *poslušati, pripovedovati legende* □ nardp. **legendna povedka**

GLEJ ŠE *izmišljotina* | *napis* | *zasloveti* | *zgodba* 1

legendáren -rna -o prid. ▶ *izreden*

legendárni -a -o prid. ▶ *legendni*

legéndni -a -o prid. |ki je v zvezi z legendo| *legendni motiv*

□ knj.izroč. **legendarni**

GLEJ ŠE *legenda*

lèghórnska -e ž ▶ *leghornkokoš*

lèghórnskokoš -i ž vet. |lahka kokoš bele barve, ki se goji zaradi jajc| *rediti leghornkokoši* □ vet., žarg. **leghornka**

légica -e ž ▶ *legokocka*

légija -e ž |pri starih Rimljanih osnovna vojaška enota, približno 5000 mož| *poveljnik zmagovite legije* □ zgod. **rimska legija**

GLEJ ŠE *veliko²*

legijón -a m ▶ *veliko²*

legírati -am dov. in nedov. *kaj* |dodati juhi, omaki mešanico rumenjaka in smetane, da se maščoba enakomerno porazdeli in jed izboljša| *legirati juho* □ gastr. **vezati**

legislatíva -e ž ▶ *oblast¹* •7 | *pravica* •9 | *telo* •4 | zakonodaja

legislatívni -a -o prid. ▶ *oblast¹* •7 | *postopek* •10 | *telo* •4 |

zakonodajni

legislatúra -e ž ▶ *sklic* 2 | zakonodaja

legíst -a m ▶ *civilist* 2

legitimácija -e ž ▶ *izkaznica* | *izkaznica* • | *pozakonjenje* •

legitimácijski -a -o prid. ▶ *znak¹* •3

legitimíranje -a s ▶ *pozakonjenje* •

legitimírati -am dov. in nedov. ▶ *pozakoniti* | *pozakoniti* • | *uzakoniti* 1 | *uzakonjati*

legitímni -a -o prid. ▶ *dedič* •4 | *upravičeni* | *zakoniti* 3 | *zakonski* 1 2

legitímno prisl. ▶ *upravičeno*

legitímnost -i ž ▶ *upravičenost*

lèglo -a s s prilastkom, ekspr. |kraj, kjer se kaj običajno nezaželenega pojavlja v veliki meri in od koder se širi| *odkriti leglo bolezni*

□ ekspr. *kotišče* □ ekspr. *razplodišče* □ knj.izroč. *zarejališče*

GLEJ ŠE *gnezdo* 2 | *kotitev* | *ležišče* 2 | *žarišče* 2

légnar -ja m ▶ *lega¹* 2

légokócka -e m |vsak od elementov igrače v obliki kock, kvadratov za sestavljanje, oblikovanje| *igrati se z legokockami* □ otr. **legica**

leguminóza -e ž ▶ *metuljnica* 1 | *stročnica*

legúra -e ž ▶ *zlitina*

léha -e ž ▶ *greda²* | *njiva* | *ogon*

lehnják -a m |lahka luknjičava apnena kamnina| *na mahu se nabira lehnjak* □ *lahki kamen* □ petr. *apneni maček* □ petr. *travertin*

leica -e [lájka] ž ▶ *aparát* •10 | *format* •2

leicaformat -a [lájkaformát] m ▶ *format* •2

lêj -te medm. ▶ *gledati* 6, 7, 8 | *pogledati* 4

lék -a m ▶ *zdravilo*

lekár -ja m ▶ *lekarnar* 2 | *zdravnik*

lekárna -e ž |zdravstvena ustanova, ki izdeluje, pripravlja, izdaja zdravila| *kupiti zdravilo v lekarni* □ *apoteka* □ zastar. **lekarnica**

♦ *domača lekarna* □ *domača apoteka* □ *priročna lekarna*

lekárnar -ja m

1. |lastnik lekarnel| *Lekarnar ga je sprejel v službo* □ **apotekar**
 2. |izdelovalec zdravil| *kupiti mazilo pri lekarnarju* □ star. **lekar**
GLEJ ŠE farmacevt | študirati ♦1

lekárnarica -e ž

1. |lastnica lekarnel| *prva ljubljanska lekarnarica* □ **lekarnarka**
 2. star. |lekarnarjeva žena| *sin podeželskega lekarnarja in lekarnarice* □ zastar. **apotekarica**
GLEJ ŠE farmacevtka

lekárnarka -e ž ▶ farmacevtka | lekarnarica 1**lekárnarski** -a -o prid. |ki je v zvezi z lekarnarji ali lekarnarstvom| *lekárnarski poklic* □ **apotekarski** □ redk. **lekarniški**
GLEJ ŠE poklic ♦5**lekárnarstvo** -a s |dejavnost lekarnarjev| *seznaniti se z razmerami v lekárnarstvu* □ redk. **apotekarstvo****lekárnica** -e ž ▶ lekarna**lekárniški** -a -o prid. |ki je v zvezi z lekarno| *lekárniško združenje* □ redk. **apotekarski**

- GLEJ ŠE** farmacevtski | farmakopeja | lekarnarski | poklic ♦5 | zdravilo ♦3

lekárnništvo -a s ▶ farmacija**lékcija** -e ž ▶ inštruirati | opomin**lékcije** -ij ž mn. mn. v sin. nizu ▶ inštruiranje**lekovíti** -a -o prid. ▶ rastlina ♦24 | zdravilni**leksém** -a m jezikosl. |beseda, besedna zveza kot nosilec pomena| *Poved Človek je človeku volk ima tri različne lekseme* □ jezikosl. **leksikalna enota****léksični** -a -o prid. ▶ leksikalni**léksika** -e ž ▶ besedje**leksikální** -a -o prid. jezikosl. |ki je v zvezi z leksiko| *leksikalne značilnosti štajerskih govorov* □ jezikosl. **léksični**

- GLEJ ŠE** leksem | pomen ♦3

leksikográf -a m ▶ slovaropisec**leksikografija** -e ž ▶ slovaropisje**leksikográfski** -a -o prid. ▶ slovaropisni**leksikológ** -a m jezikosl. |strokovnjak za leksikologijo| *ugotovitve leksikologov* □ jezikosl. **besedoslovec****leksikologíja** -e ž jezikosl. |veda o besednem zakladu kakega jezika| *prispevki iz slovenske leksikologije* □ jezikosl. **besedoslovje** □ jezikosl. **slovaroslovje****leksikolóški** -a -o prid. jezikosl. |ki je v zvezi z

- leksikologijo| *leksikolóške raziskave slovenskega jezika*
 □ jezikosl. **besedoslovni**

léksikon -a m ▶ besedje | izobražen ♦**lektúra** -e ž ▶ čtivo**lektoríranje** -a s |kritični jezikovni pregled| *lektoríranje časopisa* □ **lektura****lektúra** -e ž ▶ lektoriranje**lematizácija** -e ž ▶ iztočničenje**lemenát** -a m ▶ semenišče**lemenátar** -ja m ▶ semeniščnik**lémez** -a m ▶ drog ♦3 | špirovac**lémezínica** -e ž ▶ ralo**léming** -a m ▶ postušnik**lémpa** -e ž ▶ barigla | kangla | trebuh 1**lén** -a -o prid. |ki ne dela rad| *len človek* □ **nedelaven** □ pog. **komod**

- pog. **komoden** □ redk. **leniv** □ ekspr. **lenoben** □ slabš. **lenuharski**

□ ekspr. **lenuhast** □ nar. **nemaren**

POVEDKOVNIK gniloba, gnoj, lenčina

GLEJ ŠE počasen 2

léna -e ž ekspr. |lena ženska| *Lene ne mara, pridne ne dobi*

- ekspr. **lenoba** □ slabš. **lenuhinja** □ ekspr. **lenuška**

lenáriti -im nedov.

1. |ne (hoteti) delati| *Mi delamo, on pa lenari* □ ekspr. **bogu čas krasti** □ pog. **držati roke križem** □ pog. **držati roke v žepu** □ star. **leniti se** □ slabš. **lenuhariti** □ zastar. **lenušiti** □ ekspr. **pasti lenobo** □ ekspr. **pestovati roke** □ ekspr. **pohajkovati** □ ekspr. **postajati** □ ekspr. **postaviti** □ ekspr. **postopati** □ ekspr. **prekladati se** □ ekspr. **pretegovati se** □ ekspr. **prodajati lenobo** □ ekspr. **sloneti** □ neknj. pog. **tahinirati** □ neknj. pog. **zabušavati**

2. |biti nedejaven| *lenariti v senci* □ star. **leniti se** □ slabš. **lenuhariti** □ ekspr. **pohajkovati**

lenárjenje -a s |stanje nedejavnosti| *prepustiti se lenarjenju*

- **lenoba** □ slabš. **lenuharjenje** □ neknj. pog. **zabušavanje**

lénart -a m ▶ leni¹ | naslonilo •**lénčina** -e m ▶ len povdk.**lénec** -nca m ▶ leni¹**léní¹** -ega m ekspr. |človek, ki se izmika delu| *Lenega si nihče ne želi za sodelavca* □ pog. **komodnež** □ knj.izroč. **lenart** □ zastar. **lenec** □ redk. **lenivec** □ ekspr. **lenoba** □ ekspr. **lenobnež** □ slabš. **lenuh** □ slabš. **lenuhar** □ ljubk. **lenušček** □ ekspr. **udobnež** □ neknj. pog. **zabušant****léní²** -a -o prid. ▶ črevo ♦2**lenír** -ja m ▶ ravnilo**leníti se** -ím se nedov. ▶ lenariti 1, 2**lenív** -a -o prid. ▶ len | počasen 2**lenívec** -vca m

- pal. orjaški **lenívec** □ pal. megaterij

GLEJ ŠE leni¹

lenívi -a -o prid. ▶ črevo ♦2**lenívo** prisl. ▶ lenobno | počasi 2**lenívost** -i ž ▶ lenobnost**léno** prisl. ▶ počasi 1, 2**lenóba** -e ž |dejstvo, da kdo ne dela rad| *Kljub svoji lenobi je prišel na pomoč* □ ekspr. **lenobnost** □ ekspr. **lenost** □ knj.izroč. **lenuštvo**
GLEJ ŠE lena | lenariti 1 | lenarjenje | leni¹ | lenobnost | nedelavnost**lenóben** -bna -o prid. ▶ len | počasen 2**lenóbnež** -a m ▶ leni¹**lenóbno** nač. prisl. |izraža, da stanje, delovanje obvladuje velika želja vztrajati v mirovanju, nedejavnosti| *lenobno sloneti na oknu; lenobno premikati noge* □ ekspr. **lenivo** □ nar. **nemarno**
GLEJ ŠE počasi 1**lenóbnost** -i ž |stanje, za katero je značilna velika želja vztrajati v mirovanju, nedejavnosti| *Obsla ga je utrujenost in prijetna lenobnost* □ knj.izroč. **lenívost** □ ekspr. **lenoba** □ ekspr. **lenost**
GLEJ ŠE lenoba | mrtvilo 2**lenokrven** -vna -o prid. ▶ ravnodušen**lénost** -i ž ▶ lenoba | lenobnost**lenticéla** -e ž ▶ odprtina ♦3**lenúh** -a m ▶ leni¹**lenúhar** -ja m ▶ leni¹**lenuháriti** -im nedov. ▶ lenariti 1, 2**lenuhárenje** -a s ▶ lenarjenje**lenuhárski** -a -o prid. ▶ len**lenuhást** -a -o prid. ▶ len**lenuhínja** -e ž ▶ lena**lenušček** -čka m ▶ leni¹**lenušiti** -im nedov. ▶ lenariti 1**lenuška** -e ž ▶ lena**lenuštvo** -a s ▶ lenoba

leopárd -a m | velika rumenkasta, črnolisasta zver, ki živi v Afriki in Aziji | *krvoločen leopard* □ redk. **pard**

lép¹ -a m ▶ lepilo

lép² -a -o prid. | ki ima v estetskem pogledu pozitivne lastnosti|

lep cvet; lepo dekle □ ekspr. *cveteč cveteča deklica* □ ekspr. *cvetoč*

□ nar. **lepčkan** □ ekspr. **lepušast** □ ekspr. **lepušen** □ zastar. **pogleden**

□ knj.izroč. **všečen** □ star. **zal** □ zastar. **zavber** □ **čeden** □ **krasen** □

□ ekspr. **ličén** |lep glede na oblikovanost| ■ protip. **grd**

GLEJ ŠE čist¹ 1 | grd 1 | jasen 1 | lahek 4 | prijeten

lépa -e ž ▶ lepotica

lépčkan -a -o prid. ▶ lep²

lépek¹ -pka m ▶ gluten

lépek² -pka -o prid. ▶ lepljiv 1, 2, 3

lépen -éna m ▶ list 1

lepénje -a s ▶ lepljenje 2

lepénka -e ž |papirni izdelek iz več plasti z enako mešanico vlaken, navadno debelejši od kartona| *izdelek iz lepenke* □ zastar. **lepnica**

• 1. strešna lepenka □ izolirna lepenka 2. žakarska lepenka □ žakarlepenka

lepetáti -ám nedov. ▶ frfotati | govoriti 1 | govoriti 1 pp 2 |

plapolati 1 | prhutati

lepéti -ím nedov. ▶ držati se | navezan ♦

lépi¹ -ega m ▶ lepotec

lépi² -a -o prid. ▶ čevljc. • | hvala² | jeglič. • | književnost 1 |

nedelja ♦ 2 | roka 1 ♦ 1 | spol. ♦ 3 | starost ♦ 2 | vedenje² 1 ♦

lepidodéndron -a m pal. | izumrlo drevo iz karbona z luskavim lubjem| *Med paleontološkimi najdbami je bil tudi lepidodendron*

□ pal. **luskavec**

lepílo -a s |snov, sredstvo za lepljenje| *pritrđiti z lepílo* □ star. **lep¹**

□ knj.izroč. **lepivo** □ pog. **lim** □ nek. pog. **pop⁴** □ **klej** |lepilo, pridobljeno

iz nekaterih živalskih snovi|

♦ 1. sintetično lepilo □ kem., žarg. sintetik¹ 2. teh. hladno lepilo

□ teh. hladni klej

lepíti in lepíti -ím nedov. *kaj na kaj* |z uporabo lepila pritrjevati

kako stvar na drugo| *lepiti tapete na steno* □ **nalepljati** □ **prilepljati**

□ pog. **limati** □ nek. pog. **popati**

GLEJ ŠE zalepljati | zlepljati

lepíti se in lepíti se -ím se nedov.

1. s prislovnim določilom |zaradi lepljivosti se pritrjevati na podlago|

Blato se lepi na podplate □ **prilepljati se** □ **zalepljati se**

2. |zaradi lepljivosti se pritrjevati drug k drugemu| *Mastni lasje se lepíjo* □ **sprijemati se** □ **zlepljati se**

GLEJ ŠE odlepljati se | sprijemati se 1 | zapeljevati

lepívo -a s ▶ lepilo

lépko prisl. ▶ lepljivo

lépljenje -a s

1. |pritrjevanje kake stvari na drugo z uporabo lepila| *lepljenje plakatov, znamk* □ **nalepljanje** □ **prilepljanje** □ pog. **limanje**

2. |pritrjevanje na podlago zaradi lepljivosti| *lepljenje blata na čevljih* □ **sprijemanje** □ knj.izroč. **lepenje**

3. |pritrjevanje drug k drugemu zaradi lepljivosti| *lepljenje las* □ **sprijemanje** □ **zlepljanje**

lépljenka -e ž um. |slikarska tehnika, pri kateri se podoba oblikuje z lepljenjem koščkov papirja, krpice, lesa| *ustvarjati v lepljenki* □ um. **kolaž**

lepljív -a -o prid.

1. |ki ima lepilno lastnost, moč| *lepljiva slina* □ knj.izroč. **klejast**

□ knj.izroč. **lepek²**

2. |ki ob dotiku s kako stvarjo ostane na njej| *lepljivo blato*

□ **masten** □ knj.izroč. **lepek²** □ ekspr. **pacast** □ ekspr. **pocast** □ knj.izroč. **sprijem-**

kast □ knj.izroč. **sprijemljív** □ knj.izroč. **sprimkast** □ knj.izroč. **židek**

3. |ki je tak, kot bi bil namazan z lepilom| *Žival ima lepljiv jezik*

□ knj.izroč. **lepek²**

lepljivo nač. prisl. |izraža, da kaj ob dotiku s kako stvarjo ostane na njej| *Preznojena obleka se lepljivo prijema telesa* □ knj.izroč. **lepkó**

lépnica -e ž ▶ lepenka

lepó¹ nač. prisl. |izraža, da se dejanje, stanje povezuje s pozitiv-

nimi lastnostmi v estetskem pogledu| *lepo urediti stanovanje*

□ ekspr. **krasno¹** □ ekspr. **lično** |glede na oblikovanost| ■ protip. **grdo¹**

GLEJ ŠE grdo¹ | pravilno¹ | prijazno | prijetno¹

lepó² povdk.

1. s prislovnim določilom |izraža stanje, pri katerem kdo doživlja ugodje| *V tem parku je zmeraj lepo; Na počitnicah je bilo lepo* □ **čudovito²** □

2. z nedoločnikom |izraža, da se imenovano dejanje, stanje pojavlja v taki obliki, da vzbuja ugodje| *Tako zdrav in močen je, da ga je lepo videti* □ **čudovito²** □ zastar. **divota** □ ekspr. **krasno²** □ ekspr. **krasota**

□ knj.izroč. **lepota²** □ ekspr. **poezija** □ ekspr. **slast** □ ekspr. **užitek**

3. |izraža, da je kaj sprejeto s pohvalo, odobravanjem| *Lepo je, da si prišel* □ **ljubeznivo²**

GLEJ ŠE dobro⁴ | jasno⁴ 1 | prav³ | prijetno² 1

lepobesédje -a s ▶ govorjenje pp 4 | leporečje

lepobesédni -a -o prid. ▶ leporečni

lepobesédnik -a m ▶ leporečnik

lepobesédnost -i ž ▶ govorjenje pp 4 | leporečje

lepóčnica -e ž ▶ evglena

lepodúšen -šna -o prid. knj.izroč. |ki ima harmoničen, usklajen, a pasiven odnos do sveta| *lepodúšen estét* □ knj.izroč. **lepodúšniški**

lepodúšniški -a -o prid. ▶ lepodušen

lepoglásen -sna -o prid. ▶ blagoglasen

lepópís -a m |nekaj učni predmet v osnovni šoli, ki obsega

učenje lepe pisave| *ocena iz lepópisa* □ **lepópisje** □ knj.izroč. **kaligrafija**

lepópisje -a s ▶ kaligrafija | lepópis

lepópísni -a -o prid. ▶ pisava 1 ♦ 6 | zvezek 1 ♦ 4

lepópísnica -e ž ▶ zvezek 1 ♦ 4

leporéčiti -ím nedov. ▶ govoriti 1 pp 7

leporéčje -a s ekspr. |izražanje, pri katerem se vsebinska praznost prikriva z lepim, izbranim govorjenjem| *Za njegove spise sta značilna gostobesednost in leporéčje* □ star. **krasnoslovje** □ knj.izroč. **lepo-**

besedje □ knj.izroč. **lepobesednost** □ knj.izroč. **leporečnost** □ knj.izroč. **retorika**

GLEJ ŠE govorjenje pp 4

leporéčni -a -o prid. ekspr. |ki vsebinsko praznost prikriva

z lepim, izbranim govorjenjem| *leporéčni govor* □ knj.izroč. **lepo-**

besedni

leporéčnik -a m ekspr. |kdor vsebinsko praznost pri izražanju

prikriva z lepim, izbranim govorjenjem| *zgovoren leporéčnik*

□ knj.izroč. **lepobesednik**

leporéčnost -i ž ▶ govorjenje pp 4 | leporečje

leposlóvec -vca m |pisec leposlovnih del| *znani leposlovec*

□ **beletrist** □ zastar. **krasnoslovec** □ zastar. **lepoznanec**

GLEJ ŠE estét

leposlóvje -a s ▶ estetika | književnost 1

leposlóvni -a -o prid. ▶ jezik 3 ♦ 33 | knjiga pp 1 | književnost 1 | revija ♦ 3

lepóta¹ -e ž |dejstvo, da kaj v estetskem pogledu vključuje

pozitivne lastnosti| *lepota zimske pokrajine* □ vznes. **cvet lepote**

□ knj.izroč. **kras¹** □ knj.izroč. **krasota** □ knj.izroč. **lepótija** □ knj.izroč. **lepčnost**

□ ekspr. **poezija** □ knj.izroč. **prelepotá** □ knj.izroč. **prelest** □ zastar. **velikolepje**

□ star. **zalost** *Občudovali so njeno zalost* □ ekspr. **ličnost** |lepota glede

na oblikovanost| *lepota pisave*

GLEJ ŠE jamica 2 ♦ | lepotica | lepotica ♦

lepōta² povdk. ▶ lepō²

lepōtec -tca m |zelo lep moški| *občudovati lepota*

□ knj.izroč. *krasotec* □ knj.izroč. *lepi*¹

lepōtica -e ž |zelo lepa ženska| *poročiti se z lepoticō*

□ knj.izroč. *krasotica* □ knj.izroč. *lepa* □ star. *lepota*¹ □ šalj. *lepoticica*

□ šalj. *lepoticica* □ knj.izroč. *lepotka*

• ekspr. *biti lepōtica* □ ekspr. *biti cvet deklet* □ ekspr. *biti cvet lepote*

GLEJ ŠE *ličilo*

lepōtičenje -a s |krašenje z lepōtilnimi sredstvi in nakitom|

Ona porabi veliko časa za lepōtičenje □ ekspr. *lepšanje* □ star. *lišpanje*

lepōtičica -e ž ▶ *lepotica*

lepōtičiti -im nedov. ▶ *krasiti* | *lepšati* 1

lepōtičiti se -im se nedov. ▶ *lepšati se*

lepōtičje -a s ▶ *okrasje*

lepōtička -e ž ▶ *lepotica*

lepōtični -a -o prid. ▶ *drevo* ♦4 | *okrasni* 2 | *sredstvo* ♦14

lepōtija -e ž ▶ *lepota*¹ | *okras* | *okrasek*

lepōtilni -a -o prid. ▶ *kura*² • | *salon* ♦3 | *sredstvo* ♦14

lepōtilo -a s ▶ *sredstvo* ♦14

lepōtina -e ž ▶ *nakit*

lepōtiti -im nedov. ▶ *krasiti* | *lepšati* 1

lepōtiti se -im se nedov. ▶ *lepšati se*

lepōtka -e ž ▶ *lepotica*

lepōtni -a -o prid. ▶ *čut* 2♦ | *estetski* | *izdaja* 1♦3 | *mis* | *okrasni* 2 | *pika* ♦ | *rastlina* ♦10 | *salon* ♦3 | *sredstvo* ♦14

lepōtno prisl. ▶ *estetsko*

lepōtnost -i ž ▶ *lepota*¹

lepōūmen -mna -o prid. knj.izroč. |ki pozna, ljubi lepoto v umetnosti| *izobražena lepōumna oseba* □ knj.izroč. *lepōumniški*

lepōūmi¹ -ega m ▶ *estet*

lepōūmi² -a -o prid. ▶ *estetski*

lepōūmi -a m ▶ *estet*

lepōūmiški -a -o prid. ▶ *estetski* | *lepōumen*

lepōznānec -nca m ▶ *estet* | *leposlovec*

lepōznānski -a -o prid. ▶ *estetski* | *revija* ♦3

lepōznānstvo -a s ▶ *estetika* | *književnost* 1

lépra -e ž ▶ *gobavost*

leprōzni -a -o prid. ▶ *gobavec*

leprozōrij -a m ▶ *bolnišnica* ♦2

lepšālnica -e ž ▶ *evfemizem*

lepšanje -a s |*delovanje*, s katerim se dosega, da je kaj (bolj)

lepo | *lepšanje okolice hiše* □ *olepšavanje* □ *olepševanje* □ *polepšava*

□ *polepševanje* □ star. *zaljšanje* □ *krašenje* ↗

GLEJ ŠE *lepōtičenje*

lepšati -am nedov.

1. *kaj* |*delati kaj (bolj) lepo* | *lepšati stanovanje* □ *olepšavati* □ *olepševati* □ *polepšavati* □ *polepševati* □ zastar. *dičiti* □ zastar. *kinčati* □ star. *kititi*

□ knj.izroč. *lepōtičiti* □ knj.izroč. *lepōtiti* □ star. *zaljšati* □ *krasiti* ↗

2. *komu kaj* |*delati kaj bolj prijetno, bolj srečno*| *Obiski otrok so mu lepšali starost* □ *olepševati* □ *polepševati* □ knj.izroč. *oslajati*

□ knj.izroč. *sladiti* □ ekspr. *slajšati*

lepšati se -am se nedov. |*izraža*, da kdo z lepōtilnimi sredstvi,

nakitom, obleko dela sebe (bolj) lepega| *lepšati se za nastop*

□ *lepōtičiti se* □ star. *čediti se* □ slabš. *čičkati se*² □ zastar. *dičiti se*

□ zastar. *kinčati se* □ star. *kititi se* □ knj.izroč. *lepōtiti se* □ ekspr. *lepšati se*

□ star. *lišpati se* □ star. *zaljšati se*

lepši -a -e prid. |ki ima v estetskem pogledu več pozitivnih

lastnosti od primerjanega| *Lepša dekleta niso vedno tudi uspešnejša* □ zastar. *gorji* □ zastar. *gorši*

GLEJ ŠE *zlepšati se*

lepūšast -a -o prid. ▶ *lep*²

lepūšen -šna -o prid. ▶ *lep*²

lēr -a m ▶ *tek*¹ •

lés -ā m |*snov*, iz katere so deblo, veje, korenine dreves in grmov|

Ličinke uničujejo les □ *lesna snov* □ *lesnina* □ redk. *lesovina*

♦ 1. *akacijev les* □ *akacijevina* 2. *bambusov les* □ *bambusovina*

3. *bezgov les* □ *bezgovina* 4. *borov les* □ *borovina* 5. bot. *božji les*

□ bot. *bodika* □ bot. *božje drevce* □ *nestrok*. *ileks* □ *nestrok*. *ostrolistnica*

6. *brestov les* □ *prakt. sp.* *brest* □ *brestovina* 7. *brezov les* □ *brezovina*

8. *brinov les* □ *brinovina* 9. *bukov les* □ *prakt. sp.* *bukev* □ *bukovina*

10. *cedrov les* □ *cedrovina* 11. *cipresov les* □ *cipresovina* 12. *češnjev les*

□ *prakt. sp.* *češnja* □ *češnjevina* 13. bot. *dišeči les* □ bot. *blagoduh*

□ bot. *kalikant* 14. *drenov les* □ *prakt. sp.* *dren* □ *drenovina* 15. *ebenov les*

□ *ebenovina* 16. *gabrov les* □ *prakt. sp.* *gaber* □ *gabrovina* 17. *glogov les*

□ *glogovina* 18. *les. gosti les* □ *les. gostoletni les* 19. *hikorijev les*

□ *hikori* 20. *hrastov les* □ *star.* *dobovina* □ *star.* *dobov les* □ *prakt. sp.* *hrast*

□ redk. *hrastina* □ *hrastovina* 21. *hruškov les* □ *hruševina* □ *hrušev les*

□ *prakt. sp.* *hruška* □ *hruškovina* 22. *jablanov les* □ *jablanovi-*

na 23. *jagedov les* □ *jagedovina* 24. *javorov les* □ *prakt. sp.* *javor*

□ *javorovina* 25. *jelov les* □ *hojevina* □ *hojev les* □ *nar.* *hojkovina*

□ *nar.* *hojkov les* □ *prakt. sp.* *jelka* □ *jelovina* 26. *jelšev les* □ *jelševina*

27. *jerebikov les* □ *jerebikovina* 28. *jesenov les* □ *prakt. sp.* *jesen*¹ □ *jese-*

novina 29. *kafrov les* □ *kafrni les* 30. *kostanjev les* □ *prakt. sp.* *kostanj*

□ *kostanjevina* 31. *leskov les* □ *prakt. sp.* *leska* □ *leskovina* 32. *lipov les*

□ *prakt. sp.* *lipa* □ *lipovina* 33. *macesnov les* □ *prakt. sp.* *macesen* □ *ma-*

cesnovina □ *nar.* *mecesen* □ *nar.* *mecesnov les* 34. *mahagonijev les*

□ *prakt. sp.* *mahagoni* □ *prakt. sp.* *mahagonijev* □ *prakt. sp.* *mahagonov*

□ *mahagonovina* □ *mahagonov les* 35. *les. masivni les* □ *les.* *kompaktni les*

□ knj.izroč. *polni les* 36. *obeljeni les* □ *nar.* *omajeni les* 37. *gozd. okrogli les*

□ *gozd. obli les* □ *gozd. oblovina*² 38. *oljkov les* □ *oljkovina* 39. *orehov les*

□ *prakt. sp.* *oreh* □ *orehovina* 40. *palisandrov les* □ *palisandrovina*

41. *palmov les* □ *palmovina* 42. *gozd. pozni les* □ *gozd. jesenski les*

□ *les.* *poletni les* 43. *les. prostorninski les* □ *les.* *skladovni les*

44. *pušpanov les* □ *zelenikovina* □ *zelenikov les* 45. *sandalov les*

□ *sandalovina* 46. *smolnati les* □ *smolasti les* □ *smolovina* 47. *smrekov les*

□ *prakt. sp.* *smreka* □ *smrekovina* 48. *stavbni les* □ *stavbinski les*

49. *gozd. stoječi les* □ *gozd. les na panju* □ *nar. les na rastilu* 50. *tikov les*

□ *tikovina* 51. *tisov les* □ *tisovina* 52. *topolov les* □ *prakt. sp.* *topol*¹

□ *topolovina* 53. *trepelikov les* □ *trepelika* 54. *vrbov les* □ *vrbovina*

55. *gozd. zgodnji les* □ *gozd. pomladanski les* 56. *les. žagani les*

□ *star.* *paljeni les*

PODPOMENKE *štorovina*, *vejevina*, *vrhovina*

• *les. stoječi les* □ *les. les na panju* □ *nar. les na rastilu*

GLEJ ŠE *brogovita* | *destilacija* • | *drevje* ♦21 | *drevje* ♦19 | *drevje* ♦5 |

gozd 1, 2 | *jedrovina* | *klimatizirati* • | *kosteličevje* • | *krhlika* |

kvasija | *lipovina* | *mladika* ♦1 | *neumen*¹ ♦ | *palica* ♦11 | *palica* ♦10 |

palica ♦9 | *palica* ♦15 | *prirastek* 1♦1

lésa -e ž

1. |*preprosta vrata iz lat, zlasti v plotu, ograji*| *odriti lesō*

□ ekspr. *lesica* □ *nar.* *vrnila* ↗

2. |*plot, ograja, navadno spletena iz šibja, protja*| *ograditi pašnik*

z lesō □ knj.izroč. *ople* □ *nar.* *pleter*

lesén -a -o prid. |ki je iz lesa| *lesen ročaj* □ zastar. *dreven*

□ knj.izroč. *drven*

GLEJ ŠE *lesnat*² | *neroden*² | *nesproščen* | *tog* 1 | *žebliček* ♦1

lesénast -a -o prid. ▶ *lesnat*²

lesénati -im nedov. ▶ *dreveneti*

leséni -a -o prid. ▶ *blazina* ♦2 | *drobir* 1♦1

lesénina -e ž ▶ *lesnina*

lesenjāča -e ž ▶ *baraka* | *barka*

leséno prisl. ▶ nerodno

lesénost -i ž ▶ olesenelost | togost 1, 2

lésica -e ž ▶ lesa 1

lesk leska m |videz, ki ga daje površini odbijanje svetlobe| *lesk parketa; lesk svilene tkanine* □ *sijaj* □ knj.izroč. *lesket* □ ekspr. *sij* □ star. *svit*
GLEJ ŠE razkošje

léska -e ž |grm z nazobčanimi listi in visečimi mačicami| *Po gmajni rastejo leske* □ pog. *lešnik* *Lešniki so dobro obrodili*
GLEJ ŠE les ♦31

leskèč -éča -e prid. ▶ bleščèč

leskèt -éta m ▶ lesk

lesketajóč -a -e prid. ▶ bleščèč | svetel 2

lesketajóč se -a se -e se prid. ▶ bleščèč

lesketánje -a s ▶ bleščanje

lesketáti se -ám se nedov. ▶ bleščati se

lesketáv -áva -o prid. ▶ bleščèč | razkošen

leskôten -tna -o prid. ▶ bleščèč

leskov -a -o prid. |ki je v zvezi z lesko| *leskove veje* □ nar. *leščev*
GLEJ ŠE grmovje ♦8 | les ♦31 | natepsti | palica ♦8

leskováča -e ž ▶ palica ♦8

leskovína -e ž ▶ les ♦31 | leskovje

leskovje -a s |grmovje leske| *sekati leskovje ob poti* □ *leskovina*
□ nar. *leščevje*

GLEJ ŠE grmovje ♦8

leskovka -e ž ▶ palica ♦8 | šiba pp

lésnat¹ -a -o prid. ▶ gozdnat

lesnàt² -áta -o prid. |ki vsebuje trda celulozna vlakna| *odstraniti zelenjavi lesnate dele* □ *lesenast* □ pog. *lesen*

lésnati -a -o prid. ▶ rastlina ♦5

lésni -a -o prid. ▶ kit² ♦1 | les | lesnina | metanol | premog ♦7 | rastlina ♦5 | strugar ♦ | trohnoaba ♦ | vodja 1 ♦7

lesníčnik -a m ▶ lesnika

lésnik -a m ▶ škrat 1

lesníka -e ž |samorasla, necepljena jablana ali njen sad| *posekati lesniko* □ *divja jablana* □ redk. *divje jabolko* □ nar. *lesníčnik*
□ nar. *lesnjača*

GLEJ ŠE jabolko

lesníkovec -vca m ▶ mošt pp

lesnína -e ž |izdelki iz lesa kot celota| *trgovati z lesnino* □ *lesni izdelki* □ les. *lesenina*

GLEJ ŠE les

lesnjáča -e ž ▶ lesnika

lesonít -a m ▶ plošča ♦11

lesoníttni -a -o prid. ▶ plošča ♦11

lesoréz -a m um. |grafična tehnika, pri kateri se z žlebičastimi dleti in raznimi noži reže v leseno ploščo; odtis v tej tehniki| *ustvarjati v lesorezu; razstaviti lesoreze* □ um. *ksilografija*

lesorézec -zca m ▶ rezbar

lésostrugár -ja m ▶ strugar pp | strugar ♦

lesovína -e ž ▶ les

lesóvje -a s ▶ gozd 1, 2

lèst -í ž ▶ prevara | zvižaja

lesténc -nca m |okrasna priprava z več lučmi, navadno viseča s stropa| *lestenc z desetimi žarnicami* □ neknj. pog. *luster*

lestev -tve ž |priprava s prečnimi klini ali deščicami za vzpenjanje ali sestopanje| *plezati po lestvi* □ ekspr. *lestvica* □ neknj. pog. *lojtra*
□ neknj. pog. *lojtrica*

♦ 1. teh. *magirusova lestev* □ teh. *magiruslestev* 2. *požarna lestev*

□ zasilna lestev 3. *raztegljiva lestev* □ *raztezalna lestev* 4. *vrvena lestev*

□ *vrvena lestev* □ *vrvičasta lestev* □ *vrvična lestev* □ ekspr. *vrvena lestvica*

lésti lézem nedov.

1. |premikati se, dotikajoč se podlage s telesom; premikati se tako, da je telo zelo blizu podlage| *Po poti lezejo deževniki; Mravlje lezejo po mravljišču* □ *laziti*

2. s prislovnim določilom |premikati se, pomagajoč si z nogami in rokami| *lesti izpod postelje; lesti skozi okno* □ nar. *kopati se²*
□ nar. *kopititi* □ *laziti* |sem in tja|

3. s prislovnim določilom |počasi se premikati s prvotnega, navadnega mesta| *Naramnica ji leze z rame* □ ekspr. *uhajati*

GLEJ ŠE hoditi 1, 2 | končevati se | lačen ♦1 | minevati 1 | plaziti se 1, 2 | plezati 1 | podirati se | polzeti | prihajati 3 | prilizovati se | prodirati 2 | propadati 2 | raztegovati se | rediti se | teči 2 pp 1 | zadolževati se | zahajati

léstveni -a -o prid. ▶ lojtrnik

léstvenica -e ž ▶ lestvenik

léstvenice -ic ž mn. ▶ lojtrnik

léstvenik -a m |drog lestve, v katerem so pritrjeni klini, deščice| *zamenjati zlomljeni lestvenik* □ *lestvina* □ knj.izroč. *lestvenica*
GLEJ ŠE lojtrnik

léstvica -e ž

1. |znaki na merilni pripravi, ki predstavljajo dogovorjeno enoto in izhodiščno točko merjenja| *lestvica na termometru* □ *skala²*

♦ 1. fiz. *kelvinova lestvica* □ fiz. *absolutna lestvica* 2. *merilna lestvica* □ *merilna skala*

2. z rodilniškim prilastkom, ekspr. |množina različnih stvari iste vrste| *lestvica izraznih možnosti* □ ekspr. *klaviatura* *Zbirka prinaša bogato klaviaturo lirike* □ ekspr. *mavrica mavrica čustev* □ ekspr. *repertoar pester repertoar razpoloženj* □ ekspr. *skala² skala pomenskih odtenkov* □ ekspr. *spekter spekter značjev in usod v romanu*

• 1. *barvna lestvica* □ *barvna skala* 2. *dohodkovna lestvica* □ *plačilna lestvica* □ *plačna lestvica* 3. *družbena lestvica* □ *socialna lestvica*

4. *glasb. durova lestvica* □ *glasb. durova skala* □ *glasb. durovska lestvica*

5. *glasb. kromatična lestvica* □ *glasb. poltonska lestvica* 6. *lestvica vrednot* □ *vrednotna lestvica* 7. *narediti komu živo lestvico* □ pog. *narediti komu ravbarske lojtrice* □ pog. *narediti komu ravbarsko lojtrico* 8. *lestvica najuspešnejših* □ publ. *toplestvica* □ publ. *toplista* 9. *glasb. molova lestvica*

□ *glasb. molova skala* □ *glasb. molovska lestvica* 10. *razvrstitvena lestvica* □ publ. *ranglestvica* 11. *glasb. tonska lestvica* □ *glasb. lestvica* □ *glasb. skala²*

□ *glasb. tonovska lestvica* 12. *uvrstitvena lestvica* □ publ. *ranglista*

GLEJ ŠE hierarhija | lestev | lestev ♦4

léstvični -a -o prid. ▶ lojtrnik

lestvína -e ž ▶ bradeljnica | lestvenik

léš -a m ▶ ugaski

léščarka -e ž ▶ jereb •

leščáti se -ím se nedov. ▶ bleščati se

leščèč se -éča se -e se prid. ▶ bleščèč

leščérba -e ž ▶ brlivka 1, 2 | svetilka ♦6

leščév -a -o prid. ▶ leskov | palica ♦8

leščévje -a s ▶ grmovje ♦8 | leskovje

leščévka -e ž ▶ palica ♦8

leščílec -lca m ▶ loščilnik

léščíti -im nedov. ▶ loščiti

léšnik -a m ▶ arašid | leska

léšnikar -ja m ▶ krekovt

léšnikarica -e ž ▶ krekovt

léšnikast -a -o prid. |ki je po barvi podoben lešniku| *lešnikaste oči* □ *lešnikov*

léšnikastorjáv -áva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 3

léšnikov -a -o prid. ▶ lešnikast | potica pp

léšnikovorjāv -áva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 3

lèt léta m

- aer. **brezmotorni let** □ aer., žarg. mrtvi let
- GLEJ ŠE hitrost¹ •2 | letenje 1, 2 | polet

leták -a m ▶ plakat

letálec -a s ▶ letalo

letálec -lca m |kdor je usposobljen za ravnanje z letalom| *usposablja se za letalca* □ **aeronavt** □ **aviatik** □ knj.izroč. **zrakoplovec**

letališče -a s |prostor za vzletavanje in pristajanje letal| *Letalo se spušča nad letališče* □ **aerodrom** □ publ. **letalsko pristanišče**

letališčni -a -o prid. ▶ delavec •11 | letališki | steza •2

letališki -a -o prid. |ki je v zvezi z letališčem| *letališke naprave* □ **aerodromski** □ **letališki**

- GLEJ ŠE delavec •11 | steza •2

letalitéta -e ž ▶ smrtnost

letálni¹ -a -o prid. ▶ koža •3 | mrena¹ •1 | sposobnost •2

letálni² -a -o prid. ▶ doza² •2 | gen • | izid 1•

letalnica -e ž

- šport. **smučarska letalnica** □ prakt. sp. **letalnica** □ ekspr. **mamutska skakalnica** □ publ. **velikanka**

letalno prisl. ▶ smrtno

letalnost -i ž ▶ smrtnost

letaló -a s |motorno zračno vozilo, težje od zraka| *Letalo se dviga v nebo* □ **aeroplan** □ **avion** □ ekspr. **jeklena ptica** □ ekspr. **jekleni ptič** □ ekspr. **letalce** □ zastar. **samofrč** □ ekspr. **srebrna ptica** □ ekspr. **železni ptič**

- ♦ 1. aer. **amfibijsko letalo** □ aer. **aerohidroplan** □ aer. **amfibija**
- aer. **dvoživka** 2. **brezpilotno letalo** □ prakt. sp. **brezpilotnik** □ publ. **dron**
- 3. aer. **brezrepa letalo** □ aer., žarg. **brezrepec** 4. aer. **dvokrilno letalo**
- aer. **biplan** □ aer. **dvokrilec** □ aer. **dvokrilni aeroplan** □ aer. **dvokrilno letalo** □ zastar. **dvokrovnik** 5. **dvomotorno letalo** □ aer., žarg. **dvomotornik** 6. **dvosedežno letalo** □ aer., žarg. **dvosedežnik** 7. **enomotorno letalo** □ aer., žarg. **enomotornik** 8. **enosedežno letalo** □ aer., žarg. **enosedežnik**
- 9. **izvidniško letalo** □ voj., žarg. **izvidnik** 10. **lovsko letalo** □ voj., žarg. **lovvec** □ redk. **lovski aparat** 11. **nadzvočno letalo** □ aer., žarg. **supersonik**
- 12. voj. **prestrezalno letalo** □ voj. **prestreznik** 13. **reaktivno letalo** □ letalo na reakcijski pogon □ letalo na reaktivni pogon □ reakcijsko letalo □ pog. **reaktivec** 14. **šolsko letalo** □ knj.izroč. **trenažno letalo** □ **vadbena letalo** 15. **štirimotorno letalo** □ aer., žarg. **štirimotornik** 16. **trimotorno letalo** □ aer., žarg. **trimotornik** □ **tromotorno letalo** 17. **turboreaktivno letalo** □ **turboreakcijsko letalo** 18. **vesoljsko letalo** □ **raketoplan** □ publ. **vesoljski taksi**

- PODPOMENKE 1. **dvokrilnik**, **enokrilnik**, **samokrilnik** 2. **enosedežno letalo**, **dvosedežno letalo** 3. **nizkokrilnik**, **srednjekrilnik**, **visokokrilnik**
- GLEJ ŠE **bombnik** | **enokrilnik** | **hidroplan** | **hitrost¹** •2 | **letalonosilka** | **pilotiranje** 1 | **pilotirati** | **prevoz** •2

letalonosilka -e ž |vojna ladja za prevoz, vzletanje in pristajanje letal| *Pristanišču se bliža letalonosilka* □ knj.izroč. **nosilka letal**

- GLEJ ŠE **ladja** pp 9

letálski -a -o prid. ▶ **bomba** pp 2 | **enota** •6 | **eskadrilja** • | **klub** •3 | **letališče** | **miting** • | **motor²** •4 | **poklic** •8 | **pošiljka** •1 | **pošta** •3 | **proga** 2•2 | **promet** •9 | **šola¹** •8 | **vijak** 3•2 | **vozovnica** •4

letálstvo -a s

- 1. |dejavnost, ki je v zvezi z letenjem z letali| *pospeševati razvoj letalstva* □ **aviacija**
- 2. |del armade, določen za vojaško dejavnost v zraku| *poveljnik letalstva* □ **vojaško letalstvo** □ **vojno letalstvo** □ **zračna flota** □ **zračno ladjeve** □ **aviacija**
- 3. |veda o letenju z letali| *študij letalstva* □ **aviatika**

- GLEJ ŠE **aeronavtika** | **poklic** •8 | **rod¹** 3 pp

létanje -a s ▶ **hoja¹** 2 | **letenje** 1 | **tekanje**

letárgični -a -o prid. ▶ **zaspanost** ♦

letárgija -e ž ▶ **mrtvilo** 1, 2 | **zaspanost** ♦

létati -am nedov. |premikati se (sem in tja ali večkrat) po zraku| *Ptič leta z veje na vejo; Nad mestom letajo letala* □ **poletavati** □ **preletavati** □ **preletavati se** □ **spreletavati se** □ knj.izroč. **preletati se** □ knj.izroč. **spreletati se** □ knj.izroč. **spreletovati se**

- GLEJ ŠE **hoditi** 2 | **nositi** 2 | **tekati** | **zapeljevati**

létavec -vca m ▶ **fant** 1

letávina -e ž ▶ **letečina**

letéca -e ž ▶ **policija** ♦

letéči -a -e prid. ▶ **golob** | **hidrogliser** | **lastovica** • | **poletuša** | **policija** ♦ | **predmet¹** 1•2 | **preproga** •

letéčina -e ž star. |živali, ki letajo, zlasti ptiči| *loviti letečino* □ nar. **letavina**

leténje -a s

- 1. |premikanje po zraku z letalnimi organi, zlasti s perutmi, krili| *sposobnost ptičev za letenje* □ **let** □ **letanje**

- 2. |premikanje po zraku, v vesolju s tehničnim pogonom| *Letalo je spremenilo smer letenja* □ **let** □ redk. **polet**

- 1. aer. **akrobatsko letenje** □ **nestrok**. **visoka pilotaža** 2. aer. **instrumentalno letenje** □ **nestrok**. **slepo letenje** 3. voj. **skupinsko letenje** □ voj. **grupno letenje**

létenski -a -o prid. ▶ **plašč** •6 | **poletni**

letéti -im nedov. |premikati se po zraku| *Poglej, kako lepo leti lastovka; Letalo leti proti jugu* □ ekspr. **frčati** □ ekspr. **frletti** □ ekspr. **jadrati**

PODPOMENKE 1. 'hitro, slišno leteti' **frcati**, **frčati**, **frfetati**, **frfljati**, **frfotati**, **frfrati**, **frkati¹**, **plahutati**, **prhati**, **prhutati**, **švigati**, **švisteti** 2. 'leteti z razprostrtimi, mirujočimi perutmi' **jadrati**, **nesti se**, **pluti**, **prepeljavati se**, **sprenašati se**, **veslati**, **voziti se** 3. 'zibaje, lahko leteti' **frletti**, **frfoletti**

- GLEJ ŠE **dirjati** | **meriti** 4 | **minevati** 1 | **podirati se** | **teči** 1

létev -tve ž |podolgovat kos lesa ali kovine, navadno pravokotnega prereza| *pritrđiti letev* □ nar. **lata** □ knj.izroč. **latva** □ **letvica** |**majhna letev**| □ nekjn. pog. **remelj** |**lesena letev**|

- 1. teh. **ravnalna letev** □ teh. **ravnalka** 2. teh. **strešna letev** □ redk. **krovnica**
- 3. **štiriroba letev** □ **četrveroroba letev** □ **četrverorobna letev** □ **štirirobna letev** 4. les. **zaključna letev** □ les. **robnica**

- GLEJ ŠE **lata** 2

létina -e ž |kar se pridela v (enem) letu| *Letina dobro kaže* □ **letni pridelek** □ **pridelek** □ knj.izroč. **obrod** □ knj.izroč. **obrodek**

- GLEJ ŠE **letnica** 2 | **pridelek** | **pridelek** ♦

létni¹ -a -o prid. ▶ **članarina** •2 | **dopust** •4 | **enoletni** | **letina** | **letnica** 1 | **naročnina** • | **ocena** 2•7 | **poročilo** •1 | **pridelek** | **prirastek** 1•1

létni² -a -o prid. ▶ **obleka** •3 | **plašč** •6 | **počitnice** •1 | **poletni**

létni³ -a -o prid. ▶ **sposobnost** •2

létnica -e ž

- 1. |podatek, ki označuje leto kakega dogodka| *letnica nad vrati hiše* □ star. **letna številka**

- ♦ **rojstna letnica** □ **leto rojstva** □ **rojstno leto**

- 2. **gozd**. |enoletni debelinski prirastek lesa| *ugotoviti starost lesa po številu letnic* □ **gozd**. **branika** □ **gozd**. **letina**

- GLEJ ŠE **enoletnica** 2

létnik -a m

- 1. |stopnja, organizacijska enota študija v višjih in visokih šolah| *končati prvi letnik medicine* □ pog. **leto**

- 2. |nekdaj razred (v srednjih strokovnih šolah)| *Učiteljišče je imelo štiri letnike* □ zastar. **tečaj**

- 3. |enoletna doba periodično izhajajoče publikacije; celota števil, snopičev te dobe| *dva letnika časopisa; Delo, letnik V., št. 3* □ publ. **leto Delo, leto V., št. 3** □ zastar. **tečaj**

- GLEJ ŠE **razred** 1

letnina -e ž ▶ anuiteta | članarina •2

létno¹ prisl. ▶ preval¹ •3

létno² čas. prisl.

1. |izraža, da se dejanje pojavi, poteka vsako leto| *letno porabiti velike vsote* □ vsako leto □ knj.izroč. vsakoletno

2. s kratnostnim prislovnim določilom |izraža, da se v kratnostnem določilu izraženo število ponovitev omejuje na časovno obdobje enega leta| *prihajati petkrat letno* □ na leto □ v enem letu
Zbolel je štirikrat v enem letu □ v letu *Obišče nas dvakrat v letu*

léto -a s

• 1. drugo leto □ naslednje leto □ prihodnje leto 2. ekon. gospodarsko leto □ ekon. poslovno leto 3. zgod. leto osemnajsto oseminštirideset □ zgod. leto 1848 □ publ. pomlad narodov 4. lansko leto □ minulo leto □ prejšnje leto □ preteklo leto 5. letošnje leto □ pog. to leto 6. astron. Lunino leto □ astron. lunarno leto □ publ. muslimansko leto 7. navadno leto □ redk. neprestopno leto 8. ekon. proračunsko leto □ ekon. budžetno leto □ ekon. fiskalno leto 9. astron. sončno leto □ astron. solarno leto □ astron. tropsko leto 10. astron. zvezdno leto □ astron. sidersko leto

GLEJ ŠE čas 3•3 | deklinštvu | doba •3 | doba •25 | dogodek pp 6 | dolgo¹ | lani | letnica 1• | letnik 1, 3 | letno¹ 1, 2 | letos | mlad 1• | mladeništvu | mladost | na starost | otroštvo | poletje | poletje • | pomlad | postarati se | pridelek | pridelek • | silvestrovo | star 1• | starati se 2 | starost | starost •1 | v mladosti | živel

letónski -a -o prid. ▶ jezik 3•32

letónščina -e ž ▶ jezik 3•32

letopís -a m |zapis pomembnejših dogodkov po letih| *iskati podatke v letopisu* □ anali

letopísec -sca m |pisec, ki zapisuje pomembnejše dogodke po letih| *poročanje letopisca iz 15. stoletja* □ analist □ redk. analistični pisec

letopísni -a -o prid. ▶ podatek •1

letorásel -sli ž ▶ mladika

létos čas. prisl. |izraža, da se kaj dogaja, je v letu, ki je, še trajal| *Sadje je letos dobro obrodilo* □ to leto □ v letošnjem letu □ v tem letu

letošnji -a -e prid. |ki je v zvezi z letom, ki je, še trajal| *letošnji pridelek* □ pog. od letos □ knj.izroč. toletni

GLEJ ŠE leto •5 | letos

letoválec -lca m ▶ dopustnik | letoviščar

letovánje -a s ▶ dopustovanje

letováti -újem nedov. ▶ dopust •2

letoviščar -ja m |kdor preživlja letni dopust, počitnice v letovišču| *oddajati sobe letoviščarjem* □ knj.izroč. letovalec □ knj.izroč. letoviščnik

letoviščarka -e ž ▶ dopustnica

letoviščarski -a -o prid. ▶ letoviški

letoviščarstvo -a s ▶ dopustovanje

letovišče -a s

• zimsko letovišče □ publ. zimovališče □ zastar. zimovišče

GLEJ ŠE hišica •3

letoviščni -a -o prid. ▶ letoviški

letoviščnik -a m ▶ letoviščar

letoviški -a -o prid. |ki je v zvezi z letoviščem| *letoviški gostje* □ letoviščarski □ letoviščni

GLEJ ŠE hišica •3

le-tù zaim. ▶ tu¹ 2

létvarica -e ž ▶ gajba

létvast -a -o prid. |ki je iz letev| *létvast zaboj* □ letven

letván -a -o prid. ▶ letvast

létvenik -a m ▶ gozd 1 | latnik

létvica -e ž ▶ letev

letvíčiti -im nedov. ▶ letviti

letvíti -ím nedov. *kaj les*. |pritrjevati letve zaradi povezave, zavarovanja česa| *letviti parketni pod* □ les. letvíčiti

lév¹ -a m |pretesna vrhnja plast kože, ki si jo žival odstrani, slečel| *opaziti lev črnice v travi* □ knj.izroč. lev³

♦ kačji lev □ knj.izroč. kačja lev □ nar. lilek

GLEJ ŠE levitev

lèv² léva m |v Afriki živeča zver, katere samec ima veliko glavo in košato grivo| *ukrotiti leva* □ ekspr. *kralj živali* □ ljubk. levček

• beneški lev □ lev sv. Marka

GLEJ ŠE pogumen povdk.

lév³ -í ž ▶ lev¹ | levitev

léva¹ -e ž ▶ noga 1•2 | roka 1•2

léva² -e ž ▶ kamin

levák -a m ▶ levičar 1 | neveden 1 povdk.

levákinja -e ž ▶ levičarka

levánt -a m ▶ veter pp 3 | vzhodnik

levantínski -a -o prid. ▶ trgovec •1

levántski -a -o prid. ▶ trgovec •1

lèvček -čka m |levji mladič| *levinja z levčki* □ levíč

GLEJ ŠE lev²

lévi¹ -ega m ▶ komunist | levičar 2

lévi² -a -o prid. |pri vprežni živini ki je v odnosu do človeka na isti strani kot srce| *levi konj*, *vol* □ *ksební* □ *priročni* □ *prisebni*

GLEJ ŠE levičarski | ljubimka | na levo | neroden² • | noga 1•2 | otrok 2•1 | prilastek pp 1 | roka 1•2 | zakon¹ •2

leviatán -a m ▶ hudobnež

levíca -e ž ▶ roka 1•2

levíč -íča m ▶ levček

levičar -ja m

1. |kdor pri delu uporablja predvsem levo roko| *spodbujati levičarja*, *da krepí desno roko* □ knj.izroč. levak □ knj.izroč. levičnik

2. |pripadnik leve politične usmeritve| *zahteve levičarjev* □ publ. leví

GLEJ ŠE komunist

levičarka -e ž |ženska, ki pri delu uporablja predvsem levo roko| *Levičarka težko piše z desno roko* □ knj.izroč. levakinja

□ knj.izroč. levičnica

GLEJ ŠE komunistka

levičarski -a -o prid. |ki je v zvezi s pripadniki leve politične usmeritve| *levičarske stranke* □ publ. leví²

levičarsko prisl. ▶ levo

levični -a -o prid. |ki pri delu uporablja predvsem levo roko|

levični otrok □ knj.izroč. levoročni

levičnica -e ž ▶ levičarka

levičnik -a m ▶ levičar 1

levinja -e ž ▶ pogumen povdk.

levít -a m ▶ duhovnik 1 pp 5 | duhovnik 2 pp 6 | maša •1 | oštovati

levítev -tve ž |odstranjevanje, slačenje pretesne vrhnje plasti

kože| *levítev kač*, *rakov* □ *levljenje* □ knj.izroč. lev¹ □ knj.izroč. lev³

levíti -ov m mn. ▶ oštevanje

levíti se -ím se nedov. |v zvezi s plazilci odstranjevanje si, slačiti si pretesno vrhnjo plast kože| *V tem času se kače levijo* □ ekspr. *preo-*

blačiti se □ ekspr. *slačiti se*

levjesčren -čna -o prid. ▶ pogumen

lèvji -a -e prid. ▶ preval¹ •3

levkemíja -e ž med. |bolezen, za katero je značilen pojav rakavih belih krvničk v krvi| *zboleti za levkemijo* □ med. *belokrvnost*

□ med. *krvni rak*

levkocit -a m nav. mn., biol. |brezbarvna krvna celica, ki se giblje s panožicami| *število levkocitov v krvi* □ biol. **bela krvnička** □ biol. **belo krvno telesce** □ biol. **limfocit** |levkocit z velikim jedrom in malo citoplazme|

levkoplást -a m ► obliž

levljênje -a s ► levitev

lévo nač. prisl. |izraža, da je kaj v opoziciji do konservativnega političnega pola| *levo usmerjeni časopis* □ **levičarsko**
GLEJ ŠE na levo | volja •2

levoróčni -a -o prid. ► levični

lézba -e ž ► lezbijka

lezbáča -e ž ► lezbijka

lézbični -a -o prid. |ki je v zvezi z lezbijkami| *lezbíčno nagnenje*
□ **lezbijski** □ knj.izroč. **sapfični**

lézbičnost -e ž |spolno nagnjenje žensk do oseb istega spola| *javno izražanje lezbíčnosti* □ **lezbijstvo** □ **sapfizem** □ **tribadija** □ **tribadizem**

GLEJ ŠE lezbištvo

lézbijka -e ž |ženska, ki čuti spolno nagnjenje do oseb istega spola| *gibanje za prevíce lezbijk in gejev* □ **homoseksualka**
□ sleng. **lezba** □ sleng. **lezbača** □ knj.izroč. **tribada**

lézbijski -a -o prid. ► lezbíčni

lézbijstvo -a s ► lezbíčnost | lezbištvo

lézbištvo -a s |spolno nagnjenje žensk do oseb istega spola| *gejevstvo in lezbištvo* □ **lezbíčnost** □ **lezbijstvo** □ knj.izroč. **sapfizem**
□ knj.izroč. **tribadija** □ knj.izroč. **tribadizem**

lezéčina -e ž ► lazlnina

lezingka -e ž ► ples 1 pp

lézi velel. medm. |kot ukaz psu| *Lezi, tukaj ostani* □ **kuš**

lézija -e ž ► poškodba | rana

léža -e ž ► lega¹ 1 | ležanje

ležáj -a m |mesto, predmet, na katerem kaj leži, sloni| *izdelati ležaj za jambor* □ **ležišče**

• 1. teh. aksialni ležaj □ teh. osni ležaj 2. teh. konični ležaj □ teh. stožčasti ležaj

ležájni -a -o prid. ► blazinica •

ležák -a m ► sod¹

ležální -a -o prid. ► ležalnik | pohištvo pp | stol •2 | vagon •2

ležálnica -e ž ► ležalnik | ležišče 1

ležálník -a m |stol iz ogrodja z vpetim platnom za sedenje ali ležanje| *počivati na ležálniku* □ **ležalni stol** □ knj.izroč. **ležálnica**
□ nek. pog. **ligeštul** □ nar. **zdraja**

GLEJ ŠE stol •2 | vagon •2

ležánje -a s |stanje, v katerem je telo v vodoravnem položaju| *Pri taki poškodbi je priporočljivo ležanje na hrbtu* □ knj.izroč. **lega¹**
□ star. **leža**

ležarína -e ž |pristojbina za hranjenje blaga, pošiljke, ki je lastnik, naslovník ne prevzame takoj| *plačati ležarino* □ **ležnina**
□ redk. **ležarínska pristojbina**

ležarínski -a -o prid. ► ležarina

ležáti -ím nedov.

1. |biti (iztegnjen) v vodoravnem položaju| *Nekateri so sedeli, drugi ležali* □ otr. **ajati** □ otr. **ajčkati** □ otr. **ležkati** □ ekspr. **počivati**
□ **poležavati** ↗

2. s prislovnim določilom |biti, nahajati se na določenem mestu, navadno na večji površini| *Mesto leži ob reki* □ **razprostirati se**
□ ekspr. **biti položen** □ pesn. **snivati** *Mestece je snivalo pod vzožjem gor*
GLEJ ŠE bolan •1 | mrtev² • | pokopan | umirati

ležéče prisl.

• ptt poštno ležeče □ ptt poste restante

ležéči -a -e prid. ► ovira 1 •1 | položaj 1 pp 1

lézenje -a s

• leženje jajčec □ izleganje jajčec □ lega jajčec

ležêren -rna -o prid. ► lagoden | malomaren

ležêrno prisl. ► lagodno | počasi 2

ležêrnost -i ž ► lagodje | lagodnost

ležetrúdnik -a m ► podhujka

ležíšče -a s

1. |kar je namenjeno za ležanje, spanje| *pripraviti ležišče*
□ knj.izroč. **ležálnica** □ knj.izroč. **lož** □ pog. **postelja počitniški dom**
s petdesetimi posteljami

♦ **zasilno ležišče** □ improvizirano ležišče

2. |mesto, prostor, kjer žival (pogosto) leži| *dvigniti zajce z ležišč* □ knj.izroč. **leglo**

GLEJ ŠE ležaj | nahajališče | tabor •1

ležíščni -a -o prid. ► pregrinjalo •

léžkati -am nedov. ► ležati 1

léžnica -e ž ► pograd

ležnána -e ž ► ležarina

li člen. ► kajne

liána -e ž ► ovijalka

libácija -e ž ► daritev •1

libéla -e ž ► pastir • | tehtnica •1

liberál -a m ► liberalec 1

liberálec -lca m

1. |član liberalne stranke| *zmagal liberalcev* □ star. **liberal**
□ star. **liberaluh** □ star. **svobodnjak**

2. zgod. |član, pristaš Narodne napredne stranke| *slovenski liberalci in klerikalci* □ zgod. **naprednjak** □ slabš. **naprednjakar**

liberálen -lna -o prid. ► popustljiv

liberalízem -zma m |gospodarska in politična miselnost, nastala v kapitalizmu, ki poudarja gospodarsko in politično svobodo| *začetki liberalizma* □ star. **liberalstvo**

♦ 1. ekon. **gospodarski liberalizem** □ ekon. **ekonomski liberalizem**

2. ekon. **manchestrski liberalizem** □ ekon. **manchestrstvo** 3. ekon. **novi liberalizem** □ ekon. **neoliberalizem** 4. **politični liberalizem**
□ knj.izroč. **politično svobodnjaštvo**

liberální -a -o prid. ► kapitalizem •

liberálnost -i ž ► popustljivost | strpnost

liberálstvo -a s ► liberalizem

liberalúh -a m ► liberalec 1

libertín -a m ► osvobodjenec | svobodomislec

libertíneec -nca m ► svobodomislec

libertínizem -zma m ► svobodomiselnost

libído -a m ► nagon •2

libúrna -e ž ► ladja pp 1

licàt -áta -o prid. ► debeloličen

líce -a s

1. nav. mn. |del obraza ob strani nosu in ust| *napihniti lica*;
Poljubila ga je na obe lici □ ekspr. **ličece** □ ekspr. **liček**

2. |stran tkanine, pletenine, usnja, ki ima bolj izdelan, lepši videz kot druga stran| *primerjati lice in narobno stran* □ **lična stran**
□ **prava stran**

3. |prednja, prava stran, zlasti kovanca, bankovca ali medalje| *lice kovanca* □ knj.izroč. **averz**

GLEJ ŠE jokati | obraz | pročelje | videz 1

liceální -a -o prid. ► licejski | profesor •2

licéj -a m ► gimnazija

licéjec -jca m ► dijak pp 2

licéjka -e ž ► dijakinja pp

licéjski -a -o prid. |ki je v zvezi z licejem| *licejski profesorji*

□ zastar. **licealni**

GLEJ ŠE profesor ♦2

licemér -a m ▶ hinavec | licemerec

licemérec -rca m ekspr. |kdor se kaže poštenega, dobrega, čeprav v resnici ni tak| *Licemerci so se javno zgražali nad njeno nesramežljivostjo, skrivaj pa so jo občudovali* □ slabš. **farizej** □ knj.izroč. **hipokrit** □ knj.izroč. **licemer** □ knj.izroč. **tartif**

GLEJ ŠE hinavec

liceméren -rna -o prid. ▶ hinavski | licemerski

licemériti -im nedov. ▶ hinavčiti | pretvarjati se

licemérje -a s ▶ hinavščina | licemerstvo

licemérka -e ž ▶ hinavka

licemérski -a -o prid. ekspr. |ki je značilen za človeka, ki se kaže poštenega, dobrega, čeprav v resnici ni tak| *licemersko vedenje* □ slabš. **farizejski** □ knj.izroč. **hipokritski** □ knj.izroč. **licemeren** □ knj.izroč. **tartifovski** □ knj.izroč. **tartifski**

GLEJ ŠE hinavski

licemérsko prisl. ▶ hinavsko

licemérstvo -a s ekspr. |vedenje ali govorjenje koga, ki se kaže poštenega, dobrega, čeprav v resnici ni tak| *licemerstvo in sveto-hlinstvo* □ slabš. **farizejstvo** □ knj.izroč. **hipokrizija** □ knj.izroč. **licemerje** □ knj.izroč. **tartifovstvo**

GLEJ ŠE hinavščina

licénca -e ž ▶ svoboščina •

licencíratí -am dov. ▶ potrditi 2

licentia poetica -e -e [licéncija poétika] ž ▶ svoboščina •

licitácija -e ž |javna prodaja, pri kateri dobi blago, kdor ponudi zanj največjo vsoto| *udeležiti se licitacije* □ **dražba** □ nar. **licitanta** □ ekon. **avkcija** |zlasti na mednarodnem tržišču|

♦ javna licitacija □ javna dražba □ zastar. očitna dražba

licitácijski -a -o prid. |ki je v zvezi z licitacijo| *licitacijski pogoji* □ **dražbeni**

licitánt -a m |kdor se s ponujanjem večje vsote poteguje za blago, ki se prodaja na licitaciji| *Za parcelo se je potegovalo več licítantov* □ **dražilec** □ **dražitelj** □ knj.izroč. **dražbar**

licitánta -e ž ▶ licitacija

licitátor -ja m |kdor vodi licitacijo| *imenovati licitatorja*

□ **dražbenik** □ **dražilec** □ **dražitelj** □ knj.izroč. **dražbar**

licitírati -am nedov. *kaj* |s ponujanjem večje vsote potegovati se za blago, ki se prodaja na licitaciji| *licitirati les* □ **dražiti**¹

□ knj.izroč. **dražbati**

lícece -a s ▶ lice 1

líček -čka m ▶ lice 1

líčen -čna -o prid. ▶ lep²

líčenje -a s |nanašanje ličila na obraz| *líčenje obraza*

□ pog. **šminkanje**

GLEJ ŠE ličilo

ličílíni -a -o prid. ▶ ličilo

ličílo -a s |sredstvo za barvanje, lepšanje obraza| *nanašati ličilo na obraz* □ **ličilno sredstvo** □ **sredstvo za líčenje** □ knj.izroč. **barvilo** □ zastar. **lepotica** □ kozm. **make up** □ pog. **šminka** □ **modrilo** |ličilo modre barve| □ **rdečilo** |ličilo rdeče barve, zlasti za ustnice| □ **senčilo** |ličilo za veke|

♦ **ličilo za ustnice** □ knj.izroč. **barvilo za ustnice** □ zastar. **ruž za ustnice**

□ **šminka**

GLEJ ŠE barva 2 | lak | loščilo •

ličínka -e ž zool. |žival na razvojni stopnji med jajčecem in bubo ali med jajčecem in razvito živaljo| *Ličínka zleze iz jajčeca*

□ zool. **larva** □ zastar. **mevlja**

líčiti¹ -im nedov. *kaj* |nanašati ličilo na obraz| *líčiti veke z zelenim ličilom* □ pog. **mazati** □ pog. **šminkati** □ **tuširati**¹ |líčiti s tušem| *tuširati trepalnice*

líčiti² -im nedov. ▶ podoben² 1♦1

líčiti se -im se nedov. |nanašati si ličilo na obraz| *Rada se líči*

□ neknj. pog. **mazati se** □ pog. **šminkati se**

líčje -a s |del lubja, ki se uporablja za vezanje, pletenje| *privezati trto z líčjem* □ zastar. **lik**²

GLEJ ŠE ličkanje 2

ličánje -a s

1. |odstranjevanje krovnih listov s koruznega storža| *Ličkanje mu gre dobro od rok* □ nar. **kožuhanje** □ nar. **majenje** □ nar. **slačenje**

2. |krovni listi, odstranjeni s koruznega storža, kot celota| *sušiti ličkanje* □ nar. **ličje** □ nar. **ličkovina** □ nar. **slačje**

ličár -ja m |kdor lička| *pogostiti ličkarje* □ nar. **belač** □ nar. **kožuhač**

ličkati -am nedov. *kaj* |odstranjevati krovne liste s koruznega storža| *ličkati koruzo*; *Pri sosedovih ličkajo* □ nar. **beliti** □ nar. **kožuhati** □ nar. **lupati** □ nar. **majiti** □ nar. **slačiti**

ličkovína -e ž ▶ ličkanje 2

líčni -a -o prid. ▶ lice 2

lícnica -e ž anat. |ploščata parna kost med zgornjo čeljustnico in senčnico| *poškodovati si lícnico* □ anat. **podočna kost** □ anat. **podočnica**

líčnik -a m anat. |vsak od štirih zob med podočnikom in prvim kočnikom v eni čeljusti| *ličniki in kočniki* □ anat. **predmeljak**

GLEJ ŠE skobljič pp

líčno prisl. ▶ lepo¹

líčnost -i ž ▶ lepota¹

líder -ja m ▶ voditelj 1 | vodja 1

lídit -a m ▶ ekrazit

lído -a m ▶ obala • | plaža¹ ♦2

liferánt -a m ▶ dobavitelj

líft -a m ▶ dvigalo 2•

ligamént -énta m ▶ vez² 5

lígarica -e ž zool. |divja gos z rumeno progno na črnem kljunu| *jata ligaric* □ zool. **njivska gos**

ligatúra -e ž ▶ podveza 2 | vezaj 2

lígenj -gnja m zool. |sipi podoben glavonožec s parom trikotnih plavuti| *lígnji v mreži* □ pog. **kalamar**

ligeštúl -a m ▶ ležalnik

ligírati -am dov. ▶ podvezati

lignít -a m ▶ premog ♦3

lignítíni -a -o prid. ▶ premog pp 3 | premog ♦3

ligústér -tra m vrtn. |grm s suličastimi ali ovalnimi listi, belimi cveti v socvetjih in črnimi jagodami| *Liguster se je razrasel v gosto živo mejo* □ bot. **kalina** ↗

líhi -a -o prid. |ki ni deljiv z dve| *Híše na tej strani imajo líhe številke*

□ **neparni** □ zastar. **neravni** ■ protip. **sodi**

GLEJ ŠE sodi | število 1 pp 8 | število 1♦7

lihopírsti -a -o prid. ▶ kopitar •1

líj -a m ▶ lijak 1

líják -a m

1. |priprava za zlivanje tekočine v posodo skozi majhno odprtino| *z líjakom doliti vino v steklenico* □ knj.izroč. **líj**

□ knj.izroč. **líjec** □ nar. **lakomnica** |lijak za vlivanje vina v sod|

□ knj.izroč. **líjček** |majhen lijak|

2. |na zid pritrjena posoda za odtok odvečne, umazane vode| *Líjak se je zamašil* □ knj.izroč. **izlivalnik**

GLEJ ŠE jašek •1

líjákast -a -o prid. |ki je podoben lijaku| *líjakasta jama*

□ knj.izroč. **líjast**

lijast -a -o prid. ▶ lijakast

lijavica -e ž ▶ driska | ploha

lijček -čka m ▶ lijak 1

lijec -jca m ▶ lijak 1

lík¹ -a m |kar je likovno upodobljeno| različni líki, vrezani na vrčih

□ figura

- ◆ 1. geom. enakorobni lik □ geom. enakorobi lik 2. geom. enakokotni lik
- geom. izogonalni lik 3. geom. geometrijski lik □ geom. geometrična figura
- geom. geometrični lik 4. geom. presečni lik □ geom. presek 5. geom. simetrični lik □ geom. somerni lik 6. geom. skladni lik □ geom. kongruentni lik
- literarni lik □ ekspr. figura □ junak □ literarna oseba □ literarni junak
- literarni subjekt □ oseba □ ekspr. podoba □ ekspr. portret □ ekspr. postava¹
- star. prikazen

GLEJ ŠE figura 2 | junak 2 | junakinja 2 | podoba

lík² -a m ▶ ličje

likálec -lca m ▶ likar

likálka -e m ▶ likarica

likálni -a -o prid. ▶ miza pp

likálnik -a m |priprava iz kovinskega dela z gladko ploščo za glajenje tkanine| vključiti likálnik □ star. likalo

- ◆ 1. krojaški likálnik □ zastar. krojaški gladilnik 2. teh. likálnik z regulatorjem □ teh. avtomatski likálnik

likálo -a s ▶ likálnik

líkar -ja m |kdor se poklicno ukvarja z likanjem| barvarji oblek in likarji □ likalec

líkarica -e ž |ženska, ki se poklicno ukvarja z likanjem| likarice v kemični čistilnici □ likalka

líkati -am nedov. kaj |potegovati v vročim likálnikom po tkanini, da se zgladi| líkati perilo □ star. gladiti

GLEJ ŠE izboljševati 3 | loščiti | vzgajati

líkêr -ja m

- 1. pomarančni liker □ knj.izroč. pomarančevac 2. ribezov liker
- zastar. grozdjičev liker 3. višnjev liker □ gost. cherry □ gost. cherry brandy □ gost. griot □ šeri

GLEJ ŠE pijača pp 4

líkovni -a -o prid. ▶ pouk 1•6 | umetnik •2 | umetnost¹ •4

líkovnik -a m ▶ umetnik •2

líkvida -e ž ▶ jezičnik

likvidácija -e ž ▶ odprava 1 | odstavitev | usmrnitev

likvidacíjski -a -o prid. ▶ masa •3

likviden -dna -o povdk. |izraža, da je kdo v danem času sposoben poravnati svoje plačilne obveznosti| Podjetje je še likvidno □ plačilno sposoben □ ekon. solventen ■ protip. nelikviden

GLEJ ŠE nelikviden

likvidíranje -a s ▶ odstavitev

likvidírati -am dov. ▶ odpraviti | odpravljati | ukiniti | usmrtiti

likvidni -a -o prid.

1. |ki je v danem času sposoben poravnati svoje plačilne obveznosti| likvidno podjetje □ plačilno sposobni □ ekon. solventni
2. ekon. |ki se lahko hitro in brez izgub spremeni v denarna sredstva| likvidno premoženje □ unovčljivi

likvidnost -i ž

1. |sposobnost v danem času poravnati svoje plačilne obveznosti| likvidnost gospodarske organizacije □ plačilna sposobnost
- redk. izplačljivost □ ekon. solventnost ■ protip. nelikvidnost
2. ekon. |dejstvo, da se kaj lahko hitro in brez izgub spremeni v denarna sredstva| likvidnost premoženja □ unovčljivost

GLEJ ŠE nelikvidnost

líkvor -ja m anat. |tekočina, ki obdaja možgane in hrbtenjačo| preiskava líkvorja □ anat. možgansko-hrbtenjačna tekočina

líla -- -- prid. ▶ bledovijoličast

lílaróznat -a -o prid. ▶ rožnat pp 2

lílast -a -o prid. ▶ bledovijoličast

lílastosív -a -o prid. ▶ siv pp 1

lílek -lka m ▶ lev¹ ♦

lílija -e ž |vrtna rastlina z visokim stebлом in velikimi lijakastimi belimi cveti| Na vrtu raste lílija □ zastar. límbar

- 1. bot. kranjska lílija □ bot. zlato jabolko 2. bot. turška lílija □ bot. zlati klobuk

GLEJ ŠE živeti 4•1

lílijan -a m ▶ maslenica

líliputánc -nca m ▶ pritlikavec 1

líliputánka -e ž ▶ pritlikavka

líliputánski -a -o prid. ▶ majhen 1

lílm -a m ▶ lepilo | nasesti | ohmelje •

límanica -e ž ▶ nasesti | prevarati 1

límanje -a s ▶ lepljenje 1

límati -am nedov. ▶ lepiti | zlepljati

límati se -am se nedov. ▶ sprijemati se 1

límb -a m ▶ predpekel

límba -e ž ▶ cemprin

límbar -ja m ▶ lílija

límes -a m ▶ meja 1

límfá -e ž ▶ cepivo pp 1 | mezga¹ 2

límfátíčni -a -o prid. ▶ mezgovje

límfni -a -o prid. ▶ mezgovje | mezgovnica | obtok •5

límfocít -a m ▶ levkocit

límit -a m ▶ omejitev 3

límitá -e ž ▶ vrednost •6

límitírati -am dov. ▶ omejiti 2

límoná -e ž |sad limonovca| iztisniti límono □ knj.izroč. cítrona □ ekspr. límonica

GLEJ ŠE limonovec

límonáda -e ž |osvežujoča pijača iz limoninega soka, vode, sladkorja| piti límonado □ knj.izroč. cítrónada

GLEJ ŠE melodrama

límonádar -ja m ▶ prodajalec pp 1

límonádast -a -o prid. ▶ ganljiv

límonádnica -e ž ▶ melodrama

límonást -a -o prid. |ki je po barvi podoben limoni| límonaste gumijaste rokavice □ knj.izroč. cítrónast

límonásto -a -o nač. prisl. |izraža, da je kaj po barvi podobno limoni| límonasto rumene rokavice □ limonovo □ knj.izroč. cítrónasto

□ knj.izroč. cítrónsko

límoníca -e ž ▶ limona

límonín -a -o prid. |ki je v zvezi z limono| límonín sok □ limonov □ knj.izroč. cítrónín □ knj.izroč. cítrónov □ knj.izroč. cítrónski

GLEJ ŠE sok 1•3

límonít -a m petr. |ruda, ki vsebuje železove okside z vodo| kopati límonit □ petr. rjavi železovec

límonóv -a -o prid. ▶ limonin | sok 1•3

límonóvec -vca m |južno drevo s svetlorumenimi užitnimi sadovi| posaditi límonovce □ límona □ knj.izroč. cítrona □ knj.izroč. cítrónovec

límonóvo prisl. ▶ limonasto

límuzína -e ž ▶ avtomobil

lína -e ž |oknu podobna odprtina, navadno manjša| Hlev je ímel líne namesto oken □ ekspr. línica □ ekspr. lukálnica

- ◆ strelna lína □ knj.izroč. puškarnica □ knj.izroč. strelnica

GLEJ ŠE hilus | okence | okno 1

L

línč -a m ▶ linčanje

linčanje -a s | uboj krivca, osumljenca takoj, brez zakonitega sojenja | *preprečiti linčanje obdolženca* □ knj.izroč. **linč**
GLEJ ŠE udeleženelec ♦5

linčar -ja m ▶ udeleženelec ♦5

linda -e ž ▶ napušč

lineáren -rna -o prid. ▶ enakomeren | enosmeren | enostranski²

lineárni -a -o prid. ▶ ekscentričnost ♦ | enačba ♦2 | enodimenzionalni | interpolacija ♦ | obdavljenje ♦ | ornament ♦

lineárno prisl. ▶ enakomerno | enostransko

lineárnost -i ž ▶ enakomernost | enostranskost

lingvist -a m ▶ jezikoslovec

lingvistični -a -o prid. ▶ jezikoslovni

lingvistika -e ž ▶ jezikoslovje | jezikoslovje ♦2

lingvistka -e ž ▶ jezikoslovka

linica -e ž ▶ lina | okence

linija -e ž

- 1. elektr. kabelska linija □ elektr. podzemna linija 2. šah. središčna linija □ šah. srednja linija 3. publ. vroča telefonska linija □ publ. hot line □ publ. vroči telefon
- GLEJ ŠE črta 1, 2 | črta 2♦1 | črta 2♦2 | črta 2♦3 | meja 1 | oblika | obris | poteza 2 | proga 2 | proga 2♦1 | proga 2♦2 | smer 2 | veja 2 | vendar¹ 4 | zveza ♦10

linijski -a -o prid. ▶ ladja pp 10 | ornament ♦

linj -a m | večja sladkovodna riba z majhnimi zlato zelenkastimi luskami in zaokroženimi plavutmi | *debeli linji* □ nar. ruska

link -a m ▶ povezava 2

lintvern -a m ▶ zmaj

lipa -e ž | košato drevo z mehkim lesom, srčastimi listi in dišečimi cveti | *Lipa cvete* □ ekspr. **lipica**

GLEJ ŠE cvetje ♦1 | les ♦32 | lipovina

lípan -a m ▶ cipelj | riba 1 pp 3 | riba 1 pp 4

lípe -ta m ▶ neumnež

lípec -pca m ▶ lipovec

lip gloss ~ -a [líp glóš] m ▶ bleščilo

lípica -e ž ▶ lipa | vimček

lipicánc -nca m | konj lipicanske pasme | *dresirati lipicance*
□ redk. **lipičan**

lípičan -a m ▶ lipicanec

lípov -a -o prid. ▶ cvetje ♦1 | čaj¹ ♦2 | les ♦32 | lipovina | neroden² ♦

lípovec -vca m | lipi podobno drevo z nekoliko manjšimi listi | *lipa in lipovec* □ nar. **lipec**

GLEJ ŠE cvetje ♦1 | čaj¹ ♦2

lipovina -e ž | les lipel | *igrača iz lipovine* □ **lipov les** □ prakt. sp. **lipa**

GLEJ ŠE cvetje ♦1 | les ♦32

lípovka -e ž ▶ bezeg ♦3

líptáver -vra m ▶ liptovec

líptovec -vca m gastr. | sir za mazanje, pripravljen iz skute, paprike in drugih začimb | *namazati liptovec na kruh*
□ pog. **liptaver** □ gastr. **liptovski sir**

líptovski -a -o prid. ▶ liptovec

lira -e ž | denarna enota | *zaslužiti nekaj lir v Turčiji* □ ekspr. **lirica**
GLEJ ŠE srebrnik pp

lírca -e ž ▶ lira

lírčni -a -o prid. ▶ lirski | pesem 1♦4 | sopran pp | tenor² pp

lírčno prisl. ▶ čustveno

lírčnost -i ž | dejstvo, da kaj vsebuje umetniško izražene misli, čustva, razpoloženje | *biti dovzeten za lirčnost* □ **izpovednost**
□ **lirskost** □ knj.izroč. **lirika** □ knj.izroč. **lirizem**

lírnik -a m ▶ pesnik ♦2

lírka -e ž

- 1. lit. čustvena lirika □ lit. emocionalna lirika 2. lit. intimna lirika □ lit. intimistična lirika 3. lit. miselna lirika □ lit. meditativna lirika □ lit. refleksivna lirika
- GLEJ ŠE liričnost

lírízem -zma m ▶ liričnost

lírski -a -o prid. | ki je v zvezi z umetniškim izražanjem misli, čustev, razpoloženja | *lirska nadarjenost* □ knj.izroč. **lírčni**
GLEJ ŠE drama ♦3 | pesem 1♦4 | pesnik pp 1 | pesnik ♦2

lírsko-épski -a -o prid. ▶ pesem 1♦5

lírskost -i ž ▶ liričnost

lísa¹ -e ž | mesto, ki ima drugačno barvo ali videz kot ostala površina | *rdeča lisa na obrazu* □ ekspr. **lisica¹** □ ekspr. **maroga¹**
□ ekspr. **marogica** □ zastar. **pelih** □ nar. **priža** □ star. **šara²**
♦ med. **mrliška lisa** □ med. mrtvaška maroga □ med. mrtvaška pega
GLEJ ŠE jasa | lisati | madež 1

lísa² -e ž ▶ liska

lísast -a -o prid. | ki ima na površini mesta, ki so drugačne barve ali drugačnega videza kot ostala površina | *lisasta žival* □ nar. **brečkast** □ knj.izroč. **brezast** □ ekspr. **marogast** □ nar. **prižast**
□ nar. **šekast**
GLEJ ŠE neumen¹

lísa^{sti} -a -o prid. ▶ zvezda 4

lísa^{ti} -am nedov. *kaj knj.izroč.* | povzročati, da postane površina lisasta | *Kri je lisala sneg* □ pog. **delati lise na čem** □ knj.izroč. **lisiti**

lísa^{ti se} -am se nedov. ▶ odražati se

lísec -sca m | lisasta žival, navadno vol | *prodati lisca* □ nar. **šek¹**
□ ljubk. **lisko** | navadno konj, pes |

lísa^{ca¹} -e ž ▶ lisa¹

lísa^{ca²} -e ž | psu podobna zver rdečkastorjave barve s košatim repom | *Lisica je ugrabila kokoš* □ ekspr. **košatorepka** □ ekspr. **lisičica**
□ ekspr. **lisička** □ šalj. **zvitorepa tetka** □ ekspr. **zvitorepka**
♦ 1. zool. obtečajna lisica □ zool. polarna lisica □ zool. severna lisica
2. zool. puščavska lisica □ zool. fenek
GLEJ ŠE krzno ♦10 | prebrisan povdk. 2 | prebrisanka povdk. | riba 1 pp 3

lísi^{ce} -íc ž mn. | priprava za vklepanje aretirancev, zapornikov | *natakiniti komu lisice* □ ekspr. **zapestnice** □ knj.izroč. **zapestniki**

lísičár -ja m ▶ pes pp 6

lísičévina -e ž ▶ krzno ♦10

lísičica -e ž ▶ lisica² | prebrisanka povdk.

lísičina -e ž ▶ brlog ♦2 | krzno ♦10 | luknja 2

lísičiti -im nedov. ▶ govoriti 1 pp 22

lísičiti se -im se nedov. ▶ dobrikati se | prilizovati se

lísiče prisl. ▶ prebrisano

lísičji -a -e prid. ▶ brlog ♦2 | goba pp 3 | griva ♦ | krzno ♦10

lísička -e ž ▶ lisica² | prebrisanka povdk.

lísa^{ti} -im nedov. ▶ lisati

lísa^{žec} -čka m ▶ lisjak | prebrisan povdk. 2

lísa^{žiti} -im nedov. ▶ govoriti 1 pp 22

lísa^ž -a m | lisiji samec | *lisica in lisjak* □ ekspr. **lisjaček**
GLEJ ŠE konj pp 1 | prebrisan povdk. 2 | preobjeda

lísa^{žški} -a -o prid. ▶ prebrisan

lísa^{žško} prisl. ▶ prebrisano

lísa^{žstvo} -a s ▶ prebrisanost

lísa -e ž | lisasta krava | *pasti lisca* □ redk. **breza** □ nar. **lisa²** □ nar. **ška**
• zool. črna lisca □ zool. vodna kokoška

GLEJ ŠE ptica pp 11

lísko -a m ▶ lisec

list -a m

1. |navadno zeleni, ploščati del rastline, ki raste iz veje, stebela| *Na jesen listi odpadejo* □ ekspr. **listič** □ star. **lepen** |zlasti velik list| □ bot. **mahalo** |velik list zlasti praproti, palm|
- ♦ 1. **aloin list** □ alojev list 2. bot. **celi list** □ bot. **nedeljeni list** 3. bot. **čašni listi** □ bot. (cvetna) čaša 4. bot. **pernato deljeni list** □ bot. **pernato razrezani list** 5. bot. **dlanasti list** □ bot. **prstasti list** 6. bot. **klični list** □ bot. **kalica** 7. **lovorov list** □ prakt. sp. **lovor** 8. bot. **sedeči list** □ bot. **nepecljati list** 9. bot. **venčni listi** □ bot. **cvetni venec**
2. |pravokotni kos papirja, zlasti za pisanje| *Vzemi list in napiši naslov* □ nekjn. pog. **papir** □ **listek** ↗
- 1. **anketni list** □ prakt. sp. **anketa** 2. trg. **garancijski list** □ prakt. sp. **garancija** □ trg. **jamstveni list** 3. **jedilni list** □ knj.izroč. **jedilnik** 4. pomor. **list vesla** □ pomor. **pero vesla** 5. zool. **morski list** □ zool. **morski jezik** 6. **obrti list** □ knj.izroč. **obrtnica** 7. **potni list** □ nekjn. pog. **pasoš** □ zastar. **popotni list** 8. **pozivni list** □ prakt. sp. **poziv** □ knj.izroč. **pozivnica** 9. **pravn. skladiščni list** □ pravn. **skladiščnica** 10. žel. **tovorni list** □ žel. **vozni list** 11. **žagin list** □ **žagni list**
- GLEJ ŠE** časopis | domovnica | dovoljenje • 2 | izjava • 1 | izpisek • 1 | izpisek • 2 | izpisek • 3 | olistiti se | pismo | pola • 4 | razvrstitev • 1 | razvrstitev • 2 | revija | revija • 3 | riba 1 pp 3

lista -e ž

- 1. **pravn. civilna lista** □ pravn. **dvorovina** 2. **kandidatna lista** □ zastar. **kandidacijska lista** 3. **fin. tečajna lista** □ fin. **tečajnica**
- GLEJ ŠE** seznam • 2 | seznam • 4

listati -am nedov. ▶ prelistavati**listavec** -vca m |drevo, ki ima liste| *listavci in iglavci* □ **listnato drevo****listavka** -e ž vrtn. |prst iz preperelega listja| *igličevka in listavka* □ vrtn. **listovka****listek** -tka m |majhen kos papirja, kartona| *listek s sporočilom* □ **listič**

- ♦ 1. **kartotečni listek** □ **kartotečni listič** 2. **kataložni listek** □ knj.izroč. **katalogni listek**

GLEJ ŠE feljton | glasovnica | listič | podlistek | vozovnica

listič -a m bot. |del sestavljenega lista, ki se lahko samostojno giblje in lahko sam zase odpade| *Lističi odpadajo* □ bot. **listek**

GLEJ ŠE časopis | čips | list 1 | listek | listek • 1 | papirček •

lističarke -ark ž ▶ goba • 4**lističasti** -a -o prid. ▶ goba pp 1 | goba • 4**listina** -e ž |v posebni obliki sestavljen in potrjen zapis o dogodku pravne narave| *izdati listino* □ star. **pravica** □ publ. **instrument** |zlasti v mednarodnih odnosih| □ ekspr. **pergament** ↗

- ♦ 1. **pravn. darilna listina** □ star. **darilno pismo** □ star. **darovnica** 2. **dokazna listina** □ **dokazilna listina** 3. **ustanovna listina** □ **ustanovitvena listina**

GLEJ ŠE dokument | izvornik 2 | pobotnica | prijava 2 | pristopnica

listje -a s |več (rastlinskih) listov, (rastlinski) listi kot celota| *Listje odpada* □ star. **perje**

- ♦ 1. **listje za steljo** □ nar. **listje za nasteljo** □ nar. **listje za nastil** □ nar. **listje za nastiljo** 2. **murvovo listje** □ **murvino listje** 3. **repno listje** □ nar. **repina** □ nar. **repje** □ nar. **repnik** □ star. **repno perje** 4. **robidovo listje** □ **robidno listje**

GLEJ ŠE koš 1 • 1 | listnjak

listkar -ja m ▶ feljtonist**listnat** -a -o prid. |ki je bogat z listi| *zelo listnato drevo* □ star. **pernat****listnati** -a -o prid. ▶ gozd 1 pp 2 | listavec | ohrovt • 2**listni** -a -o prid. ▶ gnojenje • 1 | klorofil | koš 1 • 1 | oltar • 1 | pota-knjenec pp | povrhnjica 2 • | rozeta • | uš • 2 | vzmet² • 1 | žila 2**listnica** -e ž |knjižici podobna priprava za nošenje bankovcev, dokumentov| *Iz prsnega žepa je potegnil listnico* □ zastar. **portfelj**

GLEJ ŠE beležnica | listnjak | minister • 1 | ptica pp 8 | resor

listnik -a m ▶ gozd 1 pp 1 | koš 1 • 1 | listnjak**listnjak** -a m |prostor, stavba za listje| *prazen listnjak* □ star. **listnica** □ knj.izroč. **listnik** □ nar. **odrina** □ nekjn. pog. **šupa za listje****listognòj** -òja m ▶ november**listonoša** -e m ▶ pismonoša**listopàd** -áda m ▶ november**listopádni** -a -o prid. ▶ drevo pp 5**listovka** -e ž ▶ listavka**listòvnik** -a m ▶ kartoteka | mapa •**lišaj** -a m

- bot. **islandski lišaj** □ poljud. **planinski mah**

lišajast -a -o prid. |ki ima lišaj| *lišajasto drevje* □ **lišajav****lišajav** -a -o prid. ▶ lišajast**lišček** -čka m ▶ ptica pp 8**lišp** -a m ▶ nakit | okrasje | razkošje**lišpanje** -a s ▶ lepotičenje**lišpati** -am nedov. ▶ krasiti**lišpati se** -am se nedov. ▶ lepšati se**lišpav** -a -o prid. ▶ izbirčen | neješč**lišpavka** -e ž ▶ izbirčnica**lišpavost** -i ž ▶ izbirčnost**litér** -tra m |osnovna enota za merjenje prostornine| *Koliko litrov drži vodni zbiralnik; liter pijače* □ ekspr. **litrček**

- ♦ **liter in pol** □ **poldrugi liter**

GLEJ ŠE četrtnica | steklenica • 2

literárni -a -o prid. ▶ besedilo • 2 | delo 2 • 3 | jezik 3 • 33 | književnost 1 | kritik • | krožek • | lik¹ • | literatura • 5 | pisatelj | pisateljica | revija • 3 | smer • 1 | šund • 2 | zgodovina • 2 | zgodovinopisje •**literárno** ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na literaturo| *literarno razgledan* □ **slovstveno****literárnokritični** -a -o prid. |ki je v zvezi z literarno kritiko| *literárnokritična merila* □ knj.izroč. **slovstvenokritični****literárnnozgodovinski** -a -o prid. |ki je v zvezi z literarno zgodovino| *literárnnozgodovinski pregled* □ knj.izroč. **slovstvenozgodovinski****literát** -a m ▶ književnik | pisatelj**literátka** -e ž ▶ književnica | pisateljica**literatúra** -e ž |knjige, spisi o kaki stroki, kakem področju| *seznaniti se z vso razpoložljivo literaturo o obravnavanem problemu* □ knj.izroč. **književnost**

- ♦ 1. **astronomska literatura** □ **zvezdoslovna literatura** 2. **didaktična literatura** □ **poučna literatura** 3. **pedagoška literatura** □ knj.izroč. **pedagoška književnost** 4. **strokovna literatura** □ knj.izroč. **strokovno slovstvo** 5. **substandardna literatura** □ knj.izroč. **literarni substandard**

GLEJ ŠE književnost 1 | književnost 1 • 2 | književnost 2 | zgodovina • 2

líti líjem nedov.

1. |silovito in v velikih količinah, močnem curku teči| *Voda lije po pobočju; Iz rane lije kri* □ **ulivati se** □ **zlivati se** □ ekspr. **kipeti** |z luknje kipi voda

2. **brezos./os.** |zelo, močno deževati| *Ves dan je lilo; Dež je lil brez prestanka* □ **ulivati se** □ **zlivati se** □ nar. **camariti** □ ekspr. **prati** □ star. **prilivati** □ vulg. **scati**

- ♦ ekspr. **liti kot iz škafa** □ knj.izroč. **korcema liti**

3. s prislóvnim določilom, ekspr. |prihajati v velikih količinah|
Mesečina lije skozi okno v sobo □ ekspr. **ulivati se** □ ekspr. **usipati se**
 □ ekspr. **zlivati se**
GLEJ ŠE jokati | teči 2 pp 3 | vlivati

lítina -e ž metal. |kovina, iz katere se ulivajo predmeti| *Litina iz te tovarne je dobra* □ metal. **liv**
 ◆ metal. **siva lítina** □ metal. **sivi liv**

lítke lítk ž mn. ► meča³

litográf -a m |kdor dela litografije| *Litograf je izdelal vizitke*
 □ **kamnotiskar**

litografija -e ž um. |grafična tehnika, pri kateri se risba na kamnito ploščo odtiskuje s ploskim tiskom| *litografija in linorez*
 □ um. **kamnotisk**
 ◆ um. **barvna litografija** □ um. **barvni kamnotisk**

litorálni -a -o prid. ► morje •1

litosféra -e ž ► skorja •

lítovski -a -o prid. ► jezik 3•34 | litovščina

lítovščina -e ž ► jezik 3•34

litráza -e ž ► prostornina •1

lítřček -čka m ► liter

lítřica -e ž ► steklenica •2

lítřka -e ž ► steklenica •2

lítřski -a -o prid. ► steklenica pp | steklenica •2

litúrgični -a -o prid. ► bogoslužni | knjiga •3

liturgija -e ž ► bogoslužje

litvánski -a -o prid. ► jezik 3•34

litvánsčina -e m ► jezik 3•34

lív -a m ► litina | litina •

liváda -e ž ► trata² 2 | travnik

livanec -nca m ► vliwanec

livárna -e ž |podjetje, obrat za ulivanje kovinskih izdelkov ali kovine| *modernizirati livarno* □ **livnica**

livárski -a -o prid. ► lonec •2

lívnicá -e ž ► livarna

lízanje -a s ► poljubljanje

lízati in **lízati** lížem nedov. ► oblizovati | plapolati 2 | poljubljati

lízati se in **lízati se** lížem se nedov. ► dobřikati se | poljubljati se | prilizovati se | reševati se

lízati si lížem si nedov. *kaj* |z lizanjem mesta na svojem telesu zdraviti| *Pes si líže rano* □ **oblizovati si** □ knj.izroč. **zalizovati si**

lízni -em dov. ► polizati | švigniti | zaplapolati 2

lizún -a m ► klečplazec | klečplazen povdk. | prilizovalec

lizúnski -a -o prid. ► klečplazen

lizúnstvo -a s ► klečplazenje

ljúb¹ -a -o prid. ► prijazen | prijeten

ljúb² -a -o povdk. ► drag²

ljúba -e ž ► dekle 2 | draga³

ljubáv -i ž ► ljubezen | prijaznost

ljubávni -a -o prid. ► ljubezenski

ljubávnica -e ž ► ljubimka

ljubávník -a m ► ljubimec

ljúbček -čka m ► fant 2 | ljubimec | ljubljenec | poljub

ljúbčkati -am nedov. ► ljubkovati

ljúbčkati se -am se nedov. ► poljubljati se

ljúbec -bca m ► ljubimec

ljúbej -a m ► ljubimec

ljúbek -bka -o prid. |ki zaradi svoje prikupnosti, lahkonosti, nežnosti prijetno učinkuje| *ljubek otrok* □ **prisřen**
 □ knj.izroč. **dražesten** □ neknj. pog. **fleten** □ neknj. pog., ekspr. **fletkan**
 □ star. **ljubezniv** □ pog. **lušten** □ pog. **luštkan** □ knj.izroč. **mičen**

□ zastar. **miloviden** □ ekspr. **sladek sladek otroški obrazek** □ ekspr. **srčkan**
 □ ekspr. **presřčan** |zelo ljubek|

ljubézen -zni ž |močno čustvo naklonjenosti do koga| *čutiti ljubezen do koga* □ **ljubezensko čustvo** □ star. **ljubav**

• **1.** **bratska ljubezen** □ bratovska ljubezen **2.** **domovinska ljubezen** □ ljubezen do domovine **3.** **duhovna ljubezen** □ eterična ljubezen □ poduhovljena ljubezen **4.** **hčérinska ljubezen** □ knj.izroč. hčérinja ljubezen **5.** **incestna ljubezen** □ knj.izroč. incestuozna ljubezen □ krvoskrunska ljubezen □ star. krvosramna ljubezen □ star. skruna ljubezen **6.** **platonična ljubezen** □ knj.izroč. netelesna ljubezen □ knj.izroč. platonska ljubezen **7.** **sestrska ljubezen** □ knj.izroč. sestřinska ljubezen **8.** **spolna ljubezen** □ čutna ljubezen □ knj.izroč. eros □ knj.izroč. fizična ljubezen □ ekspr. mesena ljubezen □ zastar. počutna ljubezen □ slabš. poltena ljubezen □ knj.izroč. poltna ljubezen □ senzualna ljubezen □ telesna ljubezen

GLEJ ŠE boginja pp | lučca • | občevati •2 | otrok 2•2 | prostitutka

ljubézenski -a -o prid. |ki je v zvezi z ljubeznijo| *ljubezensko priznanje* □ star. **ljubavni**

GLEJ ŠE afera pp | ljubezen | pesem 1•6 | pesnik pp 2 | pesnik •9 | pesništvo •3 | pismo •4 | razmerje •4 | trikotnik •1

ljubezníčanje -a s ► ljubimkanje

ljubezníčenje -a s ► ljubimkanje

ljubezníčiti -im nedov. ► ljubimkati

ljubeznív -a -o prid. |ki ima, kaže do ljudi zelo naklonjen čustveni odnos| *ljubezniv fant* □ **prisřen** □ zastar. **kordialen**
 □ ekspr. **preljubezniv** □ star. **presřčen** □ star. **srčen**

GLEJ ŠE drag² | ljubek | prijazen

ljubeznívi -a -o prid. ► dragi³

ljubeznívno¹ prisl. ► ljubko | prijazno

ljubeznívno² povdk. ► lepo² 3

ljubeznívost -i ž ► prijaznost

ljúb¹ -ega m ► dragi¹ | fant 2

ljúb² -ih m mn. mn. v sin. nizu ► dragi²

ljúb³ -a -o prid. ► dragi³ | joj² 3

ljúbica -e ž ► dekle 2 | draga³ | ljubimka | ljubljenska | vijolica

ljubímec -mca m |moški glede na ljubezensko razmerje, ki je zunaj določene ljubezenske zveze| *ženin ljubimec*
 □ zastar. **ljubavnik** □ ekspr. **ljubček** □ zastar. **ljubec** □ zastar. **ljubej**
 □ zastar. **ljubovník**

GLEJ ŠE fant 2 | ljubljenec

ljubímka -e ž |ženska glede na ljubezensko razmerje, ki je zunaj določene ljubezenske zveze| *direktorjeva ljubimka* □ **ljubica**
 □ nar. **leva žena** □ zastar. **ljubavnica** □ ekspr. **mala** □ knj.izroč. **metresa**
 □ knj.izroč. **priležnica**

ljubímkanje -a s |povřšen, neresen ljubezenski odnos| *ljubimkanje s priložnostnim znancem* □ pog. **flirtanje** □ ekspr. **koketiranje**
 □ knj.izroč. **ljubezníčanje** □ knj.izroč. **ljubezníčenje** □ zastar. **ljubovanje**
 □ neknj. pog. **plavšanje** □ neknj. pog. **šmiranje**

ljubímkati -am nedov. s *kom* |izkazovati, imeti povřšen, neresen ljubezenski odnos| *ljubimkati s sošolcem* □ pog. **flirtati** □ ekspr. **koketirati** □ knj.izroč. **ljubezníčiti** □ star. **ljubimkovati** □ ekspr. **ljubkovati**
 □ neknj. pog. **plavšati koga** □ neknj. pog. **šmirati**

GLEJ ŠE ljubkovati

ljubimkováti -újem nedov. ► ljubimkati

ljubítelj -a m |kdor se iz veselja, nepoklicno ukvarja s čim| *Na razstavi so sodelovali poklicni vrtnarji in ljubitelji* □ **amater¹**
 □ ekspr. **diletant¹** □ ekspr. **konjičkar**

GLEJ ŠE bibliofil | filmoljub

ljubíteljica -e ž |ženska, ki se iz veselja, nepoklicno ukvarja s čim| *Poklicnim igralkam so se v uprizoritvi pridružile ljubiteljice*
 □ **amaterka**

Ljubiteljski -a -o prid. ▶ izdaja 1•1 | ljubiteljstvo

Ljubiteljstvo -a s | [dejavnost, s katero se kdo ukvarja iz veselja, nepoklicno, nepridobitno] *Ljubiteljstvo učinkovito širi krog kulturniškega delovanja* □ amaterska dejavnost □ ljubiteljska dejavnost □ amaterstvo

Ljubiti ljubim nedov.

1. koga | čutiti močno čustvo naklonjenosti do koga | ljubiti dekle □ imeti rad □ ekspr. biti mrtev na koga □ ekspr. biti usekan na koga *Usekana je nanj* □ nar. imeti za ljubo □ ekspr. iti na konec sveta za kom □ ekspr. marati □ star. štemati

2. kaj | imeti v zelo veliki meri pozitiven odnos do česa | ljubiti svoje delo □ imeti rad □ ekspr. biti mahnen na kaj □ ekspr. biti mrtev na kaj biti mrtev na ples □ ekspr. biti nor na kaj □ ekspr. biti udarjen na kaj *Udarjen je na denar* □ ekspr. biti usekan na kaj biti usekan na meso **GLEJ ŠE** poljubljati | rad 2 | ugajati 1

Ljubiti se ljubim se nedov. | izraža, da osebe, imenovane v osebku, vzajemno čutijo močno čustvo naklonjenosti druga do druge | *Sreča je, če se ljudje ljubijo* □ imeti se rad *Zelo rade so se imele te tri sestre*

GLEJ ŠE dati se 2 | občevati •1 | občevati •2 | želiti si

Ljubka -e ž ▶ dekle 2 | draga³ | ljubljenska

Ljubkati -am nedov. ▶ ljubkovati

Ljubkati se -am se nedov. ▶ ljubkovati se

Ljubko nač. prisl. | izraža, da kaj zaradi svoje pripunosti, lahkonosti, nežnosti prijetno učinkuje | *Ljubko se nasmehni* □ pristrčno □ knj.izroč. dražestno □ nekjn. pog. fletno¹ □ star. ljubeznivo¹ □ pog. lušno¹ □ knj.izroč. mično □ ekspr. srčkan

Ljubkost -i ž | [dejstvo, da kdo, kaj zaradi svoje pripunosti, lahkonosti, nežnosti prijetno učinkuje] *Otrokova ljubkost je vsakogar očarala; ljubkost dekličinega nasmeha* □ knj.izroč. mičnost □ ekspr. srčanost

Ljubkoválni -a -o prid. | [ki je namenjen za ljubkovanje] *ljubkovalni gib* □ ekspr. milovalni

GLEJ ŠE beseda •5

Ljubkoválnica -e ž ▶ beseda •5

Ljubkovánje -a s | [božanje, poljubljanje, objemanje koga iz materinske, otroške, erotične ljubezni] *ljubkovanje otroka* □ zastar. miljenje □ star. milovanje □ ekspr. srčkanje

Ljubkováti -újem nedov. koga | [iz materinske, otroške, erotične ljubezni božati, poljubljati, objemati koga] *ljubkovati otroka* □ ekspr. bimčkati □ nekjn. pog. crkljati □ zastar. dragovati □ ekspr. ljubčkati □ star. ljubimkati □ knj.izroč. ljubkati □ ekspr. mečkati □ zastar. militi □ star. milovati □ knj.izroč. nežiti □ ekspr. srčkati

GLEJ ŠE ljubimkati

Ljubkováti se -újem se nedov. s kom | [iz materinske, otroške, erotične ljubezni božati se, poljubljati se, objemati se] *Otročiček se je rad ljubkoval z mamo* □ nekjn. pog. crkljati se □ ekspr. golobčkati se □ redk. ljubkati se □ zastar. militi se □ star. milovati se □ ekspr. muckati se □ ekspr. srčkati se

Ljubljánska -e ž ▶ salama •1

Ljubljánski -a -o prid. ▶ jezik 3•36 | salama •1

Ljubljánščina -e ž ▶ jezik 3•36

Ljúbljena -e ž ▶ dekle 2 | draga³

Ljúbljenček -čka m ▶ ljubljenc | sinček •

Ljúbljenec -nca m | [kdor uživa posebno naklonjenost koga] *ljubljenec ženskega občinstva* □ ekspr. ljubček □ knj.izroč. ljubimec □ ekspr. ljubljjenček □ ekspr. miljenček □ ekspr. miljenec □ ekspr. srček

GLEJ ŠE fant 2

Ljúbljeni¹ -ega m ▶ dragi¹ | fant 2

Ljúbljeni² -a -o prid. ▶ dragi³

Ljúbljenje -a s ▶ občevanje •

Ljúbljenka -e ž | ženska, ki uživa posebno naklonjenost koga | *Ljubljenki ni mogel ničesar odreči* □ ekspr. dušica¹ □ ekspr. ljubica □ ekspr. ljubka □ ekspr. miljenka

GLEJ ŠE dekle 2 | draga³

Ljúbo prisl. ▶ ljubiti 1 | prijazno

Ljubosúmje -a s ▶ ljubosumnost 1, 2

Ljubosúmnež -a m | [kdor čuti bojazen, da bi izgubil ljubezen, naklonjenost kake osebe] *pomiriti ljubosumneža* □ star. ljubosumnik

Ljubosúmnik -a m ▶ ljubosumnež

Ljubosúmnja -e ž ▶ ljubosumnost 1

Ljubosúmnost -i ž

1. | bojazen koga, da bi izgubil ljubezen, naklonjenost kake osebe | *vzbuditi v kom ljubosumnost* □ ljubosumje □ zastar. ljubosumnja

2. | nezadovoljnost zaradi uspehov, prednosti koga | *ljubosumnost med kolegi* □ ljubosumje

Ljubovánje -a s ▶ ljubimkanje

Ljubováti -újem nedov. ▶ prostituirati se

Ljubóvnik -a m ▶ ljubimec

Ljúd -- m ▶ ljudje | ljudstvo 1, 2 | mlajši¹ | množica

Ljudjé ljudi m mn. | več ljudi kot celota, skupnost | *Ljudje se zbirajo na trgu* □ nekjn. pog. folk □ star. ljud □ ekspr. ljudstvo □ nekjn. pog. narod □ ekspr. svet¹ predstaviti svojo zamisel svetu □ publ. živelj povezanost slovenskega življa v tujini

♦ povprečni ljudje □ knj.izroč. prerezni ljudje

GLEJ ŠE človek 2•4 | domači¹ | ljudstvo 2•1 | mlajši¹ | razvedeti se | starejši¹

Ljudomíl -a -o prid. ▶ dobrohoten | prijazen | prizanesljiv¹

Ljudomíli -a -o prid. ▶ dobrodelni

Ljudomílost -i ž ▶ dobrohotnost | prizanesljivost

Ljudomórní -a -o prid. ▶ morilski

Ljudomórzec -zca m ▶ ljudomrznež

Ljudomórzen -zna -o prid. | [ki ne ljubi ljudi in ne mara

njihove družbe] *ljudomrzen samotar* □ knj.izroč. človekomrzen □ knj.izroč. mizantropski

Ljudomórznež -a m ekspr. | [kdor ne ljubi ljudi in ne mara

njihove družbe] *zagrenjen ljudomrznež* □ knj.izroč. človekomrznež □ knj.izroč. ljudomrzec □ knj.izroč. ljudomrznik □ knj.izroč. mizantrop

Ljudomórnínik -a m ▶ ljudomrznež

Ljudomórníštvo -a s ▶ ljudomrznost

Ljudomórníznost -i ž | [lastnost, značilnost človeka, ki ne ljubi ljudi in ne mara njihove družbe] *ljudomrznost dramskega junaka*

□ knj.izroč. ljudomrzništvo □ knj.izroč. mizantropija

Ljudovláda -e ž ▶ demokracija | republika 1

Ljudoznánstvo -a s ▶ narodopisje

Ljudožér -a m ▶ ljudožerec

Ljudožérec -rca m | [človek, ki je človeško meso] *ljudožerci in*

ljudožerke □ kanibal □ knj.izroč. antropofag □ knj.izroč. ljudožer

Ljudožérka -e ž | ženska, ki je človeško meso | *ljudožerci in ljudožerke* □ kanibalka

Ljudožérski -a -o prid. | [ki je v zvezi z ljudožerci] *ljudožerski ples* □ kanibalski

Ljudožérstvo -a s | [pojav, da človek je človeško meso] *ljudožerstvo pri primitivnih plemenih* □ kanibalizem □ kanibalstvo □ knj.izroč. antropofagija

Ljúdska -e ž ▶ pesem 1•7

Ljúdski -a -o prid. | [ki je v zvezi z ljudstvom, večinskimi sloji prebivalstva] *ljudsko zborovanje* □ publ. občeljudski □ publ. splošnljudski □ ekspr. vseljudski

GLEJ ŠE blago¹ •1 | človeški 1 | ime •1 | izdaja 1•2 | jezik 3•35 | ljudstvo 1 | medicina •2 | noša • | običaj • | pesem 1•7 | pesnik •3 | pisatelj •2 | ples 1•2 | popis • | pripoved •1 | pripovedka | pripovedovalec •1 | slovstvo •1

Ljudskošolski -a -o prid. ► osnovnošolski

Ljudstvece -a s ► ljudstvo 1, 2

Ljudstvo -a s

1. | večinski družbeni sloji, zlasti s stališča neudeleženosti pri izvajanju oblasti | *prepričevati ljudstvo* □ star. *glota* □ publ. *ljudske mase* □ ekspr. *ljudske množice* □ ekspr. *ljudstvece* □ knj.izroč. *plebs* □ star. *preprosti ljud* □ ekspr. *preprosti narod* □ ekspr. *preprosto ljudstvo* □ zastar. *prosto ljudstvo* □ slabš. *raja* □ nar. *žlota* □ *demost* | pri starih Grkih □ slabš. *črn²* | *preprosto, revno ljudstvo v ruskem okolju* □ ekspr. *uboga gmajna* | *izkoriščano, zatirano ljudstvo*

2. | skupnost ljudi, ki jih družijo skupni izvor, skupna preteklost, podoben jezik, običaji | *Feničani in druga ljudstva okoli Sredozemskega morja* □ star. *ljud* □ ekspr. *ljudstvece*

□ knj.izroč. *narod*

♦ 1. zgod. *delovno ljudstvo* □ zgod. *delovni človek* □ zgod. *delovni ljudje*

2. *primitivna ljudstva* □ knj.izroč. *prvotna ljudstva*

GLEJ ŠE ljudje | mlajši¹ | množica

Ljuljka -e ž | med žitom rastoči plevel s strupenimi plodovi | *puliti ljuljko* □ bot. *omotna ljuljka*

Ljút -a -o prid. ► besen

Ljúto prisl. ► besno

Ljutomêrčan -a m | vino iz okolice Ljutomera | *Ko izbira vino, se rad odloči za ljutomêrčana* □ knj.izroč. *ljutomerec*

Ljutomêrec -rca m ► ljutomerčan

lobánja -e ž

• 1. antr. *brahikefalna lobanja* □ antr. *kratkoglava lobanja*

□ antr. *okrogloglava lobanja* 2. *človeška lobanja* □ ekspr. *mrtvaška glava*

3. antr. *dolihokefalna lobanja* □ anat. *dolgoglava lobanja* 4. antr. *mikrokefalna lobanja* □ antr. *drobnoglava lobanja*

GLEJ ŠE glava

lobánjski -a -o prid. ► dno •2 | možgani 1 | svod •

lobíranje -a s | načrtno vplivanje na tistega, ki odloča o kaki stvari, z namenom uveljavitve določenih interesov | *politično lobíranje* □ *lobizem*

lobízem -zma m ► lobíranje

locánj -a m ► locen

locánja -e ž ► košara •

lôcen -cna m | držaj iz lokasto ukrivljene palice | *košara z locnom* □ nar. *locanj*

GLEJ ŠE košara •

locírati -am dov. in nedov. ► situirati

lôcnasti -a -o prid. ► žaga 1•4

locnátí -a -o prid. ► košara •

locnjévka -e ž ► košara •

lôč -a m ► ločje

lôčen -a -o povdk. ► razvezan

lôčenec -nca m ► razvezanec

lôčeni -a -o prid. | ki ni več skupaj s čim drugim | *Nekoč ločena manjšina je sedaj skupaj z matičnim narodom* □ publ. *oddvojeni*

□ knj.izroč. *razdruženi* □ star. *razločeni*

GLEJ ŠE mnenje •2 | seja •2

lôčenje -a s ► ločitev 1, 2

lôčenka -e ž ► razvezanka

lôčeno prisl. ► živeti 4•3

ločeválni -a -o prid. ► ločilni

ločevánje -a s ► razlikovanje | razlikovanje •2 | razločevanje

ločévati -újem nedov. *kaj od česa* | delati, da kdo, kaj ni več skupaj s kom, čim drugim | *ločevati bolnike z nalezljivo boleznijo od drugih*; *ločevati rudnine od jalovine* □ knj.izroč. *graditi Zid gradi vrt od rečne struge* □ knj.izroč. *mejiti* □ knj.izroč. *oddeljevati* □ publ. *oddvajati oddvajati upravičene prosilce od neupravičenih* □ knj.izroč. *razdruževati koga odreči se posebnostim, ki nas razdružujejo* □ knj.izroč. *razdvajati razdvajati meso od kosti* □ knj.izroč. *separirati separirati okužene od zdravih*

GLEJ ŠE ločiti 2, 3 | razdvajati 3 | razlikovati

ločévati se -újem se nedov. ► razlikovati se | razvezovati se

ločíka -e ž ► solata 2

ločílec -lca m ► ločilnik

ločilni -a -o prid. | s katerim se kaj loči, ločuje | *Polja na tarči imajo bele ločilne črte* □ *ločevalni*

GLEJ ŠE števniki pp | števniki •

ločilnik -a m knj.izroč. | priprava, ki kaj loči, ločuje | *dati mešanico v ločilnik* □ knj.izroč. *ločilec*

ločilo -a s jezikosl. | grafično znamenje za členitev pisanih besedil | *pravilno uporabljati ločila* □ jezikosl. *interpunkcija*

ločina -e ž ► sekta

ločítev -tve ž

1. | dejstvo, da se doseže, da kaj ni več skupaj s čim drugim |

ločitev rude od jalovine □ knj.izroč. *ločenje*

2. | prenehanje bivanja, življenja kje | *ločitev od doma*

□ knj.izroč. *ločenje* □ zastar. *razstanek* □ ekspr. *slovo²*

GLEJ ŠE razdvojitve 1 | razveza •

ločíti in **lôčiti** -im dov. in nedov.

1. *kaj od česa* | napraviti, da kdo, kaj ni več skupaj s kom, čim drugim | *ločiti bolnike z nalezljivo boleznijo od drugih*; *ločiti rudo od jalovine* □ knj.izroč. *oddeliti* □ publ. *oddvojiti* □ pog. *razdružiti kaj razdružiti zlepljene liste* □ star. *razločiti koga* *Hoteli so ju razločiti*

□ knj.izroč. *separirati*

2. *kaj od česa* | povzročati, da je kaj različno, drugačno od drugega | *To ga loči od drugih ljudi* □ *ločevati* □ knj.izroč. *diferencirati* □ publ. *omejiti* □ knj.izroč. *razlikovati* □ knj.izroč. *razločevati* □ knj.izroč. *razmejevati* □ knj.izroč. *razmejiti*

3. *kaj od česa* | izraža, da kaj je, se nahaja med imenovanima danostma | *Žice so ločile jetnike od svobodnega sveta*; *Potok loči travnik od ceste* □ *deliti* □ *ločevati*

GLEJ ŠE razdvojiti 1 | razlikovati | razločevati | razločiti | zapostaviti | zapostavljati

ločíti se in **lôčiti se** -im se dov. in nedov.

1. *od česa* | prenehati biti na določenem kraju | *Nekaj pohodnikov se je ločilo od skupine* □ ekspr. *odlepiti se* □ ekspr. *odlučiti se*

2. | prenehati potekati blizu skupaj, v isti smeri | *Tu se reka in cesta ločita* □ *razhajati se* □ *raziti se* □ ekspr. *iti narazen*

GLEJ ŠE odcepiti se | posloviti se | raziti se 1 | razlikovati se | razvezati se | zapustiti 1

ločitveni -a -o prid. ► postopek •4 | razvezni

lôčje -a s | več ločkov, ločki kot celota | *mlaka, zarasla z lôčjem*

□ nar. *cmudje* □ star. *loč* □ nar. *palud* □ nar. *šerje*

ločljívost -i ž rač. | število slikovnih točk, ki jih naprava za predstavitev podatkov prikaže uporabniku | *ločljivost zaslonu* □ rač. *resolucija*

lôčni¹ -a -o prid. ► žaga 1•4

lôčni² -a -o prid. ► priredje •1

ločnica -e ž ► meja •5 | meja 1, 2 | mejnik 2

lôden -dna m | trpežna, skoraj nepremočljiva volnena tkanina, zlasti za lovske obleke | *pelerina iz lodna* □ tekst. *tirolski loden*

lôdrica -e ž ► barigla | sod¹

lóg¹ -a m | močvirnen travnik ob vodi, navadno deloma porasel z drevesi | *kositi v logu* □ nar. meka¹
GLEJ ŠE gozd 1 | gozd 1•5 | travnik

lóg² -a m ▶ brzinoмер

logarica -e ž bot. | po močvirnih travnikih ali med grmovjem rastoča rastlina s tulipanu podobnimi visečimi cvetji | *zaščititi logarico* □ bot. močvirnska logarica □ bot. močvirski tulipan

logaritem -tma m

- 1. mat. navadni logaritem □ mat. briggssov logaritem 2. mat. naravni logaritem □ mat. nepperjev logaritem

GLEJ ŠE OSNOVA •2

logaritemski -a -o prid. mat. | [ki je v zvezi z logaritmom] | *logaritemsko računanje* □ mat. logaritmični

GLEJ ŠE OSNOVA •2 | računanje •1 | tablice •

logaritmični -a -o prid. ▶ logaritemski | računanje •1 | tablice •

logaritmóvnik -a m ▶ tablice •

lógični -a -o prid. ▶ naravni 4 | nelogični | osebek •2 | sklep •2 | sklepanje •3 | vrednost •5

lógično povdk. ▶ jasno⁴ 2

lógika -e ž

- filoz. simbolna logika □ filoz. logistika □ filoz. matematična logika

GLEJ ŠE sklepanje •3 | zakonitost 2

logírati se -am se dov. ▶ prijaviti se 3

logístika -e ž ▶ logika •

logízem -zma m ▶ sklep •2

lógó -a m ▶ logotip

lógor -ja m ▶ tabor •1 | taborišče •

logotíp -a m | grafični element, ki označuje blagovno znamko, podjetje, organizacijo | *logotip podjetja* □ publ. logo

lójast -a -o prid. | podoben loju | *lojasto maslo* □ lojnat

lójavost -i ž ▶ seboreja

lójén -a -o prid. ▶ bled | rumen² 2

lójéni -a -o prid. ▶ lojenka

lojenica -e ž ▶ lojenka

lójénka -e ž | sveča iz loja | *prižgati lojenko* □ lojena sveča □ lojeva sveča □ knj.izroč. lojenica □ knj.izroč. lojevka

lójev -a -o prid. ▶ lojenka

lójevka -e ž ▶ lojenka

lójnat -a -o prid. ▶ lojast

lójni -a -o prid. ▶ lojnica

lójnica -e ž anat. | kožna žleza, ki izloča loj | *vnetje lojnice* □ anat. lojna žleza

lójtra -e ž ▶ lestev | lojtrnica

lójtre -ter ž mn. ▶ lojtrnik

lójtrica -e ž ▶ lestev | lestvica •7

lójtrni -a -o prid. ▶ lojtrnik

lójtrnica -e ž | lestvi podobna priprava na strani voza | *pritrđiti lojtrnice* □ nar. lojtra

lójtrnice -ic ž mn. ▶ lojtrnik

lójtrnik -a m | voz z lestvi podobno pripravo na straneh | *naložiti seno na lojtrnik* □ lojtrski voz □ knj.izroč. lestvenice □ knj.izroč. lestvenik □ knj.izroč. lestveni voz □ knj.izroč. lestvični voz □ nar. lojtre □ nar. lojtrnice □ knj.izroč. lojtrni voz

lójtrski -a -o prid. ▶ lojtrnik

lók¹ -a m | priprava iz ukrivljene palice in tetive za proženje, metanje puščic | *streljati z lokom* □ šalj. fičafaj

- 1. arhit. arkadni lok □ arhit. arhivolta □ arhit., žarg. arkada 2. obrvni lok □ arkada 3. arhit. šilasti lok □ arhit. zašiljeni lok

GLEJ ŠE rezljača

lók² medm. ▶ klok

lóka -e ž ▶ travnik

lokácija -e ž med. | [določitev kraja, kjer se bo kaj razvilo] | *lokacija primarnega tumorja* □ med. lokalizacija

GLEJ ŠE mesto¹ 2

lokál -a m

- 1. gostinski lokal □ prakt. sp. lokal 2. nočni lokal □ pog. bar □ nočni bar □ knj.izroč. nočno zabavišče

GLEJ ŠE trgovina 3

lokálíja -e ž ver. | [teritorialna in delno upravna enota katoliške cerkve, ki ima stalnega duhovnika in je podrejena župniji] | *prevzeti lokalijo* □ ver. kuracija

lokálist -a m ▶ duhovnik 1 pp 3

lokálitéta -e ž ▶ najdišče 1, 2

lokálicija -e ž ▶ lokacija | omejitev 4

lokáizem -zma m jezikosl. | [element v knjižnem jeziku, značilen samo za kak kraj, ožje področje] | *uvajati lokalizme v knjižni jezik* □ jezikosl. krajevna posebnost

lokáizirati -am dov. in nedov. ▶ omejevati 3 | omejiti 3

lokálka -e ž ▶ vlak 1•4

lokální -a -o prid. ▶ čas •4 | patriot • | patriotizem • | promet •5 | vlak 1•4

lokálpatriót -a m ▶ patriot •

lokálpatriotizem -zma m ▶ patriotizem •

lokárda -e ž ▶ skuša •

lókárica -e ž ▶ žaga 1•4

lókati -am nedov. *kaj ekspr.* | [slišno, hlastno piti] | *lokati vino iz steklenice* □ star. golcati □ ekspr. klokati □ nizk. žlampati

GLEJ ŠE piti 1

lókativ -a m ▶ mestnik | sklon •3

lókativni -a -o prid. ▶ oblika •5

lokátor -ja m ▶ radar

lokáv -áva -o prid. ▶ prebrisan

lokávo prisl. ▶ prebrisano

lokávščina -e ž ▶ prevara | zvižča

lókev -kve ž ▶ mlaka 1 | plitvina •

lókni -em dov. ▶ požirek •

lokomótíva -e ž | [vozilo za vleko vagonov, ki vozijo po tirih] | *Lokomotiva je sopihala čez most* □ šalj. lukamatija² □ nar. mašina¹

- ♦ 1. lokomotiva na dizelski pogon □ žel., žarg. dizellokomotiva 2. parna lokomotiva □ star. hlapon 3. žel. premikalna lokomotiva □ žel., žarg. premikalka □ žel. ranžirna lokomotiva 4. žel. priprežna lokomotiva □ žel. priprega

GLEJ ŠE igrača pp 1

lokomotívni -a -o prid. ▶ kotel •1

lokomotívski -a -o prid. ▶ kotel •1

lokostrélec -lca m ▶ športnik pp 1

lókus -a m ▶ mesto¹ 3 | stranišče

lókvanj -a m | [vodna rastlina s plavajočimi listi in velikimi, navadno belimi cvetji] | *beli lokvanji* □ knj.izroč. jezernica □ nar. tulpika

lóla -e ž ▶ neumnica

lóle -ta m ▶ neumnež

lólek -a m ▶ neumnež | norčevati se

lóm lóma m fiz. | [pojav, da se spremeni smer valovanja pri prehodu v drugo snov] | *lom svetlobe* □ fiz. lomljenje □ fiz. refrakcija

GLEJ ŠE kamnolom | lomljenje | ploskev •3 | prelom 1 | trušč

lomáča -e ž ▶ grmada | lomilka

lomást¹ -a m ▶ trušč

lomást² -i ž ▶ trušč

lomástenje -a s ▶ hoja¹ 1 pp 5 | trušč

lomástiti -im nedov. |silovito, hrupno hoditi skozi kaj ovirajoče-ga| *Medved je lomastil skozi goščavo* □ ekspr. **drmastiti** □ ekspr. **lomiti**

GLEJ ŠE hoditi 1 pp 7

lombárda -e ž ▶ bombarda

lomilec -lca m ▶ kočnik

lomilka -e ž teh. |železni drog za lomljenje, zlasti kamenja| z

lomilko razmakniti skale □ teh. **lomača** □ teh. **lomilo**

lomilo -a s ▶ lomilka

lomiti lómim nedov.

1. *kaj* |s silo, pritiskom delati iz česa trdega nepravilne dele| *lomiti vejo* □ nar. **čehati** □ nar. **lamati** □ redk. **razlamljati** □ redk. **zamljati**

2. s smiselnim osebkom v tožilniku, ekspr. |izraža visoko stopnjo stanja, doživljanja, kot ga imenuje samostalnica v osebkju| *Jeza ga lomi* □ ekspr. **zvijsati**

GLEJ ŠE bojevati se 2 | govoriti 3 | lomastiti | metirati | odpravljati | prelamljati 1 | premagovati 3 | prepirati se | prevzemati 4 | utrujati

lomiti ga lómim ga nedov. pog. |počenjati neumnosti, lahko-miselnosti| *Čas je že, da ga nehaš lomiti* □ nekjn. pog. **biksati ga**

□ nekjn. pog. **fiksati ga** □ pog. **kidati ga** □ pog. **kronati ga** □ ekspr. **poganjati ga**

□ ekspr. **prismodovati** *Vsega imajo dovolj, pa prismodujejo* □ pog. **sekati ga** □ ekspr. **sračkati ga** □ vulg. **srati ga** □ ekspr. **streljati kozle** □ pog. **svirati ga**

□ nekjn. pog. **žingati ga**

GLEJ ŠE motiti se 2

lomljáva -e ž ▶ trušč

lomljenje -a s |pojav, da kaj zaradi sile pritiska razpade na dele, da ni več zraščeno s čim skupaj| *lomljenje vej v viharju* □ knj.izroč. **lom**

GLEJ ŠE lom | metiranje

lómni -a -o prid. ▶ ploskev •3

lomòt -òta m ▶ trušč

lón -a m ▶ plača

lónati -am dov. ▶ plačati 1

loncevéz -a m |nekdaj obrtnik, ki veže, povezuje (počeno)

lončeno posodo| *V vas je prišel loncevez* □ **loncevezec**

□ star. **piskrovez**

loncevezec -zca m ▶ loncevez

lončarija -e ž |lončarski izdelki kot celota| *prodajati lončarijo*

□ obrt. **mokra roba**

GLEJ ŠE lončarstvo

lončárski -a -o prid. ▶ kolo³ •1 | lončarstvo

lončárstvo -a s |obrt izdelovanja glinaste posode| *Lončarstvo se opušča* □ **lončarska obrt** □ knj.izroč. **lončarija**

lónčast -a -o prid. |podoben loncu| *lónčasto pokrivalo*

□ nekjn. pog. **piskrast**

lónček -čka m |majhen lonec| *naliti mleko v lónček* □ knj.izroč. **lončič**

□ ekspr. **lončiček** □ star. **piskrc** □ nar. **piskrč** □ nekjn. pog. **piskrček** □ nar. **piskrič**

GLEJ ŠE igrača pp 1 | matičnik

lončén -a -o prid. |ki je iz (žgane) gline| *lončén pekač za potico*

□ nar. **zemljat** □ nar. **zemljen**

lončéni -a -o prid. ▶ lonec •3 | pipa •2

lončenína -e ž ▶ lončevina

lončénka -e ž ▶ pipa •2

lončevína -e ž |izdelki iz (žgane) gline kot celota| *prodajati*

lončevino □ **lončenina**

GLEJ ŠE glina

lónčič -a m ▶ lonček

lončiček -čka m ▶ lonček

lónčni -a -o prid. ▶ lončnica

lónčnica -e ž |okrasna rastlina, ki se goji v cvetličnem loncu|

cvetoče lončnice na oknu □ **lónčna rastlina**

lóndonski -a -o prid. ▶ jabolko pp 4

lónec -nca m |posoda valjaste oblike za kuhanje| *Lonec drži dva litra* □ nekjn. pog. **pisker** □ knj.izroč. **urna urna zlatnikov** □ **lónček** ▶

• 1. cvetlični lonec □ redk. cvetličnik □ redk. rožnica 2. metal. livarski

lonec □ metal. livarska ponev 3. lončeni lonec □ nar. črep

GLEJ ŠE brzoparilnik | draslja | ekonomlonec | kuhati 2 |

talilnik

longitudinálni -a -o prid. ▶ prerez •4 | valovanje •1

longplayplošča -e [lóngpléjplòšča] ž ▶ plošča •5

lóngplejka -e ž ▶ plošča •5

lónica -e ž ▶ kopica

lòp medm. ▶ bum 2 | pekete

lòpa -e ž

1. |pokriti prostor za shranjevanje vozov, kmečkega

orodja, strojev| *spraviti voz v lopo* □ **kolnica** □ star. **klonica**

□ knj.izroč. **kolarna** □ nar. **kolarnica** □ nar. **pojata** □ nar. **pojeta** □ nar. **uta**

□ knj.izroč. **vozarina**

2. |pokriti, na straneh odprti prostor navadno ob drugem

posloplju| *Kuhali so kar v lopi* □ **podstrešek** □ **pristrešek**

□ **lopica** |manjša lopa|

GLEJ ŠE čolnarna | hala | hišica •1 | spodmol | uta | veža

lopár -ja m |priprava iz ovalne plošče ali mreže v okviru

in držaja za udarjanje žoge pri nekaterih športnih igrah|

zamahniti z loparjem □ **lopárček** |majhen lopar|

♦ **teniški lopar** □ šport. reket

lopárček -čka m ▶ lopar

lopáta -e ž |orodje s širokim listom in dolgim držajem za

zajemanje, premetavanje sipkega materiala| *zasaditi lopato v*

pesek □ **lopatica** ▶

GLEJ ŠE rezača

lopátar -ja m ▶ damjak

lopátati -am nedov. ▶ lopatiti

lòpati -am nedov. ▶ ploskati 3

lopática -e ž

1. |majhna lopata; priprava za nalaganje, prelaganje jedi| *Otrok*

se igra s kanglico in lopatico; obrniti zrezek z lopatico □ **lopatka**

2. |orodje v obliki kovinske ploščice z držajem, zlasti

za nanašanje barve, kita| *lopatica za kitanje* □ **lopatka**

□ nekjn. pog. **špahtel** |lopatica za strganje, kitanje|

GLEJ ŠE žlica •

lopátišče -a s ▶ toporišče pp

lopátiti -im nedov. *kaj* |z lopato rezati in obračati zemljo| *lopátiti*

gredice; globoko lopátiti □ **lopátati** □ nekjn. pog. **štihati**

lopátka -e ž ▶ lopatica 1, 2

lópica -e ž ▶ lopa 2

lòpiti -im dov. ▶ udariti 1 | udarjati 1 | vreči 1

lòpniti -em dov. ▶ pasti¹ 1 | pasti¹ 1 pp 3 | pasti¹ 3 | ploskniti 2 |

udariti 1, 2 | zaostati 3

lopótánje -a s ▶ govorjenje pp 2

lopótáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 2 | govoriti 1 pp 3 |

ploskati 3

lòpov -a m ▶ ničvrednež

lòpovski -a -o prid. ▶ ničvreden

lòpovstvo -a s ▶ dejanje 1 pp 4 | grdobija | malopridnost

lòpovščina -e ž ▶ dejanje 1 pp 4 | grdobija | malopridnost

lopúta -e ž |priprava za zapiranje odprtine, odpirajoča

se navadno navzgor| *loputa v stropu* □ **lopunica** □ **lopunlik**

□ star. **zaklop** □ star. **zaklopec** □ knj.izroč. **zaklopka** □ zastar. **zaklopnica**

□ **lopunica** ▶ □ nar. **žlempga** |loputa v podu, stropu|

♦ teh. **pripiralna loputa** □ teh. **pripirna loputa**

lopútanje -a s |glasno zapiranje, zlasti vrat| *loputanje z vrati*

□ ekspr. treskanje

lopútati -am nedov. s čim |glasno zapirati, zlasti vrata| *jezno*

loputati z vrati □ knj.izroč. luskati □ ekspr. treskati

GLEJ ŠE frifotati

lopútica -e ž |majhna loputa| *odpreti loputico v stropu* □ **loputka**

lopútko -e ž ► loputica

lopútni -a -o prid. ► vrata 1•4

lopútnica -e ž ► loputa

lopútnik -a m ► bavtara | loputa | razgrajč

lopútniti -em dov. ► pasti¹ 1 pp 3 | udariti 1 | zaloputniti

lórber -ja m ► lovor

lórdski -a -o prid. ► dom •2 | naslov •7

lórdstvo -a s ► naslov •7

loréta -e ž ► lahkoživka pp 2

lóri -ja m ► papiga pp

lornjét -a m ► kukalo 1 | lornjon

lornjéta -e ž ► kukalo 1 | lornjon

lornjón -a m |nekaj očala z držajem za eno oko ali obe očesi|

gledati skozi lornjon □ *lornjet* □ *lornjeta*

GLEJ ŠE ščipalnik

losjón -a m kozm. |tekočina za osvežitev in razkužitev kože, zlasti na obrazu| *po britju uporabiti losjon* □ redk. **lotion** □ redk. **obrazna**

voda □ kozm. **obrazna vodica** □ kozm. **toaletna vodica**

lósos -a m ► riba 1 pp 3

lósosen -sna -o prid. |ki je podoben barvi lososovega mesa| *črn vzorec na lososni podlagi* □ **lososov**

lósosni -a -o prid. ► barva 1•9

lósosov -a -o prid. ► barva 1•9 | lososen | lososovina

lososovina -e ž |meso lososa| *konzerva lososovine* □ **lososovo meso**

lóšč -a m ► emajl | glazura 1

lóščen -a -o prid. ► glaziran

lóščeni -a -o prid. ► keramika •2

lóščenje -a s ► glaziranje

loščilec -lca m ► loščilnik

loščilni -a -o prid. ► krtača •1

loščilnik -a m |električni aparat za loščenje tal| *priključiti loščilnik*

□ *loščilec* □ knj.izroč. *leščilec*

loščilo -a s |sredstvo, ki, naneseno na površino, daje po

drgnjenju lesk| *namazati z loščilom* □ star. **mastilo**

• loščilo za čevlje □ zastar. biks □ pog. globin □ krema za čevlje

□ zastar. ličilo □ pasta za čevlje

GLEJ ŠE lak •2

loščiti -im nedov. *kaj* |dajati površini lesk z mazanjem in

drgnjenjem| *loščiti parket* □ **svetliti** □ neknoj. pog. **biksati** □ knj.izroč. *leščiti*

□ star. **likati** *likati čevlje*

GLEJ ŠE emajlirati | glazirati

lóški -a -o prid. ► neumnež

lót -a m ► spajka | spajka •1 | spajka •2

lótati -am nedov. ► spajkati

loterija -e ž ► tombola

loteríst -a m ► prodajalec pp 1

lotévati se -am se nedov.

1. *česa* |opravljati, izvajati prva dejanja pri kakem delu, opravilu| *Previdno se loteva priprav* □ publ. **pristopati** *k čemu pristopati k reševanju problema*

2. *česa* |izraža, da kdo začne delo, opravilo, kot ga določa samostalnik v predmetu| *Loteva se različnih poslov, kdo ve, če bo katerega dokončal* □ star. **polotevati se** □ ekspr. **poprijemati se**

GLEJ ŠE napadati 2, 3 | prevzemati 4

lotion -a [losjón] m ► losjon

lotiti se in **lótiti se** -im se dov.

1. *česa* |opraviti, izvesti prva dejanja pri kakem delu, opravilu|

Če se boš stvari prav lotil, jo boš dobro izpeljal □ zastar. **podstopiti se**

□ star. **polotiti se** □ zastar. **postopiti se** □ ekspr. **prijeti kaj** □ ekspr. **prijeti se**

□ publ. **pristopiti h čemu pristopiti k reševanju problema**

2. *česa* |izraža, da kdo začne delo, opravilo, kot ga določa

samostalnik v predmetu| *lotiti se kakega dela* □ ekspr. **oprijeti se**

□ zastar. **podstopiti se** □ star. **polotiti se** □ ekspr. **poprijeti se** □ zastar. **postopiti se** □ ekspr. **prijeti za kaj** □ ekspr. **prijeti se** □ ekspr. **pripraviti se h čemu**

□ ekspr. **spraviti se na kaj spraviti se na kidanje snega** □ ekspr. **vreči se na kaj/v kaj** *Z vso vnemo se je vrgel na delo* □ ekspr. **zapršiti se v kaj**

GLEJ ŠE napasti¹ 2 | prevzeti² 4

lótovka -e ž ► višnja

lóttrica -e ž ► prostitutka

lòv¹ lóva m |iskanje, zasledovanje divjadi z namenom, da se ustrelji; iskanje, zasledovanje živali zaradi koristi| *Sobotni lov je bil dobro organiziran; iti na lov; Polharji začenjajo lov zvečer*

□ neknoj. pog. **jaga** □ star. **lov²**

♦ 1. nardp. **divji lov** □ nardp. **divja jaga** □ nardp. **divja plav** 2. lov. **lov na čakanje** □ lov. **lov na počak** 3. lov. **lov na divjega petelina** □ lov. **petelinji**

lov 4. lov. **lov na čovinek** □ lov. **lov na čvenk** 5. **lov na kite** □ **kitolov**

6. lov. **lov na polhe** □ lov. **polšji lov** 7. lov. **lov v strelcih** □ lov. **lov v črti** 8. lov. **mali lov** □ lov. **nizki lov** 9. lov. **veliki lov** □ lov. **visoki lov**

10. lov. **zalazni lov** □ lov. **zalaz**

GLEJ ŠE **krivolov** | **lovišče** | **lovljenje** | **lovstvo** | **ribolov** 2

lòv² -í ž ► **lov¹**

lováč -a m ► razuzdanec | razvratnež

lováča -e ž ► prostitutka | razvratnica

lòvec -vca m

1. |kdor se ukvarja z iskanjem, zasledovanjem divjadi z namenom, da se jo ustrelji| *družiti se z lovci* □ neknoj. pog. **jager**

□ knj.izroč. **nimrod**

♦ **divji lovec** □ ekspr. **lovski tat** □ neknoj. pog. **raubšic**

PODPOMENKE cipar, gamsar, jerebar, kitolovec, kunar, medvedar,

polhar, vidrar

2. šah. |šahovska figura, ki se giblje v diagonalnih smereh| *vzeti kmeta z lovcem* □ šah., žarg. **tekač**

GLEJ ŠE **čuvaj** •1 | **krivolovec** | **letalo** •10

lovíca -e ž ► **lovka**

lovílec -lca m ► **lovilnik**

lovílnik -a m |priprava za lovljenje, prestrezanje| *lovilnik isker nad dimnikom* □ **lovílec**

lovína -e ž ► **plen**

lovišče -a s |predel, področje za lov in gojitev divjadi| *dobro gospodariti z loviščem* □ **lov¹**

GLEJ ŠE **usmrtiti**

lovíti -ím nedov.

1. *koga* |teči za kom, ki se hitro oddaljuje, z namenom prijeti ga, priti do njega| *loviti bežečega* □ ekspr. **preganjati** *Pes preganja zajca*

2. *kaj* |prizadevati si prijeti, zgrabiti kaj, kar se približuje| *loviti žogo* □ **ujemati**

GLEJ ŠE **fotografirati** | **grabiti** 3 | **prestrezati** 1 | **prisluskovati** | **ravnotežje** 1• | **ribariti** | **ribariti** pp | **sopihati** | **zbirati** 1

lovíti se -ím se nedov. igr. |igrati se tako, da z izštevanjem

določeni udeleženec igre začne loviti druge| *Otroci se lovijo na dvorišču* □ igr. **igrati se mance** □ igr. **iti se mance** □ igr. **loviti se mance**

GLEJ ŠE **omahovati** | **opotekati se** | **tekati**

lòvka -e ž |ženska, ki se ukvarja z lovom| *lovci in lovke* □ star. **lovica**

GLEJ ŠE **lovnica**²

L

lovljénje -a s ekspr. |iskanje, zasledovanje koga z namenom odvzeti mu svobodo| *Policija je po dveh dneh lovljenja prijela tihotapca* □ neknoj. pog. **jaga** □ ekspr. **lov¹**

lôvnica¹ -e ž ▶ kopica

lôvnica² -e ž lov. |past, v kateri ostane ujeta divjad nepoškodovana| *Jerebica se ujame v lovnico* □ lov. **lovka**

GLEJ ŠE mreža 2 pp

lovnína -e ž lov. |pristojbina za dovolitev lova| *plačati lovnino* □ star. **lovščina**

lôvor -a m |sredozemski grm ali drevo, katerega dišeči usnjati listi se uporabljajo kot začimba| *vonj po lovuru* □ neknoj. pog. **lorber** □ knj.izroč. **lovorika**

GLEJ ŠE list 1•7 | slava

lovoričje -a s ▶ drevje •12 | grmovje •9

lovorika -e ž ▶ lovor | zmaga | zmagati | zmagovati

lôvorov -a -o prid. ▶ drevje •12 | grmovje •9 | list 1•7 | slaviti

lôvski -a -o prid. |ki je v zvezi z lovci ali lovom| *lovski plen*

□ neknoj. pog. **jagrovski** □ neknoj. pog. **jagrski**

GLEJ ŠE čuvaj •1 | letalo •10 | lovec 1• | nož pp 2 | opazovališče • | pogon | puška pp | rezervat • | večalo² •

lôvstvo -a s |športna in gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z lovljenjem in gojitvijo divjadi| *zgodovina lovstva* □ **lov¹**

lôvščina -e ž ▶ lovnina

lôza -e ž ▶ gozd 1 | gozd 1•4 | trta

lôzica -e ž ▶ gozd 1•4

lôž -a m ▶ ležišče 1

lôža¹ -e ž |manjši (zastekljeni) prostor za vratarja| *Vratarja ni bilo v loži* □ **vratarska loža**

• zgod. prostozidarska loža □ zgod. framasonska loža □ zgod. masonska loža

lôža² -e ž ▶ posteljica

ložirati -am nedov. ▶ stanovati

ložiti ložim dov. ▶ položiti 1

LSD LSD-ja [elesdé -êja] m |močno sintetično mamilo, ki povzroča halucinacije| *vzeti tabletko LSD-ja* □ sleng. **acid**

lúb -a m ▶ cepljenje¹ 2 pp 1 | lubje

lubád¹ -a m ▶ lubje

lubád² -i ž ▶ lubje

lubádar -ja m

• zool. smrekov lubadar □ zool. pisar

lúben -a m ▶ brancin

lúbenica -e ž |kulturalna rastlina s plazečim se stebлом ali njen zeleni debeli sad z rdečim mesom| *jesti lubenico*

□ nar. **angurija**

lúbje -a s |plast živega in odmrlega tkiva, ki obdaja les rastlin| *lupiti lubje* □ **lub** □ nar. **lubad¹** □ nar. **lubad²**

lúbnica -e ž ▶ blazina 1 pp

lucérna -e ž |krmna rastlina s trojnatimi listi in modrovijoličastimi cveti| *kositi lucerno* □ redk. **meteljka** □ bot. **nemška detelja**

lucíden -dna -o prid. ▶ jasen 3 | prodoren 2

lucídni -a -o prid. ▶ trenutek •

lucídno prisl. ▶ jasno² 2 | prodorno

lucídnost -i ž ▶ jasnost 3 | prodornost 2

lúcifer -ja m ▶ hudič¹

lúciferski -a -o prid. ▶ hudičevski

lúckati -am nedov. ▶ piti 1

lúckati ga -am ga nedov. ▶ piti 2

lúč -i ž |vir umetne svetlobe| *V daljavi svetijo luči* □ **lučka** ▶

♦ fot. **bliskovna luč** □ fot. **bliskalica** □ fot. **bliskavica** □ fot. **fleš**

□ fot. **fotolučka**

GLEJ ŠE bister povdk. 1 | dovoliti | obločnica | osvetljenost • | pameten povdk. 1 | razum 1 | roditi se | svetilka | svetloba 1 | svoboda 1 | zvoniti •2 | žaromet

lučaj -a m ▶ blizu² | met

lučálec -lca m ▶ metalec

lučálka -e ž ▶ metalka 1

lučálni -a -o prid. ▶ orožje •3

lučálnica -e ž ▶ metalo | nitnica

lúčanje -a s ▶ metanje

lúčati -am nedov. ▶ metati

lučca -e ž

• bot. **kalcidonjska lučca** □ vrtn. **goreča ljubezen**

GLEJ ŠE lučka

lučka -e ž |manjši vir umetne svetlobe| *V daljavi svetijo lučke*

□ **lučka**

♦ strojn. **opozorilna lučka** □ teh., žarg. **kontrolka** □ strojn. **kontrolna lučka**

• **regratova lučka** □ bot. **kodeljica**

lučkar -ja m ▶ osvetljevalec

lúčnica -e ž ▶ svetilka

lučnik -a m

• **1.** bot. **črni lučnik** □ knj.izroč. **pustošnik** □ knj.izroč. **pustotnik** **2.** bot. **vele-cvetni lučnik** □ bot. **papeževa sveča**

lúdfolv -a -o prid. ▶ pi¹

lúdra -e ž ▶ ničvrednica

lúes -a m ▶ sifilis

luétični -a -o prid. ▶ bolnik •27

luéтик -a m ▶ bolnik •27

lúftar -ja m ▶ lahkomiselnéž | neresen povdk.

lúftarka -e ž ▶ lahkomiselnica

lúftarsko prisl. ▶ lahkomiselno

lúg -a m ▶ baza² | hidroksid •1 | hidroksid •2

lúični -a -o prid. ▶ bolnik •27

luidór -ja m ▶ zlatnik pp

lúk¹ -a m ▶ čebula

lúk² medm. ▶ klok

lúka -e ž

• pomor. **prosta luka** □ pomor. **svobodna luka**

GLEJ ŠE pristanišče •2

lukálnica -e ž ▶ lina | odprtina

lukamatíja¹ -a m ▶ vlak 1

lukamatíja² -e ž ▶ lokomotiva

lúkar -ja m ▶ čebular 1

lúkatí¹ -am nedov. ▶ piti 1

lúkatí² -am nedov. ▶ kukati²

lúkec -kca m ▶ čebulček

lúknja -e ž

1. |kar nastane na mestu, kjer se snov odstrani, pretrga, predre| *izvrtati luknjo* □ **odprtina** □ nar. **pretrga** □ nar. **skožnja** □ nar. **skvožnja**

□ **luknjica** |majhna luknja|

2. ekspr. |slabo, neprimerno stanovanje| *Rad bi se preselil iz te luknje* □ ekspr. **brlog** □ redk. **brložina** □ slabš. **jazbina** □ ekspr. **lisičina**

□ ekspr. **mišja luknja** |majhno slabo stanovanje|

• **1.** **mišja luknja** □ knj.izroč. **mišina** **2.** **polšja luknja** □ redk. **polhovina**

□ knj.izroč. **polšina¹**

GLEJ ŠE denar •2 | gumbnica | jama 1 | preluknjati | vrzel | vrzel • | zapor 1

luknjáč -a m ▶ luknjalnik

luknják -a m grad. |zidna opeka z manjšimi, gostejšimi luknjami| *izdelovati luknjake* □ **luknjičasta opeka**

GLEJ ŠE opeka pp 3

luknjálni -a -o prid. ▶ naprava ♦6
luknjálnik -a m rač. | nekdanj priprava za luknjanje kartic za računalniki | *kupiti luknjálnik* □ rač. **luknjač** □ rač. **perforator**
lúnjarice -ic ž mn. ▶ škarje pp 1
lúnjast -a -o prid. ▶ jamast | preluknjan
lúnjati -am nedov. *kaj* | delati luknje, luknjice | *luknjati liste papirja* □ *preluknjavati* □ knj.izroč. **luknjičati** □ knj.izroč. **perforirati**
lúnjica -e ž ▶ luknja 1
lúnjčarka -e ž nav. mn., zool. | morska pražival, navadno z apnenčasto hišico | *znanstvena predstavitev luknjčark* □ zool. **foraminifera**
lúnjčast -a -o prid. | ki je poln luknjic | *luknjčast les* □ **luknjčav**
lúnjčasti -a -o prid. ▶ luknjak
lúnjčati -am nedov. ▶ luknjati
lúnjčav -a -o prid. | ki je iz snovi z veliko majhnih luknjic | *luknjčava tla* □ **porozen** □ knj.izroč. **gobast gobast kamen**
GLEJ ŠE luknjčast
lukobrán -a m ▶ valobran
lúkov -a -o prid. ▶ čebulni | juha ♦2
lukrativen -vna -o prid. ▶ donosen
lüksuriózen -zna -o prid. ▶ razkošen
lüksurióžno prisl. ▶ razkošno 1, 2
lúksuz -a m ▶ razkošje
lúksuzen -zna -o prid. ▶ razkošen
lúksuzni -a -o prid. ▶ avtomobil ♦10 | izdaja 1 ♦3
lúksuzno prisl. ▶ razkošno 1, 2
lukúlski -a -o prid. ▶ obilen 1 | razkošen
lúla -e ž ▶ pipa
lúlanje -a s ▶ uriniranje
lúlati -am nedov. ▶ opravljati¹ ♦3
lúlček -čka m ▶ ud.
lúlek -lka m ▶ ud.
lumbágo -a m med. | nenadne ostre bolečine v ledjih ali križu | *zdravljenje lumbaga* □ med. **ledveni usek**
lumbálni -a -o prid. ▶ punkcija ♦
lúmen -mna m anat. | premer, prostornina cevastega organa | *črevesni lumen* □ anat. **svetlina**
GLEJ ŠE pameten povdk. 1
luminiscénca -e ž fiz. | sevanje za snovi značilne svetlobe zlasti zaradi zunanjih vplivov | *luminiscenca bakterijskih kultur* □ fiz. **svetlikanje**
luminiscénčni -a -o prid. ▶ snov 2 ♦14 | svetloba 2 ♦5
luminiscéntni -a -o prid. ▶ snov 2 ♦14 | svetloba 2 ♦5
lúmp -a m ▶ ničvrednež
lumpácij -a m ▶ ničvrednež
lúmpanje -a s ▶ popivanje | veseljačenje
lumparíja -e ž ▶ dejanje 1 pp 4 | grdobija | malopridnost
lúmpati -am nedov. ▶ popivati | veseljačiti
lúmpek -pka m ▶ porednež
lúna -e ž | nebesno telo, ki kroži okoli zemlje, vidno kot svetleč lik zlasti na nočnem nebu | *Luna nocoj močno sveti* □ **mesec**
□ ekspr. **fantovsko sonce** □ ekspr. **lunica** □ ekspr. **meseček** □ knj.izroč. **nebesna obločnica**
GLEJ ŠE krajec. • | mesec ♦1 | mesečina | mlaj¹ | naiven ♦ • | neobvešččen ♦ • | neumen¹ ♦ • | ob ščipu | satelit | ščip
lunácija -e ž astron. | čas med dvema zaporednima istovrstnima Luninima menama | *lunacija kot časovna enota* □ astron. **sinodski mesec**
lúnapárk -a m ▶ park ♦2
lunárni -a -o prid. ▶ leto ♦6 | mesec ♦1 | modul ♦2
lúnek -nka m ▶ osnik

lúnica -e ž ▶ luna
lúničast -a -o prid. | ki je podoben polmeseču | *luničasti uhani* □ knj.izroč. **polmesečast**
lúnin -a -o prid. | ki je v zvezi z lunjo | *lunina površina* □ **mesečev**
GLEJ ŠE ciklus ♦1 | dvor ♦1 | mesečina | srp¹ ♦
Lúnin -a -o prid. ▶ leto ♦6 | mena ♦ • | mesec ♦1
lúnj -a m
• 1. zool. **lunj beloritec** □ zool. močvirski lunj 2. zool. **lunj dolgorepec**
□ zool. stepni lunj
GLEJ ŠE ptica pp 10
lúnojásen -a -o prid. ▶ mesečen
lúnta -e ž ▶ vrvica ♦3
lúpa -e ž ▶ leča ♦1 | steklo 2 ♦5
lupáč -a m ▶ vahnja
lupanár -ja m ▶ hiša 1 ♦7
lúpati -am nedov. ▶ ličkati | lupiti 1 | luščiti 2
lúpežnik -a m ▶ ničvrednež
lupílec -lca m ▶ lupilnik 1
lupílmi -a -o prid. ▶ luščilka
lupílnik -a m
1. | orodje ali stroj za odstranjevanje lupine, kože | *lupilnik za krompir* □ **lupilec**
2. gozd. | orodje ali stroj za odstranjevanje lubja z muževnega debla | *lupiti debela z lupilnikom* □ nar. **deruh** □ gozd. **majilnik**
lupína -e ž | mehek ali trd ovoj sadov, plodov | *odstraniti jabolku lupino*; *streti lupino* □ **lupinica** | lupina manjšega sada, ploda | **GLEJ ŠE** hišica | hišica ♦ • | jajce ♦2 | ladja | ohišje
lupínasti -a -o prid. ▶ sadje pp
lupínica -e ž ▶ lupina
lupíti in **lúpiti** -im nedov.
1. *kaj* | odstranjevati lupino, kožo | *lupiti krompir* □ nar. **beliti** □ nar. **lupati** □ nar. **majiti**
2. *kaj* | odstranjevati lubje | *lupiti deblo* □ **beliti**
lupíti se in **lúpiti se** -im se nedov. | izgubljeni zgornje, zunanje plasti | *Po močnem sončenju se koža lupi* □ **luščiti se**
lúpljenje -a s | odstranjevanje lubja | *lupljenje debela* □ **beljenje**
lupulín -a m agr. | grenek rumen prah na krovnih listih hmeljevih plodov | *uporaba lupulina v pivovarstvu* □ agr. **hmeljna moka**
lúsk -a m bot. | iz dveh plodnih listov nastali podolgovati mnogosemiski suhi plod | *Zrel lusk se odpre* □ bot. **lušček**
□ bot. **prava glavica**
lúska -e ž
1. | koščena ali rožena ploščica, ki varuje telo rib, plazilcev | *ostrgati ribi luske* □ **luskina** □ **luskica** ▶
2. | ploščat delček česa | *odlomiti od kamna lusko* □ star. **plena** □ knj.izroč. **zaluska**
GLEJ ŠE luskolist
lúskast -a -o prid. | ki ima luske | *luskasto telo kače* □ **luskinst** □ knj.izroč. **luskat** □ knj.izroč. **luskav**
lúskasti -a -o prid. ▶ rudnina pp | rudnina ♦
luskàt -áta -o prid. ▶ luskast
lúskati -am nedov. ▶ loputati | pokati¹ 2
lúskav -a -o prid. ▶ luskast
lúskavec -vca m ▶ lepidodendron
lúskavica -e ž med. | kožna bolezen, pri kateri se pojavijo izpuščaji, pokriti s srebrnkastimi luskami | *zdraviti luskavico* □ med. **psoríaza**
lúskica -e ž | majhna luska | *luskice ribic* □ **luskina**
luskína -e ž ▶ luska 1

luskínar -ja m ▶ krap

luskínast -a -o prid. ▶ luskast

luskínica -e ž ▶ luskica

lúskniti -em dov. ▶ zaloputniti

luskolíst -a m bot. |list nezeleno barve, ki varuje nežne dele rastline ali vsebuje hranilne snovi| *luskolísti čebule*

□ bot. *luska*

lúster -tra m ▶ lestenec

lúšček -ščka m ▶ lusk

lúščenje -a s |odstranjevanje zrn s storžev| *lúščenje koruze*

□ robkanje □ nar. žurjenje

lúščilec -lca m ▶ luščilnik

lúščilka -e ž les. |stroj za izdelovanje furnirja| *vključiti luščilko*

□ les. furnirski nož □ les. lupilni stroj □ les. luščilni stroj

lúščilni -a -o prid. ▶ luščilnik

lúščilnica -e ž ▶ luščilnik

lúščilnik -a m agr. |stroj ali priprava za luščenje| *stresti riž v*

luščilnik □ agr. *luščilec* □ agr. *luščilnica*

GLEJ ŠE robkalnik •

lúščina -e ž |zunanjí del stroka| *lúščine graha* □ *lúščinica* |manjša luščina|

lúščinica -e ž ▶ luščina

lúščiti in lúščiti -im nedov.

1. *kaj* |odstranjevati zrna s storža| *lúščiti koruzo* □ *robkati*

□ nar. *žuriti*

2. *kaj* |spravljati manjši predmet iz snovi, v kateri je|

lúščiti kamenčke iz zidu □ *dolbsti* □ *izluščevati* □ nar. *lupati*

□ nar. *robkati*

lúščiti se in lúščiti se -im se nedov. ▶ lupiti se

lúški -a -o prid. ▶ kapitanija •

lúšten -tna -o prid. ▶ čeden | družaben • | ljubek | prijazen | prijeten

lúštkan -a -o prid. ▶ čeden | ljubek

lúšno¹ prisl. ▶ ljubko

lúšno² povdk. ▶ prijetno² 1

luterán -a m ▶ protestant

luteránec -nca m ▶ protestant | protestant pp

luteránka -e ž ▶ protestantka

luteránski -a -o prid. ▶ duhovnik 2• | protestantski

luteránstvo -a s ver. |smer protestantizma, ki poudarja kot

pogoj za opravičenje samo vero v Kristusa| *luteránstvo in cvin-glijánstvo* □ ver. *lutrovstvo*

GLEJ ŠE protestantizem

lútká -e ž |majhna figura, ki predstavlja človeka, žival, za upri-zarjanje iger| *izdelovati lutke* □ *lutkica* |manjša lutka| □ *marioneta* ↗

• 1. obrt. *krojaška lutka* □ obrt., žarg. *krojaška pupa* 2. *preizkusna lutka*

□ testna lutka

GLEJ ŠE marioneta | muzej • 2 | punčka

lutkaríja -e ž ▶ lutkarstvo

lútkarski -a -o prid. ▶ film • 12

lútkarstvo -a s |ukvarjanje z lutkovnim gledališčem| *razvoj*

lutkarstva □ gled., žarg. *lutkaríja*

lútkica -e ž ▶ lutka

lútkovni -a -o prid. ▶ film • 12

lútrovec -vca m ▶ protestant

lútrovski -a -o prid. ▶ duhovnik 2• | protestantski

lútrovstvo -a s ▶ luteránstvo | protestantizem

lútrski -a -o prid. ▶ duhovnik 2•

lútršduhóvnik -a m ▶ duhovnik 2•

lútršvéra -e ž ▶ protestantizem

lúzer -ja m ▶ obrobnež

lúža -e ž |manjša, plitvejša kotanja s stoječo vodo| *Na cesti so lúže*

□ redk. *kaluža* □ redk. *mlaka* □ ekspr. *mlakuža* □ *lužica* |manjša luža|

GLEJ ŠE mlaka 1, 2 | morje

lúžast -a -o prid. |poln luž| *lúžasta pot* □ knj.izroč. *kalužast*

□ ekspr. *mlakužast*

lúženi -a -o prid. ▶ pločevina • 1

lúžica -e ž ▶ luža

lúžina -e ž ▶ baza² | lužnica

lúžiščina -e ž ▶ jezik 3•37

lúžiški -a -o prid. ▶ jezik 3•37

lúžiškosfbski -a -o prid. ▶ jezik 3•37

lúžnati -a -o prid. ▶ raztopina • 1

lúžni -a -o prid. ▶ hidroksid • 2

lúžnica -e ž teh. |tekočina z izluženimi snovmi| *belilna lužnica*

□ metal. *lužina*

lužnína -e ž ▶ alkalija | baza²

lymski -a -o [lájmski] prid. ▶ borelioza

M

m medm. ▶ da² 1 | hm¹

ma vez. ▶ toda¹ 1

macafizelj -zlja m ▶ majhen 2 povdk. | pritlikavec 2 | svaljek ♦

macafúra -e ž ▶ ničvrednica

mácelj -clja m ▶ bat | macola

macêsen -sna m ▶ les ♦33

macêsenje -a s ▶ gozd 1♦14

macêsnov -a -o prid. ▶ goba pp 3 | gozd 1♦14 | les ♦33

macesnóvina -e ž ▶ les ♦33

macêsnovje -a s ▶ gozd 1♦14

mach -a [máh] m ▶ število 1♦8

machov -a -o [máhov-] prid. ▶ število 1♦8

mácljek -a m ▶ kladivce ♦

macóla -e ž | težko železno kladivo | *udariti z macolo* □ knj.ziroč. **macelj**

mačák -a m ▶ maček

mačè -éta s ▶ dekle 1 | mačka 1

máčeha -e ž

1. | očetova druga žena v razmerju do njegovih otrok iz prejšnjega zakona | *fantkova mačeha* □ *krušna mati* □ star. *pisana mati*

2. | vrtna rastlina z velikimi enobarvnimi ali večbarvnimi cveti, ki imajo spodnji list podaljšan v ostrogo | *saditi mačehe*

□ ekspr. **mačehica**

GLEJ ŠE vijolica ♦

máčehica -e ž ▶ mačeha 2

máčehovsko prisl. ▶ slabo² 1

maček -čka m | mačji samec | *imeti mačka pri hiši*

□ knj.ziroč. **mačak** □ otr. **mijav¹** □ ljubk. **muc** □ ljubk. **muček** □ ljubk. **muci¹**

□ ekspr. **mačkon** | velik |

GLEJ ŠE izkušen ♦ | lehnjak | mačka 1 | prebrisan povdk. 2 | sidro | spreten ♦

máčevje -a s ▶ grmovje ♦6

máčica -e ž ▶ mačka 1 | snežinka | ženska pp 1

máčice -ic ž mn. | socvetje v obliki podolgovate kepice | *leskove mačice* □ pog. **mucke**

máčjak -a m ▶ iztrebek pp

mačje primer. prisl. ekspr. | izraža, da je lastnost, dejanje tako, kot se dogovorno prisoja mačkam | *mačje spretni gib; biti mačje uren*

□ ekspr. **mačkasto** □ ekspr. **po mačje**

máčji -a -e prid. ▶ mačka ♦1 | mikrosporija | odbojnik ♦

mačka -e ž

1. | domača žival, ki lovi miši | *Doma imajo mačko in dva psa*

□ **maček** □ ljubk. **mače** □ ljubk. **mačica** □ ljubk. **mačkica** □ ljubk. **muc**

□ ljubk. **muca** □ ljubk. **muček** □ ljubk. **muci²** □ ljubk. **mucica** □ ljubk. **mucika**

□ ljubk. **mucka**

♦ 1. **angorska mačka** □ pog. **angorka** 2. **perzijska mačka** □ pog. **perzijka**

3. **siamska mačka** □ pog. **siamka**

2. | mačja samica | *mačka z mladiči* □ ljubk. **muca** □ ljubk. **muci²**

□ ljubk. **mucica** □ ljubk. **mucika** □ ljubk. **mucka**

• 1. **zool. morska mačka** □ **zool. mačji som** 2. **zool. zamorska mačka**

□ **zool. morska mačka**

GLEJ ŠE riba 1 pp 3 | sovražiti se | ženska pp 3

máčkasti -a -o prid. ▶ ponedeljek ♦

máčkasto prisl. ▶ mačje

máčkica -e ž ▶ mačka 1

mačkón -a m ▶ maček

máčkora -e ž ▶ maškara 1

máčkov -a -o prid. ▶ črnika ♦ | ponedeljek ♦

mačkovína -e ž ▶ iva

madám -- ž ▶ gospa 1

madáma -e ž ▶ delodajalka | gospa 1, 2 | gospodarica 1

madame -- [madám] ž ▶ gospa 2

madêjra -e ž | sladko vino jantarne barve z Madeire | *buteljka*

madejre □ star. **maderec**

mademoiselle -- [madmoazêl] ž ▶ gospodična 2

madêrec -rca m ▶ madejra

mádež -a m

1. | umazano mesto na čem | *odstraniti madeže s tapet* □ **umazano mesto** □ neknj. pog. **flek** □ nar. **lisa¹** □ knj.ziroč. **zamazek**

♦ 1. **oljni madež** □ oljnati madež 2. **smolnati madež** □ smolni madež

2. ekspr. | kar dela kaj moralno, nravno slabše | *madež na*

njegovem značaju □ zastar. **maroga¹** □ ekspr. **pega**

GLEJ ŠE napaka 3

mádežast -a -o prid. ▶ umazan¹

madeževáti -újem nedov. ▶ onečaščati

madóna medm. ▶ joj² 3 | presneto²

madónati -am nedov. ▶ preklinjati 1

madónca medm. ▶ joj² 3

madónski -a -o prid. ▶ mil 1

madrác -a m ▶ žimnica

madrón -a m ▶ kolika

madžárski -a -o prid. | ki je v zvezi z Madžari | *spoznavati*

madžarsko zgodovino □ star. **ogrski**

GLEJ ŠE jezik 3♦38

madžárščina -e ž ▶ jezik 3♦38

maestrál -a m meteor. | veter v Sredozemlju, ki piha z morja na kopno | *Od jutra do večera je pihal maestrál* □ nar. **mistral**

maestro -a m ▶ mojster 2

máfijec -jca m polit., žarg. | zlasti v italijanskem in ameriškem okolju član tajne kriminalne organizacije, na katero se splošno nanaša poimenovanje mafija | *prijetje zloglasnega mafijca*

□ polit., žarg. **mafiozo**

máfijško prisl. ▶ nezakonito 2

mafíózo -a m ▶ mafijec

mág -a m ▶ čarovnik 1 | svečenik pp

magári vez. ▶ čeprav

magazín -a m ▶ nabojnik 2 | prodajalna | revija ♦2 | revija ♦1 | revija ♦4 | skladišče

magaziníratí -am dov. in nedov. ▶ skladiščiti | uskladiščiti

magdaléna -e ž ▶ lahkoživka

mágičen -čna -o prid. ▶ čudovit 1

mágični -a -o prid. ▶ čarovni | sredstvo ♦5

mágičnost -i ž ▶ čudovitost | magija

magija -e ž knj.izroč. | velika, skrivnostna moč | *magija filmskega*

jezika □ knj.izroč. **alkimija** □ knj.izroč. **magičnost**

GLEJ ŠE čaranje | čarovništvo

magijec -jca m ▶ čarovnik 1 | svečenik pp

magik -a m ▶ čarovnik 2 | svečenik pp

magirusléstev -stve ž ▶ lestev ♦1

magirusov -a -o prid. ▶ lestev ♦1

magíster -tra m ▶ farmacevt

magistêrij -a m ▶ naslov 2♦4

magístra -e ž ▶ farmacevtka | magistrica

magistrála -e ž | glavna prometna pot | *naselja ob magistrali*

□ *magistralna cesta* □ prakt. sp. *magistralka*

magistrále -a m lit. | zadnji sonet sonetnega venca, sestavljen iz prvih oziroma zadnjih verzov vseh štirinajstih sonetov | *magistrale z akrostihom* □ lit. **glavni sonet** □ lit. **mojstrski sonet**

magistrálka -e ž ▶ cesta ♦4 | magistrala

magistrálni -a -o prid. ▶ bistveni | cesta ♦4 | magistrala

magistrát -a m ▶ hiša 1♦10

magistratúra -e ž ▶ naslov 2♦4

magístrica -e ž | nosilka magistrskega naslova | *zaposliti* *magistrico* □ knj.izroč. **magistra**

magístrski -a -o prid. ▶ naslov 2♦4

magma -e ž | žareča tekoča snov v zemeljski notranjosti | *premiki* *magme* □ knj.izroč. **žarečina** □ geol. **žarja**

magmátski -a -o prid. ▶ kamnina pp 1 | kamnina ♦2

magnát -a m ▶ velikaš

magnátinja -e ž ▶ velikašinja

magnátka -e ž ▶ velikašinja

magnét -a m

• fiz. trajni magnet □ fiz. permanentni magnet □ fiz. stalni magnet

GLEJ ŠE privlačen ♦1

magnétenje -a s | postopek, s katerim kaj dobiva lastnosti magneta | *magnetenje železa* □ star. **magnetiziranje**

magnétični -a -o prid. ▶ energija ♦5

magnétičnost -i ž ▶ magnetnost | privlačnost

magnetít -a m | temnosiva rudnina železov oksid, ki jo magnet zelo privlači | *pridobivati železo iz magnetita* □ **magnetni železovec** □ **magnetovec**

magnétiti -im nedov. *kaj* | delati, da kaj dobiva lastnosti magneta | *magnetiti železo* □ star. **magnetizirati**

magnetízem -zma m

• fiz. zemeljski magnetizem □ fiz. geomagnetizem

GLEJ ŠE privlačnost

magnetizíranje -a s ▶ magnetenje

magnetizírati -am nedov. in dov. ▶ magnetiti | namagnetiti

magnétni -a -o prid. ▶ energija ♦5 | igla ♦1 | magnetit | pirotin | pol¹ ♦ | polarnost ♦ | pretok ♦ | sulfid ♦7

magnétnica -e ž | igla ♦1

magnétnost -i ž | lastnost česa, ki se kaže tako, da kaj privlači železo in nekatere druge kovine | *magnetnost mineralov* □ knj.izroč. **magnétičnost**

magnetofónski -a -o prid. ▶ posnetek ♦4

magnetoskóp -a m rad. | priprava z magnetnim trakom za zapisovanje in predvajanje televizijske slike in zvoka | *Dogodek so posneli z magnetoskopom* □ rad. **magnetoskopski projektor**

magnetoskópski -a -o prid. ▶ magnetoskop

magnétovec -vca m ▶ magnetit

magnétski -a -o prid. ▶ energija ♦5

magnézija -e ž | krhka snov bele barve, ki se uporablja za preprečevanje drsenja pri vajah na orodju | *namazati si dlani z magnezijo* □ kem. **magnezijev oksid**

magnézijev -a -o prid. ▶ magnezija

magnificénca -e ž | v nekaterih deželah naslov za rektorja univerze | *Naslavljali so ga z magnificenca* □ **magnifikus**

magnífikus -a m ▶ magnificenca

magnólija -e ž

• vrtn. **zvezdasta magnolija** □ vrtn. **zvezdnata magnolija**

magót -a m | opica brez repa, ki živi po gibraltarskih skalah |

Želel si je videti magota v naravnem okolju □ zool. **berberska opica**

□ zool. **berberski makak**

máh¹ -ú m | rastlina brez pravih cvetov in korenin, ki raste na vlažnih, senčnih krajih | *gnezdo iz listja in mahu* □ ekspr. **mahovina** □ ekspr. **mahovje**

GLEJ ŠE barje | barje ♦ | lišaj ♦ | mahovje | puh¹

màh² máha m ▶ razmah | zamah | zdaj¹ 1 | zvoniti ♦1

mahagóni -ja m ▶ les ♦34

mahagónijev -a -o prid. ▶ les ♦34

mahagónijevc -vca m | tropsko drevo, ki daje plemeniti rdečerjavi les | *deblo mahagonijevca* □ knj.izroč. **mahagonovec**

GLEJ ŠE les ♦34

mahagónov -a -o prid. ▶ les ♦34

mahagónovec -vca m ▶ les ♦34 | mahagonijevc

mahagonovina -e ž ▶ les ♦34

mahálo -a s ▶ list 1

máhanje -a s | delanje gibov, navadno z rokami | *mahanje*

z rokami □ ekspr. **klatenje** □ ekspr. **kriljenje** □ ekspr. **mlatenje**

□ ekspr. **opletanje** □ ekspr. **otepanje** □ redk. **zamahovanje**

maharádža -e ž ▶ vladar pp 5

máhast -a -o prid. ▶ mahovnat

máhati -am nedov.

1. s čim | delati (neurejene) gibe, navadno z rokami | *razvneto*

govoriti in mahati (z rokami) □ **pomahovati** □ knj.izroč. **gestiku-**

lirati □ ekspr. **klatiti** □ ekspr. **kriliti** □ ekspr. **migati** *Pes miga z repom*

□ ekspr. **migljeti** *Pes miglja z repom* □ ekspr. **mlatiti** □ ekspr. **opletati**

□ ekspr. **otepati** □ knj.izroč. **razmahovati** □ nar. **raztepati** □ knj.izroč. **stepati**

□ ekspr. **vihirati** □ redk. **zamahovati** □ **mahljati** ↗

2. *komu* | z mahanjem kaj sporočiti | *Od daleč mu je mahal, naj pohiti* □ ekspr. **migati** □ knj.izroč. **pomahovati**

GLEJ ŠE kritizirati | mahedrati 1 | udarjati 1 | zabavljati

máhati jo -am jo nedov. ▶ hoditi 1 | iti 1

mahedrajóč -a -e prid. ▶ mahedrav

mahedráló -a s ▶ omahljivec

mahedrát -ám nedov.

1. | viseti in se valujoče gibati | *Levi rokav mu je prazen*

mahedral ob telesu □ ekspr. **hlamudrati** □ zastar. **hlapati** □ ekspr. **mahati**

□ ekspr. **mlahati** □ ekspr. **opletati** □ knj.izroč. **plahetati** □ ekspr. **pomahovati**

2. s čim | delati, da se kaj valujoče giblje | *Slon mahedra z ušesi*

□ ekspr. **mlahati**

GLEJ ŠE plapolati 1

mahedrāv -áva -o prid. | ki visi in se valujoče giblje | *hlače z mahedravnimi hlačnicami* □ **mahedrajóč** □ **opletajoč** □ ekspr. **hlamudrav**

□ knj.izroč. **hlapav** □ knj.izroč. **plahutast** *plahutasta pelerina*

GLEJ ŠE hlače 1♦6 | ohlapien 1

mahedrávéc -vca m ▶ omahljivec

mahedrávke -ávk ž mn. ▶ hlače 1♦6

mahedrávó prisl. ▶ nerodno

mahinácija -e ž ▶ manipulacija

mahízem -zma m ▶ empiriokriticizem

mahljáj -a m ▶ zamah

mahljáti -ám nedov. s čim |narahlo mahati| *Psiček mahlja z repom*

□ ekspr. *pahljati* □ knj.izroč. *trepljati*

máhnat -a -o prid. ▶ mahovnat

máhnati -a -o prid. ▶ ruša •1

máhniti -em dov. ▶ oditi | udariti 1 | zamahniti 1, 2

máhniti jo -em jo dov. ▶ iti 1, 2

máhnjen -a -o prid. ▶ čudaški povdk. 2 | ljubiti 2 | neumen¹ | rad 2

máhoma prisl. ▶ hitro 2 | takoj 1

máhov -a -o prid. ▶ mahovnat | ruša •1

máhovec -vca m zool. |s puhom porasel ptičji mladič| *gneздо*

mahovcev □ zool. *kebček* □ ekspr. *puhavec*

mahôven -vna -o prid. ▶ mahovnat

mahovina -e ž ▶ mah¹ | mahovje

mahovinast -a -o prid. ▶ mahovnat

mahovit -a -o prid. ▶ mahovnat

mahôvje -a s |blazina, pas mahu| *sedeti na mahovju* □ mah¹ □ mahovina

GLEJ ŠE mah¹

máhovnat -a -o prid. |ki je porasel z mahom| *mahovnata tla*

□ mahast □ mahnat □ mahovinast □ mahovit □ knj.izroč. mahov

□ knj.izroč. mahoven

GLEJ ŠE puhast

máhovnati -a -o prid. ▶ ruša •1

mahôvni -a -o prid. ▶ ruša •1

mahovnják -a m zool. |maločlenar, ki živi, prirasel na dno, zlasti v morju| *vrste mahovnjakov* □ zool. *brizož*

mail -a [mêjl] m ▶ pošta •2

Máistrov -a -o prid. ▶ borec •2

máistrovec -vca m ▶ borec •2

máj -a m |peti mesec v letu| *Maj ima enaintrideset dni* □ star. majnik

□ star. veliki traven

◆ prvi maj □ praznik dela

GLEJ ŠE mlaj²

mája -e ž ▶ majica 1

majajóč se -a se -e se prid. ▶ majav

majáriti -im nedov. ▶ planšariti

majarón -a m

1. |začimbna rastlina z majhnimi okroglimi listi in močnim

vonjem| *vejica majarona* □ knj.izroč. *majoran*

2. prakt. sp. |posušen, zdrobljen majaron, zlasti listi, ki se uporabljajo kot začimba| *dodati jedi ščepec majarona* □ *majaronove plevice*

majarónov -a -o prid. ▶ majaron 2

majáti májem nedov. kaj |povzročati, delati, da se kaj, kar je z enim delom pritrjeno, s prostim delom premika sem in tja| *Veter je majal veje* □ ekspr. *gugati* □ ekspr. *pomajevati*

□ knj.izroč. *pregibati*¹ □ knj.izroč. *razgibavati* □ ekspr. *zibati*

GLEJ ŠE zibati

majáti se májem se nedov.

1. |biti z enim delom pritrjen in se s prostim delom premikati sem in tja| *Klasje se maje v vetru* □ ekspr. *gugati se* □ knj.izroč. *pregibati se*¹ □ ekspr. *zibati se*

2. |neenakomerno se nagibati sem in tja| *majati se pri hoji*

□ ekspr. *gugati se* □ nek. pog. *guncati se* □ star. *vegati se* □ star. *vehati*

Pijan je bil, da je kar vehal □ ekspr. *zibati se*

3. |izraža, da kaj ni trdno, stabilno| *Miza se maje, ne morem pisati na njej* □ *biti majav* □ *biti nestabilen* □ *biti razmajan* □ *biti vegast*

□ *biti vegav* □ ekspr. *gugati se*

GLEJ ŠE hoditi 1 | hoditi 1 pp 9 | iti 1 | zibati se

majáv -áva -o prid. |ki ni več trden, stabilen| *majava miza*

□ *majajoč se* □ *razmajan* □ ekspr. *gugast* □ ekspr. *gugav* □ ekspr. *gugljiv*

□ nar. *razškrebán* □ star. *shreban* □ nek. pog. *zguncan* □ knj.izroč. *zibav*

□ knj.izroč. *zibljev*

GLEJ ŠE majati se 3 | nestalen

majávo nač. prisl. |izraža, da premikanje poteka z neenakomernim nagibanjem premikajočega se predmeta sem in tja| *majavo hoditi* □ ekspr. *gugavo*

majávost -i ž |dejstvo, da se kaj navadno nezaželeno premika sem in tja| *majavost zob* □ *razmajanost* □ knj.izroč. *raznihnost*

májcen -a -o prid. ▶ majhen 1, 2, 4

májčna -e ž ▶ deklica

májčno¹ -ega s ▶ otrok 1

májčno² -- s ▶ malo² 1, 2, 3

májčno³ prisl. ▶ nekoliko²

májcken -a -o prid. ▶ majhen 1, 2, 4

májčka -e ž ▶ majica 1, 2

májčken -a -o prid. ▶ majhen 1, 2, 4

májčkeno¹ -- s ▶ malo² 1, 2, 3

májčkeno² prisl. ▶ nekoliko²

majênje -a s ▶ ličkanje 1

májer -ja m ▶ hubar | planšar | pristan 2

májerica -e ž ▶ planšarica

majerija -e ž ▶ planšarija

majestéta -e ž ▶ veličanstvo

majestétičen -čna -o prid. ▶ mogočen 2 | veličasten

majestétično prisl. ▶ mogočno

majestétičnost -i ž ▶ mogočnost 2 | veličastnost

májev -a -o prid. ▶ majski

májhen -hna -o prid.

1. |ki dosega nizko stopnjo glede na pričakovano razsežnost|

majhen kos kruha □ knj.izroč. *liliputanski liliputanska državica*

□ ekspr. *majcen* □ ekspr. *majcken* □ ekspr. *majčken* □ ekspr. *manjši*

□ ekspr. *micen* □ ekspr. *micken* □ ekspr. *mičken* □ ekspr. *mikroskopski*

mikroskopske črke □ ekspr. *mini*¹ □ ekspr. *miniaturen* □ ekspr. *nevelik*

□ ekspr. *neznaten* □ ekspr. *tesen*² *tesna soba* ■ protip. *velik*

2. |ki dosega nizko stopnjo glede na rast| *majhen človek;*

majhna žival □ *manjši* □ ekspr. *drobižast* □ ekspr. *majcen* □ ekspr. *majcken*

□ ekspr. *majčken* □ nar. *maliček* □ ekspr. *micen* □ ekspr. *micken* □ ekspr. *mič-*

ken □ knj.izroč. *nevelik* □ knj.izroč. *nevisok nevisok moški* □ ekspr. *neznaten*

□ ekspr. *nizek nizek fant* □ knj.izroč. *nizkorasel* □ ekspr. *premajhen drobna,*

premajhna ženička □ ekspr. *pritalen* □ ekspr. *pritiklav* ■ protip. *velik*

◆ *biti majhen* □ *biti majhne postave* □ *biti nizke rasti*

POVEDKOVNIK aškrč, cevizelj, človeče, homunkulus, krota, macafizelj, malič, palček¹, pedenjčlovek, pišče, pišček, pritlikavček, pritlikavec, stržek, škrat, žaba

3. |ki dosega nizko stopnjo glede na število sestavnih enot|

majhna družčina □ publ. *maloštevilen* □ ekspr. *nevelik* □ publ. *premaloštevilen* ■ protip. *velik*

4. |ki dosega nizko stopnjo glede na merljivo količino, možni

razpon| *majhen pridelek; majhna prednost* □ ekspr. *bagatelen baga-*

telni stroški □ ekspr. *beden* □ ekspr. *beraški beraške plače* □ star. *bore*²

bore dota □ ekspr. *boren* □ star. *bori bora dota* □ knj.izroč. *infinitezimalen*

infinitezimalna prednost □ zastar. *izginljiv izginjljiva korist v primerjavi*

z škodo □ ekspr. *klavrn* □ ekspr. *majcen* □ ekspr. *majcken* □ ekspr. *majčken*

□ ekspr. *malenkosten malenkostna prednost* □ star. *malosten* □ publ. *ma-*

loštevilen maloštevilna družčina □ zastar. *maloten* □ ekspr. *manjši*

□ ekspr. *micen* □ ekspr. *micken* □ ekspr. *mičken* □ ekspr. *mini*¹ *Kakšne*

mini napake se mimogrede popravi □ ekspr. *minimalen*

□ pog. **mizeren** □ ekspr. **nevelik** □ ekspr. **neznaten** □ knj.izroč. **ničen**¹
 □ ekspr. **ničev** □ knj.izroč. **ničeven**¹ □ pog. **nizek imeti nizko pokojnino**
 □ publ. **omejen imeti omejena sredstva za razvoj** □ zastar. **oskromen**
 □ ekspr. **pičel** □ ekspr. **piškav** □ publ. **premaloštevilen** □ ekspr. **reven**¹ **reven**
pridelek □ ekspr. **simboličen** □ ekspr. **siromašen siromašen pridelek**
 □ ekspr. **skop**¹ **skopa letina** □ ekspr. **skromen** □ ekspr. **slab**¹ **slab obisk**
priređitev □ ekspr. **šibek šibke možnosti za uspeh** □ ekspr. **ubog**¹ **pre-**
pirati se za tisto ubogo premoženje □ ekspr. **uboren uborne zaloge**
 □ ekspr. **ušiv** □ ekspr. **zanemarljiv zanemarljiva vsota** ■ protip. **velik**

GLEJ ŠE nepomemben | velik 1, 2, 3, 4

májhni -ih m mn. ► človek 2•4 | nedorasli

májhno¹ -ega s ► malo¹ | otrok 1

májhno² prisl. ► nekoliko²

májhnost -i ž |dejstvo, da kaj dosega nizko stopnjo glede na pričakovano razsežnost| *Májhnost pisave je lahko ovira pri branju* □ knj.izroč. **malost** □ publ. **maloštevlnost maloštevlnost naroda**
 □ zastar. **malota**

GLEJ ŠE malenkost 1

májhnosten -tna -o prid. ► malenkosten

májica -e ž

1. |del spodnjega perila, ki pokriva zgornji del telesa| *Pod srajco nosi majico* □ **maja** □ nar. **kanotjera** □ ekspr. **majčka**

2. |vrhnje oblačilo za h krilu, hlačam| *poletna majica z napisom*

□ ekspr. **majčka** □ ekspr. **mikica**

majilnik -a m ► lupilnik 2

majiti -ím nedov. *kaj* |odstranjovati lubje z muževnega debla| *majiti drevo* □ nar. **mežiti**

GLEJ ŠE ličkati | lupiti 1

májka -e ž ► mati 1

májnica -e ž ► bezeg •3 | drtinščica

májnik -a m ► maj

májnikov -a -o prid. ► majski

májniški -a -o prid. ► deklaracija • | goba pp 3 | kolobarnica •1 | majski

majólička -e ž ► hijacinta

majóličast -a -o prid. ► fajansen

majóličén -čna -o prid. ► fajansen

majóličica -e ž ► majolika

majólika -e ž |trebušasta glinena posoda z ročajem, navadno za vino| *piti iz majolike* □ ekspr. **majóličica**

GLEJ ŠE fajansa

majólikast -a -o prid. ► fajansen

majorán -a m ► majaron 1

majoritéta -e ž ► večina

majoritétni -a -o prid. ► sistem •26

majorizirati -am dov. ► preglasovati

májski -a -o prid. |ki je v zvezi z majem| *lep majski večer*

□ knj.izroč. **majev** □ star. **majnikov** □ star. **majniški**

GLEJ ŠE deklaracija • | hrošč 1•2 | mlaj²

majúskula -e ž ► črka •3 | pisava 1 pp 3

mák máka m |kulturalna ali divja rastlina z mlečkom in velikimi zvezdastimi cveti| *Med pšenico je rdel cvetoči mak* □ nar. **purpalica**

□ nar. **purpelica**

◆ bot. **poljski mak** □ bot. **divji mak**

makadám -a m ► cesta •5 | cestišče •2

makadámka -e ž ► cesta •5

makadámski -a -o prid. ► cesta pp 1 | cesta •5 | cestišče •2

makák -a m ► magot

makáo -a m ► ara¹ •

mákar vez. ► čeprav

makarónar -ja m ► lah

makaróni -ov m mn. mn. v sin. nizu ► testenine

makarónski -a -o prid. ► italijanski

makarónščina -e ž ► latovščina 1

makedónski -a -o prid. ► jezik 3•39

makedónščina -e ž ► jezik 3•39

makéta -e ž |predmet, izdelan za ponazoritev, prikaz obravnavanega objekta, naprave v zmanjšanem merilu| *izdelati maketo gradu* □ **model**²

make up ~ -a [mêjkap] m ► ličilo

makiavelíst -a m ► brezobzirnež

makiavelízem -zma m ► brezobzirnost

maklèn -éna m bot. |grm ali drevo z manjšimi krpatimi listi| *sesti pod maklen* □ **maklenovo drevo** □ **klen**²

maklénov -a -o prid. ► maklen

makniti se in **mákniti** -em se dov. ► oditi

máko -a m ► bombaž

mákov -a -o prid. ► glavica² •4 | opij • | potica pp | potica •1

mákovica -e ž ► glavica² •4 | potica •1

makovína -e ž ► opij

makramé -éja m |tehnika izdelovanja tekstilnih izdelkov, zlasti okrasnih, z oblikovanjem vozlov| *obvladati makrame*
 □ knj.izroč. **makrametehnika**

makramétéhnika -e ž ► makrame

makréla -e ž ► skuša

makró -ja m ► makroukaz | zvodnik

mákrófotografija -e ž ► posnetek •1

mákrógamét -a m ► celica 2•6

mákrógaméta -e ž ► celica 2•6

mákrómolécula -e ž kem. |molekula, katere masa je večja kot deset tisoč| *umetna snov iz makromolekul* □ kem. **velemolekula**
 □ kem. **velika molekula**

mákrómolékulski -a -o prid. ► snov 2•15

makrosomija -e ž ► gigantizem

mákrókáz -a m rač. |zaporedje ukazov, ki se pri večkratni uporabi istih opravil zaženejo z enim ukazom| *pognati makroukaz* □ rač., žarg. **makro**

máksi -- -- prid. ► dolg² 1

maksíma -e ž ► vodilo

maksímálni -a -o prid. ► največji

maksímáлно prisl. ► najbolj | največ² | največ³

máksimka -e ž ► mitraljez 2 pp

máksimum -a m mat. |vrednost, ki je ne presega nobena druga vrednost| *doseči maksimum* □ mat. **največja vrednost** ■ protip. **minimum**
 • zemljiški maksimum □ agrarni maksimum

GLEJ ŠE minimum | največ³ | veliko¹

mála -e ž ► dekle 2 | deklica | hči | ljubimka | spolovilo •3

málar -ja m ► pleskar | slikar | soboslikar

malárični -a -o prid. ► bolnik •15 | napad 3•3

malárija¹ -e ž |bolezen z občasnimi napadi mrzlice| *zdraviti malarijo* □ knj.izroč. **močvírska mrzlica** □ knj.izroč. **mrzlica** □ star. **trešljíka**

◆ med. **perniciózna malarija** □ redk. **pogubna malarija**

PODPOMENKE kvartana 7, terciána, tropska malarija

malaríja² -e ž ► slika 1 | slikarstvo

malárijski -a -o prid. ► napad 3•3

malárik -a m ► bolnik •15

malarín -a m |enoročna sekira s podaljšanim sprednjim delom lista| *klestiti veje z malarinom* □ **širočka**

málarka -e ž ► slikarka

málati -am nedov. ► pleskati¹ | slikati 1

málce¹ -- s ▶ malo² 1, 2, 3

málce² prisl. ▶ nekoliko²

málček¹ -čka m ▶ deček¹ | otrok 1 | otrok 1•4 | otrok 2

málček² -- s ▶ malo² 1, 2, 3

málček³ prisl. ▶ malo⁴ 2 | nekoliko²

málčica -e ž ▶ deklca

málenica -e ž ▶ mlin 1

malénkost -i ž

1. [kar je malo pomembno, nepomembno] *Taka malenkost nas ne more motiti* □ ekspr. *bagatela* □ ekspr. *drobnarija* □ knj.izroč. *drobnost*²

□ knj.izroč. *drobnjava* □ knj.izroč. *drobtina* *Ne bomo se zadovoljili z drobtinami* □ zastar. *lapalija* □ knj.izroč. *majhnost* *Njen osebni svet je sestavljen iz tisočerih majhnosti* □ star. *malost* □ zastar. *malota* □ ekspr. *ničevost* □ ekspr. *ničnost*

2. ekspr. [malo pomemben, malo vreden predmet] *Včasih so mu dali kako malenkost* □ ekspr. *drobnarija* □ knj.izroč. *drobnjava*

□ star. *malost* □ ekspr. *mrvíca*

GLEJ ŠE jaz² | malo² 1, 2, 3 | malo⁴ 2 | malo⁵ | nekoliko² | takoj 2

malénkosten -tna -o prid. [ki pripisuje malo pomembnim stvarim prevelik pomen] *malenkosten človek* □ ekspr. *drobižarski* □ ekspr. *drobnjakarski* □ knj.izroč. *majhnosten* □ star. *malosten*

□ zastar. *maloten*

POVEDKOVNIK drobnjakar, malenkostnež, picajzler

GLEJ ŠE majhen 4

malénkostnež -a m ▶ drobnjakar | malenkosten povdk.

malénkostno nač. prisl. [izraža, da se pri presojanju, odzivanju na kaj pripisuje malo pomembnim stvarim prevelik pomen] *malenkostno komentirati dogodek*; *malenkostno zamerljiv človek*

□ ekspr. *drobnjakarsko*

GLEJ ŠE nekoliko²

malénkostnost -i ž [dejstvo, da se pripisuje malo pomembnim stvarim prevelik pomen] *prezirati malenkostnost* □ ekspr. *drobnjakarstvo*

málha -e ž ▶ žep

málhar -ja m ▶ berač¹

máli¹ -ega m ▶ deček¹ | dojenček | otrok 1 | sin | ud •

máli² -ih m mn. ▶ človek 2•4

máli³ -a -o prid. ▶ april | asteroid | bratranec • | čapljica | človek 2•4 | črka •1 | goba pp 3 | hiša 1•8 | julij | kmet 1•2 | kmetija •3 | kralj • | kruhek • | lov¹ •8 | malica | malošolar | mezinec | minigolf | mraznica | nedorasli | obtok •4 | oglas 2•1 | opraviti •3 | opravljeni •3 | orkester •2 | poceni² | rokada •2 | rovka • | ruševac | sekunda • | sestrična • | sokol • | srečen • | stric 1 • | šmaren •1 | teta 1 • | upiravec | uriniranje | veliko² | zimzelen • | žvižgač •

málca -e ž [manjši obrok hrane, ki se jí sredi dopoldneva ali popoldneva] *dati delavcem malico* □ nar. *južina*¹ □ nar. *marenda* □ nar. *mavžina* □ gastr. *kosilce* □ nar. *mala južina* | malica sredi popoldneva |

GLEJ ŠE odmor 1 | pomalicati

maliciózen -zna -o prid. ▶ škodoželjen

malicióžno prisl. ▶ hudobno | škodoželjno

malicióznost -i ž ▶ hudobija 1 | iz hudobije | škodoželjnost | zloba

malič -iča m ▶ majhen 2 povdk. | otrok 1 | pritlikavec 2 | škrat 1

máliček -čka -o prid. ▶ majhen 2

maličenje -a s ekspr. [spreminjanje prvotne oblike, vsebine česa v slabšo, negativno] *maličenje jezika* □ ekspr. *krotovičenje*

□ ekspr. *pačenje*

GLEJ ŠE potvarjanje

maličiti -im nedov. *kaj* ekspr. [spreminjati prvotno obliko, vsebino česa v slabšo, negativno] *maličiti jezik*; *maličiti osnovno sporočilo besedila* □ knj.izroč. *izmaličevati* □ ekspr. *krivenčiti* □ ekspr. *krotovičiti* □ ekspr. *pačiti* □ publ. *potvarjati*

GLEJ ŠE iznakaževati | potvarjati

máličko¹ -- s ▶ malo² 1, 2, 3

máličko² prisl. ▶ nekoliko²

maligán -a m [enota za merjenje količine alkohola v alkoholnih pijačah] *To žganje ima štirideset maliganov* □ pog. *grad*¹

GLEJ ŠE ebulioskop

maligáni -ov m mn. ▶ pijača •1

malígni -a -o prid. med. [pri katerem se izrojene celice nezadržno množijo, vdirajo v okolico in tvorijo zasevke] *maligna tvorba*

□ med. *zločesti* ■ protip. *benigni*

GLEJ ŠE benigni | novotvorba •2

malignóm -a m ▶ novotvorba •2

malík -a m [kip, podoba, ki se upošteva, časti kot bog] *darovati malikom*; *kamniti maliki* □ knj.izroč. *idol*

GLEJ ŠE škrat 1

malikoválsko prisl. ▶ nekritično

malikoválstvo -a s [časčenje malikov] *zavračati malikovalstvo* □ malikovanje □ knj.izroč. *idolatrija* □ knj.izroč. *idololatrija*

malikovánje -a s ekspr. [pretirano povečevanje, občudovanje koga, česa] *malikovanje bogastva*, *moči*; *malikovanje oblastnikov* □ knj.izroč. *idolatrija* □ knj.izroč. *idololatrija* □ knj.izroč. *kult*

GLEJ ŠE malikovalstvo

málin -a m ▶ mlin 1

malína -e ž [grmičasta rastlina z užitnimi, navadno rdečimi plodovi, ki raste na posekah in v gozdovih] *obirati maline*

□ bot. *malinjak*

GLEJ ŠE murva 1

malínast -a -o prid. [ki je po barvi podoben malini] *imeti malinast jezik* □ *malinov*

malínasto primer. prisl. [izraža, da je kaj po barvi podobno malini] *malínasto rdeča volna* □ *malinovo*

malinják -a m ▶ malina | nasad 1 pp

malínje -a s ▶ malinovje

malínov -a -o prid. ▶ malinast | sok 1•5

malínovec -vca m ▶ pijača pp 3 | sok 1•5

malínovje -a s [malinovo grmičevje] *Na poseki raste malinovje* □ malinje

malínovo prisl. ▶ malinasto

málinski -a -o prid. ▶ kamen¹ •7

málko¹ -- s ▶ malo² 1, 2, 3

málko² prisl. ▶ nekoliko²

málo¹ -ega s [majhna stvar] *biti z malim zadovoljen* □ pog. *majhno*¹ GLEJ ŠE najmanj³ | nekoliko² | otrok 1 | po malem | vnaprej 1

málo² -- s

1. merni izraz, z rodilnikom [izraža majhno količino kake trdne snovi] *dati komu malo kruha* □ ekspr. *betevce* □ ekspr. *betva*

betva moke □ ekspr. *betvece* □ ekspr. *betvica* □ redk. *betvo* □ nar. *čink*¹

□ ekspr. *drobtina* □ ekspr. *grížljaj* *grížljaj kruha* □ ekspr. *majceno*²

□ ekspr. *majčkeno*¹ □ ekspr. *malce*¹ □ nar. *malček*² □ ekspr. *malenkost*

□ nar. *maličko*¹ □ star. *malko*¹ □ ekspr. *miceno*¹ □ ekspr. *mičkeno*¹

□ ekspr. *mrva* □ ekspr. *mrvíca* □ ekspr. *ped* *obdelati vsako ped zemlje*

□ ekspr. *pedenj* *izkoristiti vsak pedenj zemlje* □ star. *perišče* □ ekspr. *pest*

Ko bi imel vsaj pest zemlje □ ekspr. *peščica* □ ekspr. *prgišče* *Ob prgišču drv se niso mogli pogreti* □ ekspr. *ščepec* *pojesti ščepec riža za večerjo*

□ ekspr. *ščepec* □ ekspr. *troha* □ ekspr. *trohica* *trohica moke* □ star. *trošica*

□ ekspr. *za ščepec* □ nekoliko¹ □ protip. *veliko*¹

M

2. merni izraz, z rodilnikom |izraža majhno količino česa tekočega| *privoščiti si vsaj malo vina po kosilu* □ star. **kan²** □ ekspr. **kanček** □ ekspr. **kanec** □ ekspr. **kaplja** □ ekspr. **kapljica** □ star. **kolikaj** □ ekspr. **majceno²** □ ekspr. **majčkeno¹** □ ekspr. **malce¹** □ nar. **malček²** □ ekspr. **malenkost** □ nar. **maličko¹** □ star. **malko¹** □ ekspr. **miceno¹** □ ekspr. **mickeno¹** □ ekspr. **mičkeno¹** □ ekspr. **naprstnik** □ ekspr. **požirek** □ ekspr. **solza kaniti v čaj solzo žganja** □ ekspr. **sraga nanesti na kožo sraga kolonjske** □ **nekoliko¹** ▸ ▸ protip. **veliko¹**

3. merni izraz, z rodilnikom |izraža majhno mero nematerialne danosti| *Ostalo mu je le malo upanja* □ star. **bore¹** □ ekspr. **drobec** □ ekspr. **drobtina** □ ekspr. **iskra Niti iskre razumevanja ni v njej** □ ekspr. **iskrica** □ ekspr. **iver²** *V tem je iver resnice* □ ekspr. **kanček** □ ekspr. **kanec** □ ekspr. **kaplja** □ ekspr. **kapljica** □ ekspr. **količkaj¹** *S količkaj sreče boš ujel ribo* □ ekspr. **košček** *V tem je košček resnice* □ ekspr. **majceno²** □ ekspr. **majčkeno¹** □ ekspr. **malce¹** □ nar. **malček²** □ pog. **malenkost** □ nar. **maličko¹** □ star. **malko¹** □ ekspr. **manj¹** *delati z manj napora* □ ekspr. **miceno¹** □ ekspr. **mickeno¹** □ ekspr. **mičkeno¹** □ ekspr. **minimum zahtevati minimum discipline** □ ekspr. **mrva** □ ekspr. **mrvica** □ zastar. **nebore²** *Še tisto nebore upanja mu je splahnelo* □ ekspr. **prgišče prgišče poguma** □ ekspr. **senca vzbuditi v kom senco dvoma** □ ekspr. **senčica** □ ekspr. **sled²** *V njem je še bil sled življenja* □ ekspr. **sled³** *Vsaka sled čustev v njem je že ugasnila* □ ekspr. **ščep** □ ekspr. **ščepce** □ ekspr. **troha** □ ekspr. **trohica** □ star. **trošica** □ ekspr. **zrno** *V trditvi je zrno resnice* □ ekspr. **žarek¹** □ **nekoliko⁴** ▸ ▸ protip. **veliko¹**

GLEJ ŠE veliko¹

málo³ prisl.

1. mer. prisl. |izraža manjšo mero, stopnjo dejanja, stanja, lastnosti| *malo zaslužiti; malo znani kraji* □ nar. **en host** *En host boš dobil* □ ekspr. **kolikor toliko** □ ekspr. **manj³** □ ekspr. **ne dosti** □ ekspr. **nekaj³** □ evfem. **ne preveč** ▸ protip. **veliko³**

2. čas. mer. prisl. |izraža, da kaj traja kratki čas| *Malo počakaj* □ **nekoliko²** □ nek. pog. **en čas** □ ekspr. **hip** □ ekspr. **hipček** □ ekspr. **hipec** □ ekspr. **malček³** □ pog. **malenkost** □ ekspr. **minutico** □ ekspr. **minutko** □ ekspr. **minuto** □ pog. **moment** □ pog. **nekoliko²** □ ekspr. **trenutek** □ ekspr. **za čas** □ ekspr. **za časek** □ ekspr. **za hip** □ ekspr. **za hipček** □ ekspr. **za hipce** □ zastar. **za kratek postoj** *Bolečina je odnehala za kratek postoj* □ ekspr. **za minuto** □ ekspr. **za tren** □ ekspr. **za trenutek** □ star. **za trenutje** **GLEJ ŠE** blago¹ • 2 | čim manj | čudaški povdk. 2 | **nekoliko²** | **veliko³** 1 | vreden •

málo⁴ -- nedol. količ. števn. |izraža majhno število česa| *imeti malo prijateljev* □ **manj²** □ ekspr. **nekaj⁴** □ ekspr. **nekoliko³** □ ekspr. **peščica** □ ekspr. **premalo** ▸ protip. **veliko²**

GLEJ ŠE veliko²

málo⁵ povdk. |izraža, da je imenovana količina majhna| *Pet milijonov, to res ni malo* □ pog. **malenkost**

malobeséden -dna -o prid. ▸ redkobeseden

malobesédnost -i ž ▸ redkobesednost

malobrížen -žna -o prid. ▸ ravnodušen

malobrížno prisl. ▸ ravnodušno 1

malobrížnost -i ž ▸ ravnodušnost

máloburžoázni -a -o prid. ▸ drobnoburžoazni

málodanè člen. ▸ skoraj² 2, 3

malodóbrn -a -o prid. ▸ ničvreden

malodúšen -šna -o prid. |ki dvomi, izraža dvom o uspehu dela, prizadevanja| *malodušen človek* □ nek. pog. **cagav** □ knj.izroč. **defetističen** □ star. **malosrčen** □ ekspr. **maloveren** □ knj.izroč. **plahodušen**

malodúšje -a s |stanje, pri katerem kdo ni prepričan o uspehu dela, prizadevanja| *Kljub neuspehu ga ni prevzelo malodušje; prepričati malodušje v skupini* □ **malodušnost** □ nek. pog. **cagavost** □ knj.izroč. **defetizem** □ star. **malosrčnost** □ star. **maloupnost**

malodúšnež -a m ekspr. |človek, ki dvomi o uspehu dela, prizadevanja| *prepričevati malodušneže* □ nek. pog. **cagavec** □ knj.izroč. **defetist** □ ekspr. **malodušni**

malodúšni -ega m ▸ malodušnež

malodúšno prisl. ▸ ravnodušno 2

malodúšnost -i ž ▸ malodušje

malojéden -dna -o prid. ▸ neješč

málokaj máločesa zaim. ▸ marsikaj

málokàk málokáka -o zaim. ▸ malokateri²

málokàm zaim. |izraža precej majhno število nedoločenih, poljubnih krajev, v katere je dejanje usmerjeno ali jih doseže| *Živi zase in malokam gre* □ **redkokam** ▸ protip. **marsikam**

málokátéra -e ž |vsaka od majhnega števila oseb ženskega spola iz določene skupine, vrste| *Malokatera se ga še spomni* □ **redkokatera** ▸ protip. **marsikatera**

GLEJ ŠE marsikatera

málokátéri¹ -ega m |vsak od majhnega števila oseb moškega spola iz določene skupine, vrste| *Malokateri v vasi še kmetuje* □ **redki¹** *Le redki to razumejo* □ **redkokateri¹** ▸ protip. **marsikateri¹**

GLEJ ŠE malokdo

málokátéri² -a -o zaim. |izraža precej majhno število oseb, stvari določene vrste| *Malokatera stara hiša je še lesena* □ **redkokateri²** □ star. **malokak** ▸ protip. **marsikateri²**

GLEJ ŠE marsikateri² 1, 2

málokátérikrat zaim. ▸ malokrat

málokďaj zaim. ▸ malokrat |redkokďaj

málokďó málokóga mnog. zaim. |izraža majhno število nedoločenih, poljubnih oseb| *Njegova glasba je malokomu všeč* □ **malokateri¹** *Malokateri še verjame v poštenost* □ **redki¹** *Le redki to razumejo* □ **redkokateri¹** □ **redkokdo** ▸ protip. **marsikdo**

GLEJ ŠE marsikdo

málokjé prisl. zaim. |izraža, da se kaj dogaja, poteka, obstoji na precej majhnem številu nedoločenih, poljubnih krajev| *Malokje se tako dobro počuti kot pri njih* □ **redkokje** ▸ protip. **marsikje**

GLEJ ŠE marsikje

málokrat kratn. prisl. |izraža, da se dejanje ponovi v majhnem številu| *malokrat se srečati* □ **poredkoma** □ ekspr. **enkrat dvakrat** □ star. **malokaterikrat** □ knj.izroč. **malokďaj** □ ekspr. **na redke čase** □ ekspr. **na vsake svete čase** □ ekspr., v nikalnih stavkih **prevečkrat** *To se ne zgodi prevečkrat* □ ekspr. **redkokďaj** □ star. **redkokrat** ▸ protip. **velikokrat**

GLEJ ŠE velikokrat 1

malokrven -vna -o prid. ▸ neizrazit 1 | slabokrven²

malokr̀vni -a -o prid. ▸ bolnik • 2

malokr̀vnost -i ž ▸ slabokrvnost

málolastníški -a -o prid. ▸ posest • 2

malolétni -a -o prid. ▸ mladoletni²

malomáren -rna -o prid. |ki kaj dela, opravlja brez pričakovane pazljivosti, volje, zanimanja| *malomaren delavec, voznik* □ knj.izroč. **brezvesten** □ knj.izroč. **indolenten** □ ekspr. **ležeren** □ ekspr. **nemaren** □ evfem. **neskrben** □ knj.izroč. **neskrupulozen** *neskrupulozen uradnik* □ nar. **nevnemaren** *nevnemaren človek* □ star. **vnemaren** *vnemaren gospodar* □ slabš. **zanikrn**

GLEJ ŠE ravnodušen

malomárnež -a m ekspr. |kdor kaj dela, opravlja brez pričakovane pazljivosti, volje, zanimanja| *Malomarneži naredijo vse le napol* □ star. **nemarne** □ ekspr. **nemarnež** □ nar. **nemarnjak** □ nar. **nemarsčična** □ slabš. **zanikrnež** □ slabš. **zanikrnik**

malomárnica -e ž ekspr. |ženska, ki kaj dela, opravlja brez pričakovane pazljivosti, volje, zanimanja| *Malomarnici ni mogoče zaupati zahtevnejših del* □ ekspr. **nemarnica** □ slabš. **zanikrnica**

malomárno nač. prisl. |izraža, da se kaj dela brez prave volje, pazljivosti, zanimanja| *malomarno napisati nalogo*; *Malomarno je zamahnil z roko* □ knj.izroč. **brezvestno** □ nek. pog. **favlasto** □ ekspr. **nemarno** □ evfem. **nepozorno** □ evfem. **neskrbno** □ knj.izroč. **vnemar** □ star. **vnemarno** □ slabš. **zanikrno**
GLEJ ŠE ravnodušno 1
malomárnost -i ž |dejstvo, da kdo kaj dela, opravlja brez pričakovane pazljivosti, volje, zanimanja| *Požar je zakrivila huda malomarnost delavcev* □ knj.izroč. **brezvestnost** □ knj.izroč. **indolencia** □ nar. **nemarnija** □ ekspr. **nemarnost** □ nar. **nemarščina** □ evfem. **neskrbnost** □ star. **vnemarnost** □ slabš. **zanikrnost**
GLEJ ŠE ravnodušnost
maloméštni -a -o prid. ► malomeščanski
maloméščan -ána m slabš. |samozadovoljen, družbeno nedejaven človek| *ozkosrčni malomeščani* □ zastar. **pilhar** □ nek. pog. **purgar** □ zastar. **špisar**
maloméščanski -a -o prid. slabš. |ki vključuje, odraža samozadovoljnost, družbeno nedejavnost, kot se prisoja malomeščanom| *malomeščanska miselnost* □ knj.izroč. **malomestni** □ nek. pog. **purgarski**
GLEJ ŠE drobnoburžoazni
maloméščánstvo -a s slabš. |samozadovoljnost, družbena nedejavnost, kot se prisoja malomeščanom| *očitati komu maloméščánstvo* □ slabš. **maloméščánščina** □ nek. pog. **purgarstvo**
maloméščánščina -e ž ► malomeščánstvo
málone člen. ► skoraj² 2, 3
málopomémben -bna -o prid. ► nepomemben
málopomémbnost -i ž ► nepomembnost
máloprêj čas. prisl. |izraža majhno časovno odmaknjenost v preteklosti| *Vrnil se je maloprej* □ ekspr. **prejše**
maloprid -a m ► ničvrednež
maloprida -- m ► ničvrednež
malopriden -dna -o prid. ► ničvreden
malopridnež -a m ► ničvrednež
malopridnica -e ž ► ničvrednica | prostitutka
malopridnik -a m ► ničvrednež
malopridnost -i ž ekspr. |moralno negativno dejanje, ravnanje| *počenjati malopridnosti* □ ekspr. **barabija** □ ekspr. **barabinstvo** □ ekspr. **barabstvo** □ ekspr. **fakinstvo** □ ekspr. **falotarija** □ redk. **grdavščina** □ ekspr. **grdobija** □ ekspr. **grdobinstvo** □ redk. **grdota** □ slabš. **lopovstvo** □ slabš. **lopovščina** □ slabš. **lumparija** □ knj.izroč. **nečednost** □ ekspr. **razbojništvo** □ ekspr. **rokovnjaštvo** □ ekspr. **tolovajstvo**
GLEJ ŠE dejanje 1 pp 4 | grdobija | ničvrednež | ničvrednost
maloprodája -e ž ► prodaja ♦2
maloprodájni -a -o prid. ► cena ♦1
malôra -e ž ► presneto² | propadati 2 | propasti 1, 2, 4
málosêrijsko nač. prisl. |izraža, da se kaj izdeluje v majhnih serijah| *maloserijsko izdelovati generatorje* ■ protip. **velikoserijsko**
malosláven -vna -o prid. ► sramoten
máloslikôvni -a -o prid. ► aparat ♦10 | format ♦2
malosíčen -čna -o prid. ► malodušen | neodločen 1
malosíčno prisl. ► ravnodušno 2
malosíčnost -i ž ► malodušje
málost -i ž ► majhnost | malenkost 1, 2
málostén -tna -o prid. ► majhen 4 | malenkosten
malošólar -ja m |otrok, ki obiskuje malo šolo| *prepoznati malošolarja po rumeni rutici* □ neustrez. **mali šolar**
maloštevílen -lna -o prid. ► majhen 3, 4

máloštevílni -a -o prid. |ki s stališča skupine, ki ji pripada, nastopa v majhnem številu| *Ob cesti, ki povezuje oba kraja, stojijo maloštevílnne hiše* □ knj.izroč. **nemnogi** □ ekspr. **premaloštevílni** □ ekspr. **redki²**
maloštevílnost -i ž ► majhnost
malôta -e ž ► majhnost | malenkost 1
malôten -tna -o prid. ► majhen 4 | malenkosten
malouúmen -mna -o prid. ► neumen¹ | neumen² 1
malouúmno prisl. ► neumno
malouúmnost -i ž ► neumnost¹ 1
malouúpnost -i ž ► malodušje
malovážen -žna -o prid. ► nepomemben
malovédnež -a m ► neveden 1 povdk. | nevedni
malovéren -rna -o prid. ► dvomeč | malodušen
malovérnež -a m ► dvomljivec | maloverni
malovérni -ega m |kdor nima trdne vere| *opogumiti maloverne* □ ekspr. **malovernež**
malovérnica -e ž ► dvomljivka
malovérno prisl. ► dvomeče
malovérnost -i ž ► dvom
malovréden -dna -o prid. ► manjvreden¹ | manjvreden² | ničvreden
malovrédnéž -a m ► ničvrednež
malovrédni -a -o prid. ► prostitutka
malovrédnica -e ž ► ničvrednica | prostitutka
malovrédnost -i ž ► manjvrednost 1 | ničvrednost
málta -e ž |gradbeni vezivni material iz peska, vode in apna| *delati, mešati malto* □ nek. pog. **mort**
PODPOMENKE 1. apnena malta, cementna malta 2. mastna malta, podaljšana malta
maltóza -e ž kem. |disaharid, pridobljen iz škroba| *vsebnost maltoze v medu* □ kem. **sladni sladkor**
maltretíranje -a s ► mučenje
maltretírati -am nedov. ► mučiti 1
maltuzianízem -zma m |teorija, po kateri število ljudi hitreje narašča kot možnosti za pridobivanje hrane| *pristaš maltuzianizma* □ **maltuzianska teorija**
maltuziánski -a -o prid. ► maltuzianizem
málva -e ž ► slezenovec
malvázija -e ž |kakovostno belo vino iz grozdja malvazije| *piti malvazijo* □ knj.izroč. **malvazijec**
malvázijec -jca m ► malvazija
malverzácija -e ž ► goljufija | poneverba | zloraba
malverzánt -a m ► goljuf | poneverjevalec
máma -e ž ► babica 1 | mati 1
mamán -- ž ► mati 1
mámába -e ž ► kača pp 3
mamáč -éča -e prid. ► omamen | privlačen | vabljev 1
mámi -- ž ► mati 1
mámica -e ž ► mati 1
mámičín -a -o prid. ► materin
mámika -e ž ► mati 1
mamílar -ja m ► narkoman
mamílarka -e ž ► narkomanka
mamílarski -a -o prid. ► narkomanski
mamílarstvo -a s ► narkomanstvo
mamíláš -a m ► narkoman
mamílášica -e ž ► narkomanka
mamíláški -a -o prid. ► narkomanski
mamíláštvo -a s ► narkomanstvo

mamilo -a s |sredstvo, ki z zmanjšanjem zavedanja sebe povzroča ugodje in lajša bolečine| *uživati mamila* □ ekspr. *droga*
□ knj.izroč. *narkotik* □ knj.izroč. *omama* □ knj.izroč. *omamilo*
GLEJ ŠE jemati 3•

mámin -a -o prid. ▶ materin | podoben² 1•2 | razvjen povdk. 1 | sinček •

mamiti in mámiti -im nedov. ▶ premamljati | privlačiti 1 | vabiti 2

mámka¹ -e ž ▶ mati 1, 2

mámka² medm. ▶ joj² 2, 4

mamljív -a -o prid. ▶ omamen | privlačen | vabljív 2

mamljivo prisl. ▶ omamno

mamljívost -i ž ▶ privlačnost

mamografíja -e ž med. |zdravniški pregled, pri katerem se rentgensko slikajo dojke| *opraviti mamografijo* □ med. *rentgensko slikanje dojk* □ med. *senografija*

mámon -a m ▶ bogastvo 1

mámutovec -vca m ▶ sekvoja

mámutski -a -o prid. ▶ letalnica •

mána -e ž čeb. |sladki sok nekaterih rastlin, ki so ga predelale ušice|

Čebele nabirajo mano □ nestrok. *med*¹ □ čeb. *medena rosa* □ star. *strd*

manager -ja [mênedžer] m ▶ menedžer 1

managerka -e [mênedžerka] ž ▶ menedžerka

mánce mánc ž mn. ▶ loviti se

manchesterški -a -o [mênčestrški] prid. ▶ liberalizem •2

manchesterstvo -a [mênčestrstvo] s ▶ liberalizem •2

mandánt -a m |kdor da, izda pooblastilo za opravljanje določene funkcije v kakem organu| *Mandant išče mandatarja*
□ *mandator*

mandát -a m

• poslanski mandat □ poslanski sedež □ poslansko mesto

GLEJ ŠE ozemlje •1 | ozemlje 2 pp 2 | pogodba •10 | pooblastilo 2

mandátni -a -o prid. ▶ ozemlje •1 | pogodba •10

mandátor -ja m ▶ mandant

mándelj -dlja m ▶ nebica 1

mándeljast -a -o prid. ▶ mandeljnost

mándeljč -a m ▶ fant 1 | moški¹

mándeljnost -a -o prid. |ki je po obliki podoben mandlju|

mandeljnoste oči □ *mandljast* □ *mandljev* □ redk. *mandeljast*

mándeljnosto primer. prisl. |izraža, da kaj obstaja, se pojavlja v obliki mandlja| *mandeljnosto oblikovane oči* □ *mandljasto*

mándeljnov -a -o prid. ▶ olje •6 | potica pp | potica •2

mándeljnovec -vca m ▶ mandljevec

mándi -ja m ▶ kunec | zajec 1

mandióka -e ž ▶ maniok

mándljast -a -o prid. ▶ mandeljnost

mándljasto prisl. ▶ mandeljnosto

mándljjev -a -o prid. ▶ mandeljnost | olje •6 | potica •2

mándljavec -vca m |drevo ali grm s suličastimi listi, bleedorožnatimi ali belimi cveti in koščičastimi sadovi| *cvetoči mandljevc* □ *mandeljnovec*

mandrágola -e ž ▶ mandragora

mandrágora -e ž bot. |strupena sredozemska rastlina z močno odebeleno korenino, zelenkastobelimi cveti in rumenimi jagodami| *korenina mandragore* □ knj.izroč. *mandragola*
□ knj.izroč. *nadlišček*

mandráti -ám nedov. ▶ hoditi 1

mándrija -e ž ▶ kmetija

manekén -a m

• vrhunski maneken □ publ. najmodel □ ekspr. supermodel

□ publ. topmodel

manekénka -e ž

• vrhunška manekenka □ publ. najmodel □ ekspr. supermodel

□ publ. topmodel

manévri -ov m mn., mn. v sin. nizu voj. |obsežna preizkušnja usposobljenosti vojske za primer vojne| *udeležiti se manevrov*
□ voj., žarg. *vežbe* □ voj. *vojaške vaje*

manevríranje -a s ▶ ravnanje 4

manevrírati -am nedov. ▶ ravnati 3

manéža -e ž ▶ arena • | jahalnica

mangánov -a -o prid. ▶ ruda •1

mangánovec -vca m ▶ piroluzit

mangánski -a -o prid. ▶ ruda •1

mángo -a m ▶ mangovec

mángold -a m ▶ blitva

mángovec -vca m |tropsko drevo z velikimi podolgovatimi listi in koščičastimi sadovi| *nasadi mangovca* □ *mango*

mánični -a -o prid. ▶ bolnik •16

mánično-depresívni -a -o prid. ▶ motnja •1

manierístični -a -o prid. ▶ slog 1•3

manierízem -zma m ▶ manira | slog 1•3

manifést -a m ▶ razglas

manifestácija -e ž ▶ prireditve

manifestacijski -a -o prid. ▶ prisega •1

manifestírati -am nedov. in dov. ▶ izraziti² | izražati 1 | kazati 1 | predstaviti 2 | predstavljati 2

manifestírati se -am se nedov. in dov. ▶ kazati se

maniféstni -a -o prid. ▶ očitni

maniféstno prisl. ▶ očitno¹

maniheízem -zma m |nauk Manija v 3. stol., da je snov počelo zla in duh počelo dobrega| *nastanek maniheizma* □ *manihejstvo*

manihéjec -jca m ▶ upnik

manihéjstvo -a s ▶ maniheizem

maníja -e ž ▶ blodnja 2

mánijak -a m ▶ bolnik •16

manikíra -e ž ▶ manikiranje

manikíranje -a s |strokovno urejanje nohtov na roki| *Ena od storitev salona je manikiranje* □ *manikira*

maniók -a m bot. |tropska kulturna rastlina, iz gomoljev katere se pridobiva moka| *gojiti maniok* □ bot. *mandioka* □ bot. *manioka*

manióka -e ž ▶ maniok

manipulácija -e ž ekspr. |preračunljivo dejanje z namenom doseči osebno korist| *okoristiti se z denarno manipulacijo*

□ ekspr. *manipuliranje* □ ekspr. *mahinacija* |navadno nezakonita manipulacija|

GLEJ ŠE manipuliranje

manipulácijski -a -o prid. ▶ manipulativni | strošek •2

manipulánt -a m ▶ manipulator

manipulántka -e ž ▶ manipulatorica

manipulátívni -a -o prid. |ki je v zvezi z opravljanjem del pri nameščanju, premeščanju, obdelavi| *manipulativne površine za vozila* □ *manipulacijski*

GLEJ ŠE prostor 3• | strošek •2

manipulátor -ja m slabš. |kdor za dosego svojih ciljev s preračunljivim, navadno zavajajočim ravnanjem vpliva na koga, kaj| *javnomenjski manipulatorji* □ slabš. *manipulant*

manipulátorica -e ž ▶ manipulatorica

manipulátorka -e ž slabš. |ženska, ki za dosego svojih ciljev s preračunljivim, navadno zavajajočim ravnanjem vpliva na koga, kaj| *brezvestna manipulátorka* □ slabš. *manipulantka*

□ slabš. *manipulátorica*

manipuliranje -a s |opravljanje dela pri nameščanju, premeščanju, obdelavi| *prostor za manipuliranje z blagom* □ **manipulacija**
GLEJ ŠE manipulacija | ravnanje 4

manipulirati -am nedov. ▶ ravnati 3 | zavajati

maníra -e ž |uporabljanje pogosto se ponavljajočega načina izražanja, zlasti v umetnosti| *V njegovih verzih prevladuje literarna manira* □ **manierizem** □ **manirizem**

GLEJ ŠE neolikan ♦ | vedenje² 1♦

maniríran -a -o prid. ▶ izumetničen

manirístični -a -o prid. ▶ slog 1♦3

manirízem -zma m ▶ manira | slog 1♦3

mànj¹ -- s merni izraz ▶ malo² 3

mànj² prisl. ▶ malo⁴ 1

mànj³ štev. ▶ malo³

mànj⁴ povdk. |izraža zmanjšanje enega števila za drugo| *Pet manj tri je dve* □ **minus²**

manjína -e ž ▶ manjšina

mánjkanje -a s ▶ pomanjkanje 1

mánjkati -am nedov.

1. |izraža odsotnost v osebku imenovanega predmeta na predvidenem mestu| *Na polici manjkata dve knjigi* □ nekj. pog. **faliti¹**

2. s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža odsotnost v osebku imenovanega stanja pri kom| *Vse ima, le zdravje mu manjka*

□ nekj. pog. **faliti¹** □ zastar. **nedostajati** □ zastar. **pomanjkovati**

GLEJ ŠE izostajati | izostati | pogrešati | primanjkovati

mànjrazvítost -i ž

- med. **duševna manjrazvitost** □ med. amencija □ knj.izroč. bebavost
- med. duševna defektnost □ med. duševna nerazvitost □ med. duševna subnormalnost □ med. duševna zaostalost □ med. mentalna retardacija
- med. mentalna subnormalnost □ med. oligofrenija □ knj.izroč. slaboumje
- nestrok. slaboumnost □ med. umska prizadetost

manjšálka -e ž ▶ manjšalnica

manjšálni -a -o prid. ▶ obrazilo ♦2

manjšálnica -e ž jezikosl. |beseda, ki izraža pomanjšanje|
uporabljati manjšalnice □ jezikosl. **deminutiv** □ redk. **manjšalka** □ redk. **po-**
manjšanka □ jezikosl. **pomanjševalnica** □ knj.izroč. **zmanjševalna beseda**

mánjšati -am nedov. ▶ zmanjševati

mánjšati se -am se nedov. ▶ zmanjševati se

mánjši -a -e prid. |ki glede na kako svojo lastnost dosega stopnjo precej nad spodnjo mejo| *Stanuje v manjši hiši z vrtom*
□ knj.izroč. **nevelik** ■ protip. **večji**

GLEJ ŠE majhen 1, 2, 4 | večji

manjšína -e ž |manjši del kake skupnosti, celote| *manjšina v skupščini* □ knj.izroč. **manjína** □ knj.izroč. **minoriteta**

♦ **narodna manjšina** □ polit. narodnost □ knj.izroč. narodnostna manjšina

mànjvréden¹ -dna -o prid. |ki je nižje, manj kakovostne vrste|
manjvrédni izdelki □ **malovreden** □ **slabši** □ ekspr. **cenen** □ ekspr. **drugorazreden** □ knj.izroč. **drugoreden** □ ekspr. **drugovrsten¹** □ knj.izroč. **inferioren¹**
umetniško inferiorna literatura □ ekspr. **nevreden¹** □ star. **nevreden²**
□ zastar. **ničemen** □ ekspr. **ničvreden** □ ekspr. **poceni¹** *poceni literatura*
□ slabš. **pogrošen** □ ekspr. **tretjerazreden** □ ekspr. **tretjevtrsten** □ ekspr. **zanikrn**
Tu raste zanikrno grmovje □ ekspr. **zmešan** *Nehaj se že ukvarjati s to zmešano muziko*

mànjvréden² -dna -o povdk. |izraža, da se kdo v primerjavi z drugimi počuti telesno, umsko manj sposoben| *počutiti se manjvreden* □ knj.izroč. **inferioren²** □ knj.izroč. **malovreden**

mànjvrédnost -i ž

1. |manjša, nižja kakovost česa v primerjavi z drugimi stvarmi iste vrste| *manjvrédnost lesa* □ **malovrédnost** □ ekspr. **drugorazrednost** □ ekspr. **ničvrédnost**

2. |stanje, pri katerem se kdo v primerjavi z drugimi počuti telesno, umsko manj sposoben| *trpeti zaradi občutka manjvrédnosti* □ knj.izroč. **inferiornost** □ ekspr. **nevrednost**

GLEJ ŠE občutek 2♦1

mànjvrédnostni -a -o prid. ▶ občutek 2♦1

mánko -a m ▶ pomanjkljivost | primanjkljaj 1

manométer -tra m |priprava za merjenje tlaka| *kovinski manometer* □ **tlakomer**

mansárda -e ž ▶ stanovanje ♦4

mansárdni -a -o prid. ▶ soba ♦8 | stanovanje ♦4

manšéta -e ž |spodnji del rokava pri moški srajci, ženski srajčni obleki in bluzi| *zlikati ovratnik in manšete* □ knj.izroč. **zapestnica** □ knj.izroč. **zapestnik**

manšétni -a -o prid. ▶ gumb ♦

mánta -e ž rib. |velika morska riba v obliki romba| *uloviti manto*
□ rib. **morski vrag**

GLEJ ŠE riba 1 pp 3

mántra -e ž ▶ vodilo

manuál -a m ▶ priročnik

manuálec -lca m ▶ delavec ♦5

manuálni -a -o prid. ▶ delavec ♦5 | ročni

manuálno prisl. ▶ ročno²

manufaktúra -e ž ▶ blago¹ 2♦3

mánu própria prisl. ▶ lastnoročno

manuskript -a m ▶ rokopis 1

mápa -e ž rač. |seznam s podatki o datotekah, navadno shranjen na disku računalnika| *shraniti datoteko v novo mapo*
□ rač., žarg. **folder**

• ped. **zbirna mapa** □ ped. listovnik □ ped., žarg. portfolio

GLEJ ŠE karton ♦ | načrt 3♦2

mápní -a -o prid. ▶ kopija ♦

már¹ člen. ▶ ali¹ | rajši

már² povdk. ▶ zanimati 2

maráska -e ž ▶ višnja

márati -am nedov. *česa z nikalnico* |ne imeti naklonjenosti, veselja do česa| *Nogometa ne mara* □ **ne imeti rad**

GLEJ ŠE hoteti 1, 2, 4 | ljubiti 1 | meniti se | odklanjati 3 | zanimati 2

márati se -am se nedov. ▶ dati se 2

máraton -a m ▶ tek¹ ♦2

maratóneč -nca m ▶ tekač ♦2 | tekač ♦4

máratonski -a -o prid. ▶ dolgotrajni | tek¹ ♦2 | tekač ♦2

márčev -a -o prid. ▶ marčni

márčevka -e ž ▶ marčnica

márčevski -a -o prid. ▶ marčni

márčni -a -o prid. |ki je v zvezi z marcem| *topel marčni dan; marčne plače* □ **marčev** □ **marčevski** □ zastar. **breznov** *breznov sneg*
□ star. **suščev**

GLEJ ŠE marčnica

márčnica -e ž bot. |užitna lističasta goba sive barve| *nabirati marčnice* □ bot. **marčevka** □ bot. **marčna voščénka**

márec -rca m |tretji mesec v letu| *Marec je eden lepših mesecev*
□ zastar. **brezen¹** □ star. **sušec**

maréla -e ž ▶ dežnik

máren -rna -o prid. ▶ marljiv

marénda -e ž ▶ malica

márenj -rnja m ▶ izmišljotina | jezik 3

margarána -e ž ▶ jabolko ♦2

margentínski -a -o prid. ▶ jakobček

margína -e ž ▶ rob¹ 3♦ | skupina ♦8

marginála -e ž ▶ rob¹ 3♦ | skupina ♦8
marginálec -lca m ▶ obrobnež
marginálen -lna -o prid. ▶ nepomemben
marginálja -e ž ▶ opomba ♦1
marginálni -a -o prid. ▶ korist² ♦1 | opomba ♦1 | skupina ♦8
marginálnost -i ž |dejstvo, da kaj ni vključeno v družbeno dogajanje, življenje| *marginalnost mladinske književnosti*
 □ ekspr. *obrobnost* □ ekspr. *odrinjenost*
maríčka medm. ▶ joj² 3, 4
marihuána -e ž |mamilo iz indijske konoplje| *kaditi marihuano*
 □ *kanabis* □ sleng. *gandža* □ sleng. *trava*
maríja¹ -e ž ▶ zdravamarija 2
maríja² medm. ▶ joj² 2, 3, 4
marijadvórski -a -o prid. ▶ govedo 1♦1
maríjin -a -o prid. ▶ čevljc♦ | lasci♦ | migalica | vetrnica ♦2
Maríjin -a -o prid. ▶ oznanjenje² ♦
marína -e ž ▶ mornarica | pristanišče
marínar -ja m ▶ mornar
mariníst -a m ▶ slikar pp 2
marionéta -e ž |lutka, ki se premika z nitmi| *gledališče marionet*
 □ gled. *lutka na nitkah* □ gled. *viseča lutka*
marionétni -a -o prid. ▶ vlada ♦2
maritimni -a -o prid. ▶ plovni
marjéta -e ž |travniška rastlina z belimi ali rumenimi cveti v koških| *šopek marjet* □ nar. *ivanjska roža* □ bot. *ivanjščica* □ nar. *kresnica*
 □ ekspr. *marjetica* □ ekspr. *marjetka* □ nar. *volovsko oko*
marjética -e ž |majhna travniška ali vrtna rastlina z belimi ali rdečkastimi cveti| *trgati marjetice* □ *marjetka* □ nar. *rigelj*
 GLEJ ŠE *marjeta*
marjétka -e ž ▶ marjeta | marjetica
márka -e ž ▶ znamka | znamka ♦2
markácija -e ž
 • alp. knafelčeva markacija □ alp., žarg. knafelc □ alp., žarg. knafelček
markánten -tna -o prid. ▶ izrazit 1 | pomemben
markántnost -i ž ▶ pomembnost
márker -ja m |polsteno pero z debelejšo konico za označevanje|
označiti z rumenim markerjem □ *signir* □ pog. *flomaster*
 GLEJ ŠE *označevalec*
márket -a m ▶ trgovina 3♦4
márketing -a m ▶ strokovnjak♦ | trženje
márketingar -ja m ▶ strokovnjak♦
márketinški -a -o prid. ▶ trženjski
markí -ja m ▶ markiz
márkica -e ž ▶ znamka
markíratí -am nedov. in dov. ▶ predstavljati 4 | zaznamovati
markíz -a m |zlasti v Angliji in Franciji plemič, za stopnjo nižji od vojvode| *angleški, španski markiz* □ *marki*
Márko -a m ▶ lev² ♦
marljív -a -o prid. |ki rad in vztrajno dela| *marljiv učenec*
 □ zastar. *maren* □ ekspr. *priden*
marljívo nač. prisl. |izraža, da se dejanje opravlja z veliko mero vztrajnosti in skrbnosti| *marljivo se učiti* □ zastar. *marno*
 □ ekspr. *pridno*
marljívost -i ž |dejstvo, da kdo rad in vztrajno dela| *spodbujati učenca k marljivosti* □ zastar. *marnost* □ ekspr. *pridnost*
marmeláda -e ž |razkuhano, zgoščeno sadje s sladkorjem|
marelična marmelada □ *mezga*¹
mármor -ja m |kamnina, ki se da gladiti in se uporablja zlasti v kiparstvu in gradbeništvu| *lomiti marmor* □ zastar. *mramor*²
 GLEJ ŠE *kamnina* pp 2

mármorast -a -o prid. ▶ marmornat 2
mármoren -rna -o prid. ▶ marmornat 1, 2
mármorjev -a -o prid. ▶ pesek¹ ♦2
mármornast -a -o prid. ▶ marmornat 1, 2
mármornasti -a -o prid. ▶ pesek¹ ♦2
mármornat -a -o prid.
 1. |ki je iz marmorja| *marmornat steber* □ *marmoren*
 □ knj.izroč. *marmornast*
 2. |ki je po videzu podoben marmorju| *polt njenega marmornatega vratu* □ *marmorast* □ *marmoren* □ knj.izroč. *marmornast*
 □ zastar. *mramornat*
mármornati -a -o prid. ▶ pesek¹ ♦2
mármornato prisl. ▶ marmorno
mármorni -a -o prid. ▶ pesek¹ ♦2
mármorno primer. prisl. |izraža, da je lastnost česa taka kot pri marmorju| *marmorno bela polt; marmorno gladka površina*
 □ *marmornato*
marmótica -e ž zool. |večji glodavec z majhnimi ušesi in očmi, ki živi ob snežni meji v Alpah in Karpatih| *zimsko spanje marmotic* □ zool. *alpski svizec*
márnja -e ž ▶ izmišljotina
márnjati -am nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 20
márno prisl. ▶ marljivo
márnost -i ž ▶ marljivost
maród povdk. ▶ bolan povdk.
maróden -dna -o povdk. ▶ bolan povdk.
marodêr -ja m ▶ mrhovinar 2
marodêrstvo -a s neknj. pog. |izrabljanje bolniških dopustov|
manjkati na delu zaradi maroderstva □ neknj. pog. *marodiranje*
 GLEJ ŠE *mrhovinarstvo*
marodíranje -a s ▶ maroderstvo
marodírati -am nedov. ▶ dopust♦1
márof -a m ▶ pristava
maróga¹ -e ž ▶ lisa¹ | lisa¹ ♦ | madež 2 | napaka 3 | pega ♦2
maróga² -e ž ▶ krava pp
marógast -a -o prid. ▶ lisat
marógica -e ž ▶ lisa¹
marokén -a m usnj. |tanko kozje ali ovčje usnje, strojeno z rastlinskimi strojili in obarvano| *čevlji iz marokena* □ usnj. *maro-kenusnje* □ usnj. *maroko* □ usnj. *maroško usnje*
marokénusnje -a s ▶ maroken
maróko -a m ▶ maroken
marón -a m ▶ rjav² 1
maróški -a -o prid. ▶ maroken
màrsičigáv -a -o svoj. zaim. |izraža svojino precejšnjega števila nedoločnih, poljubnih oseb| *pohvaliti marsičigavo delo*
 □ knj.izroč. *marsikoga izreči pohvalo marsikoga delu*
màrsikáj màrsičesa mnog. zaim. |izraža precejšnjo količino, število nedoločnih, poljubnih stvari, pojavov|
ukvarjati se z marsičim □ knj.izroč. *mnogokaj O mnogočem imava različno mnenje* ■ protip. *malokaj*
màrsikàk màrsikàka -o zaim. ▶ marsikateri² 2
màrsikàkšen -šna -o zaim. ▶ marsikateri² 2
màrsikàm zaim. ▶ malokam
màrsikatéra -e ž |vsaka od precejšnjega števila oseb ženskega spola iz določene skupine, vrste| *Marsikatera je obogatela* □ knj.izroč. *mnoga* □ knj.izroč. *mnogokatera*
 □ ekspr. *prenekatera* ■ protip. *malokatera*
 GLEJ ŠE *malokatera*
màrsikatéri¹ -ega m ▶ malokateri¹

màrsikatéri² -a -o mnog. zaim.

1. mnog. vrst. zaim. |izraža pripadnost določeni vrsti, prisotnost pri precejšnjem številu oseb ali stvari| *Marsikateri študent se rad izogne obveznostim* □ ekspr. **premarsikateri** □ ekspr. **prenekateri²** □ knj.izroč. **preneki²** ■ protip. **malokateri²**

2. mnog. količ. zaim. |izraža precejšnje število oseb, stvari od kake celote| *Marsikatero noč je prebedela pri bolniku* □ **marsikak** □ ekspr. **marsikakšen** □ knj.izroč. **mnogi¹** *Mnogi mladenič se je zanimal zanjo* □ knj.izroč. **mnogokateri²** □ star. **mnogoteri** □ zastar. **nekateri²** □ knj.izroč. **premnogi¹** □ ekspr. **prenekateri²** ■ protip. **malokateri²**
GLEJ ŠE malokateri²

màrsikatérikrat prisl. ► večkrat 1 | velikokrat 1

màrsikdaj čas. prisl. zaim. |izraža precejšnje število ponovitev dejanja v nedoločenem, poljubnem času| *Marsikdaj se je zamislil* □ knj.izroč. **mnogokdaj** □ ekspr. **nemalokdaj** ■ protip. **redkokdaj**
GLEJ ŠE redkokdaj | velikokrat 1

màrsikdó màrsikóga mnog. zaim. |izraža osebo s stališča pripadnosti precejšnjemu številu nedoločenih, poljubnih oseb| *To je že marsikdo poskusil* □ star. **mnogi¹** □ knj.izroč. **mnogokateri¹** □ star. **mnogokdo** □ ekspr. **prenekateri¹** □ ekspr. **prenekdo** □ knj.izroč. **preneki¹** *Prenekemu se je že to zgodilo* ■ protip. **malokdo**
GLEJ ŠE malokdo

màrsikjé mestov. prostor. prisl. zaim. |izraža, da se dejanje dogaja na precejšnjem številu nedoločenih, poljubnih krajev| *Marsikje so že začeli s trgatvijo* □ **marsikod** □ knj.izroč. **mnogokje** □ knj.izroč. **mnogokod** ■ protip. **malokje**
GLEJ ŠE malokje

màrsikód mestov. prostor. prisl. zaim. |izraža, da dejanje poteka v precejšnjem številu nedoločenih, poljubnih smeri, krajev| *Do te hiše je mogoče priti marsikod* □ knj.izroč. **mnogokod**
GLEJ ŠE marsikje

màrsikóga -- -- zaim. ► marsičigav

màrsikrát prisl. ► večkrat 1 | velikokrat 1

màrsovec -vca m ► vesoljec

màrš¹ -a m ► pohod

màrš² medm. ► izginiti 4

maršál -a m ► upravitelj ♦ 2 | vodja 1 ♦ 5

maršálca -e ž star. |maršalova žena| *sprejem pri maršalici* □ star. **maršalka**

maršálka -e ž ► maršalica

màršbataljón -a m ► bataljon ♦ 2

maršírati -am nedov. ► korakati

màršrúta -e ž ekspr. |smer potovanja z natančnim načrtom poteka| *Izletniki so si določili maršruto* □ knj.izroč. **potovnica**

márter -tra m ► napor | prizadevanje

martínček -čka m |majhen kuščar sivkaste barve s sorazmerno veliko glavo| *Sonce hitro zvabi martinčke na plan* □ zool. **siva kuščarica**

martínka -e ž ► krizantema

martínov -a -o prid. ► martinovka

martinovánje -a s ► praznovanje pp

martinováti -újem nedov. ► praznovati pp

martínovka -e ž metal. |peč za pridobivanje jekla iz surovega železa, pri kateri zgorevalni plini neposredno ogrevajo šaržo| *napolniti martinovko* □ metal. **martinova peč** □ metal. **martinska peč** □ metal. **Siemens-Martinova peč**

martínski -a -o prid. ► martinovka

martínščak -a m ► grozd | vino ♦ 3

martírj -a m ► mučeništvó

martolóz -a m ► razbojnik

mártra -e ž ► razpelo

mártrati -am nedov. ► mučiti 1, 3

mártrati se -am se nedov. ► mučiti se 1, 2

mártrnica -e ž ► mučenka | mučilnica

mártrnik -a m ► mučenec | mučenik | mučitelj

márvin -a m ► cviček

mása -e ž

- 1. kem. **atomska masa** □ kem. **atomska teža** 2. kem. **molekulska masa** □ kem. **molekularna masa** 3. ekon. **stečajna masa** □ ekon. **likvidacijska masa** 4. **plastična masa** □ kem. **plast²** □ redk. **plastik** □ prakt. sp. **plastika** □ sintetična masa □ umetna masa 5. meteor. **zračna masa** □ meteor. **zračna gmota**

GLEJ ŠE genotip | gmota 1 | količina | ljudstvo 1 | množica | veliko¹ | veliko²

masáker -kra m ► pomor

masakríran -a -o prid. ► iznakažen

masakríranje -a s ► morjenje

masakrírati -am dov. in nedov. ► klati 2 | pomoriti

masáža -e ž |mehanično delovanje na telo ali del telesa iz zdravilnih, kozmetičnih razlogov| *masáža lasišča* □ **masiranje**

masážni -a -o prid. ► aparat ♦ 11

masážnik -a m ► aparat ♦ 11

máseljč -a m ► vrčec ♦

máseljček -čka m ► vrčec ♦

máselnica -e ž ► pinja

máselnik -a m ► maslovník | tropine

masíranje -a s ► masaža

masírati -am nedov. ► meti 1

masív -a m ► gmota 2

masíven -vna -o prid. |ki glede razsežnosti, zlasti debeline in širine, presega običajno mero| *masívna ograja* □ ekspr. **glomazen** □ ekspr. **težek**

GLEJ ŠE poln 2

masívni -a -o prid. ► les ♦ 35 | opeka ♦ 2 | skala¹ ♦

masívnost -i s ||lastnost takega, ki glede razsežnosti, zlasti debeline in širine, presega običajno mero| *mogočna masívnost kipa* □ ekspr. **glomaznost** □ knj.izroč. **gmotnost**

máska -e ž |predmet za zaščito obraza, glave, ki navadno nekaj predstavlja| *nadeti masko* □ knj.izroč. **krinka** *Za ples si je nadel krinko* □ nekjn. pog. **larfa** □ knj.izroč. **naličje** □ knj.izroč. **naličnica** □ nar. **obličje**

- 1. **plinska maska** □ protiplinska maska 2. **podvodna maska** □ potapljaška maska 3. **zaščitna maska** □ varovalna maska

GLEJ ŠE krinka 1, 2 | maškara 1 | ples 4♦

maskíranec -nca m |kdor ima z masko, krinko zakrit, spremenjen obraz| *oboroženi maskiranec* □ knj.izroč. **zakrinkanec**

□ ekspr. **zamaskiranec**

GLEJ ŠE maškara 1

maskírani -a -o prid. |ki ima z masko, krinko zakrit, spremenjen obraz| *maskirani ropar* □ knj.izroč. **zakrinkani** □ ekspr. **zamaskirani**

maskíranje -a s voj. |zakrivanje vojakov, vojaških objektov, navadno s prilagoditvijo okolici| *maskiranje bunkerja*

□ voj., žarg. **kamuflača**

maskírati -am nedov. in dov. voj. |zakrivati, zakriti vojake, vojaške objekte, navadno s prilagoditvijo okolici| *maskirati tanke* □ voj., žarg. **kamufilirati** □ voj., žarg. **zakamufilirati**

GLEJ ŠE zakriti 2 | zakrivati 2 | zamaskirati

maskírati se -am se dov. ► našemiti se 1 | zamaskirati se 1, 2

maskírni -a -o prid. ► barva 1 ♦ 8 | mreža 1 ♦ 2

máskulinum -a m ► spol ♦ 1

máslar -ja m ► počasnež

masláríti -im nedov. ▶ postopati

maslè -éta m ▶ počasnež

maslén -a -o prid. ▶ sladek 3

maslénec -nca m ▶ kruh 4 | mehkuž

masléni -a -o prid. ▶ kruh 4 | tropine

maslenica -e ž vrt. |okrasna ali divja rastlina z dolgimi pritličnimi listi in velikimi lijakastimi cvetovi| *bujni cvetovi maslenice*
□ vrt. lilijan

maslénka -e ž ▶ goba pp 3 | solata 1 pp

maslína -e ž ▶ oljka

maslo -a s |maščoba, pridobljena iz smetane| *namazati kruh z maslom* □ nek. pog. **puter**

♦ 1. kuhano maslo □ topljeno maslo 2. surovo maslo □ knj.izroč. presno maslo

GLEJ ŠE opij ♦

maslovnik -a m gastr. |močniku podobna jed iz moke, zakuhane v smetano, znana zlasti na Gorenjskem| *jesti maslovnik s črnim kruhom* □ gastr. **maselnik**

masón -a m ▶ prostožidar

masonerija -e ž ▶ prostožidarstvo

masónski -a -o prid. ▶ loža¹ • | prostožidarski

masónstvo -a s ▶ prostožidarstvo

masôvka -e ž ▶ prizor 2

masôvni -a -o prid. ▶ množični | prizor 2 | proizvodnja 1 3

masôvno prisl. ▶ množično

masôvnost -i ž ▶ množičnost

mást -í ž

1. |trdna, mazava, v vodi netopna organska snov, pridobljena iz maščobnega tkiva| *kitova mast* □ **tolšča**

2. |trdna mazava snov za zaščito površine| *namazati čevlje z mastjo* □ knj.izroč. **mašča** □ knj.izroč. **maz**

GLEJ ŠE mazilo | natepsti | tkivo ♦1

másten -tna -o prid. |ki ima, vsebuje (razmeroma) veliko maščobe, masti| *mastno meso* □ knj.izroč. **tolst**

GLEJ ŠE debel 2, 3 | lepljiv 2 | nespodoben | obilen 1 | velik 3 | zamaščen

mastênje¹ -a s ▶ maščenje¹

mastênje² -a s ▶ mečkanje 1

mástika¹ -e ž ▶ trišlja

mástika² -e ž ▶ janeževcevec

mastílo -a s ▶ loščilo

mastít -a -o prid. ▶ debel 2, 3

mastítí¹ -ím nedov. ▶ mazati 1 pp

mastítí² -ím nedov. ▶ mečkati 1

mastíti se -ím se nedov. ▶ gostiti se² | jesti 1 pp 4 | rediti se

mástna -e ž ▶ kvanta

mástni -a -o prid. ▶ dobiček | malta pp 2 | nedelja 3 | sir¹ pp 1

mastníca -e ž ▶ pečenica 1

mástno prisl. ▶ drago | veliko³ 1

mastodón -a m |izumrli, slonu podobni sesalec iz mlajše terciarne in začetka ledene dobe| *odkriti ostanke mastodona*
□ **mastodont**

mastodónt -a m ▶ mastodon

masturbácija -e ž ▶ samozadovoljevanje

masturbírati -am nedov. ▶ samozadovoljevati se

maša -e ž ver. |glavni krščanski verski obred, ki ga opravlja duhovnik pri oltarju| *Mašo bo opravil župnik* □ ver. **opravilo**

□ ver. **služba božja** □ ver. **sveta daritev** □ ver. **sveta maša**

♦ 1. ver. **asistirana maša** □ ver. maša z asistenco □ ver. maša z leviti

2. ver. **nova maša** □ ver. primicija 3. ver. **zorna maša** □ ver. pastirska maša

GLEJ ŠE duhovnik 1 ♦1 | maševati | ministrirati | polnočnica | šmaren ♦1 | šmaren ♦2

mášča -e ž ▶ mast 2 | maščoba

maščénje¹ -a s strojn. |mazanje z mastjo| *maščenje kot eno od vzdrževalnih del* □ **mastenje¹**

maščénje² -a s ▶ mečkanje 1

maščéválnost -i ž |dejstvo, da se kdo rad maščuje| *bati se koga zaradi njegove maščevalnosti* □ zastar. **osvetoželjnost**

maščévánje -a s |kar kdo komu dela, naredi neugodnega kot odgovor na storjeno zlo, krivico| *priseči komu maščevanje; snovati maščevanje* □ zastar. **osveta** □ knj.izroč. **povračilo**

□ knj.izroč. **revanša**

• krvno maščevanje □ krvna osveta

GLEJ ŠE boginja pp

maščéváti -újem dov. in nedov. *kaj* |narediti kaj za koga neugodnega kot odgovor na storjeno zlo, krivico| *maščevati bratovo smrt* □ zastar. **osvetiti¹** □ zastar. **zmaščevati**

maščéváti se -újem se dov. in nedov. *komu za kaj/nad kom za kaj* |narediti komu kaj neugodnega kot odgovor na storjeno zlo, krivico| *maščevati se komu za krivico; maščevati se nad otroki*
□ ekspr. **izplačati** *koga za kaj* *Izplačali so ga za vse, kar jim je storil*
□ zastar. **osvetiti se** □ star. **znašati se** *Znaša se za krivico*

maščévína -e ž ▶ tkivo ♦1

máščevje -a s ▶ tkivo ♦1

maščôba -e ž |trdna ali tekoča, v vodi netopna organska snov, ki se uporablja za človeško prehrano in v tehniki| *v tkivu se nabira maščoba* □ **tolšča** □ knj.izroč. **mašča** □ star. **tolščoba**

maščôbni -a -o prid. ▶ tkivo ♦1

mašé -êja m ▶ papirmaše

mašéváti -újem nedov. ver. |voditi, opravljati glavni krščanski verski obred| *Mašuje vsak dan ob sedmih* □ knj.izroč. **opravljati mašo**
□ ver. **brati mašo** □ ver. **darovati mašo**

mašina¹ -e ž ▶ avtomobil | lokomotiva | motor² | stroj | stroj ♦26

mašina² medm. ▶ presneto²

mašínca -e ž ▶ aparat ♦1 | puškomitaljez

mašíníst -a m ▶ strojnik

mašínizácija -e ž ▶ mehanizacija

mašínski -a -o prid. ▶ olje ♦13

mašíti -ím nedov. *kaj s čim* |dajati kako snov, predmet v odprtino, da se zapre| *mašiti špranje s predivom* □ **zamaševati** □ knj.izroč. **pažiti**
GLEJ ŠE delati 2 pp | tlačiti 2

mašíti se -ím se nedov. *s čim* ekspr. |hitro, veliko jesti| *mašiti se s potico* □ pog. **basati se** □ ekspr. **nadevati se s čim** □ nek. pog. **šopati se**
□ ekspr. **tlačiti se** □ ekspr. **trpati se**

GLEJ ŠE jesti 1 | jesti 1 pp 2 | riniti se 2

máškara -e ž

1. |z masko zakrit in v posebno obleko oblečen človek, navadno ob pustu| *sprevod maškar* □ **maska** □ **šema** □ nek. pog. **larfa**
□ nar. **mačkora** □ knj.izroč. **maskiranec** □ ekspr. **našemljenec** □ nar. **pust¹**
□ nar. **pustar**

2. slabš. |neprimerno, smešno oblečen človek| *Kdo pa je tista maškara* □ slabš. **našemljenec** □ slabš. **šema**

GLEJ ŠE našemljen

maškaráti -ám nedov. ▶ šemiti 1, 2

maškaráti se -ám se nedov. ▶ šemiti se 1, 2

mášni -a -o prid. ▶ intencija • | knjiga 4 | molitvenik | plašč ♦4

mášnik -a m |katoliški duhovnik, ki opravlja mašo| *Mašnik se ob teh besedah obrne k vernikom* □ ver. **celebrant**

GLEJ ŠE duhovnik 1

mášništvo -a s ▶ poklic ♦4

mát -a m šah. | položaj v igri, v katerem se kralj ne more ubraniti napadu | *preprečiti mat* □ šah. **matna pozicija** □ šah. **matni položaj** □ šah., žarg. **matpozicija**

matador -ja m | v španskem okolju bikoborec, ki zabode bika | *matador v slikovitem oblačilu* □ knj.izroč. **espada**
GLEJ ŠE igrača pp 2

matást -a -o prid. ► neumen¹ | omotičen

match -a [méch] m ► dvboj 2

matemátičar -ja m ► matematik

matemátičarka -e ž ► matematikarica

matemátična -e ž ► naloga 5

matemátični -a -o prid. ► formula • | logika • | naloga 5

matemátik -a m | strokovnjak za matematiko | *priznani matematik* □ **matematičar** □ **matematikar** □ ekspr. **računar**

matemátika -e ž

- mat. elementarna matematika □ mat. nižja matematika

matemátikar -ja m ► matematik

matemátikarica -e ž | strokovnjakinja za matematiko | *priznana matematikarica* □ **matematičarka**

máter medm. ► joj² 3 | presneto²

materiál -a m

1. | snov, iz katere se kaj gradi, dela, izdeluje | *kamenje in glina kot material za gradnjo vodnih pregrad* □ **gradbeni material**

□ knj.izroč. **gradivo** □ knj.izroč. **tvarina** □ knj.izroč. **tvarivo** □ knj.izroč. **tvorivo**

2. | predmeti, izdelki, snovi, ki se uporabljajo pri kakem delu, izdelavi česa | *poraba materiala* □ knj.izroč. **materialije**

- obvezilni material □ knj.izroč. obvezilo

GLEJ ŠE gradivo | gradivo 2 | vezivo 1

materiálen -lna -o prid. ► koristoljuben

materiálje -ij ž mn. ► material 2

materialístičen -čna -o prid. ► koristoljuben

materializácija -e ž | dejstvo, da kaj nematerialnega postane čutno zaznavno kot predmet | *Njegovi kipi so več kot le materializacija ideje* □ knj.izroč. **materializiranje** □ knj.izroč. **opredmetenje**

□ knj.izroč. **upredmetenje**

GLEJ ŠE uresničitev

materialízem -zma m

- 1. filoz. dialektični materializem □ filoz., žarg. diamat 2. filoz. historični materializem □ filoz. zgodovinski materializem 3. filoz. mehanični materializem □ filoz. mehanicistični materializem □ filoz. mehanistični materializem □ filoz. mehanski materializem

materializíran -a -o povdk. | izraža, da je kaj zaznavno s čuti kot predmet | *Ideja je lahko učinkovito materializirana v umetniškem delu* □ knj.izroč. **opredmeten** □ knj.izroč. **posnovljen** □ knj.izroč. **upredmeten**

materializírani -a -o prid. ► delo 1 7 | predmetni

materializíránje -a s ► materializacija

materializírati -am dov. *kaj* | narediti, da postane kaj zaznavno s čuti kot predmet | *materializirati svoje doživljanje v obliki likovnih stvaritev* □ **zmaterializirati** □ knj.izroč. **opredmetiti**

□ knj.izroč. **posnoviti navdih posnoviti v besedi** □ knj.izroč. **upredmetiti**

GLEJ ŠE uresničiti

materializírati se -am se dov. | postati čutno zaznaven kot predmet | *Slikarjevo doživljanje se materializira na slikarskem platnu* □ knj.izroč. **opredmetiti se** □ knj.izroč. **posnoviti se posnoviti navdih v besedi** □ knj.izroč. **upredmetiti se**

materiálni -a -o prid. ► denar | dokaz 2 | izkustvo • | položaj 4 1 | predmetni | snovni | stvarni | škoda¹ • 1

materiálno¹ -ega s ► snov 1

materiálno² ozirn. prisl. | izraža, da je dejanje, stanje v zvezi s snovno, predmetno osnovo za življenje, delovanje | *materialno*

podpirati ljubiteljstvo; biti materialno dobro situiran □ **gmotno** □ knj.izroč. **tvarno**²

materiálnost -i ž ► snovnost

matèrija -e ž ► snov 1, 2, 3 | snov 3 •

máterin -a -o prid. | ki je v zvezi z materjo | *materin brat; materina ljubezen* □ **mamin** □ ljubk. **mamičin**

GLEJ ŠE dušica¹ • | jezik 3 40 | podoben² 1 2 | znamenje • 1

materínje prisl. ► materinsko

materínji -a -e prid. ► celica 2 4 | materinski

materínski -a -o prid. | ki je značilen za matere | *materinska*

ljubezen □ **materni** □ zastar. **materinji** □ knj.izroč. **materski**

GLEJ ŠE celica 2 4 | jezik 3 40 | rastlina 6 6

materínsko primer. prisl. | izraža, da dejanje, stanje, lastnost ustreza tistemu, kar je značilno za matere | *materinsko skrbeti za koga* □ **kot mati** □ **po materinsko** □ star. **materínje** □ ekspr. **po materino** □ star. **po materinje**

GLEJ ŠE zaščitniško

materínščina -e ž ► jezik 3 40

mátérni -a -o prid. ► jezik 3 40 | materinski | prevesti¹ • 1 | rastlina 6 6 | znamenje • 1

mátérnica -e ž anat. | spolni organ, v katerem se razvija oplojeno jajčece do poroda | *lega ploda v maternici* □ anat. **uterus**

- med. nezrela maternica □ med. infantilna maternica

mátérnični -a -o prid. ► adneks • | jajcevod

mátérski -a -o prid. ► materinski

matévž -a m gastr. | pretlačeni krompir in fižol z ocvirki | *matevž in druge starodavne jedi* □ gastr. **belokranjski matevž** □ gastr. **krompirjev mož** □ gastr. **mož**

matévžast -a -o prid. ► vinjen

máti mátere ž

1. | ženska v odnosu do svojega otroka | *Hči je podobna svoji materi* □ **mama** □ zastar. **majka** □ star. **maman** □ ljubk. **mami** □ ljubk. **mamica** □ ljubk. **mamika** □ ljubk. **mamka**¹ □ ljubk. **matka** □ knj.izroč. **roditeljica** □ knj.izroč. **rodnica** □ ljubk. **matuška** | v ruskem okolju |

2. star. | zlasti v kmečkem okolju starejša poročena ženska, navadno gospodinja | *Sosedova mati mi je dala jabolko* □ ljubk. **mamka**¹
GLEJ ŠE babica 1 | joj² 2, 3, 4 | mačeha 1 | materinsko | matica 1 | nosečnica | podoben² 1 2 | posvojiteljica | prednica 1 | roditi 2 | rojevati 2

mática -e ž

1. | spolno razvita samica pri čebelah | *matica in delavke* □ zastar. **kraljica** □ zastar. **mati**

- ♦ čeb. **jalova matica** □ čeb., žarg. **jalovka**

2. | obroček z notranjimi navoji | *priviti matico*

□ teh. **protimatica** | matica, s katero se privije glavna matica |

□ nar. **žmek** | lesena matica, pretaknjena skozi luknjo v tramu na vrhu stiskalnice |

♦ 1. strojn. **holandska matica** □ strojn. **holandec** 2. strojn. **kapičasta matica** □ strojn. **slepa matica** 3. strojn. **krilata matica** □ strojn. **krilna matica**

GLEJ ŠE biserovina | knjiga 6 6 | matrica | zakis

mátičar -ja m ► poročiti se

mátični -a -o prid. ► izpisek • 1 | izpisek • 2 | izpisek • 3 | izvirni 2 | knjiga 6 6 | matičnica 1, 2 | matičnik | poročiti se | pristanišče • 1 | rešetka • | sok 1 6 | šola¹ pp 3

mátičnica -e ž

1. čeb. | kletka za matico | *matico spraviti v matičnico* □ čeb. **matična kletka**

2. agr. | rastlina, ki se uporablja za pridobivanje potaknjencev | *pridobiti matičnico za potaknjence* □ agr. **matična rastlina**

mátičnik -a m čeb. |celica, v kateri se leže matica| *preprečevanje rojenja s trganjem matičnikov* □ čeb. **matična celica** □ čeb. **matični lonček** □ čeb. **matičnjak**

matičnják -a m ▶ matičnik

matija -e m ▶ južina² •

matinêja -e ž ▶ halja •2

matirati¹ -am dov. ▶ premagati 1 pp

matirati² -am nedov. *kaj* |delati, da je kaj brez močnega sijaja, leska| *matirati les* □ les. **medliti**

mátka -e ž ▶ mati 1

mátni -a -o prid. ▶ mat

matór -a -o prid. ▶ star 1

mátpozícija -e ž ▶ mat

mátrati -am nedov. ▶ mučiti 1, 3

mátrati se -am se nedov. ▶ mučiti se 1, 2

matrica -e ž tisk. |kos kovine z vdolbeno tiskarsko črko| *napraviti matrico iz kovine* □ zastar. **matica**

matrika -e ž ▶ knjiga •6

matrimoniálni -lna -o prid. ▶ pravo 1•9 |zakonski¹ 1

matróz -a m ▶ mornar

matúra -e ž |izpit ob koncu šolanja na srednji šoli| *opraviti maturo* □ šol. **zaključni izpit** □ zastar. **zrelostna skušnja** □ šol. **zrelostni izpit** ♦ šol., zgod. **velika matura** □ šol., zgod. **višji tečajni izpit**

mátuška -e ž ▶ mati 1

máv medm. ▶ mijav²

mavčár -ja m |kdor dela z mavcem| *Mavčar izdeluje štukaturni strop* □ pog. **gipsar** □ knj.izroč. **sadržar**

mavčárna -e ž |prostor, kjer se dela z mavcem| *odpeljati ponesrečenca v mavčarno* □ pog. **gipsarna**

mávčev -a -o prid. ▶ izdelek •4 |obveza • |odlitek •

mávčiti -im nedov. *kaj* |zadelovati z mavcem| *mávčiti razpoke v steni* □ pog. **gipsati**

GLEJ ŠE sadrati

mávčni -a -o prid. ▶ izdelek •4 |obveza • |odlitek pp |odlitek • |škorenj •1

mávec -vca m |z žganjem sadre pridobljeni bel prah, ki se, pomešan z vodo, strdi| *zgladiti stene z mavcem* □ pog. **gips** □ knj.izroč. **sadra**

GLEJ ŠE obveza • |omavčiti

mávelj -vlja m bot. |užitna goba s tanjšim betom in navadno razpokano sivkastorjavo kožo| *nabirati mavlje* □ bot. **kosmatinka**

mávra¹ -e ž ▶ krava pp

mávra² -e ž ▶ mavrica

mávrah -a m |užitna goba z jajčastim ali koničastim nepravilno jamičastim klobukom| *nabirati mavrahe* □ smrček □ nar. **čmrček** □ nar. **irs**

mávrica -e ž |barvni lok na obzorju, nastal zaradi loma sončnih žarkov v vodnih kapljicah| *Mavrica se boči na obzorju* □ nar. **mavra**²

GLEJ ŠE lestvica 2

mávričast -a -o prid. |ki je po barvah podoben mavrici| *Pred zaprtimi očmi so mu trepetali mavričasti kolobarji* □ **mavričen**

mávričasto prisl. ▶ mavrično

mávričen -čna -o prid. ▶ mavričast

mávrično primer. prisl. |izraža, da je kaj po barvah podobno mavrici| *mavrično prelivajoče se večerno nebo* □ **mavričasto**

máv sati se -am se nedov. ▶ goliti se

mávzer -ja m ▶ pištola pp

mávzerica -e ž voj. |puška repetirka nemške proizvodnje| *oborožiti se z mavzerico* □ voj. **mavzerka** □ voj. **kragujevka** |izdelana v Kragujevcu|

mávzerka -e ž ▶ mavzerica

mavzolêj -a m ▶ grobnica

mávža -e ž ▶ prebrisan povdk. 1

mávžati -am nedov. ▶ drgniti |goliti |umivati

mávžina -e ž ▶ malica

máz -a m ▶ mast 2 |mazilo |premaz |tekočina •1

mazáč -a m ▶ mazalec |padar |slikar

mazáčica -e ž ▶ padarica

mazáčka -e ž ▶ padarica

mazálec -lca m |delavec, ki skrbi za mazanje strojev| *biti zaposlen kot mazalec* □ knj.izroč. **mazač**

mazálka -e ž strojn. |priprava za mazanje, montirana pri ležaju| *napolniti mazalke* □ strojn. **oljnik** |za mazanje z oljem|

mazálni -a -o prid. |ki je v zvezi z dajanjem maziva med drsne ploskve ležajev ali vodil| *mazalna mesta pri stroju* □ **mazni**

mazálo -a s ▶ mazilo |sredstvo •14

mázanje -a s

1. |nanašanje tanke plasti mastne ali tekoče snovi na kaj| *mazanje kože pred sončenjem* □ star. **maziljenje olje za maziljenje** □ knj.izroč. **maža**
2. |dajanje maziva med drsne ploskve ležajev, vodil| *pravilno mazanje strojev* □ teh., žarg. **podmazovanje**

GLEJ ŠE sir¹ •1

mázast -a -o prid. ▶ mazav

mazášstvo -a s ▶ padarstvo

mázati mážem nedov.

1. *kaj* |nanašati tanko plast mastne ali tekoče snovi| *mazati tla z emulzijo* □ **natirati** ↗

PODPOMENKE gumirati, jodirati, mastiti¹, maziliti, oljiti

2. *kaj* |dajati mazivo med drsne ploskve ležajev ali vodil| *mazati ležaje* □ teh., žarg. **podmazovati**
3. *kaj* |delati kaj umazano| *z blatnimi čevlji mazati tla* □ nar. **kacati** □ redk. **onečejati** □ ekspr. **pacati**² □ ekspr. **packati** □ redk. **ponečejati** □ slabš. **svinjati** □ star. **blatiti** |mazati z blatom|

GLEJ ŠE barvati |delati 1 pp 2 |ličiti¹ |pisateljevati |pisati 1 |podkupovati |premagovati 1 |sramotiti 1 |tepti

mázati jo mážem jo nedov. ▶ hoditi 1 |iti 1

mázati se mážem se nedov.

1. s čim |nanašati nase tanko plast mastne ali tekoče snovi| *mazati se s kremom* □ star. **maziliti se**
2. |postajati umazan| *mazati se pri delu* □ nar. **kacati se** □ redk. **onečejati se** □ ekspr. **pacati se** □ ekspr. **packati se** □ slabš. **svinjati se**

GLEJ ŠE ličiti se |reševati se

mazàv -áva -o prid. |ki se da mazati, razmazati| *mazava snov* □ **mazljiv** □ **razmazljiv** □ ekspr. **mazast** □ ekspr. **mažast**

mazávi -a -o prid. ▶ milo² • |sir¹ •1

maziliti -im nedov. ▶ balzamirati |mazati 1 pp

maziliti se -im se nedov. ▶ mazati se 1

maziljenje -a s ▶ balzamiranje |mazanje 1

mazílo -a s |sredstvo za mazanje, zlasti v zdravstvene, kozmetične namene| *namazati rano z mazilom* □ zastar. **mast** □ knj.izroč. **maz** □ knj.izroč. **mazalo** □ pog. **maža** □ neknj. pog. **žavba** □ **krema** ↗

GLEJ ŠE podkupnina

mazljív -a -o prid. ▶ mazav

mázni -a -o prid. ▶ mazalni

mazúrj -ja m ▶ tehnečij

mazúrka -e ž ▶ ples 1 pp

mazút -a m ▶ olje •4

máža -e ž ▶ krema 1 |mazanje 1 |mazilo

mážast -a -o prid. ▶ mazav

mdá¹ medm. ▶ hm¹

mdá² člen. ▶ da² 1 | saj¹ 1

mě posnem. medm. | posnema glas koze | *V hlevu se oglašajo koze: me, me* □ mekeke

meánder -dra m geogr. | močna vijuga reke | *Z vzpetine se odpira pogled na dolino z meandri* □ geogr. okljuk

meátus -a m ▶ sluhovod

meblírani -a -o prid. ▶ soba ♦7

meblírati -am dov. in nedov. ▶ opremiti 1 | opremljati

mécati -am nedov. ▶ zoreti

mécati se -am se nedov. ▶ mehčati se 2

mecén -a m | kdor prostovoljno gmotno podpira umetnike, znanstvenike ali umetnost, znanost | *biti mecen nadarjenemu umetniku* □ knj.izroč. mecenat

mecenát -a m ▶ mecen

mecenátstvo -a s ▶ mecenstvo

mecénka -e ž ▶ podpornica

mecénstvo -a s | dejavnost mecenov | *Zoisovo mecenstvo* □ knj.izroč. mecenatstvo

GLEJ ŠE pokroviteljstvo

mecésen -sna m ▶ les ♦33

mecésnov -a -o prid. ▶ les ♦33

měč¹ mēča m | orožje z držajem in dolgim ravnim rezilom za sekanje in vbadanje | *potegniti meč iz nožnice* □ star. jeklo □ palaš | z ostrino na eni strani rezila | □ rapir | zlasti za vbadanje | GLEJ ŠE dvoličen • | gladijola | mečevati se | obglavljen • | ples 1 pp | razum 1

měč² -a m ▶ dvoboj 2

měča¹ -e ž ▶ mečava¹ 1 | pulpa • | sredica

měča² mēč ž mn. ▶ meča³

měča³ mēč s mn. | zadnji, mišičasti del goleni | *krč v mečih* □ meča² *krč v mečah* □ nar. litke

měčar -ja m ▶ fižol

měčarica -e ž ▶ riba 1 pp 3

měčava¹ -e ž

1. | mehki ali mehkejši del česa | *mečava buče, hruške* □ meča¹

2. ekspr. | mehki, mesnati del telesa | *mečava stegen*

□ knj.izroč. mehčava

3. ekspr. | mehka, razmočena tla | *gaziti skozi mečavo*

□ knj.izroč. mehčava

4. anat. | mehko vezivno tkivo med kostmi zgornjega, obokanega dela lobanje pri novorojenčku, dojenčku | *prezgodnje zaraščanje mečave* □ anat. fontanela

GLEJ ŠE brozga 1 | mehkost | odjuga | sredica

měčava² -e ž ▶ metež

měček -čka m ▶ gladijola

měčev -a -o prid. ▶ mečni

měčeváti se -újem se nedov. | bojevat se z mečem | *Viteza se spretno mečujeta* □ ekspr. sukati meč

měčica -e ž | mehki spodnji del uhlja | *pripeti uhanu na mečice* □ ušesna mečica □ ušesni mešiček

GLEJ ŠE blazinica 1

měčilni -a -o prid. ▶ olje ♦7

měčilo -a s ▶ mehčalo

měčiti -ím nedov. ▶ mehčati 1, 3

měčiti se -ím se nedov. ▶ mehčati se 1, 2

měčkáč -a m ▶ počasen 1 povdk. | počasnež

měčkálást -a -o prid. ▶ počasen 1

měčkálnik -a m | priprava za mečkanje | *mečkalnik za krompir* □ tlačilka □ knj.izroč. tlačilec

měčkálo -a s ▶ počasen 1 povdk. | počasnež

měčkánje -a s

1. | povzročanje, da se kaj mehkega pod pritiskom stisne, razleze | *mečkanje grozdja, krompirja* □ tlačenje

□ agr. drozganje □ knj.izroč. mastenje² □ knj.izroč. maščenje²

□ nar. peštanje □ nar. žmikanje

2. | povzročanje, da postane kaj zgubano, stisnjeno | *prepovedati otrokom mečkanje papirja* □ mencanje □ stiskanje

□ knj.izroč. gnetenje

GLEJ ŠE obotavljanje | omahovanje

měčkáti -ám nedov.

1. *kaj* | povzročati, da se kaj mehkega pod pritiskom stisne, razleze | *mečkati grozdje, krompir* □ tlačiti □ agr. drozgati *drozgati grozdje* □ star. mastiti² *mastiti grozdje* □ nar. peštati □ nar. štokati *štokati kuhano korenje za prašiče* □ nar. žmikati *žmikati krompir, repo*

2. *kaj* | s stiskanjem povzročati, da postane kaj zgubano, stisnjeno | *v zadregi mečkati robec* □ mencati □ stiskati¹

□ knj.izroč. gnesti □ knj.izroč. tretí¹ *tretí rob predpasnika med prsti*

GLEJ ŠE delati 1 pp 3 | delati 2 pp | govoriti 1 pp 15 | ljubkovati | meti 2 | obotavljanje se | omahovati | pacati²

měčkáti se -ám se nedov. | biti tak, da se (rad) zguba, stisne |

To blago se zelo mečka □ knj.izroč. gubati se □ zastar. gubiti se

□ nek. pog. gužvati se

měčkáv -áva -o prid. ▶ mečkljiv | počasen 1

měčkávec -vca m ▶ počasen 1 povdk. | počasnež

měčkávo prisl. ▶ počasi 1

měčkávost -i ž ▶ obotavljanje | počasnost

měčkljív -a -o prid. | ki se (rad) mečka | *mečkljivo blago*

□ knj.izroč. mečkav

měčkón -a m ▶ počasen 1 povdk. | počasnež

měčni -a -o prid. | ki je v zvezi z mečem | *mečni ročaj* □ mečev

měčnica -e ž | kost na zunanji strani goleni | *zlomiti si mečnico*

□ anat. fibula

méd¹ -ú m | sladka snov, ki jo delajo čebele iz nektarja ali mane | *namazati med na kruh* □ star. strd

♦ 1. hojev med □ prakt. sp. hojevcev 2. smrekov med □ redk. smrečni med

□ prakt. sp. smrekovec 3. kostanjev med □ prakt. sp. kostanjevec 4. žajbljev med □ prakt. sp. žajbljevcev

GLEJ ŠE mana | medica | nektar | točiti¹ ♦2

méd² -í ž ▶ medenina | tombak

med³ predl. z orodnikom

1. | za izražanje stanja v položaju, omejenem z več mejnimi točkami | *Hiša stoji med drevjem* □ z roditeljskim *sredi stanovati sredi mesta*

2. | za izražanje časa, v katerem se kaj dogaja | *Zgodba se dogaja med vojno* □ z roditeljskim *v času v času počitnic* □ z roditeljskim *sredi prebuditi se sredi noči* □ urad., z roditeljskim *tekem tekem postopka*

□ publ., z roditeljskim *v teku v teku dogajanja* □ publ., z roditeljskim *v toku*

3. | za izražanje okoliščin, ki spremljajo dogajanje | *zaspati med gledanjem televizije* □ z mestnikom *ob srečevati se ob praznikih* □ z mestnikom *pri motiti koga pri delu* □ z roditeljskim *sredi zmotiti koga sredi pisanja*

4. | za izražanje izbora, ločevanja, izvemanja | *najlepša med dekleti* □ z roditeljskim *izmed Kdo izmed vas ima to pravico* □ z roditeljskim *od najboljši od skakalcev*

GLEJ ŠE čez² 3 | k 1 | ob 2 | pri 2, 3

medájčka -e ž ▶ svetinja

medálja -e ž | ploščat kovinski predmet z reliefno podobo, napisom, ki se uporablja kot odlikovanje, priznanje | *pripeti medaljo* □ kolajna □ publ. odličje

• **1. bronasta medalja** □ publ. bron □ bronasta kolajna **2. srebrna medalja** □ srebrna kolajna □ publ. srebro **3. zlata medalja** □ zlata kolajna □ publ. zlato¹

GLEJ ŠE hrabrost •

medár -ja m |trgovec z medom, prodajalec medu| *tradicionalno srečanje medarjev in čebelarjev* □ knj.ziroč. **medičar**

mèdbesedilni -a -o prid. ► postopek •2

mèdbesedilnost -i ž lit. |lastnost besedil, ki se kaže v različnih povezavah med njimi| *raziskovati mèdbesedilnost v mladinski književnosti* □ lit. **intertekstualnost**

mèdbibliotéčni -a -o prid. ► izposoja •

mèdcélični -a -o prid. ► medceličnina | prostor •5

mèdcéličnina -e ž biol. |snov, ki napolnjuje medcelični prostor| *izločanje medceličnine* □ biol. **intercelularna snov** □ biol. **medcelična snov** □ biol. **medstaničnina**

mèdcelinski -a -o prid. ► promet •6 | raketa •1

mèdel -dla -o prid. |ki je brez močnega sijaja, svetlobe| *medla luč*

□ **bled** □ **bledičast** □ ekspr. **bledičen** □ knj.ziroč. **bledikast** □ knj.ziroč. **bledoten**

bledotna večerna zarja □ ekspr. **brljav** □ ekspr. **kalen** □ ekspr. **medlikast**

□ redk. **medloben** □ redk. **medlušen** □ ekspr. **meglen** □ ekspr. **meglenast**

□ knj.ziroč. **mežav** □ ekspr. **mižav** □ ekspr. **mlačen** □ ekspr. **moten** □ ekspr. **mračen** □ ekspr. **mrakoten** □ knj.ziroč. **mračav** □ ekspr. **mrtev¹** □ knj.ziroč. **obledel**

□ knj.ziroč. **omedlel** □ ekspr. **otemnel** □ knj.ziroč. **pobledelel** □ ekspr. **potemnel**

□ ekspr. **zabrisan** □ ekspr. **zamolkel** □ knj.ziroč. **zatemnel** □ knj.ziroč. **zbledel**

□ ekspr. **zmedlel** □ **medlikast** |nekoliko medel|

GLEJ ŠE **bled** | brezizrazen | neizrazit 1, 2 | nejasen 1 |

rahel 2, 3 | upadel | zmeden

médén¹ -dna -o prid. ► medeninast

médén² -dna -o prid. |v zvezi s sadjem ki z dozorelostjo dosega zaželeno mehkost, sladkost| *medne hruške* □ **goden** □ knj.ziroč. **meden⁴**

médén³ -a -o prid. ► medeninast

médén⁴ -a -o prid. ► meden² | priliznjen | sladek 3

médéni¹ -a -o prid. ► pločevina •4

médéni² -a -o prid. ► mana | pecivo •2 | potica pp

medenica¹ -e ž ► medenka¹

medenica² -e ž |del telesnega ogrodja v spodnjem (zadnjem) delu trupa| *Pri padcu si je poškodoval medenico* □ zool. **okolčje** |pri živalih|

medenika -e ž ► melisa

medenina -e ž |zlitina bakra in cinka| *vijak iz medenine* □ **med²**

medenínast -a -o prid. |ki je iz medenine| *medeninast okrasek*

□ **meden³** □ teh. **meden¹**

medenínasti -a -o prid. ► igla •2 | pločevina •4

medenják -a m |pecivo z dodatkom medu in dišav| *postréči s čajem in medenjaki* □ star. **strdenec**

medénka¹ -e ž |hruška, ki je po medenju zelo sladka| *jesti*

medenke □ star. **medenica¹** □ nar. **mehnica**

medénka² -e ž ► igla •2

medéno prisl. ► priliznjeno

medénost -i ž ► sladkost²

mèdetáža -e ž ► mednadstropje

mèdetážni -a -o prid. ► mednadstropni

mediálni -a -o prid. ► notranji 1 | pot⁴ •4

mediántni -a -o prid. ► akord 1 pp 1

mediátor -ja m ► posrednik

medíca -e ž |alkoholna pijača iz medu| *popiti kozarček medice*

□ star. **med¹** □ star. **strdenica** □ star. **strdeno žganje** □ nar. **trbos**

medicína -e ž |veda o zdravljenju bolnikov in varovanju

zdravja| *študirati medicino* □ knj.ziroč. **zdravništvo** □ star. **zdravoslovje**

□ knj.ziroč. **zdravstvo**

♦ **1. kurativna medicina** □ med., žarg. kurativa **2. ljudska medicina**

□ ljudsko zdravilstvo **3. sodna medicina** □ forenzična medicina

4. preventivna medicina □ med. preprečevalno zdravstvo

□ med., žarg. preventiva **5. znanstvena medicina** □ uradna medicina

GLEJ ŠE **amulet** | **fakulteta** •5 | **inštitut** •7 | **okulistika** | **študirati** •2 |

transplantologija | **zdravilo** | **zdravstvo**

medicínski -a -o prid. ► **center** •2 | **fakulteta** •5 | **oddelek** 1 •11 |

sestra •1 | **študij** pp 1

medičar -ja m ► **medar** | **prodajalec** pp 1

medičarica -e ž ► **prodajalka** pp 1

medičarski -a -o prid. ► **medičarstvo**

medičarstvo -a s |obrtno izdelovanje ali prodajanje peciva, zlasti

medenega| *ponovno zanimanje za medičarstvo* □ **medičarska obrt**

médij -a m ► **hipnotiziranec** | **občilo** • | **srednjik**

medikamènt -ènta m ► **zdravilo**

médikus -a m ► **zdravnik**

medílnica -e ž ► **pinja**

mediokritéta -e ž ► **povprečnež** | **povprečnost**

mediščni -a -o prid. ► **naklada** 2

meditácija -e ž ► **molitev** •3

meditánt -a m ► **meditator**

meditativni -a -o prid. ► **lirika** •3 | **molitev** •3

meditátor -ja m |kdor meditira| *zamaknjenost meditatorja*

□ **meditant**

mediteránec -nca m ► **sredozemec**

mediteránski -a -o prid. ► **hiša** 1 •9

medíti -ím nedov. *kaj* |povzročati, da sadje z zorenjem dosega

zaželeno mehkost, sladkost| *mediti hruške* □ **goditi²**

GLEJ ŠE **goditi²** • | **mehčati** 3

meditírati -am nedov. ► **premišljevati** 1

medíti se -ím se nedov. |izraža, da sadje med zorenjem dosega

zaželeno mehkost, sladkost| *Hruške se hitro medijo* □ **goditi se²**

mèdknjížnični -a -o prid. ► **izposoja** •

mèdkontinéntalni -a -o prid. ► **promet** •6 | **raketa** •1

mèdkrajévní -a -o prid. ► **pogovor** •2

mèdkròvje -a s pomor. |prostor med krovoma| *medkrovje ladje*

□ pomor. **medpalubje**

mèdkultúrni -a -o prid. |ki je, obstaja med različnimi

kulturami, navadno na določenem ozemlju| *medkulturni dialog*

□ **interkulturni**

medlèč -éča -e prid. ► **hrepeneč**

medlèče prisl. ► **hrepeneče**

mèdledéni -a -o prid. ► **doba** •18 | **interglacial**

medlènje -a s |izgubljanje močnega sijaja, svetlobe| *medlenje*

večerne zarje □ pesn. **dogorevanje**

GLEJ ŠE **hrepeneenje** | **omedlevanje**

medléti -ím nedov. ► **brleti** | **hrepneti** | **minevati** 2 | **omedlevati**

| **slabeti** | **ugašati** 3

medlévati -am nedov. ► **hrepneti**

medlévica -e ž ► **omedlevica**

medlíca -e ž fot. |matirano steklo na zadnji ali zgornji strani

fotografskega aparata| *na medlici dobiti ostro sliko* □ fot. **motnica**

medlíka -e ž ► **šibek** 1 **povdk.**

medlíkast -a -o prid. ► **medel**

medlíkasto prisl. ► **medlo**

medlíti -ím nedov. ► **matirati²** | **zamegljevati**

mèdlo nač. prisl. |izraža, da kaj oddaja svetlobo tako, da je

ta šibka, neizrazita| *Luč medlo sveti* □ **brljav** □ **motno** □ **slabo²**

□ **slabotno** □ ekspr. **megleno¹** □ knj.ziroč. **mežavo¹** □ ekspr. **mlačno**

□ ekspr. **mrliško** □ ekspr. **skopo** □ ekspr. **zabrisano** □ ekspr. **žalostno**¹
 □ ekspr. **medlikasto** |nekoliko medlo|

GLEJ ŠE brezizrazno

medlôba -e ž ▶ šibkost

medlôben -bna -o prid. ▶ medel

medlost -i ž ▶ šibkost

medlúšen -šna -o prid. ▶ medel

médmet -éta m jezikosl. |nepregibna besedna vrsta, ki izraža posnemanje šumov, razpoloženje, velevanje| *Vsak medmet ima svoj pomen* □ jezikosl. **interjekcija** □ jezikosl. **velelnica** |medmet, s katerim se zapoveduje, spodbuja| □ jezikosl. **zvalnica** |medmet, s katerim se kliče, poziva|

◆ jezikosl. **onomatopejski medmet** □ jezikosl. onomatopoeični medmet

□ jezikosl. posnemovalni medmet

medmétni -a -o prid. jezikosl. |ki je v zvezi z medmetom|

medmetna besedna zveza □ jezikosl. **interjekcijski**

medmórje -a s geogr. |ozek pas kopnega med dvema morjema|

narediti prekop čez medmorje □ geogr. **istem** □ geogr. **istmus**

□ geogr. **zemeljska ožina**

medmréžje -a s ▶ internet

mednadstrópje -a s grad. |nižje, manjše nadstropje med dvema nadstropjema| *hiša z mednadstropji* □ grad. **medetaža**

□ grad. **mezanin**

mednadstrópni -a -o prid. grad. |ki je, obstaja med nadstropji|

mednadstropna konstrukcija □ grad. **medetažni**

mednárodni -a -o prid. |ki je v zvezi z odnosi, povezavami med več narodi, državami| *mednarodni filmski festival* □ **internacionalni**

GLEJ ŠE kodeks •2 | pravo 1•6 | tekmovalc •3 | trg •3 | zveza •4

mednárodno ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno tako, da so vključeni različni narodi| *mednarodno se uveljaviti; mednarodno priznani umetnik* □ **internacionalno**

mednárodnost -i ž |dejstvo, da kaj vključuje različne narode|

mednarodnost kulture □ **internacionalnost**

médni¹ -a -o prid. ▶ pločevina •4

médni² -a -o prid. ▶ pecivo •2 | želodček •

médo -ta m ▶ medved 1, 2

medojéd -a m ekspr. |kdor rad je med| *bogata ponudba medu za medojede* □ ekspr. **medolizec**

GLEJ ŠE medved 1

medolízec -zca m ▶ medojed

mèdomréžje -a s ▶ internet

medonôsni -a -o prid. ▶ rastlina •7

mèdosébni -a -o prid. ▶ medsebojni

mèdósje -a s teh. |razdalja med osema v vzdolžni smeri vozila| *avtomobil z daljšim medosjem* □ teh. **medosna razdalja**

mèdósni -a -o prid. ▶ medosje

medovíti -a -o prid. ▶ rastlina •7

mèdpalúbje -a s ▶ medkrovje

mèdparlamentárni -a -o prid. |ki vključuje več parlamentov| *medparlamentarni stiki* □ **interparlamentarni**

mèdplanetárni -a -o prid. ▶ ladja •2 | prostor •6

mèdplaneténi -a -o prid. ▶ ladja •2 | prostor •6

medpóna -e ž jezikosl. |morfem, ki se vstavi med dva morfema, da se olajša tvorba besede| *medpona -ov- v besedi študentovski*

□ jezikosl. **predpripona** □ jezikosl. **spona**

GLEJ ŠE samoglasnik •2

med potjó prisl. zv. ▶ spotoma

medpótoma prisl. ▶ spotoma

mèdprôstor -óra m ▶ prostor •11

medréčje -a s |svet med dvema ali več rekami| *medrečje Save in Drave* □ geogr. **medvodje**

mèdreliǵiózni -a -o prid. ▶ medverski

médrije -a s ▶ staja

medsebojni -a -o prid. |ki obstaja, poteka med posamezniki| *tesni medsebojni stiki; medsebojna pomoč* □ **vzajemni** *vzajemna pomoč* □ knj.izroč. **medosebni**

GLEJ ŠE odnos 2•2 | odvisnost •2 | oprášitev pp

medsebojno nač. prisl. |izraža, da kaj obstaja, poteka med posamezniki| *medsebojno si pomagati* □ **vzajemno** □ pog. **drugi drugemu** □ pog. **eden drugemu** □ pog. **en drugemu**

GLEJ ŠE soodvisen | soodvisni

medsebojnost -i ž ▶ odvisnost •2

mèdstaničnina -e ž ▶ medceličnina

medtém čas. prisl. zaim. |izraža, da se dejanje v enem stavku dogaja, zgodi v istem času kakor dejanje v drugem stavku| *Nekateri so šli na sprehod, drugi so se medtem zabavali* □ **tačas** □ **vtem**

medtém ko protiv. vez. zv. |za poudarjanje nasprotja, različnosti med dejanjem nadrednega in odvisnega stavka| *Oni so dobili kosilo, medtem ko smo mi dobili le prigrizek* □ **vtem ko** □ neustrez. **dočim**

GLEJ ŠE ko¹ 1

medúza -e ž |ožigalkar z zdrazastim telesom, ki lebdi v morju| *opeči se ob dotiku meduze* □ zool. **morski klobuk**

mèdved -éda m

1. |zver z gostim kožuhom in močnimi kratkimi nogami|

Medved lomasti po gozdu □ ekspr. **copatar** □ ekspr. **godrnjač**

□ ekspr. **kocinar** □ ekspr. **kosmač** □ ekspr. **kosmatin** □ ekspr. **kosmatinec**

□ otr. **medo** □ ekspr. **medojed** □ ljubk. **medvedek** □ ljubk. **medvedič**

□ ekspr. **miško** □ ekspr. **momljač** □ ekspr. **mrmrač** □ ekspr. **podplatar**

□ slabš. **tacar**

◆ **1.** zool. **beli medved** □ zool. **severni medved** **2.** pal. **jamski medved**

□ pal. **brlogar** **3.** lov. **kapitalni medved** □ lov., žarg. **kapitalec**

2. |igrača, ki predstavlja medveda| *igrati se z medvedom*

□ otr. **medo** □ otr. **medvedek** □ ekspr. **medvedič**

GLEJ ŠE grizli | neroden² povdk. | nerodnež | presneto²

medvédar -ja m ▶ lovec 1 pp | pes pp 6

medvédast -a -o prid. ▶ neroden²

medvédek -dka m |medvedji mladič| *medvedka z medvedki*

□ ekspr. **kosmatinček** □ ekspr. **medvedič**

GLEJ ŠE koala | medved 1, 2 | tabornik

medvédič -a m ▶ medved 1, 2 | medvedek

medvédina -e ž ▶ meso •17

medvédje prisl. ▶ nerodno

medvédji -a -e prid. ▶ brlog •3 | gornik² • | griva • | meso •17

medvédka -e ž |samica medveda| *medvedka z mladiči*

□ ekspr. **kosmatinka**

medvédnica -e ž ▶ brlog •3

medvédov -a -o prid. ▶ dežen • | griva • | kresničevje

medvéjka -e ž bot. |grm z navadno nazobčanimi listi in

drobnimi cveti| *Medvejka že cveti* □ bot. **spireja**

mèdvérski -a -o prid. |ki je v zvezi z odnosi med različnimi verami| *medverski sestanki* □ **medreliǵiozni** □ knj.izroč. **interkonfesionalni**

GLEJ ŠE šola¹ •9

medvládje -a s |stanje v državi po prenehanju dotedanje vlade, oblasti in pred začetkom nove| *prekiniti večmesečno medvladje*

□ **interegnum**

medvódjé -a s ▶ medrečje

M

mèdvretènčni -a -o prid. ▶ diskus•

mèdzóbní -a -o prid. ▶ prostor •7 | soglasnik •2

mefísto -a m ▶ hudoben povdk. 3 | hudobnež

megafón -a m |lijakasta priprava za usmerjanje glasu v določeno smer| *govoriti po megafonu* □ redk. **govorilo**

□ knj.izroč. **trobilo**

GLEJ ŠE zvočnik 1

megalomán -a m med. |bolnik z megalomanijo| *ozdraviti megalomana* □ med. **grandoman**

megalomanija -e ž med. |blodnjavo samopoveličevanje| *trpeti za megalomanijo* □ med. **grandomanija** □ knj.izroč. **samoveličje**

□ knj.izroč. **veličavost**

GLEJ ŠE megalomanstvo

megalománski -a -o prid. ekspr. |ki je v zvezi z velikimi, v danih razmerah neizvedljivimi načrti| *megalomanske zamisli*

□ ekspr. **grandomanski**

megalománstvo -a s |načrtovanje česa velikega, v danih razmerah neizvedljivega| *megalomanstvo nekaterih politikov*

□ ekspr. **megalomanija**

megalópolis -a m ▶ velemesto

mégaspektákel -kla m ▶ veledogodek

megatêrij -a m ▶ lenivec•

megêra -e ž ▶ hudoben povdk. 4 | hudobnica

meqlà¹ -è ž |v ozračju nizko nad zemljo zgoščeni vodni hlapí, ki povzročajo slabo vidljivost| *Megla se dviga; jutranja meqla*
□ knj.izroč. **čad** □ knj.izroč. **meglenina** □ ekspr. **meglica** □ knj.izroč. **meqlina**
□ ekspr. **meglovje** □ ekspr. **motnjava** □ knj.izroč. **someglíca** □ knj.izroč. **sopara**
Izza bližnjega hriba se je dvigala sopara □ knj.izroč. **sopuh** □ nar. **sparína**
vrh gore, ovit v sparino □ nar. **mraznica** |meqla, ki označuje mejo med mrzlim in toplim zrakom|

meqlà² povdk. ▶ meqleno²

mèqlast -a -o prid. ▶ meqlen

mèqlasti -a -o prid. ▶ podnebje •2

meqlén -a -o prid. |ki je obdan s plastjo zgoščenih vodnih hlapov, ki zmanjšujejo vidljivost| *meqlena pokrajina*

□ **zameqljen** □ knj.izroč. **čadast** □ knj.izroč. **meqlast** □ ekspr. **meqlenast**

□ knj.izroč. **meqlíčen** □ zastar. **meqlovit** □ knj.izroč. **mrčast** □ knj.izroč. **mrčav**

□ **meqlíčast** |nekoliko meqlen|

GLEJ ŠE medel | moten 1, 2 | nejasen 1

meqlénast -a -o prid. ▶ medel | meqlen

meqlénasti -a -o prid. ▶ podnebje •2

meqléni -a -o prid. ▶ podnebje •2

meqléníca -e ž ▶ galaksija

meqlénína -e ž ▶ meqla¹

meqléno¹ prisl. ▶ medlo

meqléno² povdk. |izraža, da je v ozračju plast zgoščenih vodnih hlapov, ki povzročajo slabo vidljivost| *Jutri bo po kotlinah meqleno* □ **meqla²** □ **zameqljeno**

meqlíca -e ž astron. |velika količina plinov, prašnih delcev v prostoru med zvezdami| *meqlica v Orionu* □ astron. **nebula**

GLEJ ŠE dahlina | meqla¹ | popr

meqlíčast -a -o prid. ▶ meqlen

meqlíčasti -a -o prid. ▶ podnebje •2

meqlíčen -čna -o prid. ▶ meqlen

meqlílník -a m agr. |priprava, ki razprši škropivo na zelo drobne kapljice| *škropiti sadno drevje z meqlílnikom* □ **atomizator**

meqlína -e ž ▶ meqla¹

meqlíti -ím nedov. *kaj* |delati kaj nejasno, motno| *Prah meqlíti ozračje* □ **zameqljevati** □ ekspr. **mreníti**

GLEJ ŠE zameqljevati

meqlovít -a -o prid. ▶ meqlen

meqlóvje -a s ▶ meqla¹

méh -a m |posoda iz po dolgem neprerezane odrte živalske kože| *nasuti žito v meh* □ ekspr. **mešič** □ star. **mešina**

GLEJ ŠE blazina •1 | dude | harmonika | igrati 2•6 | kamera •2 | trebuh 1 | zaigrati 2•2

meháč -a m ▶ harmonikar

mehanicíst -a m filoz. |pristaš mehanicizma| *nauk mehanicistov*
□ filoz. **mehaníst**

mehanicístíčni -a -o prid. ▶ materializem •3

mehanicízem -zma m filoz. |nauk, ki razlaga vse pojave v naravi, družbi z zakoni mehanike| *pristaš mehanicizma* □ filoz. **mehanízem**

mehánični -a -o prid. ▶ avtomatični 2 | delavnica 1•8 | materializem •3 | priprava 2• | roka 1•3 | statve• | stiskalnica •2 | učenje •1

mehánično prisl. ▶ avtomatično | obdelati• | učiti se •1

meháničnost -i ž ▶ avtomatičnost 2

meháník -a m ▶ finomehanik

mehánika -e ž ▶ finomehanika | geomehanika | hidromehanika

mehaníst -a m ▶ mehanicíst

mehanicístíčni -a -o prid. ▶ materializem •3

mehanicízija -e ž |stroji, tehnične naprave, ki opravljajo delo s človekovim sodelovanjem| *gradbena, kmetijska mehanicizacija*

□ **tehnika** □ zastar. **mašínizacija**

GLEJ ŠE avtomatizacija 2

mehanicízem -zma m

• 1. žel. **kretnični mehaniczem** □ žel. **kretniški mehaniczem** 2. **krmilni mehaniczem** □ knj.izroč. **krmilje** 3. **pogonski mehaniczem** □ teh. **kretalni mehaniczem** □ teh. **kretni mehaniczem**

□ **tehnika** □ zastar. **mašínizacija**

GLEJ ŠE mehanicízem

mehanicíziranje -a s ▶ avtomatizacija 2

mehanicízirati -am dov. *kaj* |uvesti stroje za opravljanje kakega dela| *mehanicízirati molžo* □ **zmehanicízirati**

GLEJ ŠE avtomatizirati

mehánski -a -o prid. ▶ materializem •3 | napetost •1 | priprava 2• | roka 1•3 | stiskalnica •2

mehánsko nač. prisl. ▶ avtomatično | obdelati•

méhar -ja m ▶ dudar

mehčálec -lca m ▶ mehčalo

mehčálo -a s |sredstvo za mehčanje| *vodi dodati mehčalo*

□ **mehčálec** □ zastar. **mečilo**

mehčáni -a -o prid. ▶ soglasnik •3

mehčánje -a s ▶ palatalizacija

mehčáti -ám nedov.

1. *kaj* |delati kaj tako, da se (rado) udere, vda| *Sonce je mehčalo asfalt* □ star. **mečíti**

2. *kaj* |delati kaj tako, da daje pri dotiku, prijemu občutek ugodja| *z vtiranjem mazila mehčati kožo* □ **omehčavati** □ **omehčevati**

3. *koga* ekspr. |povzročati, da postane kdo pripravljen narediti, povedati, kar se želi, zahteva| *mehčati koga z grožnjami*

□ star. **mečíti** □ ekspr. **medíti** □ ekspr. **omehčavati**

GLEJ ŠE palatalizirati

mehčáti se -ám se nedov.

1. |postajati tak, da se (rad) udere, vda| *Sneg se že mehča*

□ star. **mečíti se**

2. |postajati sočen, zrel| *Sredi avgusta se je grozdje že mehčalo*

□ zastar. **mecatí se** □ star. **mečíti se**

mehčáva -e ž ▶ mečava¹ 2, 3 | mehkost

mêhek -hka -o prid. |ki se pri dotiku, prijemu (rad) vda| *mehka koža* □ **voljen¹** □ ekspr. **mehkobén** □ knj.izroč. **mehkóten** □ star. **volhek**

□ **zmehčan** ▶ protip. **trd¹**

GLEJ ŠE lahkoten 1 | nenačelen • | nežen 3 | občutljiv¹ 2 | popustljiv | prijazen | prizanašati 2 | prizanesljiv¹ | rahel 3 | trd¹ 1 | usmiljen • | zrel

mēhki -a -o prid. ▶ čankar • | jajce •2 | jajce •2 | jer | 1 •1 | moka •4 | nebo •1 | osat¹ • | sir¹ pp 2 | soglasnik •4 | spajka pp | spajka •1 | stoklasa •

mēhko prisl. ▶ knjiga pp 2 | knjiga •5 | prijazno | prizanesljivo | rahlo

mehkôba -e ž ▶ lahkotenost | mehkost | popustljivost | prizanesljivost

mehkôben -bna -o prid. ▶ mehkek | nežen 3 | popustljiv

mehkôbnost -i ž ▶ popustljivost

mehkočúten -tna -o prid. ▶ občutljiv¹ 2 | obziren | prizanesljiv¹

mehkočútnost -i ž ▶ občutljivost 2 | obzirnost

mehkolupínasti -a -o prid. ▶ jajce •2

mehkonébni -a -o prid. ▶ mehkonebnik | zapora •1

mehkonébnik -a m jezikosl. |soglasnik, tvorjen z zgornjim delom jezika in mehkim nebom| *mehkonebniki k, g, h*

□ jezikosl. *mehkonebni soglasnik* □ jezikosl. *velar* □ jezikosl. *velarni soglasnik*

□ jezikosl. *zadnjenebnik* □ jezikosl. *zadnjenebni soglasnik*

mehkosrčén -čna -o prid. ▶ usmiljen

mehkosrčéž -a m ▶ dober¹ 2 povdk.

mēhkost -i ž |lastnost takega, ki se pri dotiku, prijemu (rad)

vda| *mehkost kože, tal* □ *mehkoba* □ *razmehčanost* □ knj.izroč. *mečava*¹

□ knj.izroč. *mehčava* □ knj.izroč. *mehkota*

GLEJ ŠE lahkotenost | popustljivost | prizanesljivost

mehkôta -e ž ▶ mehkost | popustljivost | prizanesljivost

mehkôten -tna -o prid. ▶ mehkek | mehkužen

mehkúž -a m |rak po levitvi, dokler nima oklepa| *loviti mehkuže*

□ nar. *maslenec*

GLEJ ŠE jajce •2 | mehkužež

mehkúžec -žca m ▶ mehkužež

mehkúžen -žna -o prid. |ki se zaradi navajenosti na udobje, pretirane občutljivosti boji ali ni sposoben prenašati (večjih) telesnih naporov, neprijetnosti| *mehkužen človek* □ *razvajen*

□ ekspr. *mehkoten* □ ekspr. *pomehkužen* □ ekspr. *razmehkužen*

□ pog. *scrkljan*

mehkúžiti -im nedov. ▶ pomehkuževati | razvajati

mehkúžéž -a m ekspr. |kdor se zaradi navajenosti na udobje, pretirane občutljivosti boji ali ni sposoben prenašati (večjih) telesnih naporov, neprijetnosti| *norčevati se iz mehkužežev*

□ star. *mehkuž* □ redk. *mehkužec* □ knj.izroč. *mehkužnik* □ zastar. *mekuž*

□ ekspr. *pomehkuženec* □ pog. *scrkljanec*

mehkúžnik -a m ▶ mehkužež

mehnica -e ž ▶ medenka¹ | neodločen 1 povdk.

méhovka -e ž ▶ kamera •2

mehúr -ja m |organ za zbiranje seča| *bolečine v mehuru* □ *sečni*

mehur □ zastar. *scalni mehur* □ anat. *sečnik*

• zool. *vzdušni mehur* □ zool. *ribji mehur*

GLEJ ŠE opraviti •3 | urinirati | vnetje •11 | žleza •1

mehúrčast -a -o prid. ▶ mehurjast

mehúrček -čka m |s plinom ali tekočino napolnjena majhna okrogla tvorba s tankimi stenami| *Mehurčki se dvigajo iz vode*

□ star. *mehurec*

♦ *milni mehurček* □ *milnati mehurček*

GLEJ ŠE alveola 2 | herpes | spuščati •

mehúrčiti -im nedov. ▶ mehuriti

mehúrčiti se -im se nedov. ▶ mehuriti se

mehúrčkast -a -o prid. ▶ mehurjast

mehúrčkati -am nedov. ▶ mehuriti

mehúrčkati se -am se nedov. ▶ mehuriti se

mehúrec -rca m ▶ blastula | mehurček

mehúriti -im nedov. *kaj* |delati, povzročati mehurje, mehurčke|

Plavalec je z roko mehuril vodo □ knj.izroč. *mehurčiti* □ knj.izroč. *mehurčkati*

mehúriti se -im se nedov. |postajati poln mehurjev| *Listi se*

mehurijo □ knj.izroč. *mehurčiti se* □ knj.izroč. *mehurčkati se*

mehúrjast -a -o prid. |ki je poln mehurjev; ki je podoben mehuru| *mehurjasta površina; mehurjast izpuščaj* □ *mehurčast* □ *mehurčkast*

mehúrjevec -vca m |bojni plin, ki razjeda sluznico in kožo| *uporaba mehurjevca v vojni* □ *iperit*

mehurnják -a m med., vet. |velika mehurjasta tvorba z ličinkami pasje trakulje v ovojnici notranjih organov| *zaznati mehurnjak*

□ med., vet. *ehinokok*

mēja -e ž

1. |črta, ki ločuje, razmejuje upravnopolitične enote, zlasti države| *Meja poteka po gorskem grebenu* □ *mejna črta* □ *mejna*

linija □ zastar. *granica* □ nar. *konfin* □ knj.izroč. *ločnica* □ knj.izroč. *razmejniki*

□ zgod. *limes* |utrjena meja|

2. |kar ločuje, razmejuje kaj sploh| *meja med poezijo in*

prozo □ knj.izroč. *ločnica* □ knj.izroč. *meja ločnica* □ knj.izroč. *mejišče*

□ knj.izroč. *mejnica* □ knj.izroč. *razmejek* □ knj.izroč. *razmejnica*

3. |določena najvišja ali najnižja stopnja, velikost česa|

meje človeških zmogljivosti □ knj.izroč. *mejnica* □ knj.izroč. *mejnik*

□ knj.izroč. *prag* □ publ. *konica* |najvišja stopnja, velikost|

4. |nezoran, travnat del med njivami| *kositi, preorati mejo*

□ nar. *griva* □ knj.izroč. *mejišče* □ knj.izroč. *obmejek* □ knj.izroč. *okrajek*

□ knj.izroč. *omejek* □ nar. *oplaz*

• 1. katastrska meja □ knj.izroč. katastralna meja 2. fiz. meja sorazmerno-

sti □ fiz. meja proporcionalnosti □ fiz. sorazmernostna meja 3. fiz. meja

prožnosti □ fiz. meja elastičnosti 4. geogr. snežna meja □ geogr. meja

večnega snega 5. gozd. zgornja gozdna meja □ gozd. gozdna ločnica

6. živa meja □ ekspr. *mejica* □ star. *seč³* □ nar. *seča* □ nar. *zgraja*

□ knj.izroč. *živica*

GLEJ ŠE omejevati 1 | prestop •1 | zelo 1, 2, 3

mejáč -a m |nekdanji nižji uslužbenec, izvrševalec odločb

finančne straže| *Skrival se je pred mejáci* □ slabš. *ibljatar*

□ slabš. *leblajtar*

GLEJ ŠE mejaš

mejáčica -e ž ▶ mejašinja

meják -a m ▶ сосед 2

mejáš -a m |lastnik zemljišča, parcele, ki ima s kom isto,

skupno mejo| *spor mejašev zaradi meje* □ knj.izroč. *mejáč*

GLEJ ŠE сосед 1, 2

mejášinja -e ž |lastnica zemljišča, parcele, ki ima s kom isto,

skupno mejo| *spreti se z mejašinjjo zaradi gozda* □ knj.izroč. *mejáčica*

mejášiti -im nedov. ▶ mejiti

mejášstvo -a s ▶ sosodstvo 1

mējdan -a m ▶ dvoboj 1 | trg 2

mējđún medm. ▶ presneto²

mējđúnaj medm. ▶ presneto²

mējđúš medm. ▶ presneto²

mejíca -e ž ▶ meja •6

mejíšče -a s ▶ meja 2, 4 | mejnik 2

mejíti -im nedov. *na kaj/s kom* |imeti isto, skupno mejo| *Slovenija*

meji na Avstrijo in Italijo; V gozdu meji s sosedom □ knj.izroč. *mejáčiti*

GLEJ ŠE ločevati | omejevati 1

mējil -a m ▶ pošta •2

mējni -a -o prid. ▶ korist² •1 | meja 1 | mejnik 1 | obmejni |

prehod •2 | vrednost •6

mêjnica -e ž ▶ meja 2, 3

mejnik -a m

1. [kar označuje črto, ki ločuje, razmejuje zemljišče, države]

postaviti mejnik □ mejni kamen □ nar. konfin

2. [kar časovno ločuje, razmejuje kaj] rojstvo otroka kot

pomemben mejnik v življenju staršev □ knj.izroč. ločinca

□ knj.izroč. mejišče □ publ. prekretnica □ ekspr. prelomnica

□ publ. preokretnica □ knj.izroč. preval¹

GLEJ ŠE kamen¹ • 9 | meja 3

méka¹ -e ž ▶ log¹

méka² -e ž ▶ koza 1

mêkeke medm. ▶ me

mekèt -éta m ▶ meketanje

meketáč -a m ▶ kozel

meketajóč -a -e prid. ▶ meketav

meketánje -a s [oglašanje z glasom me ali mekeke] meketanje

koz, ovc □ meket

meketáti -ám nedov. ▶ govoriti 1

meketáv -áva -o prid. [ki (rad) meketa] meketave kože □ meketajoč

mékica -e ž ▶ koza 1

mekíne -ín ž mn. [trši ovoji semena prosa, ječmena, odstranjeni

z luščenjem, tolčenjem] vreča mekin □ nar. mekinje

mekínje -a s ▶ mekine

meksikájnar -ja m ▶ škorenj

mekúž -a m ▶ mehkužnež

mél¹ -a m ▶ drobir 1 | mel² | melišče

mél² -í ž [droben pesek, razpadli delci kamnin] s sipko meljo

prekrito pobočje □ mel¹ □ alp. sip | na zgornjem delu melišča

GLEJ ŠE drobir 1 • 1 | melišče

mélange -ea [melánž] m ▶ mešanica 2

melanhóličén -čna -o prid. ▶ otožen 1, 2

melanholíja -e ž ▶ otožnost

melanóm -a m med. [skupek izrojenih malignih pigmentnih

celic] dejavniki tveganja za razvoj melanoma □ publ. črni rak

melánž -a m ▶ mešanica 2

melánžni -a -o prid. ▶ preja • 4

melína -e ž ▶ melišče

melinít -a m ▶ ekrazit

meliorácija -e ž [izboljšanje zemljišč z osuševanjem, namaka-

njem, dodajanjem manjkajočih snovi] melioracija kmetijskih

zemljišč □ agr. amelioracija □ knj.izroč. bonifikacija bonifikacija močvirij

melioríratí -am nedov. in dov. kaj [izboljševati zemljišča z osu-

ševanjem, namakanjem, dodajanjem manjkajočih snovi]

meliorirati zemljišča ob reki □ knj.izroč. bonificirati

melírani -a -o prid. ▶ preja • 4

melísa -e ž [začimbna in zdravilna rastlina s srčastimi

spodnjimi listi in navadno belimi cvetovi] dišeči listi melise

□ knj.izroč. medenika

melísni -a -o prid. ▶ melisnica

melísnica -e ž [bombon z dodatkom olja melise] lizati melisnico

□ star. melisna jagoda

melíšče -a s [svet ob vznožju gorskih sten in pobočij, kjer se

nabirata pesek in grušč] spuščati se po melišču □ mel¹ □ mel²

□ melina □ nar. melje

mélj -a m ▶ mivka

meljáč -a m ▶ kočnik

melják -a m ▶ kočnik

meljáva -e ž ▶ mletje | žito • 4

mélje -a s ▶ melišče

melódičén -čna -o prid. ▶ blagolasen | speven

melódični -a -o prid. ▶ naglas 1 • 2 | okrasek • 2

melódično ozirn. prisl. [izraža, da je kaj določeno glede na

melodijo] melodično domišljena skladba □ melodijsko

melódičnost -i ž ▶ blagoglasje

melodíja -e ž s prilastkom, ekspr. [krajša, navadno zabavna skladba]

igrati vesele melodije □ pog. víža

GLEJ ŠE evergrin | napev

melodíjski -a -o prid. ▶ okrasek • 2

melodíjsko prisl. ▶ melodično

melódika -e ž glasb. [melodične značilnosti v skladbi] slovesna

melodika □ knj.izroč. melos

melodíóžen -zna -o prid. ▶ speven

melodráma -e ž [literarno, filmsko delo manjše umetniške

vrednosti z ganljivo vsebino] V kinu predvajajo melodramo

□ publ. ganljivka □ publ. ganljivka □ slabš. limonada □ slabš. limonadnica

□ knj.izroč. omleda □ publ. sentimentalka □ publ. soap opera □ publ. solzavka

□ publ. solzivka □ publ. telenovela □ publ. žajfarica □ publ. žajfnica

melodramátičén -čna -o prid. ▶ ganljiv

melodramátični -a -o prid. ▶ zaplet 2 •

melodramátično prisl. ▶ ganljivo | melodramsko

melodramátski -a -o prid. ▶ ganljiv | zaplet 2 •

melodramátsko prisl. ▶ ganljivo | melodramsko

melodrámski -a -o prid. ▶ ganljiv | zaplet 2 •

melodrámsko nač. prisl. [izraža, da kaj obstaja, poteka tako kot

v melodrami] Dialogi učinkujejo melodramsko □ melodramatično

□ melodramatsko

GLEJ ŠE ganljivo

melóna -e ž [kulturna rastlina s plazečim se stblom ali njen

rumeni sladki sad] razrezati melono □ dinja

GLEJ ŠE polcilinder

mélós -a m ▶ melodika

membrána -e ž

• biol. celična membrana □ biol. celična mrenica □ biol. celična ovojnica

GLEJ ŠE opna | ovojnica 1

meménto -a m ▶ opozarjati 3 | svarilo

memoári -ov m mn. ▶ književnost 1 • 2 | spomini

memoaríst -a m ▶ pisec • 10

memoárni -a -o prid. ▶ književnost 1 • 2

memoárski -a -o prid. ▶ književnost 1 • 2

memorándum -a m ▶ polovička | razprava 2 | spomenica

memoriál -a m [športno tekmovanje, posvečeno spomenu

na koga, navadno znanega športnika] zmagati na memorialu

Janeza Polde □ spominsko tekmovanje

GLEJ ŠE razprava 2 | spomenica

memorírati -am dov. ▶ ponavljati 2 | spominjati se 1 | učiti se • 2

ména -e ž med. [doba med zrelostjo in starostjo, zlasti pri

ženskah] ženska v meni □ med. involucijska doba □ med. klimaks

□ med. klimakterij □ med. menopavza

• astron. Lunina mena □ astron. Lunina faza

GLEJ ŠE izmenjava | mutacija 1 | sprememba 1 | večati se |

zamenjava 1

menáda -e ž ▶ bakhantka

menárha -e ž ▶ menstruacija •

menáža -e ž ▶ hrana 1 • 16 | restavracija¹ • 1

menažeríja -e ž [zbirka živih tujih, divjih živali za razkazova-

nje, navadno pri cirkusu] cirkusanti z vrtljakom in menažerijo

□ redk. menezherija

GLEJ ŠE veliko¹

menážka -e ž voj., žarg. [vojaška posoda za hrano] jesti iz menážke

□ voj., žarg. gaveta □ voj., žarg. gavetka □ voj., žarg. porcija

mencánje -a s ▶ mečkanje 2 | metje | omahovanje
mencáti -ám nedov. ekspr. | delati kratke, sunkovite gibe, zlasti z nogami | *Otrok nestrpno menca pred vrati* □ ekspr. **mendrati** □ slabš. **mencorititi** | zlasti z zadnjico |
GLEJ ŠE hoditi 1 pp 5 | mečkati 2 | meti 1, 3 | omahovati
mencáti si -ám si nedov. ▶ meti si
mencáv -áva -o prid. ▶ neodločen 1, 2 | omahljiv
mencávost -i ž ▶ omahljivost
mencorititi -im nedov. ▶ hoditi 1 pp 5 | mencati | stopicati
ménda domnev. člen. | izraža domnevo | *Nocoj se menda že vrnejo* □ **baje** □ domnevno □ ekspr. **baje da** □ star. **bojda** □ star. **neki**² □ nar. **pre** *On pre še nič ne ve*
GLEJ ŠE morda 2 | najbrž | saj¹ 2 | seveda 2 | vendar¹ 4
mendikántski -a -o prid. ▶ red¹ 4•1
mendránje -a s ▶ hoja¹ 1 pp 4 | omahovanje | teptanje
mendrátí -ám nedov. ▶ hoditi 1 | hoditi 1 pp 5 | mencati | omahovati | teptati 2
ménédžer -ja m
1. |kdor je zlasti v kaki gospodarski organizaciji odgovoren za načrtovanje, organiziranje, vodenje in nadzor dela | *višji menedžer* □ publ. **manager** □ knj.izroč. **poslovodnik** □ redk. **poslovodni upravljavec**
2. |kdor skrbi za poslovne interese moštva, skupine, posameznika v poklicnem športu, popevkarstvu | *menedžer boksarja* □ **poslovni zastopnik**
GLEJ ŠE direktor¹ | vodja 2
ménédžerka -e ž | ženska, ki je zlasti v kaki gospodarski organizaciji odgovorna za načrtovanje, organiziranje, vodenje in nadzor dela | *mednarodna menedžerka* □ publ. **managerka** □ redk. **poslovodna upravljavka** □ knj.izroč. **poslovodnica**
ménédžerski -a -o prid. ▶ direktorski
ménédžerstvo -a s ▶ poslovođenje | poslovodstvo
menedžiranje -a s ▶ vodenje
ménédžment -a m ▶ poslovođenje | poslovodstvo
menèk -nkà m ▶ riba 1 pp 3 | riba 1 pp 4
menetékel -kla m ▶ svarilo
menezherija -e ž ▶ menažerija
mení -ja m ▶ izbirnik | jedilnik
meníca -e ž
• 1. ekon., fin. **menica na vpogled** □ ekon., fin. **menica a vista**
2. ekon., fin. **zapadla menica** □ ekon., fin. **dospela menica**
GLEJ ŠE biankomenica | trasant | trata¹
menični -a -o prid. ▶ porok •2 | poroštvo •
menih -a m | član samostanskega, verskega reda | *odmaknje-no življenje menihov* □ slabš. **kutar** □ ekspr. **menišček** □ redk. **menišec** □ ekspr. **menišč** □ star. **samostanec** □ **bonec** | v budističnem okolju □ **črnorizec** | v vzhodnoslovanskem okolju □ **derviš** | v muslimanskem okolju □ **lama** | zlasti v Tibetu |
♦ 1. biti menih □ knj.izroč. **menišiti** **2.** postati menih □ knj.izroč. **pomenišiti se**
GLEJ ŠE cistercijan | duhovnik 1 pp 7 | frančiškan | kartuzijan | trapist 1
menišček -čka m ▶ menih | ptica pp 3 | ptica pp 8
menišec -šca m ▶ menih
menišič -a m ▶ menih
menišiti -im nedov. ▶ menih •1
meniški -a -o prid. ▶ kuta
meniško prisl. ▶ vzdržno
menítí¹ -ím dov. ▶ pretvoriti | spremeniti 1 | zamenjati 1
menítí² in **méniti** -im nedov. ▶ domnevati | misliti 3, 4 | nameravati

meníti se in **méniti se** -im se nedov. za kaj | imeti, kazati željo, pripravljenost spoznati kaj, ukvarjati se s čim | *Nihče se ne meni za njegove dosežke* □ pog. **brigati se** □ ekspr. **marati** *Le kdo bi maral za take nepomembnosti* □ zastar. **pečati se** *Bolj malo se je pečal za dejanja svojega sina* □ nekjn. pog. **porajati** *Za njegove besede ne porajtaj*
GLEJ ŠE govoriti 4 | pogovarjati se 1 | pretvoriti se | skrbeti 2, 3 | spremeniti se 2 | upoštevati 1
ménja -e ž ▶ zamenjava 1
menjáčica -e ž ▶ ameba
menjálni -a -o prid. ▶ ročica 2•2 | tečaj 4•2
menjálnik -a m
• 1. strojn. **avtomatski menjalnik** □ samodejni menjalnik **2.** strojn. **dvostopenjski menjalnik** □ strojn. **dvostopni menjalnik** **3.** strojn. **štiristopenjski menjalnik** □ strojn. **štiristopni menjalnik**
ménjanje -a s ▶ zamenjava 1, 2
ménjati in **menjáti** -am dov.
• 1. **menjati perilo** □ star. **premeniti perilo** □ pog. **preobleči se** **2.** **menjati posteljnino** □ **preobleči posteljo** □ **zamenjati posteljnino**
GLEJ ŠE mutirati | preobleči 2 | spremeniti 2 | ukraden • | zamenjati 1, 2, 3, 4
ménjati se in **menjáti se** -am se dov. in nedov. ▶ menjavati se 1, 2 | zamenjati se
menjäv -áva -o povdk. ▶ spremenljiv
menjáva -e ž
• ekon. **blagovna menjava** □ ekon. **naturalna menjava** □ ekon. **neposredna menjava**
GLEJ ŠE izmenjava | sprememba 1 | zamenjava 1, 2
menjávanje -a s ▶ mutacija 1
menjávatí -am nedov. ▶ mutirati | prebirati 3 | spreminjati 2 | zamenjevati 1, 2, 3, 4
menjávatí se -am se nedov.
1. |izmenoma se pojavljati pri kakem opraviilu, dejavnosti | *Menjavali so se, vsak dan je pometal drugi* □ **alternirati** *V glavni vlogi alternirata znani igralki* □ **menjati se** □ **menjevati se** □ **vrstiti se** □ **zamenjavati se** □ **zamenjevati se** □ nar. **črediti se** **črediti se pri delu** □ knj.izroč. **izmenjavati se** □ knj.izroč. **izmenjevati se** □ knj.izroč. **premenjavati se** □ knj.izroč. **premenjevati se** □ knj.izroč. **zmenjavati se**
2. s čim |izmenoma se pojavljati v prostoru | *Gozdovi se menjavajo s travniki in polji* □ **menjevati se** □ knj.izroč. **izmenjavati se** □ knj.izroč. **izmenjevati se** □ knj.izroč. **menjati se**
GLEJ ŠE spreminjati se | vrstiti se 2
menjávi -a -o prid. ▶ spremenljivi | vreme •2
menjávnost -i ž ▶ spremenljivost 2
menjevátí -újem nedov. ▶ spreminjati 2 | zamenjevati 1, 2, 3, 4
menjevátí se -újem se nedov. ▶ menjavati se 1, 2 | spreminjati se
menljív -a -o povdk. ▶ spremenljiv
menljívi -a -o prid. ▶ spremenljivi
menopávza -e ž ▶ mena
menstruácija -e ž | vsak mesec ponavljajoče se krvavenje iz maternice | *dobiti, imeti menstruacijo* □ **mesečno perilo** □ **perilo** □ knj.izroč. **čišča** □ med. **menzes** □ knj.izroč. **mesečna čišča** □ med. **mesečna perioda** □ med. **dismenoreja** |menstruacija s krči in bolečinami |
• prva menstruacija □ med. **menarha** □ prvo mesečno perilo
menstruácijski -a -o prid. ▶ ciklus •2
menstruální -a -o prid. ▶ ciklus •2
mentalítéta -e ž ▶ miselnost
mentální -a -o prid. ▶ delo 1•15 | duševni 1 | higiena • | intelektualac | manjrazvitost • | motnja •2 | razvoj •2 | razvoj •13 | starost •3 | umski | zdravje •

mentálno prisl. ▶ duševno

mentálnost -i ž ▶ miselnost

mentólbombón -a m ▶ bombon ♦3

mentólni -a -o prid. ▶ bombon pp | bombon ♦3

méntorski -a -o prid. ▶ revija pp 1

méntrga -e ž nardp. | miza s koritom za mesenje | *mesiti kruh*

v *mentrgi* □ nardp. *kadunja* □ nardp. *krušnica* □ knj.izroč. *mesilnica*

□ knj.izroč. *mesilnik* □ nardp. *metrga* □ nar. *mevtrga*

menu -ja [mení] m ▶ jedilnik

ménza -e ž ▶ miza ♦3 | restavracija¹ | restavracija¹ ♦1

ménzes -a m ▶ menstruacija

menzúra -e ž ▶ dvoboj 1

mér -í ž ▶ smer 1

méra -e ž | enota za merjenje | *kilogram, liter in druge mere*

□ *merska enota*

♦ 1. fin. *diskontna mera* □ fin. *eskontna mera* 2. mat. *dolžinska mera*

□ star. *dolgostna mera* 3. strojn. *imenska mera* □ strojn. *nazivna mera*

□ strojn. *nominalna mera* 4. tisk. *tipografska mera* □ tisk. *tiskarska mera*

5. *utežna mera* □ knj.izroč. *težinska mera* □ redk. *težna mera*

PODPOMENKE *dolžinska mera* 7, *ploščinska mera*, *prostorninska mera*, *utežna mera* 7, *višinska mera*

GLEJ ŠE *bokal* 1 | *delno* | *metrum* | *naprava* ♦7 | *nezmeren* ♦ | *popolnoma* | *pretežno* | *ukrep* | *umeriti* 2 | *zmeren* ♦

mére mér ž mn. mn. v sin. nizu | merljive količine, zlasti dolžina, širina, višina, debelina, ki kot celota posredujejo opis velikosti česa | *zapisati mere mize* □ *dimenzije* □ *razsežnosti* □ publ. *izmere*

□ publ. *razmere*

meréc -rca m ▶ merilec

merék -rka m voj. | pripomoček za namerjanje na zadnjem delu cevi strelnega orožja | *gledati skozi merék pri puški*

□ voj. *merilec*

GLEJ ŠE *tarča*

merica -e ž | manjša posoda za merjenje snovi | *napolniti merico*

□ *merilna posodica*

meridiánski -a -o prid. ▶ krog¹ 1♦5

meridiján -a m ▶ poldnevnik

merilec -lca m | kdor meri | *natančen merilec* □ knj.izroč. *meréc*

GLEJ ŠE *brzinomer* | *merék* | *naprava* ♦7 | *toplomer*

merílmi -a -o prid. ▶ *cilinder* ♦ | *lestvica* 1♦2 | *merica* | *naprava* ♦7 | *trak* ♦4

merílnik -a m

• 1. *merilnik hitrosti* □ knj.izroč. *brzinomer* 2. *merilnik gostote*

□ fiz. *gostomer* 3. šport. *merilnik korakov* □ šport. *pedometer*

GLEJ ŠE *brzinomer* | *dinamometer* | *higrometer* | *kronometer* | *naprava* ♦7 | *tahometer* | *toplomer* | *voltmeter*

merílo -a s nav. mn. | kar služi kot osnova za vrednotenje, primerjanje ali presojanje | *določiti merila*; *estetska merila*

□ *kriterij* □ *norma estetske norme* □ knj.izroč. *normativ* □ publ. *parameter*

□ knj.izroč. *razsodilo* □ knj.izroč. *sodilo* □ knj.izroč. *razvrstilo* | za *razvrščanje*

♦ 1. *izbirno merilo* □ *izbirni kriterij* □ knj.izroč. *selektivni kriterij* 2. *vrednostna merila* □ *vrednotna merila*

• 1. *teh. kljunasto merilo* □ *teh. pomično merilo* 2. *teh. colno merilo*

□ *teh. colsko merilo*

merínoôvca -e ž ▶ *merinovka*

merínovka -e ž | ovca z dolgo, mehko dlako, po izvoru iz Španije | *gójiti merinovke* □ *merinoovca* □ knj.izroč. *merinska ovca*

merínovôlna -e ž | niti iz dlak merinovke | *pulover iz merinovolne* □ knj.izroč. *merinska volna*

GLEJ ŠE *volna* ♦3

merínski -a -o prid. ▶ *merinovka* | *merinovolna* | *volna* ♦3

merítev -tve ž | postopek, s katerim se ugotovi, določi, koliko dogovorjenih enot kaj obsega, vsebuje | *med gradnjo ceste opraviti številne meritve* □ *merjenje* □ publ. *izmera* □ knj.izroč. *izmerk*

GLEJ ŠE *merjenje* 1

méríti -im nedov.

1. *kaj* | ugotavljati, določati, koliko dogovorjenih enot kaj obsega, vsebuje | *meriti blago* □ knj.izroč. *izmerjati* □ knj.izroč. *premerjati*

2. s prislavnim določilom | izraža velikost česa | *Soba meri deset kvadratnih metrov* □ pog. *biti velik* *Stanovanje je veliko petdeset kvadratnih metrov* □ knj.izroč. *biti velikosti* □ pog. *imeti* *Fant ima skoraj dva metra*

□ publ. *obsegati*

3. v *kaj* | ocenjevati lego, oddaljenost cilja pred streljanjem, metanjem | *meriti v drevo*; *Ustrelil je, ne da bi meril* □ pog. *ciljati*

□ knj.izroč. *pogajati*²

4. na *kaj* | izraža, da se dejanje, imenovano v osebku, nanaša na določeno osebo, stvar | *Očitki merijo nanj* □ *leteti*

GLEJ ŠE *držati* 4 | *hoditi* 1 | *namigovati* | *ocenjevati* 2 | *tekmovati* 1 | *vrednotiti*

méríti se -im se nedov. s *kom* | prizadevati si narediti kaj bolje in hitreje kot drugi | *meriti se s kom pri delu* □ *kosati se* □ ekspr. *biti konkurenca komu* □ ekspr. *biti konkurent komu* □ ekspr. *biti nasprotnik komu* □ ekspr. *biti protiigralec komu* □ ekspr. *biti rival komu* □ nar. *hitati se* □ knj.izroč. *prehitevati se* *prehitevati se v pridnosti* □ publ. *rivalizirati rivalizirati med seboj, kdo bo boljši* □ star. *skušati se* *Učenci se skušajo med seboj, kdo bo boljši*

GLEJ ŠE *primerjati se* | *tekmovati* 1

meritóren -rna -o prid. ▶ odločilen | *tehten* 1

meritórní -a -o prid. ▶ odločilni

meritórnó prisl. ▶ *tehtno*

meritórnost -i ž ▶ *tehtnost*

merjásec -sca m | odrasli samec prašiča | *rediti merjasca za plemo*

□ *merjšček* | *mladi merjasec*

• *divji merjasec* □ star. *neres* □ knj.izroč. *neresec* □ knj.izroč. *veper*

GLEJ ŠE *plug* ♦2 | *pohotnež*

merjšček -čka m ▶ *merjasec*

mérjenje -a s

1. | ugotavljanje, določanje, koliko dogovorjenih enot kaj obsega, vsebuje | *merjenje temperature* □ *izmera* □ *meritev*

2. | ocenjevanje lege, oddaljenosti cilja pred streljanjem, metanjem | *merjenje v tarčo* □ pog. *ciljanje* □ knj.izroč. *pogajanje*²

GLEJ ŠE *meritev*

merkantilístični -a -o prid. | ki je v zvezi z merkantilizmom ali merkantilsti | *merkantilistična načela* □ *merkantilni*

merkantilni -a -o prid. ▶ merkantilstični | *trgovinski*

mérkati -am nedov. ▶ *varovati* 1, 2

mérkati se -am se nedov. ▶ *paziti se* 1

mérkovca -e ž ▶ *opica*¹

merkúr -ja m ▶ *srebro* ♦2

merljívi -a -o prid. | ki se da meriti | *merljivi rezultat*; *merljiva količina* □ *izmerljivi* □ knj.izroč. *izmerni*

merljívo -i ž | značilnost tega, kar se da meriti | *merljivost pojavov* □ knj.izroč. *izmerljivost*

mérni -a -o prid. ▶ *naprava* ♦7 | *sistem* ♦15

mérnik -a m | večja lesena posoda z ročajema ob straneh kot prostorninska mera za žito | *napolniti mernik*; *mernik pšenice*

□ nar. *kupljenik*

merodájen -jna -o povdk. ▶ odločilen | *pristojen*²

merodájni¹ -ega m ▶ *pristojni*¹

merodájni² -a -o prid. ▶ odločilni | *pristojni*²

merodájno prisl. ▶ odločilno

merodájnost -i ž ▶ pristožnost¹

meroslôvje -a s | nauk o merah | strokovnjak za meroslovje □ **merotrologija**

GLEJ ŠE metrika

mérski -a -o prid. ▶ mera | naprava ♦7 | sistem ♦15 | trak ♦4

mesalina -e ž ▶ hudoben povdk. 4 | hudobnica | razuzdanka

mesár -ja m

1. |kdor se poklicno ukvarja s klanjem živali, izdelovanjem mesnih izdelkov| *izučiti se za mesarja* □ **klavec** |mesar, ki se ukvarja s klanjem domačih živali|

2. ekspr. |kdor brezobzirno, grobo dela, ravna| *K temu mesarju ne grem več, čeprav bi me zob spet začel boleti* □ nekjn. pog. **šintar**

mesarica -e ž

1. |sekira za sekanje, razkosavanje mesa| *ostro rezilo mesarice* □ **mesarska sekira**

2. |ženska, ki poklicno dela v mesariji| *Postregla ji je prijazna mesarica* □ ekspr. **mesarka**

mesarija -e ž ▶ mesarstvo | mesnica

mesáriti -im nedov. ▶ klati 2 | kritizirati | mučiti 1

mesárjenje -a s ▶ morjenje

mesárka -e ž ▶ mesarica 2

mesárski -a -o prid. ▶ debel 2 | mesarica 1 | mesarstvo |

muha 1 ♦3 | nož pp 2 | tnal ♦

mesárstvo -a s | obrt predelave in prodaje mesa| *ukvarjati se z mesarstvom* □ **mesarska obrt** □ knj.izroč. **mesarija**

mescé -à s ▶ meso

méseec -a m

• 1. astron. **Lunin mesec** □ star. luna □ astron. lunarni mesec

2. astron. **zvezdni mesec** □ astron. siderski mesec

GLEJ ŠE krajec • | luna | lunacija | mesečno 1 | mlaj¹

méseček -čka m ▶ luna | ognjič

mésečen -čna -o prid. |ki je svetel zaradi lunine svetlobe|

mesečna noč □ zastar. **lunojasen** □ knj.izroč. **mesečinast** □ knj.izroč. **mesečinski**

• **biti mesečen** □ biti mesečnik

mésečev -a -o prid. ▶ lunin | mesečina | modul ♦2 | srp¹ •

mesečina -e ž |svetloba lune| *Skozi okno sije mesečina* □ **lunina svetloba** □ **mesečeva svetloba** □ pesn. **luna** □ knj.izroč. **mesečna svetloba**

mesečínast -a -o prid. ▶ mesečen

mesečinski -a -o prid. ▶ mesečen

mésečna -e ž ▶ vozovnica ♦5

mésečni -a -o prid. ▶ menstruacija | menstruacija • | mesečina | plača ♦2 | vozovnica ♦5

mésečnica -e ž |ženska, ki ponoči v budnem stanju hodi, kaj dela, ne da bi se tega pozneje spominjala| *Sledil je mesečnici na njeni nezavedni poti* □ knj.izroč. **snohodka** □ med. **somnambulistka**

mésečnik -a m |kdor ponoči v budnem stanju hodi, kaj dela, ne da bi se tega pozneje spominjal| *hoja mesečnika po strehi*

□ knj.izroč. **snohodec** □ med. **somnambulist**

GLEJ ŠE časopis pp | mesečen •

mésečno čas. prisl.

1. |izraža, da dejanje nastopi, poteka vsak mesec| *mesečno poravnavati račune* □ **vsak mesec**

2. v zvezi s kratnostnim prislovnim določilom |izraža, da se v kratnostnem določilu izraženo število ponovitev omejuje na časovno obdobje enega meseca| *prihajati večkrat mesečno* □ **na mesec**

□ v mesecu

mésečnost -i ž |stanje človeka, ki ponoči v trdnem spanju hodi, kaj dela, ne da bi se tega pozneje spominjal| *neznani vzroki mesečnosti* □ med. **somnambulizem** □ med. **somnambulno stanje**

méseek -ska m ▶ meso

mesén -a -o prid. ▶ čuten

meséni -a -o prid. ▶ ljubezen ♦8 | mesni | pečenica 1 | poželenje

mesenína -e ž ▶ mesnina

mesénka -e ž ▶ pečenica 1

meséno prisl. ▶ mesno

mesénost -i ž ▶ čutnost

mêsič -a m ▶ sporočilo ♦

mesija -e m ▶ glasnik²

mesijanizem -zma m ▶ mesijanstvo

mesijánstvo -a m |prepričanje, ideja, da kdo, kaj reši človeštvo, narod vsega zla| *pomen mesijanstva v delih Dostojevskega* □ **mesijanizem**

mesílec -lca m ▶ mesilnik

mesílmi -a -o prid. ▶ mesilnik

mesílnica -e ž ▶ mentrga

mesílnik -a m |naprava za mesenje| *V pekarni so kupili novi mesílnik* □ **mesilni stroj** □ **mesilec**

GLEJ ŠE mentrga

mesíti in **mésiti** -im nedov. ▶ gaziti | gnesti | mešati 1

mesnât -áta -o prid. ▶ debel 2

mesnáti -a -o prid. ▶ prašič ♦4 | sočnica

mesnática -e ž ▶ podkožje

mêsni -a -o prid. |ki je iz mesa| *mesna gmota* □ redk. **meseni**

GLEJ ŠE juha pp | živinoreja ♦1

mesníca -e ž |prostor, v katerem se meso seka in prodaja| *kupiti meso v mesnici* □ **mesarija**

GLEJ ŠE klavnica

mesnína -e ž |izdelki iz mesa kot celota| *postreči s kruhom in mesnino* □ knj.izroč. **mesenina** □ nar. **mesovje**

GLEJ ŠE meso

mesnják -a m ▶ prekajevalnica

mêsno primer. prisl. |izraža, da je kaj take barve kot meso| *mesno rdeča halja* □ redk. **meseno**

mesó -á s |tkivo živalskega telesa, zlasti mišičevje, kot hrana| *jesti meso* □ ekspr. **mesce** □ otr. **mesek** □ knj.izroč. **mesnina** □ ekspr. **mesovje** |zlasti v veliki količini|

♦ 1. **bikovo meso** □ bikovina 2. **bivolovo meso** □ bivolovina

3. **gamsovo meso** □ gamsočina 4. **golobje meso** □ golobina 5. **jazbečje meso** □ jazbečevina 6. **jelenje meso** □ jelenina □ jelenovo meso 7. **jesetrovo meso** □ jesetrina 8. **kamelje meso** □ kamelovina 9. **kitovo meso**

□ kitovina 10. **kokošje meso** □ kuretina □ kurje meso 11. **konjsko meso**

□ knj.izroč. konjetina □ knj.izroč. konjina 12. **koštrunje meso** □ koštrunovina □ koštrunovo meso 13. **kozje meso** □ kozlovina 14. **kozličje meso** □ kozličevina 15. **kravje meso** □ kravina 16. **kunčje meso**

□ kunčevina 17. **medvedje meso** □ medvedina 18. **pasje meso**

□ knj.izroč. psina 19. **piščančje meso** □ piščančevo meso □ pog. **piščanec**

20. **puranje meso** □ pog. **puran** □ puranovo meso 21. **polšje meso**

□ redk. **polšina**² 22. **rakovo meso** □ rače meso 23. **risje meso** □ risovina

24. **tjulnje meso** □ tjulnjevina 25. **volčje meso** □ volčina 26. **zajčje meso** □ zajčevina

PODPOMENKE bradina, glavina, hrbtovina⁷, potrebušina⁷

GLEJ ŠE **govedina** | **jagnjetina** | **junetina** | **lososovina** | **mišičje** | **ovčtina** | **pretakniti** • | **srnina** | **svinjina** | **teletina** | **telo 1** | **tunina**

mesojéd -a m |žival, ki se hrani z mesom| *zobovje mesojedov* □ **mesojeda žival** □ ekspr. **mesojedec** □ knj.izroč. **mesojedna žival** □ ekspr. **mesožerec**

GLEJ ŠE mesojedec

M

mesojédec -dca m ekspr. |kdor rad je meso| *biti dober pivce in*

mesojedec □ ekspr. *mesojed* □ vulg. *mesožerec*

GLEJ ŠE mesojed

mesojédi -a -o prid. |ki se hrani z mesom| *mesojeda žival*

□ knj.izroč. *mesojedni*

GLEJ ŠE mesojed | rastlina ♦8 | žival 1 pp 3

mesojédka -e ž ▶ rastlina ♦8

mesojédni -a -o prid. ▶ mesojed | mesojedi

mesopúst -a m ▶ post ♦ | pust¹

mesôvje -a s ▶ mesnina | meso

mesožerec -rca m ▶ mesojed | mesojedec

méstece -a s ▶ mesto¹ 1, 2

mestêje -êj ž mn. ▶ žekno

mésten -tna -o povdk. ▶ urban²

mésti¹ médem nedov. *kaj* |delati, da se iz smetane izloči maslo|

mesti maslo, smetano □ *ometati³* □ *pinjiti* □ *tolči tolči maslo* □ *umetati*

□ nar. *motiti¹*

mésti² médem nedov. ▶ zamegljevati

mésti³ métem nedov. ▶ pometati¹ 1 | snežiti

mésti se médem se nedov. ▶ blesti se | mešati se

mestján -a m ▶ meščan 1

méstni -a -o prid. |ki je značilen za mesto| *mestni način življenja*

□ *urbani* □ *urbanizirani* □ knj.izroč. *urbalni* □ knj.izroč. *urbanični*

□ knj.izroč. *urbanski*

GLEJ ŠE država ♦7 | hiša 1♦10 | lastovka pp | naselje ♦ | oblast¹ ♦3 |

prebivalstvo ♦1 | središče 3 | steklina ♦2

méstnik -a m jezikosl. |predložni sklon, ki označuje zlasti kraj,

čas glagolskega dejanja| *končnica v mestniku* □ jezikosl. *lokativ*

□ jezikosl. *peti sklon*

GLEJ ŠE sklon ♦3

méstniški -a -o prid. ▶ oblika ♦5

mestnján -a m ▶ meščan 1

méstno primer. prisl. |izraža, da kaj obstaja, poteka tako kot v

mestu| *mestno govoriti; mestno oblečen* □ *po mestno*

GLEJ ŠE urban²

mésto¹ -a s

1. |naselje, ki je upravno, gospodarsko in kulturno središče širšega območja| *Mesto leži ob reki* □ zastar. *grad²* □ ekspr. *mestece*

□ *velemesto* □ zgod. *komuna* |srednjeveško mesto s precejšnjo

samostojnostjo| □ zgod. *municipij* |pri starih Rimljanih|

□ knj.izroč. *podgradje* |srednjeveško mesto pod gradom|

♦ *glavno mesto* □ metropola □ zastar. poveljavno mesto □ zastar. poveljavno

mesto □ zastar. prestolica □ prestolnica □ knj.izroč. prestolno mesto

□ publ. republiško središče □ zastar. rezidenca □ star. stolica¹

□ star. stolnica¹ □ star. stolno mesto

2. |manjši del zemeljske površine kot prostorska določitev|

Na nekaterih mestih se leži sneg □ *kraj¹* □ *predel* □ *prostor* □ ekspr. *kot¹*

□ ekspr. *kotek* □ ekspr. *kotič* □ ekspr. *kotiček* □ publ. *lokacija* □ ekspr. *mestece*

□ neknj. pog. *plac* |*Poiskal je plac, kjer raste veliko gob* □ ekspr. *prostorček*

3. |manjši del površine česa sploh kot prostorska določitev|

Obleka je na več mestih raztrgana □ *kraj¹* □ *predel* □ knj.izroč. *lokus*

Bolezen se pojavlja na več lokusih

♦ *boleče mesto* □ zastar. bolečina □ otr. buba

• 1. jezikosl. *mesto naglasa* □ jezikosl. naglasno mesto □ jezikosl. tonično

mesto 2. *parkirno mesto* □ parkirni prostor 3. voj. *poveljniško mesto*

□ voj. komandno mesto 4. *prosto delovno mesto* □ nezasedeno delov-

no mesto □ knj.izroč. vakantno delovno mesto 5. *prvo mesto* □ primat

6. šport. *startno mesto* □ šport., žarg. start 7. *stražarsko mesto* □ knj.izroč. straž-

no mesto 8. *vidno mesto* □ opazno mesto □ zastar. videž 9. *zborna*

mesto □ knj.izroč. zborišče □ zborni kraj □ zborni prostor

GLEJ ŠE doskočišče | do tod | drugje | madež 1 | mandat • |

mobing | nalet | pameten povdk. 3 | položaj 3 | položaj 3♦2 |

ponekod | prostor 2 | spoj | središče 3 | takoj 1 | tu¹ 1, 2 |

zastajati | zlasti¹ | zlasti²

mésto² predl. ▶ namesto

méstoma prisl. ▶ ponekod

mešálec -lca m ▶ barman | mešalnik | mešalnik •

mešálka -e ž ▶ barmanka | mešalo

mešálni -a -o prid. ▶ miza ♦2

mešálnica -e ž ▶ mešalnik •

mešálnik -a m |električni aparat za mešanje, stepanje| *stepsti*

smetano z mešalnikom □ *mešalec* □ pog. *mikser*

• teh. *betonski mešalnik* □ *betonski mešalec* □ prakt. sp. *mešalec*

□ zastar. *mešalnica za beton*

GLEJ ŠE mešalo

mešálo -a s |priprava za mešanje| *zlomiti mešalo* □ knj.izroč. *mešalka*

□ knj.izroč. *mešalnik*

méšanec -nca m |potomec staršev različnih ras| *mešanec*

Angleža in Kitajke □ zastar. *polutan*

GLEJ ŠE kompost | vlak 1♦5

méšani -a -o prid. ▶ gozd 1 pp 2 | občutek 2♦2 | solata 1♦4 |

števililo 1 pp 1 | vlak 1♦5

méšanica -e ž

1. |kar je sestavljeno, pripravljeno iz različnih snovi| *zliti*

mešanico v posodo □ *zmes* □ redk. *mešanje*

2. s prilastkom |kar je iz različnih sestavin sploh| *Njegova*

govorica je mešanica različnih narečij □ *zmes* □ knj.izroč. *kvodlibet*

□ publ. *melange* □ publ. *melanž* □ knj.izroč. *pelmel* □ ekspr. *potpuri*

□ knj.izroč. *zbloda*

méšanje -a s ▶ mešanica 1

méšati in mešáti -am nedov.

1. *kaj* |dajati skupaj različne snovi, da se združijo v enotno

(novo) snov| *mešati barve* □ ekspr. *mesiti* □ knj.izroč. *premešavati*

□ knj.izroč. *spremešavati*

2. *kaj* |miselno združevati, povezovati znake, pojme za kaj z

napačnim pomenom, predstavo| *mešati imena* □ *pomešavati*

□ knj.izroč. *zamešavati*

GLEJ ŠE zapletati 3

méšati se in mešáti se -am se nedov. |biti, pojavljati se skupaj,

istočasno| *V njegovem glasu se mešata žalost in veselje*

□ knj.izroč. *mesti se* □ knj.izroč. *pomešavati se* □ knj.izroč. *premešavati*

se □ ekspr. *prepletati se* □ knj.izroč. *spremešavati*

GLEJ ŠE blesti se

meščán -ána m

1. |kdor živi v mestu| *Meščani so se zbrali na trgu* □ zastar. *mestjan*

□ zastar. *mestnján* □ iron. *meščanček*

2. |nekdaj prebivalec mesta kot pripadnik trgovskega, urad-

niškega sloja| *nasprotja med kmeti in meščani* □ zastar. *purgar*

□ zastar. *suknjač* □ star. *škric* □ zastar. *škricman*

GLEJ ŠE prebivalec pp 3

meščánček -čka m ▶ meščan 1

meščánski -a -o prid. |ki je v zvezi z meščani ali meščanstvom|

meščanske navade □ zastar. *purgarski*

GLEJ ŠE demokracija ♦2 | revolucija 1♦1

meščánsko primer. prisl. |izraža, da kaj obstaja, poteka tako,

kot se pripisuje meščanom| *meščansko vzgojen mladenič* □ *po*

meščansko □ knj.izroč. *mestno* □ zastar. *po purgarsko* □ zastar. *purgarsko*

meščánstvo -a s |prebivalci mesta| *ljubljsko meščanstvo*

□ zastar. *purgarija* □ zastar. *purgarstvo*

GLEJ ŠE buržoazija

mešetar -ja m ▶ posrednik | posrednik ♦1 | posrednik ♦4 | prekupčevalec

mešetarica -e ž ▶ prekupčevalka

mešetarija -e ž ▶ prekupčevanje

mešetariti -im nedov. *komu* | posredovati pri sklepanju kupčij, pogodb | *Mešetaril mu je pri kupčiji* □ nar. *mešetiti*

GLEJ ŠE pogajati se | prekupčevati

mešetárjenje -a s ▶ pogajanje³ | prekupčevanje

mešétarka -e ž ▶ prekupčevalka

mešétarski -a -o prid. ▶ pogodba ♦11 | prekupčevalski

mešétiti -im nedov. ▶ mešetariti

mešič -íča m ▶ meh

mešičast -a -o prid. ▶ črviv 1

mešiček -čka m | nabrekliina spodnje veke zaradi nabiranja tekočine | *imeti mlahave mešičke pod očmi* □ redk. *mošnjiček*

• 1. anat. lasni mešiček □ anat. lasni folikel 2. anat. pljučni mešiček

□ anat. pljučna alveola 3. anat. solzni mešiček □ knj.izroč. solznik

4. anat. žlezni mešiček □ anat. acinus □ anat. žlezna alveola

GLEJ ŠE mečica | mošnjica • | mošnjiček

mešina -e ž ▶ meh

mešter -tra m ▶ mojster 3

meštráti -ám nedov. ▶ eksercirati

mět méta m | gib, s katerim se s silo, navadno ročno, povzroči, da prehaja kaj po zraku na drugo mesto | *met kamna*

□ knj.izroč. *lučaj* □ knj.izroč. *vržec*

♦ fiz. navpični met □ fiz. vertikalni met

méta -e ž

• bot. navadna črna meta □ bot. navadni somrak

metabólični -a -o prid. ▶ motnja •4

metabolízem -zma m ▶ anabolizem | presnova | presnova •

metafizični -a -o prid. ▶ nadčutni

metafizika -e ž ▶ nadčutnost

metafóra -e ž lit. | besedna figura, za katero je značilno poimenovanje določenega pojava z izrazom, ki označuje v navadni rabi drugi podoben pojav | *slikovita metafora* □ zastar. *podoba*

□ lit. *prispodoba*

GLEJ ŠE prispodoba 1

metafóričnost -i ž lit. | dejstvo, da kaj vključuje metaforo, metafore | *metafóričnost izraza; metafóričnost pesmi* □ lit. *metaforika*

metafórika -e ž ▶ metaforičnost

metagenéza -e ž biol. | zaporedno, pravilno menjavanje spolnega rodu z nespolnim | *metageneza pri klobučnjakih* □ biol. *prerod*

metál¹ -a m ▶ kovina

métal² -a m | zvrst rokavske glasbe, za katero so značilni močno okrepljeni, agresivni zvoki | *poslušati metal* □ *heavy metal*

□ publ. *težki metal*

metálec -lca m | kdor kaj meče | *metalec kamna* □ knj.izroč. *lučalec*

GLEJ ŠE metalo | minomet | plamen ♦1 | žaromet

metálen -lna -o prid. ▶ kovinski

metálka -e ž

1. |ženska, ki kaj meče | *metalka bodal v cirkusu* □ knj.izroč. *lučalka*

2. rib. | manjša vlačilna mreža za lov rib z dna jezer, rek | *loviti ribe z metalko* □ knj.izroč. *metalna mreža*

metální¹ -a -o prid. ▶ industrija •5 | orožje •3

metální² -a -o prid. ▶ metalka 2

metálnica -e ž ▶ metalo

metálno prisl. ▶ kovinsko

metálo -a s | v starem in srednjem veku vojaška naprava za metanje kamenja, goreče smole | *pri napadu na utrdbo uporabiti metalo*

□ *metalnica* □ knj.izroč. *lučalnica* □ neustrez. *metalec*

metalúrg -a m ▶ delavec •12

metalúrgični -a -o prid. ▶ izdelek •5 | metalurgija

metalurgija -e ž | industrija pridobivanja in predelovanja kovin | *uporaba železove rude v metalurgiji* □ *metalurška industrija*

□ knj.izroč. *metalurgična industrija*

metalúrski -a -o prid. ▶ delavec •12 | izdelek •5 | metalurgija

metamórfni -a -o prid. ▶ kamnina pp 1

metamorfóza -e ž zool. | sprememba živalskega organizma na razvojni stopnji med jajčecem in odraslo živaljo | *spremljati proces metamorfoze* □ zool. *preobrazba*

□ zool. *preobrazba*

• petr. *hidrotermalna metamorfoza* □ petr. *hidrometamorfoza*

GLEJ ŠE sprememba 2

metán -a m | gorljivi plin, ki je glavna sestavina zemeljskega plina | *eksplozija metana v rudniku* □ kem. *triklorometan* ↗

metánje -a s | dejanje, pri katerem se s silo, navadno ročno, povzroča, da kaj prehaja po zraku na drugo mesto | *metanje kamenja* □ knj.izroč. *lučanje*

metanól -a m kem. | najenostavnejši alkohol | *metanol v vinu*

□ farm. *lesni špirit* □ kem. *metilalkohol* □ kem. *metilni alkohol*

metastáza -e ž ▶ zasevek

metatéza -e ž ▶ premet

metáti méčem nedov. *kaj* | s silo, navadno ročno, povzročati, da prehaja kaj po zraku na drugo mesto | *metati kamenje*

□ *zmetavati zmetavati drva na tovarnjak* □ star. *degati* □ nar. *hitati*

□ knj.izroč. *lučati*

GLEJ ŠE goltati | izključevati 2 | jesti 1 | jesti 1 pp 1 | kartati |

kockati | obrekovati | očitati¹ 1 | odmetavati 2 | odpuščati 1 |

ovirati 2 • | premetavati | razoroževati se | razstreljevati |

vznemirjati 1 | zametavati² | zapeljevati

metáti se méčem se nedov. ▶ objemati 1 | podrejati se | zapeljevati

métavica¹ -e ž ▶ metež

métavica² -e ž ▶ epilepsija

metazój -a m ▶ mnogoceličar

metéličica -e ž jezikosl. | črkopis pri Slovencih v prvi polovici 19. stoletja z nekaterimi cirilskim črkam podobnimi znaki | *nasprotniki metelčice* □ lit., med črkarsko pravdo *krevljica* □ lit., med črkarsko

pravdo *žabica*

metéličičar -ja m jezikosl. | pristaš metelčice | *črkopisna prizadevanja metelčičarjev* □ ekspr. *novočrkar*

metéljka -e ž

• bot. *srpasta meteljka* □ bot. *svinjska reja*

GLEJ ŠE lucerna

metempsihóza -e ž | zlasti v brahmanizmu, budizmu in pitagorejstvu prehod duše po smrti v drugo telo, živalsko ali človeško | *verjeti v metempsihozo* □ *preseljevanje duš*

□ *preseljevanje duš*

GLEJ ŠE preseljevanje •1

meteór -ja m | majhno nebesno telo, ki prileti iz vesolja in povzroči v ozračju kratkotrajni svetlobni pojav | *na nebu opaziti meteor* □ *utrinek*

□ *utrinek*

meteorít -a m petr. | zlasti iz železa sestavljena gmota, ki pade iz vesolja na zemljo | *Meteorit je padel v puščavo* □ petr. *izpodnebnik*

□ knj.izroč. *meteorolit*

meteorítski -a -o prid. ▶ hitri

meteórni -a -o prid. ▶ delec •2 | voda •6

meteorolít -a m ▶ meteorit

meteorológ -a m ▶ vremenoslovec

meteorologíja -e ž ▶ vremenoslovje

meteorolóški -a -o prid. ▶ opazovalnica • | podatek •5 | postaja •2

meteórski -a -o prid. ▶ delec •2 | hitri | voda •6 | železo •1

meteórsko prisl. ▶ hitro 2

méter -tra m |enota za merjenje dolžine| *pet metrov blaga*

□ trg. **tekoči meter** |ne glede na širino|

◆ **1. kubični meter** □ pog. kubik □ mat. kubni meter □ les. polni meter

□ les. prostorninski meter **2. meter in pol** □ poldrugi meter **3. zlojljivi**

meter □ teh., žarg. pašet □ knj.izroč. sklopljivi meter

GLEJ ŠE blago¹ 2•3 | cent¹ | centimeter

métercènt -énta m ▶ cent¹ ♦2

météž -a m |močno sneženje z vetrom iz različnih smeri|

Metež se je podel □ **snežni metež** □ **snežni vihar** □ knj.izroč. **mečava**²

□ zastar. **metavica**¹ □ knj.izroč. **metežni vihar** □ knj.izroč. **vejavica**

GLEJ ŠE boj 3•10 | vojna 1

météžni -a -o prid. ▶ metež

méti mánem nedov.

1. kaj |premikati prste, dlan sem in tja po površini kakega dela telesa in pri tem močneje pritiskati| *Mati je mela otroku premrle roke* □ **mencati** □ ekspr. **masirati**

2. kaj |premikati prste, dlan sem in tja in pri tem pritiskati, da se kaj med njimi zmečka, stisne| *meti bilko, list* □ **mečkati**

3. kaj agr. |ločevati zrna prosa od latov s stopanjem po njih|

meti proso □ agr. **mencati** □ poljud. **teptati** □ poljud. **vršiti**²

GLEJ ŠE drobiti

metier -a [metjé -êja] m ▶ tehnika 2

metilalkohól -a m ▶ metanol

metilj -a m ▶ metljaj

metiljav -a -o prid. ▶ metljav

metiljavost -i ž ▶ metljavost

metilni -a -o prid. ▶ metanol

métin -a -o prid. ▶ čaj¹ ♦3 | potica pp

metiranje -a s tisk. |urejanje, razvrščanje stolpcev stavka

(v strani)| *metiranje in stavljenje* □ tisk. **lomljenje**

metirati -am nedov. *kaj* tisk. |urejati, razvrščati stolpce stavka

(v strani)| *napačno metirati stran* □ tisk. **lomiti** □ knj.izroč. **ustranjevati**

méti si mánem si nedov. *kaj* |izraža, da kdo premika prste, dlan

sem in tja po površini kakega dela svojega telesa in pri tem

močneje pritiska| *meti si zaspane oči; zadovoljno si meti roke*

□ **mencati si** □ knj.izroč. **otirati si** *otirati si zaspane oči*

métje -a s agr. |ločevanje zrn prosa od latov s stopanjem

po njih| *metje prosa* □ agr. **mencanje**

Métka -e ž ▶ izbircen ♦

métla -e ž |priprava za pometanje z daljšim držajem| *pomesti*

tla z metlo □ **metlica** |manjša metla| □ **omelo** ↗

◆ **brezova metla** □ redk. **brezovka**

● bot. **navadna metla** □ nar. zajčji lakotnik

metlák -a m agr. |sirek za izdelovanje metel| *gojiti metlak*

□ nestrok. **metlar**

metlár -ja m ▶ metlak

métlica -e ž |gospodinjska priprava iz tankih žic za stepanje belja-

kov, smetane| *zmešati beljake z metlico* □ **metlica za stepanje** □ šiba

GLEJ ŠE lat¹ 2 | metla

metlíčevje -a s ▶ brnistra

metlíčje -a s ▶ brezovje

metlíka -e ž

● bot. **stajska metlika** □ bot. **kozji rep**

GLEJ ŠE pelin

metlíšče -a s ▶ toporišče pp

metljáj -a m zool. |v žolčevodu ovc in goveda živeči zajedavec|

ličinke metljaja □ nestrok. **metilj** □ zool. **veliki metljaj**

GLEJ ŠE metljavost | mozolj

metljáv -áva -o prid. vet. |ki je okužen z metljaji| *metljava ovca*

□ vet. **metiljav**

metljávost -i ž vet. |bolezen ovc, goveda, ki jo povzroča (veliki

metljaj| *zdraviti metljavost* □ vet. **fascioloza** □ vet. **metiljavost**

□ vet., žarg. **metljaj**

métni¹ -a -o prid. ▶ čaj¹ ♦3

métni² -a -o prid. ▶ laso

metóda -e ž |oblika načrtnega, premišljenega dejanja, ravnanja

ali mišljenja za doseg kakega cilja| *odkriti novo metodo; meto-*

de zdravljenja □ **način načini zdravljenja** □ **postopek** □ ekspr. **pot**⁴

□ publ. **pristop**

◆ **1. analitična metoda** □ knj.izroč. **razčlenjevalna metoda** **2. šol. celostna**

metoda □ šol. **globalna metoda** **3. deduktivna metoda** □ dedukcijska

metoda **4. induktivna metoda** □ indukcijska **metoda** **5. izkustvena**

metoda □ empirična metoda □ zastar. **empirska metoda** □ knj.izroč. **iz-**

kusna metoda □ knj.izroč. **izkušnja metoda** **6. ped. metoda demonstra-**

cije □ ped. **deiktivna metoda** □ ped. **metoda kazanja** **7. razčlenjevalna**

metoda □ analitična metoda □ knj.izroč. **razstavljalna metoda** **8. ped. raz-**

govorna metoda □ ped. **metoda razgovora** **9. filoz. spekulativna metoda**

□ filoz. **umovalna metoda** **10. učne metode** □ didaktične metode

□ knj.izroč. **poučevalne metode** □ zastar. **poučne metode** **11. mat. zame-**

njalna metoda reševanja enačb □ mat. **substitucijska metoda**

reševanja enačb

metódičarka -e ž ▶ metodikinja

metódični -a -o prid. ▶ metodni | načrtni

metódično prisl. ▶ metodološko

metóдика -e ž ▶ metodologija

metódikinja -e ž |strokovnjakinja za metodiko| *posvet*

metodikinj □ **metodičarka**

metódni -a -o prid. |ki je v zvezi z (učno) metodo| *metodna*

navodila □ **metodski** □ knj.izroč. **metodični**

metodologíja -e ž |skupek metod, ki se uporabljajo pri kakem

raziskovanju, mišljenju| *izpopolniti znanstveno metodologijo*

□ zastar. **metodika**

metodolóško ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na

metodologijo, metodo| *metodološko dobro obdelati problem*

□ zastar. **metodično**

metódski -a -o prid. ▶ metodni

métov -a -o prid. ▶ čaj¹ ♦3

metráža -e ž ▶ film ♦7

metrésa -e ž ▶ ljubimka | priležnica

métrga -e ž ▶ mentrga

métrični -a -o prid. ▶ obrazec 3• | sistem ♦22 | številka ♦6

métrika -e ž lit. |nauk o zaporedju dolgih in kratkih ali

poudarjenih in nepoudarjenih zlogov v verzu| *zakoni*

slovenske metrike □ knj.izroč. **meroslovje** □ knj.izroč. **stihoslovje**

□ knj.izroč. **zlogomerje**

metró -ja m ▶ železnica 1•2

metrójski -a -o prid. ▶ postaja pp

metrologíja -e ž ▶ meroslovje

metronóm -a m |priprava za natančno določanje hitrosti

izvajanja skladb| *udarci metronoma* □ knj.izroč. **taktomer**

metrópola -e ž ▶ mesto¹ 1•

metropolít -a m ▶ duhovnik 2 pp 2

metropolitánski -a -o prid. ▶ sedež ♦1

metropolitíski -a -o prid. ▶ sedež ♦1

métrski -a -o prid. ▶ blago¹ 2•3 | cent¹ ♦2 | tona

métrum -a m lit. |shematično urejeno menjavanje poudarjenih

in nepoudarjenih ali dolgih in kratkih zlogov v verzu| *ugotav-*

ljati metrum pesmi □ lit. **mera**

Metternichov -a -o [méternihov-] prid. ▶ absolutizem ♦1

metternichovski -a -o [méternihovski] prid. ▶ absolutizem ♦1

metúlaj -a m |žuželka z dvema paroma velikih, navadno živo, pisano obarvanih kril in s tipalnicama| *Metulji letajo s cveta na cvet* □ ekspr. **metuljček**

♦ **dnevni metulj** □ zool. dnevnik □ zool. metulj dnevnik □ zool. metulj podnevnik □ zool. podnevnik □ podnevni metulj

PODPOMENKE dnevni metulji, nočni metulji

GLEJ ŠE stotak

metúlajček -čka m šport. |prsno plavanje, pri katerem se plavalec poganja s sočasnimi krožnimi potegovanjem obeh rok| *trénirati metuljčka* □ šport. **butterfly**

GLEJ ŠE metulj

metúlajčnica -e ž ▶ metuljnica 1, 2

metúlji -a -e prid. ▶ krilo¹ 1•

metúljni -a -o prid. ▶ krilo¹ 1•

metúljnica -e ž

1. nav. mn., bot. |rastline z metuljastimi cveti in s stroki| *detelja, fižol in druge metuljnice* □ knj.izroč. **leguminoza** □ nestrok. **metuljčnica**

2. |vreči podobna priprava z ročajem za lovljenje metuljev| *z metuljnico v roki tekati za metulji* □ knj.izroč. **metuljčnica**

metúlajnik -a m ▶ budleja

mévjlja -e ž ▶ ličinka | nemiren 2• | nestrpen² •

mevljati -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 12 | mrmrati 1

mévtrga -e ž ▶ mentrga

mévža -e ž ▶ neodločen 1 povdk. | strahopetec | strahopeten povdk.

mévžast -a -o prid. ▶ neodločen 1 | strahopeten

mévžavost -i ž ▶ strahopetnost

mevžè¹ -éta m ▶ neodločen 1 povdk. | strahopetec | strahopeten povdk.

mevžè² -éta s ▶ neodločen 1 povdk.

mévžica -e ž ▶ neodločen 1 povdk. | strahopetec | strahopeten povdk.

mezanín -a m ▶ mednadstropje

mèzda -e ž ▶ plača

mèzdni -a -o prid. ▶ delavec •13 | razmerje •5

mèzdnik -a m ▶ delavec •13 | najemnik 3 | vojak •4

mèzdništvo -a s ▶ razmerje •5

mèzdra -e ž ▶ podkožje

mezèg -zgà m |domača žival, neposredna potomka žrebca in oslice| *naložiti mezgu tovor* □ knj.izroč. **mezga²** □ ekspr. **mezgica**

mezéti -ím nedov. ▶ cediti se | polzeti | pronicati 1 | teči 2 pp 1 | teči 3

mézga¹ -e ž

1. |kuhano, zgoščeno sadje ali zelenjava s sladkorjem, začimbami| *napraviti mezgo iz jabolk, paradiznika*

□ zastar. **mozeg**

2. biol. |belkasta, krvni plazmi podobna tekočina| *mezga in kri* □ biol. **limfa**

GLEJ ŠE marmelada | muzga | sok 2

mezgà² -è ž ▶ mezeg

mezgáti -ám nedov. ▶ hoditi 1 | omahovati | stopicati

mezgíca -e ž ▶ mezeg

mezgôvje -a s anat. |mezgovnice in bezgavke v organizmu| *delovanje mezgovja* □ anat. **limfatični sistem** □ anat. **limfni sistem** □ anat. **mezgovni sistem**

mezgôvni -a -o prid. ▶ mezgovje | mezgovnica | obtok •5

mezgôvnica -e ž anat. |žila, po kateri se pretaka mezga| *vnetje mezgovnic* □ anat. **limfna žila** □ anat. **mezgovna žila**

mezína -e ž ▶ močvirje

mezínček -čka m ▶ mezinec

mezínec -nca m |skrajni, najtanjši prst na roki ali nogi| *pomigati z mezincem* □ **mali prst** □ ekspr. **mezínček**

mezoblást -a m ▶ mezoderm

mezodêrm -a m biol. |vmesna plast celic gastrule| *poškodba mezoderma* □ star. **mezoblast** □ biol. **vmesna zarodna plast**

mezolítik -a m ▶ doba •30

mezón -a m fiz. |osnovni delec, ki ima maso večjo od elektrona in manjšo od protona| *odkritje mezona* □ fiz. **mezotron** □ fiz. **pion** |najlažji mezon|

mezotrón -a m ▶ mezon

mezozoík -a m geol. |vek v geološki zgodovini zemlje, ki sledi paleozoiku| *geološke razmere v mezozoiku* □ geol. **mezozojski vek** □ geol. **srednji zemeljski vek**

mezozojski -a -o prid. ▶ mezozoik

mezzotinta -e [mézotínta] ž um. |grafična tehnika, pri kateri struženje in poliranje bakrene plošče omogoča prehode iz temnega v svetlo| *barvna mezzotinta* □ um. **struženka**

mežáti -ím nedov. ▶ brleti | mižati

mežáv -áva -o prid. ▶ medel | mračen 2 | oblačen

mežávo¹ prisl. ▶ medlo

mežávo² povdk. ▶ oblačno

mežé prisl. ▶ miže

mežéven -vna -o prid. ▶ muževen

mežik -a m |gib veke, pri katerem se oko zapre in takoj spet odpre| *mežik z levim očesom* □ knj.izroč. **pomežik**

mežikajóč -a -e prid. ▶ mežikav

mežikati -am nedov.

1. |zapirati in odpirati oči| *mežikati zaradi močne svetlobe; mežikati z očmi* □ **pomežikavati** □ **pomežikovati** □ ekspr. **mežikljati** □ nar. **mežurkati** □ redk. **namežikovati** □ nar. **požmrkovati** □ star. **tripati** □ knj.izroč. **žmerikati** □ knj.izroč. **žmeriti** □ nar. **žmigati** □ nar. **žmrkati** □ nar. **žmuriti** □ nar. **žmurkati**

2. *komu* |z zapiranjem in odpiranjem oči, zlasti enega očesa, izražati kaj, opozarjati na kaj| *mežikati bratu za očetovim hrbtom* □ **pomežikavati** □ **pomežikovati** □ ekspr. **mežikljati** □ nar. **mežurkati** □ knj.izroč. **namežikovati** □ knj.izroč. **žmerikati**

GLEJ ŠE utripati 2, 3

mežikav -a -o prid. |ki rad mežika| *pegast, mežikav fant* □ **mežikajoč**

mežikljáti -ám nedov. ▶ mežikati 1, 2

mežikniti -ém dov. ▶ pomežikniti 1, 2 | utripniti

méžiti -ím nedov. ▶ majiti

méžnar -ja m ▶ cerkovnik

mežnaríja -e ž |hiša za cerkovnika| *stanovati v mežnariji* □ nar. **mežnija**

méžnarski -a -o prid. ▶ cerkovniški

mežníja -e ž ▶ mežnarija

mežúrkati -am nedov. ▶ mežikati 1, 2

mh¹ medm. ▶ hm¹

mh² člen. ▶ da² 1

mhm¹ medm. ▶ hm¹

mhm² člen. ▶ da² 1

mí mé mé zaim. ▶ jaz²

miázem -zma m ▶ miazma

miázma -e ž med. |izparina gnilih organskih snovi kot povzročitelj nalezljivih bolezní| *Iz močvirja se dviga strupena miazma* □ med. **miazem**

micélj -a m bot. |mrežasto razrasle nitke, iz katerih zrastejo gobe, glive| *lepo razrasel micelij* □ bot. **podgobje**

mícen -a -o prid. ▶ majhen 1, 2, 4

míceno¹ -- s ▶ malo² 1, 2, 3

míceno² prisl. ▶ nekoliko²

mícka -e ž ▶ dekle 1 | ženska

mícken -a -o prid. ▶ majhen 1, 2, 4
míckeno¹ -- s ▶ malo² 2, 3
míckeno² prisl. ▶ nekoliko²
míčen -čna -o prid. ▶ ljubeč | privlačen
míčken -a -o prid. ▶ majhen 1, 2, 4
míčkeno¹ -- s ▶ malo² 1, 2, 3
míčkeno² prisl. ▶ nekoliko²
míčno prisl. ▶ ljubko
míčnost -i ž ▶ ljubkost | privlačnost
mídi -- -- prid. ▶ dolg² 1
midinétka -e ž ▶ lahkoživka pp 1
míg -a m ▶ gib | migljaj
mígalica -e ž bot. |trava z dolgopecljati in od strani sploščenimi klaski| *posejati micalico* □ nestrok. *marijina trava* □ nestrok. *marijine solzice* □ nestrok. *marijini laski*
míganje -a s ▶ gibanje 1
mígati -am nedov.
 1. s čim |z delom telesa delati kratke gibe sem in tja| *migati z brado, z ustnicami, z ušesi* □ *zmigavati* □ *zmigovati* *zmigovati z brado* □ ekspr. *mrdati* *mrdati z ustnicami* □ ekspr. *striči* *striči z ušesi*
 2. komu |z giba izražati kaj| *migati fantu, naj bo tiho* □ *pomigavati* □ *pomigovati*
 GLEJ ŠE delati 1 | delovati 2 | gibati se 1 | mahati 1, 2 | plesati 1 | premikati 3 | premikati se | skomigati | zmajevati • | živeti 1
mígetajóč -a -e prid. ▶ migetav
mígetálka -e ž biol. |majhen nitast izrastek na celici, ki omogoča gibanje njej sami ali povzroča gibanje tekočine okoli nje| *gibanje enoceličarjev z migetalkami* □ biol. *cilija* □ biol. *mígetalna resa* □ biol. *mígetalna resica*
mígetálkar -ja m zool. |praživali, ki se gibljejo z migetalkami| *v morju živeči migetalkarji* □ zool. *infuzorij* □ zool. *močelka* □ zool. *papučica*
mígetální -a -o prid. ▶ migetalka
mígetánje -a s |hitro, lahkotno premikanje sem in tja| *mígetanje listov v vetru* □ *mígljanje* □ *mígotanje* □ ekspr. *trepet* □ ekspr. *trepetanje*
mígetáti -ám nedov. |hitro, lahkotno se premikati sem in tja| *Listi migetajo v vetru* □ *mígljati* □ *mígotati* □ star. *gomoleti* □ knj.ziroč. *mrgoleti* □ knj.ziroč. *mrlati* *Zrak mrlati nad razgreto površino* □ star. *plamikati* *Sveča plamika na oknu* □ star. *svepetati* *V daljavi svepeta drobna lučka* □ ekspr. *trepetati* □ ekspr. *trepetikati* □ ekspr. *trepetljati*
 GLEJ ŠE utripati 3
mígetáv -áva -o prid. |ki se hitro, lahko premika sem in tja| *mígetavo listje* □ *mígetajoč* □ *mígljajoč* □ *mígljav* □ *mígotajoč* □ *mígotav* □ star. *plamikajoč* *plamikajoča svetloba* □ ekspr. *trepetajoč* □ ekspr. *trepetav* □ redk. *trepetjav* □ redk. *trepetljiv*
mígljáj -a m |gib, s katerim se kaj izraža, zlasti hiter, neizazit| *pozdraviti z migljajem glave* □ *mig* □ *pomig* □ *zgib* □ knj.ziroč. *vzgeb*
 GLEJ ŠE gibljaj | namig | nasvet
mígljájóč -a -e prid. ▶ migetav
mígljánje -a s ▶ migetanje
mígljáti -ám nedov. ▶ mahati 1 | migetati | utripati 3
mígljáv -áva -o prid. ▶ migetav
mígniti -em dov. s čim |z delom telesa narediti kratek gib| *mígniti z brado* □ *pomígniti* □ *zmígniti* □ ekspr. *mrđniti* *mrđniti z ustnicami* □ ekspr. *pomrđniti* *pomrđniti z ustnicami* □ knj.ziroč. *zgbniti* □ *stresti* |narediti hiter, sunkovit gib| *stresti z glavo*
 GLEJ ŠE pomigati 2 | skomígniti | steči¹ 1
mígotájóč -a -e prid. ▶ migetav
mígotánje -a s ▶ migetanje

mígotáti -ám nedov. ▶ migetati | plapolati 1 | utripati 3
mígotáv -áva -o prid. ▶ migetav
migrácija -e ž biol. |prehajanje živali ali rastlin iz enega življenjskega prostora v drugega zaradi spremenjenih življenjskih razmer| *migracija alpske flore v ledeni dobi* □ nestrok. *selitev*
 GLEJ ŠE preseljevanje | selitev 1, 2
migrácijski -a -o prid. ▶ politika •6 | tok¹ •5
migránt -a m ▶ begunec
migrírati -am nedov. ▶ preseljevati se | seliti se
mihájlovičevc -vca m ▶ četnik
mijáv¹ -a m ▶ maček | mijavkanje
mijáv² posnem. medm. |posnema oglašanje mačka| *Mijav, se je oglasil maček* □ *mav* □ *mrnjav*
mijávk -a m ▶ mijavkanje
mijávkanje -a s |oglašanje z glasom mijav| *mače mijavkanje* □ ekspr. *mijav*¹ □ ekspr. *mijavk*
mijávkniti -em dov. ▶ zamijavkati
mík -a m ▶ privlačnost
míkální -a -o prid. ▶ mikalnik
míkálník -a m tekst. |stroj za razčesavanje, uravnavanje prediva| *opremiti delavnico z novim mikalnikom* □ tekst. *mikalni stroj*
míkástenje -a s ▶ pretep
míkástiti -im nedov. ▶ tepsti
míkástiti se -im se nedov. ▶ tepsti se
míkati¹ -am nedov. ▶ mraziti | tresti
míkati² -am nedov. ▶ izobraževati
míkati³ -am nedov. s smiselnim osebkom v tožilniku |vzbujati pri kom veliko željo doseči, užiti, narediti kaj| *Mikale so ga cigarete; Mikalo ga je, da bi jo pobožal* □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku *dišati* *Kako mu dišijo denarci* □ pog. *imeti* *Imelo ga je, da bi pobegnil*
 GLEJ ŠE privlačiti 1 | zanimati 1
míkáven -vna -o prid. ▶ privlačen | vabljev 2
míkávnost -i ž ▶ privlačnost
míkicija -e ž ▶ uriniranje
míkica -e ž ▶ majica 2
míklavževánje -a s ▶ praznovanje pp
míklavževáti -újem nedov. ▶ praznovati pp
míkrób -a m ▶ mikroorganizem | mikroorganizem •1
míkrobiologíja -e ž ▶ inštitut •5
míkrobiolóški -a -o prid. ▶ inštitut •5
míkrófón -a m ▶ laringofon
míkrókefální -a -o prid. ▶ lobanja •4 | tip •2
míkróorganizem -zma m nav. mn., biol. |s prostim očesom nevidna, navadno enocelična rastlina ali žival| *razmnoževanje mikroorganizmov* □ biol. *drobnoživka* □ biol. *mikrob*
 ♦ 1. biol. *bolezenski mikroorganizmi* □ biol. *bolezenske kali* □ biol. *bolezenske klice* □ biol. *bolezenski mikrobi* 2. biol. *kontaktni mikroorganizmi* □ biol. *tranzitorni mikroorganizmi*
míkróskóp -a m |optična priprava za opazovanje zelo majhnih, s prostim očesom nevidnih stvari| *opazovati celice z mikroskopom* □ star. *drobnogled*
míkróskópični -a -o prid. ▶ mikroskopski | pregled 1•2
míkróskopíja -e ž ▶ mikroskopiranje
míkróskopíranje -a s |opazovanje z mikroskopom| *tehnika mikroskopiranja* □ *mikroskopija*
míkróskópski -a -o prid. |ki je tako majhen, da se vidi le z mikroskopom| *mikroskopski delec površine* □ zastar. *mikroskopični*
 GLEJ ŠE majhen 1 | pregled 1•2

mikrosporija -e ž med. |nalezljivo glivično obolenje kože, ki se prenaša na človeka predvsem z neposrednim dotikom obolele živali, zlasti mačke| *zboleti za mikrosporijo* □ poljud. *mačja bolezen*

mikrotoponím -a m ► ime 5

mikrovalóvka -e ž ► pečica³ 1♦

mikrovalóvni -a -o prid. ► pečica³ 1♦

míksati -am nedov. ► mleti² 2

míkser -ja m ► mešalnik

míl -a -o prid.

1. |ki zaradi odsotnosti ostrine, grobosti prijetno učinkuje| *mil obraz* □ *blag* □ pog. *cartkan* □ ekspr. *madonski* □ knj.izroč. *miloben* |nekoliko mil| □ ekspr. *premil* |zelo mil|

2. |ki ima, kaže do ljudi dobroto, ljubeznivost| *mila žena* □ *blag* □ zastar. *blagomil* □ zastar. *blagomiseln* □ knj.izroč. *miloben* |nekoliko mil| *biti vedno tako miloben* □ ekspr. *premil* ↗

3. |ki ni strog, hud| *mila kazen* □ *blag* □ *milosten* □ *omiljen* |manj strog, manj hud| □ *premil* ↗

4. |ki se ne pojavlja v izraziti obliki| *mila zima* □ *blag* □ nar. *voljen*¹ ■ protip. *oster*

GLEJ ŠE *drag*² | ganljiv | nežen 1 | *oster* 4

milénij -a m ► tisočletje

míli¹ -ega m ► dragi¹

míli² -a -o prid. ► dragi³ | jokav 1 povdk. | jokavec | neodločen 1 povdk. | neodločnež | podnebjje pp | zelo 1

miliárka -e ž ► tuberkuloza 3

miliárni -a -o prid. ► tuberkuloza 3

milijón -a m |tisoč tisočev| *zaslužiti milijon* □ ekspr. *milijonček*

V neznano je izgínil že marsikak milijonček

GLEJ ŠE *potenca* 2 | *potenca* 3 | *veliko*²

milijonár -ja m ► multimilijonar

milijónček -čka m ► milijon

milijonína -e ž ► milijoninka

milijonínka -e ž |del na milijon enakih delov razdeljene merske enote| *milijoninka sekunde* □ *milijonina*

milijónkrat prisl. ► velikokrat 1

milína -e ž |dejstvo, da se kdo v odnosu do drugih kaže ljubezniv, obziren, dober| *Vsakogar je prevzela s svojo milino* □ *blagost* □ zastar. *blagomilje* □ zastar. *blagomiselnost* □ knj.izroč. *miloba* □ knj.izroč. *milobnost* □ zastar. *milota*

militánten -tna -o prid. ► bojeviti | borben

militántnost -i ž ► bojevitost

míliti -im nedov. ► blažiti | ljubkovati

míliti se -im se nedov. ► dobrikati se | ljubkovati se | smiliti se

mílja -e ž

1. |angleška in ameriška dolžinska mera, približno 1.609 m| *Pot je dolga deset milj* □ *angleška milja*

2. pri starih Rimljanih |dolžinska mera, približno 1.500 m| *meriti v miljah* □ *rimška milja*

• pomor. *morska milja* □ pomor. *navtična milja*

miljé -êja m ► okolje | ozračje 3

miljenček -čka m ► ljubljenc

miljenec -nca m ► ljubljenc

míljeni -a -o prid. ► dragi³

míljenje -a s ► ljubkovanje

míljenka -e ž ► ljubljenska

míljni -a -o prid. ► miljnik

míljník -a m |kamen ob cesti, železniški progi z označbo razdalje v miljah| *priti do drugega miljnika* □ *miljni kamen* □ *miljski kamen*

míljski -a -o prid. ► miljnik

mílnat -a -o prid. |ki je poln ostankov mila| *milnata voda*

□ neknj. pog. *žajfast* □ neknj. pog. *žajfnat*

mílnati -a -o prid. ► mehurček ♦

mílni -a -o prid. ► mehurček ♦

mílnica -e ž |raztopina mila v vodi| *narediti milnico*

□ neknj. pog. *žajfnica*

mílo¹ -a s |sredstvo za umivanje, pranje, narejeno iz maščob in luga| *umivati se z milom* □ neknj. pog. *žajfa*

• kem. *kalijevo milo* □ kem. *mazavo milo*

mílo² prisl. ► ganljivo

mílo³ povdk. ► hudo³ 2♦

milôba -e ž ► milina

milôben -bna -o prid. ► mil 1, 2

milôbnost -i ž ► milina

milodár -a m ► miloščina

miloglásen -sna -o prid. ► blagoglasen

milosfčen -čna -o prid. ► dober | usmiljen

milosfče -a s ► dobrota | usmiljenje

milosfčnež -a m ► dober¹ 2 povdk.

milosfčnost -i ž ► dobrota | usmiljenje

mílost -i ž

1. |dobrohoten, prizanesljiv odnos, zlasti visoke, vplivne osebe do podrejenih| *izkazovati milost* □ zastar. *gnada*

2. |nekdaj naslov za fevdalnega gospoda| *prihod njegove milosti na graščino* □ zastar. *gnada*

• bot. *božja milost* □ nar. *grenkulja*

GLEJ ŠE *svetlost* | *usmiljenje*

milosten -tna -o prid. ► mil 3 | prizanesljiv¹ | sočuten | usmiljen

milostínja -e ž ► miloščina

milostív -a -o prid. ► prizanesljiv¹ | usmiljen

milostíva -e ž ► milostljiva

milostívi -a -o prid. ► milostljivi

milostljív -a -o prid. ► prizanesljiv¹ | usmiljen

milostljíva -e ž star. |spoštljivo poimenovanje za odraslo žensko, zlasti visoko, vplivno osebo| *pozdraviti milostljivo* □ zastar. *milostiva* □ star. *premilostljiva*

GLEJ ŠE *gospodarica* 1

milostljívi -a -o prid. v vljudnostnem nagovoru, star. |izraža spoštljiv odnos, zlasti do visoke, vplivne osebe| *Milostljivi gospod!*

□ zastar. *milostivi* □ star. *premilostljivi*

milostljívost -i ž ► prizanesljivost | usmiljenje

mílostni -a -o prid. ► strel ♦

mílostnik -a m ► varovanec 3

mílostno prisl. ► prizanesljivo

míloščína -e ž |kar se da iz usmiljenja, dobrote, zlasti beraču, revežu| *dati beraču miloščino* □ zastar. *almožna* □ zastar. *blagodar*

□ star. *božji dar* □ star. *milodar* □ zastar. *milostinja* □ star. *vbogajme*¹

□ *bakšiš* |v orientalskem okolju|

míloščínar -ja m ► duhovnik 1 pp 5

milôta -e ž ► milina

milotóžen -žna -o prid. ► otožen 2

miloválni -a -o prid. ► ljubkovalni

milovánje -a s ► ljubkovanje

milováti -újem nedov. ► ljubkovati | pomilovati

milováti se -újem se nedov. ► ljubkovati se

milovíden -dna -o prid. ► ljubeč

milozvóčen -čna -o prid. ► blagoglasen

mím -a m

1. |umetniško podajanje zgodbe, čustev, razpoloženja samo z gibi telesa| *mojster mima* □ *mimos*

2. pri starih Grkih in Rimljanih, lit. |kratka igra iz vsakdanjega življenja s šaljivo, včasih grobo vsebino, komiko| *antični mimi* □ lit. *mimična igra* □ lit. *mimska igra*

mímica -e ž ▶ minica²•

mimični -a -o prid. ▶ mim 2

mimika -e ž |gibanje, premikanje obraznih mišic za izražanje čustev, razpoloženja| *posnemati mimiko koga* □ *obrazna mimika* □ ekspr. *igra obraza*

mimo¹ prisl. ▶ zmotiti se 2

mimo² predl. ▶ hoditi 1•1 | iti 1• | kljub | poleg² 2 | proti² 4

mimo³ povdk. ▶ miniti 1, 2

mimobéžen -žna -o prid. ▶ bežen 1

mimobéžni -a -o prid. ▶ kratkotrajni | mimobežnica

mimobéžnica -e ž geom. |premica, ki druge premice ne seka niti ji ni vzporedna| *narisati mimobežnico* □ geom. *mimobežna premica*

mimobéžno prisl. ▶ hitro 2

mimogredé prisl.

1. čas. prisl. |izraža, da kdo kaj opravi medtem, ko kam gre, ne da bi bil to glavni namen poti| *na sprehodu si mimogrede ogledati razstavo* □ *greoč* □ *mimogredoč*

2. nač. prisl. |izraža, da se kaj posebej ne poudarja| *mimogrede omeniti* □ knj.izroč. *obrobno* □ knj.izroč. *v parentezi*

GLEJ ŠE hitro 2 | kmalu¹ | spotoma | z lahkoto

mimogréden -dna -o prid. ▶ bežen 1

mimogrédni -a -o prid. ▶ kratkotrajni

mimogredoč prisl. ▶ mimogrede 1

mimogredóči -ega m ▶ mimoidóči

mimohòd -óda m |organiziran, slovesen sprevod skupine ljudi mimo gledalcev| *mimohod nastopajočih* □ knj.izroč. *defile*

mimohódec -dca m ▶ mimoidóči

mimoidóči -ega m |kdor gre mimo| *pozdraviti mimoidóčega*

□ *mimogredoči* □ knj.izroč. *mimohodec* □ knj.izroč. *pasant*

mimos -a m ▶ mim 1

mimóza -e ž

1. |okrasno sredozemsko ali tropsko drevo s pernatimi listi in rumenimi cveti v glavicah| *nasad mimoz* □ vrtn. *srebrnasta akacija*

2. bot. |tropska rastlina z drobnimi cveti in pernatimi listi, ki se ob vsakem dražljaju zaprejo| *grmički dišečih mimoz* □ vrtn. *srame-žljivka*

mímski -a -o prid. ▶ mim 2

mína¹ -e ž

• voj. *tromblonska mina* □ voj., žarg. *tromblon* □ voj., žarg. *tromblonka*

GLEJ ŠE minomet | minopolagalec

mína² -e ž ▶ minica¹

minêr -ja m |vojak, izurjen za polaganje in odstranjevanje min, eksploziva| *izkušen miner* □ voj., žarg. *minerec*

minerál -a m ▶ rudnina

minerálie -ij ž mn. ▶ snov 2•16

minerálna -e ž ▶ voda •2

minerálni -a -o prid. ▶ izviri 1•2 | snov 2•16 | voda •2

mineralogíja -e ž |veda o nastanku, razvoju in sestavi mineralov| *osnovni pojmi iz mineralogije* □ *rudninoslovje*

mineralóški -a -o prid. ▶ rudninski

minêrec -rca m ▶ miner

minévanje -a s |časovno odmikanje| *hitro minevanje*

let □ ekspr. *beg*¹ □ knj.izroč. *preminevanje* □ knj.izroč. *preminjanje*

□ ekspr. *zahajanje zahajanje življenja*

minévati -am nedov.

1. |časovno se odmikati| *Dnevi minevajo, ne da bi se kaj spre-menilo* □ ekspr. *bežati* □ ekspr. *brzeti* □ ekspr. *hiteti* □ pog. *iti* □ ekspr. *iztekati*

se □ ekspr. *lesti* □ ekspr. *leteti* □ knj.izroč. *odtekati* □ ekspr. *osipati se*

□ ekspr. *polzeti* □ pog. *pomikati se naprej* □ knj.izroč. *pominevati*

□ knj.izroč. *potekati* □ knj.izroč. *prehajati Leta hitro prehajajo*

□ knj.izroč. *preminevati* □ knj.izroč. *preminjati*² □ zastar. *pretekati*

□ knj.izroč. *sahniti* □ ekspr. *teči*

2. |izraža približevanje prenehanju obstajanja

določenega stanja| *Slava hitro mineva* □ ekspr. *biti v zatonu*

Njegova slava je v zatonu □ knj.izroč. *bledeti* □ ekspr. *medleti*

□ knj.izroč. *obledevati* □ knj.izroč. *odtekati* □ ekspr. *osipati se*

□ knj.izroč. *pobledevati* □ ekspr. *pojemati* □ knj.izroč. *pominevati*

□ ekspr. *poslavljati se* □ knj.izroč. *preminevati* □ knj.izroč. *preminjati*²

□ ekspr. *ugašati* □ ekspr. *usihati* □ ekspr. *utekati* *Življenje hitro uteka*

□ ekspr. *zahajati*

GLEJ ŠE hoditi 1•1 | iti 1• | izginjati 3 | kvariti se 1 | nehavati | pojemati | ponehavati | prehajati 2

míni¹ -ja m ▶ minikrilo

míni² -- -- prid. ▶ kratek | majhen 1, 4

miniatúren -rna -o prid. ▶ majhen 1

miniatúrni -a -o prid. ▶ pomanjšani

mínibus -a m ▶ avtobus

mínica¹ -e ž |grafitni vložek za svinčnik| *škatlica minic* □ *mina*²

mínica² -e ž

• zool. *zlata minica* □ nar. *mimica*

mínica³ -e ž ▶ minikrilo

mínigólf -a m |golf na manjšem igrišču s poenostavljeno tehniko igranja| *igrati minigolf* □ *mali golf*

mínikrilo -a s |zelo kratko krilo| *obleči minikrilo* □ pog. *mini*²

□ pog. *minica*³

minimálec -lca m ▶ dohodek •2

minimálen -lna -o prid. ▶ majhen 4

minimálni -a -o prid. ▶ dohodek •2 | minimum | najmanjši²

minimálno prisl. ▶ najmanj¹ | najmanj² 1, 2 | najmanj³

mínimum -a m |vrednost, ki je še zadostna ali mogoča| *določiti minimum* □ *minimalna vrednost*

□ *najmanjša vrednost* ■ protip. *maksimum*

• življenjski *minimum* □ eksistenčni *minimum*

GLEJ ŠE maksimum | malo² 3 | najmanj¹ | najmanj³

minírati -am dov.

1. *kaj* |razstreliti kaj z minami, eksplozivom| *minirati skalo*

□ *zminirati* □ knj.izroč. *razminirati*

2. *kaj* |položiti, nastaviti mine, eksploziv z namenom, da se kaj razruši, poškoduje| *minirati cesto, most* □ *podminirati* □ *zaminirati*

□ knj.izroč. *spodminirati*

3. *kaj* publ. |narediti, povzročiti, da kaj ne doseže svojega cilja, namena| *minirati pogajanja* □ publ. *podminirati* □ publ. *sabotirati*

□ publ. *spodminirati* □ publ. *zaminirati* □ publ. *zminirati*

miníster -tra m

• **1.** *minister brez listnice* □ knj.izroč. *minister brez portfelja* □ *minister brez resorja*

2. *resorni minister* □ *resorski minister*

3. *zakladni minister* □ *minister državne zakladnice* □ *minister za javni zaklad* □ *minister za javno zakladnico* □ knj.izroč. *zakladnik*

ministránt -a m |v katoliški cerkvi kdor streže duhovniku pri obredih| *duhovnik in ministranti* □ *strežnik*

ministrántovski -a -o prid. ▶ ministrantski

ministrántski -a -o prid. |ki je v zvezi z ministranti| *ministrantska obleka* □ *ministrantovski*

GLEJ ŠE zvonček•

ministrírati -am nedov. |v katoliški cerkvi streči duhovniku pri obredih| *Več let je ministriral* □ star. *streči* □ star. *streči pri maši*

ministrski -a -o prid. ▶ predsednica • |predsednik • |vlada

miníti mínem dov.

1. |časovno se odmakniti| *Leto je minilo; Od takrat so minili že trije dnevi* □ preteči □ pog. biti mimo □ pog. biti naokoli □ pog. biti naokrog □ pog. biti okoli □ pog. biti okrog □ pog. biti preč □ pog. biti proč □ pog. biti vkraju □ pog. iti □ zastar. izginiti *Medtem je izginilo nekaj dni* □ zastar. izteči □ ekspr. izteči se □ pog. obrniti se □ vznes. pogrezniti se v preteklost □ knj.izroč. poteči □ knj.izroč. preiti □ knj.izroč. preminiti □ pog. priti naokoli □ pog. priti naokrog □ zastar. proiti □ ekspr. zdrveti

2. |izraža prenehanje določenega stanja| *Mladost je hitro minila* □ nekj. pog. biti fuč *Fuč so mastni zasluzki* □ pog., z rodilnikom biti konec *Zime je konec* □ pog. biti mimo □ pog. biti preč □ pog. biti proč □ star. biti vkraju □ star. doteči □ pog. končati se □ pog., z rodilnikom ne biti več *Zime ni več* □ ekspr. ocveteti *Mladost prehitro ocveti* □ knj.izroč. odbegniti □ ekspr. odbežati □ ekspr. odrzeti □ ekspr. odcveteti *Njegova mladost je odcvetela* □ ekspr. oditi □ ekspr., z dajalnikom, brezos. odklenkati *Zimi je odklenkalo* □ ekspr., z dajalnikom, brezos. odzvoniti *Tiraniji je odzvonilo* □ ekspr. posloviti se □ knj.izroč. prebegniti □ knj.izroč. preiti □ nar. preleteti se *Poletna nevihta se hitro preleti* □ knj.izroč. preminiti □ zastar. proiti □ nar. spreleteti se □ ekspr. umakniti se □ ekspr. zaiti *Njegova slava je zašla* □ ekspr. zatoniti □ ekspr. zbežati

3. s smiselnim osebkom v tožilniku |izraža prenehanje telesnega, duševnega stanja, kot ga določa samostalnik| *Jeza ga je minila; Njegova navdušenost je minila* □ ekspr. izhlapeti □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku izkaditi se *Trma se mu je izkadila* □ ekspr. izpuhteti □ ekspr. izpustiti □ pesn. osuti se² *Sreča se hitro ospe* □ knj.izroč. pominiti *Sreča hitro pomine* □ ekspr. posušiti se *Ljubezen se je hitro posušila* □ knj.izroč. preiti *Za vselej ga je prešla volja do razgrajanja* □ knj.izroč. preminiti *Njegova jeza je preminila* □ ekspr. razbežati se *Žalostne misli so se razbežale* □ ekspr. razbliniti se □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku razkaditi se *Jeza se mu je razkadila* □ ekspr. razpuhteti se □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku skopneti *Dobra volja mu še ni skopnela* □ knj.izroč. ugasniti *Njen nasmeh je ugasnil* □ ekspr. usahniti *Naklonjenost je usahnila* □ ekspr. uteči se *Tudi huda žalost se uteče* □ ekspr. zbežati *Njegova ljubezen je zbežala*
GLEJ ŠE iti 1 • | izginiti 3 | končati se 2 | pokvariti se 2 | preiti 2 | prenehati 2

minjónka -e ž ► georgina

minljív -a -o povdk. |izraža, da kaj v določenem času preneha obstajati| *Mladost je minljiva* □ star. časen *Nič ni večno, vse je časno* □ knj.izroč. efemerer *Kritika je enako efemerna kot gledališka predstava sama: od danes do jutri* □ ekspr. od danes do jutri *Vsi smo od danes do jutri*

minljívi -a -o prid. ► neminljivi | slava

minljívo -i ž |dejstvo, da kaj v določenem času preneha obstajati| *zavedati se svoje minljivosti* □ star. časnost □ knj.izroč. efemerost

minolôvec -vca m ► ladja pp 9

minomèt -éta m |orožje za izstreljevanje min pod strmim kotom na cilj v zaklonu| *zadeti z minometom* □ metalec min □ minometalec □ voj., žarg. bacac

◆ ročni minomet □ voj. bazuka □ knj.izroč. protitankovska pest

minometálec -lca m ► minomet

minometálski -a -o prid. ► ogenj •3

minométni -a -o prid. ► ogenj •3

minonósec -sca m ► ladja pp 9

mínopolagálec -lca m voj. |vojna ladja, letalo, helikopter za polaganje min| *minopolaganci in podmornice* □ voj. polagalec min
GLEJ ŠE ladja pp 9

mínor -- -- prid. ► ples 1•3

minoritéta -e ž ► manjšina

minuciózen -zna -o prid. ► podroben

minuciózo prisl. ► podrobno

minucióznost -i ž ► natančnost | podrobnost

mínuend -a m ► zmanjševanec

minúli -a -o prid. ► leto •4 | prejšnji | pretekli

minúlo -ega s ► preteklost

minúlost -i ž ► preteklost

mínus¹ -a m mat. |znak pred številom za določanje negativnosti| *napisati minus pred pet* □ mat. negativni predznak

GLEJ ŠE primanjkljaj 1 | škoda¹

mínus² povdk. ► manj⁴

minúskula -e ž ► črka •1 | pisava 1 pp 3

minúta -e ž ► tajmavt

minútico prisl. ► malo⁴ 2

minútiko prisl. ► malo⁴ 2

minútni -a -o prid. ► kazalec 2•1

minútnik -a m ► kazalec 2•1

minúto prisl. ► malo⁴ 2

miokárd -a m ► mišica •11

miokárdni -a -o prid. ► infarkt •

mír -ú m

1. |stanje brez vojne, spopadov| *Mir so prekinjali občasni obmejni spopadi* □ publ. mirnodobno stanje ■ protip. vojna

◆ svetovni mir □ globalni mir

2. |stanje brez hrupa, ropota| *V vasi je vladal mir*

□ knj.izroč. mirnost □ ekspr. molk □ ekspr. nebeški mir □ knj.izroč. nemota

□ knj.izroč. pokoj □ knj.izroč. pokojnost □ knj.izroč. spokoj □ knj.izroč. spokoj-

nost □ ekspr. sveti mir □ ekspr. tišina ■ protip. nemir

3. |stanje notranje ubranosti, urejenosti| *v sebi začutiti mir*

□ knj.izroč. mirnost □ knj.izroč. pokoj □ knj.izroč. pokojnost □ knj.izroč. spokoj

□ knj.izroč. spokojnost □ ekspr. zlati mir ■ protip. nemir

4. kot vzklík |izraža zahtevo po stanju brez hrupa, ropota| *Otroci, mir* □ tiho² □ tišina

• zgod. separadni mir □ zgod. posebni mir

GLEJ ŠE nemir 1, 2 | pipa •3 | pokopališče | policist | spraviti se | stati³ 3 | vojna 2

mirákel -kla m ► čudež¹

míren¹ -rna -o prid.

1. |ki v odnosu do ljudi ne kaže razburljivosti, napadalnosti ali večje živahnosti| *miren in tih človek* □ umirjen □ knj.izroč. krotek

□ knj.izroč. mironodušen

2. |ki s svojim vedenjem, ravnanjem ne povzroča hrupa, nereda| *mirni gostje* □ umirjen □ ekspr. tih

3. |ki poteka brez motenj| *miren spanec* □ knj.izroč. pokojen

□ knj.izroč. spokojen □ ekspr. tih

GLEJ ŠE tih 2 | umirjen

míren² -rna -o povdk. |izraža, da kdo ne kaže znakov razburjenja, vznemirjenja, napadalnosti| *kljub izzivanju ostati miren*

□ knj.izroč. mironodušen □ ekspr. mrtev¹ *Preveč mrtev je za to družbo*

□ knj.izroč. pokojen □ ekspr. ravnodušen □ knj.izroč. spokojen

□ knj.izroč. stoičen

◆ ostati miren □ ekspr. ohraniti mirne živce

miriáda -e ž ► veliko²

mirílec -lca m ► pomirjevalec

mirílen -lna -o prid. ► pomirjevalen

mirílo -a s ► sredstvo •19

mirítelj -a m ► pomirjevalec

mirítev -tve ž |delovanje, vplivanje na koga tako, da manj kaže razburjenje, vznemirjenje, odklonilni odnos do koga| *mirítev razburjenega voznika; mirítev sprtih sosedov* □ pomirjanje □ pomirjevanje

miríti -ím nedov. *koga* | delovati, vplivati na koga tako, da se manj razburja, vznemirja; delovati, vplivati na koga tako, da je manj glasen, hrupen | *miriti razburjene ljudi; miriti razigrane otroke*
 □ pomirjati □ pomirjevati □ umirjati □ knj.izroč. izmirjati □ knj.izroč. tišiti □ knj.izroč. upokojevati

GLEJ ŠE blažiti | pomirjati | spravljati 2

mirni -a -o prid. ▶ gotovo³ 1 | miren² ♦ | obvladati se

mirno¹ nač. prisl.

1. |izraža, da kdo uresničuje dejanje brez razburjenja, vznemirjenja, napadalnosti| *mirno govoriti; mirno se odzvati na napade* □ umirjeno □ ekspr. krotko □ knj.izroč. mirnodušno □ ekspr. miro-ljubno

2. |izraža, da dejanje, stanje poteka brez motenj, brez vznemirljivih dogodkov| *mirno dihati; mirno spati* □ umirjeno □ v miru v miru delati; v miru živeti □ knj.izroč. pokojno¹ □ knj.izroč. spokojno

mirno² člen. ▶ gotovo³ 1

mirno³ povdk. |izraža stanje brez hrupa, ropota| *Zunaj je bilo*

mirno □ ekspr. mrtvo² □ knj.izroč. pokojno² □ knj.izroč. spokojno

mirnodôbni -a -o prid. ▶ invalid ♦ | mir 1

mirnodušen -šna -o prid. ▶ miren¹ 1 | miren² | ravnodušen

mirnodušje -a s ▶ mirnost 1, 2 | ravnodušnost

mirnodušno prisl. ▶ mirno¹ 1 | ravnodušno 1

mirnodušnost -i ž ▶ mirnost 1, 2 | ravnodušnost

mirnost -i ž

1. |lastnost človeka, ki v odnosu do ljudi ne kaže razburljivosti, napadalnosti ali večje živahnosti| *prirojena mirnost* □ umirjenost □ knj.izroč. mirnodušje □ knj.izroč. mirnodušnost

2. |stanje, pri katerem ni znakov razburjenja, vznemirjenja, napadalnosti| *ohraniti mirnost v težkem položaju* □ knj.izroč. mirnodušje □ knj.izroč. mirnodušnost □ knj.izroč. pokojnost □ knj.izroč. ravnodušnost □ knj.izroč. spokojnost □ knj.izroč. stoicizem □ knj.izroč. stoičnost

GLEJ ŠE mir 2, 3

mirodilnica -e ž ▶ drogerija

miroljuben -bna -o prid. |ki ljubi mir, mirno življenje| *miroljuben človek* □ nar. zložen

miroljubno prisl. ▶ mirno¹ 1

mirováti -újem nedov. ▶ molčati 1 | počivati 2 | stati³ 3

mirôvni -a -o prid. ▶ invalid ♦ | obletnica

mirôvnik -a m |pristaš mirovništva| *zborovanje mirovnikov*

□ pacifist

mirôvniški -a -o prid. ▶ gibanje 3♦2

mirôvništvo -a s |politično gibanje, ki nasprotuje vsaki vojni| *zavračati mirovništvo* □ pacifizem

mírtin -a -o prid. ▶ cvetje ♦2

mírtov -a -o prid. ▶ cvetje ♦2

mirujóci -a -e prid. ▶ denar ♦8

mís -- ž |ženska, izbrana za najlepšo na lepotnem tekmovanju| *izbrati mis sveta* □ knj.izroč. lepotna kraljica □ pog. misica

misál -a m ▶ knjiga ♦4

misati se -am se nedov. ▶ goliti se

mísel -sli ž

1. |rezultat najvišje umske dejavnosti| *globoke misli o življenju*

□ ekspr. dognanje □ pog. ideja □ ekspr. modrija □ ekspr. modrost

□ ekspr. spoznanje □ domislica 7

2. |prisotnost česa v zavesti kot posledica najvišje umske dejavnosti| *Razveselila ga je misel, da bo kmalu doma*

□ knj.izroč. pomisel

GLEJ ŠE ideja | misliti 2 | mišljenje 1 | mnenje | pojmovanje | pomisliti 2 | premišljevanje 1 | spominjati se 2 | spomniti se | zamisel

míselni -a -o prid. |ki je v zvezi z mišljenjem, mislijo| *miselne*

zakonitosti □ mišljenjski □ knj.izroč. miselski

GLEJ ŠE delež ♦2 | lirika ♦3 | miselnost | prestop ♦2 | razumski 2 | razvoj ♦13 | svet¹ 4♦6 | umski

míselnost -i ž |skupek misli, pojmov, sodb o življenju, svetu, morali| *spoznati posameznikovo miselnost* □ mišljenje

□ knj.izroč. mentaliteta □ star. mentalnost □ ekspr. miselni svet

□ zastar. mišljava □ star. omiselje

míselni -a -o prid. ▶ miselni

mísica -e ž ▶ mis

misíja -e ž ▶ odposlanstvo

misijonár -ja m ▶ duhovnik 1 pp 5

misijonárski -a -o prid. ▶ misijonski

misijónski -a -o prid. |ki je v zvezi z misijoni| *misijonski kraji*
 □ redk. misijonarski

mísiti se -im se nedov. ▶ goliti se

mísllec -a m

1. |kdor premišlja, razglablja o splošnih življenjskih vprašanjih| *misleci vseh časov* □ modrec □ modrijan □ slabš. modrak

□ slabš. modrijarh □ ekspr. modrina¹ □ ekspr. modrina³ □ redk. modrostopnik

2. |kdor je sposoben misliti, premišljati sploh| *pohvaliti malega misleca* □ ekspr. filozof □ ekspr. modrec □ ekspr. modrijan

GLEJ ŠE filozof

mísliti -im nedov.

1. |biti dejaven v zavesti| *V tem hrupu ne morem zbrano misliti*
 □ premišljati □ premišljevanje □ razmišljati □ ekspr. napenjati možgane

2. *na kaj* |izraža usmerjenost dejavnosti v zavesti| *misliti na domovino* □ premišljati o čem □ premišljevanje o čem □ razmišljati o čem □ ekspr. imeti v mislih kaj □ ekspr. jemati v misel kaj □ ekspr. jemati v misli kaj □ star. pomišljati □ knj.izroč. prihajati na misel Pogosto prihajam na misel, da to, kar mi pripoveduješ, ne more biti res □ star. zamišljati

se v kaj/nad čim zamišljati se v mladost; zamišljati se nad svojimi problemi □ nar. žinjati

3. v členkovni rabi, z odvisnim stavkom |izraža omejitve povedanega na osebni odnos| *Mislím, da to ni res* □ publ. biti mnenja □ knj.izroč. meniti² □ publ. ocenjevati *Ocenjujejo, da se bo razvoj tehnike še stopnjeval* □ publ. smatrati □ knj.izroč. soditi □ publ. stati na stališču

4. *kaj* |izraža točno, konkretno določitev predmeta, o katerem se govori| *S tem mislim njega, ne vas* □ knj.izroč. meniti²

GLEJ ŠE nameravati

mísliti si -im si nedov. ▶ zamišljati si

míslivost -i ž ▶ mišljenje 2

míssl -- ž ▶ gospodična 2

místagóg -a m ▶ svečenik pp

míster -tra m ▶ gospod 2

místêrij -a m ▶ skrivnost 1

místeriózen -zna -o prid. ▶ skrivnosten

místerióžno prisl. ▶ skrivnostno

místerióznost -i ž ▶ skrivnostnost

místičen -čna -o prid. ▶ skrivnosten

místični -a -o prid. ▶ okultistični

místičnost -i ž ▶ skrivnostnost

místificíranje -a s ▶ mistifikacija

místifikácija -e ž |prikazovanje česa kot skrivnostno, nedoumljivo| *mistifikacija junakov v romanu* □ mistificiranje

místik -a m |kdor je dosegel duhovno življenje, ki se izraža v globljem, neposrednejšem stiku z božanskim| *zamaknjenost mistikov* □ sufi |v muslimanskem okolju|

GLEJ ŠE okultist

místika -e ž ▶ okultizem | skrivnostnost

místrál -a m ▶ maestral

miš¹ miša m ▶ miš²

miš² miši ž |majhen glodavec z dolgim, golim repom, ki se hrani z živili, poljskimi pridelki| *loviti miši* □ nar. **miš¹** □ ekspr. **miška**

□ ekspr. **miškica**

GLEJ ŠE past •2 | reven¹ 1• | slepomišiti

mišák -a m |mišji samec| *ujeti mišaka* □ **mišjak** □ ekspr. **mišek**

□ ekspr. **mišon**

mišar -ja m ▶ kanja

mišek -ška m ▶ mišak | otrok 1

mišelôvka -e ž ▶ past •2

mišica -e ž |organ, ki s krčenjem omogoča gibanje telesnega dela| *s telovadbo krepiti mišice* □ nekuj. pog. **muskul** *Muskuli ga bolijo*

□ nekuj. pog. **muskula** *raztegniti muskulo*

♦ 1. anat. **drobovne mišice** □ anat. visceralne mišice 2. anat. **dvoglava**

mišica □ anat. biceps 3. anat. **ekstenzorna mišica** □ anat., žarg. iztegoval-

ka 4. anat. **flektorna mišica** □ anat., žarg. upogibalka □ anat. upogibnica

5. anat. **gladke mišice** □ anat. nehotne mišice 6. **nadlaktna mišica**

□ knj.izroč. nadkomolčna mišica □ knj.izroč. nadlahtna mišica 7. **pod-**

laktna mišica □ knj.izroč. podlahtna mišica 8. anat. **progaste mišice**

□ anat. skeletne mišice 9. anat. **rotatorna mišica** □ anat., žarg. obračalka

□ anat. sukalka □ anat. vrtilka 10. anat. **sfinktrska mišica** □ anat., žarg. sfinkter

□ anat. stiskalka □ anat., žarg. zapiralka 11. anat. **srčna mišica** □ anat. miokard

12. anat. **triglava mišica** □ anat. triceps □ anat. troglava mišica 13. anat. **tra-**

pezasta mišica □ anat. kapucasta mišica 14. anat. **trikotna mišica**

□ anat. trikotasta mišica 15. anat. **zadnjična mišica** □ anat. sedalka

□ anat. sedalna mišica

GLEJ ŠE atrofija • | iztegovalka | odmikalka | primikalka | prirastišče •

mišičast -a -o prid. |ki ima (razmeroma) močno razvite mišice| *mišičast telovadec* □ **mišičav** □ **mišičnat** □ knj.izroč. **muskulozen**

mišičasti -a -o prid. ▶ organ 1•4

mišičav -a -o prid. ▶ mišičast

mišičavost -i ž |značilnost takega, ki ima (razmeroma) močno razvite mišice| *mišičavost telesa* □ redk. **mišičnost**

mišičevje -a s ▶ mišičje

mišičje -a s |mišice telesa ali dela telesa| *krepiti mišičje* □ **mišičevje**

□ **muskulatura** □ ekspr. **meso** *Vezi so se mu zarezale v meso*

mišičnat -a -o prid. ▶ mišičast

mišičnati -a -o prid. ▶ organ 1•4

mišični -a -o prid. |ki je v zvezi z mišico| *mišično tkivo* □ anat. **muskularni**

GLEJ ŠE atrofija • | čut 1• | napetost •2 | organ 1•4 | ovojnica •3 |

prirastišče • | židkost •

mišičnják -a m ▶ bodibilder

mišičnost -i ž ▶ mišičavost

mišina -e ž ▶ luknja •1

mišják -a m ▶ iztrebek_{pp} | mišak

mišji -a -e prid. ▶ luknja •1 | luknja 2

miška -e ž ▶ miš²

miškica -e ž ▶ miš²

miško -a m ▶ deček¹ | konj_{pp} 1 | medved 1

miškulanca -e ž ▶ spletká

mišljáva -e ž ▶ miselnost | mnenje

mišljênje -a s

1. |najvišja umska dejavnost kot izraz človekove zavesti| *spodbujati kritično mišljenje* □ **premišlanje** □ **premišljevanje** □ **razmišljanje**

□ ekspr. **misel**

2. |sposobnost za tako dejavnost| *razvoj mišljenja pri otroku*

□ star. **mislivost**

GLEJ ŠE miselnost | mnenje | spekulacija

mišljênjski -a -o prid. ▶ miselni

mišmáš -a m ▶ zmazek

mišnica -e ž ▶ arzenik | past •2

mišón -a m ▶ mišak

mit -a m |izročilo, pripoved o nastanku sveta, (nenavadnih) naravnih pojavih, bogovih in drugih bajeslovnih bitjih| *antični miti*; *slovanski miti* □ **bajka** □ knj.izroč. **mitos**

miti mjem nedov. ▶ umivati

mitični -a -o prid. ▶ mitološki

mitično prisl. ▶ mitološko

miting -a m

• letalski miting □ aeromiting

GLEJ ŠE zborovanje

mitnica -e ž |nekaj manjša stavba ali prostor za pobiranje mitnine| *ustaviti se pri mitnici* □ star. **šranga**

mitničar -ja m |nekaj uslužbenec, ki pobira mitnino| *plačati*

mitničarju □ zastar. **colnar** □ zastar. **ibljatar** □ zastar. **lebljatar**

□ knj.izroč. **mitninar**

mitnina -e ž |nekaj pristojbina za trgovsko blago, ki se pobira pri mitnicah| *plačati mitnino* □ zastar. **col¹** □ zastar. **colnina**

mitninar -ja m ▶ mitničar

mitologija -e ž |izročilo, celota pripovedi o nastanku sveta, (nenavadnih) naravnih pojavih, bogovih in drugih bajeslovnih bitjih| *grška mitologija* □ **bajeslovje**

mitološki -a -o prid. |ki je v zvezi z mitologijo| *mitološki motiv*

□ **bajeslovni** □ **mitični** □ **mitski**

mitološko nač. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na mit|

mitološko razložiti pojav □ **bajeslovno** □ **mitično** □ **mitsko**

mitos -a m ▶ mit

mitótski -a -o prid. ▶ mitoza

mitóza -e ž biol. |delitev celice na dva enaka dela ob razpadu jedra na kromosome| *prva faza mitoze* □ biol. **indirektna**

delitev □ biol. **jedrna delitev** □ biol. **kariokineza** □ biol. **mitotska delitev**

□ biol. **posredna delitev**

mitra -e ž |visoko, dvorogljato obredno pokrivalo cerkvenih dostojanstvenikov, zlasti škofov| *mitra in škofovska palica*

□ ver. **infula** □ prakt. sp. **škofovska kapa**

mitraljéski -a -o prid. ▶ gnezdo •1

mitraljéz -a m

1. |avtomatsko orožje z dolgo cevjo, ki strelja zlasti v rafalih| *streljati z mitraljezom* □ **strojnica** □ star. **mitraljeza** □ knj.izroč. **strojna**

puška □ voj., žarg. **šarec**

2. voj. |na podstavek, vozilo, letalo pritrjeno avtomatsko orožje

za streljanje na večje cilje| *obstreljevati z mitraljezom* □ **težka**

strojnica

PODPOMENKE bređa, maksimka

mitraljéza -e ž ▶ mitraljez 1

mitraljézec -zca m |vojak, izurjen za ravnanje z mitraljezom|

biti pomočnik mitraljezca □ knj.izroč. **strojničar**

mitraljézni -a -o prid. ▶ gnezdo •1 | ogenj •6

mitski -a -o prid. ▶ mitološki

mitsko prisl. ▶ mitološko

mívka -e ž |zelo droben naplavljeni pesek| *rečno dno, pokrito s*

plastjo mívke □ knj.izroč. **melj** □ zastar. **míevka** □ zastar. **mílvka** □ zastar. **mulj**

□ star. **sipec** □ nar. **sipek¹**

míza -e ž |kos pohištva iz ravne plošče in navadno štirih nog| *lepo pogrnjena miza* □ nar. **stol** □ **mizica** |majhna miza|

♦ 1. **jedilna miza** □ knj.izroč. obedna miza 2. **zložljiva miza** □ zastar. skladna

miza □ knj.izroč. sklopljiva miza □ obrt. sklopna miza □ knj.izroč. zaklopna

miza □ knj.izroč. zgibljava miza

PODPOMENKE delovna miza, igralna miza, jedilna miza 7, likalna miza, pisalna miza, risalna miza

• **1. biljardna miza** □ prakt. sp. biljard **2. rad. mešalna miza** □ rad. mešalni pult **3. arhit. oltarna miza** □ arhit. menza □ nestrok. oltar □ arhit. oltarna menza **4. šport. odskočna miza** □ šport. most □ šport. mostiček □ šport. odskočni pomol

GLEJ ŠE jesti 1•1 | pult | pult•1 | pult•2 | pult• | razveza •

mizantróp -a m ▶ ljudomrznež

mizantropija -e ž ▶ ljudomrznost

mizantropski -a -o prid. ▶ ljudomrzen

mizárna -e ž ▶ delavnica 1•10

mizárnica -e ž ▶ delavnica 1•10

mizárski -a -o prid. ▶ delavnica 1•10 | dleto pp 2 | kit²•1 | plošča •6

mizêren -rna -o prid. ▶ majhen 4 | pomanjkljiv | slab¹

mizêrija -e ž ▶ revščina¹ | zmazek

mizêrnost -i ž ▶ revščina¹ 1

mízica -e ž ▶ miza

mízni -a -o prid. ▶ pribor •3 | prt •2

míznik -a m ▶ kruh •9

mizogín -a m knj.zroč. | kdor ne mara žensk in njihove družbe | vedenje mizoginov □ knj.zroč. ženomrzec

mizáti -ím nedov. | imeti očesne veke v takem položaju, da prekrivajo zrklo in se prilegajo spodnjemu robu očesa | trdno mizati □ imeti zaprte oči □ knj.zroč. mežati

mizáv -áva -o prid. ▶ medel | mračen 2 | oblačen

mizé nač. prisl. | izraža, da se kaj dela z zaprtimi očmi | mize piti

□ z zaprtimi očmi □ pog. meže □ pog. v mize

mížek -žka m ▶ otrok 1

mjá¹ medm. ▶ hm¹

mjá² člen. ▶ da² 1 | saj¹ 1

mláčen -čna -o prid. | ki je nekoliko topel | mlačén čaj □ nar. moren

GLEJ ŠE medel | neizrast 1 | ravnodušen

mláčenje -a s ▶ mlatenje

mláček -čve ž ▶ mlatev

mláček -a m ▶ ravnodušnež

mláčno prisl. ▶ medlo | ravnodušno 1

mláčnost -i ž ▶ ravnodušnost

mláčva -e ž ▶ mlatev

mlád -a -o prid.

1. | ki je v prvem obdobju življenja | mlad človek □ ekspr. golobrad

□ nar. mladičen □ ekspr. mladokljun □ star. mladoven □ slabš. mlečen

□ slabš. mlečnozob □ ekspr. rumenokljun □ ekspr. smrkav □ ekspr. zelen²

□ ekspr. zelenokljun □ star. žoltokljun □ ekspr. premlad 7 ■ protip. star

◆ biti mlad □ ekspr. biti moker pod nosom □ ekspr. biti v cvetu let

□ ekspr. biti v polnem cvetu

2. | ki je v prvem obdobju rasti | mlado drevje □ nar. mladičen

□ star. mladoven ■ protip. star

3. | ki ima razmeroma malo let | spoznati mladega moškega

□ mlajši² ■ protip. star

GLEJ ŠE mladosten | star 1, 2, 3

mládec -dca m ▶ fant 1 | mladenič

mladénc -nca m ▶ fant 1 | mladenič

mladénič -a m | mlad moški | postaven mladenič □ ekspr. gospodič

□ star. mladec □ zastar. mladenec □ ekspr. mladi gospod □ ekspr. mladi mož

□ zastar. mladín □ star. zorni mladenič

GLEJ ŠE fant 1

mladéniški -a -o prid. ▶ mladenišтво

mladéništvo -a s | čas odraščanja v razvoju moškega | izkušnje iz mladenišťva □ fantovska leta □ mladeniška doba □ mladeniška leta

□ fantovstvo

mladénka -e ž ▶ dekleta 1

mladézen -zni ž ▶ mlajši¹

mládež -i ž ▶ mlajši¹

mládi¹ -ih m mn. mn. v sin. sízu ▶ mlajši¹ | roditi 3

mládi² -a -o prid. | ki je po času nastanka bližje sedanjosti | mlade kamnine □ mlajši² ■ protip. stari³

GLEJ ŠE drevje •13 | fant 1 | gozd 1•15 | krompir •1 | mladenič | mladost | mlaj¹ | mlajši¹ | plemstvo •1 | podjetje •9 | pomlad | stari³ | vino •3 | v mladosti

mladica -e ž ▶ mladika

mladič -a m | žival v prvem obdobju življenja | medvedji mladič; ptičji mladič □ ekspr. mladiček □ ekspr. drobljanec | zlasti ptičji mladič □ slabš. povrček | zlasti kravji mladič

◆ sesni mladič □ nar. cecatnik

GLEJ ŠE neizkušen povdk. 1 | roditi 3 | zelenec 3

mladiček -čka m ▶ mladič | neizkušen povdk. 1

mladičen -čna -o prid. ▶ mlad 1, 2 | mladosten

mladičje -a s ▶ mladje

mladíka -e ž | del lesnate rastline, ki zraste v enem letu | porezati odvečne mladike □ enoletni poganjek □ mladica □ odrastek

□ knj.zroč. brstika □ gozd. letorasel leskova letorasel □ redk. odraslek

◆ **1.** agr. rodna mladika □ agr. rodni les **2.** agr. vodilna mladika

□ agr. voditeljica

mladíkov -a -o prid. ▶ mladosten

mladíkavec -vca m ▶ fant 1

mladíkovje -a s ▶ mladje

mladíni -a m ▶ fant 1 | mladenič

mladína -e ž ▶ mlajši¹

mladínc -nca m

1. | član mladinske organizacije | glasovanje mladincev □ zastar. omladinec

2. šport. | kdor je vključen v športno društvo in je star približno od štirinajst do osemnajst let | nastop članov in mladincev □ šport. junior

GLEJ ŠE fant 1

mladína -e ž šport. | ženska, ki je vključena v športno društvo in je stara približno od štirinajst do osemnajst let | nastop članic in mladink □ šport. juniorka

mladinoslôvec -vca m ▶ pedolog

mladinoslôvje -a s ▶ pedologija

mladínski -a -o prid. ▶ hotel •2 | organizacija •1 | prestopništvo • | prvak 1•

mladíti -ím nedov. ▶ goditi² • | pomlajevati 1

mládje -a s | mlade veje, poganjki | nasekati hrastovo mladje

□ knj.zroč. mladičje □ knj.zroč. mladikovje □ nar. mladovje □ gozd. obrast

GLEJ ŠE drevje •13 | gozd 1•15

mládo -ega s ▶ mlajši¹

mládohegeljánec -nca m ▶ mladoheglovec

mládohéglövec -vca m filoz. | pristaš leve smeri hegeljanstva | vpliv mladoheglovcev □ filoz. mladohegeljanec

mládokatolíški -a -o prid. | ki je v zvezi s prenovitvijo katoličizma zlasti v prvi polovici 20. stoletja | mládokatolíško gibanje

□ novokatolíški

mladokljún -a -o prid. ▶ mlad 1 | neizkušen povdk. 2

mladokljúnec -nca m ▶ neizkušen povdk. 1 | zelenec 3

mladolés -a m ▶ gozd 1•15

mladolétje -a s ▶ pomlad

mladolétni¹ -ega m ▶ mladoletnik

mladolétni² -a -o prid. | ki še ne izpolnjuje starosti, s katero se povezujejo pravne pravice, obveznosti | mládoletni prestopnik

□ zastar. maloletni

GLEJ ŠE mladostni | pomladni

mladolétnica -e ž |ženska, ki (še) ni polnoletna| *mladoletniki in mladoletnice* □ knj.izroč. **nedoletnica**

mladolétnik -a m |kdor (še) ni polnoleten| *vzgoja mladoletnikov* □ mladoletni¹ □ knj.izroč. **nedoletnik**

mladolétnost -i ž |stanje človeka, ki (še) ni polnoleten| *upoštevati prestopnikovo mladoletnost* □ knj.izroč. **nedoletnost**

mladomesečina -e ž ► praprot² pp

mládooporochénc -nca m |kdor je bil pravkar ali pred kratkim poročen| *čestitati mladoporočencema* □ nar. **mladoženec** □ knj.izroč. **novoporochénc**

mládooporochénka -e ž |pravkar ali pred kratkim poročena ženska| *čestitati mladoporočenki* □ knj.izroč. **novoporochénka**

mládost -i ž |doba v človeškem življenju od otroštva do zrelih let| *Mladost hitro mine* □ mlada leta □ ekspr. **mladi dnevi** □ ekspr. **pomlad življenja** □ ekspr. **rosna leta** |zgodnja mladost|

mládosten -tna -o prid. |ki je po videzu tak, kot da bi bil mlad| *mladosten obraz* □ ekspr. **mlad** □ nar. **mladičen** □ ekspr. **mladikav** □ ekspr. **pomlajen vrniti se z dopusta ves pomlajen** □ star. **zoren dekličin zorni obraz** **GLEJ ŠE** svež²

mládostni -a -o prid. |ki je v zvezi z mladostjo| *pesnikove mladostne pesmi* □ zastar. **mladoletni²**

GLEJ ŠE adolescenca | prestopništvo ♦

mládostnica -e ž |ženska med puberteto in zrelostjo| *mladoletniki in mladostnice* □ **adolescentka**

mládostnik -a m |kdor je v dobi med puberteto in zrelostjo| *duševni razvoj mladostnikov* □ **adolescent**

mládostniški -a -o prid. |ki je v zvezi z mladostniki| *mladostniški ideali* □ **adolescenčni**

GLEJ ŠE adolescenca

mládostništvo -a s ► adolescenca

mladóven -vna -o prid. ► mlad 1, 2

mladóvje -a s ► dreveje ♦13 | gozd 1♦15 | mladje

mladóžénc -nca m ► mladoporočenc | ženin¹

mláhati -am nedov. ► mahedrati 1, 2

mláhav -a -o prid. ► neodločen 1, 2 | ohlapen 2

mláhavost -i ž ► atonija | mrtvilo 2 | ohlapnost

mláj¹ -a m |luna, ko je zatemnjena vsa njena površina| *mlaj in polna luna* □ ekspr. **črna luna** □ nar. **mlada luna** □ nar. **mladi mesec** □ nar. **mlajev mesec**

mláj² -a m |visoka smreka ali jelka z obeljenim deblom in zelenim vršičkom, postavljena za okras| *postavljati mlaje* □ nar. **maj** □ redk. **majsko drevo**

mlája -e ž ► konopnica

mlájev -a -o prid. ► mlaj¹

mlájši¹ -ih m mn. mn. v sin. nizu |ljudje v prvem obdobju življenja, zlasti med štirinajstim in petindvajsetim letom, kot skupnost| *vzgajati mlajše* □ **mladi ljudje** □ **mlajši ljudje** □ **mladi¹** □ ekspr. **mlada kri** *Mlada kri ne mara modrosti* □ zastar. **mladezen** □ ekspr. **mladež** □ ekspr. **mladina** □ ekspr. **mladi rod** □ ekspr. **mladi svet** □ ekspr. **mlado** *Zabavalo se je mlado in staro* □ star. **mlado ljudstvo** □ star. **mlajši ljud** □ ekspr. **mlajši rod** □ slabš. **mularija** □ zastar. **omladina** □ slabš. **smrkovje** ■ protip. **starejši¹**

GLEJ ŠE starejši¹

mlájši² -a -e prid. |zapostavljeni pristavek k imenu ene izmed dveh oseb z istim imenom v sorodstvenem odnosu| *Janez Dolenc mlajši* □ **junior** ■ protip. **starejši²**

GLEJ ŠE doba ♦19 | mlad 3 | mladi² | starejši¹ | starejši² | terciar ♦

mláka -e ž

1. |plitvejša kotanja s stoječo vodo| *mlaka sredi vasi* □ kal¹ □ luža □ knj.izroč. **kaluža** □ nar. **lokev** □ nar. **močilo**

2. s prilastkom |po ravni površini razlita tekočina| *mlaka krvi* □ **luža** **GLEJ ŠE** luža

mlákarica -e ž ► raca ♦3

mlakúža -e ž |stoječa kalna voda v plitvejši kotanji| *zajeti mlakužo* □ redk. **mlakužnica**

GLEJ ŠE luža

mlakúžast -a -o prid. |ki je poln mlakuž| *mlakužast travnik* □ **mlakužen** □ **zamlakužen**

GLEJ ŠE kalen | lužast

mlakúžen -žna -o prid. ► kalen | mlakužast

mlakúžnica -e ž ► mlakuža

mlámol -a m ► brezno

mlásk -a m ► mlaskanje

mlaskánje -a s |nizki, nezveneči glasovi, nastali pri (naglem) odmikanju jezika od neba| *mlaskanje pri jedi* □ **mlask**

mláskati -am nedov. ► pokati¹ 2

mlát -í ž ► mlatev

mlátec -tca m ► mlatič

mlátenje -a s |spravljanje zrnja iz klasja, latja s cepcem, mlatilnico| *mlatenje žita* □ knj.izroč. **mlačenje**

GLEJ ŠE govorjenje pp 12 | mahanje

mlátev -tve ž |delo, dejavnost, povezana s spravljanjem zrnja iz klasja, latja s cepcem, mlatilnico| *Žetvi sledi mlatev* □ **mlačev**

□ **mlačva** □ **mlatva** □ nar. **mlat** □ nar. **mlatitev**

mlatíč -a m |kdor mlati žito| *najeti mlatiče* □ nar. **mlatec** □ knj.izroč. **mlatilec**

mlatílec -lca m ► mlatič | prepešč

mlatílni -a -o prid. ► mlatilnica

mlatílница -e ž |stroj za mlatenje žita| *pognati mlatilnico* □ **mlatilni stroj**

mlatítev -tve ž ► mlatev

mlatíti in mlátiti -im nedov. |s cepcem, mlatilnico spravlja zrnje iz klasja, latja| *Pri sosedovih mlatijo* □ ekspr. **goniti cepce** □ šalj. **pikapokati** |mlatiti s cepci|

GLEJ ŠE govoriti 1 | govoriti 1 pp 20 | jesti 1 | mahati 1 | streljati 3 | tepsti | tolči | udarjati 1, 2

mlatíti se in mlátiti se -im se nedov. ► tepsti se

mlátva -e ž ► mlatev

mléč -a m ► škrbinka

mléčec -čca m ► mleček

mléček -čka m |mleku podoben sok nekaterih rastlin, navadno bel| *stisniti mleček iz stebra* □ nar. **mlječec**

• bot. **ostri mleček** □ nar. kačnica

mléčen -čna -o prid.

1. |ki je po barvi podoben mleku| *mlečna svetloba* □ **mlečno bel**

□ **mlečnat** □ **opalast** □ **opalen**

2. |ki ima zaradi nezrelosti še mehko, kašasto vsebino| *mlečna pšenična zrna* □ **mlečnat**

GLEJ ŠE mlad 1 | neizkušen povdk. 2

mléčnat -a -o prid. |ki je po snovnostnih lastnostih podoben mleku| *mlečnat izloček, sok* □ **mlekast**

GLEJ ŠE mlečen 1, 2

mléčnato prisl. ► mlečno

mléčnej -a m ► neizkušen povdk. 1 | zelenec 3

mléčni -a -o prid. ► bakterija ♦2 | bombon pp | brat 1♦2 | laktoza | pečenica 2 | restavracija¹ pp 2 | zob¹ pp | zob¹ ♦1 | živinoreja ♦2

mléčnica -e ž |užitna lističasta goba bele barve in pekočega okusa| *nabirati mlečnice* □ bot. **poprasta mlečnica** □ bot. **poprova mlečnica** □ nar. **poprovka**

GLEJ ŠE mlekarnica | molznica¹

M

mléčnik -a m

- bot. krvavi mlečnik □ bot. bradavičnik

GLEJ ŠE neizkušen povdk. 1 | vrč | zelenec 3 | zob¹ •1

mléčnjak -a m ▶ neizkušen povdk. 1 | zelenec 3 | zob¹ •1

mléčno primer. prisl. | izraža, da je kaj po barvi, neprosojnosti podobno mleku | *mlečno bela polt; mlečno zelenkast otenek*

□ mlečnato □ opalno

GLEJ ŠE mlečen 1

mléčnokislínski -a -o prid. ▶ bakterija •2

mléčnost -i ž vet. | zmožnost, sposobnost za dajanje mleka | *večati mlečnost krav* □ vet. **molznost**

GLEJ ŠE doba •15

mléčnozób -a -o prid. ▶ mlad 1 | neizkušen povdk. 2**mléčnozóbec** -bca m ▶ neizkušen povdk. 1 | zelenec 3**mléčnozóběž** -a m ▶ neizkušen povdk. 1**mléčnozóbnež** -a m ▶ neizkušen povdk. 1**mlékarica** -e ž ▶ koza 1 •3 | molznica¹**mlekarija** -e ž ▶ mlekarstvo**mlekárna** -e ž ▶ prodajalna pp 1

mlekárnica -e ž agr. | prostor za hlajenje in shranjevanje mleka | *ob hlevu zgraditi mlekarnico* □ nar. **mlečnica**

mlekárstvo -a s | gospodarska dejavnost, ki se ukvarja s pridobivanjem in predelovanjem mleka | *mlekarstvo in maslarstvo v planinah* □ knj.izroč. **mlekarija**

mlékast -a -o prid. ▶ mlečnat**mlékce** -a s ▶ mleko**mlékec** -kca m ▶ mleko

mléko -a s | bela tekočina, ki se izloča pri domači živali, zlasti kravi, kot hrana | *spiti malo mleka* □ star. **mlecke** □ otr. **mlekec**

♦ 1. kisló mleko □ nar. posirjeno mleko 2. kuhano mleko □ nar. zvara

3. mleko v prahu □ dehidrirano mleko 4. agr. polnomastno mleko

□ agr. polno mleko 5. sesirjeno mleko □ nar. sesedenica 6. agr. usirjeno

mleko □ agr. zasirjeno mleko

GLEJ ŠE brat 1 •2 | dojeti | pinjenec | posnemalnik

mlekojéd -a m ▶ mlekojedec | zelenec 3

mlekojédec -dca m ekspr. | kdor (rad) pije mleko | *postati mlekojedec* □ knj.izroč. **mlekojed**

GLEJ ŠE neizkušen povdk. 1 | zelenec 3

mlekomér -a m ▶ galaktometer**mlekosès** -ésa m ▶ neizkušen povdk. 1 | zelenec 3**mléni** -a -o prid. ▶ kava •5**mlénje** -a s ▶ mletje**mlésti** mólzem nedov. ▶ molsti 1, 2**mlétev** -tve ž ▶ mletje**mléti¹** -a -o prid. ▶ kava •5 | sladkor •3**mléti²** méljem nedov.

1. kaj |z napravo drobiti žito | *mleti pšenico* □ nar. **žrmljati** | mleti na žrmlje |

2. kaj |s pripravo, napravo razkosavati, sekljati kako snov | *mleti meso; mleti sadje* □ nekjn. pog. **faširati** *faširati meso* □ pog. **miksati** | mleti z mešalnikom | *miksati sadje*

GLEJ ŠE drobiti | govoriti 1 | igrati 2 | jesti 1 | jesti 1 pp 5 | premišljavati 2 | rušiti 1 | vrtati

mlétje -a s | [drobljenje žita z napravo; razkosavanje, sekljanje kake snovi s pripravo, napravo] *mletje žita; mletje sadja* □ **mletev** □ star. **meljava** □ star. **mjenje** □ star. **mlev**

GLEJ ŠE žito •4

mlév -í ž ▶ mletje

mlévec -vca m | kdor prinese, pripelje v mlin mlet žito | *mlinar in mlevci* □ nar. **pomeljaj**

mlévka -e ž ▶ mivka

mlevnína -e ž | plačilo za mletje žita | *plačati mlevnino* □ **mlevščina**

mlévščina -e ž ▶ mlevnina

mlezivo -a s agr. | [kravje mleko prve dni po porodu] *skuta iz mleziva* □ nar. **mlezva** □ nar. **skuta¹** □ agr. **zmlezivo**

mlézva -e ž ▶ mlezivo**mlín** -a m

1. [naprava za mletje žita] *pognati, ustaviti mlin* □ nar. **malenica** □ star. **malin**

♦ 1. strojn. **mlin kladivar** □ strojn. kladivni mlin 2. strojn. **mlin na krogle**

□ strojn. kroglični mlin 3. strojn. **mlin na na palice** □ strojn. palični mlin

4. **mlin na veter** □ redk. vetrni mlin □ zastar. vetrnjača

2. igr. | položaj treh kamenčkov istega igralca v eni vrsti na igralni deski z mrežastimi liki | *doseči mlin* □ igr. **špana**

GLEJ ŠE mlinček

mlínarček -čka m zool. | ptica, katere petje je podobno klopotanju mlinskih koles | *oglašanje mlínarčka v grmovju* □ zool. **sivoglava penica**

mlínarica -e ž ▶ palica •13

mlinci -ev m mn. | [pecivo iz tanko razvaljanega, navadno nekvašenega testa] *pečí mlince* □ **blinci** □ **blini** | v ruskem okolju |

mlínček -čka m | del ptičjega želodca z močno mišičnato stenjo | *kokošja jetra in mlinček* □ zool. **mlin**

• kavni mlinček □ mlinček za kavo

GLEJ ŠE igrača pp 1 | stroj •16

mlínski -a -o prid. ▶ gred •2 | kamen¹ •7 | kamen¹ •14**mlívka** -e ž ▶ mivka**mm** medm. ▶ hm¹ | o²**mmm** medm. ▶ la

mnénje -a s s svojilnim prilastkom | [kar izraža odnos koga do česa] *upoštevati prijateljevo mnenje* □ ekspr. **beseda** □ ekspr. **gledanje**

□ ekspr. **misel** *To so le moje misli* □ zastar. **mišljava** □ ekspr. **mišljenje**

□ knj.izroč. **naziranje** □ ekspr. **ocena** □ ekspr. **pogled** □ publ. **postavka upo-**

števati le nekatere govornikove postavke □ ekspr. **sodba** □ publ. **stališče**

□ zastar. **zrelišče**

• 1. izvedensko mnenje □ knj.izroč. ekspertiza □ zastar. izvedeniško mnenje 2. pravn. posebno mnenje □ pravn. ločeno mnenje 3. med. sodno-medicinsko mnenje □ med. sodnozdravniško mnenje

GLEJ ŠE domneva | domnevati | ekspertiza | misliti 3 | ocena 1 | soglašati 1

mnóga -e ž ▶ marsikatera**mnógi¹** -ega m ▶ marsikateri² 2 | marsikdo

mnógi² -ih m mn. | veliko število ljudi | *Danes mnogi živijo v*

revščini □ **številni¹** □ ekspr. **nešteti** □ ekspr. **premnogi²** □ ekspr. **stoteri¹**

□ ekspr. **stotisočeri** □ ekspr. **tisočeri** □ ekspr. **tolikeri** □ ekspr. **toliki**

mnógi³ -e -a mnog. zaim. mn. | izraža veliko število oseb, stvari od kake celote | *pristransko poročanje mnogih časopisov o dogodku*

□ **številni²** □ ekspr. **brežštevilni** □ zastar. **nebrojni²** □ ekspr. **neprešteti**

□ ekspr. **nepreštevni** □ ekspr. **nešteti** □ ekspr. **premnogi²** □ ekspr. **preštevilni**

□ ekspr. **stoteri²**

GLEJ ŠE živel

mnógo¹ -- s ▶ precej⁴ | veliko¹**mnógo²** prisl. ▶ tem bolj | veliko³ 1, 2**mnógo³** štev. ▶ precej⁴ | veliko²

mnogobárven -vna -o prid. | [ki je mnogih barv] *mnogobarvne rože* □ ekspr. **stobarven** □ ekspr. **tisočbarven**

GLEJ ŠE raznobarven

mnogobeséden -dna -o prid. ▶ gostobeseden | zgovoren**mnogobesédno** prisl. ▶ gostobesedno | zgovorno**mnogobóštvo** -a s ▶ politeizem

mnogobóžec -žca m |kdor veruje v več bogov| *verovanje mnogožcev* □ *politeist*

mnogobrójen -jna -o prid. ► velik 4

mnogocéličar -ja m biol. |mnogocelična žival ali rastlina| *razvoj mnogoceličarjev* □ biol. *metazoj*

mnogocélični -a -o prid. biol. |ki je iz več celic| *mnogocelične rastline; mnogocelične živali* □ biol. *veščelični*

GLEJ ŠE žival 1 pp 5

mnogocvétni -a -o prid. ► mnogocvetnica

mnogocvétnica -e ž vrtn. |vrtnica z mnogo cveti v šopih| *gojiti mnogocvetnice* □ vrtn. *mnogocvetna vrtnica*

mnogočlénik -a m ► polinom

mnogoglásen -sna -o prid. |ki je iz mnogo glasov| *mnogoglasno vpitje* □ ekspr. *stoglasen* □ ekspr. *tisočglasen*

mnogoglásje -a s ► večglasje

mnogoglásni -a -o prid. ► petje 1•2

mnógoglávi -a -o prid. ► množica ♦

mnógogiménski -a -o prid. ► število 1•19

mnógogokaj mnógogóčsa zaim. ► marsikaj

mnógogokátéra -e ž ► marsikatera

mnógogokátéri¹ -ega m ► marsikdo

mnógogokátéri² -e -a zaim. ► marsikateri² 2

mnógogokdaj zaim. ► marsikdaj | velikokrat 1

mnógogokdó mnógogokóga zaim. ► marsikdo

mnógogokjé zaim. ► marsikje

mnógogokód zaim. ► marsikje | marsikod

mnógogokótni -a -o prid. |ki ima mnogo kotov| *mnogokotni prostor* □ *poligonalni*

GLEJ ŠE apsida •

mnógogokótnik -a m geom. |premočrtni lik s tremi ali več stranici| *narisan mnogokotnik* □ geom. *poligon*

mnógogokrat prisl. ► večkrat 2 | velikokrat 1, 2

mnógogokrátni -a -o prid. ► večkratni 1, 2

mnógogokrátnik -a m mat. |število, ki je rezultat množenja s kakim številom| *določiti mnogokratnike števila šest* □ mat. *večkratnik*

mnogolétni -a -o prid. ► dolgoletni

mnogolíčen -čna -o prid. ► mnogovrsten | raznovrsten

mnogolíčje -a s ► mnogovrstnost | raznovrstnost

mnogolíčni -a -o prid. ► funkcija ♦3 | mnogovrstni | raznovrstni | snov 2•17

mnogolíčnost -i ž ► mnogovrstnost | polimorfizem 1, 2 | raznovrstnost

mnogolíkost -i ž ► mnogovrstnost | raznovrstnost

mnogomóštvo -a s |zakon žene z več možmi hkrati| *živeti v mnogomóštvu* □ *poliandrija*

GLEJ ŠE poligamija

mnogonacionální -a -o prid. ► država ♦14

mnogonárodni -a -o prid. ► država ♦14

mnogoobrázen -zna -o prid. ► mnogovrsten | raznovrsten

mnogoobrázni -a -o prid. ► mnogovrstni | raznovrstni

mnogoobráznost -i ž ► mnogovrstnost | raznovrstnost

mnogopomémben -bna -o prid. ► pomemben

mnógopomémski -a -o prid. ► beseda ♦13

mnogostránost -i ž ► mnogovrstnost | raznovrstnost

mnogostránski -a -o prid. ► mnogovrsten | pogodba ♦12 | raznovrsten

mnogostránskost -i ž ► mnogovrstnost | raznovrstnost

mnogoštevílen -lna -o prid. ► velik 4

mnogoštevílnost -i ž ► veliko²

mnogotér -a -o zaim. ► mnogovrsten | raznovrsten

mnogotéren -rna -o zaim. ► mnogovrsten | raznovrsten

mnogotéri -e -a zaim. ► marsikateri² 2 | mnogovrstni

mnogotérni -e -a zaim. ► mnogovrstni

mnogotérnost -i ž ► mnogovrstnost | raznovrstnost

mnogotérost -i ž ► mnogovrstnost | raznovrstnost

mnogovéden -dna -o prid. ► izobražen

mnogovézje -a s lit. |nizanje, naštevanje besed ali stavkov, povezanih med seboj z istim veznikom| *brezvezje in mnogovezje* □ lit. *polisindeton*

mnogovrsten -tna -o prid. |ki je iz mnogih sestavin| *mnogovrstno delovanje* □ knj.izroč. *mnogolíčen* □ knj.izroč. *mnogoobrazen* □ publ. *mnogostránski* □ knj.izroč. *mnogoter* □ knj.izroč. *mnogoteren* □ knj.izroč. *polivalenten*

GLEJ ŠE raznovrsten

mnogovrstni -e -a prid. |ki je mnogih vrst| *mnogovrstni opravi* □ knj.izroč. *mnogolíčni* □ knj.izroč. *mnogoobrázni mnogoobrázni občutki* □ knj.izroč. *mnogoteri* □ knj.izroč. *mnogoterni* □ knj.izroč. *polimorfni*

GLEJ ŠE raznovrstni

mnogovrstnost -i ž |dejstvo, da je kaj iz mnogih sestavin| *mnogovrstnost kmečkega dela* □ knj.izroč. *mnogolíčje* □ knj.izroč. *mnogolíčnost* □ knj.izroč. *mnogolíkost* □ knj.izroč. *mnogoobráznost* □ publ. *mnogostránost* □ publ. *mnogostránskost* □ knj.izroč. *mnogoternost* □ knj.izroč. *mnogoterost*

GLEJ ŠE pluralizem | raznovrstnost

mnogoznáčni -a -o prid. ► beseda ♦13

mnogozéneec -nca m ► poligamist

mnogozénstvo -a s |zakon moža z več ženami hkrati| *živeti v mnogozénstvu* □ *poligamija* ■ protip. *enoženstvo*

GLEJ ŠE poligamija

mnóštveni -a -o prid. ► množični

mnóštveno prisl. ► množično

mnóštvo -a s ► množica | veliko¹ | veliko²

mnóž -í ž ► množica

mnóžen -žna -o prid. ► velik 4

mnóženeec -nca m mat. |število, ki se množi| *množenec in množitelj* □ mat. *multiplikand*

mnóženje -a s |računska operacija, pri kateri se množeneec tolikokrat poveča, kolikor znaša množitelj| *množenje in deljenje* □ mat. *multiplikacija*

mnóžestveni -a -o prid. ► množični

mnóžica -e ž |velika strnjena skupina ljudi| *pomiriti množico* □ slabš. *čreda* □ slabš. *drhal* □ star. *glota* □ star. *ljud* □ pog. *ljudstvo* □ slabš. *masa* □ knj.izroč. *mnoštvo* □ zastar. *množ* □ zastar. *množina* □ zastar. *množje* □ nar. *žlota*

♦ **velika množica** □ ekspr. *desettisočglava množica* □ knj.izroč. *mnogoglavna množica* □ zastar. *nebrojna množica* □ ekspr. *neštevilna množica* □ knj.izroč. *stoglavna množica* □ ekspr. *stotisočera množica* □ ekspr. *stotisočglava množica* □ ekspr. *tisočglava množica*

• **1.** mat. *delna množica* □ mat. *partitivna množica* **2.** mat. *osnovna množica* □ mat. *univerzalna množica* **3.** mat. *presečna množica* □ mat. *presek množic*

GLEJ ŠE ljudstvo 1 | veliko¹ | veliko²

mnóžični -a -o prid. |ki je v zvezi z množico| *množično preseljevanje* □ *masovni* □ knj.izroč. *mnoštveni* □ zastar. *množestveni* □ knj.izroč. *množinski*

GLEJ ŠE izdaja 1•2 | občilo • | prizor •2 | proizvodnja 1•3

mnóžično nač. prisl. |izraža, da je pri dejanju, stanju udeležena velika skupina ljudi| *množično odhajati s podeželja v mesto; Državljeni so z ukrepi množično nezadovoljni* □ *masovno* □ knj.izroč. *mnoštveno* □ knj.izroč. *tropoma* □ knj.izroč. *trumoma*

mnóžičnost -i ž |lastnost takega, pri katerem je udeležena velika skupina ljudi| *mnóžičnost kulture* □ **masovnost**

mnóžilni -a -o prid. ► števniki pp

mnóžina -e ž jezikosl. |slovnico število, ki zaznamuje več kot dve, v nekaterih jezikih dve ali več kot dve stvari| *prva oseba mnóžine* □ jezikosl. **plural**

GLEJ ŠE količina | množica | veliko²

mnóžinski -a -o prid. ► končnica •4 | množični | proizvodnja 1•3 | samostalnik •2

mnóžitelj -a m mat. |število, s katerim se množi| *mnóženec in mnóžitelj* □ mat. **multiplikator**

mnóžitev -tve s ► razmnoževanje

mnóžiti -im nedov.

1. *kaj* |delati kaj številnejše, večje| *mnóžiti frnikole s spretno igro* □ knj.izroč. **pomnoževati**

2. mat. |opravljati računsko operacijo, pri kateri se mnóženec tolikokrat poveča, kolikor znaša mnóžitelj| *mnóžiti in deliti*

□ knj.izroč. **multiplirati** □ zastar. **poštevati**

GLEJ ŠE razmnoževati 1, 2 | večati¹

mnóžiti se -im se nedov. |dobivati čedalje večje število primerkov, članov| *Prebivalstvo se hitro mnóži* □ **naraščati**

□ knj.izroč. **pomnoževati se** □ knj.izroč. **prirraščati** □ ekspr. **rasti**

GLEJ ŠE razmnoževati se 1, 2

mnóžje -a s ► množica

móa -e ž ► ptica pp4

mób -a m ► sodrga

móbi -ja m ► telefon •2

mobílec -lca m ► telefon •2

mobiliár -ja m ► pohištvo

mobílija -e ž ► pohištvo

mobilizácija -e ž |uradni vpoklic na opravljanje vojaške

dolžnosti| *mobilizacija vojaških obveznikov* □ **mobiliziranje** □ **vpoklic**

mobilizácijski -a -o prid. ► rok¹ •7

mobilizíran -a -o povdk. |izraža, da je kdo uradno poklican na opravljanje vojaške dolžnosti| *Bil je mobilizíran ob razglasitvi vojne nevarnosti* □ **vpoklican** □ star. **poklican**

mobilizíranec -nca m |kdor je uradno poklican na opravljanje vojaške dolžnosti| *odhod mobilizírancev na fronto* □ **mobilizirani**

□ **vpoklicanec** □ **vpoklicani**

mobilizírani -a -o prid. ► mobiliziranec

mobilizíranje -a s ► mobilizacija | razgibanje

mobilizírati -am dov. *koga* |napraviti, da kdo zaradi posebnih razmer obvezno opravlja kako delo| *ob epidemiji mobilizírati vse zdravstveno osebje* □ pog. **zmobilizírati**

GLEJ ŠE pridobiti 3 | razgibati¹ 2 | razgibavati 2 | vpoklicati

mobílni -a -o prid. ► bolnik pp2 | bolnišnica •4 | gibljivi |

premični | prestavljivi | telefon •2

mobílnik -a m ► telefon •2

mobílnost -i ž ► gibljivost

móbing -a m |sistematično duševno nasilje, ustrahovanje na delovnem mestu| *vložiti tožbo zaradi mobinga* □ **trpinčenje na delovnem mestu**

móbitel -a m ► telefon •2

móč¹ -í ž

1. |človekova telesna sposobnost za opravljanje fizičnega dela ali prenašanje telesnih naporov| *velika móč v krhkem telesu*

□ **energija** □ redk. **jačina** □ star. **jakost** □ star. **krepčina** □ knj.izroč. **krepkost**

□ zastar. **krepost** □ knj.izroč. **močnost** □ ekspr. **sila¹**

2. |sposobnost za prenašanje duševnih naporov| *v ljubezni dobiti móč za premaganje težav* □ **energija** □ knj.izroč. **jakost**

♦ **ustvarjalna móč** □ knj.izroč. **kreativna móč** □ knj.izroč. **obrazovalna móč**

□ knj.izroč. **stvarilna móč** □ knj.izroč. **stvariteljna móč** □ knj.izroč. **stvariteljska móč** □ knj.izroč. **stvarjalna móč** □ knj.izroč. **ustvarjalska móč**

3. nav. mn. |sposobnost, volja za obstajanje, bivanje, udejstvo-

vanje| *Starčku so pešale móči* □ **vitalna móč** □ **življenjska energija**

□ **življenjska móč** □ **življenjska sila** □ **vitalnost** □ knj.izroč. **živna móč**

□ zastar. **životna móč** □ knj.izroč. **životvorna móč**

4. s prilastkom |značilnost česa glede na učinek, posledico|

móč čustva; móč doživetja □ **intenzivnost** □ knj.izroč. **intenziteta**

□ knj.izroč. **jačina** □ knj.izroč. **jakost** □ knj.izroč. **močnost** □ knj.izroč. **sila¹**

□ knj.izroč. **silnost** □ knj.izroč. **silovitost**

• bot. **srčna móč** □ bot. **stezničnik**

GLEJ ŠE delavec | energija •2 | močno 1 | mogočnost 1 |

opomoči si 1 | oslabei • | oslabeti 1 | oslabiti 1 | rodovitnost 1 |

sila¹ | slabeti | slabiti | sugestivnost | tekmovati 1 | trdnost 3 • |

učitelj | uredba • | zelo 1 | zmogljivost 1

móč² povdk. ► mogoče³

móča -e ž ► dež¹ | deževje | močvirje | mokrota 1, 2

močáva -e ž ► močvirje

močefit -a m ► sperma

močélka -e ž ► migetalkar

móčen -čna -o prid.

1. |ki je sposoben opravljati naporno fizično delo| *močen*

človek □ **krepek** □ star. **hrust²** □ star. **hrustast** □ star. **jak²** □ ekspr. **korenjaški**

□ ekspr. **silén** ■ protip. **šibek**

POVEDKOVNIK bik, bikan, brdavs, herkul², hrust¹, gorila, junak, junačina¹, junačina², junec, korenjak, krpan, robavs, silak, štempihar

2. |ki je sposoben prenašati duševne napore| *močna, pogumna*

ženska □ **trden** □ star. **jak²** □ ekspr. **trpežen** ■ protip. **šibek**

3. |ki ima tako zgradbo, da lahko dobro opravlja svojo funkcijo|

močne mišice; močna tkanina □ **trden** □ ekspr. **jeklen jeklene mišice**

□ ekspr. **krepek** □ ekspr. **železen železne mišice** ■ protip. **šibek**

4. |ki ima veliko mero lastnosti, potrebnih za opravljanje

svoje funkcije| *močna država; močna vojska* □ **trden** *trdna država*

□ ekspr. **silén** *silna vojska* ■ protip. **šibek**

5. |ki po splošni telesni razvitosti presega navadno stopnjo|

fantova močna postava □ ekspr. **krepek** ■ protip. **šibek**

6. |v katerem osnovna sestavina nastopa v veliki meri| *močen*

vonj □ **intenziven** □ ekspr. **težek** ■ protip. **lahek**

7. |ki presega navadno, običajno stopnjo glede na učinek, posledico|

močen veter □ **hud¹** □ ekspr. **divji** □ ekspr. **grozen**

□ ekspr. **peklenski peklenski hrup** □ ekspr. **silén** *silén veter* □ ekspr. **silovit**

silovit veter □ ekspr. **strahovit strahovit udarec** □ redk. **težek težek nalive**

□ ekspr. **togoten togotna burja** □ knj.izroč. **vseprešinjajoč vseprešinjajoč veter**

8. |ki presega navadno, običajno stopnjo glede na obseg,

količino| *močen curek vode* □ ekspr. **krepek**

9. |ki presega navadno, običajno stopnjo glede na čutno

zaznavnost| *močen glas* □ ekspr. **divji** □ ekspr. **gromozanski gro-**

mozansko razbijanje po vratih □ ekspr. **grozanski grozanski trušč**

□ ekspr. **krepek** □ ekspr. **mogočen** □ ekspr. **nečloveški nečloveško vpitje**

□ ekspr. **silén** □ ekspr. **silovit silovit pok** □ ekspr. **strašanski strašanski trušč**

□ ekspr. **viharen viharo ploskanje** □ knj.izroč. **vseprediren**

10. |ki presega navadno, običajno stopnjo glede na stopnjo

pojavnjanja, obstajanja| *močna strast* □ ekspr. **divji** □ star. **jarek²**

jarka jeza □ ekspr. **mogočen** □ zastar. **neodoljiv** □ knj.izroč. **neudržan**

□ knj.izroč. **neudržen** □ ekspr. **nezadržan** □ ekspr. **nezadrževan** □ ekspr. **silén**

□ ekspr. **silovit** □ ekspr. **titanski umetnikovi titanski izbruhi** □ ekspr. **viha-**

ren viharo navdušenje □ ekspr. **vulkanski vulkanski izbruh bolečine**

□ ekspr. **žgoč žgoča želja** □ ekspr. **živ² živo zanimanje za literaturo**

GLEJ ŠE debel 2 povdk. 1 | hud¹ 1 | izrazit 2 | lahek 3 | šibek 1, 2, 3 | trden 2 | velik 3 | zmogljiv

močenje -a s ▶ uriniranje

močerád -áda m | žival žametno črne barve z rumenimi lisami, s podolgovatim, valjastim trupom in dolgim repom | različne vrste močerádov □ knj.izroč. salamander

močeril -a m ▶ ribica •2

močeváti se -újem se nedov. ▶ bojevati se 1

močevína -e ž ▶ močvirje | mokrota 1, 2

môči¹ mórem nedov. ▶ smeti²

môči² povdk. ▶ lahko⁴ 1, 2, 4 | mogoče³

močilnica -e ž ▶ godilnica

močilo -a s ▶ godilnica | godišče | mlaka 1

môči se mórem se nedov. ▶ dati se 2

močiti móčim nedov. kaj | delati kaj mokro, navadno z vodo | Dež moči tla □ star. kropiti □ premakati | popolnoma □ razmakati | zelo |

PODPOMENKE brizgati, obrizgavati, opluskavati, prekapati, prhati, pršiti, rositi, škropiti

GLEJ ŠE jokati | namakati 1 | opravljati¹ •3 | zamakati 1

móčnat -a -o prid. ▶ mokast | moknat 1, 2

móčnati -a -o prid. ▶ oidij

močnejši -a -e prid. ▶ spol •2

môčni -a -o prid. ▶ hrana 1•9 | krmilo² •

móčnik -a m | gostljata jed iz moke in vode | kuhati močnik □ nar. podmet □ nar. sok □ nar. sukanec □ nar. usukanec

GLEJ ŠE položaj 5pp

močnó nač. prisl.

1. |izraža, da dejanje presega navadno, običajno stopnjo glede na učinek, posledico | močno zamahniti; močno zapihati □ ekspr. grozno¹ □ ekspr. grozovito □ ekspr. iz vse moči iz vse moči si prizadevati za kaj □ ekspr. krepko □ ekspr. na vso moč □ ekspr. presilovito silno zapihati □ ekspr. silno □ ekspr. silovito □ ekspr. strahovito □ ekspr. z vsemi močmi □ ekspr. z vsemi silami □ ekspr. z vso močjo □ ekspr. z vso silo

2. |izraža, da dejanje presega navadno, običajno stopnjo glede na intenzivnost | močno ljubiti □ ekspr. globoko □ ekspr. goreče □ ekspr. gorečno □ ekspr. gorko¹

GLEJ ŠE zelo 1, 3

môčnost -i ž ▶ moč¹ 1, 4

môčnostni -a -o prid. ▶ ojačevalnik pp 1

močvára -e ž ▶ močvirje

močvárast -a -o prid. ▶ močvirnat

močviren -rna -o prid. ▶ močvirnat

močvirje -a s |z zastajajočo vodo trajno prepojeni svet | izsuševati močvirje □ močvirnati svet □ močvirni svet □ nar. blato □ redk. grezovina □ star. jezerišče □ nar. mezina □ nar. moča □ knj.izroč. močava □ knj.izroč. močevina □ ekspr. močvara □ star. mokrice □ geogr. mokrina □ nar. muža □ nar. mužava

močvirnat -a -o prid. |ki je trajno prepojen z zastajajočo vodo | močvirnato zemljišče □ močviren □ zamočvirjen □ knj.izroč. grezast □ knj.izroč. grezen □ knj.izroč. greznat □ ekspr. močvarast □ nar. muževen □ star. zamokel

močvirni -a -o prid. ▶ močvirje

močvirni -a -o prid. ▶ močvirje | rastlina •9

močvirnica -e ž ▶ ptica •1 | voda •3

močvirnik -a m ▶ barjan | ptica •1

močvirski -a -o prid. ▶ cipresa • | logarica | lunj •1 | malarija¹ | ptica •1 | rastlina •9 | voda •3

móda -e ž |v določenem času uveljavljeni kroji oblačil, obutve, vzorci blaga | značilnosti letošnje mode □ zastar. noša

GLEJ ŠE moderno | starokopiten •

modalitéta -e ž ▶ modalnost

modálni -a -o prid. ▶ glagol •4

modálnost -i ž knj.izroč. |način bivanja | igra kot vrsta modalnosti □ knj.izroč. modaliteta

módel¹ -dla m |posoda za pečenje kruha, potice, zlasti lončena | dati testo v model □ knj.izroč. oblika □ star. torilo

modél² -a m

1. |votla priprava, po kateri se oblikuje vanjo dana, vlita snov | vlti maso v model □ kalup □ nar. modlo □ knj.izroč. oblika

♦ tortni model □ model za torte

2. |kdor se ukvarja s tem, da se daje na razpolago za upoda-bljanje | preživljati se kot model □ knj.izroč. modelka |ženska |

PODPOMENKE fotomodel, kiparski model

GLEJ ŠE fotomodel | kalup | maketa | poskus 1•3 | šablona

modelácija -e ž ▶ modeliranje

modeliranje -a s um. |dajanje zaželene umetniške oblike, zlasti končne, kiparskemu gradivu | modeliranje glave

□ um. modelacija

modelirati -am nedov. ▶ oblikovati 1, 3

modélka -e ž ▶ model² 2

modélni -a -o prid. ▶ poskus 1•3

módelnica -e ž ▶ pečnica

móden -dna -o prid. ▶ moderen¹

móder¹ -dra -o prid. |ki je take barve kot plavica, jasno nebo | moder cvet □ pog. plav⁴ □ knj.izroč. sinji □ knj.izroč. višnjev □ modrikast

PODPOMENKE 1. črnomoder, sivomoder, zelenomoder, vijoličasto-moder **2.** indigast, kobalten, safiren **3.** svetlomoder, temnomoder

GLEJ ŠE pomodrel

móder² -dra -o prid. ▶ pameten | preudaren | resen²

modéren¹ -rna -o prid. |ki je v skladu z modo svojega časa | moderen klobuk □ knj.izroč. moden □ ekspr. novomoden □ zastar. novošegen □ zastar. šimi □ ekspr. supermoderen |zelo moderen | protip. nemoderen

GLEJ ŠE napreden 2 | nemoderen | sodoben | zastarel

modéren² -rna -o povdk. |izraža, da je kaj v skladu z modo svojega časa | Ti čevlji so še vedno moderni □ v modi

modérnež -a m ekspr. |kdor se ravna po novejših normah sodobnega časa | stališča modernežev □ knj.izroč. modernik

GLEJ ŠE modernist

modérni -a -o prid. ▶ sodobni 1

modérnik -a m ▶ modernež | modernist

moderníst -a m |kdor sledi novi smeri, zlasti v umetnosti | pisatelj modernist □ knj.izroč. modernež □ knj.izroč. modernik

modernizácija -e ž ▶ posodabljanje | posodobitev 1, 2

modernizirati -am dov. in nedov. kaj |opremiti z najnovejšimi tehničnimi in strokovnimi pridobitvami | modernizirati tovarno; modernizirati tehnološki postopek □ zmodernizirati

GLEJ ŠE posodabljati 1, 2 | posodobiti 1, 2

modernizirati se -am se nedov. in dov. ▶ posodabljati se | posodobiti se

modérno nač. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje določeno s tem, da je v skladu z modo svojega časa | moderno se izražati; biti moderno oblečen □ po modi □ knj.izroč. modno | protip. nemoderno

GLEJ ŠE sodobno

modérnost -i ž |dejstvo, da je kaj v skladu z modo svojega časa | skrbeti za modernost garderobe □ knj.izroč. modnost

GLEJ ŠE sodobnost

M

modificirati -am dov. in nedov. ▶ preoblikovati | prilagajati | prilagoditi | spremeniti 1 | spreminjati 1

modificirati se -am se dov. ▶ preoblikovati se 1

modifikacija -e ž ▶ preoblikovanje | sprememba •2

modistinja -e ž ▶ modistka

modistka -e ž | ženska, ki se poklicno ukvarja z izdelovanjem in prodajanjem ženskih klobukov, čepic | *poklic modistke*
□ knj.izroč. *modistinja*

modlo -a s ▶ model² 1

modni -a -o prid. ▶ barva 1•10 | brv• | oblikovalec 2• | oblikovalka• | oblikovanje 1•1 | revija pp 2 | revija •4 | salon•4

modnica -e ž ▶ pečnica

modnik -a m anat. | kožna vreča, v kateri sta moški spolni žlezi | *vnetje modnika* □ pog. *mošnja* □ anat. *skrotum*

modno prisl. ▶ moderno

modnost -i ž ▶ modernost

modo -a s biol. | spolna žleza, ki proizvaja semenčice | *odstraniti moda mladim samčkom* □ *moška spolna žleza* □ pog. *jajce* □ biol. *testis*

modra -e ž ▶ pametna

modrak -a m ▶ mislec 1

modrās -āsa m ▶ kača pp 3

modrāsov -a -o prid. ▶ pastir•

modrāsovec -vca m ▶ volčin •2

modrc -a m ▶ modrček | opleček

modrček -čka m | del ženskega spodnjega perila, ki pokriva dojke | *nositi modrček* □ *modrc* □ knj.izroč. *nedrc* □ knj.izroč. *nedrček*
□ knj.izroč. *oprsnik* | *podaljšan do pasu*

modrec -a m ▶ mislec 1, 2

modreti -im nedov. | dobivati modro barvo | *Grozde jagode modrijo* □ pog. *plaviti se* □ knj.izroč. *sinjeti*
GLEJ ŠE modriti se

modri¹ -ega m ▶ pametni¹

modri² -a -o prid. ▶ barva 1•30 | barva 1•26 | barva 1•5 | galica | kralj• | plavček | plavica | policist | upokojiti se

modrica¹ -e ž | modrikasta lisa na koži zaradi izliva krvi | *modrice od udarcev* □ *podplutba* □ knj.izroč. *črnava* □ knj.izroč. *črnica*
□ star. *krotovica*
GLEJ ŠE plavica

modrica² -e ž ▶ muza | pesnik

modričast -a -o prid. ▶ modrikast

modrija -e ž ▶ misel 1 | modrovanje

modriján -a m ▶ kamen¹•3 | mislec 1, 2

modrijánčiti -im nedov. ▶ modrovati

modrijániti -im nedov. ▶ modrovati

modrijánstvo -a s ▶ modrost

modrijárh -a m ▶ mislec 1

modrika -e ž bot. | trava s togimi listi in valjastim ali glavičastim socvetjem | *na strmih področjih rastoča modrika* □ bot. *vilovina*

modrikast -a -o prid. | ki ni popolnoma moder | *modrikast cvet*; *modrikast dim* □ *modrikav* □ knj.izroč. *modričast* □ pog. *plavkast*
□ knj.izroč. *sinjevkast* □ knj.izroč. *sinjkast* □ knj.izroč. *višnjevkast*
GLEJ ŠE pomodrel

modrikastordéči -a -e prid. ▶ barva 1•11

modrikati se -am se nedov. ▶ modriti se

modrikav -a -o prid. ▶ modrikast

modrikavost -i ž ▶ cianoza

modriło -a s | nekdanj sredstvo, ki naredi bele tkanine bolj bele | *beliti perilo z modriłom* □ *plavilo* □ zastar. *intka*
GLEJ ŠE ličilo

modrina¹ -e m ▶ mislec 1

modrina² -e ž | lastnost modrega, modra barva | *modrina neba*
□ pog. *plavina* □ knj.izroč. *sinj*¹ □ knj.izroč. *sinj*² □ knj.izroč. *sinjina* □ knj.izroč. *višnjevošt*
GLEJ ŠE nebo

modrina³ -e ž ▶ mislec 1

modriš -a m ▶ plavica

modriti -im nedov. *kaj* | delati kaj modro | *modriti zid* □ pog. *plaviti*²

modriti se -im se nedov. | modro se odražati, kazati | *V daljavi se modri nebo* □ knj.izroč. *modreti* □ knj.izroč. *modrikati se* □ knj.izroč. *sinjeti*
□ knj.izroč. *sinjiti se*

módro¹ prisl. ▶ pametno

módro² nač. prisl. | izraža, da je kaj take barve kot plavica, jasno nebo | *modro pobarvan zid* □ pog. *plavo*

modrokřvni -a -o prid. ▶ plemiški

modroók -a -o prid. | ki ima modre oči | *modrooka deklica*
□ pog. *plavook*

modroslóvec -vca m ▶ filozof

modroslóvje -a s ▶ filozofija 1

modroslóvni -a -o prid. ▶ filozofski

modroslóvski -a -o prid. ▶ filozofski

modróst -i ž | lastnost človeka, ki je sposoben prodorno misliti in ustrezno ravnati | *ceniti modrost izkušenih* □ star. *modrijánstvo*
GLEJ ŠE kamen¹•3 | misel 1 | razumnost | znanje 1

modróstni -a -o prid. ▶ zob¹•2

modróstnik -a m ▶ mislec 1 | zob¹•2

modrovánje -a s ekspr. | razpravljanje o kaki stvari po nepotrebnem | *modrovanje o vsakdanjih opravilih* □ ekspr. *filozofiranje*
□ slabš. *modrija*

modrováti -ujem nedov. ekspr. | razpravljati o kaki stvari po nepotrebnem | *Modruje, namesto da bi začel delati* □ ekspr. *filozofirati*
□ star. *modrijánčiti* □ star. *modrijániti*
GLEJ ŠE filozofirati | pogovarjati se 1 | premišljevat 1, 2

módrozelèn -éna -o prid. ▶ zelen² pp 3

modroznánstvo -a s ▶ filozofija 1

módul -a m

- 1. fiz. prožnostni modul □ fiz. modul elastičnosti 2. teh. lunarni modul □ teh. kapsula □ teh. mesečev modul □ teh. pajek

modulárec -rca m ▶ blok•2

modulárni -a -o prid. ▶ blok•2

módus -a m ▶ način | naklon 2

mogíla -e ž ▶ grob¹ 2

mogòč -óča -e povdk. | izraža, da se kaj lahko uresniči, nastopi | *Vrnitev je še mogoča* □ pog. *možen*

mogóče¹ -ega s | kar glede na objektivne okoliščine lahko je, obstaja | *govoriti o mogočem in resničnem* □ pog. *možno*¹

mogóče² člen. ▶ morda 1, 2 | približno²

mogóče³ povdk. z nedoločnikom ali z odvisnim stavkom | izraža možnost uresničitve dejanja ali stanja | *To knjigo je še mogoče dobiti; Mogoče je, da bo ozdravel* □ pog., s sedanjikom *lahko*² *To se lahko dobi* □ knj.izroč., z nedoločnikom *moč*² □ knj.izroč., z nedoločnikom *moči*² □ pog. *možno*³
□ ekspr., z odvisnim stavkom *up Up je, da bo ozdravel* □ ekspr., z odvisnim stavkom *upanje*²
GLEJ ŠE čim dlje 1, 2 | čim prej | prej¹ 1• | veliko³ 1

mogóčen -čna -o prid.

- 1. | ki ima veliko oblast, moč | *mogóčen vladar; mogočna ustvarjalnost* □ star. *mogoten* □ ekspr. *premogóčen* □ knj.izroč. *vsegamogóčen*
□ ekspr. *vsemóčen* □ star. *vsemogóč* □ ekspr. *vsemogóčen* □ zastar. *vsemožen*
□ knj.izroč. *zmagoslaven* □ knj.izroč. *zmagovit* *zmagovita lepota*
- 2. | ki vzbuja pozornost, občudovanje zaradi velike razsežnosti | *mogóčno grajsko poslopje* □ ekspr. *bahat* □ ekspr. *grandiozen*

□ ekspr. **impozanten** □ ekspr. **košat** *košata domačija* □ knj.izroč. **majestetičen** □ star. **mogoten** □ knj.izroč. **monumentalen** □ ekspr. **oblasten**
 □ knj.izroč. **pompoznen** □ ekspr. **ponosen** □ ekspr. **premogóčen**
 □ knj.izroč. **reprezentančen** □ knj.izroč. **reprezentativen**
 □ ekspr. **veličasten**

3. |ki vzbuja pozornost, občudovanje zaradi velikega števila članov, sestavnih delov| *mogočna družina rastlin* □ ekspr. **impozanten** □ ekspr. **veličasten**

4. |ki vzbuja pozornost, občudovanje zaradi velike čutne zaznavnosti| *mogočno hrumenje reke* □ star. **mogoten**
GLEJ ŠE močen 10, 9 | pomemben

mogóči -a -e prid. |ki glede na objektivne okoliščine lahko je, obstaja| *mogóči vzrok* □ **potencialni** □ pog. **možni** □ knj.izroč. **možnostni**
GLEJ ŠE morebitni | raznovrstni

mogóčiti -im nedov. ► omogočati 1

mogóčiti se -im se nedov. knj.izroč. |mogočno stati, razprostrirati se| *Na hribu se mogóči grad* □ ekspr. **košatiti se** □ knj.izroč. **mogotiti se**

mogóčnež -a m ► mogočnik | velikaš

mogóčni -ega m ► mogočnik

mogóčnica -e ž ► velikašinja

mogóčnik -a m |kdor ima veliko oblast, moč| *vpliv mogočnikov*
 □ **mogočni** □ ekspr. **mogóčnež** □ knj.izroč. **mogóčnjak** □ knj.izroč. **mogotec**
 □ knj.izroč. **potentat** □ ekspr. **vsemogóčnež**

GLEJ ŠE velikaš

mogóčnjak -a m ► mogočnik | velikaš

mogóčno nač. prisl. |izraža, da kaj vzbuja pozornost, občudovanje zaradi velike razsežnosti| *Na hribu mogočno stoji grad*

□ knj.izroč. **grandiozno** □ knj.izroč. **majestetično** □ star. **mogotno**

□ knj.izroč. **monumentalno** □ ekspr. **ponosno** □ ekspr. **veličastno**

mogóčnost -i ž

1. |dejstvo, da ima kdo veliko oblast| *priznavati vladarjevo mogočnost* □ ekspr. **moč** □ star. **mogota** □ ekspr. **premogóčnost** □ knj.izroč. **vsegamogóčnost** □ ekspr. **vsemoč** □ ekspr. **vsemogóčnost**

2. |lastnost česa, kar vzbuja pozornost, občudovanje zaradi velike razsežnosti| *občudovati mogočnost palače*

□ knj.izroč. **grandioznost** □ knj.izroč. **impozantnost** □ knj.izroč. **majestetičnost** □ knj.izroč. **monumentalnost** □ knj.izroč. **pompoznost** □ ekspr. **ponosnost** □ ekspr. **premogóčnost** □ knj.izroč. **reprezentančnost** □ knj.izroč. **reprezentativnost** □ ekspr. **veličastnost** □ star. **veličava**

GLEJ ŠE možnost 1

mogóčnost -i ž ► možnost 1

mogóta -e ž ► mogočnost 1 | roža •1

mogótec -tca m ► mogočnik | velikaš

mogóten -a -o prid. ► mogočen 1, 2, 4

mogóčiti se -im se nedov. ► mogočiti se | vesti se pp 2

mogóčno prisl. ► mogočno

mógul -a m ► vladar pp 5

mohamedán -a m ► musliman

mohamedánc -nca m ► musliman

mohamedánka -e ž ► muslimanka

mohamedánski -a -o prid. ► islam | muslimanski

mohamedánstvo -a s ► islam | muslimanstvo

mohêr -ja m ► volna •1

mohêrvólna -e ž ► volna •1

mohorján -a m |član Mohorjeve družbe| *veliko število mohorjanov* □ star. **družbenik**

mohorjánski -a -o prid. ► knjiga •2 | povest •1

Mohôrjev -a -o prid. ► knjiga •2

mohôrjevka -e ž ► knjiga •2

mohôrski -a -o prid. ► knjiga •2 | povest •1

mój môja -e zaim. ► joj² 4

mòjdún medm. ► presneto²

mòjdúnaj medm. ► presneto²

mòjdúš medm. ► presneto²

mójster -tra m

1. |kdor zna kaj dobro, navadno strokovno narediti| *mójster za oblikovanje besedil* □ ekspr. **strokovnjak** □ star. **umetelnik** □ knj.izroč. **veščak**

2. |ugledni skladatelj, dirigent| *izpopolnjevati se v dirigiranju pri znamenitem mójstru* □ ekspr. **maestro**

3. |kdor ima najvišjo usposobljenost v kaki obrtni stroki| *dati naročilo mójstru* □ nar. **mešter**

♦ **kamnoseški mójster** □ knj.izroč. kamnarski mójster

GLEJ ŠE dirigent | kipar | pisatelj | umetnik

mójstrica -e ž

1. |ženska, ki ima najvišjo usposobljenost v kaki obrti| *Spoštovala je izkušnost mójstrice* □ knj.izroč. **mójstrovka**

2. |ženska, ki zna kaj dobro, navadno strokovno narediti| *vprašati mójstrico za nasvet* □ knj.izroč. **mójstrovka** □ ekspr. **poznavalka** □ ekspr. **strokovnjakinja**

mójstrína -e ž ► delo 2•2 | mójstrovina

mójstríti -ím nedov. ► obvladovati 2 | uriti

mójstrováti -újem nedov. ► obvladovati 2 | opravljati¹ •1

mójstrovína -e ž |umetniško, tehnično dovršeno delo|

filmska mójstrovina; pripovrđna mójstrovina □ **mójstrsko delo** □ knj.izroč. **mójstrína** □ knj.izroč. **remekdelo**

GLEJ ŠE umetnina

mójstrovka -e ž ► mójstrica 1, 2

mójstrski -a -o prid. ► delo 2•2 | magistrale | mójstrovina | odličen

mójstrsko prisl. ► odlično²

mójstrskost -i ž ► odličnost

mójškra -e ž ► šivilja

mójškrica -e ž ► šivilja

mòk mòka m ► mokrota 1 | vlaga

móka -e ž |izdelek, ki se pridobi z mletjem žita in se uporablja za pripravo živil| *presejati moko* □ ekspr. **mokica**

♦ **1.** ajdova moka □ nar. ajdinska moka **2.** koruzna moka □ nar. sirkova moka □ nar. turščična moka **3.** agr. kostna moka □ agr. kostni zmletek **4.** gastr. mehka moka □ star. ničlarica □ star. nularica **5.** soržična moka □ soržna moka

PODPOMENKE 1. ajdova moka ↗, ječmenova moka, koruzna moka ↗, ovsena moka, prosena moka, ržena moka, sojina moka, soržična moka ↗ **2.** bela moka, črna moka, enotna moka, polbela moka, zmesna moka **3.** mehka moka ↗, ostra moka

GLEJ ŠE lupulin | mokovec | poprh | sago | sladkor •3

mókarica -e ž

• bot. užitna molarica □ bot. slivarica

GLEJ ŠE goba pp 3 | prodajalka pp 1

mokasín -a m |obuvalo brez vezalk in z nizko peto ali brez nje| *obuti si mokasine* □ pog. **mokasinka**

mokasínka -e ž ► kača pp 3 | mokasin

mókast -a -o prid. |ki je podoben moki| *mokast prah* □ **močnat** □ **moknat**

GLEJ ŠE moknat 2

móker mókra -o prid. |ki je polit ali prepojen z vodo ali drugo tekočino| *moker rokav; biti moker od potu*

□ **premočen** □ **zmočen** ■ protip. **suh**¹

GLEJ ŠE deževen | mlad 1♦ | neizkušen povdk. 2 | poten | solzen | suh¹ 1 | vlažen 2

mókica -e ž ► moka

móknat -a -o prid.

1. |ki je umazan od moke| *moknata obleka* □ **močnat**
2. |ki je izsušen, krhek zaradi prezrelosti| *moknat sadež*

□ **močnat** □ **mokast**

GLEJ ŠE **mokast**

mokosévka -e ž ▶ postovka

mókovec -vca m bot. |drevo ali grm z nazobčanimi, spodaj belo dlakavimi listi in rdečimi plodovi| *listi mokovca* □ bot. **moka**

mókož -a m zool. |močvirska ptica s črnimi lisami po rumenem hrbtu| *oglašanje mokoža* □ zool. **capovoznik**

mókožka -e ž ▶ tukalica •

mokrác -a m ▶ demokrat •2

mókrast -a -o prid. ▶ mokroten

mókrac -a m ▶ veter pp 1

mokrênje -a s ▶ uriniranje

mókrí -a -o prid. ▶ bazen •3 |izpiralnica | lončarija | slikati 1♦ | žig 1 pp 2

mókríca -e ž nav. mn., zool. |rak, ki ima večino nog hodilk enako oblikovanih| *mokrice in pajkovci* □ zool. **enakonožec**

mókríce -íc ž mn. ▶ močvirje

mókríla -íl s mn. ▶ sečila

mókrína -e ž ▶ močvirje | mokrota 1 | tekočina | vlaga

mókríti -ím nedov. |na svojem površju delati kapljice| *Stene v kuhinji mokrijo* □ ekspr. **potiti se** | *Siri se potijo* □ ekspr. **znojiti se**

GLEJ ŠE **deževati** | **opravljati** 1 •3 | **rositi**

mókrôta -e ž

1. |tekočina, zlasti v majhnih količinah| *mokrota v čevljih* □ **moča**

□ knj.izroč. **močevina** □ star. **mok** □ knj.izroč. **mókrína**

2. ekspr. |padavine, zlasti dež| *Pogosta mokrota v aprilu je napravila veliko škode* □ star. **moča** □ knj.izroč. **močevina** □ nar. **primaka**

GLEJ ŠE **dež** 1 | **pijača** •1 | **smrkelj** | **sneg** | **vlaga** | **vlačnost**

mókrôten -tna -o prid. |ki ima nekoliko vlage, mokrote| *mokrotna tla* □ knj.izroč. **mokrast**

GLEJ ŠE **vlažen** 2

molár -ja m ▶ kočnik

molčanje -a s |stanje, v katerem se ne govori| *Po mučnem molčanju je končno spregovoril* □ **molk** □ knj.izroč. **molčecnost**

□ ekspr. **tišina** ■ protip. **govorjenje**

GLEJ ŠE **govorjenje** | **molk**

molčati -ím nedov.

1. |biti v stanju, pri katerem se ne govori, ne izraža svojega mnenja| *Nekaj časa je molčal, nato je spregovoril* □ ekspr. **biti tiho**

□ ekspr. **držati jezik** | *Preprosto ne zna držati jezika* □ ekspr. **mirovati**

z jezikom □ pog. **ne govoriti** | *Kadar mu kaj ni všeč, ne govori*

□ knj.izroč. **nemeti** □ ekspr. **požirati besede** ■ protip. **govoriti**

2. ekspr. |ne pripovedovati zaupanih, zaupnih stvari| *Njemu lahko poveš, ker zna molčati* □ ekspr. **biti tiho** □ ekspr. **brzdati jezik**

□ ekspr. **držati jezik** □ ekspr. **držati jezik za zobmi** □ nizk. **držati kljun**

□ neknj. pog. **držati zase kaj** □ ekspr. **obrzdati jezik**

GLEJ ŠE **govoriti** 1

molčávec -vca m ▶ molčecnež

molčávost -i ž ▶ molčecnost

molčé nač. prisl. |izraža, da se kaj dogaja brez govorjenja| *molče delati* □ ekspr. **brez besed** □ ekspr. **tiho** 1

molčéč -éča -e prid. |ki rad molči| *molčéč mož* □ knj.izroč. **molčéčen**

□ knj.izroč. **molčljív** □ ekspr. **tih** □ knj.izroč. **zamolčljív** □ zastar. **zamolkel**

molčéčen -čna -o prid. ▶ molčec

molčéčnež -a m ekspr. |kdor rad molči| *Od tega molčéčneža ne boš ničesar izvedel* □ knj.izroč. **molčávec** □ knj.izroč. **molčéčnik**

□ knj.izroč. **molčljívec** ■ protip. **zgovornež**

molčéčnik -a m ▶ molčecnež

molčéčnost -i ž |lastnost človeka, ki rad molči| *Znan je po molčéčnosti* □ knj.izroč. **molčávost** □ knj.izroč. **molčljívost** ■ protip. **zgovornost**

GLEJ ŠE **molčanje** | **zgovornost**

mólčkati -am nedov. ▶ moliti 1

molčljív -a -o prid. ▶ molčec

molčljívec -vca m ▶ molčecnež

molčljívost -i ž ▶ molčecnost

mólec -lca m ▶ molivec

moledovánje -a s |ponižno, vztrajno izražanje želje, da kdo kaj dá, naredi| *Moledovanje za dodatna denarna sredstva je bilo zaman* □ ekspr. **beráčenje** □ ekspr. **prosjáčenje**

moledováti -újem nedov. *za kaj* |ponižno, vztrajno prositi| *moledovati za službo* □ ekspr. **beráčiti** □ ekspr. **prosjáčiti**

mólek -lka m ▶ venec •

molékula -e ž

• kem. **verígasta molekula** □ kem. **verízna molekula**

GLEJ ŠE **makromolekula**

molékulárni -a -o prid. ▶ masa •2

molékulski -a -o prid. ▶ masa •2

moléti -ím nedov. |segati bolj daleč od okolice, sosednjih stvari| *Kamen moli iz tal* □ ekspr. **štrleti**

GLEJ ŠE **gledati** 5

molítev -tve ž |ustaljeno besedilo nabožne vsebine| *naučiti se molitev na pamet* □ **molítvica** |krajša molitev|

• 1. ver. **hvalna molitev** □ ver. **hvalnica** 2. ver. **kontemplativna molitev**

□ ver. **kontemplacija** 3. ver. **premišljevalna molitev** □ ver. **meditacija**

□ ver. **meditativna molitev** 4. ver. **priprošnja molitev** □ ver. **prosilna molitev**

5. ver. **zarótilna molitev** □ ver. **zarótovanje**

molíti 1 mólim nedov. |usmerjati misli, prošnje k bogu, svetnikom, navadno z izgovarjanjem ustaljenega besedila nabožne vsebine| *Pokleknil je in goreče molil* □ otr. **molčkati**

□ nar. **žebati**

♦ ver. **moliti rožni venec** □ star. **prebirati jagode na rožnem vencu**

molíti 2 -ím nedov.

1. *kaj* |imeti, ohranjati kaj v položaju, da seže bolj daleč kot sosednje stvari| *Lipa je molila svoje veje čez ograjo; Pes je molil jezik iz ust* □ **iztegovati** □ **iztezati** □ zastar. **pomaljati** □ star. **prožiti**

2. *komu kaj* |držec kaj pred seboj dajati, izročati| *Molila mu je kozarec* □ ekspr. **ponujati**

molítvarica -e ž ▶ molivka | pobožnjakinja

molítveni -a -o prid. ▶ molitvenik

molítvenik -a m |knjižica z molitvami| *brati iz molitvenika* □ **molítvena knjižica** □ star. **bukvice** □ star. **mašne bukvice** □ star. **molitvene bukve**

molítvica -e ž ▶ govorjenje pp 9 | molitev | mrtev² ♦ | oštevati

molívec -vca m |kdor molil| *enakomerni glasovi molivcev*

□ nar. **molec**

molívka -e ž |ženska, ki molil| *Molivka je zapustila cerkev* □ nar. **molítvarica**

mólj mólja m |droben metulj, katerega ličinka uničuje tekstilno blago, žito| *s škropljenjem uničiti molje* □ zool. **hišni molj**

□ zool. **suknarski molj**

• ekspr. **knjižni molj** □ slabš. **knjigobrbec** □ slabš. **knjigožer** □ ekspr. **knjižni črv**

móljast -a -o prid. ▶ moljav

moljáv -áva -o prid. |ki so ga razjedli, poškodovali molji| *moljav kožuh* □ **moljast**

mólk -a m |stanje, v katerem kdo ne izraža svojega mnenja| *z grožnjami pripraviti koga k molku* □ ekspr. **molčanje** □ ekspr. **tišina**

GLEJ ŠE **mir** 2 | **molčanje** | **tišina**

mólo -a m ▶ pomol

móloh -a m ▶ zlo

mólov -a -o prid. ▶ lestvica 9

mólovski -a -o prid. ▶ lestvica 9

mólsti mólzem nedov.

1. kaj |zvitiskati, odvzemati mleko iz vimena| *molsti kravo; Gospodinja molze* □ nar. *dojiti* □ star. *mlesti*

2. |dajati mleko| *Krava slabo molze* □ nar. *dojiti* □ star. *mlesti*

GLEJ ŠE izkoriščati 3

molzáč -a m ▶ molznik²

mólzec -zca m ▶ molznik²

molzica -e ž ▶ molznica²

molzišče -a s |prostor, kjer se molze| *krave prignati v molzišče*

□ molznik¹ □ knj.izroč. *molznica*¹

mólzni -a -o prid. ▶ molznica¹ | žival 1 pp 2

mólznica¹ -e ž |žival, ki daje mleko, zlasti krava| *rediti molznice*

□ krava molznica □ molzna krava □ mlečnica □ mlekarica □ nar. *dojna krava* □ nar. *dojnica*¹

GLEJ ŠE koza 1•3 | molzišče

molznica² -e ž |ženska, ki molze| *Poznana je bila kot spretna*

molznica □ knj.izroč. *molzica* □ knj.izroč. *molžarica*

mólznik¹ -a m ▶ molzišče

mólznik² -a m |kdor molze| *spreten molznik* □ *molzáč*

□ knj.izroč. *molzec* □ nar. *ščekar* |pri pastirjih|

GLEJ ŠE golida

molznják -a m ▶ golida

mólznost -i ž ▶ mlečnost

mólža -e ž |zvitiskanje, odvzemanje mleka iz vimena; namolzeno mleko| *jutranja molža; Vsa molža se je razlila* □ nar. *dojva*

□ knj.izroč. *molžnja*

mólžarica -e ž ▶ molznica²

mólžnja -e ž ▶ molža

moment -enta m ▶ čas 3 | dejavnik | malo⁴ 2 | navor | okolišči-
na | trenutek | zdaj¹ 1

momentálni -a -o prid. ▶ kratkotrajni | trenutni 1

momentálno prisl. ▶ trenutno | zdaj¹ 1, 2

momentáni -a -o prid. ▶ kratkotrajni | trenutni 1

momentáno prisl. ▶ trenutno

moméntni -a -o prid. ▶ trenutni 1

momljáč -a m ekspr. |kdor nerazločno, bolj tiho govori| *Momljača skoraj nihče ni razumel* □ ekspr. *žužnja* □ ekspr. *žužnjalo*

GLEJ ŠE medved 1

momljajóč -a -e prid. ▶ nerazločen

momljánje -a s ▶ govorjenje pp 6 | mrmranje

momljáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 12 | mrmrati 1

monákovski -a -o prid. ▶ münchenški

monárh -a m ▶ kralj | vladar

monárhíčni -a -o prid. ▶ monarhija 2

monarhija -e ž

1. |državna ureditev, v kateri vlada monarh| *pravni obsto*

monarhije □ redk. *monarhizem*

2. |država s tako ureditvijo| *našteti evropske monarhije* □ *monarhična država* □ *monarhistična država*

GLEJ ŠE kraljevina

monárhinja -e ž ▶ kraljica | vladarica

monarhistični -a -o prid. ▶ kraljevina | monarhija 2

monarhízem -zma m ▶ monarhija 1

mondén -a -o prid. ▶ razkošen | svetovljanski

mondénost -i ž ▶ svetovljanstvo

mondénski -a -o prid. ▶ svetovljanski

mondúra -e ž ▶ uniforma

monêra -e ž ▶ ladja pp 1

monéta -e ž ▶ kovanec

monetárni -a -o prid. ▶ denarni | politika 3 | sistem 3

mongolíd -a m antr. |človek rumene rase| *mongolidi in negroidi*

□ antr. *mongoloid*

mongolíden -dna -o prid. antr. |ki je podoben vidnim lastnostim, značilnim za rumeno raso| *mongolidne poteze obraza*

□ antr. *mongoloiden*

mongolídni -a -o prid. ▶ pleme 2 | rasa 2

mongolízem -zma m ▶ sindrom 4

mongoloíd -a m ▶ mongolid

mongoloíden -dna -o prid. ▶ mongoliden

mongoloídni -a -o prid. ▶ pleme 2

mongoloídnost -i ž ▶ sindrom 4

mongólski -a -o prid. ▶ pleme 2 | rasa 2

mónitor -ja m ▶ ladja pp 2 | zaslon 2•2

monízem -zma m

• pravn. *monizem kazenskih sankcij* □ pravn. *enotirnost kazenskih sankcij*

monoftóng -a m jezikosl. |glasovna, zlasti samoglasniška enota kot posledica samo enega obstojnega položaja govoril| *prehod diftonga v monoftong* □ jezikosl. *enoglasnik*

monogamíja -e ž |zakon moža z eno ženo| *monogamija kot evropski model družine* □ *enoženstvo* ■ protip. *poligamija*

GLEJ ŠE poligamija

monográfični -a -o prid. ▶ razprava 2•2

monográfski -a -o prid. ▶ razprava 2•2

monókel -kla m |nekdaj steklo za eno oko, ki se uporablja namesto očal| *nositi monokel* □ star. *enoočnik* □ star. *naočnik*

monoklínski -a -o prid. ▶ sistem 1•6

mónokord -a m |nekdaj priprava z eno struno za akustična merjenja| *akustični eksperimenti z monokordom* □ star. *strunjak*

mónokromátíčni -a -o prid. ▶ svetloba 2•2

mónoksid -a m kem. |oksid, ki vsebuje samo en atom kisika| *značilnosti monoksidov* □ kem. *oksidul*

GLEJ ŠE plin 1 pp 3

monolítén -tna -o prid. ▶ enoten 1

monolítost -i ž ▶ enotnost 1

monológ -a m ▶ samogovor | samogovor 4

monolóški -a -o prid. ▶ prizor 4•4

monóm -a m ▶ enočlenik

mónoplán -a m ▶ enokrilnik

monopól -a m

1. |izključna pravica do izdelovanja ali prodajanja česa|

odpraviti monopol □ zastar. *samoprodaja*

2. |podjetje, združenje podjetij, ki onemogoča medsebojno konkurenco| *privatizacija monopolov* □ ekon. *monopolna organizacija* □ ekon. *monopolna zveza* □ ekon. *monopolno podjetje*

monopolístični -a -o prid. ▶ monopolni

monopolístično prisl. ▶ dvigati 4 | oblastno

monopólni -a -o prid. |ki je v zvezi s stanjem, pri katerem je na trgu en sam izdelovalec ali prodajalec česa| *monopolni ponudnik; monopolne cene* □ knj.izroč. *monopolistični* □ knj.izroč. *monopolski* □ zastar. *samoprodajni* □ zastar. *samotržni*

GLEJ ŠE kapitalizem pp | monopol 2

monopólno prisl. ▶ dvigati 4 | oblastno

monopólski -a -o prid. ▶ monopolni

mónosaharíd -a m kem. |osnovni ogljikov hidrat, katerega molekule se ne dajo razcepiti v manjše| *našteti nekaj različnih monosaharidov* □ kem. *enostavni sladkor*

PODPOMENKE fruktoza 7, galaktoza, glukozza 7

M

monoteist -a m |kdor veruje v enega boga| *katoliki in drugi monoteisti* □ **enobožec**

monoteistični -a -o prid. ► monoteizem | nauk •2

monoteizem -zma m |vera, verovanje v enega boga| *monoteizem kot nasprotje politeizma* □ **monoteistična vera** □ **enoboštvo** ■ protip. **politeizem**

monotón -a -o prid. ► enoličen

monotonija -e ž ► enoličnost

monotóno prisl. ► enolično

monotónost -i ž ► enoličnost

monsignor -ja [monsinjór] m ► duhovnik 1 pp 2

mónstrum -a m ► pošast | spaček | spaka 2

monstruózen -zna -o prid. ► pošasten

monsún -a m ► veter pp 2

montafónski -a -o prid. ► pasma •2

montanistični -a -o prid. ► rudarski

montánski -a -o prid. ► rudarski

montáža -e ž

1. |pritrjevanje, dajanje česa dokončno na določeno mesto| *montaža pralnega stroja* □ **montiranje** □ **namestitev** □ **nameščanje** □ **postavitev** □ **postavljanje**

2. film. |urejevanje, povezovanje posnetkov v film| *montaža prizora* □ film. **montiranje**

GLEJ ŠE fotomontaža | sestavljanje 1

montážer -ja m ► monter

montážni -a -o prid. ► gradnja pp 2

montér -ja m |kdor se poklicno ukvarja s sestavljanjem naprav| *izučeni monter* □ redk. **montažer**

montíraní -a -o prid. ► proces •3

montiranje -a s ► montaža 1, 2 | sestavljanje 1

montirati -am nedov. in dov. kaj |pritrjevati, dajati stroj, sestavni del stroja dokončno na določeno mesto| *montirati pralni stroj; montirati luč na strop* □ **namestiti** □ **nameščati** □ **postaviti** □ **postavljati** □ **vmontirati** kaj v kaj *vmontirati elektromotor v pralni stroj*

GLEJ ŠE sestavljati 1

montírnicá -e ž |prostor, delavnica, tovarniški obrat za sestavljanje naprav| *delati v montirnici* □ knj.izroč. **sestavljalnica**

montúra -e ž ► uniforma

monumènt -ènta ž ► spomenik

monumentálen -lna -o prid. ► mogočen 2 | veličasten

monumentalizírati -am dov. ► poveljati

monumentálno prisl. ► mogočno

monumentálnost -i ž ► mogočnost 2

móp -a m ► omelo

móps -a m ► pes pp 3 | pes pp 11

mòr môra m ► pomor

mòra -e ž |narisano, vrezano znamenje, ki naj odganja bitje, ki po ljudskem verovanju ponoči v spanju duši človeka in škoduje živalim| *narediti moro na zibelko* □ nardp. **morska taca**

□ nardp. **pentagram** □ nar. **sračja noga** □ nardp. **trotamora**

GLEJ ŠE nadležen povdk. | nadležnež

morál -a m les. |žagani les s kvadratnim prerezom| *naročiti zadostno količino morala* □ les. **četrtak**

morála -e ž

1. |kar vrednoti, usmerja medsebojne odnose ljudi kot posledica pojmovanja dobrega in slabega| *Morala in pravo sta opori družbenega življenja* □ pog. **etika** □ knj.izroč. **moralka** □ knj.izroč. **nprav²**

2. lit. |kar izraža, kaže vsebina, konec kakega (umetniškega) dela, da je pri ravnanju, vedenju, mišljenju dobro, koristno upoštevati| *morala basni* □ lit. **moralni nauk** □ lit. **nauk**

GLEJ ŠE moralnost

morálen -lna -o prid. |ki v svojem ravnanju priznava, izpolnjuje zahteve, ki jih vključuje morala kot sistem vrednot, odražajoč pojmovanje dobrega in slabega; ki kaže, odraža tako ravnanje| *Vsi ga imajo za moralnega človeka; Moralno zadržanje lahko prepreči marsikatero konfliktnost* □ **etičen** □ knj.izroč. **brezgrajen** □ knj.izroč. **brezgrešen** □ knj.izroč. **čednosten** □ publ. **korekten** □ ekspr. **neoporečen** □ knj.izroč. **nraven** ■ protip. **nemoralen**
GLEJ ŠE nemoralen

morálični -a -o prid. ► moralistični | moralni

morálično -a -o prisl. ► moralistično | moralno 1, 2

moralíst -a m |kdor zagovarja strogo upoštevanje moralnih norm| *izzvati ogorčenje moralistov* □ slabš. **čistun** □ knj.izroč. **puritanec**

moralístični -a -o prid. |ki izraža zahtevo po strogem upoštevanju moralnih norm| *moralistična stališča* □ slabš. **čistunski** □ knj.izroč. **moralični** □ ekspr. **moralizatorski** □ knj.izroč. **moralizirajoči** □ zastar. **moralizujoči** □ neustrez. **moralni** □ ekspr. **puritanski**

moralístično nač. prisl. |izraža, da kaj vključuje strogo upoštevanje moralnih norm| *moralistično presojati slovnost* □ slabš. **čistunsko** □ knj.izroč. **moralično** □ knj.izroč. **puritansko**

moralítéta -e ž ► moralnost

moralizátorski -a -o prid. ► moralistični

moralizem -zma m ► moraliziranje

moralizirajóči -a -e prid. ► moralistični

moraliziranje -a s |izrekanje sodb s stališča morale| *Sredi umetniške pripovedi pisatelj zaide v moraliziranje* □ **moralizem**

moralizírati -am nedov. |izrekati sodbe s stališča morale| *Ob vsaki priliki je moraliziral* □ zastar. **moralizovati**

moralizováti -újem nedov. ► moralizirati

moralizujóči -a -e prid. ► moralistični

morálka -e ž ► morala 1

morálni -a -o prid. |ki je v zvezi z moralo kot sistemom norm, ki odraža pojmovanje dobrega in slabega| *presojati z moralnega stališča* □ **etični** □ knj.izroč. **moralični** □ knj.izroč. **npravni** □ knj.izroč. **npravstveni**
GLEJ ŠE dvoičnost² | kodeks •1 | morala 2 | moralistični | načelo •1 | očiščenje

morálno prisl.

1. nač. prisl. |izraža, da kaj poteka, je v skladu z moralnimi normami| *ravnati moralno* □ **etično** □ knj.izroč. **moralično**

□ knj.izroč. **npravno** ■ protip. **nemoralno**

2. ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na moralne norme| *moralno zrel človek* □ **etično** □ knj.izroč. **moralično** □ knj.izroč. **npravno**

□ knj.izroč. **npravstveno**

GLEJ ŠE propasti 2•2

morálnost -i ž |skladnost z moralnimi normami| *Moralnost se kaže v poštenem plačevanju dolgov* □ **etika** □ **morala** □ knj.izroč. **etičnost** □ star. **krepčnost** □ knj.izroč. **moraliteta** □ knj.izroč. **npravnost** □ knj.izroč. **npravstvenost**

móranje -a s ► nujnost

mórast -a -o prid. ► mučen 1, 2

mórásto prisl. ► mučno¹

móráti -am nedov.

1. z nedoločnikom |izraža nujnost, da osebek uresniči dejanje, ker kdo tako zahteva| *Ob štirih se moraš vrniti* □ **biti prisiljen** □ ekspr. **biti dolžen** □ ekspr. **biti obvezan** □ ekspr. **biti poklican** □ ekspr. **biti primoran** □ star. **imeti** *Ob štirih se imaš vrniti* □ ekspr. **lahko⁴** |izraža omiljeno nujnost| *Ob štirih se lahko vrneš*

2. z nedoločnikom |izraža verjetnost, da osebek ima določeno lastnost, je v določenem stanju ali je na mestu, kot ga nakazuje določilo| *Ta človek mora biti dober* □ star. **imeti** *Zaenkrat ga še ni, a*

ima priti v nekaj minutah □ ekspr. utegniti □ pog. znati Ta kruh zna biti dober

GLEJ ŠE lahko⁴ 2, 4 | siliti 1

morbíden -dna -o prid. ► grozljiv

morbíditéta -e ž ► obolevnost 2

morbíli -ov m mn. ► ošpice

mordà člen.

1. verjetn. člen. |izraža ne popolno prepričanost o čem| *Zvečer se morda vidiva* □ lahko² □ mogoče² □ morebiti □ knj.izroč. eventualno

□ ekspr. najbrž □ star. nemara □ ekspr. verjetno² □ star. znabiti

2. soglaš. člen. |izraža zadržano pritrjevanje| »Mislim, da je vse povedal.« □ *Morda, toda še vedno ne vemo, kaj želi od nas.* □ lahko²

□ mogoče² □ morebiti □ najbrž □ verjetno² □ iron. menda □ pog. možno²

□ ekspr. recimo □ ekspr. že

GLEJ ŠE približno²

morebíti člen. ► morda 1, 2

morebítni -a -o prid. |ki se po predvidevanjih lahko uresniči, nastopi| *biti odgovoren za morebitne posledice* □ knj.izroč. eventualni

□ knj.izroč. mogoči □ pog. možni

morebítnost -i ž ► možnost 1

morèc -éča -e prid. ► mučen 1, 2

moréce prisl. ► mučno¹

móren -rna -o prid. ► mlačen

moréna -e ž ► groblja | groblja ♦

mórfij -a m |opijeva spojina, ki blaži bolečine, povzroča ugodje| *dati bolniku morfij* □ farm. morfin

morfín -a m ► morfij

morfologíja -e ž |celota lastnosti glede na videz, ki ga ima stvar v prostoru| *razgibana morfologija tal* □ konfiguracija □ knj.izroč. oblikovanost □ knj.izroč. oblikovitost □ knj.izroč. oblikovnost

GLEJ ŠE geomorfologija | oblikoslovje | oblikovanost | patologija

morfolóški -a -o prid. ► oblikoslovni

morfolóško prisl. ► oblikoslovno

morfonologíja -e ž |jezikosl. |nauk o glasovnih in naglasnih značilnostih morfema, besede| *študij morfonologije*

□ jezikosl. oblikoglasje

morganátični -a -o prid. ► zakon¹ ♦2

moríja -e ž ► boj 2 | morjenje | vojna 1

morílec -lca m |kdor namerno, navadno iz koristoljubja

povzroči smrt človeka| *prijeti morilca* □ ubijalec □ knj.izroč. glavorez

□ knj.izroč. glavosek □ knj.izroč. grlorezec □ knj.izroč. koljač *ustaški koljači*

□ knj.izroč. krvnik □ knj.izroč. pobijač □ knj.izroč. pobijalec □ ekspr. pokončeva-

lec □ knj.izroč. rabelj □ zastar. ubijač □ zastar. ubojnik

GLEJ ŠE nadležen povdk. | nadležnež

morílka -e ž |ženska, ki namerno, navadno iz koristoljubja

povzroči smrt človeka| *Morilka se je spretno skrivala* □ ubijalka

morílni -a -o prid. ► oder 1 ♦2

morílno prisl. ► hudo²

morílski -a -o prid. |ki je v zvezi z morilci ali morjenjem|

morilski nagon; morilska tolpa □ ubijalski □ knj.izroč. krvniški

□ zastar. ljudomorni □ knj.izroč. rabeljski

morílsko prisl. ► hudo²

moríšče -a s |prostor, kjer se opravljajo smrtne kazni| *odpeljati obsojenca na morišče* □ zastar. mrtvišče □ obešališče |morišče za kazni z obešanjem|

morítev -tve ž ► morjenje | pomor

moríti -ím nedov. *koga* |povzročati smrt zlasti ljudi| *Napadal je potnike, jih ropal in moril* □ pobijati □ ubijati □ usmrčevati

□ ekspr. končavati □ ekspr. končevati □ ekspr. namakati roke v človeško kri

□ ekspr. pokončavati □ ekspr. pokončevati □ ekspr. spravljati s poti

□ knj.izroč. usmrčati □ ekspr. klati □ ekspr. kositi² |množično moriti|

GLEJ ŠE gasiti | mučiti 2, 3 | nadlegovati | uničevati 2

morják -a m ► veter ♦1

mórje -a s |slana voda, ki napolnjuje vdolbine med celinami|

Reka se izliva v morje □ šalj. slana luža □ knj.izroč. slanica

• 1. geogr. obrežno morje □ geogr. litoralno morje 2. geogr. odprto morje

□ publ. prosto morje 3. pravn. teritorialno morje □ publ. teritorialne vode

GLEJ ŠE bog¹ pp | veliko¹ | veliko² | zahajati

morjénje -a s |povzročanje smrti ljudi, živali| *morjenje v vojni*

□ moritev □ pobijanje □ ubijanje □ ekspr. klanje □ star. krvavo rokodelstvo

□ knj.izroč. krvništvo □ knj.izroč. krvolitje □ knj.izroč. krvoprelitje □ knj.izroč. ma-

sakriranje □ ekspr. mesarjenje □ ekspr. morija □ ekspr. rabeljstvo

morjeplóvec -vca m ► mornar | pomorščak 2

morjeplóvstvo -a s ► plovba ♦1

morjevíd -a m ► karta¹ ♦4

mormón -a m |pripadnik severnoameriške verske sekte, ki zagovarja skupno imetje in se ukvarja z dobrodelno dejavnostjo| *Vzgojen je bil kot mormon* □ mormonec

mormónec -nca m ► mormon

mornár -ja m |kdor je zaposlen na ladji| *postati mornar*

□ zastar. brodar □ zastar. brodnik □ neknj. pog. marinar □ star. matroz

□ ekspr. morjeplovec □ ekspr. mornarček □ knj.izroč. navigator

□ knj.izroč. pomorec □ ekspr. pomorščak

mornárček -čka m ► mornar

mornárica -e ž |del armade, določen za vojaško dejavnost na

morju in obrežju| *služiti vojsko pri mornarici* □ zastar. marina

GLEJ ŠE ladjevodja | rod¹ 3 pp

mornárski -a -o prid. ► barva 1 ♦30 | brada 2 ♦2

mornársko prisl. ► barva 1 ♦30

mornárstvo -a s ► pomorstvo

morníca -e ž ► voda ♦4

morník -a m ► veter ♦1

moròst -òsta m ► barje

moròstar -ja m ► barjan

moròstarski -a -o prid. ► barjanski

mórsejev -a -o prid. ► telegraf ♦1

mòrski¹ -a -o prid. ► afrik | bitka ♦ | blato ♦2 | bolezen pp 6 | cipelj |

datej ♦ | gladina ♦ | igla ♦3 | ježek ♦ | karta¹ ♦4 | lastovica ♦ | mačka ♦1 |

mačka ♦2 | milja ♦ | plitvina ♦ | plovba ♦1 | preliv ♦ | pristanišče ♦2 |

riba 1 pp 1 | riba 1 pp 3 | ribolov 1 pp 3 | sol² pp | som ♦ | stiva |

veter pp 4 | veter ♦1 | vetrnica ♦1 | voda pp | voda ♦4 | zvezda ♦

mòrski² -a -o prid. ► mora | pentagram

mórsov -a -o prid. ► telegraf ♦1

mòrt mòrta m ► malta

mortalitéta -e ž ► umrljivost

mortálnost -i ž ► umrljivost

móslavec -vca m ► šipon

moslavína -e ž ► šipon

móslem -a m ► musliman

móslja -e ž ► duda

mosljáti -ám nedov. ► sesati 3

móst -ú m |objekt, po katerem vodi pot čez globinske ovire| *most nad reko; iti čez most* □ brv |za pešce| □ mostiček ↗

♦ 1. dvizni most □ dvigalni most □ pridvizni most □ vzdizni most

2. kamniti most □ knj.izroč. kameni most

• 1. pisar. knjigovodski most □ pisar. knjigovodski mostiček □ pisar. knjigo-

vodsko koleno 2. alp. ledeniški most □ alp. premrza 3. pomor. poveljniški

most □ pomor. kapitanski most □ pomor. komandni most

GLEJ ŠE izrek 3 ♦2 | miza ♦4 | mostiček 4 | tehtnica ♦3

móstek -tka m ▶ mostiček 1

mostič -íča m ▶ mostiček 1, 2, 3

mostiček -čka m

1. |majhen most| *mostiček nad potokom* □ **mostič** □ redk. **mostek**

2. |naprava za prehod ljudi in prenos tovora med obalo in ladjo| *dvigniti, spustiti mostiček* □ **mostič**

3. |naprava s položnim voziščem, po katerem pride vozilo v višji položaj, zlasti zaradi razkladanja| *približati mostiček vozilu* □ **mostič**

4. med. |spoj, s katerim je umetni zob pritrjen na sosednja zdrava zoba| *napraviti mostiček* □ med. **most** □ med. **zobni mostiček**

• žel. **prehodni mostiček** □ žel. **prehodnica**

GLEJ ŠE miza •4 | most •1

mostiščar -ja m |prebivalec mostišča| *kultura mostiščarjev*

□ **koliščar** □ ekspr. **jezerjan**

GLEJ ŠE prebivalec pp 2

mostiščarski -a -o prid. |ki je v zvezi z mostiščarji| *mostiščarska doba* □ **koliščarski** □ ekspr. **jezerjanski**

GLEJ ŠE mostišče 1

mostišče -a s

1. arheol. |prazgodovinska naselbina ob bregu vode, zgrajena na kolih, zabitih v dno| *ostanki mostišča* □ arheol. **koliščarska naselbina**

□ arheol. **koliščarsko naselje** □ arheol. **kolišče** □ arheol. **mostiščarska naselbina** □ arheol. **mostiščarsko naselje**

2. voj. |prostor na obali ali bregu, zlasti za zaščito izkrcavanja, navadno izpostavljen nasprotnikovemu obstreljevanju| *obraniti mostišče pred napadi* □ voj. **mostobran**

móstni -a -o prid. ▶ nosilec •1 | opornik 2 • | tehtnica •3 |

žerjav pp 2

mostník -a m ▶ nosilec •1

mostobrán -a m ▶ mostišče 2

mostóvni -a -o prid. ▶ ponton

móstovž -a m ▶ galerija

mošáncelj -clja m |drobnejše rumeno zimsko jabolko|

spraviti mošanclje za zimo □ **gambovec** □ **mošanček** □ nar. **mošančka**

□ nar. **moščanka**

GLEJ ŠE jabolko pp 4

mošáncék -čka m ▶ jabolko pp 4 | mošancelj

mošánčka -e ž ▶ mošancelj

moščánka -e ž ▶ mošancelj

mošéja -e ž ▶ džamija

móšek -ška m ▶ mošus

moškát -a m ▶ mošus | muškat

moškátni -a -o prid. ▶ govedo 1 •2

môški¹ -ega m |dorasla oseba moškega spola| *Neki moški jo je*

ogovoril □ nar. **ded** □ nar. **deda** □ nar. **dedec** □ nar. **dedej** □ ekspr. **mandelj**

□ ekspr. **mož** □ ekspr. **možak** □ ekspr. **možakar** □ **gospod** |spoštljivo|

□ star. **možanec** |starejši moški| □ ekspr. **možic** □ ekspr. **možina**

|velik, močen moški|

♦ **neporočeni moški** □ ekspr. **fant** □ ekspr. **neoženjenec** □ **neoženjeni**

moški □ publ. **nevezani moški** □ star. **samče**¹ □ star. **samče**² □ ekspr. **samec**

□ **samski**¹ □ **samski moški**

GLEJ ŠE školjka •2

móški² -a -o prid. ekspr. |ki je tak, kot se pripisuje moškimi| *moško*

obnašanje □ ekspr. **možakarski** □ knj.izroč. **moževski**

GLEJ ŠE celica 2 •5 | cezura •1 | cvet •8 | klobuk pp 1 | modo |

obleka pp 2 | odločen¹ 1, 2 | organ 1 •5 | organ 2 •2 | pogumen |

potomec pp | revija pp 3 | rima •1 | spol •2 | spol •1 | spolovilo •1 |

ud •

móško prisl. ▶ odločno | pogumno

móškost -i ž |lastnost, s katero se kaj povezuje z moškim,

moškimi| *moškost njegovega glasu* □ star. **moštvo**²

GLEJ ŠE odločnost | pogum

móšnja -e ž |vrečki podobna priprava za nošenje denarja, zlasti

kovancev| *denar spraviti v mošnja* □ **mošnja** □ **mošnjič** □ **mošnjiček**

• zgod. **mošnja za smodnik** □ zgod. **prahovnica**

GLEJ ŠE bogat 1 • | bogataš | modnik | mošnjiček | plačati 1 • | skopariti 1

móšnja -e ž

• čeb. **semenska mošnja** □ čeb. **semenski mešiček** □ čeb. **semenski mošnjiček**

GLEJ ŠE kukavica • | mošnja | mošnjiček | plačati 1 •

mošnjič -íča m ▶ mošnja | mošnjiček

mošnjiček -čka m |vrečki podobna priprava za nošenje česa

drobnega, majhnega| *mošnjiček za tobak* □ **mošnja** □ **mošnja**

□ **mošnjič** □ knj.izroč. **mešiček**

GLEJ ŠE lampijonček | mešiček | mošnja | mošnja •

móšt móšta m |pijača iz mletega, mečkanega sadja| *delati móst*

iz manjvrednega sadja □ ekspr. **mošteč** □ nar. **tolkec** □ nar. **tolkovec**

□ nar. **župa**

PODPOMENKE hruševac, hruškovec, jabolčnik, lesnikovec, sadjevec, tepkovec

móštarica -e ž ▶ moštnica

móšteč -tka m ▶ mošt

móštnica -e ž |hruška, primerna za mošt| *obirati moštnice*

□ **hruška moštarica** □ **moštarica**

móštveni -a -o prid. ▶ igralec 2 •2

móštvo¹ -a s |skupina športnikov, ki nastopa na isti strani v

športni igri| *sestaviti móštvo* □ **ekipa** □ knj.izroč. **tim**

♦ 1. **nasprotno móštvo** □ publ. **nasprotnik** 2. **nogometno móštvo**

□ publ. **enajsterica** □ publ. **enajstorica**

GLEJ ŠE ekipa •1 | posadka

moštvo² -à s ▶ moškost | organ 1 •5

móšus -a m |močno dišeči izloček iz pižmarjeve žleze| *vonj po*

mošusu □ **bizam** □ **mošek** □ **moškat** □ **pižem**

motálo -a s ▶ vitel 1

mótati -am nedov. ▶ navijati 1 | sukati 2

mótati se -am se nedov. ▶ viti se | vrteti se 2, 3 | zadrževati se pp | zapletati se 3

motèč -éča -e prid. ▶ motiti² 3

mótek -tka m ▶ tuljava

móten -tna -o prid.

1. |ki ima nizko stopnjo prozornosti| *motna šipa*

□ **meglen** □ **zamegljen** □ knj.izroč. **omeglel** □ knj.izroč. **polprozoren**

□ knj.izroč. **pomotnel** □ knj.izroč. **zamegljel**

2. |ki je brez (močnega) sijaja, leska| *motna svetloba*; *motne*

bolnikove oči □ **kalen kalne oči** □ **meglen** □ **zamegljen** □ knj.izroč. **dimast**

□ knj.izroč. **omegljen**

GLEJ ŠE kalen | medel | prekinjen

móteni -a -o prid. ▶ ovirani

motičica -e ž ▶ motikica

motični -a -o prid. ▶ poljedelstvo pp 2

motika -e ž |orodje s ploskim, navadno trikotnim listom in

dolgim držajem za kopanje| *okopavati z motiko* □ nar. **sapon**

□ **motikica** ↗

GLEJ ŠE greblja

motikica -e ž |majhna motika| *z motikico zrahljati površino*

gredice □ **motičica**

motikišče -a s ▶ toporišče pp

mótiti¹ -im nedov. ▶ mesti¹

motíti² in mótiiti -im nedov.

1. kaj |povzročati, da kaj ne poteka normalno, pravilno| *motiti pouk* □ zastar. *dramiti dramiti nočno tišino* □ ekspr. *kaliti¹ kaliti nočni mir* □ ekspr. *rušiti rušiti mir* □ star. *strupiti strupiti mir*

2. koga |povzročati, da kdo ne more biti (miselno) zbran, osredotočen na kaj| *motiti koga pri učenju* □ knj.izroč. *deranzirati* □ knj.izroč. *inkomodirati* □ ekspr. *nadlegovati* □ knj.izroč. *raztresati*

3. koga |povzročati neugodne, slabe občutke| *Njegova oholost v teh okoliščinah lahko koga moti* □ *biti moteč za koga* *Te lastnosti so lahko moteče* □ *biti motnja za koga* *Tvoje nenehne pripombe so zame motnja* □ ekspr. *nagajati komu* *Velika natančnost lahko natančnežu tudi nagaja*

motiti se in mótiiti se -im se nedov.

1. |imeti prepričanje, ki ni v skladu s stvarnostjo| *Človek se pogosto moti* □ *biti v zmoti* □ knj.izroč. *begati* □ knj.izroč. *bloditi v mraku* □ evfem. *ne imeti prav* □ ekspr. *tavati v zmotah* □ ekspr. *varati se* □ knj.izroč. *živeti v prevari* □ ekspr. *živeti v zmoti*

2. |delati napake pri kakem delu, navadno duševnem| *Danes se pri petju veliko motim* □ nek. pog. *biksati ga* □ ekspr. *grešiti* □ ekspr. *kronati ga* □ ekspr. *lomiti ga* □ pog. *sekati ga* □ vulg. *sračkati ga* □ vulg. *sрати ga* □ ekspr. *streljati kozle*

GLEJ ŠE vrteti se 3

motív -a m |kar povzroči, povzroča kako dejanje, ravnanje| *raziskovati motive za odločitev* □ *motivacija* □ *motiviranost* □ *nagib*

• 1. um. *krajinski motiv* □ um. *pokrajinski motiv* 2. lit. *vodilni motiv* □ lit. *lajtmotiv*

motivácija -e ž ► *motiv* | *spodbuda* 1

motivácični -a -o prid. ► *obdelava* •1

motiváčno prisl. ► *motivno*

motivíka -e ž |skupina motivov, medsebojno povezanih s pripadnostjo enemu področju, avtorju, obdobju, slogu| *motivíka panjskih končnic* □ knj.izroč. *motivnost*

motivírani -a -o prid. ► *naklep* 2•1 | *pomen* •2 | *tvorjenja*

motivíranost -i ž ► *motiv*

motivírati -am dov. in nedov. ► *navduševati* | *navdušiti* | *spodbuditi* 1 | *spodbujati* 1

motivíni -a -o prid. ► *obdelava* •1

motivno ozirn. prisl. |izraža, da se kaj določa, je določeno glede na motiv, motive| *Pisatelj motivno posega v preteklost*

□ knj.izroč. *motivíčno*

motivnost -i ž ► *motivíka*

motljáti -ám nedov. ► *sukati* 2

motljáti se -ám se nedov. ► *vrteti se* 2

motnéti -ím nedov. ► *kaliti se*¹

motníca -e ž ► *medlica*

motnína -e ž ► *kalnost* | *motnost*

motníti -ím nedov. ► *kaliti*¹

môtinja -e ž |pojav, ki ni usklajen s pravilnim, normalnim delovanjem, stanjem, potekom| *odpraviti motnje v rasti* □ *defekt* □ *hiba* □ knj.izroč. *motnjava* □ knj.izroč. *perturbacija*

• 1. psiht. *bipolarna motnja* □ psiht. *ciklofrenija* □ psiht. *manično-depresivna psihoza* 2. *duševna motnja* □ *mentalna motnja* □ *psihična motnja* 3. *prebavne motnje* □ med. *dispepsija* □ *prebavne težave*

4. *biol. presnovne motnje* □ *biol. metabolične motnje*

□ *biol. presnavljalne motnje*

GLEJ ŠE *agnozija* | *anoreksija* | *motiti*² 3

motnjáva -e ž ► *megla*¹ | *motnja*

môtno prisl. ► *medlo*

motnôba -e ž ► *motnost*

môtornjáv -rjáva -o prid. ► *rjav*² 1 pp 2

môtnost -i ž |lastnost nizke stopnje prozornosti| *motnost tekočine* □ *motnina* □ knj.izroč. *motnoba*

móto -a m ► *geslo* 1

motocíkel -kla m ► *kolo*³ •2

motociklíst -a m ► *motorist*

motociklístični -a -o prid. ► *čelada* ♦

motociklizem -zma m ► *motoristika*

motogláv -áva -o prid. ► *omotičen*

motogláviti -im nedov. ekspr. |v omotici se premikati, hoditi| *od vročice motoglaviti* □ knj.izroč. *potoglaviti*

GLEJ ŠE *hoditi* 1 pp 18 | *opotekati se*

mótor¹ -ja m ► *gibalo*

motór² -ja m |stroj, ki spreminja energijo v mehansko delo| *Letalu se je pokvaril motor* □ nek. pog. *mašina*¹ □ strojn. *pogonski stroj*

♦ 1. *elektr. glavnevezni motor* □ *elektr. glavnostični motor* 2. *elektr. asinhronski motor* □ *elektr. indukcijski motor* 3. *elektr. komutatorski motor*

□ *elektr. kolektorski motor* 4. *letalski motor* □ *aeroplanski motor*

□ *avionski motor* 5. *elektr. motor s kletko* □ *elektr. kratkostični motor*

6. *strojn. ottov motor* □ *strojn. eksplozijski motor* 7. *elektr. sinhronizirani motor* □ *elektr. sinhronski motor* 8. *elektr. stranskovezni motor*

□ *elektr. compoundni motor* □ *elektr. kompavdni motor* 9. *strojn. tricilindrski motor* □ *strojn. trivaljni motor* 10. *strojn. turbinski reaktivni motor*

□ *strojn. turboreaktivni motor* □ *pomor. turboreaktor* 11. *strojn. zunajkrmni motor* □ *pomor. izvenkrmni motor*

GLEJ ŠE *blok* •1 | *elektromotor* | *gibalo* | *glava* •1 | *kolo*³ •2 | *pregretje* • | *prostornina* •1

motórični -a -o prid. ► *gibalni* | *živec* •1 | *živec* •2

motórično prisl. ► *gibalno*

motoríst -a m |kdor vozi motorno kolo| *Pri nesreči se je motorist poškodoval* □ *motociklist*

• *pomor. ladijski motorist* □ *pomor. motorovodja*

GLEJ ŠE *strojnik*

motorístični -a -o prid. ► *čelada* ♦

motorístika -e ž |dejavnost v zvezi z motornimi kolesi ali njihovo uporabo, zlasti na športnem področju| *gójiti motorístiko* □ *motociklizem* □ *motorizem*

motorízem -zma m ► *motoristika*

motoríziranec -nca m *pog.* |kdor ima ali vozi motorno vozilo|

Število motorizirancev narašča □ *pog. motorizirani*

motorízirani -ega m ► *motoriziranec*

motórka -e ž ► *brizgalna* ♦ | *vlak* 1•6 | *žaga* 1•5

mótorni¹ -a -o prid. ► *gibalo*

motórni² -a -o prid. ► *bencin* •1 | *brizgalna* ♦ | *kolo*³ •2 | *ladja* •2 | *olja* •5 | *vlak* 1•6 | *vozilo* pp 3 | *žaga* 1•5

motórník -a m ► *ladja* •2 | *vlak* 1•6

motoróga -e ž ► *neroden*² *povdk.* | *nerodnež* | *špica*¹ 1

motorovódja -e m ► *motorist* •

mótoskúter -ja m ► *skuter*

motovílast -a -o prid. ► *neroden*²

motovílček -čka m ► *motovilec*

motovílec -lca m |*rastlina s podolgovatimi listi, ki se uporablja kot solata*| *nabirati motovilec* □ ekspr. *motovílček* □ nar. *repincelj*

motovílež -a m ► *neroden*² *povdk.* | *nerodnež*

motovíliti -im nedov. ► *hoditi* 1

motovíliti se -im se nedov. ► *izmikati se* | *vmešavati se*

motovílka -e ž ► *predeno*

motovílo -a s ► *neroden*² *povdk.* | *nerodnež*

motrénje -a s ► *opazovanje*

motrílec -lca m ► *gledalec* | *opazovalec*

motríšče -a s ► *stališče*

motriti -ím nedov. ▶ gledati 2, 3 | opazovati 1

motvóz -a m ▶ vrvice

motvózasti -a -o prid. ▶ pletenina •2

mousse -a [mús] m ▶ krema 2

môvens -a m ▶ gibalo

mozaíčni -a -o prid. ▶ bolezen •8 | vzorec 1•3

mozaik -a m ▶ bolezen •8

mózeg -zga m

- med. **transplantirani kostni mozeg** □ med. presajeni kostni mozeg

GLEJ ŠE hrbtenjača | mezga¹ 1 | možgani 1 | presaditev 2•2

mózanje -a s ▶ premišljevanje 2

mózgati -am nedov. ▶ premišljevat 2 | preudarjati

mozgovína -e ž ▶ živčnina

mózgovni -a -o prid. ▶ kost pp 1

mozník -a m ▶ vložek •3

mozólj -a m | vneta žleza lojnica z okolico | koža brez mozoljev

□ star. **bedenec** □ knj.izroč. **brbonec** □ knj.izroč. **brbunec** □ knj.izroč. **izpah**

□ knj.izroč. **izpahek** □ nar. **metljaj** □ ekspr. **mozoljček** □ ekspr. **mozoljec**

□ knj.izroč. **oprh**

mozóljast -a -o prid. | ki je poln mozoljev | *mozoljast obraz*

□ **mozoljčast** □ knj.izroč. **brbončast**

GLEJ ŠE mozoljav

mozóljav -a -o prid. | ki ima mozoljasto kožo | *mozoljav fant*

□ **mozoljast** □ **mozoljčast**

mozóljavica -e ž ▶ mozoljavost

mozóljavost -i ž | kožna bolezen z mozolji | *zdraviti mozoljavost*

□ knj.izroč. **akna** □ knj.izroč. **mozoljavica**

mozóljčast -a -o prid. ▶ mozoljast | mozoljav

mozóljček -čka m ▶ mozolj

mozóljec -jca m ▶ mozolj

móž -á m | poročeni moški v odnosu do svoje žene | *Želi si*

dobrega moža □ **soprog** □ nar. **človek** □ nar. **ded** □ nar. **dedec** □ nar. **dedej**

□ star. **druže** □ ekspr. **gospod** □ ekspr. **možek** □ ekspr. **možič** □ ekspr. **možiček**

□ star. **on** | *On je imel v družini prvo besedo, ona pa je morala biti*

poslušna □ pog. **partner** □ ekspr. **sopotnik** □ slabš. **stari³** | *Stari se nič ne*

ukvarja z otroki □ knj.izroč. **zakonski drug** □ zastar. **zakonski družnik**

□ redk. **zakonski tovariš**

- **1. ledeni možje** □ ledeni svetniki □ nar. ledenjaki □ nar. trijaki

2. sneženi mož □ snežak □ knj.izroč. snežnjak **3. nardp. divji mož**

□ nar. bedanec □ nardp. gozdni mož □ nardp. hostnik □ nar. vedanec

4. nardp. povodni mož □ knj.izroč. jezernik □ knj.izroč. povodnjak

□ nardp. vodnar

GLEJ ŠE elektor | fant 1 | izkazati se | matevž | mladenič |

moški¹ | odbornik • | odpravnik • | omožiti se | policist |

priča •2 | složno | stati³ 1•2 | strašilo

možáča -e ž ekspr. | ženska z nekaterimi moškimi telesnimi,

duševnimi lastnostmi | *Za videzom možáče se je skrivala občutlji-*

va ženska □ knj.izroč. **možakarica** □ knj.izroč. **možakinja**

možák -a m ▶ moški¹

možákar -ja m ▶ moški¹

možákarica -e ž ▶ možáča

možákarski -a -o prid. ▶ moški² | odločen¹ 2 | pogumen

možákarsko prisl. ▶ odločno | pogumno

možákinja -e ž ▶ možáča

možánc -nca m ▶ moški¹

možát -áta -o prid. ▶ odločen¹ 1, 2 | pogumen

možáto prisl. ▶ odločno | pogumno

možátost -i ž ▶ odločnost | pogum

možé¹ -éta m ▶ možic 1

možé² -éta s ▶ možic 1

móžek -žka m bot. | goba z rjavim povešenim klobukom | *nabirati*

možke □ bot. **kozji parkelj**

GLEJ ŠE mož | možic 1

móžen -žna -o povdk. ▶ mogoč

moževánje -a s ▶ pogovarjanje

moževáti -újem nedov. ▶ pogovarjati se 1 | razpravljati¹

móževski -a -o prid. ▶ moški² | odločen¹ 2 | pogumen

možgánčki -ov m mn. ▶ možgani 2

možgáni -ov m mn.

1. |osrednje živčevje, ki leži v lobanjski votlini| *Pri padcu si je*

poškodoval možgane □ anat. **lobanjski mozeg**

2. |jed, pripravljena iz možganovine zlasti telečjih možganov|

ocvrti možgani □ ekspr. **možgančki**

GLEJ ŠE misliti 1 | neumen¹ • | računalnik | vnetje •6

možgánski -a -o prid. ▶ center •5 | delo 1•15 | hemisfera |

hipofiza | kap² •1 | ovojnica •4 | paraliza •1 | prekat •1 | razumski 3 |

skorja 2•2 | umski | vijuga • | vozec •

možgánsko-hrbtenjáčni -a -o prid. ▶ likvor

možíc -a m

1. ekspr. |moški majhne postave| *dobrodušen možic* □ ekspr. **može¹**

□ ekspr. **može²** □ ekspr. **možek** □ ekspr. **možicelj** □ ekspr. **možič**

□ ekspr. **možiček**

2. |igrača, ki predstavlja moškega| *Stiskal je možica iz gumija*

□ **možicelj**

GLEJ ŠE strašilo | škrat 1

možícelj -clja m

- **možicelj capljač** □ redk. capljač □ redk. skočimožek

GLEJ ŠE možic 1, 2 | pritlikavec 2

možíc -íča m ▶ mož | možic 1

možíček -čka m ▶ igrača pp 1 | mož | možic 1

možína -e m ▶ moški¹ | velik 2 povdk.

možitev -tve ž ▶ poroka

možíti -ím nedov. *koga* ekspr. |sklepati zakonsko zvezo hčere|

Danes moží hčer □ pog. **dajati v zakon** □ knj.izroč. **oddajati v zakon**

možíti se -ím se nedov. ▶ poročati se

móžnar -ja m

1. |nekdaj artilerijsko orožje z zelo kratko cevjo in velikega kalibra za navpično streljanje| *streljati iz topov in možnarjev*

□ redk. **topič**

2. |močna, navadno kovinska posoda z zaokroženim dnom

za drobljenje trdih snovi| *v možnarju tretji koriandrova semena*

□ ekspr. **možnarček** □ knj.izroč. **terilnik**

móžnarček -čka m ▶ možnar 2

móžni -a -o prid. ▶ mogoči | morebitni

móžno¹ -ega s ▶ mogoče¹

móžno² člen. ▶ morda 2

móžno³ povdk. ▶ mogoče³

móžnost -i ž

1. |kar se more uresničiti| *biti pripravljen na razne možnosti*

□ knj.izroč. **eventualnost** □ publ. **izgled imeti dobre izgleda za službo**

□ filoz. **kontingenca** □ star. **mogočnost** □ knj.izroč. **mogočnost**

□ knj.izroč. **morebitnost** □ knj.izroč. **potencialnost** □ knj.izroč. **prigodnost**

□ knj.izroč. **virtualnost**

2. |kar omogoča uresničitev česa| *nove možnosti za gospodar-*

ski razvoj □ **prilika¹** □ **priložnost** □ knj.izroč. **obet** □ knj.izroč. **perspektiva**

□ publ. **pogoj** □ nekknj. pog. **šansa**

3. navadno s prilastkom |kar je dano na izbiro za uresničitev česa|

odločiti se za prvo možnost □ publ. **izhod** □ publ. **opcija**

GLEJ ŠE omogočiti 2 | sposobnost

móžnostni -a -o prid. ▶ mogoči

mráčen -čna -o prid.

1. |v katerem je vidljivost zmanjšana| *mračen gozd; mračen prostor* □ *polmračen* □ knj.izroč. *dremoten* □ knj.izroč. *dremotičen* □ ekspr. *mrakoben* □ ekspr. *mrakoten* □ knj.izroč. *somračen* □ knj.izroč. *turoben*

2. ekspr. |ki vsebuje, izraža kaj negativnega, neprijetnega, neugodnega| *mračno razpoloženje* □ knj.izroč. *baladen* □ ekspr. *črn²* □ knj.izroč. *mežav mežav dan* □ ekspr. *mižav* □ ekspr. *mrakoben* □ ekspr. *mrakoten* □ knj.izroč. *mrčav* □ ekspr. *mrk²* □ knj.izroč. *mrkel* □ knj.izroč. *mrkoben* □ ekspr. *oblačen* □ ekspr. *senčen* □ ekspr. *siv* □ zastar. *somoren* □ ekspr. *temačen* □ ekspr. *temen* □ ekspr. *turoben* □ knj.izroč. *zamolkel*

GLEJ ŠE črn² 3 | hudoben | medel | mrk² | sovražen¹ | temen 2

mračica -e ž ► mračnica

mračina -e ž ► mračnost 1 | mrak¹ 2

mračiti -im nedov. *kaj* |delati mrko, neprijazno| *Težko življenje mu je mračilo obraz* □ knj.izroč. *temniti* □ knj.izroč. *zamračevati* □ knj.izroč. *zatemnjevati*

GLEJ ŠE temniti | zamegljevati

mračiti se -im se nedov. ► temniti 1

mračnež -a m ekspr. |negativno, neugodno razpoložen človek| *Ne bodi tak mračnež* □ knj.izroč. *mračnjak* □ knj.izroč. *mrkež* □ knj.izroč. *zatemnjevati*

GLEJ ŠE nazadnjak

mračni -a -o prid. ► davni | obup | slutnja

mračnica -e ž bot. |rastlina z modrimi cveti v glavicah| *nabirati mračnice* □ bot. *mračica* □ knj.izroč. *zatemnjevati*

GLEJ ŠE snežinka

mračnik -a m ► netopir

mračnjak -a m ► mračnež | nazadnjak

mračnjáški -a -o prid. ► nazadnjaški

mračnjášstvo -a s ► nazadnjaškost | nazadnjaštvo

mračno¹ nač. prisl. |izraža, da se imenovano dejanje, stanje povezuje z neprijetnim, neugodnim doživljanjem, negativnim razpoloženjem| *mračno gledati izpod čela; biti mračno razpoložen* □ *turobno* □ ekspr. *črno²* □ ekspr. *mrakobno¹* □ ekspr. *mrakotno¹* □ ekspr. *mrko* □ ekspr. *temno¹*

GLEJ ŠE mrko

mračno² povdk. |izraža stanje, pri katerem je vidljivost zaradi manj svetlobe zmanjšana| *V sobi je bilo mračno* □ *mrak²* □ *polmračno* □ *polmrak²* □ ekspr. *mrakobno²* □ ekspr. *mrakotno²* □ ekspr. *napol tema*

GLEJ ŠE hudo³ 2

mračnogléd -a -o prid. ► mrk²

mračnost -i ž

1. |lastnost prostora, v katerem je vidljivost zmanjšana| *mračnost in hlad starinskega poslopja* □ knj.izroč. *mračina* □ ekspr. *mrak¹* □ knj.izroč. *mrakoba* □ ekspr. *mrakobnost* □ knj.izroč. *mrakota* □ ekspr. *mrakotnost* □ knj.izroč. *mrkoba* □ ekspr. *mrklost* □ knj.izroč. *turoba* □ knj.izroč. *turobnost* □ ekspr. *zamračenost*

2. ekspr. |negativno, neugodno razpoloženje| *z veselo novico pregnati komu mračnost* □ knj.izroč. *mrakoba* □ knj.izroč. *mrklost* □ ekspr. *temačnost* □ ekspr. *turobnost*

GLEJ ŠE mrklost

mrák¹ -a m

1. |čas, ko prehaja dan v noč| *Bližal se je mrak* □ *podvečer* □ zastar. *mrk¹* □ star. *pomrak* □ *polmrak¹* |začetek mraka|

2. |stanje ozračja, ko je vidljivost zaradi odsotnosti svetlobe zmanjšana| *V mraku ni ničesar prav razločeval* □ knj.izroč. *mračina* □ ekspr. *mrakoba* □ ekspr. *mrakota* □ knj.izroč. *mrč* □ zastar. *pomrčina* □ *polmrak¹* |nekoliko zmanjšana vidljivost|

3. ekspr. |stanje, ko se ovira, preprečuje svoboda, napredek, kritično mišljenje| *upirati se nasilju in mraku* □ ekspr. *noč* □ knj.izroč. *somrak* □ knj.izroč. *tema²* □ knj.izroč. *tema²*

GLEJ ŠE bolezen 46 | mračnost 1 | mrk¹ | neveden 1 • | nevednost

mrák² povdk. ► mračno²

mrakôba -e ž ► mračnost 1, 2 | mrak¹ 2

mrakôben -bna -o prid. ► mračen 1, 2 | mrk² | nazadnjaški

mrakôbno¹ prisl. ► mračno¹ | mrko

mrakôbno² povdk. ► mračno²

mrakôbnost -i ž ► mračnost 1 | mrklost

mrakôta -e ž ► mračnost 1 | mrak¹ 2

mrakôten -tna -o prid. ► medel | mračen 1, 2 | mrk²

mrakôtno¹ prisl. ► mračno¹ | mrko

mrakôtno² povdk. ► mračno²

mrakôtnost -i ž ► mračnost 1 | mrklost

mrámor¹ -ja m ► bramor 1, 2

mrámor² -ja m ► marmor

mrámornat -a -o prid. ► marmornat 2

mrámorni -a -o prid. ► pesek¹ 2

mrávlja -e ž |drobna žuželka, ki živi v velikih skupinah| *Mravlja leze* □ *mravljinec* □ ekspr. *mravljica* □ ekspr. *mravljinček* □ nar. *mrngolinec*

♦ zool. *rdeča mravlja* □ nestrok. *rdečka*

GLEJ ŠE priden 1 povdk. | termit

mrávlje -velj ž mn. ► mravljinčavost

mrávljica -e ž ► mravljica | priden 1 povdk.

mravljinčev -ev m mn. ► mravljinčavost

mravljinčast -a -o prid. |v katerem se čuti otrplost in rahlo zbadanje| *mravljinčasti prsti* □ pog. *zaspal*

mravljinčavost -i ž |občutek otrplosti in rahlega zbadanja| *s primernim gibanjem odpraviti mravljinčavost v nogi* □ *mravljinčica* □ knj.izroč. *mravlje*

mravljinček -čka m ► mravljica | priden 1 povdk.

mravljinčenje -a s ► mrgolenje

mravljinčiti -im nedov. *brezos*. s smiselnim osebkom v tožilniku |izraža, da kdo čuti otrplost in rahlo zbadanje| *Mravljinči ga po nogah* □ s smiselnim osebkom v dajalniku *gomazeti komu Po vsem telesu mu gomazi* □ ekspr. *mrngolinčiti*

GLEJ ŠE mrgoleti 1

mravljinčje nač. prisl. ekspr. |izraža, da je dejanje, stanje, lastnost določena s podobnostjo pri mravljah, mravljinčih| *mravljinčje skrbno delati* □ *mravljinčno* □ *mravljinje* □ *po mravljinčje* *Ljudje so po mravljinčje vrveli po ulicah*

mravljinčji -a -e prid. |ki je v zvezi z mravljami, mravljinčji| *mravljinčje gnezdo* □ *mravljinčni* □ *mravljinji* □ knj.izroč. *mravljinčji* □ *mravljinčji*

GLEJ ŠE buba •

mravljinčni -a -o prid. ► mravljinčji

mravljinčno prisl. ► mravljinčje

mravljinec -nca m ► mravljica | priden 1 povdk.

mravljinjak -a m ► mravljišče

mravljinje prisl. ► mravljinčje

mravljinji -a -e prid. ► mravljinčji

mravljišče -a s |bivališče mravelj, navadno v obliki kupa| *razkopati mravljišče* □ *mravljinjak*

mráz¹ mráza m |stanje, pri katerem je razmeroma nizka temperatura| *Mraz je ponehal* □ ekspr. *mrázek* □ zastar. *mrzlina* □ zastar. *mrzlota* □ *suhomrazica* |mraz brez snega|

GLEJ ŠE drgetanje | mrzlica | premražen | slana | tečaj 2 • | zadržanost 2

M

mráz² povdk. |izraža stanje, pri katerem je nizka temperatura|

Zunaj je bil hud mraz; Danes je zelo mraz □ **mrzlo**² □ knj.izroč. **hlad**

□ ekspr. **hladno**² □ ekspr. **ledeno**² □ ekspr. **mrazek** □ knj.izroč. **mrzeče** □ star. **zima**

mrazčálica -e ž ▶ drhtavica | srh

mrazèc -éča -e prid. ▶ mrzel 1

mrázek povdk. ▶ mráz¹ | mráz²

mrázen -zna -o prid. ▶ mrzel 1

mrazênje -a s ▶ drgetanje

mrazilni -a -o prid. teh. |ki povzroča nizko temperaturo| *mrazilna zmes* □ teh. **mrazotvorni**

mraziti -ím nedov. *brezos.* s smiselnim osebkom v tožilniku |izraža, da kdo čuti mráz, drgetanje| *Mrazi me* □ zastar. **mikati**¹ *Mikalo ga je po vsem telesu* □ ekspr. **stresati** □ ekspr. **stresavati** □ ekspr. **tresti**

GLEJ ŠE zebsti

mrazljív -a -o prid. ▶ mrzel 2

mrazljivo prisl. ▶ mrzlo¹

mráznica -e ž |goba medeno rjave barve s temnejšimi luskami na klobuku, rastoča na panjih in deblih| *nabirati mraznice*

□ *štorovka* □ nar. *jelševka* □ bot. *mala štorovka* □ nar. *panjevka*

GLEJ ŠE megla¹

mrazôten -tna -o prid. ▶ mrzel 1

mrazotvórni -a -o prid. ▶ mrazilni

mrcína -e ž ▶ ničvrednež | žival 1

mrcíniti -im nedov. ▶ rositi

mrcváríti -im nedov. ▶ mučiti 1

mrcvárjenje -a s ▶ mučenje

mřč -a m ▶ mrak¹ 2 | sij

mřčast -a -o prid. ▶ meglen

mřčáti -ím nedov. ▶ govoriti 1 pp 12 | mrmrati 1

mřčáv -áva -o prid. ▶ medel | meglen | mračén 2 | mrk²

mřčés -a m |škodljive, nadležne žuželke| *Strokovnjaki domnevaajo, da prenaša bolezen kak mřčés* □ *insekt* □ zastar. **mrkaj**

mřčézen -zna -o prid. ▶ mrk²

mřda -e ž ekspr. |nenaravne, spačene gube, poteze obraza, zlasti okrog ust in nosu| *Obraz je spremenil v jezno mřdo* □ ekspr. **zmrda** □ ekspr. **zmrdek**

GLEJ ŠE spaka 1 | zadnjica 2

mřdati -am nedov. ▶ migati 1

mřdati se -am se nedov. ▶ mřščiti se

mřdniti -em dov. ▶ migniti

mřéna¹ -e ž |strjena plast, navadno na površini tekočin, redkejših snovi| *Na mleku se je naredila mřéna* □ **mřénica**

□ ekspr. **koža**

• 1. zool. **letalna mřéna** □ zool. **letalna koža** □ zool. **letalna mřénica**

2. anat. **rebrna mřéna** □ anat. **podrebrna mřéna** □ anat. **porebrnica**

3. anat. **serozna mřéna** □ anat. **seroza** 4. med., vet. **síva mřéna** □ vet. **bel**¹

□ med. **katarakta**

GLEJ ŠE glavkom | koža •3 | koža •6 | ošen | ovojnica •4 | ovojnica 1 | popljučnica | poprsnica | potrebušnica | vnetje •13 | vnetje •7

mřéna² -e ž |sladkovodna riba z valjastim telesom in mrežastim vzorcem lusk| *V potoku je veliko klenov in mřen* □ ekspr. **mřénica**

GLEJ ŠE riba 1 pp 4

mřénica -e ž ▶ koža •6 | membrana • | mřéna¹ | mřéna¹ •1 | mřéna²

mřéniti -im nedov. ▶ megliti

mřéniti se -im se nedov. ▶ oblačiti se²

mřestíti se -ím se nedov. ▶ pariti se²

mřéti mřém nedov. ▶ hrepeneti | slabeti | umirati

mřéža -e ž

1. |izdelek iz prekrizanih niti, vrvi, žice, med katerimi so okenca, luknjice; kar je po obliki temu podobno| *plesti mřéžo*; z

mřéžo ograditi parcelo □ knj.izroč. **mřéžnica** □ **mřéžica** |iz tanjših niti, z majhnimi okenci, luknjicami|

♦ 1. **gugalna mřéža** □ nihalka 2. voj. **maskirna mřéža** □ voj., žarg. **kamuflažna mřéža** 3. **žična mřéža** □ žičasta mřéža

2. |priprava v obliki mřéže, ki se uporablja za lov, zlasti rib| *vreči mřéžo v vodo* □ **ribiška mřéža** □ nar. **košar** *nastaviti košarje piškurjem*

♦ rib. **vlačilna mřéža** □ rib. **vlačnica** □ rib. **vlečna mřéža** □ rib. **vlečnica**

PODPOMENKE izica, draga² 7, lovnica², plavarica, trata³ 7, stavnica 7, tartana, tunolovka 7

3. s prilastkom |na določenem področju med seboj povezani in načrtno razporejeni objekti, stvari, delujoče osebe za kako dejavnost| *izpopolniti gostinsko mřéžo* □ redk. **omřéžje**

• 1. **kabelska mřéža** □ kabelsko omřéžje □ **kablovska mřéža** 2. agr. **koreninska mřéža** □ agr. **koreninje** 3. **obveščevalna mřéža** □ obveščevalno omřéžje 4. min. **prostorska mřéža** □ min. **kristalna rešetka** 5. **zastopniška mřéža** □ knj.izroč. **agentovska mřéža** □ **agentska mřéža**

GLEJ ŠE dopisništvo | metalka 2 | mřéžica 1 | mřéžnica 2 | omřéžje | omřéžje •2 | omřéžje •3 | pajčevina | prestajati • | rešetka • | ribariti pp | zapeljati 3

mřéžast -a -o prid. |ki je po obliki podoben mřéži| *mřéžasta risba na tkanini* □ **mřéžnat**

mřéžasti -a -o prid. ▶ ograja • | oko •2 | papir •11

mřéževci -ev m mn. mn. v sin. nizu zool. |morske praživali z različno oblikovanim kremenastim ogrodjem| *raziskovati mřéževce* □ zool. **radiolariji**

mřéževína -e ž ▶ mřéžje

mřéževje -a s ▶ mřéžje

mřéžica -e ž

1. elektr. |elektroda med anodo in katodo elektronke| *vstaviti mřéžico* □ elektr. **mřéža**

2. gastr. |mrenasto tkivo, prepletano z maščobnimi progami| *pripravljati pečenko v mřéžici* □ gastr. **peča**² □ gastr. **pečica**²

GLEJ ŠE mřéža 1

mřéžiti -im nedov. ▶ ažurirati²

mřéžje -a s |več mřéž kot celota| *kup mřéžja na obali* □ **mřéževína** □ **mřéževje**

mřéžnat -a -o prid. ▶ mřéžast

mřéžnati -a -o prid. ▶ ograja •

mřéžni -a -o prid. ▶ ograja • | okno 1 pp 1 | papir •11 | trženje •

mřéžnica -e ž

1. anat. |notranja, za svetlobo občutljiva plast zrkla| *žilnica in mřéžnica* □ anat. **očesna mřéžnica** □ anat. **retina**

2. |mřéža za ležanje| *dati mřéžnico v posteljno ogrodje* □ **mřéža**

GLEJ ŠE mřéža 1 | odstop •1

mrgóden -dna -o prid. ▶ nejevoljen

mrgóditi -im nedov. ▶ mřščiti 1

mrgóditi se -im se nedov. ▶ jeziti se 1 | mřščiti se

mrgolázen -zni ž ▶ golazen

mrgolèc -éča -e prid. ▶ živahen 3

mrgolênje -a s ekspr. |raznosmerno živahno premikanje velikega števila osebkov| *mrgolenje mřavelj; mrgolenje ljudi na trgu*

□ ekspr. **gomazenje** □ ekspr. **mřavljínčenje** □ ekspr. **mrgoljava** □ star. **vretje**

□ zastar. **vrtèž poulični vrtèž** □ ekspr. **vrvjenje** □ ekspr. **vrvež opazovati vrvež na ulici**

mrgoléti -ím nedov.

1. |raznosmerno se živahno premikati v velikem številu|

Po mřavljíšču mrgolijo mřavlje □ ekspr. **gomazeti** □ star. **gomaziti**

□ ekspr. **gomezeti** □ ekspr. **gomezljati** □ ekspr. **mřavljínčiti** □ ekspr. **mrgolinčiti**

□ ekspr. **vrveti**

2. *brezos.* s prislovnim določilom, s smiselnim osebkom v rodilniku | pojavljati se v velikem številu | *Na kraju nesreče je mrgolelo radovednežev*
 ekspr. *gomazeti* ekspr. *treti se Na trgu se je trlo ljudi* ekspr. *vrveti*
GLEJ ŠE migetati

mrgolinčiti -im nedov. ▶ mravljinčiti | mrgoleti 1

mrgolinec -nca m ▶ mravlja

mrgoljava -e ž ▶ mrgolenje

mřha -e ž slabš. | onemogla, zanemarjena žival | *kupiti mřho namesto dobrega konja* pog. *crka*

GLEJ ŠE mřhovina | ničvrednež | postaven povdk. 2 | žival 1

mřháč -a m ▶ ničvrednež

mřhar -ja m

1. lov., žarg. | lovec, ribič, ki ne lovi v skladu s predpisi | *Mrhar je streljal na gamsa* lov., žarg. *mřhovinár*

2. zool. | po telesu belkasta južna ptica ujeta z duhom po mřhovini | *Mrhar se je bliskovito približeval plenu* zool. *egiptovski jastreba*

GLEJ ŠE mřhovinár 1 | ribič ♦

mřhež -a m ▶ ničvrednež

mřhójedec -dca m ▶ mřhovinár 1

mřhovína -e ž | poginula žival; meso poginule živali | *zakopati mřhovino* pog. *crka* slabš. *crkovina* zastar. *mřha* zastar. *mřlad*

zastar. *mřtvína* zastar. *mřtvišče*

mřhovínar -ja m

1. | žival, ki se hrani z mřhovino | *prepustiti poginulo žival mřhovinárjem* *mřhar* knj.izroč. *mřhójedec*

2. voj. | kdor ropa mřliče in ranjence na bojišču | *kaznovati mřhovinárja* voj. *maroder*

GLEJ ŠE konjač | mřhar 1 | ribič ♦

mřhovínarstvo -a s voj. | ropanje mřličev in ranjencev na bojišču | *ukrepi za omejevanje mřhovinarstva* voj. *maroderstvo*

mřhovišče -a s ▶ grobišče ♦

mřk¹ -a m | delno ali popolno zakritje nebesnega telesa z drugim nebesnim telesom | *opazovati mřk* zastar. *mřak¹*

♦ **1.** astron. kolobarjasti sončni mřk astron. obročasti sončni mřk

2. sončni mřk sončev mřk

GLEJ ŠE mřak¹ 1 | tema²

mřk² -a -o prid. | ki redko kaže pozitivno razpoloženje, pozitivni čustveni odnos | *mřk človek; mřk pogled* ekspr. *mřačen* ekspr. *mřačnogled* ekspr. *mřakoben* ekspr. *mřakoten* knj.izroč. *mřčav* nar. *mřčezen* knj.izroč. *mřkel* knj.izroč. *mřkoben* ekspr. *mřkogled²* knj.izroč. *omřačen* ekspr. *temačen* ekspr. *temen* knj.izroč. *temnogled* ekspr. *turoben* knj.izroč. *zamřačen*

GLEJ ŠE črn² 3 | hudoben | mřačen 2 | pust² 1, 3

mřkáč -a m ▶ oven 1♦ | pohotnež

mřkàj -ája m ▶ golazen | mřčes | ničvrednež

mřkati se -am se nedov. ▶ goniti se

mřkavi -a -o prid. ▶ koza 1♦4

mřkel -kla -o prid. ▶ mřačen 2 | mřk²

mřkev -kve ž ▶ korenje

mřkež -a m ▶ mřačnež

mřklo prisl. ▶ mřko

mřklost -i ž ▶ mřačnost 2 | mřkost

mřkniti -em dov. ▶ oditi | oditi pp 3 | ošiniti | potemneti 1

mřko nač. prisl. | izraža, da imenovano dejanje, stanje kaže negativno razpoloženje, negativni čustveni odnos | *mřko gledati*

ekspr. *mřačno¹* knj.izroč. *mřakobno¹* ekspr. *mřakotno¹* knj.izroč. *mřklo*

ekspr. *temno¹* ekspr. *turobeno*

GLEJ ŠE mřačno¹

mřkôba -e ž ▶ mřačnost 1 | mřkost

mřkôben -bna -o prid. ▶ mřačen 2 | mřk²

mřkogled¹ -éda m ▶ pesimist

mřkogled² -a -o prid. ▶ mřk² | pesimističen

mřkost -i ž | stanje človeka, ki redko pokaže pozitivno razpoloženje, pozitivni čustveni odnos | *gospodarjeva mřkost*

ekspr. *mřačnost* ekspr. *mřakobnost* ekspr. *mřakotnost*

knj.izroč. *mřklost* knj.izroč. *mřkoba* knj.izroč. *turoba*

GLEJ ŠE mřačnost 1

mřkvica -e ž ▶ korenje

mřlád -i ž ▶ mřhovina

mřlák -a m ▶ mřlič

mřlákár -ja m ▶ mřlič

mřlênje -a s ▶ brlenje | rosenje

mřlėti -ím nedov. ▶ brleti | migetati | rositi | veneti

mřlič -a m | mřtev človek, zlasti do pogreba | *pokopati mřliča*

mřtvec *mřtvi¹* ekspr. *mřlak* slabš. *mřlákár* ekspr. *mřtvec*

ekspr. *umřli¹*

GLEJ ŠE bedeti ♦ | bled povdk. | suh¹ 2 povdk. | zvoniti ♦3

mřlíček -čka m ▶ otrok 1♦1

mřlíkati -am nedov. ▶ brleti

mřlíški -a -o prid. | ki je tak kot pri mřličih | *mřliška polt*

ekspr. *mřtvaški*

GLEJ ŠE izpisek ♦1 | lisa¹ ♦ | ogleđnik¹ ♦ | prt ♦1 | vežica ♦ | voz ♦4 | zvon ♦ | žalosten 2

mřliško prisl. ▶ medlo

mřmljáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 12 | mřmřati 1, 2

mřmřáč -a m ▶ godrnjavec | medved 1

mřmřánje -a s | nerazločno, tiho govorjenje | *Glasno govorjenje je prešlo v mřmřanje* ekspr. *godrnjanje* ekspr. *momljanje*

GLEJ ŠE godrnjanje | govorjenje pp 6

mřmřáti -ám nedov.

1. | nerazločno, tiho govoriti | *Ves čas je mřmřal sam zase*

ekspr. *godljati* ekspr. *godrnjati* ekspr. *mevljati* ekspr. *momljati*

nar. *mřčati* ekspr. *mřmljati* star. *skomljati* *pommřravati*

| v presledkih mřmřati |

2. ekspr. | dajati nizke, nerazločne glasove | *Valovi tiho mřmřajo*

ekspr. *mřmljati*

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 12

mřmřáv -áva -o prid. ▶ godrnjav

mřmřávec -vca m ▶ godrnjavac

mřnjáv medm. ▶ mijav²

mřóči -ega m ▶ umirajoči

mřšav -a -o prid. ▶ suh¹ 2

mřšavec -vca m ▶ suhec

mřšavėti -ím nedov. ▶ hujšati

mřšavost -i ž ▶ suhost 2

mřščálíca -e ž ▶ drhtavica | srh

mřščáti -ím nedov. ▶ rositi

mřščávica -e ž ▶ dež¹ | drhtavica | srh

mřščíti -im nedov.

1. *kaj* | delati obrazne gube, poteze kot pri miselnem naprežanju, zaskrbljenosti, nejevolji | *mřščíti čelo* *mřgoditi*

knj.izroč. *mřšíti*

2. *kaj* | z gubanjem kože spravljati v tak položaj, kot so

bodice pri ježu | *mřščíti obrvi* *sřšíti* knj.izroč. *sřšeniti*

GLEJ ŠE žežiti | mřšiti

mřščíti se -im se nedov. | z delanjem značilnih obraznih gub, potez izražati miselno naprežanje, zaskrbljenost, nejevoljo | *Na vse prigovarjanje se je samo mřščil in zmigoval z rameni* *mřgoditi se* ekspr. *mřdati se* knj.izroč. *mřšíti se*

mřšiti -im nedov. kaj |delati kaj neurejeno, neporavnano, zlasti lase| *Veter ji mřši lase* □ knj.izroč. **kosmati**³ □ ekspr. **kuřtrati** □ star. **kuzmati** □ knj.izroč. **mřřiti**

GLEJ ŠE mřřiti 1

mřšiti se -im se nedov. ▶ mřřiti se

mřšnik -a m ▶ kragulj

mřšnja -e ř ▶ ničvredneř

mřtev¹ -tva -o prid. ▶ brezizrazen | enoličen | medel | miren² | neizržit 1 | neobčutljiv¹ | nerodoviten | premražen | pust² 3, 4

mřtev² -tva -o povdk. |izrařa, da kdo ne řivi veř|

Ob prihodu reřevalcev je bil ponesrečenec ře mřtev

□ nek. pog. **kaput** □ vulg. **trd**² ■ protip. **řiv**⁴

◆ **biti mřtev** □ ekspr. biti na drugem svetu □ ekspr. biti onkraj

□ knj.izroč. biti pod grudo □ knj.izroč. biti v Abrahamovem naročju

□ knj.izroč. biti v oblasti senc □ ekspr. gniti v jami □ ekspr. leřati

pod zemljo □ ekspr. ne biti veř med řivimi □ evfem. ne dihati veř

□ vznes. počivati na pokopaliřču □ vznes. počivati v hladni zemlji

□ vznes. spati nevzdravno spanje □ ekspr. spati smrtno spanje

□ vznes. spati večni sen □ ekspr. ře odmoliti svojo molitvico

GLEJ ŠE bati se 1 | ljubiti 1, 2 | oslabel ◆ | rad 2 | utrujen | řiv⁴

mřtvák -a m ▶ mrlič

mřtvářina -e ř ▶ umrlina

mřtváři -a -o prid. ▶ bled | krizantema | lisa¹ ◆ | lobanja ◆ 2 | mrliški | oder 1 ◆ 3 | pot³ ◆ | prt ◆ 1 | sprevod ◆ 1 | tiřina | trdoglav¹ | veřica ◆ | vojna 1 | voz ◆ 4 | zvon ◆ | řalosten 2

mřtvec -a m ▶ mrlič

mřtvéči -a -e prid. ▶ hromilni

mřtvénje -a s ▶ hromenje | oviranje

mřtvéti -ím nedov. *komu* |v zvezi s telesnim organom, delom telesa postajati neobčutljiv, brezčuten| *Čutil je, kako mu roka po injekciji mřtvi*

□ ekspr. **postajati gluh**

GLEJ ŠE hrometi | odmirati

mřtvi¹ -ega m ▶ dan¹ ◆ 1 | mrlič | pokojnik | zelo 1, 3

mřtvi² -a -o prid. |ki je prenehal řiveti| *Mřtvi vojak v filmu*

ga je nemo spominjal na prestane grozote □ nizk. **crknjeni**

□ knj.izroč. **poginuli** □ knj.izroč. **poginjeni** **poginjeni pes**

□ vznes. **preminuli**² □ knj.izroč. **umrlí**² ■ protip. **řivi**

GLEJ ŠE cepivo pp 2 | gib ◆ 3 | grča ◆ 1 | hromí² 1 | kost ◆ | kot¹ 1 ◆ 2 |

kriza 3 | let ◆ | mřtvica 1, 2 | nedejavni | negibni | nekalivi |

neživljenjski | odmrli | otrok 1 ◆ 1 | prostor ◆ 8 | teřa 1 ◆ 2 | tiřina |

zastajati

mřtvica -e ř

1. |spodnja plast zemlje brez humusa in řivih organizmov| *ločiti pri izkopu plodno zemljo in mřtvico* □ agr. **mřtva prst**

□ agr. **podtalje**

2. |struga ali rokav reke s stoječo vodo| *loviti ribe v mřtvici*

□ geogr. **mřtva voda** □ geogr. **mřtvi rokav**

GLEJ ŠE mřtvilo 2 | zaspanost ◆

mřtvíčen -čna -o prid. ▶ hrom | ravnoduřen

mřtvíčenje -a s ▶ mučenje | oviranje

mřtvíčiti -im nedov. ▶ mřtvti 1, 2 | oteřevati | ovirati 1, 2 | zadrřevati 2

mřtvíčiti se -im se nedov. ▶ zatajevati se

mřtvíčni -a -o prid. ▶ hromí² 1 | tetanus

mřtvíčnost -i ř ▶ mřtvilo 2 | ravnoduřenost | zaspanost ◆

mřtvika -e ř ▶ triřlja

mřtvilo -a s

1. |stanje, pri katerem obstoji določena dejavnost v zelo majhni meri| *Vseposod je bilo čutiti mřtvilo* □ **nedejavnost**

□ **pasivnost** □ knj.izroč. **brezgibnost** □ knj.izroč. **imobilizem**

□ knj.izroč. **letargija** □ knj.izroč. **negibnost** □ knj.izroč. **nepremičnost**

□ knj.izroč. **pasivizem**

2. |stanje, pri katerem ni volje do dejavnosti, udejestvovanja|

iztrgati koga iz mřtvila □ **brezvoljnost** □ **nedejavnost** □ **pasivnost**

□ knj.izroč. **brezgibnost** □ knj.izroč. **inercija** □ knj.izroč. **inertnost**

□ ekspr. **lenobnost** □ knj.izroč. **letargija** □ ekspr. **mlahavost**

□ knj.izroč. **mřtvica** □ knj.izroč. **mřtvíčnost** □ knj.izroč. **negibnost**

□ knj.izroč. **nepremakljivost** □ knj.izroč. **nepremičnost** □ knj.izroč. **pasivizem**

GLEJ ŠE ravnoduřeně

mřtvína -e ř med. |tkivo, v katerem so prenehali življenjski procesi| *izrezati mřtvino* □ med. **nekroza**

GLEJ ŠE mřhovina

mřtvířče -a s ▶ morišče | mřhovina

mřtvíti -ím nedov.

1. *kaj* |delati kaj neobčutljivo, brezčutno| *Mřaz ji je mřtvil roke*

□ knj.izroč. **mřtvíčiti**

2. *komu kaj* med. |umetno povzročati neobčutljivost posameznih organov| *Poškodovancu so pred operacijo mřtvili prizadeto roko*

□ med. **anestezirati** □ med. **mřtvíčiti**

GLEJ ŠE hromiti | oteřevati | ovirati 1, 2 | zadrřevati 2

mřtvo¹ prisl. ▶ brezizrazno

mřtvo² povdk. ▶ mirno³

mřtvorojéneč -nca m |otrok, ki se rodi mřtev| *zmanjšanje*

řtevila mřtvorojencev □ **mřtvorojeni otrok** □ **mřtvorojeni**

mřtvorojéni -a -o prid. ▶ mřtvorojenec

mřtvóud -a m ▶ kap² ◆ 1

mřtvóudnik -a m ▶ hromí¹

mřtvóudnost -i ř ▶ paraliza

mřva -e ř ▶ drobec | drobtina | malo² 1, 3 | seno | řganci ◆ 2

mřvica -e ř ▶ drobec | drobtina | malenkost 2 | malo² 1, 3

mřvico prisl. ▶ nekoliko²

mřvíčast -a -o prid. ▶ grudičast

mřviti -im nedov. ▶ drobiti | jesti 1 | jesti 1 pp 5 | mučiti 3 |

vznemirjati 1

mřviti se -im se nedov. ▶ drobiti se

mřvljív -a -o prid. ▶ drobljív

mřvo prisl. ▶ nekoliko²

mřzěč -ěča -e prid. ▶ mřzel 1 | mřzlikast

mřzěče povdk. ▶ mřaz²

mřzek -zka -o prid. ▶ upirati se 5 | zoprn 1, 2, 4

mřzel -zla -o prid.

1. |ki ima razmeroma nizko temperaturo| *mřzel zrak*;

mřzle roke □ redk. **mřazeč** □ zastar. **mřazen** □ zastar. **mřazoten**

□ redk. **mřzeč** □ knj.izroč. **mřzleč** □ zastar. **studen**² □ **hladen**⁷

□ **mřzlikast**⁷ □ ekspr. **leden**⁷ ■ protip. **vroč**

2. |ki vzbuja, povzroča občutek mřaza| *mřzel zid* □ **hladen**

□ ekspr. **leden** □ knj.izroč. **mřzljív** □ knj.izroč. **zmřzljív** ■ protip. **topel**

3. |ki ni (dovolj) ogret, segret| *mřzla peč*; *mřzla soba*

□ **hladen** ■ protip. **topel**

◆ **postajati mřzel** □ knj.izroč. **mřzleti**

GLEJ ŠE brezčustven | nenaklonjen | neprijazen | neprijeten | vroč 1

mřzéti -ím nedov. ▶ gnusiti se

mřzíti -ím nedov. ▶ sovražiti

mřzíti se -ím se nedov. ▶ sovražiti se

mřzlák -a m ▶ mřzlokrvneř

mřzlěč -ěča -e prid. ▶ mřzel 1 | mřzlikast

mřzléti -ím nedov. ▶ mřzel 3 ◆

mřzli -a -o prid. ▶ barva 1 ◆ 3 | bratranec ◆ | obladek ◆ | otip ◆ 1 | pas ◆ 2 | sestrična ◆ | sorodstvo ◆ 2 | stric 1 ◆ | teta 1 ◆ | veřerja ◆ 1

mřzlica -e ř |drgetanje (miřic) z občutkom mraza pred naglim poviřanjem telesne temperature| *Trese ga mrzlica*
 □ tresavica □ star. groznica □ ekspr. mraz¹ □ zastar. ognjenica □ nar. treslica
 □ ekspr. vrořica

- 1. predsmrtna mrzlica □ star. smrtnica 2. med. poporodna mrzlica
 □ med. otročniřka mrzlica □ med. poporodna vrořica

GLEJ řE malarija¹ | nahod♦ | trema♦¹ | trema♦²

mřzliřar -ja m zool. |komar, ki prenařa malarijo| *uniřevati liřinke*
mrzliřarja □ zool. anofeles □ zool. komar mrzliřar
 GLEJ řE anofeles

mřzliřasti -a -o prid. ▶ mrzliřni

mřzliřavi -a -o prid. ▶ mrzliřni

mřzliřavo prisl. ▶ mrzliřno

mřzliřavost -i ř ▶ mrzliřnost

mřzliřen -řna -o prid. ▶ intenziven

mřzliřni -a -o prid. |ki je v zvezi z mrzlico| *mrzliřni spanec*

□ knj.izroř. mřzliřasti □ knj.izroř. mřzliřavi

mřzliřno nař. prisl. |izrařa, da kaj je, poteka tako kot pri mrzlici|
mrzliřno drhreti; mrzliřno vznemirjen bolnik □ mřzliřavo

mřzliřnost -i ř |stanje mrzliřnega bolnika| *Zaradi mrzliřnosti je bil slaboten* □ knj.izroř. mřzliřavost

mřzliřkast -a -o prid. |ki je nekoliko mrzel| *mrzliřkast*

zrak □ knj.izroř. mřzeř □ knj.izroř. mřzleř □ knj.izroř. mřzloben

□ knj.izroř. mřzlotten

mřzlina -e ř ▶ mraz¹ | mřzlota

mřzlo¹ nař. prisl. |izrařa, da dejanje, stanje, lastnost vzbuja, povzrořa občutek mraza| *Mřzlo piha* □ hladno¹ □ ekspr. ledeno¹

□ knj.izroř. mřzljivo

mřzlo² povdk. ▶ mraz²

mřzlõba -e ř ▶ mřzlota

mřzlõben -bna -o prid. ▶ mřzlikast

mřzlokõven -vna -o prid. ▶ brezčustven

mřzlokõvneř -a m ekspr. |brezčustven řlovek| *Ob tem bi se ře najveřji mřzlokõvneř vznemiril* □ ekspr. hladneř □ ekspr. mřzlok

mřzlokõvni -a -o prid. ▶ konj♦⁵ | řival 1♦³

mřzlokõvnost -i ř ▶ brezčustvenost

mřzlost -i ř ▶ mřzlota

mřzlõta -e ř |lastnost mřzlega| *mřzlõta snega* □ knj.izroř. mřzlina

□ knj.izroř. mřzloba □ knj.izroř. mřzlost

GLEJ řE hlad | mraz¹

mřzlõten -tna -o prid. ▶ mřzlikast

mřzulín -a m ▶ ples 1 pp

mřznja -e ř ▶ sovrařstvo

múć -a m ▶ maćek | maćka 1

múća -e ř ▶ maćka 1, 2 | mucka | řenska pp 1

múćek -cka m ▶ maćek | maćka 1

múći¹ -ja m ▶ maćek

múći² -- ř ▶ maćka 1, 2

múćica -e ř ▶ maćka 1, 2

múćika -e ř ▶ maćka 1, 2 | řenska pp 1

mucín -a m ▶ sluznina

múćka -e ř otr. |strjen smrkelj (v nosu)| *s palķo povleči otroku mucke iz nosa* □ otr. muća

GLEJ řE kosem 1 | maćka 1, 2 | řenska pp 1

múćkati se -am se nedov. ▶ dobrikati se | kosmatiti se | ljubkovati se

múćke múć ž mn. ▶ maćice

múćen -řna -o prid.

1. |ki zaradi neprimernosti v danih okoliřčinah povzrořa veliko zadrego, napetost| *pretrgati mućen molk* □ ekspr. duhamoren

□ ekspr. duhomoren □ ekspr. morast □ ekspr. moreř □ star. mukepoln

□ ekspr. mukotrpen □ ekspr. obupen □ zastar. preKaren □ ekspr. težeř

□ ekspr. težeķ

2. |ki povzrořa veliko neugodje, trpljenje| *mućni spomini*

□ ekspr. morast □ ekspr. moreř □ star. mukepoln □ ekspr. mukotrpen

□ evfem. nadleřen □ ekspr. svinćen svinćen molk □ ekspr. tegoben

□ ekspr. težeķ □ ekspr. tlačeř

3. |ki zahteva dosti napora, truda, potrpljenja| *dolgo, mućno reřevanje ponesrečencev izpod ruřevin* □ star. mukepoln

□ ekspr. mukotrpen □ star. trudapoln

GLEJ řE težeķ 3 | zoprn 1

mućenec -nca m ver. |kdor je pretrpel mućeniřko smrt| *mućenci in drugi svetniki* □ zastar. martrnik □ zastar. mućenik

GLEJ řE mućenik

mućenica -e ř ekspr. |řenska, ki dosti trpi, težeķo řivi| *Vsa hiřa sloni na njej, mućenici* □ ekspr. trpinķa

GLEJ řE mućenķa

mućenik -a m ekspr. |kdor dosti trpi, težeķo řivi| *pomilovati mućenika* □ nar. martrnik □ ekspr. mućenec □ ekspr. trpin

GLEJ řE mućenec

mućeniřki -a -o prid. ekspr. |ki je v zvezi s trpljenjem, težeķim řivljenjem| *mućeniřki izraz na obrazu* □ ekspr. trpinski

GLEJ řE smrt•

mućeniřstvo -a s ver. |dejstvo, da je kdo pretrpel mućeniřko smrt| *svetnikovo mućeniřstvo* □ knj.izroř. martirij

GLEJ řE smrt• | trpljenje 1

múćenje -a s |namerno povzrořanje telesnih bolećin| *izsiljevati priznanje z mućenjem* □ trpinćenje □ knj.izroř. maltretiranje □ ekspr. mřcvarjenje □ ekspr. mřtvićenje mřtvićenje samega sebe □ knj.izroř. tortura □ star. trapljenje

mućenķa -e ř ver. |řenska, ki je pretrpela mućeniřko smrt| *řastiti mućenķe* □ zastar. martrnica □ ver. mućenica

mućilec -lca m ▶ mućitelj

mućilni -a -o prid. ▶ kolo³ 3 | mućilnica

mućilnica -e ř |naprava za namerno povzrořanje bolećine| *sesti na mućilnico* □ mućilna naprava □ mućilo □ star. martrnica □ zastar. trapilo

mućilo -a s ▶ mućilnica

mućitelj -a m |kdor namenoma povzrořa telesne bolećine| *prenařati udarce mućiteljev* □ mućilec □ nar. martrnik

múćiti -im nedov.

1. *koga* |namenoma povzrořati bolećine, zlasti telesne| *Pri zaslifeřvanju so řudi tudi mućili; mućiti řival* □ trpinćiti □ star. dati na muke □ knj.izroř. maltretirati □ neknj. pog. martrati □ neknj. pog. matrati □ ekspr. mesariti □ ekspr. mřcvariti

2. *koga* ekspr. |povzrořati, da mora kdo prestajati velike neprijetnosti, veliko neugodje| *Mućil jih je s svojim nenehnim govorjenjem* □ ekspr. moriti □ ekspr. piti kri *Ta řlovek mi pije kri* □ sleng. težiiti komu □ ekspr. trpinćiti □ star. vicati

3. s smiselnim osebkom v tožilniku, ekspr. |izrařa, da kdo doživlja negativno, neugodno stanje, kot ga dolořa samostalniki v osebkui| *Skrbi ga mućijo* □ ekspr. řrvičiti □ ekspr. glodati □ knj.izroř. gnesti □ pog. gnjaviti □ ekspr. grebsti □ ekspr. gristi □ ekspr. jahati □ ekspr. jesti □ ekspr. klati *Krivice ga koljejo* □ ekspr. kljuvati □ ekspr. krotićiti □ ekspr. krotovićiti □ pog. martrati □ pog. matrati □ ekspr. moriti □ nar. mřviti □ ekspr. pekliiti □ ekspr. pestiti □ zastar. peziti □ ekspr. pojedati □ ekspr. preganjati □ ekspr. razjedati □ ekspr. razžiřirati □ ekspr. stiskati¹ □ ekspr. težiiti □ ekspr. tiřićiti □ ekspr. tlaćiti □ ekspr. trapiti □ ekspr. treti² □ ekspr. trpinćiti □ star. ujedati □ ekspr. uniřevati □ ekspr. řřeti □ ekspr. řuliti

múčiti se -im se nedov.

1. |čutiti velik napor| *Zelo se je mučil, ko je dvigal breme*

□ zastar. komarati □ nekjn. pog. martrati se □ nekjn. pog. matrati se

□ ekspr. naprezati se □ knj.izroč. pestiti se

2. s čim ekspr. |z naporom opravljati delo, opravilo, kot ga določa sobesedilo| *Če se še tako muči s študijem, ne bo uspel* □ naprezati

se □ nekjn. pog. martrati se □ nekjn. pog. matrati se □ ekspr. napenjati

se □ ekspr. preganjati se □ ekspr. prenaprezati se □ ekspr. trapiti se

□ ekspr. trpinčiti se □ ekspr. truditi se □ nar. upenjati se □ star. vicati se

□ pog. zafrkavati se □ vulg. zajebavati se *Dolgo se je zajebaval, preden*

je odkril napako □ sleng. zezati se *Že kar nekaj časa se zeza s svojim računalnikom*

GLEJ ŠE trpeti

múčno¹ nač. prisl. |izraža, da kaj poteka tako, da povzroča

veliko zadrego, napetost| *Čas se je mučno vlekel* □ ekspr. morasto

□ ekspr. moreče □ ekspr. obupno¹

múčno² povdk. |izraža stanje, ki ga kdo doživlja kot neprijetno,

zoprno| *Mučno ga je poslušati* □ star. neznanško

GLEJ ŠE hudo³ 1

múden -dna -o prid. ► zamuden

múđiti -ím nedov. ► zadrževati 5 | zamujati 1

múđiti se -ím se nedov. ► zadrževati se | zamujati se

mudljív -a -o prid. ► počasen 1

mudljívec -vca m ► počasnež | zamudnik 2

mudljívo prisl. ► počasi 1

múdni -a -o prid. ► obresti¹ ♦

múf -a m |valjast predmet za gretje rok, navadno iz krzna| *držati*

roke v mufu □ knj.izroč. naročnik¹ □ knj.izroč. rokovnik²

múfa -e ž ► obojka

múfti -ja m ► duhovnik 2 pp 3

múha -e ž

1. |žuželka s kratkimi nogami, tipalkami in kožnatimi krili|

odganjati muhe z roko □ ekspr. muhica □ zastar. mušica¹

♦ 1. zool. češnjeva muha □ zool. češnjeva mušica 2. zool. konjska muha

□ zool. bodulja 3. zool. mesarska muha □ knj.izroč. zapljunkarica 4. muha

cece □ zool. glosina □ redk. muha sirarica □ zool. sirarska muha

2. |pripomoček za namerjanje na sprednjem delu cevi

strelnega orožja| *muha in merek* □ mušica²

3. ekspr. |kar vsebuje, izraža pretirano zahtevnost, samovoljnost,

trmo| *ustreči vsem muham gostov* □ muhavost □ knj.izroč. kaprica

□ knj.izroč. kapricioznost □ ekspr. muhica □ zastar. mušica¹

GLEJ ŠE čebela | nadležen ♦ | nepomemben povdk. 1 | odstreliti |

prebrisan povdk. 1 | pretiravati

muhálnik -a m |priprava za odganjanje, pobijanje muh| *udarjati*

z muhálnikom □ knj.izroč. muhovnik

GLEJ ŠE muholovec

múhar -ja m zool. |majhna ptica selivka s sivim ali črnim hrbtom

in belim trebuhom| *muharji in sinice* □ nar. muhovček

múharček -čka m ► kraljiček

muháriti -im nedov. ► ribariti pp

múhast -a -o prid. ekspr. |ki ima pretirane, samovoljne zahteve,

želje| *Muhastemu gostu je težko ustreči* □ knj.izroč. kapricast

□ knj.izroč. kapriciozen □ knj.izroč. muhav

GLEJ ŠE hudomušen | neubogljiv

múhati se -am se nedov. ► dobrikati se | obotavljati se

múhav -a -o prid. ► muhast

múhavost -i ž |dejstvo, da ima kdo pretirane, samovoljne

zahteve, želje| *Moti ga njena muhavost* □ knj.izroč. kapricioznost

□ knj.izroč. spremenljivost

GLEJ ŠE muha 3

múhica -e ž ► muha 1, 3

múhič -a m ► muhvič

muholóvec -vca m |priprava za lovljenje muh| *lepljivi trak*

muholovca □ knj.izroč. muhálnik □ knj.izroč. muholovka

muholóvka -e ž ► muholovec

muhováti se -újem se nedov. ► obotavljati se

múhovček -čka m ► muhar

múhovnik -a m ► lat¹ 2 | muhálnik

múhvič -a m bot. |trava, pri kateri so nekatere vejice leta spreme-

njene v nazobčane ščetine| *pleti muhvič in osat* □ nar. muhič

múja -e ž ► prizadevanje

múk -a m ► mukanje

múka¹ -e ž ► bolečina ♦1 | mučiti 1 | prizadevanje | težava 2

múka² povdk. ► hudo³ 1

múkanje -a s |oglašanje z glasom mu| *mukanje lačne živine*

□ muk

múkati -am nedov. |oglašati se z glasom goveda| *Živina muka v*

hlevu □ nar. buliti □ nar. rukati³

múkepôln -a -o prid. ► mučen 1, 2, 3 | težek 3

múkniti -em dov. ► reči 1

mukoídni -a -o prid. ► izmeček •

mukotrípen -pna -o prid. ► mučen 1, 2, 3 | težek 3

mukóza -e ž ► sluznica

mukózni -a -o prid. ► žleza ♦5

múksniti -em dov. ► reči 1

mukuléntni -a -o prid. ► izmeček •

múkus -a m ► sluz²

múla¹ -e m ► sodnik

múla² -e ž ► dekle 1 | deklita | hči

múla³ -e ž ► kujanje | kujati se

mulác -a m ► fant 1

múlar -ja m ► mulovodec

mularija -e ž ► mlajši¹ | otročad

múlati se -am se nedov. ► kujati se

múlček -čka m ► deček¹ | porednež

múčiti -im nedov. ► zastirati

múlec -lca m ► deček¹ | fant 1 | razposajenec

múlití -im nedov. ► jesti 1 | jesti 1 pp 5 | osmukavati | puliti

múlití se¹ -im se nedov. ► dobrikati se | smukati se

múlití se² -im se nedov. ► kujati se

múlĵ -a m |drobnozrnata usedlina počasi se gibajočih vod| *rečni*

mulĵ □ glen

GLEJ ŠE blato ♦1 | mivka

múlĵast -a -o prid. |ki je poln mulja| *mulĵasto dno reke* □ glenast

mulĵáva -e ž ► paša 2

múlĵenje -a s ► kujanje | puljenje

múlo -ta m ► deček¹ | fant 1

mulovádec -dca m |kdor vodi in oskrbuje mulo| *Določili so ga*

za mulovodca □ knj.izroč. mular

múltidisciplínárni -a -o prid. ► projekt •

múltifokální -a -o prid. ► leča ♦4 | rak² 1 ♦

múltikúltí -- -- prid. ► multikulturni

múltikulturální -a -o prid. ► multikulturni

múltikultúrni -a -o prid. |ki vključuje več različnih kultur|

multikulturno področje umetniškega delovanja □ multikulturalni

□ sleng. multikulti multikulti družčina □ knj.izroč. večkulturni

múltilaterální -a -o prid. ► pogodba ♦12

multilóg -a m ► večgovor

múltimediální -a -o prid. ► multimedijski

múltimédíj -a m ► multimedija

múltimédija -e ž |predstavitev kake vsebine s hkratnim predvajanjem besedila, slike, videoposnetka, zvoka, zlasti po računalniku| *omogočiti učenje na daljavo ob uporabi multimédije*
 □ multimédij □ večpredstavnost

múltimédijski -a -o prid. |ki je v zvezi s predstavljanjem kake vsebine s predvajanjem besedila, slike, videoposnetka, zvoka| *multimédijski gledališki projekt* □ *multimediálni* □ *večpredstavni*
 □ *večpredstavnostni* □ knjižroč. *večmedijski*

múltimilijonar -ja m |kdor ima v ameriških dolarjih ocenjeno večmilijonsko premoženje| *postati múltimilijonar* □ *večkratni milijonar*

múltinacionálka -e ž publ. |veliko podjetje, ki posluje v več državah| *farmaceutska múltinacionalka* □ *transnacionalka*
 □ publ. *globalist* □ publ. *večnacionalka*
 GLEJ ŠE podjetje •10

múltinacionálni -a -o prid. ► država •14 | podjetje •10

múltipli -a -o prid. ► raznovrstni | večkratni 1

múltiplicírani -a -o prid. ► delo 1•12

múltiplicírati -am nedov. in dov. ► množiti 2 | zmnožiti

múltiplicácija -e ž ► množenje

múltiplikánd -a m ► množeneč

múltiplikátor -ja m ekon. |števílo, ki kaže odnos med spremembo kake oblike izdatkov in celotnimi izdatki, ki jih ta sprememba povzroči| *izračunati múltiplikator*
 □ ekon. *pomnoževalec*

GLEJ ŠE množitelj

múmijast -a -o prid. ► brezizrazen

múnchenski -a -o [mínhønski] prid. |ki je v zvezi z Münchnom| *múnchensko pivo* □ zastar. *monakovski*

mundiál -a m ► prvenstvo •1

munícija -e ž ► strelivo

munícijski -a -o prid. ► voz •3 | zabož •

municipiálni -a -o prid. ► oblast •3

municipíj -a m ► mesto¹ 1

múra -e ž |črnkasta krava| *múra in belka* □ nar. *čada*

muráva -e ž ► trava 1

múrček -čka m ekspr. |črnkasta žival| *múrček in lisko* □ ekspr. *muri*

múren -rna m

1. |temnorjava žuželka, ki živi na travnikih| *cvrčanje murnov*

□ črček □ nar. *božji volék* □ ljubk. *čurimuri*¹ □ nar. *gril* □ nar. *grilček*

□ zool. *krikavec* □ ekspr. *murenček* □ ekspr. *muri* □ nar. *ščurek*

2. |črnkast vol| *murni in sivci* □ nar. *čade*

múrenček -čka m ► muren 1

múri -ja m ► murček | muren 1

múrka -e ž ► kumara

múrva -e ž

1. |drevo z napiljenimi listi in robidnicam podobnimi sadovi| *nasaditi murve* □ nar. *malina*

2. |sad tega drevesa| *nabrati murve* □ nar. *murvica*

múrvica -e ž ► murva 2

múrvín -a -o prid. ► listje •2 | murvov

múrvov -a -o prid. |ki je v zvezi z murvo| *murvove veje* □ *murvín*

GLEJ ŠE listje •2

músati se -am se nedov. ► goliti se

muskóvít -a m min. |rudnina kalijev aluminijev alumosilikat s hidroksilno skupino in fluorom| *listi muskovita* □ min. *kalijeva sljuda* □ min. *rusko steklo*

múskul -a m ► mišica

múskula -e ž ► mišica

muskulárni -a -o prid. ► mišični

muskulatúra -e ž ► mišičje

muskulózen -zna -o prid. ► mišičast

muslimán -a m |pripadnik muslimanske vere| *odnosi med kristjani in muslimani* □ *mohamedanec* □ star. *mohamedan*
 □ star. *moslem*

muslimánka -e ž |pripadnica muslimanske vere| *položaj muslimank v družini* □ *mohamedanka*

muslimánski -a -o prid. |ki je v zvezi z muslimani| *muslimanski praznik* □ *mohamedanski*

GLEJ ŠE islam | leto •6

muslimánstvo -a m |vera, miselnost, kultura muslimanov| *krščanstvo in muslimanstvo* □ *mohamedanstvo* □ ekspr. *polmesec križ in polmesec*

GLEJ ŠE islam

musolíni -ja m ► brizganec •

múš -a m ► osel

múšec -šca m ► čužka

múšica¹ -e ž ► muha 1 | muha 1•1 | muha 3 | pika •

múšica² -e ž ► muha 2 | pivec

múšiti se -im se nedov. ► dobrikati se

múšjak -a m ► iztrebek pp

múšji -a -e prid. ► kvasija

muškát -a m |trta z rumenimi, modrimi ali rdečimi grozdi in značilnim vonjem| *saditi muškát* □ *muškatelec* □ redk. *moškát*
 GLEJ ŠE cvet •2 | muškátka | pelargonija

muškátélec -lca m ► muškát

muškátka -e ž vrtn. |lončna rastlina z močno dišečimi listi in drobnimi cveti| *pelargonije in muškátke* □ vrtn. *citronka*
 □ vrtn. *muškát*

muškátni -a -o prid. ► cvet •2 | orešek •1 | sauvignon

múšnica -e ž |strupena goba, katere vidni del beta ima obroček| *zastropiti se z mušnicami* □ bot. *rdeča mušnica* |z živordečim klobukom| □ bot. *zelena mušnica* |z olivnozelenim klobukom|
 ♦ 1. bot. *panterjeva mušnica* □ bot. *krastavka* □ bot. *pegasta mušnica*

2. bot. *siva mušnica* □ bot. *bisernica*

GLEJ ŠE goba pp 4

mutácija -e ž

1. med. |spreminjanje glasu iz deškega v moškega v dobi pubertete| *zpoznala mutacija* □ med. *mena glasu* □ med. *menjavanje glasu* □ med. *mutiranje*

2. biol. |nova dedna lastnost organizma| *Zaradi radioaktivnosti so se pojavile številne mutacije* □ biol. *dedna sprememba*

GLEJ ŠE konverzija 2 | mutiranje | sprememba •1 | sprememba •3

mútast -a -o prid. ► nem | nemeti

mútasti -a -o prid. ► homoseksualnost

mútec -tca m ► nemi¹

mutíránje -a s biol. |nastajanje nove dedne lastnosti| *nagnjenost organizma k mutiranju* □ biol. *mutacija*

GLEJ ŠE mutacija 1

mutírati -am nedov. in dov. med. |spreminjati, spremeniti glas iz deškega v moškega v dobi pubertete| *Ne poje v zboru, ker mutira*
 □ med. *menjati glas* □ med. *menjavati glas*

mutsu -ja [múcu] m ► jabolko pp 4

mutualízem -zma m ► simbioza

múza -e ž |vsaka od devetih zaščitnic umetnosti in znanosti| *prostiti muzo za navdih* □ star. *modrica*²

GLEJ ŠE pesništvo

múzati se -am se nedov. ► drgniti se 1 | odhajati pp

múzav -a -o prid. ► hudomušen

muzeálec -lca m ► delavec •14

M

muzeálíje -ij ž mn. |predmeti, ki se hranijo v muzeju| *razstava*

dokumentov in muzealij □ *muzejski predmeti*

GLEJ ŠE predmet¹ 1•1

muzeálni -a -o prid. ► muzejski | muzeološki

muzeálski -a -o prid. ► delavec •14

muzêj -a m

- 1. etnografski muzej □ etnološki muzej □ narodopisni muzej
- 2. muzej voščenih lutk □ knj.izroč. panoptikum 3. muzej na prostem

□ knj.izroč. skansen

GLEJ ŠE zastarel ♦

muzejeslôvje -a s ► muzeologija

muzejeslôvni -a -o prid. ► muzeološki

muzejski -a -o prid. |ki je v zvezi z muzejem| *muzejska zbirka*

□ knj.izroč. *muzealni*

GLEJ ŠE muzealije | predmet¹ 1•1

muzeologija -e ž |veda o muzejih in urejanju,

vzdrževanju muzejskih zbirk| *etnografska muzeologija*

□ knj.izroč. *muzejeslovje*

muzeolóški -a -o prid. |ki je v zvezi z muzeologijo| *muzeološka*

načela □ knj.izroč. *muzealni* □ knj.izroč. *muzejeslovni*

múzga -e ž agr., gozd. |tekočina, ki se pojavi pod lubjem v času

rasti; stanje rastline pri tem pojavu| *Veje so polne muzge; sekati ob muzgi* □ agr., gozd. *mezga*¹

GLEJ ŠE mužiti se | sok 2

muzicíranje -a s ► igra •3 | igranje 2

muzicírati -am nedov. ► igrati 2

múzični -a -o prid. ► glasbeni | vzgoja •2

múzično prisl. ► glasbeno

múzičnost -i ž ► blagoglasje

múzik -a m ► glasbenik

múzika -e ž ► blagoglasje | glasba 1, 2 | godba

múzikal -a m ► komedija •1

muzikálen -lna -o prid. ► blagoglasen | nemuzikalen | speven

muzikálični -a -o prid. ► glasbeni

muzikáličnost -i ž ► muzikalnost

muzikálni -a -o prid. ► glasbeni | naglas 1•2 | reprodukcija • | vzgoja •2

muzikálno prisl. ► glasbeno

muzikálnost -i ž |dejstvo, da ima kdo čut, smisel za glasbo|

razvijati otrokovo muzikalnost □ knj.izroč. *muzikaličnost*

GLEJ ŠE blagoglasje

muzikánt -a m |glasbeni izvajalec, ki je dejaven pri zabavnih

javnih družabnostih| *Za zabavo v gostilni so skrbeli muzikanti*

□ star. *godec* □ star. *igrac* □ pog. *muzikantar* □ zastar. *svirač* □ star. *škripač*

GLEJ ŠE glasbenik | godec

muzikántar -ja m ► godec | muzikant

muzikológ -a m |kdor se ukvarja z raziskovanjem glasbe|

Muzikologi so na področju kulturoloških raziskav vse bolj dejavni

□ *glasboslovec*

muzikologija -e ž |veda o glasbi| *zahteve sodobne muzikologije*

□ *glasboslovje*

muzikolóški -a -o prid. |ki je v zvezi z muzikologijo ali muzikolo-

gijo| *muzikološka vprašanja* □ *glasboslovni*

muzívnični -a -o prid. ► vzorec 1•3

múža -e ž ► močvirje

múžava -e ž ► močvirje

múžen -žna -o prid. ► muževen

múžeti -ím nedov. ► cediti se | mužiti se

múžév -a -o prid. ► muževen | mužiti se

múževen -vna -o prid. |pri drevesu v času rasti ki ima pod lubjem

tekočino| *muževno deblo* □ redk. *meževen* □ redk. *mužen* □ redk. *mužev*

GLEJ ŠE deževen | močvirnat | mužiti se | omužiti se

múževnost -i ž |stanje drevesa, ko se pojavi pod lubjem v času

rasti tekočina| *muževnost smrek* □ knj.izroč. *sočnost*

múžik -a m ► kmet 1

múžiti se -im se nedov. |biti v stanju, ko se pojavi pod lubjem

v času rasti tekočina| *Bukev se muži* □ *biti muževen* □ *biti v muzgi*

□ redk. *biti mužev* □ knj.izroč. *biti sočen* □ redk. *mužeti* □ knj.izroč. *sočiti se*

N

na¹ predl.

1. s tožilnikom | za izražanje neurejenega premikanja, usmerjenega

k določeni površini| *trkati na vrata* □ z mestnikom **po**

2. s tožilnikom | za izražanje delitve, razdeljevanja| *razdeliti na*

enake dele □ z mestnikom **po**

3. z mestnikom | za izražanje stanja na površini| *pege na obrazu*

□ **po** *razpoke po tleh*

GLEJ ŠE k 2 | na površini | proti² 2

na² medm. ▶ uf 2

naà člen. ▶ ne¹ 1, 2

nabájati -am dov. ▶ natvesti

nabásan -a -o povdk. ▶ pijan 1

nabásati -bášem dov. ▶ nabiti | napolniti 1 | natlačiti

nabásati se -bášem se dov. ▶ najesti se

nabáva -e ž | oskrba trgovine, podjetja z blagom za prodajo,

proizvodnjo, navadno v večji količini| *Ta oddelek skrbi za*

nabavo; nabava surovin □ **nabavljanje** □ knj.izroč. **nabavka**

GLEJ ŠE nakup 1 | oddelek 1•6

nabáviti -im dov. ▶ kupiti | nakupiti

nabávka -e ž ▶ nabava

nabavljáč -a m ▶ referent •1

nabávljanje -a s ▶ nabava

nabávljati -am nedov. *kaj* | oskrbovati se z blagom za prodajo,

proizvodnjo, navadno v večji količini| *nabavljati material*

□ **kupovati** □ ekspr. **nakupovati**

GLEJ ŠE nakupovati

nabavljávec -vca m ▶ referent •1

nabávní¹ -ega m ▶ referent •1

nabávní² -a -o prid. ▶ cena •3 | oddelek 1•6 | referent •1

nabávník -a m ▶ referent •1

naberáčiti -im dov. *kaj* | z beračenjem priti do česa| *naberačiti*

denar □ **piberačiti**

nabesedíčiti -im dov. ▶ povedati pp 10

nabijáč -a m ▶ nabijalnik | nabojnik 2

nabijálnik -a m grad. | priprava za nabijanje, zbijanje zemlje,

betona| *utrditi površino ceste z nabijalnikom* □ grad. **nabijač**

□ grad., žarg. **žaba**

GLEJ ŠE nabojnik 2 | palica •12

nabíjanje -a s ▶ palica •12

nabíjati -am nedov. *kaj* | vstavljati v orožje naboje| *nabíjati puško*

□ pog. **basati**

GLEJ ŠE elektriti | igrati •3 | kašljati | pribijati | pritrkavati |

streljati 1, 3 | tepsti | tolči | udarjati 3 | višati 2 | zbijati 2

nabíksati -am dov. ▶ zloščiti

nabiráč -a m ▶ nabiralec

nabirálec -lca m | kdor kaj nabira| *nabiralec zdravilnih rastlin*

□ knj.izroč. **nabirač**

GLEJ ŠE zbiralec

nabiralíšče -a s ▶ zbirališče 1

nabirálni -a -o prid. ▶ vlak 1•7

nabirálnica -e ž ▶ nabiralnik

nabirálnik -a m | zaprta, navadno omarici podobna priprava z režo za oddajanje pisem, sporočil| *Nabiralnik praznijo dvakrat na dan* □ **pisemski nabiralnik** □ **poštni nabiralnik** □ zastar. **poštna nabiralnica**

GLEJ ŠE vlak 1•7 | zbiralnik | zbiralec

nabírátelj -a m ▶ zbiralec

nabírati -am nedov.

1. *kaj* | z rokami dajati, spravljati kam več posameznih stvari| *nabirati suhljad* □ knj.izroč. **brati**

2. *kaj* | s trganjem prihajati do določene količine česa| *nabirati češnje* □ **trgati** □ knj.izroč. **brati** □ nek. pog. **rabutati** | na tujem nabirati|

◆ **nabirati gobe** □ **gobariti**

3. *kaj* | prizadevati si biti uspešen v prizadevanju, da pride kam

določena količina česa| *nabirati prostovoljne prispevke* □ **zbirati**

□ pog. **pobirati**

4. *koga* | prizadevati si biti uspešen v pridobivanju koga za kako

dejanje, dejavnost| *nabirati nove člane* □ knj.izroč. **akvirirati** **akvirirati**

naročnike za časopis □ ekspr. **novačiti** □ ekspr. **pridobivati** □ publ. **rekruti-**

rati

5. *kaj* | delati gube, navadno drobnejše| *nabirati blago* □ **gubati**

GLEJ ŠE nizati | pridobivati 1 | rediti se | zbirati 2

nabírati se -am se nedov. | prihajati kam, biti kje v določeni

količini| *V jami se nabira voda* □ nar. **pribirati se**

nabírati si -am si nedov. ▶ pridobivati si

nabírek -rka m ▶ volan² | zbirka 1

nabírka -e ž | nabiranje darov, prostovoljnih prispevkov, zlasti v

cerkvi| *Nabírka je uspela* □ knj.izroč. **kolekta**

nabítek -tka m ▶ podkvice

nabíti -bijem dov. *kaj* | vstaviti naboje v orožje| *nabíti puško*

□ **napolniti** □ ekspr. **nabasati**

GLEJ ŠE naelektriti | napolniti 1 | natepsti | obsoditi | premagati 1 |

zbiti 2

nabíti se -bijem se dov. ▶ zbrati se 1

nablebetáti -ám dov. ▶ povedati pp 10

nábob -a m ▶ bogataš

nabòd -òda m ▶ punkcija

nabodálo -a s | paličica, navadno kovinska, za nabadanje,

pečenje| *nabosti koščke mesa, zelenjave na nabodalo* □ **ražnjič**

nabòj -òja m | s smodnikom napolnjeni, navadno kovinski tulec

z vžigalno kapico in kroglo| *vložiti naboj v puško* □ pog. **patron²**

□ pog. **patrona²** □ nek. pog. **kapselj** | naboj za otroško pištolo|

• fiz. **osnovni naboj** □ fiz. elementarni naboj

nabójnica -e ž | torbica za naboje, ki se nosi navadno ob pasu|

Zapel si je pas z nabojnicami □ **nabojnjača**

GLEJ ŠE nabojnik 1

nabójnik -a m

1. voj. | trak iz nabojev, spojenih z gibljivimi členki| *polniti*

strojnico z nabojnikom □ voj. **nabojnica** □ voj., žarg. **redenik**

2. voj. | priprava navadno v obliki škatlice za vlaganje nabojev v

puško| *izprazniti nabojnik* □ voj. **magazin** □ knj.izroč. **nabijač** □ voj. **nabi-**

jalnik

nabojnjáča -e ž ▶ nabojnica

nabòr -óra m |uradni postopek za ugotovitev sposobnosti vojaških obveznikov za vojaško službo| datum, kraj nabora

□ v stari Avstriji **konskripcija**

GLEJ ŠE guba 1, 2 | niz¹ | volan²

nabórek -rka m ▶ nabornica | niz¹ | volan²

nabórní -a -o prid. ▶ komisija •3

nabórnica -e ž |okrasek, zlasti iz čipk, ki se nosi na sprednji strani ženskih bluz, moških srajc| bluzza z nabornico □ naborek

□ obl. jabot □ obl. žabo

GLEJ ŠE volan²

nabôsti -bôdem dov.

1. kaj |z vbodom, vbodljajem spraviti na kaj| nabosti žuželko na bucíko □ ekspr. napičiti □ ekspr. nasaditi

2. kaj |narediti določeno število vbodov, vbodljajev| Pred kuhanjem sadeže nabodemo z nožem □ napikati □ pog. našpikati

nabóžní -a -o prid. ▶ pesem 1•13 | predmet¹ 1•6 | slika 1•2

nabránec -nca m ▶ volan²

nabráni -a -o prid. ▶ krilo² •1

nabráti -bêrem dov.

1. kaj |s trganjem priti do določene količine česa| nabrati veliko grozdja □ natrgati □ nekuj. pog. narabutati |na tujem nabrati|

2. kaj |biti uspešen v prizadevanju, da pride kam določena količina česa| Za ponesrečence so nabrali veliko denarja □ zbrati

3. kaj |narediti gube, navadno drobnejše| nabrati blago □ drapirati □ nagubati □ zgubati

GLEJ ŠE nanizati | našobiti se

nabráti se -bêrem se dov. |priti kam, pojaviti se kje v določeni količini| Za jezom se ob deževju nabere polno vode □ nar. pribirati se

nabráti si -bêrem si dov. ▶ prejeti 2 | pridobiti si

nabrázdan -a -o prid. ▶ zguban

nabrázdati -am dov. kaj |narediti brazdi podobne zareze|

Nabrazdati površino kamna □ nabrazditi

GLEJ ŠE nagubati

nabrázdati -im dov. ▶ nabrazdati

nabrbljáti -ám dov. ▶ povedati pp 10

nabrbráti -ám dov. ▶ povedati pp 10

nabrbráti se -ám se dov. ▶ nagovoriti se

nabrékati -am nedov. |postajati po obsegu večji zaradi nabiranja, pritiska tekočine| Noge ji vse bolj nabrekajo □ nabrekovati □ zabrekati □ zabrekovati

nabrékel -kla -o prid.

1. |ki ima povečan obseg zaradi nabiranja, pritiska tekočine| nabrekli gležnji □ nabreknjen □ zabrekel □ zabreknjen

2. ekspr. |ki ima, vsebuje (zelo) veliko, navadno okrasnih, za vsebino nepomembnih prvin| nabrekel slog □ ekspr. nabuhel

□ ekspr. ocvetličen □ ekspr. preobložen

nabreklína -e ž |izboklina na telesu, organu zaradi nabiranja tekočine| otipati nabreklino na trebuhu □ zabreklina

□ knj.izroč. nabuhlina

GLEJ ŠE izboklina

nabrékniti -em dov. |postati po obsegu večji zaradi nabiranja, pritiska tekočine| Od napora so mu žile močno nabreknile □ zabrekniti □ knj.izroč. nabuhniti

nabréknjen -a -o prid. ▶ nabrekel 1

nabrekováti -újem nedov. ▶ nabrekati

nabrénkati -am dov. ▶ predpisati 2

nabrénkati se -am se dov. ▶ opiti se

nabrénkati se ga -am se ga dov. ▶ opiti se

nabrêsti -brêdem dov. ▶ zagosti

nabréžje -a s |urejeno, navadno utrjeno obrežje| Na nabrežju so urejeni parkovni nasadi in klopi za sprehajalce □ knj.izroč. kej Mesto je dobilo nove ceste, mostove in keje

GLEJ ŠE breg 1 | obala | obrežje

nabrísan -a -o povdk. ▶ prebrisan povdk. 1

nabrísati -bríšem dov. ▶ natepsti | premagati 1 | prevarati 1

nabrít -a -o prid. ▶ prebrisan

nabrító prisl. ▶ prebrisanost

nabrítost -i ž ▶ prebrisanost

nabrískati -am dov. ▶ zbrskati

nabrúhati se -am se dov. ▶ izbruhati se

nabrusíti in nabrúsiti -im dov. kaj |narediti ostro| nabrusiti nož

□ naostriti □ priostriti □ nar. nakačiti □ zastar. poostriti

GLEJ ŠE pobegniti

nabrúšen -a -o prid. ▶ jezikav 1•

nabřž prisl. ▶ hitro 2

nabúh -a m ▶ izboklina

nabúhel -hla -o prid. ▶ izbočen | nabrekel 2 | zabuhel

nabuhlína -e ž ▶ izboklina | nabreklina

nabúhniti -em dov. ▶ izbočiti | nabrekniti

nabúhniti se -em se dov. ▶ izbočiti se

nabúhnjen -a -o prid. ▶ izbočen

nabuhováti -újem nedov. ▶ napanjati 2

nabúnkati -am dov. ▶ napolniti 1 | natepsti | natlačiti

nabúnkati se -am se dov. ▶ najesti se

nabúriti -im dov. ▶ razburiti

nabútati -am dov. ▶ napolniti 1 | natepsti | natlačiti | zbiti 2

nabútati se -am se dov. ▶ najesti se

nacedíti -ím dov. ▶ napojiti

nacedíti se -ím se dov. ▶ nateči se | opiti se

nacedíti se ga -ím se ga dov. ▶ opiti se

nacéhati se -am se dov. ▶ opiti se

nacéjati -am nedov. ▶ nalivati 3

nacéjati se -am se nedov. ▶ piti 1, 2 | popivati

na cénte prisl. zv. ▶ veliko¹

nacépati se -am se dov. ▶ prikapljati

nacepíti in nacépiti -im dov. kaj |s podolžnim razsekovanjem česa priti do določene količine česa| nacepiti dovolj trsk □ naklati

□ knj.izroč. nakalati

GLEJ ŠE nasekati

náci -ja m ▶ nacionalsocialist

nácifašíst -a m ▶ nacionalsocialist

nácifašístiční -a -o prid. ▶ nacionalsocialistični

nácifašízem -zma m ▶ nacionalsocializem

nácija -e ž ▶ narod

na ciklostíl prisl. zv. ▶ ciklostilno

nacionalizácija -e ž ▶ podržavljenje

nacionalizíranje -a s ▶ podržavljenje

nacionalizírati -am dov. ▶ podržaviti

nacionální -a -o prid. ▶ dohodek •3 | jed 1•3 | nacionalsocializem | obstoj • | praznik •3 | zavest •2

nacionálno prisl. ▶ narodno

nacionálnost -i ž ▶ narodnost | zavest •2

nacionálsocialíst -a m |pristaš nacionalsocializma| zborovanje

nacionalsocialistov □ nacist □ ekspr. naci □ publ. nacifašíst □ slabš. rjava

srajca □ slabš. rjavosrajčnik

nacionálsocialístiční -a -o prid. |ki je v zvezi z nacionalsocialisti ali nacionalsocializmom| nacionalsocialistična ideologija

□ nacistični □ publ. nacifašistični

GLEJ ŠE režim •3

nacionálsocializem -zma m |fašizem v Nemčiji med obema vojnama| *agresivnost nacionalsocializma* □ **nacizem** □ publ. **nacifašizem** □ polit. **nacionalni socializem**

nacíst -a m ▶ nacionalsocialist

nacístični -a -o prid. ▶ nacionalsocialistični

nacizem -zma m ▶ nacionalsocializem

nacmériti se -im se dov. ▶ najokati se

nacúkati se -am se dov. ▶ opiti se

nacúkati se ga -am se ga dov. ▶ opiti se

načárati -am dov. ▶ pričarati

načečkáti -ám dov. *kaj* slabš. |grdo, nerazločno napisati| *načečkati podpis* □ slabš. *nakracati* □ slabš. *nakracljati* □ slabš. *sčečkati* □ slabš. *skracati* □ slabš. *spacati* □ slabš. *spackati* □ slabš. *začečkati* □ slabš. *zakracati*

načélek -lka m ▶ diadem | jermen ♦

načélen -lna -o povdk. |izraža, da kdo v svojem ravnanju, mišljenju upošteva določena načela, ne glede na trenutne okoliščine ali koristi| *biti načelen v boju za upoštevanje človekovih pravic* □ *brezkompromisen* □ knj.izroč. *kategoričen* □ knj.izroč. *principlen*
GLEJ ŠE značajan

načélje -a s ▶ pročelje

načeljeváti -újem nedov. ▶ voditi 5

načélni -a -o prid. |ki poudarja bistveno, osnovno, ne glede na posameznosti, podrobnosti| *Reševali so samo načelna vprašanja* □ knj.izroč. *principlni*

načélnik -a m ▶ šef ♦

načélno prisl. ▶ dosledno | načeloma

načélnost -i ž |dejstvo, da kdo v svojem ravnanju, mišljenju upošteva določena načela, ne glede na trenutne okoliščine ali koristi| *Občudoval je prijateljevo poštenost in načelnost* □ *brezkompromisnost* □ knj.izroč. *principlnost*

GLEJ ŠE doslednost

načélo -a s |kar kdo sprejme, določi za usmerjanje svojega ravnanja, mišljenja| *držati se načel*; *Poštenost je njegovo osnovno načelo*; *načelo razumljivosti* □ *princip* □ knj.izroč. *kanon*¹ *lepotni kanoni*
♦ **1.** moralna načela □ star. moralne uredbe □ publ. moralni standardi
2. pravn. načelo gospodarnosti □ pravn. ekonomsko načelo **3.** pravn. načelo recipročnosti □ pravn. načelo vzajemnosti □ pravn. recipročno načelo

GLEJ ŠE aksiom | vodilo

načéloma ozirn. prisl. |izraža, da je dejanje omejeno na bistvene, osnovne značilnosti česa| *Predlog so načeloma podprli* □ *načelno* □ v načelu □ v principu

načelováti -újem nedov. ▶ voditi 5

načemériti se -im se dov. ▶ sčemeriti se

načenčáti -ám dov. ▶ povedati pp 10

načénjati -am nedov. *kaj* |povzročati, da postaja kaj deloma poškodovano| *Kislina načenja kotel* □ *najedati* □ ekspr. *nagrizovati* □ ekspr. *nažirati*

načét -a -o prid. ▶ obtolčen

načéti -čnem dov. *kaj* |povzročiti, da postane kaj deloma poškodovano| *Kemikalije lahko načnejo kovino* □ *najesti* □ ekspr. *nagrísti* □ ekspr. *nažreti*

GLEJ ŠE omajati 1

načéz prisl. ▶ nasploh¹

načičkan -a -o prid. ▶ nalepotičen | okrašen

načičkanost -i ž ▶ okrašenost

načičkati -am dov. ▶ olepšati 1

načičkati se -am se dov. ▶ olepšati se

načín -a m navadno s prilagostkom |kar opredeljuje, označuje delanje, ravnanje, mišljenje glede na potek, uresničevanje| *spremeniti način dela* □ *oblika* □ knj.izroč. *modus* □ publ. *prijem* *poiskati primerni*

prijem za reševanje problema □ publ. *slog prilagoditi slog vožnje razmeram na cesti*

GLEJ ŠE drugače¹ | enako² | gotovo³ 1 | metoda | nekako¹ 1 | nikakor | preprosto¹ | različno 2 | sila¹ • | srednjik | tako¹ | tako² 1 | takt² | tonaliteta | trpnik | tvornik | vsekakor | zakonito 1 | z lahkoto

načípkati -am dov. *kaj* |obšiti, okrasiti s čipkami| *načipkati zavese* □ knj.izroč. *očipkati*

na čistém povdk. zv. ekspr. |izraža, da kdo nima več obveznosti do koga drugega| *Vrnil sem ti, kar sem ti dolgoval, in zdaj sva na čistém* □ nekuj. pog. *bot*² □ nekuj. pog. *kvít*

na čísto prisl. zv. ▶ sečnja ♦2

načítan -a -o prid. ▶ izobražen

načítanost -i ž ▶ izobraženost

na čírnó prisl. zv. ▶ delati 1♦1 | delo 1♦5

načrpati -am dov. *kaj* |s črpanjem priti do določene količine česa| *načrpati nafto* □ nekuj. pog. *napumpati*

načrt -a m

1. |kar vnaprej določa način, kraj, čas, da bi se kako dejanje uspešno izvedlo| *pripraviti skupni načrt*; *načrt za potovanje* □ *plan*¹ □ zastar. *črtež* □ knj.izroč. *očrt* □ knj.izroč. *očrtek* □ star. *podjem* □ ekspr. *podjetje* *uresničitev podjetja* □ knj.izroč. *projekt* *projekt šolske reforme*

♦ ekon. investicijski načrt □ ekon. naložbeni načrt

2. nav. mn. |kar kdo namerava, želi narediti, uresničiti| *Ima zelo velike načrte* □ knj.izroč. *plan*¹

3. |grafični prikaz kakega objekta, področja| *narisati načrt* □ knj.izroč. *očrt* □ knj.izroč. *očrtek* □ knj.izroč. *plan*¹

♦ **1.** arheol. glavni načrt □ arhit. glavni projekt **2.** geod. katastrski načrt □ redk. katastralna mapa □ geod. katastrska mapa

GLEJ ŠE kopija ♦ | osnutek 1 | prekrizati ♦ | preprečiti 2 | tloris

načrtati -am dov. *kaj* geom. |s črtami narediti kaj, navadno po določenih podatkih| *načrtati trikotnik* □ geom. *narisati*

GLEJ ŠE opisati

načrtávanje -a s ▶ risanje

načrtávati -am nedov. ▶ risati 1

načrtávati si -am si nedov. ▶ zamišljati si

načrtíni -a -o prid. |ki je premišljeno usmerjen k določenemu cilju in je nasproten ključnemu poteku| *načrtni posegi v naravo* □ knj.izroč. *metodični* □ knj.izroč. *sistematični* □ knj.izroč. *smotrni* ■ protip. *nenačrtni*

načrtno nač. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje v skladu z usmerjenostjo k določenemu cilju| *načrtno pogozdovati* □ star. *načrtoma* □ knj.izroč. *smotrno* ■ protip. *nenačrtno*

načrtnost -i ž |dejstvo, da je kaj premišljeno usmerjeno k določenemu cilju in je nasprotno ključnemu poteku| *načrtnost izkoriščanja gozdov* □ knj.izroč. *smotrnost* ■ protip. *nenačrtnost*

na číto prisl. zv. ▶ na prečo

načrtoma prisl. ▶ načrtno

načrtoválec -lca m ▶ planer² | projektant

načrtóvalni -a -o prid. ▶ biro • | delo 1♦10 | oddelek 1♦22

načrtóvanje -a s |vnaprejšnje razmišljanje o čem in predlaganje, določanje ustreznih ukrepov| *načrtovanje potovanja* □ *planiranje* *planiranje proizvodnje* □ publ. *projektiranje* *projektiranje razvoja*

♦ med. *načrtovanje rojstev* □ med. kontrola rojstev □ publ. *načrtovanje družine* □ med. *planiranje rojstev*

GLEJ ŠE projektiranje

načrtóváti -újem nedov.

1. *kaj* |vnaprej razmišljati o čem in predlagati, določati ustrezne ukrepe| *Letos načrtujejo za deset odstotkov višjo proizvodnjo* □ *planirati* □ publ. *projektirati* *projektirati razvoj industrije*

2. kaj publ. | misliti, nameravati narediti | *Na tem mestu so prvotno načrtovali bolnišnico* □ publ. **imeti v planu** □ publ. **planirati**

GLEJ ŠE projektirati | risati 1

načuditi se in načuditi se -im se dov. čemu ekspr. | v čudenju doseči veliko mero | *Ne more se načuditi taki revščini* □ star. **prečuditi se**

načvekáti -ám dov. ► povedati pp 10

načvekáti se -ám se dov. ► nagovoriti se

nad predl.

1. |s tožilnikom za izražanje presežene mere | *temperatura nad sto stopinj* □ publ., z roditeljskim **iznad**

2. z orodnikom | za izražanje položaja na zgornji strani česa, ne da bi obstajal neposredni dotik | *Gamsi se paseje nad pečino* □ redk., z roditeljskim **iznad oblaki iznad gora**

3. z orodnikom | za izražanje nadrejenosti | *imeti oblast nad deželo* □ s tožilnikom **čez?**

náda -e ž ► pričakovanje | upanje¹ | upanje² | upati

nadàh -áha m ► nadih 1

nadáhel -hla -o prid. ► nadahnjen

nadahníti in nadáhniti -em dov. kaj | dati čemu rahel barvni odtенок | *Rdečica je nadahnila njegovo lice* □ knj.izroč. **nadihniti**

□ knj.izroč. **odahniti**

GLEJ ŠE navdati

nadáhnjen -a -o prid. | ki ima rahel barvni odtенок |

rožnato nadahnjen cvet □ knj.izroč. **nadahel** □ knj.izroč. **nadihnjen**

□ knj.izroč. **odahnjen**

nadáhati -am nedov. ► dojeti

na dáleč prisl. zv. ► od daleč 1

na daljavo prisl. zv. ► daljinsko | računalništvo •

nadálje¹ prisl. ► dalje¹ 2 | odslej | v prihodnje

nadálje² člen. ► potem² | še

nadaljeválec -lca m | kdor kaj nadaljuje | *nadaljevalec tradicije*

□ star. **nadaljevatej**

nadaljevální -a -o prid. ► šola¹ ♦ 11

nadaljevánka -e ž ► serija ♦ 2

nadaljevátelj -a m ► nadaljevalec

nadaljeváti -újem nedov. kaj | delati, da traja kaj dalje, navadno po začasnem, vmesnem prenehanju | *Potovanje so nadaljevali naslednji dan* □ zastar. **nastaviti**

nadáljnji -a -e prid. | ki traja dalje, navadno po začasnem, vmesnem prenehanju | *Nadaljnja vožnja bo, upamo, udobnejša* □ zastar. **daljnji** □ zastar. **daljši**

□ zastar. **daljnji** □ zastar. **daljši**

GLEJ ŠE naslednji

na dán prisl. zv. ► udariti 4 | udarjati 5

nàdàngel -a m ver. | angel višjega reda | *nadangel Mihael*

□ ver. **arhangel**

nadaríti -ím dov. ► obdariti

nadárjen -a -o prid. | ki je sposoben hitro, brez večjega napora pridobiti si potrebno znanje, spretnost za opravljanje kake dejavnosti | *nadarjen igralec* □ **talentiran** □ star. **darovit darovit pisatelj**

□ star. **dovzetan¹** □ knj.izroč. **nadobuden nadobuden glasbenik** ■ protip. **nena-darjen**

♦ **biti nadarjen za kaj** □ ekspr. imeti smisel za kaj □ pog. imeti talent za kaj

GLEJ ŠE nenadarjen

nadárjenec -nca m ► talent

nadárjenost -i ž | sposobnost hitro, brez večjega napora pridobiti si potrebno znanje, spretnost za dobro opravljanje kake dejavnosti | *kazati nadarjenost; nadarjenost za šah* □ **talentiranost** □ knj.izroč. **dar** □ star. **darovitost** □ knj.izroč. **obdarjenost glasbena obdarjenost**

nadàv -áva m ► ara²

nadávek -vka m ► ara²

nàdčásni -a -o prid. ► brezčasni | nadčasovni

nàdčásnost -i ž ► brezčasje

nàdčásòvni -a -o prid. | ki po pomembnosti, veljavnosti presega določeni čas | *nadčasovni pomen nekaterih umetniških del*

□ **brezčasni** □ **nadčasni** □ ekspr. **neminljivi** □ ekspr. **večni** □ knj.izroč. **zunaj-časovni**

GLEJ ŠE brezčasni

nàdčásòvnost -i ž ► brezčasje

nàdčlovéški -a -o prid. ► objektivni 1 | velik 5

nàdčútni -a -o prid. knj.izroč. | ki se s čuti, izkustvi ne da zaznati, spoznati | *nadčutno bistvo česa* □ knj.izroč. **metafizični**

nàdčútnost -i ž knj.izroč. | kar se s čuti, izkustvi ne da zaznati |

Vse bolj teži k nadčutnosti □ knj.izroč. **metafizika**

na debélo nač. prisl. zv. | izraža, da se kaj nanese na površino česa tako, da se naredi debela plast | *na debelo namazati kruh z maslom* □ **debelo**

GLEJ ŠE prodaja ♦ 1 | trgovina 3♦ 5 | veletrgovec

nadéja -e ž ► pričakovanje | upanje¹

nadéjati se -am se nedov. ► pričakovati 2 | upati

nadélan -a -o prid. ► pijan 1

nadélati se -am se dov. ekspr. | z delanjem doseči veliko mero |

Danes smo se nadelali □ ekspr. **nagarati se**

nadelávati -am nedov. ► nadelovati | tepsti

nadelováti -újem nedov. kaj alp. | nezavarovano, nezaznamovano smer utrjevati, delati (lažje) prehodno | *nadelovati stezo v steno*

□ alp. **nadelavati**

GLEJ ŠE tepsti

nadepòln -a -o prid. ► obetaven

nadepòlni -a -o prid. ► upapolni

na désni mestov. prostor. prisl. zv. | izraža, da je kaj nameščeno na desni strani česa | *Poslopje stoji na desni* □ **na desni strani** □ **desno**

□ star. **na desnici**

na désno smer. prostor. prisl. zv. | izraža, da je kaj usmerjeno, se premika proti desni strani | *obrniti se na desno* □ **na desno stran**

□ **desno** □ v **desno** □ star. **na desnico**

GLEJ ŠE obrat¹ ♦ 1

nadéti -dénem dov. ► nadevati | naložiti 1 | natakniti 2 | obleči¹ 2

nadèv -éva m gastr. | mešanica živil, ki se daje med plasti testa, s katero se kaj polni | *nadev za torto; narediti nadev za paprike*

□ nekjn. pog. **fila** □ nar. **potičevje** | nadev za potico |

nadévani -a -o prid. gastr. | v zvezi z jedmi zlasti iz testa ki ima nadev | *nadevane palačinke* □ nar. **opotičeni**

GLEJ ŠE paprika ♦ 2

nadévati -am dov. in nedov. kaj gastr. | delati, pripravljati jed z nadevom | *nadevati telečja prsa* □ nekjn. pog. **filati** □ gastr. **nadeti**

GLEJ ŠE nalagati¹ 1 | natikati 2

nadévati se -am se nedov. ► jesti 1 | jesti 1 pp 2 | mašiti se

nadévek -vka m ► vzdevek | zmerljivka

nadglavíšče -a s ► zenit

nadglédnik -a m ► nadzornik

nàdgozdár ja m | nekaj višji gozdarski uslužbenec | *Sekanje je nadzirale grajski nadgozdar* □ **nadlogar**

nadgradíti -ím dov. ► nadzidati | nadzidati ♦

nàdgrádnja -e ž

1. pomor. | del ladje nad (glavnim) krovom | *Izstrelek je poškodoval nadgradnjo podmornice* □ pomor. **nadkrovje** □ pomor. **nadpalubje**

2. s prilastkom | nematerialne, duhovne sestavine česa, ki temeljijo na materialnih | *idejna nadgradnja družbe* □ knj.izroč. **nadstavba**

□ knj.izroč. **vrhnja stavba**

◆ soc. družbena nadgradnja □ soc. družbena nadstavba □ soc. družbena superstruktura

GLEJ ŠE nadzidava

nadgróbní -a -o prid. ▶ kamen¹ •8 | nagrobnik | napis •

nadhòd -óda m ▶ nadvoz

nadih -a m

1. knj.izroč. |rahel barvni odtенок| *Listje že dobiva rdeč nadih*

□ knj.izroč. **nadah**

2. knj.izroč. |rahla zvočna ali čustvena obarvanost| *Njegove besede so imele posmehljiv nadih* □ knj.izroč. **pridih** □ knj.izroč. **prizvok**

nadihati se -am se dov. česa |z dihanjem zajeti razmeroma veliko količino česa| *nadihati se dima* □ **predihati kaj predihati precej dima □ knj.izroč. **nahlastati se** *Komaj se je nahlastal svežega zraka* □ knj.izroč. **nasopsti se****

nadihniti -em dov. ▶ nadahniti

nadihnjen -a -o prid. ▶ nadahnjen

na dílah prisl. zv. ▶ na podstrešju

nadímati -am nedov. ▶ napenjati 2

nàdiménka -e ž ▶ nadpomenka

nàindividuílni -a -o prid. ▶ nadosebni

nadír -ja m geogr. |najnižja točka nebesne krogle navpično pod opazovalcem| *zenit in nadir* □ geogr. **podnožišče**

nadíirati -am nedov. ▶ hruliti

nadírajati se -am se dov. ▶ natekati se

nadišáviti -im dov. kaj |narediti, da kaj prijetno diši| *nadišaviti perilo* □ **odišaviti**

nadišáviti se -im se dov. |nanesti na telo kozmetično sredstvo prijetnega vonja| *Skrbno se je nadišavila* □ **odišaviti se** □ pog. **naparfumirati se** □ pog. **parfumirati se**

nadivjáti se -ám se dov. ▶ iznoreti se |natekati se

nàdizkústveni -a -o prid. knj.izroč. |ki presega izkustveno dožemanje, spoznavanje| *nadizkustvena resničnost* □ knj.izroč. **transcendentni** □ **nadsnovni** 7

GLEJ ŠE apriorni |svet¹ 4•7

nadkomôlčni -a -o prid. ▶ mišica •6

nadkríliti -im dov. ▶ preseči 2

nadkriljeváti -újem nedov. ▶ presecati 2

nadkríti -kríjem dov. ▶ pokriti² 1

nàdkròvje -a s ▶ nadgradnja 1

nadláhet -htí ž ▶ nadlaket²

nadláhtje -a s ▶ nadlaket²

nadláhtni -a -o prid. ▶ arterija •2 | mišica •6

nadláhtnica -e ž anat. |kost v nadlakti| *zlomiti si nadlahtnico*

□ anat. **nadlaktnica**

nadláket¹ -kta m ▶ nadlaket²

nadláket² -ktí ž |del roke med komolcem in ramo| *Zgrabil ga je za nadlaket* □ **nadlaket¹** □ knj.izroč. **nadlahet** □ star. **nadlahlje**

nadláktni -a -o prid. ▶ arterija •2 | mišica •6

nadláktnica -e ž ▶ nadlahtnica

nàdledvíčni -a -o prid. ▶ žleza •3

nadléga -e ž ▶ obremenjevati |ovirati 2 | težava 2

nadlegováti -újem nedov. koga |s času, položaju neprimernimi zahtevami, dejanji povzročati komu neprijetnosti, slabo voljo| *nadlegovati goste* □ nekjn. pog. **fixsati** *Že celi dan me fixsa*

□ ekspr. **gnjaviti** □ nar. **kavkljati** *Dolgo ga je kavkljal* □ slabš. **moriti**

□ ekspr. **preganjati** *preganjati koga z vprašanji* □ sleng. **težiti komu**

GLEJ ŠE motiti² 2 | prositi

nadletávati -am nedov. ▶ preletavati

nadležen -žna -o prid. |ki s času, položaju neprimernimi zahtevami, dejanji povzročata komu neprijetnosti, slabo voljo|

nadležen človek □ zastar. **natečen** □ star. **netečen²** □ ekspr. **siten¹ sitne**

muhe □ nar. **siven¹** □ ekspr. **tečen¹** *Trgovec je tečni stranki zamenjal*

blago □ sleng. **zatežen** □ ekspr. **zgačast**

◆ **biti nadležen** □ ekspr. biti podrepna muha □ sleng. težiti

POVEDKOVNIK mora, morilec, nadležnež, nadležnik, nadloga, natek, netek², pokora, tečnež, tečnoba, tečnost, zgaga, zgarar

GLEJ ŠE mučen 2 | zoprn 3

nadležnež -a m ekspr. |kdor s času, položaju neprimernimi zahtevami, dejanji povzročata komu neprijetnosti, slabo voljo| *odkrižati se nadležneža* □ slabš. **mora** □ slabš. **morilec** □ slabš. **nadloga** □ zastar. **natek** □ star. **netečnež** □ star. **netečnik** □ zastar. **netek²** □ ekspr. **pokora** □ ekspr. **tečnež** □ slabš. **tečnoba** □ slabš. **tečnost** □ slabš. **zgaga** □ slabš. **zgarar**

GLEJ ŠE nadležen povdk.

nadležnik -a m ▶ nadležen povdk.

nadležnost -i ž |dejstvo, da je kdo nadležen| *Vsi so bežali pred njegovo nadležnostjo* □ star. **netečnost²** □ slabš. **tečnoba** □ slabš. **tečnost**

nadlišček -čka m ▶ mandragora

nadlóga -e ž ▶ nadležen povdk. | nadležnež | težava 2

nàdlogár -ja m ▶ nadgozdar

nadlóžen -žna -o prid. ▶ oslabele

nadlóžnost -i ž ▶ oslabeleost

nad méro prisl. zv. ▶ preveč | zelo 2

nàdmóč -í ž ▶ premoč

nadmodríti -ím dov. ▶ prevarati 1

nadmôrski -a -o prid. ▶ višina 1•

nàdnaráven -vna -o prid. ▶ ogromen

nàdnarávni -a -o prid. |ki je, obstaja nad naravnim, izkustvenim; ki se ne da razložiti z naravnimi zakoni| *nadnaravni pojavi; nadnaravne sile* □ knj.izroč. **nadnaturni** □ knj.izroč. **nadprirodni** □ zastar. **prekonaravni** □ knj.izroč. **transcendentalni** □ knj.izroč. **transcendentni** □ knj.izroč. **transcendentni**

GLEJ ŠE bitje² •3

nàdnatúrni -a -o prid. ▶ nadnaravni

nàdobíst -i ž ▶ žleza •3

nàdobístni -a -o prid. ▶ žleza •3

nàdobístnica -e ž ▶ žleza •3

nadobúden -dna -o prid. ▶ nadarjen | obetaven

nadobúднеž -a m ▶ talent

nadobúdnik -a m ▶ talent

nadojíti -ím dov. ▶ namolsti | podojiti

na doklíc mer. prisl. zv. |izraža, da je kdo toliko oddaljen, da se ga da priklicati| *Od skupine je bil oddaljen na doklic* □ knj.izroč. **na doklicaj**

na doklicáj prisl. zv. ▶ na doklic

na doklicájú prisl. zv. ▶ na doklicu

na doklicú povdk. zv. knj.izroč. |izraža, da se kdo zadržuje v tolikšni oddaljenosti, da ga je mogoče priklicati| *Potreboval bi njegovo pomoč, toda njega ni bilo več na doklicu* □ knj.izroč. **na doklicaju**

nadoknádti -ím dov. ▶ nadomestiti 3, 4

nadóknicе -ic ž mn. ▶ naoknice

nadolgočasiti -ím dov. ▶ zdolgočasiti

na dôlgo in širôko prisl. zv. ▶ obširno

nadoméstek -tka m |navadno s prilastkom izdelek, snov, ki prevzame, ima funkcijo česa pristnega, prvotnejšega, boljšega| *sintetični nadomestek* □ knj.izroč. **substitut** □ knj.izroč. **surogat**

• kavni nadomestek □ kavin nadomestek □ kavni substitut □ kavni

surogat □ knj.izroč. kavovina

GLEJ ŠE nadomestilo 1, 2

nadomestilni -a -o prid. ▶ nadomestni

nadomestilo -a s

1. |kar prevzame, ima funkcijo česa drugega iste vrste| *Prevod je navadno le skromno nadomestilo originala* □ ekspr. **nadomestek**
2. |znesek, ki se da, dobi za kaj drugega, pričakovane-ga| *izplačati nadomestilo* □ ekspr. **nadomestek** □ star. **namestek** □ zastar. **odmena**

nadomestitev -tve ž ► povračilo 1**nadomestiti** -ím dov.

1. *koga* |prevzeti, dobiti položaj, funkcijo koga drugega| *na-domestiti obolelo sodelavko* □ zastar. **namestiti** □ knj.izroč. **substituirati** □ pog. **zamenjati**
2. *kaj* |prevzeti, dobiti položaj, funkcijo česa iste vrste| *Parniki so nadomestili jadrnice* □ ekspr. **izpodriniti** □ ekspr. **izriniti** □ pog. **zamenjati**
3. *kaj* |napraviti, da kdo dobi kaj, kar po vrednosti, količini, funkciji ustreza prejšnjemu| *nadomestiti izgubo* □ **nadokna-diti** □ knj.izroč. **doprinesiti** *doprinesiti zamudo* □ star. **dostoriti** *Kar ste zamudili, bo treba dostoriti* □ zastar. **dotegniti** □ neknoj. pog. **noter prinesiti** □ star. **pristoriti** *pristoriti zamujeno*
4. *kaj s čim* |zaradi izgube, pomanjkanja česa narediti, sprejeti kaj drugega| *nadomestiti telesne pomanjkljivosti z večjo delavno-stjo* □ **nadoknaditi** □ knj.izroč. **kompenzirati**

nadoméstni -a -o prid. |ki prevzame, ima funkcijo česa drugega

- iste vrste| *nadomestna dejavnost* □ **pomožni** □ redk. **nadomestilni** □ star. **namestni** *Vojaška enota je poslala po namestne konje* □ knj.izroč. **surogatni** *surogatne sestavine*
GLEJ ŠE dedič •1 | korenina •2 | osnova 4•2 | poganjek •1 | popek 1• | pristojnost¹ • | rezervni

nadoméstnik -a m ► namestnik**nadomestováti** -újem nedov. ► nadomeščati 1, 2, 3**nadomeščati** -am nedov.

1. *koga* |začasno imeti položaj, funkcijo koga drugega| *na-domeščati delavca, ki je na dopustu* □ **zamenjavati** □ **zamenjevati** □ star. **nadomestovati** □ zastar. **namestovati** □ zastar. **nameščati**
2. *kaj* |začasno imeti položaj, funkcijo česa drugega| *Začasno bo ta stranska cesta nadomeščala glavno* □ star. **nadomestovati** □ star. **namestovati**
3. *kaj* |delati, da kdo dobi kaj, kar po vrednosti, količini, funkciji ustreza prejšnjemu| *S transfuzijami so mu nadomeščali odtekajočo kri* □ star. **nadomestovati**

na dómu prisl. zv. ► delo 1•2**na dopustovánju** prisl. zv. ► dopust •2**nàdosébní** -a -o prid. |ki presega posamezniku lastno, osebno|

nadosebni interes □ **nadindividualni**

na doslúh prisl. zv. ► na slišaj**nadovezováti** -újem nedov. ► navezovati 4**nàdpalúbje** -a s ► nadgradnja 1**nàdpastír** -ja m ► škof**nàdpoména** -e ž jezikosl. |beseda v odnosu do besede, katero pojmovno, pomensko vsebuje| *Nadpomenka od besede smreka je beseda drevo* □ jezikosl. **hipernim** □ jezikosl. **hiperonim** □ jezikosl. **nadimenka****nàdporóčnik** -a m ► poročnik¹**nàdpovezáva** -e ž ► povezava 2**nàdpredmétní** -a -o prid. ► abstraktni**nàdpriródní** -a -o prid. ► nadnaravni**nàdprítisk** -a m ► nadtlak**nàdprodúkcija** -e ž ► hiperprodukcija**nàdproizvódnja** -e ž ► hiperprodukcija**nadrájsati** -am dov. ► opeči se 2**nadrástiti** -im dov. ► naščuvati | razdražiti 2 | razvneti 3**nàdrazrédni** -a -o prid. |ki presega okvir družbenih razredov|

nadrazredni značaj volilne pravice □ publ. **izvenrazredni**

GLEJ ŠE družba 1•1

nadržén -a -o prid. ► razdražen**nadržénost** -i ž ► razdraženost 1, 2**nadržítí** in nadrážiti -im dov. ► nahujskati | naščuvati |

razdražiti 1, 2

nadrdráti -ám dov. ► povedati**nadrdráti se** -ám se dov. *kaj* ekspr. |naučiti se mehanično,

brez razumevanja| *Nič ne razmišlja, ampak se vse nadrdra*

□ šol., žarg. **nadudlati se** □ šol., žarg. **naguliti se** □ šol., žarg. **napiflati se**

nàdreální -a -o prid. ► nadresnični**nadrejéni** -ega m |kdor ima v odnosu do koga višji, vodilni

položaj| *Trudil se je za naklonjenost nadrejenih* □ publ. **predposta-vljeni**¹

nàdresníční -a -o prid. knj.izroč. |ki presega področje resničnega|

nadresnični čas in prostor □ knj.izroč. **nadrealni** □ knj.izroč. **nadstvarni**

nadréti¹ -dèrem dov. ► nahruliti | ošteti**nadréti**² -dèrem dov. ► priti pp 10**nadréviti** -ím dov. ► napoditi 1**nadróben** -bna -o prid. ► podroben**nadrobití** -ím dov. *kaj* |z drobljenjem priti do določene količine

česa| *nadrobiti polno skledo žgancev* □ ekspr. **podrobiti**

GLEJ ŠE povedati | povedati pp 14

nadróbní -a -o prid. ► trgovina 3•6**nadróbnó** prisl. ► podrobno**na dróbnó** prisl. zv. ► cena •1 | prodaja •2 | trgovina 3•6**nadróbnost** -i ž ► podrobnost**nadrísati** -am dov. ► opeči se 2**nàdšnóvni** -a -o prid. knj.izroč. |ki presega področje snovnega,

tvarnega| *nadsnovni svet* □ knj.izroč. **nadstvarni**

nàdstávba -e ž ► nadgradnja 2 | nadgradnja 2•**nadstréšek** -ška m |streha nad kakim delom stavbe ali pred

njim, navadno manjša| *zgraditi nadstrešek* □ **nastrešek**

GLEJ ŠE streha 2

nadstréšje -a s ► napušč | streha 2**nadstréšnica** -e ž grad. |na vse strani odprt prostor s streho na

opornikih, nosilcih| *postaviti nadstrešnico* □ grad. **strešnica**

nadstrópje -a s |del stavbe med dvema stropoma od

prtilčja navzgor; del prostora, ki je razdeljen z vodoravnimi

ploskvami| *stanovati v tretjem nadstropju; ležišča v več nadstro-pjih* □ knj.izroč. **etaža** □ neknoj. pog. **štuk**²

GLEJ ŠE etaža

nadstrópni -a -o prid. ► hiša 1•11**nadstrópnica** -e ž ► hiša 1•11**nàdstvární** -a -o prid. ► nadresnični**nàdsvétní** -a -o prid. knj.izroč. |v nekaterih idealističnih filozofijah ki je,

obstaja nad svetom, nad zemeljsko stvarnostjo| *Verujejo v eno*

samo nadsvetno silo □ knj.izroč. **nadsvetovni**

nàdsvetóvni -a -o prid. ► nadsvetni**nadtální** -a -o prid. ► železnica 1•1**nàdtláč** -a m teh. |tlak, navadno v strojni napravi, ki je višji od

zunanjega| *V cevi nastane nadtlak* □ teh. **nadpritsk**

nàdtvární -a -o prid. ► nadsnovni**na dúcate** prisl. zv. ► veliko²**nadúdlati se** -am se dov. ► nadrdati se**nadúha** -e ž ► astma**nàdúrní** -a -o prid. ► delo 1•4

na dúšek nač. prisl. zv. | izraža, da se določena količina pijače popije brez vmesnega oddiha| *na dušek izprazniti kozarec*

□ duškoma □ v dušku □ star. brez odduška □ star. zduškoma

GLEJ ŠE spiti ♦1

nadúšen -šna -o prid. ▶ nadušljiv

nadúšljiv -a -o prid. |ki ima naduho| *nadušljiv konj* □ nar. **nadušen**

nadúšljivec -vca m ▶ bolnik ♦7

nadúšljivo prisl. ▶ sopsti ♦

nadút -a -o prid. ▶ domišljav | prevzeti se

nadútež -a m ▶ domišljavec

nadúti -dújem dov. ▶ izbočiti

nadúto prisl. ▶ domišljavo

nadútoš -i ž ▶ domišljavost

nadvláda -e ž |vodilni, gospodujoči položaj, zlasti v politiki|

težnje po nadvladi □ knj.izroč. **hegemonija** □ knj.izroč. **nadvladje**

□ knj.izroč. **supremacija** □ knj.izroč. **supremat**

GLEJ ŠE premoč

nadvládati -am dov. ▶ obvladati 2

nadvládje -a s ▶ nadvlada

nadvladovati -újem nedov. ▶ obvladovati 2

nadvóz -óza m |mostu podobni objekt za prehod pešcev nad

cesto, železniško progol| *zgraditi nadvoz nad avtocesto* □ **nadhod**

nadvrát -a -o prid. ▶ timpanon

nàdvrednost -i ž ▶ vrednost ♦8

nàdvsakdánji -a -e prid. ▶ izreden

nadvšè prisl. ▶ zelo 1

nadzémeljski -a -o prid. |v kršćanstvu ki je, obstaja nad zemeljsko stvarnostjo| *nadzemeljski svet* □ **nadzemski**

GLEJ ŠE nadzemni

nadzémni -a -o prid. |ki je, se nahaja nad zemljo, zemeljsko

površino; ki je, se nahaja na zemeljski površini| *nadzemni deli*

rastlin; nadzemni tok reke □ **nadzemeljski** □ **nadzemski**

GLEJ ŠE železnica 1♦1

nadzémski -a -o prid. ▶ nadzemeljski | nadzemni | železnica 1♦1

nadzidati in nadzidati -am dov. *kaj* |sezidati, dozidati nad čim|

Na take temelje lahko nadzidaš pet nadstropij □ **nadgraditi**

♦ **nadzidati hišo** □ pog. dvigniti hišo □ **nadgraditi hišo** □ pog. vzdigniti hišo

nadzidáva -e ž |sezidanje, dozidanje nad čim| *Predvidena je*

nadzidava hotela □ **nadgradnja**

nadzidek -dka m |zgoraj dodani del zidu, zlasti za okras| *Nad*

oboki se dviga nadzidek □ knj.izroč. **nazidek**

nadzirátelj -a m ▶ nadzornik

nadzírati -am nedov. ▶ obvladovati 3, 4

nadzòr -óra m ▶ nadzorovati

nadzórni -a -o prid. ▶ organ 3♦5 | služba ♦4

nadzórnica -e ž |ženska oseba, ki poklicno, sistematično

pregleduje, spremlja potek ali razvoj česa, zlasti določene

dejavnosti| *Dobili so novo nadzornico* □ **inšpektorica**

nadzórnik -a m |kdor poklicno sistematično pregleduje,

spremlja potek ali razvoj česa, zlasti določene dejavnosti|

poročilo nadzornika □ **inšpektor** □ zastar. **nadglednik** □ star. **nadziratelj**

□ zastar. **ogleda**

♦ šol. šolski **nadzornik** □ šol. šolski inšpektor

nadzórniški -a -o prid. ▶ služba ♦4

nadzórništvo -a s ▶ inšpektorat

nadzorovati -újem nedov. *koga* |prizadevati si skrbeti za

pravilno ravnanje, vedenje, delo koga| *nadzorovati uslužbenca*

□ ekspr. **gledati na prste komu** □ ekspr. **gledati pod prste komu**

□ ekspr. **imeti koga na očeh** □ pog. **imeti nadzor nad kom** □ pog. **imeti nadzorstvo nad kom**

GLEJ ŠE obvladovati 3, 4

nadzórstveni -a -o prid. ▶ organ 3♦5 | poročilo ♦2 | služba ♦4

nadzórstvo -a s ▶ inšpektorat | nadzorovati

nadzráčni -a -o prid. ▶ prostor ♦9

nàdzvóčni -a -o prid. ▶ letalo ♦11

nadživéti -ím dov. ▶ preživeti 4

naelektrèni -a -o prid. ▶ ion ♦1 | ion ♦2

naelektríti -ím dov. *kaj* elektr. |narediti kaj električno| *z drgnjenjem naelektriti steklo* □ elektr. **nabiti**

naelektrizírati -am dov. ▶ razvneti 3

naènkrat prisl. ▶ hkrati¹ 1 | nenadoma 1

naènkratni -a -o prid. ▶ nenadni

na fánta prisl. ▶ ostriči ♦2

nafárbati -am dov. ▶ nalagati² | prevarati 1

naféhtati -am dov. ▶ izprositi

naflíkati -am dov. ▶ natepsti

nafrfúlit se -im se dov. ▶ obleči se pp 1

nafrkóčiti -im dov. ▶ nakodrati

nafflíti -im dov. ▶ nakodrati

náfta -e ž |oljnata, vnetljiva tekočina naravnega izvora, ki se

uporablja zlasti za pridobivanje tekočih goril| *nahajališče nafte*

□ **zemeljsko olje** □ zastar. **kameno olje** □ publ. **rjava kri** □ publ. **tekoče zlato**

GLEJ ŠE olje ♦4 | olje ♦9

naftalínski -a -o prid. ▶ zastarel

naftonosílka -e ž ▶ tanker

na fúš prisl. zv. ▶ delati 1♦1

nág -a -o prid. ▶ gol² 2

nagáçati -am nedov. ▶ gačiti

nagáçiti -im dov. *kaj* |napolniti, izoblikovati kožo ubite živali

tako, da se doseže naravna oblika živali| *nagaçiti fazana*

□ **nagatiti** □ nekuj. pog. **našopati**

nagáditi -im dov. ▶ razjeziti

nagájati -am nedov. ▶ motiti² 3 | ovirati 2

nagajív -a -o prid. ▶ poreden 1, 2

nagajívček -čka m ▶ porednež

nagajívec -vca m ▶ porednež

nagajívka -e ž ▶ porednica

nagajívo prisl. ▶ poredno

nagajívost -i ž ▶ dejanje 1 pp 2 | porednost

nagájka -e ž ▶ bič¹

nagánjati -am nedov. ▶ poditi | priganjati 2 | strašiti

nagaráti se -ám se dov. ▶ nadelati se

nagárbati -am dov. ▶ natepsti

nagátiti -im dov. ▶ nagaçiti | napolniti 1 | natlačiti | zamašiti

nágec -gca m ekspr. |gol, neoblečen človek| *nagci na plaži*

□ ekspr. **golec**

nágel -gla -o prid. ▶ hiter 1, 2 | impulziven

nágelj -na m |okrasna rastlina z nasprotno stoječimi listi in

dišečimi belimi, rdečimi, rumenimi, pisanimi cvetli| *Na oknih*

so cveteli nageljni □ knj.izroč. **klinček** □ ekspr. **nageljček** □ nar. **nagrlin**

♦ 1. bot. **brkati nagelj** □ poljud. turški **nagelj** 2. **gorenjski nagelj**

□ pog. **gorenjec** 3. bot. **navadni nagelj** □ star. **kartavžar** 4. vrtn. **šabojev**

nagelj □ vrtn. **šabonagelj**

nágeljček -čka m ▶ nagelj

nágeljnast -a -o prid. ▶ živordeč

nágeljnov -a -o prid. ▶ klinček

nagíb -a m ▶ motiv | nagnjenje 3 | naklon 1

nagibati -am nedov. ▶ nagovarjati | spodbujati 1
nagibati se -am se nedov. *k čemu* | izražati, kazati hotenje, voljo do določenega dela, dejavnosti | *nagibati se k filozofiranju* □ **biti nagnjen** □ **težiti** □ knj.izroč. **inklinirati**
GLEJ ŠE sklanjati se | viseti 3
nagizdan -a -o prid. ▶ nalepotičen
nagizdati -am dov. ▶ olepšati 1
nagizdati se -am se dov. ▶ olepšati se
naglās -āsa m
1. jezikosl. | izstopanje glasu po jakosti ali tonu nasproti soseščini | *Naglas je na prvem zlogu* □ jezikosl. **akcent** □ zastar. **naglassek**
□ nestrok. **poudarek** □ zastar. **priglas**
♦ **1.** jezikosl. **dinamični naglas** □ jezikosl. ekspiratorni naglas
□ jezikosl. jakostni naglas **2.** jezikosl. **tonemski naglas** □ jezikosl. melodični naglas □ jezikosl. muzikalni naglas
2. ed., s prilastkom | v izreki jezika opazne tuje prvine | *Slovensko je govoril s tujim naglasom* □ knj.izroč. **akcent** □ zastar. **naglassek**
□ zastar. **priglas**
GLEJ ŠE mesto¹ •1 | poudarek 2 | premik •2
na glās prisl. zv. ▶ brati 1•1 | glasno¹
naglásek -ska m ▶ naglas 1, 2
naglasíti -ím dov. *kaj* | izgovoriti izrazito, z naglasom | *Naglasil je vsako besedo* □ **poudariti** □ jezikosl. **akcentuirati**
GLEJ ŠE poudariti
naglāsni -a -o prid. ▶ dvojnica •1 | mesto¹ •1 | premik •2 | tip •3 | verz •2
naglasoslóvec -vca m jezikosl. | strokovnjak za naglasoslovje | *razprave naglasoslovcev* □ jezikosl. **akcentolog**
naglasoslóvje -a s jezikosl. | veda o naglasu | *študij naglasoslovja* □ jezikosl. **akcentologija**
naglasoslóvka -e ž jezikosl. | strokovnjakinja za naglasoslovje | *predavanja naglasoslovke* □ jezikosl. **akcentologinja**
naglašanje -a s ▶ naglaševanje | poudarjanje
naglašati -am nedov. ▶ naglaševati | poudarjati
naglašēni -a -o prid. ▶ nenaglašeni | zlog¹ ♦
naglaševanje -a s | izrazito izgovarjanje z naglasom | *naglaševanje nedoločnika* □ **naglašanje** □ **poudarjanje** *poudarjanje na prvem zlogu* □ jezikosl. **akcentuacija** □ jezikosl. **akcentuiranje**
GLEJ ŠE poudarjanje
naglaševāti -újem nedov. *kaj* | izgovarjati izrazito, z naglasom | *naglaševati samoglasnike* □ **naglašati** □ **poudarjati** □ jezikosl. **akcentuirati**
GLEJ ŠE poudarjati
naglávек -vka m ▶ pokrivalo
naglavički prisl. ▶ na glavo
naglávje -a s ▶ oglavnica
naglávni -a -o prid. ▶ nakit •1 | ruta¹ •1 | uš •3
na glávo nač. prisl. zv. | izraža gibanje z glavo navzdol | *skočiti na glavo v vodo* □ nar. **naglavički** □ star. **strmoglav²** *Strmoglav je padel v vodo* □ ekspr. **strmoglavo** *Ptica se je strmoglavo spustila k jezeru*
naglédati se -am se dov. *česa* | zadovoljiti svojo potrebo, željo po gledanju | *Ali se niste še nagledali tega kiča* □ ekspr. **napasti si oči nad čim napasti si oči nad bleščecimi izložbami** □ slabš. **nazijati se**
nagléžnjica -e ž ▶ nanožnica
nágli -a -o prid. ▶ hitri | sodišče 1•3
náglica -e ž | sorazmerno velika hitrost pri opravljanju kakega dela | *Saj ni potrebna taka naglica, bomo že naredili* □ **hitenje**
□ **hitrica** □ pog. **furija** □ zastar. **speh** □ nar. **vihrica** □ nar. **vijača**
GLEJ ŠE hitrost¹
náglič -a m ▶ brzovlak
nágliti -im nedov. ▶ hiteti 1, 2 | zgoten ♦

náglo prisl. ▶ hitro 1, 2 | kmalu¹ | takoj 1
naglódati -am dov. ▶ obglodati 1
nágloma prisl. ▶ hitro 2 | nenadoma 2
náglóst -i ž ▶ hitrost¹ | hitrost² | impulzivnost
naglúh -a -o prid. ▶ naglušen
naglúšen -šna -o prid. | ki je nekoliko gluh | *Toliko naglušen je, da včasih ne razume govorjenja* □ ekspr. **gluh** □ knj.izroč. **nagluh**
nagnāti -žēnem dov. ▶ napoditi 1, 2, 3 | odgnati 2 | prestrašiti | pripoditi | ustrašiti
nagnēsti -gnētem dov. ▶ stlačiti 2
nagnētati -am nedov. ▶ kopiciti 2
nagnētati se -am se nedov. ▶ kopiciti se
nagníl -a -o prid. ▶ nagnit
nagnít -a -o prid. | ki je nekoliko gníl | *nagnito sadje* □ knj.izroč. **nagnil** □ knj.izroč. **ognit**
nagníti¹ -gníjem dov. | postati nekoliko gníl | *Sadje je že nagnilo* □ knj.izroč. **ogniti**
nagníti² in nágniti -em dov. *kaj* | spraviti kaj iz navpične, pokončne lege v poševno | *nagniti kozarec k ustom* □ nar. **navezniti** □ zastar. **prinagniti** □ ekspr. **zvrniti** *Ljubko je zvrnila glavo*
GLEJ ŠE nagovoriti | skloniti | spodbuditi 1
nagníti se in nágniti se -em se dov.
1. | priti iz navpične, pokončne lege v poševno | *Čoln se je nevarno nagnil* □ ekspr. **povezniti se**
2. | priti iz vodoravne lege v poševno | *Zaradi dodatne uteži se je tehtnica nagnila* □ zastar. **premahniti**
GLEJ ŠE skloniti se¹
nágnjen -a -o prid. ▶ dovezeten² 2 | nagibati se | viseti 3
nágnjenje -a s
1. | duševna lastnost, značilnost, zaradi katere razmeroma lahko nastopi kako duševno ali telesno stanje | *podedovati nagnjenje k alergijam* □ **dispozicija** *dispozicija h krvavitvam* □ **nagnjenost** □ knj.izroč. **naklonjenost**
2. s prilastkom | duševna ali telesna lastnost, značilnost, ki določa, usmerja človekovo hotenje, voljo | *spolno nagnjenje do oseb istega spola* □ **nagnjenost**
3. | hotenje, volja do določenega dela, dejavnosti | *nagnjenje do literarnega ustvarjanja* □ **afiniteta** □ **nagnjenost** *nagnjenost k varčevanju* □ knj.izroč. **inklinacija** *inklinacija k uživanju alkohola* □ knj.izroč. **nagib** *imeti nagib do literarnega ustvarjanja* □ knj.izroč. **naklonjenost** *naklonjenost za poklic* □ ekspr. **žila** *obvladovati pretepaško žilo* □ ekspr. **žilica**
GLEJ ŠE dar
nágnjenost -i ž ▶ dovezetnost 2 | nagnjenje 1, 2, 3
nagnòj -ôja m bot. | grm ali drevo z rumenimi metuljastimi cveti v grozdih | *Nagnoj je že vzcvetel* □ bot. **negnoj**
nagnojíti -ím dov. ▶ pognojiti
nagnúsen -sna -o prid. ▶ gnusen
nagnúsnež -a m ▶ gnusnik
nagnúsnik -a m ▶ gnusnik
nagnúsno prisl. ▶ gnusno
nagnúsnost -i ž ▶ gnusnost
nagobezdāti -ám dov. ▶ povedati
nagóda -e ž ▶ dogodek | naključje¹
nagódba -e ž ▶ dogovor | pogodba
nagódek -dka m ▶ dogodek
nagodíti -ím dov. ▶ povzročiti
nagodíti jo -ím jo dov. ▶ zagosti
nagodíti se -ím se dov. ▶ zgoditi se 1
nagódoma prisl. ▶ po naključju

na gôlo prisl. zv. ▶ sečnja ♦2

nagôltati se -am se dov. ▶ najesti se

nagomílati -am dov. ▶ nakopičiti 1

nagomílati se -am se dov. ▶ nakopičiti se 1

nagomílití -im dov. ▶ nakopičiti 1

nagomílití se -im se dov. ▶ nakopičiti se 1

nagòn -óna m |prirojeno, nehotno teženje človeka ali živali k določenemu ravnanju, stanju| *prepustiti se nagonu* □ *instinkt*

□ knj.izroč. *gon* □ ekspr. *slepi nagon*

♦ **1. nagon po samoohranitvi** □ zastar. nagon po samoohrani □ ohranitveni nagon □ samohranitveni nagon **2. spolni nagon** □ med. libido

□ knj.izroč. seksus □ knj.izroč. spolni gon □ spolni instinkt

□ knj.izroč. spolnost □ knj.izroč. telesnost

GLEJ ŠE *sla*

nagoniti -gónim dov. ▶ pripoditi

nagónski -a -o prid. |ki je pogojen z nagonom| *nagonska kretnja*

□ *instinktivni* □ ekspr. *podzavestni* *podzavestni strah*

nagoréti -ím dov. ▶ prižgati 1 | zagoreti 1

na gôrkem prisl. zv. ▶ na toplem

na gôrko prisl. zv. ▶ na toplo

nagornják -a m ▶ vinogradnik 2

nágost -i ž ▶ golota

nagósti -gódem dov. ▶ zagosti

nagósti jo -gódem jo dov. ▶ zagosti

nagostíti -ím dov. ▶ pogostiti

nagostíti se -ím se dov. ▶ okrepčati se

nagóstnost -i ž ▶ gostota

nagósto prisl. ▶ pogosto

na gósto nač. prisl. zv. |izraža razvrščenost v majhnih medsebojnih presledkih| *na gosto posajene rože* □ *gosto* □ *strnjeno*

nagôta -e ž ▶ golota

nagovárjanje -a s ▶ ogovarjanje 1

nagovárjati -am nedov. *koga* |s prepričevanjem povzročati pri kom psihično pripravljenost, da kaj stori| *Prijatelji so ga nagovarjali, naj gre študirat* □ knj.izroč. *nagibati* □ knj.izroč. *napeljavati* □ knj.izroč. *napeljevati* □ zastar. *napotovati*² □ knj.izroč. *navajati*¹ □ star. *pogovarjati*

GLEJ ŠE *ogovarjati 1, 2*

nagôvor -a m |govor, navadno krajši, v katerem govornik pozdravi navzoče| *Nagovoru predsednika so sledile zdravice*

□ zastar. *ogovor*

♦ **slavnostni nagovor** □ **ceremonialni nagovor**

GLEJ ŠE *ogovor*

nagovoríti -ím dov. *koga k čemu* |s prepričevanjem povzročiti pri kom psihično pripravljenost, da kaj stori| *nagovoriti koga k akciji* □ knj.izroč. *nagniti*² □ knj.izroč. *napeljati* □ knj.izroč. *navesti*

□ knj.izroč. *odločiti* □ ekspr. *speljati*

GLEJ ŠE *ogovoriti 1, 2*

nagovoríti se -ím se dov. |zadovoljiti svojo potrebo, željo po govorjenju, pripovedovanju| *Ko se je pošteno nagovorila, je odšla* □ ekspr. *nabrbrati se* □ slabš. *načvekati se* □ ekspr. *naklepetati se* □ ekspr. *zdrdrati se*

nagovorbânčen -nca m ▶ ogovorjeni

nagovorbânčni -ega m ▶ ogovorjeni

nagrábíti in **nagrábíti** -ím dov. *kaj* ekspr. |s pohlepnim prisvajanjem priti do določene količine česa| *nagrabiti bogastvo* □ ekspr. *nagrabiti si* □ ekspr. *naropati* □ ekspr. *prigrabiti*

□ ekspr. *prigrabiti si*

GLEJ ŠE *naropati*

nagrábíti si in **nagrábíti si** -ím si dov. ▶ **nagrabiti**

nagráda -e ž

1. |kar se dobi, če se izpolni določeni pogoj| *razpisati nagrado za najboljši roman* □ zastar. *darilo*

♦ **dobiti nagrado za kaj** □ **biti nagrajen za kaj**

2. |plačilo za vestno, prizadevno delo, ki ni vezano na redno delovno razmerje| *odobriti nagrado blagajniku društva* □ *premijska izplačati nogometašem premije* □ star. *gratifikacija* □ knj.izroč. *remunericacija*

• šport. **velika nagrada** □ šport. **granpri**

GLEJ ŠE *honorar* | **nagrāditi** | **nagrajenec**

nagrādíti -ím dov. *koga* |dati komu kaj kot dokaz priznanja za pomemben znanstveni ali umetniški dosežek, za plemenito dejanje| *nagrāditi najzaslužnejše umetnike* □ *dati nagrado komu* □ star. *oblagodariti* *Rešitelja so bogato oblagodarili*

nagrájati -am nedov. ▶ **nagrajevati**

nagrajên -êna -o prid. ▶ **nagrada 1**

nagrajênc -nca m |kdor dobi nagrado| *razglasiti nagrajence*

□ *dobitnik nagrade* □ *nagrajeni* □ knj.izroč. *lavreat* □ knj.izroč. *odlikovanec*

□ zastar. *premiant* □ knj.izroč. *premier*

nagrajêni -a -o prid. ▶ **nagrajenec**

nagrajeváti -újem nedov. *koga* |dajati komu kaj kot dokaz priznanja za pomemben znanstveni, umetniški dosežek, za plemenito dejanje| *nagrajevati najboljše znanstvenike*

□ knj.izroč. *nagrajati*

nagrávžen -žna -o prid. ▶ **gnusen**

nagrávžno prisl. ▶ **gnusno**

nagríban -a -o prid. ▶ **zguban**

nagrbánčen -a -o prid. ▶ **zguban**

nagrbánčiti -ím dov. ▶ **nagubati**

nagrbánčiti se -ím se dov. ▶ **nagubati se**

nagríbati -am dov. ▶ **nagubati**

nagríbati se -am se dov. ▶ **nagubati se**

nagríbati -ím dov. ▶ **izbočiti** | **nagubati**

nagríbati se -ím se dov. ▶ **izbočiti se**

nagríbljen -a -o prid. ▶ **izbočen** | **zguban**

nagrdíti -ím dov. ▶ **skaziti**

nagrebéniti -ím dov. ▶ **izbočiti**

nagrêbsti -grêbem dov. *kaj* |z grebenjem priti do določene količine česa| *Nagrebi še malo zemlje* □ star. *nagreniti* □ nar. *nagrnti*

nagreníti -grênem dov. ▶ **nagrebsti**

nagrísti -grízem dov. ▶ **načeti**

nagrizováti -újem nedov. ▶ **načenjati** | **ogrizovati**

nágrlin -a m ▶ **nagelj**

nagrmáđiti -ím dov. ▶ **nakopičiti 1, 2**

nagrmáđiti se -ím se dov. ▶ **nakopičiti se 1**

nagrníti in **nagrñiti** -em dov. ▶ **nagrebsti**

nagrñiti se in **nagrñiti se** -em se dov. ▶ **zgrñiti se**

nagrobni -a -o prid. |ki je, se nahaja na grobu| *nagrobni kipi*

□ *grobni* □ knj.izroč. *sepulkralni*

GLEJ ŠE *govor 2♦1* | *kamen*¹ ♦8 | **nagrobnik** | **napis** ♦ | **plošča** ♦4

nagrobñica -e ž ▶ **govor 2♦1** | **žalostinka**

nagrobñik -a m |spomenik na grobu| *postaviti nagrobnik*

očetu □ *nagrobni kamen* □ *nagrobni spomenik* □ zastar. *grobni kamen*

□ pog. *kamen*¹ *Na grob so mu postavili kamen* □ star. *nadgrobní*

spomenik □ knj.izroč. *epitaf* |**nagrobnik z napisom**|

GLEJ ŠE *napis* ♦

na gróbo prisl. zv. ▶ **grobo 1**

nagromáđiti -ím dov. ▶ **nakopičiti 1**

nagúbán -a -o prid. ▶ **zguban**

nagubánčen -a -o prid. ▶ **zguban**

nagubánčiti -im dov. ▶ nagubati

nagubánčiti se -im se dov. ▶ nagubati se

nagúbani -a -o prid. ▶ gorovje ♦ | krilo² ♦¹

nagúbati -am dov. kaj | narediti, da se kje pojavijo gube, zlasti

na koži | *Skrbi so mu nagubale obraz* □ **zgunati** □ ekspr. **izbrazdati**

□ ekspr. **nabrazdati** □ ekspr. **nagrbančiti** □ knj.izroč. **nagrbati** □ ekspr. **nagrbiti**

□ ekspr. **nagubančiti** □ ekspr. **razbrazdati** □ ekspr. **razorati** □ ekspr. **zgrbančiti**

□ redk. **zgrbati** □ ekspr. **zgunančiti**

GLEJ ŠE nabrati 3

nagúbati se -gúbam se dov. | izraža, da se kje pojavijo gube,

zlasti na koži | *Od skrbi se mu je nagubalo čelo* □ ekspr. **nagrbančiti se**

□ knj.izroč. **nagrbati se** □ ekspr. **nagubančiti se** □ ekspr. **zgrbančiti se**

□ knj.izroč. **zgrbiti se** □ ekspr. **zgunančiti se**

nagúliiti se -im se dov. ▶ nadržati se

nahajaljšče -a s | kraj, prostor, kjer je večja, za izkoriščanje

primerna rudnina | *nahajaljšče premoga* □ **ležišče**

GLEJ ŠE najdišče 2

nahájati -am nedov. ▶ najdevati

nahájati se -am se nedov. ▶ biti²

na hítrico prisl. zv. ▶ hitro 2

na hítro nač. prisl. zv. | izraža, da je dejanje zaradi prehitrega

delanja, opravljanja manj kvalitetno | *na hitro popravljani stroj*

□ redk. **nahitroma**

nahítroma prisl. ▶ na hitro

na hlád prisl. zv. ▶ na hladno

nahladíti se -im se dov. ▶ prehladiti se

na hládnem prisl. zv. ▶ na toplem

na hládnó smer. prostor. prisl. zv. | izraža usmerjenost na mesto z

zmerno nizko temperaturo | *Dokončano torto postavi na hladno*

□ **na mrzlo** □ **v hlad** □ knj.izroč. **na hlad** ■ protip. **na toplo**

GLEJ ŠE na toplo | zapreti 5

nahlastáti se -ám se dov. ▶ nadihati se | najesti se

náhod -óda m | vnetje nosne sluznice, pri katerem se močnejše

izloča sluz ali gnoj | *imeti nahod* □ nar. **pošast** □ med. **rinitis**

♦ med. **seneni nahod** □ med. alergijski rinitis □ med. senena mrzlica

nahraníti¹ in nahrániti -im dov. ▶ privarčevati

nahraníti² in nahrániti -im dov. koga | s hranjenjem napraviti

koga sitega | *Nahranili in prenočili so ga* □ **dati jesti komu** □ **nasiniti**

□ ekspr. **nakrmiti** □ ekspr. **napasti²** *Goste so dobro napasli* □ slabš. **napitati**

Napitali so ga in oblekli □ ekspr. **okrepčati** □ knj.izroč. **prehraniti**

□ nizk. **našopati** | zelo nahraniti |

nahrábnik -a m | vreči podobna priprava z naramnicami za

prenašanje na hrbtu | *zložiti obleko v nahrábnik* □ knj.izroč. **oprtnik**

na hrábtu nač. prisl. zv. | pri prenašanju bremena izraža, da se kaj nosi

tako, da se namesti na hrbet | *Najlažje je, če tovor nosiš na hrbtu*

□ zastar. **oprtav** □ star. **oprživ**

nahrulíti in nahrúliti -im dov. koga | grobo, glasno ošteti | *Brez*

vroka ga je nahrulila □ ekspr. **nadreti¹** □ slabš. **nazijati** □ slabš. **obžreti**

□ slabš. **ožreti** □ ekspr. **zadreti se na koga** □ ekspr. **zdreti se na koga**

GLEJ ŠE ošteti

nahruméti -im dov. ▶ priti pp 8

na hudíce prisl. zv. ▶ zelo 1, 2

nahúdiiti se -im se dov. ▶ razjeziti se

nahújskati -am dov. koga proti komu | spodbuditi koga k

dejanjem, slabim, škodljivim za koga drugega | *Nahujskali so ga*

proti meni □ ekspr. **dvigniti** *dvigniti uslužbenca proti vodji oddelka*

□ knj.izroč. **nadražiti** □ ekspr. **nakačiti** □ ekspr. **nakuriti** □ neknj. pog. **napumpati**

□ ekspr. **naščuvati** □ neknj. pog. **našuntati** □ ekspr. **obrniti** □ zastar. **pobuniti**

pobuniti kmete proti gosposki □ ekspr. **podkuriti** □ knj.izroč. **podpihati**

□ knj.izroč. **podpihniti** □ ekspr. **podščuvati** □ ekspr. **podžgati**

□ ekspr. **razhujskati** *razhujskati vojake* □ knj.izroč. **shujskati** *koga k čemu*

shujskati ljudi k uporu □ zastar. **vzbuniti** □ ekspr. **vzdigniti**

nahvalíti in nahváliiti -im dov. koga | izraziti dovolj veliko hvale,

priznanja | *Ne morejo ga nahvaliti* □ ekspr. **prehvaliti**

naivec -vca m um. | slikar, umetnik, navadno brez akademske

izobrazbe, ki ne upošteva realnih, razumskih razmerij

med likovnimi sestavinami | *slike naivcev* □ um. **naivni slikar**

□ um. **primitivist**

naíven -vna -o prid. | ki (rad) verjame, zaupa drugim zaradi

svoje neizkušenosti, nerazsodnosti | *Naiven človek verjame lepim*

besedam □ **lahkoveren** □ knj.izroč. **preprost** □ knj.izroč. **radoveren**

♦ **biti naiven** □ star. **biti preproste vere** □ ekspr. **biti preprost na duhu**

□ knj.izroč. **biti preproščina** □ ekspr. **biti velik otrok** □ ekspr. **biti za luno**

naívka -e ž ▶ igralka pp | naivnica

naívnež -a m ekspr. | kdor zaradi svoje neizkušenosti, nerazso-

dnosti preveč verjame, zaupa drugim | *Samo naivneži so ga*

ubogali □ ekspr. **lahkovernež** □ ekspr. **preprostež**

naívni -a -o prid. ▶ naivec

naívnicá -e ž ekspr. | ženska, ki zaradi svoje neizkušenosti, neraz-

sodnosti preveč verjame, zaupa drugim | *Imel je uspeh zlasti pri*

naivnicah □ knj.izroč. **naívka**

naívno nač. prisl. | izraža, da se pri ravnanju, odločanju zaradi

neizkušenosti, nerazsodnosti preveč verjame, zaupa drugim |

naívno se podrejata napotkom □ **lahkoverno**

naívnost -i ž | dejstvo, da kdo zaradi svoje neizkušenosti, ner-

razsodnosti preveč verjame, zaupa drugim | *izrabiti naivnost*

nepodučenih □ **lahkovernost** □ ekspr. **preproščina**

na ízúst prisl. zv. ▶ na pamet

naj vez. ▶ če 1 | čeprav | da³ 1, 2

na jásnem prisl. zv. ▶ nenadoma 1

najáviti -im dov. koga | narediti, da postane prihod koga vnaprej

znan | *najaviti goste* □ **napovedati** □ **naznaniti** □ zastar. **oglasiti**

□ knj.izroč. **priglasiti**

GLEJ ŠE napovedati

najáviti se -im se dov. ▶ napovedati se

najávljati -am nedov. koga | delati, da postane prihod koga

vnaprej znan | *najavljati goste* □ **napovedovati** □ **naznanjati**

□ star. **naznanjevati**

GLEJ ŠE napovedovati 1

najblížji -ih m mn. mn. v sin. nizu ▶ domači¹

naj bo vez. zv. ▶ ali² 1

nájbolj mer. prisl. | izraža največjo stopnjo | *najbolj izkoristiti stroj*

□ **do maksimuma** □ **maksimalno** ■ protip. **najmanj²**

GLEJ ŠE čim dlje 1 | najmanj² 1

nájbrž verjetn. člen. | izraža precejšnje prepričanost o možnosti

obstajanja, nastopa česa | *Ni še prišel, najbrž je zaspal* □ **verjetno²**

□ knj.izroč. **bržčas** □ knj.izroč. **bržda** □ knj.izroč. **bržkone** □ zastar. **kali**

□ ekspr. **menda** □ star. **najbrže** □ ekspr. **pač** *Kozarček bi se zdajle pač*

prilegel □ star. **po vsej podobi** □ publ. **po vsej priliki** □ knj.izroč. **prejkone**

□ knj.izroč. **prej ko slej²** □ knj.izroč. **slej ko prej**

GLEJ ŠE morda 1, 2

nájbrže člen. ▶ najbrž

nájďálj prisl. ▶ čim dlje 1, 2

nájďba -e ž | najdeni predmet, zlasti iz starejšega zgodovinskega

obdobja | *datirati najďbo* □ knj.izroč. **najdenina**

♦ **najključna najďba** □ slučajna najďba

GLEJ ŠE odkritje 2

nájďenček -čka m | najdeni otrok, ki so ga neznani starši izpo-

stavili, zapustili | *posvojiti najďenčka* □ knj.izroč. **najďenec**

nájďenec -nca m ▶ najďenček

najdenína -e ž ▶ najdba

najdvéati -am nedov. kaj knj.izroč. |večkrat najti| *Na bojišču je*

najdeval različno orožje □ publ. **nahajati**

GLEJ ŠE izgubljeni 1

najdišče -a s

1. arheol. |kraj, prostor, kjer se najde predmet, zlasti iz starejšega zgodovinskega obdobja| *poimenovati kulturo po najdišču* □ arheološko **najdišče** □ knj.izroč. **arheološka lokaliteta**

2. knj.izroč. |kraj, prostor, kjer se najde kaj sploh| *odkriti najdišče amfor* □ knj.izroč. **lokaliteta lokalitete blagajevga volčina v Sloveniji** □ publ. **nahajališče**

GLEJ ŠE rudišče

najdlje prisl. zv. ▶ čim dlje 2

najdrážja -e ž ▶ draga³

najdrážji¹ -ega m ▶ dragi¹

najdrážji² -ih m mn. ▶ dragi²

najdrážji³ -a -e prid. ▶ dragi³

najébati -am dov. ▶ opečti se 2

najédati -am nedov. ▶ načenjati

najém -éma m |dejanje, s katerim kaj za plačilo preide včasno uporabo koga| *najem hiše* □ knj.izroč. **najetje** □ pravn. **rabokup**

GLEJ ŠE oddajati 2 | oddati 2

najemálec -lca m ▶ najemnik 1

najémni -a -o prid. ▶ najemnik 2

najémnik -a m

1. |kdor proti plačilu dobi kaj včasno uporabo| *najemnik stanovanja* □ **najemalec** □ publ. **najemojemalec**

2. |kdor za plačilo opravi, opravlja določeno nalogo| *Ob žetvi so si pomagali z najemniki* □ **najemni delavec**

3. |vojak, ki za plačilo stopi v vojsko| *V boju so sodelovali dobro plačani najemniki* □ **najemniški vojak** □ ekspr. **mezdnik** □ slabš. **plačanec** □ zastar. **soldnik** □ star. **žolnir** □ zgod. **stratiot** |vojak konjeniške enote|

GLEJ ŠE vojak 4

najemnína -e ž |plačilo začasno uporabo česa| *plačati*

najemnino □ star. **najemščina**

najemniški -a -o prid. ▶ najemnik 3 | soba 46 | vojak 44

najemojemalec -lca m ▶ najemnik 1

najemščina -e ž ▶ najemnina

najésti -jém dov. ▶ načeti

najésti se -jém se dov. česa |zadovoljiti svojo potrebo,

željo po hrani, jedi| *najesti se kruha; Ko so se najedli, so*

odšli □ pog. **nabasati se** □ ekspr. **nabunkati se** □ ekspr. **nabutati**

se □ ekspr. **nagoltati se** □ knj.izroč. **nahlastati se** □ otr. **napapcati se**

□ ekspr. **naphati se** □ pog. **napokati se** □ ekspr. **napolniti si želodec**

□ slabš. **nažokati se** □ ekspr. **nažreti se** *Krava se je nažrla sena*

□ star. **odteščati se** *Vsak se je dobro odteščal* □ star. **oteščati se**

oteščati se in odžejati □ star. **založiti se** *Najbrž se je kje založil,*

zato ni lačen □ ekspr. **nazobati se česa** |najesti se česa drobnega|

nazobati se česenj

♦ **do sitega se najesti** □ knj.izroč. **dosita se najesti**

GLEJ ŠE naveličati se 1

najéti -jámem dov. kaj |napraviti, da kaj za plačilo preide v

časno uporabo koga| *Sobo je najel za dva meseca* □ pog. **vzeti**

najétje -a s ▶ najem

najézdnicá -e ž ▶ najezdnik

najézdnik -a m nav. mn., zool. |žuželke, ki uničujejo žuželke drugih

ličink| *lesni najezdniki* □ zool. **najezdnicá**

najéžiti -im dov. kaj |postaviti v tak položaj, kot so bodice pri

ježu| *Pes je naježil dlako* □ **nasršiti** □ **naščetiniti** □ knj.izroč. **nasršeniti**

□ ekspr. **zježiti**

najéžiti se -im se dov.

1. |postaviti se v tak položaj, kot so bodice pri ježu| *Mački*

se je naježila dlaka □ **nasršiti se** □ **naščetiniti se** □ **zasršati** □ **zasršeti**

□ knj.izroč. **nasršeniti se** □ zastar. **zaježiti se** □ ekspr. **zježiti se**

2. ekspr. |izraziti jezo, nejevoljo| *Ob teh besedah se je ves naježil*

□ knj.izroč. **nasršeniti se** □ ekspr. **nasršiti se** □ ekspr. **zasršati**

najhitreje prisl. ▶ čim prej | prej¹ 1•

najkasneje prisl. ▶ najpozneje

nájlonka -e ž ▶ vrv 43

nájlonke -onk ž mn. ▶ nogavica 44

nájlonski -a -o prid. ▶ nogavica pp 1 | nogavica 44 | vrv 43

nájmanj¹ mer. prisl.

1. |izraža najmanjšo stopnjo| *Pri nesreči je bil najmanj poškodovan* □ ekspr. **minimalno** ■ protip. **najbolj**

2. |izraža najmanjšo količino ali mero| *Najmanj zapraviš, če kupuješ drago* □ ekspr. **minimalno** ■ protip. **največ**¹

GLEJ ŠE čim manj | najbolj

nájmanj² -- nedol. štev. |izraža najmanjše število česa|

Med ledeniki je našel najmanj mikrobov □ ekspr. **minimalno**

□ pog. **minimum**

nájmanj³ presoj. člen. |izraža omejevanje na najmanjšo količino

ali mero| *Zbralo se je najmanj sto ljudi* □ vsaj □ ekspr. **minimalno**

□ pog. **minimum** □ pog. **po ta malem** ■ protip. **največ**²

GLEJ ŠE največ²

nájmanj⁴ povdk. ▶ največ³

nájmanjši¹ -ega m ▶ dojenček | otrok 1

nájmanjši² -a -e prid. |ki glede na merljivo količino, mogoči

razpon dosega najnižjo stopnjo| *predpisati najmanjši odmerek*

zdravila □ **minimalni** ■ protip. **največji**

GLEJ ŠE minimum | največji

nájmodél -a m ▶ maneken • | manekenka •

nájnaprvo prisl. ▶ najprej

nájnazádnje prisl. ▶ nazadnje

nájnížji -a -e prid. ▶ točka 1•3

nájókati se in najokáti se -am se dov. |zadovoljiti svojo

potrebo, željo po jokanju| *Pusti jo, da se najoka* □ ekspr. **izjokati se**

□ slabš. **nacmeriti se** □ ekspr. **nakisati se**

nájóžji -a -e prid. ▶ sodelavec 42

nájpomémbnejše¹ -ega s |kar je samo po sebi ali v odnosu

do drugega tako, da najbolj vpliva na določena dejstva|

Najpomembnejše si pa pozabil □ **poglavitno**¹ □ pog. **glavno**¹

□ pog. **najvažnejše**¹

nájpomémbnejše² povdk. |izraža, da kaj najbolj vpliva na

določena dejstva| *Najpomembnejše je, da smo zdravi* □ **poglavitno**²

□ pog. **glavna reč** □ pog. **glavna stvar** □ pog. **glavno**² □ pog. **najvažnejše**²

nájpomémbnejši¹ -ega m |kdor je sam po sebi ali v odnosu do

drugega tisti, ki najbolj vpliva na določena dejstva| *Postal je eden*

najpomembnejših v podjetju □ **vodilni** □ pog. **glavni**¹ □ pog. **najvažnejši**¹

nájpomémbnejši² -a -e prid. |ki je sam po sebi ali v odnosu

do drugega tisti, ki najbolj vpliva na določena dejstva| *najpo-*

membnejši vzrok □ **glavni**² □ **poglavitni** □ **vodilni** *Postal je eden vodilnih*

arhitektov svojega časa □ knj.izroč. **dominantni** □ knj.izroč. **kardinalni**

□ pog. **najvažnejši**² □ zastar. **poglavni** □ knj.izroč. **primarni** □ publ. **prven-**

stveni □ ekspr. **prvi** □ zastar. **stožerni** □ knj.izroč. **vitalni** *To je za nas vitalno*

vprišanje □ knj.izroč. **vozliščni**

nájpopréd prisl. ▶ najprej

nájpoprêj prisl. ▶ najprej

nájpozneje čas. prisl. |poudarja skrajnost določenega roka|

Nalogo mora oddati najpozneje do konca semestra □ **najkasneje**

nájpréd prisl. ▶ najprej

nàjprej čas. prisl. |izraža, da je povedano v zapovrstnosti dogajanja na začetku| *Najprej je tekel počasi, potem pa vse hitreje* □ *sprva*
 □ star. *najnaprvo* □ zastar. *najpopred* □ ekspr. *najpoprej* □ zastar. *najpred*
 □ knj.izroč. *najprvo* □ knj.izroč. *naprvo* □ knj.izroč. *spočetka* □ zastar. *zaprva*

nàjprvi -a -o prid. ► prvi

nàjprvo prisl. ► najprej

nàjsi vez. ► ali² 1 | čeprav

nàjsibó vez. ► ali² 1 | čeprav

nàjsibó – nàjsibó vez. zv. ► ali – ali

nàjstaréjši -a -e prid. ► prostitucija 1

nàjstnica -e ž publ. |od enajst, dvanajst, do osemnajst, devetnajst let staro dekle| *svojejlava najstnica* □ publ. *tinejdžerka*

nàjstnik -a m publ. |od enajst, dvanajst do osemnajst, devetnajst let star fant| *zabave najstnikov* □ publ. *tinejdžer*

nàjstniški -a -o prid. publ. |ki je v zvezi z najstniki| *najstniško vedenje* □ publ. *tinejdžerski*

nàjsvetéjše -ega s ► telo •1 | telo •2

nàjsvetéjši -a -e prid. ► telo •1

nájti nájdem dov.

1. *kaj* |nehote, navadno nepričakovano priti do česa| *Stikal je po hiši in ob tem našel marsikaj uporabnega* □ ekspr. *naleteti na kaj* |V besedilu je naletel na več napak| □ ekspr. *odkriti²* □ ekspr. *stakniti*
 □ zastar. *zasačiti*

2. *koga* |s povpraševanjem, poizvedovanjem biti uspešen v ugotavljanju, kje kdo je| *Ljudje so sami našli požigalca* □ *odkriti²*
 □ pog. *dobiti* □ ekspr. *izbezati* □ ekspr. *izbrskati*

3. *kaj* |izraža, da je kaj kje na razpolago; izraža uspešnost v prizadevanju, da se to dobi| *Metlo najdete za vrati; Vedno me najdeš doma med peto in šesto uro; Končno je našel službo* □ pog. *dobiti*
 GLEJ ŠE izgubiti 1 | izslediti 2 | poiskati | rešiti 3 | utoniti

na júriš prisl. zv. ► hitro 2

nàjuspéšnejši -ega m ► lestvica •8

najúzinati se -am se dov. ► nakositi se

nàjvažnéjše¹ -ega s ► najpomembnejše¹

nàjvažnéjše² -ega povdk. ► najpomembnejše²

nàjvažnéjši¹ -ega m ► najpomembnejši¹

nàjvažnéjši² -a -e prid. ► najpomembnejši²

nájveč¹ mer. prisl. ► najmanj² 2 | većinoma | veliko³ 1

nájveč² presoj. člen. |izraža omejevanje na najvišjo količino ali mero| *Banka daje kredit največ za eno leto*
 □ ekspr. *maksimalno* ■ protip. *najmanj³*

GLEJ ŠE najmanj³

nájveč³ povdk. |izraža, da kaj predstavlja največjo mogočo količino, mero| *To je največ, kar lahko storim zate* □ ekspr. *maksimalno* □ pog. *maksimum* ■ protip. *najmanj⁴*

nàjvéčji -a -e prid. |ki glede na merljivo količino, mogoči razpon dosega najvišjo stopnjo| *plačati največji prispevek* □ *maksimalni*
 □ ekspr. *skrajni premagovati skrajne napore* ■ protip. *najmanjši²*

GLEJ ŠE maksimum | najmanjši² | napaka 1 •1

nàjvéčkrat prisl. ► većinoma

nàjvíšji -a -e prid. ► zmagati

nàjzádnji -a -e prid. ► zadnji² 3

nàk člen. ► ne¹ 1, 2

nàka člen. ► ne¹ 1, 2

nakáčiti -im dov. ► nabrusiti | nahujskati | razjeziti

nakadíti -ím dov. ► prekaditi

nakajèn -êna -o povdk. ► pijan 1 | vinjen

nakálati -am dov. ► nacepiti | nasekati

nakániti -im dov. ► skleniti 1 | zagosti

nakápati¹ -am dov. ► nakapljati

nakápati² -am nedov. ► nakopavati | nalagati² 1

nakápati se -am se dov. ► nakapljati se | prikapljati

nakapljáti -ám dov. *kaj* |s kapljanjem spraviti kam| *nakapljati zdravilo na žličko* □ *nakapati¹*

nakapljáti se -ám se dov. |s kapljanjem priti kam, pojaviti se v določeni količini| *Čez noč se je nakapljal poln kozarec vode*
 □ *nakapati se*

GLEJ ŠE prikapljati

nakàr vez. ► nato

nakáza -e ž ► iznakaženost | spaček

nakázati in *nakazáti* -kážem dov. *kaj* |dati pismeno naročilo komu, naj plača naslovníku določeni znesek za naročnikov račun| *Podjetje je zahtevani znesek že nakazalo* □ star. *naznačiti*
 GLEJ ŠE prikazati

nakázen¹ -zni ž ► pošast

nakázen² -zna -o prid. ► grd | iznakažen

nakazíliti -a -o prid. ► nalog •2

nakazílo -a s |pismeno naročilo komu, naj plača naslovníku določeni znesek za naročnikov račun| *izdati nakazilo* □ fin. *asignacija*

GLEJ ŠE nalog •2

nakáziti -im dov. ► iznakaziti

nakáznica -e ž s prilastkom |zlasti v vojnem času dokument, ki daje imetniku pravico, da dobi določeno količino kakega blaga| *Blago se je dobilo samo na nakaznice* □ *izkaznica* □ pog. *karta¹*

♦ *živilska nakaznica* □ prakt. sp. *karta¹* □ *živilska karta*

nakáznost -i ž ► iznakaženost

nakazoválec povdk. agr. |izraža, da se po rastlini, imenovani v osebkú, presoajo tla in podnebje| *Njivski plevel je nakazovalec vodnih razmer v tleh* □ agr. *znanilec*

nakazováti -újem nedov. *kaj* |na splošno, v obrisih govoriti o čem, predstavljati kaj| *nakazovati možnosti za sodelovanje*
 □ knj.izroč. *naznačevati*

nakáženost -i ž ► iznakaženost

nakíčen -a -o prid. ► nalepotičen

nakíčenost -i ž ► okrašenost

nakídati -am dov. ► namesti

nakípel -pla -o prid. ► otekel

nakípéti -ím dov. ► narasti 2

nakípniti -em dov. ► narasti 2 | vziti²

nakísati -am dov. ► okisati

nakísati se -am se dov. ► najokati se | nakisniti

nakísel -sla -o prid. ► kiselkast

nakísniiti -em dov. |postati nekoliko kisel, kiselkast| *Vino je nakisnilo* □ *nakisati se*

nakít -a m |okrasni predmeti za nošenje na telesu| *skrinjica z nakitom* □ star. *dragotinje* □ zastar. *kinč* □ star. *lepotina* □ star. *lišp*

□ star. *nakitje* □ knj.izroč. *okrasje okrasje iz dragih kamnov*

♦ 1. *naglavni nakit* □ redk. *oglavni nakit* 2. *zlati nakit* □ pog. *zlato¹*

GLEJ ŠE šatulja

nakíten -a -o prid. ► okrašen

nakítiti -im dov. ► okrasiti | olepšati 1

nakítiti se -im se dov. ► olepšati se

nakítje -a s ► nakit | okrasje

nakítiti -a -o prid. ► šatulja

naklâd -áda m ► breme | naklada 1, 3 | tovor

nakláda -e ž

1. navadno s prilastkom |celotno število izvodov ene izdaje kakega tiskanega dela, publikacije| *Knjiga je izšla v visoki nakladi*

□ zastar. *naklad* □ knj.izroč. *tiraža*

2. čeb. |leseni okvir, obod, s katerim se poveča, spremeni prostornina panja| *dati sate v naklado* □ čeb. **mediščna naklada**

3. |nekaj dodatni, povečani davek| *Bil je oproščen te naklade*
□ **naklad**

nakladáč -a m ▶ klepetav povdk. | nakladalec | nakladalnik

nakladálec -lca m |delavec, ki naklada| *nakladalec v pristanišču*
□ **nakladač** □ **nalagač** *šofer in nalagač*
GLEJ ŠE nakladalnik

nakladališče -a s |kraj, prostor, kjer se naklada| *pristaniška nakladališča* □ knj.izroč. **nakladišče**

nakladálni -a -o prid. ▶ panj 1•2

nakladálnik -a m grad. |stroj za nakladanje in prekladanje zemeljskega materiala| *bagri in nakladalniki* □ grad. **nakladač**
□ grad. **nakladalec**
GLEJ ŠE viličar

nakládanje -a s ▶ govorjenje pp 12

nakládati -am nedov. ▶ govoriti 1 pp 20 | nalagati¹ 1, 2, 3 | nato-varjati

nakladíšče -a s ▶ nakladališče

nakládni -a -o prid. ▶ panj 1•2

naklánjati -am nedov. ▶ omogočiti 2 | podarjati 1 | spodbujati 1

naklánjati se -am se nedov. ▶ sklanjati se

nakláti -kóljem dov. ▶ nacepiti | nasekati

naklatíti in **naklátiti** -im dov. ▶ povedati

naklejíti -ím dov. *kaj* |premazati s klejem| *naklejiti desko*
□ knj.izroč. **oklejiti** □ knj.izroč. **poklejiti**

naklèp -épa m

1. knj.izroč. |negativni, prikriti namen, načrt| *Znano mu je bilo, kakšen naklep so skovali proti njim* □ knj.izroč. **naplet**

2. pravn. |duševni proces, pri katerem se storilec zaveda dejanja, ki ga izvršuje, in hoče njegove prepovedane posledice| *dokazati naklep* □ pravn. **dolus**

♦ **1.** pravn. **motivirani naklep** □ pravn. **kvalificirani naklep** **2.** pravn. **neposredni naklep** □ pravn. **direktni naklep**

naklépanje -a s ▶ domneva

naklepáti¹ -klépljem dov. ▶ povedati | sklepati²

naklepáti² -am nedov. *kaj proti komu* |pripravljati, delati komu navadno kaj hudega| *Nekaj hudega naklepa; Kaj neki naklepa proti nam* □ **snovati** □ ekspr. **kovati** □ ekspr. **napletati** □ ekspr. **plesti**
□ slabš. **pleteničiti** □ ekspr. **presti**
GLEJ ŠE premišljevat 2

naklepetáti -ám dov. ▶ povedati pp 10

naklepetáti se -ám se dov. ▶ nagovoriti se

naklepíčiti se -im se dov. ▶ zgoditi se 1

naklépni -a -o prid. ▶ dejanje 1•5 | umor

naklépno nač. prisl. |izraža, da dejanje vsebuje naklep|
naklepno povzročiti škodo □ knj.izroč. **naklepoma**

naklépoma prisl. ▶ naklepno

nakléstíti -im dov. ▶ natepsti

nakljúb predl. ▶ kljub

nakljúčba -e ž ▶ naključje¹

naključén -čna -o povdk. |izraža, da je kaj posledica povezave, sovpada nepričakovanih, med seboj vzročno nepovezanih dejanj, dejstev| *Ta rešitev ni naključna, ampak globoko utemeljena*
□ **naključje²** □ **slučaj²** □ **slučajen** □ knj.izroč. **rezultat naključja** □ knj.izroč. **slučajnost**

nakljúčiti -im dov. ▶ odločiti 1

nakljúčiti se -im se dov. ▶ zgoditi se 1

naključje¹ -a s |kar povezuje, povzroča sovpad nepričakovanih, med seboj vzročno nepovezanih dejanj, dejstev| *Nič ne*

smemo prepustiti naključju □ **slučaj¹** □ star. **nagoda** *neverjetna nagoda*
□ zastar. **naključba** □ ekspr. **sreča¹**

naključje² povdk. ▶ naključen

naključni -a -o prid. |ki je posledica povezave vzročno nepovezanih dejanj, dejstev| *naključno srečanje* □ **slučajni** □ knj.izroč. **prigodni**
GLEJ ŠE dogodek ♦1 | lastnost ♦3 | najdba ♦

naključno nač. prisl. |izraža, da je dejanje, dogajanje posledica vzročno nepovezanih dejstev, postopkov| *naključno izbirati*
□ ekspr. **na slepo srečo**
GLEJ ŠE po naključju

naključvati -am dov. ▶ oključvati

náklo -a s ▶ nakovalo

naklòn -óna m

1. |nagnjenost dane ravnine glede na osnovno ravnino| *naklon strehe* □ **nagib** □ **strmina** □ knj.izroč. **naklonina**

2. jezikosl. |slovnicična kategorija za izražanje odnosa govorečega do glagolskega stanja, dejanja| *V katerem naklonu je ta glagolska oblika?* □ jezikosl. **modus**

♦ **1.** jezikosl. **pogojni naklon** □ jezikosl. **kondicional** □ jezikosl. **pogojnik**

2. jezikosl. **povedni naklon** □ jezikosl. **indikativ** **3.** jezikosl. **velelni naklon**
□ jezikosl. **imperativ** □ jezikosl. **velelnik** **4.** jezikosl. **vezni naklon** □ jezikosl. **ko-**njunktiv **5.** jezikosl. **želelni naklon** □ jezikosl. **optativ** □ jezikosl. **želelnik**

naklonílo -a s ▶ darilo

naklonína -e ž ▶ naklon 1 | pobočje | strmina

naklonítev -tve ž ▶ darilo

nakloníti -klónim dov. ▶ omogočiti 2 | podariti 1 | prisiliti | spodbuditi 1

nakloníti se -klónim se dov. ▶ prikloniti se 1 | skloniti se¹

naklónjen -a -o povdk. *komu* |izraža, da kdo goji, kaže pozitivni odnos do koga| *Predstojnik mu je zelo naklonjen* □ knj.izroč. **prijazen**
Čas mu ni bil prijazen □ ekspr. **privržen** ■ protip. **nenaklonjen**
GLEJ ŠE nenaklonjen

naklónjenost -i ž |pozitivni čustveni odnos do kake osebe ali stvari| *čutiti naklonjenost do koga; naklonjenost ideji* □ **simpatija**
□ star. **blagonaklonjenost** □ ekspr. **privrženost** **privrženost skupnemu cilju**
GLEJ ŠE nagnjenje 1, 3

naklónski -a -o prid. ▶ glagol ♦4

naknádni -a -o prid. ▶ dodatni

naknádno prisl. ▶ dodatno

nakódrati -am dov. *kaj* |narediti, izoblikovati kodre| *nakodrati lase* □ **skodrati** □ nar. **nafrkočiti** □ ekspr. **nafrliti** □ ekspr. **nasukati** □ ekspr. **nasukljati** □ ekspr. **nasvedrati** □ pog. **naviti** □ star. **sesvedrati** □ ekspr. **sfrkati**

nakolénka -e ž nav. mn. |priprava za zavarovanje kolen| *natakiniti si nakolenke* □ **kolenka**

nakolíčiti -im dov. ▶ okoličiti | zakoličiti

nakolíti -ím dov. ▶ okoličiti

nákolski -a -o prid. ▶ fižol ♦5

na kôncu¹ prostor. prisl. zv. |izraža, da je kaj prostorsko določeno s točko, mestom, kjer se nehuje prostorska razsežnost česa| *Travnik je treba pokositi tudi na koncu* □ star. **na kraju¹** □ ekspr. **ob koncu** □ star. **skonca¹** □ star. **skoncema¹**
GLEJ ŠE nazadnje | oslabel ♦

na kôncu² predl. zv. z rodilnikom |za izražanje točke, mesta, kjer se nehuje prostorska razsežnost česa; za izražanje časovne točke, v kateri preneha določeno časovno obdobje, dogajanje, obstajanje| *Sedel je na klop na koncu parka; Prišel je šele na koncu tekme* □ **konec³** □ neustrez. **konce** □ zastar. **koncu** □ star. **na kraju²** □ ekspr. **ob koncu** □ star. **skonca²** □ star. **skoncem** □ star. **skoncema²**
□ star. **skraja²**
GLEJ ŠE konec³ | na robu 1

na kôniec predl. zv. z rodilnikom | za izražanje bližine končne meje v prostoru | *Usedel se je na konec mize* □ knj.izroč. **konec**³ □ star. **skoncema**² □ zastar. v **zakraj** *Živalica se je stisnila v zakraj prostora*

na kônto prisl. zv. ► na račun 2

nakopáti si -kópljem si dov. ► prehladiti se

nakopávati -am nedov. *komu kaj* ekspr. | povzročati, da pride kdo v neugoden položaj | *nakopavati drugim težave* □ knj.izroč. **nakapati**²

nakopíčiti -im dov.

1. *kaj* | narediti, da je kje kaj združeno brez reda v obliki kupa | *Kamenje v dolini so nakopičili hudourniki* □ **nagrmaditi** □ ekspr. **nagomilati** □ ekspr. **nagomiliti** □ zastar. **nagromaditi** □ star. **navrhovatiti** □ redk. **skopíčiti** □ star. **zvrhovatiti**

2. *kaj* | narediti, da je kje kaj v veliki količini | *nakopíčiti denar* □ ekspr. **nagrmaditi** *nagrmaditi goro dokazov* □ knj.izroč. **skopíčiti**

nakopíčiti se -im se dov.

1. | priti kam, pojaviti se kje v veliki količini | *Na dnu jezera so se nakopíčile skale* □ **nagrmaditi se** □ ekspr. **nagomilati se** □ ekspr. **nagomiliti se**

2. | izraža, da pride kaj v veliki količini na določenem mestu | *Ves kapital se je nakopíčil v rokah peščice ljudi* □ **skoncítrirati se** □ knj.izroč. **zgotístiti se**

na kóse prisl. zv. ► razbiti se

nakosíti -ím dov. *kaj* | s košenjem priti do določene količine česa, navadno trave, detelje | *nakositi poln koš trave* □ ekspr. **namahati** □ nar. **naseči**

nakosíti se -ím se dov. | najesti se pri kosilu | *nakositi se v gostilni* □ nar. **najužinati se** □ knj.izroč. **naobedovati se**

nakosmatíti -ím dov. *kaj* | narediti kaj kosmato | *nakosmatiti tkanino* □ **okosmatiti**

načošátiti se -im se dov. ► obleči se pp 1

nakotíti se -ím se dov. ► razmnožiti se

nakòv -ôva m ► okovje

nakováľce -a s ► nakovalo

nakováľo -a s | kovinski podstavek, na katerem se kuje | *udarjati s kladivom po nakovalu* □ star. **naklo** □ ekspr. **nakovalce**

nakracáti -ám dov. ► naččekati

nakracljáti -ám dov. ► naččekati

na kráju¹ prisl. zv. ► na koncu¹ | nazadnje

na kráju² predl. zv. ► na koncu²

nakràt prisl. ► hkrati¹ | nenadoma 1

na krátko prisl. zv.

1. čas. prisl. zv. | izraža, da se dejanje dogaja malo časa | *na kratko se zasmeljati* □ **kratko**

2. nač. prisl. zv. | izraža, da je omenjeno povedano zgoščeno, v omejenem obsegu | *na kratko opisati kaj* □ **kratko** □ star. **ob kratkem** *ob kratkem povedati* □ ekspr. **skopo** □ star. **skratka** □ ekspr. **z eno besedo**

nakrécati -am dov. ► natovoriti

na kredít prisl. zv. ► na posojilo

na krédo prisl. zv. ► na upanje

nakrémžiti -im dov. *kaj* | narediti gube, poteze kot pri joku | *nakremžiti obraz* □ **skremžiti** □ **zakremžiti** □ ekspr. **narediti kremžo**

nakreníti -krénem dov. ► premakniti 2 | ukreniti

nakresán -a -o povdk. ► pijan 1

nakresáti -kréšem dov. ► natepsti | premagati 1

nakresáti se -kréšem se dov. ► opiti se

nakresáti se ga -kréšem se ga dov. ► opiti se

nakrétiti -im dov. ► povzročiti

nakrétiti se -im se dov. ► zgoditi se 2

nakrúhati -am dov. ► oslabiti 2

nakríšpati -am dov. ► natepsti

nakrivíti -ím dov. ► ukriviti 1

na kríž prisl. zv. ► prekrížati

nakrížem prisl. ► navzkriž

nakrímíti -im dov. ► nahraniti²

nakrušíti in **nakrúšiti** -im dov. ► okrušiti

nakúhati -am dov. ► zagosti

nakúp -a m

1. | pridobitev česa, oskrba s čim s kupovanjem | *Treba bo misliti na nakup ozimnice* □ **nabava**

2. | kar je kupljeno | *plačati nakup* □ zastar. **kupíček** □ zastar. **kupilo** □ knj.izroč. **kupovina**

na kúpe prisl. zv. ► veliko¹ | veliko²

nakupíti in **nakúpiti** -im dov. *kaj* | s kupovanjem pridobiti kaj, oskrbeti se s čim | *nakupiti vse potrebno za piknik* □ ekspr. **nabaviti**

nakúpni -a -o prid. ► cena •3

nakupovalíšče -a s ► središče 4•

nakupováľni -a -o prid. ► središče 4•

nakupováti -újem nedov. *kaj* | s kupovanjem pridobivati

kaj, oskrbovati se s čim | *nakupovati živež* □ ekspr. **nabavljati** □ star. **skupovati**

GLEJ ŠE kupovati | nabavljati

nakuríti in **nakúriti** -im dov. ► nahujskati | natepsti | razzejiti | zagosti

nakúrjen -a -o prid. ► jezen¹ 1

nakvásiti -im dov. ► povedati pp 10

nakvíšku prisl. ► kvišku | navzgor

nalagáč -a m ► nakladalec

nalagáti¹ -lážem dov. *koga* | z laganjem zavesti v zmotu |

Nalagal si me, to sploh ni res □ neknj. pog. **nafarbatí** □ pog. **naplah-tati** □ neknj. pog. **naplavšati** □ ekspr. **nasmodíti** □ ekspr. **nasmukati** □ sleng. **nategniti** □ ekspr. **potegniti**

nalágati² -am nedov.

1. *kaj* | delati, da pride kaj na kako vozilo, žival z namenom, da se prepelje, prenese | *nalagati hlode; nalagati na kamion* □ **nakladati** □ **natovarjati** □ star. **nadevati** *nadevati seno na voz* □ nar. **nakapati**² *nakapati gnoj na voz* □ star. **vrhovatiti** *vrhovatiti zaboje*

2. *kaj* | delati, da pride na ognjišče kako trdo gorivo z namenom, da se vzdrži ogenj | *Nalagal je samo drva; Premalo nalaga, zato je hladno* □ **nakladati**

3. *komu kaj* | delati, da je kdo dolžen opravljati kaj | *Nalagali so mu veliko dolžnosti* □ **nakladati** □ ekspr. **naprtovati** □ ekspr. **navaljevati** □ ekspr. **obešati** □ ekspr. **obremenjevati** *koga s čim* *Obremenjevali so ga z obveznostmi* □ ekspr. **ovešati** □ ekspr. **prtíti**¹

GLEJ ŠE tvesti | vlagati 2, 3 | zlagati 2

nalagáti se -lážem se dov. ► zlagati se²

naláhen -hna -o prid. ► rahel 3

na láhko prisl. zv. ► lahkomiselno | lahkotno | rahlo | z lahkoto

na láhno prisl. zv. ► lahkotno | rahlo

nalájati -am dov. ► oblajati | ozmerjati

nalakírati -am dov.

• **nalakirati** nohte □ **polakirati** nohte

nalášč vzročn. prisl. | izraža, da se dejanje zgodi zaradi kljubovanja | *Nalášč mu nagaja* □ **zanalášč** □ zastar. **navlašč**

GLEJ ŠE namenoma

naléči -léžem dov. ► leči¹ 3

nalégati -am nedov. ► legati 3

na lépem prisl. zv. ► nenadoma 1

nalépíti in **nalépati** -im dov. ► prilepiti

nalepiti se in nalepiti se -im se dov. ▶ prilepiti se
naléčka -e ž |listek za glavne ali posebne označbe stvari, na katero je nalepljen| odstraniti nalepko s škatlice □ nalepnica □ prelepka
nalépljanje -a s ▶ lepljenje 1
nalépljati -am nedov. ▶ lepiti
nalépnica -e ž ▶ nalepka
nalepotičen -a -o prid. |ki je olepšan z lepčilnimi sredstvi, nakitom, obleko| nalepotičena dekleta □ slabš. načičkan □ star. nagizdan □ ekspr. nakičen □ knj.izroč. nališpan □ knj.izroč. olepotičen
nalepotičiti se -im se dov. ▶ olepšati se
na lepôto prisl. zv. ▶ za okras
nalésti -lézem dov. ▶ nalesti se
nalésti se -lézem se dov. česa |izraža, da kdo dobi (nalezljivo) bolezen| nalesti se prehlada □ pog. dobiti kaj □ knj.izroč. nalesti kaj
GLEJ ŠE zadolžiti se
nalésti se ga -lézem se ga dov. ▶ opiti se
nalèt -éta m šport. |startno mesto na smučarski skakalni-ci, s katerega se skaklec spusti| skakati z najvišjega naleta □ šport. naletno mesto □ šport. zalet
GLEJ ŠE naskok | udar 2 | zaletišče
nalétati -am nedov. ▶ snežiti
nalétati se -am se dov. ▶ natekati se
naletávati -am nedov. ▶ snežiti
naletéti -ím dov. na koga |nehote, navadno nepričakovano priti skupaj s kom| V gledališču je naletel na znanca □ zastar. namahniti □ star. nameriti □ ekspr. trčiti □ ekspr. zadeti
GLEJ ŠE najti 1
naletišče -a s ▶ zaletišče
nalétni -a -o prid. ▶ nalet
na letovišču prisl. zv. ▶ dopust ♦
na lévo smer. prostor. prisl. zv. |izraža, da dejanje poteka v smeri iste strani telesa kot srce| zaviti na levo □ na levo stran □ levo □ v levo
nalezljív -a -o povdk. |izraža, da se kaj, zlasti bolezenskega, prenaša z osebe na osebo| Garje so zelo nalezljive □ med. infektiven □ knj.izroč. kužen ■ protip. nenalezljiv
nalezljívi -a -o prid. ▶ bolezen pp 4 | bolezen ♦9 | oddelek 1 ♦1
nalezljívnost -i ž |dejstvo, da se kaj, zlasti bolezenskega, prenaša z osebe na osebo| nalezljivost bolezní □ med. infektivnost □ med. kužnost
nalíčen -čna -o prid. ▶ podoben¹
nalíčiti¹ -im dov. kaj |nanesti ličilo na obraz| nalíčiti obrvi, ustnice □ pog. našminkati
GLEJ ŠE okrasiti | olepšati 1
nalíčiti² -im dov. ▶ podoben² 1 ♦1
nalíče -a s ▶ krinka 2 | maska | tančica 2 | videz 1
nalíčkati se -am se dov. ▶ olepšati se
nalíčnica -e ž ▶ krinka 2 | maska | naličnik
nalíčnik -a s |nekdaj premični del šlema, ki zakriva, varuje obraz, z odprtina za oči| Vitez je dvignil naličnik □ naličnica □ vizir
nalíjati -am nedov. ▶ nalivati 1, 2
nalíka -e ž ▶ analogija | prisposoba 1
nalikováti -újem nedov. ▶ podoben² 1 ♦1
nalímati -am dov. ▶ prilepiti
nalíšpan -a -o prid. ▶ nalepotičen | okrašen
nalíšpanost -i ž ▶ okrašenost
nalíšpati -am dov. ▶ okrasiti | olepšati 1
nalíšpati se -am se dov. ▶ olepšati se
nalít -a -o povdk. ▶ pijan 1

nalíti -lujem dov.
1. kaj |z vlivanjem spraviti v kaj| nalíti juho na krožnik □ zlíti²
2. kaj |napolniti s tekočino| Vsem je nalil kozarce □ natočiti
GLEJ ŠE napojiti
nalíti se -lujem se dov. ▶ opiti se
nalíti se ga -lujem se ga dov. ▶ opiti se
nalív -a m ▶ ploha | veliko¹ | veliko²
nalívanje -a s ▶ točenje
nalívati -am nedov.
1. kaj |spravljati kam kaj tekočega| nalívati juho na krožnik □ star. nalijati
2. kaj |polniti s tekočino| nalívati kozarce do roba □ natakati □ star. nalijati
3. koga s čim ekspr. |v veliki količini dajati piti alkoholne pijače| Nalivali so ga z vinom □ pog. nacejati □ ekspr. napajati □ ekspr. pojiti □ ekspr. zalivati
nalívati se -am se nedov. ▶ piti 1, 2 | popivati
nalívek -vka m ▶ poparek
nalívka -e ž ▶ pijača pp 4
nalívni -a -o prid. ▶ pero •
nalívnik -a m ▶ pero •
na ljúbo vzročn. prisl. zv. z imenovanjem osebe v dajalniku |izraža, da kdo kaj naredi zato, da se izpolnijo pričakovanja, želje koga| Tebi na ljubo bom danes zvečer doma, namesto da bi šel na zabavo □ v zadovoljstvo □ zastar. v ljubo □ zastar. za ljubo □ zastar. za voljo
nalóg -a m
• 1. fin. nalog za izplačilo □ fin. izplačilni nalog **2.** fin. nalog za nakazilo □ fin. nakazilni nalog **3.** fin. plačilni nalog □ fin. prenosni nalog □ fin. virman □ fin. virmanski nalog **4.** fin. trajni nalog □ fin. trajnik
GLEJ ŠE dolžnost | naloga 1
nalóga -e ž
1. navadno s prilastkom |kar mora kdo storiti, opravljati glede na voljo, zahtevo koga| Vedno je izpolnjeval vse naloge, ki so mu jih dajali □ zastar. nalog Za ta nalog bo potreboval pomoč □ publ. odgovornost zaupati komu nove odgovornosti □ star. opravilo Noložili so mu težko opravilo □ zastar. zadača
2. navadno s prilastkom |kar mora kdo storiti, opravljati glede na poklic, položaj, mesto| izpolnjevati svoje službene naloge □ publ. zadolžitev
• 1. šol. besedilna naloga □ šol. tekstna naloga □ šol. uporabna naloga **2.** šol. diplomatska naloga □ šol., žarg. diplomatska **3.** šol. klavzurna naloga □ šol., žarg. klavzura **4.** šol. kontrolna naloga □ šol., žarg. kontrolka **5.** šol. matematična šolska naloga □ šol., žarg. matematična **6.** šol. šolska naloga □ šol., žarg. šolska
GLEJ ŠE dolžnost
nalókati se -am se dov. ▶ napiti se
nalómíti -lómim dov. ▶ zlomiti 1
nalóščiti -im dov. ▶ zloščiti
nalóžba -e ž
1. |uporaba denarja za povečanje premoženja| Nakup denarja je bil dobra naložba □ investicija
2. nav. mn., ekon. |uporaba dela na novo proizvedenih dobrin, sredstev za obnavljanje in povečanje osnovnih sredstev in zalog| ustaviti naložbe □ ekon. investicija □ ekon. investiranje prekomerno investiranje v industrijo □ ekon. vlaganje
nalóžbeni -a -o prid. ▶ načrt 1 ♦ | posojilo ♦3
nalóžbenik -a m ▶ vlagatelj 3
naložíti -ím dov.
1. kaj |narediti, da pride kaj na kako vozilo, žival z namenom, da se prepelje, prenese| naložiti hlode na kamion; naložiti

živino □ natovoriti □ knj.izroč. **nadeti** *nadeti vso prtljago na voz*

□ ekspr. **okomatati** *komu kaj okomatati komu vrečo na ramo*

2. *kaj* |napraviti, da pride na ognjišče kako trdno gorivo z namenom, da se vzdrži ogenj| *naložiti drva na ogenj*

□ knj.izroč. **navreči**

3. *kaj* rač. |prenesti program, datoteko s pomnilniške naprave, omrežja v pomnilnik, na trdi disk računalnika, mobilnega telefona| *naložiti datoteko* □ rač. **prenaložiti**

4. *komu kaj* |napraviti, da je kdo dolžen opraviti kaj| *Naložili so mu veliko dela* □ knj.izroč. **naprtati** □ ekspr. **naprtiti** □ ekspr. **natovoriti** □ knj.izroč. **navesiti** □ ekspr. **obesiti** □ ekon. **obremeniti** *koga s čim obremeniti učence z izvenšolskim delom* □ knj.izroč. **oprčiti** □ knj.izroč. **ovesiti**

GLEJ ŠE natvesti | obsoditi | vložiti 3, 4 | zložiti 2

naložiti jih -ím jih dov. ► natepsti

nalúckati se -am se dov. ► opiti se

nalúckati se ga -am se ga dov. ► opiti se

namagnétiti -ím dov. *kaj* |narediti kaj magnetno| *namagnetiti in razmagnetiti železo* □ **omagnetiti** □ star. **magnetizirati**

namàh prisl. ► hkrati¹ | takoj 1

namáhati -am dov. ► nakositi | natepsti | premagati 1

namáhniti -em dov. ► naleteti

namákati -am dov.

1. *kaj* |imeti kaj potopljeno v tekočini, navadno z določenim namenom| *Roke je dolgo namakal v vodi* □ zastar. **kvasiti²**

□ ekspr. **močiti**

2. *kaj* |dovajati vodo, zlasti obdelovalnim zemljiščem| *Travnik namaka studenec* □ ekspr. **napajati** □ knj.izroč. **omakati** □ zastar. **orošati**

GLEJ ŠE moriti | pomakati

namákati se -am se nedov. ► kopati se¹ 1

namakníti in **namákniti** -em dov. ► dodati 1

namálati -am dov. ► naslikati

namastíti -ím dov.

1. *kaj* |narediti kaj mastno| *Izločki namastijo kožo* □ **zmastiti**

2. *kaj* |namazati z mastjo, maščobo| *namastiti pekač* □ **pomastiti**

□ knj.izroč. **omastiti**

namašíti -ím dov. ► natlačiti | stlačiti 2

namaškarán -a -o povdk. ► našemljen

namaškaráti -ám dov. ► našemiti 1, 2

namaškaráti se -am se dov. ► našemiti se 1, 2 | obleči se pp 2

namàz -áza m

• gastr. **sirni namaz** □ gastr. **sirov namaz**

GLEJ ŠE premaz

namázan -a -o prid. ► prebrisan povdk. 1

namázati -mázem dov.

1. *kaj* |nanesti na kaj tanko plast mastne ali tekoče snovi|

namazati pekač z oljem □ **pomazati**

2. *kaj* |dati mazivo med drsne ploskve ležajev ali vodil|

namazati ležaje □ teh., žarg. **podmazati**

GLEJ ŠE naslikati | natepsti | pobegniti | premagati 1 | prevarati 1

namazíli -ím dov. ► balzamirati

naméček -čka m ekspr. |kar se doda k določenim, dogovorjenim količinam| *Menjam, če daste kaj namečka* □ knj.izroč. **navrček**

□ knj.izroč. **primeček**

namehúriti se -im se dov. |postati prekrit z mehurji| *Zaradi vlage se je stenska obloga namehurila* □ **zmehuriti se**

na mēji predl. zv. *česa* v prislovnem in povedkovniškem določanju |izraža bližino prenehanja določenega stanja, ki sovпада z nastopom neželenega stanja| *poslovati na meji rentabilnosti; Kar doživljamo, je na meji sprejemljivega* □ **na robu**

namémba -e ž ► namen

namémbnost -i ž ► vloga¹ 2

namèn -éna m |duševna usmerjenost k uresničitvi kakega

dejanja| *Njegov namen je očiten* □ knj.izroč. **intenca** □ knj.izroč. **intencija**

□ star. **namemba** □ zastar. **svrha** □ **namera** 7

GLEJ ŠE cilj

namenilnik -a m jezikosl. |glagolska oblika na -t ali -č ob glagolih premikanja| *raba namenilnika* □ jezikosl. **supin**

nameníti in **naméniti** -ím dov. *kaj za kaj* |skleniti, odločiti, da se kaj uporabi za kaj| *Za gradnjo nove šole so namenili dodatna sredstva* □ knj.izroč. **določiti** □ publ. **odkazati** *Dobiček so odkazali za gradnjo nove poslovne stavbe* □ zastar. **odmeniti** □ ekspr. **odmeriti**

GLEJ ŠE določiti 2

nameníti se in **naméniti se** -ím se dov. *kaj* navadno z nedoločnikom, namenilnikom ali z glagolskim samostalnikom |izraža namen koga, da uresniči dejanje| *Namenil se je vrniti* □ nar. **naravnati se** *Naravnal se je spat*

□ star. **odločiti se k čemu** *Odločil se je k pisanju*

GLEJ ŠE oditi | skleniti 1

naménjati -am nedov. *kaj za kaj* |večkrat skleniti, odločiti, da se kaj uporabi za kaj| *Potrebno bo namenjati več sredstev za razvoj*

□ **določati** □ ekspr. **odmerjati**

GLEJ ŠE določati 2

naménjati se -am se nedov. ► nameravati

naménoma namer. prisl. |izraža, da se dejanje zgodi zaradi določenega namena| *Namenoma se je obrnil stran, da ne bi pozdravil*

□ **nalašč** □ **namerno** □ **zanalašč** □ knj.izroč. **hote** □ knj.izroč. **hotoma**

□ star. **vedoma**

naméra -e ž |duševna usmerjenost k uresničitvi kakega dejanja v bližnji prihodnosti| *Nimam namere napisati zgodovinsko knjigo*

□ knj.izroč. **pretenzija**

namerávati -am nedov. *kaj* z nedoločnikom |izraža duševno usmerjenost osebkam k uresničitvi kakega dejanja v bližnji prihodnosti| *Namerava zidati hišo* □ **pripravljati se k čemu** *Že nekaj časa se pripravlja k učenju* □ ekspr. **hoteti** *Že dolgo ti hočem to povedati* □ knj.izroč. **kaniti²** □ knj.izroč. **meniti²** *Menil sem iti tja*

□ ekspr. **misлити** *Mislil sem govoriti z njim* □ knj.izroč. **namenjati se**

□ star. **namerjati**

namériti -ím dov. *kaj* |z ocenitvijo lege, oddaljenosti od cilja, dati orožju položaj, potreben za njegovo uspešno uporabo| *Dvignil je puško in jo nameril na cilj*

□ knj.izroč. **naravnati**

GLEJ ŠE naleteti | naperiti | usmeriti 2

namériti se -ím se dov. ► skleniti 1 | zgoditi se 1

namérjati -am nedov. *kaj* |z ocenjevanjem lege, oddaljenosti cilja, dajati orožju položaj, potreben za njegovo uspešno uporabo| *Strojnico je namerjal na spodnji rob skale* □ **naravnavati**

GLEJ ŠE nameravati | naperjati | usmerjati 2

namérni -a -o prid. |ki se zgodi zaradi določenega namena| *namerna poškodba* □ knj.izroč. **hoteni** ■ protip. **nenamerni**

GLEJ ŠE nenamerni | odvisnik • 2

namérno prisl. ► namenoma

na mésec prisl. zv. ► mesečno 2

naméstek -tka m ► nadomestilo 2

namésti -mêtem dov. ob sneženju |nabrati se v določeni količini|

Snega je nametlo do oken □ **zamesti²** □ pog. **nakidati**

namestítev -tve ž ► montaža 1 | nastanitev | zaposlitev 1, 2

namestíti -ím dov. *kaj* |narediti, da pride kaj v določeni, ustrezni položaj| *namestiti rakete* □ knj.izroč. **stacionirati** □ knj.izroč. **umestiti** *umestiti kip na podstavek*

GLEJ ŠE montirati | nadomestiti 1 | nastaniti | zaposliti 1

namestiti se -ím se dov. s prisl. določilom |spraviti se kje v določeni telesni položaj| *namestiti se na postelji* □ ekspr. *ugnezditi se* □ knj.izroč. *umestiti se* □ ekspr. *usidrati se* 7
GLEJ ŠE nastaniti se

namestitveni -a -o prid. ▶ center 6 | prostor 14 | zmogljivosti 4
naméstni -a -o prid. ▶ nadomestni | učitelj 2

naméstnik -a m |kdor ima začasno položaj, funkcijo koga drugega| *Če je hotel na dopust, si je moral v službi najti namestnika* □ star. *nadomestnik* □ knj.izroč. *substitut*

- 1. zgod. *deželni namestnik* □ zgod. *deželni glavar* 2. *namestnik guvernerja* □ *viceguverner* 3. *namestnik konzula* □ *vicekonzul*

GLEJ ŠE duhovnik 1 | papež | regent

naméstništvo -a s ▶ regentstvo | vlada 4

namésto predl. z rodilnikom |za izražanje zamenjave| *narediti kaj namesto koga drugega* □ star. *mesto* 2

namestováti -újem nedov. ▶ nadomeščati 1, 2

naméšati in *namešati* -am dov. ▶ zamešati

naméščanje -a s ▶ montaža 1 | zaposlovanje

naméščati -am nedov. *kaj* |delati, da pride kaj kam v določeni, ustrezni položaj| *Vojaki nameščajo orožje* □ knj.izroč. *umeščati* *umestiti kip na podstavek*

GLEJ ŠE montirati | nadomeščati 1 | nastanjati | zaposlovati 1

naméščenec -nca m ▶ uslužbenec

naméščenje -a s ▶ zaposlitev 1, 2

nametáti -méčem dov. ▶ zmetati

namežikati -am dov. ▶ pomežikniti 2

namežikniti -em dov. ▶ pomežikniti 2

namežikováti -újem nedov. ▶ mežikati 1, 2

namíg -a m |hoteno prikrito izražena misel, opozorilo| *Komisija je dobila namig, naj zadeve ne raziskuje dalje* □ ekspr. *migljaj* □ star. *namigljaj*

na míg prisl. zv. ▶ takoj 1

namigávanje -a s ▶ namigovanje

namigávati -am nedov. ▶ namigovati

namigljáj -a m ▶ namig

na migljáj prisl. zv. ▶ takoj 1

namígniti -em dov. *na kaj* |hoteno prikrito omeniti, opozoriti| *Zlobno je namignil na njeno preteklost* □ ekspr. *cikniti* □ star. *natolkniti*

namigovánje -a s |hoteno prikrito omenjanje, opozarjanje| *Taka namigovanja so hoteli odločno zavrniti* □ *namigovanje*

□ knj.izroč. *aluzija* □ ekspr. *cikanje* □ knj.izroč. *insinuacija*

namigováti -újem nedov. *na kaj* |hoteno prikrito omenjati, opozarjati| *S tem vprašanjem namiguje na domače razmere*

□ *namigavati* □ knj.izroč. *aludirati* □ ekspr. *cikati* □ knj.izroč. *insinuirati*

Pisec članka insinuira, da je nesreča posledica nepazljivosti

□ knj.izroč. *meriti*

namigúša -e ž ▶ spogledljivka

na milijárde prisl. zv. ▶ veliko 2

namíslek -a m ▶ domislek | zamisel

namísliti -im dov. ▶ izmisliti si 1

namísliti si -im si dov. ▶ izmisliti si 2 | zamisliti si

namíšljati si -am si nedov. ▶ zamišljati si

namíšljeni -a -o prid. |ki je izoblikovan, ustvarjen v mislih in v resničnosti ne obstaja| *namíšljeni krog na zemeljski površini; namíšljena črta* □ *umišljeni*

GLEJ ŠE bolnik 17 | izmišljeni | svet 1 45

namízje -a s rač. |navidezna delovna površina grafičnega uporabniškega vmesnika na računalniškem zaslonu| *shraniti datoteko na namízje* □ rač., žarg. *desktop*

namízni -a -o prid. ▶ koledar pp | posoda 2 pp | pribor 3 | prt 2 | tenis 1 | vino pp 2

namíznik -a m ▶ prt 2

namiznoténiški -a -o prid. ▶ žogica 1

namlátiti in *namlátiti* -im dov. ▶ natepsti | premagati 1

namléti -méljem dov. ▶ povedati

namnožiti -ím dov. ▶ pomnožiti | povečati

namnožiti se -ím se dov. ▶ razmnožiti se

na móč prisl. zv. ▶ zelo 2

namočiti -móčim dov.

1. *kaj* |dati v tekočino, navadno z določenim namenom| *namočiti perilo* □ *omočiti*

2. *kaj* |narediti, da je kaj prepojeno z vodo v obliki padavin| *Dež je obilno namočil zemljo* □ nar. *primočiti* □ knj.izroč. *zamočiti*

GLEJ ŠE pomočiti 1 | zmočiti

namočiti se -móčim se dov. ▶ kopati se 1

namôlsti -môlzem dov. *kaj* |z molzenjem priti do določene količine mleka| *namolsti veliko mleka* □ nar. *nadojiti*

GLEJ ŠE prejeti 2

namótati -am dov. ▶ naviti

namotávati -am nedov. ▶ navijati 1

namótek -tka m ▶ navitek

namráziti se -im se dov. ▶ premraziti se

namrdáti -am dov. ▶ spačiti

namrdávati se -am se nedov. ▶ zmrfovati se

namrdniti -em dov. ▶ spačiti

namrdniti se -em se dov. ekspr. |z nenaravnimi, nepravilnimi gubami, potezami, zlasti okrog ust in nosu, pokazati, izraziti negativni, odklonilni odnos do česa| *Ob teh besedah se je namrdnil* □ ekspr. *popačiti se* □ ekspr. *spačiti se* □ ekspr. *zmrdniti se*

namrdováti -újem nedov. ▶ pačiti

namrdováti se -újem se nedov. ▶ zmrfovati se

namreč pojasnj. vez. |za utemeljevanje, pojasnjevanje prej povedanega| *Tam, namreč pri sosedovih, je veliko novega* □ zastar. *rekše*

namréžiti -im dov. ▶ zamrežiti

namrgóditi -im dov. ▶ namrščiti

namrgóditi se -im se dov. ▶ namrščiti se

namrščiti -im dov. *kaj* |narediti obrazne gube, poteze kot pri miselnem naprezanju, zaskrbljenosti, nejevolji| *namrščiti čelo* □ *namrgoditi*

namrščiti se -im se dov. |z značilnimi obraznimi gubami, potezami izraziti miselno naprezanje, zaskrbljenost, nejevoljo| *Ob pogledu nanj se je namrščila* □ *namrgoditi se*

na mrtvo prisl. zv. ▶ zelo 1

na mízlo prisl. zv. ▶ na hladno

namrzniti -em dov. ▶ omrzniti

namrzniti se -em se dov. ▶ premraziti se

namúlititi se -im se dov. ▶ skujati se

namúzati se -am se dov. ▶ namuzniti se

namúzniti se -em se dov. |s prikritim smehom, značilnim izrazom pokazati hudomušen odnos do česa| *V odgovor se je samo namuznil* □ knj.izroč. *namuzati se* □ knj.izroč. *pomuzati se* 1

na náglo prisl. zv. ▶ hitro 2 | nenadoma 2

nanágloma prisl. ▶ hitro 2 | nenadoma 2

nanášati -am nedov. *kaj* |s svojim delovanjem povzročati, da kaj kam pride, se kje nabere| *Voda stalno nanaša prod in pesek* □ ekspr. *odlagati*

GLEJ ŠE znašati 1, 2

nanášati se -am se nedov. *na kaj* |izraža, da je kaj v zvezi, povezanosti s čim| *Opisani dogodki se nanašajo na ta kraj*

□ zastar. **odnašati se** □ knj.izroč. **povračati se** □ ekspr. **sukati se** *okoli česa* *Vse misli se sukajo okoli zadnjih dogodkov*

nandú -ja m zool. |noju podobna južnoameriška ptica| *Nanduja še nisem videl* □ zool. **ameriški noj**

nanések -ska m ► nanos

nanêsti -nêsem dov.

1. *kaj* |z delovanjem povzročiti, da kaj kam pride, se kje nabere| *Kamenje in pesek je nanesla voda* □ ekspr. **nanositi**

2. s prislovnim določilom |dati, prinesiti denar, dobiček| *Obresti precej nanesejo* □ **navreči** □ pog. **vreči**

GLEJ ŠE znositi 1, 2

nanízati -am dov. *kaj na kaj* |spraviti, pritrčiti drobne, navadno istovrstne predmete drugega za drugim na kaj, navadno na vrvico, žico| *nanizati gumbe na vrvico* □ **nabrati**

GLEJ ŠE navesti

nanizávati -am nedov. ► nizati

nanízem -zma m ► pritlikavost

na nogàh prisl. zv. ► stoje

nanoréti se -ím se dov. ► iznoretiti se | natekati se

nanòs -òsa m |kar nanese veter, voda| *Cesta je polna nanosov*

□ knj.izroč. **nanesek**

• teh. **osnovni nanos** barve □ teh. **temeljni nanos** barve

nanosíti -nósím dov. ► nanesti 1 | znositi 1, 2

nanósnik -a m ► ščipalnik

nanosomíja -e ž ► pritlikavost

na nóter prisl. zv. ► navznoter

na nôvo kratn. prisl. zv. |izraža ponovitev dejanja| *Okna so na novo prepleskali* □ pog. **spet**¹ □ pog. **še enkrat**

GLEJ ŠE razporediti ♦

na nôže prisl. zv. ► na ribežen

nanóžnica -e ž nav. mn., arheol. |okras za na noge, navadno v obliki obroča| *uhani, zapestnice in nanožnice* □ arheol. **nagležnjica**

naobedováti se -újem se dov. ► nakositi se

naoblačíti se -ím se dov. ► pooblačiti se

naobrázba -e ž ► izobrazba

naobráziti -im dov. ► izobraziti

naobráženost -i ž ► izobraženost

na obróke prisl. zv. ► na posojilo

naóčarka -e ž ► kobra

na očéh prisl. zv. ► nadzorovati | po očeh

naóčnice -ic ž mn. ► očala | plašnice

naóčnik -a m ► monokel

naóčnikar -ja m ► očalar | optik

naóčniki -ov m mn. ► očala

na odprtem prisl. zv. ► zunaj¹

naóknice -ic ž mn. |priprava na zunanji strani okna za zatemnjevanje, zapiranje okenske odprtine| *odpreti naoknice*

□ **oknice** □ redk. **nadoknice** □ knj.izroč. **oboknice** □ pog. **polkna**

□ pog. **polknice** □ nar. **škure** □ nar. **temnice** □ star. **vetrnice**

□ knj.izroč. **zaklopnice**

na okó prisl. zv. ► jajce • 1 | okulirati | približno¹

naokóli prisl. ► miniti 1 | obiskati | okoli¹ | v okolici

naokróg prisl. ► miniti 1 | obiskati | okoli¹

na okróglo člen. zv. ► približno²

naóljiti -im dov. *kaj* |namazati z oljem| *naoljiti ključavnico*

□ knj.izroč. **pooljiti** □ knj.izroč. **zaoljiti**

naópak¹ prisl. ► napačno¹

naópak² člen. ► nasprotno³

na osnóvi prisl. zv. ► glede na

naostrèn -êna -o prid. ► nasprotovati 2

naostríti -ím dov. ► nabrusiti | ošiliti

napacáti -ám dov. ► naslikati

napackáti -ám dov. ► naslikati

napáčen -čna -o povdk.

1. |izraža, da kaj ni v skladu z določenimi merili, zahtevami| *Vaš odgovor je napačen* □ **nepravilen** □ ekspr. **narobe**⁴ *Račun je narobe*

□ star. **pogrešen** □ ekspr. **zgrešen** □ knj.izroč. **zmoten**¹

2. z nikalnico, ekspr. |izraža, da ima kaj določene pozitivne lastnosti v precejšnji meri| *Fant ni napačen, le hitro se razjezi*

□ knj.izroč. **napak** □ nar. **narobečen**

napáčni -a -o prid. |ki s svojimi lastnostmi ne utemeljuje ocene, da je v skladu z določenimi merili, zahtevami| *sprejeti napačni ukrep; napačna smer* □ **nepravi** □ **nepravilni** *nepravilni rezultat* □ ekspr. **narobe**¹ *narobe smer* □ nar. **narobešnji** □ knj.izroč. **narobni** □ ekspr. **zgrešeni** □ ekspr. **zmotni** ■ protip. **pravilni**

GLEJ ŠE pravilni

napáčno¹ nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje ne ustreza določenim merilom, zahtevam| *napačno razlagati zakon; napačno razumljen* □ **narobe**² □ zastar. **naopak**¹ □ knj.izroč. **napak** □ knj.izroč. **neprav** □ ekspr. **zgrešeno** ■ protip. **pravilno**¹

napáčno² povdk. z nikalnico, ekspr. |izraža, da je kaj primerno, koristno| *Ne bo napačno, če greš z njimi* □ knj.izroč. **napak** □ ekspr. **narobe**⁴ □ ekspr. **odveč** □ ekspr. **slabo**²

napàd -áda m

1. |oborožena vojaška akcija z namenom uničiti, onesposobiti nasprotnikove sile; vdor vojaških sil ene države v drugo| *Napad se je začel v jutranjih urah; napad brez vojne napovedi* □ publ. **agresija**

♦ **zračni napad** □ napad iz zraka

2. ekspr. |oster, grob, žaljiv nastop proti komu| *odgovoriti na napade v tisku* □ knj.izroč. **afroft** *polemični afroft* □ knj.izroč. **ataka**

3. |nagel, razmeroma silovit nastop določenih bolezenskih znakov| *napad z bolečinami v prsih* □ ekspr. **naval** *naval kašlja*

□ med. **paroksizem**

♦ 1. med. **epileptični napad** □ med. **božjastni napad** □ med. **epileptični insult** □ knj.izroč. **padavični napad** 2. med. **konvulzivni napad** □ med. **konvulzija** 3. med. **malarični napad** □ med. **malijski napad**

GLEJ ŠE infarkt • | izbruh | napasti¹ 1

napadálec -lca m

1. |kdor naredi nenadno, nasilno dejanje, s katerim hoče kaj pridobiti, doseči ali komu škodovati| *ubraniti se napadalca*

□ zastar. **napadnik** □ zastar. **napadovalec** □ zastar. **napastnik**

2. publ. |vojaške sile ene države, ki vdrejo v drugo državo|

Napadalec je napadel s kopnega □ publ. **agresor**

• šport. **srednji napadalec** □ šport, žarg. **centerfor** □ šport, žarg. **pivot**

napadálen -lna -o prid. |ki izraža, kaže oster, grob, žaljiv odnos do koga| *napadalen govor* □ **agresiven** *imeti agresivne namene* □ zastar. **naskakovalen** □ evfem. **nemiroljuben** □ ekspr. **ofenziven** □ zastar. **rogoboren** *rogoboren spis*

napadáltni -a -o prid. ► igravec 2•3 | polovica 1• | vojna 1 pp | vojna 1•3

napadálno nač. prisl. |izraža, da dejanje kaže oster, grob, žaljiv

odnos do koga| *napadalno se vesti* □ **agresivno** □ ekspr. **ofenzivno**

napadálnost -i ž |dejstvo, da kdo izraža, kaže oster, grob, žaljiv

odnos do koga| *odzvati se na fantovo napadálnost* □ **agresivnost**

□ ekspr. **ofenzivnost** *politična ofenzivnost* □ ekspr. **popadljivost**

napádati -am nedov.

1. *kaj* |opravljati oboroženo vojaško akcijo z namenom uničiti, onesposobiti nasprotnikove sile| *napadati sovražnikove položaje*

□ **naskakovati** □ ekspr. **jurišati** *na kaj* *Sovražnikove čete so jurišale na*

trdnjavo □ ekspr. **navaljevati** *Sovražnikove čete so navaljevale od vseh strani* □ ekspr. **tolči** |napadati s streljanjem| *tolči sovražnika iz zasede*

2. koga |opravljati nenadno, nasilno dejanje, s katerim se hoče kaj pridobiti, doseči ali komu škodovati| *Napadali so ljudi in jih ropali* □ **lotevati se** *lotevati se drug drugega z noži* □ **spravljati se na koga/nad koga** *spravljati se na šibkejšega nasprotnika* □ zastar. **napastovati**

3. koga ekspr. |ostro, grobo, žaljivo nastopati proti komu| *napadati koga v časopisu* □ knj.izroč. **atakirati** □ knj.izroč. **insultirati** □ ekspr. **lotevati se javno se lotevati koga** □ ekspr. **naskakovati** □ ekspr. **padati po kom** □ ekspr. **spravljati se na koga/nad koga** □ publ. **tolči po kom**

GLEJ ŠE kritizirati | prevzemati 4

napáden -dna -o povdk. ▶ opazen²

napádnik -a m ▶ napadalec 1

napadoválec -lca m ▶ napadalec 1

napajališče -a s |kraj, prostor, kjer se napajajo živali| *gnati živino na napajališče* □ knj.izroč. **pojilo**

napajálnik -a m ▶ samonapajalnik

napájati -am nedov. *kaj* |dajati živali vodo| *napajati krave* □ knj.izroč. **pojiti**

GLEJ ŠE nalivati 3 | namakati 2

napájati se -am se nedov. ▶ uživati 3

nápak povdk. ▶ napačen 2 | napačno¹ | napačno²

napáka -e ž

1. |kar ni v skladu z določenim pravilom, določeno normo| *odpravljati napake* □ neknoj. pog. **feler feler** *v izdelavi* □ evfem. **iregularnost** □ neknoj. pog. **kiks** □ evfem. **lapsus** □ ekspr. **napakica** □ zastar. **nedostatek** □ evfem. **nepravilnost** □ ekspr. **pega** *očistiti pege v spisu* □ star. **pogrešek** □ zastar. **pogreška** □ ekspr. **pomanjkljivost** □ ekspr. **potota** □ ekspr. **slabost** □ ekspr. **spodrsrljaj** *spodrsrljaji v prevodu* □ knj.izroč. **šibkost**

♦ **1.** glavna napaka □ pog. generalna napaka □ knj.izroč. kardinalna napaka □ največja napaka **2.** jezikovna napaka □ knj.izroč. solecizem **3.** velika napaka □ ekspr. fatalna potota □ ekspr. huda napaka □ ekspr. kapitalna napaka □ ekspr. katastrofalna napaka □ ekspr. katastrofalna zmota □ ekspr. nepopravljiva napaka □ ekspr. pogubna napaka □ knj.izroč. pogubna zmota □ ekspr. usodna napaka □ ekspr. usodna potota □ knj.izroč. usodna zmota

4. tiskarska napaka □ tiskovna napaka

2. navadno s prilačkom |lastnost, značilnost, ki ni v skladu z normalnim, zdravim stanjem, delovanjem organizma| *telesna napaka* □ knj.izroč. **defekt** □ knj.izroč. **hiba** □ med. **okvara**

♦ **govorna napaka** □ artikulacijska napaka

3. navadno s prilačkom |slaba, nezaželeno lastnost, značilnost koga, zlasti v moralnem pogledu| *Njegova največja napaka je lažnivost* □ ekspr. **madež** □ zastar. **maroga**¹ □ evfem. **pomanjkljivost** □ knj.izroč. **pregrešek** *Nihče ni brez pregreška*

4. |dejanje, ravnanje, ki ni v skladu z določenim ciljem, položajem| *Izkoristil je nasprotnikovo napako in zmagal* □ ekspr. **greh**¹ *popravljati stare grehe* □ star. **pogrešek** □ zastar. **pogreška** □ star. **prepust** *Tako ravnanje je bil velik prepust* □ **spodrsrljaj** |manjša napaka|

♦ šport. **osebna napaka** □ šport., žarg. osebna

GLEJ ŠE aberacija • | pogrešiti

napákica -e ž ▶ napaka 1

napálmóbomba -e ž ▶ bomba ♦³

napálmški -a -o prid. ▶ bomba pp 1 | bomba ♦³

na pámet nač. prisl. zv. |izraža, da dejanje poteka brez uporabe napisanega besedila, pripomočkov| *govoriti na pamet* □ pog. **iz glave** □ star. **na izust**

GLEJ ŠE računanje ♦² | učiti se ♦²

napápcati se -am se dov. ▶ najesti se

napárati -am dov. ▶ prevarati 1

naparfumírati se -am se dov. ▶ nadišaviti se

napást -i ž ▶ skušnjava

napásti¹ -pádem dov.

1. *kaj* |izvesti oboroženo vojaško akcijo z namenom uničiti, onesposobiti nasprotnikove sile| *napasti sovražnikovo postojanko* □ knj.izroč. **atakirati** □ publ. **izvesti napad na kaj** □ ekspr. **naskočiti** □ ekspr. **navaliti** *navaliti iz zasede* □ ekspr. **udariti po čem** *udariti po sovražniku* □ ekspr. **usekati po čem**

2. koga |izvesti nenadno nasilno dejanje, s katerim se hoče kaj pridobiti, doseči ali komu škodovati| *Nekdo ga je napadel* □ **spraviti se na koga/nad koga** □ ekspr. **lotiti se** *Trije so se ga lotili* □ ekspr. **pasti**¹ *po kom* □ ekspr. **planiti na koga/po kom**

3. koga ekspr. |ostro, grobo, žaljivo nastopati proti komu| *napasti koga v javnosti* □ knj.izroč. **atakirati** □ knj.izroč. **insultirati** □ ekspr. **naskočiti** □ ekspr. **pasti**¹ *po kom* □ ekspr. **planiti po kom** *Kritiki so planili po njem* □ ekspr. **skopati se**² *na koga/nad koga* □ ekspr. **spraviti se na koga/nad koga** □ ekspr. **usekati usekati koga z opazko**

GLEJ ŠE zapasti 1

napásti² -pásem dov. ▶ nahraniti²

napásti si -pásem si dov. ▶ nagledati se

napástnik -a m ▶ napadalec 1 | skušnjavec

napastováti -újem nedov. ▶ napadati 2 | zapeljivati

napastvováti -újem nedov. ▶ prevzemati 4

napeljáti -péljem dov.

1. |z vlečenjem spraviti navadno kaj dolgega, podolgovatega na določeno mesto| *napeljati trak skozi zanke* □ **prepeljati** □ **vpeljati**

2. *kaj* |načrtno namestiti žice, cevi, naprave za določeno delovanje, zlasti v stavbah| *napeljati centralno kurjavo, vodovod* □ **inštalirati** □ pog. **potegniti potegniti elektriko do hiše**

3. *kaj* |narediti, da kaj prehaja na določeno mesto| *napeljati vodo na travnik* □ knj.izroč. **navrniti**

GLEJ ŠE kanalizirati | nagovoriti | obrniti 4 | pripeljati 4 | razpeljati | zvoziti¹

napeljáva -e ž |načrtna namestitev žic, cevi, naprav za določeno delovanje; sistem žic, cevi, naprav za določeno delovanje, zlasti v stavbah| *končati napeljavo centralne kurjave; zamenjati dotrajano napeljavo* □ **inštalacija**

• električna napeljava □ električna inštalacija □ pog. elektrika □ teh. elektroinštalacije

napeljávanje -a s ▶ napeljevanje

napeljávati -am nedov. ▶ nagovarjati | napeljevati 2 | obračati 3

napeljeválec -lca m prav. |kdor koga naklepno nagovori, prepriča, da stori kaznivo dejanje| *zaslišati napeljevalca* □ star. **nasnovatelj**

napeljevánje -a s |načrtno nameščanje žic, cevi, naprav za določeno delovanje| *napeljevanje plina* □ **inštaliranje** □ **napeljevanje napeljeváti** -újem nedov.

1. |z vlečenjem spravljati navadno kaj dolgega, podolgovatega na določeno mesto| *napeljevati žico skozi cev* □ **prepeljavati** □ **prepeljevati** □ **vpeljati** *vpeljati elastiko v pas*

2. *kaj* |načrtno nameščati žice, cevi, naprave za določeno delovanje, zlasti v stavbah| *Začeli so napeljevati elektriko* □ **inštalirati** □ **napeljávati** □ pog. **potegovati potegniti elektriko do hiše**

3. *kaj* |delati, da kaj prehaja na določeno mesto| *napeljevati vodo v kanale* □ knj.izroč. **navračati**

GLEJ ŠE nagovarjati | obračati 3

napenjač -a m ▶ napenjalec | natezalo

napenjálec -lca m |priprava za nategovanje, zategovanje| *nape-njalec za šotorske vrvi* □ **napenjač**

GLEJ ŠE natezalo

napenjáljni -a -o prid. ▶ rjuha •2

napenjati -am nedov.

1. *kaj* |z razmeroma močnim potegovanjem, vlečenjem pov-zročati, da postane kaj bolj ravno, gladko, brez gub| *napenjati rjuho* □ ekspr. **nategovati** □ knj.izroč. **natezati**

2. *kaj* |dajati čemu navzgor, navzven ukrivljeno obliko| *Veter napenja jadra* □ ekspr. **nabuhovati** □ zastar. **nadimati** □ ekspr. **napihavati** □ ekspr. **napihovati**

3. |povzročati, da se tvorijo v prebavilih plini v veliki meri| *Fižol napenja* □ ekspr. **napihovati** □ evfem. **povzročati vetrove**

4. *kaj* ekspr. |izraža veliko intenzivnost dejanja, kot ga določa samostalnik| *napenjati oči* □ ekspr. **naprezati**

GLEJ ŠE misliti 1 | nategovati | prizadevati si

napenjati se -am se nedov. ▶ bahati se | mučiti se 2 | naraščati 2 | postavljati se | prizadevati si | vznemirjati se | vzpenjati se 5

napéra -e ž ▶ špica¹ 1

napérek -rka m ▶ špica¹ 1

napériti -im dov. *kaj* |obrniti orožje proti komu z namenom zagroziti, zapretiti| *naperiti orožje v koga* □ **uperiti** □ ekspr. **nameriti** □ knj.izroč. **upreti**

GLEJ ŠE usmeriti 2

napérjati -am nedov. *kaj* |obračati orožje proti komu z namenom zagroziti, zapretiti| *naperjati revolver v koga* □ **uperjati** □ ekspr. **namerjati** □ knj.izroč. **upirati**

GLEJ ŠE usmerjati 2

napérjenost -i ž ▶ usmeritev 2

naperúšiti se -im se dov. ▶ našopiriti se

napét -a -o povdk. |izraža, da se komu tvorijo v prebavilih plini v veliki meri| *Kadar je sadje, je napet* □ ekspr. **napihnen**

♦ **biti napet** □ evfem. imeti vetrove

GLEJ ŠE izbočen | vznemirjen

napétež -a m ▶ fanatik

napéti¹ -pnèm dov.

1. *kaj* |z razmeroma močnim potegovanjem, vlečenjem pov-zročiti, da postane kaj bolj ravno, gladko, brez gub| *napeti rjuho* □ ekspr. **nategniti**

2. *kaj* |z razmeroma močnim potegovanjem, vlečenjem dati, spraviti kam| *napeti vrv med dva kola* □ pog. **potegniti**

3. *kaj* |spraviti kaj v stanje, da je pripravljeno za sprožitev, strel| *Napel je brzostrelko in sprožil* □ knj.izroč. **naprožiti** □ nar. **navreti navreti puško**

GLEJ ŠE izbočiti | našobiti se | nategniti

napéti² -pôjem dov. ▶ povedati

napéti jih -pôjem jih dov. ▶ ošteti

napéti se -pnèm se dov. ▶ izbočiti se | narasti 2 | postaviti se 2 | vznemiriti se | vzpeti se 5

napétje -a s ▶ vznemirjenost

napetnájtiti -im dov. ▶ ogoljufati | prevarati 1

napetolíčen -čna -o prid. ▶ zvenceč

napétost -i ž elektr. |količina, ki določa tok med točkama, pove-zanima z vodnikoma| *meriti napetost* □ elektr. **električna napetost**

♦ 1. elektr. **nominalna napetost** □ elektr. nazivna napetost

2. elektr. **vzbujalna napetost** □ elektr. vzbujevalna napetost

• 1. fiz. **mehanska napetost** □ fiz. napetost 2. med. **mišična napetost**

□ med. mišični napon □ med. mišični tonus

GLEJ ŠE izbočenost | ojačenje • | voltmeter | vznemirjenost

napétostni -a -o prid. ▶ ojačevalnik pp 1

napèv -éva m |oblikovno in vsebinsko urejena skupina tonov, določenih po višini in trajanju, ki se poje| *Napev si je zapomnil, besedilo pa je pozabil* □ **melodija** □ star. **viža**

GLEJ ŠE arija

napháti -phám dov. ▶ napolniti 1

napháti se -phám se dov. ▶ najesti se

napíčiti -im dov. ▶ nabosti 1 | nataktniti 1

napíflati se -am se dov. ▶ nadrdrati se

napíh -a m ▶ emfizem

napihávati -am nedov. ▶ napenjati 2 | napihovati

napihávati se -am se nedov. ▶ bahati se

napíhniti -em dov. *koga* ekspr. |povzročiti, da postane kdo domišljav, prevzeten| *Pohvala ga je napihnila* □ ekspr. **napuhniti**

GLEJ ŠE izbočiti | pretirati

napíhniti se -em se dov. ▶ izbočiti se

napíhnjen -a -o prid. ▶ domišljav | napet | zvenceč

napíhnjenec -nca m ▶ domišljavec

napíhnjenka -e ž ▶ domišljavka

napíhnjenost -i ž ▶ domišljavost

napihovánje -a s ▶ bahanje

napihováti -újem nedov. *kaj* |napolnjevati kaj z zrakom, da postane po obsegu večje| *napihovati balon* □ knj.izroč. **napihavati**

GLEJ ŠE napenjati 2, 3 | pretiravati

napihováti se -újem se nedov. ▶ bahati se | postavljati se | pri-zadevati si

napíjati -am nedov. ▶ nazdravljati | opijanjati 1

napíjati se -am se nedov. ▶ opijati se | popivati

napíkati -am dov. ▶ nabosti 2

napílití se -im se dov. ▶ naučiti se

napírati se -am se nedov. ▶ prizadevati si

napís -a m |krajše besedilo, ki daje informacijo o določeni stvari| *prebrati napis na vratih* □ num. **legenda** |napis na novcu, pečatu|

♦ **nagrobni napis** □ knj.izroč. **epitaf** □ **grobni napis** □ star. **nadgrobní napis** □ knj.izroč. **nagrobnik**

GLEJ ŠE naslov 1

napísati in **napisáti** -píšem dov.

1. *kaj* |s svinčnikom, peresom, kredo narediti črke, številke, navadno na gladki površini| *napisati veliki A; napisati datum*

□ **zapisati** □ **naččkati** ↗

2. *kaj* |s pisanjem izdelati besedilo| *napisati članek*

□ neknj. pog. **sklamfati** □ slabš. **skrupucati** □ star. **spisati** □ ekspr. **spraviti**

na papir □ ekspr. **vreči na papir** □ slabš. **zmazati** □ ekspr. **zmečkati**

□ ekspr. **zmetati na papir**

3. *kaj* |narediti, ustvariti umetniško, znanstveno delo| *napisati dramo* □ knj.izroč. **skomponirati** □ star. **spisati** □ star. **zložiti**

GLEJ ŠE natipkati

napísni -a -o prid. ▶ banderola | etiketa | plošča •5 | trak •5

napísnica -e ž ▶ etiketa

napisováti -újem nedov. ▶ pisati 1

napítati -am dov. ▶ nahraniti²

napítek -tka m ▶ pijača | zdravica 2

napíti -píjem dov. ▶ opijaniti 1

napíti se -píjem se dov. *česa* |s pitjem zadovoljiti svojo potrebo po pijači| *napiti se vode* □ slabš. **nalokati se** □ otr. **napupcati se** □ ekspr. **nažlampati se**

GLEJ ŠE opiti se

napíti se ga -píjem se ga dov. ▶ opiti se

napítni -a -o prid. ▶ zdravica 2

napítnica -e ž ▶ zdravica 2

napitnina -e ž |manjša vsota denarja, ki se doda plačilu za storjeno uslugo| *Dal mu je majhno napitnino* □ ekspr. **bakšič**

□ zastar. **najojnina** □ knj.izroč. **postrežnina**

napivati -am nedov. ▶ nazdravljati

napízdi -im dov. ▶ ošteti

napláčati in **naplačáti** -am dov. ▶ povrniti 1 | zaarati

naplačílo -a s ▶ ara² | predujem

naplahtáti -ám dov. ▶ nalagati² | prevarati 1

na plán prisl. zv. ▶ ven

na plánem prisl. zv. ▶ zunaj¹

na pláno prisl. zv. ▶ ven

naplastiti -ím dov. ▶ splastiti

napláv -áva m ▶ naplavina 2

napláva -e ž ▶ naplavina 2

naplavína -e ž

1. |plast peska, proda, zemlje, nastala zaradi naplavljanja, nanašanja (tekoče) vode| *rečne naplavine* □ **odkladnina**

♦ geol. **holocenska naplavina** □ geol. **aluvialna naplavina**

2. |kar naplavi (tekoča) voda| *Na bregu je veliko vej, odpadkov in drugih naplavin* □ **plavje** □ knj.izroč. **naplav** □ knj.izroč. **naplava**

napláviti -im dov. *kaj* |s tokom prinesiti, spraviti kam, zlasti na breg, obalo| *Reka je naplavila veje* □ **priplaviti**

naplávljati -am nedov. *kaj* |s tokom prinašati, spravljati kam, zlasti na breg, obalo| *Reka naplavlja les* □ **plaviti**¹

naplávljeni -a -o prid. ▶ drobir 1•2

naplávšati -am dov. ▶ nalagati² | prevarati 1

napleníti in **napléniti** -im dov. ▶ naropati

naplésati se in **naplesáti se** -pléšem se dov. |zadovoljiti svojo željo po plesu| *Ko se bo naplesala, bo spet zadovoljna*

□ knj.izroč. **izplesati se**

naplésti -plétem dov.

1. *kaj* |s pletenjem priti do določenega števila pletenih izdelkov| *Napletla je puloverje za vso družino* □ **splesti**

□ nekj. pog. **naštrikati**

2. *kaj* ekspr. |na skrivaj pripraviti, narediti komu navadno kaj neprijetnega| *Napletel jim je že marsikaj hudega* □ knj.izroč. **nasnovati**

□ ekspr. **skovati** □ ekspr. **splesti** □ slabš. **spletencičiti**

GLEJ ŠE natepsti | natvesti | prevarati 1

naplésti se -plétem se dov. ▶ zgoditi se 1

naplèt -éta m ▶ naklep 1

naplétati -am nedov. ▶ naklepiti¹ | plesti 3 | spletkariti | tepsti | tvesti

napleteničiti -im dov. ▶ povedati pp 10

na plòsk prisl. zv. ▶ plosko

naplòskati -am dov. ▶ natepsti

na počàk prisl. zv. ▶ na posojilo

na počétku prisl. zv. ▶ na začetku¹

na počéz prisl. zv. ▶ približno¹

napóčiti -im dov. ▶ začeti se 1

napodíti -ím dov.

1. *koga* |narediti, povzročiti, navadno z ostrimi besedami, grobim ravnanjem, da kdo zapusti določeni prostor, kraj| *napoditi koga iz hiše* □ **nagnati** □ **spoditi** □ **zapoditi** □ ekspr. **brcniti** □ star. **nadreviti** □ ekspr. **natirati** □ ekspr. **pognati** □ ekspr. **pokazati vrata komu** □ ekspr. **potirati** □ **segmati** □ zastar. **spodrecati** □ pog. **spokati**² □ ekspr. **vreči** □ star. **zadrvti** □ ekspr. **zagnati**

2. *koga* |narediti, povzročiti, navadno z ostrimi besedami, grobim ravnanjem, da kdo kam gre, pride| *Pijance so napodili domov* □ **nagnati** □ **spoditi** □ **zapoditi** □ ekspr. **natirati** □ ekspr. **pognati** □ zastar. **potirati** □ nar. **zaloviti**

3. *koga* |narediti, povzročiti, navadno z ostrimi besedami, grobim ravnanjem, da kdo kaj stori| *napoditi koga delat*

□ **nagnati** *nagnati koga k pisanju* □ **spoditi** □ **zapoditi** □ ekspr. **natirati** □ ekspr. **pognati** □ zastar. **potirati**

GLEJ ŠE odgnati 2 | odpustiti 1

na podlági predl. zv. ▶ glede na

na podnóč prisl. zv. ▶ zvečer

na podstrésju mestov. prostor. prisl. zv. |izraža, da je kaj umeščeno v prostor v stavbi med streho in stropom najvišje etaže| *hraniti odrabljene knjige na podstrešju* □ nar. **na dilah** □ pog. **pod streho** □ star. **pod strešino** □ nar. **pod strešnjo**

na pogléd člen. zv. ▶ na videz

napogníti -pógnem dov. ▶ upogniti 1

napòj -ója m ▶ eliksir | pijača

napojíti -ím dov. *koga s čim* ekspr. |v veliki količini dati komu piti alkoholno pijačo| *napojiti koga z vinom* □ pog. **nacediti** □ ekspr. **naliti** □ ekspr. **zaliti**

najojnina -e ž ▶ najitnina

napóka -e ž |manjša razpoka, navadno na površini| *napoke v lesu* □ knj.izroč. **napoklina**

napókati -am dov. ▶ razpokati

napókati se -am se dov. ▶ najesti se

napoklína -e ž ▶ napoka

napòl mer. prisl. |izraža precejšnje oddaljevanje od polne mere| *napol prazen vlak* □ star. **naspol** □ star. **popoli**²

GLEJ ŠE mračno²

na pôl prisl. zv. ▶ na polovico | odprt ♦ 2 | priprt ♦ | razdeliti si ♦ | razpolavljati | razpoloviti

napóleon -a m ▶ napoleonodor

napoleonóór -ja m num. |francoski zlatnik, kovan v času Napoleona I. in Napoleona III. | *plačati šest napoleonodorjev* □ knj.izroč. **napoleon**

GLEJ ŠE zlatnik pp

napóleonovka -e ž |češnja z rumenimi, z ene strani rdečkasto obarvanimi sadovi| *obirati napoleonovke* □ agr. **dunajka**

napóleonovski -a -o prid. ▶ vojna 1•4

napoleónski -a -o prid. ▶ vojna 1•4

napolitánski -a -o prid. ▶ akord 1 pp 1

napolníti in **napòlniti** -im dov.

1. *kaj* |dati v kaj v tolikšni meri, da postane polno| *Kovček je tako napolnil, da ga ni mogel zapreti* □ ekspr. **nabasati** □ ekspr. **nabiti** □ ekspr. **nabunkati** □ ekspr. **nabutati** □ knj.izroč. **nagatiti** □ knj.izroč. **naphati** □ ekspr. **natlačiti** □ star. **natrcati** □ ekspr. **natrpiti** □ knj.izroč. **natrpažiti** □ nar. **navrhati** *navrhati posodo z vinom* □ ekspr. **nažokati** *nažokati vrečo*

♦ **napolniti do roba** □ ekspr. **zvrhati**

2. *kaj* |povzročiti, da postane kak kraj, prostor poln, zaseden| *Gledalci so napolnili dvorano* □ publ. **zapolniti**

GLEJ ŠE nabiti

napolníti si in **napòlniti si** -im si dov. ▶ najesti se

napolnjevánje -a s ▶ polnjenje

napolnjeváti -újem nedov. *kaj* |povzročati, da postaja kak kraj, prostor poln, zaseden| *Gledalci so hitro napolnjevali dvorano* □ **polniti** □ publ. **zapolnjevati**

GLEJ ŠE polniti | prevzemati 4

napolnjeváti se -újem se nedov. ▶ polniti se

na polovíco nač. prisl. zv. |izraža, da se kaj deli, je razdeljeno na dva enaka dela| *razrezati jabolko na polovico* □ **čez pol** □ **čez polovico** □ **na pol**

GLEJ ŠE razpolavljati | razpoloviti

napomének -nka m ▶ pripomba

napominjati -am nedov. ▶ dodajati 2 | opozarjati 2

na pomlád čas. prisl. zv. |izraža, da se dejanje dogaja ob koncu zime ali v začetku pomladi| *Na pomlad se je vrnil* □ star. **na spomlad**

napòn -óna m ▶ napetost •2 | napor | vznemirjenost

napòr -óra m |velika uporaba, pritegnitev človekovih moči za opravljanje česa| *Hud napor obremenjuje srce* □ neknj. pog. **marter** □ knj.izroč. **napon** □ ekspr. **naprezanje** □ neknj. pog. **štrapac**

napóren -rna -o prid. |za opravljanje katerega je potrebna velika uporaba, pritegnitev človekovih moči| *naporno delo* □ ekspr. **garaški** □ ekspr. **svinjski** *Danes smo imeli svinjski dan* □ neknj. pog. **štrapacen** □ ekspr. **težaški** □ ekspr. **trd¹ več ur trde hoje** ■ protip. **nenaporen**

napórno nač. prisl. |izraža, da je za opravljanje česa potrebna velika uporaba, pritegnitev človekovih moči| *naporno delati* □ ekspr. **garaško** □ ekspr. **težaško** □ nar. **žmetno**

napósled prisl. ▶ nazadnje

naposlúšati se -am se dov. česa |zadovoljiti svojo potrebo, željo po poslušanju| *Njenega lepega petja se ni mogel naposlúšati* □ ekspr. **naslišati se** □ star. **naslušati se**

na pòsodo prisl. ▶ izposoditi | izposoditi si | izposojati | izposojati si | posoditi | posojati

na posojilo nač. prisl. zv. |izraža, da pri trgovanju dolžnik sprejme materialna sredstva od upnika z obveznostjo kasnejše poravnave, vrnitve| *kupiti stanovanje na posojilo* □ **na obročno odplačevanje** □ **na kredit** □ **na obroke** □ zastar. **na počak** □ neknj. pog. **na puf** □ zastar. **na zaup**

napošév prisl. ▶ postrani² | poševno

napóta -e ž ▶ nerazpoložen ♦ | ovira 1 | ovirati 2

napótek -tka m ▶ delati 1•2 | nasvet | navodilo | ovira 1

napóten -tna -o prid. ▶ ovirati 2

napóti povdk. ▶ neprijetno | ovirati 2

napotilo -a s ▶ napotitev | nasvet | navodilo

napotitev -tve ž |določitev, kam naj kdo v določenih okoliščinah gre| *napotitev bolnika v zdravišče* □ star. **napotilo**

napotiti in **napótiti** -im dov. *koga* |dati komu v določenih okoliščinah navodilo, pojasnilo, nasvet, kam naj gre| *Ker niso imeli nobene proste sobe več, so ga napotili v sosednji hotel* □ knj.izroč. **dirigirati** □ pog. **poslati** □ knj.izroč. **upotiti** □ knj.izroč. **usmeriti**

GLEJ ŠE pripeljati 4

napotiti se in **napótiti se** -im se dov. ▶ oditi

napótje -a s ▶ ovira 1 | ovirati 2

napótnica -e ž ▶ nasvet

napótovati¹ -ujem nedov. ▶ ovirati 2

napotováti² -ujem nedov. *koga* |dajati komu v določenih okoliščinah pojasnilo, nasvet, kam naj gre| *Turiste so napotovali v druge hotele* □ pog. **pošiljati** □ knj.izroč. **usmerjati**

GLEJ ŠE nagovarjati | navajati²

napotováti se -ujem se nedov. ▶ odhajati

napóved -i ž |kar kdo napove| *Njegova napoved se je uresničila* □ **prognoza** □ zastar. **poved** □ ekspr. **prerokba**

• 1. **carinska napoved** □ carinska deklaracija □ carinska prijava

2. **davčna napoved** □ davčna deklaracija □ davčna prijava □ zastar. **fasija**

3. **športna napoved** □ šport., žarg. športna prognoza 4. **vremenska**

napoved □ napoved vremena □ prognoza vremena

GLEJ ŠE brati 2♦ | prebrati 1♦ | prijava 2♦ | prognoza

napovédati -povém dov. *kaj* |narediti, da postane nastop česa vnaprej znan| *Predstavo so napovedali po radiu* □ **najaviti** □ **naznaniti** □ knj.izroč. **oznaniti**

GLEJ ŠE kontrirati | najaviti | povedati | prebrati 1♦

napovédati jih -povém jih dov. ▶ ošteti

napovédati se -povém se dov. |izraža, da kdo vnaprej pove, da pride| *Napovedali so se za nedeljo* □ **najaviti se** □ knj.izroč. **priglasiti se**

napôvedni -a -o prid. ▶ film •14 | stavek •2

napôvednik -a m ▶ film •14 | znanilec

napovedoválec -lca m |kdor se poklicno ukvarja z napovedovanjem radijskega, televizijskega sporeda in branjem oddaj| *zaposliti se kot napovedovalec* □ pog. **spiker**

GLEJ ŠE vedeževalec

napovedováika -e ž |ženska, ki se poklicno ukvarja z napovedovanjem radijskega, televizijskega sporeda in branjem oddaj| *Zaposlena je kot napovedovalka* □ pog. **spikerka**

GLEJ ŠE vedeževalka

napovedovánje -a s |vnaprejšnje pripovedovanje, določanje poteka, pojavitve česa| *napovedovanje prihodnosti* □ ekspr. **prerokovanje**

napovedováti -ujem nedov.

1. *kaj* |delati, da postane nastop česa vnaprej znan| *Založba napoveduje izid knjige še za letošnje leto* □ **najavljati** □ **naznanjati**

□ knj.izroč. **obetati** □ knj.izroč. **oznanjati** □ knj.izroč. **oznanjevati**

2. *kaj* |izražati predvidevanje v zvezi s prihodnjim potekom, pojavitvijo česa| *napovedovati izid tekme; Igralki napovedujejo še velike uspehe* □ knj.izroč. **obetati** □ ekspr. **prerokovati**

GLEJ ŠE brati 2♦ | najavljati | vedeževati

napovedováti se -ujem se nedov. ▶ kazati 2

na povêlje prisl. zv. ▶ na ukaz

na povprék prisl. zv. ▶ nasploh¹

na površini predl. zv. z rodilnikom |za izražanje nahajanja na zunanjem, vrhnjem delu česa| *Na površini kisa se je naredila kožica* □ pog., z mestnikom **na¹** *Na mleku je mrenica* □ pog. **na vrhu**

□ pog. **povrhu²** □ knj.izroč. **vrh²**

na prágu prisl. zv. ▶ na začetku²

na práksi povdk. zv. ▶ praksa •2

napram predl. ▶ do¹ | v primerjavi

napráskati -am dov. ▶ zbrati 2

naprašiti -ím dov. ▶ zaprašiti

naprašiti se -ím se dov. ▶ zaprašiti se

napráti -pêrem dov. ▶ zmočiti

napráva -e ž |predmet, navadno večji, iz več sestavnih delov, ki omogoča, olajšuje, opravlja delo| *Naprava dobro deluje*

□ ekspr. **napravica** □ nar. **naredba**

♦ 1. **alarmna naprava** □ alarm 2. **čistilna naprava** □ knj.izroč. **snažilna**

naprava 3. **rač.** **hranilna naprava** □ rač. hranilnik 4. **mont. izvažalna naprava**

□ mont. **izvaževalna naprava** 5. **klimatska naprava** □ teh., žarg. **airconditi-**

on □ prakt. sp. **klima** □ knj.izroč. **klimatična naprava** 6. **luknjalna naprava**

□ perforirna naprava 7. **merilna naprava** □ knj.izroč. **mera** □ pog. **merilec**

□ **merilna priprava** □ **merilni aparat** □ **merilnik** □ knj.izroč. **merna napra-**

va □ knj.izroč. **merna priprava** □ knj.izroč. **merska naprava** 8. **obsevalna**

naprava □ **obsevalna aparatura** □ **obsevalni aparat** 9. **ogrevalne**

naprave □ **grelne naprave** 10. **povečevalna naprava** □ knj.izroč. **pove-**

čalna naprava 11. **preklopna naprava** □ **pretikalna naprava** 12. **pre-**

zračevalne naprave □ prakt. sp. **ventilacija** □ **ventilacijske naprave**

13. **elektr. relejna naprava** □ elektr., žarg. **rele** 14. **sežigalna naprava**

□ knj.izroč. **upepeljevalnik** 15. **signalna naprava** □ **signalizator**

□ knj.izroč. **signalnik** 16. **teh. sortirna naprava** □ **teh. sortirka**

17. **strelvodna naprava** □ **strelvod** 18. **uravalna naprava**

□ knj.izroč. **uravalna naprava**

GLEJ ŠE mučilnica | obleka | ojačevalnik | oprava | ozemljite-

tev | pomnilnik | prikazovalnik | priključek 1 | regulator | regulator 1 | ustanova 1

naprávica -e ž ▶ naprava

naprāviti -im dov. ▶ dokončati | izdelati 1 | narediti 1, 2 | obleči¹ 1 | odpovedati se 2 | pregovoriti | storiti 1, 2

naprāviti se -im se dov. ▶ nastati 3 | obleči se | oditi | ustaliti se 1 | zgoditi se 2

naprāvljanje -a s ▶ izdelovanje

naprāvljati -am nedov. ▶ delati 2♦ | drvariti | izdelovati 1 | oblačiti 1 | pregovarjati | pridobivati 2 | pripravljati

naprāvljati se -am se nedov. ▶ oblačiti se¹ 1, 2 | odhajati | pripravljati se

naprāvljen -a -o prid. ▶ nositi 2 | oblečen

na prebítek prisl. zv. ▶ veliko¹

naprēči -prēžem dov. kaj | pripeti vprežno žival in ji nadeti vprežno opremo | *naprēči konja* □ *vprēči* □ *zaprēči*
GLEJ ŠE potruditi se ♦

na prēčko prisl. zv. ▶ na prečo

na prēčo nač. prisl. zv. | izraža urejanje, ureditev pričeske, pri kateri so lasje razdeljeni, počesani na dve strani, tako da se vidi ozek pas kože med lasmi | *Običajno se češe na prēčo*
□ *na prēčko* □ pog. *na črto*

naprēdek -dka m | prehod z nižje stopnje na višjo glede na kakovost, pozitivne lastnosti | *pospeševati naprēdek znanosti*
□ *razvoj* □ knj.izroč. *naprēdovanje* *naprēdovanje človeštva* □ publ. *podvig* □ publ. *progres*

naprēden -dna -o prid.

1. | ki je v primerjavi s čim podobnim na višji stopnji kakovosti, pozitivnih lastnosti | *naprēdne ideje* □ ekspr. *naprēdnjaški* □ publ. *progresiven*

2. | ki upošteva novejšo tehnično, strokovno pridobitve | *naprēden kmet* □ *moderen*¹

♦ **biti naprēden** □ ekspr. biti naprēdnjak □ ekspr. hoditi v korak s časom □ ekspr. iti v korak s časom □ ekspr. iti všttric s časom □ ekspr. korakati s časom □ ekspr. stopati v korak s časom □ ekspr. stopati všttric s časom

naprēdnjak -a m ▶ liberalec 2 | naprēden 2♦

naprēdnjakar -ja m ▶ liberalec 2

naprēdnjaški -a -o prid. ▶ naprēden 1

naprēdnjaštvo -a s ▶ naprēdnost

naprēdnost -i ž | nazori, miselnost, ki so v primerjavi s čim podobnim na višji stopnji kakovosti, pozitivnih lastnosti | *naprēdnost mladine* □ ekspr. *naprēdnjaštvo*
□ knj.izroč. *progresivnost*

naprēdovanje -a s

1. | prehajanje z nižje stopnje na višjo glede na količino, intenzivnost | *naprēdovanje bolezní* □ *progresija*

2. | prehod z nižjega službenega mesta na višje | *predlagati koga za naprēdovanje* □ *povišanje* □ zastar. *avanzma*

GLEJ ŠE napredek

naprēdovati -ujem nedov.

1. | uspešno potekati | *Vidimo, da delo naprēduje* □ pog. *iti naprej* □ star. *odcejati se* *Delo se mu hitro odceja* □ nar. *odlegati se* □ knj.izroč. *odsedati se*

2. dov. | preiti, biti povišan z nižjega službenega mesta na višje | *naprēdovati v službi* □ zastar. *avanzirati* □ ekspr. *povzpeti se* □ pog. *priti naprej* □ ekspr. *priveslati* *V službi je visoko priveslal*

GLEJ ŠE razvijati se 1, 2, 3 | razviti se 1

naprēdujōči -a -e prid. ▶ progredientni

naprēgati -am nedov. kaj | pripenjati vprežno žival in ji nadevati vprežno opremo | *naprēgati konja* □ *naprēzati* □ *vpregati* □ *vprezati* □ *zapregati* □ *zaprezati* □ ekspr. *komatati*

na prehōdu čas. prisl. zv. | izraža čas, ko kaka doba preneha obstajati in se začne nova | *Zgodilo je na prehōdu iz devetnajstega v dvajseto stoletje* □ ekspr. *na prelomu* □ knj.izroč. *na prevalu*

naprēj smer. prostor. prisl. | izraža gibanje ali usmerjenost od čelne, sprednje strani glede na osebek | *nagniti se naprej*
□ star. *navzpred* ■ protip. *nazaj*

GLEJ ŠE dalje¹ 1, 2 | minevati 1 | napredovati 1, 2 | nazaj 1 | nenehno | odposlati | odslej | opomoči si 2 | predelovati 4 | preprodajati | prijaviti 1 | razvijati se 1, 2 | splav 2♦¹ | še | vnaprej 2

naprējščina -e ž ▶ predujem | predujem ♦

naprējšnji -a -e prid. ▶ vnaprējšnji

na prelōmu prisl. zv. ▶ na prehōdu

na preostājanje prisl. zv. ▶ veliko¹

na preostājō prisl. zv. ▶ veliko¹

na prēsno prisl. zv. ▶ freska

naprēsti -prēdem dov. ▶ zagosti

naprēsti jo -prēdem jo dov. ▶ zagosti

na pretēk prisl. zv. ▶ veliko¹

na prevālu prisl. zv. ▶ na prehōdu

naprēzanje -a s ▶ napor

naprēzati -am nedov. ▶ napenjati 4 | napregati

naprēzati se -am se nedov. ▶ mučiti se 1, 2

naprēžen -a -o povdk. ▶ obremenjen

na priliko člen. zv. ▶ na primer

na primer dodaj. člen. zv. | izraža, da je kaka stvar, enota navedena z namenom neposredno pokazati, ponazoriti kak širši, splošnejši pojem | *Marsikaj rad bere, na primer vojne romane* □ *denimo* □ *recimo* □ knj.izroč. *na priliko* □ knj.izroč. *primeroma*

na prōdaj povdk. zv. | izraža, da je kaj namenjeno za prodajo | *Hiša je na prōdaj* □ star. *za prōdaj*

naprositi -prōsim dov. ▶ izprositi | zaprositi

na prōstem prisl. zv. ▶ bazen ♦¹ | muzej ♦³ | zunaj¹

na prōsto prisl. zv. ▶ ven

na prostōsti povdk. zv. | izraža, da kdo s strani oblasti ni oviran, omejen v svobodi gibanja | *Lahko greste, na prostōsti ste, jim je rekel stražar* □ ekspr. *na svobodi* □ ekspr. *prost*² □ ekspr. *svoboden*² □ ekspr. *zunaj*³ *Saj je več časa v zaporu kot zunaj*
♦ **biti na prostōsti** □ ekspr. dihati svobodni zrak
GLEJ ŠE svoboden² 2♦

naprōšati -am nedov. ▶ prositi

naprōti cilj. prostor. prisl. | izraža usmerjenost pri premikanju h komu ali čemu | *prihajati komu naprōti* □ knj.izroč. *nasprōti*¹
□ zastar. *proti*¹

GLEJ ŠE nasprōti¹ | nasprotovati si | pomagati 1 | umirati

naprōžen -a -o prid. ▶ vznemirjen

naprōžiti in naprōžiti -im dov. ▶ napeti¹ 3

naprōsje -a s ▶ naprsnik 1

naprōsni -a -o prid. ▶ broška | žep ♦¹

naprōsnik -a m

1. | del oblačila, ki pokriva prsi | *predpasnik z naprsnikom* □ *prsnik* □ knj.izroč. *naprsje* □ ekspr. *oprse*

2. | nekdanj modni dodatek k boljši moški obleki za na prsi | *naškrbljeni naprsnik* □ *poprsnik* □ *predprsnik* □ *predsrajčnik* □ *prsnik*
GLEJ ŠE predpasnik ♦

naprōstek -tka m ▶ naprstnik

naprōstnik -a m | tulcu podobna, navadno kovinska priprava, ki ščiti prst pri šivanju | *natakiniti si naprstnik* □ zastar. *naprstek*
GLEJ ŠE malo² 2

napršiti -im dov. kaj na kaj |s pršenjem nanesti na kaj| *napršiti lak na lase* □ pog. *nasprejati*

naprtati -am dov. ▶ naložiti 4 | naprtiti 1

naprtiti -im dov.

1. kaj |nadeti na hrbet| *naprtiti nahrbtnik* □ knj.izroč. *naprtati* □ knj.izroč. *oprčiti*

2. komu kaj ekspr. |napraviti, da je kdo dolžen skrbeti za koga| *Naprtili so ji skrb za otroka* □ ekspr. *obesiti na vrat*

GLEJ ŠE naložiti 4 | pripisati 2

naprtovati -ujem nedov. ▶ nalagati¹ 3 | pripisovati 2, 3

naprvo prisl. ▶ najprej | prvič

napúdrati -am dov. kaj |nanesti puder, navadno na obraz| *napúdrati lica* □ *popúdrati*

na púf prisl. zv. ▶ na posojilo

napúh -a m ▶ domišljavost

napúhnniti -em dov. ▶ napihniti

napúhnniti se -em se dov. ▶ prevzeti se

napúhnnjen -a -o prid. ▶ domišljav

napúhnnjenec -nca m ▶ domišljavec

napúhnnjenka -e ž ▶ domišljavka

napúhnnjenost -i ž ▶ domišljavost

napúkati -am dov. ▶ napuliti

napulíti in **napúliti** -im dov. kaj |s puljenjem priti do določene količine česa| *napuliti košaro korenja* □ *naruvati* □ nar. *napukati*

napúmpati -am dov. ▶ načrpati | nahujskati

napúpcati se -am se dov. ▶ napiti se

napúst -a m ▶ napušč

napústek -tka m ▶ napušč

napustíti -im dov. ▶ popustiti 1

napúšč -a m |del strehe, ki sega čez zunanjo steno stavbe|

Hiša ima širok napušč □ *kap¹* □ *nadstrešje* □ *nastrešek* □ *nastrešje*

□ *podkapje* □ *podstrešek* □ *pristrešek* □ *pristrešje* □ nar. *linda*

□ pog. *napust* □ knj.izroč. *napustek* □ nar. *odnes* □ knj.izroč. *ostrešek*

□ knj.izroč. *ostrešje* □ nar. *perut* |slamnat napušč|

GLEJ ŠE polička

napúšen -šna -o prid. ▶ domišljav

narabúti -am dov. ▶ nabrati 1

narácija -e ž ▶ pripovedovanje

na račun prisl. zv.

1. nač. prisl. zv., v zvezi s plačevanjem |izraža, da se del plačila dá, vzame vnaprej| *plačati manjšo vsoto na račun* □ ekon. *a conto*

2. vzročn. prisl. zv., v zvezi s svojilnim določilom |izraža, da je v prilastku imenovana stvar, oseba vzrok glagolskega dejanja| *Smejali so se na njegov račun* □ pog. *na konto* □ ekspr. *na rovaš*

□ ekspr. *na stroške*

3. vzročn. prisl. zv., pog. |izraža odvisnost glagolskega dejanja od danosti, imenovane v določilu| *bogateti na račun tujega dela; dobro živeti na račun staršev* □ ekspr. *na rovaš*

naracúnati -am dov. ▶ izračunati

naradováti se -ujem se dov. ▶ naveseliti se

na ráhlece prisl. zv. ▶ rahlo

narahljáti -ám dov. ▶ zrahljati 1

na ráhlo prisl. zv. ▶ rahlo

narájmati -am dov. ▶ zalotiti

narámka -e ž ▶ epoleta

narámni -a -o prid. ▶ ruta¹ pp 1

narámnica -e ž

1. nav. mn. |trakasta priprava za čez rame, na katero se pripenjajo hlače, krilo| *Narámnice mu lezejo čez rame* □ star. *obramnica*

□ star. *oprta* □ star. *oprtnica* □ nar. *ruča*

2. nav. mn. |trak iz tkanine, usnja, ki omogoča nošenje kake priprave na hrbtu| *nahrbtnik s podloženimi narámnici*

□ star. *obramnica* □ star. *oprč* □ star. *oprta* □ nar. *oprtnavnica* □ star. *oprtnica*

□ nar. *ruča*

narámnik -a m |trak iz usnja za čez ramo| *Vojak je odložil narámnik* □ voj., žarg. *oprtač*

GLEJ ŠE epoleta | krušnjak

narást¹ -ásta m ▶ povečanje 1

narást² -í ž ▶ povečanje 1

narástati -am nedov. ▶ naraščati 2

narástek -tka m ▶ povečanje 1

narásti -rástem dov.

1. |doseči višjo stopnjo glede na intenzivnost, jakost, količino, mogoči razpon| *Temperatura morja je narasla* □ pog. *dvigniti se*

□ ekspr. *poskočiti* □ publ. *povzpeti se* *Mraz se je povzpел na minus petindvajset stopinj Celzija* □ publ. *vzpeti se* *Živo srebro se je vzpelo do štirideset stopinj* □ ekspr. *zrasti*

2. |dobiti višjo gladino| *Zaradi deževja je reka narasla*

□ ekspr. *nakipeti* □ nar. *nakipniti* □ knj.izroč. *napeti se* ■ protip. *upasti*

GLEJ ŠE povečati se | upasti 2

narastíšče -a s ▶ prirastíšče | prirastíšče ♦

naraščáj -a m |mladi ljudje, ki se pripravljajo za določeno dejavnost, poklic| *usposabljati naraščáj* □ knj.izroč. *podmladek*

□ knj.izroč. *podrastek*

GLEJ ŠE otrok 1 | zarod

naráščanje -a s

1. |doseganje višje stopnje glede na intenzivnost, jakost| *naraščanje temperature* □ *dviganje* □ *rast*

2. |doseganje višje stopnje glede na število| *naraščanje mladinskega prestopništva* □ publ. *progresija*

GLEJ ŠE večati se

naráščati -am nedov.

1. |postopoma dosegati višjo stopnjo glede na intenzivnost, jakost, količino, možni razpon| *Pritisk v kotlu narašča; Dolgovi naraščajo; Vrednost nepremičnin narašča* □ *večati se* □ *višati se*

Temperatura se viša □ *zviševati se* □ pog. *dvigati se* □ ekspr. *rasti*

□ ekspr. *stopnjevati se* □ ekspr. *vzpenjati se*

2. |postopoma dobivati višjo gladino| *Reka med deževjem narašča in prestopa bregove* □ ekspr. *dvigati se* □ knj.izroč. *napenjati se*

□ zastar. *narastati* □ knj.izroč. *rasti* □ knj.izroč. *plimovati* ■ protip. *upadati*

GLEJ ŠE množiti se | stopnjevati se | upadati 2 | večati se

naráščati se -am se nedov. ▶ postavljati se | razburjati se

naratívni -a -o prid. ▶ pripovedni | sedanjik ♦ 1

narátor -ja m ▶ pripovedovalec | pripovedovalec ♦ 1

narátorka -e ž ▶ pripovedovalka

naráv -i ž ▶ narava 2

naráva -e ž

1. |od človeka neodvisni predmetni svet in sile, ki v njem delujejo| *opazovati naravo* □ zastar. *natora* □ star. *natura*

□ knj.izroč. *priroda* □ star. *prosta narava*

PODPOMENKE neživa narava, živa narava

2. navadno s prilastkom |skupek človekovih lastnosti, iz katerih izhaja njegovo ravnanje| *Svojo pravo naravo je spretno prikrival*

□ knj.izroč. *čud* □ star. *narav* □ knj.izroč. *natura* □ knj.izroč. *naturel* *To nasprotuje njenemu naturelu* □ zastar. *nрав¹* □ knj.izroč. *nрав²*

GLEJ ŠE dajatev ♦ 1 | značaj | značilnost 2

narávar -ja m ▶ naravoslovec

naráven -vna -o prid. ▶ neizumetničen | nenaraven | neprisiljen

naravnálni -a -o prid. ▶ leča ♦ 5

naravnáni -a -o prid. ▶ usmerjeni

naravnáost -i ž ▶ usmeritev 2

naravnáti -ám dov.

1. kaj | narediti, da pride kaj v naravni, pravilni položaj| *naravnati izpahnjeno nogo* □ *uravnati* □ *zravnati*

2. kaj | narediti, da kaj pravilno, ustrezno deluje| *naravnati uro* □ *regulirati* *regulirati stroj* □ *uravnati* □ teh. *justirati* □ neknoj. pog. *naštímati* □ teh. *nastáviti* ↗

GLEJ ŠE nameriti | pogledati 2 | poravnati 2 | usmeriti 2, 3, 4

naravnáti se -ám se dov. ▶ nameniti se | odti

naravnáva -e ž | postopek, s katerim pride kaj v naravni, pravilni položaj| *naravnava izpahnjene noge* □ *naravnávanje* □ *uravnava* □ *uravnávanje*

GLEJ ŠE dispozicija | nastávitvev | usmeritev 2

naravnávanje -a s ▶ naravnava | ravnanje 2

naravnávati -am nedov. kaj | delati, da kaj pravilno, ustrezno deluje| *naravnávati kosilnico* □ *regulirati* □ *uravnávati*

GLEJ ŠE namerjati | poravnávati | ravnati 2 | usmerjati 2, 3, 5

narávni -a -o prid.

1. |ki je, kot je sam po sebi, ne da bi ga človek spremenil| *naravni okus soka* □ knj.izroč. *naturni* □ knj.izroč. *prirodni*

2. |ki je kot v resnici, v naravi| *naravni videz predmeta* □ *neizumetničeni* □ knj.izroč. *naturni* □ knj.izroč. *prirodni* ■ protip. *nenaravni*

3. |ki je glede na ustroj organizma najbolj primeren| *naravni položaj telesa* □ *pravilni* ■ protip. *nenaravni*

4. |ki se glede na stanje, položaj pričakuje| *naravni potek dogodkov* □ *logični* □ *pričakovani* □ knj.izroč. *razumljivi*

GLEJ ŠE izbor •1 | logaritem •2 | nesreča 1•1 | normalni 1 | okolje •1 | pigment •3 | pigment •4 | popadek pp 1 | red¹ 1• | smola •3 | svila 1•1 | veda •1

narávno nač. prisl. |izraža, da je kaj tako, kot je samo po sebi, ne da bi ga človek spremenil| *naravno pridelana hrana* □ knj.izroč. *prirodno*

GLEJ ŠE jasno⁴ 2

narávnost¹ -i ž |dejstvo, da je kaj kot v resnici, v naravi| *Dekoracija vzbujá vtis naravnosti* □ *neizumetničenost* □ knj.izroč. *naturnost* □ knj.izroč. *prirodnost*

narávnost² smer. prostor. prisl. |izraža gibanje ali smer po najkrajši poti in brez postankov| *iti naravnost domov* □ *direktno* □ neknoj. pog. *direkt* □ knj.izroč. *premo*

GLEJ ŠE brez pomišljanja | iskreno | neposredno

narávnost³ člen. ▶ prav² 1

narávnostni -a -o prid. ▶ neposredni

naravoslóvec -vca m |strokovnjak za naravoslovje| *raziskovanje naravoslovcev* □ knj.izroč. *naravar* □ star. *prirodopisec* □ knj.izroč. *prirodoslovec*

naravoslóvje -a s ▶ veda •1

naravoslóvni -a -o prid. |ki je v zvezi s preučevanjem narave| *naravoslovno raziskovanje* □ *naravoznanstveni* □ *prirodoznanstveni* □ star. *naravoslovski* □ star. *prirodopisni* □ knj.izroč. *prirodoslovni*

GLEJ ŠE veda •1

naravoslóvski -a -o prid. ▶ naravoslovni | veda •1

naravovárstveni -a -o prid. ▶ ekološki

naravovárstvenica -e ž ▶ okoljevarstvenica

naravovárstvenik -a m ▶ okoljevarstvenik

naravoznánstveni -a -o prid. ▶ naravoslovni

naravoznánstvo -a s ▶ veda •1

narázen prisl.

1. nač. prisl. |izraža, da se kaj nahaja, obstaja med seboj ločeno| *držati prste narazen*; *Hiše stojijo narazen*

□ star. *vsaksebi* ■ protip. *skupaj*

2. smer. prostor. prisl. |izraža medsebojno ločenost

usmerjenosti dejanja| *Ljudje so ob strelu skočili narazen*

□ star. *vsaksebi* ■ protip. *skupaj*

GLEJ ŠE ločiti se 2 | propadati 2 | razdvajati 3 | razdvojiti 1 | razmakniti 2 | razmakniti se | razmikati se | razstavljati 2 | raztegovati se | razvezati se | rediti se | skupaj 1 | stopati¹ • | stopiti² 2• | živeti 4•3

na razpoláganje povdk. zv. ▶ na razpolago

na razpolágo povdk. zv. |izraža možnost uporabe ali izkorišča-nja česa| *Na razpolago je malo časa* □ *na voljo* □ star. *na razpolaganje*

GLEJ ŠE razpolagati

narcís -a m ▶ narcisa

narcísa -e ž |rastlina z dolgimi ozkimi listi in velikimi dišečimi, navadno belimi ali rumenimi cvetj| *šopek narcis* □ nar. *bedenica* □ nar. *bedenka* □ nar. *jurjevka* □ nar. *ključavnica* □ bot. *narcis* □ nar. *tulpika*

narcisízem -zma m ▶ samoobčudovanje

narcisoíden -dna -o prid. ▶ samovšečen

narcisoídnó prisl. ▶ samovšečno

narcisoídnost -i ž ▶ samovšečnost

narcístičen -čna -o prid. ▶ samovšečen

narcízem -zma m ▶ samoobčudovanje

narebríčiti -im dov. ▶ narebiti

narebríti -ím dov. kaj |narediti, da ima kaj podolgovate vzbokline, rebra| *narebríti desko* □ teh. *narebríčiti*

naréčje -a s |od knjižnega jezika različni jezikovni sistem, v katerem se govori na delu narodnega ozemlja| *raziskovati naréčja* □ *dialekt*

◆ 1. jezikosl. *čakavsko naréčje* □ jezikosl. *čakavski dialekt* □ jezikosl. *čakavščina*

2. jezikosl. *dolenjsko naréčje* □ jezikosl. *dolenjski dialekt*

□ jezikosl. *dolenjščina*

3. jezikosl. *gorenjsko naréčje* □ jezikosl. *gorenjski dialekt*

□ jezikosl. *gorenjščina*

4. jezikosl. *kraško naréčje* □ jezikosl. *kraščina*

□ jezikosl. *kraški dialekt*

5. jezikosl. *koroško naréčje* □ jezikosl. *koroščina*

□ jezikosl. *koroški dialekt*

6. jezikosl. *notranjsko naréčje* □ jezikosl. *notranjski dialekt*

□ jezikosl. *notranjščina*

7. jezikosl. *prekmursko naréčje* □ jezikosl. *prekmurski dialekt*

□ jezikosl. *prekmurščina*

8. jezikosl. *primorsko naréčje* □ jezikosl. *primorski dialekt* □ jezikosl. *primorščina*

9. jezikosl. *prleško naréčje* □ jezikosl. *prleščina* □ jezikosl. *prleški dialekt*

10. jezikosl. *rezijansko naréčje* □ jezikosl. *rezijanski dialekt* □ jezikosl. *rezijanščina*

11. jezikosl. *rovatarsko naréčje* □ jezikosl. *rovatarski dialekt*

□ jezikosl. *rovtarščina*

12. jezikosl. *socialno naréčje* □ jezikosl. *socialni dialekt*

13. jezikosl. *štajersko naréčje* □ jezikosl. *štajerski dialekt*

□ jezikosl. *štajersščina*

14. jezikosl. *štokavsko naréčje* □ jezikosl. *štokavski dialekt*

□ jezikosl. *štokavščina*

15. jezikosl. *toskansko naréčje* □ jezikosl. *toskanski dialekt* □ jezikosl. *toskanščina*

narečjeslóvec -vca m ▶ dialektolog

narečjeslóvje -a s ▶ dialektologija

narečjeslóvka -e ž ▶ dialektologinja

narečjeslóvni -a -o prid. ▶ dialektološki

naréčni -a -o prid. |ki je v zvezi z naréčjem| *naréčne posebnosti* □ *dialektalni* □ *dialektični*²

GLEJ ŠE atlas¹ • | karta¹ •3 | slovar pp 2

naréd povdk. ▶ pripravljen | urejen²

narédba -e ž ▶ naprava | odredba

naredbodajálec -lca m ▶ odredbodajalec

naredbodájni -a -o prid. ▶ odredbodajni

naredíti -ím dov.

1. kaj |z aktivnostjo doseči uresničitev kakega opravila, dela| *Vsega ne more sama narediti* □ *napraviti* □ *opraviti* □ publ. *izpeljati*

□ ekspr. *poonegaviti* *Čeprav je star, pri hiši marsikaj poonegavi*

□ nar. *postoriti* □ *ukreniti* ↗

2. z glagolskim samostalnikom |izraža dejanje, kot ga določa samostalnik| *narediti korak naprej* □ *napraviti* □ knj.izroč. *storiti*

GLEJ ŠE dogmatizirati | dokončati | določiti 2 | izdelati 1, 2 | izpit¹ •1 | našobiti se | odpovedati se 2 | opravi¹ •4 | počastiti | preval¹ •1 | prizadevati si | storiti 1, 2

narediti se -ím se dov. ▶ nastati 1 | razviti se 2 | zgoditi se 2 | zrasti

na rédko prisl. zv. ▶ redko 1, 2

narèjanje -a s ▶ izdelovanje

narèjati -am nedov. ▶ izdelovati 1 | sestavljati 2

narèjati se -am se nedov. ▶ delati se | pretvarjati se

narejèn¹ -èna -o prid. ▶ izumetničen | navidezen | nepristen | prisiljen¹

narejèn² -èna -o povdk. ▶ dokončan | ustvarjen

narejèni -a -o prid. ▶ navidezni 1 | roj

narejèno prisl. ▶ navidezno 1 | prisiljeno

nárek¹ -éka m ▶ naricalka | naricanje

narèk² -éka m | govorjenje besedila, namenjenega za dobesedni zapis | *med narekom poudarjati nekatere besede* □ *diktat* □ *narekovanje*

narékanje -a s ▶ naricanje

narékati -am nedov. ▶ narekovati 1 | naricati

narékavica -e ž ▶ žalovalka

narekováj -a m jezikosl. | ločilo, ki označuje premi govor, citate, naslove ali daje besedam posebni pomen | *postaviti besedo med narekovaje* □ knj.izroč. *navednica* □ star. *ušesce*

narekoválni -a -o prid. ▶ diktafon

narekoválnik -a m ▶ diktafon

narekovánje -a s ▶ narek²

narekováti -újem nedov.

- kaj* | govoriti besedilo, namenjeno za dobesedni zapis | *narekovati učencem nalogo* □ *diktirati* □ knj.izroč. *narekati*
- kaj* | predlagati kaj tako, da je za drugega sprejem obvezen | *narekovati pogoje premirja* □ *diktirati*

GLEJ ŠE določati 1 | naricati | zahtevati 3

narekováti se -újem se nedov. ▶ videti se

narepénčiti se -ím se dov. ▶ našopiriti se | razburiti se

narézati -réžem dov. *kaj* | z rezanjem narediti kose, dele | *narezati kruh* □ *razrezati* □ *zrezati*

narezováti -újem nedov. ▶ rezati 1

narežáti se -ím se dov. ▶ nasmejati se

nargíla -e ž ▶ pipa •5

nargilé -èja m ▶ pipa •5

na ribež prisl. zv. ▶ na ribežen

na ribežen nač. prisl. zv. | izraža, da se iz živila dela majhne kose, dele tako, da se živilo premika po ribežnu | *ribati repo na ribežen* □ *na ribež* □ nar. *na nože*

naricalka -e ž nardp. | obredna pesem, ki slavi umrlega in izraža žalost ob njegovi smrti | *peti naricalke* □ nardp. *narek¹*

GLEJ ŠE žalovalka

naricanje -a s nardp. | izražanje žalosti za umrlim z obredno pesmijo | *naricanje ob mrliču* □ nardp. *narek¹* □ nardp. *narekanje*

narícati -am nedov. *za kom* nardp. | izražati žalost za umrlim z obredno pesmijo | *Vila je roke nad očetovim truplom in naricala; naricati za umrlim bratom* □ nardp. *narekati* □ nardp. *narekovati*

naríniti se -em se dov. ▶ zriniti se 1

narís -a m ▶ risba

narísati -ríšem dov. *kaj* | s črtami upodobiti; s črtami narediti | *narísati hišo; narísati razpredelnico* □ *zrisati* □ ekspr. *spacati spacati skico* □ ekspr. *spackati spackati skico*

◆ *narísati črto* □ *potegniti črto* □ *povleči črto*

GLEJ ŠE načrtati | opisati

narísek -ska m ▶ risba

naríti -ríjem dov. *kaj* | z ritjem narediti | *Krt je naril krtine po vsem travniku* □ *izriti*

narívati -am nedov. ▶ zrivati

na rjávó prisl. zv. ▶ rjavó² ◆

nárkič -a m ▶ narkoman

narkomán -a m | kdor uživa mamila iz bolezenske sle | *zdravljene narkomanov* □ *odvisnik* □ pog. *drogeraš* □ pog. *drogiranec*

□ sleng. *džanki* □ sleng. *fiksar* □ ekspr. *mamilar* □ pog. *mamilaš* □ sleng. *narkič*

□ ekspr. *odvisnež* □ pog. *zadrogiranec*

narkomaníja -e ž ▶ narkomanstvo

narkománka -e ž | ženska, ki uživa mamila iz bolezenske sle | *zdravstvene težave narkomank* □ *odvisnica* □ pog. *drogerašica*

□ sleng. *džankica* □ ekspr. *mamilarka* □ ekspr. *mamilašica*

□ pog. *zadrogiranka*

narkománski -a -o prid. | ki je v zvezi z narkomani | *narkomanski način življenja* □ pog. *drogeraški* □ sleng. *džankijevski* □ ekspr. *mamilarski*

□ pog. *mamilaški*

narkománstvo -a s | bolezenska sla po uživanju mamil | *zdraviti se zaradi narkomanstva* □ *narkomanija* □ ekspr. *mamilarstvo* □ pog. *mamilaštvo*

narkótíčni -a -o prid. ▶ sredstvo •15

narkótik -a m ▶ mamilo | sredstvo •15

narkotizêr -ja m ▶ anesteziolog

narkotizírati -am dov. *koga* med. | umetno povzročiti neobčutljivost celotnega telesa | *narkotizirati bolnika* □ pog. *dati narkozo komu*

□ med. *dati splošno anestezijo komu* □ med. *omamiti*

narkóza -e ž ▶ anestezija • | narkotizirati

narkózni -a -o prid. ▶ sredstvo •15

na rób predl. zv. z rodilnikom | za izražanje prostorske usmerjenosti dejanja, pri kateri se dosega prostor na skrajnem zunanjem delu česa ploskega | *sesti na rob klopi* □ pog. *na konec*

naróbe¹ -- -- prid. ▶ lažni | napačni

naróbe² prisl. ▶ napačno¹ | razmetati 2

naróbe³ člen. ▶ nasprotno³

naróbe⁴ povdk. ▶ napačen 1 | napačno²

naróbečen -čna -o prid. ▶ napačen 2

naróbešnji -a -e prid. ▶ napačni

naróbni -a -o prid. ▶ napačni

na róbú predl. zv.

1. z rodilnikom | za izražanje prostorske umeščenosti dejanja na skrajni zunanji del česa ploskega | *ustaviti se na robu planote* □ *ob robu* □ pog. *na koncu²*

2. z rodilnikom | za izražanje prostorske povezanosti dejanja z zgornjim delom stene posode, vdolbine, ki je (ob odprtini) skrajno oddaljen od dna | *stati na robu brezna* □ *ob robu* □ *po robu hoditi po robu brezna*

naróčaj -a m ▶ naročje

naróčati -am nedov.

1. *kaj* | izražati želje, zahteve, da kdo oskrbi, dostavi določeno blago ali opravi določeno storitev | *naročati blago pri proizvajalcu* □ *naročevati*

2. *komu kaj* | izražati želje, zahteve, da kdo kaj uresniči, opravi | *Naročal mu je, naj mu piše s potovanja* □ *naročevati*

naróčati se -am se nedov. *na kaj* | izraža, da kdo postaja (stalni) odjemalec, kupec česa | *naročati se na časopise* □ *abonirati se*

□ *naročevati se*

naróčba -e ž ▶ naročilo

naročen -èna -o povdk. *na kaj* |izraža, da je kdo stalni odjemalec, kupec česa| *biti naročen na časopis* □ **aboniran**

◆ **biti naročen na kaj** □ **biti naročnik česa**

naročeváti -újem nedov. ▶ naročati 1, 2

naročeváti se -újem se nedov. ▶ naročati se

naročilo -a s |izrazitev želje, zahteve, da kdo oskrbi, dostavi določeno blago ali opravi določeno storitev| *Podjetje ne more izpolniti vseh naročil* □ zastar. **naročba**

GLEJ ŠE naročiti 1 | pogodba ♦10 | prednaročilo

naročitelj -a m ▶ naročnik² 1

naročiti -ím dov.

1. *kaj* |izraziti željo, zahtevo, da kdo oskrbi, dostavi določeno blago ali opravi določeno storitev| *naročiti blago po telefonu*

□ pog. **dati naročilo za kaj** □ zastar. **ukazati** *Gost je ukazal pečenko in vina*

◆ **predhodno naročiti** □ **subskribirati** □ **vnaprej naročiti**

2. *koga* |določiti čas, ob katerem naj kdo kam pride zaradi kake dejavnosti| *Za ta mesec pacientov ne naročamo* □ ekspr. **programirati**

naročiti se -ím se dov. *na kaj* |izraža, da kdo postane (stalni) odjemalec, kupec| *naročiti se na časopis* □ **abonirati se**

naročje -a s |prednji del telesa v sedečem položaju od trebuha do kolena| *položiti glavo materi v naročje* □ star. **krilo²**

□ knj.izroč. **naročaj** □ knj.izroč. **okrilje**

GLEJ ŠE mrtev² ♦

naročni -a -o prid. ▶ pes ♦2 | torbica ♦2 | ura¹ 2♦3

naročnica¹ -e ž arheol. |zapestnici podobni okrasni predmet, ki se nosi na lakti ali nadlakti| *Med najdbami je nekaj naročnice*

□ arheol. **narokvica**

naročnica² -e ž |ženska, ki se vnaprej naroči na kaj| *popust za naročnice* □ **abonentka**

naročnik¹ -a m ▶ muf

naročnik² -a m

1. |kdor naroča kako blago, storitev| *naslov naročnika*

□ star. **naročitelj**

2. |kdor se vnaprej naroči na kaj| *Naročniki imajo popust*

□ **abonent**

GLEJ ŠE naročen ♦

naročnina -e ž

◆ **letna naročnina** □ **celoletna naročnina**

naročninski -a -o prid. ▶ oddelek 1♦7

naročniški -a -o prid. ▶ oddelek 1♦7

narod -a m |skupnost ljudi, navadno na določenem ozemlju, ki so zgodovinsko, jezikovno, kulturno, gospodarsko povezani in imajo skupno zavest| *Ljudstvo se je izoblikovalo v narod*

□ publ. **nacija** □ ekspr. **narodič** □ vznes. **rod¹** *ljubiti svoj rod*

◆ **neevropski narod** □ publ. **izvenevropski narod**

GLEJ ŠE država | leto ♦3 | ljudje | ljudstvo 1, 2 | preseljevanje ♦2

narodn -dna -o povdk. ▶ zaveden ♦

narodič -a m ▶ narod

naroditi -ím dov. ▶ roditi 2

narodni -a -o prid. ▶ blago¹ ♦1 | buditelj | dohodek ♦3 | jed 1♦3 | manjšina ♦ | noša ♦ | običaj ♦ | obstoj ♦ | odpadnik ♦1 | odpadništvo ♦1 | ozemlje ♦3 | pesem 1♦7 | prerod ♦ | pripovedka | radikal ♦ | skupnost ♦2 | tabor 2 | zavest ♦2

narodno ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na narod| *narodno mešano ozemlje* □ **nacionalno** □ ekspr. **narodnostno**

GLEJ ŠE zaveden ♦

narodnoosvobodilni -a -o prid. ▶ boj 3♦7

narodnost -i ž |pripadnost določenemu narodu| *izpovedovati svojo narodnost* □ **nacionalnost**

GLEJ ŠE manjšina ♦ | odpadništvo ♦1

narodnostni -a -o prid. ▶ manjšina ♦ | skupnost ♦2

narodnostno ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na narodnost| *narodnostno neenotna država* □ **etnično**

GLEJ ŠE narodno

narodopisec -sca m |strokovnjak za narodopisje| *strokovno posvetovanje narodopiscev* □ **etnolog** □ knj.izroč. **etnograf**

narodopisje -a s |veda o materialni, družbeni in duhovni kulturi posameznih ljudstev, narodov| *razvoj narodopisja*

□ **etnografija** □ **etnologija** □ zastar. **ljudoznanstvo** □ knj.izroč. **narodoslovje**

□ star. **narodoznanstvo**

◆ **glasbeno narodopisje** □ **etnomuzikologija**

narodopisni -a -o prid. ▶ blago¹ ♦1 | muzej ♦1 | razstava² ♦1

narodoslóvje -a s ▶ narodopisje

narodov -a -o prid. ▶ buditelj

narodoznánstvo -a s ▶ narodopisje

narokávec -vca m ▶ narokavnik

narokávník -a m |iz blaga narejni, do komolca segajoči

ščitnik za rokav| *nataktni si narokavnike* □ knj.izroč. **dokomolčnik**

□ knj.izroč. **narokavec**

narókvica -e ž ▶ naročnica¹

narópati -am dov. *kaj* |z (množičnim) nasilnim jemanjem priti do materialnih dobrin| *Te dragocenosti so naropali po gradovih*

□ **napleniti** □ ekspr. **nagrabiti**

GLEJ ŠE nagrabiti

na rováš prisl. zv. ▶ na račun 2, 3

nárt -a m anat. |del noge pod gležnjem| *Stopil mu je na nart*

□ anat. **podgleženj**

nárteks -a m arhit. |pokrito preddverje pri bizantinskih, starokrščanskih ali drugih cerkvah| *Narteks omejuje vrsta stebrov*

□ arhit. **preddverje**

nártni -a -o prid. ▶ nartnica

nártnica -e ž anat. |vsaka od sedmih kosti v nartu| *zlomiti si nartnico* □ anat. **nartna kost** □ anat. **tarzalna kost**

narúšiti -ím dov. ▶ porušiti

narúšiti se -ím se dov. ▶ poslabšati se

naruváti -rújem dov. ▶ napuliti

narvál -a m ▶ samorog 2

nasád -áda m

1. |zemljišče, na katerem rastejo rastline v določeni razvrstitvi; rastline, ki rastejo v taki razvrstitvi| *sprehoditi se po nasadu*;

posekati nasad □ zastar. **zasad**

◆ 1. **cvetlični nasad** □ knj.izroč. **cvetnjak** 2. **oljni nasad** □ knj.izroč. **olivni nasad** □ knj.izroč. **oljčevje** □ knj.izroč. **oljčnik** □ knj.izroč. **oljkov nasad**

□ knj.izroč. **oljnik** 3. **slivov nasad** □ knj.izroč. **slivnik** □ knj.izroč. **slivni nasad** □ **slivnjak** 4. **večvrstni nasad** □ star. **večredni nasad**

PODPOMENKE jagodnjak, malinjak

2. **nardp.** |snopi, položeni v dveh vzporednih vrstah, ki se istočasno mlatijo| *obrniti nasad* □ **nardp.** **vršaj**

GLEJ ŠE park ♦1

nasadilo -a s teh. |koničasti konec orodja, na katerega se pritrudi ročaj| *nasadilo pri pili* □ knj.izroč. **natik**

GLEJ ŠE tečaj 1

nasadíšče -a s ▶ prirastišče ♦

nasadíti -ím dov. *kaj* |postaviti sadike v zemljo, kjer bodo rastle| *nasaditi drevesa* □ **zasaditi**

GLEJ ŠE nabosti 1 | nataktni 1 | podložiti 3

nasájati -am nedov. *kaj* |postavljati sadike v zemljo, kjer bodo rastle| *nasajati vinsko trto* □ **zasajati**

GLEJ ŠE natikati 1 | podlagati 2

nasajèn -èna -o povdk. ▶ nerazpoložen

nasamáríti -im dov. ▶ prevarati 1

nasánjati -am dov. kaj |ustvariti, izoblikovati v sanjah, sanjarijah| *nasanjati prijetne podobe* □ knj.izroč. **dosanjati** □ knj.izroč. **izsanjati** □ knj.izroč. **odsanjati** □ knj.izroč. **prisanjati** □ knj.izroč. **usanjati** □ ekspr. **zasanjati**

nasánkati -am dov. ▶ opeči se 2 | prevarati 1

nasánkati se -am se dov. ▶ prevarati se

naséči -séčem dov. ▶ nakositi

nasejáti -sêjem dov. ▶ posejati

nasékan -a -o povdk. ▶ pijan 1

nasékanec -nca m ▶ sekanec 1

nasékati -am dov. kaj |z udarjanjem z ostrim predmetom priti do določene količine kosov, delov| *nasekati drva za zimo* □ **nacepiti** □ **naklati** □ knj.izroč. **nakalati**

GLEJ ŠE natepsti | premagati 1

nasekávati -am nedov. kaj |s sekanjem delati zarezo, zareze|

Sekal je veje in hkrati nasekaval skorjo □ **nasekovati**

nasekljáti -ám dov. ▶ sesekljati

nasekováti -újem nedov. ▶ nasekavati

nasélbina -e ž ▶ kolonija 2 | naselje | zaselek

nasélek -lka m ▶ zaselek

naselíšče -a s ▶ naselje | selišče | zaselek

naselítev -tve ž |prihod koga kam prebivat, živet| *naselítev nenaseljenega ozemlja* □ **poselítev**

◆ stalna naselítev □ trajna naselítev

naselíti -sélím dov. kaj |z naselitvijo napraviti, da so na kakem ozemlju, v kakem kraju prebivalci| *naselíti prazna področja s prišleci* □ **poselíti** □ knj.izroč. **obljuditi**

GLEJ ŠE poseliti

naselíti se -sélím se dov. |priti kam prebivat, živet| *naselíti se na deželi* □ zastar. **etablirati se** □ zastar. **nastaniti se** □ ekspr. **pristati**¹ *Po številnih selitvah je pristal v tem kraju* □ ekspr. **udomiti se** *Za vse življenje se je udomil na podeželju* □ ekspr. **ustolčiti se** □ ekspr. **ugnez-diti se** | naselíti se navadno proti volji koga| *Brez našega dovoljenja se je ugnedila pri nas*

◆ za stalno se naselíti □ knj.izroč. ustaliti se □ star. ustanoviti se

GLEJ ŠE priseliti se

naselítveni -a -o prid. ▶ poselitveni

nasélje -a s |del zemeljske površine, naseljen tako, da tvori zaključeno celoto| *Naselje se hitro širi* □ knj.izroč. **aglomeracija** □ star. **naselbina** □ star. **naselíšče** □ knj.izroč. **selíšče**

◆ mestno naselje □ knj.izroč. urbanično naselje □ urbanizirano naselje □ urbano naselje

GLEJ ŠE kamp | mostišče 1 | taborišče

naséljenec -nca m |kdor se naseli na kakem nenaseljenem, redko naseljenem področju| *prihod novih naseljencev* □ knj.izroč. **naselnik**

naséljenost -i ž |dejstvo, da so na kakem ozemlju, v kakem kraju prebivalci| *gosta naseljenost* □ knj.izroč. **obljudenost**

GLEJ ŠE poseljenost

naseljeváti -újem nedov. ▶ poseljevati

naseljeváti se -újem se nedov. |prihajati kam prebivat, živet| *naseljevati se na obrežju* □ zastar. **nastanjati se**

GLEJ ŠE priseljevati se

nasélnik -a m ▶ naseljenec

nasésti -sédem dov. čemu ekspr. |dati se prevarati, ukaniti| *Dijak jima je nasedel; nasesti govoricam, obljubam* □ ekspr. **iti na led komu** □ ekspr. **iti na lim komu** □ ekspr. **iti na limanice komu** □ ekspr. **iti v past komu** □ ekspr. **pasti v past komu** □ ekspr. **sesti na limanice komu**

nasévati -am nedov. ▶ sejati¹

nasícati -am nedov. kaj |delati kaj (zelo) polno česa| *Neprijeten duh nasiča zrak* □ knj.izroč. **nasíčevati**

GLEJ ŠE nasičevati

nasíčen -a -o prid. ▶ sit¹

nasíčenost -i ž ▶ sitost | zasičenost •

nasíčeváti -újem nedov. koga |zadovoljevati potrebo, željo po hrani, jedi| *nasíčevati lačne ljudi* □ knj.izroč. **nasíčati** □ ekspr. **tolažiti** s čim

GLEJ ŠE nasičati

nasíčeváti se -újem se nedov. s čim |zadovoljevati svojo potrebo, željo po hrani, jedi| *nasíčevati se s kruhom* □ knj.izroč. **sítiti se**

nasílen -lna -o prid.

1. |ki pri uresničevanju svoje volje, zahteve v odnosu do koga uporablja silo, pritisk| *nasílen človek* □ **agresiven** □ ekspr. **nasílniški** □ ekspr. **silovit**

◆ **biti nasílen do koga** □ pog. delati komu nasilje □ knj.izroč. **nasíljevati koga** □ knj.izroč. **nasílovati koga** □ ekspr. sedeti komu na vratu □ ekspr. sedeti komu za vratom □ star. **silovati koga**

POVEDKOVNIK agresivec, agresivnež, besnjak, nasilnež, silovitež, vsezbil

2. |ki se uresničuje z uporabo sile, pritiska| *nasílno ravnanje* □ **agresiven** □ ekspr. **nasílniški**

nasílje -a s |dejavni odnos do koga, značilen po uporabi sile, pritiska| *upirati se nasílju* □ ekspr. **bírištvo** □ knj.izroč. **nasílstvo** □ ekspr. **posílstvo** *preprečiti intelektualno posílstvo* □ **teror** |veliko nasílje|

GLEJ ŠE nasílen 1 •

nasíljeváti -újem nedov. ▶ nasílen 1 •

nasílnjež -a m ekspr. |kdor v odnosu do koga uporablja silo, pritisk za uresničevanje svoje volje, želje| *bati se nasílnježa* □ pog. **agresivec** □ pog. **agresivnež** □ star. **besnjak** □ ekspr. **nasílnik** □ ekspr. **silovitež** □ knj.izroč. **vsezbil**

GLEJ ŠE nasílen 1 povdk.

nasílnik -a m ▶ nasílnjež

nasílniški -a -o prid. ▶ nasílen 1, 2

nasílníštvo -a s ▶ nasílnost

nasílnó nač. prisl. |izraža, da dejanje poteka z uporabo sile, pritiska| *Nasílnó so jih odpeljali* □ **na silo** □ **s silo** □ knj.izroč. **nasílnóma** □ knj.izroč. **posíli**

GLEJ ŠE prisílnó

nasílnost -i ž |dejstvo, da kdo pri uresničevanju svoje volje, zahteve v odnosu do koga uporablja silo, pritisk| *Vsi vedo za njegovo nasílnost* □ **agresivnost** □ **brutalnost** □ knj.izroč. **nasílníštvo** □ knj.izroč. **nasílstvo**

na sílo prisl. zv. ▶ nasílnó | prisílnó | s silo

nasílnóma prisl. ▶ nasílnó | prisílnó

nasílováti -újem nedov. ▶ nasílen 1 •

nasílstvo -a s ▶ nasílje | nasílnost

nasíp -a m

• 1. **obrambni nasíp** □ star. **brambni nasíp** □ star. **bran**¹ □ redk. **obrambni okop** □ okop □ zastar. **šance** 2. **zaježitveni nasíp** □ knj.izroč. **zaježni nasíp**

nasípálnik -a m ▶ grot

nasípáti -am nedov. kaj |s prekrivanjem česa s čim sipkim, drobnim delati višje| *nasípáti tla* □ **nasípavati**

GLEJ ŠE posípáti | sipáti 1

nasípávati -am nedov. ▶ nasípáti | posípáti

nasítén -tna -o prid. |v zvezi s hrano ki že v manjši količini nasíti| *nasítén jed* □ ekspr. **nasítljív** □ nar. **síven**¹

nasítiti -im dov. ▶ nahraniti²

nasítiti se -im se dov. ▶ naveličati se 1

nasitljív -a -o prid. ▶ nasiten

naskákati se in naskakáti se -skáčem se dov. |s skakanjem zadovoljiti svojo potrebo, željo po gibanju| *Otroci so se naskakali in naigrali* □ knj.izroč. **preskakati se**

naskakoválen -lna -o prid. ▶ napadalen

naskakováti -újem nedov. ▶ napadati 1, 3

naskóčen -čna -o prid. ▶ živahen 2

naskočiti -skóčim dov. ▶ napasti¹ 1, 3

naskók -óka m |nenadni silovit vojaški napad iz neposredne bližine, zlasti na posamezni vojaški objekt, manjšo skupino nasprotnikovih vojaških sil| *Naskoki so se ponavljali vse dopoldne; naskok na trdnjavo* □ **juriš** *juriš na bunker* □ knj.izroč. **ataka**

□ publ. **nalet** □ ekspr. **naval** □ ekspr. **pogrom**

na skók prisl. zv. ▶ hitro 2

naskopáriti -im dov. ▶ priskopariti

naskrív prisl. ▶ skrivaj

na skrivàj prisl. zv. ▶ skrivaj

na skrivnem prisl. zv. ▶ skrivaj

naskrívoma prisl. ▶ skrivaj

nasláda -e ž |zelo prijeten, ugoden občutek zaradi zadovoljevanja kakega nagnjenja, želje; kar vzbuja tak občutek| *čutiti naslado; odpovedati se nasladam* □ **slast** □ zastar. **sladnost**

♦ čutna naslada □ zastar. počutna naslada □ knj.izroč. sladostrajstje

nasladilo -a s ▶ sladilo

nasladkáti -ám dov. ▶ osladiti 1

nasládnež -a m ekspr. |kdor rad doživlja prijeten, ugoden občutek zaradi zadovoljevanja kakega nagnjenja, želje| *nenasiten nasladnež* □ knj.izroč. **nasladnik** □ zastar. **slastnik**

□ knj.izroč. **sladostrastnež**

nasládnicá -e ž ▶ prostitutka

nasládnik -a m ▶ nasladnež

naslága -e ž ▶ plast³ 1, 2

naslájati -am nedov. ▶ razveseljovati

naslájati se -am se nedov. ▶ uživati 3

naslanjáč -a m |udoben stol z naslonjalom za hrbet in roke, navadno oblazinjen| *sedeti v naslanjaču* □ **fotelj** □ **naslonjač**

□ **polfotelj** □ ekspr. **foteljček** □ zastar. **naslonjača**

naslánjati -am dov. *kaj na kaj* |dajati, postavljati kaj v poševni, nagnjeni položaj, da se z dotikajočim se delom nekaj teže prenaša na kaj| *naslanjati deske na steno* □ **prislanjati** □ knj.izroč. **oslanjati**

GLEJ ŠE **opirati**¹ | utemeljevati

naslánjati se -am se nedov. |biti v poševnem, nagnjenem položaju, da se z dotikajočim se delom nekaj teže prenaša na kaj| *naslanjati se na ograjo* □ knj.izroč. **oslanjati se** □ knj.izroč. **prislanjati se**

GLEJ ŠE **opirati se** 2, 3 | temeljiti 2

naslávljanje -a s |pisanje naslovov prejemnikov pošiljk| *naslavljanje poštinih pošiljk* □ **adresiranje**

GLEJ ŠE **ogovarjanje** 2

naslávljati -am nedov. *kaj* |pisati naslov prejemnika pošiljke| *naslavljati pošiljke* □ **adresirati**

GLEJ ŠE **hvaliti** | **očitati**¹ 1 | **ogovarjati** 2

naslédek -dka m ▶ posledica | rezultat¹ 2 | zaključek 2

nasledíti -ím dov. ▶ dedovati | slediti 3

naslédnica -e ž ▶ dedinja | potomka | prestolonaslednica

naslédnik -a m |kdor je glede na prostor, čas, vrstni red po kom drugem iste vrste| *To delo bodo končali naši nasledniki*

□ knj.izroč. **slednik** □ ekspr. **zanamec**

GLEJ ŠE **dedič** | **potomec** | **prestolonaslednik**

naslédnji -a -e prid. |ki je glede na prostor, čas, vrstni red neposredno po čem drugem iste vrste| *Leto, o katerem govorijo*

podatki, ni bilo uspešno, naslednje pa je bilo boljše □ **nadaljnji**

□ **prihodnji** *Letos ne morem priti, prihodnje leto pa gotovo pridem*

□ pog. **drugi**⁴ □ star. **nastopni** *Prišel bo nastopno nedeljo*

□ knj.izroč. **sledeči**

GLEJ ŠE **leto** • 1

naslédnjič prisl. ▶ drugič 2 | prihodnjič

nasledovánje -a s ▶ dedovanje | dedovanje •

nasledováti -újem nedov. ▶ dedovati | oponašati 1 | posnemati 2 | slediti 2

naslédstvo -a s **pravn.** |pridobitev premoženja ali določenih pravic neposredno po kom drugem| *dedovanje, menjava in druge oblike nasledstva* □ **pravn.** **sukcesija**

♦ **pravn.** **vesoljno nasledstvo** □ **pravn.** **univerzalno nasledstvo**

GLEJ ŠE **dednost**

naslepáriti -im dov. ▶ ogoljufati

naslíkati -am dov. *kaj* |predstaviti, izraziti kaj z barvami,

navadno umetniško| *naslikati pokrajino* □ **upodobiti**

□ neknj. pog. **namalati** □ slabš. **namazati** *Namazala je nekaj portretov in*

tihožitij □ slabš. **napacati** □ slabš. **napackati** □ ekspr. **spacati** *spacati portret*

□ ekspr. **spackati**

GLEJ ŠE **opisati**

naslíkati se -am se dov. ▶ obiskati

naslíkati si -am si dov. ▶ zamisliti si

na slišáj prostor. prisl. zv. knj.izroč. |izraža oddaljenost, v kateri se da kaj (razločno) slišati| *približati se kličočemu na slišaj* □ knj.izroč. **na doslišno oddaljenost** □ knj.izroč. **na dosluh**

naslíšati se -im se dov. ▶ naposlušati se

naslómba -e ž ▶ naslonitev 2 | podpora 1

naslòn -óna m ▶ naslonitev 2 | naslonjalo

naslónek -nka m ▶ naslonjalo

naslonílo -a s

• **naslonilo za noge** □ nar. **lenart**

GLEJ ŠE **naslonjalo** | **naslonjalo** •

naslonítev -tve ž

1. |postavitev česa v poševni, nagnjeni položaj, da se z dotikajočim se delom nekaj teže prenese na kaj| *naslonitev lestve na zid* □ **prisonitev**

2. |uporaba česa za osnovo, izhodišče| *naslonitev na tradicijo*

□ star. **naslomba** □ knj.izroč. **naslon** □ knj.izroč. **oslon**

nasloníti -slónim dov. *kaj na kaj* |dati, postaviti kaj v poševni, nagnjeni položaj, da se z dotikajočim se delom nekaj teže prenese na kaj| *nasloniti lestev na zid* □ **prisoniti** □ knj.izroč. **osloniti**

□ nar. **posloniti**

GLEJ ŠE **opreti** 1, 2 | **utemeljiti**

nasloníti se -slónim se dov. *na kaj* |postaviti se v poševni, nagnjeni položaj, da se z dotikajočim se delom nekaj teže prenaša na kaj| *nasloniti se na palico* □ ekspr. **obesiti se** *Ob sunku se je kar obesil na soseda* □ knj.izroč. **osloniti se** □ knj.izroč. **prisoniti se** *Prisonil se je k drevesu*

GLEJ ŠE **opreti se**

naslonjáč -a m ▶ naslanjač

naslonjáča -e ž ▶ naslanjač | naslonjalo

naslonjáló -a s |del stola, klopi, namenjen za naslanjanje hrbta, rok| *stol z oblazinjenim naslonjalom* □ **naslonilo** □ ekspr. **hrbet**

□ ekspr. **hrbtišče** □ redk. **hrbtnik** □ knj.izroč. **naslon** □ redk. **naslonček** □ zastar. **naslonjača** □ knj.izroč. **oslon** □ knj.izroč. **osloná** □ redk. **prison** □ star. **slonilo**

♦ **naslonjalo za roke** □ **naslonilo za roke** □ knj.izroč. **naslonka za roke**

□ knj.izroč. **področnik** □ redk. **ročaj** □ redk. **ročica** □ knj.izroč. **ročnik**

□ knj.izroč. **ročno opiralo** □ knj.izroč. **rokonaslon**

naslónjen -a -o prid. ▶ opirati se 2

naslónka -e ž jezikosl. |breznaglasna beseda, ki se opira na naglašeno besedo pred seboj| *naslonke in proklitike*

□ jezikosl. **enklitika**

GLEJ ŠE naslonjalo ♦

naslòv -òva m

1. |navedba imena, priimka in bivališča| *napisati naslov na pismo* □ knj.izroč. **adresa** □ zastar. **napis**

♦ 1. **elektronski naslov** □ e-naslov □ e-poštni naslov 2. **ptt skrajšani naslov** □ knj.izroč. okrajšani naslov

2. |beseda, več besed, ki izražajo, označujejo višjo, visoko stopnjo izobrazbe| *podeliti naslov doktorja znanosti* □ **naziv**

□ nekj. pog. **titel** □ star. **titul** □ star. **titula** □ zastar. **zvanje**

♦ 1. **dekanski naslov** □ dekanstvo 2. **docentski naslov** □ docentura

3. **doktorski naslov** □ doktorat □ doktorski naziv □ knj.izroč. doktorstvo

4. **magistrski naslov** □ magisterij □ magistratura 5. **profesorski naslov**

□ profesura

• 1. **baronski naslov** □ knj.izroč. baronat □ baronstvo 2. **grofovski naslov**

□ grofovstvo 3. **gerentski naslov** □ gerentstvo 4. **glavarski naslov** □ glav-

varstvo 5. **kanclerski naslov** □ kanclerstvo 6. **knežji naslov** □ knežstvo

7. **lordski naslov** □ lordstvo 8. **papeški naslov** □ papeštvo 9. **patricijski naslov**

□ knj.izroč. patriciat 10. **ver. prelatski naslov** □ ver. prelatura

11. **škofovski naslov** □ škofovstvo 12. **plemiški naslov** □ plemiški

pridevek 13. **šampionski naslov** □ naslov prvaka 14. **vezirski naslov**

□ vezirstvo 15. **viteški naslov** □ viteštvo 16. **vladarski naslov** □ ekspr. krona

17. **vojvodski naslov** □ vojvodstvo 18. **županski naslov** □ županstvo

GLEJ ŠE doktorirati | nasloviti 2 | naziv | vzdevek

naslovíti -ím dov.

1. *kaj* |napisati naslov prejemnika pošiljke| *nasloviti pismo*

□ knj.izroč. **adresirati**

2. *kaj* |določiti čemu ime| *Film so naslovili Vesna* □ pog. **dati naslov**

čemu

GLEJ ŠE ogovoriti 2

naslòvljenec -nca m ▶ naslovnik

naslòvljenka -e ž ▶ naslovnica

naslòvni -a -o prid. ▶ oznaka 4 | stran¹ • | škof •₁

naslòvnica -e ž |prejemnica pošiljke| *izročiti pošiljko naslovnici*

□ naslovljenka

GLEJ ŠE stran¹ •

naslòvnik -a m |prejemnik pošiljke| *Naslovnik pisma ni prejel*

□ naslovljenec □ knj.izroč. **adresat**

GLEJ ŠE adresar

naslúhñiti -em dov. ▶ prislúhñiti

naslúšati -am nedov. ▶ poslušati 2 | prislúškovati

naslúšati se -am se dov. ▶ naposlúšati se

naslutíti in naslútiti -ím dov. ▶ zaslutiti

nasmèh -éha m |izraz obraza, navadno raztegnjene ustnice, ki kaže zlasti veselje, radost| *Občudoval je njen nasmeh*

□ knj.izroč. **usmev** □ **nasmešek** ↗

GLEJ ŠE nasmehñiti se | zasmejati se

nasmehávati se -am se nedov. ▶ nasmihati se

nasmehljáj -a m ▶ nasmešek

nasmehljáti se -ám se dov. |nekoliko se nasmehñiti| *Prijazno se je nasmehljala* □ **posmehñiti se**

GLEJ ŠE nasmehñiti se

nasmehljávati se -am se nedov. ▶ nasmihati se

nasmèhñiti se -em se dov. |z izrazom obraza, navadno z raztegnjenimi ustnicami, pokazati zlasti veselje, radost| *Ljubezno se je nasmehñila* □ **nasmejati se** □ **posmehñiti se** □ knj.izroč. **nasmehljati se** □ knj.izroč. **osmehljati se** □ knj.izroč. **osmehñiti se** □ knj.izroč. **pokloniti nasmeh komu** □ ekspr. **razvleči usta v nasmeh** □ **nasmehljati se** ↗

nasmèhoma prisl. ▶ z nasmehom

nasmejáti se -smèjem se dov. |zadovoljiti svojo potrebo, željo po smejanju| *nasmejati se do solz* □ knj.izroč. **izsmejati se**

□ slabš. **narezáti se**

GLEJ ŠE nasmehñiti se | zasmejati se

nasmèšek -ška m |manj poudarjen nasmeh| *prijazen nasmešek*

□ **smehljaj** □ knj.izroč. **nasmehljaj** □ ekspr. **posmešek** □ ekspr. **smehljajček**

□ ekspr. **smešek**

nasmètèn -èna -o prid. |ki je poln smeti| *nasmetena soba* □ **zasme-**

ten □ knj.izroč. **osmeten** □ knj.izroč. **smeten** *smetna voda* □ knj.izroč. **smetljiv**

nasmètíti -ím dov. *kaj* |narediti kaj smetno| *nasmetiti tla*

□ **zasmetiti** □ knj.izroč. **osmetiti**

nasmíhati se -am se nedov. |z manj poudarjenim izrazom

obraza, navadno z le rahlo raztegnjenimi ustnicami, kazati

zlasti veselje, radost| *Prijazno se je nasmihala* □ knj.izroč. **na-**

smehavati se □ knj.izroč. **nasmehljavati se** □ knj.izroč. **nasmihavati se**

□ ekspr. **posmihati se**

GLEJ ŠE posmehovati se

nasmihávati se -am se nedov. ▶ nasmihati se

nasmodíti -ím dov. ▶ nalagati² | natepsti | osmoditi

nasmolíti -ím dov. *kaj* |namazati s smolo| *nasmoliti vrvice*

□ **posmoliti** |nekoliko nasmoliti|

nasmolíti se -ím se dov. ▶ prevarati se

na smírť prisl. zv. ▶ trta ♦ | zelo 3

nasmúkati -am dov. ▶ nalagati² | prevarati 1

nasnovátelj -a m ▶ napeljevalec

nasnováti -snújem dov. ▶ naplesti 2 | nasnuti | zasnovati

nasnúti -snújem dov. *kaj* obrt. |narediti začetno vrsto pri pletenju,

kvačkanju| *Nasnula je trideset petelj* □ obrt. **nasnovati**

nasolíti -ím dov. *kaj* |posuti, natreti s soljo, navadno zaradi kon-

zerviranja| *razkosati in nasoliti meso* □ **osoliti** □ star. **usoliti**

nasoljeváti -újem nedov. ▶ soliti

nasòpsti se -sòpem se dov. ▶ nadihati se

naspánčkati se -am se dov. ▶ naspati se

naspáti se -spím se dov. |zadovoljiti svojo potrebo, željo po

spanju| *Ko so se naspali, so nadaljevali pot* □ otr. **naspančkati se**

naspéti -spèem dov. ▶ nasuti

naspéti se -spèem se dov. ▶ zgoditi se 2

naspidíran -a -o prid. ▶ živahen 2

nasploh¹ nač. prisl. |izraža, da je kaj ocenjeno samo približno|

Nasploh lahko trdimo, da je bilo delo dobro opravljeno □ **na splošno**

□ ekspr. **načez** □ knj.izroč. **na povprek** □ ekspr. **počez** □ star. **vobče** □ knj.izroč. **v**

splošnem

GLEJ ŠE splošno²

nasploh² člen. ▶ sploh² 3

na splòšno prisl. zv. ▶ nasploh¹

naspòl prisl. ▶ napol | razpolavljati

na spómrad prisl. zv. ▶ na pomlad

naspréjati -am dov. ▶ napršiti

naspróten -tna -o povdk. ▶ nasprotovati 1, 2, 3 | nasprotovati si

naspróti¹ smer. prostor. prisl. |izraža usmerjenost h komu ali čemu

pri gibanju, navadno s sovražnim namenom| *Sovražnik gre*

nasproti □ star. **naproti** □ pog. **vis-à-vis¹** □ pog. **vízavi¹**

GLEJ ŠE naproti | nasprotovati 1, 2 | nasprotovati si

naspróti² predl. z dajalnikom ali rodilnikom |za izražanje položaja, ki

je glede na izhodišče na drugem koncu vmesnega prostora|

Stavba stoji nasproti cerkvi; Stanuje nasproti šole □ knj.izroč. **navprek**

□ pog. **vis-à-vis²** □ pog. **vízavi²**

GLEJ ŠE do¹ | v primerjavi

naspróti³ člen. ▶ nasprotno³

nasprótle -a s |pojav, stanje, pri katerem se kaj po bistvenih lastnostih razlikuje od določenega| *odpraviti nasprotja; nasprotje med besedami in dejanji* □ **antiteza** antiteza telesa in duha □ **kolizija** kolizija med besedami in dejanji □ **kontrast** □ **kontrastnost** □ **nasprotnost** □ **polarnost** □ knj.izroč. **kontrarnost** □ knj.izroč. **kontroverza** □ knj.izroč. **nasprotstvo** □ publ. **negacija** *Ljubzensko čustvo se je spremenilo v svojo negacijo* □ knj.izroč. **opreka** □ knj.izroč. **pendant** □ knj.izroč. **polariteta** □ zastar. **protivje** □ ekspr. **živo nasprotje** *V tebi vidim svoje živo nasprotje*

GLEJ ŠE enotnost 2♦ | razlikovati se ♦ | spreti se

nasprotljivost -i ž ▶ nasprotovanje

nasprótni -a -o prid.

1. |ki je, se nahaja tako, da glede na izhodišče na drugem koncu, na drugi strani omejuje vmesni prostor| *priplavati na nasprotni breg* □ star. **onkrajni**

2. |ki se v čem bistvenem popolnoma razlikuje od drugega| *Nasprotni lastnosti naj se ne primerjajo; nasprotna izjava* □ **kontrastni** □ **nasprotujoči si** □ **obratni**¹ *S svojo izjavo je dosegel obratni namen* □ **protivni** □ knj.izroč. **adverzativni** *adverzativno mnenje* □ publ. **diskrepantni** *diskrepantni odločitvi* □ knj.izroč. **kontrarni** □ publ. **kontroverzni**

GLEJ ŠE dokaz ♦3 | moštvo¹ ♦1 | poteza ♦ | predlog 1♦1 | sicer¹ 1 | spol ♦1 | ukrep ♦1 | veter ♦2 | zahteva 1♦1

nasprótnica -e ž |ženska, ki je, nastopa proti delu, mnenju, naziranju drugega| *bati se nasprotnice* □ knj.izroč. **zoprnica**

nasprótnik -a m |kdor je, nastopa proti delu, mnenju, naziranju drugega| *Nasprotnika sta se pobotala* □ knj.izroč. **antagonist** □ knj.izroč. **nasprotovalec** □ star. **protivnik** □ knj.izroč. **zoprnik** □ knj.izroč. **oponent** |zlasti v razpravljanju|

GLEJ ŠE meriti se | moštvo¹ ♦1 | sovražnik

nasprótno¹ -ega s |kar je bistveno drugačno od izhodiščnega| *Prepričal sem ga o nasprotnem* □ **obratno**¹

nasprótno² nač. prisl. |izraža, da se dejanje, stanje, lastnost v čem bistvenem popolnoma razlikuje od drugega| *nasprotno delovati* □ **obratno**²

nasprótno³ nik. člen. |uvaja novo trditev namesto prej zanikane| *Ne očitam ti, nasprotno, zadovoljen sem s tabo* □ zastar. **naopak**²

□ ekspr. **narobe**³ □ knj.izroč. **nasproti**³ □ publ. **obratno**³

GLEJ ŠE spet² 1

nasprótnoiménski -a -o prid. ▶ pol¹ ♦

nasprótnosmétni -a -o prid. teh. |ki je vzporeden z drugim, a nasprotno usmerjen| *nasprotnosmerni sili* □ teh. **antiparalelni** □ teh. **protismerni**

nasprótnost -i ž |dejstvo, da se kaj v čem bistvenem popolnoma razlikuje od drugega| *nasprotnost stališč* □ **kontrastnost** □ knj.izroč. **kontrarnost** *kontrarnost pojavov* □ star. **protivnost**

GLEJ ŠE nasprotje

nasprotoválec -lca m ▶ nasprotnik

nasprotovánje -a s |nastopanje proti čemu| *nasprotovanje predpisom* □ knj.izroč. **afrofit** □ knj.izroč. **nasprotljivost** □ knj.izroč. **nasprotstvo** □ knj.izroč. **oponiranje** □ publ. **opozicija** *s predlogom naleteti na opozicijo* □ star. **protivnost** *kazati protivnost do tujcev* □ knj.izroč. **zoprništvo** *s svojimi izjavami izzvati zoprništvo*

nasprotováti -újem nedov.

1. **komu** |biti, nastopati proti delu, mnenju, naziranju drugega| *Vsi mu nasprotujejo* □ nek. pog. **biti kontra** □ knj.izroč. **biti nasproten** □ star. **biti nasproti** *Vsi so mu nasproti* □ nek. pog. **dajati kontra** *Dajal mu je kontra* □ knj.izroč. **oponirati** □ zastar. **zoprivati**

2. **čemu** |biti, nastopati proti čemu| *nasprotovati gradnji elektrarne* □ **biti nasproten** *To je nasprotno vsem našim prizadevanjem*

□ nek. pog. **biti kontra** □ ekspr. **biti naostren** *proti čemu* □ star. **biti nasproti** *To ni resnici prav nič nasproti* □ star. **biti na zoper** *Nič ni storil, kar bi bilo na zoper* □ pog. **biti proti** □ star. **biti zoper** *Ona ni zoper, da se o tem govori* □ publ. **delati proti** □ pog. **imeti kaj proti** □ publ. **izreči se proti** □ zastar. **protiti** *Predlogu vsi protijo* □ star. **protiviti se** □ zastar. **rebriti se** □ ekspr. **sršiti se proti** *sršiti se proti vsaki novosti*

3. **čemu** |v čem bistvenem se popolnoma razlikovati od drugega| *Ta odlok nasprotuje zakonu* □ **biti nasproten** □ **biti v nasprotju** *s čim* □ knj.izroč. **biti se s čim** □ pog. **biti v direktnem nasprotju** *s čim* □ knj.izroč. **biti v opoziciji** *s čim* □ knj.izroč. **biti v opreki** *s čim*

nasprotováti si -újem si nedov. |biti v čem bistvenem popolnoma različen, nezdružljiv| *Izjave prič si popolnoma nasprotujejo* □ **biti si nasproten** □ **biti si v nasprotju** □ knj.izroč. **biti se** □ knj.izroč. **negirati se** □ star. **stati si naproti** □ ekspr. **stati si nasproti**

naspróstvo -a s ▶ nasprotje | nasprotovanje

nasprotujúči si -a si -e si prid. ▶ nasprotni 2 | občutek 2♦2

nasráti -sérjem dov. ▶ prevarati 1

na sréčo preso. člen. zv. |izraža, da zaradi ugodnih naključij, okoliščin kaj poteka, se dogaja tako, kot nakazuje sobesedilo| *Na srečo so kmalu prišli gasilci* □ ekspr. **hvala bogu** □ ekspr. **k sreči**

na srédi predl. zv. z rodilnikom |za izražanje položaja na mestu, točki, ki je enako oddaljena od dveh ali več mejnih točk| *ustaviti se na sredi poti* □ **na sredini** □ **sredi**

na sredíni predl. zv. ▶ na sredi

nasrkati -am dov. ▶ opeči se 2

nasrkati se -am se dov. ▶ naužiti se | navzeti se

nasršen -a -o prid. ▶ jezen¹ 2

nasršéniti -im dov. ▶ naježiti

nasršéniti se -im se dov. ▶ naježiti se 1, 2

nasršeno prisl. ▶ jezno

nasršiti -im dov. ▶ naježiti

nasršiti se -im se dov. ▶ naježiti se 1, 2 | razjeziti se

nastájanje -a s |začenjanje obstajanja| *nastajanje novih držav*

□ pojavljanje □ ekspr. **porajanje**

nastájati -am nedov.

1. nav. 3. os. |izraža začenjanje, začetek obstajanja, bivanja| *V tistem obdobju so nastajale nove države* □ **formirati se** □ **oblikovati se** □ **pojavljati se** □ **ustvarjati se** □ knj.izroč. **generirati se** □ ekspr. **porajati se** *Porajal se je novi planet* □ ekspr. **rasti** □ ekspr. **rojevati se**

2. nav. 3. os. |izraža začenjanje obstajanja česa| *Jutro nastaja* □ pesn. **buditi se** □ ekspr. **porajati se** □ pesn. **prebujati se** *Pomlad se že prebuja* □ ekspr. **rojevati se** □ knj.izroč. **spočenjati se**

3. s prislovnim določilom |izraža, da se kaj kje pojavlja kot rezultat določenega procesa, dogajanja| *V bližini reke so nastajala nova naselja* □ pesn. **dramiti se** *V srcu se mu dramati upanje* □ ekspr. **poganjati se** □ ekspr. **rasti** □ ekspr. **rojevati se** □ ekspr. **snovali se** □ knj.izroč. **spočenjati se** *V glavi so se mu spočenjale nenavadne misli* □ ekspr. **tkati se** *Nad morjem se je tkala večerna zarja* □ knj.izroč. **vznikati**

GLEJ ŠE delati se

nastánek -nka m |začetek obstajanja česa kot rezultat določenega procesa, dogajanja| *nastanek življenja na zemlji* □ **nastop** □ knj.izroč. **geneza** *geneza literarnega dela* □ zastar. **postanek**² □ ekspr. **rojstvo** *rojstvo nove države* □ star. **spočetek** □ knj.izroč. **vzhod** *vzhod prenovitvenega gibanja* □ knj.izroč. **vznik** *vznik društva*

nastánitev -tve ž |dejstvo, da kdo dobi bivališče, stanovanje, zlasti za krajši čas| *omogočiti začasno nastanitev brezdomcev* □ publ. **namestitev**

nastániti -im dov. *koga kje* |napraviti, da dobi kdo bivališče, stanovanje, zlasti za krajši čas| *nastaniti goste v hotelu*

□ zastar. **kvartirati** □ publ. **namestiti** □ knj.izroč. **stacionirati** *stacionirati čete ob meji* □ zastar. **ukvartirati** □ knj.izroč. **zmestiti**

nastániti se -im se dov. *kje* | dobiti stanovanje, bivališče, zlasti za krajši čas | *Začasno se je nastanil v hotelu* □ publ. **namestiti se** □ zastar. **ugostiti se** □ ekspr. **ušotoriti se** □ ekspr. **utaboriti se**

GLEJ ŠE naseliti se

nastáníveni -a -o prid. ► center •6 | prostor 1•4 | zmogljivosti •

nastánjati -am nedov. *koga* | napravljati, da dobi kdo bivališče, stanovanje, zlasti za krajši čas | *nastanjati begunce v opuščenih vojašnicah* □ **nastanjevati** □ zastar. **kvartirati** □ publ. **nameščati**

nastánjati se -am se nedov. ► naseljevati se

nastanjevalec -lca m voj. | vojak, oficir, ki skrbi za nastanitev vojakov, vojske | *Nastanjevalci so določali stanovanja* □ zastar. **kvar-tirmojster** □ zastar. **kvartirnik**

nastanjevati -újem nedov. ► nastanjati

na stárost čas. prisl. zv. | izraža, da je kaj časovno določeno z dobo v človeškem življenju od zrelih let do smrti | *Na starost je moral beračiti* □ v **starosti** □ ekspr. **na stara leta** □ knj.izroč. **na stare dni** □ star. **pod starost**

na stártu prisl. zv. ► na začetku¹

nastáti -stánem dov.

1. nav. 3. os. | izraža začetek obstajanja, bivanja | *V tem času je nastalo več novih držav* □ **formirati se** □ **pojavi se** □ ekspr. **narediti se** □ ekspr. **poroditi se** □ ekspr. **prebuditi se** □ pog. **ratati** □ ekspr. **roditi se** □ slabš. **skotiti se** | *V takih okoliščinah se bo skotila še kaka bolezen* □ knj.izroč. **spočeti se** □ zastar. **stvoriti se** □ ekspr. **zakotiti se**

2. nav. 3. os. | izraža začetek obstajanja | *Mučen molk je nastal* □ zastar. **postati**² □ ekspr. **storiti se** | *Zjutraj se je storila gosta megla* □ ekspr. **vstati** | *Pojavili so se oblaki in vstal je vihar*

3. s prislovnim določilom | izraža, da se kaj kje pojavi kot rezultat določenega procesa, dogajanja, dela, dejavnosti | *V mestu so nastale nove šole* □ ekspr. **izleči se** | *Le kaj se bo izleglo iz tega* □ ekspr. **napraviti se** | *Na vodi se je napravil led* □ ekspr. **pognati korenine** □ pog. **ratati** | *Le kaj bo ratalo iz tega* □ publ. **razviti se** | *Ob eksploziji se razvije visoka temperatura* □ slabš. **skotiti se** | *Ta načrt se je skotil v njegovi glavi* □ ekspr. **vstati** | *Na teh tleh je vstala kultura, edinstvena na svetu* □ knj.izroč. **vznikniti** □ knj.izroč. **zaroditi se** | *V društvu sta se zarodili dve stranki* □ ekspr. **zrasti** | *Na ruševinah bombardiranega mesta je zraslo novo mesto*

nastávar -ja m ► nastavljavec

nastávek -vka m

• gastr. **kvasni nastavek** □ redk. **kvasec**

GLEJ ŠE zasnova 2

nastávit -tve ž | postopek, s katerim se naredi, da kaj pravilno, ustrezno deluje | *nastavitev slike na televizijskem sprejemniku* □ **naravnava** □ **uravnava**

GLEJ ŠE zaposlitev 1

nastáviti -im dov. *kaj* teh. | naravnati s pomočjo priprave za regulacijo | *nastáviti zavore* □ **regulirati** □ **uravnati** □ **zregulirati**

GLEJ ŠE določiti 1 | nadaljevati | podtakniti 2 | prisluhiniti | spotakniti | uravnati | zaposliti 1

nastavljáč -a m ► nastavljavec

nastavljáljni -a -o prid. ► leča •5

nastávljati -am nedov. ► podtikati | prisluškovati | spotikati | uravnnavati | zaposlovati 1

nastavljávec -vca m | kdor nastavlja (živalim) pasti, zanke | *Nastavljavec je prišel pogledat, če se je kaj ujelo* □ ekspr. **nastavar**

□ knj.izroč. **nastavljáč**

nástelj -i ž ► stelja

nastélja -e ž ► listje •1 | stelja

na stežáj prisl. ► široko 1

nástil -íla m ► listje •1

nástilj -ílja m ► stelja

nastilja -e ž ► listje •1 | stelja

nastiljati -am nedov. *čemu* | s polaganjem, trosenjem stelje pripravljati ležišče domačim živalim | *nastiljati živini*

□ star. **podkladati** □ star. **stlati**

nastilje -a s ► stelja

nastòp -ópa m

• šol. **imeti nastop** □ šol. **nastopiti**

GLEJ ŠE izbruh | nastanek | vedenje² 2 | začetek 1

nastopáč -a m ► gizdalin

nastopáški -a -o prid. ► postavljáški

nastópati -am nedov.

• javno **nastopati** □ knj.izroč. **reprezentirati**

GLEJ ŠE biti² | plimovati | pojavljati se

nastópek -pka m ► posledica

nastópiti in nastópiti -im dov. ► nastop • | poročiti se | začeti se 1 | zaposliti se

nastópni -a -o prid. ► govor 2•2 | naslednji | predavanje •

na stotíne prisl. zv. ► veliko²

nastrádati -am dov. ► opečiti se 2

na strán prisl. zv. ► proč¹ 1

nastrelíti -ím dov. ► obstreliti

nastrešek -ška m ► nadstrešek | napušč

nastrešje -a s ► napušč

nastrgati -am dov. *kaj* | s strganjem priti do določene količine

česa | *nastrgati za skodelico hrena* □ redk. **sestrgati**

nastrój -ója m ► razpoložjenje | usmeritev 2

na strój prisl. zv. ► strojno

nastrojénje -a s ► razpoložjenje | usmeritev 2

nastrojénost -i ž ► razpoložjenje | usmeritev 2

na stróške prisl. zv. ► na račun 2

na súhem povdk. zv. ► denar •2

nasúkan -a -o prid. ► prebrisan povdk. 1

nasúkati -am dov. ► nakodirati | ogoljufati | prevarati 1

nasukljáti -ám dov. ► nakodirati

nasúti -sújem dov. *kaj* | spraviti kam kaj sipkega, drobnega | *nasuti*

grah v vrečo □ **usuti** □ knj.izroč. **naspeti** □ ekspr. **podsuti** *podsuti žito v*

stope □ knj.izroč. **sesuti** □ nar. **zasuti**

GLEJ ŠE prikriti² •

nasutína -e ž | plast skal, kamenja, peska, nastala zaradi

krušenja, nasipanja | *nasutine pod plazom* □ knj.izroč. **sesutina**

na svéčnico prisl. zv. ► bogoslužje •

nasvédrati -am dov. ► nakodirati

nasvét -éta m | kar pojasnjuje ali svetuje, kako naj kdo, zlasti

v neprijetnem, neugodnem položaju, ravna, dela | *upošte-*

vati nasvet staršev □ **napotek** □ knj.izroč. **miglaj** □ knj.izroč. **napotilo**

□ knj.izroč. **napotnica** | *Tvoji nauki so slaba napotnica za življenje*

□ ekspr. **nauk** □ star. **poduk** □ star. **svet**² | *vprašati prijatelja za svet* □ star. **uk**

GLEJ ŠE predlog 1 | svetovati 2

na svétlo prisl. zv. ► izdati¹ 1

nasvetováti -újem dov. ► predlagati | svetovati 1

na svétu mestov. prostor. prisl. zv. | izraža, da je kaj prostorsko

določeno z Zemljo kot življenjskim prostorom ljudi | *Na*

svetu so zmeraj bile in zmeraj bodo krivice □ ekspr. **na zemeljski obli**

□ ekspr. **na zemlji**

na svídenje pozdravn. medm. zv. | izraža pozdrav pri slovesu |

Fantje, na svídenje □ **pozdravljen** □ pog. **adijo** □ sleng. **bajbaj** □ star. **bog**

s tabo □ sleng. **čao** □ sleng. **čav** □ knj.izroč. **ostani zdrav** □ otr. **pa**¹ □ otr. **papa**³

□ ekspr. **pa zdravi bodite** □ knj.izroč. **zbogom** □ pog. živ³ *Živ, se kmalu vidimo* □ pog. **živijo**

GLEJ ŠE posloviti se

nasvinjân -a -o prid. ► umazan¹

nasvinjâti -âm dov. ► umazati

na svobôdi povdk. zv. ► na prostosti | svoboden² 2•

našariti -im dov. *kaj* slabš. | narediti, da je kje veliko stvari, navadno odvečnih| *Sobo je preveč našaril z drobnarijami*

□ slabš. **pošarati**

GLEJ ŠE obleči¹ 1 pp

našariti se -im se dov. ► našemiti se 2 | obleči se pp 2

naščepiriti -im dov. ► našopiriti

naščepiriti se -im se dov. ► našopiriti se

naščetíniti -im dov. ► naježiti

naščetíniti se -im se dov. ► naježiti se 1

naščúvati -am dov. *kaj na koga* | povzročiti, da postane žival do koga popadljiva, napadalna| *naščúvati psa na neznanca*

□ knj.izroč. **nadržati** □ knj.izroč. **nadržiti**

GLEJ ŠE nahujskati

našemáriti -im dov. ► našemiti 2

našemáriti se -im se dov. ► našemiti se 2

našemárjen -a -o prid. ► našemljen

našemiti -im dov.

1. *koga v kaj* | obleči v pustno šemo| *Deklico so našemili v paža*

□ ošemiti □ ekspr. **namaškarati**

2. *koga* ekspr. | neprimerno, smešno obleči| *Nikar tako ne našemi otroka* □ ekspr. **namaškarati** □ slabš. **našemariti** □ knj.izroč. **našemuriti**

našemiti se -im se dov.

1. |obleči se v pustno šemo| *Vsako leto se za pusta našemi*

□ maskirati se □ ekspr. **namaškarati se**

2. ekspr. | neprimerno, smešno se obleči| *Zakaj si se tako našemila, da se ti vsi smejiyo* □ ekspr. **namaškarati se** □ slabš. **našariti se** □ slabš. **našemariti se** □ knj.izroč. **našemuriti se** □ ekspr. **naštuliti se**

GLEJ ŠE obleči se pp 2

našemljen -a -o povdk. slabš. | izraža, da je kdo

smešno, neprimerno oblečen| *Vedno je nekoliko*

našemljena □ ekspr. **maškara** *Tako se obleče, da je cela maškara*

□ ekspr. **namaškarán** □ ekspr. **našemárjen** □ knj.izroč. **našemurjen**

□ ekspr. **šema** *V teh cunjah si prava šema*

našemljenec -nca m ► maškara 1, 2

našemúriti -im dov. ► našemiti 2

našemúriti se -im se dov. ► našemiti se 2

našemúrjen -a -o prid. ► našemljen

našepetávati -am nedov. ► prišepetavati 1

našéškati -am dov. ► natepsti

našéšúriti -im dov. ► okrasiti | olupšati 1

našéšúriti se -im se dov. ► našopiriti se

našíliti -im dov. ► ošiliti

našinec -nca m ► privrženeč

na širóko prisl. zv. ► obširno | osupniti 1

našitek -tka m nav. mn. | okrask, našit na obleki, oblačilu| *obleka z belimi našitki* □ knj.izroč. **našív** □ knj.izroč. **našivek** □ knj.izroč. **pošivek**

□ knj.izroč. **prišivek**

našiti -šijem dov. ► pošiti | žep pp

našív -a m ► našitek

našivek -vka m ► našitek

naškódiiti -im dov. ► škoditi

našmínkati -am dov. ► naličiti¹

našóbiti -im dov.

• **našobiti ustnice** □ izšobiti ustnice □ ekspr. prišpíčiti ustnice

našóbiti se -im se dov. | z naprej potisnjenimi ustnicami izraziti

užaljenost, nejevoljo| *Pogledala jo je in se našobila* □ **izšobiti se**

□ ekspr. **nabrati ustnice v šobo** □ slabš. **napeti šobo** □ nar. **napeti štulo**

□ ekspr. **narediti šobček** □ ekspr. **narediti šobico** □ ekspr. **narediti šobo**

□ star. **spotegniti usta v šobo**

našópati -am dov. ► nagačiti | nahraniti²

našópíriti -im dov. *kaj* | postaviti kaj, zlasti perje v pokončni,

štrleči položaj| *Ptica našopiri perje* □ ekspr. **naščeperiti**

našópíriti se -im se dov. | dobiti pokončno, štrleče perje| *Ptica*

se je našopirila □ **razčeperiti se** □ **razšopiriti se** □ knj.izroč. **naperušiti se**

□ ekspr. **narepenčiti se** □ ekspr. **naščeperiti se** □ ekspr. **našešuriti se**

GLEJ ŠE obleči se pp 1

našópírjen -a -o prid. ► bahav | domišljav

našópírjeno prisl. ► bahavo

našópírjenost -i ž ► bahavost

našpíčen -a -o prid. ► piker | piker • | zbadljiv

našpíčiti -im dov. ► zagosti

našpíkati -am dov. ► nabosti 2

našpónati -am dov. ► nategniti

naštéti -štêjem dov. *kaj* | v govoru, pisavi združiti

v zaključeno zaporedje več istovrstnih členov| *Naštej še*

več podobnih primerov □ zastar. **razšteti** □ knj.izroč. **sumarno navesti**

□ knj.izroč. **imenovati** | našteti z navedbo imena| *Imenoval mu je vse*

rastline, ki jih je imel na vrtu

GLEJ ŠE navesti | odšteti 2

naštéti jih -štêjem jih dov. ► natepsti

naštévanka -e ž ► poštévanka

naštévati -am nedov. ► navajati¹

naštévati jih -am jih nedov. ► opominjati | oštévati

naštíkati -am dov. ► izvesti¹

naštímati -am dov. ► naravnati 2

naštríkati -am dov. ► naplesti 1

naštudírati -am dov. ► naučiti se

naštúliti se -im se dov. ► našemiti se 2 | obleči se pp 1

naštúljen -a -o prid. ► domišljav

našúntati -am dov. ► nahujskati

na švèrc prisl. zv. ► nezakonito 2

našvřkati -am dov. ► natepsti

natákanje -a s ► točenje

natákar -ja m | gostinski delavec, ki se ukvarja s strežbo gostov|

plačati natakárju □ nekuj. pog. **kelnar** □ zastar. **kletar**

♦ **plačilni natakár** □ prakt. sp. **plačilni¹**

natákarica -e ž | gostinska delavka, ki se ukvarja s strežbo

gostov| *poklicati natakárico* □ nekuj. pog. **kelnarica** □ zastar. **kletarica**

□ knj.izroč. **točajka**

natákati -am nedov. ► nalivati 2 | točiti¹

natákati se -am se nedov. ► piti 1, 2 | popivati

natakániti in **natakániti** -em dov.

1. *kaj* | spraviti kaj na razmeroma oster, koničast predmet|

natakániti meso na raženj □ ekspr. **napičiti** □ ekspr. **nasaditi**

2. *kaj* | napraviti, da pride kaj na določeno mesto| *natakániti volu jarem na vrat* □ knj.izroč. **nadeti**

GLEJ ŠE obleči¹ 2 | obuti | prstan • 2

natáknjen -a -o prid. ► nerazpóložen

natalitéta -e ž ► rodnost

natalíti -ím dov. ► staliti

natálnost -i ž ► rodnost

natánčen -čna -o prid.

1. |ki opravlja svoje delo, naloge z največjo mogočo popolnostjo| *natančen delavec; biti pretirano natančen* □ star. **akuraten**

□ knj.izroč. **natanek** *V vseh stvareh je zelo natanek* □ knj.izroč. **pedanten**
 □ star. **pedantičen** □ nekjn. pog. **picajzlast** □ ekspr. **precizen** □ ekspr. **skrben**
 □ ekspr. **pikolovski** □ ekspr. **tankovesten** |zelo natančen| **tankovesten**
pregledovalec

2. |ki je narejen tako, da opravlja svojo nalogo z največjo mogočo popolnostjo| **natančen merilni instrument** □ **precizen**

3. |ki z največjo mogočo popolnostjo kaže, podaja resnično stanje| *Dobil je zelo natančna navodila* □ **podroben**

□ knj.izroč. **eksakten** □ knj.izroč. **potanek** □ ekspr. **precizen**

□ knj.izroč. **strikten**

GLEJ ŠE podroben

natánčnež -a m ekspr. |kdor opravlja svoje delo, naloge z največjo mogočo popolnostjo| *Natančnež bi odkril še kako pomanjkljivost* □ knj.izroč. **pedant** □ knj.izroč. **pedantnež**

□ nekjn. pog. **picajzelj**

natánčni -a -o prid. ► točni 1, 2

natánčno¹ nač. prisl.

1. |izraža, da kdo opravlja svoje delo, naloge z največjo mogočo popolnostjo| **natančno opravljati delo** □ star. **pedantično**
 □ knj.izroč. **pedantno** □ ekspr. **skrbno** □ ekspr. **tankovestno** |zelo natančno|
tankovestno se držati navodil

2. |izraža, da dejanje z največjo mogočo popolnostjo kaže, podaja resnično stanje| **natančno odmeriti blago** □ **precizno**

□ **točno**¹ □ knj.izroč. **natanko** □ ekspr. **strogo strogo ločiti med prijateljstvom in hinavščino**

GLEJ ŠE podrobno | preiskati 1•

natánčno² poudar. člen. |poudarja, da se trditev v največji mogoči meri sklada z resničnostjo| *Zgodilo se je natančno to, kar pravim* □ knj.izroč. **natanko** □ pog. **točno**²

GLEJ ŠE prav² 1

natánčnost -i ž |lastnost, značilnost človeka, ki opravlja svoje delo, naloge z največjo mogočo popolnostjo| *Všč ji je njegova natančnost* □ knj.izroč. **minucioznost** □ ekspr. **pedanterija** □ knj.izroč. **pedantnost** □ ekspr. **pedantstvo** □ ekspr. **preciznost** □ ekspr. **pikolovstvo** □ ekspr. **tankovestnost** |velika natančnost|

natánek -nka -o prid. ► natančen 1

natánkati -am dov. ► natočiti•

natánki -a -o prid. ► točni 1

natánko prisl. ► natančno¹ 2 | natančno² | podrobno | prav² 1

na távžente prisl. zv. ► veliko²

natečaj -a m ► razpis

natečajni -a -o prid. ► razpisni

natéčen -čna -o prid. ► nadležen | vsiljiv

natêči -têcem dov. ► nateči se | oteči

natêči se -têcem se dov. |pritti kam, pojaviti se kje v določeni količini| *Voda se je natekla v posodo* □ **nateči** □ **priteči** □ **nacediti se** |s cejenjem se nateči| *Iz satja se je nacedilo še nekaj medu*

natèg -éga m |dejanje, pri katerem se z vlečenjem povzroči, da kaj doseže večjo, največjo dolžino| **nateg vrvi** □ **nategnitev**

GLEJ ŠE prevara

natéga -e ž teh. |priprava v obliki cevi za izvlečenje, pretakanje tekočine| **odstraniti vodo z natega** □ nar. **šef**²

nategnitev -tve ž ► nateg

nategniti in **natégniti** -em dov. *kaj* |z vlečenjem povzročiti, da doseže kaj večjo, največjo dolžino| **nategniti jermen** □ **napeti**¹

□ nekjn. pog. **našponati**

GLEJ ŠE nalagati² | napeti¹ 1 | navzeti se | obleči¹ 2 | podaljšati 2 | prevarati 1 | prisluhniti | zaigrati 2•2

nategniti se in **natégniti se** -em se dov. ► raztegniti se

natégnjen -a -o prid. ► raztegnjen

nategovati -újem nedov. *kaj* |z vlečenjem povzročiti, da doseže kaj večjo, največjo dolžino| **nategovati elastiko**; **nategovati žico** □ **napenjati** □ **natezati** □ star. **natezavati** □ star. **natezovati**
GLEJ ŠE igrati 2•6 | iztegovati 2 | napenjati 1 | navzemati se | prisluskovati | raztezati | vleči 4

nategovati se -újem se nedov. ► prizadevati si

naték -a m ► nadležen povdk. | nadležnež | netek²

natékati -am nedov. ► zamakati 2

natékati se -am se dov. |s tekanjem zadovoljiti svojo potrebo, željo po gibanju| *Na travniku so se otroci natekali in nakričali*
 □ ekspr. **izdirjati se** □ ekspr. **izdivjati se** □ ekspr. **izletati se** □ ekspr. **iznoretiti se**
 □ ekspr. **nadirjati se** □ ekspr. **nadivjati se** □ ekspr. **naletati se** □ ekspr. **nanoretiti se** □ ekspr. **zdvijati se** □ ekspr. **zletati se**

na televiziji prisl. zv. ► po televiziji

natépati -am nedov. ► jesti 1 | jesti 1 pp 3 | tepsti

natepávati -am nedov. ► jesti 1 | jesti 1 pp 3 | tepsti

natépsti -em dov. *koga* |dati komu udarce| *V navalu jeze ga je natepel* □ pog. **dati čez koleno** □ pog. **dati jih po grbi komu** □ evfem. **fizično obračunati s kom** □ ekspr. **izbunkati** □ šalj. **izprašiti hlače komu** □ šalj. **izprašiti zadnjico komu** □ šalj. **iztepsti hlače komu** □ ekspr. **nabiti** □ pog. **nabrisati** □ ekspr. **nabunkati** □ ekspr. **nabutati** □ pog. **naflikati** □ pog. **nagarbati** □ ekspr. **naklestiti** □ ekspr. **nakresati** □ nekjn. pog. **nakrišpati** □ star. **nakuriti** □ pog. **naložiti jih komu** □ pog. **naložiti jih po zadnjici komu** □ ekspr. **namahati** □ ekspr. **namazati** □ ekspr. **namazati z brezovim oljem** □ ekspr. **namazati z brezovo mastjo** □ ekspr. **namazati z leskovim oljem** □ ekspr. **namazati z leskovo mastjo** □ ekspr. **namlatiti** □ ekspr. **naplesti** *Zelo so ga napletli* □ ekspr. **naploskati** □ pog. **nasekati** □ ekspr. **nasmoditi** □ ekspr. **našeškati** □ pog. **našteti jih po hrbtu komu** □ ekspr. **našvrkati** □ ekspr. **natolči** □ pog. **natreskati** □ ekspr. **natreti z leskovim oljem** □ ekspr. **nažgati** □ ekspr. **nažvižgati** □ ekspr. **obdelati** □ ekspr. **obdelati s pestmi** □ ekspr. **obunkati** □ ekspr. **očofati** □ pog. **odšteti jih s palico komu** □ ekspr. **oklestiti** □ ekspr. **okrcati s palico** □ ekspr. **okresati** □ star. **omlatiti** □ ekspr. **oploskati** □ šalj. **počehljati po zadnjici** □ ekspr. **počesati** *Tako te bom počesal, da si boš za vedno zapomnil* □ ekspr. **položiti čez koleno** □ šalj. **pomeriti hlače komu** □ ekspr. **poploskati po hrbtu** □ ekspr. **potipati** *Potipal te bom, da boš ves črn* □ ekspr. **potipati koščice komu** □ ekspr. **potipati s pestmi** □ star. **poturčati** □ knj.izroč. **prebiti**² □ ekspr. **prebunkati** □ ekspr. **prebutati** □ ekspr. **preklestiti** □ ekspr. **premahati** □ ekspr. **premikastiti** □ ekspr. **premlatiti** □ ekspr. **prerešetati kosti komu** □ ekspr. **prešekljati kosti komu** □ ekspr. **prešteti kosti komu** □ ekspr. **pretipati** □ ekspr. **pretolči** □ ekspr. **pretresti kosti komu** □ ekspr. **pretresti koščice komu** □ knj.izroč. **pretreti kosti komu** □ ekspr. **prežvižgati** *Za to te bom še pošteno prežvižgal, smrkavec* □ nar. **sprebiti** □ ekspr. **stepsti** □ ekspr. **stolči stolči koga do krvi** □ šalj. **umeriti hlače komu** □ ekspr. **ustrojiti hrbet komu** □ ekspr. **ustrojiti kožo komu** □ ekspr. **zbutati** □ ekspr. **zdelati** □ nekjn. pog. **zmasirati** *Zmasiral ga bom, da me do smrti ne bo pozabil* □ ekspr. **zmikastiti** □ ekspr. **zmlatiti** □ ekspr. **zrahljati kosti komu** □ **pretepsti** |zelo natepsti| □ ekspr. **prebičati** |zelo natepsti z bičem| □ ekspr. **preboksati** |zelo natepsti s pestmi| □ ekspr. **prešibati** |zelo natepsti s šibo| □ star. **spestiti** |natepsti zlasti s pestmi|

natépsti se -têpsem se dov. ► zbrati se 1

na tésno prisl. zv. ► tesno

natésnoma prisl. ► tesno

natezálni -a -o prid. ► natezalo

natezálnica -e ž |nekdaj mučilna priprava za nategovanje|
privezati koga na natezalnico □ knj.izroč. **raztezalnica** □ zastar. **teza**²
 □ zastar. **tezalnica**

natezálnik -a m ► natezalo

natezálo -a s |priprava za nategovanje, napenjanje| *uporaba natezala in drugih pripomočkov* □ **natezalna priprava** □ **napenjač**

□ **napenjalec** *napenjalec za šotorske vrvi* □ **natezalnik** *napeti žico z natezalnikom*

natézati -am nedov. ▶ napenjati 1 | nategovati | prisluškovati

natézati se -am se nedov. ▶ pogajati se | prizadevati si

natezávati -am nedov. ▶ nategovati

natezováti -újem nedov. ▶ nategovati

natič -íča m ▶ prekla ♦

natični -a -o prid. ▶ ključ ♦2

natihce prisl. ▶ tiho¹

natihcema prisl. ▶ tiho¹

na tihem nač. prisl. zv. ▶ skrivaj | tiho¹

na tiho prisl. zv. ▶ skrivaj | tiho¹

natihoma prisl. ▶ skrivaj | tiho¹

natik -a m ▶ nasadilo | toporišče

natikální -a -o prid. ▶ ključ ♦2

natikati -am nedov.

1. *kaj* |spravljať kaj na razmeroma oster, koničast predmet|

natikati meso na raženj □ ekspr. *nasajati*

2. *kaj* |delati, da pride kaj na določeno mesto| *natikati volu*

jarem na vrat □ knj.izroč. *nadevati*

GLEJ ŠE oblačiti 2 | obuvati

natípkati -am dov. *kaj* |napisati z uporabo pisalnega stroja|

natípkati poslovno pismo □ *stípkati* □ pog. *napisati na stroj*

□ knj.izroč. *zatičkati*

natírati -am nedov. *kaj s čim* |z drgnjenjem nanašati tanko plast

mastne ali tekoče snovi| *natírati telo z mazilom* □ zastar. *vtírati*

GLEJ ŠE napoditi 1, 2, 3

natís -a m ▶ izdaja 1

natískati -am dov. ▶ natisniti 1

natísiniti -em dov.

1. *kaj* |s tiskanjem narediti več enakih izvodov, primerkov besedila| *natísiniti več knjíg* □ knj.izroč. *natískati* □ *dotískati* |dodatno, zraven natisniti| □ *ponatísiniti* |ponovno natisniti|

2. *kaj* |v tiskani obliki posredovati rezultate računalniške

obdelave| *natísiniti datoteko* □ rač., žarg. *sprintati*

GLEJ ŠE objaviti

na tísoče prisl. zv. ▶ veliko²

natíški -a -o prid. ▶ fižol ♦5

natkáti -tkém dov. ▶ stkati

na tlà prisl. zv. ▶ zvrniti se

natláčiti -im dov. *kaj* |s tlačanjem spraviti kam| *natláčiti*

cunje v vrečo □ ekspr. *nabasati* □ ekspr. *nabunkati* □ ekspr. *nabutati*

□ knj.izroč. *nagatiti* □ slabš. *namašiti* □ ekspr. *natrpati* □ *potlačiti* |

s sunkom, tlačanjem spraviti kam| *potlačiti v odprtino*

šop slame

GLEJ ŠE napolniti 1 | stlačiti 2

nató čas. prisl. v vezalnem priredju |izraža dejanje, ki sledi predhodnemu v času| *Gostje so pojedli kosilo, spili kavo, nato pa odšli na*

ogled posestva □ *potem*¹ □ knj.izroč. *nakar*

GLEJ ŠE potem¹ 2

natočiti -tóčim dov. *kaj* |spraviti kam kaj tekočega, zlasti pijačo|

Natočila mu je sok □ star. *utočiti*

• *natočiti gorivo* □ nekjn. pog. *natankati gorivo*

GLEJ ŠE naliti 2

natòk -óka m ▶ naval 2

natolceváti -újem nedov. ▶ obrekovati

natòlči -tòlčem dov. ▶ natepsti

natòlkniti -em dov. ▶ namigniti

na tóne prisl. zv. ▶ veliko²

natopírati -am dov. ▶ natupirati

natopíti -ím dov. ▶ raztopiti 2

natopíti se -ím se dov. ▶ raztopiti se 2

na tóplem mestov. prostor. prisl. zv. |izraža, da dejanje poteka v

kraju, prostoru z zmerno visoko temperaturo| *počakati na*

toplem □ *na gorkem* ■ protip. *na hladnem*

na tóplo smer. prostor. prisl. zv. |izraža usmerjenost na

mesto z zmerno visoko temperaturo| *postaviti jed na toplo*

□ *na gorko* ■ protip. *na hladno*

GLEJ ŠE na hladno

natóra -e ž ▶ narava 1

natovárjati -am nedov. *kaj* |spravljať tovar, blago na prevozno

sredstvo| *natovarjati les na ladjo; natovarjati ladjo* □ *nakladati*

□ knj.izroč. *krcati krcati tovor* □ knj.izroč. *tovoriti* □ publ. *vkrcavati*

□ publ. *vkrcavati*

GLEJ ŠE nalagati¹ 1

natovóriti -ím dov. *kaj* |spraviti tovar, blago na prevozno

sredstvo| *natovoriti pesek na tovornjak* □ knj.izroč. *nakrcati*

□ publ. *vkrcati vkrcati blago na ladjo*

GLEJ ŠE naložiti 1, 4

na trbòs prisl. zv. ▶ veliko¹

natrcati -am dov. ▶ napolniti 1

natréskati -am dov. ▶ natepsti

natréskati se -am se dov. ▶ opiti se

natréskati se ga -am se ga dov. ▶ opiti se

natrésti -trésem dov. *kaj* |spraviti kam določeno količino

česa sipkega, drobnega| *natresti ptičem zrnja* □ *natrositi*

□ ekspr. *potresti*

GLEJ ŠE prikriti² ♦

natréti -trém dov. ▶ natepsti | streti

natrgati -am dov. ▶ nabrati 1 | raztrgati

natríjev -a -o prid. ▶ albit | hidroksid ♦2 | plagioklaz | soda | soda ♦

natrkan -a -o povdk. ▶ pijan 1

natrkati se -am se dov. ▶ opiti se

natrkati se ga -am se ga dov. ▶ opiti se

natrobezljáti -ám dov. ▶ natvesti

natrobíti in *natróbiti* -ím dov. ▶ natvesti

natrobíti jih in *natróbiti jih* -ím jih dov. ▶ ošteti

nátron -a m ▶ hidroksid ♦2

nátronpapír -ja m ▶ papir ♦1

nátronski -a -o prid. ▶ papir ♦1

natrosíti in *natrósiti* -ím dov. ▶ natresti | prikriti² ♦

natrpáti -am dov. ▶ napolniti 1 | natlačiti

natrpávati -am nedov. ▶ polniti

natrpáziti -ím dov. ▶ napolniti 1

na tújem prisl. zv. ▶ v tujini

natupírati -am dov. *kaj* |s potegovanjem glavnika po laseh v

smeri proti glavi narediti, da je pričeska bolj visoka, bujna|

rahlo natupirati lase □ *natopirati*

natúra -e ž ▶ narava 1, 2

naturalíje -ij ž mn. ▶ plačevati 1 ♦

naturalízirati -am dov. ▶ državljanstvo ♦2

naturalní -a -o prid. ▶ dajatev ♦1 | menjava ♦

naturél -a m ▶ narava 2 | značaj

natúren -rna -o prid. ▶ neizumetničen

naturíst -a m ▶ nudist

naturístični -a -o prid. ▶ društvo ♦10 | plaža¹ ♦1

naturízem -zma m ▶ nudizem

natúrni -a -o prid. ▶ naravni 1, 2

natúrno prisl. ▶ jasno⁴ 2

natúrnost -i ž ▶ naravnost¹

N

natvésti -tvézem dov. *komu kaj* slabš. |reči, povedati veliko neresničnega, izmišljenega| *Kdo ve, kaj vse so jim natvezli*
 □ knj.izroč. **nabajati** □ sleng. **naložiti** □ ekspr. **naplesti** □ slabš. **natrobezljati**
 □ slabš. **natrobiti** □ neustrez. **natveziti** □ ekspr. **obesiti**

GLEJ ŠE navezati 1 | privezati

natvézati -am nedov. ▶ tvesti

natvéziti -im dov. ▶ natvesti

naučiti -ím dov. *koga česa* |s posredovanjem znanja povzročiti sposobnost za opravljanje določenega dela, dejavnosti| *naučiti deklico angleščine* □ zastar. *izučiti* *V šoli so ga marsičesa izučili*
 GLEJ ŠE navaditi

naučiti se -ím se dov. *kaj* |z učenjem doseči znanje, razumevanje česa| *naučiti se lekcijo* □ *naštudirati* □ ekspr. *navaditi se česa* *Jezika se je že toliko navadil, da se lahko sporazumeva* □ publ. *osvojiti*
 □ knj.izroč. *prisvojiti si* □ knj.izroč. *usvojiti* □ ekspr. *nadrdrati se* ↗
 □ šol., žarg. *napiliti se* |dobro se naučiti|

naučni -a -o prid. ▶ znanstveni

náuk -a m s prilastkom |sistem spoznanj o kakem pojavu, predmetu ali na kakem področju| *priznati novi nauk* □ star. *učenje*
 ♦ 1. dogmatični nauk □ dogmatski nauk 2. monoteistični nauk □ enoboštveni nauk

GLEJ ŠE agnosticizem | evolucionizem | filozofija 1•1 | krščanstvo | morala 2 | nasvet | veda •1 | verouk

na ukáz vzročn. prisl. zv. |izraža, da je izrečena volja, da mora kdo kaj uresničiti, vzrok dejanja| *Na učiteljev ukaz so učenci vstali*
 □ *po ukazu* □ ekspr. *na povelje* □ ekspr. *po povelju*

náuki -ov m mn., mn. n. v sin. nizu ▶ študij

na úpanje nač. prisl. zv. star. |izraža, da se kaj prodaja, kupuje brez takojšnjega plačila ali jamstva za plačilo| *Ni jim hotel dati pijače na upanje* □ star. *na kredo*

naušnica -e ž ▶ naušnik | uhan

naušnik -a m |del pokrivala, ki se da zavihati| *kučma z velikimi naušniki* □ knj.izroč. *naušnica* □ knj.izroč. *okrajek* □ star. *ušesnica*
 □ knj.izroč. *ušesnik*

naužiti se -žijem se dov. *česa* |zadovoljiti svojo potrebo, željo po čem| *naužiti se jesenske lepote* □ ekspr. *nasrkati se* □ zastar. *užiti se*

náv -a m ▶ navje

naváda -e ž |kar dobi zaradi ponavljanja ustaljeno obliko pri človeku| *s težavo spreminjati svoje navade* □ ekspr. *navadica*
 □ zastar. *nрав* □ knj.izroč. *privada*

GLEJ ŠE hudodelec • | običaj | običajno

naváden -dna -o prid. |ki ima v primerjavi s stvarmi svoje vrste samo osnovne, splošne lastnosti, značilnosti| *kupiti navaden računalnik, uporaben za pisanje besedil* □ *preprost*

navádica -e ž ▶ navada

naváditi -im dov. *koga česa/koga na kaj* |s spodbujanjem, opozarjanjem povzročiti, da kdo pridobi določeno pozitivno lastnost| *navaditi otroka čistoče; navaditi otroka na red* □ *naučiti* □ *privaditi* *koga na kaj privaditi otroka na red* □ knj.izroč. *priučiti* *koga čemu priučiti mladino lepemu vedenju*

naváditi se -im se dov. *česa/na kaj* |s ponavljanjem kakega dejanja, dela priti v stanje, ko postane to potreba, navada| *navaditi se kajenja; navaditi se na redno umivanje zob* □ *privaditi se česa/čemu privaditi se kajenju*

GLEJ ŠE naučiti se

navádni -a -o prid. |ki se zaradi pogostnosti pojavljanja ne razlikuje od stvari svoje vrste| *Na cesti je gneča navadni pojav*
 □ *običajni* □ *vsakdanji* □ *vsakodnevni* □ pog. *normalni* □ knj.izroč. *uzualni*
 GLEJ ŠE brnistra | detelja •1 | dežen • | gladež •3 • | goba pp 4 | krhlika •2 | kristavec • | kukavica • | leto •7 | logaritem •1 |

meta • | *metla* • | *nagelj* •3 | *normalni* 2 | *plahčica* • | *plevel* pp | *pogosti* | *pošiljka* pp 2 | *prašiček* •2 | *rožmarinka* • | *salama* •2 | *slez* • | *trst* • | *vojak* •5 | *volčin* •2 | *vsakdanji* | *zimzelen* • | *zvezdica* •

navádno nač. prisl. |izraža ustaljenost dogajanja zaradi pogostnega pojavljanja| *Navadno jemo doma* □ *po navadi* □ *večidel* □ *večinoma* □ *zvečine* □ knj.izroč. *redoma* *Ljudske pesmi so se redoma pele po spominu*

navádnost -i ž |dejstvo, da se kaj zaradi pogostnosti pojavljanja ne razlikuje od stvari svoje vrste| *navadnost prizorov na ulici* □ *konvencionalnost* □ *običajnost* □ *trivialnost* □ *vsakdanjost* □ knj.izroč. *regularnost*

navájati¹ -am nedov. *kaj* |pripovedovati, zapisovati kaj, navadno z določenim namenom| *Avtor navaja v članku številna znana imena* □ ekspr. *naštevati* □ publ. *nizati* □ ekspr. *omenjati*

GLEJ ŠE citirati² | nagovarjati

navájati² -am nedov. *koga k čemu/koga na kaj* |s spodbujanjem, opozarjanjem povzročiti, da kdo pridobi določeno lastnost| *navajati mladino k samostojnosti; navajati otroke na red* □ *privajati*¹ *koga na kaj privajati otroke na red* □ zastar. *napotovati*² □ ekspr. *učiti* *koga česa učiti otroke reda*

navájen -a -o prid. ▶ vajen

navál -a m

1. |pojav, da pride kam v razmeroma kratkem času hkrati veliko ljudi| *naval potnikov* □ knj.izroč. *prival*

2. ekspr. |nagel, razmeroma silovit nastop določenega čustva| *naval strasti* □ knj.izroč. *natok*

GLEJ ŠE kongestija | napad 3 | naskok | udar 2

navalíti -ím dov. ▶ napasti¹ 1 | priti pp 10 | zvaliti

navaljeváti -újem nedov. ▶ nalagati¹ 3 | napadati 1 | pritiskati 2

na várnem povdk. zv. ▶ varen²

na vátle prisl. zv. ▶ veliko¹

návček -čka m ▶ zvon •

navdahníti in navdáhniti -em dov. ▶ navdati | navdihniti

navdáhnjenje -a s ▶ navdih

navdájati -am dov. *koga s čim* |povzročati, vzbujati v kom kaj|

Uspeh ga je navdajal s ponosom □ *navdihovati*

GLEJ ŠE prevzemati 4

navdán prisl. ▶ tjavendan

navdáti -ám dov. *koga s čim* |povzročiti, vzbuditi v kom kaj|

Uspeh ga je navdal z optimizmom □ *navdahnniti* □ knj.izroč. *nadahnniti*

□ knj.izroč. *navdihniti*

GLEJ ŠE prevzeti² 4

navdíh -a m |ustvarjalna moč, domišljija, ki jo vzbuja pojav ali stvar| *črpati navdih iz narave* □ *inspiracija* □ *navdihnjenje*

□ knj.izroč. *navdahljenje*

GLEJ ŠE intuicija | navdihniti | navdihovati | razsvetljenje

navdíhniti -em dov. *koga* |vzbuditi v kom ustvarjalno moč, domišljijo| *Pesnika je navdihnila lepota narave* □ *inspirirati* □ pog. *dati inspiracijo komu* □ pog. *dati navdih komu* □ knj.izroč. *navdahnniti*

GLEJ ŠE navdati

navdíhnjenje -a s ▶ navdih

navdihoválec -lca m |kdor vzbuja v kom ustvarjalno moč, domišljijo| *navdihovalec umetniškega dela* □ knj.izroč. *inspirator*

GLEJ ŠE hujskač | pobudnik

navdihováti -újem nedov. *koga* |vzbujati v kom ustvarjalno moč, domišljijo| *Pesnika navdihuje lepota narave* □ *inspirirati*

□ pog. *dajati inspiracijo komu* □ pog. *dajati navdih komu*

GLEJ ŠE navdajati

navdílj prisl. ▶ nenehno

navdòl prisl. ▶ navzdol

navdúšen¹ -a -o prid.

1. |ki ima veliko veselje, voljo, pripravljenost, zlasti za kako delo, dejavnost| *navdušen amaterski igralec* □ **entuziastičen** □ knj.izroč. **frenetičen** □ ekspr. **goreč** □ ekspr. **gorečen** □ knj.izroč. **gorečniški** □ ekspr. **hud¹** □ ekspr. **ognjevit** □ knj.izroč. **pasioniran** □ ekspr. **pregoreč** □ ekspr. **strašen** □ ekspr. **vnet¹** □ ekspr. **vroč** □ ekspr. **zagnan²** □ ekspr. **zagret** □ ekspr. **zavzet** □ zastar. **zdušen** □ ekspr. **strasten** |zelo navdušen|

2. |ki izraža, kaže veliko veselje, voljo, pripravljenost, zlasti za kako delo, dejavnost| *govoriti z navdušenim glasom* □ knj.izroč. **ditirambičen** □ knj.izroč. **ditirambski** □ knj.izroč. **eksaltiran** *eksaltiran slavospjev svobodi* □ ekspr. **goreč** □ ekspr. **gorečen** □ knj.izroč. **gorečniški** □ ekspr. **ognjevit** □ ekspr. **vnet¹** □ ekspr. **zagnan²** □ ekspr. **zavzet**

3. |ki ima, izraža v zelo veliki meri pozitivni čustveni odnos do česa| *navdušeno odobravanje občinstva* □ zastar. **oduševljen** □ zastar. **zdušen**

navdúšen² -a -o povdk. *nad čim/za kaj* |izraža, da ima kdo veliko veselje, voljo, pripravljenost, zlasti za kako delo, dejavnost| *biti navdušen nad smučanjem; biti navdušen za delo z mladimi* □ ekspr. **vnet²** *za kaj* □ ekspr. **zagnan¹** *za kaj* □ ekspr. **zagret** *za kaj* □ ekspr. **zavzet** *za kaj*

◆ **biti navdušen nad čim** □ knj.izroč. imeti strast do česa

navdúšenec -nca m |kdor ima veliko veselje, voljo, pripravljenost, zlasti za kako delo, dejavnost| *skupina mladih navdušencev* □ **entuziast** □ ekspr. **gorečnež** □ star. **gorečnik** □ knj.izroč. **navdušenjak** □ ekspr. **razvnetež** □ ekspr. **vnetež** □ ekspr. **zagretež** □ knj.izroč. **zamaknjeneč** □ knj.izroč. **zanesenec** □ knj.izroč. **zanesenjak**

navdušenják -a m ▶ navdušenec

navdúšenje -a s

1. |veliko veselje, volja, pripravljenost, zlasti za kako delo, dejavnost| *Za tako delo je potrebno navdušenje* □ **entuziazem** □ **navdušenost** □ ekspr. **gorečnost** □ zastar. **oduševljenje** □ ekspr. **ogenj navdušenja** □ ekspr. **vnetost** □ ekspr. **zagnanost** □ ekspr. **zagretost** □ ekspr. **zavzetost**

2. |v zelo veliki meri pozitivni čustveni odnos do česa| *izražati, kazati navdušenje nad prikazano igro* □ **navdušenost** □ zastar. **oduševljenost**

GLEJ ŠE navduševati | navdušiti

navdúšeno nač. prisl. |izraža, da se dejanje uresničuje z velikim veseljem, voljo, pripravljenostjo| *navdušeno govoriti* □ **entuziastično** □ knj.izroč. **frenetično** □ ekspr. **goreče** □ knj.izroč. **gorečniško** □ ekspr. **gorečno** □ ekspr. **ognjevito** □ knj.izroč. **pasionirano** □ ekspr. **pregoreče** □ ekspr. **viharno** □ ekspr. **vneto** □ ekspr. **vroč¹** □ ekspr. **zagnano** □ ekspr. **zagreto** □ ekspr. **zavzeto** □ **strastno** ↗

navdúšenost -i ž |dejstvo, da ima kdo veliko veselje, voljo, pripravljenost, zlasti za kako delo, dejavnost| *Občudovali so njegovo navdušenost za sodelovanje* □ knj.izroč. **eksaltacija** □ knj.izroč. **eksaltiranost** □ ekspr. **gorečnost** □ zastar. **oduševljenost** □ ekspr. **vnetost** □ ekspr. **zagnanost** □ ekspr. **zagretost** □ knj.izroč. **zanesenost** *domoljubna zanesenost* □ knj.izroč. **zanesenjaštvo** *glasbeno zanesenjaštvo* □ ekspr. **zavzetost**

GLEJ ŠE navdušenje 1, 2

navduševáti -újem dov. *koga za kaj* |povzročati pri kom veliko veselje, voljo, pripravljenost, zlasti za kako delo, dejavnost| *navduševati mlade za šport* □ **vzbujati navdušenje pri kom za kaj** □ knj.izroč. **animirati** □ publ. **motivirati** □ zastar. **oduševljati** □ ekspr. **podžigati** □ ekspr. **razvnemati** □ ekspr. **spodžigati** □ ekspr. **vnemati** □ ekspr. **vžigati** □ ekspr. **zagrevati** □ zastar. **zavzemati**

navdúšiti -im dov. *koga za kaj* |povzročiti pri kom veliko veselje, voljo, pripravljenost, zlasti za kako delo, dejavnost|

navdušiti učenca za matematiko □ **vzbuditi navdušenje pri kom za kaj** □ knj.izroč. **animirati** □ publ. **motivirati** □ zastar. **oduševiti** □ ekspr. **ogreti** □ ekspr. **podžgati** □ ekspr. **razvneti** □ ekspr. **spodžgati** □ ekspr. **vneti** □ ekspr. **vžgati** □ ekspr. **zagreti** □ publ. **zainteresirati** □ zastar. **zavzeti**

navdúšiti se -im se dov. *za kaj* |piti v stanje velikega veselja, volje, pripravljenosti, zlasti za kako delo, dejavnost| *V hipu se je navdušil za novi načrt* □ zastar. **oduševiti se** □ ekspr. **ogreti se** □ ekspr. **razvneti se** □ ekspr. **vneti se** □ ekspr. **vžgati se** □ ekspr. **zagreti se** □ ekspr. **zagreti se**

na večér prisl. zv. ▶ zvečer

navédek -dka m ▶ citat | podatek •6

navedéni -a -o prid. ▶ zgornji 2

navédnica -e ž ▶ narekovaj

na vék prisl. zv. ▶ za zmeraj

návek prisl. ▶ zmeraj

na vékov véke prisl. zv. ▶ zmeraj

nável -vla m ▶ kopa 1 | kopica

naveličan -a -o povdk. *česa* |izraža, da je za koga kaj nezaželeno zaradi nezanimivosti, neprijetnosti, prepogostosti| *biti naveličan enolične hrane; biti naveličan šole* □ ekspr. **nažrt** □ ekspr. **sit²** ◆ **biti naveličan česa** □ ekspr. imeti česa dovolj □ nekuj. pog. imeti poln kufer

naveličati se -am se dov.

1. *česa* |izraža, da kdo preneha imeti, občutiti kot zanimivo kako osebo, stvar| *Vsi so se ga že naveličali; Naveličala se je čevljev z visokimi petami* □ ekspr. **imeti dosti** □ ekspr. **imeti dovolj** □ ekspr. **imeti zadosti** □ ekspr. **najesti se** □ ekspr. **nasiti se** □ nar. **navoliti se** □ slabš. **nažreti se** □ ekspr. **prenajesti se** □ ekspr. **prenaveličati se** □ ekspr. **preobjesti se** □ vulg. **preobžreti se**

2. *česa* z nedoločnikom ali glagolskim samostalnikom |izraža odpor osebka, da se dejanje nadaljuje| *Naveličal se je ponavljati isto priporočilo* □ ekspr. **prenaveličati se** □ ekspr. **utruditi se**

na vèn prisl. zv. ▶ navzven

navések -ska m ▶ obesek

naveselíti se -im se dov. |v veselju, veseljenju doseči veliko mero| *Na izletu so se navesellili* □ knj.izroč. **naradovati se**

naveseljáčiti se -im se dov. ▶ nazabavati se

navésiti -im dov. ▶ naložiti 4 | obleči¹ 1 pp | ovesiti

navésti -vèdem dov. *kaj* |povedati, napisati kaj, navadno z določenim namenom| *Avtor je v članku navedel številna neznaná dejstva* □ publ. **nanizati** □ ekspr. **našteti** □ ekspr. **omeniti** □ zastar. **razšteti** **GLEJ ŠE** citirati² | nagovoriti | našteti

navéšati -am nedov. ▶ obešati 1

navéšati se -am se nedov. ▶ opirati se 2

navézan -a -o povdk. *na kaj* |izraža, da ima kdo do koga, česa pozitivna čustva| *Fant je zelo navezan na družino vrstnikov; biti navezan na domači kraj* □ ekspr. **zraščen** s čim

◆ **biti navezan na kaj** □ knj.izroč. lepeti na čem □ ekspr. oklepati se česa □ ekspr. pripadati čemu □ knj.izroč. vezati se na kaj □ ekspr. viseti na čem

navézanje -a s ▶ navezáva

navézati in navezáti -vèžem dov.

1. *kaj* |z vezanjem namestiti, dati na kaj| *navezati trakove na klobuk* □ zastar. **natvesti**

2. *koga* alp. |namestiti, dati vrv okoli telesa zaradi varnosti, pomoči pri plezanju| *V steni so planince navezali* □ alp. **privezati**

3. *koga na koga* |narediti, povzročiti, da je kdo odvisen od koga, povezan s kom| *Skušala je otroke navezati nase* □ ekspr. **prikleniti** □ ekspr. **privezati**

GLEJ ŠE opreti 2 | privezati

navezáva -e ž |namestitev česa na kaj z vezanjem| *navezáva derez* □ **navezanje**

navezavati -am nedov. ▶ navezovati 1, 3

navézni -em dov. ▶ nagniti²

navezováti -újem nedov.

1. kaj |z vezanjem nameščati, dajati na kaj| *navezovati dereze*

□ knj.izroč. **navezavati**

2. koga alp. |nameščati, dajati vrv okoli telesa zaradi varnosti, pomoči pri plezanju| *V steni so jih navezovali*

□ alp. **privezovati**

3. koga na koga |delati, povzročati, da je kdo odvisen od koga, povezan s kom| *Vse bolj jih je navezovala nase* □ knj.izroč. **navezavati**

□ ekspr. **priklepati** □ ekspr. **privezovati** □ ekspr. **vezati**

4. kaj na kaj knj.izroč. |delati, da je kaj v zvezi s čim, osnova česa|

Svojo pripoved navezuje pisatelj na stara izročila □ zastar. **nadovezo-**
vati

navidez prisl. ▶ navidezno 1, 2

na videz omej. člen. zv. |izraža omejitve na vidno zaznavno, od zunaj spoznanju dostopno| *Na videz poteka vse pravilno; Na videz je zdrav; na videz prijazen pes* □ **na pogled** □ **po videzu**

□ ekspr. **od daleč gledano**

navidezen -zna -o povdk. |izraža, da kaj po videzu, na zunaj vzbuja vtis pravega| *Njegova prijaznost je navidezna* □ ekspr. **igran**

□ ekspr. **lažen** □ ekspr. **narejen**¹ □ ekspr. **nepristen** □ evfem. **neresničen**

□ ekspr. **ponarejen** □ ekspr. **umeten** □ ekspr. **zlagan**

navidezni -a -o prid.

1. |ki po videzu, na zunaj vzbuja vtis pravega| *navidezni mir*

□ ekspr. **igrani** □ ekspr. **lažni** □ ekspr. **narejeni** □ ekspr. **nepristni** □ evfem. **nere-**
snični □ ekspr. **ponarejeni** □ ekspr. **umetni** □ ekspr. **zlagani**

2. |ki v resnici ne obstaja| *navidezno gibanje sonca* □ **dozdevni**

□ knj.izroč. **fiktivni** □ knj.izroč. **prividni** □ zastar. **videzni**

GLEJ ŠE demokracija ♦ 1 | obris ♦ | podjetje ♦ 11 | pogodba ♦ 13 | problem¹ ♦ 2 | resničnost 1 ♦ 1 | slika ♦ 1 | smrt 1 ♦ 1 | zdravilo ♦ 4

navidezno nač. prisl.

1. |izraža, da je kaj po videzu, na zunaj tako kot pravo|

biti navidezno prijazen □ **navidez** □ ekspr. **igrano** □ ekspr. **lažnivo**

□ ekspr. **narejeno** □ ekspr. **nepristno** □ evfem. **neresnično** □ ekspr. **ponarejeno**

□ ekspr. **umetno** □ ekspr. **zlagano**

2. |izraža, da kaj v resnici ne obstaja| *navidezno se premikati*

□ **navidez** □ knj.izroč. **prividno**

navigátor -ja m ▶ mornar | pomorščak 2

na vígred prisl. zv. ▶ spomladi

navihan -a -o prid. ekspr. |ki zna z domiselnostjo, hudomušnostjo presenetiti, prevarati, navadno v nepomembni stvari| *živahen in navihan otrok* □ star. **poniglav**

♦ ekspr. **biti navihan** □ ekspr. imeti jih pod klobukom □ ekspr. imeti jih za ušesi

navihanček -čka m ▶ navihanec

navihanec -nca m ekspr. |kdor zna z domiselnostjo, hudomušnostjo presenetiti, prevarati, navadno v nepomembni stvari| *ošteti malega navihanca* □ ekspr. **navihanček**

navihati -am dov. ▶ prevarati 1

navijáč -a m šport. |kdor ob tekmah s klici, ploskanjem spodbuja eno izmed moštev ali posameznega tekmovalca| *nogometni navijači* □ šport., žarg. **kibic**

GLEJ ŠE navijalka

navijálec -lca m ▶ navijalka

navijalka -e ž |majhna, preprosta priprava valjaste oblike za navijanje, kodranje las| *navijati lase na navijalko* □ **navijač**

□ **navijalec** □ friz., žarg. **papilot**

navijálni -a -o prid. ▶ kolut 2

navijálo -a s ▶ kolut 2

navijati -am nedov.

1. kaj |delati, da pride kaka podolgovata upogljiva stvar večkrat okrog česa| *navijati vrv na kolut* □ knj.izroč. **motati** □ knj.izroč. **namotavati** □ knj.izroč. **previjati** □ knj.izroč. **viti**¹ ■ protip. **odvijati**

2. za koga šport. |ob tekmah s klici, ploskanjem spodbujati eno izmed moštev ali posameznega tekmovalca| *navijati za domače nogometne* □ šport., žarg. **kibicirati**

GLEJ ŠE dražiti¹ | kodrati | odvijati 2 | siliti 1 | višati 2

navíratí -am nedov. ▶ izsiljevati | pritekati pp 1 | siliti 1

na víš prisl. zv. ▶ kvišku

na víšek prisl. zv. ▶ kvišku

navít -a -o prid. ▶ prebrisan povdk. 1

navítek -tka m |kar je navito (na kaj)| *navitek sukanca* □ **navoj**
navoji bombažne preje □ zastar. **namotek** □ nar. **posukljaj**

navítí -vím dov. kaj |narediti, da pride kaka podolgovata upogljiva stvar večkrat okrog česa| *naviti nit na tuljavo*

□ knj.izroč. **namotati** □ knj.izroč. **previti** ■ protip. **odviti**

GLEJ ŠE nakodrati | odviti 4 | ogoljufati | podražiti¹ | prisiliti

návje -a s mitol. |bivališče umrlih| *oditi k svojim očetom v navje*

□ mitol. **nav**

GLEJ ŠE pokopališče

navkljúb predl. ▶ kljub

navkréber smer. prostor. prisl. |izraža, da gibanje poteka po strmini navzgor| *Pot jih je vodila navkreber* □ **v breg** □ **vkreber**

□ **v strmino** □ nar. **k rebri**

navkriž prisl. ▶ navzkriž

navláka -e ž ekspr. |nekoristne, odvečne stvari| *zavreči navlako*

□ knj.izroč. **balast** □ nar. **kložnja** □ ekspr. **krama** □ knj.izroč. **navleka**

□ ekspr. **ropotija** □ star. **smotlaka** □ zastar. **sodrga** □ ekspr. **šara**¹

navlášč prisl. ▶ nalašč

navlážen -a -o prid. ▶ vlažen 1

navlážiti -im dov. ▶ ovlažiti

navlážiti se -im se dov. ▶ ovlažiti se

navléči -vlécem dov. ▶ obleči¹ 2 | obuti | prinesti

navléči se -vlécem se dov. ▶ navzeti se

navléka -e ž ▶ navlaka

navòd -óda m ▶ navodilo

navodílo -a s |kar pojasnjuje, določa, kako se kaj dela, s čim ravna| *Navodila so razumljivo napisana* □ knj.izroč. **dispozicija dobiti**
dispozicije za delo □ knj.izroč. **instrukcija** □ knj.izroč. **napotek**

□ knj.izroč. **napotilo** □ zastar. **navod** □ zastar. **poučilo**

♦ 1. pravn. **obvezno navodilo** □ pravn. imperativno **navodilo** 2. pravn. **po-**
jasnilno navodilo □ pravn. **instruktivno navodilo**

GLEJ ŠE delati 1 ♦ 2

navóhati -am dov. ▶ zavohati

navòj -ója m ▶ navitek

navójnica -e ž ▶ roleta

navolíti se -vólim se dov. ▶ naveličati se 1

na vóljo povdk. zv. ▶ na razpolago | razpolagati

navòr -óra m fiz. |količina, ki meri vzrok za pospeševanje vrtenja ali spremembo oblike telesa, vrtljivega okoli nepremične osi| *meriti navor* □ fiz. **torzijski moment** □ fiz. **torzijski navor** □ fiz. **vrtlini**
moment

GLEJ ŠE vzvod

navòz -óza m ▶ klančina

navozítí -vózim dov. ▶ zvoziti¹

navpíčni -a -o prid. |ki je pravokoten na gladino mirujoče vode| *navpični prerez* □ **vertikalni**

GLEJ ŠE črta 1 ♦ 2 | met ♦ | položaj 1 ♦ 1 | prerez pp 2 | prerez ♦ 3

navpíčnica -e ž ▶ črta 1 ♦ 2

navpično nač. prisl. |izraža, da se kaj giblje, je usmerjeno pravokotno na gladino mirujoče vode| *navpično štrleče skale*

□ **vertikalno** *dvigati se vertikalno* □ knj.izroč. **navpik**

navpik prisl. ▶ navpično

na vpogled prisl. zv. ▶ vloga² 2•1

navprék prisl. ▶ nasproti² | prečno | približno² | vprek¹ | vsevprek 1

navráčati -am nedov. ▶ napeljevati 3 | zavračati 1

na vrát na nós prisl. zv. ▶ nenadoma 2

navréči -vržem dov. ▶ dodati 1 | naložiti 2 | nanesti 2

navréti -vrém dov. ▶ napeti¹ 3 | obrniti 4 | priteči 1 | priti pp 10

navrh prisl. ▶ navzgor | povrhu²

navrhati -am dov. ▶ napolniti 1

navrhovátiti -im dov. ▶ nakopíciti 1

na vrhu predl. zv. ▶ na površini | vrh² | zgoraj

navrniti -vrnem dov. ▶ napeljati 3 | zavriniti 5

navržek -žka m ▶ nameček

navsezádnje¹ prisl. ▶ nazadnje

navsezádnje² člen. ▶ vendar¹ 4

navsezgódaj čas. prisl. |zelo zgodaj zjutraj| *Jutri bom navsezgodaj odšel* □ zastar. **na vse jutro**

GLEJ ŠE zgodaj¹ 1•

navšév prisl. ▶ postrani² | poševo

navštríc prisl. ▶ vštric

navšvíc prisl. ▶ postrani²

návtični -a -o prid. ▶ karta¹ 4 | milja •

návtika -e ž |dejavnost, ki je v zvezi z določanjem položaja ladje in njenim vodenjem| *razvoj navtike* □ **pomorstvo**

navzád prisl. ▶ nazaj 1

navzdígniti -em dov. ▶ privzdigniti

navzdól smer. prostor. prisl. |izraža, da se kaj giblje ali je usmerjeno proti nižjemu kraju| *Pot gre nekaj časa navzdol, nekaj časa navzgor* □ **dol²** □ zastar. **doli** □ zastar. **navdol** □ star. **nizdol** □ star. **vniz** *pogledati vniz* □ protip. **navzgor**

GLEJ ŠE navzgor | prevesiti se 2 | propadati 3

navzdóljni -a -e prid. ▶ navzdolnjik

navzdóljnik -a m meteor. |navpični zračni tok, usmerjen navzdol| *območje navzdolnjika* □ meteor. **navzdoljni zračni tok** □ meteor. **vzdoljnik**

navzdólž prisl. ▶ po dolgem | vzdolž²

navzdólžni -a -o prid. ▶ podolžni

navzdólžno prisl. ▶ po dolgem

navzémati -am nedov. ▶ dobivati 2

navzémati se -am se nedov. *česa* |prihajati v stanje, ko osebek dobiva kako lastnost| *Živila se ob neustreznem skladiščenju navzemajo neprijetnih vonjev* □ star. **nategovati** |navzemati se zlasti barve, vonja| *Vino po pretakanju rado nateguje*

navzéti -vzámem dov. ▶ dobiti

navzéti se -vzámem se dov. *česa* |priti v stanje, ko osebek dobi kako lastnost| *Les se je navzel vlage; navzeti se novih idej* □ ekspr. **nasrkati se** *nasrkati se revolucionarnih idej* □ knj.izroč. **navleči se** □ star. **nategniti** |navzeti se zlasti barve, vonja| *Vino po pretakanju rado nategne*

navzgòr smer. prostor. prisl. |izraža, da se kaj giblje ali je usmerjeno proti višjemu kraju| *Pot gre nekaj časa navzdol, nekaj časa navzgor* □ **gor** □ zastar. **gori** □ star. **nakvišku**

□ nar. **navrh** □ protip. **navzdol**

GLEJ ŠE gor | navzdol

navzgórjni -a -e prid. ▶ navzgornjik

navzgórjnik -a m meteor. |navpični zračni tok, usmerjen navzgor| *območje navzgornjika* □ meteor. **navzgornji zračni tok**

□ meteor. **vzgornjik**

navzkriž nač. prisl. |izraža, da se kaj namešča, je nameščeno v položaj v obliki križa| *navzkriž zavezati ruto* □ **križem** □ **navzkrižem**

□ star. **križema** □ knj.izroč. **nakrižem** □ star. **navkriž** □ star. **skrižem** □ star. **vkriž** □ star. **vkriž**

GLEJ ŠE križem | prekrižati | sprt | škiliti

navzkrižem prisl. ▶ križem | navzkriž

navzkrižje -a s ▶ nesoglasje | sprt

navzkrižni -a -o prid. |ki poteka v različnih, križajočih se smereh| *navzkrižna ventilacija* □ knj.izroč. **križni** □ knj.izroč. **vzkrižni**

GLEJ ŠE ogenj •4 | zasliševanje •

navzlic predl. ▶ kljub | vendar¹ 1

navzlic temu da vez. zv. ▶ čeprav

navznák prisl. ▶ nazaj 1 | vznak

navznóter smer. prostor. prisl. |izraža gibanje ali usmerjenost na notranjo stran| *obračati dlani navzven in navznoter* □ **navznotraj**

□ pog. **na noter** □ pog. **na znoter** □ knj.izroč. **naznotraj** □ protip. **navzven**

GLEJ ŠE navzven

navznótraj prisl. ▶ navznoter

navzóč -a -e povdk. ▶ biti² | prisoten

navzóči¹ -ega m ▶ prisotni¹ | seznam •4

navzóči² -a -e prid. ▶ prisotni²

navzóčni -a -o prid. ▶ prisotni²

navzóčnost -i ž ▶ obiskati | prisotnost

navzpréd prisl. ▶ naprej

navzvèn smer. prostor. prisl. |izraža gibanje ali usmerjenost na zunanjo stran| *obračati dlani navzven* □ pog. **na ven** □ knj.izroč. **navzen** □ protip. **navznoter**

GLEJ ŠE navznoter

nazabávati se -am se dov. |zadovoljiti svojo potrebo, željo po zabavi| *Ob gledanju predstave so se nazabavali* □ ekspr. **navseljačiti se**

na začétku¹ čas. prisl. zv. |izraža, da je dejanje, stanje časovno umeščeno v prvi trenutek, prvo obdobje česa| *Na začetku so bili vsi prijatelji med seboj* □ **od začetka¹** □ **sprva** □ **v začetku** □ star. **na početku** □ publ. **na startu** □ star. **od konca** *Od konca se je vsemu čudil, potem pa se je hitro privadil* □ star. **od kraja** □ star. **od početka**

□ knj.izroč. **od prapočetka** □ zastar. **početkoma** □ star. **skonca¹** □ nar. **skrajja¹**

□ knj.izroč. **spočetka** □ star. **v početku** □ knj.izroč. **v prapočetku**

□ zastar. **začetkom¹** □ knj.izroč. **začetkoma** □ zastar. **zaprva**

na začétku² predl. zv. z rodilnikom |za izražanje začetne točke omejenega trajanja| *dogodki na začetku leta* □ **od začetka²**

□ ekspr. **na pragu** □ zastar. **početkom** □ zastar. **začetkom²**

nazadnják -a m ekspr. |kdor ima nesodobne, zastarele nazore| *Nazadnjaki so se ob spremembah vznemirili*

□ ekspr. **konservavec** □ ekspr. **mračnež** □ ekspr. **mračnjak** □ ekspr. **nazadnjakar** □ knj.izroč. **obskurant** □ ekspr. **reakcionar** □ ekspr. **reakcionarec**

□ knj.izroč. **zaostalec** □ knj.izroč. **zaostalež**

GLEJ ŠE konservavec | nazadnjaški •

nazadnjákar -ja m ▶ nazadnjak

nazadnjaški -a -o prid. ekspr. |ki z uresničevanjem nesodobnih, zastarelih nazorov nasprotuje napredku| *nazadnjaški politik* □ ekspr. **konservativen** □ ekspr. **mračnjaški** □ ekspr. **mrakoben**

□ knj.izroč. **nesodoben** □ knj.izroč. **obskurantski** □ knj.izroč. **obskuren**

□ ekspr. **predpotopen** □ ekspr. **reakcionaren** □ knj.izroč. **starodaven**

□ ekspr. **starokopiten** *starokopiten časopis*

◆ **biti nazadnjaški** □ sleng. **biti fosil** □ ekspr. **biti nazadnjak**

GLEJ ŠE konservativni | razvoj •7

nazadnjaškost -i ž |dejstvo, da se z uresničevanjem nesodobnih, zastarelih nazorov nasprotuje napredku| *Njegova nazadnjaškost je odbijajoča; nazadnjaškost predpisov* □ **konservativnost** □ ekspr. **mračnjaštvo** □ ekspr. **reakcionarnost** □ ekspr. **starokopitnost**

nazadnjáštvo -a s |miselnost, ki z uresničevanjem nesodobnih, zastarelih nazorov nasprotuje napredku| *boriti se proti nazadnjaštvu* □ **konservativnost** □ knj.izroč. **konservativizem** □ knj.izroč. **konservativizem** □ ekspr. **mračnjaštvo** □ ekspr. **reakcionarnost**

nazádnje čas. prisl. |izraža, da kaj je, se zgodi po vseh dejanjih iste celote| *Vse je pregledala in nazadnje našla, kar je iskala* □ **končno**¹ □ **na koncu**¹ □ zastar. **končí**¹ □ ekspr. **najnazadnje** □ star. **na kraju**¹ □ knj.izroč. **naposled** □ ekspr. **navsezadnje**¹ □ knj.izroč. **slednjič** □ publ. **v zadnji stopnji** □ star. **zadnjič**

GLEJ ŠE vendar¹ 4 | zadnjič 1, 2

nazadováti -ujem nedov. |prehajati z višje stopnje na nižjo glede na kakovost, pozitivne lastnosti, količino, intenzivnost| *Ta gospodarska panoga v spremenjenih razmerah nazaduje* □ pog. **iti nazaj** □ ekspr. **iti rakovo pot** □ knj.izroč. **retardirati**

nazáj smer. prostor. prisl.

1. |izraža gibanje ali usmerjenost proti hrbtni, zadnji strani glede na osebek| *nagniti se nazaj* □ knj.izroč. **navzad** □ star. **navznak** □ star. **vnic** ■ protip. **naprej**

2. |izraža gibanje ali smer proti izhodišču| *narediti korak nazaj* □ **ritensko** □ **vzvratno** *vzvratno zapeljati* □ zastar. **zad**

GLEJ ŠE hoja¹ 1•1 | naprej | nazadovati | odgovarjati 2 | odgovoriti 1•1 | odgovoriti 2 | ozreti se | preklicati 2• | spet¹ | vračati se 1 | vrniti 2 | vrniti 1 | vrniti se 1 | zadaj

nazájšnji -a -e prid. ► hoja¹ 1•1 | ogledalo 3•

nazál -a m ► glas 3•4

nazálni -a -o prid. ► glas 3•4

na zalógi prisl. zv. v zvezi z imeti in sopomenkami |izraža, da se kaj hrani, ima za posebne namene, in ne za sprotno porabo| *imeti na zalogi večjo količino papirja* □ v **rezervi**

nazarénc -nca m ► kristjan

nazarénski -a -o prid. ► hud¹ 1

nazarénsko prisl. ► zelo 3

na zaúp prisl. zv. ► na posojilo

nazdráviti -im dov. *komu* |s slovesnimi besedami in izpitjem kozarca alkoholne pijače zažetli komu srečo, zdravje| *nazdraviti slavljenca* □ **piti na zdravje koga**

na zdrávje velel. medm. zv. |voščilo, zlasti pri pitju| *Trčil je in rekel: Na zdravje!* □ **živeli** □ **živijo** □ nar. **čin čin** □ star. **prosit**

nazdrávljati -am nedov. *komu* |s slovesnimi besedami in izpitjem kozarca alkoholne pijače žetli komu srečo, zdravje| *nazdravljati slavljenca* □ **najjati** □ **napivati**

nazébsti -zébem dov. ► pozebsti

na zémli prisl. zv. ► na svetu

nazídek -dka m ► nadzidek

nazijáti -ám dov. ► nahruliti | ošteti

nazijáti se -ám se dov. ► nagledati se

nazíranje -a s ► mnenje | nazor | nazor 4•1 | pogled 2

nazív -a m |beseda, več besed, ki izražajo, označujejo stopnjo na hierarhični lestvici v kaki družbi, organizaciji| *Dobil je visok naziv* □ **naslov** □ nekj. pog. **titel** □ star. **titul** □ star. **titula** □ zastar. **zvanje**

GLEJ ŠE ime 2 | naslov 2 | naslov 2•3

nazívati -am nedov. ► ogovarjati 2

nazívni -a -o prid. ► mera 4•3 | napetost 4•1

naznačeváti -ujem nedov. ► nakazovati

naznáčiti -im dov. ► določiti 1 | nakazati

naznanílo -a s ► obvestilo | sporočilo | spričevalo

naznaníti in **naznániti** -im dov. ► najaviti | napovedati | ovaditi 2 | prijaviti 1 | sporočiti

naznaníti se in **naznániti se** -im se dov. ► prijaviti se 1

naznánjati -am nedov. ► najavljati | napovedovati 1 | ovajati 2 | sporočati

naznanjeváti -ujem nedov. ► izpovedovati 1 | najavljati

na znóter prisl. zv. ► navznoter

naznótraj prisl. ► navznoter | znotraj² 1

nazobáti se -zóbljem se dov. ► najesti se

nazobáti se ga -zóbljem se ga dov. ► opiti se

nazóbčan -a -o prid. ► zobčast

nazóbčati -am dov. *kaj* |narediti zobce, zobčke| *nazobčati papir* □ ekspr. **nazobčkati**

nazóbčkati -am dov. ► nazobčati

na zóper povdk. zv. ► nasprotovati 2

názor -ôra m navadno s prilastkom |skupek med seboj povezanih misli, pojmov, sodb v zvezi s področjem kake vede, kakim delom stvarnosti| *oznanjati novi estetski nazor* □ knj.izroč. **credo** □ knj.izroč. **naziranje** □ ekspr. **prepričanje** □ ekspr. **vera** □ ekspr. **verovanje**

♦ **1.** svetovni nazor □ ekspr. **prepričanje** □ knj.izroč. svetovno naziranje □ zastar. svetozor **2.** življenjski nazor □ ekspr. življenjska filozofija

GLEJ ŠE dualizem | individualizem | starokopiten ♦

nazóren -rna -o prid. |ki vsebuje elemente, ki povečujejo dojemljivost, razumljivost| *nazorno izražanje* □ knj.izroč. **jeder** □ knj.izroč. **klen**³ □ ekspr. **plastičen**

na zrák prisl. zv. ► ven

na zráku prisl. zv. ► zunaj¹

na zúnaj nač. prisl. zv. |izraža, da dejanje, stanje, lastnost zadeva kaj vidnega, čutno zaznavnega| *na zunaj biti komu naklonjen* □ knj.izroč. **zunanje**

nazváti -zôvem dov. ► poklicati 1

nazvèn prisl. ► navzven

na žalost člen. zv. ► žal⁴

nažéhtati se -am se dov. ► opiti se

nažgán -a -o povdk. ► pijan 1

nažgáti -žgèem dov. ► natepsti | premagati 1 | prižgati 1

nažícati -am dov. ► izmoledovati | izprositi

nažígati -am nedov. ► prižgati 1 | streljati 3 | tepsti

nažírati -am nedov. ► načenjati

nažlampáti se -ám se dov. ► napiti se | opiti se

nažókati -am dov. ► napolniti 1

nažókati se -am se dov. ► najesti se

nažréti -žrèem dov. ► načeti | ošteti

nažréti se -žrèem se dov. ► najesti se | naveličati se 1

nažréti se ga -žrèem se ga dov. ► opiti se

nažrt -a -o prid. ► naveličan | sit¹

nažrtost -i ž ► sitost

nažúliti in **nažúlit** -im dov. ► ožuliti

nažvížgati -am dov. ► natepsti

nè¹ vezal. vez. |za vezanje zanikanih, navadno pojmovno sorodnih stavčnih členov ali stavkov| *Ne bo ga danes ne jutri* □ **niti ne** □ **niti**² □ star. **ni**¹

nè² člen.

1. nik. člen. |izraža zanikanje, zavrnitev| *Ali prideš? Ne* □ knj.izroč. **naa** □ knj.izroč. **nak** □ knj.izroč. **naka** ■ protip. **da**²

2. poudar. člen., pred zanikanim povedkom |izraža podkrepitev trditve| *Ne, tako pa ne bo šlo; Ne, tega ti ne dam* □ ekspr. **figo** *Figo, tebe že ne bom poslušal* □ pog. **naa** □ knj.izroč. **nak** □ knj.izroč. **naka**

GLEJ ŠE **da**² 1 | kajne | seveda 2 | upreti se 1, 3

nèadekváten -tna -o prid. ► neenakovreden

nèafektíran -a -o prid. ► neizumetničen

nèagrárni -a -o prid. ► prebivalstvo 4•2

nèaktíven -vna -o povdk. ► nedejaven

nèaktivni -a -o prid. ▶ denar ♦8 | nedejavni | plin 1♦1

nèaktivnost -i ž ▶ nedejavnost

nèalkohólik -a m ▶ alkoholik

nèambiciózen -zna -o prid. ▶ ambiciozen

nè – ampak dvodelna vez. zv. |za uvajanje nove trditve

namesto prej zanikane| *Ne jaz, ampak on je postal samotar*

□ knj.izroč. **ne – temveč**

neándertalec -lca m ▶ človek 1♦4

neándertalski -a -o prid. ▶ človek 1♦4

neápeljski -a -o prid. ▶ sifilis

neápeljsko prisl. ▶ barva 1♦27

nèapetíten -tna -o prid. ▶ netečen¹

nèartikulíran -a -o prid. ▶ nerazločen

nèatraktíven -vna -o prid. ▶ neprivlačen

nèbárvni -a -o prid. ▶ barvni 3

nèbélec -lca m ▶ belec 1

nébes -a m ▶ baldahin | nebo

nebésa -és s |v krščanstvu kraj, kjer prebivajo Bog, zveličani| *pekel,*

vice in nebesa □ **nebo** □ **raj**¹ □ ver. *nebeško kraljestvo*

GLEJ ŠE blaženost 2 | joj² 3 | nebo | poveličevati | presneto² | sreča¹ 2 | srečen ♦

nèbesédni -a -o prid. |ki za izražanje ne uporablja besed|

nebesedno sporazumevanje □ **neverbalni**

nèbesje -a s ▶ nebo

nèbesni -a -o prid. |ki je v zvezi z nebom| *nebena zarja*

□ knj.izroč. **nebeški**

GLEJ ŠE barva 1♦26 | krogla ♦ | luna | nebo

nèbesno prisl. ▶ barva 1♦26

nèbesnomóder -dra -o prid. ▶ svetlomoder

nèbéški -a -o prid. ▶ izređen | joj² 3, 4 | mir 2 | nebesa | nebesni |

nebo | odličen | presneto² | svetnik | vrata ♦

nèbéško prisl. ▶ odlično² | odlično³

nébina -e ž

• bot. alpska nebina □ bot. alpska astra

nèbístveni -a -o prid. |ki ni za kaj najpomembnejši in

najznačilnejši| *nebistvene sestavine romana* □ knj.izroč. **akcidenčni**

□ knj.izroč. **akcidentni** □ knj.izroč. **nebitni** ■ protip. **bistveni**

GLEJ ŠE bistveni

nèbístveno povdk. ▶ nepomembno

nèbít -i ž ▶ neobstoj

nèbítje -a s ▶ bitje² | neobstoj

nèbítni -a -o prid. ▶ nebitveni

nèbítno povdk. ▶ nepomembno

nèbivajóci -a -e prid. ▶ neobstoječi

nèblág -a -o prid. ▶ neprijeten | zoprn 1

nèblagoglásen -sna -o prid. |ki se ne glasi blago, prijetno|

neblagoglasen jezik □ **nemuzikalen** ■ protip. **blagoglasen**

GLEJ ŠE blagoglasen

nèblagoglásje -a s ▶ blagoglasje

nèblagôvni -a -o prid. ▶ gospodarstvo pp 1 | proizvodnja 1 pp

nèbni -a -o prid. ▶ glas 3♦3 | nebica 2 | nebnik | nebo

nèbnica -e ž

1. nav. mn., anat. |vsak od dveh limfnih organov v žrelu| *vnetje*

nebnic □ zastar. **drgal** □ zastar. **drgalka**¹ □ poljud. **mandelj**

2. anat. |parna kost trdega neba| *poškodovana nebica* □ anat. **nebna kost**

nèbnik -a m jezikosl. |soglasnik, tvorjen z jezikom ob trdem nebu|

razlika med nebnikom in mehkonebnikom □ jezikosl. **nebni glas**

□ jezikosl. **palatal** □ jezikosl. **palatalni soglasnik**

GLEJ ŠE glas 3♦3

nèbnjenje -a s ▶ palatalizacija

nebó -á s |navidezno usločena ploskev nad obzorjem|

Oblaki pokrivajo nebo □ **nebesni obok** □ pesn. **božja dlan**

□ knj.izroč. **firmament** □ knj.izroč. **nebes** □ knj.izroč. **nebesa** □ zastar. **nebesje**

□ knj.izroč. **nebena modrina** □ knj.izroč. **nebena sinjina** □ knj.izroč. **nebesni**

svod □ knj.izroč. **nebeški obok** □ star. **nebna sinjina** □ star. **nebni obok**

□ zastar. **nebosklon** □ star. **oblok** □ star. **obnebje** □ star. **obočje**

• 1. jezikosl. **mehko nebo** □ jezikosl. velum 2. jezikosl. **trdo nebo**

□ jezikosl. palatum

GLEJ ŠE baldahin | hvaliti | nebesa | področje 2 | poveličevati

nèbódigatréba -- m ▶ hudič¹ | nezaželeni¹

nèbogát -áta -o prid. ▶ reven¹ 1

nèbogljen -èna -o prid. |ki si ne more, ne zna pomagati|

nebogljen otrok □ knj.izroč. **brezmočen** □ knj.izroč. **brezpomočen**

□ ekspr. **nemočen**¹ □ star. **nepomagan** □ star. **nepomagljiv**

□ star. **nepomogljiv**

GLEJ ŠE slab¹

nèbogljenče -ta s ▶ otrok 1 pp 3

nèbogljenček -čka m ▶ otrok 1 pp 3

nèbogljenec -nca m ▶ otrok 1 pp 3

nèbogljeno nač. prisl. |izraža, da dejanje vključuje stanje koga,

ki si ne more, ne zna pomagati| *nebogljeno jokati*

□ knj.izroč. **brezmočno** □ knj.izroč. **brezpomočno**

nèbogljenost -i ž |stanje človeka, ki si ne more, ne zna

pomagati| *priznati svojo nebogljenost* □ ekspr. **nemoč** □ star. **nepoma-**

gljivost

nèbojevit -a -o prid. |ki mu manjka bojevitosti| *nebojevit človek*

□ **neborben**

nèbojevitost -i ž |dejstvo, da kdo ni vnet, pripravljen za boj|

Vsi so vedeli za njegovo nebojevitost □ **neborbenost**

nèbolèč -éča -e prid. ▶ boleč

nèbolèči -a -e prid. ▶ bezgavka ♦2

nèbórben -a -o prid. ▶ nebojevit

nèbórbenost -i ž ▶ nebojevitost

neboré¹ -éta m ▶ neumnež

neboré² -- s, merni izraz ▶ malo² 3

neboré³ -- -- prid. ▶ reven¹ 1

neboré⁴ povdk. ▶ revež²

nebosklòn -òna m ▶ nebo | obzorje 1

nebotičen -čna -o prid. ▶ visok 1

nebotičnik -a m ▶ stolpnica

nebrížen -žna -o prid. ▶ brezskrben | neskrben | ravnodušen

nebríznost -i ž ▶ brezskrbnost | ravnodušnost

nebròj prisl. ▶ veliko²

nebrójni¹ -ih m mn. mn. v sin. nizu ▶ mnogi³

nebrójni² -a -o prid. ▶ množica ♦

nèbrzdán -a -o prid. ▶ neobvladan | neobvladljiv | razposajen 1 |

razvraten

nèbrzdanec -nca m ▶ razposajenec

nèbrzdanka -e ž ▶ razposajenka

nèbrzdanost -i ž ▶ razposajenost | razvratnost

nèbúden -dna -o prid. ▶ nepazljiv

nèbúdnost -i ž ▶ nepazljivost

nébula -e ž ▶ meglica

nècerkvéni -a -o prid. ▶ posvetni

nècivilizíran -a -o prid. ▶ nekulturen

nècivilizírani -a -o prid. |ki s svojimi lastnostmi potrjuje, da ni

deležen dosežkov, vrednot človeške družbe, zlasti glede znanstvenega in tehničnega napredka| *necivilizirani kraji* □ **divji**

nècvétnica -e ž ▶ brezcvetnica

nečák -a m |sin brata ali sestre| *Ima dva nečaka in nečakinjo*

□ star. bratan □ star. bratič □ star. sestrič □ zastar. sinovec □ star. stričnik

nečákinja -e ž |hči brata ali sestre| *Ima dve nečákinji in nečaka*

□ star. bratična □ star. stričnica

nečasóvni -a -o prid. ► brezčasni

nečást -í ž ► podcenjevanje | sramota¹

nečásten -tna -o prid. ► ničvreden | sramoten

nečástnež -a m ► ničvrednež

nečástnost -i ž ► ničvrednost | podlost 1

nečéd -i ž ► ničvrednež

nečéden¹ -dna -o prid. ► nespodoben | ničvreden | umazan¹ | zanemarjen

nečéden² -dna -o prid. ► grd

nečédnež -a m ► ničvrednež

nečédni -a -o prid. ► bolezen •16

nečédnik -a m ► ničvrednež

nečédnost -i ž ► dejanje 1 pp 4 | grdobija | malopridnost | ničvrednost

nečesán -a -o prid. ► nepočesan

nečimrn -a -o prid. |ki si prizadeva vzbuditi občudovanje, pozornost| *nečimrn mladenič* □ zastar. *ničemuren*

nečimrnež -a m ekspr. |človek, ki si prizadeva vzbuditi občudovanje, pozornost| *Tako obleko si lahko privoščíjo le redki nečimrneži* □ ekspr. *nečimrník* □ zastar. *ničemurník*

nečimrnica -e ž ekspr. |ženska, ki si prizadeva vzbuditi občudovanje, pozornost| *Kako se oblači ta nečimrnica* □ zastar. *ničemurnica*

nečimrník -a m ► nečimrnež

nečimrnost -i ž |dejstvo, da si kdo prizadeva vzbuditi občudovanje, pozornost| *Prizadeta je bila njegova nečimrnost* □ zastar. *ničemurnost*

nečíst -a -o prid. ► nepošten | ničvreden | onesnažen | umazan¹ | zanemarjen

nečísti -a -o prid. ► brutoteža | rima pp 1

nečístnica -e ž ► prostitutka | vlačuga

nečístník -a m ► ničvrednež | prostitut

nečístništvo -a s ► nečístost

nečístóča -e ž ► primes | umazanija

nečístost -i ž |v krščanskem okolju dejanje ali ravnanje, ki ni v skladu z moralnimi načeli glede spolnosti| *storiti nečístost* □ *nečístništvo*

nečítljív -a -o prid. |ki se ne da brati| *nečítljív podpis* □ *nepreberljiv* □ ekspr. *hieroglífski* □ star. *nerazberljiv* ■ protip. *čítljív*

GLEJ ŠE čítljív

nečítljívost -i ž ► čítljivost

nečeké nèčk ž mn. nardp. |podolgovata plitva posoda iz enega kosa lesa, zlasti za mesenje| *mesiti testo v nečkah* □ nar. *neške*

nečlán -a m ► član

nečlovéčnost -i ž |dejstvo, da kdo kaže v odnosu do okolja negativne moralne lastnosti| *Razkril je svojo nečlovečnost*

□ *nehumanost* □ ekspr. *nečloveškost* □ knj.izroč. *nečloveštvo*

nečlovéški -a -o prid. |ki kaže v odnosu do okolja negativne moralne lastnosti| *nečloveški paznik* □ *ahuman* □ *nehuman*

GLEJ ŠE hud¹ 1 | močen 9 | objektivni 1 | slab¹

nečlovéškost -i ž ► nečlovečnost

nečlovéštvo -a s ► nečlovečnost

nečrtáni -a -o prid. ► zvezek 1 pp | zvezek 1 •1

nečúten -tna -o prid. ► nezaznaven

nečútni -a -o prid. ► abstraktni | svet¹ 4•6

nečúven -a -o prid. ► hud¹ 1 | izreden | nenavaden | ogromen | velik 5

neďáleč prisl. ► blizu¹

neďáleč od predl. zv. ► blizu²

neďáljni -a -o prid. ► bližnji² 1

neďávni -a -o prid. ► davni | do nedavnega | polpreteklost

neďávno prisl. ► do nedavnega | pred kratkim

neďédni -a -o prid. ► posest pp | sprememba •2

neďejáven -vna -o povdk. |izraža, da komu manjka dejavnosti, delavnosti| *Odbor je bil preveč nedejaven* □ *neaktiven* □ *pasiven*

□ knj.izroč. *inaktiven*

neďejávni -a -o prid. |ki je v stanju brez delovanja, brez dejavnosti| *nedejavni član društva; nedejavni meseci v gradbeništvu*

□ *neaktivni* □ *pasivni*¹ □ knj.izroč. *inaktivni* □ knj.izroč. *inertni* □ ekspr. *mrtví*²

□ knj.izroč. *nedelujúči* □ nar. *nemarni* □ knj.izroč. *netvorni*

GLEJ ŠE pasivni²

neďejávnost -i ž |stanje brez delovanja, brez dejavnosti| *nedejavnost članov; gospodarska nedejavnost* □ *neaktivnost* □ *pasivizem*

□ *pasivnost* □ publ. *imobilizem* □ publ. *inercija* □ publ. *inertnost*

□ ekspr. *ohromelost*

GLEJ ŠE mrtvílo 1, 2

neďélaven -vna -o prid. ► len

neďélavnost -i ž |dejstvo, da kdo ne dela rad| *Zaradi njegove nedejavnosti imamo težave* □ ekspr. *lenoba* □ knj.izroč. *nedelo*

neďélja -e ž |sedmi dan v tednu, namenjen zlasti oddihu| *Jutri bo nedelja* □ ver. *Gospodov dan*

♦ 1. ver. *cvetna nedelja* □ nar. *cvetnica* □ nar. *oljna nedelja* □ nar. *oljčnica*

2. ver. *proščenjska nedelja* □ nar. *lepa nedelja* □ ver. *žegnanijska nedelja*

3. nardp. *pustna nedelja* □ nardp. *debela nedelja* □ nar. *masna nedelja*

4. ver. *rožnovenska nedelja* □ ver. *rožnovenska nedelja* 5. ver. *zahvalna nedelja* □ ver. *zahvalnica*

neďeljéni -a -o prid. ► list 1•2

neďeljívi -a -o prid. |ki se ne da, ne sme deliti| *nedeljiva celota* □ zastar. *nerazložni*

GLEJ ŠE število 1 pp 2

neďéljski -a -o prid. ► oddih pp

neďélo -a s ► nedelavnost

neďelujúči -a -e prid. ► nedejavni

neďisciplínáranec -nca m ekspr. |kdor se ne drži določenih disciplinskih, moralnih načel, norm| *Težko sodelujemo z nedisipliniranci* □ ekspr. *razpuščeneč*

neďískréten -tna -o prid. ► neobziren

neďóber -dóbra -o prid. ► slab¹

neďodobrodóšel -šla -o prid. ► nezaželen²

neďodobrodóšli -a -o prid. ► nezaželeni²

neďodobrohóten -tna -o prid. ► dobrohoten | slabonameren

neďodélan -a -o prid. ► nedokončan | nedovršen

neďodélanost -i ž ► nedokončanost | nedovršenost

neďoganljív -a -o prid. ► nerazumljiv 1

neďoglédni -a -o prid. ► daljni | daljnosežni

neďoglédnost -i ž ► daljnosežnost

neďognán -a -o prid. ► nedovršen

neďognánost -i ž ► nedovršenost

neďograjèn -éna -o prid. ► nedovršen

neďograjénost -i ž ► nedovršenost

neďohránjen -a -o prid. ► podhranjen

neďohránjenost -i ž ► podhranjenost

neďojemljív -a -o prid. ► nedovzeten | nerazumljiv 1

neďojemljívost -i ž ► nerazumljivost

neďojéten -tna -o prid. ► nerazumljiv 1

neďojétnost -i ž ► nerazumljivost

neďokončán -a -o povdk. |izraža, da je kaj narejeno do stopnje, pri kateri ni dosežena celotnost, polnost izdelka| *Načrt je ostal*

nedokončan □ *nedodelan* □ *neizdelan* □ *neskončan* □ *nezaključen*
 □ knj.izroč. *torzo* *Knjiga je ostala torzo*

nedokončanost -i ž |dejstvo, da je kaj narejeno do stopnje, pri kateri ni dosežena celotnost, polnost izdelka| *nedokončanost povesti* □ *nedodelanost* □ *neizdelanost* □ *nezaključenost*

nedolétnica -e ž ▶ mladoletnica

nedolétnik -a m ▶ mladoletnik

nedolétnost -i ž ▶ mladoletnost

nedôlgi -a -o prid. ▶ kratkotrajni

nedolôčen -čna -o prid. |ki ni določen, jasen| *nedolôčni novi pojmi* □ knj.izroč. *brezobličén* □ knj.izroč. *indeterminiran* □ ekspr. *ohlapen*
 GLEJ ŠE *nedolôčljiv* | nejasen 1

nedolôčljiv -a -o prid. |ki se ne da določiti| *obleka nedolôčljive barve* □ *nedolôčen* □ *neopredeljiv* □ pog. *čuden jed čudnega okusa*
 □ knj.izroč. *neulovljiv* *neulovljiv izraz na obrazu*

nedolôčni -a -o prid. ▶ oblika 6 | zaimek 2

nedolôčnik -a m jezikosl. |glagolska oblika, navadno s končnico -ti ali -či| *nedolôčnik in namenilnik* □ jezikosl. *infinitiv*

nedolôčniški -a -o prid. ▶ obrazilo 1

nedolôčnost -i ž |značilnost česa, kar ni določno, jasno| *nedolôčnost novih pojmov* □ knj.izroč. *brezobličnost* □ knj.izroč. *indeterminiranost* □ ekspr. *ohlapnost*

nedolžén -žna -o povdk.

• 1. ne biti nedolžen □ šalj. biti nedolžen kot Lahov koš 2. biti nedolžna □ biti devica □ biti deviška □ knj.izroč. biti intaktna □ knj.izroč. biti nedotaknjena
 GLEJ ŠE *lahek* 3

nedolžnéž -a m ▶ nedolžni¹

nedolžni¹ -ega m |kdor nima krivde, ni kriv| *obsoditi nedolžnega*
 □ *nekrivi* □ ekspr. *nedolžnéž* □ knj.izroč. *nedolžnik* □ knj.izroč. *nekrivec*

nedolžni² -a -o prid. |ki nima krivde, ni kriv| *nedolžni obsojenec*
 □ *nekrivi*

nedolžnica -e ž ▶ devica¹

nedolžnik -a m ▶ nedolžni¹

nedolžnost -i ž |stanje človeka, ki nima krivde, ni kriv| *dokazati svojo nedolžnost* □ knj.izroč. *nekrivda*
 GLEJ ŠE *devišтво*

nedonôsen -sna -o prid. |ki ne prinaša dobička, koristi| *nedonosén poklic* □ *nerentabilen* ■ protip. *donosen*
 GLEJ ŠE *donosen*

nedonôšenček -čka m |otrok, rojen pred doseženo popolno zrelostjo v materinem telesu| *hraniti nedonošenčka* □ *nedonošeni otrok* □ knj.izroč. *nedonošenec* □ star. *spovitek* ■ protip. *donošénček*
 GLEJ ŠE *donošénček*

nedonôšenec -nca m ▶ nedonošenček

nedonôšeni -a -o prid. ▶ nedonošenček

nedopovédan -a -o povdk. ▶ nedorečen

nedopovédén -dna -o prid. ▶ nedopovedljiv

nedopovédljiv -a -o prid. |ki se ne da povedati, opisati| *nedopovedljivo doživetje* □ knj.izroč. *nedopoveden*

nedopovédljivi -a -o prid. ▶ obup

nedopustljivi -a -o prid. ▶ nedopustni

nedopústni -a -o prid. |za katerega se meni, da ni mogoč, ni dovoljen| *nedopustno ravnanje* □ knj.izroč. *nedopustljivi*

nedorásel -sla -o povdk. |izraža, da kdo še ni dosegel končne stopnje rasti| *Fant je še nedorasel* □ ekspr. *golobrad* □ ekspr. *negoden²*
 □ slabš. *slinav*

nedorásli -a -o prid. |ki ni še dosegel končne stopnje rasti, razvoja| *nedorasli otrok; nedorasli organizem* □ mali³ *mali otrok*
 □ pog. *majhni* *Ima še majhne otroke*

nedorečén -éna -o povdk. |izraža, da kaj ni povedano v celoti| *Misel je ostala nedorečena* □ knj.izroč. *nedopovédan*

nedosegljív -a -o prid. |ki se ne da doseči| *nedosegljiv predmet*
 □ knj.izroč. *nedosežen*
 GLEJ ŠE *izreden*

nedosegljivi -a -o prid. ▶ nedostopni

nedoséžen -žna -o prid. ▶ izreden | nedosegljiv

nedoslédén -dna -o prid. |ki ne dela, ne ravna vedno po določenih načelih| *nedoslédén vzgojitelj* □ *nenačelen* □ slabš. *kompromisarski* □ knj.izroč. *nekonsekventen* □ knj.izroč. *nenačrten* *V svojem ravnanju je nenačrten* ■ protip. *dosledén*
 GLEJ ŠE *dosledén*

nedoslédnéž -a m ekspr. |kdor ne dela, ne ravna vedno po določenih načelih| *kritizirati nedoslédnéža* □ slabš. *kompromisar*
 □ ekspr. *nenačelnéž*

nedostájanje -a s ▶ pomanjkanje 1

nedostájati -am nedov. ▶ manjkati 2 | primanjkovati | zmanjkovati

nedostátek -tka m ▶ napaka 1 | pomanjkanje 1

nedostáten -tna -o prid. ▶ nepopoln | pomanjkljiv

nedostáti -stánem dov. ▶ zmanjkati

nedostátnost -i ž ▶ pomanjkljivost

nedostójen -jna -o prid. ▶ nespodoben

nedostójnéž -a m ▶ nespodobnéž

nedostójni -a -o prid. ▶ neprimerni

nedostójnost -i ž ▶ neprimernost | nespodobnost

nedostópen -pna -o prid. |ki ne kaže prijaznosti, dobrohotnosti v občevanju z ljudmi| *nedostopen človek* □ *nepristopen*
 □ ekspr. *zapet*
 GLEJ ŠE *nedovzeten*

nedostópni -a -o prid. |do katerega se ne da priti| *nedostopni vrh gore* □ *nedosegljivi* □ knj.izroč. *nepristopni*

nedotakljív -a -o povdk. |izraža, da je kdo izvzet iz oblasti sicer veljavnih načel, pravil, zakonov| *Njegova oseba je nedotakljiva*
 □ knj.izroč. *sakrosankten* □ publ. *sveta krava* *Notranji minister ne more več biti sveta krava*

nedotakljívost -i ž ▶ imuniteta

nedotákknjen -a -o prid. ekspr. |ki je ohranjen v prvotnem stanju| *nedotaknjena narava* □ ekspr. *deviški*
 GLEJ ŠE *cel* | čist¹ 4

nedotákknjeni -a -o prid. ▶ nedolžen 2

nedotákknjenost -i ž ▶ devištvo

nedotíka -e ž ▶ plevel pp

nedouómen -mna -o prid. ▶ nerazumljiv 1

nedoumljív -a -o prid. ▶ nerazumljiv 1 | velik 5

nedoumljívno prisl. ▶ nerazumljivo² | zelo 1

nedoumljívost -i ž ▶ nerazumljivost

nedouómnno prisl. ▶ zelo 1

nedouómnost -i ž ▶ nerazumljivost

nedovóljen -jna -o prid. ▶ pomanjkljiv

nedovóljeni -a -o prid. ▶ doping

nedovóljeno prisl. ▶ nezakonito 2

nedovršén -éna -o prid. |ki ima napake, pomanjkljivosti| *nedovršena oblika pesmi* □ *nedodelan* □ knj.izroč. *nedogánan*
 □ knj.izroč. *nedograjén*

nedovršénost -i ž |dejstvo, da ima kaj napake, pomanjkljivosti| *oblikovna nedovršénost pesmi* □ *nedodelanost* □ knj.izroč. *nedogánanost*
 □ knj.izroč. *nedograjénost*

nedovršni -a -o prid. ▶ glagol 5

nedovršnik -a m ▶ glagol 5

nèdovzèten -tna -o povdk. za kaj |izraža, da kdo noče dojeti, upoštevati česa| *biti nedovzetan za nasvete* □ **nedosten**
 □ **nesprejemljiv** □ ekspr. **gluh** □ star. **imun** □ knj.izroč. **nedojemljiv**
 □ knj.izroč. **nepristopen**
GLEJ ŠE neobčutljiv² | odopen •

nèdozòrel -éla -o prid. ► nezrel

nèdra -der s mn. ► prsi 2

nèdrág -a -o prid. ► poceni¹

nèdrágo prisl. ► poceni²

nèdrc -a m ► modrček

nèdrca -drc s mn. ► prsi 2

nèdrček -čka m ► modrček

nèdrje -a s ► prsi 2

nèdružáben -bna -o prid. ► družaben

nèdrúžben -a -o prid. ► asocialen

nèduhòvnik -a m ► laik

nèdvójbeni -a -o prid. ► nedvomni

nèdvómni -a -o prid. |ki ne vzbuja dvoma, pomislekov|
nedvomni dokaz □ **brezdvómni** □ knj.izroč. **aksiomatični** **aksiomatično**
dejstvo □ zastar. **izvestni**² □ zastar. **nedvojbeni** □ ekspr. **neizpodbitni**
 □ knj.izroč. **neizpodbojni** □ zastar. **neodbitni** □ ekspr. **neoporečni** □ star. **neoporekljivi** □ knj.izroč. **neovrgljivi** □ star. **neovržni** □ knj.izroč. **nepobitni**
 □ knj.izroč. **nepreklicni** □ zastar. **neprerečni** □ publ. **nesporni**
 □ knj.izroč. **neukanljivi** □ knj.izroč. **neutajljivi** □ knj.izroč. **samoobsebni**
 □ knj.izroč. **samoposebni**
GLEJ ŠE zanesljivi 1

nèdvómno prisl. ► gotovo³ 1

nèdvóumen -mna -o prid. ► dvoumen

nèdvóumni -a -o prid. |ki ni dvoumen| *nedvoumno določilo*
 □ **enosmiselni** □ knj.izroč. **enoumni** □ zastar. **enoznačni** ■ protip. **dvoumni**
GLEJ ŠE očitni

nèdvóumno prisl. ► očitno¹ | očitno²

nèedínost -i ž ► neenotnost

nèekonómíčen -čna -o prid. ► negospodaren 2

nèekonómíčnost -i ž ► negospodarnost

nèekonómiski -a -o prid. ► dejavnost •4 | negospodaren 2

nèeksisténcia -e ž ► neobstoj

nèeksisténtni -a -o prid. ► neobstoječi

nèekspeditívno prisl. ► počasi 2

nèelástičen -čna -o prid. ► neprožen | tog 2

nèelástičnost -i ž ► togost 2

nèenák -a -o prid. ► neenakovreden | razlikovati se

nèenakoméren -rna -o prid. |ki se mu med trajanjem hitrost, intenzivnost spreminja| *neenakomeren utrip žile* □ med. **aritmičen**
 □ knj.izroč. **iregularen** □ knj.izroč. **neregularen** ■ protip. **enakomeren**
GLEJ ŠE enakomeren

nèenakoméerno prisl. ► enakomerno

nèenakoméernost -i ž ► enakomernost

nèenakopráven -vna -o prid. ► neenakovreden

nèenakoprávni -a -o prid. ► enakopravni

nèenakoprávnost -i ž |stanje, v katerem vsem ne pripadajo enake pravice| *neenakopravnost ljudi pred zakonom* □ **neenakost**

nèenákost -i ž ► neenakopravnost

nèenakovréden -dna -o povdk. čemu |izraža, da kaj po vrednosti ni enako primerjanemu| *Moj položaj je neenakovreden tvojemu*
 □ **neadekvaten** □ pog. **neenak** □ publ. **neenakopraven** □ zastar. **neraven**

nèenòten -tna -o prid. |ki je iz različnih, raznovrstnih sestavin| *neenotna struktura kamnine* □ **nehomogen** □ knj.izroč. **raznoglasičen**
raznoglasično besedilo ■ protip. **enoten**
GLEJ ŠE enoten 1, 2

nèenòtnost -i ž |dejstvo, da je kaj razcepljeno, razdeljeno na več vrst ali skupin| *neenotnost v stranki* □ knj.izroč. **needinost**
 □ publ. **nehomogenost** □ knj.izroč. **raznoglasičen** ■ protip. **enotnost**
GLEJ ŠE enotnost 1, 2

nèenovít -a -o prid. ► neskladen

nèestétičen -čna -o prid. ► neestetski

nèestétski -a -o prid. |ki ni v skladu z estetskimi načeli| *neestetska ureditev naselja* □ knj.izroč. **neestetičen**

nèétičen -čna -o prid. ► nemoralen

nèétičnost -i ž ► nemoralnost

nèevklídski -a -o prid. ► geometrija •1

nèevrópski -a -o prid. ► narod •

nèfâr -- -- prid. ► nepošten

nèfín -a -o prid. ► nevljuden

nèfrídij -a m ► izločalka

nèfrít -a m ► kamnina pp 2

néga -e ž

- |kar obsega vse potrebno za zadovoljevanje zlasti telesnih potreb otroka, bolnika| *Dojenček ima skrbno nego* □ star. **postrežba** □ star. **strežba**
- |opravljanje dela za zadovoljevanje zlasti telesnih potreb otroka, bolnika| *nega dojenčka* □ **negovanje** □ **oskrba** □ knj.izroč. **oskrbovanje**
GLEJ ŠE soba •11

negácija -e ž

- mat. **negacija** **negacije** □ mat. dvakratna **negacija**
GLEJ ŠE nasprotje | nikalnica

nègalánten -tna -o prid. ► nevljuden

nègašèni -a -o prid. ► apno •

nègativ -a m fot. |film za posnetke, na katerih so svetla in temna mesta glede na resničnost zamenjana| *vložiti negativ v kamero*
 □ fot., žarg. **negativfilm** □ fot. **negativni film** □ fot. **negativski film**

nègativen -vna -o prid. ► pesimističen

nègativfilm -a m ► negativ

negativízem -zma m |mišljenje ali ravnanje, ki temelji na negativnem odnosu do vsega| *zavračati negativizem v umetnosti*
 □ knj.izroč. **zanikovalstvo**

nègativni -a -o prid. |ki izraža, da je vrednost česa zelo majhna ali da je ni| *negativni odnos do sodobne umetnosti* □ **odklanajoči**
 □ **odklonilni** □ knj.izroč. **zanikajoči** □ knj.izroč. **zanikalni** □ knj.izroč. **zanikovalni**
 □ knj.izroč. **zanikovalski** □ knj.izroč. **zanikujoči** ■ protip. **pozitivni**
GLEJ ŠE ion •1 | katoda | minus¹ | negativ | ocena 2•2 | odgovor •1 | pozitivni | število 1 pp 9

nègativno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje prinaša neprijetnosti, težave| *To lahko negativno vpliva na odnose med državama* □ **neugodno**¹
GLEJ ŠE ion •1 | ocena 2•2 | pozitivno

nègativski -a -o prid. ► negativ

nègíbljív -a -o prid. ► nepremičen

nègíbljívni -a -o prid. ► negibni

nègíbljívost -i ž ► gíbljívost

nègíbni -a -o prid. |ki se ne giblje, ne premika| *negibni del naprave* □ **nepremični** □ knj.izroč. **brezgibni** □ ekspr. **mrtví**² □ knj.izroč. **negíbljívni** □ ekspr. **odreveneli** □ ekspr. **otrpli** □ knj.izroč. **statični**

nègíbnost -i ž |stanje, pri katerem je odsotno gibanje, menjavanje, spreminjanje| *negibnost pokrajine v poletni vročini* □ knj.izroč. **brezgibnost** □ knj.izroč. **statičnost**
 □ knj.izroč. **statika**
GLEJ ŠE mrtvílo 1, 2

negíranje -a s ► odklanjanje 2 | zanikovanje

negíratí -am nedov. in dov. ▶ odklanjati 2 | odkloniti 2 | zanikati 2, 3

negíratí se -am se nedov. ▶ nasprotovati si

nèglasòvni -a -o prid. ▶ končnica •3

nè gledé na predl. zv. ▶ kljub

nèglobòk -òka -o prid. ▶ plitev

nègmòtni -a -o prid. ▶ škoda¹ •2

negnòj -òja m ▶ nagnoj

négo vez. ▶ ampak² | kakor 2 | razen²

negóda -e ž ▶ ničvrednež

negodè -éta s ▶ ničvrednež

negóden¹ -dna -o prid. ▶ ničvreden

negóden² -dna -o povdk. ▶ nedorasel

negódnež -a m ▶ ničvrednež

negódnica -e ž ▶ ničvrednica

negódnik -a m ▶ ničvrednež

negodováti -újem nedov. ▶ jeziti se 2

nègospodáren -rna -o prid.

1. |ki ne zna dobro gospodariti| *negospodaren človek*

□ knj.izroč. **negospodarski** ■ protip. **gospodaren**

2. |ki ne ustreza merilom varčnosti, smotrnosti|

negospodarno trošenje sredstev □ **neekonomičen** □ **neekonomski**

□ **neracionalen** ■ protip. **gospodaren**

GLEJ ŠE **gospodaren** 1, 2

nègospodárnost -i ž |dejstvo, da se ne gospodari, da se ne upošteva merila varčnosti| *negospodarnost poslovanja* □ **neekonomičnost** □ **neracionalnost**

nègospodárski -a -o prid. ▶ dejavnost •4 | negospodaren 1

nègospodársko prisl. ▶ gospodarsko

nègotòv¹ -òva -o prid. |ki vzbuja dvom, pomisleke glede

varnosti, uspešnosti| *negotova naložba* □ **nezanesljiv**

□ pog. **nesiguren** □ knj.izroč. **vprašljiv**

GLEJ ŠE **neodločen** 1, 2 | **nesamozavesten**

nègotòv² -òva -o povdk. |izraža, da kaj vzbuja dvom, pomisleke glede uresničljivosti| *Zaradi pomanjkanja sredstev je gradnja*

novega vrtca negotova □ knj.izroč. **vprašljiv**

◆ **biti negotov** □ ekspr. viseti v zraku

nègotòvi -a -o prid. ▶ položaj 5•1

nègotovínski -a -o prid. ▶ poslovanje •1

negovánček -čka m ▶ razvajen povdk. 2 | razvajenček

negovánje -a s ▶ nega 2

negováti -újem nedov.

1. *koga* |opravljati dela za zadovoljevanje zlasti telesnih potreb

otroka, bolnika| *skrbno negovati dojenčka* □ **skrbeti za koga**

□ **streči komu** □ nar. **gleštati gleštati konja** □ nek. pog. **komandirati**

□ knj.izroč. **oskrbovati** □ nek. pog. **rihtati** □ nar. **vardevati** |zlasti bolnega,

onemoglega|

2. *kaj* |opravljati dela, ki so potrebna za čistočo, zdravje, lepši

videz telesa ali telesnega dela| *negovati kožo* □ star. **gójiti**

GLEJ ŠE **razvijati** 1

negrid -a m ▶ črnc

negridni -a -o prid. ▶ rasa •3

negroíd -a m ▶ črnc

negroídni -a -o prid. ▶ rasa •3

néguš -a m ▶ kralj

néhaj -te medm. ▶ bežati 2

nèharmóničen -čna -o prid. ▶ neskladen

nèhati¹ -am dov. z nedoločnikom |izraža, da se delo, opravilo,

dejavnost, aktivnost ne nadaljuje| *nehati govoriti; Podjetje je*

nehalo obratovati; Detelja je nehala rasti □ **prenehati** □ ekspr., z glagol-

skim samostalnikom v dajalniku *dati slovo dati slovo smučanju* □ star. **jenjati**

□ nar. **končati** *Končaj že govoriti* □ star. **odjenjati** □ star. **ponehati**

□ star. **prejenjati** □ zastar. **prestati**

GLEJ ŠE **jesti** 1•1 | **končati** | **odvaditi se** • | **pisati** 2• | **prenehati** 1

neháti² -ám dov. ▶ pustiti 2

néhati se -am se dov. ▶ končati se 2 | prenehati 2

nehávati -am nedov. z nedoločnikom |izraža približevanje pre-

nehanju dejavnosti, aktivnosti| *Podjetje nehava poslovti*

□ **nehovati** □ **prenehavati** □ **prenehovati** □ star. **jenjavati** □ star. **jenjevati**

□ nar. **minevati** □ star. **ponehavati** □ star. **ponehovati**

GLEJ ŠE **pojematí** | **ponehavati**

nehávati se -am se nedov. ▶ končevati se

nèhigiéničen -čna -o prid. |ki ne ustreza načelom higiene|

nehigiénične razmere □ **nehigiénski**

nèhigiénski -a -o prid. ▶ nehigiéničen

nèhòdni -a -o prid. ▶ neprehodni

nèhomogén -a -o prid. ▶ neenoten

nèhomogénost -i ž ▶ neenotnost

nèhoté nač. prisl. |izraža, da se dejanje godi, zgodi neodvisno od

volje, brez določenega namena| *nehote razžaliti* □ star. **nehotoma**

□ star. **ponevedoma**

nèhotèni -a -o prid. ▶ gib •3 | nenamerni | splav 2•2

nèhòtni -a -o prid. ▶ gib •3 | mišica •5

nehòtoma prisl. ▶ nehote

nehováti -újem nedov. ▶ nehavati | pojematí

nehováti se -újem se nedov. ▶ končevati se

nèhumán -a -o prid. ▶ nečloveški

nèhumánost -i ž ▶ nečlovečnost

nèhvaléžnež -a m ekspr. |kdor se ne zaveda, ne pokaže

zavedanja prejete dobrote| *Nehvaležnež je hitro pozabil na*

dobrotnika □ star. **nehvaležnik**

nèhvaléžnik -a m ▶ nehvaležnež

nèimenováni -a -o prid. ▶ število 1 pp 6

nèinteligénen -tna -o povdk. |izraža, da komu manjka

bistrosti, inteligence| *Fant ni neinteligenten* □ slabš. **biti kokošje**

pameti □ slabš. **biti kratke pameti** □ slabš. **biti kurje pameti** □ slabš. **biti**

počasne pameti

nèinteresánten -tna -o prid. ▶ nezanimiv

nèintervéncija -e ž ▶ politika •8

nèinventíven -vna -o prid. ▶ neiznajdljiv

nèiskán -a -o prid. ▶ neizumetničen

nèiskrén -a -o prid. |ki govori, ravna drugače, kot v resnici

misli, čuti; ki služi takemu govorjenju, ravnanju| *neiskren*

človek; neiskrene besede □ **neodkrit** □ **neodkritosrčen** □ ekspr. **podhuljen**

□ ekspr. **pohuljen** □ ekspr. **slepomišen** ■ protip. **iskren**

GLEJ ŠE **iskren** 1

nèistiníti -a -o prid. ▶ neresnični

nèizbegljív -a -o povdk. ▶ neizogiben

nèizbegljívi -a -o prid. ▶ neizogibni

nèizbéžen -žna -o povdk. ▶ neizogiben

nèizbéžni -a -o prid. ▶ neizogibni | nujni

nèizbéžnost -i ž ▶ nujnost

nèizbrisljív -a -o prid. ▶ neizbrisni | nepozabni

nèizbrísni -a -o prid. |ki se ne da izbrisati| *neizbrisna črta*

□ star. **neizbrisljivi**

GLEJ ŠE **nepozabni**

nèizcíščen -a -o prid. ▶ neizoblikovan

nèizčrpen -pna -o prid. |ki se ne da izčrpati, izrabiti| *neizčrpne*

zaloge □ **neizčrpljiv** □ knj.izroč. **nepotekljiv**

GLEJ ŠE **velik** 3

nèizčrpljív -a -o prid. ▶ neizčrpen | velik 3

nèizdèlan -a -o prid. ► nedokončan | neizoblikovan

nèizdèlanost -i ž ► nedokončanost

nèizglájen -a -o prid. ► hrapav

nèizkrívljeni -a -o prid. ► neponarejeni

nèizkušèn -a -o prid. |ki mu manjka izkušnosti, izkušenj|
neizkušen mladenič □ ekspr. *rumenokljun* □ ekspr. *smrkav* □ ekspr. *zelen²*
zelen študent □ ekspr. *zelenokljun* □ star. *žoltokljun*

POVEDKOVIK 1. golič, goliček, mladič, mladiček, mladokljunec, mlečnež, mlečnik, mlečnjak, mlečnozobec, mlečnozobež, mlečnozobnež, mlekojedec, mlekoses, rumenokljunec, zelenček, zelenec, zelenka², zelenoba 2. golobrad, mladokljun, mlečen, mlečnozob, moker pod nosom, moker za ušesi, presmrkav, rumenokljun, slinav, smrkav pod nosom, ves zelen⁷, zelenokljun, žoltokljun

nèizmalíčeni -a -o prid. ► neponarejeni

nèizmérèn -rna -o prid. ekspr. |ki se pojavlja v zelo visoki stopnji, v močni obliki| *neizmerna lepota* □ knj.izroč. *brezmeren* □ knj.izroč. *neizrazen* □ knj.izroč. *neizrazljiv* □ knj.izroč. *neizrecen* □ star. *neizrečen* □ star. *neizrekljiv* □ knj.izroč. *neopisen* □ ekspr. *neopisljiv* □ ekspr. *nepopisen* □ ekspr. *nepopisljiv* □ ekspr. *neskončen* □ zastar. *nezmeren* □ ekspr. *neznanski*

GLEJ ŠE ogromen | velik 5

nèizmerljívi -a -o prid. ► nemerljivi

nèizmétni -a -o prid. ► nemerljivi

nèizmérno prisl. ► zelo 3

nèiznajdljív -a -o prid. |ki ne najde hitro ustrezne rešitve| *neiznajdljiv, plašen fant* □ *neinventiven* □ pog. *nepraktičen* □ pog. *neznajdljiv*

nèizoblikován -a -o prid. |ki nima dokončne oblike|
neizoblikovano besedilo □ knj.izroč. *brezobličén* □ knj.izroč. *neizčiščen* □ knj.izroč. *neizdelan* □ knj.izroč. *neizpiljen*

GLEJ ŠE brezobličén

nèizoblikovánost -i ž ► brezobličnost

nèizobražèn -a -o prid. |ki nima pričakovanega védenja z različnih področij človekove dejavnosti| *dober, a neizobražen človek* □ *nerazgledan* □ star. *neomikan* □ ekspr. *nepodkovan jezikovno nepodkovan* □ ekspr. *nešolan* □ pog. *neštudiran* □ star. *neučén* □ star. *neuk* □ evfem. *preprost* □ star. *prost¹* □ star. *zagoveden*

POVEDKOVIK preprostež, preprostnik, prostak, zagovednež

nèizogíben -bna -o povdk. |izraža, da se čemu ne da izogniti|
Trčenje je bilo neizogibno □ *neizbežen* □ *neogiben* □ knj.izroč. *neizbegljiv* □ knj.izroč. *neizogibljiv* □ knj.izroč. *neobhoden* □ knj.izroč. *neodvrljiv* □ knj.izroč. *neubežen* □ ekspr. *nujen*

GLEJ ŠE nujen

nèizogibljív -a -o povdk. ► neizogiben

nèizogibljívi -a -o prid. ► neizogibni

nèizogíbní -a -o prid. |ki se mu ne da izogniti| *neizogibna nesreča* □ *neizbežni* □ *neogibni* □ knj.izroč. *neizbegljivi* □ knj.izroč. *neizogibljivi* □ knj.izroč. *neobhodni* □ knj.izroč. *neodklonljivi* □ knj.izroč. *neodložljivi* □ star. *neodvračljivi* □ zastar. *neodvratni* □ knj.izroč. *neodvrljivi* □ knj.izroč. *neubežni* □ ekspr. *nujni*

GLEJ ŠE nujni

nèizogíbnost -i ž ► nujnost

nèizpíljen -a -o prid. ► neizoblikovan

nèizpodbítni -a -o prid. ► nedvomni

nèizpodbójni -a -o prid. ► nedvomni

nèizpòlnjen -a -o povdk. |izraža, da kaj obljubljenega, napovedanega ne postane stvarnost, dejstvo| *Njegove želje so ostale neizpolnjene* □ *neuresničen* □ ekspr. *nepotešen* □ knj.izroč. *nerealiziran*

nèizpòlnjeni -a -o prid. ► neuresničeni

nèizpolnjévánje -a s |dejstvo, da se ne izpolnjuje kaj zahtevanega, obvezujočega| *neizpolnjevanje predpisov* □ *neupoštevanje* □ publ. *nepriznanje* □ publ. *nepriznavanje* □ publ. *nespoštovanje*

nèizpolnljív -a -o prid. ► neuresničljiv

nèizpríden -a -o prid. ► neizprijen

nèizprijén -a -o prid. ekspr. |ki ima še naravne, prvotne pozitivne lastnosti, zlasti v moralnem pogledu| *neizprijeno dekle* □ knj.izroč. *neizpriden* □ ekspr. *nepokvarjen*

nèizpròsen -sna -o prid. |ki se ne da pregovoriti, preprosit|
neizprosen vzgojitelj □ ekspr. *nepremakljiv*

GLEJ ŠE dosleden | neprizanesljiv | strog 2

nèizravbán -a -o povdk. ► neuravnovešen

nèizravbánost -i ž ► neuravnovešenost | neuravnovešenost •

nèizrázen -zna -o prid. ► brezizrazen | neizmeren | neizrazljiv

nèizrazít -a -o prid.

1. |ki se po svojih značilnostih, lastnostih ne razlikuje od povprečja| *neizrazit začetek igre; neizrazite osebe v romanu*

□ ekspr. *anemičen* □ ekspr. *bled* □ ekspr. *bledokrven* □ ekspr. *brezbarven* □ ekspr. *brezizrazen* □ ekspr. *brezkrven* □ ekspr. *brezobrazen* □ ekspr. *malokrven* □ ekspr. *medel* □ ekspr. *mlačén* □ ekspr. *mrtev¹* □ ekspr. *neživ nežive osebe v romanu* □ ekspr. *prazen prazen okus* □ ekspr. *slabokrven¹*

2. ekspr. |ki se pojavlja v nizki stopnji, šibki obliki| *neizrazite barve na sliki* □ ekspr. *bled* □ knj.izroč. *brezizrazen* □ ekspr. *medel*

□ knj.izroč. *ugasel*

GLEJ ŠE nerazločen

nèizrazljív -a -o prid. |ki se ne da izraziti| *čuden, neizrazljiv občutek* □ knj.izroč. *neizrazen*

GLEJ ŠE brezizrazen | neizmeren

nèizráznost -i ž ► brezizraznost

nèizrécen -cna -o prid. ► neizmeren

nèizrečen -čna -o prid. ► neizmeren

nèizrekljív -a -o prid. ► neizmeren

nèizumetničen -a -o prid. |ki je v skladu z naravnim, navadnim| *neizumetnično govorjenje* □ *naraven* □ *neafektiran* □ knj.izroč. *naturen* □ knj.izroč. *neiskan* □ ekspr. *preprost* □ knj.izroč. *priroden*
 GLEJ ŠE neprisiljen

nèizumetničeni -a -o prid. ► naravni 2

nèizumetničenost -i ž ► naravnost¹

nèizvedèni -a -o prid. ► neuresničeni

nèizvedljív -a -o prid. ► neuresničljiv

nèizvršèni -a -o prid. ► neuresničeni

nèizvršljív -a -o prid. ► neuresničljiv

nèják -a -o prid. ► šibek 1

nèjásen -sna -o prid.

1. |ki je tak, da dopušča dvom glede izražene vsebine| *nejasen odgovor* □ *nedoločen* □ *nekonkreten* □ *neprecizen* □ ekspr. *abstrakten* □ knj.izroč. *abstruzen* □ ekspr. *medel* □ ekspr. *meglen* □ knj.izroč. *nekoncizen* □ knj.izroč. *neoprijemljiv* ■ protip. *jasen*

2. |ki vsebuje elemente, ki otežujejo dostopnost, razumevanje| *nejasna izjava; nejasen predlog* □ ekspr. *konfuzen* □ knj.izroč. *nepregleden nepregleden položaj* □ ekspr. *neprijemljiv* □ ekspr. *nerazčiščen nerazčiščen položaj* □ knj.izroč. *netransparenten* ■ protip. *jasen*

GLEJ ŠE jasen 2, 3 | nerazločen

nèjásno prisl. ► jasno² 1, 2

nèjásnost -i ž ► jasnost 2, 3

nèjèšč -a -e prid. |ki nerad je| *neješč otrok* □ nar. *lišpav* □ star. *malojeden* ■ protip. *ješč*

GLEJ ŠE ješč

nèjèščnost -i ž ► ješčnost

nejévéra -e ž ► ateizem | dvom | nezaupanje

nejévérec -rca m ► ateist

nejévéren -rna -o prid. ► neveren²

nejevérni -a -o prid. ► nevernež | neverni²

nejevérnik -a m ► ateist | nevernik

nejevérnost -i ž ► nezaupanje

nejevólja -e ž | kratkotrajno čustvo človeka, ki se

s čim ne strinja, ni zadovoljen | *Ob njegovih besedah jo je obšla nejevólja* □ nevolja □ ozvoljenost □ knj.izroč. nejevóljnost

□ knj.izroč. nerazpoloženje

nejevóljen -jna -o povdk. | izraža stanje koga, ki se s čim ne strinja, ni zadovoljen s čim | *Ob njenih besedah je postal nejevóljen* □ nevoljen □ knj.izroč. mrgoden mrgoden glas □ evfem. nezadovoljen² □ knj.izroč. ozvoljen □ nar. štulast □ knj.izroč. zvoljen

GLEJ ŠE jezen²

nejevóljnost -i ž ► nejevólja

nèkadílec -lca m ► kadilec

nekaj¹ -- s merni izraz ► nekoliko¹

nekaj² -- nedol. štev. | izraža nedoločeno manjše število česa | *Spregovoril je nekaj besed* □ nekoliko³

GLEJ ŠE malo³

nekaj³ mer. prisl. zaim. ► malo⁴ 1 | nekoliko²

nekaj⁴ nečesa nedol. zaim. | izraža neznano ali namenoma neimenovano stvar, pojav | *Nekaj ga je motilo pri delu* □ eno

GLEJ ŠE kaj⁴ | opraviiti ♦4 | prepirati se

nekajkrat kratn. prisl. | izraža, da se dejanje ponovi v nedoločnem manjšem številu | *priti nekajkrat na mesec* □ nekolikokrat □ zastar. enekrati □ star. nekajkrati □ zastar. nekaterokrati □ zastar. nekaterikrat □ pog. parkrat

GLEJ ŠE večkrat 1 | velikokrat 1

nekajkráti prisl. ► nekajkrat | večkrat 1 | velikokrat 1

nekàk nekàka -o nedol. zaim. ► kakšen 2 | nekakšen | približno²

nekáki -a -o zaim. ► neki¹

nekàko¹ člen. ► približno²

nekàko² nedol. prisl. zaim.

1. | izraža nedoločeni, poljubni način | *Pot boš nekako našel*

□ pog. na neki način □ star. na neko vižo □ ekspr. že kako

2. ekspr. | izraža nedoločeno približevanje polni stopnji povedanega | *Najini usodi sta si nekako podobni* □ knj.izroč. kakor

□ ekspr. kolikor toliko □ ekspr. nekam □ zastar. nekamo □ knj.izroč. nekje¹

□ nar. ranko

nekakôv -a -o nedol. zaim. ► nekakšen

nekàkšen -šna -o nedol. zaim. | izraža nedoločnost osebe ali stvari | *Loteva se ga nekakšen nemir* □ nekak □ zastar. nekakov

□ zastar. nekov □ star. nekovšen □ nar. nekšen

GLEJ ŠE kakšen 2 | približno²

nekàkšno člen. ► približno²

nèkalívi -a -o prid. | ki nima sposobnosti, da (vz)kali | *nekalivo seme* □ jalovi □ nerodovitni □ knj.izroč. gluhi □ ekspr. mrtvi² ► protip. kalivi

nekam smer. prostor. prisl. zaim. | izraža usmerjenost v neznan ali namenoma neimenovani kraj ali dosego tega kraja | *Nekam je treščilo* □ zastar. nekamo

GLEJ ŠE kam | nekako¹ 2 | opraviiti ♦2 | opravljati ♦1 ♦2 | stranišče ♦1

nekamo prisl. zaim. ► nekako¹ 2 | nekam

nekatékráti prisl. ► nekajkrat | večkrat 1 | velikokrat 1

nekatéri¹ -ih m mn. mn. v sin. nizu | manjše število oseb ali stvari, ki so znane, a se nočejo, ne morejo imenovati | *Nekateri so drugačnega mnenja* □ določeni¹ □ pog. eni¹ □ neustrez. gotovi¹ □ zastar. izvestni¹ □ zastar. nekaterniki

nekatéri² -a -o zaim. ► marsikateri² 2

nekatéri³ -e -a nedol. zaim.

1. | izraža manjše število nedoločenih oseb ali stvari iz določene vrste | *Nekateri vozniki vozijo prehitro* □ pog. eni²

2. | izraža manjše število oseb ali stvari, ki so znane, a se nočejo, ne morejo imenovati | *Nekateri delavci v podjetju vidimo, da bi delovna disciplina morala biti večja* □ določeni²

□ neustrez. gotovi² □ zastar. izvestni²

nekatérikrat prisl. ► nekajkrat | večkrat 1 | velikokrat 1

nekatérnik -a m ► posameznik

nekatérniki -ov m mn. mn. v sin. nizu ► nekateri¹

nèkázén -zna -o prid. ► grd | nepomemben

nékdaj prisl. ► некоč 1 | včasih 2

nekdájšnji -a -e prid. ► nekdanji 1

nekdánji -a -e prid.

1. | ki je bil v preteklosti | *obujati nekdanje navade* □ knj.izroč. nekđajšnji □ ekspr. prejšnji □ star. svoječasní

2. | ki je v zvezi z osebo, ki je bila v kakem stanu, poklicu, funkciji, pa ni več | *Srečali so se nekdanji sošolci* □ bivši

GLEJ ŠE некоč 1

nekdánjost -i ž ► preteklost

nekdo nekóga nedol. zaim. | izraža neznano ali namenoma neimenovano osebo | *Nekdo trka; Nekomu bo to premoženje koristilo* □ ekspr. bog si ga vedi kdo □ ekspr. bog vedi kdo □ ekspr. bog ve kdo

□ pog. eden² □ pog. en¹

GLEJ ŠE kdo²

néki¹ člen. ► določeni² | kdo¹ | menda | pa² 2

néki² -a -o nedol. zaim. | ki je neznan ali znan, a se noče, ne more imenovati | *Bil sem pri nekem znanu na kosilu* □ ekspr. določeni²

□ pog. en³ □ neustrez. gotovi² □ zastar. izvestni² □ star. nekaki □ zastar. nekovi

GLEJ ŠE določeni² | nekako¹ 1

nekjé¹ presoj. člen. ekspr. | izraža približnost časovne določitve | *Srečali se bomo nekje po novem letu* □ ekspr. enkrat □ ekspr. tam²

□ ekspr. tamle² □ ekspr. tja² □ ekspr. tjale

nekjé² mestov. prostor. prisl. zaim. | izraža neznan ali namenoma neimenovani kraj | *Nekje je otrok dobil piškote in jih jedel*

□ star. nekod

GLEJ ŠE kje² | nekako¹ 2

nèkméčki -a -o prid. ► prebivalstvo ♦2

nekóč čas. prisl.

1. | izraža ne natančneje določeni čas, v katerem se kaj zgodi v preteklosti | *Nekoč je bilo vse drugače* □ v nekdanjih časih □ v starih časih □ nekđaj □ včasih □ star. njega dni □ knj.izroč. svojčas □ knj.izroč. svoje čase □ star. svoječasnó □ knj.izroč. svoje dni

2. | izraža ne natančneje določeni čas, v katerem se kaj zgodi v prihodnosti | *Nekoč bo bolje* □ pog. enkrat □ ekspr. prej ali slej □ ekspr. prej ko slej¹

nekód prisl. ► nekje¹

nèkolegiálen -lna -o prid. ► netovariški

nekólikan prisl. ► nekoliko²

nekóliko¹ -- s merni izraz, z rodilnikom | izraža nedoločeno manjšo količino materialne, nematerialne danosti | *dati komu nekoliko denarja; zaželeli si nekoliko svobode* □ nekaj¹ □ pog. del prepustiti komu del premoženja □ pog. kos¹

nekóliko² mer. prisl. | izraža nedoločeno manjšo mero, stopnjo dejanja, stanja, lastnosti | *Nekoliko pa razumem tudi jaz; Izdelki te tovarne so zdaj nekoliko boljši* □ malo⁴ □ neknj. pog. en malo □ nar. eno malo □ ekspr. majceno³ □ ekspr. majčkeno² □ nar. majhno² □ Angleško govori dobro, francosko pa majhno razume □ ekspr. malce² □ nar. malček³ □ ekspr. malenkost □ ekspr. malenkostno □ nar. maličko² □ star. malko² □ ekspr. miceno² □ ekspr. mickeno² □ ekspr. mičkeno² □ nar. mrvico □ nar. mrvo □ pog. nekaj³ *To bi kje drugje kupil nekaj ceneje* □ star. nekolican □ ekspr. neznatno □ knj.izroč. po malem *Zdi se mi po malem čudaški* □ knj.izroč. po malo *Zdi se mi po malo čudaški* □ ekspr. trohico

□ ekspr. **troho** □ ekspr. **za las biti za las boljši** □ ekspr. **za malenkost Stopi (za)malenkost vstran** □ ekspr. **za nianso za nianso pretemen** □ ekspr. **za odtenek biti za odtenek boljši** □ ekspr. **za spoznanje za spoznanje se zrediti** □ ekspr. **za trohico** □ ekspr. **za troho** □ star. **za znamenje Druga knjiga je za znamenje boljša**

GLEJ ŠE malo⁴ 2

nekólíko³ štev. ▶ malo³ | nekaj⁴

nekólíkokrat prisl. ▶ nekajkrat

nèkompatibílen -lna -o povdk. ▶ nezdržljiv

nèkompatibílíni -a -o prid. ▶ nezdržljivi

nèkompatibílínost -i ž ▶ nezdržljivost

nèkomplicíran -a -o prid. ▶ nezapleten

nèkoncízen -zna -o prid. ▶ nejasen 1

nèkonfesionálíni -a -o prid. ▶ laični 1

nèkonfesionálíno prisl. ▶ laično 1

nèkonfesionálnost -i ž ▶ laičnost 1

nèkonformíst -a m |kdor odklanja družbene ali skupinske norme in jih ne upošteva kljub osebnim težavam, škodi| *upornik in nekonformist* □ knj.izroč. **nonkonformist**

nèkonformízem -zma m |odklanjanje in neupoštevanje družbenih ali skupinskih norm kljub osebnim težavam, škodi| *Znan je po svojem nekonformizmu* □ knj.izroč. **nonkonformizem**

nèkonkréten -tna -o prid. ▶ nejasen 1

nèkonkrétni -a -o prid. ▶ abstraktni

nèkonsekvénten -tna -o prid. ▶ nedosleden

nèkontrolíranost -i ž ▶ samovoljnost 2

nèkorékten -tna -o prid. ▶ neobziren | nepošten

nèkorísten -tna -o prid. |ki ne daje, ne prinaša ugodnih, pozitivnih posledic| *nekoristno delo* □ star. **nerodovíten** *nerodovitno razpravljanje*

GLEJ ŠE brezkoristen

nèkorístno prisl. ▶ brezkoristno

nèkorístínost -i ž ▶ brezkoristnost

nékov -a -o nedol. zaim. ▶ nekakšen

nèkováni -a -o prid. ▶ denar •9

nèkovi -a -o zaim. ▶ neki¹

nèkovínski -a -o prid. ▶ kovinski

nèkovšén -šna -o nedol. zaim. ▶ nekakšen

nèkriláti -a -o prid. ▶ žuželka pp | žuželka •1

nèkrítíčen -a -o prid. |ki v odnosu do zunanjega sveta ne upošteva objektivne narave, objektivne vrednosti stvari| *nekritičen posnemovalec predhodnikov* □ ekspr. **slep¹** □ ekspr. **zaslepljen** □ pog. **zmanipulíran**

nèkrítíčno nač. prisl. |izraža, da se v odnosu do zunanjega sveta ne upošteva objektivna narava, objektivna vrednost stvari| *nekritično izpolnjevanje naročila nadrejenih* □ ekspr. **malikovalsko** *malikovalsko koga občudovati* □ ekspr. **po malikovalsko** □ ekspr. **slepo slepo se podrejati diktatu močnejših**

GLEJ ŠE dogmatično | posnemati 2•

nèkrívda -e ž ▶ nedolžnost

nèkrívec -vca m ▶ nedolžni¹

nèkrívi -ega m ▶ nedolžni¹ | nedolžni²

nekrobíóza -e ž ▶ odmiranje

nekrológ -a m |kratek članek o delu in življenju nedavno

umrlega| *napisati nekrolog* □ knj.izroč. **obsmrtnica** □ knj.izroč. **posmrtnica**

nekromántíja -e ž |v okultizmu napovedovanje človekove usode iz oblik, potez mrtvega bitja, zlasti človeka| *ukvarjati se z nekromantijo* □ **nekromántika**

nekromántíka -e ž ▶ nekromantija

nekrópola -e ž ▶ grobišče

nekrótíčni -a -o prid. ▶ odmrlí

nekróza -e ž ▶ mrtvina | odmrtje

nèkrščánski -a -o prid. |ki ni krščanski| *nekrščansko mišljenje*

□ **poganski**

GLEJ ŠE velik 5 | visok 2

nèkrščéni -a -o prid. ▶ otrok 1•2

néksus -a m ▶ zveza •3

nékšen -šna -o zaim. ▶ nekakšen

néktar -ja m bot. |sladka tekočina cvetov| *Čebele nabirajo nektar*

□ pog. **med¹** □ star. **strd**

GLEJ ŠE pijača pp 1

nèkultívíran -a -o prid. ▶ nekulturen

nèkultívíranost -i ž ▶ nekulturnost

nèkultúren -rna -o prid. |ki ima, kaže lastnosti, ki so v nasprotju s splošno veljavnimi načeli, normami, pravili pri vedenju, ravnanju| *nekulturen človek* □ ekspr. **barbarski** □ ekspr. **necivilízíran** □ knj.izroč. **nekultívíran** □ knj.izroč. **neomíkan** □ ekspr. **primitívíven** ■ protip. **kultúren**

POVEDKOVNIK barbar, neomikanec, preprostež, primitivec

GLEJ ŠE kulturen

nèkultúrnost -i ž |dejstvo, da se kdo vede, ravna v nasprotju s splošno veljavnimi načeli, normami| *očitati komu nekulturnost*

□ ekspr. **barbarstvo** □ knj.izroč. **nekultívíranost** □ knj.izroč. **neomíkanost**

□ ekspr. **primitívívnost** ■ protip. **kultúrnost**

GLEJ ŠE kulturnost

nèkvalítéten -tna -o prid. ▶ slab¹

nèkvalítétno prisl. ▶ slabo² 1

nèkvášení -a -o prid. ▶ kruh •5 | testo •2

nèlagóden -dna -o prid. |pri katerem je potreben trud, prizadevanje| *okorne, nelagodne kretnje* □ ekspr. **težek**

GLEJ ŠE neprijeten

nèláhek -hka -o prid. ▶ težek 3

nè le – àmpak túdi dvodelna vez. zv. |za širjenje, stopnjevanje prej povedanega| *Dobil je ne le sanke, ampak tudi denar* □ **ne samo – ampak tudi** □ knj.izroč. **ne le – temveč tudi** □ knj.izroč. **ne samo – temveč tudi**

GLEJ ŠE ne samo – ampak tudi

nèlegálen -lna -o prid. ▶ nezakonit

nèlegálíni -a -o prid. ▶ nezakoniti 1, 2, 3 | prestop •1

nèlegálíno prisl. ▶ nezakonito 2

nèlegálnost -i ž ▶ nezakonitost

nèlegítímni -a -o prid. ▶ nezakoniti 3

nèlép -a -o prid. ▶ grd | nepošten | slab¹

nèlepó prisl. ▶ grdo²

nèlépost -i ž ▶ grdota

nèlepóta -e ž ▶ grdota

nè le – tèmveč túdi dvodelna vez. zv. ▶ ne le – ampak tudi | ne samo – ampak tudi

nèlikvíden -dna -o povdk. |izraža, da kdo v danem času ni sposoben poravnati svoje plačilne obveznosti| *Podjetje je nelikvidno* □ **plačilno nesposoben** □ ekon. **insolventen** ■ protip. **likviden**

GLEJ ŠE likviden

nèlikvídnost -i ž |nesposobnost v danem času poravnati svoje plačilne obveznosti| *nelikvidnost gospodarske organizacije* □ **plačilna nesposobnost** □ ekon. **insolvenca** □ ekon. **insolventnost** ■ protip. **likvidnost**

GLEJ ŠE likvidnost 1

nèljúb -a -o prid. ▶ neprijeten

nèljúbo povdk. ▶ neprijetno

nèločljív -a -o prid. ▶ nerazvezljiv

nèločljívi -a -o prid. |ki se ne da ločiti| *neločljivi del priprave*

□ pog. **nerazložljívi**

nèlógični -a -o prid. |ki se ne sklada z logiko| *nèlogični način razmišljanja* □ knj.izroč. **alogični** ■ protip. **logični**

nèlógično povdk. |izraža neprimernost česa| *Nèlogično je, da se pritožuje za tako stvar* □ ekspr. **nenaravno** □ ekspr. **nenormalno**

ném -a -o povdk. |izraža, da kdo ni sposoben oblikovati besed, stavkov z govornimi organi| *Ne more odgovarjati, ker je nem* □ **mutast**

GLEJ ŠE nemeti | onemeti 1

nèmajhen -hna -o prid. ► hud¹ 1 | precejšnji | velik 5

nèmaligni -a -o prid. ► benigni

nèmálo prisl. ► tem bolj | veliko¹ | veliko² | zelo 3

nèmalokdaj zaim. ► marsikdaj | večkrat 1 | velikokrat 1

nèmalokrat zaim. ► večkrat 1 | velikokrat 1

némánič -a m ► reven¹ 1♦ | revež¹

nemár -a m ► ravnodušnost

nemára člen. ► morda 1

nemáren -rna -o prid. ► len | malomaren | ničvreden | zanemarjen

nemarnè -éta m ► malomarnež

nemárnež -a m ► malomarnež | ničvrednež

nemárni -a -o prid. ► nedejavni

nemárnica -e ž ► malomarnica | ničvrednica | prostitutka | vlačuga

nemarnija -e ž ► malomarnost

nemarnják -a m ► malomarnež

nemárno prisl. ► lenobno | malomarno

nemárnost -i ž ► malomarnost

nemárščina -e ž ► malomarnež | malomarnost

nèmäßten -tna -o prid. |ki vsebuje zelo malo maščobe, masti| *uporabljati nemastno kremo za obraz* □ **suh¹** *suha pečenka* □ knj.izroč. **brezmasten** □ ekspr. **pust²** *pusto meso*

GLEJ ŠE pust² 2

nèmateriálni -a -o prid. ► kultura 2 | škoda¹ 2

nematódi -ov m mn. zool. |nečlenarji valjastega telesa| *vrste nematodov* □ zool. **ogorčice**

nemčeváti -újem nedov.

1. |vpletati v svoj jezik besede ali značilnosti nemškega jezika| *Po vrnitvi iz Nemčije rad nemčuje* □ **nemčiti** □ star. **nemškovati** □ slabš. **nemškutariti**

2. ekspr. |govoriti nemško| *Nikar ne nemčuj, povej po naše* □ ekspr. **nemčiti** □ slabš. **nemčuriti** □ star. **nemškovati** □ slabš. **nemškutariti**

nènmčiti -im nedov. ► nemčevati 1, 2 | ponemčevati

nemčízem -zma m ► germanizem

nemčúr -ja m slabš. |pripadnik nenemškega naroda, zavzemajoč se za germanizacijo| *nemčurji in madžaroni* □ slabš. **nemškutar**

nemčúriti -im nedov. ► nemčevati 2

nemčúrka -e ž slabš. |pripadnica nenemškega naroda, zavzemajoča se za germanizacijo| *nemčurji in nemčurke* □ slabš. **nemškutarica**

némec -mca m ► nemi¹

nèmerljívi -a -o prid. |ki se ne da meriti, izmeriti| *nemerljivi pojav; nemerljiva količina* □ **neizmerljivi** □ knj.izroč. **inkomenzurabilni** □ knj.izroč. **neizmerni**

neméti -ím nedov. |izgubljati zmožnost oblikovati besede, stavke z govornimi organi; izgubljati glasnost| *Po bolezni je začel nemeti; Hrup na cesti je počasi nemel* □ **postajati nem** □ **postajati mutast** □ **postajati tih** □ knj.izroč. **onemevati**

GLEJ ŠE molčati 1 | onemevati | tišati se

nèmi¹ -ega m |kdor ni sposoben oblikovati besed, stavkov z govornimi organi| *sporazumevanje z nemimi* □ ekspr. **mutec** □ redk. **nemec**

nèmi² -a -o prid. ► abeceda♦ | labod♦ | novc pp 1 | obup♦ | pes pp 5

nèmikáven -vna -o prid. ► neprivlačen

nèmil -a -o prid. ► neprizanesljiv | neusmiljen¹

nèmilosfčen -čna -o prid. ► neusmiljen¹

nèmilosfčno prisl. ► neusmiljeno¹

nèmílost -i ž ► zameriti se 1

nèmílosten -tna -o prid. ► neprizanesljiv | neusmiljen¹

nèminljívi -a -o prid. |ki ne mine, ne preneha obstajati| *neminljiva lepota* □ ekspr. **nesmrtni** □ zastar. **neumrljivi** *neumrljivo upanje* □ ekspr. **neusahli** *neusahli vir sreče* □ ekspr. **neusahljivi** □ knj.izroč. **nevenljivi** *nevenljiva slava* □ knj.izroč. **nezvenljivi** □ ekspr. **večni** ■ protip. **minljivi**

GLEJ ŠE nadčasovni

nemír -a m

1. |stanje s hrupom, ropotom| *V dvorani je nastal nemir* □ pog. **alarm** □ pog. **direndaj** □ knj.izroč. **nepokoj** □ zastar. **spektakel** □ knj.izroč. **turbulenca** □ ekspr. **vihar** □ ekspr. **vihra** ■ protip. **mir**

2. |stanje notranje napetosti, vznemirjenja| *V sebi je začutil nemir* □ **nemirnost** □ knj.izroč. **nepokoj** □ knj.izroč. **nepokojnost** ■ protip. **mir**

GLEJ ŠE mir 2, 3

nemíren -rna -o prid.

1. |ki notranje ni skladen, urejen; ki izraža notranjo neubranost, neurejenost| *nemiren mladi človek; nemirne oči* □ ekspr. **begajoč** *begajoč pogled* □ ekspr. **begav** *begave oči* □ knj.izroč. **brezpokoje** □ knj.izroč. **nepokoje** □ knj.izroč. **nespokoje** □ ekspr. **razborit** *Danes so otroci preveč razboriti*

2. |ki ne miruje, ni pri miru| *razigrani, nemirni otroci* □ ekspr. **razborit** ♦ **biti nemiren** □ ekspr. **biti kot na žerjavici** □ pog. **delati nemir** □ vulg. **imeti mevlje v riti** □ **nizk** **imeti zolje v riti**

GLEJ ŠE razburljiv 2

nemíríka -e ž ► nemirka

nemírka -e ž obrt. |nihajoče kolesce v uri| *pognati nemirko* □ obrt. **nemírka**

nemírnež -a m ekspr. |kdor ne miruje, ni pri miru, zlasti otrok| *miriti male nemirneže* □ ekspr. **razboritež**

nemírnost -i ž ► nemir 2

nèmiroljúben -bna -o prid. ► napadalen | sovražen¹

nèmnógi -a -o prid. ► maloštevilni

nèmoč -í ž |stanje človeka, ki mu manjka moči| *Na obrazu se mu je brala izčrpanost in nemoč* □ knj.izroč. **brezmočnost** □ knj.izroč. **brezpočnočnost** □ knj.izroč. **nemočnost** □ knj.izroč. **nezmoqljivost**

GLEJ ŠE impotenca | neboqljenost | šibkost

nèmočén¹ -čna -o prid. |ki si ne more pomagati| *nemočen ranjenec* □ knj.izroč. **brezpomočen**

GLEJ ŠE neboqljen

nèmočén² -čna -o prid. |ki mu manjka moči| *nemočen deček* □ knj.izroč. **brezmočen**

nèmočni -ega m ► onemogli

nèmočno prisl. ► onemoglo

nèmočnost -i ž ► nemoč

nèmodér -dra -o prid. ► neumen¹

nèmodéren -rna -o prid. |ki ni v skladu z modo svojega časa| *nemoderen klobuk* □ ekspr. **starinski** □ knj.izroč. **starodoben** □ ekspr. **staromodén** □ knj.izroč. **starosveten** □ zastar. **starošegen** □ star. **staroveški** ■ protip. **moderen¹**

GLEJ ŠE moderen¹ | nesodoben

nèmodérno prisl. ► moderno

nèmodérnost -i ž ► nesodobnost

nèmogòč¹ -óča -e prid. ► slab¹ | strašen 2 | zoprn 4

nèmogòč² -óča -e povdk. |izraža, da se kaj ne more uresničiti| *Življenje v takih pogojih je skoraj nemogòče* □ pog. **nemožen**

nèmogóče¹ -ega s |kar glede na objektivne okoliščine ne obstaja| ločiti mogoče od nemogočega □ pog. **nemožno**

nèmogóče² povdk. z nedoločnikom |izraža nemožnost uresničitve|
V takih razmerah je nemogoče delati □ ekspr. **iluzorno**
GLEJ ŠE izključeno

nèmogóči -a -e prid. |ki ga ni mogoče doseči, uresničiti|
nemogoči cilj □ pog. **nemožni**
GLEJ ŠE neprimerni

nèmogóčnost -i ž ► nemožnost | neprimernost

nèmogóčnost -i ž ► nemožnost

nèmoralá -e ž |stanje, v katerem se ne priznava, se ne drži moralnih načel| zgrazati se nad nemoralo v družbi □ **nemoralnost**
□ ekspr. **grehota** □ ekspr. **grešnost** □ ekspr. **pokvarjenost**

nèmoralén -lna -o prid. |ki je v nasprotju z moralnimi normami| **nemoralno ravnanje** □ **neetičen** □ knj.izroč. **imoralen**
□ knj.izroč. **nenraven** ■ protip. **moralen**
POVEDKOVNIK gl. sinonimni niz pri nèmoralnež -a m
GLEJ ŠE moralen

nèmoralnež -a m |kdor ravna v nasprotju z moralnimi normami| Avtor je v romanu upodobil lik nemoralneža
□ knj.izroč. **imoralist** □ slabš. **izmeček** □ knj.izroč. **izrod** □ slabš. **izrodek**
□ slabš. **izrojenec** □ slabš. **izvržek** □ slabš. **izvrženec** □ knj.izroč. **nenravnež**
□ ekspr. **ogabnež** □ ekspr. **ostuda** □ ekspr. **ostudnež** □ slabš. **zavržek**
□ slabš. **zavrženec**
GLEJ ŠE nemoralen povdk.

nèmoralno prisl. ► moralno 1

nèmoralnost -i ž |dejstvo, da je kaj v nasprotju z moralnimi normami| **nemoralnost ravnanja** □ **neetičnost** □ knj.izroč. **grehčnost**
□ ekspr. **grešnost** □ knj.izroč. **imoralnost** □ knj.izroč. **nenravnost**
GLEJ ŠE nemorala

nèmóst -i ž |stanje človeka, ki ni sposoben oblikovati besed, stavkov z govornimi organi| **gluhost in nemost** □ knj.izroč. **nemota**

nèmóški -a -o prid. |ki ni značilen za moške| **fantova nemoška postava** □ ekspr. **nemožat**

nemóta -e ž ► mir 2 | nemost | tišina

nemóten -a -o prid. ► svoboden¹ 2

nemóteni -a -o prid. ► neovirani

nemóžat -áta -o prid. ► nemoški | neodločen 1

nemóžen -žna -o prid. ► nemogoč²

nemóžni -a -o prid. ► nemogoči

nemóžno -ega s ► nemogoče¹

nemóžnost -i ž |dejstvo, da kaj ne more obstajati, se uresničiti| **dokazovati nemožnost objektivnega spoznanja** □ knj.izroč. **nemogočnost** □ knj.izroč. **nemogočnost**

nemščina -e ž

- 1. avstrijska nemščina □ knj.izroč. avstrijsčina 2. kočevska nemščina □ kočevščina

GLEJ ŠE jezik 3•41

nemški -a -o prid. |ki je v zvezi z Nemci| **nemška kultura**
□ ekspr. **germanski** □ slabš. **švabski** □ knj.izroč. **tevtovski**
GLEJ ŠE jezik 3•41 | lucerna | ovčar 2• | pes pp 4 | pes pp 9 | prevesti¹ •2

nemškováti -újem nedov. ► nemčevati 1, 2

nemškútar -ja m ► nemčur

nemškútarica -e ž ► nemčurka

nemškutaríja -e ž ► nemškutarstvo

nemškutáriti -im nedov. ► nemčevati 1, 2

nemškútarstvo -a s slabš. |celota pripadnikov nenemškega naroda, zavzemajočih se za germanizacijo| **domišljavo nemškutarstvo** □ slabš. **nemškutarija**

nemúdni -a -o prid. ► takojšnji

nemúдно prisl. ► takoj 1

nemúdoma prisl. ► takoj 1

nemuzikálen -lna -o prid. |ki nima čuta, smisla za glasbo| **nemuzikalen otrok** □ **nemuzikaličen**
□ knj.izroč. **amuzikalen** ■ protip. **muzikalen**
GLEJ ŠE muzikalen | neblagoglasen

nemuzikáličen -čna -o prid. ► nemuzikalen

nenačélen -lna -o prid. |ki se prilagaja trenutnim okoliščinam ali koristim ne glede na načela| **nenačelen vodja** □ knj.izroč. **breznačelen** □ slabš. **kompromisarski**
♦ biti nenačelen □ ekspr. biti brez hrbtenice □ ekspr. imeti mehko hrbtenico □ ekspr. imeti prožno hrbtenico
POVEDKOVNIK dvoživka, dvoživkar, kompromisar, nenačelnež
GLEJ ŠE konformističen | nedosleden | neznačajan

nenačélnež -a m ► konformist | nedoslednež | nenačelen povdk.

nenačélnost -i ž ► konformizem

nenačét -a -o prid. ► cel

nenačrten -tna -o prid. ► nedosleden

nenačrtni -a -o prid. |ki ne poteka po načrtu| **nenačrtna proizvodnja** □ publ. **neplanski** □ knj.izroč. **nesmotni** □ knj.izroč. **stihijni stihijna pot razvoja** □ knj.izroč. **stihijski** ■ protip. **načrtni**
GLEJ ŠE načrtni

nenačrtno prisl. ► načrtno

nenačrtnost -i ž ► načrtnost

nenađarjen -a -o prid. |ki ni sposoben hitro, brez večjega napora pridobiti si potrebnega znanja, spretnosti za opravljanje kake dejavnosti| **nenadarjen učenec; nenađarjen za matematiko** □ **netalentiran** □ pog. **trdobučen** □ ekspr. **trdoglav²** ■ protip. **nadarjen**
♦ biti nenađarjen □ pog. imeti trdo bučo □ ekspr. imeti trdo glavo
POVEDKOVNIK trdelin, trdoglavec, trdoglavka
GLEJ ŠE nadarjen

nenađejani -a -o prid. ► nepričakovani

nenađkrijív -a -o prid. ► odličén

nenádni -a -o prid. |ki nastopi v trenutku, naenkrat| **nenadni napad sovražnih enot** □ knj.izroč. **iznenadni** □ knj.izroč. **naenkratni**
GLEJ ŠE hitri

nenádoma čas. prisl.

1. |izraža, da se dejanje zgodi v nepričakovanem trenutku| **Nenadoma se je zgrudil** □ **naenkrat** □ **nepričakovano** □ knj.izroč. **iznenada** □ zastar. **na jasnem** □ star. **nakrat** □ ekspr. **na lepem** □ ekspr. **zdajci** **Zdajci se je ustrašil in zbežal**
2. |izraža, da se dejanje zgodi v nepričakovano kratkem času| **nenadoma odpotovati** □ **na hitro** □ knj.izroč. **iznenada** □ knj.izroč. **naglomá** □ ekspr. **na naglo** □ knj.izroč. **nanaglomá** □ ekspr. **na vrat na nos**

nenađomestljív -a -o povdk. |izraža, da nič ne more prevzeti, dobiti funkcijo, položaj tega, kar je izraženo v osebk| **Družinska vzgoja je nenađomestljiva; Nihče ni nenađomestljív** □ knj.izroč. **nezamenljív**

nenađomestljívi -a -o prid. |ki se ne da nadomestiti| **nenadomestljívi čas** □ star. **nenadomestni**

nenađoméstni -a -o prid. ► nenađomestljívi

nenađlašéni -a -o prid. jezikosl. |ki ni naglašen| **naglašeni in nenađlašeni samoglasniki** □ jezikosl. **breznaglasni** ■ protip. **naglašeni**
GLEJ ŠE naglašeni

nenađlónjen -a -o povdk. **komu** |izraža, da kdo goji, kaže negativni odnos do koga| **Staroselci so bili nenađlonjeni prise-ljencem** □ **sovražen² do koga** □ ekspr. **hladen do koga** □ ekspr. **jedek do koga** □ ekspr. **leden do koga** □ ekspr. **mrzel do koga** □ ekspr. **piker do koga** □ ekspr. **rezek do koga** □ ekspr. **ugrizljív do koga** ■ protip. **naklonjen**
GLEJ ŠE naklonjen

nènalezljív -a -o povdk. ► nalezljiv

nènamérni -a -o prid. |ki se zgodi brez določenega namena|

nenamerno dejanje □ knj.izroč. **nehoteni** ■ protip. **namerni**

GLEJ ŠE **namerni**

nènapísani -a -o prid. ► pravilo¹ ♦

nènapóren -rna -o prid. ► naporen

nènaráven -vna -o prid. |ki ni tak, kot je sam po sebi, v naravi|

spremenjena, nenaravna okolica jezera □ ekspr. **izumetničen**

□ knj.izroč. **nenaturen** □ knj.izroč. **nepríroden** ■ protip. **naraven**

GLEJ ŠE **perverzen 1** | prisiljen¹

nènarávní -a -o prid. |ki ni tak kot v resnici, v naravi| *nenaravna*

velikost predmeta na posnetku □ knj.izroč. **nenaturni** □ knj.izroč. **neprírodni**

GLEJ ŠE **naravni 2, 3**

nènarávnó prisl. ► nelogično | prisiljeno

nènarávnost -i ž ► perverznost 1

nènarejèn -éna -o prid. ► iskren 2 | neprisiljen

nènarejèni -a -o prid. ► resnični 2

nènaséljen -a -o prid. |ki nima prebivalcev| *nenaseljen kraj*

□ neposeljen □ knj.izroč. **brezljuden** □ knj.izroč. **neobljuden**

nènasičen -a -o prid. ► lačen

nènasičenost -i ž ► lakota 2

nènasíten -tna -o prid. |ki ni nasiten| *nenasitno živilo*

□ ekspr. **nenasitljiv**

GLEJ ŠE **nenasitljiv** | pohlepen

nènasitljív -a -o prid. |ki se ne da nasitati| *nenasitljiv fant*

□ ekspr. **nenasiten**

GLEJ ŠE **nenasiten** | pohlepen

nènasítnež -a m ► pohlepen povdk. 1 | požrešnež

nènasítnik -a m ► pohlepen povdk. 1 | požrešnež

nènasítnost -i ž ► pohlepnost

nènatánčen -čna -o prid. |ki nepopolno kaže, podaja resnično

stanje| *nenatančen odgovor* □ **neprecizen** □ **netočen** □ ekspr. **ohlapen**

□ ekspr. **šablonski**

nènatúren -rna -o prid. ► nenaraven | prisiljen¹

nènatúrni -a -o prid. ► nenaravni

nènatúrno prisl. ► prisiljeno

nènaváden -dna -o prid. |ki se po svojih lastnostih, značilnostih

opazno razlikuje od navadnega, običajnega| *nenavadna oblačila;*

nenavadne ideje □ **neobičajen** □ knj.izroč. **aparten** □ knj.izroč. **bizaren**

□ nar. **čelaren čelarna prikazen** □ pog. **čuden** □ knj.izroč. **čudesen**

□ ekspr. **čudežen¹** □ zastar. **čudočuden** □ ekspr. **divji Imel je divje sanje**

□ knj.izroč. **eksotičen** □ knj.izroč. **ekstra¹** □ knj.izroč. **ekstravaganten**

□ knj.izroč. **izvíren** □ knj.izroč. **kuriozen** □ zastar. **nečúven nečúvene reči**

□ neknj. pog. **neobičen** □ ekspr. **nezaslišán Obsel ga je nezaslišán strah**

□ star. **neznan** □ star. **neznanski** □ knj.izroč. **opazen¹** □ knj.izroč. **opozorljiv**

□ ekspr. **prečuden Čudil se je prečudnemu pojavu**

GLEJ ŠE **izreden** | velik 5

nènavádnež -a m ► čudak | posebnež

nènavádni -a -o prid. |ki se zaradi redkosti pojavljanja razlikuje

od stvari svoje vrste| *nenavadni pojav* □ **neobičajni** □ knj.izroč. **abnor-**

malni □ knj.izroč. **anormalni anormalni potek bolezni** □ zastar. **neobični**

nènavádno nač. prisl. |izraža, da se dejanje, stanje, lastnost

opazno razlikuje od znanega, navadnega| *nenavadno se vesti;*

nenavadno zadovoljen otrok; nenavadno veliko drevo □ **neobičajno**

□ knj.izroč. **bizarno** □ pog. **čudno** □ knj.izroč. **ekstravagantno ekstravagan-**

tno opremljeno stanovanje

GLEJ ŠE **zelo 2**

nènavádnost -i ž

1. |dejstvo, da se kaj zelo razlikuje od navadnega| *nenav-*

adnost njegovih idej; nenavadnost oblačil □ knj.izroč. **apartnost**

□ knj.izroč. **eksotičnost** □ knj.izroč. **ekstotika** □ knj.izroč. **ekstravaganca**

□ knj.izroč. **kurioznost** □ ekspr. **nezaslišánost** □ knj.izroč. **opaznost**

2. |nenavadni predmet, pojav| *Zanimajo ga razne nenavadnosti*

□ knj.izroč. **kuriozíteta** □ knj.izroč. **kurioznost** □ knj.izroč. **kuriozum**

nènavájen -a -o povdk. ► vajen

nènavézanost -i ž ► samostojnost 2

nenavídeti -im nedov. ► sovražiti | zavidati

nènavzóči -a -e prid. ► odsotni

nènavzóčnost -i ž ► odsotnost

nenazádnje člen. ► vendar¹ 4

nènehajóči -a -e prid. ► nenehni

nenéhavni -a -o prid. ► nenehni

nenéhni -a -o prid. |ki je, obstaja brez prenehanja| *Nenehni*

hrup ga je zelo motil □ **neprenehni** □ **neprestani** □ publ. **konstantni**

□ knj.izroč. **nenehajóči** □ star. **nenehavni** □ knj.izroč. **neodjenljivi**

□ knj.izroč. **neodnehljivi** □ ekspr. **nepopustljivi** □ publ. **neprekinjeni**

□ zastar. **neprenehljivi** □ knj.izroč. **permanentni** □ pog. **stalni** □ star. **vedni**

□ knj.izroč. **venomerni** □ knj.izroč. **vselejšnji**

GLEJ ŠE **pogosti**

nenéhno čas. prisl. |izraža, da kaj obstaja, poteka, se dogaja brez

prenehanja| *Nenehno si prizadevajo dosežati boljše rezultate*

□ **neprenehoma** □ **neprestano** □ **nepretrogoma** □ star. **brez oddiha**

□ knj.izroč. **brez odnehanja** □ knj.izroč. **brez predaha** □ knj.izroč. **brez prediha**

□ ekspr. **brez premora** □ zastar. **brez preneha** □ knj.izroč. **brez prenehanja**

□ star. **brez prenehljaja** □ knj.izroč. **brez presledka Govoril je pol ure brez**

presledka □ knj.izroč. **brez prestanka Dežuje brez prestanka** □ ekspr. **iz**

dneva v dan □ ekspr. **kar naprej** □ ekspr. **kar naprej in naprej** □ publ. **kon-**

stantno □ star. **navdilj** □ knj.izroč. **nenehoma** □ knj.izroč. **neprenehno**

□ knj.izroč. **nevzdržema** □ ekspr. **noč in dan Nanjo je mislil noč in dan**

□ knj.izroč. **permanentno** □ ekspr. **podnevi in ponoči Nanjo je mislil**

podnevi in ponoči □ pog. **skozi¹** □ ekspr. **skozinskoz** □ ekspr. **spet in spet**

□ star. **vdilj vdilj upati** □ star. **ven in ven** □ knj.izroč. **venomer** □ ekspr. **ves čas**

□ publ. **v permanenci** □ ekspr. **vseskozi** □ star. **vsevdilj vsevdilj upati**

□ knj.izroč. **vzdržema** □ knj.izroč. **zdržema** □ ekspr. **znova in znova**

□ ekspr. **zopet in zopet**

GLEJ ŠE **pogosto**

nenéhoma prisl. ► nenehno

nènevárni -a -o prid. ► benigni | novotvorba ♦¹

nènormálen -lna -o prid. ► bolan ♦²

nènormálnéž -a m ► bolnik ♦¹⁰

nènormální -a -o prid. |ki ni v skladu z določenimi

danimi, splošno veljavnimi zakonitostmi| *nenormalni*

razvoj bolezni □ knj.izroč. **abnormalni** □ knj.izroč. **abnormni**

□ knj.izroč. **anormalni** ■ protip. **normalni**

GLEJ ŠE **normalni**

nènormálnó prisl. ► nelogično

nènráven -vna -o prid. ► nemoralen

nènrávnež -a m ► nemoralnež

nènrávnost -i ž ► nemoralnost

nènújni -a -o prid. |ki se da, sme opustiti, odložiti

brez nezaželenih, neprijetnih posledic| *nenujni opravek*

□ ekspr. **odvečni** ■ protip. **nujni**

GLEJ ŠE **nujni**

nèobčúten -tna -o prid. ► neobčutljiv¹ | neobčutljiv²

nèobčútljív¹ -a -o prid. |ki ni sposoben občutiti, zaznavati| *neob-*

čutljivi prsti □ **brežčuten** □ redk. **gluh** □ ekspr. **mrtev¹** □ knj.izroč. **neobčuten**

□ ekspr. **oglušel** □ ekspr. **omrtvel** □ knj.izroč. **omrtven** □ **premlj¹**

nèobčútljív² -a -o povdk. *za kaj* |izraža, da kdo ni sposoben zelo

občutiti, zaznavati| *biti neobčutljiv za spremembe* □ **nedovzetan**

□ knj.izroč. **neobčuten**

nèobdélani -a -o prid. ► ledina 1
nèobhóden -dna -o povdk. ► neizogiben
nèobhódni -a -o prid. ► neizogibni | nujni
nèobhódnost -i ž ► nujnost
nèobičájen -jna -o prid. ► nenavaden
nèobičájni -a -o prid. ► nenavadni
nèobičájno prisl. ► nenavadno
nèobičen -čna -o prid. ► nenavaden
nèobični -a -o prid. ► nenavadni
nèobjektíven -vna -o prid. ► pristranski
nèobjektívnost -i ž ► pristranskost
nèobjemljív -a -o prid. ► velik 5
nèoblíčen -čna -o prid. ► brezoblíčen
nèobligátni -a -o prid. ► neobvezni
nèobljúden -a -o prid. ► naseljen
nèobrásel -sla -o prid. ► neporasel
nèobrásčen -a -o prid. ► neporasel
nèobríť -a -o prid. |v zvezi s površino kože, ki se navadno brije na katerem dlake niso z britjem odstranjene| *neobrit obraz* □ ekspr. *kocinast* □ ekspr. *kosmat* □ ekspr. *poraščen* □ nar. *rusast* □ ekspr. *zaraščen* ■ protip. *obrit*
POVEDKOVNIK 1. kocinar, kosmatin, kosmatinec 2. porasel v obraz, poraščen po obrazu, zarasel v obraz
GLEJ ŠE obrít
nèobrízdan -a -o prid. ► neobvladan | razposajen 1 | razvraten
nèobrízdanost -i ž ► razposajenost | razvratnost
nèobstájanje -a s ► neobstoj
nèobstòj -ója m |materialna ali duhovna nenavzočnost v stvarnosti| *obravnavati pojma obstoj in neobstoj* □ *neeksistenca* □ *neobstajanje* □ filoz. *nebit* □ knj.izroč. *nebitje* ■ protip. *obstoj*
GLEJ ŠE obstoj
nèobstojéči -a -e prid. |ki ni, ne obstaja| *Skušal je dokazati neobstoječe stvari* □ knj.izroč. *nebitvojoči* □ knj.izroč. *neeksistentni*
nèobstòjni -a -o prid. ► element 2
nèobtesán -a -o prid. ► neolikan
nèobtòlčen -a -o prid. ► cel pp
nèobút -a -o prid. ► bos²
nèobveščén -êna -o povdk.
 • biti neobveščén □ ekspr. živeti na luni
nèobvézen -zna -o povdk. ► obvezen
nèobvézni -a -o prid. |ki ga ni treba opraviti, se ga udeležiti| *neobvezni zdravniški pregled; neobvezni pouk tujega jezika* □ *fakultativni* □ knj.izroč. *neobligatni* ■ protip. *obvezni*
GLEJ ŠE obvezni | predmet¹ 2•2 | pripor. •1
nèobvládan -a -o prid. |ki se ne obvladuje, ne zadržuje| *neobvladan človek* □ ekspr. *divji* □ knj.izroč. *nebrzdan* □ knj.izroč. *neobrzdan* □ knj.izroč. *neumerjen*
nèobvládljív -a -o prid. |na katerega pojavitev, potek ni mogoče odločujoče vplivati| *neobvládljív obup; neobvládljívna radovednost* □ ekspr. *nebrzdan nebrzdana strast* □ ekspr. *neukrotén* □ ekspr. *neukrotljív*
GLEJ ŠE nerazumljív 1
nèobvládljívost -i ž ► nerazumljívost
nèobzíren -rna -o prid. |ki mu manjka občutek za primerno ravnanje, vedenje v odnosih z ljudmi| *neobzíren človek; neobzírnó vprašanje* □ *breztakten* □ *netakten* □ knj.izroč. *indiskreten* □ knj.izroč. *nediskreten* □ ekspr. *nekorekten*
 ◆ biti neobzíren do koga □ ekspr. biti grd s kom
nèocénljív -a -o prid. ► izreden | ocenljív
nèočíten -tna -o prid. ► prikrit
nèočítni -a -o prid. ► prikriti¹
nèodbítni -a -o prid. ► nedvomni

nèoddán -a -o povdk. ► neporočen
nèodgonetljív -a -o prid. ► nerešljív | skrivnosten
nèodjemljív -a -o prid. ► neodvzemljív
nèodjenljív -a -o prid. ► nepopustljív
nèodjenljív -a -o prid. ► nenehni
nèodklonljív -a -o prid. ► neizogibni
nèodkrít -a -o prid. ► neiskren
nèodkritosřčen -čna -o prid. ► neiskren
nèodlòčen -čna -o prid.
 1. |ki se odloča počasi in ni trden v odločitvah| *neodlòčen človek* □ *negotov*¹ □ nek. pog. *cagav* □ nek. pog. *cincav* □ nar. *hnotav* □ star. *malosřčen* □ ekspr. *mencav* □ slabš. *mevžast* □ ekspr. *mlahav* □ ekspr. *nemožat* □ nek. pog. *nesiguren* □ knj.izroč. *nesmel* □ ekspr. *netrden* □ ekspr. *obotavljáv* □ ekspr. *omahljív* □ knj.izroč. *slabiški* □ ekspr. *slaboten*¹ □ ekspr. *šlevast* □ slabš. *zdrizast* ■ protip. *odlòčen*¹
POVEDKOVNIK beba², cagavec, capa, cunja, mehnič, mevža, mevže¹, mevže², mevžica, mila jera, neodločnež, obojavljáč, obojavljavec, obojavljívec, reva, revček, revše, slabče, slabče, slabič, slabotnež, šlapa, šlapica, šleva, tapica, tapka
 2. |ki izraža lastnosti koga, ki se odloča počasi in ni trden v odločitvah| *neodlòčen korak* □ *negotov*¹ □ ekspr. *mencav mencavo vedenje* □ ekspr. *mlahav* □ nek. pog. *nesiguren* □ knj.izroč. *nesmel* □ ekspr. *obotavljáv* □ ekspr. *omahljív* □ ekspr. *tipajoč* ■ protip. *odlòčen*¹
GLEJ ŠE odlòčen¹ 1, 2
nèodlòčeni -a -o prid. ► rezultat¹ 2•
nèodlòčnež -a m ekspr. |kdor se odloča počasi in ni trden v odločitvah| *Z neodlòčneži je težko sodelovati* □ ekspr. *beba*² □ slabš. *cagavec* □ slabš. *cincav* □ slabš. *cincavec* □ ekspr. *mila jera* □ ekspr. *obotavljáč* □ ekspr. *obotavljávec* □ ekspr. *obotavljívec* □ nízk. *pezde* □ slabš. *revá*
GLEJ ŠE neodlòčen 1 povdk.
nèodlòčnost -i ž |lastnost človeka, ki se odloča počasi in ni trden v odločitvah| *Jezi ga njegova neodlòčnost* □ ekspr. *netrdnost* □ ekspr. *slabičnost* □ ekspr. *slabištvo* □ knj.izroč. *slabost*
nèodložjív -a -o povdk. ► nujen
nèodložjív -a -o prid. |ki se ne da, ne sme (časovno) odložiti| *neodložjív opravek* □ knj.izroč. *neodložni*
GLEJ ŠE neizogibni | nujni
nèodložjívost -i ž ► nujnost
nèodložni -a -o prid. ► neodložjív
nèodmévnost -i ž |stanje, pri katerem se pogreša izražanje, kazanje določenega odnosa do česa| *neodmévnost novega gledališkega dela pri gledalcih* □ knj.izroč. *brezodživnost*
nèodnehljív -a -o prid. ► nepopustljív
nèodnehljív -a -o prid. ► nenehni
nèodoljív -a -o prid. ► močen 10 | neubranljív
nèodpóren -rna -o povdk. *proti čemu/za kaj* med. |izraža, da organizem slabo ali sploh ne prenaša določene snovi| *Bolnik je neodporen proti tem zdravilom; Otroek je neodporen za penicilin* □ med. *intoleranten*
nèodpórnost -i ž med. |stanje organizma, da slabo ali sploh ne prenaša določene snovi| *neodpórnost proti zdravilom* □ med. *intoleranca* □ med. *intolerantnost*
nèodpústén -tna -o prid. ► hud¹ 1
nèodpustljív -a -o prid. ► hud¹ 1 | odpustljív
nèodpustljív -a -o prid. |ki se ne da odpustiti| *neodpustljívó ravnanje* □ *neodpustni* □ *neoprostljív* ■ protip. *odpustljív*
GLEJ ŠE neopravičljív
nèodpústni -a -o prid. ► neodpustljív
nèodsvojljív -a -o prid. pravn. |ki se ne sme odsvojiti| *neodsvojljívó dobrine* □ pravn. *neodtujljív*

nèodtumljív -a -o prid. ► neodsvojljív

nèodvísen -sna -o povdk. *od koga* |izraža, da kdo ni odvisen od koga| *Sin je že neodvisen od staršev* □ **suveren**³ *Umetnik je pri izbiri snovi suveren* □ zastar. **nezavísen** □ ekspr. **sam svoj** □ ekspr. **sam svoj gospod**

GLEJ ŠE samostojen¹ 1, 3 | svoboden¹ 1

nèodvísni -a -o prid. ► država ♦¹⁰ | spremenljívka ♦

nèodvísnost -i ž ► boj 3♦³ | samostojnost 1, 2 | suverenost

nèodvračljív -a -o prid. ► neizogibni

nèodvrátni -a -o prid. ► neizogibni

nèodvrljív -a -o povdk. ► neizogiben

nèodvrljív -a -o prid. ► neizogibni

nèodvzemljív -a -o prid. |ki se ne da, ne sme odvzeti| *neodvzemljívá pravica* □ knj.izroč. **neodjemljív** □ knj.izroč. **neodvzetni**

nèodvzétni -a -o prid. ► neodvzemljív

nèoficiálni -a -o prid. ► neuradni

neofít -a m ► novokrščenc

neogén -a m ► terciar ♦

nèogíben -bna -o povdk. ► neizogiben

nèogíbni -a -o prid. ► neizogibni

nèoklasicízem -zma m um. |umetnostna smer ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja, ki obnavlja motive in oblike stare grške in rimske umetnosti| *Stavba ima značilnosti neoklasicizma*

□ um. **novoklasicízem**

neokóren -rna -o prid. ► neroden² | okoren 1

nèokréten -tna -o prid. ► neroden² | okoren 1

nèokrúšen -a -o prid. ► cel pp

nèokúsen -sna -o prid. |ki nima prijetnega okusa| *neokusna jed*

□ **slab**¹ □ ekspr. **grozen** *grozna hrana* □ ekspr. **pošasten** *pošastna hrana*

□ ekspr. **strašen** *strašna hrana* □ ekspr. **zanič**¹

GLEJ ŠE brezokusen | nespodoben

nèokúsnost -i ž ► brezokusnost | nespodobnost

nèoliberalízem -zma m ► liberalizem ♦³

nèolíkan -a -o prid. |ki se ne vede v skladu s pravili o lepem vedenju| *neolikan človek* □ zastar. **neobtesan** □ pog. **neotesan**

□ evfem. **neuglajen**

♦ **biti neolikan** □ knj.izroč. **biti brez manir** □ **biti brez olike** □ star. **biti prost**

□ knj.izroč. **ne imeti manire**

POVEDKOVNIK cepec, neolikanec, neotesanec, ravšelj

nèolíkanec -nca m ► neolikan povdk.

neolítk -a m ► doba ♦¹⁹

neologíja -e ž ► neologizem

neologízem -zma m jezikosl. |na novo ustvarjena beseda ali besedna zveza, ki še ni uveljavljena| *uporaba neologizmov*

□ jezikosl. **neologija** □ poljud. **nova beseda** □ knj.izroč. **novotvorba**

nèomadeževán -a -o prid. ► čist¹ 4

nèomahljív -a -o prid. ► trden 4

nèomájen -jna -o prid. ► dosleden | trden 4 | velik 5

nèomajljív -a -o prid. ► trden 4 | velik 5

nèomejêni -a -o prid. ► jamstvo pp | neskončni

nèomíkan -a -o prid. ► neizobražen | nekulturen

nèomíkanec -nca m ► nekulturen povdk.

nèomíkanost -i ž ► nekulturnost

nèomočljív -a -o prid. ► hidrofobni

nèomožèn -êna -o povdk. ► neporočen

nèomožêni -a -o prid. ► ženska ♦¹

néon -a m ► plin 1 pp 4

néonka -e ž ► riba 1 pp 2

nèopázen -zna -o prid. |ki se ne da opaziti| *majhna, skoraj neopazna poškodba* □ **nezaznaven** □ knj.izroč. **neopazljív**

GLEJ ŠE nezaznaven

nèopazljív -a -o prid. ► neopazen

nèopazljívo prisl. ► neopazno

nèopázno nač. prisl. |izraža, da se kaj ne da opaziti| *neopazno oditi* □ knj.izroč. **neopazljív** □ zastar. **nepazoma**

nèopísen -sna -o prid. ► neizmeren | nepopisen

nèopísljív -a -o prid. ► neizmeren | nepopisen

nèoplátónik -a m filoz. |pristaš filozofske smeri med 3. in 6. stoletjem, ki obnavlja in razvija Platonovo filozofijo| *neoplatoniki in gnostiki* □ filoz. **novoplátónik**

nèoplátónízem -zma m filoz. |filozofska smer med 3. in 6. stoletjem, ki obnavlja in razvija Platonovo filozofijo| *neoplátónízem in gnosticízem* □ filoz. **novoplátónízem**

nèoplázma -e ž ► novotvorba

nèoporéčen -čna -o prid. s prisl. določilom |ki ima pozitivne lastnosti v določenem pogledu| *strokovno neoporečen sestavek*

□ knj.izroč. **brezgrajen** □ ekspr. **brezgrešen** □ knj.izroč. **korekten** □ star. **neoporekljív**

GLEJ ŠE dober¹ 2 | moralen

nèoporéčni -a -o prid. |ki mu ni mogoče ugovarjati| *neoporečna trditev* □ star. **neoporekljív** □ zastar. **neprerečni**

GLEJ ŠE nedvomni

nèoporekljív -a -o prid. ► neoporečen

nèoporekljívi -a -o prid. ► nedvomni | neoporečni

nèoportún -a -o povdk. ► neprimeren

nèoportúni -a -o prid. ► neprimerni

nèopravíčeni -a -o prid. ► neutemeljeni

nèopravíčenost -i ž ► neutemeljenost

nèopravíčljív -a -o prid. |ki se ne da opravičiti| *neopravičljívá zamuda* □ **neoprostljív** □ ekspr. **neodpustljív**

nèopredeljênost -i ž ► opredeljenost

nèopredeljív -a -o prid. ► nedoločljív

nèoprézen -zna -o prid. ► nepazljív | nepreviden

nèoprijemljív -a -o prid. ► nejasen 1 | neprepičljív

nèoprostljív -a -o prid. ► neodpustljív | neopravičljív

nèorgánski -a -o prid. ► snov 2♦¹

nèoromántični -a -o prid. lit. |ki je v zvezi z umetnostno smerjo ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja, ki obnavlja nekatere romantične prvine| *neoromantične prvine v romanu* □ lit. **novoromántični**

nèoromántik -a m lit. |predstavnik umetnostne smeri ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja, ki obnavlja nekatere romantične prvine| *romantiki in neoromantiki* □ lit. **novoromántik**

nèoromántika -e ž lit. |umetnostna smer ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja, ki obnavlja nekatere romantične prvine| *Nemški naturalizem je prehajal v neoromantiko* □ lit. **nova romantika**

□ lit. **novoromántika**

nèosében -bna -o povdk. ► brezoseben

nèosébni -a -o prid. ► objektivni 2 | oblika ♦¹ | oblika ♦⁶

nèosébno prisl. ► brezosebno

nèosébnost -i ž ► brezosebnost

nèosnován -a -o povdk. ► neutemeljen

nèosnováni -a -o prid. ► neutemeljeni

nèosnovánost -i ž ► neutemeljenost

nèóster -tra -o prid. ► top²

nèostvarljív -a -o prid. ► neuresničljív

nèosvéščen -a -o prid. ► neozaveščen

nèosvetljèn -êna -o prid. ► temen 2

nèosvojljív -a -o prid. ► nezavzeten

nèotesán -a -o prid. ► neolikan | zoprn 4

nèotesánc -nca m ► neolikan povdk.

nèotipljív -a -o prid. ► neprepičljiv
nèovíran -a -o prid. ► svoboden¹ 2
nèovírani -a -o prid. |ki poteka brez ovir| *neovirana preskrba*
 □ ekspr. *nemoteni*
nèovírano nač. prisl. |izraža, da kaj poteka brez ovir| *neovirano napredovati* □ ekspr. *brez težav* □ ekspr. *gladko* □ ekspr. *z lahkoto*
nèovrgljívi -a -o prid. ► nedvomni
nèovržni -a -o prid. ► nedvomni
nèozavéščen -a -o prid. |ki mu manjka ozaveščenosti| *neozavešče-na mladina* □ knj.izroč. *brezobličn* □ publ. *neosveščen* □ zastar. *nesvesten*¹
nèozdravljívi -a -o prid. |ki se ne da ozdraviti| *neozdravljiva bolezen* □ star. *neozdravni*
 GLEJ ŠE bolezen pp 7
nèozdrávni -a -o prid. ► neozdravljivi
nèožénjen -a -o povdk. ► neporočen
nèožénjenec -nca m ► moški¹ ♦
nèožénjeni -a -o prid. ► moški¹ ♦
nèožénjenost -i ž ► samstvo
nép -a m ► politika ♦ 7
nèpárni -a -o prid. ► lihi | število 1 ♦ 7
nèpázen -zna -o prid. ► nepazljiv | nepozoren | nepreviden
nèpazljív -a -o prid. |ki mu manjka pazljivosti| *nepazljiv delavec*
 □ knj.izroč. *nebuden* □ knj.izroč. *neoprezen* □ knj.izroč. *nepazen*
 GLEJ ŠE nepozoren | nepreviden
nèpazljívost -i ž |pomanjkanje prizadevanja, skrbi, da se odvrne nevarnost| *nepazljivost pri delu* □ knj.izroč. *nebudnost*
 □ knj.izroč. *nepaznost* □ knj.izroč. *nepažnja*
 GLEJ ŠE neprevidnost
nèpáznost -i ž ► nepazljivost
nepázoma prisl. ► neopazno
nèpáznja -e ž ► nepazljivost
nèpecljájati -a -o prid. ► list 1 ♦ 8
nèperspektíven -vna -o prid. ► brezperspektiven
nèperspektívnost -i ž ► brezperspektivnost
nèpésniški -a -o prid. |ki ni značilen za pesnike ali pesništvo|
nepesniški jezik □ knj.izroč. *nepoetični* □ ekspr. *prozaični*
nèpísani -a -o prid. ► pravilo¹ ♦
nèpísmen -a -o povdk. ► neveden 2
nèpísmeni -ega m |kdor ne zna pisati in brati| *tečaji za nepismene* □ *analfabet*
nèpláčani -a -o prid. |ki ni plačan| *neplačana najemina*
 □ knj.izroč. *neporavnani*
nèplánski -a -o prid. ► nenačrtni
nèplemenít -a -o prid. |ki mu manjka plemenitosti, dobrote|
nepošten in neplemenit človek □ knj.izroč. *nežlahten*
nèplemenítiti -a -o prid. ► kovina ♦ 3
nèplóden -dna -o prid. |ki ni sposoben (o)ploditve| *neploden moški; neplodna ženska* □ slabš. *jalov* □ star. *neroden*¹ *nerodna ženska*
 □ med. *sterilen* ■ protip. *ploden*
 GLEJ ŠE jalov 1 | nerodoviten | neuspešen | ploden 1
nèplódnost -i ž |nesposobnost (o)ploditve, razmnoževanja| *Neplodnost je lahko posledica bolezni*
 □ *jalovost* |pri živalih| ■ protip. *plodnost*
 GLEJ ŠE jalovost | plodnost
nèpobítni -a -o prid. ► nedvomni
nèpoboljšljív -a -o prid. ► zakrknjen
nepočákan -a -o prid. ► nestrpen² ♦
nepočákanec -nca m ► nestrpen² povdk. | nestrpnež
nepočákanost -i ž ► nestrpnost²
nepočákaven -vna -o prid. ► nestrpen² ♦

nepočákljív -a -o prid. ► nestrpen² ♦
nèpočesán -a -o prid. |ki ni urejen, poglajen z glavnikom| *nepočesani lasje* □ knj.izroč. *nečesan*
nèpodkován -a -o prid. |ki je brez podkev| *nepodkovan konj*
 □ ekspr. *bos*²
 GLEJ ŠE neizobražen
nèpodkúpen -pna -o prid. ► nepodkupljiv
nèpodkupljív -a -o prid. |ki se ne da podkupiti| *nepodkupljiv paznik* □ star. *nepodkopen* ■ protip. *podkupljiv*
 GLEJ ŠE podkupljiv
nèpoétični -a -o prid. ► nepesniški
nèpogléden -dna -o prid. ► grd
nèpogréšen -šna -o povdk. ► nujen
nèpogrešljív -a -o povdk. ► nujen
nèpogrešljívi -a -o prid. ► potrebni
nèpogréšni -a -o prid. ► potrebni
nèpogúmen -mna -o prid. ► boječ
nèpojasnjív -a -o prid. ► nepojasnljivi
nèpojasnljív -a -o prid. |ki se ne da pojasniti, razložiti|
nepojasnljiv pojav □ knj.izroč. *nepojasnjiv* □ knj.izroč. *nerazjasnljiv*
 □ knj.izroč. *nerazjasnjiv*
nèpojmljív -a -o prid. ► nerazumljiv 1
nèpojmljívno prisl. ► nerazumljivo² | zelo 1
nèpoklícanec -nca m ► ničvrednež
nèpokój -ója m ► nemir 1, 2
nèpokójen -jna -o prid. ► nemiren 1
nèpokójnost -i ž ► nemir 2
nèpokončljív -a -o prid. ► neuničljiv | trpežen
nèpokóren -rna -o prid. ► neubogljiv
nèpokórnost -i ž ► neubogljivost
nèpokórščina -e ž ► neubogljivost
nèpokréten -tna -o prid. ► nepremičen
nèpokrétni -a -o prid. |ki se ne more premikati, hoditi| *V domu je precej nepokretnih oskrbovancev* □ *nepremični*
nèpokrít -a -o prid. ► razoglav
nèpokvárjen -a -o prid. ► čist¹ 4 | neizprijen
nepomágan -a -o prid. ► nebogljen
nèpomagljív -a -o prid. ► nebogljen
nèpomagljívost -i ž ► nebogljenost
nèpomémben -bna -o prid. |ki je sam po sebi ali v odnosu do drugega tak, da ga ni treba upoštevati, nanj misliti| *nepomemben dogodek; nepomemben človek* □ knj.izroč. *bagatelen* *bagatelna zadeva* □ ekspr. *banalen* *banalen problem* □ knj.izroč. *brezpomemben* □ ekspr. *droben* *drobne skrbi* □ ekspr. *drobižarski* *drobižarsko polemiziranje* □ knj.izroč. *ducaten* □ knj.izroč. *efemeren* *efemerna lirika* □ zastar. *egalen* *egalna zadeva* □ ekspr. *enodneven* *enodnevna lirika* □ knj.izroč. *epizoden* *epizodno dogajanje* □ knj.izroč. *indiferenten* *indiferenten problem* □ knj.izroč. *irelevanten* *irelevanten podatek* □ ekspr. *majhen* *majhen problem* □ knj.izroč. *malopomemben* □ pog. *malovažen* □ publ. *marginalen* *marginalna zadeva* □ knj.izroč. *nekazen* □ pog. *nevažen* □ ekspr. *neznatn* □ ekspr. *ničast* □ ekspr. *ničen*¹ □ ekspr. *ničev* □ knj.izroč. *ničeven*¹ □ knj.izroč. *ničnosten* □ ekspr. *obroben* *obroben problem* □ knj.izroč. *obskuren* *obskuren časopis* □ ekspr. *obstranski* *obstranski problem* □ knj.izroč. *periferen* *periferno vprašanje* □ ekspr. *piškav* *piškav razlog* □ ekspr. *postranski* *postranski problem* □ ekspr. *pritalen* *pritalne potrebe* □ ekspr. *pritlehen* *pritlehne zadeve* □ ekspr. *pritičen* *pritičen cilj* □ knj.izroč. *prozaičen* □ ekspr. *snjetjav* *snjetjav razlog za prepir* □ slabš. *snjetljiv* *snjetljiv človek* □ star. *sporeden* *sporedna napaka* □ knj.izroč. *trivialen* □ ekspr. *ušiv* *pisati ušive pesmi* □ ekspr. *zaploten* *zaploten časopis* ■ protip. *pomemben*

♦ **1. biti nepomemben** □ ekspr. biti kot kaplja na veji □ ekspr. ne biti omembe vreden **2. postati nepomemben** □ ekspr. stopiti v ozadje

POVEDKOVNIK **1.** črv, drek², figa², gnida, govno, muha, nič³, ničla, nihče, nihče, ništrc, prdec, revše, smet, snet, usrane¹, usrane², usranec, ušivec, zguba **2.** za figuro, za štafažo, za številko, za število

GLEJ ŠE pomemben

nèpomembnež -a m ekspr. |človek, ki je po lastni presoji ali po presoji drugih tak, da ga ni treba upoštevati, nanj misliti| *spre-gledati nepomembneža* □ ekspr. **človeček** □ ekspr. **neznatnež** □ slabš. **niče**¹ □ slabš. **niče**² □ nekknj. pog. **pikzigmar** □ slabš. **revše**

nèpomembno povdk. |izraža, da česa ni treba upoštevati| *Nepomembno je, kako se bo odločila večina, ker končno odločitev sprejema samo vodstvo* □ **nebitveno** □ knj.izroč. **irelevantno** □ knj.izroč. **nebitno**

nèpomembnost -i ž |dejstvo, da kaj samo po sebi ali v odnosu do drugega ni tako, da bi ga bilo treba upoštevati, nanj misliti| *nepomembnost dogodka* □ knj.izroč. **efemernost** □ knj.izroč. **malopomembnost** □ knj.izroč. **nevažnost** □ knj.izroč. **postranskost** ■ protip. **pomembnost**

GLEJ ŠE pomembnost

nèpomičen -čna -o prid. ► nepremičen

nèpomirljiv -a -o prid. |ki se ne da, ne more pomiriti| *nepomirljiv otrok* □ **nepotešljiv**

GLEJ ŠE velik 5

nèpomogljev -a -o prid. ► nebogljjen

nèponarejêni -a -o prid. |ki je prikazan tako, kakor je v resnici| *neponarejena dejstva* □ **nepotvorjeni** □ publ. **neizkrivljeni** □ ekspr. **neiz-maličeni** □ ekspr. **nepopačeni**

nèponovljiv -a -o prid. ► izreden

nèpopáčeni -a -o prid. ► neponarejeni

nèpopísen -sna -o prid. |ki se ne da popisati, opisati| *Imel je čudne, nepopisne občutke* □ knj.izroč. **neopisen** □ ekspr. **neopisljiv** □ ekspr. **nepopisljiv**

GLEJ ŠE neizmeren

nèpopisljiv -a -o prid. ► neizmeren |nepopisen

nèpopôln -a -o prid. |ki nima vseh sestavnih delov celote, enote| *nepopoln naslov* □ **okrnjen** □ **pomanjkljiv** □ zastar. **nedostaten** ■ protip. **popoln**

nèpopravljivi -a -o prid. |ki se ne da popraviti| *nepopravljiva napaka* □ ekspr. **tragični**

GLEJ ŠE napaka 1•3

nèpopuláren -rna -o prid. ► nepriljubljen

nèpopustljiv -a -o prid. |ki vztraja pri svoji volji, svojem stališču| *nepopustljiv vzgojitelj* □ knj.izroč. **intransigenten** □ ekspr. **jeklen** □ knj.izroč. **neodjenljiv** □ knj.izroč. **neodnehljiv** □ ekspr. **neuklonljiv** □ ekspr. **skalnat** **skalnat značaj** □ ekspr. **trd**¹ ■ protip. **popustljiv**

GLEJ ŠE popustljiv |strog 1

nèpopustljivi -a -o prid. ► nenehni

nèpopustljivost -i ž ► popustljivost |strogost

nèporásel -sla -o prid. |ki ni pokrit s čim rastočim| *neporasel hrib* □ **neobrasel** □ **neobraščen** □ **neporaščen**

nèporášen -a -o prid. ► neporasel

nèporavnáni -a -o prid. ► neplačani

nèporéden -dna -o prid. ► ničvreden

nèporočên -êna -o povdk. |izraža, da kdo pred družbo, javnostjo ni priznan kot zakonski mož ali zakonska žena| *biti neporočen* □ v zvezi z osebo ženskega spola **neomožen** □ v zvezi z osebo moškega spola **neozenjen** □ **samski**² □ nekknj. pog. **ledik** □ star., v zvezi z osebo ženskega spola **neoddan** □ publ. **nevezan** □ pog. **sam**² □ zastar. **samičen** □ ekspr. **svoboden**² ■ protip. **poročen**

♦ **1. biti neporočen** □ star. biti še fant **2. biti neporočena** □ star. biti še dekle □ star. biti zarjavela devica

GLEJ ŠE poročen

nèporočêni -a -o prid. ► moški¹ ♦ |ženska ♦1

nèporúšen -šna -o prid. ► cel pp |neporušljiv

nèporušljív -a -o prid. |ki se ne da porušiti| *neporušljiva utrdba* □ **nerazrušljiv** □ knj.izroč. **neporušen** □ knj.izroč. **nerazrušen**

nèposedujóci -a -e prid. ► razred 2•

nèposéljen -a -o prid. ► nenaseljen

nèposlúšen -šna -o prid. ► neubogljviv

nèposlúšnež -a m ► neubogljviv

nèposlúšnost -i ž ► neubogljivost

nèposprávljen -a -o prid. ► razmetan

nèposprávljenost -i ž ► razmetanost

nèposrédni -a -o prid. |ki obstoji, je prisoten brez oddaljenosti, posredovanja, brez česa vmesnega sploh| *neposredni stik; neposredna okolica; neposredna nevarnost* □ **bližnji**² □ **direktni** □ knj.izroč. **iminentni** □ zastar. **naravnostni** ■ protip. **posredni**

GLEJ ŠE davek ♦3 |delitev 3•2 |demokracija ♦3 |dokaz ♦4 |menjava ♦ |naklep 2•2 |posredni |predmet¹ 3•2 |prednik 1•1 |proizvajalec ♦ |volitve ♦2

nèposrédno nač. prisl. |izraža, da kaj poteka, se opravlja brez posredovanja, brez česa vmesnega| *dobivati blago neposredno od proizvajalca* □ **direktno** □ **naravnost**² □ nekknj. pog. **direkt** ■ protip. **posredno**

GLEJ ŠE posredno |tik¹

nèpostávni -a -o prid. ► nezakoniti 1

nèpostávnost -i ž ► nezakornost

nèpoškodován -a -o prid. ► cel

nèpoškodovánost -i ž ► celost

nèpoštèn -êna -o prid. |ki se okorišča z oškodovanjem drugega| *nepošten igravec; nepoštena igra* □ **nepravičen** □ ekspr. **nečist** **nečisti posli** □ pog. **nefer** □ pog. **nekorekten** □ ekspr. **nelep** **nelepa konkurenca** ■ protip. **pošten**

GLEJ ŠE krivičen |pošten 1

nèpotekljív -a -o prid. ► neizčrpen

nèpotešèn -êna -o povdk. ► neizpolnjen

nèpotešêni -a -o prid. ► neuresničeni

nèpotešljív -a -o prid. ► nepomirljiv |neuresničljiv

nèpotrêben -bna -o povdk. |izraža, da je obstoj, potek česa mogoč brez danosti, ki je imenovana v osebku| *Ta pripomba je nepotrebna; Vaša skrb glede varnosti je nepotrebna* □ **odveč** □ ekspr. **brez pomena** □ publ. **brezpredmeten** □ ekspr. **brez smisla** □ ekspr. **nesmiseln**

♦ **biti nepotreben** □ ekspr. biti (za) peto kolo □ biti odveč

nèpotrêbni -a -o prid. |brez katerega je mogoče določeno delo, dejavnost zadovoljivo opravljati| *nepotrebni pripomoček* □ **odvečni** □ knj.izroč. **odvišni**

nèpotrpežljívost -i ž ► nestrpnost²

nèpotvórlen -a -o prid. ► iskren 2 |odkrit

nèpotvórjeni -a -o prid. ► neponarejeni |resnični 2

nèpovézani -a -o prid. ► poslanec ♦3

nèpovóljen -jna -o prid. ► nezadovoljiv

nèpovóljno prisl. ► premalo

nèpovračljív -a -o prid. ► nepovrnljiv

nèpovračljívi -a -o prid. ► povračljivi

nèpovràt -áta m ► umreti 1

nèpovráten -tna -o prid. ► nepovrnljiv

nèpovrnjlív -a -o prid. |ki se ne da povrniti| *nepovrnjliva izguba* □ knj.izroč. **nepovračljiv** □ knj.izroč. **nepovraten**

nèpozabljív -a -o prid. ► nepozabni

nèpozábni -a -o prid. |ki se zaradi pomembnosti, posebnosti ne pozabi| *nepozabni dogodek* □ star. *neizbrisljivi* □ ekspr. *neizbrisni*
□ zastar. *nepozabljivi* □ star. *nezabni*

nèpoznàn -ána -o povdk. ▶ neznán

nèpoznáni¹ -ega m ▶ neznanec

nèpoznáni² -a -o prid. ▶ neznani 1, 2

nèpoznáválec -lca m ▶ nestrokovnjak

nèpoznáválski -a -o prid. ▶ laični 2

nèpoznáválsko prisl. ▶ laično 2

nèpozóren -rna -o prid. |ki ni zavestno (miselno) zbran|

nepozoren poslušalec □ *nepazljiv* □ knj.izroč. *nepazen*

nèpozórno prisl. ▶ malomarno

nepperjev -a -o [néperjev-] prid. ▶ logaritem •2

nèpráktičen -čna -o prid. ▶ neiznajdljiv

nèpràv prisl. ▶ napačno¹

nèprávdanski -a -o prid. ▶ neprimerni

nèprávdni -a -o prid. ▶ postopek pp

nèprávi -a -o prid. |ki ni isti, se ne enači s tistim, kar je mišljeno,

pričakovano, zaželeno, zahtevano| *Dal mu je neprave podatke*

□ *neprimerni* □ *neustrezni* □ star. *krivi²* *Ni se zavedal, da posluša krivi*

nauk □ knj.izroč. *nepravšni* □ ekspr. *nepravšnji* □ knj.izroč. *nezaželeni²*

Podatki so prišli v nezaželeno roko

GLEJ ŠE napačni | pogodba •14 | ravnina •2 | rebro pp | svila •3

nèpravíčen -čna -o prid. ▶ krivičen | nepošten

nèpravíčno prisl. ▶ krivično

nèpravílen -lna -o prid. ▶ napačen 1 | neskladen

nèpravílno -a -o prid. ▶ napačni

nèpravílno prisl. ▶ pravilno¹

nèpravílnost -i ž ▶ napaka 1

nèprávršen -šna -o prid. ▶ ničvreden

nèprávršni -a -o prid. ▶ nepravi

nèprávršnji -a -e prid. ▶ nepravi

nèprebáven -vna -o prid. ▶ neprebavljiv

nèprebavljív -a -o prid. |ki se ne da prebaviti| *neprebavljiva*

jed □ *neprebaven*

GLEJ ŠE slab¹

nèpreberljív -a -o prid. ▶ nečitljiv

nèprecenljív -a -o prid. ▶ dragocen 2 | velik 5

nèprecízen -zna -o prid. ▶ nejasen 1 | nenatančen

nèprečíščeni -a -o prid. ▶ sladkor •4

nèpredélani -a -o prid. ▶ sveži 1

nèpredíren -rna -o prid. ▶ gost² 2

nèpredméten -tna -o prid. ▶ neutemeljen

nèpredmétni -a -o prid. ▶ neutemeljeni | pouk 1•1 |

slikarstvo •1

nèprédnostni -a -o prid. ▶ cesta pp 4

nèpredstavljív -a -o prid. ▶ ogromen | velik 3

nèpredúšen -šna -o prid. ▶ neprepusten

nèpredúšni -a -o prid. |ki je tako zaprt, da ne prepušča

plina ali tekočine| *nepredušna posoda* □ *neprodušni*

nèpredvídeni -a -o prid. |ki ni predviden| *nepredvidene*

ovire □ zastar. *neprevideni* □ knj.izroč. *nesluteni* *neslutene težave*

nèpredvidljív -a -o prid. |ki se ne da predvideti, predvidevati|

nepredvidljive posledice □ knj.izroč. *nepreračunljiv*

nèpregléden -dna -o prid. |ki se ne da z lahkoto

pregledati, razumeti| *nepregledna tabela* □ *nerazviden*

□ *netransparenten*

GLEJ ŠE nejasen 2 | ogromen

nèpregorljívi -a -o prid. ▶ ognjevzdržni | opeka •3

nèpregórni -a -o prid. ▶ ognjevzdržni | opeka •3

nèprehódni -a -o prid. |po katerem se ne da hoditi, voziti| *ne-*

prehodna pot □ knj.izroč. *nehodni*

GLEJ ŠE glagol •6

nèprekínjen -a -o prid. |ki traja brez presledka,

presledkov| *neprekinjeno delovanje stroja* □ knj.izroč. *kontinuiran*

□ ekspr. *nepretrgan* □ knj.izroč. *zdržen* *zdržna vožnja* □ knj.izroč. *zvezno*

zvezno premikanje ■ protip. *prekinjen*

GLEJ ŠE prekinjen

nèprekínjeni -a -o prid. ▶ črta 2•5 | nenehni

nèprekínjeno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje traja

brez presledka, presledkov| *Stroj neprekinjeno dela vso noč*

□ knj.izroč. *kontinuirano* □ ekspr. *nepretgano* □ knj.izroč. *vzdržema*

□ knj.izroč. *zdržema*

nèpreklícen -cna -o povdk. ▶ dokončen

nèpreklícni -a -o prid. ▶ dokončni | nedvomni

nèpreklícno prisl. ▶ dokončno

nèprekoračljívi -a -o prid. |ki se ne da, ne sme prekoračiti|

neprekoračljiva razpoka □ knj.izroč. *neprekoračni*

nèprekoráčni -a -o prid. ▶ neprekoračljivi

nèprekosljív -a -o prid. ▶ odličén

nèprekršljívi -a -o prid. |ki se ne sme prekršiti| *neprekršljivi*

zakon □ ekspr. *neprelomljivi*

nèprelomljívi -a -o prid. ▶ neprekršljivi

nèprelúknan -a -o prid. ▶ preluknjan

nèpremagljív -a -o prid. |ki ga ni mogoče premagati| *neprema-*

gljiva vojska □ ekspr. *nezlomljiv* □ knj.izroč. *nezmagljiv*

GLEJ ŠE nepremostljiv | nerešljiv | velik 5

nèpremagljívi -a -o prid. ▶ ovira 2•

nèpremakljív -a -o prid. ▶ neizprosén | nepremičén | trden 4

nèpremakljívost -i ž ▶ mrtvílo 2

nèpremenljív -a -o povdk. ▶ nespremenljiv 1

nèpremenljívi -a -o prid. ▶ nespremenljivi 1

nèprémi -a -o prid. ▶ predmet¹ 3•3

nèpremičen -čna -o prid. |ki se ne da premakniti, premikati|

nepremični deli pohištva □ *negibljiv* □ pog. *fiksen* □ zastar. *nepokreten*

□ knj.izroč. *nepomičen* □ knj.izroč. *nepremakljiv* ■ protip. *premičen*

nèpremični -a -o prid. ▶ bolnik pp 2 | fiksní | gibljívi | negibní |

nepokretní | nespremenljívi 1 | premični

nèpremičnica -e ž ▶ zvezda 2

nèpremičnína -e ž |stvar, ki po svoji naravi ne more spre-

niti mesta, položaja, navadno s stalíšča posedovanja, lastníné|

trgovati z nepremičninami □ knj.izroč. *imobilije*

nèpremičnínski -a -o prid. ▶ posredník •2

nèpremičnost -i ž ▶ mrtvílo 1, 2

nèpremišljen -a -o prid. |ki ne izraža upoštevanja predvi-

dljívih posledíc, primernosti, ustreznosti kakega dejanja|

nepremišljeno ravnanje □ knj.izroč. *nepreračunljiv* □ knj.izroč. *nepre-*

tehtan □ ekspr. *prenagljen* □ publ. *preuranjen* *preuranjena odločitev*

□ ekspr. *vihrav* □ ekspr. *vrtoglav*

nèpremišljeno nač. prisl. |izraža, da se dejanje uresničuje, ne

da bi se upoštevalo predvidljíve posledice| *Nepremišljeno mu je*

izročil ključe svojega stanovanja □ *brez premisleka* □ ekspr. *strmoglavo*

Strmoglavo se je prepustil toku revolucije

nèpremišljenost -i ž |dejstvo, da se ne upošteva predvidljívih

posledíc, primernosti, ustreznosti kakega dejanja| *Vsega je*

kriva njegova nepremišljenost □ ekspr. *prenagljenost* □ ekspr. *vihravost*

nèpremostén -tna -o prid. ▶ nepremostljiv

nèpremostljív -a -o prid. |ki se ne da odpraviti| *Nastopile so*

nepremostljíve ovire □ ekspr. *nepremagljiv* □ star. *nepremosten*

GLEJ ŠE nerešljiv

nèpremóžen -žna -o prid. ▶ reven¹ 1
nèprenehljivi -a -o prid. ▶ nenehni
nèprenéhni -a -o prid. ▶ nenehni | pogosti
nèprenéhno prisl. ▶ nenehno | pogosto
neprenéhoma prisl. ▶ nenehno | pogosto
nèprenósen -sna -o prid. ▶ hud¹ 1
nèpreplačljív -a -o prid. ▶ dragocen 2
nèprepoznáven -vna -o prid. |ki se ga ne da prepoznati| *nepre-*
poznavna trupla ponesrečencev □ *nerazpoznaven* □ *nespoznaven*
 □ knj.izroč. *nespoznatén*
nèprepoznávnost -i ž |dejstvo, da se koga ne da prepoznati|
Zaradi neprepoznavnosti ponesrečencev so morali preiskavo odložiti
 □ *nerazpoznavnost* □ *nespoznavnost* □ knj.izroč. *nespoznatnost*
nèprepričeválen -lna -o prid. ▶ neprepričljiv
nèprepričljív -a -o prid. |ki ne preprečuje, odpravlja pomi-
 slekov, dvoma o resničnosti, pravilnosti| *neprepričljiv dokaz*
 □ ekspr. *jalov* □ knj.izroč. *neoprijemljiv neoprijemljiv dokaz* □ ekspr. *neotip-*
ljív □ knj.izroč. *neprepičevalen* □ ekspr. *ničast* □ knj.izroč. *ničen¹*
 □ knj.izroč. *ničeven¹* □ ekspr. *prazen* ■ protip. *prepričljiv*
 GLEJ ŠE *prepričljiv*
nèprepričljivi -a -o prid. ▶ prepričljivi
nèprepušten -tna -o prid. |ki ne prepušča plina, tekočine,
 svetlobe| *neprepustna plast* □ *nepredušen* □ *neprodušen* □ *nepropusten*
 ◆ *biti neprepusten za zrak* □ knj.izroč. *biti zrakotesen*
nèpreračunljív -a -o prid. ▶ lahkomišeln | nepredvidljiv | ne-
 premišljen
nèprerečni -a -o prid. ▶ nedvomni | neoporečni
nèpresegljív -a -o prid. ▶ odličén
nèpresóden -dna -o prid. ▶ nerazsoden
nèpresójen -jna -o prid. ▶ neprosojen
nèprestáni -a -o prid. ▶ nenehni | pogosti
nèprestáno prisl. ▶ nenehno | pogosto
nèprestópni -a -o prid. ▶ leto 7
nèpreštéti -e -a prid. mn. ▶ mnogi³
nèpreštévni -e -a prid. mn. ▶ mnogi³
nèpretéhtan -a -o prid. ▶ nepremišljen
nèpretenciózen -zna -o prid. ▶ lahkoten 2 | razumljív
nèpretencióznost -i ž ▶ razumljívost
nèpretřgan -a -o prid. |ki med posameznimi deli, sestavinami
 nima prostorskih, časovnih presledkov| *nepretřgano gibanje;*
napretřgan razvoj □ *kontinuiran* □ *strnjen strnjen potek dogodkov*
 GLEJ ŠE *neprekinjen*
nèpretřgano prisl. ▶ neprekinjeno
nèpretřgoma prisl. ▶ nenehno
nèpreudáren -rna -o prid. |ki ne ravna razumno, po premisle-
 ku; ki izraža tako ravnanje| *nepreudaren gospodar; nepreudarna*
odločitev □ *nerazsoden* □ ekspr. *nespameten*
nèprevíden -dna -o prid. |ki mu manjka previdnosti| *neprevíden*
voznik □ *neoprezen* □ *nepazljiv* □ star. *nepazen*
nèprevídeni -a -o prid. ▶ nepredvideni
nèprevídnost -i ž |dejstvo, da kdo ni dovolj previden| *Do*
nesreče je prišlo zaradi voznikove neprevídnosti □ *nepazljivost*
nèprevzétí -a -o prid. ▶ beseda 3
nèpričakováni -a -o prid. |ki ni pričakován| *nepričakováni gost*
 □ knj.izroč. *nenadejani* □ knj.izroč. *nesluteni neslutene težave*
nèpričakováno prisl. ▶ nenadoma 1
nèpríd -a m ▶ škoda¹
nèpríden -dna -o prid. ▶ brezkoristen | ničvreden
nèprídipràv -áva m ▶ ničvrednež | porednež
nèprídoven -vna -o prid. ▶ brezkoristen | ničvreden

nèprijátelj -a m ▶ sovražnik
nèprijáteljski -a -o prid. ▶ sovražen¹
nèprijázen -zna -o prid. |ki mu manjka prijaznosti| *redkobe-*
seden in neprijazen prodajalec; neprijazen pogled □ ekspr. *čukast*
 □ ekspr. *grdogled² grdogled stražar* □ ekspr. *hladen hladen pogled*
 □ knj.izroč. *hladnodušen hladnodušno vedenje* □ ekspr. *leden leden*
pogled □ ekspr. *mrzel mrzel pogled* □ ekspr. *neprijeten* □ ekspr. *neprijuden*
 □ ekspr. *odljuden* □ ekspr. *oduren pripomniti kaj z odurnim glasom*
 □ zastar. *oskuten* □ zastar. *priskuten* □ ekspr. *trd¹ trd pogled*
 □ ekspr. *zgagast* ■ protip. *prijazen*
 GLEJ ŠE *neprijeten* | *prijazen* | *sovražen²*
nèprijemljív -a -o prid. ▶ nejasen 2
nèprijéten -tna -o prid. |ki vzbuja negativne duševne, telesne
 občutke, nezadovoljstvo| *neprijeten spomin; neprijeten kraj*
 □ ekspr. *grd* □ ekspr. *grozen* □ ekspr. *hladen hladen glas* □ ekspr. *mrzel mrzel*
molk □ knj.izroč. *neblag neblagi spomini* □ knj.izroč. *nelagoden nelagoden*
občutek □ ekspr. *neljub* □ ekspr. *neprijazen* □ ekspr. *neprikupen* □ star. *ne-*
priličén □ ekspr. *nesimpatičén nesimpatičén kraj* □ ekspr. *neugoden*
 □ knj.izroč. *neavbljív* □ ekspr. *nevšečen* □ evfem. *nezaželen¹ nezaželene*
posledice □ evfem. *neželen* □ ekspr. *obupen* □ knj.izroč. *odljuden odljuden*
kraj □ ekspr. *odvraten* □ zastar. *osoren* □ ekspr. *zoprn* ■ protip. *prijeten*
 GLEJ ŠE *neprijazen* | *prijeten* | *upirati se* 5
nèprijétno povdk. *komu* |izraža, da kdo čuti napetost, zadregó|
Neprijetno mu je, če ga vsi gledajo □ *neugodno²* □ star. *napoti*
 □ ekspr. *neljubo* □ ekspr. *sitno²*
nèprijétnost -i ž |kar vzbuja negativne duševne, telesne
 občutke, nezadovoljstvo| *Pripetila se mu je majhna neprijetnost*
 □ ekspr. *nevšečnost* □ ekspr. *sitnost* □ ekspr. *zoprnija* □ ekspr. *zoprnost*
nèprikláden -dna -o prid. ▶ neprimeren
nèprikládni -a -o prid. ▶ neprimerni
nèprikládnost -i ž ▶ neprimernost
nèprikrít -a -o prid. ▶ iskren 2 | odkrit
nèprikrító prisl. ▶ iskreno
nèprikrátén -pna -o prid. ▶ neprijeten
nèprilagodljív -a -o prid. |ki se ne more prilagoditi| *nepriлаго-*
dljív otrok □ *težaven* □ pog. *težek*
nèprilagodljívost -i ž |dejstvo, da se kdo ne more prilagoditi
 spremembam, novostim| *Zaradi neprilagodljivosti ima velike*
težave □ ekspr. *okorelost* □ ekspr. *okostenelost* □ slabš. *sklerotičnost*
 □ slabš. *skleroza*
nèpriléžen -žna -o povdk. ▶ neprimeren
nèprilézni -a -o prid. ▶ neprimerni
nèpríličén -čna -o prid. ▶ neprijeten | neprimeren | težaven
nèprílični -a -o prid. ▶ neprimerni
nèpríličnost -i ž ▶ neprimernost | težava 2
nèprílika -e ž ▶ težava 2
nèpriljúbljen -a -o prid. |ki ni priljubljen| *nepriľjubljen športnik*
 □ *nepopularen*
nèpriljúden -dna -o prid. |ki ni rad med ljudmi| *nepriľju-*
den človek □ *odljuden* □ knj.izroč. *svetobežen* □ knj.izroč. *svetomrzen*
 □ ekspr. *zapet*
 ◆ *postati nepriľjuden* □ ekspr. *potegniti se vase* □ ekspr. *zapeti se*
POVEDKOVNIK odljudnež, zapetež
 GLEJ ŠE *neprijazen*
nèpriméren -rna -o povdk. *za kaj* |izraža, da kaj nima zaželenih,
 potrebnih lastnosti, značilnosti glede na kaj| *Ti čevlji so nepri-*
merni za dež □ *neustrezen* □ knj.izroč. *neoportun Pogajanja so opustili,*
ker so se jim zdela neoportuna □ knj.izroč. *neprikladén* □ zastar. *nepri-*
ležen □ knj.izroč. *nepriličén* □ ekspr. *nepripraven* □ pog. *slab¹* ■ protip. *primeren*
 GLEJ ŠE *primeren* | *slab¹*

nèprimerljív -a -o prid. |ki se ne da primerjati| *nèprimerljivi*

podatki □ knj.izroč. *inkomenzurabilen* *inkomenzurabilni simboli*

□ zastar. *nèprisposobljív*

GLEJ ŠE izreden | ogromen

nèprimérni -a -o prid. |ki nima zaželenih, potrebnih

lastnosti, značilnosti glede na kaj| *nèprimerni izraz*

□ *neumestni* □ *neustrezni* □ knj.izroč. *brezokusni* □ knj.izroč. *deplasira-*

ni □ knj.izroč. *inadekvatni* □ knj.izroč. *indecentni* *indecentno vedenje*

□ ekspr. *nedostojni* □ ekspr. *nemogoči* □ knj.izroč. *neoportuni* *neoportuno*

dejanje □ star. *nepravdanski* *nepravdasko vedenje* □ knj.izroč. *ne-*

prikladni □ zastar. *nèpriležni* □ knj.izroč. *nèprilicni* □ ekspr. *nèpripravni*

nèpripravno orodje □ star. *nèpriročni* *nèpriročno orodje* □ zastar. *ne-*

pristojni □ ekspr. *nerodni* □ ekspr. *nesalonski* □ ekspr. *nespodobni*

□ ekspr. *neugodni* *neugodni čas* □ knj.izroč. *neustrezajoči*

□ ekspr. *ponesrečeni* □ ekspr. *zgrešeni* ■ protip. *primerni*

GLEJ ŠE *nèpravi* | *primerni*

nèprimérno¹ -ega s ► ocena 2 pp

nèprimérno² prisl. ► *primerno*² | *veliko*³ 2

nèprimérno³ povdk. ► *primerno*³

nèprimérnost -i ž |dejstvo, da kaj ni v skladu z določeni-

mi normami, pravili, pričakovanji| *ugotavljati nèprimernost*

vedenja vodilnih uslužbencev □ *neumestnost* *neumestnost pripombe*

□ *neustreznost* □ knj.izroč. *deplasiranost* □ knj.izroč. *indecentnost*

□ ekspr. *nedostojnost* □ knj.izroč. *nemogočnost* □ knj.izroč. *nèprikladnost*

□ knj.izroč. *nèprilicnost* □ zastar. *nèpristojnost* □ ekspr. *ponesrečenost*

□ ekspr. *zgrešenost* ■ protip. *primernost*

nèpripráven -vna -o prid. ► *nèprimeren* | *neroden*²

nèpripráveni -a -o prid. ► *nèprimerni*

nèpriročni -a -o prid. ► *nèprimerni*

nèpriródni -dna -o prid. ► *nènaraven*

nèpriródni -a -o prid. ► *nènaravni*

nèprisében -bna -o prid. ► *nezavesten*

nèprisiljen -a -o prid. |ki kaže resnično razpoloženje| *nèprisiljen*

nasmeh □ *naraven* □ *neizumetničen* □ ekspr. *nènarejen*

nèprisôten -tna -o prid. ► *odsoten*

nèprisôtni -a -o prid. ► *odsotni*

nèprisôtnost -i ž ► *odsotnost*

nèprisposobljív -a -o prid. ► *izreden* | *nèprimerljív*

nèpristen -tna -o prid. |ki ne izraža, kaže resničnega razpolože-

nja| *nèpristna žalost* □ *hlinjen* □ ekspr. *igran* □ ekspr. *lažen* □ ekspr. *nàrejen*¹

□ evfem. *nèresničen* □ ekspr. *posiljen* □ ekspr. *zaigran* □ ekspr. *zlagan*

GLEJ ŠE *navidezen*

nèprístni -a -o prid. ► *denar* ♦10 | *navidezni* 1 | *pogodba* ♦14 |

ponarejeni 1

nèprístno prisl. ► *navidezno* 1

nèprístójen -jna -o prid. ► *nespodoben*

nèprístójni -a -o prid. ► *nèprimerni*

nèprístójnost -i ž ► *nèprimernost* | *nespodobnost*

nèprístópen -pna -o prid. ► *nedostopen* | *nedovzetan*

nèprístópni -a -o prid. ► *nedostopni*

nèpristrán -a -o prid. ► *nèpristranski*

nèpristránost -i ž ► *nèpristranskost*

nèpristránski -a -o prid. |ki pri presojanju, vrednotenju ne

ravna po osebnih nagnjenjih, interesih| *nèpristranski kritik*

□ *objektiven* □ knj.izroč. *nèpristran* □ zastar. *nèpristrasten* ■ protip. *pristranski*

GLEJ ŠE *pristranski*

nèpristránskost -i ž |dejstvo, da kdo pri presojanju, vrednote-

nju ne ravna po osebnih nagnjenjih, interesih| *nèpristranskost*

ocenjevalca □ *objektivnost* □ knj.izroč. *nèpristranost* ■ protip. *pristranskost*

GLEJ ŠE *pristranskost*

nèpristrásten -tna -o prid. ► *nèpristranski*

nèprišteven -vna -o povdk. |izraža, da kdo ni sposoben

normalno presojeti in ravnati| *Storilec je bil v času kaznivega*

dejanja nèprišteven □ pog. *brez pameti* □ pog. *iz sebe* ■ protip. *prišteven*

GLEJ ŠE *prišteven*

nèprištevni -a -o prid. ► *stanje* 2♦3

nèprištevnost -i ž ► *stanje* 2♦3

nèprivláčen -čna -o prid. |ki ne vzbuja pri kom želje, da se z

njim zbliža, vzpostavi stike| *neroden, nèprivláčen moški* □ *nè-*

traktiven □ ekspr. *nèmikaven* □ ekspr. *nèzanimiv* ■ protip. *privláčen*

GLEJ ŠE *privláčen*

nèprizadét -a -o prid. ► *ravnodušen*

nèprizadéven -vna -o prid. ► *lagoden*

nèprizadévno prisl. ► *lagodno*

nèprizadévnost -i ž ► *lagodje* | *lagodnost*

nèprizanesljív -a -o prid. |ki za prestopok, negativno

dejanje rad kaznuje| *nèprizanesljív vzgojitelj* □ ekspr. *brezdušen*

□ ekspr. *nèizprosen* □ star. *nèmil* □ ekspr. *nèmilosten* □ ekspr. *nèusmiljen*¹

□ ekspr. *trd*¹ ■ protip. *prizanesljív*¹

GLEJ ŠE *prizanesljív*¹

nèprizanesljívost -i ž ► *prizanesljívost*

nèprizánje -a s ► *nèizpolnjevanje*

nèprizánost -i ž ► *anonimnost* 2

nèprizánvanje -a s ► *nèizpolnjevanje*

nèproblemátičen -čna -o prid. ► *lahek* 4 | *razumljív*

nèprodíren -rna -o prid. ► *gost*² 2

nèprodóren -rna -o prid. ► *gost*² 2

nèproduktívni -a -o prid. ► *delo* 1♦6

nèprodušén -šna -o prid. ► *nèprepušten*

nèprodušni -a -o prid. ► *nèpredušni*

nèprofesionálec -lca m ► *nèstrokovnjak*

nèproizódni -a -o prid. ► *delo* 1♦6

nèproporcionálen -lna -o prid. ► *neskláden* | *nesorazmeren*

nèpropústen -tna -o prid. ► *nèprepušten*

nèprosójen -jna -o prid. |ki ni prosojen| *nèprosojna snov* □ *nèpre-*

sojen □ *nètransparenten* ■ protip. *prosojen*

GLEJ ŠE *prosojen*

nèprostovóljen -jna -o prid. |ki temelji na prisili, obveznosti,

ne pa na svobodni volji| *nèprostovoljno dejanje* □ star. *nèradovoljen*

nèprostovóljni -a -o prid. ► *dražba* ♦

nèprosvetljéni -a -o prid. ► *zaostali*²

nèprozóren -rna -o prid. |ki ne prepušča svetlobe| *nèprozorna*

tkanina □ *nètransparenten* □ *nèprosojen* 7 ■ protip. *prozoren*

GLEJ ŠE *prozoren*

nèpróžen -žna -o prid. |ki ni prožen| *nèprožen les* □ ekspr. *nèelasti-*

čen □ knj.izroč. *rigiden* *rigidna mišica*

GLEJ ŠE *tog* 2

nèpróžnost -i ž ► *togost* 2

nèrába -e ž ► *neuporaba*

nèráben -bna -o prid. ► *brezkoristen* | *neuporaben*

nèracionálen -lna -o prid. ► *negospodaren* 2

nèracionálnost -i ž ► *negospodarnost*

nèràd -ràda -o povdk. |izraža nèpripravljenost koga za kako

dejanje| *Nèrad je popustil* □ ekspr. *s težavo* □ knj.izroč. *stežka* ■ protip. *rad*

GLEJ ŠE *rad* 1 | *volja* ♦3

nèradodáren -rna -o prid. ► *nerodoviten* | *skop*¹

nèradovóljen -jna -o prid. ► *nèprostovoljen*

nèrafinírani -a -o prid. ► *sladkor* ♦4

nèrahločúten -tna -o prid. ► *brezobziren*

nèrahločútno prisl. ► *brezobzirno*

nèrákasti -a -o prid. ▶ benigni
nèrákavi -a -o prid. ▶ benigni
nèráven -vna -o prid. ▶ kriv¹ 1 | neenakovreden
nèrávni -a -o prid. ▶ lihi
nèravnotéžje -a s | stanje, v katerem nasprotno, nasprotujoče si sile, stvari niso enako velike, močne | *zmanjšati neravnotežje med dohodki in izdatki* □ *neravnovesje*
nèravnovésje -a s ▶ neravnotežje
nèrazberljiv -a -o prid. ▶ nečitljiv
nèrazčísčen -a -o prid. ▶ nejasen 2
nèrazdeljèn -èna -o prid. ▶ cel pp
nèrazdeljivi -a -o prid. | ki se ne da, ne sme razdeliti | *nerazdeljivo posestvo* □ knj.izroč. *nerazdelni*
nèrazdélmi -a -o prid. ▶ nerazdeljivi | obveznost 2•3
nèrazdrobljív -a -o prid. ▶ nezdroljiv
nèrazdrúžen -žna -o prid. ▶ nerazvezljiv
nèrazdružljív -a -o prid. ▶ nerazvezljiv
nèrazdvójen -jna -o prid. ▶ nerazvezljiv
nèrazgíban -a -o prid. ▶ nesproščen
nèrazglédan -a -o prid. ▶ neizobražen | neveden 1
nèrazgonéten -tna -o prid. ▶ skrivnosten
nèrazjasnjív -a -o prid. ▶ nepojasnljiv
nèrazjasnljív -a -o prid. ▶ nepojasnljiv
nèrazkóšen -šna -o prid. ▶ skromen 2
nèrazkóšno prisl. ▶ skromno
nèrazlóčen -čna -o prid. | ki se slabo sliši ali vidi | *Slišati je bilo nerazločne glasove* □ *nejasen* □ *nerazumljiv* *nerazumljiva izgovarjava* □ ekspr. *momljajoč* □ knj.izroč. *neartikuliran* □ ekspr. *neizravit* □ star. *nerazložljiv* ■ protip. *razločen*
GLEJ ŠE razločen
nèrazlóčljív -a -o prid. ▶ nerazločen
nèrazlóčljívi -a -o prid. ▶ neločljivi
nèrazlóčni -a -o prid. ▶ nedeljivi
nèrazlóčno prisl. ▶ razločno
nèrazložljív -a -o prid. ▶ nerazumljiv 1
nèrazložljivost -i ž ▶ nerazumljivost
nèrazpoložèn -èna -o povdk. | izraža, da je kdo v negativnem čustvenem stanju | *Že ves dan je nerazpoložen* □ ekspr. *jesihast* □ ekspr. *kisel²* □ ekspr. *nasajen* □ ekspr. *nataknen* □ sleng. *prišpičen* □ ekspr. *skisan* □ knj.izroč. *zvololjen*
 ◆ **biti nerazpoložen** □ ekspr. biti kisavec □ ekspr. biti kisle volje □ ekspr. biti kislica □ ekspr. biti sam sebi napoti □ ekspr. biti sam sebi v napoto □ ekspr. biti slabe volje □ ekspr. imeti slab dan
nèrazpoložénje -a s | negativno čustveno stanje | *Skušal je skriti svoje nerazpoloženje* □ *nerazpoložénost* □ knj.izroč. *indispozicija* □ ekspr. *slaba volja* □ knj.izroč. *zvololja*
GLEJ ŠE nejevolja
nèrazpoložénost -i ž ▶ nerazpoloženje
nèrazpoznáven -vna -o prid. ▶ neprepoznaven
nèrazpoznávnost -i ž ▶ neprepoznavnost
nèrazrédni -a -o prid. ▶ družba 1•1
nèrazréšen -šna -o prid. ▶ nerešljiv
nèrazrešljív -a -o prid. ▶ nerešljiv
nèrazrézan -a -o prid. ▶ cel pp
nèrazrúšen -šna -o prid. ▶ neporušljiv
nèrazrušljív -a -o prid. ▶ neporušljiv
nèrazsódèn -dna -o prid. | ki zlasti v težkem položaju ravna nerazumno, nepremišljeno | *nerazsoden človek* □ ekspr. *brezglav* □ ekspr. *brezglaven* □ star. *nepresoden* □ ekspr. *nor* ■ protip. *razsoden*

◆ **postati nerazsoden** □ ekspr. izgubiti pamet □ ekspr. izgubiti razsodnost □ pog. ponoreti □ pog. znoreti
GLEJ ŠE nepreudaren | razsoden
nèrazsódno prisl. ▶ razsodno
nèrazsvetljèn -èna -o prid. ▶ temen 2
nèraztópèn -pna -o prid. ▶ netopen
nèraztopljív -a -o prid. ▶ netopen
nèraztřgan -a -o prid. ▶ cel pp
nèrazúmen -mna -o prid. ▶ nerazumljiv 2 | neumen¹
nèrazumevájóč -a -e prid. ▶ neuviden
nèrazumévánje -a s | kar je nasprotno, drugačno od razumevanja | *nerazumevanje jezika* □ star. *neumevanje*
GLEJ ŠE sovrášstvo
nèrazumljív -a -o prid.
 1. | ki se ne da razumeti, dojeti | *nerazumljiv pojav* □ *nedojemljiv* □ *nedoumljiv* □ knj.izroč. *abstruzen* □ knj.izroč. *nedoganljiv* □ knj.izroč. *nedojeten* □ zastar. *nedoumen* □ ekspr. *neobvladljiv* *neobvladljivo besedilo* □ knj.izroč. *nepojmljiv* □ knj.izroč. *nerazložljiv* □ knj.izroč. *nerazviden* □ star. *neumeven* □ knj.izroč. *neumljiv* □ star. *nezapopadljiv* □ knj.izroč. *nezgrabljiv* □ ekspr. *problematičen* *problematično besedilo* ■ protip. *razumljiv*
 2. | ki mu ni mogoče ugotoviti pomena | *nerazumljive besede* □ star. *nerazumen* □ star. *neumeven* □ knj.izroč. *neumljiv*
GLEJ ŠE nerazločen | razumljiv
nèrazumljívó¹ prisl. ▶ razumljivo¹
nèrazumljívó² povdk. ekspr. | izraža osebkovo neodobranje česa | *Nerazumljivo je, da se je tako odločil* □ ekspr. *nedoumljivo* □ ekspr. *nepojmljivo* □ star. *neumevno* ■ protip. *razumljivo²*
nèrazumljívost -i ž | dejstvo, da česa ni mogoče razumeti, dojeti | *Nerazumljivost izdane odločbe onemogoča tehtno pritožbo* □ *nedojemljivost* □ *nedoumljivost* □ knj.izroč. *abstruznost* □ knj.izroč. *nedojetnost* □ zastar. *nedoumnost* □ ekspr. *neobvladljivost* *neobvladljivo besedilo* □ knj.izroč. *nerazložljivost* □ knj.izroč. *nerazvidnost* □ knj.izroč. *nespoznatnost* □ ekspr. *nespoznavnost* □ star. *neumevnost* □ knj.izroč. *neumljivost* □ star. *nezapopadljivost* ■ protip. *razumljivost*
GLEJ ŠE razumljivost
nerazúmnež -a m ▶ neumnež
nèrazúmní -a -o prid. | ki nima razuma, pameti | *razumna in nerazumna bitja* □ *nerazumski* □ knj.izroč. *neumni* ■ protip. *razumni*
GLEJ ŠE razumni
nèrazúmnó prisl. ▶ neumno
nèrazúmski -a -o prid. ▶ nerazumni
nèrazveseljív -a -o prid. ▶ nezadovoljiv
nèrazvézen -zna -o prid. ▶ nerazvezljiv
nèrazvezljív -a -o prid. | ki se ne da razvezati | *nerazvezljiva skupnost* □ *neločljiv* □ *nerazdružljiv* □ knj.izroč. *nerazdružen* □ publ. *nerazdvojen* □ knj.izroč. *nerazvezen*
nèrazvíden -dna -o prid. ▶ nepregleden | nerazumljiv 1
nèrazvídnost -i ž ▶ nerazumljivost
nèrazvít -a -o prid.
 • med. **biti duševno nerazvit** □ star. biti bebast □ star. biti bebav □ star. biti bolan na duhu □ star. biti bolan na umu □ nestrok. biti slaboumen
nèrazvíti -a -o prid. ▶ področje •1 | zaostali²
nèrazvítost -i ž ▶ manjrazvitost • | zaostalost
nèrazvozljív -a -o prid. ▶ nerešljiv
nèrc -a m ▶ krzno •6 | norka
nèréálen -lna -o prid. ▶ nestvaren | neuresničljiv
nèrealízíran -a -o povdk. ▶ neizpolnjen
nèréální -a -o prid. ▶ svet¹ 4•3
neréd -a m | stanje, ki ne ustreza zahtevam po tem, da je vsaka stvar na sebi ustreznem mestu | *Ni mogla prenašati*

takega nereda v sobi □ **neurejenost** □ ekspr. **razdejanje** □ ekspr. **teksas**

□ ekspr. **zmešnjava**

GLEJ ŠE zmeda

nèrédek -dka -o prid. ► pogost

nèrédki -a -o prid. ► pogosti

nèrédko prisl. ► pogosto

nèrédkokdāj zaim. ► večkrat 1 | velikokrat 1

nèrédkokrat prisl. ► večkrat 1 | velikokrat 1

nèrédni -a -o prid. ► učenje •2

nèreguláren -rna -o prid. ► neenakomeren

nèregulárni -a -o prid. |ki ne ustreza merilom, zahtevam, podobnim pravilu| *neregularni potek* □ knj.izroč. **iregulárni**

GLEJ ŠE nezakoniti 1

nèregulárno prisl. ► nezakonito 1

nèreligiózni -a -o prid. ► neverni²

nèrentabílen -lna -o prid. ► nedonosen

nerès -ésa m ► merjasec •

nerésec -sca m ► merjasec •

nèrésen -sna -o prid. |ki pri svojem ravnanju, odločanju

ne upošteva pomembnih stvari| *neresen človek*

□ knj.izroč. *frivolen frivolen ljubimec* □ ekspr. **obešenjaški**

obešenjaško razpoloženje ■ protip. **resen**¹

POVEDKOVNIK frivolnež, halodri, kozel, luftar, neresnež, obešenjak

GLEJ ŠE resen¹ 1

nerésnež -a m ► neresen povdk.

nèresníca -e ž ► laž

nèresníčen -čna -o prid. ► navidezen | nepristen

nèresníčni -a -o prid. |ki ni v skladu, se ne ujema z določenimi

dejstvi| *neresnična trditev* □ zastar. **neistiniti** □ publ. **netočni**

GLEJ ŠE izjava •3 | izmišljeni | lažni | navidezni 1 | svet¹ 4•3

nèresníčno prisl. ► navidezno 1

nèresníčnost -i ž ► laž

nèresníčnostni -a -o prid. ► izmišljeni

nèrešljív -a -o prid. |ki se ne da rešiti| *nereshljiva matematična*

naloga □ **nerazrešljív** □ star. **neodgonetljív** □ ekspr. **nepremagljív** *nepre-*

magljív problem □ ekspr. **nepremostljív** *nepremostljív problem*

□ knj.izroč. **nerazrešen** □ ekspr. **nerazvozljív** □ ekspr. **nezmogljív** ■ protip. **rešljív**

GLEJ ŠE rešljív | težaven

nèrga -e ž ► nergač

nergáč -a m slabš. |kdor izraža nezadovoljstvo zaradi neprimer-

nosti, neustreznosti česa| *poslušati nergače in zbadljivce* □ **nergá**

nergáški -a -o prid. ► nergav

nergáti -ám nedov. ► pritoževati se 2

nergáv -áva -o prid. slabš. |ki (rad) izraža nezadovoljstvo zaradi

neprimerosti, neustreznosti česa| *nergav človek* □ slabš. **nergáški**

nèrjavéči -a -e prid. ► kovina •4

nèrjávni -a -o prid. ► kovina •4

neróda -e ž ► neroden² povdk. | nerodnež

nèròden¹ -dna -o prid. ► jalov 1 | neploden | nerodoviten | sla-

boroden 1

neróden² -dna -o prid. |ki pri gibanju, hoji, opravljanju zlasti

fizičnega dela ne ravna tako, kot se pričakuje| *neroden plesalec*

□ **neokreten** □ **okoren** □ ekspr. **bukov** □ ekspr. **burklast** □ ekspr. **coklarski**

□ ekspr. **coklast** □ ekspr. **drvarski** □ ekspr. **drven** □ ekspr. **irhast**

□ ekspr. **kvedrast** □ ekspr. **lesen** □ ekspr. **medvedast** □ ekspr. **motovilast**

□ zastar. **neokoren** □ evfem. **nepripraven** □ zastar. **neukreten** □ nar. **obalten**

□ ekspr. **oglat** □ ekspr. **robot** *robate kretnje* □ ekspr. **robavsast** □ ekspr. **ro-**

govilast □ ekspr. **šavrast** □ ekspr. **škornjast** *škornjast korak* □ slabš. **štorast**

□ ekspr. **štokljast** □ slabš. **telebanast** □ slabš. **telebanski** □ star. **telebast**

□ zastar. **trdokoren** □ nar. **trlepen**

◆ **biti neroden** □ ekspr. držati se kot lipov bog □ ekspr. imeti dve levi roki

POVEDKOVNIK brus, burkla, burklež, butara, coklar, čok, drenovec, drvar, drvo, hlod, irhar, irhovina, jaka, janez, joger, klada, klama, kmet, koleštra, konj, kramp, medved, motoroga, motovilež, motovilo, neroda, nerodnež, okornež, robavs, rogovila, rogovilo, rovtar, slon, šavra, štor, štokljač, štokljež, teleban, teslo, tnalno, trde¹, trde², trdež, trdokorec, trlep

GLEJ ŠE bister povdk. 2 | okoren 2

neródnēž -a m ekspr. |kdor pri gibanju, hoji, opravljanju zlasti

fizičnega dela ne ravna tako, kot se pričakuje, in s tem druge

ovira| *Nerada pleše s takim nerodnežem* □ slabš. **brus** □ ekspr. **burkla**

□ ekspr. **burklež** □ slabš. **butara** □ ekspr. **čok** □ ekspr. **drenovec** □ ekspr. **drvar**

□ slabš. **drvo** □ slabš. **hlod** □ slabš. **hribovec** □ slabš. **irhar** □ slabš. **irhovina**

□ ekspr. **jaka** □ ekspr. **janez** □ ekspr. **joger** □ slabš. **klada** □ ekspr. **klama**

□ slabš. **kmet** □ nar. **koleštra** □ slabš. **konj** □ nisk. **kramp** □ ekspr. **medved**

□ star. **motoroga** □ ekspr. **motovilež** □ slabš. **motovilo** □ ekspr. **neroda**

□ knj.izroč. **okornež** □ slabš. **robavs** □ ekspr. **rogovila** □ ekspr. **rogovilo**

□ slabš. **rovtar** □ ekspr. **slon** □ ekspr. **šavra** □ slabš. **štor** □ ekspr. **štokljač**

□ ekspr. **štokljež** □ slabš. **teleban** □ slabš. **teslo** □ slabš. **tnalno** □ slabš. **trde**¹

□ slabš. **trde**² □ zastar. **trdokorec** □ nar. **trlep**

GLEJ ŠE neroden² povdk.

neródni -a -o prid. ► neprimerni

neródnica -e ž ekspr. |nerodna ženska| *Svet še ni videl take*

nerodnice □ ekspr. **šavra** □ ekspr. **urša**

neródno nač. prisl. |izraža, da gibanje, hoja, opravljanje zlasti

fizičnega dela ne poteka tako, kot se pričakuje| *nerodno se*

prikloniti □ **okorno** □ ekspr. **drveno** □ ekspr. **leseno** □ ekspr. **mahedravo**

mahedravo oblečen □ ekspr. **medvedje** □ ekspr. **po gorjansko** □ ekspr. **po**

medvedje □ slabš. **štorasto** □ ekspr. **telebanasto** □ zastar. **trdokorno**

□ nar. **trlepeno**

nèrodovíten -tna -o prid. |ki nima pogojev za (dobro)

uspevanje rastlin| *nerodovitna zemlja* □ **neploden** □ **neroden**¹

□ nar. **gluh** □ redk. **jalov** □ ekspr. **mrtev**¹ □ ekspr. **neradodaren** □ nar. **rod**²

□ ekspr. **skop**¹ □ ekspr. **slab**¹ ■ protip. **rodoviten**

GLEJ ŠE brezkoristen | jalov 1 | nekoristen | rodoviten | slabo-

roden 1

nèrodovítni -a -o prid. ► nekalivi

nèrojêncek -čka m ► otrok 1•3

nèrojêni -a -o prid. ► otrok 1•3

nèrv -a m ► živec

nervírati -am nedov. ► dražiti² 2

nèrvni -a -o prid. ► nevron | sistem •28

nervóza -e ž |velika živčna napetost, ki se izraža kot nemir,

strah, zlasti pred pomembnejšimi dogodki| *Igralcev se je*

lotevala nervoza □ **nervoznost** □ **živčnost**

nervózen -zna -o prid. |ki je v stanju velike napetosti, ki se

izraža kot nemir, strah, zlasti pred pomembnejšimi dogodki|

nervozen človek □ **živčen**

nervóznež -a m ekspr. |nervozen človek| *miriti nervozneža*

□ ekspr. **živčnež** □ ekspr. **živčnik**

nervózni -a -o prid. ► anoreksija

nervóznost -i ž ► nervoza

nèsalónski -a -o prid. ► neprimerni

ne samó – **ampak tudi** dvodelna vez.. zv. |za širjenje, stopnjeva-

nje prej povedanega| *Dobil je ne samo smučí, ampak tudi drsalke*

□ **ne le** – **ampak tudi** □ knj.izroč. **ne le** – **temveč tudi** □ knj.izroč. **ne samo** –

temveč tudi

GLEJ ŠE ne le – **ampak tudi**

nèsamoljúben -bna -o prid. ► nesebičen

nèsamopríden -dna -o prid. ► nesebičen

nè samo – tèmveč tudi dvodelna vez. zv. ▶ ne le – ampak tudi | ne samo – ampak tudi

nèsamozavésten -tna -o prid. |ki vsebuje, izraža dvom koga o lastni sposobnosti, znanju, moči| *nesamozavesten nastop*

□ ekspr. *negotov*¹ □ pog. *nesiguren* □ knj.izroč. *nesmel*

nèsebičen -čna -o prid. |ki ne upošteva samo svojih koristi|

nesebičen človek □ *altruističen* □ zastar. *nesamoljuben* □ star. *nesamopriden*

◆ **biti nesebičen** □ ekspr. biti altruist □ ekspr. biti nesebičnež

□ ekspr. pozabiti nase □ ekspr. pozabiti samega sebe □ ekspr. pozabljati nase □ ekspr. pozabljati samega sebe

nèsebičnež -a m ▶ nesebičen ◆

nèsebičnost -i ž |ravnanje, nazor, pri katerem človek ne upošteva samo svojih koristi| *Tolikšne nesebičnosti pri sodelavcih ni pričakoval* □ *altruizem*

nesesêr -ja m ▶ torbica •1

nèsignírani -a -o prid. ▶ novец pp 1

nèsigúren -rna -o prid. ▶ *negotov*¹ | neodločen 1, 2 | nesamozavesten

nèsimétričen -čna -o prid. |ki ga umišljena črta, ravnina deli na dva neenaka, neskladna dela| *nesimetrična oblika* □ *asimetričen*

□ *nesomeren*

nèsimétričnost -čna -o ž |dejstvo, da je kaj nesimetrično|

nesimetričnost obraza □ *asimetrija* □ *nesomernost*

nèsimpátičen -čna -o prid. ▶ neprijeten | zoprn 4

nèskaljèn -èna -o prid. ▶ čist²

nèsklád -áda m ▶ neskladje

nèskláden -dna -o prid. |katerega deli niso

v urejenem, zaželenem, lepem razmerju| *Dozidani*

objekt predstavlja s staro stavbo neskladno celoto □ *neharmoničen*

□ *neubran* □ *neusklajen* □ knj.izroč. *disharmoničen* □ knj.izroč. *disonančen*

□ knj.izroč. *disonanten* □ knj.izroč. *disproporcionalen* □ knj.izroč. *neenovit*

□ ekspr. *nepravilen* □ knj.izroč. *neproporcionalen* □ ekspr. *neuglašen*

□ zastar. *nezložen* ■ protip. *skladen*

GLEJ ŠE *skladen*

nèskládje -a s |stanje, pri katerem deli česa niso v urejenem,

zaželenem, lepem razmerju| *neskladje med vsebino in obliko*

□ *neskladnost* □ star. *nesklad* □ knj.izroč. *neubranost*

□ knj.izroč. *neuglašenost* □ star. *neusklajenost* □ knj.izroč. *razglasje*

□ knj.izroč. *razkol* □ publ. *razkorak* □ knj.izroč. *razpor*

nèskládnost -i ž ▶ neskladje | nesorazmerje

nèsklonljívi -a -o prid. ▶ beseda •6

nèskončán -a -o povdk. ▶ nedokončan

neskônčen -čna -o prid. ▶ neizmeren | velik 3

neskônčni -a -o prid. |ki nima konca, meje| *neskončni prostor*

□ *neomejeni* □ knj.izroč. *brezbrežni* □ knj.izroč. *brezkončni* □ knj.izroč. *brez-*

krajni □ knj.izroč. *brezmejni* □ knj.izroč. *infinitni*

GLEJ ŠE *trak* •1

neskônčno prisl. ▶ veliko¹ | zelo 1, 2, 3

neskônčnokrat prisl. ▶ veliko³ 2 | velikokrat 1, 2

neskônčnost -i ž |neskončni prostor| *točka v neskončnosti*

□ knj.izroč. *brezbrežnost* □ pesn. *brezdanjost* □ knj.izroč. *brezkončnost*

□ knj.izroč. *brezkrajnost* □ knj.izroč. *brezmejnost* □ knj.izroč. *brezprostorje*

□ knj.izroč. *brezprostornost*

nèskrbèn -bna -o prid. |ki ni dovolj skrben, vesten| *neskrben*

delavec □ knj.izroč. *nebrizen* ■ protip. *skrben*

GLEJ ŠE *brezskrben* | *malomaren* | *skrben* 1

nèskrbno prisl. ▶ malomarno | skrbno

nèskrbnost -i ž ▶ brezskrbnost | malomarnost

nèskrómen -mna -o prid. ▶ skromen 1 | zahteven 1

nèskrupulózen -zna -o prid. ▶ brezobziren | malomaren

nèskrupulóznost -i ž ▶ brezobzirnost

neslán -a -o prid. ▶ zoprn 4

neslánež -a m ▶ zoprnež

nesláni -a -o prid. ▶ šala •3

nesláven -vna -o prid. ▶ sramoten

neslíšen -šna -o prid. |ki se malo ali nič ne sliši| *droben, neslišen*

dež □ knj.izroč. *brezglasen* □ knj.izroč. *brezslíšen* □ knj.izroč. *brezšumen*

GLEJ ŠE *tih* 1

neslúten -a -o prid. ▶ izreden

neslúteni -a -o prid. ▶ nepredvideni | nepričakovani

nesmél -a -o prid. ▶ neodločen 1, 2 | nesamozavesten

nesmísel -sla m |kar je v nasprotju z logiko| *privesti utemelje-*

vanje do nesmisla □ *absurd* □ ekspr. *čisti nesmisel* □ ekspr. *goli nesmisel*

□ ekspr. *popolni nesmisel* □ ekspr. *pravi nesmisel*

GLEJ ŠE *nesmiselno* | *oksimoron*

nesmíseln -a -o prid.

1. |ki je v nasprotju z logiko| *V zmedenosti je izrekel nekaj*

nesmiselnih trditev □ ekspr. *absurdno* □ knj.izroč. *brezsmíseln*

2. |ki nima možnosti za uspeh| *nesmiseln poskus upora*

□ knj.izroč. *brezsmíseln* □ knj.izroč. *brezploden* □ knj.izroč. *brezpredmeten*

□ knj.izroč. *brezsmíseln* □ knj.izroč. *brezsmotr*

GLEJ ŠE *nepotreben*

nesmíselno povdk. |izraža, da je kaj v nasprotju z logiko|

Nesmiselno je pričakovati kaj takega □ *nesmisel* □ ekspr. *absurd*

□ ekspr. *absurdno* □ knj.izroč. *brezsmíselno* □ pog. *brez smisla*

□ knj.izroč. *nonsens*

nesmótrni -a -o prid. |ki ni usmerjen k določenemu cilju|

opuščati nesmotrne gibe pri delu □ knj.izroč. *brezsmotrni*

GLEJ ŠE *nenačrtni*

nesmrtén -tna -o povdk. ▶ neumrljiv

nesmrtíni -a -o prid. ▶ neminljivi | slavni

nesnága -e ž ▶ ničvrednež | umazanija

nesnážen -žna -o prid. ▶ nespodoben | onesnažen | umazan¹

nèsní -a -o prid. ▶ nesnica

nèsníca -e ž |kokoš, ki se goji zaradi jajc| *rediti nesnice* □ *nesna*

kokoš □ *jajčarica*

nèsnóvni -a -o prid. |ki je po svojem bistvu nasprotje tistega, kar

tvori, sestavlja stvari, predmete, telesa| *nesnovne danosti; nesnovni*

svet □ *brezsnovni* □ knj.izroč. *astralni* *astralno bitje* □ knj.izroč. *brezkrvni*

□ knj.izroč. *breztelesni* □ knj.izroč. *brezvarni* ■ protip. *snovni*

GLEJ ŠE *bitje*² •1 | *snovni*

nèsodóben -bna -o prid. |ki ni v skladu z najnovejšimi normami,

tehničnimi, strokovnimi pridobitvami| *nesodobna oprema*

□ *nemoderen* □ knj.izroč. *starodoben* □ ekspr. *staromodni* ■ protip. *sodoben*

GLEJ ŠE *nazadnjaški* | *sodoben*

nèsodóbnost -i ž |dejstvo, da kaj ni v skladu z najnovejšimi

normami, tehničnimi, strokovnimi pridobitvami| *nesodobnost*

delovnih metod □ *nemodernost* □ knj.izroč. *starodobnost* □ ekspr. *staro-*

modnost ■ protip. *sodobnost*

GLEJ ŠE *sodobnost*

nèsoglásje -a s |stanje, ko imajo osebe, skupine različno

mnenje o čem, stališče do česa| *Nesoglasje med strankama še*

vedno traja □ knj.izroč. *disakord* □ ekspr. *navzkrižje* □ knj.izroč. *nesoglasnost*

□ knj.izroč. *nesoglašanje* ■ protip. *soglasje*

GLEJ ŠE *pomiriti* ◆ | *soglasje* 1 | *spor* 1

nèsoglásnost -i ž ▶ nesoglasje

nèsoglášanje -a s ▶ nesoglasje

nèsójeni -a -o prid. ekspr. |ki je zaželen, predviden, pričakovan,

vendar neuresničen| *Večkrat je pomislil na svojo nesojeno nevesto*

□ ekspr. *neusojeni*

nèsoliden -dna -o prid. ▶ nezanesljiv | pomanjkljiv | slab¹
nèsoméren -rna -o prid. ▶ nesimetričen
nèsomérnost -i ž ▶ nesimetričnost
nèsorazméren -rna -o povdk. |izraža, da so deli česa med seboj v neprimernem razmerju| *Posamezni deli fasade so nesorazmerni*
 □ v nesorazmerju □ knj.izroč. **disproporcionalen** □ knj.izroč. **disproporcioniran** □ knj.izroč. **neproporcionalen** □ knj.izroč. v **disproporciju**
GLEJ ŠE v nesorazmerju
nèsorazmérje -a s |neprimerno razmerje med deli česa| *nesorazmerje telesnih delov* □ **nesorazmernost** □ publ. **disproporcija** □ knj.izroč. **neskladnost** *neskladnost med ponudbo in povpraševanjem*
nèsorazmérnost -i ž ▶ nesorazmerje
nespámet -i ž ▶ neumnost¹ 1
nespámeten -tna -o prid. ▶ nepreudaren | neumen¹
nespámetnež -a m ▶ neumnež
nespámetnik -a m ▶ neumnež
nespámetno prisl. ▶ neumno
nespámetnost -i ž ▶ neumnost¹ 1
nèspecífični -a -o prid. ▶ bolezen pp 8 | neznačilni
nèspèč -éča -e povdk. ▶ buden
nèspèčen -čna -o povdk. ▶ buden
nèspèčnost -i ž |stanje brez spanca| *Od nespečnosti je že ves oslabeł* □ knj.izroč. **brezsen**
nèspèšen -šna -o prid. ▶ počasen 1, 2 | zamuden
nèspodbúden -dna -o prid. |ki ne vpliva pozitivno na nadaljnje ravnanje, delovanje, dogajanje| *Na svojo prošnjo je dobil zelo nespodbuden odgovor* □ knj.izroč. **destimulativen** ■ protip. **spodbuden**
GLEJ ŠE spodbuden
nèspodóba -e ž ▶ nespodobnež
nèspodóben -bna -o prid. |ki ni v skladu z moralnimi, družabnimi pravili| *nespodobno govorjenje* □ **nedostojen** □ ekspr. **debel** *pripovedovati debele šale* □ knj.izroč. **frivolen** *frivolni dovtipi* □ ekspr. **govnaški** *pripovedovati govnaške šale* □ ekspr. **grd** □ ekspr. **kosmat** *pripovedovati kosmate dovtype* □ knj.izroč. **lasciven** □ ekspr. **masten** *pripovedovati mastne šale* □ knj.izroč. **nečeden¹** □ ekspr. **neokusen** □ zastar. **nepristojen** *nepristojno vedenje* □ knj.izroč. **nesnažen** □ nar. **obalten** *obaltne pesmi* □ knj.izroč. **obsčen** □ ekspr. **okrogel¹** *Zardeva ob vsaki okrogli besedi* □ ekspr. **opolzek** □ ekspr. **opopran** □ ekspr. **pocesten** *pocestne kvante* □ star. **polzek** □ ekspr. **robot** □ nar. **skuren** □ knj.izroč. **skurilen** □ ekspr. **slan** *precej slane šale* □ ekspr. **spotakljiv** □ slabš. **svinjarski** *Težko prenašam ta svinjarski jezik* □ slabš. **svinjski** *svinjsko govorjenje* □ ekspr. **zabeljen** *pripovedovati zabeljene šale* □ ekspr. **začinjen** □ ekspr. **žgečkljiv**
nèspodóbnež -a m ekspr. |nespodoben človek| *Veljal je za nespodobneža* □ ekspr. **nedostojnež** □ star. **nespodoba**
nèspodóbni -a -o prid. ▶ neprimerni
nèspodóbnost -i ž |nespodobno vedenje, ravnanje| *očitati komu nespodobnost* □ **nedostojnost** □ knj.izroč. **lascivnost** □ ekspr. **neokusnost** □ zastar. **nepristojnost** □ knj.izroč. **obsčenost** □ knj.izroč. **opolzkost** ■ protip. **spodobnost**
GLEJ ŠE spodobnost
nèspojljív -a -o prid. ▶ nezdržljiv
nèspokójen -jna -o prid. ▶ nemiren 1
nèspokóren -rna -o prid. ▶ zakrknjen
nèspólni -a -o prid. ▶ razmnoževanje ♦1 | rod¹ 1♦2
nèsporazúm -a m |kar nastane zaradi nepravilnega razumevanja česa| *nesporazum v debati* □ ekspr. **nesporazumek** □ knj.izroč. **nesporazumljenje**
GLEJ ŠE spor 1
nèsporazúmek -mka m ▶ nesporazum

nèsporazúmljenje -a s ▶ nesporazum
nèspórni -a -o prid. ▶ nedvomni | zanesljivi 1
nèspórno prisl. ▶ gotovo³ 1 | gotovo⁴
nèsposóben -bna -o povdk. *za kaj* |izraža, da kdo zaradi bolezní, starosti ne more opravljati določenega dela ali funkcije| *biti nesposoben za vojaško službo* □ **nezmožen**
GLEJ ŠE nelikviden | onesposabljati
nèsposóbnost -i ž
 • nesposobnost za delo □ nezmožnost za delo
GLEJ ŠE nelikvidnost
nèspoštóvanje -a s ▶ neizpolnjevanje
nèspotakljív -a -o prid. ▶ spodoben
nèspotakljívno prisl. ▶ spodobno
nèspoznáten -tna -o prid. ▶ neprepoznaven
nèspoznátnost -i ž ▶ neprepoznavnost | nerazumljivost
nèspoznáven -vna -o prid. ▶ neprepoznaven
nèspoznávnost -i ž ▶ neprepoznavnost | nerazumljivost
nèsprejemljív -a -o prid. ▶ nedovzetan | odporen •
nèspremenljív -a -o povdk.
 1. |izraža, da se kaj ne da spremeniti| *Njegova odločitev je nespremenljiva* □ pog. **fiksen** □ star. **nepremenljiv**
 2. |izraža, da se kaj ne spreminja, ne spremeni| *Vreme je že dalj časa nespremenljivo* □ knj.izroč. **konstanten** □ publ. **stabilen** □ star. **stanovitven**
GLEJ ŠE dokončen
nèspremenljívni -a -o prid.
 1. |ki se ne spreminja| *nespremenljivi znesek* □ **fiksni** □ star. **nepremenljivi** □ knj.izroč. **nepremični**
 2. |ki se ne spreminja, ne spremeni| *vzdrževati nespremenljivo temperaturo* □ **stalni** □ knj.izroč. **konstantni** □ star. **stanovitni** *Nekateri predmeti imajo stanovitno vrednost*
nèsprijéti -a -o prid. ▶ sneg ♦1
nèsproščén -éna -o prid. |ki se duševno in telesno slabo počuti, ima zadržke v ravnanju, vedenju; ki izraža, kaže tako počutje| *nesproščen človek; nesproščeno vedenje* □ ekspr. **lesen** *leseno obnašanje* □ ekspr. **nerazgiban** *V družbi je precej nerazgiban* □ ekspr. **tog** *tog nastop* □ knj.izroč. **zadržan¹**
nesrámen -mna -o prid.
 1. |ki ne dela, ne ravna po moralnih načelih; ki izraža, kaže tako ravnanje| *nesramen fant; nesramno vedenje* □ knj.izroč. **brezsrámen** □ zastar. **brezstiden**
 2. |ki na zelo žaljiv način obravnava človekove lastnosti, dejanja| *Tvoj prijatelj je nesramen izzivač; nesramna laž* □ zastar. **brezobrazen** □ knj.izroč. **impertinenten** □ star. **obleven** □ knj.izroč. **perfiden** *perfidno podtikanje*
POVEDKOVNIK nesramnež, nesramnica, nesramnik, šuft
GLEJ ŠE brezobziren | obrekljiv •
nesrámnèž -a m ekspr. |nesramen človek| *Še slutili nismo, da je tak nesramnež* □ knj.izroč. **nesramnik** □ evfem. **predrznèž** □ nekjn. pog. **šuft**
GLEJ ŠE nesramen 2 povdk.
nesrámnica -e ž ▶ nesramen 2 povdk. | prostitutka
nesrámnik -a m ▶ nesramen 2 povdk. | nesramnež
nesrámnno prisl. ▶ brezobzirno
nesrámnost -i ž
 1. |dejstvo, da je kdo nesramen| *Njegova nesramnost ni opravičljiva* □ zastar. **brezobraznost** □ knj.izroč. **brezsrámnost** □ zastar. **brezstidnost** □ knj.izroč. **impertinencia** □ knj.izroč. **impertinentnost**
 2. ekspr. |nesramno dejanje ali ravnanje| *Ne bo mu odpustil te nesramnosti* □ zastar. **brezobraznost** □ knj.izroč. **infamija** □ knj.izroč. **infamnost**

nesreča -e ž

1. |dogodek, pri katerem je človek poškodovan ali mrtev; dogodek, ki človeka zelo prizadene, navadno materialno| *Nesreča se je zgodila danes zjutraj* □ *nezgoda* □ ekspr. *katastrofa*

♦ 1. naravna nesreča □ elementarna nesreča □ knj.izroč. elementarna nezgoda □ prakt. sp. katastrofa □ naravna katastrofa □ knj.izroč. ujma

2. nesreča s smrtnim izidom □ smrtna nesreča

2. |stanje, ki povzroča duševne bolečine| *Družino je doletela nesreča* □ ekspr. *katastrofa* □ zastar. *nevolja* □ pesn. *sreča kriva* □ ekspr. *tragedija* ■ protip. *sreča*¹

GLEJ ŠE *nezgoda* | *onesrečevati* | *onesrečiti* | *sreča*¹ 1

nesrečen -čna -o prid. |ki čuti zaradi stanja, v katerem je, duševne bolečine| *nesrečen človek* □ zastar. *jaden*

□ zastar. *zlosrečen* ■ protip. *srečen*

GLEJ ŠE *onesrečevati* | *onesrečiti* | *srečen*

nesrečnež -a m ► nesrečni¹ | nesrečnik

nesrečni¹ -ega m |kdor čuti zaradi stanja, v katerem je, duševne bolečine| *Nesrečnemu pomilovanje nič ne pomaga* □ ekspr. *nesrečnež*

□ ekspr. *nesrečnik*

nesrečni² -a -o prid. |ki je doživel nesrečo| *Ko jim je pogorela hiša, se je nesrečna družina preselila k sorodnikom* □ zastar. *jadni*

□ ekspr. *prenesrečni* □ knj.izroč. *zlosrečni*

GLEJ ŠE *presneti*¹

nesrečnik -a m ekspr. |kdor je doživel nesrečo| *Skupina nesrečnikov je zapuščala pogorelo vas* □ ekspr. *nesrečnež*

GLEJ ŠE *nesrečni*¹

nestabilen -lna -o povdk. ► majati se 3 | nestalen | spremenljiv

nestabilnost -i ž ► spremenljivost 1

nestalen -lna -o povdk. |izraža, da kaj ne obstaja dolgo, se ne pojavlja neomejeno dolgo| *Ta mir je zelo nestalen* □ publ. *labilen*

□ ekspr. *majav* □ publ. *nestabilen* □ star. *nestanoviten* □ ekspr. *od danes do jutri*

GLEJ ŠE *spremenljiv*

nestálni -a -o prid. ► vreme •2

nestálnost -i ž ► spremenljivost 1

nestanoviten -tna -o prid. |ki ne vztraja, ostaja dalj časa pri svojih odločitvah, navadah, nazorih| *nestanoviten človek*

□ ekspr. *vetrnjaški* ■ protip. *stanoviten*

POVEDKOVNIK *nestanovitnež*, *vetrnica*, *vetrnjak*, *vetrogončič*

GLEJ ŠE *nestalen* | *spremenljiv* | *stanoviten*

nestanovitnež -a m |kdor ne vztraja, ostaja dalj časa pri svojih odločitvah, navadah, nazorih| *Na nestanovitneža se ni zanesti*

□ ekspr. *vetrnica* □ ekspr. *vetrnjak* □ knj.izroč. *vetrogončič*

GLEJ ŠE *nestanoviten* povdk.

nestanovítni -a -o prid. ► spremenljivi | vreme •2

nestanovítnost -i ž |dejstvo, da kdo ne vztraja, ostaja dalj časa pri svojih odločitvah, navadah, nazorih| *Za ločitev je bila kriva njegova nestanovitnost* □ knj.izroč. *spremenljivost* □ ekspr. *vetrnjaštvo*

GLEJ ŠE *spremenljivost* 1

nestáti -stánem dov. ► izginiti 1, 2 | zmanjkati

něsti nêsem nedov.

1. *kaj* |držati kaj navadno težjega tako, da prehaja vsa teža na osebek, in hoditi| *nesti zastavo na čelu sprevoda* □ *nositi*

2. *kaj* dov. |držec kaj tako, da prehaja vsa teža na osebek, iti kam z določenim namenom| *nesti komu malico; nesti aparat v popravilo* □ knj.izroč. *ponesti* □ star. *zanesti*

3. *kaj* s prislavnim določilom |povzročati, da se kaj premika zlasti po vodi, zraku; narediti, da pride kaj na določeno mesto| *Valovi so nesli čoln proti skalam; nesti kozarec k ustom* □ *nositi*

□ knj.izroč. *ponesti*

4. *komu kaj* ekspr. |iti h komu z namenom povedati mu kaj|

Nesem mu veselo novico □ ekspr. *nositi* □ ekspr. *prinašati*

GLEJ ŠE *donašati* | *pokopati* 1 | *presegati* 2

něsti se nêsem se nedov. ► hoditi 1 pp 12 | leteti pp 2 | širiti se 1

něstor -ja m ► starosta

něstrásten -tna -o prid. |ki je brez strasti| *Imajo ga za nestrastnega človeka* □ knj.izroč. *brezstrasten*

něstrohnéli -a -o prid. |ki ni razpadel, se razkrojil| *pobrati nestrohnele trske* □ *nestrohnjeni*

něstrohnjěni -a -o prid. ► *nestrohneli*

něstrojěni -a -o prid. ► *koža* •5

něstrokováni -a -o prid. |ki ne vključuje, posreduje kvalificirane znanja o določenem predmetu, področju| *nestrokovno mnenje* □ knj.izroč. *nestrokovnjaški*

GLEJ ŠE *laični* 2

něstrokovnják -a m |kdor deluje bolj na temelju splošnega védenja kot na (zgolj) strokovno potrjenih dejstvih| *Nestrokovnjak si težko predstavlja zapletenost tega procesa* □ *laik*

□ ekspr. *amater*¹ □ ekspr. *diletant*¹ □ ekspr. *nepoznavalec* □ pog. *neprofesional* □ zastar. *neveščak*

něstrokovnjáški -a -o prid. ► *nestrokovni*

něstrokovnjáštvo -a s ► *šušmarstvo*

něstrokováno prisl. ► *laično* 2

něstrokovánost -i ž ► *laičnost* 2

něstrpen¹ -pna -o prid. |ki ne dopušča drugačnega, nasprotnega mnenja, nazora o določeni stvari| *nestrpen človek; nestrpn*

stališča □ *intoleranten* □ *netoleranten* □ star. *nestrpljiv*¹ ■ protip. *strpen*

GLEJ ŠE *strpen*

něstrpen² -pna -o prid. |ki čuti, izraža (trenutno) vznemirjenost, navadno zaradi pričakovanja česa| *nestrpní gledalci*

□ *neučakan* □ star. *nestrpljiv*²

♦ *biti nestrpen* □ knj.izroč. *biti nepočakan* □ star. *biti nepočakaven*

□ star. *biti nepočakljiv* □ *biti neučakan* □ star. *biti neučakaven*

□ knj.izroč. *biti neučakljiv* □ ekspr. *biti ves na trnju* □ *nizk. imeti mevlje*

v riti □ *nizk. imeti zolje v riti* □ ekspr. *sedeti kakor na iglah* □ ekspr. *sedeti*

kakor na šivankah □ ekspr. *sedeti kakor na trnih* □ ekspr. *sedeti kakor*

na žerjavici

POVEDKOVNIK *nepočakanec*, *nestrpež*, *neučakanec*

něstrpljív¹ -a -o prid. ► *nestrpen*¹

něstrpljív² -a -o prid. ► *nestrpen*²

něstrpljivo prisl. ► *nestrpeno*

něstrpljívost¹ -i ž ► *nestrpnost*¹

něstrpljívost² -i ž ► *nestrpnost*²

něstrpnež -a m ekspr. |kdor čuti, izraža (trenutno) vznemirjenost, navadno zaradi pričakovanja česa| *Nestrpneži so se prerivali pred blagajno* □ knj.izroč. *nepočakanec* □ ekspr. *neučakanec*

GLEJ ŠE *nestrpen*² povdk.

něstrpno nač. prisl. |izraža, da se v dejanju kaže (trenutna) vznemirjenost, navadno zaradi pričakovanja česa| *nestrpn*

pogledovati na uro □ *neučakano* □ star. *nestrpljivo*

něstrpnost¹ -i ž |dejstvo, da se o določeni stvari ne dopušča drugačnega, nasprotnega mnenja, nazora| *Težko je bilo sodelovati z njimi zaradi njihove nestrpnosti* □ *intoleranca* □ *netolerantnost*

□ star. *nestrpljivost*¹ ■ protip. *strpnost*

GLEJ ŠE *strpnost*

něstrpnost² -i ž |stanje človeka, ki čuti, izraža (trenutno) vznemirjenost, navadno zaradi pričakovanja česa| *Ko jo je čakal na postaji, je le težko premagoval svojo nestrpnost* □ *neučakanost*

□ knj.izroč. *nepočakanost* □ ekspr. *nepotrepežljivost* □ star. *nestrpljivost*²

□ star. *neučakavnost* □ knj.izroč. *neučakljivost*

nèstrupéni -a -o prid. ▶ kača pp 1
nèstváren -rna -o prid. |ki ne upošteva določenih dejstev, ure-
 sničljivih možnosti| *nestvaren predlog* □ *nerealen* □ knj.izroč. *irealen*
nèstvárni -a -o prid. ▶ svet¹ 4+3 | svet¹ 4+5
nèstvòr -òra m ▶ pošast
nesvèst -i ž ▶ nezavest
nèsvèsten¹ -tna -o prid. ▶ neozaveščen
nesvèsten² -tna -o povdk. ▶ nezavesten
nèsvobòda -e ž ▶ svoboda 3
nèsvobòdnik -a m ▶ nevoljnik
nesvójnik -a m ▶ nevoljnik
nesvójnost -i ž ▶ nevoljništvo
nešké nèšk ž mn. ▶ nečke
nèšòlan -a -o prid. ▶ neizobražen
neštéti -e -a prid., mn. ▶ mnogi² | mnogi³
neštéto prisl. ▶ veliko²
neštétokrat prisl. ▶ velikokrat 1, 2
neštèvilén -lna -o prid. ▶ velik 4
neštèvilni -a -o prid. ▶ množica ♦
neštèvilnokrat prisl. ▶ velikokrat 1
neštèvilo -a s ▶ veliko²
nèštudíran -a -o prid. ▶ neizobražen
nét¹ -a m ▶ internet
nét² -a m ▶ kovica
nètákten -tna -o prid. ▶ neobziren
nètalentíran -a -o prid. ▶ nenadarjen
nétárt -a m ▶ umetnost¹ ♦5
nètéčén¹ -čna -o prid. |ki ne vzbuja teka| *netečna jed* □ knj.izroč. *ne-*
apetiten
nètéčén² -čna -o prid. ▶ nadležen | vsiljiv
nètéčèž -a m ▶ nadležèž | vsiljivec 1
nètéčnik -a m ▶ nadležèž | vsiljivec 1
nètéčnost¹ -i ž ▶ netek¹
nètéčnost² -i ž ▶ nadležnost
nèték¹ -a m |mankanje, pomanjkanje teka| *Bolezen se začne z*
glavobolom in netekom □ star. *netečnost¹*
nèték² -a m nardp. |po ljudskem verovanju bitje, ki povzroča, da
 človeku jed ne tekne| *pripovedovati o mori, čarovnicah in neteku*
 □ nardp. *natek*
 GLEJ ŠE nadležen povdk. | nadležèž | požrešen povdk. 1
nètèlésni -a -o prid. ▶ ljubezen ♦6
nètemeljít -a -o prid. ▶ površen 1
nè – tèmveč vez. zv. ▶ ne – ampak
nètežáven -vna -o prid. ▶ lahek 4
netílka -e ž ▶ vžigalnik 2
netílni -a -o prid. ▶ vrvica ♦3
netílo -a s ▶ netivo
nètípični -a -o prid. ▶ neznačilni | pljučnica ♦
nétiti -im nedov. *kaj* |delati, povzročati, da nastane ogenj| s
kresilom netiti ogenj □ *podnetati* □ *podžigati* *podžigati s trskami*
 GLEJ ŠE kuriti | razvnamati 1
netívò -a s |lahko vnetljiva snov za netenje ognja| *pripraviti*
netivo □ *netilo* □ nar. *podnet* □ nar. *podneta* □ *cunder* |nekdaj za
 netenje ognja s kresanjem|
netljív -a -o prid. ▶ vnetljiv
nètobilánca -e ž ekon. |bilanca, ki izkazuje knjigovodsko stanje
 vseh sredstev in obveznosti podjetja ter pozitivni in negativni
 saldo celotne bilance| *pregledati netobilanco* □ ekon. *saldobilanca*
nètóčen -čna -o prid. ▶ nenatančen
nètóčni -a -o prid. ▶ neresnični

nètòdohódek -dka m ▶ dohodek ♦1
nètòleránten -tna -o prid. ▶ nestrpen¹
nètòlerántnost -i ž ▶ nestrpnost¹
nètòpen -pna -o prid. |ki se ne da topiti, raztapljati| *netopna snov*
 □ *neraztopen* □ *neraztopljiv* □ *netopljiv* ■ protip. *topen*
 GLEJ ŠE topen
netopír -ja m |miši podoben sesalec, ki je sposoben letati|
Netopir je sfrfotal iz dupline □ nar. *mračnik* □ nar. *pilpogačica*
 □ nar. *pirhpogačica* □ nar. *pomračnik* □ zool. *prhutar preučevati prhutarje*
 □ nar. *tičmiš*
nètòpláča -e ž ▶ plača ♦1
nètòpljív -a -o prid. ▶ netopen
nètòpnost -i ž ▶ topnost
nètòprodúkt -a m ▶ proizvod ♦1
nètòtèža -e ž ▶ teža 1 ♦1
nètòváriški -a -o povdk. *do koga* |izraža, da kdo nerad pomaga
 osebam, s katerimi se druží, kaj skupaj dela| *Fant je precej neto-*
variški □ pog. *nekolegialen* ■ protip. *tovariški*
 GLEJ ŠE tovariški
nètòrnsparénten -tna -o prid. ▶ nejasen 2 | nepregleden |
 neprosojen | neprozoren
nètòrdén -dna -o prid. ▶ neodločen 1
nètòrdnost -i ž ▶ neodločnost
netrésk -a m bot. |rastlina z mesnatimi listi in navadno rožna-
 tordečimi ali rumenkastobelimi cveti| *Slamnata streha je bila*
pokrita z netreskom □ bot. *sempervivum* □ nar. *streharica*
nètèrézen -zna -o povdk. ▶ pijan 1
nètèrézni -a -o prid. ▶ vinjeni
nètèvární -a -o prid. ▶ kultura ♦2 | škoda¹ ♦2
nètèvòrni -a -o prid. ▶ nedejavni
nèubéžen -žna -o povdk. ▶ neizogiben
nèubéžni -a -o prid. ▶ neizogibni
nèubogljív -a -o prid. |ki (nerad) uboga| *neubogljiv otrok* □ *nepo-*
slušen □ ekspr. *muhasta muhasta žival* □ star. *nepokoren* ■ protip. *ubogljiv*
 ♦ *biti neubogljiv* □ ekspr. *imeti kosmata ušesa*
 GLEJ ŠE ubogljiv
nèubogljívéc -vca m ekspr. |človek, zlasti otrok, ki ne uboga rad|
jeziti se na neubogljivca □ ekspr. *neposlušèž*
nèubogljívost -i ž |lastnost človeka, ki nerad uboga|
otrokova neubogljivost □ *neposlušnost* □ star. *nepokornost*
 □ star. *nepokorščina* ■ protip. *ubogljivost*
 GLEJ ŠE ubogljivost
nèubrán -a -o prid. ▶ neskladen
nèubranljív -a -o prid. |ki se mu ne da ubraniti, upreti| *neubran-*
ljiva želja □ zastar. *neodoljiv* □ knj.izroč. *neudržljiv*
 GLEJ ŠE velik 5
nèubránost -i ž ▶ neskladje
neučákan -a -o prid. ▶ nestrpen² | nestrpen² ♦
neučákanec -nca m ▶ nestrpen² povdk. | nestrpnež
neučákano prisl. ▶ nestrpno
neučákanost -i ž ▶ nestrpnost²
neučákaven -vna -o prid. ▶ nestrpen² ♦
neučákavnost -i ž ▶ nestrpnost²
neučákljív -a -o prid. ▶ nestrpen² ♦
neučákljívost -i ž ▶ nestrpnost²
nèučèn -êna -o prid. ▶ neizobražen
nèudržán -a -o prid. ▶ močen 10
nèudržén -žna -o prid. ▶ močen 10 | neustavljiv | velik 5
nèudržljív -a -o prid. ▶ neubranljiv | neustavljiv
nèudušljív -a -o prid. ▶ neustavljiv

nèugásen -sna -o prid. ► neugasljiv

nèugasljív -a -o prid. |ki se ne da ugasiti| *neugasljiv plamen*

□ knj.izroč. *neugasen*

nèuglájén -a -o prid. ► neolikan | nevljuden

nèuglajêno nač. prisl. |izraža, da vedenje, ravnanje ni v skladu z družabnimi pravili| *neuglajeno nastopati pred javnostjo* □ *okorno*

□ slabš. *štorasto*

nèuglašèn -êna -o prid. ► neskladen

nèuglašênost -i ž ► neskladje

nèuglédén -dna -o prid. ► skromen 2 | zanemarjen

nèugnán -a -o prid. ► divji | razposajen 1 | velik 5 | živahen 1

nèugnánec -nca m ► razposajenec

nèugnánka -e ž ► razposajenka

nèugnáno prisl. ► divje | razposajeno

nèugnánost -i ž ► divjost | razposajenost

nèugóden -dna -o prid. ► neprijeten | slab¹

nèugódni -a -o prid. ► neprimerni

nèugódno¹ prisl. ► negativno

nèugódno² povdk. ► neprijetno

nèugonobljív -a -o prid. ► neuničljiv | trpežen | velik 5

nèugonobljívost -i ž ► trpežnost

nèujemálni -a -o prid. ► prilastek_{pp} 2 | prilastek 4

neúk -a -o prid. ► neizobražen | neveden 2

nèukanljívi -a -o prid. ► nedvomni

nèuklonljív -a -o prid. ekspr. |ki vztraja pri svojem mnenju, stališču in ne sprejema volje, zahtev drugega| *neuklonljiv človek*

□ ekspr. *neupogljiv* □ ekspr. *nezlomljiv*

GLEJ ŠE nepopustljiv

neúkost -i ž ► nevednost

neukréten -tna -o prid. ► neroden² | okoren 1

nèukrôten -tna -o prid. ► neobvladljiv | neukrotljiv

nèukrotljív -a -o prid. |ki se ne da ukrotiti| *neukrotljiv žrebec*

□ knj.izroč. *neukroten*

GLEJ ŠE neobvladljiv

nèulovljív -a -o prid. ► nedoločljiv

neúmen¹ -mna -o prid. |ki ne ravna v skladu z razumom,

pametjo; ki izraža ravnanje, ki ni v skladu z razumom, pametjo| *neumen človek; neumno govorjenje* □ *nespameten*

□ knj.izroč. *aboten* □ ekspr. *avšast* □ knj.izroč. *bebast* □ knj.izroč. *bebav*

□ ekspr. *bedast* □ star. *borniran* □ ekspr. *brezumen* □ slabš. *butast*

□ zastar. *glup* □ pog. *gumpast* □ slabš. *idiotski* □ star. *kratkoumen*

□ slabš. *kretenski* □ nar. *lisast* □ pog. *mahnjen* □ evfem. *maloumen*

□ nar. *matast* □ evfem. *nemoder* □ evfem. *nerazumen* □ ekspr. *nor*

□ zastar. *norčav* □ ekspr. *noroglav* □ star. *norski* □ star. *obleden*

□ ekspr. *omejen* □ ekspr. *poneumljen* □ ekspr. *poneumnjen*

□ ekspr. *praznoglav* □ nar. *preprast* □ evfem. *preprost*

□ ekspr. *pricvrknjen* □ ekspr. *prifrknjen* □ zastar. *pripaljen*

□ slabš. *prismodast* □ ekspr. *prismojen* □ ekspr. *prismuknjen*

□ ekspr. *puhloglav* □ ekspr. *slaboumen* □ knj.izroč. *stupiden*

□ slabš. *šemast* □ slabš. *šlevast* □ nar. *štramast* □ nar. *šutast*

□ slabš. *telebanast* □ nar. *terjav* □ ekspr. *topoglav* □ ekspr. *topo-*

umen □ pog. *trapast* □ knj.izroč. *trapoglav* □ pog. *trčen* □ pog. *trknjen*

□ nar. *tulast²* □ neknj. pog. *tumpast* □ pog. *ubrisan* □ pog. *usekan²*

□ slabš. *zabit* □ neknj. pog. *zagaman* □ slabš. *zarobljen*

□ neknj. pog. *zarukan* □ pog. *zmešan*

◆ **biti neumen** □ pog. biti čez les □ pog. biti kronani osel □ pog. biti

pahnjen □ pog. biti premaknjen □ nar. biti rumen □ pog. biti treščén

□ ekspr. biti udarjen □ pog. biti za luno □ slabš. imeti konjske možgane

□ ekspr. ne imeti dosti soli v glavi

POVEDKOVNIK gl. sinonimni niz pri neúmnež -a m

neúmen² povdk.

1. ekspr. |izraža, da kdo ni sposoben hitro dojemati, prodorno

misliti| *Ni neumen, le učiti se mu ne ljubi* □ knj.izroč. *bebast*

□ knj.izroč. *bebav* □ slabš. *butast* □ zastar. *glup* □ star. *kratkoumen*

□ evfem. *maloumen* □ ekspr. *omejen* □ ekspr. *praznoglav* □ nar. *štramast*

□ nar. *šutast* □ slabš. *telebanast* □ nar. *terjav* □ ekspr. *topoglav*

□ ekspr. *topoumen* □ neknj. pog. *tumpast* □ slabš. *zabit*

2. *od česa* ekspr. |izraža, da je kdo prizadet, vznemirjen zaradi

močnega čustva| *Ves neumen je od veselja* □ ekspr. *blazen*

□ ekspr. *blazneti* □ ekspr. *bolan* □ ekspr. *nor* □ ekspr. *noreti* □ ekspr. *zmešan*

GLEJ ŠE bolan 42 | neveden 1 | rad 2

nèumérjen -a -o prid. ► neobvladan | nezmeren

nèuméstni -a -o prid. ► neprimerni

nèuméstnost -i ž ► neprimernost

nèumevajúč -a -e prid. ► neuvideven

nèumévánje -a s ► nerazumevanje

nèuméven -vna -o prid. ► nerazumljiv 1, 2

nèumévno prisl. ► nerazumljivo²

nèumévnost -i ž ► nerazumljivost

nèumljív -a -o prid. ► nerazumljiv 1, 2

nèumljívost -i ž ► nerazumljivost

neúmnež -a m ekspr. |kdor ne ravna v skladu z razumom,

pametjo| *Temu neumnežu se ne da nič dopovedati* □ knj.izroč. *abot-*

než □ redk. *abotnik* □ knj.izroč. *beba²* □ slabš. *bebec* □ evfem. *bedaček*

□ slabš. *bedak* □ ekspr. *bedakovič* □ nar. *bena* □ star. *bežjak* □ slabš. *bik*

□ ekspr. *bizgec* □ knj.izroč. *borniranec* □ ekspr. *budalo* □ ekspr. *bukselj*

□ nar. *bulec* □ ekspr. *butalec* □ slabš. *butec* □ ekspr. *butelj* □ slabš. *cepec*

□ ekspr. *čuček* □ sleng. *debil* □ knj.izroč. *durak* □ star. *glupec* □ neknj. pog. *gum-*

pec □ pog. *idiot* □ slabš. *imbecil* □ ekspr. *junček* □ slabš. *junec* □ ekspr. *jurček²*

□ ekspr. *jure* □ slabš. *kmet* □ slabš. *kozel* □ slabš. *kreten* □ ekspr. *lipce* □ ekspr. *lole*

□ ekspr. *lolek* □ šalj. *loška smojka* □ zastar. *nebore¹* □ ekspr. *nerazumnež*

□ ekspr. *nespametnež* □ knj.izroč. *nespametnik* □ knj.izroč. *neumni*

□ knj.izroč. *neumnik* □ knj.izroč. *norče* □ ekspr. *norček* □ ekspr. *norec*

□ ekspr. *noroglavce* □ ekspr. *omejenček* □ ekspr. *omejenec* □ slabš. *osel*

□ knj.izroč. *osmodek* □ ekspr. *pepček* □ ekspr. *pepe* □ star. *pipec* □ ekspr. *praz-*

na glava □ ekspr. *praznoglavec* □ slabš. *prismoda²* □ slabš. *prismoda¹*

□ slabš. *prismode* □ slabš. *prismodež* □ ekspr. *prismodica* □ ekspr. *priso-*

smojenec □ ekspr. *prismuk* □ ekspr. *prismuknjenec* □ ekspr. *puhloglavce*

□ slabš. *slaboumnež* □ nar. *slovo²* □ zastar. *šalobarda* □ slabš. *šema*

□ nar. *štrama* □ nar. *štramlje* □ slabš. *tele* □ slabš. *teleban* □ evfem. *teliček*

□ evfem. *tepček* □ slabš. *tepec* □ nar. *terc* □ star. *terus* □ ekspr. *topoglavce*

□ ekspr. *topoumnež* □ pog. *trap* □ pog. *trapa* □ pog. *trapček* □ pog. *trape¹*

□ pog. *trape²* □ pog. *trapec* □ pog. *trapež* □ pog. *trapše¹* □ pog. *trapše²*

□ nar. *trep* □ slabš. *trot* □ neknj. pog. *trotelj* □ neknj. pog. *tumpek*

□ neknj. pog. *tumpek* □ slabš. *vol* □ slabš. *zabitež* □ neknj. pog. *zarukanec*

□ ekspr. *zmešanec* □ ekspr. *živi norec*

GLEJ ŠE neumen¹ povdk.

neúmni -ega m ► nerazumni | neumnež

neúmnica -e ž ekspr. |ženska, ki ne ravna v skladu z razumom,

pametjo| *Neumnica je verjela vsem njegovim lažem* □ ekspr. *avša*

□ ekspr. *bebka* □ ekspr. *bedakinja* □ slabš. *gos* □ slabš. *kavka¹* □ slabš. *koza*

□ ekspr. *lola* □ ekspr. *norica* □ ekspr. *noričica* □ nar. *norša* □ ekspr. *prismo-*

jenka □ ekspr. *prismuka* □ ekspr. *prismuknjenka* □ ekspr. *puhloglavka*

□ knj.izroč. *slaboumnica* □ ekspr. *telička* □ ekspr. *tepka* □ nar. *terba*

□ nar. *terja* □ knj.izroč. *topoglavka* □ slabš. *trapa* □ slabš. *trola²*

□ ekspr. *urša*

neúmnik -a m ► neumnež

neúmno nač. prisl. ekspr. |izraža, da dejanje, stanje ni

v skladu z razumom, pametjo| *neumno odgovoriti* □ *nespame-*

tno □ knj.izroč. *abotno* □ ekspr. *avšasto* □ ekspr. *bedasto* □ slabš. *butasto*

□ zastar. **glupo** □ slabš. **idiotsko** □ evfem. **maloumno** □ evfem. **nerazumno**
 □ ekspr. **noroglavo** *noroglavo ravnati* □ ekspr. **prismojeno** □ ekspr. **prismuknjeno** □ slabš. **teleanasto** □ star. **telebasto** □ ekspr. **topoglavo**
 □ ekspr. **topoumno** □ pog. **trapasto**² □ knj.izroč. **trapoglavo** ■ protip. **pametno**
GLEJ ŠE bistro² | pametno

neúmnost¹ -i ž

1. |dejstvo, da kdo ne ravna v skladu z razumom, pametjo|
Njegovo neumnost so hitro opazili □ **nespamet** □ knj.izroč. **abota**
 □ knj.izroč. **abotnost** □ slabš. **banavzarstvo** □ knj.izroč. **borniranost**
 □ knj.izroč. **brezumnost** □ knj.izroč. **maloumnost** □ knj.izroč. **nespametnost** □ ekspr. **omejenost** □ ekspr. **praznoglavost** □ ekspr. **prismojenost**
 □ ekspr. **prismuknjeno** □ ekspr. **puhloglavost** □ knj.izroč. **slaboumje**
 □ ekspr. **topoglavost** □ ekspr. **topoumnost** □ pog. **trčenost** □ slabš. **zabitost**
 □ nekuj. pog. **zagamanost** □ nekuj. pog. **zarukanost** □ slabš. **zatelebanost**

2. ekspr. |dejanje, govorjenje, ki ni v skladu z razumom, pametjo| *Naredil je veliko neumnost; Teh neumnosti ne bom poslušal* □ ekspr. **bedarija** □ knj.izroč. **bedastoča** □ knj.izroč. **budalost** *pripovedovati budalosti* □ knj.izroč. **butalščina** □ slabš. **idiotizem**
 □ slabš. **idiotstvo** □ slabš. **kozarija** □ slabš. **kretinizem** □ knj.izroč. **neumščina**
 □ ekspr. **norija** *uganjati norije* □ ekspr. **noroglavost** □ ekspr. **norost** *počenjati norosti* □ slabš. **oslarija**¹ □ knj.izroč. **oslovstvo** □ ekspr. **prismodarja** □ ekspr. **traparija**

neúmnost² razpolož. medm. ekspr. |izraža negativni odnos do povedanega| *Praviš, da bo šel tudi on z njimi – neumnost* □ **bah**
 □ **pff** □ ekspr. **bedarija** □ ekspr. **oslarija**² □ ekspr. **prismodarja** □ vulg. **sranje**²
 □ ekspr. **svinjarija** *Izlet so odpovedali? Svinjarija* □ ekspr. **traparija**
GLEJ ŠE dejanje 1 pp 3

neúmočen -rna -o prid. ► neutruđen

neúmočno prisl. ► neutrudno

neúmrjóci -a -e prid. ► duša 1♦ | slavni

neúmrli -a -o prid. ► slavni

neúmrljiv -a -o povdk. |izraža, da se komu prisoja zmožnost, da ne preneha živeti| *Nihče ni neumrljiv* □ knj.izroč. **nesmrten**

neúmrjljivi -a -o prid. ► duša 1♦ | neminljivi | slavni

neúmsčina -e ž ► dejanje 1 pp 3 | neumnost¹ 2

neuničljiv -a -o prid. |ki se ne da uničiti| *neuničljiva snov* □ star. **ne-pokončljiv** □ knj.izroč. **neugonobljiv**

GLEJ ŠE trpežen | velik 5

neuničljivost -i ž ► trpežnost

neupogljiv -a -o prid. ► neuklonljiv

neuporaba -e ž |dejstvo, da se kaj ne uporablja| *neuporaba predmetov* □ **neraba**

neuporaben -bna -o prid. |ki se ne da uporabiti, uporabljati| *neuporaben prostor* □ **neraben** □ **neuporabljiv**

GLEJ ŠE brezkoristen | dotrajan ♦

neuporabljiv -a -o prid. ► neuporaben

neupoštévanje -a s ► neizpolnjevanje

neupravičen -a -o povdk. ► neutemeljen

neupravičeni -a -o prid. ► neutemeljeni

neupravičeno prisl. ► neutemeljeno

neupravičenost -i ž ► neutemeljenost

neuradni -a -o prid. |ki ni potrjen s strani pristojnega organa, pristojne osebe| *neuradni izid volitev* □ publ. **neoficialni**

GLEJ ŠE obisk pp

neuravnótežen -a -o povdk. ► neuravnovešen

neuravnóteženost -i ž ► neuravnovešenost | neuravnovešenost ♦

neuravnóvešen -a -o povdk. |izraža, da je kaj v stanju, v katerem nasprotne, različne stvari niso enako velike, usklajene| *Proračun je glede na dohodke in izdatke neuravnovešen* □ knj.izroč. **neizravnán** □ knj.izroč. **neuravnótežen**

neuravnóvešenec -nca m ► človek 2♦3

neuravnóvešeni -a -o prid. ► človek 2♦3

neuravnóvešenost -i ž |stanje, v katerem nasprotne, različne stvari niso enako velike, usklajene| *neuravnovešenost prihodkov in izdatkov* □ knj.izroč. **neizravnánost** □ knj.izroč. **neuravnóteženost**

♦ **duševna neuravnóvešenost** □ knj.izroč. **abnormalnost** □ star. **blaznivost**

□ knj.izroč. **duševna abnormnost** □ knj.izroč. **duševna neizravnánost**

□ knj.izroč. **duševna neuravnóteženost** □ ekspr. **duševna razravnánost**

□ psih. **psihopatija**

neurején -éna -o prid. |v zvezi z osebo ki ne ustreza lepotnim, higienskimi zahtevam, željam| *neurejen moški; neurejen videz*

□ **zanemarjen** □ ekspr. **zapuščen**¹

GLEJ ŠE razmetan | zanemarjen

neurejénost -i ž ► nered | zanemarjenost

neuresničen -a -o povdk. ► neizpolnjen

neuresničeni -a -o prid. |ki ni uresničen| *neuresničeni načrt* □ **neizpolnjeni** □ **neizvedeni** □ **neizvršeni** □ knj.izroč. **nepotešeni** *nepotešeno hrepenenje* □ knj.izroč. **neutešeni** *neutešena želja*

neuresničljiv -a -o prid. |ki se ne da uresničiti| *neuresničljiv načrt* □ **neizpolnljiv** □ **neizvedljiv** □ **nerealen** □ publ. **neizvršljiv**

□ knj.izroč. **neostvarljiv** □ knj.izroč. **nepotešljiv** *nepotešljiva želja*

□ knj.izroč. **neustvarljiv** □ knj.izroč. **neutešen** *neutešeno hrepenenje*

□ knj.izroč. **neutešljiv** *neutešljivo hrepenenje*

neuresničljivi -a -o prid. ► odvisnik ♦3

neúrje -a s |zelo močne padavine, navadno s hudim vetrom|

Neurje je naredilo veliko škodo □ ekspr. **huda ura** □ knj.izroč. **hudourje**

neúrník -a m ► hudournik

neúsáhli -a -o prid. ► neminljivi

neúsahljivi -a -o prid. ► neminljivi

neúsklajén -éna -o prid. ► neskladen

neúsklajénost -i ž ► neskladje

neúslíšan -a -o povdk. ► zavrnjen

neúsmiljen¹ -a -o prid. |ki ne doživlja pričakovane čustvene prizadetosti ob trpljenju drugega in ne kaže do njega pričakovane prizanesljivosti| *trd, neusmiljen človek* □ ekspr. **brezsrčen** □ star. **nemil**

□ knj.izroč. **nemilosrčen** □ knj.izroč. **nemilosten** □ ekspr. **trdosrčen**

♦ **biti neusmiljen** □ ekspr. **imeti kamen namesto srca** □ ekspr. **imeti srce kot kamen**

GLEJ ŠE neprizanesljiv

neusmiljen² -a -o prid. ► hud¹ 1

neusmiljenec -nca m ekspr. |kdor ni prizadet ob trpljenju drugega in ne kaže pričakovane prizanesljivosti do prizadetega| *Neusmiljenec mu noče pomagati* □ ekspr. **brezsrčenž**

□ star. **brezsrčnik** □ ekspr. **trdosrčenž** □ star. **trdosrčnik**

neusmiljeno¹ -a -o prid. ► zelo 1

neusmiljeno² nač. prisl. |izraža, da kaj poteka brez čustvene prizadetosti ob trpljenju koga in brez pričakovane prizanesljivosti do prizadetega| *neusmiljeno ravnati s kom* □ ekspr. **brezsrčno**

□ ekspr. **brez usmiljenja** □ knj.izroč. **nemilosrčno** □ ekspr. **trdosrčno**

neusmiljenost -i ž |dejstvo, da je kdo neusmiljen| *Prizadela jo je njihova neusmiljenost* □ ekspr. **brezsrčnost** □ ekspr. **trdosrčnost**

neúsójeni -a -o prid. ► nesojeni

neúspèh -éha m |dejstvo, da kdo s svojim delom, prizadevanjem ne doseže tega, kar želi, pričakuje| *Neuspeh ga je potrl* □ knj.izroč. **debakel** □ knj.izroč. **fiasco** □ ekspr. **pogoreliščina**

□ ekspr. **polom** □ ekspr. **polomija** □ ekspr. **polomijada** □ ekspr. **poraz**

□ zastar. **spodlet** ■ protip. **uspeh**

GLEJ ŠE premagan ♦ | uspeh

neúspèšen -šna -o prid. |ki ne da pozitivnega, pričakovanega rezultata| *neuspešna pogajanja* □ **brezuspešen** □ knj.izroč. **brezploden**

brezplodno delo □ ekspr. **jalov** □ knj.izroč. **neploden** □ ekspr. **prazen prazen trud** □ knj.izroč. **zastonjski zastonjsko čakanje** ■ protip. **uspešen**

GLEJ ŠE **uspešen** | **zaman**²

nèustavljiv -a -o prid. |ki se ne da ustaviti, zavreti|

neustavljiv razvoj znanosti □ **nezadržan** □ **nezadržljiv** □ **nezaustavljiv** □ knj.izroč. **neudržan** □ knj.izroč. **neudržljiv** *neudržljiv smeh* □ knj.izroč. **neudušljiv** *neudušljiv smeh*

GLEJ ŠE **velik 5**

nèustávni -a -o prid. ► doba ♦2 |protiustavni

nèustávnost -i ž ►protiustavnost

nèustrášen¹ -a -o prid. ►pogumen

nèustrášen² -šna -o prid. ►pogumen

nèustrášenost -i ž ►pogum

nèustrašljív -a -o prid. ►pogumen

nèustrezajóci -a -e prid. ►neprimerni

nèustrézen -zna -o povdk. ►neprimeren

nèustrézni -a -o prid. ►nepravi |neprimerni

nèustréznost -i ž ►neprimernost

nèustvarjálén -lna -o prid. ►ustvarjalen 1

nèustvarljív -a -o prid. ►neuresničljiv

nèutajljívi -a -o prid. ►nedvomni

neutéroma prisl. ►takoj 1

nèutemeljèn -éna -o povdk. |izraža, da kaj ne temelji na

dejstvih, dokazih| *Dvom v uspešnost podjetja je neutemeljen*

□ **brez osnove** □ **brez podlage** □ **neupravičen** □ ekspr. **brezpredmeten**

□ ekspr. **iz trte zvít** *Trditev je iz trte zvita* □ ekspr. **neosnovan**

□ knj.izroč. **nepredmeten** □ ekspr. **ničast** □ knj.izroč. **ničén**² □ ekspr. **ničev**

□ knj.izroč. **ničeven**² □ ekspr. **votel** *Ta skrb je votla*

nèutemeljèni -a -o prid. |ki ne temelji na dejstvih, dokazih|

neutemeljena pritožba □ **neupravičeni** □ ekspr. **brezpredmetni** □ publ. **neo-**

pravičeni □ ekspr. **neosnovani** □ knj.izroč. **nepredmetni** □ ekspr. **ničasti ničasti**

pomislek □ ekspr. **ničévi ničévi izgovor** □ knj.izroč. **ničevni** □ knj.izroč. **nični**

nična opravičila □ ekspr. **votli votli strah** □ ekspr. **votlooki votlooki strah**

nèutemeljèno nač. prisl. |izraža, da dejanje ne temelji na

dejstvih, dokazih| *neutemeljeno obtoževati koga* □ **neupravičeno**

nèutemeljènost -i ž |dejstvo, da kaj ni utemeljeno| *ne-*

utemeljenost sumov □ **neupravičenost** □ publ. **neopravičenost**

□ ekspr. **neosnovanost**

nèutešén -šna -o prid. ►neuresničljiv

nèutešèni -a -o prid. ►neuresničeni

nèutešljív -a -o prid. ►neuresničljiv

nèutolážen -žna -o prid. ►neutolažljiv

nèutolazljív -a -o prid. |ki se ga ne da potolažiti| *neutolazljiv*

otrok □ knj.izroč. **neutolažen**

nèutrúden -dna -o prid. |ki vztrajno in z veliko vnemo opravlja

svoje delo| *neutruden delavec* □ zastar. **neumoren** □ knj.izroč. **neutrudljiv**

nèutrudljív -a -o prid. ►neutruden

nèutrudljívo prisl. ►neutrudno

nèutrudljívost -i ž ►neutrudnost

nèutrúdnó nač. prisl. |izraža, da se dejanje opravlja z veliko

vnemo, vztrajnostjo| *neutrudno pisati* □ zastar. **neumorno**

□ knj.izroč. **neutrudljivo**

nèutrúdnost -i ž |dejstvo, da kdo neutrudno dela| *Pisateljeva*

neutrudnost je vzbujala občudovanje □ knj.izroč. **neutrudljivost**

nèuvidéven -vna -o prid. |ki ne dojema, razume razlogov,

potreb, želja koga drugega in jih pri svojem ravnanju ne

upoštevata| *neuvideven vzgojitelj* □ **nerazumevajoč** □ star. **neumevajoč**

■ protip. **uvideven**

GLEJ ŠE **uvidaven**

nèužítén -tna -o prid. ►slab¹

nèvabljív -a -o prid. ►neprijeten

neváren -rna -o prid.

1. |ki lahko povzroči nesrečo, škodo ali kaj slabega,

neprijetnega sploh| *Opravili so številne nevarne preizkuse z razstrelivom* □ ekspr. **grozeč grozeče grmenje** □ ekspr. **hud**¹ *huda zver* □ star. **opasen**

2. |o katerem se domneva, da bo imel za koga slabe, hude posledice| *nevarna bolezen* □ star. **opasen** □ publ. **rizičen** *rizična situacija*

◆ **smrtno nevaren** □ ekspr. **vratolomen**

GLEJ ŠE **ogroziti**

nèvarljívi -a -o prid. ►zanesljivi 2

nevárni -a -o prid. ►novotvorba ♦2

nevárno¹ nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje, lastnost lahko

povzroči nesrečo, škodo ali kaj slabega sploh| *Požar se je*

nevarno približal naseljem □ star. **opasno**

nevárno² povdk. |izraža veliko verjetnost, da se bo zgodilo kaj

slabega, neprijetnega| *Nevarno je, da se bo v takem vremenu*

prehladil □ ekspr. **nevarnost**²

nevárnost¹ -i ž |možnost nesreče, škode ali česa slabega,

neprijetnega sploh| *Grozi mu velika nevarnost* □ **ogroženost**

□ star. **opasnost**

◆ **smrtna nevarnost** □ življenjska nevarnost

GLEJ ŠE **riziko**

nevárnost² povdk. ►nevarno²

nèvážen -žna -o prid. ►nepomemben

nèvážnost -i ž ►nepomembnost

nèvedé nač. prisl. |izraža, da se dejanje (z)godi brez vednosti

prizadetega| *nevede pohoditi cvetico* □ star. **nevedoma** □ star. **poneve-**

doma

nevédén -dna -o povdk.

1. |izraža, da kdo nima dovolj vednosti, znanja| *Preveč smo*

nevedni, da bi lahko odločali o tem vprašanju □ evfem. **nerazgledan**

□ ekspr. **neumen**² □ evfem. **preprost**

◆ **biti neveden** □ ekspr. **biti puhle glave** □ vznes. **bloditi v mraku**

□ ekspr. **imeti prazno glavo** □ ekspr. **imeti slamo v glavi** □ ekspr. **tavati v temi**

POVEDKOVNIK brezveznik, ignorant, levak, malovednež, nevednež,

nevednica, neznalec, ničevdedec, ničvedec, ničvednež

2. s prislavnim določilom |izraža, da se kdo na kako stroko, področje

slabo spozna| *biti politično neveden* □ slabš. **nepismen** □ star. **neuk**

V teh stvarih je precej neveden

GLEJ ŠE **sprenevedati se**

nevédnež -a m ►neveden 1 povdk. |nevedni

nevédni -ega m |človek, ki mu manjka vednosti, znanja| *poučiti*

nevedne □ knj.izroč. **ignorant** □ star. **malovednež** □ ekspr. **nevednež**

nevédnica -e ž ►neveden 1 povdk.

nevédnost -i ž |dejstvo, da manjka vednosti, znanja|

s študijskim delom odpravljati nevednost □ knj.izroč. **duševni mrak**

□ knj.izroč. **ignoranca** □ knj.izroč. **ignorantstvo** □ star. **neukost**

nevédoma prisl. ►nevede

nèvélik -íka -o prid. ►majhen 1, 2, 3, 4 |manjši

neveljáv -áva -o prid. ►ničvreden

nevèn -éna m ►roža ♦3

nèvenljívi -a -o prid. ►neminljivi

nèvéra -e ž ►dvom |nevernež | nezaupanje | nezvestoba

nèverbálni -a -o prid. ►nebesedni

nevérec -rca m ►ateist

nevéren¹ -rna -o prid. ►nezvest

nevéren² -rna -o povdk. |izraža, da kdo česa ne verjame| *Ne bo*

vam verjel, je preveč neveren □ **nejeveren** □ star. **neverjeten**

nèverjéten -tna -o prid. ▶ neveren² | velik 5

nevérnež -a m ekspr. |kdor česa ne verjame| *Prepričal je celo največje neverneže* □ ekspr. *nejeverni Tomaž* □ star. *nevera*
□ ekspr. *neverni¹* □ ekspr. *neverni Tomaž*

GLEJ ŠE ateist

nevérni¹ -ega m ▶ nevernež

nevérni² -a -o prid. |ki nima vere, verskega prepričanja| *verni in neverni ljudje* □ areligiozni □ nereligiozni □ neverujoči □ star. *nejeverni*

nevérni³ -a -o prid. ▶ nevernež

nevérnica -e ž ▶ ateistka

nevérnik -a m slabš. |za muslimane kdor ne pripada muslimanski veri, zlasti kristjan| *bojevati se proti nevernikom* □ slabš. *džaur*
□ star. *nejevernik*

GLEJ ŠE ateist

nevérnost¹ -i ž ▶ ateizem

nevérnost² -i ž ▶ nezaupanje | nezvestoba

nèverujóci -a -e prid. ▶ neverni²

nèvesél -a -o prid. |ki mu manjka veselosti, dobre volje| *mrk, nevesel človek* □ knj.izroč. *brezradosten*

GLEJ ŠE nezadovoljiv | žalosten 1

nevèsta -e ž |ženska ob poroki in nekaj časa pred njo| *mlada nevesta* □ ekspr. *nevestica* □ nar. *novica*

GLEJ ŠE dekle 2 | snaha

nevèstica -e ž ▶ nevesta

nèveščák -a m ▶ nestrokovnjak

nèvézan -a -o povdk. ▶ neporočen

nèvézani -a -o prid. ▶ moški¹ ♦ |proza

nèvézanost -i ž ▶ samostojnost 1

nèvidljívi -a -o prid. ▶ nevidni

nèvidni -a -o prid. |ki se ne vidi, opazi| *Skozi nevidne razpoke je nepretrogoma pihalo* □ knj.izroč. *nevidljivi*

GLEJ ŠE črnilo ♦2

nevíhta -e ž |močen dež s hudim vetrom, treskanjem| *Nad mestom je divjala nevihta* □ ekspr. *divja jaga*

♦ meteor. *toplotna nevihta* □ meteor. *termična nevihta* □ meteor. *vročinska nevihta*

nevíhtni -a -o prid. ▶ oblak ♦2

nèvisòk -òka -o prid. ▶ majhen 2 | nizek | polvisok

nèvljúden -a -o prid. |ki glede vedenja, ravnanja ni popolnoma v skladu z družabnimi pravili| *nevljuden fant; nevljudno vedenje*
□ ekspr. *nefin* □ ekspr. *negalanten* □ ekspr. *neuglajen* ■ protip. *vljuden*

GLEJ ŠE vljuden 1, 2

nèvmešávanje -a s ▶ politika ♦8

nevémaren -rna -o prid. ▶ malomaren

nevólja -e ž ▶ nejevolja | nesreča 2 | razjeziti se

nevóljen -jna -o prid. ▶ jezen² | nejevoljen

nevóljnik -a m zgod. |v fevdalizmu osebno nesvobodni podložnik|
V tistih časih podložniki niso bili več nevoljniki □ zgod. *nesvobodnik*

□ knj.izroč. *nesvojniki*

nevóljništvo -a s zgod. |v fevdalizmu gospodarsko-družbena ureditev z osebno nesvobodnimi podložniki| *odprava nevoljništva* □ knj.izroč. *nesvojnost*

nevoščljív -a -o povdk. *komu* |izraža, da kdo občuti nezadovoljstvo, da kdo kaj ima, je deležen česa dobrega| *Nevoščljiva ji je zaradi nove obleke* □ nek. pog. *fovš*

nevoščljívost -i ž |občutek nezadovoljstva, da kdo kaj ima, je deležen česa dobrega| *Z novim avtomobilom je vzbujal nevoščljivost* □ nek. pog. *fovšija*

nèvpadljív -a -o prid. ▶ zadržan¹ 3

nevralgíčni -a -o prid. ▶ bolečina ♦2

nevralgíja -e ž ▶ bolečina ♦2

nevrasténični -a -o prid. ▶ bolnik ♦18 | nevrastenija

nevrasteníja -e ž med. |bolezen, ki nastane zaradi izčrpanosti živčevja| *zdraviti nevrastenijo* □ med. *nevrastenični sindrom*
□ knj.izroč. *živčna slabost*

nevrasténik -a m ▶ bolnik ♦18

nèvrédén¹ -dna -o prid. ▶ manjvreden¹

nèvrédén² -dna -o prid. ▶ manjvreden¹ | ničvreden

nèvrédnež -a m ▶ ničvrednež

nèvrédnica -e ž ▶ ničvrednica

nèvrédnost -i ž ▶ manjvrednost 2 | ničvrednost

nèvréme -éna s ▶ vreme ♦1

nèvreténčár -ja m nav. mn., zool. |žival, ki nima vretenčaste hrbtenice| *vretenčarji in nevretenčarji* □ zool. *brezvretenčar* □ biol. *nižja žival*

nevrit -a m nav. mn., anat. |daljši izrastek živčne celice| *dendriti in nevriti* □ anat. *živčno vlakno*

nevritis -a m ▶ vnetje ♦16

nevron -a m anat. |celica v živčevju z vsemi svojimi izrastki|

Prenos dražljajev opravljajo nevroni □ anat. *ganglijska celica*

□ anat. *nerвна celica* □ anat. *prava živčna celica* □ anat. *živčna celica*

nevrotíčni -a -o prid. ▶ bolnik ♦19 | nevroza

nevrotík -a m ▶ bolnik ♦19

névrotransmíter -ja m ▶ prenašalec ♦

névrotransmítor -ja m ▶ prenašalec ♦

nevróza -e ž med. |živčna bolezen duševnega izvora brez organskih okvar| *imeti nevrozo; zdraviti nevrozo* □ med. *nevrotična bolezen* □ med. *psihonevroza*

♦ 1. med. *tesnobna nevroza* □ med. *anksiozna nevroza* □ med. *sindrom*

anksioznosti 2. med. *travmatična nevroza* □ med. *travmatska nevroza*

GLEJ ŠE histerija

nèvsakdánji -a -e prid. ▶ izreden

nèvsiljív -a -o prid. ▶ zadržan¹ 3

nèvsiljívost -i ž ▶ zadržanost 1, 3

nevšéčen -čna -o prid. ▶ neprijeten

nevšéčnež -a m ▶ zoprnež

nevšéčnica -e ž ▶ zoprnica

nevšéčnik -a m ▶ zoprnež

nevšéčnost -i ž ▶ neprijetnost

nevtrálni -a -o prid. ▶ beseda ♦11

nevtrónski -a -o prid. ▶ bomba pp 1

névtrum -a m ▶ spol ♦2

nèvzdrámni -a -o prid. ▶ mrtev² ♦

nevzdřema prisl. ▶ nenehno

nèvzdřžen -žna -o prid. ▶ nezmeren

new age ~ -ea [njú èjdž-] m ▶ doba ♦21

newagevski -a -o [njúèjdžeuski] prid. ▶ gibanje 3♦3

Newtonov -a -o [njútmov-] prid. ▶ zakon² ♦3 | zakon² ♦4

nèzábni -a -o prid. ▶ nepozabni

nèzadósten -tna -o prid. ▶ pomanjkljiv | zadosten

nèzadóstno¹ -ega s ▶ ocena 2♦2

nèzadóstno² prisl. ▶ premalo

nèzadóvljen¹ -jna -o prid. ▶ zadovoljen¹ 1, 2

nèzadóvljen² -jna -o povdk. *s čim* |izraža, da ima kdo negativni, odklonilni odnos do česa| *biti nezadovoljen z odgovorom* □ zastar. *žalosten česa biti žalosten svojih neuspelov* ■ protip. *zadovoljen²*

GLEJ ŠE nejevoljen | zadovoljen²

nèzadóvljív -a -o prid. |ki glede na mogoči kakovostni razpon ne dosega pričakovane, zaželene stopnje| *nezadovoljiv položaj*
□ knj.izroč. *nepovoljen* □ evfem. *nerazveseljiv* □ evfem. *nevesel*

nèzadržán -a -o prid. ▶ sproščen
nèzadržánost -i ž ▶ sproščenost
nèzadržén -žna -o prid. ▶ močen 10 | neustavljiv
nèzadržéván -a -o prid. ▶ močen 10 | velik 5
nèzadržljív -a -o prid. ▶ neustavljiv
nèzah téven -vna -o prid. ▶ lahek 4 | lahkoten 2 | preprost
nèzah tévnost -i ž ▶ preprostost
nèzainteresíranost -i ž ▶ nezanimanje
nèzakljúčen -a -o povdk. ▶ nedokončan
nèzakljúčenost -i ž ▶ nedokončanost
nèzakónček -čka m ▶ otrok 2•2
nèzakónčíč -a m ▶ otrok 2•2
nèzakónít -a -o povdk. | izraža, da kaj z zakonom ni priznано in ni dovoljeno | *Njihovo poslovanje je nezakonito*
 □ nelegalen ■ protip. zakonit
 GLEJ ŠE zakonit
nèzakónítí -a -o prid.
 1. |ki ni v skladu z zakoni, predpisi| *nezakoniti postopek*
 □ nelegalni □ star. nepostavni □ knj.izroč. neregularni □ knj.izroč. piratski
piratsko zajetje prekoceanke ■ protip. zakoniti
 2. |ki ni z zakonom priznan ali dovoljen| *nezakonito plačilno sredstvo* □ nelegalni ■ protip. zakoniti
 3. |ki ne temelji na pravu, na zakonu| *nezakonita vlada*
 □ nelegalni □ nelegitimni ■ protip. zakoniti
 GLEJ ŠE delo 1•5 | oddajnik •1 | zakoniti 1, 2, 3
nèzakónító nač. prisl.
 1. |izraža, da dejanje, stanje ni v skladu z zakoni, predpisi| *nezakonito reševati uradne zadeve* □ neregularno □ knj.izroč. piratsko *piratsko posneta glasba* □ knj.izroč. samozvano *samozvano priti na oblast*
 2. |izraža, da dejanje, stanje ni dovoljeno ali priznано z zakonom| *nezakonito organizirano trgovanje z orožjem*
 □ nelegalno □ podtalno □ knj.izroč. ilegalno □ slabš. mafijsko □ ekspr. na črno □ ekspr. na šverc □ knj.izroč. nedovoljeno
 GLEJ ŠE delati 1•1
nèzakónítost -i ž |dejstvo, da kaj z zakonom ni priznано in ni dovoljeno| *nezakonitost poslovanja* □ nelegalnost □ star. nepostavnost ■ protip. zakonitost
 GLEJ ŠE zakonitost 1
nèzakónski -a -o prid. ▶ otrok 2•1 | otrok 2•2 | skupnost •1
nèzakúhani -a -o prid. ▶ juha •3
nèzamenljív -a -o prid. ▶ nenadomestljiv
nèzamenljívi -a -o prid. ▶ značilni 1
nèzamótan -a -o prid. ▶ nezapleten
nèzamúдно prisl. ▶ hitro 1
nèzanesljív -a -o prid. |ki mu ni mogoče zaupati, da ravna, dela tako, kakor je primerno, zaželeno| *nezanesljiv delavec*
 □ pog. nesoliden
 GLEJ ŠE negotov¹
nèzanímanje -a s |odsotnost hotenja, želje spoznati kaj, ukvarjati se s čim| *nezanimanje mladih za politiko* □ knj.izroč. dezinteresiranost □ publ. nezainteresiranost
nèzanímív -a -o prid. |ki s svojimi lastnostmi ne vzbujajo zanimanja| *nezanimiv pogovor* □ pog. neinteresanten
 GLEJ ŠE dolgočasen | neprilaven
nèzanímívo prisl. ▶ dolgočasno¹
nèzanímívost -i ž ▶ dolgočasnost
nèzapletèn -èna -o prid. |ki se z lahkoto uredi, razreši| *Reševal je nezapletena vprašanja* □ enostaven □ nekomplíciran
 □ knj.izroč. nezamotan
 GLEJ ŠE preprost

nèzapléteno prisl. ▶ preprosto¹
nèzaplétenost -i ž ▶ preprostost
nèzapopadljív -a -o prid. ▶ nerazumljiv 1
nèzapopadljívo prisl. ▶ zelo 1
nèzapopadljívost -i ž ▶ nerazumljivost
nèzaposléni¹ -ega m ▶ brezposelni¹
nèzaposléni² -a -o prid. ▶ brezposelni²
nèzaposlénost -i ž ▶ brezposelnost
nèzasédeni -a -o prid. ▶ mesto¹•4
nèzaslíšan -a -o prid. ▶ izreden | nenavaden
nèzaslíšano¹ prisl. ▶ zelo 3
nèzaslíšano² medm. ▶ sramota²
nèzaslíšanost -i ž ▶ nenavadnost 1
nèzaúpanje -a s |dejstvo, da kdo ni gotov, prepričan o kvalitetah koga, česa| *Nezaupanje do sodelavcev ga je oviralo pri delu; nezaupanje do alternativnih metod zdravljenja* □ nezaupljivost
 □ star. nejevera □ star. nejevernost □ knj.izroč. nevera *Njegove besede so sprejeli z nevero* □ knj.izroč. nevernost² *izraz nevernosti na obrazu*
 □ knj.izroč. nezaupnost
nèzaúpen -pna -o prid. ▶ nezaupljiv
nèzaupljív -a -o prid. |ki nerad zaupa komu, verjame kaj| *nezaupljiv otrok* □ knj.izroč. nezaupen *Brat je zelo nezaupen človek*
nèzaupljívost -i ž |dejstvo, da kdo nerad zaupa komu, da nerad verjame kaj| *Prirojena nezaupljivost mu je preprečevala vključevanje v družbo* □ knj.izroč. nezaupnost
 GLEJ ŠE nezaupanje
nèzaúpnost -i ž ▶ nezaupanje | nezaupljivost
nèzaustavljív -a -o prid. ▶ neustavljiv | velik 5
nèzavédni -a -o prid. ▶ nezavestni² | podzavestni
nèzavédnost -i ž ▶ nezavest
nèzavést -i ž |stanje brez zavesti, zavedanja| *kratkotrajna nezavest* □ stanje nezavesti □ zastar. nesvest □ zastar. nezavednost
 □ zastar. omamica □ omedlevica □ med. koma¹ |popolna, globoka nezavest|
 GLEJ ŠE omedleti | podzavest | zavedeti se 1 | zbuditi • | zbuditi se 2
nèzavéstén -tna -o povdk. |izraža, da je kdo v stanju brez zavesti, zavedanja| *Poškodovanec je bil nezavesten* □ onesveščen
 □ v nezavesti □ star. brezzavesten □ knj.izroč. nepriseben □ zastar. nesvesten²
nèzavéstni¹ -ega m ▶ onesveščenec
nèzavéstni² -a -o prid. |ki poteka, se naredi brez sodelovanja zavesti, volje| *nezavestni gibi* □ star. brezzavestni □ knj.izroč. nezavedni
 GLEJ ŠE podzavestni
nèzavidljív -a -o prid. ▶ težaven
nèzavísen -sna -o povdk. ▶ neodvisen
nèzavzéten -tna -o prid. |ki se ne da zavzeti, osvojiti| *nezavzetna trdnjava* □ ekspr. neosvojljiv
nèzaznamováni -a -o prid. ▶ beseda •11
nèzaznáven -vna -o prid. |ki ga ni mogoče zaznati| *nezaznaven drhtljaj* □ neopazen □ knj.izroč. nečuten
 GLEJ ŠE neopazen
nèzažèlèn¹ -èna -o prid. ▶ neprijeten
nèzažèlèn² -èna -o povdk. |izraža, da kdo kje ni deležen pripravljenosti, da bi ga sprejeli| *V njihovi družbi je nezaželen*
 □ nedobrodošel □ knj.izroč. neželen □ ekspr. odveč
nèzažèlèni¹ -ega m |kdor ni zaželen, dobrodošel| *izogibati se nezaželenih* □ ekspr. nebodigatreba □ nar. odritek
nèzažèlèni² -a -o prid. |ki si ga kdo ne želi, ni pripravljen sprejeti| *Prišlo je tudi nekaj nezaželenih gostov* □ ekspr. nedobrodošli
 □ knj.izroč. neželeni
 GLEJ ŠE nepravilni | pošta •4

nèzbrán -a -o prid. ▶ raztresen

nèzbránost -i ž ▶ raztresenost

nèzdráv -áva -o prid. ▶ bolan

nèzdroljív -a -o prid. |ki se ne da zdrobiti, razbiti| *Zdelo se je, da je skala nezdrobljiva* □ *nerazdrobljiv*

nèzdružlív -a -o povdk. *s čim* |izraža, da kaj po svojih lastnostih, značilnostih s čim drugim ne more sestavljati smiselne, urejene celote| *Novi sklep je nezdržljiv s prejšnjim* □ knj.izroč. *disparaten* *Miselnost obeh znanstvenih del je popolnoma dispartna* □ knj.izroč. *inkompatibilen* □ knj.izroč. *nekompatibilen* □ publ. *nespojliv*

nèzdružlíví -a -o prid. |ki po svojih lastnostih, značilnostih s čim drugim ne more sestavljati smiselne, urejene celote| *nezdržljive zahteve* □ knj.izroč. *disparatni*¹ *disparatni pojmi* □ knj.izroč. *inkompatibilni* □ knj.izroč. *nekompatibilni*

nèzdružlívost -i ž |dejstvo, da kaj po svojih lastnostih, značilnostih s čim drugim ne more sestavljati smiselne, urejene celote| *nezdržljivost podatkov* □ knj.izroč. *disparatnost* *disparatnost nazorov* □ knj.izroč. *inkompatibilnost* *inkompatibilnost javnih funkcij* □ knj.izroč. *nekompatibilnost*

nèzémeljski -a -o prid. ▶ čudovit 1

nèzémški -a -o prid. ▶ čudovit 1

nezgóda -e ž |dogodek, ki povzroča človeku zadrego, neprijeten občutek| *Pripetila se mu je nezgoda, da se je polil s kavo* □ ekspr. *nesreča*

GLEJ ŠE nesreča 1 | nesreča 1•1

nezgódni -a -o prid. ▶ zavarovanje•1

nezgódnostni -a -o prid. ▶ zavarovanje•1

nèzgodovinski -a -o prid. |ki ni vezavano upoštevanju celote dogajanj v preteklosti| *nezgodovinsko gledanje na dogodke* □ knj.izroč. *ahistorični*

nèzgorljívi -a -o prid. ▶ ognjevdržni |opeka•3

nèzgrablív -a -o prid. ▶ nerazumljiv 1

nèzgrešlíví -a -o prid. ▶ značilni 1

nèzlagán -a -o prid. ▶ iskren 2 | odkrit

nèzlagáni -a -o prid. ▶ resnični 2

nèzločésti -a -o prid. ▶ benigni

nèzložnen -mna -o prid. ▶ nezlomljiv

nèzložmlív -a -o prid. |ki se ne da zlomiti| *nezložljiva palica* □ zastar. *nezlozen*

GLEJ ŠE nepremagljiv | neuklonljiv

nèzložžen -žna -o prid. ▶ neskladen | strm²

nèzložženi -a -o prid. ▶ beseda•7

nèzmaglív -a -o prid. ▶ nepremagljiv

nèzoméren -rna -o prid. |ki ne upošteva merila ustreznosti in vključuje pretiravanje| *nezumno uživanje jedi in pijače* □ knj.izroč. *neumerjen* □ star. *nevzdržen*

◆ biti nezmeren □ ekspr. ne imeti mere □ ekspr. ne poznati mere

GLEJ ŠE neizmeren

nèzmogljív -a -o prid. ▶ nerešljiv

nèzmogljívost -i ž ▶ insuficienca | nemoč

nèzmóten -tna -o povdk. ▶ nezmotljiv

nèzmotlív -a -o povdk. |izraža, da se komu pripisuje, da se ne zmoti, ne moti| *Domišljaj si je, da je nezmotljiv*

□ zastar. *nezmoten*

nèzmotlívost -i ž |dejstvo, da se komu pripisuje, da se ne zmoti, ne moti| *Pričakovati nezmotljivost kogar koli je neresno*

□ zastar. *nezmotnost*

nèzmótnost -i ž ▶ nezmotljivost

nèzmóžen -žna -o prid. ▶ impotenten | nesposoben

nèzmóžnost -i ž ▶ impotenca | nesposobnost•

nèznačajen -jna -o prid. |ki pogosto ravna v nasprotju

s svojimi dobrimi načeli, normami, vrednotami|

neznačajen človek □ knj.izroč. *brezznačajen* □ ekspr. *nenačelen*

□ ekspr. *vetrnjaški* ■ protip. *značajen*

◆ biti neznačajen □ ekspr. biti brez karakterja

POVEDKOVNIK brezznačajnejš, neznačajnejš, rit, vetrnica, vetrnjak, vetrogončič

GLEJ ŠE značajen

nèznačajnejš -a m ▶ neznačajen povdk.

nèznačajnost -i ž |dejstvo, da kdo pogosto ravna

v nasprotju s svojimi dobrimi načeli, normami, vrednotami|

Ni mogel prikriti neznačajnosti □ ekspr. *brezhrbteničnost*

□ knj.izroč. *brezznačajnost* □ ekspr. *dvoživkarstvo*

□ ekspr. *vetrnjaštvo*

nèznačilni -a -o prid. |ki stvari, osebe ne določa tako, da bi

jo bilo mogoče razpoznati, ločiti od istovrstnega| *neznačilni*

znak bolezni □ *atipični* □ *netipični* □ knj.izroč. *nespecifični* *nespecifične lastnosti*

nèznajdlív -a -o prid. ▶ neiznajdljiv

neználec -lca m ▶ neveden 1 povdk.

neznàn -ána -o povdk. *komu* |izraža, da kdo ne ve za

obstajanje, lastnosti, značilnosti česa| *Afriška književnost mu*

je neznana □ *nepoznan* □ ekspr. *neznanka* □ knj.izroč. *terra incognita*

□ ekspr. *tuj*

GLEJ ŠE nenavaden

neznánc -nca m |kogar kdo ne pozna in nima z njim

osebnih stikov| *Med vrati se je pojavil neznanec* □ star. *nepoznani*¹

□ ekspr. *neznani obraz*

neznáni -a -o prid.

1. |za katerega obstajanje, lastnosti, značilnosti se ne ve| *neznani predmet* □ star. *nepoznani*²

2. |ki se mu ne priznava posebni pomen in javnost zanj

ne ve| *Iz neznanega občana je postal ugledni politik* □ *anonimni*

□ knj.izroč. *brezimenski* □ knj.izroč. *brezimni* □ ekspr. *nepoznani*²

GLEJ ŠE neznanec | predmet¹ 1•2

neznánka -e ž ▶ izločiti• | neznan

neznánski -a -o prid. ▶ grd | hud¹ 1, 2 | neizmeren | nenavaden | ogromen | velik 5

neznánsko prisl. ▶ hudo³ 1 | mučno² | tem bolj | veliko¹ | zelo 1, 2, 3

neznátén -tna -o prid. ▶ majhen 1, 2, 4 | nepomemben

neznátnež -a m ▶ nepomembnejš

neznátno prisl. ▶ nekoliko²

neznátnost -i ž ▶ jaz²

neznósen -sna -o prid. ▶ hud¹ 1 | slab¹ | strašen 2 | velik 5 | zoprn 1, 4

neznóсно prisl. ▶ hudo² | zelo 3

nèzrèl -éla -o prid. |ki ni zrel, dozorel| *nezrelo sadje* □ *nedozelel*

□ nar. *golen*² □ ekspr. *kisel*¹ *kislo grozdje* □ ekspr. *zelen*² ■ protip. *zrel*

GLEJ ŠE zrel

nèzréli -a -o prid. ▶ maternica•

nèzvenéči -a -e prid. ▶ soglasnik pp

nèzvenljívi -a -o prid. ▶ neminljivi

nezvést -a -o prid. |ki ne vztraja v ljubezenskem razmerju do koga| *nezvest partner* □ zastar. *neveren*¹ ■ protip. *zvest*

◆ biti nezvest □ ekspr. skakati čez ojnice □ ekspr. skakati čez plot

GLEJ ŠE zvest

nèzvestóba -e ž |dejstvo, da kdo ne vztraja v ljubezenskem

razmerju do koga| *Ni se mogel sprijazniti z njeno nezvestobo*

□ zastar. *iznevera* □ zastar. *nevera* □ zastar. *nevernost*² ■ protip. *zvestoba*

GLEJ ŠE zvestoba

nèzvèzen -zna -o prid. ▶ brezvezven

neža -e ž

- bot. bodeča neža □ nar. bodoneža

nèzelèn -èna -o prid. ▶ neprijeten | nezaželen²

nèzelèni -a -o prid. ▶ nezaželeni² | pošta •4

nèzelézni -a -o prid. ▶ kovina •2

nèžen -žna -o prid.

1. |ki ima, kaže do ljudi mil, zelo prijazen odnos; ki vsebuje, izraža mil, zelo prijazen odnos| *nežna ženska; nežni spomini na dom* □ ekspr. **blag** □ ekspr. **mil** □ ekspr. **preblag** □ ekspr. **prenežen**

□ knj.izroč. **subtilen**

2. |ki daje videz občutljivosti, krhkosti| *nežen otrok* □ pog. **cartkan**

□ pog. **delikaten** □ knj.izroč. **gracilen**

3. |ki se ne pojavlja v visoki stopnji, v močni obliki| *nežna barva* □ ekspr. **blag blaga svetloba** □ pog. **delikaten** □ ekspr. **mehek**

□ ekspr. **mehkoben**

GLEJ ŠE lahek 3 | rahel 3

nèžica -e ž ▶ riba 1 pp 4

nèžiti -im nedov. ▶ ljubkovati

nèživ -a -o prid. ▶ neizrazit 1

nèživi -a -o prid. ▶ narava 1 pp | odmrli | živi

nèživljènjski -a -o prid. |ki ne izhaja iz resničnosti, iz

življenja| *neživljenjski pouk* □ ekspr. **akademski pusto akademsko razpravljanje** □ ekspr. **kabinetni kabinetna učnost** □ ekspr. **katedrski** □ ekspr. **mrtvi² sprejeti še en mrtvi odlok** □ ekspr. **papirnati rešiti papirnati problem**

nèžláhten -tna -o prid. ▶ neplemenit

nèžláhtni -a -o prid. ▶ kovina •3

nèžni -a -o prid. ▶ spol •3 | ženstvo

nèžno prisl. ▶ rahlo

nèžnočúten -tna -o prid. ▶ obziren | rahločuten

nèžnočúttje -a s ▶ obzirnost | rahločutnost

nèžnočútnost -i ž ▶ obzirnost | rahločutnost

nèžnordèč -éča -e prid. ▶ rdeč 1 pp 2

nèžnozèlèn -èna -o prid. ▶ zelen² pp 2

ni¹ vez. ▶ niti¹

ni² člen. ▶ ne²

niánsa -e ž ▶ odtenek 1, 2

niansíranost -i ž ▶ obarvanost

nibelúnški -a -o prid. ▶ kitica pp

nícati -am nedov. ▶ kaliti³

nicína -e ž ▶ osoja

nič¹ -- m |kar ne obstaja, ne biva| *razlika med nekaj in nič*

□ knj.izroč. **ničes bit in ničes; Iz ničesa ne nastane nič**

GLEJ ŠE kratko malo 2 | nikakor | obubožati 1 | podcenjevati | prepirati se • | z lahkoto

nič² -- glav. štev.

1. |izraža število nič [0]| *Nič in nič je nič* □ pog. **nula**

2. |izraža izhodiščno vrednost na (merilni) lestvici med pozitivnim in negativnim| *Danes je temperatura blizu nič*

□ pog. **ničla** □ pog. **nula**

GLEJ ŠE vrednost •12

nič³ člen. v nikalnih stavkih |izraža popolno zanikanje| *Nič ne skrbiš za svoje zdravje; To ni nič vredno* □ ekspr. **čisto nič** □ ekspr., v trdilnih stavkih

eno figo *Eno figo si je prizadeval* □ ekspr., v trdilnih stavkih **figo** *Figó ti je mar, kaj povzročáš s svojim ravnanjem* □ ekspr. **kar nič** □ evfem., v trdilnih stavkih **komaj kaj** *Komaj kaj zna povedati* □ ekspr. **nič kaj** *Kljub nevarnosti se nič kaj ne vznemirja* □ ekspr., v trdilnih stavkih **pasjo figo** *Pasjo figo je zadovoljen* □ ekspr. **prav nič**

GLEJ ŠE nikar | veliko¹ | zelo 1

nič⁴ ničesar nedol. zaim. v nikalnih stavkih |izraža nebivanje stvari,

pojava v situaciji, kot jo nakazuje sobesedilo| *Nič ga ne spravi v zadrego* □ pog. **nobena reč** □ pog. **nobena stvar**

nič⁵ povdk. ekspr. |izraža zelo majhno količino, vrednost| *Njegova modrost je prazen nič* □ knj.izroč. **ničes** □ knj.izroč. **ništra** □ knj.izroč. **ništrc**

ničálnica -e ž ▶ nitnica

ničast -a -o prid. ▶ nepomemben | neprepričljiv | neutemeljen

ničasti -a -o prid. ▶ neutemeljeni

ničè¹ -éta m ▶ nepomemben povdk. 1 | nepomembnež

ničè² -éta s ▶ nepomembnež

ničèlni -a -o prid. ▶ ničelnica | točka 1•4 | vodnik 4•2

ničèlnica -e ž teh. |črta, ki kaže v diagramu vrednost nič| *narisati ničèlnico* □ teh. **ničèlna črta**

ničémén -mna -o prid. ▶ manjvreden¹

ničémnica -e ž ▶ ničvrednica

ničémnik -a m ▶ ničvrednež

ničémnost -i ž ▶ ničvrednost

ničémuren -rna -o prid. ▶ nečimrn

ničémurnica -e ž ▶ nečimrnica

ničémurnik -a m ▶ nečimrnež

ničémurnost -i ž ▶ nečimrnost

ničen¹ -čna -o prid. ▶ brezkoristen | majhen 4 | nepomemben | neprepričljiv

ničen² -čna -o povdk. ▶ neutemeljen

ničes -a m ▶ nič¹ | nič⁴

ničev -a -o prid. ▶ brezkoristen | majhen 4 | nepomemben | neutemeljen

ničevédec -dca m ▶ neveden 1 povdk.

ničéven¹ -vna -o prid. ▶ brezkoristen | majhen 4 | nepomemben | neprepričljiv

ničéven² -vna -o povdk. ▶ neutemeljen

ničévi -a -o prid. ▶ neutemeljeni

ničévni -a -o prid. ▶ neutemeljeni

ničévnost -i ž ▶ brezkoristnost | ničevost

ničevost -i ž nav. mn., ekspr. |kar ne predstavlja resnične, prave vrednosti, vrednote| *plehke zabave, slava in druge ničevosti*

□ knj.izroč. **ničévnost** □ knj.izroč. **ničnost**

GLEJ ŠE malenkost 1

ničiti -im nedov. ▶ rušiti 3 | uničevati 4

ničkólikokrat prisl. ▶ velikokrat 1

ničla -e ž |številka nič| *pripisati ničlo* □ pog. **nula**

- ♦ fiz. absolutna ničla □ fiz. absolutno ničlišče

GLEJ ŠE nepomemben povdk. 1 | nič² 2

ničlarica -e ž ▶ moka •4

ničlišče -a s ▶ ničla • | zvezdišče

nični -a -o prid. ▶ neutemeljeni | vodnik 4•2 | vrednost •12

nič nikár člen. zv. ▶ nikar

ničnost -i ž ▶ brezkoristnost | malenkost 1 | ničevost

ničnosten -tna -o prid. ▶ nepomemben

ničprída¹ -a m ▶ ničvrednež

ničprída² -e ž ▶ ničvrednež

ničiti -a -o prid. ▶ končnica •3 | vrednost •12

ničvédec -dca m ▶ neveden 1 povdk.

ničvédnèž -a m ▶ neveden 1 povdk.

ničvréden -dna -o prid. |ki ima negativne moralne last-

nosti| *ničvréden človek* □ slab¹ □ ekspr. **barabinski** □ ekspr. **capinast**

□ ekspr. **capinski** □ ekspr. **fakinski** □ ekspr. **falotski** □ pog. **figav** □ slabš. **gnil**

□ evfem. **lahak** □ slabš. **lopovski** □ zastar. **malodobr** □ evfem. **malopriden**

□ evfem. **malovreden** □ zastar. **nečasten** □ knj.izroč. **nečeden¹** □ evfem. **nečist**

nečist značaj □ slabš. **negoden¹** □ slabš. **nemaren** □ zastar. **neporeden**

□ star. **nepravšen** □ zastar. **nepriden** □ star. **nepridoven** □ nar. **neveljav**
 □ star. **nevreden**² □ evfem. **oporečen** □ slabš. **piškav** □ ekspr. **umazan**²
 □ **podel**² ↗

POVEDKOVNIK gl. sinonimni niz pri ničvrédnež -a m

GLEJ ŠE manjvreden¹

ničvrédnež -a m ekspr. [kdor ima negativne moralne lastnosti]

Presenečen sem v tem človeku prepoznal ničvrédneža □ slabš. **bara-**
ba □ ekspr. **barabež** □ ekspr. **barabica** □ slabš. **barabin** □ slabš. **barabon**
 □ ekspr. **capin** □ slabš. **cigan** □ knj.izroč. **črvivec** □ ekspr. **fakin** □ ekspr. **falot**
 □ slabš. **gnida** □ slabš. **gnoj** □ ekspr. **gnus** □ ekspr. **gnusoba** □ slabš. **gosenica**
 □ ekspr. **grdavš**¹ □ ekspr. **grdavš**² □ ekspr. **grdež** □ knj.izroč. **grdin** □ ekspr. **grdoba**
 □ knj.izroč. **grdobec** □ ekspr. **grdobež** □ knj.izroč. **grdobijan** □ ekspr. **grdobin**
 □ ekspr. **grduh** □ ekspr. **grdun** □ ekspr. **guncvet** □ ekspr. **huncvet** □ nar. **kajon**
 □ zastar. **kanacija** □ slabš. **kanalja** □ vulg. **klinec** □ slabš. **kreatura** □ ekspr. **kujon**
 □ vulg. **kurba** □ vulg. **kurec**¹ □ slabš. **lopov** □ slabš. **lump** □ šalj. **lumpacij**
 □ zastar. **lupežnik** □ star. **maloprid** □ star. **maloprida** □ evfem. **maloprid-**
než □ star. **malopridnik** □ ekspr. **malopridnost** □ evfem. **malovrednež**
 □ slabš. **mrčina** □ slabš. **mrha** □ slabš. **mrhač** □ slabš. **mrhež** □ nar. **mrkaj**
 □ nar. **mršnja** □ zastar. **nečastnež** □ star. **nečed** □ knj.izroč. **nečednež**
 □ knj.izroč. **nečednik** □ star. **nečistnik** □ slabš. **negoda** □ star. **negode**
 □ star. **negodnež** □ slabš. **negodnik** □ slabš. **nemarnež** □ evfem. **nepoklica-**
nec □ evfem. **nepridiprav** □ ekspr. **nesnaga** □ star. **nevrednež** □ zastar. **niče-**
mnik □ star. **ničprida**¹ □ star. **ničprida**² □ ekspr. **obešenjak** □ ekspr. **pacek**
 □ ekspr. **packa** □ vulg. **pička** □ vulg. **pizda** □ slabš. **podgana** □ slabš. **podganar**
 □ nizk. **prase** □ vulg. **prasec** □ nizk. **prasetina** □ nizk. **prасica** □ vulg. **prdec**
 □ ekspr. **prekletnik** □ ekspr. **preklicanec** □ slabš. **prepeljuh** □ ekspr. **pridanč**
 □ ekspr. **razbojnik** □ slabš. **rokomavh** □ slabš. **rokovnjač** □ slabš. **smet**
 □ slabš. **smrad** □ slabš. **snet** □ slabš. **sramotnik** □ slabš. **stenica**² □ slabš. **stonoga**
 □ vulg. **svine** □ vulg. **svinja** □ vulg. **svinjar** □ ekspr. **tolovaj** □ ekspr. **umazanec**
 □ slabš. **uš** □ slabš. **ušivec** □ vulg. **zajebanec** □ slabš. **zanikrnež** □ star. **zanikrnik**
 □ slabš. **zmenе** □ ekspr. **podlež**² ↗

GLEJ ŠE ničvreden povdk. 1

ničvrédni -a -o prid. ▶ prostitutka

ničvrédnica -e ž ekspr. [ženska, ki ima negativne moralne lastnosti] *družiti se z ničvrédnicami* □ ekspr. **capinka** □ ekspr. **ciganka**
 □ ekspr. **grdunka** □ nar. **ludra** □ nar. **macafura** □ evfem. **malopridnica**
 □ evfem. **malovrednica** □ slabš. **negodnica** □ slabš. **nemarnica** □ star. **nevred-**
dnica □ zastar. **ničemnica** □ nizk. **prasička** □ nizk. **prašička** □ slabš. **sramotnica**
 □ ekspr. **pokvarjenka** ↗

GLEJ ŠE prostitutka | vlačuga

ničvrédnost -i ž ekspr. [dejstvo, da ima kdo negativne

moralne lastnosti] *skrivati svojo ničvrédnost* □ ekspr. **barabinstvo**
 □ ekspr. **barabstvo** □ ekspr. **capinskost** □ ekspr. **fakinstvo** □ ekspr. **falotskost**
 □ slabš. **gniloba** □ redk. **grdoba** □ ekspr. **grdobija** □ evfem. **malopridnost**
 □ evfem. **malovrednost** □ evfem. **nečastnost** □ knj.izroč. **nečednost** □ star. **ne-**
vrednost □ zastar. **ničemnost** □ ekspr. **oporečnost**

GLEJ ŠE manjvrednost 1

niháj -a m [premik nihajočega telesa od ene skrajne lege do druge in nazaj] *Nihaji so postali krajši* □ **nihljaj**

nihájni -a -o prid. ▶ čas •5 | doba •20 | vrata 1•5

nihálka -e ž ▶ mreža 1•1 | ura¹ 2•4 | žičnica •5

nihální -a -o prid. ▶ oder •2 | ura¹ 2•4 | vrata 1 pp 2 | vrata 1•5 | žičnica •5

nihanje -a s [premikanje med dvema skrajnima legama, zlasti v časovno enakih presledkih] *hitrost nihanja* □ knj.izroč. **oscilacija**

◆ fiz. **harmonično nihanje** □ fiz. **sinusno nihanje**

GLEJ ŠE omahovanje

nihati -am nedov.

1. [premikati se med dvema skrajnima legama, zlasti v časovno enakih presledkih] *Nihalo niha* □ knj.izroč. **oscilirati**

2. [spreminjati se, menjavati se, zlasti glede na količino, vrednost] *Cene nihajo* □ knj.izroč. **kolebati** □ knj.izroč. **oscilirati**

□ ekspr. **skakati**

GLEJ ŠE bingljati • | omahovati

nihče nikógar nedol. zaim. v nikalnih stavkih [izraža nebivanje osebe v situaciji, kot jo nakazuje sobesedilo] *Nihče se mu ni upal ugovarjati* □ **nobeden** □ knj.izroč. **nikdo** □ zastar. **nobeden človek** □ pog. **noben**
 □ pog. **noben človek** □ ekspr. **noben krst** □ ekspr. **živa duša** □ ekspr. **živi človek** □ ekspr. **živi hudič** □ ekspr. **živi krst** *Živega krsta nisem videl*

GLEJ ŠE nepomemben povdk. 1

nihljáj -a m ▶ nihaj

nihniti -em dov. ▶ zanihati

nika -e ž ▶ frnikola

nikàk -a -o zaim. ▶ noben

nikàkor poudar. člen. v nikalnih stavkih [poudarja zanikano trditev, ugotovitev] *Tega si nikakor ne morem zapomniti; Hudoben ni, nikakor ne* □ ekspr. **absolutno** □ ekspr. **celo** *Dolgočasiti se še celo ne smete* □ ekspr. **daleč**² *Hudoben ni, še daleč ne* □ ekspr. **davno**² *To še davno ni lepota* □ pog. **enostavno**² *Tega si enostavno ne morem zapomniti* □ ekspr. **na noben način** □ ekspr. **ne tako ne drugače** □ ekspr. **od daleč** *Hudoben ni, niti od daleč* □ ekspr. **pod nobenim pogojem** □ zastar. **po nobeni ceni** *Tega po nobeni ceni ne bi storil* □ ekspr. **prav**² □ ekspr. **preprosto**² *Hudoben ni, preprosto ni* □ ekspr. **res**¹ □ ekspr. **resnično**³ □ ekspr. **slučajno** *Hudoben ni, niti slučajno ne* □ ekspr. **sploh**² *Nič slabega ni mislil, sploh ne* □ ekspr. **v ničemer** *V ničemer ga ne razumem* □ ekspr. **v nobenem oziru** *V nobenem oziru se mi ne smliš* □ ekspr. **v nobenem pogledu** *V nobenem pogledu ga ne prekaša* □ ekspr. **v nobenem primeru** □ publ. **v nobenem slučaju** □ star. **vobče** *Kljub velikosti pes vobče ni napadalen* □ ekspr. **vsekakor** *Tega vsekakor ne morem razumeti* □ ekspr. **zaboga**¹ *Njega zaboga ne boš pregovoril* □ ekspr. **za celi svet** □ ekspr. **zagotovo**¹ □ ekspr. **za hudiča** *Za hudiča me ne spravite od tod* □ ekspr. **zanesljivo** □ ekspr. **za nič na svetu** *Za nič na svetu ne grem tja* □ ekspr. **za nobeno ceno** *Za nobeno ceno ne grem tja* □ ekspr. **zares**² □ ekspr. **za ves svet** *Tega za ves svet ne bi storil* □ ekspr. **za vraga** *Za vraga me ne spravite od tod* □ ekspr. **za vse na svetu** *Za vse na svetu ne grem tja* □ ekspr. **za vse nič** *Za vse nič me ne boste pregovorili* □ ekspr. **za zlodeja** □ ekspr. **za zlodja** □ ekspr. **za zlomka** *Za zlomka me ne spravite od tod* □ ekspr. **za živo glavo** *Tega za živo glavo ne bi storil* □ ekspr. **zdaleč** *Hudoben ni, še zdaleč ne* □ ekspr. **zdavnaj** *Ogledali smo si več muzejev, še zdavnaj ne vseh* □ ekspr. **že** *Jaz ti že ne bom kupil tega*

nikàkršen -šna -o zaim. ▶ noben

nikákšen -šna -o zaim. ▶ noben

nikální -a -o prid. ▶ odgovor •1

nikálnica -e ž jezikosl. [beseda, besedna zveza, ki izraža zanikanje] *nikálnica ne* □ jezikosl. **negacija** [prislov, ki izraža zanikanje]

nikàr poudar. člen. z zanikanim velelnikom [krepi prepoved ali željo, da se kaj ne zgodi] *Nikar ne draži psa* □ ekspr., z nezanimim nedoločnikom **bog varuj** *Bog varuj pozabiti, da je nagle jeze* □ ekspr. **nič**³ □ ekspr. **nič nikar** □ zastar. **nikari** □ pog. **zaboga**¹

GLEJ ŠE niti¹

nikári člen. ▶ nikar

nikati se -am se nedov. ▶ frnikolati se

nikdar prisl. ▶ nikoli

nikdo nikógar zaim. ▶ nihče

nikjér mestov. prostor. prisl. zaim. v nikalnih stavkih [izraža, da se

dejanje ne dogaja na nobenem kraju] *Nikjer ne najdem klučca*

□ star. **nikoder**

nikniti -em dov. ▶ ponikniti | vzkltiti

nikóder prisl. ▶ nikjer

nikógar -- -- zaim. ▶ nikogaršnji

nikógaršni -šna -o zaim. ▶ nikogaršnji

nikógaršnji -a -e svoj. zaim. |ki ni last nikogar| *nikogaršnji svet*

□ **nikogaršni** □ star. **nikogar**

nikóli čas. prisl. navadno v nikalnih stavkih |izraža, da se dejanje ne dogaja ob nobenem času| *Nikoli še nisem videl morskega psa* □ **nikdar**

□ ekspr. **ne prej ne pozneje** □ ekspr. **nikdar in nikoli** □ ekspr. **niti enkrat**

□ ekspr. **nobenkrat** □ šalj., v trdilih stavkih **o svetem nikoli** *Denar ti bo vrnil o svetem nikoli* □ ekspr. **svoj živi dan**

nikotínov -a -o prid. ▶ kislina •6

nikotínski -a -o prid. ▶ kislina •6

nílski -a -o prid. ▶ konj •

nímánič -a m ▶ reven¹ 1• | revež¹

nímb -a m ▶ sij •1

nímfa -e ž ▶ dekle 1 | vila

nimfomanija -e ž med. |bolezensko povečana spolna sla žensk po moških| *trpeti za nimfomanijo* □ med. **andromanija**

nímrod -a m ▶ lovec 1

nína velel. medm. |za uspavanje otroka| *Nina, nina, je tiho pela mati*

□ **aja**¹ □ **aja tuta** □ **aja tutaja** □ **aja tutu** □ **nina nana** □ **tuta nina** □ **tutu**

nína nána medm. zv. ▶ nina

nínati -am nedov. ▶ spat

niša -e ž

1. |vdolbina v steni| *Zid krasi niša s kipom* □ knj.izroč. **vzidek**

2. |manjši stranski prostor kot del večjega prostora| *zajtrkovati v jedilni niši* □ knj.izroč. **pristenek**

ništra -e ž ▶ nič⁴

ništrc -a m ▶ nepomemben povdk. 1 | nič⁴

nit níti ž |dolga, tanek skupek vlaken, sesukan okoli svoje osi| *Nit se je pretrgala* □ ekspr. **nitka**

♦ **svilena nit** □ prakt. sp. **svila** □ **svilna nit**

PODPOMENKE bombažna nit, svilena nit⁷, volnena nit

• bot. **prašnična nit** □ bot. **prašna nit**

nítast -a -o prid. |ki je podoben niti| *nítast poganjek* □ **nitav**

nítav -a -o prid. ▶ nitast

níti¹ vez. ▶ ne²

níti² nik. člen. |krepi zanikanje s poudarjenim izključevanjem|

Niti za kruh nimajo □ **še** □ zastar. **ni**² □ zastar. **nikar** *Po značaju mi ni bil nikar malo podoben* □ ekspr. **še celo**

GLEJ ŠE nikoli

nitka -e ž

• elektr. **žarilna nitka** □ elektr. **svetilna nitka**

GLEJ ŠE hifa | marioneta | nit

nítnica -e ž tekst. |nit z zanko ali žica z luknjico, skozi katero je vdeta osnovna nit| *Nitnice dvigajo in spuščajo osnovne niti*

□ tekst. **lučalnica** □ tekst. **ničalnica**

nítramonkál -a m ▶ soliter •

nitrát -a m kem. |sol dušikove kisline ali njen ester| *nitrat in nitriti*

□ kem. **soliter**

nitrátni -a -o prid. ▶ gnojilo •3

nítrobencól -a m ▶ nitrobenzen

nítrobenzén -a m kem. |brezbarvna oljnata, v vodi netopna tekočina| *uporaba nitrobenzena pri izdelovanju mila*

□ kem. **nitrobencol**

nítrocelulózni -a -o prid. ▶ lak •4

nítrolák -a m ▶ lak •4

nítromonkál -a m ▶ soliter •

nivelácija -e ž ▶ izenačevanje

nivelíranje -a s ▶ izenačevanje

nivelírati -am nedov. in dov. ▶ izenačevati | izenačiti | ravnati 1

nivelizácija -e ž ▶ izenačevanje

nivelizírati -am nedov. in dov. ▶ izenačevati | izenačiti

nivó -ja m |višina (ravne) površine česa| *nivo cestišča* □ **ravnina**

□ zastar. **razina**

GLEJ ŠE gladina • | raven¹ | slab² | stopnja 1, 3

níz¹ -a m navadno z rodilnikom |skupek drobnih predmetov, nabranih na vrvici, žici| *niz biserov* □ knj.izroč. **nabor** □ knj.izroč. **naborek**

• jezikosl. **sinonimni niz** □ jezikosl. **sinonimna vrsta**

GLEJ ŠE set² | vrsta 1

níz² predl. ▶ vzdolž²

nízati -am nedov. *kaj na kaj* |spravljati, pritrjevati drobne, navadno istovrstne predmete drugega za drugim na kaj, navadno na vrvico, žico| *nizati bisere na vrvico* □ **nabirati** □ knj.izroč. **nanizavati**

GLEJ ŠE navajati¹

nízati se -am se nedov. ▶ vrstiti se 1

nizdól prisl. ▶ navzdol

nízek -zka -o prid. |ki ima v navpični smeri navzgor razmeroma majhno razsežnost| *nizek grm, hrib* □ evfem. **nevisok** ■ protip. **visok**

GLEJ ŠE majhen 2, 4 | podel² | visok 1 | zamolkel

nízki -a -o prid. ▶ čevelj pp | čevelj •3 | fižol •3 | gradnja pp 3 | hipertenzija | lov¹ •8 | majhen 2• | poceni² | področje •2 | pritličje pp | število 1 pp 10 | število 1•9

nizkoenergijski -a -o prid. ▶ nizkokalorični

nizkofrekvénčni -a -o prid. ▶ ojačevalnik pp 2

nizkokalórični -a -o prid. |ki vsebuje malo kalorij| *nizkokalorični dietni pripravek* □ **nizkoenergijski**

nizkokrílnik -a m ▶ letalo pp 3

nizkonóg -a -o prid. ▶ kratkonog

nizkorásel -sla -o prid. ▶ majhen 2

nízkost -i ž ▶ podlost 1

nizkôta -e ž ▶ podlost 1

nizkôten -tna -o prid. ▶ podel²

nizkôtněž -a m ▶ podlež

nizkôtnica -e ž ▶ pokvarjenka

nizkôtnost -i ž ▶ podlost 1, 2

nizozémški -a -o prid. ▶ daljnogled •2 | jezik 3•42

nizozémščina -e ž ▶ jezik 3•42

nižati -am nedov.

1. *kaj* |delati kaj nižje| *nižati jez* □ **zniževati** ■ protip. **višati**

2. *kaj* |delati, da kaj doseže nižjo stopnjo od predhodne glede na količino, intenzivnost| *nižati davke* □ **zniževati**

□ pog. **zbijati** ■ protip. **višati**

GLEJ ŠE ceniti² 1 | dvigati 2 | spuščati | višati 1, 2

nižati se -am se nedov.

1. |izraža, da kaj postaja nižje| *Gladina jezera se niža* □ **zniževati se** □ ekspr. **spuščati se** ■ protip. **višati se**

2. |izraža, da kaj postopoma dosega nižjo stopnjo od predhodne glede na količino, intenzivnost| *Temperatura se niža*

□ **zniževati se** □ ekspr. **padati**

GLEJ ŠE višati se | zahajati | zmanjševati se

nižáva -e ž ▶ nižina

nižávski -a -o prid. ▶ nižina

niže predl. ▶ pod² 1

nížek -žka m ▶ točka 1•3

nižína -e ž |nizek, razmeroma raven svet| *rodovitna nižina*

□ **nižavski svet** □ **nižinski svet** □ **nižava**

nižíne -ín ž mn., mn. v sin. nizu ▶ dno •1

nižínski -a -o prid. ▶ javor • | nižina

nižji -a -e prid. ▶ matematika • | nevretenčar | sloj pp | sloj • | sodišče 1•9 | uradnik •2 | uslužbenec •

njánja -e ž ▶ varuška

njé --- zaim. ▶ njen

njêga --- svoj. zaim. ▶ nekoč 1 | njegov

njegôv -a -o svoj. zaim. | izraža svojino bitja, osebe moškega ali srednjega spola, ki je govoreči ne enači s seboj in ne ogovarja | *njegov dom* □ star. *njega* *Spoštljivo so se poklonili njega spominu*
GLEJ ŠE cesar

njén -a -o svoj. zaim. | izraža svojino bitja, osebe ženskega ali srednjega spola, ki je govoreči ne enači s seboj in je ne ogovarja | *njen klobuk* □ star. *nje* *Dobro si je zapomnil nje pogleda*

njih --- zaim. ▶ njihov

njihni -hna -o zaim. ▶ njihov

njihov -a -o svoj. zaim. | izraža svojino skupine bitij, oseb, od katerih govoreči nobene ne enači s seboj in nobene ne ogovarja | *njihovo stanovanje* □ star. *njih* *Dobro se spominja njih rodbine* □ zastar. *njihni*

njjin -a -o zaim. ▶ njun

njiva -e ž | del zemljišča za gojenje kulturnih, krmnih

rastlin | *orati njivo* □ ekspr. *njivica* □ nar. *oranica* □ knj.izroč. *ornica*²

□ nar. *leha* | zlasti ožja njiva |

PODPOMENKE ajdišče ↗, deteljišče ↗, hmeljišče ↗, ječmenišče, konopljišče, korenjišče, koruzišče, krompirišče, lanišče, ovisišče, prosišče, repišče ↗

GLEJ ŠE deteljišče | lanišče | pokopališče | strnišče 1 | v ledino •

njivica -e ž ▶ njiva

njívni -a -o prid. ▶ preslica •

njívski -a -o prid. ▶ češnjaka • | ligarica | preslica •

njóki -ov m mn. ▶ svaljek •

njúh -a m ▶ voh

njuhálec -lca m | kdor njuha (tobak) | *Bil je strasten njuhalec*

□ knj.izroč. *nosljač*

njuhálni -a -o prid. ▶ tobak 2•1

njúhanec -nca m ▶ tobak 2•1

njúhanje -a s ▶ tobak 2•1

njúhati -am nedov. *kaj* | vleči vase kaj skozi nos, zlasti tobak |

Navadil se je njuhati □ knj.izroč. *nosljati* □ neknoj. pog. *šnofati*

GLEJ ŠE vohati

njúhniti -em dov. ▶ ponjuhati

njún -a -o svoj. zaim. | izraža svojino dvojice bitij, oseb, od katerih govoreči nobene ne enači s seboj in ne ogovarja | *njuna hiša*

□ zastar. *njjin*

njúriti -im nedov. ▶ godrnjati

NLP NLP-ja [nəlɔpə] m ▶ predmet¹ 1•2

no¹ vez. ▶ ampak² | in¹ 1 | vendar¹ 2

no² spodbuj. člen. | izraža spodbudo, poziv | *No, na dan z besedo*

□ *torej*² □ star. *nu*

nobêden nobênega zaim. ▶ nihče

nóbel¹ --- prid. ▶ eleganten | visoki

nóbel² prisl. ▶ elegantno

nobèn -êna -o nik. zaim. v nikalnih stavkih | za krepitev zanikanja |

Izdelek ne potrebuje nobene reklame □ star. *nikak* □ knj.izroč. *nikakršen*

□ knj.izroč. *nikakšen*

GLEJ ŠE nič³ | nihče | nikakor

nobênkrat prisl. ▶ nikoli

nobilitéta -e ž ▶ gospoda

nobilitíratí -am dov. ▶ poplemenititi

noblésa -e ž ▶ gospoda | gosposkost

nocój čas. prisl. | izraža, da se dejanje (z)godí zvečer v okviru dneva, ki teče v trenutku govorjenja | *Nocój se vídiva; Koncert bo nocój ob osmih* □ *drevi* □ star. *nocój to noč* □ star. *to noč*

nocójšnji -a -e prid. | ki je v zvezi z nočjo ali večerom, ki je, še traja, ki bo prišel ali ki bo minil | *Nocójšnji radijski program je zanimiv* □ *drevišnji*

noč -í ž | čas teme od sončnega zahoda do vzhoda | *Bliža se noč* □ ekspr. *črna noč* □ pesn. *črnokrila noč* □ knj.izroč. *nočca* □ otr. *nočka* □ ekspr. *temna noč* ■ protip. *dan*¹

◆ 1. božična noč □ ver. sveta noč 2. kresna noč □ nar. ivanjska noč

□ nar. šentjanževska noč 3. silvestrska noč □ silvestrovska noč

□ knj.izroč. staroletna noč 4. velika noč □ nar. vuzem

GLEJ ŠE dan¹ | halloween | mrak¹ 3 | nenehno | nocój | obup | ponoči | prenočiti 2 | prostitutka | razlikovati se •

nočca -e ž ▶ noč

nočeválec -lca m ▶ prenočevalec

nočevánje -a s ▶ nočitev | ponočevanje | prenočevanje

nočeváti -újem nedov. ▶ ponočevati | prenočevati 1

nočísčje -a s ▶ bivak | gostišče | prenočišče

nočítev -tve m tur. | oddaja sobe, ležišča za noč | *Lani je imel hotel*

deset tisoč nočitev □ tur. *nočevanje* □ tur. *nočnina*

nočiti -ím nedov. ▶ prenočevati 1, 2

nočka -e ž ▶ noč

nôčni -a -o prid. | ki je določen s časom teme od sončnega

zahoda do vzhoda | *nočna tišina* □ *ponočni* ■ protip. *dnevni*

GLEJ ŠE čepica • 2 | čuvaj • 2 | dnevni | lokal • 2 | metulj pp |

omarica • 1 | ponočnjak | popivanje • | posoda² 1•2 | prostitutka |

strajca • 2

nočnica -e ž bot. | vrtna ali divja rastlina z jajčastimi, nazobčanimi listi in cveti v grozdih | *Nočnica se je razcvetela*

□ knj.izroč. *večernica*

nočnik -a m | veter, ki piha ponoči | *S hribov je pihal nočnik*

□ *ponočnik*

GLEJ ŠE posoda² 1•2

nočnína -e ž ▶ nočitev

noétika -e ž ▶ teorija •

nôga -e ž

1. nav. mn. | okončina, ki se uporablja za oporo trupa, premikanje | *Noga ga boli; iztegniti noge* □ *spodnji ud* □ šalj. *bingelj* □ šalj. *brklja*

□ nar. *cempet* □ nar. *cepel* □ nar. *cepeliga* □ zastar. *kobalja* □ nar. *kompeta*

□ nar. *kopeta* □ slabš. *krača* □ star. *krepel* □ anat. *spodnja ekstremiteta*

□ anat. *spodnja končina* □ anat. *spodnja okončina* □ slabš. *taca* □ *nožica* ↗

□ slabš. *krak*¹ | navadno dolga noga | □ slabš. *nogača* | velika, debela

noga | □ pog. *prekla* | zlasti dolga in suha noga |

◆ 1. desna noga □ desna 2. leva noga □ leva¹ 3. umetna noga □ nožna

proteza

2. | spodnji, zoženi nosilni del priprave, naprave | *Stol ima tri ali štiri noge* □ nar. *nogača*

• zool. *noga polža* □ zool. podplat polža

GLEJ ŠE bingljati • | dirjati | hoditi 1 | hoditi 1•3 | izginiti 4 |

mora | naslonilo • | obuti | odnehati | osamosvojiti se | ovirati 2 • |

podrejati se | razkoračiti se 1 | samostojen² • 1 | spotakniti |

spotikati | sprt | stati³ 1 | stvaren² • 1 | stvaren² • 2 | teči 1 | tolščak |

ustanavljati | ustanoviti | volja • 2 | vstati 1 | vstati 1 pp 1 | vstati 1 pp 2 |

zabingljati • | zbežati

nogáča -e ž ▶ noga 1, 2

nogálnica -e ž ▶ pedal 1

nogálnik -a m ▶ pedal 1, 2

nogavíca -e ž | nav. mn. pleteno oblačilo za na nogo | *obuti*

nogavice; strgati nogavico □ nar. *kalceta* □ ekspr. *nogavička*

□ neknoj. pog. *štumf*

◆ 1. bombažne nogavice □ pog. bombažaste nogavice □ star. pavolnate

nogavice 2. elastične nogavice □ raztegljive nogavice 3. hlačne nogavice

□ pog. hulahunke □ hulahunogavice □ pog. žabe **4. najlonske nogavice**
□ pog. najlonke **5. volnene nogavice** □ star. volnate nogavice □ knj.
izroč. volnenke

PODPOMENKE 1. bombažne nogavice ↗, najlonske nogavice ↗,
volnene nogavice ↗ **2.** dolge nogavice, kratke nogavice

GLEJ ŠE varčevati

nogavičar -ja m ▶ prodajalec pp 1

nogavička -e ž ▶ nogavica

nôgica -e ž ▶ nožica 1

nôgice -ic ž mn., mn. v sin. nizu ▶ nožice

nogomet -éta m |športna igra, pri kateri igralci z brcanjem
spravljajo žogo v gol| *košarka in nogomet* □ šalj. *žogobrc*

GLEJ ŠE igrati ♦ 3 | prvenstvo ♦ 1

nogometáš -a m |športnik, ki goji nogomet| *nogometashi in*
košarkarji □ knj.izroč. *nogometnik* □ šalj. *žogobrc*

nogométni -a -o prid. ▶ čevljev ♦ 4 | igrišče ♦ 2 | moštvo¹ ♦ 2 |
vratar 2 pp | žoga pp | žoga ♦ 1

nogométnik -a m ▶ nogometáš

nógrad -a m ▶ vinograd

nóht -a m |roževinasta ploščica na koncih prstov človeka|
zalomiti noht □ slabš. *krempelj* □ ekspr. *nohtek*

GLEJ ŠE lak ♦ 2 | nalakirati • | pilica •

nóhtek -tka m ▶ noht

nóhtni -a -o prid. ▶ pilica •

nój -a m ▶ nandu

nomadizem -zma m ▶ nomadstvo

nomádka -e ž ▶ popotnica 2

nomádstvo -a s |gospodarska dejavnost, način življenja
nomadov| *prehajanje iz nomadstva v poljedelstvo* □ *nomadizem*

nomenklatura -e ž ▶ poimenovanje ♦ | terminologija 1

nominálni -a -o prid. ▶ mera ♦ 3 | napetost ♦ 1 | sklanjatev ♦ 1

nominántni -a -o prid. ▶ pogodba ♦ 7

nóminativ -a m ▶ imenovalnik | sklon ♦ 4

nóna -e ž ▶ babica 1

nónica -e ž ▶ babica 1

nónkonformíst -a m ▶ nekonformist

nónkonformízem -zma m ▶ nekonformizem

nóno -a m ▶ ded

nón plús últra prisl. zv. ▶ odličen

nónsens povdk. ▶ nesmiselno

nonšalánca -e ž ▶ ravnodušnost | sproščenost

nonšalánten -tna -o prid. ▶ ravnodušen | sproščen

nonšalántno prisl. ▶ ravnodušno 1

nòr nòra -o prid. ▶ bolan ♦ 2 | ljubiti 2 | nerazsoden | neumen¹ |
neumen² 2 | rad 2

norčarija -e ž ▶ norčija

norčäv -áva -o prid. |ki se (rad) norčuje, uganja norčije| *norčäv*
človek □ ekspr. *burkast* □ ekspr. *burkav* □ knj.izroč. *norčljiv*

GLEJ ŠE neumen¹ | šaljiv

norčävö prisl. ▶ šaljivo

norčävost -i ž ▶ norčija | šaljivost

norčè -éta s ▶ neumnež

nôrček -čka m ▶ neumnež

norčeválec -lca m knj.izroč. |kdor se (rad) norčuje iz koga| *Udaril*
je norčevalca □ pog. *zafrikant* □ pog. *zafriklivec*

norčeváti se -újem se nedov. *iz koga* |navadno z besedami
izražati neresen, nespoštljiv odnos do koga| *Rad se norčuje*
iz vsakogar □ ekspr. *briti burke* □ ekspr. *briti norce* □ pog. *delati se norca*
□ star. *delati zijake* □ ekspr. *imeti za bebca koga* □ ekspr. *imeti za bedaka*
koga □ ekspr. *imeti za loleka koga* □ ekspr. *imeti za norca koga* □ ekspr. *imeti*

za pavliho koga □ ekspr. *imeti za pepčka koga* □ ekspr. *imeti za tepčka*
koga □ ekspr. *izposojati si koga* □ nar. *norčkati se* □ evfem. *šaliti se s kom*
□ ekspr. *uganjati burke* □ ekspr. *uganjati norčije s kom* □ pog. *zafrikavati*
koga □ star. *zafrikovati koga* □ vulg. *zajebavati koga* □ ekspr. *zbijati burke*
□ sleng. *zezati koga* □ ekspr. *zganjati burke* □ ekspr. *zganjati norčije s kom*
GLEJ ŠE šaliti se 2

nôrčevski -a -o prid. ▶ čepica ♦ 3

norčija -e ž nav. mn. |neresno, šaljivo dejanje ali ravnanje| *početi*
norčije □ nar. *burk* □ zastar. *gluma* □ knj.izroč. *norčarija* □ knj.izroč. *norčävost*

GLEJ ŠE norčevati se | šaliti se 1

nôrčkati se -am se nedov. ▶ norčevati se | šaliti se 2

norčljiv -a -o prid. ▶ norčäv

nórdijec -jca m |kdor živi v najbolj severnih deželah Evrope ali
je doma iz njih| *nordijci in sredozemci* □ ekspr. *severnjak*

nórdijski -a -o prid. ▶ kombinacija •

nôrec -rca m ▶ bolnik ♦ 10 | bolnišnica ♦ 1 | neumnež | norčevati
se | šaliti se 1, 2 | varati 1 | zatikalo

norênje -a s ▶ blaznenje | hitenje

noréti -ím nedov. ▶ blazneti | fletiti | hiteti 1, 2 | izživljati se • |
neumen² 2 | poditi se | zaljubljen •

nôri -a -o prid. ▶ ajda ♦ | bolezen ♦ 4 | doba ♦ 25 | goba ♦ 5 | vreme ♦ 2

noríca -e ž ▶ bolnica² ♦ 3 | neumnica | zvonček •

noríce -íc ž mn. |nalezljiva bolezen z mehurčki na koži, ki se
pojavlja zlasti pri otrocih| *imeti norice* □ nar. *vetrnice*

noríčica -e ž ▶ neumnica

noríja -e ž ▶ dejanje 1 pp 3 | neumnost¹ 2

nóriški -a -o prid. ▶ konj ♦ 7

noríšnica -e ž ▶ bolnišnica ♦ 1 | zmeda

noríti -ím nedov. *koga* |spravljati v veliko zmedenost, v zmotu| *Ne*
nori ljudi z lepimi besedami □ knj.izroč. *blazniti*

nórka -e ž zool. |kuni podobna, ob vodah živeča žival, ki daje
dragoceno krzno| *gojiti norke* □ zool. *nerc* □ zool. *ponorec* □ zool. *ruska*
vidra

GLEJ ŠE krzno ♦ 6

nórma -e ž

1. nav. mn. |družbeno utemeljeno pričakovanje, kakšno sme, mora
biti kako ravnanje, vedenje, mišljenje| *spoštovati norme; ravnati*
se po splošno sprejetih normah □ knj.izroč., nav. mn., s prilastkom *predpis*
moralni predpisi □ star., nav. mn., s prilastkom *uredba moralne uredbe*

♦ **1.** pravn. *recipirana pravna norma* □ pravn. prevzeta pravna
norma □ pravn. sprejeta pravna norma **2.** knj.izroč. *družbene norme*
□ knj.izroč. *družbene konvencije*

2. |količina dela, ki ga mora delavec opraviti v določenem
času| *Norma je previsoka; zvišati delavcu normo* □ *delovna norma*
□ *normna postavka*

GLEJ ŠE merilo | standard¹

normála -e ž |vrednost tega, kar je v skladu z določenimi
danimi, splošno veljavnimi zakonitostmi| *Višina vode je*
preseгла normalo; pasti pod normalo □ *normalna vrednost*
GLEJ ŠE pravokotnica

normálen -lna -o povdk. ▶ zdrav³ ♦ 2

normalizírati -am dov. in nedov. ▶ urediti 4 | urejati 5

normalizírati se -am se dov. ▶ urediti se 2

normálka -e ž šol. |v stari Avstriji osnovna šola v glavnih mestih
dežel z obsežnim, popolnim učnim programom| *obiskovati*
normalko □ šol. *normalna šola*

normální -a -o prid.

1. |ki je v skladu z določenimi danimi, splošno veljavnimi
zakonitostmi| *normalni utrip srca* □ *naravni naravni potek bolezní*
□ *pravilni pravilni razvoj hrbtenice* ▶ protip. *nenormalni*

2. |ki se zaradi pogostega pojavljanja pojmuje kot merilo v svoji vrsti| *Članek presega normalno dolžino* □ navadni □ običajni □ povprečni

GLEJ ŠE hoja¹ 1•2 | navadni | nenormalni | normala | normalka

normálno prisl. ► jasno⁴ 2

normatív -a m ► merilo | predpis | standard¹

normatívni -a -o prid. ► slovnica •1 | ureditev •

normirati -am dov. in nedov. ► standardizirati | uzakoniti 2

normni -a -o prid. ► norma 2

noroglav -áva -o prid. ► neumen¹

noroglavec -vca m ► neumnež

noroglavka -e ž ► goba pp 4

noroglavo prisl. ► neumno

noroglavost -i ž ► neumnost¹ 2

noróst -i ž ► bolezen •6 | dejanje 1 pp 3 | neumnost¹ 2

nórski -a -o prid. ► čepica •3 | neumen¹

nórša -e ž ► neumnica

norvéščina -e ž ► jezik 3•43

norvéški -a -o prid. ► jezik 3•43 | soliter • | škamp

nós -ú m |naprej štrleči del obraza z odprtina za vohanje| *Ima velik nos* □ slabš. *kumara* □ ekspr. *nosek* □ ekspr. *nosič*

GLEJ ŠE domišljav • | dulec | mlad 1• | neizkušen povdk. 2 |

očitati¹ 1 | premec | prevarati 1 | usekniti se | usekovati se | varati 1 | zavrjen •

nosáč -a m

1. |kdor se poklicno ukvarja z nošenjem, prenašanjem prtljage, zlasti na železniški postaji, v pristanišču| *Nosač je prtljago odnesel v garderobo* □ *šerpa*¹ |pri himalajskih odpravah visokogorski nosač, domačin|

2. |kdor nosi, prenaša kaj sploh| *Nosači so ves dan natovarjali vreče* □ nar. *fakin* □ star. *nosec* □ knj.izroč. *nosilec* □ knj.izroč. *nosilničar*

GLEJ ŠE atlas³

nosàn -ána m ► dolgonosec

nosàt -áta -o prid. ► dolgonos

nôsec -sca m ► nosač 2 | nosilec 1

nosèc -éča -e povdk. navadno v ženskem spolu |izraža, da ima ženska v telesu plod| *Noseča je že četrti mesec* □ med., vet. *graviden* □ star. *nosen* □ star. *samodrug* □ vznes. v *blagoslovljenem stanju* □ star. v *drugem stanu* □ star. v *nosnem stanju* □ nar. v *nošenju* □ nar. v *nošnj* □ star. v *pričakanju* ♦ *biti noseča* □ vznes. nositi otroka pod srcem

noséča -e ž ► nosečnica

noséči -a -e prid. ► nosečnica

noséčnica -e ž |ženska, ki ima v telesu plod| *prehrana nosečnice* □ *noseča ženska* □ ekspr. *bodoča mati* □ prakt. sp. *noseča* □ knj.izroč. *nosna ženska*

noséčnost -i ž |stanje ženske, ki ima v telesu plod| *potrditi*

nosečnost □ *gravidnost* □ knj.izroč. *nosnost* □ knj.izroč. *nošnja*

♦ med. *zunajmaternična nosečnost* □ med. *izvenmaternična nosečnost*

nósek -ska m ► nos

nôsen -sna -o povdk. ► noseč

nosič -iča m ► nos

nosíla -íl s mn. ► nosilnica 1

nosílec -lca m

1. |kdor drži kaj navadno težjega tako, da prehaja vsa teža nanj, in hodi| *nosilci zastave* □ star. *nosec* □ knj.izroč. *nosilničar* □ publ. *nositelj*

2. s prilastkom |kdor dela, si prizadeva, da se kaj kje pojavlja| *nosilci kulture* □ publ. *nositelj*

• **1.** grad. *mostni nosilec* □ grad. *mostnik* **2.** grad. *palični nosilec*

□ grad. *paličje* □ grad. *predalčje* □ grad. *predalčni nosilec*

GLEJ ŠE nosač 2

nosilka -e ž |ženska, ki drži kaj navadno težjega tako, da prehaja vsa teža nanjo, in hodi| *nosilka kipa* □ publ. *nositeljica*

GLEJ ŠE letalonosilka | raketa •2 | vrv •4

nosilni -a -o prid. ► nosilnica 2 | ogrodje 1 | raketa •2 |

steber¹ 1•2 | vloga¹ 1•1 | vrv •4

nosilnica -e ž

1. |v nekaterih deželah priprava s sedežem, ležiščem za nošenje, prenašanje pomembnih oseb, žensk| *nesti na nosilnici* □ knj.izroč. *nosila* □ *palankin* |zaprta nosilnica v indijskem in kitajskem okolju|

2. nar. |večji kos platnenega, vrečevinastega blaga za nošenje sena, stelje| *Zavezala je nosilnico in si jo dala na glavo* □ nar. *nosilna rjuha* □ nar. *rjuha nosilnica*

nosilničar -ja m ► nosač 2 | nosilec 1

nosílnost -i ž |lastnost vozila, naprave glede na največjo dovoljeno, mogočo težo, obremenitev| *nosílnost ladje*

□ knj.izroč. *nosnost*

nosítelj -a m ► nosilec 1, 2

nosíteljica -e ž ► nosilka

nosíti nósim nedov.

1. *kaj* |držati kaj navadno težjega tako, da prehaja vsa teža na osebek, in (večkrat) hoditi| *nositi vreče v mlin* □ ekspr. *cijaziti* □ ekspr. *prenašati* *Ves dan že prenaša vedro okrog* □ neknoj. pog. *troskati* □ ekspr. *vlačiti* □ ekspr. *vleči* □ ekspr. *tovoriti* ▶

2. *kaj* |izraža, da ima kdo na sebi kaj kot oblačilo, opravilo| *nositi stare čevlje*; *Najraje nosi hlače s puloverjem* □ *biti napravljen v kaj* □ *biti oblečen v kaj* □ ekspr. *biti ohomotan v kaj* □ ekspr. *drgniti* *Že pet let drgne isti plašč* □ ekspr. *guliti* □ ekspr. *hoditi v čem* *Navadno hodi v plašču* □ pog. *imeti* *Že spet ima tisti nemogoči brezrokavnik* □ ekspr. *letati v čem* □ ekspr. *tičati v čem*

♦ **1.** *nositi civilno obleko* □ pog. *biti oblečen v civil* □ pog. *biti oblečen v civilni obleki* □ pog. *biti oblečen v civilno obleko* □ pog. *biti v civilu* □ pog. *nositi civil* **2.** *nositi praznično obleko* □ *biti praznično oblečen* □ star. *biti v praznjem*

3. *kaj* |izraža, da je pri osebkju kaj, s čimer razpolaga| *nositi vedno vse ključe s seboj* □ pog. *imeti* □ ekspr. *vlačiti* □ ekspr. *vleči* GLEJ ŠE domišljav • | imeti 2 | nesti 1, 3, 4 | noseč • | obrekovati | obut • | odgovarjati 3 | ponosen •1 | prenašati 1 | prinašati 2 | raznašati | širiti 3 | vojak •1 | zakriviti | zaljubljen • | zanašati 1

nosíti se nósim se nedov. ► domišljav • | hoditi 1 pp 12 | oblačiti se¹ 2 | širiti se 1

nosljáč -a m ► njuhalec

nosljánec -nca m ► tobak 2•1

nosljáti -ám nedov. |govoriti tako, da uhaja zrak tudi skozi nosno votlino| *Težko ga je razumeti, ker noslja* □ knj.izroč. *gognjati* □ knj.izroč. *hohnjati*

GLEJ ŠE njuhati

nósní¹ -a -o prid. ► glas 3•4 | greben • | odprtina pp 1 | pretin • | votlina •2

nósní² -a -o prid. ► noseč | nosečnica | steber¹ 1•2

nosníca -e ž nav. mn. |parna (zunanja) nosna odprtina zlasti pri človeku| *imeti široke nosnice* □ ekspr. *nozdrv*

GLEJ ŠE nozdrv

nósnik -a m ► glas 3•4

nósnost -i ž ► nosečnost | nosílnost

nosoróg -a m |velika žival z zelo debelo kožo in enim ali dvema izrastkoma na glavi| *povodni konji in nosorogi* □ *nosorožec* □ knj.izroč. *rinoceros*

nosorožec -žca m ► nosorog

nostálgíčen -čna -o prid. ► domotožen

nostalgija -e ž ▶ domotožje

nostrómo -a m ▶ vodja 1♦2

noša -e ž navadno s prilastkom | oblačila, oprava, značilna za prebivalce kakega področja, dobe, pripadnike kakega sloja | *nekdanja kmečka noša* □ **kostum** *zgodovinski kostum* □ star. **nošnja**

♦ ljudska noša □ narodna noša

GLEJ ŠE moda

nóšnje -a s ▶ noseč

nôšnja -e ž ▶ brejost | noseč | nosečnost | noša

nót prisl. ▶ noter

nóta -e ž

1. |znak za ton| *poznati note* □ star. **glaska**

2. polit. |uradno pisмено sporočilo ene vlade, države drugi| *izročiti noto* □ polit. **diplomatska nota**

GLEJ ŠE bankovec | barva 3 | zven 2

notábéne velel. medm. |opozarja na trditev v dostavku|

Notabene: zvečer me ne čakaj □ **pomni**

notácija -e ž |sistem znakov za zapisovanje glasbe| *Moderni skladatelji uvajajo nove notacije* □ **glasbena notacija** □ **glasbena pisava** □ **notna pisava**

notár -ja m ▶ duhovnik 1 pp 5

notariát -a m ▶ poklic ♦6

notárski -a -o prid. ▶ poklic ♦6

notebook -a [nôɔdbuk] m ▶ notesnik

notér smer. prostor. prisl. |izraža premikanje ali usmerjenost v zaprti prostor| *stopiti noter* □ pog. **not** □ zastar. **notri** ■ protip. **ven**

GLEJ ŠE nadomestiti 3 | notri | prav² 1 | ven

notés -a m ▶ beležnica

notésnik -a m rač. |manjši prenosni računalnik| *zmogljivost notesnikov* □ rač., žarg. **notebook**

notica -e ž

1. |kratko poročilo, sporočilo, navadno v časopisu| *objaviti notico* □ **časopisna notica**

2. |kratek zapis, pojasnilo, navadno v knjigi| *uvodna študija in notica z biografskimi podatki* □ star. **zaznamek** |kratek zapis, opomba, navadno v uradnem dokumentu| *Zapisniki so imeli kratke zaznamke*

notirati -am nedov. ▶ kotirati | zapisovati

nótni -a -o prid. ▶ glavica² | notacija

notórični -a -o prid. ▶ razvpiti¹ | znani² 2

notórni -a -o prid. ▶ razvpiti¹ | znani² 2

notránji -a -e prid.

1. |ki je znotraj kake celote; ki je bližje sredinski ravnini telesa| *notranji deli stavbe; notranja stran ustnice* □ knj.izroč. **interni** *interni del hiše* □ anat. **medialni** *medialna stran stegna* □ knj.izroč. **znotranji** ■ protip. **zunanj**

2. |ki je, obstaja, izvira znotraj česa| *notranji in zunanji dražljaji; notranji in zunanji vplivi na človekovo naravo* □ knj.izroč. **endogeni** □ knj.izroč. **znotranji** ■ protip. **zunanj**

3. |ki je, poteka znotraj mej države, ozemlja, določene skupnosti, organizacije| *notranja kontrola poslovanja* □ knj.izroč. **interni** ■ protip. **zunanj**

4. |ki je v čem kot neločljivi, opredeljujoči del| *spoznati notranje lastnosti knjižnega jezika* □ knj.izroč. **imanentni**

GLEJ ŠE bolezen ♦10 | dihanje ♦ | drobovje | duševni 2 | endoparazit | entoderm | izločanje ♦ | notranjost 3 | okno 1 pp 2 | oprema ♦3 | rima pp 2 | samogovor ♦ | vnetje ♦7 | znotraj² 1 | zunanji 1, 2, 3 | žleza ♦2

nótranjica -e ž ▶ epilepsija | žleza ♦2

nótranjost -i ž

1. |prostor, ki je znotraj česa; ozemlje, oddaljeno od morske obale, (državne) meje| *Ogledoval si je notranjost hiše; Z obale se je preselil v notranjost* □ **notranjščina** □ knj.izroč. **notrina**

2. |notranji, osrednji del česa| *žareča notranjost zemlje* □ **sredina** □ ekspr. **osrčje**

3. |človekovo čustveno, moralno doživljanje, življenje| *bogastvo pesnikove notranjosti* □ **notranji svet** □ publ. **intima** □ ekspr. **intimni svet** □ ekspr. **osebni svet**

GLEJ ŠE duša 2

nótranjski -a -o prid. ▶ narečje ♦6

notránjščina -e ž ▶ duša 2 | narečje ♦6 | notranjost 1

nótri mestov. prostor. prisl. |izraža stanje ali položaj v zaprtem prostoru| *Sedeli smo notri, zunaj je deževalo* □ **znotraj**¹ □ zastar. **noter** □ pog. **odznatraj** ■ protip. **zunaj**¹

GLEJ ŠE noter | prav² 1 | zunaj¹

notrina -e ž ▶ duša 2 | notranjost 1

nôva -e ž ▶ zvezda 2 pp 1

nováčiti -im nedov. ▶ nabirati 4 | zbirati 3

novák -a m ▶ novinec 1 | začetnik 2

novátor -ja m ▶ inovator

nôvcati -a -o prid. ▶ novi 1

nôvci -ev m mn., mn. v sin. nizu ▶ denar | denar ♦6

nôvčanica -e ž ▶ bankovec

nôvčen -čna -o prid. ▶ bogat 1

nôvčič -a m |novec majhne vrednosti| *Za zastavljeno stvar je*

dobil le nekaj novčičev □ v ljudski pesmi **beli vinar** □ star. **belič** □ zastar. **bor**² □ star. **božjak** □ star. **denarič** □ ekspr. **ficek** □ ekspr. **fičnik** □ nar. **palanka**

□ zastar. **penez** □ star. **vinar**¹

nôvec -vca m |denar v obliki kovinske ploščice krožne oblike, zlasti star| *Starost naselbine so arheologi določili po odkritih novcih* □ **novčič** ↗

PODPOMENKE 1. enostranski novci, nemi novci, nesignirani novci

2. as², aspra, bajok, bec, belič ↗, četrtak, denarij, desetica, dvajsetica ↗, dvanajstak, dvanajstica, dvojača ↗, florint, groš, obol, palanka, patakon, penez, real, sester, sou, štirjak, tretjak, trojača, vinar¹ ↗

GLEJ ŠE dodeliti ♦ | zlatnik

novéla -e ž lit. |krajše pripovedno delo v prozi, navadno z nepričakovanim razpletom| *črtice in novele* □ lit. **noveleta** □ ekspr. **novelica**

noveléta -e ž ▶ novela

novélica -e ž ▶ novela

novémber -bra m |enajsti mesec v letu| *letošnji november*

□ zastar. **listognoj** □ star. **listopad**

nôvi -a -o prid.

1. |ki je nedavno nastal; ki je bil nedavno narejen, ustvarjen| *novi trgovski center* □ knj.izroč. **novonastali** □ zastar. **novcati** |ki je popolnoma nov| *Bil je oblečen v novo, novcato oblačilo* □ knj.izroč. **novoustanovljeni** |ki je bil nedavno ustanovljen|

novoustanovljeno društvo □ knj.izroč. **novozgrajeni** |ki je bil

nedavno zgrajen| *novozgrajeni hotel* ■ protip. **stari**³

2. |ki še ni dolgo v sedanjem, navadno višjem družbenem položaju, stanju| *novi doktorji znanosti* □ salj. **novopečeni**

□ knj.izroč. **novoiimenovani** |ki je bil nedavno imenovan| *novoiimenovani član komisije* □ knj.izroč. **novoiizvoljeni** |ki je bil

nedavno izvoljen| *novoiizvoljeni predsednik*

3. |ki je nadomestil prejšnjega| *novi tok v umetnosti; nova snov za pogovor* □ ekspr. **sveži**

GLEJ ŠE doba ♦21 | duhovnik 1♦1 | kenozoik | krompir ♦1 | liberalizem ♦3 | maša ♦2 | neologizem | neoromantika | novotvorba | politika ♦7 | ponovni | prvi² 2 | sneg ♦3 | srebro ♦1 | stavba ♦1 | sveži 2 | začudeno | zaveza ♦1

novíc -a m ▶ novinec 2

novíca -e ž |navadno neposredno sporočilo o čem novem|

Novica se je hitro razširila □ zastar. **novina** □ zastar. **novost** □ ekspr. **vest**²

GLEJ ŠE nevesta | novinka

novíce -íc ž ▶ časopis

novič¹ -íča m ▶ ženin¹

novič² prisl. ▶ spet¹

novičar -ja m ▶ kurir

novína -e ž ▶ novica | novost | sneg ♦3 | vino

novinar -ja m |poklicni sodelavec časopisa, radia, televizije| *Dal*

je izjavo domačim in tujim novinarjem □ publ. **predstavnik sedme sile**

□ **časnikar** □ **poročevalec** □

novínarka -e ž |poklicna sodelavka časopisa, radia, televizije|

Novínarka je vztrajno raziskovala ozadje afere □ **časnikarka** □

novínček -čka m ▶ novinec 1

novíne -ín ž mn. ▶ časopis

novínec -nca m

1. |kdor je bil nedavno, pred kratkim vključen v kako skupnost, organizacijo| *V pevski zbor so sprejeli več novincev*

□ knj.izroč. **novak** □ ekspr. **novinček**

♦ vojaški **novinec** □ nar. regrut □ rekrut

2. ver. |redovniški pripravnik pred zaobljubo| *novinec pri jezuitih*

□ knj.izroč. **novic**

GLEJ ŠE začetnik 2

novínka -e ž ver. |redovniška pripravnica pred zaobljubo|

novínka pri usmiljenkah □ knj.izroč. **novica**

GLEJ ŠE začetnica 1

novírati -am dov. ▶ prenoviti 3

novitéta -e ž ▶ novost

novočíkar -ja m ▶ metelčičar

novodôben -bna -o prid. ▶ sodoben

novodôbni -a -o prid. ▶ sodobni 1

novodôbnik -a m ▶ sodobnik 2

novodôbno prisl. ▶ sodobno

novodôbski -a -o prid. ▶ gibanje 3♦3

novodôšlec -a m knj.izroč. |kdor je nedavno, pred kratkim prišel|

pozdraviti novodošlece □ knj.izroč. **novodošli**

novodôšli -ega m ▶ novodošlec

novofundládec -dca m ▶ pes pp 1 | pes pp 3

novográdnja -e ž ▶ gradnja | stavba ♦1

nôvogrščina -e ž ▶ jezik 3♦44

nôvogrški -a -o prid. ▶ jezik 3♦44

nôvoimenováni -a -o prid. ▶ novi 2

nôvoizvóljeni -a -o prid. ▶ novi 2

nôvokatolíški -a -o prid. ▶ mladokatoliški

nôvoklasicízem -zma m ▶ neoklasicizem

nôvokrščenec -nca m ver. |kdor je bil nedavno, pred kratkim

krščen| *odrasli novokrščenci* □ ver. **neofit**

novomóden -dna -o prid. ▶ moderen¹ | sodoben

nôvonaséljenec -nca m ▶ priseljenec

nôvonastáli -a -o prid. ▶ novi 1

nôvopečèni -a -o prid. ▶ novi 2

nôvoplatónik -a m ▶ neoplatonik

nôvoplatonízem -zma m ▶ neoplatonizem

nôvoporočènc -nca m ▶ mladoporočenec

nôvoporočènka -e ž ▶ mladoporočenka

novorojênce -ta s ▶ novorojenček

novorojêncek -čka m |otrok do štirih tednov starosti|

Novorojenček je zajokal □ **novorojeni otrok** □ knj.izroč. **novorojenče**

□ knj.izroč. **novorojenec** □ knj.izroč. **rojencek** □ knj.izroč. **rojenc**

novorojênc -nca m ▶ novorojenček

nôvorojêni -ega m ▶ novorojenček

nôvoromántični -a -o prid. ▶ neoromantični

nôvoromántik -a m ▶ neoromantik

nôvoromántika -e ž ▶ neoromantika

novosélec -lca m ▶ priseljenec

novóst -i ž |kar se v določenem okolju prvič uvede, pojavi|

uvajati novosti □ knj.izroč. **inovácija** □ knj.izroč. **novina** □ knj.izroč. **noviteta**

□ knj.izroč. **novota** □ slabš. **novotarija** □ knj.izroč. **novum**

GLEJ ŠE novica

novostrújar -ja m ▶ dekadent

novostrújarski -a -o prid. ▶ književnost 1♦1

novošégen -gna -o prid. ▶ moderen¹ | sodoben

novóta -e ž ▶ novost

novotarija -e ž ▶ novost

novotvórba -e ž med. |skupek izrojenih celic kakega tkiva|

zdraviti novotvorbe □ med. **blastom** □ nestrok. **bula** □ med. **neoplazma**

□ med. **nova tvorba** □ med. **tumor** □ med. **rak**² □

♦ 1. med. **benigna novotvorba** □ nestrok. **benigna bula** □ med. **benigni**

blastom □ med. **benigni tumor** □ med. **nenevarna novotvorba**

2. med. **maligna novotvorba** □ nestrok. **maligna bula** □ med. **maligni**

blastom □ med. **maligni tumor** □ med. **malignom** □ med. **nevarna novo-**

tvorba □ knj.izroč. **pogubna bula** □ knj.izroč. **zločesta bula** □ knj.izroč. **zločesti**

tumor

GLEJ ŠE neologizem

nôvoustanovljêni -a -o prid. ▶ novi 1

novovéški -a -o prid. ▶ sodobni 1

nôvozapádlí -a -o prid. ▶ sneg ♦3

nôvozágrajêni -a -o prid. ▶ novi 1

nôvum -a m ▶ novost

nozdrív -i ž nav. mn. |parna (zunanja) nosna odprtina zlasti pri

konju| *Iz nozdrvi se kadi* □ ekspr. **nosnica**

GLEJ ŠE nosnica

nož nôža m |priprava za rezanje iz rezila in ročaja| *nabrusiti nož*

□ ekspr. **pipec** □ **krivec**¹ □ **nožek** □

♦ 1. agr. **cepilni nož** □ agr. **cepilnik** 2. vet. **kopitni nož** □ vet. **kopitnik**

□ vet. **porezilnik** 3. **steklarski nož** □ nož za steklo 4. **vinogradniški nož**

□ nar. **fovč** □ nar. **fovček** □ **kosir** □ agr. **reznik** □ nar. **vinjak** 5. **zaklepni**

nož □ zastar. **zaklopni nož** 6. **žepni nož** □ nar. **britev** □ nar. **britvica**

□ nar. **nožička** □ ekspr. **žepni nožek** □ ekspr. **žepni nožič** □ ekspr. **žepni**

nožiček

PODPOMENKE 1. **enorezni nož**, **dvorezni nož** 2. **kuhinjski nož**, **lovski**

nož, **mesarski nož**, **steklarski nož** □ **vinogradniški nož** □

GLEJ ŠE bodalo ♦ | **dvoličen** ♦ | **luščilka** | **skalpel**

nôžek -žka m |majhen nož| *žlička in nožek* □ ekspr. **nožič**

□ ekspr. **nožiček** □ knj.izroč. **šiček**¹

GLEJ ŠE nož | nož ♦6

nôži -ev m mn. ▶ ribežen

nožica -e ž

1. |otročka noga| *obvezati ranjeno nožico* □ **nogica** □ ekspr. **nožka**

2. |del šivalnega stroja, ki pri šivanju drži blago| *Šivilja je*

spustila nožico □ **tačka**

nožice -íc ž mn. |obe nogi, zlasti otroški, majhni, kot celota|

Otrok je brcal z nožicami □ **nogice** □ knj.izroč. **nožke**

nožič -íča m ▶ nož ♦6 | nožek

nožiček -čka m ▶ nož ♦6 | nožek

nožička -e ž ▶ nož ♦6

nožišče -a s ▶ podnožišče | vznožje 1

nôžka -e ž ▶ nožica 1

nôžke nôžk ž mn. ▶ nožice

nôžni -a -o prid. ▶ klaviatura ♦ | obok • | pedal 1 | zavora pp

nóžnica -e ž

1. |cevasta priprava za hranjenje, nošenje noža ali nožu podobnega orožja| *potegniti bodalo iz nožnice* □ knj.izroč. **tul**¹

2. anat. |cevasti del spolnega organa, ki poteka od zunanjšega spolovila do maternice| *nožnica in maternica*

□ anat. **vagina**

nráv¹ -a m ▶ narava 2 | navada

nráv² -í ž ▶ morala 1 | narava 2 | značaj

nráven -vna -o prid. ▶ moralen

nrávni -a -o prid. ▶ moralni

nrávno prisl. ▶ moralno 1, 2

nrávnost -i ž ▶ moralnost

nравoslôvje -a s ▶ etika | etika •1

nrávrstveni -a -o prid. ▶ etični | etika | moralni

nrávrstveno prisl. ▶ moralno 2

nrávrstvenost -i ž ▶ moralnost

nù medm. ▶ no¹

núcati -am nedov. ▶ koristiti 1, 2 | potrebovati

núdelj -na m ▶ rezanec

nudíst -a m |pristaš gibanja, ki se zavzema za nagoto, zlasti pri kopanju, športu| *pridružiti se nudistom* □ **naturíst**

nudístični -a -o prid. ▶ društvo •10 | plaža¹ •1

núdití -im nedov. ▶ dajati 1, 2, 4 | imeti 3 | pomagati 1 | ponujati | prodajati | siliti 2 | vsebovati 1

nudízem -zma m |gibanje, ki se zavzema za nagoto, zlasti pri kopanju, športu| *razvoj nudizma* □ **naturizem**

núj -te medm. ▶ dati 6

núja -e ž ▶ nujen | nujnost

nújati -am nedov. ▶ dajati 1, 4 | ponujati | siliti 2

nújen -jna -o povdk. |izraža, da se česa brez nezaželenih, neprijetnih posledic ne da, ne sme opustiti, odložiti| *Ta ukrep je nujen*

□ knj.izroč. **neizogiben** □ knj.izroč. **neodložljiv** □ star. **nepogrešen** □ ekspr. **ne-pogrešljiv** □ knj.izroč. **nuja** □ ekspr. **nujnost**

GLEJ ŠE neizogiben | potreben

nújni -a -o prid. |ki se brez nezaželenih, neprijetnih posledic ne da, ne sme opustiti, odložiti| *nujni opravke* □ knj.izroč. **neizbežni**

□ knj.izroč. **neizogibni** □ knj.izroč. **neobhodni** □ knj.izroč. **neodložljivi**

□ zastar. **preki** □ knj.izroč. **urgentni** ■ protip. **nenujni**

GLEJ ŠE bistveni | center •2 | delež •4 | neizogibni | nenujni |

oddelek 1 •11 | pismo •2 | potrebni | zahteva 1 •2

nújno povdk. ▶ treba 1

nújnost -i ž |dejstvo, da se kaj brez nezaželenih, neprijetnih posledic ne da, ne sme opustiti, odložiti| *nujnost večjega sodelovanja* □ knj.izroč. **moranje** *subjektivno hotenje in objektivno moranje*

□ knj.izroč. **neizbežnost** □ knj.izroč. **neizogibnost** □ knj.izroč. **neobhodnost**

□ knj.izroč. **neodložljivost** □ knj.izroč. **nuja** □ knj.izroč. **urgentnost**

GLEJ ŠE nujen | potrebnost

nukleárka -e ž ▶ elektrarna •

nukleárni -a -o prid. ▶ elektrarna • | energija •3 | fizika • | gorivo •1 | oboroževanje • | orožje •2

nukléol -a m ▶ jedrce 2

núkles -a m ▶ jedro •1 | jedro •2

núla -e ž ▶ nič² 1, 2 | ničla

núlarica -e ž ▶ moka •4

núlti -a -o prid. ▶ točka 1 •4 | vrednost •12

númera -e ž ▶ številka | številka •2

numerácija -e ž ▶ oštevilčenje 1 | številka •6

numérale -a m ▶ števnik

numêrični -a -o prid. ▶ hiperplazija | podatek •4 | številčni | vrednost •11 | znak¹ 1 •4

numerírani -a -o prid. ▶ izdaja 1 •4

numeríranje -a s ▶ oštevilčenje 1

numerírati -am dov. in nedov. ▶ oštevilčiti 1 | številčiti 1

númerus -a m mat. |število, ki ga dobimo pri antilogaritmiranju ali ki ga logaritmiramo| *poiskati logaritmu numerus* □ mat. **antilogaritem**

numerus clausus -a -a [númerus kláuzus] m ▶ vpis •1

núna -e ž ▶ botra | redovnica¹ | teta 2

núnc -a m ▶ boter | duhovnik 1 | stric 2

núnca -e ž ▶ botra | teta 2

núncij -a m ver. |stalni papežev odposlanec v državah, ki imajo diplomatske zveze z apostolskim sedežem| *biti imenovan za nuncijs* □ ver. **apostolski nuncijs** □ ver. **papeški nuncijs**

núnica -e ž ▶ redovnica¹

núnka -e ž ▶ žafran •1

nutricioníst -a m ▶ prehrabenik

nutricíst -a m ▶ prehrabenik

o¹ predl. |z mestnikom za izražanje vsebine predmeta govornega, miselnega, pisnega obravnavanja| *Govori samo o svoji nesreči*
 □ star., z roditeljskim **od** □ ekspr., z roditeljskim **okoli²** □ neustrez. **po debata po tem vprašanju**

GLEJ ŠE ob 1

ó² razpolož. medm. |izraža občudovanje, zadovoljnost, domislek|
O, kako lepa obleka □ **ah** □ **mm** □ **oh** □ **te²** *Tè, te, te, ta pa zna* □ **tete tete, glej ga junaka** □ **ts ts, ta pa zna**

GLEJ ŠE eh | joj² 1, 2 | oh | stoj 2

oáza -e ž |porasla površina z vodo v puščavi| *palme v oazi*
 □ **zelenica**

ob predl.

1. z mestnikom |za izražanje časa, v katerem se kaj dogaja; za izražanje časovne točke, v kateri se kaj zgodi| *Ob nedeljah hodi na sprehode; ob počitnicah* □ **v** *Bilo je v košnji* □ star. **o¹** *o božiču; o žetvi* □ zastar. **po** *Shajali so se po zimskih večerih*

2. z mestnikom |za izražanje okoliščin, ki spremljajo dogajanje| *Rad hodi ven ob lepem vremenu* □ **pri** □ **v**
 □ ekspr., z orodnikom **med³** *odraščati med trdim kmečkim delom*
 □ zastar., z roditeljskim **povodom** *Povodom odkritja spomenika se je zbrala množica ljudi*

GLEJ ŠE čez² 3 | kljub | med³ 3 | poleg² 3 | pri 1, 3 | vzdolž² | z 4

obá -é -é prid. ► radodaren ♦

obábiti se -im se dov. ► oženiti se

obád -a m |velika, muhi podobna žuželka, ki sesa kri| *Obad ga je pičil* □ **brencelj**

obájati -am dov. ► začarati 1

obál -i ž ► obala

obála -e ž |pas zemlje ob morju, jezeru; svet ob morju, jezeru|
stati na obali; kamnita, strma obala □ knj.izroč. **nabrežje** □ star. **obal**

□ knj.izroč. **obmorje** □ knj.izroč. **obrežje** □ knj.izroč. **pobrežje**

♦ **peščena obala** □ knj.izroč. **lido** □ knj.izroč. **žal¹**

• pomor. **pristajalna obala** □ pomor. **operativna obala**

GLEJ ŠE ribolov 1♦

obalíti -ím dov. ► vreči 2

obální -a -o prid. ► plovba ♦2 | ribolov 1 pp 2

obálnen -tna -o prid. ► neroden² | nespodoben | ogromen

obára -e ž |juhi podobna jed iz mesa in zelenjave| *naročiti obaro z žganci* □ nekjn. pog. **ajmoht**

♦ **piščančja obara** □ piščančeva obara

GLEJ ŠE prevretek

obárek -rka m ► prevretek | zvarek² 1

obáriti -im dov. ► blanširati

obárjanje¹ -a s ► blanširanje

obárjanje² -a s kem. |izločanje česa iz raztopine v obliki trdnih ali tekočih delcev| *obarjanje sulfidov iz raztopin*

□ kem. **precipitacija**

obárjati -am nedov. ► blanširati

obárjeni -a -o prid. ► blanširani

obárvanost -i ž |določene poteze, značilnosti česa| *narečna obarvanost jezika* □ **niansiranost** □ **pobarvanost**

obárvati -am dov.

1. *kaj* |dati čemu kako barvo| *Snov je vodo rdečkasto obarvala*

□ knj.izroč. **zabarvati**

2. *kaj* s prislovnim določilom |dati čemu določene poteze, značilnosti| *obarvati jezik z narečnimi besedami* □ knj.izroč. **kolorirati**

□ ekspr. **pobarvati**

GLEJ ŠE pobarvati

obárvati se -am se nedov. |dobiti določeno barvo| *Nebo se je rdeče obarvalo* □ knj.izroč. **zabarvati se**

obáviti -im dov. ► opraviiti

obávljati -am nedov. ► opravljati¹

obcéstni -a -o prid. ► jarek¹ 1♦2 | kamen¹ ♦9

obcéstnik -a m ► kamen¹ ♦9

občān -āna m |kdor stalno živi v občini| *zadovoljevati potrebe občanov* □ nar. **občinar**

GLEJ ŠE dom 2♦3

občāsni -a -o prid. |ki nastopa, se pojavlja, deluje v časovnih presledkih, navadno nedoločenih| *občasno ponavljanje deževja*

□ **periodični** □ **periodni** □ knj.izroč. **obdobni**

GLEJ ŠE stanovanje ♦2 | zaposlitev 2 pp 3

občāsNIK -a m ► časopis pp

občāsno čas. prisl. |izraža, da se kaj pojavlja, deluje v časovnih presledkih, navadno nedoločenih| *občasno se pojavljajoči*

izpuščaji □ **periodično** ■ protip. **stalno**

GLEJ ŠE stalno | včasih 1

občāsnost -i ž |dejstvo, da kaj nastopa, se pojavlja, deluje v časovnih presledkih, navadno nedoločenih| *občasnost pojava*

□ **periodičnost**

ob čāsu prisl. zv. ► pravočasno 1, 2

občečlověški -a -o prid. |ki je v zvezi z vsemi ljudmi, človeštvom| *občečloveške vrednote* □ **splošnočloveški** □ **vsečloveški**

GLEJ ŠE človeški 1

občedržāvni -a -o prid. ► vsedrāvni

občeljūdski -a -o prid. ► ljudski

obceméti -ím dov. ► zadremati

občénārodni -a -o prid. ► vsenarodni

občepéti -ím dov. ► obsedeti | ostati 1, 2

občéstvo -a s |skupnost ljudi glede na duhovne vrednote, miselnost, izročilo| *biti član kakega občestva* □ knj.izroč. **vseobčnost**

GLEJ ŠE človeštvo | družba 1♦2 | država | svet¹ 4, 5

občevālni -a -o prid. ► jezik 3♦46 | sporazumevalni

občevānje -a s

• **spolno občevanje** □ vulg. **fuk** □ vulg. **fukanje** □ vulg. **kavsanje**

□ knj.izroč. **koitus** □ knj.izroč. **kopulacija** □ ekspr. **ljubljenje** □ pog. **seks**

□ pog. **seksanje** □ spolni akt □ spolno dejanje

GLEJ ŠE sporazumevanje | stik 2

občevāti -újem nedov. in dov.

• **1.** **spolno občevati** □ vulg. **fukati** □ vulg. **jebati** □ vulg. **kavsati**

□ knj.izroč. **koitirati** □ ekspr. **ljubiti se** □ evfem. **počenjati tiste reči**

□ pog. **seksati** □ pog. **skupaj spat** **2.** **spolno občevati s kom** □ pog. **biti v**

postelji s kom □ ekspr. **imeti ljubezen s kom** □ **imeti spolni odnos s kom**

□ imeti spolno razmerje s kom □ knj.izroč. iti leč s kom □ ekspr. iti spat s kom □ ekspr. iti v posteljo s kom □ ekspr. ljubiti se s kom □ slabš. pajdašiti se s kom □ vulg. pariti se s kom □ slabš. pečati se s kom □ knj.izroč. poležavati s kom □ pog. položiti koga □ vulg. povaljati koga □ vulg. skurbati se s kom □ slabš. spajdašiti se s kom □ ekspr. spat pri kom □ ekspr. spat s kom □ slabš. spečati se s kom □ slabš. spentljati se s kom □ slabš. spetljati se s kom □ ekspr. telesno se ljubiti s kom □ ekspr. zlesti v posteljo s kom

GLEJ ŠE družiti se | pogovarjati se 1 | sporazumevati se

óbči -a -e prid. ► geografija pp 2 | skupni 3 | splošni

občilo -a s

• množična občila □ publ. množična komunikacijska sredstva □ publ. množični mediji □ publ. sredstva javnega množičnega obveščanja □ publ. sredstva javnega obveščanja □ publ. sredstva množičnega komuniciranja □ publ. sredstva množičnega obveščanja

GLEJ ŠE sredstvo •9

občina -e ž | osnovna družbenopolitična skupnost | *gospodarsko nerazvita občina* □ publ. **komuna**

• katastrska občina □ knj.izroč. katastralna občina

GLEJ ŠE župan

občinar -ja m ► funkcionar ♦ | občan | odbornik •

občinski -a -o prid. | ki je v zvezi z občino | *občinske pristojnosti*

□ publ. **komunalni**

GLEJ ŠE funkcionar ♦ | odbornik • | sirota¹ •1

občinstvo -a s | ljudje, ki se udeležijo kake predstave, prireditve |

Občinstvo je napolnilo dvorano □ **publika** □ knj.izroč. **publikum**

občni -a -o prid. ► ime •6 | splošni | število 1 pp 11

občnost -i ž ► splošnost

občnost -i ž ► splošnost

občrtati -am dov. *kaj* | narediti črto, črte okrog česa | *občrtati*

stopalo □ **obrisati**² □ **očrtati** □ redk. **obrobiti** □ knj.izroč. **orisati**

GLEJ ŠE obkrožiti 2

občrtávati -am nedov. *kaj* | delati (sklenjeno) črto, črte okrog česa | *občrtávati neznane besede v besedilu* □ **občrtovati** □ **obkrožati**

□ **obrisovati**

občrtávati se -am se nedov. ► odražati se

občrtováti -újem nedov. ► občrtávati

občudoválec -lca m | kdor koga občuduje | *pisateljevi občudovalci* □ **častilec** □ sleng. **fen**² □ ekspr. **oboževalec** □ star. **oboževatelj**

□ knj.izroč. **udvorljivec njen vneti udvorljivec**

občudováalka -e ž | ženska, ki koga občuduje | *darilo njegove občudovalke* □ **častilka** □ ekspr. **oboževalka**

občudovánje -a s | čutenje in izražanje zelo pozitivnega odnosa do koga | *občudovanje športnikov* □ knj.izroč. **čudenje čudenje njeni lepoti** □ ekspr. **oboževanje**

občudovánka -e ž ekspr. | ženska, do katere kdo čuti in izraža v zelo veliki meri pozitivni odnos | *hrepneti po svoji občudovánki* □ ekspr. **oboževanka**

občudováti -újem nedov. *kaj* | čutiti in izražati v veliki meri pozitivni odnos do česa | *občudovati naravo* □ ekspr. **čuditi se čemu čuditi se njeni lepoti** □ zastar. **diviti se čemu** □ knj.izroč. **obožavati** □ ekspr. **oboževati**

občút -a m ► občutek 1, 2

občútek -tka m

1. | kar se čutno dojame kot lastnosti predmetnega sveta | *zaznavati svoje občúteke; občútek bolečine* □ zastar. **občút**

□ knj.izroč. **občútje** □ psih. **senzacija**

2. | čustvo kot odziv na zunanje ali notranje dražljaje | *Obšel ga je neprijeten občútek* □ star. **čút** □ zastar. **čutilo** □ zastar. **čútje**²

□ neknj. pog. **filing** □ zastar. **občút** □ knj.izroč. **občútje** □ zastar. **občútljaj**

□ star. **počútek** □ knj.izroč. **počútje** □ knj.izroč. **srh**

♦ 1. **manjvrednostni občútek** □ star. čút manjvrednosti □ knj.izroč. in-

feriorni občútek □ kompleks manjvrednosti □ manjvrednostni

kompleks □ knj.izroč. občútek inferiornosti □ občútek manjvrednosti

2. **mešani občútki** □ nasprotujoči si občútki 3. **večvrednostni občútek**

□ kompleks večvrednosti □ občútek večvrednosti □ večvrednostni

kompleks 4. **občútek preganjanosti** □ ekspr. preganjavica 5. **občútek**

utesnjenosti □ ekspr. občútek stisnjenosti 6. **občútek za orientacijo** □ čút

za orientacijo □ knj.izroč. razvedni čút 7. **občútek zapuščenosti** □ star. čút

zapuščenosti □ knj.izroč. dojem zapuščenosti

3. | sposobnost za dojemanje, presojanje česa | *imeti dobro razviti občútek za čas* □ ekspr. **smisel**

GLEJ ŠE čút 1 ♦ | domnevati | intuicija

občúten -tna -o prid. ► občútljiv¹ | precejšnji

občúten -a -o prid. s prislavnim določilom | ki je v zvezi z določenim čustvenim odnosom | *tragično občútena vsebina pesmi* □ **doživeti**

□ **doživljeni** □ **podoživeti**

občúteno nač. prisl. | izraža, da dejanje, stanje vključuje intenzivno prisotnost čustev | *občúteno peti* □ **doživeto**

občútevanje -a s ► čutenje

občútevat -am nedov. ► čutiti

občútit in občútit -im dov. *kaj* | s čustvi dojeti | *Pesnikovo*

izpoved je šele v zrelih letih prav razumel in občútil □ knj.izroč. **doživeti**

□ knj.izroč. **podoživeti** □ knj.izroč. **prečustvovati** □ knj.izroč. **prečutiti**

□ ekspr. **začutiti**

GLEJ ŠE doživeti 1 | začutiti 1, 2

občútuje -a s s prilastkom | kar izraža določeno duševno stanje,

navadno v umetni | *otožno občútuje pesmi* □ **razpoloženje**

□ **vzdusje** □ sleng. **filing** □ neknj. pog. **štimunga**

GLEJ ŠE občútek 1, 2 | ozračje 3 | razpoloženje

občútljáj -a m ► občútek 2

občútljív¹ -a -o prid.

1. | ki je sposoben občútit, zaznavati | *občútljive blazinice prstov*

□ zastar. **čútljiv** □ zastar. **občúten** □ knj.izroč. **senzibilen**¹

2. | ki je sposoben čutiti, zaznavati, doživljati v visoki stopnji | *To vsebino lahko razume le občútljiva pesniška oseba*

□ knj.izroč. **delikaten** □ ekspr. **mehek** □ ekspr. **mehkočúten** □ knj.izroč. **senzibi-**

len¹ □ knj.izroč. **senzitiven** □ knj.izroč. **subtilen** □ zastar. **živočúten**

GLEJ ŠE dovzet² 1

občútljív² -a -o povdk. za *kaj* | izraža, da ima kdo sposobnost

v razmeroma visoki meri kaj čutiti, zaznavati, doživljati | *biti občútljív za vremenske spremembe; biti občútljív za krivice*

□ **dovzet²** □ ekspr. **alergičen na kaj biti alergičen na lažnivost**

□ ekspr. **preobčútljív** □ knj.izroč. **senzibilen**²

občútljívost -i ž

1. | sposobnost občútit, zaznavati | *preizkušati občútljívost prstov* □ **senzibilnost** □ zastar. **čútljívost** □ zastar. **občútnost**

2. | sposobnost intenzivnega, izostrenega čustvovanja,

doživljanja; kar kaže, odraža to sposobnost | *Za pesnjenje naj*

bi bila potrebna zadostna občútljívost □ **prefinjenost** □ **senzibilnost**

□ knj.izroč. **finost** □ ekspr. **mehkočútnost** □ knj.izroč. **rafiniranost**

□ knj.izroč. **rafinma** □ knj.izroč. **senzitivnost** □ knj.izroč. **subtilnost**

Literarne umetnine so polne jezikovnih subtilnosti

GLEJ ŠE dovzetnost 1

občútnica -e ž ► čútnica

občútnost -i ž ► občútljívost 1

obdáčiti -im dov. ► obdavčiti

obdájati -am nedov. *kaj* | izraža, da je kaj v podobnem prostor-

skem razmerju do česa, kot je obod kroga do središča kroga | *Bukov gozd obdaja jezero* □ **obkrožati** □ **obkroževati** □ pog. **biti okoli**

česa □ ekspr. **biti okoli in okoli česa □ pog. **biti okrog česa** □ ekspr. **biti okrog****

in okrog česa □ ekspr. **objemati** □ zastar. **obkoljati** □ knj.izroč. **obkoljevati**
 □ ekspr. **obrobljati** □ knj.izroč. **ograjati**² □ knj.izroč. **ograjevati** □ knj.izroč. **okrožati**
 □ knj.izroč. **okroževati** □ knj.izroč. **okvirirati** □ knj.izroč. **okvirjati** □ knj.izroč. **opasovati**
 □ knj.izroč. **openjati** *Kratka rokava ji ljubko openjata nadlakti*
 □ knj.izroč. **robiti** □ knj.izroč. **uokvirjati** □ knj.izroč. **zaobjemati**
 □ knj.izroč. **zastavljati**¹ *Hribi zastavljajo ravnino*

GLEJ ŠE častiti²

obdájati se -am se nedov. ► družiti se

obdaritev -tve ž ► obdarovanje

obdariti -ím dov. *koga* | dati komu darilo, dar | *Obdarili so jih z denarjem in dragocenostmi; obdariti otroke za novo leto* □ **obdarovati**
 □ zastar. **nadariti** □ star. **oblagodariti** *Gospodar ga je bogato oblagodaril*

obdarjenec -nca m ► obdarovanec

obdarjeni -ega m ► obdarovanec

obdarjenost -i ž ► nadarjenost

obdarovánec -nca m | kdor dobi darilo, dar | *navesti imena obdarovancev* □ **obdarjenec** □ **obdarjeni** □ **obdarovani**

obdarováni -ega m ► obdarovanec

obdarováanje -a s | dejanje, s katerim se komu kaj da, podari | *novoletno obdarovanje otrok* □ **obdaritev**

obdarováati -újem dov. ► obdariti

obdáti -ám dov. *kaj* s čim | narediti, da je kaj okrog česa | *Mesto so obdali z obzidjem* □ knj.izroč. **obkrožiti** □ star. **obstaviti** □ knj.izroč. **opasati**
 □ knj.izroč. **uokvirirati** *uokvirirati vrt z živo mejo* □ knj.izroč. **zastaviti**¹

GLEJ ŠE obstopiti | počastiti

obdáti se -ám se dov. ► potrpežljiv ♦

obdávčenje -a s

• ekon. **linearno obdávčenje** □ ekon. **proporcionalno obdávčenje**

GLEJ ŠE obdavčitev

obdávčnost -i ž | obveznost, da mora kdo plačevati davek za kaj | *enakomerna obdávčnost prebivalstva* □ **obdavčitev**

obdavčitev -tve ž | določitev davka, davščine | *obdavčitev dohodkov* □ **obdavčenje**

GLEJ ŠE obdavčenost

obdávčiti -im dov. *kaj* | odmeriti, predpisati davek, davščino | *obdavčiti premoženje* □ nar. **obdačiti**

obdélanost -i ž | dejstvo, da je zemlja načrtno pripravljena za saditev, sejanje | *Zemlja ob ustrezni obdélanosti dobro rodi*
 □ **obdelava**

obdélati -am dov.

• teh. **mehansko obdelati** □ teh. **mehanično obdelati**

GLEJ ŠE natepsti | predelati 3, 4 | pregovoriti | preučiti | raziskati | skritizirati

obdeláva -e ž

• 1. glasb. **motivna obdelava** □ motivična obdelava 2. teh. **toplotna obdelava** □ teh. **termična obdelava**

GLEJ ŠE obdelanost | obdelovanje

obdelávati -am nedov. ► obdelovati 1

obdeloválni -a -o prid. ► stroj ♦6 | zemljišče ♦2

obdelováanje -a s | načrtno pripravljavanje zemlje in sajenje, sejanje vanjo | *moderni način obdelovanja zemlje* □ **obdelava**

GLEJ ŠE obravnava 1

obdelováati -újem nedov.

1. *kaj* | načrtno pripravljati zemljo in vanjo saditi, sejati | *obdelováati zemljo* □ **obdelavati** □ star. **kmetovati**

2. *kaj* | z orodjem, strojem ali določenim postopkom dajati čemu določeno obliko, lastnost | *Pred uporabo kože obdelujejo*

□ **preparirati** *preparirati hmelj*

GLEJ ŠE gnesti | kritizirati | obravnavati 2 | predelovati 3 | pregovarjati | preučevati | tepsti

obdelováati se -újem se nedov. ► tepsti se

obdévati -am nedov. ► oblagati 1 | zlagati 2

obdírjati -am dov. ► obhoditi 1 pp | obkrožiti 1 pp

obdivjáti -ám dov. ► obhoditi 1 pp | pobesneti | podivjati 2

obdóbje -a s | omejeno trajanje, v katerem se kaj dogaja, zgodi; omejeno trajanje v življenju, bivanju | *daljša padavinska obdobje v jeseni; najtežje obdobje v njegovem življenju* □ **doba** □ **razdobje**
 □ knj.izroč. **perioda** □ knj.izroč. **poglavje** *najtežje poglavje v njegovem življenju*

♦ **vmesno obdobje** □ knj.izroč. **vmesje**

GLEJ ŠE čas 2 | doba | doba ♦7

obdóbni -a -o prid. ► občasni

obdolžèn -éna -o povdk. ► obtožen

obdolžènc -nca m pravn. | oseba, zoper katero teče preiskava ali je vložena obtožnica, obtožni predlog, zasebna tožba | *omogočiti obdolžencu obrambo*

□ knj.izroč. **obdolženi**

GLEJ ŠE obtoženec 1

obdolžèni -ega m ► obdolženec

obdolževáanje -a s ► obtoževanje

obdolževáati -újem nedov. ► obtoževati

obdolžítev -tve ž ► obtožba

obdolžítati -ím dov. ► obtožiti

obdógniti -em dov. ► odrgniti 1, 2

obdógniti se -em se dov. ► podrgniti se

obdógnjen -a -o prid. ► odrgnjen

obdórsan -a -o prid. ► odrgnjen

obdórsati -am dov. ► odrgniti 2

obdržáti -ím dov. *kaj* | narediti, da kaj ne preide k drugemu, drugam; narediti, da kaj ne preide v last drugega | *Nekaj stvari je obdržal, drugo je razdelil; Posestvo je zapustil sinu, le sadovnjak je obdržal* □ knj.izroč. **pridržati** □ publ. **zadržati**

GLEJ ŠE ohraniti 2 | zadržati 7 | zapomniti si

obdržáti se -ím se dov. | oprijemajoč se česa ne prenehati biti kje | *S težavo se je obdržal na konju* □ knj.izroč. **vzdržati se**

GLEJ ŠE ohraniti se

obducènt -ènta m med. | kdor preiskuje truplo z rezanjem, odpiranjem zaradi ugotovitve vzroka smrti | *Obducent je potrdil vzrok smrti* □ star. **disektor** □ star. **prosektor**

□ knj.izroč. **razteleševalec**

obducíranje -a s ► obdukcija

obdúkcija -e ž med. | preiskovanje trupla z rezanjem, odpiranjem zaradi ugotovitve vzroka smrti | *obdukcija ponesrečencev* □ med. **obducíranje**

obdukcíjski -a -o prid. ► razteleševalni

ob dvanájstih prisl. zv. ► opoldne²

obéčati -am dov. ► obljubiti 1, 2

obečávati -am nedov. ► obljubljeni 1

obèd -éda m ► kosilo

obédni -a -o prid. ► miza ♦1

obédnica -e ž ► jedilnica

obedoválnica -e ž ► restavracija¹

obedováati -újem nedov. ► kositi¹

óbel óbla -o prid. ► okrogel¹ 1

obéla -e ž ► zabela

obeléti -ím dov. ► pobeleti

obeléžba -e ž ► označitev | znak¹ 1

obeleževáati -újem nedov. ► označevati 1 | značilen ♦

obeléžje -a s ► znamenje 2

obelísk -a m ► spomenik

obelíti¹ in obéliti -im dov.

1. *kaj* |narediti kaj bolj belo ali razbarvati| *obeliti perilo, platno*;

Skrbi so mu obelile lase □ **pobeliti** □ star. *ubeliti* □ knj.izroč. *zbeliti*

♦ friz. *obeliti lase* □ friz. *pobeliti lase*

2. *kaj* |odstraniti lubje z debla, veje drevesa| *obeliti smreko* □ **olupiti**

□ **omajiti** □ nar. *izmezgati* □ gozd. *odrzati* □ nar. *olíčiti* □ zastar. *omužiti* □ star. *ube-*

liti □ gozd. *zdrzati* □ gozd. *podbeliti* |odstraniti lubje v obliki pasu|

GLEJ ŠE **pobeliti**

obelíti² in obéliti -im dov. ▶ **zabeliti**

obéljeni -a -o prid. ▶ lasje ♦1 | les ♦36

obelodániti -im dov. ▶ izdati¹ 1 | objaviti

obelodánjen -a -o prid. ▶ iziti

obênem¹ prisl. ▶ hkrati¹ 1, 2

obênem² člen. ▶ hkrati²

óberlájtnant -a m ▶ poročnik¹

obéróč prisl. ▶ radodaren ♦

óberst -a m ▶ polkovnik

obések -ska m |okrasni predmet, ki se kam obesi| *stekleni obeski*

na lestencu □ star. *navesek*

GLEJ ŠE **amulet**

obésiti -im dov. *kaj* |namestiti kaj tako, da je oprto, pritrjeno

zgoraj in visi| *obesiti perilo* □ ekspr. *porazobesiti* □ ekspr. *razobesiti*

□ knj.izroč. *razvesiti*

GLEJ ŠE **izobesiti** ♦ | naložiti 4 | naprtiti 2 | natvesti | opustiti |

pripisati 2

obésiti se -im se dov. ▶ nasloniti se | pridružiti se 1

obešalíšče -a s ▶ morišče

obešálnik -a m |priprava s kavljí, na katero se obešajo oblačila;

palici podobna priprava s kljuko za nameščanje oblačil pri

obešanju| *dati plašč na obešalnik*; *pribiti obešalnik na steno*

□ knj.izroč. *obešalo*

obešálo -a s |priprava, na katero se kaj obeša| *sneti zajemalko z*

obešala □ redk. *vešalo*

GLEJ ŠE **obešalnik**

obešanje -a s ▶ usmrtitev pp

obešanka -e ž |ključavnica z ukrivljenim paličastim delom, s

katerim se ta pri zaklepanju namesti na kaj| *zakleniti skrinjo z*

obešanko □ *žabica* □ knj.izroč. *viseča ključavnica*

obešati -am nedov.

1. *kaj* |nameščati kaj tako, da je oprto, pritrjeno zgoraj in visi|

obešati perilo □ ekspr. *navešati navešati slike* □ knj.izroč. *razobešati*

□ knj.izroč. *razvešati* □ nar. *vesiti*

2. *koga* |usmrcévati tako, da si kdo z lastno težo zategne zanko

okoli vratu| *obešati talce* □ nar. *vesiti*

GLEJ ŠE **izobešati** | nalagati¹ 3 | pripisovati 2 | tvesti

obešati se -am se nedov. |oprijemati se navadno z rokami tako,

da se noge ne dotikajo tal| *Otroci plezajo in se obešajo po vejah*

□ nar. *vesiti se*

GLEJ ŠE **pridruževati se** 1 | sklanjati se | zasledovati

obešen -a -o prid. ▶ viseti 1

obešenec -nca m |kdor je usmrčen tako, da si z lastno težo

zategne zanko okoli vratu| *sneti zanko obešencu z vratu*

□ ekspr. *obešenjak*

obešeni -a -o prid. ▶ strop ♦4

obešenják -a m ▶ lahkomiselnéž | neresen povdk. | ničvrednéž |

obešenec

obešenjáški -a -o prid. ▶ humor ♦ | neresen

obèt -éta m ▶ dar ♦2 | možnost 2 | obljava | pričakovanje

obetajóč -a -e prid. ▶ obetaven

obetajóče prisl. ▶ obetavno

obétati -am nedov. ▶ groziti 1 | napovedovati 1, 2 | obljubljeti 1, 2

obétati se -am se nedov. ▶ kazati 2

obétati si -am si nedov. ▶ pričakovati 2

obetáven -vna -o prid. |ki s svojimi lastnostmi utemeljuje

pričakanje pozitivnega, ugodnega razvoja| *obetaven igralec*;

obetaven začetek □ *obetajóč* □ star. *kazen²* □ star. *nadepoln*

□ knj.izroč. *nadobuden nadobuden pesnik*

obetávno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje utemeljuje

pričakanje pozitivnega, ugodnega razvoja| *obetavno se*

nasmehñiti □ knj.izroč. *obetajóče*

obgláviti -im dov. *koga* |usmrtiti z odstranitvijo glave|

obglaviti upornike □ star. *dejati ob glavo* □ star. *deti ob glavo*

□ evfem. *prikrajšati za glavo* □ ekspr. *skrajšati za glavo* □ ekspr. *sneti*

glavo komu □ ekspr. *vzeti glavo komu* □ *giljotinirati* |obglaviti

z giljotino|

GLEJ ŠE **usmrtiti** pp 1

obglávljati -am nedov. ▶ usmrcévati pp

obglávljen -a -o povdk.

• **biti obglavljen** □ star. **končati pod giljotino** □ star. **končati pod mečem**

obglávljenje -a s |usmrtitev z odstranitvijo glave| *obglavljenje*

upornikov □ zastar. *glavosek*

obglódati -am dov.

1. *kaj* |z glodanjem načeti, poškodovati| *Zajci so obglodali*

drevesca □ *naglodati* □ *oglodati*

2. *kaj* |z glodanjem odstraniti del česa| *obglodati skorjo kruha*

□ *oglodati*

obglodávati -am nedov. ▶ glodati

obgodrnjáti -ám dov. ▶ skritizirati

obgovárjati -am nedov. ▶ ogovarjati 1

obgovoríti -ím dov. ▶ ogovoriti 1

obgradíti -ím dov. ▶ ograditi

obgrísti -grízem dov. ▶ ogristi 1

obgrízen -a -o prid. ▶ ogrizen 2

obgrizováti -újem nedov. ▶ obirati 2 | ogrizovati

obhájati -am nedov. ▶ praznovati | prevzemati 4

obhajílo -a s ▶ telo ♦2

obhód -óda m |pot, ki jo kdo opravi z določenim namenom|

obhod častne čete □ knj.izroč. *obhodnja*

♦ 1. **izvidniški obhod** □ **izvidni obhod** 2. **nardp. jurjevski obhod**

□ knj.izroč. *jurjevska obhodnja* 3. **voj. patroljni obhod** □ **voj. patrolni**

pohod

GLEJ ŠE **parada** ♦

obhodíti -hódim dov.

1. *kaj* |hodeč priti okrog česa| *Gozd je obhodil v eni uri*

□ **obiti** □ knj.izroč. *zaobiti*

PODPOMENKE obdirjati, obdivjati, obletati², obleteti, obteči

2. *kaj* |izraža prisotnost koga na več mestih imenovan-

ega področja| *Obhodil je skoraj že vse hribe v okolici* □ **obiti**

□ **prehoditi** □ ekspr. **obiskati** □ ekspr. **oblaziti** □ ekspr. **oblesti**

□ ekspr. **obrati** □ ekspr. **obresti²** □ ekspr. **obromati**

GLEJ ŠE **obiskati**

obhódni -a -o prid. ▶ patrolja ♦

obhódnica -e ž ▶ patrolja ♦

obhódnik -a m **nardp.** |kdor hodi od hiše do hiše in s petjem

ali igranjem želi srečo| *Obhodniki so zapeli in zaplesali*

□ **nardp. kolednik** |zlasti med 25. decembrom in 6. januarjem|

obhódnja -e ž gozd. |čas, po katerem se lahko ponovi

sekanje na istem prostoru| *dolžina obhodnje pri bukvi*

□ gozd. *turnus sečnje*

GLEJ ŠE **obhod** | **obhod** ♦2

običaj -a m |kar se v ustaljeni obliki ponavlja (iz roda v rod) ob določenem človekovi dejavnosti, dogajanju| *ohranjati običaje*

□ navada □ tradicija □ nardp. šega ženitovanjske šege

◆ ljudski običaji □ nardp. ljudske šege □ knj.izroč. narodni običaji

GLEJ ŠE običajno

običajni -a -o prid. |ki se uporablja ob določenih priložnostih| *Spregovoril je nekaj običajnih fraz* □ ekspr. konvencionalni

□ zastar. obični □ ekspr. standardni

GLEJ ŠE navadni | normalni 2 | vsakdanji

običajno povdk. |izraža, da je imenovano dejanje, stanje zaradi pogostega ponavljanja ustaljeno| *Pri nas je običajno, da kuhamo doma* □ navada □ običaj □ v navadi □ knj.izroč. uzus

običajnost -i ž ▶ navadnost

obični -a -o prid. ▶ običajni

obil -a -o prid. ▶ obilen 1

obilen -lna -o prid.

1. |ki je po količini, vrednosti zelo velik| *obilen plen; obilen zajtrk* □ bogat □ odličen □ ekspr. kraljevi kraljevi zajtrk □ ekspr. kraljevski kraljevski zajtrk □ knj.izroč. lukulski lukulska večerja □ ekspr. masten masten plen □ zastar. obil □ knj.izroč. opulenten □ ekspr. razkošen razkošen zajtrk

2. |ki ima razmeroma veliko razsežnost glede na obseg, širino| *Sprejela jih je obilna ženska* □ knj.izroč. korpulenten □ zastar. telesnat

□ ekspr. zajeten □ knj.izroč. znaten

GLEJ ŠE debel 2 | velik 1, 4

obilica -e ž ▶ veliko² | veliko²

obilje -a s ▶ bogat 1 ◆ | izobilje | veliko¹ | veliko²

obilno mer. prisl. |izraža, da je kaj po količini, vrednosti zelo veliko| *obilno poplačani trud* □ bogato □ ekspr. kraljevsko

□ knj.izroč. obilo²

GLEJ ŠE veliko¹

obilnost -i ž |dejstvo, da ima kdo razmeroma veliko razsežnost glede na obseg, širino| *Ženska je bila gibčna kljub precejšnji obilnosti* □ knj.izroč. korpulentnost □ ekspr. zajetnost

GLEJ ŠE izobilje | veliko²

obilo¹ -- 5 merni izraz ▶ veliko¹

obilo² prisl. ▶ obilno | veliko³ 1

obilo³ štev. ▶ veliko²

obilokrat prisl. ▶ velikokrat 1

obilost -i ž ▶ izobilje | veliko²

obímčkati -am nedov. in dov. ▶ objemati 1

obiráč -a m ▶ obiralec | obiralnik | trgač

obirálec -lca m |kdor s trganjem odstranjuje sadeže, plodove z drevesa, rastline| *obiralec češenj* □ obirač

GLEJ ŠE obrekljivec

obirálka -e ž ▶ obrekljivka

obirálnik -a m |priprava za obiranje sadja| *obirati jabolka z obirálnikom* □ obirač

obiranje -a s ▶ obotavljanje | omahovanje

obirati -am nedov.

1. *kaj* |s trganjem odstranjevati sadeže, plodove z drevesa, rastline| *obirati jabolka* □ obtrgavati obtrgavati grah □ odtrgavati

2. *kaj* |z grizenjem, rezanjem odstranjevati meso s kosti| *obirati kurje bedro* □ obgrizovati □ ekspr. oblizovati

3. *koga* ekspr. |povzročati, da kdo potroši, izda veliko denarja| *Trgovec obira kupce* □ ekspr. skubsti

GLEJ ŠE obrekovati | obtrgovati

obirati se -am se nedov. ▶ obotavljati se | omahovati

obisk -a m |bivanje, zadrževanje pri kom zaradi prijateljskih, družabnih stikov| *Obisk je hitro minil* □ zastar. pohod □ zastar. poset

◆ 1. **biti na obisku** □ nar. vasovati 2. pravn. vljudnostni obisk

□ knj.izroč. kurtoazni obisk 3. zasebni obisk □ privatni obisk

PODPOMENKE poluradni obisk, neuradni obisk, uradni obisk

GLEJ ŠE gost¹ | obiskati | obiskovati | soba ◆10

obiskán -a -o povdk. s prislavnim določilom |izraža, da se na določenem kraju pojavlja večje število obiskovalcev| *Letovišča so letos množično obiskana* □ obiskovan □ publ. frekventiran

obiskáti -iščem dov. *koga* |opraviti kako pot zaradi prijateljskih, družabnih stikov| *obiskati sorodnike* □ *iti na obisk h komu*

□ *priti na obisk h komu* □ zastar. *iti v posete h komu* □ nar. *iti v vas h komu* □ pog. *naslikati se pri kom* *Kdaj se boš spet naslikal pri nas* □ star. *obhoditi* *Ni še obhodil vseh sorodnikov* □ knj.izroč. *obiti*

Ni še obšel vseh sorodnikov □ ekspr. *obresti*² □ ekspr. *počastiti*

s svojo navzočnostjo □ ekspr. *počastiti z obiskom* □ zastar. *pohoditi*

Med počitnicami je pohodil vsako hišo, vsako veselico

□ zastar. *posetiti* □ pog. *priti (malo) naokrog* □ pog. *priti naokoli*

□ zastar. *priti na poset h komu* □ pog. *priti okoli*

GLEJ ŠE obhoditi 2

obiskávati -am nedov. ▶ hoditi 2◆ | obiskovati

obiskoválec -lca m |kdor opravlja kako pot z določenim namenom; kdor se udeleži kake predstave, prireditve| *obiskovalec knjižnice; obiskovalci gledaliških predstav, razstav*

□ knj.izroč. *gost*¹ □ zastar. *posetnik*

GLEJ ŠE gost¹ | soba ◆10

obiskováka -e ž |ženska, ki opravlja pot z določenim namenom; ženska, ki se udeleži kake predstave, prireditve| *obiskovalka knjižnice; obiskovalka gledaliških predstav*

□ knj.izroč. *gostja* □ zastar. *posetnica*

GLEJ ŠE gostja

obiskoválnica -e ž ▶ soba ◆10

obiskován -a -o povdk. ▶ obiskan

obiskováti -ujem nedov. *koga* |opravljati kako pot zaradi prijateljskih, družabnih stikov| *Pogosto obiskuje babico* □ *hoditi na obisk h komu* □ *prihajati na obisk h komu* □ nar. *hoditi v vas h komu*

□ knj.izroč. *obiskavati* □ zastar. *posečati*

GLEJ ŠE hoditi 2◆ | šolati se

obíst -i ž ▶ ledvica

obistíniti -im dov. ▶ dokazati | izpolniti 2 | uresničiti

obistíniti se -im se dov. ▶ izpolniti se | uresničiti se

obístni -a -o prid. ▶ bolezen ◆7

obítelj -i ž ▶ družina 1 | rodbina

obíti -ídem dov. ▶ izigrati | izogniti se 3 | obhoditi 1, 2 | obiskati | opažiti | prevzeti² 4 | razvedeti se | strop ◆2

objádrati -am dov. ▶ obkrožiti 1 pp

objáhati -am dov. *kaj* |z jahanjem priti okrog česa| *objahati oviro* □ objezditi

objasnítev -tve ž ▶ pojasnilo | pojasnitev

objásniti -im dov. ▶ pojasniti 1

objasnjeváti -ujem nedov. ▶ pojasnjevati 1

objáva -e ž

1. |dejstvo, da določena vsebina, besedilo postane javno dostopno, zlasti v tiskani obliki| *objava novih dognanj v strokovni reviji* □ *edicija* □ knj.izroč. *publikacija*

2. |kratko uradno sporočilo javnosti| *objava o deratizaciji* □ knj.izroč. *bilten* *bilten o ministrovem zdravstvenem stanju*

GLEJ ŠE izdaja 1 | izid 2 | razglasitev

objáviti -im dov. *kaj* |narediti, povzročiti, da kaj izide v časopisu, knjigi| *objaviti članek v zborniku* □ *natisniti* □ *publicirati* □ zastar. *obelodaniti* □ knj.izroč. *priobčiti*

GLEJ ŠE izdati¹ 1 | razglasiti 1, 2 | razpisati | sporočiti

objávljati -am nedov. kaj |(večkrat) delati, povzročati, da kaj izide v časopisu, knjigi| *objavljati razprave v različnih revijah*

□ publicirati □ tiskati □ knj.izroč. priobčati □ knj.izroč. priobčevati

□ zastar. razglašati

GLEJ ŠE razglašati 1, 2 | razpisovati | sporočati

objávljen -a -o prid. ► iziti

objéd -a m bot. |travníška rastlina z modrimi cveti| *cvetenje objeda* □ bot. blažec

objédati -am nedov. ► obrekovati | ogrizovati

objédek -dka m ► ogrizek

objéden -a -o prid. ► ogrizen 1

objékt -a m ► objektivnost | plovilo | področje 2 | predmet¹ 1, 3 | predmet¹ 3•1 | predmet¹ 3•2 | predmet¹ 3•3 | predmet² | stavba | stavba •2

objektiv -a m ► fotografirati

objektivácija -e ž ► opredmetenje | posploševanje 2 | posplošitev 2

objektívén -vna -o prid. ► nepristranski

objektivíran -a -o prid. ► opredmeten

objektivírati -am dov. in nedov. ► objektivizirati | opredmetiti | posploševati 2 | posplošiti 2

objektivírati se -am se dov. ► opredmetiti se

objektivístični -a -o prid. ► objektivni 2

objektivítéta -e ž ► objektivnost

objektivízácija -e ž ► opredmetenje | posploševanje 2 | posplošitev 2

objektivíziran -a -o prid. ► opredmeten

objektivízirati -am dov. in nedov. kaj |narediti, da je kaj neodvisno od osebnih nazorov, interesov| *objektivizirati merila za nagrajevanje* □ objektivirati

GLEJ ŠE opredmetiti | posploševati 2 | posplošiti 2

objektivízirati se -am se dov. ► opredmetiti se

objektivni -a -o prid.

1. |ki obstaja neodvisno od človekove zavesti, mišljenja| *objektivna stvarnost; objektivne okoliščine* □ knj.izroč. nadčloveški □ knj.izroč. nečloveški

□ knj.izroč. predmetni □ knj.izroč. zunajčloveški ■ protip. subjektivni

2. |ki je neodvisen od osebnih nazorov, interesov| *objektivni opis narave* □ neosebni □ objektivistični □ stvarni □ knj.izroč. brezosebni

□ knj.izroč. splošnoveljavni ■ protip. subjektivni

GLEJ ŠE predmetni | resničnost 1•2 | subjektivni

objektivnost -i ž filoz. |kar je, obstaja neodvisno od človekove zavesti, mišljenja| *priznavati, raziskovati objektivnost* □ filoz. objekt □ filoz. objektiviteta

GLEJ ŠE nepristranskost

objéktni -a -o prid. ► odvisnik •6 | predmetnik

objéktnik -a m ► predmetnik

objém -éma m |položitev rok okrog koga v znamenje ljubezni, prijateljstva| *prisrčen objem ob slovesu* □ knj.izroč. objetje

GLEJ ŠE objemati 1 | objeti 1 | objeti se | umreti 1

objémati -am nedov.

1. *koga* |(večkrat) imeti roke položene okrog koga v znamenje ljubezni, prijateljstva| *Mati je objemala in poljubljala otroka*

□ otr. bimčkati □ ekspr. držati v objemu □ zastar. grliti¹ □ ekspr. metati se

okoli vratu komu □ otr. obimčkati □ otr. objemčkati □ ekspr. pritiskati

na srcece □ ekspr. privijati privijati otroka na prsi □ ekspr. prižemati

prižemati otroka na prsi □ ekspr. stiskati¹ □ knj.izroč. zaobjemati

□ oklepiti se |močno, trdno objemati|

2. *kaj* |imeti roke položene okrog česa| *objemati drevo*

□ oprijemati

GLEJ ŠE obdajati

objémati se -am se nedov. |imeti roke položene drugi okrog drugega v znamenje ljubezni, prijateljstva| *V parku se objemajo pari* □ ekspr. stiskati se

objémčkati -am nedov. in dov. ► objemati 1 | objeti 1

objést -i ž ► objestnost

objésten -tna -o prid. |ki zaradi velike sproščenosti, premajhnega čuta odgovornosti (rad) naredi, povzroči kaj slabega, neprimernega; ki izraža veliko sproščenost, premajhen čut odgovornosti| *objestni fantje; objestno vedenje* □ ekspr. fantalinski *fantalinsko obnašanje* □ ekspr. pobalinski □ ekspr. preobjesten

□ ekspr. prepotenten *prepotentna mladina* □ star. prešeren

□ knj.izroč. razpašen □ knj.izroč. samopašen

GLEJ ŠE brezobziren

objésti -jém dov. ► ogristi 1, 2

objéstno nač. prisl. |izraža, da se v dejanju kaže velika sproščenost, premajhen čut odgovornosti| *objestno odgovarjati* □ ekspr. pobalinsko

objéstnost -i ž |dejstvo, da kdo zaradi velike sproščenosti, premajhnega čuta odgovornosti (rad) naredi, povzroči kaj slabega, neprimernega| *Mladostna objestnost je lahko nevarna* □ ekspr. fantalinstvo *hude posledice fantalinstva* □ knj.izroč. objest □ ekspr. pobalinstvo □ zastar. preobjest □ ekspr. preobjestnost □ knj.izroč. prepotenca □ knj.izroč. prepotentnost □ knj.izroč. samopašnost □ knj.izroč. samopaštvo

GLEJ ŠE brezobzirnost

objéti -jámem dov.

1. *koga* |položiti roke okrog koga v znamenje ljubezni, prijateljstva| *objeti dekle; objeti očeta* □ otr. objemčkati □ pog. pasti okrog vratu komu □ ekspr. planiti okrog vratu komu □ ekspr. pritisniti na srce □ ekspr. priviti *Privil jo je k sebi* □ knj.izroč. prižeti v objem □ ekspr. skočiti okrog vratu komu □ ekspr. stisniti v objem □ ekspr. vkleniti v objem □ ekspr. vreči se v objem komu □ star. zajeti zajeti dekle okrog pasu □ knj.izroč. zaobjeti □ okleniti se |močno, trdno objeti|

2. *kaj* |položiti roke okrog česa| *Skušal je objeti drevo* □ oprijeti □ knj.izroč. obseči □ knj.izroč. zaobjeti □ knj.izroč. zaobseči

GLEJ ŠE omožiti se | prevzeti² 4

objéti se -jámem se dov. |položiti roke drugi okrog drugega v znamenje ljubezni, prijateljstva| *Objela sta se in poljubila* □ ekspr. priviti se drugi k drugemu □ ekspr. stisniti se drugi k drugemu □ ekspr. vreči se drugi drugemu v objem

objétje -a s ► objem

objézditi -im dov. ► objahati

objókan -a -o prid. |ki kaže posledice jokanja, sledove solz| *objokane oči* □ knj.izroč. razjokan □ nar. zajokan

□ knj.izroč. zaplakan

objókanec -nca m ► jokavec

objókanka -e ž ► jokavka

objokováka -e ž ► žalovalka

objokováti -újem nedov. ► pritoževati se 2

obkládanje -a s ► oblaganje

obkládati -am nedov. ► častiti² | oblagati 1 | otovarjati | zasipati 3

obkládek -dka m

• med. mrzli obkladek □ med. kompresna □ knj.izroč. mrzli obliž

obklélj prisl. zaim. ► kdaj¹

obklesáti -kléšem dov. *kaj* |z dletom obdelati kamen| *obklesati marmorni blok* □ oklesati □ ekspr. obtesati

GLEJ ŠE izboljšati 3

obkléstiti -im dov. ► obsekati 1• | oklestiti

obkljúkati -am dov. *kaj* |s kljuki podobnim znakom zaznamovati| *obkljukati imena na seznamu* □ zakljukati □ odkljukati |obkljukati kot opravljeno, obravnavano, upoštevano|

obkoliti -kólím dov. *kaj* |postaviti se, namestiti se okrog nasprotnikovega položaja| *obkoliti sovražno četo*
 □ voj. *cernirati* □ zastar. *obleči*² □ ekspr. *prikleščiti* □ ekspr. *stisniti*
 v *obroč* *Sovražnik jih je stisnil v obroč* □ ekspr. *ukleščiti*
 □ *okleniti* |trdno, tesno obkoliti| □ *strniti obroč okoli česa* |popolnoma obkoliti|

GLEJ ŠE *obstopiti*

obkóljati -am nedov. ► *obdajati*

obkoljeváti -újem nedov. ► *obdajati*

ob kôncu prisl. zv. ► *konec*³ | *na koncu*¹ | *na koncu*²

ob konicah čas. prisl. zv. |izraža, da je kaj časovno določeno s tem, da se tedaj kaj pojavlja v najvišji meri, stopnji| *Ob konicah se je v trgovinah trlo ljudi* □ v *konicah*

obkorěj prisl. zaim. ► *kdej*¹

obkrájni -a -o prid. ► *obrobni* 1 | *živčevje* •3

ob krátkem prisl. zv. ► *na kratko* 2

obkrožati -am nedov. *kaj* |gibati se, hoditi okrog česa| *Zver je v vedno manjših krogih obkrožala svojo žrtev* □ *obkroževati*
 □ knj.izroč. *okrožati* □ knj.izroč. *okroževati*

GLEJ ŠE *občrtavati* | *obdajati* | *obletavati*

obkrožati se -am se nedov. ► *družiti se*

obkroženje -a s ► *obkrožitev*

obkroževáti -újem nedov. ► *obdajati* | *obkrožati* | *obletavati*

obkrožitev -tve ž |pot, ki jo opravi kaj okrog česa| *večkratna obkrožitev zemlje* □ *obkroženje*

obkrožiti in *obkrožiti* -im dov.

1. *kaj* |opraviti pot okrog česa| *Letalo je obkrožilo mesto*

□ knj.izroč. *okrožiti* □ pog. *priti okrog česa*

PODPOMENKE *obdirjati*, *obhoditi* ⚡, *objadrati*, *objahati* ⚡, *obleteti*, *obpluti*, *obteči*, *obveslati*

2. *kaj* |narediti sklenjeno črto, črte okrog česa| *obkrožiti pravilni odgovor* □ *občrtati* □ knj.izroč. *zaobkrožiti*

GLEJ ŠE *obdati* | *obstopiti* | *razvedeti se*

óbla -e ž |zaobljen, okrogel predmet| *steklena obla* □ zastar. *oblo*

♦ 1. obrt. *rokavna obla* □ obrt. *rokavna okroglina* 2. geogr. *zemeljska obla*

□ ekspr. *zemeljska krogla* □ zastar. *zemeljsko oblo* □ ekspr. *zemljica*

GLEJ ŠE *na svetu* | *sonce*¹ | *svet*¹ 2

obláčec -čca m ► *oblak*

obláček -čka m ► *oblak*

obláčen -čna -o prid. |pri katerem so prisotni oblaki| *obláčno nebo*; *obláčen jesenski dan* □ ekspr. *grd* □ ekspr. *mežav* □ ekspr. *mižav*

□ knj.izroč. *poobláčen* □ vulg. *usran* □ knj.izroč. *zobláčen* ■ protip. *jasen*

GLEJ ŠE *jasen* 1 | *mračen* 2

obláčica -e ž ► *oblak* •2

obláčilce -a s ► *obleka*

obláčilni -a -o prid. ► *omara* •1

obláčilnica -e ž ► *slačilnica*

obláčilo -a s

• 1. *pleteno oblačilo* □ *pletenina* 2. *konfekcijska oblačila*

□ prakt. sp. *konfekcija* 3. *konfekcijsko oblačilo* □ prakt. sp. *konfekcija*

□ knj.izroč. *konfekcionirano oblačilo*

GLEJ ŠE *obleka* | *obleka* • | *obleka* •4 | *obleka* •5 | *obleka* •8 | *perje* | *videz* 1

obláčiti -im nedov.

1. *koga* |delati, da ima kdo na telesu oblačilo, dodatke|

Mati oblači otroka □ pog. *napravljati* □ knj.izroč. *odevati* □ star. *opravljati* ■ protip. *slačiti*

2. *kaj* |delati, da kaj prihaja na koga kot oblačilo| *obláčiti plašč*

□ ekspr. *natikati* □ knj.izroč. *odevati* ■ protip. *slačiti*

GLEJ ŠE *obuvati*

obláčiti se¹ -im se nedov.

1. |izraža, da kdo daje na svoje telo oblačila| *Ko se je oblačil, se mu je utrgal gumb* □ pog. *napravljati se* ■ protip. *slačiti se*

2. s prislovnim določilom |izraža, da ima, nosi kdo oblačilo, dodatke, kot nakazuje določilo| *po modi, športno se oblačiti* □ *biti oblečen*
 □ pog. *napravljati se* □ ekspr. *nositi se* □ knj.izroč. *odevati se* □ star. *opravljati se* □ *kostumirati se* |*obláčiti se v kostum*| □ *šemiti se* ⚡

GLEJ ŠE *slačiti se* | *zeleneti* 1

obláčiti se² -im se nedov. |postajati oblačen| *Nebo se oblači*

□ ekspr. *mreniti se*

obláčno povdk. |izraža stanje, pri katerem je nebo precej prekrito z oblaki| *Obláčno je, kmalu bo deževalo* □ ekspr. *grdo*²
 □ knj.izroč. *mežavo*² ■ protip. *jasno*⁴

GLEJ ŠE *jasno*⁴ 1

obláganje -a s |nameščanje, pritrjevanje česa na določeno površino za zaščito, oplešanje, izboljšanje podlage| *obláganje sten kopalnice s keramičnimi ploščami* □ *obkladanje*

oblágati -am nedov.

1. *kaj* s čim |nameščati, pritrjevati kaj na določeno površino za zaščito, oplešanje, izboljšanje podlage| *oblágati stene s ploščicami* □ *obkladati* □ star. *obdevati*

2. *kaj* |krasiti glavno jed z dodatnimi jedmi, živili| *oblágati ribe z zelenjavo* □ *garnirati*

GLEJ ŠE *zasipati* 3

oblágodáriti -im dov. ► *nagraditi* | *obdariti*

oblájati -am dov. *koga* |z lajanjem izraziti nejevoljo nad prisotnostjo koga| *Pes oblaja vsakega tujca* □ *nalajati* □ *zalajati na koga*
 GLEJ ŠE *ogovoriti* 1 | *ozmerjati*

oblajávati -am nedov. ► *oblajevati*

oblajeváti -újem nedov. *koga* |(večkrat) z lajanjem izražati nejevoljo nad prisotnostjo koga| *Pes je srdito oblajeval tujca*
 □ *oblajavati*

oblák -a m |zgoščeni vodni hlapi (višje) v ozračju| *oblaki na nebu*
 □ star. *obláčec* □ ekspr. *obláček* □ ekspr. *oblákec* □ ekspr. *koprena* |*prozoren oblak*|

♦ 1. meteor. *kopasti oblak* □ meteor. *kumulus* 2. meteor. *nevihtni oblak*

□ meteor. *kumulonimbus* □ knj.izroč. *obláčica*

GLEJ ŠE *poobláčiti se* | *skupina* 1 pp 2 | *stvaren*² •2 | *veliko*¹

oblákec -kca m ► *oblak*

óblanci -ev m mn. ► *oblanje*

óblanec -nca m |odpadek lesa pri oblanju| *oviti oblanec okoli prsta* □ *ostružek* □ knj.izroč. *stružek*

óblanice -ic ž mn. ► *oblanje*

óblanje -a s |kar odpade pri obdelavi lesa z obličem| *pomesti oblanje* □ *oblanci* □ star. *oblanice* □ nar. *oblovina*¹

oblást¹ -í ž

1. |pravica odločati, ukazovati v organizirani družbeni skupnosti| *izgubiti, izvajati oblast* □ knj.izroč. *dominacija*

□ knj.izroč. *gospostvo*¹ □ star. *oblastvo*

2. |celota pravic, ki jih ima država ali oblastnik v odnosu do določenega ozemlja| *otoki pod oblastjo Anglije*

□ knj.izroč. *jurisdikcija* □ knj.izroč. *suverenost*

3. |celota organov, oseb, ki imajo pravico odločati v organizirani politični skupnosti| *rušiti oblast* □ zastar. *gosposka*

□ ekspr. *gospoščina*¹ □ star. *oblastnija* □ knj.izroč. *oblastništvo*

□ star. *oblastvo* □ slabš. *režim* □ zastar. *vlada*

4. |določeni organ, ki ima pravico odločati v organizirani politični skupnosti ali na kakem področju dejavnosti| *občinske, šolske oblasti* □ zastar. *gospoščina*¹

□ star. *oblastnija* □ star. *oblastvo*

• **1. absolutistična oblast** □ absolutna oblast **2. izvršilna oblast**
 □ knj.izroč. eksekutiva □ knj.izroč. eksekutivna oblast □ izvršna oblast
3. zgod. mestna oblast □ zgod. municipalna oblast **4. okupacijska oblast**
 □ zasedbena oblast **5. sodna oblast** □ knj.izroč. jurisdikcija □ sodniška
 oblast □ knj.izroč. sodnost □ knj.izroč. sodstvo **6. ver. spovedna oblast**
 □ ver. spovedna jurisdikcija **7. pravn. zakonodajna oblast** □ pravn. legi-
 slativa □ pravn. legislativna oblast □ star. zakonodavstvo
GLEJ ŠE obvladovati 1, 2, 3, 4 | podrediti si | podrežati si |
 položaj 3•1 | prepustiti se | ukazovati 1

óblast² -a -o prid. ► okrogel¹ 1

oblasten -tna -o prid. |ki rad ukazuje, zapoveduje in se vede do drugih tako, kot da so pod njegovo oblastjo| *oblasten človek* □ *gospodovalen* □ ekspr. *avtokratičen* □ ekspr. *avtokratski*
 □ knj.izroč. *avtoritaren* □ ekspr. *despotičen* □ ekspr. *despotski* □ ekspr. *diktatoričen* □ ekspr. *diktatorski* □ redk. *gospodljiv* □ knj.izroč. *prepotenten*
 □ star. *regimenten* □ knj.izroč. *samodrški* □ knj.izroč. *samodržen* □ knj.izroč. *samooblasten* □ zastar. *samopaš* □ knj.izroč. *samopašen* □ star. *samosilen*
 □ star. *samosilniški* □ ekspr. *tiranski* □ ekspr. *trinoški*
 ◆ **postati oblasten** □ ekspr. *razčeperiti se* □ ekspr. *razkoračiti se* □ ekspr. *razkošatiti se*

POVEDKOVNIK absolutist, avtokrat, despot, diktator, oblastnež, samodržec, samopašnež, samopašnik, samosilnež, samosilnik, satrap, tiran, trinog²

GLEJ ŠE gospodovalen | mogočen 2

oblastnež -a m ekspr. |kdor rad ukazuje, zapoveduje in se vede do drugih tako, kot da so pod njegovo oblastjo| *izogibati se oblastneža* □ ekspr. *absolutist* □ ekspr. *avtokrat* □ ekspr. *despot*
 □ ekspr. *diktator* □ knj.izroč. *samodržec* □ knj.izroč. *samopašnež*
 □ knj.izroč. *samopašnik* □ star. *samosilnež* □ star. *samosilnik*
 □ knj.izroč. *satrap* □ ekspr. *tiran* □ ekspr. *trinog²*

GLEJ ŠE oblasten povdk. | oblastnik

oblastni -a -o prid. |ki je v zvezi z oblastjo| *oblastne težnje*
 □ *oblastveni*

oblastnica -e ž ► gospodarica 2

oblastnija -e ž ► oblast¹ 3, 4

oblastnik -a m |kdor ima, izvaja oblast v določeni družbi| *odgovornost oblastnikov do podrejenih* □ knj.izroč. *oblastnež*
 □ zastar. *vlastodržec*

PODPOMENKE absolutist, tiran⁷

oblastništvo -a s ► oblast¹ 3

oblastno nač. prisl. |izraža, da kdo rad ukazuje, zapoveduje in se vede tako, kot da ima oblast nad drugimi| *oblastno se vesti* □ *gospodovalno* □ knj.izroč. *avtokratično* □ knj.izroč. *avtokratsko*
 □ knj.izroč. *avtoritarno* □ ekspr. *despotsko* □ ekspr. *diktatorsko* □ ekspr. *monopolistično* □ ekspr. *monopolno* □ ekspr. *prepotentno* □ knj.izroč. *samooblastno* □ knj.izroč. *samopašno* □ ekspr. *tiransko* □ ekspr. *trinoško*

oblastnost -i ž |dejstvo, da kdo rad ukazuje, zapoveduje in se vede do drugih tako, kot da so pod njegovo oblastjo| *Družina trpi zaradi njegove oblastnosti* □ knj.izroč. *avtoritarnost*
 □ ekspr. *despotizem* □ ekspr. *despotstvo* □ ekspr. *diktatorstvo*
 □ knj.izroč. *prepotenca* □ knj.izroč. *prepotentnost* □ ekspr. *samodrštvo*
 □ knj.izroč. *samodržnost* □ knj.izroč. *samopašnost* □ knj.izroč. *samopaštvo*
 □ zastar. *samosilje* □ star. *samosilništvo* □ star. *samosilnost* □ star. *samosilstvo* □ ekspr. *tiranstvo* □ ekspr. *trinoštvo*

oblastovánje -a s ► gospodovanje

oblastováti -újem nedov. ► gospodovati

oblastveni -a -o prid. ► oblastni

oblastvo -a s ► mrtev² ◆ |oblast¹ 1, 3, 4

óblat -a m gastr. |ploščica iz nekvašenega testa, navadno kot sestavina različnih sladice| *peči oblate* □ knj.izroč. *skladanec* □ gastr. *vafelj*

obláten -a -o prid. ► blaten 2

óblati -am nedov. *kaj* |z obličem delati gladko, ravno| *oblati desko*
 □ knj.izroč. *obliti²*

oblátiti -im dov. ► osramotiti 1 | zablaiti

oblazíniti -im dov. ► tapecirati 1

oblazínjen -a -o prid. ► tapeciran 1

oblazínjeni -a -o prid. ► pohištvo ◆1

oblazínjenje -a s ► tapeciranje

oblazíti in obláziti -im dov. ► obhoditi 2 | oblesti

oblaževáti -újem nedov. ► lajšati

oblažíti -ím dov. ► olajšati | omiliti | razblažiti

obléčen -a -o prid. |ki ima na telesu oblačilo, dodatke| *toplo oblečen otrok* □ pog. *napravljen* □ knj.izroč. *odet* □ ekspr. *okomatan*
 □ star. *opravljen* □ ekspr. *zavit*

GLEJ ŠE nositi 2 | nositi 2•2 | oblačiti se¹ 2

obléči¹ oblécem dov.

1. *koga* |narediti, da kdo dobi na telo oblačilo, dodatke| *obleči otroka* □ pog. *napraviti* □ knj.izroč. *odeti* □ star. *opraviti* ■ protip. *sleči*
PODPOMENKE našariti, našemiti⁷, navesiti

2. *kaj* |narediti, da kaj pride na koga kot oblačilo| *obleči plašč*
 □ knj.izroč. *nadeti* □ ekspr. *natakiniti* □ ekspr. *navleči* □ zastar. *obuti* *obuti čevlje* □ knj.izroč. *odeti* □ ekspr. *skočiti* v *kaj skočiti* v *hlače* □ ekspr. *smukniti* v *kaj smukniti* v *obleko* □ ekspr. *zdrkniti* v *kaj* □ ekspr. *zdrsniti* v *kaj*
 □ ekspr. *zlesti* v *kaj zlesti* v *hlače* □ ekspr. *nategniti* |obleči, navadno malomarno, površno| *Nategnil je suknjič in odšel* ■ protip. *sleči*
GLEJ ŠE duhovnik 1•1 | obuti | sleči 1, 2 | vojak ◆6

obléči² -lézem dov. ► obkoliti | obložiti 1 | obstopiti

obléči se oblécem se dov. |izraža, da kdo da na svoje telo oblačilo, dodatke| *Oblekel se je in odšel* □ pog. *napraviti se*
 □ knj.izroč. *odeti se* □ ekspr. *okomatati se* □ star. *opraviti se* □ zastar. *uravnati se* ■ protip. *sleči se*

PODPOMENKE 1. 'opazno se obleči' nafruliti se, nakošatiti se, našopiriti se, našutliti se **2.** 'neprimerno se obleči' namaškarati se, našariti se, našemiti se

GLEJ ŠE razcveteti se 1 | sleči se

obledèl -éla -o prid. |ki je izgubil prvotno izrazito barvo| *obledel napis* □ *zbledel* □ knj.izroč. *bled* □ knj.izroč. *pobledel* □ star. *zabledel*
GLEJ ŠE bled | medel

obledélost -i ž ► bledica

oblédén -dna -o prid. ► bled | bledikav | neumen¹

obledéti -ím dov. ► potemniti 2 | prebledeti | zbledeti 1, 2

obledévánje -a s ► bledenje¹

obledévati -am nedov. ► bledeti 1 | minevati 2 | prebledevati

obléga -e ž ► obleganje

oblegálni -a -o prid. ► oblegalni | stanje ◆4

oblegánje -a s |prizadevanje za osvojitve branjenega mesta, objekta| *obleganje trdnjave* □ star. *oblega* □ zastar. *obseda*

GLEJ ŠE zavzeti

oblégati -am nedov.

1. *kaj* |biti razporejen okrog branjenega mesta, objekta in si prizadevati osvojiti ga| *oblegati mesto; oblegati trdnjavo*
 □ zastar. *obsedati*

2. *koga* ekspr. |s prošnjami, prigovarjanjem si prizadevati pridobiti koga za določeno stvar| *Toliko časa je oblegal očeta, da mu je dal denar* □ ekspr. *obletavati* □ ekspr. *obletovati*

oblegoválni -a -o prid. |ki je v zvezi z obleganjem| *oblegovalna taktika* □ star. *oblegalni*

GLEJ ŠE oven 2

obléka -e ž |izdelek iz blaga, usnja, ki pokriva telo; več takih izdelkov kot celota| *obleči obleko; Obleke ima za vse*

priložnosti dovolj □ oblačilo □ slabš. *cape*² □ slabš. *cunje* □ nekjn. pog. *gvant*
 □ zastar. *naprava* □ ekspr. *oblačilce* □ ekspr. *oblekica* □ knj.izroč. *odelo*
 □ knj.izroč. *odev* □ knj.izroč. *odeva* □ knj.izroč. *odevalo* □ star. *oprava*
 □ zastar. *opravek*

♦ **1. delovna obleka** □ službena obleka □ nekjn. pog. šihna obleka **2. kon-**
 fekcijska obleka □ gotova obleka □ prakt. sp. konfekcija **3. poletna obleka**
 □ letna obleka □ obleka za poleti □ star. poletenska obleka **4. paradna**
 obleka □ star. parada □ paradno oblačilo **5. svečana obleka** □ knj.izroč. gala
 □ slavnostna obleka □ slavostno oblačilo □ svečano oblačilo **6. zaporniška**
 obleka □ kaznjenska obleka □ ekspr. zebra **7. zmečkana obleka** □ pomeč-
 kana obleka □ povaljana obleka □ nar. povaljena obleka **8. žalna obleka**
 □ knj.izroč. črnina □ zastar. žal³ □ žalno oblačilo **9. ženska obleka** □ zastar. svita

PODPOMENKE **1.** konfekcijska obleka, obleka po naročilu **2.** moška
 obleka, otroška obleka, ženska obleka **3.** polvečerna obleka, večerna
 obleka

• **vesoljska obleka** □ astronavska obleka □ kozmonavtska obleka
 □ kozmonavtski skafander □ vesoljski skafander □ knj.izroč. vesoljsko
 oblačilo

GLEJ ŠE gol² 2♦ | kopalke ♦ | nositi 2♦1 | nositi 2♦2 | omara ♦1 |

sleči se | videz 1

oblékica -e ž ▶ obleka

oblépek -pka m ▶ oblič

oblepiti in oblépiti -im dov. *kaj s čim* |z lepljenjem obdati| *oblepiti*
pokrov z zaščitnim trakom □ knj.izroč. *olepiti*

oblepljati -am nedov. *kaj s čim* |z lepljenjem obdajati| *oblepljati*
cevi z izolacijskim materialom □ teh. *kaširati*

oblesti -lézem dov. *kaj* |z lezenjem obiti| *Gosenica je oblezla list*
 □ knj.izroč. *oblaziti*

GLEJ ŠE obhoditi 2 | prehoditi 1

oblétati¹ -am dov. ▶ obhoditi 1 pp | obleteti

oblétati² -am nedov. ▶ obletavati

obletávati -am nedov. *kaj* |letati okrog česa| *Lastovke obletavajo*
hišo □ *obletovati* □ ekspr. *obkrožati* □ ekspr. *obkroževati* □ star. *obletati*²

GLEJ ŠE oblegati 2 | prevzemati 4

obletávati se -am se nedov. ▶ osipati se

obletéli -a -o prid. ▶ osuli

obletéti -ím dov. *kaj* |leteč opraviti pot okrog česa| *Ptica je*
nekajkrat obletela drevo □ redk. *obletati*¹

GLEJ ŠE obhoditi 1 pp | obkrožiti 1 pp

obletéti se -ím se dov. ▶ osuti se¹

oblétni -a -o prid. ▶ obletnica

oblétnica -e ž |dan, ki je natančno eno ali določeno število let
 po dnevu, ko se je kaj zgodilo, je kaj bilo| *praznovati obletnico*
poroke □ zastar. *mirovni god* □ star. *obletni dan*

♦ **obletnica smrti** □ knj.izroč. obsmrtnica

obletováti -újem nedov. ▶ oblegati 2 | obletavati

obléven -vna -o prid. ▶ nesramen 2 | predrzen

obležáti -ím dov. ▶ ostati 1 | uležati se | zboleti

obležáti se -ím se dov. ▶ uležati se

óbli -a -o prid. ▶ les ♦37

oblíca -e ž ▶ okroglica | olupek ♦

óblič -a m ▶ skobljič

oblíčast -a -o prid. ▶ okrogel¹ 1

oblíčiti -im nedov. ▶ oblikovati 1

oblíčje -a s ▶ maska | obraz | videz 1

oblíčni -a -o prid. ▶ oblikovni

obligácija -e ž ▶ dolžnost | obveznica | obveznost 1, 2 |

obveznost 2♦2

obligacijski -a -o prid. ▶ obveznost 2 | pogodba ♦15 | posojilo ♦5 |
 pravo 1♦7 | razmerje ♦6

obligáten -tna -o povdk. ▶ obvezen

obligátni -a -o prid. ▶ obvezni | pravo 1♦7 | predmet¹ 2♦3

obligatóren -rna -o povdk. ▶ obvezen

obligatórični -a -o prid. ▶ obvezni | predmet¹ 2♦3

obligatórni -a -o prid. ▶ obvezni | pogodba ♦15 | pripor ♦2

obligirati -am dov. in nedov. ▶ zavezati 2 | zavezovati 2

oblíka -e ž |določeni videz, ki ga ima stvar v prostoru| *moderna*
oblíka stola □ *forma* □ *linija* □ knj.izroč. *podoba*

• **1.** jezikosl. **brezosebna glagolska oblíka** □ jezikosl. imperso-
 nalna glagolska oblíka □ jezikosl. neosebna glagolska oblíka
2. glasb. **ciklična oblíka** □ glasb. ciklična forma **3.** jezikosl. **dajalni-**
 ška oblíka □ jezikosl. dativna oblíka **4.** lit. **epska oblíka** □ lit. epska
 forma **5.** jezikosl. **mestniška oblíka** □ jezikosl. lokativna oblíka
6. jezikosl. **neosebna glagolska oblíka** □ jezikosl. indefinitna glagolska
 oblíka □ jezikosl. nedoločna glagolska oblíka **7.** jezikosl. **osebna glagolska**
 oblíka □ jezikosl. določna glagolska oblíka **8.** jezikosl. **rodilniška oblíka**
 □ jezikosl. genitivna oblíka **9.** jezikosl. **tožilniška oblíka** □ jezikosl. akuzativna
 oblíka **10.** lit. **stalna pesniška oblíka** □ lit. stalna pesniška forma
GLEJ ŠE kalup | model¹ | model² 1 | način

oblikoglásje -a s ▶ morfonologija

oblikoslóvje -a s jezikosl. |nauk o besednih vrstah, oblikah,
 funkcijah; oblike v celoti| *oblikoslovje slovenskega jezika*
 □ jezikosl. *morfológija*

oblikoslóvni -a -o prid. jezikosl. |ki je v zvezi z oblikoslovjem| *obli-*
koslovne posebnosti sklanjatve □ jezikosl. *morfolóški* □ jezikosl. *oblikovni*
oblikoslóvno ozirn. prisl. jezikosl. |izraža, da je kaj določeno glede
 na oblikoslovne značilnosti| *oblikoslovno označeni besedilni*
korpus □ jezikosl. *morfolóško*

oblikoválec -lca m

1. |kdor daje čemu bistvene značilnosti| *oblikovalec javnega*
mnenja □ publ. *demiurg* □ knj.izroč. *kreator* □ zastar. *oblikovatelj*

2. |kdor se poklicno ukvarja z dajanjem oblike predmetom
 z upoštevanjem skladnosti med funkcionalnostjo, estetiko
 in tehnološkim procesom| *društvo slovenskih oblikovalcev*
 □ *dizajner*

♦ **modni oblikovalec** □ modni kreator

oblikováalka -e ž |ženska, ki se poklicno ukvarja z dajanjem
 oblike predmetom z upoštevanjem skladnosti med funkcio-
 nalnostjo, estetiko in tehnološkim procesom| *znana oblikovalka*
 □ *dizajnerka*

♦ **modna oblikovalka** □ modna kreatorka

oblikoválni -a -o prid. ▶ oblikovalski | sodba ♦5 | šola¹ ♦14

oblikoválnost -i ž |značilnost snovi, da se da oblikovati| *obliko-*
valnost glíne □ knj.izroč. *oblikovnost*

oblikoválski -a -o prid. |ki je v zvezi z oblikovanjem, oblikoval-
 stvom| *oblikovalski proces* □ *dizajnerski* □ *oblikovalni*

GLEJ ŠE šola¹ ♦14

oblikoválstvo -a s ▶ oblikovanje 1

oblikovánje -a s

1. |dejavnost, ki se ukvarja z dajanjem oblike predmetom z
 upoštevanjem skladnosti med funkcionalnostjo, estetiko in
 tehnološkim procesom| *razvoj slovenskega oblikovanja* □ *dizajner-*
stvo □ *dizajniranje* □ *oblikovalstvo* □ pog. *dizajn*

♦ **1. modno oblikovanje** □ modno kreiranje **2. industrijsko oblikovanje**
 □ industrijski dizajn

2. |postopek, pri katerem se daje čemu določena oblíka| *obliko-*
vanje lončene posode □ *formiranje*

GLEJ ŠE šola¹ ♦14

oblikovánost -i ž |značilnost stvari kot posledica oblikovanja,
 izoblikovanja| *Oblikovanost cvetličnega nasada ni primerna*

□ **formiranost** □ **izoblikovanost** □ knj.izroč. **izoblika** □ zastar. **izobrazba**
izobrazba zemeljskih plasti □ knj.izroč. **morfologija** **morfologija**
odprtega cveta orhideje

GLEJ ŠE morfologija

oblikovatelj -a m ▶ oblikovalec 1

oblikovati -ujem nedov.

1. *kaj* |dajati čemu določeno obliko| *oblikovati glavo kipa*

□ **formirati** □ **modelirati** □ knj.izroč. **formati** □ star. **obličiti** □ zastar. **obraziti**
 □ zastar. **obrazovati**

2. *kaj* |dajati, določiti obliko predmetu z upoštevanjem skladnosti med funkcionalnostjo, estetiko in tehnološkim procesom| *oblikovati pohištvo* □ **dizajnirati**

3. *kaj* |dajati čemu določene značilnosti| *Pisatelj je zgodovinsko snov svobodno oblikoval* □ knj.izroč. **kreirati** □ ekspr. **krojiti**

□ publ. **modelirati**

GLEJ ŠE sestaviti 2, 3 | sestavljati 3 | ustvarjati 2

oblikovati se -ujem se nedov. ▶ nastajati 1 | odražati se

oblikovec -vca m ▶ okroglica

oblikovitost -i ž ▶ morfologija

oblikovni -a -o prid. |ki je v zvezi z obliko| *oblikovne značilnosti*

□ zastar. **oblični**

GLEJ ŠE oblikoslovni | šola¹ ♦14 | umetnost¹ ♦4

oblikovnost -i ž ▶ morfologija | oblikovalnost

oblina -e ž |obli, zaobljeni del česa| *oblina bokov*

□ ekspr. **okroglina**

oblisniti -em dov. ▶ ošiniti

obliti¹ -ljam dov.

1. *kaj* |narediti, da tekoča zmes steče, navadno iz posode, po površini česa| *obliti pecivo s karamelno glazuro* □ **preliti**
preliti torto s čokolado □ gastr. **glazirati**

2. *koga* ekspr. |pojavit se, razširiti se po telesu, delu telesa, navadno zaradi razburjenja, velikega telesnega napora| *Mrzel pot ga je oblit* □ ekspr. **politi** □ ekspr. **preliti** □ ekspr. **zaliti**

GLEJ ŠE osramotiti 1

obliti² -im nedov. ▶ oblati | zaokrožati 1

obliv -a m

• gastr. **čokoladni obliv** □ gastr. **čokoladna kuvertura** □ gastr. **čokoladni preliv**

oblivati -am nedov.

1. *kaj* |delati, da tekoča zmes teče, navadno iz posode, po površini česa| *oblivati torto s čokoladnim prelivom* □ **prelivati**
 □ gastr. **glazirati**

2. *koga* ekspr. |pojavnjati se, razširjati se po telesu, delu telesa, navadno zaradi razburjenja, velikega telesnega napora| *Mrzel pot ga obliva* □ ekspr. **polivati** □ ekspr. **prelivati**
 □ ekspr. **zalivati**

GLEJ ŠE prevzemati 4

oblizavec -nca m ▶ polizavec

oblizati in **oblizati** -lizjem dov. *kaj* |z lizanjem preiti vso površino česa| *Pes mu je oblizal roko* □ **prelizati** □ zastar. **olizati**

oblizavati -am nedov. ▶ oblizovati

oblizniti -em dov. ▶ polizati | prevzeti² 4

oblizovati -ujem nedov. *kaj* |(večkrat) premikati jezik po čem|

Krava oblizuje telička □ **lizati** □ knj.izroč. **oblizavati**

GLEJ ŠE obirati 2

oblizovati si -ujem si nedov. ▶ lizati si

oblíž -a m |lepljiv trak za na kožo, zlasti za pritrjevanje ovoja ali gaze| *pritrđiti obvezo z obližem* □ pog. **levkoplast** □ knj.izroč. **oblepek**

□ star. **prilepek**

GLEJ ŠE obkladek •

oblížje -a s ▶ blizu¹ | blizu² | okolica | okolje

oblížji -a -e prid. ▶ bližnji² 1

obljúba -e ž |izjava komu, da bo kaj dobil, bo česa deležen| *verjeti njegovim obljubam* □ knj.izroč. **obet** □ ekspr. **prisega** □ ekspr. **zagotovilo¹** □ ekspr. **zaobljúba**

GLEJ ŠE obljubiti 2 | preklicati 2•

obljúbiti in **obljúbiti** -im dov.

1. *komu kaj* |izjaviti komu, da bo kaj dobil, bo česa deležen| *obljúbiti tekmovalcem nagrado* □ star. **obečati** □ ekspr. **priseči** **priseči dekletu zvestobo**

2. navadno z odvisnim stavkom |izjaviti komu, da bo kdo kaj storil, uresničil| *Obljubil je, da bo nehal kaditi* □ **dati obljubo** □ dov. **obljúbljati** *Obljubljam, da bom stvar uredil* □ ekspr. **dati besedo** □ ekspr. **dati prisego** □ star. **obečati** □ ekspr. **obvezati se** □ ekspr. **priseči** □ star. **zadati besedo** □ ekspr. **zagotoviti** □ ekspr. **zakleti se** □ star. **zaobljúbiti** *Zaobljubil je, da bo skrivnost obdržal zase* □ ekspr. **zaobljúbiti se** □ knj.izroč. **zapriseči se** □ ekspr. **zareči se** *Zarekel se je, da jim ne bo povedal* □ knj.izroč. **zarotiti se** □ star. **zastaviti besedo** □ star. **zaveriti se** □ ekspr. **zavezati se** □ ekspr. **sveto obljubiti** |za trdno obljubiti| *Sveto je obljubil, da ne bo več pijančeval*

obljúbiti se in **obljúbiti se** -im se dov. ▶ priljubiti se

obljúbljati -am nedov.

1. *komu kaj* |izjavljati komu, da bo kaj dobil, bo česa deležen| *obljúbljati komu podporo* □ star. **obečavati** □ knj.izroč. **obečati** □ star. **obljúbovati** □ ekspr. **prisegati** **prisegati dekletu zvestobo**

2. navadno z odvisnim stavkom |izjavljati komu, da bo kdo kaj storil, uresničil| *Obljubljal je, da bo nehal piti* □ knj.izroč. **obetati** □ ekspr. **obvezovati se** □ ekspr. **pridušati se** □ ekspr. **prisegati** □ knj.izroč. **rotiti se** □ ekspr. **veriti se** □ ekspr. **zagotavljati** □ ekspr. **zaklinjati se** □ star. **zaobljúbljati** □ ekspr. **zaobljúbljati se** *Zaobljubljaj je, da bo to storil*

GLEJ ŠE obljubiti 2

obljúbljati se -am se nedov. ▶ kazati 2

obljúbljeni -a -o prid. ▶ dežela •

obljúbovati -ujem nedov. ▶ obljubljeti 1

obljúbovati se -ujem se nedov. ▶ kazati 2

obljúdenost -i ž ▶ naseljenost

obljúditi -im dov. ▶ naseliti

óblo -a s ▶ obla | obla ♦2

oblóčni -a -o prid. ▶ oblócnica

oblócnica -e ž elektr. |svetilka, v kateri nastaja svetloba med razmknjenima elektrodama| *Obločnice razsvetljujejo cesto* □ elektr. **obločna luč** □ elektr. **obločna svetilka**

GLEJ ŠE luna

oblóda -e ž agr. |otrobi, zmleti ječmen, koruza kot dodatek, primes krmij| *pripraviti prašičem oblodo* □ nar. **oblodva** □ nar. **obloja** □ nar. **zamet¹**

GLEJ ŠE brozga 1, 2

oblódva -e ž ▶ obloda

oblóg -óga m ▶ obloga

oblóga -e ž |kar se namesti, pritrđi na določeno površino za zaščito, olepšanje, izboljšanje podlage| *odstraniti oblogo* □ star. **oblog** □ knj.izroč. **obložek**

• med. **zobna obloga** □ knj.izroč. **plak**

GLEJ ŠE kolut 1• | opaž 1 | prevleka 3 | tapisom

oblója -e ž ▶ obloda

oblók -óka m ▶ nebo | obok

óblast -i ž ▶ okroglost 1, 2

óblovína¹ -e ž ▶ oblanje

oblovína² -e ž ▶ les ♦37

obložek -žka m ▶ obloga

obloženi -a -o prid. ▶ govedina •

obložiti -ím dov.

1. kaj s čim |namestiti, pritrčiti kaj na določeno površino za zaščito, lepšanje, izboljšanje podlage| *obložiti stene z lesom, ploščicami* □ ekspr. *obleči*²

2. kaj |okrasiti glavno jed z dodatnimi jedmi, živili| *obložiti ribe z zelenjavo in gobicami* □ *gamirati*

GLEJ ŠE otovoriti | zasuti 3

obmêjek -jka m ▶ meja 4 | obrobje 1

obmejiti -ím dov. ▶ omejiti 2

obmêjni -a-o prid. |ki je v zvezi s področjem ob (državni) meji|

obmêjni kraji □ pog. *mejni* □ pog. *pomejni*

GLEJ ŠE pas 3• | prehod 2

obmêstje -a s ▶ okolica

obmetáti -méčem dov. *koga s čim* |z metanjem spraviti večjo

količino česa na koga| *Otroci so ga obmetali s kepami* □ star. *ometati*¹

obmetávati -am nedov. *koga s čim* |metati večjo količino česa

na koga| *Obmetavali so ga s kamenjem* □ ekspr. *bombardirati*

□ star. *ometati*² □ star. *ometavati*

GLEJ ŠE obrekovati

obmirováti -újem dov. |ostati v mirujočem položaju, stanju|

Ptica se je nekaj časa zibala, nato pa obmirovala □ *obstati*²

območje -a s s prilastkom |prostor, v katerem ima kaj svojo moč,

vpliv| *območje sevanja* □ *področje*

• 1. evrsko območje □ publ. evroobmočje □ publ. evroskupina 2. vidno

območje □ vidno področje □ vidno polje 3. publ. vplivno območje

□ publ. interesna sfera

GLEJ ŠE področje •1 | področje •2 | področje •3 | področje 1, 2

obmolčáti -ím dov. ▶ obmolkniti

obmôlkniti -em dov. |prenehati govoriti, navadno za krajši čas|

Nenadoma so vsi obmolknili □ knj.izroč. *obmolčati* □ zastar. *omolkniti*

□ knj.izroč. *premolkniti* □ knj.izroč. *pretihniti* □ knj.izroč. *zamolčati*

GLEJ ŠE umolkniti | utihniti 2

obmórje -a s ▶ obala

obmótati -am dov. ▶ obvezati 1

obmréti -mrèm dov. ▶ odreveneti

obnášanje -a s |kazanje, dokazovanje določenih lastnosti, zna-

čilnosti pri uporabi, delovanju| *proučevati obnašanje materiala*

pri visoki temperaturi □ knj.izroč. *vedenje*²

GLEJ ŠE vedenje² 1, 2

obnášati se -am se nedov. navadno s prislovnim določilom |pri uporabi,

delovanju kazati, dokazovati določene lastnosti, značilnosti| *Te*

gume se dobro obnašajo na novozapadlem snegu □ knj.izroč. *vesti se*

GLEJ ŠE dobiček •1 | donašati | korist² 1• | vesti se

obnavljálni -a -o prid. ▶ restavracijski

obnavljanje -a s

1. |nadomeščanje česa dotrajanega, izrabljenega z novim|

obnavljanje nasadov □ *asanacija* □ knj.izroč. *prenavljanje*

2. |nastajanje, rast česa na novo| *obnavljanje kože, las*

□ *regeneracija*

GLEJ ŠE prenavljanje | restavriranje

obnavljati -am nedov.

1. kaj |delati, da se kaj dotrajanega, izrabljenega nadomešča z

novim| *obnavljati nasade* □ knj.izroč. *asanirati*

2. kaj |delati, povzročati, da se kaj znova pojavi, začne| *obna-*

vljati prijateljske vezi □ knj.izroč. *oživljati* □ knj.izroč. *prerajati* *Te ideje*

prerajajo društvo □ knj.izroč. *restavrirati* *restavrirati stare družbene*

odnose □ knj.izroč. *revitalizirati*

3. kaj |delati, da postane kaj v mislih, zavesti spet navzoče|

obnavljati potek dogodkov □ *reproducirati*

GLEJ ŠE obujati | prenavljati

obnavljati se -am se nedov. |na novo rasti, nastajati| *Koža, tkivo*

se obnavlja □ *regenerirati se* □ knj.izroč. *prerajati se*

obnavljávec -vca m ▶ restavrador

obnébje -a s ▶ nebo | obzorje 1 | podnebje

obnemélost -i ž ▶ onemelost

obneméti -ím dov. ▶ onemeti 1, 2 | utihniti 2

obnemôči -mórem dov. ▶ onemoči | oslabeti 1, 3

obnemógel -môgla -o prid. ▶ oslabel

obnemôgli -ega m ▶ onemogli

obnemôglo prisl. ▶ onemoglo

obnemógllost -i ž ▶ oslabeledost

obnésti se -něsem se dov. ▶ obroditi | ustrezati 1

obnôrel -éla -o prid. ▶ obseden

obnoréti -ím dov. ▶ obnoriti | zboleti ♦

obnoríti -ím dov. *koga* ekspr. |narediti, povzročiti, da kdo ne-

spametno, nerazsodno ravna| *Ljudje so ga čisto obnorili*

□ publ. *obnoreti* □ ekspr. *ponoriti* □ knj.izroč. *zanoriti* □ ekspr. *zmešati*

□ ekspr. *znoriti*

obnorjèn -éna -o prid. ▶ obseden

obnosíti -nósim dov. ▶ ponositi

obnósní -a -o prid. ▶ votlina •3

obnóšen -a -o prid. ▶ ponošen

obnôva -e ž

1. |postopek, po katerem kaj dotrajanega, poškodovanega

postane tako kot novo| *obnova porušene stavbe* □ *adaptacija*

□ *obnovitev* □ *prenova* □ *prenovitev* □ *rekonstrukcija* □ *renovacija*

□ knj.izroč. *preobnova*

2. |postopek, po katerem kaj spet dobi ustrezne, zaželene

lastnosti| *obnova gozdov* □ *obnovitev* □ *regeneracija*

3. |ponovna pojavitev česa| *obnova političnega sistema*

□ *obnovitev* □ *oživitev* □ *restavracija*² □ *restavriranje* □ *revitalizacija*

GLEJ ŠE obuditev | prenova 1 | reambulacija | restavracija²

obnovítelj -a m ▶ restavrador

obnovítev -tve ž ▶ obnova 1, 2, 3 | obuditev

obnovíti -ím dov.

1. kaj |narediti, da kaj znova dobi ustrezne, zaželene lastnosti|

obnoviti gozd □ *regenerirati*

2. kaj |narediti, povzročiti, da se kaj znova pojavi, začne|

obnoviti pogajanja □ knj.izroč. *oživiti* □ knj.izroč. *regenerirati* *regenerirati*

mestno središče □ knj.izroč. *restavrirati* *restavrirati stari sistem*

□ knj.izroč. *revitalizirati* *revitalizirati staro mestno središče*

3. kaj |narediti, da postane kaj v mislih, zavesti spet navzoče|

Skušal je obnoviti, kar se je naučil □ *ponoviti* □ *reproducirati*

GLEJ ŠE obuditi 2 | prenoviti 1 | restavrirati

obnovíti se -ím se dov. |na novo zrasti, nastati| *Koža se obnovi*

□ *regenerirati se*

GLEJ ŠE prenoviti se

obnovítveni -a -o prid.

1. |ki je v zvezi s postopkom, po katerem kaj dotrajanega, po-

škodovanega postane tako kot novo| *obnovitvena dela v starem*

mestnem jedru □ *adaptacijski* □ *prenovitveni* □ *rekonstrukcijski*

□ knj.izroč. *rekonstruktivni*

2. |ki je v zvezi s procesom, po katerem kaj ponovno dobi

ustrezne, zaželene lastnosti| *obnovitvena doba za poškodovano*

tkivo □ *regeneracijski* □ *regenerativni*

GLEJ ŠE restavracijski

obóčje -a s ▶ nebo | obok | širok 2•

obóčni -a -o prid. |ki ima obok(e)| *obóčno stopnišče* □ *obokasti*

□ knj.izroč. *svodasti*

GLEJ ŠE pola •2

obòd -óda m |leseno ogrodje pri situ, rešetju| *izdelovati obode*
 □ **obodec** |majhen obod|
 • geom. **obod kroga** □ geom. krogov obod
GLEJ ŠE obrobje 2 | obseg

obódec -dca m ▶ obod

obódi -ov m mn. ▶ kraji 1

obódni -a -o prid. ▶ hitrost¹ •5 | obrobní 2 | zunanji 1 | živčevje •3

obodriti -ím dov. ▶ opogumiti | potolažiti | spodbuditi 1

obogaténi -a -o prid. ▶ ruda •4

obogaténje -a s ▶ obogatitev 1, 2

obogatéti -ím dov. |postati bogat| *hitro, nepričakovano obogateti*
 □ knj.izroč. **zabogateti**

obogatévati -am nedov. ▶ bogateti

obogatítev -tve ž

1. |pridobitev materialnih dobrin| *čuditi se njegovi hitri obogatitvi* □ **obogatenje**

2. |izboljšanje kakovosti, vrednosti| *obogatitev besednega zaklada* □ **obogatenje**

obogatíti -ím dov.

1. *koga* |narediti koga bogatega| *Donosni posel ga je obogatil*
 □ nar. **podstaviti**

2. *kaj* |narediti, da je kaj bolj kakovostno, več vredno| *Njegovo delo je obogatilo našo literaturo* □ knj.izroč. **oplemeniti** □ ekspr. **oploditi**
 □ knj.izroč. **poplemeniti**

GLEJ ŠE izboljšati 2

obòj -ója m ▶ okvir 1•1 | podboj

obóje -ih cel. količ. zaím. pri množinskih samostalnikih |ki poudarja skupnost, povezanost dveh enot| *Otrok je zamazal oboje hlač*
 □ **oboji**² *Zapri oboja vrata*

obojespólni -a -o prid. ▶ biseksualni | dvospolni

obóji¹ -a -e prid. ▶ obojni

obóji² -a -e zaím. ▶ oboje

obójka -e ž teh. |kratka cev za povezavo koncev dveh cevi ali palic| *pritrditi obojko* □ teh. **mufa** □ teh. **oglavek**

obójni -a -o prid. |ki poudarja skupnost, povezanost dveh vrst, skupin| *mladina obojnega spola* □ **oboji**¹

obòk -óka m |izbočena nosilna konstrukcija nad prostorom, odprtino v zidu; prostor pod tako konstrukcijo| *stati pod obokom* □ star. **oblok** □ star. **obočje** □ knj.izroč. **svod** □ neknoj. pog. **velb**
 • arhit. križni obok □ arhit. križni svod
 • anat. stopalni obok □ anat. nožni obok
GLEJ ŠE banja | nebo

obókan -a -o prid. |ki je v obliki oboka| *obokan strop*
 □ knj.izroč. **bokast** □ knj.izroč. **zaobočen**

obókani -a -o prid. ▶ strop •1

obókast -a -o prid. |ki ima strop v obliki oboka| *obokast prostor*
 □ knj.izroč. **svodast**

obókasti -a -o prid. ▶ obočni

obókati -am dov. *kaj* |narediti čemu obok(e)| *obokati klet*
 □ knj.izroč. **zbokati**

obóknica -e ž ▶ roleta

obóknice -ic ž mn. ▶ naoknice

óbol -a m ▶ novc pp 2 | srebrnik pp

oboléli -ega m ▶ bolnik

oboléllost -i ž ▶ bolezen •5

obolénje -a s

• 1. med. **kožno obolenje** □ med. **kožna afekcija** 2. med. **rakavo obolenje** □ med. **kancerozno obolenje** 3. med. **skrofulozno obolenje**
 □ med., žarg. **škrofulozno obolenje**
GLEJ ŠE bolezen | bolezen •5 | bolezen •12

oboléti -ím dov. ▶ zboleti

obolévati -am nedov. ▶ zbolevati

obolévnost -i ž

1. |dejstvo, da kdo oboli| *obolevnost za rakom* □ **zbolewnost**

2. med. |število, ki pove, koliko ljudi oboli za isto boleznijo v letu na tisoč prebivalcev| *podatki o obolevnosti* □ knj.izroč. **morbiditeta** □ med. **zbolewnost**

obòr -óra m ▶ obora | staja

obóra -e ž lov. |ograjeni prostor v gozdu za gojitev divjadi| *obora za jelene* □ lov. **obor**

oborína -e ž kem. |snov, ki se pri obarjanju izloči iz raztopine| *izločanje oborine* □ kem. **precipitat**

oborožéni -a -o prid. ▶ boj 2 | vojna 1

oboroževálni -a -o prid. ▶ industrija •6

oboroževánje -a s

• **jedrsko oboroževanje** □ **atomsko oboroževanje** □ **nuklearno oboroževanje**

oborožíti -ím dov. *koga* |opremiti z orožjem| *oborožiti upornike*
 □ zastar. **orožiti**

oborožíti se -ím se dov. |opremiti se z orožjem| *oborožiti se za napad* □ zastar. **orožiti se**

oborožítveni -a -o prid. ▶ industrija •6

obòsti obòdem dov. ▶ poškodovati 2 pp 1

obòsti se obòdem se dov. ▶ zbosti se

obotavljáč -a m ▶ neodločen 1 povdk. | neodločnež

obotávljanje -a s |nesposobnost, nezmožnost za dokončno odločitev| *Zaradi obotavljanja je zamudil dobro priložnost*
 □ **oklevanje** □ slabš. **mečkanje** □ ekspr. **mečkovost** □ ekspr. **obiranje**

obotávljati se -am se nedov. |biti nesposoben, nezmožen za dokončno odločitev| *Dolgo se je obotavljaj, preden je vstopil*
 □ **oklevati** □ **pomišljati** □ **pomišljati se** □ ekspr. **drencati** □ nar. **gnocati**
 □ ekspr. **krčiti se** □ slabš. **mečkati** □ nar. **muhati se** □ nar. **muhovati se**
 □ ekspr. **obirati se** □ zastar. **omecevat** □ nar. **omuhavati se** □ ekspr. **opletati**
 □ zastar. **oščajati se**² □ zastar. **premišljati se**

obotavljáv -áva -o prid. ▶ neodločen 1, 2

obotavljávec -vca m ▶ neodločen 1 povdk. | neodločnež

obotavljívec -vca m ▶ neodločen 1 povdk. | neodločnež

obožávati -am nedov. ▶ občudovati

oboževálec -lca m ▶ občudovalec

oboževálka -e ž ▶ občudovalka

oboževánje -a s ▶ občudovanje

oboževánka -e ž ▶ občudovanka

oboževátelj -a m ▶ občudovalec

oboževáti -újem nedov. ▶ občudovati | rad 2

obplézati -am dov. *kaj* |s plezanjem priti na več mest| *Vsa drevesa obpleza* □ knj.izroč. **oplezati**

obplúti -plóvém dov. ▶ obkrožiti 1 pp

ob pôldan prisl. zv. ▶ opoldne²

ob pôldne prisl. zv. ▶ opoldne²

ob pôldnevu prisl. zv. ▶ opoldne²

obporódni -a -o prid. ▶ bolečina •3

ob práznihih prisl. zv. ▶ za praznike

obrába -e ž ▶ obrabljenost

obrabíti -ím dov. *kaj* |z dolgo rabo, uporabo načeti, poškodovati površino| *obrabiti rokave na komolcih* □ **oguliti** □ **zdrgniti** □ **zguliti**
 □ ekspr. **zdelati** □ neknoj. pog. **zdrajsati** □ ekspr. **zdrsati** □ **ponositi** □ **pošvedrati** □

obrabíti se -ím se dov.

1. |izraža, da se kaj z dolgo rabo, uporabo poškoduje| *Hlače se na kolenih hitro obrabijo* □ **oguliti se** □ **zguliti se** □ ekspr. **zdelati se**
 □ neknoj. pog. **zdrajsati se** □ ekspr. **zdrsati se**

2. ekspr. |izraža, da kaj postane nezanimivo zaradi ponavljanja| *Ta dovtip se je že obrabil* □ ekspr. **izpeti se** □ ekspr. **izrabiti se**
□ ekspr. **oguliti se** □ ekspr. **zguliti se**
GLEJ ŠE dotrajati

obrábljati se -am se nedov. navadno s prislovnim določilom |postajati poškodovan| *Avtomobilske gume se na slabih cestah hitro obrablajo* □ **rabiti se**

obrábljen -a -o prid.

1. |ki je zaradi dolge rabe, uporabe poškodovan| *obrabljene hlače* □ **oguljen** □ **zguljen** □ ekspr. **omuljen** □ nar. **podrapan** □ nar. **podričan** □ nar. **preplezan** □ knj.izroč. **preslegan** □ knj.izroč. **preslegast** □ nar. **pretlezen** **pretlezeni komolci na jopici** □ knj.izroč. **razdrapan** □ zastar. **utipan stara, utipana knjiga** □ ekspr. **zdelan** □ nekknj. pog. **zdrajsan** □ ekspr. **zdrsan** □ **ponošen** □ **pošvedran**

2. ekspr. |ki je zaradi ponavljanja nezanimiv| *obrabljen dovtip; obrabljena melodija* □ ekspr. **izpet** □ ekspr. **oguljen** □ nekknj. pog. **zdrajsan** □ ekspr. **zdrsan** □ ekspr. **zguljen**

GLEJ ŠE dotrajan | dotrajan ♦

obrábljeno prisl. ► prazno

obrábljenost -i ž |dejstvo, da je kaj zaradi dolge rabe, uporabe načeto, poškodovano| *zamenjati navoj zaradi obrabljenosti*
□ **obraba**

GLEJ ŠE dotrajanost

obračāj -a m ► vrtljaj

obračālka -e ž ► mišica ♦9

obračālmi -a -o prid. ► krog¹ 1♦3 | plug ♦2

obračālnik -a m ► plug ♦2

obračati -am nedov.

1. *kaj* |spreminjati izhodiščno smer gibanja ali usmerjenost česa v nasprotno smer ali usmerjenost| *obračati vozila na obračališču* □ knj.izroč. **zaobračati**

2. *kaj* |spreminjati lego, položaj česa tako, da se premika okoli daljše osi ali v krogu| *obračati bolnika z boka na bok; obračati gumb na radijskem sprejemniku* □ **preobračati** *preobračati bolnika* □ star. **presukavati** □ knj.izroč. **prevračati** □ ekspr. **sukati**

3. *kaj* s prislovnim določilom |delati, da dobi kaka dejavnost vsebino, kot jo nakazuje določilo| *obračati pogajanja v svojo korist* □ knj.izroč. **napeljavati** □ knj.izroč. **napeljevati** □ knj.izroč. **zasukavati**

GLEJ ŠE pisati 2 | sukati 2

obračati se -am se nedov. |izraža, da kdo spreminja lego, položaj svojega telesa na drugo, nasprotno stran| *V spanju se je obračal z boka na bok* □ **preobračati se** □ redk. **prelegati se** □ knj.izroč. **prevračati se**

♦ **obračati se proč** □ **obračati se stran** □ star. **odvrčati se**

GLEJ ŠE spreminjati se

obračún -a m ► boj 2 | obračunati 1 | obračunavati 1 | pretep | spopad | vojna 1

obračúnati -am dov.

1. *kaj* |računsko ugotoviti izdatke, stroške v zvezi s proizvodnjo blaga, opravljeno storitvijo| *obračunati potne stroške* □ **narediti obračun česa**

2. *s kom* ekspr. |izraža, da se odklonilni odnos konča z neprijetnim izidom za nasprotno osebo| *obračunati za nasprotniki* □ ekspr. **poračunati**

GLEJ ŠE natepsti

obračúnávanje -a s ekspr. |izražanje odklonilnega odnosa, ki se konča z neprijetnim izidom za nasprotno osebo| *preprečiti medsebojno, osebno obračúnávanje* □ knj.izroč. **razračúnávanje**

GLEJ ŠE pretep | vojna 1

obračúnávati -am nedov.

1. *kaj* |računsko ugotavljati izdatke, stroške v zvezi s proizvodnjo blaga, opravljeno storitvijo| *obračúnávati potne stroške* □ pog. **delati obračún česa**

2. ekspr. |obravnavati medsebojne spore, nesoglasja, izražajoč pri tem odklonilni odnos do drugega| *Že spet nekaj obračúnávata* □ knj.izroč. **razračúnávati**

obrádek -dka m ► brada 1

obradostíti -ím dov. ► razveseliti

obradoščén -éna -o prid. ► vesel¹ 1

obradováti -újem dov. ► razveseliti

obrájtati -am dov. ► ceniti¹ 1 | rad 2

obrámba -e ž |odbijanje sovražnikovega, nasprotnikovega napada| *okrepiti obrambo* □ **defenziva** □ star. **bramba** □ knj.izroč. **bran²** □ zastar. **obrana** □ zastar. **zaščítje**

GLEJ ŠE zagovarjanje 1, 2 | zaščita 2, 4 | zavarovati 3

obrámbni -a -o prid. |ki je v zvezi z odbijanjem sovražnikovega, nasprotnikovega napada| *obrambni položaj* □ **defenzivni** □ star. **brambni** □ knj.izroč. **branilni**

GLEJ ŠE boj 3♦8 | črta 2♦3 | jarek¹ 2♦1 | nasip ♦1 | stolp ♦ | vojna 1 pp | vojna 1♦5 | zid ♦1

obrámnica -e ž ► naramnica 1, 2

obrána -e ž ► obramba

obraníti in obrániti -im dov. ► dokazati | ubraniti | zavarovati 1, 3

obraníti se in obrániti se -im se dov. ► zaščítiti se | zavarovati se

obrásel -sla -o povdk. |izraža, da je kaj obdano s čim rastočim|

Travnik je obrasel z drevjem □ **obraščen**

obraslíka -e ž ► brazgotina

obrášnik -a m ► brazgotina

obrást -i ž ► mladje | obrastek

obrástati -am nedov. ► obraščati

obrástek -tka m gozd. |kar zraste, požene iz starega tkiva| *obrastki na štoru* □ gozd. **obrast**

GLEJ ŠE brazgotina

obrastlína -e ž ► brazgotina

obraščati -am nedov. *kaj* |rastoč biti, pojavljati se na (vsej) površini| *Bršljan obrašča hišo* □ zastar. **obrastati**

obraščen -a -o prid. ► obrasel

obrát¹ -áta m

1. |sprememba lege, položaja česa tako, da se premakne okoli daljše osi ali v krogu| *obrat glave* □ **obrnitev** □ **zaobrat** □ **zasuk** □ knj.izroč. **okret** □ knj.izroč. **pirueta** *Naredila je pirueta na peti in odšla iz sobe* □ knj.izroč. **zaokret** □ **polobrat** |obrat za 90°|

2. |dejstvo, da postane kaj popolnoma drugačno od prejšnjega| *pomemben obrat v življenju* □ **preobrat** □ **zaobrat** □ knj.izroč. **obrnitev** □ knj.izroč. **zaokret**

• **1. desni obrat** □ obrat desno □ obrat na desno □ obrat v desno

2. glasb. **obrat akorda** □ glasb. **obrnitev akorda** □ glasb. **prestava akorda**

3. astron. **poletni sončni obrat** □ astron. **poletni solsticij** **4.** astron. **zimski sončni obrat** □ astron. **zimski solsticij** **5.** kor. **polovični obrat** □ kor. **polobrat** **6.** meteor. **toplotni obrat** □ meteor. **temperaturna inverzija** □ meteor. **toplotna inverzija**

obrát² -áta m ► delovati 4 | galvanizacija | ribogojnica | vodja 1♦3

obrátiti obêrem dov.

1. *kaj* |s trganjem odstraniti sadeže, plodove z drevesa, rastline| *obrati jabolka* □ **obtrgati** *obtrgati fižol* □ **potrgati**

2. *koga* ekspr. |povzročiti, da kdo potroši, izda veliko denarja| *Kupca so obrali za veliko vsoto* □ star. **omavžati** □ ekspr. **oskubsti** □ ekspr. **osušiti** □ ekspr. **ožeti** □ ekspr. **usušiti**

GLEJ ŠE izropati | obhoditi 2 | obtrgati

obrátni¹ -a -o prid. ▶ funkcija ♦2 | nasprotni 2 | sicer¹ 1 | sorazmerje • | vrednost ♦7

obrátni² -a -o prid. ▶ čas ♦6 | dovoljenje ♦1 | inženir ♦3

obrátnik -a m ▶ povratnik 3

obrátno¹ -ega s ▶ nasprotno¹

obrátno² prisl. ▶ nasprotno²

obrátno³ člen. ▶ nasprotno³

obratoválni -a -o prid. ▶ čas ♦6 | dovoljenje ♦1

obratoválnica -e ž ▶ delavnica 1

obratovánje -a s ▶ delovati 4

obratováti -újem nedov. ▶ delovati 3, 4

obratovni -a -o prid. ▶ inženir ♦3

obratovódja -e m ▶ vodja 1 ♦3

obravnáva -e ž

1. |načrtno podajanje določene vsebine, seznanjanje s čim| *obravnavna problema* □ *obdelovanje* □ *obravnavanje* □ *razpravljanje*
2. pravn. |upravni ali sodni postopek, pri katerem se razčisti zadeve v navzočnosti strank| *zapisnik o obravnavi* □ pravn. *razprava*
GLEJ ŠE *obravnavati* 1 | *zapisnik* ♦2

obravnavanje -a s ▶ obravnava 1

obravnavati -am nedov.

1. *kaj* |z razčlenjevanjem, ocenjevanjem česa prihajati do jasnosti, skleпов| *obravnavati prošnjo* □ publ. *jemati v obravnavo* □ publ. *proučevati*
2. *kaj* |načrtno podajati določeno vsebino| *Pisatelj v knjigi obravnava motiv izseljenstva* □ *razpravljati*¹ o čem □ pog. *govoriti o čem* □ publ. *obdelovati* □ ekspr. *prešetavati* □ ekspr. *pretresati*
GLEJ ŠE *pogovarjati se* 1 | *predelovati* 3 | *preučiti* | *reševati* 3

obravnavni -a -o prid. ▶ dan¹ ♦5 | dvorana ♦2 | zapisnik ♦2

obraz -áza m |prednja stran glave| *umiti si obraz* □ nek. pog. *face* □ nek. pog. *fris* □ vulg. *gobec* □ nek. pog. *ksiht* □ star. *lice* □ knj.izroč. *obličje* □ ekspr. *obrazček* □ ekspr. *obrazek* □ vulg. *rilec* □ ekspr. *spaka* *Masker mu je tako spremenil spako, da ga ni nihče spoznal*

- ♦ koščen obraz □ koščeniččen obraz

GLEJ ŠE *dvoličnejš* | *lagati* | *mimika* | *neobrit povdk.* 2 | *neznanec* | *resen*² ♦ | *videz* 1 | *znanec*

obrazček -čka m ▶ obraz

obrazdāti -ám dov. ▶ umazati

obrazdāti se -ám se dov. ▶ umazati se | umazati se pp

obrazec -zca m

1. |list z okvirnim tekstom in rubrikami za ustrezne podatke| *izpolniti obrazec* □ *formular* □ zastar. *šimelj*
2. |predpisano ali ustaljeno besedilo za določene namene| *izgovarjati čarovne obrazce* □ *formula*
♦ 1. *obrazec za prisego* □ *formula za prisego* □ *prisežni obrazec*
2. *zarotitveni obrazec* □ *zarotilni obrazec* □ *zarotitev*
3. |ustaljena ali pogosto ponavljajoča se oblika česa| *Umetnost je zavrgla vse obrazce* □ *stereotip* □ ekspr. *kalup* □ ekspr. *klišé* □ knj.izroč. *shema* □ ekspr. *šablona* □ ekspr. *vzorec*

- ♦ lit. *metrični obrazec* □ ekspr. *metrični kalup*

GLEJ ŠE *formula* | *formula* •

obrazek -zka m ▶ obraz

obrazilo -a s jezikosl. |oblikoslovna prvina, ki iz podstave tvori besedo ali obliko| *tvorba novih besed z obrazili* □ jezikosl. *formant*

- ♦ 1. jezikosl. *nedoločniško priponsko obrazilo* □ jezikosl. *infinitivno priponsko obrazilo* 2. jezikosl. *manjšalno obrazilo* □ jezikosl. *deminutivno obrazilo* □ jezikosl. *pomanjševalno obrazilo*

GLEJ ŠE *končnica* ♦5 | *končnica* ♦7 | *končnica* ♦8 | *pripona* 2

obraziti -im nedov. ▶ izobraževati | oblikovati 1 | slikati 1 | upodabljati 1

obrazložiti -ím dov. ▶ razložiti 1, 3

obrazni -a -o prid. ▶ losjon | mimika | živec ♦4

obraznik -a m ▶ slikar | umetnik ♦2

obraznost -i ž ▶ ustvarjalnost

obrazoválni -a -o prid. ▶ domišljija ♦ | izobraževalni | moč¹ 2♦ | umetnost¹ ♦4

obrazovánje -a s ▶ izobraževanje

obrazováti -újem nedov. ▶ izobraževati | oblikovati 1 | slikati 1 | upodabljati 1

obrazujúči -a -e prid. ▶ umetnik ♦2

obřcati -am dov. *kaj* |večkrat suniti, udariti z nogo| *obřcati psa*

□ *osuvati* □ *zbrcati* □ nar. *ocebati*

obřči -rěčem dov. ▶ oklevetati

obřed -éda m |versko dejanje v predpisani, ustaljeni obliki; slovesno dejanje v predpisani, ustaljeni obliki sploh| *Ljudje so se zbrali in obřed se je začel* □ *ritual* □ ekspr. *ceremonija* □ knj.izroč. *ritus*

- *slavnostni obřed* □ ekspr. *ceremonija*

GLEJ ŠE *inicijacija* | *pogreb*

obředar -ja m ▶ ceremoniar

obředen -dna -o prid. ▶ slovesen

obřediti -ím dov. ▶ zrediti

obřediti se -ím se dov. ▶ zrediti se

obřédje -a s ▶ bogoslužje

obřédni -a -o prid. |ki je v zvezi z obředom| *obředni predpisi*

□ *ritualni* □ ekspr. *ceremonialni*

obřédnik -a m ver. |knjiga z besedili in navodili za opravljanje obředov| *izdati novi obřednik* □ ver. *ritual*

GLEJ ŠE *ceremoniar*

obřégati se -am se nedov. ▶ *govoriti* 1 pp 14 | *jeziti se* 2 | *obřegovati se* | *revskati*

obřégniti se -em se dov. *ob kaj* ekspr. |vsiljivo, na neprimerni način se vmešati v stvar, ki ne zadeva govorečega| *Ob vsakega gosta se obřegne; obřegniti se ob organizacijo dela* □ ekspr. *spotakniti se* □ knj.izroč. *vpíčiti se* v *kaj* □ knj.izroč. *vpikniti se* v *kaj* □ ekspr. *vtakniti se* v *kaj* □ ekspr. *zapičiti se* v *kaj*

GLEJ ŠE *odgovoriti* 1

obřegovāti se -újem se nedov. *ob kaj* ekspr. |vsiljivo, na neprimeren način se vmešavati v stvari, ki ne zadevajo govorečega| *Vsi se obřegujejo ob fanta* □ ekspr. *obřegati se* □ ekspr. *spotakati se*

GLEJ ŠE *govoriti* 1 pp 14 | *jeziti se* 2 | *revskati*

obřejiti -ím dov. *kaj* |povzročiti brejost| *Bik obřeji kravo* □ *ubřejiti*

obřejiti se -ím se dov. |postati brej| *Kobila se obřeji* □ *ubřejiti se*

□ nar. *vzeti plemo* *Krava ni vzela plemena*

obřekljív -a -o prid. |ki (rad) obřekuje| *obřekljív človek* □ ekspr. *dolgojezičen* □ evfem. *opravljív* □ zastar. *zlogolk*

- ♦ *biti obřekljív* □ ekspr. *biti strupenega jezika* □ *nizk. imeti dolg gobec* □ ekspr. *imeti grd jezik* □ ekspr. *imeti jezik* □ ekspr. *imeti nesramen jezik*

obřekljívéc -vca m |kdor (rad) obřekuje| *verjeti obřekljívécem*

□ *obřekovalec* □ ekspr. *dolgojezičnik* □ star. *grdilec* □ ekspr. *hudobni jezik* □ knj.izroč. *klevetnik* □ ekspr. *obiralec* □ ekspr. *obřekljívi jezik* □ evfem. *opravljívéc* □ knj.izroč. *sikofant* □ knj.izroč. *zli jezik* □ ekspr. *zlobni jezik*

obřekljívi -a -o prid. ▶ *obřekljívéc*

obřekljívka -e ž |ženska, ki (rada) obřekuje| *vaške obřekljívke*

□ *obřekovalka* □ star. *grdíilka* □ ekspr. *obiralka* □ evfem. *opravljívka*

obřekljívo nač. prisl. |izraža, da izjavljanje koga vključuje neresnične, zlonamerne izjave, s katerimi se jemlje komu ugled| *obřekljívo govoriti o kom* □ evfem. *opravljívo*

obřekljívost -i ž |dejstvo, da kdo daje neresnične, zlonamerne izjave, s katerimi se jemlje komu ugled| *Motila ga je njegova obřekljívost* □ evfem. *opravljívost*

obrekovalec -lca m ► obrekljivec

obrekovalka -e ž ► obrekljivka

obrekovanje -a s |dajanje neresničnih, zlonamernih izjav, s katerimi se jemlje komu ugled| *obrekovanje nasprotnikov*
□ evfem. *opravljanje* □ ekspr. *črnenje* □ knj.izroč. *grdenje* □ knj.izroč. *klevetanje*

obrekovati -ujem nedov. *koga* |dajati o kom neresnične, zlonamerne izjave, s katerimi se jemlje komu ugled| *Stalno je obrekovala svojo sosedo; Rada obrekuje* □ ekspr. *črniti* □ knj.izroč. *grditi* □ ekspr. *grdo govoriti o kom* □ nekuj. pog. *imeti v paci* □ vulg. *iztegati jezike* *Ko se bo izvedelo, bodo ljudje spet iztegali jezike* □ vulg. *iztegovati jezike* □ pog. *jezikati čez koga* □ knj.izroč. *klevetati* □ ekspr. *metati blato na koga* □ redk. *natolcevati* □ pog. *nositi po zobeh* □ ekspr. *obirati* □ ekspr. *objedati* □ ekspr. *obmetavati z blatom* □ nar. *ogovarjati* □ ekspr. *ogrizovati* □ slabš. *opletati z jezikom* □ evfem. *opravljati*² □ slabš. *ožirati* □ ekspr. *polivati z gnojnico* □ ekspr. *širiti klevete o kom*

obremenilni -a -o prid. ► *dokaz* ♦5 | *izpoved* ♦1 | *priča* ♦1

obremenitev -tve ž |dejstvo, da se čemu naloži veliko dela| *obremenitev motorja; obremenitev učencev* □ teh. *obtežba*

- ♦ 1. grad. *ekscentrična obremenitev* □ grad. *izsredna obremenitev*
- 2. teh. *porušna obremenitev* □ teh. *porušitvena obremenitev*
- 3. teh. *središčna obremenitev* □ teh. *centrična obremenitev*
- 4. teh. *uklonska obremenitev* □ teh. *obremenitev na uklon*
- 5. teh. *upogibna obremenitev* □ teh. *obremenitev na upogib*
- 6. teh. *vzvojnna obremenitev* □ teh. *obremenitev na vzvoj*

GLEJ ŠE *obremenjenost* • | *obtežitev*

obremeniti -im dov. *kaj* fin. |vknjižiti v breme| *obremeniti račun*
□ fin. *debitirati*

GLEJ ŠE *naložiti* 4 | *obtežiti* 1 | *obtožiti*

obremenjen -êna -o povdk. s *čim* |izraža, da kdo opravlja delo, obveznost, obremenjujočo zaradi zahtevnosti, obsežnosti| *biti obremenjen s službenimi dolžnostmi* □ ekspr. *naprežen v kaj*
□ ekspr. *vprežen v kaj*

obremenjenost -i ž

- *dedna obremenjenost* □ *dedna obremenitev*

obremenjevalni -a -o prid. ► *izpoved* ♦1 | *priča* ♦1

obremenjevanje -a s ► *obtoževanje*

obremenjevati -ujem nedov. *koga* |izraža, da kdo doživlja kaj kot težavo, skrb, nadlogo| *Obveznosti ga obremenjujejo* □ *biti breme za koga* □ *biti v breme komu* □ ekspr. *biti v nadlego komu*

□ knj.izroč. *bremeniti* □ ekspr. *obteževati*

GLEJ ŠE *nalagati*¹ 3 | *obteževati* | *obtoževati*

obrénkati -am dov. ► *ošteti* | *ozmerjati*

obrésti¹ -i ž mn. |v odstotkih ali v znesku izraženo nadomestilo začasno uporabo denarja| *Posojilo mu prinaša precej obresti*
□ zastar. *interes*

- ♦ fin. *zamudne obresti* □ zastar. *mudne obresti*

GLEJ ŠE *obrestovati se* 1 | *prispisati* •

obrésti² obrêdem dov. ► *obhoditi* 2 | *obiskati*

obrestovati se -ujem se nedov.

1. |izraža, da kdo dobi določeno denarno nadomestilo v zameno začasno uporabo svojega denarja| *Vloženi denar se obrestuje* □ *prinašati obresti*

2. *komu* ekspr. |izraža, da ima kdo od česa določeno korist| *Vloženi trud se mu je počasi obrestoval* □ pog. *izplačati se*

□ knj.izroč. *rentirati se*

GLEJ ŠE *korist*² 1♦

obréza -e ž |del knjige, revije, kjer so listi gladko obrezani| *knjiga z zlato obrezo* □ zastar. *obrezek*

obrézani -a -o prid. ► *trta* ♦

obrézati -réžem dov. *kaj* vet. |z nožem odstraniti odvečno

kopitno roževino| *obrezati kopito* □ vet. *podrezati*² □ vet. *prírezati*

GLEJ ŠE *odrezati* 1 | *poškodovati* 2 pp 1

obrezávati -am nedov. ► *obrezovati* 1, 2

obrézek -zka m |kar odpade pri obrezovanju| *obrezki mesa*

□ knj.izroč. *obrezlina*

GLEJ ŠE *obreza*

obrezína -e ž ► *obrezlina*

obrezlína -e ž les. |kar odpade pri obrezovanju lesa| *smrekove*

obrezline □ les. *obrezina*

GLEJ ŠE *obrezek*

obrezovalec -lca m |kdor obrezuje vinsko trto| *najeti obrezovalec*

□ nar. *rezač*

obrezoválni -a -o prid. ► *škarje* pp 1

obrezovánje -a s |odstranjevanje delov rastline z rezanjem zaradi redčenja, oblike, rodnosti| *obrezovanje drevja; obrezovanje vinske trte* □ agr. *rez*¹ □ agr. *rez*² □ nar. *rezatev* □ nar. *rezatva* *rezatva vinske trte* □ star. *režnja* *režnja vinske trte*

obrezováti -ujem nedov.

1. *kaj* |z rezanjem delati, da na čem ni več kakih delov, zlasti nepotrebnih| *obrezovati repo* □ *obrezavati*

2. *kaj* |z rezanjem odstranjevati dele rastline zaradi redčenja, oblike, rodnosti| *obrezovati drevje, vinsko trto* □ *obrezavati* □ *rezati* *vinsko trto*

obréžje -a s |svet ob reki, jezeru, morju| *zaraslo obrežje*

□ knj.izroč. *pobrežje* □ knj.izroč. *pribrežje* □ *nabrežje* ↗

GLEJ ŠE *breg* 1 | *obala*

obréžni -a -o prid. ► *morje* ♦1 | *plovba* ♦2 | *podgrivka*

obřh -a m ► *izvir* 1♦1

obríban -a -o prid. ► *odrgnjen*

obríbati -am dov. ► *odrgniti* 2

obris -a m navadno s prilastkom |nejasno, neostro vidna meja, rob

česa| *obrisi gor v daljavi* □ *črta* □ *kontura* □ *linija* □ *rob*¹ □ knj.izroč. *očrt*

□ knj.izroč. *oris*

- geom. *navidezni obris* □ geom. *kontura*

GLEJ ŠE *opis* | *silhueta*

obrisáča -e ž ► *brisača*

obrisáti¹ obrišem dov. ► *pobrisati* 1, 2

obrisáti² obrišem dov. ► *občrtati* | *opisati*

obrisati se obrišem se dov. |izraža, da kdo z drgnjenjem, zlasti s tkanino, naredi površino svojega telesa suho, čisto| *obrisati se z brisačo* □ *zbrisati se* □ knj.izroč. *osušiti se*

obrisati si obrišem si dov. *kaj* |izraža, da kdo odstrani kaj z drgnjenjem, zlasti s tkanino, s površine svojega telesa| *obrisati si mokre roke* □ *otreti si* □ *zbrisati si* □ knj.izroč. *izbrisati si* *izbrisati si solze*

□ star. *otrniti si* *otrniti si potno čelo* □ star. *utrniti si* *utrniti si potno čelo*

GLEJ ŠE *usekniti se*

obrisni -a -o prid. ► *črta* 2♦6 | *risba* ♦2

obrisnica -e ž ► *krpa*

obrisováti -ujem nedov. ► *občrtavati* | *opisovati*

obrisováti se -ujem se nedov. ► *odražati se*

obrit -a -o prid. |ki po britju nima dlak| *obrit obraz*

□ *pobrit* ■ protip. *neobrit*

GLEJ ŠE *neobrit*

obríti obríjem dov. *koga* |odrezati komu dlake tik ob koži| *Brivec ga je obril in postrigel* □ *pobriti* □ ekspr. *osnažiti* □ pog. *porazirati*

obríti se obríjem se dov. |izraža, da si kdo odreže dlake tik ob koži| *Danes se še ni obril* □ *pobriti se* □ nar. *očediti se* □ pog. *porazirati se* □ ekspr. *postrgati se*

obritoglavčec -vca m |pripadnik subkulturne skupine, prepoznavne po obrutih glavah, za katero sta navadno značilna nestrpnost do drugih narodnosti, ras in nasilništvo nad njimi| *napad obritoglavcev* □ sleng. *skin* □ sleng. *skinhead*

obrizgati -am dov. *kaj* |z brizganjem zmočiti, ovlažiti| *obrizgati tla z mrzlo vodo* □ **pobrizgati**

obrizgávati -am nedov. *kaj* |z brizganjem močiti, vlažiti| *obrizgávati prašna tla* □ knj.izroč. **brizgati**

GLEJ ŠE močiti pp

obrnáži -im dov. ► ogoljufati

obrnítev -tve ž ► obrat¹ •2 | obrat¹ 1, 2

obrníti in obrníti -em dov.

1. *kaj* |spremeniti izhodiščno smer gibanja ali usmerjenost česa v nasprotno smer gibanja ali usmerjenost| *obrníti konje; obrniti vozilo* □ **zaobrniti** □ **zasukati** □ **zasukniti** □ knj.izroč. **okreniti** □ nar. **osukniti** □ knj.izroč. **preokreniti** □ star. **presukati** □ zastar. **usukniti** □ zastar. **zabrniti** □ star. **zakreniti** □ knj.izroč. **zaokreniti** □ zastar. **zavrniti**

2. *kaj* s prislovnim določilom |spremeniti smer gibanja ali usmerjenost česa| *obrníti obraz proti vratom* □ knj.izroč. **skreniti** □ knj.izroč. **zaokreniti**

3. *kaj* |spremeniti lego, položaj česa tako, da se premakne okoli daljše osi ali v krogu| *obrníti ključ v ključavnici* □ **preobrniti** *preobrniti ranjenca na postelji* □ **prevrniti** *prevrniti bolnika na hrbet* □ **zasukati**

□ star. **presukati** □ star. **presukniti** □ knj.izroč. **prevreči** □ knj.izroč. **zaokreniti**

4. *kaj* s prislovnim določilom |narediti, da dobi kaka dejavnost vsebino, kot jo nakazuje določilo| *obrníti misli, pozornost drugam* □ **zaobrniti** □ ekspr. **napeljati** *napeljati pogovor na umetnost* □ nar. **navreti** *navreti pogovor na davke* □ star. **presukati** □ star. **presukniti** □ ekspr. **speljati** □ knj.izroč. **zaokreniti** □ ekspr. **zasukati**

GLEJ ŠE nahujskati | ogoljufati | ozreti se | preiskati 1 • | razmetati 2 | zakleniti 1 | zapustiti 3

obrníti se in obrníti se -em se dov.

1. |izraža, da kdo spremeni lego, položaj svojega telesa na drugo, nasprotno stran| *obrníti se na hrbet* □ **preobrniti se**

□ **prevrniti se** □ **zaobrniti se** □ **zasukati se** □ ekspr. **prekabaliti se**

□ knj.izroč. **preokreniti se** □ star. **presukati se** □ star. **presukniti se**

□ knj.izroč. **prevreči se** □ knj.izroč. **zaokreniti se**

◆ **obrniti se proč** □ **obrniti se stran** □ star. **odvrniti se**

2. |izraža, da kaj spremeni smer gibanja| *obrníti se v levo*

□ **zasukati se** □ knj.izroč. **posukati se** □ star. **presukati se** □ knj.izroč. **zaokreniti se** □ zastar. **zavrniti se**

3. s prislovnim določilom |izraža prehod v novo stanje, dogajanje, kot ga nakazuje določilo| *Naključje se je obrnilo nam v prid* □ **preobrniti se** □ **zaobrniti se** □ ekspr. **presukati se** □ knj.izroč. **zaokreniti se**

GLEJ ŠE miniti 1 | spremeniti se 1 | spreten •

obrnjen -a -o prid. ► gledati 4

obrnjeni -a -o prid. ► red¹ 2•2 | slovar •3

obròb -óba m ► **obrobek** 1 | rob¹ 1

obróba -e ž |trak, pas blaga za vidno obrobljanje ali okras obleke, oblačila| *ovratnik z belo obrobo* □ **bordura** □ **obrobek**

□ rob¹ □ ekspr. **bordurica** □ knj.izroč. **okrajek**

obróbek -bka m

1. |kar kaj obroblja| *obrobek na očalih* □ knj.izroč. **obrob**

2. les. |končni del hloda, ki je polkrožno obsekan| *narediti hlodu obrobek* □ les. **zarobek**

GLEJ ŠE gredica² • | obroba | obrobje 1 | rob¹ 1

obróben -bna -o prid. ► nepomemben

obrobíti in obróbiti -im dov. *kaj* |narediti obrobo| *obrobíti prt*

□ **obšiti** □ **zarobiti**²

GLEJ ŠE občrtati | obstopiti | zarobiti²

obróbje -a s

1. |obrobni, skrajni zunanji del česa| *iti po obrobju gozda*

□ **obrobek** □ **obronek** □ rob¹ □ knj.izroč. **obmejek** □ knj.izroč. **okrajek**

□ zastar. **okrajina** □ knj.izroč. **parobek** □ knj.izroč. **porobje** □ star. **robovje**

2. |kraj, predel, ki je oddaljen od središča| *preseliti se na obrobje mesta* □ **periferija** □ knj.izroč. **obod** □ star. **obvod**

GLEJ ŠE rob¹ 3•

obróbljanje -a s ► robljenje

obróbljati -am nedov. ► obdajati | robiti 1

obróbnež -a m ekspr. |kdor ni vključen v družbeno dogajanje, življenje| *opisovati bedno življenje obrobnežev* □ publ. **avtsajder**

□ ekspr. **izgubljenec** □ sleng. **luzer** □ ekspr. **marginalec** □ knj.izroč. **obrobnik**

□ knj.izroč. **obstranec** □ ekspr. **odrinjenec** □ publ. **outsider** □ slabš. **zguba**

obróbni -a -o prid.

1. |ki je, se nahaja ob robu| *obrobni okraski* □ **bordurni** □ **krajni**

□ **obkrajni** □ zastar. **okrajni**

2. |ki je oddaljen od središča| *težnje obrobnih pokrajin* □ **periferni**

□ knj.izroč. **obodni**

GLEJ ŠE gredica² • | okras •1 | opomba •1 | rob¹ 3• | robni |

skupina •8 | zev² 1• | živčevje •3

obróbni -a m ► obrobnež

obróbno prisl. ► mimogrede 2

obróbnost -i ž |dejstvo, da je kaj oddaljeno od središča|

obrobnost nekaterih krajev □ **perifernost**

GLEJ ŠE marginalnost

ob róbu predl. zv. ► na robu 1, 2

obróč -a m |predmet v obliki krožnega oboda| *v strop vzdani*

železni obroči □ knj.izroč. **krog**¹ □ neknj. pog. **rinka** □ **obroček**⁷

◆ agr. **obroč** za bika □ neknj. pog. rinka za bika

• anat. **ramenski obroč** □ anat. oplečje

GLEJ ŠE kolobar • | kolobar 1 | obkoliti | obstopiti | pas •3 | platišče

obročast -a -o prid. |ki ima obliko obroča, obročka| *obročaste*

zareze □ **obročkast**

obročasti -a -o prid. ► mrk¹ •1

obroček -čka m |majhen obroč| *Zavese visijo na kovinskih*

obročkih □ knj.izroč. **prstan** □ neknj. pog. **rinčica**

• arheol. **obsenčni obroček** □ arheol. **obsenčnik**

GLEJ ŠE člen 4 | prstan

obročkast -a -o prid. ► členkast | obročast

obročni¹ -a -o prid. ► na posojilo | plačevanje • | posojilo •6 | prerez •1

obročni² -a -o prid. ► prerez •1

obròd -óda m ► letina | pridelek

obródek -dka m ► letina | pridelek

obrodíti -ím dov. s prislovnim določilom |dati sadeže, plodove| *Pšenica*

je letos dobro obrodila □ pog. **obnesti se** □ nar. **storiti** □ ekspr. **vrniti** *Polje*

je letos desetkratno vrnilo □ knj.izroč. **zaroditi**

obròk -óka m

1. |jed, namenjena enemu človeku naenkrat| *imeti živil samo še za tri obroke* □ nar. **skuha**

2. |znesek, ki se plačuje v določenih časovnih presledkih kot vračanje dolga in obresti| *izplačati dolg v štirih obrokih* □ zastar. **krat**

GLEJ ŠE rok¹

ob róku prisl. zv. ► pravočasno 2

obrómati -am dov. ► obhoditi 2 | razvedeti se

obrónek -nka m ► brazgotina | ježa² | obrobje 1

obròv -óva m ► breg 2 | strmina

óbrovski -a -o prid. ► ogromen

obrózgan -a -o prid. ► umazan¹ pp

obrózgati -am dov. ► umazati

óbrski -a -o prid. ▶ avarski

óbrsniti -em dov. ▶ oplaziti 1, 2

óbrstíti se -ím se dov. ▶ vzbrsteti

óbrša -e ž ▶ krošnja

óbrt¹ -a m ▶ obrt² 1

óbrt² -i ž

1. |gospodarska dejavnost, ki opravlja storitve in v manjših količinah predeluje, proizvaja| *pospeševati razvoj obrti* □ *óbrtna dejavnost* □ *óbrtniška dejavnost* □ *óbrtnišvo* □ zastar. *óbrt¹* □ star. *óbrtnija* □ star. *óbrtnost*

♦ 1. barvarska obrt □ barvarstvo 2. brusaška obrt □ brusarstvo □ brusaštvo 3. domača obrt □ tradicionalna obrt 4. frizerska obrt □ frizerstvo 5. gostilničarska obrt □ gostilničarstvo □ gostilniška obrt □ ekspr. krčmarstvo 6. iglarska obrt □ iglarstvo 7. irharska obrt □ irharstvo 8. kotlarska obrt □ kotlarstvo 9. košarska obrt □ košarstvo 10. kovaška obrt □ kovaštvo 11. popoldanska obrt □ redk. dodatna obrt □ dopolnilna obrt 12. um. podobarska obrt □ um. podobarstvo 13. pozlatarska obrt □ pozlatarstvo 14. strojarska obrt □ star. strojarija □ strojarstvo 15. suknerska obrt □ star. strojarija □ suknarstvo 16. svilarska obrt □ svilarstvo 17. urarska obrt □ urarstvo 18. volnarska obrt □ volnarstvo 19. zasebna obrt □ privatna obrt 2. ekspr. |formalno, mehanično opravljanje kakega dela, zlasti na umetniškem področju| *Ta pisatelj dobro obvlada svojo obrt* □ ekspr. *óbrtnišvo* □ slabš. *rokodelstvo*

GLEJ ŠE čipkarstvo | dimnikarstvo | jermenarstvo | kamnoseštvo | krznarstvo | lectarstvo | lončarstvo | medičarstvo | mesarstvo | obrtnik • | opravljati¹ •1 | pečarstvo | platnarstvo | pleskarstvo | pletarstvo | pletilstvo | prostitucija 1 | rezbarstvo | rokavičarstvo | roletarstvo | sedlarstvo | sitarstvo | slamnkarstvo | slaščičarstvo | soboslikarstvo | suhobarstvo | ščetkarstvo | vezilstvo | zvonarstvo

óbrtni -a -o prid. |ki je v zvezi z obrtjo| *óbrtni izdelki* □ *óbrtniški* GLEJ ŠE delavnica 1•9 | dovoljenje •2 | list •6 | obrt² 1 | obrtniški | proizvodnja 1•4 | storitev •3 | šola¹ •11 | zadruga •

óbrtnica -e ž ▶ list •6

óbrtnija -e ž ▶ obrt² 1

óbrtnik -a m slabš. |kdor formalno, mehanično opravlja kako delo, zlasti na umetniškem področju| *Ta pesnik je bolj obrtnik kot umetnik* □ slabš. *rokodelc*

• biti obrtnik □ pog. imeti obrt □ star. obrtovati □ opravljati obrt

óbrtniški -a -o prid. ekspr. |ki je v zvezi s formalnim, mehaničnim opravljanjem kakega dela| *óbrtniška stran pisanja* □ knj.izroč. *óbrtni* □ slabš. *rokodelski*

GLEJ ŠE delavnica 1 | delavnica 1•9 | obrt² 1 | obrtni | pomočnik •1 | proizvodnja 1•4 | storitev •3 | zadruga •

óbrtniško prisl. ▶ obrtno

óbrtnišvo -a s ▶ obrt² 1, 2

óbrtno ozim. prisl. |izraža, da se izdelava, izdelanost česa povezuje z obrtjo, obrtništvom| *óbrtno izdelani mizarski izdelki* □ *óbrtniško* □ knj.izroč. *óbrtoma*

óbrtnonadaljevalni -a -o prid. ▶ šola¹ •11

óbrtnost -i ž ▶ obrt² 1

óbrtoma prisl. ▶ obrtno

óbrtováti -újem nedov. ▶ obrtnik • | opravljati¹ •1

óbrúnek -nka m ▶ brazgotina

óbrúnkast -a -o prid. ▶ brazgotinast

óbrusíti in óbrúsiti -im dov.

1. *kaj* |z brusom obdelati predmet| *óbrusiti kamen* □ *izbrusiti²*

□ pog. *zbrusiti*

2. *kaj* |z brušenjem odstraniti| *óbrusiti rob* □ *odbrusiti¹*

óbrúšen -a -o prid. ▶ prazen 2

óbrvni -a -o prid. ▶ lok¹ •2

óbrzdan -a -o prid. ▶ obvladan

óbrzdanost -i ž ▶ obvladanost

óbrzdati -am dov. *kaj* |nadeti, namestiti brzdo| *óbrzdati konja*

□ knj.izroč. *obuzdati* □ knj.izroč. *ubrzdati* □ knj.izroč. *zauzdati*

GLEJ ŠE molčati 2 | obvladati 1, 2

óbrzdati se -am se dov. ▶ obvladati se

óbsadíti -ím dov. ▶ zasaditi 1

óbscén -a -o prid. ▶ nespodoben | opolzek

óbscéno prisl. ▶ opolzko

óbscénost -i ž ▶ nespodobnost | opolzčnost

óbséči -séžem dov. ▶ objeti 2 | zajeti 2

óbséčnica -e ž ▶ prostata

óbséda -e ž ▶ obleganje | omizje

óbsédati -am nedov. ▶ oblegati 1 | prevzemati 4

óbséden -a -o povdk. *od česa/s čim* |izraža, da se pri kom pojavlja nadležna misel, predstava, ki je ne more odpraviti| *Danes so ljudje óbsedeni od tega, da bi bili videti mlajši; biti óbseden s skrbjo za zdravo prehrano* □ ekspr. *óbnorel* □ ekspr. *óbnorjen* □ zastar. *vragometen* |óbseden od hudiča|

óbsédenec -nca m ▶ bolnik •10

óbsédenka -e ž ▶ bolnica •3

óbsédenost -i ž psiht. |bolezensko duševno stanje, pri katerem se človeku pojavlja nadležna misel, predstava, ki se mu zdi nesmiselna, a se je ne more otresti| *kazati znake óbsedenosti* □ psiht. *óbsesija*

óbsédéti -ím dov. |ostati v sedečem položaju| *Óbsedeli so za mizo in se pogovarjali* □ ekspr. *óbčepeti* □ ekspr. *óbždeti*

GLEJ ŠE ostati 1

óbsédni -a -o prid. ▶ stanje •4

óbség -éga m |razsežnost predmeta, telesa po zunanji strani, zlasti glede na širino| *óbség drevesnega debla* □ redk. *óbod* □ star. *óbséžek*

GLEJ ŠE obširnost | popolnoma | slovar pp 4 | vsebina

óbségajóč -a -e prid. ▶ dolg² 2

óbségati -am nedov. ▶ meriti 2 | šteti 2 | zajemati 3

óbsékati -am dov.

1. *kaj* |s sekanjem narediti, da na drevesu, deblu ni več vej| *óbsékati smreko* □ *óklestiti* ↗

♦ *óbsékati veje* □ redk. *óbklestiti veje* □ *óklestiti veje* □ redk. *ótesati veje*

2. *kaj* |s sekanjem obdelati| *óbsékati ostre robove kamna*

□ ekspr. *óbtesati* □ ekspr. *óposekati*

GLEJ ŠE *óbtesati*

óbsékávati -am nedov. *kaj* |s sekanjem delati, da na drevesu, deblu ni več vej| *óbsékavati drevje* □ *óklestiti*

♦ *óbsékavati veje* □ *óklestiti veje* □ *ódsékavati veje*

óbséna -e ž ▶ prikazen | privid 1

óbsénčen -a -o prid. ▶ osenčen

óbsenčeváti -újem nedov. ▶ zasenčevati 1

óbsénčiti -ím dov. ▶ osenčiti 2 | potemniti | prevzeti² 4 | zasenčiti 1

óbsénčni -a -o prid. ▶ obroček •

óbsénčnik -a m ▶ obroček •

óbservácija -e ž ▶ opazovanje

óbservatórij -a m

• 1. astronomski observatorij □ astronomska opazovalnica □ zvezdarna

2. seizmološki observatorij □ seizmološka opazovalnica

GLEJ ŠE opazovalnica •

óbsesija -e ž ▶ óbsedenost

obsésti -sédem dov. ▶ prevzeti² 4 | zavzeti
obseválni -a -o prid. ▶ doza² •1 | naprava •8
obsévati -am nedov. ▶ osvetljevati | ožarjati 2
obsévni -a -o prid. ▶ doza² •1
obsézati -am nedov. ▶ šteti 2 | zajemati 3
obséžek -žka m ▶ obseg
obséžen -žna -o prid. ▶ obširen 1, 2 | prostran | velik 1
obséžje -a s ▶ dosež 2 | okrožje | področje 2
obséžno prid. ▶ obširno
obséžnost -i ž ▶ obširnost
obsijáti -sijem dov. kaj | obdati s svetlobo | *Sonce je obsijalo vrhove gor* □ knj.izroč. **obsíniti** □ knj.izroč. **obsónčiti** □ knj.izroč. **obstreti** □ knj.izroč. **obsvetiti** □ knj.izroč. **obsvetliti** □ knj.izroč. **razsijati** □ **ožariti** ▶
GLEJ ŠE ožariti 2
obsíniti -em dov. ▶ obsijati | ožariti 2
obsípati -am nedov. ▶ častiti² | osipati | zasipati 2, 3
obsipávati -am nedov. ▶ častiti² | zasipati 2, 3
obskuránt -a m ▶ nazadnjak
obskurántski -a -o prid. ▶ nazadnjaški
obskúren -rna -o prid. ▶ nazadnjaški | nepomemben
obsledíti -ím dov. ▶ opaziti 1
obsmrtnica -e ž ▶ nekrolog | obletnica •
obsôdba -e ž pravn. | sodba, s katero se ugotovi, da je obtoženec kriv in se mu kazen določi ali odpusti | *izreči, potrditi obsodbo* □ pravn. **kondemnatorna sodba** □ pravn. **obsodilna sodba**
 ◆ 1. javna obsodba □ knj.izroč. proskripcija 2. pravn. obsodba na smrtno kazen □ pravn. obsodba na smrt □ pravn. smrtna obsodba
 3. pravn. pogojna obsodba □ pravn. pogojna kazen
obsodílmi -a -o prid. ▶ obsodba
obsodíti in obsoditi -ím dov. *koga na kaj* pravn. | s sodbo določiti kazen zaradi določenega kaznivega dejanja | *Obsodili so ga na zaporno kazen* □ pog. **nabiti komu kaj** □ pog. **naložiti komu kaj** □ pog. **primazati komu kaj**
 ◆ 1. javno obsoditi □ knj.izroč. proskribirati 2. pravn. obsoditi na smrt □ zastar. obsoditi k smrti
GLEJ ŠE obtožiti
obsójanje -a s ▶ obtoževanje
obsójati -am nedov. ▶ obtoževati
obsójen -a -o povdk. ▶ izumreti | obtožen
obsójenec -nca m pravn. | oseba, ki je pravnomočno obsojena zaradi določenega kaznivega dejanja | *Sodišče je obsojenca spoznalo za krivega* □ knj.izroč. **obsojeni**
obsójeni -ega m ▶ obsojenec
obsoléten -tna -o prid. ▶ zastarel
obsónčiti -ím dov. ▶ obsijati
obSORÉJ prisl. ▶ ob tem času
obsovražen -a -o prid. ▶ osovražen
obsovražíti in obsovražiti -ím dov. ▶ zasovražiti
obstájanje -a s ▶ obstoj
obstájati¹ -am nedov. | izraža materialno ali duhovno navzočnost v stvarnosti | *Še veliko stvari obstaja, ki jih ne poznamo* □ **biti**² □ **eksistirati** □ ekspr. **biti živ** *Njegovo ime je še živo* □ knj.izroč. **bivati** □ knj.izroč. **obstati**³ *Obstoji veliko zvezd, ki jih ne moremo videti s prostim očesom* □ ekspr. **stati**³ *Ta kraj še vedno stoji* □ ekspr. **živeti** *Dogodek živi v ustnem izročilu*
GLEJ ŠE biti² | živeti 2
obstájati² -am nedov. ▶ ustavlja se 1
obstánek -nka m ▶ boj 3•2 | obstoj | življenje 1
obstáti¹ -stánem dov. ▶ onemeti 1, 2 | ostati 1, 2 | priznati | ustaviti se 1, 2 | vzdržati

obstáti² -stojím dov. ▶ obmirovati
obstáti³ -stojím nedov. ▶ obstajati¹ | sestavljati 4
obstáviti -ím dov. ▶ obdati
obstekléti -ím dov. ▶ ostekleneti
obstipácija -e ž ▶ zaprtje 2
obstòj -ója m | materialna ali duhovna navzočnost v stvarnosti | *dokazati obstoj kake stvari* □ **eksistenca** □ **obstajanje** □ knj.izroč. **bit** □ knj.izroč. **bitnost** □ redk. **obstanek** □ knj.izroč. **obstojnost**² ■ protip. **neobstoj**
 ◆ **narodni obstoj** □ **nacionalni obstoj**
GLEJ ŠE boj 3•2 | neobstoj | življenje 1
obstoječí -a -e prid. | ki je, obstaja | *rešiti obstoječi problem* □ **eksi-stentni** □ publ. **prezentni** □ publ. **prisotni**² □ ekspr. **živi**
GLEJ ŠE dejanski | sedanji
obstójen -jna -o prid. | ki se dalj časa ne pokvari, ne uniči | *obstojna zimska jabolka* □ **trpežen**
obstójni¹ -a -o prid. ▶ ognjevdzdržni
obstójni² -a -o prid. ▶ bistveni
obstójnost¹ -i ž | dejstvo, da kaj kljub neugodnim okoliščinam dalj časa ne spremeni svojih bistvenih lastnosti, značilnosti | *obstojnost barve* □ **trajnost**
obstójnost² -i ž ▶ obstoj
obstopíti in obstópiti -ím dov. kaj | postaviti se, stopiti okrog česa | *Radovedneži so obstopili nenavadni avtomobil* □ **obdati** □ **obkrožiti** □ ekspr. **obkoliti** □ zastar. **oblečít**² □ knj.izroč. **obrobiti** □ ekspr. **obsuti** □ ekspr. **skleniti krog okoli česa** □ ekspr. **skleniti obroč okoli česa**
obstránc -nca m ▶ obrobnež
obstránski -a -o prid. ▶ nepomemben | poganjek •2 | stranski 1, 2
obstrél -a m ▶ obstreljevanje
obstrelíti -ím dov. kaj | s strelom raniti | *Srna, ki jo je obstrelil, ga je onemoglo pogledala* □ knj.izroč. **nastreliti** □ knj.izroč. **zastreliti**
GLEJ ŠE poškodovati 2 pp 1
obstreljevánje -a s | streljanje na kaj, navadno z več strani | *Obstreljevanje je ponehalo* □ knj.izroč. **obstrel**
obstreljeváti -újem nedov. ▶ streljati 3
obstrèt -éta m ▶ zarja •1
obstréti -strém dov. ▶ obsijati | pregrniti
obstrémí -ím dov. ▶ onemeti 2 | ostrmeti
obstrúkcija -e ž med. | prekinitev, oviranje prehoda | *obstrukcija dihalnih poti* □ med. **zapora**
GLEJ ŠE ileus
obsúti -sújem dov. ▶ obstopiti | osuti² | počastiti | zasuti 2, 3
obsvetíti in obsvétiti -ím dov. ▶ obsijati | osvetliti 1
obsvetlíti -ím dov. ▶ obsijati | osvetliti 1
obsvetljeváti -újem nedov. ▶ osvetljevati
ob ščipu čas. prisl. zv. | izraža, da se kaj dogaja v času lunine mene, pri kateri je vidna vsa lunina površina | *Bilo je ob ščipu* □ **ob polni luni**
obščitnica -e ž anat. | žleza z notranjim izločanjem ob ščitnici | *pretirano delovanje obščitnice* □ anat. **obščitnična žleza** □ anat. **paratiroidna žleza**
obščitnični -a -o prid. ▶ obščitnica
obširen -rna -o prid.
 1. | ki ima veliko razsežnost glede na problematiko, vsebino | *imeti obširne pogovore* □ **dolg**² □ **obsežen** □ **širok široko delovno področje** □ ekspr. **kilometrski** *Vedno ima kilometrske govore* □ knj.izroč. **širen širno zgodovinsko gradivo** □ ekspr. **zajeten zajeten dnevni red**
 2. | ki ima veliko razsežnost glede na število sestavin, delov, udeležencev | *obširna zbirka pesmi; začeti z obširno akcijo* □ **obsežen** □ **širok širok gledališki repertoar**
GLEJ ŠE debel 2 povdk. 1 | podroben | prostran

obširno mer. prisl. |izraža, da dejanje dosega veliko razsežnost glede na problematiko, vsebino| *obširno pisati o dogodku* □ na široko □ obsežno □ ekspr. na dolgo in široko

obširnost -i ž |dejstvo, da dosega kaj veliko razsežnost glede na problematiko, vsebino, število sestavin, delov| *obširnost poročanja; obširnost simpozijskega zbornika* □ dolžina □ obseg □ obsežnost

obšitek -tka m ▶ obšiv

obšiti -šijem dov. *kaj* |s šivanjem dokončati, dodelati rob| *obšiti prtič* □ nar. *obšivati* □ *obzankati* |obšiti z zankastim šivom|
GLEJ ŠE *obrobiti*

obšiv -a m |trak, pas blaga, prišit na obleki, oblačilu| *suknjič s črnimi obšivi* □ *obšitek* □ knj.izroč. *obšivek* □ knj.izroč. *okrajek*

obšivati -am nedov. *kaj* |s šivanjem dokončevati, dodelovati rob| *obšivati jopič* □ *obšivavati* □ obrt. *zankati* |obšivati z zankastim šivom|

GLEJ ŠE *obšiti*

obšivávati -am nedov. ▶ *obšivati*

obšivek -vka m ▶ *obšiv*

obtečajni -a -o prid. ▶ *lisica*² ♦¹ | *polarni*

obteči -têčem dov. ▶ *obhoditi* 1 pp | *obkrožiti* 1 pp

obték -éka m ▶ *kroženje*

ob tém času čas. prisl. zv. s prisl. določilom časa |izraža nastop dejanja v času, kot ga nakazuje določilo| *Jutri ob tem času bomo že daleč od doma* □ star. *obsorej* □ star. *obtovej* □ star. *osorej* □ star. *otorej* □ zastar. *otovrej*

obtesáti -têšem dov. *kaj* |s tesanjem obdelati| *obtesati tram* □ knj.izroč. *obsekati* □ *zatesati* |nepravilno *obtesati*|

GLEJ ŠE *obklesati* | *obsekati* 2 | *prevzgojiti* | *vzgojiti*

obtež -i ž ▶ *obtežilo*

obtežba -e ž ▶ *obremenitev* | *obtežitev*

obteževalni -a -o prid. ▶ *okolščina* ♦¹

obteževáti -újem nedov. *kaj* |dajati, nameščati breme, težek predmet zaradi večje teže, ravnotežja| *obteževati ladjo* □ *obremenjevati*

GLEJ ŠE *obremenjevati*

obtežilni -a -o prid. ▶ *dokaz* ♦⁵ | *kamen*¹ ♦¹⁰ | *okolščina* ♦¹

obtežilnik -a m |predmet za obtežitev, s katerim se preprečuje premikanje lažjih predmetov, zlasti papirja| *obtežilnik za pisma* □ *obtežilo*

obtežilo -a s |predmet, snov za obtežitev| *žerjav z obtežilom*

□ knj.izroč. *obtež*

GLEJ ŠE *obtežilnik*

obtežitev -tve ž |namestitev bremena, težkega predmeta zaradi večje teže, ravnotežja| *Zaradi prevelike obtežitve se je ladja potopila* □ *obremenitev* □ *obtežba*

obtežiti -ím dov.

1. *kaj* |dati, namestiti breme, težek predmet zaradi večje teže, ravnotežja| *obtežiti ladjo* □ *obremeniti*

2. *kaj* |narediti kaj težje| *Vrv mu je preveč obtežila nahrbtnik*

□ knj.izroč. *otežiti*

obtičáti -ím dov. ▶ *ostati* 1, 2, 3 | *ustaviti* se 3

obtipáti -am dov. ▶ *otipati* 2, 3

obtipávati -am nedov. ▶ *otipavati* 2 | *tipati* 1

obtisniti -em dov. ▶ *otiščati*

obtiščáti -ím dov. ▶ *otiščati*

obtok -óka m

• 1. *denarni obtok* □ *cirkulacija denarja* 2. *anat. jetrni krvni obtok*

□ *anat. portalni krvni obtok* 3. *anat. krvni obtok* □ *anat., žarg. cirkulacija krvi* □ *redk. krvotok* 4. *anat. mali krvni obtok* □ *anat. pljučni krvni obtok*

5. *biol. mezgovni obtok* □ *biol. limfni obtok* 6. *anat. veliki krvni obtok* □ *anat. telesni krvni obtok*

obtolčen -a -o prid. |ki je poškodovan od udarcev| *obtolčeno sadje* □ *načet* □ *okresan* *okresani čevlji* □ knj.izroč. *otolčen*

obtolčenina -e ž ▶ *poškodba* pp

obtolči -tôlčem dov.

1. *kaj* |s tolčenjem poškodovati| *obtolči posodo* □ knj.izroč. *otolči* □ nar. *zblinčiti*

2. *kaj* |s tolčenjem, udarjanjem obdelati| *obtolči kamen* □ *oklesati* □ *okresati*

obtovóriti -im dov. ▶ *otovoriti*

obtožba -e ž |kar izraža oceno, da je kdo kriv za kaj| *Vzneliril jo je s svojimi obtožbami* □ *obdolžitev* □ knj.izroč. *inkriminacija* □ zastar. *zatožba*

obtožbeni -a -o prid. ▶ *predlog* 1♦2

obtožen -a -o povdk. *česa* |izraža, da je kdo ocenjen za krivega| *biti obtožen tatvine* □ *obdolžen* □ *obsojen* □ *osumljen* □ knj.izroč. *inkriminiran* □ knj.izroč. *okrivljen*

obtoženec -nca m

1. |kdor je obtožen| *Mali obtoženec se je moral zagovarjati pred očetom* □ *obdolženec*

2. *pravn.* |oseba, proti kateri je obtožnica postala pravnomočna| *Obtoženec je priznal svoje dejanje* □ knj.izroč. *obtoženi*

obtoženi -ega m ▶ *obtoženec* 2

obtoževálec -lca m |kdor obtožuje| *prepričevati obtoževalca o nedolžnosti* □ *obtožitelj*

GLEJ ŠE *tožilec* ♦

obtoževánje -a s |izražanje ocene, da je kdo kriv za kaj| *njihova medsebojna obtoževanja* □ *obdolževanje* □ *obsojanje* □ knj.izroč. *obremenjevanje*

obtoževáti -újem nedov. *koga česa* |izraziti oceno, da je kdo kriv za kaj| *obtoževati koga kraje* □ *delati za krivega* □ *imeti za krivega* □ *dolžiti* □ *kriviti* □ *obdolževati* □ *obsojati* □ *očitati*² *komu kaj* □ *publ. bremeniti* □ knj.izroč. *inkriminirati* *Avtor inkriminira v svojem članku več oseb* □ *ekspr. kazati s prstom za kom zaradi česa* □ knj.izroč. *obremenjevati koga Nihče ga ni videl, da bi ga mogel obremenjevati*

obtožilni -a -o prid. ▶ *predlog* 1♦2

obtožitelj -a m ▶ *obtoževalec*

obtožiti in *obtóžiti* -im dov. *koga česa* |izraziti oceno, da je kdo kriv za kaj| *obtožiti koga kraje, laži* □ *narediti za krivega* □ *obdolžiti* □ *obremeniti koga S to izjavo ga je obremenila* □ *obsoditi* □ *osumiti* □ *publ. inkriminirati* *V izjavah ni bilo nič takega, kar bi ga inkriminiralo* □ knj.izroč. *okriviti* □ zastar. *zatožiti*

obtožni -a -o prid. ▶ *klop*² ♦² | *predlog* 1♦2

obtrgáti -am dov. *kaj* |s trganjem odstraniti nepotrebne dele, stare liste| *obtrgati pesi zunanje liste* □ *obtrati* □ *podtrati*

GLEJ ŠE *obtrati* 1

obtrgávati -am nedov. ▶ *obirati* 1

obtrgováti -újem nedov. *kaj* |s trganjem odstranjevati nepotrebne dele, stare liste| *obtrgovati korenje; obtrgovati poškodovane liste rastline* □ *obirati* □ knj.izroč. *podbirati* □ knj.izroč. *spodbirati*

obtrkati -am dov. ▶ *pretrkati* 1, 2 | *strkati*

obtrkávánje -a s ▶ *pretrkavanje*

obubóžan -a -o prid. ▶ *reven*¹ 1

obubóžani -a -o prid. |ki je postal reven| *obubožani propadli posestnik* □ *osiromašeni* □ knj.izroč. *pavperizirani* □ knj.izroč. *spavperizirani* □ *neknj. pog. spufani*

obubóžanje -a s |izguba materialnih dobrin| *obubožanje ljudstva* □ *osiromašenje* □ knj.izroč. *pavperizacija*

obubóžati -am dov.

1. |postati reven| *Po nekaj letih so popolnoma obubožali* □ priti ob premoženje □ osiromašeti □ star. osiroteti □ ekspr. priti na beraško palico □ pog. priti na boben □ nekjn. pog. priti na kant □ pog. priti na nič □ nekjn. pog. spufati se □ zastar. ubožati

2. koga |povzročiti, da kdo postane reven| *obubožati prebivalstvo* □ ekspr. osiromašiti □ knj.izroč. osirotiti □ knj.izroč. pavperizirati □ knj.izroč. spavperizirati □ nekjn. pog. spraviti na kant

obudítev -tve ž |ponovna navzočnost česa v zavesti| *obudítev vojnih dogodkov* □ *obnova* □ *obnovitev* □ *oživitev* □ ekspr. osvežitev

obudíti -ím dov.

1. koga |povzročiti, da postane kdo spet buden, živ| *obuditi bolnika z umetnim dihanjem* □ ekspr. zbuditi

2. kaj |povzročiti, da postane kaj spet navzoče v zavesti| *obuditi dogodka iz preteklosti* □ *obnoviti* □ *oživiti* □ ekspr. osvežiti □ knj.izroč. priklicati

GLEJ ŠE spomniti se | vzbuditi | zbuditi •

obújati -am nedov. kaj |povzročati, da postane kaj spet navzoče v zavesti| *obujati dogodka iz preteklosti* □ *obnavljati* □ *oživljati* □ ekspr. osveževati

GLEJ ŠE spominjati se 2 | vzbujati

obújek -jka m |nekdaj kos blaga za ovijanje stopala| *Namesto nogavic je nosil obujke* □ nardp. obujka □ nar. onuča □ nar. vnuča

obújka -e ž ► obujek

obúnkati -am dov. ► natepsti

obúp -a m |močno čustvo človeka, ki ne vidi možnosti za rešitev iz težkega položaja| *Prevzel ga je obup* □ knj.izroč. brezdanji obup □ knj.izroč. brezup □ knj.izroč. brezupje □ knj.izroč. brezupnost □ knj.izroč. črni brezup □ ekspr. črni obup □ ekspr. ledeni obup □ ekspr. mračni obup □ ekspr. nedopovedljivi obup □ pesn. noč obupa □ knj.izroč. obupanost □ zastar. obupnost □ ekspr. tema obupa □ ekspr. temni obup

♦ ekspr. tihi obup □ ekspr. nemi obup

GLEJ ŠE obupanost | obupati | obupovati

obúpan -a -o prid. |ki je v stanju, v katerem ni videti možnosti za rešitev iz težkega položaja| *obupan bolnik* □ knj.izroč. desperaten □ zastar. obupen *tolažiti obupno mater* □ zastar. obupljiv *biti otožen in obupljiv* □ nekjn. pog. scagan □ ekspr. skrušen

obúpanec -nca m ekspr. |človek, ki ne vidi možnosti za rešitev iz težkega položaja| *nerazumna dejanja obupancev* □ knj.izroč. brezupnež □ knj.izroč. desperado □ knj.izroč. desperat

obúpanost -i ž |stanje človeka, ki ne vidi možnosti za rešitev iz težkega položaja| *v obupanosti storiti kaj* □ ekspr. obup □ zastar. obupnost

GLEJ ŠE obup

obúpati -am dov. *nad čim* |priti v stanje, v katerem osebek ne vidi možnosti za rešitev iz težkega položaja| *Prehitro je obupal; obupati nad sinom* □ izgubiti upanje □ ekspr. dvigniti roke □ ekspr. napraviti križ *čez kaj* □ ekspr. narediti križ *čez kaj* □ ekspr. pasti v obup □ ekspr. predati se obupu □ ekspr. prepustiti se obupu □ nekjn. pog. scagati □ ekspr. skrušiti se *Ob tej novici se je skrušil* □ ekspr. storiti križ *čez kaj* □ ekspr. vdati se obupu □ ekspr. vreči puško v koruzo □ ekspr. zapasti obupu □ knj.izroč. zdvojiti

obupávati -am nedov. ► obupovati

obúpen -pna -o prid. ► brezizhoden | deževen | grd | hud¹ | mučen | neprijeten | obupan | potrt | slab¹ | strašen² | velik⁵ | zoprⁿ 4

obupljív -a -o prid. ► obupan | potrt

obúpno¹ prisl. ► grdo¹ | mučno¹ | zelo¹, 3

obúpno² povdk. ► hudo³ 1

obúpnost -i ž ► obup | obupanost

obupováti -újem nedov. |biti v stanju, prihajati v stanje, v katerem osebek ne vidi možnosti za rešitev iz težkega položaja| *Zaradi poškodbe nikar ne obupuj; obupovati nad razmerami* □ *obupavati* □ nekjn. pog. cagati □ nekjn. pog. cagovati □ ekspr. prepuščati se obupu □ ekspr. vdajati se obupu □ ekspr. zapadati obupu □ knj.izroč. zdvajati

obušésni -a -o prid. ► slinavka •1

obút -a -o povdk. *v kaj* |izraža, da je pri kom kaj kot obuvalo| *biti obut v prevelike čevlje* □ ekspr. onogavičen |obut v nogavice| □ ekspr. oškornjan |obut v škornje|

♦ *biti obut v kaj* □ hoditi v čem □ nositi kaj □ ekspr. tičati v čem

obútal -i ž ► obuvalo

obúvalo -a s ► obutev | obuvalo

obútel -i ž ► obutev

obútev -tve ž |izdelki iz usnja, sintetične snovi za zaščito nog| *prodajati obleko in obutev* □ zastar. *obutalo* □ zastar. *obutel*

PODPOMENKE lahka obutev, težka obutev

GLEJ ŠE obuvalo

obúti obújem dov. kaj |narediti, da ima kdo na nogah obuvalo|

obuti čevlje □ ekspr. natakiniti □ ekspr. navleči □ knj.izroč. obleči¹

□ ekspr. smukniti *v kaj smukniti v čevlje* □ ekspr. zdrkniti *v kaj*

□ ekspr. zdrsniti *v kaj* □ ekspr. zlesti *v kaj zlesti v čevlje* □ ekspr. spraviti

čevlje na noge |s prizadevanjem obuti| ■ protip. sezuti

GLEJ ŠE obleči¹ 2 | podkovati 1

obuválni -a -o prid. ► žlica 2

obuválo -a s |izdelek iz usnja, sintetične snovi za zaščito nog| *biti oblečen v novo obleko in udobno obuvalo* □ zastar. *obutal* □ zastar. *obutalo* □ redk. *obutev*

obúvanje -a s ► žlica 2

obúvati -am nedov. kaj |delati, da ima kdo na nogah obuvalo|

obuvati čevlje □ ekspr. natikati □ knj.izroč. oblačiti *oblačiti nogavice*

obúzdati -am dov. ► obrzdati

obvaroválni -a -o prid. ► cepljenje¹ 3•2

obvarováti -újem dov. ► zavarovati 1, 3

obvarováti se -újem se dov. ► zaščititi se | zavarovati se

obvdovéti -ím dov. ► ovdoveti

obveselíti -ím dov. ► razveseliti

obveselíti se -ím se dov. ► razveseliti se

obvésiti -im dov. ► ovesiti

obvesláti -ám dov. ► obkrožiti 1 pp

obvestílni -a -o prid. |ki temelji na poročanju o čem, brez izražanja lastnega mnenja| *kratek obvestilni članek* □ *informativni* GLEJ ŠE urad •10

obvestílnost -i ž |dejstvo, da kaj sporoča komu kaj o določeni stvari| *Od medijskih objav se pričakuje zlasti objektivna obvestilnost* □ *informativnost*

obvestílo -a s |kar se o določeni stvari pove, sporočilo| *poslati, prejeti obvestilo* □ *informacija* □ knj.izroč. *naznanilo* □ knj.izroč. *obvestitev* □ knj.izroč. *oglas* □ knj.izroč. *oznanilo*

obvestíteľj -a m ► obveščevalec

obvestítev -tve ž ► obvestilo

obvestíti -ím dov. *koga o čem* |povedati, sporočiti komu kaj o določeni stvari| *obvestiti voznike o razmerah na cesti* □ *dati informacijo komu* □ *informirati* □ knj.izroč. *avizirati*

obveščanje -a s |sporočanje česa komu o določeni stvari| *redno obveščanje javnosti o razmerah na cesti* □ *informiranje*

GLEJ ŠE center •3 | občilo •

obveščati -am nedov. *koga o čem* |sporočati komu kaj o določeni stvari| *obveščati javnost o dosežkih raziskovalnih organizacij* □ *informirati*

obvešččnost -i ž |dejstvo, da je kdo obvešččen| *skrbeti za obvešččnost ljudi* □ *informiranost*

obvešččevalec -lca m |kdor pove, sporoči komu kaj o določeni stvari| *dober obvešččevalec o knjižnih novostih* □ *informator* □ *obvestitelj*

obvešččevalka -e ž |ženska, ki pove, sporoči komu kaj o določeni stvari| *zaslužnost obvešččevalke pri oblikovanju javnega mnenja o nastalem problemu* □ *informatorka*

obvešččevalna -e ž ► služba •6

obvešččevalni -a -o prid. ► agencija •1 | center •3 | mreža •3 | služba •6 | urad •10

obvétí -vémjem dov. ► prevzeti² 4

obvétati -am nedov. ► prevzemati 4

obvéza -e ž |kos tkanine, ki se namesti na rano ali okrog poškodovanega dela telesa| *zamenjati okrvavljeno obvezo*

□ knj.izroč. *povez* □ knj.izroč. *poveza*

◆ med. *mavčna obveza* □ med. *mavčeva obveza* □ med. *mavčev povoj*

□ ekspr. *mavčni oklep* □ knj.izroč. *mavčni ovoj* □ med. *mavčni povoj*

□ med., žarg. *mavec* □ knj.izroč. *sadrena obveza*

GLEJ ŠE dolžnost | obveznost 1 | obveznost 1• | obveznost 2 | povoj

obvézan -a -o povdk. ► morati 1

obvézanec -nca m ► obveznik • | zavezanec •

obvézati in *obvezati* -vémjem dov.

1. *kaj* |namestiti obvezo| *obvezati rano* □ *poviti* □ knj.izroč. *obmotati* □ knj.izroč. *povezati*

2. *koga za kaj/koga k čemu* |narediti, da kdo mora kaj storiti, opraviti| *Obvezali so ga za zelo nevhvaležno nalogo; obvezati kupca k plačilu* □ publ. *zadolžiti koga za kaj* □ publ. *zavezati*

GLEJ ŠE oviti

obvézati se in *obvezati se* -vémjem se dov. ► obljubiti 2

obvezávati -am nedov. ► obvezovati 1

obvézen -zna -o povdk. |izraža, da se kaj po določenih normah, predpisih mora upoštevati, storiti, opraviti| *Za to priložnost je temna obleka obvezna* □ *predpisan* □ knj.izroč. *obligaten* □ knj.izroč. *obligatoren* □ ekspr. *pravilo*² *Zobna nitka je pravilo* □ pog. *zakon*³ *Laško pivo je zakon* □ knj.izroč. *zapovedan* ■ protip. *neobvezzen*

obvezilni -a -o prid. ► material • | škarje pp 1

obvezilo -a s ► material •

obvézni -a -o prid. |ki se po določenih normah, predpisih mora upoštevati, storiti, opraviti; ki se po določenih predpisih mora obiskovati| *obvezni zdravniški pregled; obvezni pouk tujega jezika*

□ knj.izroč. *obligatni* □ star. *obligatorični* □ knj.izroč. *obligatorni*

□ knj.izroč. *vseobvezni* ■ protip. *neobvezni*

GLEJ ŠE branje • | izvod • | navodilo •1 | neobvezni | predmet¹ 2•3 | pripor •2

obvéznica -e ž fin. |vrednostni papir, ki prinaša vplačniku obresti in je podlaga za vračilo posojila| *izdati obveznice*

□ fin. *obligacija*

obvéznik -a m

• vojaški obveznik □ star. vojaški obvezanec

GLEJ ŠE zavezanec •

obvéznost -i ž

1. |kar se po določenih normah, predpisih mora storiti, opraviti| *izpolniti obveznosti* □ *obveza* □ knj.izroč. *obligacija*

◆ davčna obveznost □ davčna obveza

2. pravn. |pravno razmerje, na podlagi katerega je ena stranka upravičena zahtevati od druge določeno dajatev, storitev| *nastanek obveznosti* □ pravn. *obligacija* □ pravn. *obligacijsko razmerje*

□ knj.izroč. *obveza* □ pravn. *obveznostno razmerje*

◆ 1. pravn. *alternativna obveznost* □ pravn. *izbirna obveznost*

2. pravn. *pogodbena obveznost* □ pravn. *kontraktna obligacija*

3. pravn. *solidarna obveznost* □ pravn. *nerazdelna obveznost*

GLEJ ŠE dolžnost | prost² 2 | vojaščina

obvéznostni -a -o prid. ► obveznost 2 | posojilo •5 | pravo 1•7

obvezovališče -a s |kraj, prostor za obvezovanje| *Ranjenca so prenesli na obvezovališče* □ *obvezovalnica* □ *preobvezovališče* □ *preobvezovalnica* □ *prevezovališče* □ *prevezovalnica* □ *previjališče*

obvezovalnica -e ž ► obvezovališče

obvezovati -újem nedov.

1. *kaj* |nameščati obvezo| *obvezovati rane* □ *povijati* □ knj.izroč. *obvezavati*

2. *koga k čemu* |delati, da kdo mora storiti, opraviti kaj| *obvezovati koga k izpolnitvi naloge* □ publ. *zavezovati*

obvezovati se -újem se nedov. ► obljubljeni 2

obvezujoči -a -e prid. |ki določa, da kdo mora kaj storiti, opraviti| *obvezujoče določilo* □ *zavezujoči*

obvijati -am dov. ► ovijati 1

obvétí -vémjem dov. ► oviti

obvládan -a -o prid. |ki ostane miren, preudaren tudi v razburljivih okoliščinah| *čustveno obvládan človek* □ knj.izroč. *brzdan* □ sleng. *kul*¹ □ knj.izroč. *obrzdan* □ star. *ovladan* □ knj.izroč. *umerjen*

obvládanje -a s ► znanje 2

obvládanost -i ž |dejstvo, da kdo ostane miren, preudaren tudi v razburljivih okoliščinah| *Skupinsko delo zahteva od sodelavcev zlasti obvládanost* □ knj.izroč. *brzdanost* □ knj.izroč. *obrzdanost* □ knj.izroč. *umerjenost*

obvládati -am dov.

1. *koga* |biti telesno in duševno enako ali bolj sposoben kot nasprotnik| *V napadu je napadalca obvládal* □ ekspr. *biti kos komu* □ ekspr. *obrzdati* □ star. *ovladati* □ neknj. pog. *panati* □ knj.izroč. *preobvladati* □ ekspr. *ukrotiti*

2. *kaj* |biti sposoben odločujoče vplivati na pojavitev, potek, stopnjo česa| *obvladati jezo* □ *premagati* □ knj.izroč. *izmojstriti* □ knj.izroč. *nadvladati* □ knj.izroč. *obrzdati* □ star. *ovladati* □ ekspr. *pridušiti* □ knj.izroč. *ubrzdati* □ ekspr. *ukrotiti* □ star. *zmagati* □ ekspr. *pokrotiti* |nekoliko obvladati|

3. *kaj* nedov. |biti sposoben (uspešno) opravljati kako delo, dejavnost| *obvladati plavanje; obvladati tuji jezik* □ *obvladovati* □ pog. *biti podkovan v čem* □ star. *ovladati* □ star. *ovladovati*

GLEJ ŠE obvladovati 3 | premagati 1 | prevzeti² 4 | znati

obvládati se -am se dov. |ostati miren, preudaren tudi v razburljivih okoliščinah| *Tokrat se ni mogel obvládati* □ *zadržati se*

□ knj.izroč. *obrzdati se* □ ekspr. *ohraniti hladno kri* □ ekspr. *ohraniti mirno kri* □ ekspr. *premagati se* □ knj.izroč. *ubrzdati se* □ ekspr. *ukrotiti se*

obvládljív -a -o prid. |ki se da obvladati| *hitro obvládljiva jeza* □ ekspr. *ukrotljív*

GLEJ ŠE razumljív

obvládovánje -a s |sposobnost odločujoče vplivati na pojavitev, potek, stopnjo česa| *obvládovanje čustev*

□ knj.izroč. *brzdanje* □ knj.izroč. *gospostvo*¹ *gospostvo nad čustvi*

□ ekspr. *krotenje* □ ekspr. *premagovanje*

obvládovati -újem nedov.

1. *koga* |biti telesno in duševno enako ali bolj sposoben kot nasprotnik; odločujoče vplivati na koga| *obvladovati napadalca* □ *imeti v oblasti* □ ekspr. *brzdati* □ ekspr. *imeti na konopcu* □ ekspr. *krotiti* □ star. *ovladovati* □ neknj. pog. *panati*

2. *kaj* |biti sposoben odločujoče vplivati na pojavitev, potek, stopnjo česa| *obvladovati jezo* □ *premagovati* □ knj.izroč. *brzdati* □ ekspr. *gospodovati čemu gospodovati čustvom* □ knj.izroč. *imeti v oblasti*

□ ekspr. **krotiti** □ knj.izroč. **mojstriti** □ knj.izroč. **mojstrovati** □ knj.izroč. **nadvladovati** □ star. **ovladovati**

3. kaj |izraža, da ima kdo možnost vplivati na kaj, odločati o čem| *Tuji kapital obvladuje domačo industrijo; obvladovati prostor* □ **imeti oblast nad čim** □ **imeti v oblasti** □ **obvladati** *Njihov kapital obvlada uvoz in izvoz* □ nekjn. pog. **držati pod kotrolo** □ publ. **kontrolirati** *Tuji kapital kontrolira domačo industrijo* □ publ. **nadzirati** □ publ. **nadzorovati** □ star. **ovladovati**

4. kaj |imeti tako vojaško razporeditev, da je nasprotniku otežkočena večja akcija| *Čete obvladujejo cesto in most* □ **imeti v oblasti** □ voj., žarg. **držati** □ publ. **kontrolirati** □ publ. **nadzirati** □ publ. **nadzorovati** □ star. **ovladovati**

GLEJ ŠE obvladati 3 | premagovati 1 | prevzemati 4 | znati **obvladovati se** -ujem se nedov. |ostajati miren, preudaren tudi v razburljivih okoliščinah| *Ob tolikšni nesramnosti se ni mogel več obvladovati* □ **zadrževati se** □ ekspr. **držati se na uzdi** □ ekspr. **imeti se na uzdi** □ ekspr. **krotiti se** □ ekspr. **premagovati se**

obvod -vóda m

1. med. |premostitev žile ali drugega votlega organa| *Bolniku so naredili že več obvodov* □ pog. **bajpas** □ med., žarg. **bypass** □ med. **premostitvena operacija**

2. teh. |vod, po katerem je speljana voda, para mimo glavne naprave| *Zaradi popravil so morali napraviti obvod* □ teh. **obvodni vod**

GLEJ ŠE obrobje 2 | okolica

obvodni -a -o prid. ► obvod 2

obvóhati -am dov. ► ovohati

obvohávati -am nedov. ► ovohavati

obvòz -óza m ► obvoznica

obvózni -a -o prid. ► obvoznica

obvóznica -e ž |cesta, ki vodi ob naselju, okrog naselja, mimo prometnih ovir| *zgraditi obvoznico* □ **obvozna cesta** □ **obvoz**

ob vsákem času prisl. zv. ► kadar koli¹

obvzéti -vzámem dov. ► prevzeti² 4

obzánkati -am dov. ► obšiti

obzáriti -im dov. ► ožariti 1, 2

obzídati in obzidáti -am dov. *kaj* |postaviti, narediti zid okrog česa| *obzidati parcelo* □ knj.izroč. **izzidati**

obzidáva -e ž |postavitev zida okrog česa| *obzidava jarka* □ knj.izroč. **izzidava**

obzídje -a s |zid, zidovi okrog starejših mest, utrdb| *Mesto obkroža visoko obzidje* □ star. **ozidje** □ knj.izroč. **zidovje**

obzjíati -ám dov. ► ogledati si

obzír -a m ► ozir | pogled 2♦ | pravzaprav 1 | upoštevati 1

obzíren -rna -o prid. |ki v ravnanju, vedenju kaže prizanesljiv, dobrohoten odnos| *prijazen in obziren fant* □ **takten**

□ ekspr. **mehkočuten** □ ekspr. **nežnočuten** □ ekspr. **tankočuten** □ ekspr. **orokavičen** |pretirano obziren| *orokavičeno ravnanje*

obzírno nač. prisl. |izraža, da kdo v ravnanju, vedenju kaže prizanesljiv, dobrohoten odnos| *obzírno povedati kaj* □ **obzírnostjo** □ **diskretno** □ **taktno** □ ekspr. **v rokovcah**

obzírnost -i ž |dejstvo, da kdo v ravnanju, vedenju kaže prizanesljiv, dobrohoten odnos| *Ceni njeno obzírnost* □ **diskretnost** □ **taktnost** □ knj.izroč. **mehkočutnost** □ knj.izroč. **nežnočutje** □ knj.izroč. **nežnočutnost** □ knj.izroč. **tankočutnost** □ knj.izroč. **tankoslutnost**

GLEJ ŠE obzírno

obzòr -óra m ► obzorje 1, 2, 3

obzórje -a s

1. |del zemeljskega površja, ki se vidi s točke opazovanja; najbolj oddaljeni, končni del tega površja| *Na vrhu hriba se*

jim je razkrilo širše obzorje; Ladja izginja za obzorjem □ **horizont** □ zastar. **nebosklon** □ knj.izroč. **obnebjje** □ star. **obzor** □ knj.izroč. **obzornica** □ knj.izroč. **obzornik**

2. |obseg izobrazbe, razgledanosti, znanja| *z branjem si širiti obzorje* □ ekspr. **horizont** □ star. **obzor** □ knj.izroč. **razgled**²

3. mont. |hodnik in odkopna mesta v jami v večjih višinskih razdaljah| *Jaški povezujejo rove različnih obzorij* □ star. **obzor**

GLEJ ŠE izobrazevati | izobraževati se | povsod | zaiti 1

obzórni -a -o prid. ► obzornica

obzórnica -e ž |črta, ki omejuje obzorje| *komaj vidna obzornica*

□ **obzorna črta** □ knj.izroč. **obzornik**

GLEJ ŠE obzorje 1

obzórnik -a m ► obzorje 1 | obzornica

obzvánjati -am dov. ► zvoniti ♦3

obžalóvanje -a s |neprijetno čustvo človeka ob spoznanju, da je naredil kaj slabega, nepravilnega ali opustil kaj dobrega, koristnega| *Ni skrival svojega iskrenega obžalovanja* □ **kesanje**

□ knj.izroč. **kes** □ zastar. **žal**² □ zastar. **žal**³

obžalóvati -ujem nedov. *kaj* |čutiti, izražati obžalovanje| *obžalovati svoje dejanje* □ **kesati se česa**

GLEJ ŠE tarnati 1

obžalújem -mo medm. ► žal⁶

obžáriti -ím dov. ► osvetliti 1 | ožariti 1, 2

obžárjati -am nedov. ► osvetljevati | ožarjati 1

obžárjen -a -o prid. ► ožarjen

obždèti -ždíim dov. ► obsedeti | ostati 1

obžgán -a -o prid. ► ožgan 1

obžgáti -žgèim dov. ► opečti 2 | ožgati 1

obžígati -am nedov. ► ožigati 1

obžíranje -a s ► hruljenje

obžírati -am nedov. ► hruliti | krošnjariti | ogrizovati

obžréti -žrèim dov. ► nahruliti | ogristi 1 | opikati | ošteti

obžrít -a -o prid. ► ogrizen 1

ocaríniti -im dov. *kaj* |pregledati uvoženo ali izvoženo blago in določiti carino| *ocariniti blago* □ **zacariniti**

oceán -a m ► ozračje 1 | veliko¹ | veliko²

oceánski -a -o prid. ► ladja ♦1

ocebáti -ám dov. ► obrcati

ocedíti -ím dov. ► odcediti 1, 2

ocedíti se -ím se dov. ► odcediti se

ocèjati -am nedov. ► izcejati | odcejati

océjati se -am se nedov. ► odcejati se | odtékati se | popivati

océna -e ž

1. |prikaz mnenja, sodbe o čem, zlasti glede na kakovost|

napisati oceno literarnega dela □ publ. **analiza** □ publ. **mnenje**

□ knj.izroč. **presoja**

2. šol. |ovrednotenje znanja, vedenja v šoli, navadno izraženo v obliki številke znotraj določenega številčnega razpona| *vpisati ocene v redovalnico; Iz matematike še nima ocene* □ šol. **red**¹

♦ **1.** šol. **ocena dobro** □ šol. **dobro**¹ □ šol., žarg. **tri** □ šol. **trojka**

2. šol. **ocena nezadostno** □ šol., žarg. **cvek** □ šol., žarg. **cvekec** □ šol., žarg. **čik**

□ šol., žarg. **enica** □ šol., žarg. **enka** □ šol., žarg. **enojka** □ šol., žarg. **fajfa**

□ šol., žarg. **kljuka** □ šol., žarg. **kol** □ šol. **negativna ocena** □ šol. **negativno**

□ šol. **nezadostno**¹ □ šol., žarg. **špon** □ šol., žarg. **šus** **3.** šol. **ocena odlično**

□ šol., žarg. **deset**¹ □ šol., žarg. **desetica** □ šol., žarg. **desetka** □ šol. **odlično**¹

□ šol., žarg. **pet**¹ □ šol., žarg. **petica** □ šol., žarg. **petka**¹ **4.** šol. **ocena prav dobro**

□ šol. **prav dobro** □ šol., žarg. **štiri**¹ □ šol., žarg. **štirica** □ šol., žarg. **štirka**¹

5. šol. **ocena zadostno** □ šol., žarg. **dvojka** □ šol. **zadostno**¹ **6.** šol. **povprečna**

ocena □ šol. **srednja ocena** **7.** šol. **zaključna ocena** □ šol. **končna ocena**

□ šol. **letna ocena**

PODPOMENKE ocena neprimerno, ocena primerno, ocena vzorno

3. |ugotovitev veljave ali vrednosti| *ugodna ocena društvenega delovanja* □ **ocenitev** □ publ. **karakteristika** □ knj.izroč. **presoja**

GLEJ ŠE cenitev | mnenje | oceniti 1, 3 | recenzija

ocenitev -tve ž |izrazitev mnenja, sodbe o čem, zlasti glede na kakovost| *kritična ocenitev literarnega dela* □ **ovrednotenje** □ knj.izroč. **precenitev** □ knj.izroč. **presoja**

GLEJ ŠE ocena 3

océniti -im dov.

1. *kaj* |ustvariti, izraziti mnenje, sodbo o čem, zlasti glede na kakovost| *oceniti literarno delo* □ **ovrednotiti** □ **pretehtati** □ publ. **izreči oceno o čem** □ knj.izroč. **preceniti**

2. *koga/kaj* |ugotoviti veljavo ali vrednost| *oceniti človeka po dejanjih; oceniti dejanje z etičnega vidika* □ knj.izroč. **presoditi**

3. *koga* šol. |ovrednotiti znanje, vedenje koga v šoli| *oceniti učenca* □ šol., žarg. **dati oceno komu** □ šol. **redovati**

GLEJ ŠE ceniti² 2 | recenzirati

océnjati -am nedov. ▶ ocenjevati 1, 2

ocenjeválec -lca m |kdor ustvarja, izraža mnenje, sodbo o čem, zlasti glede na kakovost| *ocenjevalec literarnih besedil* □ knj.izroč. **presojevalec** □ knj.izroč. **razsodnik** □ knj.izroč. **razsojevalec**

GLEJ ŠE recenzent

ocenjeválka -e ž ▶ recenzentka

ocenjevální -a -o prid. ▶ komisija •4

ocenjevánje -a s

1. |ustvarjanje, izražanje mnenja, sodbe o čem, zlasti glede na kakovost| *ocenjevanje književnega dela* □ **vrednotenje** □ knj.izroč. **precenjevanje** □ knj.izroč. **presojanje** □ knj.izroč. **presojevanje**

2. šol. |vrednotenje znanja, vedenja v šoli| *profesorjevo strogo ocenjevanje* □ šol. **redovanje**

ocenjevátí -újem nedov.

1. *kaj* |ustvarjati, izražati mnenje, sodbo o čem, zlasti glede na kakovost| *ocenjevati umetniško delo* □ **pretehtavati** □ **vrednotiti** □ star. **ocenjati** □ knj.izroč. **presojati** □ knj.izroč. **soditi**

2. *koga/kaj* |ugotavljaati veljavo ali vrednost| *ocenjevati ljudi po njihovih dejanjih* □ **ceniti**² □ ekspr. **meriti** □ star. **ocenjati** □ knj.izroč. **presojati**

3. *koga* šol. |vrednotiti znanje, vedenje v šoli| *ocenjevati učenca* □ šol. **redovati**

GLEJ ŠE ceniti² 2 | misliti 3 | recenzirati

ocenjív -a -o prid. |ki se da oceniti| *ločevati med ocenljivimi stvarmi in neocenljivimi* □ knj.izroč. **cenljiv** ■ protip. **neocenljiv**

océpek -pka m ▶ oklešček

óčet ócta m ▶ kis | kis •1 | kis •2

óčetní -a -o prid. ▶ kožica • | zakis

océvje -a s ▶ cevje

ocigániti -im dov. ▶ ogoljufati

ocmokátí -ám dov. ▶ oklofutati

ocúrek -rka m ▶ sveča •1

ocvêli -a -o prid. ▶ odcveteli

ocvetéli -a -o prid. ▶ odcveteli

ocvetéti -ím dov. ▶ miniti 2 | odcveteti

ocvetlíčen -a -o prid. ▶ nabrekli 2

ocvetlíčiti -im dov. ▶ okrasiti pp

ocvírek -rka m ▶ herpes

ocvírkov -a -o prid. ▶ potica pp | potica •3

ocvírkovica -e ž ▶ potica •3

ocvírkovka -e ž ▶ potica •3

ocvréti ocvrêm dov. *kaj* |pripraviti jed v vroči maščobi| *ocvreti jajca* □ **scvreti** □ nar. **spražiti**

ocvréti -a -o prid. ▶ jajce •1 | krompir •

ôča -a m ▶ ded | oče 1

očák -a m ▶ gora | očanec | patriarh • | prednik 3 | starosta

očakovátí -újem nedov. ▶ čakati 1 | pričakovati 1, 2

očála očál s mn. |priprava za na oči z lečami, stekli za odpravljanje očesnih napak ali za zaščito oči| *nositi očala* □ zastar. **naočnice** □ knj.izroč. **naočniki** □ nekjn. pog. **špegli**

◆ **1.** sončna očala □ redk. protisončna očala **2.** zaščitna očala □ redk. ščitna očala

GLEJ ŠE okvir 1•2

očálar -ja m ekspr. |kdor nosi očala| *V razredu je precej očalarjev* □ knj.izroč. **naočnikar** □ nekjn. pog. **špeglar**

GLEJ ŠE optik

očánc -nca m ekspr. |star, častitljiv možki, zlasti kmečki| *Na posvet so se zbrali vaški očanci* □ ekspr. **očak**

očáran -a -o prid. ▶ prevzet

očáranje -a s ▶ očaranost | prevzetost

očáranost -i ž |stanje očaranega človeka| *Očaranost je kmalu minila* □ knj.izroč. **očáranje**

GLEJ ŠE prevzetost

očárati -am dov. *koga* |vzbuditi pri kom v zelo veliki meri pozitivni čustveni odnos do sebe| *očarati občinstvo* □ ekspr. **osvojiti** □ ekspr. **šarmirati**

GLEJ ŠE prevzeti² 3

očárljív -a -o prid. |ki vzbuja pri kom v zelo veliki meri pozitivni čustveni odnos do sebe| *očarljivo dekle; očarljiv smehljaj* □ **šarmanten šarmantno dekle** □ knj.izroč. **čáren njen čarni smehljaj** □ knj.izroč. **čároben čároben smehljaj** □ zastar. **čárovit čárovit smehljaj** □ redk. **očárujóč**

◆ **biti očárljív** □ pog. imeti šarm

očárljívost -i ž |dejstvo, da kaj v zelo veliki meri vzbuja pri kom pozitivni čustveni odnos do sebe| *očárljívost in milina njenega glasu* □ knj.izroč. **čárobnost** □ zastar. **čárovitost** □ pog. **šarm**

očárovátí -újem nedov. ▶ prevzemati 3

očárujóč -a -e prid. ▶ očarljív

óče -a s ▶ oko

ôče -éta m

1. |moški v odnosu do svojega otroka| *spoštovati očeta* □ **ata** □ nar. **ájtek** □ nar. **ate** □ nar. **atej** □ ljubk. **atek** □ ljubk. **ati** □ nar. **čáča** □ ekspr. **družinski poglavar** □ ekspr. **glava družine** □ star. **oča** □ ljubk. **oči** □ ljubk. **očka**¹ □ star. **otec** □ star. **pači** □ star. **papa**¹ □ star. **papaček** □ star. **papači** □ knj.izroč. **roditelj** □ knj.izroč. **rodnik** □ slabš. **stari**³ *Stari me ne pusti na ples* □ ljubk. **tata** □ ljubk. **tati** □ ljubk. **batjuška** |v ruskem okolju|

◆ **biološki oče** □ med. zaploditelj

2. |član samostanskega reda, ki je duhovnik; kot pristavek k imenu tega člana| *Častiti očetje so se zbrali; oče Marko Pohlen* □ **pater pater Stanislav Škrabec** □ **fra** |v hrvaškem in italijanskem okolju kot pristavek k imenu| *fra Angelico*

GLEJ ŠE ded | duhovnik 1 | očim | papež | podoben² 1•3 | posvojitelj | prednik 1•2 | prednik 3 | utemeljitelj

océden -a -o prid. ▶ očiščen

océditi -im dov. ▶ očistiti 1 | otrebiti

océditi se -im se dov. ▶ obriti se | opraviiti •4

océjen -a -o prid. ▶ očiščen

óček očka m ▶ oko

océlití -im dov. *kaj* les. |prižagati les pravokotno na vzdolžno os| *océlití hlode* □ les. **pričelíti** □ les. **začelíti**

océlje -a s ▶ čelo² 1

océljústáti -ám dov. ▶ oklevetati

očenáš -áša m |molitev z začetkom: Oče naš| *zmoliti očenaš*

□ ekspr. očenašek

GLEJ ŠE venec •

očenásek -ška m ▶ očenaš

očesáti očéšem dov. ▶ počesati

očesce -a s ▶ oko | pega •1

očesni -a -o prid. ▶ ambulanta •1 | bolezen pp 3 | leča | mrežnica 1 | okulist | okulistika | okulistka | pega •1 | tlak¹ •2 | trahom | veznica • | vnetje •8 | votlina •4 | zrklo

očétni -a -o prid. ▶ hiša 1•12 | očetov | očetovski

očetnjáva -e ž ▶ domovina

očétov -a -o prid. |ki je v zvezi z očetom| *očetov brat; očetovo*

premoženje □ atov □ nar. atetov □ ljubk. atkov □ knj.izroč. očetni očetna

dediščina □ knj.izroč. očetovski očetovski prednik □ zastar. očin

□ ljubk. očkov □ star. otčev

GLEJ ŠE hiša 1•12 | podoben² 1•3

očetovina -e ž ▶ očečina

očétovski -a -o prid. |ki je značilen za očete| *očetovska ljubezen,*

skrb □ knj.izroč. očetni

GLEJ ŠE očetov | prednik 1•2

očétovsko primer. prisl. |izraža, da je kaj podobno temu, kar je

značilno za očete| *očetovsko skrbeti za koga* □ pog. po očetovsko

očevína -e ž pravn. |dedna posest po očetu| *dedovati očevino*

□ knj.izroč. očetovina □ zastar. očina □ pravn. patrimonij

očí -ja m ▶ izbuljiti • | izginiti 4 | jokati | mižati | miže | oče 1 |

ošiniti | ošinjati | pogled 1 | preletavati • | prikriti² • | zapeljovati

očim -a m |materin drugi mož v razmerju do njenih otrok iz

prejšnjega zakona| *Otrok ima očima* □ krušni oče

očin -a -o prid. ▶ hiša 1•12 | očetov

očína -e ž ▶ domovina | očečina

očípkati -am dov. ▶ načípkati | okrasiti pp

očístiti -im dov.

1. kaj |narediti, da kje ni več umazanije, prahu| *očístiti*

čevlje □ osnažiti □ knj.izroč. izčediti □ knj.izroč. očediti □ ekspr. odrgniti

□ pog. podrgniti □ pog. zdrgniti

2. kaj |odstraniti primesi| *očístiti rudo* □ izčístiti □ prečístiti □ rafinirati

□ sčístiti □ prefiltrirati |očístiti s filtriranjem|

3. koga |povzročiti moralno sprostitev zaradi obvladanja

negativnih, slabih nagnjenj, čustev| *Nesreča ga je očístila*

□ ekspr. prenoviti

GLEJ ŠE izčístiti 1 | otrebiti

očístiti se -im se dov. |moralno se sprostiti zaradi obvladanja

negativnih, slabih nagnjenj, čustev| *v trpljenju se očístiti* □ doseči

katarzo □ doseči očíščenje □ ekspr. prečístiti se □ ekspr. prenoviti se

GLEJ ŠE zbistriti se

očíščati -am nedov. ▶ očíščevati

očíščen -a -o prid. |s katerega je odstranjena umazanija| *očíščeni*

čevlji □ osnažen □ knj.izroč. očeden □ nar. očejen

GLEJ ŠE otrebljen

očíščenje -a s |moralna sprostitev zaradi obvladanja nega-

tivnih, slabih nagnjenj, čustev| *To poglavje govori o očíščenju*

glavnega junaka □ moralno očíščenje □ katarza □ ekspr. prenova

GLEJ ŠE očístiti se

očíščeválec -lca m ▶ filter •2

očíščevální -a -o prid. |ki povzroča moralno sprostitev zaradi

obvladanja negativnih, slabih nagnjenj, čustev| *očíščevalni*

učinek umetnosti □ katarzični □ očíščujoči

GLEJ ŠE akcija¹ • | operacija •3

očíščeváti -újem nedov. koga |povzročati moralno sprosti-

tev zaradi obvladanja negativnih, slabih nagnjenj, čustev|

Umetnost človeka očíščuje □ prečíščevati □ knj.izroč. očíščati

□ ekspr. prenavljati

očíščujóci -a -e prid. ▶ očíščevalni

očítanje -a s ▶ očítek

očítati¹ -am nedov. ▶ izražati 2

očítati² -am nedov. in dov.

1. komu |opozarjati, opozoriti na storjeno uslugo, pričaku-

joč hvaležnost| *Pomagal mu je do službe, potem pa mu je to*

očítal □ pog. delati očítke □ ekspr. metati pod nos □ ekspr. metati v bove

□ pog. naprej vreči □ publ. naslavljati očítke □ zastar. očítovati²

□ knj.izroč. oponašati □ knj.izroč. oponesti □ star. opotikati

□ ekspr. pomoliti pod nos □ star. sponašati

2. komu kaj |z nezadovoljstvom, nejevoljo opozarjati,

opozoriti na kaj negativnega pri kom| *očítati komu lenobo*

□ zastar. očítovati² □ knj.izroč. oponašati □ knj.izroč. oponesti □ zastar. pred-

bacivati □ knj.izroč. prigovarjati □ zastar. prirehati □ star. sponašati

□ star. sponesti □ knj.izroč. zamerjati *V članku politikom zamerja*

napake

GLEJ ŠE obtoževati

očítati se -am se nedov. ▶ izražati se

očítati si -am si nedov. kaj |čutiti krivdo zaradi česa| *očítati si*

nepremišljenost □ knj.izroč. oponašati si

očítek -tka m |kar se očíta| *zavračati očítke* □ knj.izroč. očítanje

□ ekspr. grenka ↗

GLEJ ŠE očítati¹ 1

očíten -tna -o prid. ▶ opazen²

očíti -a -o prid. ▶ očítni

očítni -a -o prid. |ki ne vzbuja dvoma, pomislekov glede lastne

resničnosti| *navesti očítni dokaz* □ evidentni □ knj.izroč. eklatantni

□ knj.izroč. flagrantni □ ekspr. jasni □ knj.izroč. manifestni □ ekspr. nedvoumni

□ star. očíti □ zastar. očívestni □ ekspr. očívidni □ star. preočítni □ ekspr. prepri-

čljivi □ ekspr. prezgovorni □ knj.izroč. prononsirani □ knj.izroč. razvidni

□ knj.izroč. vidni² □ ekspr. zgovorni

GLEJ ŠE krivica | licitacija • | prepričljivi | prostitutka | spoved •

očítno¹ nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje ne vzbuja dvoma

glede lastne resničnosti| *Očítno se ga izogiba* □ evidentno¹

□ očívidno¹ □ knj.izroč. manifestno □ ekspr. nedvoumno □ star. očító¹

□ zastar. očívestno □ star. preočítno

GLEJ ŠE opazno

očítno² povdk. |izraža odsotnost mogočega dvoma| *Očítno je, da*

to ni mogoče □ evidentno² □ očívidno² □ ekspr. jasno⁴ □ ekspr. nedvoumno

□ ekspr. preočítno

očítnost -i ž |dejstvo, da kaj ne vzbuja dvoma, pomislekov glede

lastne resničnosti| *očítnost dejstev* □ evidentnost □ očívidnost

GLEJ ŠE opaznost

očító¹ prisl. ▶ iskreno | javno | očítno¹

očító² povdk. ▶ jasno⁴ 3

očítováti¹ -újem nedov. ▶ izražati 2

očítováti² -újem nedov. ▶ očítati² 1, 2

očítováti se -újem se nedov. ▶ izražati se

očívéstni -a -o prid. ▶ očítni

očívéstno prisl. ▶ očítno¹

očívídec -dca m ▶ priča

očívidni -a -o prid. ▶ očítni

očívidno¹ prisl. ▶ očítno¹

očívidno² povdk. ▶ očítno²

očívidnost -i ž ▶ očítnost

očka¹ -a m ▶ oče 1

očka² -e ž ▶ oko

očkov -a -o prid. ▶ očetov

očkováti -újem nedov. ▶ spogledovati se 2
očlovéčenje -a s ▶ počlovečenje
očlovéčiti -im dov. ▶ počlovečiti 1
očnica¹ -e ž ▶ votlina 4
očnica² -e ž ▶ planika
očnják -a m ▶ podočnik
očofáti -ám dov. ▶ natepsti | oklofutati | otepsti 2
očofáti se -ám se dov. ▶ umiti se
očoháti -ám dov. kaj |s čohalom očistiti| očohati konja □ počohati
očrněl -éla -o prid. ▶ počrnel 2
očrněti -ím dov. ▶ počrneti 2
očrniti -ím dov. koga |povedati kaj slabega o kom| Očrnil je svojega soseda □ publ. inkriminirati □ knj.izroč. počrniti □ nar. pričrniti □ knj.izroč. začrniti
GLEJ ŠE počrniti | zatožiti
očrnjen -a -o prid. ▶ umazan¹
očřt -a m ▶ načrt 1, 3 | obris | opis
očřtati -am dov. ▶ občrtati | opisati
očřtávati -am nedov. ▶ opisovati
očřtávati se -am se nedov. ▶ odražati se
očřtek -tka m ▶ načrt 1, 3 | osnutek 1
očřtováti -újem nedov. ▶ opisovati
očřtováti se -újem se nedov. ▶ odražati se
očúvati -am dov. ▶ ohraniti 1 | zavarovati 3
očúvati se -am se dov. ▶ zavarovati se
očvrstíti -ím dov. ▶ okrepiti | utrditi 3, 4
očvrstíti se -ím se dov. ▶ okrepiti se | utrditi se
od predl. ▶ iz 3, 4, 5 | kakor 2 | med³ 4 | o¹ | z 2, 3
óda -e ž ▶ hvalnica
odahníti in odáhniti -em dov. ▶ nadahniti
odáhnjen -a -o prid. ▶ nadahnjen
odalíska -e ž ▶ priležnica | služabnica | sužnja
odbégli -a -o prid. ▶ pretekli
odbégniti -em dov. ▶ miniti 2 | odhiteti
odbezljáti -ám dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 2 | odhiteti
odbežáti -ím dov. ▶ miniti 2 | odhiteti | uiti | zbežati
odbijáč -a m |vsaka od dveh odbojnih plošč na sprednjem in zadnjem koncu tirniških vozil za prestrezanje, blažitev sunkov pri zadevanju| Odbijači so trdo udarili drug ob drugega □ odbojnik
PODPOMENKE 1. sprednji odbijač, zadnji odbijač 2. tramvajski odbijač, vagonski odbijač
 • avtomobilski odbijač □ avtomobilski odbojnik
GLEJ ŠE branilec 1 | odbojnik
odbijajóč -a -e prid. ▶ zoprn 2
odbijálen -lna -o prid. ▶ zoprn 2
odbijanje -a s |preprečevanje uspeha nasprotnega delovanja s svojim delovanjem| odbijanje nasprotnikovih napadov □ odvráča-nje □ zavračanje □ knj.izroč. odboj odboj udarcev
GLEJ ŠE odklanjanje 1
odbijati -bijam nedov.
 1. kaj |s svojim delovanjem preprečevati uspeh nasprotnega delovanja| odbijati nasprotnikove napade □ odvráčati □ zavračati
 2. koga |vzbujati negativni, odklonilni odnos pri kom| Tak način pouka učence odbija □ ekspr. odganjati □ ekspr. odvráčati
GLEJ ŠE biti¹ 2 | odklanjati 1 | prestrezati 2 • | zavračati 2, 3
odbijati se -bijam se nedov. od česa |zaradi udarca, sunka ob kaj spreminjati smer premikanja| Krogle se odbijajo od zidu □ odska-kovati □ ekspr. odletavati
GLEJ ŠE odražati se | odsevati 1

odbíra -e ž ▶ izbira 1 | selekcija
odbirálec -lca m ▶ prebiralec | selekcionist
odbirálni -a -o prid. ▶ postopek 6
odbiranje -a s ▶ izbiranje | prebiranje | selekcija
odbirati -am nedov. kaj |v večji količini, množini po določenih kriterijih izločati, navadno za določeni namen| odbirati debla za hlode □ vet. selekcionirati selekcionirati živali za pleme
GLEJ ŠE izbirati | odčitavati | prebirati 1
odbírek -rka m ▶ odčitek
odbít -a -o prid. ▶ zavrtnjen
odbítek -tka m
 1. |znesek, za katerega se zmanjša vsota| odbitek od plače □ odbitni znesek □ knj.izroč. odštevek □ knj.izroč. utržek
 2. arheol. |odbiti kos prodnika| izdelovati orodje iz odbitkov □ arheol. odcepek
GLEJ ŠE drobec pp
odbíti -bijem dov.
 1. kaj |z udarcem, udarci odstraniti| odbiti robove kamna □ nar. odčehniti □ ekspr. odčesniti
 2. kaj |s svojim delovanjem preprečiti uspeh nasprotnega delovanja| odbiti nasprotnikov napad □ odvrniti □ zavrtniti
 3. kaj v zvezi z uro |z zvočnim znakom naznaniti čas| Ura je odbila dve □ ekspr. odkljukati □ knj.izroč. zabiti² □ ekspr. zakukati
GLEJ ŠE odkloniti 1 | odreči | odšteti 1 | odvrniti 3 | prestreči 2 • | ubiti 1 | zavrtniti 1, 2
odbíti se -bijem se dov. od česa |zaradi udarca, sunka ob kaj spre-meniti smer premikanja| Žoga se je odbila od droga □ odskočiti □ ekspr. odleteti
GLEJ ŠE odjekniti 1
odbítje -a s ▶ odboj 1
odbítni -a -o prid. ▶ odbitek 1
odblesk -éska m |močen odsev| odblesk luči v vodi □ odblist □ pesn. odlesk □ ekspr. poblisk
GLEJ ŠE sij | svetloba 1
odblísk -a m ▶ blisk | odblesk | odsev 1
od blízu mestov. prostor. prisl. zv. |izraža, da se dejanje dogaja v majhni prostorski oddaljenosti| ogledati si kaj od blizu □ iz bližine □ star. iz obližja □ knj.izroč. poblíže □ knj.izroč. poblíže □ knj.izroč. zbliza ■ protip. od daleč
GLEJ ŠE od daleč 1, 2
odbobněti -ím dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 3
odboj -ôja m
 1. |udarec, sunek ob kaj premikajočega se, ki povzroči spremembo smeri| odboj žoge □ odbitje
 2. fiz. |pojav, da se spremeni smer valovanja v prvi snovi ob vpadu na mejo druge snovi| odboj svetlobe, zvoka □ knj.izroč. refleksija
 • fiz. popolni odboj □ fiz. totalni odboj
GLEJ ŠE odbijanje | odpor 1
odbojkar -ja m ▶ športnik pp 1
odbojni -a -o prid. ▶ odbojnik •
odbojnik -a m pomor. |priprava za zaščito ladje, čolna pri zadevanju ob kaj| Ladjo varujejo ob pristajanju debeli odbojniki □ pomor. bokobran □ pomor. odbijač
 • avt. svetlobni odbojnik □ avt. katadiopter □ pog. mačje oko □ pog. odbojno steklo □ avt. odsevnik □ pog. refleksno steklo
GLEJ ŠE odbijač | odbijač •
odbojnost -i ž ▶ odpor 1
odbòr -òra m |skupina ljudi, izvoljena ali imenovana za opravljanje določenih nalog| sestaviti odbor □ komite

- **1. izvršni odbor** □ knj.izroč. eksekutivni odbor □ redk. izvrševalni odbor □ izvršilni odbor
- 2. stavkovni odbor** □ nekuj. pog. štrajkovni odbor

odbórník -a m

- občinski odbornik □ nar. občinar □ ekspr. občinski mož

odbrán -a -o prid. ▶ izbran 2

odbránec -nca m ▶ izbranec

odbránost -i ž ▶ izbranost 2

odbráti -bêrem dov. *kaj* | v večji količini, množini po določenih merilih izločiti, navadno za določeni namen | *Za vlaganje je treba odbrati samo zdrave sadeže* □ agr. **selekciónirati** *selekciónirati seme za vzgojo boljše sorte*

GLEJ ŠE izbrati | odčitati | prebrati 4 | ugotoviti

odbrenčáti -ím dov. ▶ odleteti pp 2

odbrénkati -am dov. ▶ plačati 1 | povedati

odbríti -bríjem dov. ▶ odstraniti pp

odbrnéti -ím dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 3

odbrusíti¹ in **odbrúsiti** -ím dov. ▶ obrusiti 2 | odstraniti pp

odbrusíti² in **odbrúsiti** -ím dov. ▶ odgovoriti 1

odbrusíti jo in **odbrúsiti jo** -im jo dov. ▶ oditi

odbrúšen -a -o prid. ▶ obrušen

odbrzéti -ím dov. ▶ miniti 2 | oddaljiti se 1 pp 1 | odhiteti

odbučáti -ím dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 3

odbúriti -im dov. ▶ odhiteti

odcapljáti -ám dov. ▶ oditi | oditi pp 1

odcédek -dka m ▶ sok 1+5 | sok 1+8

odcedíti -ím dov.

- kaj* | s počasnim zlivanjem odstraniti | *Tekočino odcedimo*

□ **ocediti** □ knj.izroč. **izcediti**

- kaj* | s počasnim odlivanjem narediti, da kaj ni v tekočini | *odcediti testenine* □ **ocediti**

odcedíti se -ím se dov. | počasi odteči | *Ko se voda odcedi, dodamo zelenjavo* □ **ocediti se** □ pog. **scediti se**

odcedíti si -ím si dov. ▶ opraviťi 3

odcédni -a -o prid.

- | po katerem se odceja tekočina | *odcedna odprtina v lončku*

□ **odcejalni**

- agr. | v katerem voda ne zastaja | *odcedni kraj* □ agr. **odtočni**

odcejálni -a -o prid. ▶ odcedni 1

odcêjati -am nedov. *kaj* | s počasnim zlivanjem odstranjevati; s počasnim odlivanjem delati, da kaj ni v tekočini | *odcejati tekočino nad usedlino; odcejati testenine* □ **ocejati**

odcêjati se -am se nedov. | počasi odtekati | *Voda se odceja izpod talečih se snežišč* □ ekspr. **ocejati se** □ pog. **scejati se**

GLEJ ŠE napredovati 1 | opravljati¹ 3

odcèp -épa m | cesta, proga, ki se odcepi; kraj, prostor, kjer se cesta, proga odcepi | *Odcep pelje mimo gostišča; Hiša stoji blizu odcepa* □ **odcepek** □ **odcepitev**

GLEJ ŠE odcepitev

odcépek -pka m ▶ drobec pp | odbitek 2 | odcep

odcepetáti -ám dov. | cepetajoč oditi | *Od jeze je zacepetala in odcepetala iz hiše* □ ekspr. **scepetati**

GLEJ ŠE oditi

odcepitev -tve ž | ločitev od česa glavnega, pomembnejšega | *odcepitev dežele od matične države* □ **odcep** □ knj.izroč. **secesija** *pravica do secesije* □ knj.izroč. **secesionizem** *upreti se secesionizmu*

GLEJ ŠE odcep

odcepíti in **odcèpiti** -im dov. *kaj od česa* | ločiti kaj od česa glavnega, pomembnejšega | *odcepiti deželo od matične države* □ publ. **oddvojiti**

GLEJ ŠE odstraniti pp

odcepíti se in **odcèpiti se** -im se dov. *od česa* | iti v drugo smer od česa glavnega, pomembnejšega | *Pot se tam odcepi od glavne ceste* □ **ločiti se**

odcepítveni -a -o prid. | ki je v zvezi s prizadevanjem po ločitvi od kake skupnosti | *odcepitvene težnje* □ **separatistični**

odcèpljati -am nedov. ▶ odstranjevati pp

odcèpni -a -o prid. ▶ stikalo pp 3

odcijáziti se -im se dov. ▶ odpeljati se

odcingljáti -ám dov. ▶ oditi pp 2 | odpeljati se pp

odcokláti -ám dov. ▶ oditi | oditi pp 2

odcvéli -a -o prid. ▶ odcveteli

odcvésti -cvêtem dov. ▶ odcveteti

odcvétati -am nedov. | približevati se koncu cvetenja | *Lipa že odcveta* □ **docvetati** □ knj.izroč. **docvitati** □ knj.izroč. **odcvitati**

odcvetéli -a -o prid. | ki nima več živih, svežih cvetov | *odcveteli lan* □ **odcveteni** □ knj.izroč. **ocveliti** □ knj.izroč. **ocveteli** □ knj.izroč. **odcveliti**

odcvetêni -a -o prid. ▶ odcveteli

odcvetéti -ím dov. | prenehati cveteti | *Češnja je odcvetela*

□ **odcvesti** □ knj.izroč. **docvesti** □ knj.izroč. **docveteti** □ knj.izroč. **ocveteti**

GLEJ ŠE miniti 2

odcvíliti -im dov. ▶ oditi pp 2

odcvírnati jo -am jo dov. ▶ odhiteti | uiti | zbežati

odcvítati -am nedov. ▶ odcvetati

odčárani -a -o prid. | po ljudskem verovanju ki je rešen začaranosti |

odčarani zmaj □ ekspr. **odrešeni**

odčárati -am dov. *koga* | po ljudskem verovanju narediti, povzročiti, da kdo preneha biti začaran | *Pravljica pripoveduje, kako je odčaral začaranega dečka* □ **odrešiti** □ knj.izroč. **razčarati**

odčéhnniti -em dov. ▶ odbiti 1 | odčesniti

odčepíti -čèpim dov. ▶ odmašiti 1

odčepíti se -čèpim se dov. ▶ odmašiti se

odčépnik -a m | priprava za izvlek zamaška iz steklenice |

izvleči zamašek z odčepnikom □ knj.izroč. **odmašnjak** □ zastar. **svedrač**

□ zastar. **zatičnik**

odčésniti -em dov. *kaj* | odtrgati na mestu priraščenosti | *Vihar je odčesnil vse veje* □ nar. **odčehnniti**

GLEJ ŠE odbiti 1

odcítati -am dov. *kaj* | na merilnem instrumentu ugotoviti vrednost, količino merjenega | *odcítati temperaturo* □ **odbrati**

GLEJ ŠE ugotoviti

odcítávati -am nedov. *kaj* | na merilnem instrumentu ugotovljati vrednost, količino merjenega | *odcítavati temperaturo* □ **odbirati**

□ **razbirati**

odcítek -tka m | vrednost, količina, ki se odčita z merilnega instrumenta | *vpisati odčitek v posebno rubriko* □ knj.izroč. **odbirek**

oddáhniti se in **oddáhniti se** -em se dov. | umiriti dihanje s kratkim prenehanjem dela, gibanja | *Prenehal je kopati in se oddahnil* □ knj.izroč. **odduškati se** □ knj.izroč. **poduškat** □ star. **zdahniti se**

oddája -e ž | vsebinsko in časovno zaključena enota radijskega ali televizijskega programa | *gledati, poslušati zanimivo oddajo* □ **radijska oddaja** □ **televizijska oddaja** □ knj.izroč. **emisija**

♦ **1. pogovorna oddaja** □ publ. **talkshow** **2. živa oddaja** □ oddaja v živo

PODPOMENKE **1.** glasbena oddaja, govorna oddaja **2.** kmetijska oddaja, športna oddaja, zabavna oddaja

oddájati -am nedov.

1. *komu kaj* | delati, da prehaja kaj k drugemu | *Ključje oddajajo vratarju* □ pog. **dajati** □ knj.izroč. **izročati**

2. *komu kaj* | delati, da prehaja kaj drugemu v uporabo | *oddajati sobe turistom* □ **oddajati v najem** □ pog. **dajati v najem**

3. kaj |delovati kot izvor tega, kar prehaja, potuje v okolico| *Naprava oddaja ozek curek svetlobe* □ pog. **dajati**

4. |z radijskimi, televizijskimi oddajnimi napravami posredovati program, sporočila| *Radijska postaja je prenehala oddajati*

□ knj.izroč. **emitirati**

GLEJ ŠE svetiti | širiti 5

oddajnica -e ž poslov.-uprav. |listina, ki navaja količino materiala, oddanega v uporabo| *naročilnica in oddajnica*

□ poslov.-uprav. **izdajnica**

oddajnik -a m

• **1.** rad. **ilegalni oddajnik** □ rad. nezakoniti oddajnik □ rad., žarg. pirat □ rad., žarg. piratski oddajnik **2.** radijski oddajnik □ prakt. sp. radiooddajnik **3.** ultrakratkovalovni oddajnik □ UKV-oddajnik

od daleč prisl. zv.

1. mestov. prostor. prisl. zv. |izraža, da se dejanje dogaja v veliki prostorski oddaljenosti od predmeta dejanja| *od daleč opazovati požar* □ **na daleč** □ **zdaleč** □ zastar. **zdaleka** ■ protip. **od blizu**

2. smer. prostor. prisl. zv. |izraža, da je dejanje usmerjeno iz oddaljenega mesta na določeni kraj| *Krogla je priletela od daleč*

□ ekspr. **čez hribe in doline** ■ protip. **od blizu**

GLEJ ŠE na videz | nikakor | od blizu

oddaljeni -a -o prid.

1. |od katerega je do kakega kraja, stvari razmeroma dolga pot| *precej oddaljeni kraj* □ zastar. **odlegli** □ ekspr. **odmaknjeni**

□ ekspr. **umaknjeni**

2. |ki prihaja od daleč| *oddaljeno grmenje* □ knj.izroč. **daljnji**

GLEJ ŠE računalništvo • | skrbništvo •

oddaljenost -i ž

1. |dejstvo, da je kaj od česa prostorsko, časovno oddaljeno| *precejšnja oddaljenost kraja od šole; oddaljenost dogodka*

□ ekspr. **odmaknjenost**

2. |dejstvo, da kaj je, se dogaja daleč| *oddaljenost grmenja*

□ knj.izroč. **daljnost**

GLEJ ŠE na slišaj | odtujenost

oddaljevati -ujem nedov. ► odmikati 1

oddaljevati se -ujem se nedov.

1. *od česa* |premikajoč se večati razdaljo med seboj in določeno osebo, stvarjo| *Posamezniki so se oddaljevali od skupine* □ **odmikati se** *Ladja se odmika od obale* □ ekspr. **odtrgovati se** □ ekspr. **trgati se**

2. |prihajati glede na določeni trenutek, čas v položaj, da je od njega že pretekel določeni čas| *Dogodki se oddaljujejo* □ **odmikati se**

3. *od česa* |postajati drugačen po lastnostih, značilnostih| *oddaljevati se od mišljenja preprostih ljudi* □ **odmikati se** □ knj.izroč. **zastranjevati**

GLEJ ŠE odstopati 2

oddaljitev -tve ž ► odhod | smrt 2

oddaljiti -ím dov. ► odmakniti 2

oddaljiti se -ím se dov.

1. *od česa* |premikajoč se povečati razdaljo med seboj in določeno osebo, stvarjo| *oddaljiti se od skupine*

□ knj.izroč. **odmakniti se** □ ekspr. **odtrgati se** □ zastar. **udaljiti se**

□ ekspr. **utrgati se** □ ekspr. **utrniti se**

PODPOMENKE 1. 'hitro se oddaljiti' odbrzeti, oddirjati, oddivjati, oddrveti **2.** 'na določeni premikanjski način se oddaljiti' odbezljati, oddrncati, oddrseti, odgalopirati, odgugati se, odjadirati, odjahati, odjezditi, odkobaliti, odlesti, odleteti, odplavati, odpluti, odpolzeti, odriniti, odriniti se, odskakati, odsmučati, odveslati, odzibati se

3. 'oddajajoč določeni glas se oddaljiti' odobneti, odbrneti, odbučati, oddrdati, odgrmeti, odhrumeti, odpekati, odpiskati, odpuhati, odropotati, odškripati, odšumeti, odvršati, odzvončkljati, odžvižgati

2. |priti glede na določeni trenutek, čas v položaj, da je od njega že pretekel določeni čas| *Ti dogodki so se že precej oddaljili*

□ knj.izroč. **odmakniti se**

3. *od česa* |prenehati vztrajati pri čem, upoštevati kaj| *oddaljiti se od prvotne teme* □ knj.izroč. **odmakniti se** □ star. **odskočiti** □ knj.izroč. **zastraniti**

GLEJ ŠE distancirati se | oditi | odmakniti se | odtujiti se 1

oddāti -dám dov.

1. *komu kaj* |napraviti, da preide kaj k drugemu| *oddati blago stranki; oddati ključ vratarju* □ pog. **dati** □ knj.izroč. **izročiti**

2. *komu kaj* |napraviti, da preide kaj drugemu v uporabo| *oddati lokal najboljšemu ponudniku* □ **oddati v najem** □ pog. **dati v najem**

□ star. **dati v štant**

3. *kaj* |napraviti, da česa, kar je kdo prej imel, nima več| *Vsi, ki imajo orožje, ga morajo takoj oddati* □ pog. **dati** □ knj.izroč. **izročiti**

GLEJ ŠE dati 4 | poročiti¹ 2 | preskrbeti • | ustreliti 1

od dávna prisl. zv. ► od zdavnaj

od dávnaj prisl. zv. ► od zdavnaj

od dávno prisl. zv. ► od zdavnaj

oddélati -am dov. ► odmašiti | opravit

oddélni -a -o prid. |ki je v zvezi z oddelkom| *oddélni prostor*

□ **oddelkovni**

oddélek -lka m

1. |del uprave, ustanove, podjetja, ki opravlja določeno dejavnost v okviru celote| *ogledati si različne oddelke v tovarni*

□ **sektor** □ pog. **služba**

♦ **1.** **aseptični oddelek** □ med., žarg. aseptika **2.** **finančni oddelek**

□ pog. finančna služba □ finančni resor **3.** **kirurški oddelek** □ kirurgični

oddelek □ med., žarg. kirurgija **4.** **knjigovodski oddelek** □ fin., žarg. knjigovodstvo

5. **komercialni oddelek** □ trg., žarg. komerciala **6.** **nabavni oddelek**

□ prakt. sp. nabava □ nabavni sektor **7.** **naročniški oddelek**

□ redk. naročninski oddelek **8.** **šol. oddelek s podaljšanim bivanjem**

□ šol., žarg. varstveni oddelek **9.** **biblio. oddelek za katalogizacijo**

□ biblio., žarg. katalog □ biblio. katalogni oddelek **10.** **oddelek za nalezljive bolezni**

□ infekcijski oddelek **11.** **oddelek za nujno medicinsko pomoč**

□ med., žarg. urgencia **12.** **oddelek za primerjalno književnost**

□ šol., žarg. komparativna □ oddelek za komparativno književnost

□ šol., žarg. primerjalna **13.** **oddelek za projektiranje** □ publ. projektiva

14. **oddelek za spolne bolezni** □ med. venerični oddelek □ med. venerološki oddelek

15. **ptt odpravni oddelek** □ ptt, žarg. odpravništvo

16. **oglasni oddelek** □ knj.izroč. inseratni oddelek **17.** **operativni oddelek**

□ prakt. sp. operativa **18.** **patološki oddelek** □ med., žarg. patologija

□ med. prosektura **19.** **personalni oddelek** □ urad., žarg. personala

20. **pirotehniški oddelek** □ pirotehnični oddelek **21.** **prodajni oddelek**

□ trg., žarg. prodaja □ prodajni sektor **22.** **projektivni oddelek** □ načrtovalni oddelek

□ projektantski oddelek **23.** **protetični oddelek**

□ med., žarg. protetika **24.** **protokolni oddelek** □ polit., žarg. protokol

25. **razvojni oddelek** □ razvojni sektor **26.** **rekonvalescentni oddelek**

□ rekonvalescentni oddelek **27.** **rentgenski oddelek** □ med., žarg. rentgen

28. **septični oddelek** □ med., žarg. septika **29.** **sprejemni oddelek**

□ knj.izroč. recepcijski oddelek □ knj.izroč. receptivni oddelek

30. **travmatološki oddelek** □ med., žarg. travmatologija **31.** **vodja oddelka**

□ urad., žarg. oddelkovodja □ vodja sektorja **32.** **šol. vzporedni oddelek**

□ šol. paralelka □ šol. paralelni oddelek □ star. sporednica

□ knj.izroč. vzporednica

2. |del vagona, ločen od drugega dela s steno| *Oddelek se je hitro napolnil* □ pog. **kupe** □ star. **predel** □ knj.izroč. **predelek**

GLEJ ŠE ekspedit | poglavje | vodja 1+4

oddéliti -ím dov.

1. *komu kaj* |od večje količine dati, določiti pripadajoči del| *Mati je otrokom oddelila jed* □ **odmeriti**

2. kaj za kaj | od večje količine vzeti, navadno za določeni namen | *Preden so denar razdelili, so ga nekaj oddelili za rezervni sklad* □ publ. **oddvojiti**

GLEJ ŠE ločiti 1

oddeliti se -ím se dov. ► distancirati se

oddeljávati -újem nedov. kaj za kaj | od večje količine jemati, navadno za določeni namen | *oddeljávati denar za kulturo*

□ publ. **oddvajati**

GLEJ ŠE ločevati

oddélkovni -a -o prid. ► oddelčni

oddélkovódja -e m ► oddelek 1•31 | vodja 1•4

oddih -a m | navadno daljša prekinitev kake dejavnosti zaradi duševne ali telesne sprostitve | *Med napornim delom potrebujemo oddih* □ počitek □ zastar. **oddihljaj** □ star. **oddušek** □ pog. **odmor**

□ knj.jzroč. **predah** □ knj.jzroč. **predih** □ knj.jzroč. **premor**

PODPOMENKE nedeljski oddih, popoldanski oddih

GLEJ ŠE dom 2•6 | dopust | dopust •4 | počitek | počitek •

oddihati se -am se nedov. ► oddihovati se | odpočivati se

oddihávati se -am se nedov. ► oddihovati se | odpočivati se | počivati 1

oddihljáj -a m ► dopust •4 | oddih | počitek

oddihovávati se -újem se nedov. | umirjati dihanje s kratkim prenehanjem dela, gibanja | *Sedla je na skalo in se oddihovala*

□ **oddihavati se** □ knj.jzroč. **duškati** □ knj.jzroč. **oddihati se**

GLEJ ŠE dopust •2 | odpočivati se | počivati 1

oddírjati -am dov. ► oddaljiti se 1 pp 1 | odhiteti

oddivjáti -ám dov. ► oddaljiti se 1 pp 1 | odhiteti

oddojiti -im dov. koga | prenehati dojeti | *oddojiti dojenčka*

□ **dodojiti** □ pog. **odstaviti** □ ekspr. **odstaviti od prsi**

GLEJ ŠE vzrediti 2

oddolževávati se -újem se nedov. komu za kaj | delati, dajati komu kaj za storjeno uslugo, dano dobrino | *oddolževati se staršem za skrb* □ knj.jzroč. **revanširati se**

GLEJ ŠE povračati 2

oddolžítev -tve ž | kar se naredi, dá komu za storjeno uslugo | *oddolžitev za dragoceno darilo* □ knj.jzroč. **revanša**

oddolžíti se -ím se dov. komu | narediti, dati komu kaj za storjeno uslugo, dano dobrino | *oddolžiti se sosedu za pomoč*

□ knj.jzroč. **odškodovati koga** □ knj.jzroč. **revanširati se**

GLEJ ŠE povrniti 2

od dóma¹ smer. prostor. prisl. zv. | izraža odhod iz domačega okolja | *Zvečer sta šla večkrat od doma* □ pog. **ven** □ star. **venkaj**

od dóma² povdk. zv. ► zdoma

oddráti -ám dov. ► oddaljiti se 1 pp 3 | odpeljati se pp | povedati pp 2 | zdrdrati

oddráti se -ám se dov. ► odpeljati se

oddrágniti -em dov. ► odrgniti 1

oddráncati -am dov. ► oddaljiti se 1 pp 2

oddrobentéti -ím dov. ► oddrobiti 2

oddrobiti -ím dov.

1. kaj | z drobljenjem ločiti od večje količine | *oddrobiti malo kruha* □ knj.jzroč. **omrviti**

2. | oditi s kratkimi, hitrimi koraki | *Zavrtela se je na peti in oddrobila na vrt* □ ekspr. **oddrobenteti** □ ekspr. **oddrobneti**

GLEJ ŠE odstraniti pp | odtrgati | povedati pp 14

oddrobnéti -ím dov. ► oddrobiti 2

oddrásati -am dov. ► oditi | oditi pp 1

oddrséti -ím dov. ekspr. | lahkotno odpeljati | *Sani so oddrsele izpred hiše* □ ekspr. **odpolzeti**

GLEJ ŠE oddaljiti se 1 pp 2

oddrvéti -ím dov. ► oddaljiti se 1 pp 1 | odhiteti

oddúšek -ška m ► oddih | počitek | preduh

oddúška -e ž ► preduh

oddúškati se -am se dov. ► oddahniti se

oddúšnik -a m | odprtina, luknja za zračenje | *zamašiti*

oddušnik v hlevu □ **dušnik** □ **odvodnik** □ zastar. **dušek** □ nar. **sopih**

□ nar. **sopišnjak**

GLEJ ŠE zračnik

oddvájati -am nedov. ► ločevati | oddeljovati

oddvojéni -a -o prid. ► ločeni

oddvojiti -ím dov. ► ločiti 1 | odcepiti | oddeliti 2

odebelèl -éla -o prid. | ki je postal debel | *odebelela krava*

□ knj.jzroč. **otolstel**

odebelína -e ž | odebeljeni del česa | *odebelina na koži*

□ **odebeliitev** □ **zadebelina**

odebelítev -tve ž ► odebelina

odebelíti -ím dov. kaj | narediti (bolj) debelo | *odebeliti dno*

posode □ **zadebeliti**

GLEJ ŠE zrediti

odebelíti se -ím se dov. | postati (bolj) debel | *Korenine se*

odebelijo □ **zadebeliti se** □ **zdebeliti se** □ knj.jzroč. **zadebeleti**

GLEJ ŠE zrediti se

odéja -e ž | tekstilni izdelek za odevanje, pokrivanje | *pokriti se*

z odejo □ pog. **deka**² □ zastar. **gunj** □ pog. **koc** □ nar. **koca** □ knj.jzroč. **odelo**

□ knj.jzroč. **odevka** □ nekknj. pog. **plahta** □ nar. **pokrovec** □ **odejica** ↗

□ **pernica** | prešita odeja, napolnjena s perjem, puhom |

□ **plimo** | prešita odeja, napolnjena s puhom |

◆ 1. **konjska odeja** □ nekknj. pog. **konjska plahta** 2. **prešita odeja**

□ nekknj. pog. **kovter** 3. **vet. podsedelna odeja** □ vet. **podsedlica**

□ knj.jzroč. **šabraka**

GLEJ ŠE prevleka 1• | sneg | spati •

odéjica -e ž | manjša odeja | *plesti odejico za otroka* □ pog. **dekica**

odélo -a s ► obleka | odeja

óder ódra m

1. | vzvišeni prostor, navadno iz desk | *Na travniku so naredili oder* □ **podij** □ ekspr. **odrc** □ ekspr. **odrcék** □ star. **odrišče**

◆ 1. **govorniški oder** □ zastar. **govornica** □ **govorniška tribuna** □ **govorniški podij** □ redk. **kateder** □ redk. **katedra** 2. **morilni oder** □ **krvniški oder** □ star. **šafot** 3. **mrtvaški oder** □ knj.jzroč. **katafalk** □ nekknj. pog. **pare**

□ zastar. **skolke** 4. **sramotni oder** □ **sramotilni oder** 5. **zasilni oder**

□ **improvizirani oder**

2. | proti gledalcem odprti vzvišeni prostor v gledališču,

koncertni dvorani | *oditi z odra* □ zastar. **pozorišče** □ zastar. **pozornica**

□ zastar. **prizornica** □ knj.jzroč. **scena**

◆ 1. **gled. glavni oder** □ **gled. veliki oder** 2. **gledališki oder** □ ekspr. **odrske**

deske 3. **gled. pomični oder** □ **gled. premični oder** 4. **gled. vrtljivi oder**

□ **gled. vrtilni oder**

PODPOMENKE 1. **glavni oder** ↗, **stranski oder** 2. **gledališki oder** ↗,

koncertni oder

3. | **podstrešni prostor v gospodarskem posloplju za hranjenje**

senaj | *metati seno na oder* □ nar. **peter** □ nar. **petro**

• 1. **delovni oder** □ **zidarski oder** 2. **mont. nihalni oder** □ **mont. viseči oder**

GLEJ ŠE **kateder** | **osvetljenost** • | **pograd** | **uprizoriti 1** | **zmagati**

oderúh -a m ekspr. | kdor izkorišča, izrablja z zelo visokimi

obrestmi, z zelo visoko ceno | *izposojati si denar pri oderuhu*

□ slabš. **čifut** □ slabš. **gulež** □ slabš. **jud** □ star. **odrtnik** □ knj.jzroč. **žid**

GLEJ ŠE **oderuški**

oderúški -a -o povdk. ekspr. | izraža, da kdo izkorišča, izrablja z zelo visokimi obrestmi, z zelo visoko ceno | *Posojilodajalec je bil oderuški* □ slabš. **čifut** □ slabš. **jud** □ slabš. **oderuh** □ slabš. **žid**

oderúštvu -a s ekspr. |dejstvo, da kdo izkorišča, izrablja z zelo visokimi obrestmi, z zelo visoko ceno| *obsojati trgovčevu oderúštvu* □ star. *odrtija*

odét -a -o prid. |ki ima nameščeno zlasti odejo zaradi zaščite pred mrazom| *premalo odet otrok* □ *pokrit* □ zastar. *odeven*
GLEJ ŠE oblečen

odéti odénem dov. *koga* |namestiti zlasti odejo na ležečo osebo zaradi zaščite pred mrazom| *Položila je otroka v posteljo in ga odela* □ *pogriniti* □ *pokriti*² □ knj.izroč. *ogrniti* □ knj.izroč. *zaodeti* □ knj.izroč. *zaogrniti*

GLEJ ŠE obleči¹ 1, 2 | *pokriti*² 1 | *poveljati*

odéti se odénem se dov. |ležeč si namestiti zlasti odejo zaradi zaščite pred mrazom| *odeti se čez glavo* □ *pokriti se* □ knj.izroč. *ogrniti se* □ neknj. pog. *zadekati se* □ knj.izroč. *zaodeti se* □ knj.izroč. *zaogrniti se*
GLEJ ŠE obleči se | *zaspati*

odév -éva m ▶ obleka

odéva -e ž ▶ obleka

odeválo -a s

• bot. enojno cvetno odevalo □ bot. perigon

GLEJ ŠE obleka

odévanje -a s |nameščanje zlasti odeje na ležečo osebo zaradi zaščite pred mrazom| *pretoplo odévanje otrok* □ *pokrivanje*

odévati -am nedov. *koga* |nameščati zlasti odejo na ležečo osebo zaradi zaščite pred mrazom| *pogosto odévati bolnika* □ *pogrinjati* □ *pokrivati* □ knj.izroč. *ogrinjati* □ knj.izroč. *zaodevati*

GLEJ ŠE oblačiti 1, 2 | *pokrivati* 1

odévati se -am se nedov. |ležeč si nameščati zlasti odejo zaradi zaščite pred mrazom| *Pozimi se odéva s pernico* □ *pokrivati se*
GLEJ ŠE oblačiti se¹ 2 | *zeleneti* 1

odéven -a -o prid. ▶ odet

odévká -e ž ▶ odeja

odfrcniti -em dov. ▶ odstraniti pp

odfrcáti -ím dov. ▶ odhiteti | odleteti | odleteti pp 2

odfrfotáti -ám dov. ▶ oditi pp 1 | odleteti | odleteti pp 2

odfrléti -ím dov. ▶ oditi pp 1 | odleteti pp 1 | uiti

odgájati -am nedov. ▶ gojiti | rediti¹ 1 | vzgajati

odgalopírati -am dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 2 | odhiteti | oditi

odgánjanje -a s |pojavljanje poganjkov na rastlini| *odganjanje mladik* □ *poganjanje*

odgánjati -am nedov.

1. *koga* |delati, povzročiti, da kdo zapusti določeni kraj, prostor| *odganjati radovedneže; odganjati žalostne misli* □ *poditi* □ ekspr. *goniti goniti koga od hiše* □ ekspr. *otresati se* □ pog. *poditi stran* □ star. *poganjati* □ ekspr. *preganjati*

2. |izraža, da se na rastlini pojavljajo poganjki| *Drevesa so začela odganjati* □ *delati poganjke* □ *poganjati* □ knj.izroč. *zaganjati*
GLEJ ŠE odbijati 2 | odvrčati 3 | *poditi*

odgánjati se -am se nedov. ▶ odvrčati se

odgánjek -jka m ▶ poganjek

odglasíti -ím dov. ▶ odjaviti

odgnáti -žénem dov.

1. *kaj* |narediti, povzročiti, da odide navadno žival pod nadzorstvom na določeno mesto| *odgnati živino na pašnik* □ *zagnati* □ star. *odtirati* □ star. *zadreviti*

2. *koga* |narediti, povzročiti, da kdo zapusti določeni kraj, prostor| *odgnati radovedneže* □ *odpoditi* □ *pregnati* □ ekspr. *nagnati* □ ekspr. *napoditi* □ ekspr. *otresti se* □ zastar. *potirati* □ ekspr. *spoditi* □ ekspr. *zapoditi*

3. |izraža, da se na rastlini pojavijo poganjki| *Ko gomolji odženejo, jih je treba presaditi* □ *narediti poganjke* □ *pognati* □ knj.izroč. *zagnati*
GLEJ ŠE odvrniti 3

od gnúsa vzročn. prisl. zv. |izraža, da je vzrok dejanja, stanja občutek gnusa| *Od gnusa so se ljudje obračali stran* □ knj.izroč. *od studa* □ knj.izroč. *studoma* □ knj.izroč. v *studu*

odgodèn -éna -o povdk. ▶ odložen

odgodíti -ím dov. ▶ odložiti 1

odgója -e ž ▶ gojenje | reja | vzgoja

odgojeváti -újem nedov. ▶ vzgajati

odgojítelj -a m ▶ vzgojitelj

odgojíti -ím dov. ▶ vzgojiti

odgòn -óna m pravn. |nekdaj prisilna odvedba v domovinsko občino| *odločba o odgonu osebe* □ zastar. *šup*

GLEJ ŠE odriv | *pregon*

odgonétiti -ím dov. ▶ rešiti 3 | rešiti 3•2

odgovarjálec -lca m ▶ anketiranec

odgovárjati -am nedov.

1. *komu* |z besedami izražati komu kaj v zvezi s tem, kar vpraša, vprašuje, poizveduje| *potrpežljivo odgovarjati otroku* □ pog. *dajati odgovore* □ star. *vračati* □ ekspr. *odrezovati se* ↗

2. *komu* |nepriimerno ugovarjati komu pri njegovih odločitvah, ukazih| *Odvadi se že odgovarjati staršem* □ ekspr. *jezikati* □ nar. *jezljati* □ pog. *odgovarjati nazaj*

3. *za kaj* |dajati opravičilo pred pristojnim organom, sprejeti sankcije, če kaj ne ustreza normam, zahtevam| *Ne morem odgovarjati za dejanja drugih; Moral bo odgovarjati, ker se je upiral organom oblasti* □ *biti odgovoren* □ pog. *dajati odgovor* □ ekspr. *nositi odgovornost* □ publ. *polagati račun polagati račun za svoje prestopke* □ ekspr. *zagovarjati se*

GLEJ ŠE jamčiti 1 | odvrčati 1 | odzdravljati | odzivati se 1, 2 | povračati 2 | primeren ♦ | pristojen² | ustrezati 1

odgòvor -a m |kar kdo naredi, da potrdi sprejem obvestila, signala| *slišati odgovor na klice* □ *odziv* □ *reakcija*

• 1. *negativni odgovor* □ *nikalni odgovor* □ *odklonilni odgovor* □ knj.izroč. *zanikajoči odgovor* □ knj.izroč. *zanikalni odgovor* □ knj.izroč. *zanikovalni odgovor* 2. *pisni odgovor* □ redk. *odpis* □ *pismeni odgovor* 3. *pozitivni odgovor* □ *afirmativni odgovor* □ star. *potrdilni odgovor* □ knj.izroč. *povoljni odgovor* □ *pritrtilni odgovor* □ redk. *trdilni odgovor*

GLEJ ŠE klicati •2 | odgovarjati 1 | odgovoriti 1 | odpisati | odziv 1 | razlaga 1

odgovóren -rna -o povdk. *za kaj* |izraža, da kdo mora skrbeti za prevzeto obveznost, uresničitev kake naloge| *Uradno je odgovoren za ministrovo varnost* □ publ. *zadolžen*

GLEJ ŠE odgovarjati 3 | pameten | pristojen²

odgovóriti -ím dov.

1. *komu* |z besedami izraziti komu kaj v zvezi s tem, kar vpraša, vprašuje, poizveduje| *Vprašala je, koliko je ura, pa ji ni odgovoril* □ pog. *dati odgovor* □ slabš. *odbrusiti*² *To tebi nič mar, ji je odbrusil* □ knj.izroč. *odvrniti* □ star. *vrniti* □ zastar. *zavrniti* □ *obregniti se* |nejevoljno, zadirčno odgovoriti| *Kaj mi mar, se je obregnil* □ *odpisati* ↗ □ ekspr. *odrezati se* |na kratko, učinkovito odgovoriti| *Na vprašanje se je mojstrsko odrezal* □ ekspr. *odsekati* |na kratko, odločno odgovoriti| *Ni res, je odsekal*

♦ 1. *ptt brzojavno odgovoriti* □ neknj. pog. *brzojaviti nazaj* 2. *odgovoriti na telefonski klic* □ pog. *javiti se* □ knj.izroč. *odzvati se* □ pog. *oglasiti se* □ pog. *vzdigniti slušalko*

PODPOMENKE odkašljati, odmahati, odmrmrati, odvriskati, odzdraviti, odžvižgati

2. *komu* |zavrniti očitke, negativno kritiko| *ostro odgovoriti kritiku* □ neknj. pog. *nazaj povedati* □ neknj. pog. *nazaj reči* □ ekspr. *usekati nazaj* □ slabš. *zabrusiti nazaj*

GLEJ ŠE odsvetovati | odvrniti 1 | odzdraviti | odzvati se 1, 2 | povrniti 2

odgovoriti se -im se dov. ▶ odpovedati se 2

odgovórni -a -o prid. ▶ pristojni¹ | pristojni²

odgovórnost -i ž ▶ klicati •2 | naloga 1 | odgovarjati 3 | oprostiti 1•

odgovórnostni -a -o prid. ▶ zavarovanje •2

odgrabiti in odgrábiti -im dov. ▶ odstraniti pp

odgrébati -am nedov. ▶ odkopavati | odstranjevati pp

odgrêbsti -grêbem dov. ▶ odkopati | odstraniti pp

odgrínjati -am nedov. *kaj* |(delno) odstranjevati tkanino, ki kaj pokriva, zakriva| *odgrínjati rjuhe* □ knj.ziroč. **odstirati** | odgrinjati zlasti kar ovira dostop svetlobe| *odstirati zavese*

GLEJ ŠE kazati 1 | razkrivati 1

odgrínjati se -am se nedov. |izraža, da kaj spreminja svoj položaj tako, da česa ne pokriva, zakriva več| *Zastor se počasi odgrinja* □ knj.ziroč. **odstirati se**

GLEJ ŠE kazati se

odgrísti -grízem dov. ▶ odjesti

odgrméti -ím dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 3 | oditi pp 2

odgrniti in odgríniti -em dov. *kaj* |(delno) odstraniti tkanino, ki kaj pokriva, zakriva| *odgrniti odejo; odgrniti zavese* □ knj.ziroč. **razgrniti** □ knj.ziroč. **odstreti** | odgrniti zlasti kar ovira dostop svetlobe| *odstreti tančico, zastor*

GLEJ ŠE izraziti² | odkriti² 1 | odmakniti 1

odgúgati se -am se dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 2 | odmajati se

odhacáti -ám dov. ▶ oditi pp 1

odhajáč -a m ▶ odhajajoči

odhajajóči -ega m |kdor odhaja| *slišati korake odhajajočih* □ ekspr. **odhajáč**

odhájanje -a s ▶ odseljevanje

odhájati -am nedov. |izraža, da kdo s hojo, premikanjem dela, da ni več na določenem mestu| *odhajati drugam; Začeli so odhajati drug za drugim* □ iti (stran) □ odpravljati se □ zastar. **napotovati se** *napotovati se proti domu* □ star. **napravljati se** *napravljati se iz hiše, od doma, na pot* □ ekspr. **odlivati se** *Množica se odлива s trga* □ pog. **pobirati jo** □ star. **podajati se** *Mladina se podaja v mesto* □ ekspr. **poslavljati se** *Znova se poslavlja* □ star. **ravnati se** *Že navsezgodaj se je ravnala od doma*

PODPOMENKE 'pritajeno, skrivaj odhajati' izgubljeni se, muzati se, plahneti, poizgubljeni se, porazgubljeni se, uhajati

GLEJ ŠE odseljevati se | upokojevati se | zapuščati 2

odhitéti -ím dov. |izraža, da kdo s hitrim premikanjem naredi, da ni več na določenem mestu| *odhiteti domov*

□ **hitro oditi** □ **podvzati se** □ **pohiteti** □ ekspr. **flikniti** □ ekspr. **frkniti**

□ ekspr. **odbegniti** □ pog. **odbezljati** □ ekspr. **odbežati** □ ekspr. **odbrzeti**

□ redk. **odburiti** □ pog. **odcvrnati jo** □ ekspr. **oddirjati** □ ekspr. **oddivjati**

□ ekspr. **oddrveti** □ ekspr. **odfrčati** □ ekspr. **odgalopirati** □ pog. **odkuriti jo**

□ ekspr. **odleteti** □ knj.ziroč. **odmegliti** □ ekspr. **odnoretiti** □ sleng. **odšibati**

□ knj.ziroč. **odteči** *Odtekla je po stopnicah* □ knj.ziroč. **odvihrati** □ ekspr. **plani**

niti □ ekspr. **pobegniti** □ pog. **pobirati jo** □ pog. **pobrisati jo** □ pog. **počediti jo**

□ ekspr. **počediti se** □ pog. **pocitrati jo** □ ekspr. **pocvirnati jo** □ ekspr. **pocvreti jo**

□ pog. **podurhati jo** □ knj.ziroč. **poleteti** □ nar. **popaščiti se** □ pog. **popihati jo**

□ pog. **potegniti jo** □ nar. **potočiti se** *Fant vzame torbo in se potóči mimo hiše* □ zastar. **požuriti** □ knj.ziroč. **shiteti** □ ekspr. **skočiti** □ ekspr. **smuk-**

niti □ ekspr. **steči**¹ □ pog. **stisniti jo** □ pog. **ubrati jo** □ pog. **ubrisati jo**

□ pog. **ucediti jo** □ pog. **ucvreti jo** □ pog. **udariti jo** □ pog. **udreti jo**

□ ekspr. **uiti** □ knj.ziroč. **upetati** □ pog. **urezati jo** □ pog. **usekati jo**

□ pog. **ustriči jo** □ ekspr. **utrniti se** □ pog. **užgati jo** □ knj.ziroč. **vzhiteti**

□ knj.ziroč. **zahiteti** □ ekspr. **završati** *Završala je skozi sobo*

□ ekspr. **zbežati** □ pog. **zbrisati jo** □ ekspr. **zbrzeti** □ ekspr. **zdirjati** □ pog. **zdirkati**

□ ekspr. **zdivjati** □ ekspr. **zdreviti** □ ekspr. **zdrkniti** □ ekspr. **zdrveti** □ pog. **zleteti**

□ ekspr. **zvihrati**

GLEJ ŠE odleteti

odhlačáti -ám dov. ▶ oditi | oditi pp 1

odhòd -óda m |dejanje, pri katerem kdo s hojo, premikanjem napravi, da ni več na določenem mestu| *onemogočiti odhod* □ knj.ziroč. **oddaljitev** □ knj.ziroč. **odhodnica** □ star. **odhodnja** □ ekspr. **slovo**²

GLEJ ŠE smrt 2 | upokojitev 2

odhódki -ov m mn. mn. v sín. nizu, ekon. |stroški v zvezi s prodanim blagom, opravljenimi storitvami, ki že vplivajo na finančni izid| *izračunati prihodke in odhodke* □ ekon. **izdatki** □ knj.ziroč. **razhodki**

odhódnica -e ž |prireditev, pogostitev ob odhodu, slovesu| *prirediti odhodnico* □ star. **odhodnja**

GLEJ ŠE odhod | popotnica 1 | prireditev •3

odhódnja -e ž ▶ odhod | odhodnica | popotnica 1 | prireditev •3

odhrkávati se -am se nedov. ▶ hrkati

odhřkniti se -em se dov. ▶ hrkniti

odhruméti -ím dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 3 | oditi pp 2

od hudíča¹ prisl. zv. ▶ zelo 2

od hudíča² povdk. zv. ▶ hudoben povdk. 2

od hudíka prisl. zv. ▶ zelo 2

od hudímana prisl. zv. ▶ zelo 2

od hudírja povdk. zv. ▶ hudoben povdk. 2

odhúlititi se -im se dov. ▶ oditi pp 1

ódica -e ž ▶ trnek

odičen -a -o prid. ▶ okrašen

odíčiti -im dov. ▶ okrasiti | olepšati 1

odíčiti se -im se dov. ▶ olepšati se

odíčni -a -o prid. ▶ vrvica •2

odíčnica -e ž ▶ vrvica •2

odigráti -ám dov.

1. *kaj* |končati igranje, igro| *odigrati prvo dejanje* □ **doigrati**

2. *kaj* |z igranjem uresničiti| *Zadnje tekmo so odigrali odlično* □ **zaigrati**

3. *kaj* |poustvariti dramski lik, dramski tekst| *odigrati glavno vlogo* □ **interpretirati** □ **podati** □ **zaigrati**

GLEJ ŠE uprizoriti 1

odigráti se -ám se dov. ▶ zgoditi se 1

odigrávati -am nedov. ▶ igrati 1 | uprizarjati

odigrávati se -am se nedov. ▶ dogajati se 2

ódij -a m ▶ sovražstvo

odímiti -im dov. ▶ okaditi

odímiti se -im se dov. ▶ zakaditi se 1

odímljen -a -o prid. ▶ zakajen 2

odiózen -zna -o prid. ▶ zoprn 4

odirálec -lca m ▶ izkoriščevalec

odírati -am nedov. *kaj* |odstranjevati kožo z živali, navadno z ostrim predmetom| *odirati prašiča* □ **dreti**²

GLEJ ŠE izkoriščati 3

odisejá -e ž ▶ odisejada

odisejáda -e ž ekspr. |dolgotrajno, dogodivščin polno potovanje| *V knjigi opisuje avtor svojo odisejado po kapitulaciji nemške*

armade □ ekspr. **odiseja**

odíšáviti -im dov. ▶ nadišaviti

odíšáviti se -im se dov. ▶ nadišaviti se

odíšávljati -am nedov. ▶ dišaviti

odíšávljati se -am se nedov. ▶ dišaviti se

odíšli -a -o prid. ▶ odšli

oditi -idem dov. |izraža, da osebek s hojo, premikanjem naredi, da ni več na določenem mestu| *oditi drugam; oditi iz sobe; Vstal je in odšel* □ **iti** □ **odpraviti se** □ šalj. **dvigniti jadra** *Še o pravem času je dvignil jadra* □ šalj. **dvigniti sidro** □ pog. **iti (stran)** □ ekspr. **izgubiti se** □ zastar. **iziti** □ knj.izroč. **kreniti** □ pog. **kresniti jo** □ pog. **mahniti jo** □ star. **makniti se** □ ekspr. **mrkniti** □ knj.izroč. **nameniti se** □ ekspr. **napotiti se** □ star. **napraviti se** □ nar. **naravnati se** □ pog. **odbrusiti jo** □ ekspr. **odcapljati** □ ekspr. **odcepetati** □ ekspr. **odcoklati** □ knj.izroč. **oddaljiti se** □ ekspr. **oddrsati** □ ekspr. **odgalopirati** □ ekspr. **odhlačati** □ ekspr. **odjadрати** □ ekspr. **odklamati** □ slabš. **odklatiti se** □ slabš. **odklobuštrati** □ slabš. **odkolovratiti** □ ekspr. **odkoracati** □ star. **odkoračiti** □ ekspr. **odkorakati** □ slabš. **odkrevsati** □ slabš. **odlesti** □ ekspr. **odliti se** *Množica se je odlila s trga* □ ekspr. **odlomastiti** □ ekspr. **odmahati jo** □ ekspr. **odmajati se** □ ekspr. **odmakniti pete** □ pog. **odmarširati** □ ekspr. **odmeqliti** □ ekspr. **odmotoviliti** □ ekspr. **odnesti pete** □ ekspr. **odpeketati** □ ekspr. **odpetati** □ slabš. **odracati** □ ekspr. **odrajžati** □ ekspr. **odriniliti** □ ekspr. **odromati** □ ekspr. **odstopicati** □ knj.izroč. **odstraniti se** □ ekspr. **odštorkljati** □ ekspr. **odšvedrati** □ star. **odtegniti se** □ ekspr. **odtrgati se** □ ekspr. **odvleči se** □ ekspr. **pihniti jo** □ ekspr. **pobрати pete** □ slabš. **pobрати se** □ star. **podati se** □ ekspr. **pomeriti jo** □ ekspr. **posloviti se** □ pog. **potegniti jo** □ ekspr. **potepsti se** □ pog. **prasniti jo** □ ekspr. **premakniti se** □ nar. **proiti** *Preden prođeš, se oglasi* □ šalj. **razpeti jadra** *Še o pravem času je razpel jadra* □ slabš. **skidati se** □ pog. **spokati** □ pog. **spraviti se** □ knj.izroč. **ubрати pot** □ ekspr. **udariti jo** □ star. **umeriti pot** □ knj.izroč. **upotiti se** □ pog. **uprasniti jo** □ ekspr. **usmeriti korak** □ ekspr. **utrgati se** □ šalj. **vzdigniti jadra** □ star. **zdevati se** □ ekspr. **zganiti se** □ star. **zmotoglaviti** □ **odhiteti** □ ekspr. **odskakljati** |lahkotno oditi|

PODPOMENKE 1. 'na določeni premikanjski način oditi' odcapljati, odcepetati, oddrobiti, oddrsati, odfrfotati, odfrletiti, odhacati, odhlačati, odhuliti se, odjadрати, odklamati, odklobuštrati, odkobaliti, odkolovratiti, odkoracati, odkoračiti, odkorakati, odkotaliti se, odkrevsati, odlesti, odmajati se, odmarširati, odmencati, odmotati se, odmotoviliti, odplavati, odplaziti se, odplesati, odpoditi se, odpluti, odracati, odskakati, odskakljati, odstopicati, odšepati, odštorkljati, odšvedrati, odtavati, odvaliti se, odvleči se, odvršati **2.** 'oddajajoč, povzročajoč določeni glas, določene glasove oditi' odcingljati, odcoklati, odcviliti, odgrmeti, odhrumeti, odklopotati, odkrehati, odlomastiti, odpeketati, odsmejati se, odsopihati, odsopsti, odštorkljati, odšumeti, odtopotati, odvriskati, odžvižgati **3.** 'pritajeno, skrivaj oditi' izgubiti se, izmakniti jo, izmazati se, izmuzniti se, izplaziti se, izsliniti se, iztihatopiti se, izviniti se, izviti se, mrkniti, odkrasti se, odkuriti jo, odplaziti se, odstraniti se, odtihatopiti se, pocediti jo, pocitrati jo, pocvirnati jo, podurhati jo, pofuliti jo, pogubiti se, polakirati jo, pomuliti se, pomuzniti se, popihati jo, posmoliti se, posmukati, posmukati jo, potegniti jo, potuliti se, smukniti, splahneti, splaziti se, stisniti jo, ukrasti se, zdrsniti, zmazati se

GLEJ ŠE iti 2, 3 | miniti 2 | odhiteti | odleteti | odpotovati | odseliti se | umreti 1, 2 | upokojiti se | zaiti 1 | zapustiti 2, 3

odjadрати -am dov. ► oddaljiti se 1 pp 2 | oditi | oditi pp 1 | odleteti | odleteti pp 1

odjáhati -am dov. ► oddaljiti se 1 pp 2

odjáviti -im dov. *kaj* |sporočiti glede na predpise podatke o čem zaradi prenehanja opravljanja kake dejavnosti, razpolaganja s kako pravico| *odjaviti obrt* □ zastar. **odglasiti**

odjédati -am nedov. *komu kaj* ekspr. |uživati, porabljati, kar pripada drugemu, potrebuje drug| *odjedati lačnim kruh; odjedati komu olajšave* □ slabš. **odžirati**

GLEJ ŠE jemati 2

odjèk -éka m ► odmev

odjékati -am nedov. ► odmevati 1

odjékni -em dov.

1. |ponoviti se kot odmev| *Strel je odjeknil od hribov* □ **odbiti se**

□ nar. **odmeti**

2. |dati kratek, oster glas| *V tovarni je odjeknila močna eksplozija*

□ knj.izroč. **jekniti** *V daljavi je jeknil zvon*

odjèm -éma m ► kupovanje | poraba

odjemálec -lca m ► uporabnik

odjemálnik -a m ► odjemnik •1

odjémati -am nedov. ► kupovati

odjémnik -a m

• **1.** elektr. **odjemnik zvoka** □ elektr. odjemalnik zvoka **2.** elektr. **trolejbusni tokovni odjemnik** □ elektr., žarg. **trola**¹

GLEJ ŠE pantograf

odjénjati -am dov. ► nehati¹ | odnehati | ponehati | popustiti 2 | prenehati 2

odjenljív -a -o prid. ► popustljiv

odjenljivost -i ž ► popustljivost

odjésti -jém dov. *komu kaj* ekspr. |povzročiti, da kdo česa ne dobi, nima več| *odjesti komu zaslužek* □ ekspr. **odgristi** □ slabš. **odžreti**

odjézditi -im dov. ► oddaljiti se 1 pp 2

odjúga -e ž |otoplitev pod vplivom južnega vetra v hladnem obdobju| *Zunaj je nastopila odjúga* □ **južno vreme** □ ekspr. **jug**

□ knj.izroč. **jugovina** □ knj.izroč. **jugovno vreme** □ ekspr. **jugovo vreme**

□ nar. **južje** □ knj.izroč. **mečava**¹ □ nar. **odmeka**

odjúžen -a -o prid. ► ojužen

odjúžiti se -im se dov. ► ojužiti se

odkár čas. prisl. v časovnih odvisnih stavkih |za izražanje meje v preteklosti, od katere poteka dejanje nadrednega stavka| *Odkar ga poznam, se ni nič spremenil* □ **kar**

GLEJ ŠE od zdavnaj

odkášljati -am dov. ► odgovoriti 1 pp

odkášljati se -am se dov. |s kašljanjem spraviti sluz iz grla, sapnika| *Odkášljaj se je in začel govoriti* □ slabš. **odkrehati se** □ nar. **odkrehniti se**

odkázan -a -o povdk. ► dodeljen

odkázati in odkazáti -kážem dov. *komu kaj* |določiti, kaj naj kdo opravi, dela, navadno v določenem času| *Gospodinja ji je odkazala delo za vsak dan* □ **odmeriti** □ star. **odločiti**

GLEJ ŠE nameniti

odkazováti -újem nedov. *komu kaj* |določati, kaj naj kdo opravi, dela, navadno v določenem času| *Delo jim je odkazoval delovodja* □ **odmerjati**

od kdáj¹ čas. prisl. zv. |izraža vprašanje, od katere časovne meje traja dejanje| *Od kdaj se že poznavava* □ knj.izroč. **odklej**¹

od kdáj² čas. vez. zv. v vprašalnih odvisnih stavkih |za izražanje vprašanja, od katere časovne meje traja dejanje| *Vprašanje je, od kdaj se v zgodovini pojavlja ta tip družbe* □ knj.izroč. **odklej**²

odkídati -am dov. ► odstraniti pp | skidati 1

odkidávati -am nedov. ► kidati

odkímati -am dov. |z gibom glave na levo in desno izraziti nesoglasje, zanikanje| *Odkímal je, češ da se ne strinja* □ **odmajati**

GLEJ ŠE odzdraviti pp | zmajati •

odkimávati -am nedov. |z gibi glave na levo in desno izraziti nesoglasje, zanikanje| *Prodajalka odkímava, da takega blaga nimajo* □ **odkimovati** □ **odmajevati**

GLEJ ŠE odzdravljati pp | zmajevati •

odkimováti -újem nedov. ► odkimavati

od kjé prisl. zv. ► od kod

odkladalíšče -a s ► odlagališče

odkládati -am nedov. ► odlagati

odkladnina -e ž ▶ naplavina 1

odklamáti -ám dov. ▶ oditi | oditi pp 1

odklanjajóči -a -e prid. ▶ negativni

odklánjanje -a s

1. |dejstvo, da kdo ne želi, noče tega, kar se mu daje, ponuja|

vztrajno odklanjanje vseh daril □ *zavračanje* □ ekspr. *odbijanje*

2. |dejstvo, da kdo ima, izraža negativni odnos do česa|

odklanjanje sodobne umetnosti □ *zavračanje* □ publ. *negiranje*

□ star. *zametavanje* □ star. *zametovanje*

odklánjati -am nedov.

1. *kaj* |z besedami, s kretnjami izražati, da osebek ne želi, noče

tega, kar se mu daje, ponuja| *odklánjati vsa darila* □ *zavračati*

□ ekspr. *braniti se česa* □ ekspr. *odbijati* □ ekspr. *otepati se česa* □ ekspr. *otresi*

sati se česa □ star. *zametati*² □ star. *zametavati*² □ star. *zametovati*

2. *kaj* |imeti, izražati negativni odnos do česa| *odklánja-*

ti sodobno poezijo □ *zavračati* □ publ. *negirati* □ zastar. *odmetati*¹

□ zastar. *odmetavati* □ star. *zametati*²

3. *koga* |ne čutiti naklonjenosti do koga| *Sodelavci ga odklanjajo*

□ ekspr. *ne marati* □ zastar. *odmetati*¹ □ zastar. *odmetavati* □ ekspr. *postrani*

gledati □ knj.izroč. *zavračati*

GLEJ ŠE *odmikati* 1

odklánjati se -am se nedov. knj.izroč. |odmikati se od normalnega,

pravega| *Po mnenju tega kritika se sodobna umetnost odklanja*

□ knj.izroč. *deviirati*

odklápljati -am nedov. ▶ izključevati 1

odkláti -kóljem dov. ▶ odstraniti pp

odklatíti in odklátiti -im dov. ▶ sklatiti

odklatíti se in odklátiti se -im se dov. ▶ oditi

odkléj¹ čas. prisl. ▶ od kdaj¹

odkléj² vez. ▶ od kdaj²

odkleníti -klénem dov. ▶ izpovedati se | razkriti 2

odklénkati -am dov. ▶ miniti 2 | odzvoniti 1, 2

odklesáti -kléšem dov. ▶ odstraniti pp

odkléstiti -im dov. *kaj* |s sekiro odstraniti| *odklestiti vejo*

□ knj.izroč. *odtesati*

odkléti -kólmem dov. ▶ rešiti 2

odkljúkati -am dov. ▶ obkljúkati | odbiti 3

odklobuštráti -ám dov. ▶ oditi | oditi pp 1

odklôn -óna m |odmik od normalnega, pravega| *odklôn v*

otrokovem vedenju □ knj.izroč. *deviacija*

♦ *duševni odklôn* □ knj.izroč. *psihična deviacija*

odklonílni -a -o prid. ▶ negativni | odgovor •1

odklonítev -tve ž |dejstvo, da kdo z besedami, s kretnjami

izrazi, da ne želi, noče tega, kar se mu daje, ponuja| *odklonitev*

daril □ *zavrnitev*

odkloníti -klónim dov.

1. *kaj* |z besedami, s kretnjami izraziti, da osebek ne želi,

noče tega, kar se mu daje, ponuja| *odkloniti nagrado* □ *zavriniti*

□ ekspr. *odbiti* □ ekspr. *zavreči* □ *zahvaliti se za kaj* |vljudno odkloniti|

zahvaliti se za ponujeno hrano

2. *kaj* |imeti, izraziti negativni odnos do česa| *V članku je*

odklonil njegovo poezijo □ *zavriniti* □ publ. *negirati*

GLEJ ŠE *odmakniti* 1

odkloníti se -klónim se dov. knj.izroč. |odmakniti se od normal-

nega, pravega| *Zaradi neugodnih okoliščin se otrok lahko odkloni*

□ knj.izroč. *deviirati*

odklonljív -a -o prid. ▶ odvrnljiv

odklòp -ópa m ▶ izključitev 1 | odklopitev

odklopítev -tve ž |ločitev od česa z odstranitvijo povezovalne

naprave| *odklopitev lokomotive* □ *odklop*

odklopíti in odklópiti -im dov. ▶ izključiti 1

odklopotáti -ám dov. ▶ oditi pp 2

odkobáliti -im dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 2 | oditi pp 1

odkóčiti -im dov. ▶ odpeti¹ •

od kód prostor. prisl. zv. |izraža vprašanje, od katere točke poteka

premikanje; izraža vprašanje, v kateri točki izvira dejanje,

stanje| *Od kod že hodite peš?; Od kod izvira tvoj rod?* □ pog. *od kje*

odkodírati -am dov. in nedov. *kaj* teh., rač. |razpoznati kodirane

podatke| *odkodirati signale* □ teh., rač. *dekodirati*

odkodírník -a m teh., rač. |naprava za odkodiranje, navadno kot del

računalnika ali programske opreme| *računalnik z vgrajenim od-*

kodírnikom □ teh., rač. *dekoder* □ teh., rač. *dekodírník* □ teh., rač. *razkodírník*

odkolovrátiti -im dov. ▶ oditi | oditi pp 1

od kónca prisl. zv. ▶ na začetku¹

odkòp -ópa m min. |kraj, kjer se koplje ruda, premog| *opuščeni*

odkopi □ min. *izkop* □ mont. *dnevni kop* |odkop na površini zemlje|

GLEJ ŠE *izkop*

odkopáti -kópljem dov. *kaj* |s kopanjem odkriti kaj, priti do

česa| *odkopati v pesku skriti predmet* □ *odgrebsti* |odkopati,

navadno z rokami, s kremplji| *Lisice so odgreble truplo*

GLEJ ŠE *izkopati* | odstraniti pp

odkopávati -am nedov. *kaj* |s kopanjem odkrivati kaj, prihajati

do česa| *Rimsko svetišče so odkopavali vrsto let* □ *odgrebsti* |odko-

pavati, navadno z rokami, s kremplji| *odgrebati truplo*

GLEJ ŠE *izkopavati* | kopati² 2 | odstranjevati pp

odkopnéti -ím dov. ▶ okopneti

odkoracáti -ám dov. ▶ oditi | oditi pp 1

odkoráciti -im dov. ▶ oditi | oditi pp 1

odkorákati -am dov. |korakajoč oditi| *odkorakati izpred kasarne*

□ pog. *odmarširati*

GLEJ ŠE *oditi* | oditi pp 1

odkósiti¹ -im dov. ▶ pokositi¹

odkosítí² -ím dov. *kaj* |s koso, kosilnico odrezati| *Z vsakim*

zamahom je odkosil veliko trave □ nar. *odseči*

GLEJ ŠE *pokositi*² 2

odkotáliti se -ím se dov. ▶ oditi pp 1

odkováti -kújem dov. *koga* |narediti, povzročiti, da kdo ni več

vkovan| *odkovati jetnika* □ star. *razkovati* □ ekspr. *sneti okove komu*

od krája prisl. zv. ▶ na začetku¹ | od začetka¹

odkrásti se -krádem se dov. ▶ oditi pp 3

odkréhati -am dov. ▶ oditi pp 2

odkréhati se -am se dov. ▶ odkašljati se

odkréhni se -em se dov. ▶ odkašljati se

odkrevljáti -ám dov. ▶ odšepati

odkrevsáti -ám dov. ▶ oditi | oditi pp 1

odkrhávati -am nedov. ▶ odlamljati

odkrhávati se -am se nedov. ▶ hrkati

odkréhek -hka m ▶ odkršek

odkréhni -em dov. *kaj* |odlomiti, odtrgati kaj krhkega, lomljivega|

odkréhni kos krede □ knj.izroč. *ukrhni*

odkréhni se -em se dov. |izraža, da se kaj krhkega, lomljivega

odlomi, odtrga| *Suha veja se odkrhne* □ knj.izroč. *ukrhni se*

GLEJ ŠE *hrkniti*

odkrít -a -o prid. |ki vsebuje, izraža to, kar kdo v resnici misli, čuti|

odkríte besede □ *iskren* □ *odkritosrčen* □ knj.izroč. *nepotvorjen* □ knj.izroč. *ne-*

prikrit □ pog. *nezlagan* □ publ. *odprt odprt pogovor* □ ekspr. *pošten*

GLEJ ŠE *iskren* 1, 2

odkritelj -a m |kdor kaj odkrije, naredi znano| *odkritelj cepiva*

proti rumeni mrzlici □ *odkrivalec*

GLEJ ŠE *izumitelj*

odkriteljski -a -o prid. |ki je v zvezi z odkritelji| *odkriteljska prizadevanja* □ *odkrivateljski*

odkriti¹ -a -o prid. ▶ bazen ♦

odkriti² -krijem dov.

1. *kaj* |odstraniti s česa kaj, kar je na kaj položeno zlasti zaradi varstva, zaščite| *odkriti gredo* □ *odgrniti* □ *razkriti* □ *razodeti* |odstraniti zlasti odejo| *razodeti spečega otroka* ■ protip. *pokriti*²

2. *kaj* |narediti znano kaj dotlej neopaženega, neupoštevanega| *Bolezen so pravočasno odkrili* □ knj.izroč. *opaziti* □ ekspr. *priti na sled* □ knj.izroč. *zaslediti*

GLEJ ŠE izpovedati | izraziti² | izumiti | najti 1, 2 | opaziti 1 | pokriti² 1 | razkriti 1, 2 | spoznati | ugotoviti

odkriti se -krijem se dov.

1. |dati pokrivalo z glave| *odkriti se ob prihodu v stavbo* □ *razkriti se*

2. |odstraniti zlasti odejo s sebe| *Otrok se je ponoči odkril*

□ *razkriti se* □ *razodeti se* □ ekspr. *razbrcati se*

GLEJ ŠE zaupati se

odkritje -a s

1. |dejstvo, da postane znano kaj prikritega, skrivnega| *odkritje skrivnosti* □ *razkritje* □ zastar. *razodenje* □ ekspr. *razodetje*

2. |kar se odkrije, iznajde| *pomembno odkritje na področju zemljepisne vede* □ star. *najdba*

GLEJ ŠE izum

odkrito prisl. ▶ iskreno

odkritosččen -čna -o prid. ▶ iskren 1, 2 | odkrit

odkritosččno prisl. ▶ iskreno

odkritosččnost -i ž ▶ iskrenost

odkritost -i ž ▶ iskrenost

odkrivalec -lca m ekspr. |kdor dela znano kaj prikritega, skrivnega| *odkrivalec socialnih razlik* □ ekspr. *razkrinkovalec* □ ekspr. *razkrivalec*

GLEJ ŠE detektor 1 | detektor 1♦ | odkritelj | razkrivalec

odkrivanje -a s

1. |odstranjevanje česa, kar je na kaj položeno zlasti zaradi varstva, zaščite, skritja| *odkrivanje grede* □ *razkrivanje*

2. |doseganje, da postane znano kaj prikritega, skrivnega| *odkrivanje ponarejevalcev* □ *razkrivanje* □ ekspr. *razgaljanje*

□ ekspr. *razgaljevanje* □ ekspr. *razkrinkavanje* □ ekspr. *razkrinkovanje*

GLEJ ŠE razkrivanje 2

odkrivateljski -a -o prid. ▶ odkriteljski

odkrivati -am nedov.

1. *kaj* |odstranjevati s česa kaj, kar je na to položeno zlasti zaradi varstva, zaščite, skritja| *odkrivati grede* □ *razkrivati* □ *razodevati* |odstranjevati zlasti odejo| *razodevati spečega*

2. *kaj* |delati znano kaj dotlej neopaženega, neupoštevanega| *pravočasno odkrivati nevarnosti* □ *razkrivati* □ ekspr. *razgaljati*

□ knj.izroč. *razgrinjati* □ ekspr. *razkrinkavati*

GLEJ ŠE izražati 1 | razkrivati 3 | spoznavati | ugotavljati

odkrivati se -am se nedov. |dajati kaj s sebe, zlasti pokrivalo z glave| *Zaradi vročine so se dekleta odkrivala* □ *odkrivati si glavo*

□ *razkrivati si glavo* □ *razkrivati se* □ *razodevati se* |odstranjevati odejo s sebe| *Bolnik se je vso noč razodeval*

odkrivati si -am si dov. ▶ odkrivati se

odkrižati -am dov. ▶ oprustiti 1

odkrižati se -am se dov. ▶ znebiti se

odkršek -ška m |odkrhnjeni drobec, kos| *odkršek opeke* □ *odkrhek*

GLEJ ŠE drobec pp

odkrušek -ška m |odkrušeni drobec, kos| *Pri plezanju so se mu usipali na glavo odkruški* □ *okrušek* □ knj.izroč. *okršek*

GLEJ ŠE drobec pp

odkrušiti in odkrušiti -im dov. *kaj* |s pritiskom, udarcem odstraniti kaj krušljivega, drobljivega| *odkrušiti velik kos ometa*

□ *okrušiti* □ redk. *skrušiti*

odkúp -a m ▶ odkupovanje

odkupiti in odkúpiti -im dov. *kaj od koga/komu kaj* |s plačilom priti do česa, kar je bilo prej last drugega| *odkupiti travnik od soseda*;

Odkupil mu je vso knjižnico □ zastar. *ukupiti*

odkupiti se in odkúpiti se -im se dov. *komu s čim* ekspr. |dati komu kaj zaradi storjenega mu slabega, neprimernege dejanja, ravnanja| *Z darilom se mu je želela odkupiti* □ zastar. *ukupiti se*

odkúpnik -a m ▶ odkupovalec

odkupoválec -lca m |kdor kaj odkupuje| *odkupovalec živine* □ *odkupnik*

odkupovánje -a s |poklicno ukvarjanje s kupovanjem blaga, stvari od pridelovalcev, rejcev, prinašalcev| *ukvarjati se z odkupovanjem in prodajo žita* □ *odkup*

odkupováti -újem nedov.

1. *kaj od koga* |s plačilom prihajati do česa, kar je bilo prej last

drugega| *odkupovati slike od razstavljalca* □ prakt. sp. *kupovati*

2. *kaj* |poklicno se ukvarjati s kupovanjem blaga, stvari od pridelovalcev, rejcev, prinašalcev| *odkupovati živino* □ star. *skupljevati*

□ star. *skupovati*

odkuriti jo in odkúriti jo -im jo dov. ▶ odhiteti | oditi pp 3 | zbežati

odlagališče -a s |prostor za odlaganje večjih količin

materiala, navadno odvečnega| *odlagališče peska* □ *odkladališče*

□ knj.izroč. *deponija*

♦ črno odlagališče □ divje odlagališče

odlagálni -a -o prid. ▶ površina ♦

odláganje -a s |postopek, pri katerem se z nošenjem, vožnjo dela, da kaj kam pride| *odlaganje odpadkov*

□ knj.izroč. *deponiranje*

odlágati -am nedov. *kaj* |z nošenjem, vožnjo delati, da kaj kam pride| *odlagati pesek za posipanje na določena mesta ob cesti* □ *odkladati*

GLEJ ŠE leči² | nanašati | odlašati | slačiti 2

odlahníti in odláhniti -em dov. ▶ odleči 1

odlámljati -am nedov. *kaj* |z lomljenjem odstranjevati| *odlamljati veje* □ ekspr. *odkrhavati*

odlašanje -a s |dejstvo, da se kaj ne opravi ob določenem času| *Odlasjanje rešitve tega vprašanja je privedlo do neprijetnosti*

□ knj.izroč. *odlašek*

odlašati -am nedov. *kaj/s čim* z glagolskim samostalnikom |delati, da se kaj ne opravi ob določenem času| *odlašati poroko*; *odlašati s poroko*

□ *odlagati* □ nar. *odrivati kaj* □ knj.izroč. *zatezati zatezati dela*; *zatezati z odgovorom* □ neustrez. *zavlačevati*

odlašek -ška m ▶ odlašanje

odléci -léžem dov.

1. *brezos*. s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža izboljšanje počutja pri slabosti, bolečinah| *Bolniku je po treh dneh odleglo* □ nar. *odlahniti*

□ knj.izroč. *preleči*

2. |opraviti določeni delež dela| *Stroji veliko odležejo*;

Ta delavec odleže za tri druge □ nar. *odrniti Sin mu že precej odrine*

□ knj.izroč. *odtehtati* □ nar. *odvrniti* □ ekspr. *zaleči*²

GLEJ ŠE ponehati | zaleči¹

odlégati -am nedov. *brezos*. s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža izboljševanje počutja pri slabosti, bolečinah| *Bolniku počasi odlega*

□ knj.izroč. *prelegati*

odlégati se -am se nedov. ▶ napredovati 1

odlégel -gla -o prid. ▶ odroččen

odlégli -a -o prid. ► oddaljeni 1

odlepiti in odlépati -im dov. kaj | narediti, da kaj preneha biti prilepljeno | *odlepiti nalepko, znamko* □ pog. **odlimati**

odlepiti se in odlépati se -im se dov. | izraža, da kaj preneha biti prilepljeno | *Etiketa se je odlepila* □ pog. **odlimati se**

GLEJ ŠE ločiti se 1 | posloviti se

odlépljati se -am se nedov. od česa ekspr. | drug za drugim se ločiti | *Skakalci so se odlépljali od skakalnic* □ knj.izroč. **lepiti se**

odlésk -éska m ► odblesk

odlésti -lézem dov. | z lezenjem se oddaljiti | *Kača je odlézla; Mravlja je odlézla k jajčecem* □ zastar. **polesti**

GLEJ ŠE iti 2 | oddaljiti se 1 pp 2 | oditi | oditi pp 1 | skopneti

odlét -éta m ► vzlet

odlétati -am nedov. ► odletavati

odletávati -am nedov. | leteč se oddaljevati | *Vrane doletavajo in spet odletavajo* □ **odletati**

GLEJ ŠE odbijati se

odletéti -im dov. | leteč se oddaljiti | *Ptice so odletele v tople kraje* □ ekspr. **odfrčati** □ ekspr. **odfrfotati** □ ekspr. **odhiteti** □ ekspr. **oditi** □ ekspr. **odjadrtati** □ ekspr. **odpluti** *Orel je odplul v višine*

□ knj.izroč. **poleteti** □ ekspr. **spluti**

PODPOMENKE 1. 'na določeni premikanjski način odleteti' odfrleti, odjadrtati, odpeljati se, odpluti, splavati, spluti 2. 'oddajajoč, povzročajoč določeni glas, določene glasove odleteti' odbrenčati, odfrčati, odfrfotati, odprhniti, odprhutati, sfototati

GLEJ ŠE odbiti se | oddaljiti se 1 pp 2 | odhiteti

odletišče -a s ► steza •s

od létos prisl. zv. ► letošnji

odležáti -ím dov. ► preboleti

odličén -čna -o prid. | ki dosega najvišjo oceno glede lastnosti, kakovosti; ki dosega najvišjo oceno glede izpolnjevanja dolžnosti, pričakovanj, zahtev | *odlični delovni pogoji; odličén esejist* □ ekspr. **bogovski bogovska hrana** □ ekspr. **božanski božanska jed** □ ekspr., kot zastopavljeni prilastek **brez primere** *On je matematik brez primere* □ ekspr. **čudovit** □ ekspr. **edinstven** □ ekspr. **ekstra**¹ □ ekspr. **enkraten** □ ekspr. **fantasten fantasten spomin** □ ekspr. **fantastičen** □ ekspr. **fenomenalen** □ ekspr. **fin** □ ekspr. **idealen** □ ekspr. **imeniten** □ knj.izroč. **izboren** □ ekspr. **izjemen** □ ekspr. **izreden** □ zastar. **izvanreden** □ ekspr. **izvrsten** □ ekspr. **mojstrski mojstrski prevod** □ ekspr. **nebeški nebeško kosilo** □ knj.izroč. **nenadkriljiv** □ ekspr. **neprekosljiv** □ knj.izroč. **nepresegljiv** □ knj.izroč., kot zastopavljeni prilastek **non plus ultra** *To je restavracija non plus ultra* □ knj.izroč., kot zastopavljeni prilastek **par excellence** *On je umetnik par excellence* □ pog. **perfekten** □ ekspr. **preimeniten** □ ekspr. **preizvrsten** □ ekspr. **preodličén** □ ekspr. **prima**¹ □ ekspr. **prvorazreden** □ ekspr. **prvovrsten** □ ekspr. **sijajen** □ ekspr. **specialen** □ ekspr. **super**² □ ekspr. **tiptop**¹ □ ekspr. **velik velik umetnik** □ ekspr. **vrhunski** □ knj.izroč. **zaviden** □ ekspr. **zavidljiv**

GLEJ ŠE obilen 1 | velik 3

odličje -a s ► medalja | odlikovanje 1•2 | odlikovanje 2 | plaketa | priznanje 2

odličnéž -a m ► prvak 2

odlični¹ -ega m ► odličnjak

odlični² -a -o prid. ► odličnjak | odličnjakinja | uspeh • | visoki

odličnica -e ž ► plemkinja

odličnik -a m ► dostojanstvenik | gospod 3 | plemič

odličnják -a m | učencem z odličnim uspehom | *nagraditi odličnjaka* □ **odlični učencem** □ prakt. sp. **odlični**¹

GLEJ ŠE dostojanstvenik

odličnjákinja -e ž | učenka z odličnim uspehom | *odličnjaki in odličnjakinje* □ **odlična učenka**

odlično¹ -ega s ► ocena 2•3 | uspeh •

odlično² nač. prisl. | izraža, da dejanje, stanje dosega najvišjo stopnjo glede izpolnjevanja pričakovanj, zahtev | *odlično se uvrstiti na tekmovanje; odlično režirana predstava* □ ekspr. **bogovsko** *On zna bogovsko kuhati* □ ekspr. **čudovito**¹ *Ima čudovito razvit spomin* □ ekspr. **enkratno** *Na tekmovanju se je enkratno odrezal* □ ekspr. **famozno**¹ □ ekspr. **fantastično**¹ □ ekspr. **fenomenalno** □ ekspr. **idealno** □ ekspr. **imenitno**¹ □ knj.izroč. **izborno** □ ekspr. **izjemno** □ ekspr. **izredno** □ zastar. **izvanredno** □ ekspr. **izvrstno**¹ □ ekspr. **krasno**¹ *Obveznosti je krasno izpolnjeval* □ ekspr. **mojstrsko** *Roman je mojstrsko preveden* □ ekspr. **nebeško** *Nebeško lepo igra na flavto* □ ekspr. **perfektno**¹ □ ekspr. **preimenitno** □ ekspr. **preizvrstno** □ ekspr. **preodlično**¹ □ ekspr. **prima**² *Bil je prima ocenjen* □ ekspr. **prvorazredno**¹ □ ekspr. **prvovrstno**¹ □ ekspr. **sijajno**¹ □ ekspr. **super**³ *Delo je super opravljeno* □ ekspr. **tiptop**² *Soba je tiptop pospravljena*

odlično³ povdk. | izraža stanje, ki dosega najvišjo stopnjo glede izpolnjevanja pričakovanj, zahtev | *Pri njih je sedaj odlično; Na praznovanju so se imeli odlično* □ ekspr. **bogovsko** □ ekspr. **čudovito**² □ ekspr. **enkratno** □ ekspr. **famozno**² □ ekspr. **fantastično**¹ □ ekspr. **fenomenalno** □ ekspr. **idealno** □ ekspr. **imenitno**² □ knj.izroč. **izborno** □ ekspr. **izjemno** □ ekspr. **izredno** □ zastar. **izvanredno** □ ekspr. **izvrstno**² □ ekspr. **krasno**² □ sleng. **kul**³ □ ekspr. **nebeško** □ ekspr. **perfektno**² □ ekspr. **preimenitno** □ ekspr. **preizvrstno** □ ekspr. **preodlično**² □ ekspr. **prima**³ □ ekspr. **prvorazredno**² □ ekspr. **prvovrstno**² □ ekspr. **sijajno**² □ ekspr. **super**⁴ □ ekspr. **tiptop**³

odličnost -i ž | dejstvo, da kaj dosega najvišjo oceno glede lastnosti, kakovosti; dejstvo, da kdo dosega najvišjo oceno glede izpolnjevanja dolžnosti, pričakovanj, zahtev | *odličnost delovnih pogojev; predstojnikova odličnost* □ ekspr. **edinstvenost** □ ekspr. **enkratnost** □ ekspr. **fantastičnost** □ ekspr. **fenomenalnost** □ ekspr. **finost** □ ekspr. **idealnost idealnost vremena** □ ekspr. **imenitnost** □ knj.izroč. **izbornost** □ ekspr. **izjemnost** □ ekspr. **izrednost** □ ekspr. **izvrstnost** □ ekspr. **mojstrskost mojstrskost prevoda** □ ekspr. **perfektnost** □ ekspr. **prvorazrednost** □ ekspr. **prvovrstnost** □ ekspr. **sijajnost**

GLEJ ŠE odlika

odlika -e ž | pozitivna lastnost, značilnost koga | *odlike dobrega gospodarja* □ star. **čednost** □ publ. **kvaliteta** □ knj.izroč. **odličnost** □ pog. **vrlina**¹

GLEJ ŠE odlikovanje 2 | uspeh • | vrlina¹

odlikován -a -o povdk. ► odlikovanje 1•1

odlikovánec -nca m ► nagrajenec

odlikovánje -a s

1. | priznanje za državljanske, vojaške zasluge | *predlog za odlikovanje* □ žarg. **orden**

♦ 1. **dobiti odlikovanje** □ biti odlikovan □ prejeti odlikovanje 2. **vojaško odlikovanje** □ publ. vojaško odličje

2. | kovinski predmet z reliefno podobo kot znamenje tega priznanja | *Na prsih nosi odlikovanje* □ publ. **odličje** □ star. **odlika**

odlikováti -újem dov. in nedov. koga | izraziti, izraziti priznanje za državljanske, vojaške zasluge | *odlikovati vojaka* □ **podeliti odlikovanje komu** □ **podeljevati odlikovanje komu**

odlikováti se -újem se nedov. ► izkazati se

odlimati -am dov. ► odlepiti

odlimati se -am se dov. ► odlepiti se

odlítek -tka m | predmet, narejen z vlivanjem staljene kovine, snovi v kalup, narejen po originalu | *original in odlitki* □ knj.izroč. **odliv** □ knj.izroč. **odlivek**

♦ **mavčni odlitek** □ **mavčev odlitek** □ knj.izroč. **sadreni odlitek**

PODPOMENKE bronasti odlitek, mavčni odlitek ↗

GLEJ ŠE plošča •9 | stereotip | ulitek

odlíti -lím dov. kaj | z zlivanjem odstraniti | *Ko je bil krompir kuhan, je odlil vodo* □ redk. **odtočiti** □ **odcediti** ↗

GLEJ ŠE uliti²

odliti se -lĵem se dov. ▶ odti | odteči

odlív -a m ▶ odlitek | odtok 1, 2 | oseka | ulitek

odlívati -am nedov. kaj | z zliivanjem odstranjevati | *odlívati mleko*

□ knj.izroč. *odtakati* □ *odcejati* ↗

GLEJ ŠE ulivati

odlívati se -am se nedov. ▶ odhajati | odtekati

odlívек -vka m ▶ odlitek | ulitek

odljúden -dna-o prid. ▶ neprijazen | neprijeten | nepriljuden | pust² 1

odljúdněž -a m ▶ nepriljuden povdk.

odlóčanje -a s | izražanje volje, kako naj bo | *samostojno*

odlóčanje o vseh pomembnih stvareh □ *odlóčevanje*

GLEJ ŠE odlóčitev 1

odlóčati -am nedov. o čem | izražati voljo, kako naj bo | *V njihovi družini odloča o vsem oče* □ *odlóčevati* □ ekspr. *imeti odlóčilno besedo*

□ pog. *komandirati* *Pri njih komandira žena* □ star. *regirati* *regirati v*

društvu □ star. *ukrepati* *ukrepati o novih dajatvah*

odlóčba -e ž | kar kaj uradno določa, ukazuje | *izdati odlóčbo*

□ *dekret* | odlóčba, ki ureja službeno razmerje | □ *odredba* ↗

◆ 1. odlóčba o upokojitvi □ upokojitvena odlóčba 2. pravn. ustanovitvena odlóčba □ pravn. konstitutivna odlóčba □ pravn. ustanovitveni akt

GLEJ ŠE dekret 2 | odlóčitev 2

odlóčen¹ -čna -o prid.

1. |ki se odloča hitro in je trden v odločitvah| *odlóčen*

človek □ *energičen* □ publ. *asertiven* □ zastar. *korenit* □ ekspr. *kremenit*

□ star. *krepkodušen* □ star. *krepkovoljen* □ ekspr. *moški²* □ ekspr. *možat*

□ zastar. *odvažen* □ star. *regimenten* □ knj.izroč. *resoluten* ■ protip. *neodločen*

◆ *biti odlóčen* □ ekspr. *biti krepkega duha* □ ekspr. *biti krepke volje*

2. |ki izraža močno voljo, trdnost v odločitvah| *odlóčen korak*

□ *energičen* □ *gotov¹* □ ekspr. *čvrst* □ knj.izroč. *decidiran* *decidirana izjava*

□ ekspr. *jeklen* □ knj.izroč. *kategoričen* □ ekspr. *moški²* □ ekspr. *možakarski*

□ ekspr. *možat* □ knj.izroč. *moževski* □ pog. *siguren¹* □ knj.izroč. *strumen*

□ knj.izroč. *virilen* ■ protip. *neodločen*

GLEJ ŠE neodločen 1, 2 | pomemben | velik 5

odlóčen² -a -o prid. ▶ dodeljen

odlóčenost -i ž ▶ odločnost

odlóčevanje -a s ▶ odločanje

odlóčeváti -újem nedov. ▶ odločati

odlóčilen -lna -o povdk. |izraža, da kaj odloča o izidu, rezultatu česa| *Pri volitvah je bil njegov glas odlóčilen* □ *bistvenega pomena* □ *odlóčilnega pomena* □ *odlóčujočega pomena*

□ *odlóčujoč* □ ekspr. *bistven* □ knj.izroč. *deciziven* □ knj.izroč. *meritoren*

□ poslov.-uprav. *merodajen* □ knj.izroč. *relevanten* □ zastar. *sm'erodajen*

◆ *biti odlóčilen* □ imeti odlóčilni pomen □ imeti odlóčilno vlogo

□ imeti odlóčujoči pomen □ imeti odlóčujočo vlogo

odlóčilni -a -o prid. |od katerega je odvisen izid, rezultat česa| *odlóčilni dejavnik* □ *odlóčujoči* □ ekspr. *bistveni* □ knj.izroč. *decizivni*

□ knj.izroč. *meritorni* □ poslov.-uprav. *merodajni²* □ ekspr. *usodni*

GLEJ ŠE odločati | odločilen | odločilen ◆ | poročiti se

odlóčilno nač. prisl. |izraža, da je od dejanja odvisen izid, rezultat česa| *odlóčilno vplivati na dokončanje kakega dela* □ *odlóčujoče* □ ekspr. *bistveno¹* □ knj.izroč. *dominantno* □ pisar. *merodajno*

□ publ. *v odlóčilni meri*

odlóčitev -tve ž

1. |dejstvo, da se kaj odloči, sklene| *prepustiti odlóčitev drugim*

□ *odlóčanje*

2. |kar se odloči, sklene| *preklicati prvotno odlóčitev* □ zastar. *odlóčba*

odlóčiti in odlóčiti -im dov.

1. o čem/kaj |izraziti voljo, kako naj bo| *O tem naj odloči predsednik; To naj odloči predsednik* □ star. *naključiti* □ star. *ukreniti*

2. pravn. |imeti odlóčujočo veljavo pri enakem številu glasov, mnenj| *Predsednikov glas je odlóčil* □ pravn. *dirimirati*

GLEJ ŠE dodeliti 1 | določiti 2 | izločiti 1 | nagovoriti | odkazati | spodbuditi 2 | zapustiti 4

odlóčiti se in odlóčiti se -im se dov. ▶ nameniti se | skleniti 1

odlóčni -a -o prid. ▶ popolni 2

odlóčno nač. prisl. |izraža, da kaj poteka tako, da se kaže

močna volja, trdnost v odločitvah| *odlóčno ukrepati* □ *energično*

□ knj.izroč. *decidirano* *decidirano izjaviti* □ ekspr. *gotov²* □ ekspr. *jasno in*

glasno jasno in glasno povedati svoje mnenje □ knj.izroč. *kategorično*

kategorično odkloniti izvršitev ukaza □ ekspr. *možato* □ zastar. *odvažno*

odvažno odgovoriti □ ekspr. *po možko* □ ekspr. *po možakarsko*

□ knj.izroč. *resolutno* □ knj.izroč. *strumno* □ knj.izroč. *z (vso) katego-*

ričnostjo □ ekspr. *z (vso) odlóčnostjo*

GLEJ ŠE veliko³ 1

odlóčnost -i ž |dejstvo, da se kdo hitro odloča in je trden

v odločitvah| *Za to funkcijo je pomembna odlóčnost* □ *ener-*

gičnost □ star. *duševna krepkost* □ ekspr. *gotovost* □ ekspr. *moškost*

□ ekspr. *možatost* □ redk. *odločenost* □ zastar. *odvažnost*

□ knj.izroč. *resolutnost*

GLEJ ŠE odlóčno

odlóčujóč -a -e povdk. ▶ odločilen

odlóčujóče prisl. ▶ odločilno

odlóčujóči -a -e prid. ▶ odločilen | odločilen ◆ | odločilni

odlóg -óga m

• *odlog plačila* □ *odložitev plačila* □ pravn. *respiro*

odlomástiti -im dov. ▶ odti | odti pp 2

odlómek -mka m |krajši, navadno vsebinsko zaključeni del

kakega besedila, umetniškega dela| *prebrati odlomek iz romana*

□ *odstavek* □ knj.izroč. *pasaža* □ knj.izroč. *pasus*

GLEJ ŠE drobec pp

odlomíti -lómim dov.

1. *kaj* |z lomljenjem odstraniti kaj| *odlomiti vejo* □ star. *ulomiti*

2. *kaj* |z lomljenjem ločiti od večje količine| *odlomiti kos kruha*

□ pog. *odščipniti* □ ekspr. *odškkniti* □ ekspr. *oškniti* □ *odkrhniti* ↗

odlomíti se -lómim se dov. |zaradi sile, pritiska priti v stanje,

ko kaj trdega ni več s čim zraščeno, skupaj| *Veja se je odlomila*

□ star. *ulomiti se* □ *odkrhniti se* ↗

odlopútniti -em dov. *kaj* |glasno odpreti, zlasti vrata| *Odloputnil je vrata in planil ven* □ knj.izroč. *razloputniti*

odložèn -éna -o povdk. |izraža, da kaj ni opravljeno v

določenem času| *Sestanek je odložen* □ knj.izroč. *odgoden*

odložilni -a -o prid. ▶ veto •

odložítev -tve ž ▶ odlog •

odložíti -ím dov.

1. *kaj* navadno z glagolskim samostalnikom |narediti, da se kaj ne opravi ob določenem času| *odložiti potovanje* □ knj.izroč. *odgoditi*

□ nar. *odrniti* □ pog. *povleči* *Selitev je povlekel še za nekaj mesecev*

2. *kaj* |izraža prenehanje dejanja, dela, kot ga določa sobesedi-

lo| *Odložil je časopis in prisluhnil* □ *položiti* □ pog. *dati na stran*

GLEJ ŠE izleči | jesti 1•1 | pisati 2• | sleči 2 | vdati se 1

odluščíti in odlúščiti -im dov. *kaj* |odstraniti v plasteh s površine| *odluščiti krasto* □ *oluščiti*

odluščíti se in odlúščiti se -im se dov. |izraža, da se kaj v plasteh

loči od površine| *Omet se je odlúščil* □ *oluščiti se* □ ekspr. *olupiti se*

Koža na nosu se po sončenju rada olupí

GLEJ ŠE ločiti se 1

odmáhati -am dov. ▶ odgovoriti 1 pp | odzdraviti pp

odmáhati jo -am jo dov. ▶ odti

odmáhni -em dov. ▶ zamahniti 2

odmahováti -újem nedov. ▶ odzdravljati pp | zamahovati
odmajáti -májem dov. ▶ odkimati | razmajati | zmajati •
odmajáti se -májem se dov. ekspr. |neenakomerno se nagibajoč sem in tja oditi| *Počasi se je odmajal iz sobe* □ ekspr. **odgugati se** □ ekspr. **odzibati se**
GLEJ ŠE oditi
odmajeváti -újem nedov. ▶ odkimavati | zmajevati •
odmákati -am nedov. ▶ odvajati 1
odmaknítev -tve ž ▶ odmik
odmakníti in odmákniti -em dov.
1. kaj |spraviti z določenega mesta, položaja| *Odmaknil je desko in pogledal v barako* □ **umakniti** □ star. **odgrniti** □ knj.izroč. **odkloniti** □ star. **odsloniti** □ nar. **odvezniti** □ **odriniti** ↗
2. kaj od česa |spraviti iz neposredne bližine česa ali v večjo oddaljenost od česa| *odmakniti omaro od stene* □ **umakniti** □ knj.izroč. **oddaljiti**
3. kaj |s spremembo mesta, položaja doseči, da ne pride do prijema, dotika| *Prestrašil se je in odmaknil glavo* □ **izmakniti** □ **umakniti**
GLEJ ŠE oditi | pobeigniti | zbežati
odmakníti se in odmákniti se -em se dov. *od česa* |izraža, da osebek s premikom z določenega mesta, položaja ni več v stiku s čim, v neposredni bližini česa| *Čoln se je odmaknil od obale* □ pog. **iti stran** □ knj.izroč. **oddaljiti se** □ pog. **stopiti stran**
GLEJ ŠE oddaljiti se 1, 2, 3
odmáknjen -a -o prid. ▶ odsoten
odmáknjeni -a -o prid. ▶ oddaljeni 1
odmáknjenost -i ž ▶ oddaljenost 1
od málega prisl. zv. ▶ od mladega
odmánjkati -am dov. ▶ izostati
odmarširati -am dov. ▶ oditi | oditi pp 1 | odkorakati
odmaševáti -újem dov. |končati mašo| *Župnik je odmaševal in ljudje so odšli* □ **domaševati**
odmašíti -ím dov. kaj |narediti, da kaj preneha biti zamašeno| *odmašiti luknje* □ knj.izroč. **oddelati** **oddelati odprtino**
♦ **odmašiti steklenico** □ knj.izroč. **odčepiti steklenico** □ pog. **odpreti steklenico**
odmašíti se -ím se dov. |izraža, da kaj pride v stanje, ko ni več zamašeno| *Ušesa so se mu odmašila* □ knj.izroč. **odčepiti se**
odmašnják -a m ▶ odčepnik
odméčki -ov m mn. ▶ odpadki
odmeglíti -ím dov. ▶ odhiteti | oditi
odméka -e ž ▶ odjuga
odmékniti -em dov. ▶ omehčati se 1
odména -e ž ▶ nadomestilo 2 | povračilo 1
odmencáti -ám dov. ▶ oditi pp 1
odmeníti in odméniti -im dov. ▶ določiti 2 | nameniti
odménjeni -a -o prid. ▶ določeni²
odmérek -rka m |določena, natančno odmerjena količina česa| *povečati odmerek* □ **doza**² ↗
GLEJ ŠE doza² | doza² •
odméríti -ím dov. kaj |od večje količine z merjenjem določiti, ločiti določeno količino, obseg česa| *odmeriti tri metre blaga* □ zastar. **umeriti**
GLEJ ŠE nameniti | oddeliti 1 | odkazati
odmérjati -am nedov. ▶ namenjati | odkazovati
odmetáti¹ -méčem dov. ▶ zavreči
odmetáti² -am nedov. ▶ odklanjati 2, 3 | odmetavati 1
odmetávati -am nedov. kaj
1. kaj |z metanjem spravljati z določenega mesta| *odmetavati sneg; odmetavati sneg* □ zastar. **odmetati**²

2. kaj |z metanjem delati, da kaj preneha biti pri kom| *vojaki so odmetavali orožje in se predajali* □ pog. **metati proč** □ pog. **metati stran** □ knj.izroč. **metati vstran**
GLEJ ŠE odklanjati 2, 3
odméti odmém dov. ▶ odjekniti 1 | utihniti 1
odmèv -éva m |ponovljeni glas, zvok, nastal zaradi odboja zvočnih valov| *Odmev zamira* □ knj.izroč. **jek** □ knj.izroč. **jeka** □ knj.izroč. **odjek** □ knj.izroč. **odzven** □ knj.izroč. **odzvok**
GLEJ ŠE odmevati 2 | sled³ 2
odmévati -am nedov.
1. |ponavljati se, širiti se kot odmev| *Streli odmevajo* □ knj.izroč. **jekati** □ knj.izroč. **odjekati** □ ekspr. **odzvanjati** □ knj.izroč. **oriti se** *Klici se orijo po dvorani*
2. navadno s prislavnim določilom |ob svojem nastanku biti predmet razpravljanja v javnosti| *Avtorjeva razprava je glasno odmevala tudi v tujini* □ publ. **biti odmeven** □ publ. **biti odziven** □ knj.izroč. **imeti odmev** □ knj.izroč. **imeti odziv** □ knj.izroč. **imeti odzven** □ knj.izroč. **imeti odzvok** □ knj.izroč. **imeti resonanco** *Njegova poezija nima resonance v današnjem času* □ knj.izroč. **odzveneti** □ knj.izroč. **vzbuditi odmev**
GLEJ ŠE kazati se | razlegati se
odméven -vna -o prid. publ. |ki je ob svojem nastanku predmet govorenja, razpravljanja| *odmeven politični dogodek* □ publ. **odziven**
GLEJ ŠE odmevati 2
odmévnik -a m ▶ zvočnik 1
odmévnost -i ž ▶ publiciteta
odmígniti -em dov. ▶ odzdraviti pp
odmík -a m |dejanje, s katerim se kaj spravi iz neposredne bližine česa ali v večjo oddaljenost od česa; kar je temu dejanju podobno| *odmik predmeta; ustvarjalčev odmik od tradicije* □ **odmaknitev**
odmikálka -e ž anat. |mišica, ki odmika del okončine| *odmikalka nadlaktka* □ anat. **abduktorna mišica** □ anat. **odtegovalka**
odmíkati -am nedov.
1. kaj |spravljati z določenega mesta, položaja| *Odmikala je predmete in brisala prah* □ **umikati** □ knj.izroč. **oddaljevati** □ knj.izroč. **odklanjati** **odklanjati veje na poti** □ **odrivati** ↗
2. kaj od česa |spravljati iz neposredne bližine česa ali v večjo oddaljenost od česa| *zaradi vlage odmikati pohištvo od sten* □ **umikati**
3. kaj |s spremembo mesta, položaja dosežati, da ne pride do prijema, dotika| *odmikati roko* □ **izmikati** □ **umikati**
odmíkati se -am se nedov. ▶ oddaljevati se 1, 2, 3 | odstopati 2
odmíranje -a s |postopno prenehavanje življenjskih procesov v delu organizma| *odmiranje tkiva* □ med. **nekrobioza**
odmírati -am nedov. |biti v stanju postopnega prenehavanja življenjskih procesov v delu organizma| *Tkivo odmira* □ med. **mrtveti**
GLEJ ŠE izginjati 3
odmísliti -im dov. kaj |v mislih kaj izvzeti| *odmisliti neprijetna dejstva* □ **abstrahirati**
GLEJ ŠE zanikati 2
odmísljanje -a s |izvzemanje v mislih| *odmísljanje napak* □ **abstrahiranje**
GLEJ ŠE abstrakcija
odmísljati -am nedov. kaj |v mislih kaj izvzemati| *odmísljati lastnosti posameznih pojavov* □ **abstrahirati**
odmísljeni -a -o prid. |ki je izvzet v mislih| *odmísljena nasprotja* □ **abstrahirani**
odmláda prisl. ▶ od mladega

od mládega čas. prisl. zv. |izraža, da dejanje traja od prvega obdobja življenja| *Poznavaj se že od mladega* □ *od malega* □ *od mladosti* □ redk. *iz mladega* □ knj.izroč. *odmlada* □ ekspr. *od mladih nog* □ knj.izroč. *zmala* □ knj.izroč. *z malega* □ knj.izroč. *zmlada*

od mládh nog prisl. zv. ► od mladega

od mladósti prisl. zv. ► od mladega

odmolíti -mólim dov. *kaj* |končati molitev| *Odmolil je in se pokrižal* □ *domoliti* □ nar. *odžebrati*

GLEJ ŠE mrtev² ♦

odmòr -òra m

1. |čas med delovnim časom, namenjen sprostitvi, malici| *skrajšati odmor* □ *pavza* □ pog. *malica*

2. |čas med koncem ene učne ure in začetkom druge; čas med enim delom predstave, prireditve in začetkom drugega| *Bil je odmor in učenci so se zbirali na hodniku; Odmor je po drugem dejanju* □ *pavza*

GLEJ ŠE dopust ♦4 | oddih | premor | tajmavt

odmótani -a -o prid. ► rešeni² 2

odmótati -am dov. ► odplesti | odviti 3, 4 | rešiti 3 | rešiti 3♦2

odmótati se -am se dov. ► oditi pp 1

odmotávati -am nedov. ► odpletati | odvijati 1, 2

odmotávati se -am se nedov. ► odpletati se

odmotovíliti -im dov. ► oditi | oditi pp 1

odmréti -mrém dov. |přiti v stanje, ko prenehajo življenjski procesi v delu organizma| *Celice odmrejo* □ *usahñiti* |zaradi suše odmréti| *Drevo je usahnulo*

GLEJ ŠE izumreti | pomreti | umreti 1

odmřli -a -o prid. |v katerem ne potekajo več življenjski procesi| *odmřlo tkivo* □ *mrtvi²* □ *neživí* □ med. *nekrotični* □ *usahli* |ki je zaradi suše odmřl| *usahlo listje*

odmřráti -ám dov. ► odgovoriti 1 pp | povedati pp 5

odmřtje -a s |prenehanje življenjskih procesov v delu organizma ali organa| *odmřtje tkiva* □ med. *nekroza*

odmřzniti -em dov. ► otajati | sprostiti 4 | zmrzniti 2

odmřzovánje -a s ► odtajevanje

odmřzováti -újem nedov. ► odtajevati | sproščati 4

odmřliti -im dov. ► odtrgati pp

odnarodíti -ím dov. ► odtujiti ♦

odnášanje -a s |odstranjevanje česa z nezaželenim, razdiralnim delovanjem| *odnášanje proda z obrežja* □ *odplavljanje* |odnášanje s tokom| *z zaježitvijo reke preprečiti odplavljanje rodovitne zemlje*

odnášati -am nedov. *komu kaj* nar. |pomagati nositi| *odnášati komu prtljago* □ nar. *ponašati*

GLEJ ŠE krasti | odstranjevati pp

odnášati se -am se nedov. ► nanašati se

odnedávna čas. prisl. |izraža, da je začetek dejanja, stanja časovno malo odmaknjen (v preteklost)| *Šele odnedavna sem njegov znanec* □ od *pred kratkim*

odnéhati -am dov. |prenehati vztrajati pri dejanju, kot ga določa sobesedilo| *Samo on je skušal priti na vrh, vsi drugi so odnehali* □ *odjenjati* □ knj.izroč. *kloniti¹* □ ekspr. *stisniti rep med noge*

□ knj.izroč. *uvihñiti* □ ekspr. *vtakñiti rep med noge*

GLEJ ŠE odstopiti ♦ | omehčati se 1 | ponehati | popustiti 2, 3, 4 | prenehati 2

odnehávati -am nedov. ► odnehovati | popuščati 1, 2, 3

odnehljívost -i ž ► popustljivost

odnehováti -újem nedov. |prenehavati vztrajati pri dejanju, kot ga določa sobesedilo| *Mlačev je bila zanje pretežka, drug za drugim so odnehovali* □ *odnehavati*

GLEJ ŠE popuščati 1, 2, 3

od nékdaj prisl. zv. ► od zdavnaj

odnès -ésa m ► napušč

odnèsti -nèsem dov.

1. *kaj* |z nošenjem spraviti z določenega mesta| *odnesti krožnike z mize* □ ekspr. *ponesti ponesti venec na grob* □ ekspr. *odtíhotapiti* |naskrivaj, neopazno odnesti| *odtíhotapiti zavoj v avto*

2. *kaj* |z nošenjem spraviti kaj od kod z določenim namenom| *odnesti blago k šivilji* □ star. *zanesti*

3. *kaj* |z nezaželenim, razdiralnim delovanjem odstraniti| *Hudournik je odnesel hišo* □ ekspr. *pobrali Hudournik je pobral prst* □ ekspr. *vzeti Narasla voda je vzela most* □ *odplaviti* 7

GLEJ ŠE oditi | odstraniti pp | pobegniti | ukrasti | zasesti 1 | zbežati | zmagati

odnèsti jo -nèsem jo dov. ► rešiti se 1

odnoréti -ím dov. ► odhiteti

odnòs -òsa m

1. |kar obstaja med stvarima, stvarmi, ki imajo z določenega stališča kaj skupnega| *izraziti odnos med stvarmi z dogovorjenimi znaki* □ *relacija* □ *zveza*

♦ 1. *vzporedni odnos* □ knj.izroč. *paralelizem* □ *paralelni odnos* □ knj.izroč. *vzporedje* 2. *vzročni odnos* □ *kavzalni odnos*

PODPOMENKE 1. časovni odnos, prostorski odnos 2. posledični odnos, vzročni odnos 7

2. |kar obstaja med posamezniki, skupinami ob skupni dejavnosti, ob sodelovanju, v osebnem življenju| *urejati odnose med ljudmi* □ *razmerje* □ knj.izroč. *odnošaj*

♦ 1. *družbeni odnosi* □ *družbena razmerja* □ star. *družbeni odnošaji*

2. *medsebojni odnos* □ knj.izroč. *soodnos* 3. *pravn. pravni odnos*

□ *pravn. pravno razmerje* 4. *pravn. zasebnopravno razmerje* □ *pravn. prava-*

tnopravno razmerje

• 1. *odnosi z javnostjo* □ *publ. odnosi z javnostmi* □ *publ. piar* □ *publ. pi-*

arostvo □ *publ. PR* □ *stiki z javnostjo* □ *publ. stiki z javnostmi*

2. *ekon. proizvodni odnosi* □ *ekon. produkcijski odnosi*

GLEJ ŠE kolonat | občevati ♦2 | razmerje ♦4 | razmerje ♦9 |

razumeti se | stik 2

odnòsni -a -o prid. ► odnosnica | pojem ♦1

odnòsnica -e ž jezikosl. |beseda, na katero se nanaša prilastek|

poiskati odnosnico v stavku □ jezikosl. *odnosna beseda*

odnòsno vez. ► ali² 1 | oziroma

odnošáj -a m ► odnos 2 | odnos 2♦1

odnožíti -ím dov. ► prinožiti

odobrávati -am nedov. *kaj* |izražati soglasje s čim| *Njegovega*

ravnjanja niso odobravalí □ zastar. *potrjevati*

GLEJ ŠE strinjati se

odobrèn -èna -o povdk. |izraža, da je kaj kaj postalo veljavno,

(uradno) priznano| *Načrt je odobren* □ *potrjen*

odobrénje -a s ► odobritev

odobrítev -tve ž |kar izraža soglasje z željo, prošnjo, da se kaj

dobi, doseže| *dobiti odobritev vodstva* □ *odobrenje*

odobríti -ím dov. *kaj* |narediti, da postane kaj veljavno, (uradno)

priznano| *odobriti učni načrt* □ *potrditi* □ knj.izroč. *aprobirati* *Komisija je tezo aprobirala*

odobrovóljiti -im dov. ► udobrovoljiti

odobrovóljiti se -im se dov. ► udobrovoljiti se

odójek -jka m ► prašiček

od óka prisl. zv. ► približno¹

odoléti -ím dov. ► upreti se 4

od óndi prisl. zv. ► od tam

od ondód prisl. zv. ► od tam

od onód prisl. zv. ► od tam

odoráti -órjem dov. ▶ odstraniti pp

odpàd -áda m ▶ dotrajan ♦ | odpadništvo •1 | odpadništvo •2

odpádati -am nedov. |zaradi popuščenih vezi, stika prenehavati biti na prvotnem, navadnem mestu| *Listi rumenijo in odpadajo; Omet odpada v kosih* □ zastar. *opadati* □ *osipati se* ↗

GLEJ ŠE *izpadati* | *padati* 4

odpádek -dka m ▶ izmeček 1

odpádki -ov m mn. |kar se v gospodinjstvu, vsakdanjem življenju izloči, zavrže kot neuporabno| *spreminjati organske odpadke v kompost* □ knj.izroč. *izvržki* □ knj.izroč. *odmečki* □ pog. *smeti*¹

PODPOMENKE kuhinjski odpadki, industrijski odpadki

• 1. klavni odpadki □ klavnični odpadki □ klavniški odpadki

2. žagarski odpadki □ les., žarg. žamanje

GLEJ ŠE *koš* 1•2

odpádni -a -o prid. ▶ odpadniški | voda ♦5

odpádnik -a m |kdor preneha biti privrženec, član kake verske, nazorske, socialne skupnosti| *odpadniki in izdajalci* □ zastar. *izne-verniki* □ ekspr. *poturica*¹ □ zastar. *razločenik* □ slabš. *renegat*

• 1. narodni odpadnik □ slabš. narodni renegat 2. verski odpadnik □ ver. apostat

odpádniški -a -o prid. |ki je v zvezi z odpadniki| *odpadniški fanatizem* □ *odpadni* □ *renegatski*

odpádnístvo -a s |dejstvo, da kdo preneha biti privrženec, član kake verske, nazorske, socialne skupnosti| *obsojati odpadništvo* □ slabš. *renegatstvo*

• 1. narodno odpadništvo □ slabš. narodno renegatstvo □ odpad od narodnosti 2. odpadništvo od vere □ ver. apostazija □ odpad od vere

odpahníti in odpáhniti -em dov. *kaj* |sunkovito odpreti, zlasti vrata| *Veter je odpahnil okno* □ knj.izroč. *razpahniti*

GLEJ ŠE *odriniti* 1

od pámtiveka prisl. zv. ▶ od zdavnaj

odpárati -am dov. ▶ odrobiti

odpásati -pášem dov. *koga* |odstraniti komu pas| *Odpasala ga je in mu slekla plašč* □ *razpasati*

odpásati se -pášem se dov. |odstraniti si pas| *Da bi bolj sproščeno hodili, so se odpasali* □ *razpasati se*

odpásati si -pášem si dov. *kaj* |narediti, da kaj preneha biti nameščeno okrog pasu| *odpasati si meč* □ *odpeti si*

odpásti -pádem dov. |zaradi popuščenih vezi, stika prenehati biti na prvotnem, navadnem mestu| *Roža se suši, listi so že odpadli* □ zastar. *opasti*¹ □ *osuti se*¹ ↗

GLEJ ŠE *izpasti* 1, 2

odpečátiti -im dov. *kaj* |narediti, da kaj preneha biti zapečateno| *odpečatiti oporoko, pismo* □ *razpečatiti*

odpeketáti -ám dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 3 | oditi | oditi pp 2

odpeljáti -péljem dov.

1. *kaj* |z vozilom, prevoznim sredstvom spraviti z določenega mesta| *Nekdo mu je skrivaj odpeljal kolo; Ranjenca so odpeljali s kraja nesreče* □ knj.izroč. *odvoziti*

2. *koga* s prisl. določilom |kot spremljevalec, vodnik narediti, da kdo kam odide| *Odpelji otroka domov* □ *odvesti* □ star. *izvesti*² □ pog. *peljati*

GLEJ ŠE *zapeljati* 2

odpeljáti se -péljem se dov. |z vozilom, s prevoznim sredstvom se spraviti z določenega mesta| *odpeljati se z avtomobilom* □ zastar. *oddrdrati se* □ ekspr. *potegniti se* □ ekspr. *odcijaziti se* |počasi se odpeljati|

PODPOMENKE *odcingljati*, *oddrdrati*

GLEJ ŠE *odleteti* pp 1

odpeljávati -am nedov. ▶ odvažati

odpéstnik -a m ▶ kamen¹ •9

odpetáti -ám dov. ▶ oditi

odpéti¹ -pnèm dov.

• voj. *odpeti pištolo* □ voj., žarg. *odkočiti pištolo*

GLEJ ŠE *zapeti*² 1

odpéti² -pòjem dov. *kaj* |zapeti do konca| *Ko je pesem odpela, se je zaslišal aplavz* □ knj.izroč. *izpeti*

GLEJ ŠE *dopeti*

odpéti si -pnèm si dov. ▶ odpasati si

odpèv -éva m ▶ refren 2

odpíhati -am dov. *kaj* |s pihanjem odstraniti| *odpíhati prah s knjige* □ *opíhati* □ *popíhati* □ *spíhati*

odpíhávati -am nedov. ▶ odpihovati

odpíhniti -em dov. *kaj* |s pihom, pihanjem odstraniti| *odpíhniti prah z mize* □ *pihniti* □ *spíhniti*

odpíhováti -újem nedov. *kaj* |s pihanjem (v presledkih) odstranjovati| *odpíhovati prah s knjig* □ *odpíhovati* □ *pihati*

odpílti -im dov. ▶ odstraniti pp

odpírač -a m |priprava za odpiranje, zlasti konzerv, steklenic| *zabosti odpirač v konzervo* □ *odpiralo* □ *odvijáč* □ *ključ za konzerve* |odpiráč v obliki ključa| □ *odčepnik* ↗

odpírálo -a s ▶ odpiráč

odpírati -am nedov.

1. *kaj* |dajati kaj v tak položaj, da je mogoč prehod, vstop ali izstop; delati notranjost česa dostopno| *odpirati vrata; odpirati škatlo* □ zastar. *otvarjati* □ med. *trepanirati* *trepanirati zob* ■ protip. *zapirati*

2. *kaj* |delati, da prilegajoči se deli česa niso več drug ob drugem| *Odpirali so školjke in jih jedli* □ *razklepati* □ *razpirati* *Rože že razpirajo cvetove* □ *razpotegovati* *razpotegovati živalim čeljusti*

3. *kaj* |dajati del priprave v tak položaj, da ima kaj prosto pot| *odpirati ventil* □ *odvijati* |z vrtenjem odpirati|

4. *kaj* |izročati, dajati v javno, splošno uporabo, navadno slovesno, po predpisih| *odpirati nove ceste* □ knj.izroč. *otvarjati*

GLEJ ŠE *izpovedovati se* |omogočati 2 | vključevati 1 | zapirati 1

odpírati se -am se nedov.

1. |izraža, da prilegajoči se deli česa prihajajo v tak položaj, da niso več drug ob drugem| *Zreli stroki se že odpirajo* □ agr. *prezati se* □ knj.izroč. *razklepati se* □ knj.izroč. *razpirati se* □ star. *razpuščati se*

2. s prisl. določilom, ekspr. |pojavnati se, biti z odprtino obrnjen, usmerjen tako, kot nakazuje določilo| *Pod njim se je odpiralo brezno* □ ekspr. *režati* □ ekspr. *zevati* □ ekspr. *zijati*

odpís -a m ▶ odgovor •2

odpísati in odpisáti -pišem dov. *na kaj* |pismeno odgovoriti| *Na vsako pismo takoj odpiše* □ pog. *dati pisni odgovor*

GLEJ ŠE *izbrisati* • | *odšteti* 1

odpískati -am dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 3

odpíti -píjem dov. *kaj* |izpiti del tekočine iz česa| *Prijela je kozarec in odpila malo vina* □ *odsrkati* |srkajoč odpiti|

odpláčiti in odplačáti -am dov. *kaj* |končati plačevanje dolžne vsote| *odplačati dolg* □ knj.izroč. *poravnati* □ *izplačati* ↗

odplačevánje -a s |postopno plačevanje dolžne vsote| *odplačevanje zapadlih obrokov* □ *odplačilo* □ knj.izroč. *poplačilo*

GLEJ ŠE *na posojilo* | *plačevanje* ♦

odplačeváti -újem nedov. *kaj* |postopno plačevati dolžno vsoto| *odplačevati posojilo* □ knj.izroč. *poplačevati* □ knj.izroč. *poravnati*

GLEJ ŠE *plačevati* 2

odplačilo -a s ▶ odplačevanje

odplahníti in odpláhniti -em dov. ▶ odplakniti

odpláka -e ž ▶ voda ♦5

odplakniti in odplákniti -em dov. kaj |z vodo ali drugo tekočino odstraniti zlasti umazanijo| *odplakniti smeti* □ pog. **odplahniti** □ knj.izroč. **splakniti**

GLEJ ŠE izprati 3 | odstraniti pp

odplakovánje -a s ▶ ablacija

odplakováti -újem nedov. ▶ izpirati 2, 3 | odstranjevati pp

odplávati -am dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 2 | oditi pp 1 | preplavati

odplávati -im dov. kaj |s tokom odstraniti| *Narasla reka je odplavila pokošeno travo* □ star. **poplaviti** □ knj.izroč. **splaviti**²

odplávljanje -a s ▶ odnašanje

odplávljati -am nedov. kaj |s tokom odstranjevati| *Odpadke odplavlja reka* □ knj.izroč. **splavljati**²

odpláziti se in odpláziti se -im se dov. ▶ oditi pp 1 | oditi pp 3

odplésati in odplesáti -pléšem dov. ▶ oditi pp 1

odplésti -plêtem dov. kaj |narediti, da kaj preneha biti nepravilno prepleteno, zvito| *odplesti zapleteno vrv* □ **odmotati** □ **razmotati**

odplétati -am nedov. kaj |delati, da kaj preneha biti nepravilno prepleteno, zvito| *odpletati trak* □ **odmotavati** □ **razmotavati**

odplétati se -am se nedov. |prihajati v položaj, v katerem kaj preneha biti nepravilno prepleteno, zvito| *Jermeni na opankah so se začeli odpletati* □ **odmotavati se**

odpljúskniti -em dov. kaj |s pljuskom odstraniti| *Val je odpljúsknil zaboj s krova* □ **odpljusniti**

GLEJ ŠE odteči | pljuskniti 1

odpljúsniti -em dov. ▶ odpljuskniti

odplúti -plóvsem dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 2 | oditi pp 1 | odleteti | odleteti pp 1

od počétka prisl. zv. ▶ na začetku¹

odpočíniti -em dov. ▶ spočiti se

odpočítek -tka m ▶ počitek

odpočiti -počijem dov. ▶ spočiti se

odpočiti se -počijem se dov. ▶ spočiti se

odpočiti si -počijem si dov. ▶ spočiti si

odpočivališče -a s ▶ počivališče

odpočívati -am nedov. ▶ odpočívati se | odpočívati si

odpočívati se -am se nedov. |s prekinitvijo kake dejavnosti sproščati se, krepiti se| *Posedli so na skale in se odpočivali*

□ ekspr. **oddihati se** □ ekspr. **oddihavati se** □ ekspr. **oddihovati se**

□ knj.izroč. **odpočívati** □ knj.izroč. **spočívati se**

GLEJ ŠE počivati 1

odpočívati si -počívam si nedov. kaj |s prekinitvijo kake dejavnosti dosežati, povzročati sprostitev, okrepitev česa| *odpočívati si noge* □ knj.izroč. **odpočívati**

odpodíti -ím dov. ▶ odgnati 2

odpodíti se -ím se dov. ▶ oditi pp 1

odpoljúbíti in odpoljúbíti -ím dov. ▶ odstraniti pp

odpoljúbljati -am nedov. ▶ odstranjevati pp

odpolzéti -ím dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 2 | oddrseti

od pómnenja prisl. zv. ▶ od zdavnaj

odpomóč -i ž ▶ pomoč

odpomôči -mórem dov. ▶ odpraviti | pomagati 3, 4

od popréd prisl. zv. ▶ od prej

od poprêj prisl. zv. ▶ od prej

odpòr -ôra m

1. |močen občutek neugodja, nenaklonjenosti| *Njihovo početje mi vzbuja odpor* □ knj.izroč. **averzija** □ knj.izroč. **odboj**

□ knj.izroč. **odbojnost** □ ekspr. **odvratnost** □ star. **omrza** □ star. **zamrza**

□ knj.izroč. **zoprnost**

2. |dejavnost, s katero se kdo upira, brani, nasprotuje| *streti, zlomiti sovražnikov odpor* □ knj.izroč. **revolt** □ knj.izroč. **revolta**

□ knj.izroč. **rezistenca**

GLEJ ŠE gibanje 3♦4 | upirati se 5

odpóren -rna -o prid. |ki ne zbolí, se ne okuži hitro| *odporen človek* □ ekspr. **trdoživ**

• **biti odporen proti čemu** □ biti imun proti čemu □ biti nedovzeten za kaj □ knj.izroč. **biti nesprejemljiv za kaj** □ knj.izroč. **biti refraktaren za kaj**

□ knj.izroč. **biti rezistenten proti čemu** □ star. **biti stanovitven proti čemu**

GLEJ ŠE upirati se 1

odpórniški -a -o prid. ▶ gibanje 3♦4

odpórništvo -a s ▶ gibanje 3♦4

odpórnost -i ž |dejstvo, da kdo ne zbolí, se ne okuži hitro|

okrepiti odpornost □ knj.izroč. **rezistenca** **rezistenca proti bolezní**

□ ekspr. **trdoživost** □ **imunost** ↗

GLEJ ŠE imunost | trdnost 3

odposlánec -nca m |kdor je izbran in poslan kam s posebno nalogo| *sprejeti odposlanca* □ knj.izroč. **deputat** □ star. **dogovornik**

□ knj.izroč. **poslanec** □ knj.izroč. **sel** *Sli vlade so dobro opravili svoje delo*

GLEJ ŠE delegat

odposlánka -e ž |oseba ženskega spola, ki je izbrana in poslana kam s posebno nalogo| *lepo sprejeti odposlanko* □ knj.izroč. **poslanka**

GLEJ ŠE delegatka

odposlánstvo -a s |skupina ljudi, izbranih in poslanih kam s posebno nalogo| *sprejeti odposlanstvo* □ **misija** □ **poslanstvo**

□ knj.izroč. **deputacija**

GLEJ ŠE delegacija

odposláti -póšljem dov. kaj |narediti, da je kaj poslano naslovníku| *odposlati pošiljko* □ knj.izroč. **ekspedirati** □ publ. **odpremiti**

□ pog. **poslati naprej**

odpošíljanje -a s |postopek pošiljanja naslovníku| *skrbeti za odpošíljanje* □ **ekspedicija** □ publ. **odprema**

odpošíljaljatelj -a m |kdor odpošlje pošiljko| *naslov odpošíljalatelja*

□ **adresant**

odpotováti -újem dov. |izraža, da osebek s premikanjem, navadno s prevoznim sredstvom, napravi, da ni več na določenem mestu| *Še danes odpotujem; odpotovati domov*

□ **oditi na pot** □ **oditi na potovanje** □ pog. **iti na pot** □ knj.izroč. **kreniti na pot** □ star. **oditi na rajžo** □ ekspr. **odpraviti se na pot** □ star. **odražjati**

□ ekspr. **odromati** □ star. **podati se na pot** □ ekspr. **poromati**

odpóved -i ž ▶ odpovedati • | odpovedovanje

odpóvedati -povém dov.

1. *kaj* |izjaviti, da kdo ne priznava več veljavnosti česa| *odpovedati pogodbo* □ fin., žarg. **stornirati**

2. *kaj* |narediti, da kdo ni več deležen česa pozitivnega od koga| *odpovedati komu gostoljubje* □ knj.izroč. **odreči**

3. |prenehati (zadovoljivo) opravljati svojo funkcijo| *Ko sem to slišal, so mi odpovedale noge* □ pog. **crkniti** *Stroj je crknil* □ publ. **izne-**

veriti *Propaganda je tokrat izneverila* □ knj.izroč. **odreči**

• **odpovedati službo** □ pog. **dati odpoved**

GLEJ ŠE odreči | odreči ♦ | oslabeti 3

odpóvedati se -povém se dov.

1. *čemu* |izraža, da je kdo odločen ne sprejeti, ne imeti česa, kar mu pripada| *odpovedati se dediščini; odpovedati se narodnostni pripadnosti* □ **odreči se** □ knj.izroč. **resignirati na kaj** **resignirati na mesto**

upravnika

2. *čemu* |zavestno narediti, da kdo česa zaželenega ne dobi, nima več| *odpovedati se svojim načrtom* □ ekspr. **napraviti križ** *čez kaj*

□ ekspr. **narediti križ** *čez kaj* □ zastar. **odgovoriti se** □ ekspr. **storiti križ** *čez kaj*

3. čemu |izjaviti, da kdo ni več s čim v pozitivnem odnosu, zvezi| *odpovedati se odkritju* □ *odstopiti od česa* □ *preklicati kaj*

GLEJ ŠE preklicati 2

odpovedovánje -a s |zavestno soglašanje s tem, da se zaželenega ne dobi, nima več| *učiti se skromnosti in odpovedovanja*
□ *odrekanje* □ *samoodpovedovanje* □ *samoodrekanje* □ ekspr. *odpoved*
□ ekspr. *samoodpoved*

odpovedováti -ujem nedov.

1. kaj |izjavljati, da osebek ne priznava več veljavnosti česa| *odpovedovati pogodbe* □ fin., žarg. *stornirati*

2. kaj |večkrat delati, da kdo ni več deležen česa pozitivnega od koga| *odpovedovati gostoljubje znancem* □ *odrekat*²

3. 3. os., s smiselnim osebkom v dajalniku |prenehavati (zadovoljivo) opravljati funkcijo telesnega organa, funkcijo zaznavanja| *Noge mu odpovedujejo* □ knj.izroč. *ginevati Spomin mu vedno bolj gineva*
□ ekspr., s smiselnim osebkom v tožilniku *izdajati Oči ga izdajajo* □ ekspr. *pešati Sluh mu vedno bolj peša* □ knj.izroč. *slabeti*

GLEJ ŠE odrekat¹

odpovedováti se -ujem se nedov.

1. čemu |(večkrat) izjavljati, da se ne želi česa sprejeti, več imeti| *Delavci so se odpovedovali nagradam* □ *odrekat* se □ knj.izroč. *resignirati na kaj*

2. čemu |zavestno soglašati s tem, da se česa zaželenega ne dobi, nima več| *odpovedovati se udobju* □ *odrekat* se

3. čemu |izjavljati, da se s čim ni več v pozitivnem odnosu, zvezi| *odpovedovati se svojim idejam* □ *odrekat* se

GLEJ ŠE preklicevati 2

od povsód prostor. prisl. zv. |izraža, da je prostorsko izhodišče glagolskega dejanja na številnih mestih| *Od povsod se slišijo klici*; *Od povsod kaplja* □ ekspr. *od vsepovsod* □ nar. *od vserod* □ ekspr. *z vseh koncev in krajev* □ ekspr. *z vseh strani* □ ekspr. *z vseh vetrov*

od prápóčetka prisl. zv. ► na začetku¹

odpráskati -am dov. ► odstraniti pp

odpráti -pêrem dov. ► izprati 3

odpráva -e ž

1. |povzročitev prenehanja obstoja kakega pojava, stanja| *odprava izkoriščanja*; *odprava suženjstva* □ ekspr. *eliminacija*
□ ekspr. *likvidacija*

2. |potovanje posebne skupine, navadno z raziskovalnim, vojaškim namenom; skupina, ki se udeleži takega potovanja| *organizirati odpravo*; *poslati odpravo na Antarktiko* □ *ekspedicija*

◆ *kazenska odprava* □ *kazenska ekspedicija*

GLEJ ŠE ekspedit

odprávek -vka m ► odpravnina | prepis

odprávit -im dov. *kaj* |narediti, povzročiti, da kak pojav, stanje preneha biti, obstajati| *odpraviti napake, nepravilnosti* □ *odstraniti* □ *popraviti* □ ekspr. *izkoreniniti* □ ekspr. *izločiti izločiti tuje vplive*
□ publ. *izničiti izničiti nasprotja* □ pog. *končati končati sovražstvo*
□ ekspr. *likvidirati* □ ekspr. *napraviti konec čemu napraviti konec revščini* □ knj.izroč. *odpomóči čemu odpomóči težavam* □ knj.izroč. *odvrniti odvrniti tuje vplive* □ zastar. *opomóči čemu opomóči pomanjkanju vode* □ ekspr. *pokopati pokopati medsebojno sovražstvo* □ ekspr. *pomesti s čim pomesti s predsodki* □ ekspr. *porušiti porušiti predsodke*
□ ekspr. *pregnati Hrup je pregnal tišino* □ publ. *prelomiti s čim prelomiti s starimi navadami* □ ekspr. *premagati* □ ekspr. *razbiti razbiti predsodke* □ ekspr. *razrešiti razrešiti protislovje* □ ekspr. *razvozlati razvozlati protislovje* □ ekspr. *spraviti s poti spraviti oviro s poti* □ ekspr. *spraviti s sveta spraviti s sveta lakoto* □ publ. *ukiniti ukiniti trgovinske omejitve*
□ ekspr. *zlomiti zlomiti fevdalizem* □ ekspr. *razbliniti* ↗

GLEJ ŠE izločiti • |izplačati 2 | odpustiti 1 | odstraniti | premagati 1 | splav 2•1 | splaviti¹ 2

odprávit se -im se dov. ► iti 2 | odti | odpotovati

odprávljati -am nedov. *kaj* |delati, povzročati, da kak pojav, stanje preneha biti, obstajati| *odpravljati napake*; *odpravljati razvade* □ *odstranjevati* □ ekspr. *izkoreninjati* □ ekspr. *izločati izločati škodljive vplive* □ publ. *izničevati izničevati škodljive vplive* □ ekspr. *likvidirati* □ ekspr. *lomiti lomiti predsodke* □ knj.izroč. *odvrčati odvrčati skrbi* □ ekspr. *premagovati* □ ekspr. *rušiti rušiti stare družbene odnose*
□ ekspr. *zatirati zatirati razvade*

GLEJ ŠE premagovati 1

odprávljati se -am se nedov. ► odhajati

odprávljen -a -o povdk. |izraža, da kaj preneha biti, obstajati zaradi določenega dejanja| *Napaka je odpravljena* □ *odstranjen*

odprávn -a -o prid. ► ekspedit | oddelek 1•15

odprávnica -e ž ► ekspeditorica | odpremnica

odprávník -a m |uslužbenec, ki opravlja delo v ekspeditu| *skladničnik in odpravnik* □ *ekspeditor*

• žel. *vlakovni odpravnik* □ ekspr. *mož z rdečo kapo* □ žel. *odpravnik vlakov* □ poljud. *prometnik*

odprávnina -e ž |po dogovoru določeno premoženje, s katerim se zadosti pravici (bodočega) dediča| *izplačati bratu odpravnino*
□ pravn. *dedni odpravek* □ knj.izroč. *odpravščina*

odprávníštvo -a s ► ekspedit | oddelek 1•15

odprávsčina -e ž ► odpravnina

odpréči -préžem dov. ► izpreči

od pred krátkim prisl. zv. ► odnedavna

od prêž čas. prisl. zv. |izraža, da se dejanje, stanje začne v preteklosti| *To knjigo poznam že od prej* □ star. *od popred* □ pog. *od poprej*

odpréma -e ž ► odpošiljanje

odprém -im dov. ► odposlati

odprémnica -e ž urad. |listina, ki navaja količino blaga, odposlane kupcu| *izpolniti odpremnico* □ urad. *odpravnica*

odprése -ska m ► stiskanec

odpréti -prém dov.

1. *kaj* |dati kaj v tak položaj, da je mogoč prehod, vstop ali izstop| *odpreti okno* □ nar. *odvezniti* □ zastar. *otvoriti* □ *odloputniti* ↗
□ *odpahniti* ↗ □ *odškrniti* ↗ ■ protip. *zapreti*

2. *kaj* |s prerezom narediti notranjost dostopno| *odpreti pacientu prsni koš* □ med. *trepanirati*

3. *kaj* |narediti, da prilegajoči se deli česa niso več drug ob drugem| *Roža odpre cvet*; *odpreti dežnik* □ knj.izroč. *razpreti*

4. *kaj* |dati del priprave v tak položaj, da ima kaj prosto pot| *odpreti pipo* □ *odviti* ↗

5. *kaj* |izročiti, dati v javno, splošno uporabo, navadno slovesno, po predpisih| *odpreti novo koncertno dvorano*
□ knj.izroč. *inavgurirati* □ star. *otvoriti*

6. *kaj* |narediti, da kaj začne potekati, navadno slovesno, po predpisih| *Kongres je odprl predsednik* □ star. *otvoriti*

GLEJ ŠE izpovedati se | odmašiti • | omogočiti 2 | osupniti 1 | prisluhniti | vključiti 1 | začeti 2 | zapreti 1

odpréti se -prém se dov.

1. |izraža, da prilegajoči se deli česa pridejo v tak položaj, da niso več drug ob drugem| *Zreli stroki so se odprli* □ *razpreti se*
□ star. *razpustiti se*

2. s prislavnim določilom, ekspr. |pojavi se z odprtino obrnjen, usmerjen tako, kot nakazuje določilo| *Pod njim se je odprlo brezno* □ ekspr. *zarežati* □ ekspr. *zazevati* □ ekspr. *zazijati*

GLEJ ŠE razjasniti se²

odprhniti -em dov. ▶ odleteti pp 2 | odstraniti pp

odprhutáti -ám dov. ▶ odleteti pp 2

odpridigati -am dov. ▶ povedati

odprť -a -o povdk. | izraža, da je kaj v takem položaju, da je mogoč prehod, vstop ali izstop | *Vrata so odprta* □ ekspr. **odsunjen** □ nar. **odveznjen** □ knj.izroč. **odškrnjen** | nekliko odprť

♦ **1. biti odprť** □ ekspr. režati □ ekspr. zevati □ ekspr. zijati **2. na pol odprť** □ knj.izroč. polodprť

GLEJ ŠE bister povdk. 2 | iskren 2 | javen | odkrit

odprťi -a -o prid. ▶ avtomobil •8 | igra 1 pp | morje •2 | pameten povdk. 2 | pivo •1 | rana pp 1 | zlog¹ pp

odprtina -e ž | nezapolnjeni prostor v čem | *narediti odprtino v zidu* □ star. **duplja** □ ekspr. **okno okno rova** □ knj.izroč. **predor** □ knj.izroč. **predrtina** □ knj.izroč. **vrlina² vrlina vrat** □ ekspr. **zijalo široka zijala dimnikov** □ **odprtina** □ **reža** | ozka odprtina | *reža poštnega nabiralnika* □ **špranja** | dolga, ozka odprtina | *špranja pod vrati*

♦ **1. agr. izletna odprtina** □ agr. izletalnica **2. okenska odprtina**

□ knj.izroč. okenska predrtina **3. bot. prezračevalna odprtina** □ bot. lenticela **4. anat. zadnjična odprtina** □ anat. analna odprtina

PODPOMENKE **1.** nosna odprtina, ustna odprtina, ušesna odprtina, zadnjična odprtina **2.** okenska odprtina **3.** vratna odprtina **3.** izrez, prebodna odprtina, predrtina, reža

GLEJ ŠE izrez 2•2 | luknja 1 | reža | zvočnica

odprtínica -e ž | majhna odprtina | *odprtínica v steni*

□ zastar. **lukalnica**

odprťje -a s | dejanje, s katerim se kaj izroči, da v javno, splošno uporabo, navadno slovesno, po predpisih | *odprťje nove ceste* □ **otvoritev**

odpúhati -am dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 3 | odsopihati

odpúhniti -em dov. ▶ izpuhniti

odpúst -a m | dejstvo, da kdo ni več v delovnem razmerju | *preprečiti odpust delavca* □ **odpustitev** □ ekspr. **odslovitev**

GLEJ ŠE izpust • | izpustitev | odpuščanje¹

odpústek -tka m ▶ odpuščanje²

odpústen -tna -o prid. ▶ odpustljiv

odpustítev -tve ž ▶ odpust | odpuščanje²

odpustíti -ím dov.

1. koga | narediti, povzročiti, da kdo ni več v delovnem razmerju ali drugem obveznostnem razmerju | *Odpustili so več delavcev*

□ **odpustiti iz službe** □ **odpustiti z dela** □ vulg. **brcniti** □ vulg. **brcniti v rit**

□ ekspr. **napoditi iz službe** □ star. **odpraviti** □ ekspr. **odsloviti** □ ekspr. **odžagati**

□ ekspr. **postaviti čez prag** □ ekspr. **postaviti na cesto** □ ekspr. **postaviti pred vrata**

□ ekspr. **suniti na cesto** □ star. **suspendirati** □ ekspr. **treščiti na cesto** □ ekspr. **vreči na cesto** □ ekspr. **zabrisati iz službe** □ knj.izroč. **reducirati** | odpustiti zaradi zmanjšanja števila zaposlenih | □ zgod. **superarbitrirati** | v stari Avstriji odpustiti iz vojaške službe zaradi nesposobnosti |

2. komu kaj | narediti, da preneha zaradi neprimerne ravnanja, vedenja povzročeni negativni odnos do koga | *Odpustil mu je žalitev* □ **oprostiti** □ knj.izroč. **opravičiti** □ ekspr. **pozabiti**

□ star. **pregledati**

GLEJ ŠE izpustiti 2 | odsloviti

odpustljív -a -o prid. | ki se da odpustiti | *odpustljivo ravnanje* □ knj.izroč. **odpusten** ■ protip. **neodpustljív**

GLEJ ŠE opravičljiv

odpustljívi -a -o prid. ▶ neodpustljívi

odpústni -a -o prid. ▶ odpustnica

odpústnica -e ž | pisмено potrdilo o odpustitvi, odpustu | *dobiti odpústnico* □ **odpustno potrdilo**

odpústnik -a m | kdor je odpuščen iz vojske | *vojaki in odpústniki*

□ vojaški odpustnik □ odpuščenec

odpuščanje¹ -a s | delanje, povzročanje, da kdo ni več v delovnem razmerju | *preprečiti množično odpuščanje delavcev* □ **odpust**

odpuščánje² -a s | dejstvo, da preneha zaradi neprimerne ravnanja, vedenja povzročeni negativni odnos do koga | *Prosil ga je odpuščanja* □ **odpustitev** □ **oproščenje** □ zastar. **odpustek** □ star. **odpuščenje** □ ekspr. **odveza** □ star. **opravičenje** □ zastar. **pardon**¹

odpúščati -am nedov.

1. koga | delati, povzročati, da kdo ni več v delovnem razmerju | *V tovarni že odpúščajo* □ ekspr. **metati iz službe** □ ekspr. **odsavljati**

2. komu kaj | delati, da preneha zaradi neprimerne ravnanja, vedenja povzročeni negativni odnos do koga | *Odpúščal mu je vse žalitve* □ **oproščati** □ pog. **pardonirati koga** *Vedno znova ga pardonira* □ ekspr. **pozabljati**

GLEJ ŠE izpuščati 2

odpuščénc -nca m ▶ odpustnik

odpuščénje -a s ▶ odpuščanje²

odracáti -ám dov. ▶ oditi | oditi pp 1

odračúnati -am dov. ▶ odšteti 1

odrájtati -am dov. ▶ opraviti | plačati 1, 2 | poravnati 3

odrajtováti -újem nedov. ▶ plačevati 2

odrájžati -am dov. ▶ oditi | odpotovati

odrápan -a -o prid. ▶ odrgnjen | opraskan

odrápati -am dov. ▶ odrgniti 2 | opraskati

odrápati si -am si dov. ▶ odrgniti si | opraskati si

odrásel -sla -o povdk. | izraža, da je kdo telesno in duševno zrel | *biti odrasel* □ **odraščen** □ pog. **velik**

odráselek -a m ▶ mladika | poganjek

odráslí¹ -ega m | kdor je telesno in duševno polno razvit | *otroci in odrasli* □ knj.izroč. **odraščeni**¹

odráslí² -a -o prid. | ki je telesno in duševno polno razvit | *odrasli človek* □ knj.izroč. **odraščeni**² □ knj.izroč. **zreli**

GLEJ ŠE žuželka •2

odrástek -tka m ▶ mladika | parožek | poganjek

odrásti -rástem dov.

1. | postati telesno in duševno zrel | *Sin je že odrastel* □ star. **spodrasti** □ ekspr. **zlesti iz pleníc** □ ekspr. **zlesti iz povojev** □ ekspr. **zrasti**

2. s prislovnim določilom | preživeti čas rasti, zorenja | *odrasti brez staršev; odrasti na kmetih* □ star. **vzrasti** □ ekspr. **zrasti** *Kaj bi bil rad, ko zrasteš* □ zastar. **zrediti se**

GLEJ ŠE razviti se 4

odraščati -am nedov.

1. | postajati telesno in duševno zrel | *Otroci hitro odráščajo*

□ ekspr. **rasti** □ star. **spodraščati**

2. s prislovnim določilom | preživljati čas rasti, zorenja | *odraščati brez staršev; odráščati v mestu* □ **rasti** □ star. **vzraščati** □ star. **zraščati se**

GLEJ ŠE razvijati se 4

odraščen -a -o povdk. ▶ odrasel

odraščeni¹ -ega m ▶ odrasli¹

odraščeni² -a -o prid. ▶ odrasli²

odráž povdk. ▶ izraz 2 | izražati 2 | rezultat²

odrážiti se -im se dov. ▶ izraziti se

odrážati -am nedov. ▶ izražati 2 | kazati 1

odrážati se -am se nedov. | izraža, da kaj v ostrih obrisih vidno izstopa glede na podlago | *Gorski vrhovi se odrážajo na obzorju*

□ ekspr. **črtati se** □ ekspr. **izločati se** □ knj.izroč. **občrtavati se** □ knj.izroč. **oblikovati se** □ zastar. **obrisovati se** □ redk. **očrtavati se** □ knj.izroč. **očrtovati se**

□ knj.izroč. **robiti se** □ ekspr. **lisati se** | odražati se kot lisa | *Hiša se je lisala skozi temo* □ ekspr. **odbijati se** | izrazito se odražati | *Stolp se ostro odbija od neba*

PODPOMENKE beliti se 7, modriti se 7, rdečiti se 7, rumeneti 7, siveti 7, srebri se 7, škrlateti 7, temneti 7, zeleneti 7, zlatiti se 7, žareti

GLEJ ŠE izražati se | kazati se

ódrč -a m ▶ oder 1 | pograd

ódrček -čka m ▶ oder 1

odreagirati -am dov. ▶ odzvati se 2

odrěči -rěčem dov. *komu kaj* | narediti, da kdo ne postane, ni več deležen česa pozitivnega od osebkaj | *odreči komu gostoljubje*

□ odpovedati □ ekspr. odbiti

♦ odreči pokorščino □ odpovedati pokorščino

GLEJ ŠE odpovedati 2, 3 | oslabeti 3 | zavrnuti 2

odrěči se -rěčem se dov. ▶ odpovedati se 1

odrédba -e ž | odločba, ki podrobneje določa izvrševanje posameznih določb zakona, predpisa | *spremeniti odredbo*

□ ekspr. ferman □ star. naredba □ star. ordonanca

odredbodajalec -lca m pravn. | kdor daje odredbe, odloke, ukaze | *odredbodajalec za izvedbo finančnega načrta sklada*

□ pravn. naredbodajalec

odredbodájni -a -o prid. pravn. | ki daje odredbe, odloke, ukaze | *odredbodajna oblast* □ pravn. naredbodajni

odredíti¹ -ím dov. ▶ določiti 1 | predpisati 1, 2

odredíti² -ím dov. ▶ preživiti | vzgojiti

odrěja -e ž ▶ reja | vzgoja | vzreja

odrějanje -a s ▶ določanje 1

odrějati -am nedov. ▶ določati 1 | predpisovati 2

odrekán -a -o prid. ▶ blaten 2

odrékanje -a s ▶ odpovedovanje

odrekáti¹ -ám dov. ▶ osramotiti 1 | ponesnažiti | umazati

odrékati² -am nedov. *komu kaj* | delati, da kdo ni deležen česa pozitivnega od osebkaj | *odrekati voditelju pokorščino* □ odpovedovati

GLEJ ŠE odpovedovati 2

odrékati se -am se nedov. ▶ odpovedovati se 1, 2, 3

odréšeni -a -o prid. ▶ odčarani

odrešeník -a m ▶ rešitelj

odrešenje -a s ver. | kar povzroči, da postane človek prost zla in deležen vsega dobrega | *odrešenje sveta* □ ver. rešenje

GLEJ ŠE rešilen | rešitev 1

odrešénjski -a -o prid. ver. | ki je v zvezi z odrešenjem | *odrešenjski pomen velike noči* □ ver. soteriološki

odrešílen -lna -o povdk. ▶ rešilen

odrešílmi -a -o prid. | ki povzroči, da kdo postane deležen

notranjega miru, sprostivte | *odrešilne besede* □ knj.izroč. odrešni

□ knj.izroč. odrešujoči □ knj.izroč. vseodrešujoči *vseodrešujoča ljubezen*

GLEJ ŠE izhod 2♦ | rešilen | rešilni

odrešítev -tve ž ▶ rešilen

odrešíti in odrěšiti -ím dov. ▶ odčarati | rešiti 2

odrešni -a -o prid. ▶ odrešilni

odrešujóči -a -e prid. ▶ odrešilni

odrěti oděrem dov. *kaj* | odstraniti kožo z živali, navadno z ostrim predmetom | *odrěti ovco* □ dati iz kože □ knj.izroč. izkožiti

□ ekspr. sleči

GLEJ ŠE izkoristiti 2 | odrgniti 2

odrěti si oděrem si dov. ▶ odrgniti si

odrevenéli -a -o prid. ▶ negibni

odrevénelost -i ž ▶ okornost

odrevenéti -ím dov. | postati negiben, tog | *Roke so ji odrevenele* □ otrpniti □ ekspr. obmreti □ ekspr. okamneti □ knj.izroč. okoreti

□ ekspr. oledeneti □ ekspr. oleseneti □ ekspr. ostebreti □ ekspr. ostekleneti

□ ekspr. otrdeti □ knj.izroč. premreti □ ekspr. skamneti □ zastar. ukočiti se

□ knj.izroč. zamreti □ ekspr. zamrzniti □ knj.izroč. zastekleneti

□ knj.izroč. zdreveneti □ ekspr. zledeneti

GLEJ ŠE onemeti 2 | ustrašiti se

odrězati -rěžem dov.

1. *kaj* | z rezanjem odstraniti | *odrězati drevesne poganjke* □ obrezati

□ zrezati *zrezati scefrane koščke z roba hlač* □ ekspr. odstriči 7

PODPOMENKE odkositi 2 7, odstriči 7, odžeti

2. *kaj* | z rezanjem ločiti od večje količine | *odrězati več kosov*

blaga □ ekspr. odtesati *odtesati kos kruha* □ star. urezati

GLEJ ŠE odzvati 1 pp | prekiniti 3 | umolkniti | ustaviti 2

odrězati se -rěžem se dov. ▶ izkazati se | odgovoriti 1

odrězàv -áva -o prid. | ki (rad) na kratko, učinkovito odgovarja | *odrězàv fant* □ star. odsečen

odrězàvati -am nedov. ▶ odrezovati

odrězàvati se -am se nedov. ▶ odrezovati se

odrězek -zka m | odrezani drobec, kos, nastal zlasti pri izdelovanju česa | *pobirati odrězke* □ knj.izroč. odstrižek □ knj.izroč. ostrížek

GLEJ ŠE drobec pp | kupon | odsek 3♦2 | ostanek 2 | rezina 1 | talon

odrězováti -újem nedov. *kaj* | z rezanjem odstranjevati del česa | *odrězováti suhe veje* □ odrezavati

odrězováti se -újem se nedov. ekspr. | na kratko, učinkovito odgovarjati | *Zmeraj se je lakonično odrězàval* □ ekspr. odrezavati se

odrgnína -e ž

1. | poškodba na površini česa zaradi drgnjenja, podrgnjenja | *popraviti odrgnine na avtomobilu* □ knj.izroč. odrtina □ redk. ogreblina

□ knj.izroč. ogrebotina □ knj.izroč. oplaz

2. med. | poškodba kože zaradi drgnjenja, podrgnjenja | *razkužiti odrgnino* □ knj.izroč. odrtina □ med. oguljenina

GLEJ ŠE poškodba pp

odrgniti -em dov.

1. *kaj* | z drgnjenjem odstraniti | *odrgniti blato s čevljev* □ obdrgniti

□ oddrgniti □ knj.izroč. odrzati

2. *kaj* | z drgnjenjem nekoliko poškodovati | *odrgniti*

avtomobil ob ograji □ obdrgniti □ obdrsati □ odrsati □ pog. obribati

Škornji so mu obribali noge □ star. odrapati □ redk. odreti *Vrv mu je*

odrla kožo do krvi □ star. ogarati *Platnena srajca ga je ogarala po*

vratu □ ekspr. oguliti *oguliti kožo* □ star. podrapati □ ekspr. zguliti

zguliti kožo

GLEJ ŠE očistiti 1

odrgniti si -em si dov. *kaj* | z drgnjenjem nekoliko poškodovati

kaj na sebi | *odrgniti si zapestje* □ star. odrapati si □ knj.izroč. odreti si

□ star. podrapati si

odrgnjen -a -o prid. | ki kaže znake rabe, poškodovanosti

z drgnjenjem | *odrgnjen fotelj* □ obdrgnjen □ obdrsán □ odrsán

□ pog. obriban *obribana koža* □ star. odrapan □ ekspr. odrt *odrta koža*

□ star. ogaran *ogarana koža* □ star. podrapan

odrina -e ž ▶ listnjak

odrinec -nca m ▶ pograd

odriniti -em dov.

1. *kaj* | s sunkom spraviti iz neposredne bližine ali v večjo

oddaljenost od sebe | *Odrinil je knjigo, ki mu jo je ponujal*

□ knj.izroč. odpahniti □ star. odtisniti *odtisniti čoln od brega*

□ pog. pahniti od sebe □ pog. poriniti od sebe □ pog. potisniti

od sebe □ brsniti 7 □ odsuniti | močno odrinuti |

2. *kaj* | s sunkom, rinjenjem spraviti z določenega

mesta, položaja | *odrinuti vrata s hrbtom* □ poriniti □ potisniti

□ odsuniti | močno odrinuti |

GLEJ ŠE izpodrinuti 1 | oddaljiti se 1 pp 2 | oditi | odleči 2 |

odložiti 1 | odriniti se | plačati 1, 2

odrniti se -em se dov. *od česa* | s sunkom ob podlago se oddaljiti od nje| *Plavalec se odrine od stene bazena* □ šport., žarg. **odrniti**
Skakalec je pravilno odrinil □ knj.izroč. **odsuniti se**
GLEJ ŠE oddaljiti se 1 pp 2

odrinjenec -nca m ► obrobnež

odrinjenost -i ž ► marginalnost

odrišče -a s ► oder 1

odritek -tka m ► korenčnik | nezaželeni¹

odriv -a m šport. | del skoka, teka, plavanja, ko se športnik s sunkom ob podlago oddalji od nje| *prepozen odriv*
□ šport., žarg. **odgon**

PODPOMENKE enonožni odriv, sonožni odriv

odriváč -a m | kamen, ki varuje ogel hiše, da ga voz ne poškoduje| *Hiša je ostala nepoškodovana, ker je avto zadel ob odriváč* □ nar. **opestnik**

GLEJ ŠE kamen¹ • 9

odrivati -am nedov. *kaj* | s sunki, rinjenjem spravljati z določene-ga mesta, položaja| *odrivati vrata s hrbtom* □ **porivati**
GLEJ ŠE izrivati | odlašati | zapostavljati

odrivati se -am se nedov. *od česa* | s sunkom ob podlago se oddaljivati od nje| *odrivati se od tal* □ **odganjati se**

ódrnik -a m | močnejši lesen drog za pokončno oporo pri zidarskih odrih| *Odrniki so ležali po tleh* □ **jambornik**
□ **lantena**

odrobíti in odróbiti -im dov. *kaj* | odstraniti rob| *Odrobila je obleko* □ **odparati rob česa**

odročén -čna -o prid. | ki je, se nahaja daleč od prometnih poti| *To so odročni kraji* □ zastar. **odlegel** □ ekspr. **zabit** □ ekspr. **zaplankan**

odrodíti -ím dov. ► odtujiti •

odrodíti se -ím se dov. ► odtujiti se 1 •

odrómati -am dov. | oditi k romarski cerkvi| *odromati na Brezje*
□ ver. **poromati**

GLEJ ŠE oditi | odpotovati

odropotáti -ám dov. ► oddaljiti se 1 pp 3

odrsán -a -o prid. ► odrgnjen

odrsati -am dov. ► odrgniti 2

ódrski -a -o prid. ► gledališki 1 | oder 2 • 2 | osvetljenost • | trema • 2 | uprizoritev 1

ódrsko prisl. ► gledališko

odrt -a -o prid. ► odrgnjen

odrtíja -e ž ► oderuštvó

odrtína -e ž ► odrgnina 1, 2 | praska

odrtník -a m ► oderuh

odrzati -am dov. *kaj* gozd. | odstraniti lubje in ličje z debla, ko ni muževno| *odrzati posekano smreko* □ gozd. **zdrzati**

GLEJ ŠE obeliti¹ 2 | odrgniti 1

odsánjati -am dov. ► nasanjati

odséčen -čna -o prid. ► odrezav | zoprn 4

odséči -séčem dov. ► odkositi²

odsédati se -am se nedov. ► napredovati 1

odsédéti -ím dov. ► presedeti | prestati • | zapor 2 •

odsegamál prisl. ► odtlej

odsek -éka m

1. |krajevno omejeni del prometne poti| *graditi odsek avtomobilske ceste* □ knj.izroč. **sekcija**

2. |notranja organizacijska enota uprave, ustanove, društva, ki opravlja določeno dejavnost v okviru celote| *igralski odsek dramskega društva* □ knj.izroč. **sekcija**

3. geom. |del črte, ploskve ali telesa| *izračunati odsek*

□ geom. **segment**

♦ 1. geom. **krogelni odsek** □ geom. krogelni segment 2. geom. **osni odsek**
□ odrezek na osi

PODPOMENKE krogelni odsek 7, osni odsek 7

4. |odstranitev s sekanjem| *odsek zeljne glave* □ **odsekanje**

GLEJ ŠE predel

odsékanje -a s ► odsek 4

odsékati -am dov. ► odgovoriti 1 | odstraniti pp | odvzeti 1 pp | prekiniti 3 | umolkiniti | ustaviti 2

odsekávati -am nedov. ► obsekavati • | odstranjevati pp | sekati 3

odselítev -tve ž ► izselitev

odselíti -sélím dov. ► izseliti

odselíti se -sélím se dov. |zapustiti svoje bivališče| *Po moževi smrti se je odselila* □ knj.izroč. **izseliti se** □ ekspr. **oditi (drugam)**

odseljevánje -a s |dogajanje, pri katerem ljudje zapuščajo svoja bivališča| *odseljevanje v tujino* □ ekspr. **odhajanje**

GLEJ ŠE izseljevanje

odseljeváti -újem nedov. ► izseljevati

odseljeváti se -újem se nedov. |zapuščati svoje bivališče| *Po potresu so se vaščani začeli množično odseljevati* □ knj.izroč. **izseljevati se** □ ekspr. **odhajati (drugam)** □ ekspr. **odtekati** *S teh področij odteka veliko delovne sile*

odsésáti -ám dov. ► odstraniti pp

odsésávati -am nedov. ► odstranjevati pp

odsèv -éva m

1. |kar je vidno, se kaže na površini česa v zmanjšani svetlobni moči| *odsev luči na vodi* □ **odsevanje** □ knj.izroč. **odblisk** □ knj.izroč. **odsvit** □ knj.izroč. **refleks** □ **odblesk** 7

2. |kar kaže razpoloženje, čustva| *Na njenem obrazu je viden odsev močnih čustev* □ knj.izroč. **odsvit** □ knj.izroč. **refleks**

GLEJ ŠE izražati 2 | sij | sled³ 2 | svetloba 1

odséválni -a -o prid. ► kazen¹ • 2

odsévanje -a s ► odsev 1

odsévati -am nedov.

1. |biti viden, kazati se na površini česa v zmanjšani svetlobni moči| *Sončna svetloba odseva v rosi* □ **odbijati se** □ **odsevati se**

□ knj.izroč. **odsvitati** □ knj.izroč. **reflektirati** □ knj.izroč. **zrcaliti se** *Zvezde se zrcalijo na gladini jezera*

2. |svetlo se odražati, kazati| *Breze odsevajo iz zelenja*

□ pesn. **odsvitati** □ ekspr. **svetiti se**¹

GLEJ ŠE izražati 2 | svetiti se¹

odsévati se -am se nedov. ► odsevati 1

odsévník -a m ► odbojnik • | žaromet

odsíhdôb prisl. ► odslej | odtlej

odsíhmál prisl. ► odslej | odtlej

odsíjáti -síjem dov. ► zaiti 1

od síle¹ prisl. zv. ► zelo 2

od síle² prisl. zv. ► veliko²

odskákati in odskakáti -skáčem dov. ► oddaljiti se 1 pp 2 | oditi pp 1

odskakljáti -ám dov. ► oditi | oditi pp 1

odskakováti -újem nedov. ► odbijati se

odskóbljati -am dov. *kaj* | s skobljanjem odstraniti| *Poškodbe na lesu odskobljamo* □ **poskobljati**

odskočíšče -a s ► izhodišče²

odskočiti -skóčím dov. |zaradi sunka za hip se oddaljiti od podlage| *Udaril je s pestjo po mizi, da so kozarci odskočili*
□ ekspr. **poskočiti**

GLEJ ŠE izskočiti | odbiti se | oddaljiti se 3

odskóčni -a -o prid. ► izhodišče² | miza • 4

odskóčnica -e ž ► izhodišče²

odslávljati -am nedov. ► odpuščati 1 | zavračati 3

odslej čas. prisl. zaim. | izraža, da kaj traja od časa, trenutka govorjenja dalje | *Odslej bo sam skrbel za to* □ od sedaj □ od zdaj
 □ knj.izroč. nadalje¹ □ knj.izroč. od danes dalje □ ekspr. od danes naprej
 □ star. odsihdob □ star. odsihmal □ star. posihdob □ star. posihmal
 □ knj.izroč. poslej
GLEJ ŠE odtlej | v prihodnje

odslikáva -e ž ► izraz 2

odslikávati -am nedov. ► izražati 1, 2

odsloniti -slónim dov. ► odmakniti 1

odslóvitev -tve ž ► odpust

odslóviti -im dov. koga | z besedami, kretnjo sporočiti komu, naj odide | *odslóviti spremljevalca* □ odpustiti □ knj.izroč. izkomplimentirati | vljudno odsloviti |
GLEJ ŠE odpustiti 1 | zavrtniti 2

odslóvljèn -èna -o povdk. ► zavrtnjen

odslúžen -a -o prid. ► dotrajan | dotrajan ♦

odslúženje -a s | v kmečkem okolju dejstvo, da kdo z delom nadomesti dolžno plačilo za kaj | *odslúženje dolga* □ *odslúžitev*

odslúžitev -tve ž ► odslúženje

odslúžiti in odslúžiti -im dov. ► dotrajati | prestaty ♦

odsmejáti se -smějem se dov. ekspr. | prenehati se smejati |
Smejál se je in smejál, a se je nazadnje le odsmejál
 □ knj.izroč. izsmejati se
GLEJ ŠE Oditi pp 2

odsmúčati -am dov. ► oddaljiti se 1 pp 2

odsódiiti in odsódiiti -im dov. ► razsoditi

odsónčje -a s ► afelij

odsopihati -am dov. | sopihajoč oditi | *odsopihati s težkim nahrbtnikom* □ ekspr. odpuhati

odsópsti -sópem dov. ► oditi pp 2

odsópsti se -sópem se dov. | prenehati sopsti | *Tekel je, da se še dolgo ni mogel odsópsti* □ knj.izroč. izsópsti se

odsóten -tna -o prid. | ki izraža, da osebek z mislimi ne spremlja dogajanja okrog sebe | *odsóten pogled* □ *neprisóten*
 □ ekspr. odmaknjen □ knj.izroč. razmišljen □ ekspr. zamišljen
 ♦ postati duševno odsóten □ nar. zapozabiti se □ star. zazabiti se
GLEJ ŠE izostajati | izostati

odsótni -a -o prid. | ki ni v določenem času na določenem mestu | *zapisati imena odsótnih učencev* □ *nenavzóči*
 □ knj.izroč. neprisótni ■ protip. prisótni²
GLEJ ŠE prisótni²

odsótno nač. prisl. | izraža, da kdo z mislimi ne spremlja dogajanja okrog sebe | *odsótno gledati* □ knj.izroč. razmišljeno
 □ ekspr. zamišljeno

odsótnost -i ž | dejstvo, da kdo ob določenem času ni na določenem mestu | *odsótnost večine članov društva* □ *nenavzóčnost*
 □ neprisótnost ■ protip. prisótnost
 ♦ duševna odsótnost □ knj.izroč. razmišljenost
GLEJ ŠE izostanek | prisótnost

odspájkati -am dov. ► odstraniti pp

odspáti -spím dov. ► prespati

odspód prisl. ► doli | spodaj 1, 2, 3

odspódaj prisl. ► doli | spodaj 1, 2, 3

odspréd prisl. ► spredaj

odsprédaj prisl. ► spredaj

od sprédaj nač. prisl. zv. | izraža, da je dejanje usmerjeno na kaj tako, da naravnost zadeva sprednjo stran | *ogledati si novi avtomobilski model od sprédaj, od zadaj in s strani* □ *s sprédnje strani*
 □ knj.izroč. en face fotografirati koga en face

od srcá prisl. zv. ► hvala²

odsórkati -am dov. ► odpiti

odsórkati se -am se dov. ► odteči

odsórkávati se -am se nedov. ► odtekati

odstávek -vka m ► odlomek

odstavítev -tve ž | dejstvo, da je komu onemogočeno, da bi še dalje opravljal pomembnejšo javno funkcijo ali službo | *odstavítev direktorja* □ publ. likvidacija □ publ. likvidiranje □ evfem. odstranitev

odstáviti -im dov. koga | narediti, povzročiti, da kdo preneha opravljati pomembnejšo javno funkcijo ali službo | *odstaviti direktorja* □ publ. odstopiti □ evfem. odstraniti □ ekspr. odžagati
 □ ekspr. strmoglaviti strmoglaviti vlado
GLEJ ŠE oddojiti

odstávljati -am nedov. koga | delati, povzročati, da kdo preneha opravljati pomembnejšo javno funkcijo ali službo | *imeti pravico odstávljati vodilne delavce* □ ekspr. strmoglavljati strmoglavljati vlado □ ekspr. žagati

odstírati -am nedov. ► odgrinjati

odstírati se -am se nedov. ► odgrinjati se

odstòp -ópa m

- | dejstvo, da se prepusti drugemu, da dobi, kar kdo ima, mu pripada | *odstop pravice* □ *odstopitev* □ knj.izroč. odstopok
- | odpoved opravljanja pomembnejše javne funkcije ali službe | *odstop predsednika* □ *odstopitev* □ knj.izroč. demisija □ publ. ostavka □ knj.izroč. resignacija

- 1. med. odstop mrežnice □ med. ablacija □ med. odstop retine
- 2. pravn. odstop (terjatve) □ pravn. cesija

GLEJ ŠE abdikacija | pogodba ♦ 16

odstópati -am nedov.

- | odpovedovati se opravljanju pomembnejše javne funkcije ali službe | *Člani vlade so začeli odstópati* □ knj.izroč. abdicirati □ knj.izroč. demisionirati □ knj.izroč. resignirati
- od česa | prenehavati vztrajati pri čem, upoštevati kaj | *odstópati od svojih načel* □ ekspr. oddaljevati se □ ekspr. odmikati se □ ekspr. odtrgovati se □ zastar. ustopati □ knj.izroč. zastranjevati *Govorec je pogosto zastranjeval v razpravi*
- komu kaj | delati, da dobi drugi, kar kdo ima, mu pripada | *odstópati komu svoje pravice* □ pravn. cedirati kaj cedirati terjatve □ zastar. ustopati

odstópek -pka m ► odstop 1

odstópícati -am dov. ► oditi | oditi pp 1

odstópítev -tve ž ► odstop 1, 2

odstópiti in odstópiti -im dov.

- | odpovedati se opravljanju pomembnejše javne funkcije ali službe | *Minister je odstópil* □ publ. dati odstop □ publ. dati ostavko □ pog. demisionirati □ publ. podati odstop □ publ. podati ostavko □ knj.izroč. resignirati □ evfem. umakniti se *Ker se ni hotel umakniti, so ga odstávili*
- od česa | prenehati vztrajati pri čem, upoštevati kaj | *odstópiti od svojih načel* □ ekspr. odtrgati se od česa □ zastar. ustopiti od česa
- komu kaj | narediti, da dobi drugi, kar osebek ima, mu pripada | *odstópiti komu svoje pravice* □ pravn. cedirati kaj cedirati terjatev □ zastar. ustopiti

- pravn. odstopiti od tožbe □ pog. odnehati od tožbe

GLEJ ŠE abdicirati | odpovedati se 3 | odstáviti | posoditi

odstópni -a -o prid. ► izjava ♦ 2 | pogodba ♦ 16

odstópnicá -e ž ► umičnica

odstópnik -a m

- pravn. odstopnik terjatve □ pravn. cedent

odstópnína -e ž pravn. | znesek, ki se plača za odstop od pogodbe | *določiti odstópnino* □ pravn. skesnina

odstótek -tka m |del na sto enakih delov razdeljene celote| *Snov ima enajst odstotkov primesi* □ **procent**

♦ kem. **volumenski odstotek** □ kem. volumski odstotek

odstótni -a -o prid. |ki je v zvezi z odstotkom| *podatki o odstotnem deležu posameznih dežel v izvozu* □ **procentni**
GLEJ ŠE račun¹ 1♦

od strani prisl. zv. ► posredno |v profilu

odstranitev -tve ž ► odstavitev

odstraniti in odstrániti -im dov. *kaj* |narediti, da kaj preneha biti na določenem mestu| *odstraniti cvetlične lonce s terase* □ knj.izroč. *evakuirati evakuirati gnoj* □ knj.izroč. **odpraviti odpraviti škodljive snovi** □ pog. **pobirati kaj s česa s čopičem pobirati odvečno barvo** □ pog. **posneti kaj s česa posneti plast ometa z zidu** □ ekspr. **zradirati Rudnika ni mogoče kar zradirati**
PODPOMENKE odbriti, odbrusiti¹, odcepiti, oddrobiti, odfrcniti, odgrabiti, odgrebsti, odkidati, odklati, odklesati, odklestiti⁷, odkopati, odliti⁷, odlomiti⁷, odnesti, odorati, odpihati⁷, odpihniti⁷, odpiliti, odplakniti, odplaviti⁷, odpljuskniti⁷, odpoljubiti, odpraskati, odprhniti, odrezati⁷, odrgniti⁷, odsekati, odsesati, odskobljati⁷, odspajkati, odstreliti, odstružiti⁷, odsuti, odščipniti⁷, odtesati, odtolči, odtopiti, odtrgati, odžagati, odžgati, skopati², strgati¹
GLEJ ŠE odpraviti |odstaviti

odstraniti se in odstrániti se -im se dov. ► oditi |oditi pp 3 |umakniti se 3

odstránjati -am nedov. ► odstranjevati

odstránjen -a -o povdk. ► odpravljen

odstranjevati -újem nedov. *kaj* |delati, da kaj preneha biti na določenem mestu| *odstranjevati kamenje s poti* □ knj.izroč. **odstranjati** □ nar. **ogibati ogibati gnoj izpod krav** □ knj.izroč. **posnemati kaj s česa posnemati plast barve s stene**

PODPOMENKE odcepljati, odgrebati, odkopavati, odlamljati⁷, odlivati⁷, odnašati, odpihovati⁷, odplakovati, odplavljati⁷, odpoljubljati, odrezovati⁷, odsekavati, odsesavati, odstreljevati, odščipavati, odtrgovati⁷

GLEJ ŠE odpravljati

odstrél -a m lov. |ustrelitev divjadi zlasti zaradi uravnavanja števila| *odstrel medvedov* □ **odstrelitev**

GLEJ ŠE odstrelitev

odstrelítev -tve ž |odstranitev dela česa s strelji, razstreljevanjem| *odstrelitev skal* □ **odstrel**

GLEJ ŠE odstrel

odstrelíti -ím dov. *kaj* lov. |ustreliti, ubiti divjad zlasti zaradi uravnavanja števila| *odstreliti nekaj medvedov* □ lov., žarg. **vzeti na muho**

GLEJ ŠE izstreliti |odstraniti pp

odstreljevati -újem nedov. ► odstranjevati pp

odstréti -strém dov. ► odgrniti

odstríči -strížem dov. *kaj* |odrezati s škarjami| *odstríči predolge nitke* □ ekspr. **ostríči** □ ekspr. **postríči**

GLEJ ŠE odvzeti 1 pp

odstrížek -žka m ► odrezek

odstrúžiti -im dov. *kaj* |odstraniti s struženjem| *odstrúžiti robove* □ **ostružiti**

od stúda prisl. zv. ► od gnusa

odsún -a m ► odsunek

odsúnek -nka m |močen sunek, s katerim kdo spravi kaj iz neposredne bližine ali v večjo oddaljenost od sebe| *nagel odsunek stola* □ **odsun**

odsúniti -em dov. ► odriniti 1, 2 |potisniti

odsúniti se -em se dov. ► odriniti se

odsúnjen -a -o prid. ► odprt

odsúti -sújem dov. ► odstraniti pp

odsvetováti -újem dov. *komu kaj* |dati nasvet, naj kdo česa ne stori, dela| *Odsvetovali so ji to poroko* □ zastar. **odgovoriti**

odsvít -a m ► izraz 2 |izražati 2 | odsev 1, 2 | sij | svetloba 1

odsvítati -am nedov. ► izražati 2 |kazati 1 |kazati se | odsevati 1, 2

odsvítati se -am se nedov. ► videti 2

odsvojítev -tve ž pravn. |prenos (lastninske) pravice na drugo osebo| *odsvojítev nepremičnine* □ pravn. **odtujítev**

odsvojíti -ím dov. *kaj* pravn. |prenesti (lastninsko) pravico na drugo osebo| *odsvojíti premoženje* □ pravn. **odtujíti**

odsvojíti se -ím se dov. ► odtujiti se 2

odšantáti -ám dov. ► odšepati

odšávsniti -em dov. ► odtrgati pp

odščéniti -ščénem nedov. ► odščipniti

odščípávati -am nedov. ► odstranjevati pp

odščípniti -em dov. *kaj* |odstraniti s ščipanjem| *odščípniti poganjek* □ knj.izroč. **odščéniti**

GLEJ ŠE odlomiti 2 |odtegniti 3 |znižati 2

odšépati -am dov. |šepajoč oditi| *odšepati iz sobe* □ ekspr. **odkrevljati** □ ekspr. **odšantati**

odšíbati -am dov. ► odhiteti

odškóditi -im dov. ► odškodovati

odškodnína -e ž

• vojna odškodnina □ kontribucije □ reparacije □ reparacijske dajatve □ vojna kontribucija

GLEJ ŠE honorar |pravica 7

odškódovati -újem dov. *koga* |(delno) povrniti škodo, izgubo| *odškodovati koga za izgubljene dohodke* □ zastar. **odškoditi**

GLEJ ŠE oddolžiti se

odškρίpati -am dov. ► oddaljiti se 1 pp 3

odškřniti -em dov. *kaj* |nekoliko odpreti| *Odškřnil je vrata in pogledal v sobo* □ nar. **odtrzniti** □ nar. **otrzniti**

GLEJ ŠE odlomiti 2 |zmanjšati

odškřnjen -a -o prid. ► odprt

odšli -à -ò prid. |ki ga ni več na določenem mestu| *odšli gost* □ zastar. **odišli**

odštéti -štéjem dov.

1. *kaj* |zmanjšati vsoto za določeni znesek| *odšteti stroške od vsote* □ **odbiti** □ **odračunati** □ pog. **odpisati**

2. *komu kaj* |dati, izročiti (s štetjem) določeno vsoto denarja| *Odštel mi je deset tisoč* □ pog. **našteti**

GLEJ ŠE izplačati 3 |izvzeti |odvzeti 1 pp |plačati 1, 2

odštéti jih -štéjem jih dov. ► natepsti

odštévalni -a -o prid. ► postopek 3

odštévanec -nca m mat. |število, ki se odšteva| *zapisati odštévanec pod zmanjševanec* □ mat. **subtrahend**

odštévanje -a s mat. |računska operacija, pri kateri se eno število zmanjša za drugo| *odštévanje celih števil* □ mat. **subtrakcija**

odštévati -am nedov. ► plačevati 1

odštévek -vka m ► odbitek 1 |odtegljaj

odštorkljáti -ám dov. ► oditi |oditi pp 1 |oditi pp 2

odšuméti -ím dov. ► oddaljiti se 1 pp 3 |oditi pp 2

odšvedráti -ám dov. ► oditi |oditi pp 1

od tačas prisl. zv. ► odtlej

odtájati -am dov. ► otajati

odtájati se -am se dov. ► otajati se

odtajévánje -a s |proces, pri katerem voda v kaki snovi

preneha biti led| *počasno odtajevanje rib* □ **odmrzovanje** □ **tajanje**

odtajéváti -újem nedov. *kaj* |delati, da voda v kaki snovi preneha

biti led| *počasi odtajevati ribe* □ **odmrzovati** □ **odtaljevati** □ **tajati**

odtákati -am nedov. ► iztakati |odlivati

od takrát prisl. zv. ► odtlej

odtalíti -ím dov. ► otajati

odtalíti se -ím se dov. ► otajati se

odtaljeváti -újem nedov. ► odtajevati

od tàm mestov. prostor. prisl. zv. |izraža položaj, kraj, prostor, od koder kaj poteka, se nahaja, dogaja| *Od tam se je videlo morje*

□ star. **od ondi** □ star. **od ondod** □ star. **od onod**

odtávati -am dov. ► oditi pp 1

odtečeni -a -o prid. ► odtekli

odteči -têčem dov. |tekoč se odstraniti s površine, iz snovi| *Voda, ki je zalila dolino ob nevihti, še ni odtekla* □ **odteči se** □ knj.izroč. **odliti se** □ knj.izroč. **uteči** □ knj.izroč. **uteči se** □ **izcediti se** □ **izcurljati** □ **odcediti se** □ **odpljuskniti** |s pljuskom odteči| *Morje je pljusknilo na obalo in spet odpljusknilo* □ **skapljati** □ ekspr. **odsrkati se** |odteči slišno, s srkanju podobnimi glasovi|

GLEJ ŠE odhiteti

odteči se -têčem se dov. ► odteči

od tedaj prisl. zv. ► odtlej

odtegljáj -a m |znesek, za katerega se zmanjša izplačilo|

določiti odtegljaj □ knj.izroč. **odštevek** □ knj.izroč. **utržek**

odtegnítev -tve ž ► kriza 2•

odtegníti in **odtégniti** -em dov.

1. *koga od česa* |narediti, povzročiti, da kdo ni več skupaj s kom| *Služba ga je za dolgo odtegnila od družine*

□ ekspr. **odtrgati**

2. *koga čemu* |narediti, povzročiti, da kdo ni več pod vplivom česa| *odtegniti fanta slabi družbi* □ ekspr. **iztrgati**

□ ekspr. **odtrgati**

3. *komu kaj* |zmanjšati izplačilo za določeni znesek| *Vsak mesec mu odtegnejo večjo vsoto* □ ekspr. **odščipniti** □ pog. **odtrgati**

□ pog. **utrgati**

GLEJ ŠE odvrniti 2, 3 |zmanjšati

odtegníti se in **odtégniti se** -em se dov. *čemu* knj.izroč. |izraža, da kdo naredi, povzroči, da ni več skupaj s kom| *Zadnje čase se je popolnoma odtegnil družbi* □ ekspr. **odtrgati se od česa**

GLEJ ŠE izogniti se 2 |oditi |odvrniti se | umakniti se 3

odtegnítveni -a -o prid. ► kriza 2•

odtegoválka -e ž ► odmikalka

odtegovánje -a s ► odvrčanje

odtegováti -újem nedov.

1. *komu kaj* |s hitrimi gibi delati, da kdo česa ne more več držati, se česa ne more več dotikati| *odtegovati komu roko* □ star. **odtezati**

2. *komu kaj* |zmanjševati izplačilo za določeni znesek| *odtegovati komu sto evrov od osebnih dohodkov* □ **odtrgovati** □ **trgati** □ **utrgovati**

□ **utrgovati**

GLEJ ŠE odvrčati 2, 3

odtegováti se -újem se nedov. ► izogibati se 2 |odvrčati se

odtehmál prisl. ► odtlej

odtéhtan -a -o prid. ► pameten

odtéhtati -am dov. *kaj* |biti enako, več vreden kot kaj drugega|

Pri tem pisatelju včasih beseda odtehta cel stavek □ pog. **pretehtati**

GLEJ ŠE odleči 2 |odvzeti 1 pp |zaleči¹

odtekálka -e ž zool. |odprtina za odtekanje (izrabljene) vode zlasti pri školjkah| *dotekalka in odtekalka* □ zool. **izmetalka**

odtékanje -a s ► odtok 1, 2

odtékati -am nedov. |tekoč se odstranjevati s površine, iz snovi|

Voda, ki je zalila dolino ob nevihti, le počasi odteka □ **odtekati se**

□ ekspr. **odlivati se** □ pog. **stekati se** □ knj.izroč. **utekati** □ ekspr. **odcejati se** □

knj.izroč. **odsrkavati se** |s srkom, slišno odtekati|

GLEJ ŠE iztekati |minevati 1, 2 |odseljevati se

odtékati se -am se nedov. |zaradi odtekanja tekočine postajati manj prepojen z njo| *Obešeno perilo se odteka* □ **ocejati se** |počasi se odtekati|

GLEJ ŠE odtekati

odtékli -a -o prid. v zvezi s tekočino |ki je odtekel| *odtekla voda*

□ **odtečeni**

odtének -nka m

1. |vsaka od različnih barv iste barvne osnove| *dobro ločiti*

odtenke □ **niansa** □ zastar. **osena** □ star. **spremena** □ knj.izroč. **tančina**

2. |vsak od različnih čutno zaznavnih pojavov iste vrste|

odtenki svetlobe; odtenki vonja □ **niansa** □ knj.izroč. **tančina**

odtesáti -têšem dov. ► odklestiti |odrezati 2 | odstraniti pp

odteščáti se -ám se dov. star. |kaj malega pojesti| *Odteščali se*

bomo v gostilni □ zastar. **omrsiti se** □ star. **oteščati se**

GLEJ ŠE najesti se |opraviti•3

odtézati -am nedov. ► odtegovati 1 |odvrčati 3

odtézati se -am se nedov. ► izogibati se 2 |odvrčati se

odtihotápiti -im dov. ► odnesti 1

odtihotápiti se -im se dov. ► oditi pp 3

odtiráti -am dov. ► odgnati 1

odtis -a m |podoba predmeta, ki nastane z njegovim priti-

snjenjem v kaj, na kaj| *odtisi stopal v pesku* □ **vtis** □ knj.izroč. **odtisk**

□ star. **vtisk**

• 1. tisk. krtačni odtis □ tisk. korekturni odtis 2. zal. posebni odtis

□ zal. separat □ zal. separatni odtis

odtisk -a m ► odtis

odtiskávanje -a s ► tiskanje

odtiskávati -am nedov. ► tiskati

odtiskovánje -a s ► tiskanje

odtiskováti -újem nedov. ► tiskati |vtiskovati 2

odtísniti -em dov. *kaj* |s pritisnjenjem povzročiti, da se naredi

podoba predmeta v čem, na čem| *odtisniti stopalo v sneg* □ **vtisniti**

GLEJ ŠE odriniti 1

odtísoček -čka m ► promile

odtístihdòb prisl. ► odtlej

odtístihmál prisl. ► odtlej

odtléj čas. prisl. zaim. |izraža, da kaj traja od časa, trenutka v

preteklosti, kot ga določa sobesedilo| *Pred nekaj leti je odšel v*

tujino in se odtlej ni več vrnil □ **od takrat** □ **od tedaj** □ zastar. **odsegamal**

□ star. **odsihdob** □ star. **odsihmal** □ pog. **odslej** □ star. **od tačas** □ star. **odtehaml**

□ star. **odtistihdob** □ star. **odtistihmal** □ star. **po sedaj** *Po sedaj je bil še bolj*

tih □ star. **posihdob** □ star. **posihmal** □ knj.izroč. **poslej**

odtòč -óča m ► odtok 1

odtočíti -tóčim dov. ► odliti |opraviti•3

odtòčni -a -o prid. ► cev•3 |cev•4 |jarek¹ 1•3 |kanal 1•1 |

odcedni 2

odtòčnica -e ž ► cev•3

odtòčnik -a m ► jarek¹ 1•3

od tód mestov. prostor. prisl. zv. |izraža krajevno mejo v bližini

govorečega, od katere poteka dejanje, stanje| *Od tod do mesta je*

uro hoda □ zastar. **od todí** □ pog. **od tu** □ pog. **od tukaj**

od tódí prisl. zv. ► od tod

odtòk -óka m

1. |odstranjevanje česa tekočega s površine, iz snovi| *preprečiti*

odtok vode □ **odtekanje** □ knj.izroč. **odliv** □ knj.izroč. **odtoč** □ zastar. **utok**

2. |odhod zlasti ljudi, denarja drugam| *odtok denarja; velik*

odtok prebivalstva v industrijo □ publ. **odliv** □ ekspr. **odtekanje**

GLEJ ŠE cev•3

odtòlči -tòlčem dov. ► odstraniti pp

odtopíti -ím dov. ► odstraniti pp

odtopotáti -ám dov. ▶ ođiti pp 2

odtrgati -am dov. kaj |s trganjem ločiti od večje količine| *odtrgati kos papirja* □ knj.izroč. **oddrobiti** |rahlo odtrgati| *oddrobiti košček kruha*

PODPOMENKE odmiliti, odšavsniti

GLEJ ŠE odstraniti pp | odtegniti 1, 2, 3 | odvrniti 2, 3 | odzvati 1 pp

odtrgati se -am se dov. ▶ oddaljiti se 1 | ođiti | odstopiti 2 | odtegniti se | odvrniti se | strgati se

odtrgávati -am nedov. ▶ odtrgovati

odtrgováti -újem nedov. kaj |s trganjem odstranjevati| *odtrgovati liste* □ **odtrgovati**

GLEJ ŠE obirati 1 | odtegovati 2 | odvrčati 2

odtrgováti se -újem se nedov. ▶ oddaljevati se 1 | odstopati 2

odtrzniti -em dov. ▶ odškrniti

odtržek -žka m ▶ drobec pp

od tú prisl. zv. ▶ od tod

odtujíenje -a s ▶ odtujitev

odtujíenost -i ž |dejstvo, da je kdo tak, da drugih ne more razumeti, noče sprejeti| *Skrbela jih je fantova odtujenost domačim* □ ekspr. **oddaljenost** *medsebojna oddaljenost otrok in staršev*

GLEJ ŠE alieniranost

odtujíevalni -a -o prid. ▶ alienacijski

odtujíevanje -a s ▶ alienacija

odtujíeváti -újem nedov. koga komu |delati, povzročati, da kdo postaja za koga manj dostopen, manj razumljiv| *odtujíevati sina očetu* □ knj.izroč. **tujiti**

GLEJ ŠE odvrčati 3

odtujíeváti se -újem se nedov. komu |izraža, da kdo postaja tak, da drugih ne more razumeti, noče sprejeti| *odtujíevati se domačim* □ knj.izroč. **tujiti se**

odtujítev -tve ž |dejstvo, da kdo postane tak, da drugih ne more razumeti, noče sprejeti| *iskati vzroke za otrokovo odtujitev družini* □ knj.izroč. **odtujíenje**

GLEJ ŠE odsvojitve

odtujíti -ím dov. koga komu |narediti, povzročiti, da kdo postane za koga manj dostopen, manj razumljiv| *Novo delovno okolje ga je odtujilo nekdanjim prijateljem* □ knj.izroč. **alienirati** □ knj.izroč. **otujiti**

• (narodnostno) odtujiti □ knj.izroč. odnaroditi □ knj.izroč. odroditi

GLEJ ŠE odsvojitve

odtujíti se -ím se dov.

1. komu |izraža, da kdo postane tak, da drugih ne more razumeti, noče sprejeti| *odtujíti se prijateljem* □ ekspr. **oddaljiti se od koga** □ knj.izroč. **otujiti se**

♦ (narodnostno) se odtujiti □ knj.izroč. iznaroditi se □ knj.izroč. odroditi se

2. filoz. |izgubiti svoje bistvo| *V takih razmerah se človek odtuji*

□ filoz. **alienirati** □ filoz. **alienirati se** □ knj.izroč. **odsvojitve se**

od túkaj prisl. zv. ▶ od tod

odučiti -ím dov. ▶ odvaditi

odučiti se -ím se dov. ▶ odvaditi se

odúhati -am dov. ▶ ovohati | zavohati

oduhávati -am nedov. ▶ ovohavati

oduhóviti -ím dov. kaj knj.izroč. |dati čemu značilnosti živega, človeškega| *oduhoviti pravlično bitje* □ knj.izroč. **oduševiti**

oduhóvljen -a -o prid. ▶ poduhovljen

odúren -rna -o prid. ▶ neprijazen | zoprn 2

odúrnež -a m ▶ zoprnež

odušéviti -ím dov. ▶ navdušiti | oduhoviti

odušéviti se -ím se dov. ▶ navdušiti se

odušévljati -am nedov. ▶ navduševati

odušévljen -a -o prid. ▶ navdušen¹ 3

odušévljenje -a s ▶ navdušenje 1

odušévljenost -i ž ▶ navdušenost | navdušenje 2

odváda -e ž ▶ odvajanje²

odváditi -ím dov. koga česa |povzročiti, da kdo ne dela več tega, kar mu je postalo potreba, navada| *odváditi otroka sesati palec* □ knj.izroč. **odučiti**

odváditi se -ím se dov. česa |zaradi daljšega časovnega presledka od uporabe česa, stika s čim občutiti to kot nenavadno| *Take hrane se je že odvadil* □ ekspr. **dati slovo** *čemu dati slovo kajenju*

□ knj.izroč. **odučiti se** *V mestu se je marsičesa naučil in odučil*

♦ **odvaditi se kaditi** □ pog. nehati kaditi □ efem. opustiti kajenje

□ pog. prenehati kaditi

odvájalni -a -o prid. ▶ jarek¹ 1•3 | olje•7 | sredstvo•16

odvájalo -a s ▶ sredstvo•16

odvájanje¹ -a s ▶ iztrebljanje | odvod 1

odvájanje² -a s |prizadevanje, da kdo ne bi več delal tega, kar mu je postalo potreba, navada| *odvajanje od kajenja* □ star. **odvada**

odvájati -am nedov.

1. kaj |povzročati odhajanje zlasti plina ali tekočine od česa| *Reka odvaja vodo iz severnih delov pokrajine v jezero*

□ geogr. **odmakati**

2. kaj mat. |iskati iz dane funkcije novo funkcijo, ki pove, kako se prva spreminja| *odvajati vsoto dveh funkcij* □ mat. **derivirati**

□ mat. **diferencirati**

GLEJ ŠE voditi 1

odvalíti se -ím se dov. ▶ ođiti pp 1

odvárek -rka m ▶ poparek

odvážanje -a s |spravljanje česa z vožnjo z določenega mesta| *odvažanje hlodov* □ **odvoz** ■ protip. **dovažanje**

GLEJ ŠE dovažanje

odvážati -am nedov. kaj |z vozilom, prevoznim sredstvom spravljati z določenega mesta| *Iz luke blago sproti odvažajo* □ **odpeljavati** ■ protip. **dovažati**

GLEJ ŠE dovažati

odvážen -žna -o prid. ▶ odločen¹ 1 | pogumen | pomemben

odvážno prisl. ▶ odločno | pogumno

odvážnost -i ž ▶ odločnost | pomembnost

odvéč povdk. ▶ napačno² | nepotreben | nepotreben • | nezaželen²

odvéček -čka m ▶ presežek

odvéčen -čna -o prid. ▶ brezkoristen

odvéčérjati -am dov. ▶ povečerjati

odvéčni -a -o prid. |ki presega potrebno količino, mero, stopnjo| *odvečna toplota* □ knj.izroč. **balastni** □ star. **odvišni** □ publ. **suficitarni** *suficitarni material* □ publ. **suficitni** *suficitne surovine*

GLEJ ŠE nenujni | nepotrebni | shujšati

odvesláti -ám dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 2

odvésti -vêdem dov. kaj mat. |poiskati iz dane funkcije novo funkcijo, ki pove, kako se prva spreminja| *odvesti funkcijo*

□ mat. **derivirati** □ mat. **diferencirati**

GLEJ ŠE odpeljati 2

odvétница -e ž |ženska, ki poklicno daje pravno pomoč|

odvetnice in sodnice □ pog. **advokatinja** □ pog. **advokatka**

odvétnik -a m |kdor poklicno daje pravno pomoč| *izročiti*

zadevo odvetniku □ pog. **advokat** □ star. **dohtar** □ nar. **fiškališ** □ star. **jezični**

dohtar □ star. **pravdač** □ star. **pravdar**¹ □ star. **pravdarski dohtar**

□ **fiškal** |zlasti v hrvaškem okolju|

odvétniški -a -o prid. |ki je v zvezi z odvetniki| *odvetniška*

dejavnost □ pog. **advokatski**

GLEJ ŠE pisarna •2 | pripravnica • | pripravnik •1

odvétništvo -a s |javna služba dajanja pravne pomoči| *posvetiti se odvetništvu* □ knj.izroč. **advokatura**

odvétrije -a s ► zavetje 1

odvétetni -a -o prid. ► zavetni

odvéza -e ž ver. |odpuščanje grehov ali cerkvenih kazni| *dobiti odvezo* □ ver. **absolucija**

GLEJ ŠE odpuščanje²

odvézati in odvezati -véžem dov. *kaj* |narediti, da kaj preneha biti privezano| *odvezati konja* □ nar. **razvesti** □ zastar. **stvesti**

GLEJ ŠE oprostiti 1 | oprostiti 1•

odvézniti -em dov. ► odmakniti 1 | odpreti 1

odvéznjen -a -o prid. ► odprt

odvezovati -ujem nedov. ► oproščati

odvihati -am dov. *kaj* |narediti, da kaj preneha biti zavihano| *odvihati rokave* □ **odvihniti**

odvihniti -em dov. ► odvihati

odvihrati -ám dov. ► odhiteti

odvijáč -a m ► izvijač | odpiráč

odvijati -am nedov.

1. *kaj* |delati, da kaj preneha biti zavito| *odvijati pošiljke*

□ knj.izroč. **izmotavati** □ knj.izroč. **odmotavati** □ knj.izroč. **razmotavati**

□ knj.izroč. **razvijati**

2. *kaj* |delati, da kaj preneha biti navito| *odvijati klobčič*

□ knj.izroč. **odmotavati** □ knj.izroč. **razvijati** ■ protip. **navijati**

GLEJ ŠE izvijati | navijati 1 | odpirati 3 | razpletati 2 | zmajevati •

odvijati se -am se nedov. ► dogajati se 2 | potekati 2

odvisen -sna -o povdk.

1. *od koga* |izraža, da je kdo v takem odnosu do koga, da ta skrbi za njegove potrebe| *Zaradi bolezni je bila popolnoma odvisna od drugih* □ ekspr. **prepuščen komu** □ zastar. **zavisen**

2. *od česa* |izraža, da je kaj v takem odnosu do česa, da to omogoča njegovo uresničitev| *Tudi od vztrajnosti je odvisen uspeh dela* □ publ. **pogojen s čim** *Njihovo delovanje je pogojeno z družbeno usmerjenostjo* □ zastar. **zavisen**

GLEJ ŠE soodvisen

odvisnež -a m ► narkoman

odvisni -a -o prid. ► funkcija | govor •1 | soodvisni | stavek •3

odvisnica -e ž ► alkoholičarka | narkomanka

odvisnik -a m

• 1. jezikosl. **časovni odvisnik** □ jezikosl. **temporalni odvisnik**

2. jezikosl. **namerni odvisnik** □ jezikosl. **finalni stavek** 3. jezikosl. **neuresničljivi pogojni odvisnik** □ jezikosl. **irealni pogojni stavek** 4. jezikosl. **osebkov odvisnik** □ jezikosl. **osebkov stavek** □ jezikosl. **subjektni stavek** 5. jezikosl. **oziralni odvisnik** □ jezikosl. **oziralni stavek** 6. jezikosl. **predmetni odvisnik** □ jezikosl. **objektni stavek** 7. jezikosl. **vzročni odvisnik** □ jezikosl. **kavzalni odvisnik**

GLEJ ŠE alkoholik | narkoman | stavek •3 | zasvojenec

odvisnost -i ž |stanje, položaj koga, ki je v takem odnosu do drugega, da ta skrbi za njegove potrebe, mu zagotavlja pomoč| *odvisnost otroka od matere; odvisnost študenta od staršev* □ zastar. **zavisnost**

• 1. **gospodarska odvisnost** □ ekonomska odvisnost □ ekspr. **ekonomska zaslužjenost** □ zastar. **ekonomska zavisnost** □ knj.izroč. **gospodarska heteronomija** 2. **medsebojna odvisnost** □ korelacija □ knj.izroč. **medsebojnost** □ knj.izroč. **soodnos** □ knj.izroč. **soodnosnost** □ **soodvisnost** □ zastar. **sovislost** □ knj.izroč. **sovisnost** □ knj.izroč. **vzajemnost** 3. **politična odvisnost** □ knj.izroč. **politična heteronomija**

GLEJ ŠE zasvojenost

odvišni -a -o prid. ► nepotrební | odvečni

odviti -vijem dov.

1. *kaj* |z vrtenjem dati del priprave v tak položaj, da ima kaj prosto pot| *Odvil je pipo in voda je silovito pritekla* □ **odvrteti** □ nar. **odvreti**

2. *kaj* |narediti, da kaj preneha biti zavito| *odviti paket* □ **razviti²** □ knj.izroč. **izmotati** □ knj.izroč. **razmotati**

3. *kaj* |narediti, da kaj preneha biti ovito| *odviti šal* □ knj.izroč. **odmotati**

4. *kaj* |narediti, da kaj preneha biti navito| *odviti nit* □ knj.izroč. **odmotati** □ knj.izroč. **razviti²** ■ protip. **naviti**

5. *kaj* |narediti, da kaj preneha biti zvito| *odviti zviti listek* □ **razviti²**

GLEJ ŠE izviti | naviti | zmajati •

odviti se -vijem se dov. ► zgoditi se 1

odvléči se -vléčem se dov. ► oditi | oditi pp 1

odvód -óda m

1. |odhajanje zlasti plina ali tekočine od česa| *odvod plina v dimnik* □ **odvajanje¹**

2. mat. |funkcija, dobljena z odvajanjem| *računati integrale in odvode* □ mat. **derivacija**

odvodilo -a s ► izvodilo

odvódni -a -o prid. ► jarek¹ 1•3 | kanal 1•2

odvódnica -e ž ► arterija | arterija •1 | arterija •2 | arterija •3 | kanal 1•2

odvódnik -a m ► kanal 1•2 | oddušnik

odvógniti -em dov. ► omehčati se 1

odvóz -óza m ► odvažanje

odvoziti -vózim dov. ► odpeljati 1

odvozláti -ám dov. ► rešiti 3

odvozlávati -am nedov. ► reševati 3

odvráčenje -a s |prizadevanje, da kdo ne bi napravil, kar namerava| *Naveličal se je njihovega odvráčenja od nameravane dejavnosti* □ **odtegovanje**

GLEJ ŠE odbijanje

odvráčati -am nedov.

1. *koga od česa* |delati, prizadevati si, da kdo ne bi napravil, kar namerava| *Starši ga odvráčajo od vpisa na univerzo* □ zastar. **odgovarjati** □ zastar. **razgovarjati**

2. *koga od česa* |delati, prizadevati si, da kdo ne bi več delal česa| *odvráčati koga od kajenja* □ **odtegovati** □ ekspr. **odtrgovati**

3. *koga od koga* |delati, povzročati, da kdo prenehava imeti naklonjen odnos do koga, česa| *Mati ga načrtno odvráča od očeta; Vzgojitelji odvráčajo gojence od slabih vzorov* □ ekspr. **odganjati** □ knj.izroč. **odtegovati** □ star. **odtezati komu koga** □ ekspr. **odtujevati komu koga** *odtujevati materi otroka* □ knj.izroč. **tujiti komu koga**

GLEJ ŠE odbijati 1, 2 | odpravljati | preprečevati 1

odvráčati se -am se nedov. *od koga* |izraža, da kdo prenehava imeti naklonjena, prijateljska čustva do koga| *Po tem dogodku so se začeli odvráčati od njega* □ knj.izroč. **odtegovati se komu**

□ star. **odtezati se komu**

GLEJ ŠE obračati se •

odvráten -tna -o prid. ► neprijeten | zoprni 1, 2, 4

odvrátnož -a m ► zoprnež

odvrátnost -i ž ► odpor 1

odvréči -vžem dov. *kaj* |z metom narediti, da kaj preneha biti pri osebk| *odvréči cigaretne ogorek* □ pog. **vreči proč** □ pog. **vreči stran** □ star. **vreči vkraj**

GLEJ ŠE razorožiti se | zavreči

odvréti -vrém dov. ► odviti 1

odvrískati -am dov. ► odgovoriti 1 pp | oditi pp 2

odvrniti in odvrniti -em dov.

1. koga od česa |narediti, povzročiti, da kdo ne napravi, kar namerava| *Od poroke so ga odvrnili starši* □ zastar. **odgovoriti** komu kaj *Skušala je očetu odgovoriti to vožnjo*

2. koga od česa |narediti, povzročiti, da kdo več ne dela česa| *odvrniti koga od pijančevanja* □ **odtegniti** □ ekspr. **odtrgati** □ star. **spreobrniti**

3. koga od koga |narediti, povzročiti, da kdo preneha imeti naklonjen odnos do koga| *Prizadevala si je, da bi ga odvrnila od prijatelja* □ ekspr. **odbiti** □ ekspr. **odgnati** □ knj.izroč. **odtegniti** □ ekspr. **odtrgati**

GLEJ ŠE odbiti 2 | odgovoriti 1 | odleči 2 | odpraviti | odzdraviti | povrniti 2 | preprečiti 1 | prestreči 2•

odvrniti se in odvrniti se -em se dov. *od koga* |izraža, da kdo preneha imeti naklonjena, prijateljska čustva do koga| *Popolnoma se je odvrnil od nje* □ knj.izroč. **odtegniti se** komu □ ekspr. **odtrgati se**

GLEJ ŠE obrniti se 1•

odvrnljiv -a -o prid. |ki se da odvrniti, preprečiti| *odvrnljiva nesreča* □ publ. **odklonljiv**

odvršati -im dov. ► oddaljiti se 1 pp 3 | oditi pp 1

odvrteti -im dov. ► odviti 1

odvrteti se -im se dov. |prenehati se vrteti| *Vrtiljak se je odvrtel in otroci so skakali s sedežev* □ pog. **zvrtni se**

od vsèpovsód prisl. zv. ► od povsod

od vseród prisl. zv. ► od povsod

odvzdigniti -em dov. ► dvigniti 1

odvzèm -éma m

1. |postopek, s katerim se od večje količine loči zlasti določena količina| *odvzem krvi* □ knj.izroč. **odvzetje**

2. |postopek, s katerim se naredi, da kdo česa nima več proti svoji volji| *odvzem voznškega dovoljenja* □ knj.izroč. **vzetje**

♦ **odvzem državljanstva** □ pravn. denaturalizacija

GLEJ ŠE razorožitev | zapor 2

odvzèmanje -a s ► razoroževanje

odvzèmati -am nedov. *kaj* |od večje količine ločevati zlasti določeno količino| *odvzèmati vzorce mleka za analizo*

□ pog. **jèmati**

GLEJ ŠE jemati 1, 2 | razoroževati

odvzèti -vzámem dov.

1. *kaj* |z ločitvijo manjše količine od večje povzročiti, da je česa manj| *Odvzemi nekoliko moke, da se ne bo posipala čez rob* □ pog. **dati proč** □ pog. **dati stran** □ pog. **vzeti proč** □ pog. **vzeti stran** □ ekspr. **priškrniti** |nekoliko odvzeti|

PODPOMENKE odrezati, odsekati, odstriči, odšteti, odtehati, odtrgati

2. *komu kaj* |narediti, da kdo česa nima več proti svoji volji| *Odvzeli so mu vse ugodnosti* □ **vzeti** □ star. **oteti** □ star. **preoteti** □ knj.izroč. **prikratiti** □ knj.izroč. **skratiti** □ ekspr. **utrgati** *Utrgali so mu del zemljišča* □ knj.izroč. **vzkratiti**

♦ 1. **odvzeti komu državljanstvo** □ pravn. denaturalizirati koga

2. pravn. **odvzeti komu poslovno sposobnost** □ pravn. preklicati koga

3. pravn. **odvzeti komu prostost** □ aretirati koga □ ekspr. položiti roko na koga □ pog. prijeti koga □ pog. sneti koga □ knj.izroč. zamehuriti koga □ ekspr. zgrabititi koga

GLEJ ŠE državljanstvo •1 | razorožiti | zapreti 5

odvzètje -a s ► odvzem 1

od začetka¹ mer. prisl. zv. |izraža, da dejanje vključuje kaj v celoti, vključno z začetkom| *Pripoveduj zgodbo od začetka*

□ ekspr. **od čistega začetka** □ star. **od kraja** □ ekspr. **od popolnega začetka**

□ ekspr. **od samega začetka** □ ekspr. **od vsega začetka** □ star. **skrajaj**¹

GLEJ ŠE na začetku¹

od začetka² predl. zv. ► na začetku²

odzád prisl. ► zadaj

odzádaj prisl. ► zadaj

od zádaj smer. prostor. prisl. zv. |izraža, da ima premikanje, dogajanje prostorsko izhodišče na mestu, ki je za čim| *Napadel ga je od zadaj* □ knj.izroč. **izozad** □ pog. **od zadnjega konca**

odzádnji -a -e prid. ► slovar •3 | zadnji² 1

od zdávnaj čas. prisl. zv. |izraža, da je začetek dejanja, stanja zelo časovno odmaknjen (v preteklost)| *Od zdávnaj živijo tukaj* □ **od nekđaj** □ star. **od davna** □ star. **od davnaj** □ star. **od davno** □ ekspr. **odkar svet stoji** □ ekspr. **od pamtiveka** □ star. **od pomnjenja** □ star. **zdavna**

odzđólaj prisl. ► spodaj 3

odzdrávit -im dov. *komu* |pozdraviti v odgovor na pozdrav| *Prijazno mu je odzdravila* □ **odgovoriti na pozdrav** □ knj.izroč. **odvrtni pozdrav** □ knj.izroč. **vrtni pozdrav**

PODPOMENKE odkimati, odmahati, odmigniti

GLEJ ŠE odgovoriti 1 pp

odzdrávljati -am nedov. |pozdravljati v odgovor na pozdrav| *Prijazno je odzdravljala vsem, ki so jo pozdravljali* □ **odgovarjati na pozdrave** □ knj.izroč. **vračati pozdrave**

PODPOMENKE odkimavati, odmahovati

odzémlje -a s ► apogej

odzgóř prisl. ► zgoraj

odzgóřaj prisl. ► zgoraj

od zgóřaj prisl. zv. ► zviška

odzíbati se in odzíbati se -ljem se dov. ► oddaljiti se 1 pp 2 | odmajati se

odzív -a m

1. |kar se zgodi kot posledica določenega dejstva, s čimer se pokaže, izrazi odnos, stališče do tega dejstva| *oster odziv javnosti na novico* □ **odzivanje** □ **reakcija** □ ekspr. **odgovor**

2. |kar sporoča, kako kaj kdo sprejema, doživlja| *upoštevati odziv s strani uporabnikov* □ publ. **feedback** □ publ. **povratna informacija** □ knj.izroč. **vrtnitveno sporočilo**

GLEJ ŠE odgovor | odmevati 2 | refleks | refleks •1

odzívanje -a s ► odziv 1

odzívati se -am se nedov.

1. |delati kaj, s čimer se potrdi sprejem obvestila, signala| *Zasuti rudarji se po dveh dneh niso več odzivali* □ **odgovarjati**

□ **oglašati se** □ pog. **javljati se** □ pog. **reagirati**

2. *na kaj* |z določenimi dejanji kot posledico določenega dejstva kazati, izražati odnos, stališče do tega dejstva| *odzívati se na dogodke* □ **reagirati** □ ekspr. **odgovarjati**

GLEJ ŠE slišati se

odzíven -vna -o prid. |ki se je sposoben (hitro) odzivati| *občutljiv in odziven človek* □ **reaktiven** □ ekspr. **vnetljiv** |pri katerem se zlahka vzbudi zelo močen čustveni odziv|

GLEJ ŠE odmevati 2 | odmeven

odzívni -a -o prid. |ki je v zvezi z odzivnostjo| *odzívna sposobnost dojenčka* □ **reaktivni**

odzívnik -a m

• pt avtomatski telefonski odzivnik □ pog. avtomatska tajnica □ pog. telefonska tajnica □ pt telefonski odzivnik

odzívnost -i ž |sposobnost (hitrega) odzivanja| *otrokova odzivnost* □ **reaktivnost**

od zlódeja povdk. zv. ► hudoben povdk. 2

odznák -a m ► simbol | znak¹ 2

odznótraj prisl. ► notri | znotraj² 1

odzrcálit se -im se dov. ► izraziti se

odzúnaj prisl. ► zunaj¹

odzvánjati -am nedov. ▶ biti¹ 2 | odmevati 1
odzvátí se -zôvem se dov.
 1. |narediti kaj, s čimer se potrdi sprejem obvestila, signala| *Klicali so zasute rudarje, dokler se niso odzvali z rahlimi udarci*
 □ odgovoriti □ oglasiti se □ pog. javiti se □ pog. reagirati
 2. *na kaj* |z določenim dejanjem kot posledico določenega dejstva pokazati, izraziti odnos, stališče do tega dejstva| *odzvati se na dogajanje v družbi* □ reagirati □ ekspr. odgovoriti
 □ publ. odreagirati
 GLEJ ŠE izpolniti 2 | odgovoriti 1•2
odzvèn -éna m ▶ odmev | odmevati 2
odzvenéti -ím dov. ▶ izzveneti | odmevati 2
odzvóčni -a -o prid. ▶ resonančni
odzvók -óka m ▶ odmev | odmevati 2 | resonanca
odzvončkljáti -ám dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 3
odzvoníti -ím dov.
 1. |prenehati dajati močne, zveneče glasove pri udarjanju kemblja ob rob zvona| *Zvon je odzvonil* □ ekspr. odklenkati
 2. *brezos.* s smiselnim osebkom v dajalniku, ekspr. |izraža prenehanje ob-
 stajanja dosedanjega stanja| *Zdaj je za vedno odzvonilo fantovi lenobi* □ ekspr. odklenkati
 GLEJ ŠE miniti 2 | zazvoniti 3
odžágati -am dov. ▶ odpustiti 1 | odstaviti | odstraniti pp
odžebíati -ám dov. ▶ odmoliti
odžéjati se -am se dov. |izraža, da si kdo zadovolji potrebo, željo po pijači| *odžejati se s čajem* □ ekspr. pogasiti si žejo
 □ ekspr. potolažiti si žejo
odžéti -žánjem dov. ▶ odrezati 1 pp
odžgáti -žgèem dov. ▶ odstraniti pp
odžírati -am nedov. ▶ jemati 2 | odjedati
odživéti -ím dov. ▶ umreti 1
odžréti -žrèem dov. ▶ odjesti
odžvížgati -am dov. ▶ oddaljiti se 1 pp 3 | odgovoriti 1 pp | oditi pp 2 | umreti 1
oéfar -ja m ▶ frontovec
oéfovec -vca m ▶ frontovec
ófar -ja m ▶ frontovec
ofenzíven -vna -o prid. ▶ borben | napadalen
ofenzívni -a -o prid. ▶ igralec 2•3
ofenzívno prisl. ▶ napadalno
ofenzívnost -i ž ▶ borbenost | napadalnost
ófer ófra m ▶ darilo | darovanje •
ofêrta -e ž ▶ ponudba 2
oficiál -a m pravn. |nižji uradnik v stari Avstriji in v stari Jugoslaviji| *Več let je bil oficial* □ pravn. oficiant
 GLEJ ŠE uradnik •2
oficiálni -a -o prid. ▶ sprejem 3 | uradni
oficiálno prisl. ▶ uradno 1
oficiálnost -i ž ▶ uradnost
oficiánt -a m ▶ oficial | uradnik •2
oficij -a m ▶ brevir | dnevnic
oficína -e ž ▶ delavnica 1
oficiózni -a -o prid. ▶ poluradni
oficír -ja m ▶ častnik
oficírček -čka m ▶ častnik
oficírski -a -o prid. ▶ častniški | čin¹ •2 | poklic •3 | restavracija¹ •1
oficírstvo -a s ▶ poklic •3
ófrati -am dov. in nedov. ▶ darovati 1 | podariti 1
ofrnážiati -im dov. ▶ ogoljufati
ófrten -tna -o prid. ▶ domišljav

ófsajd -a m šport. |dejstvo, da je igralec pri nogometu, hokeju na ledu pri podaji bližje nasprotnikovih vrat kot nasprotni igralci| *razveljaviti gol zaradi ofsajda* □ šport. prehitok
ófset -a m ▶ tisk •3
ófsetni -a -o prid. ▶ tisk •3
oftalmológ -a m ▶ okulist
oftalmologíja -e ž ▶ okulistika
oftalmológinja -e ž ▶ okulistka
oftalmolóški -a -o prid. ▶ okulistični
ogába -e ž ▶ gnus
ogáben -bna -o prid. ▶ gnusen | podel²
ogábiti -im dov. ▶ prignusiti
ogábiti se -im se dov. ▶ upreti se 5
ogábnež -a m ▶ nemoralnež | podlež
ogábnica -e ž ▶ pokvarjenka
ogábno prisl. ▶ gnusno
ogál -a m ▶ vogal 1, 2
ogáran -a -o prid. ▶ odrgnjen
ogáratí -am dov. ▶ odrgniti 2 | ogoliti •
ógel ógla m ▶ okolišiti | povsod | vogal 1, 2
ógelni -a -o prid. ▶ dleto pp 3 | kamen¹ •11 | vogalni
ógelnica -e ž ▶ kopa 2
ógelnik -a m obrt. |preprosta priprava za merjenje kotov| *ogelnik, dleta in meter* □ obrt. vogelnik
 GLEJ ŠE kamen¹ •11
ógenj ógnja m |pojav, pri katerem oddaja snov ob spajanju s kisikom svetlobo in toploto| *Ogenj gori* □ ekspr. plamen *Plamen je zajel hišo* □ ekspr. kres¹ |ogenj, navadno z visokim in močnim plamenom| *Vas se je spremenila v en sam kres* □ ekspr. ogenjček •
 • 1. bengalični ogenj □ bengalski ogenj 2. voj. bobneči ogenj □ knj.ziroč. bobnajoči ogenj 3. voj. minometni ogenj □ voj. minometalski ogenj 4. voj. navzkrižni ogenj □ voj. križni ogenj □ knj.ziroč. vzkrižni ogenj 5. peklenški ogenj □ knj.ziroč. pekleni ogenj 6. strojnični ogenj □ mitraljezni ogenj 7. taborni ogenj □ taborski ogenj 8. umetni ogenj □ zastar. umetelni ogenj 9. voj. zaporni ogenj □ voj. baražni ogenj
 GLEJ ŠE boj 2 | boj 2• | bojevati se 1 | kres¹ 2 | navdušenje 1 | ognjemet | ognjevitost | ognjevzdržni | pekel 1 | plamen •1 | požar | vstaja | živahen 2 povdk.
ógenjček -čka m ekspr. |majhen ogenj| *Na ognjišču je gorel le še ogenjček* □ knj.ziroč. ognjiček □ ekspr. plamenček
ogibati -am nedov. ▶ odstranjevati
ogibati se -am se nedov. ▶ izogibati se 1, 2, 3
ogláditi -im dov. ▶ vzgojiti | zgladiti 1
ogljájen -a -o prid. ▶ gladek
óglar¹ -ja m |kdor se ukvarja z žganjem oglja| *V mladosti je bil oglar.* □ zastar. kopar
oglar² -ja m ▶ prežar
oglarítí -im nedov. ▶ fantovati | vasovati 1
oglarjenje -a s |pridobivanje oglja z žganjem lesa| *živeti od oglarjenja* □ žganje oglja □ oglarstvo
óglarski -a -o prid. ▶ hišica •1 | kopa 2
óglarstvo -a s ▶ oglarjenje
oglás -a m
 1. |sporočilo o določenem prodajnem predmetu, besedilno, slikovno ali drugače vizualizirano, namenjeno doseganju boljše prodaje, večanju dobička| *Slikoviti oglasi ob cesti so za voznike nevarni; predvajati oglas na televiziji* □ oglasno sporočilo
 2. |objava, obvestilo z reklamnim, propagandnim namenom, navadno v tisku| *Brez oglasov revija ne bi mogla izhajati*
 □ zastar. anonsa □ knj.ziroč. inserat

♦ **1. mali oglas** □ zastar. anonsa □ knj.izroč. inserat **2. ženitni oglas**
□ ženitna ponudba
GLEJ ŠE obvestilo

oglasiti -im dov. ▶ javiti | najaviti | prijaviti 1
oglasiti se -im se dov. | dati kako sporočilo o sebi | *Ko prideš na cilj, se oglasi* □ pog. **javiti se** □ knj.izroč. **zglasiti se**
GLEJ ŠE odgovoriti 1•2 | odzvati se 1 | spregovoriti 1
oglašni -a -o prid. ▶ deska •4 | oddelek 1•16 | oglas 1 | pano • | pasica 2
oglašnik -a m ▶ bilten
oglašanje -a s ▶ oglaševanje
oglašati -am nedov. ▶ oglaševati | širiti 3
oglašati se -am se nedov.
1. |dajati zvoke, glasove| *Kukavica se že oglašča* □ zastar. **glasiti se**
□ star. **oglaševati se** □ lov. **blečati** 7
2. |dajati, povzročati glas, zvok, kot ga nakazuje dopolnilo| *Krava se oglašča mu; Zvon se oglašča bim bam* □ pog. **delati** □ ekspr. **praviti** □ ekspr. **reči**
3. |večkrat dati kako sporočilo o sebi| *Oglašča se samo z elektronskimi sporočili* □ **javljati se** □ knj.izroč. **zglasiti se**
GLEJ ŠE javljati se 2 | odzivati se 1 | slišati se | zaznaven •

oglaševalec -lca m
1. |izvajalec oglaševanja kot gospodarske dejavnosti| *izbor najbolj vidnih slovenskih oglaševalcev* □ ekspr. **propagandist** □ pog. **reklamar**
2. |naročnik oglasa| *Po objavi oglasa je oglaševalec prejel veliko ponudb* □ knj.izroč. **inserent**

oglaševalni -a -o prid. ▶ oglaševalski | pano •
oglaševalski -a -o prid. |ki je v zvezi z oglaševanjem| *oglaševalska dejavnost* □ **oglaševalni** □ ekspr. **propagandni**
GLEJ ŠE pano •

oglaševanje -a s |dejavnost, ki je z reklamnim, propagandnim sporočanjem o določenem prodajnem predmetu namenjena doseganju boljše prodaje, večjega dobička| *nameniti več sredstev za oglaševanje; sporno oglaševanje tobačnih izdelkov* □ **ekonomska propaganda** □ knj.izroč. **oglašanje** □ ekspr. **propaganda** □ ekspr. **propagiranje** □ pog. **reklama** □ pog. **reklamiranje**

oglaševati -ujem nedov. *kaj* |objavljati reklamna, propagandna sporočila o prodajnem predmetu z namenom povečati prodajo, dobiček| *oglaševati izdelke in storitve na spletu* □ **oglašati** □ zastar. **anonsirati** □ knj.izroč. **inserirati**
GLEJ ŠE širiti 3

oglaševati se -ujem se nedov. ▶ oglašati se 1
oglat -áta -o prid. |ki ima ogle| *oglatá bruna* □ star. **voglat**
GLEJ ŠE neroden²

ogláti -a -o prid. ▶ izrez 2•1 | oklepaj pp
oglav -áva m ▶ oglavje | oglavnik
oglavék -vka m ▶ obojka | skalp
oglavje -a s |zgornji del obuvala| *prišiti podplat na oglavje* □ knj.izroč. **oglav**

oglavka -e ž ▶ oglavnik
oglavni -a -o prid. ▶ nakit •1
oglavnica -e ž |kar se nosi na glavi, navadno kot del oblačila| *bele oglavnice redovnic* □ knj.izroč. **naglavje**
GLEJ ŠE kapuca

oglavnik -a m |priprava iz vrvic ali jermenov, ki se da živali na glavo, da se lahko vodi| *nataktni konju oglavnik* □ knj.izroč. **oglav** □ knj.izroč. **oglavka**

ogléd -éda m |dogodek, pri katerem se z gledanjem pridobi določeno vedenje, znanje o čem| *Ogled razstave je bil organiziran* □ knj.izroč. **izvid**
GLEJ ŠE ogledovanje | razstaviti 1 | razstavljati 1

ogléda -e m ▶ nadzornik | oglednik¹ •
ogledálce -a s ▶ ogledalo 1
ogledálo -a s
1. |predmet, navadno iz steklene podlage, na katero je nanesena gladka, svetlobo odbijajoča kovinska plast, ki omogoča zrcaljenje podobe| *obesiti ogledalo na steno* □ **zrcalo** □ ekspr. **ogledalce** □ ekspr. **zrcalce** □ zastar. **zrkalo**
♦ avt. **vzratno ogledalo** □ avt. nazajšnje ogledalo □ avt. **vzratno zrcalo**
2. lov. |modrikasto svetleče se perje v peruti rabe| *ogledalo rabe* □ lov. **zrcalce** □ lov. **zrcalo**
GLEJ ŠE voskovnica

oglédati -am dov. ▶ zagledati
oglédati se -am se dov. ▶ razgledati se
oglédati si -am si dov. *kaj* |z gledanjem si pridobiti določeno vedenje, znanje o čem| *ogledati si mesto* □ **pogledati si** □ slabš. **obzijati** □ star. **premotriti** □ star. **razmotriti**

ógledi -ov m mn.
• nardp. **iti na ogled** □ nardp. **iti na oprose** □ nardp. **iti na razgled** □ nardp. **iti v ogled**

oglédni -a -o prid. ▶ stolp •1
oglédnica -e ž ▶ izvidnica | razglednica
oglédnik¹ -a m
• **mrliški oglednik** □ zastar. **mrliški ogleda**
GLEJ ŠE izvidnik

óglednik² -a m ▶ snubec
oglédništvo -a s ▶ izvidništvo
ogledoválec -lca m ▶ opazovalec
ogledovánje -a s |zaznavanje lastnosti predmeta, predmetov z gledanjem z različnih mest| *ogledovanje razstavljenih slik* □ knj.izroč. **ogled**
GLEJ ŠE inspekcija

ogledováti -ujem nedov. *kaj* |gledati kaj z različnih strani, postopoma| *Tujec je z zanimanjem ogledoval mesto* □ **ogledovati si** □ pog. **gledati**

ogledováti se -ujem se nedov. |z gledanjem sebe z različnih mest zaznavati svoje lastnosti| *Dolgo se je ogledovala, preden se je odločila za nakup pomerjane obleke* □ pog. **gledati se**
GLEJ ŠE iskati 2 | razgledovati se | zgledovati se

ogledováti si -ujem si nedov. ▶ ogledovati
ogledúh -a m ▶ vohun
ogléjski -a -o prid. ▶ patriarh •
oglén -a -o prid. ▶ črn² 1
oglenéti -im nedov. ▶ zoglenevati
ogleníti -im nedov. *kaj* |spreminjati v oglje| *ogleniti les* □ **karbonizirati**
ogléžnjica -e ž ▶ gležnjak
oglíšče -a s ▶ točka 1•6
óglje -a s ▶ oglarjenje | žgati •
ogljíkov -a -o prid. ▶ dioksid • | hidrat • | plin 1 pp 3 | sulfid •3
oglódati -am dov. ▶ obglodati 1, 2
oglodávati -am nedov. ▶ glodati
oglódek -dka m ▶ ogrizek
oglušèl -éla -o prid. ▶ gluhi | neobčutljiv¹
oglušén -šna -o prid. ▶ oglušujoč
oglušéti -im dov. |izgubiti sposobnost dojemati zvoke, glasove| *Na starost je oglušel* □ **postati gluhi** □ ekspr. **izgubiti sluh**
GLEJ ŠE omrtveti

oglušévati -ujem nedov. ▶ glušiti
oglušíti -im dov. *koga* |s svojo glasnostjo povzročiti, da kdo česa ne sliši| *Ropot ga je oglušil* □ knj.izroč. **uglušiti**
GLEJ ŠE zadušiti 2

oglušljiv -a -o prid. ► oglušujoč
oglušljivo prisl. ► oglušujoče
oglušjót -a -e prid. |ki s svojo glasnostjo povzroča, da kdo slabo sliši, ne sliši| *oglušujoč ropot* □ *glušec* □ *glušljiv* □ *oglušljiv*
 □ knj.izroč. *oglušen* □ knj.izroč. *zaglušen*
oglušjótce nač. prisl. |izraža, da kaj poteka, se dogaja tako glasno, da onemogoča slušno zaznavanje česa| *Zvon je oglušjótce donel* □ knj.izroč. *glušéce* □ knj.izroč. *oglušljivo*
ognít -a -o dov. ► nagnit
ogníti ogníjem dov. ► nagniti¹
ogníti se ógnem se dov. ► izogniti se 1, 2, 4
ognjár -ja m |v stari Avstriji| podoficirski čin pri artileriji; nosilec tega čina| *Od navadnega vojaka je napredoval v ognjarja* □ *ognjár*
 GLEJ ŠE pirotehnik
ognjegásec -sca m ► gasilec
ognjemét -éta m |razpršujočim se iskram podobna kratkotrajna, raznobarna svetloba, ki nastane pri eksploziji določenih raket| *opazovati ognjemét* □ knj.izroč. *bengalični ogenj* □ star. *umetni ogenj*
ognjén -a -o prid. ► ognjevit | rdečkast
ognjénc -nca m ► silj •1
ognjéni -a -o prid. ► plamen | požar | sonce¹
ognjeníca -e ž ► mrzlica | vročica
ognjeník -a m ► vulkan | vulkan •1 | vulkan •2 | vulkan •3
ognjeníški -a -o prid. ► žrelo 2
ognjénka -e ž ► ožig
ognjéno prisl. ► ognjevito
ognjénordèč -éča -e prid. ► rdeč 1 pp 3
ognjestálni -a -o prid. ► ognjevzdržni | opeka •3
ognjevárni -a -o prid. ► ognjevzdržni | opeka •3
ognjevít -a -o prid. |ki močno kaže, izraža pozitivni čustveni odnos do česa| *ognjevite besede; ognjevít govorník* □ knj.izroč. *fulminanten* □ ekspr. *goreč* □ ekspr. *ognjen* □ knj.izroč. *vehementen*
 □ knj.izroč. *žarkovit* □ knj.izroč. *žarovit*
 GLEJ ŠE *goreč* | navdušen¹ 1, 2 | živahen 2
ognjevítež -a m ekspr. |kdor močno kaže, izraža pozitivni čustveni odnos do česa| *učinkovit govorniški nastop ognjevíteža*
 □ ekspr. *gorečnež* □ ekspr. *gorečnik*
ognjevító nač. prisl. |izraža, da se v dejanju močno kaže pozitivni čustveni odnos do česa| *ognjevito kaj zagovarjati* □ *z ognjevitostjo* □ ekspr. *goreče* □ knj.izroč. *ognjeno* □ knj.izroč. *vehementno*
 GLEJ ŠE navdušeno
ognjevítost -i ž |dejstvo, da kdo močno kaže, izraža pozitivni čustveni odnos do česa| *ognjevítost govornika* □ ekspr. *ogenj*
 □ knj.izroč. *vehemenca* □ knj.izroč. *vehementnost* □ knj.izroč. *verva*
 □ zastar. *žarovítost*
 GLEJ ŠE živahnost
ógnjevka -e ž ► ožig
ognjevzdřžni -a -o prid. teh. |ki pri visoki temperaturi ne spremeni svojih lastnosti| *ognjevzdřžni material* □ v *ognju obstojni*
 □ teh. *nepregorljivi* □ teh. *nepregorni* □ knj.izroč. *nezgorljivi* □ nestrok. *ognjavarni* □ nestrok. *ognjestalni* □ nestrok. *ognjevarni*
 GLEJ ŠE opeka •3
ognjíč -íča m |rastlina s svetlorumenimi ali oranžnorumenimi cveti v koških| *nabirati cvetoči ognjíč* □ bot. *meseček* □ nar. *prstanec*
ognjíčar -ja m ► ognjar
ognjíček -čka m ► ognječek
ognjílo -a s ► kresalo | vrniti •1
ognjíšče -a s
 • kovaško ognjíšče □ nar. ješa □ vigenj
 GLEJ ŠE dom 1 | središče 4 | štedilnik • | žarišče 2

ognójek -jka m ► absces
ognojéni -a -o prid. ► zagnojeni
ognojíti se -ím se dov. ► zagnojiti se
ognúsen -sna -o prid. ► gnusen
ognúsiti se -ím se dov. ► upreti se 5
ogolèl -éla -o prid. ► gol² 1
ogoléllost -i ž |dejstvo, da je na stvari odsotno tisto, kar jo navadno odeva, pokriva| *ogolelost drevja pozimi* □ knj.izroč. *ogoljenost*
ogolíti -ím dov. *kaj* |narediti, povzročiti, da postane kaj golo| *Jesenski veter je ogolil drevesa* □ *zgoliti*
 • *ogoliti prašiča* □ nar. *ogarati prašiča* □ nar. *omajiti prašiča*
 □ nar. *omavžati prašiča* □ nar. *osmoditi prašiča* □ nar. *ostrgati prašiča*
ogóljen -a -o prid. ► gol² 1
ogóljenost -i ž ► ogolelost
ogoljufánc -nca m |kdor je oškodovan ali zaveden v zmoto zato, da se drugi s tem okoristi| *Ogoljufanec se je sramoval svoje lahkovernosti.* □ ekspr. *opeharjenec* □ ekspr. *osleparjenec*
ogoljufáti -ám dov. *koga za kaj* |zaradi koristi koga narediti, da kdo ne dobi česa, kar mu pripada, navadno z zavajanjem v zmoto| *ogoljufati kupca za precejšnjo vsoto* □ ekspr. *napetnastiti* □ ekspr. *naslepariti* □ ekspr. *nasukati* □ ekspr. *naviti* □ nar. *obrnažiti*
 □ ekspr. *obrniti* □ ekspr. *ociganiti* □ neknj. pog. *ofrnažiti* □ ekspr. *okrasti*
 □ ekspr. *opehariti* □ pog. *opetnajstiti* □ ekspr. *opiliti* □ pog. *oplahtati*
 □ nar. *orepkati* □ ekspr. *oslepariti* □ ekspr. *osmoditi* □ nar. *počesati*
 □ ekspr. *posmukniti* □ ekspr. *preciganiti* □ ekspr. *pregoljufati* □ ekspr. *prepetnajstiti* □ neknj. pog. *preplahtati* □ ekspr. *preslepariti* □ ekspr. *presukati*
 □ ekspr. *prešestnajstiti* □ ekspr. *pretentati* □ knj.izroč. *prevarati* □ zastar. *prevariti* □ neknj. pog. *prinesti okoli* □ neknj. pog. *prinesti okrog* □ knj.izroč. *ukaniti*
 □ ekspr. *upiliti* □ slabš. *zmanipulirati* □ *izigrati* |oškodovati s prikritimi, zvičajnimi dejanji| *Pri delitvi zaslužka so ga grdo izigrali*
 GLEJ ŠE oškodovati
ogón -óna m |del njive med dvema razoroma| *Šel je po njivi kar čez ogone* □ nar. *leha* □ nar. *postat* □ nar. *slog*
ógor -ja m zool. |jegulji podobna velika roparska morska riba| *loviti ogorje* □ zool. *gruj* □ zool. *ugor*
 GLEJ ŠE riba 1 pp 3
ogórčati -am nedov. ► škandalizirati
ogórčen -a -o prid. ► jezen² | silovit
ogórčenje -a s |jeza, razburjenje, ker je bilo kršeno etično, moralno načelo| *z izzivalnim dejanjem povzročiti veliko ogórčenje*
 □ *ogórčenost* □ ekspr. *val ogórčenja* □ ekspr. *sveta jeza* |upravičeno ogórčenje| *Ob taki brezobzirnosti ga je popadla sveta jeza*
ogórčenost -i ž ► ogórčenje
ogórčice -ic ž mn. ► nematodi
ogórčiti -ím dov. *koga* |spraviti v jezo, razburjenje, ker je bilo kršeno etično, moralno načelo| *Vladni ukrep je državljane ogórčil* □ zastar. *razgorčiti*
ogórek -rka m
 1. |majhen, droben del goreče snovi, navadno lesa| *Veter je nosil ogorke vsepovsod* □ nar. *ožarek* □ knj.izroč. *ožig*
 2. |ostanek dogorele cigarete ali cigare| *odvreči ogorek* □ *cigaretetni ogorek* □ pog. *čik*
ogórel -éla -o prid. |ki je nekoliko poškodovan od ognja| *ogorelo drevo* □ ekspr. *osmojen* □ redk. *ožgan*
 GLEJ ŠE zagorel
ogorèn -éna -o prid. ► zagorel
ogoréti -ím dov. |nekoliko zgoreti| *Ob požaru so tramovi ogoreli*
 □ ekspr. *osmoditi se* □ knj.izroč. *ožgati se*
 GLEJ ŠE zagoreti 5
ogóršati -am dov. ► ozdraveti

ogovárjanje -a s

1. |začenjanje pogovora| *ogovarjanje mimoidočih* □ *nagovarjanje*
2. |uporabljanje naslova v nagovoru, ogovoru| *ogovarjanje nadrejenih z gospod* □ *naslavljanje* □ knj.izroč. *tituliranje*

ogovárjati -am nedov.

1. *koga* |z besedo, stavkom začeti pogovor| *Vedno jih je prijazno ogovarjal* □ *nagovarjati* □ *obgovarjati* □ knj.izroč. *oklikovati*
2. *koga* |v nagovoru, ogovoru uporabljati naslov| *Ogovarjali so ga doktor; Ogovarjali so ga z gospod predstojnik* □ *nagovarjati* □ knj.izroč. *naslavljati* □ knj.izroč. *nazivati* *Nazivali so ga gospod* □ knj.izroč. *oslavljati* □ knj.izroč. *titulirati*

GLEJ ŠE obrekovati

ogôvor -a m |dejstvo, da se koga ogovori; beseda, stavek, s katerim se koga ogovori| *Čakal je na moj ogovor; izreči ogovor* □ *nagovor*

GLEJ ŠE nagovor

ogovoríti -ím dov.

1. *koga* |z besedo, stavkom začeti pogovor| *Ogovoril je vsakogar, ki je šel mimo* □ *nagovoriti* □ *obgovoriti* □ pog. *oblajati* □ pog. *oklikniti*
2. *koga* |v nagovoru, ogovoru uporabiti naslov| *Ogovoril ga je z gospod doktor* □ *nagovoriti* □ knj.izroč. *nasloviti* □ knj.izroč. *titulirati*

ogovorjê nec -nca m ▶ ogovorjeni**ogovorjê ni** -ega m |kdor je ogovorjen| *Ogovorjeni ga ni takoj razumel* □ *nagovorjenec* □ *nagovorjeni* □ *ogovorjenec***ográbek** -bka m ▶ gruča 1**ograbljáti¹** -ám dov. ▶ pograbit**ográbljati²** -am nedov. ▶ ropati**ográd¹** -áda m ▶ vrt 1**ográd²** -i ž nar. |ograjeni prostor za živino ob pastirski koči| *spraviti trop v ográd* □ nar. *osek*

GLEJ ŠE ograda

ográda -e ž |zemljišče, obdano z ograjo iz zloženega kamenja, grmovja, zlasti na kraškem svetu; ograjeni prostor, ograjeno zemljišče sploh| *oljčni nasad v ogradi; puščati živino v ogradi* □ knj.izroč. *ográd²* □ knj.izroč. *ograja* □ knj.izroč. *ograjek* |manjši, ograjeni prostor|**ogradítev** -tve ž |postavitev ograje okrog česa| *ograditev vrta* □ knj.izroč. *zagraditev***ogradíti** -ím dov. *kaj* |narediti, postaviti ograjo okrog česa| *ograditi vrt* □ knj.izroč. *obgraditi*

PODPOMENKE omrežiti, oplankati, zamrežiti, zaplankati

ogradíti se -ím se dov. *od česa/pred čim* |narediti se nedostopnega za kaj| *Ogradil se je od prevladujoče črnogledosti* □ knj.izroč. *zagraditi se pred čim* *zagraditi se pred življensko resničnostjo*

GLEJ ŠE distancirati se

ográja -e ž |naprava, ki se postavi okrog zemljišča, prostora za preprečevanje prehoda; naprava, ki se namesti ob robu česa zlasti za varstvo pred padcem| *postaviti ograjo; preplezati ograjo* □ zastar. *graja²* □ ekspr. *ograjica*

♦ mrežna ograja □ mrežasta ograja □ mrežnata ograja

GLEJ ŠE ograda |snegolov

ográjati¹ -am dov. ▶ opomniti 1 |ošteti**ográjati²** -am nedov. ▶ obdajati |ograjevati**ograjek** -jka m ▶ ograda**ograjévánje** -a s |postavljanje ograje okoli česa| *ograjevanje vrta* □ knj.izroč. *zagrajevanje***ograjéváti** -újem nedov. *kaj* |delati, postavljati ograjo, ograje okrog česa| *Vrtove navadno ograjujejo* □ knj.izroč. *ograjati²* □ knj.izroč. *zagrajati* *zagrajati vrtove z živo mejo* □ knj.izroč. *zagrajevati* *zagrajevati travnike*

PODPOMENKE omreževati, plankati

GLEJ ŠE obdajati

ograjéváti se -újem se nedov. *od česa/pred čim* |delati se nedostopnega za kaj| *Ograjeval se je od morebitnih dvomov* □ knj.izroč. *zagrajevati se pred čim* *zagrajevati se pred sorodstvom* GLEJ ŠE distancirati se**ográjica** -e ž ▶ ograja**ográjni** -a -o prid. ▶ sodišče 1•5**ogrc** -a m agr. |ličinka majskega hrošča in nekaterih drugih hroščev, ki objeda korenine, gomolje rastli| *uničevati ogrce* □ zastar. *podjed***ogrcást** -a -o prid. |ki ima na koži ogrce| *ogrcást obraz* □ knj.izroč. *ogrcáv***ogrcáv** -a -o prid. ▶ ogrčast**ogrdíti** -ím dov. ▶ osramotiti 1 |skaziti| umazati**ogrébanje** -a s ▶ osipanje**ogrébati** -am nedov. ▶ osipati**ogrebèn** -êna -o prid. ▶ opraskan**ogreblína** -e ž ▶ odrgnina 1 |praska**ogrebotína** -e ž ▶ odrgnina 1 |praska**ogrébsti** -em dov.• čeb. *ogrebsti čebele* □ čeb. *ogreniti čebele*GLEJ ŠE opraskati |osuti²**ogrébsti si** ogrêbem si dov. ▶ opraskati si**ogrédje** -a s ▶ tramovje**ogrenéti** -ím dov. ▶ pogreneti**ogreníti¹** ogrénem dov. ▶ ogrebsti • |osuti²| prejeti 2**ogreníti²** -ím dov. ▶ pogreniti |zagreniti**ogrešíti** -ím dov. ▶ omadeževati**ogréti** -a -o prid. ▶ topl 1**ogréti** ogrêjem dov.

1. *kaj* |narediti kaj toplo| *ogreti stanovanje; ogreti vodo do trideset stopinj* □ *segreti* □ *ugreti* □ knj.izroč. *otoplit* □ pog. *prekuriti* *To stanovanje se ne da prekuriti* □ pog. *skuriti* *Teh prostorov ni mogoče skuriti* □ knj.izroč. *utoplit* □ knj.izroč. *zagreti*

2. *koga* |povzročiti občutek toplote| *Sonce jih je ogrelo* □ *pogreti* □ *ugreti* □ ekspr. *razgreti*

GLEJ ŠE navdušiti

ogréti se ogrêjem se dov.

1. |postati topl| *Kamenje se je na soncu ogrelo* □ knj.izroč. *stopliti se* □ knj.izroč. *ugreti se* □ *otoplit* se •

2. |dobiti občutek toplote| *Stopi v hišo, da se ogreješ* □ *pogreti se* □ ekspr. *razgreti se* *razgreti se s hojo* □ ekspr. *segreti se* □ knj.izroč. *ugreti se* □ knj.izroč. *zagreti se*

GLEJ ŠE navdušiti se |vzljubiti

ogréti si ogrêjem si dov. *kaj* |izraža, da si osebek omogoči občutek toplote| *ogreti si roke* □ *ugreti si***ogrékje** -a s |dejstvo, da kaj postane toplo| *ogretje vode* □ *segretje* □ *ugretje***ogreváča** -e ž ▶ termofor**ogreválec** -lca m ▶ grelnik |grelnik •**ogreválni** -a -o prid. |ki je v zvezi z ogrevanjem| *ogrevalna naprava* □ *grelni* □ knj.izroč. *ogrevni*

GLEJ ŠE naprava •9

ogreválnica -e ž |nekdaj prostor, v katerega se hodijo ljudje gret| *stopiti v ogreválnico* □ *grelnica* □ arhit. *kalefaktorij* |nekdaj v samostanski zgradbi|**ogreválnik** -a ž ▶ grelnik |grelnik • |termofor**ogreválo** -a s ▶ grelec**ogrévanje** -a s |doseganje, vzdrževanje ustrezne, zelene temperature v prostoru z uporabo grelne naprave| *ogrevanje stanovanja na plin* □ *gretje*

- ◆ **1. centralno ogrevanje** □ pog. centralna □ centralna kurjava
- centralno gretje **2. ogrevanje na sončno energijo** □ solarno ogrevanje
- sončno ogrevanje

ogrévati -am nedov. kaj |z uporabo grelne naprave v prostoru dosegači ustrezno, želeno temperaturo, ki omogoča občutek toplote| *ogrevati stanovanje na plin* □ pog. **greti** □ pog. **kuriti**

□ knj.izroč. **segrevati** □ knj.izroč. **ugrevati** □ knj.izroč. **zagrevati**

GLEJ ŠE **greti** 2, 3

ogrévati se -am se nedov. ► **segrevati se**

ogrévni -a -o prid. ► **ogrevalni**

ogrinjáč -a m ► **ogrinjalka**

ogrinjáčča -e ž ► **ogrinjalka**

ogrinjáčka -e ž ► **ogrinjalka**

ogrinjálce -a s ► **ogrinjalo**

ogrinjálka -e ž |oblačilo, navadno v obliki večje rute, za ogrinjanje| *zaviti se v toplo ogrinjalko* □ **ogrinjalna ruta** □ **ogrinjač**

□ **ogrinjača** □ nar. **koc** □ nar. **kocka**² □ nar. **ogrinjačka** □ zastar. **ovojo**

□ nar. **robec**

ogrinjálni -a -o prid. ► **ogrinjalka**

ogrinjalo -a s |oblačilo za ogrinjanje| *Pod vratom si je*

zavezala ogrinjalo. □ ekspr. **ogrinjalce** □ zastar. **ogrtáč** □ zastar. **ogrtáčča**

□ knj.izroč. **plašček** □ knj.izroč. **pregrinjalo** □ **burnus** |v arabskem okolju|

□ **hlamida** |pri starih Grkih| □ **kep** |kratko žensko ogrinjalo|

□ **ogrinjalka** ↗

ogrinjati -am nedov. ► **odevati** | **osipati**

ogrinjati se -am se nedov. ► **ogrinjati si**

ogrinjati si -am si nedov. kaj |dajati oblačilo nase, okrog sebe|

Ogrinjala si je plet □ **ogrinjati se s čim** *Ogrinjala se je s pletom*

ogristi ogrizem dov.

1. kaj |z grizenjem načeti, poškodovati| *Divjad je ogrizla drevje*

□ **obgristi** □ **objesti** □ ekspr. **obžreti** □ ekspr. **ožreti**

2. koga |raniti z ugrizi| *Pes ga je vsega ogrizel* □ zastar. **objesti**

□ ekspr. **oklati** □ ekspr. **pogristi**

GLEJ ŠE **poškodovati** 2 pp 1

ogriz -a m ► **poškodba** pp

ogrizek -zka m |ostanek ogrizenega sadeža| *odvreči ogrizek v smetnjak* □ nar. **objedek** □ knj.izroč. **oglodek**

ogrižen -a -o prid.

1. |ki je načet, poškodovan z grizenjem| *ogrižen sadež* □ **objeden**

□ ekspr. **obžrt** □ ekspr. **pogrižen**

2. |ki je ranjen z ugrizi| *ogrižen otrok* □ **obgrizen**

ogrizovati -újem nedov. kaj |z grizenjem načenjati| *Zajci*

ogrizujejo drevesna debela □ **nagrizovati** □ **obgrizovati** □ **objedati**

□ ekspr. **obžirati** □ ekspr. **ožirati** □ star. **ujedati**

GLEJ ŠE **obrekovati**

ogrlíca -e ž |ovratni nakit, navadno iz na vrvici nanizanih drobnih dragocenih predmetov| *nositi ogrlico iz biserov* □ knj.izroč. **ogrlje**

◆ **koraldna ogrlica** □ **koraldna** □ **koraldne**

ogrlják -a m ► **ovratnica**

ogrlje -a s ► **ogrlica**

ogrniti in **ogrniti** -em dov. ► **odeti** | **osuti**²

ogrniti se in **ogrniti se** -em se dov. ► **odeti se**

ogródje -a s

1. |kar nosi, povezuje napravo, objekt in daje osnovno obliko| *postaviti trdno ogrodje za novo streho* □ **nosilno ogrodje** □ teh. **grad**¹

grad vozila □ ekspr. **okostje** *okostje hiše* □ ekspr. **rebra** *Nastajajoča*

stavba že kaže rebra □ knj.izroč. **skelet**

◆ **1.** zool. **osno ogrodje** □ zool. **osni skelet** **2.** **posteljno ogrodje**

□ pog. **postelja** □ zastar. **posteljišče** □ **posteljnjak** **3.** **telesno ogrodje**

□ **skelet** **4.** zool. **zunanje ogrodje** □ zool. **oklep**

2. |med seboj povezani bistveni sestavni elementi česa| *zamisliti si ogrodje televizijske oddaje o zgodovini svilarstva*

□ ekspr. **skelet**

GLEJ ŠE **OS** • 3

ogródni -a -o prid. ► **veja** 1•1

ogrómen -mna -o prid. |ki pri določani danosti v veliki meri presega običajno, pričakovano velikost, razsežnost, količino, vrednost| *ogromen stanovanjski blok; ogromno bogastvo; ogromna količina denarja; odločitev ogromnega pomena* □ ekspr. **bajen**

pridobiti bajen plen □ ekspr. **brezmejen** *brezmejno bogastvo*

□ knj.izroč. **enormen** □ ekspr. **gigantski** *gigantski napredek* □ star. **gorostasen**

□ knj.izroč. **grmaden** *grmaden kup bankovcev* □ zastar. **gromaden**

gromaden voz □ ekspr. **gromozanski** □ ekspr. **grozanski** □ ekspr. **impozanten**

□ knj.izroč. **kolosalen** *Kupola se dviga nad kolosalno rotundo*

□ ekspr. **nadnaraven** □ zastar. **nečuvven** □ ekspr. **neizmeren** □ ekspr. **nepredstavljiv**

nepredstavljiva energija □ ekspr. **nepregleden** *Pred njim se je razprostiral nepregleden gozd*

□ ekspr. **neznanski** □ nar. **obalten** *obalten nahrbtnik* □ knj.izroč. **obrovski**

obrovska postava □ ekspr. **orjaški** *orjaški stroji* □ ekspr. **pravljichen** *pravljichen bogastvo*

□ ekspr. **presenetljiv** *presenetljiva vsota* □ ekspr. **presilen** *presilen napor*

□ ekspr. **pretresljiv** *zaslužiti pretresljive zneske*

□ ekspr. **strašanski** □ ekspr. **titanski** *titanska samozavest* □ ekspr. **velikanski**

□ ekspr. **vrtoqlav** *vrtoqlava vsota*

GLEJ ŠE **velik** 2, 4, 5

ogrómnno prisl. ► **veliko**¹ | **veliko**² | **veliko**³ 1

ogrómnost -i ž |dejstvo, da kaj v veliki meri presega običajno, pričakovano velikost, razsežnost, količino, vrednost| *ogromnost poslopja; ogromnost vsote* □ knj.izroč. **enormnost** □ ekspr. **impozantnost** □ ekspr. **velikanskost**

ogrozíti -ím dov. kaj |povzročiti stanje, ki lahko pri kom povzroči nesrečo, škodo ali kaj slabega, neprijetnega sploh| *Nenehni spori so ogrozili njuno prijateljstvo; Epidemija je ogrozila predvsem otroke* □ **postati nevaren** *za koga* □ ekspr. **razmajati** *Dolgovi so razmajali njihovo gospodarstvo* □ ekspr. **zamajati** *Tako poslovanje lahko zamaje še tako dobro podjetje* □ publ. **zamajati okope** *čemu*

ogróžan -a -o prid. ► **ogrožen**

ogróžani -a -o prid. ► **ogroženi**

ogróžen -a -o povdk. |izraža, da je kdo, kaj v stanju, ki vodi v neugoden položaj, izumrtje, izginotje| *Vidra je tako ogrožena, da je ne bi smeli loviti* □ publ. **izpostavljen** □ knj.izroč. **ogrožan** □ pog. **v nevarnosti**

ogróženi -a -o prid. |ki je v nevarnem, neugodnem stanju, položaju| *ob epidemiji ogrožene skupine prebivalstva* □ publ. **izpostavljeni** □ redk. **ogrožani**

ogróženost -i ž ► **nevarnost**¹

ógrska -e ž ► **salama** • 3

ógrski -a -o prid. ► **kraljestvo** • | **madžarski** | **salama** • 3

ogrtáč -a m ► **ogrinjalo** | **plašč**

ogrtáčča -e ž ► **ogrinjalo**

ogúlití -im dov. ► **obrabiti** | **odrgniti** 2

ogúlití se -im se dov. ► **obrabiti se** 1, 2

ogúljen -a -o prid. ► **obrabljen** 1, 2 | **prazen** 2

oguljenína -e ž ► **odrgnina** 2 | **poškodba** pp

òh razpolož. medm. |izraža telesno ali duševno trpljenje| *Oh, kako je to hudo* □ **joj prejoj** □ **joj**² □ **jov** □ **o**² □ **ov** □ **uf** □ **uh** □ **uj** □ knj.izroč. **jo**²

□ star. **joh** □ knj.izroč. **oje**² □ zastar. **ovbe**

GLEJ ŠE **joj**² 1, 2 | **o**²

óha medm. ► **hehe** | **hej** | **stoj** 2

óhcet -i ž ► **svatba**

ohêj medm. ► **hej** | **juhej**

ohišje -a s |zunanji varovalni, vezni del kakega predmeta, naprave| *kovinsko ohišje računalnika* □ *lupina* *Od čolna je ostala samo lupina* □ knj.izroč. *kasete* □ knj.izroč. *oklep oklep blagajne* □ knj.izroč. *okrov* □ teh. *oplata oplata letala* □ pomor. *opločje opločje ladje* □ prakt. sp. *škatla*

♦ *orgelsko ohišje* □ *orgelska omara*

ohladitev -tve ž |proces, postopek, v katerem postane kaj hladno, mrzlo| *ohladitev zgornjih plasti vode* □ knj.izroč. *ohlajenje*
GLEJ ŠE pomiritev 2

ohladiti -ím dov.

1. *kaj* |narediti kaj hladno, mrzlo| *ohladiti vino* □ *shladiti*

□ ekspr. *pohladiti* □ knj.izroč. *razhladiti*

2. *koga* |povzročiti občutek hlada| *Sladoled jih je ohladil*

□ *pohladiti* □ *shladiti* □ knj.izroč. *razhladiti*

GLEJ ŠE ubiti 1 | ublažiti

ohladiti se -ím se dov.

1. |postati hladen, mrzel| *Kava se je ohladila* □ *pohladiti se*

□ *shladiti se* □ knj.izroč. *omrzniti* □ knj.izroč. *razhladiti se*

2. *brezos*. |izraža znižanje temperature zraka| *Zadnje dni se je precej ohladilo* □ *shladiti se* □ knj.izroč. *razhladiti se* □ knj.izroč. *umrzniti se*

□ knj.izroč. *zahladiti* □ knj.izroč. *zazebsti*

3. |dobiti občutek hlada| *Skočil je v morje, da bi se ohladil*

□ *pohladiti se* □ *shladiti se* □ knj.izroč. *razhladiti se*

GLEJ ŠE ublažiti se

ohljanje -a s |proces, v katerem kaj z izgubljanjem lastne toplote postaja hladno, mrzlo| *počasno ohlajanje lave* □ *ohlajevanje* □ knj.izroč. *hlajenje*

GLEJ ŠE hlajenje

ohljati -am nedov. ▶ hladiti

ohljati se -am se nedov. |postajati hladen, mrzel| *Segreta voda se počasi ohlaja; Tla se ponoči ohlajajo* □ knj.izroč. *hladiti se*

□ knj.izroč. *ohlajevati se*

GLEJ ŠE hladiti se

ohlajenje -a s ▶ ohladitev

ohlajevanje -a s ▶ hlajenje | ohlajanje

ohlajevati -ujem nedov. ▶ hladiti

ohlajevati se -ujem se nedov. ▶ hladiti se | ohlajati se

ohlapel -éla -o prid. ▶ ohlapen 1

ohlapen -pna -o prid.

1. |ki ni tesno okrog telesa| *ohlapno oblačilo* □ širok

□ ekspr. *mahedrav* □ knj.izroč. *ohlapel* | *ohlapela jadra* ■ protip. *oprijet*

2. |ki je brez napetosti, čvrstosti| *ohlapna koža* □ *mlahav*

GLEJ ŠE nedoločen | nenatančen | oprijet

ohlapéti -ím dov. |postati ohlapen| *Koža ohlapi* □ *ohlapniti*

ohlápniti -em dov. ▶ ohlapeti

ohlápnost -i ž |dejstvo, da je kaj brez napetosti, čvrstosti|

ohlapnost staražoce se kože □ *mlahavost*

GLEJ ŠE atonija | nedolročnost

ohlódje -a s ▶ hlodovje

ohm -a [óm] m ▶ om

ohmélje -a s

• bot. *evropsko ohmelje* □ nar. ptičji lim □ bot. rumena omela □ nar. tičji lim

ohmski -a -o [ómski] prid. ▶ upor. 2

ohó medm. ▶ aha | hej | joj² 2, 3

ohohó medm. ▶ hehe | joj² 2

ohól -a -o prid. ▶ domišljav

ohólež -a m ▶ domišljavec

ohólo prisl. ▶ domišljavo

ohólost -i ž ▶ domišljavost

ohomotán -a -o prid. ▶ nositi 2

ohomotáti -ám dov. ▶ oviti

ohrabriti -ím dov. ▶ opogumiti

ohrabriti se -ím se dov. ▶ opogumiti se

ohrabrováti -ujem nedov. ▶ opogumljati

ohramljajóci -a -e prid. ▶ hromilni

ohrámljati -am nedov. ▶ hromiti

ohrána -e ž ▶ ohranitev

ohranítev -tve ž |dejstvo, da kaj ne preneha biti, obstajati| *prizadevanja za ohranitev miru* □ zastar. *ohrana*

ohraníti in ohrániti -im dov.

1. *kaj* |narediti, da kaj ne preneha biti, obstajati| *ohraniti zgodovinsko pomembne dokumente; ohraniti mir; Kljub ponižanjem je ohranil čast* □ star. *očuvati*

2. *kaj* |narediti, da kaj ne izgubi, spremeni svojih (bistvenih) lastnosti| *Zaveso so ohranile barvo; ohraniti vitkost* □ *obdržati*

GLEJ ŠE miren² • | obvladati se | razsoden • | zapomniti si | zavarovati 3

ohraníti se in ohrániti se -im se dov. |izraža, da kaj ne preneha biti, obstajati| *Te vrste izdelki se ohranijo samo v suhem prostoru*

□ pog. *obdržati se* □ pog. *ostati* *Hruške so zgnile, jabolka pa so ostala*

□ pog. *počakati* □ pog. *vzdržati* □ pog. *zdržati*

ohranítveni -a -o prid. ▶ nagon 1

ohránjanje -a s |dejstvo, da se s čim postopa tako, da to ne preneha obstajati| *ohranjanje ljudskega izročila* □ *ohranjevanje*

□ star. *čuvanje*

GLEJ ŠE varstvo 2

ohránjati -am nedov.

1. *kaj* |delati, da kaj ne preneha biti, obstajati| *ohranjati stare navade* □ *ohranjevati* □ knj.izroč. *konzervirati konzervirati zastarele*

oblike družbenega življenja □ ekspr. *pestovati*

2. *kaj* |delati, da kaj ne izgubi, spremeni svojih (bistvenih) lastnosti| *ohranjati prvotni vrstni red; ohranjati začetni tempo do konca teka* □ *ohranjevati* □ pog. *držati* □ publ. *vzdrževati* ■ protip. *spreminjati*

GLEJ ŠE spreminjati 2

ohranjeválec -lca m |kdor s svojim delovanjem omogoča, da

kaj ne preneha biti, obstajati| *ohranjevalec kulturnih vrednot*

□ *vzdrževalec* □ ekspr. *varuh*

ohranjevální -a -o prid. |ki kaj ohranja (nespremenjeno)| *ohranjevalni ukrepi* □ knj.izroč. *konservativni*

GLEJ ŠE družba 1 pp | operacija 1 • 1

ohranjevánje -a s ▶ ohranjanje

ohranjeváti -ujem nedov. ▶ ohranjati 1, 2

ohrapáviti -ím dov. ▶ ozrniti

ohripèl -éla -o prid. ▶ hripav²

ohripélost -i ž ▶ hripavost

ohripéti -ím dov. |dobiti nejasen, nečist glas, navadno zaradi

prizadetosti glasilk| *Od dolgotrajnega govorjenja je ohripel* □ knj.

izroč. *zahripati* □ knj.izroč. *zahripeti* □ knj.izroč. *zahripiti se* □ knj.izroč. *zahripniti*

ohroméli -a -o prid. ▶ hromi¹ | hromi² 2

ohromélost -i ž ▶ hromost | nedejavnost | paraliza | paraliza • 2

ohromíti -ím dov. *kaj* |narediti, da kaj ni več zmožno premikanja| *Anestetik je ohromil mišico* □ *paralizirati*

GLEJ ŠE onesposobiti | otežiti | zavreti 2

ohromljênc -nca m ▶ hromi¹

óhrov -a m

• 1. vrtn. *brstični ohrov* □ vrtn. *brstnati kapus* □ vrtn. *brstnati ohrov*

□ vrtn. *popčar* 2. vrtn. *listnati ohrov* □ vrtn. *kodrasti kapus*

oidij -a m agr. |glivična bolezen, ki se kaže kot sivkasta prevleka

na zelenih delih rastline| *škropivo proti oidiju* □ nar. *močnata rosa*

□ agr. *pepelasta plesen* □ agr. *pepelovka* □ agr. *siva plesen*

òj medm. ▶ hej | joj² 1 | juhej

ojá člen. ▶ da² 1

ojáčati -am dov. ▶ okrečiti | utrditi 1, 2

ojáčati se -am se dov. ▶ povečati se

ojáčenje -a s

- elektr. ojačenje napetosti □ elektr. ojačitev napetosti

GLEJ ŠE okrepitev 1, 2

ojačeválec -lca m ▶ ojačevalnik

ojačeválni -a -o prid. ▶ ojačevalnik

ojačeválnik -a m elektr. |naprava, del naprave, ki povzroča

povečanje izhodne veličine| *popraviti ojačevalnik* □ prakt. sp. *ojačeválec* □ *ojačevalna naprava* |večji ojačevalnik|

PODPOMENKE 1. močnostni ojačevalnik, parametrični ojačevalnik, napetostni ojačevalnik 2. nizkofrekvenčni ojačevalnik, širokopasovni ojačevalnik

ojačevánje -a s ▶ krepitev

ojačeváti -újem nedov. ▶ krepiti | utrjevati 1, 2

ojačítev -tve ž ▶ ojačenje • | okrepitev 1

ojáčiti -im dov. ▶ okrečiti | utrditi 1, 2

ojágnjiti se -im se dov. |roditi, povreči jagnjel| *Ovca se je*

ojagnjila □ *jagnjetiti* □ *jagnjiti*

GLEJ ŠE jagnjiti

ojalovíti -ím dov. ▶ sterilizirati

ojármiti -im dov. *kaj* |dati jarem na žival| *ojarmiti vola*

□ nar. *vkleniti*

ojé¹ ojesa s |drog na sprednjem delu voza, pluga, ob katerega se vprega žival| *Vola sta se upirala in skušala preskočiti oje* □ nar. *duro*

□ *plužnica* |pri plužnah|

ojé² medm. ▶ joj² 1 | oh

ójéj medm. ▶ joj² 1

ojeklenéti -ím dov. ekspr. |postati zelo odločen, nepopustljiv|

V težkih življenjskih prizkušnjah je ojeklenel □ knj.izroč. *pojekleneti*

□ knj.izroč. *zjekleneti*

ojekleníti -ím dov. *koga* ekspr. |narediti koga zelo odločnega,

nepopustljivega| *Življenjske preizkušnje so ga ojeklenile*

□ knj.izroč. *pojekleniti* □ knj.izroč. *zjekleniti*

GLEJ ŠE okrečiti | utrditi 2, 4

ojeklíti -ím dov. ▶ okrečiti | utrditi 2

ojezikáti -ám dov. ▶ oklevetati

òjla medm. ▶ dober dan | hej

ójnica -e ž ▶ glava •3

ójnice -ic ž mn. ▶ nezvest • | zakon¹

ójnični -a -o prid. ▶ glava •3

ojòj medm. ▶ joj² 1

ojunáčiti -im dov. ▶ opogumiti

ojunáčiti se -im se dov. ▶ opogumiti se

ojúžen -a -o prid. |v zvezi s čim zmrznjenim, ledenim ki je topeč se mehke,

voden| *ojúžen sneg* □ *odjužen* □ *ujužen* □ *zjužen*

ojúžiti se -im se dov. |postati pod vplivom južnega vetra

toplejši| *Vreme se je ojužilo* □ *odjužiti se* □ *ujužiti se* □ *zjužiti se*

okacán -a -o prid. ▶ umazan¹

okacáti -ám dov. ▶ umazati

okacáti se -ám se dov. ▶ umazati se

okadíti -ím dov. *kaj* |izpostaviti delovanju dima| *okaditi steklo,*

s katerim se gleda sončni mrk □ knj.izroč. *odimiti* □ knj.izroč. *zadimiti*

□ knj.izroč. *zakaditi*

GLEJ ŠE prekaditi

okadíti se -ím se dov. ▶ zakaditi se 1

okájati -am nedov. ▶ prekajevati

okajèn -éna -o prid. ▶ vinjen | zakajen 2

okajènc -nca m ▶ pijanec

okajèni -a -o prid. ▶ prekajeni

okajènost -i ž ▶ vinjenost

okamnéti -ím dov. |postati trd, trden kot kamen| *Snov se je*

najprej zgostila, nato pa okamnela □ knj.izroč. *skamneti*

GLEJ ŠE odreveneti

okamnína -e ž ▶ fosil | fosil •

okániti -em dov. ▶ prevarati 1

okápati -am nedov. ▶ okopavati

okarakterizírati -am dov. ▶ označiti 2

okárat -am dov. ▶ opomniti 1 | ošteti

okàt -áta -o prid. ▶ debelook

okávsati -am dov. ▶ poškodovati 2 pp 1

ókéj¹ člen. ▶ prav² 2

ókéj² povdk. ▶ prav³

òkel ókla m |močno podaljšani sekalec v zgornji čeljusti slona|

Slon ima zlomljen okel □ zastar. *oklo*

GLEJ ŠE čekan

òkence -a s |odprtina v pregradi, (večjem) oknu, namenjena

poslovanju s strankami| *stati v vrsti pred okencem* □ *okno*

□ zastar. *lina* □ zastar. *linica* □ ekspr. *okenček* □ nekjn. pog. *šalter*

♦ *blagajniško okence* □ prakt. sp. *blagajna* □ *blagajniško okno*

GLEJ ŠE okno 1 | rubrika 1

òkenček -čka m ▶ okence | okno 1

òkenski -a -o prid. ▶ krilo¹ •1 | odprtina pp 2 | odprtina •2 | okvir 1•1 |

polica • | steklo 2•4 | šipa • | zapiralo •

òker -kra m |rumenorjava barva| *pobarvati z okrom* □ knj.izroč. *okra*

GLEJ ŠE barva 1•24

okíčen -a -o prid. ▶ okrašen

okínčan -a -o prid. ▶ okrašen

okínčati -am dov. ▶ okrasiti | olepšati 1

okínčati se -am se dov. ▶ olepšati se

okínjak -a m ▶ zračnik

okís -a m ▶ oksid | oksid •

okísani -a -o prid. ▶ solata 1•1 | solata 1•3

okísati -am dov. *kaj* |narediti kaj kisló| *okisati vodo z limoninim*

sokom □ knj.izroč. *nakisati*

GLEJ ŠE silirati

okísati se -am se dov. ▶ skisati se

okísni se -em se dov. ▶ skisati se

okíten -a -o prid. ▶ okrašen

okítiti -im dov. ▶ okrasiti

oklasíti se -ím se dov. 3. os. |pri nekaterih rastlinah v času rasti doseči

stanje, ko se pojavijo klasi| *Pšenica se je že oklasila* □ *iti v klasje*

□ *narediti klase* □ ekspr. *sklasiti se*

okláti okóljem dov. ▶ ogristi 2 | poškodovati 2 pp 1

oklatíti in oklátiti -im dov. ▶ sklatiti

oklejíti -ím dov. ▶ naklejiti

okleníti oklénem dov. ▶ obkoliti

okleníti se oklénem se dov. ▶ objeti 1 | oprijeti se 1

oklèp -épa m

1. |kovinska obleka, gibljiva na sklepih, navadno vojaška| *nadeti si oklep* □ knj.izroč. *oklepna srajca* □ zgod. *kiras* |prсни oklep brez rokavov| □ voj. *veržna srajca* |oklep iz železnih krožcev, žice|

2. |trden zunanji del vojaškega vozila| *tanki z debelim oklepom*

□ knj.izroč. *oklop*

3. |zunanje ogrodje nekaterih živali| *Želva je pomolila glavo iz oklepa* □ knj.izroč. *oklop* □ zool. *hitinjača* |hitinasti oklep členonožcev|

♦ *želvji oklep* □ zool. *črepinja*

GLEJ ŠE obveza • | ogrodje 1•4 | ohišje

oklepáj -a m |znak, ki z dveh strani oklepa besedo, številko, stavek| *zbrisati oklepaj* □ *zaklepaj* |ki oklepa besedo, številko z zadnje, desne strani|

PODPOMENKE oglati oklepaj, okrogli oklepaj, zaviti oklepaj

oklepajóči -a -e prid. ▶ rima pp 2

oklépati se -am se nedov. ▶ navezan • |objemati 1 |oprijemati se 1

oklépiti -im dov. *kaj* |obdati z zaščitnim ovojem, oklepom|

oklepiti električno žico; oklepiti prostor proti prepuščanju radioaktivnih sevanj □ knj.izroč. **oklopiti**

oklépljen -a -o povdk. |izraža, da je kaj obdano z oklepom, ima oklep| *Žival je oklepljena z roženimi ploščami* □ knj.izroč. **oklopljen**

oklépni -a -o prid. |ki služi kot oklep| *Oklepna plošča je iz stekla*

□ knj.izroč. **oklopni**

GLEJ ŠE avtomobil • 9 |ladja • 6 |oklep 1 |vozilo • 3

oklépnica -e ž ▶ ladja • 6

oklépnik -a m ▶ kirasir |vozilo • 3

oklesáti okléšem dov. ▶ izboljšati 3 |obklesati |obtolči 2

okléstiti -im dov. *kaj* |s sekiro obdelati drevo tako, da se odstranijo veje| *Smreko je oklestil samo pri tleh* □ **obklestiti** □ **poklestiti**

□ **sklestiti**

GLEJ ŠE natepsti |obsekati 1 • |skrajšati 1

okléšček -čka m |okleščeni kos veje ali tanjšega debla| *Pobral je okleščke, ki so ležali okrog posekane smreke* □ **krepelo** □ ekspr. **krepelce**

□ knj.izroč. **krepelce** □ star. **ocepek** □ nar. **oseček**

okléščenec -nca m |drevo, ki so mu s klestenjem odstranili veje| *okleščence so nalagali na voz* □ knj.izroč. **kleščevec**

okléščeni -a -o prid. ▶ deblo • |veja 1 • 2

oklévanje -a s ▶ gotovo³ 1 |obotavljanje |omahovanje

oklévati -am nedov. ▶ obotavljati se |omahovati

oklevetáti -ám dov. *koga* |dati neresnične, zlonamerne izjave, s katerimi se jemlje komu ugled| *Pred vso družino jo je oklevetal*

□ knj.izroč. **obreči** □ ekspr. **oželjustati** □ slabš. **ojezikati**

oklíc -a m ▶ oklican |razglas |razglas •

oklícán -a -o povdk. |izraža, da je kaj objavljeno kot uradno obvestilo javnosti| *Prodaja posestva je oklicana* □ pravn. **na oklicu**

oklícati oklícem dov. *koga* |v zvezi s cerkveno poroko prebrati v cerkvi obvestilo o nameravani poroki koga| *V nedeljo ju bodo oklicali*

□ star. **vreči s prižnice** □ star. **vreči z leze**

GLEJ ŠE razglasiti 2, 3, 4

okliceválec -lca m ▶ klicar

okliceváti -újem nedov. ▶ izklicevati 2 |razglašati 2, 3

oklíkniti -em dov. ▶ ogovoriti 1

oklikováti -újem nedov. ▶ ogovarjati 1

okljúk -a m ▶ meander |ovinek

okljúka -e ž ▶ ovinek

okljúkast -a -o prid. ▶ ovinkast

okljúvati -am dov. *kaj* |s kljuvanjem načeti, poškodovati|

okljúvati sadje □ redk. **nakljúvati**

óklo -a s ▶ čekán |okel

oklofutáti -ám dov. *koga* |prizadejati komu več zaporednih udarcev, navadno s plosko roko| *Planil je predenj in ga oklofotal*

□ **dati klofuto komu** □ **sklofutati** □ ekspr. **dati komu eno okoli ušes**

□ nar. **ocmokati** □ ekspr. **očofati** □ ekspr. **oploskati** □ knj.izroč. **preklofutati**

□ ekspr. **primazati klofuto komu** □ pog. **pritisniti komu eno okoli ušes**

□ nar. **sklapouhati** □ nar. **sklapouškati**

oklòp -ópa m ▶ oklep 2, 3

oklópiti -im dov. ▶ oklepiti

oklópjen -a -o prid. ▶ oklepljen

oklópni -a -o prid. ▶ oklepni |vozilo • 3

oklópnicá -e ž ▶ ladja • 6

oklópnik -a m ▶ kirasir |vozilo • 3

oklopnjáča -e ž ▶ ladja • 6

oklopnják -a m ▶ vozilo • 3

okluzjá -e ž ▶ zapora 2

óknica -e ž ▶ krilo¹ • 1

óknice -ic ž mn. ▶ naoknice

oknišče -a s ▶ okvir 1 • 1

oknják -a m ▶ greda² • 3 |okvir 1 • 1

ókno -a s

1. |odprtina v steni stavbe, prostora, narejena zaradi svetlobe, zračenja; okvir s steklom, prozornejšim materialom, prirejen za tako odprtino| *odpreti okno; zagrniti okno z zaveso* □ zastar. **lina** □ ekspr. **okence** □ ekspr. **okenček**

♦ 1. **dvokrilno okno** □ dvojnato okno □ dvojno okno 2. **enokrilno okno**

□ enojno okno 3. **križno okno** □ nar. zakrižano okno □ nar. zakriženo

okno 4. **podstrešno okno** □ redk. pristrešno okno 5. **polkletno okno**

□ redk. polprtilično okno 6. um. **slikano okno** □ um. vitraj □ nestrok. vitraž

□ nestrok. vitraža 7. **stopniščno okno** □ stopniško okno 8. **tridelno okno**

□ trodelno okno 9. **zamreženo okno** □ omreženo okno

PODPOMENKE 1. križno okno, mrežno okno 2. notranje okno, zunanje okno

2. nardp. |del kozolca med dvema stebroma| *okno zatlačiti s snopjem* □ nar. **brana** □ nar. **štant** □ nar. **vrata**

• arhit. **slepo okno** □ arhit. **lažno okno**

GLEJ ŠE odprtina |okence |okence • |rozeta |šipa •

okó očesa s |organ za sprejemanje svetlobnih dražljajev| *Poškodoval si je oko; Po nerodnosti ga je sunil v oko* □ zastar. **oče**

□ ekspr. **oček** □ ekspr. **očesce** □ ekspr. **očka²** □ nar. **uč** □ ljubk. **uček** □ nar. **učka**

• 1. **izbuljene oči** □ knj.izroč. **bulječe oči** □ knj.izroč. **izpahnjene oči**

2. zool. sestavljeno oko □ zool. fasetno oko □ zool. mrežasto oko

GLEJ ŠE bliskati • |blisniti • |cepljenje¹ 2 pp 1 |cepljenje¹ 2 • 1 |

cepljenje¹ 2 • 2 |iskreno |iztakniti • |jajce • 1 |jokati |marjeta |

nagledati se |odbojnik • |pogledati 2 |policist |pripriti 1 • |

slaboviden • |slepiti 1 |umreti 1 |vid |vpričo |zamižati |

zapeljevati |zaspati |zavezati •

okobál nač. prisl. |izraža nameščenost v razkoračenem položaju kakor pri jahanju| *okobal sedeti na hladu* □ **okobalo** □ star. **kobal²**

□ star. **v kobal** □ zastar. **v kobaljo**

okobálo prisl. ▶ okobal

okòl okòla m ▶ tekališče

okólčje -a s ▶ medenica²

okóli¹ mestov. prostor. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje prostorsko določeno z umestitvijo, premikanjem česa v obliki kroga|

Okoli stoji vrsta stebrov; obrniti se okoli □ **naokoli** □ **naokrog** □ **okrog²**

□ zastar. **krog²** □ ekspr. **krog in krog** □ ekspr. **okoli in okoli** □ ekspr. **okrog in**

okrog

GLEJ ŠE obdajati |obiskati |ogoljufati |okoliti |omedleti |

potepati se 2 |povsod |v okolici

okóli² predl.

1. z roditeljskim |za izražanje prostorske določitve, pri kateri je

kaj umeščeno, se premika v obliki kroga| *nasaditi drevje okoli*

hiše; pogledati okoli sebe □ **okrog³** □ star. **krog³** □ ekspr. **krog in krog**

□ ekspr. **okoli in okoli** □ ekspr. **okrog in okrog**

2. z roditeljskim |za izražanje položaja v delu kroga vzdolž česa|

Cesta zavije okoli hriba; objeti koga okoli pasu □ **okrog³**

GLEJ ŠE o¹ |za¹ 1

okóli³ člen. ▶ približno²

okóli⁴ povdk. ▶ miniti 1

okólica -e ž |področje, določeno s tem, da je umeščeno okoli česa, v bližini česa| *Vznemirjenje je zajelo okolico; slikovita*

okolica jezera; očistiti okolico rane □ knj.izroč. bližina □ star. obližje
 □ star. obvod □ zastar. okolina □ knj.izroč. okoliš □ zastar. okoliščina
 □ zastar. okroglina □ zastar. okrožje □ ekspr. sosedstvo □ ekspr. sosesčina
 □ knj.izroč. obmestje | neposredno okoli mesta|
 GLEJ ŠE okolje

okoličan -ána m |kdor živi v okolici navadno večjega kraja, mesta| *meščani in okoličani* □ star. deželan

okoličanka -e ž |ženska, ki živi v okolici navadno večjega kraja, mesta| *okoličanke in meščanke* □ star. deželanka

okoličanski -a -o prid. ► okoliški

okoličiti -im dov. kaj |postaviti, zasaditi kole, količke v zemljo za oporo zlasti vinski trti, sadnemu drevju| *okopati in okoličiti trte*
 □ nakoličiti □ nakoliti □ okoliti □ zakoličiti □ zakoliti

okolina -e ž ► okolica | okolje

okoliš -a m ► okolica | okrožje | področje 1

okolišanje -a s ► govornjenje pp 10 | okolišenje

okolišati -am nedov. ► govoriti 1 pp 17 | okolišiti

okoliščina -e ž nav. mn. |kar more odločilno vplivati na potek, uresničitev česa, ne da bi bilo v središču tega poteka, uresničitve| *Okoliščine so se popolnoma spremenile; prilagoditi se novim okoliščinam* □ okolnost □ publ. moment □ publ. pogoj □ splet okoliščin |več okoliščin kot celota| □ knj.izroč. ozadje |prikrite okoliščine|

◆ 1. pravn. obteževalne okoliščine □ knj.izroč. obtežilne okoliščine

□ pravn. oteževalne okoliščine 2. pravn. olajševalne okoliščine

□ knj.izroč. opravičevalne okoliščine □ knj.izroč. opravičilne okoliščine

GLEJ ŠE dejstvo | okolica

okoliščine -in ž mn. mn. v sin. nizu ► razmere

okolišenje -a s ekspr. |govornjenje, pri katerem se kaj hote prikrija| *Iz njegovega okolišenja ni mogel izvedeti nič bistvenega*
 □ ekspr. okolišanje □ ekspr. ovinkarjenje

GLEJ ŠE govornjenje pp 10

okolišiti -im nedov. ekspr. |govoriti hoteno prikrito, ne naravnost| *Pravega vzroka ni hotel povedati, zato je okolišil* □ neknj. pog. govoriti okoli □ nar. govoriti okrog ogla □ ekspr. okolišati □ ekspr. ovinkariti

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 17

okoliški -a -o prid. |ki je prostorsko določen z uместitvijo v okolico navadno večjega kraja, mesta| *Rad hodi po okoliških hribih* □ okolišnji □ knj.izroč. okoličanski □ knj.izroč. okolišni □ star. okolni □ zastar. okrajni

okolišni -a -o prid. ► okoliški

okolišnji -a -e prid. ► bližnji² 1 | okoliški

okoliti -ím dov. ► okoličiti

okolje -a s |stvarni in duhovni svet z določenimi značilnostmi, ki obdaja človeka| *prilagoditi se okolju; vplivi okolja na človekovo razpoloženje* □ okolica □ knj.izroč. milje □ star. obližje □ knj.izroč. okolina □ star. okrožje □ knj.izroč. osredje □ zastar. ovzdušje □ publ. prostor □ publ. sredina

● 1. naravno okolje □ eksterier □ knj.izroč. prirodno okolje 2. življenjsko okolje □ knj.izroč. bivalno okolje

GLEJ ŠE ozračje 3

okoljevarstveni -a -o prid. ► ekološki

okoljevarstvenica -e ž |ženska, ki si prizadeva, da se ohrani naravno okolje| *Nobelovo nagrado so podelili kenijski okoljevarstvenici* □ naravovarstvenica

okoljevarstvenik -a m |kdor si prizadeva, da se ohrani naravno okolje| *prizadevanja okoljevarstvenikov* □ naravovarstvenik □ publ. zeleni¹

okolni -a -o prid. ► okoliški

okolnost -i ž ► okoliščina

okólnosti -i ž mn. mn. v sin. nizu ► razmere

ókom prisl. ► preprečiti 1

okomatán -a -o prid. ► oblečen

okomatáti -ám dov. ► naložiti 1 | oviti

okomatáti se -ám se dov. ► obleči se

okončáti -ám dov. ► dokončati | končati

okončina -e ž nav. mn., anat. |del telesa, ki se uporablja za premikanje ali prijemanje| *Zgradba okončin pri živali odloča o načinu premikanja* □ anat. ekstremiteta □ anat. končina □ ud |pri človeku|
 GLEJ ŠE noga 1 | roka 1 | ud

okoničen -a -o prid. ► koničast

okoničiti -im dov. ► ošiliti

okóp -ópa m ► nasip •1 | ogroziti | okopavanje | premagati 1 | puntati | zagovarjati 3

okópáti -am dov. koga |v vodi odstraniti umazanijo s telesa| *okopati otroka* □ skopati¹

okópáti se -am se dov. |izraža, da kdo v vodi odstrani umazanijo s svojega telesa| *Z užitkom se je okopal* □ skopati se¹

okopávanje -a s |rahljanje zemlje okoli rastlin z odstranjevanjem plevela| *okopavanje koruze* □ knj.izroč. okop

okopávati -am nedov. kaj |rahljati zemljo okoli rastlin in pri tem odstranjevati plevel| *okopavati krompir* □ nar. okapati

okopèl -éla -o prid. ► kopen | oprhel

okopéti -ím dov. ► oprhniti | zadahnniti

okopnèl -éla -o prid. ► kopen

okopnéti -ím dov. 3. os. |izraža, da je sneg na čem skopnel|

Prisojna pobočja so že okopnela □ knj.izroč. odkopneti □ knj.izroč. prekopneti

okorájžiti -im dov. ► opogumiti

okorájžiti se -im se dov. ► opogumiti se

okorèl -éla -o prid. ► okoren 1 | tog 2 | zakrknjen

okorélost -i ž ► neprilagodljivost | okornost | togost 2

okóren -rna -o prid.

1. |ki se s težavo giblje, premika| *okoren starček; okorni prsti*
 □ neokreten □ okorel □ zastar. neokoren □ zastar. neukreten □ ekspr. otrpel □ ekspr. štokljast □ knj.izroč. težkonog

2. |ki zaradi velikosti, nesorazmernih oblik, izraznih značilnosti ne ustreza dobro namenu, estetskim zahtevam| *okorni čevlji; okorne črke; okorno izražanje* □ neroden² □ slabš. štorast
 GLEJ ŠE neroden²

okoreníniti se -im se dov. ► korenina •3

okoréti -ím dov. ► odreveneti | okosteneti 2

okorévati -am nedov. ► dreveneti

okorístiti se -im se dov. |izraža, da kdo ravna tako, da zase pridobi zlasti gmotne ugodnosti| *Zaradi svojega položaja se je lahko okoristil* □ star. ukoristiti se

GLEJ ŠE izkoristiti 1, 2 | uporabiti 2

okoríščati se -am se nedov. |izraža, da kdo ravna tako, da zase pridobiva zlasti gmotne ugodnosti| *Okoríščal se je, kolikor so okoliščine dopuščale* □ star. ukoríščati se

GLEJ ŠE uporabljati 4

okórnež -a m ► neroden² povdk. | nerodnež

okórno prisl. ► nerodno | neuglajeno | težko¹

okórnost -i ž |stanje, pri katerim je zmanjšana sicer značilna zmožnost gibanja, premikanja| *okornost sklepov; jutranja okornost kot bolezenski znak* □ odrevenelost □ okorelost □ otrplost □ star. drvenost □ knj.izroč. okrepenelost

okosmatíti -ím dov. ► nakosmatiti

okostenèl -éla -o prid. ► suh¹ 2 | tog 2

okostenéli -a -o prid. ► hrustanec •2

okostenélost -i ž ▶ neprilagodljivost | togost 2

okostenéti -ím dov.

1. |spremeniti se v kost| *Hrustanec okosteni* □ *pokosteneti* □ *skosteneti* □ *zakosteneti*

2. |postati nesposoben za sprejemanje novosti| *Za znanstvenika je pomembno, da ne okosteni* □ knj.izroč. *okoreti* □ ekspr. *okrneti*

□ knj.izroč. *zakosteneti*

okóstje -a s |ogrodje telesa ali dela telesa iz kosti| *z gibanjem*

krepiti okostje □ *skelet*

GLEJ ŠE ogrodje 1

okóstnik -a m ▶ okostnjak

okostnják -a m |okostje mrtvega človeka ali živali v

naravnem položaju| *ogledovati si razstavljene okostnjake* □ *skelet*

□ zastar. *kostenjak* □ zastar. *kostnjak* □ knj.izroč. *okostnik* □ knj.izroč. *rebrnik*

GLEJ ŠE suh¹ 2 povdk. | suhec

okostnjáški -a -o prid. ▶ suh¹ 2

okošátiti se -im se dov. ▶ razrasti se 1

okôv -a m ▶ okovje

okovánec -nca m ▶ okovanka

okovánje -a s ▶ okovje

okovánka -e ž |nekdaj močen okovan čevelj, zlasti za hojo po

hribih| *obuti okovanke* □ *gojzar* □ *gojzarica* □ *okovanec*

okováti okújem dov. ▶ vkovati 1, 2

okôvi -ôv m mn.

1. |nekdaj priprava iz obročev za vklepanje| *Jetnikom so na nogah žvenketali okovi* □ knj.izroč. *okovje* □ ekspr. *železje*

2. s prilastkom, ekspr. |kar utesnjuje, omejuje prostost, svobodo| *okovi kulturne zaostalosti* □ ekspr. *jarem* □ ekspr. *spone*

GLEJ ŠE odkovati | osvoboditi se | vkovati 1

okôvje -a s |kovinski deli, ki kaj varujejo, krasijo, omogočajo

določeno funkcijo| *štedilnik z zarjavelim okovjem; okovje*

za vrata □ zastar. *kov* □ star. *kovanje* □ knj.izroč. *nakov* □ knj.izroč. *okov*

□ zastar. *okovanje* □ star. *železje*

GLEJ ŠE okovi 1

ókra -e ž ▶ barva 1•24 | oker

okràj -ája m ▶ četrt² 2 | okrožje | področje 1

okrájati -am nedov. ▶ goljufati

okrájci -ev m mn. usnj. |odrezani trebušni del kože s prednje in

zadnje noge; usnje iz te kože| *uporabiti okrajce* □ usnj. *stranice*

okrájek -jka m ▶ epifiza 2 | konec¹ 1 | krajec | meja 4 | naušnik |

obroba | obrobye 1 | obšiv | rob¹ 1

okrájina -e ž ▶ obrobye 1 | pokrajina 1

okrájni -a -o prid. ▶ obrobní 1 | okoliški

okrájšani -a -o prid. ▶ izdaja 1•6 | naslov 1•2

okrájšati -am dov. ▶ skrajšati 1, 3

okrajšáva -e ž |okrajšana beseda ali besedna zveza| *seznam*

okrajšav in kratic □ knj.izroč. *abreviatura* □ knj.izroč. *krajšava*

□ neustrez. *kratica* □ knj.izroč. *sigla*

okrajšévati -újem nedov. ▶ krajšati 1

okrák -a m ▶ slačje

okranclján -a -o prid. ▶ okrašen

okrancljáti -ám dov. ▶ okrasiti

okràs -ása m |kar kaj polepša, okrasí| *Slavnostna dvorana je pri-*

pravljena, manjka le še okras □ *dekoracija* □ *okrasje* □ knj.izroč. *dekor*

□ zastar. *kinč* □ star. *kras¹* □ knj.izroč. *krasilo* □ star. *lepotija* □ knj.izroč. *ukras*

♦ 1. *bordurni okras* □ obrobní okras 2. um. *palmetni okras* □ um. *palmeta*

GLEJ ŠE okrasitev | okrasje | ornamentika

okrásek -ska m |predmet, izdelek, namenjen olepšavi,

okrasitvi| *obesiti okraske vsepovsod po dvorani; keramični okraski*

□ star. *lepotija* □ knj.izroč. *ozaljšek*

• 1. glasb. *glasbeni okrasek* □ glasb. *glasbeni ornament* 2. glasb. *melodični okrasek* □ glasb. *melodijski okrasek*

GLEJ ŠE ornament

okrasítev -tve ž |olepšanje česa z dodajanjem okrasja| *okrasitev*

dvorane □ knj.izroč. *okras* □ star. *ozaljšava*

okrasíti -ím dov. *kaj* |olepšati kaj z dodajanjem okrasja| *okrasiti*

dvorano □ *dekorirati* □ knj.izroč. *garnirati* *garnirati mizo za pogostitev*

□ star. *nakititi* □ knj.izroč. *naličiti¹* □ zastar. *nališpati* □ knj.izroč. *narediti deko-*

racijo za kaj □ ekspr. *našešuriti* □ zastar. *odičiti* □ zastar. *okinčati* □ star. *okititi*

□ nekknj. pog. *okrancljati* □ knj.izroč. *olepotiti* □ zastar. *olišpati* □ ekspr. *opentlja-*

ti □ ekspr. *oplesti* □ star. *ozaljšati*

PODPOMENKE *ocvetličiti*, *očipkati*, *opentljati*, *oplesti*, *operiti*, *operjančiti*, *ovenčati*

okrášje -a s |celota okrasnih predmetov, likovnih elementov,

namenjenih olepšavi| *bogastvo okrasja v baročni arhitekturi*

□ *dekor* □ *dekoracija* □ *okras* □ zastar. *kinč* □ knj.izroč. *lepotičje* □ star. *lišp*

□ knj.izroč. *nakitje*

GLEJ ŠE nakit | okras | ornamentika

okrásni -a -o prid.

1. |ki je namenjen za olepšavo česa| *okrasni predmeti; okrasne*

obrobe na oblačilu □ *dekorativni* □ knj.izroč. *krasilni* □ knj.izroč. *ornamen-*

talni □ zastar. *ukrasni*

2. |ki se goji za okras| *okrasno grmovje* □ knj.izroč. *lepotični*

□ knj.izroč. *lepotni*

GLEJ ŠE buča 1 pp | drevje pp 2 | drevo •4 | keramika •1 | pridevek • |

rastlina •10 | šatulja | šiv •2

ókrast -a -o prid. ▶ rjav² 1 pp 1

okrásti okrádem dov. *koga* |s prisvojitvenim namenom brez

njegovega dovoljenja vzeti kaj lastniku| *Tatovi so ga okradli*

□ knj.izroč. *pokrasti*

GLEJ ŠE ogoljufati

okrašèn -éna -o prid. |ki je olepšan z dodajanjem okrasja|

slavnostno okrašena dvorana □ *dekoriran* □ star. *cifrast cifrasti*

robci □ slabš. *čičkast čičkasta obleka* □ slabš. *načičkan* □ star. *na-*

kiten □ zastar. *nališpan* □ zastar. *odičen* □ star. *okičen* □ zastar. *okinčan*

□ star. *okiten* □ nekknj. pog. *okrancljan* □ knj.izroč. *olepoten* □ zastar. *olišpan*

□ ekspr. *opentljan* □ ekspr. *opleten* □ knj.izroč. *ozaljšan*

okrašènost -i ž |dejstvo, da je kaj olepšano z dodajanjem

okrasja| *praznična okrašènost prostorov* □ slabš. *načičkanost*

□ ekspr. *nakičenost* □ zastar. *nališpanost*

okrašéválni -a -o prid. ▶ umetnost¹ •1

okrašévánje -a s ▶ krašenje

okrašévati -újem nedov. ▶ krasiti

okrácati -am dov. ▶ natepsti | ošteti

okrégati -am dov. ▶ opomniti 1 | ošteti

okrempljáti -ám dov. ▶ opraskati

okreníti okrénem dov. ▶ obrniti 1

okrepčáti -ám dov. ▶ nahraniti² | okrepiti

okrepčáti se -ám se dov. |z zaužitjem jedi, pijače

zadostiti potrebi po jedi, pijači| *Po dolgi poti se je okrepčal*

□ knj.izroč. *nagostiti se* □ ekspr. *podpreti se* □ knj.izroč. *pogostiti se* *Pri njih*

se je prav imenitno pogostil □ ekspr. *pokrepčati se* □ knj.izroč. *pokrepiti se*

□ star. *založiti* *Pred potjo bi bilo dobro založiti*

GLEJ ŠE okrepiti se

okrepčáva -e ž ▶ okrepitev 1

okrepčéválen -lna -o prid. ▶ krepilen

okrepčevališče -a s |prostor, kjer se na hitro streže s pijačo

in prigrizki| *urediti ob tekmovalni progi več okrepčevališč*

□ knj.izroč. *okrepčevalnica*

GLEJ ŠE okrepčevalnica

okrepčevalnica -e ž | prostor, manjši gostinski lokal, v katerem se na hitro streže s pijačo, prigrizki in manjšim izborom jedi | *okrepčevalnica na avtobusni postaji* □ *bife* □ *snack bar*
□ knj.izroč. *okrepčevališče*

GLEJ ŠE okrepčevališče

okrepčevati -ujem nedov. ► krepčati

okrepčevati se -ujem se nedov. ► krepčati se

okrepčilen -lna -o prid. ► krepilen

okrepčilo -a s | jed, pijača, ki zaužita povečuje sposobnost za prenašanje telesnih, duševnih naporov | *biti potreben okrepčila*

□ ekspr. *krepčilo* □ star. *krepčina* □ star. *krepilo* □ star. *okrepilo*

okrepčujóč -a -e prid. ► krepilen

okrepenèl -éla -o prid. ► tog 1

okrepenélost -i ž ► okornost | togost 1

okrepenéti -ím dov. ► otrdèti 1, 2

okrepilo -a s ► okrepčilo | okrepitev 1

okrepítev -tve ž

1. | povečanje sposobnosti za prenašanje obremenitev, negativnih okoliščin | *pomen telovadbe za okrepitev telesa*

□ *utrditev* □ knj.izroč. *ojačenje* □ knj.izroč. *ojačitev* □ zastar. *okrepčava*

□ star. *okrepilo* □ knj.izroč. *učvrstitév*

2. voj. | dodatna vojaška enota, dana v pomoč | *Okrepitev je prišla prepozno* □ voj. *ojačenje* □ žarg., voj. *pojačenje*

GLEJ ŠE povečanje 1

okrepíti -ím dov. *kaj* | narediti *kaj* (bolj) sposobno prenašati obremenitve, negativne okoliščine | *s telovadbo okrepíti telo; z izdatno hrano okrepíti bolnika* □ *utrditi* □ knj.izroč. *očvrstiti*

□ knj.izroč. *ojačati* □ knj.izroč. *ojačiti* □ knj.izroč. *ojekleniti* □ knj.izroč. *ojekliti*

□ zastar. *okrepčati okrepčati telo* □ knj.izroč. *pojačati* □ knj.izroč. *pojačiti*

□ knj.izroč. *pojekleniti* □ ekspr. *pokrepčati* □ knj.izroč. *pokrepiti*

□ knj.izroč. *učvrstiti* □ zastar. *vzmnožiti* *vzmnožiti samozavest*

□ knj.izroč. *zjekleniti*

GLEJ ŠE pomnožiti | povečati | utrditi 1, 5

okrepíti se -ím se dov. | izraža, da *kaj* postane (bolj)

sposobno prenašati obremenitve, negativne okoliščine | *Pravilno gnojena rastlina se kmalu okrepi; Med počitnicami se je okrepil* □ knj.izroč. *očvrstiti se* □ ekspr. *okrepčati se* □ zastar. *vzmoči se*

Vojska se je vzmogla z novimi enotami

GLEJ ŠE povečati se

okrepljati -am nedov. ► krepiti

okrepljevati -ujem nedov. ► krepiti | utrjevati 1

okresán -a -o prid. ► obtolčen

okresáti -ám dov. ► natepsti | obtolči 2

okrèt -éta m ► obrat¹ 1 | preusmeritev | zavoj 1

okréten -tna -o prid. ► gibčen | spreten

okrétnost -i ž ► gibčnost | spretnost 1

okrevajóči -ega m ► okrevališče

okrevališče -a s | nekdanja zdravstvena ustanova za izboljšanje zdravja slabotnih, bolehnih ljudi in ljudi po prestani hujši bolezni | *Na zdravnikov predlog je odšel v okrevališče* □ *dom za okrevajoče*

okrévanec -nca m ► rekonvalescent

okrévati -am dov. ► ozdraveti

okrhati -am dov. ► oslabiti 2 | skrhati

okrilátiti se -im se dov. ► okriliti se

okrilíti se -im se dov. | izraža, da žuželki zrastejo krila | *Na tej razvojni stopnji se žuželke okrilijo* □ *dobiti krila* □ knj.izroč. *okrilatiti se*

okrilje -a s ► naročje | pokroviteljstvo ♦ 3

okrínkati -am dov. ► zakrínkati

okrínkati se -am se dov. ► zamaskirati se 1

okrivíti -ím dov. ► obtožiti

okrivljen -a -o povdk. ► obtožen

okrížje -a s | ograja pri oknu iz križno postavljenih železnih palic | *Otroci so molili glave skozi okrížje oken* □ nek. pog. *gartre*

okrnek -nka m ► organ 1♦16 | štrcelj

okrnéli -a -o prid. ► zakrneli 1, 2

okrnéti -ím dov. ► okosteneti 2 | zakrneti 1, 2

okrnína -e ž ► organ 1♦16

okrnítev -tve ž ► omejitev 2 | zakrnitev

okrníti in *okrñiti* -em dov. ► omejiti 1 | zmanjšati

okrnjen -a -o prid. ► nepopoln | pomanjkljiv

okrnjenec -nca m ekspr. | kdor zaostane v rasti, razvoju | *zaradi pomanjkanja hrane ostati okrnjenec* □ knj.izroč. *zaostalec*

okrnjevánje -a s ► omejevanje 1

okrnjeváti -ujem nedov. ► omejevati 2

okróg¹ -a m ► okróžje | okróžje ♦ | področje 1

okróg² prisl. ► goljufati | obkrožiti 1 | ogoljufati | okoli¹ |

omedleti | potepati se 1 | povsod | varati 1

okróg³ predl. ► okoli² 1, 2 | za¹ 1

okróg⁴ člen. ► približno²

okróg⁵ povdk. ► miniti 1 | obdajati

okrógl¹ -gla -o prid.

1. | ki ima obliko kroga; ki ima obliko krogle ali dela krogle | *rastlina z okroglimi listi; okrogel obraz* □ knj.izroč. *obel* □ knj.izroč. *oblast²*

□ zastar. *obličast* □ knj.izroč. *okroglast* □ star. *okrogličast okrogličasta*

drevesna krošnja □ knj.izroč. *zaobljen*

2. ekspr. | ki ima na telesu razmeroma precej toščice, mesa | *Ta obleka je primerna za okrogle ženske* □ ekspr. *okroglast* □ star. *okrogličast*

□ ekspr. *poln* □ ekspr. *zalit zalit obraz*

GLEJ ŠE nespodoben | okrogloliččen | precejšnji

okrógl² -gla -o povdk. ► vinjen

okróglast -a -o prid. ► okrogel¹ 1, 2

okrógli -a -o prid. ► celi¹ | les ♦ 37 | oklepaj pp | približni | število 1♦10

okróglica -e ž | okroglo, nerazcepljeno poleno | *naložiti na ogenj*

nekaj okroglic □ nar. *oblica* □ les. *oblikovec*

GLEJ ŠE kroglja 3 | uta

okrógličast -a -o prid. ► okrogel¹ 1, 2

okroglína -e ž ► obla ♦ 1 | oblina | okolica | okroglost 1

okroglíti se -ím se nedov. ► rediti se

okróglo člen. ► približno²

okrogloglávec -vca m ► kratkoglavec

okrogloglávi -a -o prid. ► kratkoglav | lobanja ♦ 1

okrogloglávost -i ž ► kratkoglavost

okroglolíčen -čna -o prid. | ki ima okrogla lica | *okroglolíčen*

obraz □ ekspr. *okrogel¹*

okrogloóki -a -o prid. knj.izroč. | ki ima okrogle, velike oči | *Junak*

epa je okroglooki lepoteč □ knj.izroč. *volooki*

okróglost -i ž

1. | dejstvo, da je *kaj* po obliki podobno krogu, krogli | *okroglost rečnih kamnov; dekorativno kombiniranje okroglosti in oglatosti*

□ knj.izroč. *oblost* □ knj.izroč. *okroglina* □ knj.izroč. *zaobljenost*

2. ekspr. | dejstvo, da ima *kaj* precej toščice, mesa | *Lica so izgubila svojo okroglost* □ knj.izroč. *oblost* □ ekspr. *zalitost*

GLEJ ŠE vinjenost

okrónan -a -o povdk. s čim vznes. | izraža, da je *kaj* zelo uspešno

končano | *Ni nujno, da je prizadevanje okronano z uspehom*

□ vznes. *kronan* □ zastar. *venčan*

okrónati -am dov.

1. *koga za kaj* | podeliti, priznati komu vladarski naslov s simbolično položitvijo krone na glavo | *Okronali so ga za ogrskega*

kralja □ *kronati* □ zastar. *venčati*

2. kaj s čim vznes. |zelo uspešno kaj končati| *okronati vzpon s prihodom na vrh gore* □ vznes. **kronati**

okrôv -a m |del stroja, navadno zunanji, ki povezuje, drži notranje dele| *okrov motorja* □ knj.izroč. **zakrov**

GLEJ ŠE ohišje

okróžati -am nedov. ▶ krožiti 1 | obdajati | obkrožati

okročeváti -újem nedov. ▶ obdajati | obkrožati

okročíti in okróžiti -im dov. ▶ obkrožiti 1

okróžje -a s navadno s prilastkom |določeno ozemlje kot organizacijska enota za dejavnost, dogodek, opravilo| *gozdarsko okrožje; vinorodno okrožje Slovenskih goric; sodno okrožje* □ **okoliš** □ knj.izroč. **distrikt** □ zastar. **obsežje** □ zastar. **okraj** □ zastar. **okrog**¹

♦ vojaško okrožje □ zastar. vojaški okrog

GLEJ ŠE okolica | okolje | področje 1

okróžni -a -o prid. ▶ urad ♦11

okróžnica -e ž |dopis, obvestilo več ljudem o isti stvari| *seznaniti se z okrožnico* □ knj.izroč. **circular** □ zgod. **kurenda**

GLEJ ŠE enciklika

okršek -ška m ▶ odkrušek

okrtáčiti -im dov. kaj |očistiti, zgladiti s krtačo| *okrtáčiti obleko* □ **skrtáčiti** □ knj.izroč. **oščetkati**

GLEJ ŠE ošteti

okrušek -ška m ▶ odkrušek

okrušíti in okružiti -im dov. kaj |s kršenjem nekoliko poškodovati| *S stolom je okrušil rob stene* □ knj.izroč. **nakrušiti** □ knj.izroč. **skrušiti**

GLEJ ŠE odkrušiti

okrúten -tna -o prid. ▶ hud¹ 2 | krut

okrútněž -a m ekspr. |kdor v svojem ravnanju, zlasti v odnosu do ljudi, živali brezobzirno, neusmiljeno povzroča bolečino, trpljenje| *bati se okrutneža* □ ekspr. **bestija** □ ekspr. **beštija** □ knj.izroč. **herodež** □ knj.izroč. **krutež** □ slabš. **krvoločnež** □ slabš. **krvoločnik** □ knj.izroč. **krvolok** □ knj.izroč. **okrutnik** □ ekspr. **zver** □ ekspr. **zverina** □ zastar. **živoder**

GLEJ ŠE krut povdk.

okrútnik -a m ▶ krut povdk. | okrutnež

okrútno prisl. ▶ kruto

okrútnost -i ž ▶ krutost

okrvavèl -éla -o prid. |ki je rdeč zaradi prisotnosti, vsebnosti krvi| *okrvavele oči* □ ekspr. **krvav** □ knj.izroč. **zakrvavel**

okrvavéti -ím dov. |izraža, da se na čem, v čem pojavi kri| *Odrgnina je okrvavela* □ **postati krvav** □ **okrvaviti se**

okrvavíti -ím dov. kaj |narediti, da se kri pojavi na čem, v čem| *okrvaviti robec* □ knj.izroč. **zakrvaviti**

okrvavíti se -ím se dov. ▶ okrvaveti

okrvavljen -êna -o prid. ▶ krvav

oksální -a -o prid. ▶ kislina ♦7

óksasti -a -o prid. ▶ stoja ♦1

oksid -a m kem. |spojina elementa s kisikom| *nastajanje oksida na površini kovine* □ zastar. **okis**

♦ svinčev oksid □ zastar. svinčev okis

GLEJ ŠE magnezija

oksidácija -e ž kem. |oddajanje elektronov navadno drugemu elementu ali spojini pri spajanju| *oksidacija bakra* □ kem. **oksidiranje**

• agr. **oksidacija vina** □ agr. rjavenje vina

GLEJ ŠE oksidiranje

oksidácijski -a -o prid. ▶ sprememba ♦4

oksidatívni -a -o prid. ▶ sprememba ♦4

oksidírani -a -o prid. ▶ lasje ♦1

oksidiranje -a s |spreminjanje lastnosti, značilnosti pod vplivom kisika| *oksidiranje masti* □ **oksidacija**

GLEJ ŠE oksidacija

oksidúl -a m ▶ monoksid

oksigén -a m ▶ kisik

oksimóron -a m lit. |besedna figura iz dveh izključujočih se pojmov| *Prešernov oksimoron Molče trobental bo je poznan iz učbenikov za literarno teorijo* □ lit. **bistroumni nesmisel**

oksiúr -a m ▶ podančica

oktaéder -dra m geom. |telo, ki ga omejuje osem enakostraničnih trikotnikov| *prostornina oktaedra* □ geom. **osmerek**

oktánski -a -o prid. ▶ število 1♦11

oktáv -a m biblio. |velikost grafičnega dela z višino do 25 cm| *Format nove izdaje je oktav* □ knj.izroč. **osmerka**

GLEJ ŠE format ♦3

oktáva -e ž ▶ stanca

oktávni -a -o prid. ▶ format ♦3

október -bra m |deseti mesec v letu| *zaključiti delo do oktobra* □ zastar. **kozoprsk** □ star. **vinotok** □ zastar. **vinščak**

GLEJ ŠE revolucija 1♦3

októbrica -e ž ▶ krizantema

októbri -a -o prid. ▶ revolucija 1♦3

okujína -e ž ▶ plena

okulácija -e ž ▶ cepljenje¹ 2♦1 | cepljenje¹ 2♦2

okuliranje -a s ▶ cepljenje¹ 2♦1 | cepljenje¹ 2♦2

okulírati -am dov. kaj agr. |vstavljači oko cepiča za lubje podlage| *okulirati sadno drevje* □ agr. **cepiti na oko**

okulist -a m |zdravnik specialist za zdravljenje očesnih bolezni| *iti na pregled k okulistu* □ **očesni zdravnik** □ **oftalmolog**

okulistični -a -o prid. |ki je v zvezi z okulistiko, okulisti|

okulistične preiskave □ **oftalmološki**

GLEJ ŠE ambulanta ♦1

okulístika -e ž |veda o očesu in očesnih boleznih| *razvoj okulistike* □ **očesna medicina** □ **oftalmologija**

okulístka -e ž |zdravnica specialistka za zdravljenje očesnih bolezni| *pridobiti mnenje priznane okulistke* □ **očesna zdravnica** □ **oftalmologinja**

okultíst -a m |kdor spoznavno dejavnost povezuje zlasti s skrivnostnostjo, nedostopnostjo stvari| *Nekateri okultisti še danes verjamejo v psihovampirje* □ ekspr. **mistika**

okultístični -a -o prid. |ki je v zvezi z okultizmom, okultisti| *okultistično razlaganje nenavadnih naravnih pojavov* □ **okultni** □ ekspr. **mistični**

okultízem -zma m |nauk, ki spoznavno dejavnost povezuje zlasti s skrivnostnostjo, nedostopnostjo stvari| *novodobno navdušenje nad prevzemanjem vzhodnih verstev, okultizmom in parapsihologijo* □ ekspr. **mistika**

okúlni -a -o prid. ▶ okultistični

okún -a m ▶ riba 1 pp 4

okupácija -e ž ▶ zasedba 1

okupácijski -a -o prid. ▶ cona ♦2 | oblast¹ ♦4 | ozemlje ♦2 | terapija ♦2 | vojska ♦2 | zdravljenje ♦6

okupátor -ja m ▶ osvajalec 1

okupíran -a -o povdk. ▶ zaposlen 1

okupírani -a -o prid. ▶ osvojeni

okupírati -am dov. in nedov. ▶ osvajati 1 | osvojiti 1 | zaposliti 2 | zaposlovati 2

okús -a m |čut za zaznavanje značilnosti snovi, zlasti jedi, s pomočjo okušalnega organa v ustih| *Z uživanjem močnih začimb si je skvaril okus* □ neknj. pog. **gusta**

okúsen -sna -o prid. |v zvezi z zaužito hrano, pijačo ki ima prijeten okus|
okusne jedi □ **dober**¹ □ knj.izroč. **delikaten** □ pog. **fin** □ ekspr. **preslasten**
 □ ekspr. **slasten** □ zastar. **žmahten**

okúšiti -im dov. ► doživeti 1 | tepen | uspeti 1

okúsnost -i ž |dejestvo, da ima kaj prijeten okus| *Dodatek soli prispeva k okusnosti* □ **slastnost**

okušálni -a -o prid. ► brbončica ♦1 | organ 1♦6

okušálo -a s ► organ 1♦6

okušati -am nedov. *kaj* |zaznavati z okusom| *Živali drugače okušajo kot ljudje; Grenkosti ne okuša* □ knj.izroč. **gustirati**
GLEJ ŠE doživljati 1

okuzmáti -ám dov. ► oskubsti

okužba -e ž

1. |vdor bolezenskih mikrobov v organizem| *preprečiti okužbo*
 □ **infekcija** □ knj.izroč. **okuženje** □ knj.izroč. **okužitev**
 ♦ 1. **bolnišnična okužba** □ hospitalna **infekcija** 2. **herpesna okužba**
 □ knj.izroč. **herpetična okužba** 3. **kapljična okužba** □ kapljična **infekcija**
 4. **kontaktna okužba** □ **infekcija z dotikom** □ **kontaktna infekcija**
 □ okužba z dotikom 5. **prikrita okužba** □ **latentna infekcija**
 □ **latentna okužba**

2. |prenos povzročitelja bolezni na kaj, v kaj| *preprečiti okužbo mladih sadik* □ knj.izroč. **kontaminacija** □ knj.izroč. **okužitev**

okuženec -nca m |kdor v organizmu nosi bolezenske mikrobe|
Soba je bila namenjena okužencem □ **okuženi**

okuženi -ega m ► okuženec

okuženje -a s ► okužba 1

okuženost -i ž |dejestvo, da kdo, kaj v organizmu nosi bolezenske mikrobe, prenaša povzročitelja bolezni| *ugotoviti okuženost*
 □ knj.izroč. **kontaminiranost**

okuževáti -újem nedov. *kaj* |vnašati, prenašati bolezenske mikrobe v organizem; prenašati povzročitelja bolezni v kaj, na kaj| *okuževati bližnje s kašljanjem; okuževati pitno vodo* □ **inficirati**
 □ **kužiti**

okuževáti se -újem se nedov. |izraža, da kdo prejema bolezenske mikrobe v organizem| *okuževati se z onesnaženo vodo* □ **inficirati se**

okužitev -tve ž ► okužba 1, 2

okužiti -im dov.

1. *kaj* |vnesti, prenesti bolezenske mikrobe v organizem| *okužiti rano* □ **inficirati** □ med. **prekužiti** |okužiti v velikem obsegu| *Klica je prekužila prebivalstvo vse države*

2. *kaj* |prenesti povzročitelja bolezni na rastlino, del rastline| *okužiti sadni nasad* □ **kontaminirati**

okužiti se -im se dov. |izraža, da kdo prejme bolezenske mikrobe v organizem| *Pri delu z bolniki se je okužil* □ **inficirati se**

okužljívi -a -o prid. ► **bolezen** ♦9 | **bolnik** ♦14

okvalificirati -am dov. ► **označiti** 2

okvára -e ž |kar nastane pri napravi, stroju, aparatu in onemogoča normalno delovanje| *Na daljnovodu so nastale okvare; popraviti okvaro* □ publ. **defekt** □ star. **kvar**¹ □ jekizkosl. **pokvara**
 • med. **trajna telesna okvara** □ ekspr. **pohaba**
GLEJ ŠE napaka 2 | **okvariti**

okváriti -im dov. *kaj* med. |s poškodbo, boleznijo povzročiti stanje organa, ki ni v skladu z normalnim delovanjem organizma| *Nalezljive bolezni lahko okvarijo srčno mišico* □ med. **povzročiti okvaro česa**

okvárjenec -nca m med. |kdor je zaradi poškodbe, bolezni v stanju, ki ni v skladu z normalnim delovanjem organizma| *Okvárjenec je zmožen opravljati le določena dela* □ ekspr. **pohabljenček** □ ekspr. **pohabljenec** □ ekspr. **polomljenec**

okvášiti -im dov. ► **prekvasiti**

okvír -a m

1. |priprava iz lesa ali drugega materiala, ki obdaja sliko, druge predmete; tej pripravi podobno ogrodje, na katero se kaj pritrjuje, vanj vpenja| *vzeti sliko iz okvira; okvir harfe*
 □ ekspr. **okvirček** □ nekaj. pog. **rom**

♦ 1. grad. **okenski okvir** □ les. **okenska škatla** □ knj.izroč. **okenski oboj**
 □ knj.izroč. **okenski podboj** □ knj.izroč. **oknišče** □ star. **oknjak** 2. **okvir za očala** □ **okviri za očala** 3. **vezilni okvir** □ **vezilski okvir**

2. voj. |priprava, navadno v obliki škatlice, za vlaganje nabojev v strelno orožje| *izprazniti okvir* □ voj., žarg. **šaržer**

• lit. **fabulativni okvir** □ lit. **pripovedni okvir**

GLEJ ŠE okviriti | **podboj** | **stranica 1♦** | **šasija**

okvirček -čka m ► **okvir 1**

okviríti -im nedov. *kaj* |delati, da kaj dobi okoli sebe okvir| *okviriti ogledalo* □ *dajati v okvir* □ *vstavljati v okvir* □ *okvirjati* □ *uokvirjati*

GLEJ ŠE obdajati

okvirjati -am nedov. ► **obdajati** | **okviriti**

okvirni -a -o prid. ► **podboj** | **podboj pp** | **pogodba** ♦17

okvirnica -e ž ► **stranica 1♦**

ól -a m ► **pivo**

olahkótiti -im dov. ► **olajšati**

olájšanje -a s |dejestvo, da se kaj naredi manj neprijetno, manj hudo, manj težavno; prijeten občutek, ki nastopi zaradi prenehanja velike čustvene vznemirjenosti| *olajšanje bolečin; začutiti olajšanje* □ knj.izroč. **olajšava** □ star. **polajšanje**

GLEJ ŠE omiljenje

olájšano nač. prisl. |izraža prisotnost občutka, da je kaj nehalo biti neprijetno, naporno, težavno| *Olajšano je opazil, da vihar ponehuje* □ **z olajšanostjo** □ **z olajšanjem**

olájšati -am dov. *kaj* |narediti kaj manj neprijetno, manj hudo, manj težavno| *olajšati bolniku bolečine; olajšati položaj brezdomcev* □ knj.izroč. **oblažiti** □ star. **olahkotiti** □ knj.izroč. **poblažiti** □ star. **polajšati**
 □ zastar. **preložiti komu kaj** *Dobri prijatelj mu je preložil marsikatero nadlogo* □ nar. **zlahkotiti** □ star. **zljajšati**

GLEJ ŠE omiliti

olájšati se -am se dov. |rešiti se občutka krivde| *S tem da je povedal resnico, se je zelo olajšal* □ ekspr. **znebiti se teže**

GLEJ ŠE opraviti ♦2

olájšati si -am si dov. ► **opraviti** ♦3

olajšáva -e ž ► **olajšanje**

olajševálni -a -o prid. |ki prinaša olajšanje| *olajševalna misel*
 □ knj.izroč. **olajšilni**

GLEJ ŠE **okolščina** ♦2

olajševáti -újem nedov. ► **lajšati**

olajševáti se -újem se nedov. ► **opravljati**¹ ♦2

olajšílni -a -o prid. ► **olajševalni**

olalà medm. ► **aha** | **hej** | **joj**² 2

olasáti -ám dov. ► **zlasati**

óldtájmer -ja m ► **vozilo** ♦6

oledenèl -éla -o prid. ► **poledenel**

oledenéti -ím dov. ► **odreveneti** | **poledeneti 1, 2** | **zgroziti se 1** | **zledeneti** | **zmzrniti 1**

oledenévatí -am nedov. ► **ledeneti 2**

oledenítev -tve ž ► **poledenitev**

olepíti in **olépiti** -im dov. ► **oblepiti**

olepotèn -éna -o prid. ► **okrašen**

olepotičen -a -o prid. ► **nalepotičen**

olepotičiti -im dov. ► **olepšati 1**

olepotičiti se -im se dov. ► **olepšati se**

olepotiti -im dov. ▶ okrasiti

olepotiti se -im se dov. ▶ olepšati se

olepšanje -a s | dejanje, postopek, s katerim se kaj naredi (bolj) lepo | *olepšanje hiše* □ **polepšanje** □ knj.izroč. **olepšava**

□ knj.izroč. **polepšava**

olepšano prisl. ▶ olepševalno

olepšati -am dov.

1. *kaj* | narediti kaj (bolj) lepo | *olepšati balkon z rožami* □ **polepšati**

□ slabš. **načičkati** □ star. **nagizdati** □ star. **nakititi** □ knj.izroč. **naličiti** ¹ **naličiti**

darila s cveticami □ zastar. **nališpati** □ ekspr. **našešuriti** □ zastar. **odičiti**

□ zastar. **okinčati** □ knj.izroč. **olepotičiti** □ zastar. **olišpati** □ star. **ozaljšati**

□ **okrasiti** ↗

2. *kaj* | opisati, prikazati kaj lepše, kot je | *Pisatelj je zgodbo precej*

olepšal □ **polepšati** □ pog. **pocukrati** □ ekspr. **pološčiti** □ knj.izroč. **retuširati**

□ knj.izroč. **spoetizirati**

olepšati se -am se dov. | izraža, da kdo z lepstilnimi sredstvi, nakitom, obleko naredi sebe (bolj) lepega | *Olepšala se je za ples*

□ **nalepotičiti se** □ slabš. **načičkati se** □ star. **nagizdati se** □ star. **nakititi se**

□ ekspr. **naličkati se** □ knj.izroč. **nališpati se** □ zastar. **odičiti se** □ zastar. **okinčati se**

□ knj.izroč. **olepotičiti se** □ knj.izroč. **olepotiti se** □ knj.izroč. **ozaljšati se**

olepšava -e ž ▶ olepšanje

olepšavanje -a s ▶ lepšanje | olepševanje

olepšavati -am nedov. ▶ lepšati 1 | olepševati

olepševalec -lca m ▶ dekorater

olepševalni -a -o prid. | ki kaj dela, prikazuje lepše, boljše, kot je

v resnici | *Olepševalni triki so pri pisanju reklamnih ocen zaželeni*

□ **dekoracijski** □ **polepševalni** □ publ. **kozmetični**

GLEJ ŠE evfemizem | kura² •

olepševalno nač. prisl. | izraža, da se kaj dela, prikazuje lepše, boljše, kot je v resnici | *Olepševalno so pižmovko na jedilnih listih*

imenovali močvirski zajec □ **evfemistično** □ **olepšano** □ **polepšano**

olepševanje -a s | prikazovanje česa lepše, kot je | *olepševanje*

dogodkov □ **olepšavanje** □ ekspr. **poetiziranje**

GLEJ ŠE lepšanje

olepševati -ujem nedov. *kaj* | opisovati, prikazovati kaj lepše, kot je | *olepševati dogodke* □ **olepšavati** □ ekspr. **idealizirati** □ vznes. **poetizirati**

GLEJ ŠE lepšati 1, 2

olesenèl -éla -o prid. ▶ tog 1, 2

olesenélost -i ž | stanje rastlinskega tkiva, ki se spremeni v les |

odstraniti spodnji del špargljev zaradi olesenelosti □ ekspr. **lesenost**

GLEJ ŠE togost 1, 2

olesenèti -im dov. | spremeniti se v les | *Steblo špargljev sčasoma*

oleseni □ knj.izroč. **zleseneti**

GLEJ ŠE odreveneti

oleviti se -im se dov. ▶ preleviti se

olíčiti -im dov. ▶ obeliti¹ 2 | oluščiti | polakirati

olíčkati -am dov. *kaj* | odstraniti s koruznega storža krovne liste |

olíčkati storž; olíčkati koruzo □ **zličkati** □ nar. **omajiti** □ nar. **skožuhati**

oligárh -a m ▶ velikaš

oligarhíja -e ž | politična ureditev, v kateri vlada majhna

skupina ljudi, zlasti bogatih | *odpraviti oligarhijo* □ **oligarhična**

ureditev

oligocén -a m ▶ doba ♦22

oligocénski -a -o prid. ▶ doba ♦22

oligofreníja -e ž ▶ manjrazvitost •

olíka -e ž ▶ neolikan ♦ | vedenje² 1•

olíkanec -nca m ▶ izobraženec

olíkani -a -o prid. ▶ civilizirani | svet¹ 4•1 | vedenje² 1•

olíkati -am dov. ▶ izobraziti | vzgojiti

olimpíjádá -e ž ▶ igra 1•2

olímpijec -jca m ▶ tekmovalec ♦1

olímpijka -e ž ▶ tekmovalka •

olímpijski -a -o prid. ▶ ekipa ♦1 | igra 1•2 | tekmovalec ♦1 | tekmovalka • | troboj • | zmagovalec •

olimpiónik -a m ▶ zmagovalec •

olístati -am dov. ▶ olistiti se

olístiti se -im se dov. | izraža, da se na rastlini pojavijo listi |

Zima je minila in drevje se je olístilo □ **dobiti liste** □ **pognati liste**

□ bot. **olístati** □ ekspr. **pokazati liste** □ knj.izroč. **zalístati**

olíšpan -a -o prid. ▶ okrašen

olíšpati -am dov. ▶ okrasiti | olepšati 1

olíva -e ž ▶ oljka

olívasti -a -o prid. ▶ barva 1•12

olíven -vna -o prid. ▶ zelen² pp 1

olívhati -a -o prid. ▶ barva 1•12

olívni -a -o prid. ▶ barva 1•12 | nasad 1•2 | olje •8

olívnosív -a -o prid. ▶ sív pp 1

olívnozelen -éna -o prid. | ki je zelene barve s sivkastim odtenkom, kot je značilna za nezrele plodove oljke | *olívnozele-*

na obleka □ knj.izroč. **oljčnozelen** □ knj.izroč. **oljnatozelen**

olízati in **olízati** olížem dov. ▶ oblizati

oljárica -e ž ▶ rastlina ♦11

oljast -a -o prid. | ki je podoben olju | *oljasta tekočina; oljasto vino*

□ knj.izroč. **oljnat**

GLEJ ŠE oljnat | priliznjen

oljasto prisl. ▶ tekoč •

oljčevje -a s ▶ nasad 1•2

oljčni -a -o prid. | ki je v zvezi z oljko | *oljčna vejica* □ knj.izroč. **oljkin**

□ knj.izroč. **oljkov**

GLEJ ŠE barva 1•12 | nasad 1•2 | nedelja ♦1 | olje •8

oljčnica -e ž ▶ nedelja ♦1

oljčnik -a m ▶ nasad 1•2

oljčnozelen -éna -o prid. ▶ olivnozelen

olje -a s

• 1. kem. **antracensko olje** □ kem. **antraceno olje** 2. teh. **avtomobil-**

sko olje □ teh. **avtno olje** 3. **kafrno olje** □ prakt. sp. **kafra** 4. strok. **kurilno**

olje □ pog. **mazut** □ poljud. **nafta** 5. strojn. **motorno olje** □ nestrok. **olje**

6. **mandljevo olje** □ **mandeljno olje** 7. **odvajalno olje** □ star. **mečilno**

olje 8. **oljčno olje** □ **olivno olje** 9. strok. **plinsko olje** □ poljud. **nafta**

10. **ricinovo olje** □ **ricinusovo olje** 11. **sivkino olje** □ **sivkovo**

olje 12. **smrekovo olje** □ **smrečno olje** 13. teh. **strojno olje**

□ teh., žarg. **mašinsko olje** 14. teh. **terpentinovo olje**

□ poljud. **terpentin** □ teh. **terpentsko olje**

GLEJ ŠE kislina •8 | **nafta** | **natepsti** | **slika** 1•3 | **sovražiti se** |

svetilka •6

oljeníca -e ž ▶ svetilka •6

oljénka -e ž ▶ svetilka •6

oljiti -im dov. ▶ mazati 1 pp

oljka -e ž | južno drevo, ki rodi jajčaste, koščičaste sadove, iz

katerih se pridobiva olje; sad tega drevesa | *gójiti oljke; stiskati*

oljke □ zastar. **maslina** □ knj.izroč. **oliva**

oljkin -a -o prid. ▶ oljčni

oljkov -a -o prid. ▶ goba pp 4 | les ♦38 | nasad 1•2 | oljčni

oljkovína -e ž ▶ les ♦38

oljnat -a -o prid. | ki je masten, umazan od olja | *pomiti oljnate*

steklenice □ knj.izroč. **oljast**

GLEJ ŠE oljast | priliznjen

oljnati -a -o prid. ▶ madež 1•1 | **slika** 1•3

oljnato prisl. ▶ tekoč •

oljnatozelen -éna -o prid. ▶ olivnozelen

óljni -a -o prid. ▶ filter •1 | madež 1•1 | rastlina •11 | repica¹ • | slika 1•3 | tropine •

óljnica -e ž ▶ rastlina •11

óljnik -a m ▶ mazalka | nasad 1•2

olligárhíčni -a -o prid. ▶ oligarhija

olóščiti -im dov. ▶ glazirati | zloščiti

ólša -e ž ▶ jelša

oltár -ja m

- 1. epistelska stran oltarja □ listna stran oltarja 2. glavni oltar □ veliki oltar 3. um. tridelni oltar □ um. trikrilni oltar

GLEJ ŠE miza •3 | oženiti se | poročiti se | umreti 2 | žrtvenik

oltární -a -o prid. ▶ miza •3 | prt •3 | slika 1•4

oltárski -a -o prid. ▶ slika 1•4

olúpek -pka m

- krompirjev olupek □ nar. krompirjev omajek □ zastar. oblica

olupíti in olúpiti -im dov. kaj | odstraniti lupino, kožo | olupiti jabolko; olupiti mandljeva jedrca □ nar. omajiti

GLEJ ŠE obeliliti¹ 2

olupíti se in olúpiti se -im se dov. ▶ odluščiti se

oluščiti in olúščiti -im dov. kaj | spraviti zrna iz luščine; odstraniti luščino | oluščiti fižol; oluščiti bučno seme □ izluščiti □ nar. oličiti

□ nar. oružiti

GLEJ ŠE odluščiti | orobkati

oluščiti se in olúščiti se -im se dov. ▶ odluščiti se

óm -a m fiz. | enota za merjenje električnega upora, električne upornosti | Izmerili so električno upornost v vrednosti nekaj omov

□ fiz. ohm

óma -e ž ▶ babica 1

omáčnica -e ž | čolničasta skodelica za omako | ponuditi preliv v omačnici □ čolniček

omadeževáti -újem dov. kaj | povzročiti, da kaj nima več pozitivnih lastnosti, zlasti v moralnem pogledu; povzročiti, da kaj za koga nima več čustvene vrednosti | S tem dejanjem je omadeževal ugled zdravniškega poklica □ ekspr. izpriditi

□ knj.izroč. ogrešiti □ ekspr. oskruniti □ star. pokaziti

□ ekspr. pokvariti

omágati -am dov. ▶ onemoči | opešati | oslabeti 1, 3

omagnétiti -im dov. ▶ namagnetiti

omagovánje -a s ▶ pešanje

omagováti -újem nedov. ▶ pešati | slabeti

omáh -áha m ▶ razmah | zvoniti •1

omahljív -a -o prid. | ki ni sposoben, zmožen se odločiti med dvema ali več možnostmi | omahljiv človek; omahljiv značaj

□ pog. cincav □ knj.izroč. kolebav □ knj.izroč. kolebljiv □ ekspr. mencav

□ ekspr. slaboten¹

POVEDKOVNIK beba², capa, cunja, kunktator, omahljivec, pezde, slabče, slabče, slabič, slabotnež, veba², vehavec

GLEJ ŠE neodločen 1, 2

omahljívéc -vca m ekspr. | kdor ni sposoben, ni zmožen se odločiti med dvema ali več možnostmi | Z omahljivci je težko sprejemati resne dogovore □ ekspr. beba² □ slabš. cagavec □ slabš. cincar

□ slabš. cincavec □ slabš. mahedralo □ slabš. mahedracev □ nizk. pezde

□ star. veba² □ star. vehavec

GLEJ ŠE omahljiv povdk.

omahljívost -i ž | nesposobnost, nezmožnost koga se odločiti med dvema ali več možnostmi | Omahljivost je lahko ovira pri presoji, kaj je treba storiti □ pog. cincavost □ ekspr. mencavost

□ ekspr. slabičnost □ ekspr. slabištvo □ knj.izroč. slabost

omáhniti -em dov. | priti iz pokončnega položaja zlasti v viseči, ležeči položaj | Med dremežem je omahnil s stola □ nar. cecniti

□ pog. cepniti □ zastar. opasti¹ □ knj.izroč. zaviseti Glava mu je zavisela zaradi utrujenosti

GLEJ ŠE pasti¹ 1 | popustiti 3 | umreti 1, 2

omahovánje -a s | dejstvo, da kdo ni sposoben, zmožen za odločitev med dvema ali več možnostmi | Zaradi omahovanja je zamudil odlično priložnost za uspešen posel □ kolebanje □ nihanje

□ oklevanje □ ekspr. cincanje □ knj.izroč. laviranje □ slabš. mečkanje

□ ekspr. mencanje □ ekspr. mendranje □ ekspr. obiranje

omahováti -újem nedov. | biti nesposoben, nezmožen za odločitev med dvema ali več možnostmi | omahovati med da in ne; Dolgo je omahoval, preden se je odločil □ kolebati □ nihati

□ oklevati □ star. biti v premislekih □ neknj. pog. cagati □ ekspr. cencati

□ ekspr. cencjati □ ekspr. cincariti □ ekspr. cincati □ knj.izroč. lavirati

□ ekspr. loviti se □ slabš. mečkati □ ekspr. mencati □ ekspr. mendrati

□ ekspr. mezgati □ ekspr. obirati se □ zastar. omecevatí □ zastar. oščajati

se² □ star. vegati

omájati omájem dov.

1. kaj ekspr. | narediti, povzročiti, da kaj ne obstaja več v prejšnji meri | Neuspeh na prvenstvu je omajal zaupanje podpornikov

□ ekspr. načeti □ ekspr. omehčati □ ekspr. zamajati □ ekspr. zrahljati

2. koga | narediti, povzročiti, da kdo v svojem mnenju, ravnanju ni več tako odločen, trden | Jok in vpitje sta ga omajala

□ knj.izroč. zamajati □ star. zmajati

GLEJ ŠE razmajati

omájati se omájem se dov. ▶ popustiti 3 | razmajati se

omájek -jka m ▶ olupek •

omajéni -a -o prid. ▶ les •36

omajíti -ím dov. ▶ obeliliti¹ 2 | ogoliti • | oličkati | olupiti

omáka -e ž | gostljata jed iz različnih živil, ki se servira samostojno ali kot dodatek jedem | zrezek preleti z omako □ star. polivka

□ zastar. primaka □ neknj. pog. zos

GLEJ ŠE ledvica •

omákati -am nedov. ▶ namakati 2 | pomakati

omalovaževálen -lna -o prid. ▶ podcenjevalen

omalovaževálo prisl. ▶ podcenjevalno

omalovaževáni -a -o prid. ▶ podcenjevani

omalovaževánje -a s ▶ podcenjevanje

omalovaževáti -újem nedov. ▶ podcenjevati

omalovažujóč -a -e prid. ▶ podcenjevalen

omalovažujóče prisl. ▶ podcenjevalno

omáma -e ž | stanje čutnega in duševnega ugodja, v katerem se zmanjša zavedanje sebe, resničnosti | Želel si je, da se omama

ne bi nehala □ omamljenost □ knj.izroč. opoj □ knj.izroč. opojenost

□ knj.izroč. opojnost □ knj.izroč. zamamljenost

GLEJ ŠE anestezija • | mamilo | omamljenje

omámen -mna -o prid. | ki omogoča stanje čutnega in duševnega ugodja, podobnega omami | omamen vonj cvetja;

omamna pijača □ mamljiv □ omamljajoč □ omamljiv □ opojen¹

□ knj.izroč. mameč □ knj.izroč. opajajoč

omámica -e ž ▶ nezavest | omotica

omamílo -a s ▶ mamilo | sredstvo •15

omamíti in omámiti -im dov. koga | povzročiti stanje čutnega in duševnega ugodja, v katerem se zmanjša zavedanje sebe, resničnosti | Glasba ga je omamila, da je na vse pozabil

□ ekspr. opijaniti □ ekspr. opiti □ knj.izroč. opojiti □ knj.izroč. zamamiti

□ zastar. zmamiti

GLEJ ŠE narkotizirati | prevzeti² 3

omamljajóč -a -e prid. ▶ omamen

omámljati -am nedov. koga | povzročati stanje čutnega in duševnega ugodja, v katerem se zmanjša zavedanje sebe,

resničnosti | *Njeno govorjenje ga je omamljalo, da je polagoma na vse pozabil* □ knj.izroč. **omamljevati** □ ekspr. **opijanirati** □ knj.izroč. **zamamljati**
GLEJ ŠE prevzemati 3

omámljen -a -o povdk. *od česa* | izraža, da je kdo v stanju čutnega in duševnega ugodja, v katerem se zmanjša zavedanje sebe, resničnosti | *Bil je omamljen od petja* □ knj.izroč. **opojen**² □ ekspr. **pijan** □ ekspr. **v opoju**

GLEJ ŠE prevzet

omámljenje -a s | povzročitev odsotnosti zavedanja samega sebe | *omamljenje z udarcem* □ knj.izroč. **omama**

omámljenost -i ž ▶ omama

omamljeváti -újem nedov. ▶ omamljati

omamljív -a -o prid. ▶ omamen

omamljívno prisl. ▶ omamno

omamljujóče prisl. ▶ omamno

omámno nač. prisl. | izraža, da kaj povzroča stanje čutnega in duševnega ugodja, podobno omami | *Vrtnice omamno dišijo; omamno lepo petje* □ **mamljivo** □ **omamljivo** □ **omamljujоче** □ ekspr. **opojno**

omámnost -i ž ▶ dišečnost

omára -e ž

- **1.** garderobna omara □ prakt. sp. garderoba □ oblačilna omara □ omara za obleko **2.** štiridelna omara □ četverodelna omara **3.** trikrilna omara □ trokrilna omara **4.** zamrzovalna omara □ neustrez. zamrzovalna omara

GLEJ ŠE hladilnik | ohljuje • | predalnik

omárasti -a -o prid. ▶ pohištvo pp

omárica -e ž

- **1.** nočna omarica □ posteljna omarica **2.** les. omarica za roletu □ žarg., les. škatla **3.** elektr., rač. razdelilna omarica □ elektr., rač. omarica za prevezave

GLEJ ŠE avtomat¹ •1

omastíti -ím dov. ▶ namastiti 2 | zamastiti

omastíti se -ím se dov. ▶ pomastiti se | zrediti se

omávčiti -ím dov. *kaj* | namestiti mavčno obvezo na poškodovani ud | *omávčiti zlomljeno nogo* □ **dati v mavec** □ pog. **dati v gips**

omávžati -am dov. ▶ obrati 2 | ogoliti • | umiti

omáz -a m ▶ premaz

omázati omázem dov. ▶ premazati | umazati

omázati se -mázem se dov. ▶ umazati se

ombrométer -tra m ▶ dežemer

ómbudsman -a m ▶ varuh •1

ómbudsmanka -e ž ▶ varuhinja •

omeceváti -újem nedov. ▶ obotavljati se | omahovati

omečíti -ím dov. ▶ omeščati 2

omečíti se -ím se dov. ▶ omeščati se 2

omedíti -ím dov. *kaj* | doseči, da kaj, zlasti sadje, postane medno, mehko | *omedíti hruške* □ **umediti** □ **zmediti** □ knj.izroč. **pomediti**

omedíti se -ím se dov. | izraža, da kaj, zlasti sadje, postane medno, mehko | *Hruške so se že omedile* □ **umediti se** □ **zmediti se**
GLEJ ŠE omeščati se 2

omedlél -a -o prid. ▶ medel

omedlélost -i ž ▶ omedlevica

omedléti -ím dov. | priti v stanje brez zavesti, zavedanja | *omedleti od bolečine* □ **onesvestiti se** □ star. **izgubiti zavednost** □ pog. **izgubiti zavest** □ med. **kolabirati** □ nekuj. pog. **pasti okoli** □ nekuj. pog. **pasti okrog** □ pog. **pasti skupaj** □ pog. **pasti v nezavest** □ ekspr. **pasti v omedlevico** □ knj.izroč. **zamedleti** □ ekspr. **zdrkniti v nezavest** □ ekspr. **zdrsniti v nezavest** □ ekspr. **zlesti skupaj** □ ekspr., s smiselnim osebkom v tožilniku **zmanjkati** *Dali so mu injekcijo, da ga ne bi spet zmanjkalo*
GLEJ ŠE potemneti 2

omedlévanje -a s | dejstvo, da kdo omedleva | *Njeno igrano omedlevanje ga je jezilo* □ **izgubljanje zavesti** □ **onesvesčanje** □ knj.izroč. **medljenje**

omedlévati -am nedov. | prihajati, večkrat priti v stanje brez zavesti, zavedanja | *omedlevati od bolečine; pogosto omedlevati* □ **onesvesčati se** □ pog. **izgubljati zavest** □ knj.izroč. **medleti**

GLEJ ŠE hrepeneti | slabeti | ugašati 3

omedlévica -e ž | lažja, kratkotrajna nezavest | *Zaradi pomanjkanja tekočine lahko pride do omedlevice* □ med. **absenca** □ zastar. **medlevica** □ knj.izroč. **omedlelost** □ med. **sinkopa**

GLEJ ŠE omedleti | zbuditi •

omeglél -éla -o prid. ▶ moten 1

omegléti -ím dov. ▶ zamegliti se 2

omeglíti -ím dov. ▶ zamegliti 1

omeglíti se -ím se dov. ▶ zamegliti se 1, 2

omegljèn -éna -o prid. ▶ moten 2

omehčán -a -o prid. ▶ raznežen | zmehčan

omehčanje -a s | dejstvo, da kaj postane mehko, mehkejšje | *omehčanje kože* □ **zmehčanje**

omehčáti -ám dov.

1. *kaj* | narediti, povzročiti, da postane kaj mehko, mehkejšje | *omehčati kožo* □ **razmehčati** □ **zmehčati** □ star. **umehčati** □ star. **zmečiti**

2. *koga* ekspr. | povzročiti, da postane kdo pripravljen narediti, povedati, kar se želi, zahteval | *omehčati koga z lepo besedo* □ star. **omečiti** □ zastar. **umecati** □ star. **umečiti** □ ekspr. **umediti**

□ star. **umehčati** □ ekspr. **zmehčati**

• kem. **omehčati vodo** □ kem. **zmehčati vodo**

GLEJ ŠE omajati 1 | raznežiti

omehčáti se -ám se dov.

1. | izraža, da kaj spremeni svoje lastnosti tako, da postane mehko, mehkejšje | *Posušeno sadje se v vodi hitro omehča* □ **zmehčati se** □ nar. **odmekniti** *Zavij polenovko v mokro krpo, da odmekne* □ nar. **odnehati** *Skorjo so namočili, da bi odnehala* □ nar. **odvolgniti** *Ko so dali hmelj iz sušilnice, je hitro odvolgnil*

2. ekspr. | izraža, da kdo postane pripravljen narediti, povedati, kar se želi, zahteva; postati manj strog, bolj mil | *Po dolgih prošnjah se je le omehčal in plačal; Poteze na obrazu so se omehčale* □ star. **omečiti se** □ ekspr. **omediti se** □ ekspr. **umediti se** □ star. **umehčati se** □ ekspr. **zmehčati se**

GLEJ ŠE raznežiti se

omehčávati -am nedov. ▶ mehčati 2, 3

omehčéváti -újem nedov. ▶ mehčati 2

omehkúžiti -ím dov. ▶ pomehkužiti

oměj -ėja m ▶ preobjeda

oméjek -jka m ▶ meja 4

omejèn -éna -o prid. ▶ majhen 4 | neumen¹ | neumen² 1 | ozek 3

omejènek -čka m ▶ neumnež

omejènec -nca m ▶ neumnež

omejèni -a -o prid. ▶ jamstvo pp | vpis •1

omejènost -i ž ▶ neumnost¹ 1 | omejitev 1

omejevální -a -o prid. | ki kaj omejuje | *omejevalna določila* □ **omejčitveni** □ knj.izroč. **omejujoči** □ knj.izroč. **restrikcijski** □ knj.izroč. **restriktivni**

omejevánje -a s

1. | dejstvo, da se dela kaj manjše, sklicujoč se pri tem na upoštevanje postavljenе meje | *V sedanjih razmerah je omejevanje investicij nujno* □ publ. **krčenje**¹ □ knj.izroč. **krnitev** □ knj.izroč. **okrnjevanje** □ publ. **oženje** *oženje števila upravičencev* □ knj.izroč. **restrikcija** □ publ. **režanje** □ publ. **skrčenje** □ publ. **zoževanje** *zoževanje zaposlitvenih možnosti*

2. v zvezi z na | dejstvo, da kako dejanje, dejavnost obsega samo to, kar nakazuje določilo | *Omejevanje vloge učitelja na posredovanje znanja ni utemeljeno* □ **koncentriranje** □ **osredotočanje**

omejevati -újem nedov.

1. kaj |izraža, da kaj določa razsežnost, obliko česa s tem, da stoji na določenem mestu, v določenem položaju| Črta omejuje igrišče; Pokrajino omejuje visoka gorovja □ določati mejo česa

□ zamejevati □ knj.izroč. mejiti □ knj.izroč. sklepati¹ □ ekspr. zapirati Gore zapirajo dolino □ ekspr. zaslanjati

2. kaj |delati, povzročati, da je kaj manjše, sklicujoč se pri tem na upoštevanje postavljene meje| omejevati porabo; omejevati proizvodnjo □ publ. krčiti □ knj.izroč. krniti □ knj.izroč. okrnjevati □ ekspr. ožiti □ knj.izroč. racionirati □ knj.izroč. reducirati □ publ. rezati rezati proračun □ publ. striči □ publ. zoževati

3. kaj |preprečevati širjenje kakega pojava| omejevati požar; omejevati mednarodne spopade □ lokalizirati □ ustavljeni

4. kaj na kaj |delati, da kako dejanje, dejavnost obsega samo to, kar nakazuje določilo| Svoje zanimanje omejuje na glasbene prireditve □ knj.izroč. reducirati □ knj.izroč. zvajati

5. koga |delati, povzročati, da kdo nima česa v polni meri| omejevati trenutne oblastnike v njihovi moči □ knj.izroč. kleščiti □ ekspr. striči peruti komu □ knj.izroč. tesniti □ knj.izroč. utesnjevati

GLEJ ŠE zmanjševati

omejevati se -újem se nedov. ► distancirati se**omejitev** -tve ž

1. |dejstvo, da je kaj omejeno| Zakonsko postavljene omejitve se morajo upoštevati; pokrajinska omejitev pojava □ knj.izroč. omejenost □ knj.izroč. restrikcija

2. |zmanjšanje česa, pri katerem se sklicuje na upoštevanje postavljene meje| omejitev proizvodnje □ knj.izroč. okrnitev □ knj.izroč. reduciranje □ knj.izroč. redukcija □ ekspr. skrčenje □ ekspr. zoženje

3. |predpisana najvišja ali najnižja meja česa| spremeniti omejitve pri določanju provizije □ knj.izroč. limit

4. |preprečitev širjenja kakega pojava| omejitev vojnega spopada □ publ. lokalizacija □ ekspr. ustavitev

omejiti -ím dov.

1. kaj |narediti, povzročiti, da postane kaj manjše, sklicujoč se pri tem na upoštevanje postavljene meje| omejiti izdatke □ knj.izroč. okrniti □ knj.izroč. racionirati □ knj.izroč. reducirati □ publ. skrčiti □ publ. zožiti zožiti število predlaganih sprememb □ knj.izroč. zreducirati

2. kaj |določiti, predpisati najvišjo ali najnižjo mejo česa| omejiti zaloge □ knj.izroč. limitirati □ knj.izroč. obmejiti

3. kaj |preprečiti širjenje kakega pojava| omejiti požar □ publ. lokalizirati □ ekspr. ustaviti

4. kaj na kaj |narediti, da dejanje, dejavnost obsega samo to, kar nakazuje določilo| omejiti razpravo na bistvena vprašanja □ skrčiti □ zvesti □ knj.izroč. zreducirati

GLEJ ŠE ločiti 2 | zamejiti | zmanjšati

omejiti se -ím se dov.

1. |izraža, da kdo česa ne užije, porabi v polni meri| Dobro je, če se človek zna omejiti pri hrani □ zadržati se

2. na kaj |izraža, da kaj obsega samo to, kar nakazuje določilo| Razprava se je omejila le na nekaj razpravljavcev □ skrčiti se □ knj.izroč. zreducirati se

GLEJ ŠE distancirati se

omejítveni -a -o prid. ► omejevalni**omejujúči** -a -e prid. ► omejevalni**oméla** -e ž

• bot. bela omela □ bot. vražji grmič

GLEJ ŠE ohmelje •

omélce -a s ► omelo**omélo** -a s |priprava za ometanje, pometanje, navadno iz šopov žime, ščetin, z daljšim držajem| odstraniti pajčevino z omelom

□ ekspr. omelce □ knj.izroč. ometača² □ knj.izroč. ometalo □ obrt. mop |ki ima namesto ščetin dolge bombažne ali sintetične rese|

omémba -e ž |dejstvo, da je o čem kaj kratko povedano, napisano| Omembe kmečkih običajev so v teh spisih redke

□ knj.izroč. omenek □ knj.izroč. omenitev

GLEJ ŠE nepomemben •1 | opomba

omencáti -ám dov. ► ometi

omencáti si -ám si dov. ► pomencati si

omének -nka m ► omemba

omenítev -tve ž ► omemba

omeníti in oméniti -im dov. koga |na kratko, nekoliko spregovoriti o kom| Niti omenil ga ni nihče □ ekspr. imenovati □ star. zmisłiti

Razjezi se zmeraj, če mu kdo zmisli dekle

GLEJ ŠE navesti

oménjati -am nedov. ► govoriti 1 | navajati¹

omériti -im dov. ► ošiniti

omesíti in omésiti -im dov. ► zamesiti

omésti¹ omédem dov. ► umesti

omésti² ométem dov. ► pomesti

omèt ométa m

• fasadni omet □ pog. fasada □ zunanji omet

GLEJ ŠE slikati 1 •

ometáča¹ -e ž ► žlica •

ometáča² -e ž ► omelo

ometálo -a s ► omelo

ometáti¹ oméčem dov. ► obmetati

ometáti² -am nedov. ► pometati¹ 2

ometáti³ -am nedov. ► mesti¹

ometáti⁴ -am nedov. ► obmetavati | ometavati

ometáti⁵ -am nedov. ► zanikovati | zavračati 4

ometávati -am nedov. kaj |enakomerno nanašati malto na zid|

ometavati steno □ nar. ometati⁴

GLEJ ŠE obmetavati

ométi ománem dov. agr. |ločiti zrna prosa od latov s stopanjem po njih| Letos so že omeli □ agr. omencati

omética -e ž obrt. |vbod, s katerim se obšije rob, da se prepreči cefranje| ometica in križni vbod □ obrt. robni vbod

GLEJ ŠE entlati

ómica -e ž ► babica 1

omíka -e ž ► izobrazba | kultura

omíkan -a -o prid. ► izobražen

omíkanec -nca m ► izobraženec

omíkani -a -o prid. ► civilizirani

omíkanost -i ž ► izobrazba | izobraženost | kulturnost

omíkati -am dov. ► izobraziti | razviti² 1

omilítev -tve ž ► omiljenje

omíliti -im dov. kaj |narediti kaj manj boleče, manj neprijetno| omiliti bolečino; omiliti padec; omiliti posledice potresa □ olajšati

□ ublažiti □ knj.izroč. oblažiti □ knj.izroč. poblažiti □ knj.izroč. umiliti

GLEJ ŠE priljubiti

omíliti se -im se dov. ► priljubiti se

omíljen -a -o prid. ► mil 3

omíljenje -a s |dejstvo, da se kaj naredi manj boleče, manj neprijetno| omiljenje bolečine □ olajšanje □ omilitev □ ublažitev

omiljeválni -a -o prid. ► evfemizem

omiljevánje -a s |dejstvo, da se kaj dela manj boleče, manj neprijetno| omiljevanje posledic poplave □ blaženje □ blažitev □ lajšanje

omiljeváti -újem nedov. kaj |delati kaj manj boleče, manj neprijetno| omiljevati življenjske neprijetnosti □ blažiti □ lajšati

GLEJ ŠE blažiti | priljubljati

omilováti -újem nedov. ▶ pomilovati | pritoževati se 2
omiselje -a s ▶ miselnost
omisliti -im dov. ▶ oskrbeti 1 | preskrbeti
omisliti si -im si dov. ▶ kupiti | preskrbeti
omišljati si -am si nedov. ▶ kupovati
omíti omíjem dov. ▶ umiti
omíti se omíjem se dov. ▶ umiti se
omízje -a s |skupina ljudi, ki sedijo za isto mizo| *Omízje se je hrupno zabavalo* □ zastar. **obseda**
GLEJ ŠE družba 2
omláciti -im dov. ▶ pogreti
omladéti -im dov. ▶ pomladiti se 1, 2
omladína -e ž ▶ mlajši¹
omladínek -nca m ▶ mladinec 1
omladínski -a -o prid. ▶ organizacija •1
omladíti -im dov. ▶ izgoditi ♦ | pomladiti 1, 2
omladíti se -ím se dov. ▶ pomladiti se 2
omláhniti -em dov. ▶ oslabeti 3 | spodleteti 1
omlatíti in omlátiti -im dov. *kaj* |s cepcem, mlatilnico spraviti zrnje iz klasja, latja| *omlatiti ajdo* □ **zmlatiti** □ knj.izroč. **pomlatiti**
GLEJ ŠE natepsti
omléda -e ž ▶ melodrama
omléden -dna -o prid. ▶ brezokusen | osladen 1, 2
omlédnost -i ž ▶ brezokusnost
omóčiti omóčim dov. ▶ namočiti 1 | pomočiti 1 | zmóčiti
omóčljivi -a -o prid. ▶ hidrofilni
omodrèl -éla -o prid. ▶ pomodrel
omodréti -ím dov. ▶ pomodreti
omogóčati -am nedov.
1. *kaj* |delati, povzročati, da je kaj mogoče| *Ugodno podnebje omogoča bujno rast in visok donos poljedelstva*
□ knj.izroč. **mogočiti** □ star. **omogočevati** □ publ. **zagotavljati** *Policija zagotavlja red in mir*
2. *komu kaj* |delati, da je kdo lahko deležen česa| *omogočati mladim šolanje* □ knj.izroč. **naklanjati** □ ekspr. **odpirati pot komu** *odpirati ljudem pot do zdravja* □ knj.izroč. **omogočevati**
□ ekspr. **utirati pot komu**
omogočeváti -újem nedov. ▶ omogočati 1, 2
omogóčiti -im dov.
1. *kaj* |narediti, da je kaj mogoče| *omogóčiti delovanje ustanove*
□ zastar. **osigurati** □ publ. **zagotoviti**
2. *komu kaj* |narediti, da je kdo lahko deležen česa| *omogóčiti otroku izobrazbo* □ **dati možnost komu za kaj** □ ekspr. **dati komu pravico česa dati otrokom pravico izobrazbe** □ knj.izroč. **nakloniti** □ ekspr. **odpreti pot komu odpreti ljudem pot do sreče** □ ekspr. **utreti pot komu** □ pog. **zasigurati komu kaj zasigurati hčeri brezskrbno življenje**
omólkniti -em dov. ▶ obmolkniti
omoríka -e ž bot. |visoko iglasto drevo s topimi iglicami| *mogočne omorike v parku* □ bot. **pančičevka** □ poljud. **smreka omorika**
omòt -óta m ▶ kuverta | ovitek 1 | paket
omótati -am dov. ▶ oviti
omotávati -am nedov. ▶ ovijati 1
omóten -a -o prid. ▶ omotičen
omótenost -i ž ▶ omotica
omótica -e ž |stanje nejasnega, nepopolnega zavedanja, zlasti z občutkom telesne slabosti| *Obšla ga je omotica* □ **omotičnost**
□ nar. **klama** □ star. **omamica** □ star. **omotenost** □ zastar. **teginja**
GLEJ ŠE vinjenost
omótičen -čna -o povdk. |izraža, da se kdo nejasno, nepopolno zaveda, zlasti zaradi telesne slabosti| *Bolnik je pri tej prizadetosti*

navadno omotičen in brez moči □ ekspr. **klamast** □ ekspr. **klamav**

□ pog. **matast** □ star. **motoglav** □ star. **omoten** □ ekspr. **potoglav**

□ nar. **tamast** □ šport. **groggy** |pri boksu|

omótičnost -i ž ▶ omotica

omótiti in omótiti -im dov. *koga* |spraviti koga v stanje nejasnega, nepopolnega zavedanja| *Omotil ga je z močnim vinom*

□ ekspr. **zmotoviliti**

GLEJ ŠE premotiti

omótni -a -o prid. ▶ ljuljka

omotvóziti -im dov. ▶ privezati | zvezati 2

omožátiti se -im se dov. ▶ pomožatiti se

omožèn -éna -o povdk. ▶ poročen

omožíti -ím dov. ▶ poročiti²

omožíti se -ím se dov. *s kom* |v zvezi z osebo ženskega spola postati pred družbo, javnostjo priznana kot zakonska žena koga| *Omožila se je z uglednim zdravnikom* □ star. **moža objeti** □ pog. **vzeti za moža koga**

omračèn -éna -o prid. ▶ mrk²

omračènek -nca m ▶ bolnik •10

omračévati -újem nedov. ▶ temniti | zamegljevati

omračíti -ím dov. *kaj* |v zvezi z umskimi možnostmi povzročiti stanje, pri katerem so misli, predstave nejasne, zmedene| *Žalost mu je omračila duha* □ knj.izroč. **pomračiti** □ knj.izroč. **zamračiti**

□ knj.izroč. **zmračiti**

GLEJ ŠE pomračiti

omračíti se -ím se dov. *s smiselnim osebkom v dajalniku* |v zvezi z umskimi možnostmi izraža nastop stanja, pri katerem so misli, predstave nejasne, zmedene| *Zaradi mnogih pretresljivih doživetij se mu je omračil spomin* □ **pomračiti se** □ **zmračiti se** □ knj.izroč. **zamračiti se**

GLEJ ŠE stemniti se | zmračiti se 2

omrazíti -ím dov. ▶ prignusiti

omráznica -e ž ▶ snežinka

omražèn -éna -o povdk. ▶ osovražen

omréžen -a -o prid. ▶ prevzet

omréženi -a -o prid. ▶ okno 1•9

omrežévati -újem nedov. ▶ ograjevati pp | zapeljvati

omréžiti -im dov. ▶ ograditi pp | prevzeti² 3 | zamrežiti | zapeljati 3

omréžje -a s s prilastkom |poti, kanali, napeljave s pripadajočimi objekti na določenem področju| *prometno omrežje države*

□ **mreža** □ ekspr. **ožilje**

♦ **1.** elektr. **distribucijsko omrežje** □ elektr. **razdelilno omrežje** □ elektr. **razdeljevalno omrežje** □ elektr. **razpečevalno omrežje** **2.** **kanalizacijsko omrežje** □ kanalizacija □ kanalizacijska mreža **3.** **kanalsko omrežje**

□ kanalska mreža **4.** elektr. **elektrifikacijsko omrežje** □ elektr. **električno omrežje** **5.** rač. **računalniško omrežje** □ prakt. sp. **omrežje**

GLEJ ŠE mreža •1 | mreža •3 | mreža 3 | rečje

omrsíti se -im se dov. ▶ odteščati se

omršavèl -éla -o prid. ▶ suh¹ 2

omršavéti -ím dov. ▶ shušjati

omrtvèl -éla -o prid. ▶ neobčutljiv¹

omrtvélost -i ž ▶ anestezija

omrtvèn -éna -o prid. ▶ neobčutljiv¹

omrtvéti -ím dov. |postati neobčutljiv, brezčuten| *Prsti na rokah*

so mu omrtveli □ knj.izroč. **oglušeti**

omrtvíčenje -a s ▶ anestezija

omrtvíčenost -i ž ▶ anestezija | brezčutnost 2

omrtvíčiti -im dov. *kaj* |narediti kaj neobčutljivo, brezčutno|

Mraz mu je omrtvíčil prste □ **omrtviti** □ **umrtviti** □ knj.izroč. **umrtvíčiti**

□ knj.izroč. **zmrtvíčiti**

GLEJ ŠE anestezirati | otežiti | zavreti 2

omrtvítev -tve ž ▶ anestezija

omrtvíti -ím dov. ▶ anestezirati | omrtvičiti | otežiti | zavreti 2
omřviti -im dov. ▶ oddrobiti 1 | orobkati
omřza -e ž ▶ odpor 1 | sovraštvo
omřzel¹ -zla -o prid. ▶ premrl
omržen² -éla -o prid. ▶ zoprn 1
omržen -éna -o prid. ▶ osovražen
omržeti -im dov. ▶ upreti se 5 | zapreti se •
omřziti -im dov. ▶ prignusiti | zasovražiti
omřzniti -em dov. | zamrzniti v manjšem, zelo omejenem obsegu, navadno na površini | *Sadje je čez noč omrznilo*
 □ knj.izroč. **namrzniti**
GLEJ ŠE ohladiti se 1 | upreti se 5 | zapreti se •
omuhávati se -am se nedov. ▶ dobrikati se | obotavljati se
omúlit -im dov. ▶ pomuliti | skrajšati 2
omúljen -a -o prid. ▶ obrabljen 1
omúžiti -im dov. ▶ obeliti¹ 2
omúžiti se -im se dov. | v času rasti priti v stanje, ko se pojavi pod lubjem tekočina | *Trte so se omúžile* □ **postati muževen**
ón njéga zaim. ▶ mož
óna njé zaim. ▶ tista 2 | žena
onakáziti -im dov. ▶ iznakaziti
onakážen -a -o prid. ▶ iznakažen
onanija -e ž ▶ samozadovoljevanje
onaniranje -a s ▶ samozadovoljevanje
onanirati -am nedov. ▶ samozadovoljevati se
ónda prisl. ▶ takrat
óndaj prisl. ▶ takrat
ónbán prisl. ▶ pred kratkim
óndašnji -a -e prid. ▶ takratni
óndi prisl. ▶ tam¹
óndu prisl. ▶ tam¹
ondúkaj prisl. ▶ tam¹
ondulácija -e ž | postopek, pri katerem se kodrajo lasje s toploto, kemičnimi sredstvi; rezultat tega postopka | *pri ondulaciji si poškodovati lasišče; Od ondulacije je le malo ostalo* □ **kodranje**
 □ **onduliranje** □ pog. **trajna**
 ◆ **1.** friz. **hladna ondulacija** □ friz. **hladna trajna** **2.** friz. **trajna ondulacija**
 □ prakt. sp. **trajna** **3.** friz. **vodna ondulacija** □ prakt. sp. **vodna**
onduliranje -a s ▶ ondulacija
ondulirati -am nedov. *koga* | v posebnem postopku s toploto, kemičnimi sredstvi kodrati komu lase | *Danes jo je ondulirala nova frizerka* □ prakt. sp. **delati trajno komu**
oné -- -- zaim. ▶ tista 2 | tisti¹ 2
onečastiti -im dov. *koga* | povzročiti, da kdo ni več deležen časti, dostojanstva, ugleda | *S svojim ravnanjem ga je onečastil pred ljudmi* □ knj.izroč. **onečediti** □ ekspr. **opljuvati čast komu** □ ekspr. **oskruniti čast komu** □ ekspr. **spraviti ob čast** □ ekspr. **ukrasti čast komu** □ ekspr. **vzeti čast komu**
GLEJ ŠE oskruniti | zlorabiti •
onečastiti se -im se dov. | izraža, da kdo z lastnim ravnanjem povzroči, da neha biti deležen časti, dostojanstva, ugleda | *S tem dejanjem se je onečastil* □ ekspr. **pljuniti na svojo čast**
onečaščati -am nedov. *koga* | delati, da kdo neha biti deležen časti, dostojanstva, ugleda | *onečaščati nasprotnika* □ **jemati čast komu** □ ekspr. **krasti čast komu** □ knj.izroč. **madeževati** □ knj.izroč. **onečaščevati** □ ekspr. **pljuvati na čast komu** □ ekspr. **skruniti čast komu** □ star. **snedati čast komu**
GLEJ ŠE skruniti | zlorabljeni 2 •
onečaščati se -am se nedov. | izraža, da kdo z lastnim ravnanjem povzroča, da nehava biti deležen časti,

dostojanstva, ugleda | *S takim ravnanjem se samo onečaščaš*
 □ ekspr. **pljuvati na svojo čast**
onečaščenje -a s ▶ skrunitev
onečaščevati -ujem nedov. ▶ onečaščati
onečeden -a -o prid. ▶ umazan¹
onečediti -im dov. ▶ onečastiti | osramotiti 1 | umazati
onečejati -am nedov. ▶ mazati 3
onečejati se -am se nedov. ▶ mazati se 2 | opravljeni¹ •4
onečíščni -a -o prid. ▶ rana •1
onegà -- zaim. ▶ tista 2 | tisti¹ 2
onegati -am nedov. ▶ onegaviti
onegáviti -im nedov. *kaj* ekspr. | delati kaj, kar je znano, a se noče, ne more imenovati | *Ves dan nekaj onegavi okrog hiše*
 □ knj.izroč. **onegati**
GLEJ ŠE brkljati
onegáviti se -im se nedov. ▶ izmikati se
oneida -e ž ▶ cvetnik
onemélost -i ž | nezmožnost oblikovati besede, stavke z govornimi organi; nenadna, trenutna nezmožnost govorenja | *Bolezensko onemelost je težko občutil; Ležal je v dremotni onemelosti* □ **obnemelost**
oneméti -im dov.
1. | izgubiti zmožnost oblikovati besede, stavke z govornimi organi; nenadoma ne moči spregovoriti | *Po hudi bolezni je onemel in oglušel; onemeti od presenečenja* □ **postati nem** □ **obnemeti**
 □ ekspr. **obstati¹** | nenadoma prenehati govoriti | *Sredi besede je obstal*
2. ekspr. | postati zelo presenečen, začuden | *Ob izrečenih obtožbah je onemel* □ ekspr. **obnemeti** □ ekspr. **obstati¹** □ ekspr. **obstati kot vkopan**
 □ ekspr. **obstrmeti** □ ekspr. **odreveneti** □ ekspr. **ostrmeti** □ knj.izroč. **zanemiti**
GLEJ ŠE utihniti 2 | zamreti
onemévati -am nedov. | doživljati veliko presenečenje, začudenje | *Ob nenavadnih dogodkih so ljudje onemevali*
 □ ekspr. **nemeti** □ ekspr. **strmeti**
GLEJ ŠE nemeti | tišati se
onemíti -im dov. ▶ utišati 2
onemóči -mórem dov. | izraža, da kdo pride v stanje, ko nima več moči | *Bolnik je v nekaj dneh onemogel* □ **obnemóči**
 □ ekspr. **omagati** □ knj.izroč. **zahirati** □ knj.izroč. **zmedleti** □ ekspr. **razlomiti se** | izgubiti trdnost, moč | □ ekspr. **uplahniti** | izgubiti pogum, moč |
 □ ekspr. **zlomiti se** | izgubiti moč za odpor |
GLEJ ŠE oslabeti 1, 3 | zaostati 3
onemógel -móгла -o prid. ▶ oslabeled
onemógli -ega m | kdor je izgubil moč, moči | *pomagati onemoglim*
 □ knj.izroč. **brezmočni** □ knj.izroč. **nemočni** □ knj.izroč. **obnemogli**
GLEJ ŠE dom 2•3
onemóglo nač. prisl. | izraža, da je dejanje, stanje določeno z dejstvom, da ima vršilec dejanja, nosilec stanja malo moči | *onemoglo stokati ob bolečini* □ knj.izroč. **brezmočno** □ knj.izroč. **nemočno**
 □ knj.izroč. **obnemoglo**
onemógllost -i ž ▶ oslabeledost
onemogócati -am nedov. ▶ ovirati 2 | preprečevati 1, 2 | spodnašati
onemogóčiti -im dov. ▶ onesposobiti | preprečiti 1 | spodnesti 1, 2
onesnážen -a -o prid. | ki vsebuje zdravju škodljive snovi | *onesnažen zrak; onesnažene reke* □ **nečist** □ **umazan²** □ ekspr. **kontaminiran** □ knj.izroč. **nesnažen** □ slabš. **svinjski** □ slabš. **zasvinjan**
GLEJ ŠE umazan¹
onesnáženost -i ž | stanje česa, kar je nečisto, umazano, zlasti z zdravju škodljivimi snovmi | *onesnaženost morja* □ knj.izroč. **kontaminiranost**

onesnaževálec -lca m |povzročitelj onesnaženosti| *kaznovati onesnaževalce okolja* □ ekspr. *zastрупljevalec*

onesnaževanje -a s |delovanje, proces, pri katerem postane kaj nečisto, umazano, zlasti z zdravju škodljivimi snovmi| *onesnaževanje okolja* □ knj.izroč. *kontaminacija* □ knj.izroč. *polucija* □ ekspr. *zastрупljanje*

onesnaževati -ujem nedov. *kaj* |delati kaj nečisto, umazano, zlasti z zdravju škodljivimi snovmi| *onesnaževati vodo*; *onesnaževati zrak* □ ekspr. *kontaminirati* □ slabš. *svinjati* □ ekspr. *zastрупljati*

onesnažiti -im dov. *kaj* |narediti kaj nečisto, umazano, zlasti z zdravju škodljivimi snovmi| *onesnažiti vodo zrak* □ *umazati* □ knj.izroč. *kontaminirati* □ slabš. *osvinjati* □ ekspr. *zastрупiti* □ slabš. *zasvinjati*
GLEJ ŠE *umazati*

onesposábljati -am nedov. *koga* |delati, povzročati, da kdo ne more opravljati določenega dela, dejavnosti| *Strah človeka onesposablja za trezno presojanje* □ pog. *delati nesposobnega* □ ekspr. *hromiti* □ ekspr. *paralizirati*

onesposóbiti -im dov. *koga* |narediti, povzročiti, da kdo ne more opravljati določenega dela, dejavnosti| *Poškodba ga je začasno onesposobila za gibanje* □ ekspr. *ohromiti* *Strah ga je jehromil, da ni mogel misliti* □ knj.izroč. *onemogočiti* *Domači igralci so onemogočili nasprotnike* □ ekspr. *paralizirati* *Strah ga je paraliziral, da ni mogel misliti*

onesrečevati -ujem nedov. *koga* |delati, povzročati, da je kdo nesrečen| *Onesrečuje jo z vselej novimi lahkomiselnostmi* □ pog. *delati koga nesrečnega* □ ekspr. *pehati koga v nesrečo* □ pog. *spravljati koga v nesrečo*

onesrečiti -im dov. *koga* |narediti, povzročiti, da je kdo nesrečen| *S tem dejanjem ga je popolnoma onesrečila* □ pog. *narediti koga nesrečnega* □ pog. *spraviti koga v nesrečo*

onesvéstiti se -im se dov. ► omedleti

onesvéščanje -a s ► omedlevanje

onesvéščati se -am se nedov. ► omedlevati

onesvéščen -a -o povdk. ► nezavesten

onesvéščenec -nca m |kdor je v stanju brez zavesti, zavedanja|

Onesvéščenec potrebuje medicinsko pomoč □ *nezavestni*¹ □ *onesvéščeni*

onesvéščeni -ega m ► onesvéščenec

óni¹ -ega m ► kateri koli | tisti¹ 2 |

óni² -a -o kaz. zaim. |izraža, da je oseba ali stvar od govorečega oddaljena, odmaknjena, odvrnjena| *ljudje na oni strani reke* □ *onile* |ki je od govorečega oddaljen, vendar njemu viden| *Sedimo pod onole drevo*

GLEJ ŠE *onstranstvo* | tisti² 1 | *umoriti* | *usmrtiti* | *ustreliti* 2

ónidán prisl. ► pred kratkim

ónikraj predl. ► onkraj¹ | onkraj²

ónikrat prisl. ► pred kratkim

ónile ónale ónole zaim. ► oni

ónkraj¹ mestov. prostor. prisl. |izraža položaj na drugi strani česa| *Onkraj se svet spušča k reki* □ pog. *na drugi strani* □ star. *onikraj* □ pog. *tam čez*

GLEJ ŠE *po smrti*

ónkraj² predl. z rodilnikom |za izražanje položaja na drugi strani česa| *Astre so posejane onkraj ograje* □ pog. *na drugi strani*

□ star. *onikraj* □ star. *onokraj*

ónkraj³ povdk. ► mrtev² ♦

ónkrajni -a -o prid. ► nasprotni 1

ónkrat prisl. ► pred kratkim | takrat

onó onegá s ► človek 2

onód prisl. ► tam¹

onodóbní -a -o prid. ► takratni

onogavičen -a -o prid. ► obut

ónokraj predl. ► onkraj²

onomástični -a -o prid. ► imenoslovni | razprava 2♦1

onomástika -e ž ► imenoslovje

onomástikon -a m ► ime ♦4

onomatopéja -e ž lit. |posnemanje naravnih glasov v besedilu z namenom doseči posebni slušni vtis, bolj živo predstavo| *Avtorica se domiselno prilagaja živalskim likom z rimo, onomatopejo, zategovanjem glasov in pomanjševalnicami* □ lit. *onomatopojia*

onomatopéjski -a -o prid. lit. |ki je v zvezi z onomatopejo| *onomatopejska tvorba besed* □ lit. *onomatopoetični* □ lit. *posnemovalni*
GLEJ ŠE *glagol* ♦7 | *medmet* ♦

onomatopoeítični -a -o prid. ► *glagol* ♦7 | *medmet* ♦ | *onomatopejski*

onomatopója -e ž ► onomatopeja

ónostran¹ prisl. ► onstran¹ 1, 2

ónostran² predl. ► onstran² 1

ónostránost -i ž ► onstranstvo

ónostránski -a -o prid. ► onstranstvo

ónostránstvo -a s ► onstranstvo

ónstran¹ prisl.

1. mestov. prostor. prisl. |zraža, da kaj obstoji, poteka, se dogaja na drugi strani česa| *Na tem bregu živijo dobro, onstran pa je vse drugače* □ *na drugi strani* □ star. *onostran*¹ ■ protip. *tostran*¹

2. smer. prostor. prisl. |izraža, da je cilj premikanja na drugi strani česa| *Dolgo časa so se prebijali onstran* □ *na drugo stran* □ star. *onostran*¹

GLEJ ŠE *tostran*¹

ónstran² predl.

1. z rodilnikom |za izražanje položaja na drugi strani česa| *Tudi onstran Karavank so Slovenci* □ *na drugi strani* □ star. *onostran*² ■ protip. *tostran*²

2. z rodilnikom |za izražanje premikanja, ki ima za cilj drugo stran česa| *Preselil se je onstran reke* □ *na drugo stran*
GLEJ ŠE *tostran*²

ónstránost -i ž ► onstranstvo

ónstránski -a -o prid. ► onstranstvo |živiljenje 1♦1

ónstránstvo -a s |v različnih religijah kraj, prostor zunaj zemeljske stvarnosti| *Onstranstvo je za razmišljujočega velika skrivnost* □ ekspr. *drugi svet* □ ekspr. *oni svet* □ star. *onostranost* □ star. *onostranski svet* □ star. *onostranstvo* □ star. *onstranost* □ star. *onstranski svet*

□ knj.izroč. *zagrobni svet* ■ protip. *tostranstvo*

GLEJ ŠE *tostranstvo* | *umreti* 1

ontáριο -a m ► jabolko pp 4

óntogenétični -a -o prid. ► ontogenetski | ontogeneza

óntogenétski -a -o prid. biol. |ki je v zvezi z ontogenezo| *ontogenetsko opazovanje izbranega organizma* □ biol. *ontogenetični*
GLEJ ŠE *ontogeneza*

óntogenéza -e ž biol. |spreminjanje organizma od oplojene jajčne celice do smrti| *stopnje v ontogenezi opazovanega organizma* □ biol. *ontogenetični razvoj* □ biol. *ontogenetski razvoj* □ biol. *ontogenija* □ biol. *osebni razvoj organizma*

ontogenija -e ž ► ontogeneza

onúča -e ž ► obujek

oogónij -a m ► organ 2♦3

oolít -a m ► kamnina pp 2

òp medm. ► oprostiti 2

òpa medm. ► oprostiti 2

opacáti -ám dov. ► umazati

opacáti se -ám se dov. ► umazati se

opackáti -ám dov. ▶ popackati | umazati
opackáti se -ám se dov. ▶ umazati se
opádati -am dov. ▶ odpadati | upadati 2 | zmanjševati se
opáhati -am dov. ▶ otepti 1
opajajóč -a -e prid. ▶ omamen
opájanje -a s ▶ opijanje
opájati -am nedov. ▶ prevzemati 4
opájati se -am se nedov. ▶ opijati se
opál -a m
 • min. voščeni opal □ voskasti opal
ópala medm. ▶ oprostiti 2
opálast -a -o prid. ▶ mlečen 1
opálen -lna -o prid. ▶ mlečen 1
opáliti in opáliti -im dov. ▶ ožgati 1, 2 | udariti 1
opáliti se in opáliti se -im se dov. ▶ ožgati se
opáliti si in opáliti si -im si dov. ▶ ožgati si
opáljen -a -o prid. ▶ ožgan 1, 2
opálno prisl. ▶ mlečno
opalografirati -am nedov. ▶ razmnoževati 2 pp
opálta -e ž ▶ prodajalna pp 2
opámetiti -im dov. ▶ spametovati
opámetiti se -im se dov. ▶ spametovati se
opametováti -újem dov. ▶ spametovati
opametováti se -újem se dov. ▶ spametovati se | zavedeti se 1
opáneek -nka m ▶ sandala
opánka -e ž ▶ sandala
opárek -rka m ▶ poparek
oparina -e ž med. |poškodba kože, tkiva zaradi vroče tekočine, pare| zdraviti oparine □ med. oparjenja
 GLEJ ŠE poškodba pp
opáriti -im dov. ▶ ožgati 2 | popariti
opárjen -a -o prid. ▶ ožgan 2
oparjenina -e ž ▶ oparina
opárnica -e ž ▶ trn •
opàs -ása m ▶ pas 1, 2
opasáč -áča m ▶ pas •5
opásati opášem dov. kaj |narediti, da je kaj nameščeno okoli pasu| opasati svilen šal □ prepasati □ pripasati pripasati revolver □ knj.izroč. predpasati
 GLEJ ŠE obdati
opásati se opášem se dov. |izraža, da kdo namesti pas okoli svojega pasu| Še opasati se moram □ prepasati se □ knj.izroč. predpasati se
opášen -sna -o prid. ▶ nevaren 1, 2
opásica -e ž ▶ pas •5 | pas 1
opasilnica -e ž ▶ povezilnica
opasilo -a s ▶ pas 3 | žeganje
opásje -a s ▶ pas 2
opásnica -e ž ▶ pas 1 | trak
opásnik -a m ▶ pas •4 | predpasnik
opásno prisl. ▶ nevarno¹
opásnost -i ž ▶ nevarnost¹
opasováti -újem nedov. koga |dajati, nameščati komu pas| oblačiti in opasovati bolnika □ prepasovati □ star. pasati²
 GLEJ ŠE obdajati
opasováti se -újem se nedov. |izraža, da kdo daje, namešča nase pas| Opasoval se je kar med tekom □ star. pasati se
opásti¹ opádem dov. ▶ odpasti | omahniti | pasti¹ 1 | pokriti² 3
opásti² opásem dov. ▶ popasti²
opát -a m ▶ duhovnik 1 pp 4
opática -e ž ▶ opatinja

opatija -e ž ▶ samostan
opátinja -e ž |predstojnica večjega samostana, zlasti benediktinskega, cistercijanskega| Samostan je dobil novo opatinjo □ opatica
opázen¹ -zna -o prid. |ki se da opaziti| zavarovati avtomobil pred opaznimi in nevidnimi poškodbami □ knj.izroč. opazljiv
 GLEJ ŠE nenavaden | zaznaven
opázen² -zna -o povdk. |izraža, da se kaj z lahkoto zazna| Različnost barve obeh čevljev je opazna □ zastar. napaden □ pog. očiten
 ◆ biti opazen □ publ. priti do izraza
 GLEJ ŠE zaznaven •
opáziti in opáziti -im dov.
 1. kaj |z gledanjem zaznati| V temi ni mogel opaziti ovire □ zapaziti □ zastar. obslediti □ ekspr. odkriti² □ pog. registrirati □ star. spaziti □ nek. pog. zamerhati
 2. koga ekspr. |namenjati pozornost komu zaradi njegovih izrednih lastnosti, uspehov| Mladega slikarja so kmalu opazili □ knj.izroč. zapaziti
 GLEJ ŠE odkriti² 2 | ugotoviti
opázka -e ž |krajša, mimogrede izrečena misel, mnenje, ki izraža navadno negativni, odklonilni odnos do česa| Opazka je bila namenjena prav tebi □ pripomba □ star. opomba □ ekspr. opombica □ zastar. opomnja □ knj.izroč. pripazka
 GLEJ ŠE pripominjati
opazljiv -a -o prid. ▶ opazen¹
opazljivo prisl. ▶ opazno
opázni -a -o prid. ▶ mesto¹ •8
opázno nač. prisl. |izraža, da se kaj z lahkoto zazna| opazno izboljšati rezultate; opazno boljši delovni pogoji □ pog. očitno¹ □ knj.izroč. opazljivo □ knj.izroč. vidno¹
opáznost -i ž |dejstvo, da se kaj z lahkoto zazna| opaznost diskriminacijskih odločitev □ pog. očitnost
 GLEJ ŠE nenavadnost 1
opazoválec -lca m |kdor gleda kaj načrtno, z določenim namenom| Opazovalcu je postalo takoj jasno, kaj se dogaja □ knj.izroč. motrilec □ knj.izroč. ogledovalec
opazovališče -a s
 • lov. lovsko opazovališče □ lov. lovsko stajališče □ lov. lovsko stojišče
opazovalni -a -o prid. ▶ koš •1
opazovalnica -e ž
 • meteorološka opazovalnica □ meteorološki observatorij □ vremenska opazovalnica
 GLEJ ŠE observatorij •1 | observatorij •2
opazovánje -a s |načrtno gledanje česa z določenim namenom| opazovanje zvezd □ knj.izroč. motrenje □ knj.izroč. observacija Zaradi slabega vremena observacija skoraj ni bila mogoča
opazováti -újem nedov.
 1. kaj |z gledanjem zaznavati| Opazoval je razstavljen kipe □ knj.izroč. motriti □ knj.izroč. razmotrivati
 2. kaj |gledati kaj načrtno, z določenim namenom| opazovati zvezde □ ekspr. prežati prežati iz skrivališča □ knj.izroč. razmotrivati □ knj.izroč. vizirati
 GLEJ ŠE gledati 2
opáž -a m
 1. |kar se namesti, pritrdi na določeno površino za zaščito, olepšanje| zavarovati cevi z opažem □ knj.izroč. obloga □ knj.izroč. paž²
 2. grad. |priprava, navadno iz desk, po kateri se oblikuje vanjo dana, vlita snov| odstraniti opaž □ nek. pog. šolenga
opázanje -a s nav. mn. |kar se ugotovi z opazovanjem, raziskovanjem| Vsa opazanja si skrbno zapisuje □ zapázanje

opázati -am nedov. kaj |zaznavati z organom vida| Človeško oko opaža mnogo več kot živalsko □ zapažati

opážen -a -o povdk. |izraža, da je kdo deležen pozornosti zaradi svojih izrednih lastnosti, uspehov| Mladi slikar je bil kmalu opažen □ knj.izroč. zapažen

opážení -a -o prid. ► strop •2

opázevati -ujem nedov. kaj s čim |nameščati, pritrjevati kaj na določeno površino za zaščito, olupšavo| opaževati stene s hrastovim lesom □ pažiti

opáziti -im dov. kaj s čim |namestiti, pritrčiti na določeno površino za zaščito, olupšanje| opažiti stene z lesom □ pog. obiti □ knj.izroč. zapažiti

opázni -a -o prid. ► deska •4

ópcija -e ž ► možnost 3

ópcijski -a -o prid. ► predmet¹ 2•1

opečatiti -im dov. kaj |narediti, da pride pečat na kaj, zlasti za dokaz verodostojnosti| opečatiti listino □ dati pečat na kaj □ pritisniti pečat na kaj □ ekspr. udariti pečat na kaj

opéčen -čna -o prid. ► opečnat 1, 2 | opekast

opečênc -nca m ► toast

opéči opéčem dov.

1. kaj |narediti, da je kaj na površini pečeno| Meso opéčemo, da dobi skorjico □ opráziti □ popeči □ zapeči

2. kaj |poškodovati kožo, tkivo zlasti z ognjem, električnim tokom, vročo ali jedko tekočino| Po nesreči mu je z likalnikom opekla roko; Koprive so ga opekle □ ožgati □ speči³ □ knj.izroč. obžgati □ ekspr. osmoditi □ knj.izroč. zažgati

GLEJ ŠE speči³

opéči se opéčem se dov.

1. |poškodovati si kožo, tkivo zlasti z ognjem, električnim tokom, vročo ali jedko tekočino| opéči se z vročim likalnikom □ speči se

2. ekspr. |postati deležen česa neprijetnega, neugodnega| Nisi zadnji, ki se je opeknel zaradi tega □ pog. nadrajsati □ pog. nadrsati □ vulg. najebati □ pog. nasankati □ pog. nasrkati □ pog. nastradati □ ekspr. speči se

opečnat -a -o prid.

1. |ki je po barvi podoben opeki| opečnate proge na blagu □ knj.izroč. cinobrast □ knj.izroč. cinobrov □ knj.izroč. cinobrski

□ knj.izroč. opečen □ knj.izroč. opekast

2. |ki je iz opeke| opečnat zid □ knj.izroč. opečen □ knj.izroč. opekast

GLEJ ŠE opekast

opečnati -a -o prid. ► barva 1•13 | gradnja •2

opečnatordéči -a -e prid. ► barva 1•14

opečni -a -o prid. ► barva 1•13 | gradnja •2

opeháríti -im dov. ► ogoljufati | prikrajšati

opehárjen -a -o prid. ► prikrajšan

opehárjenec -nca m ► ogoljufanec

opeka -e ž |izdelek, navadno iz gline, za zidanje, pokrivanje ostrejšja| Zidar potrebuje še sto opek □ zidak □ nekj. pog. cegel

♦ 1. strešna opeka □ strešnik 2. arhit. polna opeka □ arhit. masivna opeka 3. teh. nepregorna opeka □ metal. kislá opeka □ teh. nepregorljiva opeka □ teh. nezgorljiva opeka □ nestrok. ognjestalna opeka □ nestrok. ognjevarna opeka □ teh. ognjevdržna opeka 4. grad. stropna opeka □ grad. stropnjak 5. grad. žlebasta strešna opeka □ grad. žlebak □ grad. žlebnik □ grad. žlebnjak

PODPOMENKE 1. bobrovec, korec 2. dimniška opeka, fasadna opeka, slemenska opeka, strešna opeka, stropna opeka, zidna opeka 3. luknjak, polna opeka

GLEJ ŠE luknjak

opekáč -a m |električna priprava, v kateri se opekajo kruhove rezine| zložiti rezine v opekač □ toaster □ knj.izroč. pražilec za kruh

□ knj.izroč. pražilnik za kruh

opekár -ja m |izdelovalec opeke| Delal je kot opekár □ nar. frnažar

opekárna -e ž |obrat, tovarna za izdelovanje opeke| delati v opekarni □ nar. cegelnica □ nar. frnaža □ zastar. opekarnica

opekárnica -e ž ► opekarna

opekást -a -o prid. |ki je s kvadrasto obliko podoben opeki| iz glinene gmote oblikovati opekaste kose □ opečnat

□ knj.izroč. opečen

GLEJ ŠE opečnat 1, 2

opekásti -a -o prid. ► barva 1•13

opekástordéči -a -e prid. ► barva 1•14

opeklína -e ž |poškodba kože, tkiva zaradi ognja, električnega toka, vroče ali jedke tekočine| Pri eksploziji je dobil hude opekline; opekline na roki □ ožganina |opeklina zaradi ognja, električnega toka|

GLEJ ŠE poškodba pp

ópel ópla m prakt. sp. |avtomobil zahodnonemške tovarne Opel| kupiti novi opel □ nar. opelica

ópelica -e ž ► opel

opénjati -am nedov. ► obdajati

opentlján -a -o prid. ► okrašen

opentljáti -ám dov. ► okrasiti | okrasiti pp

ópera -e ž |poslopje opernega gledališča| obnavljati opero

□ operno gledališče □ knj.izroč. operna hiša

GLEJ ŠE prvakinja •2

opera buffa -e -e [ópera búfa] ž glasb. |komična opera 18. stol. | zgodovinska uprizoritev opere buffe □ glasb. buffopera

operácija -e ž

1. |zdravniško dejanje z namenom odstraniti oboleli, poškodovani organ, tujek ali vzpostaviti normalno delovanje poškodovanega organa| Operacija je trajala tri ure; Operacija je uspela □ kirurški poseg □ publ. kirurška intervencija

♦ 1. med. konservativna operacija □ med. konzervirajoča operacija □ med. ohranjevalna operacija 2. med. plastična operacija □ žarg., med. plastika

2. nav. mn., s prilastkom |izraža opravljanje, izvajanje dejavnosti, kot jo določa prilastek| Finančne operacije je zaključil lep dobiček □ dejavnost □ delovanje □ posel □ poslovanje

• 1. mat. računska operacija □ mat. algebraična operacija 2. voj. vojaška operacija □ voj. vojaška akcija 3. voj. očiščevalna operacija □ voj. očiščevalna akcija

GLEJ ŠE obvod 1 | operirati

operatêr -ja m |kdor dela s kakimi napravami ali nadzoruje njihovo delovanje| Operater je moral projicirati film še enkrat

□ operator

operatíva -e ž ► oddelek 1•17

operatívec -vca m ► delavec •15

operatívni -a -o prid. ► delavec •15 | obala • | oddelek 1•17 | prostor 3•

operatívnost -i ž ► dejavnost

operátor -ja m ► operater

operétni -a -o prid. ► vlada •2

operíranec -nca m |bolnik, ki je bil operiran| Operiranec se že bolje počuti □ knj.izroč. operirani

operírani -ega m ► operiranec

operírati -am dov. in nedov. koga/komu kaj |z zdravniškim dejanjem komu odstraniti oboleli, poškodovani organ, tujek ali vzpostaviti normalno delovanje poškodovanega organa|

Ponesrečenca so že operirali; Operirali so mu obe očesi □ nar. narediti
operacijo komu □ nizk. rezati koga
GLEJ ŠE delati 2 | delovati 2

operist -a m ▶ pevec 2•1

opériti -im dov. ▶ okrasiti pp

opériti se -im se dov. |izraža, da pernati živali na določeni razvojni stopnji zraste perje| *Mladiči se še niso popolnoma operili* □ dobiti perje

operjáníčiti -im dov. ▶ okrasiti pp

opérjen -a -o povdk. ▶ perje ♦

óperni -a -o prid. ▶ opera | pevec 2•1

operútiti se -im se dov. |izraža, da živali iz vrste ptiči na določeni razvojni stopnji zrastejo peruti| *Mladiči so se že operutili* □ dobiti peruti

opésen -sna -o prid. ▶ oprijet

opésniti -im dov. ▶ upesniti

opéstnik -a m ▶ odrič

opéšan -a -o prid. ▶ oslabeled

opéšanost -i ž ▶ oslabeledost

opéšati -am dov. |zaradi utrujenosti, velikih naporov ne moči več (hitro) se premikati, hoditi| *Ranjenec je opéšal in so ga morali nositi* □ omagati
GLEJ ŠE oslabeti 1, 2, 3

opéti opôjem dov. ▶ proslaviti 2 | upesniti

opetnájstiti -im dov. ▶ ogoljufati | prevarati 1

opétni -a -o prid. ▶ petni

opétnica -e ž ▶ opetnik

opétnik -a m |zadnji zgornji del obuvala| *Visoki opetniki radi naredijo žulje* □ knj.izroč. opetnica □ knj.izroč. zapetnik

opetováno prisl. ▶ spet¹ | velikokrat 1

opetováti -újem nedov. ▶ ponavljati 1

opévati -am nedov. kaj |v pesmi izražati splošno priznanje velike vrednosti, veljave koga, česa| *Najraje je opeval domoljubna čustva* □ zastar. prepevati prepevati domačo deželo
GLEJ ŠE hvaliti | slaviti | upesnjevati

ophán -a -o prid. |v zvezi z žitom ki ima zrna brez tršega ovoja| *ophan ječmen* □ sphan

ophátí -ám dov. kaj |v zvezi z žitom s tolčenjem odstraniti trši ovoj zrn| *ophati ječmen* □ sphati

ópica¹ -e ž |umsko zelo razvita žival z oprijemalnimi sprednjimi in zadnjimi okončinami in z naprej obrnjenimi očmi| *Po vejah so skakale opice* □ nekjn. pog. afna □ zastar. merkovca □ ekspr. opička
GLEJ ŠE magot | pitekanthrop

ópica² povdk. nizk. |izraža, da je kdo opazen z nenaravno, izumetničeno zunanostjo, vedenjem| *Ta človek je popolna opica* □ nizk. afna □ nizk. opičjak □ nizk. opičnik² □ nizk. opičnjak

opíčiti -im dov. ▶ zapičiti

opíčjak -a m |samec opice| *opíčkaji v živalskem vrtu* □ opiči samec □ opičnjak □ knj.izroč. opičnik¹
GLEJ ŠE opica²

opíčeje prisl. ▶ posnemati 2•

opíčji -a -e prid. ▶ opičjak

opíčka -e ž ▶ opica¹

opíčnik¹ -a m ▶ opičjak

opíčnik² povdk. ▶ opica²

opíčnják -a m ▶ opica² | opičjak

opíhati -am dov. ▶ odpihati

ópij -a m |mamilo iz izcedka glavice vrtnega maka| *pridobivanje opija* □ farm. lavdanum □ zastar. makovina
♦ surovi opij □ agr. makovo maslo

opijániti -im dov.

1. koga |z dajanjem alkoholne pijače v veliki količini povzročiti, da je kdo pijan| *Opijánili so ga, da so ga lažje okradli* □ opiti □ upijániti □ ekspr. napiti □ knj.izroč. opojiti □ zastar. oviniti □ nar. zapojiti

2. koga ekspr. |narediti, povzročiti, da kdo zaradi čustvenega zanosa ne misli, ravna več razsodno, preudarno| *Občutek sreče ga je opijánil* □ ekspr. opiti □ ekspr. upijániti
GLEJ ŠE omamiti

opijániti se -im se dov. ▶ opiti se

opijánjanje -a s ▶ opijanje

opijánjati -am nedov.

1. koga |z dajanjem pijače v veliki količini povzročati, da je kdo pijan| *opijánjati goste* □ opijati □ upijánjati □ ekspr. napijati □ star. pijániti

2. koga ekspr. |delati, povzročati, da kdo zaradi čustvenega zanosa ne misli, ravna več razsodno, preudarno| *Uspeh ga opijánja* □ ekspr. opijati □ ekspr. upijánjati
GLEJ ŠE omamljati

opijánjati se -am se nedov. ▶ opijati se

opijanje -a s |povzročanje pijanosti z dajanjem alkoholne pijače v veliki količini| *opijanje gostov* □ opijanjanje □ knj.izroč. opajanje
GLEJ ŠE pijančevanje | popivanje

opijati -am nedov. ▶ opijanjati 1, 2

opijati se -am se nedov. |s pitjem alkoholne pijače v velikih količinah postajati pijan| *opijati se in preganjati žalost* □ opijanjati se □ upijanjati se □ ekspr. napijati se □ ekspr. opajati se

opikan -a -o povdk. |izraža, da ima kdo po telesu veliko pikov (žuželk)| *Ves je opikan od komarjev* □ popikan □ neustrez. pikčast

opikati -am dov. koga |raniti s piki, pikanjem| *Otroka so opikali komarji* □ popikati □ ekspr. obžreti

opiliti -im dov. kaj |s pilo obdelati predmet| *opiliti vijak* □ popiliti |nekoliko opiliti|

GLEJ ŠE izboljšati 3 | ogoljufati | udariti 1

opiljen -a -o prid. ▶ dovršen

opípan -a -o prid. ▶ oskuben

opípati -am dov. ▶ oskubsti

opirác -a m ▶ opornik 2

opiráča -e ž ▶ palica ♦13

opiráló -a s ▶ naslonjalo ♦

opíranje -a s ▶ palica ♦13

opírati¹ -am nedov. kaj na kaj |dajati, postavljati kaj v tak položaj, da se z dotikajočim se delom nekaj teže prenaša na kaj| *opírati komolce na mizo* □ naslanjati □ podpirati kaj s čim z dlanmi podpirati brado

GLEJ ŠE podpirati 1 | utemeljevati

opírati² -am nedov. ▶ prati 1

opíрати se -am se nedov.

1. na kaj |izraža, da je kaj v takem položaju, da se z dotikajočim delom nekaj teže prenaša na imenovani predmet| *Poškodovanec se je opíral na bergle* □ star. podpirati se

2. na kaj |izraža, da je kaj v takem položaju, da se nekaj teže prenaša na predmet, ki se ga dotika| *Lestev se opíra na steno; Vso pot se je opíral nanj* □ biti naslonjen □ naslanjati se □ sloneti na čem □ ekspr. navešati se □ nar. poslanjati se

3. na koga |izraža, da je kdo pri kom deležen pomoči, podpore| *V težavah se lahko opíra nanj* □ imeti oporo pri kom □ imeti podporo pri kom □ publ. naslanjati se

opís -a m |predstavitev, prikaz česa po zunanjih značilnostih| *opis dogodkov; opis pisateljevega življenja* □ deskripcija □ knj.izroč. obris □ knj.izroč. očrt □ knj.izroč. oris □ knj.izroč. oznaka □ knj.izroč. zaris

opísati in opisáti opisem dov. *kaj* |z besedami predstaviti, prikazati kaj po zunanjih značilnostih| *opisati pokrajino; opisati značaj* □ *orisati* □ *popisati* □ star. *načrtati* □ star. *narisati* □ ekspr. *naslikati* □ knj.izroč. *obrisati*² □ knj.izroč. *očrtati* □ knj.izroč. *označiti* □ knj.izroč. *ubesediti ubesediti doživetja* □ knj.izroč. *zarisati* □ ekspr. *zliti v besede* *Svoje gorje je zčila v besede*

GLEJ ŠE pobarvati

opísavati -am nedov. ▶ opisovati

opisméniti -im dov. ▶ izobraziti

opismenjeváti -újem nedov. ▶ izobraževati

opísni -a -o prid. ▶ prikaz 1♦ | slovnica ♦2

opísnik -a m ▶ opisovalnik

opísništvo -a s ▶ opisnost

opísnost -i ž |dejstvo, da je kaj predstavljeno, se kaj predstavlja, prikazuje zlasti po zunanjih značilnostih| *preseči faktografsko opisnost z analitičnim pristopom* □ *deskriptivnost* □ knj.izroč. *opisništvo*

opisoválec -lca m |kdor kaj opisuje| *Opisovalec ni izpustil nobene podrobnosti; opisovalec narave* □ *popisovalec* □ knj.izroč., s prilastkom *registrator skrben registrator družbenih pojavov* □ ekspr., s prilastkom *risar priznani risar človeških usod* □ ekspr. *slikar*

opisoválnik -a m rač. [rezervirana beseda, ki določa pomemben opis podatkov] *seznam opisovalnikov* □ rač. *deskriptor*

□ knj.izroč. *opisnik*

GLEJ ŠE označevalnik

opisovánje -a s |predstavljanje, prikazovanje česa po zunanjih značilnostih| *opisovanje zgodovinskih dogodkov*

□ *popisovanje* □ knj.izroč. *črtanje* □ ekspr. *risanje* □ ekspr. *slikanje*

opisováti -újem nedov. *kaj* |z besedami predstavljati, prikazovati kaj po zunanjih značilnostih| *slikovito opisovati življenje ob morju* □ *popisovati* □ star. *črtati* □ knj.izroč. *obrisovati* □ star. *očrtavati* □ star. *očrtovati* □ star. *opisavati* □ knj.izroč. *orisovati* □ knj.izroč. *reproducirati* □ ekspr. *risati* □ ekspr. *slikati* □ knj.izroč. *ubesedovati* □ *osvetljevati* |nazorno, izčrpno opisovati|

opíščiti se -im se dov. ▶ izpuščaj ♦1

opít -a -o povdk. ▶ pijan 1, 2

opítati -am dov. ▶ ozmerjati | spitati

opíti opíjem dov. ▶ omamiti | opijaniti 1, 2

opíti se opíjem se dov. |izraža, da kdo z uživanjem alkoholne pijače v veliki količini postane pijan| *Prepogosto se opije* □ *napiti se* □ *opijaniti se* □ *upijaniti se* □ ekspr. *nabrenkati se* □ pog. *nabrenkati se ga* □ pog. *nacediti se* □ pog. *nacediti se ga* □ pog. *nacehati se* □ pog. *nacukati se* □ pog. *nacukati se ga* □ ekspr. *nakresati se* □ pog. *nakresati se ga* □ pog. *nalesti se ga* □ ekspr. *naliti se* □ pog. *naliti se ga* □ pog. *naluckati se* □ pog. *naluckati se ga* □ pog. *napiti se ga* □ pog. *natreskati se* □ pog. *natreskati se ga* □ ekspr. *natrkati se* □ pog. *natrkati se ga* □ pog. *nazobati se ga* □ neknj. pog. *nažehtati se* □ neknj. pog. *nažlampati se* □ neknj. pog. *nažreti se ga* □ nar. *oviniti se* □ ekspr. *pogledati v kozarec* □ ekspr. *zaliti se* □ ekspr. *zapiti se*

opítost -i ž ▶ pijanost

ópla medm. ▶ oprostiti 2

oplahníti¹ in opláhniti -em dov. ▶ upasti 1, 3 | uplahniti

oplahníti² in opláhniti -em dov. ▶ splakniti

oplahotáti -ám dov. ▶ ogoljufati

oplájati -am nedov. ▶ bogatiti | oplojevati

oplájati se -am se nedov. ▶ bogatiti se | dopolnjevati se

opláka -e ž ▶ vino | voda ♦5

oplakníti in oplákniti -em dov. ▶ izplakniti 1 | splakniti

oplakníti se in oplákniti se -em se dov. ▶ umiti se

oplakováti -újem nedov. ▶ izplakovati | splakovati

oplánkati -am dov. ▶ ograditi pp

oplášen -a -o prid. ▶ prestrašen¹ | prestrašen²

oplašiti in oplášiti -im dov. *koga* |z vzbujanjem strahu, vznemirjenosti odvrniti koga od kakega dejanja, dela| *Opozarjanje na nevarnost jih ni oplašilo* □ *prestrašiti* □ knj.izroč. *uplašiti* □ pog. *ustrašiti* □ pog. *vzeti pogum komu* □ *ustrahovati* |z grožnjami, silo oplašiti| **GLEJ ŠE** postrašiti | prestrašiti

oplašiti se in oplášiti se -im se dov. ▶ prestrašiti se

oplát -i ž ▶ furnir | tepen

opláta -e ž ▶ ohišje | opločje

opláti opóljem dov. *kaj* agr. |odstraniti pleve iz žita s sunkovitimi premiki posode| *oplati oves* □ agr. *izplati*

oplática -e ž ▶ furnir

oplatíti -ím dov. ▶ furnirati

oplátni -a -o prid. ▶ deska ♦5

oplátnica -e ž ▶ deska ♦5

opláz -a m ▶ meja 4 | odrgnina 1 | plaz¹ | praska

opláziti in opláziti -im dov.

1. *kaj* |premikajoč se od strani se dotakniti| *Padajoča smreka je oplazila sosednje drevo; Veja ga je oplazila po obrazu* □ knj.izroč. *drsniti ob kaj* □ nar. *obrsniti* □ ekspr. *osmukniti* □ ekspr. *posmukniti*

2. *koga* |raniti, poškodovati z zadetkom od strani| *Krogla mu je oplazila roko; Izstrelek ga je oplazil po nogi* □ nar. *obrsniti*

GLEJ ŠE ošiniti | švrkniti | zadeti 1

opléček -čka m |nekaj kratek ženski suknjič, navadno oprijet in brez rokavov| *Nosila je vezen opleček* □ *modrc* □ *oprnsnik* □ *prnsnik*

GLEJ ŠE sedelce

opléčje s ▶ obroč •

opléčnik -a m ▶ rokavci

oplemeníeni -a -o prid. ▶ apretirani | jeklo ♦3 | ruda ♦4

oplemeníenje -a s |proces, v katerem kaj postane bolj plemenito, dobro| *oplemeníenje človeške družbe* □ *poplemeníenje* □ knj.izroč. *povelícanje povelícanje človeka v trpljenju* □ knj.izroč. *požlahntitev*

GLEJ ŠE apretura

oplemenítev -tve ž ▶ oploditev

oplemeníti -ím dov. ▶ oploditi

oplemenítiti -im dov. *koga* |povzročiti, da postane kdo boljši, bolj plemenit| *Njegove umetnine so nas oplemenitile* □ *poplemenítiti* □ knj.izroč. *povelíčati Trpljenje človeka povelíča* □ knj.izroč. *požlahntiti* □ knj.izroč. *razblážititi*

GLEJ ŠE apretirati | izboljšati 2 | obogatiti 2 | požlahntiti

oplemenítováti -újem nedov. ▶ plemenititi

oplemenjevánje -a s ▶ oplojevanje | plemeníenje

oplemenjeváti -újem nedov. ▶ oplojevati | plemenititi

oplèn -éna m agr. |premično nameščeni prečni drog na sprednjem in zadnjem delu voza, v katerega se vtaknejo ročice| *Zaradi pretežkega tovora se je oplèn prelomil* □ nar. *vrtelj*

opleníti in opléniti -im dov. ▶ izropati

oplèsk -éska m |tanko prevleka, ki nastane s pleskanjem| *Oplèsk je zaradi vlage hitro odpadel* □ *preplesk* □ knj.izroč. *plesk*¹ □ ekspr. *pleskarija*

oplèsti oplètem dov. ▶ okrasiti | okrasiti pp | udariti 1

oplešívéti -ím dov. ▶ plešast ♦2

oplèt -éta m ▶ lesa 2

opletajóč -a -e prid. ▶ mahedrav

opletánje -a s ▶ mahanje

opletáti -am nedov. *kaj* |delati, da je kaj obdano s pletivom|

opletati steklenice □ knj.izroč. *zapletati*

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 20 | hoditi 1 | hoditi 1 pp 9 | mahati 1 |

mahetrati 1 | obotavljati se | obrekovati | opotekati se |

plapolati 1 | udarjati 1

oplétati se -am se nedov. ▶ izmikati se | ubadati se
opletáv -áva -o povdk. ▶ pijan 1
opletèn -èna -o prid. ▶ okrašen
opletènka -e ž ▶ pletenka 1
opléti oplévem dov. kaj |odstraniti plevel na površini, kjer rastejo kulturne rastline| *opleti korenje; opleti gredico* □ **popleti** □ knj.izroč. **izpleti**
oplézati -am dov. ▶ obplezati
oplitvéti -ím dov. ▶ poplitviti se 1, 2
opljúskati -am dov. kaj |s pljuskanjem zmočiti, politi| *Valovi so ju opljuskali, da sta bila vsa mokra* □ **opljuskniti** □ **opljusniti**
opljuskávati -am nedov. ▶ močiti pp
opljúskniti -em dov. ▶ opljuskati
opljúsniti -em dov. ▶ opljuskati
opljúvati -am dov. kaj |s pljuvanjem v koga, kaj izraziti odklonilni, sovražni odnos| *Zagnala se je proti njemu in ga opljuvala* □ star. **zapljuvati**
GLEJ ŠE onečastiti | osramotiti 1
oplôčen -a -o prid. ▶ oplôščen
oplôčiti -im dov. ▶ oplôščiti¹
oplôčje -a s pomor. |kar pokriva ogrodje čolna, ladje| *Oplôčje daje obliko ladijskemu trupu* □ teh. **oplata**
GLEJ ŠE ohišje
oplódba -e ž ▶ oploditev | oploditev ♦
oplodítev -tve ž |povzročitev nastajanja novega organizma z združitvijo moške in ženske spolne celice| *Ta samec ni sposoben oploditve; oploditev kobile* □ vet. **oplemenitev** □ knj.izroč. **oplodba** □ knj.izroč. **oplodnja**
♦ **umetna oploditev** □ knj.izroč. **umetna oplodba**
oplodíti -ím dov. kaj |povzročiti nastajanje novega organizma z združitvijo moške in ženske spolne celice| *Zrebec je oplodil kobilu* □ vet. **oplemeniti** □ knj.izroč. **zaploditi**
GLEJ ŠE obogatiti 2
oplodítveni -a -o prid. ▶ oplojevalni
oplódje -a s agr. |sočni ali suhi del plodu, ki obdaja seme, semena| *ježičasto oplodje kostanja* □ bot. **osemenje**
oplódni -a -o prid. ▶ reaktor ♦ | sečnja ♦1
oplódnja -e ž ▶ oploditev
oplojèni -a -o prid. ▶ jajce ♦3
oplojeválni -a -o prid. |ki je v zvezi z oplojevanjem, oploditvijo| *oplojevalna sposobnost* □ **oploditveni**
oplojevánje -a s |postopek, pri katerem pride do nastajanja novega organizma z združitvijo moške in ženske spolne celice| *oplojevanje mladih telic* □ vet. **oplemenjevanje** □ vet. **plemenitev** □ vet. **plemenjenje** □ knj.izroč. **plojenje biki za plojenje** □ vet. **rastitev** |oplojevanje pri perutnini|
oplojeváti -újem nedov. |povzročati nastajanje novega organizma z združitvijo moške in ženske spolne celice| *Bik bo spet oplojeval* □ **oplajati** □ vet. **oplemenjevati** □ vet. **plemeniti**² □ knj.izroč. **ploditi** □ vet. **rastiti** ▸
GLEJ ŠE bogatiti
oplojeváti se -újem se nedov. ▶ bogatiti se
oplóskati -am dov. ▶ natepsti | oklofutati
oplôščen -a -o prid. |ki ima na površini plošče| *oplôščena terasa* □ knj.izroč. **opločen**
oplôščiti¹ -im dov. kaj |obložiti s ploščami| *oplôščiti teraso* □ knj.izroč. **opločiti**
oplôščiti² -im dov. ▶ sploščiti
ópna -e ž |na obod napeta tanka prožna plast kakega tkiva, snovi, ki prenaša nihanje, prepušča kako snov| *Opna se je ob*

udarcu raztrgala; opna v slušalki; pronicanje plina skozi opno
□ **membrana**
GLEJ ŠE tapeta
opočasníti -im dov. ▶ upočasniti
opóčni -a -o prid. ▶ prst² ♦1 | zemlja ♦4
opogúmiti -im dov. *koga* |narediti, da postane kdo pogumen| *Boji se, treba ga bo opogumiti* □ **ohrabriti** □ pog. **dati korajžo komu** □ pog. **dati pogum komu** □ vznes. **dvigniti duha komu** □ star. **obodriti** □ knj.izroč. **ojunačiti** □ pog. **okorajžiti** □ zastar. **osmeliti** □ knj.izroč. **osokoliti** □ knj.izroč. **osrčiti**
opogúmiti se -im se dov. |priti v stanje, v katerem prevladuje pogum| *Opogumil se je in stopil proti nasilnežu* □ **ohrabriti se** □ pog. **dobiti korajžo** □ pog. **dobiti pogum** □ knj.izroč. **ojunačiti se** □ pog. **okorajžiti se** □ zastar. **osmeliti se** □ knj.izroč. **osokoliti se** □ knj.izroč. **osrčiti se** □ pog. **skorajžiti se**
opogúmljati -am nedov. *koga* |vplivati na koga, da bi bil pogumen| *opogumljati vojake pred bojem* □ knj.izroč. **bodriti** □ knj.izroč. **dvigati duha komu** □ knj.izroč. **hrabriti** □ knj.izroč. **korajžiti** □ knj.izroč. **ohrabrovati** □ knj.izroč. **osrčevati** □ knj.izroč. **povzdigovati duha komu** □ knj.izroč. **sokoliti** □ knj.izroč. **srčiti**
opogúmljati se -am se nedov. |izraža, da kdo sebe spravlja v stanje, v katerem prevladuje pogum| *Opogumljali so se z glasnim prepevanjem* □ knj.izroč. **hrabriti se** □ knj.izroč. **korajžiti se** □ pog. **osrčevati se** □ knj.izroč. **sokoliti se**
opòj -ója m ▶ omama
opójen¹ -jna -o prid. ▶ omamen
opojèn² -èna -o povdk. ▶ omamljen | pijan 1
opojènost -i ž ▶ omama
opojílo -a s ▶ pijača ♦1
opojíti -ím dov. ▶ omamiti | opijaniti 1
opojnína -e ž ▶ pijača ♦1
opójno prisl. ▶ omamno
opójnost -i ž ▶ omama
opóka -e ž ▶ lapor | prst² ♦1 | zemlja ♦4
opókel -kla -o prid. ▶ grob² | razpokan
opôldan¹ -dnéva m ▶ poldne
opôldan² prisl. ▶ opoldne²
opoldánji -a -e prid. ▶ opoldanski
opôldanski -a -o prid. |ki je časovno določen s poldnevom| *opoldanska vročina* □ **opoldanji** □ **poldanski** □ star. **poldanji** □ star. **poldnevni**
opôldne¹ -dnéva s ▶ poldne
opôldne² čas. prisl. |izraža čas sredi dneva med sončnim vzhodom in zahodom, ob 12. uri| *Obljubil je, da pride opoldne* □ **ob dvanajsti uri** □ **ob dvanajstih** □ **opoldan**² □ knj.izroč. **ob poldan** □ knj.izroč. **ob poldne** □ knj.izroč. **ob poldnevu**
opolnomóčen -a -o povdk. ▶ pooblaščen
opolnomóčenec -nca m ▶ pooblaščenec
opólzek -zka -o prid. |ki izraža ali vzbuja na izživljanju temelječi odnos do spolnosti| *opolzek filmski prizor; opolzke besede* □ **lasciven** □ **spolzek** □ ekspr. **kosmat** □ knj.izroč. **obscen** □ star. **opolzel** □ star. **polzek** □ nar. **sklizek** □ slabšv. **svinjarski** □ slabšv. **svinjski**
GLEJ ŠE nespodoben | spolzek
opólzel -zla -o prid. ▶ opolzek | spolzek
opólzki -a -o prid. ▶ šala ♦2
opólzko nač. prisl. |izraža, da kaj vključuje ali vzbuja na izživljanju temelječi odnos do spolnosti| *opolzko govoriti* □ **spolzko** □ ekspr. **obsceno**
opólzkost -i ž |dejstvo, da kaj izraža ali vzbuja na izživljanju temelječi odnos do spolnosti| *Nekaj prizorov so*

zaradi opolzčnosti črtali iz filma □ lascivnost □ spolzkost

□ knj.izroč. obscenost

GLEJ ŠE nespodobnost

opómba -e ž |krajše pojasnilo k besedilu| *dati sestavku*

nekaj opomb □ knj.izroč. beležka □ knj.izroč. glosa □ star. omemba

□ ekspr. opombica □ star. opomnja □ knj.izroč. pripomba *upoštevati*

urednikove pripombe □ knj.izroč. zabeležka □ knj.izroč. zaznamba

□ poslov.-uprav. zaznamek

♦ 1. obrobna opomba □ marginalija □ marginalna opomba □ obrobna

pripomba 2. opomba pod črto □ podčrtana opomba

GLEJ ŠE opazka | pripomba

opómbica -e ž ► opazka | opomba | pripomba

opomín -a m |izrazitev, izražanje nejevolje, nezadovoljstva s kom zaradi njegovega negativnega dejanja, ravnanja| *Številni opomini niso imeli nobenega vpliva na njegovo ravnanje* □ *graja*¹

□ opominjanje □ ekspr. lekcija □ zastar. opominjevanje

GLEJ ŠE opozorilo | spomin 2

opomínjanje -a s ► opomin

opomínjati -am nedov. *koga* |izražati nejevoljo, nezadovoljstvo

s kom zaradi njegovega negativnega dejanja, ravnanja| *opominjati učenca zaradi malomarnosti; Opominjal ga je, ker se je neprimerno vedel* □ *grajati* □ knj.izroč. karati □ zastar. koriti □ pog. kregati □ pog. naštevati jih komu □ zastar. opominjevati □ oštovati |opominjati z ostrimi besedami| □ *zmerjati* |opominjati z nespoštljivimi, žaljivimi besedami|

GLEJ ŠE opozarjati 1, 2 | spominjati

opomínjati se -am se nedov. ► spominjati se 2

opominjevánje -a s ► opomin

opominjeváti -újem nedov. ► opominjati | spominjati

opómniiti -im dov.

1. *koga* |izraziti nejevoljo, nezadovoljstvo s kom zaradi njegovega negativnega dejanja, ravnanja| *Učitelj ga je večkrat opomnil* □ knj.izroč. ograjati¹ □ knj.izroč. okarati □ neknj. pog. okregati

□ knj.izroč. pograjati □ knj.izroč. pokarati □ neknj. pog. pokregati

□ star. posvariti □ neknj. pog. skregati *Skregali so ga, ker je prišel*

prepozno □ star. zgrajati □ knj.izroč. zgrditi □ ošteti □ ozmerjati

|opomniti z nespoštljivimi, žaljivimi besedami|

□ knj.izroč. ukoriti |strogo opomniti|

2. *koga* |izraziti željo, zahtevo, da kdo izpolni opuščeno

obveznost| *Opomniti morajo dobavitelja, naj pošlje naročeno*

blago □ poslov.-uprav. urgirati *pri kom*

GLEJ ŠE opozoriti | spomniti

opómnja -e ž ► opazka | opomba | pripomba

opomôči -mórem dov. ► odpraviti | pomagati 3

opomôči si -mórem si dov.

1. |postati spet sposoben za prejšnje delovanje, stanje| *Počivaj,*

da si opomoreš; Po trdnem spanju si je opomogel □ pog. pobrati se

□ knj.izroč. pomoči si □ pog. priti k moči □ zastar. vzmoči se *Vojska se je*

vzmočila z novimi enotami

2. |pridobiti si (boljšo) materialno osnovo za življenje| *Ob*

mnoгих honorarjih si je opomogel □ knj.izroč. pomoči si □ pog. priti

naprej □ ekspr. priti na zeleno vejo □ ekspr. sestiti na zeleno vejo

opóna -e ž ► tapeta

oponašálec -lca m |kdor ravna, govori tako, kot ravna, govori

kdo drugi| *nadarjen odrski oponašalec; oponašalec živalskih glasov*

□ imitator □ posnemovalec

oponašálka -e ž |ženska, ki ravna, govori tako, kot ravna,

govori kdo drugi| *priljubljena radijska oponašalka* □ imitatorka

□ posnemovalka

oponašálski -a -o prid. |ki ravna, govori tako, kot ravna, govori

kdo drugi| *oponašalske sposobnosti* □ imitacijski □ imitatorski

oponašanje -a s |ravnanje, govorjenje, ki je enako ravnanju,

govorjenju koga drugega| *oponašanje govorjenja; oponašanje*

živali □ posnemanje □ knj.izroč. imitacija □ knj.izroč. imitiranje

□ knj.izroč. parodija |posmehljivo, porogljivo oponašanje|

oponašáti -am nedov.

1. *koga* |ravnati, govoriti tako, kot ravna, govori kdo drugi|

Otrok rad oponaša starejše □ posnemati □ knj.izroč. imitirati

□ pog. kopirati □ star. nasledovati

2. *koga* |ravnati, govoriti tako, kot ravna, govori kdo drugi z

namenom smešiti, žaliti ga| *Jeceljavcu so otroci nagajali tako, da*

so ga oponašali □ knj.izroč. parodirati □ nar. špotati se komu

GLEJ ŠE očitati¹ 1, 2

oponašáti si -am si nedov. ► očitati si

oponént -énta m ► nasprotnik

oponésti -nêsem dov. *koga* |narediti, izreči kaj tako, kot naredi,

izreče kdo drugi z namenom smešiti, žaliti ga| *Duhovito je z*

visokim glasom oponesel govornico □ knj.izroč. parodirati □ nar. zašpotati

se komu

GLEJ ŠE očitati¹ 1, 2

oponíranje -a s ► nasprotovanje

oponírati -am nedov. ► nasprotovati 1

opôpran -a -o prid. ► nespodoben | popopran

opôprati -am dov. ► popoprati

opóra -e ž |predmet, zlasti v obliki droga, ki omogoča, da kaj je,

ostane v pokončnem položaju| *držati se opore; podpreti sadno*

drevje z oporami □ podpora □ star. podpornja

GLEJ ŠE opirati se 3 | opornik 1 | podpirati 1 | podpora 1 |

podpreti 1 | stop²

oporéčen -čna -o prid. ► ničvreden

oporéči -rêčem dov. ► preklicati 1 | zavrniti 4

oporéčnik -a m |kdor oporeka, ugovarja, zlasti razmeram,

normam v kaki skupnosti| *polemizirati z oporečniki* □ knj.izroč. opo-

rekovalec

oporéčnost -i ž ► ničvrednost

opórek -rka m anat., vet. |del trebušne mreže, s katerim je črevo

pritrjeno ob hrbtnico| *poškodba oporka* □ anat., vet. *opornjak*

oporékati -am nedov. ► preklicevati 1 | ugovarjati | zanikati 2 |

zavračati 4

oporekoválec -lca m ► oporečnik

oporišče -a s |kraj, kjer se zbirajo in oskrbujejo vojaške sile za

operacije| *Zvečer so se letala vračala v oporišča; raketno oporišče*

□ vojaško oporišče □ baza¹

♦ voj. hidroplansko oporišče □ voj. hidrobaza

GLEJ ŠE izhodišče¹ 2 | osnova 1 | podpora 1

opórni -a -o prid. ► osnova 1 | palica ♦13 | ruta¹ ♦2

opórnica -e ž |priprava, ki daje oporo| *opornice za roke* □ opornik

♦ 1. med. žilna opornica □ med. stent 2. med. znotrajžilna opornica

□ med. stent v žili

opórník -a m

1. |podolgovat gradbeni element, ki kaj podpira| *postavljati*

opornike; betonski opornik □ podpornik □ knj.izroč. *opora*

2. grad. |poševni tram povezja| *postavljati opornike* □ grad. *opirač*

♦ grad. mostni opornik □ grad. mostni podpornik

GLEJ ŠE opornica

opornják -a m ► oporek

oporočítelj -a m pravn. |kdor napravi oporoko| *podpis oporočitelja*

□ pravn. oporočnik □ pravn. testator²

oporóčni -a -o prid. |ki je v zvezi z oporoko| *oporóčne določbe*

□ zastar. *testamentarični* □ knj.izroč. *testamentarni*

GLEJ ŠE *dedič* ♦ | dedovanje ♦

oporóčnik -a m ► oporočitelj

oporóka -e ž |izjava, zlasti pisna, s katero kdo določi dediča, dedičel| *preklicati oporoko* □ *testament*

oportunist -a m |kdor prilagaja mišljenje, ravnanje trenutnim okoliščinam zaradi lastne koristi| *pogosto je težko soglašati z oportunisti* □ knj.izroč. *prilagodljivec*

GLEJ ŠE *preračunljiv povdk.* | *preračunljiv*

oportunističen -čna -o prid. ► koristoljuben | *preračunljiv*

oportunizem -zma m ► preračunljivost

oportúnost -i ž ► preračunljivost

opósum -a m ► podgana ♦

opotéčen -čna -o prid. ► opotekav

opotéči se -têčem se dov. |majavo, negotovo stopiti, se prestopiti| *Hodil je počasi in se večkrat opotekel* □ nar. *zapoteči se*

opotekáje se prisl. ► opotekavo

opotekajóče se prisl. ► opotekavo

opotékanje -a s ► hoja¹ 1 pp 7

opotékati se -am se nedov. |majavo, negotovo hoditi, se prestopati| *Slaboten od bolezní se je nevarno opotekal* □ knj.izroč. *kolobariti*

□ ekspr. *kolovratiti* □ ekspr. *loviti se* □ ekspr. *motoglaviti* □ ekspr. *opletati*

□ nekuj. pog. *šajtati* □ zastar. *šestoviliti* □ knj.izroč. *vertoglaviti* □ ekspr. *zapletati se*

GLEJ ŠE *hoditi* 1 pp 9

opotekáv -áva -o prid. |v zvezi s hojo, premikanjem ki vključuje majavost, negotovost premikajočega se objekta| *opotekava hoja*

□ star. *opotečen* □ nar. *šajtrav*

opotekávo nač. prisl. |izraža, da hoja, premikanje poteka majavo, negotovo| *Opotekavo je odšla proti vratom* □ *opotekaje se*

□ *opotekajoče se*

opotícheni -a -o prid. ► nadevani

opotika -e ž ► ovira 2

opotikati -am nedov. ► očitati¹ 1

opovréci -vržem dov. ► ovreči

opozárjati -am nedov.

1. *koga na kaj* |zlasti z govorjenjem delati, da kdo svojo pozornost usmeri na določeno stvar| *opozarjati obiskovalce razstave na najznamenitejša razstavljena dela* □ *opominjati*

□ pog. *kazati komu kaj*

2. *koga na kaj* |delati, povzročiti, da se izve, kar je pomembno| *Zaman so domačini planince opozarjali na bližajoče se neurje;*

Izkušnje nas opozarjajo, da je potrebna previdnost □ *biti v opozorilo*

□ *biti v opomin* □ *opominjati* □ knj.izroč. *indicirati kaj Nenavadni zvoki*

so indicirali napako v delovanju stroja □ zastar. *napominjati Vest ga napominja na bližajočo se nevarnost* □ *svariti koga pred čim* |*opozarjati koga, da lahko nastopi zanj kaj neprijetnega, neugodnega*|

svariti pred nevarnostjo

3. *koga na kaj* |delati, da kdo kaj obnovi v spominu, navadno neizpolnjeno obveznost, dolžnost| *Opozarjal ga je na obljubo;*

Spomenik opozarja na tragično preteklost □ *spominjati* □ knj.izroč. *biti*

memento komu Ta izpoved je memento vsem, da je vojna zločin

□ knj.izroč. *domišljati Ne želi, da ga kdo domišlja na neplačane račune*

4. *koga* |seznanjati koga z željo, zahtevo, naj kaj dela, stori| *S*

prstom na ustih ga je opozarjala, naj molči □ pog. *kazati komu kaj*

opozícija -e ž ► nasprotovanje

opozicíjski -a -o prid. |ki je v zvezi z opozicijo| *zagovarjati opozicijsko stališče* □ *opozicionalni*

GLEJ ŠE *kandidat* ♦ | *stranka* 1♦2

opozicionálec -lca m ► kandidat ♦2

opozicionálni -a -o prid. ► opozicijski | *stranka* 1♦2

opozorílni -a -o prid. |s katerim se opozarja na kaj| *opozorilna naprava* □ *alarmni* □ knj.izroč. *javljalni* □ *svarilni* |ki opozarja na kaj neprijetnega, neugodnega| *svarilni napis*

GLEJ ŠE *lučka* ♦ | *žarnica* ♦3

opozorílo -a s |kar koga seznanja, seznanjati s tem, kar mora upoštevati| *prejeti opozorilo na nevarnost* □ *opomin* □ *svarilo* |*opozorilo, da lahko nastopi kaj neprijetnega, neugodnega*|

GLEJ ŠE *svarilo*

opozoríti -ím dov. *koga na kaj* |zlasti z govorjenjem narediti, da kdo postane pozoren na določeno stvar| *opozoriti na oviro pred vrati; opozoriti koga na nevarnost* □ *opomniti* □ publ. *evocirati kaj V tem kontekstu je treba evocirati študijo priznanega strokovnjaka* □ pog. *pokazati komu kaj pokazati komu napako*

opozorljív -a -o prid. ► nenavaden

oprasíti se -ím se dov. nav. 3. os. |roditi, povreči prašička| *Svinja se je že trikrat oprasila* □ *prasiti se*

oprásk -áska m ► praska

opráskan -a -o prid. |ki ima kožo na površini poškodovano v obliki črte, črt| *opraskane roke* □ *ogreben* □ *popraskan* □ star. *odrapan* □ star. *podrapan* □ nar. *razpraskan*

opraskanína -e ž ► poškodba pp

opráskati -am dov. *kaj* |povzročiti povrhnjo poškodbo kože v obliki črte, črt; povzročiti temu podobno poškodbo česa sploh| *Trnje mu je opraskalo noge; Mačka ga je opraskala; Konica je opraskala polituro* □ *ogrebsti* □ *popraskati* □ star. *odrapati*

□ nar. *okrempljati* □ knj.izroč. *oprasniti* □ star. *podrapati* □ nar. *razpraskati*

opráskati se -am se dov. |izraža, da se pri kom pojavi povrhnjo poškodba kože v obliki črte, črt| *Pri padcu se je močno opraskal* □ *popraskati se*

opráskati si -am si dov. *kaj* |izraža, da kdo sebi povzroči povrhnjo poškodbo kože v obliki črte, črt| *Opraskal si je obraz*

□ *ogrebsti si* □ *popraskati si* □ star. *odrapati si*

oprasníti -em dov. ► opraskati

oprašáti in oprašáti -am dov. ► izprašati | povprašati

oprašénje -a s ► oprašitev

oprašítev -tve ž bot. |prenos peloda s prašnikov na brazdo (pestiča)| *oprašitev in oploditev cvetov* □ knj.izroč. *oprašenje*

PODPOMENKE *medsebojna oprašitev, samooprašitev*

GLEJ ŠE *samooprašitev*

opráti opêrem dov. ► opravičiti 2 | ošteti | pomiti | umiti

opráva -e ž |kar ima kdo na telesu, zlasti obleka, obutev|

Njegova oprava je zaradi nenavadnosti vzbujala precej pozornosti

□ zastar. *naprava*

GLEJ ŠE *izvedba* 1 | *obleka* | *oprema* 1, 2

oprávek -vka m |delovanje, ki ga komu narekujejo okoliščine| *Opravek na sodišču mu je vzel veliko časa* □ star. *opravilo* □ ekspr. *posel*

♦ *imeti opravke* □ *hoditi po opravkih* □ ekspr. *tekati po opravkih*

GLEJ ŠE *delo* 1 | *obleka* | *ukvarjati se* 1

oprávica¹ -e ž ► delo 1

oprávica² -e ž ► opravka

opravíčba -e ž ► opravičilo 1, 3

opravíčenje -a s ► odpuščanje² | opravičilo 3

opravíčenost -i ž ► upravičenost

opravičéválni -a -o prid. ► okoliščina ♦2 | opravičilni

opravičéváti -újem nedov. *koga/kaj* |z navajanjem objektivnih vzrokov delati, da se dopušča, da kdo ne izpolnjuje zahtev,

obveznosti| *Izostanke opravičuje le ob predloženem zdravniškem potrdilu; Zamudnike opravičuje samo izjemoma* □ **izgovarjati** |opravičevati z navajanjem nepravih, neresničnih vzrokov|
GLEJ ŠE upravičevati

opravičevati se -ujem se nedov. |izraža, da kdo z navajanjem vzrokov dosega, da se preprečuje negativno mnenje o njem| *Nenehno se opravičuje, da se ne bi komu zameril* □ nar. **izpričevati se** □ ekspr. **izvijati se** □ knj.izroč. **oproščati se** □ **izgovarjati se** ▽

opravičilni -a -o prid. |ki izraža opravičenje, opravičilo| *opravičilna izjava* □ knj.izroč. **opravičevalni**
GLEJ ŠE okoliščina •2

opravičilo -a s

1. |izjava, navadno pisna, s katero se kaj opravičuje| *napisati opravičilo* □ star. **opravičba**

2. |kar se navede, da se prepreči negativno mnenje o kom, čem| *Opravičilo, da je kradel zaradi lakote, ni zadoščalo* □ star. **izvinek** □ **izgovor** |opravičilo, pri katerem se navadno navede nepravi, neresnični vzrok|

3. |dejstvo, da se kdo opraviči| *Opravičilo mu ni bilo dovolj, hotel je še drugo zadoščenje* □ **opravičenje** □ star. **opravičba**

GLEJ ŠE upravičenost

opravičiti -im dov.

1. *koga/kaj* |z navedbo objektivnih vzrokov narediti, da se dopusti, da kdo ne izpolni zahteve, obveznosti| *Prišel ga je opravičiti, ker ni mogel na sestanek; opravičiti izostanek* □ **izgovoriti** |opravičiti z navedbo navadno nepravega, neresničnega vzroka| *Na neki način te bom že izgovoril*

2. *koga* |z navajanjem vzrokov dosega, da preneha negativno mnenje o kom| *Hotel ga je opravičiti pred nami, pa se mu ni posrečilo* □ ekspr. **oprati**

GLEJ ŠE odpustiti 2 | upravičiti

opravičiti se -im se dov. |izraža, da kdo z navajanjem vzrokov naredi, da se mu dopusti neizpolnjevanje zahtev, obveznosti| *Moral se bo opravičiti za zamudo, drugače mu bodo zamerili* □ knj.izroč. **oprostiti se** □ **izgovoriti se** |opravičiti se z navedbo nepravih, neresničnih vzrokov|

opravičljiv -a -o prid. |ki se da opravičiti| *opravičljiva zamuda* □ **oprostljiv** □ ekspr. **odpustljiv**

opravilce -a s ▶ delo 1

opravilni -a -o prid. ▶ sposobnost •3 | ura¹ •2

opravilnik -a m ▶ funkcionar | poslovnik

opravilo -a s ▶ delo 1 | delovanje 2 | dolžnost | maša | naloga 1 | opravek | opraviči •1

opráviti -im dov. *kaj* z glagolskim samostalnikom |izraža uresničitev dejanja, kot ga določa samostalnik| *opraviti nakupe; Voznik je opravil tri vožnje* □ zastar. **izbaviti** *Nič nisem izbavil* □ publ. **izpeljati** *uspešno izpeljati anketo med vozniki* □ publ. **izvesti**² □ publ. **izvršiti** □ zastar. **obaviti** *S tem je obavil veliko delo* □ redk. **oddelati** *Svoje sem oddelal, lahko grem* □ nek. pog. **odrajtati**

• 1. **imeti opraviti** s čim □ star. imeti opravilo s čim □ pog. imeti opravka s čim □ star. imeti opravo s čim □ pog. imeti posla s čim

2. **opraviti potrebo** □ evfem. iti na stran □ iti na stranišče □ pog. iti na vece □ evfem. iti nekam □ ekspr. olajšati se 3. **opraviti malo potrebo** □ narediti malo potrebo □ vulg. odcediti si mehur □ evfem. odteščati se □ nizk. odtočiti □ pog. olajšati si mehur □ vulg. oscati se □ otr. polulati se □ knj.izroč. pomočiti se □ knj.izroč. pomokriti se □ vulg. poscati se □ knj.izroč. urinirati □ vulg. uscati se □ knj.izroč. zmočiti se 4. **opraviti veliko potrebo** □ iti na blato □ iti na veliko potrebo □ knj.izroč. iztreti se □ evfem. narediti kupček □ evfem. narediti nekaj □ star. očediti se □ star. otrebiti se □ ekspr. podelati se □ vulg. podrekati se □ ekspr. podriskati

se □ otr. pokakati se □ ekspr. pokidati se □ star. ponečediti se □ ekspr. ponemariti se □ ekspr. ponesnažiti se □ vulg. posrati se □ vulg. usrati se □ nar. zgrditi se

GLEJ ŠE izpit¹ •1 | izpolniti 2 | narediti 1 | obleči¹ 1 | opremiti 2 | oskrbeti 2 | premagati 1 | raziti se 2 | shajati² 3 | ukvarjati se 1 | usmrtiti | zavrtniti 3

opráviti se -im se dov. ▶ obleči se

oprávka -e ž nar. |delo z živino| *večerna opravka* □ nar. **opravica**²

GLEJ ŠE opraviti •1

oprávljanje -a s ▶ obrekovanje

oprávljati¹ -am nedov. *kaj* z glagolskim samostalnikom |izraža uresničevanje dejanja, kot ga določa samostalnik| *Opravljamo prevoze po naročilu* □ publ. **izpeljevati** *uspešno izpeljevati naloge* □ publ. **izvajati** □ publ. **izvrševati** □ zastar. **obavljati** □ publ. **vršiti**¹

• 1. **opravljati obrt** □ knj.izroč. **mojstrovati** □ star. **obrtovati** 2. **opravljati potrebo** □ evfem. iti na stran □ iti na stranišče □ pog. iti na vece □ evfem. iti nekam □ ekspr. olajševati se 3. **opravljati malo potrebo** □ vulg. curati □ iti na malo potrebo □ evfem. iti na vodo □ otr. lulati □ ekspr. močiti □ knj.izroč. mokriti □ vulg. odcejati se □ vulg. oščajati se¹ □ vulg. scati □ knj.izroč. urinirati 4. **opravljati veliko potrebo** □ star. čediti se □ iztreljati se □ otr. kakati □ star. onečejati se □ star. ponečejati se □ vulg. srati
GLEJ ŠE delati 2 | izpolnjevati 2 | maševati | oblačiti 1 | obrtnik • | skrbeti 3

oprávljati² -am nedov. ▶ obrekovati

oprávljati se -am se nedov. ▶ oblačiti se¹ 2

oprávljen -a -o prid. ▶ oblečen

opravljív -a -o prid. ▶ obrekljív

opravljívec -vca m ▶ obrekljivec

opravljívka -e ž ▶ obrekljívka

opravljívno prisl. ▶ obrekljívno

opravljívost -i ž ▶ obrekljívost

oprávník -a m ▶ funkcionar | posrednik •1 | zastopnik¹ •

opravnína -e ž ▶ provizija

oprávníštvo -a s ▶ agencija •2

opráziti -im dov. ▶ opeči 1

oprédati -am dov. ▶ ovijati 1 | zapredati

opredélba -e ž ▶ definicija | opredelitev

opredelítev -tve ž |opis z navedbo bistvenih značilnosti| *jasna opredelitev pojava* □ knj.izroč. **determinacija** □ knj.izroč. **opredelba**

GLEJ ŠE definicija | določitev 1, 2 | ovrednotenje

opredelíti -ím dov.

1. *kaj* |navesti bistvene značilnosti pojma| *Misel bo treba natančneje opredeliti* □ knj.izroč. **determinirati** □ knj.izroč. **terminirati**

2. *kaj* |povzročiti, da ima kaj določene značilnosti| *To dejstvo je opredelilo položaj Slovencev za več stoletij* □ knj.izroč. **determinirati**

GLEJ ŠE definirati | določiti 1, 3 | ovrednotiti | razložiti 3

opredelíti se -ím se dov.

1. |izraziti, pokazati svoje stališče, svojo pripadnost| *Pri popisu prebivalstva se ni nihče dolžan opredeliti* □ knj.izroč. **deklarirati se**

2. *do česa* |posredovati, pokazati svoje stališče do česa| *javno se opredeliti do vseh problemov* □ **izraziti stališče do česa** □ publ. **zavzeti stališče do česa**

opredeljèn -èna -o povdk. ▶ določen²

opredeljénost -i ž |dejstvo, da so navedene

bistvene značilnosti pojma| *opredeljenost pojava*

□ knj.izroč. **determiniranost** ▀ protip. **neopredeljenost**

GLEJ ŠE določenost

opredeljevánje -a s |navajanje bistvenih značilnosti pojma|

različno opredeljevanje naroda □ knj.izroč. **determiniranje**

GLEJ ŠE definiranje | določanje 1, 2 | vrednotenje

opredeljeváti -újem nedov. *kaj* |navajati bistvene značilnosti pojma; povzročati, da ima kaj določene značilnosti| *različno opredeljevati pojem gospodarjenja; Vsebina opredeljuje obliko*

□ knj.izroč. **determinirati**

GLEJ ŠE definirati | določati 1, 3 | vrednotiti

opredeljív -a -o prid. ► določljiv

opredeljívost -i ž ► določljivost

opredméten -a -o prid. knj.izroč. |ki se kaže na predmetni, čutno zaznavni način| *opredmetena zamisel* □ knj.izroč. **objektiviran**

□ knj.izroč. **objektiviziran** □ knj.izroč. **popredmeten** □ knj.izroč. **upredmeten**

GLEJ ŠE materializiran

opredméteni -a -o prid. ► delo 1•7

opredmétenje -a s knj.izroč. |kazanje česa na predmetni, čutno-zaznavni način| *Opredmetenje notranjega dialoga v filmu ni uspelo* □ knj.izroč. **objektivacija** □ knj.izroč. **objektivizacija** □ knj.izroč. **popredmetenje** □ knj.izroč. **upredmetenje**

GLEJ ŠE materializacija

opredmétenost -i ž knj.izroč. |dejstvo, da se kaj kaže na predmetni, čutno zaznavni način| *opredmetenost ideje*

□ knj.izroč. **popredmetenost** □ knj.izroč. **upredmetenost**

opredmétiiti -im dov. *kaj* knj.izroč. |narediti, da se kaj pokaže na predmetni, čutno zaznavni način| *V tem liku je pisatelj opredmetil svojo svobodoljubnost* □ knj.izroč. **objektivirati** □ knj.izroč. **objektivizirati**

□ knj.izroč. **popredmetiti** □ knj.izroč. **upredmetiti**

GLEJ ŠE materializirati

opredmétiiti se -im se dov. knj.izroč. |postati predmeten, čutno zaznaven| *Ideja se opredmeti v različnih pojavih* □ knj.izroč. **objektivirati se** □ knj.izroč. **objektivizirati se** □ knj.izroč. **popredmetiti se** □ knj.izroč. **upredmetiti se**

GLEJ ŠE materializirati se

opréka -e ž ► nasprotje | ovira 1, 2

oprékelj -klja m ► cimbal

opréma -e ž

1. |pohištvu in drugi predmeti, namenjeni za določeni prostor| *oddati stanovanje z vso opremo* □ **hišna oprema** □ star. **oprava**

□ zastar. **pohišje** □ knj.izroč. **pohišnina**

2. s priložkom |predmeti, oblačila, namenjeni za opravljanje kake dejavnosti| *lovska oprema* □ star. **oprava** □ star. **sprava**

• 1. **alpinistična oprema** □ star. **hriboška oprema** 2. **kostumografska oprema** □ **kostumerska oprema** □ zastar. **kostumna oprema**

□ knj.izroč. **kostumografija** □ **kostumska oprema** 3. **notranja oprema**

□ knj.izroč. **interier** 4. **plezalna oprema** □ **plezalska oprema** 5. **rač. programska oprema** □ **rač. programje** □ **rač. softver** 6. **rač. strojna oprema**

□ **rač. hardver** 7. **tekmovalna oprema** □ **tekmovalska oprema** 8. **vprežna oprema** □ **zaprežna oprema**

□ **zaprežna oprema**

□ **zaprežna oprema**

□ **zaprežna oprema**

GLEJ ŠE opremljanje | pohištvu

opremítelj -a m ► opremljevalec

oprémiti -im dov.

1. *kaj* |načrtno dati, razpostaviti pohištvu in druge predmete v kak prostor| *opremiti sobo* □ knj.izroč. **meblirati**

2. *kaj* |narediti, da ima podjetje, ustanova naprave, priprave, potrebne za opravljanje dejavnosti| *opremiti šolske prostore*

□ zastar. **opraviti**

GLEJ ŠE datirati

oprémljanje -a s |načrtno dajanje, razpostavljanje pohištva in drugih predmetov v kak prostor| *opremljanje stanovanja*

□ **oprema**

oprémljati -am nedov. *kaj* |načrtno dajati, razpostavljati

pohištvu in druge predmete v kak prostor| *opremljati stanovanje* □ knj.izroč. **meblirati**

oprémljeni -a -o prid. ► soba •7

opremljeválec -lca m |kdor se poklicno ukvarja z načrtnim dajanjem, razpostavljanjem pohištva in drugih predmetov v kak prostor| *Opremljevalec je izbral temno pohištvu in starinske svetilke* □ knj.izroč. **opremitelj**

oprésen -sna -o prid. ► svež¹

oprésni -a -o prid. ► kruh •5 | zelje •3

oprésnik -a m ► kruh •5

oprésnina -e ž ► krma¹ •2

oprèsti oprèdem dov. ► oviti | zapeljati 3 | zaprestiti

oprèti oprèd dov.

1. *kaj na kaj* |dati, postaviti kaj v tak položaj, da se z dotikajočim se delom nekaj teže prenaša na kaj| *opreti komolce na mizo* □ **nasloniti** □ **podpreti** *kaj s čim podpreti brado z roko*

2. *kaj na kaj* |upoštevati kaj za osnovo, izhodišče pri utemeljevanju, pojasnjevanju česa| *opreti sodbo na ugotovljena dejstva* □ **podpreti** *kaj s čim podpreti trditev z dokazi* □ publ. **nasloniti** □ publ. **navezati** *Svoj jezik je pisatelj navezal na jezik klasikov*

GLEJ ŠE podpreti 1 | utemeljiti

oprèti se oprèd se dov. *na kaj* |izraža, da kdo upošteva kaj kot osnovo, izhodišče pri utemeljevanju, pojasnjevanju česa| *Raziskovalec se je v razpravi oprl na najsodobnejše dosežke* □ **nasloniti se** □ knj.izroč. **osloniti se** □ ekspr. **pomagati si s čim**

oprèz -éza m ► oprezovati | previdnost

oprézati -am nedov. ► oprezovati | prežati 1

oprézen -zna -o prid. ► previden

opréznež -a m ► previdnež

oprézno prisl. ► previdno

opréznost -i ž ► previdnost

oprezoválec -lca m ► prežavec

oprezováti -újem nedov. |ogledovati kaj z določenim namenom, navadno skrivoma, prtajeno| *oprezovati iz skrivališča* □ **oprezati** □ knj.izroč. **biti na oprezu** *Vzdolž poti so na oprezu sovražnikovi vojaki* □ nar. **prezati** □ ekspr. **špijonirati** □ zastar. **vrebati**

GLEJ ŠE prežati 1

oprezujóč -a -e prid. ► prežeč

oprezujóče prisl. ► prežeče

opřh -a m ► mozolj | popr

opřhati -am dov.

1. *koga* |umiti s prho| *Mati je oprhala otroka* □ knj.izroč. **izprhati**

□ pog. **stuširati**

2. *kaj* |z razpršeno tekočino zmočiti, ovlažiti| *oprhati rastlino*

□ **poprhati**

GLEJ ŠE strkati

opřhati se -am se dov.

1. |umiti se s prho| *oprhati se z mrzlo vodo* □ pog. **stuširati se**

2. |z razpršeno tekočino se zmočiti, ovlažiti| *oprhati se po prsih*

□ **poprhati se**

opřhel -hla -o prid. |nekoliko plesniv| *oprhla moka* □ **oprhnjen**

□ nar. **okopel**

opřhnéti -ím dov. ► oprhniti

opřhniti -em dov. |postati nekoliko plesniv| *Mokri snopi oprhnejo*

□ nar. **okopeti** □ knj.izroč. **opřhniti**

opřhnjen -a -o prid. ► oprhel

opřčnik -a m ► oproda

opřijém -éma m ► oprijemališče

opřijemáč -a m ► oprijemalo

opřijemališče -a s |mesto, kjer se da oprijeti| *Poiskal je oprijemališče in se dvignil* □ **oprijem** □ knj.izroč. **oprijemek** □ knj.izroč. **prijemek**

oprijemální -a -o prid. ► rep •

oprijemalo -a s |priprava za oprijemanje| *pritrđiti oprijemalo na steno* □ knj.izroč. **oprijemač** □ knj.izroč. **oprim**

oprijemati -am nedov. ▶ objemati 2

oprijemati se -am se nedov.

1. česa |podpirati se, opirati se s prijemanjem| *Ves čas se je oprijemal stebra* □ **prijemati se za kaj** *Tako mu je bilo slabo, da se je pri hoji prijemal ograje* □ **oklepiti se** |trdno, močno se oprijemati|

2. česa |pojavnjati se tesno okrog česa| *Bluza se preveč oprijema telesa* □ **prijemati se**

oprijemek -mka m ▶ oprimek

oprijemljiv -a -o prid. ▶ določljiv

oprijemljivi -a -o prid. ▶ predmetni | svet¹ 4•4

oprijemljivost -i ž ▶ določljivost

oprijét -a -o prid. |v zvezi z oblačili ki se prilega telesu| *močno oprijét kostim* □ star. **opesen** □ **tesen**² |zelo oprijét| □ obl. **tajliran** |oprijét v pasu| ■ protip. **ohlapan**

GLEJ ŠE **ohlapan** 1

oprijéti oprímem dov. ▶ objeti 2 | pas 2•

oprijéti se oprímem se dov.

1. česa |podpreti se, opreti se s prijemom| *V zadnjem trenutku se je oprijel veje* □ **prijeti se za kaj** *prijeti se za ograjo* □ ekspr. **poprijeti se** □ **okleniti se** |močno, trdno se oprijeti| □ **zagrabiti se za kaj** |močno, sunkovito se oprijeti| *V zadnjem trenutku se je zagrabil za ograjo in se obdržal*

2. česa |pojavnjati se tesno okrog česa| *Obleka se preveč oprime telesa* □ **prijeti se**

GLEJ ŠE **lotiti se** 2

oprim -a m ▶ oprijemalo

oprimek -mka m |kar se uporablja za oprijemanje| *lesen oprimek v steni* □ knj.izroč. **oprijemek** □ knj.izroč. **prijemek**

GLEJ ŠE **oprijemališče**

opróda -e m slabš. |privrženec, sodelavec osovražene oblasti, osebe| *okupator in njegovi oprode* □ slabš. **opričnik**

opróga -e ž ▶ podprsnica

oprósi -ov m mn. ▶ ogledi •

oprostilni -a -o prid. ▶ razlog •

oprostítev -tve ž |s sodbo podana odločitev, da kdo ni kriv dejanja, zaradi katerega je bil obtožen| *Branilec je zahteval za obtoženca oprositev* □ knj.izroč. **oproščenje**

oprostíti -ím dov.

1. koga česa |narediti, da kdo ni več dolžen storiti, delati česa| *oprostiti koga kake dolžnosti* □ **odvezati** □ knj.izroč. **odkrižati** □ ekspr. **osvoboditi**

♦ **oprostiti koga odgovornosti** □ **odvezati koga odgovornosti** □ publ. **osvoboditi koga odgovornosti** □ redk. **razvezati koga odgovornosti**

2. v velelniku |izraža opravičilo| *Oprostí, res sem neroden; Oprostite, nisem vas videl* □ **op** □ **opa** □ **opala** □ **opla** □ **ops** □ **ups** □ pog. **brez zamere** □ pog. **ne zamerite** □ pog. **pardon**²

GLEJ ŠE **odpustiti** 2 | **rešiti** 1, 2

oprostíti se -ím se dov. ▶ opravičiti se | **rešiti se** 2

oprostítveni -a -o prid. ▶ razlog •

oprostljív -a -o prid. ▶ opravičljiv

opróščati -am nedov. koga česa |delati, da kdo ni več dolžen storiti, delati česa| *Take ljudi so oproščali službe na galeji* □ **odvezovati**

GLEJ ŠE **odpuščati** 2

opróščati se -am se nedov. ▶ opravičevati se

opróščénje -a s ▶ odpuščanje² | **oprostitev**

oprsje -a s

1. |predel na gornji strani trupa ob rebrih| *izbočiti oprsje*

□ zastar. **grad**² □ zastar. **grad**

2. zool. |del telesa med glavo in zadkom pri žuželkah| *Skoraj vse žuželke imajo na oprsju krila* □ zool. **toraks**

GLEJ ŠE **naprsnik** 1 | **prsi** 1, 2

oprsnik -a m ▶ modrček | **opleček** | **telovnik** 1

oprstaniti -im dov. ▶ **prstan** •2

oprt -í ž ▶ **naramnica** 2 | **oprtnica**

opfta -e ž ▶ **naramnica** 1, 2 | **oprtnica**

oprtáč -a m ▶ **naramnik**

oprtati -am dov. ▶ **otovorit**

oprtav prisl. ▶ na **hrbtu**

oprtávati -am nedov. ▶ **oprtoovati**

oprtávnica -e ž ▶ **naramnica** 2 | **oprtnica**

oprtiti -im dov. ▶ **naložiti** 4 | **naprtiti** 1

oprtív prisl. ▶ na **hrbtu**

oprtíni -a -o prid. ▶ **koš** 1•4

oprtínica -e ž nav. mn. |trak iz tkanine, usnja za nošenje bremena na hrbtu| *Oprtnice so mu odrgnile kožo na vratu* □ star. **opr**

□ star. **oprta** □ nar. **oprtaavnica**

GLEJ ŠE **naramnica** 1, 2

oprtínik -a m ▶ **koš** 1•4 | **nahrbtnik**

oprtováti -újem nedov. kaj |nadevati na hrbet| *Vojaki so oprtovali nahrbtnike* □ **oprtaovati**

òps medm. ▶ **oprostiti** 2

opsováti opsújem dov. ▶ **ozmerjati**

óptativ -a m ▶ **naklon** 2•5

óptični -a -o prid. ▶ **čitalnik** • | **pojavnje** •3 | **prevara** •2

óptik -a m |kdor se poklicno ukvarja z izdelovanjem, popraviljanjem očesnih pripomočkov| *iti k optiku po očala* □ star. **naočnikar** □ ekspr. **očalar**

optimálnost -i ž ▶ **optimum**

optimíst -a m ▶ **optimističen** •

optimístičen -čna -o prid. |ki vključuje pričakovanje ugodnega poteka, izida ne glede na dejansko stanje| *optimističen pogled na prihodnost* □ pog. **pozitiven** □ ekspr. **svetel** □ knj.izroč. **svetlogled** ■ protip. **pesimističen**

♦ **biti optimističen** □ pog. **biti optimist**

GLEJ ŠE **pesimističen**

optimístičnost -i ž ▶ **optimizem**

optimízem -zma m |pozitivno pričakovanje ne glede na dejansko stanje| *Kljub bolezní je ohranil optimizem*

□ **optimističnost**

óptimum -a m |stanje, ki je glede na dane

možnosti najugodnejše, najboljše| *doseči optimum*

□ **optimalnost**

opúhel -hla -o prid. ▶ **puhel**

opúhniti -em dov. ▶ **puhel** •

opúkati -am dov. ▶ **oskubiti**

opulénten -tna -o prid. ▶ **obilen** 1

opulíti in **opúlití** -im dov. ▶ **oskubiti**

opúljen -a -o prid. ▶ **oskuben**

opúncija -e ž bot. |rastlina z mesnatimi, sploščenimi stebli ter listi, spremenjenimi v trnje| *plodovi opuncije* □ bot. **indijska figa** □ bot. **indijska smokva**

opustèl -éla -o prid. ▶ **pust**² 1 | **zapuščen**¹

opustéti -ím dov. 3. os., knj.izroč. |izraža, da kaj nima več značilnih prebivalcev, naseljencev| *Veliko kmetij je med vojno opustelo* □ knj.izroč. **osameti**

opustévati -am nedov. 3. os., knj.izroč. |izraža, da kaj izgublja značilne prebivalce, naseljence| *Posamezne hiše se rušijo in pokrajina po malem opusteva* □ knj.izroč. **sameti**

opustíti -im dov. kaj |nehati opravljati dejavnost, ki vključuje izpolnjevanje določenih obveznosti| *opustiti študij* □ ekspr. **obesiti na klin** □ ekspr. **obesiti na kljuko** □ ekspr. **obesiti na kol** □ pog. **pustiti**
GLEJ ŠE odvaditi se ♦

opustošenje -a s |v zvezi s kraji, pokrajino stanje, ko je kaj pusto, razdejano, uničeno| *Vojna je povzročila veliko opustošenje dežele* □ knj.izroč. **devastacija**

opustóšiti -im dov. kaj |v zvezi s kraji, pokrajino povzročiti, da postane kaj pusto, razdejano, uničeno| *Potres je opustošil pokrajino* □ knj.izroč. **devastirati**

opuščaj -a m jezikosl. |grafično znamenje v obliki vejice za označevanje izpuščene črke| *Opuščaj se uporablja tudi v citatnih besedah* □ jezikosl. **apostrof**

ór -í ž ▶ oranje

oráč -a m |kdor orje| *Orači so že začeli delati* □ zastar. **oratar**
□ zastar. **rataj** □ zastar. **ratar**

oráda -e ž |v Sredozemskem morju živeča večja riba z zelenkastostrebrnim telesom in plavutmi spreminjajočih se barv| *loviti orade* □ zool. **zlatobrov**

orákelj -klja m ▶ preročišče | prerokba | prerokovalec

orákeljski -a -o prid. ▶ dvoumen

oral¹ -a m |nekadaj ploščinska mera, 57,55 a| *Ima več oralov obdelovalne zemlje* □ nar. **plug**

oral² -i ž ▶ oranje

oralni -a -o prid. ▶ glas 3♦8 | peroralni | votlina ♦7

oraló -a s ▶ plug

oraníca -e ž ▶ njiva

oránje -a s |rahljanje zemlje s plugom| *Kamenje ovira oranje*
□ **oratev** □ zastar. **or** □ star. **oral²**

oránža -e ž ▶ pomaranča

oranžáda -e ž ▶ pijača pp 3

oránžast -a -o prid. ▶ pomarančast

oránžasti -a -o prid. ▶ barva 1♦15

oránžni -a -o prid. ▶ barva 1♦15 | pomarančni | sok 1♦7

oránžnorděč -ěča -e prid. ▶ rdeč 1 pp 3

oránžnorjáv -rjáva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 3

oratár -ja m ▶ kmet 1 | orač

oratev -tve ž ▶ oranje

oráti ôrjem nedov. kaj |rahljati zemljo s plugom| *orati njivo* □ **preoravati** □ knj.izroč. **brazdati¹** *Ves dan so brazdali na njivi* □ knj.izroč. **brazditi** *brazditi in branati*
♦ **orati praho** □ **delati praho** □ nar. **prašiti¹**
GLEJ ŠE **brazdati¹** | riti

orátor -ja m ▶ govornik¹

orátorski -a -o prid. ▶ govorniški

órbita -e ž ▶ tirnica 3

ordál -a m ▶ sodba ♦1

órden -a m ▶ odlikovanje 1

ordéti -im dov. ▶ pordečeti 1

ordináren -rna -o prid. ▶ prostaški

ordinárij -a m ▶ profesor ♦4

ordinárnost -i ž ▶ prostaškost

ordináta -e ž geom. |druga koordinata v pravokotnem koordinatnem sistemu| *abscisa in ordinata* □ geom. **os y**
GLEJ ŠE črta 1♦2

órdo -a m ▶ red¹ 3

ordonánca -e ž ▶ odredba

òrdúš medm. ▶ presneto²

òreh -éha m |listnato drevo z močnimi vejami ali njegov koščičasti sad| *tolči, tretji orehe* □ **orešček** ▽
GLEJ ŠE les ♦39 | orešek

oréhov -a -o prid. ▶ les ♦39 | potica pp | potica ♦4

oréhovec -vca m ▶ premog pp 2

orehovína -e ž ▶ les ♦39

oréhovka -e ž ▶ potica ♦4

òrel ôrla m |velika ptica ujeta z ukrivljenim kljunom in dolgim repom| *Orli letajo nad sotesko* □ ekspr. **kralj ptičev** □ ekspr. **orlič**
GLEJ ŠE pogumen povdk.

orepkáti -ám dov. ▶ ogoljufati

oresníčiti -im dov. ▶ uresničiti

oréšček -čka m |majhen oreh| *Veverica je glodala oreške* □ **orešek**
GLEJ ŠE orešek ♦1 | orešek ♦2

oréšek -ška m bot. |enosemnski zaprti plod, ki odpade kot celota| *Poznamo več tipov oreškov* □ bot. **oreh**

♦ 1. gastr. **muškadni orešek** □ gastr. **muškadni orešček** 2. bot. **vodni orešek** □ bot. **kostanjevec** □ bot. **vodni orešček**

GLEJ ŠE arašid | orešček

orgán -a m

1. |del telesa človeka, živali z določeno funkcijo| *delovanje organov; človeški, živalski organi* □ **telesni organ**

♦ 1. **čutni organ** □ knj.izroč. **senzorni organ** 2. **biol. degenerirani organ**

□ poljud. **izrojeni organ** 3. **govorilni organi** □ **govorila** 4. **mišičnati organ** □ **mišičasti organ** □ **mišični organ** 5. **moški spolni organi**

□ star. **moštvo** 6. **okušalni organ** □ **okušalo** 7. **paritveni organ** □ **organ za parjenje** □ **parilni organ** 8. **parni organ** □ knj.izroč. **podvojni organ**

9. **anat. prsni organi** □ **anat. torakalni organi** 10. **organ za žvečenje**

□ **žvečilo** □ **žvekalni organ** 11. **ravnotežni organ** □ **organ za ravnotežje** □ **statični organ** □ **vestibularni organ** 12. **razmnoževalni organi**

□ **biol. generativni organi** □ knj.izroč. **plodilni organi** □ knj.izroč. **ploditveni organi** □ **redk. razplodni organi** □ **redk. razplojevalni organi** □ **reproduktivni organi** □ **spolni organi** 13. **slušni organ** □ **spiralni organ**

14. **tipalni organ** □ **tipalo** 15. **vohalni organ** □ **vohalo** 16. **zakrneli organ** □ ekspr. **krnasti organ** □ knj.izroč. **okrnček** □ knj.izroč. **okrnina**

□ **biol. rudiment**

2. bot. |del rastline z določeno funkcijo| *Med organe prištevamo tudi korenino, steblo, list, cvet* □ bot. **rastlinski organ**

♦ 1. **biol. homologni organi** □ **biol. istoizvorni organi** 2. **rastlinski moški spolni organ** □ **biol. anteridij** 3. **rastlinski ženski spolni organ**

□ **biol. arhegonij** □ **biol. oogonij** 4. **bot. sesalni organ** □ **bot. havstorij**

3. s prilastkom |oseba, skupina oseb glede na opravljanje z zakonom, predpisom določene naloge, funkcije| *čakati na odločitev pristojnih organov* □ knj.izroč., s prilastkom **telo izvršilno telo**

♦ 1. **pravn. izvršilni organ** □ **pravn. izvršitelj** 2. **izvršni organ**

□ knj.izroč. **eksekutiva** □ **izvršilni organ** 3. **pravn. koordinirani organi**

□ knj.izroč. **eksekutiva** □ **pravn. prirejeni organi** 4. **kontrolni organ**

□ **pog. kontrola** 5. **nadzorni organ** □ **inšpekcija** □ **inšpekcijski organ**

□ **nadzorstveni organ** 6. **pravn. organ prve stopnje** □ **pravn. prvoinstančni organ** □ **pravn. prvostopenjski organ** 7. **pravn. pritožbeni organ** □ **pravn. pritožni organ** 8. **družb. zgod. samoupravni organ**

□ **družb. zgod. organ samoupravljanja** 9. **skrbstveni organ** □ **skrbniški organ** 10. **zakonodajni organ** □ **zakonodajno telo** □ **star. zakonodavni organ**

GLEJ ŠE **dihala** | **drobovje** | **glasilo** | **izločala** | **policist** | **prebavila** | **sečila**

orgándi -ja m |prosojna, nekoliko trda bombažna tkanina| *obleka iz belega organdija* □ knj.izroč. **organtin**

orgánični -a -o prid. ▶ organski

organist -a m |kdor se (poklicno) ukvarja z orgljanjem zlasti pri cerkvenih verskih obredih| *Organist je vodil tudi cerkvene pevce*
 □ star. **orglar** □ star. **orglavec** □ nar. **školnik**
GLEJ ŠE orglar

organizacija -e ž |uskladitev, sistematizacija sestavnih delov česa z namenom, da to dobro deluje, poteka| *Organizacijo prireditve so prepustili tajniku društva* □ **organiziranje**
 • **1.** mladinska organizacija □ zastar. omladinska organizacija **2.** projektantska organizacija □ projektna organizacija
GLEJ ŠE monopol 2

organizacijski -a -o prid. |ki je v zvezi z organizacijo| *imeti velike organizacijske sposobnosti* □ **organizatorski** □ knj.izroč. **organizatorični** □ knj.izroč. **organizatorni**

organizátor -rja m
 • šport. **organizator rekreacije** □ šport. **reikator**
GLEJ ŠE prireditelj 2

organizátorica -e ž |ženska, ki kaj organizira| *organizatorica demonstracij* □ **organizatorka**
GLEJ ŠE prirediteljica

organizatorični -a -o prid. ► organizacijski

organizatorica -e ž ► organizatorica | prirediteljica

organizatorni -a -o prid. ► organizacijski

organizatorski -a -o prid. ► organizacijski

organizem -zma m
 • **1.** biol. (posamezni) **organizem** □ biol. **individuum** □ biol. **osebek**
2. biol. **genetsko spremenjeni organizem** □ biol. **gensko spremenjeni organizem**
GLEJ ŠE evolucija | ontogeneza | razvoj •1 | razvoj •6 | zgradba | zrelost •1

organiziranje -a s ► organizacija

organizirati -am dov. *kaj* |z uskladitvijo, sistematizacijo sestavnih delov narediti, da kaj kot celota dobro deluje| *organizirati združitev podjetij* □ knj.izroč. **aranžirati** □ zastar. **osnovati osnovati zborovanja** □ ekspr. **zaranžirati** □ ekspr. **zorganizirati**
GLEJ ŠE preskrbeti | pripraviti 2 | prirediti 1 2 | prirejati 1 2

organizirati se -am se dov. ► včlaniti se

orgánski -a -o prid. |ki je v zvezi z delom telesa z določeno funkcijo| *Otrok se je rodil z organsko napako* □ star. **organični**
GLEJ ŠE pridelava •

organtín -a m ► organi

órgelski -a -o prid. ► ohišje •

órgija -e ž nav. mn., ekspr. |razbrzdano veseljačenje| *Zabava se je razvila v orgije* □ knj.izroč. **bakanal** □ knj.izroč. **bakanalije** □ knj.izroč. **saturnalije**

órglar -ja m |kdor igra (na) orgle| *nastop priznanega orglarja*
 □ **orglavec** □ star. **organist**
GLEJ ŠE organist

órglati -am nedov. ► igrati 2 •10

órglavec -vca m ► organist | orglar

órgle -gel ž mn. ► igrati 2 •10 | katjuša | zaigrati 2 •3

órglice -ic ž mn. |manjše glasbilo z odprtini in jezički, ki ob vpihavanju in izpihavanju proizvajajo tone| *igrati na orglice*
 □ **ustna harmonika**
GLEJ ŠE trstenke

oribati -am dov. ► poribati

oríčka -e ž ► otká

oriènt -ènta m ► vzhod

orientácija -e ž |ugotavljanje svoje lege, svojega položaja glede na določene točke, znamenja| *orientacija s kompasom* □ **orientiranje** □ knj.izroč. **razved**
GLEJ ŠE občutek 2 •6

orientacijski -a -o prid. |ki je v zvezi z orientacijo| *orientacijska znamenja* □ knj.izroč. **razvedni**
GLEJ ŠE približni | tekač •3 | tekmovalc •2

orientacíst -a m ► tekač •3 | tekmovalc •2

orientálec -lca m knj.izroč. |prebivalec dežel na vzhodu Sredozemskega morja| *V pristanišču je bilo precej orientancev* □ star. **jutrovec**
 □ zastar. **vzhodnik** □ publ. **vzhodnjak**

orientálni -a -o prid. ► orientalski

orientálski -a -o prid. knj.izroč. |ki je v zvezi z orientalci ali Orientom| *orientalska mesta* □ zastar. **iztočni iztočni obrazi**
 □ star. **jutrov** □ star. **jutrovski** □ star. **orientalni** □ knj.izroč. **orientalski orientalsko blago** □ publ. **vzhodni** □ publ. **vzhodnjaški vzhodnjaški običaji**
 □ zastar. **vztočni vztočni jeziki**

orientírani -a -o prid. ► daljica • | usmerjeni

orientíranje -a s ► orientacija

orientírati -am dov. in nedov. ► usmeriti 2, 4 | usmerjati 2, 5

orientírati se -am se dov. in nedov. |določiti, določiti svojo lego, položaj glede na določene točke, znamenja| *orientirati se po zvezdah* □ knj.izroč. **razpoznati se** □ knj.izroč. **razpoznavati se** □ knj.izroč. **razvedati se** □ knj.izroč. **razvedeti se** □ knj.izroč. **razvedovati se**
GLEJ ŠE usmeriti se | znajti se 2

orièntski -a -o prid. ► orientalski

originál -a m |kip, slika, kakor jo je ustvaril umetnik| *Ima veliko slik, med njimi precej originalov* □ knj.izroč. **izvirnik**
GLEJ ŠE izviren 2 povdk. | izvirnež | izvirnik 1

originálen -lna -o prid. ► izviren 1, 2

originálni -a -o prid. ► dokaz •1 | izvirni 1, 2 | lastnoročni | pristni | prvotni 1, 2

origináren -rna -o prid. ► izviren 1

óriks -a m ► antilopa •

orís -a m ► obris | opis

orísati oríšem dov. ► občrtati | opisati

orísni -a -o prid. ► prikaz 1 •

orisováti -újem nedov. ► opisovati

óriti -im nedov. ► razlegati se

óriti se -im se nedov. ► odmevati 1 | razlegati se

orjáček -a m ► velikan 2, 3

orjáčinja -e ž ► zvezda 2 pp 2

orjáški -a -o prid. ► goba pp 3 | lenivec • | ogromen | panda | silj •2 | velik 2

orjavèl -éla -o prid. ► zagorel

orjavéti -ím dov. ► porjaveti | zagoreti 5

orjunáš -a m |od 1921 do 1926 član organizacije jugoslovanskih nacionalistov| *spopad orjunašev in delavcev v Trbovljah* □ **orjunec**

orjúnc -nca m ► orjunaš

òrka medm. ► presneto²

òrkamadóna medm. ► presneto²

orkán -a m |izredno močen vrtinčast tropski vihar, zlasti v Severni Ameriki| *Orkan je zajel ladjo* □ **orkanski vihar** □ **uragan**

orkánski -a -o prid. ► orkan

orkéster -tra m
 • **1.** džezovski orkester □ jazzband □ jazzorkester □ jazzovski orkester
2. komorni orkester □ mali orkester **3.** simfonični orkester □ veliki orkester
GLEJ ŠE prostor 1 •5

orkestrálni -a -o prid. |ki je v zvezi z orkestrom| *orkestralna glasba* □ **orkestrski**

orkéstrski -a -o prid. ► orkestralni | prostor 1 •5

orlíca -e ž ► pogumen povdk.

orlíček -íča m ► orel

ôrljji -a -e prid. ▶ orlovski
orloók -a -o prid. ▶ ostroviden
ôrlov -a -o prid. ▶ orlovski | praprot² pp
orlôvski -a -o prid. |ki je v zvezi z orli| *orlovsko gnezdo* □ *orlji* □ *orlov*
ornamènt -ènta m |likovni element, namenjen olupšavi|
vrezovati ornamente v glinasto posodo □ *okrasek* □ *ornamentacija*
globoko vrezane ornamentacije
 • um. linearni ornament □ um. linijski ornament
 GLEJ ŠE okrasek •1
ornamentácija -e ž ▶ ornament | ornamentika | ornamentiranje
ornamentální -a -o prid. ▶ okrasni 1 | vzorec 1•4
ornamentálnost -i ž ▶ ornamentiranje
ornamèntika -e ž |celota likovnih elementov, namenjenih olupšavi| *Portal iz marmorja krasi izvirna ornamentika s svetličnimi motivi* □ *okras* □ *okrasje* □ *ornamentacija*
 ♦ um. pleteninasta ornamentika □ um. pletenina
 GLEJ ŠE ornamentiranje
ornamentíranje -a s |izdelovanje ornamentov na predmetih, objektih| *ukvarjati se z ornamentiranjem* □ *ornamentacija* □ *ornamentika* □ knj.izroč. *ornamentalnost* *Slikarstvo je tedaj prešlo skoraj v ornamentalnost*
ornamèntni -a -o prid. ▶ steklo 2•2 | vzorec 1•4
ôrni -a -o prid. ▶ ornica² | poljedelstvo pp 2
órnicá¹ -e ž ▶ čeber
ornícá² -e ž agr. |plast zemlje, ki se jo pri oranju obrača| *Pod ornico je na tej njivi prod* □ agr. *orna plast*
 GLEJ ŠE njiva
ornitológ -a m |strokovnjak za ornitologijo| *zborovanje ornitologov* □ knj.izroč. *ptičeslovec*
ornitologíja -e ž |veda o pticah| *znani strokovnjak za ornitologijo* □ knj.izroč. *ptičeslovje*
oróbkán -a -o prid. |ki so mu odstranili zrnje| *orobkan koruzni storž* □ nar. *oružen*
oróbkati -am dov. *kaj* |odstraniti zrnje s storža| *orobkati koruzo* □ *izluščiti* □ *izrobkati* □ *oluščiti* □ nar. *izružiti* □ knj.izroč. *omrviti* □ nar. *oružiti*
oróčati -am nedov. ▶ vezati 2
oročèni -a -o prid. ▶ vloga² 2•2
oročiti -ím dov. ▶ vezati 2
orodjárna -e ž ▶ delavnica 1•11
orodjárski -a -o prid. ▶ delavnica 1•11
oródje -a s
 • 1. arheol. kamnito orodje □ knj.izroč. kameno orodje 2. šport. orodje za veslo □ vesno orodje 3. strojn. profilno rezilno orodje □ strojn. fazonsko rezilno orodje 4. med. secirno orodje □ secirni pribor 5. šport. telovadno orodje □ šport. gimnastično orodje 6. zarisovalno orodje □ zarisno orodje
 GLEJ ŠE pribor •1 | pribor •4 | pribor •5 | sredstvo
oródní -a -o prid. ▶ kovač pp | stroj •6
oródník -a m jezikosl. |šesti sklon v slovenščini| *končnica orodnika* □ jezikosl. *instrumental* □ jezikosl. *šesti sklon*
 GLEJ ŠE sklon •5
órogenéza -e ž geol. |gibanje zemeljske skorje, ki povzroča nastajanje gor, gorovij| *proučevati himalajsko orogenezo* □ geol. *gorotvorno gibanje* □ geol. *gorotvorstvo*
orokavíčen -a -o prid. ▶ obziren
orópati -am dov. ▶ izropati | prikrajšati
oroséti -ím dov. ▶ zarositi se
orosíti -ím dov. *kaj* |z rošenjem zmočiti, navlažiti| *Dež je orosil šipe* □ *porositi*
orosíti se -ím se dov. ▶ zarositi se

oróšati -am nedov. ▶ namakati 2 | rositi
orošèn -èna -o prid. ▶ rosen 2 | solzen
orožárna -e ž |skladišče orožja in vojaške opreme| *Orožarna je dobro založena* □ star. *orožarnica* □ zastar. *orožnica*
orožárnica -e ž ▶ orožarna
oroženéti -ím dov. ▶ poroženeti
orožíti -ím dov. ▶ oborožiti
orožíti se -ím se dov. ▶ oborožiti se
oróžje -a s
 • 1. biološko orožje □ bioorožje 2. jedrsko orožje □ atomsko orožje □ nuklearno orožje 3. voj. metalno orožje □ voj. lučalno orožje 4. voj. pehotno orožje □ zastar. infanterijsko orožje 5. voj. protioklepno orožje □ voj. protioklepno orožje 6. strelno orožje □ star. strelba
 GLEJ ŠE bojevati se 1• | razoroževanje | razoroževati | razoroževati se | razorožitev | razorožiti | razorožiti se | sredstvo | vdati se 1 | vpoklicati
oróžnica -e ž ▶ orožarna
oróžnik -a m |nekaj uniformirani pripadnik orožništva| *orožniki in financarji* □ *žandar* □ zastar. *žandarm* □ *zaptija* |v turškem okolju|
oróžniški -a -o prid. |ki je v zvezi z orožniki| *orožniška uniforma* □ *žandarski*
 GLEJ ŠE postaja •3
oróžništvo -a s |nekaj vojaško organizirani organ, ki skrbi za javno varnost navadno zunaj večjih mest| *orožništvo in policija* □ *žandarmerija*
 GLEJ ŠE postaja •3
ortodoksíja -e ž ▶ pravovernost
ortodóksni -a -o prid. ▶ cerkev 2•4 | pravoverni
ortodóksnost -i ž ▶ pravovernost
ortoepíja -e ž ▶ pravorečje
ortoépski -a -o prid. ▶ pravorečni
ortogonálen -lna -o prid. ▶ pravokoten 1, 2
ortogonálno prisl. ▶ pravokotno
ortografíja -e ž ▶ pravopis
ortográfski -a -o prid. ▶ pravopisni
ortokláz -a m min. |rudnina alumosilikat, ki vsebuje kalij| *trdota ortoklaza* □ min. *kalijev glinenec*
ortopedagógika -e ž ▶ pedagogika •1
ortopédični -a -o prid. ▶ ortopedski
ortopédski -a -o prid. |ki je v zvezi z ortopedijo| *ortopedsko zdravljenje* □ *ortopedični*
orumenèl -éla -o prid. ▶ porumenel
orumenéti -ím dov. ▶ porumeneti
orumenévati -am nedov. ▶ rumeneti 1
orúžen -a -o prid. ▶ orobkan
orúžiti -ím dov. ▶ oluščiti | orobkati
ós -í ž
 • 1. podolžna os □ knj.izroč. podolžnica 2. prečna os □ knj.izroč. počezna os □ knj.izroč. prečnica 3. zool. telesna os □ osno ogrodje
 GLEJ ŠE abscisa | cvetišče | jedro 2 | odsek 3•2 | ordinata | težiščnica
ósa -e ž |čebeli podobna žuželka s tankim rumenkastim telesom| *roj os* □ ekspr. *osica*
osáhèl -hla -o prid. ▶ suh¹ 1 | usahel
osahníti in *osáhniti* -em dov. ▶ usahniti
osáma -e ž ▶ osamitev | osamljenost 1
osamèl -éla -o prid. ▶ osamljen | zapuščen¹
osamélec -lca m geogr. |osamljena višja vzpetina na ravnini| *Šmarna gora je osamelec* □ geogr. *holm*
 GLEJ ŠE drevo •5

osaméli -a -o prid. |ki okoli sebe, v bližini nima drugih stvari svoje vrste| *Na koncu doline stoji osamela hiša* □ **samotni** □ ekspr. **osamljeni**² □ zastar. **samični** □ zastar. **samošni** □ knj.izroč. **solitarni**
GLEJ ŠE drevo ♦5

osamélost -i ž ▶ osamljenost 1

osaméti -ím dov. ▶ opusteti

osamíltni -a -o prid. ▶ izolirni | snov 2♦7

osamílo -a s ▶ izolacija 3 | izolator

osamítev -tve ž |dejanje, s katerim se napravi, da kdo ne biva, ni skupaj z drugimi| *osamítev bolnih otrok* □ **izolacija** □ **izoliranje** □ **osamljenje** □ knj.izroč. **osama** □ knj.izroč. **separacija**

GLEJ ŠE izolacija 1 | osamljenost 2

osámíti -im dov. ▶ izolirati 1, 2

osámíti se -im se dov. |pretrgati stike, povezavo z drugimi| *Po ženini smrti se je osamíl □ izolirati se*

osámljati -am nedov. *koga* |onemogočati komu stike, povezavo z drugimi| *Takratne razmere so osamljale ljudi* □ **izolirati** □ knj.izroč. **osamljevati**

osámljati se -am se nedov. |izgubljati stike, povezavo z ljudmi| *Po ženini smrti se osamlja □ izolirati se* □ knj.izroč. **osamljevati se**

osámljen -a -o povdk. |izraža, da je kdo brez družbe, povezave z drugimi| *Bila je osamljena in bolna; počutiti se osamljenega* □ ekspr. **osamel** □ ekspr. **presam** □ ekspr. **sam**¹ □ zastar. **samičen** □ zastar. **samošen** □ ekspr. **samoten** □ ekspr. **zapuščen**²

osámljenec -nca m ▶ osamljeni¹

osámljeni¹ -ega m |kdor je brez družbe, brez povezave z drugimi| *Osamljeni bolezen še težje prenašajo* □ ekspr. **osamljenec**

osámljeni² -a -o prid. ▶ osameli | posamezni

osámljenje -a s ▶ osamitev

osámljeno nač. prisl. |izraža, da kaj poteka v samoti, osamljenosti| *osamljeno živeti* □ **samotno**

osámljenost -i ž

1. |dejstvo, da je kdo brez družbe, povezave z drugimi|

Osamljenost ga muči □ knj.izroč. **osama** □ knj.izroč. **osamelost**

□ knj.izroč. **samotnost** □ ekspr. **zapušenost**

2. |stanje, ko so komu onemogočeni stiki, povezava z drugimi| *posledice kulturne osamljenosti* □ **izolacija** □ **izoliranost** □ **osamitev**

osamljeváti -újem nedov. ▶ osamljati

osamljeváti se -újem se nedov. ▶ osamljati se

osamosvájati -am nedov. *kaj* |delati kaj samostojno, neodvisno| *osamosvajati posamezne obrate v samostojne enote* □ redk. **izločati** □ redk. **osamosvojevati**

osamosvájati se -am se nedov. |postajati samostojen, neodvisen| *Kolonije so se druga za drugo osamosvajale* □ redk. **osamosvojevati se**

osamosvója -e ž ▶ emancipacija ♦ | osamosvojitve

osamosvojeváti -újem nedov. ▶ osamosvajati

osamosvojeváti se -újem se nedov. ▶ osamosvajati se

osamosvojítev -tve ž |dejanje, s katerim kaj postane samostojno, neodvisno| *osamosvojitve kolonij* □ zastar. **osamosvoja**

osamosvojíti se -ím se dov. |postati samostojen, neodvisen| *osamosvojiti se v nepristranskosti mišljenja* □ knj.izroč. **individualizirati se** □ pog. **postaviti se na lastne noge**

ósast -a -o prid. ▶ zadirčen | zbadljiv

osát¹ -a m

• bot. mehki osat □ nar. vodenika

osát² -áta -o prid. ▶ zadirčen | zbadljiv

osátost -i ž ▶ zadirčnost

oscánka -e ž ▶ deklita | poscanka

oscáti oščijem dov. ▶ pomočiti 2

oscáti se oščijem se dov. ▶ opraviiti ♦3

oscilácija -e ž ▶ nihanje

osciliráti -am nedov. ▶ nihati 1, 2

oséba -e ž |človeški posameznik ne glede na spol| *Pri mizi je prostora še za dve osebi* □ **človek** *Človek, ki mu je sedel nasproti, je bil nenavaden* □ ekspr., s prilastkom **duša** *Potožil je svojo nesrečo prvi duši, ki jo je srečal* □ šalj. **individuum** □ ekspr. **osebek** □ ekspr. **osebica** □ pog. **persona** □ nar. **peršona** □ ekspr. **subjekt**

• 1. **aretirana oseba** □ prijeta oseba 2. **karizmatična oseba** □ oseba s karizmo 3. **prav. pravna oseba** □ prav. **juridična oseba** 4. **usmrčena oseba** □ knj.izroč. **justificiranec** 5. **vplivna oseba** □ knj.izroč. **persona grata** □ nekjn. pog. **peršona** 6. **zgodovinska oseba** □ zastar. **povestna oseba**

GLEJ ŠE junak 2 | junakinja 2 | lik¹ • | osebek 1 | postava¹ 1 | zelo 1

osébek -bka m

1. |kdor čuti, misli, deluje| *Osebek se navadno nevarnosti ne dovolj zaveda* □ **subjekt** □ ekspr. **oseba**

2. **jezikosl.** |stavčni člen v imenovalniku, nadrejen povedku, ki v tvorniku izraža vršilca dejanja ali nosilca stanja, v trpniku pa cilj glagolskega dejanja| *osebek in povedek* □ **jezikosl.** **subjekt**

• 1. **jezikosl.** **besedno izraženi osebek** □ **jezikosl.** **osebkova beseda**

2. **jezikosl.** **smiselni osebek** □ **jezikosl.** **logični osebek** □ **jezikosl.** **logični subjekt**

GLEJ ŠE organizem ♦1 | oseba

osebénjek -jka m ▶ gostač

osebénjica -e ž ▶ gostačka

osebénjka -e ž ▶ gostačka

osebénjkar -ja m ▶ gostač

osebénjkarica -e ž ▶ gostačka

osebenjkováti -újem nedov. ▶ gostač ♦

osébica -e ž ▶ oseba | postava¹ 1

osebílo -a s ▶ končnica ♦5

osébje -a s |delavci, zaposleni v določeni delovni enoti, organizaciji| *osebje bolnišnice* □ pog. **personal**

• **strežno osebje** □ redk. **strežništvo**

GLEJ ŠE referent ♦2 | referentka •

osébkov -a -o prid. ▶ odvisnik ♦4 | osebek ♦1

osébná -e ž ▶ izkaznica ♦ | napaka 4♦

osébni -a -o prid.

1. |ki izhaja iz posameznika, ki je posamezniku lasten| *osebni slog pisanja* □ **individualni** □ **subjektivni**

2. |ki je v zvezi s posameznikom, posamezniki, ne z družbeno skupnostjo| *osebni interesi* □ **privatni** □ **zasebni**

GLEJ ŠE avtomobil ♦10 | blago¹ 1♦3 | dohodek ♦2 | dvigalo 2♦ | ime ♦7 | izkaznica ♦ | izpoved ♦2 | končnica ♦5 | napaka 4♦ | notranjost 3 | oblika ♦7 | ontogeneza | perilo ♦2 | pismo ♦3 | plača | plača ♦2 | podatek ♦2 | podatek ♦3 | poraba ♦1 | predmet¹ 1♦3 | računalnik ♦2 | stanje ♦5 | subjektivni | številka ♦7 | varstvo ♦ | vozilo pp 4 | zaimek ♦3 | zaimek ♦4 | žičnica pp

oséбно nač. prisl. |poudarja, da dejanje opravi osebek, ne kdo drugi| *osebno dostaviti pismo* □ knj.izroč. **svojeročno**

GLEJ ŠE individualno

osébnopovrátni -a -o prid. ▶ zaimek ♦4

osébnost -i ž |vse lastnosti, značilnosti, ki jih ima človek kot posameznik| *ohraniti svojo osebnost; oblikovati osebnost mladega človeka* □ **individualnost**

• 1. **psih.** **introvertirana osebnost** □ **psih.** **introvertna osebnost** 2. **izoblikovana osebnost** □ **izdelana osebnost** □ **publ.** **izgrajena osebnost** □ knj.izroč. **izklesana osebnost** □ **publ.** **zgrajena osebnost** 3. **zgodovinska osebnost** □ **historična osebnost**

GLEJ ŠE postava¹ 1

oséček -čka m ▶ oklešček

osèk -éka m ▶ ograd²

oséka -e ž |upadanje morske gladine (pri bibavici)| *plima in oseka* □ zastar. **odliv**

òsel ósla m |domača žival z dolgimi uhlji, ki se goji zlasti zaradi prenašanja tovorov in ježe| *naložiti oslu vreče* □ nar. **muš** □ ekspr. **osle** □ ekspr. **rigač** □ ekspr. **rigovec** □ ekspr. **sivček** □ knj.izroč. **sivi dolgouhec** □ ekspr. **sivko** □ ekspr. **uhač** □ ekspr. **uhatec** □ ekspr. **uhljač** □ **osliček** ↗
GLEJ ŠE **neumen**¹ ♦ | **neumnež**

òselnik -a m |posoda za shranjevanje osle pri košnji| *potegniti oslo iz oselnika* □ nar. **čepun** □ nar. **čepur** □ nar. **tobolec** □ nar. **vodir**

òsem¹ -- ž ▶ **osmica** 1, 2

òsem² ósmih glav. štev. |izraža število osem| *osem stražarjev* □ knj.izroč. **osmero**

GLEJ ŠE **danes** ♦ 1 | **osmica** 1

òsemdeset -ih štev. ▶ **spremeniti se** 2♦

osemenítev -tve ž biol., vet. |vnos semena v rodila| *osemenitev krave* □ biol., vet. **inseminacija**

osemeníti se -ím se dov. ▶ **seme** ♦ 4

oseménje -a s ▶ **oplodje**

osemenjevánje -a s biol., vet. |vnašanje semena v rodila| *osemenjevanje krav* □ biol., vet. **inseminacija** □ biol., vet. **semenitev**

osemenjeváti -újem nedov. *kaj* biol., vet. |vnašati seme v rodila| *osemenjevati krave* □ biol., vet. **semeniti**

òsemínštírideset -ih štev. ▶ **leto** ♦ 3

òsemka -e ž ▶ **osmica** 1

òsemkratni -a -o prid. |ki je osemkrat tolikšen| *osemkratna teža predmeta* □ **osmerni**

osemlétka -e ž ▶ **šola**¹ ♦ 10

osemlétkar -ja m ▶ **učenec** ♦ 3

òsemlétni -a -o prid. ▶ **šola**¹ ♦ 10 | **učenec** ♦ 3

òsemnajsti -a -o štev. ▶ **leto** ♦ 3

òsemrazédni -a -o prid. ▶ **šola**¹ ♦ 10

òsemrazédnica -e ž ▶ **šola**¹ ♦ 10

osèn -éna m fot. |svetlobna ali kemična okvara, napaka na foto-grafski emulziji| *preprečiti nastajanje osenov* □ fot. **mrena**¹

oséna -e ž ▶ **odtenek** 1

osénčen -a -o prid. |ki ima naneseno senčilo| *temno osenčene oči* □ knj.izroč. **obsenčen** □ knj.izroč. **otenjen**

osenčeváti -újem nedov. ▶ **zasenčevati** 1

osénčiti -im dov.

1. *kaj* |z uporabo različnih, navadno temnejših tonov iste barvne osnove doseči plastični videz predmeta| *osenčiti neosvetljene ploskve* □ knj.izroč. **oseniti** □ knj.izroč. **oteniti**

2. *kaj* |nanesti senčilo na veke| *osenčiti oči* □ knj.izroč. **obsenčiti** □ knj.izroč. **oteniti**

GLEJ ŠE **potemniti** | **zasenčiti** 1

oséniti -im dov. ▶ **osenčiti** 1

osenjáva -e ž ▶ **senčenje** 2

osépníčast -a -o prid. ▶ **kozav**

òsica -e ž ▶ **osa**

osigúрати -am dov. ▶ **omogočiti** 1 | **zavarovati** 2

osína -e ž agr. |kratek, oster podaljšek pleve pri klasu| *osina pri ječmenu* □ agr. **resina**

GLEJ ŠE **resa**¹ 2

osínjak -a m ▶ **gnezdo** ♦ 2

osinjèl -éla -o prid. ▶ **bled** | **pomodrel**

osinjéti -ím dov. ▶ **pomodreti**

osípanje -a s |obdajanje rastline z zemljo| *osipanje krompirja* □ **ogrebanje** □ **osipavanje**

osípati -am nedov. *kaj* |obdajati rastline z zemljo| *osipati krompir* □ **ogrebat** □ **osipavati** □ knj.izroč. **obsipati** □ nar. **ogrinjati**

GLEJ ŠE **otresati** 1

osípati se -am se nedov. |v večjih količinah odpadati| *Suho listje se že osipa* □ **osipavati se** □ star. **obletavati se** □ *Cveti se obletavajo*

GLEJ ŠE **minevati** 1, 2 | **pojemati**

osipávanje -a s ▶ **osipanje**

osipávati -am nedov. ▶ **osipati**

osipávati se -am se nedov. ▶ **osipati se**

osír -ja m ▶ **gnezdo** ♦ 2

osírati -am nedov. ▶ **sramotiti** 1

osiromášeni -a -o prid. ▶ **obubožani**

osiromášenje -a s ▶ **obubožanje**

osiromašéti -ím dov. ▶ **obubožati** 1

osiromašéváti -újem nedov. ▶ **siromašiti**

osiromašíti -im dov. ▶ **obubožati** 2

osirotèl -éla -o prid. ▶ **zapuščen**¹

osirotéti -ím dov. ▶ **obubožati** 1

osirotíti -ím dov. ▶ **obubožati** 2

osíščé¹ -a s ▶ **gnezdo** ♦ 2

osíščé² -a s fiz. |točka, okoli katere se telo vrti| *osíščé togega telesa* □ teh. **vrtišče** **vrtišče** **vzvoda**

GLEJ ŠE **jedro** 2

osív -a -o prid. ▶ **osivel**

osivél -a -o prid. |ki je postal siv| *osivela brada* □ **posivel**

□ knj.izroč. **osív** □ ekspr. **posrebren**

osivélost -i ž ▶ **postaranost**

osivéti -ím dov.

1. |postati siv| *Brada mu je zgodaj osivela* □ **posiveti** □ **zasiveti**

□ ekspr. **posrebriti se**

2. |izraža, da se naravna barva las pri kom spremeni v odtenek sive, navadno kot posledica staranja| *Zgodaj je osivel* □ pog. **dobiti sive lase** □ knj.izroč. **posiveti**

□ knj.izroč. **posiveti**

GLEJ ŠE **postarati se**

òsji -a -e prid. ▶ **gnezdo** ♦ 2

oskálek -lka m ▶ **drobec**

oskáliti se -im se dov. ▶ **zadreti si** ♦

oskóbljati -am dov. ▶ **poskobljati**

oskóbljiti -im dov. ▶ **poskobljati**

oskóden -dna -o prid. ▶ **pomanjkljiv**

oskórjiti -im dov. ▶ **gratinirati**

oskórjiti se -im se dov. ▶ **zaskorjiti se**

oskóruš -a m ▶ **skorš**

oskrba -e ž

1. |kar obsega vse potrebno za vsakdanje življenje| *Otroci potrebujejo dobro oskrbo* □ **preskrba**

2. |omogočanje, da kdo dobi, kar potrebuje| *oskrba prebivalstva z zelenjavo* □ **oskrbovanje** □ **preskrba** □ **preskrbovanje**

GLEJ ŠE **nega** 2 | **vod** ♦ 5

oskrbėti -ím dov.

1. *koga s čim* |narediti, da kdo dobi, kar potrebuje| *oskrbeti vojake s hrano* □ **preskrbeti** □ **založiti** □ star. **omisлити** **omisлити** *koga z vsem potrebnim* □ star. **prevideti** □ publ. **zagotoviti** *komu kaj zagotoviti ponesrečencem pomoč* □ pog. **zasigurati** *komu kaj zasigurati komu dovolj hrane*

2. *koga* |opraviti dela za zadovoljitev zlasti telesnih potreb koga| *oskrbeti ranjence* □ **poskrbeti za koga** □ **opraviti** |v zvezi z živino| *opraviti krave*

oskrbėti se -ím se dov. *s čim* |izraža, da kaj, kar je potrebno, pride do koga, česa| *oskrbeti se z gorivom* □ **preskrbeti se** □ **založiti se** □ star. **prevideti se**

oskrbljèn -èna -o prid. |ki ima na razpolago, kar potrebuje|

dobro oskrbljeno tržišče □ preskrbljen

oskrbljenost -i ž |dejstvo, da ima kaj na razpolago, kar potrebuje| *prizadevati si za oskrbljenost tržišča* □ preskrbljenost

oskrbnica -e ž |ženska, ki oskrbuje, upravlja zlasti planinsko kočjo| *oskrbnica planinske kočje* □ skrbnica

oskrbnik -a m |kdor upravlja veliko posestvo| *oskrbnik posestva*
□ zastar. šafar

• grajski oskrbnik □ zgod. gradiščan □ star. gradnik² □ zgod. kastelan
GLEJ ŠE skrbnik • 1 | upravnik

oskrbnina -e ž |znesek, ki se plača za oskrbo v domu, zavodu|
plačati oskrbnino □ oskrbovalnina □ knj.izroč. preskrbovalnina

oskrbníštvo -a s ► uprava 2 | upraviteljstvo

oskrbovavec -lca m

1. |kdor s svojim delom omogoča, da kdo dobiva, kar potrebuje|
Ti ribiči so glavni oskrbovalci trga z ribami □ preskrbovavec

2. |kdor opravlja dela zlasti za zadovoljevanje telesnih potreb koga| *oskrbovavec živine* □ knj.izroč. skrbnik

oskrbovališče -a s |kraj, kjer se s čim oskrbuje| *oskrbovališče z živili* □ preskrbovališče

oskrboválnka -e ž |ženska, ki s svojim delom omogoča, da kdo dobi, kar potrebuje| *oskrbovalke trga z zelenjavo* □ preskrbovalka

oskrboválnni -a -o prid. |ki je v zvezi z oskrbo, oskrbovanjem|
oskrbovalno skladišče □ preskrbovalni

oskrbovalnina -e ž ► oskrbnina

oskrbováni -a -o prid. ► stanovanje • 5

oskrbovánje -a s ► nega 2 | oskrba 2

oskrbováti -újem nedov. *koga s čim* |delati, da kdo dobiva, kar potrebuje| *oskrbovati prebivalce z zelenjavo* □ preskrbovati □ publ. zagotavljati komu kaj zagotavljati komu hrano

GLEJ ŠE negovati 1 | skrbeti 2, 3 | upravljati

oskrómen -mna -o prid. ► majhen 4 | skromen 1, 2

oskrúmba -e ž ► oskrunitev

oskrunítev -tve ž |dejanje, s katerim se izrazi nespoštovanje do stvari, ki se jim navadno izkazuje spoštovanje| *oskrunitev pokopališča* □ oskrunjenje □ knj.izroč. oskrumba

GLEJ ŠE skrunitev

oskrúniti -im dov. *kaj* |storiti dejanje, s katerim se izrazi nespoštovanje do stvari, ki se jim navadno izkazuje spoštovanje|

oskruniti trupla padlih □ ekspr. onečastiti

GLEJ ŠE omadeževati | onečastiti

oskrúnjati -am nedov. ► skruniti

oskrúnjenje -a s ► oskrunitev

oskrunjeválec -lca m ► skrunilec

oskrunjeváti -újem nedov. ► skruniti

oskúben -a -o prid. |ki je brez perja| *oskubena kokoš* □ nar. opipan □ ekspr. opuljen

oskúbsti oskúbem dov. *kaj* |odstraniti perje| *oskubsti gos*
□ star. okuzmati □ nar. opipati □ nar. opukati □ ekspr. opuliti

GLEJ ŠE obrati 2

oskúten -tna -o prid. ► neprijazen | zoprn 2

oslabèl -éla -o prid. |ki ni več v polni meri sposoben opravljati fizičnega dela ali prenašati telesne napore| *oslabel človek*

□ izčrpan □ izhiran □ obnemogel □ onemogel □ opešan □ shiran

□ slaboten¹ □ nizk. crkel □ neknj. pog. izguran □ ekspr. izmozgan

□ knj.izroč. iznemogel □ ekspr. izpit² □ med. kahektičen □ star. nadložan

□ ekspr. trhel □ knj.izroč. zahiran □ neknj. pog. zmahan □ strpinčen |oslabel zaradi trpinčenja| □ ekspr. strpljen |oslabel zaradi napornega dela|

◆ biti oslabel □ ekspr. biti bolj mrtev kot živ □ ekspr. biti na koncu z močmi
GLEJ ŠE slaboten²

oslabélost -i ž |stanje človeka, ki ni več v polni meri sposoben opravljati fizičnega dela ali prenašati telesne napore| *Bolnik zaradi oslabelosti ni mogel sam hoditi* □ betežnost □ izčrpanost □ izhiranost □ obnemoglost □ onemoglost □ opešanost □ ekspr. brezmočnost □ ekspr. izmozganost □ knj.izroč. iznemoglost □ med. kaheksija □ star. nadložnost □ knj.izroč. slabost

◆ starostna oslabelost □ senilnost

oslabéti -ím dov.

1. |pritti v stanje, ko kdo ni več v polni meri sposoben opravljati fizično delo ali prenašati telesne napore| *Bolnik je v nekaj dneh oslabel* □ izgubiti moč □ izhirati □ obnemochi □ omagati □ onemochi □ opešati □ shirati □ ekspr. izčrpati se □ ekspr. izgoreti izgoreti od napora □ knj.izroč. iznemochi □ knj.izroč. ošibeti □ pog. priti ob moč □ ekspr. usahniti □ knj.izroč. zahirati □ knj.izroč. zmedleti

2. |izgubiti popolnost, intenzivnost svojih značilnosti|

Telesne moči so ji oslabele; Njena ljubezen je oslabela □ opešati □ knj.izroč. oslabiti se □ ekspr. utruditi se *Njena ljubezen se je utrudila*

3. |prenehati (zadovoljivo) opravljati svojo funkcijo| *Srce mu je oslabelelo* □ obnemochi □ odpovedati □ omagati □ onemochi □ opešati □ knj.izroč. odreči □ star. omlahniti □ knj.izroč. ošibeti □ strpinčiti se |zaradi trpinčenja oslabeti|

oslabévati -am nedov. ► slabeti

oslabíti -ím dov.

1. *koga* |povzročiti, da kdo ni več sposoben v polni meri opravljati fizičnega dela ali prenašati telesnih naporov| *Bolezen ga je oslabila* □ izčrpati □ star. izčimžati □ ekspr. izmolsti □ ekspr. izmozgati □ ekspr. izpiti □ ekspr. izsesati □ ekspr. izsrkati □ ekspr. izžeti □ knj.izroč. ošibiti □ ekspr. ožeti □ zastar. pošibiti □ ekspr. skrhati □ pog. vzeti moč komu □ pog. zdelati □ ekspr. zgristi □ vulg. zjebati □ strpinčiti |s trpinčenjem oslabiti|

2. *kaj* |povzročiti, da kaj izgubi popolnost svojih značilnosti| *S tem ugovorom je oslabil njihove dokaze* □ ekspr. nakrhati

□ ekspr. okrhati □ knj.izroč. ošibiti □ ekspr. skrhati

oslabíti se -ím se dov. ► oslabeti 2

osláden -dna -o prid.

1. ekspr. |ki je zelo, neprijetno sladek| *osladna pijača*
□ ekspr. omleden

2. ekspr. |ki je površinsko čustven in vsebinsko prazen| *osladen film* □ ekspr. omleden □ ekspr. pocukran □ ekspr. posladkan

GLEJ ŠE brezokusen | izumetničen | sladkoben

osladíti -ím dov.

1. *kaj* |narediti sladko| *osladiti kavo* □ nasladkati □ osladkati □ posladiti □ star. posladkoriti □ star. usladiti

2. *kaj* ekspr. |narediti kaj bolj prijetno, bolj srečno| *To srečanje mu je osladilo dan* □ star. usladiti □ ekspr. zasladiti

osladkán -a -o prid. ► sladek 2

osladkáti -ám dov. ► osladiti 1

oslájati -am nedov. ► lepšati 2

oslajèn -èna -o prid. ► sladek 2

oslánjati -am nedov. ► naslanjati

oslánjati se -am se nedov. ► naslanjati se

oslaríja¹ -e ž ► dejanje 1 pp 3 | neumnost¹ 2

oslaríja² medm. ► neumnost²

oslavíti -ím dov. ► proslaviti 2

oslávljati -am nedov. ► ogovarjati 2

oslè -éta s ► osel

oslèc -éca m ► poklopec • 2 | zavihek

osledíti -ím dov. ► izslediti 1

oslepáriti -im dov. ► ogoljufati

oslepárjenec -nca m ► ogoljufanec

oslepélost -i ž ▶ slepota
oslepéti -ím dov. |postati slep| *Na starost je oslepel* □ izgubiti vid
 GLEJ ŠE zamegliti se 2
oslepíti -ím dov. ▶ zaslepiti 1, 2
oslepljati -am nedov. ▶ slepiti 1
oslepljen -êna -o povdk. |izraža, da kdo (skoraj) ne vidi| *Bil je oslepljen zaradi močne svetlobe* □ zaslepljen □ ekspr. **slep²**
oslepljeváti -újem nedov. ▶ slepiti 1
oslepováti -újem nedov. ▶ slepiti 1
ôslica¹ -e ž ▶ kamen¹ •13
ôslica² -e ž ▶ kopa 1 | kopica | skladovnica
oslič -iča m ▶ osliček | riba 1 pp 3
osliček -čka m |majhen osel| *Osliček riga* □ star. **oslič**
oslíniti -ím dov. *kaj* |zmočiti s slino| *oslíniti znamko* □ **posliniti**
 □ **zasliniti** *zasliniti slinček*
 GLEJ ŠE udariti 1
oslómba -e ž ▶ podpora 1 | zaščita 3
oslón -óna m ▶ naslonitev 2 | naslonjalo | podpora 1
oslóna -e ž ▶ naslonjalo | podpora 1
osloníti oslónim dov. ▶ nasloniti
osloníti se oslónim se dov. ▶ nasloniti se | opreti se
ôslov -a -o prid. ▶ prepirati se •
oslovína -e ž ▶ usnje pp
oslóvski -a -o prid. ▶ izrek 3•2 | pergament
oslóvstvo -a s ▶ dejanje 1 pp 3 | neumnost¹ 2
osluškovální -a -o prid. ▶ avskultacijski | preiskava 2•
osluškovánje -a s ▶ avskultacija
osluškováti -újem nedov. ▶ avskultirati | poslušati 2
oslutíti in oslúti -ím dov. ▶ zaslutiti
osmák -a m ▶ koruza pp | osmerak
osmehljáti se -ám se dov. ▶ nasmehniti se
osméhniti se -em se dov. ▶ nasmehniti se
osmélti -ím dov. ▶ opogumiti
osmélti se -ím se dov. ▶ opogumiti se | upati si
osmerák -a m lov. |jelen ali srnjak, ki ima na vsakem rogu po štiri odrastke| *ustreliti osmeraka* □ star. **osmak**
osmérec -rca m ▶ oktaeder
osmérka -e ž ▶ format •3 | oktav
osmétní -a -o štev. ▶ osemkratni
osméro -ih štev. ▶ osem²
osméšiti -ím dov. *koga* |s kazanjem napak, nepravilnega ravnanja narediti, da je kdo smešen, ponižan| *Osméšil ga je pred kolektivom* □ ekspr. **blamirati**
osméšiti se -ím se dov. |zaradi napačnega ravnanja, govorjenja postati smešen, ponižan| *osméšiti se na izpitu* □ ekspr. **blamirati se**
osmetèn -êna -o prid. ▶ nasmeten
osmetíti -ím dov. ▶ nasmetiti
ôsmi -a -o štev. ▶ osmina 1, 2
osmíca -e ž
 1. |številka, ki označuje osmo število v rastoči vrsti naravnih števil| *napisati osmico* □ **številka osem** □ prakt. sp. **osem¹**
 □ pog. **osemka**
 2. |igralna karta z osmimi znaki| *srčna osmica* □ igr. **osem¹**
 3. šport. |element umetnostnega drsanja, pri katerem opravi drsalc na eni nogi dva dotikajoča se kroga| *voziti osmico*
 □ šport., žarg. **paragraf**
 GLEJ ŠE vinotoč •
osmína -e ž
 1. |del na osem enakih delov razdeljene celote| *Dobil je osmino vsega* □ **osmi del celote** □ ekspr. **osminka**

2. nardp. |pogostitev osmi dan po pogrebu| *Včeraj smo imeli osmino za njim* □ nar. **osmi dan**
osmínka -e ž ▶ osmina 1
osmislítev -tve ž |dejstvo, da kaj dobi smisel, končni cilj| *osmislítev človekovega bivanja* □ knj.izroč. **osmisljenje** □ knj.izroč. **osmišljenje**
osmisljenje -a s ▶ osmislitev
osmislováti -újem nedov. ▶ osmišljati
osmišljati -am nedov. *kaj* |dajati smisel, končni cilj čemu| *osmišljati svoja prizadevanja* □ redk. **osmislovati**
osmišljenje -a s ▶ osmislitev
osmódek -dka m ▶ neumnež
osmodíti -ím dov. *kaj* |nekoliko ožgati| *osmoditi poleno*
 □ **nasmoditi** □ **posmoditi** □ **pricvrkniti** *Plamen mu je pricvrknil lase*
 GLEJ ŠE ogoliti • |ogoljufati | opeči 2 | ožgati 2
osmodíti se -ím se dov. ▶ ogoreti | ožgati se
osmodíti si -ím si dov. ▶ ožgati si
osmojèn -êna -o prid. ▶ ogorel | ožgan 1, 2
osmolíti -ím dov. *kaj* |prepojiti, premazati s smolo| *osmoliti lesene površine* □ **presmoliti** □ **zasmoliti**
 GLEJ ŠE udariti 1
osmolíti se -ím se dov. ▶ prevarati se
osmoljèn -êna -o prid. |ki je prepojen, premazan s smolo| *osmoljene deske* □ **presmoljen** □ **zasmoljen**
osmoljê nec -nca m ▶ smolar¹
osmótični -a -o prid. ▶ osmotski | tlak¹ •3
osmótski -a -o prid. fiz., kem. |ki je v zvezi z osmozo| *osmotski pojavi* □ fiz., kem. **osmótični** □ fiz., kem. **osmozni**
 GLEJ ŠE tlak¹ •3
osmózní -a -o prid. ▶ osmotski | tlak¹ •3
osmradíti -ím dov. ▶ zasmraditi
osmírkati se -am se dov. ▶ usekniti se
osmírnica -e ž |obvestilo o smrti koga, navadno tiskano| *Vsak dan pregleda vse osmrtnice* □ pog. **parta** □ pog. **parte¹** □ pog. **parte²**
osmúkati -am dov. *kaj* |s smukanjem, trganjem odstraniti| *osmúkati ribez* □ **osmukniti** □ **posmukati** □ knj.izroč. **osmuliti**
osmúkati se -am se dov. ▶ podrgniti se
osmukávati -am nedov. *kaj* |s smukanjem, trganjem odstranjevati| *Koze osmukavajo poganjke* □ **smukati** □ knj.izroč. **muliti**
osmúknniti -em dov. ▶ oplaziti 1 | osmukati | švrkniti
osmúknniti se -em se dov. ▶ podrgniti se
osmúlti -ím dov. ▶ osmukati
osnážen -a -o prid. ▶ očiščen
osnážiti -ím dov. ▶ obriti | očistiti 1 | otrebiti
ósni -a -o prid. |ki je v zvezi z osjo| *osna smer* □ teh. **aksialni**
 GLEJ ŠE ležaj •1 | odsek 3 pp | odsek 3•2 | ogrodje 1•1 | os •3 | sila¹ •5 | sistem •13 | smer •2
osník -a m |klin, ki preprečuje, da kolo ne pade, zdrsne z osi| *vtakniti osnik v os* □ nar. **lunek**
 GLEJ ŠE sveder pp
osnôva -e ž
 1. |kar bistveno določa, opredeljuje lastnosti, značilnosti česa| *zamisliti si osnovo za izpolnjevanje načrta* □ **podlaga** □ **temelj**
 □ filoz. **hipostaza** *hipostaza pojma* □ ekspr. **koren** *spoznati koren problema* □ knj.izroč. **korenika** *Njegova zavest se je izoblikovala iz istih korenin* □ ekspr. **korenina** *družbene korenine eksistence*
 □ knj.izroč. **oporišče** *osvetliti oporišča za vzgojo otrok* □ ekspr. **oporna točka** □ publ. **platforma** *Delo so zasnovali na skupni programski platformi* □ zastar. **podloga** *Opisani dogodek ima resnično podlogo* □ knj.izroč. **podstat** *raziskati podstat in genezo umetnine*
 □ knj.izroč. **podstava** *idejne podstave gibanja* □ knj.izroč. **praelica**

□ knj.izroč. **substrat** *Materija je substrat forme* □ knj.izroč. **tloris** *idejni tloris romana*

2. |kar je nujno potrebno za obstoj, razvoj česa| *ustvariti materialno osnovo za razvoj gospodarstva* □ baza¹ □ izhodišče² □ podlaga □ temelj *postaviti temelje za razvoj* □ publ. iztočnica *iztočnica za debato* □ knj.izroč. **osnovnica** □ publ. **podstavba**

3. |bistvena sestavina| *Za osnovo tkanine so izbrali bombaž* □ baza¹ □ podlaga

4. jezikosl. |s pripono razširjeni koren besede| *Naglas je na osnovi* □ jezikosl. **deblo**

♦ **1.** jezikosl. **ajevska osnova** □ jezikosl. a-osnova **2.** jezikosl. **nadomestna osnova** □ jezikosl. supletivna osnova

5. tekst. |sistem vzporednih niti, ki so na statvah vzdolžno napete| *nategniti osnovo* □ tekst. **osnutek** □ tekst. **snutek**

• **1.** biol. **dedna osnova** □ biol. hereditarna osnova **2.** mat. **osnova** **logaritma** □ mat. baza **logaritma** □ mat. **logaritemska baza** □ mat. **logaritemska osnova** **3.** mat. **korenska osnova** □ mat. **radikand**

GLEJ ŠE gen | osnutek 1 | podlaga 1, 3 | temelj | temeljiti 2

osnovánje -a s ► ustanovitev

osnovátelj -a m ► prireditelj 2 | utemeljitelj

osnováti osnújem dov. ► organizirati | prirediti¹ 2 | ustanoviti | ustvariti 1 | zamisliti si

osnôve -ôv ž mn. mn. v sín. nizu |bistveni, najpomembnejši pojmi in načela kakega znanstvenega ali idejnega sistema| *osnove matematike* □ temelji

osnôvni -a -o prid.

1. |ki vsebuje bistvene, najnujnejše elemente česa| *osnovni pojmi iz matematike* □ elementarni □ temeljni □ pog. **glavni**² □ knj.izroč. **podstatni** □ knj.izroč. **primitivni**

2. |ki predstavlja, določa osnovo česa| *opravljati osnovne raziskave* □ **fundamentni** □ **temeljni** □ knj.izroč. **bazični**¹ □ knj.izroč. **fundamentalni** □ publ. **kapitalni** *kapitalno vprašanje* □ knj.izroč. **primarni**

GLEJ ŠE delec ♦3 | hipoteza ♦ | množica ♦2 | naboj ♦ | nanos ♦ | potreba¹ 1♦ | presnova ♦ | razred 1♦4 | stranica ♦2 | substanca ♦ | šola¹ pp 1 | šola¹ ♦1 | šola¹ ♦10 | šolar | šolarica | šolstvo pp | učenec ♦3

osnôvnica -e ž ► osnova 2 | stranica ♦2

osnôvnik -a m jezikosl. |oblika, ki izraža izhodiščni pomen pridevnika ali prislova| *pridevnik v osnovniku* □ jezikosl. **pozitiv**

osnovnošólec -lca m ► šolar

osnovnošólka -e ž ► šolarica

osnovnošólski -a -o prid. |ki je v zvezi z osnovno šolo| *osnovnošolski učitelj* □ zastar. **ljudskošolski**

GLEJ ŠE šolar | šolarica

osnútek -tka m

1. |sestavek, navadno pisni, ki še ni dokončno izoblikovan| *sestaviti osnutek* □ **dispozicija** □ **koncept** □ **načrt** *načrt zakona* □ **shema** *shema poteka proslave* □ **skica** *skica za predavanje* □ zastar. **črtež** *Pisatelj je prvotni črtež za roman spremenil* □ knj.izroč. **konspekt** *konspekt učbenika* □ zastar. **očrtek** *pisateljevi očrtki za roman* □ zastar. **osnova** *osnova romana* □ knj.izroč. **projekt** *razpravljati o projektu resolucije* □ knj.izroč. **zaris**

2. |risba, skica, ki približno podaja videz kakega objekta, predmeta| *izdelati osnutek za kostume in dekoracijo* □ knj.izroč. **zasnutek**

GLEJ ŠE osnova 5 | zasnovati

osnúti osnújem dov. ► ustanoviti | zasnovati

osobít -a -o prid. ► poseben

osobító¹ prisl. ► posebno¹ | zlasti¹

osobító² člen. ► zlasti²

osója -e ž |kraj, prostor, obrnjen, usmerjen od sonca| *Na osoji je ležal sneg* □ nar. **nicina**

osokóliti -im dov. ► opogumiti

osokóliti se -im se dov. ► opogumiti se

osolíti -ím dov. ► nasoliti | posoliti

osoljèn -èna -o prid. ► slan

osolzèn -èna -o prid. |ki je moker od solz| *osolzen robec* □ knj.izroč. **zasolzen**

osolzíti -ím dov. *kaj* |zmočiti s solzami| *osolziti blazino* □ knj.izroč. **zasolziti**

osolzíti se -ím se dov. ► zasolziti se

osónčen -a -o prid. ► sončen | zagorel

osónčenje -a s ► osončenost

osónčenost -i ž |obsijanost zemeljske površine s sončnimi žarkii| *Zaradi ugodne osončenosti je kraj primeren za turizem* □ osončenje □ meteor. **insolacija**

osónčje -a s astron. |Sonce in nebesna telesa, ki krožijo okoli njega| *raziskovati nastanek osončja* □ astron. **sončni sistem**

osorêj prisl. ► ob tem času

osóren -rna -o prid. |ki kaže do ljudi neprijazen, odklonilen odnos, zlasti v govorjenju| *osoren človek* □ ekspr. **popadljiv** □ ekspr. **ugrizljiv**

GLEJ ŠE neprijeten

osórnost -i ž |dejstvo, da kdo kaže do ljudi neprijazen, odklonilen odnos, zlasti v govorjenju| *Njegova osornost jo je preplašila* □ ekspr. **popadljivost**

osovražèn -a -o povdk. |izraža, da kdo pri drugih vzbuja veliko nenaklonjenost, odpor, navadno združen z željo škodovati mu| *Pri vseh je bil osovražen* □ knj.izroč. **obsovražen** □ star. **omražen** □ star. **omrzen** □ knj.izroč. **zasovražen**

osovražíti in osovražíti -im dov. ► zasovražiti

ospéli -a -o prid. ► osuli

osporávati -am nedov. ► zanikati 2

osprédje -a s ► ozadje 1 | pomemben ♦ | poudariti | poudarjati

osramočévati -újem nedov. ► sramotiti 1

osramotíti -ím dov.

1. *koga* |s kazanjem napak, nepravilnega ravnanja vzeti komu ugled| *Že večkrat ga je osramotil* □ ekspr. **blamirati** □ ekspr. **oblatiti** □ ekspr. **obliti** *koga s sramoto* □ slabš. **odrekatí**² □ ekspr. **ogrditi** □ knj.izroč. **onečediti** □ ekspr. **opljuvati** □ slabš. **osrati** □ slabš. **osvinjati** □ knj.izroč. **pogrditi** □ ekspr. **popljuvati** □ ekspr. **postaviti na pranger** □ slabš. **posvinjati** □ ekspr. **umazati** □ ekspr. **zamazati**

2. *koga* |spraviti v zelo neprijeten položaj| *S svojim dejanjem je osramotil očeta* □ ekspr. **blamirati** □ knj.izroč. **pogrditi**

osramotíti se -ím se dov. |zaradi nepravilnega, negativnega ravnanja izgubiti ugled| *Tako se je osramotil, da ga nihče več ne jemlje resno* □ ekspr. **blamirati se** □ ekspr. **doživeti sramoto** □ ekspr. **umazati se** □ ekspr. **zamazati se** □ vulg. **zasrati se**

osrán -a -o prid. ► ponesnažen

osrané¹ -éta m ► bojazljiv povdk. | strahopetec | strahopeten povdk.

osrané² -éta s ► bojazljiv povdk.

osránec -nca m ► bojazljiv povdk. | posranec | strahopetec | strahopeten povdk.

osráti osérjem dov. ► osramotiti 1 | ponesnažiti

osrčévati -újem nedov. ► opogumljati

osrčévati se -újem se nedov. ► opogumljati se

osrčíti -im dov. ► opogumiti

osrčíti se -im se dov. ► opogumiti se

osrčje -a s |predel prsnega koša pred srcem| *čutiti bolečine v osrčju* □ ekspr. **srce**¹

GLEJ ŠE bistvo 1 | jedro 2 | notranjost 2 | srce¹ 1 | srčika 2 | središče 3

osrečeválen -lna -o prid. ▶ osrečujoč

osrečeváti -újem nedov. *koga* |delati, povzročati, da je kdo srečen| *Vse to človeka osrečuje* □ pog. *delati koga srečnega* □ knj.izroč. *radostiti* □ knj.izroč. *radovati*

GLEJ ŠE razveseljevati

osrečiti -im dov. *koga* |narediti, povzročiti, da postane kdo srečen| *Njena ljubezen ga je osrečila* □ pog. *narediti koga srečnega* □ ekspr. *prinesti komu srečo* □ knj.izroč. *vzradostiti* □ knj.izroč. *vzradovati*

GLEJ ŠE razveseliti

osrečujóč -a -e prid. |ki dela, povzroča, da je kdo srečen| *osrečujoč nasmeh* □ *osrečevalen*

osrédek -dka m ▶ jedro 2 | otok¹ | središče 4

osréden -a -o povdk. ▶ osredotočen 2

osredíniti -im dov. ▶ osredotočiti 2

osredíniti se -im se dov. ▶ osredotočiti se

osredínjen -a -o povdk. ▶ osredotočen 2

osréditi -im dov. ▶ osredotočiti 1

osréditi se -im se dov. ▶ zbrati se 2

osrédje -a s ▶ jedro 2 | okolje | središče 2

osrédni -a -o prid. ▶ osrednji 3

osrédnji -a -e prid.

1. |ki je, se nahaja v sredi, v središču| *osrednji del mesta* □ *srednji*
2. |ki deluje, vodi iz središča| *osrednji organ* □ *centralni*
3. |ki zelo izstopa po pomembnosti, nujnosti| *Ta motiv ima osrednji pomen v romanu* □ *centralni* □ knj.izroč. *osredni* □ knj.izroč. *središčni*

GLEJ ŠE junak 2 | katalog • | središčni

osrédnjost -i ž |dejstvo, da kaj zelo izstopa po pomembnosti, nujnosti| *Zaradi osrednjosti njegove vloge so vse osebe ostale v ozadju* □ knj.izroč. *osrednost* □ knj.izroč. *središčnost*

osrédnost -i ž ▶ osrednjost

osredotóčanje -a s |večanje količine, množine česa na določenem mestu, območju| *osredotóchanje industrije na severu države* □ *koncentriranje*

GLEJ ŠE omejevanje 2

osredotóčati -am nedov.

1. *kaj* |večati količino, množino česa na določenem mestu, območju| *Težko industrijo osredotóčajo na jugu države* □ *koncentrirati* □ star. *osredotóčevati* □ knj.izroč. *sredotóčiti*

2. *kaj* |združevati na enem mestu, usmerjati v središče| *Vso oblast hoče osredotóčati v svojih rokah* □ *centralizirati* □ *koncentrirati* □ star. *osredotóčevati* □ knj.izroč. *sredotóčiti*

osredotóčati se -am se nedov. *na kaj* |usmerjati prizadevanje, aktivnost| *Pri svojem delu se osredotóča zlasti na reševanje gospodarskih problemov* □ *koncentrirati se* □ publ. *fokusirati se*

□ star. *osredotóčevati se*

GLEJ ŠE zbirati se 4

osredotóčen -a -o povdk.

1. |izraža, da je kaj združeno na enem mestu, usmerjeno v središče| *Industrija je osredotóčena na jugu države* □ *centraliziran* □ *koncentriran* □ *skoncentriran*

2. *na kaj* |izraža, da je kdo v svoji dejavnosti usmerjen v to, kar nakazuje določilo| *Popolnoma je osredotóčen na nalogo* □ knj.izroč. *osreden* □ knj.izroč. *osredinjen*

osredotóčenje -a s |povečanje količine, množine česa na določenem mestu, območju| *osredotóčenje industrije v večjih središčih* □ *koncentracija* □ *osredotóčitev*

GLEJ ŠE centralizacija

osredotóčenost -i ž |dejstvo, da je kaj združeno na enem mestu, usmerjeno v središče| *osredotóčenost industrije v večjih središčih* □ *koncentriranost* □ *skoncentriranost*

osredotóčeváti -újem nedov. ▶ osredotóčati 1, 2

osredotóčeváti se -újem se nedov. ▶ osredotóčati se

osredotóčítev -tve ž ▶ osredotóčenje

osredotóčiti -im dov.

1. *kaj* |povečati količino, množino česa na določenem mestu, območju| *Industrijo so osredotóčili v večjih krajih* □ *centralizirati* □ *koncentrirati* □ *skoncentrirati* □ knj.izroč. *osrediti* □ knj.izroč. *usrediti*

2. *kaj* |združiti na enem mestu, usmeriti v središče| *Mednarodne rezerve naj bi osredotóčili pri mednarodnem skladu* □ *centralizirati* □ *koncentrirati* □ *skoncentrirati* □ knj.izroč. *osrediniti* □ knj.izroč. *sosrediti* □ knj.izroč. *usrediniti*

osredotóčiti se -im se dov. *na kaj* |usmeriti prizadevanje, aktivnost| *Popolnoma se je osredotóčil na nalogo* □ *koncentrirati se* □ *skoncentrirati se* □ publ. *fokusirati se* □ publ. *osrediniti se* □ knj.izroč. *usrediniti se* □ knj.izroč. *zjedriti se* *Vse življenje se je zjedrilo okoli domačije*

GLEJ ŠE zbrati se 2

osrénica -e ž ▶ sren

óst -í ž ▶ bodica 2 | konica 1

ostájati -am nedov. |(večkrat) biti še neoprabljen, nerazdeljen; (večkrat) biti še neopravljen, nenarejen| *Hrana vsak dan ostaja v precejšnji količini; Ob delu ostaja še dovolj časa za šport* □ *preostajati*

GLEJ ŠE vztrajati | zaostajati 1, 3

ostáli¹ -ih m mn. ▶ drugi²

ostáli² -a -o prid. ▶ drugi³ | preostali

ostalina -e ž |kar se ohrani iz preteklosti| *ostaline ljudske kulture* □ star. *prežitek* □ knj.izroč. *rudiment*

GLEJ ŠE preostanek | zapuščina

ostálo -ega s ▶ drugo

ostánek -nka m

1. |neoprabljeni, nerazdeljeni, neopravljeni del kake celote| *Nekaj denarja je razdelil, ostanek pa zadržal* □ *preostanek*

2. |kos blaga, ki ga ni mogoče (raz)rezati na manjše kose za prodajo| *kupiti ostanek za krilo* □ *odrezek*

3. |kar po kakem procesu od česa še ostane| *ostanek pri luženju* □ knj.izroč. *residuum*

GLEJ ŠE preostanek | relikvija

ostánki -ov m mn. |del česa, ki se ne poje, popije| *Na mizi je še polno ostankov* □ star. *izjedi* □ knj.izroč. *izjedki*

GLEJ ŠE truplo

ostaréli¹ -ega m ▶ dom 2•3

ostaréli² -a -o prid. ▶ dom 2•3

ostarélost -i ž ▶ postaranost

ostaréti -ím dov. ▶ postarati se

ostarévatí -am nedov. ▶ starati se 1, 2

ostáti ostánem dov.

1. s prislavnim določilom |ne prenehati biti, se nahajati na določenem prostoru, v določenem kraju| *Ob nedeljah najraje ostane doma* □ ekspr. *občepeti* □ ekspr. *obležati* *Smrad je obležal nad dolino* □ ekspr. *obsedeti* □ nar. *obstati¹* *V teh predelih obstane sneg vse leto* □ ekspr. *obtičati* □ ekspr. *obždeti* □ star. *pobiti²* *Pobodi še malo pri nas* □ star. *poživeti* *Poživi še malo pri nas*

2. s prislavnim določilom |pri premikanju, gibanju ne (moči) priti z določenega mesta| *Voz je ostal v blatu* □ ekspr. *občepeti* □ ekspr. *obstati¹* □ ekspr. *obtičati* □ ekspr. *zastati²*

3. s prislavnim določilom |ne prenehati biti v določenem položaju| *ostati na koncu vrste* □ ekspr. *obtičati*

4. |biti še neoprabljen, nerazdeljen; biti še neopravljen, nenarejen| *Ostalo je še nekaj časa; Ostalo ji je še nekaj izpitov* □ *preostati*

5. s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža, da je kaj za koga še edino mogoče, primerno| *Ne ostane mu drugega, kot da prosi za pomoč*

□ preostati

GLEJ ŠE bedeti | na svidenje | ohraniti se | začuden • | zaostati 1 | zaposlitev 2•1 | živ⁴ •2

ostáviti -im dov. ▶ pustiti 1, 2 | zapustiti 2, 3, 4

ostávka -e ž ▶ odstop 2 | odstopiti 1

ostávljati -am nedov. ▶ puščati 1 | zapuščati 2, 3, 4

ostebréti -ím dov. ▶ odreveneti

osteklèl -éla -o prid. ▶ osteklenel

osteklenèl -éla -o prid. ekspr. |ki je na široko odprt in nepremičen|

osteklenele oči □ knj.izroč. **osteklel** □ knj.izroč. **posteklenel** □ knj.izroč. **zasteklenel**

osteklenéti -ím dov. ekspr. |v zvezi z očmi izraža, da so oči na široko odprte in se zrkló ne premika| *Bolniku osteklenijo oči* □ zastar. **obstekleti** □ knj.izroč. **ostekleti** □ knj.izroč. **zastekleneti**

GLEJ ŠE odreveneti | postekleneti

ostekléti -ím dov. ▶ ostekleneti | postekleneti

osteklíti -ím dov. ▶ zastekliti

ósten -tna m ▶ bodica 2

osténje -a s ▶ špaleta

ostentatíven -vna -o prid. ▶ izzivalen | kljubovalen

osteoporóza -e ž med. |zmanjšana trdnost kosti zaradi pomanjkanja anorganskih snovi| *preprečevati osteoporozo* □ **krhkost kosti**

óster -tra -o prid.

1. |ki ima izrazite mejne črte| *ostri obrisi gora na obzorju*

□ **izostren**

2. |ki je zelo sposoben za sprejemanje dražljajev| *oster vid*

□ **izostren** ↗

3. |ki vsebuje, izraža strog, neprizanesljiv odnos| *oster odgovor* □ **rezek** □ knj.izroč. **briskanten** □ ekspr. **hrenast** □ ekspr. **polemičen** **polemičen ton članka** □ ekspr. **priostren priostren ton članka**

□ ekspr. **strog**

4. |ki se pojavlja v visoki stopnji, močni obliki| *ostrá svetloba* □ ekspr. **prerezek rezka, prerezka svetloba** □ ekspr. **rezek**

□ ekspr. **rezen** ■ protip. **mil**

GLEJ ŠE bodeč | hud¹ 1 | jezikav 1• | koničast | mil 4 |

prodoren 2 | top²

ostí -í ž mn. rib. |priprava iz rogljev in držaja, s katero lovijo ribe| *loviti z ostmi* □ nar. **bardun** □ rib. **ostve**

GLEJ ŠE ribariti pp

óstnat -a -o prid. ▶ koničast

ostník -a m ▶ kopje

ostrakízem -zma m zgod. |glasovanje državljanov v stari Grčiji na lončenih črepinjah o izgonu državi nevarnega državnika| *uvesti ostrakizem* □ zgod. **črepinjska sodba**

ostráštíti -ím dov. ▶ prestrašiti | ustrašiti

ostráštíti se -ím se dov. ▶ prestrašiti se | ustrašiti se

óstrc -a m ▶ ostrina 1

ostrênje -a s |dejanje, s katerim se kaj dela (bolj) ostro| *priprava za ostrenje* □ **ostritev**

ostréšek -ška m ▶ napušč

ostréštíti -im dov. ▶ pokriti² 2

ostréšje -a s |nosilno ogrodje strehe| *postavljati ostréšje*

□ neknoj. pog. **cimper** □ knj.izroč. **strešje**

GLEJ ŠE domov | napušč | streha 1

ostréšník -a m ▶ tram

ostrgati -am dov. *kaj* |potegujoč z rezilom, ostrim predmetom odstraniti| *ostrgati omet z zida* □ **postrgati** □ knj.izroč. **izstrgati izstrgati napis s spomenika**

GLEJ ŠE ogoliti • | ostrugati 2 | postrgati 1

ostrgávati -am nedov. ▶ strgati¹

óstri -a -o prid. ▶ mleček • | moka pp 3 | paprika •1 | podnebje pp

ostríca -e ž knj.izroč. |izrazito koničast vrh gore| *Preplezal je nekaj sten in ostríc* □ knj.izroč. **špik**

GLEJ ŠE bodica 2 | ostrina 1

ostríči ostrížem dov. *kaj* |s škarjami porezati, odrezati| *ostríči otroku nohte* □ **postríči**

◆ **1.** **ostríči do golega** □ pog. ostríči na balin □ star. ostríči na pisker

□ pog. postríči na balin **2.** **ostríči na fanta** □ fantovsko ostríči **3.** **ostríči na krtačo** □ ostríči na krtačko □ star. ostríči na ščet

GLEJ ŠE odstríči

ostríga -e ž |užitna morska školjka, ki živi prirasla na podlago| *gojenje ostrig* □ **kamenica**

ostrígar -ja m bot. |užitna, na deblih rastoča lističasta goba s sivim klobukom školjkaste oblike| *gojiti ostrigarje* □ bot. **pozni školjkar**

ostrína -e ž

1. |lastnost tega, kar dobro reže, seka, grize| *preizkušati ostrino kose* □ **ostrost** □ nar. **ostrc** □ star. **ostrica** □ star. **ostrota**

2. |sposobnost sprejemanja dražljajev| *ostrína sluha* □ **ostrost**

□ star. **ostrota** □ ekspr. **tankost**

3. |dejstvo, da kaj vsebuje, izraža strog, neprizanesljiv odnos| *Presenetila ga je ostrína njegovih besed* □ **ostrost** □ star. **ostrota**

• fot. **globinska ostrina** □ fot. **ostrinska globina**

GLEJ ŠE krhati se | ostro

ostrínski -a -o prid. ▶ ostrina •

ostrítev -tve ž ▶ ostrenje

ostrítí -ím nedov.

1. *kaj* |delati kaj (bolj) ostro| *ostriti konico svinčnika* □ **priostrovaťi**

2. *kaj* |dajati čemu koničasto obliko| *ostriti prekle* □ ekspr. **koničiti**

□ neknoj. pog. **špičiti**

3. *kaj* knj.izroč. |delati bolj sposobnega za zaznavanje in dojemanje duhovnih prvin in pojavov| *ostriti razum* □ knj.izroč. **izostrovaťi**

GLEJ ŠE šiliti

ostrívec -vca m jezikosl. |grafično znamenje za dolgi naglašeni samoglasnik ali za rastočo intonacijo| *zaznamovati z ostrivcem* □ jezikosl. **akut**

ostríž -a m ▶ riba 1 pp 3 | riba 1 pp 4 | škrjančar

ostrížek -žka m ▶ odrezek

ostrížišče -a s |prostor, kjer gojijo ostrige| *Ostrížišče je bilo prazno* □ knj.izroč. **ostrížnjak**

ostrížnják -a m ▶ ostrížišče

ostrméti -ím dov. |postati negiben, tog in imeti pri tem na

široko odprte oči zaradi velikega duševnega vznemirjenja| *Ostrmel sem in nisem mogel naprej* □ **obstrmeti** □ **zastrmeti**

□ ekspr. **onemeti** ↗ □ ekspr. **ostekleneti** ↗

GLEJ ŠE onemeti 2

ostrníca -e ž ▶ ostrv

óstro nač. prisl. |izraža, da dejanje vsebuje, izraža strog, neprizanesljiv odnos| *ostro odgovoriti* □ **z (vso) ostrino** □ ekspr. **rezko** □ ekspr. **režno**

ostròg -óga m ▶ tabor •1

ostróga -e ž ▶ robidnica

ostrogled -éda -o prid. ▶ bistrogled | ostroviden

ostrogovína -e ž ▶ robidovje

ostrolístni -a -o prid. ▶ beluš •1 | javor •

ostrolístnica -e ž ▶ les •5

ostrorób -a -o prid. ▶ robot 1

ostróšt -í ž ▶ ostrina 1, 2, 3

ostrostrélec -lca m |kdor je posebej izurjen za streljanje z ostrostrelsko puško| *Ostrostrelec ga je zadel naravnost v glavo* □ voj., žarg. **snajper** □ voj., žarg. **snajperist**

ostrostrélka -e ž ▶ puška ♦4
ostrostrélski -a -o prid. ▶ puška ♦4
ostrôta -e ž ▶ ostrina 1, 2, 3
ostroúmen -mna -o prid. ▶ bister
ostroúmnno prisl. ▶ bistro²
ostroúmnost -i ž ▶ bistrost
ostròv -ôva m ▶ otok¹
ostroviden -dna -o prid. |ki zelo dobro vidi| *ostroviden fant*
 □ bistrogled □ ostrogled □ knj.izroč. bistrogleden □ knj.izroč. bistrook
 □ knj.izroč. bistroviden □ knj.izroč. orlook
ostrovidnost -i ž |dejstvo, da kdo zelo dobro vidi| *ostrovidnost mladega fanta* □ knj.izroč. bistrovidnost
ostróžnica -e ž ▶ robida | robidnica
ostrúgati -am dov.
 1. kaj |z odrezovanjem tankih plasti narediti gladko, ravno| *ostrugati parket* □ ostrúžiti
 2. kaj |potegujoč z rezilom, ostrim predmetom narediti, da na čem česa ni več| *ostrugati vrhnjo plast barve* □ ostrgati
ostrupíti -ím dov. ▶ zastrupiti
ostrúpljati -am nedov. ▶ zastrupljati
ostrúžek -žka m nav. mn. |kar ostane pri struženju|
pobrati nekaj ostružkov □ *strugotina pobrati strugotine kož*
 □ zastar. stružek
 GLEJ ŠE oblanec
ostrúžiti -ím dov. ▶ odstružiti | ostrugati 1
ostřv -í ž nar. |tanjšo deblo ali vrh debela s prisekanimi vejami, ki se uporablja za sušenje krme| *Seno so sušili na ostrveh*
 □ nar. komarča □ nar. ostrnica □ nar. strgača
ostúda -e ž ▶ gnus | nemoralnež | podlež
ostúden -dna -o prid. ▶ gnusen | podel²
ostúdit -ím dov. ▶ prignusiti
ostúdněž -a m ▶ nemoralnež | podlež
ostúdni -a -o prid. ▶ bolezen ♦16
ostúdnica -e ž ▶ pokvarjenka
ostúdnno prisl. ▶ gnusno
ostvarítev -tve ž ▶ stvaritev | uresničitev | ustanovitev
ostváríti -ím dov. ▶ doseči 2 | izpolniti 2 | izvesti¹ 1 | uresničiti
ostváríti se -ím se dov. ▶ izpolniti se | uresničiti se
ostvárjanje -a s ▶ uresničevanje
ostvárjati -am nedov. ▶ izpolnjevati 2 | izvajati 1 | uresničevati
ostvarljív -a -o prid. ▶ dosegljív | uresničljív
ostvarljívost -i ž ▶ uresničljívost
óstve -tev ž mn. ▶ osti
osúkniti -em dov. ▶ obrniti 1 | zasukati 1, 2
osúkniti se -em se dov. ▶ zasukati se
osúli -a -o prid. |ki je odpadel v večjih količinah| *osulo listje*
 □ osuti¹ □ star. obleteli □ pesn. ospeli
osúmiti -ím dov. ▶ obtožiti
osúmljati -am nedov. ▶ sumiti
osúmljen -a -o prid. ▶ obtožen
osúpel -pla -o prid. ekspr. |ki je zelo začuden| *osupli poslušalci*
 □ knj.izroč. osupljen □ ekspr. osupljen □ ekspr. šokiran¹
osúpiti -ím dov. ▶ osupniti 2 | presenetiti 1
osúpljati -am nedov. ▶ presenečati
osúpljen -a -o prid. ▶ osupel
osupljív -a -o prid. ekspr. |ki povzroči, da se kdo zelo začudi|
osupljiva novica □ ekspr. šokanten
 GLEJ ŠE presenetljiv | velik 5
osupljívo nač. prisl. ekspr. |izraža dejanje, ki povzroči veliko začudenje| *osupljivo odgovoriti* □ ekspr. šokantno

osupljívost -i ž ekspr. |dejstvo, da kaj povzroča veliko začudenje|
osupljívost novice □ ekspr. šokantnost
osúplo nač. prisl. ekspr. |izraža, da dejanje kaže veliko začudenje|
osuplo pogledati □ knj.izroč. osupnjeno
osúplost -i ž ekspr. |veliko začudenje| *Od osuplosti je kar obstal*
 □ ekspr. osupljenost □ ekspr. osupljenje □ ekspr. prepadenost
 GLEJ ŠE presenečenje
osúpniti -em dov.
 1. ekspr. |zelo se začuditi| *Ob tej novici je osupnila* □ ekspr. debelo pogledati □ ekspr. na široko odpreti usta
 2. koga ekspr. |povzročiti veliko začudenje pri kom| *Dogodek je osupnil javnost* □ knj.izroč. osupiti □ ekspr. šokirati □ zastar. zadiviti
 GLEJ ŠE presenetiti 1
osúpnjen -a -o prid. ▶ osupel
osúpnjenje -a s ekspr. |povzročitev velikega začudenja pri kom|
osupnjenje gledalcev □ ekspr. šokiranje
 GLEJ ŠE osuplost
osúpnjeno prisl. ▶ osuplo
osúpnjenost -i ž ▶ osuplost
osušek -ška m agr. |izgubljanje vlage, vode, zlasti pri uskladiščnih živilih| *izgube zaradi osuška* □ agr. usušek
osuševáti -újem nedov. ▶ izsuševati
osušíti -ím dov. ▶ izsušiti | obrati 2
osušíti se -ím se dov. ▶ obrisati se
osúti¹ -a -o prid. ▶ osuli
osúti² osújem dov. kaj |obdati rastline z zemljo| *osuti krompir*
 □ knj.izroč. obsuti □ knj.izroč. ogrebsti □ nar. ogreniti¹ □ nar. ogrniti
 □ knj.izroč. pogrobati □ nar. prigrniti □ nar. prisuti
osúti se¹ osújem se dov. |v večjih količinah odpasti| *Zaradi slane se je listje osulo* □ star. obleteti se *Rože so se osule*
osúti se² ospèm se dov. ▶ miniti 3
osúvati -am dov. ▶ obrcati
osvajáč -a m ▶ osvajalet 1, 3
osvajajóč -a -e prid. ▶ privlačen
osvajálec -lca m
 1. |kdor z bojem spravi tuje ozemlje pod svojo oblast| *upreti se osvajalcem* □ *okupator boj proti okupatorju* □ *osvojevalec* □ *osvojitelj*
 □ knj.izroč. konkvistador □ ekspr. osvajač □ ekspr. podjarmljevalec
 □ knj.izroč. zavojevalec □ star. zavojevateľ
 2. ekspr. |kdor pride v do takrat še ne poznane, ne zavzete kraje, zlasti prvi| *pogumni osvajalci gorskih vrhov* □ knj.izroč. osvojevalec
 □ ekspr. osvovitelj □ ekspr. pionir *alpinistični pionirji* □ knj.izroč. zavojevalec
 3. ekspr. |kdor si zna pridobiti ljubezensko naklonjenost žensk|
Fant se ima za osvajačca □ ekspr. osvajač □ knj.izroč. zavojevalec
osvajálni -a -o prid. |ki je v zvezi s spravljanjem tujega ozemlja pod svojo oblast z bojem| *udeleževati se osvajalnih pohodov*
 □ osvajalski □ knj.izroč. zavojevalni □ knj.izroč. zavojevalski
osvajálski -a -o prid. ▶ osvajalni
osvájanje -a s |spravljanje tujega ozemlja pod svojo oblast z bojem| *osvájanje tujih dežel, mest* □ *zasedanje*
osvájati -am nedov.
 1. kaj |z bojem spravljanje tujega ozemlja pod svojo oblast| *osvájati sosednje dežele* □ *okupirati* □ *zasedati* □ ekspr. podjarmljati
 □ knj.izroč. podjarmljevati
 2. koga ekspr. |pridobivati si naklonjenost, ljubezen koga| *S svojim nastopom osvaja poslušalce* □ slabš. preslepljati *zapeljevati in preslepljati ženske* □ star. slepiti *Znala je slepiti fante* □ zastar. sviriliriti *Znal je na poseben način sviriliriti*
 GLEJ ŠE pridobivati 1 | priljubljanje se | učiti se | zapeljevati
osvájek -jka m ▶ svaljek

osvaljkáti -ám dov. ▶ razsvajlkati

osvedóčiti -im dov. ▶ dokazati | potrditi 1 | prepričati

osvedóčiti se -im se dov. ▶ prepričati se

osvéstiti -im dov. ▶ ozavestiti 1, 2 | zbuditi •

osvéstiti se -im se dov. ▶ zavedeti se 1, 2

osvéščanje -a s ▶ ozaveščanje

osvéščati -am nedov. ▶ buditi 2 | ozaveščati 1, 2

osvéščati se -am se nedov. ▶ zavedati se 2 | zbujati se 2

osvéščeni -a -o prid. ▶ ozaveščeni

osvéščeno prisl. ▶ ozaveščeno

osvéščenost -i ž ▶ ozaveščenost

osveščevalni -a -o prid. ▶ ozaveščevalni

osvéta -e ž ▶ maščevanje | maščevanje •

osvétiti¹ -im dov. ▶ maščevati

osvétiti² in osvétiti -im dov. ▶ osvetliti 1

osvétiti se -im se dov. ▶ maščevati se

osvétje -a s ▶ galaksija

osvetlítev -tve ž

1. |dejstvo, da postane kaj svetlo, vidno| *osvetlitev prostorov*

□ *razsvetlitev*

2. fot. |učinkovanje svetlobe na ploščo, film pri fotografiranju ali filmanju| *določiti osvetlitev* □ fot. *ekspozicija*

GLEJ ŠE prikaz 1

osvetlíti -ím dov.

1. *kaj* |narediti, povzročiti, da postane kaj svetlo, vidno|

Razstavljenе kipe so osvetlili z reflektorji □ *osvetleti* □ *osvetliti*

□ *razsvetliti* □ knj.izroč. *iluminirati* □ ekspr. *obžariti* *Luč je obžarila obraze*

□ knj.izroč. *osvetiti*² □ ekspr. *ozariti* *Plameni goreče hiše so ozarili okolico*

□ ekspr. *ožariti* *Blisk je za hip ožaril nebo* □ knj.izroč. *razsvetiti*

2. *kaj* |z brisanjem, drgnjenjem narediti, da se kaj sveti, blešči|

s krpo osvetliti kozarce □ knj.izroč. *usvetliti*

3. fot. |dopustiti učinkovanje svetlobe na film, ploščo

pri fotografiranju ali filmanju| *Premalo je osvetlil*

□ fot. *eksponirati*

GLEJ ŠE pojasniti 2 | prikazati

osvetljáč -a m ▶ osvetljevalec

osvetljáva -e ž |oskrbovanje z umetno svetlobo| *poskrbeti za*

osvetljava □ *razsvetljava* □ knj.izroč. *iluminacija* □ star. *svečava*

osvetljénost -i ž |dejstvo, da je kaj osvetljeno| *enakomerna*

osvetljenost dvorane □ *razsvetljenost*

◆ gled. *osvetljenost odra* □ gled. *odrska luč*

osvetljevalec -lca m film., gled. |kdor se poklicno ukvarja z

osvetljevanjem| *Razpisali so mesto osvetljevalca* □ film., žarg. *lučkar*

□ film., gled. *osvetljač* □ redk. *razsvetljač* □ redk. *razsvetljevalec*

osvetljevalni -a -o prid. |ki je v zvezi z osvetljevanjem| *osvetlje-*

valne priprave □ *razsvetljevalni*

osvetljévánje -a s |povzročanje, da je kaj svetlo, vidno|

priprave za osvetljevanje □ *razsvetljevanje*

osvetljévati -újem nedov. *kaj* |delati, povzročati, da postane kaj

svetlo, vidno| *Močna luč osvetljuje križišče* □ *osvetljevat* □ *razsvet-*

tljevati □ knj.izroč. *iluminirati* □ knj.izroč. *obsevat* *Svetilka medlo obseva*

prostor □ ekspr. *obžarjati* *Slabotna luč obžarja okna hiš* □ ekspr. *ozarjati*

Vzhajajoče sonce ozarja vrhove □ ekspr. *ožarjati* *Luč je ožarjala*

obraze □ knj.izroč. *razsevati*² *Svetilnik razseva noč* □ zastar. *razsvečevati*

□ zastar. *razsvitljati* □ ekspr. *razžarjati* *Plameni so razžarjali hiše*

□ knj.izroč. *svetliti* *Noč ni bila temna, ker jo je svetlil sneg*

• fot. *osvetljevat* film □ fot. *eksponirati* film

GLEJ ŠE opisovati | pojasnjevati 2 | prikazovati

osvetožéljnost -i ž ▶ maščevalnost

osvežèn -èna -o prid. |ki se telesno in duševno bolje počuti kot

prej| *Osvežen se je lotil dela* □ *posvežen*

GLEJ ŠE *svež*²

osvežévati -újem nedov. *kaj* |povzročati, da postane kaj bolj

sveže, čisto| *Veter osvežuje ozračje* □ *svežiti*

GLEJ ŠE *obujati*

osvežévati se -újem se nedov. |prihajati v stanje boljšega

telesnega in duševnega počutja| *osveževati se z mrzlo vodo*

□ *svežiti se*

osvežílen -lna -o prid. |ki povzroča, povzroči, da se kdo telesno

in duševno bolje počuti| *zelo osvežilen napitek* □ *osvežujoč*

□ ekspr. *svež*¹ *prijetno sveži vonj dezodoranta* □ knj.izroč. *svežilen*

svežilen veter z morja

osvežílno nač. prisl. |izraža, da kaj povzroči, povzroča boljše

telesno in duševno počutje| *Ta sok deluje osvežílno* □ *osvežujoče*

osvežítev -tve ž ▶ obuditev

osvežíti -ím dov.

1. *kaj* |povzročiti, da postane kaj bolj sveže, čisto| *Dež je osvežil ozračje* □ *posvežiti*

2. *koga* |povzročiti, da se kdo telesno in duševno bolje počuti|

Pijača ga je osvežila □ *posvežiti*

3. *kaj* ekspr. |narediti, da postane kaj spet bolj vidno, izrazito|

osvežiti barve na sliki □ *posvežiti*

GLEJ ŠE *obuditi* 2 | *posodobiti* 2

osvežujóč -a -e prid. ▶ osvežilen

osvežujóče prisl. ▶ osvežílno

osvínčiti -im dov. ▶ posvinčiti

osvinján -a -o prid. ▶ umazan¹

osvinjáti -ám dov. ▶ onesažiti | osramotiti 1 | umazati

osvinjáti se -ám se dov. ▶ umazati se

osvít -a m ▶ sij | zarja •2

osvobájati -am nedov. *kaj* |navadno z bojem delati, povzročati,

da kako ozemlje ni več pod tujo oblastjo| *osvobajati domovino*

□ knj.izroč. *osvobojevati*

osvobodílni -a -o prid. |ki je v zvezi z osvoboditvijo| *osvobodilni*

boj □ star. *osvobojevalni*

GLEJ ŠE *boj* 3•9

osvobodíti -im dov. *koga* |navadno z bojem narediti, da postane

kdo prost, svoboden| *osvoboditi ujetnike* □ zastar. *izbaviti* □ star. *oteti*

GLEJ ŠE *oprostiti* 1 | *oprostiti* 1• | *rešiti* 1

osvobodíti se -ím se dov. |navadno z bojem postati svoboden|

Ljudstvo se je osvobodilo □ vznes. *pretrgati spone* □ vznes. *raztrgati*

okove □ vznes. *streti okove* □ vznes. *streti spone* □ vznes. *zdrobiti spone*

□ vznes. *zломiti okove* □ vznes. *zломiti spone*

osvobojèn -èna -o prid. ▶ prost² 3

osvobojènc -nca m zgod. |pri starih Rimljanih nekdanji suženj, ki mu

je gospodar dal svobodo| *sužnji in osvobojenci* □ zgod. *libertin*

osvobojeválni -a -o prid. ▶ *boj* 3•9 | osvobodilni

osvobojeváti -újem nedov. ▶ osvobajati

osvojèni -a -o prid. |ki je z bojem prišel pod tujo oblast| *osvojeno*

mesto □ *okupirani* □ *zasedeni* □ ekspr. *podjarmljeni* □ knj.izroč. *zavojevani*

osvojeválec -lca m ▶ osvajalec 1, 2

osvojitelj -a m ▶ osvajalec 1, 2

osvojítev -tve ž |pridobitev oblasti na kakem tujem ozemlju z

bojem| *priprave za osvojitev sosednje dežele* □ *zasedba* □ knj.izroč. *za-*

vojevanje

osvojíti -ím dov.

1. *kaj* |z bojem spraviti tuje ozemlje pod svojo oblast| *osvojiti*

ozemlje sosednje dežele □ *okupirati* □ *zasteti* □ ekspr. *podjarmiti*

□ zastar. prisvojiti □ zastar. zastaviti¹ □ ekspr. zasuznjiti □ knj.izroč. zavojevati
 □ star. zavojščiti
2. koga ekspr. |pridobiti si naklonjenost, ljubezen koga| *osvojiti dekle* □ knj.izroč. *zavojevati* □ star. *zavojščiti*
GLEJ ŠE naučiti se | očarati | priljubiti se | sprejeti 1 | zasesti 1
ošáben -bna -o prid. ▶ domišljav
ošábnež -a m ▶ domišljavec
ošábnica -e ž ▶ domišljavka
ošábno prisl. ▶ domišljavo
ošábnost -i ž ▶ domišljavost
oščájati se¹ -am se nedov. ▶ opravljati¹ •3
oščájati se² -am se nedov. ▶ obotavljati se | omahovati
oščép -épa m ▶ kopje
oščétkati -am dov. *kaj* |očistiti, zgladiti s ščetko| *oščetakati lase*
 □ poščetakati
GLEJ ŠE okrtačiti
ošémiti -im dov. ▶ našemiti 1
ošíbéti -ím dov. ▶ oslabeti 1, 2
ošíbíti -ím dov. ▶ oslabiti 1, 2
ošíiliti -im dov. *kaj* |narediti ostro, koničasto| *ošíiliti svinčnik*
 □ knj.izroč. *naostriti* □ knj.izroč. *našíiliti* □ knj.izroč. *okoničiti* □ pog. *ošpičiti*
 □ knj.izroč. *zašíiliti* □ pog. *zašpičiti*
ošíiliti se -im se dov. ekspr. |postati ožji, koničast| *Zaradi bolezni se ji je brada ošíilila* □ ekspr. *zaostriti se* □ ekspr. *zašíiliti se*
ošíiljen -a -o prid. |ki ima ostro konico| *ošíiljen svinčnik* □ prišíiljen
 □ pog. *ošpičen* □ knj.izroč. *priostren* □ pog. *prišpičen* □ knj.izroč. *zašíiljen*
 □ pog. *zašpičen*
ošíniti -em dov. *koga* |na hitro pogledati| *Samo ošínila ga je in odšla* □ ekspr. *mrkniti z očmi po kom* *Mrknila je z očmi po njem*
 □ knj.izroč. *oblisniti* □ zastar. *omeriti* □ ekspr. *oplaziti s pogledom* □ ekspr. *opla-*
ziti z očmi □ ekspr. *ošvigniti* □ ekspr. *ošvrkati* □ ekspr. *ošvrkniti* □ knj.izroč. *pre-*
bežati s pogledom □ ekspr. *preleteti s pogledom* □ ekspr. *preleteti z očmi*
 □ ekspr. *premeriti* □ ekspr. *švigniti z očmi po kom* *Švignila je z očmi po njem* □ star. *treniti z očmi po kom* *Trenila je z očmi po njem*
GLEJ ŠE švrkniti
ošínjati -am nedov. *koga* |večkrat na hitro pogledati| *Ošínjala je goste drugega za drugim* □ ekspr. *ošvrkavati* □ ekspr. *preletavati s pogledom* □ ekspr. *preletavati z očmi*
GLEJ ŠE preletavati •
oškódba -e ž ▶ oškodovanje
oškóditi -im dov. ▶ oškodovati
oškodovánje -a s |dejstvo, da kdo ne dobi česa, kar bi moral dobiti| *oškodovanje upnikov* □ zastar. *oškodba*
oškodováti -újem dov. *koga* |povzročiti, narediti, da kdo ne dobi česa, kar bi moral dobiti| *oškodovati koga pri kupčiji* □ *ogoljufati koga za kaj ogoljufati koga za dediščino* □ *prevarati koga za kaj Prevarali so ga za nagrado* □ *prikrajšati koga za kaj prikrajšati koga za dediščino* □ star. *oškoditi* □ *izigrati* |oškodovati s prikritimi, zvijačnimi dejanji|
GLEJ ŠE poškodovati 2
oškórnan -a -o prid. ▶ obut
oškrában -a -o prid. ▶ oškrbljen
oškrábati -am dov. ▶ oškrbiti
oškrábati se -am se dov. ▶ oškrbiti se
oškrában -a -o prid. ▶ oškrbljen
oškrábati -am dov. ▶ oškrbiti
oškrábati se -am se dov. ▶ oškrbiti se
oškríbati -im dov. *kaj* |povzročiti, da odpadejo majhni deli, navadno s površine česa| *Pri pomivanju je oškrabila skledo*
 □ oškrbati □ oškrbniti □ nar. oškrabati

oškríbati se -im se dov. |poškodovati se z odpadanjem majhnih delov, navadno s površine| *Skledica se je pri padcu oškrabila*
 □ oškrbati se □ oškrbniti se □ nar. oškrabati se
oškrábljen -a -o prid. |ki je poškodovan, ker so z njega odpadli majhni deli| *oškrabljeni krožniki* □ oškraban □ nar. oškraban
oškrábniti -em dov. ▶ oškrbiti
oškrábniti se -em se dov. ▶ oškrbiti se
oškríniti -em dov. ▶ odlomiti 2 |prikrajšati
oškróbiti -im dov. ▶ poškróbiti
oškrópiti -ím dov. ▶ poškrópiti
oškrópiti se -ím se dov. ▶ poškrópiti se
ošpéhán -a -o prid. ▶ zamaščen
ošpéháti -ám dov. ▶ zamastiti
ošpéháti se -ám se dov. ▶ zamastiti se
ošpételj -tlja m ▶ rokavci
ošpíce -ic ž mn. |nalezljiva bolezen s pegastimi izpuščaji na koži, ki se pojavlja zlasti pri otrocih| *virus ošpic* □ nar. *dobrci*
 □ med. *morbili*
GLEJ ŠE stadij² •1
ošpíčast -a -o prid. |tak kot pri ošpicah| *ošpíčast izpuščaj*
 □ nar. *dobrčav*
ošpíčen -a -o prid. ▶ jezikav 1 • |ošiljen |piker •
ošpíčiti -im dov. ▶ ošiliti
oštaríja -e ž ▶ gostilna
oštaríjski -a -o prid. ▶ gostilniški
oštéti oštéjem dov. *koga* |izraziti nejevoljo, nezadovoljstvo s kom zaradi njegovega negativnega dejanja, ravnanja, navadno z ostrimi besedami| *Učitelj je oštel učenca* □ ekspr. *radreti¹*
 □ ekspr. *nahruliti* □ pog. *napeti jih komu* *Pošteno mu jih je napel*
 □ sleng. *napizditi* □ ekspr. *napovedati jih komu* □ ekspr. *natrobiti jih komu* □ slabš. *nazijati* □ slabš. *nažreti* □ ekspr. *obrenkati* □ slabš. *obžreti*
 □ knj.izroč. *ograjati¹* □ knj.izroč. *okarati* □ ekspr. *okrcati* □ pog. *okregati*
 □ ekspr. *okrtačiti* □ ekspr. *oprati komu glavo* □ slabš. *ožreti* □ knj.izroč. *po-*
grajati □ knj.izroč. *pokarati* □ pog. *pokregati* □ nar. *skregati* □ ekspr. *skrtačiti*
 □ ekspr. *spovedati* □ ekspr. *vzeti v roke* □ ekspr. *zdrėti se na koga*
 □ star. *zgrajati* □ knj.izroč. *zgrditi*
oštévanje -a s |izražanje nejevolje, nezadovoljstva s kom zaradi njegovega negativnega dejanja, ravnanja, navadno z ostrimi besedami| *Naveličali so se njegovega oštevanja* □ knj.izroč. *graja¹*
 □ knj.izroč. *grajanje* □ knj.izroč. *karanje* □ pog. *kreg* □ pog. *kreganje* □ šalj. *leviti*
Kdaj bo konec teh levitov □ ekspr. *pridiga* *Za vsak prestopok je moral poslušati pridigo*
PODPOMENKE hrulba, hruljenje, zadiranje, zajedanje
oštévatí -am nedov. *koga* |izražati nejevoljo, nezadovoljstvo s kom zaradi njegovega negativnega dejanja, ravnanja, navadno z ostrimi besedami| *oštevatí otroke* □ šalj. *brati kozje molitvice komu*
 □ šalj. *brati levite komu* □ knj.izroč. *grajati* □ pog. *hude soliti komu*
 □ knj.izroč. *karati* □ zastar. *koriti* □ pog. *kregati* □ pog. *naštevati jih komu*
 □ šalj. *peti levite komu* □ nar. *podajati¹* *Kaj bi ga podajali, saj vidite, koliko dela ima* □ ekspr. *prati* □ zastar. *prekarjati* □ ekspr. *spovedovati*
 □ ekspr. *žehati* □ *hruliti* ↗
GLEJ ŠE opominjati
oštevilčeni -a -o prid. ▶ izdaja 1•4
oštevilčenje -a s
 1. |označitev s številko, navadno zaporedno| *poimenovanje novih ulic in oštevilčenje hiš* □ knj.izroč. *numeracija* □ knj.izroč. *nume-*
riranje
 2. |označitev strani, listov v knjigi, rokopisu z zaporedno številko, znakom| *oštevilčenje knjige* □ knj.izroč. *paginacija*

oštevilčiti -im dov.

1. kaj |označiti s številko, navadno zaporedno| *oštevilčiti dopise, račune* □ knj.izroč. **numerirati**
2. kaj |označiti strani, liste v knjigi, rokopisu z zaporedno številko, znakom| *oštevilčiti knjigo* □ knj.izroč. **paginirati**

oštír -ja m ▶ gostilničar**oštírka** -e ž ▶ gostilničarka**oštírski** -a -o prid. ▶ gostilničarski**oštja** medm. ▶ joj² 3 | presneto²**oštřcati** -am dov. ▶ poškopiti**oštřcati se** -am se dov. ▶ poškopiti se**oštřkati** -am dov. ▶ poškopiti**oštřkati se** -am se dov. ▶ poškopiti se**ošvigniti** -em dov. ▶ ošiniti | švrkniti**ošvrk** -a m ▶ švrk¹**ošvrkati** -am dov. ▶ ošiniti | švrkniti**ošvrkávati** -am nedov. *koga* |večkrat udariti, navadno s tankim, prožnim predmetom| *ošvrkávati konja* □ ekspr. *švigati po kom švigati z bičem po konju*

GLEJ ŠE ošinjati

ošvrkniti -em dov. ▶ ošiniti | švrkniti**otajati** -am dov. *kaj* |narediti, da voda v kaki snovi preneha biti led| *otajati živilo* □ *odmrzniti* □ *odtajati* □ *odtaliti* □ knj.izroč. *otaliti***otajati se** -am se dov. |prenehati biti pokrit z ledom| *Jezero se je že otajalo* □ *odtajati se* □ *odtaliti se* □ knj.izroč. *otaliti se***otaliti** -ím dov. ▶ otajati**otaliti se** -ím se dov. ▶ otajati se**otáva** -e ž ▶ trava 1**otavič** -a m agr. |(posušena) trava tretje košnje| *kositi otavič* □ nar. *otavnik* □ nar. *vnuka²***otavnik** -a m ▶ avgust² | otavič**otčev** -a -o prid. ▶ očetov**otec** otca m ▶ oče 1**otečen** -êna -o prid. ▶ otekel**otěči** otěčem dov. |postati po obsegu večji zaradi poškodbe ali bolezn| *Bezgavke so mu otekle* □ *zateči* □ *nateči* |nekoliko oteči|**otékati** -am nedov. |postajati po obsegu večji zaradi poškodbe ali bolezn| *Noge ji otekajo* □ *zatekati***otékel** -ékla -o prid. |ki ima povečan obseg zaradi poškodbe ali bolezn| *otekle noge* □ *otečen* □ *zatečen* □ *zatekel* □ ekspr. *nakipel***oteklína** -e ž |izboklina na delu telesa ali organu zaradi poškodbe ali bolezn| *Oteklína je splahnela* □ knj.izroč. *izbuhlina* □ star. *krotovica* □ star. *otok²* □ med. *tumor* □ knj.izroč. *zateklina***otelíti se** -ím se dov. 3. os. |pri govedu spraviti iz rodil tele| *Sivka se je že drugič otelila* □ *povreči tele* □ *roditi tele* □ nar. *steliti se***otémati** -am nedov. ▶ jemati 1 | reševati 1, 2**otemnèl** -éla -o prid. ▶ medel | potemnel**otemnėti** -ím dov. ▶ potemneti 1, 2 | zbledeti 2**otemnévati** -am nedov. ▶ temneti 1 | ugašati 3**otemníti** -ím dov. ▶ zatemniti**otemnjeváti** -újem nedov. ▶ zatemnjevati**oténiti** -im dov. ▶ osenčiti 1, 2**oténjen** -a -o prid. ▶ osenčen**otèp** -épa m ▶ snop 1**otepáč** -a m ▶ otepalnik | palica ♦14**otepálnik** -a m |palica za otepanje snopov| *tolči z otepalnikom* □ *otepač*

GLEJ ŠE otepalo | palica ♦14

otepálo -a s tekst. |stroj za rahljanje, čiščenje bombažnega, lanenega prediva| *rahljati z otepalnikom* □ tekst. *otepalnik***otépanje** -a s ▶ mahanje | palica ♦14**otépati** -am nedov.

1. kaj s česa |z udarjanjem, tresenjem odstranjevati s česa| *otepati prah z obleke* □ *stepati* □ knj.izroč. *otepavati* □ knj.izroč. *otrepati* □ *strkavati* |otepati z rahlim udarjanjem|

2. kaj |z udarjanjem snopa ob kaj ali po njem spravljati zrnje iz klasja, latja| *otepati pšenico* □ knj.izroč. *otepavati*

GLEJ ŠE govoriti 1 | govoriti 1 pp 20 | jesti 1 | jesti 1 pp 3 | mahati 1 | živeti 4+5

otépati se -am se nedov. ▶ odklanjati 1 | ubadati se | upirati se 4 | živeti 4+5**otepávati** -am nedov. ▶ otepati 1, 2**otéпки** -ov m mn. ▶ škrici**otěpsti** otěpem dov.

1. kaj s česa |z udarjanjem, tresenjem odstraniti s česa| *otepsti prah z obleke* □ *stepsti* □ nar. *opahati* □ *strkati* ↗

2. kaj |z udarjanjem snopa ob kaj ali po njem spraviti zrnje iz klasja, latja| *otepsti snope* □ nar. *očofati*

GLEJ ŠE sklatiti

otěpsti se otěpem se dov. ▶ znebiti se**otesáti** otěšem dov. ▶ obsekati 1♦ | prevzgojiti | vzgojiti**oteščáti se** -ám se dov. ▶ najesti se | odteščati se**otét** -a -o prid. ▶ rešen 1**otěti** otmèm dov. ▶ odvzeti 2 | osvoboditi | rešeni² 1 | rešiti 1, 2 | vzeti 2**otěti se** otmèm se dov. ▶ znebiti se**otévati** -am nedov. ▶ reševati 1, 2**otežèn** -êna -o prid. ▶ težek 3**oteževálni** -a -o prid. ▶ okoliščina ♦1**oteževáti** -újem nedov. *kaj* |delati kaj bolj naporno, težavno| *Promet je oteževala močna burja* □ *otežkočati* □ ekspr. *hromiti*□ ekspr. *mrtvičiti* □ ekspr. *mrtviti* □ ekspr. *paralizirati***otežíti** -ím dov. *kaj* |narediti kaj bolj naporno, težavno| *Snežni zameti so otežili promet* □ *otežkočiti* □ ekspr. *ohromiti* □ ekspr. *omrtvičiti*□ ekspr. *omrtviti* □ ekspr. *paralizirati* □ knj.izroč. *stežiti*

GLEJ ŠE obtežiti 2

otežkóčati -am nedov. ▶ oteževati**otežkóčen** -a -o prid. ▶ težek 3**otežkóčiti** -im dov. ▶ otežiti**otímati** -am nedov. ▶ jemati 1 | reševati 1, 2**otíp** -a m

- 1. tekst. *hladni otip* □ tekst. *mrzli otip* 2. *žametasti otip* □ *žametni otip*

otípati -am dov.

1. kaj |s tipanjem zaznati| *V žepu je otipal nekaj trdega* □ *zatipati*

2. kaj |s tipanjem ugotoviti, najti| *V obleki je otipal zašiti denar* □ *obtipati* □ *prtipati* □ *utipati* □ *zatipati*

3. kaj med. |preiskati organe, tkiva, telesne votline s tipanjem| *Zdravnik mu je otipal trebuh* □ med. *obtipati*

otipávanje -a s ▶ tipanje**otipávati** -am nedov.

1. kaj |tipajoč se dotikati česa na več mestih| *Otrok otipava igračko* □ *pretipavati* □ *tipati po čem* *Tipal je po steni, da bi našel izhod* □ nekjn. pog. *šlatati*

2. *koga* |ljubkovalno prijemati koga, zlasti žensko| *Začel jo je otipavati* □ *obtipavati* □ *tipati* □ nekjn. pog. *šlatati*

GLEJ ŠE izpraševati¹ 1 | tipati 1, 2**otipljív** -a -o prid. |ki se da otipati| *otipljív izrastek* □ knj.izroč. *tipen***otipljívni** -a -o prid. ▶ prepričljivi**otípni** -a -o prid. ▶ prepričljivi**otiráč** -a m ▶ brisača | predpražnik

otiráča -e ž ▶ brisača
otirálka -e ž ▶ brisača
otiranje -a s ▶ brisanje
otirati -am nedov. ▶ drgniti | tolažiti
otirati si -am si nedov. ▶ brisati si | meti si
otisk -a m ▶ otiska | otiščanec
otiska -e ž vet. |poškodba tkiva, kože zaradi pritiska, tiščanja|
otiska na konjskem vratu □ knj.izroč. **otisk**
GLEJ ŠE otiščanec
otísniti -em dov. ▶ otiščati
otíš -a m ▶ tolmun
otíščanec -nca m |kožna odebelina, zadebelina| *imeti*
otíščance od čevljev □ knj.izroč. **otisk** □ star. **otiska**
otíščati -ím dov. *koga* |s pritiskanjem, tiščanjem
poškodovati del telesa| *Čevljev me je otiščal* □ **obtisniti** □ **obtiščati**
□ **otisniti**
ótka -e ž |orodje za odstranjevanje prsti, plevela s pluga| *čistiti*
lemež z otko □ nar. **orička**
otoček -čka m |majhen otok| *neobljudeni otoček sredi oceana*
□ ekspr. **otočič**
otočič -a m ▶ otoček
otóčni -a -o prid. ▶ država •8
otódi prisl. ▶ pravkar
otok¹ -óka m |del kopnega sveta, obdan z vodo| *izkrcati se na*
otoku □ star. **ostrov** □ **otoček** □ star. **osredek** |zlasti na reki|
• ekološki otok □ prakt. sp. ekootok
otok² -óka m ▶ otekline
otólčen -a -o prid. ▶ obtolčen
otolčenina -e ž ▶ udarnina
otólči otólčem dov. ▶ obtolči 1 | strkati
otolíti -ov m mn., mn. v sin. nizu ▶ kamenček •
otolstèl -éla -o prid. ▶ odebelel
otolstéti -ím dov. ▶ zrediti se
otomán -a m ▶ divan
otòn -óna m ▶ tolmun
otopèl -éla -o prid.
1. |ki je brez volje, zanimanja za kaj| *biti otopel za vse, kar se*
dogaja □ **top²**
♦ duševno otopel □ psiht. torpiden
2. |ki se pojavlja v manjši meri, v manj izraziti obliki| *Njena*
čustva so bila nekam otopela □ **otopljen**
otopélo nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje poteka brez volje,
zanimanja za kaj| *otopelo strmeti predse* □ **topo**
otopélost -i ž |stanje človeka, ki je brez volje, zanimanja za kaj|
Njen pogled izraža otopelost □ **topost**
GLEJ ŠE stanje 2•2
otopévati -am nedov.
1. |postajati manj občutljiv za zunanje dražljaje| *Čuti mu*
otopevajo □ **topeti**
2. |izgubljati voljo, zanimanje za kaj| *Pri enoličnem delu je začel*
otopevati □ **topeti**
GLEJ ŠE topeti
otoplíti -ím dov. ▶ ogreti 1
otoplíti se -ím se dov. |postati toplejši| *Vreme se je otoplilo*
□ knj.izroč. **utopliti se**
otopljen -éna -o prid. ▶ otopen 2
otorèj prisl. ▶ ob tem času
otóški -a -o prid. ▶ država •8
otovárjati -am nedov. *kaj s čim* |spravljati tovor, blago zlasti na
tovorno žival| *otovarjati mule z vrečami* □ star. **obkladati**

otovóriti -im dov. *kaj s čim* |spraviti tovor, blago zlasti na
tovorno žival| *otovoriti konje z zaboji* □ **obložiti** □ knj.izroč. **obtovoriti**
□ ekspr. **oprati**
otovrèj prisl. ▶ ob tem času
otóžen -žna -o prid.
1. |ki je v stanju čustvene prizadetosti; ki izraža, kaže stanje
čustvene prizadetosti| *otožen mladenič; otožen pogled* □ **melanho-**
ličén □ star. **tožen** □ star. **tožljiv** □ zastar. **tužen** □ knj.izroč. **žaloben**
2. |ki povzroča stanje čustvene prizadetosti| *otožna pesem* □ **me-**
lanholičén *melanholične misli* □ knj.izroč. **elegičén** □ zastar. **milotožen**
□ knj.izroč. **žaloben**
GLEJ ŠE žalosten 1
otóžje -a s ▶ otožnost
otóžno nač. prisl. |izraža, da se v dejanju kaže čustvena
prizadetost| *otožno se nasmehniti* □ star. **tožno¹** □ zastar. **tužno**
□ knj.izroč. **žalobno**
otóžnost -i ž |stanje čustvene prizadetosti| *Hitro se je otrese*
otóžnosti □ **melanholijska** □ knj.izroč. **otožje** □ knj.izroč. **žalobnost**
otrapáti -ám dov. ▶ zmesti³
otrdèl -éla -o prid. ▶ tog 1
otrdélost -i ž ▶ togost 1
otrdéti -ím dov.
1. |postati trd, trši| *Zgornja plast zemlje je otrdela* □ knj.izroč. **okrepe-**
neti □ knj.izroč. **zatrđeti**
2. |postati manj gibljiv, manj prožen| *Moram se razgibati, da*
mi ne bodo udje otrdeli □ knj.izroč. **okrepeneti** □ knj.izroč. **skrepeneti**
□ ekspr. **zarjaveti**
GLEJ ŠE odreveneti
otrdévati -am nedov. ekspr. |postajati trd, brezčuten| *Pri tem delu*
je začel otrdevati □ ekspr. **trđeti**
GLEJ ŠE dreveneti |trđiti se
otrdíti -ím dov. *kaj* |narediti kaj trdo, trše| *otrditi glino z žganjem*
v peči □ **strđiti**
otrébek -bka m ▶ trebilo
otrebíti in otrébíti -im dov. *kaj* |odstraniti odvečno iz česa| *otrebíti*
gozd □ **iztrebiti** □ **očistiti** *očistiti solato* □ knj.izroč. **očediti** *očediti gmajno*
□ redk. **osnažiti** *osnažiti piščanca*
otrebíti se -im se dov. vet. |izločiti po porodu plodove ovojnice iz
maternice| *Krava se še ni otrebila* □ nar. **iztrebiti se** □ vet. **potrebíti se**
GLEJ ŠE opraviti •4
otrébki -ov m mn. ▶ blato 2
otrébljen -a -o prid. |pri katerem ni odvečnega| *otrébljen gozd*
□ **iztrebljen** □ **očičén** *očičéno sadje*
otrépati -am nedov. ▶ otepati 1
otrésanje -a s |odstranjevanje česa s tresenjem| *otresanje*
sadežev z dreves □ **stresanje** *stresanje drobtin s prta* □ **tresenje**
otrésati -am nedov.
1. *kaj s česa* |s tresenjem odstranjevati s česa| *otresati sadeže z*
drevesa □ **osipati** *osipati pepel s cigare* □ **otrinjati** *otrinjati pepel s*
cigare □ **stresati** □ **trésti** □ **utrinjati** *utrinjati pepel s cigare*
□ knj.izroč. **otresavati** □ star. **otresovati**
2. *kaj* |s tresenjem delati, da na čem ni več določene stvari|
otresati preproge □ **stresati**
GLEJ ŠE jezicati
otrésati se -am se nedov. ▶ odganjati 1 | odklanjati 1
otresávati -am nedov. ▶ otresati 1
otresováti -újem nedov. ▶ otresati 1
otrésti otrésem dov.
1. *kaj s česa* |s tresenjem odstraniti s česa| *otrestiti prah z obleke*
□ **otrniti** *otrniti pepel s cigare* □ **strestiti** □ **utrniti** *utrniti pepel s cigare*

2. kaj |s tresenjem narediti, da na čem ni več določene stvari|
otrésti prt □ **stresti**

otrésti se otrésem se dov. ► odgnati 2

otréti otrém dov. *kaj* |odstraniti kaj mokrega s potegom po površini| *otreti pot s čela* □ star. **otriniti** □ star. **utrniti**

GLEJ ŠE potolažiti | zdrgniti 1

otréti si otrém si dov. ► obrisati si | pometi si

otrinjati -am nedov. *kaj* |odstranjovati ogorek| *otrinjati trsko*
□ **utrinjati** □ star. **usekovati**

GLEJ ŠE otresati 1

otfkati -am dov. ► pretrkati 1 | strkati

otrniti otrném dov. *kaj* |odstraniti ogorek| *otrniti trsko* □ **utrniti**
□ star. **usekniti** □ star. **utreniti**

GLEJ ŠE otresti 1 | otrei | udariti 1

otrniti si otrném si dov. ► obrisati si

otróbi -ov m mn. ► govoriti 1 pp 20

otročád -i ž |več otrok, otroci kot celota| *Opazoval je otročad na cesti* □ knj.izroč. **deca** □ knj.izroč. **dečad** □ ekspr. **mularija** □ ekspr. **zelenjad**
učiti neizkušeno zelenjad

otročáj -a m ► otrok 1

otročájnar -ja m ► otrok 1

otročarjja -e ž ekspr. |otročje govorjenje ali ravnanje| *Pripovedoval je o svojih otročarjajah* □ knj.izroč. **otročija**

otročě -éta s ► otrok 1

otroček -čka m ► otrok 1, 2

otročič -iča m ► otrok 1, 2

otročiček -čka m ► otrok 1, 2

otročija -e ž ► otročarija

otročje prisl. ► otroško

otročji¹ -a -e prid. ► otroški 1, 2 | otroštvo

otročji² -a -e povdk. |izraža, da je kdo po govorjenju, miselnosti ali ravnanju podoben otroku| *Mlada je še in precej otročja*
□ knj.izroč. **infantilen²**

◆ **biti otročji** □ ekspr. biti otrok

otročjost -i ž |dejstvo, da je odrasli po govorjenju, miselnosti ali ravnanju podoben otroku| *Zelo težko prenašajo njeno otročjost* □ knj.izroč. **infantilizem**

□ knj.izroč. **infantilnost**

otročniški -a -o prid. ► mrzlica •2

otrók -ôka m

1. |deček ali deklica v prvih letih življenja| *vzeti otroka v naročje* □ ljubk. **čukec** □ knj.izroč. **dete¹** □ knj.izroč. **detece** □ nek. pog. **froc** □ ljubk. **hlaček** *Naš mali hlaček* □ ekspr. **hlačman** *Kar si takle hlačman vtepe v glavo, hoče tudi doseči* □ ekspr. **korenjaček** □ ekspr. **kratkohlačnik** *Kratkohlačnik je prijokal domov* □ ekspr. **kratkosrajčnik** *To pravljico pozna vsak kratkosrajčnik* □ ekspr. **kričac** □ star. **kričaj** □ ekspr. **majceno¹** *Sosedovo majceno spet joka* □ nar. **majhno¹** *Naše majhno zdajle spi* □ knj.izroč. **malček¹** *slikanice za malčke* □ pog. **mali¹** *Čakamo, da mali zaspi* □ ekspr. **malič** □ pog. **malo¹** *Naše malo še spi* □ ljubk. **mišek** □ ljubk. **mižek** □ ekspr. **najmanjši¹** □ ekspr. **naraščaj** *Spet pričakuje naraščaj* □ ekspr. **otročaj** □ redk. **otročajnar** □ ekspr. **otročě** □ ekspr. **otroček** □ ekspr. **otročič** □ ekspr. **otročiček** □ redk. **otrokec** □ slabš. **pamž** *razvajen pamž* □ ekspr. **pestovanček** □ ekspr. **pestovanec** □ ekspr. **prirastek** *Družina je dobila prirastek* □ knj.izroč. **spestovanec** □ ljubk. **srček** □ pog. **tamali** □ nar. **vpijat** □ star. **vreščaj** □ ljubk. **zlatek** □ ekspr. **kopitljaček** |brcajoč otrok| □ ljubk. **zverinica** |neugnan otrok|

◆ **1.** mrtvi otrok □ ekspr. mrliček **2.** nekrščeni otrok □ nar. jud □ ekspr. poganček **3.** nerojeni otrok □ knj.izroč. nerojenček **4.** predšolski otrok □ ekspr. ciciban □ ekspr. cicibanček □ knj.izroč. malček¹ **5.** prezgodaj rojeni otrok □ knj.izroč. prehitveček

PODPOMENKE 1. 'debel otrok' debelušček, gnjec, štrukeljček

2. 'majhen, droben otrok' črvič, črviček, drobžek, drobljanec, drobne¹, drobne², drobnicek, drobnjavec, piščanček, pišče, pišček

3. 'majhen, nebogljen otrok' nebogljenče, nebogljenček, nebogljenec

4. 'razmršen, kodrolas otrok' kuštravček, razkodranček, razkuštranček

2. |človeški potomec v odnosu do staršev| *Prišla je mati z dvema otrokoma* □ knj.izroč. **dete¹** □ nek. pog. **froc** □ knj.izroč. **malček¹**

□ ekspr. **otroček** □ ekspr. **otročič** □ ekspr. **otročiček** □ redk. **otrokec**

□ slabš. **pamž** □ ekspr. **pestovanček** □ ekspr. **pestovanec**

□ knj.izroč. **spestovanec**

◆ **1.** nezakonski otroci □ nar. levi otroci **2.** nezakonski otrok

□ slabš. bastard □ nar. fačuk □ knj.izroč. ilegitemni otrok □ publ. izvenzakonski otrok □ ekspr. kukavica □ ekspr. nezakonček □ ekspr. nezakončič

□ slabš. nezakonski pamž □ slabš. pankrt □ slabš. pankrski otrok

□ star. postranski otrok □ star. sad prepovedane ljubezni **3.** prvo-

rojeni otrok □ ekspr. prvorojenček

GLEJ ŠE donošenček | mrtvorojenec | naiven ◆ | nedonošenček |

noseč ◆ | novorojenček | otročji ◆ | posmrtnik | posvojenec |

pozakoniti ◆ | pozakonjenje ◆ | previjati ◆ | previti ◆ | rejništvo ◆ |

rezultat² | roditi 1 | roditi se ◆ | starost •3

otrók -kca m ► otrok 1, 2

otročski -a -o prid.

1. |ki je v zvezi z otroki| *otročka domišljija* □ star. **detečji** **detečji**

obraz □ knj.izroč. **detinski** □ star. **detinji** □ ekspr. **otročji¹**

2. ekspr. |ki izraža neizkušeno| *Mati je imela čisto otroški obraz*

□ ekspr. **infantilen¹** □ ekspr. **otročji¹**

GLEJ ŠE bolezen pp 9 | bolezen ◆11 | dodatek 3 ◆ | igrišče ◆ |

klinika ◆4 | obleka pp 2 | otroštvo | paraliza ◆2 | pediater |

piškot ◆ | plašč ◆5 | voziček ◆2

otročsko nač. prisl. |izraža, da je kaj tako kot pri otroku| *otročsko se veseliti* □ **po otroško** □ ekspr. **otročje** □ ekspr. **po otročje**

otročstvo -a s |doba v človeškem življenju od prvih let do mladostne dobe| *Poznata se že iz otroštva* □ **otročska doba**

□ **otročska leta** □ **dečja leta** □ knj.izroč. **detinska doba** □ knj.izroč. **detinstvo** □ ekspr. **otročja leta**

◆ ped. **zgodnje otroštvo** □ ped. **zgodnje detinstvo**

otróv -ôva m ► strup

otrováti otrújem dov. ► zastrupiti

otróven -vna -o prid. ► strupen

otrópel -pla -o prid. ► okoren 1

otrópavati -am nedov. ► dreveneti

otrópli -a -o prid. ► negibni

otróplot -i ž ► okornost

otrópni -a -o prid. ► tetanus

otrópniti -em dov. ► odreveneti

otrózniti -em dov. ► odškrniti

ottov -a -o [ótov-] prid. ► motor² •6

otujíti -ím dov. ► odtujiti

otujíti se -ím se dov. ► odtujiti se 1

ótva -e ž ► raca •2

otvárjati -am nedov. ► odpirati 1, 4

otvésti otvézem dov. ► privezati

otvéza -e ž ► veriga •2

otvézati -am nedov. ► privezovati

otvorítev -tve ž

◆ **1.** šah. indijska otvoritev □ šah. indijka **2.** šah. sicilijanska otvoritev

□ šah. sicilijanka **3.** šah. španska otvoritev □ šah. španka

GLEJ ŠE odprtje

otvóriti -im dov. ► odpreti 1, 5, 6

output -a [áutput] m ► izhod 3 | prispevek ◆ | rezultat²

outsider -ja [áutsájder] m ▶ obrobnež

òv medm. ▶ oh

ovádba -e ž

1. |sporočilo nadrejenim o dejanju kake osebe z namenom škodovati ji| *Za dosego ciljev so uporabljali intrige in ovadbe*
□ **denunciacija**

2. |sporočilo pristojnemu organu, kdo je storilec kaznivega dejanja| *ugotavljati utemeljenost ovadbe* □ **prijava**

ováditi -im dov.

1. *koga* |sporočiti nadrejenim o dejanju kake osebe z namenom škodovati ji| *Izdajalec ga je ovadil policiji* □ **denuncirati** □ ekspr. **zatožiti**

2. *koga* |sporočiti pristojnemu organu storilca kaznivega dejanja| *ovaditi tatu* □ **naznaniti** □ **prijaviti**

GLEJ ŠE sporočiti

ovadník -a m ▶ ovaduh

ovadúh -a m |kdor sporoča nadrejenim o dejanjih kake osebe z namenom škodovati ji| *Bal se je policije in njenih ovaduhov*

□ **denunciant** □ zastar. **ovadník** □ knj.izroč. **ovajalec** □ knj.izroč. **sikofant**

ovadúhinja -e ž |ženska, ki sporoča nadrejenim o dejanjih kake osebe z namenom škodovati ji| *Sumili so, da je ovaduhinja*

□ **denunciantka**

ovaduški -a -o prid. |ki je v zvezi z ovaduh| *ovaduško delovanje*

□ **denunciantski**

ovaduštvo -a s |dejavnost ovaduhov| *osumiti koga ovaduštva*

□ **denunciantstvo**

ovajálec -lca m ▶ ovaduh

ovájanje -a s |sporočanje nadrejenim o dejanjih kake osebe z namenom škodovati ji| *ovajanje in zapiranje svobodomislecev*

□ **denunciranje**

ovájati -am nedov.

1. *koga* |sporočati nadrejenim o dejanjih kake osebe z namenom škodovati ji| *ovajati sodelavce* □ **denuncirati**

2. *koga* |sporočati pristojnemu organu storilce kaznivih dejanj| *ovajati tatove* □ **naznanjati** □ **prijavljati**

ovárij -a m ▶ jajčnik

òvbe medm. ▶ jo² 1 | oh

òvca -e ž

1. |manjša domača žival, ki se goji zlasti zaradi volne| *striči ovce* □ nar. **backa** □ nar. **bica** □ nar. **bicka** □ nar. **bravka** □ ekspr. **ovčica**

□ ekspr. **ovčka**

2. |ovčja samica| *pomolsti ovco* □ ljubk. **backa** □ ekspr. **jagnjica**

• **ovca jezersko-solčavske pasme** □ vet. **jezerka²**

GLEJ ŠE merinovka | pohleven povdk. | tolstorepka

ovčár -ja m

1. |pastir ovc| *Ovčar žene ovce na pašo* □ **ovčji pastir**

2. |pes, ki čuva in vodi čredo| *Pastirju pomagata dva ovčarja*

□ **ovčarski pes**

♦ **nemški ovčar** □ volčjak □ knj.izroč. **volkač**

GLEJ ŠE pastir •2 | pes pp 7 | pes pp 9 | pes •3

ovčaríca -e ž ▶ pastirica • | ptica pp 8

ovčárka -e ž ▶ slinavka

ovčárna -e ž ▶ ovčjak

ovčárski -a -o prid. ▶ ovčar 2 | pes •3

ovčárstvo -a s |gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z rejo, vzrejo ovc| *Ta kraj je za ovčarstvo posebno ugoden* □ **ovčereja**

ovčérêja -e ž ▶ ovčarstvo

ovčétína -e ž |meso ovce| *jesti ovčétino* □ **ovčje meso** □ **ovčina**

ovčícá -e ž ▶ ovca 1

ovčíce -íc ž mn. |oblak v obliki majhnih, manjših kopic| *Ovčice kažejo na dež* □ **ovčke** □ meteor. **altokumulus**

ovčina -e ž ▶ koža •4 | krzno •11 | ovčétina | usnje •7

ovčják -a m |hlev, staja za ovce| *zapreti ovce v ovčjak* □ **ovčnjak**

□ knj.izroč. **ovčarna**

GLEJ ŠE hlev •4

òvčji -a -e prid. |ki je v zvezi z ovcmi| *ovčje blejanje* □ nar. **jančji**

□ nar. **jarčji**

GLEJ ŠE goba pp 3 | hlev •4 | koža •4 | krzno •11 | ovčar 1 | ovčétina | pastir •2 | pastirica • | runo | striža | usnje pp | usnje •7

òvčka -e ž ▶ ovca 1

òvčke òvčk ž mn. ▶ ovčice

ovčnják -a m ▶ ovčjak

ovdovéti -ím dov. |postati vdovec, vdova| *Zgodaj je ovdovel*

□ star. **obvdoveti** □ knj.izroč. **vdoveti**

ovédati -am nedov. ▶ poizvedovati

ovédati se -am se nedov. ▶ zavedati se 2

ovédeti ovém dov. ▶ izvedeti

ovédeti se ovém se dov. ▶ zavedeti se 1, 2 | znajti se 2

ovéjati -am dov. ▶ zvejati

ovél -a -o prid. ▶ uvel

òven òvna m

1. |ovčji samec| *ovni in kozli* □ **janjec** □ **jarec** □ star. **bravec**

□ ekspr. **ovnič** □ **koštrun** |skopljeni oven| □ ekspr. **trkač** |oven, ki rad trka|

♦ vet. **plemenski oven** □ nar. **mrkač**

2. |v starem in srednjem veku vojaška priprava za razbijanje vrat, zidov| *ovni in katapulti* □ **oblegovalni oven**

ovèncati -am dov. ▶ okrasiti pp

ovenèl -éla -o prid. ▶ uvel

ovenélost -i ž ▶ uvelost

ovenéti -ím dov. |zaradi pomanjkanja vode, sokov izgubiti trdnost, napetost, gladkost| *Rože so hitro ovenele* □ **oveniti**

□ **uveneti** □ **uveniti** □ **zveneti²** □ **zveniti**

GLEJ ŠE zamreti

ovéniti -em dov. ▶ oveneti

ovénjen -a -o prid. ▶ uvel

overítelj -a m ▶ overovatelj

overítev -tve ž ▶ overovitev

ovériti -ím dov. ▶ overoviti

ovériti se -im se dov. ▶ prepričati se

ovérjati -am nedov. ▶ overovljati

ovérjeni -a -o prid. ▶ podpis •3

overovátelj -a m |kdor uradno potrdi enakost ali resničnost

česa| *izvoliti dva overovatelja zapisnika* □ **overitelj**

overovítev -tve ž |uradna potrditev enakosti ali resničnosti

česa| *overovitev dokumentov* □ **overitev** □ knj.izroč. **legalizacija**

overòviti -ím dov. *kaj* |uradno potrditi enakost ali resničnost

česa| *overoviti prepis, spričevalo* □ **overiti** □ knj.izroč. **legalizirati**

□ knj.izroč. **vidimirati**

GLEJ ŠE preveriti

overòvljati -am nedov. *kaj* |uradno potrjevati enakost ali

resničnost česa| *overovljati podpise na pogodbi* □ **overjati**

□ knj.izroč. **legalizirati** □ knj.izroč. **vidimirati**

overòvljeni -a -o prid. ▶ podpis •3

òves òvsa m |kulturna rastlina, katere lat je sestavljen iz večcvetnih klaskov, ali njeno seme| *sejati oves; žeti oves* □ **zob²** |oves kot

hrana za konje| *dajati konjem zob*

oveselíti -ím dov. ▶ razveseliti

oveselíti se ím se dov. ▶ razveseliti se

oveseljèn -èna -o prid. ▶ vesel¹ 1, 3

ovésiti -im dov. kaj |z obešanjem česa pokriti, prekriti|

Prazne stene je ovesil s slikami □ prevesiti □ knj.izroč. obvesiti

□ ekspr. navesiti |navadno v veliki, preveliki meri|

GLEJ ŠE naložiti 4

ovésati -am nedov. ▶ nalagati¹ 3

ovévati -am nedov. ▶ prevzemati 4

ovijáča -e ž ▶ ovijalka | turban

ovijáče -áč ž mn. ▶ ovojke

ovijálka -e ž |rastlina, ki se pri rasti ovija okoli opore| *Balkon*

krasijo enoletne ovijalke v lončkih □ ovijalna rastlina □ bot. liana *Fižol*

je liana □ zastar. ovijača

ovijálni -a -o prid. ▶ ovijalka | papir •12

ovijati -am nedov.

1. kaj |z navijanjem okrog česa varovati ali združevati|

ovijati mlada drevesa s slamo □ star. obvijati □ knj.izroč. omotavati

□ knj.izroč. opredati *opredati palico z vrvm*

2. kaj okrog česa |dajati, polagati okrog česa| *ovijati vence okrog*

stebrov □ viti¹

ovínek -nka m |del poti, ceste, kjer se spremeni prvotna smer|

cestni ovinki □ nar. ključ □ knj.izroč. okljuk □ knj.izroč. okljuka □ nar. vinkalica

□ knj.izroč. zaovínek □ star. zavínek □ zastar. zavojica

♦ avt., žarg. izpeljati ovínek □ avt., žarg. pobrati ovínek

ovíniti -im dov. ▶ opijaniti 1

ovíniti se -im se dov. ▶ opiti se

ovínkanje -a s ▶ govorjenje pp 10 | ovinkarstvo

ovínkáríti -im nedov. ekspr. |prikrito, neodkrito, posredno

govoriti, ravnati| *Ne da bi ovínkaril, ji je povedal vse, kar misli*

□ ekspr. ovínkati

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 17 | križariti | okolišiti

ovínkárjenje -a s ▶ govorjenje pp 10 | okolišenje | ovinkarstvo

ovínkarstvo -a s ekspr. |prikrito, neodkrito, posredno govorjenje,

ravnanje| *Sovražil je ovínkarstvo in hinavščino* □ ekspr. ovínkanje

□ ekspr. ovínkarjenje □ ekspr. slepomíšenje □ ekspr. slepomíškanje

GLEJ ŠE govorjenje pp 10

ovínkast -a -o prid. |ki v poteku večkrat spremeni prvotno

smer| *ovínkasta cesta* □ zastar. kljukovit □ knj.izroč. okljukast

□ nar. zavínkan □ zastar. zavojit □ ekspr. zvjúgan □ nar. zvínkan

ovínkasto nač. prisl. |izraža, da kaj poteka s spreminjanjem

prvotne smeri| *Gaz se je ovínkasto vzpenjala v hrib* □ v ovínkih

□ knj.izroč. ovínkoma

ovínkati -am nedov. ▶ ovínkariti

ovínkoma prisl. ▶ ovínkasto

ovíra -e ž

1. |predmet, naprava, ki otežuje ali preprečuje gibanje, pre-

miikanje| *odstranjevati ovíre* □ zapreka □ star. napota □ zastar. napotek

□ star. napotje □ zastar. opreka □ publ. prepreka □ star. zavira

♦ 1. cestna ovíra □ grbina □ ekspr. ležeči policaj 2. šport. tek z ovírami

□ šport. tek z zaprekami 3. žična ovíra □ voj. španski jezdec

2. |kar povzroča, da se kako delo težje, počasneje opravlja|

premagati ovíre □ zapreka □ knj.izroč. bariera *psihološke bariere*

□ knj.izroč. jez *Razum postavlja jezove čustvu* □ ekspr. kitajski zid

□ zastar. opotika □ zastar. opreka □ publ. ozko grlo *ugotoviti ozko grlo*

v gradbeništvu □ publ. prepreka □ ekspr. spotika □ publ. tesno grlo

odpraviti tesna grla v proizvodnji □ star. zavira

♦ nepremagljiva ovíra □ knj.izroč. vis maior □ ekspr. višja sila

GLEJ ŠE ovirati 2 | tek¹ •4

ovírani -a -o prid. |ki mu je bila zmanjšana možnost za gibanje,

premiikanje| *ovírani promet* □ ekspr. moteni

ovíranje -a s |povzročanje, da se kako delo težje, počasneje

opravlja| *ovíranje razvoja* □ ekspr. mrtvenje □ ekspr. mrtvičenje

ovírati -am nedov.

1. kaj |oteževati ali preprečevati gibanje, premikanje| *Močna*

burja ovíra promet □ ekspr. hromiti □ ekspr. mrtvičiti □ ekspr. mrtviti

2. koga |povzročati, da kdo ne more delati, opravljati česa,

uresničevati svojih nalog, načrtov| *Predolg plašč ga je ovíral pri*

hoji; ovírati koga pri delu □ delati težave komu □ star. biti napoten

komu □ ekspr. biti napoti komu □ nar. biti na zadevi komu *Ne bodo*

nam več na zadevi □ knj.izroč. biti ovíra za koga *To pokrivalo je zame*

samo ovíra □ ekspr. biti v nadlego komu □ ekspr. biti v napotje komu

□ ekspr. biti za nadlego komu □ ekspr. biti za napoto komu □ ekspr. delati

nadlego komu □ ekspr. delati napotje komu □ ekspr. delati napoto komu

□ ekspr. motiti □ ekspr. mrtvičiti *Protislovja mrtvičijo dejavnost organi-*

zacije □ ekspr. mrtviti *mrtviti kritiko* □ ekspr. nagajati komu *Občina mu*

nagaja □ knj.izroč. napotovati¹ komu *Slabo vreme nama je napotovalo*

□ knj.izroč. onemogočati □ nar. zadevati se komu □ neknj. pog. ženirati

Oprijeta obleka jo ženira

♦ ovirati koga pri čem □ ekspr. metati komu polena pod noge

□ ekspr. podstavljeti komu noge □ ekspr. stopati komu na pot □ ekspr. za-

stavljeti komu pot do česa

GLEJ ŠE zavirati¹ 2

ovírnica -e ž ▶ jopič •

ovítek -tka m

1. |predmet, ki varuje, ščiti knjigo| *dati knjigo v ovítek*

□ knj.izroč. omot □ knj.izroč. zavítek

♦ 1. knjižni ovítek □ ovítek za knjigo 2. ščitni ovítek □ redk. ščit

2. |kos tkanine, ki se ovije okrog telesa ali dela telesa v

zdravilne namene| *Zdravil se je z ovitki in inhalacijami*

□ knj.izroč. povítek

GLEJ ŠE kuverta | ovoj 1

ovíti ovijem dov. kaj |z navijanjem okrog česa zavarovati ali

združiti| *ovíti knjigo s papirjem; ovíti mlado dreveje* □ teh. banda-

žirati *bandažirati cev* □ zastar. obvezati □ star. obviti □ ekspr. ohomotati

□ ekspr. okomatati □ knj.izroč. omotati □ knj.izroč. opresti *Žico opresti z*

nitjo

ovládan -a -o prid. ▶ obvladan

ovládati -am dov. ▶ obvladati 1, 2, 3

ovladováti -újem nedov. ▶ obvladati 3 | obvladovati 1, 2, 3, 4

ovlážen -a -o prid. ▶ vlažen 1

ovlaževálec -lca m ▶ vlažilec

ovlaževáti -újem nedov. ▶ vlažiti

ovlážiti -im dov. kaj |narediti kaj vlažno| *Suh zrak je treba ovlažiti*

□ navlažiti

ovlážiti se -im se dov. |postati vlažen| *Les se je ovlažil* □ navlažiti se

ovnič -íča m ▶ oven 1

óvnov -a -o prid. ▶ prebrisan povdk. 1

ovóčje -a s ▶ sadje

ovóhati -am dov. koga |vohajoč se približati na več mestih| *Pes je*

pritekel k njemu in ga ovohal □ obvohati □ knj.izroč. oduhati

GLEJ ŠE izvohati

ovohávati -am nedov. koga |vohajoč se približevati na več

mestih| *Pes ga je ovohaval in mahal z repom* □ obvohavati

□ knj.izroč. oduhavati

ovòj -ôja m

1. |kar je, se daje okrog česa, navadno da varuje, ščiti| *Revijo*

pošiljajo v ovoju □ ovitek □ ovojnica □ zavoj □ star. ovójka □ zastar. vklad

□ knj.izroč. zavitek

2. |tanka plast tkiva, ki kaj obdaja, zlasti seme| *ovoj semena*

□ star. ovojek □ knj.izroč. ovojnica

GLEJ ŠE kuverta | obveza • | ogrinjalka | paket | skledica 2

ovójek -jka m ▶ ovoj 2

ovójka -e ž ▶ kuverta | ovoj 1

ovójke -ójk ž mn. |širši trak iz tkanine za ovijanje meč| *Meča je imel ovita z ovojkami* □ **ovijače**

ovójni -a -o prid. ▶ papir •12

ovójnica -e ž

1. |tanka plast tkiva, ki kaj obdaja, povezuje| *Možgane ovijajo tri ovojnice* □ **membrana** □ **mrena**¹

2. s prilastkom, anat. |tkivo, ki ovija kak organ| *ledvična ovojnica* □ anat. **kapsula**

• 1. biol. **bakterijska ovojnica** □ biol. bakterijska kapsula 2. anat. kit-na ovojnica □ anat. kitnica 3. anat. **mišična ovojnica** □ anat. fascija 4. anat. **možganska ovojnica** □ anat. možganska mrena 5. anat. sklepna ovojnica □ anat. sklepna gožva

GLEJ ŠE amnij | kuverta | membrana • | ovoj 1, 2 | trakulja •1

ovojnina -e ž ▶ embalaža

ovračati -am nedov. ▶ zanikati 2 | zavračati 4

ovrátni -a -o prid. ▶ izrez 2•3 | ovratnica | ruta¹ •3 | verižica

ovrátnica -e ž |pas, ki je za okoli vratu, navadno za pse| *zapeti psu ovratnico* □ **ovratni pas** □ **ovratnik** □ knj.izroč. **ogrljak** □ star. **zavratnica** □ **gradanica** ↗

GLEJ ŠE kravata

ovrátniček -čka m ▶ ovratnik

ovrátnik -a m |del obleke, srajce ob vratu, navadno za okras| *prišiti ovratnik; zapeti ovratnik* □ ekspr. **ovratniček** □ zastar. **vratnik**²

□ star. **zavratnik** □ star. **kreželjc** |ovratnik pri svečanem oblačilu|

◆ **krzneni ovratnik** □ kožuhovinasti ovratnik □ prakt. sp. krzno

GLEJ ŠE ovratnica

ovréci ovřžem dov. *kaj* |ugotoviti in pokazati, da je kaj neresnično, nepravilno, neutemeljeno| *Resničnost je ovrgla njegove trditve* □ **izpodbiti** □ knj.izroč. **demantirati** □ knj.izroč. **dezavuirati** □ ekspr. **izpodnesti** **izpodnesti hipotezo** □ zastar. **opovreči** □ ekspr. **pobiti** *Pobil je vse njegove trditve* □ ekspr. **potolči**

ovrednótenje -a s |določitev, ugotovitev vrednosti, pomena, kakovosti česa| *estetsko ovrednotenje literarnega dela* □ knj.izroč. **evalvacija** **evalvacija rezultatov testiranja** □ knj.izroč. **klasifikacija** □ knj.izroč. **opredelitev** □ knj.izroč. **valorizacija**

GLEJ ŠE ocenitev

ovrednótiti -im dov. *kaj* |določiti, ugotoviti vrednost, pomen, kakovost česa| *ovrednotiti opravljeno delo* □ knj.izroč. **evalvirati** **evalvirati znanje s posebnimi testi** □ knj.izroč. **klasificirati** □ knj.izroč. **opredeliti estetsko opredeliti literarno delo** □ ekspr. **premeriti** □ knj.izroč. **taksirati** **taksirati športne dosežke** □ knj.izroč. **valorizirati**

GLEJ ŠE oceniti 1 | valorizirati

ovréti ovrěm dov. ▶ prepereči 2 | zadržati 4 | zavreti 3

ovřženi -a -o prid. |za katerega je bilo ugotovljeno, pokazano, da je neresničen, nepravilen, neutemeljen| *ovřženi dokaz* □ **izpodbiti**

ovséni -a -o prid. ▶ kruh •6 | moka pp 1

ovsenják -a m ▶ kruh •6

ovsišče -a s ▶ njiva pp

ovzdúšje -a s ▶ okolje | ozračje 3

ozád prisl. ▶ zadaj

ozádje -a s

1. |zadnji, najbolj oddaljeni, končni del česa| *Ozadje v dvorani je bilo v temi* □ knj.izroč. **zappleče** ■ protip. **ospredje**

2. |okolščine, navadno prikrite, ki odločilno vplivajo na potek česa| *raziskati ozadje atentata* □ ekspr. **zakulisje**

GLEJ ŠE nepomemben •2 | okolščina | podlaga 2 | stric 3

ozádnji -a -e prid. ▶ daljni | zadnji² 1

ozáljšán -a -o prid. ▶ okrašen

ozáljšati -am dov. ▶ okrasiti | olupšati 1

ozáljšati se -am se dov. ▶ olupšati se

ozaljšáva -e ž ▶ okrasitev

ozáljšek -ška m ▶ okrasek

ozáre ozár ž mn. |travnati svet na koncu njive, kjer se pri oranju obrača plug| *Na ozarah je konje ustavil* □ nar. **vozare** □ nar. **vrati**

□ nar. **vratnice** □ nar. **vratniki** □ nar. **vzrati** □ nar. **vzvrati** □ nar. **zare**

□ nar. **zvrtati**

ozáriti -im dov. ▶ osvetliti 1 | ožariti 1, 2

ozárjati -am nedov. ▶ osvetljevati | ožarjati 1, 2

ozárjen -a -o prid. ▶ ožarjen

ozavéstiti -im dov.

1. *koga* |narediti, povzročiti, da kdo kritično presoja, spoznava svoja in tuja dejanja, mnenja ali čuti odgovornost zanje| *moralno ozavestiti ljudi* □ publ. **osvestiti** □ knj.izroč. **uzavestiti**

2. *koga česa* knj.izroč. |narediti, povzročiti, da kdo kaj spozna, se česa zave| *Pisatelj jih želi ozavestiti krivde* □ publ. **osvestiti**

ozavéstiti se -im se dov. ▶ zavedeti se 1, 2

ozavéščanje -a s |povzročanje, da kdo kritično presoja, spoznava svoja in tuja dejanja, mnenja ali čuti odgovornost zanje| *družbeno ozaveščanje ljudi* □ publ. **osveščanje**

ozavéščati -am nedov.

1. *koga* |delati, povzročati, da kdo kritično presoja, spoznava svoja in tuja spoznanja, mnenja ali čuti odgovornost zanje| *ozaveščati mladega človeka* □ publ. **osveščati**

2. *koga česa* |delati, da kdo kaj spozna, se česa zave| *Njegov zgled jih je ozaveščal dolžnosti* □ publ. **osveščati**

ozavéščati se -am se nedov. ▶ zavedati se 2

ozavéščeni -a -o prid. |ki kritično presoja, spoznava svoja in tuja dejanja, mnenja ali čuti odgovornost zanje| *ravnanje ozaveščenega človeka* □ publ. **osveščeni**

ozavéščeno nač. prisl. |izraža, da dejanje vsebuje zmožnost kritično presojati, spoznavati svoja in tuja dejanja, mnenja ali čuti odgovornost zanje| *ozaveščeno delovati* □ publ. **osveščeno**

ozavéšččnost -i ž |dejstvo, da je kdo ozaveščen| *Manjka jim ozavešččnosti* □ publ. **osvešččnost**

ozaveščévalni -a -o prid. |ki dela, povzročča, da kdo kritično presoja, spoznava svoja in tuja dejanja ali čuti odgovornost zanje| *ozaveščevalna vloga knjige* □ publ. **osveščevalni**

ozdravéti -im dov. |postati zdrav| *Ni veliko upanja, da bi ozdravel*

□ **pozdraviti se** □ ekspr. **izlizati se** □ nar. **ogoršati** □ knj.izroč. **okrevati**

□ neknj. pog. **pocajtati se** □ ekspr. **premagati bolezen** □ star. **skolehati se**

□ star. **zazdraviti se** □ ekspr. **zvoziti jo** □ star. **zvrčiti se**

ozdravítev -tve ž |dejstvo, da kdo postane zdrav| *Nestrpno so čakali na njegovo ozdravitev* □ **ozdravljenje**

ozdráviti -im dov. *koga* |narediti, povzročiti, da kdo postane zdrav| *ozdraviti bolnika* □ **pozdraviti**² □ zastar. **izlečiti**

□ neknj. pog. **pocajtati** □ knj.izroč. **skurirati** □ star. **zazdraviti**

□ star. **zvrčiti**

GLEJ ŠE sanirati

ozdrávljati -am nedov. |postajati zdrav| *Bolnik že ozdravlja*

□ pog. **popravljati se**

GLEJ ŠE zdraviti

ozdrávljenje -a s ▶ ozdravitev

ozdrávljivi -a -o prid. ▶ bolezen pp 7

ozéba -e ž ▶ ozeblina

ozébek -bka m ▶ ozeblina

ozeblína -e ž |vnetje kože, tkiva zaradi mraza| *Tak mraz povzročča ozeblino* □ **ozeba** □ nar. **ozebek**

GLEJ ŠE dobiti •1

ozébsti ozébem dov. ▶ dobiti •1

ózek ózka -o prid.

1. |ki ima med najbližjima koncema glede na dolžino razmeroma majhno razsežnost| *rastlina z ozkimi suličastimi listi*
□ knj.izroč. **rtast** □ ekspr. **tanek** ■ protip. **širok**
2. |pri katerem je med mejnima vzporednima točkama, ploskvama malo prostora| *ózek prehod; ózek čoln; ózek rokov*
□ **tesen**² □ ekspr. **stisnjen** *riba s stisnjenim telesom* ■ protip. **širok**
3. |ki vključuje majhen obseg, majhno količino česa glede na mogoči obseg, količino| *ózek izbor; ózek krog ljudi; Razstava je ózek izsek iz slikarjevega dela* □ **omejen** □ ekspr. **zaprt** ■ protip. **širok**

GLEJ ŠE ozkosrčen | širok 1

ozelenéti -ím dov.

1. |dobiti (zelene) liste| *Drevo je ozelenelo* □ **zazeleneti**
2. |postati zelen| *Brez svetlobe rastline ne ozelenijo* □ **pozeleneti**

ozeleníti -ím dov.

1. *kaj* |narediti kaj zeleno| *Pomlad je ozelenila travnike* □ **pozeleniti**
2. *kaj* |urediti površine z zasaditvijo zelenja, rastlinja| *ozeleniti prostor okrog stanovanjskih hiš* □ **zazeleniti**

ozelenjeváti -újem nedov. *kaj* |urejati površine z zasaditvijo zelenja, rastlinja| *ozelenjevati naselja* □ **zeleniti**

ozémeljski -a -o prid. |ki je v zvezi z ozemljem| *ozemeljska razprostranjenost* □ **teritorialni**

ozémlje -a s

1. |večji del zemeljske površine| *naseliti ozemlje severno od Drave* □ **področje** □ **teritorij** □ ekspr. **kraji** *osvojiti kraje onstran reke*
2. |večji del zemeljske površine glede na pripadnost neki upravni, politični enoti| *To ozemlje nadzorujejo mednarodne vojaške enote* □ **teritorij**

PODPOMENKE 1. eksarhat, generalat, kaganat 2. mandat, protektorat
• 1. zgod. mandatno ozemlje □ zgod. mandat 2. okupacijsko ozemlje □ zasedbeno ozemlje 3. slovensko etnično ozemlje □ slovensko narodno ozemlje

ozemljítev -tve ž elektr. |naprava, ki povezuje prevodni del električne naprave z zemljo| *poškodovati ozemljítev* □ elektr. **oze-**
mljitvena naprava

ozemljítveni -a -o prid. ► **ozemljítev**

ozídje -a s ► **obzidje** | **zidovje**

ozímeč -mca m ► **ječmen** • | **lan** •2

ozímka -e ž ► **hruška** •2

ozímni -a -o prid. ► **ječmen** • | **lan** •2 | **pšenica** pp 3

ozímnica -e ž |sadjé, zelenjava, namenjena porabi gospodinjs-
stva čez zimo| *pripravljati ozimnico* □ knj.izroč. **zimnica**

ozír -a m |upoštevjanje česa pri svojem ravnanju, odločitvah|
Motijo ga njegovi oziri □ **obzir**

GLEJ ŠE nikakor | pogled 2• | popolnoma | razlog

ozirálni -a -o prid. ► **odvisnik** •5 | **stavek** •4 | **zaimék** •5

ozirálnik -a m ► **zaimék** •5

ozírati se -am se nedov. ► **iskati** 2 | **pogledovati** 2 | **upoštevati** 1, 2

ozíroma vez. v ločnem priredju |za popravek ali dopolnitev prej
povedanega| *Sestanka naj se udeleži predsednik oziroma njegov
namestnik* □ publ. **odnosno**

GLEJ ŠE ali² 1 | pravzaprav 2

ózki -a -o prid. ► **ovira** 2 | **poklic** pp 1

ózko prisl. ► **ozkosrčno**

ozkogrudnost -i ž ► **ozkosrčno**

ozkokrájni -a -o prid. ► **klobuk** pp 2

ozkolístni -a -o prid. ► **ciprje** • | **trpotec** •

ozkoprs -a -o prid. |ki ima ózek prsni koš| *biti ozkoprs in slaboten*

□ **ozkoprsen**

GLEJ ŠE ozkosrčen

ozkoprsen -sna -o prid. ► **ozkoprs**

ozkosrčen -čna -o prid. |ki pri presojanju, vrednotenju upošteva
samo določene kriterije, ki ne zajemajo pojava v celoti|
ozkosrčen človek □ ekspr. **ózek** □ zastar. **ozkoprs** □ zastar. **tesnopršen**
□ knj.izroč. **tesnosrčen**

ozkosrčno nač. prisl. |izraža, da se v dejanju upošteva samo
določene kriterije, ki ne zajemajo pojava v celoti| *ozkosrčno
presojati* □ ekspr. **ózko**

ozkosrčnost -i ž |dejstvo, da kdo pri presojanju, vrednote-
nju upošteva samo določene kriterije, ki ne zajemajo pojava
v celoti| *Znan je po svoji ozkosrčnosti* □ knj.izroč. **ozkogrudnost**
□ ekspr. **ózkost**

ózkost -i ž ► **ozkosrčnost**

ozlatíti -ím dov. ► **pozlatiti**

ozlovóljen -a -o prid. ► **jezen**¹ 2 | **nejevoljen**

ozlovóljenost -i ž ► **nejevolja**

ozlovóljiti -ím dov. ► **vznejevoljiti**

ozmérjati -am dov. *koga* |izraziti nejevoljo, nezadovoljstvo s
kom zaradi njegovega negativnega dejanja, ravnanja, navadno
z nespoštljivimi, žaljivimi besedami| *Ozmerjal ga je, ker je
prišel pozno domov* □ knj.izroč. **izpsovati** □ ekspr. **nalajati** □ ekspr. **obljajati**
□ ekspr. **obrenkati** □ ekspr. **opitati** s čim *Opital ga je z mnogimi nelaska-
vimi imeni* □ knj.izroč. **opsovati**

GLEJ ŠE opomniti 1

oznáčba -e ž

- glasb. izvajalne označbe □ glasb. interpretacijske označbe

GLEJ ŠE oznaka 1, 2

oznáčenec -nca m ► **označeno**

oznáčeni -a -o prid. |ki je opremljen s čim, da se opazi,
prepozna| *ustaviti na označenem delu cestišča* □ **zaznamovani**
GLEJ ŠE beseda •12

oznáčenje -a s ► **označitev**

oznáčeno -ega s filoz. |pomen, vsebina znaka| *označeno in
označujoče* □ filoz. **denotat** □ filoz. **označenec** □ filoz. **signifikat** □ filoz. **za-**
znamovano

oznáčenost -i ž |opremljenost s čim, da se opazi, prepozna|
slaba označenost poti □ **zaznamovanost**

- ♦ jezikosl. **stilna označenost** □ jezikosl. **stilna zaznamovanost**

označeválec -lca m med. |kar označuje prisotnost bolezn
ali nagnjenosti k določeni bolezni| *tumorski označevalec*
□ med., žarg. **marker**

GLEJ ŠE označujoče

označeválnik -a m rač. |ime predmeta v programu; besedilo, ki
se uporablja za označevanje predmeta| *določiti označevalnike*

□ rač. **identifikator** □ rač. **opisovalnik**

GLEJ ŠE oznaka 3 | oznaka 3•

označevánje -a s |opremljanje česa s čim, da se

opazi, prepozna| *označevanje poti* □ **zaznamovanje**

□ knj.izroč. **poznamenovanje** □ **žigisanje** |označevanje z žigom|

žigisanje izdelkov

označeváti -újem nedov.

1. *kaj* |opremljati s čim, da se opazi, prepozna| *označevati priza-
dete hiše po potresu* □ **zaznamovati** □ publ. **obeleževati** □ knj.izroč. **ozna-
menovati** □ knj.izroč. **oznamovati** □ knj.izroč. **poznamenovati** □ star. **zazname-
novati** □ zastar. **znamenovati** □ zastar. **znamovati** □ **črtkati** ▶ □ **začrtovati** ▶

□ teh. **kotirati** |označevati s kotami|

2. *koga* |navajati karakteristične lastnosti, značilnosti| *označeva-
ti dobo, pesnika* □ **karakterizirati**

3. *koga za kaj* |izraža omejevanje lastnosti, značilnosti na
navedbo koga| *Označujejo ga za lenuha* □ **razglašati**

označitev -tve ž |oprema česa s čim, da se opazi, prepozna|

označitev drevja za sečnjo □ **označenje** □ **zaznamovanje**

□ publ. **obeležba** □ knj.izroč. **poznamenovanje** □ knj.izroč. **zaznamba**

označiti -im dov.

1. *kaj* |opremiti s čim, da se opazi, prepozna| *označiti hiše, ki niso več primerne za bivanje* □ **zaznamovati** □ knj.izroč. **oznamenovati** □ knj.izroč. **oznamovati** □ knj.izroč. **poznamenovati** □ star. **zaznamenovati** □ **začrtati** ↗

2. *kaj* |navesti karakteristične lastnosti, značilnosti| *označiti dobo* □ **okarakterizirati** □ publ. **kvalificirati** |*To dejanje je težko kvalificirati* □ publ. **okvalificirati**

3. *koga za kaj* |izraža omejitev lastnosti, značilnosti na navedbo koga| *Označili so ga za poštenjaka* □ **razglasiti** □ ekspr. **ožigosati** |*Ožigosali so ga za pijanca*

GLEJ ŠE opisati

označujoče -ega s filoz. |čutno zaznavna stran znaka|

označeno in označujoče □ filoz. **označevalec** □ filoz. **signifikant**

□ filoz. **zaznamujoče**

oznaka -e ž

1. |kar omogoča, da se kaj opazi, prepozna| *slabo vidne oznake na cesti* □ **označba** □ knj.izroč. **oznamenovanje** □ knj.izroč. **zaznamba** |*zaznambe na napravah* □ knj.izroč. **značka** |*značke na merilu*

2. |navedene karakteristične lastnosti, značilnosti| *Uvod prinaša izčrpno oznako avtorja* □ **karakteristika** □ **označba**

3. jezikosl. |beseda, ki opredeljuje leksikalno enoto glede na nevtralnost in slovnično kategorijo| *zapisati ustrezno oznako pri sinonimu; socialnozvrstna oznaka* □ jezikosl. **kvalifikator** □ jezikosl. **označevalnik**

◆ jezikosl. **terminološka oznaka** □ jezikosl. **izrazijska oznaka** □ jezikosl. **terminološki kvalifikator** □ jezikosl. **terminološki označevalnik**

4. rač. |niz znakov, ki označuje spletne vsebine in se uporablja predvsem za iskanje in prikaz teh vsebin| *spletni strani dodati ustrezne oznake* □ rač. **naslovna značka** □ rač., žarg. **tag**

GLEJ ŠE opis |znak¹ 1

oznamenovánje -a s ► **oznaka** 1

oznamenováti -újem dov. in nedov. ► **označevati** 1 | **označiti** 1 | **zaznamovati**

oznamováti -újem dov. in nedov. ► **označevati** 1 | **označiti** 1 | **zaznamovati**

oznanílo -a s ► **evangelij** | **obvestilo** | **sporočilo**

oznaníti in **oznániti** -im dov. ► **napovedati** | **razglasiti** 1, 2, 4 | **sporočiti**

oznánjati -am nedov. ► **izražati** 2 | **kazati** 1 | **napovedovati** 1 | **razglašati** 1, 2 | **sporočati** | **širiti** 3

oznánjenje¹ -a s ► **razglasitev**

oznanjénje² -a s

• ver. **Gospodovo oznanjenje** □ ver. **Marijino oznanjenje**

oznanjeválec -lca m ► **glasnik²**

oznanjeváлка -e ž ► **razširjevalka**

oznanjevátí -újem nedov. ► **izražati** 2 | **napovedovati** 1 | **sporočati** | **širiti** 3

oznanoválec -lca m ► **glasnik²**

oznanováti -újem nedov. ► **razglašati** 1 | **širiti** 3

oznevóljiti -im dov. ► **vznejevoljiti**

oznojén -êna -o prid. ► **poten**

oznojítí -im dov. ► **spotiti**

oznojítí se -ím se dov. ► **spotiti se**

ozóbčan -a -o prid. ► **zobčast**

ozóbčanje -a s teh. |postopek, s katerim se naredi, da ima kaj zobe, zobce| *ozobčanje žage* □ teh. **ozobitev** □ teh. **ozobljenje**

ozóbčati -am dov. *kaj* teh. |narediti, da ima kaj zobe, zobce|

ozobčati zobnik □ teh. **ozobiti**

ozobítev -tve ž ► **ozobčanje**

ozóbíti -im dov. ► **ozobčati**

ozóbíti se -im se dov. ► **dobiti** •2

ozóbljen -a -o prid. ► **zobčast**

ozóbljenje -a s ► **ozobčanje**

ozráčje -a s

1. |zračna plast, ki obdaja Zemljo| *Raketa je ponesla satelit nad ozračje* □ **atmosfera** □ meteor. **zračni ocean**

2. |zračna plast, zrak nad delom zemeljske površine| *Ozračje se je ohladilo* □ pesn. **eter²** □ ekspr. **soparica** |vroče, megličasto ozračje| □ knj.izroč. **zatohlica** |*zatohlo ozračje*|

3. navadno s prilastkom |kar nastane zaradi ravnjanja drugega z drugim, vedenja drugega do drugega| *Zna ustvarjati domače, prijetno ozračje* □ **ambient** □ **atmosfera** □ **vzdušje** □ publ. **klima** □ redk. **klimat** □ knj.izroč. **milje** □ knj.izroč. **občutje** □ knj.izroč. **okolje** □ zastar. **ovzdušje** □ publ. **podnebje družbeno podnebje** □ zastar. **vzduh**

GLEJ ŠE razmere

ozráčni -a -o prid. ► **dušik** • | **kisik** •

ozréti se ozrèm se dov. |usmeriti kam pogled z obratom glave v drugo smer, kot je obrnjeno telo| *Ozrl se je in videl, da gleda za njim* □ pog. **obrniti glavo nazaj**

GLEJ ŠE pogledati 2

ozrníti -im dov. *kaj* obrt. |narediti površino hrapavo, jamičasto|

ozrniti stopnice □ knj.izroč. **ohrapaviti**

ozrníti se -im se dov. ► **dobiti** •3

ozvézdje -a s astron. |del nebesne krogle s skupino zvezd v

določeni razvrstitvi| *ozvezdja živalskega kroga* □ astron. **konstelacija** □ knj.izroč. **zvezdišče**

ožalostíiti -ím dov. ► **razžalostiti**

ožalostíiti se -ím se dov. ► **razžalostiti se**

ožárek -rka m ► **ogorek** 1

ožarítí -ím dov.

1. *kaj* |obdati z močno svetlobo| *Večerna zarja je ožarila vrhove*

□ **obžariti** □ knj.izroč. **obzariti** □ knj.izroč. **ozariti**

2. *kaj* ekspr. |narediti kaj bolj veselo, lepše| *Smehljaj ji je ožaril obraz*

□ ekspr. **obsijati** □ knj.izroč. **obsiniti** □ knj.izroč. **obzariti** □ ekspr. **obžariti** □ knj.izroč. **ozariti** □ star. **ujasniti** □ knj.izroč. **zjasniti**

GLEJ ŠE osvetliti 1

ožárjati -am nedov.

1. *kaj* |obdajati z močno svetlobo| *Večerno sonce je ožarjalo vrhove*

□ **obžarjati** □ **upirati se** v *kaj* |*Sonce se upira v pročelje hiše*

□ knj.izroč. **ozarjati** □ knj.izroč. **treščati na kaj** |*Na njuna obraza je neusmiljeno treščalo sonce* □ knj.izroč. **zoriti**

2. *kaj* ekspr. |delati kaj bolj veselo, lepše| *Smehljaj ji ožarja obraz*

□ knj.izroč. **jasniti** □ ekspr. **obsevati** □ knj.izroč. **ozarjati**

GLEJ ŠE osvetljevati

ožárjen -a -o prid. |ki je obdan z močno svetlobo| *ožarjene planine*

□ **obžarjen** □ knj.izroč. **ozarjen**

ožējati -am dov. ► **užejati**

ožemálnik -a m ► **centrifuga**

ožemati -am nedov. *kaj* |s stiskanjem, vitjem odstranjevati teko-

čino iz česa| *ožemati perilo* □ knj.izroč. **žeti²** |*žeti limono* □ knj.izroč. **žmikati**

GLEJ ŠE slabiti

oženítí ožením dov. ► **poročiti¹** 2 | **poročiti se**

oženítí se ožením se dov. |postati pred družbo, javnostjo

priznan kot zakonski mož| *Silijo ga, naj se oženi* □ slabš. **obabití se**

□ star. **popeljati dekle pred oltar**

GLEJ ŠE poročiti se

óženje -a s ▶ omejevanje 1

oženjen -a -o povdk. ▶ poročen

ožep -épa m ▶ ožepek

ožepek -pka m bot. |primorska rastlina z modrimi, rožnatimi ali belimi cveti v klasu in močno dišečimi listi| *rožmarin in ožepek*
□ bot. *izop* □ bot. *ožep*

ožéti ožmèem dov. *kaj* |s stiskanjem, vitjem odstraniti tekočino iz česa| *ožeti perilo* □ knj.izroč. *ožmikati*

GLEJ ŠE obrati 2 | oslabiti 1

ožgán -a -o prid.

1. |ki je deloma poškodovan od ognja| *ožgan les* □ *obžgan*

□ *osmojen* □ *zasmojen* □ star. *opaljen*

2. |v zvezi z rastlinami ki je poškodovan, uničen na občutljivejših delih podobno, kot je kaj poškodovano od ognja, vročine| *od slane ožgana ajda* □ *oparjen* □ *osmojen* □ star. *opaljen*

GLEJ ŠE ogorel

ožganína -e ž |ožgano mesto na površini česa| *Na tleh pred pečjo je precej ožganin* □ *ožig*

GLEJ ŠE opekline | poškodba pp

ožgáti ožgèem dov.

1. *kaj* |z ognjem povzročiti, da postane kaj deloma poškodovano| *Strela je ožgala drevo* □ *obžgati* □ *zasmoditi* □ star. *opaliti*
□ *osmoditi* ↗

2. *kaj* |poškodovati, uničiti občutljivejše dele rastlin podobno, kot kaj poškoduje ogenj| *Ajdo je ožgala slana* □ *opariti* □ *osmoditi*
□ star. *opaliti* □ star. *popaliti* □ ekspr. *požgati* □ ekspr. *zažgati*

GLEJ ŠE opeči 2

ožgáti se ožgèem se dov. |izraža, da kdo dobi poškodbe zaradi stika z ognjem| *Ožgal se boš, če boš stal tako blizu ognja*

□ star. *opaliti se* □ ekspr. *osmoditi se*

GLEJ ŠE ogoreti

ožgáti si -èem si dov. *kaj* |izraža, da kdo dobi poškodbe na določenem delu svojega telesa zaradi stika z ognjem| *Ožgal si je lase ob svetilki* □ star. *opaliti si* □ ekspr. *osmoditi si* □ ekspr. *prismoditi si*

ožig -a m agr. |bolezen, pri kateri se oboleli deli rastline posušijo ali odmrejo| *škropiti proti ožigu* □ agr. *hrušev ožig* □ agr. *ognjenka*

□ agr. *ognjevka* □ agr. *palež* □ agr. *smod* □ nar. *strupena rosa*

GLEJ ŠE ogorek 1 | ožganina

ožígati -am nedov.

1. *kaj* |z ognjem povzročati, da postane kaj deloma poškodovano| *Ogorki pred kuriščem ožigajo tla* □ *obžigati* □ *smoditi*

2. *kaj* |večkrat poškodovati, uničevati občutljivejše dele rastlin| *Slana ožiga liste* □ *smoditi*

• agr. *ožigati prašiča* □ agr. *smoditi prašiča*

ožigósanost -i ž ▶ zaznamovanost

ožigósati -am dov. ▶ označiti 3 |skritizirati | žigosati

ožilje -a s |žile telesa ali dela telesa| *ožilje krvnega obtoka* □ *žilje*

□ anat. *cevje*

GLEJ ŠE omrežje

ožína -e ž |ozek pas kopnega med dvema morjema ali morja med dvema kopnima| *prepeljati se skozi ožino* □ knj.izroč. *tesnina*

GLEJ ŠE medmorje

ožirati -am nedov. ▶ hruliti | obrekovati | ogrizovati

ožiti -im nedov. ▶ omejevati 2 | zmanjševati | zoževati

ožiti se -im se nedov. |izraža, da kaj postaja ožje| *Proti vrhu hriba se cesta oži* □ *zoževati se*

ožívčenje -a s med. |pravilna porazdelitev, delovanje živcev po telesnem delu| *ožívčenje mišice* □ med. *inervacija*

ožívčeváti -újem nedov. *kaj* med. |povzročati pravilno razporeditev, delovanje živcev po telesnem delu| *ožívčevati mišice*
□ med. *invirirati*

ožívčiti -im dov. *kaj* med. |povzročiti pravilno razporeditev, delovanje živcev po telesnem delu| *znova ožívčiti možgane*
□ med. *invirirati*

ožívéli -a -o prid. |ki se je ponovno pojavil, vzbudil| *oživeli spomin* □ *oživljeni* □ knj.izroč. *razživeli* □ knj.izroč. *razživljeni*

ožívéti -ím dov.

1. |postati (ponovno) živ| *Spomladi narava oživi* □ knj.izroč. *zaživeti*

2. |s pojavitvijo navadno večjega števila premikajočih se ljudi postati živahen, razgiban| *Zvečer so ulice oživele* □ *razživeti se*
□ *zaživeti*

3. |ponovno se pojaviti, vzbuditi| *V njej so oživeli spomini*

□ knj.izroč. *razživeti se*

GLEJ ŠE razživeti se

ožívitev -tve ž

1. |dejanje, s katerim postane kdo ponovno živ| *oživitev ponesrečenca* □ *oživljenje* □ med. *reanimacija* |oživitev z umetnim dihanjem, masažo srca|

2. |delovanje, s katerim se povzroči, da kaj ponovno poteka ali postane intenzivnejše| *oživitev gospodarstva* □ *oživljenje* □ *revitalizacija*

GLEJ ŠE obnova 3 | obuditev | prerod | uprizoritev 1

ožíviti -ím dov. *kaj* |povzročiti, da kaj ponovno poteka ali postane intenzivnejše| *oživiti dejavnost društva* □ *revitalizirati*

GLEJ ŠE obnoviti 2 | obuditi 2 | poživiti 1

ožíviti se -ím se dov. ▶ poživiti se

ožívljanje -a s

1. |postopek, s katerim se doseže, da postane kdo ponovno živ| *oživljanje ponesrečenca* □ med. *reanimacija* |oživljanje z umetnim dihanjem, masažo srca|

2. |povzročanje, da kaj ponovno poteka ali postane intenzivnejše| *oživljanje gospodarstva* □ *revitalizacija*

ožívljati -am nedov. *kaj* |povzročati, da kaj ponovno poteka ali je intenzivnejše| *oživljati gospodarstvo* □ *revitalizirati*

GLEJ ŠE obnavljati 2 | obujati | poživljati 1, 2 | spominjati se 2

ožívljeni -a -o prid. ▶ oživeli

ožívljenje -a s ▶ oživitev 1, 2

oživotvóriti -im dov. ▶ izpolniti 2 | uresničiti

ožji -a -e prid. ▶ sorodnik ♦1

ožlébiti -im dov. *kaj* |narediti, da ima kaj žleb, žlebove| *ožlebiti steber* □ *zažlebiti*

ožmikati -am dov. ▶ ožeti

ožoltéti -ím dov. ▶ porumeneti

ožrébiti se -im se dov. nav. 3. os. |izraža, da kobila dobi mladiča| *Kobila se je že večkrat ožrebila* □ *povreči žrebe* □ *roditi žrebe*
□ *žrebetiti* □ *žrebiti*

ožréti ožrèem dov. ▶ nahruliti | ogristi 1 | ošteti

ožulíti in ožuliti -ím dov. *koga* |narediti, povzročiti žulj, žulje| *Novi čevlji so ga ožulili* □ knj.izroč. *zažuliti* □ *nažuliti* |nekoliko ožuliti|

ožuljek -jka m knj.izroč. |ožuljeno mesto (na koži)| *Od nahrbtnika se mu je na rami naredil rdeč ožuljek* □ knj.izroč. *žuljavina*

ožvepláti -ám dov. ▶ zažveplati

P

pa¹ vez. ▶ čeprav | in¹ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 | in sicer | toda¹ 1, 2 | zato

pá² medm. ▶ na svidenje

pa³ člen.

1. navez. člen. |izraža navezovanje na prej povedano| *Pa se že dolgo poznata* □ in²

2. poudar. člen., za vprašalnim zaimkom ali prislovom, ekspr. |poudarja ugibanje| *Kdo pa trka na vrata ob tej pozni uri* □ ekspr. neki² □ ekspr. pač *Kaj bo pač na to odgovoril* □ zastar. pak² □ ekspr. pravzaprav *Kaj pravzaprav hočeš od mene; Čemu se pravzaprav čudiš*

GLEJ ŠE pač | vendar¹ 3, 4

páberek -rka m ekspr. |sadež, plod, ki ostane na požeti njivi, v obranem nasadu| *paberki poljskih pridelkov* □ knj.izroč. pobirek

páberki -ov m mn. ekspr. |kar se dobi s priložnostnim, nesistema-tičnim zbiranjem| *zgodovinski paberki* □ knj.izroč. pobirki

paberkováti -újem nedov. |iskati, nabirati plodove, sadeže, ki ostanejo na požeti njivi, v obranem nasadu| *paberkovati po njivah; paberkovati po vinogradu* □ nar. repkati

páca -e ž ▶ kvaša | obrekovati | pregovarjati

pácást -a -o prid. ▶ lepljiv 2 | razmočen

pácati¹ -am nedov. ▶ kvasiti²

pacáti² -ám nedov. *kaj* ekspr. |počasi delati| *Zidar nekaj paca, pa vse skupaj ni nič* □ ekspr. mečkati □ ekspr. packati

GLEJ ŠE brozgati 2 | čečkati 2 | delati 1 pp 3 | delati 2 pp | mazati 3

pacáti se -ám se nedov. ▶ mazati se 2 | sončiti se

pácek -cka m ▶ ničvrednež | prašiček | umazan² | umazanec

pacemaker -ja [pêjsmêjker] m ▶ spodbujevalnik

pacifíst -a m ▶ mirovnik

pacifístični -a -o prid. ▶ gibanje 3•2

pacifízem -zma m ▶ mirovništvo

pácka -e ž ▶ čečkač | ničvrednež | umazan² | umazanec

packarija -e ž slabš. |jed, navadno slabo pripravljena| *Te packarije ne bom jedel* □ slabš. pomije □ slabš. svinjarija □ čorba

GLEJ ŠE dejanje 1 pp 4 | grdobija

packast -a -o prid. ▶ umazan¹

packáti -ám nedov. ▶ brozgati 2 | čečkati 2 | delati 1 pp 3 | delati 2 pp | mazati 3 | pacati²

packáti se -ám se nedov. ▶ mazati se 2

packón -a m ▶ čečkač | umazan² | umazanec

packónka -e ž ▶ umazanka

páč navez. člen. |uvaja zavrnitev s popravkom| »*Ne znaš.*«

»*Pač znam.*« □ ekspr. pa² »*Ti si krivi.*« »*Pa nisem.*«

GLEJ ŠE najbrž | pa² 2

pacénje -a s ▶ maličenje | potvarjanje

páči -ja m ▶ oče 1

páčiti -im nedov. *kaj* |delati nenaravne gube, nenaravne poteze, zlasti na obrazu| *paciti obraz* □ ekspr. namrdovati □ zastar. spakovati

□ ekspr. zmrdovali

GLEJ ŠE kaziti | kvariti 3 | maličiti | potvarjati

páčiti se -im se nedov. ▶ postavljati se | spakovati se 1

páč pa vez. zv. ▶ ampak²

pàd páda m ▶ padec 1

padajóci -a -e prid. ▶ intonacija •1

padálce -lca s ▶ padalo

padálec -lca m ekspr. |kdor nepričakovano, nenapovedano pride kam, navadno nezaželen| *Na prireditvi je bilo poleg povabljenih še nekaj padalcev* □ ekspr. vpadnik

padálni -a -o prid. ▶ hitrost¹ •6

padálo -a s |naprava iz tkanine za zmanjšanje hitrosti, zlasti pri skakanju, spuščanju iz letala| *pripeti si padalo* □ ekspr. padalce |majhno padalo|

♦ aer. zaviralno padalo □ aer. zavorno padalo

padálski -a -o prid. ▶ šport •3

padálstvo -a s ▶ šport •3

pádanje -a s ▶ hitrost¹ •6

pádar -ja m |kdor se ukvarja z zdravljenjem brez ustrezne poklicne izobrazbe| *Zdravil ga je neki padar* □ nar. barbir □ nizk. ko-njederec □ slabš. mazač □ zastar. vešček □ star. vrač □ star. vračar

GLEJ ŠE zdravnik

pádarica -e ž |ženska, ki se ukvarja z zdravljenjem brez ustrezne poklicne izobrazbe| *Padarica mu je dala neko mešanico* □ slabš. mazačica □ slabš. mazačka □ zastar. vešča □ star. vračarica

páderski -a -o prid. ▶ poklic •13

pádarstvo -a s |zdravljenje brez ustrezne poklicne izobrazbe| *ukvarjati se s padarstvom* □ slabš. mazaštvo □ star. vračarstvo

□ star. vraštvo

GLEJ ŠE poklic •13

pádati -am nedov.

1. |zaradi izgube ravnotežja, opore prihajati iz pokončne-ga položaja ali višjega mesta na tla, zlasti v ležeči položaj| *Opotekal se je in padal; Knjige so padale s police* □ otr. bumfati

□ ekspr. cepati² □ ekspr. čofati □ star. gruditi se *Začel se je gruditi*

□ ekspr. kapati *Hruške kapajo z drevesa* □ ekspr. štrbunkati

□ ekspr. telebati □ ekspr. tleskati

PODPOMENKE 1. 'slišno, plosko padati' cepati², čapljariti, čofati, čofotati, ploskati, tleskati **2.** 'stežka, nerodno padati' telebati

2. |premikajoč se po zraku, zlasti v smeri navzdol, zaradi lastne teže pojavljati se kje, prihajati kam| *Na tem mestu pada kamenje* □ ekspr. rušiti se □ ekspr. strmoglavljati *Vodne kapljice so iz slapa strmoglavljale v jezero* □ ekspr. treskati *Okoli njih so treskale bombe* □ kapljati □ usipati se

3. pog. |nepričakovano, nenapovedano prihajati| *Drug za drugim so padali v sobo* □ ekspr. cepati² □ ekspr. vpadati

4. |biti čedalje nižji v določeni smeri| *Pot je začela padati* □ spuščati se □ zastar. odpadati *Gora strmo odpada proti severu*

□ knj.izroč. prepadati *Stene strmo prepadajo v morje*

GLEJ ŠE deževati | napadati 3 | nižati se 2 | prekinjati 3 |

prihajati 2 pp 2 | udarjati 3 | vdajati se 1 | zmanjševati se

pádavica -e ž ▶ epilepsija

pádavični -a -o prid. ▶ bolnik •11 | epileptik | napad 3•1

padavíne -ín ž mn. |voda v tekočem ali trdnem stanju, ki pada iz oblakov| *meriti količino padavin* □ přsec □ ekspr. mokrota

GLEJ ŠE jakost • | sneženje

padavinski -a -o prid. ▶ voda ♦6

padec -dca m

1. |dejstvo, da kaj v smeri navzdol premikajočega se zaradi lastne teže pride kam| *padec meteorita* □ **pad** □ ekspr. *štrbunk¹*

štrbunk kamna v vodo

2. |razmerje med višinsko razliko v smeri navzdol in vodoravno oddaljenostjo dveh točk| *Na tem mestu ima reka precejšen padec* □ ekspr. *skok*

GLEJ ŠE dvig 2 | prekršek 1

pádli -a -o prid. ▶ hudič¹ | prostitutka

pádni -a -o prid. ▶ hitrost¹ ♦6

padrón -a m ▶ delodajalec | gospodar 2

páf medm. ▶ bum 1

páfkati -am nedov. ▶ puhati

paganízem -zma m ▶ poganstvo

pager -ja [pêjdžer] m ▶ pozivnik

página -e ž ▶ stran¹ 3

paginácija -e ž ▶ oštevilčenje 2

paginírati -am dov. in nedov. ▶ oštevilčiti 2 | številčiti 2

páglav -a -o prid. ▶ poreden 1

páglavček -čka m ▶ deček¹ | porednež

páglavec -vca m ▶ deček¹ | poreden 1♦ | porednež

páglavka -e ž ▶ poreden 1♦ | porednica

páglavstvo -a s ▶ dejanje 1 pp 4 | dejanje 1 pp 6 | grdobija

páglavščina -e ž ▶ dejanje 1 pp 4 | dejanje 1 pp 6 | grdobija

pàh¹ páha m ▶ bat | sunek | zapah

pàh² medm. ▶ bah

pahálast -a -o prid. ▶ pahljačast

pahálnik -a m ▶ pahljača

páhati -am nedov. ▶ plapolati 1 | prihajati 3

pahljáča -e ž |ročna priprava za hlajenje zlasti obraza| *hladiti si obraz s pahljačo* □ star. *pahalnik* □ knj.izroč. *pihalka*

pahljáčast -a -o prid. |ki je po obliki podoben pahljači| *palme s pahljačastimi listi* □ zastar. *pahalast*

pahljáti -ám nedov. *kaj* |na rahlo premikati kaj pred čim za zmanjšanje občutka vročine| *z robcem pahljati obraz*

□ knj.izroč. *pihljati*

GLEJ ŠE mahljati

pahniti in páhniti -em dov. *koga* |z močnim sunkom z roko narediti, da kdo pade| *Pahnil ga je z balkona* □ ekspr. *strmoglaviti*

GLEJ ŠE odriniti 1

páhnjen -a -o prid. ▶ neumen¹ ♦

pajác -a m

1. |igrača, ki predstavlja klovn| *narisati pajaca* □ ekspr. *pajacek*

2. |enodelno oblačilo iz hlač in bluze z rokavi ali brez njih| *delavci v modrih pajacih* □ *kombinezon*

GLEJ ŠE klovn | šaljivec

pajácek -cka m ▶ pajac 1

pajácelj -clja m ▶ klovn

pájcek -cka m ▶ prašiček

pájček -čka m ▶ pajcek

pajčevína -e ž |nit, skupek na določeni način razporejenih niti, ki jih dela pajek| *Pajek prede pajčevino* □ *mreža* □ nar. *pajčina*

GLEJ ŠE presti 2

pajčevínast -a -o prid. ▶ prosojen

pájčica -e ž ▶ pajklja

pájčina -e ž ▶ pajčevina

pájčji -a -e prid. ▶ pajkov

pajčolán -a m ▶ tančica 1, 2

pajčolánast -a -o prid. ▶ tančičast | tančičen

pajčolánasti -a -o prid. ▶ ruta¹ ♦4 | tančica 1

pajčolánka -e ž vrtn. |okrasna rastlina z zelo razraslim stebлом in drobnimi belimi, rožnatimi cveti| *gojiti pajčolanke* □ bot. *vrtna sadrenka*

pajdáš -a m slabš. |kdor s kom sodeluje, zlasti pri nepoštenih dejanjih| *Ujeli so vodjo in njegove pajdaše* □ pog. *kompanjon*

GLEJ ŠE tovariš

pajdášenje -a s ekspr. |druženje, sodelovanje z moralno negativno osebo| *pajdašenje z brezdelneži* □ star. *pajdašija* □ ekspr. *pajdaštvo*

pajdašija -e ž ▶ družba 2 | pajdašenje

pajdášiti se -im se nedov. ▶ družiti se | občevati ♦2

pajdáštvo -a s ▶ pajdašenje

pájek -jka m |žival s štirim pari dolgih, tankih nog in bradavicami, ki izločajo lepljivo snov za pajčevino| *Pajek prede mrežo* □ *pajkec* ↗

GLEJ ŠE križavec 1 | modul ♦2 | pršica | suh¹ 2 povdk.

pájësen -éna m vrtn. |parkovno ali gozdno drevo z velikimi, pernato razdeljenimi listi| *omejiti širjenje pajesena* □ vrtn. *božje drevo* □ vrtn. *jesenovec*

pájkast -a -o prid. ▶ suh¹ 2

pájkec -kca m |majhen pajek| *mladi pajkci* □ ekspr. *pajček*

pájkelj -na m ▶ tresilnik | vejalnik

pájklja -e ž ekspr. |samica pajka| *Pajklja leže jajčeca* □ ekspr. *pajčica* □ ekspr. *pajkulja*

pájkov -a -o prid. |ki je v zvezi s pajki| *pajkova mreža* □ *pajčji*

pájkovski -a -o prid. ▶ suh¹ 2

pajkúlja -e ž ▶ pajklja

pájštva -e ž ▶ bajta | laniščnica

pájzelj -na m ▶ beznica

pák¹ -a m ▶ ploščica 2

pak² vez. ▶ toda¹ 1

pak³ člen. ▶ pa² 2

pakáža -e ž ▶ sodrga

pákeljc -a m ▶ paket | zavojček

pakét -a m |predmet, predmeti z ovojem zaradi prenosa,

prevoza| *poslati paket po pošti* □ *zavoj* □ knj.izroč. *omot* □ knj.izroč. *ovoj* □ neknj. pog. *pakelj* □ knj.izroč. *zamoto* □ *paketek* ↗

GLEJ ŠE zavitek 1

pakétek -tka m |majhen paket| *dati paketek v torbo* □ *paketič*

pakétič -a m ▶ paketek | zavojček

pakíranje -a s ▶ zavitek 1

pakírati -am nedov.

• trg. *vakuumsko pakirati* □ trg., žarg. *vakuimirati*

GLEJ ŠE pripravljati ♦1

pákobúl -a m bot. |socvetje, pri katerem se cvet na vrhu glavne osi prvi odpre| *zvončasti cvetovi v pakobulu* □ bot. *pakobulasto socvetje*

pákobúlásti -a -o prid. ▶ pakobul

pákrístál -a m min. |kristal določene snovi s kristalno obliko snovi, iz katere je nastal| *za snov značilni kristali in pakristali* □ min. *palik* □ min. *pseudomorfoza*

pákróg -a m ▶ elipsa

pákróžni -a -o prid. ▶ eliptični

pákunga -e ž ▶ zavitek 1

palácij -a m um. |stanovanjski del srednjeveškega gradu|

Ohranjen je palacij z lepimi romanskimi okni □ um. *palas*

paláča -e ž ▶ sodišče 2

palačinka -e ž

• sirove palačinke □ skutine palačinke

paládij -a m ▶ svet¹ 2

paladín -a m ▶ privrženec | vitez
palamída -e ž ▶ polanda
palánka -e ž ▶ novčič | novec pp 2
palankín -a m ▶ nosilnica 1
pálas -a m ▶ palacij
pálaš -a m ▶ meč¹
palatál -a m ▶ nebnik | soglasnik •3 | soglasnik •4
palatalizácija -e ž jezikosl. | sprememba soglasnika zaradi sledečega sprednjega samoglasnika | *palatalizacija soglasnikov*
 □ jezikosl. mehčanje □ jezikosl. nebneenje
palatalizirani -a -o prid. ▶ soglasnik •3
palatalizirati -am nedov. kaj jezikosl. | tvoriti soglasnik hkrati z dvigom jezične ploskve kot pri glasu j | *palatalizirati soglasnik*
 □ jezikosl. mehčati
palatálni -a -o prid. ▶ l•1 | nebnik | soglasnik •4
palatín -a m ▶ dvorjan
pálatum -a m ▶ nebo •2
pálček¹ -čka m ▶ majhen 2 povdk. | pritlikavec 2 | stržek | škrat 1, 2
pálček² -čka m ▶ palec
pálčica¹ -e ž ▶ paličica
pálčica² -e ž ▶ škratovka
pálčka -e ž ▶ paličica
pálčke pálček ž mn. mn. v sin. nizu | paličasto pecivo iz kvašenega ali nekvašenega testa | *Grizljal je slane palčke* □ paličice
pálčni -a -o prid. ▶ rokavice •2 | tenar | vijak 1•2
pálčnice -ic ž mn. ▶ rokavice •2
pálčnik -a m ▶ skobljič pp | zvončnica •
pálčniki -ov m mn. ▶ rokavice •2 | vijak 1•2
pálec -lca m | najdebelejši prst na roki ali nogi | *Palec ga boli*
 □ ekspr. palček²
 • angleški palec □ inč □ redk. inča
GLEJ ŠE bogat 1•
paleolítik -a m ▶ doba •31
paleozóik -a m geol. | vek v geološki zgodovini zemlje, ki sledi praveku | *okamnine iz paleozoika* □ geol. stari zemeljski vek
GLEJ ŠE doba •23
paleozójski -a -o prid. ▶ doba •23
paléta -e ž ▶ barva 1•10
pálež -a m ▶ ožig | peronospora | pripeka | vročina 1
paliatív -a m ▶ sredstvo •17
paliatívni -a -o prid. ▶ sredstvo •17
pálica -e ž | dolg, tanjši, v prerezu okrogel predmet | *zamahniti s palico* □ star. batina □ zastar. drkelj □ neknj. pog. šprikla □ gorjača
 □ paličica □ šviglja □ ekspr. krevlja | palica z ukrivljenim koncem (za opiranje) | *opirati se na krevljo*
 ♦ 1. bambusova palica □ pog. bambusovka 2. šport. biljardna palica □ šport. bat □ knj.izroč. kej 3. čarovna palica □ redk. čarobna palica □ knj.izroč. čarodejska palica □ ekspr. čudežna palica □ ekspr. čudodelna palica 4. dirigentska palica □ taktirka 5. drenova palica □ pog. dren □ redk. drenovača □ redk. drenovka 6. glogova palica □ redk. glogovka 7. rač. igralna palica □ rač. žarg. joystick 8. leskova palica □ redk. leskovača □ leskovka □ nar. leščeva palica □ redk. leščevka 9. palica iz brinovega lesa □ redk. brinovka 10. palica iz bukovega lesa □ bukovka 11. palica iz jesenovega lesa □ redk. jesenovka 12. zgod. palica za nabiranje □ zgod. basalnik □ zgod. nabijalnik 13. palica za opiranje □ nar. mlinarica □ star. opirača □ oporna palica 14. palica za otepanje (snopov) □ otepač □ otepalnik 15. popotna palica □ star. popotni les □ redk. potna palica 16. ribiška palica □ star. ribiški prot □ star. ribnica 17. smučarska palica □ knj.izroč. smuška palica 18. sprehajalna palica □ knj.izroč. promenadna palica □ redk. sprehodna palica 19. škofovska palica □ ver. pastorela

20. štafetna palica □ pog. štafeta 21. trnova palica □ trnovka 22. železna palica □ neknj. pog. štanga
GLEJ ŠE bajalica | mlin 1•3 | natepsti | obubožati 1 | skok 1•1 | tepen | udariti 1
páličar -ja m ▶ fižol •5
páličasti -a -o prid. ▶ bakterija •3 | izolator •2 | jeklo •2
páličica -e ž | majhna palica | *urezati si paličico* □ palčka □ palička
 □ ekspr. palčica¹ □ teh., žarg. šibka
páličice -ic ž mn. ▶ palčke
páličje -a s ▶ nosilec •2
pálička -e ž ▶ bakterija •3 | paličica
pálični -a -o prid. ▶ izolator •2 | jeklo •2 | mlin 1•3 | nosilec •2
paličnják -a m zool. | žuželka paličastega telesa, brez kril | *indijski paličnjaki* □ zool. suhi prot
pálík -a m ▶ pakristal
palír -ja m ▶ delovodja
palisándrov -a -o prid. ▶ les •40
palisandrovína -e ž ▶ les •40
palíti in páliti -im nedov. ▶ žgati
palíti se in páliti se -im se nedov. ▶ žgati se
páljeni -a -o prid. ▶ les •56 | testo •1
páljenka -e ž ▶ žganje | žganje •2
pálma -e ž | tropsko ali subtropsko drevo s pahljačastimi ali pernatimi listi v socvetjih | *gojiti palme* □ knj.izroč. palmovec
 ♦ datljeva palma □ dateljnova palma □ datljevec
GLEJ ŠE sagovec | topol¹ | zmagati
palméta -e ž ▶ okras •2
palmétni -a -o prid. ▶ okras •2
pálmov -a -o prid. ▶ les •41
pálmovec -vca m ▶ palma
pálmovína -e ž ▶ les •41
palpácija -e ž ▶ tipanje
páluba -e ž ▶ krov
palúbni -a -o prid. ▶ krovni
palúd -a m ▶ bičje | drobir 1•2 | ločje
palúdje -a s ▶ drobir 1•2
palúdnica -e ž ▶ kalužnica
paludovína -e ž ▶ bičje
palúdojve -a s ▶ bičje
pámet -i ž | sposobnost dojemati, razsojati, ravnati glede na izkustvo | *Otrok pri tej starosti še nima pameti* □ neknj. pog. briht □ knj.izroč. pametnost
GLEJ ŠE bister povdk. 2 | bister • | bistrost | neintelligenten | neprišteven | nerazsoden • | pozabljiv • | prišteven | razsodno | razsodnost | razum 1 | spametovati | spametovati se | spomin 1 | um | zavedati se 1
pámeten -tna -o prid. | ki ravna v skladu s pametjo, razumom; ki izraža skladnost s pametjo, razumom | *Vsak pameten človek bi ravnal drugače; pameten načrt* □ ekspr. genialen *To je genialna zamisel* □ neknj. pog. kunšten *Ima zdrave in kunštne otroke* □ knj.izroč. moder² □ knj.izroč. odgovoren *odgovorna odločitev* □ knj.izroč. odehtan □ knj.izroč. premišljen *Lepo je slišati premišljeno besedo* □ ekspr. premoder *To je modra, premodra misel* □ zastar. razboren □ zastar. razborit □ knj.izroč. razumen □ knj.izroč. salomonski *salomonski odgovor* □ star. umen □ zastar. vedomen □ knj.izroč. vsemoder □ ekspr. zrel *zrel premislek*
POVEDKOVNIK 1. genij, genialec, genialnež, glavica¹, luč, lumen, pametnica, pametnik, pametnjak, pametnjakar, pametnjakinja, pametnjakovič 2. dobre glave, odprte glave 3. imeti dobro glavo, imeti glavico, imeti glavo na pravem koncu, imeti glavo na pravem mestu
GLEJ ŠE bister | preudaren | razumen

pámetiti -im nedov. ▶ spominjati se 1
pámetiva -e ž ▶ tepežkanje
pámetna -e ž ekspir. |pametna misel| *Nobene pametne ni rekel*
 □ pog. modra
pámetni¹ -ega m |človek, ki ravna v skladu s pametjo, razumom|
upoštevati pametnega □ knj.izroč. modri¹ □ ekspir. pametnik □ ekspir. pametnjak □ ekspir. pametnjakar □ ekspir. pametnjakovič □ knj.izroč. umnež
pámetni² -a -o prid. ▶ primerni | tabla 2• | telefon •1
pámetnica -e ž ekspir. |ženska, ki ravna v skladu s pametjo, razumom| *Med njimi je bilo nekaj pametnikov in pametnic*
 □ ekspir. pametnjakinja
GLEJ ŠE domisljica | pameten povdk. 1
pámetnik -a m ▶ pameten povdk. 1 | pametni¹
pametnják -a m ekspir. |kdor se dela pametnega| *Ti pametnjaki mislijo, da vse znajo* □ ekspir. pametnjakar □ iron. pametnjakovič
GLEJ ŠE pameten povdk. 1 | pametni¹
pametnjákar -ja m ▶ pameten povdk. 1 | pametni¹ | pametnjak
pametnjákinja -e ž ▶ pameten povdk. 1 | pametnica
pametnjákovič -a m ▶ pameten povdk. 1 | pametni¹ | pametnjak
pámetno nač. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje v skladu s pametjo, razumom| *pametno se odločati* □ knj.izroč. modro²
 □ knj.izroč. premišljeno □ knj.izroč. razumno □ knj.izroč. umno
 □ ekspir. zrelo zrelo presojati ▶ protip. neumno
GLEJ ŠE bistro² | neumno
pámetnost -i ž ▶ bistrost | pamet | razumnost
pametováti -újem nedov. ▶ spominjati se 1
pamflét -a m |sestavek, s katerim se sramoti kaka oseba, stvar, dogodek| *pisati politične pamflete* □ sramotilni spis
 □ lit. paskvil |anonimni pamflet|
pámpa -e ž ▶ stepa
pámž -a m ▶ otrok 1, 2 | otrok 2•2
pán -a m ▶ gospod 2 | plemič
pánama -a m ▶ slamnik •2
pánamaslámnik -a m ▶ slamnik •2
pánamêriški -a -o prid. |ki je v zvezi z vsemi Američani ali vso Ameriko| *panameriške športne igre* □ vseameriški
pánamski -a -o m ▶ slamnik •2
pánarábski -a -o prid. |ki je v zvezi z vsemi Arabci| *panarabsko gibanje* □ vsearabski
panarícij -a m ▶ črv 2
pánati -am dov. in nedov. ▶ obvladati 1 | obvladovati 1
páncerji -ev m mn. ▶ čevelj •7
pánčati -am nedov. ▶ spat
pánčičevka -e ž ▶ omorika
pánčkati -am nedov. ▶ spat
pánda -e m |medved tibetanskih džungel, ki se hrani z bambusovimi vršički| *ogroženost pande* □ zool. orjaški panda □ zool. veliki panda
pándekte -ékt ž mn. |v zakonodaji cesarja Justinijana zbrani izvlečki iz del rimskih pravnikov drugega in tretjega stoletja| *študirati pandekte* □ digeste
pandemónij -a m ▶ pekel 2
pandúr -ja m ▶ birič 1 | stražnik | vojak
panegírik -a m knj.izroč. |govor, sestavek, ki zelo povečuje kako osebo, pojav| *panegirik svobodi* □ knj.izroč. poveljevalni spis
GLEJ ŠE govor 2 pp 2
panél -a m ▶ plošča •6
panélka -e ž ▶ plošča •6
panélni -a -o prid. ▶ plošča •6
panélplošča -e ž ▶ plošča •6

pánéšplja -e ž vrtn. |okrasni grm z drobnimi, belimi ali bledorožnatimi cveti in rdečimi plodovi| *gajiti panešplje*
 □ vrtn. kotoneaster □ vrtn. panešpljica
pánéšpljica -e ž ▶ panešplja
pángermanízem -zma m |v 19. stoletju gibanje za politično združitev vseh Nemcev| *bojeviti pangermanizem* □ pangermansko gibanje □ pangermanstvo
pángeramánski -a -o prid. ▶ pangermanizem
pángeramánsstvo -a s ▶ pangermanizem
páničar -ja m
 1. |kdor povzroča upadanje, izgubljanje poguma, zmedo| *Paničarji širijo vznemirljive govornice* □ knj.izroč. panikar
 2. |kdor se hitro, navadno neupravičeno prestraši in nerazsodno, zmedeno ravna| *Ne bodi tak paničar* □ panik □ knj.izroč. panikar
páničen -čna -o povdk. ▶ prestrašen²
pánični -a -o prid. |ki je v zvezi s paniko| *panični strah* □ knj.izroč. panski
pánik -a m ▶ paničar 2
pánika -e ž |nenadni velik strah, ki zajame navadno večje število ljudi in povzroči zmedo, nerazsodno ravnanje| *Med nami je zavladala panika* □ knj.izroč. poplah
GLEJ ŠE strah 1 | zmeda
pánikar -ja m ▶ paničar 1, 2
pánj -a m
 1. |priprava za bivanje čebel, navadno podobna zaboju| *Čebele letajo iz panja* □ čebelji panj □ čebelni panj □ star. ulj □ panjič
 □ čeb. koš
 ◆ 1. čeb. eksportni panj □ čeb. polovičar 2. čeb. nakladni panj □ čeb. nakladalni panj 3. čeb. žnideršičev panj □ čeb., žarg. žnideršič
 2. |nerazsekani večji kos debla| *Na ognjišču so goreli panji*
 □ čok □ nar. brunclj □ nar. čolja □ nar. čulja □ knj.izroč. klada □ nar. panjač □ nar. panjevec □ nar. vzglavnik □ nar. zaglavnik □ nar. zglavnik □ panjič
 □ nardp. božič
GLEJ ŠE družina •1 | les • | les •49 | štor
panjác -a m ▶ panj 2
pánjevec -vca m ▶ panj 2 | štorovec
pánjevka -e ž ▶ mraznica
panjíc -a m |majhen čebelji panj| *Roje čebel je prestavil v panjiče*
 □ panjiček □ čeb. kranjič |preprost lesen panj|
panjícék -čka m ▶ panjič
pánjski -a -o prid. ▶ končnica •6
pánkeljc -a m ▶ trak
pánkreas -a m ▶ slinavka •2
pánkromátični -a -o prid. ▶ pankromatski
pánkromátski -a -o prid. fot. |ki je občutljiv za vse barve| *pankromatski material* □ fot. pankromatični
pánkrt -a m ▶ otrok 2•2
pánkrtski -a -o prid. ▶ otrok 2•2
panó -ja m
 • reklamni pano □ oglasni pano □ oglaševalni pano □ oglaševalski pano □ plakatni pano
pánoga¹ -e ž s prilastkom |delovno področje, ki z drugimi tvori določeno širšo dejavnost| *razvijati različne industrijske panoge*
 □ veja □ zastar. branša □ pog. branža □ publ. sektor
GLEJ ŠE disciplina •1 | disciplina •2
pánôga² -e ž ▶ panožica
panóptikum -a m ▶ muzej •2
panoráma -e ž ▶ razgled²
pánožica -e ž biol. |protoplazemski podaljšek pri enoceličarjih, ki omogoča gibanje in lovljenje hrane| *Ameba se giblje s panožicami* □ redk. panoga² □ biol. psevdopodij

pánožni -a -o prid. |ki je v zvezi s panogo| *panožni sindikat*

□ pog. **branzni**

pánski -a -o prid. ▶ panični

pánslavistični -a -o prid. ▶ panslovanski

pánslavizem -zma m |ideja o kulturni vzajemnosti in politični združitvi vseh Slovanov| *zagovorniki panslavizma* □ **veslovanstvo**

pánslovánski -a -o prid. |ki je v zvezi z idejo o kulturni vzajemnosti in politični združitvi vseh Slovanov| *panslovanske ideje*

□ **panslavistični** □ **veslovanski**

pánt -a m ▶ tečaj 1

pantalóni -ov m mn. ▶ hlače 1

panteizem -zma m filoz. |nazor, ki istoveti boga s svetom, naravo| *pristaš panteizma* □ knj.izroč. **vseboštvo**

pánterjev -a -o prid. ▶ goba pp 4 | mušnica ♦1

pantográf -a m elektr. |tokovni odjemnik iz paličja na električnem vozilu za odzemanje toka iz kontaktnega vodnika|

pantograf pri električnih lokomotivah □ elektr. **škarjasti odjemnik**

pantomimični -a -o prid. ▶ pantomimski

pantomímski -a -o prid. |ki je v zvezi s pantomimo| *pantomimski vložek v dramski predstavi* □ knj.izroč. **pantomimični**

paolán -a m ▶ kmet 1

papá¹ -na m ▶ oče 1

pápa² -e ž ▶ jed 1

pàpá³ medm. ▶ na svidenje

papáček -čka m ▶ oče 1

papáči -ja m ▶ oče 1

papagáj -a m ▶ papiga

papagájček -čka m ▶ papigica

papalína -e ž ▶ sprat

papatáči -ja m ▶ popadač

pápati -am nedov. ▶ jesti 1

pápcati -am nedov. ▶ jesti 1

pápeški -a -o prid. ▶ blagoslov ♦ | naslov ♦8 | nuncij | sedež ♦3

pápeštvo -a s ▶ naslov ♦8 | papizem

pápež -a m |vrhovni poglavar katoliške cerkve| *volitve novega papeža* □ ver. **apostolik** □ knj.izroč. **Kristusov namestnik** □ ver. **sveti oče**

pápežev -a -o prid. ▶ lučnik ♦2

pápeževac -vca m ▶ papist

pápežnik -a m ▶ papist

pápežništvo -a s ▶ papizem

pápica -e ž ▶ jed 1

pápiga -e ž |pisana tropska ptica z zelo ukrivljenim kljunom, ki lahko oponaša glasove| *krmiti papige* □ **papagaj** □ **papigica** ↗

PODPOMENKE ara¹, kakadu, lori

pápigica -e ž |majhna papiga| *V kletki je imel dve papigici* □ **papagajček**

pápigovka -e ž med., vet. |kužna bolezen papig, ki se prenaša tudi na človeka| *virus papigovke* □ med., vet. **psitakoza**

papíla -e ž ▶ brbončica | brbončica ♦1 | brbončica ♦2

papilót -a m ▶ navijalka

pápinec -nca m ▶ papist

papír -ja m |tanek, sploščen izdelek, zlasti iz rastlinskih vlaken, za pisanje, tiskanje, zavijanje| *zavijati v papir* □ **papirček** |manjši papir|

• 1. papir. **alkalijski papir** □ papir. **natronpapir** □ papir. **natronski papir**

2. **barvni papir** □ **barvasti papir** □ knj.izroč. **tonirani papir** 3. **ciklostilni papir** □ **ciklostilski papir** 4. **fotografski papir** □ **fotopapir** 5. **indigo papir** □ pog. **indigo** □ **indigopapir** 6. papir. **japonski svileni papir**

□ papir. **japonski papir** 7. **karbonski papir** □ pog. **karbon** □ **karbonpa-**

pir 8. papir. **kartografski papir** □ papir. **kartni papir** 9. **karirani papir**

□ **karirasti papir** 10. **kopirni papir** □ knj.izroč. **indigopapir** □ papir za kopiranje 11. **tekst. mrežasti papir** □ tekst. **mrežni papir** 12. **ovojni papir** □ **ovijalni papir** □ **zavijalni papir** □ **zavojni papir** 13. **pisarniški papir** □ star. **kanclijski papir** 14. **prosojni papir** □ **transparentni papir** □ redk. **transparentpapir** 15. papir. **rotacijski papir** □ papir. **rotopapir** 16. teh. **smirkov papir** □ **nestrok. smirek** □ neknj. pog. **šmirgel** □ neknj. pog. **šmirgelpapir** 17. papir. **staniolni papir** □ prakt. sp. **staniol** □ **staniolpapir** 18. teh. **stekleni papir** □ knj.izroč. **raskavec** 19. **svetleči papir** □ **svetlikasti papir** 20. papir. **tiskovni papir** □ papir. **tiskarniški papir**

21. **toaletni papir** □ neknj. pog. **klozetni papir** □ neknj. pog. **klozetpapir** □ **straniščni papir** 22. papir. **transparentni risalni papir** □ teh., žarg. **pavš** □ teh. **pavšpapir** □ papir., žarg. **šeleshamer** 23. **vpojni papir** □ **pivni papir**

24. fin. **vrednostni papir** □ fin. **vrednotnica**

GLEJ ŠE celofan | dokument | dovoljenje 2 | koš 1 ♦3 | list 2 |

napisati 2 | pisateljevati

papírček -čka m

• **cigaretni papirček** □ **cigaretni listič** □ sleng. **rizla**

GLEJ ŠE papir

papírjevec -vca m ▶ papirus

papírmašé -ja m papir. |vlakninska papirna snov, navadno za izdelovanje reliefnih stiskancev| *izdelki iz papirmašaja* □ papir. **maše**

□ papir. **papirni maše**

papírmati -a -o prid. ▶ **denar** ♦9 | neživiljenjski | papirni | vrečka ♦2

papírni -a -o prid. |ki je v zvezi s papirjem| *papirni izdelek*

□ **papirnat**

GLEJ ŠE papirmaše | valuta 1 ♦

pápirus -a m bot. |tropska rastlina z velikimi listi| *papirusi in palme* □ bot. **papirjevec**

papíst -a m slabš. |zlasti v 16. stoletju katoličan s stališča protestantov|

zaničevanje papistov □ slabš. **papeževac** □ slabš. **papežnik** □ nar. **papinec**

papízem -zma m |zlasti v 16. stoletju katolištvo s stališča protestantov| *vplivi papizma* □ ekspr. **papeštvo** □ slabš. **papežništvo**

pápkati -am nedov. ▶ jesti 1

páprika -e ž

• 1. **pekoča paprika** □ **ostra paprika** 2. gastr. **polnjena paprika**

□ **nadevana paprika** 3. **vložena paprika** □ **kisla paprika**

papúčica -e ž ▶ **migetalkar** | **paramecij**

pár -a m

1. |skupina dveh oseb| *Par je prihajal z nasprotni smeri* □ **dvojica** □ pog. **dvojka** *Tekmovalci so se združevali v dvojke ali trojke*

□ ekspr. **parček** *V parku so posedali zaljubljeni parčki* □ publ. **tandem**

V oddaji nastopa zabavni voditeljski tandem

♦ 1. **biol. starševski par** □ **biol. roditeljski par** 2. **zakonski par** □ **zakonska dvojica**

2. |skupina dveh enot| *Iz teme se je svetil par iskrivih oči* □ **dvojica**

3. |dve istovrstni živali istega ali nasprotnega spola| *vzgojiti par junčkov; labodji par* □ ekspr. **parček**

GLEJ ŠE starši 2

pára¹ -e ž

1. |v plinasto stanje spremenjena tekočina pri vrelišču| *Para je puhnila iz lonca* □ **sopara** □ zastar. **sopar** □ ekspr. **soparica**

2. |v plinasto stanje spremenjena tekočina kot pogonsko sredstvo| *To lokomotivo žene para* □ zastar. **sopar**

• **fiz. prenasočena para** □ **fiz. podhlajena para**

GLEJ ŠE hitro 1 | pijan 1

pára² -e ž ▶ **denar** ♦2 | **vreden** •

parábéla -e ž |polavtomatska pištola nemškega tipa s kolenastim zaklepom| *Oborožen je bil s parabéla*

□ knj.izroč. **parabelum**

parabélum -a m ▶ **parabela**

parábola -e ž lit. | poučna pripoved, ki ponazarja kako misel, nauk | *biblijske parabole* □ lit. *prilika*²

GLEJ ŠE krivulja ♦1

parabólični -a -o prid. ▶ antena • | krivulja ♦1

parabólni -a -o prid. ▶ krivulja ♦1

paraboloídni -a -o prid. ▶ antena •

paráda -e ž

1. | organizirani slovesni vojaški spreved, navadno z orožjem | *prisostvovati paradi* □ *vojaška parada*

2. | organizirani slovesni spreved velike skupine predstavnikov kake dejavnosti, kakega poklica | *gasilska parada* □ *povorka*

• prvomajska *parada* □ prvomajska *povorka* □ star. prvomajski obhod □ prvomajski spreved

GLEJ ŠE obleka ♦4 | uniforma ♦2

paradájz -a m ▶ *paradajzarica* | *paradižnik*

paradájzarica -e ž voj., žarg. | rdeče pobarvana ročna bomba italijanske izdelave | *vreči paradajzarico* □ voj., žarg. *paradajz*

paradentóza -e ž ▶ *parodontoza*

paradígma -e ž ▶ *vzorec* ♦1 | *vzorec* ♦2 | *vzorec* 2

paradíratí -am nedov. ▶ *postavljati se* | *sprehajati se*

paradíž -a m ▶ *raj*¹ 1, 2

paradížnik -a m | kulturna rastlina z razraslim stebлом in svetlorumenimi cveti ali njen rdeči, sočni sad | *obrti paradížnik*;

sadike paradížnika □ neknoj. pog. *paradajz*

GLEJ ŠE solata 1♦5

paradížnikov -a -o prid. ▶ *solata* 1♦5

parádni -a -o prid. ▶ *obleka* ♦4 | *uniforma* ♦2

paradóks -a m ▶ *protislovje*

paradóksálen -a -o prid. ▶ *protisloven*

paradóksální -a -o prid. ▶ *protislovni*

paradóksálno prisl. ▶ *protislovno*

paradóksálnost -i ž ▶ *protislovnost*

paradóksen -sna -o prid. ▶ *protisloven*

paradóksni -a -o prid. ▶ *protislovni*

paradóksno prisl. ▶ *protislovno*

paradóksnost -i ž ▶ *protislovnost*

paráfa -e ž ▶ *podpis*

paragráf -a m ▶ *člen* 2 | *osmica* 3

paragráfár -ja m ekspr. | kdor se zelo natančno ravna po zakonih, določbah | *neizprosén paragrafár* □ redk. *paragrafarski človek*

GLEJ ŠE pravnik

paragráfarski -a -o prid. ▶ *paragrafár*

paragráfi -ov m mn. mn. v sin. nizu ▶ *zakon*²

paraláksa -e ž

• astron. *zvezdna paralaksa* □ astron. *paralaksni kot* □ astron. *paralaktični kot*

paraláksni -a -o prid. ▶ *paralaksa* •

paraláktični -a -o prid. ▶ *paralaksa* •

paraléla -e ž ▶ *vzporednica* 1 | *vzporednost* 2

paralélizem -zma m

• lit. *paralélizem členov* □ lit. *vzporedje členov*

GLEJ ŠE odnos 1♦1 | *vzporednost* 2

paralélka -e ž ▶ *oddelek* 1♦32 | *razred* 1♦1

paralélni -a -o prid. ▶ *oddelek* 1♦32 | *odnos* 1♦1 | *primež* • |

razred 1♦1 | *vzporedni*

paralélno prisl. ▶ *vzporedno*

paralélnost -i ž ▶ *vzporednost* 1

paralíza -e ž med. | popolna negibnost kot posledica bolezni ali poškodbe | *Zaradi paralíze je preležal več let* □ star. *mrtvoudnost*

□ med. *popolna ohromelost*

♦ 1. med. *možganska paraliza* □ med. *cerebralna paraliza* 2. med. *otroška paraliza* □ med. *otroška ohromelost* □ med., žarg. *polio* □ med. *poliomielitis*

paralizátor -ja m | električna priprava za kratkotrajno ohromitev človeka ali živali | *onesposobiti demonstranta s paralizátorjem* □ *električni paralizator* □ pog. *elektrošoker* □ pog. *šoker*

paralizíran -a -o povdk. ▶ *hrom*

paralizírati -am dov. in nedov. ▶ *hromiti* | *ohromiti* | *onesposobljati* | *onesposobiti* | *oteževati* | *otežiti* | *zavirati*¹ 1 | *zavreti* 2

paramécij -a m zool. | *migetalkar*, ki živi v sladkih vodah |

paramecij in evglena □ zool. *papučica*

parámeter -tra m ▶ *merilo*

paramétríčni -a -o prid. ▶ *ojačevalnik* pp 1

páranazální -a -o prid. ▶ *votlina* ♦3

parangál -a m rib. | *ribiška priprava iz plovcev, vrvice in na njej pritrjenih trnkov* | *nastavljati parangal* □ star. *cikalnik*

páranje -a s ▶ *razžaganje*

paranóični -a -o prid. ▶ *bolnik* ♦20

paranoídni -a -o prid. ▶ *blodnja* 2

paranóik -a m ▶ *bolnik* ♦20

parapét -a m ▶ *pregrada* 2

párasimpátíčni -a -o prid. ▶ *živčevje* ♦1

párasimpátik -a m ▶ *živčevje* ♦1

párasimpátikus -a m ▶ *živčevje* ♦1

paratáksa -e ž ▶ *priređje*

paratáktični -a -o prid. ▶ *veznik* ♦3

páratí -am nedov.

1. *kaj* | s *prerezovanjem*, *pretrgovanjem* niti *delati*, da posamezni deli *tkanine*, *oblačila* ne tvorijo več celote | *parati stare obleke* □ pog. *podirati* □ pog. *razdirati*

2. *komu kaj* ekspr. | *povzročati komu velik občutek neugodja*, *bolečino* | *Že pogled nanj ji je paral srce* □ ekspr. *rezati*

GLEJ ŠE *prekinjati* 2 | *rezati* 2

paratiroidni -a -o prid. ▶ *obščitnica*

parazít -a m ▶ *zajedavec* 1, 2

parazitárni -a -o prid. ▶ *bolezen* ♦22 | *zajedavski*

parazitízem -zma m ▶ *zajedavstvo* 1, 2

parazítni -a -o prid. ▶ *zajedavski*

parazítški -a -o prid. ▶ *bolezen* ♦22 | *zajedavski*

parazítstvo -a s ▶ *zajedavstvo* 1, 2

parazól -a m ▶ *dežnik* | *sončnik*

parcéla -e ž | *odmerjeni del zemljišča*, *določen glede na lastništvo* ali *namen uporabe* | *izmeriti parcelo*; *prodati parcelo* □ nar. *tal* □ ekspr. *parcelica* | *majhna parcela*

♦ 1. *gradbena parcela* □ *stavbišče* 2. *zazidljiva parcela* □ *zazidalna parcela*

parcelácija -e ž | *delitev na parcele* | *parcelácija mestne površine* □ *parceliranje*

parcélica -e ž ▶ *parcela*

parcelíranje -a s ▶ *parcelácija*

parcelírati -am nedov. in dov. ▶ *deliti* 1 | *razparcelirati*

parcelírati se -am se nedov. in dov. ▶ *deliti se* | *razdeliti se*

parciální -a -o prid. ▶ *delni* | *polovični* | *tlak*¹ ♦1

parciálnost -i ž ▶ *delnost*

párček -čka m ▶ *par* 1, 3

párd -a m ▶ *leopard*

pardón¹ -a m ▶ *odpuščanje*²

pardón² medm. ▶ *oprostiti* 2

pardonírati -am nedov. ▶ *odpuščati* 2

páre pár ž mn. ▶ *oder* 1♦3

parentální -a -o prid. ▶ *generácija* •

parentéza -e ž ▶ stavek •9
par excellence [parekseláns] prisl. zv. ▶ odličen
parfém -a m ▶ parfum
parfúm -a m | raztopina dišav ali zmesi dišav in eteričnih olj v alkoholu | uporabljati *parfum* □ redk. *parfem*
parfumerija -e ž ▶ drogerija
parfumariti se -am se nedov. in dov. ▶ dišaviti se | nadišaviti se
párijski -a -o prid. ▶ pes pp 2
parilni¹ -a -o prid. ▶ kotel •2
parilni² -a -o prid. ▶ organ 1•7
pariška -e ž ▶ salama •4
pariški -a -o prid. ▶ salama •4
paritéta -e ž ▶ usklajenost
paritev -tve ž | spolno združevanje živali | Žival je godna za *paritev* □ *parjenje*
 GLEJ ŠE združitev •
pariti¹ -im nedov. *kaj* | čistiti, razkuževati s paro | *Obleko so parili v kotlih* □ agr. *izparivati* *izparivati* *vinsko posodo*
 GLEJ ŠE dušiti 3
pariti² -im nedov. ▶ združevati •
pariti se¹ -im se nedov. ▶ izparevati
pariti se² -im se nedov. | pri živalih spolno se združevati | *Večina živali se pari spomladi* □ star. *iti po plemenu* □ nar. *jarčiti se* □ nar. *jariti se²* □ vet. *plemeniti se* □ redk. *mrestiti se* | pri žabah | □ vet. *raščiti se* ↗
 GLEJ ŠE občevati •2 | združevati se •
paritveni -a -o prid. ▶ organ 1•7
parizar -ja m | nekaj težek voz s širokimi platišči | *naložiti parizar* □ *tajselj*
parjenje¹ -a s ▶ dušenje 2
parjenje² -a s ▶ organ 1•7 | paritev | združevanje •
park -a m | negovana površina z drevjem, rastlinjem navadno v mestih, prirejena zlasti za sprehode | *sprehajati se po parku* □ zastar. *divnjak* □ zastar. *perivoj*
 ◆ 1. javni park □ javni nasad □ star. javni vrt 2. zabavišni park □ pog. lunapark □ knj.izroč. veselišče □ knj.izroč. zabaviški park
parka -e ž | v rimski mitologiji vsaka od treh boginj, ki določajo človekovo usodo | *neizprosne parke* □ *boginja usode*
 GLEJ ŠE boginja •
parkelj¹ -klja m | rožena tvorba na koncu prstov nekaterih sesalcev | *V blatu so bile vidne sledi parkljev* □ *parkelj²* ↗
parkelj² -na m | v krščanskem okolju spremljevalec Miklavža, predstavlja joč hudiča | *Parkelj je rožljal z verigo* □ ekspr. *parkeljček²*
 GLEJ ŠE hudič¹ | možek
parkelj³ -a m | majhen parkelj | *srnini parkeljci* □ *parkeljček¹*
 GLEJ ŠE griva •
parkeljci -ev m mn. ▶ goba pp 3 | kovačnik
parkeljček¹ -čka m ▶ parkelj
parkeljček² -čka m ▶ hudič¹ | parkelj²
parkeljčki -ov m mn. mn. v sin. nizu ▶ roka 2
parkét -a m | tla iz ploščic iz trdega lesa | *lakirati parket* □ *parketni pod* □ redk. *deščičasti pod* □ redk. *deščični pod*
 • les. lamelni parket □ les. lamelirani parket
 GLEJ ŠE parter | plesišče
parkétni -a -o prid. ▶ deščica • | parket
parkétnica -e ž ▶ deščica •
parking -a m ▶ parkirišče
parkirišče -a s | javni prostor, določen za parkiranje | *Ni mogel najti parkirišča* □ *parkirni prostor* □ pog. *parking*
parkirni -a -o prid. ▶ avtomat¹ •3 | hiša 1•5 | mesto¹ •2 | parkirišče
parkljar -a m ▶ kopitar •2

parklji -ev m mn. mn. v sin. nizu ▶ roka 2 | roke
parkomat -a m ▶ avtomat¹ •3
parkovni -a -o prid. ▶ drevo pp 3
parkrat prisl. ▶ nekajkrat
parlament -énta m | zakonodajno, politično predstavniško telo enega ali dveh domov, sestavljeno iz predstavnikov političnih strank | *Parlament je sprejel novi zakon* □ *državni zbor* □ pog. *skupščina* □ *duma* | v Rusiji | □ *kongres* | v Združenih državah Amerike | □ *sabor* | na Hrvaškem | □ *sejm* ↗ □ *sobranje* | v Makedoniji |
 ◆ 1. dvodomni parlament □ dvozbornični parlament 2. evropski parlament □ evroparlament
 GLEJ ŠE dom •1 | dom •2
parlamentárec -rca m ▶ poslanec
parlamentárka -e ž ▶ poslanka
parlamentárni -a -o prid. ▶ sistem •17 | stenografija •2 | volitve •1
parlamentíránje -a s ▶ pogajanje³
parlamentírati -am nedov. ▶ pogajati se | razpravljati¹
párma -e ž ▶ svisli
parména -e ž
 • agr. zlata parména □ nestrok. zlata praména
 GLEJ ŠE jabolko pp 2
párna -e ž ▶ svisli
parnás -a m ▶ pesništvo
Parnás -a m ▶ pesniti • | pesnjenje
párne párn ž mn. ▶ jasli •
párni¹ -a -o prid. ▶ kotel •1 | kotel •2 | lokomotiva •2 | vod 1•1
párni² -a -o prid. ▶ jarem •2 | organ 1•8 | sodi | število 1•16
párniček -čka m ▶ parnik
párník -a m | ladja na parni pogon | *voziti se s parnikom* □ zastar. *parobrod* □ zastar. *brzoparnik* | parnik za hitro plovbo | □ ekspr. *parniček* | majhen parnik | □ redk. *veleparnik* | velik parnik |
 GLEJ ŠE ladja | ladja pp 6
párno nač. prisl. | izraža, da kako dejanje, stanje poteka, obstaja v skupini dveh enot | *Kosti v telesu so večinoma parno razvrščene* □ knj.izroč. *paroma*
paróbek -bka m ▶ obrobje 1 | rob¹ 3 | štor
parobród -a m ▶ parnik
parodíja -e ž ▶ oponašanje | pisec •4
parodírati -am nedov. ▶ oponašati 2 | oponesti
parodíst -a m ▶ pisec •4
parodontóza -e ž med. | kronična bolezen dlesni, ki povzroča izpadanje zob | *preprečevati parodontozo* □ nestrok. *paradentozo*
pároh -a m ▶ župnik
paroksízem -zma m ▶ izbruh | napad 3 | višek¹ 2
paróla -e ž ▶ geslo 1, 2
pároma prisl. ▶ parno | v parih
paroním -a m ▶ blizuzvočnica
parovòd -óda m ▶ vod 1•1
párožek -žka m lov. | izrastek na rogu | *Srnjaku je zrasel novi parožek* □ lov. *odrastek* □ lov. *sivček*
párta -e ž nardp. | okrasni trak za okoli glave zlasti belokranjske noše deklet | *parta z vezenino* □ nardp. *šapelj* | pri gorenjski ljudski noši | *z zlatom vezen šapelj*
 GLEJ ŠE osmrtnica | šapelj
párte¹ -- m ▶ osmrtnica
párte² párt ž mn. ▶ osmrtnica
pártenogenéza -e ž biol. | razvoj živih bitij iz neoplojenih spolnih celic | *preučevati partenogenezo* □ biol. *deviška ploditev* □ biol. *jalarodnost*

partêr -ja m | pritrlični prostor s sedeži, zlasti v gledališču|

sedeti v parterju □ star. **parket**

GLEJ ŠE pritrličje

partêrni -a -o prid. ▶ telovadba •1

párti -ja m ▶ koktajl 2

particip -a m ▶ deležnik

participácija -e ž ▶ prispevek 1 | sodelovanje | udeležba 2

participiálni -a -o prid. ▶ pripona 2•

participíratí -am nedov. ▶ sodelovati

pártija¹ -e ž

• **komunistična partija** □ polit., žarg. kompartija

pártija² -e ž ▶ skupina •2

partíkula -e m ▶ členek 2

partikulárni -a -o prid. ▶ posamezni

partitívni -a -o prid. ▶ množica •1 | rodilnik •1

partizán -a m | udeležec jugoslovanskega narodnoosvobodilnega boja 1941-1945| *slovenski partizani* □ nar. **goščar** □ pog. **hostar**

□ redk. **hostnik** □ ekspr. **partizanček** □ nar. **pogoščar**

partizánček -čka m ▶ partizan

partizánka -e ž ▶ kapa •2

partizánski -a -o prid. | ki je v zvezi s partizani| *partizanski napad* □ nar. **goščarski**

GLEJ ŠE ime •8 | kapa •2

partizánstvo -a s | življenje med partizani, bojevanje pri partizanih| *Spomnil se je svojega partizanstva* □ pog. **partizansčina**

partizánsčina -e ž ▶ partizanstvo

pártner -ja m | oseba, navadno moški, ki živi z osebo navadno drugega spola skupno življenje| *najti pravega partnerja* □ življenjski sopotnik □ življenjski tovariš □ star. življenjski drug □ zastar. življenjski družnik

• **poslovni partner** □ komitent □ redk. poslovni tovariš

GLEJ ŠE mož | sodelavec | soigralec

pártnerica -e ž | ženska, ki živi z osebo navadno drugega spola skupno življenje| *zvesta partnerica* □ življenjska tovarišica

□ **partnerka** □ knj.izroč. **družica** □ ekspr. **sopotnica** □ knj.izroč. življenjska družica □ ekspr. življenjska sopotnica

GLEJ ŠE soigralka | žena

pártnerka -e ž ▶ partnerica | soigralka

pártnerstvo -a s ▶ sodelovanje •

parúč -a m ▶ kočija | koleselj

parvení -ja m ▶ povzpetnik

pás -ú m

1. | podolgovat kos blaga, usnja, ki se nosi zapet, zavezan okrog telesa| *zapeti pas* □ star. **opas** □ knj.izroč. **opasica** □ star. **opasnica** □ star. **pasica** □ star. **prepas** □ knj.izroč. **prepasica** □ knj.izroč. **prepaska** □ knj.izroč. **prepasnica** □ **pasek**•

2. | del trupa tik pod prsnim košem| *vitek pas* □ knj.izroč. **opas** □ knj.izroč. **opasje** □ knj.izroč. **život**

♦ **oprijeti pas** □ obl. talja

3. s prilaskom | ozko in podolgovato področje česa| *pas drevja* □ nar. **opasilo** □ nar. **riža**

♦ **obmejni pas** □ obmejna cona □ obmejno področje

4. vet. | jermen, navadno pri konjski opremi, ki povezuje, spenja zaprežnice| *odpeti pas* □ vet. **podpas** □ vet. **podproga**

• 1. avt. **desni vozni pas** □ avt. desno cestišče 2. geogr. **hladni pas**

□ geogr. mrzli pas □ geogr. polarni pas 3. pomor. **rešilni pas** □ pomor. rešilni

obroč 4. nardp. **sramni pas** □ redk. **opasnik** 5. voj. **vojaški pas**

□ voj., žarg. **opasač** □ knj.izroč. **opasica** □ star. **prepas**

GLEJ ŠE aberacija • | ovratnica | varčevati

pasánt -a m ▶ mimoidoči

pásasti -a -o prid. ▶ guma •2 | pasovec

pasát -a m geogr. | stalni tropski veter, ki piha proti

ekvatorju z jugovzhoda in severovzhoda| *pas pasatov*

□ knj.izroč. **pasatnik**

GLEJ ŠE veter pp 2

pásati¹ pášem nedov. ▶ prijati 1, 2 | prilegati se | pristajati² 1

pásati² pášem nedov. ▶ opasovati

pásati se pášem se nedov. ▶ opasovati se

pasátnik -a m ▶ pasat

pasáža -e ž med. | prenos bakterij z enega gojišča na drugo, z ene živali na drugo| *pasaža bakterij* □ med. **presaditev**

GLEJ ŠE odlomek

pasážír -ja m ▶ popotnik | potnik

pásec -sca m ▶ pasek

pásek -ska m | majhen pas| *zavezati pasek* □ **pašček** □ zastar. **pasec**

pásenje -a s ▶ paša 1

pásica -e ž

1. biblio. | ovoj s prejemnikovim naslovom na tiskovinah| *pretrgati pasico* □ biblio. **banderola**

2. | oglas v tiskanem ali elektronskem mediju v obliki majhnega pravokotnika| *klikniti na pasico* □ **oglasna pasica**

□ **reklamna pasica** □ **spletna pasica**

GLEJ ŠE ešarpa | pas 1 | šal

pasijón -a m lit. | zlasti v srednjem veku dramsko delo, ki

predstavlja snov iz Kristusovega življenja| *uprizoriti pasijon*

□ lit. **pasijonska igra**

pasijónka -e ž vrtm. | okrasna popenjavka z velikimi, posebno oblikovanimi cvetli| *cvetoča pasijonka ob zidu* □ knj.izroč. **trpljenka**

pasijónski -a -o prid. ▶ pasijon

pásika -e ž ▶ pašnik

pasioníran -a -o prid. ▶ navdušen¹ 1

pasionírano prisl. ▶ navdušeno

pasírani -a -o prid. ▶ hrana 1•10

pasíranje -a s ▶ pretlačevanje

pasírati -am nedov. in dov. ▶ iti 1• | pretlačevati | pretlačiti

pásiv -a m ▶ trpnik

pasíven -vna -o povdk. ▶ nedejaven | ravnodušen

pasivístični -a -o prid. ▶ pasivni²

pasivízem -zma m ▶ mrtvilo 1, 2 | nedejavnost

pásivni¹ -a -o prid. ▶ nedejavni | področje •1 | trpnik

pásivni² -a -o prid. | ki prenaša, prestaja kako nezaželeno dejanje, stanje brez dejavnega nasprotovanja, upiranja| *pasivna žrtev manipulacije* □ knj.izroč. **nedejavni** □ knj.izroč. **pasivístični** □ knj.izroč. **trpni**

pasívnost -i ž ▶ mrtvilo 1, 2 | nedejavnost

pásjak¹ -a m ▶ hišica •2

pásjak² -a m ▶ iztrebek pp

pasjánsa -e ž ▶ igrati •4

pasjeglávec -vca m nardp. | po ljudskem verovanju bitje s človeškim telesom in pasjo glavo| *pripovedke o pasjeglavcih* □ nardp. **pesjan**

□ nardp. **peslajnar** □ nardp. **psoglavec**

GLEJ ŠE hudobnež

pasjerêjec -jca m | rejec psov| *znani pasjerejec* □ redk. **pesjak**

pásji -a -e prid. ▶ **bombica** • | **dren** • | **hišica** •2 | **hlapčevski** |

hud¹ 1, 2 | **hudič**² | **hudoben** | **hudoben** povdk. 2 | **hudoben**

povdk. 3 | **kamilica** • | **kosteličevje** • | **krhlika** •1 | **krhlika** •2 |

meso •18 | **nič**⁵ | **pes** | **preobjeda** | **rep** • | **riba** 1 pp 3 | **salama** •2 |

slabo³ | **steklina** | **steničjak** • | **strog** 1 | **takoj** 2 | **trakulja** •1 |

vprega pp 2 | **znamka** •2

pásjica -e ž ▶ hišica •2

paskvíl -a m ▶ pamflet

pásma -e ž

- 1. vet. pincgavska pasma □ vet. cikasta pasma 2. vet. rjava pasma goveda □ vet. montafonska pasma
- GLEJ ŠE krava ♦ | ovca ♦ | prašič ♦♦

pásni -a -o prid. ▶ zaponka ♦1**pásoš** -a m ▶ list ♦7

pásovec -vca m med. |virusna bolezen z mehurnjastimi izpuščaji okrog pasu| zdraviti *pasovec* □ med. herpes zoster □ med. pasasti izpuščaj □ med., žarg. zoster

pást -í ž |priprava za lovljenje živali| nastavljeni *pasti* □ nar. progla □ nar. železje

- 1. past za dihurje □ dihurnica 2. past za miši □ mišelovka □ mišnica
- 3. past za polhe □ knj.izroč. polšina¹ □ polšja past □ nar. polšja skrinjica □ nar. samostra □ knj.izroč. samostrel □ nar. samostrina □ nar. škatla □ nar. šklop □ nar. škrinjica □ zastar. zboj 4. past za rake □ rakolovka
- GLEJ ŠE nasesti | precep 3 | prevarati 1

pásta -e ž ▶ krema 1♦2 | loščilo •

pasterizácija -e ž ▶ pasteriziranje

pasteriziranje -a s agr. |uničevanje bakterij, klic v živilu s krajšim segrevanjem od 60 do 90 stopinj| *pasteriziranje mleka* □ agr. pasterizacija

pásti¹ pádem dov.

1. |zaradi izgube ravnotežja priti iz pokončnega ali višjega položaja na tla, zlasti v ležeči položaj| *Kozarec ji je zdrsnil iz rok in padel na tla; Knjiga je padla s police; Spotaknil se je in padel* □ ekspr. butniti □ ekspr. čikniti □ ekspr. čofiti □ ekspr. čofniti □ ekspr. čofotniti □ pog. flikniti □ ekspr. lopniti □ ekspr. omahniti □ omahniti v prepad □ zastar. opasti¹ □ pog. pogrniti □ star. spasti¹ □ ekspr. strmoglaviti *Otrok je strmoglavil z gugalnice* □ ekspr. štrbunkniti □ ekspr. telebiti □ ekspr. telebniti □ ekspr. tleskniti □ ekspr. treščiti □ nar. trešniti □ ekspr. zleteti *Spodrsnilo mu je in zletel je v prepad* □ ekspr. zložiti se □ popadati¹ ▶ □ zgruditi se ▶ □ ekspr. zropotati |ropotajoč pasti| *Svečnik je zropotal na tla* □ ekspr. zrožljati |rožljaje pasti| *Kovanci so zrožljali na tla*
2. 'drug za drugim pasti' popadati¹ ▶ 2. 'pasti zaradi slabosti, nemoči' zgruditi se ▶ 3. 'slišno, plosko pasti' bumfniti, butniti, cepniti, cmokniti, čmokniti, čofiti, čofniti, lopniti, loputniti, ploskniti, tleskniti, tlesniti, treščiti, trešniti 4. 'stežka, nerodno pasti' telebiti, telebniti

2. *na kaj* |pri premikanju po zraku, zlasti v smeri navzdol, zaradi lastne teže udariti, priti z določenim delom na podlago| *Skakalec se je v zraku obrnil in srečno padel na bok* □ prileteti □ ekspr. bušiti □ bušiti na obraz

3. šol. |biti neuspešen pri opravljanju izpita| *V prvem letniku je padel in ponavljal; pasti iz matematike* □ šol., žarg. cepniti □ šol., žarg. čikniti □ šol., žarg. čofniti □ šol., žarg. flikniti □ šol., žarg. frčati □ šol., žarg. lopniti □ pog. pogrniti □ šol., žarg. zleteti

GLEJ ŠE aretiran ♦ | jemati 1♦ | napasti¹ 2, 3 | nasesti | objeti 1 | obupati | omedleti | poklekniti | ponižati se | prekiniti 3 | pripasti | priti pp 11 | vdati se 1 | zameriti se 1 | zaostati 3 | zmanjšati se | znajti se 1 | zrušiti se | zvrniti se

pásti² pásem nedov. *kaj* |skrbeti za živali pri paši| *pasti konje; vsako jutro pase* □ agr. črediti |pasti živino s stalnim menjavanjem mesta na pašniku|

- ekspr. pasti radovednost □ ekspr. pasti zijala □ ekspr. prodajati zijake □ ekspr. prodajati zijala

GLEJ ŠE dolgočasiti se | jesti 1♦2 | jeziti se 1 | lenariti 1

pastíla -e ž ▶ tableta¹

pastír -ja m |kdor pase, čuva živino| *Pastir žene ovce na pašo* □ ekspr. pastirček □ star. pastirec □ čikoš |v madžarskem okolju| □ gavčo |v latinskoameriškem okolju| □ kavboj |v ameriškem

okolju| □ kočevnik |v ruskem okolju| □ star. črednik |pastir, ki pase vaško govejo čredo| □ nar. ščekar |pastir, ki molze|

- ♦ 1. kozji pastir □ kozar 2. ovčji pastir □ ovčar 3. pastir bikov □ bikar 4. pastir bivolov □ bivolov 5. svinjski pastir □ star. svinjar
- kačji pastir □ knj.izroč. libela □ nar. modrasov hlapec
- GLEJ ŠE duhovnik 1 | ovčar 1 | župnik

pastírček -čka m ▶ pastir

pastirčeváti -újem nedov. ▶ pastirjevati

pastírec -rca m ▶ pastir

pastirica -e ž |ženska, ki pase, čuva živino| *Pastirica žene krave na pašo* □ ljubk. pastiričica □ ekspr. pastirička

- ♦ ovčja pastirica □ ovčarica

- zool. bela pastirica □ nar. tresorepka □ nar. vrtorepka

pastirice -íc ž mn. mn. v sin. nizu zool. |živopisane ptice pevke z dolgim pozibavajočim se repom, ki živijo navadno ob vodi| *drozgi in pastirice* □ ekspr. pastiričke □ ekspr. pastiričke

pastiričica -e ž ▶ pastirica

pastiričke -íc ž mn. mn. v sin. nizu ▶ pastirice

pastirička -e ž ▶ pastirica

pastiričke -íčk ž mn., mn. v sin. nizu ▶ pastirice

pastirjevánje -a s knj.izroč. |opravljanje pastirske službe| *pastirjevanje v planinah* □ knj.izroč. pastirovanje

pastirjeváti -újem nedov. knj.izroč. |opravljati pastirsko službo| *Pastirjevati po planinah* □ knj.izroč. pastirčevati □ knj.izroč. pastirovati

pastirovánje -a s knj.izroč. |opravljanje duhovniške službe| *praktični napotki za pastirovanje* □ šalj. dušebrižništvo □ ver. dušno pastirstvo

GLEJ ŠE pastirjevanje

pastirováti -újem nedov. ▶ pastirjevati

pastírski -a -o prid. ▶ duhovniški | maša ♦3 | škofovski

pastírstvo -a s ▶ pastirovanje

pástor -ja m ▶ duhovnik 2 pp 5 | duhovnik 2♦

pastorála -e ž lit. |lirsko-epsko delo z motivi idilične, pastirske ljubezni| *uprizoriti pastoralo* □ lit. pastorele

pastorále -a m ▶ palica ♦19 | pastorela

pastorální -a -o prid. ▶ duhovniški

pastúh -a m ▶ žrebec

pásus -a m ▶ odlomek

páša -e ž

1. |skrb za živali, ki so na prostem in trgajo travo, dele rastlin z namenom nahraniti se| *paša drobnice* □ pasenje □ star. pašnja □ čredinstvo ▶

- ♦ čeb. čebelja paša □ nar. ber □ čeb. bera

2. |kar se (po)pase| *V marcu še ni paše* □ nar. muljava

pášček -ščka m ▶ pasek

páščiti se -im se nedov. ▶ hiteti 1

pašét -a m ▶ meter ♦3

paševáti -újem nedov. ▶ gospodovati

pášinec -nca m ▶ pašnik

pášni -a -o prid. ▶ živina pp 2 | živinoreja ♦3

pášnik -a m |s travo porasel svet, namenjen za pašo| *gnati živino na pašnik* □ nar. pasika □ nar. pašinec □ nar. spašnik

pášništvo -a s ▶ čredinstvo

pášnja -e ž ▶ paša 1

pášta -e ž ▶ testenine

pášten -tna m ▶ terasa 2

paštéta -e ž gastr. |jed iz maslenega testa s pikantnim nadevom| *pečti paštete* □ gastr. paštetka □ knj.izroč. testenica □ knj.izroč. testenička

paštétka -e ž ▶ pašteta

pát -a m šah. | položaj v igri, v katerem kralj ni napaden, vendar nima prostega polja za potezo | *Beli je upošteval možnosti pata*

□ šah., žarg. **patpoložaj** □ šah., žarg. **patpozicija**

patakón -a m ► kovanec • | novc 2p 2

patchwork -a [pêčvórk] m ► krpanka

patêntni -a -o prid. ► urad •12

páter -tra m ► oče 2

paternóster -stra m ► dvigalo 2 pp 2

paternóšter -štra m ► venec •

patétičen -čna -o prid. ► vznesen

patétičnost -i ž | pretirana vznesenost | *Njegova patetičnost je vzbudila posmeh* □ **patetika** □ **patos**

patétika -e ž ► patetičnost

patnúšter -štra m ► venec •

pátofiziologija -e ž ► fiziologija •

patologija -e ž | veda o boleznih in bolezenskih procesih v organizmih | *razvoj patologije* □ med. **patološka anatomija**

□ med. **patološka morfologija** □ med. **patomorfologija**

GLEJ ŠE oddelek 1•18

patolóški -a -o prid. ► fiziologija • | oddelek 1•18 | patologija | pojav •1

pátomorfologija -e ž ► patologija

pátos -a m ► patetičnost | vznesenost | zanos

pátpoložáj -a m ► pat | položaj 5•2

pátpozícija -e m ► pat

patriárh -a m

• ver. oglejski patriarh □ zastar. oglejski očak

GLEJ ŠE duhovnik 2 pp 2 | starosta

patriarhálen -lna -o prid. ► zastarel

patriarhálični -a -o prid. ► družina •2

patriarhálni -a -o prid. ► družina •2

patriárhovski -a -o prid. | ki je v zvezi s patriarhi | *patriarhovska čast* □ **patriárški**

patriárški -a -o prid. ► patriarhovski

patriciát -a m ► naslov •9

patrícijski -a -o prid. ► naslov •9

patrimónij -a m ► očevina

patriót -a m

• ekspr. lokalni patriot □ ekspr. lokalpatriot

GLEJ ŠE domoljub

patriótični -a -o prid. ► domoljubni | pesem 1•2

patriótičnost -i ž ► domoljubje

patriótinja -e ž ► domoljubka

patriótizem -zma m

• ekspr. lokalni patriotizem □ ekspr. lokalpatriotizem

GLEJ ŠE domoljubje

patriótká -e ž ► domoljubka

patriótski -a -o prid. ► dolžnost • | domoljubni | pesem 1•2

patrocínij -a m ► žegnanje

patróla -e ž ► patrolja

patrolíranje -a s ► patroljiranje

patrolírati -am nedov. ► patroljirati

patrólni -a -o prid. ► obhod •3 | patroljni

patrón¹ -a m ► čudaški povdk. 1 | gospodar 2 | pokrovitelj | zavetnik

patrón² -a m ► naboj

patróna¹ -e ž ► zavetnica

patróna² -e ž ► naboj

patronánca -e ž ► pokroviteljstvo | pokroviteljstvo •1

patronát -a m ► pokroviteljstvo | pokroviteljstvo •1

patronáza -e ž ► služba •7

patronážna -e ž ► sestra •1

patronážni -a -o prid. ► sestra •1 | služba •7

patronírati -am nedov. ► pokroviteljstvo •2 | poslikati 2

patrúlja -e ž | skupina vojakov, ki sistematično opazuje, pregleduje položaj, stanje na določenem področju | *Patrulja je v gozdu opazila sovražnikove čete* □ **patrola**

♦ voj. **obhodna patrolja** □ voj. obhodna straža □ voj. obhodnica

GLEJ ŠE patroljiranje

patruljiranje -a s | sistematično opazovanje, pregledovanje položaja, stanja na določenem področju | *oditi na patroljiranje*

□ **patroliranje** □ pog. **patrulja**

patruljirati -am nedov. | sistematično pregledovati, opazovati položaj, stanje na določenem področju | *Sovražnik je patroljiral ob cesti* □ **patrolirati**

patrúlni -a -o prid. | ki je v zvezi s patroljo | *patruljni obhod* □ **patrolni**

GLEJ ŠE obhod •3

páv -a m ► ptica pp 1

páver -vra m ► kmet 1

pávica -e ž | samica pava | *pav in pavnica* □ knj.izroč. **pavinja**

□ knj.izroč. **pavovka**

paviljón -a m | pritlična stavba iz lahkega materiala, namenjena zlasti za razstave | *V paviljonu so odprli razstavo slik* □ **paviljonček** | majhen paviljon

paviljónček -čka m ► paviljon

pávinja -e ž ► pavica

pávji -a -e prid. | ki je v zvezi s pavi | *pavja peresa* □ **pavov**

GLEJ ŠE zoprn 2

pávka -e ž glasb. | glasbilo v obliki kotla, ki ima čez odprtino napeto kožo | *udarjati na pavke* □ star. **bobnica** □ glasb. **timpan**

pavkíst -a m glasb. | kdor igra na pavke | *pavkist v orkestru*

□ glasb. **timpanist**

pavliha -e m | šaljiva, burkasta figura v lutkovnem gledališču | *burke veselega pavlihe* □ **gašperček¹** □ zastar. **polišinel**

GLEJ ŠE hudomušnež | norčevati se | šaljivec

pavlihast -a -o prid. ► hudomušen | šaljiv

pavlihasto prisl. ► šaljivo

pavlihovski -a -o prid. ► šaljiv

pavlihovsko prisl. ► šaljivo

pavlihovstvo -a s ► hudomušnost | šaljivost

pávola -e ž ► preja •1

pávolica -e ž ► prejica

pávolnat -a -o prid. ► bombaževinast

pávolnati -a -o prid. ► nogavica •1

pávov -a -o prid. ► pavji

pávovka -e ž ► pavica

pávper -ja m ► revež¹

pavperizácija -e ž ► ubužanje

pavperizírani -a -o prid. ► ubužani

pavperizírati -am dov. in nedov. ► ubužati 2 | siromašiti

pávs -a m ► papir •22

pávspapír -ja m ► papir •22

pavšál -a m | znesek, ki se določi kot približna vrednost za plačilo česa | *pavšal za plačevanje potnih stroškov* □ **povprečnina**

pavšalírati -am dov. in nedov. *kaj* | določiti znesek kot približno vrednost za plačilo česa | *pavšalirati znesek za najemnino* □ **pavšalizirati**

pavšalizácija -e ž ► posploševanje 1 | posplošitev 1

pavšalizírati -am dov. in nedov. ► pavšalirati | posploševati 1 | posplošiti 1

pavšálni -a -o prid. ► posplošeni

pavšálnost -i ž ► posplošenost

pávza -e ž ► odmor 1, 2 | premor

pavzírati -am nedov. ► počivati 1

pazdér -ja m ► pezdir

pazdérje -a s ► pezdir

pazduha -e ž

1. |vzbočeno mesto pod ramenskim sklepom| *prepotene*

pazduhe □ *podpazduha*

2. s predlogom |predel med prsnim košem in nadlaktjo| *stisniti*
dežnik pod pazduho □ *podpazduha* *Hlače mu segajo skoraj do pod-*
pazduhe □ star. *pazha*

GLEJ ŠE zalistje

pázen -zna -o prid. ► pazljiv | pozoren

pázha -e ž ► pazduha 2

pázi -te medm. ► pozor²

pazítelj -a m ► redar 2

pazíti in **páziti** -im nedov. ► pozoren ♦ | varovati 2, 3

pazíti se in **páziti se** -im se nedov.

1. *česa/pred čim* |izraža, da se kdo izogiba stikom s kom, s čim
zaradi mogočih neprijetnih posledic| *paziti se psa*; *paziti se*
pred zlonamernimi tekmeči □ *varovati se* *varovati se slabe družbe*

□ ekspr. *čuvati se* □ neknoj. pog. *merkati se*

2. v velelniku |izraža grožnjo, svarilo| *Le pazi se, še žal ti bo* □ *pomni*
□ *zapomni si* □ ekspr. *pripravi se* *Pritožil se bom, le pripravi se* □ pog. *ti*
povem □ pog. *ti pravim* □ pog. *ti rečem* □ knj.izroč. *varuj se* *Varuj se,*
močnejši sem

GLEJ ŠE izogibati se 3

pázka -e ž ► varovati 1

pazljív -a -o prid. |ki si prizadeva, skrbi, da se odvrne

nevarnost| *pazljiv stražar* □ ekspr. *buden buden čuvaj*

□ knj.izroč. *čuječ* □ knj.izroč. *čuječen* □ star. *čujen* □ star. *pazen*

GLEJ ŠE pozoren | pozoren ♦ | previden

pazljívo prisl. ► pozorno | previdno

pazljívost -i ž |prizadevanje, skrb, da se odvrne nevarnost|

povečana pazljivost na izpostavljenem področju □ ekspr. *budnost*

□ knj.izroč. *čuječnost* □ knj.izroč. *paznost*

GLEJ ŠE pozornost | previdnost

páznica -e ž |ženska, ki pazi na osebe, ki jim je bila odvzeta

prostost, in jih oskrbuje| *pridobiti si naklonjenost paznice*

□ zastar. *ječarica* □ zastar. *ječarka* □ zastar. *jetničarka*

GLEJ ŠE redarka 2

páznik -a m |kdor pazi na osebe, ki jim je bila odvzeta prostost,

in jih oskrbuje| *neprijazen paznik* □ zastar. *ječar* □ zastar. *jetničar*

□ star. *ključar* □ slabš. *cerber* |strog paznik|

GLEJ ŠE redar 2

pázno prisl. ► pozorno

páznost -i ž ► pazljivost | pozornost

páz¹ -a m |nekdaj, zlasti v plemiškem okolju fant, navadno

plemiškega rodu, ki streže vladarju, plemiču| *kraljev paž*

□ knj.izroč. *paže*

páz² -a m ► opaž 1

pažè -éta m ► paž¹

páziti -im nedov. ► mašiti | opaževati

páznica -e ž ► deska ♦4

páznja -e ž ► pozornost

PC -ja [pecé-êja] m ► računalnik ♦2

PCB -ja [pecebé-êja] m ► bifeniil ♦

peán -a m med. |kleščam podobna priprava zlasti za stiskanje žil
pri operaciji| *stisniti s peanom* □ med. *precepka*

pêcelj -clja m |del sadu, lista, s katerim je ta pritrjen na rastlino|

odstraniti peclje češnjam □ ekspr. *peceljček* □ nar. *reclj*

GLEJ ŠE gledati 3♦1

pêceljček -čka m ► peclj

pecívo -a s

♦ 1. **drobno pecivo** □ knj.izroč. *konfekt* □ knj.izroč. *konfet* 2. **medeno**

pecivo □ *medno pecivo* □ star. *strdeno pecivo* 3. **sladko pecivo**

□ neknoj. pog. *cukreno pecivo*

pecljáti -ám nedov. *kaj agr.* |trgati jagode s pecljevine| *pecljati*

grozdje □ nar. *rebljati* □ agr. *robkati*

GLEJ ŠE kelih 1

pecljevína -e ž agr. |kar ostane, če se grozdu odtrgajo jagode|

vino iz jagod brez pecljevine □ nar. *hlastina*

péč¹ -í ž |naprava za ogrevanje| *Peč dobro greje* □ *pečica³* 7

♦ 1. **metal. besemerska peč** □ *metal. besemerski kolektor* 2. **elek-**

trična peč □ zastar. *elektriška peč* □ *elektropeč* 3. **obrt. etažna peč**

□ *obrt. etažasta peč* 4. **metal. kupolna peč** □ *metal. kupolka* 5. **peč na**

žaganje □ *peč na žagovino* 6. **metal. plamenska peč** □ *metal. plamena peč*

7. **zastar. pudlovska peč** □ *zastar. pudlovka* 8. **sežigalna peč** □ *sežigna peč*

□ *upepelitvena peč* 9. **talilna peč** □ *talilniška peč* □ *topilna peč* 10. **ter-**

moakumulacijska peč □ *elektr. električna akumulacijska peč*

GLEJ ŠE konvertor ♦2 | martinovka | plavž

péč² -í ž ► jama 2 | pečina | skala¹

pečá¹ -e ž nardp. |žensko pokrivalo ljudske noše iz belega blaga z

vezeninom| *nositi pečo* □ nardp. *pečica¹* |majhna peča|

pečá² -e ž anat. |del trebušne mreže, ki pokriva črevo| *vnetje peče*

□ anat. *pečica¹*

GLEJ ŠE mrežica 2

pečálbar -ja m ► delavec ♦22

pečárski -a -o prid. ► pečarstvo

pečárstvo -a s |obrt, ki se ukvarja z izdelovanjem,

zidanjem (lončenih) peči, štedilnikov| *izučiti se pečarstva*

□ *pečarska obrt*

pečát -a m |znak, odtisnjen v vosku kot znak verodostojno-

sti| *poškodovati pečat* □ *zgod. bula* |kovinski pečat na papeški,

vladarski listini|

GLEJ ŠE opečatiti | varuh ♦2 | žig 1, 2

pečátar -ja m |kdor izdeluje pečate| *zlatarji in pečatarji* □ *pečatnikar*

pečáti se -ám se nedov. ► družiti se | meniti se | občevati ♦2 |

ukvarjati se 1

pečátiti -im nedov. ► žigosati

pečátni -a -o prid. ► prstan ♦3

pečátnik -a m ► prstan ♦3

pečátnikar -ja m ► pečatar | varuh ♦2

pečatoslòvje -a s ► sfragistika

péček -čka m ► podpeček

pečeníca -e ž

1. |sveža klobasa iz debelo zrezanega svinjskega mesa

in začimb| *speči pečenico* □ *mesena klobasa* □ nar. *mastnica*

□ knj.izroč. *mesenka*

2. **bot.** |užitna lističasta rdečerjava goba z belim mlečkom|

nabirati pečenice □ *bot. hruševka* □ *bot. mlečna pečenica*

pečenína -e ž ► pečenka

pečenje -a s ► pečenka | peka

pečénka -e ž |jed iz pečenega mesa| *pripraviti pečenko* □ *pečenje*

□ star. *pečenina* □ neknoj. pog. *prata*

♦ *gastr. ledvična pečenka* □ *zastar. ledvena pečenka*

GLEJ ŠE file¹ • | podust

pečévje -a s ► skalovje

pečévnat -a -o prid. ► skalnat

péči péčem nedov.

1. *kaj* |delati hrano (bolj) užitno z delovanjem vročega zraka, vroče maščobe| *Pri tej hiši vedno nekaj pečejo* □ slabš. *cmariti*

□ ekspr. *cmaziti* □ gastr. *grilirati* |peči v grilu| *grilirati zrezke*

2. navadno s smiselnim osebkom v tožilniku |povzročati občutek bolečine zaradi prevelike toplote| *Razgreti asfalt ga je pekel v noge*

□ ekspr. *žgati*

GLEJ ŠE boleti 1 pp 2 | boleti 2 | pražiti | pražiti •

pečica¹ -e ž ▶ peča¹ | peča²

pečica² -e ž ▶ mrežica 2

pečica³ -e ž

1. |majhna peč| *greti se pri pečici* □ *pečka¹*

♦ mikrovalovna pečica □ prakt. sp. mikrovalovka

2. |prostor v vratci za pečenje, zlasti kot del štedilnika| *peči v pečici* □ redk. *pečka¹* □ redk. *pečnica* □ redk. *pečnjak*

GLEJ ŠE kuhalnik

pečilo -a s ▶ bolečina •4

pečina -e ž nar. |jama, votlina, zlasti v skalih| *skriti se v pečino*

□ nar. *peč²*

GLEJ ŠE jama 2 | skala¹

pečinast -a -o prid. ▶ skalnat

péči se péčem se nedov. ▶ sončiti se

pečka¹ -e ž ▶ pečica³ 1, 2

pečkà² -è ž |vsako od semen jabolk, hrušk, grozdnih jagod|

odstraniti jabolku pečke □ *peška¹*

GLEJ ŠE koščica

pečkasti -a -o prid. ▶ sadje •2

pečkáti¹ -a -o prid. ▶ sadje pp | sadje •2

pečkáti² -ám nedov. ▶ brskati

pečnica -e ž |plošča iz žgane glinice za zunanje stene (lončene)

peči | *peč z zelenimi pečnicami* □ pog. *kahla* □ pog. *kahlica*

□ knj.zroč. *modelnica* □ knj.zroč. *modnica*

GLEJ ŠE lanišnica | pečica³ 2

pečnják -a m ▶ pečica³ 2 | pekač •

péd -í ž ▶ malo² 1 | pedenj

pedagóg -a m |strokovnjak za pedagogiko| *razprave pedagogov*

□ knj.zroč. *vzgojeslovec*

pedagógični -a -o prid. ▶ pedagoški

pedagogija -e ž ▶ pedagogika

pedagogika -e ž |veda o vzgoji in izobraževanju| *zgodovina*

pedagogike □ knj.zroč. *pedagogija* □ knj.zroč. *vzgojeslovje*

♦ 1. specialna pedagogika za duševno prizadete □ nestrok. ortopedagogika

2. specialna pedagogika za slušno prizadete □ ped. surdopedagogika

3. specialna pedagogika za slepe □ ped. tiflopedagogika

pedagóški -a -o prid. |ki je v zvezi s pedagogiko| *pedagoška*

načela □ zastar. *pedagogični* □ knj.zroč. *vzgojeslovni*

GLEJ ŠE literatura •3 | revija pp 1

pedál -a m

1. |del priprave, stroja, s katerim se ta z nogo goni, poganja|

pedal pri šivalnem stroju □ teh. *gonilo* □ knj.zroč. *nogalnica* □ knj.zroč. *nogalnik* □ teh. *nožno gonilo* □ knj.zroč. *poganjalo* □ knj.zroč. *stopalnica*

□ knj.zroč. *stopalnik*

2. |del priprave, stroja, s katerim se ob pritiskanju z nogo

kaj premika| *pedali v avtomobilu*; *pedal pri kolesu* □ *stopalka*

□ knj.zroč. *nogalnik* □ knj.zroč. *stopalo*

GLEJ ŠE klaviatura •

pedálar -ja m ▶ kolesar

pedálni -a -o prid. ▶ klaviatura •

pedánj -a m ▶ pedenj

pedánt -a m ▶ natančnež

pedánten -tna -o prid. ▶ natančen 1

pedanterija -e ž ▶ natančnost

pedántičen -čna -o prid. ▶ natančen 1

pedántično prisl. ▶ natančno¹ 1

pedántnež -a m ▶ natančnež

pedántno prisl. ▶ natančno¹ 1

pedántnost -i ž ▶ natančnost

pedántstvo -a s ▶ natančnost

pedénati -am nedov. ▶ streči 2

pédenj -dnja m |nekaj dolžinska mera, približno 20 cm| *štiri*

pednje dolga palica □ *ped* □ zastar. *pedanj*

GLEJ ŠE malo² 1

pédenjčlòvek -éka m ▶ majhen 2 povdk.

péder -dra m ▶ homoseksualec

pederást -a m ▶ homoseksualec

pederastija -e ž ▶ homoseksualnost

pedèrčina -e ž ▶ homoseksualec

pediáter -tra m |zdravnik specialist za zdravljenje otroških

bolezni| *peljati otroka k pediatru* □ *otroški zdravnik*

pediátrični -a -o prid. ▶ klinika •4

pediátrinja -e ž ▶ zdravnica pp

pedigré -éja m ▶ rodovnik 2

pedikati -am nedov. ▶ petpedikati

pedológ -a m |strokovnjak za pedagogijo| *pedologi in mladinski*

psihologi □ knj.zroč. *mladinoslovec*

pedologija -e ž |veda o duševnem in telesnem razvoju otrok,

mladih ljudi| *izsledki pedologije* □ knj.zroč. *mladinoslovje*

pedométer -tra m ▶ merilnik •3

péga -e ž |mesto na koži, ki ima temnejšo barvo kot ostala

površina| *pege na obrazu* □ ekspr. *pegica* □ zastar. *peliha* □ star. *šara²*

• 1. biol. *rdeča očesna pega* □ biol. očesce □ biol. stigma 2. astron. *sončne*

pege □ star. *sončne maroge* □ star. *sončne proge*

GLEJ ŠE lisa¹ ♦ | madež 2 | napaka 1

pégast -a -o prid. |ki ima pege| *pegast obraz* □ *pegav*

pégasti -a -o prid. ▶ goba pp 4 | mušnica •1 | pegavica

pegát -a m ▶ pegatka

pegátka -e ž |kokoši podobna domača ptica z grahastim

perjem| *jata pegatk* □ zool. *biserka* □ zool. *pegat*

pégav -a -o prid. ▶ pegast

pégavec -vca m ▶ pegavica

pégavi -a -o prid. ▶ pegavica

pégavica -e ž med. |bolezen z visoko vročino, glavobolom in

izpuščaji, ki jo prenašajo uši| *zboleti za pegavico* □ knj.zroč. *pegasti*

legar □ med. *pegasti tifus* □ zastar. *pegavec* □ med. *pegavi tifus*

pégaz -a m ▶ pesniti ♦

pégica -e ž ▶ pega

pehánje -a s ▶ prizadevanje

pêhar -árja m |navadno okrogla posoda, pletena iz slame| *dati*

testo v pehar □ nar. *slamnica* □ nar. *slamnjača* □ *peharček* |majhen

pehar|

pehárček -čka m ▶ pehar

peháríti -im nedov. ▶ goljufati

péhati¹ -am nedov. ▶ utrujati

pehátí² -ám nedov. ▶ gnati 1 | spravljati 1

pehátí se -ám se nedov. ▶ garati² | prizadevati si | riniti se 1 |

spahovati se

pehòta -e ž |rod kopenske vojske, katerega vojaki se bojujejo

peš ali iz oklepnih vozil| *napad pehote* □ zastar. *infanterija*

□ voj., žarg. *pešadija* □ redk. *peštvo*

GLEJ ŠE rod¹ 3 pp

pehòtni -a -o prid. |ki je v zvezi s pehoto| *pehotni napad* □ zastar. in-fanterijski

GLEJ ŠE divizija • | orožje •4 | polk •

pehtra -e ž nardp. |po ljudskem verovanju bajeslovno bitje, ki nastopa v podobi hudobne ali prijazne starke| *jagababa in pehtra*

□ nardp. *kvatrna baba* □ nardp. *kvatrnica* □ nardp. *pehtrababa*

pehtrabába -e ž ▶ pehtra

pehtranka -e ž ▶ potica •5

pehtranov -a -o prid. ▶ potica pp | potica •5

pehtranovka -e ž ▶ potica •5

pejca -e ž ▶ jama 2

pejd pèjte medm. ▶ bežati 2 | iti 5

pejsáž -a m ▶ krajina | krajinarstvo 2 | pokrajina 1

pejsažíst -a m ▶ krajinar

pejsážni -a -o prid. ▶ arhitekt • | krajinar

pèk medm. ▶ tek³ 1, 2

peka -e ž |delanje hrane (bolj) užitne z delovanjem vročega zraka, vroče maščobe| *obračati meso med peko*

□ *pečenje*

pekač -a m |nizka posoda navadno pravokotne oblike za pečenje| *dati pekač v pečico* □ knj.izroč. *pekača*

◆ električni pekač □ knj.izroč. pečnjak

pekáča -e ž ▶ pekač

pekarija -e ž ▶ pekarna

pekárna -e ž |obrat za izdelovanje, pečenje kruha, peciva| *delati v pekarni* □ *pekarija*

pekèl -klà m

1. |v krščanstvu kraj, kjer trpijo pogubljeni| *pekel, vice in nebesa* □ knj.izroč. *inferno* □ ekspr. *peklenško žrelo* □ star. *peklo*

□ ver. *večni ogenj*

2. ekspr. |stanje, za katerega je značilno veliko trpljenje, bolečina, groza| *Med bombardiranjem je nastal pravi pekel*

□ knj.izroč. *pandemonij* □ ekspr. *živi pekel*

GLEJ ŠE trpljenje 2

pekèt -éta m ▶ peketanje

peketánje -a s |slišno udarjanje s kopiti ob tla| *zaslišati konjsko peketanje* □ *peket*

pekete posnem. medm. |posnema glas pri udarjanju kopit ob tla| *Pekete, pekete, so se bližali jezdec* □ *klop³* □ *lop*

pekinčán m ▶ pes •4

pekinški -a -o prid. ▶ človek 1•5 | pes pp 10 | pes •4

pekinžán -a m ▶ pes •4

pekléni -a -o prid. ▶ ogenj •5

peklénski -a -o prid. ▶ hud¹ 1 | hudič¹ | hudoben | lapis | močen 7 | ogenj •5 | pekel 1

peklénsko prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

pekléńščak -a m ▶ hudič¹

pekléńšček -čka m ▶ hudič¹ | hudoben povdk. 3 | hudobnež

peklíti -ím nedov. ▶ boleti 1 pp 2 | mučiti 3

peklíti se -ím se nedov. ▶ garati²

peklò -à s ▶ pekel 1

pekóč -a -e prid. |ki povzroča občutek, podoben bolečini ob dotiku zelo vročih stvari| *pekoča rana* □ *skeleč* □ knj.izroč. *grizek grizek dim* □ star. *pereč*

pekóči -a -e prid. ▶ bolečina •4 | paprika •1

pekočina -e ž ▶ bolečina •4 | pripeka

pelargónija -e ž |lončna rastlina z raznobarvnimi cveti v velikih kobulih| *gojiti nageljne in pelargonije* □ *geranija*

□ nar. *gorečka* □ nar. *gorečnica* □ nar. *muškat*

GLEJ ŠE bršljanka

pelerína -e ž |vrhnje oblačilo brez rokavov, ki pokriva

zgornji in spodnji del telesa| *ogrñiti se s pelerino* □ zastar. *svršnica*

□ ekspr. *pelerinica* |majhna pelerina|

pelerínica -e ž ▶ pelerina

pelét -a m ▶ briket

peléta -e ž ▶ briket

pelíha -e ž ▶ lisa¹ | pega

pélikan -a m ▶ ptica pp 11

pélin -ína m |zdravilna rastlina s svetlosivimi listi grenkega

okusa| *Na vrtu gojijo pelin in žajbelj* □ nar. *komoljika* □ nar. *metlika*

◆ bot. *planinski pelin* □ bot. *planinski rman*

pelínkovec -vca m |žganje z okusom po pelinu| *piti pelinkovec*

□ knj.izroč. *pelinovec*

GLEJ ŠE vino •1

pelínov -a -o prid. ▶ vino •1

pelínovec -vca m ▶ pelinkovec | vino •1

pelískati -am nedov. ▶ tolči | udarjati 3

peljáti -péljem nedov. *koga* s prislavnim določilom |kot spremljevalec, vodnik delati, da kdo kam gre, pride| *peljati gosta v sobo; peljati ujetnika v zapor* □ ekspr. *gnati Videl je, kako so gnali demonstrante*

□ knj.izroč. *vesti vesti koga za roko*

GLEJ ŠE bojevati se 1 | odpeljati 2 | popeljati | voditi 6 | voziti 1, 3 | zapeljati 2

peljáti se péljem se nedov. ▶ voziti se

pélmél -a m ▶ mešanica 2

pélod -óda m ▶ prah •1

pémški -a -o prid. ▶ češki

péna -e ž ▶ krema 1•1 | sladkor •2 | stiva

penále -a m ▶ kazen¹ •3

pénast -a -o prid. |ki je poln pen| *penasta voda* □ knj.izroč. *penav*

GLEJ ŠE jezen¹ 1 | razpeniti se 2

pénav -a -o prid. ▶ penast

pendánt -a m ▶ nasprotje | razlikovati se •

péndrek -a m ▶ gumijevka

penéči -a -e prid. ▶ vino •4

penetrácija -e ž ▶ prodiranje 2

penetrírati -am nedov. ▶ prodirati 2, 4

pénez -a m ▶ denar •2 | denarič • | novčič • | novc pp 2

pénezi -ov m mn. mn. v sin. nizu ▶ denar

pénica¹ -e ž ▶ vetrč •

peníca² -e ž ▶ mlinarček | ptica pp 8

penína -e ž ▶ vino •4

pénis -a m ▶ ud •

péniti -im nedov. *kaj* |povzročati nastanek pen na površini| *Veter*

peni gladino □ knj.izroč. *jariti²*

péniti se -im se nedov. |postajati penast| *Valovi se penijo*

□ knj.izroč. *griviti se* □ knj.izroč. *jariti se³*

GLEJ ŠE razburjati se

pénja -e ž ▶ skoba

penjáča -e ž ▶ skoba

pènk medm. ▶ plen²

penkáló -a s ▶ pero •

pénki pénki ~ -- m ▶ denar

pentagón -a m ▶ peterokotnik

pentagrám -a m nardp. |narisano, vrezano znamenje, ki naj

odganja moro| *pentagram na zibki* □ nardp. *morska taca*

GLEJ ŠE mora

pentámeter -tra m ▶ verz •4

pentatévñ -a m ▶ peteroknjižje

péntatlon -a m ▶ peterobje

pêntlja -e ž |trak, zavezan v okrasni vozeli| *V laseh ima pisano*

pentljo □ knj.izroč. **petlja** □ **pentljica** |majhna pentlja|

GLEJ ŠE **petlja**

pentljáti -ám nedov. ▶ delati 1 pp 2

pentljáti se -ám se nedov. ▶ družiti se

pêntljica -e ž ▶ pentlja

pénzija -e ž ▶ pokojnina | soba •6 | upokojen | upokojevati se | upokojitev 1, 2 | upokojiti se

pénzijski -a -o prid. ▶ sklad •3

penzió -a m

1. |gostinski obrat, navadno manjši, v katerem se dobi prenočišče in hrana| *nastaniti se v penzionu ob morju* □ ekspr. **penzionček**

2. tur. |oddaja sobe, ležišča in nudenje hrane zlasti v gostinskem obratu| *cena penziona za dve osebi* □ tur. **polni penzion**

GLEJ ŠE pokojnina | polpenzion | upokojen | upokojitev 1, 2 | upokojiti se

penzió -čka m ▶ penzion 1

penzionêr -ja m ▶ upokojenec

penzionêrka -e ž ▶ upokojenka

penzionêrski -a -o prid. ▶ upokojenski

penzionírati -am dov. ▶ upokojiti

penzionírati se -am se dov. ▶ upokojiti se

penzioníst -a m ▶ upokojenec

penzionístka -e ž ▶ upokojenka

penzionístovski -a -o prid. ▶ upokojenski

peón -a m ▶ dninar

pêpček -čka m ▶ neumnež | norčevati se

pêpe -ta m ▶ neumnež

pepél -a m

• žareči pepel □ knj.izroč. prhavica

GLEJ ŠE uničiti 1

pepelár -ja m |nekdaj kdor pridobiva pepel ali pepeliko| *Več let je*

bil pepelar v pohorskih gozdovih □ **pepelikar**

pepélasti -a -o prid. ▶ barva 1•16 | oidij

pepelíka -e ž ▶ karbonat •

pepelíkar -ja m ▶ pepelar

pepelíšče -a s |prostor pod kuriščem peči za pepel| *pobrati pepel iz pepelišča* □ **pepelnik** □ **pepelnjak**

pepélka -e ž ▶ cinerarija

pepélkasti -a -o prid. ▶ barva 1•16

pepélnasti -a -o prid. ▶ barva 1•16

pepélnat -a -o prid. ▶ siv

pepélnati -a -o prid. ▶ barva 1•16

pepélni -a -o prid. ▶ barva 1•16

pepélnica¹ -e ž arheol. |kamnit monolitni zaboj za shranjevanje

pepela mrličev| *izkopati pepelnico* □ arheol. **grobna skrinja**

pepélnica² -e ž ver. |sreda po pustnem torqu, prvi dan štiridesetdnevnega posta| *Bilo je po pepelnici* □ ver. **pepelníčna sreda**

pepelníčni -a -o prid. ▶ pepelnica²

pepélnik -a m |posoda, navadno manjša, za cigaretne ogorke, pepel| *otresati pepel v pepelnik* □ knj.izroč. **pepelnjak**

GLEJ ŠE pepelišče

pepelnják -a m ▶ pepelišče | pepelnik

pepélovka -e ž ▶ oidij

péping -a m ▶ jabolko pp 4

pepítablagó -á s ▶ blago¹ 2•4

pepítasti -a -o prid. ▶ blago¹ 2•4

peráča -e ž nardp. |ozka pravokotna lesena priprava z držajem za tolčenje po mokrem perilu| *Tolkla je s peračo po rjuhah*

□ nardp. **pralec** □ nar. **trepalnik**

pérce -a s ▶ peresce

percépcija -e ž ▶ zaznava

perceptívni -a -o prid. ▶ sposobnost •5 | zaznavni

percipírati -am nedov. in dov. ▶ dojemati | dojeti | zaznati 1 | zaznavati 1

pérče -ta s ▶ peresce

perèč -éča -e prid. |ki ga je treba rešiti| *pereč problem* □ knj.

izroč. **akuten** □ publ. **vroč** □ publ. **žgoč**

GLEJ ŠE pekoč

peremptórní -a -o prid. ▶ dokončni | rok¹ •1

perésar -ja m ▶ delavec •16 | pisar 2 | pisatelj | pisec

perésarski -a -o prid. ▶ pisateljski

perésce -a s |majhno pero| *izpuliti peresce* □ star. **perce** □ star. **perče**

□ pog. **peréšček**

perésje -a s ▶ vzmetenje

perésni -a -o prid. ▶ boj 3 pp 2

perésnica -e ž |priprava za hranjenje, nošenje nalivnega pesa,

svinčnika| *vzeti radirko iz peresnice* □ pog. **puščica¹** □ knj.izroč. **pušica**

perésnik -a m ▶ pisatelj

peréšček -čka m ▶ peresce

peréti -ím nedov. ▶ trohneti

perfékcija -e ž ▶ dovršenost

perfékt -a m ▶ čas •2 | dovršnik

perfékten -tna -o prid. ▶ dovršen | odličen

perfektívni -a -o prid. ▶ glagol •2 | glagol •5

perfektívnost -i ž ▶ dovršnost

perféktno¹ prisl. ▶ dovršeno | odlično²

perféktno² povdk. ▶ odlično³

perféktnost -i ž ▶ dovršenost | odličnost

perfíden -dna -o prid. ▶ hudoben | nesramen 2

perfídnost -i ž ▶ hudobija 1

perforácija -e ž ▶ predrtje

perforátor -ja m ▶ luknjalnik

perforírati -am dov. in nedov. ▶ luknjati | predreti | predreti se

perforírni -a -o prid. ▶ naprava •6

performánca -e ž ▶ zmogljivost 1

pergamén -a m ▶ pergament

pergaménast -a -o prid. ▶ pergamentast

pergamènt -ènta m |nestrojena živalska koža, obdelana tako,

da je primerna za pisanje| *pisati na pergament* □ star. **koženica**

□ star. **oslovsko koža** □ star. **pergamen**

pergamèntast -a -o prid. ekspr. |ki je podoben pergamentu|

pergamentasta koža □ star. **pergamenast** □ ekspr. **pergamenten**

pergamènten -tna -o prid. ▶ pergamentast

pêrgola -e ž ▶ latnik

períca -e ž |ženska, ki se poklicno ukvarja s pranjem| *Dela kot*

perica v bolnišnici □ knj.izroč. **pralka**

periféren -rna -o prid. ▶ nepomemben

periferíja -e ž ▶ obrobje 2 | predmestje

periférni -a -o prid. ▶ obrobni 2 | živčevje •3

periférnost -i ž ▶ obrobnost

perigêj -a m astron. |točka eliptičnega tira nebesnega telesa, ki je

najmanj oddaljena od Zemlje| *Obe orbiti sovpadata le v perigeju*

in apogeju □ astron. **prizemlje**

perigón -a m ▶ odevalo •

perihélij -a m astron. |Soncu najbližja točka planetovega tira|

Zemlja je v periheliju □ astron. **prisončje**

períka -e ž ▶ lasulja

períltni -a -o prid. ▶ perilnik

períltnica -e ž ▶ perilnik | pralnica

perílnik -a m |nekdaj priprava v obliki nagnjene deske, ob katero se udarja s perilom pri izplakovanju| *Perica je s perilom tleskala ob perilnik* □ *perilna deska* □ *perilnica* □ *pralnik* □ nar. **pluh**

perílo -a s

- **1.** posteljno perilo □ bela posteljina □ posteljna konfekcija
  - 2.** spodnje perilo □ knj.izroč. intimno perilo □ osebno perilo □ knj.izroč. telesno perilo □ zastar. živотно perilo
- GLEJ ŠE menstruacija | menstruacija • | menjati •1 | sušilnik •2

perinatálni -a -o prid. ► bolečina •3

períoda -e ž ► doba | doba •20 | menstruacija | obdobje | poved •2

períodični -a -o prid. ► občasni | tisk •4

períodično prisl. ► občasno

períodičnost -i ž ► občasnost

períodika -e ž ► tisk •4

períodni -a -o prid. ► občasni

períoha -e ž ► poročilo •1

peripetija -e ž ► dogodek pp 2 | zaplet 1, 2

peristáltični -a -o prid. ► peristaltika

peristáltika -e ž biol. |ritmično krčenje in raztezanje nekaterih cevastih organov| *počasna peristaltika* □ med. *peristaltično gibanje*

perišče -a s ► malo² 1 | prgišče

péríti -im nedov. ► usmerjati 2

peritonítis -a m ► vnetje •13

perivój -a m ► park

perjád -i ž ► perutnina

perjánica -e ž |okrasna peresa na pokrivalu| *čelada s perjanico*

□ knj.izroč. *perjanka*

GLEJ ŠE badminton

perjánka -e ž ► perjanica

perje -a s |več peres, peresa kot celota| *Ptice menjavajo perje*

□ star. *perjiče* □ ekspr. *pernato obláčilo*

♦ imeti perje □ biti operjen

GLEJ ŠE listje | listje •3 | operiti se

perjiče -a s ► perje

pêrla¹ -e ž ► biser

pêrla² -e ž

• bot. dišeča perla □ bot. prvenec

perlustrírati -am nedov. in dov. ► preiskati 3 | preiskovati 3

permanénca -e ž ► trajnost 1

permanéntni -a -o prid. ► magnet • | nenehni | trajni

permanéntno prisl. ► nenehno | stalno | trajno

permeabílnost -i ž ► prepustnost

permutácija -e ž ► zamenjava 1

pérnasti -a -o prid. ► pernat

pérnat -a -o prid. ► listnat

pérnati -a -o prid. |ki je v zvezi s perjem| *pernata blazina*

□ knj.izroč. *pernasti*

GLEJ ŠE perje

pérnato prisl. ► list 1 •4

pérnica -e ž |s perjem, puhom napolnjena odeja| *prevleka za*

pernico □ nek. pog. *tuhna*

GLEJ ŠE odeja

perniciózní -a -o prid. ► bolezen •15 | malarija¹ •

pernód -a m ► pijača pp 4

peró -ésa s |kožna tvorba iz roževinastega tulca s pahljačastimi izrastki, ki v velikem številu pokriva telo ptic| *pero iz petelinjega repa* □ *peresce* ↗

• nalívno pero □ nalívník □ pog. penkalo □ redk. polnilno pero

GLEJ ŠE avtomobilček • | flomaster | list •4 | pisatelj | pisateljeva-
ti | pisateljevati • | pisati 2 | pisati 2 • | vzmet² •1

perogríz -a m ► delavec •16 | pisar 2

perogrízec -zca m ► delavec •16 | pisar 2

pêroksíd -a m kem. |spojina enega atoma elementa z dvema med seboj vezanima atomoma kisika| *vodikov peroksid* □ nestrok. **prekis**
□ nestrok. **superoksid**

perón -a m |prostor na železniški postaji, od koder je mogoč dostop do vlakov| *Peron je bil poln ljudi* □ knj.izroč. **kolodvorska ploščad**

peronóspora -e ž agr. |glivična bolezen, ki se kaže v obliki peg na listih in plodovih zlasti vinske trte, hmelja, kapusnic| *škropiti proti peronospori* □ nar. **strupena rosa** □ agr. **trtni palež**
□ agr. **trtni smod**

peroprásk -a m ► delavec •16 | pisar 2

peroralní -a -o prid. med. |ki se daje, jemlje skozi usta| *peroralni antibiotik* □ med. **oralni**

persifláža -e ž ► smešenje

persiflírati -am nedov. ► smešiti

persóna -e ž ► oseba

persóna gráta -e -e ž ► oseba •5

personál -a m ► osebje

personála -e ž ► oddelek 1 •19

personálec -lca m ► referent •2

personálie -ij ž mn. ► podatek •2

personálka -e ž ► referentka •

personální¹ -ega m ► referent •2

personální² -a -o prid. ► oddelek 1 •19 | referent •2 | referentka • |
zaimek •3

personificírati -am dov. in nedov. ► poosebiti | poosebljati

personifikácija -e ž ► poosebitev

perspektíva -e ž

- **1.** geom. perspektiva od spodaj □ geom. žabja perspektiva
- 2.** geom. perspektiva od zgoraj □ geom. ptičja perspektiva

GLEJ ŠE brezperspektiven • | glede na | možnost 2

peršóna -e ž ► oseba | oseba •5

perturbácija -e ž ► motnja | pretres

peruánski -a -o prid. ► balzam •

perújski -a -o prid. ► balzam •

perúnika -e ž |divja ali vrtna rastlina s suličastimi listi in

velikimi raznobarvnimi cvetij| *šopek perunik* □ vrtn. **iris**

perúšati -am nedov. ► brozgati 1

perút -i ž nardp. |ukrivljena deščica, skozi katero teče nit, ko

se navija na vreteno kolovrata| *Perut se je enakomerno vrтела*

□ nardp. **perutnica**

GLEJ ŠE brada 3 | krilo¹ 1 | napušč | omejevati 5 | operutiti se |
perutnica 1, 2

perúta -e ž ► perutnica 1

perútká -e ž ► krilce¹ | perutnička

perutníca -e ž

1. nav. mn. |organ za letanje na trupu ptičev| *Golob je zamahnil s perutnicami in odletel* □ **krilo**¹ □ **perut** □ nar. **haba** □ star. **kreljut**

□ zastar. **peruta** □ star. **repetnica** □ **perutnička** ↗

2. |takemu organu podoben del telesa na upodobljenih bajeslovnih bitjih| *motiv konja s perutnicami* □ **krilo**¹ □ **perut**

GLEJ ŠE krilo¹ 1 | perut

perutníčica -e ž ► perutnička

perutnička -e ž |majhna perutnica| *Ptiček je povsil perutničke*

□ **perutka** □ ekspr. **perutnička**

perutnína -e ž |večje domače ptice, ki se gojijo zaradi mesa in jajc, zlasti kokoši| *gojiti perutnino* □ star. **kuretina** □ knj.izroč. **perjad**

pervertíran -a -o prid. ► perversen 1, 2

pervêrzen -zna -o prid.

1. |ki je nasproten naravnim zakonom, družbenim normam, zlasti na področju spolnosti| *perverna nagnjenja* □ ekspr. *izrojen* □ ekspr. *nenaraven* □ knj.izroč. *pervertiran*

2. |ki ravna, doživlja nasprotno naravnim zakonom, družbenim normam, zlasti na področju spolnosti| *pervêrzen človek* □ knj.izroč. *pervertiran* □ knj.izroč. *sprevržen*

pervêrziya -e ž ▶ perverznost 2

pervêrzněž -a m ▶ sprevrženec

pervêrzni -a -o prid. ▶ perverznost 2

pervêrznost -i ž

1. |dejstvo, da je ravnanje, doživljanje koga nasprotno naravnim zakonom, družbenim normam, zlasti na področju spolnosti| *očitati komu perverznost* □ knj.izroč. *iznakaženost*

□ ekspr. *izrojenost* □ ekspr. *nenaravnost* □ pog. *sprevrženost*

2. |dejanje, doživljanje, ki je nasprotno naravnim zakonom, družbenim normam, zlasti na področju spolnosti| *storiti perverznost* □ *perverno dejanje* □ *perverziya* □ knj.izroč. *sprevrženost*

perzijánar -ja m ▶ krzno •12

perzijánec -nca m ▶ krzno •12 | preproga •1

pêrziyka -e ž ▶ mačka 1•2

pêrzijski -a -o prid. ▶ jezik 3•45 | krzno •12 | mačka 1•2 | preproga •1

pêrzijsčina -e ž ▶ jezik 3•45

pès psà m | domača žival za čuvanje doma, lov | *voditi psa*

na vrviči □ ekspr. *bevškač* □ slabš. *cucek* □ ljubk. *kuža* □ ekspr. *kuže¹*

□ ekspr. *kuže²* □ ekspr. *pasja zverina* □ ekspr. *pesjak* □ star. *pse* □ redk. *pseto*

□ slabš. *psina* □ slabš. *renčáč* □ *psiček* ▽

♦ 1. črni pes □ ekspr. črnava □ črnodlaki pes □ slabš. črnuh 2. hišni pes □ zastar. naročni pes 3. ovčarski pes □ ovčar 4. vet. pekinški pes □ vet. pekinčan □ vet. pekinžan 5. lov. sledni pes □ lov. sledec □ sledilni pes □ lov. slednik □ knj.izroč. zasledovalni pes 6. šolani pes □ dresirani pes

PODPOMENKE 1. 'delovni pes' bernardinec, doga² ▽, lajka, novofundlandec 2. 'divji pes' dingo, parijski pes 3. 'hišni pes' bokser, buldog, doberman ▽, doga² ▽, koder¹ ▽, mops, novofundlandec, pinč, špic ▽

4. 'lovski pes' beagle ▽, borzoi, foksterier ▽, gonič ▽, grifon, hrt, jazbečar ▽, kokeršpanjel, koroški žigec, labradorec, nemški dolgdlakar, nemški kratkodlakar, nemški resavec, poenter, prepeličar, ptičar,

seter, sledar, španjel, terier, vižla, žimavec 5. 'lovski pes glede na dejavnost pri lovu' davež, dvigač, gonič ▽, iskač, jamar, krvosledec ▽, nemi pes, prinašalec, ptičar ▽, sledni pes ▽, šarivec, ustavljač 6. 'lovski pes, ki lovi določeno divjad' lisičar, medvedar, podganar, zajčar

7. 'pastirski pes' kraški ovčar, ovčar ▽, šarplaninec 8. 'pes, ki (zelo) laja' lajač, lajavec, lajavt 9. 'službeni pes' bokser, doberman ▽, nemški ovčar ▽, pinč 10. 'sobni pes' bolonjec, pekinški pes ▽ 11. 'športni pes' borzoi, hrt, mops

GLEJ ŠE bingljati ♦ | gotovo³ 1 | hudoben povdk. 3 | krvosledec | ovčar 2 | resavec | slab² | sovražiti se

pésa -e ž | kulturna rastlina z velikimi, iz korenike poganjajočimi listi ali njen omeseneli podzemeljski del | *okopavati peso*

□ nar. *runkelj*

pések¹ -ska m

• 1. kremenov pesek □ redk. kremenčasti pesek □ nestrok. kremenčev pesek □ redk. kvarčni pesek 2. marmorni pesek □ marmorjev pesek □ knj.izroč. marmornasti pesek □ marmornati pesek □ zastar. mramorni pesek 3. puščavski pesek □ knj.izroč. puščavni pesek 4. sipki pesek □ star. sip □ sipa □ star. sipce □ nar. sipek¹ 5. mont. tekoči pesek □ mont. živi pesek 6. petr. zlatonosni pesek □ nestrok. zlati pesek

GLEJ ŠE prikriti² ♦

pések² -ska m ▶ psiček

pésesem -smi ž

1. |krajše literarno delo z ritmičnim besednim redom, s posebno glasovno ureditvijo, navadno z manjšim številom besed v vrstici| *Njegove pesmi slavijo domovino* □ star. *pesemca* □ ekspr. *pesmica* □ ekspr. *rime* □ knj.izroč. *spev* □ knj.izroč. *stih* □ ekspr. *verzi*

♦ 1. glasb. črnska duhovna pesem □ glasb. spiritual 2. domoljubna pesem

□ zastar. domorodna pesem □ lit. domovinska pesem □ knj.izroč. patriotična pesem □ patriotska pesem 3. lit. epska pesem □ knj.izroč. epična pesem □ lit. pripovedna pesem 4. lit. lirski pesem □ lit. izpovedna pesem

□ knj.izroč. lirična pesem 5. lit. lirsko-epska pesem □ lit. izpovedno-pripovedna pesem 6. ljubezenska pesem □ star. zaljubljena □ star. zaljubljena pesem 7. ljudska pesem □ narodp. folklorna pesem □ pog. ljudska

□ knj.izroč. narodna pesem 8. ponarodela pesem □ prakt. sp. ponarodela 9. lit. priložnostna pesem □ lit. prigodnica 10. slavilna pesem

□ knj.izroč. slavilnica □ knj.izroč. slavnica 11. sramotilna pesem □ knj.izroč. sramotilka 12. lit. štirivrstična pesem □ lit. štirivrstič-

nica 13. verska pesem □ nabožna pesem □ star. pobožna □ star. pobožna pesem 14. zahvalna pesem □ star. zahvalnica

2. |vokalna skladba z literarnim delom kot besedilom| *peti pesmi* □ ekspr. *pesmica* □ zastar. *popavanka* □ knj.izroč. *spev*

♦ 1. borbena pesem □ bojna pesem 2. božična pesem □ svetočona pesem

GLEJ ŠE ditiramb | hvalnica | pesnik pp 2 | pesnik •6 | pesnik •8 | pesnik •9 | pesniti | petje 2 | prigodnica | spev •1 | vložnica | zdravica 2

pésesemca -e ž ▶ pesem 1

pésesemski -a -o prid. ▶ pesniški

pesimíst -a m |kdor goji pričakovanje neugodnega poteka ne glede na dejansko stanje| *Pesimisti so napovedovali poraz*

□ knj.izroč. *črnogled¹* □ knj.izroč. *črnogledec* □ knj.izroč. *črnoglednež*

□ zastar. *kvaražugon* □ knj.izroč. *mrkogled¹*

GLEJ ŠE pesimističen ♦

pesimístičen -čna -o prid. |ki vključuje pričakovanje neugodnega poteka ne glede na dejansko stanje| *pesimistična napoved*;

pesimističen bolnik □ knj.izroč. *črnogled²* □ knj.izroč. *črnogleden*

□ knj.izroč. *mrkogled²* □ pog. *negativen* □ knj.izroč. *temnogled* ▽ protip. *optimističen*

♦ biti pesimističen □ pog. biti pesimist

GLEJ ŠE optimističen

pesimístično nač. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje določeno s pričakovanjem neugodnega poteka| *pesimistično gledati na življenje*

□ knj.izroč. *črnogledo*

pesimízem -zma m |pričakovanje neugodnega poteka ne glede na dejansko stanje| *predati se pesimizmu* □ knj.izroč. *črnogled-*

je □ knj.izroč. *črnoglednost* □ knj.izroč. *črnogledost*

pesják -a m ▶ hišica •2 | pasjerejec | pes

pesján -a m ▶ hudoben povdk. 3 | hudobnež | pasjeglavec

pesjánar -ja m ▶ hudoben povdk. 3 | hudobnež | psar

péskanje -a s ▶ apnjenje

péskast -a -o prid. ▶ peščen

péskati -am nedov. ▶ apniti

pésknat -a -o prid. ▶ peščen

pésknati -a -o prid. ▶ peskokop

peskokòp -ópa m |kraj, prostor, kjer se koplje, drobi pesek|

kopati pesek v peskokopu □ zastar. *pesknata jama* □ knj.izroč. *peskolom*

peskolòm -óma m ▶ peskokop

peskovít -a -o prid. ▶ peščen

peskòvni -a -o prid. ▶ peščeni

peslájnar -ja m ▶ hudobnež | pasjeglavec

pésmar¹ -ja m ▶ kolednik

pesmár² -ja m ▶ pesnik

pesmárka -e ž ▶ pesnica

pésnica -e ž ▶ pesem 1, 2

pesmotvórec -rca m ▶ pesnik

pésnica -e ž |ženska, ki piše pesmi| *znana pesnica in prevajalka*

□ slabš. **pesmarka** □ knj.izroč. **poetesa** □ knj.izroč. **poetka** □ slabš. **rimačka**

□ slabš. **rimarka**

pésnik -a m |kdor piše pesmi| *Na prireditvi so pesniki sami brali*

svoje pesmi □ slabš. **kovač verzov** □ slabš. **pesmar²** □ slabš. **pesmotvo-**

rec □ slabš. **pesnikovalec** □ slabš. **pesnikun** □ star. **pevec** □ knj.izroč. **poet**

□ slabš. **poetaster** □ slabš. **rimač** □ slabš. **rimar** □ star. **sin modric**

♦ **1.** lit. **epski pesnik** □ lit. **epik** **2.** lit. **lirski pesnik** □ lit. **izpovedni pesnik**

□ lit. **lirik** **3.** **ljudski pesnik** □ star. **ljudski pevec** **4.** **satirični pesnik** □ satirik

5. **pesnik balad** □ knj.izroč. **baladar** □ knj.izroč. **baladik** □ knj.izroč. **baladnik**

6. **pesnik bukoličnih pesmi** □ lit. **bukolik** **7.** **pesnik elegij** □ knj.izroč. **elegik**

8. **pesnik gnomičnih pesmi** □ knj.izroč. **gnomik** **9.** **pesnik ljubezenskih**

pesmi □ knj.izroč. **erotik** **10.** **pesnik psalmov** □ knj.izroč. **psalmist** **11.** **pesnik**

sonetov □ star. **pevec sonetov** □ lit. **sonetist**

PODPOMENKE **1.** **epski pesnik** ↗, **lirski pesnik** ↗ **2.** **pesnik balad** ↗,

pesnik bukoličnih pesmi ↗, **pesnik elegij** ↗, **pesnik gnomičnih**

pesmi ↗, **pesnik ljubezenskih pesmi** ↗, **pesnik psalmov** ↗, **pesnik**

sonetov ↗ **3.** **aojd**, **bard**, **skald**

GLEJ ŠE **prigodničar**

pésnikov -a -o prid. |ki je v zvezi s pesnikom| *pesnikovo življenje*

□ knj.izroč. **poetov**

pesnikoválec -lca m ▶ pesnik

pesnikováti -újem nedov. ▶ pesniti

pesnikún -a m ▶ pesnik

pésniški -a -o prid. |ki je v zvezi s pesniki ali pesništvo|

pesniški jezik; pesniška sredstva □ star. **pešemski** □ zastar. **pevski**

□ knj.izroč. **poetični** □ knj.izroč. **poetološki** □ knj.izroč. **poetski**

GLEJ ŠE **besedilo** ♦3 | **drama** ♦3 | **oblika** ♦10 | **svoboščina** ♦

pésniško ozim. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na

pesništvo| pesniško slikovit izraz □ knj.izroč. **poetično**

□ knj.izroč. **poetsko**

pésniškost -i ž |značilnost literarnega ustvarjanja, katerega

izrazna oblika je pesem| pesniškost jezika □ knj.izroč. **poetičnost**

pésništvo -a s |literarno ustvarjanje, katerega izrazna oblika je

pesem| zgodovina slovenskega pesništva □ **poezija** □ knj.izroč. **parnas**

□ ekspr. **petrarkistična muza** □ knj.izroč. **verzifikacija** *povojna verzifikacija*

□ lit. **vezana beseda**

♦ **1.** lit. **baladno pesništvo** □ lit. **baladika** **2.** lit. **himnično pesništvo**

□ lit. **himnika** **3.** lit. **ljubezensko pesništvo** □ lit. **erotična poezija** □ lit. **lju-**

bezenska poezija **4.** lit. **topografsko pesništvo** □ lit. **topografska poezija**

□ lit. **znakovna poezija**

pesnítev -tve ž |daljše literarno delo v verzih, navadno pripove-

dno| napisati pesnitev □ knj.izroč. **poem** □ knj.izroč. **poema**

pésniti -im nedov. |pisati pesmi| *V mladosti je tudi on pesnil*

□ star. **izmišljati pesmi** □ star. **izmišljevati pesmi** □ slabš. **kovati verze**

□ ekspr. **pesnikovati** □ star. **peti¹** □ knj.izroč. **poetizirati**

♦ **začeti pesniti** □ knj.izroč. **stopiti na Parnas** □ publ. **vstopiti v poezijo**

□ knj.izroč. **zajahati pegaza**

GLEJ ŠE **izmišljati si 2**

pésnjenje -a s |pisanje pesmi| *opustiti pesnjenje* □ knj.izroč. **ježa na**

Parnas □ knj.izroč. **poetiziranje** □ slabš. **rimarija**

pést -í ž

1. |roka s tako skrčenimi prsti, da se dotikajo upognjene dlani| *udariti s pestjo po mizi* □ ekspr. **peščica** □ zastar. **šaka**

2. z roditeljskim |količina tega, kar se lahko naenkrat zgrabi, drži s skrčenimi prsti| *Dala ji je dve pesti lešnikov* □ nar. **rokovat**

GLEJ ŠE **malo² 1** | **minomet** ♦ | **natepsti** | **posmehniti se** | **posme-**

hovati se | **stiskati¹ 3♦** | **stisniti** ♦ | **tepen** | **ujeti² 4**

péster -tra prid. |ki je zanimivo, privlačno sestavljen iz zelo različ-

nih prvin| pester spored □ ekspr. **pisan** □ zastar. **šarovit** □ ekspr. **živahen**

GLEJ ŠE **pisan**

pestí -í ž mn. mn. v sin. nizu ▶ **roke**

pestični -a -o prid. ▶ **cvet** ♦6

pestíti -ím nedov. ▶ **mučiti 3** | **pritiskati 3** | **stiskati¹ 3♦** | **tepsti** |

tepsti pp

pestíti se -ím se nedov. ▶ **mučiti se 1**

péstovalica -e ž ▶ **ruta¹ ♦2**

péstovanček -čka m ▶ **otrok 1, 2** | **razvajen povdk. 2** | **razvajenček**

péstovanec -nca m ▶ **otrok 1, 2**

péstovati -ujem nedov. ▶ **lenariti 1** | **ohranjati 1** | **razvajati**

pestríti -ím nedov. ▶ **razgibavati 3**

péstrna -e ž ▶ **varuhinja**

pestróbárvén -vna -o prid. ▶ **pisan**

pestróbójen -jna -o prid. ▶ **pisan**

péstrost -i ž |dejstvo, da je kaj zanimivo, privlačno sestavljeno

iz zelo različnih prvin| zagotoviti pestrost sporeda □ knj.izroč. **dina-**

mičnost □ ekspr. **pisanost**

péstunja -e ž ▶ **varuhinja**

péš nač. prisl. |izraža premikanje s korakanjem| *iti péš* □ neknoj. pog. **k**

nogam □ nar. **peški²**

pešáčenje -a s ▶ **hoja¹ 1**

pešáčica -e ž ▶ **peška²**

pešáčiti -im nedov. ▶ **hoditi 1** | **hoditi 1 pp 10**

pešadíja -e ž ▶ **pehota**

pešák -a m voj. |vojak pehotne enote| *četa pešakov* □ zastar. **infanterist**

□ voj. **pešec**

GLEJ ŠE **hodec** | **pešec**

pešákinja -e ž ▶ **peška²**

péšanje -a s |čedalje počasnejše premikanje zaradi utrujenosti,

velikih naporov| péšanje pri hoji □ **omagovanje**

GLEJ ŠE **slabenje**

pešáški -a -o prid. |ki je v zvezi s pešči| *pešáške sposobnosti*

□ nar. **peški¹**

GLEJ ŠE **divizija** ♦ | **promet** ♦7

péšati -am nedov. |zaradi utrujenosti, velikih naporov hoditi,

premikati se čedalje počasneje| Videl je, da zasledovalci pešajo

□ **omagovati**

GLEJ ŠE **odpovedovati 3** | **slabeti**

péščóna -e ž ▶ **cona** ♦1

peščáj -a m ▶ **blazinica 1** | **tenar**

peščén -a -o prid. |ki vsebuje pesek| *peščén svet* □ **pesknat**

□ **peskovit** □ knj.izroč. **peskast**

peščénčev -a -o prid. ▶ **peščenjakov**

peščénc -nca m ▶ **peščenjak**

peščéni -a -o prid. |ki je v zvezi s peskom| *peščéna plast*

□ redk. **peskovni**

GLEJ ŠE **obala** ♦ | **plaža¹ ♦2** | **prst² pp 2** | **prst² ♦2** | **sipina** | **ura¹ 2♦1** |

vihar 1 pp 1

peščénica -e ž ▶ **prst² ♦2**

peščénik -a m ▶ **peščenjak**

peščénína -e ž ▶ **peščina** | **prst² ♦2**

peščénják -a m petr. |kamnina, sestavljena iz drobnih zrn

peska, zlepljenih med seboj z vezivom| kip iz peščénjaka

□ nestrok. **peščénc** □ star. **peščénik**

peščénjákóv -a -o prid. petr. |ki je iz peščénjaka| *peščénjákóvi sloji*

□ nestrok. **peščénčev**

peščénka -e ž bot. | užitna goba z rjavkastim ali rumenkastim klobukom in drobnimi zrnici na betu | *nabirati peščénke*

□ nar. **prosenka**

GLEJ ŠE prst² ♦ 2 | ura¹ 2 ♦ 1

peščíca -e ž ▶ malo² 1 | malo³ | pest 1

peščína -e ž | z nanesenim, naplavljenim peskom pokrita obala, breg, dno morja, reke | *Valovi so pljuskali na peščino; Ladja je nasedla na peščini* □ knj.izroč. **peščénina**

pešec -šca m | kdor hodi peš | *Srečal je več pešcev* □ **pešak**

GLEJ ŠE cona ♦ 1 | pešak

pešhója -e ž ▶ hoja¹ 1

peška¹ -e ž ▶ koščica | pečka²

peška² -e ž | ženska, ki hodi peš | *V prometni nesreči je bila peška huje ranjena* □ **pešakinja** □ redk. **pešačica**

peški¹ -a -o prid. ▶ pešaški | pešpot²

peški² prisl. ▶ peš | ročno²

pešpólk -a m ▶ polk ♦

pešpót¹ -a m ▶ pešpot²

pešpót² -í ž | pot, namenjena, primerna samo za pešce, hojo |

Do vrha vodi samo pešpot □ nar. **peška pot** □ redk. **pešpot¹**

GLEJ ŠE hoja¹ 1

pešpromét -éta m ▶ promet ♦ 7

peštánje -a s ▶ mečkanje 1

peštáti -ám nedov. ▶ mečkati 1 | tlačiti 3

peštvo -a s ▶ pehota

pét¹ -- ž ▶ ocena 2 ♦ 3

pét² pětih glav. štev. | izraža število pet | *šolati pet otrok*

□ knj.izroč. **petero**

péta -e ž

1. | del stopala pod nartom | *poškodovati si peto* □ ekspr. **petaća**

□ **petka²** | majhna peta | *otroška petka*

2. | zadnji spodnji del obuvala | *čevlji z visoko peto* □ ekspr. **petka²**

□ **polpeta¹** | srednje visoka peta

GLEJ ŠE dirjati | oditi | plesati 1 | pobegniti | teči 1 | točka ♦ 3 |

umreti 1 | zasledovati | zbežati

petáča -e ž ▶ peta 1 | srebrnik pp

peták -a m ▶ gosak

petáti -ám nedov. ▶ hoditi 1

pétdesetkilográmski -a -o prid. | ki je težek petdeset kilogramov |

petdesetkilogramska vreča moke □ pog. **petdesetkilski**

pétdesetkilski -a -o prid. ▶ petdesetkilogramski

pétdesetlétnica -e ž | petdeset let stara ženska | *seznaniti se s*

petdesetletnico □ ekspr. **abrahamka** □ ekspr. **abrahamovka**

pétdesetlétnik -a m | petdeset let star moški | *želeti petdesetletniku veliko zdravja* □ ekspr. **abraham** □ ekspr. **abrahamovec**

péteh -éha m ▶ petelin

petélin -ína m | kokošji samec | *Petelin kikirika* □ nar. **kokot**

□ nar. **peteh** □ ekspr. **petelinček** □ star. **petelinec**

♦ zool. **srednji petelin** □ lov. spačnik

• zool. **morski petelin** □ zool. **morski kokot**

GLEJ ŠE lov¹ ♦ 3 | požar | ptica pp 3 | razburljivec | riba 1 pp 3 |

ruševac | sprožilec 1 | ustreliti 1

petelínast -a -o prid. ▶ razburljiv 1

petelínček -čka m bot. | rastlina z gomolji ali koreniki ter rumenimi ali rdečimi cveti v socvetjih | *trgati petelinčke*

□ bot. **ključek**

GLEJ ŠE petelin | razburljivec | sprožilec 1

petelínčiti -im nedov. ▶ zapeljovati

petelínčiti se -im se nedov. ▶ razburjati se

petelínec -nca m ▶ petelin | sprožilec 1

petelíniti -im nedov. ▶ zapeljovati

petelíniti se -im se nedov. ▶ bahati se | postavljati se | razburjati se

petelínji -a -e prid. | ki je v zvezi s petelin | *petelinji greben*

□ **petelinov** □ nar. **kokotov**

GLEJ ŠE kategorija ♦ 3 | lov¹ ♦ 3

petelínov -a -o prid. ▶ petelinji

petelínstvo -a s ▶ domišljavost

péter -tra m ▶ oder 3

petérček -čka m | vsak od petih pri enem porodu rojenih otrok |

roditi peterčke □ **petorček**

petérec -rca m ▶ verz ♦ 3

petéri -a -o štev. ▶ petero

petérica -e ž | skupina petih oseb | *Na tekmovanje je odpotovala*

peterica športnikov □ **petorica**

petérka -a ž

1. | skupina petih oseb, navadno sestavljena za določeno delo, nalogo | *ilegalna peterka* □ **petorka**

2. | vsak od petih pri enem porodu rojenih otrok ženskega spola | *roditi peterke* □ **petorka**

3. publ. | skupina petih igralcev košarkarskega moštva, ki je trenutno določena za igro | *Gledalci so bučno navijali za domačo peterko* □ publ. **petorka**

petéro -ih ločil. štev. | skupina petih (vrst) enot | *Hiša ima petero*

vrat □ knj.izroč. **peteri** *petere grablje*

GLEJ ŠE pet²

peterobój -ója m šport. | atletsko tekmovanje v petih disciplinah |

tekmovati v peteroboju □ šport. **pentatlon**

♦ antični peteroboj □ antični pentatlon

peteroglásni -a -o prid. ▶ petglasni

peteroknjíže -a s ver. | prvi del Biblije, ki obsega pet Mojzesovih knjig | *prevod peteroknjižja* □ ver. **pentatevh**

peterokótnik -a m geom. | lik, ki ima pet ploskev | *ploščina petero-*

kotnika □ knj.izroč. **pentagon**

peterokráka -e ž ▶ zvezda 3♦

peterokráki -a -o prid. ▶ zvezda ♦ | zvezda 3♦

peterogláti -a -o prid. ▶ zvezda 3♦

peteropfsti -a -o prid. ▶ petprstni | rokavice ♦ 3

peteropfstni -a -o prid. ▶ rokavice ♦ 3

peteropfstnik -a m ▶ petoprstnik

peterorogláti -a -o prid. ▶ zvezda 3♦

peterorogljáti -a -o prid. ▶ zvezda ♦ | zvezda 3♦

peterostópni -a -o prid. ▶ verz ♦ 3 | verz ♦ 4

peteršíljl -ílja m | začimbna rastlina s temnozelenimi deljenimi

listi in belim korenem | *posejati peteršilj* □ ekspr. **peteršiljček**

GLEJ ŠE steničjak ♦

peteršíljlček -čka m ▶ peteršilj

pétglasni -a -o prid. glasb. | ki je komponiran za pet glasov |

petglasna skladba □ glasb. **peteroglasni**

péti¹ pójem nedov.

1. *kaj* | izražati, posredovati določeno besedilo z oblikovanjem tonov, melodije z govornimi organi | *peti veselo*

pesem; peti dolgo v noč □ **prepevati** □ ekspr. **brundati** □ slabš. **dudlati**

□ star. **krožiti** □ slabš. **kruliti** □ star. **pevati** □ ekspr. **pobrundavati**

□ otr. **pojčkati** □ star. **popevati** □ ekspr. **rezati** □ nar. **spevati**

□ ekspr. **ubirati** □ nekjn. pog. **žingati** □ ekspr. **žvgoleti**

□ nekjn. pog. **fušati** | napačno peti |

PODPOMENKE 1. 'mrmraje peti' brenčati, bundati, pobrundavati

2. 'peti z močnim, hreščočim glasom' hreščati, kruliti

2. | glasbeno se izražati z glasom | *peti ob spremljavi klavirja*

□ star. **pevati** □ ekspr. **prepevati**

♦ **1.** visoko peti □ knj.ziroč. peti z diskantom **2.** glasb. enoglasno peti □ glasb. peti unisono

3. [oglašati se z določenimi, za posamezno vrsto (ptic, žuželk) značilnimi glasovi] *V grmovju pojejo ptiči* □ žvrgoleti □ star. *droboleti* □ knj.ziroč. *gostoleti* □ zastar. *gostolevati* □ star. *krožiti* □ star. *popovati* □ ekspr. *prepevati* □ nar. *spevati* □ star. *žvrgolevati*
GLEJ ŠE bruhati | govoriti 1 | hvaliti | oštevati | pesniti | slaviti | upesnjevati | zveneti¹

pêti² -a -o štev. ► mestnik | nepotreben ♦ | potenca ♦ 3 | sklon ♦ 3

petica -e ž | igralna karta s petimi znaki | *karova petica* □ *petka¹*
GLEJ ŠE ocena 2♦3 | srebrnik pp

pêtič zapored. prisl. | izraža, da je dejanje pri ponavljanju na petem mestu | *Že petič ga iščem* □ star. v *peto*

petičen -čna -o prid. ► bogat 1

petičnež -a m ► bogataš

petičnik -a m ► bogataš

petijót -a m ► delanec

péti se pnēm se nedov. ► dvigati se 1, 2 | razpenjati se | vzpenjati se 1

petje -a s

1. [oblikovanje tonov, melodije z govornimi organi] *Od daleč se je razlegalo petje* □ *prepevanje* □ ekspr. *brundanje rahlo brundanje* □ slabš. *krulba krulba pijancev* □ slabš. *krulež* □ slabš. *kruljenje* □ star. *popovanje*

♦ **1.** glasb. solistično petje □ glasb. solopetje **2.** glasb. večglasno petje □ glasb. mnogoglasno petje **3.** zborovsko petje □ knj.ziroč. zborovsko petje

2. [oglašanje z določenimi, za posamezno vrsto (ptic, žuželk) značilnimi glasovi] *ptičje petje* □ *žvrgolenje* □ knj.ziroč. *gostolenje* □ knj.ziroč. *gostolevek* □ ekspr. *pesem prisluhniti pesmi slavca* □ zastar. *pev* □ ekspr. *prepevanje* □ ekspr. *spev poslušati spev slavčka*
GLEJ ŠE recitativ

petka¹ -e ž ► ocena 2♦3 | petica

pêtká² -e ž ► peta 1, 2

pêtlja -e ž | osnovna prvina pri pletenju, kvačkanju, ki nastane s potegovanjem niti skozi prej narejeno enako prvino | *delati petlje* □ *zanka* □ knj.ziroč. *pentlja*

♦ obrt. verižna petlja □ obrt. zračna petlja
GLEJ ŠE pentlja | zanka 1

pétméstni -a -o prid. ► število 1 pp 5

pêtni -a -o prid. | ki je v zvezi s peto | *petni del čevlja* □ knj.ziroč. *opetni*

petokolónáš -a m pog. | pred drugo svetovno vojno pristaš Nemcev in nacizma, ki v nenemški državi podtalno deluje za nacistične interese | *boj proti petokolónášem* □ ekspr. *petokolonec*

petokolónec -nca m ► petokolónáš

petolízec -zca m ► klečeplazec | klečeplazec povdk.

petolíznik -a m ► klečeplazec | klečeplazec povdk.

petolízniški -a -o prid. ► klečeplazec

petolízništvo -a s ► klečeplazenje

petoprástnik -a m bot. | rastlina s pernatimi ali z dlanastimi listi in belimi, rumenimi ali rožnatimi cveti | *cvetoči petoprstnik* □ bot. *petoprstnik* □ bot. *prstnik*

♦ bot. skalni petoprstnik □ bot. jagodovina

petórček -čka m ► peterček

petóricá -e ž ► peterica

petórka -e ž ► peterka 1, 2, 3

petpedikati -am nedov. | oglašati se z glasom petpedi | *V žitu petpedika prepelica* □ *pedikati* □ *prepeleti*

pétpřstni -a -o prid. | ki je v zvezi s petimi prsti | *petprstne rokavice* □ *peteroprsti*

petrarkístični -a -o prid. ► pesništvo

petrefákt -a m ► fosil

petrificírati se -am se nedov. in dov. ► fosilizirati se

petrifikácija -e ž ► fosilizacija

pêtro -a s ► oder 3

pétrokémíčni -a -o prid. | ki je v zvezi s petrokemijo | *petroke-mični proizvodi* □ *petrokemijski*
GLEJ ŠE petrokemija

pétrokemija -e ž | industrija pridobivanja organskih spojin iz nafte | *hiter razvoj petrokemije* □ *petrokemična industrija* □ *petroke-mijska industrija*

pétrokemijski -a -o prid. ► petrokemični | petrokemija

petrolěj -a m | oljnata, vnetljiva tekočina, ki se uporablja navadno za razsvetljavo | *duh po petroleju* □ star. *smrdljivec*
GLEJ ŠE kerozin

petrolějka -e ž | svetilka na petrolej | *prižgati petrolejko* □ *petrolej-ska svetilka* □ nar. *faral* □ star. *smrdljivka*

petrolějski -a -o prid. ► petrolejka

petúnija -e ž vrt. | okrasna enoletna rastlina z raznobarnimi ljakastimi cveti | *gojiti petunije* □ nestrok. *slovenka*

pév -a m ► petje 2

peváčica -e ž ► pevka

pévati -am nedov. ► peti¹ 1, 2

pévček -čka m ► pevec 1

pévec -vca m

1. [kdor poje] *Pevci so mu v slovo zapeli več pesmi* □ ekspr. *pevček*

2. [kdor se (poklicno) ukvarja s petjem] *instrumentalisti in pevci* □ *vokalist*

♦ **1.** operni pevec □ zastar. operist **2.** pevec kupletov □ knj.ziroč. kupletist **3.** pevec popevk □ popevkar □ star. šlagerški pevec **4.** pevec šansonov □ šansonjer **5.** zborovski pevec □ star. korist¹ □ zborist
GLEJ ŠE pesnik | pesnik ♦ 3 | pesnik ♦ 11

péven -vna -o prid. ► speven

pévka -e ž | ženska, ki se (poklicno) ukvarja s petjem | *Poklic pevk in igralk je naporen* □ *vokalistka* □ *pevačica* | kavarniška pevka v srbskem okolju

♦ **1.** kabaretna pevka □ kabaretistka **2.** glasb. koloraturna pevka □ glasb. žarg. koloraturka **3.** pevka popevk □ popevkarica **4.** pevka šansonov □ knj.ziroč. šansonetka □ šansonjerka **5.** zborovska pevka □ star. koristka □ zboristka
GLEJ ŠE ptica ♦ 2

pevovódja -e m ► zborovodja

pevovódkinja -e ž ► zborovodkinja

pévski -a -o prid. ► pesniški | zbor 1

péza -e ž ► breme | teža 1 | težava 2

pezdè -éta m ► bojazljiv povdk. | bojazljivec | neodločnež | omahljiv povdk. | omahljivec

pezdèc -à m ► bojazljiv povdk.

pezdèti -ím nedov. ► prdeti

pezdíčevka -e ž ► sinica ♦

pezdíř -ja m | oleseneli deli stebelc lanu, konoplje, ki se pri trenju ločijo od vlaken | *Terice so si otresale pezdřir z obleke* □ *pazder* □ knj.ziroč. *pazderje*

pezdířek -rka m zool. | sladkovodna riba, ki odlaga ikre v školjke | *grenko meso pezdřirka* □ zool. *grenčak*

pezíti -ím nedov. ► mučiti 3

pfěj medm. ► fuj

pfénig -a m ► cent² pp

pfff medm. ► bah | neumnost²

pfúj medm. ► fuj

ph¹ medm. ► kh

ph² medm. ► bah

pháti phám nedov. kaj |s tolčenjem odstranjovati trši ovoj žitnih zrn| *phati ječmen* □ *stopati*²

GLEJ ŠE tlačiti 1 | zbijati 2

pí¹ pí m mat. |število, ki izraža razmerje med obsegom in premerom kroga| *pomnožiti s pi* □ mat. *ludolfovo število*

pí² velel. medm. |izraža klic perutnini| *Vrgla je zrnje in klicala: pi, pi, pi* □ *put*

pianíst -a m |kdor igra klavir| *nastop znanega pianista*
□ ekspr. *klavirist*

pianístični -a -o prid. |ki je v zvezi z igranjem klavirja| *pianistični večer* □ ekspr. *klavirski*

piár -a m ► odnos •1 |piarovec

piárovec -vca m |kdor je zadolžen za stike z javnostmi| *vladni piarovci* □ pog. *piar*

piárovstvo -a s ► odnos •1

piáster -tra m ► cent² pp

pí-bíp posnem. medm. otr. |posnema glas hupe| *Spodaj je zatrobil avto: pi-bip* □ *tu*³ □ *tutu*

picájzelj -zlja m ► natančnež

picájzlast -a -o prid. ► natančen 1

picájzler -ja m ► malenkosten povdk.

piček -cka m ► piščanec

pička -e ž ► piščanec

piča -e ž ► hrana 2 | krma¹

pičel -čla -o prid. |ki je po vrednosti, količini komaj zadosten, zadovoljiv| *Na voljo imamo samo pičle podatke* □ ekspr. *skop*¹

GLEJ ŠE majhen 4

pičica -e ž ► pikica

pičiti -im dov. *koga* |z zasaditvijo žela v kožo ali z ugrizom in izpustitvijo strupa povzročiti bolečino ali ogroziti zdravje| *Osa ga je pičila* □ nar. *pikniti* □ knj.izroč. *ugrizniti* *Bolha ga je ugriznila* □ nar. *ujesti* □ nar. *uklati* *Kača ga je uklala* □ nar. *upičiti* □ nar. *upikniti*

□ ekspr. *usekati* *Modras ga je usekal*

GLEJ ŠE prijeti 3 | prizadeti³ 1 | zbsti 3, 4

pičiti se -im se dov. ► zbsti se

pička -e ž ► ničvrednež | spolovilo •3

pičlo mer. prisl. |izraža, da je dejanje po vrednosti, količini komaj zadostno, zadovoljivo| *pičlo odmerjeni prostor* □ ekspr. *skopo*

piedestál -a m ► podstavek

pietà -- [píjetá] ž um. |kip ali podoba sedeče Kristusove matere z mrtvim sinom v naročju| *izklesati pietà* □ um. *sočutna*

pietéta -e ž ► spoštovanje

pif medm. ► bum 1

piflanje -a s ► učenje •1

piflar -ja m šol., žarg. |kdor se uči mehanično, brez razumevanja| *piflarji v razredu* □ šol., žarg. *dudlar* □ šol., žarg. *gulež* □ šol., žarg. *pilež*

piflati se -am se nedov. ► učiti se •1

pigméjlec -jca m ► prtljikavec 1

pigméjstvo -a s ► prtljikavost

pigmènt -ènta m

- 1. rdečkastorjavi pigment □ um. žgana siena □ um. žgana sienska zemlja 2. rjavkastozeleni pigment □ um. zelena umbra 3. rumenka-storjavi pigment □ um. naravna siena □ um. naravna sienska zemlja 4. svetlorjavi pigment □ um. naravna umbra 5. temnorjavi pigment □ um. žgana umbra

GLEJ ŠE barvilo

píh -a s |enkratno iztisnjenje zraka skozi priprta, našobljena usta| *Z močnim pihom je odpihnil smeti z mize* □ ekspr. *puh*²

GLEJ ŠE pihljaj

pihálec -lca m ► steklopihalec

piháлка -e ž ► pahljača | puška

pihálni -a -o prid. ► godba ♦ | pihalo 1

pihálnik -a m ► pihalo 2 | puška

pihálo -a s

1. |glasbilo v obliki cevi, na katero se igra s pihanjem| *igrati na pihalo* □ *pihalni instrument* □ ekspr. *piskalo*

2. teh. |priprava, ki daje, oddaja enakomeren tok zraka| *sušiti s pihalom* □ knj.izroč. *pihalnik*

GLEJ ŠE godba ♦

pihani -a -o prid. ► steklo 2•3

pihanje -a s |gibanje, premikanje z enega področja na drugo zaradi razlik v zračnem tlaku, temperaturi| *pihanje vetra*

□ ekspr. *piš* □ star. *vejanje* □ knj.izroč. *vetje* □ *pihlanje* ↗

pihati -am nedov.

1. |gibati, premikati se z enega področja na drugo zaradi razlik v zračnem tlaku, temperaturi| *Veter piha* □ *vleči* □ ekspr. *briti*

□ star. *duti* □ knj.izroč. *hučati* □ star. *vejati* □ knj.izroč. *veti* □ knj.izroč. *viti*¹

□ *pihljati* ↗ □ *vihariti* |pihati z veliko silo| *Burja vihari nad hribi*

♦ *prenehati pihati* □ redk. *izpihati se* □ ekspr. *potajiti se* □ ekspr. *potihniti* □ ekspr. *zamreti*

2. |zitisniti zrak skozi priprta, našobljena usta, navadno z določenim namenom| *pihati v premrle roke* □ ekspr. *sopsti*

3. |s pihanjem izražati navadno strah, občutek ogroženosti|

Mačka je začela pihati □ *puhati*

GLEJ ŠE dvoriti | govoriti 1 pp 6 | igrati 2•12 | odpihovati | prego-varjati | prigo-varjati

pihljáj -a m |rahel premik zraka| *zadnji pihljaji vetra* □ *pih*

□ zastar. *povev*

pihljánje -a s |raho pihanje| *pihlanje večernih sapic* □ knj.izroč. *dih*

pihljái -ám nedov. |raho pihati| *Pihljala je topla večerna sapica*

□ ekspr. *dihati* □ ekspr. *dihljati* □ zastar. *diti* □ star. *hlideti* □ knj.izroč. *sapljati*

□ *popihavati* |pihljati v presledkih|

GLEJ ŠE pahljati

pihniti -em dov. |zitisniti zrak skozi priprta, našobljena usta, navadno z določenim namenom| *Pihnil je in kupček je razpadel*

□ knj.izroč. *podpihniti*

GLEJ ŠE odpihniti | ubiti 1 | ustreliti 2 | zapihati 2

pihniti jo -em jo dov. ► oditi

pijáča -e ž |živilo, pripravljeno za pitje| *kozarec hladne pijače*

□ *napitek* □ ekspr. *napoj* □ ekspr. *pijačica* □ star. *pilo* □ star. *pojilo*

□ nar. *primaka* □ otr. *pupa*² □ otr. *pupica* □ *brozga* ↗

♦ 1. alkoholna pijača □ pog. alkohol □ zastar. alkoholna pijača

□ ekspr. *kaplja* □ ekspr. *kapljica* □ pog. *maligani* □ ekspr. *mokrota*

□ knj.izroč. *opojilo* □ knj.izroč. *opojnina* 2. *kisla pijača* □ nar. *cvič*

□ nar. *kisal* □ slabš. *kislica* □ ekspr. *kislina* 3. *sladka pijača*

□ zastar. *sladčica* 4. *žgana pijača* □ knj.izroč. *akvavit*

□ knj.izroč. *žganina* □ *žganje*

PODPOMENKE 1. 'alkoholna pijača' biter, kumis, medica ↗, nektar, pivo ↗, rum, sake, spirituoza, vino ↗, žganje ↗ 2. 'kisla pijača' *kislica* ↗ 3. 'osvežujoča pijača' boza, džus, flíp, frape, kokakola, kokta, kvas, limonada ↗, malinovec, oranžada, pokalica, šabesa ↗, šerbet ↗, tonik 4. 'žgana pijača' absint, arak, calvados, encijan, grenčica, konjak¹, liker, nalivka, pernod, slivovka ↗, tekila, vinjak, viski, vodka, žganje ↗

GLEJ ŠE barman | barmanka | voda

pijáčica -e ž ► pijača

piján -ána -o povdk.

1. |izraža, da kdo zaradi zaužite alkoholne pijače ne govori, ne misli, ne ravna normalno, razsodno| *Če si pijan, ne vozi avtomobila* □ *nasekan* □ *opit* □ knj.izroč. *alkoholiziran* □ pog. *nabasan* □ slabš. *nadelan*

□ pog. **nakajen** □ ekspr. **nakresan** □ pog. **nalit** □ ekspr. **natrkan** □ pog. **nažgan**
 □ evfem. **netrezen** □ knj.izroč. **opletav** □ knj.izroč. **opojen**² □ neknoj. pog. **pod gasom** □ ekspr. **pod paro** □ zastar. **poln vina** □ sleng. **potrjen** □ sleng. **pribit**
 □ ekspr. **trd**² □ knj.izroč. **upijanjen** □ knj.izroč. **zalkoholiziran** ■ protip. **trezen**²
2. *od česa* ekspr. |izraža, da osebek zaradi tega, kar mu povzroča čustveni zanos, ne more ravnati stvarno, neprizadeto| *biti pijan od veselja* □ ekspr. **opit**
GLEJ ŠE omamljen | trezen²
pijánček -čka m ► pijanec
pijánčevanje -a s |pretirano uživanje alkohola, ki traja daljši čas| *biti nagnjen k pijančevanju* □ **pijanstvo** □ ekspr. **opijanje** □ nar. **pijanščina** *pijanščina iz obupa* □ pog. **pitje** □ ekspr. **popivanje**
GLEJ ŠE popivanje
pijánčevati -ujem nedov. |daljši čas pretirano uživati alkoholne pijače| *Začel je pijančevati* □ pog. **piti** □ star. **pogledavati v kozarec** □ ekspr. **popivati** □ pog. **zapijati se**
GLEJ ŠE piti 2 | popivati
pijánčina -e ž ► pijanec
pijandúra -e ž ► pijanec
pijandúrski -a -o prid. ► pijanski
pijánec -nca m |kdor zaradi zaužite alkoholne pijače ne ravna normalno, razsodno| *razgrajanje pijancev v nočnih urah* □ ekspr. **okajenec** □ ekspr. **pijánček** □ knj.izroč. **pijánčina** □ slabš. **pijandura**
GLEJ ŠE alkoholik | alkoholik ♦
pijániti -im nedov. ► opijanjeti 1
pijánka -e ž ► alkoholičarka
pijánost -i ž |stanje človeka, ki zaradi zaužite alkoholne pijače ne govori, ne ravna normalno, razsodno| *Znaki pijanosti so se polagoma umikali* □ **opitost** □ knj.izroč. **alkoholiziranost** □ knj.izroč. **vinskost**
pijánski -a -o prid. |ki je v zvezi s pijanci ali pijanostjo| *pijansko življenje* □ slabš. **pijandurski**
pijánstvo -a s ► pijančevanje
pijánščina -e ž ► pijančevanje | popivanje ♦
pijávčnica -e ž
 • bot. **drobižna pijávčnica** □ bot. **slakar**
pijávka -e ž ► grabežljiv povdk.
pijúckati -am nedov. ► piti 1 | srkati
pík¹ -a m |povzročitev bolečine ali ogroženje zdravja z zasadtvijo žela ali izpustitvijo strupa v kožo| *čebelji pik* □ knj.izroč. **ugriz** *ugriz bolhe* □ knj.izroč. **vbod**
pík² medm. ► klik²
píka -e ž |majhno okroglo mesto, ki ima drugačno barvo ali videz kot ostala površina| *Po koži so se mu naredile rdeče pike* □ **píkica** ▸
 ♦ kozm. **lepotna pika** □ zastar. **lepotna mušica**
 • jezikosl. **tri pike** □ knj.izroč. **tripičje** □ knj.izroč. **tropičje**
GLEJ ŠE konec⁴ | točka •1 | točka 2
pikadór -ja m ► bikoborec pp
pikánten -tna -o prid. ► dražljiv 2
pikanterija -e ž ► dogodek pp 5
pikántnost -i ž ► dogodek pp 5
pikapòk medm. ► pikapoka
pikapòka posnem. medm. |posnema glas pri udarjanju s cepcem, bičem| *Pikapoka pojejo cepci* □ **pikapok** □ **pikpok** □ **pik pok**
pikapòkati -am nedov. ► mlatiti | pokati¹ 2
pikapolónica -e ž |hrošč s sedmimi črnimi pikami na rdečih sprednjih krilih| *Otrok si je na dlani ogledoval pikapolonico* □ nar. **božji volek** □ knj.izroč. **polonica**

pikast -a -o prid. ► pikčast

píkati -am nedov. *koga* |z zasajanjem sesala v kožo povzroča ti boleč, srbeč občutek| *Bolhe so ga začele pikati* □ ekspr. **gristi** □ star. **ujedati** □ ekspr. **žreti**

GLEJ ŠE bosti | kaliti³ | zbadati 1, 3, 4 | zobati² | žaliti 2

pikčanje -a s |delanje pik, pikic| *pikčanje ploskve* □ knj.izroč. **punktiranje**

pikčast -a -o prid. |ki ima pike| *pikčasto krilo* □ **pikast**

GLEJ ŠE opikan

pikčati -am nedov. *kaj* |delati pike, pikice| *pikčati neizpolnjene vrste v kazalu* □ knj.izroč. **punktirati**

píker -kra -o prid. |ki kaže, izraža nenaklonjenost, nedobrohoden odnos zlasti z govorjenjem| *píker človek; píker odgovor* □ **rezek** □ ekspr. **bodičast** □ ekspr. **hrenast** □ star. **kačepičen** □ pog. **našpičen** □ nar. **prisekljiv** □ pog. **prišpičen** *prišpičen humor* □ star. **rezen** □ ekspr. **ujedljiv** □ knj.izroč. **uščipljiv** *uščipljiv odgovor*
 ♦ **biti píker** □ ekspr. imeti kačji jezik □ ekspr. imeti našpičen jezik □ ekspr. imeti ošpičen jezik □ ekspr. imeti špičast jezik

GLEJ ŠE nenaklonjen | trpek

píkica -e ž |manjša pika| *Obraz je bil poln rjavih pikic* □ ekspr. **pičica**

píkiran -a -o prid. ► užaljen

píkirati -am nedov. in dov. ► presajati 1 | strmoglaviti

píkiniti -em dov. ► pičiti | zbosti 1, 3, 4

píkiniti se -em se dov. ► zbosti se

píkola -e ž ► brozga 2 | delanec

píkolít -a m ► delanec

píkolòvski -a -o prid. ekspr. |ki je pretirano natančen| *píkolovski izvajalec nalog* □ knj.izroč. **skrupulozen**

píkolòvstvo -a s ekspr. |pretiravanje v zahtevah po natančnosti| *Njegovo píkolovstvo je vsem presedalo* □ knj.izroč. **skrupuloznost**

píkón -a m ► kramp

píkov -a -o prid. ► devetica • | štirica •

píkòk medm. ► pikapoka

pik pòk medm. ► pikapoka

píkra -e ž ► grenka

píkrost -i ž |lastnost človeka, ki kaže, izraža nenaklonjenost, nedobrohoden odnos zlasti z govorjenjem| *Znan je po svoji píkrosti* □ **rezkost** □ star. **reznost**

píksel -sla m ► točka •1

píksna -e ž ► škatla 1 ♦ 2

píktografija -e ž ► pisava 1 ♦ 7

píkzímar -ja m ► nepomembnež

píla -e ž |orodje v vzporednimi grebeni po površini za obdelovanje kovinskih predmetov| *s pílo izpiliti ključ* □ **píllica** |majhna píla|

♦ **píla za brušenje žage** □ les., žarg. **žagarica**

píldék -dka m ► podobica | slika 1

pílež -a m ► píflar

pílhar -ja m ► malomeščan

píllica -e ž

• **píllica za nohte** □ nohtna pílica

GLEJ ŠE píla

píiliti -im nedov. ► izboljševati 3

píiliti se -im se nedov. ► učiti se

pílka -e ž ► čep² 1 | voha¹

pílo -a s ► píjača

pílot -a m |pomorski strokovnjak, ki vodi ladjo s sidrišča pred pristaniščem v pristanišče in iz njega| *izkušen pílot* □ knj.izroč. **ladjevodec**

- 1. aer. avtomatski pilot □ aer. avtomatični pilot □ aer. avtopilot
- 2. aer. pomožni pilot □ aer. kopilot □ aer. sopilot 3. aer. preizkusni pilot □ aer. testni pilot

GLEJ ŠE riba 1 pp 3

pilotáza -e ž ▶ letenje •1 | pilotiranje 1, 2

pilotiranje -a s

1. [določanje gibanja letala, vesoljske ladje z neposrednim ravnanjem z napravami] *pilotiranje letala* □ *pilotáza* □ publ. *upravljanje letala* □ publ. *vodenje letala*
2. [vodenje ladje s sidrišča pred pristaniščem v pristanišče in iz njega] *pilotiranje ladje* □ *pilotáza*

pilotirati -am nedov. *kaj* | določati gibanje letala, vesoljske ladje z neposrednim ravnanjem z napravami | *pilotirati letalo*; *znati pilotirati* □ publ. *upravljati letalo* □ publ. *voditi letalo*

pilótni -a -o prid. ▶ proizvodnja 1•5

pilpogáčica -e ž ▶ netopir

pilula -e ž farm. [zdravilo v obliki kroglice] *pogoltniti pilulo*

□ redk. *zdravilna kroglica*

GLEJ ŠE tableta¹ •2 | tableta¹ •5

pímpek -a m ▶ ud •

PÍN -a m ▶ številka •7

pincéta -e ž | manjša kovinska priprava iz dveh vzporednih krakov za prijemanje česa drobnega | *s pinceto položiti gazo na rano* □ redk. *prijemalka*

píncgavec -vca m ▶ konj •7

píncgavski -a -o prid. ▶ konj •7 | pasma •1

píncirati -am nedov. ▶ vrščikati

pínc -a m ▶ doberman | pes pp 3 | pes pp 9

pingpóng -a m ▶ tenis •

pingpóngžógica -e ž ▶ žogica •1

pingvín -a m | velika vodna ptica, po hrbtu in glavi črna, po trebuhu bela, ki živi zlasti na Antarktiki | *kolonija pingvinov*

□ ekspr. *pingvinček* □ knj.izroč. *tolščak*

pingvínček -čka m ▶ pingvin

pínja -e ž | priprava za izdelovanje manjše količine masla | *naliti smetano v pinjo* □ nardp. *maselnica* □ nar. *medilnica*

GLEJ ŠE cilinder 1

pínjenec -nca m | tekočina, ki ostane pri izdelavi surovega masla | *izliti pinjenec iz pinje* □ *pinjeno mleko* □ knj.izroč. *zmetki*

pínjeni -a -o prid. ▶ pinjenec

pínjiti -im nedov. ▶ mestiti¹

pínk medm. ▶ plenč²

pínka -e ž ▶ štruca 1

pínka pónka ~ -- m ▶ denar

pínke pónke ~ -- m ▶ denar

PÍN-kóda -e ž ▶ številka •7

pinóža -e ž ▶ ptica pp 3

pínt -a m ▶ bokal 1 | pinta

pínta -e ž | angleška ali ameriška prostorninska mera, približno 0,5 l | *pinta piva* □ *pint*

GLEJ ŠE bokal 1

pión -a m ▶ kmet 2 | mezon

pionír -ja m ▶ osvajalet 2 | začetenik 1

pionírski -a -o prid. ▶ ruta¹ pp 2

pípa -e ž | priprava za kajenje, ki se napolni s tobakom | *natlačiti pipo* □ pog. *fajfa* □ zastar. *lula* □ ekspr. *pipica*

- ♦ 1. gorjuška pipa □ nar. gorjuša □ gorjuška čedra 2. lončena pipa □ knj.izroč. lončenka 3. pipa miru □ knj.izroč. kalumet 4. porcelanasta pipa □ knj.izroč. porcelanka 5. vodna pipa □ nargila □ nargile

GLEJ ŠE spraviti se

pípati -am nedov. ▶ puliti

pípček -čka m ▶ pipec

pipec -pca m | žepni nož z enim pregibnim rezilom in lesenim ročajem | *Vzel je pipec iz žepa in olupil jabolko* □ ekspr. *pipček*

□ ekspr. *pipič* □ nar. *popkar* □ nar. *popkarica* □ nar. *sklepce*

GLEJ ŠE neumnež | nož

pipéta -e ž ▶ kapalka

pípi¹ -- -- prid. ▶ čeden

pípi² -- -- povdk. ▶ čist²

pípica -e ž ▶ pipa

pípič -a m ▶ pipec

pír -a m ▶ gostija

pira -e ž agr. | preprosta, odporna, manj rodna pšenica | *sejati piro* □ agr. *pirjevica* □ nar. *sevka*

pirája -e ž zool. | južnoameriška in afriška sladkovodna roparska riba z zelo ostrimi zobmi | *jata piraj* □ zool. *piranha*

GLEJ ŠE riba 1 pp 4

piramída -e ž

- 1. geom. dvojna piramida □ geom. bipiramida 2. stopničasta piramida

□ redk. stopenjska piramida 3. geom. tristrana piramida □ geom. tristranična piramida

GLEJ ŠE koza 3

piramidálen -lna -o prid. ▶ piramidast

piramidálni -a -o prid. ▶ sistem •18

piramidálno prisl. ▶ piramidasto

piramidast -a -o prid. | ki ima obliko piramide | *piramidasta krošnja dreves* □ *piramiden* □ knj.izroč. *piramidalen*

piramidasto nač. prisl. | izraža, da ima kaj obliko piramide | *piramidasto prerezane krošnje* □ *piramidno* □ knj.izroč. *piramidalno*

piramíden -dna -o prid. ▶ piramidast

piramídni -a -o prid. ▶ sistem •18

piramídno prisl. ▶ piramidasto

piránha -e [piranja] ž ▶ piraja

pirát -a m | član posadke na ladji, ki napada in pleni tuje ladje | *Pirati so napadli trgovsko ladjo* □ *morski ropar* □ star. *morski razbojnik* □ *gusar* | nekdej □ *korzar* | nekdej

GLEJ ŠE oddajnik •1

pirátski -a -o prid. ▶ nezakoniti 1 | oddajnik •1

pirátsko prisl. ▶ nezakonito 1

pírav -a -o prid. ▶ trhel

piré -éja m | gosta jed iz pretlačenega krompirja, sadja, zelenjave | *Hranili so ga samo s pirejem* □ *kaša*

♦ krompirjev pire □ redk. krompirjeva kaša □ pog. *pirekrompir*

pirékrompír -ja m ▶ pire •

pírh -a m | v krščanskem okolju pobarvano, poslikano jajce, pripravljeno za veliko noč | *rdeči pirhi* □ nar. *pisanica* □ nar. *pisanka*¹

□ nar. *rumenica*

GLEJ ŠE trkati •

pírh pogáčica -e ž ▶ netopir

píríka -e ž ▶ pirnica

pirít -a m min. | rudnina kubični železov sulfid | *pridobivanje žveplene kisline iz pirita* □ min. *železov kršec* □ min. *železov sulfid*

GLEJ ŠE sulfid •2

pírjevica -e ž ▶ pira

pírni -a -o prid. ▶ postelja •1

pírnica -e ž bot. | rastlina z dolgimi, razraslimi koreniki in cveti v klasih | *osat in pirnica* □ bot. *pirika*

piróg -a m | zlasti v ruskem okolju pecivo iz kvašenega ali maslenega testa z različnimi nadevi | *pirogi s sirom* □ ekspr. *pirožek*

piróga -e ž ▶ drevak

piroluzit -a m min. |rudnina manganov dioksid| *kopati piroluzit*

□ min. *rjavi manganovec*

pirotéhníčni -a -o prid. ► oddelek 1•20 | sredstvo •18

pirotéhník -a m |strokovnjak za pirotehniko| *izvedensko mnenje*

pirotehnika □ *bombolog* □ star. *ognjar*

pirotéhníški -a -o prid. ► oddelek 1•20 | sredstvo •18

pirotín -a m min. |rudnina železov sulfid| *najdišče pirotina*

□ min. *magnetni kršec*

GLEJ ŠE *sulfid* •7

pirovánje -a s ► proslavljanje

pirováti -újem nedov. ► proslavljati

pirožek -žka m ► pirog

piruéta -e ž ► obrat¹ 1

písa -e ž ► proga 1

pisáč -a m ► pisar 2 | pisatelj | pisec | uradnik | uslužbenec •

pisálec -lca m ► pisar 2 | pisatelj | pisec

pisálka -e ž ► pisateljica

pisální -a -o prid. ► miza pp | pribor •4 | stroj •8 | stroj •12

pisálnica -e ž ► pisarna | skriptorij

pisálo -a s |priprava za pisanje| *pisati s pisalom* □ star. *črtalo*

□ star. *črtnik*

písan -a -o prid. |ki je zelo različnih barv| *pisano cvetje na oknih* □ *barvit* □ slabš. *kodrlajsast* *Ta obleka je preveč kodrlajsasta* □ star. *pester* □ knj.izroč. *pestrobarven* □ zastar. *pestrobojen*

□ knj.izroč. *pisanoobarven* □ star. *šar* □ ekspr. *šarast* *Oblečena je v šarasto haljo* □ star. *šaren* □ zastar. *šarovit* □ ekspr. *šekast* *šekast vzorec* □ ekspr. *vesel¹* □ knj.izroč. *živopisen*

GLEJ ŠE *pester*

písanec -nca m ► riba 1 pp 4

písani -a -o prid. ► beseda •8 | mačeha 1

písanica -e ž ► pír

písánje -a s

1. |delanje črk, številke s svinčnikom, peresom, kredo, navadno po gladki površini| *pisanje imen z veliko začetnico*

□ *pisava* □ knj.izroč. *zapisovanje* □ slabš. *čėčkanje* ↗

2. |izdelovanje besedila| *pisanje člankov v časopis* □ slabš. *čėčkanje* □ ekspr. *pisarija ukvarjati se s pisarijo* □ ekspr. *pisarjenje* □ zastar. *spisovanje ukvarjati se s spisovanjem*

3. s prilastkom, jezikosl. |dajanje besedilu pisne podobe, kot jo izraža določilo| *pisanje skupaj in narazen* □ jezikosl. *pisava*

4. |izražanje, posredovanje misli s pisanjem| *Ne strinja se s pisanjem tega časopisa* □ slabš. *pisarjenje* □ slabš. *pisunstvo senzacionalistično pisunstvo*

GLEJ ŠE *dopis* • | pisateljvanje | pismo

písanka¹ -e ž ► pír | riba 1 pp 4

písanka² -e ž ► zvezek 1•2

písano nač. prisl. |izraža, da je za dejanje, stanje značilna

uporaba zelo različnih barv| *pisano poslikan* □ *barvito*

□ *raznobarvno*

GLEJ ŠE *jeziti se 1* | jezno

pisanobárven -vna -o prid. ► *pisani*

písanost -i ž |dejstvo, da je kaj zelo različnih barv| *pisanost*

cvetja □ *barvitost* □ *raznobarvnost* □ knj.izroč. *živopisnost*

GLEJ ŠE *pestr* | *raznobarvnost*

písár -ja m

1. |nekdaj kdor se poklicno ukvarja s pisanjem, prepisovanjem| *grajski pisar* □ *skriptor* □ zastar. *šlibar* □ zastar. *šribar*

2. |nekdaj nižji pisarniški uslužbenec| *pisar v zakotni pisarni*

□ *aktuar sodni aktuar* □ *pisáč* □ slabš. *peresar* □ slabš. *perogriz* □ slabš. *perogrizec* □ slabš. *peroprask* □ zastar. *pisalec sodni pisalec* □ ekspr. *pisárček*

□ slabš. *pismar* □ slabš. *praskač* □ zastar. *škriban* □ zastar. *škribent*

□ zastar. *škribontar* □ slabš. *tintar* □ slabš. *tintomaz*

GLEJ ŠE *lubadar* • | pisatelj | pisec | uslužbenec •

pisárček -čka m ► pisar 2

pisaríca -e ž ► tipkarica

pisarija -e ž ► pisanje 2 | sestavek

pisáriti -im nedov. ► dopisovati | pisati 2, 3

pisáriti si -im si nedov. ► dopisovati si

pisárjenje -a s ► pisanje 2, 4

pisárna -e ž |prostor, v katerem se opravlja sprejemanje,

odpravljanje, urejevanje dopisov, listin v zvezi s poslova-

njem, upravljanjem| *Ponudbe oddajte v pisarni* □ knj.izroč. *biro*

□ nek nj. pog. *kanclija* □ zastar. *pisalnica* □ star. *pisarnica* □ zastar. *uradnica*

□ *pisarnica* |majhna pisarna|

♦ 1. zgod. *dvorna pisarna* □ star. *kancelarija* 2. *odvetniška pisarna* □ ad-

voškatska pisarna 3. *trgovska pisarna* □ zastar. *kontoar* □ zastar. *kontor*

4. *upravna pisarna* □ *direkcijska pisarna*

GLEJ ŠE *urad* •12 | *uradnik* •1

pisárnica -e ž ► pisarna

pisárníški -a -o prid. |ki je v zvezi s pisarno| *pisarniško poslovanje*

□ *administrativni* □ nek nj. pog. *kanclijski*

GLEJ ŠE *delavec* •16 | *papir* •13 | *poslovanje* •3 | *uslužbenec* •

pisárstvo -a s ► pisateljvanje

pisátelj -a m |kdor piše romane, novele, povesti| *Objavijo vse,*

kar napiše ta pisatelj □ *literarni ustvarjalec* □ *pisec mladinski pisci*

□ slabš. *črkár* □ ekspr. *literat* □ ekspr. *mojster besede* □ ekspr. *mojster peresa*

□ slabš. *peresar* □ ekspr. *peresnik* □ ekspr., s prilastkom *pero eno najboljših*

peres našega časa □ slabš. *pisáč* □ slabš. *pisalec* □ slabš. *pisar* □ slabš. *pismar*

□ slabš. *pisun* □ slabš. *pisunček* □ slabš. *praskač* □ star. *pripovedovalec*

□ zastar. *spisatelj* □ zastar. *spisovalec* □ zastar. *spisovatelj* □ slabš. *škribent*

□ slabš. *tintomaz*

♦ 1. *ironični pisatelj* □ knj.izroč. *ironik* 2. *ljudski pisatelj* □ zastar. *prosto-*

narodni pisatelj 3. *pisatelj znanstvene fantastike* □ redk. *fantast* 4. *pisatelj*

večerniških povesti □ *večerničar* 5. *satirični pisatelj* □ *satirik*

GLEJ ŠE *dramatik*

pisateljvánje -a s |pisanje romanov, povesti, novel| *ukvarjati*

se s pisateljvanjem □ *umetniško pisanje* □ zastar. *pisarstvo* □ knj.izroč. *pi-*

sateljstvo □ slabš. *pisunstvo*

pisateljvátí -újem nedov. |pisati romane, povesti, novele| *Nehal*

je pisateljvati □ slabš. *mazati papir* □ pog. *pisati* □ ekspr. *vihteti pero*

♦ *začeti pisateljvati* □ ekspr. *prijeti za pero* □ ekspr. *zastaviti pero*

pisáteljica -e ž |ženska, ki piše romane, povesti, novele| *prilju-*

bljena pisateljica □ *literarna ustvarjalca* □ ekspr. *literatka* □ zastar. *pisalka*

pisáteljjski -a -o prid. |ki je v zvezi s pisatelji| *pisateljska dela*

□ slabš. *peresarski* □ slabš. *pisunski*

pisáteljstvo -a s ► pisateljvanje

pisáti in *pisáti* pišem nedov.

1. *kaj* |s svinčnikom, peresom, kredo delati črke, številke,

navadno na gladki površini| *Počasi je pisal črko za črko* □ *zapiso-*

vati *Besede zapisujte z velikimi črkami* □ ekspr. *črkati črkati po tabli*

□ slabš. *mazati mazati številke na tablo* □ šol. *napisovati* □ *čėčkati* ↗

2. *kaj* |s pisanjem izdelovati besedilo| *pisati članke; pisati v*

tujem jeziku □ ekspr. *brusiti pero* □ slabš. *čėčkariti čėčkariti za časopis*

□ slabš. *čėčkati* □ slabš. *kracati kracati pismo* □ ekspr. *obračati pero*

□ slabš. *pisariti* □ zastar. *spisovati* □ ekspr. *sukati pero*

♦ *nehati pisati* □ ekspr. *odložiti pero* □ ekspr. *položiti pero iz rok*

3. *o čem* |izražati, posredovati misli s pisanjem| *O aferi so pisali*

vsi časopisi □ slabš. *pisariti* □ slabš. *pisuniti* *Nekaj pisuni proti nam*

□ slabš. *praskati* □ ekspr. *prelivati črnilo* □ ekspr. *razpisovati se*

GLEJ ŠE *pisateljvati*

pisati si in pisáti si pišem si nedov. ▶ dopisovati si

pisáva -e ž

1. |sistem znakov za pisno sporazumevanje| razvoj pisave

□ grafija □ zastar. pismenska znamenja □ star. pismo

♦ 1. braillova pisava □ braillov točkopis □ pog. brajlica □ prakt. sp. brajljica

2. arheol. demotska pisava □ arheol. demotična pisava 3. arheol. hieratska

pisava □ arheol. hieratična pisava 4. hieroglifska pisava □ hieroglifi

□ hieroglifna pisava 5. arheol. pojmovna pisava □ arheol. ideografija

□ arheol. ideografska pisava □ arheol. podobopis □ arheol. podobopis-

je 6. kaligrafska pisava □ lepopsna pisava 7. arheol. slikovna pisava

□ arheol. piktografija 8. tehnična pisava □ tehniška pisava 9. zlogovna

pisava □ silabična pisava

PODPOMENKE 1. bosančica ↗, cirilica ↗, latinica ↗, rune ↗

2. demotska pisava ↗, hieratska pisava ↗, hieroglifska pisava ↗,

pojmovna pisava ↗, klinopis, slikovna pisava ↗ 3. kaligrafska

pisava ↗, kurziva ↗, majuskula, minuskula, uniciala ↗ 4. brail-

lova pisava ↗, tahigrafija ↗, tajnopis ↗, tehnična pisava ↗

2. |način pisanja tega sistema pri posamezniku| čitljiva pisava

□ rokopis □ knj.izroč. kaligrafija ponarejena kaligrafija

GLEJ ŠE cirilica | latinica | notacija | pisanje 1, 3 | rune | tajnopis 1 | uniciala

pisec -sca m |kdor kaj piše, napiše| *Pisec je ostal anonimen*

□ slabš. čečkač časopisni čečkač □ slabš. peresar □ slabš. pisač □ star. pisalec

□ slabš. pisar brezimni pisar □ slabš. pismar □ slabš. pisun □ slabš. pisunček

□ slabš. praskač *Kar koli napiše ta praskač, vse mu objavijo* □ zastar. sp-

isatelj spisatelj spominov □ zastar. spisovalec □ zastar. spisovatelj

□ slabš. škribent □ slabš. tintomaz članki podeželskih tintomazov

♦ 1. anonimni pisec □ ekspr. anonimnež □ redk. anonimnik

□ ekspr. brezimnež □ redk. brezimnik 2. pisec koledarja □ ekspr. koledar-

nik 3. pisec kronike □ kronist 4. pisec parodij □ lit. parodist 5. pisec

potopisov □ potopisec 6. pisec pratike □ ekspr. pratikar 7. pisec prigodnic

□ prigodničar □ knj.izroč. prigodnik 8. pisec pripovedk □ knj.izroč. pripo-

vedkar 9. pisec prispevkov □ ekspr. prispevkar 10. pisec spominov

□ knj.izroč. memoarist 11. pisec uvodnikov □ uvodničar □ star. uvod-

nikar 12. pisec zgodb □ knj.izroč. zgodbopisec

GLEJ ŠE dramatik | letopisec | pisatelj

pisemce -a s ▶ pismo

pisemski -a -o prid. ▶ kuverta | nabiralnik | pošiljka pp 1

pisí -ja m ▶ računalnik ♦2

pisik -a m |visok, oster glas| *pisik lokomotive; gamsov pisik* □ žvižg

□ ekspr. brlizg

pisikajóč -a -e prid. |ki zaradi višine, ostrosti zveni neprijetno|

pisikajóč glas □ *pisikav* □ knj.izroč. *pisikljev* □ nar. *pisikutav*

pisikajóče nač. prisl. |izraža, da je za dejanje značilen visok, oster,

neprijeten zven| *pisikajóče govoriti, peti* □ *pisikavo*

pisikalica -e ž ▶ trobentica

pisikálo -a s ▶ pihalo 1

pisikanje -a s |oddajanje visokih, ostrih glasov| *pisikanje vlaka*

□ žvižganje □ ekspr. brlizganje

pisikati -am nedov.

1. |ustvarjati glasbo s piščaljo| *Pastir leži v travi in pisika* □ *igrati*

na piščal □ *igrati piščal* □ ekspr. *prebirati piščal* □ zastar. *svirati na piščal*

□ nar. *žveglati*

2. |dajati visoke, ostre glasove; oglašati se z visokimi, ostrimi

glasovi| *Lokomotiva pisika; Srnjak pisika* □ ekspr. *brlizgati* □ nar. *fučkati*

Vlak fučka □ ekspr. *žvižgati*

GLEJ ŠE prebijati se

pisikáv -áva -o prid. ▶ piskajoč

pisikávo prisl. ▶ piskajoče

pisiker -kra m ▶ glava | lonec | ostriči ♦1 | pridružiti se 2

pisikljev -a -o prid. ▶ piskajoč

pisikniti -em dov. |dati visok, oster glas; oglasiti se z visokim,

ostrim glasom| *Lokomotiva je pisiknila; V skalah je pisiknil gams*

□ ekspr. *brlizgniti* □ ekspr. *zabrizgniti*

GLEJ ŠE reči 1

pisikrast -a -o prid. ▶ lončast

pisikrc -a m ▶ lonček

pisikrč -a m ▶ lonček

pisikrček -čka m ▶ lonček

pisikrič -a m ▶ lonček | trobenta •

pisikrovéz -a m ▶ loncevez

pisikutáv -áva prid. ▶ piskajoč

pisimár -ja m ▶ pisar 2 | pisatelj | pisec | pismouk

pisime -éna s ▶ črka

pisimeni -a -o prid. ▶ odgovor ♦2 | pisni | poročilo pp | poročilo ♦3

pisiménka -e ž ▶ črka

pisimeno prisl. ▶ pisno | pooblastiti pp

pisimenost -i ž ▶ slovstvo ♦2

pisiménski -a -o prid. ▶ pisava 1 | slovstvo ♦2

pisiménstvo -a s ▶ književnost 2 | slovstvo ♦2

pisimo -a s |ovojnica z listom papirja za navadno daljša

sporočila po pošti; sporočilo, ki se pošilja v taki ovojnici| *Sin*

ji je poslal pismo; Dolgo je bral njeno pismo □ star. *list* □ star. *pisanje*

□ ekspr. *pisemce*

♦ 1. anonimno pismo □ prakt. sp. anonimka 2. ptt ekspresno pismo

□ ptt nujno pismo 3. grozilno pismo □ pretilno pismo 4. ljubezensko

pismo □ star. zaljubljeno pismo 5. poslovilno pismo □ zastar. poslovilo

6. sožalno pismo □ redk. sožalnica

• 1. garantno pismo □ garancijsko pismo 2. pravn. izročilno pismo

□ pravn. predajno pismo 3. fin. kreditno pismo □ fin. osebni akreditiv

4. polit. poverilna pisma □ polit. akreditivi □ polit. akreditivna pisma

□ polit. poverilnice

GLEJ ŠE črkopis | dopis • | ekseget | eksegeza | listina ♦1 | pisava 1 |

presneto² | stenografija ♦2 | stenografija ♦3 | zadolžnica | za-

ključnica

pisimonóša -e m |poštni delavec, ki dostavlja poštnne pošiljke na

dom| *Pisimonóša je prinesel pismo* □ *poštar* □ zastar. *listonoša*

GLEJ ŠE golob •

pisimouk -a m |pri starih Judih razlagalec Svetega pisma| *pisimouki in*

farizeji □ knj.izroč. *pismar*

GLEJ ŠE učenjak

pisimouštvo -a s ▶ učenjaštvo

pisni -a -o prid. |ki je pisan, zapisan| *dobiti pisno ponudbo* □ *pisimeni*

GLEJ ŠE izročilo 1 pp | odgovor ♦2 | odpisati | poročilo ♦3 | znak¹ 1 pp

pisniti -em dov. ▶ reči 1

pisno nač. prisl. |izraža, da kaj obstaja, se dogaja v pisni obliki|

pisno sporočiti □ *pisimeno*

pisioár -ja m ▶ školjka ♦2

pisista -e ž ▶ progá ♦5 | steza ♦2

pisistácija -e ž ▶ rujevina

pisistolét -a m ▶ pištola

pisún -a m ▶ pisatelj | pisec

pisúnček -čka m ▶ pisatelj | pisec

pisúniti -im nedov. ▶ pisati 3

pisúnski -a -o prid. ▶ pisateljski

pisúnstvo -a s ▶ pisanje 4 | pisateljjevanje

piš -a m ▶ pihanje | veter

piščál -i ž |preprosto glasbilo v obliki cevi, v katero se piha|

igrati na piščal □ *piščalka* □ pog. *frula* □ pog. *frulica* □ zastar. *sviralka*

□ star. *svirel* □ zastar. *svirka* □ nar. *žvegla* □ nar. *žveglica*

◆ glasb. intonančna piščal □ glasb. uglaševalna piščal
PODPOMENKE prda, sirinks⁷, strančica², trstenica
GLEJ ŠE golenica 2 | piskati 1 | piščalka | trstenke | zaigrati 2•4
piščalka -e ž | piščali podobna signalna naprava | dati znak s piščalko □ piščal piščal parne lokomotive □ ekspr. žvižga
GLEJ ŠE piščal
piščalkar -ja m | kdor igra na piščal | Piščalkar piska znano pesem □ nar. žveglac
piščanček -čka m ▶ otrok 1 pp 2 | piščanec
piščančev -a -o prid. ▶ meso •19 | obara •
piščančji -a -o prid. ▶ gripa • | meso •19 | obara •
piščanec -nca m | kokošji mladič | Koklja vodi piščance □ nar. picek □ ljubk. picka □ ekspr. piščanček □ ekspr. pišče □ ekspr. pišček □ ekspr. piška □ agr. brojler⁷
GLEJ ŠE meso •19
piščati -ím nedov. ▶ blečati
pišče -ta s ▶ droben 2 povdk. | majhen 2 povdk. | otrok 1 pp 2 | piščanec
pišček -čka m ▶ droben 2 povdk. | majhen 2 povdk. | otrok 1 pp 2 | piščanec
piška -e ž ▶ droben 2 povdk. | kokoš | piščanec
piškav -a -o prid. ▶ bolehen | črviv 2 | gnil | majhen 4 | nepomemben | ničvreden | šibek 1
piškavec -vca m ekspr. | sadež, ki ima črve | Pod drevesom so ležali samo še piškavci □ ekspr. piškavka
GLEJ ŠE bolehen povdk. | bolehnjež | šibek 1 povdk.
piškavka -e ž ▶ piškavec
piškavost -i ž ▶ gniloba •
piškót -a m | ploščato pecivo različnih oblik iz nekvašenega testa | speči piškote □ star. biškot □ pog. keks □ ekspr. piškotek □ knj.izroč. kolaček | piškot zlasti okrogle, kolobarjaste oblike | postreči goste s sadnim sokom in krhkimi kolački
◆ gastr. otroški piškoti □ pog. otroški keksi
piškotárna -e ž | obrat za izdelovanje piškotov | odpreti novo piškotarno □ pog. keksarna
piškótek -tka m rač. | podatek o uporabniku, ki ga spletni brskalnik shrani na računalniku ali drugi elektronski napravi | dovoliti uporabo piškotkov □ rač., žarg. kuki
GLEJ ŠE piškot
piškúr -ja m | vodni zajedavec, ki se hrani z izsesavanjem rib | loviti piškurje □ redk. kačelica
pištóla -e ž | lahko ročno orožje s kratko cevjo | streljati s pištolo □ revolver □ star. pistolet □ ekspr. pištolica □ knj.izroč. samokres □ zastar. samopal
◆ 1. strašilna pištola □ prakt. sp. plašilka □ plašilna pištola □ slepilna pištola □ prakt. sp. strašilka 2. pištola na bobenček □ pištola na boben □ pištola na bobnič
PODPOMENKE bereta, brovning, efenka, kolt, mavzer, parabela⁷, valter
GLEJ ŠE aparat •19 | odpeti¹ •
pištólica -e ž ▶ pištola | razburljivec
pištóliti se -im se nedov. ▶ razburjati se
pitágorov -a -o prid. ▶ izrek 3•2
pitálni -a -o prid. ▶ govedo 1•3
pitáni -a -o prid. ▶ gojeni | kostanj •
pitánje -a s | hranjenje z dajanjem hrane v usta | pitanje bolnika □ hranjenje po žlici
GLEJ ŠE prašič •5 | svinja •3
pitati -am nedov.
1. koga | hraniti z dajanjem hrane v usta | pitati bolnika □ hraniti po žlici

2. kaj | načrtno krmiti žival, da bi se zredila | pitati gos □ rediti¹
GLEJ ŠE krmiti¹
pitekántrop -a m antr. | pripadnik izumrlega rodu človečnjakov iz starejšega in srednjega pleistocena | lobanja pitekantropa □ antr. človek opica □ antr. pitekantropus
pitekántropus -a m ▶ pitekantrop
píti pijem nedov.
1. kaj | dajati tekočino v usta in požirati | piti pivo; V roki je držal kozarec in pil □ knj.izroč. cediti □ ekspr. cukati □ star. izpijati □ slabš. lokati □ ekspr. luckati □ ekspr. lukati¹ □ ekspr. nacejati se s čim nacejati se z malinovcem □ ekspr. nalivati se s čim nalivati se z vodo □ ekspr. natakati se s čim natakati se s pijačo □ ekspr. pijuckati □ otr. pupati papati in pupati □ otr. pupcati pupcati mleko □ ekspr. srkati □ nar. žleviti □ žlampati | v zvezi z živalmi | Kobilja je žlampala □ ekspr. žuliti | počasi piti | Ves večer je žulil pivo
2. | pogosto in v velikih količinah uživati alkoholne pijače | Pije iz obupa □ ekspr. cukati ga □ ekspr. dajati ga na zob □ ekspr. luckati ga □ ekspr. nacejati se □ ekspr. nalivati se □ ekspr. natakati se □ ekspr. pijančevati □ ekspr. popivati □ knj.izroč. segati po steklenici □ ekspr. srkati ga □ pog. vleči ga □ slabš. žehtati ga □ slabš. žreti ga
GLEJ ŠE kaditi | mučiti 2 | nazdraviti | pijančevati | popivati | vpijati | zajemati 2
pitíjski -a -o prid. ▶ dvoumen
pitje -a s ▶ pijančevanje | popivanje
pitka -e ž ▶ kokoš
pitni -a -o prid. ▶ daritev •1 | jajce •1
pitomi -a -o prid. ▶ gojeni
pitón -a m | zelo velika indijska nestrupena kača | ujeti pitona □ zool. kravosves
pitorésken -kna -o prid. ▶ slikovit 1
pitorésknost -i ž ▶ slikovitost
pitóvni -a -o prid. ▶ drevo •1 | gojeni | govedo 1•3 | svinja •3
píva -e ž ▶ pivo
pivárna -e ž ▶ pivnica¹ | pivovarna
pívce -a s ▶ pivo
pívček -čka m ▶ pivec
pívec -vca m ekspr. | kdor (rad) pije alkoholne pijače | pivci in abstinenti □ ekspr. pivček □ šalj. pivski bratec □ ekspr. vinopivec □ star. vinska mušica □ šalj. vinski bratec
pívka -e ž | manjša siva ptica s črno progno pod kljunom | oglašanje pivke □ zool. siva žolna
pívniati -am nedov. ▶ popijati
pívni¹ -a -o prid. ▶ pivski² | testo •3
pívni² -a -o prid. ▶ papir •23
pívnic¹ -e ž | gostinski lokal, kjer se streže s pijačami, zlasti s pivom | Povabil ga je v pivnico na vrček piva □ zastar. pivarna □ knj.izroč. pivotoč □ pub | zlasti v angleškem okolju □ salon | zlasti v severnoameriškem okolju |
pívnic² -e ž ▶ klet •
pívo -a s | alkoholna pijača iz slada, hmelja, vode in kvasa | Za žejo pije pivo □ zastar. ol □ nar. piva □ ekspr. pivce
◆ 1. odprto pivo □ prakt. sp. točeno □ točeno pivo 2. temno pivo □ črno pivo
GLEJ ŠE steklenica •3 | vrček •
pívot -a m ▶ napadalec •
pívotòč -óča m ▶ pivnica¹
pívov -a -o prid. ▶ pivski² | testo •3
pívovárna -e ž | tovarna piva | pivo iz nove pivovarne □ zastar. pivarna
pívovski -a -o prid. ▶ kvasovka • | steklenica •3

pívski¹ -a -o prid. ekspr. |ki je v zvezi s pivci| *pívška družba*

□ ekspr. **vinski**

GLEJ ŠE pivec

pívski² -a -o prid. |ki je v zvezi s pivom| *pívška pena* □ **pivni**¹ □ **pivov**

GLEJ ŠE kvasovka ♦ |steklenica ♦ 3

pízda -e ž ▶ ničvrednež | presneto² | spolovilo ♦ 3

pizdarija -e ž ▶ grdobija

pízdti -im nedov. ▶ preklinjati 1, 2 | razburjati se

pízem -žma m ▶ mošus | pižmar

pízmar -ja m zool. |jelenu podobna žival iz Azije, ki izloča iz žleze ob zadnjični odprtini mošus| *zaščiteni pižmarji* □ knj.izroč. **pižem**

pízmarica -e ž ▶ pižmovka

pízmovka -e ž zool. |vodni glodavec z dragocenim krznom, ki izloča iz žleze ob zadnjični odprtini mošusu podobno tekočino| *loviti pižmovke* □ zool. **podgana pižmarica**

pk medm. ▶ tek³ 2

plác -a m ▶ mesto¹ 2 | prostor 2, 3 | trg 1

placébo -a m ▶ zdravilo ♦ 4

placénta -e ž ▶ posteljica

plácet -a m ▶ dovoljenje 1

pláč -a m ▶ jok

pláča -e ž |plačilo za delo, storitev, ki ju opravi kdo za delodajalca| *zahtevati višjo plačo* □ **osebni dohodek** □ star. **lon** □ ekspr. **mezda** □ knj.izroč. **osebni prejemki** □ ekspr. **plačica** □ knj.izroč. **gaža** |zlasti pri gledaliških igralcih|

♦ 1. ekon. čista plača □ netoplača 2. mesečna plača □ mesečni osebni dohodek □ knj.izroč. mesečni prejemki

GLEJ ŠE plačilo 1 | predujem ♦

pláčanec -nca m ▶ najemnik 3

pláčati in plačáti -am dov.

1. *kaj/za kaj* |dati za kaj določeno vrednost, navadno denar, in si s tem pridobiti pravico do lastništva, uporabe tistega| *plačati blago; Koliko si plačal za avto* □ pog. **dati za kaj** □ star. **lonati** □ ekspr. **odbrenkati za kaj** □ nekjn. pog. **odrajtati za kaj** □ ekspr. **odriniti za kaj** □ ekspr. **odšteti za kaj** □ nekjn. pog. **špendati za kaj** □ star. **založiti denar za kaj** *Rad ima tisto, za kar je založil denar* □ **položiti** |plačati kot zagotovilo za kaj|

♦ **veliko plačati za kaj** □ ekspr. globoko poseči v mošnjico

□ ekspr. globoko poseči v mošnjo □ ekspr. globoko poseči v žep

□ ekspr. globoko seči v mošnjico □ ekspr. globoko seči v mošnjo

□ ekspr. globoko seči v žep

2. *kaj/za kaj* |z denarjem narediti, da preneha določena

obveznost| *plačati škodo; plačati za najemnino* □ **poracunati**

□ nekjn. pog. **odrajtati odrajtati dolg** □ ekspr. **odriniti za kaj** □ ekspr. **odšteti za kaj** □ knj.izroč. **poplačati** □ knj.izroč. **poravnati**

GLEJ ŠE hvala² | založiti 2 | žrtvovati se

plačevánje -a s |izpolnjevanje določene denarne obveznosti, navadno z denarjem| *redno plačevanje računov* □ knj.izroč. **plačilo**

□ pog. **poravnavanje**

♦ **obročno plačevanje** □ **obročno odplačevanje**

plačeváti -újem nedov.

1. *kaj/za kaj* |dajati za kaj določeno vrednost, navadno denar, in si s tem pridobivati pravico do lastništva, rabe, uporabe tistega| *plačevati velike vsote za inštrukcije* □ pog. **dajati za kaj** *Ves večer je dajal za vino* □ ekspr. **odštevati**

♦ **plačevati v blagu** □ **plačevati v naturalijah** □ **plačevati v prirodninah**

2. *kaj* |z dajanjem denarja delati, da preneha določena denarna obveznost| *plačevati dolgove* □ **odplačevati** □ nekjn. pog. **odrajtovati**

□ knj.izroč. **poplačevati** □ knj.izroč. **poravnovati** □ knj.izroč. **povračati**

□ knj.izroč. **povračevati**

pláčica -e ž ▶ plača

plačilni¹ -ega m ▶ natakár ♦

plačilni² -a -o prid. ▶ dan¹ ♦ 6 | lestvica ♦ 2 | likvidnost 1 | nalog ♦ 3 | natakár ♦ | nelikvidnost | seznam ♦ 2

plačilno prisl. ▶ likviden | likvidni 1 | nelikviden

plačilo -a s

1. |kar se da komu za kako drugo vrednost, zlasti za delo| *oddati stanovanje za primerno plačilo* □ star. **plača** □ star. **poplačilo**

♦ ekspr. **prejeti kraljevsko plačilo** □ knj.izroč. **prejeti kraljevo plačilo**

2. |izpolnitev določene denarne obveznosti, navadno z denarjem| *plačilo stroškov* □ **poplačilo** □ knj.izroč. **poravnanje**

□ knj.izroč. **poravnava**

GLEJ ŠE odlog ♦ |plačevanje

pláčni -a -o prid. ▶ lestvica ♦ 2 | sistem ♦ 6

pláčnik -a m ▶ financer

pládenj -dnja m |okrogla ali podolgovata plitva posoda za prenašanje jedi, krožnikov s hrano| *naložiti meso na pladenj; primesti pijačo na pladnju* □ zastar. **plitvica** □ knj.izroč. **podložek**

□ knj.izroč. **podnos** □ knj.izroč. **podnožnik** □ star. **tableta**² □ pog. **tasa**

♦ **servirni pladenj** □ knj.izroč. **ponudni pladenj**

plafón -a m ▶ strop | višek¹ 1

plafoniéra -e ž ▶ svetilka ♦ 8

plagiát -a m |kar je prepisano, prevzeto od drugod in objavljeno, prikazano kot lastno| *dokazati plagiat* □ ekspr. **duhovna tatvina**

plagiátorstvo -a s |prepisovanje, prevzemanje česa od drugod in objavljanje, prikazovanje tega kot lastni izdelek| *dokazati komu plagiátorstvo* □ knj.izroč. **plagiatstvo**

plagiátstvo -a s ▶ plagiátorstvo

plagiokláz -a m min. |rudnina alumosilikat, ki vsebuje natrij in kalcij| *sestava plagioklazov* □ min. **natrijev kalcijev glinenec**

pláh -a -o prid. ▶ boječ | plašen | šibek 3

plahetáti -ám nedov. ▶ frfotati | mahedrati 1 | plapolati 1 | prhutati

plahnéti -ím nedov. |postajati po obsegu manjši| *Oteklina že plahni* □ **splahnevati** □ knj.izroč. **plahniti** □ star. **splahovati** □ knj.izroč. **uplahovati**

GLEJ ŠE izginjati 3 | odhajati pp

plahníti in pláhniti -em nedov. ▶ izginjati 3 | plahneti

pláho prisl. ▶ boječe | plašno

plahodráti -ám nedov. ▶ plapolati 1

plahodúšen -šna -o prid. ▶ boječ | malodušen | plašen

plahodúšno prisl. ▶ ravnodušno 2

pláhoma prisl. ▶ boječe | plašno

pláhost -i ž ▶ bojazljivost | boječnost | plašnost

plahôta -e ž ▶ bojazljivost | boječnost | strah 1

plahôten -tna -o prid. ▶ boječ | plašen

pláhta -e ž ▶ kos¹ ♦ | odeja | odeja ♦ 1 | ponjava | rjuha

plahotáti -ám nedov. ▶ goljufati | varati 1

pláhlica -e ž

• bot. **navadna plahlica** □ bot. **hribska resa**

plahún -a m ▶ bojazljiv povdk. | bojazljivec | boječ povdk.

plahúta -e ž ▶ ponjava

plahutánje -a s ▶ frfotanje | plapolanje

plahútarica -e ž ▶ redovnica¹

plahúst -a -o prid. ▶ mahedrav | plahutav

plahutáti -ám nedov. ▶ frfotati | leteti pp 1 | plapolati 1 | prhutati

plahutáv -áva prid. ekspr. |ki hitro, slišno maha s perutmi|

plahutav ptič □ knj.izroč. **plahust**

plahútniti -em dov. ▶ sfrfotati 1 | zaplapolati 1

plájhati -am nedov. ▶ plati | pljuskati 1

plák -a m ▶ jok | obloga •
plakajóče prisl. ▶ jokavo
plakát -a m | večji list, pola papirja z obvestilom, vabilom, razglasom, pritrjena na javnem prostoru | nalepiti *plakat*
 □ knj.izroč. **letak**
plákati -am nedov. ▶ jokati
plakátni -a -o prid. ▶ pano •
plakéta -e ž | manjša, navadno kovinska plošča z reliefno podobo, napisom, ki se uporablja kot priznanje | *izročiti komu plaketo* □ publ. **odličje**
plám -a m ▶ plamen
plamèc -éča -e prid. ▶ razgret
plámen -éna m | tok zelo segretega in svetečega plina, ki nastaja pri gorenju | *Iz kupa drv se je pokazal plamen* □ ekspr. **ognjeni jezik**
 □ zastar. **plam** □ **plamenček** □ **zubelj** | dolg, ozek plamen
 ♦ 1. voj. **metalec plamenov** □ voj. **metalec ognja** □ voj. **plamenomet**
 2. teh. **redukcijski plamen** □ teh. **reduktivni plamen**
GLEJ ŠE ogenj
plaménček -čka m | majhen plamen | *Plin gori z majhnimi plamenčki* □ knj.izroč. **plamenec**
GLEJ ŠE ogenjček
plaménec -nca m zool. | velika severnoafriška ptica z rožnato rdečim perjem | *opazovati plamence v živalskem vrtu*
 □ zool. **flamingo**
GLEJ ŠE plamenček
plamenèc -éča -e prid. ▶ razgret
plamenéti -ím nedov. ▶ goreti 1, 2, 3 | žareti 1
plaméni -a -o prid. ▶ peč¹ ♦
plameníca -e ž ▶ bakla | plamenka
plaménka -e ž vrtn. | grmičasta ali blazinasta rastlina z raznobarnimi cveti v gostem socvetju | *gojiti plamenke* □ vrtn. **floks**
 □ vrtn. **plamenica**
plamenomèt -éta m ▶ plamen ♦
plaménski -a -o prid. ▶ peč¹ ♦ | rezanje • | varjenje •
plaméti -ím nedov. ▶ goreti 1, 2, 3
plamikajóč -a -e prid. ▶ migetav
plamikáti -am nedov. ▶ migetati | utripati 3
plamtèc -éča -e prid. ▶ razgret
plamtéce prisl. ▶ strastno
plamtéti -ím nedov. ▶ goreti 1, 2, 3 | žareti 1
plán¹ -a m
 • film. **splošni plan** □ film. **total**
GLEJ ŠE načrt 1, 2, 3 | načrtovati 2
plán² -í ž ▶ bojišče | gladina | izkazati se | planjava
plán³ -a -o prid. ▶ goličav | raven³
pláner¹ -ja m ▶ rokovnik¹
plánêr² -ja m | kdor vnaprej razmišlja o čem in predlaga, določa ustrezne ukrepe | *Planerji so predvideli povečanje proizvodnje*
 □ **načrtovalec** □ redk. **planirec**
planét -a m astron. | nebesno telo, ki kroži okoli sonca in ne seva lastne svetlobe | *gibanje planetov* □ astron. **premičnica**
GLEJ ŠE asteroid
planetárni -a -o prid. ▶ gibanje • | svetovni
planétni -a -o prid. ▶ gibanje • | prah ♦
planetoíd -a m ▶ asteroid
planíca -e ž | svet brez drevja in gorovja, navadno v gorah | *Počivali so na planici, malo nad planinskim domom* □ knj.izroč. **planja**
planíka -e ž | gorska rastlina z belimi dlakavimi zvezdastimi cveti | *odtrgati planiko* □ nar. **očnica²** □ pog. **planinka** □ nar. **triglavka**
 □ nar. **trošnica** □ nar. **zvezdnica**

planimetrija -e ž ▶ geometrija ♦
planinárjenje -a s ▶ planinstvo
planínarstvo -a s ▶ planinstvo | planšarstvo
planíne -ín ž mn. mn. v sin. nizu ▶ hribi
planíнец -nca m | kdor hodi v planine | *Planinci so se odpravili na Triglav* □ knj.izroč. **gornik⁴** □ star. **gorohodec** □ ekspr. **hribolazec**
 □ star. **pohodnik** □ zastar. **turist** □ alp., žarg. **šodrovec** | neizkušen planinec |
GLEJ ŠE hribovec | planšar
planíniti -im nedov. ▶ planšariti
planínka -e ž | ženska, ki hodi v hribe | *Našli so ponesrečeno planinko* □ knj.izroč. **gornica**
GLEJ ŠE planika | planšarica
planínski -a -o prid. | ki je v zvezi s planinci | *planinske izkušnje*
 □ knj.izroč. **gorniški** □ star. **hribolaški** □ ekspr. **hribolazniški**
GLEJ ŠE kavka¹ ♦ | koča • | lišaj • | pelin • | pot⁴ pp 2 | ptica pp 2 | ptica pp 9 | rastlina ♦ 2 | trava 1 ♦
planínstvo -a s | dejavnost planincev | *organizirano planinstvo*
 □ knj.izroč. **gornišvo** □ star. **hribolaštvo** □ ekspr. **hribolazništvo** □ ekspr. **planinárjenje** □ knj.izroč. **planinarstvo** □ zastar. **turistika**
planíranje -a s ▶ načrtovanje | načrtovanje ♦ | ravnaje 1
planírati -am nedov. ▶ načrtovati 1, 2 | ravnati 1
planírec -rca m ▶ planer²
planírni -a -o prid. ▶ plug ♦
planíti in plániti -em dov.
 1. | nenadoma, zelo hitro priti, oditi | *planiti skozi vrata; planiti v sobo* □ ekspr. **buhniti** □ ekspr. **bušiti** □ ekspr. **buškniti** □ ekspr. **bušniti** □ ekspr. **butniti**
 2. | nenadoma, zelo hitro vstati | *planiti iz postelje* □ ekspr. **prhniti** □ nar. **risniti** □ ekspr. **šiniti** □ ekspr. **skočiti** | z odzivom |
GLEJ ŠE bežati 1 • | jemati 1 • | jesti 1 • 2 | napasti¹ 2, 3 | objeti 1 | odhiteti | pognati se | vstati 1 pp 1 | zadeti 1 | zajokati | zasmejati se
plánja -e ž ▶ planica
planjáva -e ž | navadno večji raven svet brez drevja in grmovja | *Pred njim se je razprostirala travnata planjava* □ knj.izroč. **plan²** □ **planjavica** | majhna planjava |
planjávicá -e ž ▶ planjava
plánka -e ž ▶ deska | krajnik | lata 2
plankáča -e ž gozd. | dvoročna tesarska sekira s tankim in dolgim rezilom | *tesati s plankáčo* □ gozd. **plenkáča**
plánkati -am nedov. ▶ ograjevati pp
plánke plánk ž mn. ▶ plot
plánkton -a m
 • biol. živalski **plankton** □ biol. **zooplankton**
planôta -e ž | višji, precej raven ali rahlo razgiban svet v hribovju, gorovju | *Z roba planote se je odprl pogled v dolino*
 □ publ. **plato** □ **planotica** | majhna planota | □ geogr. **podí** | skalnata planota v gorah |
planôtica -e ž ▶ planota
plánšar -ja m | kdor v planinah pase, oskrbuje živino, zlasti govejo, in se ukvarja s predelovanjem mleka | *Planšarji so jim ponudili kisló mleko in sir* □ nar. **majer** □ nar. **planinec**
plánšaríca -e ž | ženska, ki v planinah pase, oskrbuje živino, zlasti govejo, in se ukvarja s predelovanjem mleka | *Več let je preživela v planini kot planšarica* □ nar. **majerica**
 □ nar. **planinka**
planšaríja -e ž | (navadno) manjša stavba za bivanje planšarjev in za predelovanje mleka | *s škodlami krita planšaríja*
 □ nar. **majerija**

planšáriti -im nedov. |pasti, oskrbovati v planinah živino, zlasti govejo, in se ukvarjati s predelovanjem mleka| *Več let je planšaril na oddaljeni planini* □ nar. **majariti** □ nar. **planiniti**

planšarstvo -a s |dejavnost planšarjev| *tradicija bohinskega planšarstva* □ nar. **planinarstvo**

plántati -am nedov. ▶ šepati

plántav -a -o prid. ▶ šepast

plánúm -a m ▶ podlaga 1

plapolajóč -a -e prid. |ki se višeč valujoče, neurejeno giba zaradi premikanja zraka| *plapolajoči lasje; plapolajoče zastave* □ **vihrajóč** □ ekspr. **frfotajóč** □ ekspr. **frfotav** □ ekspr. **frfrajóč** □ ekspr. **vihrav**

plapolánje -a s |valujoče, neurejeno gibanje zaradi premikanje zraka| *plapolanje zastav* □ **vihranje** □ ekspr. **plahutanje**

plapoláti -ám nedov.

1. |višeč valujoče, neurejeno se gibati zaradi premikanja zraka| *Na drogu slišno plapolajo zastave* □ **vihrati** □ ekspr. **flafotati** □ ekspr. **frfoleti** □ ekspr. **frfotati** □ ekspr. **frfrati** □ zastar. **lepetati** □ ekspr. **mahedrati** □ ekspr. **mi-gotati** *Zastavice migotajo v vetru* □ ekspr. **opletati** □ knj.izroč. **pahati** □ knj.izroč. **plahetati** □ ekspr. **plahodrati** □ ekspr. **plahutati** □ ekspr. **pofrfotavati** □ ekspr. **prhutati** |rahlo|

2. |goreti z močnim sem in tja premikajočim se plamenom| *Ogenj plapola na ognjišču* □ knj.izroč. **bahljati** □ ekspr. **fajljati** □ ekspr. **jezljati** □ knj.izroč. **lizati** □ star. **trpoleti** □ **baklati** |z zaganjajočim se plamenom|

GLEJ ŠE goreti 2

plásirati se -am se dov. ▶ uvrstiti se

plást¹ -a m ▶ kopica | red²

plást² -a m ▶ masa •4

plást³ -í ž

1. s prilastkom |kar je v določeni debelini razprostrto po večji površini| *Plug je zarezal v debelo plast zemlje* □ **sloj** □ knj.izroč. **naslaga** □ knj.izroč. **plasta**

♦ 1. gozd. **grmovna plast** □ gozd. **grmovni sloj** 2. agr. **kulturna plast zemlje** □ agr. **kulturni sloj zemlje** 3. petr. **talna plast** □ petr. **talni sloj**

4. biol. **zarodna plast** □ biol. **klična pola**

2. s prilastkom |kar je, se nahaja v določeni debelini razprostrto v drugi snovi, med drugo snovjo| *Med ilovico so bile plasti gline* □ **sloj** □ star. **lega¹** □ knj.izroč. **naslaga** □ star. **vitra**

♦ meteor. **stratosferska plast** □ meteor. **stratosferna plast**

GLEJ ŠE ektoderm | entoderm | mezoderm | ornica² | ravnina •3 | red² | sloj

plásta -e ž ▶ kopica | plast³ 1

plástast -a -o prid. ▶ plastnat

plastén -a -o prid. ▶ plastičen 1

plastenják -a m ▶ rastlinjak

plástičen -čna -o prid.

1. |ki je iz plastične mase| *plastičen stol* □ knj.izroč. **plasten**

2. |ki ima izrazite, vidne oblike| *plastične figure na slikah* □ zastar. **kipen** □ zastar. **kipoviti** □ knj.izroč. **reliefen**

3. knj.izroč. |ki je poln izrazitih, značilnih potez| *Píše v zelo plastičnem jeziku* □ ekspr. **barviti** □ knj.izroč. **reliefen** *plastična podoba meščanskega življenja v romanu*

GLEJ ŠE gnetljiv | nazoren

plástični -a -o prid. ▶ deformacija • | kirurg • | masa •4 | operacija 1•2 | razstrelivo •2

plástično prisl. ▶ barvito

plástičnost -i ž knj.izroč. |dejstvo, da je kaj polno izrazitih, značilnih potez| *plastičnost opisanih oseb v romanu* □ star. **barvenost** □ ekspr. **barvitost** □ knj.izroč. **reliefnost**

plástik -a m ▶ kipar | kirurg • | masa •4 | razstrelivo •2

plástika -e ž ▶ kip | masa •4 | operacija 1•2 | razstrelivo •2

plástnat -a -o prid. |ki je iz plasti| *plastnata zgradba česa*

□ **plastast** □ **plastoviti** □ **slojast** □ **slojevit** □ **slojnat**

plástnati -a -o prid. ▶ usedlina 2•

plástni -a -o prid. |ki je v zvezi s plastjo| *plastna debelina* □ **slojni**

GLEJ ŠE slojni | usedlina 2•

plástnica -e ž |naravna ravna ploskev v hribovitem svetu| *pogozdovanje po plastnicah* □ **slojnica**

GLEJ ŠE izohipsa

plástoma prisl. ▶ v plasteh

plastovít -a -o prid. ▶ plastnat

plastovítí -a -o prid. ▶ usedlina 2•

plastovító prisl. ▶ v plasteh

plášč -a m |vrhnje oblačilo, ki sega navadno do kolen in se spredaj zapenja| *obleči plášč* □ zastar. **ogrtáč** □ nar. **suknja**

♦ 1. **balonski plášč** □ pog. **balonar** 2. obl. **enoredni plášč** □ obl. **enovrstni plášč** 3. obl. **dvoredni plášč** □ obl. **dvovrstni plášč** 4. ver. **mašni plášč** □ ver. **kazula** 5. **otroški plášč** □ **plášček** □ nar. **suknjica** 6. **poletni plášč** □ star. **letenski plášč** □ **letni plášč** 7. **vojaški plášč** □ voj., žarg. **šinjel**

• **avtomobilski plášč** □ **avtoplašč**

GLEJ ŠE guma •1 | halja •1

pláščar -ja m ▶ rokovnjač

plášček -čka m ▶ ogrinjalo | plášč •5

pláščúr -ja m ▶ potepuh

plášen -šna -o prid. |ki kaže, vsebuje zadržanost, neodločnost| *plášen otrok; plášen pogled* □ **plah** □ knj.izroč. **plahodušen**

□ knj.izroč. **plahoten**

GLEJ ŠE boječ

plášilka -e ž ▶ pištola •1

plášilni -a -o prid. ▶ pištola •1

plášiti in plášiti -im nedov. *kaj* |z gibi, zvoki povzročati, delati, da se žival vznemiri in oddalji| *Otrok je plášil golobe*

□ ekspr. **strašiti**

GLEJ ŠE vznemirjati 1

plášiti se in plášiti se -im se nedov. ▶ **bati se** 1 | **vznemirjati se**

plášljív -a -o prid. ▶ **bojazljiv** | **boječ**

plášljívec -vca m ▶ **bojazljiv povdk.** | **bojazlivec** | **boječ povdk.** | **boječnež**

plášljívo prisl. ▶ **bojazljivo** | **boječ**

plášljívost -i ž ▶ **bojazljivost** | **boječnost**

plášnež -a m ▶ **boječ povdk.** | **boječnež**

plášnice -íc ž mn. |priprava, ki zlasti konjem od strani zaslanja oči, da se ne plášijo| *natakiniti konju plášnice* □ knj.izroč. **naočnice**

□ knj.izroč. **slepice** □ knj.izroč. **slepile** □ zastar. **zaklopnice**

plášno nač. prisl. |izraža, da dejanje vsebuje zadržanost, neodločnost| *plášno stopiti v sobo* □ **plaho** □ knj.izroč. **plahoma**

GLEJ ŠE boječ

plášnost -i ž |lastnost zadržanega, neodločnega človeka| *hliniti plášnost* □ **plahost**

GLEJ ŠE boječnost

plát -í ž ▶ **dvoličen** • | ploča | stran¹ 1, 4 | tepen | zadnjica 1

plátána -e ž |okrasno drevo z gladkim lubjem in listi, podobnimi javorovim| *drevored platan* □ knj.izroč. **platanovec**

plátánovec -vca m ▶ **platan**

plátóforma -e ž ▶ **osnova** 1

plátí póljem nedov. *kaj* |s sunkovitim zajemanjem spravljati iz česa| *plati vodo iz čolna* □ nar. **plajhati**

GLEJ ŠE goreti 2 | prihajati 3 | valovati

plátíca -e ž ▶ **deska** •5 | **lamela**

plátínasto prisl. ▶ **bel² pp**

platišče -a s |zunanj del kolesa, v katerega so vpete špice, napere| izdelovati *platišča* □ *kolesni obroč* □ *obroč*

GLEJ ŠE pobočje

plátiti¹ -im dov. ▶ hvala²

plátiti² -ím nedov. ▶ cepiti 1 | razkosavati

plátnar -ja m ▶ prodajalec pp 1

plátnarski -a -o prid. ▶ platnarstvo

plátnarstvo -a s |izdelovanje in prodajanje platna| *ukvarjati se s platnarstvom* □ *platnarska obrt*

plátnén -a -o prid. |ki je iz platna| *platnena brisača* □ star. *prten*

plátnéni -a -o prid. ▶ hlače 1•7 | vezava •3

plátníca -e ž ▶ riba 1 pp 4

plátno -a s |močna lanena tkanina| *kupiti platno za rjuhe* □ star. *prt* □ star. *prtenina*

• 1. nardp. *hodnično platno* □ nardp. *hodnik²* □ nardp. *hodnikovo*

platno □ star. *hodnina* □ nardp. *hodno platno* 2. *konopljeno platno*

□ *konopno platno* 3. *laneno platno* □ pog. *lan* 4. nardp. *pražnje platno*

□ nardp. *pražnje¹* 5. *projekcijsko platno* □ redk. *ekran* 6. *šotorsko platno*

□ knj.izroč. *šotorno platno*

GLEJ ŠE slika 1•5 | vezava •3

plató -ja m trg. |plitev zabo, navadno za sadje ali zelenjavo| *platoji z enoletnimi sadikami* □ pog. *platoček*

GLEJ ŠE planota | ploščad

platójček -čka m ▶ plato

plátónični -a -o prid. ▶ ljubezen •6

plátónično nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje ne vsebuje želje po čutnih, telesnih odnosih| *platonično ljubiti*

□ *platonsko*

platonízem -zma m filoz. |filozofska smer, ki temelji na Platonovi filozofiji o idejah kot samostojnih bitnostih| *platonizem in neoplatonizem* □ filoz. *platonška filozofija*

plátónski¹ -a -o prid. ▶ platonizem

plátónski² -a -o prid. ▶ ljubezen •6

plátónsko prisl. ▶ platonično

pláv¹ -a m ▶ splav 1

pláv² -í ž ▶ lov¹ •1 | splav 1

pláv³ pláva -o prid. ▶ lasje •2

pláv⁴ pláva -o prid. ▶ moder¹ | pomodrel

plaváč -a m teh. |na tekočini plavajoča priprava, ki ureja njen dotok in odtok| *kovinski plavač* □ teh. *plavaček* |majhen plavač|

GLEJ ŠE plavalec

plaváček -čka m ▶ plavač

plaváčica -e ž ▶ plavalka

plavajóci -a -e prid. ▶ hotel •3 | led •1

plaválec -lca m |kdor plava, goji plavanje| *opazovati plavalce v bazenu; nastop mladih plavalcev* □ knj.izroč. *plavač*

plavališče -a s ▶ bazen •2

plaválka -e ž |ženska, ki plava, goji plavanje| *občudovati mlade plavalke; nastop najboljših plavalk* □ knj.izroč. *plavačica*

plavální -a -o prid. ▶ bazen •2 | bazen •3 | koža •6

plaválníca -e ž ▶ bazen •2

plávaríca -e ž ▶ mreža 2 pp

plávati -am nedov.

• 1. *plavati kravl* □ pog. *kravlati* 2. *plavati prsno* □ pog. *plavati po žabje*

□ pog. *plavati žabico* □ pog. *plavati žabo*

GLEJ ŠE lebdeti

plávček -čka m zool. |sinica z veliko modro liso na glavi| *plavčki in vrabčki* □ zool. *gorščnik* □ zool. *modra sinica*

GLEJ ŠE plavec

plávec -vca m |žival svetlorumene barve, navadno vol, konj| *osedlati plavca* □ ekspr. *plavček*

GLEJ ŠE konj pp 1 | splavar

pláven -vna -o prid. ▶ lahkoten 1

plávi -a -o prid. ▶ policist

plavíca -e ž |rastlina z modrimi cveti, ki raste zlasti med žitom| *šopek iz maka in plavic* □ knj.izroč. *modrica¹* □ bot. *modri glavinec*

□ nar. *modriš*

GLEJ ŠE riba 1 pp 3 | skuša •

plavílo -a s ▶ modrilo

plavína -e ž ▶ modrina²

pláviti¹ -im nedov. ▶ naplavljati | splavljati¹

pláviti² -ím nedov. ▶ modriti

pláviti³ -ím nedov. ▶ taliti

pláviti se -ím se nedov. ▶ modreti

plávje -a s ▶ naplavina 2

plávka -e ž |svetlorumena krava| *V hlevu imajo lisko in plavko* □ *rumenka*

plávkašt -a -o prid. ▶ modrikast | pomodrel

plávni¹ -a -o prid. ▶ bazen •2 | led •1

plávni² -a -o prid. ▶ jeklo •4

plávniča -e ž ▶ koža •6

plávo prisl. ▶ modro¹

plavolás -a -o prid. ▶ svetlolas

plavolásec -sca m ▶ svetlolasec

plavoláska -e ž ▶ svetlolaska

plavoók -a -o prid. ▶ modrook

plávšanje -a s ▶ ljubimkanje

plávšati -am nedov. ▶ dvoriti | ljubimkati | zapeljovati

plavút -i ž |organ za plavanje na trupu rib, nekaterih v vodi živečih živali| *Ribe se premikajo s plavutmi* □ star. *plavuta* □ ekspr. *plavutka*

♦ 1. zool. *hrbna plavut* □ zool. *dorzalna plavut* 2. zool. *repna plavut*

□ zool. *kavdalna plavut* 3. zool. *tolsta plavut* □ zool. *tolščenska*

GLEJ ŠE plavutka

plavúta -e ž ▶ plavut

plavútka -e ž |plavuti podoben predmet, ki se da na noge pri plavanju in potapljanju| *natakniti si masko in plavutke* □ *plavut* GLEJ ŠE plavut

plávž -a m |velika pokončna peč za taljenje rude| *delavec pri plavžu* □ knj.izroč. *visoka peč*

plávžni -a -o prid. ▶ plin 1•2

player -ja [pléjer] m ▶ predvajalnik

pláz¹ -a m agr. |del pluga v obliki široke železne palice, ki drži plug v ravnotežju| *lemež, deska in plaz* □ agr. *oplaz*

pláz² -ú m

1. |gmota snovi, ki se na strmem pobočju loči, odtrga od celote in zdrsne navzdol| *Sprožil se je plaz* □ *plazič* |majhen plaz|

♦ 1. alp. *pršni plaz* □ nar. *puhalica* □ alp. *suhi plaz* 2. *snežni plaz* □ *lavina*

2. |taka gmota na mestu, kjer se ustavi| *plezati čez plazove in skale* □ alp. *plazovina*

GLEJ ŠE veliko²

plázemski -a -o prid. ▶ zaslon 2•1

plázenje -a s |premikanje (sem in tja), pomagajoč si z nogami in rokami| *plazenje otroka* □ *lazenje*

plazič -íča m ▶ plaz² 1

plazilci -ev m mn. mn. v sin. nizu zool. |živali s suho, zelo poroženo povrhnjico| *plazilci in dvoživke* □ zool. *reptili*

PODPOMENKE brutozaver, dinozaver, diplodok, igvanodon, pterodaktil, pterozaver, stegozaver, tiranozaver

plazína -e ž ▶ plazišče

plazišče -a s |svet, na katerem so pogosto plazovi| *izogibati se nevarnih plazišč* □ alp. *plazina* □ knj.izroč. *plazovje*

pláziti se in pláziti se -im se nedov.

1. |premikati se tako, da je telo blizu podlage| *Tiger se plazi proti žrtvi* □ *lesti*

2. navadno s prislovnim določilom |premikati se (sem in tja), pomagajoč si z nogami in rokami| *Otrok še ne hodi, ampak se plazi; plazi se po tleh* □ *laziti* □ *lesti* □ star. *gomarati* □ ekspr. *kobacati*

3. ekspr. |pritajeno, skrivaj hoditi| *Tat se plazi okrog hiše* □ ekspr. *krasti se* □ ekspr. *laziti* □ ekspr. *smukati* □ ekspr. *smukati se*

GLEJ ŠE hoditi 1 pp 14 | prihajati 3 | prilizovati se

plázma -e ž med. |tekoči del krvi brez celic| *predelati kri v plazmo* □ med. *krvna plazma*

GLEJ ŠE protoplazma | zaslon 2•1

plazovina -e ž ▶ plaz² 2

plazôvje -a s ▶ plazišče

pláža¹ -e ž

• 1. nudistična plaža □ knj.izroč. *naturistična plaža* 2. peščena plaža □ knj.izroč. *lido*

pláža² -e ž ▶ sodrga | šund | šund ♦2 | šund ♦1

plebàn -ána m ▶ župnik

plebánuš -a m ▶ župnik

plébs -a m ▶ ljudstvo 1

pleckáti -ám nedov. ▶ streljati 3

pléča pléč s mn. ▶ pobočje

plečât -áta -o prid. |ki ima (razmeroma) močno razvita pleča| *plečât moški* □ ekspr. *širokopleč* □ ekspr. *širokoplečât*

pléčni -a -o prid. ▶ kost ♦2

pléčnica -e ž ▶ kost ♦2

pléd -a m ▶ plet

pledírati -am nedov. in dov. ▶ zagovarjati 3 | zavzemati se | zavzeti se

plèh plèha m ▶ pločevina

plèhek -hka -o prid. ▶ brezokusen | površen 3 | prazen 2

plèhko prisl. ▶ prazno

plèhkost -i ž ▶ brezokusnost | praznina 2

plèhmúziká -e ž ▶ godba ♦

plehnât -áta -o prid. ▶ pločevinast

pleistocén -a -o m ▶ doba ♦17

pleistocénski -a -o prid. ▶ človek 1 ♦3

plêjer -ja m ▶ predvajalnik

pléksiglas -a m ▶ pleksisteklo

pléksistêklo -a s kem. |trda, lahka, prozorna snov, ki se pri višji temperaturi zmežča in se da oblikovati| *luči iz pleksistekla* □ kem., žarg. *pleksiglas*

pléksus -a m anat. |skupek prepletajočih se žil, živcev| *žilni pleksus* □ anat. *pletež* □ anat. *splet*

♦ anat. *solarni pleksus* □ anat. *solarni pletež* □ anat. *sončni pletež*

plême -éna s

• 1. domačinska plemena □ domorodna plemena 2. mongolidna plemena □ mongoloidna plemena □ mongolska plemena 3. severnoameriška indijanska plemena □ ekspr. *rdečkožna plemena*

GLEJ ŠE goniti se | obrejiti se | pariti se² | rasa ♦1 | žival 1 ♦4

plemenilnik -a m čeb. |manjši panj| ali ograjeni del večjega panja za vzrejo matice| *izdelovati plemenilnike* □ čeb. *prašilec* □ čeb. *prašilec*

plemenít -a -o prid. |ki ima pozitivne lastnosti v moralnem, duhovnem pogledu| *plemenít človek* □ zastar. *blagodušen*

□ ekspr. *idealen* □ knj.izroč. *žlahten*

GLEJ ŠE dober¹ 2 | izbran 1

plemenitáš -a m ▶ plemič

plemenitášinja -e ž ▶ plemkinja

plemenitáški -a -o prid. ▶ družina ♦3 | plemiški

plemenitáštvo -tva s ▶ plemstvo

plemenítenje -a s |dejavnost, s katero se kaj dela plemenito, dobro| *plemenítenje duha* □ zastar. *oplemenjevanje* □ knj.izroč. *požlah-tnjevanje* □ knj.izroč. *žlahtnjenje*

GLEJ ŠE apretura

plemenítev -tve ž ▶ oplojevanje

plemenítí¹ -a -o prid.

1. kot pristavek za plemiškega dostojanstvenika |nekdaj izraža spoštovanje| *zapoved plemeníte gospe* □ star. *blagorodni* □ star. *jasni* □ star. *prejasni* □ star. *presvetli* □ zastar. *presvitli* □ star. *prevzvišeni* □ star. *prežlahtni* □ star. *velerodni* □ star. *vzvišeni*

2. agr. |ki ima s križanjem, namernim izborom izboljšane lastnosti| *plemenita rastlina; plemenita sorta* □ *žlahtni*

GLEJ ŠE družina ♦3 | jeklo ♦3 | kovina ♦5 | plemiški | rastlina ♦25

plemenítí² -ím nedov. ▶ oplojevati

plemenítí se -ím se nedov. ▶ pariti se²

plemenítiti -ím nedov. *kaj* |delati kaj plemenito, dobro|

Kultura plemeniti duha □ knj.izroč. *oplemenitovati* □ zastar. *oplemenje-vati* □ knj.izroč. *požlahntjevati* □ knj.izroč. *žlahtiti* □ knj.izroč. *žlahtniti*

GLEJ ŠE apretirati | bogatiti

plemenítiti se -im se nedov. ▶ bogatiti se

plemenítnik -a m ▶ plemič

plemenítost -i ž |pozitivne lastnosti v moralnem,

duhovnem pogledu| *Deluje iz idealizma in plemenitosti*

□ zastar. *blagodušnost* □ zastar. *blagorodnost* □ knj.izroč. *viteštvo*

□ knj.izroč. *žlahtnost*

GLEJ ŠE izbranost 1

plemenják -a m ▶ bik ♦

plemenjênje -a s ▶ oplojevanje

pléménski -a -o prid. ▶ bik ♦ | oven 1 ♦ | žival 1 pp 2 | žival 1 ♦4

plémíč -a m |pripadnik družbenega sloja, ki uživa

podedovane ali podeljene pravice, privilegije| *Njegovi*

predniki so bili plemíči □ *aristokrat* □ *plemenitaš* □ knj.izroč. *imenitnik*

□ zastar. *kavalir* □ knj.izroč. *odličnik* □ knj.izroč. *plemenitnik* □ star. *žlahtníč*

□ star. *žlahtnik* □ *emir* |plemič v arabskem okolju| □ *pan*

|plemič v poljskem okolju| □ *ras* |nekdaj plemíč v

etiopskem okolju|

PODPOMENKE 1. 'nižji plemíč' hidalgo, slivar, šlahčič ⚔ 2. 'visoki plemíč' bojar ⚔, emir, grand

plémíški -a -o prid. |ki je v zvezi s plemíči, plemstvom| *bogati*

plémíški sinovi □ *aristokratski* □ *plemenitaški* □ *plemeniti*¹ □ star. *aristo-kratični* □ ekspr. *modrokrvni* □ star. *plemski* □ star. *žlahtni* *V bitki je padlo*

veliko žlahtne gospode

GLEJ ŠE družina ♦3 | naslov ♦12 | plemstvo | privilegij ♦ | sodišče 1 ♦5

plémkinja -e ž |pripadnica družbenega sloja, ki uživa podedovane ali podeljene pravice, privilegije| *oženiti se s plémkinjo*

□ *aristokratinja* □ *aristokratka* □ *plemenitašinja* □ knj.izroč. *odličnica*

□ star. *žlahtnica*

plémški -a -o prid. ▶ plemiški

plémstvo -a s |družbeni sloj, ki uživa podedovane ali podeljene pravice, privilegije| *privilegiji plémstva* □ *plémški stan* □ *aristokrati-ja* □ star. *plemenitaštvo* □ slabš. *plémška kasta*

♦ 1. *mlado plemstvo* □ ekspr. *jaro plemstvo* 2. *zgod. posvetno plemstvo*

□ *zgod. drugi stan*

GLEJ ŠE aristokracija

plén -a m |kar se ulovi, nalovi| *Lovci so ostali brez plena* □ lov. *lovina* □ zastar. *rop* *Žival preži na rop*

pléna -e ž teh. |oksidna plast na kovini, ki nastane ob žarjenju pri visoki temperaturi| *Kovino pokriva plena* □ teh. *škaja* □ teh. *okujina* |s kovanjem odstranjena plena|

GLEJ ŠE luska 2

plenárni -a -o prid. |ki je v zvezi s plenumom| *plenarni dokumenti* □ *plenumski*

GLEJ ŠE seja 3

pleníca -e ž |tkanina, navadno pravokotna, za zavijanje dojenčka| *zamenjati plenico dojenčku* □ ekspr. *plenička*

GLEJ ŠE odrasti 1

pleníčka -e ž ▶ plenica

plenílec -lca m ▶ ropar

plenílni -a -o prid. ▶ roparski

plenílski -a -o prid. ▶ roparski

plenír -ja m ▶ jerbas

plenítev -tve ž ▶ ropanje

pleníti in pléniti -im nedov. ▶ ropati

plenívi -a -o prid. ▶ rudnina ♦

plénjati -am nedov. ▶ roditi 4 | uspevati 2, 3

plénjav -a -o prid. ▶ krušljiv

plénjavi -a -o prid. ▶ rodovitni

plénjenje -a s ▶ ropanje

plènk¹ plénka m ▶ denar | denar ♦2

plènk² posnem. medm. |posnema oster, višji glas pri udarcu, trku ob trdo snov| *Plenk, je zažvenketala šipa in se sesula* □ *klenk* □ *klink*

□ *penk* □ *pink* □ *plink* □ *tenk*

plenkáča -e ž ▶ plankača

plènkati -am nedov. ▶ udarjati 3

plènk plènk povdk. ▶ čudaški povdk. 3

plènt plénta m ▶ hudič¹

pléntati -am nedov. ▶ govoriti 1 pp 13 | jeziti se 2

plénumski -a -o prid. ▶ plenarni | seja ♦3

pleomorfízem -zma m ▶ polimorfizem 1

pleonázem -zma m lit. |pojav, da se pojem opiše hkrati z več pomensko sorodnimi izrazi| *V njegovem besedilu je veliko pleonazmov* □ lit. *besedno preobilje* □ lit. *preobilje*

plés -a m

1. |zaključeno zaporedje (predpisanih) gibov, premikov, navadno ob določeni glasbi| *Odplesala je z njim dva plesa*

□ star. *raj²* □ nar. *rej²*

♦ 1. figurativni ples □ figuralni ples 2. ljudski ples □ folklorni ples

3. med. vidov ples □ med. horea minor □ med. ples svetega Vida

□ nestrok. vidovica

PODPOMENKE 'ljudski ples' čardaš, čindara, fandango, farandola, habanera, hopak, hora, kazačok, kolo¹, lezginka, mazurka, mrzulina, ples z meči, polka, potrkan ples, povštertanc, prvi raj², rašpla, rezijanka, rezijanski ples, romarski vrtec, segidilja, šotiš², šamarjan-ka, štajeriš, tarantela, trepak, trojka, vrabčevka

2. |gibanje, premikanje v predpisanem ritmu, navadno ob glasbi| *Med plesom je z nogu udarjal ob tla* □ *plesanje*

3. ekspr. |lahkotno gibanje, premikanje| *opazovati ples snežink*

□ ekspr. *plesanje* □ ekspr. *poplesavanje* □ ekspr. *poplesovanje*

4. |družabna prireditve, na kateri se pleše| *iti na ples* □ knj.izroč. *bal*

□ star. *raj²*

♦ ples v maskah □ knj.izroč. reduta

GLEJ ŠE vojna 1

plesálec -lca m

1. |kdor pleše| *Plesalca plešeta tango* □ nar. *kolaš* |plesalec kola|

□ nardp. *vojarin* |plesalec, ki vodi kolo|

2. |kdor se poklicno ukvarja s plesom| *V predstavi sodelujejo pevci in plesalci* □ *soloplesalec* |plesalec, ki pleše sam, ne v zboru ali s kom drugim|

♦ baletni plesalec □ baletnik

plesálka -e ž

1. |ženska, ki pleše| *plesalci in plesalke* □ nar. *kolašica* |plesalka kola| □ nardp. *vojarinka* |plesalka, ki vodi kolo|

2. |ženska, ki se (poklicno) ukvarja s plesom| *izobraževanje plesalk in plesalcev* □ *soloplesalka* |plesalka, ki pleše sama, ne v zboru ali s kom drugim|

♦ baletna plesalka □ balerina □ knj.izroč. baleteza □ baletka □ baletnica

plesánje -a s ▶ ples 2, 3

plésati in plésáti pléšem nedov.

1. |gibati se, premikati se v (predpisanem) ritmu, navadno ob glasbi| *Na plesišču je plesalo več parov* □ ekspr. *migati migati v ritmu lambade* □ ekspr. *poskakovati* □ knj.izroč. *rajati¹* □ ekspr. *sukati pete*

2. ekspr. |lahkotno se gibati, premikati; neurejeno se premikati sem in tja| *Roji mušic plešejo nad močvirjem; Čoln je plesal po razpenjeni vodi* □ ekspr. *poplesavati* □ ekspr. *poplesovati*

GLEJ ŠE dobrikati se

plésen -sni ž |glivična bolezen, ki se kaže kot belkasta, sivkasta, zelenkasta prevleka na rastlinah, organskih snoveh| *Trte je napadla plesen* □ *plesnoba* □ star. *plesnivec* □ ekspr. *plesnivo vonj po plesnivem* □ knj.izroč. *plesnivost* □ *bersa* |plesen na vinu|

♦ agr. krompirjeva plesen □ nestrok. fitoftora

GLEJ ŠE oidij

plésišče -a s |prostor za ples| *urediti plésišče* □ nar. *balar* □ nar. *brjar*

□ ekspr. *parket Plesalci odhajajo na parket* □ knj.izroč. *rajališče*

plèsk¹ pléska m ▶ oplesk

plèsk² medm. ▶ bum 2

pléskanje -a s ▶ beljenje

pléskar -ja m |kdor se poklicno ukvarja s prekrivanjem z oljnato barvo in lakom| *učiti se za pleskarja* □ nekjn. pog. *malar*

PODPOMENKE slikopleskar, soboslikar²

GLEJ ŠE soboslikar

pleskaríja -e ž ▶ belež 2 | oplesk

pleskárski -a -o prid. ▶ pleskarstvo

pleskárstvo -a s |obrč za prekrivanje z oljnato barvo, lakom| *ukvarjati se s pleskarstvom* □ *pleskarska obrč*

pléskati¹ -am nedov. *kaj* |prekrivati z oljnato barvo, lakom| *pleskati vrata* □ nekjn. pog. *malati* □ nekjn. pog. *štrihati*

GLEJ ŠE beliti | slikati 2

pléskáti² -ám nedov. ▶ ploskati 1, 3 | tleskati 2

plésketáti -ám nedov. ▶ tleskati 2

pléskniti -em dov. ▶ ploskniti 1, 2

plésneti -ím nedov. |razkrajati se zaradi delovanja glivic; zaradi razkrajanja dobivati, imeti vonj in okus po plesnivem| *Hrana je začela plesneti* □ *plesniti* □ nar. *kopeti* □ star. *plesniveti* □ star. *tohneti*

GLEJ ŠE gniti | siveti 1

plésni -a -o prid. |ki je v zvezi z družabno prireditvijo, na kateri se pleše| *plesno razpoloženje* □ knj.izroč. *rajalni*

GLEJ ŠE krog¹ 1♦4

plésniti -im nedov. ▶ plesneti

plésniv -a -o prid. |na katerem je plesen| *plesnivo žito* □ *splesnel*

□ *zaplesnel* □ *zaplesnjen* □ star. *plesnjav* □ *oprhel²*

plésnívec -vca m ▶ plesen

plésnívétí -ím nedov. ▶ plesneti

plésnívo -ega s ▶ plesen

plésnívost -i ž ▶ plesen

plésnjav -a -o prid. ▶ plesniv

plésno -a s ▶ blazinica 2

plesnôba -e ž ▶ plesen

plêsti plêtem nedov.

1. kaj |delati tekstilne izdelke s pletilkami, pletilnim strojem|

plesti jopico □ nekjn. pog. *štrikati*

2. kaj |delati, izdelovati kaj z nameščanjem dveh ali več podolgovatih upogljivih stvari izmenoma drugo čez drugo| *plesti mrežo* □ *spletati* □ knj.izroč. *viti¹ viti vence*

3. kaj ekspr. |delati, da se uresniči, kar določa samostalniki| *plesti nova prijateljstva* □ ekspr. *napletati* □ ekspr. *spletati*

GLEJ ŠE hvaliti | naklepati¹ | pogovarjati se 1 | snovati 1 | tvesti

plêsti se plêtem se nedov. ▶ dogajati se 2

pleša -e ž

1. |del lasišča, na katerem so izpadli lasje| *imeti plešo*

□ ekspr. *plešica*

2. agr., gozd. |del zemljišča, ki ni porasel| *pleša v gozdu*

□ knj.izroč. *preslega*

plešast -a -o prid. |ki ima plešo| *plešast moški* □ knj.izroč. *brezlas*

□ ekspr. *golobučen* □ ekspr. *gologlav* □ knj.izroč. *plešav* □ ekspr. *plešeglav*

□ star. *plešiv*

♦ 1. postajati plešast □ ekspr. izgubljati lase □ star. plešiveti 2. postati

plešast □ ekspr. izgubiti lase □ star. oplešiveti

GLEJ ŠE gol² 1

plešav -a -o prid. ▶ plešast

plešec -šca m ekspr. |plešast človek| *Pri mizi so sedeli štirje plešci*

□ ekspr. *golobučnik* □ ekspr. *gologlavec*

plešeglav -áva -o prid. ▶ plešast

pléšica -e ž ▶ pleša 1

plešív -a -o prid. ▶ plešast

plešívétí -ím nedov. ▶ plešast ♦1

plét -a s |pleteno ali kvačkano ogrinjalo, navadno trikotne

oblike| *zaviti se v plet* □ knj.izroč. *pled* □ knj.izroč. *pletka*

pletárna -e ž ▶ delavnica 1♦13

pletárski -a -o prid. ▶ delavnica 1♦13 | pletarstvo

pletárstvo -a s |obrt za izdelovanje predmetov iz šibja, viter,

ličja| *pletarstvo in košarstvo* □ *pletarska obrt*

pletêni -a -o prid. |ki je narejen s pletilkami, pletilnim strojem|

pleteni brezrokavnik □ nekjn. pog. *štrikani*

GLEJ ŠE oblačilo ♦1 | preproga ♦2

pleténica -e ž ▶ jerbasa | kita 1 | pletenka 2 | preproga ♦2

pleténíčenje -a s ▶ govorjenje pp 12

pleténíčiti -ím nedov. ▶ govoriti 1 pp 20 | naklepati¹

pleténina -e ž

• 1. obrt. dvolična pletenina □ obrt. dvovrstna pletenina 2. vrvičasta

pletenina □ redk. motvozasta pletenina

GLEJ ŠE oblačilo ♦1 | ornamentika ♦

pleténínasti -a -o prid. ▶ ornamentika ♦

pleténjáča -e ž ▶ koš 1 | preproga ♦2

pleténka -e ž

1. |velika opletena trebušasta steklenica| *desetlitrška pletenka*

□ nar. *damižana* □ nar. *demižon* □ nekjn. pog. *flaškon* □ knj.izroč. *opletenka*

□ knj.izroč. *spleténica* □ pog. *kjantarica* |približno dvolitrska steklenica|

2. gastr. |kiti podobno pecivo navadno iz kvašenega testa| *pečí*

pleténke □ gastr. *pleténica*

pletér -ja m ▶ košara | lesa 2

pletérka -e ž ▶ košara

plétev -tve ž ▶ pletje

plétež -a m ▶ pleksus | pleksus ♦ | preplet | splet

pletílja -e ž |ženska, ki se poklicno ukvarja s pletenjem oblačil|

izučena pletilja □ pog. *pletilka*

pletílka -e ž |podolgovat, tanjši, na enem koncu ošiljen predmet

za pletenje| *nabirati pletje na pletilko* □ *pletilna igla*

GLEJ ŠE glavica² ♦2 | pletilja

pletílni -a -o prid. ▶ pletilka

pletílski -a -o prid. ▶ pletilstvo

pletílstvo -a s |obrt za izdelovanje pletenin| *izučiti se pletilstva*

□ *pletilska obrt*

plétje -a s |odstranjevanje plevela s puljenjem| *okopavanje in*

pletje □ *pletev*

plétka -e ž ▶ plet

plévek -vka -o prid. ▶ brezokusen

plevéł -a m |rastlina, ki preprečuje, zavira rast kulturnih rastlin|

Grede je prerasel plevel □ *plevelna rastlina* □ nar. *drač* □ ekspr. *ščavje*

PODPOMENKE drobnocvetna nedotika ↗, glušec, grahor, grašica ↗,

kokalj ↗, ljuljka ↗, navadna zvezdica ↗, tatarska ajda ↗

plevélast -a -o prid. ▶ plevelnat

plevélnat -a -o prid. |ki je poln plevela| *plevelnata njiva* □ *plevelast*

□ *zapleveljen*

plevélni -a -o prid. ▶ plevel

plevélnica -e ž ▶ pralica

plevíca¹ -e ž ▶ majaron 2

plevíca² -e ž ▶ ptica pp 5

plévka -e ž ▶ pralica

plévkost -i ž ▶ brezokusnost

plévni -a -o prid. ▶ zrno 1 pp

plévnica -e ž ▶ blazina 1 pp

plévra -e ž ▶ poprsnica

plevrálni -a -o prid. ▶ vnetje ♦9 | votlina ♦5

plevrítis -a m ▶ vnetje ♦9

pléza -e ž ▶ plezanje

plezáč -a m ▶ plezalec

plezajóči -a -e prid. ▶ lakota •

plezáłčki -ov m mn. mn. v sin. nizu zool. |manjše ptice pevke, ki

plezajo po drevju, skalah| *muharji in plezáłčki* □ zool. *plezávčki*

plezálec -lca m |kdor se ukvarja s plezanjem| *Postal je spreten*

plezalec □ star. *plezáč* □ zastar. *skalaš*

plezáłke -álk ž mn. mn. v sin. nizu teh. |železna priprava z ostrimi

konicami za na čevlje, ki služi za plezanje| *plezati s plezáłkami*

□ teh. *krampeži*

GLEJ ŠE čevelj ♦5 | dereze

plezáłni -a -o prid. ▶ čevelj ♦5 | oprema ♦4 | smer ♦3 | vrh ♦3

plezáłniki -ov m mn. ▶ čevelj ♦5

plezáłski -a -o prid. ▶ oprema ♦4 | smer ♦3

plezáłstvo -a s ▶ plezanje

plézanje -a s |vzpenjanje po strmeh, skalnatem svetu| *Plezanje*

v steni je bilo naporno □ alp. *pleza* □ knj.izroč. *plezalstvo ukvarjati se s*

plezalstvom □ alp., žarg. *plezarija* □ knj.izroč. *pleža*

plezarija -e ž ▶ plezanje

plezáriti -im nedov. ▶ plezati 1, 2

plézati -am nedov.

1. |premikati se navzgor, kvišku, pomagajoč si z rokami

in nogami, po čem navpičnem| *plezati po drevju* □ ekspr. *lesti*

□ ekspr. *plezáriti*

2. |vzpenjati se po strmeh, skalnatem svetu| *plezati v*

Kamniških Alpah □ ekspr. *plezáriti* □ alp. *gvozdití* ↗

GLEJ ŠE vzpenjati se 2

plezávčki -ov m ▶ plezáłčki

pléža -e ž ▶ plezanje

plímati -am nedov. ▶ plimovati

plímni -a -o prid. ▶ plimski

plimó -ja s ▶ odeja

plimovánje -a s ▶ bibavica

plimovati -újem nedov. knj.izroč. |naraščati pri bibavici| *Morje je začelo plimovati* □ zastar. **nastopati** □ knj.izroč. **plimati**

plímski -a -o prid. |ki je v zvezi s plimo| *plímski tokovi* □ **plimni plín** -a m

1. |snov, ki nima svoje prostornine in oblike| *Plin se razteza* □ nek. pog. **gas**

♦ 1. kem. **neaktivni plin** □ kem. inertni plin 2. metal. **plavžni plin** □ metal. žrelni plin 3. voj. **solzilni plin** □ voj. solzivec 4. **utekočinjeni plin** □ stisnjeni plin

PODPOMENKE 1. 'bojni plin' dušljivec, kihavec, mehurjavec, solzilni plin 2. 'gorljivi plin' acilen, butadien, etan, metan, žveplov dioksid 3. 'strupeni plin' cian, cianovodik, dician, fluorovodik, fosfin, klor, ogljikov monoksid, vodikov fluorid 4. 'žlahtni plin' argon, helij, kripton, ksenon, neon, radon, toron

2. |zmes zraka in bencinskih hlapov kot pogonsko sredstvo| *med vožnjo dodati plin* □ nek. pog. **gas**

GLEJ ŠE dušljivec | jeklenka

plíniti -im nedov. ▶ zaplinjevati

plink medm. ▶ plen²

plínov -a -o prid. ▶ svetilka •5

plínovka -e ž ▶ svetilka •5

plínovòd -óda m |naprava iz med seboj povezanih cevi in drugih delov za prevajanje plina| *speljati plínovod* □ **plínski cevovod** □ **plínski vod**

plínski -a -o prid. ▶ celica 1♦ | jeklenka | maska •1 | olje •9 | plínovod | svetilka •5

plísírani -a -o prid. ▶ krilo² •2

plísírka -e ž ▶ krilo² •2

plískavica -e ž ▶ delfin

plískavka -e ž ▶ delfin

plíšast -a -o prid. ▶ ščetak

plítek -tka -o prid. ▶ plitev | površen 3

plítev -tva -o prid. |ki ima v navpični smeri navzdol razmeroma majhno razsežnost| *plítev jarek* □ ekspr. **neglobok**

□ knj.izroč. **plitek** ■ protip. **globok**

GLEJ ŠE globok | poceni¹ | površen 3 | prazen 2 | rahel 2

plítka -e ž ▶ šajka

plítko prisl. ▶ prazno

plítkost -i ž ▶ plitvost

plítvi -a -o prid. ▶ čoln •2 | relief •

plítvica -e ž ▶ čoln •2 | pladenj | plitvina

plítvina -e ž |kraj v morju, reki, kjer je voda plitva| *Poiskali so plitvino in prebredli reko* □ zastar. **plitvica** □ star. **pregaz**

♦ **morska plitvina** □ zastar. lokev

plitvíti -ím nedov.

1. *kaj* knj.izroč. |delati kaj (bolj) plitvo| *z nasipanjem plitviti jarek* □ knj.izroč. **poplitvovati**

2. *koga* knj.izroč. |delati koga manj sposobnega čutiti, doživljati| *Taka literatura človeka plitvi* □ knj.izroč. **poplitvovati**

plítvo prisl. ▶ prazno

plítvost -i ž |lastnost takega, ki ima v navpični smeri navzdol razmeroma majhno razsežnost| *plitvost rečne struge*

□ knj.izroč. **plitkost**

GLEJ ŠE praznina 2

plívkanje -a s ▶ pljuskanje | valovanje

plívkatí -am nedov. |na rahlo pljuskati| *Voda plívka ob skale* □ **pljusketati**

GLEJ ŠE valovati

plívkniti -em dov. ▶ pljuskniti 1

pljúča pljúč s mn. |parni organ v prsni votlini, ki omogoča dihanje| *imeti zdrava pljúča* □ ekspr. **pljúčka**

♦ med. **jeklena pljúča** □ poljud. železna pljúča

GLEJ ŠE zavpiti 1

pljúčarica -e ž zool. |sladkovodna riba, ki diha s škrgami in pljúči| *pljúčarice in kostnice* □ zool. **dvodihalka**

GLEJ ŠE riba 1 pp 4

pljúčka pljúčk s mn. ▶ pljúča

pljúčni -a -o prid. ▶ alveola 2 | arterija •3 | bolezen pp 3 | file¹ • | kolaps | mešiček •2 | obtok •4 | popljučnica | tuberkuloza | tuberkuloza •1

pljúčnica -e ž |vnetje pljúč| *zboleti za pljúčnico* □ nar. **bodilj**

□ med. **pnevmonija** □ med. **pulmonitis** □ med. **bronhopnevmonija** |pljučnica z manjšimi vnetišči okrog bronhijev|

♦ med. **atipična pljučnica** □ med. atipična pnevmonija

□ med. netipična pljučnica

GLEJ ŠE pljučnik

pljúčnik -a m bot. |gozdna ali travnata dlakava rastlina z rdečimi, vijoličastimi cveti v socvetju| *nabirati pljúčnik*

□ bot. **pljučnica**

pljúneč -nca m ▶ pljunek

pljúnek -nka m |kar se izvrije iz ust, navadno slina, sluz| *Na tleh je bilo polno pljúnekov* □ star. **pljunec**

pljúniti -em dov. *kaj* |izvreči iz ust, navadno slino, sluz| *pljuniti kri; pljuniti v pljuvalnik* □ **izpljuniti** *izpljuniti koščico* □ **izpljuvati**

□ ekspr. **čikniti** |izpljuniti slino skozi zobe|

GLEJ ŠE onečastiti se | ukrasti

pljúsk -a m ▶ pljuskanje

pljúska -e ž ▶ klofuta 1

pljúskanje -a s |slišno, navadno nenenakomerno udarjanje, zadevanje ob kaj| *pljúskanje valov ob bok ladje* □ knj.izroč. **pljusk** □ knj.izroč. **pljuskot** □ ekspr. **tleskanje** □ knj.izroč. **tleskot** □ **plivkanje** |rahlo pljuskanje|

pljúskati -am nedov.

1. |v sunkih se premikati, navadno neenakomerno| *Vino pljúska iz posode* □ knj.izroč. **burkati** □ nar. **plajhati** *Morje plajha*

2. |slišno, navadno neenakomerno udarjati, zadevati ob kaj| *Valovi pljúskajo ob obalo* □ ekspr. **tleskati** □ **plivkati** ▶

GLEJ ŠE tleskati 1

pljúskavica -e ž ▶ ploha

pljúsketáti -ám nedov. ▶ plivkati

pljúskniti -em dov.

1. |v sunku se premakniti| *Voda v tolmunu je visoko pljúsknila* □ **pljusniti** □ knj.izroč. **odpljuskniti** □ knj.izroč. **zapljusniti** □ **plivkniti** |na rahlo pljuskniti| *Voda je plivknila na breg*

2. |slišno udariti, zadeti ob kaj| *Val pljúskne ob skale* □ **pljusniti** □ ekspr. **tleskniti** □ knj.izroč. **zapljusniti**

GLEJ ŠE tleskniti

pljúskòt -òta m ▶ pljuskanje

pljúsniti -em dov. ▶ pljuskniti 1, 2

pljúvanje -a s ▶ sramotenje

pljúvati -am nedov. *kaj* |izmetavati iz ust, navadno slino, sluz| *pljuvati kri* □ star. **čikati** *Ves čas čika po tleh*

GLEJ ŠE onečaščati | onečaščati se | sramotiti 1

plôča -e ž alp. |gladka, navadno strma površina v skalovju| *strme ploče* □ alp. **plat**

GLEJ ŠE plošča

plôčád -i ž ▶ ploščad

plôčast -a -o prid. ▶ ploščat

pločevina -e ž | v tanko plast stisnjena kovina | *obdelovati*

pločevino □ nek. pog. **pleh**

♦ **1.** metal. **dekupirana pločevina** □ metal. lužena pločevina **2.** dinamska pločevina □ dinamopločevina **3.** kotelna pločevina □ redk. kotelska pločevina □ redk. kotlovina □ kotlova pločevina **4.** medeninasta pločevina □ medena pločevina □ teh. medna pločevina

pločevinast -a -o prid. | ki je iz pločevine | *pločevinasta posoda*

□ nek. pog. **plehnat** □ knj. izroč. **pločevinski** □ zastar. **pločnat**

pločevinka -e ž ► fiziol. ♦ | škatla 1♦2

pločevinski -a -o prid. ► pločevinast | škarje pp 1

pločnat -áta -o prid. ► pločevinast

pločnik -a m | dvignjena, ožja, navadno tlakovana površina ob cesti | *asfaltirati pločnik* □ star. **hodnik**¹ □ zastar. **tlak**² □ knj. izroč. **trotoar**

plód -ú m

1. | del rastline, ki sestoji iz semena, navadno z osemenjem | *trgati zrele plodove* □ **plodič** | majhen plod |

2. med., vet. | nastajajoči organizem od tretjega meseca življenja do rojstva | *razvoj plodu* □ med., vet. **fetus**

♦ med. **prenošeni plod** □ med. prezreli plod

GLEJ ŠE dosežek | rezultat²

plóden -dna -o prid.

1. | ki je sposoben (o)ploditve | *plodna samica* □ **plodljiv** □ biol. **fertilen** □ knj. izroč. **plodovit** □ knj. izroč. **rodnen** □ star. **rodoviten** ■ protip. **neplođen**

2. | ki je sposoben imeti veliko potomcev | *zelo plodna žival*

□ **rodnen** □ **rodoviten** □ knj. izroč. **plodovit** ■ protip. **slaboroden**

3. ekspr. | ki da (pričakovani) uspeh, rezultat | *plodno sodelovanje*

□ publ. **konstruktiven** □ knj. izroč. **plodonosen** □ knj. izroč. **plodovit** ■ protip. **brezploden**

GLEJ ŠE neplođen | plodovit | rodoviten | slaboroden 2 | ustvarjalen 2

plodič -iča m ► plod 1

plodilni -a -o prid. ► organ 1♦12 | rodovitnost 1

plodilo -a s ► spolovilo

plodítev -tve ž ► partenogeneza | razmnoževanje ♦2

plodíti -ím nedov. ► oplojevati | roditi 4 | spočenjati

plodíti se -ím se nedov. ► razmnoževati se 2

plodítveni -a -o prid. ► organ 1♦12

plodljív -a -o prid. ► ploden 1

plódni -a -o prid. ► dan¹ ♦7 | doba ♦28 | plodov

plódnik -a m ► amnij

plódnikov -a -o prid. ► amnij

plódnost -i ž | sposobnost (o)ploditve, razmnoževanja |

upadanje plodnosti □ med. **fekunditeta** □ knj. izroč. **fertilnost**

□ ekspr. **plodovitost** *plodovitost žene* □ star. **rodovitnost** *rodovitnost*

rib ■ protip. **neplođnost**

GLEJ ŠE neplođnost | plodovitost | rodovitnost 1, 2

plodonósen -sna -o prid. ► ploden 3 | rodoviten

plódov -a -o prid. | ki je v zvezi s plodom | *plodova oblika* □ **plodni**

□ knj. izroč. **plodovni**

GLEJ ŠE voda ♦2

plodovít -a -o prid. ekspr. | ki veliko dela, ustvarja, zlasti na umetniškem področju | *plodovit pisatelj* □ ekspr. **ploden**

GLEJ ŠE ploden 1, 2, 3 | rodoviten | ustvarjalen 2

plodovítost -i ž ekspr. | dejstvo, da kdo veliko ustvarja, zlasti na umetniškem področju | *plodovitost pisatelja* □ ekspr. **plodnost**

GLEJ ŠE plodnost | rodovitnost 1

plodóvni -a -o prid. ► plodov

plodóvnica -e ž ► trosovnica | voda ♦2

plódra -e ž ► brozga 1

plòh plóha m ► deska | perilnik | tnaló ♦

plóha -e ž | nenaden, kratkotrajen, navadno močen dež | *Ploha*

je ponehala □ **naliv** □ star. **lijavica** □ zastar. **pljuskevica** □ ekspr. **plohica**

□ ekspr. **polivka** □ nar. **zivalica** □ nar. **hlišč** | ploha z vetrom |

GLEJ ŠE veliko²

plóhasti -a -o prid. ► podboj pp

plóhica -e ž ► ploha

plójénje -a s ► oplojevanje

plójkokljúni -ov m mn. ► plovci

plómba -e ž | ploščica na predmetu, navadno z vtisnjanim datumom, imenom, številko, kot dokaz nedotaknjenosti zapore | *dati plombo na vagon* □ knj. izroč. **zalivek** □ knj. izroč. **zalivka**

GLEJ ŠE zalivka 1 | zalivka 1♦1 | zalivka 1♦2

plombíranje -a s ► klešče ♦4

plombírati -am dov. ► zaplombirati 1, 2

plombírke -írk ž mn. ► klešče ♦4

plònk -a m ► plonklistek

plònkati -am nedov. ► prepisovati

plònkec -kca m ► plonklistek

plònklistek -tka m šol., žarg. | listek s povzeto učno snovjo, s

katero si učenec na nedovoljeni način pomaga pri pisanju, reševanju nalog | *izdelovati plonklistke* □ šol., žarg. **plonk**

□ šol., žarg. **plonkec**

plòsk¹ plòska m ► ploskanje

plòsk² plòska -o prid. ► ploščat

plòsk³ medm. ► bum 2

plòskanica -e ž ► kliše

plòskanje -a s | izražanje navdušenja, odobravanja z udarjanjem dlani ob dlan | *navdušeno ploskanje gledalcev* □ **aplavdiranje**

□ **aplavz** □ star. **klaka** □ knj. izroč. **plòsk**¹

plòskàt -áta -o prid. ► ploščat

plòskati -am nedov.

1. | udarjati z dlanjo ob dlan | *Otroci so stali v krogu in plòskali*

□ ekspr. **plòskati**²

2. | z udarjanjem dlani ob dlan izražati navdušenje, odobravanje | *Gledalci so navdušeno plòskali* □ **aplavdirati**

3. *koga* | slišno, plosko udarjati | *plòskati koga po rami* □ **tleskati**

□ knj. izroč. **lopati** □ knj. izroč. **lopotati** □ ekspr. **plòskati**²

GLEJ ŠE padati 1 pp 1 | tleskati 2 | udarjati 2

plòskavci -ev m mn. ► črv 1♦

plòskev -kve ž | kar v eni smeri omejuje predmet | *Omara ima štiri ploskve* □ **ploskva** □ **ploskvica** | majhna ploskev |

♦ **1.** les. čelna ploskev □ les. čelo² **2.** drсна ploskev smučí

□ knj. izroč. drsalna ploskev smučí **3.** min. prelomna ploskev □ min. dislokacija □ min. dislokacijska ploskev □ min. lom □ min. lomna ploskev

□ min. prelom □ min. prelomina **4.** geol. prelomna ploskev □ geol. prelom □ geol. prelomina □ geol. prelomina **5.** štirikotna ploskev □ četverokot

□ štirikot **6.** trikotna ploskev □ trikot **7.** geom. valjasta ploskev □ geom. cilindrična ploskev **8.** min. vodoravna ploskev somernosti □ min. ravna ploskev somernosti **9.** zgornja jezična ploskev □ hrbet jezika

GLEJ ŠE površina ♦1 | površina ♦2 | rez¹ 2 | rezišče | tisk ♦5

plòški -a -o prid. ► črv 1♦ | dleto pp 1 | relief ♦ | steklo 2♦4 | tisk ♦5

plòskniti -em dov.

1. | udariti z dlanjo ob dlan | *plòskniti od veselja* □ ekspr. **plòskniti**

□ ekspr. **plòsniti** □ ekspr. **tleskniti** *tleskniti z rokami* □ ekspr. **tlesniti** □ **zaplòskati** | večkrat ploskniti |

2. *koga* | slišno, plosko udariti | *Plosknil ga je po hrbtu*

□ ekspr. **cmokniti** *cmokniti siljivca po obrazu* □ ekspr. **čofniti** *Čofnila ga je po licu* □ ekspr. **lopiniti** □ ekspr. **plòskniti** □ ekspr. **plòsniti** □ ekspr. **tleskniti**

□ ekspr. **tlesniti**

GLEJ ŠE pasti¹ 1 pp 3

plôsko nač. prisl. |izraža, da dejanje poteka z dotiknjem česa s plosko stranjo| *Z veslom je plosko udarjal po vodi* □ **plorskoma** □ knj.izroč. **na plorsk**
GLEJ ŠE ploskoma

plôskoma nač. prisl. |izraža, da dejanje poteka z dotikanjem podlage po vsej dolžini| *Spodrsnilo mu je in ploskoma je padel v blato* □ **plôsko**
GLEJ ŠE plosko

plôskva -e ž ▶ ploskev

plôskvica -e ž ▶ ploskev

plôsniti -em dov. ▶ ploskniti 1, 2

plôšča -e ž |ploščat, navadno štirioglat predmet| *stene, obite s ploščami* □ zastar. **ploča** □ **ploščica** |majhna plošča|
 ◆ 1. teh. **armaturna plošča** □ teh. instrumentna plošča 2. les. **iverna plošča** □ les., žarg. iverica □ pog. iverka 3. **kamnita plošča** □ nar. skril¹ □ nar. skril² □ nar. skrila □ nar. skrila 4. **nagrobna plošča** □ grobna plošča 5. **napisna plošča** □ napisna tabla □ knj.izroč. napisni ščit 6. les. **panelna plošča** □ les. mizarska plošča □ les., žarg. panel □ les., žarg. panelka □ les. panelplošča 7. teh. **ravnalna plošča** □ prakt. sp. ravnalka 8. **spominska plošča** □ spominska tabla 9. tisk. **stereotipna plošča** □ tisk. odlitek □ tisk. stereotip 10. les. **vezana plošča** □ les. furnirna plošča 11. les. **vlaknena plošča** □ nestrok. lesonit □ nestrok. lesonitna plošča □ les. vlaknasta plošča □ les. vlaknata plošča □ les., žarg. vlaknenka
 • 1. **gramofonska plošča** □ pog. vinilka □ vinilna plošča 2. **grelna plošča** □ grelec 3. **kuhalna plošča štedilnika** □ prakt. sp. kuhališče 4. **stereofonska plošča** □ stereoplošča 5. **velika plošča** □ longplayplošča □ pog. longplejka
GLEJ ŠE CD-plošča

ploščad -i ž |prazen, raven prostor pred kakim velikim poslopjem| *Spomenik stoji na ploščadi pred mestno hišo*
 □ knj.izroč. **esplanada** □ publ. **plato** □ zastar. **pločad** □ zastar. **ploščada** □ zastar. **ploščadka**
GLEJ ŠE peron

ploščada -e ž ▶ ploščad

ploščadka -e ž ▶ ploščad

ploščast -a -o prid. ▶ ploščat

ploščat -áta -o prid. |ki ima razmeroma majhno debelino|
ploščat kamen □ star. **pločast** □ knj.izroč. **plôsk²** □ knj.izroč. **plôskat** □ knj.izroč. **ploščast** □ knj.izroč. **ploščat**

ploščáti -a -o prid. ▶ kost pp 1

plošček -čka m
 • rač. **igralni plošček** □ rač., žarg. joypad
GLEJ ŠE krožnik | ploščica 2

plôščica -e ž
 1. |tanjši ploščat izdelek iz žgane gline za oblagabnje sten, tal| *obložiti kopalnico s ploščicami* □ **keramična ploščica** □ pog. **kahlica**
 2. šport. |trd, ploščat, okrogel gumijast predmet, ki se uporablja pri hokeju na ledu| *podati ploščico nasprotnemu igralcu*
 □ šport. **pak¹** □ šport. **plôšček**
GLEJ ŠE diskus • |etiketa | plošča | trombocit

plôščič -a m ▶ riba 1 pp 4

plôščínski -a -o prid. ▶ mera pp

plôščiti -im nedov. ▶ sploščati

plôšchnàt -áta -o prid. ▶ ploščat

plôščni -a -o prid. ▶ zavora • 1

plôt -a m |ograjja iz kolov, lat| *skriti se za plot* □ pog. **planke** □ ekspr. **plotec** □ **lesa⁷**
GLEJ ŠE nezvest •

plótec -tca m ▶ plot

plótnica -e ž ▶ lata 2

plotón -a m ▶ plotun

plotún -a m voj. |istočasna izstrelitev iz vseh orožij skupine ali enote| *topovski plotun* □ knj.izroč. **ploton**

plôvba -e ž |premikanje po vodi| *plovba po oceanu* □ **plutje**
 ◆ 1. **morska plovba** □ zastar. morjeplovstvo □ zastar. morsko plovstvo
 2. pomor. **obalna plovba** □ pomor. kabotaža □ pomor. kabotažna plovba □ pomor. obrežna plovba 3. pomor. **prosta plovba** □ pomor. tramperska plovba

plôvbni -a -o prid. |ki je v zvezi s plovbo| *plovbni predpisi* □ **plovní**

plôvci -ev m mn. zool. |vodne ptice s plavalno kožico med prsti in ploščatim kljunom, ki je prilagojen za precejanje hrane| *plovci in veslonožci* □ zool. **plôjkokljuni**

plôvec -vca m petr. |luknjičasta svetlosiva predornina, ki plava na vodi| *zgladiti les s plovcem* □ petr. **votlič**
GLEJ ŠE boja¹

plôvílo -a s |vozilo za premikanje po vodi| *Plôvílo je nasedlo*
 □ **vodno vozilo** □ publ. **plovní objekt**
GLEJ ŠE ladja • 2

plôvíti -ím nedov. ▶ pluti | splavljati¹

plôvka -e ž ▶ boja¹

plôvní -a -o prid. |ki je v zvezi s plutjem (po morju)| *plôvne lastnosti ladje* □ knj.izroč. **maritimni**
GLEJ ŠE hotel • 3 | plovbni | plovilo | žerjav •

plôvstvo -a s ▶ plovba • 1

plúg -a m |orodje, priprava za oranje| *obračati plug na koncu njive*
 □ nar. **drevó** □ star. **oralo**
 • 1. agr. **kotni plug** □ agr. kotnjak 2. agr. **obračalni plug** □ agr. dvojni plug □ agr. dvolemežni plug □ nar. merjasec □ agr. obračalnik 3. grad. **planirni plug** □ grad. greder 4. **priključni plug** □ priklkopni plug 5. agr. **rigolni plug** □ agr. rigolnik
GLEJ ŠE oral¹ | zaplužiti

plúk posnem. medm. |posnema glas divjega petelina| *Pluk, pluk, pluk, poje divji petelin* □ **kluk**

plúndra -e ž ▶ brozga 1

plúndrast -a -o prid. |ki je poln plundre| *plúndraste ulice*
 □ **brozgast** □ ekspr. **brljuzgast** □ ekspr. **žlobudrast**

plúnk medm. ▶ štrbunk²

plúнка -e ž ▶ brenkalo | zaigrati 2•5

plúnkati -am nedov. ekspr. |dajati kratke, zamolke glasove ob premikanju tekočine v nepolni posodi| *V steklenici je plúnkalo vino* □ ekspr. **klonkati**

plúral -ála m ▶ množina

plurále tántum -a -a m ▶ samostalnik • 2

pluralístični -a -o prid. knj.izroč. |ki sestoji iz več enakovrednih, enako pomembnih sestavin| *pluralistična stališča*
 □ knj.izroč. **pluralni**

pluralízem -zma m knj.izroč. |obstojanje več enakovrednih, enako pomembnih sestavin| *uveljavljanje pluralizma mnenj* □ knj. izroč. **mnogovrstnost** □ knj.izroč. **pluralnost**

plurální -a -o prid. ▶ končnica • 4 | pluralistični

plurálnost -i ž ▶ pluralizem

plús¹ -a m mat. |znak pred številom za določanje pozitivnosti|
postaviti plus pred pet □ mat. **pozitivni predznak**
GLEJ ŠE dobiček • 2 | prednost | presežek

plús² povdk. ▶ in³

plúskvamperfékt m ▶ čas • 7

plúta -e ž |skorja hrasta plutovca kot surovina za različne izdelke| *izolirati s pluto* □ **plutovina** □ zastar. **probkovina zamaški** iz **probkovine**
GLEJ ŠE zamašek •

plutáča -e ž ▶ boja¹

plútaš -a -o prid. ▶ plutovinast

plútec -tca m ▶ hrast ♦1

plúti plóvém nedov. |premikati se po vodi| *Po morju plujejo jadrnice*

□ zastar. **brodariti** □ zastar. **broditi** □ star. **ladjariti** **ladjariti po vseh morjih**

□ star. **ladjati** *Dolgo sta ladjala* □ zastar. **ploviti** □ ekspr. **rezati valove**

GLEJ ŠE leteti pp 2 | širiti se 1

plútje -a s ▶ plovba

plutónijev -a -o prid. ▶ bomba pp 1

plutónski -a -o prid. ▶ globočina

plútov -a -o prid. ▶ zamašek •

plútovec -vca m ▶ hrast ♦1

plutovina -e ž ▶ pluta

plutovinast -a -o prid. |ki je iz plutovine| *plutovinasti podplati*

□ **plutast**

plutovinasti -a -o prid. ▶ zamašek •

plúžne -žen ž mn. |priprava pri plugu| *potiskati plužne* □ **kolca**²

plúžni -a -o prid. ▶ ročica 2 ♦1

plúžnica -e ž ▶ oje¹ | ročica 2 ♦1

pnevmátični -a -o prid. teh. |ki deluje na osnovi stisnjene

zraka| *pnevmatični pogon* □ teh. **pnevmatski**

GLEJ ŠE kost ♦4 | pošta ♦1

pnevmátika -e ž ▶ guma ♦1

pnevmátski -a -o prid. ▶ pnevmatični

pnevmologija -e ž ▶ pulmologija

pneumonija -e ž ▶ pljučnica | pljučnica •

pnevmotóraks -a m

• med. **umetni pnevmotoraks** □ med. **arteficialni pnevmotoraks**

po predl.

1. z mestnikom |za izražanje sredstva, posrednika| *poslati po pošti*

□ poslov.-uprav., z rodilnikom **potom** □ neustrez., z rodilnikom **prek**² □ neustrez., z rodilnikom **preko**²

2. z mestnikom |za izražanje vira, izvora| *po očetu dobiti kaj*

□ z orodnikom **za**¹ *nositi obleko za sestro*

GLEJ ŠE čez² 2 | glede na | na¹ 1, 2, 3 | o¹ | ob 1 | za¹ 3, 5, 6 | zaradi

po abecédi prisl. zv. ▶ abecedno

poameričániti -im dov. *koga* |prilagoditi načinu življenja in mišljenja, ki je značilen za Združene države Amerike| *poameričániti priseljence* □ **amerikanizirati** □ **poamerikaniti** □ **zamerikanizirati**

poameričániti se -im se dov. |prilagoditi se načinu življenja in mišljenja, ki je značilen za Združene države Amerike| *Otroci priseljencev so se že poameričánili* □ **amerikanizirati se** □ **poamerikaniti se** □ **zamerikanizirati se**

poamerikániti -im dov. ▶ poameričániti

poamerikániti se -im se dov. ▶ poameričániti se

po angléško prisl. zv. ▶ angleško

poangléžiti -im dov. *koga* |prilagoditi angleškemu načinu življenja in mišljenja| *poangléžiti priseljence* □ **anglizirati**

poánta -e ž ▶ poudarek 1 | smisel

poantíranje -a s ▶ poudarjanje

poantírati -am dov. in nedov. ▶ poudariti | poudarjati

poapnênje -a s |prepojitev s kalcijevim karbonatom| *poapnênje žil* □ **kalcifikacija** □ **poapnitev** □ **zaapnênje** □ knj.izroč. **zapnênje**

poapnéti -ím dov. |prepojiti se s kalcijevim karbonatom| *Žile so mu poapnele* □ **zaapneti** □ knj.izroč. **zapneti**

poapnítev -tve ž ▶ poapnênje

poapníti -ím dov. *kaj* agr. |dodati apno, apnene snovi| *poapniti njivo* □ agr. **kalcificirati**

poapnjèn -êna -o prid. ▶ apnast

pób -a m ▶ fant 1 | sin

póba -a m ▶ fant 1 | sin

pobábiti se -im se dov. ▶ poženščiti se

pobáhati se -am se dov. *s čim* |čez mero se pohvaliti| *Rad se pobaha z uspehi*; *Pobahal se je, da ima vsega na pretek* □ **postaviti se**

□ ekspr. **izprsi se** □ ekspr. **pokazati se** □ sleng. **považiti se** □ ekspr. **razprsi se**

□ ekspr. **razustiti se** □ ekspr. **speteliniti se** □ ekspr. **vzpeteliniti se**

GLEJ ŠE postaviti se 1

pobalín -a m ▶ fant 1 | razposajenec

pobalínček -čka m ▶ razposajenec

pobalíniti -im nedov. ▶ razgrajati

pobalínka -e ž ▶ razposajenka

pobalínski -a -o prid. ▶ objesten | razposajen 2

pobalínsko prisl. ▶ objestno

pobalínstvo -a s ▶ dejanje 1 pp 6 | objestnost

pobarábiti se -im se dov. ▶ pokvariti se 3

pobárati -am dov. ▶ povprašati | vprašati

pobaróniti -im dov. *koga* |v nekaterih deželah narediti, da kdo dobi naslov barona| *Kralj ga je pobaronil* □ **podeliti baronstvo komu**

pobárvanost -i ž ▶ obarvanost

pobárvati -am dov. *kaj* |prepojiti, pokriti z barvo| *pobarvati vrata* □ **prebarvati** □ knj.izroč. **kolorirati** □ knj.izroč. **obarvati** □ star. **opisati**

opisati pirhe □ nekuj. pog. **poštrihati**

GLEJ ŠE obarvati 2 | rjavo² ♦

pobásati -bášem dov. ▶ pojesti 1 | stlačiti 1 | vzeti 2

pobáviti se -im se dov. ▶ popečati se

póbček -čka m ▶ deček¹ | fant 1 | sin

pobêbiti se -im se dov. ▶ poneumiti se

póbec -bca m ▶ deček¹ | fant 1 | sin

pobedastéti -ím dov. ▶ poneumiti se

pobég¹ -a m ▶ begunec

pobég² -éga m |zapustitev kraja (trenutnega) bivanja z bežanjem| *pripravljati pobeg iz zapora* □ **beg**¹ □ zastar. **ubeg**

pobégli¹ -ega m ▶ ubežnik

pobégli² -a -o prid. |ki je z bežanjem zapustil kraj (trenutnega) bivanja| *pobegli zapornik* □ star. **ubegli** □ star. **ubežni**

pobégniti -em dov. |z bežanjem zapustiti kraj (trenutnega) bivanja| *Nekaj jih je pobegnilo, druge so ujeli* □ **zbežati**

□ ekspr. **nabrusiti pete** □ ekspr. **namazati pete** □ ekspr. **odmakniti pete**

□ ekspr. **odnesti pete** □ ekspr. **pobrati pete** □ zastar. **ubegniti** □ star. **ubežati**

□ knj.izroč. **uskočiti** □ knj.izroč. **uteči**

GLEJ ŠE dezertirati | izogniti se 2 | odhiteti | uiti | zapustiti 3

pobeléti -ím dov. |postati bel, svetel| *Lasje so mu zgodaj pobeleti*

□ **obeleti** □ **zabeleti** □ **zabeliti se** □ **zbeleti**

pobelíti in **pobéliti** -im dov. *kaj* |pokriti (stene) z beležem ali z belilom| *pobelíti sobo* □ nar. **obeliti**¹ □ nekuj. pog. **pomalati** □ pog. **popleskati**

GLEJ ŠE obeliti¹ 1 | obeliti¹ 1 ♦

pobéljeni -a -o prid. ▶ lasje ♦1

poberúh -a m ▶ september

pobesedováti -újem dov. ▶ pogovoriti se

pobésiti -im dov. *koga* |drugega za drugim obesiti| *Nekaj upornikov so ustrelili, druge pa pobesili* □ knj.izroč. **poobesiti**

GLEJ ŠE povesiti

pobésiti se -im se dov. ▶ povesiti se

pobesnèl -éla -o prid. ▶ besen

pobesnélo prisl. ▶ besno

pobesnèlost -i ž ▶ bes²

pobesnèti -ím dov. |izraža, da kdo pride v stanje, ko ne obvladuje negativnih lastnosti| *Ko je to slišal, je pobesnel*

□ **podivjati** □ **zdvijati** □ zastar. **obdivjati**

pobéšati -am nedov. ▶ povešati
pobéšati se -am se nedov. ▶ povešati se
pobéšen -a -o prid. ▶ povešen
pobezáti -ám dov. ▶ dregniti | pobrsirati | vprašati
póbič -a m ▶ deček¹ | fant 1 | sin
pobijáč -a m ▶ morilec | pobijalec
pobijálec -lca m |kdor povzroča smrt živali| *pobijalec kač*
 □ knj.izroč. **pobijač**
GLEJ ŠE morilec
pobíjanje -a s ▶ morjenje
pobíjati -am nedov. *koga* |z udarci spravljati iz pokončnega položaja| *Ujetniki so se dvigali, a so jih vojaki pobijali na tla*
 □ ekspr. **podirati** □ star. **turčati**
GLEJ ŠE izpodbijati | moriti | razbijati ♦
pobingljávati -am nedov. ▶ bingljati | bingljati ♦
pobiráč -a m ▶ pobiralec
pobirálec -lca m |kdor kaj pobira| *pobiralci krompirja*
 □ star. **pobirač**
GLEJ ŠE inkasat
pobírati -am nedov. ▶ dosežati | hoditi 1 | jemati 1 | nabirati 3 | posnemati 1 | pospravljati 2 | slabiti | tajati | zajemati 2 | zbirati 2 | zlogovati
pobírati jo -am jo nedov. ▶ hoditi 1 | iti 1 | odhajati
pobírati se -am se nedov. ▶ razumeti se | ujemati se 2 | vstajati
pobírek -rka m ▶ paberek
pobírki -ov m mn. ▶ paberki
pobirokrátiti -im dov. ▶ birokratizirati
pobít -a -o prid. ▶ potr
pobíti¹ -bijem dov. *koga* |z udarci spraviti iz pokončnega položaja| *S pestjo ga je pobil na tla* □ **potolči**
GLEJ ŠE ovreči | pomoriti | potreti 2 | razbiti 3 | ubiti 1, 2
pobíti² -bóm dov. ▶ ostati 1
pobítje -a s ▶ pobjo | uboj | umor
pobíto prisl. ▶ potrto
pobítost -i ž ▶ potrtost
pobláten -a -o prid. ▶ blaten 2
poblátiti -im dov. ▶ zablátiti
poblazíniti -im dov. ▶ tapecirati 1
poblazínjen -a -o prid. ▶ tapeciran 1
poblaznéti -ím dov. ▶ razburiti se | zboleti ♦
poblažíti -ím dov. ▶ olajšati | omiliti | razblažiti
pobledèl -éla -o prid. ▶ bled | medel | obledel
pobledéti -ím dov. ▶ potemneti 2 | prebledeti | zbledeti 1, 2
pobledévanje -a s ▶ bledenje¹
pobledévati -am nedov. ▶ bledeti 1 | minevati 2 | prebledevati
pobledíti -ím dov. *kaj* |narediti kaj blede| *Mesečina je pobledila kupole* □ **zblediti**
poblèsk -éska m ▶ preblisk
poblestévati -am nedov. ▶ bleščati se
pobleščávati -am nedov. ▶ bleščati se
pobleščávati se -am se nedov. ▶ bleščati se
poblísk -a m ▶ blisk | odblesk | preblisk
poblískati -am dov. ▶ zabliskati se
poblískati se -am se dov. ▶ razjasniti se¹ 2 | spoznati | zableščati se | zabliskati se
poblískávati -am nedov. ▶ bleščati se | bliskati | bliskati ♦ | bliskati se | fotografirati
poblískávati se -am se nedov. ▶ bliskati se
poblískniti -em dov. ▶ blisniti ♦ | pogledati 1 pp 2 | zabliskati | zabliskati se | zasvetiti se

poblískniti se -em se dov. ▶ zabliskati se
poblískováti -újem nedov. ▶ bleščati se | bliskati | bliskati ♦ | bliskati se
poblískováti se -újem se nedov. ▶ bliskati se
poblískniti -em dov. ▶ blisniti ♦ | zableščati se | zabliskati | zabliskati se | zasvetiti se
poblískniti se -em se dov. ▶ spoznati | zabliskati se
poblíže prisl. ▶ od blizu
poblížje prisl. ▶ od blizu
pobljúvan -a -o prid. ▶ pobruhan
pobljúvati -am dov. ▶ pobruhati
pobóbnati -am dov. *po čem* |z enakomernim udarjanjem v presledkih, večkrat povzročiti votle glasove| *pobobnati s prsti po mizi* □ **zabobnati**
GLEJ ŠE potrkat
pobobnévati -am nedov. ▶ bobneti
pobóčje -a s |nagnjeni svet med vznožjem in vrhom gore, hriba| *Pot pelje po širokem pobočju* □ knj.izroč. **naklonina** □ star. **platišče**
 □ nar. **griva** ▶ ekspr. **pleča** |podolgovato, zaobljeno pobočje|
pobóčni -a -o prid. ▶ sorodnik ♦2
pobóčnik -a m ▶ pribočnik
pobógati -am dov. ▶ spraviti 2
pobógati se -am dov. ▶ spraviti se
pobój -ója m |povzročitev smrti živali| *poboj divjadi* □ **pobitje**
 □ knj.izroč. **pomor**
GLEJ ŠE pomor | pretep | uboj | umor
pobolévati -am nedov. ▶ bolehati
pobóljšanje -a s ▶ izboljšanje
pobóljšati -am dov. ▶ izboljšati 1 | prevzgojiti
pobóljšati se -am se dov. |pridobiti boljše lastnosti glede na predhodno stanje| *Sklenil je, da se bo poboljšal* □ ekspr. **popraviti se**
GLEJ ŠE izboljšati se
pobóljšek -ška m ▶ izboljšanje | priboljšek
pobóljševalni -a -o prid. ▶ dom 2♦7 | zavod ♦2
poboljševalnica -e ž ▶ dom 2♦7 | zavod ♦2
poboljševáti -újem dov. ▶ izboljševati 1
poboljševáti se -újem se dov. ▶ izboljševati se
pobórnica -e ž ▶ pobudnica
pobórník -a m ▶ borec | pobudnik
pobósti -bódem dov. ▶ zbosti 1
pobòt -óta m pravn. |poračunanje terjatve z nasprotno terjatvijo| *izpolniti pogoje za pobot* □ pravn. **pobotanje**
pobótanje -a s ▶ pobot | pomiritev 1 | sprava
pobótati -am dov. ▶ spraviti 2
pobótati se -am se dov. ▶ dogovoriti se | spraviti se
pobótni -a -o prid. ▶ pobotnica
pobótnica -e ž pravn. |dokument, s katerim se potrdi plačilo dolga| *izdati pobotnico* □ pravn. **pobotna lista** □ pravn. **priznanica**
pobožánstvenje -a s ▶ povelicanje
pobožánstviti -im dov. *kaj* |narediti kaj za božansko| *Rimljani so svoje junake pobožanstvili* □ knj.izroč. **divinizirati** □ knj.izroč. **pobožiti**
GLEJ ŠE poveličati
pobóžati -am dov. *kaj* |ljubkjuče premakniti roko po čem| *pobóžati otrokovo ročico* □ otr. **pobožkati** □ knj.izroč. **pogladiti**
GLEJ ŠE udariti 1
pobóžen -žna -o prid. |ki spoštljivo in rad sodeluje pri verskih obredih, molitvah| *pobóžen starček* □ star. **bogoslužen**
 □ zastar. **brumen** □ **pobožnjaški** ▶
 ♦ **delati se pobožnega** □ star. svetiti se² □ star. svetničiti se □ star. svetohliniti
GLEJ ŠE spoštljiv | veren²

pobóžiti -im dov. ▶ pobožanstviti
pobóžkati -am dov. ▶ pobožati
pobóžna -e ž ▶ pesem 1•13
pobóžnež -a m ▶ pobožnjak
pobóžni -a -o prid. ▶ pesem 1•13
pobóžnica -e ž ▶ pobožnjakinja
pobóžnik -a m ▶ pobožnjak
pobožnják -a m ekspr. |pretirano pobožen človek| *zакrkrjen pobožnjak* □ iron. *bogomolec* □ ekspr. *pobožnež* □ knj.izroč. *pobožnik* □ slabš. *pobožnjakar* □ slabš. *tercijalec*
pobožnjákar -ja m ▶ pobožnjak
pobožnjákarica -e ž ▶ pobožnjakinja
pobožnjákarski -a -o prid. ▶ pobožnjaški
pobožnjákarstvo -a s ▶ pobožnjaštvo
pobožnjákinja -e ž ekspr. |pretirano pobožna ženska| *nezmerna pobožnjakinja* □ iron. *bogomolka* □ nar. *molitvarica* □ knj.izroč. *pobožnica* □ slabš. *pobožnjakarica* □ slabš. *tercijalka*
pobožnjaški -a -o prid. ekspr. |ki je pretirano pobožen| *pobožnjaška in opravljiva ženska* □ knj.izroč. *bigoten* □ slabš. *pobožnjakarski* □ slabš. *tercijalski*
pobožnjaštvo -a s ekspr. |pretirana pobožnost| *zavračati pobožnjaštvo* □ knj.izroč. *bigotizem* □ knj.izroč. *bigotnost* □ slabš. *pobožnjakarstvo* □ slabš. *tercijalstvo*
pobóžnost -i ž |dejstvo, da kdo spoštljivo in rad sodeluje pri verskih obredih, molitvah| *Nikoli ni kazal posebne pobožnosti* □ zastar. *brumnost* □ *pobožnjaštvo* □
pobrámati -am dov. *kaj* |prerahljati zemljo z brano| *pobranati njivo* □ *zbranati* □ nar. *повлаčiti* □ nar. *повлеči*
pobráti -bêrem dov. ▶ izločiti 1 | izvedeti | odti | odnesti 3 | odstraniti | ovinek • | pobegniti | pokopati 2 | pokupiti | posneti 1 | pospraviti 2 | sneti | uničiti 2 | vzeti 1, 2 | zbežati | zmagati
pobráti jih -bêrem jih dov. ▶ tepen
pobráti jo -bêrem jo dov. ▶ odhiteti | zbežati
pobratimíja -e ž ▶ razmerje •6
pobratímstvo -a s ▶ razmerje •6
pobráti se -bêrem se dov. ▶ odti | opomoči si 1 | vstati 1
pobráti se -im se dov. ▶ spoprijateljiti se
pobrcati -am dov. |krajši čas brcati| *Dojenček je še malo pobrcal, nato pa zaspal* □ ekspr. *pocepitati*
pobrcávati -am nedov. ▶ brcati
pobrenkávati -am nedov. ▶ brenkati
pobréžje -a s ▶ obala | obrežje
pobrígati se -am se dov. ▶ poskrbeti | pozanimati se 1
pobríni se -em se dov. ▶ poskrbeti | pozanimati se 1 | zmeniti se
pobrisati -bríšem dov.
 1. *kaj* |narediti kaj suho, čisto z drgnjenjem, zlasti s tkanino| *pobrisati posodo* □ *obrisati*¹ □ *zbrisati*
 2. *kaj* |odstraniti kaj z drgnjenjem, zlasti s tkanino| *pobrisati prah* □ *obrisati*¹
 GLEJ ŠE *Zradirati*
pobrisati jo -bríšem jo dov. ▶ odhiteti | uiti | zbežati
pobrit -a -o prid. ▶ obriti
pobríti -bríjem dov. ▶ izsekati | obriti | zapihati 1
pobríti se -bríjem se dov. ▶ obriti se
pobrízgati -am dov. ▶ obrizgati
pobrkljáti -ám dov. ekspr. |zaposliti se z drobnim, nepomembnim delom| *Čprav je star, rad še kaj pobrklja okoli hiše* □ ekspr. *pošariti*
pobrnévati -am nedov. ▶ brneti
pobrodíti -bródim dov. ▶ zabroditi

pobrskati -am dov. *po čem* |krajši čas brskati| *pobrskati s palico po žerjavici* □ *pobezati* □ *podrezati*¹ □ ekspr. *povrtati* □ nar. *požokati*
pobruhan -a -o prid. |ki je umazan z bruhanjem| *pobruhana tla* □ *pobljuvan* □ nizk. *pokozlan*
pobruhati -am dov. *kaj* |z bruhanjem umazati| *pobruhati obleko* □ *pobljuvati* □ nizk. *pokozlati*
pobrundávati -am nedov. ▶ brundati | peti¹ 1 | peti¹ 1 pp 1
pobrusiti jo -im jo dov. ▶ zbežati
po brzójávu prisl. zv. ▶ telegrafsko
pobúda -e ž |kar povzroča kako dogajanje, delovanje; prizadevanje, težnja po delovanju| *pobuda za ustanovitev društva; prepreečevati, zavirati pobude* □ *iniciativa* □ *spodbuda* *črpati spodbude iz klasičnih del* □ publ. *inspiracija* □ publ. *inspirativna pobuda* □ knj.izroč. *pobudnost* □ star. *podnet*
 ◆ 1. državljanska pobuda □ civilna iniciativa □ civilna pobuda 2. zakonodajna pobuda □ pravn. zakonodajna iniciativa 3. zasebna pobuda □ publ. privatna iniciativa □ publ. privatna pobuda
 GLEJ ŠE *pobuditi* | *prostovoljno*
pobúden -dna -o prid. ▶ spodbuden
pobudíti -ím dov. *kaj* |povzročiti kako dogajanje, delovanje| *pobudíti raziskovanje* □ *dati pobudo za kaj* □ publ. *pokreniti*
 GLEJ ŠE *spodbuditi* 1 | *vzbuditi*
pobúdni -a -o prid. ▶ iniciativni | skupina •9
pobúdnica -e ž |ženska, ki da, daje pobudo za kaj, vpliva na kaj| *pobudnica srečanja* □ *iniciatorka* □ knj.izroč. *pobornica*
pobúdnik -a m |kdor da, daje pobudo za kaj, vpliva na kaj| *pobudnik gibanja* □ *iniciator* □ knj.izroč. *inspirator* □ publ. *katalizator* □ ekspr. *navdihovalec* □ knj.izroč. *pobornik* □ zastar. *pokretnik* □ knj.izroč. *spodbudnik* □ knj.izroč. *sprožitelj* □ knj.izroč. *stimulant* □ knj.izroč. *stimulator*
pobúdnost -i ž ▶ iniciativnost | pobuda
pobújati -am nedov. ▶ spodbujati 2
pobúljeti -im dov. ▶ pogledati 2
pobúniti -im dov. ▶ nahujskati
pobúniti se -im se dov. ▶ upreti se 2
pobúnkati -am dov. ▶ potolči
poburžújiti se -im se dov. ▶ pomeščaniti se
pobútati -am dov. ▶ potolči
pocájtati -am dov. ▶ ozdraviti
pocájtati se -am se dov. ▶ ozdraveti
pôcar -ja m ▶ počasnež
pôcast -a -o prid. ▶ lepljiv 2
pocedíti -ím dov. ▶ reči 1 pp 8 | spiti
pocedíti jo -ím jo dov. ▶ odhiteti | odti pp 3 | steči¹ 1 | zbežati
pocedíti se -ím se dov. |zelo počasi in v majhni količini steči| *Iz rane se je pocedila kri* □ nar. *potočiti se*
 GLEJ ŠE *odhiteti* | *steči*¹ 1
pocéjati -am nedov. ▶ puščati 3
pocéjati se -am se nedov. ▶ cediti se
pocelíti se in *pocéliti se* -im se dov. ▶ zaceliti se
pocéni¹ -- -- prid. |ki stane malo denarja| *poceni blago* □ *cenen* □ zastar. *cen* □ ekspr. *nedrag* □ ekspr., kot desni prilastek *za plitev žep* □ ekspr., kot desni prilastek *za vsak žep počitnice za plitev žep* ■ protip. *drag*¹
 ◆ *biti poceni* □ nekuj. pog. ne imeti cene
 GLEJ ŠE *drag*¹ | *manjvreden*¹ | *vlačuga*
pocéni² nač. prisl. |izraža, da kaj stane malo denarja| *poceni kupiti* □ *po nizki ceni* □ *za nizko ceno* □ knj.izroč. *ceno* □ ekspr. *nedrago* *nedrago prodati* □ ekspr. *pod ceno* □ ekspr. *slabo*² *slabo prodati* □ ekspr. *za bagatelo* □ star. *za ceneni denar* □ ekspr. *za mali denar* □ ekspr. *za slepo ceno* □ ekspr. *za smešno ceno* ■ protip. *drago*
 GLEJ ŠE *drago*

pocenitev -tve ž |zmanjšanje vrednosti česa| *pocenitev nepremičnin* □ *znižanje cene*

poceniti -ím dov. *kaj* |narediti kaj cenejše| *poceniti blago* □ *znižati ceno česa*

pocenjevati -újem nedov. *kaj* |delati kaj cenejše| *pocenjevati blago* □ *zniževati ceno česa*

pocépati -am dov. ► poginiti | popadati¹

pocepetati -ám dov. ► pobrcati

pocéstien -tna -o prid. ► nespodoben

pocéstni -a -o prid. ► prostitutka | prostitutka pp 2

pocéstnica -e ž ► prostitutka | prostitutka pp 2

pocéstnik -a m ► potepuh | prostitut

pocestnják -a m ► potepuh

pociljati -am dov. ► pomeriti 2

pocíncati -am dov. ► zamajati

pocincávati -am nedov. ► pomajevati | pozibavati

pocingljáti -ám dov. ► zacingljati 1, 2 | zazvoniti 2

pocingljávati -am nedov. ► cingljati 1, 2

pocíniti -im dov. ► pokositriti

pocínjeni -a -o prid. ► žica ♦3

pocítrati jo -am jo dov. ► odhiteti | oditi pp 3 | zbežati

pocmákati -am dov. ► pocmokati

pocmokáti -ám dov. |krajši čas cmokati| *Popil je mošt in pocmokal* □ *pocmakati*

pocmokávati -am nedov. ► cmokati 1

pocokláti -ám dov. ► pohoditi 1

pocórkati -am dov. ► poginiti | pomreti

pocrkljáti -ám dov. ► poljubkovati

pocúkati -am dov. pog. |sunkoma potegniti| *pocúkati vrv* □ pog. *cukniti* □ pog. *pocukniti*

pocúkniti -em dov. ► pocukati

pocúkran -a -o prid. ► osladen 2 | sentimentalen

pocúkranost -i ž ► sentimentalnost

pocúkrati -am dov. ► olupšati 2

pocuréli -ím dov. ► zacurljati

pocurljáti -ám dov. ► zacurljati

pocvírnati jo -am jo dov. ► odhiteti | oditi pp 3 | steči¹ 1 | uiti | zbežati

pocvréti jo -cvrèm jo dov. ► odhiteti | steči¹ 1 | zbežati

póč -í ž ► poklina | razpoka

počák¹ -áka m ► lov¹ ♦2

počák² -te medm. ► čakati 2, 3

počákaj -te medm. ► čakati 2, 3

počákati -am dov. |izraža, da se ne začne takoj s kakim

delom, dejanjem| *Počakal bo še kak mesec, potem se bo odločil*

□ ekspr. *potrpeti* □ knj.izroč. *pričakati*

GLEJ ŠE ohraniti se

počasce prisl. ► počasi 1, 2 | polagoma

počasen -sna -o prid.

1. |ki porabi za kako pot ali delo razmeroma dosti časa| *počasen delavec* □ ekspr. *mečkalast* □ ekspr. *mečkav* □ knj.izroč. *mudljiv* □ zastar. *nespešen* □ ekspr. *polžast* □ knj.izroč. *težkonog* □ redk. *zamuden* ■ protip. *hiter*

POVEDKOVNIK mečkač, mečkaló, mečkavec, mečkon, počasnež⁷

2. |ki ima majhno hitrost| *počasen tok reke; počasna hoja*

□ zastar. *kasen* □ ekspr. *len* □ ekspr. *leniv* □ ekspr. *lenoben* □ zastar. *nespešen*

□ ekspr. *polžev* □ ekspr. *polžji* □ ekspr. *zaspan* ■ protip. *hiter*

3. |ki je opravljen v daljšem času, kot je običajen za določeno delo, opravilo| *počasno prilagajanje novim spremembam*

□ publ. *postopen* ■ protip. *hiter*

GLEJ ŠE hiter 1, 2 | zamuden

počási nač. prisl.

1. |izraža, da dejanje poteka z majhno hitrostjo|

počasi hoditi; počasi govoriti □ ekspr. *leno* □ ekspr. *lenobno*

□ ekspr. *mečkavo* □ knj.izroč. *mudljivo* □ nar. *počasce* □ zastar. *počasno*

□ star. *polahko* □ star. *polahno* □ ekspr. *zaspano* □ ekspr. *zlagoma*

□ ekspr. *po polžje* ■ protip. *hito*

2. |izraža, da dejanje poteka razmeroma dolgo časa| *počasi študirati; Megla se počasi dviga* □ ekspr. *lenivo* □ ekspr. *leno* □ evfem. *ne-*

ekspeditivno neekspeditivno reševati prošnje □ nar. *počasce*

□ zastar. *počasno* □ ekspr. *polagoma* □ star. *polahko* □ star. *polahkoma*

□ star. *polahno* □ ekspr. *po malem* □ knj.izroč. *po malo* □ knj.izroč. *zamudno*

□ ekspr. *zlagoma* □ ekspr. *ležerno* |brez prizadevnosti| □ ekspr. *po*

polžje |zelo počasi| ■ protip. *hito*

GLEJ ŠE hitro 1, 2 | polagoma | zlagoma

počasne¹ -éta m ► počasnež

počasne² -éta s ► počasnež

počasnež -a m ekspr. |človek, ki porabi za kako pot ali delo

razmeroma dosti časa| *čakati počasneža* □ *polž* □ knj.izroč. *kasne*

□ nar. *maslar* □ nar. *masle* □ slabš. *mečkač* □ slabš. *mečkaló* □ knj.izroč. *meč-*

kavec □ nar. *mečkon* □ knj.izroč. *mudljivec* □ slabš. *pocar* □ slabš. *počasne¹*

□ pog. *počasne²* □ ekspr. *polžar* □ knj.izroč. *pozne* □ slabš. *zaspane¹*

□ slabš. *zaspane²*

počasni -a -o prid. ► neintelligenten

počasníti -ím nedov. ► upočasnjevati

počasno prisl. ► počasi 1, 2

počasnost -i ž |lastnost takega, ki porabi za kako pot ali delo

razmeroma dosti časa| *počasnost pri delu* □ ekspr. *mečkavost*

počást -i ž ► počastitev | počastiti

počastitev -tve ž |izkazanje časti, spoštovanja| *počastitev*

pesnikovega spomina □ zastar. *počast* □ knj.izroč. *počaščenje* □ knj.izroč. *po-*

klonitev poklonitev pesnikovemu spominu

počastiti -ím dov. *koga* |izraziti priznanje velike vrednosti,

veljave| *počastiti pesnika* □ *izkazati čast komu* □ *narediti kaj v čast*

komu □ zastar. *izkazati počast komu* □ ekspr. *obdati s častmi* □ ekspr. *obsuti s*

častmi □ ekspr. *pokloniti se komu*

GLEJ ŠE obiskati

počaščenje -a s ► počastitev

počekáti -ám dov. *kaj* |s čėčkanjem poškodovati| *počekati stene*

s kredo □ slabš. *pokracati* □ evfem. *porisati*

počéditi -im dov. ► počistiti | pospraviti 1

počéháti -ám dov. ► počohati

počehljáti -ám dov. ► natepsti | počohati

počelo -a s ► izvor 3 | pravzrok

počemú zaim. ► čemu | zakaj¹

počenčáti -ám dov. ► povedati pp 4

počéniti -em dov. ► počepniti | vdati se 3

počénjanje -a s ► ravnanje 3

počénjati -am nedov. ► delati 2 | občevati ♦1

póčenje -a s ► pok¹ 2

počėp -ėpa m šport. |stoja na zelo skrčenihi nogah| *zravhati se iz*

počėpa □ šport. *čėp¹* □ nestrok. *čėpenje* □ knj.izroč. *počėpa* □ šport. *počėpna*

stoja

GLEJ ŠE stoja ♦3 | stranišče ♦3

počėpa -e ž ► počėp

počėpati -am nedov. ► podirati se | vdajati se 2

počėpka -e ž ► prostitutka

počėpni -a -o prid. ► počėp | stoja ♦3

počėpniti -em dov. |stoječ zelo skrčiti noge v kolenih| *Počėpnil je*

in pobral papirček □ *počéniti* □ star. *čúcniti* □ nar. *pričéniti*

GLEJ ŠE udreti se 2 | vdati se 3 | zrušiti se

počesáti -čéšem dov. kaj |z glavnikom urediti, pogladiti| *počesati*

lase □ knj.izroč. *izčesati* □ knj.izroč. *očesati* □ knj.izroč. *pričesati*

GLEJ ŠE natepsti | ogoljufati | popraviti 3 | prečesati

počéska -e ž ▶ pričeska

počétek -tka m ▶ začetek 1, 2

počéti¹ -čném dov. ▶ začeti 1

počéti² -čném nedov. ▶ delati 2

počétje -a s ▶ dejavnost | delo 1 | ravnanje 3

počétkom predl. ▶ na začetku²

počétkoma prisl. ▶ na začetku¹

počétni -a -o prid. ▶ začetni

počétnik -a m ▶ začetnik 1

početvériti -im dov. ▶ pomnožiti pp

počéz prisl. ▶ nasploh¹ | prečno | približno¹ | približno²

počézni -a -o prid. ▶ os 2 | prečni | prerez 5 | približni

počézno prisl. ▶ prečno

počístiti -im dov. kaj |odstraniti umazanijo, prah| *počístiti tla*

□ knj.izroč. *počediti* □ knj.izroč. *posnažiti*

počítek -tka m |navadno daljša prekinitve kake dejavnosti zlasti zaradi telesne sprostitve, okrepitev| *Pot sta nadaljevala po krajšem počitku* □ *oddih* □ zastar. *oddihljaj* □ star. *oddušek*

□ knj.izroč. *odpočitek* □ knj.izroč. *predah* □ knj.izroč. *predih*

□ knj.izroč. *premor* □ star. *spočitek*

♦ **popoldanski počítek** □ knj.izroč. *poobedni počítek* □ *popoldanski*

oddih □ star. *popoldanski spočitek* □ ekspr. *siesta*

GLEJ ŠE dom 2 3 | dom 2 6 | *oddih* | *pokopališče* | *pokopati* 1 |

umreti 1 | *zahajati*

počiti -im dov.

1. |dati kratek, močen glas| *Suha veja je počila* □ *zapokati* □ *pokniti*

2. *s čim* |s tankim prožnim predmetom zamahniti po zraku tako, da se sliši pok| *počiti z bičem* □ *zapokati* □ *pokniti* |na rahlo počiti|

3. |dobiti razpoko, špranjo| *Deska, obroč počí* □ nar. *pokniti*

□ knj.izroč. *regniti*¹

GLEJ ŠE razgnati 2 | udariti 1 | ustreliti 2 | zasmejati se

počiti se -im se dov. ▶ sestri 1 | spreti se | stepsti se

počitki -ov m mn. mn. v sin. nizu ▶ počitnice

počitnice -ic ž mn. |čas med dvema šolskima letoma, polletje-
ma, ko ni pouka, predavanj| *Počitnice je preživel na morju in v
planinah* □ zastar. *počitki* □ zastar. *prazniki* □ star. *vakance*

♦ 1. *poletne šolske počitnice* □ *letne počitnice* □ *poletne počitnice*

□ ekspr. *velike počitnice* □ star. *velike vakance* 2. *semestralne počitnice*

□ *polletne počitnice* □ *semestralske počitnice*

GLEJ ŠE dopust | dopust 2

počitničar -ja m ▶ dopustnik

počitnikar -ja m ▶ dopustnik

počitnikarica -e ž ▶ dopustnica

počitnikarka -e ž ▶ dopustnica

počitnikoválec -lca m ▶ dopustnik

počitnikovánje -a s ▶ dopustovanje

počitnikováti -újem nedov. ▶ dopust 2

počitniški -a -o prid. ▶ dom 2 6 | dopustniški | hišica 3 |

kolonija 3 | prikolica 2

počivališče -a m |kraj, prostor, kjer se počiva| *ustaviti se na*

počivališču □ *odpočivališče* □ knj.izroč. *počivalo* □ zastar. *pokojišče*

GLEJ ŠE grob¹ 2 | *pokopališče*

počiválnica -e ž ▶ počivalnik | soba 12

počiválnik -a m |kos pohištva za počivanje, počitek| *ležati na*

počiválniku □ knj.izroč. *počiválnica* □ knj.izroč. *počivalo*

GLEJ ŠE podest

počiválo -a s ▶ počivališče | počivalnik

počivanje -a s ▶ soba 12

počívati -am nedov.

1. |navadno daljši čas ne opravljati kake dejavnosti zaradi

telesne sprostitve, okrepitev| *Pogosto je moral počívati* □ *odpo-*

čívati se □ knj.izroč. *duškati* □ ekspr. *oddihavati se* □ ekspr. *oddihovati se*

□ ekspr. *pavzirati* □ knj.izroč. *spočívati se*

2. |biti v stanju neaktivnosti| *pustiti zemljo dalj časa počívati*

□ *mirovati* □ ekspr. *spati*

GLEJ ŠE ležati 1 | mrtev² 1 | pokopan | spati | stati³ 3 | temeljiti 2

počlovečenje -a s |proces, v katerem se kaj po svojih značil-
nostih uskladi s človeškim dostojanstvom| *počlovečenje družbe*

□ *humaniziranje* □ knj.izroč. *očlovečenje*

počlovečeváti -újem nedov.

1. *kaj* |delati, da je kaj po svojih značilnostih v skladu s

človeškim dostojanstvom| *počlovečevati medsebojne odnose*

□ *humanizirati* □ publ. *človečiti*

2. *kaj* |delati, da kaj dobi človeške lastnosti, značilnosti| *Pisatelj
je v romanu svoje junake premalo počlovečeval* □ knj.izroč. *učlovečevati*

GLEJ ŠE poosebljati

počlovečítiti -im dov.

1. *kaj* |narediti, da je kaj po svojih značilnostih v skladu s
človeškim dostojanstvom| *počlovečiti razmere v begunskih tabo-*

riščih □ *humanizirati* □ knj.izroč. *očlovečiti*

2. *kaj* |narediti, da kaj dobi človeške lastnosti, značilnosti| *V*

pravljicah pripovedovalec predmete rad počloveči □ knj.izroč. *učlovečiti*

GLEJ ŠE poosebiti

po človeško prisl. zv. ▶ človeško

počofáti -ám dov. ▶ umazati

počoháti -ám dov. kaj |krajši čas čohati| *počohati psa za ušesi*

□ *počehati* □ *počehljati*

GLEJ ŠE očohati

počrnèl -éla -o prid.

1. |ki je črne barve, temen| *počrnel krompir* □ *potemnel*

□ knj.izroč. *sčrnel* □ knj.izroč. *začrnel*

2. |ki je črne barve, umazan| *od dima počrnele stene* □ *očrnel*

□ *potemnel* □ knj.izroč. *sčrnel* □ knj.izroč. *začrnel*

GLEJ ŠE potemnel | zagorel

počrnéti -ím dov.

1. |postati črn, temen| *Olupljeni krompir hitro počrni* □ *potemneti*

□ knj.izroč. *sčrneti* □ knj.izroč. *sčrniti se* □ knj.izroč. *začrneti*

2. *od česa* ekspr. |postati črn, umazan| *Lasje so mu počrneli od dima*

□ knj.izroč. *očrneti* □ ekspr. *potemneti* □ knj.izroč. *sčrneti* □ knj.izroč. *začrneti*

GLEJ ŠE zagoreti 5

počrñiti -im dov. kaj |narediti kaj črno, temno| *počrñiti obrvi*

□ *očrñiti* □ *potemneti* □ knj.izroč. *začrñiti*

GLEJ ŠE očrñiti | potemneti | umazati

po čúdi povdk. zv. ▶ ugajati 1 | všeč

počútek -tka m ▶ čut 1 | občutek 2 | počutje

počúten -tna -o prid. ▶ čuten

počútití se in počútití se -im se nedov. |imeti določeno osebno

mnenje o svojem stanju, položaju| *počútití se osamljenega* □ *čútití se*

♦ *slabo se počútití* □ ekspr. *biti ves ponedeljkov* □ ekspr. *biti ves ponedeljski*

počútuje -a s |splošno telesno in duševno stanje kot posledica

celotnega čutnega zaznavanja in čustvenega doživljanja|

Njegovo počutje se je izboljšalo □ zastar. *počutek*

GLEJ ŠE center 1 | občutek 2 | razpoloženje

počútni -a -o prid. ▶ ljubezen 8 | naslada 1

počútnost -i ž ▶ čutnost

počvekáti -ám dov. ▶ povedati | povedati pp 4

pòd¹ pòda m | obloga na spodnji površini zaprtega prostora, po kateri se hodi | *pometati pod* □ neknoj. pog. *poden* □ knj.izroč. *podnice pometati podnice*

GLEJ ŠE parket | skedenj | tla 2

pod² predl.

1. z orodnikom | za izražanje nižjega položaja v bližini česa | *Travnik leži pod cesto* □ knj.izroč., z roditeljskim *niže*

2. z orodnikom | za izražanje nedosežene mere | *otroci pod desetimi leti* □ publ., z roditeljskim *izpod*

GLEJ ŠE proti² 2 | za¹ 4 | zaradi

podagra -e ž ▶ protin

podajáč -a m ▶ podajalec | podajalnik | pomočnik

podajálec -lca m | kdor kaj podaja, poda | *podajálec sena* □ knj. izroč. *podajač*

podajálnik -a m | orodje za podajanje snopov | *nataktniti snop na podajálnik* □ *podajač*

podájanje -a s ▶ izvedba 2

podajáti¹ -dajem dov. ▶ razdati

podájati² -am nedov. *kaj* | z govornimi in drugimi izraznimi sredstvi spravljati kaj v neposredno zaznavno obliko | *podajati besedilo* □ knj.izroč. *prednašati*

GLEJ ŠE dajati 1, 3 | igrati 1 | izvajati 2 | oštevati | razlagati 2•

podájati se -am se nedov. ▶ družiti se | odhajati | prepuščati se | pristajati² 1 | udirati se 1 | vdajati se 2

podájjen -jna -o prid. ▶ prožen | upogljiv

podájnost -i ž ▶ prožnost | uklonljivost

podáljšani -a -o prid. | ki traja dalj časa kakor normalno | *podaljšani potek bolezni* □ med. *protrahirani*

GLEJ ŠE bivanje • | malta pp 2 | oddelek 1•8

podáljšanje -a s | premaknitev prvotno določenega datuma, do katerega kaj traja, na poznejše | *podaljšanje roka plačila* □ knj.izroč. *podaljšava* □ pravn. *prolongacija* *prolongacija pogodbe*

podáljšati -am dov.

1. *kaj* | narediti kaj dolgo, daljše | *podaljšati krilo* □ *zdaljšati* □ pog. *spustiti* | *podaljšati tako*, da se odstrani rob | ▶ protip. *skrajšati*

2. *kaj* | narediti, povzročiti, da kaj traja dalj časa | *podaljšati delovnik za dve uri* □ pog. *nategniti* □ ekspr. *potegniti* □ ekspr. *raztegniti* *Govor je raztegnil za celo uro* □ ekspr. *razvleči* *razvleči govor* □ ekspr. *zapotegniti* ▶ protip. *skrajšati*

3. *kaj* | narediti, da se prvotno določeni datum, do katerega kaj traja, premakne na poznejše | *podaljšati rok plačila* □ pravn. *prolongirati* *prolongirati odplačevanje zaostalih davkov*

GLEJ ŠE skrajšati 1

podáljšati se -am se dov. | izraža, da kaj postane daljše; izraža, da kaj doseže večjo časovno razsežnost | *Dan se je podaljšal*; *Razprava se je podaljšala* □ ekspr. *potegniti se* □ ekspr. *raztegniti se* □ ekspr. *razvleči se* □ knj.izroč. *spotegniti se* □ knj.izroč. *zdaljšati se* ▶ protip. *skrajšati se*

GLEJ ŠE skrajšati se

podaljšáva -e ž ▶ podaljšanje

podáljšek -ška m

• pomor. zgornji podaljšek □ pomor. bramec

podaljševánje -a s ▶ daljšanje

podaljševáti -újem nedov. ▶ daljšati

podaljševáti se -újem se nedov. ▶ daljšati se

podánčica -e ž med. | majhna, zelo tanka glista | *podančice v otroškem blatu* □ med. *oksiur*

podánik -a m | v monarhističnih državah pripadnik monarhije v odnosu do monarha | *kraljevi podaniki* □ *podložnik*

GLEJ ŠE podrejeni¹

podárek -rka m ▶ darilo

podaríti -ím dov.

1. *komu kaj* | dati komu kaj v last brez plačila | *podariti prijatelju sliko* □ knj.izroč. *darovati* □ pog. *dati dati za rojstni dan* □ knj.izroč. *dati v dar* □ knj.izroč. *nakloniti* □ star. *ofrati* □ ekspr. *pokloniti* □ pog. *prinesti* □ knj.izroč. *razdajati²* *Nekaj svojih slik je prodala, večino pa razdajala* □ ekspr. *razdati* *Nekaj vina so prodali, nekaj pa razdali* □ neknoj. pog. *šenkati*

2. *komu kaj* | dati komu kaj, ne da bi zaslužil | *podariti učencu dobro oceno* □ pog. *dati* □ ekspr. *pokloniti* □ neknoj. pog. *šenkati*

GLEJ ŠE donirati | roditi 1

podárjati -am nedov.

1. *komu kaj* | dajati komu kaj v last brez plačila | *podarjati otrokom knjige* □ pog. *dajati* □ zastar. *dariti* □ knj.izroč. *darovati* □ knj.izroč. *naklanjati* □ ekspr. *poklanjati* □ ekspr. *razdajati¹* *Svojih slik ni prodajal, ampak jih je razdajal prijateljem* □ neknoj. pog. *šenkavati*

2. *komu kaj* | dajati komu kaj, ne da bi zaslužil | *podarjati učencem dobre ocene* □ pog. *dajati* □ ekspr. *poklanjati* □ neknoj. pog. *šenkavati*

GLEJ ŠE donirati | zaupati 1

podátek -tka m | dejstvo, ki o določeni stvari kaj pove ali se nanjo nanaša | *zbirati podatke* □ *informacijski podatek* □ *informativni podatek* □ *informacija*

♦ 1. *letopisni podatki* □ knj.izroč. *analistični podatki* 2. *osebni podatki* □ knj.izroč. *personalije* 3. *splošni osebni podatki* □ knj.izroč. *generalije* 4. *številčni podatki* □ *numerični podatki* □ pog. *števke* 5. *vremenski podatki* □ *meteorološki podatki* 6. *življenjepisni podatki* □ knj.izroč. *biografski navedki* □ *biografski podatki* □ knj.izroč. *življenjepisna data*

GLEJ ŠE varstvo •

podáti -dám dov. ▶ dati 1 | izjaviti | izvesti² 2 | odigrati 3 | postreči | predlagati

podáti se -dám se dov. in nedov. ▶ iti 2 | oditi | odpotovati | pristajati² 1 | udreti se 1, 2 | ugrezniti se 3 | vdati se 1

podáti si -dám si dov. ▶ spraviti se

podátkarstvo -a s ▶ faktografija

podátkovni -a -o prid. ▶ datoteka

podávati -am nedov. ▶ dajati 1, 2 | razlagati 2•

podbárvati -am dov. ▶ grundirati

podbelíti in *podbéli*ti -ím dov. ▶ obelíti¹ 2

podbíráti -am nedov. ▶ obtrgovati

podbíti -bíjem dov. ▶ podkovati 2

podbóčiti se -im se dov. ▶ upreti •

podbòj -òja m | okvir, ki se vzida v vratno odprtino za nameščanje vratnih kril; pokončni del tega okvira | *vzidati podboj*; *Odprl je vrata in se naslonil na podboj* □ *vratni okvir* □ *vratni podboj* □ neknoj. pog. *banger* □ nar. *durnik* □ knj.izroč. *oboj* □ knj.izroč. *okvirni podboj* □ nar. *režanec* □ nar. *rožanec* □ neknoj. pog. *štok* □ knj.izroč. *vratnik¹*

PODPOMENKE okvirni podboj, plohisti podboj

GLEJ ŠE okvir 1•1

podbrádek -dka m | odebeljena kožnata guba pod brado | *Dela se mu podbradek* □ ekspr. *druga brada*

GLEJ ŠE slinček

podbrádni -a -o prid. ▶ jermen •3

podbrádnik -a m ▶ jermen •3 | slinček

podbránati -am dov. *kaj* | z brananjem pokriti z zemljo | *podbránati posejano pšenico* □ nar. *podvlačiti* □ nar. *podvleči*

podbráti -bêrem dov. ▶ obtrgati

podbúda -e ž ▶ spodbuda 1

pòdcelína -e ž geogr. | velik, precej samostojno oblikovani del celine | *indijska podcelina* □ geogr. *podkontinent* □ geogr. *subkontinent*

podcénjeni -a -o prid. ▶ podcenjevani

podcenjevalen -lna -o prid. |ki izraža podcenjevanje|

Podcenjevalne izjave lahko izzovejo spor □ pog. **ignorantski**

□ knj.izroč. **omalovaževalen** □ knj.izroč. **omalovažujoč**

podcenjevalno nač. prisl. |izraža, da dejanje vključuje

podcenjevanje| *podcenjevalno se izražati o uspehih*

tekmecev □ **podcenjujoče** □ knj.izroč. **omalovaževalno**

□ knj.izroč. **omalovažujoče**

podcenjeváni -a -o prid. |ki se mu prisoja manjša vrednost,

manjši pomen, kot ga ima v resnici| *podcenjevani pesnik*

□ **podcenjeni** □ knj.izroč. **omalovaževani**

podcenjevanje -a s |prisojanje čemu manjše vrednosti,

manjšega pomena, kot ga ima v resnici| *podcenjevanje vloge*

obrobnih družbenih skupin □ pog. **ignoranca** □ pog. **ignoriranje**

□ knj.izroč. **nečast** *Težko je prenašati nečast in prezir*

□ knj.izroč. **omalovaževanje** □ pog. **vničevanje**

podcenjevati -ujem nedov. kaj |prisojati čemu manjši

pomen, kot ga ima v resnici| *podcenjevati vlogo*

priseljencev; podcenjevati nasprotnika □ pog. **ignorirati**

□ knj.izroč. **omalovaževati** □ vulg. **posrati se na kaj**

□ pog. **v nič dajati** □ star. **v nič devati**

podcenjujoče prisl. ► podcenjevalno

podčastnik -a m |član poveljniškega vojaškega osebja,

za stopnjo nižji od oficirja| *podčastnik v slovenski vojski*

□ **podoficir**

podčastniški -a -o prid. ► čin¹ pp | čin¹ ♦³

podčépina -e ž ► brozga 2

podčrtati -am dov. ► poudariti

podčrtavanje -a s ► poudarjanje

podčrtávati -am nedov. ► podčrtovati | poudarjati

podčrtáni -a -o prid. ► opomba ♦²

podčrtováti -ujem nedov. kaj |delati črto, črte pod čim|

podčrtovati neznane besede v knjigi □ **podčrtavati**

GLEJ ŠE poudarjati

poddêblo -a s ► razred 4

poddesétnik -a m ► razvodnik

poddružína -e ž ► rod¹ 1

podebelíti -ím dov. ► zrediti

podédovani -a -o prid. ► bolezen ♦⁵

podedovánje -a s ► dedovanje

podedováti -ujem dov. ► dedovati

pòdel¹ -éla m ► prema

pòdel² -dla -o prid. |ki ima zelo negativne moralne lastnosti|

podel človek □ evfem. **grd** □ knj.izroč. **izpriden** □ ekspr. **izprijen**

□ ekspr. **izrojen** □ ekspr. **nizek zaiti v družbo nizkih ljudi** □ ekspr. **nizkoten**

□ ekspr. **ogaben** □ ekspr. **ostuden** □ ekspr. **pokvarjen** □ star. **popačen**

□ ekspr. **skvarjen** □ ekspr. **umazan²** □ ekspr. **zavržen** □ **korumpiran**

|v zvezi s podkupovanjem|

podélan -a -o prid. ► ponesnažen

podélati -am dov. ► ponesnažiti | popraviti | predelati 1

podélati se -am se dov. ► opraviti ♦⁴

podelítev -tve ž |slovesno dejanje, s katerim se komu kaj da,

izročiti| *podelitev diplome* □ ekspr. **izročítev** □ knj.izroč. **predaja**

podelíti -ím dov. kaj |dati komu kaj, zlasti na slovesni način|

podeliti diplome □ ekspr. **izročíti** □ knj.izroč. **predati**

GLEJ ŠE dati 2, 3 | krstiti | odlikovati | razdeliti 1, 5

podeljeváti -ujem nedov. kaj |dajati komu kaj, zlasti na slovesni

način| *podeljevati priznanja* □ ekspr. **izročáti**

GLEJ ŠE dajati 2 | odlikovati

podelováti -ujem nedov. ► predelovati 1

pòden -dna m ► pod¹ | tla 2

podênje -a s ► divjanje 1

podesetéríti -ím dov. kaj |narediti desetkrat tolikšno| *podesete-*

riti naročila □ **podesetoriti**

GLEJ ŠE pomnožiti pp

podesetóriti -ím dov. ► podeseteriti

po désni smer. prostor. prisl. zv. |izraža, da dejanje poteka v smeri

nasprotne strani telesa kot srce| *hoditi po desni* □ **po desni strani**

□ **desno**

podést -a m |večja ploskev med stopnicami ali na koncu

stopnic| *postati na podestu* □ **stopniščni podest** □ nar. **podič**

□ knj.izroč. **stopnični presledek** □ arhit. **stopniščni počivalnik**

□ arhit. **stopniščni presledek**

podestá -ja m |v fašistični Italiji od vlade imenovani predstojnik

občinske uprave| *sprejem pri podestaju* □ nar. **podeštat**

podeštát -a m ► podesta

podeželàn -ána m |kdor živi na podeželju ali je doma s

podeželja| *meščani in podeželani* □ **deželan** □ knj.izroč. **podeželec**

□ zastar. **provincial** □ knj.izroč. **provincialec**

podeželánka -e ž |ženska, ki živi na podeželju ali je doma s

podeželja| *Poročil se je s podeželanko* □ **deželanka** □ knj.izroč. **provin-**

cialka

podeželec -lca m ► podeželan

podeželni -a -o prid. ► podeželski

podeželski -a -o prid. |ki je v zvezi s podeželjem| *podeželski*

kraji □ zastar. **podeželni** □ knj.izroč. **provincialni provincialno gledališče**

□ knj.izroč. **provincijski** □ knj.izroč. **provincialni**

po dežjú prisl. zv. ► v dežju

pòdfárica -e ž ► podružnica 2

podgána -e ž

• zool. **podgana vrečarica** □ zool. **oposum**

GLEJ ŠE golob | ničvrednež | pižmovka | strup ♦

podgánar -ja m ► ničvrednež | pes pp 6

podgánji -a -e prid. ► strup ♦

podglávni -a -o prid. ► blazina 1♦

podglávník -a m ► blazina 1♦

pòdgléženj -žnja m ► nart

podgóbje -a s ► micelij

podgoréti -ím dov. ► zardeti

podgrádje -a s ► mesto¹ 1

podgrívka -e ž zool. |lastovka, ki živi ob bregovih rek| *cvrčanje*

podgrivk □ zool. **bregovnica** □ zool. **bregulja** □ nestrok. **obrežna lastovka**

podgrlína -e ž |viseča koža pod vratom goveda| *potrepljati vola*

po podgrlini □ **grlina** □ **podgrlje** □ **podvratnik**

podgrlje -a s ► podgrlina

podgròm -óma m ► protin

pòdgrúpa -e ž ► podskupina

podhlajèni -a -o prid. ► para¹ ♦

podhránjen -a -o prid. |ki je premalo, preslabo hranjen| *oslabele*

in podhranjen otrok □ knj.izroč. **nedohranjen**

podhránjenost -i ž |stanje človeka, ki je premalo, preslabo

hranjen| *podhranjenost otrok v nerazvitem svetu* □ knj.izroč. **nedohra-**

njenost

podhújka -e ž zool. |nočna ptica selivka rjavordeče barve|

prehranjevanje podhujk z žuželkami □ nar. **kozodoj** □ zool. **legen**

□ zool. **ležetrudnik**

podhúliti se -ím se dov. ► pritajiti se

podhúljen -a -o prid. ► neiskren | potuhljen 1 | sključen

pòdi -ov m mn. ► planota

po diagonáli prisl. zv. ► diagonalno

podíč -íča m ► podest

pódij -a m ▶ oder 1 | oder 1♦1

pòdiplómec -mca m ▶ študent ♦2

pòdiplómski -a -o prid. ▶ študent ♦2 | študij pp 2 | študij ♦4

podiráč -a m ▶ podiralec

podirálec -lca m |kdor kaj podira| *podiralec drevja* □ *podirač*

podirati -am nedov. *kaj* |odstranjovati z določenega mesta zlasti z razstavljanjem| *podirati šotore* □ *razdirati*

GLEJ ŠE kositi² | parati 1 | pobijati | rušiti 1, 2 | sekati 2

podirati se -am se nedov. |izraža, da kaj zaradi delovanja zunanjih sil razpada na dele, kose| *Stara hiša se že podira*

□ *razpadati* □ *rušiti se* □ ekspr. *lesti na kup* □ pog. *leteti na kup*

□ ekspr. *počepati* □ ekspr. *posipati se* □ ekspr. *sesedati se* □ ekspr. *sesipati se*

□ ekspr. *sesuvati se*

GLEJ ŠE propadati 2

podišáti -ím dov. ▶ povohati

podíti -ím nedov. *koga* |delati, povzročati, da kdo zapusti določeni kraj, prostor| *poditi vsiljivca iz hiše* □ *odganjati*

□ ekspr. *naganjati* □ ekspr. *poganjati* □ nar. *pojati* □ ekspr. *preganjati*

GLEJ ŠE gnati 1 | odganjati 1 | preganjati

podíti se -ím se nedov. |živahno, razposajeno tekati sem in tja| *Otroci se podijo po dvorišču* □ ekspr. *bezljati* □ ekspr. *divjati*

□ nar. *drvajšati se* □ slabš. *goniti se* □ ekspr. *noreti* □ nar. *pojati se* □ ekspr. *preganjati se* □ ekspr. *skakati*

podivján -a -o prid. ▶ divji

podivjánec -nca m ▶ togotnež

podivjánost -i ž ▶ togota

podivjáti -ám dov.

1. |začeti divje, razposajeno tekati sem ter tja; postati neukrotljiv, nediscipliniran| *Otroci so na travniku kar podivjali; Otroci so med počitnicami podivjali* □ ekspr. *ponoreti* □ ekspr. *zdivjati*

2. |postati nekultiviran, neciviliziran| *Zaradi življenja v samotni je popolnoma podivjal* □ *zdivjati* □ zastar. *obdivjati*

3. ekspr. |začeti bujno, nepravilno rasti, se razvijati| *Neobrezane trte so podivjale* □ knj.izroč. *zadivjati* □ ekspr. *zdivjati*

GLEJ ŠE pobesneti

podjárniti -im dov. ▶ osvojiti 1

podjárniti si -im si dov. ▶ podrediti si

podjárnljati -am nedov. ▶ osvajati 1 | podrejati si

podjárnljati -a -o prid. ▶ osvojeni

podjárnljavalec -lca m ▶ osvajalet 1

podjárnljaváti -újem nedov. ▶ osvajati 1

podjèd -éda m ▶ ogrc

podjèm -éma m ▶ načrt 1

podjémniški -a -o prid. ▶ pogodba ♦20

podjèsti -jém dov. ▶ izpodjesti

podjèten -tna -o prid. |ki se pri svojem delu uspešno loteva več nalog, stvari| *uspešen in podjèten človek* □ knj.izroč. *podjetniški*

podjètje -a s |samostojna gospodarska enota z določenimi nalogami na področju proizvodnje, trgovine, storitev| *ustanoviti podjetje* □ *firma* □ zastar. *podvzetje* □ star. *tvrdka* □ *velepodjetje* |veliko podjetje|

♦ 1. avtomobilsko podjetje □ prakt. sp. avtopodjetje 2. avtoprevoziško podjetje □ avtoprevozišstvo 3. distribucijsko podjetje □ prakt. sp. distribucija 4. gradbeno podjetje □ gradbeniško podjetje □ prakt. sp. gradbenec □ gradbinsko podjetje □ stavbarsko podjetje 5. trg. grosistično podjetje □ trg., žarg. grosist 6. izgubarsko podjetje □ publ. izgubar 7. kinematografsko podjetje □ prakt. sp. kino 8. pomor. ladjarsko podjetje □ knj.izroč. brodar □ pomor., žarg. ladjar 9. ekon. mlado podjetje □ ekon., žarg. startup

10. ekon. multinacionalno podjetje □ ekon., žarg. multinacionalka

11. navidezno podjetje □ publ. fantomsko podjetje □ fiktivno podjetje

□ publ. slamnato podjetje 12. prevoziško podjetje □ prakt. sp. prevozišstvo

13. zasebno podjetje □ privatno podjetje

GLEJ ŠE monopol 2 | načrt 1 | prevozišstvo 2 | založba

podjètnež -a m ▶ podjetnik

podjètni -a -o prid. ▶ podjetniški

podjètnik -a m |lastnik podjetja| *poslovna srečanja podjetnikov*

□ ekspr. *podjetnež* □ knj.izroč. *princípal*

podjètniški -a -o prid. |ki je v zvezi s podjetjem| *podjetniški delavci* □ knj.izroč. *podjetni*

GLEJ ŠE podjeten

podjezícni -a -o prid. ▶ kost ♦3

podjezícnica -e ž ▶ kost ♦3

podkadíti se -ím se dov. ▶ zameriti se 2

podkápje -a s ▶ napušč

podkápica -e ž ▶ kapnica

podkategorija -e ž ▶ podskupina | podvrsta

podkávati -am nedov. ▶ kovati 2

podkev -kve ž |polkrožno ukrivljeni kovinski predmet, ki se pribije na kopito ali parkelj| *pribiti podkev* □ zastar. *kov*

□ knj.izroč. *podkov* □ zastar. *podkova* □ knj.izroč. *podkovicica* □ ekspr. *podkovicica*

podkláda -e ž ▶ temelj | tram

podkládati -am nedov. ▶ nastiljati | podlagati 1 | podtikati

podkládek -dka m |list z debelimi črtami, ki se pri pisanju daje pod papir brez črt| *uporabljati pri pisanju podkladek* □ knj.izroč. *črtanec*

GLEJ ŠE podložek

podkládje -a s ▶ lega¹ 2

podklét -í ž ▶ klet

podkolének -nka m ▶ podkolenje

podkolénica -e ž ▶ golen¹

podkolénje -a s |mesto na zadnji strani kolena| *bolečine v podkolenju* □ *podkolenek* □ knj.izroč. *zakolenje*

podkomité -êja m ▶ pododbor

podkontinènt -ènta m ▶ podcelina

podkòp -ópa m ▶ rov¹ ♦ | vpadnik

podkopáti -kòpljem dov. *kaj* |s kopanjem pokriti z zemljo|

podkopati gnoj □ knj.izroč. *vdelati*

GLEJ ŠE spodkopati 1

podkopávati -am nedov. ▶ spodkopavati 1

podkosíti -ím dov. ▶ spodkositi

podkòv -óva m ▶ podkev | podkovanje

podkòva -e ž ▶ podkev

podkováč -a m ▶ kovač ♦

podkován -a -o prid. ▶ izobražen | obvladati 3

podkovánc -nca m ▶ čevelj ♦6

podkováni -a -o prid. ▶ čevelj ♦6

podkovánje -a s |pritrđitev podkve| *podkovanje konja*

□ knj.izroč. *podkov*

podkovánost -i ž ▶ izobraženost | znanje 1♦

podkováti -újem dov.

1. *kaj* |pritrđiti podkev| *podkovati konja* □ ekspr. *obuti*

2. *kaj* |opremiti s kovinskim delom spodnji del česa| *podkovati čevlje* □ nar. *podbiti*

podkòvica -e ž ▶ podkev | podkovicica

podkòvni -a -o prid. ▶ kladivo ♦2 | klešče ♦7 | kovač ♦

podkòvnik -a m ▶ žebelj ♦

podkòvski -a -o prid. ▶ kladivo ♦2 | klešče ♦7 | kovač pp | kovač ♦ | žebelj pp | žebelj ♦

podkóžje -a s anat. |plast kože iz rahlega tkiva, ki povezuje kožo z mišicami| *odstraniti podkóžje* □ usnj. *mesnatice* *Pred strojenjem odstranijo mesnatice* □ vet. *mezdra* □ vet. *podusnjica*

podkóžni -a -o prid. ▶ injekcija ♦1 | tkivo ♦2

podkrepelíti -ím dov. *koga* star. |vreči v koga poleno, krepelce|

Stekel je za fantom, da ga podkrepeli □ star. *spodkrepelíti*

podkrepíti -ím dov. ▶ utemeljiti

podkrepíjati -am nedov. ▶ podkrepeljvati

podkrepíjváti -újem nedov. *kaj* |delati, da je kaj prepričljivejše, tehtnejše, veljavnejše| *podkrepíjvati trditev z dokazi* □ *podkrepíjati*

GLEJ ŠE poudarjati

podkrízati -am dov. ▶ prekrízati

podkrízati se -am se dov. ▶ podpisati se

podkróvje -a s pomor. |del ladje pod (glavnim) krovom| *iti v*

podkrovje □ pomor. *podpalubje*

podkultúra -e ž ▶ podsevek

podkupíti in *podkúpiti* -ím dov. *koga* |izraža, da se komu kaj

dá za hitrejše, ugodnejše, navadno nezakonito dejanje|

Poskušal je podkupiti policista □ *dati podkupnino komu* □ ekspr. *kupiti*

□ pog. *podmazati* □ zastar. *podmititi*

podkúpljati -am nedov. ▶ podkupovati

podkupíjív -a -o prid. |ki se da podkupiti| *podkupíjív paznik*

□ ekspr. *kupíjív* ■ protip. *nepodkupíjív*

GLEJ ŠE nepodkupíjív

podkupíjívost -i ž |dejstvo, da se koga da podkupiti| *Njegova*

podkupíjívost je očitna □ ekspr. *koruptívost* □ publ. *koruptnost*

□ ekspr. *kupíjívost*

podkupnína -e ž |kar se komu dá za hitrejše, ugodnejše,

navadno nezakonito dejanje| *sprejeti podkupnino* □ star. *mazilo*

GLEJ ŠE podkupiti | podkupovati

podkupóvánje -a s |dajanje ali sprejemanje nagrad zaradi

hitrejšega, ugodnejšega, navadno nezakonitega reševanja

uradnih zadev| *Podkupovanje je postalo običajni način poslovanja*

□ *korupcija*

podkupováti -újem nedov. *koga* |izraža, da se komu kaj dáje za

hitrejše, ugodnejše, navadno nezakonito dejanje| *podkupovati*

sodnike □ *dajati podkupnino komu* □ ekspr. *kupovati* □ pog. *mazati*

□ knj.izroč. *podkupljati*

podkuríti in *podkúríti* -ím dov. ▶ kaznovati | nahujskati | razdra-

žiti 2 | razvneti 2 | zagosti | zakuriti

podkvica -e ž |kovinska ploščica podkvaste oblike, ki se nabije

na čevlji, navadno na sprednji del podplata in na peto| *pribiti*

podkvice na pete □ *železce* □ obrt. *nabitek* □ knj.izroč. *podkovicá*

□ knj.izroč. *železek*

GLEJ ŠE podkev

podlága -e ž

1. |kar je spodaj, pod čim| *odlepiti znamko od podlage*

□ knj.izroč. *osnova* □ knj.izroč. *podloga* □ knj.izroč. *podstava*

□ grad. *planum* |podlaga za zgornji ustroj cestišča|

2. |enakobarvni del predmeta glede na motive, like drugačne

barve na njem| *zelen vzorec na beli podlagi* □ *ozadje* □ *polje*

3. |predhodno znanje| *Gimnazija daje dobro podlago za študij na*

univerzi □ *osnova* □ *temelj*

• ekon. *zlata podlaga* □ ekon. *zlato kritje*

GLEJ ŠE osnova 1, 2, 3 | podloga

podlágati -am nedov.

1. *kaj* |polagati, dajati pod kaj z določenim namenom| *podlagati*

deske pod sode □ *podkladati* □ *podstavljati*

2. *čemu kaj* |postavljati jajca na določeno mesto z namenom, da

se valijo| *podlagati kolkji jajca* □ agr. *nasajati*

GLEJ ŠE podrejati

podláhet -htí ž ▶ podlaket²

podláhtje -a s ▶ podlaket²

podláhtní -a -o prid. ▶ mišica ♦7

podláhtníca -e ž anat. |kost v podlakti na mezinčni strani|

zlomiti si podlahtnico □ anat. *podlaktnica* □ anat. *ulna*

podláket¹ -kta m ▶ podlaket²

podláket² -ktí ž |del roke med zapestjem in komolcem| *rokavi*

do sredine podlakti □ *podlaket¹* □ knj.izroč. *podlahet* □ star. *podlahlje*

□ zastar. *podlehtje*

podláktní -a -o prid. ▶ mišica ♦7

podláktníca -e ž ▶ podlahtnica

podlášica -e ž ▶ prebrisan povdk. 2

podléči -léžem dov. *komu* |priti v položaj, ko zmaga nasprotnik|

podléči boljšemu nasprotniku □ knj.izroč. *kloniti¹* *pred kom* *Kloniti pred*

močnejšim sovražnikom

GLEJ ŠE vdati se 3

podlégati -am nedov. ▶ vdajati se 2

podléhtje -a s ▶ podlaket²

podlések -ska m |trajnica, ki požene jeseni iz gomolja velik

vijoličast cvet| *Po travnikih že cveti podlesek* □ bot. *cmerika*

□ bot. *jesenski podlesek*

GLEJ ŠE žafran ♦1

podlésje -a s ▶ podrast

podlésni -a -o prid. ▶ vetrnica ♦2

podlésnica -e ž ▶ prapro² pp

podlésti -léžem dov. ▶ spodlesti

podléž -a m ekspr. |kdor ima zelo negativne moralne lastnosti| *S*

tem podležem nočem imeti opravka □ slabš. *bastard* □ knj.izroč. *galjot*

□ slabš. *izmeček* □ knj.izroč. *izpridenec* □ ekspr. *izprijenec* □ slabš. *izrod*

□ slabš. *izrodek* □ slabš. *izrojenec* □ slabš. *izvržek* □ slabš. *izvrženec*

□ ekspr. *nizkotnež* □ ekspr. *ogabnež* □ ekspr. *ostuda* □ ekspr. *ostudnež*

□ ekspr. *pohabljenec* □ ekspr. *pokvarjenec* □ zastar. *polutan* □ slabš. *povržek*

□ slabš. *propalica* □ knj.izroč. *skot* □ slabš. *spačeneč* □ slabš. *zavržek*

□ slabš. *zavrženec*

podlícá -e ž ▶ pokvarjenka

podlístek -tka m |prozni sestavek v časopisu, navadno v več

nadaljevanjih| *Najprej prebere podlístek* □ zastar. *lístek*

GLEJ ŠE feljton

podlístkar -ja m ▶ feljtonist

podlístkarski -a -o prid. ▶ feljtonski | roman ♦1

podlístkarstvo -a s ▶ feljtonistika

podlítí -lím dov. ▶ podpluti

podlóga -e ž |tkanina, usnje, ki se prišije, prilepi na notranjo

stran oblačila, obuvala| *svilena podloga; raztrgati podlogo*

□ knj.izroč. *podlaga* □ zastar. *podložka* □ star. *podstava* □ knj.izroč. *podšív*

□ star. *podvlaka* □ star. *podvleka*

GLEJ ŠE osnova 1 | podlaga 1 | svila ♦2

podlost -i ž

1. ekspr. |dejstvo, da ima kdo zelo negativne moralne lastnosti|

Vsi poznajo njegovo podlost □ ekspr. *izprijenost* □ ekspr. *izrojenost*

□ zastar. *nečastnost* □ ekspr. *nizkost* □ star. *nizkota* □ ekspr. *nizkotnost*

□ ekspr. *pokvarjenost* □ ekspr. *skvarjenost* □ ekspr. *umazanost*

□ ekspr. *zavrženost*

2. ekspr. |podlo dejanje, ravnanje| *Ta podlost mora biti kaznovana*

□ ekspr. *nizkotnost* □ ekspr. *umazanost*

podlóžek -žka m |navadno manjša priprava za podlaganje|

podložiti omaro s podložki □ knj.izroč. *podkladec*

GLEJ ŠE pladenj | podstavek ♦1

podlóžen -žna -o povdk. ▶ podrejen

podložíti -ím dov.

1. *kaj* |položiti, dati pod kaj z določenim namenom| *podložiti*

blazino □ *podstaviti* □ knj.izroč. *podriniti* □ knj.izroč. *podtakniti*

2. kaj |prišiti, prilepiti podlogo| *podložiti plašč* □ star. **podvleči**
3. kaj |v zvezi z valjenjem jajc postaviti jajca na določeno mesto z namenom, da se valijo| *podložiti koklji jajca* □ agr. **nasaditi** □ agr. **posaditi**
GLEJ ŠE podrediti 1
podložka -e ž
 • teh. varnostna podložka □ teh. varovalna podložka
GLEJ ŠE podloga
podložni -ega m ► podrejeni¹ | podrejeni² 1
podložnik -a m
 • zgod. dominikalni podložnik □ zgod. dominikalist
GLEJ ŠE podanik
podložnost -i ž ► podrejenost
podmázati -mázem dov. ► namazati 2 | podkupiti
podmazovánje -a s ► mazanje 2
podmazováti -újem nedov. ► mazati 2
podména -e ž ► domneva | hipoteza | hipoteza ♦
podménčič -a m ► podmenek
podmének -nka m nardp. |po ljudskem verovanju otrok, ki ga baje-slovno bitje podtakne namesto ukradenega otroka| *verovati v podmenke* □ nardp. **podmenčič**
podmèt -éta m ► močnik
podminírati -am dov. ► minirati 2, 3 | spodnesti 2
podmítiti -im dov. ► podkupiti
podmládek -dka m |mladi člani društva, organizacije| *V podjetju skrbijo za podmladek* □ knj.izroč. **podrastek** □ knj.izroč. **pomladek**
GLEJ ŠE drevje ♦13 | gozd 1♦15 | naraščaj | zarod
podmòl -òla m ► spodmol
podmòlkel -kla -o prid. ► potuhljen 1 | zamolkel
podmòlklo prisl. ► zamolklo
podmòrski -a -o prid. ► vulkan ♦2
podmúljen -a -o prid. ► potuhljen 1
podmúljenec -nca m ► potuhljen 1 povdk. | potuhljenec
podmúrjen -a -o prid. ► potuhljen 1
podmúrjeno prisl. ► potuhnjeno
podnajémni -a -o prid. ► pogodba ♦18 | razmerje ♦7
podnajémnik -a m |kdor vzame v najem stanovanjske prostore od imetnika stanovanjske pravice| *oddajati sobe podnajemnikom* □ knj.izroč. **gostač** □ pravn. **podstanovalec**
podnajémniški -a -o prid. ► pogodba ♦18 | razmerje ♦7
podnapís -a m ► podnaslov
podnaslòv -òva m film. |prevod v filmu govorenega ali napisanega besedila, projiciran na spodnji del filmskega platna, televizijskega zaslona| *opremiti film s slovenskimi podnaslovi* □ film. **podnapis**
GLEJ ŠE podnasloviti
podnaslovíti -ím nedov. *kaj* |pod glavni naslov dodati drugi, dodatni naslov umetniškega, znanstvenega dela| *podnasloviti knjigo* □ *dati podnaslov čemu*
podné prisl. ► podnevi
podnebézni -a -o prid. knj.izroč. |ki je zelo visoko| *podnebesne ptice* □ knj.izroč. **podnební**
podnébje -a s navadno s prilastkom |povprečne vremenske razmere, značilne za določeni kraj ali področje| *Kraj ima ugodno podnébje* □ klima □ knj.izroč. **klimat** □ zastar. **obnébje**
 ♦ 1. geogr. **celinsko podnébje** □ geogr. kontinentalno podnébje
 2. **megleno podnébje** □ ekspr. meglasto podnébje □ ekspr. meglenasto podnébje □ meglíčasto podnébje 3. **tropsko podnébje** □ knj.izroč. tropíčno podnébje

PODPOMENKE milo podnébje, ostro podnébje, zmerno podnébje
GLEJ ŠE ozračje 3
podnébni -a -o prid. ► podnebesni | razmere ♦2 | zdravilišče ♦2
podnèt -éta m ► netivo | pobuda | spodbuda 1
podnéta -e ž ► netivo
podnétati -am nedov. ► netiti | razvnetati 1
podnétén -a -o prid. ► spodbuden
podnétiti -im dov. ► razvneti 2 | zakuriti
podnetljív -a -o prid. ► impulziven | vročekrven
podnévi čas. prisl. |izraža, da se dejanje dogaja v času svetlobe od sončnega vzhoda do zahoda| *Podnévi dela, ponoči pa spi* □ star. **podne** □ knj.izroč. **za dne** *Domov je prišla še za dne* ■ protip. **ponoči**
GLEJ ŠE nenehno | ponoči
podnévni -a -o prid. ► dnevni | metulj ♦ | svetloba 1♦1
podnévnik -a m ► metulj ♦
pòdni -a -o prid. ► deska ♦6
pódnica -e ž ► deska ♦6
pódnice -ic ž mn. ► pod¹
podnòs -òsa m ► pladenj
podnóžek -žka m ► podnožnik 1 | podstavek
podnožíšče -a s geom. |točka, v kateri pravokotnica seka ravnino ali črto| *označiti podnožíšče* □ geom. **nožíšče**
GLEJ ŠE nadir
podnóžje -a s ► vznožje 1, 2
podnóžka -e ž ► podnožnik 1
podnóžnica -e ž ► podnožnik 1
podnóžnik -a m
 1. |majhna nizka klop, navadno za pod noge| *imeti noge na podnóžniku* □ knj.izroč. **podnóžek** □ knj.izroč. **podnóžka** □ knj.izroč. **podnóžnica**
 2. |stopnica pri vozu, vozilu| *stopiti na podnóžnik kočije* □ star. **stopalnica** □ star. **stopalnik** □ star. **stopalo**
GLEJ ŠE pladenj | podstavek
podóba -e ž |predstavitev česa resničnega ali domišljij-skega z likovnimi sredstvi| *dolbsti podobe v les* □ **figura** □ **lik**¹ □ ekspr. **podobica**
 ♦ 1. **doprсна podoba** □ doprsje □ doprsna figura □ poprsje
 2. um., ver. **votivna podoba** □ um., ver. votivna slika □ um., ver. zaobljubljena podoba □ um., ver. zaobljubna podoba
GLEJ ŠE avtoportret | figura 2 | hudoben povdk. 3 | lik¹ • | metafora | najbrž | oblika | podoben² 1 | podoben² 1♦3 | postava¹ 1 | predstava | slika 1 | slika 1♦2 | videz 1, 2 | zunanost
podóbar -ja m ► kipar | rezbar | slikar
podóbarski -a -o prid. ► obrt² 1♦12
podóbarstvo -a s ► kiparstvo | obrt² 1♦12 | rezbarstvo | slikarstvo
podóben¹ -bna -o prid. |ki se ujema med seboj po nekaterih (bistvenih) lastnostih| *ljudje s podobnimi nazori* □ knj.izroč. **blizek** □ star. **enak**¹ □ knj.izroč. **konvergenten zelo konvergentna mnenja** □ star. **naličen** □ zastar. **sličén** □ knj.izroč. **soroden**¹
podóben² -bna -o povdk.
 1. *komu* |izraža, da se kdo po nekaterih telesnih, duševnih lastnostih ujema s kom| *Otrok je podoben očetu* □ knj.izroč. **blizek** □ ekspr. **kopija koga** □ ekspr. **podoba koga** □ ekspr. **prava slika koga** □ ekspr. **slika koga** □ knj.izroč. **soroden**² □ ekspr. **živa podoba koga**
 ♦ 1. **biti podoben komu** □ zastar. ličiti na koga □ star. naličiti komu □ star. nalikovati komu □ zastar. sličiti na koga □ ekspr. spominjati na koga
 2. **biti podoben materi** □ ekspr. biti cela mati □ ekspr. biti izrezana mati □ ekspr. biti mamin □ ekspr. biti materin 3. **biti podoben očetu** □ ekspr. biti celi oče □ ekspr. biti izrezani oče □ ekspr. biti očetov □ ekspr. biti živa podoba očeta

2. čemu |izraža, da ima kaj take lastnosti, da vzbujajo predstavo česa drugega| *Ta humoreska je podobna groteski* □ knj.izroč. **analog** *Knjiga naj bi bila analog jubilejnemu zborniku* □ knj.izroč. **analogon** □ knj.izroč. **blizek** □ knj.izroč. **soroden²**

podóbica -e ž |v krščanskem okolju manjši kos papirja z natisnjeno nabožno sliko in besedilom| *Kaplan je delil podobice* □ star. **pildek**
GLEJ ŠE karta² ♦ | podoba | postava¹ 1 | slika 2

podóбно nač. prisl. |izraža, da se potek dejanja, stanja po nekaterih (bistvenih) lastnostih ujema z drugim dejanjem, stanjem| *podobno rešiti problem; podobno zasnovano delo* □ **analogno** □ zastar. **slično**

podóbnost -i ž |dejstvo, da se kaj med seboj ujema po nekaterih (bistvenih) lastnostih| *podobnost mnenj* □ zastar. **sličnost** □ knj.izroč. **sorodnost** □ knj.izroč. **sorodstvo** □ star. **spodoba**
GLEJ ŠE sklepanje •5

podobopís -a m ▶ pisava 1•5

podobopísje -a s ▶ pisava 1•5

podobrikati se -am se dov. *komu* |izkazati komu v manjši meri prijaznost, navadno z namenom pridobiti si naklonjenost| *podobrikati se dekletu* □ ekspr. **posmukniti se** □ ekspr. **posmulliti se**

po dobróti prisl. zv. ▶ iz dobrote

podóčni -a -o prid. ▶ ličnica | podočnik

podóčnica -e ž ▶ ličnica | podočnjak

podóčnik -a m |koničast zob pod očesom| *Otroku že raste podočnik* □ **podočni zob** □ **podočnjak** □ med., žarg. **trojka** □ star. **očnjak** |pri živalih|

PODPOMENKE čekan⁷, derač⁷, prodnik

GLEJ ŠE podočnjak

podočnják -a m |modrikasta polkrožna lisa pod očesom zaradi utrujenosti, slabokrvnosti| *Zaradi neprespanosti je imel podočnjake* □ **podočnik** □ knj.izroč. **podočnica**

GLEJ ŠE podočnik

pododbòr -óra m |skupina ljudi, izvoljena ali imenovana za opravljanje določenih nalog v okviru odbora| *sestaviti pododbor* □ **podkomite**

pododdélek -lka m ▶ podpoglavje

podoficír -ja m ▶ podčastnik

podoficírski -a -o prid. ▶ čin¹ •3

po dogôvoru nač. prisl. zv. |izraža, da dejanje, stanje temelji na sporazumu, soglasju glede določil, obveznosti| *Nadaljnje sodelovanje bo potekalo po dogovoru* □ **v dogovoru** □ knj.izroč. **dogovorno** □ publ. **v smislu dogovora**

podojíti -ím dov. *koga* |z dojenjem nahraniti| *podojiti otroka* □ **nadojiti** □ star. **vezeti k prsim**

GLEJ ŠE pomolsti 2

podôkenskí -a -o prid. ▶ polica ♦

podôknica -e ž |(lirična) pesem, peta navadno ponoči pod oknom| *poslušati podoknico* □ **serenada**

GLEJ ŠE polica ♦

podôknik -a m ▶ polica ♦

podoknják -a m ▶ polica ♦

podôlg prisl. ▶ po dolgem

podôlgast -a -o prid. ▶ podolgovat

po dôlgem nač. prisl. zv. |izraža, da se kaj nahaja, dogaja vzporedno z daljšo stranjo, osjo predmeta, ki določa, predstavlja tak položaj| *preganiti list papirja po dolgem* □ **po dolžini** □ **podolžno** □ **vzdolžno** □ knj.izroč. **navzdolž** □ knj.izroč. **navzdolžno** □ nar. **podolg** □ knj.izroč. **podolgič** □ knj.izroč. **podolgoma** □ knj.izroč. **podolž¹** □ nar. **vdilj** □ nar. **vdiljen hoditi vdiljen po meji njive** □ star. **v dolž** □ knj.izroč. **vzdolž¹** ■ protip. **prečno**

podôlgič prisl. ▶ po dolgem

podôlgoma prisl. ▶ po dolgem

podolgovát -áta -o prid. |ki ima eno razsežnost razmeroma veliko v primerjavi z drugo, drugima dvema| *rastlina s podolgovatimi listi; podolgovat obraz* □ **podolgašt** □ pog. **dolg² imeti dolg obraz** □ knj.izroč. **podolžen podolžna brazgotina na vratu** □ knj.izroč. **zapotegnjen zapotegnjen obraz**

podôlž¹ prisl. ▶ po dolgem

podôlž² predl. ▶ vzdolž²

podôlžen -žna -o prid. ▶ podolgovat

po dolžini prisl. zv. ▶ po dolgem

podôlžni -a -o prid. |ki je vzporeden z daljšo stranjo, osjo predmeta; ki je vzporeden z daljšo stranjo, osjo drugega predmeta| *podolžni rob mize; podolžne deske na mostičku* □ **vzdolžni** □ knj.izroč. **navzdolžni** ■ protip. **prečni**

GLEJ ŠE črta 1•3 | dolina ♦ | os •1 | prerez •4

podôlžnica -e ž ▶ črta 1•3 | dolina ♦ | os •1

podôlžno prisl. ▶ po dolgem

po domáče nač. prisl. zv.

1. |izraža, da je dejanje izraženo v jeziku lastne jezikovne skupnosti| *po domače povedati* □ **v domačem jeziku**

2. navadno pri hišnih imenih |izraža, da je kaj povedano z drugim imenom| *Piše se Ivan Miklavčič, po domače Gradnik* □ knj.izroč. **alias** □ knj.izroč. **vulgo**

podomáčiti -im dov. *kaj* |narediti kaj domače, povezano z jezikovno skupnostjo, ki ji osebek pripada| *podomáčiti tuje ime* □ ekspr. **ponašiti**

GLEJ ŠE prevesti¹ •1

podòr -óra m ▶ gnojenje •2

podoráti -òrjem dov. *kaj* |z oranjem spraviti pod zemljo| *podorati gnoj* □ **zaorati**

podorávati -am nedov. *kaj* |z oranjem spravljati pod zemljo| *podoravati krompir* □ **zaoravati**

podozoréti -ím dov. ▶ dozoreti 1

podoživéti -ím dov. ▶ občuteni | občutiti

podoživljati -am nedov. ▶ doživljati 2

podpalúbje -a s ▶ podkrovje

podpàs in **podpás** -ása m ▶ pas 4

podpásati -pášem dov. ▶ spodrecati

podpázduha -e ž ▶ pazduha 1, 2

podpečátiti -im dov. ▶ potrditi 2

podpéček -čka m |prostor pod (kmečko) pečjo| *nanositi drv v podpeček* □ nar. **peček**

podpihati -am dov. ▶ nahujskati | razpihati | zapihati 1

podpihniti -em dov. ▶ nahujskati | pihniti | razpihati

podpihoválec -lca m ▶ hujskač

podpihoválski -a -o prid. ▶ hujskaški

podpihovánje -a s ▶ hujskanje

podpihováti -újem nedov. *kaj* ekspr. |z govorjenjem, ravnanjem povzročati, da postane kaj slabega, negativnega močnejše, večje| *podpihovati sovražstvo* □ ekspr. **razpihovati** □ ekspr. **razpivovati** □ ekspr. **razvnmati**

GLEJ ŠE hujskati | razpihovati 1

podpirálec -lca m ▶ podpornik

podpirálka -e ž ▶ podpornica

podpíranec -nca m

• **socialni podpiranec** □ pog. **sociallec**

podpírati -am nedov.

1. *kaj* |delati, da kaj je, ostane v določenem položaju| *Stebri podpirajo strop; podpirati ponesrečenca* □ **dajati oporo čemu** □ knj.izroč. **opirati¹**

2. kaj |z dajanjem pomoči omogočati uresničitev česa| *podpirati kandidaturu koga za predsednika* □ publ. **dajati podporo** čemu

3. koga |z dajanjem grotne pomoči omogočati komu določeno dejavnost| *Med študijem so ga podpirali starši* □ pog. **financirati** □ ekspr. **stati ob strani** komu

GLEJ ŠE opirati¹ | utemeljevati

podpirati se -am se nedov. ► opirati se 1

podpis -a m |ime (in priimek) določene osebe, napisano navadno lastnoročno na čem| *nečtljiv podpis* □ ekspr. **ččka** □ ekspr. **čička (in) ččka** □ **parafa** |značilni skrajšani podpis|

♦ **1. elektronski podpis** □ digitalni podpis □ e-podpis **2. lastnoročni podpis** □ svojeročni podpis **3. overovljeni podpis** □ overjeni podpis

GLEJ ŠE podpisati | podpisati se

podpisati in **podpisati** -pišem dov. *kaj* |s svojim podpisom izraziti, potrditi soglasje, uradno veljavnost česa, seznanjenost s čim| *podpisati pogodbo; podpisati zapisnik* □ **potrditi s podpisom** □ zastar. **zaključiti zaključiti pogodbo** 1

podpisati se in **podpisati se** -pišem se dov. |navesti svoje ime (in priimek), navadno pod svoje besedilo| *Avtor se ni podpisal* □ ekspr. **dati (svoj) podpis** □ ekspr. **podkrižati se** □ ekspr. **pristaviti (svoj) podpis** □ ekspr. **zapisati (svoje) ime** □ slabš. **zapraskati (svoje) ime**

podpisnik -a m |kdor kaj podpiše, navadno uradnega| *podpisnik izjave* □ knj.izroč. **podpisovalec** □ pravn. **signatar**

podpisovalec -lca m ► podpisnik

podplät -áta m ► noga • |zbežati

podplátar -ja m ► čevljar | medved 1

podplátast -a -o prid. ► trd¹ 3

podplútba -e ž ► modrica¹

podplúti -plújem dov. *kaj* |navadno v zvezi s krvjo prepojit, preplaviti podkožno tkivo| *Počila mu je žilica in kri mu je podplula oko* □ star. **podliti**

podpódje -a s ► dno • 1 |klet

podpoglávje -a s |del poglavja| *Vsako poglavje je razdeljeno na več podpoglavij* □ zastar. **pododdelek**

podpomèn -éna prid. ► pomen • 1

podpoménka -e ž |jezikosl. |beseda v odnosu do besede, katera jo pojmovno, pomensko vsebuje| *Hrast je podpoménka od besede drevo* □ jezikosl. **hiponim**

podpóra -e ž

1. |kar komu kaj olajšuje, mu pomaga| *Pri njej ni dobil podpore* □ **opora** □ zastar. **naslomba** □ knj.izroč. **oporišče** □ knj.izroč. **oslomba**

□ zastar. **oslon** □ zastar. **oslona** □ star. **podpornja**

2. |denarni prispevek, ki komu olajša življenjske razmere| *prejemati podporo* □ **socialna podpora** □ **socialna pomoč** □ publ. **sociala živeti od sociale**

GLEJ ŠE opirati se 3 | opora | podpirati 2 | podpreti 2 | subvencija

podpórni -a -o prid. ► drog • 2 | podzid

podpórnic -e ž |ženska, ki komu grotno pomaga| *podpórnic društva* □ knj.izroč. **podpiralka** □ **mecenka** |ženska, ki prostovoljno grotno podpira umetnike, znanstvenike ali umetnost, znanost|

podpórnik -a m |kdor komu grotno pomaga| *podpórnik društva* □ knj.izroč. **podpiralec** □ **mecen** 1

GLEJ ŠE opornik 1 | opornik 2 •

podpórnja -e ž ► opora | podpora 1

podpovéljnik -a m ► pomočnik • 3

podpovpréčen -čna -o prid. ► slab²

podpréti -prém dov.

1. *kaj* |narediti, da kaj je, ostane v določenem položaju| *Strop so podprli, da se ne bi zrušil; Podprli so ponesrečenca, da ne bi ponovno padel* □ **dati oporo** čemu □ knj.izroč. **opreti**

2. kaj |z dajanjem pomoči omogočiti uresničitev česa| *podpreti izgradnjo nove šole; Humanitarne akcije ni nihče podprl* □ publ. **dati podporo** čemu

3. kaj |dati materialna sredstva za ustanovitev, vzdrževanje kakšne ustanove| *s precejšnjo vsoto podpreti umetniško galerijo* □ knj.izroč. **fundirati** □ ekspr. **podstaviti grotno podstaviti**

GLEJ ŠE opreti 1, 2 | utemeljiti

podpréti se -prém se dov. ► okrepcati se

podprícati -am dov. ► dokazati | potrditi 1 | priseči

pod prisilo prisl. zv. ► poroka • 3

podprítisk -a m ► podtlak

podprítliče -a s |del stavbe tik pod pritličjem, navadno za bivanje, delo| *stanovati v podprítličju* □ knj.izroč. **prikletje**

□ knj.izroč. **suteren**

podprítlični -a -o prid. |ki je v zvezi s podprítličjem| *podprítlični prostori* □ knj.izroč. **prikletni**

GLEJ ŠE stanovanje pp 2 | stanovanje • 3

podpróga -e ž ► pas 4 | podprsnica

podpršnica -e ž vet. |jermen, navadno pri konjski opremi, s katerim se pritrđi sedlo ali vlečna oprema| *zategniti podpršnico* □ vet. **oproga** □ vet. **podproga**

podprvák -a m |posameznik ali moštvo, ki na višjem ali končnem, odločilnem tekmovanju doseže drugo mesto| *svetovni podprvak v plavanju* □ publ. **vicešampion**

podrápan -a -o prid. ► obrabljen 1 | odrgnjen | opraskan | raztrgan 2

podrápati -am dov. ► odrgniti 2 | opraskati | popraskati

podrápati si -am si dov. ► odrgniti si

podrást -i ž |rastlinje, grmovje, ki raste pod drugim grmovjem, drevjem| *posekati podrast* □ zastar. **podlesje** □ knj.izroč. **podrastek**

□ knj.izroč. **podrastje** □ knj.izroč. **podraščina**

podrástek -tka m ► naraščaj | podmladek | podrast

podrásti -rástem dov. ► spodrasti

podrástje -a s ► podrast

podráščati -am nedov. *kaj* |rasti pod čim drugim| *Praprót*

podrašča gozd □ **spodraščati**

GLEJ ŠE rasti 1

podráščeni -a -o prid. ► jezik 1 •

podráščina -e ž ► podrast

podrávniatelj -a m ► pomočnik • 2

podrázred -a m ► red¹ 3

podražévati -újem nedov. ► dražiti¹

podražítev -tve ž |sprememba cene česa tako, da se

poveča| *podražítev hrane* □ **povišanje cene** □ **zvišanje cene**

podražíti¹ -ím dov. *kaj* |spremeniti ceno česa tako, da

se poveča| *podražíti živila* □ **povišati ceno česa** □ **zvišati ceno**

česa □ pog. **dvigniti ceno česa** □ ekspr. **nabiti ceno česa** □ ekspr. **naviti**

ceno česa □ ekspr. **priviti ceno** *Trgovci so privili cene* □ pog. **vzdigniti**

ceno česa

podražíti² in **podrážiti** -im dov. ► razjeziti

podrébrni -a -o prid. ► mrena¹ • 2

podrécati -am dov. ► spodrecati

podredítev -tve ž |dejstvo, da kaj postane odvisno od česa|

gospodarska podredítev manj razvitih držav □ star. **pokoritev**

podredíti -ím dov.

1. *kaj čemu* |narediti, da je kaj gospodarsko, politično odvisno

od česa| *obrobne pokrajine podrediti središču* □ zastar. **podložiti**

□ star. **podvreči** □ knj.izroč. **pokoriti¹** *kaj pokoriti sosednje narode*

□ pog. **spraviti podse kaj** □ knj.izroč. **subordinirati** *Arhitekt je sub-*

ordiniral obliko prostorov uporabnosti □ star. **upokoriti kaj**

2. *koga komu* | narediti, da je kdo v takem odnosu do koga, da mora upoštevati njegovo voljo, zahteve| *Podredili so ga znamenitemu generalu* □ knj.izroč. **subordinirati**

GLEJ ŠE podrediti si

podrediti se -ím se dov. *komu* | izraža, da osebek pride v tak odnos do koga, da mora upoštevati njegovo voljo, zahteve| *Uslužbenci so se le s težavo podredili novemu vodstvu* □ star. **podvreči se** □ knj.izroč. **pokoriti se**¹ □ nar. **ukloniti se**² *Nikomur se ne uklonemo*

□ ekspr. **ukloniti vrat pred kom** □ ekspr. **upogniti hrbet pred kom**

□ ekspr. **upogniti koleno pred kom** □ ekspr. **upogniti se** *Fant se ni dal upogniti* □ ekspr. **upogniti tilnik pred kom** □ ekspr. **upogniti vrat pred kom**

podrediti si -ím si dov. *koga* | izraža, da osebek vzpostavi tak odnos do koga, da mora ta upoštevati njegovo voljo, zahteve| *Hitro si je podredil novega sodelavca* □ ekspr. **dobiti koga v svojo oblast** □ ekspr. **podjarmiti si** □ knj.izroč. **podrediti** □ star. **podvreči si** □ knj.izroč. **pokoriti**¹ □ knj.izroč. **pokoriti si** □ ekspr. **polastiti se** □ ekspr. **prisiliti koga na kolena** □ ekspr. **spraviti koga pod svojo oblast** □ knj.izroč. **spraviti podse** □ knj.izroč. **ukloniti ukloniti nasprotnika** □ ekspr. **upogniti** *Upognil jih je z grožnjami* □ star. **upokoriti si** □ ekspr. **usužnjiti si** □ knj.izroč. **uviti po svojem kopitu** □ ekspr. **zasužnjiti**

podrédje -a s jezikosl. | zveza glavnega in enega ali več odvisnih stavkov| *podrédje in priredje* □ jezikosl. **hipotaksa**

podredljiv -a -o prid. ► uklonljiv

podredljivost -i ž ► uklonljivost

podrédni -a -o prid. ► podrejen | prilastek ♦¹ | veznik ♦¹ | zveza ♦⁵

podrédnost -i ž ► podrejenost

podrédanje -a s | dejstvo, da je osebek v takem odnosu do koga, da mora upoštevati njegovo voljo, zahteve| *podrédanje veljavnim družbenim normam* □ slabš. **klanjanje** □ knj.izroč. **pokoravanje** □ slabš. **uklanjanje**

podrédjati -am nedov. *kaj čemu* | delati, da je kaj gospodarsko, politično odvisno od česa| *mejne pokrajine podrédjati matični deželi* □ zastar. **podlagati** □ knj.izroč. **pokoravati kaj** □ pog. **spravljati podse kaj**

GLEJ ŠE podrédjati si

podrédjati se -am se nedov. *komu* | izraža, da je osebek v takem odnosu do koga, da mora upoštevati njegovo voljo, zahteve| *Čeprav ga spoštuje, se mu noče več v vsem podrédjati* □ zastar. **klanjati se** □ ekspr. **metati se pod noge** □ knj.izroč. **pokoravati se** □ ekspr. **uklanjati se** □ ekspr. **upogibati hrbet pred kom** □ ekspr. **upogibati koleno pred kom**

podrédjati si -am si nedov. *koga* | izraža, da osebek vzpostavlja tak odnos do koga, da mora ta upoštevati njegovo voljo, zahteve| *podrédjati si sodelavca* □ ekspr. **podjarmljati** □ knj.izroč. **podrédjati** □ knj.izroč. **pokoravati** □ ekspr. **polaščati se** □ knj.izroč. **spravljati podse** □ ekspr. **spravljati pod svojo oblast** □ knj.izroč. **uklanjati s silo uklanjati ljudi** □ ekspr. **usužnjevat si** □ knj.izroč. **uvijati** □ ekspr. **zasužnjevat**

podrédjen -êna -o povdk. *komu* | izraža, da je osebek v takem odnosu do koga, da mora upoštevati njegovo voljo, zahteve| *V preteklosti je bila žena popolnoma podrédjena možu; Mesto je bilo neposredno podrédjeno svojemu vladarju* □ v **podrédjenem položaju** □ ekspr. **hlapec** □ ekspr. **podložen** □ star. **podvržen** □ star. **pokoren** □ star. **poslušen**² □ zastar. **služen**² □ knj.izroč. **subordiniran** □ ekspr. **suženj** □ slabš. **vazal** □ knj.izroč. **v podrédnem položaju** □ knj.izroč. **v služnosti** □ star. **v strahu**

♦ **biti podrédjen komu** □ ekspr. **hlapčevati komu** □ star. **robotati komu**

□ zastar. **robovati komu** □ knj.izroč. **služiti komu** □ knj.izroč. **sužnjevat komu** □ ekspr. **sužnjiti komu** □ knj.izroč. **tlačaniti komu**

podrédjenec -nca m ► podrédjeni¹

podrédjeni¹ -ega m | kdor je v takem odnosu do koga, da mora upoštevati njegovo voljo, zahteve| *osorno govoriti s podrédjenimi*

□ ekspr. **podanik** □ knj.izroč. **podložni** □ knj.izroč. **podrejenec**

□ ekspr. **podvrženec**

podrédjeni² -a -o prid.

1. |ki je v takem odnosu do koga, da mora upoštevati njegovo voljo, zahteve| *Podrédjena ljudstva so se uprla* □ ekspr. **podložni**

2. |ki je nižji po položaju| *podrédjeni oficir* □ knj.izroč. **subalterni** □ knj.izroč. **subordinirani**

GLEJ ŠE podrédjen | pomen ♦¹

podrédjenost -i ž | dejstvo, da je kdo v takem odnosu do koga, da mora upoštevati njegovo voljo, zahteve| *podrédjenost žene možu; Ljudstvo se je uprla tisočletni podrédjenosti* □ ekspr. **hlapčevstvo** □ ekspr. **podložnost** □ knj.izroč. **podrednost** □ star. **podvrženost** □ knj.izroč. **pokornost** □ star. **poslušnost** □ knj.izroč. **služnost** □ ekspr. **suženjstvo** □ ekspr. **sužnost** □ slabš. **vazalstvo** □ ekspr. **zasužnjejenost**

podrédán -a -o prid. ► ponesnažen

podrédáti -ám dov. ► ponesnažiti

podrédáti se -ám se dov. ► opraviti ♦⁴

podrédmati -ljem dov. |krajši čas dremati| *podrédmati za mizo po kosilu* □ ekspr. **podremuckati**

podrédmávati -am nedov. |v presledkih dremati| *Sedel je pred televizijo in podrédmaval* □ ekspr. **pokinkavati**

podrédúckati -am dov. ► podrédmati

podrédpen -pna -o prid. ► priliznjen

podrédpni -a -o prid. ► nadležen ♦

podrédpnica -e ž ► priliznjen povdk.

podrédpnik -a m ► priliznjen povdk. | prilizovalec

podrédri -drém dov.

1. *kaj* |s silo narediti, da kaj pride iz pokončnega položaja na tla| *podrédri drog* □ knj.izroč. **povaliti** □ knj.izroč. **prevrniti** □ knj.izroč. **zgruditi zgruditi koga na tla**

2. *kaj* |odstraniti z določenega mesta zlasti z razstavljanjem| *podrédri zidarski oder; podrédri šotor* □ **razdréti**

GLEJ ŠE porušiti | potreti 2 | razbiti 4 | razveljaviti 1 | spahiniti se | ubiti 1 | ustreliti 2 | vreči 2

podrédri se -drém se dov. ► zrušiti se

podrédzati¹ -am dov. ► dregniti | pobrskati | posredovati

podrédzati² -réžem dov. ► obrezati | skrajšati 1 | spodrezati

podrédzovati -újem nedov. ► spodrezovati

podrédgati -am dov. ► pometi

podrédgati si -am si dov. ► pometi si

podrédgetávati -am nedov. |v presledkih drgetati| *podrédgetavati od mraza* □ **vzdrédgetavati**

podrédgniti -em dov. *kaj s čim* |premakniti kaj sem in tja po površini in pri tem močno pritisniti nanjo| *S snegom mu je podrédgnil ozeblo lice* □ knj.izroč. **podrzati** □ ekspr. **poribati**

GLEJ ŠE očistiti 1 | zdrédgniti 2

podrédgniti se -em se dov. |premakajoč se sem in tja se močno pritisniti ob kaj| *Žival se je podrédgnila ob ograjo* □ **obdrédgniti se**

□ ekspr. **osmukati se** □ ekspr. **osmukniti se** □ nar. **pomuzati se**²

podrédhtávati -am nedov. ► podrédhtevati

podrédhtévati -am nedov. |v presledkih drhteti| *podrédhtevati od mraza* □ **podrédhtavati** □ **vzdrédhtevati**

podrédričan -a -o prid. ► obrabljen 1

podrédričati -am dov. ► zdrédniti 1

podrédričati se -am se dov. ► zadrédniti se

podrédričniti -em dov. ► spodrédniti | zdrédniti 1

podrédričniti se -em se dov. ► zadrédniti se

podrédrigávati -am nedov. ► kolcati

podrédrniti -em dov. ► podložiti 1

podrédrnjenec -nca m ► podtaknjenec

podriskati se -am se dov. ▶ opraviti •4

podrkniti -em dov. ▶ spodrsniti | zdrsniti 3

podróben -bna -o prid. |ki zajema, upošteva vse, tudi podrobnosti| *podroben opis* □ *detajlen* □ *natančen* □ *obširen* □ *precizen* *precizna risba* □ knj.izroč. *detajliran* □ knj.izroč. *minuciozen* □ knj.izroč. *nadrogen* □ knj.izroč. *potanek* □ knj.izroč. *tanek* *tanek premislek* □ knj.izroč. *tankovesten* *tankovesten pregled stanja* □ ekspr. *temeljiti*

GLEJ ŠE *natančen* 3 | *površen* 2

podrobiti -ím dov. ▶ nadrobiti | razbiti 3

podróbni -a -o prid. ▶ trgovina 3•6

podróbno nač. prisl. |izraža, da dejanje, rezultat dejanja zajema, upošteva vse, tudi podrobnosti| *podrobnostno raziskati problem* □ *detajlno* □ *natančno*¹ □ ekspr. *do podrobnosti* □ ekspr. *do potankosti* □ knj.izroč. *do tankosti* □ knj.izroč. *minuciozno* □ knj.izroč. *nadrobno* □ ekspr. *natanko* □ knj.izroč. *potanko*

podróbnost -i ž |kar za označitev česa ni bistveno, pomembno| *izpustiti podrobnosti* □ *detajl* □ knj.izroč. *drobnost*² □ knj.izroč. *minucioznost* □ knj.izroč. *nadrobnost* □ knj.izroč. *poedinnost* □ knj.izroč. *potankost*

podróčje -a s

1. s prilaskom |ozemlje, katerega celovitost je določena z zemljepisnimi, gospodarskimi, kulturnimi značilnostmi| *gozdnato področje*; *poplavno področje* □ *bazen zasavski bazen* □ *cona industrijska cona* □ *območje* □ *okoliš* *vinorodni okoliš* □ *predel* □ *rajon* *vinorodni rajon* □ *regija* *turistična regija* □ *revir* *lovski revir* □ *teren* *poplavni teren* □ *teritorij* *poplavni teritorij* □ knj.izroč. *area* □ knj.izroč. *distrikt* □ ekspr. *kraj*¹ □ zastar. *okraj* □ zastar. *okrog*¹ □ knj.izroč. *okrožje* □ knj.izroč. *pomerij* □ knj.izroč. *region*

2. s prilaskom |celota pojavov, stvari in odnosov med njimi, kot jo določa v prilasku imenovano človekovo delovanje, ustvarjalnost| *opredeliti področje uporabnega jezikoslovja* □ *območje* □ publ. *delokrog* □ knj.izroč. *domena* □ knj.izroč., s svojilnim zaimkom *krog*¹ *Razširil je svoj krog raziskovanja* □ publ. *nebo* *Politično nebo te države se je zvedrilo* □ publ. *objekt* □ knj.izroč. *obsežje* □ knj.izroč. *pokrajina* *zanimive miselne pokrajine* □ knj.izroč. *polje* □ knj.izroč. *poprišče* □ publ. *sfera* □ ekspr. *svet*¹ *V svetu politike se je hitro znašel*; *abstraktni svet domišljije* □ knj.izroč. *terišče* □ knj.izroč. *torišče*

• 1. ekon. *nerazvito področje* □ ekon. *gospodarsko pasivno področje* □ ekon. *nerazvito območje* 2. meteor. *področje nizkega zračnega tlaka* □ meteor. *barična depresija* □ meteor. *ciklon* □ *nestrok* *območje nizkega zračnega pritiska* □ *nestrok* *področje nizkega zračnega pritiska* 3. meteor. *področje visokega zračnega tlaka* □ meteor. *anticyklon* □ *nestrok* *območje visokega zračnega pritiska* □ *nestrok* *področje visokega zračnega pritiska*

GLEJ ŠE *območje* | *ozemlje* 1 | *pas* 3• | *predel* | *rezervat*

podróčnik -a m ▶ naslonjalo •

podrsati -am dov. |premikajoč se tesno dotakniti| *Drveči avtomobil je podrsal po grušču* □ *podrsniti*

GLEJ ŠE *zadrsati*

podrsati se -am se dov. ▶ *zadrsati se*

podrsávanje -a s ▶ *drsanje* | *hoja*¹ 1 pp 1

podrsávati -am nedov.

1. |premikati se po čem z dotikanjem| *Pri hoji je podrsaval* □ *drsati* □ *podrsovati* □ knj.izroč. *podrsevati* □ nekuj. pog. *šlapati*

2. |občasno se premikati z drugačno hitrostjo kot stvar, s katero je kaj v tesnem dotiku| *Jermen na kolesu podrsava* □ *zdrkavati* □ *zdrkovati*

GLEJ ŠE *hoditi* 1 pp 4

podrsévati -am nedov. ▶ *podrsavati* 1

podrśniti -em dov. ▶ *podrsati* | *zadrsati*

podrsováti -újem nedov. ▶ *podrsavati* 1

podrtica -e ž gozd. |od vetra ali snega podrtó drevo| *bukova podrtica* □ gozd. *podrtina*

podrtija -e ž ekspr. |slaba, razpadajoča stavba| *stanovati v podrtiji* □ ekspr. *podrtina* □ knj.izroč. *podrtje*

GLEJ ŠE *razvalina* | *razvaline*

podrtina -e ž ▶ *podrtica* | *podrtija* | *razvalina* | *razvaline* | *ruševine*

podrtje -a s ▶ *podrtija* | *rušenje*

podrugód prisl. ▶ *drugje*

podružábiti -im dov. ▶ *podružbiti*

podružábljati -am nedov. ▶ *podružbljati*

podružábljenje -a s ▶ *podružbljenje*

podružbiti -im dov. *kaj* |zasebno, zlasti proizvodna sredstva, spremeniti v družbeno| *podružbiti proizvodnjo* □ *kolektivizirati*

□ zastar. *podružabiti* □ knj.izroč. *socializirati*

podružbljanje -a s |spreminjanje zasebnega, zlasti proizvodnih sredstev, v družbeno| *podružbljanje zemlje* □ *kolektivizacija*

□ knj.izroč. *socializacija*

podružbljati -am nedov. *kaj* |zasebno, zlasti proizvodna sredstva, spreminjati v družbeno| *podružbljati kmetijsko proizvodnjo* □ *kolektivizirati*

□ zastar. *podružabljati* □ knj.izroč. *socializirati*

podružbljenje -a s |sprememba zasebnega, zlasti proizvodnih sredstev, v družbeno| *podružbljenje proizvodnje* □ zastar. *podružabljenje*

podružni -a -o prid. ▶ *cerkev* 1•3

podružnica -e ž

1. |enota, organizacijsko ločena od glavnega sedeža delovne organizacije, s precej samostojnim poslovanjem| *Banka ima več podružnic* □ *filiála* □ zastar. *filiálka*

2. ver. |teritorialna enota katoliške cerkve, ki nima stalnega duhovnika in je podrejena župniji| *maševati na podružnici* □ nar. *podfarica*

GLEJ ŠE *družica* 1 | *šola*¹ •12

podružnični prid. ▶ *cerkev* 1 pp 2 | *cerkev* 1•3 | *šola*¹ pp 3 | *šola*¹ •12

podružnik -a m ▶ *drug*¹

podružniški -a -o prid. ▶ *cerkev* 1•3

podržati -am dov. ▶ *podrgniti* | *postrgati* 1

podržáti -ím dov. *kaj* |krajši čas držati| *Ob slovesu je podržal njeno roko v svoji* □ *pridržati*

GLEJ ŠE *pridržati*

podržáviti -im dov. *kaj* |prenesti zasebna proizvodna sredstva v državno last| *podržáviti banke* □ *nacionalizirati*

podržávka -e ž ▶ *prostitutka*

podržávljenje -a s |prenos zasebnih proizvodnih sredstev v državno last| *podržávljenje bank* □ *nacionalizacija* □ knj.izroč. *nacionaliziranje*

podsadíti -ím dov. ▶ *podložiti* 3

podśedelni -a -o prid. ▶ *odeja* •3

podśedlica -e ž ▶ *odeja* •3

podśek -éka m ▶ *prag* 1• | *tram*

podśekati -am dov. ▶ *spodsekati*

podśekávati -am nedov. ▶ *spodsekavati*

podśevék -vka m agr. |rastlina, posejana med že rastoče rastline| *med pšenico sejati podśevék* □ agr. *podkultura*

podśípnica -e ž ▶ *jama* •5

podśisté -a m |sistem v okviru večjega sistema| *delovanje podsistemov* □ *subsistem*

podśkupína -e ž |kar ima v okviru kake skupine enake, podobne značilnosti| *razvrstiti izdelke na več podśkupin*

□ *podgrupa* □ *podkategorija*

podslíkava -e ž um. |nanos prve, osnovne barvne plasti pri slikanju; prva, osnovna barvna plast| *Slikar je končal podslíkavo; svetla podslíkava slike* □ um. **podsnova**

podsmèh -éha m ► posmèh

podsmehljív -a -o prid. ► posmehljív

podsmehljívo prisl. ► posmehljívo

podsmehljívost -i ž ► posmehljívo

podsméhni se -em se dov. ► posmehni se

podsmíhati se -am se nedov. ► posmehovati se

podsnôva -e ž ► podslíkava

podsončnik -a m ► vzhodnik | zahodnik

podstanoválec -lca m ► podnajemnik

podstanoválski -a -o prid. ► pogodba •18 | razmerje •7

pod stárost prisl. zv. ► na starost

podstát -i ž ► osnova 1

podstátni -a -o prid. ► osnovni 1

podstáva -e ž ► osnova 1 | podlaga 1 | podloga | podstavek

podstávba -e ž ► osnova 2

podstávek -vka m |priprava, na katero se kaj da, postavi| *lesen, kamnit podstavek; podstavek za spomenik* □ knj.izroč. **pedestal**

□ knj.izroč. **podnožek** □ knj.izroč. **podnožnik** □ knj.izroč. **podstava**

□ arhit., um. **postament** □ knj.izroč. **postavek** □ star. **stalo**

◆ **1.** podstavki za kozarce □ knj.izroč. podložki za kozarce **2.** trinožni podstavek □ trinožnik

● bot. **trosni podstavek** □ bot. **bazidij** □ bot. **trosonosec**

podstáviti -im dov. ► obogatiti 1 | podložiti 1 | podpreti 3 | podtakniti 2 | spotakniti

podstávljati -am nedov. ► ovirati 2• | podlagati 1 | podtikati | spotikati

podsténje -a s nar. |prostor pod napuščem| *Sedela sta na podstenju in se pogovarjala* □ nar. **postenje**

podstopíti se in podstópiti se -im se dov. ► lotiti se 1, 2 | upati si

podstréha -e ž ► podstrešje | stanovanje •4

pod strého prisl. zv. ► na podstrešju

podstréšek -ška m ► lopa 2 | napušč

pod stréšino prisl. zv. ► na podstrešju

podstréšje -a s |prostor v stavbi med streho in stropom najvišje etaže| *Preiskali so vso hišo, od kleti do podstrešja* □ **podstreha**

□ nar. **ispa** □ nar. **izba** □ knj.izroč. **pristrešje**

GLEJ ŠE stanovanje •4 | streha 1

podstréšni -a -o prid. ► okno 1•4 | soba •8 | stanovanje pp 2 | stanovanje •4

podstréšnica -e ž ► soba •8 | stanovanje •4

pod stréšnjo prisl. zv. ► na podstrešju

podstríči -strížem dov. ► pristríči

podstrôpni -a -o prid. ► svetilka •8

podsúkati -am dov. ► zavihati 2

podsúti -sújem dov. ► nasuti

podsúti se -sújem se dov. |napolniti se z usipanjem| *Rov se je podsul* □ nar. **spodsuti se**

podščúvati -am dov. ► nahujskati

podšív -a m ► podloga

podtakníti in podtákniti -em dov.

1. *komu kaj* |skrivaj dati, položiti kaj na določeno mesto z namenom znebiti se česa| *Trgovec mu je podtaknil blago z napako* □ nekuj. pog. **podvaliti**

2. *kaj* |skrivaj dati, položiti kaj na določeno mesto z namenom škodovati| *Na železniški postaji so podtaknili bombo* □ **nastaviti**

□ **podstaviti**

GLEJ ŠE podložiti 1 | pripisati 2

podtáknjenec -nca m ekspr. |kdor je skrivaj kam poslan z določenim namenom| *Ugotovili so, da je podtáknjenec*

□ knj.izroč. **podrinjenec**

GLEJ ŠE potáknjenec

podtálen -lna -o prid. ► prikrit

podtálje -a s ► mrtvica 1

podtáljni -a -o prid. ► boj 3•4 | ilegálni | podtalnica | podzemeljski 2

podtálnica -e ž geogr. |voda, ki se nabira nad neprepustnimi plastmi pod zemeljskim površjem| *onesnaževanje podtálnice*

□ geogr. **podtalna voda** □ geogr. **talna voda** □ geogr. **talnica**

podtálno prisl. ► nezakonito 2

podtíkati -am nedov. *kaj* |skrivaj dajati, polagati kaj na določeno mesto z namenom škodovati| *Teroristi so podtikali bombe na podzemskih železnicah* □ **nastavljati** □ **podstavljati**

□ zastar. **podkladati**

GLEJ ŠE pripisovati 2

podtlák -a m teh. |tlak, navadno v strojni napravi, ki je nižji od zunanjega| *V kotlu nastane podtlak* □ teh. **podprítisk**

podtrebúšje -a s anat. |spodnji del trebuha| *bolečine v podtrebúšju* □ anat. **hipogastrij**

podučèn -èna -o povdk. ► poučen

podučévati -újem dov. ► poučevati 1

podučítelj -a m ► učitelj •2

podučljív -a -o prid. ► poučen

podúčni -a -o prid. ► poučni

podúčnost -i ž ► poučnost

podúhati -am dov. ► povohati

poduhôviti -im dov. *koga* |narediti, povzročiti, da postanejo duhovne lastnosti, značilnosti pri kom prevladujoče| *Tako življenje ga je poduhovilo* □ knj.izroč. **poduševiti**

poduhôvljen -a -o prid. |pri katerem so duhovne lastnosti, značilnosti prevladujoče| *miren, poduhovljen človek*

□ star. **oduhovljen**

poduhôvljeni -a -o prid. ► ljubezen •3

podúk -a m ► nasvet | poučevanje | poučevati 1

podúrhati jo -am jo dov. ► odhiteti | oditi pp 3 | zbežati

podúsni -e ž ► podkožje

podúst -i ž rib. |večja sladkovodna riba, ki se drsti v velikih jatah| *loviti podusti* □ rib., žarg. **pečenka**

GLEJ ŠE riba 1 pp 4

podušéviti -im dov. ► poduhoviti

podušíti -ím dov. ► pojesti 1

poduškati -am dov. ► oddahniti se

podvájanje -a s |dejstvo, da se kaj opravlja dvakrat, na dveh mestih| *nepotrebno podvájanje dela* □ knj.izroč. **dubliranje**

□ knj.izroč. **podvojevanje**

podvájati -am nedov. *kaj* |delati kaj dvakrat tolikšno| *podvájati stroške* □ knj.izroč. **dublirati** □ knj.izroč. **podvojevati**

GLEJ ŠE večati¹

podvájati se -am se nedov. |dvakrat, na dveh mestih opravljati isto delo| *Bojijo se, da bi se z ustanovitvijo inštituta delo podvajalo*

□ knj.izroč. **dublirati se**

GLEJ ŠE večati se

podvalíti -ím dov. ► podtakniti 1 | pripisati 2

podvalíti se -ím se dov. ► zakotaliti se

podvečér -a m ► mrak¹ 1 | predvečer

podvečérni -a -o prid. ► predvečerni

podvès -ésa m ► spodmol

podvések -ska m ► hipofiza

podvèz -éza m ► podveza 2

podvéza -e ž

1. |trak, navadno gumijast, za pritrjanje nogavic, hlačnic| *nogavice s podvezami* □ **podvezni trak** □ ekspr. **podvezica** □ knj.izroč. **podveznica**

2. med. |stisnjenje cevastega organa z vezanjem| *podveza popkovnice* □ med. **ligatura** □ knj.izroč. **podvez** □ med. **podvezovanje**

podvezati -vržem dov. *kaj* med. |stisniti cevasti organ z vezanjem| *podvezati krvavečo žilo* □ med. **ligirati** □ med. **spodvezati**

♦ med. **podvezati popkavnico** □ poljud. **zavezati popek**

podvezica -e ž ▶ podveza 1

podvezni -a -o prid. ▶ podveza 1

podveznica -e ž ▶ podveza 1

podvezovanje -a s ▶ podveza 2

podvig -a m ▶ dvig 3 |napredek | pustolovščina

podvihati -am dov. ▶ spodvihati

podvihniti -em dov. ▶ spodvihati

podvihovati -ujem nedov. ▶ spodvihovati

podviti -vijem dov. ▶ priviti 2 | spodviti

podvzati -am dov. ▶ pospešiti 1 | pospešiti 1♦ | spodbuditi 1

podvzati se -am se dov. ▶ odhiteti | pohiteti

podvlačiti in **podvláčiti** -im dov. ▶ podbrnati

podvlaka -e ž grad. |lesen ali kovinski pomožni nosilec, položen navadno prečno na glavno smer| *zavarovati stropnike s podvlako* □ grad. **podvleka**

GLEJ ŠE podloga

podvléči -vléčem dov. ▶ podbrnati | podložiti 2

podvléka -e ž ▶ podloga | podvlaka

podvôdni -a -o prid. ▶ maska ♦2 | ribolov 1 pp 1

podvojéni -a -o prid. ▶ dvojni 1 | soglasnik ♦5

podvojéno prisl. ▶ dvojno

podvojénost -i ž ▶ dvoičnost²

podvojevánje -a s biol. |genska ali kromosomska mutacija, pri kateri se podvoji kako zaporedje baz v kromosomu| *podvojevanje gena* □ biol. **duplikacija**

GLEJ ŠE podvajanje

podvojeváti -ujem nedov. ▶ podvajati | večati¹

podvojítev -tve ž

1. |dejstvo, da kaj postane dvakrat tolikšno| *podvojitev proizvodne zmogljivosti* □ knj.izroč. **dubliranje**

2. jezikosl., lit. |zaporedna ponovitev glasov, zlogov ali besed| *podvojitev besede* □ jezikosl., lit. **geminacija** □ jezikosl., lit. **reduplikacija**

GLEJ ŠE povečanje 1

podvojíti -ím dov. *kaj* |napraviti kaj dvakrat tolikšno| *Letos je podjetje izgubo podvojilo* □ knj.izroč. **dublirati** □ knj.izroč. **duplicirati**

□ knj.izroč. **duplirati**

GLEJ ŠE pomnožiti pp | pospešiti 1♦ | povečati

podvojíti se -ím se dov. |postati dvakrat tolikšen| *Število prebivalcev se je skoraj podvojilo* □ knj.izroč. **dublirati se** □ knj.izroč. **duplicirati se** □ knj.izroč. **duplirati se**

GLEJ ŠE povečati se

podvôjni -a -o prid. ▶ organ 1♦8

podvómiti -im dov. *o čem* |krajši čas dvomiti| *Podvomil je o uspehu* □ **zdvomiti** □ ekspr. **posumiti** *Posumil je o resničnosti izjave*

□ knj.izroč. **zadvomiti**

podvóriti -im dov. *komu* |krajši čas dvoriti| *Večkrat ji je podvoril*

□ ekspr. **popihati na dušo**

GLEJ ŠE pogostiti

podvprašánje -a s ▶ vprašanje ♦

podvrátnik -a m ▶ podgrlina

podvréči -vržem dov. ▶ izpostaviti 2 | podrediti 1 | prepustiti 2 | pripisati 2

podvréči se -vržem se dov. ▶ podrediti se

podvréči si -vržem si dov. ▶ podrediti si

podvrniti in **podvríniti** -em dov. ▶ spodviti

podvrsta -e ž |kar ima v okviru kake vrste enake, podobne značilnosti| *razdeliti izdelke na več vrst in podvrst* □ **podkategorija**

podvržen -a -o povdk. ▶ do vzeten² 2 | podrejen

podvrženec -nca m ▶ podrejeni¹

podvrženost -i ž ▶ do vzetnost 2 | podrejenost

podvzémati -am nedov. ▶ ukrepati

podvzétí -vzámem dov. ▶ ukreniti

podvzétje -a s ▶ podjetje

podzavédni -a -o prid. ▶ podzavestni

podzavédno prisl. ▶ podzavestno

podzavést -i ž |duševna aktivnost, ki se je človek ne

zaveda| *vpliv podzavesti na človekovo ravnanje* □ knj.izroč. **nezavest** *Osebná nezavest vsebuje doživljaje, ki so bili nekoč zavestni*

□ knj.izroč. **podzavestnost**

podzavéstni -a -o prid. |ki je v zvezi z duševno aktivnostjo, ki se je človek ne zaveda| *podzavestne zaznave česa* □ **podzavedni**

□ knj.izroč. **nezavedni** □ knj.izroč. **nezavestni²**

GLEJ ŠE nagonski | simbolika ♦

podzavéstno nač. prisl. |izraža, da je dejanje določeno z duševno aktivnostjo, ki se je človek ne zaveda| *Podzavestno je čutil, da je v nevarnosti* □ **podzavedno**

podzavéstnost -i ž ▶ podzavest

podzémeljski -a -o prid.

1. |ki je, se nahaja pod zemeljsko površino| *podzemeljski deli rastline* □ **podzemni** □ **podzemski**

2. |ki je v zvezi s prostorom pod zemeljsko površino| *podzemeljski jedrski poskusi* □ **podtalni**

GLEJ ŠE hodnik¹ 1♦2 | jama 2 | podzemlje 1 | rov¹ ♦ | železnica 1♦2

podzémlje -a s

1. |prostor pod zemeljsko površino| *odkrivati, spoznavati podzemlje* □ **podzemeljski svet** □ **podzemni svet**

2. |v grški mitologiji kraj pod zemljo, kjer prebivajo mrtvi| *opisovati podzemlje* □ **had** □ star. **spodnji svet**

podzémna -e ž ▶ železnica 1♦2

podzémni -a -o prid. ▶ hodnik¹ 1♦2 | jama 2 | korenika | linija ♦1 | podzemeljski 1 | podzemlje 1 | rov¹ ♦ | železnica 1♦2

podzémnska -e ž ▶ železnica 1♦2

podzémnski -a -o prid. ▶ hodnik¹ 1♦2 | jama 2 | koleraba | podzemeljski 1 | rov¹ ♦ | železnica 1♦2

podzglávje -a s ▶ blazina 1♦ | vzglavje

podzglávnik -a m ▶ blazina 1♦

podzíd -a m |zid, narejen zaradi preprečevanja krušenja kame-nja, drsenja zemlje| *Ob podzidu so izkopali jarek* □ grad. **podporni zid** □ knj.izroč. **podzidek** □ knj.izroč. **podzidje** □ knj.izroč. **podzidnica**

□ grad. **zagatna stena**

GLEJ ŠE podzidek

podzídati in **podzídáti** -am dov. ▶ dokazati

podzidek -dka m |spodnji, navadno ojačeni del zidu| *palaca s stebri in podzidki* □ knj.izroč. **podzid** □ knj.izroč. **podzidje**

□ knj.izroč. **prizidek**

♦ **fasadni podzidek** □ nekaj. pog. **cokel** □ talni **zidec**

GLEJ ŠE podzid

podzídje -a s ▶ podzid | podzidek | zid ♦4

podzídica -e ž ▶ podzid

podzínák -a m ▶ ascendent²

podzól -a m ▶ prst² pp 3

pòdzvrst -i ž | vsaka od različnih oblik pojavov ali stvari v okviru pojavov ali stvari iste zvrsti | različne zvrsti in podzvrsti elektronske glasbe □ **podžanr**

podžánr -a m ► podzvrst

podžgáti -žgèm dov. ► nahujskati | navdušiti | razvneti 2 | spodbuditi 1 | vzbuditi | zakuriti

podžíg -a m ► požig | spodbuda 1

podžigálec -lca m ► hujškač | požigalec

podžigati -am nedov. ► navduševati | netiti | razvneti 1 | spodbujati 1 | vzbujati

po éden prisl. zv. ► posamezno²

poedíneec -nca m ► posameznik

poedíni -a -o prid. ► posamezni

poedínka -e ž ► posameznica

poedínost -i ž ► podrobnost | posameznost 1

poém -a m ► pesnitev

poéma -e ž ► pesnitev

poén -a m ► točka 2

poenáčiti -im dov. kaj s čim | oceniti, da se kaj po svojih lastnostih, značilnostih ujema s primerjanim | poenáčiti pridnost z nadarjenostjo □ knj.izroč. **poistiti** □ publ. **poistovetiti**

GLEJ ŠE izenačiti

poenáčiti se -im se dov. s kom | izraža, da kdo postane, želi postati po svojih lastnostih, značilnostih tak kot primerjani | Mladostnik se pogosto poenáči s filmskimi junaki □ **identificirati se** □ pog. **poistiti se** □ publ. **poistovetiti se**

poenobesédenje -a s ► univerzacija

poenostávitvev -tve ž | postopek, po katerem postane kaj preprosto, nezapleteno | poenostávitvev metode □ **poenostávljenje** □ knj.izroč. **popreproščanje** □ **simplifikacija** | pretirana poenostávitvev |

poenostávitvi -im dov. kaj | narediti kaj preprosto, nezapleteno | poenostávitvi razlago □ knj.izroč. **popreprostiti** □ **simplificirati** | pretirano poenostávitvi | □ **zulgárizirati** | aktualistično poenostávitvi |

poenostávljati -am nedov. kaj | delati kaj preprosto, nezapleteno | poenostávljati zgodovinska dejstva □ knj.izroč. **popreproščati** □ **simplificirati** | pretirano poenostávljati | □ **vulgárizirati** | aktualistično poenostávljati |

poenostávljen -a -o prid. | ki za razumevanje, obvladovanje ne zahteva višjih miselnih postopkov, posebnega znanja | zelo poenostávljena razlaga □ knj.izroč. **popreproščen** □ **simplificiran** | pretirano poenostávljen |

poenostávljenje -a s ► poenostávitvev

poenótenje -a s | postopek, po katerem postane kaj enotno glede na določena merila | poenótenje učnih načrtov □ knj.izroč. **strnitev idejna strnitev stranke** □ knj.izroč. **unificiranje** □ knj.izroč. **unifikacija**

poenótitvi -im dov. kaj | narediti, da kaj ni več razcepljeno, razdeljeno na več vrst ali skupin; narediti, da si sestavine celote ne nasprotujejo med seboj | poenótitvi predpise; poenótitvi politično stranko □ knj.izroč. **strniti** □ knj.izroč. **unificirati** □ ekspr. **uniformirati uniformirati mišljenje**

GLEJ ŠE združiti

poenótitvi se -im se dov. ► združiti se | zediniti se

poenotováti -újem nedov. ► enotiti

poénter -tra m ► pes pp 4

poét -a m ► pesnik

po etápah prisl. zv. ► postopoma

poetáster -tra m ► pesnik

poetésa -e ž ► pesnica

poétični -a -o prid. ► drama ♦ 3 | pesniški | svoboščina •

poétično prisl. ► pesniško

poétičnost -i ž ► pesniškost

poetizíranje -a s ► olepševanje | pesnjenje

poetizírati -am nedov. ► olepševati | pesniti

poétka -e ž ► pesnica

poetolóški -a -o prid. ► pesniški

poétov -a -o prid. ► pesnikov

poétski -a -o prid. ► pesniški

poétsko prisl. ► pesniško

poezija -e ž ► lepo² 2 | lepota¹ | pesništvo | pesništvo ♦ 3 | pesništvo ♦ 4 | pesniti ♦ | prijetno² 2 | resen²

pofílmati -am dov. ► posneti 3

pofílozofírati -am dov. ► pomodrovati

pofíniti -im dov. ► izboljšati 2

poflekán -a -o prid. ► umazan¹

poflekáti -ám dov. ► umazati

poflekáti se -ám se dov. ► umazati se

pofírtati -am dov. ► poljubimkati

po francósko prisl. zv. ► francosko

pofrfotávati -am nedov. ► plapolati 1 | tekati

pofrtíciti se -im se dov. ► spodleteti 1

pofúkani -a -o prid. ► prekleti¹

pofúlitvi -im dov. ► ukrasti

pofúlitvi jo -im jo dov. ► odti pp 3

pogáča -e ž

1. |boljši, navadno masleni kruh| *speči pogačo* □ **pogačica** ▶
2. nardp. |boljši kruh, okrašen s svečami, rožami, zlasti ob poroki, rojstvu| *prinesti porodnici pogačo* □ nar. **štruca**

GLEJ ŠE tropine •

pogáčar -ja m agr. | ploščato, rdeče zimsko jabolko | *obirati pogačarje* □ nar. **hleščar**

pogáčica -e ž

1. |majhna pogača| *Spekla je pogačice in jih postregla ob kavi* □ ekspr. **pogačka**
2. |ploščata kost v kolenu| *Ob padcu si je poškodoval pogačico* □ knj.izroč. **jabolko**

GLEJ ŠE brogovita

pogáčka -e ž ► pogačica 1

pogájalec -lca m ► pogodbenik

pogájanje¹ -a s ► pogojevanje

pogájanje² -a s ► merjenje 2

pogájanje³ -a s | poskus doseči soglasje, sporazum glede česa | *pospešiti, prekiniti pogajanja; pogajanje za ceno* □ pog. **barantanje** □ knj.izroč. **barantija** □ star. **botanje** □ nek. pog. **cenkanje** □ nek. pog. **glihanje** □ pog. **mešetarjenje** □ ekspr. **parlamentiranje**

pogájati¹ -am nedov. ► pogoj ♦ | povzročati

pogájati² -am nedov. ► meriti 3 | zadevati 2

pogájati se -am se nedov. za kaj | skušati doseči soglasje, sporazum glede česa | *pogajati se z vodstvom za boljše plače; pogajati se za ceno* □ pog. **barantati** □ knj.izroč. **bogati se** □ star. **botati se** □ nek. pog. **cenkati se** □ nek. pog. **glihati** □ pog. **mešetariti** □ ekspr. **natezati se** □ ekspr. **parlamentirati**

pogán -a m ► ateist

pogánček -čka m ► otrok 1 ♦ 2

pogánizem -zma m ► poganstvo

pogánjác -a m ► gonič 1

pogánjálka -e ž ► skiro

pogánjalo -a s ► gibalo | pedal 1

pogánjanje -a s |proces, pri katerem kaj opravlja, izpolnjuje kako nalogo| uporaba vodne energije za poganjanje mlinov

□ pogon □ knj.izroč. gonja □ knj.izroč. gonjenje

GLEJ ŠE odganjanje | prizadevanje

pogánjati -am nedov. kaj |delati, povzročati, da kaj opravlja, izpolnjuje kako nalogo| Voda poganja turbino □ knj.izroč. gnati

□ knj.izroč. goniti □ star. tirati

GLEJ ŠE gnati 1, 2 | nastajati 3 | odganjati 1, 2 | poditi | priganjati 2 | spravljati 1 | strašiti | zapravljati

pogánjati ga -am ga nedov. ▶ lomiti ga

pogánjati se -am se nedov. ▶ prizadevati si | zaganjati se

pogánjek -jka m |razviti listni ali cvetni popek, sestavljen iz stebila in listov| obrezati, odščipniti poganjke

□ odrastek □ knj.izroč. odganjek □ knj.izroč. odraslek □ zastar. vzrastek

□ bot. pritlika |poganjek, ki se lahko razvije v samostojno rastlino|

◆ 1. bot. nadomestni poganjek □ bot. adventivni poganjek

□ gozd. bohotivka □ gozd. drugotni poganjek □ gozd. vodeni poganjek

2. bot. stranski poganjek □ bot. lateralni poganjek □ bot. obstranski

poganjek 3. bot. zalistni poganjek □ bot. zalistnik

GLEJ ŠE mladika | odganjati 2 | odgnati 3 | zametek 2

pogánka -e ž ▶ ateistka

pogánski -a -o prid. ▶ bog¹ ♦ 2 | nekrščanski

pogánstvo -a s |za kristjane pripadnost veri, ki ne priznava

Kristusa za boga| poganstvo in krščanstvo □ paganizem

□ paganizem

pogasíti -ím dov. kaj |onemogočiti, preprečiti gorenje| pogasiti

ogenj □ knj.izroč. udušiti □ ekspr. ustaviti

◆ pogasiti apno □ ugasiti apno

GLEJ ŠE ublažiti

pogasíti si -ím si dov. ▶ odžejati se

pogásniti -em dov. ▶ ugasiti 2

pogášati -am nedov. ▶ ugašati 3

pogáziti -im dov. ▶ pohoditi 1 | poteptati 1

pogíbati -am nedov. ▶ poginjati | umirati

pogíbel -i ž ▶ poguba¹ | uničenje

pogín -a m |pri živalih prenehanje življenja| pogin čebel, rib □ pomor

GLEJ ŠE poguba¹ | uničenje

pogíniti -em dov. |pri živalih prenehati živeti| Zaradi onesnaženosti

vode so ribe poginile □ ekspr. cepniti □ pog. crkniti □ neknj. pog. krepati

□ neknj. pog. krepniti □ ekspr. pocepiti □ pog. pocrkati □ neknj. pog. pokrepati

□ star. poleči □ ekspr. popadati¹ □ neknj. pog. priti proč □ zastar. uginiti

□ ekspr. vzeti konec

GLEJ ŠE umreti 1

pogínjati -am nedov. |pri živalih drug za drugim poginiti| Živina je iz neznanega vzroka množično poginjala □ ekspr. cepati² □ pog. crkati

□ pog. crkavati □ pog. crkovati □ neknj. pog. krepavati □ star. pogibati

GLEJ ŠE umirati

pogínjeni -a -o prid. ▶ mrtvi² | poginuli

pogínúli -a -o prid. |pri živalih ki je poginil| zakopati truplo poginule živali □ pog. crkli □ pog. crknjeni □ knj.izroč. poginjani

GLEJ ŠE mrtvi²

poglábljanje -a s |postopek, s katerim se dela, naredi kaj (bolj) globoko| poglabljanje jarka □ knj.izroč. globljenje

poglábljati -am nedov. kaj |delati kaj (bolj) globoko| poglabljati

rečno strugo □ knj.izroč. globiti □ knj.izroč. pogrezati □ knj.izroč. pogrezovati

□ knj.izroč. uglabljati

poglábljati se -am se nedov.

1. |postajati bolj izrazito, intenzivno| Prijateljske vezi med njimi so se poglabljale □ knj.izroč. globiti se

2. v kaj |izraža, da osebek intenzivno opravlja v določilu

imenovano dejavnost| poglabljati se v delo, študij □ knj.izroč. vglabljati se □ knj.izroč. zaglabljati se □ knj.izroč. zatapljati se

pogláditi -im dov. ▶ pobožati

poglavár -ja m |kdor je na čelu kake skupnosti| plemenski

poglavar □ star. glavar □ zastar. poglavnik

◆ biti poglavar □ star. glavariti

GLEJ ŠE oče 1 | vodja 1

poglavítni -a -o prid. ▶ mesto¹ 1♦ | najpomembnejši²

poglavítno¹ -ega s ▶ najpomembnejše¹

poglavítno² povdk. ▶ najpomembnejše²

poglávjje -a s |grafično označeni, vsebinsko zaključeni del

besedila| drugo poglavje povesti □ star. kapitel¹ □ zastar. oddelek

□ zastar. razdelek □ knj.izroč. zaglavje

GLEJ ŠE obdobje

poglávní -a -o prid. ▶ mesto¹ 1♦ | najpomembnejši²

poglávník -a m ▶ poglavar

poglád -éda m

1. ekspr. |dejanje, dejavnost organa vida v vlogi vršilca, predmeta drugega dejanja, nosilca stanja| Njen pogled se je ustavil na njem; Ni mogel odtrgati pogleda od nje □ ekspr. oči

2. s prislaskom |kar izraža odnos do kakega dejstva, pojava| prikazati različne poglede o določenem vprašanju □ gledanje

□ knj.izroč. naziranje Tako naziranje je popolnoma zgrešeno

□ knj.izroč. zrenje

◆ v tem pogledu □ publ. topogledno □ zastar. v tem obziru □ publ. v tem

oziru □ ekspr. v tem smislu

• vprašujoči pogled □ ekspr. svedrasti pogled □ ekspr. vrtajoči pogled

GLEJ ŠE bliskati ♦ | blisniti ♦ | delno | gotovo³ 1 | mnenje |

nikakor | ošiniti | ošinjati | pogledati 2 | popolnoma | preletavati ♦ | razgled² | res¹ 2 | slepiti 1 | vid | zapeljevati

poglédati -am dov.

1. kaj |priti do vidne zaznave česa| pogledati sliko

□ knj.izroč. pomotríti □ ošiniti

PODPOMENKE 1. 'pogledati s priprtimi očmi' požmeriti, zažmeriti,

zažmuriti 2. 'jezno, srepro pogledati' pobliskniti, zasrepeti 3. 'skrivoma,

prijajeno pogledati' pokukati, poškilliti

2. s prislavnim določilom |usmeriti pogled kam, navadno z namenom,

da se kaj vidi, zazna| pogledati skozi okno

□ knj.izroč. dvigniti oči □ knj.izroč. dvigniti pogled □ ekspr. naravnati

oči □ knj.izroč. ozreti se □ ekspr. pobuljiti □ ekspr. pokukati □ zastar. polu-

kati □ ekspr. poškilliti □ neknj. pog. pošpegati □ ekspr. vreči pogled

□ knj.izroč. vzdigniti oči □ knj.izroč. vzdigniti pogled □ knj.izroč. zazreti se

3. |izstopiti, biti za krajši čas potisnjen iz svoje okolice| Krilo ji je pogledalo izpod plašča □ ekspr. pokukati □ neknj. pog. pošpegati

4. v velelniku |izraža prošnjo za razumevanje, upoštevanje| Poglej,

prijatelj, tako se ne dela □ glej □ poslušaj □ slišiš □ pog. lej

GLEJ ŠE jezen² ♦ | opiti se | osupniti 1 | pokazati 1 | pomoleti |

popaziti | roditi se | spregledati 2 | umreti 1 | začuden ♦

poglédati se -am se dov. ▶ spreti se

poglédati si -am si dov. ▶ ogledati si

pogledávati -am nedov. ▶ pijančevati | pogledovati 1, 2

pogléden -dna -o prid. ▶ lep² | postaven

pogledováti -újem nedov.

1. kaj |večkrat pogledati| pogledovati goste □ pogledavati □ ošinjati

2. s prislavnim določilom |večkrat usmeriti pogled kam, navadno z namenom,

da se kaj vidi, zazna| pogledovati na vse strani □ pogledavati □ knj.izroč. ozirati se □ ekspr. pokukavati

GLEJ ŠE zapeljevati

pogledovati se -újem se nedov. ▶ spogledovati se 1

pogljêj -te medm. ▶ gledati 7

poglobitev -tve ž |postopek, s katerim se naredi kaj (bolj)

globoko | *poglobitev rečne struge* □ **poglobljenje**

GLEJ ŠE izdolbina

poglobiti -ím dov. *kaj* |narediti (bolj) globoko | *poglobiti strugo*

□ knj.izroč. **pogrezniti** □ knj.izroč. **uglobiti**

poglobiti se -ím se dov. *v kaj* |izraža nastop intenzivne dejavnosti

osebka, kot jo določa samostalniki | *poglobiti se v delo* □ ekspr. **pogre-**

zniti se □ ekspr. **potopiti se** □ ekspr. **predati se čemu** □ ekspr. **prepuščati se čemu**

prepuščati se sanjarjenju □ knj.izroč. **ugrezniti se** **ugrezniti se v branje**

□ knj.izroč. **vglobiti se** □ ekspr. **zabiti se zabiti se v študij** □ nar. **zabubati se**

□ ekspr. **zabubiti se** □ ekspr. **zadobiti se** **zadobiti se v učenje** □ knj.izroč. **za-**

globiti se □ ekspr. **zagnati se** □ ekspr. **zagrebsti se** □ knj.izroč. **zagrezniti se**

□ ekspr. **zagristi se** □ ekspr. **zakopati se** □ ekspr. **zamakniti se** **zamakniti se v**

branje □ ekspr. **zapičiti se** □ ekspr. **zariti se** □ ekspr. **zatopiti se** □ zastar. **zaveriti**

se □ knj.izroč. **zaverovati se** □ ekspr. **zavrtati se**

poglobljenje -a s ▶ poglobitev

poglodanček -čka m ▶ postržek

poglodati -am dov. *kaj* |z glodanjem pojesti | *Zver je poglodala*

kost □ knj.izroč. **izglodati**

GLEJ ŠE postrgati 2

pognáti -žênem dov. ▶ cvet •1 | korenina •3 | napoditi 1, 2, 3 |

nastati 3 | odgnati 3 | olistiti se | poživiti 1 | prestrašiti | razstre-

liti | usmrčiti | ustrašiti | vreči 1 | zagnati | zapiti 1 | zapraviti

pognáti se -žênem se dov. |s silo, sunkom se premakniti z

enega mesta na drugo | *Pognal se je na cesto; Pognal se je s čolna*

na kopno □ **planiti** □ ekspr. **vreči se** □ ekspr. **zagnati se** □ ekspr. **zapoditi se**

GLEJ ŠE bežati 1♦ | dvigniti se | posredovati | vzpeti se 5 |

zagnati se | zdirjati 1

pogníti -gnijem dov. ▶ zginiti

pognojiti -ím dov. *kaj* |dodati zemlji gnojilo | *pognojiti*

njivo s hlevskim gnojem □ knj.izroč. **nagnojiti** □ knj.izroč. **pregnojiti**

□ zastar. **ugnojiti** □ knj.izroč. **zagnojiti**

pogódba -e ž |dogovor, sporazum, zlasti med državami,

ustanovami, podjetji | *podpisati pogodbo* □ knj.izroč. **kontrakt**

□ knj.izroč. **konvencija** □ zastar. **nagodba**

♦ **1.** pravn. adhezijska pogodba □ pravn. pristopna pogodba **2.** avtor-

ska pogodba □ pogodba o avtorskih pravicah **3.** pravn. brezimenska

pogodba □ pravn. brezimenski kontrakt □ pravn. inominantna pogodba

4. pravn. darilna pogodba □ knj.izroč. daritvena pogodba □ knj.izroč. darovna

pogodba **5.** pravn., zgod. **dedna pogodba** □ knj.izroč. dedinska pogodba

□ knj.izroč. **dediščinska pogodba** **6.** pravn. **dvostranska pogodba** □ pravn. bila-

teralna pogodba **7.** pravn. **imenska pogodba** □ pravn. nominantna pogodba

8. pravn. **konsenzualna pogodba** □ pravn. konsenzualni kontrakt **9.** pravn. ku-

poprodajna pogodba □ pravn. kupna pogodba □ pravn. prodajna pogodba

10. pravn. **mandatna pogodba** □ pravn. mandat □ pravn. naročilo **11.** pravn. me-

šetarska pogodba □ pravn. pogodba o posredovanju **12.** pravn. **multilateralna**

pogodba □ pravn. mnogostranska pogodba □ pravn. večstranska pogodba

13. pravn. **navidezna pogodba** □ pravn. fiktivna pogodba □ pravn. simulira-

na pogodba **14.** pravn. **nepristna shranjevalna pogodba** □ pravn. nepravi

depozit **15.** pravn. **obligacijska pogodba** □ star. obligatorična pogodba

16. pravn. **odstopna pogodba** □ pravn. cesija □ pravn. odstop terjatve

17. pravn. **okvirna pogodba** □ pravn. kartelna pogodba **18.** pravn. **podnaje-**

mna pogodba □ pravn. podnajemniška pogodba □ pravn. podstanovska

pogodba **19.** pravn. **pogodba na srečo** □ pravn. tvegana pogodba **20.** **pogodba**

o delu □ pravn. delovna pogodba □ pravn. delovršna pogodba □ pravn. pod-

jemniška pogodba **21.** pravn. **realna pogodba** □ pravn. realni kontrakt

22. **rentna pogodba** □ pogodba o dosmrtni renti **23.** pravn. **tipizirana**

pogodba □ pravn. tipska pogodba

pogódbeni -a -o prid. ▶ delo 1•8 | kazen¹•3 | obveznost 2•2

pogódbenik -a m |kdor sklepa, sklence pogodbo | *seznaniti po-*

godbenika z vsebino pogodbe □ knj.izroč. **kontrahent** □ zastar. **pogajalec**

pogoditi -ím dov. ▶ dojeti | dozoriti | izmisliti si 1 | razumeti 1 |

rešiti 3•2 | ustreči | zadeti 2

pogoditi se¹ -ím se dov. *za kaj* |doseči soglasje, sporazum glede

česa | *pogoditi se za več sredstev* □ publ. **izpogajati se**

GLEJ ŠE dogovoriti se | dogovoriti se ♦

pogoditi se² -ím se dov. ▶ uspeti 2

pogodljiv -a -o prid. ▶ domiseln 2

pogodljivost -i ž ▶ domiselnost

pogodovanje -a s ▶ favoriziranje

pogodovati -újem nedov. ▶ favorizirati

pogodrnjati -ám dov. ▶ pritožiti se 2, 3

pogodrnjavati -am nedov. ▶ godrnjati

pogódu povdk. ▶ prijati 2 | ugajati 1, 2 | všeč

pogój -ója m |kar se mora uresničiti, upoštevati, da se

omogoči potek, uresničitev česa | *spremeniti pogoje sodelovanja*

□ knj.izroč. **determinanta** □ publ. **predpogoj**

♦ **biti pogoj za kaj** □ publ. biti predpostavka za kaj □ publ. pogajati kaj

□ publ. pogojevati kaj

GLEJ ŠE možnost 2 | nikakor | okoliščina | razmere•2 | razmere•3

pogojèn -èna -o povdk. ▶ odvisen 2

pogojènost -i ž ▶ določenost

pogojevanje -a s psih. |učenje na osnovi pogojnih refleksov |

Povezava med hrano in razpoloženjem je verjetno kombinacija

biologije in pogojevanja □ psih. **pogajanje¹**

pogojeváti -újem nedov. ▶ določati 1 | pogoj ♦ | povzročati

pogóji -ev m mn. mn. v sin. nizu ▶ razmere

pogojiti -ím dov. ▶ povzročiti

pogójni -a -o prid. |ki je v obstajanju, uresničevanju odvisen

od izpolnjevanja določenega pogoja | *sprejeti pogojni dogovor o*

souporabi zemljišča □ knj.izroč. **kondicionalni**

GLEJ ŠE izpust ♦ | naklon 2•1 | obsodba •3 | odvisnik •3 | refleks •1 |

sodba •3 | sodba •6 | stavek •5

pogójnik -a m ▶ naklon 2•1

pogóltati -am dov. *kaj* |hitro, hlastno pojesti ali popiti | *Pogoltal*

je že celo večerjo □ ekspr. **pohlastati** □ ekspr. **zmetati vase**

GLEJ ŠE pojesti 1 pp 1 | požreti

pogólten -tna -o prid. ▶ pohlepen | požrešen

pogóltnež -a m ▶ pohlepen povdk. 1 | pohlepnež | požrešen povdk. 1

pogóltnik -a m ▶ pohlepen povdk. 1 | pohlepnež | požrešen povdk. 1 |

požrešnež

pogóltniti -em dov. ▶ požreti | zadržati 4 | zaužiti

pogóltno prisl. ▶ pohlepno

pogóltnost -i ž ▶ pohlepnost

pogòn -óna m lov. |skupni lov, pri katerem gonjači ali psi gonijo

divjad pred stojšče lovca | *udeležiti se pogona na medveda*

□ lov. **gonja** □ lov. **lovska gonja** □ ekspr. **pogrom**

♦ lov. **končati pogon** □ knj.izroč. dogoniti □ lov. **končati gonjo**

• **1.** **dizelski pogon** □ dizlov pogon **2.** **elektromotorni pogon** □ knj.

izroč. elektromotorski pogon **3.** strojn. **izsredniški pogon** □ strojn. ekscen-

trski pogon

GLEJ ŠE avtomobil •2 | avtomobil •4 | delati 1 | enota •3 | ladja •2 |

letalo •13 | lokomotiva •1 | poganjanje | spodbuda 1 | vnema |

zagnati

pogonič -íča m ▶ gonjač

pogónski -a -o prid. ▶ gibalo | inženir •3 | jermen • | mehanizem •3 |

motor² | stroj •7

pogórec -rca m ▶ hribovec

pogorélček -čka m zool. |majhna ptica selivka z rjavordečim spodnjim delom in repom| *Pogorelčki se že selijo na jug*

□ knj.izroč. rdečerepka

pogorélec -lca m ► pogoreli

pogoréli -ega m |kdor je prizadet, oškodovan zaradi požara, ognja| *zbirati prispevke za pogorele* □ **pogorelec**

pogorélščina -e ž ► neuspeh

pogoréti -ím dov.

1. |biti uničen v požaru, ognju| *Velik del gozda je pogorel* □ **zgoreti**

2. |zgoreti do konca; prenehati goreti| *Vsa drva so pogorela;*

Sveča je pogorela □ knj.izroč. **dogoreti** □ knj.izroč. **izgoreti** *Sveča je izgorela*

GLEJ ŠE *izžareti* | *premagan* • | *propasti* 2 | *spodleteti* 1

pogorišče -a s |kraj požara, ognja| *umakniti ljudi s pogorišča*

□ knj.izroč. **požarišče** □ knj.izroč. **požganina** □ nar. **požganišče**

po gorjansko prisl. zv. ► nerodno

pogórje -a s ► gorovje

pogórkinja -e ž ► vila •1

pogórski -a -o prid. ► hribovski 1

pogospôditi se -im se dov. ekspr. |postati premožen, ugleden| *Ni*

si mislil, da se bo tako hitro pogospodil □ knj.izroč. **poimeniti se**

po gospôsko prisl. zv. ► gosposko²

pogóst -a -o povdk. |izraža, da se kaj večkrat pojavi, ponovi|

Te vrste zaplet je pri tej boleznii pogost □ **frekventen** □ **pogosten**

□ knj.izroč. **čest** □ ekspr. **neredek** ■ protip. **redék²**

pogóstem prisl. ► pogosto | velikokrat 1

pogósten -tna -o povdk. ► pogost

pogósti -a -o prid. |ki se večkrat pojavi, ponovi| *pogosti*

popravek □ **frekventni** □ **pogostni** □ knj.izroč. **česti** □ star. **navadni**

□ ekspr. **nenehni** □ ekspr. **neprenehni** □ ekspr. **neprestani** □ ekspr. **neredki**

□ pog. **stalni** ■ protip. **redki²**

GLEJ ŠE **redki²**

pogostítev -tve ž |postržba gosta z jedmi in pijačami| *zahvaliti*

se za pogostitev □ **pogoščenje**

◆ **slavnostna pogostitev** □ **banket¹**

pogostíti -ím dov. *koga s čim* |prinesiti gostu hrano in pijačo|

Pogostili so jih s kavo in pecivom; Povabil jih je in pogostil

□ **postreči komu s čim** □ knj.izroč. **nagostiti** □ nar. **podvoriti komu s čim**

□ zastar. **ponuditi ponuditi gosta s pecivom** □ zastar. **poslužiti**

pogostíti se -ím se dov. ► okrepčati se | pojesti 1 pp 2

pogóstni -a -o prid. ► pogosti

pogóstno prisl. ► pogosto | velikokrat 1

pogóstnost -i ž ► pogostost 1, 2

pogóstnostni -a -o prid. ► slovar •4

pogósto kratn. prisl. |izraža, da se dejanje večkrat pojavi, ponovi|

pogosto koga obiskovati □ **pogostno** □ **pogostokrat** □ knj.izroč. **često**

□ nar. **nagosto** □ ekspr. **nenehno** □ ekspr. **neprenehno** □ ekspr. **nepre-**

nehoma □ ekspr. **neprestano** □ ekspr. **neredko** □ star. **pogostem**

□ knj.izroč. **pogostoma** □ ekspr. **prepogosto** □ pog. **stalno** ■ protip. **redko**

GLEJ ŠE **redko** 1 | **velikokrat** 1

pogóstokrat prisl. ► pogosto | velikokrat 1

pogóstoma prisl. ► pogosto | velikokrat 1

pogóstost -i ž

1. |dejstvo, da se kaj večkrat pojavi, ponovi| *Pogostost vadbe*

zagotavlja uspeh □ **frekventnost** □ **pogostnost**

2. |število ponovitev kakega pojava| *navesti podatek o pogostosti*

rabe besede □ **frekvenca** □ **frekventnost** □ **pogostnost**

pogostováti -újem nedov. ► gostiti²

pogóščar -ja m ► gozdovnik | partizan

pogóščati -am nedov. ► gostiti²

pogoščenje -a s ► pogostitev

pogovarjálni -a -o prid. ► jezik 3•46

pogovárjanje -a s |izmenjavanje mnenj, misli z govor-

jenjem| *zaupno pogovarjanje s prijateljem* □ **razgovarjanje**

□ ekspr. **klepet** □ ekspr. **klepetanje** □ ekspr. **konverzacija** □ ekspr. **kramljanje**

□ ekspr. **moževanje** □ knj.izroč. **pomenkovanje**

pogovárjati -am nedov. ► nagovarjati | pomirjati

pogovárjati se -am se nedov.

1. *s kom o čem* |izmenjavati mnenja, misli z govorjenjem| *Z očetom*

se je pogovarjal o vsakdanjih stvareh □ **imeti pogovor** □ **imeti razgovor**

□ **govoriti** □ **razgovarjati se** □ knj.izroč. **besediti** □ knj.izroč. **besedovati**

□ ekspr. **duhovičiti** *Pozno v noč sta duhovičila* □ ekspr. **imeti na rešetu kaj**

Na rešetu sta imela dogodke zadnjih dni □ ekspr. **klepetati** □ pog. **meniti**

se □ ekspr. **modrovati** *Z njim je prijetno modrovati* □ ekspr. **moževati**

□ knj.izroč. **občevati** □ star. **obravnavati kaj** *S prijateljem sta obravna-*

vala stara znanstva □ ekspr. **plesti pogovor** □ knj.izroč. **pomenkovati se**

□ nar. **pravhati se** □ ekspr. **premlevati kaj** *premlevati novice zadnjih dni*

□ ekspr. **prereševati kaj** □ ekspr. **presti pogovore** □ ekspr. **pretresati kaj**

□ ekspr. **prežvekovati kaj** □ ekspr. **razpletati pogovor** □ ekspr. **rešetati kaj**

rešetati novice zadnjih dni □ ekspr. **spuščati se v pogovor** □ star. **vezati**

besede □ star. **zgovarjati se** □ ekspr. **žvečiti kaj** *žvečiti novice zadnjih dni*

□ **kramljati** |prijazno, lahko se pogovarjati|

2. *o čem* |uradno izmenjavati mnenja, stališča| *Predsednika sta se*

pogovarjala o položaju v svetu □ **imeti pogovore** □ **imeti razgovore**

GLEJ ŠE **govoriti** 4

pogôvor -a m |izmenjava mnenj, misli| *udeležiti se pogovora*

□ **razgovor** □ knj.izroč. **beseda** *Po začetni zadregi je beseda stekla*

□ publ. **dialog** □ knj.izroč. **diskurz** □ knj.izroč. **govor** □ knj.izroč. **govorica**

□ ekspr. **pomenek**

◆ 1. **družabni pogovor** □ knj.izroč. **družabna konverzacija** □ ekspr. **klepet**

□ ekspr. **konverzacija** 2. **ptt medkrajevni telefonski pogovor** □ **ptt inter-**

rurbani □ **ptt interurbanski telefonski pogovor** 3. **telefonski pogovor**

□ ekspr. **telefonada** □ knj.izroč. **telefonski razgovor**

GLEJ ŠE **pogovarjati se** 1, 2 | **prisluškovati**

pogovoríti -ím dov. ► pomiriti | prepričati

pogovoríti se -ím se dov. *s kom o čem* |izmenjati mnenja, misli

z govorjenjem| *Veliko stvari je, o katerih bi se rad pogovoril*

s teboj □ **pomeniti se** □ knj.izroč. **pobesedovati** □ ekspr. **poklepetati**

□ ekspr. **pomodrovati** □ knj.izroč. **porazgovoriti se** □ ekspr. **predebatirati**

kaj □ ekspr. **prediskutirati kaj** □ ekspr. **premeti kaj** *premeti najnovejše*

dogodke □ ekspr. **prežvečiti kaj** □ knj.izroč. **razgovoriti se** □ star. **zgovoriti se**

□ **pokramljati** |prijazno, lahko se pogovoriti|

pogôvorni -a -o prid. ► jezik 3•36 | oddaja •1 | **vikanje¹** •

pograbíti in **pograbiti** im dov. *kaj* |z grabljenjem spraviti skupaj|

pograbiti listje, seno □ **zgrabiti** □ nar. **ograbljati²**

GLEJ ŠE **izkoristiti** 1 | **prevzeti²** 4 | **prilastiti si** 1 | **zagrabiti** 1, 2

pograbíti se in **pograbiti se** -im se dov. ► **spopasti se**

pógrad -a m |preprosto ležišče iz desk| *ležati na pogradu*

□ knj.izroč. **ležnica** □ knj.izroč. **oder** □ star. **odrc** □ nar. **odrinec** □ knj.izroč. **po-**

stelnjak □ neknj. pog. **prična**

pográjati -am dov. ► opomniti 1 | ošteti

pogfíbati se -im se dov. ► **sključiti se**

pogfíbljen -a -o prid. ► **sključen**

pogrčeváti -újem nedov. *kaj* |delati kaj grško| *pogrčevati otoke*

□ **grecizirati** □ **helenizirati**

pogfíčiti -ím dov. *kaj* |narediti kaj grško| *pogfíčiti pokrajino* □ **greci-**

zirati □ **helenizirati**

pogrdíti -ím dov. ► **osramotiti** 1, 2 | **pogršati** | **skaziti**

pogrèb -éba m |obred pokopavanja| *udeležiti se pogreba*

□ **pogrebna slovesnost** □ **pogrebni obred** □ knj.izroč. **pogrebni ritual**

□ knj.izroč. **pogrebni ritus** □ knj.izroč. **pokop**

♦ iti za pogrebom koga □ vznes. pospremiti koga na njegovi zadnji poti
□ vznes. pospremiti koga na pot brez vrnitve
GLEJ ŠE pokopati 1

pogrébec -bca m |kdor se udeleži pogreba| *Pogrebci so se počasi razšli* □ star. **pogrebničnik** □ nar. **pokopič**
GLEJ ŠE pogrebničnik

pogrėben -bna -o prid. ▶ žalosten 2

pogrėbni -a -o prid. ▶ pogreb | služba •8 | spreved •1 | voz •4 | zavod •1

pogrėbnica -e ž ▶ pogrebščina

pogrėbnik -a m |kdor (poklicno) opravlja dela v zvezi s pokopavanjem| *Pogrebnički so spustili krsto v grob* □ **pogrebec**
□ nar. **pokopač**
GLEJ ŠE pogrebec

pogrėbniški -a -o prid. ▶ služba •8 | zavod •1 | žalosten 2

pogrėbsti -grėbem dov. ▶ pokopati 1 | vzmiriti 1

pogrėbščina -e ž |pogostitev po pogrebu| *pripraviti pogrebščino*
□ knj.izroč. **gostija** □ nar. **karmine pripraviti karmine** □ knj.izroč. **pogrebnička**

pogrenėti -im dov. 3. os. |izraža, da kaj dobi grenek okus| *Sir rad pogreni* □ **postati grenek** □ **ogreneti** □ **zgreneti**

pogreniti -im dov. *kaj* |narediti kaj grenko| *Kostanjev med čaj pogreni* □ **ogreniti**²

pogrešana -e ž ▶ pogrešanka

pogrešanec -nca m |kdor je pogrešan| *iskati pogrešance*
□ **pogrešani**

pogrešani -ega m ▶ pogrešanec

pogrešanka -e ž |ženska, ki je pogrešana| *Pogrešanko so kmalu našli* □ **pogrešana**

pogrešati -am nedov. *kaj* |čutiti odsotnost, pomanjkanje česa| *pogrešati dobro družbo* □ zastar. **grešati** □ pog., s smiselnim osebkom v dajalniku **manjkati** *Kako mi manjka vsakotedenska telovadba* □ knj.izroč. **stradati česa** *Tam vina ni stradal; stradati ljubezni*

pogrešek -ška m ▶ napaka 1, 4

pogrešen -šna -o prid. ▶ napačen 1

pogrešiti -im dov. |narediti kaj, kar ni v skladu z določenim pravilom, določeno normo| *Pogrešila je, ker ga ni povabila*
□ pog. **faliti**² □ ekspr. **grešiti** □ neknj. pog. **kiksiniti** □ ekspr. **narediti napako**
□ pog. **pohudičiti ga** *Bal se je, da ga ne bi kje pohudičil* □ pog. **pokronati ga** □ pog. **polomiti ga** □ knj.izroč. **zagrešiti** □ ekspr. **zgrešiti**
GLEJ ŠE zgrešiti | zmotiti se 1, 2

pogréška -e ž ▶ napaka 1, 4

pogrét -a -o prid. ▶ topel 1

pogrėti -grėjem dov. *kaj* |narediti kaj (spet) toplo| *pogreti juho*
□ ekspr. **omlačiti**
GLEJ ŠE ogreti 2 | razburiti

pogrėti se -grėjem se dov. ▶ ogreti se 2

pogrėzati -am nedov. ▶ poglabljati | spuščati

pogrėzati se -am se nedov. |pomikati se v navpični smeri navzdol| *Hiša se pogreza* □ **pogrezovati se** □ knj.izroč. **grezati**
□ knj.izroč. **toniti** □ pog. **ugrezati se** □ knj.izroč. **zagrezati** □ knj.izroč. **zgrezati se**
GLEJ ŠE prepuščati se | propadati 2 | toniti | ugrezati se 1, 3 | zahajati

pogrėzniti -em dov. ▶ poglobiti | spustiti

pogrėzniti se -em se dov. |pomakniti se v navpični smeri navzdol| *Hiša se je nekoliko pogreznila* □ pog. **ugrezniti se**
□ knj.izroč. **zagrezniti se** □ knj.izroč. **zgrezniti se**
GLEJ ŠE miniti 1 | poglobiti se | potoniti | prepustiti se | ugrezniti se 1 | zaspati

pogrezovati -ujem nedov. ▶ poglabljati

pogrezovati se -ujem se nedov. ▶ pogrezati se

pogrgrávati -am nedov. ▶ grgrati 1

pogrinjalo -a s ▶ prt •2

pogrinjati -am nedov. *kaj* |pripravljati za serviranje hrane| *pogrinjati mizo* □ **pregrinjati** □ knj.izroč. **prestirati**
GLEJ ŠE odevati | pokrivati 1, 3

pogrinjek -jka m |prtiček, na katerega se postavi posoda za serviranje hrane eni osebi| *pripraviti mizo s štirimi pogrinjki* □ **set**¹

pogristi -grizem dov. ▶ ogristi 2

pogrizen -a -o prid. ▶ ogrizen 1

pogrkati -am dov. ▶ pogrkniti

pogrkavanje -a s ▶ pogrkovanje

pogrkavati -am nedov. ▶ pogrkovati

pogrkniti -em dov. |dati zamolkel, grgrajoč glas| *Hotel je nekaj reči, a je samo pogrknil* □ **grkniti** □ **pogrkati**
GLEJ ŠE reči 1 pp 3

pogrkovanje -a s |izgovarjanje glasu r v zadnjem delu ustne votline| *Govorila je z rahlim pogrkovanjem* □ **pogrkavanje**

pogrkovati -ujem nedov. |izgovarjati glas r v zadnjem delu ustne votline; dajati zamolke, grgrajoče glasove| *V nekaterih narečjih pogrkujejo; Stokal je in pogrkoval* □ **grkati**
□ **pogrkavati**

pogrmėvati -am nedov. ▶ grmeti

pogrniti in pogfniti -em dov. *kaj* |pripraviti za serviranje hrane| *pravočasno pogrniti mizo* □ **pregrniti** □ knj.izroč. **prestreti**
GLEJ ŠE odeti | pasti¹ 1, 3 | pokriti² 1 | pregniti | zaostati 3

pogróbati -am dov. ▶ osuti²

po grofóvsko prisl. zv. ▶ gosposko²

pogróm -óma m ▶ naskok | pogon | trušč | udar 2

pogróšen -šna -o prid. ▶ manjvreden¹

pogroziti -im dov. ▶ zagroziti 2

pogřšati -am dov. *kaj* |narediti kaj (bolj) grdo| *Ta obleka jo pogrša*
□ knj.izroč. **pogrditi**
GLEJ ŠE skaziti

po grško prisl. zv. ▶ grško

pogruditi -im dov. ▶ zgristi

pogrunťacija -e ž ▶ domislek | izum | zamisel

pogrunťati -am dov. ▶ dojeti | domisliti | izmisliti si 1 | izumiti | spoznati | ugotoviti

pogrunťavščina -e ž ▶ domislek | izum | zamisel

pogúba¹ -e ž ekspr. |stanje, ki je posledica velike moralne ali materialne izgube, škode| *Grozi mu poguba* □ **pogubljenje**
□ zastar. **gonoba** □ knj.izroč. **pogibel** □ ekspr. **pogin**
GLEJ ŠE propad | propadati 3

pogúba² povdk. ▶ poguben

pogúben -bna -o povdk. ekspr. |izraža, da kaj povzroča veliko moralno ali materialno izgubo, škodo| *Sprejeti dogovor je bil zanj poguben* □ ekspr. **katastrofa** □ ekspr. **katastrofalen** □ ekspr. **poguba**²
□ star. **pogubljiv** □ star. **pogubonosen**
GLEJ ŠE škodljiv

pogubiti -im dov. *kaj* |drugega za drugim izgubiti| *Otrok je pogubil vse igrače* □ **poizgubiti** □ **porazgubiti**
GLEJ ŠE ubiti 1 | usmrtiti

pogubiti se -im se dov. ▶ oditi pp 3 | propasti 3

pogúbljati -am nedov. *kaj* |drugega za drugim izgubljati| *Kar naprej pogublja dežnike* □ **poizgubljati**
GLEJ ŠE uničevati 5

pogúbljati se -am se nedov. ▶ propadati 3

pogubljėni -a -o prid. ▶ duša 1 •2

pogubljėnje -a s ▶ kazen¹ •5 | poguba¹

pogubljiv -a -o povdk. ▶ poguben

pogúbni -a -o prid. ▶ bolezen ♦15 | malarija¹ ♦ | napaka 1 ♦3 | no-
votvorba ♦2 | ženska ♦3

pogúbnost -i ž ▶ škodljivost

pogúbnostni -a -o prid. ▶ bolezen ♦15

pogubonôsen -sna -o povdk. ▶ poguben

pogúgati -am dov. ▶ pozibati

pogugávati -am nedov. ▶ pozibavati | pozibavati se | ujščkati

pogúm -a m | pripravljenost storiti kaj kljub težavam, nevarno-
sti | občudovati fantov pogum □ hrabrost □ pog. korajža □ ekspr. moškost
□ ekspr. možatost □ knj.izroč. neustrašenost □ knj.izroč. pogumnost
□ knj.izroč. smelost □ ekspr. srčnost

GLEJ ŠE oplašiti | opogumiti | opogumiti se | ustrašiti se

pogúmen -mna -o prid. | ki si upa storiti kaj kljub težavam,
nevarnosti | Pogumen človek se ne ustraši takih ovir □ knj.izroč. boder
□ knj.izroč. hraber □ ekspr. junaški □ pog. korajžen □ ekspr. korenjaški
□ knj.izroč. levjesrčen □ ekspr. moški² □ ekspr. možakarski □ ekspr. možat
□ redk. moževski □ knj.izroč. neustrašen¹ neustrašeni borci □ knj.izroč. ne-
ustrašen² neustrašni borci □ knj.izroč. neustrašljiv □ zastar. odvažen
□ knj.izroč. smel □ knj.izroč. srčen □ knj.izroč. vrl

POVEDKOVNIK heroj, junačina¹, junak, lev², levinja, orel, orlica,
pogumnež, sokol, tič

pogúmnež -a m ekspr. | kdor si upa storiti kaj kljub težavam,
nevarnosti | Pogumnež se ničesar ne ustraši □ knj.izroč. pogumni

GLEJ ŠE pogumen povdk.

pogúmni -ega m ▶ pogumnež

pogúmno nač. prisl. | izraža, da je kdo pripravljen storiti kaj
kljub težavam, nevarnosti | pogumno prenašati trpljenje
□ knj.izroč. bodro □ knj.izroč. hrabro □ ekspr. junaško □ pog. korajžno
□ ekspr. moško □ ekspr. možakarsko □ ekspr. možato □ zastar. odvažno
□ ekspr. po moško □ ekspr. po možakarsko □ knj.izroč. smelo □ knj.izroč. srčno

pogúmnost -i ž ▶ pogum

pohába -e ž | povzročitev trajne telesne okvare | pohaba ujetnikov
□ pohabitev □ pohabljenje

GLEJ ŠE okvara ♦ | pohabljenec

pohabítev -tve ž ▶ pohaba

pohábiti -im dov. ▶ pokvariti 4 | poškodovati 2

pohábljati -am nedov. koga | povzročati trajno telesno okvaro |
Težka bolezen pohablja mnoge otroke □ knj.izroč. habiti

pohábljenček -čka m ▶ okvarjenec | pohabljenec

pohábljenec -nca m | človek, ki ima trajno telesno okvaro |
zapostavljenost pohabljenec □ nekjn. pog. kripelj □ ekspr. pohaba
□ evfem. pohabljenček □ knj.izroč. pohabljeni □ ekspr. polmljenec

GLEJ ŠE okvarjenec | podlež

pohábljeni -ega m ▶ pohabljenec

pohábljenje -a s ▶ pohaba

pohajáč -a m ▶ postopač

pohájanje -a s ▶ postopanje

pohájati -am nedov. | bližati se stanju, ko kaj ni več na
razpologo | Živila že pohájajo □ ekspr. iti h koncu □ knj.izroč. potekati

GLEJ ŠE hoditi 1 pp 2 | hoditi 2 | izvirati 3 | postopati

pohajkáč -a m ▶ postopač

pohajkováč -a m ▶ postopač

pohajkoválec -lca m ▶ postopač

pohajkovánje -a s ▶ postopanje

pohajkováti -újem nedov. ▶ hoditi 1 pp 2 | lenariti 1, 2 |
postopati

póhanec -nca m ▶ brojler

póhanje -a s ▶ flancati¹

póhati -am nedov. ▶ cvreti

pohčérjenka -e ž ▶ posvojenka

pohécati se -am se dov. ▶ pošaliti se

pohišeje -a s ▶ oprema 1

pohišnina -e ž ▶ oprema 1

pohištveni -a -o prid. ▶ industrija ♦7

pohištvo -a s | predmeti, navadno leseni, namenjeni za
stanovanjske, delovne prostore | postaviti, razvrstiti pohištvo
□ knj.izroč. mobiljar □ star. mobilija □ publ. oprema

♦ 1. oblažinjeno pohištvo □ blazinjeno pohištvo □ tapecirano pohištvo

2. razstavljivo pohištvo □ demontažno pohištvo

PODPOMENKE ležalno pohištvo, omarasto pohištvo, sedežno
pohištvo

GLEJ ŠE domačija | industrija ♦7 | razstava² ♦4

pohitéti -im dov. | hitro narediti, opraviti kaj | Pohitela je domov
□ knj.izroč. podvizati se □ nar. popačiti se □ zastar. požuriti □ knj.izroč. vzhiteti
□ knj.izroč. zahiteti

GLEJ ŠE odhiteti

pohitévati -am nedov. ▶ hiteti 1

pohítriti -im dov. ▶ pospešiti 1 | pospešiti 1♦

pohladíti -im dov. ▶ ohladiti 1, 2 | ublažiti

pohladíti se -im se dov. ▶ ohladiti se 1, 3 | ublažiti se

pohlastáti -ám dov. ▶ pogoltati | jesti 1 pp 1

pohlèp -épa m | strastna želja prisvajati si dobrine | pohlep po
dobičku □ ekspr. apetit □ knj.izroč. hlepenje

pohlépen -pna -o prid. | ki čuti, ima strastno željo prisvajati si
dobrine | pohlepen človek □ star. gladov □ star. hlastežen □ star. lakom²
□ ekspr. lakomen □ ekspr. lakoten □ ekspr. nenasiten □ ekspr. nenasitljiv
□ slabš. pogolten □ slabš. požrešen □ slabš. požrtlen □ star. samogolten
□ nar. segolten

POVEDKOVNIK lakomnež, lakomnik, lakot, lakota, lakotnež, lakotnik,
nenasitnež, nenasitnik, pogoltnož, pogoltnik, pohlepnež, požeruh,
požerun, samogolt, samogoltnož, samogoltnik, segoltnož, slakota,
volčica, volk

pohlépnéž -a m ekspr. | človek, ki čuti, ima strastno željo pri-
svajati si dobrine | Pohlepnež nima nikoli dovolj □ star. lakom¹
□ ekspr. lakomnež □ knj.izroč. lakomnik □ slabš. pogoltnož
□ knj.izroč. pogoltnik □ star. samogolt □ star. samogoltnož
□ star. samogoltnik □ nar. segoltnož

GLEJ ŠE pohlepen povdk. 1

pohléпно nač. prisl. | izraža, da dejanje, stanje izvira iz strastne
želje prisvajati si dobrine | pohlepno jesti □ ekspr. hlepeče
□ ekspr. lakomno □ ekspr. lakotno □ slabš. pogoltno

pohlépnost -i ž | dejstvo, da kdo čuti, ima strastno željo
prisvajati si dobrine | Vsi vedo za njegovo pohlepno
□ star. hlastežnost □ ekspr. lakomnost □ ekspr. lakotnost
□ ekspr. nenasitnost □ slabš. pogoltnost □ slabš. požrešnost
□ star. samogoltnost

pohléven -vna o prid. | ki je v odnosu do ljudi nezahteven,
poslušen, skromen | pohleven človek □ ekspr. krotek

POVEDKOVNIK bacek, jagenjc, jagenjček, jagnje, janjček, ovca

GLEJ ŠE krotek | rahel 3

pohlévnost -i ž | dejstvo, da je kdo v odnosu do ljudi nezahte-
ven, poslušen, skromen | izkazovati pohlevnost in potrpežljivost
□ ekspr. krotkost

pohlíniti -im dov. kaj | prikazati kaj izmišljenega ali lažnega kot
resnično | pohlíniti slabost □ knj.izroč. fingirati

pohlipávati -am nedov. ▶ hlipati 1, 2

pohòd -óda m voj. | hoja večje skupine vojakov pod
vodstvom na večjo razdaljo | odpraviti se na pohod □ voj. marš¹
□ voj., žarg. pokret

GLEJ ŠE obhod ♦3 | obisk | sprehod 2 | udeleženec ♦6

pohodíti -hódim dov.

1. *kaj* |s hojo, stopanjem pritisniti k tlom, navzdol in pri tem poškodovati ali uničiti| *pohoditi rože* □ *pomandrati* □ *pomen-drati* □ *zmandrati* □ *zmendrati* □ ekspr. *pocoklati* □ knj.izroč. *pogaziti* □ ekspr. *pomezgati* □ ekspr. *potacati* □ ekspr. *zmezgati*

2. *kaj* |s hojo, stopanjem po kom povzročiti (hude) telesne poškodbe, smrt| *pohoditi črva* □ ekspr. *pomendrati*
GLEJ ŠE obiskati | poteptati 3 | prelomiti 2 | zahoditi

pohódni -a -o prid. ▶ bataljon •2

pohódnik -a m ▶ alpinist | planinec | udeleženeč •6

pohódniški -a -o prid. ▶ potovanje •

pohódništvo -a s |rekreativna dejavnost, za katero je značilna hoja v naravi| *gojiti pohodništvo* □ *treking*

pohôpati -am dov. ▶ prijeti 2 | ukrasti

pohôpsati -am dov. ▶ prijeti 2 | ukrasti

pohót -i ž ▶ pohota

pohôta -e ž |velika želja po zadovoljevanju spolne ljubezni, sle| *Pohota ga navdaja* □ star. *pohot*

GLEJ ŠE pohotnež | pohotnost

pohôten -tna -o prid. |ki čuti, ima veliko željo po zadovoljevanju spolne ljubezni, sle| *pohoten moški*

□ knj.izroč. *hoten* □ knj.izroč. *hotljiv* □ knj.izroč. *skočljiv*

POVEDKOVNIK gl. sinonimni niz pri pohôtnež -a m

pohôtnež -a m ekspr. |človek, ki čuti, ima veliko željo po zadovoljevanju spolne sle| *nebrzdanost pohotneža* □ knj.izroč. *favn*

□ knj.izroč. *hotljivec* □ knj.izroč. *hotnež* □ knj.izroč. *hotnik* □ slabš. *jarec*

□ slabš. *kozel* □ slabš. *merjasec* □ nizk. *mrkač* □ ekspr. *pohota*

□ ekspr. *pohotnik* □ slabš. *prašič*

GLEJ ŠE pohoten povdk.

pohôtnica -e ž ekspr. |ženska, ki čuti, ima veliko željo po zadovoljevanju spolne sle| *nenasitna pohotnica* □ knj.izroč. *hotljivka* □ knj.izroč. *hotnica*

pohôtnik -a m ▶ pohotnež

pohôtnost -i ž |dejstvo, da kdo čuti, ima veliko željo po zadovoljevanju spolne sle| *njegova brezmejna pohotnost*

□ knj.izroč. *hotljivost* □ knj.izroč. *hotnost* □ knj.izroč. *pohota*

pôhra -e ž ▶ riba 1 pp 4

pohrbtína -e ž ▶ hrbtovina

pohrčávati -am nedov. ▶ posmrčavati

pohrkati -am dov. ▶ hrkniti

pohrkávati -am nedov. |večkrat, v presledkih hrkati| *Jezil se je in pohrkaval* □ *pohrkovati*

pohrkniti -em dov. ▶ hrkniti

pohrkováti -újem nedov. ▶ pohrkavati

pohrústati -am dov. ▶ pojesti 1 | pojesti 1 pp 3

po hrvátsko prisl. zv. ▶ hrvaško

pohrzávati -am nedov. ▶ porezgetavati

pohudíciti ga -im ga dov. ▶ pogrešiti

pohudíciti se -im se dov. ▶ hudoben •2 | spodleteti 1

pohudováti se -újem se nedov. ▶ razjeziti se

pohújšanje -a s ▶ pohujševati

pohújšati -am dov. ▶ pokvariti 4

pohújšati se -am se dov. ▶ poslabšati se

pohujševálec -lca m |kdor (rad) pohujšuje| *pohujševalec mladine* □ ekspr. *pohujšljivec*

pohujševáti -újem nedov. *koga* |v krščanskem okolju s svojim vedenjem, ravnanjem povzročati, da kdo izgubi pozitivne lastnosti, zlasti v moralnem pogledu| *pohujševati mladino*

□ *dajati pohujšanje*

GLEJ ŠE kvariti 3

pohujševáti se -újem se nedov. ▶ zgražati se

pohujšljív -a -o prid. ▶ škodljiv

pohujšljívec -vca m ▶ pohujševalec

pohúlití se -im se dov. ▶ pritajiti se

pohúljen -a -o prid. ▶ neiskren | potuhnjen 1

pohvála -e ž ▶ hvaliti | pohvaliti

pohvalítí in pohváliti -im dov. *koga* |izraziti hvalo, priznanje| *pohvaliti učenca* □ *izreči pohvalo komu* □ *izreči kompliment komu* □ star. *izreči pohvalnico komu* □ *polaskati* ↗

pohválni -a -o prid. |ki izraža priznanje, pohvalo| *Pohvalne besede so ga spodbudile* □ knj.izroč. *hvalilni* □ knj.izroč. *priznalni* □ knj.izroč. *priznavalni* □ ekspr. *superlativni* |zelo pohvalni| *superlativna ocena filma*

pohválnica -e ž ▶ hvaliti | hvalnica | pohvaliti

pohválnó¹ nač. prisl. |izraža, da dejanje vsebuje pohvalo, priznanje| *pohvalno govoriti o kom* □ knj.izroč. *hvalilno*

pohválnó² povdk. ▶ hvalevredno

poidiótiti -im dov. ▶ poneumiti

poidiótiti se -im se dov. ▶ poneumiti se

pòigra -e ž ▶ epilog

poigrájkati se -am se dov. ▶ poigrati se

poigráti se -ám se dov. |krajši čas se udeležiti otroške dejavnosti za razvedrilo, zabavo| *Malo se je poigral z otroki* □ ekspr. *poigrájkati se*

poigrávati se -am nedov. ▶ igrati se 3, 4

poihtévati -am nedov. ▶ pojokavati

poimenítiti se -im se dov. ▶ pogospoditi se

poiménoma prisl. ▶ poimensko

poimenovánje -a s |določitev imena| *poimenovanje ulic* □ knj.izroč. *poznamenovanje*

♦ biol. dvojno poimenovanje □ biol. binarna nomenklatura □ biol. dvoimensko poimenovanje

GLEJ ŠE ime 1 | izraz 1

poimenováti -újem dov. ▶ imenovati | reči 2

poiménski -a -o prid. ▶ seznam •3

poiménsko ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na ime| *poimensko navajati sodelavce* □ *po imenu* □ *z imenom*

□ knj.izroč. *imenoma* □ knj.izroč. *poimenoma*

po iménu prisl. zv. ▶ poimensko

poiskáti -iščem dov. *kaj* |hote, načrtno priti do česa skritega, izgubljenega, odsotnega| *Poiskal je knjigo in jo vrnil*

□ knj.izroč. *eruirati eruirati podatke o pisatelju* □ pog. *najti najti izgubljeno stvar*

poístiti -im dov. ▶ poenačiti

poístiti se -im se dov. ▶ poenačiti se

poistovétiti -im dov. ▶ poenačiti

poistovétiti se -im se dov. ▶ poenačiti se

poitalijánčiti -im dov. *kaj* |narediti kaj italijansko| *poitalijančiti obmejno prebivalstvo* □ *italijanizirati* □ *poitalijaniti*

poitalijániti -im dov. ▶ poitalijančiti

poizgubíti -ím dov. ▶ pogubiti

poizgubíti se -ím se dov. ▶ razgubiti se

poizgúbljati -am dov. ▶ pogubljati

poizgúbljati se -am se dov. ▶ odhajati pp | razgubljati se

poizkús -a m ▶ poskus 1

poizkúsiti -im dov. ▶ poskusiti

poizkúsno prisl. ▶ poskusno

poizkúšati -am dov. ▶ poskušati

poizkúšnja -e ž ▶ poskušnja

poizprašáti in poizprašati -am dov. ▶ izprašati | povprašati

poizvéd -i ž ▶ poizvedovanje

poizvédba -e ž ▶ poizvedovanje | poizvedovati

poizvédeti -vém dov. |z večkratnim vpraševanjem ugotoviti, odkriti| *Poizvedel je, kaj si slavljenec želi* □ **informirati se**
GLEJ ŠE izvedeti

poizvedovánje -a s |ugotavljanje, odkrivanje česa s povpraševanjem| *dobiti podatke s poizvedovanjem* □ **poizvedba**
□ knj.izroč. **poizved**

poizvedováti -újem nedov. |z večkratnim vpraševanjem ugotavljati, odkrivati| *Vseposod je poizvedoval, če so videli neznanca*
□ **informirati se** □ zastar. **ovedati** □ star. **razpraševati**² □ nekjn. pog. **šnofati**
□ publ. **vršiti poizvedbe**
GLEJ ŠE iskati 3

poizvedujóče prisl. ▶ radovedno

po izvóru ozirn. prisl. |izraža, da se kaj določa glede na prvotno pripadnost, nastanek| *Ta rastlina je po izvoru iz osrednje Afrike*
□ **glede na izvor** □ **glede na poreklo** □ **izvorno** □ **po poreklu** □ **po rodu biti po rodu Slovenec** □ **po rojstvu** □ knj.izroč. **po provenienci**
♦ **biti po izvoru od kod** □ pog. **biti od kod** □ **izhajati od kod** □ **izvirati od kod** □ knj.izroč. **potekati od kod** □ ekspr. **prihajati od kod**

pòj -te medm. ▶ bežati 2 | iti 5

pója -e ž ▶ gonjenje 2

pojáčati -am dov. ▶ okrečiti | povečati | utrditi 2

pojáčenje -a s ▶ okrepitev 2

pojačeváti -újem nedov. ▶ krepiti

pojačeváti se -újem se nedov. ▶ krepiti se

pojáčiti -im dov. ▶ okrečiti | povečati | utrditi 2

pojáhati -am dov. |začeti jahati| *Osedlal je konja in pojahal*

□ **pojezditi** □ knj.izroč. **zajahati**

pójanje -a s ▶ divjanje 1 | gonjenje 2

pojasnílni -a -o prid. ▶ navodilo 2

pojasniló -a s |kar omogoči, da postane kaj vzročno, logično utemeljeno| *V tem dejstvu lahko iščemo pojasnilo za njegov uspeh*
□ knj.izroč. **objasnitev** □ zastar. **razjasnilo** □ pog. **razlaga**

GLEJ ŠE razlaga 1

pojasnítev -tve ž |kar omogoči, da postane komu kaj bolj jasno, razumljivo| *Novejše študije so pripomogle k pojasnitvi nekaterih vprašanj* □ **razjasnitev** □ **razjasnjenje** □ knj.izroč. **eksplicacija**
□ knj.izroč. **objasnitev** □ knj.izroč. **razložitev**

pojásniti -im dov.

1. **komu kaj** |narediti, da postane komu kaj bolj jasno, razumljivo| *Če vprašanja ne razumete, vam ga bom pojasnil*
□ **razjasniti**¹ □ knj.izroč. **eksplicirati** □ **eksplicirati pojem** □ knj.izroč. **objasniti**
□ pog. **razložiti** □ star. **raztolmačiti** □ star. **stolmačiti** □ knj.izroč. **zjasniti**

2. **kaj** |narediti, da postane razvidna vzročna, logična utemeljenost česa| *Ta dejstva bodo še najbolj pojasnila našo odločitev* □ **razjasniti**¹ □ knj.izroč. **osvetliti** □ **osvetliti nekatere podrobnosti**
□ pog. **razložiti** □ knj.izroč. **razsvetliti** □ **razsvetliti nekatere nejasnosti**

GLEJ ŠE razjasniti se¹ 2

pojasnjevánje -a s |podajanje česa tako, da je kaj komu bolj jasno, razumljivo| *pojasnjevanje nejasnih vprašanj* □ **razjasnjevanje**
□ pog. **razlaganje** □ star. **tolmačenje**

GLEJ ŠE razlaga 2 | razlaganje 2

pojasnjeváti -újem nedov.

1. **komu kaj** |delati, da postane komu kaj bolj jasno, razumljivo| *pojasnjevatil učencem nove pojme* □ **razjasnjevatil** □ knj.izroč. **eksplicirati**
□ knj.izroč. **objasnevatil** □ pog. **razlagati** □ star. **tolmačiti**

2. **kaj** |delati, da postane razvidna vzročna, logična utemeljenost česa| *Ta dogodek pojasnjuje vse nadaljnje dogajanje*
□ **razjasnevatil** □ knj.izroč. **osvetljevatil** □ **Razprava osvetljuje probleme**

gospodarstva □ star. **razkladati** □ pog. **razlagati** □ knj.izroč. **razsvetljevatil**
□ star. **tolmačiti**

pojáta -e ž ▶ bajta | koliba | lopa 1

pojátev -tve ž ▶ gonjenje 2

pójati -am nedov. ▶ gnati 1 | poditi

pójati se -am se nedov. ▶ goniti se | poditi se

pojáv -áva m |kar se kaže in je čutno zaznavno| *preprečiti širjenje nevarnega pojava* □ **fenomen** □ knj.izroč. **javljenje** □ zastar. **prikazen**

♦ 1. **bolezenski pojav** □ **patološki pojav** 2. **spremní pojav** □ knj.izroč. **epifomen** □ knj.izroč. **sopojav** 3. **svetlobni pojav** □ **optični pojav**

GLEJ ŠE **koza 1** 4 | **pojavitvev**

pojáva -e ž ▶ pojavitev | zunanost

pojávica -e ž ▶ dež¹ | gonjenje 2

pojávitev -tve ž |začetek navzočnosti v prostoru ali času; začetek obstajanja| *pojavitvev letala na nebu; nenadna pojavitvev bolezní* □ **pojáv** □ knj.izroč. **pojáva** □ knj.izroč. **pojavljenje**

pojáviti se -im se dov. s prislovnim določilom |izraža začetek navzočnosti v prostoru ali času| *Med vrati se je pojavil neznanec*

□ ekspr. **pokazati se** □ ekspr. **prikazati se** □ ekspr. **stopiti**² □ *Solze so ji stopile v oči* □ knj.izroč. **vznikniti** □ *Pred njim je vzniknila visoka postava*

□ ekspr. **začrtati se** □ *Okrog ust se ji je začrtal grenek nasmešek*

□ ekspr. **zaigrati** □ *V očeh mu je zaigrala jeza* □ ekspr. **zakupeti** □ *V njem je zakupelo sovražstvo* □ ekspr. **zarisati se** □ *V očeh se ji je zarisal strah*

□ knj.izroč. **zganiti se** □ *Na ustnicah se mu je zganil rahel smehljaj*

□ pog. **znajti se** □ ekspr. **zrasti** □ *Iz teme je pred njimi zrasla postava*

PODPOMENKE 'nenadoma, nepričakovano se pojaviti' prikraستي, siniti, zasiniti

GLEJ ŠE nastati 1

pojávljanje -a s ▶ nastajanje

pojávljati se -am se nedov. s prislovnim določilom |izraža večkratno navzočnost v prostoru ali času| *Beseda se pojavlja na različnih mestih v besedilu* □ knj.izroč. **javljati se** □ publ. **nastopati** □ knj.izroč. **pokazovati se** □ ekspr. **prikazovati se** □ ekspr. **stopati**¹ □ *Solze ji stopajo v oči* □ knj.izroč. **vznikati** □ *Iz megle vznikajo drevesa, hiše*

GLEJ ŠE biti² | nastajati 1

pojávljenje -a s ▶ pojavitev

pojávni -a -o prid. ▶ svet¹ 4 2

pojávnost -i ž ▶ videz 1 | zunanost

pôjčkati -am nedov. ▶ peti¹ 1

pójdi -te medm. ▶ bežati 2

pojódč prisl. ▶ spotoma

pojecljávati -am nedov. ▶ jecljati

pojédati -am nedov. ▶ mučiti 3

pojédež -a m ▶ požrešen povdk. 1 | požrešnjež

pojédina -e ž |prireditvev, na kateri se postreže z veliko različnimi, dobrimi jedmi in pijačami| *pripraviti pojedino* □ ekspr. **požrtija**
□ **gostija** 7

♦ **poročna pojedina** □ nar. **gostivanje** □ **poročna gostija** □ knj.izroč. **svatbena gostija** □ **svatbena pojedina** □ knj.izroč. **ženitovanjska gostija** □ **ženitovanjska pojedina**

PODPOMENKE 1. **domlatki, dožetki** 2. **poročna pojedina** 7, **zapitki**

pojedúh -a m ▶ požrešen povdk. 1 | požrešnjež

pojeklenéti -ím dov. ▶ ojekleneti

pojekleníti -ím dov. ▶ ojekleniti | okrečiti | utrditi 4

pójem -jma m

• 1. **filoz. relativni pojem** □ knj.izroč. **odnosni pojem** 2. **filoz. protislovná pojma**

□ **filoz. kontradiktorna pojma** 3. **filoz. splošni pojmi** □ **filoz. univerzalije**

GLEJ ŠE **beseda** | **izraz** 1 | **predstava**

pojémati -am nedov. |izraža približevanje prenehanju telesnega, duševnega stanja, kot ga določa samostalnik| *Njegova*

jeza *pojema* □ *ponehavati* □ ekspr. *izhlapevati* □ ekspr. *izpuhtevati* □ ekspr. *kopneti* *Jeza je počasi kopnela* □ ekspr., s smiselnim osebkom v tožilniku *minevati* *Navdušenje ga mineva* □ knj.izroč. *nehavati* □ knj.izroč. *nehovati* □ knj.izroč. *osipati se* □ star. *pojenjevati* □ ekspr. *razblinjati se* □ ekspr. *splahnevati* *Njegova bojevitost splahneva* □ ekspr. *usihati* *Njegovo upanje usiha*

GLEJ ŠE *minevati* 2 | *ponehavati* | *ugašati* 2

pojénjati -am dov. ► *popustiti* 4 | *prenehati* 2

pojenjávati -am nedov. ► *ponehavati* | *popuščati* 3

pojenjeváti -újem nedov. ► *pojemati* | *ponehavati* | *popuščati* 3

pojésti -jém dov.

1. *kaj* | *spraviti* *hrano*, *jed* v *želodec* | *pojesti* *kosilo* □ ekspr. *pobasati*

□ ekspr. *podušiti* □ ekspr. *pohrustati* *S slastjo je pohrustal kolač*

□ ekspr. *poklepiti* □ ekspr. *pomahati* □ ekspr. *pomašiti* □ ekspr. *pomesti*

□ ekspr. *pomlatiti* □ ekspr. *pomleti* □ otr. *popapati* □ otr. *popapcati*

□ ekspr. *pospraviti* □ knj.izroč. *použiti* □ ekspr. *pozobati* □ nizk. *požreti*

□ knj.izroč. *prigrizniti* *Dobro bi bilo kaj prigrizniti* □ ekspr. *shrustati*

□ star. *sneiti* □ ekspr. *spraviti pod streho* *Deset cmokov je spravil pod streho* □ pog. *spraviti vase spraviti vase skledo solate* □ ekspr. *ugrizniti*

Ni imel kaj ugrizniti □ star. *založiti* □ ekspr. *zmašiti vase* □ ekspr. *zmazati*

□ ekspr. *zmlatiti*

PODPOMENKE 1. 'hitro, hlastno pojesti' pogoltati, pohlastati, pomesti,

vreči vase, zmetati vase 2. 'pojesti kaj dobrega' pogostiti se, pomastiti

se, posladkati se 3. 'pojesti kaj tršega' pohrustati, pomleti, shrustati

2. | *uporabiti*, *imeti* za *hrano*, *jed* | *Nekateri narodi pojedjo veliko*

več rib □ publ. *konzimirati* □ knj.izroč. *užiti* □ knj.izroč. *zaužiti*

GLEJ ŠE *pokositi*¹ | *pomalicati* | *porabiti* 1 | *preklicati* 2♦ |

prelomiti 2 | *vzeti* 3 | *zgristi*

pojéta -e ž ► *lopa* 1

pojèzd -ézdá m ► *jahanje* 1

pojédziti -im dov. ► *pojahati*

pojezítiti -im dov. ► *razjeziti*

pojezítiti se -ím se dov. ► *razjeziti* se

pojílo -a s ► *napajališče* | *pijača*

pojítiti -ím nedov. ► *nalivati* 3 | *napajati*

pojítiti se -ím se nedov. ► *uživati* 3

pojímiti -im nedov. ► *dojemati* | *pojmovati* | *razumeti* 1, 2 |

zamišljati si

pojmljív -a -o prid. ► *razumljiv*

pojmovánje -a s s prilastkom | *obstoj* česa v *mislih*, *zavesti*

glede na *bistvene lastnosti*, *vsebino* | *renesancno pojmovanje*

človeka □ *razumevanje* □ knj.izroč. *dojemanje* □ knj.izroč. *misel*

pisateljeva misel o lepoti □ star. *umevanje* □ knj.izroč. *vizija*

□ knj.izroč. *vizura*

pojmováti -újem nedov. *kaj* s *prislavnim določilom* | *na določeni*

način *imeti* *kaj* v *mislih*, v *zavesti* *glede* na *bistvene lastnosti*,

vsebino *tega* | *Svoboda pojmuje drugače* □ *razumeti* □ *razumevati*

□ ekspr. *dojemati* □ star. *pojmiti* □ star. *umevati*

GLEJ ŠE *dojemati* | *razumeti* 1

pojmvóvni -a -o prid. ► *abstraktni* | *pisava* 1 pp 2 | *pisava* 1♦5 |

predmetni | *samostalnik*♦1 | *svet*¹ 4♦6

pojmvóvnik -a m ► *svet*¹ 4♦6

pojókati in *pojokáti* -am dov. | *krajši čas* *jokati* | *Otrok je pojokal,*

ker ni dobil igrače, potem pa zaspal □ otr. *pojokcati* □ ekspr. *posmrkati*

□ ekspr. *posmrkniti*

pojokávati -am nedov. | *v presledkih* *jokati* | *Otrok je še*

v spanju pojokaval □ knj.izroč. *poihtevati* □ ekspr. *posmrkavati*

□ ekspr. *posmrkovati*

pojókcati -am dov. ► *pojokati*

pojútranjem prisl. ► *pojutrišnjem*

pojútrišnjem čas. prisl. | *izraža*, da se *dejanje* *zgodí* *drugega dne*

po današnjem dnevu | *Vrnem se pojutrišnjem* □ star. *pojutranjem*

□ star. *pojutrnjem*

pojútrišnji -a -e prid. ► *prihodnji*

pojútrnjem prisl. ► *pojutrišnjem*

pojúžinati -am dov. ► *pokositi*¹ | *pomalicati*

pòk¹ póka m

1. | *kratek*, *močen glas* | *slišati glasen pok* □ *pokljaj* | *rahel pok* |

2. | *nastanek razpoke*, *špranje* | *pok kosti* □ *počenje*

GLEJ ŠE *prapok*

pòk² medm. ► *bum* 1 | *ta*³ | *tok*³

póka -e ž ► *razpoka*

pokacán -a -o prid. ► *umazan*¹

pokacáti -ám dov. ► *umazati*

pokacáti se -ám se dov. ► *umazati* se

pokadíti -ím dov. *kaj* | *s kajenjem* *porabiti* | *pokaditi cigareto*

□ knj.izroč. *dokaditi* □ ekspr. *pokuriti* □ star. *popaliti* □ ekspr. *popuhati*

□ ekspr. *požuliti*

GLEJ ŠE *kaznovati* | *polaskati* | *spraviti* se

pokadíti se -ím se dov.

1. | *narediti*, *oddati dim*, *hlape* | *Drva so se pokadila*; *Kislina se je*

pokadila □ *zakaditi se* □ knj.izroč. *zadimiti se*

2. | *pojavit* se, *razširiti se* v *zraku* | *Iz obleke se je pokadil prah*

□ *zakaditi se*

pokáj zaim. ► *čemu* | *zakaj*¹

pokákan -a -o prid. ► *ponesnažen*

pokákati -am dov. ► *ponesnažiti*

pokákati se -am se dov. ► *opraviti* 4♦

pokál -a m ► *bokal* 2 | *tekmovanje* 2♦ | *zmagati*

pókálica -e ž

1. | *igrača iz bezgove veje* za *pokanje* | *Otrok je ustrelil s pokalico*

□ *bezgova puška* □ *bezgovka*

2. | *nekdaj osvežujoča brezalkoholna pijača* v *steklenici*, ki se

odpre s *pokom* ob *pritisku* na *okrogel steklen zamašek* | *piiti*

pokalico □ *šabesa*

GLEJ ŠE *pijača* pp 3 | *puška*

pokální -a -o prid. ► *tekmovanje* 2♦

pokápan -a -o prid. ► *umazan*¹ pp

pokápati¹ -am dov. *kaj* | *s kapanjem* *nanesti* | *pokapati ribe* z

limoninim sokom □ *pokapljati*

GLEJ ŠE *umazati* pp

pokápati² -am nedov. ► *pokopavati*

pokápati se -am se dov. ► *umazati* se pp

pokapljáti -ám dov. ► *pokapati*¹

pokáráti -am dov. ► *opomniti* 1 | *ošteti*

pokasírati -am dov. ► *iztržiti* | *prejeti* 2

pokášljati -am dov. ► *zakašljati*

pokašljévati -újem nedov. ► *kašljati*

pókati¹ -am nedov.

1. | *dajati* *kratke*, *močne glasove* | *Suhe vejice so pokale*

pod nogami □ *pokljati* | *na rahlo pokati* |

2. | *s tankim*, *prožnim predmetom* *zamahovati* *po*

zraku *tako*, da se *slišijo poki* | *pokati z bičem* □ pog. *flikati*

□ knj.izroč. *luskati* □ ekspr. *młaskati* □ ekspr. *pikapokati*

□ *pokljati* ↗

GLEJ ŠE *kaditi* | *razganjati* 2 | *streljati* 1, 2 | *zdrav*³♦1

pókati² -am nedov. ► *pripravljati*♦1

pokatrániti -im dov. *kaj* *teh.* | *prepojiti*, *premazati* s *katranom* |

pokatrániti les □ *teh.* *katranirati* □ *teh.* *katranizirati*

pókavec -vca m ► *fant* 1

pokàz -áza m ▶ pokazati 1 | predstavitev | prikaz 1
pokazátelj -a m ▶ kazalnik 1
pokázati in pokazáti -kážem dov.
 1. *kaj* | narediti tako, da kdo lahko kaj vidi, pogleda | *pokazati kupcu blago* □ zastar. *dati v pokaz* □ nekjn. pog. *dati za pogledati*
 2. *komu* navadno s príslovnim določilom | usmeriti koga kam z določenim namenom, zahtevo, navadno z roko | *Pokazal mu je k naslanjaču* □ ekspr. *pomigniti*
 3. *kaj* | narediti vidno, opazno kako lastnost, značilnost | *pokazati pogum* □ zastar. *razkazati* □ zastar. *skazati*
GLEJ ŠE bogat 1♦ | distancirati se | napoditi 1 | olistiti se | opozoriti | predstaviti 2 | prikazati | razkazati | upreti se 2 | zapustiti 3
pokázati se in pokazáti se -kážem se dov. ▶ pobahati se | pojaviti se | postaviti se 1
pokazíti -ím dov. ▶ omadeževati | pokvariti 3, 4 | skaziti
pokazíti se -ím se dov. ▶ pokvariti se 2 | poslabšati se | spodleteti 1
pokazovátelj -a m ▶ kazalnik 1
pokazováti se -újem se dov. ▶ pojavljati se
pókec -kca m
 1. |končni del biča iz vlaken lanu, konoplje, ki omogoča pokanje| *bič s pokcem* □ *švrkec* □ nar. *šmis* □ nar. *žmic*
 2. vrtn. |okrasni grm z belimi jagodami| *posaditi pokec* □ vrtn. *sneženka*
pokesáti se -ám se dov. | občutiti obžalovanje, kesanje| *Pokesal se je, da je to storil* □ ekspr. *skesati se* □ zastar. *zgrevati se*
pokídati -am dov. ▶ ponesnažiti | skidati 2
pokídati ga -am ga dov. ▶ polomiti ga
pokídati jo -am jo dov. ▶ polomiti ga
pokídati se -am se dov. ▶ opraviť ♦4 | ustrašiti se
pokím -a m ▶ kimljaj
pokímati -am dov. |z glavo narediti gib, navadno navzdol in navzgor| *Namesto odgovora je samo pokimala* □ *kimniti* □ knj.izroč. *kinkniti* □ ekspr. *pokinkati* □ knj.izroč. *prikimati* □ knj.izroč. *zakimati* □ knj.izroč. *zakinkati*
GLEJ ŠE pozdraviti 1 | prikimati
pokimávati -am nedov. |v presledkih kimati| *Pokimaval je od utrujenosti* □ ekspr. *pokinkavati*
GLEJ ŠE kimati 1, 2
pokimljáj -a m ▶ kimljaj
pokínkati -am dov. ▶ pokimati | zaspati
pokinkávati -am nedov. ▶ podremavati | pokimavati
pokládáanje -a s ▶ krma¹
pokládati -am nedov. ▶ igrati ♦4 | polagati 1, 2
poklája -e ž ▶ krma¹
poklánjati -am nedov. ▶ podarjati 1, 2 | zaupati 1
poklánjati se -am se nedov. ▶ priklanjati se 2
poklapán -a -o prid. ▶ pomečkan | potrť
poklapáno prisl. ▶ potrť
poklapánost -i ž ▶ potrťost
poklapáti -ám dov. ▶ potreti 2
poklápiti -im dov. ▶ potreti 2 | povesiti
poklásti -kládem dov. ▶ položiti 3
pokláti -kóljem dov. ▶ pomoriti
poklatíiti in poklátiti -ím dov. ▶ pomoriti
poklecávati -am nedov. |v presledkih klecati| *Pri hoji je pokleccaval* □ knj.izroč. *skleccavati*
poklejíti -ím dov. ▶ naklejiti

poklékati -am nedov. ▶ poklekovati | vdajati se 2
poklékniti -em dov. |postaviti telo v položaj, ko se upognjena kolena dotikajo tal, podlage| *Pokleknila je predenj in ga prosila* □ ekspr. *pasti na kolena* □ ekspr. *popadati na kolena* □ ekspr. *spustiti se na kolena* □ ekspr. *upogniti koleno* □ ekspr. *vreči se na kolena* □ ekspr. *zdrsniti na kolena*
GLEJ ŠE premagan ♦ | vdati se 3
poklekováti -újem nedov. |postavljati telo v položaj, ko se upognjena kolena dotikajo tal, podlage| *poklekovati in vstajati* □ *poklekati*
GLEJ ŠE poniževati se | vdajati se 2
poklepáti -klépljem dov. ▶ pojesti 1 | sklepati²
poklepetáti -ám dov. ▶ pogovoriti se | povedati
poklést -i ž ▶ veja 1♦2
pokléstiti -im dov. ▶ oklestiti | premagati 1
poklíc -a m |delo, dejavnost, za katero je potrebna usposobljenost, navadno za pridobivanje osnovnih materialnih dobrin| *izbrati si poklic* □ knj.izroč. *profesija* □ star. *stan²* □ zastar. *zvanje*
 ♦ 1. *brodníški poklic* □ *brodarski poklic* 2. *časníškarski poklic* □ knj.izroč. *žurnalistovski poklic* 3. *častníški poklic* □ *častništvo* □ *oficírski poklic* □ *oficírstvo* 4. *duhovníški poklic* □ *redk. duhovništvo* □ *star. duhovski poklic* □ *zastar. duhovstvo* □ *star. dušnopastírski poklic* □ *ver. mašníštvo* 5. *lekarnarski poklic* □ *lekarníški poklic* 6. *notarski poklic* □ *notariat* 7. *pravníški poklic* □ *pravništvo* 8. *letalski poklic* □ *aer., žarg. aviacija* □ *aer., žarg. letalstvo* 9. *profesorski poklic* □ *redk. profesorstvo* □ *profesura* 10. *redovníški poklic* □ *redovništvo* 11. *vzgojiteljski poklic* □ *redk. vzgojiteljstvo* 12. *svobodni poklic* □ *samostojni poklic* 13. *zdravníški poklic* □ *slabš. padarski poklic* □ *slabš. padarstvo* □ *zdravništvo*
PODPOMENKE 1. poklic ozkega profila, poklic širokega profila 2. sedeči poklic, stoječi poklic
poklícán -a -o povdk. ▶ mobiliziran | morati 1
poklícáni -a -o prid. ▶ dedič ♦3
poklícáti -klíčem dov.
 1. *koga* |glasno izgovoriti, navadno kako ime| *Poklícála ga je, pa ni slišal; poklícáti učenca po imenu* □ knj.izroč. *nazvati* □ star. *zaklícáti* □ *zaklícáti otroka*
 2. *koga* s príslovnim določilom |izraziti željo, zahtevo po prisotnosti koga na kakem mestu, po kaki dejavnosti| *Mati je poklícála otroke domov; poklícáti gasilce* □ knj.izroč. *pozvati*
 • *poklícáti na pomoč* □ star. *poklícáti na pomagaj* □ star. *poklícáti na pomaganje*
GLEJ ŠE povabiti | pozvati 1, 2 | spomniti | vpoklícáti | zbuditi
poklícni -a -o prid. |ki je v zvezi s poklicem| *poklícne dolžnosti* □ *profesionalni*
GLEJ ŠE bolezen pp 4 | bolezen ♦12 | etika ♦2 | gledališče 1♦1 | prostitutka | razvoj ♦8 | ribič pp | ribolov 1 pp 4 | sodelavec ♦3 | šola¹ ♦11 | voznik ♦2
poklícno ozirn. prisl. |izraža, da se kaj opravlja kot poklic| *poklícno se ukvarjati s politiko* □ *profesionalno*
poklína -e ž alp. |navpična razpoka v skalovju| *povzpeli se po poklini* □ alp. *poč*
GLEJ ŠE razpoka
pokljáj -a m ▶ pok¹ 1
pokljáti -ám nedov. |rahllo pokati| *Pod nogami je pokljála suhljad* □ knj.izroč. *drskljáti* □ knj.izroč. *prasketati* □ knj.izroč. *praskljáti*
GLEJ ŠE pokati¹ 1 | prasketati
pokljúkati -am dov. ▶ potrkati
pokljúnčkati -am dov. ▶ pokljuvati | poljubiti
pokljúnčkati se -am se dov. ▶ poljubiti se

poključvati -am dov. kaj |s kljuvanjem pojesti| *Kokoši so poključvale solato* □ ekspr. **poključčkati**

GLEJ ŠE pozobati

pokloftán -a -o prid. ► pomečkan | potrt

poklón -óna m

1. |nagib glave ali glave in zgornjega dela telesa kot pozdrav, izraz spoštovanja| *Zahvalil se jim je z globokim poklonom*

□ ekspr. **poklonček**

2. |občudovanje, pohvala, izražena komu neposredno| *Njegov poklon ji je ugajal* □ ekspr. **kompliment** □ ekspr. **poklonček**

GLEJ ŠE darilo | priklon

poklónček -čka m ► poklon 1, 2 | priklon

poklonílo -a s ► darilo | posvetilo

poklonítev -tve ž ► darilo | počastitev

pokloníti -klónim dov. ► nasmehniti se | podariti 1, 2

pokloníti se -klónim se dov. ► počastiti | prikloniti se 1

poklónstvo -a s ► darilo

poklòp -òpa m ► pokrov 1

poklópec -pca m

• 1. zool. škržni poklopec □ zool. škržni pokrovec 2. obrt. žepni poklopec □ obrt. oslec

GLEJ ŠE pokrov 1

poklòpni -a -o prid. ► postelja ♦2

pókniiti -em dov. |rahlo počiti| *Suha vejica je poknila* □ **zapokljati**

GLEJ ŠE počiti 2, 3 | ustreliti 2

pòkoj -ója m ► mir 2, 3 | umreti 1 | upokojen | upokojevati se | upokojitev 1, 2 | upokojiti | upokojiti se

pokójen -jna -o prid. ► miren¹ 3 | miren² | tih 2

pokojíšče -a s ► počivališče | pokopališče

pokójna -e ž ► pokojnica

pokójni¹ -ega m ► pokojnik

pokójni² -a -o prid. v zvezi z imenovanjem določene osebe |ki ne živi več| *spominjati se pokojnega sorodnika* □ vznes. **blagopokojni**

□ knj.zroč. **preminuli²** □ star. **rajni²** □ star. **rajniki**

pokójnica -e ž |oseba ženskega spola, ki ne živi več|

spominjati se pokojnice □ vznes. **blagopokojnica** □ knj.zroč. **pokojna**

□ knj.zroč. **preminula** □ star. **rajna¹** □ star. **rajnica** □ star. **rajnka**

□ knj.zroč. **umrla**

pokójnik -a m |kdor ne živi več| *žalovati za pokojnikom*

□ vznes. **blagopokojnik** □ knj.zroč. **mrtvi¹** □ knj.zroč. **pokojni¹**

□ knj.zroč. **preminuli¹** □ star. **rajni¹** □ star. **rajnik** □ knj.zroč. **umrl¹**

pokojnína -e ž |mesečno plačilo, ki ga prejema upokojenec|

dobivati pokojnino □ pog. **penzija** □ nekj. pog. **penzion** □ ekspr. **pokojninica**

♦ invalidska pokojnina □ pog. invalidnina

pokojnínica -e ž ► pokojnina

pokojnínski -a -o prid. ► sklad ♦3 | skupnost ♦4

pokójno¹ prisl. ► mirno¹ 2

pokójno² povdk. ► mirno³

pokójnost -i ž ► mir 2, 3 | mirnost 2

pokoketírati -am dov. ► poljubimkati

pokòl -òla m ► pomor

pokolénje -a s ► generacija | izvor 2 | poreklo

pokomandírati -am dov. ► urediti 2

pokònci¹ -- -- prid. ► značajan

pokònci² nač. prisl. |izraža položaj ali smer pravokotno na gladino mirujoče vode glede na daljšo stran ali os telesa| *pokonci se držati; pokonci hoditi* □ **pokončno** □ pog. **ravno¹**

□ knj.zroč. **vzravnano** □ knj.zroč. **zravnano**

GLEJ ŠE ponosen ♦1 | postaviti ♦1 | stati³ 1, 2 | vstati 1 |

vstati 1 pp 1 | vstati 1 pp 2 | vzrediti 2 | zbuditi | zbuditi se

pokònci³ povdk. ► bedeti

pokončáti -ám dov. ► pomoriti | spiti | ubiti 2 | uničiti 1

pokončávati -am nedov. ► moriti | uničevati 2

pokònčen -čna -o prid. ► značajan

pokončeválec -lca m ► morilec

pokončeváti -újem nedov. ► moriti | uničevati 2

pokònčnež -a m ► značajnejš

pokònčni -a -o prid. ► položaj 1 pp 2 | stožec •

pokònčnik -a m ► značajnejš

pokònčno prisl. ► pokonci²

pokònčnost -i ž ► značajnost

pokòp -òpa m ► pogreb | pokopati 1 | uničenje

pokopáč -a m ► pogrebnik

pokopalíšče -a s |navadno ograjeni prostor za pokopavanje

mrličev| *nesti rože na pokopališče* □ vznes. **božja njiva** □ vznes. **božji vrt**

□ nekj. pog. **britof** □ nar. **cintor** □ zastar. **grobišče** □ zastar. **groblje** □ vznes. **kraj**

počitka □ star. **navje** □ zastar. **pokojíšče** □ vznes. **vrt miru** □ vznes. **zadnje**

počivališče □ knj.zroč. **žale** □ nar. **žegen**

GLEJ ŠE mrtev² ♦

pokopalíščni -a -o prid. ► zid ♦2

pokopalíški -a -o prid. ► tišina | zid ♦2

pokopán -a -o povdk. s prisl. določilom |izraža, da je truplo ali

pepel koga dan, položen v zemljo in pokrit z njo| *Pokopan*

je nekaj metrov proč od groba svojih staršev □ ekspr. **ležati**

□ vznes. **počivati** □ pesn. **snivati** □ ekspr. **spati**

pokopáti -kòpljem dov.

1. *koga* |navadno z določenim obredom dati, položiti

truplo ali pepel koga v zemljo in ga pokriti| *Včeraj so ga*

pokopali □ vznes. **izročiti zemlji** *Njegovo truplo so izročili zemlji*

□ star. **nesti k pogrebu** □ star. **nesti k pokopu** □ vznes. **nesti k večnemu**

počitku □ zastar. **pogrebsti** □ vznes. **položiti k večnemu počitku**

□ vznes. **položiti k zadnjemu počitku** □ star. **zagrebsti**

□ ekspr. **zakopati**

2. *koga* ekspr. |povzročiti, da kdo umre| *Pljučnica ga je pokopala*

□ ekspr. **pobrati** □ ekspr. **pokositi²** □ evfem. **spraviti s sveta** □ ekspr. **stisniti**

□ ekspr. **vzeti** □ ekspr. **zviti**

GLEJ ŠE izkopati | odpraviti | pozabiti 2 | prikriti² | uničiti 5

pokopávati -am nedov. *koga* |navadno z določenim obredom

dajati, polagati truplo ali pepel koga v zemljo in ga pokri-

vati| *Ko so ga pokopavali, je zelo jokala* □ vznes. **izročati zemlji**

□ nar. **pokapati²** □ star. **pokopovati**

GLEJ ŠE uničevati 5

pokópič -a m ► grobar | pogrebec

pokopováti -újem nedov. ► pokopavati

pokóra -e ž

• ver. **delati pokoro** □ ver. **pokoriti se²**

GLEJ ŠE hudo³ 1 | nadležen povdk. | nadležnejš

po korákih prisl. zv. ► postopoma

pokorávanje -a s ► podrejanje

pokorávati -am nedov. ► podrejeti | podrejeti si

pokorávati se -am se nedov. ► podrejeti se

pokóren -rna -o povdk. ► podrejen

pokorítev -tve ž ► podreditev

pokoríti¹ -ím dov. ► podrediti 1 | podrediti si

pokoríti² -ím dov. ► kaznovati

pokoríti se¹ -ím se dov. ► podrediti se

pokoríti se² -ím se dov. ► pokora •

pokoríti si -ím si dov. ► podrediti si

pokórnost -i ž ► podrejenost

pokórščina -e ž ► odreči ♦

po kósih prisl. zv. ► v kosih

pòkosilni -a -o prid. |ki je v zvezi s časom po kosilu| *pokosilno spanje* □ knj.izroč. **poobedni**

pokósiti¹ -im dov. |zaužiti opoldanski obrok| *Ko je pokosil, je šel na delo* □ *pojesti kosilo* □ knj.izroč. **dokositi¹** □ knj.izroč. **odkositi¹** □ nar. **po-južinati** □ knj.izroč. **poobedovati**

pokositi² -im dov.

1. |končati košnjo| *Ko je pokosil, je naložil deteljo na voz* □ knj.izroč. **dokositi²**

2. *kaj* |s koso, kosilnico odrezati travo, žito| *Pokosil je že pol travnika* □ knj.izroč. **odkositi²** □ nar. **poleči**

GLEJ ŠE pokopati 2 | pomoriti | ustreliti 2

pokositreni -a -o prid. ► žica ♦3

pokositriti -im dov. *kaj* |prekriti kovino s tanko plastjo kositra| *pokositriti pločevino* □ **pociniti**

pokostenéti -ím dov. ► okosteneti 1

pokòt -òta m ► gnezdo 2 | kotitev

pókovec -vca m ► fant 1

pokozlán -a -o prid. ► pobruhan

pokozláti -ám dov. ► pobruhati

pokóžnica -e ž biol. |varovalna plast na površini povrhnjice| *debela, tanka pokožnica* □ biol. **kutikula**

GLEJ ŠE povrhnjica 1

pokracáti -ám dov. ► poččkati

pokrájina -e ž

1. |manjše ali večje ozemlje glede na oblikovanost, obraslost, urejenost| *občudovati lepoto pokrajine* □ knj.izroč. **krajina**

□ zastar. **okrajina** □ knj.izroč. **pejsaž**

2. |v nekaterih državah višja upravna enota| *Država je razdeljena na pokrajine* □ **provinca** □ **regija** □ zastar. **provincija**

GLEJ ŠE področje 2

pokrajínar -ja m ► krajinar

pokrajínarstvo -a s ► krajinarstvo 1

pokrajínski -a -o prid. ► krajina | motiv ♦1

po kraljévsko prisl. zv. ► gosposko²

pokramljáti -ám dov. ► pogovoriti se

pokrásti -krádem dov. ► okraستي

pokrčiti -im dov. ► skrčiti

pokrégati -am dov. ► opomniti 1 | ošteti

pokreníti -krénem dov. ► pobuditi | ukreniti | vzbuditi

pokrepáti -ám dov. ► poginiti | pomreti

pokrepčáti -ám dov. ► okreپiti

pokrepčáti se -ám se dov. ► okreپčati se

pokrepíti -ím dov. ► okreپiti | utrditi 4

pokrepíti se -ím se dov. ► okreپčati se

pokrèt -éta m ► gib | gibanje 3 | pohod | premik ♦3

pokrétni -a -o prid. ► bolnik ♦21 | bolnišnica ♦4

pokrétnik -a m ► pobudnik

pokrikávati -am nedov. ► vpiti² 3

pokristjániti -im dov. *kaj* |narediti kaj krščansko| *pokristjaniti pogane* □ **evangelizirati** □ zastar. **pokrstiti**

pokristjániti se -im se dov. |postati pripadnik vere, ki priznava Kristusa za boga| *Njen mož se je pokristjanil* □ **postati kristjan**

□ **sprejeti krščansko vero** □ **sprejeti krščanstvo** □ zastar. **pokrstiti se**

□ pog. **stopiti v krščansko vero**

pokristjánjenje -a s |dejstvo, da kaj postane krščansko| *pokristjanjenje poganskega ljudstva* □ zastar. **pokrstitev**

pokristjanjevánje -a s |proces, pri katerem kaj postaja, postane krščansko| *pokristjanjevanje Slovanov* □ **evangelizacija** □ **kristjanizacija**

pokristjanjeváti -újem nedov. *kaj* |delati kaj krščansko| *pokristjanjevati prebivalstvo* □ **evangelizirati**

pokrít -a -o prid. ► odet

pokrítiti¹ -a -o prid. ► greda² ♦3

pokrítiti² -krijem dov.

1. *kaj* s čim |dati, položiti na kaj zlasti zaradi varstva, zaščite| *pokriti gredo; pokriti konja z odejo* □ **pogrniti** □ knj.izroč. **nadkriti**

□ knj.izroč. **odeti** □ protip. **odkriti²**

2. *kaj* |na streho položiti kritino| *Pokrili so že pol strehe*

□ knj.izroč. **ostrešiti**

3. *kaj* |pojavi se na površju česa| *Sneg je pokrtil gore*

□ ekspr. **prekriti** □ knj.izroč. **prestreti** □ knj.izroč. **opasti¹** |padajoč pokriti|

GLEJ ŠE odeti | odkriti² 1 | zadovoljiti 1

pokrítiti se -krijem se dov. ► odeti se

pokriváč -a m ► krovec | pokrov 1 | pokrovka

pokriváča -e ž ► pokrovka

pokriválo -a s |izdelek za pokrivanje glave| *Nosi čipkasto*

pokrivalo □ knj.izroč. **naglavек**

GLEJ ŠE pokrov 1

pokrivanje -a s ► kritje | odevanje

pokrivati -am nedov.

1. *kaj* s čim |dajati, polagati na kaj zlasti zaradi varstva, zaščite| *zaradi slabega vremena pokrivati toplo gredo; pokrivati tla s papirjem* □ **pogrinjati** □ knj.izroč. **odevati**

2. *kaj* |na streho polagati kritino| *pokrivati streho* □ knj.izroč. **kriti**

3. *kaj* |delati, da je kaj nevidno| *Kodri ji pokrivajo čelo*

□ knj.izroč. **kriti** □ ekspr. **pogrinjati** □ knj.izroč. **zaodevati**

4. *kaj* |biti na površju česa| *Gore že pokriva sneg* □ ekspr. **prekrivati**

□ knj.izroč. **prestirati**

GLEJ ŠE kriti | odevati | zadovoljevati

pokrivati se -am se nedov. ► odevati se | sovpadati

pokrivni -a -o prid. ► emajl ♦

pokrižati -am dov. *kaj* ver. |z gibom roke ali predmeta narediti

križ| *Pokrižala je otroka* □ nar. **prekrižati**

pokrmíti -im dov. *kaj* |s krmljenjem porabiti| *Pokrmili so že*

veliko sena □ **skrmiti**

pokrnéli -a -o prid. ► zakrneli 1, 2

pokrnéti -ím dov. ► zakrneti 1, 2

pokrómati -am dov. *kaj* teh. |prekriti kovino s tanko plastjo

kroma| *pokromati ročaj* □ nestrok. **kromirati**

pokrompíríti se -im se dov. ► uspéti 2

pokrónati ga -am ga dov. ► pogrešiti | polomiti ga |

poveseljačiti

pokrópan -a -o prid. ► potr

pokrópati -am dov. ► popariti | potreti 2

pokropíti -ím dov. |v krščanskem okolju s prošnjo za božjo naklonjenost razpršiti kapljice blagoslovljene vode| *Za božič so pokadili*

in pokropili □ nar. **poškropiti**

pokrotíti -ím dov. ► obvladati 2

pokrov -òva m

1. |zgornji del kake priprave za pokrivanje, zapiranje; kar

je namenjeno za pokrivanje, zavarovanje| *pokriti škatlo s*

pokrovom □ star. **poklop** □ star. **poklopec** □ knj.izroč. **pokrivač**

□ knj.izroč. **pokrivalo** □ star. **pokrovec** □ star. **zaklop** □ star. **zaklopec**

□ knj.izroč. **zaklopka** □ knj.izroč. **zakrov** □ **pokrovček** |majhen pokrov|

2. |sprednji zgornji del avtomobilske karoserije, ki pokriva

motor ali prtljažni prostor| *Izstopil je in dvignil pokrov*

□ avt., žarg. **havba**

3. gozd. |veje iglavcev za pokrivanje (oglarske) kope| *pokrov kope*

□ gozd. **grasa**

pokrôvček -čka m ▶ pokrov 1

pokrôvec -vca m ▶ odeja | poklopec •₁ | pokrov 1 | pokrovka

pokrovitelj -a m | ugledna osebnost, podjetje, ustanova, ki simbolno, v reklamne namene gmotno podpre, omogoči kako dejavnost, izvedbo česa | *pokrovitelj prireditve, razstave* □ **spozor** □ knj.izroč. **patron**¹

pokroviteljsko prisl. ▶ zaščitniško

pokroviteljstvo -a s | dejavnost pokroviteljev | *prevzeti*

pokroviteljstvo nad kongresom □ **spozorstvo** □ publ. **mecenstvo**

□ knj.izroč. **patronanca** □ knj.izroč. **patronat**

♦ **1. biti pod pokroviteljstvom koga** □ knj.izroč. biti pod avspicijami koga

□ knj.izroč. biti pod patronanco koga □ knj.izroč. biti pod patronatom koga

2. imeti pokroviteljstvo nad čim □ knj.izroč. patronirati čemu **3. vzeti koga pod svoje pokroviteljstvo** □ vzeti koga pod svoje okrilje

pokrôvka -e ž | kovinski, navadno okrogel predmet, ki se rabi za pokrivanje (kuhinjske) posode | *pokriti lonec s pokrôvko*

□ knj.izroč. **pokrivač** □ nar. **pokrivača** □ star. **pokrovec** □ neknj. pog. **rena**¹

pokrpati -am dov. ▶ popraviti 2 | zakrpati

pokrstitev -tve ž ▶ pokristjanjenje

pokrstiti in pokrstiti -im dov. ▶ imenovati | pokristjaniti

pokrstiti se in pokrstiti se -im se dov. ▶ pokristjaniti se

pokrtáčiti -im dov. *kaj* | očistiti, pogladiti s krtačo | *pokrtáčiti čevlje, obleko* □ **poščetkati**

pokúhan -a -o prid. ▶ potrt

pokúkati -am dov. ▶ pogledati 1 pp 3 | pogledati 2, 3

pokukávati -am nedov. ▶ pogledovati 2

pokupíti in pokúpiti -im dov. *kaj* | drugega za drugim kupiti |

pokupiti vse izvode □ pog. **pobrati** □ ekspr. **razgrabiti**

pokuríti in pokúriti -im dov. ▶ pokaditi | porabiti 1, 2

pokúsiti -im dov. *kaj* | dati v usta ali popiti, pojesti majhno količino česa, da se ugotovi kakovost zlasti glede na okus in aromo | *Pokusila je jed, če je dovolj slana* □ pog. **poskusiti**

□ neknj. pog. **probat**

pokúšanje -a s ▶ pokušnja

pokúšati -am nedov. *kaj* | dajati v usta ali piti, jesti majhne količine česa, da se ugotovi kakovost zlasti glede na okus in aromo |

pokušati jedi, vina □ pog. **poskušati** □ **degustirati** | strokovno pokušati |

pokúšnja -e ž | ugotavljanje kakovosti živil zlasti glede na okus in aromo | *kulinarični večer s pokušnjo vin priznanih vinarjev*

□ **degustacija** □ **pokušanje** □ pog. **poskušnja**

GLEJ ŠE poskus 1, 2 | preizkus

pokvára -e ž ▶ okvara

pokváriti -im dov.

1. kaj | narediti kaj slabše, neuporabno | *pokvariti aparat* □ **skvariti** □ ekspr. **polomiti**

2. kaj | narediti kaj manj popolno, dovršeno | *Z neprimernimi popravki je pokvaril članek* □ **skvariti** □ ekspr. **skaziti** □ ekspr. **zmrčvariti**

3. komu kaj | povzročiti, da je kaj za koga manj ugodno, prijetno | *pokvariti znancu načrte; pokvariti prisotnim razpoloženje* □ **skvariti** □ ekspr. **pokaziti** □ ekspr. **razonegaviti** □ pog. **sfižiti** □ ekspr. **skaliti**¹ *skaliti komu razpoloženje* □ ekspr. **skaziti**

4. koga | povzročiti, da kdo nima več pozitivnih lastnosti, zlasti v moralnem pogledu | *Slaba družba ga je pokvarila* □ **skvariti** □ ekspr. **izmalčiti** □ ekspr. **izpriditi** □ ekspr. **pohabiti** □ star. **pokaziti** □ star. **popačiti** □ star. **skaziti** □ ekspr. **skrotovičiti** □ star. **spačiti** □ **pohujšati** | v krščanskem okolju | □ **skorumpirati** ▶

GLEJ ŠE izmalčiti | omadeževati | poslabšati

pokváriti se -im se dov.

1. | izraža, da kaj postane slabše, neuporabno | *Ura se je pokvarila* □ neknj. pog. **biti fuč** □ neknj. pog. **iti** *Žarnica je šla*

2. | izraža, da kaj postane neprimerno za uživanje, slabo | *Jed se je pokvarila* □ **skvariti se** □ nar. **izpriditi se** □ nar. **miniti** *Krompir je že minil* □ ekspr. **pokaziti se** □ neknj. pog. **priiti proč** □ ekspr. **skaziti se** *Vino se je skazilo* □ ekspr. **skisati se**

3. | izraža, da kdo izgubi pozitivne lastnosti, zlasti v moralnem pogledu | *V taki družbi se bo fant pokvaril* □ **skvariti se** □ ekspr. **izpriditi se** □ slabš. **pobarabiti se** □ star. **skaziti se** □ star. **zamlakužiti se** □ ekspr. **zamočviriti se** □ **skorumpirati se** ▶

GLEJ ŠE poslabšati se

pokvárijati -am nedov. ▶ kvariti 1, 3, 4, 5

pokvárijati se -am se nedov. ▶ kvariti se 1

pokvárijen -a -o prid. | ki ne deluje več, je neuporaben | *pokvarjen stroj* □ **defekten** □ **skvarjen** □ ekspr. **polomljen**

GLEJ ŠE podel²

pokvárijenec -nca m ▶ podlež

pokvárijeni -a -o prid. ▶ vino •₅

pokvárijenka -e ž ekspr. | ženska, ki ima zelo negativne moralne lastnosti | *prebrisana pokvarjenka* □ ekspr. **izprijenka** □ slabš. **izvrženka** □ ekspr. **nizkotnica** □ ekspr. **ogabnica** □ ekspr. **ostudnica** □ knj.izroč. **podlica**

□ slabš. **prasička** □ slabš. **prašička** □ ekspr. **umazanka**

pokvárijenost -i ž ▶ izprijenost | nemoralna | podlost 1

pokvarljívi -a -o prid. ▶ blago¹ 1•₂

pokvéčen -a -o prid. ▶ izmaličen | iznakažen

pokvéčenec -nca m ▶ iznakaženi

pokvéčeni -a -o prid. ▶ ponarejeni 3

pokvéčenost -i ž ▶ iznakaženost

pokvéčiti -im dov. ▶ izmalčiti | iznakažiti | ukriviti 2

pokvéka -e ž ▶ iznakaženi | iznakaženost

pokvékast -a -o prid. ▶ iznakažen

pól¹ -a m

• fiz. **nasprotnoimenski magnetni pol** □ fiz. **raznoimenski magnetni pol**

GLEJ ŠE anoda | katoda | tečaj 2 | tečaj 2•

pól² -- ž ▶ kilogram • | liter • | meter •₂ | polovica 2 | razdeliti si • | razklati se | za polovico

pôla -e ž

• **1. izrezovalna pola** □ **izrezovanka** **2. um. obočna pola** □ um. svodna pola □ um. traveja **3. tisk. tiskovna pola** □ tisk. tiskarska pola **4. vprašalna pola** □ anketa □ anketna vprašalnica □ anketni list □ anketni vprašalnik **5. tisk. vzorčna pola** □ tisk. izvesna pola

GLEJ ŠE plast³ 1•₄ | upokojiti se

polagáč -a m ▶ polagalec

polagálec -lca m | kdor se (poklicno) ukvarja s polaganjem |

polagalec keramičnih ploščic □ knj.izroč. **polagač**

GLEJ ŠE minopolagalec

poláganje -a s ▶ krma¹

polágati -am nedov.

1. kaj | delati, da prihaja kaj na podlago | *polagati obkladke na noge* □ knj.izroč. **pokladati**

2. čemu kaj | dajati živini (živinsko) krmu | *polagati konjem, kravam deteljo* □ **pokladati** □ knj.izroč. **klasti** □ knj.izroč. **krmiti**¹

• teh. **polagati kabel** □ teh., žarg. **kablirati**

GLEJ ŠE asfaltirati | igrati •₄ | leči² | odgovarjati 3 | tlakovati | vedeževati

polágoma nač. prisl. | izraža, da se dejanje, stanje spreminja po majhnih stopnjah | *Zdravje se mu polagoma vrača; Drevje polagoma zeleni* □ **počasi** □ **zlagoma** □ nar. **počasce** □ knj.izroč. **po malem**

□ publ. **postopoma** □ knj.izroč. **sčasoma** □ knj.izroč. **stopnjema**

GLEJ ŠE počasi 2

poláhen -hna -o prid. ▶ rahel 3

poláhko prisl. ▶ lahkotno | počasi 1, 2 | rahlo

poláhkoma prisl. ▶ lahkotno | počasi 2 | rahlo
poláhno prisl. ▶ počasi 1, 2 | rahlo
polájšanje -a s ▶ olajšanje
polájšati -am dov. ▶ olajšati
polakíratí -am dov. kaj |prekriti z lakom| *polakirati parket* □ prela-
kirati □ knj.izroč. *olíčiti* □ star. *polikati* □ knj.izroč. *pološčíti*
GLEJ ŠE nalakirati •
polakíratí jo -am jo dov. ▶ odíti pp 3
polákomítí se -im se dov. ▶ polakomniti se
polákomnítí se -im se dov. česa |začutiti, imeti strastno željo
prisivjati si dobrine| *Oženil se je z bogato vdovo, ker se je polako-*
mnil njenega denarja □ star. *polakomiti se*
polánda -e ž zool. |skuši podobna morska riba| *jata poland*
□ zool. *palamida*
polaritéta -e ž ▶ nasprotje | polarnost •
polarizácija -e ž ▶ razdvojitve 2
polarizírati -am dov. in nedov. ▶ razdvajati 2 | razdvojiti 2
polarizírati se -am se dov. in nedov. ▶ razdvajati se | razdvojiti se
polárni -a -o prid. |ki je, leži severno od severnega in južno od
južnega tečajnika| *polarne pokrajine* □ knj.izroč. *obtečajni*
GLEJ ŠE led •2 | pas •2 | tečajnik
polárnica -e ž ▶ severnica
polárník -a m ▶ tečajnik
polárnost -i ž
• fiz. magnetna polarnost □ fiz. magnetna polariteta
GLEJ ŠE nasprotje
polaróid -a m ▶ kamera •3
polaróidkámara -e ž ▶ kamera •3
polaróidni -a -o prid. ▶ kamera •3
polasáti -ám dov. ▶ zlasati
polasáti se -ám se dov. ▶ stepsti se
poláskati -am dov. komu | (pretirano) pohvaliti koga,
navadno z namenom pridobiti si naklonjenost| *Polaskal ji*
je z lepimi besedami □ ekspr. *pokaditi*
polastítí se -ím se dov. ▶ podrediti si | prevzeti² 4 |
prilastiti si 1, 2
poláščati se -am se nedov. ▶ podrejeti si | prevzemati 4 |
prilaščati si 1, 2
poláščevátí se -újem se nedov. ▶ prevzemati 4 | prilaščati si 1
polatíniti -im dov. ▶ porimljaniti
pólavtomát -a m ▶ stroj •9
pólavtomátíčen -čna -o prid. |ki poteka skoraj brez
sodelovanja človekove volje, zavesti| *polavtomatičen gib*
□ *polavtomatski*
pólavtomátíčni -a -o prid. ▶ polavtomatski
pólavtomátski -a -o prid. |ki ni poponoma avtomatski|
polavtomatske naprave □ *polavtomatični*
GLEJ ŠE polavtomatičen | stroj •9
polážič -a m ▶ kolednik
pólbéli -a -o prid. ▶ moka pp 2
pólbóg -á m ▶ heroj
pólbrát -bráta m |moški v odnosu do otrok, s katerimi ima
skupnega enega od staršev| *Ima dva brata in enega polbrata*
□ knj.izroč. *popoli brat*
pólcilínder -dra m |trdo, zgoraj izbočeno moško pokrivalo|
gospod v fraku in s polcilindrom na glavi □ šalj. *melona*
pólčévelj -vlja m ▶ čévelj •3
póldan -dnéva m ▶ jug 1 | poldne
póldánji -a -e prid. ▶ južni | opoldanski
póldánski -a -o prid. ▶ južni | opoldanski

póldne -dnéva s |trenutek ali krajši čas sredi dneva| *Bližalo se je*
poldne □ *poldan* □ knj.izroč. *opoldan*¹ □ knj.izroč. *opoldne*¹
GLEJ ŠE jug 1
póldnévni -a -o prid. ▶ opoldanski | pouk 1 pp 1
póldnévnik -a m geogr. |umišljeni polkrog na zemeljski površini,
ki povezuje (zemeljska) pola| *Mesti ležita na istem poldnevniku*
□ geogr. *meridijan*
póldnévniški -a -o prid. ▶ krog¹ 1•5
póldrági -a -o prid. ▶ kamen¹ •12
póldrúgi -a -o štev. ▶ kilogram • | liter • | meter •2
poléči -léžem dov. ▶ leči¹ 1, 2 | poginiti | pokositi² 2 | roditi 1, 3 |
zlekniti
poléči se -léžem se dov. |postati manj zaznaven, manj izrazit|
Nevihta se poleže □ ekspr. *potihniti* □ knj.izroč. *potišiti se* □ knj.izroč. *pritajiti*
se *Bolečina se je začasno pritajila* □ ekspr. *stišati se* *Vihar se stiša*
□ ekspr. *unesti se* □ ekspr. *utihni*
GLEJ ŠE sesesti se 1 | ublažiti se | usesti se
poledenèl -éla -o prid. |ki je prekrit z ledom| *poledenela cesta*
□ knj.izroč. *oledenel* *oledenela površina jezera* □ knj.izroč. *zaledenel*
□ knj.izroč. *zamrzel* □ knj.izroč. *zledenel*
GLEJ ŠE leden
poledenélost -i ž |stanje poledenelega| *poledenelost ceste, jezera*
□ knj.izroč. *zaledenelost*
poledenéti -ím dov.
1. |izraža, da se kaj prekrije z ledom| *Cesta je na nekaterih*
odsekih poledenela □ *pomrzniti* □ *zamrzniti* □ knj.izroč. *oledeneti*
□ knj.izroč. *zaledeneti* □ knj.izroč. *zledeneti*
2. ekspr. |izraža, da kaj postane zelo hladno, mrzlo| *Roke so mu*
poledenele □ ekspr. *oledeneti* □ ekspr. *zledeneti*
GLEJ ŠE zgroziti se 1 | zledeneti | zmrzniti 1
poledenítev -tve ž geol. |prekritje kakega predela zemeljskega
površja z ledeniki| *poledenitev v ledeni dobi* □ geol. *glaciacija*
□ knj.izroč. *oledenitev*
polédica -e ž |tanka ledena obloga, ki se naredi v mrazu na
cestišču| *Zaradi poledice je avtomobil zdrsnil s ceste* □ zastar. *golole-*
dica
póleg¹ mestov. prostor. prisl. |izraža položaj, prostor v neposredni
bližini, sosedstvu česa| *Na mizo je položil kruh in nož poleg;*
Slikali se bodo, stopite še vi poleg □ *zraven*² □ knj.izroč. *blizu*¹
póleg² predl.
1. z rodilnikom |za izražanje položaja v bližini česa ali premikanja
v tak položaj| *Poleg hiše raste visoka lipa* □ *zraven*²
2. z rodilnikom |za izražanje dodajanja| *Rastlina potrebuje poleg*
vlage tudi sončno svetlobo □ *zraven*² □ star. *mimo*² □ publ. *razen*¹
3. z rodilnikom |za izražanje primerjave| *Poleg njega je kakor pritli-*
kavec □ z mestnikom *ob* □ *zraven*² □ redk. *spričo*
GLEJ ŠE kljub | *zraven*¹
póleg³ dodaj. člen. |izraža dodajanje| *Če boste kupili posodo,*
vam bomo poleg dali še pribor □ *poleg tega* □ *povrhu*³ □ *zraven*²
□ ekspr. *hkrati*² □ pog. *povrh*³ □ pog. *za povrh* □ pog. *za zraven*
póleg⁴ povdk. |izraža, da je kdo navzoč, udeležen pri čem| *Bil je*
poleg, ko so jih obsodili □ *zraven*²
poléganje -a s ▶ poležavanje
polégati -am nedov. ▶ legati 1, 2 | poležavati
polégati se -am se nedov. |postajati manj zaznaven, manj
izrazit| *Veter se polega* □ *pomirjati se* □ *umirjati se* □ knj.izroč. *potihovati*
□ knj.izroč. *tišiti se* □ ekspr. *unašati se* □ knj.izroč. *utihati* □ knj.izroč. *utihovati*
GLEJ ŠE pristajati² 1
polegávati -am nedov. ▶ poležavati
póleg téga člen. zv. ▶ hkrati²

polémičen -čna -o prid. ▶ oster 3

polenáríti -im dov. ▶ poleniti 2

polenáríti se -im se dov. ▶ poleniti se

polénce -a s ▶ poleno

polénček -čka m ▶ poleno

poleníti -ím dov.

1. *koga* | narediti koga lenega | *Lahko življenje ga je polenilo*

□ star. **uleniti**

2. *kaj* | narediti, da pride kaj v stanje, za katero je značilno mirovanje, nedejavnost | *poleniti telo* □ ekspr. **polenariti**

poleníti se -ím se dov. | postati len | *Poredil se je in polenil*

□ ekspr. **polenariti se** □ star. **uleniti se**

poléno -a s | razžagani neobdelani kos lesa za kurjavo |

klati polena □ nar. **drvce** □ nar. **drvo** □ ekspr. **polence**

□ ekspr. **polenček**

PODPOMENKE cepanica 7, okroglica 7

GLEJ ŠE ovirati 2

polénovka -e ž | posušena riba trska | *namakati polénovko*

□ nar. **bakala** □ redk. **bakalar**

poléntar¹ -ja m ▶ lah

poléntár² -ja m ▶ kuhalnica

polépšanje -a s ▶ olepšanje

polépšano prisl. ▶ olepševalno

polépšati -am dov. ▶ olepšati 1, 2

polépšati se -am se dov. ▶ zlepšati se

polépšáva -e ž ▶ lepšanje | olepšanje

polépšávati -am nedov. ▶ lepšati 1

polépševalni -a -o prid. ▶ olepševalni

polépševanje -a s ▶ lepšanje

polépševáti -újem nedov. ▶ lepšati 1, 2

polesketávati -am nedov. ▶ bleščati se

polesketávati se -am se nedov. ▶ bleščati se

polésti -lézem dov. ▶ odlesti

poléščiti -im dov. ▶ pološčiti

polèt -éta m | krajevno, časovno omejeno letenje | *odpovedati*

polet □ **let** □ knj.ziroč. **zlet**

♦ vesoljski **polet** □ kozmični **polet** □ knj.ziroč. vsemirski **polet**

• šport. smučarski **poleti** □ šport. **poleti** na smučeh

GLEJ ŠE letenje 2 | razmah | vnema

poletáš -a m ▶ lastovica • | riba 1 pp 3

poletávati -am nedov. ▶ letati

polétenski -a -o prid. ▶ obleka • 3 | poletni

polétensko prisl. ▶ poletno

poletéti -ím dov. ▶ odhiteti | odleteti | steči¹ 1 | vzleteti

poléti čas. prisl. | izraža, da se dejanje dogaja v delu leta med pomladjo in jesenjo | *Poleti so šli na morje* □ v **poletnem** času

□ zastar. **po letu** □ star. v **poletju**

GLEJ ŠE obleka • 3 | zmeraj

polétje -a s | del leta med pomladjo in jesenjo | *Poletje je hitro*

minilo □ star. **letó**

• meteor. **babje poletje** □ nestrok. **babje leto** □ meteor. indijansko **poletje**

polétni -a -o prid. | ki je v zvezi s poletjem | *poletni meseci* □ **letni**²

□ star. **letenski** □ star. **poletenski**

GLEJ ŠE čas 2 pp 1 | dob | goba pp 3 | jabolko pp 1 | jurček¹ • 2 |

les • 42 | obleka • 3 | obrat¹ • 3 | plašč • 6 | počitnice • 1 | poleti |

rez² • | rok¹ pp 1

polétno nač. prisl. | izraža, da dejanje, stanje poteka

tako, kot je značilno za poletje | *poletno se obleči*

□ star. **poletensko**

po létu prisl. zv. ▶ poleti

poletúša -e ž nav. mn., zool. | glodavci, ki imajo med sprednjimi in

zadnjimi nogami razpeto jadrarno mreno | *Poletuše jadrajo z*

drevesa na drevo □ zool. **leteča veverica**

poležáti -ím dov.

1. | nadaljevati z ležanjem po določenem času | *Ob nedeljah rad poleži* □ otr. **poležkati**²

2. | z ležanjem potlačiti, pomečkati | *poležati posteljo*

□ knj.ziroč. **uležati**

poležáti si -ím si dov. ▶ zaležati si

poležávanje -a s | ležanje v presledkih zaradi spanja, počitka, boleznij | *poležavanje v senci* □ **poleganje**

poležávati -am nedov. | v presledkih ležati zaradi spanja, počitka, boleznij | *poležavati v senci*; *Že ves teden poležava in kašlja* □ **polegati** □ **poleževati** □ knj.ziroč. **polegavati** □ nar. **poležkati**¹

□ ekspr. **poležkavati** □ ekspr. **poležkovati** □ ekspr. **prekladati se**

Ves dan se preklada po postelji □ pog. **prekladati ude** □ ekspr. **pretegovati se**

GLEJ ŠE občevati • 2

poleževáti -újem nedov. ▶ poležavati

poléžkati¹ -am dov. ▶ poležati 1

poléžkati² -am nedov. ▶ poležavati

poležkávati -am nedov. ▶ poležavati

poležkováti -újem nedov. ▶ poležavati

pôlfabrikát -a m ▶ polizdelek

pôlfinále -a m šport. | izločilno tekmovanje za nastop v finalu |

uvrstiti se v pofinale □ šport. **semifinale**

pôlfinalíst -a m šport. | posameznik ali moštvo, ki doseže pravico za nastop v polfinalu | *uvrstiti se med polfinaliste* □ šport. **semifinalíst**

pôlfotélj -a m ▶ naslanjač

pôlgrúntar -ja m prav., zgod. | kdor ima polovico cele kmetije |

fevdalne obveznosti polgruntarjev □ prav., zgod. **polkmet** □ prav.,

zgod. **polovičar** □ prav., zgod. **polzemljak**

GLEJ ŠE kmet 1 • 2

pôlh -a m | gozdni glodavec s sivim, po trebuhu belim kožuhom in košatim repom | *loviti polhe* □ ekspr. **polhek**

GLEJ ŠE lov¹ • 6 | past • 3

pôlhar -ja m ▶ lovec 1 pp

pôlhek -hka m ▶ polh

pôlhov -a -o prid. ▶ polhovka

polhovína -e ž ▶ krzno • 13 | luknja • 2

pôlhovka -e ž | kučma iz polhovih kožic, polhovine | *Pozimi nosi*

polhovko □ star. **polhova kapa**

poliandríja -e ž ▶ mnogomoštvo

poliartrítis -a m ▶ vnetje • 12

políca -e ž | vodoravna deska za odlaganje, shranjevanje

predmetov, pritrjena na steni ali v omari | *postaviti knjige na*

polico □ ekspr. **poličica** □ ekspr. **polička** □ neknoj. pog. **stelaža**

♦ **okenska polica** □ ekspr. **okenska polička** □ **podokenska polica**

□ star. **podoknica** □ knj.ziroč. **podoknik** □ knj.ziroč. **podoknjak**

policáj -a m ▶ ovira 1 • 1 | policist

policájski -a -o prid. ▶ policijski

policíja -e ž | organ, ki skrbi za javno in državno varnost |

učinkovito delovanje policije □ publ. **sile reda**

♦ **leteča prometna policija** □ prakt. sp. **leteča**

policíjski -a -o prid. | ki je v zvezi s policijo | *policíjske enote*

□ pog. **policajski** □ **karabinjerski** | v italijanskem okolju |

GLEJ ŠE agent •

policíst -a m | navadno uniformirani pripadnik organa, ki skrbi

za javno in državno varnost | *pokazati policistu osebno izkaznico*

□ ekspr. **čuvár javnega reda** □ slabš. **kifeljč** □ ekspr. **modri angel** □ ekspr. **mož**

postave □ ekspr. **oko javnega reda** □ ekspr. **oko postave** □ ekspr. **organ**

javnega reda in miru □ ekspr. plavi angel □ pog. policaj □ ekspr. uniformirani čuvar reda □ ekspr. varuh javnega reda □ ekspr. varuh javne varnosti □ ekspr. varuh pravice □ bobi |v angleškem okolju| □ karabinjer |v italijanskem okolju|

♦ prometni policist □ prakt. sp. prometnik

polič -iča m |nekaj prostorninska mera, približno 7,5 decilitra|

Naročil je polič vina □ ekspr. poliček

poliček -čka m ▶ polič

poličica -e ž ▶ polica

polička -e ž alp. |ozka prečna izboklina v steni| obiti skalo po ozki polički □ alp. napušč □ alp. skalni napušč

GLEJ ŠE polica

polifóni -a -o prid. ▶ skladba ♦2

polifonija -e ž ▶ večglasje

polifónski -a -o prid. ▶ skladba ♦2

poligamija -e ž |zakon moža z več ženami ali žene

z več možmi hkrati| živeti v poligamiji □ mnogomoštvo

□ mnogoženstvo ■ protip. monogamija

GLEJ ŠE mnogoženstvo | monogamija

poligamist -a m |kdor živi v poligamiji| Poligamisti niso nič

neobičajnega v muslimanskem svetu □ mnogoženec

poligón -a m ▶ mnogokotnik | vadišče ♦

poligonálni -a -o prid. ▶ apsida • | mnogokotni

políkati -am dov. ▶ polakirati | položiti | zlikati

poliklorirani -a -o prid. ▶ bifenił •

polikondenzacijski -a -o prid. ▶ smola ♦2

polikromírati -am nedov. ▶ barvati

polimorfizem -zma m

1. biol., med. |pojav, da ima kaj iste vrste različne oblike| polimorfizem genov □ biol., med. mnogoličnost

□ biol., med. pleomorfizem

2. min. |pojav, da nastopa ista snov v več kristalnih oblikah| polimorfizem pri elementarnem ogljiku

□ min. mnogoličnost

polimórfni -a -o prid. ▶ funkcija ♦3 | mnogovrstni | raznovrstni | snov 2♦17

polinóm -a m mat. |izraz, ki ima več členov| deljenje polinomov

□ mat. mnogočlenik

pólinteligént -énta m ▶ polizobraženec

pólio -a m ▶ paraliza ♦2

poliomielítis -a m ▶ paraliza ♦2

polír -ja m ▶ delovodja

polírati -am dov. ▶ spolirati 1, 2

pólis¹ -a m |pri starih Grkih država, katere jedro je eno samo mesto| atenski polis □ polis² atenska polis

pólis² -- ž ▶ polis¹

polisaharíd -a m kem. |ogljikov hidrat, sestavljen iz večjega števila molekul monosaharida| formule polisaharidov

□ kem. sestavljeni sladkor

polisemíja -e ž ▶ večpomenskost

po lisíčje prisl. zv. ▶ prebrisano

polisíndeton -a m ▶ mnogovezje

polístati -am dov. po čem |obrtni nekaj listov (knjige, zvezka)|

Polistal je po beležnici □ zalistati

GLEJ ŠE prelistati

polišínél -a m ▶ pavliha

politéhnični -a -o prid. ▶ tehniški

politéhnika -e ž ▶ tehnika 1

politéhniški -a -o prid. ▶ študij ♦7 | tehniški

politeíst -a m ▶ mnogobožec

politeízem -zma m |vera, verovanje v več bogov| antični politeízem □ mnogoboštvo ■ protip. monoteizem

GLEJ ŠE monoteizem

políti -lujem dov. |nehote spraviti navadno del tekočine iz posode| Nesi previdno, da ne poliješ □ razliti

GLEJ ŠE oblití² 2

polítičar -ja m ▶ politik

polítičarka -e ž |ženska, ki se poklicno ukvarja s politikoj| znana slovenska polítičarka □ ekspr. politikarica

polítični -a -o prid. |ki je v zvezi s politikoj| politične razmere, težnje □ star. politiški

GLEJ ŠE afera pp | agitacija pp | agitator | boj 3 pp 1 | boj 3♦10 |

emigrant • | emigrantka • | izseljenec pp | komisar ♦3 | libera-

lizem ♦4 | odvisnost ♦3 | predstava ♦5 | skupina ♦10 | stranka 1 |

suverenost | zemljevid ♦

polítično prisl. ▶ država ♦10

polítično-geográfski -a -o prid. ▶ geopolitični

polítik -a m |kdor se poklicno ukvarja s politikoj| uspešen politik □ slabš. političar □ ekspr. politikar □ slabš. politikant |menačelen, koristoljuben politik|

GLEJ ŠE diplomatski²

polítika -e ž

• 1. davčna politika □ fiskalna politika 2. demografska politika

□ prebivalstvena politika 3. ekon. denarna politika □ ekon. monetarna

politika 4. diskriminacijska politika □ diskriminatorna politika □ knj.

izroč. diskriminatorna politika 5. kmetijska politika □ agrarna politika

6. migracijska politika □ knj.izroč. preseljevalna politika □ priseljenska

politika 7. zgod. nova ekonomska politika □ zgod. nep 8. politika nevme-

šavanja □ publ. politika neintervencije

GLEJ ŠE spolitizirati se

politikánt -a m ▶ politik

politikár -ja m ▶ politik

politikarica -e ž ▶ polítičarka

politikováti -ujem nedov. ▶ politizirati

polítiški -a -o prid. ▶ politični

politizácija -e ž |vnašanje političnih elementov, vplivov v kaj|

politizacija šolstva □ politiziranje

politizíránje -a s ▶ politizacija

politizírati -am nedov. in dov. ekspr. |govoriti o politiki, političnih

vprašanjih| Može so sedeli in politizirali □ star. politikovati

GLEJ ŠE razpravljati¹ pp | spolitizirati

politizírati se -am se dov. ▶ spolitizirati se

polítikomisár -ja m ▶ komisar ♦3

polív -a m |zlitje tekočine na kaj, navadno iz posode| Poliv z mrzlo vodo ga je osvežil □ polivek

GLEJ ŠE polivka

polivalénten -tna -o prid. ▶ mnogovrsten | raznovrsten

polivaléntni -a -o prid. ▶ beseda ♦13 | cepivo pp 1

polívati -am nedov. |nehote povzročati, da del tekočine izteče iz posode| Ker so bili kozarci prepolni, je pri serviranju polival

□ razlivati

GLEJ ŠE oblivati 2 | obrekovati

polívek -vka m ▶ poliv

poliviníl -a m ▶ folija ♦2

polivinílasti -a -o prid. ▶ folija ♦2 | vrečka ♦3

polivinílkloríd -a m kem. |s polimerizacijo nastala umetna

snov, ki se uporablja zlasti za izdelavo folij, umetnih vlaken,

umetnega usnja| izdelki iz polivinílklorida □ kem. pvc

polivinílni -a -o prid. ▶ folija ♦2 | vrečka ♦3

polivinílski -a -o prid. ▶ vrečka ♦3

polivinilvréčka -e ž ▶ vréčka ♦3

polívka -e ž gastr. |mešanica živil, jedi za polivanje drugih jedi|

politi s polivko □ gastr. **poliv**

GLEJ ŠE omaka | ploha

polízan -a -o prid. ekspr. |v zvezi z osebo ki kaže pretirano skrb za urejen videz| *polízan mladenič* □ knj.izroč. *izlizan* □ knj.izroč. *zlihan*

polízanec -nca m ekspr. |moški, ki se pretirano skrbno oblači in pretirano vljudno vede| *mestni polizanci* □ knj.izroč. *izlizelec* □ knj.izroč. *oblizavec*

polízati in *polízati* -lížem dov. *kaj* |enkrat ali večkrat premakniti jezik po čem| *Pes je polízal njegovo roko* □ *oblízati* □ knj.izroč. *liziti*

pólizdélek -lka m |izdelek, namenjen za izdelavo finalnega izdelka| *izvažati polizdelke* □ *polprodukt* □ *polproizvod* □ knj.izroč. *pol-fabrikat*

polízek -zka m ▶ poslastica

pólizobráženec -nca m |kdor je z izobrazbo usposobljen za umsko manj zahtevno delo; kdor je pomanjkljivo izobražen, premalo razgledan| *izobraženci in polizobraženci* □ knj.izroč. *polin-teligent*

polják -a m ▶ čuvaj ♦3

poljána -e ž knj.izroč. |obdelani, kultivirani svet, zlasti glede na lep videz| *poljana cvetočih narcis* □ ekspr. *poljanica*

GLEJ ŠE bojišče | polje 2

poljánec -nca m ▶ ravninec

poljánica -e ž ▶ poljana | ravnica

poljarica -e ž ▶ kača pp 2

póljce -a s ▶ polje 1, 2

pólje -a s

1. |zemljišče za gojenje kulturnih, krmnih rastlin| *Pod vasjo se razprostira polje* □ ekspr. *poljce*

2. |obsežnejši, razmeroma raven svet| *Sredi polja raste drevo*

□ knj.izroč. *poljana* □ ekspr. *poljce*

• 1. fiz. gravitacijsko polje □ fiz. težno polje □ fiz. težnostno polje

2. fiz. vidno polje □ fiz. zorno polje

GLEJ ŠE bojišče | igrišče ♦2 | podlaga 2 | področje 2 | polovica 1 ♦ | središče 5 | živeti 4 ♦1

poljedélec -lca m |kdor se poklicno ukvarja z obdelovanjem zemlje, gojenjem rastlin za pridobivanje hrane in industrijskih surovin| *strokovni nasveti za poljedelce* □ knj.izroč. *agrarac*

□ knj.izroč. *zemljedelec*

poljedélski -a -o prid. |ki je v zvezi s poljedelci ali poljedelstvom| *poljedelsko področje* □ *agrarni* □ *agrikulturni*

GLEJ ŠE pridelek ♦

poljedélstvo -a s |gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z obdelovanjem zemlje, gojenjem rastlin za pridobivanje hrane in industrijskih surovin| *ukvarjati se s poljedelstvom in živinorejo*

□ *agrikultura* □ knj.izroč. *zemljedelstvo*

PODPOMENKE 1. ekstenzivno poljedelstvo, intenzivno poljedelstvo

2. motično poljedelstvo, orno poljedelstvo

GLEJ ŠE požigalništvo

póljski¹ -a -o prid. ▶ jezik 3 ♦47

póljski² -a -o prid. ▶ bolnišnica ♦5 | čuvaj ♦3 | mak ♦ | pot⁴ pp 2 | pridelek ♦ | rastlina ♦12

póljščina¹ -e ž ▶ jezik 3 ♦47

póljščina² -e ž ▶ pridelek ♦ | rastlina ♦12

poljúb -a m |dotik z ustnicami v znamenje ljubezni, vdanosti| *nežen poljub* □ šalj. *cmok*¹ □ šalj. *cmokljaj* □ otr. *ljubček* □ ekspr. *poljubček*

□ star. *poljubec*

GLEJ ŠE poljubiti | poljubiti se

poljúbček -čka m ▶ poljub | poljubiti | poljubiti se | vetrc ♦

poljúbčkati -am dov. ▶ poljubiti | poljubkovati

poljúbčkati se -am se dov. ▶ poljubiti se

poljúbec -bca m ▶ poljub

poljúben -bna -o prid. ▶ kakršen koli

poljubímcati -am dov. *s kom* |krajši čas ljubimcati| *Poljubim-kala je z marsikaterim moškim* □ pog. *poflirtati* □ ekspr. *pokoketirati* □ ekspr. *poljubkovati*

poljubíti in *poljúbiti* -im dov. *koga* |dotakniti se z ustnicami v znamenje ljubezni, vdanosti| *poljubiti dekle* □ šalj. *cmokniti* □ pog. *dati poljub komu* □ ekspr. *dati poljubček komu* □ neknj. pog. *kušniti* □ šalj. *pokljunčkati* □ ekspr. *poljubčkati*

poljubíti se in *poljúbiti se* -im se dov. |drug drugega se dotakniti z ustnicami v znamenje ljubezni, vdanosti| *Ob slovesu sta se poljubila* □ pog. *dati si poljub* □ ekspr. *dati si poljubček* □ ekspr. *izmenjati si poljub* □ šalj. *pokljunčkati se* □ ekspr. *poljubčkati se*

GLEJ ŠE dati se 2

poljubkováti -újem dov. *koga* |krajši čas ljubkovati| *Mati je poljubkovala bolnega otroka* □ pog. *pocrkljati* □ ekspr. *poljubčkati* □ knj.izroč. *ponežiti* □ ekspr. *posrčkati*

GLEJ ŠE poljubimkati

poljúbljanje -a s |dotikanje z ustnicami v znamenje ljubezni, vdanosti| *dolgo, strastno poljubljanje* □ *poljubovanje* □ šalj. *cmokanje* □ slabš. *lizanje*

poljúbljati -am nedov. *koga* |dotikati se z ustnicami v znamenje ljubezni, vdanosti| *Poljubljaj jo je in objemal* □ *poljubova-ti* □ šalj. *cmokati* □ šalj. *kljunčkati* □ neknj. pog. *kuševati* □ slabš. *lizati* □ star. *ljubiti* □ slabš. *sliniti*

poljúbljati se -am se nedov. |drug drugega se dotikati z ustnicami v znamenje ljubezni, vdanosti| *Zaljubljenca sta se dolgo poljubljala* □ *poljubovati se* □ ekspr. *golobčkati se* □ slabš. *lizati se* □ ekspr. *ljubčkati se* □ slabš. *sliniti se*

poljúbni -a -o prid. ▶ kateri koli

poljubovánje -a s ▶ poljubljanje

poljubováti -újem nedov. ▶ poljubljati

poljubováti se -újem se nedov. ▶ poljubljati se

poljúden -dna -o prid. ▶ priljubljen

poljúditi -im dov. ▶ popularizirati

poljúdni -a -o prid. |ki je podan tako, da ga lahko razumejo tudi preprosti, manj izobraženi ljudje| *poljudni članek* □ knj. izroč. *popularni*

GLEJ ŠE laični 2

poljúdno prisl. ▶ laično 2

poljúdnost -i ž |dejstvo, da je kaj podano tako, da lahko razumejo tudi preprosti, manj izobraženi ljudje| *Kljub poljudnosti je knjiga zanimiva tudi za strokovnjake* □ knj.izroč. *popularnost*

poljúdnoznánstveni -a -o prid. ▶ revija pp 4

pólk -a m |vojaška enota, večja od bataljona| *poveljnik polka*

□ star. *regiment*

♦ voj. *pehotni polk* □ star. *pešpolk*

GLEJ ŠE veliko²

pólka -e ž ▶ ples 1 pp

pólkilogramski -a -o prid. |ki tehta pol kilograma| *polkilogramski zavitek vlečenega testa* □ pog. *polkilski*

pólkiłski -a -o prid. ▶ polkilogramski

pólklétni -a -o prid. ▶ okno 1 ♦5 | stanovanje pp 2

pólkmèt -kméta m družb. |kdor se preživlja z obdelovanjem lastnega zemljišča in delom v industriji ali kmetijstvu| *Večina zaposlenih v podjetju je polkmetov* □ družb., žarg. *polproletarec*

GLEJ ŠE polgruntar

pólkna pólken s mn. ▶ naoknice

pólknice -ic ž mn. ▶ naoknice
pólkoloniální -a -o prid. ▶ država ♦9
pólkolonija -e ž ▶ država ♦9
polkóvnik -a m | najvišji oficirski čin v kopenski vojski ali v letalstvu ali nosilec tega čina | *Enoti poveljuje polkovnik* □ *kolonelo* |v Italiji| □ *oberst* |v avstrijskem in nemškem okolju|
pólkrátek -tka -o prid. ▶ kratek
pólkróg -a m |vsak od dveh enakih delov kroga| *polkrogi v cestnem tlaku* □ ekspr. *polkročec* □ ekspr. *polkročnica*
pólkróžec -žca m ▶ polkrog
pólkróžnica -e ž ▶ polkrog
póllegalni -a -o prid. ▶ polzakoniti
pollétje -a s ▶ semester
pólletni -a -o prid. ▶ počitnice ♦2
pólliter -tra m ▶ steklenica ♦4
pólitrski -a -o prid. ▶ steklenica pp | steklenica ♦4
pólmaštni -a -o prid. ▶ sir¹ pp 1
polmér -a m geom. |razdalja med točko na krožnici ali na površju krogle in njenim središčem| *izračunati polmer kroga* □ geom. *radij*
GLEJ ŠE radij •
pólmešec -a m ▶ muslimanstvo
pólmešecast -a -o prid. ▶ luničast
pólmešecni -a -o prid. ▶ zvezda 4
pólmontážni -a -o prid. ▶ gradnja pp 2
pólmráčen -čna -o prid. ▶ mračen 1 | temen 2
pólmráčno povdk. ▶ mračno²
pólmrák¹ -a m ▶ mrak¹ 1, 2
pólmrák² povdk. ▶ mračno²
pólmrtev -tva -o prid. ▶ prestrašen² | utrujen
póln -a -o prid.
 1. |v katerem je toliko česa, kolikor drži; ki predstavlja najvišjo stopnjo glede na določeno mero| *poln kozarec vode; popiti poln lonec mleka* □ ekspr. *zvrhan* ■ protip. *prazen*
 ♦ do roba poln □ do vrha poln □ knj.izroč. *razan* □ nar. *štrihan*
 2. |ki ni votel, je iz celega| *poln steber* □ knj.izroč. *masiven* ■ protip. *votel*
 • biti poln česa □ knj.izroč. biti predahnjten s čim □ ekspr. biti prepoln česa
GLEJ ŠE hvaliti | jezik 4♦2 | naveličan ♦ | okrogel¹ 2 | pijan 1 | prazen | prebrisan povdk. 1 | vesel¹ 1♦ | votel | zaskrbljen ♦
pólni -a -o prid. ▶ bogat 1♦ | celi¹ | cvet ♦7 | čas 2 pp 2 | črta 2♦5 | hitro 1 | les ♦35 | meter ♦1 | mlad 1♦ | mleko ♦4 | ob ščipu | opeka pp 3 | opeka ♦2 | penzion 2 | popolni 1 | popolnoma | rima | ščip | upravičeno | zaposlitev 2 pp 2
polnílec -lca m ▶ polnilo | stroj ♦10 | topničar
polnílni -a -o prid. ▶ pero • | stroj ♦10
polnílnica -e ž ▶ stroj ♦10
polnílo -a s |snov, material, s katerim se z določenim namenom zapolni odprtina, luknja| *odstraniti polnilo* □ pog. *polnilec* □ knj.izroč. *polnitev* □ knj.izroč. *polnjenje*
GLEJ ŠE zalivka 1
polnítev -tve ž ▶ polnilo | polnjenje
polníti in pólniti -im nedov. *kaj* |dajati v kaj v tolikšni meri, da postaja polno| *polniti prazne posode z vodo* □ *napolnjevati* □ ekspr. *natrpavati natrpavati koš za košem* □ knj.izroč. *vrhati* |do vrha, roba polniti| *vrhati kozarce*
GLEJ ŠE napolnjevati | šaržirati
polníti se in pólniti se -im se nedov. |postajati poln| *Trg se je hitro polnil* □ *napolnjevati se*
pólnjeni -a -o prid. ▶ paprika ♦2

pólnjenje -a s |postopek, dejanje, s katerim se daje kaj v kaj v tolikšni meri, da postaja polno| *polnjenje steklenice* □ *napolnjevanje* □ knj.izroč. *polnitev*
GLEJ ŠE polnilo
pólno prisl. ▶ celovito | veliko¹ | veliko²
polnocvétni -tna -o prid. ▶ cvet ♦7
pólnoč -i ž ▶ sever 1
polnôčnica -e ž |maša opolnoči v noči pred božičem| *iti k polnočnici* □ ver. *angelska maša* □ knj.izroč. *svetonočna maša*
polnokrvec -vca m ▶ konj ♦9
polnokrven -vna -o prid. ▶ prepričljiv
polnokrvni -a -o prid. ▶ konj ♦9 | prvi² 2
polnolétni -ega m |kdor je polnoleten| *pravice in dolžnosti polnoletnih* □ *polnoletnik*
polnolétnik -a m ▶ polnoletni
polnolétnost -i ž |stanje človeka, ki je polnoleten| *doseči polnolétnost* □ knj.izroč. *doletnost*
polnomáštni -a -o prid. ▶ mleko ♦4
polnomóčen¹ -čna -o prid. ▶ pravnomóčen
polnomóčen² -čna -o povdk. ▶ pooblaščen
polnomóčje -a s ▶ pooblastilo 1
polnomóčni -a -o prid. ▶ pravnomóčni
polnomóčnost -i ž ▶ pravnomóčnost
polnoprávni -a -o prid. ▶ enakopravni
pólnost -i ž |značilnost, stanje dela telesa, ki je odebeljen| *polnost ustnic* □ knj.izroč. *polnota*
polnôta -e ž ▶ polnost
polnoveljavni -a -o prid. ▶ veljavni
polnovrédni -a -o prid. ▶ denar ♦11
pólóbla -e ž geogr. |polovica zemeljske oble| *južna, zahodna polobla* □ geogr. *hemisfera* □ geogr. *poluta*
GLEJ ŠE hemisfera
pólóbrát -áta m ▶ obrat¹ ♦5 | obrat¹ 1
pólodpért -a -o prid. ▶ odprt ♦2
pólodpérti -a -o prid. ▶ igra 1 pp
pológ -óga m
 • pravn. *sodni pológ* □ pravn. *sodna hramba* □ pravn. *sodni depozit*
GLEJ ŠE breg 2 | depo • | depozit | položitev
polókatí -am dov. ▶ spiti
polóm -óma m
 1. |prenehanje možnosti obstajanja, opravljanja dejavnosti zaradi zelo slabega gospodarskega stanja| *Zaradi slabega gospodarjenja je prišlo do poloma* □ *zlom gospodarški zlom* □ nekknj. pog. *krah* □ zastar. *spodlet*
 2. |pojav, ko se kaj drugo za drugim odlomi, zlomi| *polom v gozdu* □ ekspr. *polomija*
PODPOMENKE snegolom, vetrolom
GLEJ ŠE neuspeh | propadati 2♦ | propasti 2 | trušč
polomástiti -im dov. ▶ polomiti 1
polomíja -e ž ▶ neuspeh | polom 2
polomíjáda -e ž ▶ neuspeh
polomíti -lómim dov.
 1. *kaj* |drugega za drugim odlomiti, zlomiti| *polomiti vrhove dreves* □ ekspr. *polomastiti* |s silo polomiti|
 2. *kaj* |povzročiti, da ima kaj odlomljene, zlomljene dele| *polomiti igrače, stol* □ *potreti* □ *streti*
GLEJ ŠE pokvariti 1 | poškodovati 1
polomíti ga -lómim ga dov. pog. |narediti neumnost, lahkomišelnost| *Pošteno ga je polomil* □ pog. *pokidati ga* □ pog. *pokidati jo* □ pog. *pokronati ga* □ pog. *polomiti jo*

□ pog. posekati ga □ vulg. posračkati ga □ vulg. posrati ga □ vulg. posrati jo
□ vulg. zasrati ga □ vulg. zasrati jo

GLEJ ŠE pogrešiti

polómíti jo -lómim jo dov. ► polomiti ga

polómíti se -lómim se dov. |zaradi lomljenja, pritiska ne biti več cel| *Stol se je polomil* □ ekspr. *potreti se* □ ekspr. *streti se*

polómíti si -lómim si dov. ► premagan •

polómljen -a -o prid. ► pokvarjen

polómljenec -nca m ► okvarjenec | pohabljenec

polónica -e ž ► pikapolonica

polóščen -a -o prid. ► glaziran

polóščiti -im dov. *kaj* |dati površini lesk z mazanjem in drgnjenjem| *pološčiti parket* □ knj.izroč. *poleščiti* □ star. *polikati*

GLEJ ŠE emajlirati | glazirati | olepšati 2 | polakirati | zložiti

polotévati se -am se nedov. ► lotevati se 2 | prevzemati 4

polotíti se in polótiti se -ím se dov. ► lotiti se 1, 2 | prevzeti² 4

polovica -e ž

1. navadno s prilastkom |kar predstavlja enega od dveh delov celote| *pobarvana polovica stene* □ ekspr. *polovička* □ zastar. *polovina*

♦ šport. *napadalna polovica* □ šport., žarg. *napadalno polje*

2. merni izraz, z rodilnikom |izraža enega od dveh delov celote| *polovica klobase* □ *pol*² □ ekspr. *polovička* □ zastar. *polovina*

GLEJ ŠE hemisfera | žena

polovíco prisl. ► za polovico

polovíčar -ja m ► panj 1•1 | polgruntar | površen 1 povdk. | vinar¹

polovíčarski -a -o prid. ► polovični | površen 1

polovíčiti -im nedov. ► razpolavljati

polovíčka -e ž poslov.-uprav. |polovica lista papirja formata A 4 z glavo podjetja, ustanove| *napisati na polovičko* □ poslov.-uprav. *memorandum*

GLEJ ŠE polovica 1, 2

polovíčni -a -o prid. |s katerim se doseže samo del določenega namena| *polovični ukrep* □ knj.izroč. *parcialni* □ slabš. *polovičarski*

GLEJ ŠE čas 2 pp 2 | delni | obrat¹ •5 | polpenzion | polresnica | vikanje¹ • | zaposlitev 2 pp 2

polovína -e ž ► polovica 1, 2

polovník -a m ► polovnjak

polovnják -a m |nekdaj prostorninska mera za žito, približno 15 l| *nesti polovnjak žita v mlin* □ *polovnik*

GLEJ ŠE sod¹

položáj -a m

1. |način, kako je kaj nameščeno glede na svojo daljšo os in določeno ravnino| *Veja se je znebila snega in se vrnila v prejšnji položaj* □ *lega*¹ □ *pozicija*

♦ 1. *navpični položaj* □ navpična lega □ vertikalna lega □ vertikalni položaj 2. šport. *viseči položaj* □ šport. *vesa* □ šport. *vis* 3. *vodoravni položaj* □ horizontalna lega □ horizontalni položaj □ vodoravna lega

PODPOMENKE 1. ležeči položaj, sedeči položaj 2. pokončni položaj, poševni položaj

2. |mesto, prostor, na katerem je posameznik ali enota pri obrambi ali v napadu| *obstreljevati sovražnikove položaje*

□ knj.izroč. *pozicija*

3. navadno s prilastkom |dela in naloge, združene s posebnimi pristojnostmi, pravicami v določeni delovni, družbeni, politični skupnosti| *prevzeti vodilni položaj v gospodarstvu* □ *funkcija*

□ ekspr. *krnilo*¹ □ publ. *mesto*¹ □ knj.izroč. *pozicija*

♦ 1. *vladarski položaj* □ ekspr. *prestol* □ vladarska oblast □ ekspr. *žezlo*

2. *voditeljski položaj* □ ekspr. *voditeljski stolček* □ voditeljsko mesto □ knj.izroč. *voditeljstvo* 3. *biti na položaju* □ pog. *imeti položaj* □ zasedati položaj □ publ. *zavzemati položaj*

4. |kar je opredeljeno s pravicami, obveznostmi, ugledom v določeni družbi| *položaj žensk v sodobni družbi* □ *status*

□ knj.izroč. *pozicija* □ knj.izroč. *stalež*

♦ 1. *materialni položaj* □ denarni položaj □ gmotni položaj

□ knj.izroč. *tvarni položaj* 2. *socialni položaj* □ knj.izroč. *družbena pozicija*

□ družbeni položaj □ družbeni status □ knj.izroč. *socialna pozicija*

□ knj.izroč. *socialni stalež* □ *socialni status*

5. |kar je opredeljeno z določenimi dejstvi in lahko vpliva na določeno prizadevanje, uresničitev česa| *S sprejetjem tega zakona se je položaj spremenil* □ *situacija* □ *stanje* □ star. *stan*²

♦ 1. *biti v negotovem položaju* □ knj.izroč. *biti na prevesici* 2. *priti v brezizhodni položaj* □ publ. *priti v patpoložaj* □ ekspr. *priti v slepo ulico*

PODPOMENKE 'neprijeten, zapleten položaj' čobodra, drek¹, godlja, kaša, močnik, škripci, šlamastika, zagata², zos

GLEJ ŠE lega¹ 1 | mat | podrejen | razmere | razmere•1 | stanje 1

položájski -a -o prid. ► komika •

polóžen¹ -žna -o prid. |ki se polagoma vzpenja| *položen breg*

□ knj.izroč. *zložen*

polóžen² -ěna -o povdk. ► ležati 2

polóžič -a m ► terasa 1

polóžitev -tve ž |plačilo določenega zneska za zagotovitev česa| *položitev kavcije, varščine* □ *polog*

polóžiti -ím dov.

1. *kaj* |narediti, da pride kaj z daljšo, širšo stranjo na podlago| *položiti knjigo na mizo* □ *dati* □ nar. *ložiti*

2. *koga* nav. 3. os., ekspr. |povzročiti, da mora kdo ležati| *Pljučnica ga je položila za tri tedne* □ ekspr. *prikleniti* □ ekspr. *prikovati* □ ekspr. *vreči*

3. *čemu* |dati živini (živinsko) krmo| *položiti konjem, kravam*

□ knj.izroč. *poklasti* □ ekspr. *vreči*

GLEJ ŠE asfaltirati | izleči | izpit¹ •1 | jesti 1•1 | natepsti | občevati •2 | odložiti 2 | odvzeti 2•3 | pisati 2• | plačati 1 | pokopati 1 | prekrižati | priporočiti 1 | samomor • | tvegati | umreti 2 | vdati se 1 | vreči • | vreči 2

polóžiti se -ím se dov. ► leči¹ 1

polóžnik -a m ► deponent

pôlpenziôn -a m tur. |oddaja sobe, ležišča in nudenje enega glavnega obroka hrane, navadno večerje| *cena polpenziona*

□ tur. *polovični penzion*

pôlpêta¹ -e ž ► peta 2

polpêta² -e ž ► zrezek •

pôlpoklíčni -a -o prid. ► gledališče 1•2

pôlpozábljeni -a -o prid. ► pozabljeni

pôlpretêklost -i ž |preteklost, ki je še razmeroma blizu sedanjosti, sodobnosti| *zavedati se izkušenj iz polpreteklosti* □ *bližnja preteklost* □ *nedavna preteklost* □ ekspr. *včeraj¹* *pozabiti na svoj včeraj*

□ ekspr. *včerajšnji časi* □ knj.izroč. *včerajšnjost*

pôlprevódnik -a m elektr. |snov, ki dopušča veliko manjše prehanje električnega toka kot prevodnik| *uporaba polprevodnikov v elektroniki* □ nestrok. *polvodnik*

pôlpriklópnik -a m avt. |vozilo brez lastnega pogona, ki se s sprednjim delom naslanja na vlečno vozilo| *tovornjak s polpriklonikom* □ avt. *polprikolica*

pôlprikólica -e ž ► polpriklopnik

pôlpriprít -a -o prid. ► priprt | priprt •

pôlpriplíčni -a -o prid. ► okno 1•5

pôlprodúkt -a m ► polizdelek

pôlprofesiónálni -a -o prid. ► gledališče 1•2

pôlproizvòd -óda m ► polizdelek

pôlproletárec -rca m ► polkmet

pôlprozóren -rna -o prid. ► bled | moten 1

pôlpúli -ja m ▶ pulover
pôlresnica -e ž | nepopolna, enostranska resnica | *V članku je veliko laži in polresnic* □ *popolresnica* □ ekspr. *polovična resnica*
pôlsêstra -e ž | ženska v odnosu do otrok, s katerimi ima skupnega enega od staršev | *Ima brata in polsestro* □ knj.izroč. *popoli sestra*
pôlsládki -a -o prid. ▶ vino pp 1
pôlsláni -a -o prid. ▶ somornica
pôlslužbeni -a -o prid. ▶ poluradni
pôlst -í ž | blago iz med seboj prepletenih ali zlepljenih naravnih ali umetnih vlaken | *klobuk iz polsti* □ knj.izroč. *polstenina* □ *klobučevina* ↗
polsténi -a -o prid. ▶ flomaster
polstenína -e ž ▶ polst
pôlstperó -ésa s ▶ flomaster
pôlsúhi -a -o prid. ▶ vino pp 1
pôlsvetlôba -e ž | rahla, medla svetloba | *polsvetloba meseca* □ knj.izroč. *soj*
pôlsína¹ -e ž ▶ luknja •2 | past •3
pôlsína² -e ž ▶ koža •7 | meso •21
pôlsji -a -e prid. ▶ koža •7 | krzno •13 | lov¹ •6 | luknja •2 | meso •21 | past •3
pôlskórenj -rnja m ▶ škorenj
pôlt -í ž | barva (človeške) kože; površina (človeške) kože, zlasti na obrazu | *biti rjave, temne polti; imeti gladko, mehko polt* □ pog. *koža* □ ekspr. *kožica* □ knj.izroč. *ten*
pôltemà -è ž ▶ tema²
pôltèmen -mna -o prid. ▶ temen 2
polténi -a -o prid. ▶ čuten
polténi -a -o prid. ▶ ljubezen •8
polténost -i ž ▶ čutnost
pôltni -a -o prid. ▶ ljubezen •8
pôltnost -i ž ▶ čutnost
pôltón -a m ▶ sekunda •
pôltónski -a -o prid. ▶ klíše • | lestvica •5
pôltovórni -a -o prid. ▶ avtomobil •11 | ladja pp 11
pôltovornják -a m ▶ avtomobil •11
pôltrdi -a -o prid. ▶ sir¹ pp 2
pôltrdni -a -o prid. ▶ snov 2 pp
polúcija -e ž med. | iztek semena pri nehoteni spolni nadraženosti | *imeti polucije* □ med. *eflujij semena* □ med. *izliv semena*
GLEJ ŠE onesnaževanje
polúckati -am dov. ▶ spiti
polúkati -am dov. ▶ pogledati 2
polúlanec -nca m ▶ posanec
polúlanka -e ž ▶ deklica | poscanka
polúlati -am dov. ▶ pomočiti 2
polúlati se -am se dov. ▶ opraviti •3
polúmpati -am dov. ▶ poveseľjácii
pôlurádni -a -o prid. | ki ima določene značilnosti uradnega | *poluradna izjava* □ knj.izroč. *oficiozni* □ zastar. *polslužbeni*
GLEJ ŠE obisk pp
polúta -e ž ▶ hemisfera | polobla
polután -a m ▶ križanec | mešanec | podlež
polútnik -a m ▶ ekvator
pôlvečérni -a -o prid. ▶ obleka pp 3
pôlvélterkategoríja -e ž ▶ kategorija •4
pôlvélterski -a -o prid. ▶ kategorija •4
pôlvisòk -òka -o prid. | ki je srednje visok | *polvisok plot* □ ekspr. *nevisok*

pôlvodník -a m ▶ polprevodnik
pôlza -e ž ▶ drča 1
pôlzakoníti -a -o prid. | ki je navidezno, formalno zakonit | *polzakonita dejavnost* □ *pollegalni*
pôlzavéden -dna -o prid. ▶ polzavesten
pôlzavésten -tna -o prid. | ki ni popolnoma zavesten, hoten | *polzavestno dejanje* □ knj.izroč. *polzaveden*
pôlzek -zka -o prid. ▶ nespodoben | opolzek | spolzek
pôlzemlják -a m ▶ polgruntar
pôlzen -zna -o prid. ▶ spolzek
polzéti -ím nedov. | počasi se premikati, teči po nagnjeni ali navpični, navadno gladki površini | *Solze ji polzijo po licih* □ ekspr. *drčati* □ ekspr. *drseti* □ ekspr. *lesti* □ ekspr. *mezeti*
GLEJ ŠE drseti 2 | minevati 1 | teči 2 pp 1
pôlž -a m | žival z mehkim telesom, s tipalnicami na glavi, navadno s hišico | *Polž leze, se slini* □ ekspr. *polžek*
 • teh. *transportni polž* □ teh. *arhimedov vijak*
GLEJ ŠE noga • | počasnež | voluta
pôlžar -ja m ▶ počasnež
pôlžarica -e ž ▶ prst² pp 2
pôlžast -a -o prid. ▶ počasen 1 | spiralast
pôlžasti -a -o prid. ▶ kolo³ •3 | vzmet² •2
pôlžek -žka m ▶ polž
pôlžev -a -o prid. ▶ hišica • | kolo³ •3 | počasen 2
pôlževka -e ž ▶ hišica •
pôlževo prisl. ▶ po polžje
pôlževsko prisl. ▶ po polžje
polžína -e ž ▶ hišica •
pôlžji -a -e prid. ▶ hišica • | počasen 2
pôlžláhtni -a -o prid. ▶ kamen¹ •12
po máčehovsko prisl. zv. ▶ slabo² 1
po máčje prisl. zv. ▶ mačje | pritajeno
pomáda -e ž ▶ krema 1
pomagáč -a m ▶ pomočnik | sodelavec
pomagáčka -e ž ▶ pomočnica
pomagáj -a m ▶ klicati •3 | poklicati •
pomagálec -lca m ▶ pomočnik
pomagálka -e ž ▶ joj² 2, 4 | pomočnica
pomagálo -a s ▶ pripomoček
pomáganje -a s ▶ klicati •3 | poklicati •
pomáhati -am nedov. in dov.

1. komu | opravljati, opraviti delo, del dela namesto drugega | *Otroci mu že pomagajo pri delu* □ *dajati pomoč* □ *dati pomoč* □ *prihiteti na pomoč* □ *priskočiti na pomoč* □ *priti na pomoč* □ knj.izroč. *asistirati* □ nar. *dvoriti* □ publ. *nuditi pomoč* □ knj.izroč. *pomoči* □ zastar. *pripomagati* □ star. *pripomoči* □ ekspr. *priti naproti* □ nar. *spomagati* □ *streči* ↗
2. komu | delati, narediti, da kdo lažje kam ali od kod pride | *Pomagal ji je stopiti iz avtomobila* □ knj.izroč. *pomoči*
3. komu | delati, narediti, da kdo pride iz neugodnega položaja | *pomagati človeku v stiski* □ star. *odpomoči* □ zastar. *opomoči* □ zastar. *pridovati* □ ekspr. *stati ob strani* □ ekspr. *stati za kom*
4. komu | delati, povzročati, narediti, povzročiti, da se komu izboljša zdravstveno stanje | *Zdravila mu niso pomagala* □ knj.izroč. *biti v pomoč* □ star. *hasniti* □ star. *odpomoči* □ knj.izroč. *pomoči* □ zastar. *poslužiti* □ zastar. *pridovati*
5. komu do česa | delati, povzročati, narediti, povzročiti, da kdo lahko kaj doseže, uresniči | *Pomagal mu je do službe* □ knj.izroč. *dopomoči* □ knj.izroč. *pomoči* □ knj.izroč. *pripomoči*
GLEJ ŠE hudo³ 1 | joj² 4 | napoditi 1

pomáhati si -am si dov. ► opreti se

pomáhati -am dov. s čim | narediti (neurejene) gibe, navadno z roko| *Včasih kar tako pomaha (z roko)* □ zamahati □ ekspr. pomigati *Pes je pomigal z repom* □ pomahljati | na rahlo pomahati| *Pes je pomahljal z repom*

GLEJ ŠE pojesti 1

pomahljati -ám dov. ► pomahati

pomáhniti -em dov. ► zamahniti 1

pomahovati -újem nedov. ► mahati 1, 2 | mahedrati 1

pomajati -májem dov. ► skomigniti | zamajati

pomajati se -májem se dov. ► zamajati se

pomajevati -újem nedov. s čim | v presledkih majati| *Pijanec je pomajeval z glavo* □ ekspr. pocincavati

GLEJ ŠE majati

pomákati -am nedov. kaj | dajati kaj v tekočino z namenom, da se ta prime nanj| *pomakati kruh v omako* □ namakati

□ knj.izroč. omakati □ pog. tunkati

pomakniti se in pomákni se -em se dov. ► umakniti se 3

pomálati -am dov. ► pobeliti | poslikati 2

po málem mer. prisl. zv. | izraža ponavljanje dejanja v majhnih količinah| *po málem srkati kavo* □ knj.izroč. kapljema □ knj.izroč. malo po málem □ knj.izroč. malo po malo □ ekspr. po kapljah □ knj.izroč. po malo □ knj.izroč. v kapljah

GLEJ ŠE nekoliko² | počasi 2 | polagoma

pomálicati -am dov. | zaužiti manjši dopoldanski ali popoldanski obrok hrane| *Hitro je pomálical in se vrnil na delo* □ pojesti malico □ nar. pojužinati

po malikoválsko prisl. zv. ► nekritično

pomáljati -am nedov. ► moliti² 1

po málo prisl. zv. ► nekoliko² | počasi 2 | po málem

pomandrátí -ám dov. ► pohoditi 1 | poteptati 1

pománjkanje -a s

1. |dejstvo, da česa ni na razpolago v zadostni količini|

pomanjkanje surovin □ primanjkovanje □ publ. deficitarnost □ publ. deficitnost □ med. karencá karencá vitaminov □ knj.izroč. manjkanje □ zastar. nedostajanje □ zastar. nedostatek *nedostatek vitaminov* □ publ. primanjkljaj *primanjkljaj energije* □ ekspr., s prilastkom *suša energetska suša*

2. |stanje, za katero je značilna odsotnost zadostne količine materialnih dobrin| *Nikoli ni doživel pomanjkanja* □ star. edinščina *Ponekod je preobilje, ponekod edinščina* □ pog. kríza *Niso bogati, toda kríze ne poznajo* □ ekspr. stiska |veliko pomanjkanje| *Ze več časa se borijo s hudo stisko*

◆ živeti v pomanjkanju □ star. kruha stradati

GLEJ ŠE čas 3•3 | revščina¹ 1 | živeti 4•5

pomanjkljív -a -o prid. |ki ne obstaja v zadostni, zadovoljljivi meri| *prikrivati pomanjkljivo razgledanost z navidezno duhovitostjo* □ nezadosten □ knj.izroč. insuficienten □ pog. mizeren □ zastar. nedostaten □ knj.izroč. nedovoljen □ knj.izroč. nesoliden □ knj.izroč. okrnjen □ zastar. oskoden □ ekspr. šepav

GLEJ ŠE nepopoln

pomanjkljívost -i ž |lastnost, značilnost takega, ki ne obstaja v zadostni, zadovoljljivi meri| *pomanjkljívost informacij* □ knj.izroč. hibavost □ ekspr. manko □ zastar. nedostatnost □ knj.izroč. šibkost

• med. imunska pomanjkljívost □ knj.izroč. imunska deficienca

□ med. imunska deficiencarnost □ knj.izroč. imunska insuficienca

GLEJ ŠE aids | napaka 1, 3 | slabost 2

pomanjkovati -újem nedov. ► manjkati 2 | primanjkovati

pománjšani -a -o prid. |ki je manjših razsežnosti kot so običajne za določeno danost| *pomanjšana fotografija;*

pomanjšani model avtomobila □ miniaturni □ publ. žepni *Na vrtu si je omislil žepni bazen*

pománjšanje -a s ► pomanjšava

pománjšanka -e ž ► manjšalnica

pománjšati -am dov. kaj |narediti kaj enakega, vendar manjših razsežnosti| *pomanjšati sliko* □ zmanjšati □ protip. povečati

GLEJ ŠE zmanjšati

pománjšati se -am se dov. ► zmanjšati se

pomanjšáva -e ž |postopek, pri katerem se naredi kaj enakega, vendar manjših razsežnosti| *pomanjšava slike* □ pománjšanje □ pománjševanje □ protip. povečava

pomanjševálni -a -o prid. ► leča 6 | obrazilo 2

pomanjševálnica -e ž ► manjšalnica

pomanjševánje -a s ► pomanjšava

pomanjševáti -újem nedov. kaj |delati kaj enakega, vendar manjših razsežnosti| *pomanjševati fotografije* □ zmanjševati

pomaránča -e ž |sad pomarančevca| *olupiti pomarančo* □ oranža □ ekspr. pomarančka

GLEJ ŠE pomarančevce

pomaránčast -a -o prid. |ki je po barvi podoben pomaranči| *veliko pomarančasto sonce* □ knj.izroč. oranžast

pomaránčasti -a -o prid. ► barva 1•15

pomaránčevce -vca m |južno drevo ali grm z oranžnimi užitnimi sadovi| *nasad pomarančevcev* □ pomaranča

GLEJ ŠE liker 1

pomaránčka -e ž ► pomaranča

pomaránčni -a -o prid. |ki je v zvezi s pomarančo| *pomarančna lupina* □ oranžni

GLEJ ŠE barva 1•15 | liker 1 | sok 1•7

pomastíti -ím dov. ► namastiti 2 | zamastiti

pomastíti se -ím se dov. ekspr. |s slastjo pojesti kaj dobrega, navadno meso| *pomastiti se s pečenko* □ knj.izroč. omastiti se

GLEJ ŠE pojesti 1 pp 2 | zamastiti se

pomaščen -ěna -o prid. ► zamaščen

pomašíti -ím dov. ► pojesti 1 | stlačiti 1

po materínje prisl. zv. ► materinsko

po máterino prisl. zv. ► materinsko

po materínsko prisl. zv. ► materinsko

pomátrati se -am se dov. ► pomučiti se | potruditi se

pomázan -a -o prid. ► umazan¹

pomázati -mázem dov. ► namazati 1 | umazati

pomázati se -mázem se dov. ► umazati se

pomečkán -a -o prid. |ki ima gube, zmečkanine namesto

prave, prvotne oblike| *pomečkan klobuk* □ potlačen □ zmečkan

□ ekspr. poklapan □ nekjn. pog. pokloftan □ ekspr. posvaljkan

□ ekspr. pošvedran □ nekjn. pog. poteftan □ ekspr. povaljan □ ekspr. zasvaljkan

GLEJ ŠE obleka 7

pomečkáti -ám dov. ► pometi | povedati pp 5 | prikriti² | zmečkati 1, 2

pomečkáti se -ám se dov. ► zmečkati se

pomečkáti si -ám si dov. ► pometi si

pomedíti -ím dov. ► omediti

po medvédje prisl. zv. ► nerodno

pomehkúžen -a -o prid. ► mehkužen

pomehkúženec -nca m ► mehkužnež

pomehkuževáti -újem nedov. *koga* ekspr. |povzročati, da se kdo boji ali ni sposoben prenašati (večjih) telesnih naporov, neprijetnosti| *Udobje človeka pomehkužuje* □ ekspr. mehkužiti

pomehkužíti -im dov. *koga* ekspr. |povzročiti, da se kdo boji ali ni sposoben prenašati (večjih) telesnih naporov, neprijetnosti|

Udobno življenje človeka pomehkuži □ star. **omehkužiti** □ ekspr. **razmehkužiti** □ ekspr. **zmehkužiti**

poméjni -a -o prid. ► obmejni

poméjnik -a m ► postopač

pomeljáj -a m ► mlevec

pomémba -e ž ► pomembnost

pomémben -bna -o prid. |ki je sam po sebi ali v odnosu do drugega tak, da ga je treba upoštevati, nanj misliti| *To je bil pomemben dogodek v njegovem življenju* □ knj.izroč. **markanten**

□ knj.izroč. **mnogopomemben** □ knj.izroč. **mogočen** **mogočen dan za koga** □ publ. **odločen**¹ *To je odločen prispevek na poti k cilju*

□ zastar. **odvažen** □ knj.izroč. **pomenljiv** □ ekspr. **prepomemben**

□ ekspr. **prevažen** □ knj.izroč. **prominenten** □ knj.izroč. **relevanten**

□ ekspr. **resen**¹ □ knj.izroč. **signifikanten** □ pog. **važen** □ knj.izroč. **vele-**

pomemben □ ekspr. **velevažen** □ ekspr. **velik** □ ekspr. **zaresen**

□ zastar. **značajan** ■ protip. **nepomemben**

◆ **postajati pomemben** □ publ. prihajati v ospredje □ publ. stopati v ospredje

GLEJ ŠE nepomemben | precejšnji

pomémbnež -a m ► veljak

pomémbni -a -o prid. |ki se mu zaradi pozitivnih lastnosti, položaja, vplivnosti izkazuje posebna pozornost| *Umetnika je podpiral pomembni politik* □ **reprezentativni** □ **vplivni** □ zastar. **imenitni**

□ knj.izroč. **prominentni** □ knj.izroč. **velepomembni** □ publ. **vidni**²

□ zastar. **znatni**

GLEJ ŠE pot⁴ •3 | veljak

pomémbno povdk. |izraža primernost, koristnost česa|

Pomémbno je, da vsi sodelujejo □ **bistveno**² □ pog. **važno**²

pomémbnost -i ž |dejstvo, da je kaj samo po sebi ali v odnosu do drugega tako, da ga je treba upoštevati, nanj misliti|

pomémbnost podatka □ ekspr. **epohalnost** **epohalnost odločitve**

□ zastar. **imenitnost** □ knj.izroč. **markantnost** **markantnost odločitve**

□ zastar. **odvažnost** □ zastar. **pomémba** □ knj.izroč. **relevantnost** □ knj.

izroč. **upoštevnost** □ pog. **važnost** □ **aktualnost** |pomémbnost s stališča

trenutnih razmer| ■ protip. **nepomémbnost**

GLEJ ŠE nepomémbnost

pomémb -éna m |kar beseda vsebuje glede na označevani pojem, predmet| *pomémb besede* □ zastar. **značenje**

• **1.** jezikosl. **podrejeni pomen** □ jezikosl. **podpomen** **2.** jezikosl. **preneseni**

pomen □ jezikosl. **izpeljani pomen** □ jezikosl. **motivirani pomen**

□ jezikosl. **tvorjeni pomen** **3.** jezikosl. **slovarski pomen** □ jezikosl. **leksikalni**

pomen **4.** jezikosl. **slovnčni pomen** □ jezikosl. **gramatikalni pomen**

GLEJ ŠE odločilen | odločilen • | **pomeniti** | pravi² 2 | **smisel** |

vrednost 1, 2

poméncáti -ám dov. ► **pométi** | reči 1 pp 3

poméncáti si -ám si dov. *kaj* |v zvezi z očmi krajši čas premikati

prste po površini zaprtih oči| *poméncáti si oči* □ **pométi si**

□ **zmencati si** □ knj.izroč. **omencati si**

GLEJ ŠE **pométi si**

poméndráti -ám dov. ► **pohoditi** 1, 2 | **poteptati** 1, 3

pomének -nka m ► **pogovor**

poménišiti se -im se dov. ► **menih** •2

poméniiti in **poméniiti** -im nedov. *kaj* 3. os. |izraža, da ima kaj

vsebino, ki označuje kak pojem, predmet| *Vprašal je, kaj*

poméni ta beseda □ pog. **imeti pomen** *Kakšen pomen ima ta beseda*

□ star. **poménjati** □ star. **značiti**

poméniiti se in **poméniiti se** -im se dov. ► **pogovoriti se**

poménjati -am nedov. ► **poméniiti**

poménkóvanje -a s ► **pogovarjanje**

poménkóvati se -újem se nedov. ► **pogovarjati se** 1

poménljív -a -o prid. ► **pomémben**

poménljív -a -o prid. ► **prepričljivi**

poménoslôvje -a s jezikosl. |nauk o pomenu besed| *ukvarjati se s pomenoslovjem* □ jezikosl. **semantika** □ jezikosl. **semaziologija**

poménoslôvni -a -o prid. jezikosl. |ki je v zvezi s pomenoslovjem| *poménoslovni problemi* □ jezikosl. **semantični** □ jezikosl. **semaziološki**

poménski -a -o prid. |ki je v zvezi s pomenom, vsebino|

poménske plasti pesmi □ **semantični**

poménsko ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na

poménsko prekrivni besedi □ **semantično**

poménskorazlikóválni -a -o prid. ► **lastnost** •1

poménskorazlóčeválni -a -o prid. ► **lastnost** •1

poménskost -i ž |dejstvo, da kaj izraža pomen, vsebino| v

analizi pozorno obravnavati poménskost pesmi □ knj.izroč. **semantika**

pomérij -a m ► **področje** 1

pomériti -im dov.

1. *kaj* |ugotoviti, ali oblačilo, obutev ustreza zlasti glede na

velikost| *pomériti čevlje, obleko* □ star. **primeriti** □ neknj. pog. **probati**

□ star. **umeriti**

2. |oceniti lego, oddaljenost cilja pred streljanjem, metanjem|

Lovec je poméril in ustrelil □ pog. **pociljati**

GLEJ ŠE **izmeriti** | **natepsti** | **raztrgati** | **tekmovati** 1

pomériti jo -im jo dov. ► **oditi**

pomériti se -im se dov. ekspr. |ugotoviti, kdo je močnejši| *Pridi,*

da se pomérita □ star. **skusiti se**

pomérijati -am nedov. *kaj* |ugotavlja, ali oblačilo, obutev

ustreza zlasti glede na velikost| *pomérijati hlače, obleko* □ star. **pri-**

merjati □ neknj. pog. **sprobavati** □ star. **umerjati**

pomésti -mêtem dov. *kaj* |s pometanjem odstraniti| *pomésti*

ogorke, smeti □ knj.izroč. **izmesti** □ knj.izroč. **omesti**² □ **zmesti**¹ |**pomésti**

na kup|

GLEJ ŠE **odpraviti** | **pojesti** 1 | **pojesti** 1 pp 1

po méstno prisl. zv. ► **mestno**

poméšati in **poméšati** -am dov. ► **premešati** | **zmešati** 1, 2, 3

poméšati se in **poméšati** -am se dov. ► **zmešati se** 1, 2, 3

poméšávati -am nedov. ► **mešati** 2

poméšávati se -am se nedov. ► **mešati se**

poméščániti se -im se dov. |prilagoditi se meščanskemu

načinu življenja in mišljenja| *V mestu se je hitro poméščánila*

□ slabš. **poburžujiti se**

po meščánsko prisl. zv. ► **meščansko**

pométač -a m |delavec, ki pometa| *delati kot pometač*

□ knj.izroč. **pométalec**

GLEJ ŠE **stroj** •21

pométačica -e ž |delavka, ki pometa| *zaposliti se kot pometačica*

□ knj.izroč. **pométačka** □ knj.izroč. **pométalka** □ ekspr. **pométarica**

pométačka -e ž ► **pométačica**

pométalec -lca m ► **pométač** | **stroj** •21

pométaška -e ž ► **pométačica**

pométašnik -a m ► **stroj** •21

pométanje -a s ► **stroj** •21

pométarica -e ž ► **pométačica**

pométači¹ -méčem dov. ► **izključiti** 2 | **sleči se** | **vreči** 2 | **zmetati**

pométači² -am nedov.

1. *kaj* |čistiti z metlo, omelom| *pométači dvorišče* □ knj.izroč. **mesti**³

2. ekspr. |pri premikanju, gibanju dotikati se česa| *Krilo ji pometa*

po tleh □ ekspr. **ometati**²

pométavati -am nedov. ► **kotiti**

pométi -mánem dov. *kaj* |premakniti prste, dlan sem in tja

po površini kakega dela telesa in pri tem močneje pritisniti|

pometi otroku premražene roke □ *pomencati* □ *zmeti* □ nar. *podrgati*
□ ekspr. *pomečkati*

pométi si -mámem si dov. *kaj* |izraža, da kdo premakne prste, dlan sem in tja po površini kakega dela svojega telesa in pri tem močneje pritisne| *pometi si oči*; *pometi si roke* □ *pomencati si* □ *zmeti si* □ knj.izroč. *otreti si* *otreti si oči* □ nar. *podrgati si* *podrgati si roke* □ ekspr. *pomečkati si* *pomečkati si oči*

GLEJ ŠE *pomencati si*

pomevljati -ám dov. ► povedati pp 5 | reči 1 pp 3

pomezgáti -ám dov. ► pohoditi 1

pomežik -a m ► mežik

pomežikávati -am nedov. ► mežikati 1, 2 | utripati 2, 3

pomežikniti -em dov.

1. |zapreti in odpreti oči| *Nagubal je čelo in pomežiknil* □ *mežikniti*

□ nar. *požmrkniti* □ nar. *žmrkniti*

2. *komu* |z zaprtjem in odprtjem oči, zlasti enega očesa, izraziti kaj, opozoriti na kaj| *Skrivaj mu je pomežiknil* □ *mežikniti* □ *zamežikniti* □ star. *namežikati* □ knj.izroč. *namežikniti*

GLEJ ŠE *utripniti*

pomežikováti -újem nedov. ► mežikati 1, 2 | utripati 2, 3

pomfrí -ja m ► krompir •

pomfrít -a m ► krompir •

pomíčni -a -o prid. ► bolnik •21 | merilo •1 | oder 2•3 | stopnice • | streha 1•1 | vrata 1•1

pomíg -a m ► migljaj

pomígati -am dov.

1. *s čim* |z delom telesa narediti gib sem in tja| *pomigati z glavo*

□ *zmigati* □ ekspr. *pomrdati* *pomrdati z ustnicami*

2. *komu* |z gibom izraziti kaj| *Pomigala mu je, naj bo tiho*

□ *pomigniti* □ *zmigati* □ *zmigniti* *zmigniti z glavo*; v *odgovor zmigniti z rameni* □ knj.izroč. *migniti* □ knj.izroč. *spomigniti*

GLEJ ŠE *pomahati* | *skomigniti*

pomigávati -am nedov. ► migati 2

pomígniti -em dov. ► migniti | pokazati 2 | pomigati 2 | skomigniti

pomigováti -újem nedov. ► migati 2

pomíje -íj ž mn. |voda od pomivanja posode z ostanki hrane, navadno kot svinjska krma| *odnesti pomije prašičem*

□ nar. *pominje* □ nar. *ščava*

GLEJ ŠE *čorba* | *packarija* | *posoda*² 1•4

pomíjnik -a m ► korito •2 | *posoda*² 1•3 | *posoda*² 1•4

pomíjnjak -a m ► *posoda*² 1•4

pomíkati se -am se nedov. ► hoditi 1 | iti 1 | minevati 1

pomilostítev -tve ž |delna ali popolna oprostitev kazni

obsojencu| *pomilostitev zapornikov* □ knj.izroč. *pomiloščenje*

□ *amnestija* |pomilostitev, ki jo da najvišja oblast skupinam obsojencev|

GLEJ ŠE *prošnja* •

pomilostíti -ím dov. *koga* |delno ali popolnoma oprostiti kazen obsojencu| *Vsako leto pomilostijo nekaj zapornikov* □ *amnestirati* ▸

pomilostítveni -a -o prid. ► *prošnja* •

pomilóščati -am nedov. *koga* |delno ali popolnoma oproščati kazen obsojencu| *pomiloščati zapornike* □ *amnestirati* ▸

pomiloščênc -nca m |kdor je delno ali popolnoma oproščen kazni| *izpustitev pomiloščencev* □ *amnestiranec* |oproščen po nalogu najvišje oblasti|

pomiloščênje -a s ► *pomilostitev*

pomilováti -újem nedov. *koga* |čutiti, izražati čustveno prizadetost, žalost ob nesreči, trpljenju *koga*| *pomilovati osirotele otroke*

□ star. *milovati* □ zastar. *omilovati*

pominévati -am nedov. ► *minevati* 1, 2 | *ponehavati*

pominíti -mínem dov. ► *miniti* 3 | *prenehati* 2

pomínjak -a m ► *posoda*² 1•4

pomínje -ínj ž mn. ► *pomije*

pomirílen -lna -o prid. ► *pomirjevalen*

pomiríltni -a -o prid. ► *sredstvo* •19

pomirílo -a s ► *sredstvo* •19

pomirítev -tve ž

1. |delovanje, vpliv, s katerim se skuša doseči, da kdo nima, ne kaže več odklonilnega odnosa do koga| *pomiritev sprtih bratov*

□ *pobotanje* □ *pomirjenje* □ *poravnanje* □ *poravnava* □ knj.izroč. *sprava*

2. |zmanjšanje intenzivnosti doživljanja imenovanega stanja|

pomiritev strasti □ *pomirjenje* □ *umiritev* □ *umirjenje* □ ekspr. *ohladitev*

GLEJ ŠE *sprava*

pomiríti -ím dov. *koga* |s svojim delovanjem, vplivom doseči, da se kdo preneha razburjati, vznemirjati; povzročiti stanje brez notranje napetosti, vznemirjenosti| *Mati je pomirila razburjenega otroka*;

Branje ga je pomirilo □ *umiriti* □ knj.izroč. *izmiriti*

□ nar. *poteščati* □ ekspr. *potešiti* □ knj.izroč. *primiriti* □ knj.izroč. *spokojiti*

□ zastar. *upokojiti* □ ekspr. *utišati* □ star. *utišiti* □ star. *pogovoriti* |z govorjenjem pomiriti|

♦ *pomiriti nesoglasja* □ ekspr. *poravnati spor* □ ekspr. *ugladiti spor*

□ ekspr. *zgladiti spor*

GLEJ ŠE *spraviti* 2 | *ublažiti* | *umiriti* 1, 2

pomiríti se -ím se dov. |izraža, da kdo pride v stanje brez notranje napetosti, vznemirjenosti| *Šel je na deželo, da bi se pomiril* □ *umiriti se* □ knj.izroč. *primiriti se* □ knj.izroč. *spokojiti se*

□ zastar. *upokojiti se*

GLEJ ŠE *spraviti se* | *sprijazniti se* | *ublažiti se* | *umiriti se*

pomírjanje -a s ► *miritev*

pomírjati -am nedov. *koga* |povzročati stanje brez notranje napetosti, vznemirjenosti| *Glasba ga pomirja* □ *pomirjevati*

□ *umirjati* □ star. *miriti* □ star. *spočivati* □ star. *tešiti* □ star. *pogovarjati* |pomirjati z govorjenjem|

GLEJ ŠE *miriti*

pomírjati se -am se nedov. ► *polegati se* | *umirjati se*

pomírjenje -a s ► čaj¹ •4 | *miritev* 1, 2 | *sprava*

pomírjenost -i ž |stanje brez notranje napetosti, vznemirjenosti| *živeti v pomírjenosti* □ knj.izroč. *spokojenost*

pomirjeválec -lca m |kdor s svojim delovanjem, vplivom skuša doseči, da kdo nima, ne kaže več odklonilnega odnosa do drugega| *Izkoristil je svoje sposobnosti pomirjevalca in posrednika med sprtima stranema* □ knj.izroč. *mirilec* □ knj.izroč. *miritelj* □ ekspr. *spravljivec*

pomirjeválen -lna -o prid. |ki deluje, vpliva na koga tako, da se manj razburja, vznemirja| *pomirjevalne besede* □ *blažec* □ *blažilen*

□ *umirjevalen* □ knj.izroč. *mirilen* □ redk. *pomirilen* □ redk. *ublaževalen*

pomirjevální -a -o prid. ► čaj¹ •4 | *sredstvo* •19

pomirjeválno nač. prisl.

1. |izraža, da kaj deluje, vpliva na koga tako, da se manj razburja, vznemirja| *pomirjevalno vplivati na koga* □ *blažljivo*

□ *pomirjujoče* □ *pomirjljivo*

2. |izraža, da kaj deluje tako, da je kaj manj neprijetno, boleče| *Obkladki pomirjevalno delujejo na kožo* □ *blažeče* □ *blažljivo* □ *pomirjujoče*

pomirjeválo -a s ► *sredstvo* •19

pomirjevánje -a s ► *miritev*

pomirjeváti -újem nedov. ► *miriti* | *pomirjati*

pomirjújóč -a -e prid. ► *pomirjljiv*

pomirjújóče prisl. ► *pomirjevalno* 1, 2

pomirljív -a -o prid. |ki povzroča stanje brez notranje napetosti, vznemirjenosti| *pomirljív nasmeh* □ *pomirjujóč*

GLEJ ŠE *spravljív*

pomirljívno prisl. ► pomirjevalno 1

pomisél -sli ž ► misel 2 | pomislek

pomislek -a m |kar izraža (delno) omejitve, nesoglasanje s kako trditvijo, mnenjem, ravnanjem| *izraziti, povedati svoje pomisleke* □ knj.izroč. *pomisel* □ zastar. *premislek* □ knj.izroč. *skrupul*

□ nekjn. pog. *škrupelj*

GLEJ ŠE *gotovo*³ 1

pomisliti -im dov.

1. |krajši čas biti dejaven v zavesti| *Malo je pomislila in odgovorila* □ pog. *poštudirati*

2. *na kaj* |za krajši čas usmeriti dejavnost v zavesti na kaj| *Pomislila je na bolečine, ki jo čakajo; Pomislila je, da je morda bolan* □ knj.izroč. *domisliti se česa/na kaj domisliti se mladostnih norčij; Večkrat se domisli na dom* □ ekspr. *priiti na misel Prišla je na misel, da bi jim morala pomagati* □ ekspr. *spomniti se* □ star. *zmisliti Na otroke bi morala zmisliti*

pomisliti se -im se dov. ► premisliti se

pomisljati -am nedov. ► misliti 2 | obotavljati se | premišljevanje 2

pomisljati se -am se nedov. ► obotavljati se

pomisljevati -ujem nedov. ► premišljevanje 2

pomiti -mijem dov. *kaj* |z vodo ali drugo tekočino očistiti| *pomiti posodo, tla* □ *umiti* □ pog. *oprati*

pomiváč -a m ► pomivalec

pomiválec -lca m |kdor se (poklicno) ukvarja s pomivanjem| *najeti pomivalca oken* □ knj.izroč. *pomivač*

pomiválka -e ž ► krpa •2

pomivální -a -o prid. ► korito •2 | krpa •2 | posoda² 1•3 | stroj •22

pomiválník -a m ► korito •2 | posoda² 1•3 | stroj •22

pomivanje -a s ► krpa •2 | stroj •22

pomivati -am nedov. *kaj* |z vodo ali drugo tekočino čistiti| *pomivati okna* □ *umivati*

pomivník -a m ► korito •2 | posoda² 1•3

pomlád -i ž |del leta med zimo in poletjem| *Bliža se pomlad*

□ pesn. *cvetoča pomlad* □ knj.izroč. *mladoletje* □ star. *mlado leto*

□ star. *spomlad* □ nar. *sprotoletje* □ pesn. *vesna* □ nar. *vigred*

□ nar. *zmladletje*

GLEJ ŠE *leto* •3 | mladost

pomladánji -a -e prid. ► pomladni

pomladánski -a -o prid. ► enakonočje •2 | goba pp 4 | hrček • | les •55 | pomladni | svišč •2 | zvonček • | žafran •1

pomládek -dka m ► drevje •13 | gozd 1•15 | podmladek

pomládéti -ím dov. ► pomladiti se 1

pomládí prisl. ► spomladi

pomladítev -tve ž |dejanje, s katerim se v kako skupino ljudi sprejme (tudi) mlajše ljudi| *pomladitev društva* □ *pomlajenje*

pomladíti -ím dov. *kaj* |narediti, da dobi kdo mladosten videz| *Frizura jo je pomladila* □ star. *omladiti*

GLEJ ŠE *posodobiti* 2

pomladíti se -ím se dov.

1. |izraža, da kdo dobi mladosten videz| *Vidno se je pomladila*

□ star. *omladeti* □ star. *omladiti se* □ star. *pomladeti*

□ zastar. *premladiti se*

2. |dobiti nove, mlade dele| *Drevje se je spomladi pomladilo*

□ star. *omladeti* □ star. *omladiti se*

pomladítveni -a -o prid. ► pomlajevalni

pomládni -a -o prid. |ki je v zvezi s pomladjo| *pomládni meseci; pomládni veter* □ *pomladanski* □ *spomladanski* □ star. *mladoletni*²

mladoletni veter □ knj.izroč. *pomladanji* □ star. *pomládni* □ star. *spomladanji* □ star. *spomládni* □ nar. *vigredni*

pomládni -a -e prid. ► pomladni

pomlájanje -a s ► pomlajevanje

pomlájati -am nedov. ► pomlajevati 2, 3

pomlájèn -éna -o prid. ► mladosten

pomlájènje -a s ► pomladitev

pomlajevální -a -o prid. |ki deluje tako, da dobi kdo mladosten videz| *pomlajevalna kopel* □ *pomladitveni* □ *pomlajujoči*

pomlajevánje -a s |delovanje, po katerem dobi kdo mladosten videz| *pomlajevanje obraza* □ *pomlajanje*

pomlajeváti -ujem nedov.

1. *kaj* |delati kaj mlado| *Vitamini pomlajujejo celice* □ star. *mladiti*

2. *koga* |delati, da dobi kdo mladosten videz| *Nova obleka jo pomlajuje* □ *pomlajati*

3. *kaj* |delati, da sestavljajo kako skupino ljudi (tudi) mlajši ljudje, kako skupino rastlin (tudi) nove, mlade rastline| *pomlajevati moštvo; pomlajevati gozd* □ *pomlajati*

GLEJ ŠE *posodabljati* 2

pomlajujóči -a -e prid. ► pomlajevalni

pomlatíti in *pomlátiti* -im dov. *kaj* |končati mlatev| *Kmetje so že pomlatili* □ knj.izroč. *domlatiti*

GLEJ ŠE *omlatiti* | *pojesti* 1 | *pomoriti* | *potolči*

pomléti -méljem dov. ► *pojesti* 1 | *pojesti* 1 pp 3

pómnež -a m ► spomin 1

pómni -te medm. ► notabene | paziti se 2

pomník -a m ► spomenik

pomnílní -a -o prid. ► pomnilnik

pomnílník -a m rač. |del (elektronskega) računalnika, ki hrani informacije| *zmogljivost pomnilnika* □ rač. *pomnilna naprava* □ rač. *pomnilniška naprava*

pomnílniški -a -o prid. ► pomnilnik

pómniiti -im nedov. in dov. ► spominjati se 1 | *zapominjati si* | *zapomniti si*

pómnjénje -a s psih. |ohranjanje predstav, misli, podatkov v zavesti, spominu| *pomnjenje in pozabljanje*

□ psih. *retencija*

GLEJ ŠE *spomin* 2

pomnogotériti -im dov. ► povečati

pomnožék -žka m ► povečanje 1

pomnoževálec -lca m ► multiplikator

pomnoževáti -ujem nedov. ► množiti 1 | *večati*¹

pomnoževáti se -ujem se nedov. ► množiti se

pomnožítev -tve ž ► povečanje 1

pomnožíti -ím dov. *kaj* |narediti kaj številnejše| *pomnožiti zbor z novimi pevci* □ *namnožiti* □ publ. *okrepiti*

PODPOMENKE počtetveriti, podeseteriti, podvojiti, popeteriti, postotteriti, potisočeriti, potrojiti

GLEJ ŠE *povečati*

pomnožíti se -ím se dov. |izraža, da kaj dobi večje število

primerkov, članov| *Prebivalstvo se je pomnožilo* □ knj.izroč. *prirasti*

GLEJ ŠE *povečati se*

pomóč -í ž |kar kdo naredi namesto drugega| *obljubiti, odreči, potrebovati pomoč* □ publ. *asistenca* □ star. *odpomoč* □ star. *pomoček*

□ zastar. *pripomoči*¹

GLEJ ŠE *center* •2 | *klic* 2•1 | *klicati* •3 | *oddelek* 1•11 | *podpora* 2 | *poklicati* • | *pomagati* 1, 4 | *subvencija*

pomóček -čka m ► pomoč | *pripomoček* | *rešilen*

pomóči -mórem dov. ► *joj*² 4 | *pomagati* 1, 2, 4, 5

pomóči si -mórem si dov. ► *opomoči si* 1, 2

pomočiti -móčim dov.

1. kaj |dati kaj v tekočino z namenom, da se ta prime nanj|
pomočiti kruh v omako □ *namočiti namočiti pero v črnilo* □ *omočiti*

□ pog. *potunkati* □ star. *zamočiti zamočiti pero v črnilo*

2. kaj knj.izroč. |zmočiti s sečem| *Otrok je pomočil posteljo*

□ vulg. *oscati* □ otr. *polulati* □ vulg. *poscati* □ knj.izroč. *zmočiti*

GLEJ ŠE *zmočiti*

pomočiti se -móčim se dov. ► opraviti •3

pomočni -a -o prid. ► pomožni

pomočnica -e ž |ženska, ki komu pomaga| *izbrati si pomočnico*

□ *pomagačka* □ knj.izroč. *pomagalka*

• *gospodinjska pomočnica* □ star. hišna □ knj.izroč. služkinja

pomočnik -a m |kdor komu pomaga| *Dela ni mogel opraviti sam, zato je najel pomočnika* □ *pomagač* □ knj.izroč. *faktotum*

□ knj.izroč. *famulus* □ knj.izroč. *podajač* □ knj.izroč. *pomagalec*

♦ 1. obrt. obrtniški pomočnik □ nar. detič □ obrt. pomočnik

2. šol. pomočnik ravnatelja □ star. podravnatelj 3. pomočnik poveljnika □ podpoveljnik 4. pravn. prisežni pomočnik □ pravn. soprisežnik

5. trgovski pomočnik □ star. komi

GLEJ ŠE škof •2

pomodrèl -éla -o prid. |ki je namesto običajne naravne barve modrikast| *pomodrele ustnice* □ *moder¹* □ ekspr. *modrikast*

□ knj.izroč. *omodrel* □ knj.izroč. *osinjel osinjele ustnice* □ pog. *plav⁴*

□ pog. *plavkast* □ knj.izroč. *posinjel* □ knj.izroč. *sinji* □ knj.izroč. *sinjkast*

□ knj.izroč. *višnjev* □ knj.izroč. *zamodrel* □ knj.izroč. *zasinjel*

pomodrélost -i ž |stanje, pri katerem je kaj modrikasto namesto običajne naravne barve| *pomodrelost kože*

□ knj.izroč. *posinjelost* □ knj.izroč. *sinj¹*

pomodréti -ím dov. |dobiti barvo z modrim odtenkom namesto običajne naravne barve| *Prsti so mu pomodreli od mraza* □ knj.izroč. *omodreti* □ knj.izroč. *osinjeti* □ knj.izroč. *posinjeti*

□ knj.izroč. *povišnjeti* □ knj.izroč. *zamodreti* □ knj.izroč. *zasinjeti*

pomodrováti -újem dov. o čem ekspr. |samoiniciativno krajši čas razpravljati o kaki stvari| *Rad je pomodroval o življenju*

□ ekspr. *pofilozofirati*

GLEJ ŠE pogovoriti se

pomohamedániti -ím dov. ► pomuslimaniti

pomókati -am dov. kaj |potresti z moko| *potolči in pomokati zrezke* □ knj.izroč. *poprašiti*

pomokríti se -ím se dov. ► opraviti •3

pomòl -òla m |utrjeni, umetno narejeni del pristanišča, ki sega v morje| *Ob pomolu se zibljejo čolni* □ nar. *molo*

♦ pristajalni pomol □ publ. pristajalni gat

GLEJ ŠE miza •4 | talamus

pamoléti -ím dov. |priti v položaj, da seže kaj dlje kot sosednje stvari| *Iz rokavov so pomolele suhe roke* □ ekspr. *pogledati*

□ ekspr. *zaštrleti*

pamolíti¹ -mólim dov. |krajši čas moliti| *Po večerji so pomolili in odšli spat* □ nar. *požebtrati*

pamolíti² -ím dov. ► očitati¹ 1

pomòlsti -mòlzem dov.

1. |končati molžo| *Pomolzla je in odšla iz hleva* □ knj.izroč. *domolsti*

2. kaj |iztisniti, odvzeti mleko iz vimena| *pomolsti krave*

□ nar. *podojiti*

pomomljáti -ám dov. ► povedati pp 5

pomòr -òra m |namerna povzročitev smrti ljudi| *množični pomori prebivalstva* □ *moritev* □ *poboj* □ knj.izroč. *masaker* □ zastar. *mor*

□ ekspr. *pokol*

GLEJ ŠE *poboj* | pogin

pomôrec -rca m ► mornar | pomorščak 1

pomoríti -ím dov. koga |povzročiti smrt ljudi, živali| *pomoriti ujetnike* □ *pobiti¹* □ ekspr. *poklatiti* □ ekspr. *pokončati* □ ekspr. *pokositi²* □ ekspr. *pomlatiti* □ zastar. *ukončati* □ knj.izroč. *masakrirati* |divje, surovo pomoriti| □ ekspr. *poklati* |divje, surovo pomoriti|

GLEJ ŠE *uničiti* 2

pomôrski -a -o prid. ► bitka ♦ | karta¹ •4 | pristanišče •2 | promet •8

pomôrstvo -a s |dejavnost, ki je v zvezi s plovbo po morju in izkoriščanjem morskega bogastva| *ukvarjati se s pomorstvom*

□ knj.izroč. *brodarstvo* □ knj.izroč. *ladjarstvo* □ knj.izroč. *mornarstvo*

GLEJ ŠE *ladjevje* 1 | *navtika*

pomorščák -a m

1. |kdor je zaposlen v pomorstvu| *postati pomorščak*

□ knj.izroč. *pomorec*

2. |kdor plove po morju, zlasti v raziskovalne namene| *odkritja pomorščakov* □ ekspr. *morjeplovec* □ knj.izroč. *navigator*

GLEJ ŠE *mornar*

po mòško prisl. zv. ► pogumno

pomóta -e ž |dejstvo, da dejanje ali stanje ni v skladu s hotenim, nameravamim| *preprečiti pomoto* □ knj.izroč. *zmota*

GLEJ ŠE *napaka* 1 | *napaka* 1 •3

pomotíti in *pomótiti* -ím dov. ► *zmotiti* 1, 2

pomotíti se in *pomótiti se* -ím dov. ► *uračunati se* | *zmešati se* 4 | *zmotiti se* 1

pomotnèl -éla -o prid. ► *moten* 1

pomotnéti -ím dov. ► *zamegliti se* 2

pomótoma nač. prisl. |izraža, da dejanje ali stanje ni v skladu s hotenim, nameravamim| *pomotoma odpreti pismo* □ *po pomoti*

pomotríti -ím dov. ► *pogledati* 1

po možákarsko prisl. zv. ► pogumno

pomožátiti se -im se dov. ekspr. |postati možat, dorasel| *Dozorel je in se pomožatil* □ ekspr. *omožatiti se* □ ekspr. *zmožatiti se*

pomóžni -a -o prid. |ki omogoča, pomaga, da bistveno, glavno navadno bolje deluje| *pomožna knjiga za pouk jezika* □ knj.izroč. *avksiliarni* □ zastar. *pomočni* □ knj.izroč. *subsidiarni*

GLEJ ŠE *glagol* •8 | *nadomestni* | *pilot* •2 | *zdravljenje* •7

pomóžnik -a m ► *glagol* •8

pómp -a m ► *hrup* 2

pompadúra -e ž |vrečki podobna ženska torbica, navadno iz blaga| *V rokah je nosila pompaduro* □ knj.izroč. *pompadurica*

□ knj.izroč. *pompadurka*

pompadúrica -e ž ► *pompadura*

pompadúrka -e ž ► *pompadura*

pompejánsko prisl. ► *barva* 1 •32

pompljáti -ám nedov. ► *hoditi* 1 pp 7

pompózen -zna -o prid. ► *hrupen* | *mogočen* 2 | *razkošen*

pompóznost -i ž ► *mogočnost* 2

pomračíti -ím dov. komu kaj knj.izroč. |narediti, da kaj pri kom izraža mrko, neprijazno razpoloženje| *Skrbi so mu pomračile obraz* □ knj.izroč. *omračiti* □ knj.izroč. *potemniti* □ knj.izroč. *zamračiti*

□ knj.izroč. *zatemniti* □ knj.izroč. *zmračiti*

GLEJ ŠE *omračiti*

pomračíti se -ím se dov. ► *omračiti se* | *zmračiti se* 2

pomračník -a m ► *netopir*

pomrák -a m ► *mrak¹* 1

po mravljínčje prisl. zv. ► *mravljínčje*

pomrčína -e ž ► *mrak¹* 2

pomrdati -am dov. |nekoliko premakniti ustnice narazen in skupaj| *Zajec je pomrdal* □ *pomrdniti*

GLEJ ŠE *pomigati* 1

pomrdniti -em dov. ► *migniti* | *pomrdati*

pomréti -mrèm dov. |drug za drugim umreti| *Njegovi vrstniki so*

že pomrli □ zastar. **odmreti** □ nizk. **pocrkati** □ nizk. **pokrepati**

pomrkávati -am nedov. ▶ temneti 1

pomfkniti -em dov. ▶ potemneti 1, 2

pommráti -ám dov. ▶ povedati pp 5 | pritožiti se 2 | reči 1 pp 3

pommrávati -am nedov. ▶ mrmrati 1

pomfzniti -em dov. ▶ poledeneti 1 | pozebsti | zledeneti

pomúčiti se -im se dov. *s čim* |krajši čas z naporom opravljati delo, opravilo, kot ga določa sobesedilo| *Nekoliko se je pomučil z nalogo, a jo je naredil* □ nekjn. pog. **pomatrati se**

GLEJ ŠE potruditi se

pomuđa -e ž ▶ postanek¹

pomuđiti se -ím se dov. ▶ zadržati se

pomújati se -am se dov. ▶ potruditi se

pomúiliti -im dov. *kaj* |z gobcem potrgati in pojesti| *Živina je*

pomúilita tavo □ knj.izroč. **omúiliti**

pomúiliti se -im se dov. ▶ oditi pp 3

pomúljen -a -o prid. ▶ potuhnjen 1

pomuslimániti -im dov. *kaj* |narediti kaj muslimansko| *pomu-*

slimaniti prebivalce □ **islamizirati** □ **pomohamedaniti**

pomúzati se¹ -am se dov. ▶ namuzniti se

pomúzati se² -am se dov. ▶ podrgniti se

pomúzniti se -em se dov. ▶ oditi pp 3

ponàjveč prisl. ▶ večinoma

ponàjvečkrat prisl. ▶ večinoma

po nakljúču nač. prisl. zv. |izraža, da je dejanje posledica

povezave, sovpada nepričakovanih, med seboj vzročno nepovezanih dejanj, dejstev| *po nakljúču priti mimo* □ **naključno**

□ **slučajno** □ star. **nagodoma** □ star. **ponevedoma** □ zastar. **po sreči**

po narávi ozirn. prisl. zv. |izraža, da je lastnost, stanje koga

izvorno povezana z njegovimi prirojenimi danostmi| *biti po*

naravi miren; biti po naravi veseljak □ **po značaju** □ knj.izroč. **po rojstvu**

□ zastar. **po stvarjenju** □ knj.izroč. **prirodno** □ knj.izroč. **prirojeno**

ponarédba -e ž ▶ ponaredek 1, 2 | ponarediv

ponarédek -dka m

1. |kar je z namenom goljufanja, zavajanja narejeno čemu tako podobno, da vzbuja vtis pravega| **ponaredek dokumentna** □ **falzi-**

fikat □ **ponaredba** □ **potvorba** □ knj.izroč. **ponarejek** □ knj.izroč. **posnetek**

posnetek očetovega podpisa □ zastar. **potvara** □ star. **potvora**

2. |kar je prikazano drugače, kakor je| **ponaredek zgodovinskih**

dejstev □ **ponaredba** □ **potvorba** □ zastar. **potvara** □ star. **potvora**

GLEJ ŠE posnetek

ponaređitev -tve ž |dejanje, s katerim se z namenom golju-

fanja, zavajanja naredi kaj čemu tako podobno, da vzbuja

vtis pravega| **ponaređitev podpisa, žiga** □ **ponaredba** □ **potvorba**

□ star. **potvora** □ zastar. **prenareja**

ponaređiti -ím dov. *kaj* |z namenom goljufanja, zavajanja

narediti kaj čemu tako podobno, da vzbuja vtis pravega| *po-*

naređiti bankovec, podpis □ **falzificirati** □ **potvoriti** □ knj.izroč. **posneti**

posneti očetov podpis

GLEJ ŠE posneti 2 | potvoriti

ponarejalec -lca m ▶ ponarejevalec

ponarèjanje -a s |postopek, s katerim se z namenom goljufanja,

zavajanja dela kaj čemu tako podobno, da vzbuja vtis pravega|

ponarèjanje dokumentov □ **falzificiranje** □ **falzifikacija** □ **potvarjanje**

GLEJ ŠE potvarjanje

ponarèjati -am nedov. *kaj* |z namenom goljufanja, zavajanja

delati kaj čemu tako podobno, da vzbuja vtis pravega| **ponare-**

jati denar, dokumente □ **falzificirati** □ **potvarjati**

GLEJ ŠE posnemati 3 | potvarjati

ponarèjati se -am se nedov. ▶ pretvarjati se

ponarèjek -jka m ▶ ponaredek 1

ponarejèn -èna -o povdk. ▶ navidezen

ponarejèni -a -o prid.

1. |ki je z namenom goljufanja, zavajanja narejen čemu tako podobno, da vzbuja vtis pravega| **ponarejeni bankovec** □ **falzificirani** □ **potvorjeni** □ ekspr. **lažni** □ evfem. **nepristni** □ redk. **posneti odlično posneti očetov podpis**

2. |ki je narejen čemu tako podobno, da vzbuja vtis pravega| *Še tako dobro ponarejeni cvet ne more nadomestiti pravega* □ **imitirani z opleskom imitirani marmor** □ **kopirani kopirane srednjeveške freske** □ **posneti dobro posneti marmor** □ **prekopirani prekopirane srednjeveške freske**

3. |ki je z namenom goljufanja, zavajanja prikazan drugače, kakor je v resnici| **ponarejena dejstva** □ **falzificirani** □ **potvorjeni** □ publ. **izkrivljeni** □ ekspr. **izmaličeni** □ ekspr. **iznakaženi** □ knj.izroč. **izobličeni** □ ekspr. **pokvečeni** □ ekspr. **popačeni** □ ekspr. **skrivneneni** □ ekspr. **skrotovičeni** □ ekspr. **skvečeni** □ ekspr. **spačeni** □ ekspr. **sprevrnjeni** □ ekspr. **sprevrženi** □ ekspr. **zverženi**

GLEJ ŠE denar •10 | navidezni 1

ponarejèno prisl. ▶ navidezno 1

ponarejevalec -lca m |kdor z namenom goljufanja, zavajanja

naredi kaj čemu tako podobno, da vzbuja vtis pravega| **ponare-**

jevalec denarja □ knj.izroč. **falzifikator** □ star. **ponarejalec**

po naročilu prisl. zv. |izraža, da je kaj v zvezi z gostinsko

ponudbo, ki se prilagaja sprotnim željam naročnikov| *Ker z*

menijem niso bili zadovoljni, so izbrali kosilo po naročilu □ **à la carte**

GLEJ ŠE obleka pp 1

ponarodéla -e ž ▶ pesem 1 •8

ponarodéli -a -o prid. ▶ pesem 1 •8

ponáša -e ž ▶ vedenje² 1

ponášanje -a s ▶ vedenje² 1

ponášati -am nedov. ▶ odnašati

ponášati se -am se nedov. ▶ postavljati se | uspevati 3 | vesti se

ponášiti -im dov. ▶ podomačiti | prevesti¹ •1

ponatís -a m |ponovna izdaja| **dopolnjeni ponatís** □ knj.izroč. **ponatisk**

ponatísk -a m ▶ ponatís

ponatísiniti -em dov. ▶ natisniti 1

po navádi prisl. zv. ▶ navadno

ponavljáč -a m ▶ ponavljavec

ponavljáj -a m glasb. |znak za ponavljanje skladbe ali dela

skladbe| **napisati ponavljaj** □ glasb. **repeticija**

ponavljajóci se -a se -e se prid. |ki nastopa, se dogaja še enkrat

po čem drugem iste vrste| **ponavljajóci se gibi, prizori** □ **repetitivni**

GLEJ ŠE poškodba •4

ponavljáljni -a -o prid. ▶ glagol •9 | izpit¹ •5

ponávljati -am nedov.

1. *kaj* |govoriti, pripovedovati kaj še enkrat po čem drugem iste vrste| *Ponavljal je za njim besedo za besedo* □ zastar. **opetovati**

2. *kaj* gled., ped. |v mislih obnavljati ali govoriti učno snov, vlogo za boljše obvladanje| **ponavljati besedilo vloge; ponavljati lekcijo** □ gled., ped. **memorirati**

3. *kaj* šol. |zaradi nezadostnega uspeha obiskovati še enkrat isti razred| **ponavljati razred** □ šol., žarg. **repetirati**

ponávljati se -am se nedov. |izraža, da kaj nastopa, se pojavlja

še enkrat po čem drugem iste vrste| *Bolezen se rada ponavlja*

□ **povračati se** □ star. **spovračati se** □ med. **recidivirati** |ponavljati se pri

istem bolniku|

ponavljávec -vca m |učenc, ki ponavlja razred| *V razredu je*

tudi nekaj ponavljavcev □ knj.izroč. **ponavljáč** □ šol., žarg. **repent**

ponavljávka -e ž |učenka, ki ponavlja razred| *V razredu je nekaj ponavljavk* □ sol., žarg. **repetentka**

ponazarjalni -a -o prid. ► gradivo ♦4 |ponazorilo • |značilni 2
ponazarjati -am nedov. *kaj s čim* |delati, da kaj zaradi svoje nazornosti pripomore k boljšemu razumevanju obravnavanega| *z risbami ponazarjati zgodovinske dogodke* □ ilustrirati □ knj.izroč. **ponazorovati**

ponazorilo -a s |kar zaradi svoje nazornosti pripomore k boljšemu razumevanju obravnavanega| *kot ponazorilo navesti primer iz lastnih izkušenj* □ ilustracija □ **ponazoritev**

- jezikosl. **slovarsko ponazorilo** □ jezikosl. ponazarjalni primer
- jezikosl., žarg. ponazarjalni zglede □ jezikosl. ponazoritveni primer
- jezikosl. ponazorovalni primer □ jezikosl., žarg. slovarski zglede

ponazoritev -tve ž ► ponazorilo

ponazoriti -im dov. *kaj s čim* |napraviti, da kaj zaradi svoje nazornosti pripomore k boljšemu razumevanju obravnavanega| *ponazoriti pravilo s primerom* □ ilustrirati □ zastar. **počititi**

ponazoritveni -a -o prid. ► gradivo ♦4 |ponazorilo •

ponazoroválni -a -o prid. ► ponazorilo •

ponazorovati -ujem nedov. ► ponazarjati

pondírek -rka m ► ponírek

ponečeden -a -o prid. ► ponesnažen |umazan¹

ponečediti -im dov. ► ponesnažiti |umazati

ponečediti se -im se dov. ► opraviiti ♦4

ponečejati -am nedov. ► mazati 3

ponečejati se -am se nedov. ► opravljati¹ ♦4

ponedéljek -jka m

- ekspr. mačkasti ponedeljek □ ekspr. mačkov ponedeljek

ponedéljkov -a -o prid. ► počutiti se •

ponedéljski -a -o prid. ► počutiti se •

ponéhati -am dov. |izraža zmanjšanje intenzivnosti določene stanja| *Vročina zunaj je ponehala; Bolečine so ponehale*

- star. odjenjati □ star. odleči □ ekspr. odnehati □ ekspr. popustiti
- knj.izroč. preleči □ poleči se ↗

GLEJ ŠE nehati¹ |popustiti 3 |prenehati 2

ponehávati -am nedov. |izraža približevanje koncu obstajanja|

- Dež je ponehaval* □ nehavati □ pojemati □ ponehovati □ prenehavati
- prenehovati □ star. jenjavati □ star. jenjevati □ knj.izroč. minevati *Nevihata že mineva* □ star. pojenjavati □ star. pojenjevati □ knj.izroč. pominevati
- ekspr. potihovati □ ekspr. potišavati

GLEJ ŠE nehavati |pojemati

ponehováti -ujem nedov. ► nehavati |ponehavati

ponezmériti -im dov. ► povečati

ponekjé prisl. zaim. ► ponekod

ponekód mestov. prostor. prisl. zaim. |izraža, da se kaj pojavlja, dogaja na različnih krajih, mestih| *Pot je bila spolzka, ponekod blatna* □ tu in tam □ knj.izroč. mestoma □ star. na mesta □ redk. ponekje □ ekspr. sem in tja □ knj.izroč. sem pa tam □ ekspr. sem pa tja □ knj.izroč. sem ter tam □ knj.izroč. sem ter tja □ knj.izroč. tod in tam □ pog. tu pa tam

ponemáriti -im dov. ► ponesnažiti

ponemáriti se -im se dov. ► opraviiti ♦4

ponemárjen -a -o prid. ► ponesnažen

po nemárnem prisl. zv. ► lahkomiselnost

ponémčenje -a s |proces prilagoditve nemškemu načinu življenja in mišljenja| *ponemčenje obmejnega prebivalstva* □ germanizacija □ germaniziranje

ponemčeválec -lca m |kdor ponemčuje| *ponemčevalci koroških Slovencev* □ germanizator

ponemčeválni -a -o prid. |ki je v zvezi s ponemčevanjem| *ponemčevalni pritisk* □ germanizatorični □ germanizatorski

ponemčevánje -a s |proces prilagajanja nemškemu načinu življenja in mišljenja| *odpor proti naraščajočemu ponemčevanju*

□ germanizacija □ germaniziranje

ponemčeváti -ujem nedov. *kaj* |prilagajati nemškemu načinu življenja in mišljenja| *ponemčevati obmejne prebivalce* □ germanizirati □ redk. nemčiti

ponemčeváti se -ujem se nedov. |prilagajati se nemškemu načinu življenja in mišljenja| *Ti kraji so se hitro ponemčevali* □ germanizirati se

ponémčiti -im dov. *kaj* |prilagoditi nemškemu načinu življenja in mišljenja| *ponemčiti obmejne kraje* □ germanizirati □ slabš. **ponemčuriti**

GLEJ ŠE prevesti¹ ♦2

ponémčiti se -im se dov. |prilagoditi se nemškemu načinu življenja in mišljenja| *Ti prebivalci so se ponemčili* □ germanizirati se

ponemčúriti -im dov. ► ponemčiti

po nepotrébi prisl. zv. ► po nepotrebem

po nepotrébem vzročn. prisl. zv. |izraža, da okoliščine ne zahtevajo nastopa, uresničitve česa| *po nepotrebem se jeziti* □ brez potrebe □ star. brez nuje □ pog. brez pomena □ star. po nepotrebi

ponergáti -ám dov. ► pritožiti se 2

ponesnážen -a -o prid. ekspr. |ki je umazan z iztrebljanjem|

- ponesnažene hlače; od muh ponesnaženo okno* □ vulg. osran
- ekspr. podelan □ vulg. podrekan □ otr. pokakan □ knj.izroč. ponečeden
- ekspr. ponemarjen □ vulg. posran □ vulg. usran □ vulg. zadrekan
- vulg. zasran

GLEJ ŠE umazan¹

ponesnážiti -im dov. *kaj* ekspr. |umazati z iztrebljanjem| *Muhe so ponesnažile okenske šipe* □ vulg. odrekati² □ vulg. osrati □ ekspr. podelati

- vulg. podrekati □ otr. pokakati □ ekspr. pokidati □ star. ponečediti
- ekspr. ponemariti □ vulg. posrati □ vulg. zadrekati □ vulg. zasrati

GLEJ ŠE umazati

ponesnážiti se -im se dov. ► opraviiti ♦4

ponesréčeni -a -o prid. ► neprimerni

ponesréčenost -i ž ► neprimernost

ponesréčiti se -im se dov. ► spodleteti 1

ponêsti -nêsem dov. ► nesti 2, 3 |odnesti 1

ponêsti se -nêsem se dov. ► ponosen ♦2 |ustrezati 1

poneúmiti -im dov. *koga* ekspr. |povzročiti, da postane kdo neumen, omejen| *Denar ga je poneumil* □ slabš. **poidiotiti**

□ ekspr. poneumniti □ slabš. zbebiti

poneúmiti se -im se dov. ekspr. |postati neumen, omejen| *Od gledanja računalniških igrice se je čisto poneumil* □ ekspr. pobebiti se

- ekspr. pobedasteti □ slabš. poidiotiti se □ ekspr. poneumniti *Poneumnili so od branja slabe literature* □ ekspr. poneumniti se □ slabš. zbebiti se

poneúmljanje -a s ekspr. |dejstvo, da postaja kdo neumen, omejen| *boj proti poneumljanju množic* □ ekspr. poneumnjevanje

poneúmljati -am nedov. *koga* ekspr. |povzročati, da postane kdo neumen, omejen| *Taki filmi poneumljajo mladino* □ ekspr. poneumnjevati

poneúmljati se -am se nedov. ekspr. |postajati neumen, omejen| *Ob teh televizijskih oddajah se gledalci poneumljajo* □ ekspr. poneumnjevati se

poneúmljen -a -o prid. ► neumen¹

poneúmljenost -i ž ekspr. |dejstvo, da je kdo postal neumen| *To lahko pripelje do množične poneumljenosti* □ ekspr. poneumnjenost

poneumljeválni -a -o prid. |ki poneumlja| *literatura kot poneumljevalno sredstvo* □ poneumnjevalni

po neúmnem prisl. zv. ► po neumnosti

poneúmniti -im dov. ► poneumiti |poneumiti se

poneúmniti se -im se dov. ▶ poneumiti se
poneúmnjen -a -o prid. ▶ neumen¹
poneúmnjenost -i ž ▶ poneumljenost
poneumnjevalni -a -o prid. ▶ poneumljevalni
poneumnjevánje -a s ▶ poneumljanje
poneumnjeváti -ujem nedov. ▶ poneumljati
poneumnjeváti se -ujem se nedov. ▶ poneumljati se
po neúmnosti vzročn. prisl. zv. ekspr. |izraža, da je kaj nastalo brez pravega vzroka ali podlag| *po neumnosti izgubiti delo*
 □ ekspr. *iz neumnosti* □ ekspr. *po neumnem*
pônev -nve ž |nizka okrogla posoda za pečenje, cvrenje, navadno z dolgim ročajem| *peči v ponvi* □ *ponvica* |majhna ponev|
 GLEJ ŠE *lonec* • 2
ponevédoma prisl. ▶ nehote | nevede | po naključju
ponevérba -e ž |dejstvo, da se je kdo okoristil s prisvojitvijo v varstvo zaupanih dobrin, navadno denarja| *dokazati komu poneverbo* □ *poneverjenje* □ knj.izroč. *defraudacija* □ knj.izroč. *malverzacija*
ponevéríti -im dov. *kaj* |okoristiti se s prisvojitvijo v varstvo zaupanih dobrin, navadno denarja| *Poneveril je premoženje svojega varovanca* □ knj.izroč. *defraudirati* □ zastar. *izneveriti*
ponevérjanje -a s |koriščenje s prisvajanjem v varstvo zaupanih dobrin, navadno denarja| *kaznovati koga zaradi poneverjanja* □ knj.izroč. *defraudacija*
ponevérjati -am nedov. |koriščati se s prisvajanjem v varstvo zaupanih dobrin, navadno denarja| *Trdil je, da ni poneverjal*
 □ knj.izroč. *defraudirati*
ponevérjenje -a s ▶ poneverba
poneverjevalec -lca m |kdor kaj poneveri| *kaznovati poneverjevalca* □ knj.izroč. *defraudant* □ knj.izroč. *malverzant*
ponéžiti -im dov. ▶ poljubkovati
ponícati -am nedov. ▶ ponikati
poniglàv -áva -o prid. ▶ navihan | potuhnjen 1
poniglávec -vca m ▶ potuhnjen 1 povdk. | potuhnjenec
ponigláviti -im nedov. ▶ žalostiti se
poniglávka -e ž ▶ potuhnjen 1 povdk. | potuhnjenka
poniglávo prisl. ▶ potuhnjeno
poniglávost -i ž ▶ potuhnjenost
ponikálnica -e ž |kraška tekoča voda, ki ponika| *izviri ponikalnic* □ *reka ponikalnica* □ redk. *ponikovalnica* □ geogr. *ponornica*
 GLEJ ŠE *ponikovalnica*
poníkati -am nedov. |izginjati pod zemljo, zemeljskim površjem| *Reka ponika sredi dolge kotline* □ *ponicati* □ *ponikovati*
poníkniti -em dov. |izginiti pod zemljo, zemeljskim površjem| *Po krajšem teku po površju reka ponikne* □ star. *iznikniti* □ star. *nikniti*
 □ knj.izroč. *zanikniti*
 GLEJ ŠE *izginiti* 2 | *skloniti*
ponikoválnica -e ž grad. |naprava za odvajanje vode s površja v prepustne zemeljske plasti| *zgraditi več ponikovalnic* □ grad. *ponikalnica*
 GLEJ ŠE *ponikalnica*
ponikoválnik -a m ▶ požiralnik •
ponikováti -ujem nedov. ▶ ponikati
poníkva -e ž |odprtina v kraških tleh, v katero izginja voda| *Reka izginja v veliki ponikvi* □ *ponor* □ *požiralnik* □ nar. *požeruh*
ponírek -rka m zool. |vodna ptica z dolgim vratom in nazaj pomaknjenimi nogami| *race in ponirki* □ zool. *pondirek*
ponížanec -nca m ▶ ponižani
ponížani -ega m |kdor je ponižan| *Pisatelj opisuje svet poteptanih in ponižanih* □ ekspr. *ponížanec*
ponížanje -a s ▶ ponižanost

ponížanost -i ž |stanje ponižanega človeka| *ponížanost in užaljenost* □ *ponížanje*
ponížati -am dov. ▶ znižati 1
ponížati se -am se dov. *pred kom* |izraža, da kdo prizna podrejenost v odnosu do koga| *Pred nikomer se ni hotela ponižati* □ knj. izroč. *iti v Canosso* *Treba bo iti v Canosso* □ ekspr. *pasti v prah*
 GLEJ ŠE *povesiti se* | *znižati se* 1
ponížen -žna -o prid. |ki ima, kaže do ljudi podrejen odnos| *Za podrejene izbira ponižne ljudi* □ star. *krotek* □ star. *krotkosrčen*
 □ ekspr. *preponížen* |zelo ponižen|
 ◆ *biti ponižen* □ ekspr. *biti ponižnega srca*
 GLEJ ŠE *skromen* 1
poníževáti se -ujem se nedov. *pred kom* |izraža, da kdo priznava podrejenost v odnosu do koga| *Poniževali so se pred njim, ker so mislili, da jim bo zato bolj naklonjen* □ ekspr. *klanjati se* □ ekspr. *klečati*
 □ ekspr. *poklekovati* □ ekspr. *priklanjati se*
ponížno nač. prisl. |izraža, da dejanje kaže podrejen odnos koga do koga drugega| *Ponížno jo je vprašal, kaj lahko še stori zanjo*
 □ star. *krotko*
ponížnost -i ž |dejstvo, da kdo ima, kaže do ljudi podrejen odnos| *Upirala se mu je ponížnost teh ljudi* □ star. *krotkost*
ponjáva -e ž |velik kos blaga iz nepremočljivega platna, posebej pripravljen za pokrivanje| *pokríti tovor s ponjavo* □ *plahuta*
 □ pog. *cerada* □ star. *plahuta*
 • 1. šport. *prožna ponjava* □ šport. *kanvas* □ šport. *trampolin*
 2. pomor. *vdorna ponjava* □ pomor. *prekrivača*
 GLEJ ŠE *rjuha*
ponjúhati -am dov. *kaj* |povleči vase skozi nos, zlasti tobak| *Ponjuhal je ščepec tobaka in kihnil* □ *njuhni* □ knj.izroč. *ponosljati*
ponočevánje -a s |preživljanje noči v zabavi, navadno v kakem javnem lokalu| *Odrekel se je pretiranemu ponočevanju*
 □ star. *nočevanje*
ponočeváti -ujem nedov. |preživljati noč v zabavi, navadno v kakem javnem lokalu| *Skoraj vsak večer ponočuje s prijatelji*
 □ star. *nočevati*
ponóči čas. prisl. |izraža, da se dejanje dogaja v času teme od sončnega zahoda do vzhoda| *Ponoči ne more spati*
 □ star. *v noči* ■ protip. *podnevi*
 GLEJ ŠE *nenehno* | *podnevi*
ponóčni -a -o prid. ▶ kvakač | nočni
ponočník -a m ▶ nočnik
ponočnják -a m ekspr. |kdor ponočuje| *Lokal so zapustili še zadnji ponočnjaki in razgrajači* □ ekspr. *nočni ptič* □ slabš. *ponočnjakar*
ponočnjákar -ja m ▶ ponočnjak
ponòr -óra m ▶ ponikva
ponorčeváti se -ujem se dov. *iz koga* |navadno z besedami izraziti neresen, nespoštljiv odnos do koga| *ponorčevati se iz sosedov* □ ekspr. *izposoditi si koga* □ ekspr. *privoščiti si koga*
ponórec -rca m ▶ norka
ponoréli -ega m ▶ bolnik • 10
ponoréti -im dov. ▶ nerazsoden • | *podivjati* 1 | *razburiti se* | *zaljubiti se* 1 | *zboleti* •
ponoríti -im dov. ▶ obnoriti
ponórnica -e ž ▶ ponikalnica
ponòs -òsa m ▶ dostojanstvo 1
ponôsen -sna -o prid. |ki ima občutek velike lastne etične, moralne vrednosti| *ponosen človek* □ zastar. *ponosit* □ zastar. *vznosit*
 • 1. *biti ponosen* □ ekspr. *nositi glavo pokonci* 2. *biti ponosen na kaj*
 □ zastar. *ponesti se s čim* □ ekspr. *štetiti si kaj v čast*
 GLEJ ŠE *mogočen* 2 | *zadovoljen* 2

ponosít -a -o prid. ▶ ponosen

ponositi -nósim dov. kaj |z nošenjem, oblačenjem obrabiti|

ponositi obleko □ obnositi □ redk. iznositi □ star. zanositi

ponosito prisl. ▶ ponosno

ponosljati -ám dov. ▶ ponjuhati

ponôsno nač. prisl. |izraža, da dejanje kaže občutek velike etične, moralne vrednosti| *ponosno predstaviti sina* □ s **ponosom**

□ zastar. **ponosito**

GLEJ ŠE mogočno

ponôsnost -i ž ▶ mogočnost 2

ponóšen -a -o prid. |ki je obrabljen z nošenjem, oblačenjem| *star.*

ponóšen plašč □ *obnošen* □ redk. *iznošen* □ redk. *prenošen* □ star. *zanošen*

ponotránjati -am nedov. kaj |delati, da postane kaj notranje, osebno| *ponotránjati moralne norme* □ publ. *interiorizirati*

ponotránjeni -a -o prid. ▶ subjektivni

ponotránjenje -a s |dejstvo, da postane kaj notranje, osebno|

prizadevati si za ponotránjenje družbenih vzorov □ *internalizacija*

□ publ. *interiorizacija*

ponotránjiti -im dov. ▶ subjektivizirati

ponovítev -tve ž |dejstvo, da se kaj naredi še enkrat po čem

drugem iste vrste| *ponovítev poskusa* □ *repeticija* *repeticija predstave*

GLEJ ŠE iteracija | repriza

ponovíti -ím dov.

1. kaj |narediti kaj še enkrat po čem drugem iste vrste| *ponovíti gib* □ *repetirati* *repetirati predstavo* □ nekj. pog. *še enkrat iti skozi še enkrat iti skozi snov*

2. kaj |reči, povedati kaj še enkrat po čem drugem iste vrste| *ponovíti besedo, vprašanje* □ pog. *še enkrat povedati* □ pog. *še enkrat reči* GLEJ ŠE obnoviti 3

ponovíti se -ím se dov. |izraža, da kaj nastopi, se zgodi še enkrat

po čem drugem iste vrste| *Bolezen se je ponovila* □ *povrniti se* □ star. *spovrniti se* □ med. *recidivirati* |ponoviti se pri istem bolniku|

ponôvni -a -o prid. |ki nastopi, se zgodi še enkrat po čem drugem iste vrste| *Bolezen so odkrili ob ponovnem pregledu*

□ *vnovični* □ ekspr. *novi novo povečanje cen* □ knj.izroč. *zopetni*

GLEJ ŠE reambulacija

ponôvno prisl. ▶ spet¹

pontón -a m |štirioglato koritasto plovilo za prevažanje ljudi ali tovora čez reke| *Vojaki so zaplenili dva pontona z orožjem*

□ *mostovni čoln*

pontónski -a -o prid. ▶ žerjav ♦

ponúda -e ž ▶ ponudba 1, 2 | prostitutka

ponúdba -e ž

1. |kar naredi, da lahko kdo kaj dobi, kupi, najame| *odkloniti, sprejeti ponudbo* □ star. *ponuda*

2. pravn. |predlog za sklenitev pogodbe z označbo njene bistvene vsebine| *napisati ponudbo* □ pravn. *oferta* □ star. *ponuda*

3. pravn. |znesek, ki se ponudi na dražbi| *Najmanjša ponudba je bila pet tisoč evrov* □ pravn. *ponudek*

GLEJ ŠE oglas 2♦

ponúdek -dka m ▶ ponudba 3

ponudíti in **ponúditi** -im dov. ▶ pogostiti | postreči

ponúdni -a -o prid. ▶ pladenj ♦

ponúdnik -a m |kdor ponuja kako blago, storitev| *med posredniki izbrati najboljšega ponudnika* □ knj.izroč. *ponujalec*

ponujálec -lca m ▶ ponudnik

ponújati -am nedov. *komu kaj* |delati, da lahko kdo kaj dobi, kupi, najame| *ponujati storitve po znižanih cenah* □ *nuditi*

□ zastar. *nujati*

GLEJ ŠE dajati 1, 4 | imeti 3 | moliti² 2 | prodajati | vsebovati 1

pônvast -a -o prid. |ki je po obliki podoben ponvi| *ponvasta*

vdolbina □ **ponvičast**

pônvíca -e ž ▶ jamica ♦ | ponev

pônvičast -a -o prid. ▶ ponvast

poóbčiti -im dov. ▶ posplošiti 1

poobédek -dka m |jed, ki se ponudi po glavni jedi v dnevnem

obroku| *prinesti poobedek* □ *desert* □ knj.izroč. *posladek*

poobédni -a -o prid. ▶ počitek ♦ | pokosilni

poobédovati -újem dov. ▶ pokositi¹

poobésiti -im dov. ▶ pobesiti

pooblačèn -èna -o prid. ▶ oblačen

pooblačíti se -ím se dov. |pritti v stanje z oblaki| *Nebo se je pooblačilo* □ *zoblačíti se* □ knj.izroč. *naoblačíti se* □ ekspr. *prevleči se z oblaki*

□ knj.izroč. *zamreniti se* □ knj.izroč. *zaoblačíti se*

GLEJ ŠE zmračiti se 2

pooblastílo -a s

1. |pravica, da kdo uradno veljavno opravi, opravlja kako

(pravno) dejanje| *omejiti pooblastilo* □ zastar. *polnomočje*

□ redk. *pooblastitev* □ zastar. *poverilo*

2. nav. mn. |obseg, mera odločanja, določena navadno z

zakonom| *preseči pooblastila* □ *mandat*

GLEJ ŠE pooblastiti | pristojnost¹

pooblastítev -tve ž ▶ pooblastilo 1

pooblastíti -ím dov. *koga za kaj* |dati komu pravico uradno veljavno opraviti, opravljati kako (pravno) dejanje namesto

koga ali v imenu koga| *pooblastiti namestnika za zastopstvo v*

poslih □ pog. *dati pooblastilo komu za kaj*

PODPOMENKE pismeno pooblastiti, ustno pooblastiti

pooblaščati -am nedov. *koga za kaj* |dajati komu pravico uradno

veljavno opraviti, opravljati kako (pravno) dejanje namesto

koga ali v imenu koga| *Navadno so pooblaščali tajnika za*

sklepanje pogodb □ publ. *zadolževati*

pooblaščen -èna -o povdk. *za kaj* |izraža, da je komu dana pravica uradno veljavno opraviti, opravljati kako (pravno)

dejanje namesto koga ali v imenu koga| *biti pooblaščen za*

sklenitev pogodbe □ zastar. *opolnomočen* □ zastar. *polnomočen¹*

pooblaščenec -nca m |kdor ima pravico uradno veljavno opraviti, opravljati kako (pravno) dejanje namesto koga ali

v imenu koga| *pooblaščenec za sklenitev pogodbe* □ *pooblaščeni*

□ zastar. *opolnomočenec* □ *prokurator* |nekdanj|

pooblaščeni -ega m ▶ pooblaščenec

poóblati -am dov. *kaj* |z oblanjem narediti gladko, ravno|

pooblati desko □ *zoblati* □ pog. *posneti*

po očéh nač. prisl. zv. |izraža, da se pri kom kaj ugotavlja, zaznava na osnovi izraza, izgleda njegovih oči| *po očeh ugotoviti bolezen*

□ *na očeh*

po očétovsko prisl. ▶ očetovsko

poočítiti -im dov. ▶ izraziti² | ponazoriti

poočítováti -újem nedov. ▶ izražati 2

poočítováti se -újem se nedov. ▶ izražati se

pooglenéti -ím dov. |spremeniti se v oglje na površini| *Tramovi so poogleneli* □ knj.izroč. *pooglit*

poógliti -im dov. ▶ poogleneti

po okóliših prisl. zv. ▶ posredno

poóljiti -im dov. ▶ naoljiti

poonegáviti -im dov. ▶ narediti 1 | storiti 1

po ópičje prisl. zv. ▶ posnemati 2♦

poopráviti -im dov. *kaj* |opraviti vsa dela, opravila| *Ko je vse*

poopravila, je odšla v mesto □ *podelati*

pooráti -órnjem dov. ▶ zorati

poosebítev -tve ž |prikaz živali, stvari, pojavov s človeškimi lastnostmi| *poosebítev sonca, zvezd* □ **personifikacija**
□ **poosebljenje**
GLEJ ŠE poosebljenje

poosébíti -im dov. *kaj* |prikazati živali, stvari, pojave s človeškimi lastnostmi| *Človek je poosébil vse neznane mu sile v naravi*
□ **personificirati** □ redk. **počlovečiti**

poosébljati -am nedov. *kaj* |prikazovati živali, stvari, pojave s človeškimi lastnostmi| *poosébljati stvari* □ **personificirati**
□ redk. **počlovečevati**

poosébljenje povdk. *česa* |izraža, da ima kaj določene lastnosti, značilnosti v veliki meri| *Glavna junakinja je poosébljenje lepote*
□ **poosebítev** □ **poosebljenost**
GLEJ ŠE poosebítev

poosébljenost -i ž ▶ poosebljenje

poostrítev -tve ž |dejstvo, da kaj postane strožje| *Kritizirali so poostrítev predpisov* □ ekspr. **zaostrítev**

poostríti -ím dov. ▶ izostriti 1, 2 | nabrusiti | priostriti 1 | zaostriti

poostríti se -ím se dov. ▶ zaostriti se

poostrováti -újem nedov. ▶ zaostrovati

poostrováti se -újem se nedov. ▶ večati se | zaostrovati se

po ovínkih prisl. zv. ▶ posredno

pòp¹ pòpa m |zabavna glasba različnih glasbenih zvrsti od druge polovice 20. stoletja dalje s poudarkom na preprosti muzikalnosti| *Rad poslušá pop* □ **popglasba**
GLEJ ŠE glasba 1•5

pòp² pòpa m ▶ duhovnik 1, 2

póp³ -a m ▶ popek 1

pòp⁴ pòpa m ▶ lepilo

pópa -e ž ▶ krma²

popacán -a -o prid. ▶ umazan¹

popacáti -ám dov. ▶ popackati | umazati

popacáti se -ám se dov. ▶ umazati se

popackán -a -o prid. ▶ umazan¹

popackáti -ám dov. *kaj* |narediti, da so na čem packe| *popackati zvezek* □ **popacati** □ **spacati** □ **spackati** □ **zapacati** □ **zapackati**
□ redk. **opackati**
GLEJ ŠE umazati

popackáti se -ám se dov. ▶ umazati se

popáčen -a -o prid. ▶ izmaličen | iznakažen | podel²

popáčenec -nca m ▶ iznakaženi

popáčeni -a -o prid. ▶ ponarejeni 3

popáčenka -e ž jezikosl. |prevzeta beseda, neuskaljena z normo knjižnega jezika| *V govoru uporablja mnogo nemških popáčenk*
□ jezikosl. **spačenka** □ slabš. **spakedranka**

popáčiti -im dov. ▶ izmaličiti | iznakaziti | pokvariti 4 | potvoriti | spačiti

popáčiti se -im se dov. ▶ namrdniti se

popadáč -a m zool. |zelo majhna žuželka, ki prenaša milejšo obliko malarije| *uničevati popadáče* □ nestrok. **papatači**

popádati¹ -am dov. |drug za drugim pasti| *Knjige so popádale s police* □ ekspr. **pocepati** □ star. **popasti¹**
GLEJ ŠE poginiti | poklekiniti

popádati² -am dov. ▶ grabiti 1 | popadljiv • | prevzemati 4

popádek -dka m nav. mn. |boleče krčenje maternice, navadno ob porodu| *Popadki so se že začeli* □ **porodni krč**
PODPOMENKE 1. naravni popadki, umetni popadki 2. poporodni popadki, porodni popadki

popádija -e ž ▶ popinja

popadljiv -a -o prid. |ki (rad) grize, napada z zobmi| *bati se popadljivega psa* □ **grizljiv** □ zastar. **spopadljiv** □ knj.izroč. **ugrizljiv**
□ star. **ujedav** □ star. **ujedljiv**
♦ **biti popadljiv** □ **gristi** □ **popadati²**
GLEJ ŠE osoren

popadljivost -i ž ▶ napadalnost | osornost

popalíti in popáliti -im dov. ▶ ožgati 2 | pokaditi | požgati

popápati -am dov. ▶ pojesti 1

popápcati -am dov. ▶ pojesti 1

popárek -rka m |pijača, ki se pripravi tako, da se polijejo (zdravilne) rastline z vročo vodo| *piti popárek* □ **opárek**
□ farm. **infuz** □ knj.izroč. **nalivek** □ redk. **odvarek**

popáriti -im dov. *kaj* |politi z vrelo tekočino| *popáriti zelenjavo*
□ star. **opáriti** □ nar. **pokropati**
GLEJ ŠE blanširati | potreti 2

popárjen -a -o prid. ▶ potrt

popárjeni -a -o prid. ▶ blanširani

popárjenje -a s ▶ blanširanje

popárjenost -i ž ▶ potrtost

popásti¹ -pádem dov. ▶ popadati¹ | prijeti 2 | zgrabiti 1, 2

popásti² -pásem dov. *kaj* |pasoč se pojesti| *Živina je popásla travo*
□ knj.izroč. **opásti²** □ nar. **spásti²**

popáščiti se -im se dov. ▶ odhiteti | pohiteti

pòpati -am nedov. ▶ lepiti

po pávje prisl. zv. ▶ bahavo

popáziti in popáziti -im dov. *kaj* |krajši čas paziti| *Soseda ji je popázila otroka* □ pog. **pogledati na kaj** □ redk. **pripáziti**

pópčar -ja m ▶ ohrovt • 1

pópček -čka m ▶ popek 1, 2 | torilnica •

popéčáti se -am se dov. s čim |krajši čas se ukvarjati| *Malo se popéčaj z otroki* □ star. **pobaviti se**

popéči -péčem dov. ▶ opeči 1

pópek -pka m
1. |zarodek lista ali cveta| *Drevo že dela, poganja popke*
□ zastar. **pop³** □ ekspr. **popček**
♦ bot. adventivni popek □ bot. nadomestni popek
2. |okrogla brazgotina sredi trebuha, kjer je bila odrezana popkovnica| *imeti udrt popek* □ ekspr. **popček**
GLEJ ŠE podvezati •

popelín -a m ▶ poplin

popelínast -a -o prid. ▶ poplinast

pòpelj -na m ▶ rožlin

popeljáti -péljem dov. *koga* s prislovnim določilom |kot spremljevalec, vodnik narediti, da kdo kam gre| *Popeljal je otroka čez cesto*
□ pog. **peljati peljati koga na sprehod □ knj.izroč. **povesti** □ zastar. **sprovesti**
□ knj.izroč. **zapeljati**
GLEJ ŠE oženiti se**

popeljáti se -péljem se dov. ▶ zdrsniti 1

popéniti -im dov. ▶ razburiti se | vzrojiti

popénjati -am nedov. ▶ zategovati

popénjati se -am se nedov. ▶ vzpenjati se 2, 3

popenjávka -e ž ▶ vzpenjavka

pòper -pra m
• celi poper □ poper v zrnju
GLEJ ŠE denar • 2

popéskati -am dov. ▶ posuti pp

popéstovati -ujem dov. *koga* |krajši čas pestovati| *popéstovati otroka* □ **poujčkati** □ nar. **poviškati**

popestrítev -tve ž ▶ poživitev 2

popestríti -ím dov. ▶ poživiti 2

popetéríti -im dov. *kaj* |narediti kaj petkrat tolikšno| *popeteriti*

proizvodnja □ **popetoriti**

GLEJ ŠE pomnožiti pp

popetéríti se -im se dov. |izraža, da kaj postane petkrat tolikšno| *Proizvodnja teh izdelkov se je popeterila* □ **popetoriti se**

popéti -pnèm dov. ▶ zategniti 1

popéti se -pnèm se dov. ▶ vzpeti se 1, 2, 3, 4

popetóriti -im dov. ▶ popeteriti

popetóriti se -im se dov. ▶ popeteriti se

popévanje -a s ▶ petje 1

popévanka -e ž ▶ pesem 2 | popevka

popévati -am nedov. ▶ peti¹ 1, 3

popévčica -e ž ▶ popevka

popévka -e ž |vokalna skladba v popularnem ritmu,

z vsebinsko nezahtevnim besedilom| *pevec popevk*

□ zastar. **popevanka** □ ekspr. **popevčica** □ star. **šlager** □ **kancona** |popevka

v italijanskem okolju| □ **song** |kratka, preprosta, pogosto druž-

benokritična pesem, popevka| □ **šanson** |popevka z vsebinsko

zahtevnejšim besedilom, po izvoru iz Francije| □ glasb.,

žarg. **evergrin** □ glasb., žarg. **hit** |zelo priljubljena popevka|

♦ ekspr. **poulična popevka** □ slabš. **drajna** □ knj.izroč. **pouličnica**

□ ekspr. **ulična popevka**

GLEJ ŠE pevec 2•3 | pevka •3

popévkár -ja m ▶ pevec 2•3

popévkarica -e ž ▶ pevka •3

pòpplásba -e ž

• **afriška popglasba** □ prakt. sp. **afropop**

GLEJ ŠE glasba 1•5 | pop¹

pòpič -a m ▶ duhovnik 1

popihati -am dov. *kaj* |s pihanjem ohladiti| *Preden nese juho v usta, jo popiha* □ ekspr. **popuhati**

GLEJ ŠE odpihati | podvoriti | zapihati 1

popihati jo -am jo dov. ▶ odhiteti | oditi pp 3 | uiti | zbežati

popihávati -am nedov. ▶ pihljati

popihniti -em dov. ▶ zapihati 1

popijati -am nedov. *kaj* |odstranjevati odvečno tekočino s predmetom, stvarjo, ki vpija vlago| *popijati pot z robcem* □ ekspr. **pivnati**

GLEJ ŠE popivati | vpijati

popíkan -a -o povdk. ▶ opikan

popíkati -am dov. ▶ opikati | pozobati

popílit -im dov. ▶ opiliti

pòpinja -e ž |popova žena| *pop in popinja* □ knj.izroč. **popadija**

□ pog. **popovka**

popípati -am dov. ▶ populiti

popís -a m |postopek, pri katerem se ugotovi količina, vrednost in naredi seznam vseh predmetov, ki se uporabljajo pri opravljanju določene dejavnosti, zlasti podjetja ali ustanove| *Popis blaga je trajal dva dni* □ **popisovanje** □ knj.izroč. **inventarizacija**

□ knj.izroč. **inventariziranje** □ knj.izroč. **konskripcija**

♦ **popis prebivalstva** □ star. **ljudsko štetje** □ zastar. **štetev prebivalstva**

□ štetje prebivalstva

popísati in **popisáti** -pišem dov. *kaj* |ugotoviti količino, vrednost in narediti seznam vseh predmetov, ki se uporabljajo pri opravljanju določene dejavnosti, zlasti podjetja ali ustanove| *popisati blago v zalogi* □ knj.izroč. **inventarizirati**

GLEJ ŠE opisati

popisoválec -lca m ▶ opisovalec

popisovánje -a s ▶ opisovanje | popis

popisováti -újem nedov. *kaj* |ugotavlja količino, vrednost in delati seznam vseh predmetov, ki se uporabljajo pri

opravljanju določene dejavnosti, zlasti podjetja ali ustanove|

popisovati nove knjige □ knj.izroč. **inventarizirati**

GLEJ ŠE opisovati

popíti -pijem dov.

1. |končati pitje| *Ko je pojedel in popil, je hitro odšel* □ knj.izroč. **dopiti**

□ pog. **spiti**

2. *kaj* |odstraniti tekočino s predmetom, stvarjo, ki vpija vlago|

z gobo popiti polito vodo □ ekspr. **popivnati**

GLEJ ŠE izpiti | spiti | vpiti¹

popívanje -a s |uživanje alkoholnih pijač navadno dalj časa

in v veliki količini| *Popivanje je trajalo vso noč* □ pog. **lumpanje**

□ ekspr. **opijanje** □ ekspr. **pijančevanje** □ pog. **pitje**

♦ **nočno popivanje** □ pog. **krok** □ pog. **krokada** □ pog. **krokanje**

□ pog. **krokarija** □ ekspr. **pijanščina** □ redk. **popivka**

GLEJ ŠE pijančevanje

popívati -am nedov. |uživati alkoholne pijače navadno dalj časa

in v velikih količinah| *popivati do jutra* □ pog. **cehati** *Po cele noči je*

cehal □ pog. **lumpati** □ pog. **nacejati se** □ ekspr. **nalivati se** □ ekspr. **napijati**

se □ ekspr. **natakati se** □ star. **ocejati se** □ ekspr. **pijančevati** □ pog. **piti**

□ star. **popijati** □ ekspr. **tankati** □ ekspr. **zalivati se** □ ekspr. **zapijati se**

GLEJ ŠE pijančevati | piti 2

popívka -e ž ▶ popivanje •

popívnnati -am dov. ▶ popiti 2

popízditi -im dov. ▶ razburiti se

pópkar -ja m ▶ kalin | pipec

pópkarica -e ž ▶ pipec

pópkov -a -o prid. ▶ kila¹ •1 | žila 1•2

popkovína -e ž ▶ popkovnica

popkòvni -a -o prid. ▶ kila¹ •1 | popkovnica | žila 1•2

popkòvnica -e ž anat. |vrvi podobna tvorba, ki povezuje plod

s posteljico| *Babica je prerezala popkovnico* □ anat. **popkovina**

□ redk. **popkovna žila**

GLEJ ŠE podvezati •

popláčati in **poplačáti** -am dov. ▶ izplačati 1 | plačati 2 |

poravnati 3 | povrniti 1

poplačévati -újem nedov. ▶ odplačevati | plačevati 2 | povračati 1

poplačílo -a s ▶ odplačevanje | plačilo 1, 2

popláh -áha m ▶ alarm | panika | zmeda

poplahníti in **popláhniti** -em dov. ▶ izplakniti 1 | splakniti

poplakníti in **poplákniti** -em dov. ▶ izplakniti 1, 2 | splakniti

poplakováti -újem nedov. ▶ splakovati

po plánem prisl. zv. ▶ po ravnem

po plastéh prisl. zv. ▶ v plasteh

poplašíti in **poplášiti** -im dov. ▶ postrašiti

poplašíti se in **poplášiti se** -im se dov. ▶ splášiti se

popláva -e ž |razlitje, razširjenje velike količine vode po

kaki površini| *Poplava je naredila veliko škode* □ **povodenj**

□ zastar. **povodnja** □ knj.izroč. **potop** |velika poplava|

GLEJ ŠE veliko²

popláviti -im dov. *kaj* |z razlivanjem, širjenjem pokriti

kako površino| *Narasla reka spomladi poplavi polje*

□ **preplaviti**

GLEJ ŠE odplaviti | preplaviti

poplávljati -am nedov. *kaj* |z razlivanjem, širjenjem

pokrivati kako površino| *Narasli potok je začel poplavljati*

□ **preplavljati**

GLEJ ŠE preplavljati

poplávni -a -o prid. |ki je v zvezi s poplavo, poplavami|

poplavna katastrofa □ **povodenjski**

poplemenítenje -a s ▶ oplemenitenje

poplemenítiti -im dov. *koga* |zlasti v fevdalizmu dati, podeliti plemiški naslov| *Cesar ga je zaradi vojaških zaslug poplemenitil*
 pravn. **nobilitirati**

GLEJ ŠE obogatiti 2 | oplemenititi

poplésati in poplesáti -pléšem dov. ▶ zaplesati 2

poplesávanje -a s ▶ ples 3

poplesávati -am nedov. ekspr. |v presledkih lahko se gibati, premikati, navadno v določenem ritmu| *Konj je začel rezgetati in poplesavati ob godbi* ekspr. **poplesovati**

GLEJ ŠE plesati 2

popléskati -am dov. *kaj* |prekriti z oljnato barvo, lakom| *popléskati okna* **prepleskati**

GLEJ ŠE pobeliti

poplesovánje -a s ▶ ples 3

poplesováti -újem nedov. ▶ plesati 2 | poplesavati

popléti -plévem dov. ▶ opleti

poplín -a m |tanka bombažna tkanina, zlasti za srajce| *srajca iz poplina* **popelin**

poplínast -a -o prid. |ki je iz poplina| *poplínasta srajca*
 popelinast

poplitvénje -a s knj.izroč. |dejstvo, da kdo postane nesposoben močno občutiti, doživeti| *poplitvenje bralcev zaradi branja slabe literature* knj.izroč. **pozunanjenje**

poplitvéti -ím dov. ▶ poplitviti se 1, 2

poplitviti se -ím se dov.

1. |postati plitev| *Zaradi suše se je reka poplitvila*

knj.izroč. **oplitveti** knj.izroč. **poplitveti** knj.izroč. **splivitvi**

knj.izroč. **splivitvi se**

2. ekspr. |izraža, da kdo postane nesposoben močno občutiti, doživeti| *Ob branju cenene literature se je poplitvil*

knj.izroč. **oplitveti** knj.izroč. **poplitveti** knj.izroč. **povnanjiti se**

knj.izroč. **pozunanjiti se**

poplitvováti -újem nedov. ▶ plitviti 1, 2

popljúcnica -e ž anat. |mrena, ki obdaja pljuča| *vnetje popljúcnice* anat. **pljučna mrena**

popljúvan -a -o prid. ▶ umazan¹ pp

popljúvati -am dov. ▶ osramotiti 1 | umazati pp

poplòskati -am dov. ▶ natepsti

popókati¹ -am dov. ▶ postreliti 1 | razgnati 2

popókati² -am dov. ▶ vzeti 1

popóldan¹ -dnéva m ▶ popoldne¹

popóldan² prisl. ▶ popoldne²

popoldánčar -ja m ▶ učenec ♦2

popoldánec -nca m ▶ učenec ♦2

popoldánji -a -e prid. ▶ popoldanski

popoldánski -a -o prid. |ki je omejen na del dneva od poldneva do večera| *popoldanski sprehod* knj.izroč. **popoldanji**

GLEJ ŠE obrt² 1♦11 | oddih pp | počitek ♦ | učenec ♦2

popóldne¹ -dnéva s |del dneva od poldneva do večera| *Ta teden imamo vse popoldneve proste* **popoldan¹** ■ protip. **dopoldne¹**

GLEJ ŠE dopoldne¹

popóldne² čas. prisl. |izraža, da se dejanje dogaja v času od poldneva do večera| *priti na obisk popoldne*

popoldan² ■ protip. **dopoldne²**

GLEJ ŠE dopoldne²

popóli¹ -- -- prid. ▶ polbrat | polsestra

popóli² prisl. ▶ napol

popól -a -o prid. ▶ dovršen | nepopoln

popól prisl. ▶ popolnoma

po pól prisl. zv. ▶ popolnoma

popólni -a -o prid.

1. |ki zajema kaj v celoti| *imeti popolni pregled nad dogajanjem*

ekspr. **kapitalni** publ. **polni** ekspr. **stoodstotni** pog. **stoprocentni**

knj.izroč. **totalni**

2. ekspr. |ki se pojavlja v največji meri, v najbolj značilni obliki|

Kar si sedaj izrekel, je popolni nesmisel ekspr. **čisti** ekspr. **goli**

ekspr. **kapitalni** pog. **kompletni** ekspr. **odločni** *Ta slika kaže odločni*

preobrat v naturalizem ekspr. **resnični** ekspr. **strogi stroga natanč-**

nost; stroga tišina ekspr. **tipični** zastar. **zgoljni**

GLEJ ŠE laž | nesmisel | odboj • | od začetka¹ | paraliza

popolnítev -tve ž ▶ izpopolnitev

popolníti in popóliniti -im dov. ▶ izpopolniti

popolnjévati -újem nedov. ▶ izpopolnjevati

popólno prisl. ▶ popolnoma

popólnoma mer. prisl. |izraža odsotnost kakršne koli omejitve

pri kakem dogajanju, stanju| *popólno kaj poznati; biti od*

močnega vonja popolnoma omamljen; biti popolnoma prepričan

čisto¹ **dodobra** **do dobrega** knj.izroč. **brez rezerve** zastar. **celoma**

ekspr. **čez in čez** *Blaga je čez in čez dovolj* ekspr. **dobesedno¹** *Izgubili*

so dobesedno vse knj.izroč. **docela** knj.izroč. **dočista** ekspr. **do dna do**

dna koga spoznati nek. knj. pog. **do fermenta** nek. knj. pog. **do fundamen-**

ta ekspr. **do jedra** ekspr. **do konca** ekspr. **do kraja** ekspr. **do mozga**

Do mozga ga poznam ekspr. **do popolnosti** ekspr. **do tal** ekspr. **do**

temelja ekspr. **do temeljev** ekspr. **do trohe** ekspr. **na celi črti propasti**

na celi črti ekspr. **na vsej črti** ekspr. **od konca do kraja** *Prehodila sta*

od konca do kraja vso deželo zastar. **popolnem** zastar. **po polnem**

star. **popólno** zastar. **povse** knj.izroč. **povsem** redk. **scela** nar. **sčista**

ekspr. **skozinskoz** pog. **stoprocentno** *Z njim se stoprocentno strinjam*

sleng. **totalka** *Bil je totalka zasvojen z mamili* ekspr. **v celoti** ekspr. **ves**

biti ves razburjen publ. **v polnem obsegu** publ. **v polni meri** publ. **v**

polnosti ekspr. **vseskozi vseskozi predan borec za mir ekspr. **v vsakem****

oziru ekspr. **v vsakem pogledu** *To je v vsakem pogledu res* nar. **zace**

star. **zavsem** knj.izroč. **zdo**

GLEJ ŠE prav¹ 1 | sleči se • | spremeniti se 2•

popólnost -i ž |dejstvo, da kaj zajema kaj v celoti| *prizadevati si za popolnost pregleda nad dogajanjem* pog. **totalnost**

GLEJ ŠE dovršenost

popólresnica -e ž ▶ polresnica

po pólzevo prisl. zv. ▶ po polžje

po pólže nač. prisl. zv. ekspr. |zelo počasi| *hoditi po polžje*

ekspr. **polževo** knj.izroč. **polževsko** ekspr. **po polževo**

GLEJ ŠE počasi 2

po pomóti prisl. zv. ▶ pomotoma

popópran -a -o prid. |ki vsebuje poper| *zelo popoprana jed*

opoprán **popran**

popóprati -am dov. *kaj* |dodati jedi poper| *popoprati juho*

opoprati pog. **poprati** *Meso potresemo s čebulo in popramo*

po poréklu prisl. zv. ▶ po izvoru | po rojstvu

poporódni -a -o prid. ▶ doba ♦8 | mrzlica ♦2 | popadek pp 2 |

prisad •

popótni¹ -ega m ▶ popotnik

popótni² -a -o prid. ▶ list ♦7 | palica ♦15 | popotnik | potovalka¹ |

prodajalec ♦ | vodja 1♦5

popótnica -e ž

1. |hrana za na pot| *pripraviti popotnico* **suha hrana** star. **brašno**

star. **brašnja** knj.izroč. **odhodnica** star. **odhodnja** star. **popotnja**

knj.izroč. **proviant** |zlasti za kako skupino, vojake| *vojakom*

razdeliti proviant

2. |ženska, ki se premika iz kraja v kraj| *Popotnica se je ustavila*

v vasi ekspr. **nomadka** star. **potovalka²**

3. ver. |obhajilo za umirajoče| *prinesti bolniku popotnico* □ ver. *sveta popotnica* □ ver. *zadnja popotnica*

popótnik -a m |kdor se premika iz kraja v kraj| *Popotniki so se ustavili na glavnem trgu* □ star. *pasadžir* □ star. *popotni*¹ □ star. *popotni človek* □ star. *potovalec* □ star. *privandranec* □ ekspr. *romar* □ zastar. *skitalec* □ star. *vandrovček* □ star. *vandrovec*

♦ večni popotnik □ knj.izroč. ahasver □ knj.izroč. večni žid

GLEJ ŠE potnik •

popótništvó -a s ekspr. |življenje človeka, ki ga nemir žene po svetu| *motiv popotništva pri sodobnih pisateljih* □ knj.izroč. *potništvo* □ ekspr. *romarstvo* □ zastar. *skitalstvo*

popótnja -e ž ▶ popotnica 1

popótovanje -a s ▶ potovanje

popotováti -újem nedov. ▶ potovati

po povélju prisl. zv. ▶ na ukaz

pôpovka -e ž ▶ popinja

pôpovstvo -a s ▶ duhovščina

pôpran -a -o prid. ▶ popoprán

popráskan -a -o prid. ▶ opráskan

popráskati -am dov. *po čem/kaj* |krajši čas praskati| *popraskati po vratih; popraskati srbeče mesto* □ star. *podrapati*

GLEJ ŠE opraskati

popráskati se -am se dov. ▶ opraskati se

popráskati si -am si dov. ▶ opraskati si

pôprasti -a -o prid. ▶ mlečnica

poprášati in *poprašati* -am dov. ▶ povprašati

poprašéváti -újem nedov. ▶ izpraševati¹ 1 |povpraševati

poprašíti -ím dov. *kaj* |posuti s prahom, praškom| *poprašiti rano* □ *zaprášiti*

GLEJ ŠE pomokati

pôprati -am dov. ▶ popoprati

popráva -e ž ▶ popravilo

poprávec -vca m ▶ izpit¹ •5

poprávek -vka m

1. |kar kaj spreminja, popravlja| *popravek zakona* □ knj. izroč. *korekcija* □ knj.izroč. *korektiv* □ knj.izroč. *korektura*

2. mat. |postopek, s katerim se popravi pokazana vrednost| *narediti popravek* □ mat. *korekcija*

GLEJ ŠE popravilo

po právem prisl. zv. ▶ upravičeno

po právici prisl. zv. ▶ iskreno |res¹ 2 | upravičeno

po právilih prisl. zv. ▶ praviloma

popravílo -a s |kar se uresničuje s popravljanjem| *Koliko ste plačali za popravilo* □ knj.izroč. *poprava* □ zastar. *popravek*

• **generalno popravilo** □ prakt. sp. generalna

popravíti -im dov.

1. *kaj* |odpraviti okvaro, poškodbo česa| *popraviti avtomobil* □ nekaj. pog. *poštímati* □ knj.izroč. *rektificirati* *rektificirati merilni instrument* □ knj.izroč. *reparirati*

2. *kaj* |narediti, da kaj (znova) dobi zahtevane, zaželeno lastnosti| *popraviti obzidje* □ ekspr. *pokrpati pokrpati cesto* □ knj.izroč. *sanirati* □ ekspr. *skrpati* □ ekspr. *zakrpati zakrpati cesto*

3. *kaj* |ugotoviti in odpraviti jezikovne, stilistične napake v besedilu| *popraviti besedilo* □ *korigirati* □ *revidirati* □ ekspr. *počesati temeljito počesati rokopis* □ ekspr. *prečesati prečesati članek*

□ ekspr. *pregledati* □ pog. *skorigirati* □ pog. *zrevidirati*

GLEJ ŠE izboljšati 1, 2 | odpraviti | poravnati 2 | povrniti 1 | skopiti

popravíti se -im se dov. ▶ izboljšati se | poboljšati se | poravnati se | zrediti se

poprávki -ov m mn. mn. v sin. nizu tisk. |seznam tiskarskih ali avtorjevih napak z ustreznimi spremembami| *izročiti avtorju popravke*

□ tisk. *corrigena* □ tisk. *errata*

popravljáč -a m ▶ popravljavec

popravljánje -a s

1. |odpravljanje okvare, poškodbe česa| *popravlanje avta*

□ knj.izroč. *reparatura*

2. |ugotavljanje in odpravljanje jezikovnih, stilističnih napak v besedilu| *popravlanje eseja* □ knj.izroč. *korekcija* □ knj.izroč. *korektura*

□ šol. *korigiranje korigiranje šolskih nalog*

popravljáti -am nedov.

1. *kaj* |odpravljati okvaro, poškodbo česa| *popravljati stroje*

□ knj.izroč. *reparirati*

2. *kaj* |delati, da kaj (znova) dobi zahtevane, zaželeno lastnosti| *popravljati dotrajane stavbe* □ ekspr. *krpati krpati ceste* □ knj.izroč. *sanirati*

3. *kaj* |ugotavljati in odpravljati jezikovne, stilistične napake v besedilu| *popravljati besedilo* □ *korigirati*

GLEJ ŠE izboljševati 1 | poravnati

popravljáti se -am se nedov. ▶ izboljševati se | ozdravljati

popravljávec -vca m |kdor (poklicno) kaj popravlja| *popravljavec koles* □ *popravljáč*

poprávni¹ -ega m ▶ izpit¹ •5

poprávni² -a -o prid. ▶ izpit¹ •5

po právšnjem prisl. ▶ pravilno¹

popraznováti -újem dov. ▶ praznovati

poprážiti -im dov. ▶ pražiti

poprdáti -am nedov. ▶ prdeti

poprdévati -am nedov. ▶ prdeti

popréček -čka m ▶ povprečje

popréčen -čna -o prid. ▶ povprečen

popréčje -a s ▶ povprečje

popréčni -a -o prid. ▶ povprečni | prečni

popréčnica -e ž ▶ bližnjica

popréčnik -a m ▶ povprečnež

popréčnost -i ž ▶ povprečnost

popréd prisl. ▶ prej¹ 1, 2

popredméten -a -o prid. ▶ opredmeten

popredmétenje -a s |dejstvo, da se kaj nematerialnega,

duhovnega naredi za predmet, stvar tako, da se nematerialnemu, duhovnemu pripisujejo lastnosti, značilnosti predmeta, stvari| *popredmetenje medčloveških odnosov* □ knj.izroč. *reifikacija*

GLEJ ŠE opredmetenje

popredmétenost -i ž |dejstvo, da je kaj nematerialnega,

duhovnega narejeno za predmet, stvar| *popredmetenost*

človeških odnosov □ knj.izroč. *postvarelost*

GLEJ ŠE opredmetenost

popredméti -im dov. *kaj* |narediti kaj nematerialnega,

duhovnega za predmet, stvar tako, da se nematerialnemu, duhovnemu pripisujejo lastnosti, značilnosti predmeta, stvari ali pa se to z njim enači| *popredmetiti kulturne, duhovne vrednote*

□ knj.izroč. *postvariti* □ knj.izroč. *reificirati*

GLEJ ŠE opredmetiti

popredméti se -im se dov. |izraža, da kaj postane iz česa

nematerialnega, duhovnega predmet, stvar tako, da se nematerialnemu, duhovnemu pripisujejo lastnosti, značilnosti predmeta, stvari ali pa se to z njim enači| *Družbeni odnosi so se popredmetili* □ knj.izroč. *postvareti*

GLEJ ŠE opredmetiti se

popredmetováti -újem nedov. *kaj* |delati kaj nematerialnega,

duhovnega za predmet, stvar tako, da se nematerialnemu,

duhovnemu pripisujejo lastnosti, značilnosti predmeta, stvari ali pa se to z njim enači | *popredmetovati medčloveške odnose*

□ knj.izroč. **postvarjati** □ knj.izroč. **reificirati**

poprednji -a -e prid. ► sprednji | vnaprejšnji

po predvidévanjih člen. ► predvidoma

poprêj prisl. ► prej¹ 1, 2

poprêjšnji -a -e prid. ► prejšnji

poprêk prisl. ► povprečno | prečno | vprek¹

popreprôstiti -im dov. ► poenostaviti

popreprôščati -am nedov. ► poenostavljati

popreprôščen -a -o prid. ► poenostavljen

popreprôščenje -a s ► poenostavitev

poprêsti -prêdem dov. ► presti 2

poprežati -ím dov. ► prežati 2

poprôh -a m agr. | tanka voščena prevleka na listju in sadežih |

poprh na slivah □ nar. **meglica** □ nar. **moka** □ agr. **oph**

poprhati -am dov. ► oprhati 2

poprhati se -am se dov. ► oprhati se 2

pôpri -ov m mn. mn. v sin. nizu ► poprovci

po pričakovánju ozirn. prisl. zv. | izraža, da je dejanje, stanje, lastnost v skladu s tem, kar se pričakuje, zahteva | *Po pričakovanju bi moral pasti, a se je obdržal na nogah* □ ekspr. **po vseh pravilih**

popridéviti -im dov. ► adjektivizirati

popridévljati -am nedov. ► adjektivizirati

popridévljenje -a s ► adjektivizacija

poprijem -éma m ► prijem

poprijémati -am nedov. ► povzemati 2 | prijemati

poprijémati se -am se nedov. ► lotevati se 2

poprijéti -prímem dov. ► povzeti 2 | prijeti 1

poprijéti se -prímem se dov. ► lotiti se 2 | oprijeti se 1

po prilíki člen. zv. ► približno²

poprišče -a s ► področje 2

pôprov -a -o prid. ► mlečnica

pôprovci -ev m mn. bot. | močvirske in vodne rastline s črtlastimi listi in z belimi ali rožnatimi cveti | *nabirati poprovce*

□ bot. **vodni popri** □ bot. **vodni poprovci**

pôprovka -e ž ► mlečnica

poprôjsje -a s ► kip ♦ | podoba ♦1 | prsi 1, 2

poprôskati -am dov. ► poškopiti

poprôsnica -e ž anat. | mrena, ki obdaja pljuča in prsni koš od znotraj | *poškodba poprôsnice* □ anat. **plevra** □ anat. **prsna mrena**

GLEJ ŠE vnetje ♦9

poprôsníčni -a -o prid. ► vnetje ♦9 | votlina ♦5

poprôsnik -a m ► naprsnik 2

poprtník -a m ► božičnik

pôpskupína -e ž ► skupina ♦11

pôpubertéta -e ž ► adolescenca

popúdrati -am dov. ► napudrati

popúhati -am dov. ► pokaditi | popihati

popúkati -am dov. ► populiti

populácija -e ž ► prebivalstvo

populáren -rna -o prid. ► priljubljen

popularizácija -e ž | dejstvo, da kaj postane splošno znano, priljubljeno, razširjeno | *popularizacija poljudnoznanstvene literature* □ populariziranje

popularizíranje -a s ► popularizacija

popularizírati -am dov. | narediti, da kaj postane splošno znano, priljubljeno, razširjeno | *popularizirati dobre knjige*

□ knj.izroč. **poljuditi**

populárni -a -o prid. ► glasba 1 ♦5 | poljudni | skupina ♦11

populárnost -i ž ► poljudnost

populíti in populíti -im dov. *kaj* | s puljenjem drugega za drugim odstraniti | *populiti kole iz zemlje* □ **poruvati** □ nar. **popipati**

□ nar. **popukati** *popukati repo*

po púrgarsko prisl. zv. ► meščansko

popúst -a m | zmanjšanje prodajne cene | *odobriti popust* □ **popust pri cení** □ ekon. **skonto** □ trg. **bonifikacija** | navadno zaradi slabše kakovosti |

♦ ekon. **blagajniški popust** □ ekon. **blagajniški skonto** □ ekon. **kasakonto**

popustíti -ím dov.

1. *kaj* | prenehati imeti kaj napeto, nategnjeno | *Večkrat je moral popustiti vajeti* □ redk. **napustiti** □ ekspr. **zrahljati**

2. | izraža, da kaj ne opravlja več vloge povezanja, pritrjevanja | *Klini so popustili* □ star. **odjenjati** □ knj.izroč. **odnehati** ■ protip. **zdržati**

3. | prenehati ohranjati svojo voljo, svoje stališče | *popustiti zaradi prijateljevega prigovarjanja* □ **odnehati** *Na prigovarjanje je odnehal in dovolil* □ star. **omahniti** *Končno je tudi on omahnil in podpisal* □ ekspr. **omajati se** *Po dolgem pogajanju se je le omajal* □ star. **ponehati** *Niti za novčič ni ponehal* □ star. **prijenjati** □ ekspr. **vdati se**

4. | izraža zmanjšanje intenzivnosti duševnega, telesnega stanja, duševne, telesne dejavnosti | *Bolečina je popustila*

□ **odnehati** □ star. **jenjati** □ star. **pojenjati**

GLEJ ŠE **ponehati** | prenehati 2 | sprostiti 1 | zapustiti 1

popustljív -a -o prid. | ki ne vztraja pri svoji volji, svojem stališču | *preveč popustljiv vzgojitelj* □ ekspr. **liberalen** □ ekspr. **mehek**

□ ekspr. **mehkoben** □ star. **odjenljiv** □ star. **prijenljiv** ■ protip. **nepopustljiv**

GLEJ ŠE **nepopustljiv** | strog 1

popustljívost -i ž | dejstvo, da kdo ne vztraja pri svoji volji, svojem stališču | *Hčerina nevezgojenost je bila posledica materine prevelike popustljivosti* □ knj.izroč. **konciliantnost** □ knj.izroč. **laksnost** □ ekspr. **liberalnost** □ ekspr. **mehkoba** □ ekspr. **mehkobnost** □ ekspr. **mehkost** □ ekspr. **mehkota** □ star. **odjenljivost** □ knj.izroč. **odnehljivost** □ star. **prijenljivost** ■ protip. **nepopustljivost**

popúščati -am nedov.

1. | prenehati ohranjati položaj v prostoru, pri katerem se kljubuje nasprotni sili | *Klini že popuščajo* □ knj.izroč. **odnehavati**

□ knj.izroč. **odnehovati**

2. | prenehati ohranjati svojo voljo, svoje stališče | *Razrednik je počasi začel popuščati* □ **odnehavati** □ **odnehovati** □ star. **prijenjajati**

GLEJ ŠE **zapuščati** 1

porába -e ž | uporabljanje, izkoriščanje materialnih dobrin za zadovoljitev človekovih potreb | *nadzorovati porabo* □ **potrošnja**

□ knj.izroč. **konsum** □ knj.izroč. **konsumacija** *Konsumacija elektrike*

narašča □ knj.izroč. **konsumpcija** □ knj.izroč. **odjem** □ star. **potrošek**

□ zastar. **použitek** □ zastar. **trošnja**²

♦ 1. ekon. **osebna poraba** □ ekon. **osebna potrošnja** 2. ekon. **skupna poraba** □ ekon. **skupna potrošnja** 3. ekon. **splošna poraba** □ ekon. **kolektivna potrošnja** □ ekon. **splošna potrošnja**

GLEJ ŠE **uporaba** 1

poráben -bna -o povdk. ► uporaben

porabíti in porábíti -im dov.

1. *kaj* | z določenim ravnanjem priti v stanje, ko ni več razpoložljivih materialnih dobrin, razpoložljivih možnosti, ugodnosti | *Denar so že porabili; porabiti svoj prosti čas* □ **potrošiti**

□ ekspr. **izčrpiti** *izčrpiti zaloge hrane* □ knj.izroč. **izdati**¹ *za kaj* *Za hrano izda skoraj vso plačo* □ pog. **izmetati** *za kaj* *Za obleke izmeče veliko denarja* □ publ. **iztrošiti** *iztrošiti vse svoje moči* □ knj.izroč. **konsumirati**

□ ekspr. **pojesti** *Že skoraj vse očetovo imetje je pojedel* □ pog. **pokuriti**

□ star. **potrositi** *potrositi veliko denarja* □ neknj. pog. **špendati** *za kaj*

Za sina je med šolanjem veliko špendal □ neknj. pog. **špendirati** *za kaj*

□ zastar. **užiti** *Ves denar je užil sam* □ **zapraviti** ▸

2. s príslovnim določilom količine |izraža količino, mero tega, kar je strojni napravi potrebno za delovanje v določeni enoti| *Avtomobil porabi sedem litrov bencina na sto kilometrov*

□ pog. **pokuriti** □ nizk. **požreti** □ avt., žarg. **žreti**

GLEJ ŠE uporabiti 1

porábljanje -a s |dejstvo, da se kaj porablja| *nepremišljeno porábljanje denarja* □ **trošenje**²

porábljati -am nedov. *kaj* |z določenim ravnanjem povzročiti, da je manj razpoložljivih materialnih dobrin, razpoložljivih možnosti, ugodnosti| *porábljati denar; Prosti čas porablja za izlete* □ **trošiti** □ knj.izroč. **izdajati za kaj** *preveč izdajati za obleko*

□ knj.izroč. **izmetavati za kaj** *preveč izmetavati za obleko*

□ knj.izroč. **konsumirati**

GLEJ ŠE uporabljati 2

porabljev -a -o povdk. ▶ uporaben

porabljevi -a -o prid. ▶ predmet¹ 1•5 | uporabni 2

porábni -a -o prid. ▶ predmet¹ 1•5 | uporabni 1

porábnik -a m |kdor kaj porablja| *napeljati vodo do porábnikov* □ **potrošnik** □ knj.izroč. **konzument** □ neustrez. **koristnik**

□ star. **uživalec**

GLEJ ŠE uporabnik

porábniški -a -o prid. ▶ družba 1•3

porábništvo -a s |pretirano uživanje, porábljanje materialnih dobrin| *zajeziti širjenje porábništva* □ **potrošništvo**

poráčúnati -am dov. ▶ obračunati 2 | plačati 2

poradírati -am dov. ▶ zradirati

poradováti se -újem se dov. ▶ poveseliti se

porájanje -a s ▶ nastajanje | rojevanje

porájati -am nedov. ▶ povzročati | rojevati 1

porájati se -am se nedov. ▶ nastajati 1, 2

porájkelj -klja m ▶ rajkelj

porájtati -am nedov. ▶ meniti se

porájtelj -tlja m ▶ rajkelj

porásel -sla -o prid. |ki je pokrit s čim rastočim| *gosto porasel otok* □ **poraščen**

GLEJ ŠE neobrit povdk. 2

poráslost -i ž |dejstvo, da je kaj pokrito s čim rastočim| *poráslost pobočja* □ **poraščeno**

GLEJ ŠE dlakavost

poràst -ásta m ▶ povečanje 1 | večati se

porásti -rástem dov. ▶ povečati se

poráščen -a -o prid. ▶ neobrit | neobrit povdk. 2 | porasel

poráščenost -i ž ▶ dlakavost | poráslost

poravnálka -e ž ▶ skobeljnik•2

poravnální -a -o prid. ▶ skobeljnik•2

poravnálnik -a m ▶ skobeljnik•2

poravnánje -a s ▶ plačilo 2 | pomiritev 1 | sprava

poravnáti -ám dov.

1. *kaj* |narediti ravno površino| *poravnati zemljo* □ **izravnati**

□ **zravnati** □ knj.izroč. **razravnati** □ pog. **splanirati** □ redk. **uravnati**

□ neknj. pog. **zglihati**

2. *kaj* |narediti, da pride kaj v pravilni, ustrezni položaj|

Poravnala mu je kravato □ **naravnati** □ **popraviti** □ **regulirati** *regulirati naslonjalo* □ **uravnati** □ **zravnati** *zravnati knjige na polici* □ **zregulirati** *zregulirati naslonjalo*

3. *kaj* |narediti, da preneha plačilna obveznost| *Svoj dolg je poravnal deloma v denarju, deloma v naturalijah*

□ neknj. pog. **odrajtati** □ ekspr. **poplačati**

GLEJ ŠE odplačati | plačati 2 | pomiriti • | spraviti 2 | urediti 2 | zravnati

poravnáti se -ám se dov. |izraža, da pride kaj v pravilni,

ustrezni položaj| *poravnati se v sedlu* □ pog. **popraviti se**

GLEJ ŠE spraviti se | vzravnati se

poravnáva -e ž ▶ plačilo 2 | pomiritev 1 | sprava

poravnávanje -a s ▶ plačevanje | ravnanje 1

poravnávati -am nedov. *kaj* |delati, da pride kaj v pravilni,

ustrezni položaj| *poravnovati gube na zavesi* □ **naravnovati** □ **popravljati** □ **regulirati** *regulirati naslonjalo* □ **uravnovati** *uravnovati kravato*

GLEJ ŠE odplačevati | plačevati 2 | ravnati 1

po rávnem mestov. prostor. prisl. |izraža, da premikanje poteka po svetu brez vboklin, izboklin| *hoditi po rávnem* □ knj.izroč. **po planem**

poráz -áza m |dejstvo, da je kdo premagan| *Prvi zmagi je sledil poráz* □ publ. **debakel**

GLEJ ŠE izgubiti 3 | izgubljati 3 | neuspeh | premagan •

porazdelítev -tve ž

1. |dejstvo, da je kaj razdeljeno, po delih prisotno na celotni površini, v celotnem prostoru| *porazdelitev maščobe v tekočini*

□ **porazdeljenost** □ knj.izroč. **razpodelitev**

2. |dejstvo, da je kaj razdeljeno na več približno enakih delov, enot| *porazdelitev udeležencev v več skupin* □ knj.izroč. **reparticija**

porazdelíti -ím dov. ▶ razdeliti 4 | razporediti

porazdeljénost -i ž ▶ porazdelitev 1

porazdeljeváti -újem nedov. ▶ deliti 2

porázen -zna -o prid. ▶ slab¹

porazgovoríti se -ím se dov. ▶ pogovoriti se

porazgubíti -ím dov. ▶ pogubiti

porazgubíti se -ím se dov. ▶ izginiti 1, 3 | razgubiti se | razkaditi se

porazgúbljati se -am se nedov. ▶ izginjati 1 | odhajati pp | razgubljati se

porazírati -am dov. ▶ izsekati | obriti

porazírati se -am se dov. ▶ obriti se

poráziti -ím dov. ▶ porušiti | premagati 1 | prevzeti² 3

porazmestíti -ím dov. ▶ razmestiti | razporediti

porazmísliti -ím dov. ▶ premisliti

porázno prisl. ▶ slabo² 1 | zelo 2

porazobésiti -ím dov. ▶ obesiti | razobesiti

porazuméti se -úmem se dov. ▶ dogovoriti se | sporazumeti se

porazvrstíti -ím dov. ▶ razporediti | razvrstiti 3

porážati -am nedov. ▶ prevzemati 3

porážen -a -o povdk. ▶ izgubiti 3 | izgubljati 3 | premagan

poráženec -nca m ▶ premaganeč

porcelánast -a -o prid. |ki je iz porcelana| *porcelanast krožnik*

□ **porcelanski**

porcelánasti -a -o prid. ▶ pipa •4

porcelánka -e ž ▶ kaolin | pipa •4

porcelánski -a -o prid. ▶ porcelanast

porcija -e ž |določena, natančno odmerjena količina jedi|

naročiti porcijo golaža □ neknj. pog. **porcijon**

GLEJ ŠE menážka

porcijón -a m ▶ porcija

pordečèl -éla -o prid. |ki je v določenih okoliščinah rdeče barve|

pordečelo večerno nebo; od krvi pordečel sneg; pordečel obraz

□ **pordeč** □ ekspr. **zardeč**

GLEJ ŠE rdeč 2

pordečéti -ím dov.

1. |postati rdeč| *Listje je jeseni pordečelo; Nebo na vzhodu je*

pordečelo □ **pordečiti se** □ **pordeči** □ **zardečeti** □ **zardečiti se** □ star. **ordeti**

□ ekspr. **zardeti** *Nebo na vzhodu je zardelo* □ knj.izroč. **poškrlate-ti** |postati temnordeč| □ knj.izroč. **zakrvaveti** |postati krvavo rdeč|
2. |postati rdeč, rdečkast| *Na vnetem mestu koža pordeči* □ **porde-ti**
 □ **zardečeti** □ ekspr., redk. **zagoreti** □ ekspr. **zardeti**

pordečiti -ím dov. *kaj* |narediti kaj rdeče| *Kri mu je pordečila obvezo* □ knj.izroč. **zardečiti** □ knj.izroč. **poškrlatiti** |narediti kaj temno-rdeče|

pordečiti se -ím se dov. ▶ pordečiti 1

pordeč -éla -o prid. ▶ pordečel | rdeč 2 | zardel

pordeči -ím dov. ▶ pordečeti 1, 2 | zardeti

pordečevati -am nedov. ▶ rdečiti se 1 | rdeči 1 | zardevati

porébrnica -e ž ▶ mrena¹ ♦

porêči -rêčem dov. ▶ reči 1

poréče -a s geogr. |ozemlje, s katerega odteka voda v isto reko| *poréče Save* □ geogr. **poréčje**

porédén -dna -o prid.

1. |ki (rad) povzroča neprijetnosti, nevšečnosti, navadno otrok| *porédén otrok* □ slabš. **paglav** □ **nagajiv** |poreden, navadno za šalo|

♦ **biti poreden** □ ekspr. biti prava paglavka □ ekspr. biti pravi hudiček □ ekspr. biti pravi paglavc □ ekspr. biti pravi škrat □ ekspr. biti pravi škratec □ ekspr. biti pravi škratelj □ ekspr. biti pravi vravec □ ekspr. biti pravi vražič □ ekspr. biti pravi vražiček

2. |ki izraža hudomušnost, šaljivost| *porédén nasmeh* □ **nagajiv**

GLEJ ŠE hudoben | šegav

poréditi -ím dov. ▶ zrediti

poréditi se -ím se dov. ▶ zrediti se

porédkem prisl. ▶ redko 1

porédko prisl. ▶ redko 1

porédkoma prisl. ▶ malokrat | redko 1

porédnež -a m |kdor (rad) povzroča neprijetnosti, nevšečnosti, zlasti otrok| *Mali porédnež ji je vrgel kepo za vrat* □ **nagajivec** □ ekspr. **capinček** □ nar. **kajonček** □ pog. **kujonček** □ ekspr. **lumpek** □ ekspr. **mulček** □ ljubk. **nagajivček** □ ekspr. **nepridiprav** □ ekspr. **paglavček** □ ekspr. **paglav-vec** □ ekspr. **škrat** □ ekspr. **škratek** □ ekspr. **škratelj** □ ekspr. **škrateljč**

□ ekspr. **škrateljček**

GLEJ ŠE šegavec

porédnica -e ž |oseba ženskega spola, ki (rada) povzroča neprijetnosti, nevšečnosti, zlasti deklica| *Mala porédnica se je spet skrila* □ **nagajivka** □ ekspr. **paglavka**

porédno prisl. |izraža, da dejanje kaže, vsebuje hudomušnost, šaljivost| *porédno se nasmehniti* □ **nagajivo**

GLEJ ŠE šegavo

porédnost -i ž |dejstvo, da kdo (rad) povzroča neprijetnosti, nevšečnosti, navadno otrok| *Ježila jo je otrokova porédnost*

□ **nagajivost**

GLEJ ŠE dejanje 1 pp 2 | šegavost

porêklo -a s |pripadnost določeni skupini, skupnosti glede na prednike, zlasti s socialnega stališča| *Zamolčal je svoje poreklo*

□ **izvor** □ **rod**¹ □ zastar. **pokolenje** □ star. **rodovina**

GLEJ ŠE izvor 1, 2, 3 | po izvoru

porézati -rêžem dov. *kaj* |z rezanjem zgornje, končne dele odstraniti, skrajšati| *porézati ves peteršilj* □ **postriči** |porézati s škarjami|

GLEJ ŠE ubiti 1

porézgetávati -am nedov. |v presledkih rezgetati| *Konj je nemirno porézgetával* □ **pohrzavati**

porézilnik -a m ▶ nož ♦

pôrh -a m ▶ barhant

pôrhant -a m ▶ barhant

pôrhantast -a -o prid. ▶ barhantast

poríbat -am dov. *kaj* |z ribanjem očistiti| *poríbat tla* □ **oríbat**
 GLEJ ŠE podrgniti

porimljániti -im dov. *kaj* |prilagoditi načinu življenja in mišljenja starih Rimljanov| *porimljániti osvojena ozemlja*
 □ **latinizirati** □ **polatiniti**

poríniti -em dov. *kaj* |s sunkom (od zadaj) povzročiti premikanje, hitrejše premikanje| *poríniti avtomobil*
 □ **potisniti**

GLEJ ŠE odriniti 1, 2 | potisniti

porísati -ríšem dov. ▶ počéčkati

porív -a m ▶ spodbuda 1

porívanje -a s |povzročanje premikanja, hitrejšega premika-nja s sunki, rinjenjem (od zadaj)| *Porívanje avtomobila jih je utrudilo* □ **potiskanje** □ **rinjenje**

porívati -am nedov. *kaj* |s sunki, rinjenjem (od zadaj) povzročati premikanje, hitrejše premikanje| *porívati avtomobil* □ **potiskati** □ **ríniti** □ nar. **boriti** *boriti voziček pred seboj* □ star. **rívati**

GLEJ ŠE odrivati | potiskati | ríniti 1

porjavèl -éla -o prid. ▶ rjav² 2 | zagorel | zarjavel

porjavélost -i ž ▶ zagorelost

porjavéti -ím dov. |postati rjav, rjavkast| *Listje je porjavelo*

□ **orjaveti** □ knj.izroč. **zarjaveti**

GLEJ ŠE zagoreti 5 | zarjaveti

pôrka medm. ▶ presneto²

pôrkadúš medm. ▶ presneto²

pôrkamadóna medm. ▶ presneto²

pórnič -a m ▶ film ♦¹³

pórnofilm -a m ▶ film ♦¹³

pornográfski -a -o prid. ▶ film ♦¹³ | zvezda 5♦

pórnozvézda -e ž ▶ zvezda 5♦

poróbek -bka m ▶ štor

poróbje -a s ▶ obrobje 1

po róbu prisl. zv. ▶ na robu 2 | upirati se 1, 2, 3 | upreti se 1, 2, 3

poróčanje -a s |seznanjanje koga, navadno uradno, z določenim dogajanjem, stanjem, brez osebnih pojasnil, pripomb| *pristransko poróčanje o dogajanju* □ redk. **poróčevalstvo**
poróčati¹ -am nedov. *o čem* |seznanjati koga, navadno uradno, z določenim dogajanjem, stanjem, brez osebnih pojasnil, pripomb| *O dogodku poróča naš dopisnik* □ knj.izroč. **podajati poróčilo** □ **referirati** *o čem* |ustno poróčati| *referirati o nesreči* □ **registrira-ti** |na kratko poróčati| *Radio in časopisi so registrirali ta kulturni dogodek*

GLEJ ŠE sporočati

poróčati² -am nedov. *koga* |po določenem postopku delati, da postaneta mož in ženska pred družbo, javnostjo priznana kot mož in žena| *Matičar ju pravkar poróča* □ zastar. **venčati**

♦ **cerkveno poróčati** □ nar. **zdvavati**

poróčati se -am se nedov. |postajati pred družbo, javnostjo priznan kot mož ali žena koga| *Te dni se poróča* □ v zvezi z osebo ženskega spola **možiti se** □ v zvezi z osebo moškega spola **ženiti se** *Danes se ženi njen nečak* □ pog. **jemati v zakon koga** □ ekspr. **stopati v zakon**

poročèn -êna -o povdk. |izraža, da je kdo pred družbo, javnostjo priznan kot mož ali žena| *biti že dolgo poročèn* □ pog., v zvezi z osebo ženskega spola **omóžen** □ pog., v zvezi z osebo moškega spola **oženjen**

□ knj.izroč. **vezan** ■ protip. **neporočen**

GLEJ ŠE neporočen

poročèni -a -o prid. ▶ ženska ♦

poročénka -e ž ▶ ženska ♦

poročevalec -lca m

1. [kdor poroča (o čem)] *poslušati poročevalca* □ zastar. *izvestitelj*
□ star. *poročnik*² □ knj.izroč. *referent* *Vsaka skupina učencev je izbrala svojega zapisnikarja in referenta*

2. [novinar, ki na kraju dogajanja zbira ali posreduje informacije o čem] *delati kot poročevalec pri časopisu* □ *reporter*

poročevalni -a -o prid. [ki temelji na poročanju (o čem)] *poročevalni članek* □ knj.izroč. *referativni*

poročevalski -a -o prid. [ki je v zvezi s poročevalci] *poročevalsko delo* □ knj.izroč. *referativni*

GLEJ ŠE *agencija* •2

poročevalstvo -a s ▶ poročanje

poročilce -a s ▶ poročilo

poročilo -a s [besedilo, sestavek, ki seznanja koga, navadno uradno, z določenim dogajanjem, stanjem, brez osebnih pojasnil, pripomb] *napisati poročilo o dogodku* □ ekspr. *poročilce*
♦ 1. šol. letno poročilo □ šol. izvestje □ zastar. perioha 2. inšpekcijsko poročilo □ nadzorstveno poročilo 3. pisno poročilo □ pismeno poročilo 4. ustno poročilo □ knj.izroč. ustmeno poročilo

PODPOMENKE pisno poročilo ↗, ustno poročilo ↗

GLEJ ŠE *poročati*¹ | *sporočilo*

poročiti¹ -ím dov.

1. *koga* [po določenem postopku narediti, da postaneta moški in ženska pred družbo, javnostjo priznana kot mož in žena] *To je matičar, ki ju je poročil* □ zastar. *venčati* □ ekspr. *vkleniti v zakonski jarem*

2. *koga* pog. [izraža sklenitev zakonske zveze koga s stališča njegovih staršev] *Hčer je dobro poročila; Sina je poročil lansko leto* □ pog. *dati v zakon* □ star., v zvezi z osebo ženskega spola *dati v zamož* □ star., v zvezi z osebo ženskega spola *dati zamož* □ knj.izroč. *oddati v zakon* □ pog., v zvezi z osebo ženskega spola *omoziti* □ pog., v zvezi z osebo moškega spola *oženiti* □ zastar. *udomiti* *Hčer je udomil na kmetijo*

GLEJ ŠE *poročiti se*

poročiti² -ím dov. ▶ *sporočiti*

poročiti se -ím se dov. *s kom* [postati pred družbo, javnostjo priznan kot mož ali žena] *Pred pustom se je poročil z njo; Kmalu se bosta poročila* □ *skleniti zakon* □ v zvezi z osebo moškega spola *oženiti se* □ star. *dobiti v zakon* *koga* □ ekspr. *iti na matični urad* □ star. *iti pred oltar* □ star. *iti v zakon* □ star., v zvezi z osebo ženskega spola *iti zamož* □ ekspr. *nastopiti skupno življenjsko pot* □ pog., v zvezi z osebo ženskega spola *oženiti koga* *Ni je smel oženiti* □ pog. *poročiti*¹ *koga* *Nobena ga ni hotela poročiti* □ ekspr. *posloviti se od samskega stanu* □ zastar. *pozakoniti se* □ ekspr. *pristati v zakonu* □ pog. *priti skupaj* *Ta dva ne bosta prišla skupaj* □ ekspr. *reči odločilni da* □ pravn. *skleniti zakonsko zvezo* □ ekspr. *skočiti v zakonski jarem* □ ekspr. *stati pred oltarjem* *Kmalu bosta stala pred oltarjem* □ publ. *stopiti pred matičarja* □ star. *stopiti pred oltar* □ star. *stopiti v zakon* □ knj.izroč. *vezati se* *Premlad si še, da bi se vezal* □ ekspr. *zajadrti v zakonski pristan* □ ekspr. *zapustiti samski stan* □ *omoziti se* ↗

poročni -a -o prid. ▶ *izpisek* •2 | *pojedina* pp 2 | *pojedina* • | *postelja* •1 | *priča* •2

poročnik¹ -a m [čin, za stopnjo višji od podporočnika, ali nosilec tega čina] *kapetani in poročniki* □ v nekaterih državah *lajtnant* □ v avstrijskem in nemškem okolju *nadporočnik* □ v avstrijskem in nemškem okolju *oberlajtnant* □ v Italiji *tenente*

GLEJ ŠE *ladjevodja*

poročnik² -a m ▶ *kurir* | *poročevalec* 1

poròd -óda m [ločitev ploda od matere na koncu nosečnosti] *pripravljati se na porod* □ knj.izroč. *roditev* □ *povrg* ↗

• 1. med. *kleščni porod* □ med. *porod s kleščami* 2. med. *prezgodnji*

porod □ med. *predčasni porod* □ star. *spovitje*

GLEJ ŠE *dopust* •5 | *potomec* | *povrg* | *rojevanje*

poroditi -ím dov. ▶ *povzročiti* | *roditi* 1

poroditi se -ím se dov. ▶ *nastati* 1

poródni -a -o prid. ▶ *doba* •8 | *dopust* •5 | *popadek* | *popadek* pp 2 | *porodnica*¹ | *prisad* • | *spremljevalka* •

poródnica¹ -e ž [ženska od začetka poroda do šest ali osem tednov po porodu] *skrbeti za porodnico* □ zastar. *porodna žena*

porodnica² -e ž ▶ *roditeljica*

porodničar -ja m [zdravnik specialist za porodništvo] *poklicati porodničarja* □ *akušer* [v francoskem okolju]

porodniška -e ž ▶ *dopust* •5

porodniški -a -o prid. ▶ *dopust* •5

po rodovini prisl. zv. ▶ *po rojstvu*

po ródu prisl. zv. ▶ *po izvoru* | *rodovno*

poròg -óga m [zelo očitno, grobo izražanje negativnega, odklonilnega odnosa do koga, navadno z vsebinsko pozitivnimi besedami] *Bal se je poroga sošolcev* □ *roganje* □ zastar. *poroga*

poróga -e ž ▶ *porog*

porógati se -am se dov. *komu* [zelo očitno, grobo izraziti negativni, odklonilni odnos do koga, navadno z vsebinsko pozitivnimi besedami] *Dober avtomobil imate, se je porogala ob pogledu na obtolčeno vozilo* □ knj.izroč. *zarogati se*

porogljiv -a -o prid. ▶ *posmehljiv*

porogljivec -vca m ▶ *posmehljivec*

porogljivi -a -o prid. ▶ *beseda* •9

porogljivka -e ž ▶ *beseda* •9 | *posmehljivka*

porogljivo prisl. ▶ *posmehljivo*

porogljivost -i ž ▶ *posmehljivost*

po rójstvu ozirn. prisl. zv. [izraža, da ima kdo določeni položaj, določene lastnosti glede na starše, prednike] *biti plemič po rojstvu* □ *po rodu* □ *po poreklu* □ star. *po rodovini* *po rodovini biti zdrav* □ star. *rodom*

GLEJ ŠE *po izvoru* | *po naravi*

pòrok -óka m [kdor se obveže poravnati dolg koga drugega, če ga ta sam ne bi poravnal] *Porok je moral plačevati zanj*

□ redk. *garant* □ star. *jamčevalec pravic*

♦ 1. *biti porok* □ pog. *biti za poroka* □ knj.izroč. *porokovati* □ zastar. *poroštvovati* 2. fin. *menični porok* □ fin. *avalist*

GLEJ ŠE *jamčiti* 1

poróka -e ž [obred, s katerim moški in ženska postaneta pred družbo priznana kot mož in žena] *pripravljati se za poroko* □ ekspr. *veseli dan* □ *možitev* [v zvezi z žensko osebo] □ *ženitev* ↗

♦ 1. *biserna poroka* □ *diamantna poroka* 2. *cerkvena poroka*

□ nar. *zdavanje* 3. *prisilna poroka* □ *poroka pod prisilo*

PODPOMENKE 1. *biserna poroka* ↗, *srebrna poroka*, *zlata poroka* 2. *cerkvena poroka* ↗, *civilna poroka*

GLEJ ŠE *dogovarjati se* •

porókinja -e ž [ženska, ki se obveže poravnati dolg koga drugega, če ga ta sam ne bi poravnal] *obveznost porokinje* □ redk. *garantka*

porokovati -újem nedov. ▶ *porok* •1

poromániti -ím dov. *kaj* [narediti kaj romansko] *poromaniti deželo* □ *romanizirati*¹

porómati -am dov. ▶ *odpotovati* | *odromati* | *romati*

porópati -am dov. ▶ *izropati*

porosíti -ím dov. *brezos*. [krajši čas rositi] *Včasih je malo porosilo* □ *zarositi*

GLEJ ŠE *orositi*

porosíti se -ím se dov. ▶ *zarositi se*

poróštvo -a s

• *menično poróštvo* □ fin. *aval*

GLEJ ŠE *jamstvo*

poroštvováti -újem nedov. ▶ jamčiti 1 | porok ♦1
porózen -zna -o prid. ▶ luknjičav
poroženeti -ím dov. |spremeniti se v roževino| *Gornja plast kože poroženi* □ *oroženeti* □ *zaroženeti*
porožljávati -am nedov. ▶ rožljati
pórt -a m ▶ pristanišče
pórta -e ž ver. |prostor ob glavnem vhodu v samostan| *čakati na porti* □ ver. *samostanska porta*
portábel -- -- prid. ▶ stroj ♦12
portálni -a -o prid. ▶ obtok ♦2 | vena ♦ | žerjav pp 2
portfélj -a m ▶ listnica | minister ♦1
portfólio -a m ▶ mapa ♦
pórtič -a m ▶ pristanišče
portiéra -e ž ▶ zavesa ♦2
portír -ja m ▶ vratar 1
pórtlandcemént -énta m ▶ cement ♦1
pórtlandski -a -o prid. ▶ cement ♦1
pórto -a m ▶ vino ♦6
portoríka -e ž ▶ cigara pp
pórtovec -vca m ▶ vino ♦6
portrét -a m ▶ avtoportret | lik¹ ♦
pórtski -a -o prid. ▶ vino ♦6
portugálski -a -o prid. ▶ jezik 3♦48
portugálsčina -e ž ▶ jezik 3♦48
porumenèl -éla -o prid. |ki je v določenih okoliščinah rumene barve| *porumenelo listje* □ *orumenel* □ *zarumenel* □ *zrumenel*
 □ star. *požoltel*
GLEJ ŠE rumen² 2
porumeneti -ím dov. |postati rumen| *Listje je porumenelo in odpadlo* □ *orumeneti* □ star. *ožolteti* □ star. *požolteti* □ redk. *zarumeneti*
 □ knj.izroč. *zarumeniti se* □ redk. *zrumeneti*
porumenévati -am nedov. ▶ rumeneti 1
porúsiti -im dov. ▶ rusificirati
po rúsko prisl. zv. ▶ rusko
porúšenje -a s ▶ razbitje 3
porušítev -tve ž ▶ razbitje 2, 3
porúšiti -im dov. *kaj* |s silo narediti, da zlasti objekt, objekti razpadejo na dele, kose| *porušiti hišo, most, obrambni zid*
 □ *zrušiti* □ ekspr. *podreti* □ zastar. *poraziti* □ nar. *posuti* □ knj.izroč. *razdejati*
 □ star. *razdeti* □ redk. *razdreti* *razdreti zid* □ nar. *razsuti*² □ zastar. *razvaliti*
 □ ekspr. *zmleti* *Potres je zmlel celo naselje* □ *narušiti* |nekoliko porušiti|
GLEJ ŠE odpraviti | razbiti 4
porúšiti se -im se dov. ▶ zrušiti se
porušítveni -a -o prid. ▶ obremenitev ♦2 | preizkus ♦2
porúšni -a -o prid. ▶ obremenitev ♦2
poruváti -rújem dov. ▶ populiti
posáda -e ž ▶ posadka
posadíti -ím dov. *koga* |narediti, da kdo kam sede| *posaditi otroka na stol* □ zastar. *zasaditi*
GLEJ ŠE posesti | zasaditi 1
posádka -e ž |osebje, ki je v službi na ladji| *Posadka se je vkrcala*
 □ publ. *moštvo*¹ □ zastar. *posada*
GLEJ ŠE ekipa | ekipa ♦2
posájati -am nedov. ▶ posedati 1 | saditi | zasajati
posajèni -a -o prid. ▶ jajce ♦1
posámez prisl. ▶ posamezno² | posebej
posámezni -a -o prid. |ki je mišljen, obravnavan izvzeto, ločeno od skupnosti ali celote| *posamezni učenec* □ *individualni individualni primer* □ *posamični* □ publ. *izolirani* □ ekspr. *osamljeni*² *To ni bil*

osamljeni primer neodgovornosti □ knj.izroč. *partikularni partikularni interes* □ knj.izroč. *poedini* □ zastar. *posamni* □ knj.izroč. *singularni*
GLEJ ŠE primer¹ 1♦ | turist ♦
posámeznicá -e ž |vsaka oseba ženskega spola, ki je mišljena, obravnavana izvzeto, ločeno od skupnosti ali celote| *posamezniki in posameznice* □ knj.izroč. *poedinka*
posámeznič -a m |vsak, ki je mišljen, obravnavan izvzeto, ločeno od skupnosti ali celote| *Posameznik tega ne zmore* □ *individuum* □ ekspr. *nekaternik* □ knj.izroč. *poedinec* □ knj.izroč. *posamičnik*
 □ zastar. *posamnik*
posámezno¹ -ega s ▶ posameznost 1 | sklepanje ♦1 | sklepanje ♦2
posámezno² nač. prisl. |izraža, da je vršilec dejanja, nosilec stanja posameznik, izvzet, ločen od skupnosti ali celote| *Vstopajte posamezno* □ *individualno* □ *posamič* □ *posamično* □ pog. *po eden* □ pog. *po eden in eden* □ knj.izroč. *posamez*
posámeznost -i ž
 1. |kar je mišljeno, obravnavano izvzeto, ločeno od skupnosti ali celote| *Predstavljal jim je posameznosti in celoto* □ *posamezno*¹ *sklepanje iz splošnega na posamezno* □ *posamično* □ *posamičnost*
 □ knj.izroč. *poedinost*
 2. |dejstvo, da kaj obstaja kot posamezna danost| *posameznost stvari* □ *individualnost* □ *posamičnost*
posámič prisl. ▶ posamezno² | posebej
posámični -a -o prid. ▶ posamezni | pouk 1♦4
posámičnik -a m ▶ posameznik
posámično prisl. ▶ posamezno² | posameznost 1
posámičnost -i ž ▶ posameznost 1, 2
posámni -a -o prid. ▶ posamezni
posámnik -a m ▶ posameznik
posamostáliti -im dov. *kaj* |jezikosl. |dati besedi, ki ni samostalniška, samostalniške lastnosti| *posamostaliti pridevnik*
 □ jezikosl. *substantivirati* □ jezikosl. *substantivizirati*
posamostáljeni -a -o prid. ▶ pridevnik ♦1
posávka -e ž ▶ raca ♦4
poscálo -a s ▶ prepucij
poscanè -éta m ▶ poscanec
poscánec -nca m vulg. |deček, ki še ne more zavestno uravnava-
 vati odvajanja seča| *preobleči malega poscanca* □ otr. *polulanec*
 □ vulg. *poscane* □ vulg. *uscanec*
poscánka -e ž vulg. |deklica, ki še ne more zavestno uravnava-
 vati odvajanja seča| *dveletna poscanka* □ vulg. *oscanka* □ otr. *polulanka*
 □ vulg. *usanka*
GLEJ ŠE deklica
poscáti -ščijem dov. ▶ pomočiti 2
poscáti se -ščijem se dov. ▶ opraviti ♦3
posebe prisl. ▶ posebej
posebej nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje poteka ločeno od drugega glede na prostor ali čas| *Seminarji bodo posebej za dijake in študente* □ pog. *ekstra*² □ knj.izroč. *posamez* □ redk. *posamič*
 □ star. *posebe* □ star. *zase* *Telovadbo imajo zase deklice in zase dečki*
 ♦ vsak posebej □ star. vsak zase
GLEJ ŠE tem bolj | zlasti¹ | zlasti²
posében -bna -o prid. |ki vzbuja povečano pozornost, ker se razlikuje od drugih stvari svoje vrste| *Ko je vstopil v poslopje, ga je vznemiril poseben vonj* □ *ekstravaganten* □ *specialen*
 □ knj.izroč. *aparten* □ pog. *ekstra*¹ □ knj.izroč. *izjemen* □ zastar. *osobit*
 □ knj.izroč. *samosvoj*¹ □ knj.izroč. *singularen* □ zastar. *soseben*
 □ knj.izroč. *svojski* □ knj.izroč. *svojtven* □ pog. *špecialen*
GLEJ ŠE čudaški | čudaški povdk. 2 | izreden

posébněž -a m |kdor se po kaki lastnosti, značilnosti razlikuje od drugih| *družiti se s posebněžem* □ ekspr. *izjemnež* □ ekspr. *nenavadnež* □ ekspr. *svojevtrstnež*

GLEJ ŠE čudaški povdk. 1

posébní -a -o prid. |ki ima lastnosti, značilnosti, po katerih se razlikuje od ljudi, stvari svoje vrste| *posebni način izgovorjave* □ *individualni* □ *specialni* □ *svojevtrstni* □ knj.izroč. *izjemni* □ ekspr. *karakteristični* □ knj.izroč. *samolastni* □ knj.izroč. *samosvoj¹* □ knj.izroč. *singularni* □ zastar. *sosebni* □ publ. *specifični* □ knj.izroč. *svojski* □ knj.izroč. *svojtstveni* □ pog. *špecialni*

GLEJ ŠE čudaški povdk. 2 | mir • | mnenje •2 | odtis •2 | pravica •6 | število 1 pp 11

posébnó¹ nač. prisl. |izraža, da se lastnost, dejanje, stanje po čem razlikuje od primerljivih lastnosti, dejanj, stanj| *posebno oblečen*

□ *ekstravagantno* □ *specialno* □ *svojevtrstno* □ knj.izroč. *apartno* *apartno urejena čakalnica* □ pog. *ekstra²* □ ekspr. *izjemno* □ zastar. *osobito¹* □ knj.izroč. *samosvoje* □ zastar. *sosebno* □ publ. *specifično* □ knj.izroč. *svojsko* □ knj.izroč. *svojtstveno* □ pog. *špecialno*

GLEJ ŠE tem bolj

posébnó² člen. ► prav¹ 2 | zlasti¹ | zlasti²

posébnost -i ž

1. |kar ni v skladu s splošnim, navadnim| *Vsako pravilo lahko vključuje posebnosti* □ *izjema* □ zastar. *izjemek*
2. navadno s prilastkom |dejstvo, da kaj vzbuja povečano pozornost, ker se razlikuje od drugih stvari svoje vrste| *Opozoril je na posebnost barv pri tem slikarju* □ *ekstravagantnost* □ *individualnost* □ *specialnost* □ knj.izroč. *apartnost* *apartnost njene obleke* □ knj.izroč. *izjemnost* □ knj.izroč. *samosvojost* *Samosvojost pesnice je v tem, da je do vseh iskrena* □ knj.izroč. *singularnost* □ ekspr. *svojevtrstnost* □ knj.izroč. *svojost* □ knj.izroč. *svojskost* □ knj.izroč. *svojtstvenost* □ pog. *špecialnost*

GLEJ ŠE lokalizem

poséčati -am nedov. ► obiskovati

poséček -čka m ► poseka

poséči¹ -séčem dov. ► posekati

poséči² -séžem dov. ► intervenirati 1 | plačati 1• | seči² 1, 2 | uporabiti 1

po sedaj prisl. zv. ► odtlej

posedánjiti -im dov. ► posodobiti 2

posédati -am nedov.

1. *koga* |povzročati, da se kdo znajde v sedečem položaju| *Otroke je med hranjenjem posedala v otroške sedeže okoli mize* □ ekspr. *posajati*

2. s prislovnim določilom, ekspr. |izraža nedejavno navzočnost v kakem prostoru| *Ob večerih poseda v gostilni* □ ekspr. *posedavati* □ ekspr. *posedeovati* □ ekspr. *sedeti* □ star. *sedevati* □ slabš. *viseti* □ ekspr. *ždeti*

posédati se -am se nedov. ► sesedati se 1

posedávati -am nedov. ► posedati 2 | posedevati

posedéti -im dov. ► potlačiti pp

posedévati -am nedov. s prislovnim določilom |večkrat posedati| *Rad posedeva v kavarnah* □ *posedavati* □ star. *sedevati*

GLEJ ŠE posedati 2

posedovánje -a s ► lastništvo

posedováti -újem nedov. ► imeti 1

posèg -éga m |dejanje, s katerim se odločilno vpliva na potek česa| *nepremišljeni posegi v naravo* □ *intervencija* *pravočasna intervencija policije* □ knj.izroč. *intervenca* □ knj.izroč. *posežek*

GLEJ ŠE operacija 1

poséganje -a s |odločilno vplivanje na potek česa| *poseganje v družbeno dogajanje* □ *posezanje* □ knj.izroč. *ingerenca* □ publ. *intervencionizem* *zunanji intervencionizem v podjetjih*

poségati -am nedov. s prislovnim določilom |odločilno vplivati na potek česa| *Skušali so posegati na najrazličnejša področja kulture*

□ *posezati*

GLEJ ŠE segati 1, 2 | uporabljati 2

poségniti -em dov. ► seči² 1

poseján -a -o prid. ► razsejan

posejáti -sêjem dov. *kaj* |dati seme v zemljo, da bi vzkliklo| *posejati travo* □ *vsejati* □ *zasejati* □ knj.izroč. *nasejati*

posèk -éka m |podrtje s sekanjem| *določiti drevesa za posek* □ *poseka*

poséka -e ž |del gozda, na katerem je drevje posekano|

Te gobe rastejo najraje na posekah □ nar. *črt³* □ nar. *frata*

□ redk. *golosek* □ redk. *izsek* □ star. *izseka* □ redk. *posekovje*

□ nar. *preliha* □ *poseček* |manjša poseka|

GLEJ ŠE posek

posékati -am dov. *kaj* |podreti s sekanjem| *posekati drevo* □ star. *poseči¹*

GLEJ ŠE obsekati 2 | premagati 1 | preseči 2 | ubiti 1

posékati ga -am ga dov. ► polomiti ga

posékovje -a s ► poseka

pôsel -sla m |dejavnost, navadno gospodarska, za pridobivanje materialnih dobrin| *Posel jim uspeva* □ pog. *biznis*

□ neknj. pog. *kšeft*

• *blagajniški posli* □ *blagajništvo*

GLEJ ŠE delo 1 | kupčija | operacija 2 | opravek | opraviti •1 | sodelovanje • | špekulacija | zaposlitev 2

poselítev -tve ž ► naselitev | poseljenost

poselíti -sélím dov. *kaj* |z naselitvijo narediti, da kak kraj, področje ni na razpolago za koga drugega| *Slovani so poselili velik del Evrope* □ *naseliti* □ ekspr. *zasesti*

GLEJ ŠE naseliti

poselítveni -a -o prid. |ki je v zvezi s poselitvijo| *poselitvena območja* □ *naselitveni*

poséljenost -i ž |dejstvo, da je kaj zavzeto, zasedeno z naselitvijo| *sledovi zgodnje poseljenosti v naših krajih* □ *naseljenost* □ *poselitev*

poseljeváti -újem nedov. *kaj* |z naseljevanjem delati, da kak kraj, področje ni na razpolago za koga drugega| *Tujci poseljujejo posestva izseljenih kmetov* □ *naseljevati* □ ekspr. *zasedati*

pôselški -a -o prid. ► služabniški

posesáti -ám dov. *kaj* |s sesanjem popiti| *Tele je posesalo vse mleko* □ ekspr. *posesljati*

GLEJ ŠE izsesati | vpiti¹

posesívni -a -o prid. ► pridevnik •2 | rodilnik •2 | zaimek •6

posesljáti -ám dov. ► posesati

posést -i ž |kar ima, uporablja kdo, navadno zemljišče| *razdeliti posest med sinove* □ star. *last* □ star. *lastnija* □ star. *lastnina*

♦ 1. *dedna posest* □ zastar. *dedična posest* □ star. *dedina* □ star. *dedovina*

2. *drobnolastniška posest* □ *malolastniška posest*

PODPOMENKE *dedna posest* ↗, *nededna posest*

GLEJ ŠE *alod* | *imeti* 1• | *last* •2 | *lastništvo* | *zemljišče* •1

posésti -sédem nedov. *koga* |povzročiti, da kdo pride v sedeči položaj| *Otroka je posedel k sebi* □ ekspr. *posaditi*

GLEJ ŠE *prevzeti*² 4 | *zavzeti*

posésti se -sédem se dov. ► sesesti se 1

poséstnik -a m

• 1. *biti posestnik česa* □ knj.izroč. *posestvovati* kaj 2. *zemljiški posestnik* □ *zemljiški lastnik*

GLEJ ŠE *imetnik*

poséstrimski -a -o prid. ► razmerje •8

posêtrimstvo -a s ▶ razmerje • 8
posêstvece -a s ▶ posestvo
posêstvo -a s | zemljišče, navadno z ustreznimi objekti, kot gospodarska enota | *Posestvo je prevzel najstarejši sin* □ redk. **gospodarstvo** □ ekspr. **posestvece** □ **bajtarija** □ **farma** | zlasti v ameriškem okolju veliko kmetijsko posestvo | □ **gospoščina**¹ □ **graščina** □ **hacienda** | v latinskoameriškem okolju veliko posestvo | □ **latifundija** □ **ranč** | v ameriškem okolju veliko živinorejsko posestvo | □ star. **grunt** | večje kmečko posestvo
 ♦ **1. cerkveno posestvo** □ zgod. videm **2. dvolastniško posestvo** □ knj.izroč. **dvolastništvo** **3. državno posestvo** □ pravn. **erarično posestvo** □ pravn. **erarno posestvo**
GLEJ ŠE domačija | kmetija
posestovóati -újem nedov. ▶ posestnik • 1
posêt -éta m ▶ gost¹ | obisk | obiskati
posétev -tve ž ▶ posevek
posétiti -im dov. ▶ obiskati
posétnica -e ž ▶ gostja | obiskovalka | vizitka
posétnik -a m ▶ gost¹ | obiskovalec
posèv -éva m ▶ posevek
posévati¹ -am nedov. ▶ sejati¹
posévati² -am nedov. ▶ svetiti
posévek -vka m | kar je posejano | *Posevek je pozebel* □ **posetev** □ **posev**
 ♦ **1. agr. dopolnilni posevek** □ agr. **dosevek** **2. spomladanski posevek** □ jari posevek
PODPOMENKE **1.** dopolnilni posevek, glavni posevek, stranski posevek, vmesni posevek **2.** spomladanski posevek, zimski posevek
posézanje -a s ▶ poseganje
posézati -am nedov. ▶ posegati | segati 1, 2 | uporabljati 2
pòsezónski -a -o prid. ▶ razprodaja •
poséžek -žka m ▶ poseg
posihdòb prisl. ▶ odslej | odtlej
posihmál prisl. ▶ odslej | odtlej
posijáti -sijem dov.
1. | začeti sijati | *Nevihta je mimo in posijalo je sonce* □ **zasijati** □ knj.izroč. **posíniti**¹ □ knj.izroč. **usiniti** □ redk. **zasvetiti**
2. | krajši čas sijati | *Tu in tam je posijalo sonce* □ **zasijati** □ **zasvetiti** □ knj.izroč. **posíniti**¹
GLEJ ŠE zasijati 1, 4
posíli prisl. ▶ nasilno
posílití -im dov. *koga* | prisiliti k spolnemu občevanju | *posílití deklo* □ evfem. **storiti silo komu**
GLEJ ŠE prisiliti
posílití se -im se dov. ▶ vsiliti se 2
posíliživ -a m ▶ homulica
posiljen -a -o prid. ▶ nepristen
posiljeváti -újem nedov. *koga* | spolno občevati z žensko proti njeni volji, na silo | *Videl je, kako so jo mučili in posiljevali* □ evfem. **delati silo komu**
GLEJ ŠE potvarjati | siliti 1
posílni -a -o prid. ▶ jopič • | sluga •
posílstvo -a s ▶ nasilje
posíniti¹ -em dov. ▶ posijati 1, 2
posíniti² -im dov. ▶ posinoviti
posinjèl -éla -o prid. ▶ pomodrel
posinjélost -i ž ▶ pomodrelost
posinjéti -im dov. ▶ pomodreti
posinòviti -im dov. *koga* | posvojiti osebo moškega spola | *Očim ga je posinovil* □ knj.izroč. **posíniti**²

posinòvljenec -nca m ▶ posvojenec
posíp -a m | sredstvo v obliki prahu, zlasti za zaščito kože | *Vneto kožo posujte s posipom* □ neknj. pog. **štupa**
GLEJ ŠE posipanje | puder | razvaline
posípálnik -a m ▶ sipnica
posípanje -a s | prekrivanje površine česa s čim sipkim, drobnim | *posípanje ceste s soljo* □ knj.izroč. **posip**
posípáti -am nedov. *kaj* | delati kaj prekrito s čim sipkim, drobnim | *posípáti cesto s peskom* □ **nasípáti** □ **nasípavati** □ **posípavati** □ **sípáti** □ neknj. pog. **štupáti** *štupáti sladkor po pecivu*
posípáti se -am se nedov. ▶ podirati se | usipati se 1
posípávati -am nedov. ▶ posipati
posírjeni -a -o prid. ▶ mleko • 1
posivél -a -o prid. ▶ osivel
posivéti -ím dov. ▶ osiveti 1, 2
poskakováti -újem nedov. | z odzivom se večkrat za hip oddaljiti od podlage | *Otrok poskakuje* □ **delati poskoke** □ knj.izroč. **delati kapriole** □ ekspr. **hopsati** □ nar. **hupkati** □ ekspr. **skakati**
GLEJ ŠE biti¹ 3 | plesati 1
poskòbljati -am dov. *kaj* | s skobljanjem narediti gladko, ravno | *poskòbljati desko* □ **oskòbljati** □ knj.izroč. **oskòbljiti** □ star. **postružiti**
GLEJ ŠE odskòbljati
poskòčen -čna -o prid. ▶ živahen 2
poskòčiti -skòčim dov. 3. os., ekspr. | povečati se v kratkem času | *Število tatvin je poskòčilo* □ publ. **povzpéti se** □ publ. **vzpéti se**
GLEJ ŠE narasti 1 | odskòčiti | skočiti | zaplesati 2
poskòčna -e ž ▶ poskòčnica
poskòčnica -e ž ekspr. | lahkotna skladba, navadno za ples | *zaigrati kako poskòčnico* □ ekspr. **poskòčna**
poskòčnost -i ž ▶ živahnost
poskòk -óka m ▶ poskakovati
poskrbéti -ím dov. *za kaj* | z aktivnostjo omogočiti uresničitev, normalni potek česa | *poskrbeti za hrano* □ pog. **pobrigati se** □ zastar. **pobrniti se** □ ekspr. **zmeniti se** *Še za lastne otroke se ni posebno zmenil*
GLEJ ŠE oskrbeti 2 | preskrbeti | urediti 2
poskríti -skrijem dov. *kaj* | drugega za drugim skriti | *Nekatera pisma je požgal, druga pa poskril na skrivnih mestih* □ ekspr. **potakniti**
poskríti se -skrijem se dov. | drugi za drugim se skriti | *Otroci so se poskrili med grmovjem* □ ekspr. **potakniti se**
poskús -a m
1. | znanstveni postopek, s katerim se kaj ugotovi ali dokaže | *poskus na živalih* □ **eksperiment** □ **poizkus** □ zastar. **pokušnja**
 ♦ **1. delati poskuse** □ delati eksperimente □ eksperimentirati **2. jedrski poskus** □ atomski poskus **3. modelni poskus** □ poskus na modelu
PODPOMENKE fizikalni poskus, kemijski poskus
2. | prizadevanje osebká za uresničitev dejanja | *Poskus, da bi jo potolažil, mu ni uspel* □ zastar. **pokušnja** □ zastar. **poskušnja** □ neknj. pog. **proba**
poskúsiti -im dov. *kaj* | izražá prizadevanje osebká za uresničitev dejanja | *Poskusil je odpreti vrata* □ **poizkusiti** □ neknj. pog. **probati** □ star. **skusiti**
GLEJ ŠE pokusiti | preizkusiti
poskúsni -a -o prid. ▶ proizvodnja 1 • 5
poskúsno nač. prisl. | izražá, da dejanje, stanje poteka z namenom, da se kaj ugotovi ali dokaže | *Tovarna je začela poskusno delovati* □ **poizkusno** □ **za poskus** □ zastar. **za pokušnja** □ zastar. **za poskušnja** □ neknj. pog. **za probó**

poskušati -am nedov. kaj |izraža prizadevanje osebkca za uresničitev dejanja| *Poskušal je odnesti vrečo, odpreti vrata* □ **poizkušati**

□ skušati

GLEJ ŠE pokušati

poskušnja -e ž |ugotavljanje, preverjanje kakovosti določenih lastnosti česa| *Prva poskušnja je bila neuspešna* □ **poizkušnja**

□ neknoj. pog. **proba**GLEJ ŠE izpit¹ | pokušnja | poskus 2

poslabšati -am dov. kaj |povzročiti, da kaj postane slabše| *To je poslabšalo odnose med sodelavci* □ ekspr. **pokvariti** ■ protip. **izboljšati**

GLEJ ŠE izboljšati 1

poslabšati se -am se dov. |izraža, da kaj postane slabše|

Njegovo zdravje se je poslabšalo □ publ. **narušiti se** □ zastar. **pohujšati se**□ knj.izroč. **pokaziti se** □ ekspr. **pokvariti se** □ zastar., brezos., s smiselnim osebkom vdajalniku **poziliti** *Bolniku je pozlilo* □ slabš. **scmeriti se** *Vreme se je poslabšalo* □ pog. **sfižiti se** *Vreme se je sfižilo* □ star. **shujšati se** □ ekspr. **skisati se***Vreme se je skisalo* □ ekspr. **skvariti se** *Vreme se je skisalo*

poslabševáti -újem nedov. ► slabšati

poslabševáti se -újem se nedov. ► slabšati se

posladek -dka m ekspr. |kar kdo zelo rad jé| *Mati mu je vedno pripravila kak posladek* □ knj.izroč. **posladkanje** □ ekspr. **poslastek**

□ ekspr. **poslastica**

GLEJ ŠE poobedeck

posladíti -ím dov. ► osladiti 1

posladkán -a -o prid. ► osladen 2 | sentimentalen | sladek 3

posladkánje -a s ► posladek

posladkánost -i ž ► sentimentalnost | sladkost²

posladkáti -ám dov. kaj |potresti s čim sladkim, navadno s sladkorjem| *posladkati jagode* □ star. **posladkoriti**

posladkáti se -ám se dov. ► pojesti 1 pp 2

posladkóriti -im dov. ► osladiti 1 | posladkati

poslajèn -èna -o prid. ► sladek 2

poslán -a -o povdk. ► ustvarjen

poslančeváti -újem nedov. ► poslanec •1

poslanec -nca m |član parlamenta| *izvoliti poslance* □ publ. **parlamentarec**

◆ 1. biti poslanec □ knj.izroč. poslančevati 2. evropski poslanec

□ publ. evroparlamentarec □ evroposlanec 3. zgod. nepovezani poslanec

□ zgod. divjak 4. postati poslanec □ vznes. zasesti poslansko klop

GLEJ ŠE odposlanec

posláništvo -a s |diplomatsko predstavništvo kake države v tuji državi, za stopnjo nižje od veleposlaništva| *osebje poslaništva*

□ polit. **legacija** □ redk. **poslanstvo**

poslánjati se -am se nedov. ► opirati se 2 | postopati

poslánje -a s ► poslanstvo

poslánka -e ž |članica parlamenta| *kandidirati za poslanko*

□ publ. **parlamentarka**

GLEJ ŠE odposlanca

poslánski -a -o prid. ► dom •1 | mandat • | poslanec •4

poslánsstvo -a s |kar je smisel, bistvo dejavnosti, obstoja koga| *zavedati se svojega poslanstva* □ star. **poslanje** □ zastar. **zvanje**

GLEJ ŠE odposlanstvo | poslaništvo

poslástek -tka m ► delikatesa | posladek | poslastica

poslástica -e ž |zelo okusna, izbrana jed| *V košaricah so bile same poslastice* □ star. **polizek** □ ekspr. **poslastek** □ zastar. **slastica**

GLEJ ŠE delikatesa | posladek

posláti pošljam dov. *komu kaj* |narediti, da pride kaj na določeni kraj, naslov, navadno z določenim namenom| *poslati naročniku knjige*

□ dostaviti □ redk. **dobaviti** □ zastar. **doposlati** □ **razposlati** □ zastar. **doposlati** | dodatno, zraven poslati| *Doposlali so mu še en izvod*

◆ 1. ptt **poslati ekspresno** □ prakt. sp. **poslati ekspres** 2. ptt **poslati priporočeno** □ knj.izroč. **rekomandirati**

GLEJ ŠE **napotiti** | **odposlati** | **razstreliti** | **sporočiti** | **usmrtiti** | **ustreliti** 2

poslavíti -ím dov. ► proslaviti 2

poslávljati se -am se nedov. *od koga* |pozdravljati se pri odhodu, navadno tudi s stiskanjem roke| *poslávljati se od dekleta*

□ star. **jemati slovo**

GLEJ ŠE **minevati** 2 | **odhajati** | **umirati**

poslédek -dka m ► posledica | zaključek 2

poslédica -e ž |kar je določeno s tem, iz česar izhaja| *vzrok in posledica* □ knj.izroč. **nasledek** □ zastar. **nastopek** □ knj.izroč. **posledek**

□ ekspr. **izrastek** |škodljiva posledica| *Sedanje stanje je izrastek**gospodarske, socialne in duhovne zaostalosti* □ knj.izroč. **konsekvenca** |logična posledica| *To si lahko razlagamo kot konsekvenco**njegovih pojmovanj družbenega vprašanja*

GLEJ ŠE **rezultat**²

poslédice -ic ž mn. mn. v sin. nizu |celota vsega, kar je določeno s

tem, iz česar izhaja| *predvideti posledice* □ knj.izroč. **reperkusije** *Spor**med državama je imel škodljive reperkusije*

poslédični -a -o prid. ► odnos 1 pp 2 | veznik •2

poslédnji¹ -ega m ► zadnji¹

poslédnji² -a -e prid. ► sodba •4 | zadnji² 2, 3

poslédnjič prisl. ► zadnjič 1

poslédnjikrat prisl. ► zadnjič 1

poslêj prisl. ► odslej | odtlej

poslíkanje -a s ► poslikava

poslíkati -am dov.

1. *kaj* |izdelati, narediti slike| *Slikar je poslíkal stene z lovskimi prizori* □ zastar. **izslikati**

2. *kaj* |pokriti (stene) z barvo, vzorcem| *Soboslikar je poslíkal sobo* □ neknoj. pog. **pomalati** □ neknoj. pog. **zmalati** □ obrt. **patronirati** |poslikati z uporabo patrone|

GLEJ ŠE **fotografirati**

poslíkava -e ž |izdelava slike, slik na čem| *napraviti skice za poslíkavo stropa* □ **poslíkanje**

GLEJ ŠE **slika** 1

GLEJ ŠE **slika** 1

poslíkávati -am nedov. ► slikati 1

poslíiniti -im dov. ► osliniti

posloníti -slónim dov. ► nasloniti

poslópje -a s ► stavba

poslovální -a -o prid. ► čas •6

posloválnica -e ž

• turistična poslovalnica □ turistični biro

poslovániti -im dov. ► slavizirati

poslovánje -a s |opravljanje dela v zvezi z nalogami, obveznostmi, za katere je kdo pristojen, zadolžen| *izboljšati poslovanje* □ knj.izroč. **poslovnost**

◆ 1. fin. **brezgotovinsko poslovanje** □ fin. **negotovinsko poslovanje**

2. **denarno poslovanje** □ prakt. sp. **finance** □ **finančno poslovanje**

3. **pisarniško poslovanje** □ administracija 4. **poslovanje s strankami**

□ neknoj. pog. **šaltersko poslovanje**

GLEJ ŠE **operacija** 2

GLEJ ŠE **operacija** 2

poslováti -újem nedov. ► delovati 3, 4

poslovenítelj -a m ► prevajalec •

poslovenítev -tve ž ► poslovenjenje

poslovéniti -im dov. *kaj* |prilagoditi slovenskemu načinu

življenja in mišljenja| posloveniti življenjske navade priseljencev□ **slovenizirati**

GLEJ ŠE **prevesti**¹ •3

poslovénjati -am nedov. ▶ prevajati ♦2 | sloveniti 2
po slovénje prisl. zv. ▶ slovensko
poslovénjenje -a s | prevod v slovenski jezik | *poslovenjenje romana* □ *poslovenitev* □ *slovenitev*
po slovénsko prisl. zv. ▶ slovensko
poslôvica -e ž ▶ rek
poslovilni -a -o prid. ▶ pismo ♦5 | prirediteljev ♦3
poslovilo -a s ▶ pismo ♦5 | slovo²
poslovítev -tve ž ▶ slovo²
poslovíti se -ím se dov. *od koga* | pozdraviti se pri odhodu, navadno tudi s stiskom roke | *S težkim srcem se je poslovil od domačih* □ star. *dati roko k slovesu komu* □ star. *dati roko v slovo komu* □ star. *dati roko za slovo komu* □ ekspr. *ločiti se S temi besedami sta se ločila* □ ekspr. *odlepiti se* □ vznes. *priiti po slovo* □ star. *razločiti se* □ knj.izroč. *razsloviti se* □ ekspr. *reči na svidenje* □ ekspr. *reči z bogom* □ star. *vzeti slovo*
GLEJ ŠE miniti 2 | odiiti | poročiti se | umreti 1 | zapustiti 1
poslôvnež -a m ▶ človek 2♦5
poslôvni -a -o prid. ▶ človek 2♦5 | leto ♦2 | menedžer 2 | odvzeti 2♦2 | partner • | skrivnost ♦2 | sodelavec ♦4 | sodelovanje ♦ | sposobnost ♦3 | stenografija ♦3
poslôvnik -a m | pravila, določila o organiziranosti in poslovanju določene organizacije, določenega organa | *predpisati poslovnik* □ zastar. *opravilnik*
poslôvnost -i ž ▶ poslovanje
poslovódenje -a s | (poslovno) vodenje, upravljanje gospodarske družbe, podjetja, zavoda ali ustanove | *prevzeti poslovođenje podjetja* □ *menedžerstvo* □ *menedžment*
poslovódja -e m | vodja manjše trgovine | *zaposeliti poslovodja* □ pog. *šef trgovine*
poslovódni -a -o prid. ▶ menedžer 1 | menedžerka
poslovódnica -e ž ▶ menedžerka
poslovódnik -a m ▶ menedžer 1
poslovódstvo -a s | vodilni uslužbenci gospodarske družbe, podjetja, zavoda ali ustanove | *zamenjati poslovodstvo podjetja* □ *menedžment* □ redk. *menedžerstvo*
poslúh -a m ▶ čut 2 | čut 2♦ | poslušanje | sluh
poslúhniti -em dov. ▶ poslušati 3 | prisluhniiti | ubogati
poslúšaj -te medm. ▶ joj² 2 | pogledati 4
poslušálec -lca m ▶ prisluškovalec
poslušálstvo -a s | skupina oseb, ki poslušajo, navadno kot udeleženci različnih sestankov, glasbenih prirediteljev | *navdušiti poslušalstvo z odlično izvedbo* □ *avditorij*
poslúšanje -a s | zavestno zaznavanje s sluhom | *pazljivo poslušanje* □ knj.izroč. *posluh* □ star. *poslušek*
GLEJ ŠE avskultacija
poslúšati -am nedov.

- kaj* | s poslušanjem dojemati, zaznavati vsebino česa | *poslušati glasbo* □ ekspr. *prisluhniiti čemu* □ knj.izroč. *prisluškovati čemu* □ knj.izroč. *slediti čemu pozorno slediti razlagi* □ star. *slušati* □ knj.izroč. *spremljati pozorno spremljati razlago*
- | pazljivo, napeto čakati na glasove, zvoke | *Poslušala je, a vse je bilo tiho* □ *prisluškovati* □ star. *naslušati* □ knj.izroč. *osluškovati*
- kaj* ekspr. | upoštevati vsebino, ki jo kdo izrazi z besedami | *poslušati nasvet; Zakaj poslušáš samo sebe* □ nar. *posluhniti čemu* □ knj.izroč. *prisluhniiti čemu* □ publ. *slediti čemu* □ star. *slušati* □ ekspr. *ubogati*
- v velelniku | izraža opozorilo na to, kar se oglašá, sliši | *Poslušaj, kako piha* □ *slišiš* □ knj.izroč. *čuj* □ star. *slušaj*

GLEJ ŠE avskultirati | prisluškovati | ubogati
poslúšek -ška m ▶ poslušanje

poslúšen¹ -šna -o prid. ▶ ubogljiv
poslúšen² -šna -o povdk. ▶ podrejen
posluškováti -újem nedov. ▶ prisluškovati
poslúšnost -i ž ▶ podrejenost | ubogljivost
poslúžen -žna -o prid. ▶ ustrezljiv
posluževáti -újem nedov. ▶ skrbeti 3
posluževáti se -újem se nedov. ▶ uporabljati 2
poslužiti in poslúžiti -im dov. ▶ pogostiti | pomagati 4 | ustreči
poslužiti se in poslúžiti se -im se dov. ▶ uporabiti 1
poslužiti si in poslúžiti si -im si dov. ▶ postreči si
posmèh -éha m | izražanje negativnega, odklonilnega odnosa do česa, navadno z vsebinsko pozitivnimi besedami | *Bal se je njihovega posmeha* □ *ironija* □ *posmehovanje* □ *posmihanje* □ knj.izroč. *podsmeh* □ ekspr. *posmešek* □ *cinizem* □ *porog* □
posmehljív -a -o prid. | ki izraža negativni, odklonilni odnos do koga, navadno z vsebinsko pozitivnimi besedami | *posmehljiva pripomba* □ *ironičen* □ knj.izroč. *podsmehljív* □ star. *posmešljív* □ knj.izroč. *sardoničen* □ knj.izroč. *sardonski* □ knj.izroč. *zasmehljív* □ *ciničen* | ki izraža negativni, odklonilni odnos do splošno veljavnih vrednot | □ *porogljiv* | zelo očitno, grobo posmehljív |
posmehljívec -vca m | kdor izraža negativni, odklonilni odnos do koga, navadno z vsebinsko pozitivnimi besedami | *izogibati se posmehljívcu* □ knj.izroč. *ironik* □ *porogljívec* | kdor se očitno, grobo posmehuje |
posmehljívka -e ž | ženska, ki izraža negativni, odklonilni odnos do koga, navadno z vsebinsko pozitivnimi besedami | *znana posmehljívka in obrekljívka* □ *porogljívka* | ženska, ki se očitno, grobo posmehuje |
posmehljívno nač. prisl. | izraža, da dejanje kaže negativni, odklonilni odnos do koga, navadno z vsebinsko pozitivnimi besedami | *posmehljívno govoriti o kom* □ *ironično* □ *s posmehom* □ knj.izroč. *podsmehljívno* □ *cinično* | s prezirom do splošno veljavnih vrednot | □ *porogljivo* | z zelo očitnim, grobim posmehom | □ *sarkastično* | z zajedljivim posmehom |
posmehljívost -i ž | dejstvo, da kdo (rad) izraža negativni, odklonilni odnos do koga, navadno z vsebinsko pozitivnimi besedami | *Motila jo je fantova posmehljívost* □ *ironičnost* □ knj.izroč. *podsmehljívost* □ *porogljívost* | dejstvo, da se kdo očitno, grobo posmehuje |
posmèhniti se -em se dov. *komu* | izraziti negativni, odklonilni odnos do koga, navadno z vsebinsko pozitivnimi besedami | *Pa ravno ti hočeš iti, ki tako lahko hodiš, se ji je posmehnil in pokazal na njeno bolno nogo* □ knj.izroč. *podsmèhniti se* □ slabš. *zarežati se* □ *porogati se* □ pog. *zasmejati se komu v pest* | skrivaj se posmèhniti |
GLEJ ŠE nasmehljati se | nasmehniti se
posmehóvanje -a s ▶ posmeh
posmehováti se -újem se nedov. *komu* | izražati negativni, odklonilni odnos do česa navadno z vsebinsko pozitivnimi besedami | *Vsi so se mu posmehovali* □ *ironizirati kaj* | *Ironizirali so vsako njegovo besedo* □ *posmihati se* □ *posmihavati se* □ ekspr. *nasmihati se* □ knj.izroč. *podsmihati se* □ slabš. *režati se* □ ekspr. *smejati se* □ star. *špotati se* | *Kaj se boš špotal, saj nisi sam nič boljši* □ *rogati se* | zelo očitno, grobo se posmehovati | □ pog. *smejati se komu v pest* | skrivaj se posmehovati |
posmésešek -ška m ▶ nasmešek | posmeh
posmešljív -a -o prid. ▶ posmehljív
posmíhanje -a s ▶ posmeh
posmíhati se -am se nedov. ▶ nasmihati se | posmehovati se
posmíhávati se -am se nedov. ▶ posmehovati se
posmodíti -ím dov. ▶ osmoditi

posmoditi se -im se dov. ▶ zlagati se²

posmoliti -im dov. ▶ nasmoliti

posmoliti se -im se dov. ▶ oditi pp 3

posmrčavati -am nedov. [v presledkih smrčati] *V spanju je posmrčaval* □ redk. **pohrčavati**

posmrkati -am dov. ▶ pojokati

posmrkavati -am nedov. [v presledkih smrkati] *Kar naprej je posmrkavala* □ **posmrkovati**

GLEJ ŠE pojokavati

posmrkniti -em dov. ▶ pojokati

posmrkovati -ujem nedov. ▶ pojokavati | posmrkavati

po smrti čas. prisl. zv. [izraža, da je dejanje, stanje časovno umeščeno v čas, ki je poznejši od konca življenja] *Po smrti bomo vsi enaki* □ vznes. **onkraj**¹ □ ekspr. **onkraj groba**

posmrtni -a -o prid. [ki je v času po smrti] *posmrtna slava*

□ knj.izroč. **postumni**

GLEJ ŠE izdaja 1•5 | truplo | življenje 1•1

posmrtnica -e ž ▶ nekrolog

posmrtnik -a m knj.izroč. [kdor je rojen po očetovi smrti]

Drugi sin je posmrtnik □ knj.izroč. **postumni otrok**

posmúkati -am dov. ▶ oditi pp 3 | osmukati | ukrasti

posmúkati jo -am jo dov. ▶ oditi pp 3

posmúkniti -em dov. ▶ ogoljufati | oplaziti 1 | ukrasti

posmúkniti se -em se dov. ▶ podobrikati se

posmúčiti se -im se dov. ▶ podobrikati se

posnážiti -im dov. ▶ počistiti | pospraviti 1

posnehálja -e ž ▶ teta 3

posnéma -e ž ▶ posnemanje

posnemáč -a m ▶ posnemovalec 1

posnemálec -lca m ▶ posnemovalec 1

posnemálka -e ž ▶ posnemovalka

posnemální -a -o prid. ▶ posnemovalni

posnemálnik -a m agr. [priprava za odzemanje maščobe iz mleka] *dati mleko v posnemalnik* □ agr. **separator za mleko**

posnémanje -a s [prevzemanje načina umetniškega ustvarjanja] *zvesto posnémanje vzornika* □ slabš. **capljanje nekritično capljanje za vzornikom** □ zastar. **posnema posneme vredno dejanje** □ publ. **sledenje slepo sledenje vzorniku**

GLEJ ŠE oponašanje | snemanje ♦

posnémati -am nedov.

1. *kaj* | odstranjevati kaj s površine česa, zlasti tekočine|

posnémati smetano z mleka □ pog. **pobirati**

2. *koga* | prevzemati način umetniškega ustvarjanja|

V dramatiki posnéma Cankarja □ slabš. **capljati za kom**

□ star. **hoditi za kom** □ star. **nasledovati** □ ekspr. **prepisovati**

□ publ. **slediti komu**

♦ **nekritično posnémati** □ slabš. opičje posnémati □ slabš. po

opičje posnémati □ ekspr. slepo posnémati

3. *kaj* | delati kaj čemu (dragocenejšemu) tako podobno, da vzbuja vtis pravega| *Slikar posnéma marmor* □ imitirati

□ **ponarejati**

GLEJ ŠE fotografirati | odstranjevati | oponašati 1 | snemati 1

posnémek -mka m ▶ posnetek

posnemovalec -lca m

1. [kdor prevzema način umetniškega ustvarjanja] *Bil je le posnemovalec, ne pa izviren ustvarjalec* □ **posnemalec**

□ zastar. **posnemač** □ knj.izroč. **slednik**

2. [kdor dela kaj čemu (dragocenejšemu) tako podobno, da vzbuja vtis pravega] *posnemovalec znanih umetnin* □ **imitator**

GLEJ ŠE oponašalec

posnemovalka -e ž [ženska, ki prevzema način umetniškega ustvarjanja] *posnemovalka znane slikarke* □ **posnemalka**

GLEJ ŠE oponašalka

posnemovalni -a -o prid. [ki je v zvezi s posnemanjem, oponašanjem] *posnemovalni dar* □ **imitacijski** □ **imitatorski** □ **posnemalni**

□ knj.izroč. **imitativni**

GLEJ ŠE glagol ♦7 | medmet ♦ | onomatopejski

posnétek -tka m [kar je narejeno čemu (dragocenejšemu) tako podobno, da vzbuja vtis pravega] *To je le posnétek marmorja*

□ **imitacija** □ **ponaredek** □ star. **posnemek** □ zastar. **snimek**

• 1. fot. **bližinski posnetek** □ fot. makrofotografija □ fot. posnetek

od blizu 2. fot. **daljinski posnetek** □ fot. teleposnetek 3. **fotografski**

posnetek □ star. fotografični posnetek □ fotografski zapis 4. **magnetofonski**

posnetek □ magnetofonski zapis 5. med. **rentgenski**

posnetek □ med. rentgenogram 6. fot. **slikovni posnetek** □ fot. slikovni

zapis 7. fot. **stereoskopski posnetek** □ fot. stereoposnetek 8. **zračni**

posnetek □ aeroposnetek □ posnetek iz zraka 9. film. **zunanjí posnetek**

□ film. **eksterier** 10. rad. **zvočni posnetek** □ rad. **avdioposnetek**

□ rad., žarg. ton □ rad. **zvočni zapis**

GLEJ ŠE fotografija | ponaredek 1

posnéti -snámem dov.

1. *kaj* | odstraniti kaj s površine česa, zlasti tekočine| *posnéti smetano z mleka* □ pog. **pobirati**

2. *kaj* | narediti kaj čemu (dragocenejšemu) tako podobno, da vzbuja vtis pravega| *Slikar je posnel marmor* □ **imitirati** □ **ponarediti**

□ **prekopirati**

3. *kaj* | prenesti s filmsko kamero na filmski trak| *Zadnji del filma so posneli v naravi* □ ekspr. **poformati**

GLEJ ŠE fotografirati | odstraniti | ponarediti | ponarejeni 1, 2 | pooblati | ubiti 1

posnóviti -im dov. ▶ materializirati

posnóviti se -im se dov. ▶ materializirati se

posnóvljen -a -o povdk. ▶ materializiran

pósoda¹ -e ž ▶ posojanje

posóda² -e ž

1. [votel predmet za prenašanje, hranjenje česa] *Posoda pušča* □ **posodica** | majhna posoda|

♦ 1. teh. **ekspanzijska posoda** □ teh. raztezna posoda 2. **nočna posoda**

□ neknoj. pog. kahla □ neknoj. pog. kahlica □ knj.izroč. nočnik □ redk. posoda za

potrebo □ knj.izroč. posteljna posoda 3. **pomivalna posoda** □ star. pomijnik

□ redk. pomivalnik □ star. pomivnik 4. **posoda za pomije** □ pomijnik

□ nar. pomijnjak □ nar. pominjek □ nar. ščavnjak

2. ed. [celota takih predmetov za pripravljanje, serviranje

hrane] *Po kosilu je pomila in pobrisala posodo* □ **kuhinjska posoda**

□ **posodje** □ pog. **črepinje** □ nar. **črepovje**

♦ 1. **kositrna posoda** □ cinasta posoda □ kositrasta posoda 2. **kromirana posoda** □ kromasta posoda 3. **steklena posoda** □ steklenina

□ prakt. sp. steklo

PODPOMENKE jedilna posoda, namizna posoda, servirna posoda

GLEJ ŠE akvarij | stroj ♦22

posodábljanje -a s [prilagajanje zahtevam sodobnega časa|

posodabljanje študija □ **modernizacija** □ **posodobljanje**

posodábljati -am nedov.

1. *kaj* | prilagajati zahtevam sodobnega časa| *posodabljati študij na fakulteti* □ **modernizirati** □ **posodobljati**

2. *kaj* | delati aktualno, sodobno| *posodabljati klasično dramatiko*

□ **aktualizirati** □ **modernizirati** □ **posodobljati** □ pog. **ažurirati**¹ **ažurirati**

seznam naročnikov □ publ. **pomlajevati**

posodábljati se -am se nedov. [prilagajati se zahtevam sodobnega časa| *Moramo se posodabljati* □ **modernizirati se**

□ posodobljati se □ ekspr. hoditi v korak s časom □ ekspr. iti v korak s časom
□ ekspr. stopati v korak s časom

posóðica -e ž ▶ merica | posoda² 1

posodíti in posóðiti -im dov. komu kaj | dati komu v začasno uporabo, z obveznostjo, da se to vrne | *Za en dan mi posodi knjigo* □ knj.izroč. dati na posodo □ prakt. sp. odstopiti

GLEJ ŠE spremiti

posódje -a s ▶ posoda² 2

posodník -a m ▶ posojevalec

posodobítev -tve ž

1. |prilagoditev zahtevam sodobnega časa| *posodobitev pouka*

□ modernizacija □ posodobljenje

2. |dejstvo, da se kaj naredi aktualno, sodobno| *posodobitev antične drame* □ aktualizacija □ modernizacija □ posodobljenje

posodóbiti -im dov.

1. kaj |prilagoditi zahtevam sodobnega časa| *posodobiti knjižničarstvo* □ modernizirati

2. kaj |narediti aktualno, sodobno| *posodobiti dramo* □ aktualizirati □ modernizirati □ pog. ažurirati¹ ažurirati podatke o stanovalcih bloka □ ekspr. osvežiti □ publ. pomladiti □ knj.izroč. posedanjiti

□ zastar. premladiti

posodóbiti se -im se dov. |prilagoditi se zahtevam sodobnega časa| *Tudi mi smo se posodobili* □ modernizirati se □ ekspr. ujeti korak s časom □ pog. zmodernizirati se

posodóbljanje -a s ▶ posodabljanje

posodóbljati -am nedov. ▶ posodabljati 1, 2

posodóbljati se -am se nedov. ▶ posodabljati se

posodóbljenje -a s ▶ posodobitev 1, 2

posójanje -a s |dajanje komu v začasno uporabo, z obveznostjo, da se to vrne| *posojanje denarja* □ zastar. posoda¹

posójati -am nedov. kaj |dajati komu v začasno uporabo, z obveznostjo, da se to vrne| *Posojal mu je knjige* □ ekspr. dajati na posodo

□ star. posojevati

posojeválec -lca m |kdor posodi, posoja| *posojevalec denarja*

□ prav. posodník

GLEJ ŠE izposojevalec

posojeváti -újem nedov. ▶ posojati

posojeváti si -újem si nedov. ▶ izposojati si

posojílmi -a -o prid. |ki je v zvezi s posojilom| *posojilni posli banke*

□ kreditni

posojílmični -a -o prid. ▶ posojilniški

posojílmiški -a -o prid. |ki je v zvezi s posojilnico| *posojilniška stavba* □ posojilnični

posojílo -a s |materialna sredstva, ki jih da upnik dolžniku z obveznostjo kasnejše vrnitve| *najeti posojilo* □ kredit □ zastar. zaup

♦ 1. dolgoročno posojilo □ dolgoročni kredit 2. hipotekarno posojilo

□ hipotečni kredit □ hipotečno posojilo □ knj.izroč. hipoteka □ hipotekarni kredit 3. fin. investicijsko posojilo □ fin. investicijski kredit

□ fin. naložbeni kredit 4. kratkoročno posojilo □ kratkoročni kredit

5. ekon. obligacijsko posojilo □ ekon. obveznostno posojilo 6. fin. obročno posojilo □ fin. obročni kredit 7. fin. potrošniško posojilo □ fin. potrošniški kredit 8. fin. premostitveno posojilo □ fin. premostitveni kredit

9. srednjeročno posojilo □ srednjeročni kredit

PODPOMENKE dolgoročno posojilo↗, kratkoročno posojilo↗, srednjeročno posojilo↗

GLEJ ŠE dolg¹ | referent •3

posojílodajálec -lca m fin. |kdor da, daje posojilo| *podpis posojílodajalca* □ fin. kreditodajalec □ fin. kreditor

posojílojemálec -lca m fin. |kdor jemlje, dobi kredit| *preveriti plačilno sposobnost posojílojemalca* □ fin. kreditojemalec

posolíti -ím dov. kaj |dodati jedi sol| *posoliti in popoprati juho*

□ osoliti □ soliti

posoljèn -éna -o prid. ▶ slan

posoljèni -a -o prid. ▶ presta •

posónčnica -e ž bot. |okrasna grmičasta rastlina z modrimi, belimi ali vijoličastimi cvetji| *gredica posončnic* □ bot. heliotrop

pospán -a -o prid. ▶ zaspan

pospánčkati -am dov. ▶ pospati | pozaspati

pospáti -spím dov. |krajši čas spatí| *Po kosilu je ded malo pospal*

□ ekspr. pospančkati

GLEJ ŠE pozaspati

pospéšek -ška m

• 1. fiz. centrifugalni pospešek □ fiz. sredobežni pospešek 2. fiz. centripetalni pospešek □ fiz. sredotežni pospešek 3. fiz. tangencialni pospešek □ fiz. tangenti pospešek 4. fiz. težni pospešek □ fiz. težnostni pospešek

pospéšen -šna -o prid. ▶ hiter 1 | uspešen

pospéšenost -i ž |značilnost takega, ki se hitreje ali bolje razvija| *Zaradi pospešenosti gradnje so bila stanovanja pravočasno vseljiva* □ knj.izroč. akceleracija

pospeševálec -lca m |kdor (kaj) pospešuje| *pospeševalec mladinskega gibanja* □ knj.izroč. pospeševatelj □ knj.izroč. pospešnik

pospeševálni -a -o prid. |ki je v zvezi s pospeševanjem| *pospeševalni vzroki* □ knj.izroč. akceleracijski

pospeševálnik -a m

1. avt. |vzvod za uravnavanje plinske zmesi za motor| *pritisniti na pospeševalnik* □ avt. akcelerator □ avt. pospešnik

2. fiz. |naprava za krožno pospeševanje gibanja elektronov in protonov| *zgraditi pospeševalnik* □ fiz. akcelerator □ fiz. sinhrotron

pospeševátelj -a m ▶ pospeševalec

pospeševáti -újem nedov.

1. kaj |delati, povzročati, da se kaj hitreje ali bolje razvija| *pospeševati razvoj kulture* □ knj.izroč. akcelerirati □ nek. pog. forsirati

□ star. spešiti

2. avt. |spravljati motor v hitrejši tek| *Vedno je pospeševal zelo počasi* □ avt. akcelerirati

GLEJ ŠE stopnjevati

pospešítev -tve ž |dejstvo, da se kaj pospeši, pospešuje| *pospešitev stanovanjske gradnje* □ knj.izroč. akceleracija

pospéšiti -im dov.

1. kaj |narediti, da poteka premikanje z večjo hitrostjo| *pospéšiti vožnjo* □ knj.izroč. podvizati □ knj.izroč. pohitrili

♦ pospéšiti hojo □ knj.izroč. podvizati korak □ ekspr. podvojiti korake □ knj.izroč. pohitrili korak □ ekspr. pospéšiti korak

2. kaj |narediti, povzročiti, da se kaj hitreje ali bolje razvija| *pospéšiti delo, rast* □ knj.izroč. akcelerirati

3. avt. |spraviti motor v hitrejši tek| *Pospéšil je in prehitel pred njim vozeči avto* □ avt. akcelerirati

pospéšnik -a m ▶ pospeševalec | pospeševalnik 1

posplóšeni -a -o prid. |ki naj bi vključeval, bil veljaven za vse podobne primere, čeprav se nanaša na en primer| *posplošena trditev* □ knj.izroč. generalizirani □ publ. pavšalni □ knj.izroč. sumarični

□ knj.izroč. sumarni *sumarno prikazovanje problemov*

posplóšenje -a s ▶ posplošitev 1

posplóšenost -i ž |dejstvo, da je kaj razširjeno na vse podobne primere, čeprav se nanaša na en primer| *Ta trditev je zaradi posplošenosti omejeno veljavna* □ publ. pavšalnost

posploševanje

posploševánje -a s

1. |širitev dognanj, ugotovitev, ki se nanašajo na posamezne primere, na vse podobne primere| *neutemeljeno posploševanje izkušenj* □ knj.izroč. generalizacija □ knj.izroč. generaliziranje □ publ. pavšalizacija

2. |prikazovanje, oblikovanje česa tako, da se ne čuti neposredna prisotnost zavesti, mišljenja osebk| *posploševanje svojega odnosa do življenja* □ knj.izroč. **objektivacija** □ knj.izroč. **objektivizacija**

posploševáti -újem nedov.

1. kaj |širiti dognanja, ugotovitve, ki se nanašajo na en primer, na vse podobne primere| *Takih primerov ne bi smeli posploševati* □ **generalizirati** □ publ. **pavšalizirati**

2. kaj |prikazovati, oblikovati kaj tako, da se ne čuti neposredna prisotnost zavesti, mišljenja osebk| *posploševati svoj odnos do življenja* □ knj.izroč. **objektivirati** □ knj.izroč. **objektivizirati**

posplošitev -tve ž

1. |razširitev dognanja, ugotovitve, ki se nanaša na en primer, na vse podobne primere| *posplošitev kakega primera* □ **posploševanje** □ knj.izroč. **generalizacija** □ knj.izroč. **generaliziranje** □ publ. **pavšalizacija**

2. |prikaz, oblikovanje česa tako, da se ne čuti neposredna prisotnost zavesti, mišljenja osebk| *posplošitev avtobiografske snovi* □ knj.izroč. **objektivacija** □ knj.izroč. **objektivizacija**

posplošiti -im dov.

1. kaj |razširiti dognanje, ugotovitev, ki se nanaša na en primer, na vse podobne primere| *posplošiti svoje izkušnje* □ **generalizirati** □ publ. **pavšalizirati** □ zastar. **poobčiti** □ ekspr. **raztegniti** **raztegniti** *trditve na celoto*

2. kaj |prikazati, oblikovati kaj tako, da se ne čuti neposredna prisotnost zavesti, mišljenja osebk| *posplošiti avtobiografsko snov* □ knj.izroč. **objektivirati** □ knj.izroč. **objektivizirati**

pospraviti -im dov.

1. kaj |narediti, da je kaj urejeno, čisto| *pospraviti sobo* □ knj.izroč. **počediti** □ knj.izroč. **posnažiti** □ ekspr. **spraviti v red**

2. kaj |spraviti pridelek s polja| *Letos so zelo zgodaj pospravili krompir* □ pog. **pobirati**

GLEJ ŠE pojesti 1 | ubiti 1 | ukrasti

pospravljati -am nedov.

1. kaj |delati, da je kaj urejeno, počiščeno| *pospravljati stanovanje* □ ekspr. **spravljati v red**

2. kaj |spravljati pridelek s polja| *V tem času pospravljajo kmetje zadnje poljske pridelke* □ pog. **pobirati**

GLEJ ŠE jesti 1

pospremiti in posprémiti -im dov. ► pogreb ♦

pospremljati -am nedov. ► spremljati 1

pospráčkati ga -am ga dov. ► polomiti ga

posrán -a -o prid. ► bojazljiv | ponesnažen | prestrašen² | strahopeten

posranè -éta m ► bojazljiv povdk. | strahopetec | strahopeten povdk.

posránec -nca m vulg. |kdor je umazan z blatom, iztrebki| *previti malega posranca* □ vulg. **osranec** □ vulg. **usranec**

GLEJ ŠE bojazljiv povdk. | strahopetec | strahopeten povdk.

posráti -sérjem dov. ► ponesnažiti

posráti ga -sérjem ga dov. ► polomiti ga

posráti jo -sérjem jo dov. ► polomiti ga

posráti se -sérjem se dov. ► opravi⁴ | podcenjevati | ustrašiti se

posřčkati -am dov. ► poljubkovati

posřbati -am dov. ► posušiti | spiti

posrebrèn -êna -o prid. |ki je prekrit s tanko plastjo srebra| *posrebrèn okvir* □ pog. **srebrn**

GLEJ ŠE osivel | srebrn

posrebríti se -ím se dov. ► osiveti 1

po sréči prisl. ► po naključju

posréciti se -im se dov. ► uspeti 2

posréd predl. ► po sredi

posrédí povdk. ► iti 4

po srédi predl. zv. z rodilnikom |za izražanje položaja dela, predela ob mestu, točki, ki je enako oddaljena od dveh ali več mejnih točk| *speljati cesto po sredi travnika* □ **po sredini** □ pog. **posred**

po sredíni predl. zv. ► po sredi

posrédni -a -o prid. |ki poteka, se opravlja s posredovanjem, s čim vmesnim| *posredni odgovor* □ **indirektni** ■ protip. **neposredni** **GLEJ ŠE** davek ♦4 | dokaz ♦6 | mitoz| neposredni | posredno | predmet¹ 3♦3 | razlaga ♦1 | volitve ♦3

posrednica -e ž |ženska, ki pomaga, da se doseže sporazum, soglasje v kaki stvari| *posrednica v sporu* □ **posredovalka** □ star. **srednica**

posrednik -a m |kdor pomaga, da se doseže sporazum, soglasje v kaki stvari| *Ponudil se je za posrednika v njunem sporu* □ **posredovalec** □ star. **dogovornik** □ knj.izroč. **mediator** □ star. **srednik** □ star. **mešetar** |pri sklepanju kupčij, pogodb| *Mešetar je zelo hvalil žival*

♦ **1.** **borzni posrednik** □ borzni agent □ ekspr. borzni mešetar

□ zastar. borzni opravnik □ ekon. borzni senzal □ publ. broker **2.** **nepremičninski posrednik** □ nepremičninski agent □ realitetni posrednik

3. **trgovski posrednik** □ ekon. komisionar □ trgovski agent **4.** **ženitni posrednik** □ ekspr. ženitovanjski mešetar

posrédno nač. prisl. |izraža, da se cilj dejanja, dogajanja, ravnanja dosega preko česa vmesnega, in ne naravnost| *posredno kaj izvedeti* □ **indirektno** □ ekspr. **od strani** □ knj.izroč. **po indirektni poti** □ star. **po okoliših** □ ekspr. **po ovinkih** □ knj.izroč. **po posredni poti** ■ protip. **neposredno** **GLEJ ŠE** neposredno

posredoválec -lca m ► posrednik

posredováлка -e ž ► posrednica

posredovální -a -o prid. ► urad ♦14

posredoválnica -e ž ► urad ♦14

posredovánje -a s

1. |dejanje, več dejanj, s katerimi skuša kdo doseči za koga kaj pozitivnega, ugodnega| *posredovanje za kaznovane dijake* □ **intervencija**

2. ptt |omogočanje zvez med priključki v telefonski ali telegrafski centrali| *motnje pri posredovanju zvez* □ ptt **komutacija** **GLEJ ŠE** intervencija | izvedba 2 | pogodba ♦11 | urad ♦14

posredováti -újem dov. in nedov. *za koga* |skušati, poskusiti

doseči za koga kaj pozitivnega, ugodnega| *posredovati za znanca pri oblasteh* □ **intervenirati** □ ekspr. **podrezati**¹ □ pog. **pognati se**

□ star. **postaviti (dobro) besedo** □ ekspr. **postaviti se** □ ekspr. **postavljati se** □ pog. **potegniti se** □ pog. **potegovati se** □ ekspr. **prostiti** □ ekspr. **reči (dobro)**

besedo □ ekspr. **vleči se** *Na sestankih se zmeraj vleče za svoje ljudi*

□ star. **založiti (dobro) besedo** □ star. **zastaviti (dobro) besedo**

□ knj.izroč. **zavzemati se** □ knj.izroč. **zavzeti se**

GLEJ ŠE dajati 1 | intervenirati 1, 2 | izvajati 2 | izvesti² 2 | predajati | predati | sporočati | uprizarjati

posřkati -am dov. ► posušiti | spiti | vpiti¹

posrkávati -am nedov. ► srebati | srkati | vsrkavati

posřkniti -em dov. ► srebni

pôst -a m |čas delne ali popolne omejitve uživanja hrane, zlasti mesa| *V postu je zbolel in obležal* □ **postni čas**

♦ ver. štiridesetdnevni post □ ver. mesopust □ ver. štiridesetdanski post

postája -e ž |značilno urejen kraj, prostor, kjer se zaradi vstopanja, izstopanja potnikov ustavljajo javna prevozna sredstva| *Na postaji je čakalo veliko potnikov* □ ekspr. **postajica**

♦ **1.** **končna postaja** □ knj.izroč. terminalna postaja □ zadnja postaja

2. **železniška postaja** □ kolodvor □ zastar. železnocestna postaja

PODPOMENKE avtobusna postaja, metrojska postaja, tramvajška postaja, železniška postaja ↗

• **1.** kitolovska postaja □ knj.izroč. kitolovna postaja **2.** meteorološka postaja □ ekspr. vremenarska postaja □ vremenoslovska postaja □ vremenska postaja **3.** orožniška postaja □ orožništvo □ žandarmerija □ žandarmerijska postaja □ žandarska postaja **4.** radijska postaja □ radio □ radiopostaja **5.** elektr. razdelilna postaja □ elektr. razdelilnica □ teh. razvodna postaja **6.** elektr. relejna postaja □ elektr., žarg. rele □ elektr. relejska postaja **7.** satelitska postaja □ satelitna postaja **8.** seizmološka postaja □ potresna postaja □ potresomerna postaja □ seizmografska postaja **9.** agr. selekcijska postaja □ agr. semenogojška postaja **10.** elektr. transformatorska postaja □ elektr., žarg. trafopostaja □ elektr., žarg. transformator **11.** med. transfuzijska postaja □ med., žarg. transfuzija

GLEJ ŠE postajališče | postanek¹ | spuščališče | šef¹ •

postajác -a m ▶ postopač

postajališče -a s |kraj, prostor za ustavljanje javnih prevoznih sredstev| urediti postajališče za avtobus □ pog. postaja □ star. stajališče

postájati -am nedov. ▶ lenariti 1 | ustavljati se 4

postajenačelnik -a m ▶ šef¹ •

postájica -e ž ▶ postaja

postájni -a -o prid. ▶ šef¹ •

postamènt -ènta m ▶ podstavek

postán -a -o prid. |ki zaradi krajšega ali daljšega stanja,

mirovanja izgubi svežost, kakovost| postan krompir □ prestan

postánek¹ -nka m |krajša prekinitev vožnje, navadno zaradi vstopanja, izstopanja potnikov| Postanek ni bil potreben

□ zastar. pomuda □ zastar. postoj □ pog. postaja |krajši postanek|

postánek² -nka m ▶ nastanek

postáran -a -o prid. ▶ star 4

postáranost -i ž |stanje postaranega človeka| zgodnja postaranost □ ostarelost □ ekspr. osivelost

postárati se -am se dov. |postati (bolj) star| Ko se je postaral, je pogosto mislil na mladost □ ostareti □ knj.izroč. osiveti □ evfem. priti v leta

□ zastar. ustarati se

postáren -rna -o prid. ▶ star 3 | starikav

postaríniti -im dov. ▶ arhaizirati

postát -i ž nar. |vrsta (delavcev na polju, v vinogradu)| široka postat plevic □ nar. jan

GLEJ ŠE ogon

postátí¹ -stánem dov. ▶ onemeti 1 | ustaviti se 4

postátí² -stojím dov. ▶ nastati 2

postáva¹ -e ž

1. |človeško telo glede na zunanji videz, zlasti rast, mere| Kljub letom ima še lepo postavo □ redk. figura □ zastar. oseba □ ekspr. osebica

□ ekspr. osebnost skoraj dva metra visoka profesorjeva osebnost

□ zastar. podoba □ zastar. podobica □ ekspr. postavica □ zastar. stan¹

□ knj.izroč. stas □ knj.izroč. statura □ star. zrast

2. šport. |moštvo, del moštva pri določenem tekmovanju| Trener je določil postavo šele dan pred tekmovanjem □ star. postrojjenje

□ šport. sestava

GLEJ ŠE lik¹ • |majhen 2• | velik 2• | vitek •

postáva² -e ž ▶ policist | predpis | zakon²

postávanje -a s ▶ postopanje

postávati -am nedov. ▶ hoditi 1 pp 2 | lenariti 1 | postopati

postávek -vka m ▶ podstavek | predpostavka

postáven -vna -o prid. |ki je krepke, lepe postave| postaven fant

□ pog. fejs¹ □ zastar. pogleden □ knj.izroč. stasit □ knj.izroč. zastaven

POVEDROVNIK **1.** atlet, dečko, dedec, fant, kerlc, žrebec **2.** baba, babnica, mrha

postávica -e ž ▶ postava¹ 1

postavítev -tve ž ▶ montaža 1 | režija | režija • | uprizoritev 1

postáviti -im dov. kaj |narediti, da pride kaj na določeno mesto| postaviti kovček na tla □ star. staviti

♦ **1.** postaviti pokonci □ star. upokončiti **2.** postaviti v vrsto □ publ. postrojiti

GLEJ ŠE določiti 1, 2 | izkazati se | montirati | odpustiti 1 | posredovati | postreči | postrojiti | prevesti¹ | priporočiti 2 | prirediti² | razmetati 2 | razstaviti 1 | uprizoriti 1 | ustanoviti | uvrstiti | zapreti 5 | zastaviti¹ 2 | zgraditi

postáviti se -im se dov.

1. pred kom |vzbuditi zadovoljstvo, občudovanje zaradi pozitivnih lastnosti, uspehov, ugodnega stanja| Mislil je, da se bo s tem dejanjem postavil pred prijatelji □ pobahati se □ ekspr. izkazati se □ ekspr. pokazati se

2. pred kom |z govorjenjem, vedenjem izraziti zadovoljstvo zaradi svojih pozitivnih lastnosti, uspehov, ugodnega stanja| Če je le mogel, se je postavil pred poslušalci □ ekspr. izpršiti se □ ekspr. napeti se Pred njo se je še bolj napel □ ekspr. razpršiti se □ ekspr. speteliniti se □ ekspr. vzpeteliniti se

GLEJ ŠE osamosvojiti se | pobahati se | posredovati | razvrstiti se | upreti se 1, 2, 3, 4 | zavzeti se

postávka -e ž ▶ mnenje | premisa | trditev¹

postavljác -a m ▶ bahač | bahav povdk. | postavljavec

postavljánje -a s ▶ določanje 1 | gradnja | montaža 1

postavljáški -a -o prid. ekspr. |ki (rad) z govorjenjem, vedenjem izraža zadovoljstvo zaradi svojih pozitivnih lastnosti, uspehov, ugodnega stanja| postavljáški podjetnik □ ekspr. nastopaški

GLEJ ŠE bahav

postávljati -am nedov. kaj |delati, da pride kaj na določeno mesto| postavljati knjige na polico □ star. staviti □ star. stavljati

GLEJ ŠE določati 1, 2 | graditi 1, 2 | montirati | poudarjati | razstavljati 1 | uprizarjati | ustanavljati | uvrščati | zastavljati¹

postávljati se -am se nedov. pred kom |z govorjenjem, vedenjem izražati zadovoljstvo zaradi svojih pozitivnih lastnosti, uspehov, ugodnega stanja| Rad se postavlja pred poslušalci; postavljati se z novim avtomobilom □ ponašati se □ ekspr. bahati se □ star. gizdati se gizdati se z novo obleko □ star. hrustiti se hrustiti se pred prijatelji s svojo močjo □ knj.izroč. imeniti se □ ekspr. izpršavati se □ ekspr. koračiti se koračiti se pred prijatelji s svojim pogumom

□ ekspr. košatiti se □ ekspr. napenjati se Pred njo se rad napenja

□ ekspr. napihovati se □ nar. naraščati se Nikar se tako ne naraščaj

pred nama □ zastar. pačiti se pačiti se pred prijatelji s svojo učestnostjo □ ekspr. paradirati □ ekspr. peteliniti se peteliniti se pred sošolci s svojim pogumom □ ekspr. poviševati se Rad se povišuje pred njimi

□ ekspr. pršiti se □ zastar. rebriti se rebriti se z znanjem □ knj.izroč. renomirati Rad renomira s svojo spretnostjo □ nar. sračiti se sračiti se po vasi

□ ekspr. ščeperiti se ščeperiti se pred sošolci z novo obleko □ slabš. širokoriti se Kako se širokoriti □ ekspr. šopiriti se □ sleng. važiti se Zakaj se vedno važiš pred njimi □ knj.izroč. veličati se veličati se pred prijatelji

□ knj.izroč. veličiti se veličiti se pred prijatelji

• postavljati se v vrsto □ knj.izroč. vrstiti se □ knj.izroč. zvrščati se

GLEJ ŠE bahati se | posredovati | upirati se 1, 2, 3 | zavzemati se

postavljávec -vca m |kdor kaj postavlja| postavljávec reklamnih panojev □ ekspr. postavljáč

postávni -a -o prid. ▶ zakoniti 2

postávnost¹ -i ž |dejstvo, da je kdo krepke, lepe postave|

Ponosen je na svojo postavnost □ knj.izroč. stasitost

postávnost² -i ž ▶ zakonitost 1

postavodajálec -lca m ▶ zakonodajalec

postdiplómski -a -o prid. ▶ študij •4

posteklenèl -éla -o prid. ▶ osteklenel

posteklenéti -ím dov. |postati podoben steklu| *Riž prazimo, da*

postekleni □ *ostekleneti* □ knj.izroč. *ostekleti*

postekleníti -ím dov. ▶ emajlirati | glazirati

posteklenjèn -èna -o prid. ▶ glaziran

posteklína -e ž ▶ emajl | glazura 1

posteklíti -ím dov. ▶ emajlirati | glazirati

postelj -i ž ▶ postelja

postelja -e ž |kos pohištva, namenjen in prirejen za ležanje,

spanje| *V sobi sta dve postelji* □ star. *postelj* □ nekjn. pog. *špampet*

□ *posteljica* |majhna postelja, navadno otroška|

♦ 1. *poročna postelja* □ knj.izroč. *pirna postelja* 2. *obrt. sklopna postelja*

□ obrt. *poklopna postelja* 3. *zložljiva postelja* □ knj.izroč. *zložna postelja*

GLEJ ŠE ležišče 1 | menjati •2 | občevati •2 | ogrodje 1•2 | razveza • | rjuha | umirati | vstati 2

posteljica -e ž anat. |organ, ki povezuje plod z materjo in mu

omogoča razvoj| *iztisniti posteljico* □ vet. *loža*² □ anat. *placenta*

GLEJ ŠE postelja

posteljíšče -a s ▶ ogrodje 1•2

posteljní -a -o prid. ▶ ogrodje 1•2 | omarica •1 | perilo •1 |

posoda² 1•2 | pregrinjalo ♦ | stranica 2

posteljnína -e ž ▶ menjati •2 | perilo •1

posteljnják -a m ▶ ogrodje 1•2 | slamnjača

postelnják -a m ▶ pograd

posténje -a s ▶ podstenje

poste restante [póst restánt] prisl. zv. ▶ ležeče •

póstni -a -o prid. ▶ post

postòj -òja m ▶ malo⁴ 2 | postanek¹

postojánka -e ž |zavarovani kraj, mesto, kjer se daljši čas

zadržuje vojaška enota| *zavzeti sovražno postojanko* □ ekspr. *gnezdo*

♦ *kurirska postojanka* □ voj., žarg. *kurirska stanica*

postójna -e ž ▶ belorepec

postókati -am dov. ▶ zastokati

postopáč -a m ekspr. |kdor (rad) hodi brez cilja, namena|

Srečeval je same postopače □ slabš. *cape*¹ □ slabš. *capin* □ slabš. *fakin*

□ ekspr. *pohajáč* □ knj.izroč. *pohajkač* □ ekspr. *pohajkovač* □ ekspr. *pohajkova-*

lec □ zastar. *pomejnik* □ knj.izroč. *postajač* □ star. *potegon* □ star. *potepenec*

□ star. *potepin* □ ekspr. *potepuh* □ nar. *step* □ slabš. *lazaron* |v italijan-

skem okolju|

postópanje -a s |hoja brez cilja, namena| *postopanje*

po mestu □ *pohajkovanje* □ *postavanje* □ nekjn. pog. *flankiranje*

□ pog. *frkanje* □ ekspr. *golomišenje* □ ekspr. *klatenje* □ ekspr. *kolovratenje*

□ ekspr. *pohajanje* □ ekspr. *potepanje* □ ekspr. *potikanje* □ star. *vandranje*

GLEJ ŠE ravnanje 3

postópati -am nedov. |hoditi brez cilja, namena| *Popoldne grem*

malo postopat po mestu □ *pohajkovati* □ *postavati* □ pog. *flankirati*

□ pog. *frkati*¹ *Žena mu frka okrog, otroci so pa lačni* □ ekspr. *golomišiti*

Že nekaj časa golomiši tod okrog □ slabš. *klatariti se* □ ekspr. *klatiti se*

□ ekspr. *kolovratiti* □ knj.izroč. *kotaliti se* □ pog. *lajdrati se* *Doma bodi, kaj*

bi lajdrala okoli □ pog. *lajhati se* □ nar. *lajnati*² *Kod pa lajnaš ponoči*

□ nar. *maslariti* *Toliko je dela, on pa maslari okrog hiše* □ ekspr. *pohajati*

□ nar. *poslanjati se* *Do jutra so se poslanjali po vasi* □ ekspr. *potepati se*

□ ekspr. *potikati se* □ knj.izroč. *pretikati se* □ zastar. *skitati se* □ nar. *trenkljati*

□ nar. *usmajati* *Kje si usmajal vse dopoldne* □ star. *vandratiti* □ ekspr. *zijati*

v zrak

GLEJ ŠE hoditi 1 pp 2 | lenariti 1 | ravnati 4

postópek -pka m pravn. |skupek po pravnih pravilih določenih

dejanj, ki vodijo do pravno določene rešitve| *obnoviti postopek*

□ pravn. *proces*

♦ 1. pravn. *dokazni postopek* □ pravn. *dokazovalni postopek*

2. pravn. *pravdni postopek* □ poljud. *pravda* □ pravn. *sporni postopek*

3. pravn. *pritožbeni postopek* □ pravn. *pritožni postopek* 4. pravn. *razvezni*

postopek □ nestrok. *ločitveni postopek* □ star. *razporočni postopek*

5. pravn. *skrajšani postopek* □ pravn. *sumarni postopek* 6. pravn. *sodni*

postopek □ star. *krvava rihta* □ star. *sodba* □ pravn. *sodni proces*

□ ekspr. *sojenje* 7. *stečajni postopek* □ *stečaj* 8. pravn. *stopenjski pos-*

toppek □ pravn. *instančni postopek* 9. *uradni postopek* □ knj.izroč. *pro-*

cedura 10. pravn. *zakonodajni postopek* □ pravn. *legislativni postopek*

PODPOMENKE *nepravdni postopek*⁷, *pravdni postopek*

• 1. kem. *disperzijski postopek* □ kem. *disperzni postopek* 2. lit. *medbese-*

dilni postopki □ lit. *intertekstualni postopki* 3. mat. *odštevalni postopek*

□ mat. *subtraktivni postopek* 4. *proizvodni postopek* □ nekjn. pog. *fabrika-*

cijski postopek □ *izdelovalni postopek* □ *produkcijski postopek* 5. *redni*

postopek □ *regularni postopek* 6. *seleksijski postopek* □ *odbiralni postop-*

pek 7. *terapevtski postopek* □ *terapevtski postopek* 8. *usklajevalni*

postopek □ *koordinacijski postopek* □ *uskladitveni postopek*

GLEJ ŠE dejanje 1 | hitro 2 | metoda | pravda

postópen -pna -o prid. ▶ počasen 3

postópiti in *postópiti* -im dov. ▶ *stopiti*² 2

postópiti se in *postópiti se* -im se dov. ▶ *lotiti se* 1, 2 | *upati si*

postópkovni -a -o prid. |ki je v zvezi s postopkom, postopki|

protokolarna in postopkovna vprašanja □ *proceduralni*

postópni -a -o prid. |ki poteka po določenih stopnjah, v

določenem zaporedju| *postopna izročitev blaga* □ redk. *stopnjasti*

□ knj.izroč. *stopnjeviti* □ knj.izroč. *sukcesivni* □ neustrez. *zaporedni*

GLEJ ŠE sečnja •1

postópno prisl. ▶ *postopoma*

postópnost -i ž |dejstvo, da kaj poteka po določenih stopnjah,

v določenem zaporedju| *postopnost naraščanja* □ knj.izroč. *stopnje-*

vitost

postópoma nač. prisl. |izraža, da dejanje poteka po določenih

stopnjah, v določenem zaporedju| *Obrestna mera se je postopoma*

dvignila na pet odstotkov □ *po etapah* □ *postopno* □ ekspr. *korakoma*

□ ekspr. *korak za korakom* □ ekspr. *po korakih* □ knj.izroč. *stopnjema*

□ knj.izroč. *stopnjevito* □ knj.izroč. *stopnjujoče* □ zastar. *stop za stopom*

□ knj.izroč. *sukcesivno sukcesivno nabavljeni material*

GLEJ ŠE polagama

postoríti -ím dov. ▶ *narediti* 1

postotéríti -im dov. ▶ *pomnožiti* pp

postòvka -e ž |manjša ptica ujeta rjavkaste barve, s temnejšimi

lisami po hrbtu, oprsju in trebuhu| *Postovka lebdi nad njivami*

□ nar. *mokosevka*

postráni¹ -- -- prid. ▶ *poševni* | *zaslužek* •3

postráni² nač. prisl. |izraža, da kaj poteka z odmikom od

vodoravne črte, v smeri navzgor ali navzdol| *imeti usta postrani*

□ star. *napošev* □ star. *navšev* □ star. *pošev* □ star. *navšvic* |*postrani*

navzgor | *Brki mu štrlijo navšvic*

GLEJ ŠE odklanjati 3 | *poševno*

postránski -a -o prid. |ki po pomembnosti ni na prvem mestu|

Ima veliko postranskih dohodkov □ *stranski* □ redk. *pristranski*

GLEJ ŠE nepomemben | *otrok* 2•2 | *poševni* | *stranski* 2 |

zaslužek •3

postránskost -i ž ▶ *nepomembnost*

postrašíti in *postrašiti* -im dov. *koga* |nekoliko prestrašiti|

Samo postrašiti jih je hotel, ne da bi jim škodoval □ ekspr. *oplašiti*

□ ekspr. *poplašiti*

postréči -strézem dov. *kaj* |prinesti (pripravljeno) hrano, pijačo

na mizo| *Juho so postregli v skodelicah* □ *ponuditi* □ *servirati*

□ knj.izroč. *podati* □ ekspr. *postaviti kaj pred koga* *Brez besed je postavila*

večerjo predenj

GLEJ ŠE pogostiti

postréči si -stréžem si dov. |izraža, da si kdo sam vzame hrano, pijačo| *Prosim, postrézi si sam* □ zastar. **poslužiti si**

postrelíti -ím dov.

1. *koga* |drugega za drugim ustreliti| *Vse ujetnike so postrelili*

□ **postreljati** □ pog. **popokati**¹

2. *kaj* |s streljanjem porabiti| *Postrelil je vse naboje, ustrelil pa nič*

□ **postreljati**

postreljati in **postreljati** -am dov. ► **postreliti** 1, 2

postrešček -čka m |kdor se poklicno ukvarja s prenašanjem prtljage| *Postrešček ji je odnesel dva težka kovčka na vlak*

□ **komisionar**

postrézati -am nedov. ► **streči** 1

postréžba -e ž ► **nega** 1 | **stréžba**

postréžen -žna -o prid. ► **ustrežljiv**

postréžljiv -a -o prid. ► **ustrežljiv**

postréžljivost -i ž ► **ustrežljivost**

postréžnica -e ž ► **strežnica** 1, 2

postréžnik -a m ► **strežnik** 1, 2

postréžnina -e ž ► **napitnina**

postrégati -am dov.

1. *kaj* |potegujoč z rezilom, ostrim predmetom odstraniti|

postrgati omet z zidu □ **ostrgati** □ redk. **podrzati** □ nar. **postrugati**

2. *kaj* ekspr. |potegujoč z jedilnim priborom izprazniti| *postrgati skledo* □ nar. **poglodati** □ nar. **postrugati**

GLEJ ŠE **izpraskati** | **ostrgati**

postrégati se -am se dov. ► **obriti se**

postríči -strížem dov. ► **odstríči** | **ostríči** | **porezati**

postròj -òja m

• voj. **strelski postroj** □ voj. **strelski stroj**

GLEJ ŠE **postrojiti**

postrojénje -a s ► **postava**¹ 2

postrojíti -ím dov. *kaj* voj. |izvesti razporeditev manjših

taktičnih enot, prilagojenih za določene naloge| *postrojiti četo*

□ voj. **postaviti v postroj**

GLEJ ŠE **postaviti** •2

postróžiti -ím dov. ► **zaostriti**

postrúgati -am dov. ► **postrgati** 1, 2

postrúšnik -a m zool. |majhen glodavec, ki živi v

severnih polarnih pokrajinah| *množične selitve postrušnikov*

□ zool. **leming**

postrúžek -žka m ► **postržek**

postrúžiti -ím dov. ► **poskobljati**

postrfv -i ž

• zool. **jezerska postrv** □ zool. **jezerka**¹

GLEJ ŠE **glavatica** | **potočnica** | **riba** 1 pp 4 | **šarenka**

postržek -žka m šalj. |zadnji otrok v številni družini, rojen navadno po daljšem presledku| *Ker je bil postržek, so ga vsi razvajali* □ nar. **poglodanček** □ nar. **postružek**

poštskriptum -a m |kar se pripiše zlasti v pismu| *V poštskriptumu je napisal, naj ga obiščemo* □ **pripis**

postulát -a m ► **predpostavka** | **zahteva** 2

postulírati -am nedov. in dov. ► **predpostaviti** | **predpostavljati** |

zahtevati 1

postúmni -a -o prid. ► **izdaja** 1•5 | **posmrtni** | **posmrtnik**

postvarélost -i ž ► **popredmetenost**

postvaréti -ím dov. ► **popredmetiti se**

postváriti -ím dov. ► **popredmetiti**

postvárijati -am nedov. ► **popredmetovati**

po stvarjénju prisl. zv. ► **po naravi**

posúkati se -am se dov. ► **obrniti se** 2 | **zasukati se**

posukljáj -a m ► **navitek**

posúmiti -ím dov. *kaj* |brez (potrjenega) dokaza pomisliti,

da je kdo lahko v določeni zvezi s kakim slabim, nedo-

voljenim dejanjem| *Zbal se je, da bo policaj kaj posumil*

□ knj.izroč. **zasumiti**

GLEJ ŠE **podvomiti**

posurovèl -éla -o prid. ► **surov**

posušèn -èna -o prid. ► **suh**¹ 2

posušèni -a -o prid. ► **drevo** •7 | **suh**² 1, 2, 3

posušènost -i ž ► **suhost** 2

posušíti -ím dov. *kaj* |narediti, da kaj nima več tekočine, vlage|

posušiti kruh za drobtine; Sonce posuši meglo □ knj.izroč. **izpiti** *Sonce je*

izpilo meglo □ knj.izroč. **posrebat** *Veter je posrebal luže* □ knj.izroč. **posrkati**

Sonce je posrkalo roso z listov □ **presušiti** |popolnoma, v celoti

posušiti| *presušiti kruh*

GLEJ ŠE **potolažiti** | **spiti**

posušíti se -ím se dov. ► **miniti** 3 | **shujšati**

posúti -sújem dov. *kaj s čim* |narediti kaj prekrito s čim sipkim,

drobnim| *posuti cesto z gramozom* □ **potresti** □ neknj. pog. **poštupati**

PODPOMENKE **popeskati**, **poprašiti** 7, **požveplati**

GLEJ ŠE **porušiti** | **potresti**

posvájati -am nedov. *koga* |jemati tuje otroke za svoje v

posvojitvenem postopku| *Posvajali so otroke takoj po rojstvu*

□ knj.izroč. **adoptirati**

posvaljkán -a -o prid. ► **pomečkan** | **zanemarjen**

posvarílo -a s ► **svarilo**

posvarítev -tve ž ► **svarilo**

posvaríti -ím dov. ► **opomniti** 1

posvátbica -e ž ► **družica** 1

posvéčati -am nedov. *kaj komu* |izražati čustveni odnos z

zapisom v lastnem umetniškem, znanstvenem delu| *Knjige je*

posvečal navadno materi □ knj.izroč. **dedicirati** □ star. **posvečevati**

GLEJ ŠE **posvečevati**

posvéčati se -am se nedov. ► **ukvarjati se** 1

posvečèni -a -o prid. ► **sveti**² | **to** •2

posvečénje -a s ► **posvetitev**

posvečeváti -újem nedov. *kaj* ver. |z obredom, pri katerem se

uporablja krizma, določati koga za cerkveno službo; s takim

obredom določati kaj za cerkveno rabo| *posvečevati duhovnike;*

posvečevati cerkve □ ver. **posvečati**

GLEJ ŠE **posvečati**

posvét -éta m ► **konzultacija** | **posvetovanje**

posvéten -tna -o prid. |ki ni duhovno, versko usmerjen| *On je*

preveč posveten človek, da bi ga to zanimalo □ ekspr. **posvetnjaški**

□ knj.izroč. **profan** □ star. **sveten**

posvetílo -a s |besedilo, napisano navadno v knjigo kot znak

spoštovanja, hvaležnosti do koga| *Napisal je dolgo posvetilo*

□ knj.izroč. **dedikacija** □ star. **poklonilo**

posvetítev -tve ž ver. |obred, pri katerem se posveti oseba ali

stvar| *posvetitev oltarja* □ ver. **konsekracija** □ ver. **posvečenje**

posvetíti¹ -ím dov. *kaj komu* |izraziti čustveni odnos z zapisom

v lastnem umetniškem, znanstvenem delu| *Knjigo je posvetil*

očetu □ knj.izroč. **dedicirati**

GLEJ ŠE **zasvetiti**

posvetíti² in **posvétiti** -ím dov. |krajši čas svetiti| *Luč je posvetila*

in ugasnila □ **posvetlikati** |nekoliko posvetiti| *Sonce je posvetlikalo*

izza oblakov □ knj.izroč. **sevniti** |na hitro posvetiti|

GLEJ ŠE **zasvetiti se**

posvetíti se in **posvétiti se** -ím se dov. ► **razjasniti se**¹ 2 | **spoznati**

posvetlíkati -am dov. ► **posvetiti**²

posvétni -a -o prid. |ki ni verskega, cerkvenega značaja| *delo*

posvetne vsebine □ *necerkveni* □ knj.izroč. *profani* □ knj.izroč. *sekularni*

□ star. *svetni*

GLEJ ŠE duhovnik 1♦2 | laični 1 | plemstvo ♦2

posvetníčiti -im dov. ▶ kanonizirati

posvetnják -a m ▶ laik

posvetnjáški -a -o prid. ▶ posveten

posvetnjáštvó -a s ▶ posvetnost

posvétnost -i ž |dejstvo, da kdo ni duhovno, versko usmerjen|

posvetnost renesančnega človeka □ ekspr. *posvetnjaštvó*

GLEJ ŠE laičnost 1

posvetoválec -lca m ▶ udeleženeč ♦7

posvetoválni -a -o prid. |ki je v zvezi s posvetovanjem| *posveto-*

valna vloga zdravnika □ knj.izroč. *konzultacijski*

GLEJ ŠE glas 2♦1 | svet² | svetovalni

posvetoválnica -e ž |ustanova, oddelek za posvetovanje s

strokovnjakom| *hoditi v posvetovalnico* □ *svetovalnica*

posvétovanje -a s |strokovni pogovor o kaki stvari, problemu|

Posvetovanje je trajalo ves dan □ *posvet*

GLEJ ŠE konzultacija | udeleženeč ♦7

posvetováti -újem dov. ▶ svetovati 1

posvetováti se -újem se nedov. in dov.

1. *s kom o čem* |razpravljati s kom z namenom, da se pride o kaki stvari do skupne rešitve, zaključka| *Udeleženci sestanka so se posvetovali o prihodnosti pokrajine* □ knj.izroč. *konferirati*

2. *s kom o čem* |spraševati za nasvet, strokovno mnenje| *posvetovati se s strokovnjakom o nastalem problemu* □ knj.izroč. *konzultirati*
koga *V tej zadevi je konzultiral strokovnjaka*

posvetujóci -a -e prid. ▶ glas 2♦1

posvežén¹ -êna -o prid. ▶ svež²

posvežén² -êna -o povdk. ▶ osvežen

posvežíti -ím dov. ▶ osvežiti 1, 2, 3

posvinčiti -im dov. *kaj* |prekriti kovino s tanko plastjo svinca|

posvinčiti pločvino □ *osvinčiti*

posvinján -a -o prid. ▶ umazan¹

posvinjáti -ám dov. ▶ osramotiti 1 | umazati

posvinjáti se -ám se dov. ▶ umazati se

posvítati se -am se dov. ▶ razjasniti se¹ 2 | spoznati

posvojénec -nca m |kdor je posvojen| *Po pokojniku je dedoval*

tudi njegov posvojenec □ *posvojeni otrok* □ *posvojeni sin* □ *posinovljeneč* □ knj.izroč. *adoptiranec* □ knj.izroč. *adoptirani sin* □ knj.izroč. *adoptivni sin*

posvojéni -a -o prid. ▶ posvojenec | posvojenka

posvojénka -e ž |oseba ženskega spola, ki je bila posvojena|

Pokojnik je zapustil dva sina in posvojenko □ *posvojena hči*

□ *pohčerjenka* □ knj.izroč. *adoptirana hči* □ knj.izroč. *adoptivna hči*

posvojítelj -a m |kdor koga posvoji| *posvojitelj in posvojenec*

□ knj.izroč. *adoptant* □ knj.izroč. *adoptivni oče*

posvojíteljica -e ž |ženska, ki koga posvoji| *posvojiteljica in*

posvojenka □ knj.izroč. *adoptivna mati*

posvojítev -tve ž |dejstvo, da kdo preko posvojitvenega

postopka vzame tujega otroka za svojega| *posvojitev vojnih*

sirot □ knj.izroč. *adopcija* □ knj.izroč. *adoptiranje*

posvojíti -ím dov. *koga* |v posvojitvenem postopku vzeti tujega

otroka za svojega| *Posvojil ga je stric* □ knj.izroč. *adoptirati*

GLEJ ŠE ukrasti

po šablóni nač. prisl. zv. |izraža, da se kaj dela, je

narejeno z uporabo šablone; izraža, da kaj poteka, se

dogaja v skladu z ustaljeno, pogosto ponavljajočo se obliko

česa| *odrezati šipo po šablóni; pisati roman po šablóni* □ *po vzorcu*

□ knj.izroč. *šablonsko*

pošáliti se in pošáliti se -im se dov. |navadno z besedami

izraziti nekoliko neresen odnos do koga| *Saj ni mislil tako*

hudo, samo pošalil se je □ nekjn. pog. *pohecati se*

pošárati -am dov. ▶ našariti

pošáriti -im dov. ▶ pobrkljati

pošást -i ž |kar pooseblja grozljivost, strah| *Bala se je, da*

za hišo preži nanjo pošast □ knj.izroč. *monstrum* □ star. *nakazen¹*

□ knj.izroč. *nestvor* □ knj.izroč. *stvor*

GLEJ ŠE hudoben povdk. 3 | nahod | vojna 1

pošásten -tna -o prid. |ki ima veliko grozo vzbujajočih

lastnosti| *Pošastne sence so se premikale po dvorišču*

□ knj.izroč. *monstruozen*

GLEJ ŠE grozen | hud¹ 1, 2 | hudoben | neokusen | slab¹

pošástnik -a m ▶ hudobnež

pošástnost -i ž ▶ grozljivost

poščegetáti -ám dov. ▶ požgečkati

poščétkati -am dov. ▶ oščetkati | pokrtačiti

poščíp -a m ▶ šipon

poščípáti -am dov. ▶ skrajšati 2

pošépávati -am nedov. ▶ šepati

pošepetáti -ám dov. *komu kaj* |šepetajoč reči, povedati|

pošepetati prijatelju ime nastopajočega □ *pošepetniti* □ *pošepniti*

GLEJ ŠE povedati pp 6 | prišepniti

pošepetávanje -a s ▶ šelestenje

pošepetávati -am nedov. ▶ šepetati 1

pošepétniti -em dov. ▶ pošepetati | povedati pp 6 | prišepniti

pošépiti -im dov. ▶ pošvedrati

pošépiti se -im se dov. ▶ ukriviti se 1

pošépniti -em dov. ▶ pošepetati

pošév prisl. ▶ postrani² | poševno | prečno

pošévni -a -o prid. |ki se odklanja od navpične ali vodoravne

smeri| *poševni pramen svetlobe* □ zastar. *kosí* □ pog. *postrani¹* *postrani*

oči □ redk. *postranski* *postranska zarezca* □ nar. *stranivi* *straniva streha*

GLEJ ŠE položaj 1 pp 2

pošévница -e ž ▶ črta 1♦4

pošévnik -a m les. |orodje, s katerim se les prižaguje, žaga

poševno na vzdolžno os| *žagati ob poševniku* □ les. *jeralnik*

pošévno nač. prisl. |izraža, da kaj poteka, je umeščeno z

odmikom od navpične ali vodoravne smeri| *poševno prežagati*

tram; poševno padajoči žarki □ *postrani²* □ star. *napošév* □ star. *navšév*

□ star. *pošév*

pošíbíti -ím dov. ▶ oslabiti 1

pošíbíti se -ím se dov. ▶ zašibiti se 1, 2

pošiljátev -tve ž ▶ pošiljka

pošiljati -am nedov. *komu kaj* |delati, da pride kaj na določeni

kraj, naslov, navadno z določenim namenom| *pošiljati pakete*

naročnikom □ *dostavljati* □ redk. *dobavljati* □ *razpošiljati* |pošiljati na

več krajev, naslovov|

GLEJ ŠE napotovati² | šolati

pošiljka -e ž |ustrezno opremljeni predmet, ki se pošlje po

pošti| *oddati pošiljko* □ redk. *pošiljatev*

♦ 1. *letalska pošiljka* □ *avionska pošiljka* 2. *ptt priporočena pošiljka*

□ *ptt rekomandirana pošiljka*

PODPOMENKE 1. *denarna pošiljka*, *pisemska pošiljka* 2. *navadna*

pošiljka, *priporočena pošiljka* 7

pošíniti -em dov. ▶ izmisliti si 1

pošíniti se -em se dov. ▶ sključiti se

pošírati -am dov. ▶ zakrkniti 2

po širíni prisl. zv. ▶ prečno

pošíriti -im dov. ▶ razširiti 1

pošiti -šijem dov. kaj |s šivanjem pritrđiti kaj na kaj| pošiti plašč z okrasnimi gumbi □ našiti

GLEJ ŠE zašiti

pošivek -vka m ▶ našitek

poškiliti -im dov. ▶ pogledati 1 pp 3 | pogledati 2

pošklepetávati -am nedov. ▶ šklepetati 2

poškódba -e ž |sprememba, prizadetost tkiva, organa, organizma zaradi nenadnega delovanja zunanje sile| zdraviti poškodbe □ telesna poškodba □ knj.izroč. lezija □ med. travma □ zastar. žlak
♦ 1. huda poškodba □ hujša poškodba □ ekspr. resna poškodba □ težja poškodba □ težka poškodba 2. lahka poškodba □ lažja poškodba 3. prenatalna poškodba □ predrojstvena poškodba 4. stalna poškodba □ habitualna poškodba □ ponavljajoča se poškodba
PODPOMENKE obtolčenina, odrgnina, ogriz, oguljenina, oparina, opekline, opraskanina, otiska, ožganina, praska, rana, razjeda, raztrganina, stisk, udarnina, ugriz, ureznina, vbodlina, zadržnina, zlom, zmečkanina

GLEJ ŠE poškodovanje | poškodovati se

poškodovánc -nca m |kdor je dobil poškodbe| Vse poškodovance so prepeljali v bolnišnico □ poškodovani □ ranjenec □ ranjeni

poškodováni -ega m ▶ poškodovavec

poškodovánje -a s |povzročitev spremembe, prizadetosti tkiva, organa, organizma zaradi nenadnega delovanja zunanje sile| poškodovanje roke pri padcu □ poškodba

poškodováti -újem dov.

1. kaj |povzročiti, da postane kaj slabše, neuporabno| poškodovati pohišto pri selitvi □ ekspr. polomiti □ ekspr. razdrapati □ knj.izroč. ruinirati □ ekspr. stolči □ ekspr. zdelati □ ekspr. zdrapati □ ekspr. zdreti Voda je zdrla cesto

2. komu kaj |povzročiti spremembo, prizadetost tkiva, organa, organizma zaradi nenadnega delovanja zunanje sile| Stroj je delavcu poškođoval roko □ raniti □ knj.izroč. ledirati □ zastar. oškodovati □ ekspr. pohabiti □ nar. vraziti

PODPOMENKE 1. obosti, obrezati, obstreliti, ogristi, okavsati, oklati

2. ukositi, upiliti, urezati, usekati, ustriči, užagati, užeti

poškodováti se -újem se dov. |izraža, da pri kom pride do spremembe, prizadetosti tkiva, organa, organizma zaradi nenadnega delovanja zunanje sile| Padel je in se poškođoval □ raniti se □ pog. dobiti poškodbe □ pog. dobiti poškodbo □ potolči se |poškodovati se pri padcu, udarcu|

poškripávati -am nedov. ▶ škripati

poškrlatéti -ím dov. ▶ pordečeti 1 | zardeti

poškrlatíti -ím dov. ▶ pordečiti

poškrobati -am dov. ▶ poškróbiti

poškrobíti -im dov. kaj |prepojiti s škrobovo raztopino, da se doseže večja trdota tkanine| poškróbiti ovratnik □ oškrobiti □ redk. poškróbiti □ neknj. pog. poštrkati

poškropíti -ím dov. kaj |s škropljenjem zmóčiti, ovlažiti| poškropiti jagode □ redk. oštrcati □ redk. oštrkati □ zastar. poprskati □ neknj. pog. pošpricati □ obrizgati □ oškropiti |nekoliko poškropiti|

GLEJ ŠE pokropiti

poškropíti se -ím se dov. |s škropljenjem se zmóčiti, ovlažiti| poškropiti se z vodo □ redk. oštrcati se □ redk. oštrkati se □ neknj. pog. pošpricati se □ oškropiti se |nekoliko se poškropiti|

poškrtávati -am nedov. ▶ škrtati

pošlátati -am dov. ▶ potipati

pošlátati se -am se dov. ▶ potipati se

pošpégati -am dov. ▶ pogledati 2, 3

pošprícati -am dov. ▶ poškropiti

pošprícati se -am se dov. ▶ poškropiti se

póšta -e ž |podjetje, ki opravlja prenos, posredovanje pisanih sporočil, paketov, denarnih nakazil| Pošta je v sosednji stavbi

□ poštni urad

• 1. ptt cevna pošta □ ptt pnevmatična pošta 2. rač. elektronska pošta □ rač. e-mail □ pog. mail □ pog. mejl 3. letalska pošta □ avionska pošta 4. rač. neželena pošta □ rač., žarg. junk mail □ rač. nezaželena pošta □ rač., žarg. spam

GLEJ ŠE ambulanca | sporočilo

poštájna -e ž ▶ hudoben povdk. 3

poštalénc -énca m ▶ hudoben povdk. 3

póštar -ja m ▶ pismonoša

póštarica -e ž ▶ delavka •3

póštarka -e ž ▶ delavka •3

poštén -éna -o prid.

1. |ki se ne okorišča z oškodovanjem drugega| pošten trgovec; V tebi imam poštenega sodelavca; poštena igra □ pravičen □ pog. fer □ zastar. zdušen ■ protip. nepošten

2. |ki obvladuje negativna nagnjenja in teži k dobremu| poštena ženska □ zastar. časten □ star. čednosten □ star. kreposten □ star. pravdanski □ knj.izroč. vrl vrl človek

GLEJ ŠE iskren 2 | nepošten | odkrit | precejšnji

pošténi -ega m ▶ poštenjak

poštenják -a m |kdor se ne okorišča z oškodovanjem drugega| ceniti poštenjake □ pošténi □ star. čednostnik □ star. krepostnež □ star. krepostnik □ ekspr. poštenjakar □ ekspr. poštenjakovič

poštenjákar -ja m ▶ poštenjak

poštenjákovič -a m ▶ poštenjak | tat

pošténje -a s ▶ poštenost

pošténo prisl. ▶ zelo 1, 3

pošténost -i ž |dejstvo, da se kdo ne okorišča z oškodovanjem drugega| Znan je po svoji delavnosti in poštenosti □ poštenje □ star. čednost □ star. čednostnost □ star. kreščina □ star. krepost □ star. krepostnost

poštéti -štéjem nedov. ▶ ceniti! 1 | spoštovati

poštévanka -e ž |sistem zmnožkov po dveh celih številih od 1 do 10| učiti otroke poštevanko □ knj.izroč. naštevanka

poštévati -am nedov. ▶ množiti 2

poštímati -am dov. ▶ popraviti 1

poštírkati -am dov. ▶ poškróbiti

póštni -a -o prid. ▶ delavka •3 | golob • | kočija • | nabiralnik | pošta

póštno prisl. ▶ ležeče •

poštrihati -am dov. ▶ pobarvati

poštudírati -am dov. ▶ pomisliti 1 | ugotoviti

poštúpati -am dov. ▶ posuti | potresti

pošuštvávati -am nedov. ▶ šelesteti

pošvedrán -a -o prid. |zlasti v zvezi z obuvalom ki ima zaradi neustrezne hoje spremenjeno prvotno obliko| pošvedrani čevlji □ razšvedran |zelo pošvedran|

GLEJ ŠE pomečkan

pošvedráti -ám dov. kaj |zaradi neustrezne hoje spremeniti prvotno obliko obuvala| pošvedrati čevlje □ redk. pošepiti □ neknj. pog. razšlapati □ ekspr. skresati □ razšvedrati |zelo pošvedrati|

pót¹ -a m ▶ diplomatsko | drugič 1, 2 | dvakrat | pot⁴ | tako¹ | takoj 1 | umakniti se 1 | uradno 1 | usoda | večkrat 1 | zakonito 1 | z lahkoto

pót² -a m ▶ kurir | potovec

pót³ -ú m |tekočina, ki jo izločajo žleze znojnice| Pot kaplja, teče s čela □ znoj □ star. rosa

♦ smrtni pot □ ekspr. mrtvaški pot □ knj.izroč. smrtne srage

pot⁴ -í ž | ozek pas zemljišča, pripravljen za hojo ali vožnjo |

Kam pelje ta lepa in široka pot □ star. **pot¹** *Potu ni bilo videti konca*

□ ekspr. **potka**

♦ **1. daljša pot** □ redk. daljnica □ redk. daljšnica **2. krajša pot**

□ redk. krajšnica **3. pravn. služnostna pot** □ pravn. servitutna pot

4. stranska pot □ knj.izroč. stranpot □ zastar. stranpotica

PODPOMENKE 1. daljša pot ↗, krajša pot ↗ **2.** gozdna pot, planinska pot, poljska pot, sprehajalna pot **3.** javna pot, zasebna pot

• **1. jantarna pot** □ jantarjeva pot □ jantarska pot **2.** ekspr. kriva pot

□ ekspr. stranpot **3. pomembna prometna pot** □ publ. prometna žila

4. srednja pot □ knj.izroč. medialna pot **5.** avt. zavorna pot □ avt. zavorna razdalja **6. tihotapska pot** □ tihotapska steza

GLEJ ŠE diplomatsko | drugič¹, 2 | hoditi 1 | izmišljati si 2 | izvoz 2 | kariera | kolovoz | metoda | moriti | nazadovati | oditi | odpotovati | odpraviti | omogočiti 2 | omogočiti 2 | ovirati 2 • | pešpot² | pogreb • | poročiti se | posredno | potovanje | prepričati 1 | prevoz • 2 | propadati 2 | razvoj | romanje | romati | spremi | tako¹ | transversala | umakniti se 1 | umikati se 1 | umreti 1 | uradno 1 | usmerjati 4 | voditi 2 | zakonito 1 | zapreti 4 • | življenje 2

potacáti -ám dov. ► pohoditi 1 | poteptati 1

potáč -a m ► kolo³ 1

potájen -jna -o prid. ► prikrit

potajeváti se -újem se nedov. ► skrivati se 1

potajíti -ím dov. ► prikriti²

potajíti se -ím se dov. ► pihati 1 • | pritajiti se

potákati -am nedov. ► kotaliti | zibati

potákati se -am se nedov. ► kotaliti se

potakljáti -ám dov. ► zakotaliti

potakníti in potákniiti -em dov. ► poskriti | vtakniti

potakníti se in potákniiti se -em se dov. ► poskriti se

potákknjenec -nca m | del rastline za razmnoževanje | *Potakknjenec se je že ukoreninil* □ redk. **podtakknjenec** □ redk. **potakknjenka** □ zastar. **reznica** □ agr. **zatič**

PODPOMENKE listni potakknjenec, stebelni potakknjenec

potákknjenka -e ž ► potakknjenec

potánek -nka -o prid. ► natančen 3 | podroben

potánko prisl. ► podrobno

potánkost -i ž ► podrobnost

potapljáč -a m

1. |kdor se (poklicno) ukvarja s potapljanjem | *Potapljači so raziskovali morsko dno* □ redk. **potapljavac** □ **človek žaba** | potapljač zlasti v preprostejši potapljaški opremlj

2. |žival, ki se potaplja | *Nekatere ptice so dobri potapljači* □ **potapljavka** □ redk. **potapljavac**

potapljáški -a -o prid. ► maska • 2

potápljati -am nedov. *kaj* | delati, da pride kaj pod (vodno) gladino | *Fantje so s palicami potapljali ledene plošče na reki*

□ pog. **tunkati**

potápljati se -am se nedov. ► prepuščati se | toniti | utapljati se | zahajati

potapljávec -vca m ► potapljač 1, 2

potapljávka -e ž ► potapljač 2

potárnati -am dov. ► potožiti | zatarnati

potêči -têčem dov. ► izteči se 1, 2 | miniti 1 | priteči 1

poteftán -a -o prid. ► pomečkan | potr

potèg -éga m | dejanje, pri katerem se kaj s sunkovitim gibom spravi bližje k sebi; sunkoviti gib pri tem dejanju | *poteg z roko; žagati z enakomernimi potegi* □ **potegljaj** □ **potegnitev** □ **poteza**

GLEJ ŠE svetilka • 7

potegálka -e ž ► ribariti pp | trata³

potégati -am nedov. ► potegovati

potégati se -am se nedov. ► potegovati se

potegávščina -e ž ► dogodek pp 1 | šala

potegín -a m ► dolgin

potegljáj -a m ► poteg

potegnítev -tve ž ► poteg

potegníti in potégniti -em dov.

1. *kaj* | s sunkovitim gibom spraviti bližje k sebi, kam sploh | *potegniti vrv gor; potegniti sabljo iz nožnice* □ **povleči** □ knj.izroč. **trgniti** □ nar. **zategniti** *zategniti voz pod streho* □ **trzniti** | na kratko potegniti | *trzniti vajeti* □ pog. **cukniti** | sunkoma potegniti □ pog. **pocukati** ↗

2. *koga* s prislovnim določilom, ekspr. | spraviti koga, navadno brez njegove vednosti, privolitve, v določeni položaj, stanje | *Potegnili so ga v nevarno pustolovščino* □ ekspr. **povleči** **GLEJ ŠE** kaznovati | nalagati² | napeljati 2 | napeti¹ 2 | narisati • | podaljšati 2 | povleči | požirek • | prevarati 1 | pritegniti 1 | speljati 1, 2 | spiti • 2 | vdihniti • | zapeljati 2 | zapihati 1 | zavreti 1

potegníti jo in potégniti jo -em jo dov. ► odhiteti | oditi | oditi pp 3

potegníti se in potégniti se -em se dov. ► nepriljuden • | odpeljati se | podaljšati se | posredovati | umakniti se 3 | zavzeti se | zrasti

potégnjen -a -o prid. ► velik 2

potégnjenec -nca m ► dolgin

potegón -a m ► dolgin | postopač | stremeljivec

potegovánje -a s | spravljanje iz česa, s česa s sunkovitim gibi | *Z močnim potegovanjem so izdrli sekiro iz tnala* □ knj.izroč. **potezanje** **GLEJ ŠE** prizadevanje

potegováti -újem nedov. *kaj* | s sunkovitim gibi spravljati iz česa, s česa | *potegovati volno iz klobčiča* □ ekspr. **cukati** *cukati nitke iz blaga* □ zastar. **potegati** □ knj.izroč. **potezati** □ knj.izroč. **trzati** | sunkovito, na kratko potegovati | *trzati vajeti* **GLEJ ŠE** napeljevati 2 | vdihavati | vleči 2

potegováti se -újem se nedov. *za kaj* | sodelovati pri delovanju, pri katerem se ugotavlja kakovost koga v razmerju do drugega | *potegovati se za mesto voditelja v stranki; potegovati se za nagrado* □ **kandidirati** □ knj.izroč. **aspirirati** *na kaj* □ knj.izroč. **kompetirati** □ zastar. **potegati se** □ knj.izroč. **potezati se** □ knj.izroč. **pretendirati** *na kaj* **pretendirati** *na mesto predsednika* □ ekspr. **puliti se** □ knj.izroč. **reflektirati** *na kaj* **GLEJ ŠE** posredovati | prizadevati si | zavzemati se

potehíniti se -em se dov. ► pritajiti se

potéhtati -am dov. ► potežkati

potèk -éka m | obstoj v prostoru zlasti glede na smer | *značilni potek listnih žil* □ **potekanje** **GLEJ ŠE** iztek

potékanje -a s ► potek

potékati -am nedov.

1. s prislovnim določilom | izraža obstoj v prostoru zlasti glede na smer | *Državna meja poteka blizu naselij* □ **teči**

2. | izraža obstoj dejanja v prostoru in času | *Preiskave so potekale več let* □ **teči** □ publ. **biti v teku** □ publ. **odvijati se** □ publ. **vršiti se** □ pog. **vrteti se** *Ob nedeljah se vse vrtili bolj počasi* □ ekspr. **vleči se** | potekati dalj časa |

GLEJ ŠE dogajati se 2 | iztekati se | minevati 1 | pohajati | po izvoru • | teči 4

potékli -a -o prid. ► pretekli

po telegráfu prisl. zv. ► telegrafsko

po televiziji nač. prisl. zv. | izraža, da je oddajanje, sprejemanje sporočila vezano na televizijo kot sredstvo | *prenašati tekmo*

po televiziji □ televizijsko □ nekj. pog. na televiziji □ nekj. pog. na teve □ nekj. pog. na teveju □ nekj. pog. po teve □ nekj. pog. po teveju

potém¹ čas. prisl.

1. |izraža, da se dejanje zgodi po krajšem ali daljšem presledku| *Kaj sta se potem pogovarjala, pa res ne vem* □ **potlej¹** □ **pozneje** □ **zatem** □ star. **potle**

2. |izraža, da se dejanje zgodi po predhodnem dejanju| *Šel je v službo, pa se je kmalu potem vrnil* □ **nato** □ **potlej¹** □ **zatem**

GLEJ ŠE nato

potém² dodaj. člen. |izraža, da kaj obstaja poleg česa že poveda-nega| *V teh krajih kopljejo premog, železno rudo, potem bakrovo rudo in boksit* □ knj.izroč. **dalje²** □ knj.izroč. **nadalje²** □ ekspr. **potlej²**

GLEJ ŠE torej²

potém ko vez. zv. ► ko¹ 2

potemnél -éla -o prid. |ki je nekoliko temen| *potemnel les*

□ **otemnel** □ **zatemnel** □ ekspr. **počrnel** □ ekspr. **sčrnel** □ ekspr. **začrnel** □ knj.izroč. **zamrkel**

GLEJ ŠE medel | počrnel 1, 2 | zagorel

potemnéti -ím dov.

1. |postati nekoliko temen| *Nebo je potemnelo* □ **otemneti** □ ekspr. **mrkniti** □ knj.izroč. **pomrkniti** □ knj.izroč. **stemneti** □ knj.izroč. **stemniti se** □ knj.izroč. **zamrkniti** □ knj.izroč. **zatemneti** □ knj.izroč. **zatemniti se**

2. |izgubiti močen sijaj, svetlobo| *Sonce je ob mrku potemnelo* □ **otemneti** □ knj.izroč. **obledeti** □ knj.izroč. **omedleti** □ knj.izroč. **pobledeti** □ knj.izroč. **pomrkniti** *Obraz mu je pomrknil, ko je slišal novico* □ knj.izroč. **stemneti** □ knj.izroč. **stemniti se** □ knj.izroč. **zamrkniti** □ knj.izroč. **zatemneti** □ knj.izroč. **zatemniti se** □ knj.izroč. **zbledeti** □ knj.izroč. **zmedleti** |postati mrk, neprijazen| *Ob teh besedah je njegov obraz potemnel*

GLEJ ŠE počrneti 1, 2 | zagoreti 5 | zbledeti 2 | zmračiti se 2

potemnévati -am nedov. ► temneti 1 | ugašati 3

potemníti -ím dov. *kaj |narediti kaj (bolj) temno| Puh mu je*

potemnil lica □ knj.izroč. **obsenčiti** □ knj.izroč. **osenčiti** □ ekspr. **počrniti**

GLEJ ŠE počrniti | pomračiti

potemníti se -ím se dov. ► stemniti se

potemtákem člen. ► torej²

póten -tna -o prid. |ki je vlažen od potu| *obrisati si potno čelo*

□ **oznojen** □ **prepoten** □ **preznojen** □ **spoten** □ **uznojen** □ **znojen**

□ ekspr. **moker** □ ekspr. **vlažen**

GLEJ ŠE rosen 2

poténca -e ž |sposobnost za spolne odnose| *Zaradi bolezní so*

nastale motnje v njegovi potenci □ **spolna zmožnost** □ **potentnost**

• 1. mat. **druga potenca** števila □ mat. **kvadrat** števila 2. mat. **četrtá potenca** milijona □ mat. **kvadrilijon** 3. mat. **peta potenca** milijona

□ mat. **kvintilijon** 4. mat. **tretja potenca** števila □ mat. **kub¹**

GLEJ ŠE zmogljivost 1

potenciál -a m

• ekon. **ekonomski potencial** □ ekon. **gospodarski potencial**

GLEJ ŠE zmogljivost 1

potenciální -a -o prid. ► mogoči

potenciálnost -i ž ► možnost 1 | sposobnost

potencírati -am dov. ► povečati

potencírati se -am se nedov. ► večati se

potentát -a m ► mogočnik

poténten -tna -o prid. |ki je sposoben za spolne odnose|

potenten moški □ **spolno zmožen** □ ekspr. **prepotenten** |zelo potenten|

potétnost -i ž ► potenca

potèp -épa m |hoja okrog brez dela, cilja| *večdnevni potèp s*

sošolci □ **potèpanje** □ zastar. **skíta**

GLEJ ŠE potèpin

potèpanje -a s ► postopanje | potèp

potèpati se -am se nedov.

1. |hoditi okrog brez dela, cilja| *Že ves teden se potèpa in ga ni na delo* □ slabš. **klatariti se** □ ekspr. **klatiti se** *Namesto da bi se učil se ves dan klati* □ slabš. **kolovratiti okrog** □ knj.izroč. **pretikati se** □ star. **vandratí** □ ekspr. **vlačiti se** *Doma je toliko dela, ti pa se vlačiš kdo ve kod*

2. |hoditi iz kraja v kraj in biti brez zaposlitve| *Živi tako, da se potèpa in krade* □ ekspr. **ciganiti okoli** □ ekspr. **klatiti se** □ zastar. **skítati se** □ nar. **usmajati** □ knj.izroč. **vagabundirati**

GLEJ ŠE hoditi 1 pp 2 | postopati | potovati

potèpènc -nca m ► postopač | potèpin

potèpènka -e ž ► potèpinka | potèpuhinja

potèpíga -e ž ► potèpinka

potèpín -a m ekspr. |kdor rad hodi okrog brez dela, cilja|

okarati potèpina □ redk. **potèp** □ ekspr. **potèpenec** □ ekspr. **potèpinček**

□ ekspr. **potèpuh** □ ekspr. **potèpušček**

GLEJ ŠE postopač

potèpínček -čka m ► potèpin

potèpínka -e ž ekspr. |ženska, ki rada hodi okrog brez dela,

cilja| sosedova potèpinka □ ekspr. **potèpenka** □ slabš. **potèpíga**

□ ekspr. **potèpuška**

potèpínski -a -o prid. ► potèpuški 1, 2

potèpívén -vna -o prid. ► potèpuški 2

potèpsti se -tèpèm se dov. ► oditi

potèptán -a -o prid. ► potèr

potèptáti -ám dov.

1. *kaj |s teptanjem poškodovati ali uničiti| Konji so potèptali*

travo □ knj.izroč. **pogaziti** □ redk. **pomandrati** □ knj.izroč. **pomendrati**

□ ekspr. **potacati** □ knj.izroč. **pregaziti** □ ekspr. **razmendrati** □ ekspr. **raz-**

mezgati □ knj.izroč. **razteptati** □ knj.izroč. **steptati** □ knj.izroč. **zgaziti**

□ ekspr. **zmendrati**

2. *kaj |s teptanjem povzročiti komu (hude) telesne poškodbe,*

smrt| Konji so potèptali človeka □ knj.izroč. **pregaziti**

3. *kaj ekspr. |povzročiti, da kaj za koga nima več prejšnje*

vrednosti, veljave| Potèptal je njuno ljubezen □ ekspr. **pohoditi**

□ ekspr. **pomendrati**

GLEJ ŠE prekršiti | prekršiti ♦ | prelomiti 2 | steptati

potèptávati -am nedov. ► teptati 1, 2, 3

potèpúh -a m |kdor hodi iz kraja v kraj in je brez zaposlitve|

Ujeli so potèpuha □ ekspr. **klatež** □ knj.izroč. **klativitez** □ star. **plaščur**

□ knj.izroč. **pocestnik** □ nar. **pocestnjak** □ redk. **potíkač** □ knj.izroč. **pouličnjak**

□ ekspr. **razcapanec** □ zastar. **sklat** □ nar. **step** □ knj.izroč. **torbar**

□ knj.izroč. **vagabund** □ knj.izroč. **vagant**

• **postati potèpuh** □ knj.izroč. **povagabunditi se**

GLEJ ŠE postopač | potèpin

potèpúhinja -e ž |ženska, ki hodi iz kraja v kraj in je brez za-

poslitve| beračice in potèpuhinje □ slabš. **potèpenka** □ ekspr. **potèpuška**

potèpúšček -čka m ► potèpin

potèpúška -e ž ► potèpinka | potèpuhinja

potèpúški -a -o prid.

1. |ki je v zvezi s potèpuhi| *potèpuško življenje* □ ekspr. **potèpinski**

□ knj.izroč. **vagabundski**

2. ekspr. |ki rad hodi okrog brez dela, cilja| *potèpuški fant*

□ ekspr. **potèpinski** □ nar. **potèpíven**

potèpúštvo -a s |potèpuško življenje| *Zaprlí so jo zaradi potèpu-*

štva □ zastar. **skítalstvo** □ knj.izroč. **vagabundstvo**

potérjati -am dov. ► terjati

potèščáti -ám dov. ► pomiriti | potolážiti

potèšítev -tve ž ► zadovoljitev

potešiti -im dov. *kaj* |zadovoljiti svojo potrebo, željo po hrani, pijači| *Potešila je lakoto* □ **potolažiti** □ **utolažiti** □ ekspr. **utešiti**
□ ekspr. **utišati** □ zastar. **utoliti**
GLEJ ŠE izpolniti 1♦ | pomiriti | potolažiti | ublažiti | zadovoljiti 1, 3

potéza -e ž

1. |črti, gubi podobna zareza na obrazu| *globoka poteza ob ustih* □ **guba** □ ekspr. **gubica** □ ekspr. **potezica**
  2. |osnovna lastnost ali značilnost| *To je bistvena poteza njegovega značaja* □ **črta** □ **linija** □ ekspr. **potezica**
- šah. **nasprotna poteza** □ šah. protipoteza
- GLEJ ŠE** črta 1 | dejanje 1 | poteg

potézača -e ž ► žaga 1♦

potézanje -a s ► potegovanje | prizadevanje

potézati -am nedov. ► potegovati

potézati se -am se nedov. ► potegovati se | prizadevati si

potézica -e ž ► poteza 1, 2

potézni -a -o prid. ► stikalo pp 2 | svetilka ♦7

potéžkati -am dov. *kaj* |z dvigom z rokami poskusiti ugotoviti težo| *potéžkati grozd, košaro* □ redk. **potehtati**

potica -e ž |pecivo iz kvašenega razvaljanega in zvitega testa z različnimi nadevi| *speči potico* □ ekspr. **potičica** □ ekspr. **potička**
□ zastar. **potvica** □ nar. **povalnica** □ nar. **povitica**

- ♦ **1. makova potica** □ nar. **makovica** **2. mandeljnova potica** □ mandljeva potica **3. ocvirkova potica** □ nar. **ocvirkovica** □ prakt. sp. **ocvirkovka** □ gastr. **špehovka** **4. orehova potica** □ prakt. sp. **orehovka** **5. pehtranova potica** □ prakt. sp. **pehtranika** □ prakt. sp. **pehtranovka**
- PODPOMENKE** cimetovka, cvebovka, čokoladna potica, kakavova potica, lešnikova potica, makova potica, mandeljnova potica, medena potica, metina potica, ocvirkova potica, orehova potica, pehtranova potica, rozinova potica, rožičeva potica

potičevje -a s ► nadev

potičica -e ž ► potica

potička -e ž ► potica

potihce prisl. ► tiho¹

po tihem prisl. zv. ► brati 1♦2 | skrivaj | tiho¹

potihniti -em dov. |postati tih, tišji| *za trenutek potihniti*

□ **potišati** □ **stišati se** □ **utišati se**

GLEJ ŠE pihati 1♦ | poleči se | prenehati 2

po tího prisl. zv. ► skrivaj | tiho¹

potihoma prisl. ► skrivaj | tiho¹

potihováti -újem nedov. ► polegati se | ponehavati

potikáč -a m ► potepuh

potikanje -a s ► postopanje

potikati se -am se nedov. ► hoditi 1 pp 2 | postopati

potípati -am dov. *kaj* |dotakniti se česa s prsti, z roko zaradi ugotavljanja lastnosti, značilnosti| *potípati blago*

□ neknj. pog. **pošlatati**

GLEJ ŠE kaznovati | natepsti | vprašati

potípati se -am se dov. |izraža, da se osebek dotakne kje s prsti, z roko zaradi ugotavljanja česa| *potípati se po žepu*

□ neknj. pog. **pošlatati se**

potírati -am dov. ► napoditi 1, 2, 3 | odgnati 2

potírek -rka m tekst. |najkrajše, najslabše predivo| *šop potirkov*

□ nar. **tulje**

potískanje -a s ► porivanje

potískati -am nedov. *kaj* s prislovnim določilom |s sunki spravljati na drugo mesto, v drugi položaj| *potískati ročico na levo in desno*

□ **porivati** □ **riniti**

GLEJ ŠE porivati | riniti 1 | siliti 1

potísnniti -em dov. *kaj* s prislovnim določilom |s sunkom spraviti na drugo mesto, v drugi položaj| *potísnniti ročico stroja na desno*

□ **poriniti** □ **odsuniti** |z močnim sunkom potisniti|

GLEJ ŠE odriniti 1, 2 | poriniti | pozabiti 2

potísnnjenost -i ž ► potrtost

potisočéríti -im dov. ► pomnožiti pp

potíšan -a -o prid. ► tih 1

potíšati -am dov. ► potihniti | ublažiti | utišati 1

potíšávati -am nedov. ► ponehavati

potíšiti se -im se dov. ► poleči se

potítiti -ím nedov. ► potiti se

potítiti se -ím se nedov. |izločati pot, znoj| *Po vsem telesu se je potil*

□ **znojiti se** □ ekspr., z notranjim predmetom **potiti** *Večkrat sem tako hladen*

pot potil □ ekspr., z notranjim predmetom **znojiti**

GLEJ ŠE mokriti | prizadevati si | rositi se

pótka -e ž ► pot⁴

potláčen -a -o prid. ► pomečkan

potláčenost -i ž ► potrtost

potláčiti -im dov. *kaj* |povzročiti, da kaj zaradi pritiska spremeni prvotno obliko, položaj| *potláčiti škatlo* □ pog. **stlačiti**

PODPOMENKE poležati, posedeti, povaljati

GLEJ ŠE natlačiti | potreti 2 | prikriti² | steptati | stlačiti 1

potlákan -a -o prid. ► tlakovan

pótke prisl. ► potem¹ 1

po tléh prisl. zv. ► zvrniti se

pótlej¹ prisl. ► potem¹ 1, 2

pótlej² člen. ► potem² | torej²

potléti -ím dov. ► stleti

potmúrjen -a -o prid. ► potuhnjen 1

potmúrjeno prisl. ► potuhnjeno

pótni¹ -a -o prid. ► dovoljenje ♦3 | list ♦7 | palica ♦15 | potovalka¹ | vodja 1♦5

pótni² -a -o prid. ► kaplja ♦

pótница -e ž |ženska, ki se premika iz kraja v kraj| *sprejeti potnico*

□ star. **potovalka²**

♦ **svetovna potnica** □ ekspr. svetovna popotnica

pótник -a m |kdor se premika iz kraja v kraj, zlasti s prevoznim sredstvom| *prepeljati potnike z letalom* □ star. **pasazir** □ star. **potovalec**

♦ **svetovni potnik** □ knj.zroč. globetrotter □ ekspr. svetovni popotnik

□ zastar. svetovni skitalec

pótنيški -a -o prid. ► ladja pp 5 | ladjevje 2♦ | vagon ♦4

pótنيštvo -a s ► popotništvo

potóček -čka m |majhen potok| *Potóček šumi* □ star. **potočič**

potóčič -a m ► potoček

potóčina -e ž ► struga ♦2 | voda ♦7

potočíti -ím dov. ► zakotaliti

potočíti se -ím se dov. ► odhiteti | pocediti se | zakotaliti se

potóčni -a -o prid. ► potočnica | struga ♦2 | voda ♦7

potóčnica -e ž zool. |postrv z izrazitimi rdečimi pegami| *uloviti*

potočnico □ zool. **potočna postrv**

GLEJ ŠE spominčica | voda ♦7

potogláv -áva -o prid. ► omotičen

potogláviti -im nedov. ► hoditi 1 pp 18 | motoglaviti

pótok -óka m |manjša, v strugi tekoča voda| *Potok se izliva v reko*

□ **potoček**

PODPOMENKE gorski potok, ledeniški potok

GLEJ ŠE veliko²

potokáz -áza m ► kažipot | vodja 3

potolažíti in **potolážiti** -im dov. *koga* |s svojim delovanjem, vplivom doseči, da kdo preneha biti žalosten, nesrečen,

vznemirjen| *Mati je potolažila otroka* □ **potešiti** □ **utešiti** □ **utolažiti**
 □ star. **obodriti** □ ekspr. **otreti solze komu** □ ekspr. **posušiti solze komu**
 □ nar. **poteščati** □ nekjn. pog. **potroštati** □ zastar. **utoliti** □ ekspr. **viliti tolažbo v srce komu**

GLEJ ŠE **potešiti** | **ublažiti**

potolažiti si in **potolaziti si** -im si dov. ▶ odžejati se

potolčen -a -o prid. ▶ **potrt**

potolči -tôlčem dov. *po čem* | večkrat slišno udariti| *Nekdo*

je potolkel po vratih □ **zatolči** □ ekspr. **pobunkati** □ ekspr. **poputati**

□ ekspr. **pomlatiti** □ ekspr. **zabunkati** □ ekspr. **zabutati** □ ekspr. **zaklepati**

Detel zakleplje po deblu □ ekspr. **zaropotati**

GLEJ ŠE **ovreči** | **pobiti**¹ | **potreti** 1 | **premagati** 1 | **preseči** 2 | **ubiti** 1

potolči se -em se dov. ▶ poškodovati se

potóm predl. ▶ po 1 | z 4

potóma prisl. ▶ **spotoma**

potómeč -mca m | sorodnik v ravni črti naprej| *Bil je potomeč ameriških priseljencev* □ **naslednik** □ pravn. **descendent** □ zastar. **porod**

PODPOMENKE moški potomeč, ženski potomeč

GLEJ ŠE **sin**

potómka -e ž | sorodnica v ravni črti naprej| *Seznanil se je s potomko lastnika tovarne* □ **naslednica**

GLEJ ŠE **hči**

potonévati -am nedov. ▶ **toniti**

potónika -e ž | divja ali vrtna rastlina z deljenimi listi in velikimi belimi, rožnatimi ali rdečimi cveti| *V vrtu so cvetele potonike* □ nar. **binkoštnica** □ nar. **božur**

♦ **divja potonika** □ nar. **kačja roža**

potoníti -tónem dov. | izginiti pod (vodno) gladino| *Kamen je hitro potonil* □ **potopiti se** □ pog. **iti na dno** □ ekspr. **pogrezniti se**

□ ekspr. **utoniti**

GLEJ ŠE **utoniti** | **zaspati**

potòp -ópa m | dejanje, s katerim se naredi, da pride kaj pod (vodno) gladino| *potop ladje* □ **potopitev**

GLEJ ŠE **poplava**

potopís -a m ▶ **pisec** •5

potopísec -sca m ▶ **pisec** •5

potopítev -tve ž ▶ **potop**

potopíti -ím dov. ▶ **utopiti** 1, 2

potopíti se -ím se dov. ▶ **poglobiti se** | **potoniti** | **preпустiti se**

potopljênc -nca m ▶ **utopljenec**

potópni -a -o prid. ▶ **stebriček** •

potoválec -lca m ▶ **popotnik** | **potnik**

potováłka¹ -e ž | torba za potovanje, navadno iz impregnirane platna, z zadrگو| *vzeti obleko iz potovalke* □ **popotna torba** □ **potovalna torba** □ star. **potna torba**

potováłka² -e ž ▶ **popotnica** 2 | **potnica**

potováłni -a -o prid. ▶ **agencija** •3 | **avtobus** •1 | **hitrost**¹ •4 | **igralec** 1•2 | **knjižnica** • | **potovalka**¹ | **šola**¹ •22

potováńje -a s | premikanje iz kraja v kraj, zlasti s prevoznim sredstvom| *naporno, vendar prijetno potovanje* □ **pot**^t □ star. **cestovanje** □ ekspr. **popotovanje** □ star. **rajša** □ star. **vandranje**

♦ **pohodniško potovanje** □ tur. **treking**

GLEJ ŠE **odpotovati** | **vodja** 1•5

potováti -újem nedov. | premikati se iz kraja v kraj, zlasti s prevoznim sredstvom| *potovati v skupini* □ **vandrat** □ star. **cestovati** □ ekspr. **hoditi po svetu** □ ekspr. **popotovati** **popotovati po železnici**

□ ekspr. **potepati se po svetu** □ star. **rajžati** □ ekspr. **romati po svetu**

□ star. **vandrat** **po svetu**

♦ **potovati z avtostopom** □ nekjn. pog. **potovati z avtoštopom**

□ nekjn. pog. **štopati**

pótovec -vca m | nekđaj moški, ki hodi iz kraja v kraj, da izpolnjuje naročila| *Zdravila iz mesta mu je prinesel potovec* □ **pot**²

potóvnica -e ž ▶ **maršruta**

potovódja -e m ▶ **vodja** 1•5

potožiti in **potóžiti** -im dov. | krajši čas tožiti, tarnati| *Potožila je, da jo vse boli* □ **potarnati** □ star. **požalovati** *Tako življenje me torej čaka tu, je požaloval novi učitelj*

GLEJ ŠE **zatarnati**

potožiti se in **potóžiti se** -im se dov. ▶ **pritožiti se** 1

potpurí -ja m ▶ **mešanica** 2

potrájati -am nedov. ▶ **trajati**

potrapáti -ám dov. ▶ **zmesti**³

potrapljáti -ám dov. ▶ **potrepljati**

potráta -e ž ▶ **razkošje**

potráten -tna -o prid. ▶ **razkošen**

potrátiti -im dov. *kaj* ekspr. | **po nepotrebnem porabiti dobrine**|

Potratila je že ves denar □ knj.izroč. **zatrátiti**

potrátnež -a m ▶ **razkošnež**

potrátница -e ž ▶ **razkošnica**

potrátnik -a m ▶ **razkošnež**

potrátno prisl. ▶ **razkošno** 1, 2

potrdílni -a -o prid. ▶ **odgovor** •3

potrdílo -a s | listina, s katero se kaj potrjuje| *Izdali so potrdilo, da je vse plačano* □ **atest potrdilo o kakovosti moke** □ **certifikat** **certifikat o izvoru blaga** □ zastar. **potrjenje** □ knj.izroč. **priznanica**

♦ **zdravniško potrdilo** □ **zdravniški atest** □ **zdravniški certifikat**

GLEJ ŠE **dovoljenje** 1 | **odpustnica** | **potrditev** 1 | **reverz** | **vročilnica**

potrdítev -tve ž

1. |dejanje, pri katerem se z besedo, krenjno izrazi, da je kaj prej povedanega ali storjenega v skladu z resničnostjo| *potrditev prejšnje izjave* □ **potrjenje** □ knj.izroč. **potrdilo**

2. |dejanje, s katerim se doseže, da postane kaj veljavno, uradno priznано| *potrditev sprejetih sklepov* □ **uradna potrditev** □ knj.izroč. **konfirmacija** **konfirmacija obstoječega pravnega reda**

potrdíti in **potrditi** -im dov.

1. *kaj* |z besedo, krenjno izraziti, da je kaj prej povedanega ali storjenega v skladu z resničnostjo| *Očividec je potrdil njegove besede* □ star. **izpričati** □ zastar. **osvedočiti** □ star. **podpričati**

2. *kaj* |s podpisom, pečatom narediti, da postane kaj veljavno, (uradno) priznано; uradno izjaviti, da je kaj za določeni namen primerno, ustrezno| *potrditi zdravstveno knjižico; potrditi dirkalno progo* □ šport. **licencirati** *Klub je licenciral igralko za to sezono* □ ekspr. **podpečatiti** **podpečatiti listino**

• šol. **potrditi semester** □ šol. **testirati semester**

GLEJ ŠE **odobriti** | **podpisati** | **priseči** | **pritrđiti** 2 | **proslaviti** 1

potréba¹ -e ž

1. |kar obstaja, nastane zaradi odsotnosti tega, kar je potrebno za življenje, delo| *čutiti, imeti potrebo po jedi, spanju* □ knj.izroč. **potrebnost** □ star. **potrebščina**

♦ **osnovna potreba** □ **elementarna potreba**

PODPOMENKE duševne potrebe, telesne potrebe

2. |kar kdo mora imeti, dobiti za življenje, delo| *našteti potrebe* □ ekspr. **potrebica** □ star. **potrebščina**

GLEJ ŠE **iztrebljanje** | **opraviti** •2 | **opraviti** •3 | **opraviti** •4 |

opravljati¹ •2 | **opravljati**¹ •3 | **opravljati**¹ •4 | **posoda**² 1•2 |

potrebnost | **uriniranje**

potréba² povdk. ▶ **treba** 1

potrèben -bna -o povdk. | izraža, da brez česa določenega dela, dejavnosti ni mogoče zadovoljivo opravljati| *Za to je potreben velik napor* □ ekspr. **nujen**

potrébež -a m ▶ potrebnež

potrébica -e ž ▶ potreba¹ 2

potrebíti in potrebíti -im dov. ▶ iztrebiti

potrebíti se in potrebíti se -im se dov. ▶ otrebiti se

potrébnež -a m ekspr. |moški z veliko spolno slo| *zavriniti potrebneža* □ ekspr. **potrébež** □ ekspr. **potrebujež**

potrébni -a -o prid. |brez katerega določenega dela, dejavnosti ni mogoče zadovoljivo opravljati| *kupiti potrebni pripomoček* □ **nujni** □ ekspr. **nepogrešljivi** □ star. **nepogrešni** □ ekspr. **prepotrebni**

potrébno povdk. ▶ treba 1

potrébnost -i ž |dejstvo, da ima nastop, uresničitev česa glede na okoliščine pozitivne posledice| *potrébnost dežja* □ ekspr. **nujnost** □ knj.izroč. **potreba¹** *priznavati potrebo davkov*

GLEJ ŠE potreba¹ 1

potrebovati -ujem nedov. *kaj* |biti v stanju, ko se mora kaj imeti za zadovoljivo opravljanje določene dejavnosti, za normalno obstojanje, življenje| *zelo potrebovati denar* □ nekñj. pog. **nucati** □ pog. **rabiti** □ zastar. **trebati**

potrébščina -e ž ▶ potreba¹ 1, 2

potrebujež -a m ▶ potrebnež

potrebušina -e ž |meso s trebuha živali, zlasti goveda in prašiča| *kos potrebušine za juho* □ **trebuševina** □ **trebušina** □ pog. **flam**

potrebušnica -e ž |mrena, ki obdaja trebušno votlino in organe v njej| *poškodba potrebušnice* □ anat. **trebušna mrena** □ anat. **trebušnica**

potrepáti -ám dov. ▶ potrepeljati

potrepávati -am nedov. ▶ potresati 2

potrepljati -ám dov. *koga* |večkrat zapovrstjo na rahlo in hitro udariti z roko, navadno v znamenje naklonjenosti| *Potrepljal je prijatelja in ga pohvalil* □ knj.izroč. **potrapljati** □ star. **potrepati** □ ekspr. **potrkati**

potrèš -éša m ▶ žarišče 2•

potrésati -am nedov.

1. *kaj s čim* |delati kaj nekoliko prekrito s čim drobnim| *potrésati testo z rozinami* □ nekñj. pog. **štupati**

2. *kaj* |delati, da se kaj sunkovito, hitro premika, navadno sem in tja| *Veter potresa veje; Živina je potresala z verigami* □ **potresavati** |v presledkih potresati| □ ekspr. **potrepavati** |narahlo potresati| *potrepavati s perutmi, z vajetmi*

GLEJ ŠE tresti

potrésávati -am nedov. ▶ potresati 2 | tresti

potrésenec -nca m ▶ potresnik

potrésni -a -o prid. ▶ postaja •8 | sunek •1

potrésnik -a m |kdor je prizadet, oškodovan zaradi potresa| *zbiranje pomoči za potresnike* □ knj.izroč. **potresenec**

GLEJ ŠE zidak •1

potrésno ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na možnost potresa, potresov| *potrésno varno področje* □ **seizmično**

potresomér -a m ▶ seizmograf

potresoméni -a -o prid. ▶ postaja •8 | seizmološki

potresoméski -a -o prid. ▶ seizmološki

potresoslóvec -vca m ▶ seizmolog

potresoslóvje -a s ▶ seizmologija

potrésti -trésem dov. *kaj s čim* |narediti kaj nekoliko prekrito s čim drobnim| *potrésti razvaljano testo z rozinami* □ **posuti** □ **potrositi** □ nekñj. pog. **poštupati**

GLEJ ŠE natresti | posuti | stresti 1

potréti -trém dov.

1. *kaj* |drugega za drugim streti| *potreti orehe* □ nar. **potolči**

2. *koga* |povzročiti, da pride kdo v stanje brezvoljnosti, ne-razpoloženi, žalosti| *Novica jo je zelo potrla* □ **deprimirati** □ **pobiti¹** □ ekspr. **podreti** □ ekspr. **poklapati** □ star. **poklapiti** □ nar. **pokropati** □ ekspr. **popariti** □ ekspr. **potlačiti** □ ekspr. **skrušiti** □ ekspr. **streti** □ ekspr. **zagreniti** □ pog. **zamoriti** □ ekspr. **zgruditi**

GLEJ ŠE polomiti 2

potréti se -trém se dov. ▶ polomiti se | streti se

potrógati -am dov. ▶ obrati 1

potrójati -am nedov. ▶ potrjevati

potrjen -a -o povdk. ▶ odobren | pijan 1

potrjenje -a s ▶ potrdilo | potrditev 1

potrjevati -ujem nedov. *kaj* |s podpisom, pečatom delati, da postane kaj veljavno, (uradno) priznано| *potrjevati dokumente* □ **potrjati**

GLEJ ŠE odobravati | pritrjevati 2

potrkani -a -o prid. ▶ ples 1 pp

potrkati -am dov. |navadno s skrčenim kazalcem večkrat zapovrstjo udariti po vratih kot prošnja za vstop| *Preden vstopiš, potrkaj* □ ekspr. **pobobnati** □ star. **pokljukati** □ knj.izroč. **zatrkti** □ **potrkjati²** ↗

GLEJ ŠE potrepljati

potrkávanje -a s ▶ pritrkavanje

potrkávati -am nedov. |udarjati ob kaj, po čem, navadno ritmično| *potrkavati s prsti po mizi* □ **potrkovati** □ **pritrkavati** □ **pritrkovati** □ nar. **pribijati**

GLEJ ŠE pritrkavati

potrkljati¹ -ám dov. ▶ skotaliti

potrkljati² -ám dov. |na rahlo potrkati| *potrkljati na okno*

□ knj.izroč. **zatrkljati²**

potrkljati se -ám se dov. ▶ zakotaliti se

potrkoválec -lca m ▶ pritrkovelec

potrkováti -ujem nedov. ▶ potrkavati

potrmúljiti se -im se dov. ▶ užaljen •

potrobíti in potróbiti -im dov. ▶ spiti | zahupati

potrojítev -tve ž ▶ povečanje 1

potrojíti -ím dov. ▶ pomnožiti pp | povečati

potrosíti in potrósiti -im dov. ▶ porabiti 1 | potresti

potróšek -ška m ▶ poraba | strošek

potróšiti in potróšiti -im dov. ▶ porabiti 1

potróšni -a -o prid. ▶ blago¹ 1•3 | blago¹ 1•8

potróšnik -a m ▶ cikorija | porabnik

potróšniški -a -o prid. ▶ družba 1 pp | družba 1•3 | posojilo •7

potróšništvo -a s ▶ porabništvo

potróšnja -e ž ▶ blago¹ 1•3 | poraba | poraba •1 | poraba •2 | poraba •3

potróštati -am dov. ▶ potolažiti

potrpéti -ím dov. |brez izražanja nejevolje prenesti kaj neprijetnega, neugodnega| *Kar potrpi, saj bo kmalu bolje* □ ekspr. **stisniti zobe** □ star. **strpeti** □ nar. **zatrpeti**

GLEJ ŠE počakati

potrpežljív -a -o prid. |ki prenaša kaj neprijetnega, neugodnega brez izražanja nejevolje| *potrpežljiv bolnik* □ star. **potrpljív** □ star. **strpljív**

♦ **biti potrpežljiv** □ knj.izroč. obdati se s potrpljenjem

potrpežljivo nač. prisl. |izraža, da se prenaša kaj neprijetnega, neugodnega brez izražanja nejevolje| *potrpežljivo poslušati* □ star. **strpljivo**

potrpežljivost -i ž |dejstvo, da kdo prenaša kaj neprijetnega, neugodnega brez izražanja nejevolje| *materina potrpežljivost* □ star. **potrpljivost** □ knj.izroč. **potrpnost**

GLEJ ŠE potrpljenje

potrpljênje -a s |pripravljenost prenašati kaj neprijetnega, neugodnega brez izražanja nejevolje| *Potrpljenje ga je minilo*
 □ **potrpežljivost** □ star. **strpljenje** □ star. **strpljivost** □ ekspr. **svetniško potrpljenje**

GLEJ ŠE **potrpežljiv** ♦

potrpljiv -a -o prid. ► **potrpežljiv**

potrpljivost -i ž ► **potrpežljivost**

potrpnost -i ž ► **potrpežljivost**

potrft -a -o prid. |ki je v stanju nerazpoloženosti, žalosti| *obupan in potrft človek* □ **deprimiran** □ **pobit** □ pog. **depressiven** □ star. **klapouh** □ star. **klapoušen** □ zastar. **obupen** □ zastar. **obupljiv** □ ekspr. **poklapan** □ nekjn. pog. **pokloftan** □ nar. **pokropan** □ nar. **pokuhan** □ ekspr. **poparjen** □ nekjn. pog. **poteftan** □ ekspr. **poteptan** □ ekspr. **potolčen** □ ekspr. **zagrenjen** □ pog. **zamorjen**

potrfto nač. prisl. |izraža, da se v dejanju, stanju kaže nerazpoloženost, žalost| *Potrfto je obsedel pri mizi* □ **pobito** □ **zagrenjeno** □ ekspr. **poklapano** □ ekspr. **strto** □ nar. **tegotno** □ pog. **zamorjeno**

potrftost -i ž |stanje človeka, ki je nerazpoložen, žalosten| *Potrftost ga je minila* □ **deprimiranost** □ **pobitost** □ ekspr. **depresija** □ ekspr. **poklapanost** □ ekspr. **poparjenost** □ knj.izroč. **potisnjenost** □ ekspr. **potlačnost** □ ekspr. **ubitost** □ ekspr. **zagrenjenost** □ pog. **zamorjenost**

potruditi se in **potruditi se** -im se dov. |z delom, aktivnostjo pokazati voljo, željo, da se kaj naredi ustrezno, dobro| *Pri nalogi se je premalo potrudil* □ nekjn. pog. **pomatrati se** □ ekspr. **pomučiti se** □ star. **pomujati se** □ star. **vzeti se skupaj**

♦ **zelo se potruditi** □ nekjn. pog. **dati vse iz sebe** □ nekjn. pog. **dati vse od sebe** □ ekspr. **napreči vse sile** □ ekspr. **vložiti vse sile v kaj**

GLEJ ŠE **priti**

potrúpati -am dov. ► **razbiti 2**

potúha -e ž ► **potuhnjen 1** povdk.

potúhniti se -em se dov. ► **pritajiti se**

potúhnjen -a -o prid.

1. |ki govori, ravna drugače, kot v resnici misli, čuti, navadno s slabim namenom; ki izraža neodkritost, neiskrenost| *potuhnjen človek; potuhnjen pogled* □ knj.izroč. **podhuljen** *podhuljen smeh* □ knj.izroč. **podmolkel** □ ekspr. **podmuljen** □ nar. **podmurjen** □ knj.izroč. **po-huljen** □ nar. **pomuljen** □ knj.izroč. **poniglav** □ nar. **potmurjen** □ ekspr. **potuljen** □ ekspr. **prihuljen** □ zastar. **skrnoben**¹ □ nar. **spodmolat** *spodmolat pogled* □ redk. **tiholazen** □ zastar. **zalazen**

POVEDKOVNIK hulja, podmuljenec, poniglavac, poniglavka, potuha, potuhnjenec, potuhnjenka, potuljenec, prihuljenec, skrnoba, tiholazec, tiholazka, tiholaznik, tucek

2. ekspr. |ki je navidezno nenevaren| *potuhnjena ledeniška gmota*

□ ekspr. **zahrbtnen** □ knj.izroč. **zavraten**

potúhnjenec -nca m ekspr. |kdor govori, ravna drugače, kot v resnici misli, čuti, navadno s slabim namenom| *bati se potuhnjenca* □ zastar. **hulja** □ redk. **podmuljenec** □ knj.izroč. **poniglavac** □ star. **potuljenec** □ redk. **prihuljenec** □ zastar. **tucek**

GLEJ ŠE **potuhnjen 1** povdk.

potúhnjenka -e ž ekspr. |ženska, ki govori, ravna drugače, kot v resnici misli, čuti, navadno s slabim namenom| *razkrinkati potuhnjenko* □ knj.izroč. **poniglavka**

GLEJ ŠE **potuhnjen 1** povdk.

potúhnjeno nač. prisl. |izraža, da se v dejanju, stanju kaže neodkritost, neiskrenost| *potúhnjeno gledati* □ nar. **podmurjeno** □ knj.izroč. **poniglavo** □ nar. **potmurjeno** □ ekspr. **potuljeno** □ ekspr. **prihulje-no** □ nar. **spodmolato** □ redk. **tiholazno**

GLEJ ŠE **pritajeno**

potúhnjenost -i ž |dejstvo, da kdo govori, ravna drugače, kot v resnici misli, čuti, navadno s slabim namenom| *ustráštiti se*

sogovornikove potuhnjenosti □ knj.izroč. **poniglavost** □ redk. **prihuljenost**

□ zastar. **skrnoba** □ redk. **tiholastvo**

potúhtati -am dov. ► **izmisliti si 1** | **ugotoviti**

potújčenje -a s ► **raznaroditev**

potujčeválec -lca m ► **raznarodovalec**

potujčeváljni -a -o prid. ► **raznarodovalni**

potujčeválnica -e ž ► **raznarodovalnica**

potujčevánje -a s ► **raznarodovanje**

potujčeváti -újem nedov. ► **raznarodovati**

potújčiti -im dov. ► **raznaroditi**

potújčiti se -im se dov. ► **raznaroditi se**

potujóči -a -e prid. ► **ambulanca** | **igralec 1** ♦ | **knjižnica** ♦ | **prodajalec** ♦

potúiliti se -im se dov. ► **oditi pp 3** | **pritajiti se**

potúljen -a -o prid. ► **potuhnjen 1**

potúljenec -nca m ► **potuhnjen 1** povdk. | **potuhnjenec**

potúljeno prisl. ► **potuhnjeno** | **pritajeno**

potúnkati -am dov. ► **pomočiti 1**

potúrčati -am dov. ► **natepsti** | **ubiti 1**

potúrčenec -nca m |kdor je poturčen| *Turki in poturčenci*

□ **poturica**¹ □ **poturica**²

potúrica¹ -e m ► **izdajalec** | **odpadnik** | **poturčenec**

potúrica² -e ž ► **izdajalec** | **poturčenec**

po túrško prisl. zv. ► **turško**

potvára -e ž ► **ponaredek 1, 2**

potvárjanje -a s |prikazovanje česa drugače, kot je| *potvarjanje*

resnice □ **falzificiranje** □ **ponarejanje** □ publ. **izkrivljanje** □ ekspr. **maličenje** □ ekspr. **pačenje**

GLEJ ŠE **ponarejanje**

potvárjati -am nedov. *kaj* |prikazovati kaj drugače, kot je|

potvarjati dejstva □ **falzificirati** □ **ponarejati** □ publ. **izkrivljati** □ redk. **kri-venčiti** □ ekspr. **maličiti** □ ekspr. **pačiti** □ ekspr. **posiljevati**

GLEJ ŠE **maličiti** | **ponarejati**

potvíca -e ž ► **potica**

potvóra -e ž ► **ponaredek 1, 2** | **ponareditev**

potvórba -e ž ► **ponaredek 1, 2** | **ponareditev**

potvóriti -im dov. *kaj* |prikazati kaj drugače, kot je| *potvoriti*

dejstva □ **falzificirati** □ **ponarediti** □ publ. **izkriviti** □ ekspr. **izmaličiti** □ knj.izroč. **izoblčiti** □ ekspr. **popačiti** □ ekspr. **skrivenčiti** □ ekspr. **skrotovičiti** □ ekspr. **skvečiti** □ ekspr. **zveržiti**

GLEJ ŠE **izmaličiti** | **ponarediti**

potvórnjeni -a -o prid. ► **ponarejeni 1, 3**

poučen -čna -o prid. |ki je usmerjen, teži k poučevanju| *zelo*

poučna razstava □ knj.izroč. **instruktiven** □ star. **podučen** □ star. **podučljiv** □ knj.izroč. **poučljiv** □ zastar. **ukovit**

poučenje -a s ► **pouk 2**

poučeváljni -a -o prid. ► **metoda** ♦ 10

poučevánje -a s |poklicno ukvarjanje s podajanjem učne snovi v šoli| *poučevanje v slovenskem jeziku* □ **pouk** □ zastar. **poduk** □ pog. **učenje**

♦ **poučevanje verouka** □ ver. **kateheza**

poučeváti -újem nedov.

1. *kaj* |poklicno se ukvarjati s podajanjem učne snovi v šoli|

Slovenski jezik poučuje že dvajset let □ star. **podučevati** □ pog. **učiti**

□ zastar. **voditi poduk česa**

♦ **poučevati verouk** □ ver. **katehizirati**

2. |opravljati učiteljski poklic| *Poučuje že dvajset let* □ knj.izroč. **učiteljevati** □ pog. **učiti**

GLEJ ŠE **seznanjati 2**

poučilo -a s ► **navodilo**

poučitev -tve ž ▶ pouk 2

poučiti -ím dov. ▶ seznaniti 2

poučljiv -a -o prid. ▶ poučen

poučljivi -a -o prid. ▶ poučni

poučljivost -i ž ▶ poučnost

poučni -a -o prid. |ki je usmerjen, teži k poučevanju| *pripovedovati poučne zgodbe* □ knj.izroč. **didaktični** *didaktični mladinski spisi*

□ star. **podučni** □ knj.izroč. **poučljivi**

GLEJ ŠE ekskurzija | film •15 | jezik 3•60 | literatura •2 | metoda •10

poučnost -i ž |dejstvo, da je kaj usmerjeno, teži k poučevanju| *poučnost razstave* □ knj.izroč. **didaktičnost** □ star. **podučnost** □ knj.izroč. **poučljivost**

poudárek -rka m

1. |kar z govorjenjem daje vsebini povedanega, navedenega večjo pomembnost| *S posebnim poudarkom je povedal svoje mnenje* □ knj.izroč. **intonacija** □ knj.izroč. **poanta**

2. jezikosl. |izstopanje glasu po jakosti ali tonu nasproti sosesčini| *ugotoviti, kje je poudarek v stavku* □ jezikosl. **stavčni akcent**

□ jezikosl. **stavčni naglas** □ jezikosl. **stavčni poudarek**

GLEJ ŠE naglas 1

poudáriti -ím dov. *kaj* |z govorjenjem dati vsebini povedanega, navedenega večjo pomembnost| *Na koncu so poudarili glavno misel razprave* □ publ. **eksponirati** □ publ. **izpostaviti** □ publ. **naglasiti**

□ knj.izroč. **poantirati** □ publ. **podčrtati** □ publ. **postaviti v ospredje**

GLEJ ŠE naglasiti

poudárjanje -a s |dajanje vsebini povedanega, navedenega večjo pomembnost z govorjenjem| *poudarjanje nekaterih potreb* □ publ. **izpostavljanje** □ publ. **naglašanje** □ publ. **naglaševanje**

□ knj.izroč. **poantiranje** □ publ. **podčrtavanje**

GLEJ ŠE naglaševanje

poudárjati -am nedov. *kaj* |z govorjenjem dajati vsebini povedanega, navedenega večjo pomembnost; delati bolj izrazito, bolj opazno| *Vsi kritiki so poudarjali kvaliteto drame*

□ publ. **izpostavljati** □ publ. **naglašati** □ publ. **naglaševati** □ knj.izroč. **poantirati** □ publ. **podčrtavati** □ publ. **podčrtovati** □ ekspr. **podkreplejvati**

□ publ. **postavljati v ospredje**

GLEJ ŠE naglaševati

poujčkati -am dov. ▶ popestovati | pozibati

pouk -a m

1. |organizirano, sistematično podajanje učne snovi v šoli| *Pouk se začne septembra* □ šolski **pouk** □ pog. **šola**¹

♦ 1. šol. **celostni pouk** □ šol. **globalni pouk** □ šol. **kompleksni pouk**

□ šol. **nepredmetni pouk** 2. šol. **dopolnilni pouk** □ šol. **oddatni pouk**

3. **gospodinjški pouk** □ prakt. sp. **gospodinjstvo** 4. ped. **individualni pouk**

□ ped. **posamični pouk** 5. **jezikovni pouk** □ zastar. **jezični pouk** 6. **likovni pouk** □ prakt. sp. **risanje** 7. **privatni pouk** □ star. **privatni uk** 8. **verski pouk**

□ konfesionalni pouk

PODPOMENKE 1. celodnevni pouk, poldnevni pouk 2. dvoizmen-

ski pouk, enoizmenki pouk, triizmenki pouk 3. predmetni pouk, razredni pouk

2. |omogočenje določenega znanja, vedenja o čem| *pouk o nastalih razmerah* □ **poučitev** □ star. **poučenje**

GLEJ ŠE poučevanje

po ukázu prisl. zv. ▶ na ukaz

poulični -a -o prid. ▶ gledališče 1•3 | popevka ♦ | prostitutka | prostitutka pp 2

pouličnica -e ž ▶ popevka ♦ | prostitutka | prostitutka pp 2

pouličnják -a m ▶ potepuh

poustváriti -ím dov. *kaj* |umetniško podati| *Dirigent je prepričljivo poustvaril simfonijo* □ **interpretirati** □ **reproducirati**

poustvarjalec -lca m |kdor kaj umetniško podaja| *prevajalec*

kot poustvarjalec izvirnega besedila □ **poustvarjalni umetnik** □ **reproduktivni umetnik** □ publ. **reproduktivec**

poustvarjalni -a -o prid. ▶ poustvarjalec

poustvárajati -am nedov. *kaj* |umetniško podajati| *poustvarjati*

glasbena dela □ **interpretirati** □ **reproducirati**

GLEJ ŠE igrati 1

pouzmati -am dov. ▶ ukrasti | vzeti 2

použítek -tka m ▶ poraba | zaužitje

použítí -žijem dov. ▶ pojesti 1 | zaužiti

používatí -am nedov. ▶ jesti 1

povabílo -a s ▶ vabílo 1

povabíti in **povábíti** -ím dov. *koga* |izraziti, sporočiti komu željo, da kam pride, se udeleži česa zlasti zaradi pogostitve| *Pripravil je svatbo in povabil dosti prijateljev* □ ekspr. **poklicati** □ zastar. **pozvati**

♦ **povabiti v goste** □ zastar. **povabiti v gosti**

povábljenec -nca m |kdor je kam povabljen| *Povabljenici so sedli*

za mizo □ **povabljeni** □ **vabljenec**

povábljeni -ega m ▶ povabljenec

povagabúnditi se -ím se dov. ▶ potepuh •

povalítí -ím dov. ▶ podreti 1 | povaljati | vreči 2

povalítí se -ím se dov. ▶ zavaliti se

pováľjan -a -o prid. ▶ obleka •7 | pomečkan

pováľjanec -nca m ▶ zanemarjenec

pováľjati -am dov. *kaj* |z valjanjem narediti bolj ravno| *Zemljo je*

nasul in jo povaljal □ nar. **povaliti**

GLEJ ŠE občevati •2 | potlačiti pp

povaljén -éna -o prid. ▶ obleka •7

povaljevátí se -újem se nedov. ▶ kotaliti se

pováľnica -e ž ▶ potica

povážítí se -ím se dov. ▶ pobahati se

povečáľni -a -o prid. ▶ naprava •10 | steklo 2•5

povečáľnik -a m ▶ steklo 2•5

povečáľo -a s ▶ steklo 2•5

povečáni -a -o prid. |ki po količini, razponu, intenzivnosti

dosega stopnjo, ki je višja od določene, predvidene| *povečana koncentracija radioaktivnih snovi* □ **zvečani**

povečanje -a s

1. |dejstvo, da kaj doseže višjo stopnjo od predhodne glede na razsežnost, količino, mogoči razpon, intenzivnost| *povečanje igrišča; povečanje proizvodnje* □ **zvečanje** □ ekspr. **ekspanzija**

□ knj.izroč. **narast**¹ □ knj.izroč. **narast**² □ knj.izroč. **narastek** *narastek članov*

□ ekspr. **okrepitev** □ ekspr. **podvojitev** □ star. **pomnožek** *pomnožek premoženja* □ ekspr. **pomnožitev** □ publ. **porast** □ ekspr. **potrojitev** □ knj.izroč. **povečava**

□ ekspr. **skok** |hitro, nenadno povečanje| ■ protip. **zmanjšanje**

2. |količina, vrednost, za katero se kaj poveča| *izračunati, ugotoviti povečanje* □ **povečava** □ knj.izroč. **poveček**

povečati -am dov. *kaj* |narediti, da kaj doseže višjo stopnjo od predhodne glede na razsežnost, količino, mogoči razpon, intenzivnost| *povečati igrišče; povečati izvoz; To spoznanje je povečalo njegovo bolečino* □ **zvečati** □ publ. **intenzificirati** □ publ. **intenzivirati**

□ knj.izroč. **namnožiti** *namnožiti bogastvo* □ publ. **okrepiti** □ ekspr. **podvojiti**

□ star. **pojačati** □ star. **pojačiti** □ star. **pomnogoteriti** □ knj.izroč. **pomnožiti**

□ knj.izroč. **potencirati** *To spoznanje je potenciralo njegovo bolečino*

□ ekspr. **potrojiti** □ zastar. **vzmnožiti** □ knj.izroč. **poneizmeriti** |zelo povečati| *Njeno pismo mu je poneizmerilo bolečino* ■ protip. **zmanjšati**

GLEJ ŠE pomanjšati | zmanjšati

povečati se -am se dov. |izraža, da kaj doseže višjo stopnjo od predhodne glede na razsežnost, količino, mogoči razpon, intenzivnost| *Oteklina se je povečala; Proizvodnja se je povečala;*

Sovrašstvo med njimi se je povečalo □ zvečati se □ publ. narasti
 □ star. ojačati se □ ekspr. okrepi se □ ekspr. podvojiti se □ ekspr. pomno-
 žiti se □ publ. porasti □ ekspr. razrasti se Strah se je še bolj razrasel
 □ ekspr. skočiti Cene prevoza so spet zelo skočile □ ekspr. zrasti Mesto
 je v zadnjih letih zelo zrasko □ ekspr. zvišati se Cene so se zvišale
 □ ekspr. poskočiti ▸ protip. zmanjšati se

GLEJ ŠE zmanjšati se

povečáva -e ž ▸ pomanjšava | povečanje 1, 2

povečavanje -a s ▸ večanje¹

povečavati -am nedov. ▸ večati¹

poveček -čka m ▸ povečanje 2

povečerek -rka m | kar se je po večerji | ponuditi gostom povečerek

□ nar. povečerka

povečérjati -am dov. | zaužiti večerni obrok | Pravkar so poveče-
 rjali □ knj.izroč. dovečérjati □ knj.izroč. odvečérjati

povečérka -e ž ▸ povečerek

povečeválni -a -o prid. ▸ naprava •10 | steklo 2•5

povečeválnik -a m ▸ steklo 2•5

povečevánje -a s ▸ večanje¹

povečeváti -újem nedov. ▸ stopnjevati | večati¹

povečeváti se -újem se nedov. ▸ stopnjevati se | večati se

po večíni prisl. ▸ pretežno | večinoma

po večjem prisl. zv. ▸ večinoma

povéd -i ž

- 1. jezikosl. enostavčna poved □ jezikosl. prosti stavek 2. jezikosl. velika
 poved □ jezikosl. perioda □ jezikosl. veliki stavek 3. jezikosl. zložena poved
 □ jezikosl. zloženi stavek

GLEJ ŠE napoved | stavek

povédanje -a s ▸ pripoved | zgodba 1

povédati povém dov. komu kaj o čem | izražajoč misli z oblikova-
 njem besed, stavkov z govorilnimi organi narediti, da kdo kaj
 izve, se s čim seznanil | Povedal sem vam vse o nesreči; Vse, kar
 vam je povedal o meni, je laž □ ekspr., z nikalnico čivkniti Obljubi, da
 ne boš nikomur čivknil o tem □ ekspr., z nikalnico črhiniti Glej, da ne
 boš kje kaj črhnil □ slabš., z nikalnico čvekniti Gotovo bo kdo kaj čveknil o
 tem □ slabš., z nikalnico golsniti □ ekspr. imenovati Pravih imen ne
 bom imenoval □ slabš. izbevsirati □ ekspr. izbrusiti² □ slabš. izčeljustati
 □ ekspr. izdati¹ □ knj.izroč. izgovoriti izgovoriti nekaj fraz □ ekspr. izpeti
 □ star. izpovedati □ ekspr. izpridigati Izpridigal je vse, kar ga je težilo
 □ slabš. nadrdirati □ ekspr. nadrobiti □ slabš. nagobezdati □ slabš. naklatiti
 □ slabš. naklepati² □ ekspr. namleti □ ekspr. napeti² □ star. napovedati Veliko
 lepega je znala napovedati o njem □ ekspr. odbrenkati Odbrenkal mu
 je vse, kar je imel na umu □ ekspr. odpridigati odpridigati odgovor
 □ slabš. počvekati □ ekspr. poklepetati □ zastar. pripovedati¹ □ star. razpove-
 dati □ ekspr. reči □ ekspr. referirati Referiral je vse, kar je izvedel o njem
 □ pog. servirati Vsak dan mu servira vse sveže novice □ slabš. sklatiti
 □ slabš. sklobasati □ slabš. začvekati □ slabš. zaklobasati □ ekspr. zapeti²
 □ star., z nikalnico žugniti Nikomur ni žugnil o svoji nameri

◆ drugače povedati □ z drugimi besedami povedati

PODPOMENKE 1. 'hitro, silovito povedati' izbruhati, izbruhniti, iz-
 streliti 2. 'hitro, tekoče povedati' zdeklamirati, zrecitirati, oddrdati
 3. 'počasi, neodločno povedati' izmencati, zamečkati 4. 'nepremi-
 šljeno povedati' izblebetati, izblekniti, izbrbljati, izbrbrati, izčebljati,
 izčenčati, izčesnati, izčivkati, izčvekati, izgobezdati, izklepetati,
 izragljati, iztrobezljati, izžlobudrati, izžužnjati, počenčati, počvekati,
 sčenčati, sčvekati 5. 'nerazločno, nerazumljivo povedati' izbrbljati,
 izbrbrati, izmencati, izmrmrati, izmomljati, izžužnjati, odmrmrati,
 pomečkati, pomomljati, pomevljati, pomrmrati, požlobudrati,
 zabebljati, zablebetati, zabobljati, zabrbljati, zabrbotati, zabrbrati,
 zabrundati, zalepetati, zamevljati, zamomljati, zamrčati, zamrmrati,

zažlobudrati 6. 'povedati na določeni način, z določenim glasom'
 izhlipati, izhropsti, izihetati, izjecljati, izječati, izkričati, izsopsti,
 izstokati, izšepetati, pošepetati, pošepetniti, pošepetati, zablejati,
 začivkati, zagagati, zakrulliti, zakvakati, zameketati 7. 'povedati na več
 krajih, nepremišljeno' razklepetati 8. 'povedati veliko neresničnega,
 izmišljenega' natvesti 9. 'povedati veliko ljudem' razglasiti, razkriča-
 ti, razljajati 10. 'povedati veliko vsebinsko praznega, nepomembnega'
 nabesedičiti, nablebetati, nabrbljati, nabrbrati, načenčati, načvekati,
 naklepetati, nakvasiti, napleteničiti, spleteničiti 11. 'povedati vse,
 zlasti kar koga vznemirja, zanima' izkašljati se, izklepetati se, izpri-
 digati se, izprskati se, iztožiti se, iztresti se, skašljati se 12. 'skrivaj
 povedati' prišepetati, prišepniti 13. 'zadirčno, osorno povedati'
 izrentačiti, zabevsirati, zabrusiti, zalajati 14. 'živahno, lahkotno
 povedati' nadrobiti, oddrobiti

GLEJ ŠE gotovo³ 1 | izraziti² | odgovoriti 2 | paziti se 2 | ponoviti 2 |
 reči 1 | res¹ 2

povédok -dka m jezikosl. | stavčni člen, izražen z oseбно
 glagolsko obliko ali z njeno pomočjo | osebek in povedek
 □ jezikosl. predikat

povédén -dna -o prid. | ki v veliki meri pove, izraža določeno
 vsebino | poveden naslov članka □ publ. razberljiv □ ekspr. zgovoren
 □ ekspr. prezgovoren | zelo poveden |

povédka -e ž ▸ legenda | povest | pripovedka | pripovedka • |
 zgodba 1

povédkov -a -o prid. ▸ določilo •1

povédkovnik -a m jezikosl. | beseda, besedna zveza, ki ima v
 stavku vlogo povedkovega določila | prepoznati povedkovnik v
 stavku □ jezikosl. predikativ

povédni -a -o prid. ▸ naklon 2•2 | prepričljivi

povédnik -a m ▸ indikativ

povédnost -i ž | dejstvo, da kaj v veliki meri pove, izraža
 določeno vsebino | povednost vzdeвка □ ekspr. zgovornost

povêlek -lka m ▸ povelje | ukaz 1

poveličanje -a s | proces, pri katerem kaj dobi velik ugled,
 veljavo | poveličanje junakov □ ekspr. pobožanstvenje
 GLEJ ŠE oplemenitenje

poveličati -am dov. kaj | narediti, da kaj dobi velik ugled,
 veljavo | Avtor je v svojih delih poveličal te dogodke □ knj.izroč. monu-
 mentalizirati □ knj.izroč. odeti s slavo □ ekspr. pobožanstviti pobožanstviti
 zgodovino

GLEJ ŠE oplemenititi

poveličeválni -a -o prid. ▸ panegirik

poveličevánje -a s | dajanje, pripisovanje komu, čemu
 veliko stopnjo pozitivnih lastnosti, pomembnosti | poveličevanje
 narave □ povzdigovanje □ knj.izroč. glorifikacija □ knj.izroč. veličanje

poveličeváti -újem nedov. kaj | dajati, pripisovati komu, čemu
 veliko stopnjo pozitivnih lastnosti, pomembnosti | poveličevati
 lepoto narave; poveličevati povprečneže □ povzdigovati □ knj.izroč. glo-
 rificirati □ ekspr. kovati v deveta nebesa □ ekspr. kovati v sedmo nebo
 □ ekspr. kovati v tretje nebo □ ekspr. kovati v zvezde □ star. povzdigati
 □ knj.izroč. veličati veličati lepoto narave, telesa □ ekspr. vzdigovati v
 nebesa □ zastar. vzviševati

povêlje -a s | kratek ustni ukaz, zlasti v vojski | Slišati je glasna
 povelja desetarjev □ pog. komanda □ zastar. povelek

◆ voj. dnevno povelje □ voj. dnevna zapoved

GLEJ ŠE ukaz 1

poveljevánje -a s ▸ poveljstvo 3

poveljeváti -újem nedov. | opravlja vodilne, voditeljske
 funkcije v vojaški enoti ali ustrezni ustanovi | poveljevati
 bataljonu □ zastar. komandirati □ zastar. veleovati □ star. zapovedovati

povêljnik -a m

1. |kdor poveljuje vojaški enoti ali ustrežni ustanovi| *Poveljnik je pregledal utrdbe* □ star. *velitelj* □ star. *zapovednik* □ *komandant* |kdor poveljuje vojaški enoti, večji od četel| □ *komandir* |kdor poveljuje vojaški enoti, manjši od bataljona|

2. |kdor poveljuje kaki enoti, skupini sploh| *poveljnik vesolske ladje* □ *komandant* □ knj.jzroč. *ataman ataman razbojnikov* □ star. *velitelj* □ star. *zapovednik* □ *kapitan* ⚔

GLEJ ŠE pomočnik •3 | vodja 1 | vojskovodja

povêljniški -a -o prid. ▶ mesto¹ •3 | most •3**povêljstvo** -a s

1. |skupina vojaških starešin, ki (lahko) poveljuje vojaški enoti ali skupini enot| *Poveljstvo je sestavilo poročilo o spopadu*

□ pog. *komanda*

PODPOMENKE četno poveljstvo, divizijsko poveljstvo, garnizijsko poveljstvo

2. |sedež te skupine| *Po dovoljenje je šel na poveljstvo* □ pog. *komandantura*

3. |pravica poveljevati vojaški enoti ali skupini enot| *prevzeti poveljstvo armade* □ *poveljevanje* □ pog. *komanda*

povenéti -im dov. |drug za drugim oveneti| *Rože so povenete*

□ *poveniti*

poveniti -em dov. ▶ *poveneti***poverbati** -am dov. ▶ *dedovati***poverilni** -a -o prid. ▶ *pismo* •4**poverilnice** -ic ž mn. ▶ *pismo* •4**poverilo** -a s ▶ *pooblastilo* 1**poveriti** -im dov. ▶ *zaupati* 2**poverjenec** -nca m ▶ *varovanec* 1**poverjenik** -a m ▶ *akviziter***poverjeniški** -a -o prid. ▶ *služba* •1**povès** -éša m ▶ *povešenje***poveselíti se** -ím se dov. |krajši čas se veselíti| *Pustili so jo, da se je poveselila daril, preden se je začela slovesnost* □ knj.jzroč. *poradovati se*

GLEJ ŠE pozabavati se

poveseljáčiti -im dov. |krajši čas veseljáčiti| *Večkrat sta skupaj poveseljačila* □ pog. *pokronati ga* □ pog. *polumpati***povésiti** -im dov. *kaj* |premakniti tako, da je usmerjeno nižje, navzdol; spraviti iz pokončnega položaja v smer proti tlom| *povesiti puškino cev; Pes je povesil rep* □ *pobesiti* □ star. *poklapiti*

Pes je poklapil ušesa □ zastar. *povesniti*

povésiti se -im se dov. |izraža, da se čemu spremeni navadni, naravni položaj v smeri navzdol, zlasti v enem delu| *Vrata so se povesila* □ *pobesiti se* □ *ponížati se* □ ekspr. *povezniti se* *Streha se je poveznila* □ knj.jzroč. *ulekniti se* *Vrv za perilo se je precej uleknila***povèslo** -a s |zvit šop bilk, slame za vezanje snopov| *delati povesla* □ *povreslo***povèsmo** -a s ▶ *kodelja* | *snop* 1**povésniti** -em dov. ▶ *povesiti***povést** -i ž lit. |krajše, vsebinsko, izrazno manj zahtevno pripovedno delo, navadno v prozi| *povesti in romani* □ zastar. *povedka*

□ star. *pripovest*

♦ 1. lit. *mohorska povest* □ lit. *mohorjanska povest* 2. lit. *večerniška povest* □ lit. *večernica*

GLEJ ŠE pisatelj •4

povèsti -vêdem dov. ▶ *popeljati***povéstica** -e ž |izmišljotina | pravljica**povéstni** -a -o prid. ▶ *oseba* •6 | *pripovedni***povéstnica** -e ž ▶ *zgodovina***povéstničar** -ja m ▶ *zgodovino pisec***povéšati** -am nedov. *kaj* |premakniti tako, da je usmerjeno nižje, navzdol| *naravnnavati in povešati puške* □ *pobešati***povéšati se** -am se nedov. |spreminjati navadni, naravni položaj v smeri navzdol, zlasti v enem delu| *Vrata se povešajo* □ *pobešati se* □ nar. *vesiti se***povéšávka** -e ž vrtn. |rastlina, katere veje, mladike se pri rasti usmerjajo navzdol| *gojiti povešavke* □ vrtn. *žalujka***povéšen** -a -o prid. |ki ima spremenjen navadni, naravni položaj v smeri navzdol, zlasti v enem delu| *povešeno krilo vrat* □ *pobešen***povéšenje** -a s |dejstvo, da ima kaj spremenjen navadni, naravni položaj v smeri navzdol, zlasti v enem delu| *povešenje ramen* □ redk. *poves***povétrje** -a s ▶ *sapa***povév** -éva m ▶ *pihljaj***povéz** -éza m ▶ *obveza* | *povoj***povéza** -e ž ▶ *obveza* | *povezava* 1 | *povoj***povézati** in *povezáti* -vêžem dov. *kaj* |narediti, povzročiti, da več stvari, oseb postane celota, skupnost| *povezati prostore z vrati; Nova cesta povezuje več bližnjih naselij; Petje v zboru jih je povežalo* □ ekspr. *zvezati*

GLEJ ŠE *obvezati* 1 | *združiti* | *zvezati* 1

povézati se in *povezáti se* -vêžem se dov. *s kom* |začeti sodelovati s kom, zlasti na političnem področju| *povezati se s člani stranke*

□ ekspr. *stopiti v zvezo* □ ekspr. *zvezati se*

GLEJ ŠE *združiti se*

povezáva -e ž

1. |dejstvo, da je kaj povežano| *dobra cestna povežava med kraji*

□ knj.jzroč. *poveza* □ pog. *veza*

2. rač. |element računalniškega dokumenta, ki omogoča premik v drugi dokument ali na drugo mesto v istem dokumentu| *odstraniti povežavo* □ rač. *hiperpovežava*

□ rač., žarg. *link* □ rač. *nadpovežava*

GLEJ ŠE *asociacija* | *vez*² 4 | *zveza* 1, 2, 5

povézek -zka m ▶ *sveženj***povežálnica** -e ž agr. |vrvi, s katero se povezuje s senom, žitom naloženi voz| *zategniti povežalnico* □ nar. *opasilnica* □ agr. *povežnica* □ nar. *vože***povézница** -e ž ▶ *povežilnica***povéziniti** -em dov. *kaj* |dati, položiti tako, da je odprta stran česa votlega spodaj| *povezniti kozarec na polico* □ *privezniti* |*nekoliko povezniti*|**povéziniti se** -em se dov. ▶ *nagniti se* 1 | *povesiti se***povežoválec** -lca m s prilastkom |kdor povezuje| *Na prireditvi je nastopil kot povežovalec programa* □ knj.jzroč. *vezalec***povežovánje** -a s ▶ *vezava* 1 | *združevanje***povežováti** -újem nedov.

1. *kaj s čim* |z vezanjem dajati skupaj, združevati| *povežovati listine s trakom* □ star. *povijati*

2. *kaj* |delati, da več stvari, oseb postane celota, skupnost| *Predсоба povezuje vse stanovanjske prostore; Skupni cilji jih povezujejo* □ knj.jzroč. *vezati*

3. *kaj* |delati, da je kaj v kaki zvezi, odvisnosti| *povežovati teorijo in prakso* □ ekspr. *spajati* □ knj.jzroč. *vezati*

GLEJ ŠE *družiti* | *združevati*

povežováti se -újem se nedov. ▶ *združevati se***povídeti se** -im se dov. ▶ *priljubiti se***po vídezu** člen. zv. ▶ *na videz***povíjati** -am nedov. ▶ *obvezovati* 1 | *povežovati* 1**povíšani** -a -o prid. ▶ *hipertenzija*

povišanje -a s |postopek, pri katerem se da čemu višjo stopnjo glede na pomembnost| *povišanje diplomatskih predstavništev na rang veleposlaništev* □ **dvig** □ knj.izroč. **povzdignjenje** □ redk. **vzdig**

GLEJ ŠE **dvig** 3 | **napredovanje** 2 | **podražitev**

povišati -am dov. ► **dvigniti** 3 | **podražiti**¹ | **povzdigniti** | **zvišati**

povišati se -am se dov. ► **zvišati se**

povišek -ška m |vsota denarja, za katero se kaj poviša| *povišek osebnega dohodka* □ publ. **povišica**

poviševanje -a s ► **dražitev**

poviševati -ujem nedov. ► **dražiti**¹ | **dvigati** 2 | **povzdigovati** | **višati** 2

poviševati se -ujem se nedov. ► **bahati se** | **postavljati se**

povišica -e ž ► **povišek**

poviškati -am dov. ► **popestovati**

povišnjéti -ím dov. ► **pomodreti**

povitek -tka m ► **ovitek** 2 | **zavitek** 2•1

povíti -víjem dov. ► **obvezati** 1 | **roditi** 1

povítica -e ž ► **potica**

povlačíti in **povláčiti** -ím dov. ► **izvlačiti** | **pobraniti**

povlák -a m ► **prevleka** 3

povleči -vléčem dov. *kaj* |krajši čas vleči| *povleči vrv* □ **potegniti**

♦ 1. **povleči koga za lase** □ ekspr. **stresti koga za lase** 2. **povleči koga za ušesa** □ ekspr. **stresti koga za ušesa**

GLEJ ŠE **kaznovati** | **narisati** ♦ | **odložiti** 1 | **pobraniti** | **potegniti** 1, 2 | **požirek** ♦ | **prevarati** 1 | **vdihniti** ♦ | **zasmrčati**

povleči se -vléčem se dov. ► **umakniti se** 3

povnánjati -am nedov. *kaj* knj.izroč. |delati, da postane kaj zunanje, vnanje| *povnanjati moralno vsebino* □ filoz. **eksteriorizirati**

povnánjenje -a s knj.izroč. |dejstvo, da postane kaj zunanje, vnanje| *povnanjenje absolutne ideje* □ filoz. **eksteriorizacija**

povnánjiti -ím dov. *kaj* knj.izroč. |narediti, da postane kaj zunanje, vnanje| *povnanjiti svoje ustvarjalne sposobnosti* □ filoz. **eksteriorizirati**

povnánjiti se -ím se dov. ► **poplitviti se** 2

povòd -óda m |kar ima za posledico kako dogajanje, delovanje| *ugotoviti povod za prepír* □ pog. **pretveza**

povódenj -dnji ž ► **poplava** | **veliko**²

povódenjski -a -o prid. ► **poplavni**

povodíti -ím dov. ► **prekaditi**

povódje -a s ► **porečje**

povódkinja -e ž ► **vila** ♦2

povódni -a -o prid. ► **konj** ♦ | **mož** ♦4

povódnja -e ž ► **poplava**

povodnják -a m ► **mož** ♦4

povódom predl. ► **ob** 2

povóhati -am dov. *kaj* |krajši čas vohati| *Povohala je meso, če je sveže* □ **poduhati** □ zastar. **podišati** □ knj.izroč. **povonjati**

povohljáti -ám dov. |krajši čas vohljati| *Pes ga je povohljal in se umaknil* □ **zavohljati**

povòj -ója m |podolgovat kos tkanine za zavarovanje rane, poškodovanega dela telesa| *oviti povoj okrog komolca* □ pog. **obveza** □ knj.izroč. **povez** □ knj.izroč. **poveza** □ ekspr. **povojček** □ zastar. **povojec**

□ knj.izroč. **prevoj** □ knj.izroč. **zavoj**

GLEJ ŠE **obveza** ♦ | **odrasti** 1 | **samosojen**² ♦2

povójček -čka m ► **povoj**

povójec -jca m ► **povoj**

povojéni -a -o prid. ► **prekajeni**

povóljen -jna -o prid. ► **zadovoljiv**

povóljni -a -o prid. ► **odgovor** ♦3

povónjati -am dov. ► **povohati**

povórka -e ž ► **parada** ♦ | **parada** ♦

povóskati -am dov. ► **povoščiti**

povoščíti in **povóščiti** -ím dov. *kaj* |premazati z voskom| *povoščiti nit, papír* □ redk. **povoskati**

povozíti -vózím dov. ► **premagati** 1

povóženec -nca m ► **premaganeč**

povprašati in **povprašáti** -am dov. *po čem/za čim* |z vprašanjem, vprašanji poskusiti izvedeti, ugotoviti| *V mestu je povprašal za službo; Kadar boš hodil po teh krajih, povprašaj po njem* □ star. **izprašati** □ nar. **oprašati** □ star. **pobarati** □ knj.izroč. **poizprašati**

□ pog. **poprašati** □ star. **razprašati**

GLEJ ŠE **pozanimati se** 2 | **vprašati**

povpraševáti -ujem nedov. *po čem/za čim* |z vprašanjem, vprašanji poskušati izvedeti, ugotoviti| *V vasi je nekdo povpraševal po tem človeku* □ pog. **popraševati** □ star. **razpraševati**² o čem *Razpraševal je o vsem*

GLEJ ŠE **vpraševati** | **zanimati se** 2

povpréček -čka m ► **povprečje**

povpréčen -čna -o prid. |ki ne presega večine istovrstnega glede lastnosti, kakovosti; ki ne presega večine glede izpolnjevanja dolžnosti, pričakovanj, zahtev| *povprečno literarno delo; povprečen učeneč* □ **poprečen** □ zastar. **ducaten ducatni ljudje**

povpréčje -a s |srednja vrednost dveh ali več istovrstnih količin| *izračunati povprečje* □ **popreček** □ **poprečje** □ **povpreček**

GLEJ ŠE **sredina** ♦

povpréčnež -a m ekspr. |kdor ne presega večine glede izpolnjevanja dolžnosti, pričakovanj, zahtev| *rezultati povprečnežev* □ knj.izroč. **mediokriteta** □ knj.izroč. **poprečnik**

□ knj.izroč. **povprečnjak**

povpréčni -a -o prid. |ki izraža srednjo vrednost dveh ali več istovrstnih količin| *izračunati povprečno hitrost* □ **poprečni** □ **srednji**

GLEJ ŠE **ljudje** ♦ | **normalni** 2 | **ocena** 2•6 | **prečni**

povpréčnica -e ž ► **bližnjica**

povpréčnina -e ž ► **pavšal**

povpréčnják -a m ► **povprečnež**

povpréčno ozirn. prisl. |izraža, da kaj ne presega večine istovrstnega glede na stopnjo, količino| *izdati povprečno pet knjig na leto* □ knj.izroč. **poprek** □ knj.izroč. **povprek**

povpréčnost -i ž |dejstvo, da kaj ne presega večine istovrstnega glede lastnosti, kakovosti| *povprečnost literarnih prispevkov* □ **poprečnost** □ knj.izroč. **mediokriteta**

povprék prisl. ► **povprečno** | **prečno**

povračáj -a m ► **prežvek**

povráčanje -a s ► **rejekcija**

povráčati -am nedov.

1. *kaj* |delati, dajati komu kaj kot nadomestilo, odškodnino| *povračati stroške* □ **poplačevati** □ **povračevati**

2. *kaj* |delati določena dejanja zaradi enakih dejanj, ukrepov, ki jih je prej storil kdo drugi| *povračati pomoč* □ **vračati** □ ekspr. **oddolževati se za kaj** □ ekspr. **odgovarjati na kaj odgovarjati na izsiljevanje** □ knj.izroč. **revanširati se za kaj**

GLEJ ŠE **bruhati** | **plačevati** 2

povráčati se -am se nedov. ► **nanašati se** | **ponavljati se** | **vračati se** 1, 3

povračeváti -ujem nedov. ► **plačevati** 2 | **povračati** 1

povračeváti se -ujem se nedov. ► **vračati se** 2, 3

povračilo -a s

1. |kar se naredi, da komu kot nadomestilo, odškodnina| *terjati povračilo škode* □ redk. **nadomestitev** □ zastar. **odmena** □ knj.izroč. **vračilo**

2. |kar se naredi zaradi enakega dejanja, ukrepa, ki ga je prej storil kdo drugi| *dobiti povračilo za pomoč* □ knj.izroč. **revanša**

□ zastar. **vzdarje**

GLEJ ŠE maščevanje

povračljivi -a -o prid. |ki se da povrniti| *povračljiva izguba, škoda*

□ knj.izroč. **reverzibilni** ■ protip. **nepovračljivi**

povrâtek -tka m ► vrnitev

povratni -a -o prid. |ki izraža gibanje nazaj, proti izhodiščnemu položaju| *povratni tek* □ knj.izroč. **retrogradni**

GLEJ ŠE odziv 2 | tekma •2 | vozovnica •6 | vzvratni | zaimek •4

povratnik -a m

1. |kdor se iz kraja začasnega bivanja vrne domov| *povratnik iz tujine* □ knj.izroč. **povrnjenec** □ knj.izroč. **vrnjenec**

2. pravn. |kdor je že bil obsojen, pa stori novo kaznivo dejanje| *število povratnikov* □ pravn. **recidivni delinkvent**

3. geogr. |vzporednik 23,5° severne in južne geografske širine| *področje med povratnikoma* □ geogr. **obratnik**

◆ **1.** geogr. **južni povratnik** □ geogr. **kozorogov povratnik** **2.** geogr. **severni povratnik** □ geogr. **rakov povratnik**

PODPOMENKE južni povratnik ↗, severni povratnik ↖

povratništvo -a s pravn. |dejstvo, pojav, da že obsojeni stori novo kaznivo dejanje| *vzroki povratništva* □ pravn. **recidivnost**

povrêci -vržem dov. ► oteliti se | ožrebiti se | roditi 3

površlo -a s ► poveslo

povrêti -vrêm dov. ► vreti 1

povrg -a m |pri živalih ločitev ploda od matere na koncu nosečnosti| *pomagati pri povrgu; prezgodnji povrg* □ **kotitev** □ **porod**

□ **skotitev**

GLEJ ŠE kotitev

povrh¹ prisl. ► povrhu¹

povrh² predl. ► povrhu²

povrh³ člen. ► poleg³ | povrhu³

povrhnji -a -e prid. ► površen 2 | vrhnji 2, 3

povrhnjica -e ž

1. anat. |plast celic na površini kože ali sluznice| *Povrhnjica se lušči, odmira* □ anat. **epiderma** □ anat. **epidermis** □ anat. **epitel** □ anat. **epitelij** □ anat. **epitelijsko tkivo** □ anat. **kožna povrhnjica** □ anat. **kožni epitel**

□ anat. **krovno tkivo** □ anat. **pokožnica** □ anat. **vrhnjica** □ anat. **vrhnjično tkivo**

2. bot. |plast celic na površini neolesenelih rastlinskih organov| *Povrhnjica na jabolkih je porjavela* □ bot. **epidermis** □ bot. **površnica**

◆ bot. **listna povrhnjica** □ bot. **listna površnica**

povrhu¹ mestov. prostor. prisl. |izraža, da se kaj nahaja na zgornji strani česa| *Nosil je jopico, povrhu pa bundo* □ pog. **povrh**¹

□ zastar. **vrhu**¹ □ pog. **zgoraj** □ star. **zvrha**

povrhu² predl. z rodilnikom |za izražanje stanja na zgornji strani česa| *Povrhu jopice nosi suknjič* □ **navrh** □ **povrh**² □ **vrh**² □ star. **vrhu**³

GLEJ ŠE na površini

povrhu³ dodaj. člen. ekspr. |izraža dodajanje, stopnjevanje| *Na hitro je odšel in povrhu pustil dolgove* □ pog. **povrh**³ □ zastar. **vrhu**² □ ekspr. **za nameček** □ ekspr. **za navrh** □ knj.izroč. **za navrhek** □ pog. **za povrh** □ ekspr. **za povrhu** □ ekspr. **zraven**³

GLEJ ŠE poleg³

povrnitev -tve ž |dejstvo, da se komu kaj naredi, da kot nadomestilo, odškodnina| *poskrbeti za povrnitev stroškov* □ zastar. **vračilo**

povrniti in povrniti -em dov.

1. *kaj* |narediti, dati komu kaj kot nadomestilo, odškodnino| *povrniti stroške, škodo* □ redk. **naplačati** □ ekspr. **poplačati**

□ pog. **popraviti** *popraviti škodo*

2. *kaj* |narediti določeno dejanje zaradi enakega dejanja, ukrepa, ki ga je prej storil kdo drugi| *povrniti pomoč* □ **vrniti**

□ ekspr. **oddolžiti se za kaj** □ ekspr. **odgovoriti na kaj** *odgovoriti na izsiljevanje* □ knj.izroč. **odvrniti za kaj** *odvrniti komu za vse dobro*

□ knj.izroč. **revanširati se za kaj**

GLEJ ŠE hvala² | vrniti 2

povrniti se in povrniti se -em se dov. ► ponoviti se | vrniti se 1, 2 **povrnjenec** -nca m ► povratnik 1

po vrsti nač. prisl. zv. |izraža zapovrstnost, zaporednost| *Učitelj kliče učence po vrsti* □ knj.izroč. **vrstoma** □ knj.izroč. **zvrstoma**

GLEJ ŠE zaporedno

površen -šna -o prid.

1. |ki opravlja svoje delo, naloge nepopolno| *površen učenec*

□ ekspr. **frfotav** □ ekspr. **frfrast** □ ekspr. **frfrav** □ knj.izroč. **netemeljit** □ slabš. **polovičarski** □ nekjn. pog. **šlampast** ■ protip. **skrben**

POVEDKOVNIK frflja, frfra, frfravec, frfulja, polovičar, površnež, šalabajzer

2. |ki ne upošteva, zajema vsega, tudi podrobnosti| *površen prikaz stanja v podjetju* □ ekspr. **grob**² *ustvariti si grobo sliko o čem* □ knj.izroč. **povrhnji** □ knj.izroč. **površinski** □ ekspr. **približen**

□ nekjn. pog. **šlampast** ■ protip. **podroben**

3. |ki ni sposoben močno občutiti, doživeti| *površen človek, mislec*

□ ekspr. **plehek** □ knj.izroč. **plitek** □ ekspr. **plitev** □ ekspr. **prazen** ■ protip. **globok**

površina -e ž |zunanji, vrhnji del česa| *površina krogle* □ **površje**

◆ **1.** delovna površina □ delovna ploskev **2.** odlagalna površina □ odlagalna ploskev **3.** zemeljska površina □ knj.izroč. zemeljna površina

□ pog. zemlja □ knj.izroč. zemljina površina

GLEJ ŠE površje | stran¹ 2 | trava 2

površinski -a -o prid. |ki je na površini| *površinska poškodba predmeta* □ knj.izroč. **površni**

GLEJ ŠE površen 2 | zunanji 4, 5

površinsko prisl. ► površno

površinskost -i ž ► površnost

površje -a s |zunanji, vrhnji del zemlje| *Žareča snov iz notranjosti zemlje se je razlila po površju* □ **zemeljska površina** □ **zemeljsko**

površje □ knj.izroč. **zemljina površina**

GLEJ ŠE površina | uveljaviti se

površnež -a m ► površen 1 povdk.

površni -a -o prid. ► površinski | vrhnji 2

površnica -e ž ► povrhnjica 2 | povrhnjica 2•

površnik -a m |krajši moški plašč iz lažjega, navadno volnena blaga| *obleči površnik* □ zastar. **svršnik**

površno nač. prisl. |izraža, da kaj ne upošteva, zajema vsega, tudi podrobnosti| *površno prikazati problem* □ knj.izroč. **površinsko**

□ ekspr. **približno**¹ □ nekjn. pog. **šlampasto**

površnost -i ž |dejstvo, da kaj ne upošteva, zajema vsega, tudi podrobnosti| *površnost prikaza problema* □ knj.izroč. **površinskost**

□ ekspr. **približnost**

povrtalo -a s teh. |orodje za dokončno obdelavo izvrtine| *svedri, rezkala in povrtala* □ teh. **razvrtač**

PODPOMENKE ročno povrtalo, strojno povrtalo

povrtati -am dov. ► pobrskati | vprašati

povrtéti -ím dov. ► zavrteti

povrtje -a s ► povrtina

povrtinina -e ž |zelenjava, ki se goji na vrtu| *zalivati povrtinino*

□ nar. **gredno** □ star. **povrtje** □ knj.izroč. **vrtnina**

povrček -žka m ► mladič | podlež

povsè prisl. ► popolnoma

povsèm prisl. ► popolnoma

povsód mestov. prostor. prisl. |izraža, da se dejanje dogaja na vseh mestih, po vseh krajih| *Pogrešanega človeka so iskali povsod, a ga niso našli; Tega človeka srečujem povsod* □ ekspr. **na vsakem**

koraku □ ekspr. na vsakem oglu □ ekspr. na vsakem voglu □ ekspr. na vseh koncih in krajih □ ekspr. od obzorja do obzorja □ ekspr. po hribih in dolinah □ zastar. povsodi □ ekspr. povsod okoli □ ekspr. povsod okrog □ knj.izroč. urbi et orbi urbi et orbi sporočiti novico □ knj.izroč. vsečez □ ekspr. vsenaokoli □ ekspr. vsenaokrog □ ekspr. vseokoli □ ekspr. vseokrog □ ekspr. vsepovsod □ star. vsepovsodi □ nar. vserod □ ekspr. vse tam okrog □ ekspr. vsevprek □ ekspr. vsevprek po svetu

GLEJ ŠE vedno

povsodi prisl. ► povsod

povsodni -a -o prid. |ki je, se nahaja povsod| *povsodni povzročitelj bolezni* □ ekspr. *vsepovsodnji* □ ekspr. *vsepričujoči* □ ekspr. *vseprisotni*

povsodnost -i ž |dejstvo, da kaj je, se nahaja povsod| *povsodnost nevarnosti* □ ekspr. *povsodpričujočnost* □ knj.izroč. *ubikviteta načelo ubikvitete* □ ekspr. *vsenavzočnost* □ ekspr. *vsepričujočnost* □ ekspr. *vseprisotnost*

povsodpričujočnost -i ž ► povsodnost

povšéč povdk. ► ugajati 1, 2 | všeč

povšéči povdk. ► ugajati 1, 2 | všeč

pôvšter -tra m ► blazina 1 | blazina 1•

pôvštertanc -a m ► ples 1 pp

povzdíg -a m ► dvig 1, 2, 3

povzdíga -e ž ► dvig 3

povzdígati -am nedov. ► dvigati 2 | poveličevati | povzdigovati

povzdígniti -em dov. *kaj* |dati čemu višjo stopnjo glede na pomembnost| *Povzdignili so ga v plemiški stan* □ *povišati*

GLEJ ŠE dvigniti 1, 2, 3 | spregovoriti 1

povzdígnjenec -nca m ► povzpnetnik

povzdígnjenec -nca m ► dobičkar ♦

povzdígnjenje -a s ► povišanje

povzdigovánje -a s ► poveličevanje

povzdigováti -újem nedov. *kaj nad kaj/kaj pred čim* |med osebami, stvarmi iste vrste dajati, pripisovati komu, čemu večjo mero pozitivnih lastnosti, pomembnosti| *Dogodek so preveč povzdigovali; Povzdigovali so ga nad vse pesnike; povzdigovati koga pred drugimi* □ knj.izroč. *dvigati dvigati koga nad druge* □ knj.izroč. *poviševati* □ star. *povzdigati* □ zastar. *vzviševati*

GLEJ ŠE dvigati 1, 2 | groziti 2 | opogumljati | poveličevati

povzemajóči -a -e prid. ► pregled 2•

povzemální -a -o prid. ► pregled 2•

povzémati -am nedov.

1. *kaj* |na kratko navajati, podajati glavne, bistvene misli sporočila, zlasti napisanega| *povzemati vsebino članka* □ *sumirati* □ knj.izroč. *reasumirati* □ knj.izroč. *rekapitulirati* □ knj.izroč. *rezimirati*

2. *kaj za kom* |začenjati za kom peti, govoriti| *Za solistom je povzermal pesem zbor* □ *poprijemati* □ *pritegovati komu* *Zapel je, drugi pa so mu polagoma pritegovali* □ knj.izroč. *pritezati komu*

GLEJ ŠE sklepati¹ | ugotavljati

povzéték -tka m |glavne, bistvene misli sporočila, zlasti napisanega| *povzetek razprave* | *izvleček* □ *rezime* □ knj.izroč. *povzetje* □ knj.izroč. *suma* □ knj.izroč. *sumacija* □ zastar. *zapopadek*

povzétí -vzámem dov.

1. *kaj* |na kratko navesti, podati glavne, bistvene misli sporočila, zlasti napisanega| *povzeti vsebino članka* □ *sumirati* □ knj.izroč. *reasumirati* □ knj.izroč. *rekapitulirati* □ knj.izroč. *rezimirati*

2. *kaj za kom* |začeti za kom peti, govoriti| *Za solistom je povzel pesem zbor* □ *poprijeti* □ *pritegniti komu* *Začel je peti, drugi so mu pritegnili*

GLEJ ŠE fotografirati | spregovoriti 1 | ugotoviti

povzétje -a s ► povzetek

po vzórcu prisl. ► po šabloni

povzpénjati se -am se nedov. ► vzpenjati se 2, 3, 4, 6

povzpéti se -pném se dov. ► napredovati 2 | narasti 1 | poskočiti | vzpeti se 1, 2, 3, 4, 5, 6 | zmagati

povzpétnik -a m ekspr. |kdor se iz nižjih družbenih slojev hitro, brezobzirno povzpne med višje| *Podeželski povzpnetnik je bil v svojem pohlepu neustavljiv* □ knj.izroč. *parveni* □ knj.izroč. *povzdignjenec* □ knj.izroč. *primahun*

povzróčati -am nedov. *kaj* |izraža, da kaj dela, da se kaj pojavlja, nastaja, godi| *Slana jed povzročča žejo* □ *biti vzrok* □ ekspr. *botrovati čemu* □ publ. *dvigati dvigati preplah med ljudmi* □ knj.izroč. *inducirati Dogodki so inducirali posební razvoj* □ ekspr. *izzivati izzivati razdor med ljudmi* □ publ. *pogajati¹* □ publ. *pogojevati* □ ekspr. *porajati* □ star. *povzročevati* □ ekspr. *rojevati* □ knj.izroč. *vzbujati* □ ekspr. *vzdigovati* *Knjiga vzdiguje ogorčenje* □ zastar. *vzrokovati* □ knj.izroč. *vžigati* *To je vžigalo rane v srcu* □ knj.izroč. *zarajati¹* *zarajati bolezni*

povzročeváti -újem nedov. ► povzročati

povzročítelj -a m |kdor kaj povzroči| *povzročitelj nesreče*

□ knj.izroč. *akter* □ knj.izroč. *povzročnik* □ knj.izroč. *vzročnik*

povzročíteljica -e ž |ženska, ki kaj povzroči| *povzročiteljica nesreče* □ knj.izroč. *povzročnica*

povzročíti -ím dov. *kaj* |izraža, da kaj naredi, da se kaj pojavi, nastane, zgodi| *Že majhna količina strupa povzroči smrt* □ *biti vzrok česa* □ publ. *dvigniti Članek je dvignil ogorčenje* □ ekspr. *izzvati* □ zastar. *nagoditi* □ star. *nakretiti* □ publ. *pogojiti* □ ekspr. *poroditi* *To je v njem porodilo jezo* □ ekspr. *priklicati* □ ekspr. *prinesti* *Nove tehnične možnosti so prinesle veliko novih izdelkov* □ ekspr. *roditi* *Ti dogodki so rodili zaskrbljenost* □ slabš. *skotiti* *Vojna je skotila vse te grozote*

GLEJ ŠE okvariti

povzročníca -e ž ► povzročiteljica

povzročník -a m ► povzročitelj

póza -e ž ekspr. |neprično, narejeno vedenje, ravnanje| *Zavračal je vsako pozo* □ slabš. *pozerstvo*

GLEJ ŠE drža

pozába -e ž |stanje, ko kaj ni več aktivno v zavesti| *hrepeneti po pozabi* □ *pozabljenje²* □ star. *pozabljenost* □ star. *pozabljivost* □ knj.izroč. *pozabnost*

♦ *pozaba samega sebe* □ knj.izroč. *samopozaba*

GLEJ ŠE pozabiti 2 | pozabljenje¹

pozabávati se -am se dov. |krajši čas se zabavati| *Razvedri se in se pozabavaj* □ ekspr. *poveseliti se*

pozabíti in *pozábíti* -im dov.

1. *kaj* |nehati imeti aktivno v zavesti| *pozabiti ime ulice*

□ star. *zabiti¹* □ star. *zazabiti*

2. *kaj/na kaj* |prenehati spominjati se česa, misliti na kaj| *pozabiti prvo ljubezen; pozabiti na dom* □ ekspr. *izbrisati iz spomina kaj* □ ekspr. *izbrisati iz srca kaj* □ ekspr. *iztrgati iz srca kaj* □ ekspr. *pokopati v pozabo kaj* □ ekspr. *potisniti v pozabo kaj* □ ekspr. *prepustiti pozabljenju kaj* □ star. *zabiti¹*

GLEJ ŠE nesebičen ♦ | odpustiti 2

pozábljati -am nedov.

1. *kaj* |(večkrat) ne imeti aktivno v zavesti| *pozabljati imena, letnice* □ zastar. *spozabljati se česa* □ star. *zabljati*

2. *kaj/na kaj* |prenehavati spominjati se česa, misliti na kaj| *pozabljati ljubezen, razočaranje; pozabljati na oblubo* □ star. *zabljati*

GLEJ ŠE nesebičen ♦ | odpustiti 2

pozábljeni -a -o prid. |ki ni aktivno v zavesti| *pozabljeni prepir*

□ star. *zabljeni* □ *polpozabljeni* |ki je skoraj pozabljen|

pozábljenje¹ -a s |dejstvo, da kaj ni aktivno v zavesti| *pozabljenje vsega hudega* □ *pozaba*

pozabljenje² -a s ► *pozaba* | *pozabiti* 2

pozábljenost -i ž ▶ pozaba

pozabljev -a -o prid. |ki (rad) pozablja| *pozabljev človek* □ ekspr. *skle-rotičen* □ ekspr. *sklerozen* □ zastar. *spozabljev*

♦ biti pozabljev □ biti kratke pameti □ ekspr. imeti kratek spomin

pozabljevost -i ž ▶ pozaba

pozábnost -i ž ▶ pozaba

pozakonitev -tve ž ▶ pozakonjenje •

pozakóniti -im dov. *kaj* |narediti, da kaj postane zakonito| *pozakoniti svoje ravnanje* □ knj.izroč. *legitimirati*

♦ pravn. *pozakoniti otroka* □ pravn. *legitimirati otroka*

pozakóniti se -im se dov. ▶ poročiti se

pozakónjenje -a s

• pravn. *pozakonjenje otroka* □ pravn. *legitimacija otroka* □ pravn. *legitimiranje otroka* □ pravn. *pozakonitev otroka*

pozanimati se -am se dov.

1. *za kaj* |poskusiti dobiti podatke, pojasnila o čem| *Pozanimala se je za njegovo preteklost* □ pog. *pobrigati se* □ zastar. *pobrinuti se*

2. *za kaj* |z vprašanjem, vprašanji izraziti zanimanje za kaj| *Pozanimali so se za naše delo in uspehe* □ *povprašati po čem*

GLEJ ŠE *vprašati*

po zaslúgi nač. prisl. zv. |izraža, da se kaj zgodi s posredovanjem, nastopom česa| *priti do premoženja po zaslugi koga* □ star. *po zaslužju*

po zaslužju prisl. zv. ▶ po zaslugi

pozaspáti -spím dov. |drug za drugim zaspati| *Otroci so hitro pozaspali* □ *pospati* □ ekspr. *pospančkati*

pozašiti -šijem dov. ▶ zašiti

pozavčín -a m ▶ vabovec

pozávna -e ž glasb. |trobilo z nižje ležečim tonskim obsegom| *igrati pozavno* □ glasb. *trombon*

pozavníst -a m glasb. |kdor igra pozavno| *nastop znanega pozavnísta* □ glasb. *trombonist*

pozdéti se -ím se dov. ▶ zazdeti se

pozdévati se -am se nedov. ▶ zdeti se 1

pozdráv -áva m

1. |beseda, besede, s katerimi se izrazi naklonjenost, spoštovanje, zlasti ob srečanju s kom| *glasen pozdrav* □ zastar. *pozdravček* □ zastar. *pozdravilo*

2. |izrazitev naklonjenosti, spoštovanja z besedami, kretnjo, mimiko, zlasti ob srečanju s kom| *Pozdrav med bratoma je bil prisrčen* □ zastar. *pozdravljenje*

GLEJ ŠE *odzdraviti* | *odzdravljati* | *pozdravljati* | *prikloniti se 2*

pozdrávček -čka m ▶ pozdrav 1

pozdravílo -a s ▶ pozdrav 1

pozdráviti¹ -im dov. *koga* |z besedami, kretnjo, mimiko izraziti svojo naklonjenost, spoštovanje, zlasti ob srečanju s kom| *Vstopil je in pozdravil* □ *pokimati* |z gibom glave pozdraviti| □ *prikloniti se* □ *salutirati* |pozdraviti z dvigom desne roke ob sence glave ali predse| *Vojak je udaril s peto ob peto in salutiral*

pozdráviti² -im dov. ▶ ozdraviti

pozdráviti se -im se dov. ▶ ozdraveti

pozdrávljati -am nedov. *koga* |z besedami, kretnjo, mimiko izraziti svojo naklonjenost, spoštovanje, zlasti ob srečanju s kom| *glasno pozdravljati mimoidoče* □ *klicati v pozdrav komu* □ *priklimavati* |z gibi glave navzdol in navzgor pozdravljati| □ *priklanjati se* □

pozdrávljen -a -o pozdravn. medm. |izraža pozdrav| *Pozdravljena, sosedá; Mudi se mi naprej, pozdravljen* □ pog. *živ³* □ star. *živel* *Živela, dolgo se nisva videla* □ pog. *živijo*

GLEJ ŠE *dober dan* | *na svidenje*

pozdravljenje -a s ▶ pozdrav 2

pozdravljíca -e ž ▶ zdravica 1, 2

pozébsti -zébem dov. |zaradi mraza se poškodovati, uničiti| *Rožmarin je pozebel* □ *pomrziniti* □ *zmrzniti* □ *nazebsti* |nekoliko pozebsti| □ *premrzniti* |popolnoma pozebsti|

pozelenéti -ím dov. |postati zelen| *Krompir na svetlobi pozeleni* □ *zazeleneti*

GLEJ ŠE *ozeleneti 2* | *razjeziti se*

pozeleníti -ím dov. ▶ *ozeleniti 1*

pozémeljski -a -o prid. ▶ *življenje 1•2*

pôzen -zna -o povdk. |izraža, da ima kdo do določenega časa, roka malo, premalo časa| *Zaspal je, zato je pozen* □ *kasen* □ protip. *zgoden*

GLEJ ŠE *zamujati 1* | *zgoden*

pozérstvo -a s ▶ poza

pozíbati in *pozibáti* -ljem dov. *koga* |krajši čas zibati| *Stopil je k zibki in pozibal otroka* □ knj.izroč. *pogugati* □ nar. *poujčkati*

pozíbati se in *pozibáti se* -ljem se dov. ▶ *zamajati se*

pozíbávati -am nedov. *koga* |v presledkih zibati| *Vso noč je pozibavala otroka* □ knj.izroč. *pocincavati* □ knj.izroč. *pogugavati*

pozíbávati se -am se nedov. |v presledkih se zibati| *Klasje se pozibava v vetru* □ knj.izroč. *pogugavati*

pozíciija -e ž ▶ *lega¹* 1 | *mat* | *položaj 1, 2, 3, 4* | *položaj 4•2* | *stališče*

pozídati -am dov. *kaj* |z zidanjem stavb izpolniti prostor| *Dolino so zelo hitro pozidali* □ *zazidati*

GLEJ ŠE *sezidati*

pozidáva -e ž ▶ *gradnja*

pozídni -a -o prid. ▶ *praprót²* pp

pozími čas. prisl. |izraža, da se dejanje dogaja v delu leta med jesenjo in pomladjo| *Pozimi je na drevju ivje* □ *čez zimo* □ *v zimskem času* □ star. *v zimi*

GLEJ ŠE *zmeraj*

pozímski -a -o prid. ▶ *jabolko* •

pozírati -am nedov. *komu* |biti na razpolago za upodabljanje| *pozirati kiparju, slikarju* □ um., žarg. *sedeti*

póztiv -a m ▶ *osnovnik*

póztiven -vna -o prid. ▶ *dober¹* 2 | *koristen¹* | *optimističen*

pozitivístični -a -o prid. ▶ *pozitivizem*

pozitivízem -zma m filoz. |filozofska smer, ki zanika vsako spoznanje, ki ga ni mogoče dokazati| *privrženci pozitivizma* □ filoz. *pozitivistična filozofija*

póztivni -a -o prid. |ki izraža, vsebuje pritrditve, strinjanje| *pozitivni odnos do predlagane rešitve* □ ekspr. *pritrđilni* □ ekspr. *pritrjevalni* □ knj.izroč. *pritrjujoči* □ protip. *negativni*

GLEJ ŠE *anoda* | *ion* •2 | *negativni* | *odgovor* •3 | *plus¹* | *pozitron* | *število 1* pp 9

póztivno nač. prisl. |izraža, da kaj vsebuje pritrditve, strinjanje| *pozitivno odgovoriti na prošnjo* □ ekspr. *pritrđilno* □ ekspr. *pritrjevalno* □ protip. *negativno*

GLEJ ŠE *ion* •2

pozitrón -a m fiz. |osnovni delec s pozitivnim električnim nabojem| *odkritje pozitrona* □ fiz. *pozitivni elektron*

pozítúra -e ž ▶ *drža*

pozív -a m

1. |javno izražena želja, da kdo kaj stori, se česa udeleži| *poziv k uporabi* □ *javni poziv* □ ekspr. *apel* □ vznes. *klic*

2. |glasno izražena zahteva po prisotnosti, kaki dejavnosti| *Vsi so prišli na njegov poziv* □ *klic* □ star. *zov*

GLEJ ŠE *klic 2•1* | *klic 2•2* | *list* •8 | *prostitut* | *prostitutka* | *prostitutka* pp 1 | *vabilo 2*

pozivanje -a s |javno izražanje želje, da kdo kaj stori, se česa

udeležil| *pozivanje k uporu* □ vznes. **klicanje**

GLEJ ŠE sklicevanje

pozivati -am nedov.

1. *koga k čemu* |javno izražati željo, da kdo kaj stori, se česa udeležil| *pozivati ljudstvo k uporu* □ ekspr. **apelirati** na *koga apelirati na udeležence, naj se udeležijo predavanja* □ vznes. **klicati** □ star. **zvati**

2. *koga* s prisl. določilom |izražati zahtevo po prisotnosti na kakem mestu, po kaki dejavnosti| *pozivati pričo na sodišče* □ **klicati** □ star. **zvati** □ redk. **citirati**² |pozivati zlasti na sodišče|

GLEJ ŠE klicati 2

pozivati se -am se nedov. ► sklicevati se

pozivni -a -o prid. ► list •8

pozivnica -e ž ► list •8

pozivnik -a m rač. |žepni sprejemnik za osebne klice| *razširjenost*

pozivnikov pred vzponom mobilne telefonije □ rač., žarg. **pager**

pozlačen -êna -o prid. |ki je prekrit s tanko plastjo zlata|

pozlačen okvir □ pog. **zlat**²

pozlačeváti -újem nedov. *kaj* |prekrivati s tanko plastjo zlata|

Zlatar pozlačuje verižico □ **zlatiti**

GLEJ ŠE zlatiti

pozláta -e ž |tanka prevleka iz zlata| *obnoviti pozlato* □ **pozlatitev**

pozlatárski -a -o prid. ► obrt² 1•13

pozlatárstvo -a s ► obrt² 1•13

pozlatéti -ím dov. ► pozlatiti se

pozlatítev -tve ž ► pozlata

pozlatíti -ím dov. *kaj* ekspr. |narediti kaj po barvi podobno zlatu|

Jesen pozlati gozd □ redk. **ozlatiti**

pozlatíti se -ím se dov. ekspr. |postati po barvi podoben zlatu|

Žito se je pozlatilo □ ekspr. **pozlateti**

pozlítí -ím dov. ► poslabšati se

po zlogih prisl. zv. |izraža, da se kaj izgovarja, bere tako, da je vsak zlog ločen od predhodnega in sledečega zloga| *po zlogih brati nerazločno napisano besedilo* □ **zlogoma** □ **zlogovaje**

GLEJ ŠE zlogovati

po zlù prisl. zv. ► propadati 2 |propasti 1, 4

po značájú prisl. zv. ► po naravi

poznamenovánje -a s ► označevanje |označitev |poimenovanje

poznamenováti -újem dov. in nedov. ► označevati 1 |označiti 1 |zaznamovati

poznàn -ána -o povdk. ► znan 1, 2

poznánec -nca m ► znanec

poznáni¹ -ega m ► znanec

poznáni² -a -o prid. ► znani² 1, 2

poznánje -a s ► poznanstvo |poznavanje |razmerje •4 |znanje 2

poznánstvo -a s |odnos med ljudmi, ki se poznajo| *obnoviti staro, skleniti novo poznanstvo* □ **znanstvo** □ star. **poznanje**

□ star. **znanje**

poznáti -znám dov.

1. *koga* |vedeti za obstojanje, lastnosti, značilnosti koga| *Tega človeka nihče ne pozna* □ zastar. **poznavati** □ star. **vedeti** *Umetnika, ki je sliko naredil, ne vemo* □ ekspr. **poznati kot svoj žep** |zelo dobro poznati|

2. *kaj* |vedeti (za) kaj, biti seznanjen s čim| *Bal se je približati stražarju, ker ni poznal gesla* □ star. **znati**

3. *kaj* |imeti s študijem, raziskovanjem pridobljeno vednost o določeni dejavnosti, stvari ali področju| *Moderne glasbe ne pozna* □ pog. **spoznati se na kaj** *Na glasbo se ne spozna*

GLEJ ŠE znati

poznaválec -lca m

1. |kdor ve (za) kaj, je seznanjen s čim| *Poznavalci trdijo, da spada to vino med najboljša vina* □ star. **poznavatelj** □ ekspr. **strokovnjak** □ knj.izroč. **veščak**

2. |kdor ima s študijem, raziskovanjem pridobljeno vednost o določeni dejavnosti, stvari ali področju| *poznavalec evropske književosti* □ ekspr. **strokovnjak strokovnjak za evropsko književnost** □ knj.izroč. **vedec** *Imajo ga za vedca na tem področju* □ ekspr. **vedež vedež na področju slikarstva** □ knj.izroč. **znanec** □ zastar. **znanec**

poznaválka -e ž ► mojstrica 2

poznávanje -a s |vednost o določeni dejavnosti, stvari ali področju| *Vzrok za to je slabo poznavanje gradiva*

□ knj.izroč. **poznanje** □ star. **znanje**

GLEJ ŠE znanje 2

poznavátelj -a m ► poznavalec 1

poznávati -am nedov. ► poznati 1

pozně -éta m ► počasnež

pozněje prisl. ► nikoli |potem¹ 1

poznějši -a -e prid. |ki se zgodi, opravi v času, ki sledi določene-
mu| *Tedanja konferenca niti poznejši pogovori med državniki niso pripeljali do sporazuma* □ **kasnejši**

pôzni -a -o prid. |ki je, se pojavi ob koncu predvidenega časa ali (nekoliko) po njem| *pozni izid knjige* □ **kasni**

GLEJ ŠE les •42 |ostrigar |starost •2 |vek¹ •

pôzno¹ čas. prisl. |izraža, da se kaj zgodi, ko je do določenega časa, roka malo, premalo časa| *pozno se zbuditi* □ **kasno¹** ■ protip. **zgodaj¹**

GLEJ ŠE zgodaj¹ 1

pôzno² povdk. |izraža, da je do določenega časa, roka malo, premalo časa| *Pozno je že za prijavo* □ **kasno²** ■ protip. **zgodaj²**

GLEJ ŠE zgodaj²

pozobáti -zóbljem dov. *kaj* |zobajoč pojesti| *Kokoš je hitro*

pozobala koruzo □ ekspr. **poključvati** □ ekspr. **popikati**

GLEJ ŠE pojesti 1

pozòj -ója m ► zmaj

pozòr¹ -óra m ► pozornost

pozòr² velel. medm. |izraža opozorilo| *Pozor, stopnice* □ **pazi**

pozóren -rna -o prid. |ki je zavestno (miselno) zbran| *pozoren poslušalec* □ **pazljiv** □ knj.izroč. **pazen**

◆ biti pozoren □ biti pazljiv □ sol. paziti

pozoréti -ím dov. ► dozoreti 2

pozoríšče -a s ► oder 2 |prizorišče

pozórnica -e ž ► oder 2 |prizorišče

pozórnó nač. prisl. |izraža, da je za dejanje značilna zavestna (miselna) zbranost| *pozorno poslušati* □ **pazljivo** □ knj.izroč. **pazno**

pozórnost -i ž |zavestna (miselna) zbranost| *Pozornost poslušalcev je popustila* □ **pazljivost** □ knj.izroč. **paznost** □ knj.izroč. **pažnja**

□ zastar. **pozor¹**

po zráku prisl. zv. ► prevoz •2

pôzre -éta s ► dekle 1

pozunánjenje -a s ► poplitvenje

pozunánjiti se -im se dov. ► poplitviti se 2

pozvačín -a m ► vabovec

pozvánec -nca m ► trasat

pozvánjanje -a s |zvonjenju, zvončkljanju podobni glasovi| *pozvanjanje kovancev* □ **zvončkljanje** |rahlo pozvanjanje|

pozvánjati -am nedov. |dajati zvonjenju, zvončkljanju podoben glas| *Kozarci pozvanjajo na mizi* □ redk. **bingljati** □ ekspr. **zvoniti**

□ **zvončkljati** ↗

GLEJ ŠE zvoniti

pozvati -zovem dov.

1. *koga k čemu* |javno izraziti željo, da kdo kaj stori, se česa udeležil| *pozvati ljudi k stavki, upor* □ ekspr. *apelirati na koga* *apelirati na prisotne, naj se zavzamejo za stvar* □ knj.izroč. *poklicati poklicati ljudstvo k upor*

2. *koga s prisl. določilom* |izraziti zahtevo po prisotnosti na kakem mestu| *pozvati pričo na sodišče* □ *poklicati* □ star. *zvati* □ redk. *citirati*² |pozvati zlasti na sodišče|

• *pozvati koga na dvoboj* □ knj.izroč. *pozvati koga na duel* □ ekspr. *vreči komu rokavico*

GLEJ ŠE *poklicati 2* | *povabiti*

pozvončkljati -ám dov. ▶ *zacingljati 1* | *zazvoniti 2*

pozvoniti -ím dov. ▶ *zazvoniti 2, 3*

po žabje prisl. zv. ▶ *plavati* •2

požalovati -újem dov. ▶ *potožiti*

požár -a m |ogelj, ki povzroča škodo, uničuje| *Požár se hitro širi*

□ ekspr. *goreči petelin* □ ekspr. *ogenj* □ ekspr. *ognjena stihija* □ ekspr. *ognjeni petelin* □ ekspr. *rdeči petelin*

♦ *talni požár* □ *pritalni požár*

GLEJ ŠE *strast* | *vojna 1*

požarišče -a s ▶ *pogorišče*

požárni -a -o prid. ▶ *društvo* •7 | *lestev* •2 | *preventiva* pp | *zavarovalnina* pp

požebrati -ám dov. ▶ *pomoliti*¹

požégnanje -a s ▶ *blagoslov*

požégnati -am dov. ▶ *blagosloviti*

požélek -lka m ▶ *želja*¹

poželénje -a s |velika želja po čem, zlasti po zadovoljevanju spolne ljubezni, telesnih potreb| *Poželenje se prebujá, raste*

□ čutno *poželenje* □ spolno *poželenje* □ telesno *poželenje* □ *sla* □ *strast* □ nar. *cepetic* □ ekspr. *meseno poželenje*

poželéti -ím dov. ▶ *zaželeti*

poželjív -a -o prid. |ki vsebuje, izraža veliko željo po čem, zlasti po zadovoljevanju spolne ljubezni, sle| *poželjiv pogled*

□ ekspr. *lačen* □ ekspr. *lakoten* □ nar. *željen*

poželjivo nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje kaže veliko željo po čem, zlasti po zadovoljevanju spolne ljubezni, sle| *poželjivo gledati* □ knj.izroč. *poželjno*

poželjni -a -o prid. ▶ *zaželeni*

poželjno prisl. ▶ *poželjivo*

po žénsko prisl. zv. ▶ *žensko*

požénščen -a -o prid. ▶ *feminilen*

požénščenje -a s ▶ *feminizacija*

požénščenost -i ž ▶ *feminizem 2*

požénščiti se -im se dov. ekspr. |dobiti nekatere ženske lastnosti|

Med samimi ženskami se je čisto požénščil □ slabš. *pobabiti se*

požerúh -a m ▶ *pohlepen* povdk. 1 | *ponikva* | *požrešen* povdk. 1 | *požrešnež*

požerúhinja -e ž ▶ *požrešen* povdk. 2 | *požrešnica*

požerún -a m ▶ *pohlepen* povdk. 1 | *požrešen* povdk. 1 | *požrešnež*

požerúšček -čka m ▶ *požrešen* povdk. 1 | *požrešnež*

požerúštvo -a s ▶ *požrešnost*

požéti -žánjem dov. *kaj* |končati žetev| *Letos so že poželi; požeti pšenico* □ knj.izroč. *dožeti*

GLEJ ŠE *uspéti 1*

požganica -e ž ▶ *požganina*

požganína -e ž |zemljišče, s katerega je s požiganjem odstranjeno drevje, grmovje, zlasti gozd| *preorati požganino*

□ nar. *požganica* □ nar. *požganje*

GLEJ ŠE *pogorišče*

požganíšče -a s ▶ *pogorišče*

požgánje -a s ▶ *požganina*

požgáti -žgém dov. *kaj* |z ognjem poškodovati, uničiti| *Okupatorji so požgali vse hiše v vasi* □ star. *popaliti*

GLEJ ŠE *ožgati 2* | *sežgati* | *zažgati 2*

požgečkáti -ám dov. *koga* |krajši čas žgečkati| *požgečkati otroka po licu* □ *poščegetati*

požíg -a m |poškodovanje, uničenje z ognjem| *ropi in požigi*

□ redk. *podžig*

požigálec -lca m |kdor požiga| *najti požigalca* □ *podžigalec*

□ star. *zažigalec*

požigálniški -a -o prid. ▶ *požigalništvo*

požigálníštvo -a s zgod. |razvojna stopnja gospodarstva, za katero je značilno pridobivanje obdelovalne zemlje s požiganjem, zlasti gozdov| *lovstvo, nabiralništvo in požigalništvo*

□ zgod. *požigalniško poljedelstvo*

požígati -am nedov. ▶ *sežigati*

požínjka -e ž ▶ *dožetki*

požír -a m ▶ *požirek*

požirálnik -a m |cevast organ, ki poteka, vodi od žrela do želodca| *vnetje požirálnika* □ anat. *ezofagus*

• *dvoriščni požirálnik* □ knj.izroč. *dvoriščni ponikovalnik*

GLEJ ŠE *ponikva*

požirálniški -a -o prid. ▶ *jama 2*

požiranje -a s |spravljanje iz ust v požirálnik, želodec| *požiranje hrane* □ ekspr. *goltanje*

požirati -am nedov. *kaj* |spravljati iz ust v požirálnik, želodec| *Meso je požiral kar neprežvečeno* □ ekspr. *goltati*

GLEJ ŠE *molčati 1* | *zadrževati 2* | *zaposlovati 2*

požírček -čka m ▶ *požirek*

požírek -rka m |količina tekočine, ki se naenkrat pogoltne| *izpiti požírek vode* □ star. *goltaj* □ ekspr. *goltljaj* □ zastar. *požír*

□ ekspr. *požírček* □ ekspr. *srk* □ ekspr. *srkljaj* □ nek. pog. *šluk*

• *narediti požírek* □ ekspr. *goltiniti* □ ekspr. *lokiniti* □ pog. *potegniti požírek* □ pog. *povleči požírek*

GLEJ ŠE *malo*² 2 | *spiti* •2

poživéti -ím dov. ▶ *ostati 1*

poživílo -a s ▶ *doping*

po živínsko prisl. zv. ▶ *kruto* | *surovo*

poživítev -tve ž

1. |dejstvo, da začne kaj potekati v večjem obsegu, intenzivnej| *poživítev dela v društvu* □ *poživljenje*

□ knj.izroč. *razživítev*

2. |kar naredi kaj bolj pestro, zanimivo| *poživítev prostora s slikami* □ *popestritev*

poživíti -ím dov.

1. *koga* |povzročiti, da postane kdo bolj živahen, dejaven| *Pijača ga je poživila* □ *oživiti* □ ekspr. *pognati kri po žilah komu*

□ ekspr. *razgibati*¹ □ ekspr. *razživiti* □ knj.izroč. *vitalizirati*

2. *kaj* |narediti kaj bolj pestro, zanimivo| *Prostor lahko z domiselno dekoracijo poživimo* □ *popestriti* □ *razgibati*¹

□ knj.izroč. *vitalizirati*

3. *kaj* |povzročiti, da kaj poteka v večjem obsegu, intenzivnej| *poživiti delo krožkov na šoli* □ *razgibati*¹

poživíti se -ím se dov. |izraža, da postane kdo bolj živahen, dejaven| *Pogrel se je in se poživil* □ *oživiti se* □ ekspr. *razživiti se*

poživljati -am nedov.

1. *koga* |povzročati, da postane kdo bolj živahen, dejaven| *Kava jih je poživljala* □ *oživljati* □ ekspr. *razgibavati* □ knj.izroč. *svežiti*

□ knj.izroč. *vitalizirati*

2. kaj |delati kaj bolj pestro, zanimivo, izrazito, intenzivno| *Slike poživljajo stene* □ knj.izroč. **oživljati** □ ekspr. **razgibavati** □ knj.izroč. **svežiti** *svežiti barve* □ knj.izroč. **vitalizirati**

poživljenje -a s ► poživitev 1

požlahtnitev -tve ž agr. |izboljšanje lastnosti rastline s križanjem, namernim izborom| *požlahtnitev rastlinske vrste*

□ agr. **požlahtnjenje**

GLEJ ŠE oplemenitenje

požlahtniti -ím dov. *kaj* agr. |izboljšati lastnosti rastline s križanjem, namernim izborom| *požlahtniti vinsko trto, vrtnice*

□ agr. **oplemeniniti**

GLEJ ŠE oplemeniti

požlahtnjénje -a s ► požlahtnitev

požlahtnjévánje -a s ► plemenitenje

požlahtnjéváti -újem nedov. ► bogatiti | plemeniti | žlahtniti

požlampáti -ám dov. ► spiti

požléd -a m ► žled

požlédica -e ž ► žled

požléviti -im dov. ► spiti

požlobudráti -ám dov. ► povedati pp 5

požmériiti -im dov. ► pogledati 1 pp 1

požmíkniti -em dov. ► pomežikniti 1

požmrkováti -újem nedov. ► mežikati 1

požókati -am dov. ► pobrskati

požoltèl -éla -o prid. ► porumenel

požoltéti -im dov. ► porumeneti

požrešen -šna -o prid. |ki neobvladano veliko jé| *Požrešnemu človeku ni hrane nikoli dovolj* □ nar. **gladov** □ nar. **gladoven** □ star. **goltav** □ star. **golten** □ slabš. **pogolten** □ slabš. **požrten** □ star. **samogolten**

□ nar. **segolten** □ star. **sneden¹** □ star. **sneden²**

POVEDKOVNIK 1. gladovnjak, goltač, goltavec, goltnež, jeduh, netek², pogoltnič, pogoltnik, pojeděž, pojeduh, požeruh, požerun, požerušček, požrešnik, požrešnež, samogoltnik, sned, sneda, snedenec, snedež, sneduh, vamp, volčica, volk, žeruh, žerun **2.** požeruhinja, požrešnica

GLEJ ŠE lakoten | pohlepen

požrešnež -a m ekspr. |kdor neobvladano veliko jé| *nahriniti požrešneža* □ nar. **gladovnjak** □ slabš. **goltač** □ star. **goltavec** □ slabš. **goltnež** □ redk. **hlastač** □ knj.izroč. **jeduh** □ ekspr. **nenasitnež** □ knj.izroč. **nenasitnik** □ redk. **pogoltnik** □ ekspr. **pojeděž** □ slabš. **pojeduh** □ slabš. **požeruh** □ slabš. **požerun** □ star. **požrešnik** □ star. **sned** □ star. **sneda** □ star. **snedenec** □ star. **snedež** □ star. **sneduh** □ redk. **žeruh** □ redk. **žerun** □ ekspr. **požerušček** |navadno otrok|

GLEJ ŠE požrešen povdk. 1

požrešnica -e ž ekspr. |ženska, ki neobvladano veliko jé|

Požrešnica nima nikoli dovolj □ slabš. **požeruhinja**

GLEJ ŠE požrešen povdk. 2

požrešnik -a m ► požrešen povdk. 1 | požrešnež

požrešno nač. prisl. |izraža, da je dejanje koga spodbujeno z njegovo veliko željo po jedi| *požrešno jesti*

□ star. **goltavo** □ ekspr. **lakomno** □ ekspr. **lakotno** □ slabš. **požrtno**

□ slabš. **samogoltno**

požrešnost -i ž |dejstvo, da kdo neobvladano veliko jé|

očitati komu požrešnost □ star. **goltnost** □ slabš. **požeruštvost**

□ star. **samogoltnost** □ star. **snedenost**

GLEJ ŠE pohlepnost

požréti -žrèm dov. *kaj* |spraviti iz ust v požiralnik, želodec|

S težavo je požrl grižljaj □ **pogoltati** □ **pogoltniti** □ zastar. **ujesti**

GLEJ ŠE pojediti 1 | porabiti 2 | preklicati 2♦ | prelomiti 2 |

vzeti 3 | zadržati 4

požrten -tna -o prid. ► pohlepen | požrešen

požrtija -e ž ► pojedina

požrtno prisl. ► požrešno

požrtvoválen -lna -o prid. |ki si zelo prizadeva za dosego določenega cilja ne glede na trud, žrtve| *požrtvovalni starši*

□ knj.izroč. **predan¹**

požrtvoválnost -i ž |dejstvo, da si kdo zelo prizadeva za dosego določenega cilja ne glede na trud, žrtve| *Tega slovarja ne bi bilo brez izjemne požrtvovalnosti urednikov*

□ knj.izroč. **požrtvovanje** □ knj.izroč. **predanost ceniti predanost borcev**

□ knj.izroč. **samopožrtvoválnost** □ knj.izroč. **samopožrtvovanje**

□ zastar. **samožrtvovanje**

požrtvovánje -a s ► požrtvoválnost

požúgati -am dov. ► zažugati

požúlititi -im dov. ► pokaditi

požúrititi -im dov. ► odhiteti | pohiteti

požvéčiti -im dov. *kaj* |krajši čas žvečiti| *Zalogaj je malo požvečil in pogoltnil* □ redk. **požvekati**

požvekáti -ám dov. ► požvečiti

požvenketáti -ám dov. *s čim* |krajši čas žvenketati| *požvenketati s kovanci v žepu* □ **požvenkljati** |na rahlo požvenketati|

požvenketávati -am nedov. *s čim* |večkrat žvenketati| *požvenketavati z ostrogami* □ **požvenkljavati** |na rahlo požvenketavati|

požvenkljáti -ám dov. ► požvenketati

požvenkljávati -am nedov. ► požvenketavati

požvepláti -ám dov. ► posuti pp | zažveplati

požvižgávati -am nedov. ► žvižgati 1

požvižgováti -újem nedov. ► žvižgati 1

PR -- [píjár] m ► odnos •1

prábábica -e ž |stara mati očeta ali matere| *Ogrlico je podedovala od svoje prababice* □ nar. **bižnona** □ nar. **pranona**

prábít -i ž ► bistvo 1 | prvinskost

prábíttni -a -o prid. ► prvinski

prábíttnost -i ž ► bistvo 1

prácélica -e ž ► osnova 1

prača -e ž |nekdaj pehotno orožje za metanje kamnitih ali kovinskih krogel| *svinčeni izstrelki za pračo* □ **frača**

GLEJ ŠE frača

pračar -ja m |nekdaj vojak, oborožen s pračo| *lokostrelci in pračarji* □ **fračar**

GLEJ ŠE fračar

práčlòvek -éka m ► človek 1♦1

práčlovéški -a -o prid. ► človeški 1

prádávni -a -o prid. ► davni | starodavni

prádavnína -e ž ► davnina

prádéd -a m |stari oče očeta ali matere| *S trgovino se je preživljal že njegov praded* □ **praoče** □ nar. **bižnono** □ ljubk. **pradedek**

□ nar. **pranono**

GLEJ ŠE prednik 2

prádéddek -dka m ► praded

prádédovski -a -o prid. ► starodavni

prádôba -e ž ► doba ♦7 | prazgodovina

prádomovina -e ž |področje, ki ga narod, skupnost narodov naseljuje na svojem začetku| *pradomovina Slovanov* □ **prvotna domovina**

prádoživétje -a s ► doživetje

prádrúžba -e ž ► praskupnost

prádúh -á m ► duh¹ 2

práelemènt -ènta m ► prasnov

práfára -e ž ► pražupnja

prág -a m

1. |navadno dvignjeni spodnji del vratne odprtine med podbojema| *spotakniti se ob prag* □ *vratni prag* □ star. *durni prag*

♦ hišni prag □ nar. podsek

2. |podolgovat, štirikoten nosilni element iz betona, lesa, železa za pritrjevanje tirnic| *polagati prage* □ *železniški prag*
GLEJ ŠE dom 1 | meja 3 | napoditi 1 | odpustiti 1

pragmátičen -čna -o povdk. |izraža, da kdo v delovanju, ravnanju daje prednost stvarnim, predmetnim koristim| *Treba je biti pragmatičen in učinkovit* □ *pragmatik*² □ *praktičen*² □ knj.izroč. *pragmatist*²

pragmátični -a -o prid. |ki ima za cilj doseganje stvarnih, predmetnih koristi| *pragmatično znanje; pragmatična banalizacija etike* □ *uporabnostni* □ knj.izroč. *pragmatistični*

GLEJ ŠE pragmatizem | uporabni 3

pragmátično nač. prisl. |izraža, da se v delovanju, ravnanju daje prednost praktični uporabnosti, koristi| *pragmatično reševati probleme* □ *pragmatistično*

pragmátičnost -i ž |podrejanje vsakodnevni, predmetni uporabnosti, koristi| *ugotavljati veliko mero pragmatičnosti v direktorskih stališčih* □ pog. *praktičnost* *Ta čovek v sebi učinkovito združuje reflektivnost in praktičnost*

pragmátik¹ -a m ► pragmatist¹

pragmátik² povdk. ► pragmatičen

pragmatist¹ -a m |predstavnik filozofske smeri, po kateri je resnično to, kar je za posameznika koristno| *nazorsko biti blizu pragmatistom* □ *pragmatik*¹

pragmatist² povdk. ► pragmatičen

pragmatistični -a -o prid. ► pragmatični | pragmatizem

pragmatistično prisl. ► pragmatično

pragmatizem -zma m |filozofska smer, po kateri je resnično to, kar je za posameznika koristno| *idejne prvine pragmatizma* □ *pragmatična filozofija* □ *pragmatistična filozofija*

prágòzd -gòzda m ► veliko²

práh -ú m |zelo drobni suhi delci snovi v zraku, na predmetih, stvareh| *pobrisati prah s pohištvá* □ ekspr. *prahec* □ ekspr. *prašek* □ zastar. *prašina*

• 1. bot. cvetni prah □ bot. pelod 2. kakavov prah □ knj.izroč. kakao

□ kakav 3. geol. kozmični prah □ geol. planetni prah □ geol. vesoljski prah

GLEJ ŠE gnojilo ♦ | krpa ♦ | mleko ♦ | ponižati se | prašek 1 | propasti 4 | razburjenost ♦ | sladkor ♦ | smodnik | uničiti 1, 4

práha -e ž ► orati ♦ | združevanje •

práhast -a -o prid. ► prašnat

práhec -hca m ► prah

práhovka -e ž ► krpa ♦

práhòvnica -e ž ► mošnja • | rog 2•

práizvédba -e ž ► premiera 2

práizvír -a m ► vir 2 | začetek 2

práizvòr -òra m ► izvor 1 | vir 2

prákomunístični -a -o prid. ► praskupnost

prákomunízem -zma m ► praskupnost

práksa -e ž publ. |ustaljeni način ravnanja na določenem področju| *Ne smemo opustiti dosejanje prakse* □ knj.izroč. *praktika* □ knj.izroč. *uzus*

• 1. sodna praksa □ pravn. judikatura 2. biti na praksi □ biti praktikant

□ pog. delati prakso □ praktcirati

GLEJ ŠE izkušnje | izkušnje ♦ | pripravnštvo | usposabljanje •

praktíciranje -a s ► usposabljanje •

praktícirati -am nedov. ► delati 2 | praksa ♦ | uresničevati

práktičen¹ -čna -o prid. ► iznajdljiv

práktičen² -čna -o povdk. ► pragmatičen

práktični -a -o prid. ► uporabni 2 | usposabljanje • | vaje

práktično¹ nač. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje, potek določeno s tem, da je resnično, in ne obstoji zgolj v načelih, zamislih| *praktično dokazati trditev* □ v *praksi*

práktično² člen. ► pravzaprav 1 | skoraj² 3

práktičnosporazumevální -a -o prid. ► jezik 3♦⁴⁹

práktičnost -i ž ► iznajdljivost | pragmatičnost | uporabnost

práktika -e ž ► praksa

praktikánt -a m ► praksa ♦ | pripravnik | pripravnik ♦

praktikántski -a -o prid. ► pripravniški

práktikum -a m ► laboratorij ♦ | vaje

prálec -lca m ► perača

prálen -lna -o povdk. |izraža, da se kaj da prati| *To blago je pralno* □ *prati se* *Bombaž se dobro pere*

prálica -e ž agr. |manjšemu srpu podobno orodje za odstranjevanje plevela| *zapičiti pralico v zemljo* □ nar. *plevelnica* □ nar. *plevka* □ nar. *srpica*

prálik -a m ► praoblika

pralína -e ž ► praline

pralíné -éja m |bombon, pri katerem je jedro iz marcipana ali fondana prekrito s plastjo čokolade in sladkorja| *podariti škatlo pralinejev* □ *pralina* □ knj.izroč. *pralinebombon*

pralínébombón -a m ► praline

prálka -e ž ► perica

prální -a -o prid. ► soda | stroj ♦¹¹ | stroj ♦²⁴

prálnica -e ž |prostor za pranje| *V kleti je bila pralnica in drvarnica* □ star. *perilnica*

• pralnica avtomobilov □ avtopralnica

GLEJ ŠE avtopralnica | izpiralnica

prálník -a m ► perilnik | stroj ♦¹¹

práluč -i ž ► pravzrok

prám¹ -a m |konj rjave barve| *osedlati prama* □ *rjavec*

□ ekspr. *pramček*

prám² -a m ► pramen

práma -e ž |kobila rjave barve| *Na travniku se pase prama z žrebetom* □ *rjavka*

prámček -čka m ► pram¹

prámec -mca m ► premec

prámeglá -è ž astron. |po Kant-Laplaceovi teoriji zmes plina in prašnih delcev, iz katere je nastalo osončje| *ovreči teorijo o pramegli*

□ astron. *prameglica*

prámeglíca -e ž ► pramegla

prámen -éna m |daljši, tanjši skupek las, niti, vlaken|

spletati pramene v kito; pramen las □ star. *pram*² □ ekspr. *pramenček*

□ knj.izroč. *pramenec* □ pog. *štrena* □ nar. *vitra*

GLEJ ŠE snop 2

práména -e ž ► parmena •

práménast -a -o prid. |ki ima niti, vlakna razdeljene, oblikovane v tanjše skupke| *pramenasti lasje* □ pog. *štrenast*

práménasti -a -o prid. ► žica ♦

práménček -čka m ► pramen

práménec -nca m ► pramen

práménka -e ž ► žica ♦

pránger -ja m ► osramotiti 1 | steber¹ •

pránje -a s ► čeber ♦ | izpiranje •

pránóna -e ž ► prababica

pránóno -a m ► praded

práoblíka -e ž |celota značilnosti česa, obstoječa na začetku, pred spreminjanjem| *zamisliti si praoblíko človeške družbe*

□ knj.izroč. *pralik* □ knj.izroč. *prapodoba*

práôče -očéta m ▶ praded | prednik 2, 3 | utemeljitelj
práplodítev -tve ž ▶ abiogeneza
prápočelo -a s ▶ pravzrok
prápočetek -tka m ▶ začetek 2
prápodóba -e ž ▶ praoblika | prototip
prápók -óka m fiz. |eksplodzija snovi, s čimer naj bi nastalo vesolje| *teorija prapoka* □ fiz. **veliki pok**
prápor -a m |zastava društva, organizacije s simboli, navadno izvezena| *nositi prapor na prireditvi ob dnevu državnosti* □ **društveni prapor** □ **društvena zastava** □ knj.izroč. **bandera** □ ekspr. **društveni praporček** □ ekspr. **praporček** □ star. **praporec**
GLEJ ŠE zastava¹ | zastava¹ ♦
práporček -čka m ▶ prapor | zastavica¹
práporec -rca m ▶ prapor | zastavica¹
práprebiválec -lca m ▶ domorodec
práprebiválka -e ž ▶ domorodka
práprot¹ -a m ▶ praprot²
práprot² -i ž |rastlina brez cvetov, z velikimi pernatno deljenimi listi, ki raste navadno v gozdu| *žeti praprot; jasa, porasla s praprotjo* □ knj.izroč. **praprot¹** □ nar. **stelja**
PODPOMENKE drevesasta praprot, glistovnica, jelenov jezik, kačji jezik, venerini lasci, mladomesečina, orlova praprot, podlesnica, pozidna rutica, priščanica, rebrenjača, sladka koreninica, slatinka, sršaj
práprotina -e ž ▶ praprotje 1
praprotišče -a s ▶ praprotje 2
práprotje -a s

- |več praproti, navadno skupaj rastoče, kot celota| *Jaso je preraslo praprotje* □ star. **praprotina**
- |svet, porasel s praprotjo| *Pot je vodila po praprotju* □ **praprotišče**

práprotni -a -o prid. |ki je v zvezi s praprotjo| *praprotni listi* □ **praprotov**
práprotnice -ic ž mn. mn. v sin. nizu, bot. |rastline, ki imajo korenine, steblo, liste in se nesporno razmnožujejo s trosi| *razvrščati rastline med praprotnice in cvetnice* □ bot. **praprotovke**
práprotov -a -o prid. ▶ praprotni
práprotovke -ovk ž mn. mn. v sin. nizu ▶ praprotnice
práprvína -e ž ▶ prasnov
práptíca -e ž ▶ arheopteriks
práptič -íča m ▶ arheopteriks
prárastlína -e ž ▶ protofit
prásè -éta s ▶ ničvrednež | prašič | prašiček
prásec -sca m ▶ ničvrednež | prašič | prašiček | umazan² | umazanec
prásenje -a s ▶ prasitev
prásétina -e ž ▶ ničvrednež | svinjina
prásíca -e ž ▶ ničvrednež | svinja | umazan² | umazanec
prásíčka -e ž ▶ ničvrednica | pokvarjenka | svinja
prásítev -tve ž |spravljanje prašička, prašičkov iz rodil| *pripraviti prostor za prasitev* □ knj.izroč. **prásenje**
prásíti se -ím se dov. ▶ oprasiti se
práska -e ž |manjša povrhnja poškodba v obliki črte; temu podobna poškodba kože| *praske na parketu; Iz praske se je pocedila kri* □ **raz¹** □ **raza** □ knj.izroč. **odrtina** □ ekspr. **ogreblina** □ knj.izroč. **ogrebotina** □ knj.izroč. **oplaz** □ knj.izroč. **oprask** □ ekspr. **praskica** □ knj.izroč. **raska** □ ekspr. **razica**
GLEJ ŠE poškodba pp | spopad
praskáč -a m ▶ pisar 2 | pisatelj | pisec | riba 1 pp 2
praskálce -a s ▶ praskalo

praskálo -a s |priprava, s katero se odstranjuje kaj s potegovanjem z ostrim predmetom po površini| *s praskalom odstranjovati rjo* □ ekspr. **praskalce**
práskati -am nedov.

- kaj/po čem* |potegovati po čem z nohti, kremplji, ostrim predmetom| *praskati srbeče mesto; Pes praska po vratih* □ nar. **krampati** □ nar. **kraspati** □ nar. **krempljati** □ knj.izroč. **raskati** □ knj.izroč. **ravsati** □ nar. **razgrebati** □ nar. **škrabati** □ **praskljati** |na rahlo praskati|
- |napadati s kremplji, nohti| *Pazi se, ta mačka praska* □ star. **drapati** □ nar. **krampati**
- navadno s smiselnim osebkom v tožilniku |povzročati neprijeten, pekoč občutek| *Prah ga praska v grlu* □ ekspr. **gristi** □ nar. **jesti** □ ekspr. **rezati** □ ekspr. **ščipati**

GLEJ ŠE boleti 1 pp 2 | hoditi 1 | igrati 2♦7 | pisati 3
práskati jo -am jo nedov. ▶ iti 1
práskati se -am se nedov. *po čem* |izraža, da kdo s prsti, nohti poteguje po kakem delu na svojem telesu| *Praska se po nogi, ker ga srbi* □ nizk. **čehljati se** □ nizk. **čohati se** □ nizk. **čohljati se** □ knj.izroč. **drgljati se** □ nar. **krampati se** □ nar. **kraspati se**
praskèt -éta m ▶ prasketanje
prasketáje nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje spremljajo kratki, rezki glasovi, značilni za gorenje ognja| *Granata se je prasketaje razletela* □ **prasketajoče** □ s **prasketanjem** □ s **prasketom**
prasketajóče prisl. ▶ prasketaje
prasketánje -a s |celota kratkih, rezkih glasov, značilnih za gorenje zlasti lesa; temu podobni glasovi| *prasketanje ognja; prasketanje v slušalki* □ **prasket**
prasketáti -ám nedov. |pri gorenju zlasti lesa dajati kratke, rezke glasove| *Polena v peči prasketajo; Ogenj prasketa* □ **pokljati** □ knj.izroč. **drskljati** □ ekspr. **praskljati**
GLEJ ŠE pokljati | resketati
praskétniti -em dov. ▶ prasniti 2 | reskniti
práskica -e ž ▶ praska
praskljáti -ám nedov. ▶ pokljati | praskati 1 | prasketati
práskniti -em dov. ▶ prasniti 1 | zaprasketati
práskúpnost -i ž družb. |začetno obdobje v razvoju človeške družbe do suženjstva| *živeti v praskupnosti* □ družb. **doba praskupnosti** □ družb. **pradružba** □ družb. **prakomunistična družba** □ družb. **prakomunizem**
práslovánski -a -o prid. ▶ jezik 3♦50
práslovánščina -e ž ▶ jezik 3♦50
prásni -a -o prid. ▶ svinja ♦2
prásniti -em dov.

- kaj/po čem* |potegniti po čem z ostrim predmetom, da se naredi poškodba v obliki črte; povzročiti temu podobno poškodbo kože| *prasniti z žbljem po mizi; Mačka ga je prasnila* □ **praskniti** □ ekspr. **ravsniti**
- |pri gorenju dati kratek, rezek glas| *Ogorek je padel v vodo in prasnil* □ knj.izroč. **prasketniti**

GLEJ ŠE steči¹ | zasmeljati se
prásniti jo -em jo dov. ▶ iti 1, 2 | oditi
prásniti se -em se dov. ▶ spopasti se
prásnôv -í ž filoz. |po jonski filozofiji snov, iz katere je nastal kozmos| *nevidni delci prasnovi* □ filoz. **praelement** □ filoz. **práprvína**
prášati in prášati -am dov. ▶ vprašati
prášánje -a s ▶ hreščanje
prášár -ja m ▶ klavec ♦
prášáti -ím nedov. ▶ hreščati | škripati
prášček -čka m ▶ prašiček

práščina -e ž ▶ kolina

práščiti -im dov. ▶ steči¹ | zasmejati se

prašek -ška m

1. navadno s prilastkom |izdelek iz določenih snovi v obliki zelo drobnih suhih delcev| *vsuti prašek v vodo; posipati rastline s praškom za zatiranje mrčesa* □ prah □ neknoj. pog. štupa
2. s prilastkom, farm. |zdravilo v obliki zelo drobnih suhih delcev| *zaužiti prašek proti glavobolu* □ zdravilni prašek

GLEJ ŠE prah

prašen -šna -o prid.

1. |ki je pokrit s prahom| *prašna cesta* □ zaprašen □ knj.izroč. prašnat
2. |ki je umazan od prahu| *prašni čevlji* □ zaprašen □ knj.izroč. prašnat

prašenje -a s agr. |nanašanje prašiva na rastline| *prašenje sadnega drevja* □ agr. zapraševanje

praševáti -újem nedov. ▶ izpraševati¹ | vpraševati

prašič -iča m |domača žival, ki se goji zlasti zaradi mesa in

- slanine| *rediti prašiča* □ ekspr. krulec □ ekspr. prase □ ekspr. prasec □ ekspr. prašiček □ ekspr. pujs □ ekspr. pujsek □ ekspr. rilčar □ ekspr. rilec □ ekspr. svinče □ ekspr. svine □ ekspr. svinja □ ekspr. ščetinar □ ekspr. ščetinec
- ♦ 1. agr. beli prašič □ agr. belak 2. agr. prašič križanec □ agr. cepljenec
  3. agr. jorkširski prašič □ agr. jorkširec 4. agr. prašič mesnate pasme □ žarg., agr. špehač □ žarg., agr. špehar 5. agr. prašič za pitanje □ nar. krmljenik

- zool. divji prašič □ zool. veper

GLEJ ŠE hrana 1•5 | klavec • | ogoliti • | ožigati • | pohotnež | umazan² | umazanec

prašiček -čka m |mladič prašiča; mladi samec prašiča| *kupiti prašičke za vzrejo; Svinja je povrgla pet prašičkov in dve prasički*

- nar. gudek □ nar. kočec □ nar. pacek □ nar. pajcek □ ekspr. prase □ ekspr. prasec □ nar. prašček □ nar. prolenk □ ekspr. svinče □ knj.izroč. šiček² □ odojek |prašiček, ki še sesa|

- 1. zool. morski prašiček □ zool. budra 2. zool. navadni prašiček □ zool. kočič

GLEJ ŠE hranilnik | prašič | umazan² | umazanec

prašičerēja -e ž |gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z rejo, vzrejo prašičev| *razvoj prašičereje* □ svinjereja

prašičerjéc -jca m |kdor redi, vzreja prašiče| *izkušnje prašičerjéc* □ svinjerejec

prašičerjjski -a -o prid. ▶ farma •

prašičevína -e ž ▶ svinjina

prašičji -a -e prid. ▶ kuga •

prašička -e ž ▶ ničvrednica | pokvarjenka | svinja | svinjica

prašiček -čka m ▶ plemenilnik

prašilec -lca m ▶ plemenilnik

prašina -e ž ▶ prah

prašiti¹ -im nedov. ▶ orati •

prašiti² -im nedov. *kaj* agr. |nanašati prašivo na rastline| *prašiti sadno drevje* □ agr. zapraševati

GLEJ ŠE zapraševati

prašiti se -im se nedov. ▶ kaditi se 2

praškast -a -o prid. ▶ prašnat

prašnat -a -o prid. |ki je podoben prahu| *prašnata snov* □ praškast □ knj.izroč. prahast

GLEJ ŠE prašen 1, 2

prašnati -a -o prid. ▶ gnojilo •2

prašni -a -o prid. ▶ cvet •8 | nit •

prašnica -e ž bot. |navadno užitna goba belkaste in rjavkaste barve, brez klobuka| *nabirati prašnice* □ bot. krvnica

prašnični -a -o prid. ▶ cvet •8 | nit •

praštevílo -a s ▶ število 1 pp 12

práta -e ž ▶ pečenka

prátež -a m ▶ prtljaga

prátežni -a -o prid. ▶ voz •5

práti përem nedov.

1. *kaj* |z vodo in pralnimi sredstvi odstranjevati umazanijo s tkanine| *prati perilo; prati zavese* □ knj.izroč. opirati² |večkrat prati|

2. *kaj* mont. |v vodi ločevati koristne rudnine ali premog od jalovine| *prati premog* □ mont. izpirati

GLEJ ŠE izpirati 2, 4 | liti 2 | oštevati | umivati

prátika -e ž ▶ pisec •6

prátikar -ja m ▶ pisec •6

práti se përem se nedov. ▶ pralen

prátvorívo -a s ▶ protoplazma

práv¹ mer. prisl.

1. |izraža odsotnost omejitve pri lastnostnem določanju| *Od malega je bila prav priden otrok* □ knj.izroč. čisto² □ ekspr. popolnoma □ star. vprav

2. v nikalnih stavkih |izraža, da imenovana lastnost, stanje ne dosega zadostne stopnje| *Vaš načrt ni prav inovativen* □ posebno² □ ravno¹ □ star. kajsi □ iron. preveč

GLEJ ŠE ocena 2•4 | pravilno¹ | pravočasno 1

práv² člen.

1. poudar. člen. |poudarja, da je pomen lastnostne, količinske, prostorske določitve česa uresničen v polni meri| *Želel si je prav take počitnice; Prav vsi so prišli; Z avtom je pripeljal prav do vrat* □ ravno² □ knj.izroč. akurat □ star. baš □ zastar. bašti □ ekspr. čisto² □ ekspr. naravnost³ *Plača je majhna, naravnost sramotna* □ ekspr. natančno² □ ekspr. natanko □ pog. noter do Gozd sega noter do jezera □ pog. noter v iti daleč noter v Rusijo □ pog. notri iz Volkovi so prihajali notri iz kočevskih gozdov □ ekspr. točno² □ star. vprav

2. soglaš. člen. |izraža soglasje, privolitve| *Prav, naj bo po tvoje* □ dobro³ □ v redu² □ sleng. kul² □ pog. okej² □ neknoj. pog. štima²

GLEJ ŠE nič⁵ | nikakor | pravkar | res¹ 1, 2

práv³ povdk. |izraža, da je kaj v skladu z določenim pravilom,

normo| *Prav je, da si se mu opravičil* □ pravilno² □ pog. dobro⁴

□ zastar. kazno □ pog. korektno² □ ekspr. lepo² □ sleng. okej¹

□ knj.izroč. primerno³ □ pog. v redu¹

- ♦ imeti prav □ star. biti v pravici

GLEJ ŠE koristiti 2 | motiti se 1 | strinjati se | uporaben •

práva -e ž ekspr. |v izjavi izražena ugotovitev, spoznanje, ki je deležno odobravanja| *Pravo si povedal; zadedi pravo*

□ knj.izroč. pravšna

GLEJ ŠE zdrav³ •2

práva réc povdk. zv. eliptično, brez izraženega pomožnika |izraža, da ima

govoreči omalovažujoč odnos do vsebine odvisnega stavka|

Prava reč, če moraš iti v mesto peš □ ekspr. kaj za to □ ekspr. prava figa

□ iron. prava škoda

právcati -a -o prid. ▶ pravi² 2

právdá -e ž |postopek, s katerim se rešuje spor pred sodiščem| *začeti pravdo; zastopati koga v pravdi* □ ekspr. pravdanje □ ekspr. pravdarija □ prav. pravdni postopek □ ekspr. tožarjenje □ poljud. tožba

- ♦ dobiti pravdo □ dobiti tožbo

- lit. črkarska pravda □ lit. abecedna vojska

GLEJ ŠE postopek •2 | pravica

pravdáč -a m prav. |v fevdalizmu nepoklicni zastopnik stranke na

sodišču| *izjave pravdača* □ prav. besednik

GLEJ ŠE odvetnik | pravdar²

právdanje -a s ▶ pravda

právdanski -a -o prid. ▶ pošten 2

právdar¹ -ja m ▶ odvetnik

právdar² povdk. ekspr. | izraža, da kdo rad rešuje spore na sodišču kot tožnik | *Bil je strasten pravdar* □ ekspr. **pravdač**

pravdarija -e ž ▶ pravda | pravništvo

pravdáríti se -im se nedov. ▶ tožiti se 1

právdarski -a -o prid. ▶ odvetnik

právdarstvo -a s ekspr. | lastnost človeka, ki se rad toži, tožari | *Vse nesreče je kriva njegova pohlepnost in pravdarstvo* □ ekspr. **pravdaštvo**

pravdáštvo -a s ▶ pravdarstvo

právdati se -am se nedov. ▶ prepirati se | prerehati se | tožiti se 1

právdni -a -o prid. ▶ postopek_{pp} | postopek^{•2} | pravda | sodišče 2

právdnik -a m ▶ pravnik | tožilec[•]

právdništvo -a s ▶ pravništvo | tožilstvo[•]

pravdorék -éka m ▶ razsodba | sodba

právec -vca m ▶ smer 1, 2

právéčni -a -o prid. ▶ večni 1

práveden -dna -o prid. ▶ pravičen

právék -a m geol. | najstarejši vek v geološki zgodovini zemlje | *prabakterije iz praveka* □ geol. **predkambrij**

právhati se -am se nedov. ▶ pogovarjati se 1

právi¹ -ega m | oseba, ki je v danih okoliščinah mišljena, pričakovana, zaželena, zahtevana | *V množici je težko našla pravega* □ knj.izroč. **pravšni**¹ □ ekspr. **pravšnji**¹ □ pog. **ta pravi**

právi² -a -o prid.

1. |ki je isti, ki se enači s tistim, kar je mišljeno, pričakovano, zaželeno, zahtevano | *Natakar ni prinesel prave pijače; Prava pot je samo ena* □ **ustrezni sestaviti ustrezno pogodbo** □ knj.izroč. **pravšni**² □ ekspr. **pravšnji**² □ ekspr. **primerni** *To so primerna zdravila za njegovo bolezen* □ nek. pog. **ta pravi**

2. |ki ima vse lastnosti, značilnosti, ki so bistvene za skupino, razred stvari, v katerega se uvršča določena stvar | *Pravi teran je trpkoga okusa; Pravi prijatelj tega ne bi storil; Saj si že pravi mož* □ ekspr. **celi**¹ *Fant je že celi strokovnjak* □ zastar. **istiniti** □ ekspr. **izraziti**¹ *Fant je izraziti športnik* □ knj.izroč., kot zastavljeni prilastek **kateksohen** *To je znanost kateksohen* □ ekspr. **novi** *Mladi pisatelj je novi Cankar* □ knj.izroč. **polnokrvni** *On je polnokrvni meščan* □ ekspr. **pravcati** *Njegovo stanovanje je pravcati muzej* □ ekspr. **pravi pravcati** □ knj.izroč. **pravšni**² □ knj.izroč. **prístni** *On je prístni meščan* □ knj.izroč. **realni** *Realna podoba dogajanja je povsem drugačna* □ ekspr. **resnični** □ ekspr., pri imenovanju osebe glede na dejavnost, izvor **rojeni** *On je rojeni glasbenik; Po starših je rojeni Čeh* □ nek. pog. **ta pravi** □ ekspr. **tipični** □ ekspr., kot zastavljeni prilastek **v najvišjem pomenu besede** *Orgle so koncertni instrument v najvišjem pomenu besede* □ ekspr., kot zastavljeni prilastek **v pravem pomenu besede** *biti pisatelj v pravem pomenu besede* □ ekspr., kot zastavljeni prilastek **v pravem smislu besede** *neroda v pravem smislu besede* □ ekspr. **zaresni**

GLEJ ŠE čaj¹ •5 | izobražen[•] | kava | kostanj[•] | lice 2 | lusk | nesmisel | nevron | pameten povdk. 3 | podoben² 1 | poreden 1 • | prava reč | pravilni | pravočasno 1 | pristni | rebro_{pp} | resnični 2 | reven¹ 1 • | roka 1 •1 | slika •2 | spreten[•] | svila 1 | svila 1 •1 | zmeren[•] | žafran •2

právi³ povdk. ▶ **pravilen**² | primeren | zdrav³

pravica -e ž |kar je v skladu s človekovimi, družbenimi predstavi, pravili o (moralnih) vrednotah; načela, predpisi, ki to določajo | *Na koncu je vendarle zmagala pravica; boriti se za pravico* □ **pravičnost** □ zastar. **pravda** □ zastar. **pravo** □ ekspr. **sveta pravica** *To je vaša sveta pravica*

• 1. **pravica pritožbe** □ **pravica do pritožbe** □ poslov.-uprav. **pravica na pritožbo** 2. **avtorske pravice** □ bibli., žarg. **copyright** 3. **človekove pravice** □ človečanske pravice 4. **pravn., zgod. domovinska pravica** □ **pravn., zgod. domovinstvo** 5. **pravn. izključna pravica** □ **pravn. ekskluzivna pravica** 6. **posebna pravica** □ ekspr. **predpravica** □ knj.izroč. **prerogativa**

□ knj.izroč. **prerogativa** □ ekspr. **privilegij** □ ekspr. **svoboščina** 7. **pravica do odškodnine** □ **upravičenost do odškodnine** 8. **pravn. uživalna pravica** □ **pravn. užitna pravica** 9. **pravn. zakonodajna pravica** □ **pravn. legislativa** □ **zakonodajca** □ **star. zakonodavstvo**

GLEJ ŠE aretiran[•] | domovinstvo | dovoliti | lastiti si[•] | lastnina 1 | listina | omogočiti 2 | pogodba •2 | policist | porok | prav³ • | pravo 1 | pristojnost¹ | služnost | sodišče 1, 2 | sodnica | sodnik | stražnik | študirati •3 | upravičen | upravičeno | varuh •1 | varuhinja[•]

pravicoljúben -bna -o prid. ▶ pravičen

pravicoljúbnost -i ž ▶ pravičnost

právičen -čna -o prid. |ki pri presojanju, vrednotenju upošteva resnico, dejstva | *pravičen kritik; pravična razsodba* □ zastar. **práveden** □ knj.izroč. **pravicoljúben** □ ekspr. **pravičniški** □ protip. **krivičen**

GLEJ ŠE krivičen | pošten 1

právičnež -a m ▶ pravični

právični -ega m |kdor pri presojanju, vrednotenju upošteva resnico, dejstva | *Pravičnega bi morali vsi spoštovati*

□ ekspr. **pravičnež** □ ekspr. **pravičnik**

právičnik -a m ▶ pravični

právičniški -a -o prid. ▶ pravičen

právično prisl. ▶ krivično

právičnost -i ž |lastnost človeka, ki pri presojanju, vrednotenju upošteva resnico, dejstva | *Vsi so poznali njegovo pravičnost*

□ knj.izroč. **pravicoljúbnost**

GLEJ ŠE pravica

právilén¹ -lna -o prid. ▶ skladen¹

právilén² -lna -o povdk. |izraža, da je kaj v skladu z določenimi merili, zahtevami | *Prvi odgovor je pravičen* □ **korekten** □ **právi**³

□ **ustrezen** □ ekspr. **pravšnji**³ □ pog. **točen** *Izračun je točen*

GLEJ ŠE zdrav³ •2

právilni -a -o prid. |ki s svojimi lastnostmi utemeljuje oceno, da je v skladu z določenimi merili, zahtevami | *právilni odgovor; právilna rešitev* □ **korektni** □ **právi**² □ **ustrezni** □ ekspr. **pravšnji**²

□ pog. **točni** *točni izračun; točni rezultat* □ protip. **napačni**

GLEJ ŠE napačni | naravni 3 | normalni 1

právilnik -a m |celota pravil, določil, ki podrobneje urejajo delovanje kake skupine, skupnosti, odnose v njej | *právilnik društva* □ knj.izroč. **kodeks**

právilno¹ nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje ustreza določenim merilom, zahtevam | *právilno odgovoriti; právilno se vesti; právilno sestavljena naprava* □ **korektno**¹ □ **právi**¹ □ **ustrezno**¹ □ ekspr. **lepo**¹ □ **star. po pravšnjem** □ ekspr. **primerno**² *primerno ukrepati* □ protip. **neprávilno**

GLEJ ŠE napačno¹

právilno² povdk. ▶ prav³

právilnost -i ž |dejstvo, da kaj s svojimi lastnostmi utemeljuje oceno, da je v skladu z določenimi merili, zahtevami | *prepričevati koga o právilnosti svoje odločitve* □ **korektnost** □ **ustreznost**

□ knj.izroč. **právnost** □ knj.izroč. **právnost**

GLEJ ŠE skladnost 1

práviló¹ -a s |kar določa, kakšno sme, mora biti kaj | *upoštevati práviló; zastarelo práviló; tekmovalna práviló* □ publ. **formula** *iznajti formulo za zmanjšanje primanjkljaja* □ knj.izroč. **kanon**¹ *držati se kanona* □ ekspr. **recept** □ nek. pog. **regelc** □ zastar. **reglement**

♦ ekspr. **nepisano práviló** □ ekspr. **nenapisano práviló** □ ekspr. **tiho práviló**

GLEJ ŠE po pričakovanju

práviló² povdk. ▶ obvezen

právilóma nač. prisl. |izraža, da je ponavljajoče se dejanje, stanje, lastnost v skladu z določeno zahtevo, pravilom | *Právilóma se v teh primerih piše velika začetnica* □ pog. **po právilih**

právír -a m ▶ vir 2

právítí -im nedov. in dov.

1. kaj o čem |z jezikovnimi sredstvi delati, da kdo kaj izve, se s čim seznaní | V zadnjem pismu je nekaj pravil o nesreči □ **govoriti** □ star. **rekati**

2. čemu kako |označevati določeni predmet, pojav z besedo, izrazom, kot ga izraža dopolnilo| V Beli krajini pravijo koruzi debelača; Na Primorskem se trgatvi pravi bendima □ **reči** □ knj.izroč. **imenovati kaj kako** □ star. **rekati** □ star. **veleti**

3. komu |uporabljati namesto določenega imena drugačno ime, vzdevek| Ime ji je Emilija, pravijo pa ji Cica □ **reči** □ knj.izroč. **imenovati koga** □ star. **rekati**

4. kaj/kako 3. os. |izraža, da je kaj nosilec kake vsebine, kot jo izraža sobesedilo| Kaj pravi o tem zakon; Kako že pravi pregovor □ **določati** □ ekspr. **govoriti**

5. kaj v sedanjem času, 3. os. mn. |izraža sklicevanje na splošno sprejeto, priznano mišljenje, mnenje; izraža negotovost trditve| Pravijo, da je uživanje tega zdravila škodljivo za ožilje □ **govoriti**
GLEJ ŠE glasiti se¹ | govoriti 1 | imenovati | izraziti² | kazati 1 | oglašati se 2 | paziti se 2 | pripovedovati | reči 1, 2 | res¹ 2 | vedeževati | vikati¹

právkar čas. prisl. |izraža, da se je kaj zgodilo v najbližji, neposredni preteklosti| Právkar so odšli □ **prav sedaj** □ **prav zdaj** □ **ravno¹** □ **ravnokar** □ star. **baš** □ zastar. **otodi** □ knj.izroč. **sedajle** □ star. **vprav** □ ekspr. **zdajle**

GLEJ ŠE do nedavnega

právkaršnji -a -e prid. knj.izroč. |ki je časovno določen z najbližjo, neposredno preteklostjo| Právkaršnji dogodki □ knj.izroč. **ravnokaršnji**
GLEJ ŠE sveži 2

právljica -e ž |pripoved, v kateri se dogajajo neverjetne, samo v domišljiji mogoče stvari in v kateri navadno zmaga dobro| Otroci radi poslušajo právljice □ ekspr. **povestica** □ zastar. **pripovedka**
GLEJ ŠE izmišljotina

právljičen -čna -o prid. ▶ čudovit 1 | ogromen

právljčiti -im nedov. ▶ izmišljati si 2

právljčiti si -im si nedov. ▶ slepiti se

právljično prisl. ▶ prebogati

právljičnost -i ž ▶ čudovitost

právní -a -o prid. |ki je v zvezi s pravom| pravni študij; pravno področje □ knj.izroč. **juridični** □ knj.izroč. **justični** □ redk. **pravniški** □ zastar. **pravoslovni**

GLEJ ŠE domneva ♦ | fakulteta ♦6 | norma 1♦1 | odnos 2♦3 | oseba ♦3 | razmerje ♦9 | spor 2 | študij pp 1 | študij ♦5 | ustanova ♦

právnica -e ž |strokovnjakinja za pravo| zaposliti pravnico □ **juristka**

právník -a m |strokovnjak za pravo| izobraževanje pravnikov □ **jurist** □ slabš. **paragrafar** □ zastar. **pravdnik** □ zastar. **pravoslovec** □ zastar. **pravoznanec**

GLEJ ŠE študirati ♦3

právníški -a -o prid. ▶ poklic ♦7 | pravni | študij ♦5

právníško prisl. ▶ pravno

právníštvo -a s |dejavnost pravnih strokovnjakov| omogočiti kritični nadzor pravništva □ **juristovstvo** □ ekspr. **juristarija** □ slabš. **pravdarja** □ zastar. **pravdníštvo** □ pog. **pravo**

GLEJ ŠE poklic ♦7

právnó ozirn. prisl. |izraža, da je dejanje, lastnost določena s stališča prava| pravno reševati medsosedski spor; pravno izobražen uslužbenec □ **pravniško** □ knj.izroč. **de iure** Država je obmejní sporazum de iure priznala, de facto pa si razmere razlaga po svoje □ knj.izroč. **juridično**

pravnomóčen -čna -o povdk. pravn. |izraža, da dane pravne odločitve ni mogoče več izpodbijati s pritožbo| Sodba je postala pravnomóčna □ nestrok. **polnomóčen²** □ pravn. **pravomóčen**

pravnomóčni -a -o prid. pravn. |v zvezi s pravnimi odločitvami ki ga ni mogoče več izpodbijati s pritožbo| pravnomóčna odločba; pravnomóčni sklep □ nestrok. **polnomóčni** □ pravn. **pravomóčni**

pravnomóčnost -i ž pravn. |dejstvo, da česa ni mogoče več izpodbijati s pritožbo| pravnomóčnost odločbe □ nestrok. **polnomóčnost** □ pravn. **pravomóčnost**

právo -a s

1. |pravila, ki urejajo odnose v določeni družbeni skupnosti in določajo kazni za kršitev teh pravil| reformirati pravo v skladu z družbenimi spremembami □ knj.izroč. **jurisprudenca** □ knj.izroč. **jus** □ zastar. **pravica**

♦ 1. pravn. **cerkveno pravo** □ pravn. **kanonsko pravo** 2. pravn. **civilno pravo** □ pravn. **privatno pravo** 3. pravn. **dedno pravo** □ zastar. **dedinsko pravo** □ pravn. **dednostno pravo** 4. pravn. **formalno pravo** □ pravn. **procesno pravo** □ knj.izroč. **procesualno pravo** 5. pravn. **kazensko pravo** □ pravn. **kaznovalno pravo** 6. pravn. **mednarodno pravo** □ pravn. **internacionalno pravo** 7. pravn. **obligatno pravo** □ pravn. **obligacijsko pravo** □ pravn. **obveznostno pravo** 8. pravn. **šeriatsko pravo** □ pravn., žarg. **šeriat** 9. pravn. **zakonsko pravo** □ pravn. **matrimonialno pravo** 10. pravn. **zasebno pravo** □ pravn. **privatno pravo**

2. |veda o pravilih, ki urejajo odnose v določeni družbeni skupnosti in določajo kazni za kršitev teh pravil| raziskovalno se ukvarjati s pravom □ **pravoslovje** □ knj.izroč. **jurisprudenca** □ star. **pravoznanstvo**

GLEJ ŠE fakulteta ♦6 | pravica | pravništvo | študirati ♦3

pravočasno čas. prisl.

1. |izraža, da se dejanje opravi v prej določenem času| pravočasno prihajati na delo □ **ob pravem času** □ **o pravem času** □ **v pravem času** □ **ob času** □ pog. **prav¹** □ zastar. **včas** □ zastar. **v času** □ star. **v pravi čas** □ star. **začasa**

2. |izraža, da se dejanje opravi v času, ki omogoča uresničitev namena dejanja| pravočasno oddati zahtevek za povračilo stroškov □ poslov.-uprav. **ažurno** □ poslov.-uprav. **do roka** □ star. **ob času** □ neustrez. **ob roku** □ zastar. **včas** □ zastar. **v času** □ poslov.-uprav. **v roku** □ zastar. **začasa**

pravokóten -tna -o prid.

1. |ki ima tak položaj, da s čim oblikuje pravi kot| Poševno steno zamenjajmo s pravokotno □ **ortogonalen**

2. |ki ima obliko pravokotnika| pravokotna zasnova antičnega mesta □ **ortogonalen** □ knj.izroč. **pravokotniški**

pravokótnica -e ž geom. |premica, pravokotna na dano črto ali dano ploskev| načrtati pravokotnico na premico □ geom. **normala** ♦ fiz. **vpadna pravokotnica** □ fiz. **vpadiščnica**

pravokótniški -a -o prid. ▶ pravokoten 2

pravokótno nač. prisl. |izraža, da je kaj v takem položaju, poteka v taki smeri, da s čim oblikuje pravi kot| Premica leži pravokotno na ravnino; pravokotno prečkati ulico □ **ortogonalno**

pravomóčen -čna -o povdk. ▶ pravnomóčen

pravomóčni -a -o prid. ▶ pravnomóčni

pravomóčnost -i ž ▶ pravnomóčnost

pravopís -a m |pravila o pisavi, rabi črk in ločil, pisanju skupaj in narazen, o deljenju; veda o tem| upoštevati pravopis □ **ortografija** □ zastar. **pravopisje**

pravopísar -ja m ▶ pravopisec

pravopísec -sca m |strokovnjak za pravopis| Zanima nas, kaj so menili o tem vprašanju nekdanji pravopisci □ ekspr. **pravopisar** □ ekspr. **pravopisnik**

pravopísje -a s ▶ pravopis

pravopísni -a -o prid. |ki je v zvezi s pravopisom| *pravopisna napaka* □ *ortografski*
GLEJ ŠE dvojnica ♦2 | slovar pp 2

pravopísnik -a m ▶ pravopisec

pravoréčje -a s |pravila, ki določajo in predpisujejo glasove in naglas knjižnega jezika; veda o tem| *biti dober poznavalec pravorečja* □ *ortoeopija*

pravoréčni -a -o prid. |ki je v zvezi s pravorečjem| *pravorečna vprašanja* □ *ortoeopski*

pravoslávec -vca m |pripadnik pravoslavne vere| *srečanje mladih katoličanov in pravoslavcev* □ *pravoslavni*¹

pravoslávje -a s |krščanska vera, ki ne priznava papeža za vrhovnega poglavarja| *prestopiti v pravoslavje* □ *pravoslavna vera*

pravoslávni¹ -ega m ▶ pravoslavec

pravoslávni² -a -o prid. ▶ cerkev 2 pp 1 | cerkev 2♦4 | duhovnik 2 pp 4 | pravoslavje

pravoslávec -vca m ▶ pravnik

pravoslóvje -a s ▶ pravo 2

pravoslóvni -a -o prid. ▶ fakulteta ♦6 | pravni | študij ♦5

pravosódje -a s |dejavnost, ki se ukvarja s sojenjem in odločanjem o drugih pravnih zadevah; celota organov, ki to dejavnost opravljajo| *reorganizirati pravosodje* □ *sodstvo*
 □ knj.izroč. *justica*

pravosódni -a -o prid. |ki je v zvezi s pravosodjem| *pravosodna organiziranost* □ *sodni* □ knj.izroč. *justični*

právest -i ž ▶ pravilnost

pravovérec -rca m |za pripadnike določene veroizpovedi kdor v celoti priznava sprejete, ustaljene verske dogme, predpise| *Pravoverci so bili povezani v močne skupnosti* □ *pravovernik*

pravovéčni -a -o prid. |za pripadnike določene veroizpovedi ki v celoti priznava sprejete, ustaljene verske dogme, predpise| *pravoverni musliman* □ *ortodoksni*

pravovéčnik -a m ▶ pravoverec

pravovéčnost -i ž |za pripadnike določene veroizpovedi popolno priznavanje sprejetih, ustaljenih verskih dogem, predpisov; pretirano priznavanje določenih razglašanih vrednot| *gojiti kritični pogled na pravovernost; ideološka pravovernost*
 □ *ortodoksija* □ *ortodoksnost*

pravoznánec -nca m ▶ pravnik

pravoznánstvo -a s ▶ pravo 2

právrše člen. ▶ pravzaprav 2

právršen -šna -o povdk. ▶ primeren

právršna -e ž ▶ prava

právršni¹ -ega m ▶ pravi¹

právršni² -a -o prid. ▶ pravi² 1, 2 | zmeren ♦

právršnji¹ -ega m ▶ pravi¹

právršnji² -a -e prid. ▶ pravi² 1 | pravilni | resnični 2

právršnji³ -a -e povdk. ▶ pravilen² | primeren

právršnjost -i ž ▶ resničnost 2

právršnost -i ž ▶ pravilnost

práv takó člen. zv. ▶ tudi

právrzapráv člen.

1. presoj. člen. |izraža pridržek| *Naloga je pravzaprav že narejena* □ *dejansko*² □ publ. *faktično* □ pog. *praktično*² □ pog. *v bistvu*
 □ knj.izroč. *v jedru* □ knj.izroč. *v nekem obziru*

2. dodaj. člen. |izraža dopolnitev prej povedanega| *Družina, pravzaprav otroci, ji veliko pomenijo* □ neustrez. *ozioroma* □ zastar. *pravše*
Tam je koča, pravše brlog
GLEJ ŠE pa² 2 | vendar¹ 4

právrzór -óra m ▶ arhetip

právrzórök -óka m filoz. |temeljni vzrok vsega, kar je| *razpravljati o pravzroku* □ filoz. *absolutum* □ filoz. *počelo* □ filoz., v neoplatonizmu *praluč*
 □ filoz. *prapočelo* □ filoz. *prvi vzrok*

právrzáčétek -tka m ▶ začetek 2

právrzen -zna -o prid.

1. |v katerem, na katerem ni ničesar; v katerem, na katerem ni česa zanj značilnega| *prazen prostor; prazna miza; Igrali so pred skoraj prazno dvorano* □ ekspr. *praznoten* □ ekspr. *preprazen* |preveč prazen|

2. |ki nima prave, resnične vrednosti; ki nima vsebinske, izrazne vrednosti| *hlatasti za prazno hvalo; prazna vljudnostna izjava* □ *banalen* □ *trivialen* □ ekspr. *anoreksičen* *anoreksična priveditev* □ ekspr. *izpraznjen* □ ekspr. *obrušen* □ ekspr. *oguljen* □ ekspr. *plehek*
 □ ekspr. *plitev* □ ekspr. *praznoten* □ ekspr. *puhel* □ ekspr. *razvodnel*
 □ knj.izroč. *voden* □ knj.izroč. *votel* □ ekspr. *zvodenel*

GLEJ ŠE brezizrazen | brezkoristen | brezokusen | denar ♦2 | jalov 2 | lačen ♦1 | neizrazit 1 | neprepričljiv | neuspešen | neveden 1♦ | poln | površen 3 | prepirati se ♦ | raztresen ♦ | zapuščen¹

právrzgodovína -e ž |obdobje v razvoju človeške družbe, iz katerega ni pisanih virov| *najdbe iz prazgodovine*
 □ knj.izroč. *pradoba*

právrzni -a -o prid. ▶ govoriti 1 pp 20 | govornjenje pp 12 | neumnež | vraževerje

právrznica -e ž ▶ izmišljotina

právrznični -a -o prid. |ki je v skladu s posebno, svečano priložnostjo| *praznične jedi* □ *slavnostni* □ *svečani* □ pog. *boljši*¹ □ star. *prazniški*
 □ star. *praznji* □ star. *svetešnji* □ ekspr. *ugledni* *ugledna črna obleka*
 □ star. *zakmašni* *zakmašni čevlji*

GLEJ ŠE kosilo ♦ | nositi 2♦2 | praznik

právrznično nač. prisl. |izraža, da je potek dejanja, stanje v skladu s posebno, svečano priložnostjo| *biti praznično oblečen* □ *slavnostno* □ *svečano* □ star. *prazniško* □ star. *praznje*² □ star. *svetešnje*
 □ star. *zakmašno*

GLEJ ŠE nositi 2♦2

právrzničnost -i ž |dejstvo, da je kaj v skladu s posebno, svečano priložnostjo| *Nič ne sme motiti prazničnosti tega dne* □ *slavnostnost* □ *svečanost*

právrznik -a m |dan, ko se navadno ne dela, posvečen kakemu pomembnemu dogodku ali spominu nanj| *označiti praznike na koledarju z rdečo barvo* □ *praznični dan* □ nar. *fešta* □ star. *praznji dan*
 □ star. *svetek*

♦ 1. *božični prazniki* □ star. *božiči* 2. *domači praznik* □ *družinski praznik* 3. *državni praznik* □ *nacionalni praznik*
GLEJ ŠE dan¹ ♦2 | maj ♦

právrzniki -ov m mn., mn. v sin. nizu ▶ počitnice

právrznína -e ž

1. |prostor, površina, kjer ni ničesar| *zapolniti praznino na policah* □ ekspr. *praznota*

2. |stanje, pri katerem se pogreša prisotnost vsebine, prave, resnične vrednosti| *V njem je nenadoma zazijala velika praznina; duhovna praznina* □ *izpraznjenost* □ ekspr. *plehkost* □ ekspr. *plitvost*
 □ ekspr. *praznost* □ ekspr. *praznota* □ ekspr. *puhloba* □ ekspr. *puhlost*
 □ knj.izroč. *vakuum* □ knj.izroč. *votlost*

právrzniški -a -o prid. ▶ praznični

právrzniško prisl. ▶ praznično

právrznítev -tve ž ▶ praznjenje

právrzníti in prazniti -im nedov. *kaj* |delati, da v čem ni več določene stvari, vsebine; delati, da v določenem prostoru, na

določenem kraju ni več ljudi | *redno prazniti pošne nabiralnike; prazniti dvorano po koncu prireditve* □ **izprazňjevati**

GLEJ ŠE iztrebljati se | jesti 1 | urinirati

prázňjenje -a s | postopek, dejanje, s katerim se dosega, da v čem ni več določene vsebine | *prazňjenje silosov* □ **izprazňjevanje** □ knj.izroč. **prazňitev**

prázňo nač. prisl. ekspr. | izraža, da se kaj dogaja, nastopa brez pomembnejše, vrednejše vsebine | *prazňo razpravljati* □ **banalno** □ knj.izroč. **brezvsebinsko** □ ekspr. **obrabljeno** □ ekspr. **plehko** □ ekspr. **plitko** □ ekspr. **plitvo** □ knj.izroč. **trivialno**

prazňogláv -áva -o prid. ► **neumen¹** | **neumen²** 1

prazňoglávec -vca m ► **neumnež**

prazňoglávost -i ž ► **neumnost¹** 1

prázňnost -i ž ► **prazňina** 2

prazňôta -e ž ► **prazňina** 1, 2

prazňôten -tna -o prid. ► **prazňen** 1, 2

prazňoválec -lca m ► **slavljenec**

prazňovánje -a s | dogajanje, prireditve, s katero se izraža veselje, spoštovanje ob pomembnem dogodku, spominu na pomembni dogodek | *Prazňovanje je trajalo več dni* □ **proslavljanje** □ nar. **fešta** □ ekspr. **slavljenje**

PODPOMENKE godovanje, jurjevanje, kresovanje, martinovanje, miklavževanje, proščenje, pustovanje, silvestrovanje, svatba, žeganje

GLEJ ŠE proslavljanje

prazňováti -újem nedov. *kaj* | z določenim dejanjem, prireditvijo izražati veselje, spoštovanje ob pomembnem dogodku ali spominu nanj | *prazňovati obletnico poroke* □ **proslavljati** □ knj.izroč. **obhajati** □ ekspr. **slaviti** □ knj.izroč. **spominjati se česa spominjati se obletnice pesnikovega rojstva** □ nar. **strojiti¹** | *Na ta dan so kmetje strojili* □ zastar. **svetkovati svetkovati novo leto** □ ekspr. **poprazňovati** | v manjši meri, nekoliko prazňovati |

◆ **prazňovati rojstni dan** □ **imeti rojstni dan**

PODPOMENKE božičevati, godovati, jurjevati, kresovati, martinovati, miklavževati, pustovati, silvestrovati, vezovati, zmagoslaviti, ženitovati

GLEJ ŠE godovati | proslavljati | zmagati

prazňovérec -rca m ► **vraževernež**

prazňovéren -rna -o prid. ► **vraževeren**

prazňovérije -a s ► **vraževerje**

prazňovérnež -a m ► **vraževernež**

prazňovérski -a -o prid. ► **vraževeren**

prazňovérstvo -a s ► **vraževerje**

prázň -e ž ► **cvrček²**

prázňarna -e ž | obrat, v katerem se s segrevanjem, navadno na manjši količini maščobe, obdeluje živila | *delati v prázňarni; prázňarna kave* □ **pražňilnica** □ knj.izroč. **pražňarnica**

prázňarnica -e ž ► **pražňarna**

prázňenec -nca m | jed, zlasti iz jajc, mleka, moke, pečena na maščobi in zdrobljena | *posuti prázňenec s sladkorjem* □ nek. pog. **šmoren**

prázňeni -a -o prid. ► **jetra** • | **sladkor** • 5

prázňilec -lca m ► **opekač** | **pražňilnik** | **pražňilnik** •

prázňiljka -e ž ► **bazilika** | **bražňiljka**

prázňilnica -e ž ► **pražňarna**

prázňilnik -a m | naprava za prázňenje | *uporabljati prázňilnik pri pripravi ječmena za kavno mešanico* □ **pražňilec**

◆ **pražňilnik za kavo** □ nar. **breštulin** □ knj.izroč. **kavni žgalnik** □ **pražňilec za kavo**

GLEJ ŠE opekač

prázňiti -im nedov. *kaj* | pripravljati jed na majhni količini vroče maščobe | *prázňiti koške mesa* □ pog. **cvreti** □ pog. **pečí** □ **poprazňiti** | **krajši čas prázňiti** |

• **prázňiti kavo** □ nar. **pečí kavo** □ **žgati kavo**

prázňiti se -im se nedov. ► **sončiti se**

prázňje¹ -ega s ► **platno** • 4

prázňje² prisl. ► **prazňično**

prázňji -a -e prid. ► **platno** • 4 | **prazňični** | **prazňnik**

prázňupnja -e ž zgod. | velika župnja, ustanovljena ob organiziranju cerkve v kaki deželi | *sedež prázňupnije* □ zgod. **prafara**

prč -a m ► **kozel**

prđa -e ž ► **piščal** pp | **zadnjica** 2

prđec -dca m vulg. | glas, ki nastane pri izločitvi plinov iz črevesja | *zaslišati prđec* □ otr. **pukec**

GLEJ ŠE nepomemben povdk. 1 | **ničvrednež** | **prđeti** | **takoj** 2

prđeti -im nedov. vulg. | izločiti pline iz črevesja | *nedostojno glasno prđeti* □ vulg. **pezđeti** □ vulg. **poprđati** □ vulg. **poprđevati** □ vulg. **spuščati jih** □ vulg. **spuščati prđce**

prđniti -em dov. vulg. | izločiti pline iz črevesja | *glasno prđniti*

□ vulg. **spežđeti se** □ vulg. **sprđniti se** □ vulg. **spustiti ga**

prđúlja -e ž ► **zadnjica** 1

prè člen. ► **menda**

preanalizirati -am dov. ► **analizirati** | **presoditi** | **razčleniti**

preangažiranost -i ž ► **preobremenjenost** | **prezaposlenost**

prebádanje -a s | delanje lukenj skozi kaj, navadno s koničastim predmetom | *prebádanje papirja z buciko* □ **prediranje**

prebádati -am nedov. *kaj* | navadno s koničastim predmetom delati luknje skozi kaj | *prebádati papir z bucikami* □ **predirati**

GLEJ ŠE predirati | **zbadati** 2 | **žalostiti**

prebárvati -am dov. ► **pobarvati**

prebáva -e ž | proces v prebavnih organih, pri katerem se hrana spreminja tako, da jo organizem lahko sprejme | *motnje v prebavi* □ **digestija**

GLEJ ŠE prebavljanje

prebavila -íl s mn. | skupina med seboj povezanih organov, ki omogoča, da organizem sprejme hrano | *bolezni prebavil*

□ **prebavni organi** □ anat. **digestivni aparat** □ anat. **prebavni aparat**

□ anat. **prebavni sestav** □ anat. **prebavni sistem** □ anat. **prebavni trakt**

prebáviti -im dov. ► **premisлити**

prebávljanje -a s | spreminjanje hrane v prebavnih organih |

potek prebavljanja □ knj.izroč. **prebava**

prebávljati -am nedov. ► **premišljevati** 2

prebavljív -a -o prid. ► **težek** 2

prebavljívi -a -o prid. ► **hrana** 1•8 | **hrana** 1•13

prebavljívost -í ž v zvezi s hrano, živila | lastnost hrane, živila, da se v prebavnih organih tako spremeni, da ga organizem lahko sprejme | *oceniti prebavljívost nekaterih eksotičnih živil* □ zastar. **prebavnost**

prebávni -a -o prid. ► **encim** • | **motnja** • 3 | **prebavila**

prebávnost -i ž ► **prebavljivost**

prebédast -a -o prid. ► **preneumen**

prebedéti -im dov. *kaj* | izraža, da kdo preživi določeni čas, ne da bi spal | *prebedeti noč pri bolniku* □ **buden prebiti** □ **prečuti¹**

prebég -a m ► **begunec** | **dezertar**

prebégati -am dov. ► **zmesti³**

prebegávati -am nedov. ► **prešinjati**

prebégniti -em dov. s prislavnim določilom | **z begom priti drugam, v drugi kraj** | *prebégniti v drugo državo* □ **prebežati**

GLEJ ŠE **miniti** 2 | **prestopiti** 2 | **prešiniti**

prebél -a -o prid. ► **bel²**

prebéliti -im dov. kaj |na novo pokriti (stene) z beležem ali belilom| *prebeliti stanovanje* □ pog. **prepleskati**

preberáčiti -im dov. ► preživeti 2 pp 2

preberáški -a -o povdk. ► prereven

prebezáti -ám dov. ► razgrebsti

prebežáti -ím dov. ► ošiniti | prebogniti | prešiniti

preběžnik -a m ► begunec | dezertar

prebičati -am dov. koga |pretepsti z bičem| *prebičati kaznjenca* □ *izbičati* □ *zbičati*
GLEJ ŠE natepsti

prebijáč -a m teh. |stožčast jeklen klin za delanje lukenj| *uporabljati prebijáč pri kovičenju* □ teh. **prebijalo**

prebijálo -a s ► prebijáč

prebijanje -a s ► prodiranje 1, 2

prebijati -am nedov. ► predirati

prebijati se -am se nedov. navadno s prislovnim določilom |izraža, da se kdo s težavo preživlja, ker ima malo sredstev| *S tako majhnimi dohodki se komaj prebijajo* □ **težko živeti** □ nekjn. pog. **fretati** □ ekspr. **pretikati se** □ ekspr. **riniti** □ ekspr. **riti** □ ekspr. **tenko piskati** □ ekspr. **tolči se** □ ekspr. **vihariti** *Viharil je skozi življenje, kakor je vedel in znal* □ ekspr. **vleči**
GLEJ ŠE prodirati 1, 3, 4, 5

prebirálec -lca m |delavec, ki dela pri ločevanju česa po kakovosti| *najeti prebiralce* □ **izbiráč** □ **izbiralec** □ **odbiralec** □ **odbiralec** *premoga*

prebirálnik -a m ► devetogub

prebiranje -a s |ločevanje večje količine stvari iste vrste po kakovosti| *prebiranje krompirja* □ **izbiranje** □ knj.izroč. **odbiranje**
GLEJ ŠE branje 2

prebirati -am nedov.
1. kaj |večjo količino stvari iste vrste ločevati po kakovosti| *prebirati jabolka* □ **izbirati** □ **odbirati**
2. kaj |s prsti se dotikati, prijemati predmete, ki so razvrščeni drugi ob drugem, drugi za drugim| *V zadregi je prebirala gumbe na jopici* □ ekspr. **preštevati** □ ekspr. **šteti**
3. kaj |odločiti se za kaj drugega, zlasti za drugo opravilo, delo| *Nenehno prebira službe* □ **menjavati** □ nar. **sprebirati**
GLEJ ŠE brati 2 | igrati 2•8 | moliti¹ ♦ | piskati 1 | tepsti

prebister -tra -o prid. ► bister | čist¹ 2

prebistríti -ím dov. ► razbistríti 2

prebit -a -o povdk. ► pretepen

prebitek -tka m ► dobiček | presežek

prebitenski -a -o prid. ► prekleti¹ | presneti¹

prebitensko prisl. ► zelo 1, 2, 3

prebiti¹ -a -o prid. ► denar •2 | prekleti¹ | presneti¹ | vreden •

prebiti² -bijem dov. ► natepsti

prebiti³ -bijem dov. ► prenašati 3 | prestati | prestati ♦ | preživeti 1, 2

prebiti se -bijem se dov. navadno s prislovnim določilom |izraža, da se kdo s težavo preživi, ker ima malo sredstev| *Spraševali smo se, kako neki so se prebili* □ ekspr. **preriniti** □ ekspr. **pririniti**
GLEJ ŠE preriniti se | preživiti se | priti | prodreti 1, 2, 4, 5 | uspeti 1

prebitje -a s ► preboj

prebiválec -lca m |kdor prebiva na določenem ozemlju, področju| *izseliti prebivalce iz poplavljenih vasi* □ knj.izroč. **stanovalec** □ zastar. **stanovnik**

PODPOMENKE 1. dolenjec, gorenjec 2. gradiščar, koliščar, mostiščar 3. meščan, tržan, vaščan
GLEJ ŠE domorodec | prebivalstvo ♦ 1

prebivališče -a s |kraj, kjer kdo stalno živi| *izbrati novo prebivališče* □ **kraj bivanja** □ **kraj prebivanja** □ **bivališče** □ knj.izroč. **bivališki kraj** □ zastar. **stanovališče** □ zastar. **stanovišče**

♦ 1. stalno prebivališče □ knj.izroč. domicil □ stalno bivališče 2. začasno prebivališče □ začasno bivališče
GLEJ ŠE dom 1 | stanovanje

prebiválka -e ž ► domorodka

prebivální -a -o prid. ► prostor 1•2 | razmere •3

prebiválstveni -a -o prid. ► demografski | politika •2

prebiválstvo -a s |skupnost ljudi, ki prebiva na določenem ozemlju, področju; večja skupina ljudi glede na določene skupne značilnosti, interese| *prebivalstvo narašča; mestno prebivalstvo* □ publ. **populacija** □ publ. **živelj**

♦ 1. mestno prebivalstvo □ mestni prebivalci □ knj.izroč. urbano prebivalstvo □ urbani prebivalci □ urbano prebivalstvo 2. nekmečko prebivalstvo □ neagrarno prebivalstvo □ publ. nekmetijsko prebivalstvo
GLEJ ŠE popis ♦

prebíváanje -a s ► prebivališče

prebívati -am nedov. ► prenašati 3 | stanovati | živeti 3

preblág -a -o prid. ► nežen 1 | premil 1, 2, 3

preblážen -a -o prid. ► srečen

prebleděl -éla -o prid. ► bled

prebledéti -ím dov. |nenadoma izgubiti naravno barvo, zlasti na obrazu| *Prebledel je od strahu* □ **pobledeti** □ star. **obledeti** □ star. **zabledeti** □ star. **zbledeti**

prebledévati -am nedov. |izgubljeni naravno barvo, zlasti na obrazu| *Dekle je zardevalo in prebledovalo hkrati* □ knj.izroč. **bledeti** □ knj.izroč. **obledevati** □ knj.izroč. **pobledevati** □ star. **zbledevati**

prebléščen -a -o prid. ► bled

preblísk -a m s prilastkom, ekspr. |kratkotrajna, navadno močna, izrazita pojavitve tega, kar izraža sobesedilo| *prebliski zdravega razuma* □ knj.izroč. **poblesk** □ ekspr. **poblisk** □ ekspr. **utrinek**
GLEJ ŠE blisk | takoj 1

preblískávati -am nedov. ► bleščati se | prevzemati 4

preblísniiti -em dov. ► prešiniti

preblódiiti in **preblódiiti** -im dov. ► pretaviti

prebòd -òda m ► predrtje

prebodíšče -a s ► točka 1•5

prebódni -a -o prid. ► odprtina pp 3 | točka 1•5

prebogàt -áta -o prid. ekspr. |ki ima zelo veliko materialnih dobrin| *prebogati trgovec* □ ekspr. **pravljíčno bogat**

prebòj -òja m |dejstvo, da se z udarcem, udarci naredi luknjo, odprtino skozi kaj; vojaška akcija, pri kateri skupina vojakov z bojem pride skozi nasprotnikove položaje| *preboj stene; preboj fronte* □ knj.izroč. **prebitje** □ knj.izroč. **probój**

prebójni -a -o prid. |ki je v zvezi s prebojem| *prebojna moč krogel* □ knj.izroč. **probójni**

prebójnost -i ž |moč česa, ki se kaže v tem, da kaj lahko naredi luknjo skozi kaj| *prebojnost granate* □ knj.izroč. **probójnost**

prebòksati -am dov. ► natepsti

preboléti -ím dov. kaj z imenovanjem bolezni v predmetnem določilu |prenehati biti v bolezenskem stanju, kot ga imenuje predmetno določilo| *Gripo je hitro prebolel* □ knj.izroč. **prestati** □ **odležati** |leže preboleti|

preboléváanje -a s ► doba •4 | rekonvalescenca

prebolévati -am nedov. kaj z imenovanjem bolezni v predmetnem določilu |prenehavati biti v bolezenskem stanju, kot ga imenuje predmetno določilo| *Bolezen je le počasi preboleval* □ knj.izroč. **prestajati**

prebolévniica -e ž ► rekonvalescentka

prebolévnik -a m ► rekonvalescent

prebolévniški -a -o prid. ► doba •4 | rekonvalescentski | serum •2

prebôsti -bòdem dov. ► predreti

prebránati -am dov. kaj |odstraniti plevel, mah z brano, zlasti na travniku| *prebránati njivo* □ nar. *prevlačiti* □ nar. *prevleči*

prebrániti in prebrániti -im dov. ► preprečiti 2

prebráti -bêrem dov.

1. *kaj* |z branjem priti do konca besedila; dojeti vsebino besedila| *Ko bom knjigo prebral, ti jo bom vrnil* □ *prečitati*

◆ rad. *prebrati napoved* □ rad. *napovedati*

2. *kaj* |razpoznati znak, znake za glas, glasove in jih povezati v besedo| *Zaradi packe besede ni mogoče prebrati* □ *razbrati*

3. *kaj* |namesto obstoječe danosti izbrati kaj drugega, zlasti drugo opravilo, delo| *prebrati službo; prebrati sodelavca*

□ nar. *sprebrati*

4. *kaj* |večjo količino stvari iste vrste ločiti po kakovosti| *Prebrati je morala še celo košaro jabolk* □ *izbrati izbrati fižol* □ *odbrati*

GLEJ ŠE *prečrkovati*¹

prebrêsti -brêdem dov. kaj |brodeč priti čez kaj| *prebrêsti potok*

□ *prebroditi*

GLEJ ŠE *izvleči se 2* | *prehoditi 2*

prebrídek -dka -o prid. ► *grenek 2*

prebrídsko prisl. ► *grensko*²

prebríhtati -am dov. ► *zbuditi* •

prebríhtati se -am se dov. ► *zavedeti se 1*

prebrísan -a -o prid. |ki zna z iznajdljivostjo, bistrostjo, spretnim prikrivanjem doseči svoj namen; ki vsebuje, izraža to sposobnost| *Prebrisan trgovec z lahkoto prodaja tudi slabše blago; imeti prebrisan izraz na obrazu* □ *zvižčen* □ *zvit* □ ekspr. *lisjaški* □ knj.izroč. *lokav* □ ekspr. *nabrit* □ pog. *prefrigan* □ ekspr. *prekanjen* □ zastar. *prepekan* □ ekspr. *prepreden* □ ekspr. *pretkan* □ knj.izroč. *prevejan* □ knj.izroč. *rafiniran rafiniran politik* □ star. *ukanljiv* □ ekspr. *zvitorep* □ *premeten* |ki s prebrisanostjo preseneča, vara|

◆ *biti prebrisan* □ ekspr. *imeti jih za ušesi*

POVEDKOVNIK 1. nabrisan, nasukan, navit, poln muh, presukan, previt, prežgan, zbrisan, zrel kot jagoda, zrel kot tepka, zvit kot kozji rog, zvit kot ovnov rog, z vsemi mavžami namazan, z vsemi žavbami namazan, vseh muh poln 2. buča, kalin, lisica², lisjaček, lisjak, maček, podlasica, ptič, ptiček, sulec, stari maček, tič, tiček, tičko 3. prebrisanec, prebrisana glava, prefriganec, prekanjenec, prepredenec, presukanec, pretkanec, prevejanec, zvitez, zvitorepec 4. od hudiča, od zlodeja, od zlomka

GLEJ ŠE *bister* | *bister povdk. 2*

prebrísanec -nca m ekspr. |kdor zna z iznajdljivostjo, bistrostjo, spretnim prikrivanjem doseči svoj namen| *Prebrisanec ne zamudi nobene priložnosti za svoje načrte* □ pog. *prefriganec* □ knj.izroč. *prekanjenec* □ ekspr. *prepredenec* □ nar. *presukanec*

□ ekspr. *pretkanec* □ knj.izroč. *prevejanec* □ ekspr. *zvitez* □ ekspr. *zvitorepec*

□ ekspr. *premetenec* |prebrisanec, ki zna presenetiti, prevarati|

GLEJ ŠE *prebrisan povdk. 3*

prebrísani -a -o prid. ► *prebrisan povdk. 3*

prebrísanka -e ž ekspr. |ženska, ki zna z iznajdljivostjo, bistrostjo, spretnim prikrivanjem doseči svoj namen| *Prebrísanka nobena zvižajača ni bila tuja* □ ekspr. *prekanjenka* □ knj.izroč. *pretkanka* □ knj.izroč. *prevejanca* □ *premetenka* |prebrísanka, ki zna presenetiti, prevarati|

POVEDKOVNIK lisica², lisičica, lisička, ptica, ptičica, ptička, tica, tičica, tička, zvitorepka

prebrísano nač. prisl. |izraža ravnanje, stanje, lastnost koga, ki z iznajdljivostjo, bistrostjo, spretnim prikrivanjem dosega svoj namen| *prebrísano ravnanje; prebrísano gledati* □ *zvižčno* □ *zvito* □ ekspr. *lisičje* □ ekspr. *lisjaško* □ knj.izroč. *lokavo* □ ekspr. *nabrito* □ ekspr. *po lisičje* □ pog. *prefrigano* □ ekspr. *prekanjeno* □ ekspr. *prepredeno*

□ ekspr. *pretkano* □ knj.izroč. *prevevano* □ knj.izroč. *rafinirano rafinirano prikrivati resnico* □ *premeteno* |vključujoč presenečenje, prevaro|

prebrísanost -i ž |sposobnost koga, ki zna z iznajdljivostjo, bistrostjo, spretnim prikrivanjem doseči svoj namen| *Prebrísanost njegovega tovariša ga je rešila* □ *prekanjenost* □ *zvižčnost* □ *zvitost* □ ekspr. *lisjaštvo* □ ekspr. *nabritost* □ pog. *prefriganost* □ ekspr. *prepredenost* □ ekspr. *pretkanost* □ knj.izroč. *prevejanost* □ ekon. *zvitorepstvo* □ *premetenost* |prebrísanost, ki vključuje presenečanje, prevaro|

prebrodíti -bródim dov. ► *izvleči se 2* | *prebrêsti* | *prehoditi 2*

prebrískati -am dov. ► *preiskati 1* | *razbrskati*

prebrískavati -am nedov. ► *preiskovati 1* | *razbrskavati*

prebrúsiti in prebrúsiti -im dov. ► *prelunknati pp*

prebudítelj -a m ► *buditelj*

prebudítev -tve ž ► *prebujenje 1, 2*

prebudíti -ím dov. ► *zbuditi* | *zbuditi* •

prebudíti se -ím se dov. ► *nastati 1* | *zbuditi se*

prebudítveni -a -o prid. ► *prerodni*

prebúdni -a -o prid. ► *prerodni*

prebúja -e ž ► *prebujenje 1, 2*

prebújanje -a s |prehajanje v stanje budnosti| *Prebujanje pri njem vedno dolgo traja* □ *zbujanje*

GLEJ ŠE *soba* •13

prebújati -am nedov. ► *buditi 1*

prebújati se -am se nedov. ► *nastajati 2* | *zbujati se 1*

prebujênje -a s

1. |dejstvo, da kdo postane buden| *Prebujenje ga je rešilo pred nadaljevanjem morastih sanj* □ *prebuditev* □ *zbujenje*

□ knj.izroč. *prebujca* □ knj.izroč. *predramek*

2. ekspr. |nastop spremembe določenega stanja, navadno v zvezi z zavedanjem česa| *prebujenje novih družbenih sil; prebujenje naroda* □ ekspr. *prebuditev* □ knj.izroč. *prebujca* □ knj.izroč. *prebujca*

prebujênost -i ž ► *budnost*

prebujeválni -a -o prid. ► *buditeljski* | *dramilo* | *sredstvo* •20

prebujeválnica -e ž ► *soba* •13

prebúnkati -am dov. ► *natepsti*

prebútati -am dov. ► *natepsti*

prêc prisl. ► *hitro 2* | *kmalu*¹ | *sproti 1* | *takoj 1, 2*

precedénca -e ž ► *precedens*

precedénčni -a -o prid. ► *precedens*

precdéns -a m |ravnanje, postopek kot zgled, potrdilo za

(poznejša) podobna ravnanja, postopek| *S tem je sodna oblast ustvarila precedens, ki bo dobil podporo sodišč* □ *precedenčni primer*

□ knj.izroč. *precedenca* □ knj.izroč. *precedent*

◆ *pravn. sodni precedens* □ *pravn. sodni precedent*

precdènt -ênta m ► *precedens* | *precedens* •

precdítiti -ím dov. kaj |pretočiti skozi cedilo| *precdítiti mleko*

□ nar. *scediti*

precdêj¹ -- s merni izraz, z rodilnikom |izraža veliko količino, mero glede na količino, mero, ki je v danih okoliščinah običajna, pričakovana| *Precej časa bo treba čakati; Precej upanja ima, da bo uspel*

□ *razmeroma veliko* □ *relativno veliko* □ *dokaj* □ ekspr. *dobršno*

□ knj.izroč. *razmerno veliko*

GLEJ ŠE *vinjen* •2

precdêj² prisl. ► *hitro 2* | *kmalu*¹ | *sproti 1* | *takoj 1, 2* | *tik*¹

precdêj³ mer. prisl. |izraža, da določano dejanje, stanje, lastnost dosega visoko stopnjo glede na stopnjo, ki je v danih okoliščinah običajna, pričakovana| *Položaj je precej jasen; Hiša stoji precej visoko; Tvoj nasvet mi je precej pomagal* □ ekspr. *bolj ali manj* □ ekspr. *dokaj* □ ekspr., s primernikom *znatno* *Sedaj se znatno bolje počuti*

GLEJ ŠE *tem bolj*

precèj⁴ nedol. količ. števn. |izraža veliko število enot glede na število, ki je v danih okoliščinah običajno, pričakovano| *Pred okencem je čakalo precej strank* □ *razmeroma mnogo* □ *razmeroma veliko* □ *relativno mnogo* □ *relativno veliko* □ *sorazmerno mnogo* □ *so-razmerno veliko* □ knj.izroč. *dokaj Srečal je dokaj sprehajalcev* □ knj.izroč. *dokaj mnogo*

precejálnik -a m |priprava za precejanje| *zlivati mleko v precejálnik* □ *precejalo*

precejálo -a s ► precejalnik

precejáti -am nedov. *kaj* |pretakati skozi cedilo| *precejati mleko* □ *cediti* □ nar. *scejati*

GLEJ ŠE *jokati*

precejáti se -am se nedov. ► *cediti se*

precej ko vez. zv. ► *ko*¹ 2 | *takoj ko*

precejkrat prisl. ► *velikokrat* 1, 2

precejšen -šna -o prid. ► *precejšnji*

precejšnji -a -e prid. |ki dosega visoko stopnjo glede na mero, intenzivnost, količino, razsežnost, ki je v danih okoliščinah običajna, pričakovana| *osvojiti precejšnji del ozemlja* □ *precejšen* □ *večji darilo večje vrednosti* □ star. *dober¹ odrezati dober kos kruha* □ knj.izroč. *dobršen* □ knj.izroč. *dokajšnji* □ ekspr. *nemajhen* □ ekspr. *občuten občutne razlike v ceni* □ ekspr. *okrogel¹ Plačati je moral okrogel znesek* □ publ. *pomemben* □ ekspr. *pošten* □ knj.izroč. *prilichen privarčevati prilično vsoto denarja* □ ekspr. *relativen poskrbeti za relativno varnost* □ ekspr. *sorazmeren¹ poskrbeti za sorazmerno varnost* □ ekspr. *ugleden ponuditi komu ugledno vsoto denarja* □ ekspr. *zajeten* □ publ. *zaznaven zaznavne razlike v ceni* □ knj.izroč. *znaten*

GLEJ ŠE *pretežno*

precenítev -tve ž ► *ocenitev*

precéniti -im dov. *kaj* |prisoditi čemu večjo vrednost, večji pomen, kot ga ima v resnici| *preceniti zasluge koga* □ publ. *predimenzionirati* □ knj.izroč. *preveličati*

GLEJ ŠE *oceniti* 1 | *presoditi*

precenjevánje -a s ► *ocenjevanje* 1

precenjeváti -újem nedov. *kaj* |prisojati čemu večjo vrednost, večji pomen, kot ga ima v resnici| *precenjevati svoje zmožnosti* □ knj.izroč. *preveličevati*

GLEJ ŠE *presojati*

precep -épa m

1. |na enem koncu preklana palica, navadno za lovljenje kač, rakov| *ujeti gada v precep* □ star. *cep¹*

2. vet. |lesena priprava za stisnjenje semenovoda, žil, mišic pri kastraciji| *pri posegu uporabiti precep* □ vet. *škripec*

3. v zvezi s predlogom, ekspr. |položaj, ko samostojno ukrepanje, odločanje ni mogoče| *Zaradi neprimerne izjave se je znašel v precepu* □ ekspr. *klešče* □ ekspr. *past*

GLEJ ŠE *cepljenje¹* 2 pp 1 | *primež*

precepíti se in *precépiti se* -im se dov. ► *razcepiti se*

precéпка -e ž ► *pean*

precigániti -im dov. ► *ogoljufati* | *prevarati* 1

precijáziti -im dov. ► *prenesti* 1

preciozen -zna -o prid. ► *izumetničen*

precipitácija -e ž ► *obarjanje²*

precipitát -a m ► *oborina*

precizácija -e ž ► *določitev* 1

precízen -zna -o prid. ► *jasen* 2 | *natančen* 1, 2, 3 | *podroben*

precizíran -a -o povdk. ► *določen²*

precizírati -am dov. in nedov. ► *določiti* 1 | *določiti* 1

precízni -a -o prid. ► *finomehanik* | *finomehanika*

precízno prisl. ► *jasno²* 1 | *natančno¹* 2

precíznost -i ž ► *jasnost* 2 | *natančnost*

prèc ko vez. zv. ► *takoj ko*

precvítati -am nedov. ► *cveteti* 1

prèč¹ prisl. ► *proč¹* 1, 2

prèč² povdk. ► *miniti* 1, 2 | *utrujen*

préča -e ž |*ozek pas kože med lasmi, razdeljenimi, počesanimi na dve strani*| *vtreti mazilo po preči* □ *prečka²* □ nar. *črta*

prečákati -am dov. ► *preživeti* 2 pp 1

prečástiti -a -o prid. ► *častiti¹*

prečeméti -ím dov. ► *preživeti* 2

prečepéti -ím dov. ► *preživeti* 1 | *preživeti* 2 pp 1

prečesáti -čéšem dov. *kaj* voj., žarg. |*sistematično, temeljito pregledati z vojaštvom*| *Sovražniki so v strelskih vrstah prečesali teren* □ voj., žarg. *počesati*

GLEJ ŠE *popraviti* 3 | *preiskati* 1

prečesávati -am nedov. ► *preiskovati* 1

prečésto prisl. ► *prepogosto*

prečéstokrat prisl. ► *prevečkrat*

prečéstoma prisl. ► *prepogosto*

prečíst -a -o prid. ekspr. |*zelo čist*| *prečista polt* □ knj.izroč. *brezmadežen*

GLEJ ŠE *číst¹* 1

prečístiti -im dov. ► *izčístiti* 1 | *očístiti* 2

prečístiti se -im se dov. ► *očístiti se*

prečiščevánje -a s ► *rafiniranje*

prečiščeváti -újem nedov. ► *čístiti* 2 | *izčiščevati* | *očiščevati*

prečítati -am dov. ► *prebrati* 1

préčiti -im dov. in nedov. ► *prečkati* 1

préčka¹ -e ž

1. |*prečno nameščeni element, zlasti letev, drog, kot del različnih priprav*| *Nogo je oprl na prečko pri stolu* □ *prečnica*

2. |*kratek drog pri vozu, plugu, na katerega se pripneta vprežni vrvi*| *odpeti prečko* □ nar. *branovlek* □ nar. *vaga*

GLEJ ŠE *flok* | *špica¹* 1

préčka² -e ž ► *preča*

préčkanje -a s ► *prehod* 2

préčkati -am dov.

1. *kaj* |*iti na drugo stran ali od enega konca do drugega, gibajoč se, premikajoč se navadno v prečni smeri*| *prečkati cesto*; *prečkati dvorišče* □ knj.izroč. *prečiti* □ pog. *preiti na drugo stran česa* □ knj.izroč. *prestopiti prestopiti državno mejo*

2. *kaj* |*biti speljan navadno pravokotno čez kaj podolgovatega*| *Na tem mestu cesta prečka železniško progo* □ *križati²* □ ekspr. *presekati*

préčni -a -o prid. |ki ima v prostorski umestitvi položaj, v katerem oklepa pravi kot glede na lastno podolžno stran, os ali glede na podolžno stran, os drugega predmeta| *prečne proge na blagu*; *prečni in podolžni tram* □ *počezni* □ *poprečni* □ *povprečni* □ *transverzalni* ■ protip. *vzdolžni*

GLEJ ŠE *os* • 2 | *podolžni* | *prerez* pp 2 | *prerez* • 5 | *ulica* • | *valovanje* • 3

préčnica -e ž geom. |*črta, ki seka sistem črt*| *opisati položaj prečnice* □ geom. *trajektorija*

GLEJ ŠE *bližnjica* | *os* • 2 | *prečka¹* 1 | *prečno* | *ulica* •

préčnik -a m |*prečno nameščeni tram*| *Z glavo je zadel ob prečnik v stropu* □ *tram prečnik* □ star. *prečnjak* □ nar. *rigelj* |*prečnik pri kozolcu*|

préčnják -a m ► *prečnik*

préčno nač. prisl. |izraža, da se kaj umešča v prostoru tako, da oklepa pravi kot glede na lastno podolžno stran, os ali glede na podolžno stran, os drugega predmeta| *prečno pregraditi sobo*; *pretrgati list vzdolžno in prečno* □ *počez* □ *po širini* □ *povprek*

□ knj.izroč. **navprek** □ redk. **počezno** □ knj.izroč. **po prečnici** *Plezali smo po prečnici čez skalovje* □ redk. **poprek** □ star. **pošev** □ knj.izroč. **prek¹** *Pogled mu je šel prek po gmajni* □ zastar. **sprekoma** *Steza drži sprekoma čez melišče* □ knj.izroč. **vprek¹** □ ekspr. **vsevprek** *steči čez travnik vsevprek proti gozdu* ■ protip. **vzdolžno**

GLEJ ŠE po dolgem

prečrkovanje -a s jezikosl. |zapis črk določene pisave s črkami druge pisave| *prečrkovanje japonskih imen* □ jezikosl. **transkripcija** □ jezikosl. **transliteracija**

prečrkovati¹ -ujem dov. *kaj* |prebrati tako, da se izgovarja glasove za posamezne črke, ne da bi bile povezane v besede| *prečrkovati napis* □ **prebrati od črke do črke**

prečrkovati² -ujem dov. in nedov. *kaj s čim/iz česa v kaj* jezikosl. |zapisati, pisati črke določene pisave s črkami druge pisave| *prečrkovati cirilico z latinico; prečrkovati iz cirilice v latinico* □ jezikosl. **transkribirati** □ jezikosl. **transliterirati**

prečrn -a -o prid. ► črn² 1

prečrtati -am dov. *kaj* |s črto, črtami čez kaj označiti za opustitev, izločitev| *prečrtati odvečne besede* □ **črtati**

GLEJ ŠE prekrižati •

prečrtavati -am nedov. *kaj* |s črto, črtami čez kaj označevati za opustitev, izločitev| *Bral je sestavek in nervozno prečrtaval neustrezne izraze* □ **črtati**

prečuden -dna -o prid. ► nenavaden

prečudežen -žna -o prid. ► čudovit 1

prečudežni -a -o prid. ► čudežni

prečuditi se in prečuditi se -im se dov. ► načuditi se

prečudni -a -o prid. ► čudo¹ 1

prečudovit -a -o prid. ► čudovit 1, 2 | izreden | krasen 2

prečudovito povdk. ► čudovito²

prečuméti -im dov. ► preživeti 1

prečustvovati -ujem dov. ► občutiti

prečúti¹ -čújem dov. ► prebedeti

prečúti² -čújem dov. ► preslišati

prečutíti in prečúti¹ -im dov. ► občutiti

predàh -àha m |kratka prekinitev govorenja, petja zaradi umiritve dihanja| *Po kratkemu predahu je pel dalje* □ **predih**

□ knj.izroč. **zastanek**

GLEJ ŠE oddih | počitek

predahníti in predáhniti -em dov. ► prežeti 2

predáhnjen -a -o povdk. ► poln •

predája -e ž ► kapitulacija | podelitev | vdaja

predájati -am nedov. *kaj komu* |delati, da to, kar kdo ima, lahko dobi še kdo drug| *predajati znanje učencem* □ **prenašati** *kaj na koga* □ publ. **posredovati**

GLEJ ŠE izročati | pripovedovati

predájati se -am se nedov. ► prepuščati se | sončiti se | vdajati se 1

predájni -a -o prid. ► pismo •2

predál -a m ► predelek 2 | rubrika 1, 2

predálast -a -o prid. |ki je po obliki podoben predalu, predalom| *predalasto poslopje* □ **predalčast**

predálce -a s ► predalček

predálčast -a -o prid. ► predalast

predálček -čka m |škatljci podobni del v manjši pripravi, ki se da izvleči| *predalček pri šivalnem stroju* □ knj.izroč. **predalce**

GLEJ ŠE predelek 2 | rubrika 1

predálčje -a s ► nosilec •2

predálčkati -am nedov. *kaj* ekspr. |postavljati, razvrščati v določene skupine ne glede na naravno celoto, različnost| *Čemu bi svet nenehoma rezali, sortirali, predalčkali* □ knj.izroč. **škatlji**

predálčni -a -o prid. ► nosilec •2

predálčnik -a m ► predalnik

predáleč prisl. ► pretiravati

predální -a -o prid. ► predalnik

predálnik -a m |nizka omara s predali za shranjevanje perila; kos pohištva s predali| *postaviti uro na predalnik* □ **predalčnik**

□ knj.izroč. **predalna omara**

predálpski -a -o prid. ► svet¹ 3•2

predán¹ -a -o prid. ► požrtvovalen

predán² -a -o povdk. ► vdan

predánost -i ž ► požrtvovalnost | vdanost

predáti -ám dov. *kaj komu* |narediti, da to, kar kdo ima, lahko dobi še kdo drug| *predati znanje učencem* □ **prenesti** *kaj na koga*

□ publ. **posredovati** *kaj komu*

GLEJ ŠE dati 1 | izročiti | podeliti | prepustiti 1 | prepustiti 1•

predáti se -ám se dov. ► kapitulirati | obupati | poglobiti se | prepustiti se | vdati se 1, 2

predávanje -a s

• **habilitacijsko predavanje** □ knj.izroč. **inavguracijsko predavanje**

□ knj.izroč. **inavguralno predavanje** □ **nastopno predavanje**

GLEJ ŠE predavati 1

predavátelj¹ -a m |kdor govorno podaja vsebinsko zaokroženo strokovno snov| *zahvaliti se predavatelju za nastop* □ **referent**

predavátelj² povdk. *za kaj* |izraža, da se kdo poklicno ukvarja s podajanjem učne snovi na srednji, višji, visoki šoli| *biti predavatelj za zgodovino na pedagoški fakulteti* □ pog. **predavati** *kaj na fakulteti predava zgodovino* □ zastar. **tradirati** *kaj*

predaváteljica -e ž |ženska, ki govorno podaja vsebinsko zaokroženo strokovno snov| *Predavateljico so z zanimanjem poslušali* □ **referentka**

predávati -am nedov.

1. |govorno podajati vsebinsko zaokroženo strokovno snov| *Predava vsako sredo ob desetih; zanimivo predavati* □ zastar. **docirati** □ nekjn. pog. **držati predavanje** □ pog. **imeti predavanje** □ publ. **prirediti predavanje**

2. |poklicno se ukvarjati s podajanjem učne snovi na višji ali visoki šoli| *Predaval je celi dve desetletji* □ zastar. **docirati** □ zastar. **prednašati** □ zastar. **tradirati**

GLEJ ŠE predavatelj²

predávni -a -o prid. ► davni

predbacívati -am nedov. ► očitati¹ 2

predbožični -a -o prid. ► advent

predčasni -a -o prid. ► porod •2 | prezigodnji

predčasno čas. prisl. |izraža, da kaj poteka, se pojavlja pred določenim časom| *predčasno izpolniti delovni načrt* □ knj.izroč. **predčasom**

pred časom prisl. zv. ► predčasno

predčútuje -a s ► slutnja

predédélavec -vca m |vodja skupine delavcev, s katerimi opravlja isto delo zlasti v neposredni proizvodnji| *predédelavec v industrijskem obratu* □ **skupinovodja**

preddúrje -a s ► preddverje 1

preddvérje -a s

1. |navadno pokriti prostor pred glavnim vhodom poslopja| *preddverje hiše; Taksi ga je pripeljal do preddverja* □ knj.izroč. **preddurje** □ knj.izroč. **preddvor** □ knj.izroč. **preddvorje** □ nar. **predrje** □ knj.izroč. **predevežje** □ knj.izroč. **pridvor**

2. |večji prehodni prostor v poslopju za čakanje, začasno zadrževanje gostov, obiskovalcev| *Čakal ga je v preddverju*

hotela □ avla □ predprostor □ knj.izroč., v nekaterih okoljih hall
□ knj.izroč. preddvorje □ knj.izroč. predsobje □ knj.izroč. vestibul
sprejeti goste v vestibulu

GLEJ ŠE narteks

preddvór -óra m anat. |vsaka od dveh zgornjih srčnih votlin|
V desni preddvor priteka izrabljena kri □ anat. atrij

GLEJ ŠE preddverje 1

preddvórje -a s ► preddverje 1, 2

predebatirati -am dov. ► pogovoriti se

prédec -dca m ► predilec

predejáti -dějem dov. ► preiskati 1

predejáti se -dějem se dov. ► presesti se |spremeniti se 1

predél -a m anat. |omejeni del telesne površine, določen po organu, delu telesa ali kaki drugi značilnosti| bolečine v ledvenem predelu □ anat. odsek □ anat. področje

GLEJ ŠE del 3 | mesto¹ 2, 3 | oddelek 2 | področje 1

predélani -a -o prid. |ki je narejen iz druge stvari iste vrste|
Nosil je predelana oblačila, ker je to bilo ceneje □ prenarejeni

predélati -am dov.

1. kaj v kaj |narediti iz česa izdelek, izdelke| predelati mleko v maslo in sir □ star. podelati

2. kaj v kaj |narediti iz določene stvari drugo stvar| predelati plašč v obleko □ prenarediti

♦ lit. predelati v travestijo □ lit. travestirati

PODPOMENKE pregnesti, prekomponirati, prekrojiti

3. kaj |narediti, da ima kaj drugačne lastnosti, značilnosti| predelati doživetja v sebi □ obdelati

4. kaj |načrtno se seznaniti z določeno vsebino| predelati tri poglavja slovnice za izpit □ obdelati □ ekspr. preštudirati

5. kaj šol. |razložiti in utrditi učno snov| Danes bomo predelali novo poglavje □ šol., žarg. vzeti Te snovi še nismo vzeli

predélati se -am se dov. ► udelati se

predeláva -e ž ► predelovanje |priredba

predelávanje -a s ► predelovanje

predelávati -am nedov. ► predelovati 1, 3

predélek -lka m

1. |prostor, ki je z ograjo, pregrajo ločen od drugega prostora| Sedela je v predelku za priče □ boks² Založba ima v razstavnem prostoru svoj boks

2. |del česa, ločen, omejen od ostalih delov| predelki v kovčku □ predal □ predalček □ knj.izroč. razdel

GLEJ ŠE oddelek 2 | rubrika 1

predelítev -tve ž |dejstvo, da se s kako napravo prostor loči| predelitev hodnika □ pregraditev

predelíti -ím dov. ► pregraditi 1

predélni -a -o prid. ► stena ♦1 | zid ♦3

predelováanje -a s |postopek, s katerim se iz česa dela izdelek, izdelke| predelovanje mleka v sir □ predelava □ predelavanje

predelováati -újem nedov.

1. kaj v kaj |delati iz česa izdelek, izdelke| predelovati grozdje v vino □ predelavati □ star. podelovati

2. kaj v kaj |delati iz določene stvari, določenih stvari drugo stvar, druge stvari| predelovati rabljena oblačila v različne uporabne tekstilne izdelke □ prenarejati

♦ lit. predelovati v travestijo □ lit. travestirati

3. kaj |načrtno se seznanjati z določeno vsebino| predelovati predpisano učno snov □ obdelovati □ obravnavati □ predelavati □ ekspr. študirati

4. kaj šol. |razlagati in utrjevati učno snov| Več ur so predelovali Prešernove pesmi □ šol., žarg. jemati naprej

préden čas. vez. v časovnih odvisnih stavkih |za izražanje dejanja, ki se zgodi po dejanju nadrednega stavka| Otroci se radi pogovarjajo, preden zaspijo □ predno □ prej ko

GLEJ ŠE dokler 2

prédenca -a s ► predeno

prédeno -a s |preja, zvita v več enako dolgih navojev| sušiti predeno na drogu □ zastar. motovilka □ ekspr. predence □ pog. štrena □ pog. štrénica

predestinácija -e ž |dejstvo, da je kaj vnaprej določeno| socialna predestinacija □ predestiniranost

predestiníranost -i ž ► predestinacija

predestinírati -am dov. ► določiti 2

predéti -dénem dov. ► preložiti 1 | premakniti 1 | prestaviti | pretakniti

predévati -am nedov. ► premikati 1 | prestavljati 1 | pretikati

prèdfaktúra -e ž ► faktura •

predgôvor -a m ► prolog

predhíšje -a s ► dvorišče

predhódni -a -o prid. |ki je glede na čas, vrstni red neposredno pred čim drugim iste vrste| primerjati zadnji osnutek s predhodnim □ knj.izroč. preliminarni

GLEJ ŠE prednaročilo | prejšnji | vnaprejšnji | vpis •2

predhódnica -e ž |ženska, ki je pred kom drugim imela, zavzemala njegov položaj| Njegova predhodnica na direktorskem položaju je bila zelo uspešna □ knj.izroč. prednica □ knj.izroč. prednjica

predhódnik -a m |kdor je pred kom drugim imel, zavzemal njegov položaj, funkcijo; kdor je glede na čas, vrstni red pred kom drugim iste vrste| Predsednikov predhodnik je bil uspešnejši □ ekspr. prednamec □ ekspr. prednik □ knj.izroč. prednjik □ zastar. sprednik □ knj.izroč. sprednjik

predhódno čas. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje časovno neposredno pred dejanjem, stanjem iste vrste| predhodno se dogovoriti o pogojih sodelovanja □ knj.izroč. preliminarno

GLEJ ŠE naročiti 1 •

predíca -e ž |ženska, ki s kolovratom oblikuje predivo v nit| V hiši so se zbrale predice □ nar. prelja

predidóci -a -e prid. ► prejšnji

prèdígra -e ž ► preludij

predíh -a m ► oddih | počitek | predah

predíhati -am dov. ► nadihati se | preživeti 2 pp 1

predíhniti -em dov. ► prežeti 2

predikánt -a m ► duhovnik 2 pp 5 | duhovnik 2♦ | pridigar

predikát -a m ► povedek | vzdevek

predikátív -a m ► povedkovnik

predikátívni -a -o prid. ► določilo •1

predílec -lca m |delavec pri predilnem stroju| tečaj za predilce □ zastar. predec

predimenzionírati -am dov. ► preceniti

predíranje -a s ► prebadanje | prodiranje 1

predírati -am nedov. kaj |navadno s koničastim predmetom delati luknjo, luknje skozi kaj| predirati lepenko s škarjami □ prebadati □ ekspr. prebijati Voda prebija nasipe

GLEJ ŠE prebadati | prodirati 1, 3

predíren -rna -o prid. ► hud¹ 1 | predirljiv | prodoren 2

predírljív -a -o prid. v zvezi z zvočnimi pojavi |ki močno, neprijetno visoko zveni| predírljiv klic; predírljivo zvonjenje □ prediren □ prodírljiv □ pronicav □ pronicljiv □ rezek □ zastar. preleteč □ knj.izroč. prenikljiv □ knj.izroč. pronikljiv □ ekspr. vřeščav vřeščavi glasovi □ ekspr. vřeščeč vřeščeči glasovi □ star. vriščav vriščavi glasovi

GLEJ ŠE hud¹ 1

predirljivo nač. prisl. |izraža, da se kaj oglašja z močnim, neprijetno visokim glasom| *Telefon je predirljivo zazvonil* □ **predirno** □ **prodirljivo** □ **rezko**

predirno prisl. ► **predirljivo** | prodorno

predirnost -i ž ► prodornost 2

prediskutirati -am dov. ► pogovoriti se

predisponiran -a -o povdk. ► dovzeten² 2

predispozicija -e ž ► dispozicija

predivast -a -o prid. |ki je podoben predivu| *predivasta brada* □ **predivnat**

predivjati -ám dov. ► prehoditi 2 | prevoziti 1 | preživeti 2 pp 2

predivnat -a -o prid. ► **predivast**

predivo -a s |vlakna naravnega ali umetnega izvora za predenje| *česati predivo* □ **tekst.** **potirek** ↗

♦ **tekst.** **umetno celulozno predivo** □ **tekst.** **celična volna**

predizkústveno prisl. ► a priori

predjéd -í ž |prva jed na jedilniku, ki se daje pred juho ali glavno jedjo| *izbrati predjed z jedilnega lista* □ **knj.izroč.** **antipasta** □ **knj.izroč.** **predobedek** □ **knj.izroč.** **uvodna jed** □ **gastr.** **začetna jed**

predjém -éma m ► **predujem**

predjúžnik -a m ► **kosilce**

predkalkulácija -e ž ► **predračun**

predkámbrij -a m ► **pravek**

predkosilce -a s ► **kosilce**

pred krátkim čas. prisl. zv. |izraža, da je dejanje, stanje časovno malo odmaknjeno (v preteklost)| *Pred kratkim sva se srečala* □ **nedavno tega** □ **nedavno** □ **star.** **ondan** □ **star.** **onidan** □ **star.** **onikrat** □ **star.** **onkrat**

GLEJ ŠE do nedavnega

predlágati -am dov. in nedov. *komu kaj* |reči, izraziti komu kaj z namenom, da o tem premisli in to sprejme, se za to odloči| *Predlagali so jim spremembo načrta* □ **publ.** **dati predlog komu za kaj** □ **zastar.** **iznašati predloge za kaj** □ **polit., žarg.** **iznesti predlog za kaj** □ **zastar.** **nasvetovati** □ **publ.** **podati predlog komu za kaj** □ **knj.izroč.** **predložiti** *Predložil mu je, da odpotujeta* □ **knj.izroč.** **sugerirati** |posredno, prikrito predlagati| *Na sestanku je sugeriral nekaj sprememb*

♦ **predlagati koga za kandidata** □ **kandidirati koga** □ **zastar.** **predložiti koga**

predláni prisl. ► **predlanskim**

predlánskí čas. prisl. |izraža, da je kaj časovno določeno z letom, ki je bilo pred lanskim letom| *Diplomiral je predlanskim* □ **knj.izroč.** **predlani**

pred léti prisl. zv. ► včasih 2

prêdlog -óga m

1. |kar se komu reče, izrazi z namenom, da o tem premisli in to sprejme, se za to odloči| *Predstojnikovega predloga niso sprejeli* □ **zastar.** **nasvet** *Večina je odobrila njegov nasvet* □ **zastar.** **predloga** □ **publ.** **teza**¹ *pripraviti teze za spremembo zakona* □ **eksp.** **sugestija** |posredni, prikriti predlog|

♦ 1. **nasprotni predlog** □ **publ.** **protipredlog** 2. **pravn.** **obtožbeni predlog** □ **pravn.** **obtožilni predlog** □ **pravn.** **obtožni predlog**

2. **jezikosl.** |nepregibna beseda, ki izraža odnose med besedami stavka| *Predlog brez se veže z rodilnikom* □ **jezikosl.** **prepozicija**

GLEJ ŠE predlagati

predlóga -e ž |oseba ali stvar v odnosu do literarne osebe, slike, narejene, ustvarjene po njej| *Skrbno je izbiral predlogo za svojo sliko* □ **knj.izroč.** **predložek**

GLEJ ŠE predlog 1

predložek -žka m ► **predloga**

predložiti -ím dov. *kaj komu za kaj* |dati komu kaj, da to uporabi, upošteva pri določenem opravilu, postopku| *predložiti načrte komisiji v odobritev* □ **pog.** **dati**
GLEJ ŠE predlagati | predlagati ♦

prêdmelják -a m ► **ličnik**

predméstje -a s |del mesta zunaj, na obrobju prvotnega starega dela mesta| *preseliti se iz predmestja v središče* □ **periferija**

prêdmet¹ -éta m

1. |kar obstaja neodvisno od človekove zavesti, mišljenja in je zaznavno s čuti, umom, zlasti kot celota kakih lastnosti| *V temi je otipal dolg, ozek predmet s konico na koncu* □ **knj.izroč.** **objekt** □ **eksp.** **reč** □ **eksp.** **stvar**

♦ 1. **muzejski predmeti** □ **muzealije** 2. **neznani leteči predmet** □ **leteči krožnik** □ **NLP** 3. **predmeti za osebno rabo** □ **publ.** **predmeti osebne rabe** 4. **razstavni predmet** □ **eksp.** **razstavek** □ **knj.izroč.** **razstavek** 5. **uporabni predmeti** □ **knj.izroč.** **porabljeni predmeti** □ **knj.izroč.** **porabni predmeti** 6. **ver.** **nabožni predmeti** □ **ver.** **devocionalije**

2. |znanje, vedenje s področja določene stroke, vede, ki se daje ali pridobiva v izobraževalnem procesu; učno področje, predpisano in vsebinsko določeno s predmetnikom in učnim načrtom| *poučevati matematiko, fiziko in druge predmete; opraviti izpite iz več predmetov* □ **učni predmet**

♦ 1. **šol.** **izbirni učni predmet** □ **šol.** **opcijski šolski predmet**

2. **šol.** **neobvezni učni predmet** □ **šol.** **fakultativni učni predmet**

3. **šol.** **obvezni učni predmet** □ **šol.** **obligatni učni predmet** □ **šol.** **obligatorični učni predmet**

3. **jezikosl.** |stavčni člen, sklonsko odvisen od povedka, ki izraža, koga ali kaj prizadeva glagolsko dejanje| *določiti osebek in predmet v stavčni povedi* □ **jezikosl.** **objekt**

♦ 1. **jezikosl.** **dajalniški predmet** □ **jezikosl.** **dativni objekt** 2. **jezikosl.** **neposredni predmet** □ **jezikosl.** **direktni objekt** □ **jezikosl.** **direktni predmet** □ **jezikosl.** **premi predmet** 3. **jezikosl.** **posredni predmet** □ **jezikosl.** **indirektni objekt** □ **jezikosl.** **indirektni predmet** □ **jezikosl.** **nepremi predmet** 4. **jezikosl.** **rodilniški predmet** □ **jezikosl.** **predmet v rodilniku** 5. **jezikosl.** **tožilniški predmet** □ **jezikosl.** **akuzativni predmet** □ **jezikosl.** **predmet v tožilniku**

GLEJ ŠE eksponat | muzealije | snov 3

prêdmet² povdk. s prilastkom |izraža, da je kaj cilj, središče dejanja, delovanja, zlasti verbalnega| *Kaj bo danes predmet razpravljanja* □ **objekt** □ **stvar** □ **tema**¹

prêdmétni -a -o prid. |ki obstaja neodvisno od človekove zavesti, mišljenja; ki izhaja iz čutnega, snovnega sveta zunaj osebk| *predmetni del stvarnosti; ugotavljati predmetne motive umetnikovega ustvarjanja* □ **fizični** □ **konkretni** □ **materializirani** □ **materialni** □ **objektivni** □ **realni** □ **eksp.** **oprjemljivi** □ **eksp.** **resnični** □ **knj.izroč.** **stvarni** □ **eksp.** **telesni** □ **snovni** ↗ □ **protip.** **pojmovni**

GLEJ ŠE objektivni 1 | odvisnik 6 | pouk 1 pp 3 | stvarni | svet¹ 4♦4

prêdmétnik -a m **fiz.** |steklena ploščica, na kateri je pri mikroskopiranju opazovani predmet| *položiti žuželče krilo na predmetnik* □ **fiz.** **objektnik** □ **fiz.** **objektno stekelce**

prêdmétnost -i ž |kar je, obstaja neodvisno od človekove zavesti, mišljenja in je zaznavno s čuti, umom| *zaznavati zgodovinsko spreminjanje predmetnosti* □ **knj.izroč.** **snovnost** □ **knj.izroč.** **telesnost**

prêdmonopólni -a -o prid. ► **kapitalizem** ♦

prednámec -mca m ► **predhodnik** | **prednik** 3

prêdnaróčilo -a s |naročilo, ki se izvede prej, kot je izdelek na voljo| *Za novi model avtomobila imajo že veliko prednaročil* □ **naročilo vnaprej** □ **predhodno naročilo** □ **knj.izroč.** **prenumeracija** □ **knj.izroč.** **subskripcija**

prednaročnik -a m |kdor se predhodno naroči na kaj| *Prvo*

knjigo zbirke so že poslali prednaročnikom □ knj.izroč. **subskribent**

GLEJ ŠE **cena** •4

prednaročniški -a -o prid. ► **cena** •4

prednášati -am dov. ► **podajati**¹ | **predavati** 2

prednica -e ž

1. ver. |predstojnica samostana| *Prednica je bila izobrazena in samozavestna* □ ver. **samostanska prednica** □ ver. **sestra prednica** □ ver. **mati prednica** |naslov za predstojnico samostana|

2. |organizem, vrsta, skupina organizmov, iz katere so se razvili drugi organizmi, vrste, skupine organizmov| *prednica današnjih dvoživk* □ knj.izroč. **zarodnica**

GLEJ ŠE **predhodnica**

prednik -a m

1. |sorodnik v ravni črti nazaj| *Mnogi njegovi predniki so bili trgovci* □ pravn. **ascendent**¹

♦ 1. biol. **direktni prednik** □ biol. **neposredni prednik** 2. **prednik** po očetu □ knj.izroč. **očetovski prednik**

2. |začetnik rodu| *imeti skupnega prednika* □ ekspr. **praded** □ ekspr. **praoče**

3. nav. mn. |davni pripadnik kakega naroda, ljudstva| *Tu so živeli že njihovi predniki* □ ekspr. **ded** □ ekspr. **očak** □ ekspr. **oče** □ ekspr. **praoče** □ ekspr. **prednamec** □ zastar. **sprednik** □ knj.izroč. **staro-davnik** □ knj.izroč. **zarodnik**

4. |organizem, vrsta, skupina organizmov, iz katere so se razvili drugi organizmi, vrste, skupine organizmov| *prepoznavati prednike domačih živali; tur, prednik goveda* □ knj.izroč. **zarodnik**

GLEJ ŠE **predhodnik**

prednjáča -e ž |nekdaj puška, ki se polni spredaj| *V rokah je imel dolgo prednjačo* □ **sprednjača**

prednjáčiti -im nedov. ► **presegati** 2

prednjak¹ -a m ► **veslač** pp

prednják² -a m ► **predtelovadec**

prednji -a -e prid. ► **hiša** 2 | **krov** • | **predsoba** | **predstraža** | **prejšnji** | **sprednji**

prednjica -e ž ► **predhodnica** | **predsoba**

prednjik -a m obrt. |sprednji del zgornjega dela obuvala|

Prednjik se trga od podplata □ obrt. **urbas**

GLEJ ŠE **predhodnik**

predno vez. ► **preden**

prednost -i ž s prilastkom, ekspr. |lastnost, ki je zaželena| *Prednost njihove hiše je, da stoji na samem* □ ekspr. **dobra stran** □ ekspr. **plus**¹

□ ekspr. **prednostna stran** □ knj.izroč. **preferenca** □ publ. **prioriteta**

• 1. časovna **prednost** □ zastar. **prehitek** 2. **dajati prednost čemu pred čim** □ favorizirati kaj □ knj.izroč. **predpostavljati kaj čemu** 3. **dati prednost čemu pred čim** □ favorizirati kaj □ knj.izroč. **predpostaviti kaj čemu**

4. **imeti prednost pred čim** □ publ. **biti v prednosti pred čim** □ knj.izroč. **imeti svoj bene pred čim**

GLEJ ŠE **favoriziranje** | **favorizirati**

prednostni -a -o prid. |ki je v zvezi z določanjem posebnega, boljšega položaja česa| *sestaviti prednostni seznam izdelkov*

□ **prioritetni** □ knj.izroč. **preferencialni** □ knj.izroč. **preferenčni**

GLEJ ŠE **cesta** pp 4 | **glas** 2•2 | **prednost**

predobédek -dka m ► **predjed**

predóber -dóbra -o prid. ► **krasen** 2

predóbro prisl. ► **dobro**²

predóčanje -a s ► **predstavljanje** 2

predóčati -am nedov. ► **predstavljati** 3 | **prikazovati**

predóčba -e ž ► **prikaz** 1

predočevánje -a s ► **predstavljanje** 2

predočeváti -újem nedov. ► **predstavljati** 3 | **prikazovati**

predočeváti si -újem si nedov. ► **zamišljati** si

predočítev -tve ž ► **prikaz** 1

predóčiti -im dov. ► **prikazati**

predóčiti si -im si dov. ► **zamisliti** si

pred očmi prisl. zv. ► **upoštevati** 1

prédol -óla m ► **draga**¹

predôlbsti -em dov. ► **preluknjati** pp

predôlg -a -o prid. ► **jezikav** 1•

predôlgčas povdk. ► **predolgočasno**

predôlgi -a -o prid. ► **krasti**

predolgočasno povdk. *komu* |izraža, da kdo v preveliki meri doživlja duševno stanje neugodja, nezadovoljstva, osamljenosti zaradi pomanjkanja primerne dela, družbe, zabave| *Samemu je bilo na vasi predolgočasno* □ **predolgčas**

predòr -óra m |cevast prostor pod zemljo, urejen za železniški, cestni promet| *Vlak je zapeljal v predor* □ pog. **tunel**

GLEJ ŠE **odprtina** | **predrtje** | **rov**¹

predóren -rna -o prid. ► **prodoren** 2

predórni -a -o prid. |ki je v zvezi s predorom| *predorna odprtina* □ knj.izroč. **predorski**

predornína¹ -e ž petr. |kamnina, nastala iz lave na zemeljski površini| *lastnosti predornin* □ knj.izroč. **prodornina** □ petr. **vulkanit**

predornína² -e ž ► **tunelnina**

predórno prisl. ► **prodorno**

predôrski -a -o prid. ► **predorni**

predozôrel -éla -o prid. ► **prezrel**

predpásati -am dov. ► **opasati**

predpásati se -am se dov. ► **opasati se**

predpásniček -čka m ► **predpasnik**

predpásnik -a m |vrhnje, navadno zaščitno oblačilo, ki

pokriva sprednji del telesa| *zavezati si predpasnik* □ zastar. **opasnik**

□ ekspr. **predpasniček** □ zastar. **predprt** □ zastar. **prt** □ zastar. **zastor**

♦ **čezprsnni predpasnik** □ **predpasnik** s prsnikom □ **predpasnik** z naprsnikom

predpéček -čka m nardp. |vodoravni zid pred odprtino kmečke pečī| *postaviti lonec na predpeček* □ nar. **komen** □ nar. **kumen**

prèdpekèl -klà m ver. |posmrtno stanje brez trpljenja tistih, ki (še) niso zveličani| *predpekeli in vice* □ ver. **limb**

predpís -a m |pravno veljavno določilo o posamezni stvari,

zadevi| *razveljaviti predpis; varnostni predpisi* □ publ. **normativ**

□ star. **postava**² □ star. **red**¹ **kazenski red** □ nekjn. pog. **regelc**

□ zastar. **reglement** □ publ. **regulativ**

♦ 1. **carinski predpisi** □ zastar. **colne uredbe** 2. **urejevalni predpisi**

□ **regulativni predpisi** □ **regulatorni predpisi**

GLEJ ŠE **norma** 1 | **razlaga** •3

predpísan -a -o povdk. ► **obvezen**

predpisáti in **predpisáti** -píšem dov.

1. *kaj* |ukazati, zahtevati, navadno v pisni obliki, kakšno naj kaj bo| *predpisati obliko pouka* □ **predpisati z zakonom** □ pravn. **določiti z zakonom** □ knj.izroč. **reglementirati** □ knj.izroč. **statuirati** *statuirati*

delovni čas □ pravn. **statuirati z zakonom** □ pravn. **zakonsko določiti**

□ pravn. **zakonsko statuirati** □ poslov.-uprav. **dekretirati** |**predpisati z dekretom**| □ poslov.-uprav. **odrediti**¹ |**predpisati z odredbo**| **odrediti**

obvezno cepljenje

2. *komu kaj* |ukazati, zahtevati, navadno v pisni obliki, kaj je kdo dolžen opraviti, izpolniti| *Zdravnik mu je predpisal dieto*

□ ekspr. **nabrenkati** □ publ. **odrediti**¹ □ ekspr. **zapisati**

predpisovati -újem nedov.

1. *kaj* |ukazovati, zahtevati, navadno v pisni obliki, kakšno naj *kaj* bo| *predpisovati metode zdravljenja nalezljivih bolezni*
 pravn. *določati z zakonom* pravn. *določevati z zakonom* knj.izroč. *re-glementirati* knj.izroč. *statuirati* *statuirati delovni čas* pravn. *statuirati z zakonom* pravn. *zakonsko določati* pravn. *zakonsko statuirati*

2. *komu kaj* |ukazovati, zahtevati, navadno v pisni obliki, kaj je kdo dolžen opravljati, izpolnjevati| *Zdravnik mu je več let predpisoval napačna zdravila* publ. *odrejati*

predpogój -ója m ▶ pogoj

predpòdan¹ -dnéva m ▶ dopoldne¹

predpòdan² prisl. ▶ dopoldne²

predpoldánica -e ž ▶ kosilce

predpòdne¹ -dnéva s ▶ dopoldne¹

predpòdne² prisl. ▶ dopoldne²

predpòdnica -e ž ▶ kosilce

predpóna -e ž jezikosl. |besedotvorno obrazilo, ki se postavi pred podstavo tvorjene besede| *tvorjenke s predpono ob-*
 jezikosl. *prefiks*

predpostáva -e ž ▶ domneva |predpostavka

predpostaviti -im dov. *kaj* |sprejeti mnenje, trditev v danem primeru za izhodišče ne glede na resničnost| *Pri raziskavi so predpostavili, da imajo vsi anketiranci enake dohodke* knj.izroč. *postulirati*

GLEJ ŠE *prednost* •3 | *predvideti*

predpostavka -e ž |mnenje, trditev, ki se v danem primeru sprejme za izhodišče ne glede na resničnost| *Ta predpostavka ga je vodila pri raziskavi* knj.izroč. *postavek* knj.izroč. *postulat* *izhajati iz napačnih postulatov* knj.izroč. *predpostavka* knj.izroč. *privzetek*

knj.izroč. *propozicija* knj.izroč. *supozicija*

GLEJ ŠE *domneva* | *hipoteza* | *pogoj* ♦

predpostavljati -am nedov. *kaj* |sprejemati mnenje, trditev v danem primeru za izhodišče ne glede na resničnost| *Sedaj dokazuje to, kar je prej samo predpostavljal* knj.izroč. *postulirati*

GLEJ ŠE *domnevati* | *prednost* •2 | *predvidevati*

predpostavljeni¹ -ega m ▶ nadrejeni

predpostavljeni² -a -o prid. ▶ domnevni 1 | vodilni

predpòsteljni -a -o prid. ▶ preproga •4

predpòsteljni -a m ▶ preproga •4

predpotópen -pna -o prid. ▶ nazadnjaški | zastarel

predpravica -e ž ▶ pravica •6 | ugodnost

predpražnik -a m |priprava za odstranjevanje blata, prahu s podplatom| *očistiti si čevlje na predpražniku* knj.izroč. *otirač*

predpredvčéraj prisl. ▶ predpredvčerašnjim

predpredvčérajšnjim čas. prisl. |tretjega dne pred današnjim dnevom| *Prišli so predpredvčerašnjim* knj.izroč. *predpredvčeraj*

predpretèkli -a -o prid. ▶ čas •7

predpretèklik -a m ▶ čas •7

predprevrátni -a -o prid. ▶ doprevratni

predpripóna -e ž ▶ medpona

predpròstor -óra m ▶ preddverje 2

predprátnik -a m ▶ naprsnik 2

predpřt -a m ▶ predpasnik

predpubertéta -e ž ▶ doba •24

predpubertétni -a -o prid. ▶ doba •24

predpúst -a m ▶ čas 2•

predračún -a m |računsko predvidevanje stroškov zaradi ugotavljanja cene proizvodu ali storitvi| *pripraviti predračun za obnovitvena dela* *predkalkulacija*

predrág -a -o povdk. ▶ drag²

predrága -e ž ▶ draga³

predrági¹ -ega m ▶ dragi¹

predrági² -ih m mn. mn. v sin. nizu ▶ dragi²

predrági³ -a -o prid. ▶ dragi³

predragocén -a -o prid. ▶ dragocen 2

predragocéni -a -o prid. ▶ čas 4

predrámek -mka m ▶ prebujenje 1

predramíti in *predramíti* -im dov. ▶ vzbuditi | zbuditi | zbuditi •

predramíti se in *predramíti se* -im se dov. ▶ zbuditi se

predrámljati se -am se nedov. ▶ zbuhati se 1

predrdráti -ám dov. ▶ prevoziti 1

predrémati -ljem nedov. ▶ preživeti 2 pp 1

predréti -drém dov. *kaj* |navadno s koničastim predmetom narediti luknjo skozi *kaj*| *predreti usnje s šilom; predreti žulj*
 prebosti med. *perforirati* *perforirati maternico* star. *prepahniti*
Kopje mu je prepahnilo ramo star. *preпустiti* *preпустiti gnojno bulo*
 star. *presuniti* *Sulica mu je presunila roko*

GLEJ ŠE *prodreti* 1, 4

predréti se -drém se dov. med. |izraža, da se kje naredi luknja skozi *kaj*| *Žulj se je predrl* med. *perforirati* *Razjeda želodca perforira*

predrǔgniti -em dov. ▶ preluknjati pp

predrímski -a -o prid. |ki je časovno določen s časom pred prihodom starih Rimljanov| *Iliri in drugi predrimski prebivalci*
 predromanski

predrje -a s ▶ preddverje 1

predròben -bna -o prid. ▶ droben 1

predròjstveni -a -o prid. |ki je časovno določen s časom pred rojstvom| *predrojstvena skrb za otroka* *prenatalni*

GLEJ ŠE *poškodba* •3

predrománski -a -o prid. ▶ predrimski

predrísati -am dov. ▶ preluknjati pp

predríti -a -o prid. ▶ prekleti¹ | presneti¹

predrtína -e ž ▶ odprtina | odprtina pp 3 | odprtina •2

predrtje -a s |dejstvo, da se naredi luknja skozi ovoj, steno česa| *predrtje bobniča v ušesu* *perforacija* *perforacija želodca*
 knj.izroč. *prebod* knj.izroč. *predor*

predrto prisl. ▶ zelo 2

predrugáčba -e ž ▶ sprememba 3

predrugáčenje -a s ▶ sprememba 1

predrugáčeváti -újem nedov. ▶ spreminjati 1

predrugáčiti -im dov. ▶ preoblikovati | spremeniti 1

predrugáčiti se -im se dov. ▶ preoblikovati se 1

predrzen -zna -o prid. |ki ima tak odnos do drugih ljudi, da počenja *kaj* kljub neprimernosti, neupravičenosti; ki izraža tak odnos| *predrzen fant; predrzne besede* knj.izroč. *drzek*
 ekspr. *frkolinski* knj.izroč. *impertinenten* star. *obleven* zastar. *vragometen*

GLEJ ŠE *drzen* 1, 2

predržež -a m ▶ drzni | nesramnež

predrzniti se -em se dov. ▶ upati si

predrznost -i ž |lastnost človeka, ki ima tak odnos do drugih ljudi, da počenja *kaj* kljub neprimernosti, neupravičenosti| *Malokdo ima razumevanje za njegovo predrznost* knj.izroč. *drzkost*
 knj.izroč. *drzovitost* knj.izroč. *impertinenca* knj.izroč. *impertinentnost*
 GLEJ ŠE *drznost* 2

predsédnica -e ž

• *ministrska predsednica* *kanclerica* *kanclerka* *premierka* *prezidentka*

predsédnik -a m |navadno voljeni najvišji funkcionar organizacije, telesa| *izvoliti predsednika* □ knj.izroč. **prezident**
 □ zastar. **prvomestnik** □ zastar. **prvosednik** □ **predsedujoči** |ki vodi sestanek ali sejo|
 ♦ **ministrski predsednik** □ kancler □ **predsednik vlade** □ **premier**
 □ **prezident** □ pog. šef vlade
GLEJ ŠE župan

predsednikovánje -a s ► predsedovanje
predsednikováti -újem nedov. ► predsedovati
predsédništvo -a s ► predsedstvo
predsedovánje -a s |opravljanje predsedniških poslov; vodenje sestanka, seje| *To se je zgodilo v času njegovega predsedovanja* □ **predsednikovanje** □ **predsedstvo**

predsedováti -újem nedov. |voditi sestanek, sejo; opravljati predsedniške posle| *predsedovati sestanku; predsedovati vladi*
 □ **predsednikovati**

predsédstveni -a -o prid. |ki je v zvezi s predsedstvom| *predsedstvena pisarna* □ knj.izroč. **prezidialni** □ knj.izroč. **prezidijski**

predsédstvo -a s |organ iz navadno voljenih najvišjih funkcionarjev organizacije, telesa| *Predsedstvo bo zasedalo v kratkem*
 □ knj.izroč. **predsedništvo** □ knj.izroč. **prezidij**
GLEJ ŠE predsedovanje

predsedujoči -ega m ► predsednik
predsinóči prisl. ► predsinočnjim
predsinóčnji -a -e prid. |ki je časovno določen z večerom, nočjo dva dni pred dnevom, v katerem poteka govorjenje| *Predsinočnji dogodek ga je zelo pretresel* □ star. **predsnočnji**

predsinóčnjim čas. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje časovno določeno z večerom, nočjo dva dni pred dnevom, v katerem poteka govorjenje| *Predsinočnjim je padla huda slana*
 □ **predvčerajšnjim zvečer** □ knj.izroč. **predsinoči** □ knj.izroč. **predsnoči**
 □ star. **predsnočnjim**

predslónka -e ž jezikosl. |breznaglasna beseda, ki se opira na naglašeno besedo za seboj| *Predlogi, vezniki in druge predslonke*
 □ jezikosl. **proklitika**

predslútnja -e ž ► slutnja
predsmrtni -a -o prid. ► mrzlica •1
predsmrtnica -e ž |literarno delo, napisano tik pred smrtjo|
Pisateljeva predsmrtnica dopolnjuje njegov opus z novo tematiko
 □ vznes. **labodji spev**
GLEJ ŠE spev •1

predsnoči prisl. ► predsinočnjim
predsnočnji -a -e prid. ► predsinočnji
predsnočnjim prisl. ► predsinočnjim
predsoba -e ž |manjši prostor, navadno v stanovanju, od koder vodijo vrata v bivalne in druge prostore| *odložiti plašč v predsobi*
 □ star. **prednja soba** □ knj.izroč. **prednjica** □ star. **sprednja soba**

predsóbje -a s ► preddverje 2
predsódek -dka m ► trebuh 1
predsrájčnik -a m ► napsnik 2
predstáva -e ž |kar nastane v zavesti kot posledica izkušenj, vedenja ter miselne ali čustvene dejavnosti| *V spominu si je prizadeval ohraniti predstavo njenega obraza; dopolnjevati predstavo o sodobni književnosti z branjem novih knjižnih del* □ **podoba** □ **slika**
 □ publ. **pojem ustvariti si natančnejši pojem o čem**
 • **1. abonmajska predstava** □ **abonentska predstava** □ gled. predstava za abonma **2. gled. benefična predstava** □ gled. **benefica** **3. cirkuška predstava** □ pog. **cirкус** **4. dramska predstava** □ star. **dramatična predstava** **5. ekspr. politična predstava** □ ekspr. **politični šov** **6. filmska predstava** □ **kinematografska predstava** □ prakt. sp. **kino** □ **kinopredstava**

7. slavnostna predstava □ star. **galapredstava** **8. gled. zaključena predstava**
 □ gled. **zaprtá predstava**
GLEJ ŠE premiera 1 |repriza
predstavítelj -a m ► interpret |predstavnik¹
predstavíteljica -e ž ► predstavnica
predstavítev -tve ž |javno prikazovanje pojava, predmeta in njegove uporabe| *pripraviti predstavitev delovanja stroja* □ **demonstracija** □ zastar. **pokaz**
GLEJ ŠE pregled 2
predstáviti -im dov.
1. kaj |narediti kaj javno znano| *Skladatelja bodo predstavili s petimi skladbami* □ knj.izroč. **prezentirati** □ ekspr. **prikazati**
2. kaj |javno prikazati pojav, predmet, zlasti s stališča njegovih odlik in uporabe| *Na sejmu so predstavili novi tip avtomobila*
 □ **demonstrirati** □ **prikazati** □ knj.izroč. **manifestirati** □ ekspr. **pokazati**
 □ knj.izroč. **prezentirati**
GLEJ ŠE seznaniti 1
predstáviti se -im se dov. |izraža, da kdo naredi sebe javno znanega| *V filmu so se predstavili sami mladi igralci* □ knj.izroč. **prezentirati se**
predstáviti si -im si dov. ► zamisliti si
predstávljanje -a s
1. |javno prikazovanje pojavov, predmetov, navadno na organizirani javni prireditvi| *predstavljanje novih modelov kmetijskih strojev* □ **demonstriranje** □ **prikazovanje** □ star. **predvajanje**
2. kaj |posredovanje v najvišji meri lastnosti, značilnosti česa| *predstavljanje resničnega življenja v filmu* □ **prikazovanje**
 □ knj.izroč. **predočanje** □ knj.izroč. **predočevanje**
3. |opravljanje česa namesto koga, v imenu koga| *predstavljanje države na simpoziju* □ **reprezentacija** □ **reprezentanca** □ **reprezentiranje**
 □ **zastopanje**
GLEJ ŠE predstavljaljivost
predstávljati -am nedov.
1. kaj |delati kaj javno znano| *V galeriji predstavljajo skupino mladih likovnikov* □ **reprezentirati**
2. kaj |javno prikazovati pojav, predmet, navadno na organizirani javni prireditvi| *Na sejmu ob določenih urah predstavljajo nove pripomočke za vrtnarjenje* □ **demonstrirati** □ **prikazovati**
 □ ekspr. **kazati** □ knj.izroč. **manifestirati** □ star. **predvajati** □ knj.izroč. **prezentirati** □ **promovirati** |predstavlja z namenom širjenja poznavanja, ugleda|
3. kaj |posredovati v najvišji meri lastnosti, značilnosti česa| *Slika predstavlja prizor iz kmečkega življenja* □ **prikazovati**
 □ knj.izroč. **predočati** □ knj.izroč. **predočevati**
4. koga |nastopati v določeni vlogi| *Na zunaj predstavlja klovna*
 □ **predstavlja se kot kaj** □ knj.izroč. **figurirati kot kaj** □ ekspr. **igrati**
 □ knj.izroč. **markirati** *Rad markira gospoda*
5. kaj |opravljati kaj namesto koga, v imenu koga| *Na zasedanju je predstavljal državo sam predsednik* □ **reprezentirati** □ **zastopati**
 □ zastar. **reprezentovati**
GLEJ ŠE igrati 1 |seznanjati 1
predstávljati se -am se nedov. ► predstavljati 4
predstávljati si -am si nedov. ► zamišljati si
predstávljavec -vca m ► igralec 1
predstávljív -a -o povdk. |izraža, da si je kaj mogoče predstavljati| *Položaj je sicer zapleten, toda predstavljív* □ knj.izroč. **zamislvjív**
predstávljívost -i ž |spodobnost, da si kdo kaj zgradi v zavesti kot posledica izkušenj, védenj, misli ali čustvene dejavnosti| *Otrokova predstavljaljivost se z leti razvija* □ **predstavna sposobnost**
 □ **sposobnost za predstavljanje** □ knj.izroč. **zamislvjívost**

predstávni -a -o prid. ► predstavljivost | predstavnost | svet¹ 4+6 | ugledni

predstavnica -e ž |ženska, ki ima pravico, sme opravljati kaj namesto koga, v imenu koga| *izbrati predstavnico* □ *zastopnica* □ zastar. *predstaviteljica*

predstavnik¹ -a m |kdor ima pravico, sme opravljati kaj namesto koga, v imenu koga| *Na sestanku senata je bil tudi predstavnik študentov* □ *reprezentant* □ *zastopnik¹* □ zastar. *predstavitelj*

♦ 1. konzularni predstavnik □ konzul 2. tiskovni predstavnik □ predstavnik za tisk

GLEJ ŠE novinar

predstavnik² povdk. česa |izraža, da kdo posreduje v najvišji meri lastnosti, značilnosti česa| *Ta režiser je predstavnik sodobnih smernic v filmski umetnosti* □ *reprezentant* □ *zastopnik²* □ knj.izroč. *ambasador*

predstavniki -a -o prid. |ki je v zvezi s pravico opravljati kaj namesto koga ali v imenu koga| *predstavniki naloge direktorja* □ *reprezentativni* □ *zastopniški*

predstavnništvo -a s

1. |manjša enota zunaj sedeža organizacije, podjetja, za katero opravlja določene posle| *Podjetje je odprlo svoje predstavnništvo v Franciji* □ *ekspozitura* □ *izpostava* □ *zastopništvo* □ *zastopstvo* □ knj.izroč. *agentura*

2. |skupina ljudi, ki ima pravico, sme opravljati kaj namesto koga ali v imenu koga| *izvoliti predstavnništvo* □ *zastopništvo* □ *zastopstvo*

predstavnost -i ž |sposobnost za tvorjenje, oblikovanje predstav| *spremljati razvoj otrokove predstavnosti* □ *predstavna zmožnost* □ knj.izroč. *predstavotvorna zmožnost* □ knj.izroč. *predstavotvornost*

GLEJ ŠE domišljija

predstavotvorni -a -o prid. ► predstavnost

predstavotvornost -i ž ► predstavnost

predstojéči -a -e prid. ► bližnji²

predstópnja -e ž ► stopnja 4+

predstráža -e ž voj. |vojaške enote, razporejene pred glavnino z namenom, da jo varujejo pred nenadnim sovražnikovim napadom| *poslati naprej predstražo* □ knj.izroč. *avantgarda* □ voj. *prednja straža* □ knj.izroč. *vedeta*

predsvítanjski -a -o prid. ► predsvitni

predsvítni -a -o prid. |ki je v zvezi s časom pred jutranjim svitom| *predsvitno ptičje petje* □ knj.izroč. *predsvitanjski*

predšólski -a -o prid. ► otrok 1+4

predtelovádec -dca m |telovadec, ki vodi skupino telovadcev| *Predtelovadec se je postavil pred vrsto* □ zastar. *prednjak²*

predúh -a m |odprtina, luknja, odprta na obeh straneh| *Skozi preduh prihaja v jamo svež zrak* □ zastar. *dušek* □ zastar. *oddušek* □ zastar. *odduška*

predújem -jma m |znesek, ki se dobi, dá kot del celotnega zneska| *vplačati predujem* □ *akontacija* □ *avans* □ zastar. *naprejščina* □ knj.izroč. *predjem* □ *naplačilo* |kot dokaz, da je pogodba sklenjena|

♦ *predujem na plačo* □ *akontacija na plačo* □ zastar. *naprejščina na plačo*

predúšni -a -o prid. ► zračnik

predvájálnik -a m |elektronska naprava, ki dela zvočni, slikovni zapis slišen, viden| *digitalni predvajalnik* □ *player* □ *plejer*

predvájáanje -a s |postopek, pri katerem se s posebnimi napravami dosega, da postane zvočni ali slikovni zapis zlasti glasbenega ali filmskega dela slišen, viden| *predvajanje filma* □ *distribuiranje* □ *reproduciranje* □ pog. *vrtenje*

GLEJ ŠE predstavljanje 1

predvájati -am nedov. *kaj* |s posebnimi napravami povzročati, da postane zvočni ali slikovni zapis zlasti glasbenega ali filmskega dela slišen, viden| *predvajati film; predvajati glasbo* □ *distribuirati* □ *reproducirati* □ pog. *vrteci*

GLEJ ŠE predstavljanje 2

predvécárjájnim prisl. ► predsinočnim

predvečér -a m |čas pred večerom| *Predvečer je polagoma prehajal v večer in noč* □ ekspr. *podvečer* □ knj.izroč. *predvečerje*

predvečérje -a s ► predvečer

predvečérni -a -o prid. |ki je v zvezi s časom pred večerom| *predvečerna svetloba* □ ekspr. *podvečerni*

predvécje -a s ► preddverje 1

predvidéti -im dov. *kaj* |na osnovi določenih dogodkov, pojavov postati prepričan o uresničitvi česa v prihodnosti| *predvideti slabo vreme; predvideti tok dogodkov* □ knj.izroč. *anticipirati* □ knj.izroč. *predpostaviti* □ star. *prevideti* □ knj.izroč. *prognozirati*

predvidévati -am nedov. *kaj* |na osnovi določenih dogodkov, pojavov biti prepričan o uresničitvi česa v prihodnosti| *predvidovati slabo vreme* □ knj.izroč. *anticipirati* □ knj.izroč. *predpostavljati* □ knj.izroč. *prognozirati*

predvidljív -a -o prid. |ki se da predvideti| *predvidljiv razvoj dogodkov* □ star. *previdljiv*

predvidóma domnev. člen. |izraža, da se na osnovi določenih dogodkov, pojavov pričakuje uresničitev dejanja, stanja v prihodnosti| *Predvidoma bodo prišli; Gradnja bo predvidoma trajala tri leta* □ *po predvidevanjih*

predvolílni -a -o prid. ► kampanja •

predvpís -a m ► vpis •2

predvsém¹ prisl. ► zlasti¹

predvsém² člen. ► zlasti²

predznáčení -a -o prid. ► število 1+12

predznák -a m glasb. |znak za znižanje ali zvišanje tona za polton ali dva poltona ali za vračanje na prvotno višino| *zapisati predznak* □ glasb. *prestavni znak*

GLEJ ŠE minus¹ | plus¹ | vrednost 1 | znak¹ 4 | znamenje 1

predznámba -e ž prav. |pogojni vpis v zemljiški knjigi, ki obvelja, če se pozneje upraviči| *predznamba lastninske pravice* □ prav. *prenotacija*

predznámenje -a s ► znak¹ 4 | znamenje 1

prefácija -e ž ► hvalospjev

prefantováti -újem dov. ► preživeti 2 pp 2

preferáns -a m ► preferansa

preferánsa -e ž |igra s kartami, pri kateri mora igralec, ki igro vodi, doseči šest vzetrov, soigralca pa po dva| *igrati preferanso* □ knj.izroč. *preferans*

GLEJ ŠE igrati •5

preferansírati -am nedov. ► igrati •5

preferéncia -e ž

• ekon. carinska preferenca □ ekon. carinski preferencial

GLEJ ŠE prednost

preferenciál -a m ► preferenca •

preferenciální -a -o prid. ► prednostni

preferéncni -a -o prid. ► glas 2+2 | prednostni

prefiks -a m ► predpona

prefiltrírati -am dov. ► očistiti 2

prefínjen -a -o prid. ► izbran 2 | izostren

prefínjenost -i ž ► izbranost 2 | izostrenost | občutljivost 2

preformírati -am dov. ► preoblikovati

preformírati se -am se dov. ► preoblikovati se 1

preforsírati -am dov. ► pretirati

prefotografirati -am dov. kaj | večkrat, z več strani fotografirati |

Kraj dogodka so si dobro ogledali in ga prefotografirali □ preslikati

prefrigan -a -o prid. ► prebrisan

prefriganec -nca m ► prebrisan povdk. 3 | prebrisanec

prefrigano prisl. ► prebrisano

prefriganost -i ž ► prebrisanost

preganiti in pregániti -em dov. ► prepogniti

preganiti se in pregániti se -em se dov. ► premakniti se | upogniti se

preganjálni -a -o prid. ► blodnja 2♦

pregánjanje -a s | zasledovanje koga z namenom uničiti ga ali

mu onemogočiti delovanje | *pregánjanje preprodajalcev mamil*

□ **pregon**

pregánjanost -i ž ► občutek 2♦4

pregánjati -am nedov. koga | zasledovati koga z namenom

uničiti ga ali mu onemogočiti delovanje | *Policija ga je dolgo časa*

brezuspješno pregánjala □ star. **drviti** □ ekspr. **gnati** □ ekspr. **poditi**

GLEJ ŠE dolgočasiti se | gnati 1 | loviti 1 | mučiti 3 | nadlegova-

ti | odganjati 1 | poditi

pregánjati se -am se nedov. ► mučiti se 2 | poditi se

preganjávica -e ž ► občutek 2♦4

pregarátí -ám dov. ► preživeti 2 pp 2

pregáz -áza m ► brodišče | plitvina

pregáziti -im dov. ► poteptati 1, 2 | razgaziti

pregážen -a -o prid. ► razgažen

pregib -a m | del telesa na notranji strani sklepa | *namazati kožo*

ob pregibu □ **zgib**

GLEJ ŠE gib | gibanje 1

pregibati¹ -am dov. ► razgibati¹ 1

pregibati² -am nedov. kaj jezikosl. | menjavati končnice pri samo-

stalniku, pridevniku, zaimku, števniku in glagolu | *pregibati*

besede □ jezikosl. **flektirati**

♦ 1. jezikosl. **pregibati glagol** □ jezikosl. **spregati** 2. jezikosl. **pregibati samo-**

stalnik □ jezikosl. **sklanjati**

GLEJ ŠE majati | prepogibati

pregibati se¹ -am se dov. ► razgibati se

pregibati se² -am se nedov. ► hoditi 1 | majati se 1

pregibávati -am nedov. ► razgibavati 1

pregibávati se -am se nedov. ► razgibavati se

pregibni -a -o prid. | pri katerem obstoji možnost spreminjanja

položaja posameznih delov | *pregibni krak žerjava* □ **fleksibilni**

fleksibilna krila letala

GLEJ ŠE brana •

pregibnost -i ž ► gibljivost

preglasiti -ím dov. kaj | zaradi večje glasnosti povzročiti, da se

kaj slabše sliši, (skoraj) ne sliši | *Hrup motorja je preglasil njene*

klice na pomoč □ **preglušiti** □ knj.izroč. **preglasovati** □ **prekričati** | **pregla-**

siti pri kričanju | □ **prepeti**² | **preglasiti** pri petju |

preglasován -a -o povdk. | izraža, da kdo dobi pri glasovanju

manj glasov kot drugi | *Znova je bil preglasovan* □ v **manjšini**

preglasováti -újem dov. koga | pri glasovanju dobiti več glasov

kot drugi | *Preglasovali so ga s tremi glasovi* □ knj.izroč. **majorizirati**

GLEJ ŠE **preglasiti**

preglašati -am nedov. kaj | zaradi večje glasnosti povzročiti,

da se kaj slabše sliši, (skoraj) ne sliši | *Grmenje je preglašalo vse*

ostale glasove □ **preglaševati** □ **pregluševati**

preglaševáti -újem nedov. ► **preglašati**

preglávica -e ž ► delati 2♦

preglèd -éda m

1. | ugotavljanje ustreznosti, pravilnosti na osnovi gledanja česa |

Pregled dokumentov je trajal dve uri □ **kontrola** □ **pregledovanje**

♦ 1. med. **ambulantni pregled** □ med., žarg. **ambulantna** 2. **mikroskopski**

pregled tkiva □ star. **drobnogledni pregled tkiva** □ zastar. **mikroskopični**

pregled tkiva

2. s prilastkom | glavne, bistvene sestavine, predstavljene navadno

pisno | *pripraviti pregled zgodovine slovenske književnosti* □ **predsta-**

vitev □ **prikaz** □ ekspr. **prerez** □ ekspr. **presek**

♦ **povzemalni pregled** □ knj.izroč. **povzemajoči pregled** □ knj.izroč. **sumarični**

pregled □ knj.izroč. **sumarni pregled**

GLEJ ŠE **preiskava** 2

preglédati -am dov. kaj | z gledanjem navadno kritično

ugotoviti ustreznost, pravilnost česa | *pregledati dokumente;*

pregledati besedilo pred oddajo v tiskarno □ **prekontrolirati** □ **preveriti**

□ knj.izroč. **razgledati** **razgledati orodje** □ zastar. **spregledati**

GLEJ ŠE **odpustiti** 2 | **popraviti** 3 | **preiskati** 1, 2 | **spregledati** 1

pregledávati -am nedov. ► **pregledovati**

preglédén -dna -o prid. | ki se da z lahkoto pregledati, razumeti |

preglédén razpored delovnih nalog; preglédna organizacija poslova-

nja □ **razvidén** □ publ. **transparentén**

preglédnica -e ž ► **razpredelnica**

preglédnik -a m ► **pregledovalec**

preglédnost -i ž | dejstvo, da se da kaj z lahkoto pregledati,

razumeti | *Preglednost v njihovem poslovanju je bila pohvaljena*

□ publ. **transparentnost**

pregledoválec -lca m | kdor uradno, poklicno z gledanjem

navadno kritično ugotavlja ustreznost, pravilnost česa | *Pregle-*

dovalec je začel svoj obhod □ **kontrolor** □ knj.izroč. **preglednik**

pregledoválnik -a m

1. rač. | računalniški program, navadno v urejevalniku besedil,

za odkrivanje tipkarskih in slovničnih napak | *vgraditi slovenski*

pregledovalnik □ rač. **črkovalnik**

2. | naprava za ploskovno ali prostorsko pregledovanje stanja

česa | *laserski pregledovalnik* □ pog. **skener**

pregledovánje -a s ► **pregled** 1

pregledováti -újem nedov. kaj | z gledanjem navadno kritično

ugotavlja ustreznost, pravilnost česa | *pregledovati račune*

□ **kontrolirati** □ **preverjati** □ pog. **gledati** *Danes na meji niso nič gledali*

□ star. **pregledavati**

GLEJ ŠE **preiskovati** 1, 2

preglódati -am dov. ► **preluknjati** pp

pregluševáti -újem nedov. ► **preglašati**

preglušiti -ím dov. ► **preglasiti** | **ublažiti**

pregnánec -nca m | kdor je bil prisiljen zapustiti določeni

kraj, prostor | *Pregnanci so se po vojni vrnili* □ ekspr. **izgnanec**

□ knj.izroč. **konfiriranec**

pregnánka -e ž | ženska, ki je bila prisiljena zapustiti določeni

kraj, prostor | *vračanje pregnank* □ ekspr. **izgnanka**

pregnánost -i ž ► **pretiranost**

pregnánstvo -a s | prisilno bivanje zunaj domovine | *Pisatelja*

so obsodili na pregnánstvo □ knj.izroč. **eksil** □ ekspr. **izgnánstvo**

□ knj.izroč. **konfinacija**

pregnánten -tna -o prid. ► **jedrnat**

pregnántno prisl. ► **jedrnatost**

pregnántnost -i ž ► **jedrnatost**

pregnáti -žénem dov. koga | prisiliti koga, da zapusti določeni

kraj, prostor | *Veliko ljudi so med vojno pregnali* □ ekspr. **izgnati**

□ zastar. **iztirati**

GLEJ ŠE **odgnati** 2 | **odpraviti** | **razbliniti** | **razkaditi**

pregnáti se -žénem se dov. ► **pretegniti se** 2

pregnēsti -gnētem dov. ► **predelati** 2 pp | **premisлити** | **zgnesti**

pregnēsti se -gnētem se dov. ► **preriniti se**

pregnétati se -am se nedov. ▶ riniti se 2

prégniti -em dov. ▶ prepogniti

pregnojíti -ím dov. ▶ pognojiti

pregoljufáti -ám dov. ▶ ogoljufati

pregòn -óna m |dejestvo, da se prisili koga, da zapusti določeni kraj, prostor| *pregon sovražnih vojakov z zasedenega območja*

□ ekspr. **izgon** □ ekspr. **odgon** □ zastar. **progon**

GLEJ ŠE preganjanje

pregoníti se -gónim se dov. vet. |ponovno se začeti goniti, ker ni prišlo do oploditve| *Krava se je pregnila* □ nar. **prepojati se**

pregorèč -éča -e prid. ▶ navdušen¹ 1

pregoréče prisl. ▶ navdušeno

pregorjé medm. ▶ jój² 4

pregovárjati -am nedov. *koga* |z besedami si prizadevati doseči, da kdo spremeni svojo prvotno odločitev, stori kaj prvotno nenameravanega| *Branili so mu sodelovanje z njo in ga pregovarjali; Pregovarjali so ga, naj ne odpotuje* □ neknoj. pog. **imeti v paci** □ zastar. **napravljati** *Napravljali so ga, da bi šel domov*

□ ekspr. **obdelovati** □ ekspr. **pihati komu na dušo** □ ekspr. **pretentavati**

□ ekspr. **tentati**

GLEJ ŠE ugovarjati

pregovárjati se -am se nedov. ▶ prerekati se

pregòvor -a m |ljudska književna zvrst, ki kratko, navadno v prisposodi, izraža kako življenjsko izkušnjo| *sklicevati se na to, kaj pravi pregovor* □ zastar. **prislovica** □ knj.izroč. **rečenica**

pregovoríti -ím dov. *koga* |z besedami doseči, da kdo spremeni svojo prvotno odločitev, stori kaj prvotno nenameravanega| *Pregovorili so ga, da je šel domov* □ ekspr. **dobiti** *Dobili so ga, da jim je pomagal* □ ekspr. **izprošiti** □ zastar. **napraviti** □ ekspr. **obdelati**

□ knj.izroč. **prenagniti** □ ekspr. **pretentati**

GLEJ ŠE spregovoriti 1

prégrad -a m ▶ pregrada 4

pregráda -e ž

1. |naprava, ki ločuje del prostora od ostalega prostora|

Pregrada deli prostor v bivalni del in spalni del □ **pregraja**

□ knj.izroč. **prepaž** □ knj.izroč. **pretin zaborj**, *pregrajen s pretini*

□ knj.izroč. **zagrada** *zagrada med dvema prostoroma* □ star. **zagraja**

2. |naprava, ki onemogoča, ovira prehod| *zavarovati mejo z jarki in pregradami; pregrada na cesti* □ **bariera** □ **pregraja** □ **zapora**

□ grad. **parapet** |nižja, navadno zidana pregrada|

3. |naprava, nameščena prečno na tok vode| *namestiti betonske poplavne pregrade* □ knj.izroč. **bran¹** □ knj.izroč. **bran²** □ knj.izroč. **gat**

□ zastar. **graja²**

4. |ločeni, ograjeni prostor| *zapreti ovce v pregrado; Posteljo ima v pregradi* □ **pregradek** □ knj.izroč. **pregrad** □ knj.izroč. **pregraja**

GLEJ ŠE stena 41

pregrádek -dka m ▶ pregrada 4

pregradítev -tve ž ▶ predelitev

pregradíti -ím dov.

1. *kaj* |ločiti, razdeliti prostor v dva, več prostorov s kako napravo| *pregraditi sobo; pregraditi predal v več razdelkov*

□ **predeliti** □ pog. **razdeliti**

2. *kaj* |namestiti napravo, ki onemogoča, ovira prehod| *pregraditi cesto* □ star. **prepreči** □ pog. **zagraditi**

pregrádni -a -o prid. ▶ stena 41 | zid 43

pregrája -e ž ▶ pregrada 1, 2, 4

pregréha -e ž ▶ greh¹ | prekršek 1

pregrének -nka -o prid. ▶ grenek 1

pregréšek -ška m ▶ napaka 3 | prekršek 1

pregrešíti -ím dov. ▶ zagrešiti 1

pregrešíti se -ím se dov. ver. |narediti kaj zlasti moralno slabega, oporečnega| *Skrbelo ga je, da se ne bi pregrešil; pregrešiti se nad kom, zoper koga* □ ver. **zagrešiti se**

GLEJ ŠE prekršiti | prekršiti 4

pregréť -a -o prid. ▶ vroč 2

pregréťje -a s

• avt. **pregretje** motorja □ avt. **pregretost** motorja

pregréťost -i ž ▶ pregretje 4

pregrinjálo -a s |kos tkanine, navadno določene oblike, s katerim se kaj pregrinja, pokriva| *razprostreti pregrinjalo čez pohištvo* □ zastar. **prepona** □ knj.izroč. **prestiralo** □ star. **prestralo**

□ knj.izroč. **prevesa**

♦ **posteljno pregrinjalo** □ knj.izroč. **ležiščno pregrinjalo** □ knj.izroč. **posteljno prekrivalo** □ knj.izroč. **posteljno prestiralo**

GLEJ ŠE ogrinjalo | prt 42

pregrinjati -am nedov. ▶ pogrinjati

pregrísti -grízem dov. ▶ preluknjati pp

pregrníti in **pregrñiti** -em dov. *kaj* |dati pregrinjalo čez kaj| *pred začetkom pleskanja pregrñiti pohištvo* □ **pogrñiti** □ zastar. **obstreti**

□ knj.izroč. **prestreti**

GLEJ ŠE pogrñiti

pregrózen -zna -o prid. ▶ grozen

pregrúntati -am dov. ▶ premisliti

pregrupácija -e ž ▶ prevrstitev

pregrupíranje -a s ▶ prevrstitev

pregrupírati -am dov. ▶ prevrstiti

pregúрати -am dov. ▶ preživeti 2

prehájati -am nedov.

1. *kaj* |premikajoč se po določeni poti dosežati točko, ki je na drugi, nasprotni strani česa| *Vojska je cel dan prehajala reko*

□ **hoditi čez**

2. *kaj* |premikati se v bližini česa v smeri naprej| *Večkrat je prehajal njihovo hišo, pa se nikoli ni ustavil* □ knj.izroč. **minevati**

3. *na kaj/k čemu* |spreminjati, menjavati način dela, delovanja| *Od lahkih vaj postopoma prehajamo na težje*

□ knj.izroč. **prestopati**

GLEJ ŠE iti 1 • | minevati 1 | presegati 1 | prestopati 1, 2 | prevzemati 4

prehájati se -am se nedov. ▶ sprehajati se

prehítek -tka m ▶ ofsajd | prednost 41

prehíteti -ím dov. *koga* |s hitrejšim premikanjem priti pred

koga, ki gre spredaj| Začel je teči, da bi ga prehitel □ knj.izroč. **preiti**

□ pog. **pustiti za seboj** □ star. **uhiteti**

GLEJ ŠE ujeti² 7

prehíteti se -ím se dov. ▶ prenačiti se

prehítévati se -am se nedov. ▶ meriti se

prehítévček -čka m ▶ otrok 145

prehlád -áda m ▶ prehladiti se | prehlajen

prehláditi se -ím se dov. |izraža, da kdo oboli zaradi vnetja

sluznice, navadno na dihalih| *Med potovanjem se je prehladil*

□ pog. **dobiti prehlad** □ ekspr. **nakopati si prehlad** □ ekspr. **stakniti prehlad**

□ ekspr. **ujeti prehlad** □ **nahladiti se** |nekoliko se prehladiti|

prehlajèn -èna -o povdk. |izraža, da je kdo bolan zaradi vnetja sluznice, navadno na dihalih| *Ne more iti v šolo, ker je prehlajen*

□ **imeti prehlad**

prehlapíti -ím dov. ▶ destilirati

prehòd -óda m

1. |kraj, prostor, kjer je mogoče priti z ene strani na drugo

stran česa| *Končno so našli prehod čez reko* □ star. **prehodišče**

□ zastar. **prelaz**

- 2.** |premik, premikanje, s katerim se doseže točka, ki je na drugi, nasprotni strani česa| *Prehod reke je bil težaven in nevaren* □ **prečkanje**
- 3.** s predlogom |čas, ko kaka doba preneha obstajati in se začne nova| *zgodovinsko dogajanje na prehodu iz devetnajstega v dvajseto stoletje* □ **prelom** □ **prelomnica**
- **1.** arkadni prehod □ prakt. sp. arkade **2.** mejni prehod □ obmejni prehod **3.** železniški prehod □ železniški prelaz

prehodišče -a s ▶ prehod 1

prehoditi -hódim dov.

- 1.** kaj |hodeč opraviti določeno pot| *Danes smo že veliko prehodili* □ ekspr. **oblesti** *Vse steze na tem hribu sem že oblezel* □ ekspr. **prekolovratiti** □ ekspr. **prelaziti** □ ekspr. **premeriti** □ ekspr. **preromati** □ publ. **prevaliti** *Do večera so prevalili osem kilometrov* □ star. **sprehoditi** *Vse hribe v okolici je sprehodil* □ **prepešačiti** |prehoditi peš|
- 2.** kaj |hodeč priti z enega konca česa na drugega| *Nemiren je večkrat prehodil sobo* □ ekspr. **prebresti** *Prebredel je goščavo po dolgem in počez* □ ekspr. **prebroditi** □ ekspr. **predivjati** |zelo hitro prehoditi|

GLEJ ŠE obhoditi 2

prehoditi se -hódim se dov. ▶ razhoditi se

prehódni -a -o prid. |ki je med koncem česa in začetkom česa drugega| *prehodno obdobje med vojno in mirom* □ **vmesni** □ publ. **tranzitni**

GLEJ ŠE država ♦12 | glagol ♦10 | gost¹ ♦3 | kratkotrajni | mostiček • | preklap • | turizem ♦4 | zaposlitev 2 ♦6

prehódnica -e ž ▶ mostiček • | prepustnica

prehódnost -i ž

• jezikosl. **glagolska prehodnost** □ jezikosl. **glagolska tranzitivnost**

prehrámbeni -a -o prid. ▶ industrija ♦9

prehrámbenik -a m |strokovnjak za prehrano| *nasveti prehrabenikov* □ **nutricionist** □ **nutricist**

prehrámzni -a -o prid. ▶ industrija ♦9 | vrednost ♦2

prehrána -e ž |kar omogoča, da kdo dobi, uživa hrano| *poskrbeti za prehrano družine* □ knj.izroč. **hranjenje**² □ knj.izroč. **prehranitev** □ knj.izroč. **prehranjevanje**

GLEJ ŠE hrana 1 | hrana 1 ♦2 | hrana 1 ♦14 | strošek ♦3

prehránitev -tve ž ▶ prehrana

prehrániti in prehrániti -im dov. ▶ nahraniti² | preživiti

prehránitveni -a -o prid. ▶ strošek ♦3

prehránjati -am nedov. ▶ preživljati

prehranjevalec -lca m ▶ hranilec²

prehranjeválna -e ž ▶ hranilka

prehranjevánje -a s ▶ hranjenje² | prehrana

prehranjevátí -újem nedov. ▶ hraniti² | preživljati

prehranjevátí se -újem se nedov. s čim |uživati hrano v funkciji ohranjanja, vzdrževanja življenja| *Zanima nas, s čim se te živali prehranjujejo* □ **hraniti se** □ pog. **jesti kaj** □ ekspr. **preživljati se**

prehránski -a -o prid. ▶ industrija ♦9

prehudíčiti -im dov. ▶ prevarati 1

prehvalítí in prehvalíti -im dov. ▶ nahvaliti

preigrátí -ám dov. *koga* šport. |spraviti žogo z rahlimi sunki mimo nasprotnega igralca| *Preigral je več nasprotnikov in dal gol* □ šport., žarg. **zdriblati**

GLEJ ŠE preživeti 2 pp 2 | uprizoriti 1

preigrávanje -a s šport. |vodenje žoge z rahlimi sunki mimo nasprotnega igralca| s spretnim preigravanjem se pripravljati na gol □ šport., žarg. **driblanje**

preigrávati -am nedov. šport. |voditi žogo z rahlimi sunki mimo nasprotnega igralca| *Izgubil je žogo, ko je preigraval* □ šport., žarg. **driblati**

preimenítén -tna -o prid. ▶ izvrsten | odličen

preimenítno prisl. ▶ odlično² | odlično³

preináčiti -im dov. ▶ spremeniti 1

preiskátí -iščem dov.

- 1.** kaj |narediti, da se z iskanjem ugotovi morebitna navzočnost koga, česa| *Zaman je vse preiskala, dokumentov ni bilo nikjer* □ **pregledati** □ ekspr. **prebrskati** *prebrskati predale* □ ekspr. **prečesati** *Prečesali so vso okolico, pa ga niso našli* □ nar. **predejati** □ nar. **preobrniti** □ ekspr. **preresetati** □ nekjn. pog. **preštetfjati** □ ekspr. **pretakniti** *Pretaknili so ji vso prtlljago* □ nekjn. pog. **pretipati** □ ekspr. **prevohati**

♦ **natančno koga preiskati** □ ekspr. obrniti komu vse žepe

2. *koga* |narediti, da se ugotovijo morebitna bolezenska znamenja, povzročitelji bolezní| *preiskati bolnika* □ **pregledati** □ knj.izroč. **vizitirati**

3. kaj |zbrati podatke, ugotoviti dejstva o čem zlasti glede na nezakonitost, krivdo| *preiskati sumljive posle* □ pravn. **perlustrirati**

GLEJ ŠE raziskati

preiskáva -e ž

1. |dejanje, postopek, s katerim se ugotavlja morebitna navzočnost koga, česa| *Preiskava terena je bila temeljita in obsežna* □ **preiskavanje** □ **preiskovanje**

2. |postopek, s katerim se ugotovijo morebitna bolezenska znamenja, povzročitelji bolezní| *preiskava pacienta; preiskava krvi* □ **pregled**

♦ med. avskultacijska preiskava □ med. avskultatorična preiskava

□ med. oslušovalna preiskava

GLEJ ŠE preizkus ♦2

preiskávanje -a s ▶ preiskava 1

preiskávati -am nedov. ▶ preiskovati 1, 3

preiskoválni -a -o prid. ▶ sodnik ♦2

preiskovánje -a s ▶ preiskava 1 | raziskovanje

preiskováti -újem nedov.

1. kaj |delati, da se z iskanjem ugotovi morebitna navzočnost koga, česa| *Preiskovali so vso okolico, da bi našli begunce* □ **pregledovati** □ **preiskavati** □ ekspr. **prebrskavati** *Na meji so mu dolgo prebrskavali kovček* □ ekspr. **prečesavati** *Postopoma so prečesavali obsežno okolico nesreče* □ ekspr. **riti po čem**

2. *koga* |delati, da se ugotovijo morebitna bolezenska znamenja, povzročitelji bolezní| *preiskovati bolnika* □ **pregledovati** □ knj.izroč. **vizitirati**

3. kaj |zbirati podatke, ugotavljati dejstva o čem zlasti glede na nezakonitost, krivdo| *preiskovati sumljive posle* □ **preiskavati** □ pravn. **perlustrirati**

GLEJ ŠE raziskovati

preíti -ídem dov.

1. kaj |premikajoč se po določeni poti doseči točko, ki je na drugi, nasprotni strani česa| *preiti reko; Prešli so travnik in se ustavili na robu gozda* □ **priti čez** □ **prekoračiti** □ **prečkati** ▶

2. kaj |premakniti se v bližini česa v smeri naprej| *Prešla sta planinske kočje in se začela vzpenjati v hrib* □ knj.izroč. **miniti** *Minili so mestno obzidje*

3. na kaj/k čemu |spremeniti, menjati način dela, delovanja| *Podjetje je prešlo na novi način računanja stroškov; Od pisanja komedij je prešel na pisanje dram* □ ekspr. **presedlati** □ knj.izroč. **prestopiti**

GLEJ ŠE miniti 1, 2, 3 | prečkati 1 | prehiteti | preseči 1 | prestopiti 1, 2 | pretvoriti se | prevzeti² 4 | spremeniti se 2

preizkús -a m |postopek, s katerim se z določenim namenom kaj ugotavlja, ugotovi| *Pred nastopom nove funkcije je moral prestati zahteven preizkus* □ test □ zastar. *pokušnja* □ zastar. *skušnja*
 ♦ 1. metal. kovalni preizkus □ metal. preizkus kovnosti 2. teh. porušitveni preizkus □ teh. porušitvena preiskava 3. teh. trdnostni preizkus □ teh. preizkus trdnosti 4. teh. trdotni preizkus □ teh. preizkus trdote
 GLEJ ŠE test | test ♦6

preizkúšiti -im dov. *kaj* |z uporabo ugotoviti ustreznost, učinkovitost česa; narediti kaj, da se ugotovi stopnja določene lastnosti| *preizkusiti novi tip motorja; preizkusiti svojo potrpežljivost* □ *testirati* □ neustrez. *poskusiti* □ star. *skusiti* *skusiti svoje moči*
 □ nekuj. pog. *sprobati*
 GLEJ ŠE preveriti •

preizkúšni -a -o prid. ▶ kamen¹ ♦13 | lutka ♦2 | pilot ♦3

preizkúšanec -nca m ▶ testiranec

preizkúšanje -a s |ugotavljanje ustreznosti, učinkovitosti česa; ugotavljanje stopnje določene lastnosti| *preizkušanje novih tkanin; preizkušanje kalivosti semen* □ *testiranje*
 □ knj.izroč. *preizkušnja*
 GLEJ ŠE test

preizkúšati -am nedov. *kaj* |z uporabo ugotavljati ustreznost, učinkovitost česa; delati kaj, da se ugotovi stopnja določene lastnosti| *preizkušati nove motorje; preizkušati zadržljivost*
 □ *testirati* □ star. *skušati* *Skušal je plot, da bi videl, ali je preperel*
 □ nekuj. pog. *sprobavati*
 GLEJ ŠE preverjati • | skušati

preizkúšen -a -o prid. ▶ izkušen

preizkuševalec -lca m |kdor kaj preizkuša| *preizkuševalec programske opreme* □ *testator*¹ □ knj.izroč. *tester* □ avt. *testnik* *testnik avtomobilov*
 GLEJ ŠE testator¹ | testnik

preizkuševališče -a s ▶ preizkuševalnica

preizkuševalni -a -o prid. |ki je v zvezi z ugotavljanjem ustreznosti, učinkovitosti česa| *preizkuševalni postopek* □ *testirni*

preizkuševalnica -e ž |prostor, kjer se kaj preizkuša| *preizkuševalnica tkanin* □ *preizkuševališče*

preizkuševalnik -a m

- teh. preizkuševalnik akumulatorjev □ teh. akumulatorski tester

preizkušnja -e ž |kar zahteva višjo stopnjo kake človekove (pozitivne) lastnosti, sposobnosti| *prestati težko preizkušnjo*
 □ zastar. *skušnja*

GLEJ ŠE preizkušanje

preizvršten -tna -o prid. ▶ izvršten | odličen

preizvrstno prisl. ▶ odlično² | odlično³

prêj¹ čas. prisl.

1. |izraža, da se dejanje zgodi v krajšem času kot ponavadi, v krajšem času kot drugo dejanje| *Danes je v šolo prišel prej, da je lahko še prepisal nalogo; Izpolnjeni vprašalnik je oddal prej, kot je bilo zaukazano* □ *poprej* □ star. *popred* □ star. *preje*

- ♦ čim prej □ ekspr. kar najhitreje □ ekspr. kolikor mogoče hitro □ ekspr. kolikor mogoče kmalu □ ekspr. najhitreje □ ekspr. prej kot mogoče

2. |izraža predhodnost, preteklost dejanja| *Prej si govoril drugače* □ *poprej* □ star. *popred* □ pog. *pred tem* □ star. *preje*

GLEJ ŠE čim prej | dan¹ ♦8 | hitro 2 | kmalu¹ | nikoli | zadnjič 2 | zdavnaj | zgornji 2

prêj² presoj. člen. ekspr. |izraža, da imenovana danost vključuje večjo verjetnost kot primerjana danost| *Končni rezultat bo prej slab kot dober; Barva, ki jo gledava, je prej rumenkasta kot bela*
 □ star. *brže* *Ogenj v njenih očeh je bil brže hudičkov kakor angelčkov*
 □ ekspr. *raje* □ ekspr. *rajši*

prêja -e ž

- 1. bombažna preja □ star. pavola 2. jutasta preja □ jutova preja 3. tekst. enojna preja □ tekst. enonitna preja 4. tekst. melirana preja □ tekst. melanžna preja 5. tekst. vozličasta preja □ tekst. vozlanca
 GLEJ ŠE prejati | presti 1

prêj ali slêj prisl. zv. ▶ nekoč 2

prejásni -a -o prid. ▶ plemeniti¹ 1

prejásniti -im dov. ▶ presoditi

prêjati -am nedov. |nekaj izraža, da ženske skupno predejo v isti hiši| *V hiši so prejali* □ *imeti prejo*

prêje prisl. ▶ prej¹ 1, 2

preječáti -ím dov. ▶ preživeti 2 pp 1

prejédati se -am se nedov. ▶ prepirati se | prerekati se

prejémati -am nedov. ▶ dobivati 1

prejémek -mka m ▶ plača | plača ♦2

prejémni -a -o prid. ▶ urad ♦13

prejémnica -e ž ▶ dobitnica

prejémnik -a m |kdor je določen, da dobi listino, spis| *prejemnik dokumenta* □ knj.izroč. *destinatar* □ *naslovnik* ↗

GLEJ ŠE dobitnik

prejénjati -am dov. ▶ nehati¹

prejésti -jém dov. ▶ preluknjati pp | preživeti 2 pp 2

prejéti prêmem dov.

1. *kaj* |postati imetnik česa neposredno danega ali poslanega; postati deležen česa| *prejeti plačo; prejeti priznanje za pogumno dejanje* □ pog. *dobiti* □ nekuj. pog. *fasati* □ zastar. *inkasirati* □ nekuj. pog. *kasirati* □ nar. *udobiti* □ nekuj. pog. *urajmati* □ ekspr. *vtakniti v žep* *Na nedeljskem tekmovanju je vtaknil v žep še eno medaljo*

2. *kaj za kaj* |sprejeti denar kot nadomestilo za kaj prodanega ali storjenega| *Za hišo je prejel premalo* □ *iztržiti* □ pog. *dobiti* □ knj.izroč. *izbiti* □ knj.izroč. *izkupiti* □ nekuj. pog. *kasirati* □ ekspr. *nabrati si* □ ekspr. *namolsti* □ star. *ogreniti*¹ □ nekuj. pog. *pokasirati* □ zastar. *pribrati*
 GLEJ ŠE odlikovanje 1 ♦1

prêjica -e ž |sukanec iz navadno ločljivih niti za ročno vezenje, kvačkanje| *prejica za vezenje* □ obrt., žarg. *garn* □ obrt. *kvačkanec*
 □ star. *pavolica*

prêj ko vez. zv. ▶ preden

prêjkone prisl. ▶ najbrž

prêj ko prêj prisl. zv. ▶ čim prej

prêj ko slêj¹ prisl. zv. ▶ nekoč 2

prêj ko slêj² člen. zv. ▶ najbrž

prêjle prisl. ▶ maloprej

prejòj medm. ▶ joj² 1 | oh

prejókati -am dov. *kaj* |prebiti, preživeti v joku| *Marsikatero noč je prejokala* □ pog. *pretuliti*

prejokováti -újem nedov. ▶ jokati

prejšnelétni -a -o prid. ▶ lanski

prêjšnji -a -e prid. |ki je glede na prostor, čas, vrstni red neposredno pred čim drugim iste vrste| *Prejšnji odstavek je bil daljši* □ *poprejšnji* □ zastar. *predidoči* □ star. *prednji* □ *minuli* |glede na čas neposredno pred sedanjim| *To se je zgodilo minuli teden* □ *predhodni* |glede na vrstni red neposredno pred danim|
 GLEJ ŠE dan¹ ♦8 | leto ♦4 | nekdanji 1

prêjšnjič prisl. ▶ prejšnjokrat | zadnjič 2

prêjšnjokrat kratn. prisl. |izraža, da je kaj pri ponavljanju časovno neposredno pred časom sporočanja| *Prejšnjokrat je govoril čisto drugače* □ *prejšnjič*

GLEJ ŠE zadnjič 2

prék¹ prisl. ▶ čez¹ | prečno

prék² predl. ▶ čez² 1, 3, 4 | po 1 | prepisati 2

prekadíti -ím dov. *kaj* |izpostaviti delovanju dima zaradi

konzerviranja| *prekaditi meso* □ *okaditi* □ nar. *povoditi*

□ *nakaditi* |nekoliko prekaditi|

prekájati -am nedov. ▶ *prekajevati*

prekajèni -a -o prid. v zvezi z nekaterimi živali |ki je bil konzerviran

tako, da je bil izpostavljen dimu| *prekajeni svinjski vrat* □ *dimljeni*

□ *okajeni* □ nar. *povojeni* □ nar. *vojeni*

GLEJ ŠE *slanina* ♦2

prekajeválnica -e ž |prostor za prekajevanje mesa| *dati*

klobase v prekajevalnico □ *dimnična hiša* □ *dimnica* □ zastar. *dimnjak*

□ nar. *mesnjak*

prekajeváti -újem nedov. *kaj* |izpostavljati delovanju dima

zaradi konzerviranja| *prekajevati svinjsko meso* □ *sušiti v dimu*

□ *dimiti* □ *kaditi* □ *okajati* □ *prekajati* □ nar. *voditi*

prekalíti -ím dov. *kaj* |razbeljeno jeklo hitro ohladiti v vodi ali

olju| *prekaliti sabljo* □ *okaliti*

prekalíti se -ím se dov. ▶ utrditi se

prekaljèn -èna -o prid. ▶ izkušen

prekaljènost -i ž ▶ izkušenost

prekaljeváti -újem nedov. ▶ kaliti² |utrjevati 4

prekaljeváti se -újem se nedov. ▶ utrjevati se

prekalkulírati -am dov. ▶ izračunati

prekániti -im dov. ▶ prevarati 1

prekánjen -a -o prid. ▶ prebrisan

prekánjenec -nca m ▶ prebrisan povdk. 3 |prebrisanec

prekánjenka -e ž ▶ prebrisanka

prekánjeno prisl. ▶ prebrisanost

prekánjenost -i ž ▶ prebrisanost

prekánjenski -a -o prid. ▶ presneti¹

prekàp -ápa m ▶ destilacija

prekápánie -a s ▶ destilacija

prekápáti -am nedov. ▶ destilirati |močiti pp |prekopavati

prekapína -e ž ▶ destilat

prekápnicá -e ž ▶ buča 2♦

prekàren -rna -o prid. ▶ mučen 1 |težaven

prekàrjati -am nedov. ▶ oštevati

prekàrjati se -am se nedov. ▶ pripraviti se |prerekati se

prekásen -sna -o prid. ▶ prepozen

prekásno prisl. ▶ prepozno

prekást -a -o prid. ▶ škilast

prekášati -am nedov. ▶ preseirati 1, 2

prekášljati -am dov. ▶ preživeti 2 pp 1

prekát -a m

• 1. anat. možganski prekat □ anat. ventrikel 2. anat. srčni prekat

□ anat. ventrikel

prekelínski -a -o prid. ▶ transkontinentalni

préki -a -o prid. ▶ nujni |sodišče 1♦3

prekíniti -em dov.

1. *kaj* |narediti, povzročiti, da določeno delovanje, stanje preneha potekati, obstajati, navadno za določeni čas| *prekiniti igro; prekiniti dovod bencina; Na tem mestu burja za več dni prekine promet* □ *ustaviti* □ ekspr. *pretrgati*

2. *kaj* |narediti, da kaj preneha trajati| *Krik je prekinil tišino*

□ ekspr. *preparati* □ ekspr. *prerezati* □ zastar. *prerušiti prerušiti molk*

□ ekspr. *pretrgati* □ ekspr. *zmotiti*

3. *koga* |povzročiti, da kdo česa ne pove do konca| *prekiniti predavatelja sredi nastopa* □ ekspr. *odrezati* □ ekspr. *odsekati* □ ekspr. *pasti v besedo komu* □ ekspr. *prerezati* □ ekspr. *presekati* □ ekspr. *prestriči* □ ekspr. *seči v besedo komu* □ ekspr. *skočiti v besedo komu* □ ekspr. *ustaviti* □ ekspr. *vpasti v besedo komu*

• *prekiniti telefonsko zvezo* □ *pretrgati telefonsko zvezo*

GLEJ ŠE *raziti se* 2

prekínjati -am nedov.

1. *kaj* |delati, povzročati, da določeno delovanje, stanje večkrat preneha potekati, obstajati, navadno za določeni čas| *prekinjati igro zaradi prekrškov igralcev; prekinjati dovod bencina*

□ *ustavljati*

2. *kaj* |delati, da trajanje večkrat preneha| *Ptičje oglašanje je prekinjalo tišino* □ ekspr. *motiti* □ ekspr. *parati* □ ekspr. *sekati*

3. *koga* |povzročati, da kdo večkrat preneha govoriti, preden kaj pove do konca| *Predavatelja so nenehno prekinjali z vprašanji*

□ ekspr. *padati v besedo komu* □ knj.izroč. *pretrgavati* □ ekspr. *segati v besedo komu* □ knj.izroč. *sezati v besedo komu* □ ekspr. *skakati v besedo komu* □ ekspr. *ustavljati* □ ekspr. *vpadati v besedo komu*

prekínjen -a -o prid. |ki ne traja brez presledka, presledkov| *Težko je razumel njegovo prekinjeno govorjenje* □ knj.izroč. *diskontinuiran* □ knj.izroč. *intermitenten* □ ekspr. *moten* □ knj.izroč. *presleden*

□ knj.izroč. *presledkast* □ ekspr. *pretrgan* ■ protip. *neprekinjen*

GLEJ ŠE *neprekinjen*

prekínjeni -a -o prid. ▶ črta 1♦5 | črta 2♦7

prék in prék prisl. zv. ▶ čez in čez 1, 2

prekipéti -ím dov. |zaradi močnega vretja se razliti čez rob posode| *Mleko prekipi* □ *skipeti* □ *vzkipeti*

prekipévati -am nedov. ▶ goreti 2 |kipeti

prekís -a m ▶ peroksid

prékla -e ž |dolga, tanjši, v prerezu navadno okrogel lesen predmet| *s preklo klatiti sadje* □ nar. *rahla* □ nar. *rajica* □ nar. *rakla*

□ zastar. *raženj*

♦ *fižolova prekla* □ *fižolovka* □ zastar. *fižolov raženj* □ *natič* □ *prekla*

GLEJ ŠE *dolgin* | *dolginka* | *noga* 1 | *suh*¹ 2 povdk.

prekládanje -a s ▶ pretovarjanje

prekládáti -am nedov. ▶ hoditi 1 |poležavati |prelagati 1 |prestavljati 2 |pretovarjati |prevajati

prekládáti se -am se nedov. ▶ lenariti 1 |poležavati

preklán -a -o prid. ▶ hripav¹

preklar -ja m ▶ fižol♦5

preklaríja -e ž ▶ prepír

preklást -a -o prid. ▶ dolginast | *suh*¹ 2

preklásti -a -o prid. ▶ fižol♦5

prekláti -kóljem dov. ▶ razklati 1, 2

prekláti se -am se nedov. ▶ pripraviti se |prerekati se

preklečáti -ím dov. ▶ preživeti 2 pp 1

preklémáti -a -o prid. ▶ prekleti¹ |presneti¹

preklémanski -a -o prid. ▶ prekleti¹ |presneti¹

preklénski -a -o prid. ▶ prekleti¹ |presneti¹

preklepáti -klépljem dov. ▶ sklepati²

preklepetáti -ám dov. ▶ preživeti 2 pp 2

prekléstiti -im dov. ▶ natepti

prekléti¹ -a -o prid. kot poudarjalni prilastek, ekspr. |izraža, da je v samostalniku imenovana danost deležna negativnega

odnosa| *Ta prekleti skopuh ne da niti pare nikomur*

□ nek. pog. *frdamani* □ ekspr. *hudičev* □ ekspr. *hudičevski*

□ knj.izroč. *klemani* □ star. *kleti*² □ vulg. *pofukani* □ nar. *prebitski*

□ ekspr. *prebiti*¹ □ nar. *predrti* □ ekspr. *preklemani* □ ekspr. *preklemanski*

□ knj.izroč. *preklenski* □ nar. *prekvati* □ knj.izroč. *prokleti*¹ □ nar. *sprekleti*

□ star. *vragov* □ ekspr. *vražji* □ vulg. *zajebani*

prekléti² -kòlnem dov.

1. *koga* |navadno z grobimi besedami, besednimi zvezami izraziti željo, da bi koga zadelo zlo, nesreča| *Preklel ga je za vse, kar mu je hudega storil* □ zastar. *prokleti*² □ nar. *sprekleti* □ nar. *sprokleti*

2. kaj |navadno z grobimi besedami, besednimi zvezami izraziti sovraštvo, odpor| *prekleti svojo usodo* □ zastar. **prokleti**²

□ nar. **sprekleti** □ nar. **sprokleti**

preklétje -a s ▶ prekletstvo

preklétnik -a m ▶ ničvrednež | sovražnik

prekléto¹ prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

prekléto² medm. ▶ presneto²

preklétstvo -a s |uresničeno zlo, nesreča, ki ga kdo komu želi v besedno izraženi želji| *Zadelo jo je očetovo prekletstvo* □ **kletev**

□ star. **prekletje** □ zastar. **prokletje**

préklež -a m ▶ dolgin

preklíc -a m

• uradni preklíc □ knj.ziroč. demanti

GLEJ ŠE izjava •4

preklícanec -nca m ▶ ničvrednež

preklícani -a -o prid. ▶ presneti¹

preklícano medm. ▶ presneto²

preklícati -klíčem dov.

1. kaj |razglasiti vest, trditev za neresnično| *Veleposlaništvo je preklicalo novico* □ **demantirati** □ star. **oporeči**

2. kaj |prenehati priznavati kaj| *preklícati svoje nekdanje prepričanje* □ ekspr. **odpovedati se čemu** □ zastar. **prereči** *Slab človek, ki danes prereče, kar je včeraj rekel*

♦ **preklícati obljubo** □ ekspr. pojesti besedo □ ekspr. pojesti obljubo

□ ekspr. požreti besedo □ ekspr. požreti obljubo □ ekspr. prelomiti besedo

□ ekspr. prelomiti obljubo □ ekspr. snesti besedo □ ekspr. snesti obljubo

□ nekjn. pog. umanjhati □ nekjn. pog. vreči koga na šajbo □ nekjn. pog. vzeti besedo nazaj

GLEJ ŠE odpovedati se 3 | odvzeti 2•2

preklícevati -újem nedov.

1. kaj |razglašati vest, trditev za neresnično| *Zaradi opravljenosti mora večkrat kaj preklícevati* □ **demantirati** □ star. **oporekati**

2. kaj |prenehati priznavati kaj| *preklícevati svoje nekdanje prepričanje* □ ekspr. **odpovedovati se čemu**

preklícljivi -a -o prid. |ki se da preklícati, razveljaviti| *preklícljivi ukrep* □ **preklíclni**²

preklíclni¹ -a -o prid. ▶ izjava •4

preklíclni² -a -o prid. ▶ preklícljivi

preklinjáč -a m ▶ preklinjevalec

preklinjálec -lca m ▶ preklinjevalec

preklínjati -am nedov.

1. |uporabljati grobe besede, besedne zveze, navadno v afektu|

Odvadi se vendar preklinjati □ **kleti**¹ □ ekspr. **benčiti** □ ekspr. **dušiti se**

□ vulg. **pizditi** □ knj.ziroč. **preklinjevati** □ ekspr. **sakramentirati** □ star. **šentovati**

□ **hudičati** □ ekspr. **madonati** |preklinjati z besedo madona|

2. kaj |s takimi izrazi izražati sovraštvo, odpor do česa| *preklinjati usodo; preklinjati sovražnika* □ **kleti**¹ □ ekspr. **benčiti nad čim**

□ ekspr. **hudičati se nad čim** □ sleng. **pizditi čez kaj** □ knj.ziroč. **preklinjevati**

□ zastar. **rotiti rotiti sovražnike**

preklinjevalec -lca m ekspr. |kdor (rad) preklinja| *Preklinjevalca so neradi poslušali* □ knj.ziroč. **preklinjač** □ star. **preklinjalec**

preklinjevati -újem nedov. ▶ preklinjati 1, 2

prekljúvati -am dov. ▶ prekluknjati pp

preklófutáti -ám dov. ▶ oklófutati

preklòp -ópa m

• elektr. **prehodni preklòp** □ elektr. tranzientni preklòp

preklópni -a -o prid. elektr. |ki se nanaša na začasno spremembo vezave v tokokrogu| *preklópna naprava* □ elektr. **pretikalni**

GLEJ ŠE naprava •11 | stikalo •3

preklópnik -a m ▶ stikalo •3

prekluzívni -a -o prid. ▶ rok¹ •1

prekmòrski -a -o prid. ▶ čezmorski

prekmúrski -a -o prid. ▶ narečje •7

prekmúrščina -e ž ▶ narečje •7

préko¹ prisl. ▶ čez¹

préko² predl. ▶ čez² 1, 3, 4 | po 1

prekobacáti se -ám se dov. ▶ prekobaliti se

prekobáliti -im dov. ▶ prekobaliti se

prekobáliti se -im se dov. *čez kaj* ekspr. |s težavo priti čez kaj|

prekobaliti se čez ograjo □ ekspr. **prekobacati se** □ ekspr. **prekobaliti kaj**

GLEJ ŠE obrniti se 1

prekogléd -a -o prid. ▶ škilast

prekolovráti -im dov. ▶ prehoditi 1

prekománda -e ž ▶ premestitev •

prekoméren -rna -o prid. ▶ čezmeren

prekomérno prisl. ▶ čezmerno | debel 2

prekomólčiti se -im se dov. ▶ preriniti se

prekomórec -rca m ▶ borec •1

prekomórnik -a m ▶ ladja •1

prekomòrski -a -o prid. ▶ borec •1 | čezmorski | ladja •1 |

promet •3

prekomponírati -am dov. ▶ predelati 2 pp | preoblikovati

prekonarávni -a -o prid. ▶ nadnaravni

prekontrolírati -am dov. ▶ pregledati

prekooceánka -e ž ▶ ladja •1

prekooceánski -a -o prid. ▶ čezoceanski

prekòp -ópa m |v zemljo narejena široka vdolbina za dovajanje,

odvajanje vode| *Prekop povezuje reki* □ **kanal**

GLEJ ŠE jarek¹ 1•3 | jarek¹ 2•1

prekopáti -kópljem dov. *kaj* |zrahljati, delno preobrniti

zemljo, navadno na obdelovalni površini| *prekopati gredice*

□ star. **prelehati** □ knj.ziroč. **prelopatati** □ knj.ziroč. **prelopatiti** □ nekjn. pog. **preštihati**

prekopáti se -kópljem se dov. ▶ preriniti se | prikopati se

prekopávati -am nedov. *kaj* |rahljati, delno preobračati zemljo,

navadno na obdelovalni površini| *prekopavati gredice* □ **kopati**²

□ knj.ziroč. **prekapati**

prekopicávanje -a s ▶ prevračanje

prekopicávati -am nedov. *kaj* |delati, povzročati, da se telo

obrne okrog prečne osi naprej ali nazaj na podlagi| *Za šalo ga*

je prekopicaval po snegu □ **prekopicavati**

GLEJ ŠE premetavati

prekopicávati se -am se nedov. |izraža, da se telo obrača okrog

prečne osi naprej ali nazaj na podlagi| *prekopicavati se po tleh*

□ **prekopicavati se**

GLEJ ŠE prevračati se

prekopicévati -újem nedov. ▶ prekopicavati

prekopicévati se -újem se nedov. ▶ prekopicavati se |

prevračati se

prekopírani -a -o prid. ▶ ponarejeni 2

prekopírati -am dov. ▶ posneti 2 | prerisati | skopirati

prekopnéti -ím dov. ▶ okopneti

prekoráčiti -im dov. ▶ preiti 1 | preseči 1 | prestopiti 1

prekorísten -tna -o prid. ▶ koristen¹

prekosíti -ím dov. ▶ preseči 1, 2

prekramljáti -ám dov. ▶ preživeti 2 pp 2

prekrásen -sna -o prid. ▶ čudovit 1, 2

prekrásno prisl. ▶ čudovito¹

prekrásti se -krádem se dov. ▶ pretihotapati se | priti pp 9

prekrécati -am dov. ▶ pretovoriti

prekrčavati -am nedov. ▶ pretovarjati
prekreniti -krénem dov. ▶ spremeniti 1
prekreniti se -krénem se dov. ▶ spremeniti se 1
prekrétnica -e ž ▶ mejnik 2 | prelomnica
prekričati -ím dov. ▶ preglasiti | preživeti 2 pp 2
prekriti -krijem dov. *kaj s čim* | narediti, da je kaj na vsej površini česa | *prekriti tla s preprogo; prekriti površino z lakom* □ knj. izroč. *prestreti* □ *prevleči* | prekriti s čim, kar se tesno oprime podlage, se spoji z njo | *prevleči steno z oljnato barvo*
GLEJ ŠE pokriti² 3 | zakriti 1
prekriváča -e ž ▶ ponjava •2
prekriválni -a -o prid. ▶ barva 2•2
prekriválo -a s | kar se rabi za prekrivanje, zavarovanje | *Čez voz so položili veliko prekriválo* □ knj. izroč. *prekrov*
GLEJ ŠE pregrinjalo •
prekrívati -am nedov. *kaj s čim* | delati, da je kaj na vsej površini česa | *prekrívati gredo s folijo* □ knj. izroč. *prestirati* □ *prepenjati* | prekri-vati s pripenjanjem, pritrjevanjem | *prepenjati steno s tapetami*
GLEJ ŠE pokrívati 4 | zakrívati 1
prekrívni -a -o prid. ▶ barva 2•2
prekrižárati -im dov. ▶ pretavati | prevoziti 1
prekrižati -am dov. *kaj* | spraviti v položaj v obliki križa | *prekrižati roke na prsih* □ *dati navzkriž* □ *položiti navzkriž* □ knj. izroč. *dati na križ* □ zastar. *podkrižati* □ star. *skrižati*
 • ekspr. *prekrižati komu načrte* □ knj. izroč. *prečrtati komu načrte*
 □ ekspr. *prekrižati komu račune*
GLEJ ŠE pokrižati | preprečiti 2
prekrižávati -am nedov. ▶ prekriževati
prekrižévati -újem nedov. *kaj* | večkrat prekrižati | *prekriževati roke na prsih* □ *prekrižavati*
prekrmíliti -im dov. ▶ preusmeriti
prekrímiti -im dov. ▶ prerediti
prekrojíti -ím dov. ▶ predelati 2 pp | spremeniti 1
prekrókat -am dov. ▶ preživeti 2 pp 2
prekròv -óva m ▶ prekrivalo
prekrščeválec -lca m ▶ anabaptist
prekrščéválski -a -o prid. ▶ anabaptistični
prekrščéválstvo -a s ▶ anabaptizem
prekrššek -ška m
 1. | kar kdo naredi drugače, kot zahtevajo predpisi, zakoni, načela | *Prekrški so se vrstili drugi za drugim; kaznovati koga zaradi prekrška* □ *prestop* □ ekspr. *greh*¹ | *Nabral si je kar veliko disciplinskih grehov* □ ekspr. *grehec* □ ekspr. *grehek* □ ekspr. *padec* □ ekspr. *pregreha* □ ekspr. *pregrešek* □ knj. izroč. *prestop*
 2. šport. | ravnanje pri igranju z žogo in hokeju, ki ni v skladu s pravili športne igre | *narediti prekršek; prekršek nad vratarjem* □ šport., žarg. *favl* □ šport. *prestop*
GLEJ ŠE prekršiti
prekršítelj -a m ▶ kršilec
prekršítiti in *prekršiti* -im dov. *kaj* | narediti kaj, ravnati tako, da ni v skladu s tem, kar zahtevajo predpisi, zakoni, načela | *prekršiti predpis* □ ekspr. *grešiti proti čemu* □ pog. *narediti prekršek* □ pog. *narediti prestop* □ ekspr. *poteptati poteptati prisego* □ ekspr. *pregrešiti se proti čemu/nad čim* *pregrešiti se proti predpisu; pregrešiti se nad dogovorom* □ ekspr. *prelomiti prelomiti pravila* □ ekspr. *prestopiti prestopiti sporazum*
 ♦ *prekršiti zakon* □ ekspr. *poteptati zakon* □ ekspr. *pregrešiti se proti zakonu*
prekrváviti -ím dov. *kaj* | narediti, da doteka razmeroma dosti krvi v žile | *z gibanjem dobro prekrváviti prste* □ *prekrviti*

prekrváviti se -ím se dov. | izraža, da v žile organa doteka razmeroma dosti krvi | *Pri hoji se mišice prekrvávijo* □ *prekrviti se*
prekrvítiti -ím dov. ▶ prekrváviti
prekrvítiti se -ím se dov. ▶ prekrváviti se
preksónčje -a s ▶ prisoja
preksónčni -a -o prid. ▶ prisojni
prekucávati -am nedov. ▶ prevračati 1
prekucevátiti -újem nedov. ▶ prevračati 1
prekucija -e ž ▶ prevrat | revolucija 2
prekúcnik -a m | tovorni avtomobil z nagibnim kesonom | *kupiti moderen prekucnik* □ avt., žarg. *kiper*
prekúcníški -a -o prid. ▶ revolucionarni 1
prekúcniti -em dov. ▶ prevrniti 1
prekúcniti se -em se dov. ▶ prevrniti se
prekucúh -a m ▶ revolucionar
prekucúštvo -a s ▶ revolucionarnost
prekúhati -am dov. ▶ razkužiti | razkužiti pp 2
prekúhávati -am nedov. ▶ razkuževati
prekupčeválec -lca m | kdor kupuje in vzporedno prodaja | *prekupčevalec z lesom* □ *preprodajalec* □ slabš. *barantač* □ ekspr. *barantalec* □ star. *kupčevalec* □ ekspr. *mešetar* □ star. *prekupec* □ star. *tržec* □ ekspr. *veriznik*¹ | nezakoniti *prekupčevalec*
PODPOMENKE konjar, medar ⚡, vinotržec ⚡, volar, volnar
prekupčeválka -e ž | ženska, ki kupuje in vzporedno prodaja | *prekupčevalka s cvetjem* □ *preprodajalka* *preprodajalka zelenjave* □ star. *kupčevalka* □ ekspr. *mešetarica* □ ekspr. *mešetarka* □ ekspr. *veriznica* | nezakonita *prekupčevalka*
prekupčeválni -a -o prid. ▶ *prekupčevalski*
prekupčeválški -a -o prid. | ki je v zvezi s *prekupčevalci* | *prekupčevalska dejavnost* □ *prekupčevalni* □ star. *kupčevalski* □ ekspr. *mešetarski*
prekupčeválstvo -a s ▶ *prekupčevanje*
prekupčevánje -a s | dejavnost, pri kateri se kupuje in vzporedno prodaja | *prekupčevanje z mamili* □ *prekupčevalstvo* □ *preprodajanje* □ star. *barant* □ star. *barantija* □ star. *kupčevanje* □ slabš. *mešetarija* □ ekspr. *mešetarjenje* □ ekspr. *verizništvo* | nezakonito *prekupčevanje*
prekupčevátiti -újem nedov. s *čim* | kupovati in vzporedno prodajati | *prekupčevati z lesom* □ star. *barantati* □ nar. *baratati* □ slabš. *krošnjariti* *krošnjariti s slikami* □ star. *kupčevati* □ ekspr. *mešetariti* □ ekspr. *veriziti* | nezakonito *prekupčevati*
prekúpec -pca m ▶ *prekupčevalec*
prekupítiti in *prekúpiti* -im dov. ▶ *preplačati*
prekupovátiti -újem nedov. ▶ *preplačevati*
prekurítiti in *prekúriti* -im dov. ▶ *ogreti* 1
prekúžiti -im dov. ▶ *okužiti* 1
prekvalificírati -am dov. ▶ *prevrednotiti*
prekvartátiti -ám dov. ▶ *preživeti* 2 pp 2
prekvásiti -im dov. *kaj* | narediti, da pride kvas v testo | *prekvasiti testo* □ *dati kvas* □ *okvasiti* □ *skvasiti* □ *zakvasiti*
GLEJ ŠE prežeti 2
prekvátiti -a -o prid. ▶ *prekleti*¹ | *presneti*¹
prekváto prisl. ▶ zelo 1, 2, 3
preláganje -a s ▶ pretovarjanje
prelágatelj -a m ▶ *prevajalec*
prelágati -am nedov.
 1. *kaj* | z dviganjem delati, da pride kaj drugam, na drugo mesto | *prelágati hlode* □ *prekladati*
 2. *kaj na koga* | delati, da postane kdo drugi deležen česa, navadno neugodnega, težkega | *prelágati odgovornost na*

podrejene □ *prenašati* □ *prevračati* □ *zvrčati* □ ekspr. *prevaljevati*
□ ekspr. *valiti*¹

GLEJ ŠE predstavljati 1, 2 | pretovarjati | prevajati

prelahkomiseln -a -o prid. ▶ lahkomiseln

prelahkomiselno prisl. ▶ lahkomiselno

prelakirati -am dov. ▶ polakirati

prelamljati -am nedov.

1. *kaj* |z lomljenjem deliti na dva dela, več delov| *Začel je živčno prelamljati palico* □ *lomiti*

2. *kaj* ekspr. |večkrat ne izpolniti tega, kar imenuje predmet kot dogovorjeno, obljubljen, rečeno| *prelamljati dogovore*

□ ekspr. *teptati*

prelastnínjenje -a s ▶ preoblikovanje •

prelát -a m ▶ duhovnik 1 pp 2

prelátski -a -o prid. ▶ naslov •10

prelatúra -e ž ▶ naslov •10

preláz -áza m |nižji del gorskega slemenca, čez katerega vodi pot iz ene doline v drugo| *speljati cesto čez prelaz* □ knj.izroč. *presedljaj*

□ nar. *preval*² □ nar. *prevala*

GLEJ ŠE prehod •3 | prehod 1

preláziti -im dov. ▶ prehoditi 1

prelec -lca m ▶ sviloprejka

preléci -léžem dov. ▶ odleči 1 | ponehati

prelégati -am nedov. ▶ odlegati

prelégati se -am se nedov. ▶ obračati se

preléhati -am dov. ▶ prekopati

prelékniti se -em se dov. ▶ pretegniti se 1

prelenáriti -im dov. *kaj* |v lenarjenju prebiti, preživeti| *Ves dan je prelenaril* □ ekspr. *preleuhariti*

GLEJ ŠE preživeti 2 pp 1

preleuháriti -im dov. ▶ prelenariti

prelep -a -o prid. ▶ krasen 1

prelepka -e ž ▶ nalepka

prelepôta -e ž ▶ lepota¹

prelést -i ž ▶ lepota¹ | prevara

prelésti -lézem dov. ▶ preplezati

preletálnica -e ž |večja kletka, v kateri se ptič lahko preletava| *dati kanarčke v preletalnico* □ *voliera*

preletáti -am nedov. ▶ preletavati

preletáti se -am se nedov. ▶ letati | preletavati se | tekati

preletávati -am nedov. *kaj* |leteč večkrat priti čez kaj| *Ptiči preletavajo reko* □ *preletati* □ knj.izroč. *nadletavati*

• *preletavati z očmi* □ ekspr. *ošinjati z očmi* □ ekspr. *preletavati s pogledom*

GLEJ ŠE letati | ošinjati | preletavati se | prešinjati

preletávati se -am se nedov. |leteč večkrat prihajati z enega mesta na drugega| *Ptiči se preletavajo z drevesa na devo* □ *preletati se* □ *preletavati*

GLEJ ŠE letati

preletěč -ěča -e prid. ▶ predirljiv

preletéti -ím dov. ▶ ošiniti | prelistati | prešiniti | preteči

preletéti se -ím se dov. ▶ miniti 2

prelevíti -ím dov. ▶ pretvoriti

prelevíti se -ím se dov. v zvezi s plazilci, žuželkami |izraža, da si žival odstrani, sleče pretesno vrhno plast kože| *Kača se prelevi*

□ *izleviti se* □ *oleviti se* □ nar. *sleči se*

GLEJ ŠE pretvoriti se | spremeniti se 2

preležánina -e ž |rana na telesu, nastala zaradi dolgega ležanja| *preležanine na hrbtu* □ med. *dekubitus* □ star. *sene*

preležáti -ím dov. ▶ preživeti 2 pp 1

prelíha -e ž ▶ poseka

prelíkati -am dov. ▶ razkužiti | razkužiti pp 2

preliminární -a -o prid. ▶ predhodni

preliminárnó prisl. ▶ predhodno

prelisčítí -im dov. ▶ prevarati 1

prelisjáčítí -im dov. ▶ prevarati 1

prelístati -am dov. *kaj* |obračajoč liste, na hitro, ne strnjeno

prebrati| *Po kosilu rad prelístá kak časopis* □ *polístati po čem* *Polístal je po reviji, da bi našel zaželeni članek* □ ekspr. *preleteti*

prelístávati -am nedov. *kaj* |obračajoč liste, na hitro, ne strnjeno
brati| *Z eno roko je držal slušalko, z drugo je prelístával beležnico*

□ *lístati po čem* □ *prelístovati*

prelístováti -újem nedov. ▶ prelistavati

prelíték -tka m ▶ preliv

prelítí -lím dov. ▶ oblití² 1, 2 | pretakati 2 | pretočiti | prevesti¹ | prevzeti² 4

prelítí se -lím se dov. ▶ pretvoriti se | spremeniti se 2

prelív -a m |jed za prelivanje drugih jedi| *pripraviti prelív*

□ knj.izroč. *prelítek* □ gastr. *prelívék*

♦ 1. gastr. *solatni prelív* □ gastr., žarg. *solatni dresing* 2. *tortni prelív*

□ *prelív za torto*

• geogr. *morski prelív* □ geogr. *morska vrata*

GLEJ ŠE obliv •

prelívati -am nedov. ▶ bojevati se 1 | jokati | oblivati 1, 2 | pisati 3 | pretakati 1, 2 | prevajati | žalovati | žrtvovati •

prelívati se -am se nedov. ▶ pretakati se

prelívék -vka m ▶ preliv

prelízati in *prelízáti* -lízem dov. ▶ oblizati

preljá -e ž ▶ predica

preljúba -e ž ▶ draga³

preljubeznív -a -o prid. ▶ ljubezniv

preljúbí -ega m ▶ dragi¹ | dragi³

preljúbljeni -a -o prid. ▶ dragi³

prelóg -a m ▶ ledina 2

prelóga -e ž ▶ prevod

prelóm -óma m

1. |dejstvo, da se z lomljenjem kaj razdeli na dva dela| *prelom veje* □ *zlom* □ knj.izroč. *lom*

2. |mesto, kjer kaj ni več zraščeno, skupaj| *Štor se je na prelomu svetil* □ knj.izroč. *prelomišče*

3. geol. |premaknitev skladov iz prvotne lege| *Pri prelomu je dolina dobila novo obliko* □ geol. *dislokacija*

GLEJ ŠE ploskev •3 | ploskev •4 | prehod 3 | zlom

prelomína -e ž ▶ ploskev •4

prelomišče -a s ▶ prelom 2

prelomíti -lómim dov.

1. *kaj* |z lomljenjem razdeliti na dva dela| *prelomiti palico*

□ *zломiti* □ knj.izroč. *pretreti* □ star. *ulomiti*

2. *kaj* ekspr. |ne izpolniti tega, kar imenuje predmet kot dogovorjeno, obljubljen, rečeno| *prelomiti dogovor* □ ekspr. *pohoditi*

□ ekspr. *pojesti* □ ekspr. *poteptati* □ ekspr. *požreti* □ ekspr. *sneti sneti besedo, obljubo* □ nar. *umanjkati* *Dogovorila sta se za ceno, pa je umanjkal*

GLEJ ŠE odpraviti | preklicati 2 • | prekršiti

prelomíti se -lómim se dov. |izraža, da kaj zaradi sile, pritiska preneha biti zraščeno, skupaj| *Pod težo snega se je veja prelomila*

□ *zломiti se* □ knj.izroč. *pretreti se*

prelómni -a -o prid. ▶ črta 2 •8 | ploskev •3 | ploskev •4 | revolucionarni 2

prelómnica -e ž s prilastkom |kar povzroči veliko spremembo, preusmeritev v čem| *zavedati se pomembne prelomnice v*

umetniškem ustvarjanju □ knj.izroč. **prekretnica** □ knj.izroč. **preokretnica**

□ knj.izroč. **preval**¹ □ knj.izroč. **zareza**

GLEJ ŠE črta 2+8 | mejnik 2 | prehod 3

prelomnina -e ž ▶ ploskev +3 | ploskev +4

prelopátati -am dov. ▶ prekopati

prelopátiti -im dov. ▶ prekopati

prelopútniti -em dov. ▶ prevarati 1

preložitev -tve ž grad. | delno menjanje stare trase pri rekonstrukciji ceste | *Odločili so se za preložitev ceste* □ grad. **deviacija**

preložiti -im dov.

1. *kaj* |z dviganjem narediti, da pride kaj drugam, na drugo mesto | *preložiti knjige s spodnje police na zgornjo* □ **predeti**

2. *kaj na koga* |narediti, da postane kdo drugi deležen česa, navadno težkega, neprijetnega | *preložiti svoje obveznosti na sodelavce* □ **prestaviti** □ ekspr. **prevaliti** □ ekspr. **zvaliti** □ star. **zvreči**

□ ekspr. **zvrniti** *zvrniti krivdo na druge*

3. *kaj* z glagolskim samostalnikom |določiti drugi, poznejši čas za uredničitev česa | *preložiti izstrelitev rakete* □ **prestaviti** □ ekspr. **prenesti** *prenesti sestanek na poznejšo uro*

GLEJ ŠE olajšati | pretovoriti | prevesti¹

prelúdij -a m glasb. |uvodni instrumentalni stavek glasbenega dela | *preludij v suiti* □ glasb. **predigra**

preludírati -am dov. ▶ improvizirati

prelúknjan -a -o prid. |ki ima luknjo, luknje | *prelúknjan lonec; prelúknjan rokav* □ **luknjast** □ ekspr. **rešetast** *rešetasta odeja* □ star. **votel** *na komolcu votel rokav* ■ protip. **neprelúknjan**

prelúknjati -am dov. *kaj* |navadno s čim koničastim na določeni točki česa odstraniti snov, ki onemogoča dostop z ene strani česa na drugo stran | *s šilom prelúknjati usnje* □ **narediti luknjo skozi kaj narediti luknjo skozi karton** □ **narediti luknjo** v čem **narediti luknjo** v pokrovu □ knj.izroč. **izluknjati** □ knj.izroč. **prevoliti**

PODPOMENKE predreti⁷, prebrusiti, predolbsti, predrgniti, predrsati, preglodati, pregristi, prejesti, prekljuvati, prestreliti, pretolči, prevrtati, prežgati, prežreti

prelúknjávati -am nedov. ▶ luknjati

prém -a -o prid. ▶ raven³

préma -e ž |prečni nosilec kmečkenga voza, na katerem so pritrjena kolesa | *Na premo so naložili koš stelje* □ nar. **podel**¹

premága -e ž ▶ zmaga

premagálec -lca m ▶ zmagovalec

premagán -a -o povdk. |izraža, da je kdo v tekmovanju, boju prisiljen odnehati, se ne bojevati več | *V šesti partiji je bil končno premagan; Naš vratar je bil premagan samo enkrat* □ **poražen**

• **biti premagan** □ publ. **beležiti poraz** □ slabš. **dobiti jih po glavi** □ slabš. **dobiti jo po glavi** □ publ. **doživeti neuspeh** □ publ. **doživeti poraz** □ ekspr. **pogoreti** □ ekspr. **poklekni pred kom** □ ekspr. **polomiti si zobe**

premagánec -nca m |kdor je v tekmovanju, boju prisiljen odnehati, se ne bojevati več | *Premaganci so potrti odšli s tekmovanja* □ **poraženec** □ ekspr. **povoženec**

premagáti -am dov.

1. *koga* |v tekmovanju, boju doseči, da nasprotnik odneha, se ne bojuje več | *Domače moštvo je premagalo goste; premagati sovražnika* □ **zmagati koga/nad kom** **zmagati nad sovražnikom**

□ ekspr. **dati v koš dati nasprotnika v koš** □ ekspr. **deti v koš** □ ekspr. **na-bit** □ pog. **nabrisati** □ ekspr. **nakresati** □ ekspr. **namahati** □ ekspr. **namazati**

□ pog. **namlatiti** □ pog. **nasekati** □ pog. **nažgati** □ knj.izroč. **obvladati**

□ publ. **odpraviti odpraviti gostujoče moštvo z visokim rezultatom** □ publ. **opraviti s kom** *Boksar je hitro opravil z nasprotnikom*

□ ekspr. **poklestiti** □ knj.izroč. **poraziti** □ ekspr. **posekati** □ ekspr. **potolči**

□ ekspr. **povoziti** □ ekspr. **prisiliti na kolena** □ ekspr. **spraviti na kolena**

□ ekspr. **streti** □ knj.izroč. **triumfirati nad kom** **triumfirati nad sovražni-**

kom □ ekspr. **ugnati** *Sovražnika so ugnali z zvijačo* □ ekspr. **ugnati v kozji rog** □ ekspr. **užugati** □ ekspr. **zdelati** □ zastar. **zmagoslaviti nad kom** **zmagoslaviti nad sovražnikom** □ pog. **zmazati** □ star. **zmeti zmeti so-vražnika** □ pog. **zmlatiti** □ star. **zmoči** □ ekspr. **zmrvti** □ publ. **zrušiti okope koga** **zrušiti okope brezobzirnih konservativcev**

PODPOMENKE knokavtirati, matirati¹, tuširati³

2. *koga* |povzročiti, da kdo izgubi moč za odpor, vztrajanje v čem | *Lakota ga je premagala, da je zapustil skrivališče* □ **premoči**

□ **zmagati** □ ekspr. **zlomiti** □ star. **zmoči** *Obup jo je zmogel*

3. *kaj* |z delovanjem, naporom narediti, povzročiti, da kak pojav, stanje preneha biti, obstajati | *premagati ovire, težave* □ ekspr. **premostiti**

GLEJ ŠE obvladati 2 | odpraviti | ozdraveti | tuširati³

premagáti se -am se dov. ▶ obvladati se

premagoválec -lca m ▶ zmagovalec

premagovánje -a s ▶ obvladovanje

premagováti -újem nedov.

1. *koga* |v tekmovanju, boju dosežati, da nasprotnik odneha, se ne bojuje več | *Domače moštvo navadno premaguje goste; premagovati sovražnika* □ šport., žarg. **mazati** *Ta reprezentanca nas povsod maže* □ knj.izroč. **obvladovati** □ publ. **odpravljati** *Prepričljivo odpravljati tekmece*

2. *kaj* |z delovanjem, naporom delati, povzročiti, da kak pojav stanje preneha biti, obstajati | *premagovati ovire, težave* □ ekspr. **premočati** □ star. **zmagovati**

3. *koga* |povzročiti, da kdo izgublja moč za odpor, vztrajanje v čem | *Obup ga premaguje* □ **zmagovati** □ ekspr. **lomiti** *Spanec ga lomi* □ star. **zmoči** *Obup jo je zmogel*

GLEJ ŠE obvladovati 2 | odpravljati | zadrževati 2

premagováti se -újem se nedov. ▶ obvladovati se

premaháti -am dov. ▶ natepsti

premaháti se -em se dov. ▶ nagniti se 2

premajhen -hna -o prid. ▶ majhen 2

premakáti -am nedov. ▶ močiti

premakljív -a -o prid. ▶ gibčen

premakljívi -a -o prid. ▶ čas +3 | premični | stena +2 | streha 1+1

premakljívost -i ž ▶ premičnost

premakníti in **premakniti** -em dov.

1. *kaj* |narediti, da pride kaj na drugo mesto, v drugi položaj | *Premaknil je vse stole v sobi; premakniti mejo med parcelama*

□ **predeti** □ **premestiti** □ **prestaviti**

2. *kaj* |spremeniti položaj telesa, dela telesa | *Če je glavo le premaknil, ga je zabolelo* □ **ganiti** □ **ganiti** s čim **ganiti** z roko □ **zganiti** □ **zganiti** s čim □ knj.izroč. **kreniti** s čim **kreniti** z glavo □ knj.izroč. **nakreniti**

premakníti se in **premakniti se** -em se dov. z nikalnico |izraža, da osebek ne spremeni položaja telesa, dela telesa | *Cele ure sedi in se ne premakne* □ **ganiti se** □ **zganiti se** □ knj.izroč. **ganiti** □ knj.izroč. **preganiti se**

GLEJ ŠE iti 2 | oditi

premaknjen -a -o prid. ▶ čudaški povdk. 2 | neumen¹ ♦

premaló mer. prisl. |izraža stopnjo, ki je nižja, kot ustreza | *premaló zapečen kruh* □ zastar. **nepovoljno** □ knj.izroč. **nezadostno**² □ ekspr. **slabo**³ ■ protip. **preveč**

GLEJ ŠE čudaški ♦ | malo³ | preveč

premalóštevílen -lna -o prid. ▶ majhen 3, 4

premalóštevílni -a -o prid. ▶ maloštevílni

premamíti in **premamiti** -im dov. *koga* |s privlačevanjem, vabljenjem povzročiti, da kdo naredi kaj neprimernega,

nedovoljenega, nerazsodnega | *Obljube so ga premamile, da se je podredil postavljenim zahtevam* □ ekspr. **zmamiti**

GLEJ ŠE izmamiti | prevarati 1 | zapeljati 3 | zavesti

premaľljati -am nedov. *koga* | s privlačenjem, vabljem povzročati, da kdo naredi kaj neprimernega, nedovoljenega, nerazsodnega | *Premaľljali so ga z lepimi besedami, da bi ga pridobili za sodelovanje* □ ekspr. **mamiti** □ ekspr. **zmamljati**

premaľsikatéri -a -o zaim. ▶ marsikateri² 1

premaľ -a m | plast snovi, s katero je kaj premazano | *Premaz se je hitro posušil* □ **namaz** □ knj.izroč. **maz** □ knj.izroč. **omaz**

premaľzati -maľzem dov. *kaj* | z nanašanjem tanke plasti mastne ali tekoče snovi na površino česa kaj prekriti, zakriti | *premaľzati tla z zaščitnim sredstvom* □ knj.izroč. **omazati**

premaľec -mca m | sprednji del ladje, čolna | *stati na premaľcu* □ ekspr. **ladijski kljun** □ ekspr. **ladijski nos** □ pomor., žarg. **pramec**

□ pomor., žarg. **prova** □ knj.izroč. **spredek ladje**

premaľmba -e ž ▶ sprememba 1, 3

premaľna -e ž

• jezikosl. asimilacijska premena □ prilikovanjska premena

GLEJ ŠE sprememba 1 | varianta 1 | zamenjava 2

premaľniti -ím dov. ▶ menjati •1 | pretvoriti | spremeniti 1 | zamenjati 1, 2

premaľniti se -ím se dov. ▶ pretvoriti se | spremeniti se 2 | zamenjati se

premaľnjálni -a -o prid. ▶ razvrstitev •1

premaľnjati in premaľnjáti -am dov. ▶ spremeniti 1, 2 | zamenjati 1, 2, 4

premaľnjati se in premaľnjáti se -am se dov. ▶ spremeniti se 1 | zamenjati se

premaľnjáva -e ž ▶ sprememba 1 | zamenjava 1

premaľnjávati -am nedov. ▶ spreminjati 2 | zamenjevati 1, 2, 4

premaľnjávati se -am se nedov. ▶ menjavati se 1

premaľnjèn -èna -o povdk. ▶ drugačen²

premaľnjéváti -újem nedov. ▶ zamenjevati 1, 2, 4

premaľnjéváti se -újem se nedov. ▶ menjavati se 1

premaľnljív -a povdk. ▶ spremenljiv

premaľnljívni -a -o prid. ▶ spremenljivi

premaľnljívost -i ž ▶ spremenljivost 2

premaľér -a m geom. | razdalja med točkama na krožnici, elipsi, površju krogle, merjena skozi središče | *izračunati premaľer krogle* □ geom. **diameter**

♦ geom. **prirejena premera** □ geom. konjugirana premera □ geom. pridružená premera

premaľeriti -im dov. ▶ izmeriti | ošiniti | ovrednotiti | prehoditi 1

premaľérjati -am nedov. ▶ meriti 1

premaľérka -e ž ▶ klešče •1

premaľestítev -tve ž | pridobitev drugega delovnega mesta, drugega dela v drugem kraju na osnovi uradne odločitve | *prositi za premaľestitev* □ *prestavitve* □ star. **premaľeščenje** □ publ. **premaľrazporeditev** □ zastar. **prestavá**

♦ voj. **premaľestitev vojaka** □ voj., žarg. prekomanda vojaka

premaľestíti -ím dov. *koga* | uradno narediti, da ima kdo drugo delovno mesto, da dela v drugem kraju; narediti, da kdo, kaj dobi svoje mesto drugje, v drugem kraju | *Želel si je, da bi ga premaľestili v večji kraj; premaľestiti del proizvodnje na Kitajsko* □ *prestaviti* □ publ. **dislocirati** *dislocirati podjetje v Azijo* □ publ. **prenesti** *prenesti proizvodnjo v drugi kraj* □ ekspr. **preseliti** *preseliti otroka v večjo sobo* □ zastar. **transferirati** *transferirati uslužbenca*

GLEJ ŠE premakniti 1 | prestaviti

premaľestítveni -a -o prid. ▶ dekret •2

premaľešati in premaľešáti -am dov. *kaj* | z mešanjem narediti, da se delci kake snovi v njej enakomerno porazdelijo | *z žlico premaľešati jed; premaľešati malto* □ **pomešati** □ **razmešati**

GLEJ ŠE zmešati 1

premaľešávati -am nedov. ▶ mešati 1

premaľešávati se -am se nedov. ▶ mešati se

premaľeščati -am nedov. *koga* | uradno delati, da ima kdo drugo delovno mesto, dela v drugem kraju; delati, da dobi kaka dejavnost svoje mesto drugje, v drugem kraju | *Delavce so pogosto premaľeščali; Sedež podjetja so premaľeščali iz kraja v kraj* □ **prestavljati** □ publ. **prenašati** *Upravo podjetja so prenašali iz kraja v kraj* □ zastar. **transferirati** *transferirati uslužbenca*

GLEJ ŠE premikati 1 | prestavljati 1

premaľeščenje -a s ▶ premešitev

premaľèt -éta m jezikosl. | zamenjava mesta glasov v besedi | *poglavje o premetu* □ jezikosl. **metateza**

GLEJ ŠE salto

premaľtánka -e ž ▶ anagram

premaľtáti¹ -méčem dov. *kaj* | hitro, sunkovito spraviti kaj z enega mesta na drugo | *premaľtati oblačila* □ **prevreči** □ knj.izroč. **spremaľtati²**

premaľtáti² -am nedov. ▶ premetavati

premaľtáti se -am se nedov. ▶ premetavati se

premaľtávati -am nedov. *kaj* | hitro, sunkovito spravljati kaj z enega mesta na drugo | *iščoč slončka premaľtavati igrače*

□ ekspr. **metati sem in tja** □ ekspr. **metati sem ter tja** □ ekspr. **prekopicavati**

□ knj.izroč. **premaľtati¹** □ knj.izroč. **premaľetovati** □ neknj. pog. **rukati¹** *Valovi rukajo čoln* □ knj.izroč. **spremaľtati¹** □ knj.izroč. **spremaľtavati**

premaľtávati se -am se nedov. | hitro, sunkovito se spravljati z enega mesta na drugo | *Od bolečin stoka in se premaľtava* □ knj.izroč. **premaľtati se** □ ekspr. **prevaljevati se** *prevaljevati se po postelji*

premaľtèn -èna -o prid. ▶ prebrisan

premaľtènc -nca m ▶ prebrisanec

premaľtèнка -e ž ▶ prebrisanka

premaľtèno prisl. ▶ prebrisano

premaľtènost -i ž ▶ prebrisanost

premaľtováti -újem nedov. ▶ premetavati

premaľí -a -o prid. ▶ ekscentričnost • | gibanje •2 | govor •2 | predmet¹ 3•2

premaľiánt -a m ▶ nagrajenec

premaľica -e ž

• 1. mat. številka premica □ mat. številski trak 2. geom. usmerjena

premica □ geom. žarek¹

GLEJ ŠE mimobežnica

premaľíčen -čna -o prid. ▶ nepremičen

premaľíčni -a -o prid. | ki se da premakniti, premikati | *premaľíčni deli pohištva; sidro s premaľíčnimi kraki* □ **giblji** □ **mobilni** □ knj.izroč. **premaľmakljivi** □ protip. **nepremični**

GLEJ ŠE bolnišnica •4 | fiksni | gibljivi | oder 2•3 | satje • | stena •2 | stopnice • | streha 1•1 | žerjav pp 1

premaľíčnica -e ž ▶ asteroid | planet

premaľíčnost -i ž | dejstvo, da se kaj da premakniti, premikati |

Pomembna je premaľíčnost dopolnilnih delov naprave □ **premaľkljivost**

premaľier -a [premjé -èja] m ▶ predsednik •

premaľiéra -e ž

1. | prva predstava kakega gledališkega dela v sezoni | *Ogledal si je vsako premaľiero* □ **premaľierna predstava** □ knj.izroč. **premaľierska predstava**

2. | prva izvedba, prva predstavitev gledališkega, filmskega dela | *ogledati si premaľiero festivalskega zmagovalnega filma*

□ publ. **praizvedba**

premaľierka -e [premjéjka] ž ▶ predsednica •

premiérni -a -o prid. ▶ premiera 1 | premierski
premiérski -a -o prid. |ki je v zvezi s premiero| *premiérsko občinstvo* □ **premiérni**
GLEJ ŠE premiera 1
premifér -ja m ▶ nagrajenec
premígati -am dov. ▶ razgibati¹
premígati se -am se dov. ▶ razgibati se
premiírati -am dov. in nedov. *kaj ekon.* |dati denarno pomoč proizvajalcem, zlasti kmetijskim, za pospeševanje proizvodnje v obliki dodatka k ceni pri prodaji| *premiírati odkup pšenice* □ *ekon.* **izplačati premijo za kaj □ *ekon.* **izplačevati premije za kaj**
prémija -e ž
 • *ekon.* **izvozna premija** □ *ekon., žarg.* **prim**
GLEJ ŠE nagrada 2 | premiirati
premik -a m
 • **1.** *geom.* **vzporedni premik** □ *geom.* **translacija 2.** *jezikosl.* **naglasni premik** □ *jezikosl.* **akcentski premik** □ *jezikosl.* **akcentski preskok** □ *jezikosl.* **premik naglasa 3.** *voj.* **premik čet** □ *voj., žarg.* **pokret čet**
GLEJ ŠE gib | sprememba 1
premikálka -e ž ▶ lokomotiva ♦3
premikálni -a -o prid. ▶ lokomotiva ♦3
premikástiti -im dov. ▶ natepsti
premikati -am nedov.
1. *kaj* |delati, da pride kaj na drugo mesto, v drugi položaj| *Knjig ne premikajte, da se lažje najdejo* □ **predevati** □ **premeščati** □ **prestavljati**
2. *kaj* |delati, povzročati, da kaj ni v mirujočem stanju| *Veter premika liste* □ **gibati**
3. *kaj* |spreminjati položaj telesa, dela telesa| *premikati glavo levo in desno* □ **gibati s čim gibati s prsti** □ *zastar.* **kretati** □ *pog.* **migati**
premikati se -am se nedov. |spreminjati položaj v prostoru; izraža, da kaj ni v mirujočem stanju| *Sonce se navidezno premika; Rastline se ne morejo premikati* □ **gibati se** □ *pog.* **migati** *Zavesa je rahlo migala*
GLEJ ŠE hoditi 1 | iti 1
premil -a -o prid.
1. |ki je preveč mil, premalo strog| *premila sodba* □ **preblag** □ **premilosten**
2. |ki je preveč mil, predober| *premil značaj* □ **preblag**
3. *ekspr.* |ki je zelo mil| *njegova premila žena* □ *ekspr.* **preblag**
GLEJ ŠE mil 1
premíli -a -o prid. ▶ dragi³
premilosten -tna -o prid. ▶ premil 1
premilostljíva -e ž ▶ milostljiva
premilostljívi -a -o prid. ▶ milostljivi
preminévanje -a s ▶ minevanje
preminévati -am nedov. ▶ minevati 1, 2
preminíti -mínem dov. ▶ miniti 1, 2, 3 | prenehati 2 | umreti 1
preminánje -a s ▶ minevanje
preminájati¹ -am nedov. ▶ spreminjati 1 | zamenjevati 2
preminájati² -am nedov. ▶ minevati 1, 2
preminúla -e ž ▶ pokojnica
preminúli¹ -ega m ▶ pokojnik
preminúli² -a -o prid. ▶ mrtvi² | pokojni²
preminútje -a s ▶ smrt 1
premirati -am nedov. ▶ dreveneti
premísa -e ž *filoz.* |vsaka od dveh trditvev, izjav, iz katere izhaja določeni zaključek| *dokazovati premise z drugimi premisami* □ *filoz.* **postavka**
GLEJ ŠE trditvev¹**

premislek -a m |usmeritev dejavnosti zavesti v kaj, da bi prišlo do jasnosti, zaključkov| *Pred odločitvijo je potreben premislek; dati komu čas za premislek* □ **razmislek** □ **refleksija** □ **preudarek** |premislek s podrobnim razčlenjevanjem dejstev, podatkov|
GLEJ ŠE omahovati | pomislek
premisliti -im dov. *kaj o čem* |usmeriti dejavnost zavesti v kaj, da bi prišlo do jasnosti, zaključkov| *Njegove trditve je temeljito premislil, preden je odgovoril* □ **pretehtati** □ **razmisli**ti *Vse je treba še razmisli*ti □ *ekspr.* **prebaviti** *Novice še ni prav prebavil* □ *ekspr.* **pregnesti** □ *neknj. pog.* **pregrunati** □ *ekspr.* **preleti** □ *ekspr.* **prerešeti**ti □ *pog.* **pre-tuhtati** □ *ekspr.* **prežvečiti** □ *knj.izroč.* **razglobiti** □ *knj.izroč.* **razmotriti** □ *star.* **spremisli**ti □ **preudariti** □ *ekspr.* **porazmisli**ti |nekoliko premisliti| □ *ekspr.* **preračunati** |premisliti glede na posledice| *Svoj zagovor je dobro preračunal*
GLEJ ŠE presoditi
premisliti se -im se dov. |v mislih spremeniti prvotno odločitev| *Po nekaj dneh se je premislil in odšel* □ **premisli**ti si □ *zastar.* **pomisli**ti se □ *ekspr.* **skesati se** □ *ekspr.* **skujati se** □ *star.* **spremisli**ti se
premisliti si -im si dov. ▶ premisliti se
premišljanje -a s ▶ mišljenje 1 | premišljevanje 1, 2
premišljati -am nedov. ▶ misliti 1, 2 | premišljévati 1, 2
premišljati se -am se nedov. ▶ obotavljati se
premišljen -a -o prid. ▶ pameten
premišljeno *prisl.* ▶ pametno
premišljenost -i ž ▶ razumnost
premišljévalec -lca m |kdor (rad) premišljuje| *vztrajen premišljévalec* □ *knj.izroč.* **rezoner** □ *knj.izroč.* **razglabljavec** |kdor intenzivno premišljuje| □ *knj.izroč.* **umovalec** |kdor premišlja, zlasti teoretično|
premišljéválni -a -o prid. ▶ molitev ♦3
premišljévánje -a s
1. |dejavnost zavesti, usmerjena v kaj z namenom, da bi prišlo do jasnosti, zaključkov| *premišljevanje zgodovinskih dogodkov; premišljevanje o vzgojnih vprašanjih* □ **premišljanje** □ **razmišljanje** □ *knj.izroč.* **rezoniranje** □ *zastar.* **umstvovanje** □ **razglabljanje** |intenzivno premišljevanje| □ *knj.izroč.* **kontemplacija** |poglobljeno premišljevanje, zlasti o predmetu duhovne narave| □ *knj.izroč.* **umovanje** |zlasti teoretično premišljevanje|
2. |dejavnost zavesti, usmerjena v kaj z namenom, da bi se spoznala primernost, posledice česa| *Po dolgem premišljevanju se je le odločil za nakup hiše* □ **premišljanje** □ **razmišljanje** □ *ekspr.* **mozganje** □ *ekspr.* **premljevanje** □ *ekspr.* **razglabljanje** □ *ekspr.* **tehtanje** □ *ekspr.* **tuhtanje**
GLEJ ŠE mišljenje 1
premišljévati -újem nedov.
1. *kaj/o čem* |usmerjati dejavnost zavesti v kaj, da bi prišlo do jasnosti, zaključkov| *premišljévati zastavljeno nalogo; premišljévati o življenjskih vprašanjih* □ **premišljati** □ **razmišljati** □ **razmišljévati** □ *ekspr.* **beliti si glavo s čim** □ *ekspr.* **igrati se z mislijo o čem** □ *ekspr.* **modrovati o čem** □ *knj.izroč.* **presti misli o čem** □ *ekspr.* **razbijati si glavo s čim** □ *knj.izroč.* **razmotrivati** □ *ekspr.* **razpredati misli o čem** □ *knj.izroč.* **razprejati misli o čem** □ *knj.izroč.* **razprezati misli o čem** □ *knj.izroč.* **rezonirati** □ *ekspr.* **trapiti si glavo s čim** □ *ekspr.* **ubijati si glavo s čim** □ *knj.izroč.* **umovati** □ *zastar.* **umstvovati** □ *star.* **zmišljati** □ **filozofirati** |premišljévati na filozofski način| □ **meditirati** |globooko premišljévati| □ **razglabljati** |intenzivno premišljévati| □ **teoretizirati** □
2. *kaj* |usmerjati dejavnost zavesti v kaj, da bi se spoznala primernost, posledice česa| *Dolgo je premišljeval, kaj naj stori* □ **premišljati** □ **razmišljati** □ **razmišljévati** □ *neknj. pog.* **gruntati** □ *ekspr.* **mleti v sebi** □ *ekspr.* **modrovati** □ *ekspr.* **mozgati** □ *knj.izroč.* **naklepati**¹

□ knj.izroč. **pomišljati** □ knj.izroč. **pomišljevat** □ ekspr. **prebavljati** *Zvečer je prebavljaj dogodka dneva* □ ekspr. **premljavati** □ ekspr. **prerešeta-vati** □ ekspr. **pretehtavati** □ slabš. **prežvekovati** □ knj.izroč. **razglabljati** □ knj.izroč. **razmotrivati** □ ekspr. **rešetati** □ knj.izroč. **spekulirati** □ pog. **štu-dirati** □ ekspr. **tehtati** □ ekspr. **tuhtati** □ star. **uganjevati** □ star. **ugibati** □ knj.izroč. **umovati** □ ekspr. **vrtati** *Vrtal je in vrtal, pa se ni domislil nič pametnega* □ nar. **žinjati**

GLEJ ŠE misliti 1, 2

premišljujč -a -e prid. |ki je po svoji naravi nagnjen v pre-mišljevanje| *premišljujoč človek* □ **razmišljujč** □ knj.izroč. **rezonerski** □ **razglabljajoč** |intenzivno premišljujoč|

premlád -a -o prid. ekspr. |ki je zelo mlad| *prelepa, premlada deklica* □ ekspr. **rosen**

premladiti -ím dov. ► posodobiti 2 | prenoviti 2

premladiti se -ím se dov. ► pomladiti se 1

premlatiti in premlátiti -ím dov. ► natepsti

premléti -méljem dov. ► pogovoriti se | premisliti

premlévanje -a s ► premišljevanje 2

premlévati -am nedov. ► pogovarjati se 1 | premišljevat 2

premnógi¹ -a -o zaim. ► marsikateri² 2

premnógi² -e -a zaim. mn. ► mnogi² | mnogi³

premnógo prisl. ► veliko²

premnógokrat prisl. ► prevečkrat | velikokrat 1

premo prisl. ► naravnost² | ravno¹

premoč -i ž |položaj močnejšega glede na šibkejšega| *zavedati se svoje premoči* □ knj.izroč. **dominacija** *dominacija razvitih dežel na svetovnem trgu* □ knj.izroč. **dominanca** □ knj.izroč. **nadmoč** □ ekspr. **nadvlada** □ knj.izroč. **preponderanca** *V tem filozofskem pogledu dobiva preponderanco človekova duhovnost* □ zastar. **presila** *zgodovinski odpor proti presili nemščine* □ star. **pretežnost** □ pog. **prevaga** □ knj.izroč. **prevalenca** □ knj.izroč. **preves** □ ekspr. **prevlada** □ ekspr. **prevladovanje** □ ekspr. **superiornost** □ knj.izroč. **supremacija** □ knj.izroč. **supremat** □ knj.izroč. **vrhovnost**

GLEJ ŠE prevladovanje

premočen -a -o prid. ► moker

premoči -mórem nedov. in dov. ► imeti 1 | premagati 2 | znati

premočrten -tna -o prid. ► dosleden | enostranski² | raven³

premočrtni -a -o prid. ► gibanje •2

premočrtno prisl. ► dosledno | enostransko | ravno¹

premočrtnost -i ž ► enostranskost | ravnost

premoder -dra -o prid. ► pameten

prêmog -óga m |trda gorljiva snov, nastala s pooglenitvijo navadno rastlin, rastlinskih ostankov| *pridobivati premog; kuriti s premogom* □ publ. **črni diamant** □ knj.izroč. **črno zlato**

◆ 1. **antracitni premog** □ antracit 2. **kočevski premog** □ prakt. sp. kočevar

3. **lignitni premog** □ prakt. sp. lignit 4. **trboveljski premog** □ prakt. sp. trbo-

veljčan 5. **velenjski premog** □ prakt. sp. velenjčan 6. **zagorski premog**

□ prakt. sp. zagorčan 7. **petr. lesni premog** □ petr. ksilit

PODPOMENKE 1. kočevski premog ↗, trboveljski premog ↗, velenjski

premog ↗, zagorski premog ↗ 2. **grahovec, kockovec, kosovec,**

orehovec, premogov zdrob 3. **črni premog, lignitni premog** ↗, **rjavi**

premog 4. **kepasti premog, kosovni premog**

GLEJ ŠE rudariti

premogar -ja m ► rudar

premogarica -e ž ► ladja pp 9

premogóčen -čna -o prid. ► mogočen 1, 2

premogóčnost -i ž ► mogočnost 1, 2

premogóv -a -o prid. ► premog pp 2

premogóvni -a -o prid. ► revir

premogóvnik -a m ► rudnik

premolčati -ím dov. ► preživeti 2 pp 1

premolíti -mólim dov. ► preživeti 2 pp 1

premolč -a m ► premor

premolčkel -kla -o prid. ► hripav¹

premolčkniti -em dov. ► obmolčkniti | utihniti 2

premor -óra m |navadno krajša prekinitve opraviljanja kake

dejavnosti| *Premor so delavci izkoristili za počitek* □ **odmor**

□ **pavza** □ knj.izroč. **interval** *Po kratkem intervalu so se spet lotili dela*

□ star. **prenehljaj** □ knj.izroč. **prestanek** □ **predah** □ **premolč** |premor pri govorjenju|

GLEJ ŠE oddih | počitek

premostiti -ím dov. ► premagati 3

premostitveni -a -o prid. ► obvod 1 | posojilo •8

premoščati -am nedov. ► premagovati 2

premotati -am dov. ► previti

premotati se -am se dov. ► preriniti se | prodreti 1

premotiti in premótiti -ím dov. *koga* |narediti, povzročiti, da kdo naredi kaj prvotno nenameravanega, neprimernega| *Skušnja je premotila, in izpil je ponujeno pijačo* □ knj.izroč. **omotiti**

GLEJ ŠE prevarati 1 | zamotiti | zapeljati 3 | zavesti

premotiti se in premótiti se -ím se dov. ► zamotiti se

premotríti -ím dov. ► ogledati si | presoditi

premotrivati -am nedov. ► gledati 2 | presojati

premožgati -am dov. ► preudariti

premožen -žna -o prid. ► bogat 1 | bogat 1•

premoženje -a s |stvari, denar, ki jih ima kdo v svoji lasti|

Njegovo premoženje lepo raste; pridobiti premoženje □ **imetje**

□ **lastnina** □ ekon. **aktiva**¹ *Banka je v preteklem letu občutno povečala*

aktivo □ ekon. **aktiva**² *zmanjšanje aktiv* □ star. **blago**¹ *Ne mara za*

posvetno blago □ zastar. **imenje** □ zastar. **imetek** □ knj.izroč. **imovina**

□ star. **last** □ star. **lastnija**

◆ **zasebno premoženje** □ privatno premoženje

GLEJ ŠE fidejkomis • | obubožati 1

premoženjski -a -o prid. ► korist² •2 | stanje •6 | škoda¹ •3

premožnež -a m ► bogataš

premožnost -i ž ► bogastvo 2

premráziti se -ím se dov. |občutiti mraz v veliki, preveliki

meri| *Pojdiva v hišo, da se ne premraziš* □ **namraziti se** □ **prezbesti**

□ nar. **namrzniti se**

premrážen -a -o povdk. |izraža, da kdo občuti mraz v veliki,

preveliki meri| *Bil je lačen in premražen* □ **zmražen** □ ekspr. **bolj**

mrtev kot živ od mraza □ knj.izroč. **premrł** ↗

premréti -mrém dov. ► odreveniti

premrł -a -o prid. |ki ni sposoben občutiti, zaznavati, zlasti od

mraza| *premrli prsti* □ **premrł** □ **zamrzel** □ star. **krepem** □ star. **omrzel**¹

□ knj.izroč. **zamrl**

premrłt -a -o prid. ► premrl

premrłza -e ž ► most •2

premrłzniti -em dov. ► pozebsti | zamrzniti

prenágliti se -ím se dov. |premalo premišljeno kaj narediti|

Prepozno se je ovedel, da se je prenaglil; prenagliti se z besedami;

prenagliti se v odločitvi □ ekspr. **prehiteti se**

prenágljen -a -o prid. ► nepremišljen

prenágljenost -i ž ► nepremišljenost

prenágniti in prenágniti -em dov. ► pregovoriti

prenájedati se -am se nedov. |pretirano veliko jesti| *Med*

prazniki se radi prenajedamo □ **preobjedati se** □ vulg. **prenažirati se**

prenažesti se -jém se dov. |pretirano veliko pojesti| *Prenajedel se*

je, zato mu je slabo □ **preobjesti se** □ vulg. **prenažreti se**

GLEJ ŠE naveličati se 1

prenaložiti -im dov. ▶ naložiti 3
prenapénjati -am nedov. ▶ pretiravati
prenapét -a -o prid. ▶ fanatičen
prenapétež -a m ▶ fanatik
prenapéti -pnèm dov. ▶ pretirati
prenapéto prisl. ▶ fanatično
prenapétošt -i ž ▶ fanatizem | vznemirjenost
prenapráviti se -im se dov. ▶ preobleči se
prenaprézati se -am se nedov. ▶ mučiti se 2
prenaredíti -im dov. ▶ predelati 2
prenaredíti se -im se dov. ▶ spremeniti se 1
prenarêja -e ž ▶ ponareditev
prenarêjanje -a s ▶ pretvarjanje
prenarêjati -am nedov. ▶ predelovati 2
prenarêjati se -am se nedov. ▶ pretvarjati se
prenarejêni -a -o prid. ▶ predelani
prenaselíti -sélím dov. kaj |z naselitvijo doseči, da je na kakem ozemlju večje število prebivalcev od ustreznega, pričakovane-
 nega| *Do nedavnega prazna območja so oblasti v kratkem času prenaselile* □ preobljuditi
prenaséljen -a -o prid. |ki je življenjski prostor večjega števila prebivalcev od ustreznega, pričakovanega| *prenaseljena območja sveta* □ preobljuden
prenaséljenost -i ž |pojav, stanje, da je kaj preveč gosto naseljeno| *prenaseljenost nekaterih področij* □ preobljudenost □ knj.izroč. hiperpopulacija
prenasíčeni -a -o prid. ▶ para¹ •
prenašálec -lca m
 • kem. živčni prenašalec □ kem. neurotransmitter □ kem. neurotransmitor
prenášati -am nedov.
 1. kaj s prislovnim določilom |z nošenjem delati, da pride kaj drugam, na drugo mesto| *Celo uro so prenašali stole iz dvorane na prosto; prenašati tovor na hrbtu* □ ekspr. cijaziti □ pog. nositi □ knj.izroč. prevlačevati □ star. sprenašati
 2. kaj kam |delati, omogočati, da kaj nastopa kje drugje, v drugačni obliki| *Ta prevajalec uspešno prenaša tuje posebnosti v domači jezik; Slušne koščice prenašajo slušne dražljaje do notranjega ušesa* □ prevajati □ ekspr. presajati presajati tuje izkušnje v domače razmere □ knj.izroč. transferirati □ knj.izroč. transponirati □ knj.izroč. transportirati □ pretakati
 3. kaj |izraža, da ima kdo lastnosti, sposobnosti, zaradi katerih sprejemanje imenovanih dražljajev, snovi, stanj zanj nima (večjih) negativnih posledic| *Eksotično hrano na potovanju je brez težav prenašal; Tega hrupa ni več mogoče prenašati; Težko prenaša telesni napor* □ prenesti □ prestajati □ ekspr. prebiti³ Človek prebije več, kakor misli □ zastar. prebivati □ star. strpeti Zaradi bolezní ne strpi nobenega človeka □ ekspr. trpeti □ pog. zdržati
 4. česa z nikalnico, ekspr. |imeti zelo odklonilen odnos do česa| *Tvoje domišljavosti ne prenašam; Tega natakarja ne prenašam* □ ekspr. prenesti □ ekspr. trpeti Takega ravnanja ne trpim
 GLEJ ŠE nositi 1 | predajati | prelagati 2 | premeščati | prestajati | pretakati 2
prenášati se -am se nedov. ▶ širiti se 2
prênatálni -a -o prid. ▶ poškodba •3 | predrojstveni
prenaveličati se -am se dov. ▶ naveličati se 1, 2
prenávljanje -a s |proces, v katerem kaj dotrajanega, poškodovanega postaja tako kot novo| *prenavljjanje hiše* □ obnavljanje □ renoviranje
 GLEJ ŠE obnavljanje 1 | prenova 1 | restavriranje

prenávljati -am nedov. kaj |delati, da kaj dotrajanega, poškodovanega postane tako kot novo| *prenavljati hišo* □ adaptirati □ obnavljati □ renovirati
 GLEJ ŠE očiščevati
prenažírati se -am se nedov. ▶ prenajedati se
prenažréti se -žrèm se dov. ▶ prenajesti se
prenažrtost -i ž ▶ presitost
prenéhati -am dov.
 1. z nedoločnikom |izraža prekinitev dejavnosti| *Od časa do časa je prenehal govoriti, da bi presodil vtis na poslušalce* □ nehati¹
 2. |izraža konec obstajanja| *Bolečine so prenehale; Vročina zunaj je prenehala* □ nehati se □ odnehati □ ponehati □ ekspr. izživeti se Njegova ustvarjalnost se je izživela □ star. jenjati □ pog. končati se □ ekspr. miniti □ star. odjenjati □ star. pojenjati □ knj.izroč. pominiti □ ekspr. popustiti □ ekspr. potihniti □ ekspr. preminiti □ knj.izroč. ugasniti
 GLEJ ŠE jesti 1•1 | nehati¹ | odvaditi se • | pihati 1•
prenéhavati -am nedov. ▶ nehavati | ponehavati
prenehljàj -a m ▶ premor
prenehováti -újem nedov. ▶ nehavati | ponehavati
prenékaj prisl. ▶ veliko²
prenekájkrat prisl. ▶ velikokrat 1
prenekatéra -e ž ▶ marsikatera
prenekatéri¹ -ega m ▶ marsikdo
prenekatéri² -a -o zaim. ▶ marsikateri² 1, 2
prenekatérikrat prisl. ▶ velikokrat 1
prenekdó -nekóga zaim. ▶ marsikdo
prenéki¹ -ega m ▶ marsikdo
prenéki² -a -o zaim. ▶ marsikateri² 1
prenékikrat prisl. ▶ velikokrat 1
prenesêni -a -o prid. ▶ pomen •2
prenesréčni -a -o prid. ▶ nesrečni²
prenêsti -em dov. in nedov.
 1. kaj s prislovnim določilom |z nošenjem narediti, da pride kaj drugam, na drugo mesto| *prenesti mizo v sosednji prostor* □ ekspr. precijaziti □ ekspr. pretovoriti V tistih hribih morajo ljudje vse blago pretovoriti na hrbtu □ knj.izroč. prevleči
 2. kaj kam |narediti, da kaj nastopa kje drugje, v drugačni obliki| *prenesti ideje v prakso* □ ekspr. presaditi □ knj.izroč. transferirati □ knj.izroč. transponirati □ knj.izroč. transportirati
 GLEJ ŠE predati | preložiti 3 | premestiti | prenašati 3, 4 | prestati | pretakati 2 | uprizoriti 1
prenéúmen -mna -o povdk. za kaj |izraža, da kdo v dojemanju, prodornosti misli ne ustreza določenim zahtevam| *Preneúmen je za študij* □ ekspr. prebedast
prenévédati se -am se nedov. ▶ sprenevedati se
prenéžen -žna -o prid. ▶ nežen 1
prenícaci -am dov. ▶ pronicati 1
prenicljív -a -o prid. ▶ prodoren 2
prenicljívost -i ž ▶ prodornost 2
preníkati -am nedov. ▶ pronicati 1
prenikàv -áva -o prid. ▶ prodoren 2
prenikljív -a -o prid. ▶ predirljiv
preníkniti -em dov. ▶ pronikniti
prenočeválec -lca m |kdor kje preživlja noč, navadno speč| *Gostišče se je napolnilo s prenočevalci* □ knj.izroč. nočevalec
prenočevalíšče -a s ▶ prenočišče
prenočeválnica -e ž ▶ prenočišče
prenočevánje -a s |preživljanje noči, navadno kje zunaj doma| *organizirati prenočevanje za skupino obiskovalcev* □ prenočišče □ prenočitev □ knj.izroč. nočevanje □ knj.izroč. prenočina

prenočeváti -újem nedov.

1. |preživljati noč, navadno speč| *prenočevati v šotoru*;
Včasih prenočuje pri sorodnikih □ knj.izroč. **nočevati** □ knj.izroč. **nočiti**
□ pog. **spati**

2. *koga* |omogočati, da kdo dobi prostor za preživljanje
noči, spanje| *Prenočevala ga je več let □ dajati prenočišče komu*
□ knj.izroč. **nočiti**

prenočišče -a s |prostor za preživljanje noči, za spanje| *V tem
času je v turističnih krajih težko dobiti primerno prenočišče □ pre-
nočevališče □ knj.izroč. nočišče □ prenočevalnica* |prostor na železniški
postaji|

GLEJ ŠE prenočevanje | prenočevati 2 | prenočiti 2

prenočitev -tve ž ► prenočevanje

prenočiti -im dov.

1. |preživeti noč, navadno speč| *Prenočil je v hotelu □ pog. prespati*

2. *koga* |omogočiti, da kdo dobi prostor za preživetje noči|
Včasih ga mi prenočimo □ dati prenočišče komu □ pog. imeti čez noč

prenočitveni -a -o prid. |ki je v zvezi s prenočitvijo| *prenočitvene
možnosti v centru mesta □ publ. prenočinski*

prenočina -e ž ► prenočevanje

prenočinski -a -o prid. ► prenočitveni

prenosljivost -i ž ► prenosnost

prenosni -a -o prid. ► nalog 3 |prestavljivi | računalnik 3 |
stroj 12 | telefon 2

prenosnik -a m

• strojn. **prenosnik toplote** □ strojn. izmenjalec toplote □ strojn. izmenjalnik
toplote □ strojn. toplotni prenosnik

GLEJ ŠE računalnik 3

prenosnost -i ž |dejstvo, da se kaj lahko prenaša| *Prenosnost je
velika prednost, ki prispeva k lažji uporabi aparata □ knj.izroč. preno-
sljivost*

prenóšen -a -o prid. ► ponošen

prenóšeni -a -o prid. ► plod 2

prênotácija -e ž ► predznamba

prenóva -e ž

1. |postopek, po katerem kaj dotrajanega, poškodovane-
ga postane tako kot novo| *Prenova ceste je trajala tri mesece*
□ adaptacija □ obnova □ prenavljanje □ prenovitev □ rekonstrukcija

□ renovacija □ renoviranje

2. |postopek, s katerim se doseže, da se kaj po lastnostih,
značilnostih razlikuje od prejšnjega, slabšega| *prenova šolstva*

□ prenovitev □ reforma □ knj.izroč. prenovljenje

GLEJ ŠE obnova 1 | očiščenje | restavracija²

prenovítelj -a m |kdor naredi, da se kaj po lastnostih, zna-
čilnostih razlikuje od prejšnjega, slabšega| *prenovitelj šolstva*

□ reformator □ ekspr. preporoditelj □ ekspr. preroditelj □ knj.izroč. regene-
rator

GLEJ ŠE restavrador

prenovítev -tve ž ► obnova 1 | prenova 1, 2 | restavracija²

prenovíti -im dov.

1. *kaj* |narediti, da kaj dotrajanega, poškodovanega postane
tako kot novo| *prenoviti staro stavbo □ adaptirati □ obnoviti □ rekon-
struirati □ renovirati*

2. *kaj* |narediti, da se kaj po lastnostih, značilnostih
razlikuje od prejšnjega, slabšega| *prenoviti šolstvo □ reformirati*

□ zastar. premladiti premladiti gibanje □ knj.izroč. preporoditi

□ knj.izroč. preroditi

3. *kaj v kaj* prav. |spremeniti staro obveznost v novo| *prenoviti
dolg v posojilo □ prav. novirati*

GLEJ ŠE očistiti 3

prenovíti se -im se dov. |izraža, da kaj pridobi lastnosti, ki se
razlikujejo od prejšnjih, slabših| *Narava se spomladi prenovi*;
*duhovno se prenoviti □ obnoviti se □ ekspr. preroditi se □ knj.izroč. rege-
nerirati se*

GLEJ ŠE očistiti se

prenovítveni -a -o prid. ► obnovitveni 1 | restavracijski

prenovljêni -a -o prid. ► urbar 1

prenovljênje -a s ► prenova 2

prênumerácija -e ž ► prednaročilo

preobčutljív -a -o povdk. ► občutljiv²

preobčutljívost -i ž ► alergija

preobčutljívostni -a -o prid. ► alergijski | reakcija 1

preobdáti -dám dov. ► prevzeti² 3

preobíl -a -o prid. ► prevelik

preobílen -lna -o prid. ► debel 2 | prevelik

preobíllica -e ž ► veliko²

preobílje -a s ► izobilje | pleonazem | veliko²

preobílno prisl. ► preveč

preobílo prisl. ► preveč

preobjéda -e ž bot. |strupena rastlina z deljenimi listi in
somernimi cveti v socvetju| *Tam raste preobjeda in jelenov
jezik □ nar. lisjak □ bot. omej □ nar. pasja smrt*

preobjédati se -am se nedov. ► prenajedati se

preobjéden -a -o prid. ► presit

preobjédenost -i ž ► presitost

preobjést -i ž ► objestnost

preobjésten -tna -o prid. ► objesten

preobjésti se -jém se dov. ► naveličati se 1 | prenajesti se

preobjéstnost -i ž ► objestnost

preobládati -am nedov. ► zasipati 3

preobláčilnica -e ž ► slačilnica

preobláčiti se -im se nedov. ► leviti se

preobléčen -a -o povdk. *v kaj* |izraža, da kdo nosi drugo
oblačilo, da ne bi bil prepoznan| *Preoblečena je bila v mladeniča*

□ knj.izroč. preodet

preobléči -em dov.

1. *koga* |narediti, da kdo dobi na telo drugo oblačilo, perilo|
preobleči bolnika □ knj.izroč. preodeti □ nar. spreobleči

2. *kaj* |narediti, da kaj pride na koga kot drugo, zamenjano
oblačilo| *preobleči majico otroku □ menjati □ knj.izroč. preodeti*

□ nar. spreobleči

3. *kaj* |narediti, da na kaj pride druga prevleka| *preobleči blazino*
□ prevleči

4. *koga v kaj* |obleči v drugo oblačilo, da nosilec ne bi bil
prepoznan| *Bežečega so zaradi varnosti preoblekli v železničarja*

□ knj.izroč. preodeti

GLEJ ŠE menjati 2 | prikriti²

preobléči se -em se dov. |izraža, da kdo da na svoje telo
drugo oblačilo| *preobleči se za nastop □ knj.izroč. prenapraviti se*

□ knj.izroč. preodeti se

GLEJ ŠE menjati 1

preobléka -e ž ► prevleka 1, 2

preoblíčiti -im dov. ► preoblikovati

preoblíčiti se -im se dov. ► preoblikovati se 1, 2

preoblíkka -e ž ► preoblikovanje

preoblíkóvanje -a s |proces, postopek, pri katerem kaj
dobi, dobiva drugačno obliko| *preoblíkovanje priprave za
druge namene; preoblíkovanje pokrajine po potresu □ modifikacija*
□ preobrazba □ knj.izroč. preoblíkka □ knj.izroč. preobražanje □ knj.izroč. pre-
obražanje □ knj.izroč. preobraževanje □ knj.izroč. preosnova politična

preosnova organizacije □ knj.izroč. **presnova** □ knj.izroč. **transformacija**
transformacija družbenih odnosov □ knj.izroč. **transpozicija** *transpozicija resničnosti v umetniškem delu*

◆ lastninsko preoblikovanje □ prelastninjenje

preoblikovati -ujem dov. *kaj* |dati čemu drugačno obliko| *preoblikovati glavo kipa; Ljudsko izročilo je pesem po svoje preoblikovalo*
□ **modificirati** □ **predruščiti** □ **preformirati** □ ekspr. **prekomponirati**
Umetnik po potrebi prekomponira motiv □ star. **preobličiti** □ knj.izroč. **preosnovati** □ knj.izroč. **presnovati** □ zastar. **prestrojiti** □ knj.izroč. **transfigurirati** □ knj.izroč. **transformirati** □ **preobraziti** |dati čemu drugačno obliko in vsebino| *Nove ideje so preobrazile ljudi* □ **preurediti** |na novo urediti| *preurediti pravilnik*

preoblikovati se -ujem se dov.

1. |dobiti drugačne značilnosti| *Ta literarna smer se je pozneje močno preoblikovala* □ **modificirati se** □ **predruščiti se** □ **preformirati se** □ star. **preobličiti se** □ knj.izroč. **transformirati se**

2. *v kaj* |dobiti značilnosti, s katerimi dana stvar postane nekaj drugega| *Kapljice so se preoblikovale v kristale* □ star. **preobličiti se** □ knj.izroč. **transformirati se**

GLEJ ŠE pretvoriti se |spremeniti se 2

preobljuden -a -o prid. ▶ prenaseljen

preobljudenost -i ž ▶ prenaseljenost

preobljuditi -im dov. ▶ prenaseliti

preobložen -èna -o prid. ▶ nabrekel 2

preobloženost -i ž ▶ preobremenjenost

preobložiti -ím dov. ▶ zasuti 3

preobnóva -e ž ▶ obnova 1

preobókati -am dov. *kaj* |na novo narediti oboke| *Pri obnovi so klet preobokali* □ zastar. **presvoditi**

preobráčati -am nedov. ▶ obračati 2 |spreminjati 1

preobráčati se -am se nedov. ▶ obračati se |spreminjati se

preobrât -áta m |dejstvo, da postane kaj popolnoma drugačno od prejšnjega, da se zelo spremeni potek česa| *Preobrat v politični usmeritvi vodstva je vse presenetil* □ knj.izroč. **preokret**

GLEJ ŠE obrat¹ 2

preobrâzba -e ž ▶ metamorfoza |preoblikovanje |sprememba 2

preobrâziti -im dov. ▶ preoblikovati |spremeniti 1

preobrâziti se -im se dov. ▶ spreminjati se 1

preobrazováti -ujem nedov. ▶ preobražati

preobrazováti se -ujem se nedov. ▶ preobražati se

preobrâžanje -a s ▶ preoblikovanje

preobrâžati -am nedov. *kaj* |delati, povzročati, da dobiva kaj drugačno vsebino, obliko| *Taka odkritja preobražajo svet* □ **preobrazovati**

GLEJ ŠE spreminjati 1

preobrâžati se -am se nedov. |dobivati drugačno vsebino, obliko| *Njegova poezija se je vidno preobražala* □ **preobrazovati se**

GLEJ ŠE spreminjati se

preobrâženje -a s ▶ preoblikovanje

preobraževánje -a s ▶ preoblikovanje

preobraževáti se -ujem se nedov. ▶ spreminjati se

preobremenjênost -i ž |dejstvo, da ima kdo preveč dela, dolžnosti| *odpovedati udeležbo na simpoziju zaradi preobremenjenosti* □ **preangažiranost** □ ekspr. **preobloženost** *Izgovarja se s preobloženostjo* □ ekspr. **preobteženost** *preobteženost z delom* □ ekspr. **prezaposlenost**

preobrníti in **preobrniti** -em dov. ▶ obrniti 3 |preiskati 1 |prevrniti 1 |razmetati 2 |spremeniti 1

preobrníti se in **preobrniti se** -em se dov. ▶ obrniti se 1, 3 |prevrniti se |spremeniti se 1 |spreobrniti se 1

preobtežênost -i ž ▶ preobremenjenost

preobvézati in **preobvezáti** -véžem dov. ▶ prevezati

preobvezovalíšče -a s ▶ obvezovališče

preobvezovalnica -e ž ▶ obvezovališče

preobvezováti -ujem nedov. ▶ prevezovati

preobvládati -am dov. ▶ obvladati 1

preobžréti se -žrêm se dov. ▶ naveličati se 1

preocenítev -tve ž ▶ prevrednotenje

preocéniti -im dov. ▶ prevrednotiti

preočítni -a -o prid. ▶ očitni

preočítno prisl. ▶ očitno¹ |očitno²

preodét -a -o prid. ▶ preoblečen

preodéti -dénem dov. ▶ preobleči 1, 2, 4

preodéti se -dénem se dov. ▶ preobleči se

preodlíčen -čna -o prid. ▶ odličen

preodlíčno¹ prisl. ▶ odlično²

preodlíčno² povdk. ▶ odlično³

preokreníti -krénem dov. ▶ obrniti 1 |preusmeriti

preokreníti se -krénem se dov. ▶ obrniti se 1 |preusmeriti se |spremeniti se 1

preokrêť -éta m ▶ preobrat |preusmeritev

preokrétnica -e ž ▶ mejnik 2 |prelomnica

preokupácija -e ž ▶ prezaposlenost

preonegáviti -im dov. ▶ prepričati |storiti 1

preorán -a -o prid. ▶ razoran |zguban

preorávati -am nedov. ▶ orati

preorientácija -e ž ▶ preusmeritev

preorientírati -am dov. ▶ preusmeriti

preorientírati se -am se dov. ▶ preusmeriti se

preosnávljati -am nedov. ▶ reformirati |spreminjati 1

preosnóva -e ž ▶ preoblikovanje |reforma

preosnoválec -lca m ▶ reformator

preosnovátelj -a m ▶ reformator

preosnováti -snújem dov. ▶ preoblikovati |reformirati

preostájati -am nedov. ▶ ostajati

preostáli -a -o prid. |ki je še neporabljen, nerazdeljen; ki je še neopravljen, nenarejen| *Preostalo hrano so po pogostitvi shranili; Preostale izpite namerava opraviti jeseni* □ **ostali**² □ knj.izroč. **residualni** *residualna olja pri rafiniranju nafte*

GLEJ ŠE drugi² |drugi³

preostálo -ega s ▶ drugo

preostánek -nka m nav. mn., navadno s prilastkom |še obstoječi del, sestavina, element celote, ki ne obstaja več; del česa, kar je nekdanj obstajalo v veliki količini, v visoki stopnji| *preostanki grajskega obzidja; preostanki nekdanjih ljudskih običajev* □ **ostalina** □ **ostanek** □ knj.izroč. **residuuum** *odpravljati residuume pretekle ideologije* □ knj.izroč. **rudiment** *rudimenti stare miselnosti* □ ekspr. **sled**³ *najti sledove rimske stavbe* □ ekspr. **sled**² *Komaj še opaziš sledi razvalin*
GLEJ ŠE ostanek 1

preostáti -stánem dov. ▶ ostati 4, 5

preotéti -otmêm dov. ▶ odvezati 2

prepádati -am nedov. ▶ padati 4 |propadati 1

prepáden -dna -o prid. ▶ strm²

prepádenost -i ž ▶ osuplost

prepádnica -e ž ▶ brezno

prepahníti in **prepáhniti** -em dov. ▶ predreti

prepájati -am nedov. ▶ prevzemati 4

preparácija -e ž ▶ zvezek 1•5

preparacíjski -a -o prid. ▶ zvezek 1•5

preparandija -e ž ▶ razred 1•2 |učiteljišče

preparát -a m ▶ pripravek
preparáti -am dov. ▶ prekiniti 2 | pretrgati | razparati 2 | raztrgati
preparírati -am nedov. in dov. ▶ obdelovati 2 | pridobiti 3
prepáriti -im dov. ▶ razkužiti pp 2
prepartizániti -im dov. ▶ preživeti 2 pp 2
prepàs -ása m ▶ pas 5 | pas 1
prepásati -pášem dov. ▶ opasati
prepásati se -pášem se dov. ▶ opasati se
prepásica -e ž ▶ pas 1
prepasírani -a -o prid. ▶ hrana 1•10
prepasírati -am dov. ▶ pretlačiti
prepáska -e ž ▶ pas 1
prepásnica -e ž ▶ pas 1
prepasováti -újem nedov. ▶ opasovati
prepást -i ž ▶ groza¹ | propad
prepásti¹ -pádem dov. ▶ prestrašiti | propasti 1 | shujšati
prepásti² -pásem dov. ▶ preživeti 2 pp 2
prepásti se -pádem se dov. ▶ prestrašiti se | zgroziti se 1
prepáz -a m ▶ pregrada 1 | stena •1
prepečéneec -nca m |na rezine narezani in prepečeni, posušeni kruh| *jesti prepečeneec* □ star. *cvibak* □ knj.izroč. *suhor*
prepéka -e ž ▶ klinker
prepekán -a -o prid. ▶ prebrisan
prepeléti -ím nedov. ▶ petpedikati
prepelíca -e ž |ptica selivka rjavkaste barve, ki živi na polju in travnikih| *Prepelica petpedika* □ ekspr. *prepelíčica* □ ekspr. *prepelíčka*
GLEJ ŠE ženska pp 1
prepelíčar -ja m agr. |nizki fižol s sivkastobelimi, rdeče pisanimi zrnji| *Prepelíčar je letos dobro obrodil* □ agr. *jerebičar*
GLEJ ŠE pes pp 4
prepelíčarica -e ž ▶ prepelíčarka
prepelíčarka -e ž |samica srednje velikega lovskega psa z daljšo valovito, navadno temno rjavo dlako z belimi lisami| *Na lov je hodil z majhno prepelíčarko* □ *prepelíčarka*
prepelíčica -e ž ▶ prepelica | ženska pp 1
prepelíčka -e ž ▶ prepelica | ženska pp 1
prepelíti se -ím se nedov. ▶ kopati se¹ 2
prepeljáti -em dov. *kaj* |z vozilom, prevoznim sredstvom spraviti z enega mesta na drugo| *varno prepeljati tovor čez reko* □ *prevoziti S tovornjakom vsak dan prevozi veliko blaga* □ knj.izroč. *transportirati* □ knj.izroč. *tranzitirati* |prepeljati čez drugo državo, mesto| *tranzitirati blago*
GLEJ ŠE napeljati 1 | prevoziti 2
prepeljáva -e ž ▶ prevoz
prepeljávanje -a s ▶ prevoz
prepeljávati -am nedov. ▶ napeljevati 1 | prevažati | voditi 4 | voziti 2
prepeljávati se -am se nedov. ▶ leteti pp 2
prepeljeváti -újem nedov. ▶ napeljevati 1 | prevažati
prepeljúh -a m ▶ ničvrednež
prepénjati -am nedov. ▶ prekrivati
preperél -a -o prid. |ki ima nezaželeno spremenjene prvotne lastnosti zaradi delovanja vlage, mraza, toplote| *preperel les* □ *spreperel* □ *trhel* ↗
preperelína -e ž |kar nastane s preperevanjem kamnine, kamnin| *Voda in veter odnašata prepereline* □ *preperina*
preperéti -ím dov. |razpasti, razkrojiti se zaradi delovanja vlage, mraza, toplote| *Listje je preperelo* □ knj.izroč. *sprepereti* □ *strohneti* |prepereti zaradi vlage|
GLEJ ŠE strohneti

preperévati -am nedov. |razpadati, razkrajati se zaradi delovanja vlage, mraza, toplote| *Listje na tleh prepereva* □ *trohneti* ↗
preperína -e ž ▶ preperelina
prepesnítev -tve ž ▶ prevod
prepésniiti -im dov. ▶ prevesti¹
prepesnjeváti -újem nedov. ▶ prevajati
prepešáčiti -im dov. ▶ prehoditi 1
prepéti¹ -pnem dov. ▶ speti²
prepéti² -pójem dov. ▶ preglasiti | preživeti 2 pp 2
prepetnájtiti -im dov. ▶ ogoljufati | prevarati 1
prepèv -éva m ▶ prevod
prepevanje -a s ▶ petje 1, 2
prepévati -am nedov. ▶ govoriti 1 | opevati | peti¹ 1, 2, 3 | slaviti | srečen •
prepikírati -am dov. ▶ presaditi 1
prepír -a m |medsebojno izražanje nesoglasja z izjavami, mnenjem drugega, navadno glasno, ostro| *Nenadoma se je začel prepír* □ nar. *barufa* □ pog. *kreg* □ ekspr. *preklarija* □ ekspr. *prepirček* □ nekjn. pog. *špetir* □ pog. *rabuka* |hrupen, glasen prepír| □ ekspr. *vihar* |glasen, hud prepír| □ ekspr. *vojna* |hud prepír| *Zavist je povzročila med sosedama pravo vojno*
GLEJ ŠE prepirati se | spor 1
prepiráč -a m ▶ prepirljivec
prepiráti se -am se nedov. |medsebojno izražati nesoglasje z izjavami, mnenjem drugega, navadno glasno, ostro| *Poslušala je, kako se prepirata* □ nar. *besediti se* □ ekspr. *bosti se* □ ekspr. *dajati se* □ ekspr. *gristi se* □ ekspr. *imeti nekaj med sabo* □ ekspr. *imeti vojsko* □ nar. *karati se* □ ekspr. *kavšati se* □ pog. *kregati se* □ ekspr. *lasati se* □ publ. *lomiti kopja s kom* □ zastar. *pravdati se* *Pravdata se o tem, kdo od njiju je bogatejši* □ star. *prejedati se* □ zastar. *prekarjati se* □ pog. *preklati se* □ ekspr. *prerivati se* *Dolgo sta se prerivala, pa nič dogovorila* □ ekspr. *puliti se* *Dolgo sta se pulila, kdo ima prav* □ slabš. *ribati se* □ ekspr. *ruvati se* □ zastar. *rvati se s kom* □ ekspr. *skakati si v lase* □ nar. *svajevati se* □ nekjn. pog. *špetirati se* □ ekspr. *trgati se* *Trgata se zaradi dediščine* □ ekspr. *ujedati se* □ ekspr. *upizarjati* *prepíre* □ ekspr. *žreti se*
 ◆ ekspr. *prepirati se za prazen nič* □ star. *pravdati se za oslovo senco* □ ekspr. *prepirati se za oslovo senco*
prepiráček -čka m ▶ prepír
prepíren -rna -o prid. ▶ prepirljiv
prepirljív -a -o prid. |ki se (rad) prepíra| *prepirljiva ženska* □ knj.izroč. *prepíren*
prepirljívec -vca m |kdor se (rad) prepíra| *Najbolje je, če se prepirljivcu ogneš* □ knj.izroč. *kverulant* □ zastar. *prepiráč*
prepirljívost -i ž |lastnost prepirljivega človeka| *Njegova prepirljívost ni poznala meja* □ knj.izroč. *kverulantstvo*
prepírni -a -o prid. ▶ sporni
prepís -a m |pisni izdelek, ki nastane pri prenašanju s tuje predloge| *Prepis se ujema z izvornikom* □ pravn. *odpravek*
prepísati in prepisáti -pišem dov.
 1. *kaj* |skrivaj, na nedovoljeni način si pomagati pri pisanju, reševanju nalog| *Spisa ni sestavil sam, ampak ga je prepisal* □ šol., žarg. *preplonkati*
 2. *kaj komu/kaj na koga* |s pogodbo izročiti novemu lastniku| *Oče mu je prepisal hišo; prepisati posestvo na sina* □ *zapisati* *Premoženje je zapisal na sina* □ star. *dati kaj komu čez sinu posestvo čez dati* □ nar. *dati kaj komu prek*
prepisávati -am nedov. ▶ prepisovati
prepísni -a -o prid. ▶ promet •2

prepisovati -ujem nedov. kaj | skrivaj, na nedovoljeni način si pomagati pri pisanju, reševanju nalog | *Nalog ni pisal sam, prepisoval jih je* □ **prepisavati**

□ šol., žarg. **plonkati**

GLEJ ŠE posnemati 2

prepití -pijem dov. ► preživeti 2 pp 2

prepláčati in **preplačati** -am dov. kaj | plačati za kaj več, kot je vredno | *Stanovanje je močno preplačal* □ star. **prekupiti**

preplačeváti -ujem nedov. kaj | plačevati za kaj več, kot je vredno | *preplačevati živila* □ star. **prekupovati** *On ne zna kupovati, zmeraj prekupuje*

prepláh -áha m ► alarm | strah 1

preplahotáti -ám dov. ► ogoljufati | prevarati 1

preplášen -a -o prid. ► prestrašen¹ | prestrašen³

preplašíti in **preplášiti** -ím dov. ► prestrašiti | splášiti

preplašíti se in **preplášiti se** -ím se dov. ► prestrašiti se

prepláti -póljem dov. ► prevzeti² 4

preplávati -am dov. kaj | plavajoč opraviti kako pot | *Razdaljo je preplaval v četrh ure* □ šport., žarg. **odplavati**

prepláviti -ím dov. kaj ekspr. | pojaviti se na določenem celotnem področju v veliki množini | *Mesto so preplavili begunci*

□ ekspr. **poplaviti**

GLEJ ŠE poplaviti | prevzeti² 4 | zajeti 1

preplávljati -am nedov. kaj ekspr. | pojavljati se na določenem celotnem področju v veliki množini | *V tem času vsako leto turisti preplavljajo mesto* □ ekspr. **poplavljati**

GLEJ ŠE poplavljati | prevzemati 4

preplésati in **preplesáti** -pléšem dov. ► preživeti 2 pp 2

preplèsk -éška m ► oplesk

prepléskati -am dov. ► popleskati | prebeliti

preplésti -plêtem dov.

1. kaj | narediti, da pride kaka podolgovata upogljiva stvar večkrat čez drugo tako stvar | *preplesti trakove*

□ knj.izroč. **spreplesti**

◆ **preplesti prste** □ splesti prste □ spreplesti prste

2. kaj s čim | narediti, da pride kaka podolgovata upogljiva stvar na več mestih skozi kaj drugega | *preplesti butaro zelenja s pisanimi trakovi* □ knj.izroč. **spreplesti**

GLEJ ŠE prepresti

preplèt -éta m s prilastkom | kar se kje pojavlja mrežasto rastoče, razširjeno | *preplet korenin; preplet žil* □ **prepleték** □ knj.izroč. **pletež**

□ knj.izroč. **spreplet**

GLEJ ŠE splet

preplétati -am nedov.

1. kaj | delati, da pride kaka podolgovata upogljiva stvar večkrat čez drugo tako stvar | *prepletati trakove*

□ knj.izroč. **sprepletati**

◆ **prepletati prste** □ spletati prste □ sprepletati prste

2. kaj s čim | delati, da pride kaka podolgovata upogljiva stvar na več mestih skozi kaj drugega | *prepletati butare zelenja s pisanimi trakovi* □ knj.izroč. **sprepletati**

GLEJ ŠE prepredati | razpredati se

preplétati se -am se nedov. ► mešati se

preplétek -tka m ► preplet

prepléti -a -o prid. ► presneti¹

preplézan -a -o prid. ► obrabljen 1

preplézati -am dov. kaj | plezaje priti čez kaj | *preplezati ograjo* □ ekspr. **prelesti**

preplônkati -am dov. ► prepisati 1

preplúti -plóvém dov. ► prevzeti² 4

preplúžiti -ím dov. ► splužiti

prepodíti -ím dov. kaj | narediti, povzročiti, da navadno žival zapusti določeni kraj prostor | *prepoditi kokoši z vrta* □ **spoditi** □ **zapoditi** □ nar. **zaloviti**

prepogíbati -am nedov. kaj | dajati, polagati en del česa čez drugega | *prepogibati pole papirja* □ **pregibati**²

prepogníti -pógnem dov. kaj | dati, položiti en del česa čez drugega | *prepogniti list papirja* □ **preganiti** □ star. **pregniti** □ star. **spogniti**

prepogóstno prisl. ► prepogosto

prepogóstnost -i ž ► prepogostost

prepogósto kratn. prisl. | izraža, da se dejanje pojavlja večkrat, kot bi bilo ustrezno, pričakovano | *prepogosto prihajati na obisk* □ **prepogostno** □ **prevečkrat** □ knj.izroč. **prečesto** □ knj.izroč. **prečestoma** □ knj.izroč. **prepogostoma**

GLEJ ŠE pogosto | prevečkrat | velikokrat 1

prepogóstoma prisl. ► prepogosto

prepogóstost -i ž | dejstvo, da se dejanje pojavlja večkrat, kot bi bilo ustrezno, pričakovano | *prepogostost obiskov* □ **prepogostnost**

prepójati se -am se dov. ► pregoniti se

prepojína -e ž ► infiltrat

prepojíti -ím dov. ► prežeti 1

prepóka -e ž alp. | prečna razpoka v skalovju | *nastajanje prepok* □ alp. **prepoklina**

prepókati -am dov. ► razpokati

prepoklína -e ž ► prepoka

prepolávljati -am nedov. ► razpolavljati

prepôln -a -o prid. ► poln •

prepolovíti -ím dov. ► razpoloviti

prepolovíti se -ím se dov. ► zmanjšati se

prepomémben -bna -o prid. ► pomemben

prepóna -e ž anat. | mišična pregrada med prsno in trebušno votlino | *Prepona se širi in krči* □ anat. **diafragma** □ anat. **trebušna prepona**

GLEJ ŠE pregrinjalo | zavesa

preponderánca -e ž ► premoč

preponížen -žna -o prid. ► ponižen

prepónski -a -o prid. ► dihanje •2

prepórek -rka m ► razporek

prepórni -a -o prid. ► sporni

preporòd -óda m ► prerod | prerod •

preporodítelj -a m ► prenovitelj

preporodíti -ím dov. ► prenoviti 2

preporódni -a -o prid. ► prerodni

prepotèn -éna -o prid. ► poten

prepoténca -e ž ► objestnost | oblastnost

prepoténten -tna -o prid. ► objesten | oblasten | potenten

prepoténtno prisl. ► oblastno

prepoténtnost -i ž ► objestnost | oblastnost

prepotíti -ím dov. kaj | s potenjem povzročiti, da je kaj vlažno | *prepotiti obleko* □ **preznójiti** □ **spotiti**

prepotíti se -ím se dov. ► spotiti se

prepotrébni -a -o prid. ► potrebni

prepôved -i ž | kar določa, da se kaj ne sme narediti, delati | *kršiti prepoved* □ **prepovedni ukrep** □ **prepovedovalni ukrep** □ **prohibitivni ukrep** □ publ. **stop**³ *Kdaj bo preklican stop za uvoz mleka*

□ zastar. **zabrana**

GLEJ ŠE prepovedati

prepovedani -a -o prid. ► otrok 2 •2

preповédati -povém dov. *kaj* |določiti, da se kaj ne sme narediti, delati| *preповédati uporabo mobilnega telefona med poukom* □ publ. **izdati prepoved česa izdati prepoved organiziranja javnih shodov**

prepovedni -a -o prid. ► prepoved

prepovedovalni -a -o prid. |s katerim se prepoveduje| *prepovedovalni predpis* □ knj.izroč. **prohibitivni**
GLEJ ŠE prepoved

prepóžen -zna -o povdk. |izraža, da ima kdo do določenega časa, roka premalo časa| *Prepóžen sem, da bi ujel vlak* □ **prekasen** ■ protip. **prezgoden**

prepozícija -e ž ► predlog 2

prepoznáti -ám dov.

1. *kaj* |ugotoviti, da je kaj isto, kot se misli| *Že po prvih zvokih je prepoznal napev; prepoznati ponesrečena* □ **identificirati** □ **razpoznati** □ knj.izroč. **agnoscirati** □ knj.izroč. **dešifrirati** □ **pravn. ugotoviti istovetnost česa**

2. *koga* |pri ponovnem srečanju ugotoviti, da je kdo isti, kot se misli| *Po daljšem ugibanju je nekdanjega sošolca le prepoznal* □ ekspr. **dešifrirati** □ knj.izroč. **razpoznati** □ pog. **spoznati** □ zastar. **zaznati**
GLEJ ŠE ugotoviti

prepoznávati -ám nedov.

1. *kaj* |ugotavljati, da je kaj isto, kot se misli| *S težavo je prepoznal črke nerazločnega rokopisa; prepoznati ponesrečence* □ **identificirati** □ **razpoznati** □ knj.izroč. **agnoscirati** □ **pravn. ugotavljati istovetnost česa**

2. *koga* |pri ponovnem srečanju ugotavljati, da je kdo isti, kot se misli| *V množici je prepoznal stare znance* □ knj.izroč. **razpoznati** □ pog. **spoznati**

GLEJ ŠE spoznavati | ugotavljati

prepoznávnost -i ž ► značilnost 1

prepóžno čas. prisl. |izraža, da se kaj dogaja, zgodi, ko določenega časa, roka ni več mogoče doseči| *Prepóžno je prišel, da bi jih še videl* □ **prekasno** ■ protip. **prezgodaj**

GLEJ ŠE prezgodaj

preprán -a -o prid. ► izpran

preprast -a -o prid. ► neumen¹

preprašati in preprašati -am dov. *koga* ekspr. |natančno, temeljito izprašati| *Preprašal je sina, kod je hodil* □ ekspr. **pretipati**

prepráti -pêrem dov. ► izplakniti 1

preprázen -zna -o prid. ► prazen 1

preprečeválni -a -o prid. |ki je namenjen preprečevanju česa| *preprečevalni ukrep* □ **preprečivni** □ **preventivni** □ knj.izroč. **profilaktični**

GLEJ ŠE cepljenje¹ 3•2 | medicina 4 | sredstvo 21

preprečeváti -újem nedov.

1. *kaj* |delati, povzročati, da se kako dejanje, stanje, dogajanje ne uresniči| *Naprava preprečuje premikanje v levo* □ knj.izroč. **odvrčati odvrčati bolezen** □ ekspr. **onemogočati**

2. *komu kaj* |delati, povzročati, da kdo česa ne more narediti, doseči| *Tega jim ne sme nihče preprečevati* □ **braniti** □ knj.izroč. **kratiti** □ publ. **onemogočati** □ zastar. **zabranjevati**

preprečí -prežem dov. ► pregraditi 2 | prepresti

preprečilo -a s ► sredstvo 21

preprečiti -im dov.

1. *kaj* |narediti, povzročiti, da se kako dejanje, stanje, dogajanje ne uresniči| *s pravilnim ravnanjem preprečiti trčenje* □ knj.izroč. **odvrniti odvrniti bolezen** □ ekspr. **onemogočiti onemogočiti delovanje društva** □ zastar. **priti v okom čemu priti v okom nevarnosti** □ zastar. **zaprečiti** □ publ. **zapreti pot čemu** □ publ. **zapreti vrata čemu** □ ekspr. **spodnesti** 7

2. *komu kaj* |narediti, povzročiti, da kdo česa ne more narediti, doseči| *Udeležbe na proslavi jim ne more nihče preprečiti* □ star. **ovreti** □ nar. **prebraniti** □ ekspr. **prekrižati načrte komu** □ ekspr. **spodnesti koga spodnesti tekmecca** □ star. **ubraniti** □ star. **vzkratiti** □ zastar. **zabraniti** □ ekspr. **stopiti na prste komu** |preprečiti slabe namene|

preprečívni -a -o prid. ► cepljenje¹ 3•2 | preprečevalni

prepredati -am nedov. *kaj* |delati, da je kaj mrežasto razporejeno na površini; biti mrežasto razporejen na kaki površini| *Za praznike so trg prepredali s pisanimi trakovi; Namakalni jarki prepredajo polja* □ **prepregati** □ **preprezati** □ ekspr. **prepletati**
GLEJ ŠE razpredati se

prepreden -a -o prid. ► prebrisan

prepredenec -nca m ► prebrisan povdk. 3 | prebrisanec

prepredeno prisl. ► prebrisano

prepredenost -i ž ► prebrisanost

prepregati -am nedov. ► prepredati

prepreka -e ž ► ovira 1, 2

preprêsti -prêdem dov. *kaj* |narediti, da je kaj mrežasto razporejeno na površini| *Vrtnar je gredo prepredel s trakovi* □ **prepreči** *Prepregel je ploskev z ornamentami* □ ekspr. **preplesti** □ knj.izroč. **sprepresti**

preprêti -prêrem dov. ► zapreti 4

preprezati -am nedov. ► prepredati | razpredati 1 | razpredati se

preprezati se -am se nedov. ► razpredati se

prepričan -a -o povdk. *o čem/glede česa* |izraža, da osebek pri presoji česa popolnoma izključuje omahovanje med nasprotnima možnostma| *Prepričan je o njegovi poštenosti; Prepričan je, da bo zmagal* □ pog. **gotov**² □ neknj. pog. **gvišen** □ star. **preverjen** □ pog. **siguren**² □ pog. **stoprocenten** □ ekspr. **sveto prepričan** □ star. **trden** □ sleng. **ziher**²

GLEJ ŠE dvomiti

prepričani -a -o prid. |ki ima svoj nazor, idejo brez dvomov, pomislekov za najbolj pravilen, ustrezen resničnosti| *Vse življenje je bil prepričani komunist* □ ekspr. **brezprizivni** □ ekspr. **zapriseženi**

prepričanje -a s |kar kdo glede na logiko, izkustvo upravičeno misli, sodi, da je resnično, pravilno| *utrditi prepričanje* □ knj.izroč., s prilastkom **kredo izpovedati svoj kredo** □ zastar. **prepričanost** *Taka je bila njegova prepričanost*

• versko prepričanje □ knj.izroč. konfesionalnost

GLEJ ŠE nazor | nazor 4 | prepričati se

prepričanost -i ž |dejstvo, da ima kdo svoj nazor, idejo brez dvomov, pomislekov za najbolj pravilen, ustrezen resničnosti| *Za tako odločitev je bila potrebna globoka prepričanost* □ **gotovost** □ star. **preverjenost** □ pog. **sigurnost** □ ekspr. **trdnost** □ zastar. **uverjenost**
GLEJ ŠE prepričanje

prepričati -am dov. *koga* |doseči, da ima kdo povedano, mišljeno glede na logiko, izkustvo upravičeno za resnično, pravilno| *Prepričal jih je, da je gradnja novega doma potrebna* □ zastar. **osvedočiti** □ star. **pogovoriti** □ ekspr. **preonegaviti** *Ga bomo že preonegavili, da ti bo verjel* □ star. **preveriti** □ zastar. **uveriti**

prepričati se -am se dov. |izraža, da kdo prepozna povedano, mišljeno glede na logiko, izkustvo za resnično, pravilno| *Prepričal se je, da je vsa pripoved resnična* □ zastar. **osvedočiti se** □ zastar. **overiti se** □ star. **preveriti se** □ knj.izroč. **priti do prepričanja** □ zastar. **uveriti se**

prepričeválni -a -o prid. ► prepričljivi

prepričeváti -újem nedov. *koga* |prizadevati si doseči, da bi kdo imel povedano, mišljeno glede na logiko, izkustvo upravičeno za resnično, pravilno| *Prepričeval jih je, da je gradnja nove šole potrebna* □ star. **preverjati** □ zastar. **uverjati**

prepričljiv -a -o prid. ekspr. |ki vzbuja močen pozitivni čustveni odziv| *Sopranistka je navdušila občinstvo s prepričljivim nastopom*
 □ ekspr. **impresiven** □ publ. **polnokrven** □ knj.izroč. **probojen** *probojno umetniško delo* □ ekspr. **sugestiven** □ ekspr. **živ²** ■ protip. **neprepričljiv**
GLEJ ŠE neprepričljiv

prepričljivi -a -o prid. |ki preprečuje, odpravlja pomisleke, dvom o resničnosti, pravilnosti| *prepričljivi dokaz; prepričljivi odgovor na zastavljeno vprašanje* □ **trdni** *trdni dokaz* □ knj.izroč. **eklatantni** □ ekspr. **očitni** □ ekspr. **otipljivi** □ ekspr. **otipni** □ knj.izroč. **pomenljivi** □ knj.izroč. **povedni** □ knj.izroč. **prepričevalni** □ knj.izroč. **prezgovorni** □ knj.izroč. **pričevalni** □ knj.izroč. **razvidni** □ knj.izroč. **verni** □ ekspr. **zgovorni** ■ protip. **neprepričljivi**
GLEJ ŠE očitni

prepričljivo nač. prisl. |izraža, da dejanje vzbuja močen pozitivni čustveni odziv| *prepričljivo podajati dramski tekst* □ ekspr. **impresivno** □ ekspr. **sugestivno**

preprižazen -zna -o prid. ► prijazen

preprižeten -tna -o prid. ► prijeten

preprižetno prisl. ► prijetno¹

preprodajalec -lca m ► prekupčevalec

preprodajalka -e ž ► prekupčevalka

preprodajanje -a s ► prekupčevanje

preprodajati -am nedov. *kaj* |prodajati kupljeno blago, navadno zaradi dobička, koristi| *preprodajati rabljena vozila* □ pog. **prodajati naprej**

preproga -e ž |navadno večji tekstilni izdelek, zlasti za pokrivanje tal| *pogriniti preprogo* □ v orientalskem okolju **čilim** □ zastar. **prestirača** □ zastar. **prostirača** □ nekjn. pog. **tepih** □ **tekač** |dolga, ozka preproga|

◆ **1.** perzijska preproga □ knj.izroč. perzijanec **2.** pletena preproga

□ knj.izroč. pletenica □ knj.izroč. pletenjača **3.** rogozasta preproga

□ rogoznica **4.** predposteljna preproga □ knj.izroč. predposteljni

5. smirenska preproga □ knj.izroč. smirnapreproga **6.** velurna preproga

□ velurpreproga **7.** vrvnata preproga □ vrvena preproga □ vrvičasta preproga □ vrvena preproga

● **leteča preproga** □ preproga samoleta

GLEJ ŠE prt ♦ 2

preprogar -ja m ► prodajalec pp 1

preprošt -osta -o prid. |ki za razumevanje, obvladovanje ne zahteva višjih miselnih postopkov, posebnega znanja| *Rad rešuje preproste križanke* □ **lahek** □ pog. **enostaven** □ ekspr. **nezahteven** □ ekspr. **nezapleten**

GLEJ ŠE naiven |naiven ♦ |navaden |neizobražen |neizumetničen |neumen¹ |neveden 1

preprostež -a m ekspr. |kdor sprejema, doživlja zunanji svet brez individualnega kritičnega razsojanja| *Niti največji preprosteži mu niso verjeli* □ ekspr. **preprosti¹** □ knj.izroč. **preprostnik** □ ekspr. **preproščina** □ slabš. **primitivec**

GLEJ ŠE naivnež |neizobražen povdk. |nekulturen povdk.

preprosti¹ -ega m ► preprostež

preprosti² -a -o prid. ► dejanje 1♦7 |ljudstvo 1 |preprosto¹

preprošt -a m ► neizobražen povdk. |preprostež

preprosto¹ nač. prisl. |izraža, da kako dejanje vsebuje navadne, pogoste sestavine, ki ne zahtevajo višjih miselnih postopkov, posebnega znanja| *preprosto povedati* □ **nezapleteno** □ pog. **enostavno¹** □ pog. **na preprosti način** □ ekspr. **po domače**

preprosto² člen. ► kar 1 |kratko malo 1, 2 |nikakor

preprostost -i ž |dejstvo, da razumevanje, obvladovanje česa ne zahteva višjih miselnih postopkov, posebnega znanja| *Preprostost rešitve ga je presenetila* □ pog. **enostavnost** □ ekspr. **nezahtevnost** □ ekspr. **nezapletenost** □ ekspr. **preproščina**

preproščina -e ž ► naiven ♦ |naivnost |preprostež |preprostost

prepucij -a m anat., vet. |koža, ki obdaja zunanji del moškega spolnega uda| *s kirurškim posegom odstraniti prepucij* □ vet. **poscalo**

prepust -a m grad. |cevast prostor pod cesto, železniško progo za pretakanje padavinske vode| *odmašiti prepust* □ grad. **prepušč** □ grad. **propust**

GLEJ ŠE napaka 4

prepusten -tna -o prid. |ki kaj prepušča, zlasti tekočino| *prepustna opna* □ **produšen** *produšna plast snega* □ **propusten** □ zastar. **proniljiv**

prepustiti -ím dov.

1. *kaj komu* |narediti, da namesto osebk kdo drugi dobi kaj, do česar ima osebek določeno pravico| *prepustiti premoženje otrokom; prepustiti funkcijo nasledniku* □ **predati** □ pog. **dati** □ knj.izroč. **izročiti** □ star. **pripustiti**

◆ **prepustiti komu besedo** □ **dati komu besedo** □ **predati komu besedo**

2. *kaj čemu* |dopustiti, da namesto osebk kdo drugi, kaj drugega odloča o čem, vpliva na kaj| *prepustiti sodbo o romanu bralcu; prepustiti razvoj dogodkov naključju* □ publ. **podvreči** □ pog. **pustiti**

GLEJ ŠE predreti

prepustiti se -ím se dov. *čemu* |izraža, da osebek z ničimer ne nasprotuje, se ne upre temu, da je predmet določenega dejanja, procesa, nosilec določenega stanja| *Dvignil je veslo in se prepustil toku; prepustiti se nagonu* □ **predati se** □ ekspr. **izročiti se v oblast** *česa izročiti se v oblast gorečih čustev* □ ekspr. **pogrezniti se v kaj** *Pogreznil se je v žalost* □ ekspr. **potopiti se v kaj** □ ekspr. **vdati se vdati se v žalosti** □ ekspr. **zapresti se v kaj** *zapresti se v spomine*

GLEJ ŠE obupati |poglobiti se

prepustnica -e ž |pisno dovoljenje za prehod meje, zastraženega mesta| *pokazati prepustnico uradni osebi* □ **dovolilnica** □ knj.izroč. **prehodnica** □ neustrez. **propustnica**

prepustnost -i ž |sposobnost omogočanja prehoda, zlasti tekočinam| *prepustnost opne; prepustnost za vodo* □ knj.izroč. **permeabilnost** *permeabilnost pergamenta* □ neustrez. **propustnost**

prepušč -a m ► prepust

prepuščati -am nedov.

1. *kaj* |izraža, da kaj s svojimi lastnostmi omogoča prehod česa skozi sebe| *Opna prepušča svetlobo* □ neustrez. **propuščati**

2. *kaj komu* |delati, da namesto osebk kdo drugi dobi kaj, do česar ima osebek določeno pravico| *prepuščati počitniško stanovanje prijateljem* □ pog. **dajati** □ knj.izroč. **izročati**

3. *kaj čemu* |dopuščati, da namesto osebk kdo drugi, kaj drugega odloča o čem, vpliva na kaj| *Končno odločitev so prepuščali drugim* □ pog. **puščati**

prepuščati se -am se nedov. *čemu* |izraža, da osebek z ničimer ne nasprotuje, se ne upira temu, da je predmet določenega dejanja, procesa, nosilec določenega stanja| *Ležal je na vodi in se prepuščal valovom; prepuščati se trenutnim čustvom* □ **predajati se** □ knj.izroč. **podajati se** □ ekspr. **pogrezati se v kaj** *pogrezati se v žalost* □ ekspr. **potapljati se v kaj** □ ekspr. **vdajati se** *vdajati se nezanesljivim pričakovanjem* □ ekspr. **zapadati** *zapadati obupu* □ ekspr. **zapredati se v kaj** *zapredati se v spomine*

GLEJ ŠE obupovati

prepuščen -èna -o povdk. ► odvisen 1

preračun -a m ► rezultat¹ 1

preračunanost -i ž ► preračunljivost

preračunati -am dov. ► izračunati |premisлити

preračunavanje -a s ekon. |računsko ugotavljanje stroškov zaradi določitve cene proizvodu ali storitvi| *preračunavanje prodajne cene* □ ekon. **kalkulacija**

preračunávati -am nedov. ▶ izračunavati

preračunjen -a -o prid. ▶ preračunljiv

preračunljiv -a -o prid. |ki svoje ravnanje, delovanje uravnava zlasti glede na lastno korist| *preračunljiv človek* □ knj.izroč. **oportunističen** □ zastar. **preračunjen** □ ekspr. **računarski**

POVEDKOVNIK kalkulant, kameleon, oportunist, preračunljivec, računar, švigašvaga²

preračunljivec -vca m |kdor svoje ravnanje, delovanje uravnava zlasti glede na lastno korist| *Imajo ga za preračunljivca* □ knj.izroč. **kalkulant** □ slabš. **kameleon** □ knj.izroč. **oportunist** □ slabš. **računar** □ ekspr. **švigašvaga**¹

GLEJ ŠE preračunljiv povdk.

preračunljivost -i ž |dejstvo, da kdo svoje ravnanje, delovanje uravnava zlasti glede na lastno korist| *Moti me tvoja preračunljivost* □ knj.izroč. **oportunizem** □ knj.izroč. **oportunist** □ knj.izroč. **preračunanost** □ ekspr. **računarstvo** □ ekspr. **računica**

prerad -áda -o povdk. ▶ rad 1

prêrafaelit -a m ▶ slikar pp 1

prerájati -am nedov. ▶ obnavljati 2

prerájati se -am se nedov. ▶ obnavljati se

preráni -a -o prid. ▶ prezgodnji

preráno prisl. ▶ prezgodaj

prerást -í ž bot. |rastlina s celorbimi, črtalastimi ali jajčastimi listi in rumenimi ali rdečkastimi cveti v socvetjih| *Površine med skalami zaseda prerast* □ bot. **zajčje uho**

prerásti -râstem dov. *kaj* |izraža, da kaj rastoč prekrije določeno površino| *Bršljan je prerastel obzidje* □ knj.izroč. **zarasti**

GLEJ ŠE preseči 2

preráščati -am nedov. *kaj* |izraža, da kaj rastoč prekriva določeno površino| *Cesto je začela preraščati trava*

□ knj.izroč. **zaraščati**

GLEJ ŠE presehati 2

prerazdelitev -tve ž |razdelitev, ki je rezultat na novo opravljene razdelitve| *prerazdelitev proračunskih sredstev v korist javnega zdravstva* □ knj.izroč. **redistribucija**

prerázen -zna -o prid. ▶ raznovrsten

prerazgrét -a -o prid. ▶ razvnet 1

prerazkóšen -šna -o prid. ▶ razkošen

prerazlíčni -e -a prid. mn. ▶ različni²

preraznovrsten -tna -o prid. ▶ raznovrsten

prerazporedítev -tve ž ▶ premestitev

prerazporedíti -ím dov. ▶ razporediti •

preréči -rêčem dov. ▶ preklicati 2

preredíti -ím dov. *kaj* |z rejo, krmljenjem doseči, omogočiti, da žival (pre)živi določeni čas| *prerediti živino čez zimo* □ **prekrmiti**

GLEJ ŠE preživiti

prerèk -éka m ▶ prerekanje

preréka -e ž ▶ prerekanje | razprava 1

prerèkanje -a s |medsebojno izražanje nesoglasja z izjavami, mnenjem drugega, navadno ne preveč ostro| *Prerekanje je prešlo v prepir in pretep* □ star. **prerek** □ star. **prereka**

prerékati -am nedov. ▶ ugovarjati

prerékati se -am se nedov. *s kom* |medsebojno izražati nesoglasje z izjavami, mnenjem drugega, navadno ne preveč ostro| *Pogosto se prerékata za nepomembne stvari* □ **pregovarjati se** □ nar. **karati se** □ ekspr. **kav sati se** □ pog. **kregati se** □ star. **pravdati se** □ ekspr. **prejedati se** □ zastar. **prekarjati se** □ ekspr. **preklati se**

□ neknj. pog. **špetirati se** □ ekspr. **ujedati se** □ ekspr. **žreti se**

prerés povdk. ▶ res³

preresnični -a -o prid. ▶ resnični 1

prerešétáti -ám dov. ▶ natepsti | preiskati 1 | premisliti | pre-streliti | pretresti 2

prerešétávati -am nedov. ▶ obravnavati 2 | pogovarjati se 1 | premišljavati 2 | rešetati

preréven -vna -o povdk. *za kaj* |izraža, da ima kdo premalo materialnih dobrin za zadostitev določenih potreb, zahtev| *Prereven je, da bi si lahko kupil hišo* □ **presiromašen** □ ekspr. **preberaški**

prerèz -éza m |slika, predstavljajoča telo, kakršno je v ravnini, ki gre skozenj| *narisati prerèz jabolka* □ **presek**

♦ **1. kolobarjasti prerèz** □ obročni prerèz **2. kvadratni prerèz** □ kvadratni prerèz **3. navpični prerèz** □ vertikalni prerèz **4. vzdolžni prerèz** □ dolžinski prerèz □ longitudinalni prerèz □ podolžni prerèz **5. prečni prerèz** □ počezni prerèz □ profil

PODPOMENKE **1.** eliptični prerèz, jajčasti prerèz, kolobarjasti prerèz, križni prerèz, kvadratni prerèz, trapezasti prerèz **2.** diagonalni prerèz, navpični prerèz, prečni prerèz, radialni prerèz, tangencialni prerèz

GLEJ ŠE pregled 2

prerézati -rèžem dov. ▶ prekiniti 2, 3

prerézavka -e ž ▶ trta •

prerézek -zka -o prid. ▶ oster 4

prerézni -a -o prid. ▶ ljudje •

prerija -e ž ▶ stepa

preríjski -a -o prid. ▶ kojot

preríniti -em dov. ▶ prebiti se

preríniti se -em se dov. *skozi kaj* |s težavo priti skozi kaj ozkega, ovirajočega| *Prehod je ozek, da se komaj preríneš skozenj* □ ekspr. **prebiti se** □ ekspr. **pregnesti se** □ ekspr. **prekopati se** □ knj.izroč. **premotati se** □ ekspr. **pretakniti se** □ ekspr. **pretisniti se** □ ekspr. **pretiščati se** □ ekspr. **pretolči se** □ **pretolči se skozi smrečje** □ knj.izroč. **previti se** □ ekspr. **prevleči se** □ pog. **pribasati se** □ ekspr. **pridrenjati se** □ ekspr. **prignesti se** □ ekspr. **prikopati se** □ ekspr. **pririniti se** □ ekspr. **pririniti se** □ knj.izroč. **pririti** □ knj.izroč. **pririti se** □ knj.izroč. **prodreti** □ ekspr. **stisniti se** □ ekspr. **stiščati se** □ pog. **zbasati se** □ ekspr. **zgnesti se** □ ekspr. **zmotati se** □ ekspr. **zriniti se** □ ekspr. **prekomolčiti se** |**preríniti se s komolci**| *Težko se je prekomolčil do blagajne* □ ekspr. **presekati se** |**preríniti se s sekanjem česa ovirajočega**| *Skozi goščavo smo se presekali do ceste*

GLEJ ŠE doseči 2 | priti pp 6

prerísati -ríšem dov. *kaj* |narisati sliko slike| *prerísati načrt* □ **prekopirati** □ knj.izroč. **izrisati** *izrisati model avtomobila iz revije*

prerisováti -újem nedov. *kaj* |risati sliko slike| *Pokrajino prerisuje z razglednice* □ **kopirati**

preríti -ríjem dov. ▶ razriti

preríti se -rijem se dov. ▶ priti pp 6

prerívati se -am se nedov. ▶ gnesti se | **prepirati se** | **riniti se** 1

preróčanstvo -a s ▶ prerokba

preróčba -e ž ▶ prerokba

preróčišče -a s |zlasti pri antičnih narodih svetišče, kjer svečenik v imenu božanstva izreka prerokbe| *iti v preróčišče po odgovor* □ **orakelj** □ zastar. **proróčišče**

preròd -óda m |dejstvo, da se kaj spremeni v kaj bistveno boljšega, bolj sposobnega za življenje, razvoj| *gospodarski preròd države* □ **oživitev** □ knj.izroč. **preporod** □ knj.izroč. **preroditev** □ ekspr. **prerojenje** □ knj.izroč. **renesansa** *renesansa slovenske univerze*

♦ **zgod. slovenski narodni preròd** □ **zgod. slovenski narodni preporod**

GLEJ ŠE metageneza

prerodítej -a m ▶ prenovitelj

prerodítev -tve ž ▶ prerod

prerodíti -ím dov. ▶ prenoviti 2

preroditi se -im se dov. ▶ prenoviti se

preroditveni -a -o prid. ▶ prerodni

prerodni -a -o prid. |ki je v zvezi s spremembo v kaj boljšega, bolj sposobnega za življenje| *neustavljivost prerodnih procesov v družbi* □ ekspr. **prebuditveni** □ ekspr. **prebudni** □ ekspr. **preporodni** □ ekspr. **preroditveni** □ ekspr. **prerojevalni**

prerogativ -a m ▶ pravica •6

prerogativa -e ž ▶ pravica •6

prerobjenje -a s ▶ prerod

prerojevalni -a -o prid. ▶ prerodni

prêrok -óka m ver. |v Stari zavezi kdor pod božjim vplivom opominja ljudstvo, vnaprej pripoveduje potek, pojavitev česa| *besede preroka Jeremije* □ knj.izroč. **profet**

GLEJ ŠE glasnik² | prerokovalec

prerokba -e ž |kar kdo pripoveduje kot vnaprej znani potek, pojavitev česa| *Nekatere prerokbe so se uresničile* □ **prerokovanje** □ zastar. **orakelj** □ knj.izroč. **preročanstvo** □ zastar. **preročba**

□ knj.izroč. **preroštvo**

GLEJ ŠE napoved

prerokinja -e ž ver. |v Stari zavezi ženska, ki pod božjim vplivom opominja ljudstvo, vnaprej pripoveduje potek, pojavitev česa| *judovski preroki in prerokinje* □ knj.izroč. **sibila** □ nar. **šembilja**

GLEJ ŠE prerokovalka

prerokovalec -lca m |kdor vnaprej pripoveduje potek, pojavitev česa| *Prerokovalec je s svojimi nastopi vnašal negotovost in nemir med ljudi* □ zastar. **bogovec** □ knj.izroč. **orakelj** □ knj.izroč. **prerok** □ knj.izroč. **profet** □ zastar. **prorok** □ knj.izroč. **žrec**

prerokovalka -e ž |ženska, ki vnaprej pripoveduje potek, pojavitev česa| *Prerokovalki so ljudje polagoma nehali verjeti* □ knj.izroč. **prerokinja**

prerokovanje -a s ▶ napovedovanje | prerokba

prerokovati -ujem nedov. *kaj* |vnaprej pripovedovati potek, pojavitev česa| *Vse se je uresničilo, kar je prerokoval* □ zastar. **bajati** □ star. **bogovati** □ zastar. **prorokovati** □ zastar. **vražiti**

GLEJ ŠE napovedovati 2 | vedeževati

prerómati -am dov. ▶ prehoditi 1

preróški -a -o prid. ▶ daljnovidni 2

preróškost -i ž ▶ daljnovidnost 2

preróštvo -a s ▶ prerokba

prerúšiti -im dov. ▶ prekiniti 2

presàd -áda m ▶ presaditev 1, 2

presádek -dka m med. |tkivo, organ, ki pride na drugo mesto telesa ali v drugi organizem| *Presadek se je uspešno prijel*

□ med. **transplantat**

presadítev -tve ž

1. |dejstvo, da se rastlina izkoplje in vsadi drugam| *pripraviti rastlino za presaditev* □ knj.izroč. **presad**

2. med. |postopek, s katerim se naredi, da pride tkivo, organ na drugo mesto telesa ali v drugi organizem| *presaditev kostnega mozga* □ med. **presad** □ med. **transplantacija**

♦ 1. med. **avtogena presaditev** □ med. **avtologna presaditev** 2. med. **dvojna presaditev kostnega mozga** □ med. **tandemska presaditev kostnega mozga**

GLEJ ŠE pasaža

presadíti -im dov.

1. *kaj* |izkopati rastlino in jo drugam vsaditi| *presaditi hibiskus s sredine v kot vrta* □ agr., vrtn. **prepirirati** |presaditi sejance|

2. med. |narediti, da pride tkivo, organ na drugo mesto telesa ali v drugi organizem| *presaditi ledvico* □ med. **transplantirati**

GLEJ ŠE prenesti 2 | prestaviti | prevesti¹

presahníti in **presáhniti** -em dov. |izraža, da kaj za krajši čas izgubi vodo| *To jezero poleti presahne* □ **presušiti**

GLEJ ŠE izginiti 3

presájati -am nedov.

1. *kaj* |izkopavati rastline in jih drugam saditi| *presajati lončnice vsako leto* □ **presajevati** □ agr., vrtn. **pikirati** |presajati sejance|

2. *kaj* med. |delati, da pride tkivo, organ na drugo mesto telesa ali v drugi organizem| *presajati organe* □ med. **transplantirati**

GLEJ ŠE prenašati 2 | prestavljati 1

presajèni -a -o prid. ▶ mozeg • | rastlina •13

presajènka -e ž ▶ rastlina •13

presajeválec -lca m ▶ prevajalec

presajeváti -ujem nedov. ▶ presajati 1

presám -a -o povdk. ▶ osamljen

presamévati -am dov. ▶ preživeti 2 pp 1

presamotáriti -im dov. ▶ preživeti 2 pp 1

presanjáriti -im dov. ▶ preživeti 2 pp 1

presánjati -am dov. ▶ preživeti 2 pp 1

preséci -séžem dov.

1. *kaj* |izraža, da se kaj po svojih lastnostih, značilnostih umesti nad določeno stopnjo, mero| *Sestavek je presegel navadno dolžino; Temperatura je preseгла trideset stopinj Celzija* □ **prekoračiti** □ **prestopiti** □ publ. **preiti** □ publ. **prekositi**

2. *koga* |izraža, da kdo postane boljši, uspešnejši od koga| *Kmalu je v znanju presegel svojega učitelja* □ **prekositi** □ knj.izroč. **nad-kriliti** □ ekspr. **posekati** □ pog. **postati boljši od koga** □ ekspr. **potolči** □ ekspr. **prerasti**

GLEJ ŠE presekat

presečísčè -a s geom. |točka, v kateri se sekata dve črti ali črta in ploskev| *presečísčè parabole s premico* □ geom. **sečísčè**

preséčni -a -o prid. ▶ lik¹ •4 | množica •3

preséčnica -e ž ▶ sečnica¹

presédati -am nedov. ▶ upirati se 5

presedéti -im dov. *kaj* |sedeč prebiti, preživeti| *Popoldne je presedel na klopi* □ redk. **odsedeti** □ ekspr. **preždeti**

GLEJ ŠE prestati •

presedláti -ám dov. ▶ preiti 3

presedljáj -a m ▶ prelaz

preségati -ségam nedov.

1. *kaj* |izraža, da se kaj po svojih lastnostih, značilnostih umešča nad določeno stopnjo, mero| *Globina jezera na tem mestu presega deset metrov; Ta zahteva presega moje sposobnosti* □ knj.izroč. **prehajati** *Njegove drame daleč prehajajo vsako literarno teorijo* □ publ. **prekašati** *Rezultat prekaša vsa pričakovanja* □ knj.izroč. **presežati** *To preseza moje moči* □ knj.izroč. **prestopati** *prestopati dovoljeno hitrost*

2. *koga* |izraža, da je kdo pred drugim, drugimi glede na kako lastnost, dosežek| *Ta slalomist presega vse druge* □ **prekašati** □ pog. **biti boljši od koga** □ knj.izroč. **nadkriljevati** □ pog. **nesti** *V matematiki ga gladko nese* □ knj.izroč. **prednjačiti pred kom** *V razgledanosti prednjači pred sodelavci* □ knj.izroč. **preraščati** □ zastar. **pretekati**

presejálni -a -o prid. ▶ presejanje

presejánje -a s med. |preiskava za zgodnje odkrivanje bolezni in nepravilnosti| *izvesti presejanje* □ med. **presejalni test** □ med., žarg. **screening**

presèk -éka m ▶ lik¹ •4 | množica •3 | pregled 2 | prerez | preseka

preséka -e ž |del gozda s posekanim drevjem v ozkem pasu|

Preseka se je že zarasla □ **presek**

presékati -am dov. *kaj* |s sekanjem narediti dva dela| *presekati kol na dvoje* □ star. **preseči**

♦ ekspr. **presekat** gordijski voz | ekspr. razrešiti gordijski voz

□ ekspr. rešiti gordijski voz

GLEJ ŠE prečkati 2 | prekiniti 3

presékati se -am se dov. ▶ preriniti se

preselítev -tve ž ▶ deportacija

preselíti -sélím dov. ▶ premestiti | prestaviti

preselíti se -sélím se dov. ▶ umreti 1

preseljeválni -a -o prid. ▶ politika •6 | tok¹ •5

preseljevánje -a s |spreminjanje bivališča, zlasti množično| načrt za preseljevanje prebivalstva □ migracija □ selitev

• 1. ver. preseljevanje duš □ ver. metempsihozna 2. zgod. preseljevanje narodov □ zgod. selitve narodov

GLEJ ŠE metempsihozna | selitev 1

preseljeváti -újem nedov. ▶ seliti

preseljeváti se -újem se nedov. |spreminjati bivališče, zlasti množično| Danes se ljudje preseljujejo, kamor hočejo □ migrirati

□ seliti se

GLEJ ŠE seliti se

présén -sna -o prid. ▶ svež¹

presenéčati -am nedov. koga |delati, povzročati, da se kdo zelo čudi; delati, povzročati, da kaj doleti koga nepripravljenega| Vsak dan ga je otrok presenečal z novimi besedami; Vest o njegovem odhodu je vse presenečala □ knj.izroč. frapirati □ knj.izroč. iznenadejati □ knj.izroč. iznenajati □ ekspr. osupljati □ zastar. zadivljati

presenéčen -a -o povdk. nad čim |izraža, da je kdo v duševnem stanju, povzročene z izkušnjo, doživetjem česa nepričakovanega| Občinstvo je bilo presenečeno nad drznostjo uprizoritve □ zastar. iznenadejan □ knj.izroč. iznenaden

presenéčenje -a s |duševno stanje, povzročeno z izkušnjo, doživetjem česa nepričakovanega| Ni mogel skriti presenečenja, koga je zagledal med poslušalci □ presenečenost □ knj.izroč. iznenadenost □ knj.izroč. iznenadenje □ ekspr. osuplost

presenéčenost -i ž ▶ presenečenje

presenétiti -im dov.

1. koga s čim |narediti, povzročiti, da se kdo začudi| S svojim ravnanjem je vse presenetil □ knj.izroč. frapirati □ knj.izroč. iznenaditi □ knj.izroč. osupiti □ ekspr. osupniti □ star. zaskočiti zaskočiti koga z nepričakovano izjavo

2. koga |narediti, povzročiti, da kaj doleti koga nepripravljenega| Ko so se vračali domov, jih je presenetil dež □ knj.izroč. iznenaditi □ star. zasačiti □ star. zaskočiti

GLEJ ŠE zalotiti

presenetljív -a -o prid. |ki koga preseneti| presenetljiv

odgovor □ knj.izroč. frapanten frapantna podobnost □ ekspr. osupljiv □ knj.izroč. začudljiv □ zastar. zavzet

GLEJ ŠE ogromen

presésti -sédem dov. koga |povzročiti, da sede kdo drugam|

Presedli so me v zadnjo vrsto □ razsesti |presesti z namenom razdružiti| Učitelj je nemirne učenke razsedel

GLEJ ŠE upreti se 5

presésti se -sédem se dov. |izraža, da kdo sede drugam; izraža, da se kdo nekoliko dvigne iz sedečega položaja in ponovno sede| Presedli so se na sonce; Še nekajkrat se je nemirno presedel

□ star. predejati se

presévati -am nedov. kaj |delati kaj svetlo, svetlejše s prehodom skozi| Sonce preseva megló □ prežarjati □ prosevati

preséven -vna -o prid. ▶ prosojen

presézati -am nedov. ▶ presepati 1

presežek -žka m |količina, vrednost, za katero je presežena določena količina, mera| Presežek se še povečuje; presežek

gotovine v blagajni; presežek svetlobe □ prebitek □ knj.izroč. odveček

□ pog. plus¹ Koliko imaš plusa □ zastar. previšek □ ekon. suficit

presézni -a -o prid. ▶ proizvod •3 | svet¹ 4•7 | vrednost •8

preséznik -a m jezikosl. |oblika, ki izraža najvišjo mero tega, kar je osnovni pomen pridevnika ali prislova| Presežnik od dober je najboljši □ jezikosl. superlativ □ jezikosl. tretja stopnja

presíh -a m rad. |začasna oslabitev sprejema zaradi sprememb v jakosti magnetnega polja| Presihi motijo televizijski sprejem □ rad., žarg. fading □ rad., žarg. feding

presihajóci -a -e prid. ▶ studenec •

presíhati -am nedov. ▶ izginjati 3 | usihati

presíja -e ž ▶ prisila

presijáti -sijem dov. ▶ presvetiti

presíla -e ž ▶ premoč

presílen -lna -o prid. ▶ ogromen

presílnó prisl. ▶ zelo 3

presilóvit -a -o prid. ▶ silovit

presilóvito prisl. ▶ močno 1

presíp -a m ▶ sipina

presípati -am nedov. ▶ presipavati

presípávati -am nedov. kaj |s sipanjem spravljati kaj sipkega v drugo posodo| presipavati žito □ presipati

presíromášen -šna -o prid. ▶ prereven

presít -a -o prid. ekspr. |ki uživa pretirano izobilje hrane| Presiti ljudje ne cenijo hrane □ ekspr. preobjeden

presítost -i ž |stanje človeka, ki uživa pretirano izobilje hrane| Presitost lahko vodi v slabo počutje □ nizk. prenažrtost □ ekspr. preobjedenost

preskákati se in preskakáti se -skáčem se dov. ▶ naskakati se

preskakováti -újem nedov.

1. kaj |s skoki prihajati čez kaj| preskakovati stopnice □ skakati čez kaj

2. |s skoki ponavlja zapuščati določeno mesto in prehajati na drugo mesto; menjavati predmet dela, delovanja| Veverica preskakuje z veje na vejo; v pogovoru preskakovati z ene teme na drugo □ skakati □ ekspr. smukati Veverica smuka z veje na vejo

GLEJ ŠE izpuščati 3 | prestopati 2

preskočíti -skóčím dov.

1. kaj |s skokom priti čez kaj| preskočiti jarek □ skočiti čez kaj

2. |s skokom priti na drugo mesto| preskočiti s čolna na breg □ skočiti

GLEJ ŠE izpustiti 3 | prestopiti 2

preskòk -óka m ▶ izpust | premik •2

preskrba -e ž

• zagotovljena preskrba □ zagaranirana preskrba □ zajamčena preskrba

GLEJ ŠE oskrba 1, 2

preskrbėti -skrbím dov. kaj |biti uspešen v prizadevanju, da bi se doseglo kaj, prišlo do česa| pravočasno preskrbeti dokumente

□ dobiti □ priskrbeti □ star. omisliti □ ekspr. omisliti si □ pog. organizirati

Organiziral jim je prenočišča □ zastar. poskrbeti □ zastar. pribaviti

□ ekspr. pridobiti □ neknj. pog. prikomandirati □ ekspr. priti do česa

□ neknj. pog. skomandirati □ ekspr. stakniti □ star. zadobiti

□ pog. zorganizirati □ neknj. pog. zrihtati

• star. preskrbeti hčer □ star. dati hčer v zakon □ star. oddati hčer v zakon

GLEJ ŠE oskrbeti 1

preskrbėti se -ím se dov. ▶ oskrbeti se

preskrbljèn -èna -o prid. ▶ oskrbljen

preskrbljénost -i ž ▶ oskrbljenost

preskrbnína -e ž ▶ preživnina

preskrboválec -lca m ▶ oskrbovalec 1

preskrbovališče -a s ▶ oskrbovališče

preskrbováalka -e ž ▶ oskrbovalka
preskrboválni -a -o prid. ▶ oskrbovalni
preskrbovalnina -e ž ▶ oskrbnina
preskrbovânje -a s ▶ oskrba 2
preskrbovâti -újem nedov. ▶ oskrbovati
preskúšnja -e ž ▶ izpit¹
presládek -dka -o prid. ▶ sladek 1
preslásten -tna -o prid. ▶ okusen
preslávljati -am nedov. ▶ slaviti
preslávnj -a -o prid. ▶ slavni
preslédek -dka m |čas med koncem in ponovnim nastopom kakega dejanja, pojava| *Presledki med udarci so bili kratki*
 □ časovni razmak □ časovni razmik □ interval
 GLEJ ŠE podest | razmik 2
presléden -dna -o prid. ▶ prekinjen
preslediti -ím dov. ▶ raziskati
preslédkast -a -o prid. ▶ prekinjen
preslédkoma prisl. ▶ v presledkih
preslédkno prisl. ▶ v presledkih
preslédnost -i ž ▶ diskontinuiteta
presléga -e ž ▶ pleša 2
preslégan -a -o prid. ▶ obrabljen 1
preslégast -a -o prid. ▶ obrabljen 1
preslepâti -ím dov. ▶ ogoljufati | prevarati 1
preslepiti -ím dov. ▶ prevarati 1 | zapeljati 3 | zaslepiti 2 | zavesti
preslépljati -am nedov. ▶ osvajati 2
preslepljèn -èna -o prid. ▶ slep²
preslica -e ž
 • bot. njivska preslica □ nar. hvošč □ bot. njivna preslica
preslikati -am dov. ▶ prefotografirati
preslišati -ím dov. *kaj* |s sluhom ne dojeti| *Naredil se je, kot da je pripombo preslišal* □ star. *prečuti*²
preslonéti -ím dov. ▶ preživeti 2 pp 1
preslužiti in preslužiti -ím dov. ▶ preživeti 2 pp 2
présmec -a m ▶ butara 2 | kruh •5
presméšen -šna -o prid. ▶ smešen
presmolíti -ím dov. ▶ osmoliti
presmoljèn -èna -o prid. ▶ osmoljen
presmrčâti -ím dov. ▶ prespati | preživeti 2 pp 1
presmřkav -a -o prid. ▶ neizkušèn povdk. 2
presmřkati se -am se dov. ▶ pretihotapiti se
presnavljâlni -a -o prid. ▶ motnja •4
presnávljanje -a s ▶ presnova
presnávljati -am nedov. ▶ spreminjati 1
présnec -a m ▶ butara 2 | kruh •5
presnéti¹ -a -o prid. kot poudarjalni prilastek, ekspr. |izraža, da je v sa-mostalniku imenovana danost deležna nekoliko negativnega odnosa| *Presneti fant nikoli ne pride ob dogovorjenem času*
 □ star. *buzakljunski* *Spat se spravi, sova buzakljunska* □ star. *buzaronski* □ nar. *frdamani* □ nar. *hembrani* □ star. *hencani* □ star. *hentani* □ star. *hudikov* □ star. *hudimani* □ star. *hudimanov* □ star. *hudimanski* □ star. *hudirjev* □ knj.izroč. *klemani* □ ekspr. *nesrečni*² □ star. *prebitenski* □ star. *prebiti*¹ □ star. *predrti* □ zastar. *prekanjenski* □ ekspr. *preklemani* □ ekspr. *preklemanski* □ knj.izroč. *preklenski* □ ekspr. *preklicani* □ nar. *prekvati* □ nar. *prepleti* □ star. *prešmentani* □ nar. *pretentani* □ nar. *preteti* □ ekspr. *sakrabolski* □ ekspr. *sakramenski* □ ekspr. *salabolski* □ ekspr. *salamenski* □ ekspr. *saprabolski* □ ekspr. *sapramenski* □ star. *šembrani* □ star. *šentani* □ star. *šmentani* □ star. *vragov* □ ekspr. *vražji* □ zastar. *vražni*² □ ekspr. *zlodejev* □ ekspr. *zlomkov*
 GLEJ ŠE *presneto*²

presnéti² -snámem dov. ▶ zamenjati 4
presnéto¹ prisl. ▶ zelo 1, 2, 3
presnéto² razpolož. medm. |izraža precejšnjo nejevoljo, jezo, nestrpnost| *Presneto, bo že mir* □ *za hudiča* □ *za vraga* □ *za zlodeja* □ *za zlomka* □ *hudič*² □ *hudiča*¹ □ *prekleta*² □ *strela* □ *šment* □ *šmenta* □ *vraga*¹ □ *zlodej* □ *zlodeja* □ *zlomek*² □ *zlomka*² □ star. *akrabort* □ nar. *ardičina* □ nar. *ardigata* □ star. *ardun* □ star. *arduš* □ ekspr. *bog nebeški* *Bog nebeški, kaj pa delaš* □ zastar. *buzaraca* □ zastar. *buzarada* □ zastar. *buzarona* □ star. *duš*² □ star. *ejduš* □ star. *fiks* □ star. *fiks Slav-don* □ vulg. *fuck* □ ekspr. *gromska strela* □ star. *hardun* □ nar. *hembraj* □ nar. *hencaj* □ star. *hent* □ star. *hentaj* □ vulg. *jebenti* □ pog. *krščenduš* □ šalj. *krščenmatiček* □ star. *krucenal* □ neknj. pog. *krucifiks*² □ star. *krucinal* □ pog. *madona* □ pog. *malora* □ pog. *mašina*² □ vulg. *mater* □ pog. *mejdun* □ pog. *mejdunaj* □ pog. *mejduš* □ pog. *mojdun* □ pog. *mojdunaj* □ pog. *mojduš* □ pog. *orduš* □ nar. *orka* *Ne vidiš, da je polno, orka* □ vulg. *orkamadona* □ nar. *oštja* *Bo že enkrat mir, oštja* □ evfem. *pismo Pismo, smo se zašili s to odločitvijo* □ vulg. *pizda* □ vulg. *porka* □ vulg. *porkaduš* □ vulg. *porkamadona* □ star. *preklicano* □ ekspr. *presneta stvar* □ zastar. *primaruha* □ pog. *primej* □ pog. *primoj* □ star. *primojdevet* □ star. *primojduha* □ pog. *primojdun* □ pog. *primojdunaj* □ pog. *primojduš* □ pog. *primojduši* □ šalj. *primojkokoš* □ šalj. *primojkravav* □ star. *primojsvet* □ pog. *prmej* □ pog. *prmejduš* □ šalj. *prmejkokoš* □ šalj. *prmejkršenduš* □ pog. *prmejkuš* □ pog. *prmejš* □ star. *sakra* □ pog. *sakrabort* □ pog. *sakrament* □ šalj. *sakramiš* □ pog. *salament* □ šalj. *salamiš* □ star. *saperlot* □ star. *sapra* □ star. *saprabolt* □ star. *sapralot* □ star. *saprament* □ šalj. *sapramiš* □ star. *saprlot* □ pog. *satan*² *Da bi te satan* □ vulg. *sranje*² *Sranje, pa tako vreme* □ ekspr. *sveta nebesa* *Sveta nebesa, boš tiho ali ne* □ zastar. *šember* □ zastar. *šembraj* □ star. *šentaj* □ sleng. *šit*² *Šit, pa tako vreme* □ pog. *tavžent hudičev* □ šalj. *tristo hudičev* □ šalj. *tristo kosmatih* □ šalj. *tristo medvedov* □ šalj. *tristo vragov* □ star. *tristo zelenih*
 GLEJ ŠE *joj*² 3

présni -a -o prid. ▶ maslo •2 | testo •2
presnina -e ž ▶ krma¹ •2
presnojéd -a m |kdor je samo surovo hrano rastlinskega izvora| *zdravje presnojedov* □ ekspr. *presnojedec*
presnojédec -dca m ▶ presnojed
presnóva -e ž biol. |biokemični procesi, pri katerih nastajajo energija, potrebna za življenje, in snovi za obnavljanje celic| *uravnavati presnovo* □ biol. *metabolizem* □ biol. *presnavljanje*
 ♦ med. *osnovna presnova* □ med. *bazalni metabolizem*
 GLEJ ŠE *preoblikovanje* | *reforma*
presnovâti -snújem dov. ▶ preoblikovati
presnovíti -ím dov. ▶ spremeniti 1
presnóvni -a -o prid. ▶ motnja •4
presódek -dka m ▶ presoja
presóden -dna -o prid. ▶ razsoden
presodíti in presódití -ím dov. *kaj* |s podrobno raziskavo podatkov, dejstev priti do kake ugotovitve| *Trezno moram presoditi, kaj naj ukrenem* □ *preceniti* □ *premisлити* □ *razmisliti* □ knj.izroč. *preanalizirati* □ knj.izroč. *prejasniti* □ star. *premotriti* □ pog. *preštudirati* □ ekspr. *pretežkati* □ knj.izroč. *razčleniti* □ star. *razmotriti* □ knj.izroč. *zanalizirati* □ knj.izroč. *zasoditi*
 GLEJ ŠE *oceniti* 2 | *ugotoviti*
presódnó prisl. ▶ razsodno
presódnost -i ž ▶ razsodnost
presója -e ž |ugotovitve, spoznanja o resnični vrednosti, naravi česa na osnovi podrobne raziskave podatkov, dejstev| *Trezna presoja naj bi zmagala nad nezanesljivimi občutki in čustvi*

□ knj.izroč. **presodek** □ knj.izroč. **razsodba** □ knj.izroč. **razsodek** □ knj.izroč. **vre-dnotenje**

• strokovna presoja □ knj.izroč. arbitrij

GLEJ ŠE ocena 1, 3 | ocenitev | razsodnost

presójanje -a s ▶ ocenjevanje 1

presójati -am nedov. *kaj* |s podrobno raziskavo podatkov, dejstev prihajati do kake ugotovitve| *Sam boš moral presojati, katere odločitve bi bile najboljše* □ **precenjevati** □ **presojevati** □ star. **pre-motrivati** □ knj.izroč. **razčlenjevati** □ star. **razmotrivati** □ pog. **študirati**

□ ekspr. **tehtati** □ knj.izroč. **vrednotiti**

GLEJ ŠE ocenjevati 1, 2 | ugotavljati

presójen -jna -o prid. ▶ prosójen

presójevalec -lca m ▶ ocenjevalec

presójevalni -a -o prid. ▶ komisija •4

presójevanje -a s ▶ ocenjevanje 1

presójeváti -újem nedov. ▶ presojati

presójiti -ím dov. ▶ presvetiti

presójnost -i ž ▶ prosójnost

presóliti -ím dov. *kaj* |preveč osoliti| *Jed je presólila*

□ knj.izroč. **zasoliti**

prespáti -spím dov. *kaj* |speč prebiti, preživeti| *Vse popoldne je prespal* □ ekspr. **odspati** □ ekspr. **presmrčati**

GLEJ ŠE prenočiti 1

presřčen -čna -o prid. ▶ ljubezniv

presřčkan -a -o prid. ▶ ljubek

presřčni -a -o prid. ▶ dragi³ | hvala²

presrččen -čna -o prid. ▶ srečen

présta -e ž

• slane preste □ posoljene preste

GLEJ ŠE butara 2

prestájati -am nedov. *kaj* |izraža, da je kdo deležen česa neprijetnega, slabega| *Na poti do cilja so prestajali vse vrste težave: lakoto, mraz, hude napore* □ **preživljati** □ ekspr. **prenašati** □ ekspr. **trpeti**

♦ pravn. **prestajati zaporno kazen** □ pog. biti v arestu □ ekspr. biti v ječi

□ ekspr. biti v zaporu □ zastar. biti v zaprtiji □ ekspr. biti za mrežo □ pog. biti

zaprt □ ekspr. biti za zapahi □ ekspr. gniti □ pog. jesti ričet □ pog. prestajati

zapor □ pog. sedeti □ pog. sedeti v zaporu □ pog. sedeti za zapahi

GLEJ ŠE prebolevati | prenašati 3

prestáli -a -o prid. ▶ prestani

prestán -a -o prid. ▶ postan

prestánek -nka m ▶ premor

prestáni -a -o prid. |ki ga je kdo doživljal, bil deležen kot nečesa neprijetnega, slabega| *Nerad se spominja prestanih krivic* □ **prestali**

prestápljati -am nedov. ▶ prestopati 1

prestápljati se -am se nedov. ▶ prestopati se

prestáti -stánem dov. *kaj* |izraža, da je kdo kdaj deležen česa neprijetnega, slabega| *Zaradi njih so morali vse to prestati* □ **pretrpeti**

□ nek. pog. **dati skozi** □ knj.izroč. **prebiti**³ □ ekspr. **prenesti**

♦ **prestati kazen** □ zastar. dostati kazen □ pog. odsedeti kazen

□ pog. odslužiti kazen □ knj.izroč. prebiti kazen □ ekspr. presedeti kazen

GLEJ ŠE izpit¹ •1 | nehati¹ | preboleti | preživeti 2 pp 1 | preživeti 3 | zapor 2•

prestáva -e ž avt. |položaj zobnikov v menjalniku ob določenem razmerju vrtljajev gnane in gonilne gredi| *menjati prestavo*

□ avt., žarg. **brzina** □ avt., žarg. **hitrost**¹

• 1. avt. **dati v prvo prestavo** □ avt., žarg. dati v prvo 2. avt. **vzratna**

prestava □ avt., žarg. rikverc □ avt., žarg. **vzratna**

GLEJ ŠE obrat¹ •2 | premestitev | prestavljati 3 | prevod |

razmerje 2• | ročica 2•2

prestavítev -tve ž ▶ premestitev

prestáviti -im dov. *kaj* |narediti, da pride kaj drugam, na drugo mesto| *prestaviti mizo* □ **predeti** *predeti dežnik iz leve roke v desno* □ **premestiti** □ ekspr. **presaditi** *presaditi mejnik* □ ekspr. **preseliti** *preseliti knjige na zgornjo polico*

GLEJ ŠE preložiti 2, 3 | premakniti 1 | premestiti | prevesti¹

prestávítveni -a -o prid. ▶ dekret •2

prestávjljanje -a s ▶ prevajanje

prestávjljati -am nedov.

1. *kaj* |delati, da pride kaj drugam, na drugo mesto| *prestavljati knjige s police na polico* □ **predevati** *predevati dežnik iz leve roke v desno* □ **prelagati** □ **premeščati** □ ekspr. **presajati** □ ekspr. **seliti**

2. *kaj* z glagolskim samostalnikom |večkrat določiti drugi, poznejši čas za uresničitev česa| *prestavljati opravljanje izpitov* □ **prelagati**

□ pog. **prekladati**

3. avt. |s premikanjem prestavne ročice povzročati spremembo hitrosti motornega vozila| *Na klancu je moral večkrat prestavljati*

□ pog. **dajati v prestavo** □ knj.izroč. **pretikati**

GLEJ ŠE kuhati 2 | premeščati | premikati 1 | prevajati

prestavljavéc -vca m ▶ prevajalec

prestavljljivi -a -o prid. |ki je po zgradbi prilagojen temu, da se lahko prestavlja| *prestavljljiva delovna miza* □ **mobilni** □ **prenosni**

□ knj.izroč. **prestavni**

GLEJ ŠE žerjav pp 1

prestávni -a -o prid. ▶ kolesje • | predznak | prestavljljivi |

razmerje 2• | ročica 2•2

prestének -nka m ▶ stena •1

présti přédem nedov.

1. *kaj* |z orodjem ali strojem oblikovati predivo v nit| *znana upodobitev predice, ki prede volno pri kolovratu* □ knj.izroč. **spredati** *spredati vlakna v trdno nit* □ star. **viti prejo**

2. *kaj* |delati nit, skupek niti, kot je značilno za pajka| *Pajek prede mrežo; Gosenica prede okoli sebe ovoj* □ **delati pajčevino** □ **raz-**

predati pajčevino □ **razprejati pajčevino** □ **popresti** |nekoliko presti|

GLEJ ŠE dolgočasiti se | gosti² | naklepati¹ | pogovarjati se 1 | premišljavati 1

prestiráča -e ž ▶ preproga

prestiráló -a s ▶ pregrinjalo | pregrinjalo • | rjuha

prestirati -am nedov. ▶ pogrinjati | pokrivati 4 | prekrivati

présti se přédem se nedov. ▶ prihajati 3

préstol -óla m |posebno oblikovani sedež kot znamenje

vladarske oblasti| *okrasje na prestolu* □ nek. pog. **tron**

♦ zgod. vojvodski prestol □ zgod. vojvodski stol

GLEJ ŠE položaj 3•1 | prestolonaslednica | prestolonaslednik |

vladati | zavladati

prestólica -e ž ▶ mesto¹ 1•

prestólni -a -o prid. ▶ mesto¹ 1• | prestolonaslednik

prestólnica -e ž ▶ mesto¹ 1•

prestolonaslédnica -e ž |ženska, ki je uradno določena za vladarjevega neposrednega naslednika| *spremljati življenjsko zgodbo prestolonaslednice* □ knj.izroč. **naslednica** □ knj.izroč. **naslednica prestola**

prestolonaslédnik -a m |kdor je uradno določen za vladarjevega neposrednega naslednika| *Prestolonaslednik se pripravlja na prevzem oblasti* □ knj.izroč. **naslednik** □ knj.izroč. **naslednik prestola**

□ knj.izroč. **prestoni naslednik** □ **dofen** |nekdaj prestolonaslednik v Franciji|

GLEJ ŠE sín

prestolováti -újem nedov. s prislovnim določilom |izraža, da kdo na imenovanem mestu izvaja vodenje, upravljanje, oblast| *Kralji so prestolovali v Parizu* □ publ. **imeti sedež** □ knj.izroč. **rezidirati**

GLEJ ŠE dvigati se 2 | gospodovati

prestóp -ópa m

- 1. ilegalni prestop meje □ nelegalni prestop meje 2. lit. miselni prestop

□ lit. enjambement

GLEJ ŠE konverzija 1 | prekršek 1

prestópati -am nedov.

1. kaj |s koraki prihajati čez kaj; prihajati čez kaj sploh| *prestopati lužo za lužo; legalno prestopati državno mejo* □ knj.izroč. *prehajati*

□ nar. *prestapljati*

2. |menjavati pripadnost glede na delovanje, aktivnost, prepričanje| *Igralci so prestopali v druge klube; prestopati v druge stranke*

□ knj.izroč. *prehajati* □ ekspr. *preskakovati*GLEJ ŠE *prehajati* 3 | *presehati* 1**prestópati se** -am se nedov. |prenašati težo telesa z ene noge na drugo|*Od utrujenosti se prestopa* □ *prestopicati se* □ *stopicati*□ ekspr. *cepitati* □ ekspr. *cepeljati* □ ekspr. *drencati* □ nar. *prestapljati se*□ ekspr. *tancati* *Medved v kletki tanca***prestópek** -pka m ▶ prekršek 1, 2 | prekršiti**prestopícati se** -am se nedov. ▶ prestopati se**prestopíti** in prestopíti -im dov.

1. kaj |s korakom priti čez kaj; priti čez kaj sploh| *prestopiti jarek; prestopiti državno mejo* □ knj.izroč. *preiti* □ ekspr. *prekoračiti*

2. |menjati pripadnost glede na delovanje, aktivnost, prepričanje| *prestopiti v nasprotni politični tabor* □ knj.izroč. *prebegniti*

□ knj.izroč. *preiti* □ ekspr. *preskočiti* □ knj.izroč. *uskočiti uskočiti**k sovražniku*GLEJ ŠE *prečkati* 1 | *preiti* 3 | *prekršiti* | *preseči* 1 | *razliti se***prestópni** -a -o prid. ▶ rima pp 2**prestópnica** -e ž |ženska, ki stori kaznivo dejanje| *Prestopnici**so odmerili visoko kazen* □ *delinkventka***prestópnik** -a m |kdor stori kaznivo dejanje| *kaznovani**prestopnik* □ *delinkvent***prestópništvo** -a s |izvršena kazniva dejanja kot celota|*Prestopništvo iz leta v leto narašča* □ *delinkvenca* □ *delinkventnost*□ *delinkventstvo*

- ♦ *mladinsko prestopništvo* □ *juvenilna delinkvenca* □ *mladinska delinkvenca* □ *mladostna delinkvenca*

prestrádan -a -o prid. ▶ *sestradan***prestrádanec** -nca m ▶ *sestradanec***prestrádanost** -i ž ▶ *sestradanost***prestrádati** -am dov. ▶ *preživeti* 2 pp 1**prestrahopéten** -tna -o prid. ▶ *strahopeten***prestrálo** -a s ▶ *pregrinjalo* | *rjuha***prestrášen**¹ -a -o prid. |ki izraža strah| *prestrašen obraz*□ *preplašen* □ zastar. *oplašen***prestrášen**² -šna -o prid. ▶ *hud*¹ 2**prestrášen**³ -a -o povdk. |izraža, da kdo čuti, doživlja

strah| *Čeprav je bila nevarnost že mimo, je bil otrok še naprej prestrašen* □ *preplašen* □ zastar. *oplašen* □ ekspr. *paničen* □ ekspr. *polmrtev*

□ *od strahu* □ ekspr. *ves iz sebe* □ ekspr. *ves posran*

- *biti prestrašen* □ *biti strah koga*

prestrašiti -ím dov. *koga* |povzročiti, da kdo pride

v neprijetno stanje vznemirjenosti zaradi neposredne ogroženosti, (domnevno) sovražnih, nevarnih okoliščin| *Nenavadni dogodek ga je prestrašil; prestrašiti otroka z glasnim karanjem* □ *preplašiti* □ ekspr. *nagnati strah v kosti komu*

□ zastar. *oplašiti* □ zastar. *ostrášiti* □ ekspr. *pognati strah v kosti komu*□ zastar. *prepasti*¹ *Kriki, strelji, vse to ga je zelo prepadlo*□ knj.izroč. *sestrašiti* □ ekspr. *vlti strah v kosti komu*□ knj.izroč. *zaplašiti* □ *postrašiti* ▶GLEJ ŠE *oplašiti* | *splašiti***prestrašiti se** -im se dov. |izraža, da kdo pride v neprijetno stanje vznemirjenosti zaradi neposredne ogroženosti,(domnevno) sovražnih, nevarnih okoliščin| *Ob nenadnem hrupu se je prestrašil* □ *preplašiti se* □ zastar. *oplašiti se* □ zastar. *ostrášiti se* □ zastar. *prepasti se* □ knj.izroč. *sestrašiti se* □ knj.izroč. *uplašiti se***prestréči** -stréžem dov.

1. kaj |narediti, da se kaj tekočega, premikajočega se kje zbere| *prestreči curek vode* □ ekspr. *ujeti*² □ ekspr. *uloviti*

2. kaj |narediti, da kaj gibajočega, premikajočega se ne nadaljuje gibanja, premikanja| *z zapornicami prestreči vodni tok; Padla bi, če je ne bi prestregli* □ *zadržati* □ ekspr. *ustaviti* □ ekspr. *zaustaviti*

- ♦ *prestreči udarec* □ *odbiti udarec* □ knj.izroč. *odvrtniti udarec*

GLEJ ŠE *seči*² • | *zadržati* 2 | *zaznati* 1**prestrégati** -am nedov. ▶ *prestrezati* 1**prestrél** -a m ▶ *rana* ♦3**prestreliána** -e ž ▶ *rana* ♦3**prestreliáni** -ím dov. *kaj* |s strelom, strelji narediti luknjo,odprtino skozi kaj, skozi ovoj, steno česa| *Rafal mu je prestrelil roko* □ ekspr. *prešetati* |*prestreliati na več mestih* |□ *prešetati* |*prestreliati na več mestih* |GLEJ ŠE *preluknjati* pp**prestrélni** -a -o prid. ▶ *rana* ♦3**prestréti** -strém dov. ▶ *pogniti* | *pokriti*² 3 | *pregniti* | *prekriti***prestrezálni** -a -o prid. ▶ *letalo* ♦12**prestrézati** -am nedov.

1. kaj |delati, da se kaj tekočega, premikajočega se kje zbira| *prestrezati vodo v vedro* □ ekspr. *loviti* □ knj.izroč. *prestregati*

□ star. *streči*

2. kaj |delati, da kaj gibajočega, premikajočega se ne nadaljuje gibanja, premikanja| *prestrezati vodni tok; prestrezati svetlobni curek* □ *zadrževati* □ ekspr. *ustavljati* □ ekspr. *zaustavljati*

- ♦ *prestrezati udarce* □ *odbijati udarce*

GLEJ ŠE *zaznavati* 1**prestréznik** -a m ▶ *letalo* ♦12**prestríči** -strížem dov. ▶ *prekiniti* 3**prestrím** -a -o prid. ▶ *strm*²**prestrojiti** -ím dov. ▶ *preoblikovati* | *spremeniti* 1**prestrukturírati** -am dov. ▶ *spremeniti* 1**prestvárati** -ím dov. ▶ *spremeniti* 1**prestvárjati** -am nedov. ▶ *spreminjati* 1**presúh** -a -o prid. ▶ *suh*¹ 2**presúkan** -a -o povdk. ▶ *prebrisan povdk.* 1**presúkanec** -nca m ▶ *prebrisan povdk.* 3 | *prebrisanec***presúkati** -am dov. ▶ *obrniti* 1, 3, 4 | *ogoljufati* | *spremeniti* 1**presúkati se** -am se dov. ▶ *obrniti se* 1, 2, 3 | *spremeniti se* 1**presukávati** -am nedov. ▶ *obračati* 2 | *previjati* | *spreminjati* 1**presúkniti** -em dov. ▶ *obrniti* 3, 4 | *spremeniti* 1**presúkniti se** -em se dov. ▶ *obrniti se* 1**presumírati** -am nedov. ▶ *domnevati***presúmpcija** -e ž ▶ *domneva* | *domneva* ♦**presumptívni** -a -o prid. ▶ *domnevni* 2**presúniti** -em dov. ▶ *predreti* | *pretresti* 3 | *prevzeti*² 3, 4**presúnjati** -am nedov. ▶ *pretresati* 2 | *prevzemati* 4**presúnjen** -a -o prid. ▶ *prevzet***presúnjenost** -i ž ▶ *pretresenost* | *prevzetost***presunljív** -a -o prid. ▶ *pretresljivo***presunljívost** -i ž ▶ *pretresljivost***presušèn** -èna -o prid. ▶ *žejen* ♦**presušiti** -ím dov. ▶ *posušiti* | *presahnti***presvétel** -tla -o prid. ▶ *svetel* 1

presvetiti in presvétiti -im dov. *kaj* | narediti, povzročiti, da svetloba prehaja skozi kaj; narediti svetlo, svetlejšje s prehodom svetlobe skozi kaj | *presvetiti pljuča; presvetiti bankovec; Sončni žarki so presvetili oblake* □ **presvetliti** □ ekspr. **presijati** □ pesn. **presojiti**

presvétli -a -o prid. ▶ plemeniti¹ 1

presvetlítev -tve ž | pregled, pri katerem svetloba prehaja skozi organ | *presvetlítev pljuč* □ **presvetljáva** □ knj.izroč. **presvetljenje**

presvetlíti -ím dov. ▶ presvetiti

presvetljáva -e ž ▶ presvetlítev

presvetljénje -a s ▶ presvetlítev

presvétlost -i ž ▶ svetlost

presvítili -a -o prid. ▶ plemeniti¹ 1

presvódi -im dov. ▶ preobokati

préša -e ž ▶ stiskalnica 1, 2

prešánc -nca m agr. | sok, ki priteče iz stiskalnice pri stiskanju sadja, zlasti grozdja | *ločiti samotok od prešanca* □ nar. **prešanina** □ nar. **prešnik**

prešanína -e ž ▶ prešanc

préšati -am nedov. ▶ stiskati¹ 4

preščéniti -ščénem dov. ▶ preščipniti

preščénjen -a -o prid. ▶ preščipnjen

preščípniti -em dov. *kaj* | s ščipanjem narediti dva dela | *preščipniti žico* □ star. **preščéniti**

preščípnjen -a -o prid. v zvezi z ženskim trupom | ki ima v pasu zelo majhen obseg, da vzbuja vtis stisnjenosti | *preščipnjeno dekle* □ **pretisnjen** □ star. **preščénjen** □ star. **pretegnjen**

prešekljáti -ám dov. ▶ natepsti | pretresti 1

prešéren -rna -o prid. ▶ objesten | razposajen 1 | vesel¹ 1 | vesel¹ 1• | vesel¹ 4

prešérnež -a m ▶ razposajenec

prešérno prisl. ▶ razposajeno

prešérnost -i ž ▶ razposajenost

prešestnájstíti -im dov. ▶ ogoljufati | prevarati 1

prešéstnik -a m ▶ prešuštnik

prešestvováti -újem nedov. ▶ prešuštvovati

prešíbati -am dov. ▶ natepsti

prešínek -nka m ▶ domislek

prešíniti -em dov. *komu kaj* v zvezi s telesnimi, duševnimi stanji | hitro, za kratek čas se pojaviti pri kom | *Drget mu je prešnil telo; Obraz mu je prešnila rdečica* □ **spreleteti** □ ekspr. **huškniti** *Nasmeh mu je hušknil čez obraz* □ knj.izroč. **prebegniti** □ knj.izroč. **prebežati** □ ekspr. **preblisniti** □ ekspr. **preleteti** □ ekspr. **švigniti** *Misel mu je švignila skozi možgane* □ ekspr. **zabliskati** *Jeza ji je zabliskala v očeh* □ ekspr. **zabliskati se** *Jeza se ji je zabliskala v očeh*

GLEJ ŠE prevzeti² 3

prešínjati -am nedov. *komu kaj* v zvezi s telesnimi, duševnimi stanji | ponavljajoče se pojavljati pri kom | *Rdečica mu je prešinjala obraz* □ ekspr. **bliskati** *Jeza ji bliska iz oči* □ ekspr. **bliskati se** *Jeza se ji bliska iz oči* □ knj.izroč. **prebegavati** □ ekspr. **preletavati** □ knj.izroč. **spreletati** □ ekspr. **spreletavati** □ knj.izroč. **spreletovati** □ ekspr. **švigati** *Različne misli so mu švigale po glavi*

GLEJ ŠE prevzemati 4

prešíti¹ -a -o prid. ▶ odeja •2 | suknjič •3

prešíti² -šijem dov. *kaj* | s šivanjem prekriti, zakriti; narediti (okrasni) šiv, (okrasne) šive, zlasti s šivalnim strojem | *prešiti scefrano mesto na rokavu; prešiti rob ovratnika s svilo*

□ neknoj. pog. **preštepati**

prešív -a m ▶ šiv •2

prešlátati -am dov. ▶ pretipati

préšli -a -o prid. ▶ pretekli

prêšlost -i ž ▶ preteklost

prešméntani -a -o prid. ▶ presneti¹

préšnica -e ž ▶ stiskalnica 2

préšnik -a m ▶ prešanc

préšpan -a m ▶ sleme

prešpíkati -am dov. ▶ pretakniti •

preštefnjáti -ám dov. ▶ preiskati 1

preštépati -am dov. ▶ prešiti²

preštéti -štéjem dov. *kaj* | s štetjem ugotoviti število česa | *prešteti glasove pri volitvah* □ star. **sešteti**

GLEJ ŠE natepsti

preštévanka -e ž ▶ izštevanka

preštévati -am nedov. *kaj* | s štetjem ugotavljati število česa |

preštévati drevesa ob poti □ **šteti** □ star. **številiti**

GLEJ ŠE prebirati 2 | tepsti

preštevílni -e -a prid. mn. ▶ mnogi³

preštíhati -am dov. ▶ prekopati

preštudíрати -am dov. ▶ predelati 4 | presoditi | preučiti

prešúštnik -a m ekspr. | poročeni moški ali moški v resni zvezi, ki ima spolne odnose z osebo, ki ni njegov stalni, življenjski partner | *razkrinkati prešuštnika* □ star. **prešestnik** □ knj.izroč. **zakonolomec**

prešúštvováti -újem nedov. | izraža, da poročena oseba ali oseba v resni zvezi ima spolne odnose z osebo, ki ni njegov stalni, življenjski partner | *Dolgo ni nič vedela, da njen partner prešúštvuje s sosedo* □ ekspr. **prešestvovati**

pretákati -am nedov.

1. *kaj* | s točenjem spravljati kaj tekočega v drugo posodo |

pretakati mleko v kanglico □ **prelivati**

2. *kaj* s prislovnim določilom | v zvezi z denarnimi sredstvi delati, da pride denar na drugo področje, da menja lastništvo | *pretakati del dobička v druge dejavnosti* □ **preliti** □ **prelivati** □ **prenašati** □ **prenesti**

GLEJ ŠE jokati | žalovati | žrtvovati •

pretákati se -am se nedov. | tekoč prehajati na drugo mesto |

Voda se pretaka iz cevi v posodo □ **prelivati se** □ pog. **teči**

pretakníti in pretákniti -em dov. *kaj* | (z vlečenjem) spraviti

navadno kaj dolgega, podolgovatega skozi kaj | *pretakniti vrstico skozi obroček* □ nar. **predeti**

• gastr. **pretakniti meso** □ gastr., žarg. **prešpikati meso**

GLEJ ŠE preiskati 1

pretakníti se in pretákniti se -em se dov. ▶ preriniti se

pretániti -ím dov. ▶ izpopolniti

pretánjen -a -o prid. ▶ izbran 2 | izostren

pretánjenost -i ž ▶ izbranost 2 | izostrenost

pretánjšan -a -o prid. ▶ izbran 2 | izostren

pretankovésten -tna -o prid. ▶ tankovesten

pretápljati -am nedov. ▶ pretvarjati

pretarokírati -am dov. ▶ preživeti 2 pp 2

pretávati -am dov. *kaj* | hodeč brez cilja, orientacije prehoditi |

Pretavala sta mnoge hodnike, preden sta našla pravi vhod

□ ekspr. **prebloditi** □ ekspr. **prekrižariti**

pretèč -éča -e prid. ▶ grozeč

pretéče prisl. ▶ grozeče

pretêči -têčem dov. *kaj* | v teku opraviti kako pot | *Pretekel je še sto*

metrovin se zgrudil □ ekspr. **preleteti** *Deček je igraje preletel pot*

GLEJ ŠE izteči se 1 | miniti 1

pretéga -e ž ▶ težava 2 | zelo 1

pretégati -am nedov. ▶ pretegovati

pretégati se -am se nedov. ▶ pretegovati se

pretegníti in pretégniti -em dov. ▶ izmučiti

pretegníti se in pretégniti se -em se dov.

1. |zelo iztegniti roke, noge in telo| *Vstal je, zazehal in se pretegnil* □ nar. **prelekniti se**

2. ekspr. |izraža, da se kdo s čezmernim delom zelo utruji, izmuči| *Pretegnil se je od večnega garanja* □ ekspr. **pregnati se**

GLEJ ŠE razgibati se

pretégnjen -a -o prid. ▶ dolginast | preščipnjen | suh¹ 2

pretégnjenec -nca m ▶ dolgin | suh¹ 2 povdk. | suhec

pretégnjenka -e ž ▶ dolginka

pretegováti -újem nedov. *kaj* v zvezi z nogami, rokami | večkrat zelo iztegniti in s tem sprostiti | *Pretegoval je premrle noge* □ knj.izroč. **pretehati** □ knj.izroč. **pretežati** □ star. **zlekovati**

pretegováti se -újem se nedov. | zelo iztegovati roke, noge in telo | *Zlezel je iz postelje in se začel pretegovati* □ nar. **lecati se**

□ knj.izroč. **pretehati se** □ knj.izroč. **pretežati se** □ knj.izroč. **previrati se**

□ nar. **zlecati se** □ star. **zlekovati se** □ ekspr. **zvirati se**

GLEJ ŠE lenariti 1 | poležavati

pretéhtati -am dov. *kaj* | ponovno stehitati | *Vse blago je bilo treba pretehtati* □ pog. **prevagati**

GLEJ ŠE oceniti 1 | odtehtati | premisliti | preudariti | prevladati 1, 2 | ugotoviti

pretehtávati -am nedov. ▶ ocenjevati 1 | premišljevati 2 | preudarjati

pretékati -am nedov. ▶ minevati 1 | presehati 2 | zamakati 2

pretékli -a -o prid. | ki ne obstaja več, ker je je časovno odmaknjen v preteklost | *obuditi spomin na pretekli vzpon države* □ **minuli** □ knj.izroč. **odbegli** □ knj.izroč. **potekli** □ star. **prešli** □ zastar. **prošli**

GLEJ ŠE čas 2 | dovršnik | leto 2

pretéklo -ega s ▶ preteklost

pretéklost -i ž | čas, ki je minil; obstoj, stanje česa v tem času | *To se je dogajalo v preteklosti; preteklost in sedanjost; raziskovati nacionalno preteklost* □ knj.izroč. **minulo** □ knj.izroč. **minulost** □ knj.izroč. **nekdanjost** □ zastar. **prešlost** □ knj.izroč. **preteklo žalovati za preteklim** □ knj.izroč. **prošlost** □ **davnina** □ **polpreteklost**

GLEJ ŠE miniti 1

pretelováditi -im dov. ▶ razgibati 1

pretelováditi se -im se dov. | razgibati se s telovadbo | *Vsako jutro se pretelovadi* □ **stelovaditi se**

pretémén -mna -o prid. ▶ temen 1

pretenciózen -zna -o prid. ▶ zahteven 2

pretendènt -ènta m ▶ kandidat

pretendíрати -am nedov. ▶ potegovati se

preténje -a s ▶ grozenje

preténtani -a -o prid. ▶ presneti¹

pretentáti -ám dov. ▶ ogoljufati | pregovoriti | prevarati 1

pretentávati -am nedov. ▶ pregovarjati

pretenzija -e ž ▶ namera | zahteva 2

pretèp -épa m | medsebojno dajanje udarcev | *Iz prepira se je razvil pretep* □ **pretepanje** □ **tepež** □ nar. **barufa** □ evfem. **fizični obračun** □ evfem. **fizično obračunavanje** □ ekspr. **kavs** □ ekspr. **kavsanje** □ ekspr. **mikastenje** □ ekspr. **poboj** □ nar. **rabuka** □ nar. **ravs** □ nar. **ravsanje**

GLEJ ŠE tepsti se

pretepáč -a m | kdor se (rad) tepe, pretepa | *bati se pretepača*

□ evfem. **bojevitež** □ knj.izroč. **mlatilec** □ knj.izroč. **rvač**

pretepanje -a s ▶ pretep

pretepaški -a -o prid. | ki se rad pretepa | *pretepaški fantje*

□ ekspr. **ravsast**

pretépati -am nedov. ▶ tepsti

pretépati se -am se nedov. ▶ tepsti se

pretepèn -èna -o povdk. | izraža, da je kdo v slabem telesnem stanju zaradi posledic tepeža | *Bil je tako pretepen, da niti hoditi ni mogel* □ ekspr. **prebit** □ nar. **raztepen**

pretèpsti -tèpem dov. ▶ natepsti

pretéti -a -o prid. ▶ presneti¹

pretézati -am nedov. ▶ pretegovati

pretézati se -am se nedov. ▶ pretegovati se | prizadevati si

pretéžkati -am dov. ▶ presoditi

pretéžni -a -o prid. ▶ del 2.2 | pretežno | večinoma

pretéžno mer. prisl. | izraža sorazmerno večjo, prevladujočo količino, mero česa | *pretežno se strinjati s kom* □ **večinoma** □ pog. **po večini** □ pog. **v glavnem** □ ekspr. **v precejšnji meri** □ publ. **v pretežni meri** □ publ. **v pretežni večini** □ ekspr. **v veliki meri** □ knj.izroč. **zvečine** □ knj.izroč. **zvečinoma** □ nar. **zvečjega**

GLEJ ŠE večinoma

pretéžnost -i ž ▶ premoč | prevlada

pretičáti -ím dov. ▶ preživeti 1

pretični -a -o prid. ▶ kolesje 1 | ročica 2.2

pretíhnniti -em dov. ▶ obmolkniti

pretihotápiti -im dov. *kaj* | skrivaj, na nedovoljeni način prinesiti, spraviti čez državno mejo, kam sploh | *pretihotapiti mamila, orožje* □ **prítihotapiti** □ **stihotapiti** □ **vtihotapiti**

pretihotápiti se -im se dov. ekspr. | skrivaj, neopazno priti | *pretihotapiti se v sobo* □ ekspr. **prekrasti se** □ ekspr. **presmukati se** □ ekspr. **stihotapiti** □ ekspr. **vtihotapiti se**

pretihotápljati -am nedov. ▶ tihotapiti

pretikální -a -o prid. ▶ naprava 1 | preklonpi | ročica 2.2

pretikálnik -a m ▶ stikalo 3

pretikálo -a s ▶ ročica 2.2 | stikalo 3

pretíkati -am nedov. *kaj* | (z vlečenjem) spravljati navadno kaj dolgega, podolgovatega skozi kaj | *pretikati jermen skozi luknje* □ nar. **predevati**

GLEJ ŠE prestavljeti 3

pretíkati se -am se nedov. ▶ hoditi 1 pp 2 | postopati | potepati se 1 | prebijati se | riniti se 2

pretílni -a -o prid. ▶ pismo 3

pretín -a m

• anat. **nosni pretin** □ star. **hripelj**

GLEJ ŠE pregrada 1

pretípati -am dov. *kaj* | tipajoč se dotakniti česa na več mestih | *pretipati žepe* □ neknj. pog. **prešlatati**

GLEJ ŠE natepsti | preiskati 1 | preprašati

pretipávanje -a s ▶ tipanje

pretipávati -am nedov. ▶ izpraševati¹ 1 | otipavati 1 | tipati 2

pretíran -a -o prid. ▶ prevelik

pretírani -a -o prid. ▶ cena 5

pretírano prisl. ▶ preveč

pretíranošt -i ž | dejstvo, da kaj obstoji v preveliki meri, v prevelikem obsegu | *Pretiranost izrečene hvale je očitna* □ knj.izroč. **ekstremnost** □ nar. **pregnanost**

pretírati -am dov. *kaj* | dati čemu večji pomen, obseg, kot ga ima v resnici | *Mnoge stvari je pretíral* □ ekspr. **napihniti** □ pog. **preforsirati** □ ekspr. **prenapeti** □ knj.izroč. **preveličati**

pretírávati -am nedov. *kaj* | dajati čemu večji pomen, obseg, kot ga ima v resnici | *Navadno pretírava svoje zasluge; Ni se spremenil, še vedno rad pretírava* □ pog. **delati iz komarja slona** □ pog. **delati iz muhe konja** □ pog. **delati iz muhe slona** □ ekspr. **gnati do skrajnosti** □ ekspr. **gnati predaleč** □ ekspr. **iti predaleč** □ ekspr. **iti v ekstrem** □ ekspr. **napihovati** □ ekspr. **prenapenjati** □ knj.izroč. **preveličevati**

pretísiniti -em dov. ▶ pretlačiti

pretísni se -em se dov. ▶ preriniti se
pretísnen -a -o prid. ▶ preščipnen
pretiščati se -ím se dov. ▶ preriniti se
pretíti -ím nedov. ▶ groziti 1, 2, 3
pretkán -a -o prid. ▶ prebrisan
pretkánc -nca m ▶ prebrisan povdk. 3 | prebrisanec
pretkánka -e ž ▶ prebrisanika
pretkáno prisl. ▶ prebrisanost
pretkánost -i ž ▶ prebrisanost
pretláčeni -a -o prid. ▶ hrana 1+10
pretlačevanje -a s |spravljanje česa skozi kaj s tlačanjem| *pretlačevanje sadja* □ *pasiranje*
pretlačeváti -újem nedov. *kaj* |s tlačanjem spravljati skozi kaj| *pretlačevati sadje skozi sito* □ *pasirati*
pretlačíti -ím dov. *kaj* |s tlačanjem spraviti skozi kaj| *pretlačiti paradiznik* □ *pasirati* □ pog. *prepasirati* □ knj.izroč. *pretisniti pretisniti zmes skozi sito* □ pog. *spasirati* □ knj.izroč. *zmezgati*
pretlézen -a -o prid. ▶ obrabljen 1
pretnja -e ž ▶ groznja
pretočiti -tóčim dov. *kaj* |spraviti kaj tekočega v drugo posodo| *pretočiti vino iz soda v steklenice* □ *preliti*
pretók -óka m
 • fiz. magnetni pretok □ fiz. magnetni fluks
pretóka -e ž ▶ struga
pretólči -tólčem dov. ▶ natepsti | preluknjati pp
pretólči se -tólčem se dov. ▶ preriniti se
pretolmáčiti -ím dov. ▶ prevesti¹ | razložiti 2
pretovárjanje -a s |spravljanje česa z enega prevoznega sredstva na drugo| *pretovarjanje blaga s tovornjakov na ladjo* □ *prekladanje* □ *prelaganje* □ knj.izroč. *pretovor*
pretovárjati -am nedov. *kaj* |spravljati kaj z enega prevoznega sredstva na drugo| *pretovarjati žito na ladjo* □ *prekladati* □ *prelagati* □ publ. *prekravati*
pretóvor -óra m ▶ pretovarjanje
pretovóriti -ím dov. *kaj* |spraviti kaj z enega prevoznega sredstva na drugo| *Blago so pretovorili na ladjo* □ *preložiti* □ publ. *prekrati*
GLEJ ŠE prenesti 1
pretrájati -am dov. ▶ preživeti 3
pretrés -ésa m |zelo močen čustveni odziv zaradi zlasti negativnega doživetja| *doživeti hud pretres* □ knj.izroč. *perturbacija* □ knj.izroč. *pretresljaj* □ pog. *šok*
pretrésati -am nedov.
 1. *kaj* |vsestransko preučevati, navadno zaradi ocenjevanja, odločitve| *pretresati predloge za izboljšanje rezultatov* □ *pretresavati* □ ekspr. *imeti na rešeto* □ ekspr. *rešetati*
 2. *koga* |vzbujati močen čustveni odziv| *Taki dogodki človeka pretresajo* □ knj.izroč. *presunjati*
GLEJ ŠE obravnavati 2 | pogovarjati se 1
pretresávati -am nedov. ▶ pretresati 1
pretrésen -a -o prid. ▶ ganjen
pretrésenost -i ž |močna čustvena vznemirjenost, zlasti zaradi sočutja, žalosti| *Skušal je skriti svojo pretresenost* □ *presunjenost* □ *ganjenost* ↗
pretresljáj -a m ▶ pretres | tresljaj 1
pretresljív -a -o prid. |ki vzbuja močen čustveni odziv| *pretresljiv prizor* □ *presunljiv* □ *ganljiv* ↗
GLEJ ŠE ogromen
pretresljívo nač. prisl. |izraža, da dejanje, lastnost, stanje vzbuja močen čustveni odziv| *Poškodovanec je pretresljivo stokal; pretresljivo zrežiran prizor* □ *presunljivo* □ *ganljivo* ↗

pretresljívost -i ž |dejstvo, da kaj vzbuja močen čustveni odziv| *pretresljivost prizora* □ *presunljivost* □ *ganljivost* ↗

pretrésti -trésem dov.

1. *kaj* |s tresenjem narediti, povzročiti, da se kaka snov kje bolj enakomerno porazdeli| *pretresti zdravilo pred uporabo* □ nar. *prešekljati*

2. *kaj* |vsestransko preučiti, navadno zaradi ocenjevanja, odločitve| *pretresti delovni načrt* □ ekspr. *dati na rešeto* □ ekspr. *prerešetati* □ ekspr. *vzeti v pretres* □ ekspr. *zrešetati*

3. *koga* |vzbuditi močen čustveni odziv| *Pogled na bolnika ga je pretresel* □ *presuniti* □ knj.izroč. *impresionirati* □ *ganiti* ↗

GLEJ ŠE natepsti | prevzeti² 3

pretréti -trém dov. ▶ natepsti | prelomiti 1

pretréti se -trém se dov. ▶ prelomiti se

pretréga -e ž ▶ luknja 1

pretrégan -a -o prid. ▶ prekinjen | suh¹ 2

pretrégani -a -o prid. ▶ črta 2+7 | rima pp 2

pretrégati -am dov. *kaj* |s trganjem narediti dva dela; narediti, da kaj ni več strnjeno, celo| *pretrgati list po dolgem; Sončni žarek je pretrgal goste oblake* □ knj.izroč. *preparati* □ pog. *raztrgati*

• med. *pretrgati himen* □ med. *deflorirati* □ med. *razdevičiti*

GLEJ ŠE osvoboditi se | prekiniti • | prekiniti 1, 2 | raziti se 2 | raztrgati

pretrégavati -am nedov. ▶ prekinjati 3

pretrékati -am dov.

1. *kaj* |s trkanjem ugotoviti zgradbo, trdnost česa| *pretrékati stene in ugotoviti varnost prostorov v stavbi* □ knj.izroč. *obtrkati* □ knj.izroč. *otrkati*

2. *kaj* med. |preiskati organe, tkiva, telesne votline s trkanjem| *Zdravnik mu je pretrékal prsni koš* □ med. *obtrkati*

pretrékavanje -a s |ugotavljanje zgradbe, trdnosti česa s trkanjem| *pretrékavanje sten in stropov v rudnikih* □ knj.izroč. *obtrkavanje*

pretrépti -ím dov. ▶ prestati

pretréhtati -am dov. ▶ premisliti

pretrélti in **pretrétili** -ím dov. ▶ prejokati

pretrévára -e ž ▶ pretvarjanje

pretrévárjanje -a s |kazanje sebe v neresnični podobi| *spregledati preračunljivo pretvarjanje sodelavca* □ *prenarejanje* □ *sprenevedanje*

□ star. *glumljenje* □ knj.izroč. *hlimba* □ ekspr. *igra* □ ekspr. *pretvara*

pretrévárjati -am nedov. *kaj* v *kaj* |delati, povzročiti, da kaj postane kaj drugega| *pretvarjati mehansko energijo v električno*

□ *spreminjati* □ ekspr. *pretapljati pretapljati denar v nepremičnine*

□ star. *spreobračati* □ knj.izroč. *transformirati*

pretrévárjati se -am se nedov. *z odvisnim stavkom* |izraža, da kdo kaže sebe kot nosilca lastnosti, stanja, vršilca dejanja, ki ni resnično| *Pretvarja se, da je bolan; Pretvarjal se je, da skrbi za otroke; Samo pretvarja se, da je dober* □ *delati se* *Dela se, da je dobronameren; delati se dobrega* □ *prenarejati se* □ *sprenevedati se*

□ star. *glumiti kaj Saj samo glumi jezo* □ knj.izroč. *hliniti se* □ ekspr. *igrati*

Marsikdo igra dobrotnika □ knj.izroč. *kazati se kakšnega kazati se poslušnega* □ knj.izroč. *licemeriti* □ knj.izroč. *narejati se* □ knj.izroč. *ponarejati se*

□ zastar. *pritrvarjati se*

pretrévázati se -am se nedov. *z odvisnim stavkom* |izraža, da kdo kaže sebe kot nosilca lastnosti, stanja, vršilca dejanja, ki ni resnično| *Pretvarja se, da je bolan; Pretvarjal se je, da skrbi za otroke; Samo pretvarja se, da je dober* □ *delati se* *Dela se, da je dobronameren; delati se dobrega* □ *prenarejati se* □ *sprenevedati se*

□ star. *glumiti kaj Saj samo glumi jezo* □ knj.izroč. *hliniti se* □ ekspr. *igrati*

Marsikdo igra dobrotnika □ knj.izroč. *kazati se kakšnega kazati se poslušnega* □ knj.izroč. *licemeriti* □ knj.izroč. *narejati se* □ knj.izroč. *ponarejati se*

□ zastar. *pritrvarjati se*

pretrévéza -e ž ▶ povod

pretrévórbá -e ž |dejstvo, da kaj nastopi, se pojavi v drugi, drugačni obliki| *pretvorba toplotne energije v električno* □ *transformacija* □ knj.izroč. *pretvoritev* □ knj.izroč. *transmutacija*

□ knj.izroč. *transsubstanciacija transsubstanciacija blaga v denar*

pretrévóritev -tve ž ▶ pretvorba

pretrévóriti -ím dov. *kaj* v *kaj* |narediti, da kaj nastopi, se pojavi v drugi, drugačni obliki| *pretvoriti vodno energijo v električno*

□ **spremeniti** □ star. **izmeniti** □ zastar. **meniti**¹ □ ekspr. **preleviti** *Nekatere novele je prelevil v drame* □ star. **premeniti** □ knj.izroč. **transformirati**
pretvoriti se -im se dov. v kaj |izraža, da kaj nastopi, se pojavi v drugi, drugačni obliki| *Voda se pretvori v paro* □ **preiti** □ **preoblikovati se** *Kapljice so se preoblikovale v drobne kristale* □ **spremeniti se** □ star. **izmeniti se** □ zastar. **meniti se** □ ekspr. **preleviti se** *Iz prijaznega fanta se je prelevil v domišljavca* □ ekspr. **preliti se** *Modra barva se je prelila v zeleno* □ star. **premeniti se** □ star. **spreobrniti se** □ knj.izroč. **transformirati se**

GLEJ ŠE spremeniti se 2

preubráti -bêrem dov. ► spremeniti 1

preučávati -am nedov. ► preučevati

preučén -êna -o prid. ► izobražen

preučéválec -lca m |kdor preučuje| *preučevalci narave* □ **proučevalec**

preučéváti -újem nedov. *kaj* |s sistematičnim opazovanjem, razčlenjevanjem ugotavljati, spoznavati bistvo česa| *preučevati razvoj družbe* □ **proučevati** □ publ. **obdelovati** □ knj.izroč. **preučavati** □ knj.izroč. **proučavati** □ **pretresati** ↗

preučítev -tve ž |poskus ugotoviti, spoznati bistvo česa s sistematičnim opazovanjem, razčlenjevanjem| *preučitev jezikovnih pojavov* □ **proučitev**

preučíti -ím dov. *kaj* |s sistematičnim opazovanjem, razčlenjevanjem skušati ugotoviti, spoznati bistvo česa| *preučiti vplive okolja na otrokov razvoj* □ **proučiti** □ publ. **obdelati** □ redk. **obravnati** □ ekspr. **preštudirati** □ ekspr. **vzeti pod drobnogled** □ **pretresti** ↗

preučíti se -ím se dov. ► preživeti 2 pp 2

preudárek -rka m

• pravn. **svobodni preudarek** □ pravn. **diskrecija** □ pravn. **diskrecijski preudarek** □ pravn. **diskrecionarni preudarek**

GLEJ ŠE premislek

preudáren -rna -o prid. |ki ravna razumno, po premisleku; ki izraža tako ravnanje| *preudaren upravitelj; preudarna odločitev*

□ **razsoden** □ knj.izroč. **moder**² □ ekspr. **pameten** □ zastar. **razboren**

□ ekspr. **salomonski** □ ekspr. **trezen**¹ □ star. **umen** □ knj.izroč. **uvideven**

preudáriti -ím dov. *kaj* |s podrobnim razčlenjevanjem dejstev, podatkov priti do kakih zaključkov| *Preudaril je vsako trditev posebej, preden je odgovoril* □ **pretehtati** □ ekspr. **premozgati**

preudárjati -am nedov. *kaj* |s podrobnim razčlenjevanjem dejstev, podatkov prihajati do kakih zaključkov| *Preudarjal je dobre in slabe strani ponudbe* □ **pretehtavati** □ ekspr. **mozgati**

preudárnost -i ž ► razumnost

preuránjen -a -o prid. ► nepremišljen

preuránjeni -a -o prid. ► prezgodnji

preuredíti -ím dov. ► preoblikovati

preusmerítev -tve ž |dejstvo, da kaj premikajočega se dobi drugo, drugačno smer, usmerjenost; dejstvo, da kaj dobi drugo, drugačno vsebino| *preusmeritev rečnega toka; preusmeritev politike* □ knj.izroč. **okret** □ knj.izroč. **preokret** □ publ. **preorientacija**

preusméríti -ím dov. *kaj* |narediti, da kaj premikajočega se dobi, ima drugo, drugačno smer, usmerjenost; narediti, da kaj dobi drugo, drugačno vsebino| *preusmeriti vodni curek; preusmeriti politiko* □ knj.izroč. **prekrmiliti** *prekrmiliti letalo* □ knj.izroč. **preokreniti** □ knj.izroč. **preorientirati**

preusméríti se -ím se dov. |izraža, da kaj premikajočega se dobi, ima drugačno smer, usmerjenost; izraža, da kaj dobi, ima drugo, drugačno vsebino| *Žarometi so se preusmerili; Pogovor se je preusmeril* □ knj.izroč. **preokreniti se** □ knj.izroč. **preorientirati se**

preustrojíti -ím dov. ► reorganizirati | spremeniti 1

preustváriti -ím dov. ► spremeniti 1

preustvárijati -am nedov. ► spreminjati 1

preužítek -tka m |nekdaj, v kmečkem okolju pravno zagotovljena pravica do stanovanja, hrane v hiši ob spremembi lastnika| *izgovoriti si preužitek* □ **kot**¹ □ **preživek**

preužitkar -ja m |nekdaj, v kmečkem okolju kdor ima, uživa preužitek| *Preužitkar je moral biti z vsem zadovoljen* □ nar. **kotar** □ nar. **krušnik** □ nar. **užitkar** □ nar. **zakotnik**

◆ **postati preužitkar** □ nar. **iti na krušno**

preužitkarstvo -a s |nekdaj, v kmečkem okolju stanje, življenje preužitkarjev| *Zaradi preužitkarstva se ne pritožuje* □ nar. **užitkarstvo**

prevága -e ž ► premoč | prevlada

prevágati -am dov. ► pretehtati | prevladati 1, 2

prevágati se -am se dov. ► prevesiti se 1

prevágniti se -em se dov. ► prevesiti se 1

prevajálec -lca m |kdor se (poklicno) ukvarja s prevajanjem| *znani pesnik in prevajalec* □ zastar. **prelagatelj** □ knj.izroč. **presajevalec** □ knj.izroč. **prestavljavec** □ zastar. **prevajatelj** □ zastar. **prevodnik** □ star. **tolmač**
 ◆ **prevajalec v slovenski jezik** □ knj.izroč. **poslovenitelj** □ knj.izroč. **slovenitelj**
GLEJ ŠE tolmač

prevajálka -e ž ► tolmačka

prevajáljni -a -o prid. ► prevajalstvo

prevajálski -a -o prid. ► prevajalstvo

prevajálstvo -a s |dejavnost, pri kateri se izraža, podaja pisano ali govorno besedilo enega jezika z jezikovnimi sredstvi drugega jezika| *ukvarjati se s prevajalstvom* □ **prevajalna dejavnost** □ **prevajalska dejavnost** □ **prevajanje**

prevájanje -a s |izražanje, podajanje pisanega ali govornega besedila enega jezika z jezikovnimi sredstvi drugega jezika| *lotiti se prevajanja* □ knj.izroč. **prestavlanje** □ star. **tolmačenje**

◆ **1. simultano prevajanje** □ redk. **simultansko prevajanje** □ sprotno

prevajanje **2. prevajanje v slovenski jezik** □ slovenjenje

GLEJ ŠE prevajalstvo

prevajátelj -a m ► prevajalec

prevájati -am nedov. *kaj v kaj* |izražati, podajati pisano ali govorno besedilo enega jezika z jezikovnimi sredstvi drugega jezika| *prevajati roman v tuji jezik* □ star. **prekladati**

□ zastar. **prelagati** □ ekspr. **prelivati** □ knj.izroč. **prestavljati** □ star. **tolmačiti**

□ knj.izroč. **transponirati** □ **prepesnjevat** |prevajati pesniško delo|

◆ **1. prevajati v hrvaški jezik** □ star. **hrvatiti** **2. prevajati v slovenski jezik**

□ knj.izroč. **poslovenjati** □ knj.izroč. **sloveniti** □ redk. **slovenizirati**

GLEJ ŠE prenašati 2

prevál¹ -a m

• **1. šport. narediti preval** □ šport. **narediti kozolec** □ ekspr. **prevrniti kozolec** **2. šport. delati prevale** □ knj.izroč. **delati kapriole** □ šport. **delati kozolce** □ ekspr. **prevračati kozolce** **3. šport. preval letno** □ šport. **levji skok**

GLEJ ŠE mejnik 2 | prelomnica

prevál² -a m ► prelaz

prevála -e ž ► prelaz

prevalénca -e ž ► premoč | prevlada

prevalíti -ím dov. ► prehoditi 1 | preložiti 2

prevalíti se -ím se dov. ► prevesiti se 2

preváljati -am dov. ► razvaljati

prevaljeváti -újem nedov. ► prelagati 2

prevaljeváti se -újem se nedov. ► premetavati se

prevára -e ž |dejanje, s katerim kdo z določenim namenom

zavede koga v zмотo| *Njegova prevara ni uspela* □ nek. pog. **finta**

□ zastar. **lest** □ zastar. **lokavščina** □ sleng. **nateg** □ zastar. **prelest**

□ nek. pog. **švindl** □ zastar. **varka**¹

• **1. slušna prevara** □ akustična prevara **2. vidna prevara** □ optična prevara

GLEJ ŠE motiti se 1 | zmoti

prevaránt -a m ekspr. |kdor z določenim namenom zavaja koga v zмото| *Razkrinkali so ga kot prevaranta* □ zastar. *varalica*
□ ekspr. *varavec*
GLEJ ŠE goljuf

prevarántka -e ž ► goljufivka

prevarántski -a -o prid. ► goljufiv

prevarántstvo -a s ► goljufivost

prevárati -am dov.

1. *koga* |z določenim namenom zavesti koga v zмото| *prevárati prijatelja* □ ekspr. *dobiti na limanice* □ ekspr. *dobiti v past* □ pog. *nabrisati* □ publ. *nadmodriti nadmodriti nasprotnika v igri* □ nekjn. pog. *nafarbati* □ ekspr. *namazati* □ nar. *naparati* □ ekspr. *napetnajtiti* □ pog. *naplah-tati* □ nekjn. pog. *naplavšati* □ ekspr. *naplesti* □ nekjn. pog. *nasamariti* □ pog. *nasankati* □ ekspr. *nasmukati* □ vulg. *nasrati* □ ekspr. *nasukati* □ sleng. *nategniti* □ zastar. *navihati* □ star. *okaniti* □ ekspr. *opetnajtiti* □ pog. *potegniti* □ ekspr. *potegniti za nos* □ ekspr. *povleči za nos* □ ekspr. *preciganiti* □ ekspr. *prehudičiti* □ knj.izroč. *prekaniti* □ ekspr. *pre-lisíčiti* □ ekspr. *prelisjačiti* □ zastar. *prelopnutiti* □ knj.izroč. *premamiti* □ ekspr. *premotiti* □ ekspr. *prepetnajtiti* □ pog. *preplahtati* □ ekspr. *pre-slepariti* □ ekspr. *preslepiti* □ ekspr. *prešestnajtiti* □ ekspr. *pretentati* □ zastar. *prevárati* □ ekspr. *previjačiti* □ nar. *spariti*² □ ekspr. *speljati na led* □ ekspr. *speljati v past* □ ekspr. *spraviti na led* □ ekspr. *ujeti na limanice* □ ekspr. *ujeti v past* □ ekspr. *ujeti v zanko* □ knj.izroč. *ukaniti* □ ekspr. *zapeljati* □ ekspr. *zvabiti v past* □ ekspr. *zviti* □ star. *zvoditi za nos*

2. *koga* |prenehati biti zvest komu v ljubezenskem razmerju, zakonu| *prevárati partnerja* □ knj.izroč. *izneveriti se komu*

□ zastar. *prevárati*

GLEJ ŠE ogoljufati | oškodovati

prevárati se -am se dov. |zaradi napačnega sklepanja, ravnanja ne doseči tega, kar se pričakuje| *prevárati se pri načrtih* □ pog. *nasankati se* □ ekspr. *nasmoliti se* □ ekspr. *osmoliti se* □ zastar. *prevárati se* □ knj.izroč. *ukaniti se* □ ekspr. *uštetiti se* □ pog. *zafkrniti se* □ vulg. *zajebati se* □ pog. *zaribati se*

prevárati -im dov. ► ogoljufati | prevárati 1, 2

prevárati se -im se dov. ► prevárati se | zmotiti se 1

prevasováti -újem dov. ► preživeti 2 pp 2

prevážanje -a s ► prevoz | vožnja 1

prevážati -am nedov. *kaj* |z vozilom, s prevoznim sredstvom spravljati z enega mesta na drugo| *prevážati blago, potnike* □ *pre-peljavati* □ *prepeljevati* □ nekjn. pog. *furati* □ *transportirati* |prevážati navadno kaj večjega, težjega| *transportirati živino* □ *vozariti* ▸
GLEJ ŠE voziti 2

prevážati se -am se nedov. ► voziti se

prevážen -žna -o prid. ► pomemben

preváževalni -a -o prid. ► prevozníštvo 1

prevdán -a -o prid. ► vdan

prevéč mer. prisl. |izraža količino ali mero, ki je večja, kot se pričakuje, kot ustreza| *prevéč delati* □ *čez mero* □ *nad mero*
□ ekspr. *preobilno preobilno večerjati* □ zastar. *preobilo*

□ knj.izroč. *pretirano* □ ekspr. *vse preveč* ▸ protip. *premalo*

GLEJ ŠE malo⁴ 1 | prav¹ 2 | premalo | zelo 2

prevéčkrat kratn. prisl. |izraža, da se dejanje ponovi v številu, ki je večje, kot ustreza| *prevéčkrat zanemarjati svoje dolžnosti* □ *prepogosto* □ knj.izroč. *prečestokrat* □ ekspr. *premnogokrat* □ knj.izroč. *pre-velikokrat*

GLEJ ŠE malokrat | prepogosto | velikokrat 1

prevédba -e ž ► konverzija 2 | prevod

prevégniti se -em se dov. ► prevesiti se 1, 2

prevéjan -a -o prid. ► prebrisan

prevéjanec -nca m ► prebrisan povdk. 3 | prebrisanec

prevéjanka -e ž ► prebrisanka

prevéjano prisl. ► prebrisano

prevéjanost -i ž ► prebrisanost

prevelíčiti -am dov. ► preceniti | pretirati

prevelíčeváti -újem nedov. ► precenjevatí | pretiravatí

prevêlik -íka -o prid. |ki dosega večjo razsežnost, količino, mero, stopnjo, kot se v danih okoliščinah pričakuje| *jemati preveliko količino tablet* □ zastar. *preobil* □ ekspr. *preobilen preobilen zaslužek glede na opravljeno delo* □ knj.izroč. *pretiran*

GLEJ ŠE velik 5

prevelíkokrat prisl. ► prevečkrat

preventíva -e ž |dejavnost, ki se ukvarja s preprečevanjem bolezni, nesreč, požarov in z zaščito pred njimi| *Preventiva to lahko prepreči* □ *preventivna dejavnost* □ knj.izroč. *profilaksa*

PODPOMENKE kriminalna preventiva, požarna preventiva, zdravstvena preventiva

GLEJ ŠE medicina 44

preventívni -a -o prid. ► cepljenje¹ 3+2 | medicina 44 | preprečevalni | preventiva | sredstvo 21

prevérba -e ž ► preveritev

preverítev -tve ž |ugotovitev resničnosti, pravilnosti, točnosti česa s primerjanjem dejstev, znakov| *preverítev podatkov* □ *pre-verjenje* □ redk. *preverba* □ knj.izroč. *verifikacija*

prevériti -im dov. *kaj* |s primerjanjem dejstev, znakov ugotoviti resničnost, pravilnost, točnost česa| *prevériti podatke* □ *kontrolirati* □ publ. *konfrontirati kaj s čim* □ zastar. *overoviti* □ knj.izroč. *verificirati*
• šol. *prevériti znanje* □ šol. *kontrolirati znanje* □ šol. *preizkusiti znanje*
GLEJ ŠE pregledati | prepričati

prevériti se -im se dov. ► prepričati se

prevérjanje -a s

1. |ugotavljanje resničnosti, pravilnosti, točnosti česa s primerjanjem dejstev, znakov| *prevérjanje podatkov* □ publ. *konfrontacija konfrontacija povedanega z dejstvi* □ knj.izroč. *verifikacija*

2. šol. |ugotavljanje znanja z izpraševanjem, ponavljanjem predelane snovi| *Danes je na vrsti prevérjanje* □ šol. *kontrola znanja*

prevérjati -am nedov. *kaj* |s primerjanjem dejstev, znakov ugotavljati resničnost, pravilnost, točnost česa| *prevérjati podatke* □ *kontrolirati* □ publ. *konfrontirati* □ knj.izroč. *verificirati*

• šol. *prevérjati znanje* □ šol. *kontrolirati znanje* □ šol. *preizkušati znanje*
GLEJ ŠE pregledovati | prepričevati

prevérjen -a -o povdk. ► prepričan

prevérjenje -a s ► preveritev

prevérjenost -i ž ► prepričanost

preverljív -a -o prid. |ki se da preveriti| *preverljív podatek*
□ publ. *verifikabilen*

prevès -ésa m ► premoč | prevlada

prevésa -e ž ► pregrinjalo | previs | zavesa

prevesél -a -o prid. ► vesel¹ 4

preveseljáčiti -im dov. ► preživeti 2 pp 2

prevésica -e ž ► položaj 5•1

prevésiti -im dov. ► ovesiti

prevésiti se -im se dov.

1. |izraža, da kaj preide iz vodoravnega v poševni položaj zaradi spremembe obtežitve| *Ko so nalagali tovor, se je ladja prevésila* □ pog. *prevagati se* □ nar. *prevagniti se* □ nar. *prevegniti se*

2. |izraža, da kaj spremeni položaj v smeri navzdol| *Cesta se tam prevési* □ *spustiti se navzdol* □ *preváliti se* □ nar. *prevegniti se*

prevesláti -ám dov. ► preživeti 2 pp 2

prevésni -a -o prid. ► del 2•2 | stena •

prevéstén -tna -o prid. ► vesten

prevēsti¹ -vêdem dov. *kaj v kaj* |izraziti, podati pisano ali govorno besedilo enega jezika z jezikovnimi sredstvi drugega jezika| *prevesti roman v nemščino* □ star. *postaviti* □ ekspr. *preliti* □ zastar. *preložiti* □ knj.izroč. *presaditi* □ star. *prestaviti* □ star. *pretolmačiti* □ star. *stolmačiti* □ knj.izroč. *transponirati* □ *prepesniti* |prevesti pesniško delo|
 ♦ **1.** prevesti v materni jezik □ ekspr. podomačiti □ knj.izroč. ponašiti
2. prevesti v nemški jezik □ knj.izroč. ponemčiti **3.** prevesti v slovenski jezik □ knj.izroč. posloveniti □ star. prevesti na slovensko

prevēsti² -vêdem dov. *kaj s čim* |z vezanjem narediti, da pride v blago, vzorec še druga, drugačna nit| *prevesti zaveso s srebrnimi nitkami* □ knj.izroč. *izprevesti*
 GLEJ ŠE izvesti¹

prevēti -vêjem dov. ▶ prevzeti² 4
prevetríti -ím dov. ▶ prezračiti
prevetroválni -a -o prid. ▶ zračnik
prevévati -am nedov. ▶ prevzemati 4
prevéz -i ž ▶ šparon
prevéza -e ž ▶ prevezava
prevézati in prevézati -vêžem dov. *kaj* |na novo namestiti obvezo| *prevézati rano* □ *previti* □ knj.izroč. *preobvezati* □ nar. *sprevézati*
 GLEJ ŠE zavezati • |zvezati 3

prevézava -e ž |namestitev obveze na novo| *prevézava rane* □ *prevéza*
 GLEJ ŠE omarica •3

prevézniti -em dov. ▶ prevrniti 1
prevézniti se -em se dov. ▶ prevrniti se
prevézovališče -a s ▶ obvezovališče
prevézoválnica -e ž ▶ obvezovališče
prevézovánje -a s |nameščanje obveze na novo| *prevézovanje rane* □ *previjanje*
prevézováti -újem nedov. *kaj* |na novo nameščati obvezo| *prevézovati rane* □ *previjati* □ knj.izroč. *preobvezovati*

prevíden -dna -o prid. |ki dela, si prizadeva, da se ne zgodi kaj neprijetnega, nezaželenega| *prevíden voznik* □ *oprezen* □ *pazljivo*
prevídeti -ím dov. ▶ dojeti |oskrbeti 1 | predvideti | spoznati
prevídeti se -ím se dov. ▶ oskrbeti se
prevídljív -a -o prid. ▶ predvidljiv
prevídněž -a m ekspr. |kdor dela, si prizadeva, da se ne zgodi kaj neprijetnega, nepredvidljivega| *prevídněž in bojzljivci* □ ekspr. *oprezněž* □ sleng. *ziheras*

prevídno nač. prisl. |izraža, da dejanje kaže prizadevanje, da se ne zgodi kaj neprijetnega, nezaželenega| *prevídno voziti* □ *oprezno* □ *pazljivo*

prevídnost -i ž |prizadevanje, da se ne zgodi kaj neprijetnega, nezaželenega| *opozarjati delavce na prevídnost pri delu* □ *opreznost* □ *pazljivost* □ knj.izroč. *oprez*

prevídnostni -a -o prid. ▶ dejanje 1•6 | ukrep •2
prevíjalíšče -a s ▶ obvezovališče
prevíjanje -a s ▶ prevezovanje
prevíjati -am nedov. *kaj* |na novo delati, da pride kaka podolgovata, upogljiva stvar večkrat okrog česa| *prevíjati trak* □ redk. *presukavati*
 ♦ *prevíjati otroka* □ star. *sprevíjati otroka*
 GLEJ ŠE navijati 1 | prevezovati

prevíjati se -am se nedov. ▶ viti se | zvijati se 3
prevíjúgati -am dov. ▶ prevoziti 1
prevíjúgati se -am se dov. ▶ priti pp 6
prevírati se -am se nedov. ▶ pretegovati se
prevís -a m alp. |del stene, strmine, več kot 90° nagnjen nad čim| *vedriti pod prevísom* □ alp. *prevesa*

prevíséti -ím dov. ▶ preživeti 2 pp 1
prevísni -a -o prid. ▶ stena •
prevíšek -ška m ▶ presežek
prevít -a -o povdk. ▶ prebrisan povdk. 1
prevíti -víjem dov. *kaj* |na novo narediti, da pride kaka podolgovata, upogljiva stvar večkrat okrog česa| *prevíti trak* □ knj.izroč. *premotati*
 • *prevíti otroka* □ star. *sprevíti otroka*
 GLEJ ŠE naviti | prevezati

prevíti se -víjem se dov. ▶ preriniti se
prevítje -a s |postopek, pri katerem se na novo naredi, da pride kaka podolgovata, upogljiva stvar večkrat okrog česa| *strojno prevítje žice* □ knj.izroč. *prevoj*

prevlačévati -újem nedov. ▶ prenašati 1
prevlačíti in prevláčiti -ím dov. ▶ prebrnati
prevláda -e ž |dejstvo, da kaj dobi pomembnejši položaj kot kaj istovrstnega ali sorodnega| *prevláda nekmetskih panog v gospodarstvu* □ knj.izroč. *dominacija* □ knj.izroč. *dominanca* □ ekspr. *gospodstvo*¹ □ star. *pretežnost* □ pog. *prevaga* □ knj.izroč. *prevalenca* □ knj.izroč. *preves*
 GLEJ ŠE premoč

prevládati -am dov.
1. |nastopiti kje v večjem številu, v večji količini kot kaj istovrstnega ali sorodnega| *Med nagrajenci so prevládali mlajši ustvarjalci* □ knj.izroč. *pretehtati* □ pog. *prevagati*
2. |postati bolj razširjen kot kaj istovrstnega ali sorodnega| *V teh krajih je prevládala nemščina* □ knj.izroč. *pretehtati* □ pog. *prevagati*

prevladovánje -a s |dejstvo, da kaj je, se nahaja kje v večjem številu, v večji količini kot kaj istovrstnega ali sorodnega| *prevladovanje domačega kapitala v gospodarstvu* □ knj.izroč. *dominanca* □ ekspr. *premoč*
 GLEJ ŠE premoč

prevladováti -újem nedov. |biti, nahajati se kje v večjem številu, v večji količini kot kaj istovrstnega ali sorodnega| *V njihovem gospodarstvu prevladuje tuji kapital* □ *dominirati* □ ekspr. *gospodovati*

prevladujúči -a -e prid. ▶ del 2•2 | vrsta 4•1
prevláka -e ž ▶ prevleka 1, 2, 3
prevléči -vléčem dov. ▶ prebrnati | prekriti | prenesti 1 | preobleči 3
prevléči se -vléčem se dov. ▶ pooblačiti se | preriniti se
prevléka -e ž
1. |del posteljnega perila, v katerega se da, spravi (prešita) odeja, blazina, pernica| *Prevleka se že trga* □ knj.izroč. *preobleka* □ zastar. *prevlaka*
 ♦ *prevleka za (prešito) odejo* □ nek. pog. kapna □ nar. tuhna
2. |kos tkanine, usnja za pokrivanje, prekrivanje zlasti pohištenih delov| *obledele prevleke na foteljih* □ knj.izroč. *preobleka* □ zastar. *prevlaka*
3. |plast snovi, ki obdaja, pokriva kako površino| *ledena prevleka na vodi* □ *obloga* □ star. *povlak* □ zastar. *prevlaka*
 GLEJ ŠE tapeta

prevòd -óda m |besedilo, navadno literarno, znanstveno delo, v jeziku, v katerega ga je prevedel prevajalec| *primerjati prevod in izvornik* □ zastar. *preloga* □ zastar. *prepev* □ star. *prestava* □ zastar. *prevedba* □ *prepesnitev* |prevod pesniškega dela|
 ♦ **1.** dobesedni prevod □ zastar. doslovní prevod **2.** prosti prevod □ zastar. svobodni prevod
prevódni -a -o prid. ▶ prevodnik

prevodnik -a m |snov, ki dopušča prehajanje toplote, zvoka, električnega toka| *Pri zvočni izolaciji ne sme biti prevodnika*

□ prevodna snov

♦ elektr. električni prevodnik □ elektr. konduktor

GLEJ ŠE prevajalec

prevodnost -i ž

• elektr. električna prevodnost □ elektr. elektroprevodnost

prevóhati -am dov. ► preiskati 1

prevójs -ójsa m geom. |točka, v kateri krivulja spremeni smer zavijanja| *določiti prevoj* □ geom. *prevojna točka*

GLEJ ŠE povelj | previtje

prevójni -a -o prid. ► prevoji

prevotlíti -ím dov. ► preluknjati

prevóz -óza m |dejanje, pri katerem se z vozilom, s prevoznim sredstvom kaj spravi, spravlja z enega mesta na drugo| *prevoz blaga, potnikov* □ *prevažanje* □ star. *prepeljava* □ star. *prepeljavanje* □ star. *prevoznja* □ *transport* |prevoz, navadno česa večjega, težjega|

♦ 1. čarterski prevoz □ žarg. čarterprevoz 2. prevoz po zračni poti □ aerotransport □ prevoz po zraku □ prevoz z letalom □ zračni prevoz

GLEJ ŠE tranzit | vožnja 2

prevózen -zna -o povdk. |izraža, da se po čem da peljati, voziti| *Ta odsek ceste ni prevozen* □ *vozen*

prevozílo -a s ► vozilo

prevozítí -vózim dov.

1. *kaj* |z vozilom, prevoznim sredstvom opraviti kako pot| *Progo je prevozil v nekaj minutah* □ ekspr. *prekrižariti* □ ekspr. *predivjati* |zelo hitro prevoziti| □ ekspr. *predrdrati* |drdraje prevoziti| □ ekspr. *previjugati* |z vijuganjem prevoziti|

2. *kaj* |vozeč priti mimo česa, skozi kaj| *prevoziti križišče*

□ *prepeljati*

GLEJ ŠE prepeljati

prevózni -a -o prid. ► prevoznístvo 1, 2 | vozilo

prevóznik -a m |kdor se poklicno ukvarja s prevažanjem blaga ali ljudi| *Pohístvo mu je pripeljal prevoznik* □ zastar. *vozataj* □ zastar. *vozotaj* □ *izvošček* □ *tovornik* |kdor se ukvarja s prenašanjem, prevažanjem blaga s tovorno živaljo, tovorno živino| □ knj.izroč. *vozar*

GLEJ ŠE prevoznístvo 2

prevoznína -e ž |plačilo za prevoz| *dati dvojno prevoznino*

□ *voznina* □ knj.izroč. *vozarina* □ pog. *vožnja* *Vožnja je za otroke znižana*

□ *tovornina* |plačilo za prevoz tovora|

prevózníški -a -o prid. ► podjetje ♦12 | prevoznístvo 2

prevózníštvo -a s

1. |dejavnost, ki se ukvarja s prevažanjem blaga, potnikov| *lotiti se prevozništva* □ *prevozna dejavnost* □ zastar. *prevaževalna dejavnost*

2. |podjetje za prevoz potnikov ali blaga| *podjetje se s prevozništvom* □ *prevozniško podjetje* □ *prevozno podjetje*

□ publ. *prevoznik*

GLEJ ŠE podjetje ♦12

prevóžnja -e ž ► prevoz

prevrácanje -a s |spreminjanje lege, položaja| *prevračanje psička po travi* □ ekspr. *prekopicavanje*

prevráčati -am nedov.

1. *kaj* |spreminjati lego, položaj česa| *prevračati stole*

□ ekspr. *prekucavati* □ ekspr. *prekucevati*

2. *koga* |z določenimi gibi povzročiti, da kdo pade| *Rad je izpodnašal in prevračal sošolce* □ *zvrčati*

GLEJ ŠE kozolec 2 • | obracati 2 | prelagati 2 | preval¹ •1 | spreminjati 1

prevráčati se -am se nedov. |izraža spreminjanje lege, položaja česa| *Na travi sta se igrala in prevračala dva psička* □ ekspr. *kopičkati se* □ ekspr. *prekopicavati se* □ ekspr. *prekopicevati se*

GLEJ ŠE obracati se | spreminjati se

prevrát -áta m |hitra, velika, navadno nasilna sprememba, zlasti v družbenem ali političnem življenju| *narediti prevrat*

□ ekspr. *prekucija*

GLEJ ŠE kontrarevolucija | revolucija 2 | udar •

prevrátnež -a m ► revolucionar

prevrátní -a -o prid. ► revolucionarni 2

prevrátnica -e ž ► revolucionarka

prevrátník -a m ► revolucionar

prevrátníški -a -o prid. ► revolucionarni 2

prevrátníštvo -a s ► revolucionarnost

prevrátno prisl. ► revolucionarno

prevréči -vržem dov. ► obrniti 3 | premetati² | prevrniti 1, 2 | spremeniti 1

prevréči se -vržem se dov. ► obrniti se 1 | spreverči se

prevréd prisl. ► prezgodaj

prevrednótenje -a s |dejstvo, da se čemu da, prisodi druga, drugačna vrednost kot prej| *prevrednotenje kakega umetniškega dela* □ knj.izroč. *preocenitev*

prevrednótití -ím dov. *kaj* |dati, prisoditi čemu drugo, drugačno vrednost kot prej| *prevrednotiti pisateljevo delo* □ knj.izroč. *prekvalificirati* *Z novo družbeno resničnostjo se je prekvalificiralo tudi kulturno poslanstvo* □ knj.izroč. *preoceniti*

prevrétek -tka m |pijača, ki se pripravi s kuhanjem (zdravilnih) rastlin| *spiti prevretek* □ *zavretek* □ *zvarek²*

□ knj.izroč. *dekokt* □ zastar. *obara* □ zastar. *obarek*

□ knj.izroč. *zavrelca*

prevrnítí in prevrnítí -em dov.

1. *kaj* |navadno s silo narediti, da kaj pride iz običajnega, pričakovanega položaja v položaj, ki je temu nasproten| *prevrniti stol* □ *prevreči* □ ekspr. *prekucniti* □ zastar. *preobrniti*

□ redk. *prevezniti po nerodnosti prevezniti lonec*

2. *koga* |z določenimi gibi povzročiti, da kdo pade|

Podstavil mu je nogo in ga prevrnil □ *prevreči*

GLEJ ŠE obrniti 3 | podreti 1 | preval¹ •1 | razmetati 2 | spremeniti 1 | vreči 2

prevrnítí se in prevrnítí se -em se dov. |izraža, da kaj pride iz običajnega, pričakovanega položaja v položaj, ki je temu nasproten| *Klop se je prevrnila* □ ekspr. *prekucniti se*

□ zastar. *preobrniti se* □ redk. *prevezniti se* *Lonec se je preveznil*

GLEJ ŠE obrniti se 1 | spremeniti se 1

prevrstítev -tve ž |razvrstitev na novo| *prevrstitev čet*

□ publ. *pregrupacija* □ publ. *pregrupiranje*

prevrstítí -ím dov. *kaj* |na novo razvrstiti| *prevrstiti čete*

□ publ. *pregrupirati*

prevrtáč -a m zool. |golob, ki se v letu prevrača| *gojiti*

prevrtáče □ knj.izroč. *vrtillec*

prevrtátí -am dov. ► preluknjati pp

prevrtína -e ž ► izvrtina

prevzdíggnítí -em dov. ► dvigniti 1

prevzdígnovátí -újem nedov. ► dvigniti 1

prevzdíhovátí -újem dov. ► preživeti 2 pp 1

prevzém -éma m

1. |postopek, pri katerem se po (uradno) določenih predpisih sprejme pripadajoče, naročeno, shranjeno| *izvesti prevzem blaga; prevzem pošiljke v skladišču* □ *dvig dvig pisma na pošti* □ redk. *prevzetje* □ knj.izroč. *vzdig*

2. |dejstvo, da kdo začne imeti, kar ima tudi kdo drugi|
prevzem tujih navad □ redk. prevzetje □ knj.izroč. privzem

□ knj.izroč. privzetje □ knj.izroč. recepcija

prevzemanje -a s |proces, pri katerem kdo začenja imeti, kar ima kdo drugi| prevzemanje tujih navad □ knj.izroč. privzemanje
prevzémati -am nedov.

1. kaj |postajati deležen česa, kar je že prej imel kdo drugi|
prevzemati sodobne navade □ knj.izroč. privzémati □ knj.izroč. recipirati
□ knj.izroč. usvajati

2. kaj |sprejemati pripadajoče, naročeno, shranjeno po
(uradno) določenih predpisih| prevzemati pošiljke v skladišču
□ dvigati dvigati priporočena pisma na pošti □ dvigovati □ pog. jemati
□ redk. vzdigovati

3. koga |vzbujati močen čustveni odziv, zlasti občudovanje|
Sončni zahod je vse prevzemal □ knj.izroč. fascinirati □ ekspr. očarovati
□ ekspr. omamljati □ star. porazati □ ekspr. razvnmati □ ekspr. vnemati
□ knj.izroč. zamamljati

4. koga 3. os. |izraža stanje, kot ga določa samostalnik| Ob
misli, da bo moral zapustiti domovino, ga je prevzemala žalost
□ obhajati □ ekspr. grabiti □ ekspr. lomiti □ ekspr. lotevati se □ ekspr. napa-
dati Napadajo ga dvomi □ zastar. napastvovati □ ekspr. napolnjevati
Čustvo sreče jo čedalje bolj napolnjuje □ ekspr. navdajati Ljudi
je navdajalo veselje □ ekspr. obletavati Obletavale so ga čudne
misli □ knj.izroč. obliovati Oblivala ga je bolečina □ ekspr. obsedati
□ knj.izroč. obvevati □ knj.izroč. obvladovati Obvladuje ga nemir
□ ekspr. opajati Neskončna sreča ga opaja □ knj.izroč. ovevati Ove-
vali so jo žalostni spomini □ ekspr. polaščati se □ ekspr. polaščevati se
□ star. polotevati se □ ekspr. popadati² □ ekspr. prebliskavati Prebliskavale
so ga čudne misli □ knj.izroč. prehajati □ ekspr. prepajati Čustvo sreče
jo čedalje bolj prepaja □ ekspr. preplavljeni □ knj.izroč. presunjati
□ knj.izroč. prešinjati □ knj.izroč. prevevati □ ekspr. prežemati □ ekspr. preži-
gati Hrepenenje ga je prežigalo □ ekspr. prijemati se □ star. spreha-
jati Strah ga sprehaja □ knj.izroč. spreletati Groza spreleta navzoče
□ ekspr. spreletavati Groza spreletava navzoče □ zastar. spremetati¹
Groza ga spremeta □ ekspr. stresati Groza ga stresa □ ekspr. zajemati
□ star. zgrinjati Groza me zgrinja, ko to poslušam

GLEJ ŠE jemati 1

prevzémnik -a m ▶ cesionar

prevzét -a -o povdk. od česa |izraža, da je v kom kaj vzbudilo
močen čustveni odziv, zlasti občudovanje| biti prevzet od
lepote □ knj.izroč. fasciniran nad čim □ ekspr. ganjen □ ekspr. očaran
□ ekspr. omamljen □ ekspr. omrežen □ ekspr. presunjen □ knj.izroč. vzhičen
□ knj.izroč. zamaknjen □ knj.izroč. zamamljen □ knj.izroč. zavzet

prevzéten -tna -o prid. ▶ domišljav | prevzeti se

prevzétí¹ -a -o prid. ▶ norma 1•1

prevzétí² -vzámem dov.

1. kaj |postati deležen česa, kar je že prej imel kdo drugi|
Priseljenci so kmalu prevzeli njihov jezik in kulturo □ knj.izroč. reci-
pirati □ knj.izroč. usvojiti □ prakt. sp. vzeti vzeti besede za določene
pojme iz nemščine

2. kaj |sprejeti pripadajoče, naročeno, shranjeno po
(uradno) določenih predpisih| prevzeti kupljeno blago
v skladišču □ dvigniti dvigniti priporočeno pismo na pošti
□ pog. vzdigniti □ pog. vzeti

3. koga |vzbuditi močen čustveni odziv, zlasti občudova-
nje| Njena lepota ga je prevzela □ knj.izroč. fascinirati □ ekspr. ganiti
□ ekspr. impresionirati □ ekspr. očarati □ ekspr. omamiti □ ekspr. omrežiti
□ knj.izroč. poraziti □ knj.izroč. preobdati □ ekspr. presuniti □ knj.izroč. prešiniti
Novi nauk ga je popolnoma prešinil □ ekspr. pretresti □ ekspr. vneti
□ ekspr. zagrabiti Ta roman človeka zagrabí □ knj.izroč. zamakniti

□ knj.izroč. zamamiti □ knj.izroč. zanesti □ knj.izroč. zavzeti □ ekspr. zgrabiti
Zgrabila ga je veličina gora

4. koga 3. os. |izraža nastop stanja, kot ga določa samostalnik| Žalost
ga je prevzela □ obiti □ ekspr. lotiti se □ ekspr. navdati □ ekspr. objeti Objela
ga je bridkost □ ekspr. oblizniti Obliznil ga je dvom □ knj.izroč. obsenčiti
Obsenčil ga je strah □ ekspr. obsesti □ knj.izroč. obveti □ knj.izroč. obvladati
□ zastar. obvezti □ ekspr. pograbiti □ ekspr. polastiti se □ star. polotiti se
□ redk. posesti □ knj.izroč. preiti □ knj.izroč. preleti Prelil ga je strah, da je
zašel □ knj.izroč. preplati Narod je preplala nova moč □ ekspr. prepla-
viti □ zastar. prepluti □ knj.izroč. presuniti □ knj.izroč. preveti □ ekspr. prežeti
□ ekspr. prežgati Prežgala ga je zavest dolžnosti do domovine □ ekspr. pri-
jeti □ zastar. spopasti □ ekspr. spreleteti Spreletela ga je groza □ ekspr. stresti
Groza ga je stresla □ ekspr. zagrabiti □ ekspr. zajeti □ star. zaskočiti
□ ekspr. zgrabiti

prevzetíja -e ž ▶ domišljavost

prevzétí se -vzámem se dov. |izraža, da kdo dobi pretirano
dobro mnenje o sebi in kaže navadno prezir, zaničevanje do
drugih| Preveč so jo hvalili, pa se je prevzela □ postati domišljav
□ postati nadut □ postati prevzet □ ekspr. napuhniti se □ sleng. postati
važen □ ekspr. postati visok

prevzétje -a s ▶ domišljavost | prevzem 1, 2 | prevzetost

prevzétnež -a m ▶ domišljavec

prevzétnica -e ž ▶ domišljavka

prevzétnik -a m ▶ domišljavec

prevzétno prisl. ▶ domišljavo

prevzétnost -i ž ▶ domišljavost

prevzétost -i ž |močna čustvena vznemirjenost

zaradi občudovanja, pozitivnega odnosa do česa| Njegova
prevzetost je bila tolikšna, da ni mogel govoriti □ knj.izroč. ekstaza
□ knj.izroč. fascinacija □ knj.izroč. fasciniranje □ ekspr. ganjenost □ ekspr. očara-
nost □ redk. očaranje □ ekspr. presunjenost □ zastar. prevzetje □ knj.izroč. vzhi-
čenost □ knj.izroč. vzhičenje □ zastar. vzhit □ ekspr. zamaknjenost
□ knj.izroč. zanos □ star. zavzetje □ zastar. zavzetnost □ knj.izroč. za-
vzetost □ knj.izroč. zazrtost

prevzetováti -újem nedov. ▶ bahati se | domišljav ♦

prevzgájanje -a s ▶ prevzgoja

prevzgója -e ž |proces, pri katerem se z vzgojo povzroči,
povzročča, da kdo pridobi drugačne, boljše lastnosti| prevzgoja
mladoletnih prestopnikov □ prevzgajanje □ prevzgojitev

prevzgojítev -tve ž ▶ prevzgoja

prevzgojítí -ím dov. koga |z vzgojo povzročiti, da kdo pridobi
drugačne, boljše lastnosti| prevzgojiti mladega človeka □ poboljšati
□ ekspr. izboljšati □ pog. obtesati □ pog. otesati

prevzgójni -a -o prid. ▶ dom 2•7

prevzvíšeni -a -o prid. ▶ plemeniti¹ 1

prezanimív -a -o prid. ▶ zanimiv

prezanimívo prisl. ▶ zanimivo

prezaposlénost -i ž |dejstvo, da je kdo preveč zaposlen|

prezaposlenost s službenim delom □ publ. preangažiranost

□ publ. preokupacija

GLEJ ŠE preobremenjenost

prezaslúžen -žna -o povdk. ▶ zaslužen

prézati -am nedov. ▶ govoriti 1 | oprezovati

prézati se -am se nedov. ▶ odpirati se 1

prézbiter -ja m ▶ duhovnik 2

prezbítêrij -a m arhit. |del cerkve, namenjen za glavni oltar in

duhovščino| ladja in prezbiterij □ arhit. kor □ knj.izroč. sanktuarij

prezébati -am nedov. ekspr. |dalj časa čutiti hud mrz| Vso noč je

prezebal na pragu □ ekspr. zmrzovati

prezébsti -zébem dov. ▶ premraziti se

prezénca -e ž ▶ prisotnost

prezénčni -a -o prid. ▶ seznam ♦4

prezént¹ -a m ▶ čas ♦10

prezènt² -ènta m ▶ darilo

prezènten -tna -o povdk. ▶ biti² | prisoten

prezentirati -am dov. in nedov. ▶ predstaviti 1, 2 | predstavljati 2

prezentirati se -am se dov. ▶ predstaviti se

prezèntni -a -o prid. ▶ obstoječi

prezervatív -a m ▶ kondom

prezgodaj čas. prisl. | izraža, da se kaj godi, zgodi preveč zgodaj|

prezgodaj priti □ knj.izroč. *prerano* □ nar. *prevred* ■ protip. *prepozno*

GLEJ ŠE otrok 1♦5 | prepozno

prezgoden -dna -o povdk. ▶ prepozen

prezgodni -a -o prid. ▶ prezgodnji

prezgodnji -a -e prid. | ki je preveč zgoden| *prezgodnji sneg*

□ *prezgodni* □ publ. *predčasni* □ knj.izroč. *prerani* □ publ. *preuranjeni*

GLEJ ŠE porod ♦2

prezgovóren -rna -o prid. ▶ poveden

prezgovórni -a -o prid. ▶ očitni | prepričljivi

prezíd -a m ▶ zid ♦3

prezidènt -ènta m ▶ predsednik | predsednik ♦

prezidèntka -e ž ▶ predsednica ♦

prezidiálni -a -o prid. ▶ predsedstveni

prezídij -a m ▶ predsedstvo

prezídijski -a -o prid. ▶ predsedstveni

prezimítev -tve ž | ohranitev čez zimo| *pripraviti vrtnice za prezimítev* □ *prezimljenje*

prezimljati -am nedov. ▶ prezimovati 1, 2

prezimljenje -a s ▶ prezimitev

prezimovališče -a s | kraj, prostor, kjer kdo prezimuje|

poiskati si prezimovališče □ knj.izroč. *zimišče* □ knj.izroč. *zimovališče*

□ knj.izroč. *zimovišče* □ knj.izroč. *zimovnik*

prezimóvanje -a s | preživljanje zime| *pripraviti se za prezimóvanje* □ *zimovanje*

prezimovati -ujem nedov.

1. | preživljati zimo| *Ptiči letijo prezimovati v toplejše pokrajine*

□ knj.izroč. *prezimljati* □ knj.izroč. *zimiti* □ knj.izroč. *zimovati*

2. kaj | omogočati čemu, da se ohrani čez zimo| *prezimovati lončnice v primerno svetlem prostoru* □ *prezimljati* □ knj.izroč. *zimiti*

prezír -a m | zelo negativen odnos do koga, izvirajoč iz prepričanja o njegovi manjvrednosti, ničvrednosti| *kazati prezir do delomrznéžev* □ *preziranje* □ *zaničevanje* □ redk. *prezirljivost prezirljivost v gospodarjevih očeh*

GLEJ ŠE *preziranje* | *prezirati*

preziranje -a s | izražanje, kazanje zelo negativnega odnosa do koga, izvirajočega iz prepričanja o njegovi manjvrednosti, ničvrednosti| *preziranje preprostih ljudi* □ knj.izroč. *prezir*

GLEJ ŠE *prezir*

prezirati -am nedov. koga | imeti, kazati do koga zelo negativen odnos, izvirajoč iz prepričanja o njegovi manjvrednosti, ničvrednosti| *Preproste ljudi je preziral* □ *zaničevati* □ ekspr. *s prezírom gledati*

na koga □ star. *zvisoka gledati na koga* □ ekspr. *zviška gledati na koga*

prezírén -rna -o prid. ▶ domišljav | prezirljiv

prezirljív -a -o prid. | ki vsebuje, izraža prezir| *prezirljív pogled*

□ knj.izroč. *preziren* □ ekspr. *zaničljiv*

prezirljívó nač. prisl. | izraža, da dejanje, stanje vključuje prezir| *prezirljívó govoriti o znancu* □ *s prezírom* □ knj.izroč. *zaničevalno*

□ ekspr. *zaničljivo* □ knj.izroč. *zaničujoče* □ star. *zvisoka* □ ekspr. *zviška*

□ star. *zviškoma* □ ekspr. *z zaničevanjem*

prezirljívost -i ž ▶ prezir

prezírno prisl. ▶ domišljavo

prezláti -a -o prid. ▶ dragi³

preznačilni -a -o prid. ▶ značilni 1, 2

preznojèn -èna -o prid. ▶ poten

preznojíti -ím dov. ▶ prepotiti

preznojíti se -ím se dov. ▶ spotiti se

prezòrel -éla -o prid. ▶ prezrel

prezračéválec -lca m ▶ zračnik

prezračéválni -a -o prid. ▶ naprava ♦12 | odprtina ♦3

prezračéválnik -a m ▶ zračnik

prezračévánje -a s ▶ zračenje

prezračéváti -ujem nedov. ▶ zračiti

prezráčiti -ím dov. kaj | narediti, povzročiti, da se zrak v kakem prostoru zamenja| *prezračiti stanovanje* □ *prevetriti* □ zastar. *izzračiti*

prezrèl -éla -o prid. | ki je preveč zrel| *prezrel sadež* □ knj.izroč. *predozorel* □ knj.izroč. *prezorel*

prezréli -a -o prid. ▶ plod 2♦

prezréti -zrèm dov. ▶ spregledati 3, 4

prezrtje -a s ▶ spregled

prezvijáčiti -ím dov. ▶ prevarati 1

preža -e ž

• nardp. *iti na prežo* □ nardp. *iti na prežanje*

GLEJ ŠE *čakališče* | *prežanje* | *prežati* 2

prežáč -a m ▶ prežavec

prežálostén -tna -o prid. ▶ žalosten 1

prežálostno prisl. ▶ žalostno¹

prežánje -a s | čakanje v določenem položaju, da se kaj ulovi| *prežanje na plen* □ *preža*

GLEJ ŠE *preža* ♦

prežár -ja m nardp. | fant, prijatelj, ki se nepovabljen udeleži

svatbe| *Zvečer so se pred hišo zbrali prežarji* □ nardp. *oglar²*

□ nardp. *prežavec* □ nardp. *šeškar* □ nardp. *voglar* □ nardp. *zaplečnik*

GLEJ ŠE *prežavec*

prežárjati -am nedov. ▶ presevati

prežáti -ím nedov.

1. *na kaj* | čakati v določenem položaju, da se kaj ulovi| *Poglej mačko, kako preži; prežati na plen* □ *oprezati za čim* □ *oprezovati za čim* □ star. *streči* *Lovci strežejo na divjad* □ zastar. *vrebati*

2. *na koga* | iskati, čakati koga z določenim namenom, navadno skrivoma, pritajeno| *prežati na sovražnika* □ *biti na preži* *Vso noč je bil na preži za hišo* □ *stati na preži* *Vso noč je stal na preži za hišo*

□ *poprežati* | krajši čas prežati|

GLEJ ŠE *groziti* 3 | *opazovati* 2

prežáv -a -o prid. ▶ prežeč

prežávec -vca m | kdor išče, čaka koga z določenim namenom, navadno skrivoma, pritajeno| *Prežavec jih je kmalu opazil* □ *oprezovalec* □ ekspr. *prežač* □ ekspr. *prežar*

GLEJ ŠE *prežar*

prežávo prisl. ▶ prežeče

prežédéti -ždíim dov. ▶ presedeti | preživeti 2

prežèč -éča -e prid. | ki je značilen za koga, ki gleda kaj z določenim namenom, navadno skrivoma, pritajeno| *prežèč pogled* □ *oprezujoč* □ knj.izroč. *prežáv*

prežéče nač. prisl. | izraža, da imenovano dejanje kaže, da se gleda kaj z določenim namenom, navadno skrivoma, pritajeno| *prežéče opazovati* □ *oprezujoče* □ knj.izroč. *prežávo*

prežémáti -am nedov. ▶ prevzemati 4

prežéti -žmèm dov.

1. *kaj* ekspr. | pojaviti se kje v veliki meri, z veliko intenzivnostjo| *Napredni duh je prežél vse njegovo delo* □ ekspr. *prepojiti* □ zastar. *prožéti*

2. kaj s čim ekspr. |povzročiti, da kaj začne biti, obstajati kje v veliki meri, z veliko intenzivnostjo| *prežeti pripoved s spoštljivostjo do ubesedene vsebine* □ ekspr. *predahniti* □ ekspr. *predihniti* □ knj.izroč. *prekvasiti* *prekvasiti mladino z revolucionarnimi idejami* □ zastar. *prožeti*
GLEJ ŠE prevzeti² 4

prežgán -a -o povdk. ▶ prebrisan povdk. 1

prežgáni -a -o prid. ▶ prežganka

prežgánje -a s |prepražena, zarumenela moka za zgostitev jedi| *pripraviti prežganje* □ nar. *roštanje*

prežgánka -e ž |juha iz prežganja| *skuhati prežganko* □ *prežgana juha*

prežgáti -žgém dov. ▶ preluknjati pp | prevzeti² 4 | zažgati 3

prežigati -am nedov. ▶ prevzemati 4

prežiljka -e ž ▶ bazilika | bražiljka

prežitek -tka m ▶ ostalina

prežiti -žijem dov. ▶ preživeti 1, 2

preživ -a -o prid. ▶ preživahen | živahen 1

preživáhen -hna -o prid. |ki je preveč živahen| *preživahen otrok*
□ ekspr. *preživ*

GLEJ ŠE živahen 2

preživek -vka m ▶ boj 3•2 | prežitek | preživetje

preživèl -éla -o prid. ▶ zastarel

preživélec -lca m ▶ preživeli

preživéli -ega m |kdor preživi nesrečo| *rešiti preživele*

□ knj.izroč. *preživelec*

preživélo -ega s ▶ zastarelo

preživét -a -o prid. ▶ zastarel

preživéti -ím dov.

1. kaj |izraža, da kdo v določenem času je, ostane na določenem mestu, v določenem kraju| *Mladost je preživel v domačem kraju* □ *prebiti*³ □ slabš. *prečepeti* □ ekspr. *prečumeti*

□ ekspr. *pretičati* □ zastar. *prežiti* □ knj.izroč. *užiti* □ slabš. *zabiti*²

2. kaj s prislovnim določilom |izraža, da kdo v določenem času obstaja, deluje na določeni način| *Noč je preživel v strahu* □ *prebiti*³

□ slabš. *prečemeti* □ neknj. pog. *pregurati* □ slabš. *preždeti* □ zastar. *prežiti*

PODPOMENKE 1. prebedeti, prečakati, prečepeti, predihati, predremati, preječati, prejokati, prekašljati, preklečati, prelenariti, preležati, premolčati, premoliti, presamevati, presamotariti, presanjari, presanjati, presedeti, presloneti, presmrčati, prespati, prestrati, prestradati, previseti, prevzdihovati, preždeti 2. preberačiti, predivjati, prefantovati, pregarati, preigrati, prejesti, preklepetati, prekramljati, prekričati, prekrokati, prekvartati, prepartizaniti, prepasti², prepeti², prepiti, preplesati, preslužiti, pretarokirati, preučiti se, prevasovati, preveseljačiti, preveslati

3. kaj |ostati živ do konca trajanja česa; ohraniti se do konca trajanja česa| *Bolnik operacije ni preživel; Njegovo delo bo preživelo naš čas* □ knj.izroč. *prestati* □ knj.izroč. *pretrajati* *Njegovo delo bo pretrajalo naš čas*

4. koga |živeti dlje kot kdo drugi| *Oče je preživel sina*

□ knj.izroč. *nadživeti*

GLEJ ŠE živ⁴ •2

preživéti se -ím se dov. ▶ preživiti se | zastareti

preživétje -a s |dejstvo, da kdo ostane živ| *možnosti za preživetje*

□ star. *preživek* □ redk. *preživitev*

GLEJ ŠE boj 3•2

preživéto -ega s ▶ zastarelo

preživétek -tka m ▶ preživnina

preživétev -tve ž ▶ boj 3•2 | preživetje

preživíti -ím dov. kaj |dati komu, kar potrebuje za življenje|

Brez truda lahko preživi družino □ zastar. *odrediti*² □ ekspr. *prehraniti*

□ star. *prerediti*

preživíti se -ím se dov. s čim |izraža, da si kdo pridobi

kaj, kar potrebuje za življenje| *preživiti se z lastnim delom*

□ neustrez. *preživeti se* □ neknj. pog. *priti skozi* *S tem denarjem ne morejo priti skozi* □ ekspr. *prebiti se* |s težavo se preživiti|

preživljati -am nedov. koga |dajati komu, kar potrebuje za

življenje| *Preživlja veliko družino* □ *vzdrževati* □ knj.izroč. *alimentirati*

□ knj.izroč. *hraniti*² □ zastar. *izrežati* □ knj.izroč. *prehranjati* □ ekspr. *prehranjevati* □ star. *rediti*¹ □ ekspr. *rezati kruh* *komu* □ star. *vzdržavati* □ pog. *zdrževati*

□ pog. *živeti* *Kdo vas bo živel* □ star. *živiti*

GLEJ ŠE doživljati 1 | prestajati

preživljati se -am se nedov. s čim |pridobivati, kar kdo potrebuje

za življenje| *preživljati se s kmetijstvom* □ ekspr. *služiti si kruh*

□ ekspr. *živeti od česa* *Od kmetije bo težko živel* □ *prebijati se*⁷

GLEJ ŠE prehranjevati se

preživljen -a -o prid. ▶ zastarel

preživnina -e ž |(denarni) prispevek za preživljanje, ki ga je

kdo dolžen plačevati| *plačevati preživnino za otroka* □ *vzdrževalni-*

na □ knj.izroč. *alimentí* □ star. *preskrbnina* □ star. *preživitek*

prežláhtni -a -o prid. ▶ plemeniti¹ 1

prežréti -žrèm dov. ▶ preluknjati pp

prežún -a m ▶ izvidnik | vohun

prežvéčiti -ím dov. kaj |zdrobiti z zobmi in premešati s slino|

prežvéčiti hrano □ *razžvéčiti* □ nar. *prežvekati*¹

GLEJ ŠE pogovoriti se | premisliti

prežvèk -éka m vet. |količina hrane, ki se pri prežvekovanju

vrne iz vampa in kapice v usta| *prežveki pri govedu*

□ vet. *povračaj*

GLEJ ŠE prežvekovanje

prežvekáti¹ -ám dov. ▶ prežvečiti

prežvekáti² -am nedov. ▶ prežvekovati

prežvekávati -am nedov. ▶ prežvekovati

prežvekoválnik -a m zool. |del želodca prežvekovalcev, v

katerem se kopiči hrana| *prežvekovalnik in kapica* □ zool. *vamp*

□ ekspr. *vampek* *vampek jagnjeta*

prežvekovánje -a s |ponovno žvečenje hrane, ki se vrača iz

vampa in kapice v usta| *čas za prežvekovanje* □ redk. *prežvek*

prežvekováti -újem nedov. kaj |ponovno žvečiti hrano,

ki se vrača iz vampa in kapice v usta| *Govedo prežvekuje*

□ *prežvekavati* □ nar. *prežvekati*²

GLEJ ŠE jesti 1 | pogovarjati se 1 | premišljevati 2

prežvížgati -am dov. ▶ natepsti

prežvrkljati -ám dov. ▶ razžvrkljati

prfóks -a m ▶ profesor

prfóksa -e ž ▶ profesorica

prága -e ž ▶ tropine • | zoprnež

prgast -a -o prid. ▶ zoprn 4

prgíšče -a s |prostor med ukrivljenimi prsti in upognjeno

dlanjo| *Zajel je žito v desno prgíšče* □ star. *perišče*

GLEJ ŠE malo² 1, 3

prh -a m |velika količina, množina premikajočih se delcev, zlasti

snega, vode v ozračju| *snežni prh* □ knj.izroč. *prhavica*

prha -e ž |priprava za umivanje pod razpršenim tokom vode|

Prha se je pokvarila □ star. *prša* □ pog. *tuš*²

prháj -a m ▶ prhljaj

prhanje -a s

1. |kratki, ostri glasovi, ki nastajajo pri iztiskanju česa

tekočega, zraka iz ust, nosu| *prhanje konj* □ redk. *hrčanje*

□ redk. *prhet* □ ekspr. *prsk* □ ekspr. *prskanje*

2. |umivanje s prho| *prhanje otrok* □ pog. *tuš*² *Po tušu je šel v*

posteljo □ pog. *tuširanje*

přhati -am nedov.

1. |s silo iztiskati kaj tekočega, zrak iz ust, nosu, da nastajajo kratki, ostri glasovi| *Konji rezgetajo in přhajo* □ redk. **hrčati**

□ redk. **hrpati** □ ekspr. **prskati**

2. *koga* |umivati s přho| *přhati otroka* □ pog. **tuřirati**²

GLEJ ŠE **brizgati** 2 | leteti pp 1 | močiti pp

přhati se -am se nedov. |umivati se s přho| *Vsak večer se přha*

□ pog. **tuřirati se**

přhavica -e ž ▶ pepel • | přh

přhek -hka -o prid. ▶ krhek 1 | trhel

přhel -hla -o prid. ▶ trhel

přhět -éta m ▶ přhanje 1

přhlína -e ž |kar nastane s přhnenjem| *kupček přhline* □ **přhljad**

□ **přhnina**

přhljad -i ž ▶ přhlina

přhljáj -a m |luskasti delčki lasišča| *Přhljaj mu je padal na*

ovratnik □ nar. **přhaj**

přhljájast -a -o prid. |ki je poln přhljaja| *přhljajasti lasje*

□ redk. **přhljav**

přhljáv -áva -o prid. ▶ přhljajast

přhljív -a -o prid. ▶ krhek 1 | trhel

přhněč -ěča -e prid. ▶ trhel

přhněti -ím nedov. ▶ gniti | trohneti

přhnína -e ž ▶ přhlina

přhniti -em dov. |s silo iztisniti kaj tekočega, zrak iz ust, nosu, da

nastane kratak, oster glas| *Konj přhne* □ ekspr. **prskniti** □ ekspr. **prsniti**

□ knj.izroč. **vzprhniti**

GLEJ ŠE **planiti** 2 | steči¹ 1 | zasmejati se | zleteti pp

přhnoba -e ž ▶ trohnoba

přhút -a m |šum, ki ga povzroča mahanje, udarjanje s perutmi|

slišati glasen přhut □ **flafot** □ **fofot** □ **frfot** □ **frfotanje** □ **přhutanje**

GLEJ ŠE **frfot** | **frfotanje** | **přhutanje**

přhútanje -a s |hitro, slišno mahanje s perutmi| *přhutanje ob-*

streljenega kragulja □ **fofotanje** □ **frfotanje** □ **přhut** □ redk. **frfranje**

GLEJ ŠE **frfot** | **frfotanje** | **přhut**

přhútar -ja m ▶ netopir

přhútati -am nedov. |hitro, slišno mahajoč s perutmi letati|

Ptič přhuta z veje na vejo □ **flafotati** □ **fofotati** □ **frfotati** □ **plahutati**

□ zastar. **lepetati** □ knj.izroč. **plahetati** □ redk. **splahutavati**

GLEJ ŠE **frfotati** | leteti pp 1 | plapolati 1

přhútniti -em dov. ▶ sfrfotati 1

při predl.

1. z mestnikom |za izražanje stanja v položaju, ko je kaj v neposredni bližini česa| *stati pri oknu* □ **ob**

2. z mestnikom |za izražanje navzočnosti česa pri kom| *Bolezen se pojavlja pri otrocih* □ z orodnikom **med**³

3. z mestnikom |za izražanje časovne točke, v kateri se kaj zgodi| *Čevelj mu je zaškripal pri vsakem koraku* □ z orodnikom **med**³ □ **ob**

GLEJ ŠE **kljub** | **med**³ 3 | **ob** 2

přiba -e ž zool. |po hrbtu zelenkastočrna močvirska ptica z

dolgim črnim čopom| *Přiba skovika* □ zool. **vivek**

přibarantáti -ám dov. *kaj* pog. |s pogajanjem priti do česa| *Od domačinov je přibarantal nekaj zlata* □ pog. **izbarantati** □ pog. **izmeř-**

tariti □ pog. **primeřtariti**

GLEJ ŠE **pridobiti** 1

přibásati jo -bášem jo dov. ▶ priti

přibásati se -bášem se dov. ▶ preriniti se

přibáviti -im dov. ▶ preskrbeti

přibég -a m ▶ přibežnik

přibégli -ega m ▶ přibežnik

přibégniti -em dov. ▶ přibežati

přibelěžiti -im dov. ▶ zapisati

přiberáčiti -im dov. ▶ naberačiti

přibesnéti -ím dov. ▶ pridivjati | priti pp 2

přibévkati -am dov. ▶ priti pp 7

přibežljáti -ám dov. ▶ priteči 2 | priti pp 2

přibežaljšče -a s ▶ azil | zatočišče | zavetje 2

přibežáti -ím dov. |bežeč priti| *přibežati domov* □ zastar. **přibegniti**

přiběžnik -a m |kdor kam pride bežeč| *pomoč přibežnikom*

□ zastar. **přibeg** □ knj.izroč. **přibegli**

přibijati -am nedov. *kaj* |z žebljem, žebli pritrjevati| *přibijati*

plakate □ **nabijati**

GLEJ ŠE **potrkavati** | **tolči**

přibirati -am nedov. ▶ pridobivati si

přibirati se -am se nedov. ▶ nabirati se

přibít -a -o povdk. ▶ pijan 1 | zadrogiran

přibitek -tka m ▶ dodatek 3

přibíti -bijem dov. *kaj* |z žebljem, žebli pritrđiti| *přibiti desko*

□ nar. **přitolči** □ knj.izroč. **zažebljati**

GLEJ ŠE **přištetí** | **reči** 1 pp 5

přibližanje -a s |dejanje, s katerim se kaj spravi v večjo bližino

česa, zraven česa| *přibližanje roke* □ **primaknitev** □ **primik**

přibližáti -am dov. *kaj čemu* |spraviti v večjo bližino česa, zraven

česa| *Previdno je přibližal svojo roko njeni* □ **primakniti** □ **přitegniti** ▶

GLEJ ŠE **razložiti** 1

přibližáti se -am se dov.

1. *čemu* |izraža, da kdo pride bližje čemu v prostoru| *Četa se je přibližala prvim hiřam* □ **primakniti se** *Primaknil se je za dva koraka*

2. |priti časovno bližje| *Večer se je přibližal* □ redk. **primakniti se**

přibližávati -am nedov. ▶ přibliževati

přibližávati se -am se nedov. ▶ přibliževati se 1

přibližek -žka m ▶ vrednost •9

přibližen -žna -o prid. ▶ povřšen 2

přibliževáti -újem nedov. *kaj čemu* |spravljati v večjo bližino

česa, zraven česa| *Previdno je přibliževal svojo nogo k njegovi, da*

bi ga spotaknil □ **primikati** □ star. **přibližavati** □ **přitegovati** ▶

přibliževáti se -újem se nedov.

1. *čemu* |izraža, da kdo premikajoč se prihaja bližje čemu v prostoru| *Le počasi so se přibliževali vrhu* □ **bližati se** □ star. **přibližavati se** □ **priskakovati** |s skoki se přibliževati|

2. |prihajati časovno bližje| *Noč se přibližuje* □ **bližati se**

□ knj.izroč. **primikati se**

3. *čemu* |izraža, da kaj postaja podobno, sorodno čemu| *Njegova umetnost se přibližuje ljudski umetnosti* □ **bližati se** □ **zblíževati se** *Skrajnosti se počasi zblížujejo* □ knj.izroč. **konvergirati** s čim *Vprařanje je, koliko literarne tendence še konvergirajo s splořno družbeno podobo časa; Njihovi interesi konvergirajo*

GLEJ ŠE **přihajati** 1

přibližni -a -o prid. |ki kaže, podaja kaj tako, da se od

resničnega lahko nekoliko razlikuje| *přibližni obračun strořkov*

□ knj.izroč. **aproximativni** □ ekspr. **grobi** □ ekspr. **okrogli** □ ekspr. **orientacijski**

□ knj.izroč. **počezni**

GLEJ ŠE **vrednost** •9 | **vrednost** •10

přibližno¹ mer. prisl. |izraža, da kako dejanje ne zajema vsega,

tudi podrobnosti| *přibližno oceniti kaj* □ knj.izroč. **aproximativno**

□ publ. **čez palec čez palec oceniti škodo po neurju** □ ekspr. **na oko**

□ nekknj. pog. **na počez** □ nekknj. pog. **od oka** □ ekspr. **počez**

GLEJ ŠE **povřřno**

přibližno² presoj. člen. z izrazom količine |izraža, da je lahko količina manjša ali večja od navedene| *tehtati přibližno sto kilogramov*

□ **kak³** tehtati kakih sto kilogramov □ **kakšen** tehtati kakšnih sto kilogramov □ **nekako²** □ **okoli³** □ **okrog⁴** □ nekjn. pog. **cirka** □ publ. **čez palec** Škodo ocenjujejo na čez palec deset tisočakov □ nekjn. pog. **en³** Že ene tri dni ga nisem videl □ nekjn. pog. **kake** Minilo je kake pet let □ zastar. **kakov²** kakovih petdeset let star mož □ nekjn. pog. **kakšne** Obiskal sem ga kakšne trikrat □ ekspr. **mogoče²** □ ekspr. **morda** □ ekspr. **na okroglo** To je na okroglo deset metrov □ ekspr. **na okroglo vzeto** □ ekspr. **navprek vzeto** □ nekjn. pog. **nekak** Postaja je nekake tri kilometre oddaljena od vasi □ nekjn. pog. **nekakšen** Postaja je nekakšne tri kilometre oddaljena od vasi □ zastar. **nekakšno** Nekakšno tri dni bo od tega □ ekspr. **okroglo** □ ekspr. **okroglo vzeto** □ ekspr. **počez vzeto** □ publ. **po priliki** □ knj.izroč. **prillično** □ pog. **svoj** tehtati svojih sto kilogramov

približnost -i ž |dejstvo, da se kaj kaže, podaja tako, da se od resničnega lahko nekoliko razlikuje| *približnost rezultatov* □ knj.izroč. **aprosimativnost**

GLEJ ŠE površnost

pribloditi in pribloditi -im dov. ▶ priti pp 4

pribobnėti -ím dov. ▶ priti pp 8

pribočnik -a m |v nekaterih državah oficir, dodeljen višjim vojaškim osebnostim| *generalov pribočnik* □ *adjutant* □ knj.izroč. **pobočnik**

pribojevati -újem dov. ▶ izbojevati | pridobiti 1

pribojlšek -ška m |boljša jed, boljše jedi, ki se dodajajo k običajni hrani| *s pribojlški razvajati otroka* □ star. **izboljšek** □ star. **poboljšek**

pribòr -òra m

- **1.** jedilni pribor □ ekspr. jedilno orodje **2.** kadilski pribor □ kadilni pribor **3.** namizni pribor □ mizni pribor **4.** pisalni pribor □ ekspr. pisalno orodje **5.** šivalni pribor □ ekspr. šivalno orodje □ pog. šivanje

GLEJ ŠE orodje •4

priboríti -ím dov. ▶ izbojevati | pridobiti 1

pribosopétiti -im dov. ▶ priti

pribôsti -bôdem dov. ▶ prikliti | prodreti 4

pibráti -bêrem dov. ▶ prejeti 2 | pridobiti 1

pibráti se -bêrem se dov. ▶ nabrati se

pibrenčáti -ím dov. ▶ prileteti pp 2

pibrêsti -brêdem dov. ▶ priti pp 1

pibréžje -a s ▶ obrežje

pibrísati jo -bríšem jo dov. ▶ prihiteti | priteči 2 | priti | priti pp 2

pibrnėti -ím dov. ▶ prileteti pp 2

pibrzétiti -ím dov. ▶ prihiteti | pripeljati 2 pp 1 | priti pp 2

pribučáti -ím dov. ▶ pridivjati | priteči 1 pp 2

pribúriti -im dov. ▶ prihiteti | priti pp 2

pricapljáti -ám dov. ▶ priti | priti pp 4

pricpetáti -ám dov. ▶ priti pp 7

pricijáziti -im dov. ▶ prinesiti pp | pripeljati 2 pp 2

pricijáziti se -im se dov. ▶ pripeljati se pp 1

pricíncati -am dov. ▶ pripeljati 2 pp 2 | priti | priti pp 4

pricíncati se -am se dov. ▶ pripeljati se pp 1 | priti pp 4

pricingljáti -ám dov. ▶ pripeljati 2 pp 3 | priti pp 7

pricítrati -am dov. ▶ prinesiti

pricméríti se -im se dov. ▶ prijokati

pricokláti -ám dov. ▶ priti | priti pp 7

pricopotáti -ám dov. ▶ priti pp 7

pricóprati -am dov. ▶ pričarati

pricuréti -ím dov. ▶ pricurjati

pricurjljáti -ám dov. |priteči v tankem curku| *Potne kaplje so mu pricurjljale po čelu* □ **pricureti**

GLEJ ŠE priteči 1

pricúrnutí -em dov. ▶ doliti

pricvíliti -im dov. ▶ prileteti pp 2 | pripeljati 2 pp 3 | priti pp 7

pricvríniti -em dov. ▶ osmoditi | švrkniti

pricvrínjen -a -o prid. ▶ čudaški povdk. 2 | neumen¹

pricvrínjenec -nca m ▶ čudak | prismuknjeneč

príča -e ž |kdor je navzoč ob kakem dogodku| *Priče so pripovedovale, kar so videle* □ **očividec** □ knj.izroč. **pričevalec** □ zastar. **svedok**

♦ **1.** obremenilna priča □ bremenilna priča □ obremenjevalna priča

2. poročna priča □ nar. mož □ prakt. sp. priča □ nar. starešina

• **Jehovova priča** □ pog. Jehova priča □ ekspr. jehovec □ neustrez. Jehovina priča

GLEJ ŠE izmišljotina | kazati 1 | pričevalec | res¹ 2 | takoj 1 | zgodba 1

pričákati -am dov. *kaj* |ostati na kakem mestu do prihoda koga| *pričakati športnike na letališču* □ **sprejeti**

GLEJ ŠE počakati

pričakováni -a -o prid. ▶ naravni 4

pričakovánje -a s |predstava o čem, kar naj bi se uresničilo, utemeljena na osnovi določenih dogodkov, pojavov| *Njihovo pričakovanje se je uresničilo* □ knj.izroč. **nada** □ knj.izroč. **nadeja** □ knj.izroč. **obet**

GLEJ ŠE noseč

pričakováti -újem nedov.

1. *kaj* |predstavljati si, verjeti, da se bo kaj dogodilo| *Njegov prihod so pričakovali z velikim navdušenjem* □ **čakati** □ redk. **dočakovati** □ nar. **očakovati** □ redk. **sčakovati** □ redk. **sčakovati**

2. *kaj* |na osnovi določenih dogodkov, pojavov si predstavljati, kaj naj bi se uresničilo| *Za opravljeno delo so pričakovali plačilo; Pričakoval je drugačen razplet zgodbe* □ ekspr. **biti pripravljen na kaj** □ knj.izroč. **nadejati se česa** □ ekspr. **obetati si** □ nar. **očakovati** □ ekspr. **računati na kaj** *Letos računajo na dobro letino* □ star. **računiti na kaj** □ knj.izroč. **reflektirati na kaj** □ nekjn. pog. **troštati se česa**

3. *kaj* navadno s prislovnim določilom |biti v posebnem čustvenem razpoloženju zaradi stvari, ki se bo zgodila| *Dijaki z veseljem pričakujejo maturantski ples* □ pog. **čakati**

pričanje -a s |kar kdo pove kot priča na sodišču| *izpodbiti neverodostojno pričanje* □ **pričevanje**

♦ **pravn.** krivo pričanje □ **pravn.** krivo pričevanje

pričárati -am dov. *kaj* |po ljudskem verovanju s čaranjem priti do česa| *Zna pričarati zaklad* □ pog. **izcoprati** *Iz klobuka je izcoprjal golobčka* □ knj.izroč. **načarati** □ pog. **pricoprati** □ pog. **scoprati**

pričáti -am nedov. |pripovedovati na sodišču, kar se ve o kom, čem| *Nihče ni hotel pričati, čeprav so videli nesrečo* □ **pričevati**

□ pog. **biti priča**

GLEJ ŠE govoriti 1 | izpovedovati 1 | izražati 1, 2 | kazati 1

pričéliti -im dov. ▶ očeliti

pričen -čna -o prid. ▶ svež¹

pričéniti -em dov. ▶ počepniti

pričénjati -am nedov. ▶ začénjati 1, 2

pričénjati se -am se nedov. ▶ začénjati se

pričesáti -čêšem dov. ▶ počesati

pričeska -e ž |določena ureditev, razporeditev las| *urejati si pričesko* □ **frizura** □ knj.izroč. **počeska**

pričétek -tka m ▶ začetek 1

pričéti -čnêm dov. ▶ začéti 1

pričéti se -čnêm se dov. ▶ začéti se 1, 2

pričeválec -lca m |kdor kaj potrjuje z življenjem, ravnanjem| *pričevalec resnice* □ **priča**

GLEJ ŠE priča

pričevalni -a -o prid. ▶ prepričljivi

pričevanje -a s ▶ pričanje | pričanje ♦

pričeváti -újem nedov. ▶ pričati

pri čísti povdk. zv. ▶ zmeden ♦

prična -e ž ▶ pograd

pričo predl. ▶ vpričo

pričofotáti -ám dov. ▶ priti pp 7

pričrñiti -im dov. ▶ očrñiti | zatožiti

pričujóč -a -e povdk. ▶ prisoten

pričujóči¹ -ega m ▶ prisotni¹

pričujóči² -a -e prid. ▶ prisotni²

pričujóčnost -i ž ▶ prisebnost

pričúvati -am dov. ▶ prihraniti

pričúvni -a -o prid. ▶ hrana 1 ♦ 12

pričvrstíti -ím dov. ▶ pritrđiti 1

pričvrščati -am nedov. ▶ pritrjevati 1

pričvrščeváti -újem nedov. ▶ pritrjevati 1

príd¹ -a m ▶ korist² 1

príd² -i ž ▶ korist² 1

prída povdk. ▶ ničvreden povdk. 2

pridájati -am nedov. ▶ dodajati 1

pridanič -a m ▶ ničvrednež

pridátek -tka m ▶ dodatek 1

pridáti -dám dov. ▶ dodati 1, 2

pridáti se -dám se nedov. ▶ pristajati² 1

pridáv -áva m ▶ dodatek 3 | doplačilo

pridávek -vka m ▶ dodatek 1

pridehtéti¹ -ím dov. ▶ pridišati

pridehtéti² -ím dov. ▶ prisopihati

pridejáti -dêjem dov. ▶ dodati 1, 2

pridélati -am dov. ▶ pridobiti 2 | spočeti

prideláva -e ž

- biološka pridelava hrane □ biopridelava hrane □ ekološka pridelava hrane □ ekopridelava hrane □ organska pridelava hrane

pridélek -lka m |kar se pridelava v (enem) letu, v (eni) sezoni|
prodati ves pridelek □ letni pridelek □ letina □ redk. leto □ knj.izroč. obrod
□ knj.izroč. obrodek □ star. rod¹

- ♦ sadni pridelek □ sadna letina □ redk. sadno leto

- poljski pridelek □ poljedelski pridelek □ knj.izroč. poljščina²

GLEJ ŠE letina

pridelíti -ím dov. ▶ dodeliti 2

prideljèn -êna -o povdk. ▶ dodeljen

prideloválec -lca m

- ekološki pridelovalec □ biopridelovalec □ ekopridelovalec

príden -dna -o prid.

1. |ki rad, dosti dela| pridna gospodinja □ nar. pridoven

□ nar. vrl

POVEDKOVNIK mravlja, mravljica, mravljinček, mravljinec

2. |ki ne povzroča neprijetnosti, nevšečnosti| priden otrok

□ ljubk. pridkan

GLEJ ŠE delaven | discipliniran | koristen¹ | marljiv

prídéti -dénem dov. ▶ dodati 1, 2

pridévati -am nedov. ▶ dodajati 1

pridévati se -am se dov. ▶ priti

pridévek -vka m

- lit. okrasni pridevek □ lit. epiteton ornans □ lit. ukrasni pridevek

GLEJ ŠE epiteton | naslov ♦ 12 | vzdevek

pridévnik -a m |pregibna beseda, ki izraža lastnost, vrsto, svojino| vrste pridevnikov □ jezikosl. adjektiv

- ♦ 1. jezikosl. posamostaljeni pridevnik □ jezikosl. substantivirani pridevnik 2. jezikosl. svojljni pridevnik □ jezikosl. posesivni adjektiv

PODPOMENKE lastnostni pridevnik, svojljni pridevnik 7, vrstni pridevnik

prídiga -e ž |govorno podajanje vsebinsko zaokrožene verske snovi| poslušati pridigo □ zastar. propoved

GLEJ ŠE oštevanje

prídigar -ja m |duhovnik, ki pridiga| poslušati pridigarja

□ zastar. propovednik □ ver. predikant |v protestantskem okolju|

GLEJ ŠE duhovnik 1 pp 5 | duhovnik 2 pp 5

prídigati -am nedov.

1. |govorno podajati vsebinsko zaokroženo versko snov|

prídigati pri nedeljski maši □ star. pridigovati □ zastar. propovedovati

2. ekspr. |(vsiljivo) dajati nauke| Ta clovek rad pridiga □ star. šomoštrovati

pridigováti -újem nedov. ▶ pridigati 1

pridíh -a m jezikosl. |izgovor zapornikov z močnim izdihom|

pridih, značilen za nemške ali angleške zapornike v določenih

položajih □ jezikosl. aspiracija

GLEJ ŠE nadih 2

pridíhati -am dov. ▶ priti pp 7 | zapihljati

pridíhniti -em dov. ▶ dodati 1

pridíhnjeni -a -o prid. ▶ glas 3 ♦ 5

pridírjati -am dov. |hitro priteči| Konj je pridírjal na dvorišče

□ ekspr. pridirkati □ prigalopirati |v galopu pridirjati|

GLEJ ŠE prihiteti | priteči 2 | priti pp 2

pridírkati -am dov. ▶ pridirjati | prihiteti | priteči 2 | priti pp 2

pridíšáti -ím dov. ekspr. |izraža, da se kje pojavi prijeten vonj,

značilen za imenovano danost| Akacije so pridíšale v sobo

□ knj.izroč. pridehteti¹

pridíšnik -a m ▶ glas 3 ♦ 5

príditi¹ -im nedov. ▶ kvariti 2, 3

príditi² -im nedov. ▶ koristiti 1

príditi se -im se nedov. ▶ kvariti se 1

pridivjáti -ám dov. ekspr. |nastopiti, pojaviti se kje z veliko silo,

intenzivnostjo| V mesto je pridivjala nevihta □ ekspr. pribesneti

□ ekspr. pribučati □ ekspr. prihrumeti □ ekspr. prihruti

GLEJ ŠE prihiteti | pripeljati 2 pp 1 | priteči 2 | priti pp 2

prídížnica -e ž ▶ prižnica

prídkan -a -o prid. ▶ priden 2

prídno prisl. ▶ disciplinirano | marljivo

prídnost -i ž ▶ marljivost

pridobítek -tka m ▶ dobiček

pridobíten -tna -o prid. ekspr. |ki (spretno) pridobiva materialne

dobrine| pridobiten clovek □ zastar. pridobljiv

pridobítev -tve ž ▶ rezultat²

pridobíti -ím dov.

1. kaj |z delom, prizadevanjem doseči, da kdo kaj ima, s čim

razpolaga| Zapravil je vse, kar so starši pridobili; pridobiti naklo-

njenost nadrejenih □ ekspr. pribojevati □ ekspr. priboriti □ zastar. pribirati

□ knj.izroč. prisvojiti si prisvojiti si spretnosti □ ekspr. priti do česa

□ nar. udobiti □ prislužiti |z opravljanjem službe pridobiti|

□ prišpekulirati |s špekuliranjem pridobiti| □ pog. pribaran-

tati |s pogajanjem pridobiti| □ ekspr. prigarati |z napornim

delom pridobiti| □ zastar. pripřiditi |s pridnostjo pridobiti|

□ ekspr. priskopariti 7 □ ekspr. pristradati |z odtegotvanjem,

varčnostjo pridobiti|

2. kaj iz česa |narediti, da pride kaj iz česa kot rezultat določene-

ga postopka| pridobiti maslo iz mleka □ pog. dobiti □ knj.izroč. pridelati

3. koga za kaj |narediti, da kdo pride s kom, čim v določeni

odnos; vzbuditi pri kom pripravljenost za kaj| pridobiti nove

člane; pridobiti učence za sodelovanje □ pritegniti koga k čemu

pritegniti učence k sodelovanju □ pog. **dobiti** □ publ. **mobilizirati**
□ ekspr. **preparirati** □ ekspr. **privabiti** *privabiti nove člane* □ publ. **rekrutirati**
□ publ. **zainteresirati** □ ekspr. **zasnubiti**

GLEJ ŠE **dobiti** | **izgubiti** 2 | **preskrbeti**

pridobíti si -ím si dov. *kaj* |izraža, da kdo z delom, prizadevanjem doseže, da kaj ima, s čim razpolaga| *pridobiti si veliko premoženje; pridobiti si ugled* □ ekspr. **dokopati se do česa**
□ ekspr. **nabrati si** *nabrati si veliko denarja* □ pog. **prigrebsti se do česa**
□ ekspr. **prikopati se do česa** □ ekspr. **primučiti se do česa** □ ekspr. **pripehati se do česa** □ ekspr. **prislužiti si** □ pog. **priti do česa** □ ekspr. **pritolči se do česa**
□ zastar. **pritruditi si** □ zastar. **pripriditi si** |s pridnostjo si pridobiti|
□ ekspr. **pristradati si** |s pretirano varčnostjo si pridobiti|

pridobítni -a -o prid. ► dejavnost ♦5

pridobítniški -a -o prid. ► dejavnost ♦5

pridobítništvo -a s |pretirano pridobivanje materialnih dobrin| *pridobitništvo jare gospode* □ **pridobitnost**

pridobítnost -i ž ► pridobitništvo

pridobítvni -a -o prid. ► dejavnost ♦5

pridobívati -am nedov.

- kaj* |z delom, prizadevanjem prihajati do česa| *pridobivati premoženje; pridobivati znanje iz knjig* □ **priskrbovati** *priskrbovati informacije* □ ekspr. **nabirati** □ publ. **osvajati** *osvajati znanje*
□ publ. **usvajati** *usvajati znanje*
- kaj iz česa* |delati, da prihaja kaj iz česa kot rezultat določenega postopka| *pridobivati sok iz grozdja* □ pog. **delati**
□ knj.izroč. **dobivati** □ pog. **izdelovati** □ pog. **napravljati**
- koga za kaj* |vzbujati pri kom pripravljenost za kaj| *pridobivati ljudi za sodelovanje* □ **pritegovati** *koga k čemu pritegovati študente k raziskovalnemu delu* □ ekspr. **privabljeti** *privabljeti nove člane*
□ ekspr. **snubiti** □ ekspr. **vabiti**

GLEJ ŠE **dobivati** 2 | **nabirati** 4

pridobívati si -am si nedov. *kaj* |izraža, da se z delom, prizadevanjem prihaja do česa| *pridobivati si premoženje; pridobivati si izkušnje* □ ekspr. **dokopavati se do česa** □ ekspr. **nabirati si** □ zastar. **pribirati**

pridobljéni -a -o prid. ► aids

pridobljív -a -o prid. ► pridobiten

pridobnína -e ž ► donosnina

pridodájati -am nedov. ► dodajati 1

pridodáti -dám dov. ► dodati 1, 2

pridováti -újem nedov. ► pomagati 3, 4

pridoven -vna -o prid. ► delaven |koristen¹ | priden 1

pridrčáti -ím dov. ► pridrseti | pripeljati 2 pp 1

pridrdráti -ám dov. ► pridrveti | pripeljati 2 pp 1

pridrdráti se -ám se dov. ► pripeljati se

pridrénjati se -am se dov. ► preriniti se | priti pp 6

pridréri -dêrem dov. ► priteči 1 | priti pp 2 | priti pp 10

pridrevíti -ím dov. ► pridrveti | prignati | prihiteti | priteči 2 | priti pp 2

pridrevíti se -ím se dov. ► pridrveti | prihiteti | priteči 2 | priti pp 2

pridričáti -am dov. ► pridrseti

pridričáti se -am se dov. ► pridsati se

pridríncati -am dov. ► pridrveti | prihiteti | priti pp 2

pridrobencáti -ám dov. ► pridrobiti

pridrobencljáti -ám dov. ► pridrobiti

pridrobíti -ím dov. ekspr. |priti s kratkimi, hitrimi koraki| *Pridrobil je po stopnicah* □ ekspr. **pridrobencati** □ ekspr. **pridrobencljati** □ ekspr. **pridrobneti**

pridrobnéti -ím dov. ► pridrobiti

pridrásati -am dov. |drsajo priti| *Bolnik je komaj pridršel k postelji*

□ nar. **prišarati** □ neknj. pog. **prišlapati**

GLEJ ŠE **priti**

pridrásati se -am se dov. |drsajoč se priti| *Otroci so se pridršali mimo njega* □ nar. **pridričáti se**

pridrsetí -ím dov. |drseč priti| *pridrseti na saneh po klancu*

□ ekspr. **pridrčáti** □ redk. **pridričáti**

pridrúg -a m ► tovariš

pridrúžen -žna -o prid. ► družaben

pridrúženi -a -o prid. ► premer ♦

pridružéváti -újem nedov. *kaj čemu* |delati, da kaj s čim drugim sestavlja kako enoto| *pridruževati občini manjše kraje*
□ **priključevati** □ **pripajati** □ ekon. **afiliirati** *k čemu afiliirati manjšo banko k večji*

pridružéváti se -újem se nedov.

- komu* |začenjati biti skupaj s kom, zlasti pri kaki dejavnosti| *Po poti so se jim pridruževale nove skupine* □ **priključevati se**
□ slabš. **obešati se**

- komu* |začenjati opravljati isto dejavnost kot kdo drugi, navadno za skupni cilj| *Strokovnjakom so se pridruževali tudi amaterji* □ **priključevati se**

GLEJ ŠE **soglašati** 1

pridružíti in **pridrúžiti** -ím dov. *kaj čemu* |narediti, da kaj s čim drugim sestavlja kako enoto| *pridružiti manjšo skupino večji*
□ **priključiti** □ **pripojiti** *Tej delovni organizaciji so pripojili več manjših*
□ ekon. **afiliirati** *kaj k čemu afiliirati manjšo banko k večji*

pridružíti se in **pridrúžiti se** -ím se dov.

- komu* |začeti biti skupaj s kom, zlasti pri kaki dejavnosti| *Na poti v mesto se mu je pridružil neznanec* □ **priključiti se** □ slabš. **obesiti se** □ zastar. **priklopiti se** □ ekspr. **pritakniti se** □ pog. **priti zraven** □ pog. **stopiti zraven**

- čemu* |začeti opravljati isto dejavnost kot kdo drugi, navadno za skupni cilj| *pridružiti se protialkoholnemu gibanju* □ **priključiti se** □ pog. *iti k čemu iti k tabornikom* □ ekspr. **pristaviti svoj pisker** |pridružiti se čemu, kar prinaša korist| *On zna vedno o pravem času pristaviti svoj pisker*

GLEJ ŠE **včlaniti se**

pridrvéti -ím dov. |zelo hitro premikajoč se pripeljati| *Vlak pridrvi na postajo* □ **pridrvti** □ **pridrvti se** □ ekspr. **pridrdrati** □ redk. **pridreviti** □ redk. **pridreviti se** □ ekspr. **pridrncati**

GLEJ ŠE **prihiteti** | **priteči** 2 | **priti** pp 2

pridrvéti se -ím se dov. ► **priteči** 2

pridrvtí -ím dov. ► pridrvti | prignati | prihiteti | priti pp 2

pridrvtí se -ím se dov. ► pridrvti | prihiteti | priteči 2 | priti pp 2

pridržáti -ím dov. *kaj* |s prijemom krajši čas ohraniti v določenem položaju, na določenem mestu| *Pidržal je konja, da je jahač razjahal* □ **podržati**

GLEJ ŠE **obdržati** | **podržati** | **zadržati** 5, 6, 7

pridržávati -am nedov. ► pridrževati 1, 2 | zadrževati 1, 3

pridržék -žka m |kar izraža (delno) omejitev soglašanja s čim|

Glede tega je izrazil svoje pridržke □ knj.izroč. **rezerva**

pridržéváti -újem nedov.

- kaj* |s prijemom krajši čas ohraniti v določenem položaju, na določenem mestu| *Vozniki so pridrževali konje* □ **pridržavati**
- kaj* |krajši čas ne delati tega, kar izraža določilo| *pridrževati dih* □ **pridržavati**

GLEJ ŠE **zadrževati** 1, 3

pridúh -a m ► duh²

pridušáti se -am se nedov. ekspr. |preklinjati, navadno z besedami pri moji duši| *Ujezil se je in se začel pridušati* □ ekspr. **dušati se**
□ redk. **dušiti se**² □ redk. **priduševati se** □ pog. **primojušati se**

GLEJ ŠE **obljubljati** 2 | **trditi**¹ | **zakleti** 1

pridušéváti se -újem se nedov. ► pridušati se

pridušiti -ím dov. *kaj* | zmanjšati jakost zvoka | *Debele preproge so pridušile korake* □ **priglušiti**

GLEJ ŠE obvladati 2 | zadržati 4 | zmanjšati

pridvíg -a m ▶ relief

pridvígniti -em dov. ▶ privzdigniti

pridvížni -a -o prid. ▶ most ♦1

pridvòr -óra m ▶ preddverje 1

pridvòrni -a -o prid. ▶ dvorni | služabnik ♦

pridvòrnik -a m ▶ dvorjan

prienačeváti -újem nedov. ▶ enačiti

prienáčiti -im dov. ▶ izenačiti

prienáčiti se -im se dov. ▶ prilagoditi se 1

prifáрни -a -o prid. ▶ cerkev 1 ♦8

prifrčáti -ím dov. ▶ prileteti pp 2 | pripeljati se

prifrfotáti -ám dov. ▶ prileteti pp 2

priffkniti -em dov. ▶ zavihati 1

priffknjen -a -o prid. ▶ čudaški | neumen¹

priffknjenec -nca m ▶ čudak | prismuknjeneč

priffknjenost -i ž ▶ čudaštvo

prifrléti -ím dov. ▶ prileteti pp 2

prifúlití se -im se dov. ▶ priti pp 9

prigábiti -im dov. ▶ prignusiti

prigábiti se -im se dov. ▶ upreti se 5 | zagnusiti se

prigalopírati -am dov. ▶ pridirjati | priteči 2 | priti pp 2

priganjáč -a m |kdor priganja, goni živino| *Priganjači pokajo z biči* □ knj.izroč. **priganjalec**

GLEJ ŠE agitator | gonjač

priganjálec -lca m ▶ priganjač

prigánjati -am nedov.

1. *koga* | zahtevati, poskušati doseči, da kdo hitreje dela|

Nadzornik priganja delavce □ knj.izroč. **gnati** □ ekspr. **goniti** □ star. **tirati**

2. *koga k čemu* |z besedami, navadno ostrimi, poskušati doseči, da bi kdo kaj storil, delal| *priganjati otroke k delu, učenju*

□ ekspr. **naganjati** □ ekspr. **poganjati**

prigaráti -ám dov. ▶ pridobiti 1

prigáziti -im dov. ▶ priti pp 1

prigíb -a m ▶ gib

priglàs -ása m ▶ naglas 1, 2 | prijava 1

priglasítev -tve ž ▶ prijava 1

priglasíti -ím dov. ▶ javiti | najaviti | prijaviti 1, 2

priglasíti se -ím se dov. ▶ javiti se | napovedati se | prijaviti se 2

priglásnica -e ž ▶ prijavnica

priglasnína -e ž ▶ prijavnina

priglášati -am nedov. ▶ prijavljati

priglášati se -am se nedov. ▶ prijavljati se

priglašéneč -nca m ▶ prijavljenec

priglaševáti -újem nedov. ▶ prijavljati

priglaševáti se -újem se nedov. ▶ prijavljati se

priglušíti -ím dov. ▶ pridušiti

prignáti -žênem dov. *kaj* | narediti, povzročiti, da pride navadno žival pod nadzorstvom na določeno mesto| *prignati govedo v hlev* □ **segnati** □ star. **pridreviti** □ star. **pridrviti** □ ekspr. **priritati**

□ knj.izroč. **zagnati**

GLEJ ŠE pripeljati 3 | priversti

prignáti se -žênem se dov. ▶ prihiteti | priteči 2 | priti pp 2

prignêsti se -gnetem se dov. ▶ preriniti se | priti pp 6

prignúsiti -im dov. *komu kaj* |s pristranskim vrednotenjem, nasilnostjo doseči, da kaj pri kom vzbuja odpor, veliko nenaklonjenost| *Ta profesor mu je prignusil šolo* □ **zagnusiti**

□ zastar. **ogabiti** □ star. **omraziti** □ star. **omrziti** □ zastar. **ostuditi**

□ redk. **prigabiti** □ nar. **prigrjati** □ star. **primraziti** □ knj.izroč. **primrziti**

□ ekspr. **priskutiti** □ knj.izroč. **pristuditi** □ ekspr. **zagabiti** □ knj.izroč. **zastuditi**

GLEJ ŠE zagnusiti

prignúsiti se -im se dov. ▶ upreti se 5 | zagnusiti se

prigóda -e ž ▶ dogodek | pustolovščina

prigódba -e ž ▶ dogodek | zgodba 1

prigódek -dka m ▶ dogodek

prigodíti se -ím se dov. ▶ zgoditi se 1, 2

prigódni -a -o prid. ▶ naključni | prigodnica

prigódnica -e ž lit. |pesem, ki nastane ob določenem, pomembnejšem (zunanjem) dogodku in je nanj snovno vezana| *pisati prigodnice* □ lit. **prigodna pesem** □ lit. **priložnostna pesem**

GLEJ ŠE pesem 1 ♦9 | pisec ♦7

prigódničar -ja m lit. |kdor piše prigodnice| *znani prigodničar*

□ knj.izroč. **prigodnik** □ knj.izroč. **prigodniški pesnik**

GLEJ ŠE pisec ♦7

prigódnik -a m ▶ pisec ♦7 | prigodničar

prigódniški -a -o prid. ▶ prigodničar

prigódnost -i ž ▶ možnost 1

prigodrnjáti -ám dov. ▶ priti pp 7

prigoljufáti -ám dov. *kaj* |z goljufanjem priti do česa| *prigoljufati veliko denarja* □ ekspr. **izgoljufati** □ ekspr. **prislepariti**

prigomazéti -ím dov. ▶ priti pp 1

prigotóvek -vka m ▶ pripravek

prigovárjati -am nedov. *komu* |z besedami poskušati doseči, da bi kdo kaj storil| *Prijatelji so mu zaman prigovarjali* □ ekspr. **pihati na dušo** □ ekspr. **pihati na srce**

GLEJ ŠE očitati¹ 2

prigôvor -a m ▶ ugovor

prigovoríti -ím dov. ▶ dodati 2

prigrábíti in **prigrábiti** -im dov. ▶ nagrabititi

prigrábíti si in **prigrábiti si** -im si dov. ▶ nagrabititi

prigrájati -am dov. ▶ prignusiti

prigrájati se -am se dov. ▶ upreti se 5 | zagnusiti se

prigrébsti se -grêbem se dov. ▶ pridobiti si

prigréti -grêjem dov. ▶ pripeči

prigrévati -am nedov. ▶ greti 1

prigrévica -e ž ▶ pripeka | vročina 1

prigrizávati -am nedov. ▶ prigrizovati

prigrízek -zka m |manjši obrok hrane, ki se je med glavnimi obroki| *pripraviti prigrizek* □ zastar. **prigrizljaj** □ **tapas** |v španskem okolju|

prigrízni -em dov. ▶ pojesti 1

prigrizováti -újem nedov. *kaj* |jesti zalogaje česa zraven česa drugega| *Jedel je kruh in prigrizoval klobaso* □ **prigrizavati**

□ star. **zalagati**

prigrizljáj -a m ▶ prigrizek

prigméti -ím dov. ▶ priti pp 7

prigríniti in **prigríniti** -em dov. ▶ osuti²

prigúgati se -am se dov. ▶ pripeljati se pp 2 | priti pp 5

prihacáti -ám dov. ▶ priti pp 4

prihajáč -a m ▶ prihajalec | priseljenec | prišlec

prihajáčka -e ž ▶ priseljenka

prihajálec -lca m |kdor prihaja| *S ploskanjem so pozdravljali*

prihajalce □ ekspr. **prihajač**

prihájati -am nedov.

1. |premikajoč se v določeno smer začenjati biti na kraju bližje komu| *Tiho, nekdo prihaja* □ ekspr. **bližati se** □ ekspr. **približevati se**

2. |s premikanjem večkrat začeti biti na določenem mestu|

Kupci so prihajali iz oddaljenih krajev □ zastar. **dohajati** □ ekspr. **jemati**

se *Le od kod se jemljejo vsi ti ljudje* □ ekspr. **pritekati** *V te kraje pritekajo turisti iz raznih dežel*

PODPOMENKE 1. '(hitro) množično prihajati' sipati se, suti, usipati se, usipavati se, valiti se, vreti, vsipati se 2. 'nepričakovano, nenapovedano prihajati' cepati², padati, vpadati 3. 'prihajati skupaj v velikem številu' zlivati se, zgrinjati se 4. 'prihajati v presledkih, drug za drugim' cepati², kapati, kapljati, sipati se

3. |pri širjenju, napredovanju nahajati se kje, do kod| *Iz kuhinje prihaja prijeten vonj* □ knj.izroč. **dospevati** □ ekspr. **dotekati** □ ekspr. **lesti** *Iz vseh razpok je lezla voda* □ zastar. **pahati** □ knj.izroč. **plati** *Skozi okno je plala svetloba* □ ekspr. **plaziti se** *V sobo se plazi mraz* □ ekspr. **presti se** *Polmrak se tiho prede skozi zastrta okna* □ ekspr. **pridakati** □ ekspr. **stopati**¹ *Skozi odprino stopa svetloba* □ ekspr. **točiti se**¹ *Iz zabavišča se toči hrup* □ ekspr. **ulivati se** *Skozi okno se uliva mesečina* □ ekspr. **valoveti** □ star. **vejati** *Iz gozda veja hlad* □ ekspr. **veti** *Iz gozda veja hlad* □ ekspr. **viti se** □ ekspr. **vstopati**

4. *do česa* |ostajati uspešen v prizadevanju, da se lahko s čim razpolaga| *Ne vemo, kako uporniki prihajajo do orožja* □ ekspr. **do-kopavati se**

GLEJ ŠE družiti se | izgubljati 2 | misliti 2 | obiskovati | po izvoru ♦ | rojevati se

prihiteti -im dov. |hitro priti| *Kmalu je prihitel nazaj* □ ekspr. **pribri-sati jo** □ ekspr. **pribrzeti** □ redk. **priburiti** □ ekspr. **pridirjati** □ ekspr. **pridirkati** □ ekspr. **pridivjati** □ redk. **pridreviti** □ redk. **pridreviti se** □ ekspr. **pridrnati** □ ekspr. **pridrveti** □ star. **pridrviti** □ star. **pridrviti se** □ ekspr. **prignati se** □ ekspr. **prikresati** □ pog. **prileteti** □ ekspr. **prinoreti** □ ekspr. **pripoditi se** □ sleng. **prišibati** □ ekspr. **priteči**

GLEJ ŠE pomagati 1 | priti | priti pp 2

prihlačati -ám dov. ► priti pp 4

prihòd -óda m |dejanje, pri katerem kdo s hojo, premikanjem doseže, da je na določenem mestu| *pričakovati prihod novih gostov* □ zastar. **dohod** □ zastar. **dospetje** □ knj.izroč. **prispetje** □ redk. **vhod**

prihódek -dka m ► dohodek 1

prihódnik -a m ► gost¹ | prišlec

prihódnji -a -e prid. |ki bo v prihodnosti| *prihodnji rodovi*

□ **bodoči** □ ekspr. **jutrišnji** □ ekspr. **pojutrišnji**

GLEJ ŠE leto •1 | naslednji | prihodnjik

prihódnjič zapored. prisl. |izraža, da se bo dejanje zgodilo ob priložnosti, ki bo prišla neposredno po tej| *Prihodnjič ga bomo lepo sprejeli* □ **drugič** □ **naslednjič** □ knj.izroč. **drugokrat** □ redk. **prihodnji-krat**

GLEJ ŠE drugič 2

prihódnjik -a m jezikosl. |glagolska oblika za izražanje prihodnje-ga dejanja| *preteklik in prihodnjik* □ jezikosl. **futur** □ jezikosl. **prihodnji čas**

GLEJ ŠE zanamec

prihódnjikrat prisl. ► prihodnjič

prihódnost -i ž |čas, ki bo prišel| *Dogodek ima v prihodnost segajoči pomen* □ **bodočnost** □ ekspr. **jutrišnji dan** □ ekspr. **jutrišnjost**

prihraniti in prihrániti -im dov. *kaj* |s tem, da se ne porabi, narediti, da ostane na razpolago| *prihraniti nekaj drv še za drugo zimo* □ pog. **dati na stran** □ ekspr. **položiti na stran** □ knj.izroč. **pričuvati** □ redk. **shraniti**

GLEJ ŠE privarčevati

prihranjevati -újem nedov. ► varčevati

prihròpsti -hròpem dov. ► pripeljati 2 pp 3 | priti pp 7

prihruméti -ím dov. ► pridirjati | pripeljati 2 pp 3 | priti pp 8

prihrúti -hrújem dov. ► pridirjati | priti pp 8

prihúlit -im dov. ► upogniti 1

prihúlit se -im se dov. ► pritajiti se | priti pp 9

prihúljen -a -o prid. ► potuhnjen 1

prihúljenec -nca m ► potuhnjen 1 povdk. | potuhnjenec

prihúljeno prisl. ► potuhnjeno | pritajeno

prihúljenost -i ž ► potuhnjenost

príimek -mka m |ime, ki ga ima kdo navadno po starših| *ime in príimek* □ **rodbinsko ime** □ star. **rodovinsko ime**

GLEJ ŠE vzdevek

prijádrati -am dov. |z jadranjem priti| *prijadrati do pristanišča* □ knj.izroč. **dojadrati**

GLEJ ŠE prileteti pp 1 | priti pp 1

prijáhati -am dov. ► priti pp 1

prijátel -tla -o povdk. ► prijateljevati | razumeti se

prijátelj -a m |kdor je s kom v iskrenem, zaupnem odnosu, temelječem na sorodnosti mišljenja, čustvovanja| *dober, velik prijatelj* □ sleng. **frend** □ ekspr. **prijateljček** □ star. **tovariš**

• 1. **zaupni prijatelj** □ knj.izroč. intimni prijatelj □ knj.izroč. intimus

□ knj.izroč. zaupnik 2. **ženin prijatelj** □ iron. domači prijatelj □ iron. hišni prijatelj

GLEJ ŠE fant 2

prijáteljček -čka m ► prijatelj

prijateljévati -újem nedov. *s kom* |biti v prijateljskih odnosih| *Že od mladosti prijateljuje z njo* □ pog. **biti prijatelj**

prijáteljica -e ž |ženska, ki je s kom v iskrenem, zaupnem odnosu, temelječem na sorodnosti mišljenja, čustvovanja| *dobra prijateljica* □ sleng. **frendica** □ zastar. **sodrug** □ zastar. **tovarišica**

GLEJ ŠE dekle 2 | prostitutka

prijáteljski -a -o prid. ► prijazen | razmerje •10

prijáteljstvo -a s |razmerje kot med prijatelji| *skleniti s kom prijateljstvo* □ star. **prijaznost** □ zastar. **tovarištvo**

GLEJ ŠE razmerje •10 | spoprijateljevati se | spoprijateljiti se

prijáti -am nedov.

1. s smiselnim osebkom v dajalniku |povzročati duševno ali telesno ugodje| *Topla pijača jim je prijala* □ **dobro deti** □ star. **dobreti** □ star. **dobriti** □ knj.izroč. **goditi**¹ □ knj.izroč. **laskati** *Priznanje jim je laskalo* □ nekknj. pog. **pasati**¹ □ knj.izroč. **prilegati se** □ star. **tektni**

2. s smiselnim osebkom v dajalniku |ugodno vplivati na rast, razvijanje, na kaj sploh| *Tem rastlinam prija peščena zemlja* □ **dobro deti** □ ekspr. **biti pogodu** □ ekspr. **biti všeč** □ knj.izroč. **goditi**¹ □ nekknj. pog. **pasati**¹ □ knj.izroč. **prilegati se** □ ekspr. **ugajati**

GLEJ ŠE ugajati 1

prijáva -e ž

1. |sporočilo o pripravljenosti za kako dejanje, sodelovanje| *preklicati prijavo* □ **priglasitev** □ knj.izroč. **priglas**

2. |listina, s katero se koga, kaj prijavlja| *navesti v prijavi vse potrebne podatke* □ **prijavna listina**

♦ **carinska prijava** □ **carinska deklaracija** □ **carinska napoved**

GLEJ ŠE napoved •1 | napoved •2 | ovadba 2

prijáviti -im dov.

1. *komu kaj* |sporočiti kaj na pristojno mesto, pristojnemu organu| *prijaviti škodo zavarovalnici* □ nekknj. pog. **dati naprej** *Take primere bo izvedenec dal naprej sodišču* □ zastar. **oglasiti** □ knj.izroč. **priglasiti** □ **naznaniti koga** |sporočiti storilca kaznivega dejanja| *naznaniti tatu*

2. *koga* |sporočiti pripravljenost za kako dejanje, sodelovanje| *Prosil ga je, naj ga prijavi k izpitu* □ knj.izroč. **priglasiti**

GLEJ ŠE javiti | ovaditi 2

prijáviti se -im se dov.

1. |izraža, da kdo sporoči pristojnemu organu, da je storil kaznivo dejanje, prekršek, prestopke| *Storilec se je sam prijavil policiji* □ **naznaniti se** □ pog. **javiti se**

2. |sporočiti svojo pripravljenost za kako dejanje, sodelovanje| *prijaviti se za izlet* □ pog. *javiti se* □ publ. *kandidirati Na razpisano delovno mesto lahko kandidirajo osebe s prakso* □ knj.izroč. *priglasiti se* □ star. *zapisati se* □ star. *zglasiti se*

3. rač. |vnesti podatke, s katerimi je mogoče dostopati, do uporabniškega računa računalnika, spletne strani| *prijaviti se v sistem* □ rač., žarg. *logirati se*

prijávljati -am nedov. *koga* |sporočiti pripravljenost za kako dejanje, sodelovanje| *prijavljati kolege za izpit* □ *priglašati* □ *priglaševati*

GLEJ ŠE govoriti 1 | ovajati 2

prijávljati se -am se nedov. |sporočiti svojo pripravljenost za kako dejanje, sodelovanje| *prijavljati se k izpitom* □ *priglašati se* □ *priglaševati se*

prijávljenec -nca m |kdor sporoči pripravljenost za kako dejanje, sodelovanje| *seznam prijavljenecv* □ *prijavljeni* □ knj.izroč. *priglašenec*

prijávljeni -ega m ► *prijavljenec*

prijávni -a -o prid. ► *prijava* 2

prijávnica -e ž |tiskovina za prijavo| *izpolniti prijavnico* □ knj.izroč. *priglasnica*

prijavnína -e ž |pristojbina za prijavo| *prijavnina za tečaj* □ knj.izroč. *priglasnina*

prijázen -zna -o prid. |ki ima, kaže do ljudi blag, prijateljski odnos; ki izraža, kaže tak odnos| *prijazen sodelavec; prijazen nasmeh* □ *ljubezniv* □ *prijeten* □ pog. *fleten* □ knj.izroč. *ljub¹* □ star. *ljudomil* □ pog. *lušten* □ ekspr. *mehek mehek glas* □ ekspr. *prijateljski prijateljski nasmeh* □ ekspr. *priljuden* □ ekspr. *topel* □ ekspr. *preprijazen* |zelo prijazen| □ ekspr. *sladek* □ protip. *neprijazen*

GLEJ ŠE naklonjen | neprijazen | prijeten

prijázni se -im se nedov. ► *sprijaznjevat* se

prijázno nač. prisl. |izraža, da dejanje kaže blag, prijateljski odnos koga do ljudi| *prijazno pozdraviti* □ *lepo¹* □ *ljubeznivo¹* □ knj.izroč. *ljubo ljubo se nasmehiti* □ ekspr. *mehko mehko odgovoriti* □ ekspr. *toplo¹*

prijáznost -i ž |dejanje, ravnanje, v katerem se kaže blag, prijateljski odnos do koga| *Človek je hvaležen za vsako prijaznost* □ *ljubeznivost* □ zastar. *ljubav Ne vem, kako naj vam povrnem to ljubav*

GLEJ ŠE prijateljstvo

prijèem -éma m |gib, s katerim se naredi, da je kaj tesno obdano s prsti, dlanjo| *močen prijem* □ ekspr. *poprijem* □ *zagrabek* |močen, sunkovit prijem|

GLEJ ŠE način

prijemálka -e ž |krpa navadno rokavičaste oblike za prijemanje vroče posode| *prijeti lonc s prijemalko* □ *držalka*

GLEJ ŠE pinceta

prijemální -a -o prid. ► *rep* ♦

prijemálník -a m |priprava ali del stroja za prijemanje| *prijeti s prijemalnikom* □ *prijemalo*

prijemálo -a s ► *prijemalnik*

prijémati -am nedov. *kaj/za kaj* |delati, da je kaj tesno obdano s prsti, dlanjo| *V zadregi je prijemal gumbe na obleki; prijemati za ročaj torbe* □ knj.izroč. *poprijemati* □ *grabiti* ↗

GLEJ ŠE učinkovati 2

prijémati se -am se nedov. ► *oprijemati se* 1, 2 | *prevzemati* 4

prijémek -mka m ► *oprijemališče* | *oprimek*

prijemljív -a -o prid. ► *določljiv*

prijemljívost -i ž ► *določljivost*

prijénjati -am dov. ► *popustiti* 3

prijénjavati -am nedov. ► *popuščati* 2

prijenljív -a -o prid. ► *popustljiv*

prijenljívi -a -o prid. ► *sporzumni*

prijenljívost -i ž ► *popustljivost*

prijét -a -o povdk. ► *aretiran*

prijéten -tna -o prid. |ki vzbuja ugodje, zadovoljstvo| *V sobi je prijeten hlad* □ pog. *fin fin vonj* □ ekspr. *lep² lep zvok* □ knj.izroč. *ljub¹*

ljubo šumenje potoka □ pog. *lušten lušten spomin na šolske dni*

□ ekspr. *prijazen* □ ekspr. *prikupen prikupna melodija* □ ekspr. *simpatičen simpatično vzdušje* □ ekspr. *sladek sladko brezdclje* □ knj.izroč. *sončen sončen smeh* □ ekspr. *svetel svetel spomin* □ ekspr. *topel topel glas*

□ ekspr. *preprijeten* |zelo prijeten| □ protip. *neprijeten*

GLEJ ŠE družaben ♦ | *neprijeten* | *prijazen*

prijéti prímem dov.

1. *kaj/za kaj* |narediti, da je kaj tesno obdano s prsti, dlanjo| *prijeti skodelico; prijeti za ročaj* □ knj.izroč. *poprijeti* □ star. *zajeti kaj* □ zastar. *zaseči kaj* □ *zagrabiti* ↗

2. *koga* |odvzeti komu prostost| *Prijeli so nevarnega zločinca* □ *aretirati* □ pog. *hopniti* □ pog. *pohopati* □ pog. *pohopsati* □ star. *popasti¹*

Biriči so ga popadli □ zastar. *ugrabiti* □ neknoj. pog. *začopatiti*

□ ekspr. *zagrabiti* □ ekspr. *zgrabiti*

3. *koga* ekspr. |izraža nastop intenzivnega razpoloženja, kot ga določa sobesedilo| *Kaj te je prijelo, da si vse pustil* □ ekspr. *pičiti*

□ ekspr. *zagrabiti* □ ekspr. *zgrabiti*

4. *za kaj* ekspr. |začeti intenzivno delati| *Prijeli so za delo kot še nikoli prej* □ ekspr. *zagrabiti Fantje, zdaj bomo zagrabili* □ ekspr. *zgrabiti*

GLEJ ŠE bojevati se 1♦ | *kaznovati* | *lotiti se* 1, 2 | *odvzeti* 2♦3 | *oseba* ♦1 | *pisateljvati* ♦ | *prevzeti* 2 4

prijéti se prímem se dov. ► *lotiti se* 1, 2 | *oprijeti se* 1, 2

prijétje -a s ► *aretacija*

prijétno¹ nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vzbuja občutek

ugodja| *prijetno dišati* □ pog. *fino¹* □ ekspr. *lepo¹* □ ekspr. *preprijetno*

□ ekspr. *sladko¹ sladko zveneči glasovi*

prijétno² povdk.

1. *komu* |izraža, da kaj pri kom vzbuja občutek ugodja| *Prijetno mu je ob spominu nanj* □ ekspr. *dobro⁴* □ neknoj. pog. *fletno²* □ ekspr. *lepo²*

□ pog. *lušno²* □ ekspr. *sladko²*

2. z nedoločnikom |izraža ugodje ob dejanju, kot ga izraža nedoločnik| *Prijetno je hoditi skozi pomladni gozd* □ *čudovito²* □ zastar. *divota*

□ ekspr. *poezija* □ ekspr. *slast* □ ekspr. *užitek* □ ekspr. *veselje*

prijézditi -im dov. ► *pripeljati se* | *priti* pp 1

prijókati in *prijokáti* -am dov. |*jokaje priti*| *Otrok je ves prestrašen prijokal domov* □ slabš. *pricmeriti se* □ ekspr. *prituliti* □ nar. *privekati*

GLEJ ŠE *priti* pp 7 | *roditi se*

prikadíti jo -ím jo dov. ► *priteči* 2

prikapljáti -ám dov. ekspr. |*v presledkih, drug za drugim priti*|

Počasi so prikapljali vsi povabljeni □ pog. *nacepati se* □ ekspr. *nakapati se* □ ekspr. *nakapljati se*

GLEJ ŠE *priti*

prikásljati -am dov. ► *priti* pp 7

prikáz -áza m

1. |dejstvo, da se z določenim dejanjem, z določenimi sredstvi, na določeni način naredi, da kdo lahko kaj spozna, izve| *prikaz delovanja slušnih aparatov* □ ekspr. *osvetlitev nujnost podrobne osvetlitve problema* □ zastar. *pokaz* □ knj.izroč. *predočba natančna predočba problema* □ knj.izroč. *predočitev natančna predočitev problema* □ knj.izroč. *reprezentacija zanimiva gledališka reprezentacija dogodkov* □ publ. *transkripcija literarna transkripcija sveta* □ *predstavitev* ↗

♦ *opisni prikaz* □ *deskriptivni prikaz* □ knj.izroč. *orisni prikaz*

2. |kar kaj prikazuje| *V knjigi je tudi kratek prikaz mestnih znamenitosti* □ opis ↗
GLEJ ŠE pregled 2 | prikazen

prikazánje -a s |po ljudskem verovanju pojavitev v čutno zaznavni obliki kljub nematerialni naravi| *prikazanje duha umorjenega kralja* □ zastar. prikazen

prikázati in prikazáti -kážem dov. kaj |z določenim dejanjem, sredstvom narediti, da kdo lahko kaj vidi, spozna, izve| *prikazati delovanje naprave; v časopisnem članku prikazati trenutne razmere v slovenskem šolstvu* □ pokazati □ polit., žarg. iznesti *Delegati so iznesli svoja mnenja* □ ekspr. osvetliti *osvetliti problem z vseh strani* □ knj.izroč. pred-očiti □ nakazati |na splošno, v obrisih kaj prikazati| *Predavatelj je probleme samo nakazal, razčlenil jih pa ni* □ opisati ↗
GLEJ ŠE predstavi 1, 2

prikázati se in prikazáti se -kážem se dov. ▶ pojaviti se

prikázen -zni ž |po ljudskem verovanju bitje nematerialne narave, ki se pojavi v čutno zaznavni obliki| *Prikazen izgine, se prikaže* □ star. duhovina □ zastar. obsena □ zastar. prikaz □ star. strašilo □ knj.izroč. zdelo
GLEJ ŠE lik¹ • |pojav | prikazanje | privid 1 | zunanost

prikazoválni -a -o prid. ▶ prikazovalnik

prikazoválnik -a m elektr. |elektronska naprava, ki omogoča na prirejenem zaslonu prikazovanje določenih sporočil| *prebrati vozni red na prikazovalniku* □ elektr., žarg. displej □ elektr. prikazovalna naprava

prikazovánje -a s ▶ predstavljanje 1, 2

prikazováti -újem nedov. kaj |z določenimi dejanji delati, da kdo lahko kaj vidi, spozna; z določenimi sredstvi, na določeni način delati, da kdo lahko kaj spozna, izve| *prikazovati postavljanje šotorja; Pisatelj prikazuje sodobno velemestno življenje* □ kazati □ ekspr. osvetljevati |v člankih osvetljevati razmere v šolstvu □ knj.izroč. predočati □ knj.izroč. predočevati □ opisovati ↗
GLEJ ŠE kazati 1 | predstavljanje 2, 3

prikazováti se -újem se nedov. ▶ pojavljati se

prikímati -am dov. komu |z gibi glave navzdol in navzgor izraziti soglasje| *Na vprašanje, če sme kaditi, je prijatelju prikimal* □ kimniti □ pokimati □ nar. primuzati
GLEJ ŠE pokimati | priti pp 4

prikimávati -am nedov. komu |z gibi glave navzdol in navzgor izražati soglasje| *Prijatelj je ob vsakem stavku prikimal* □ kimati □ prikimovati
GLEJ ŠE pozdravljati

prikimováti -újem nedov. ▶ prikimavati

prikipéti -ím dov. ▶ priteči 1 | priteči 1 pp 1

priklád -áda m ▶ dodatek 3

prikláda -e ž |nekdaj kosti, manjvredni deli mesa, ki se pri tehtanju dodajo mesu v določenem razmerju in zaračunajo po ceni zah-tevanega mesa| *Mesar mu je dal dosti priklade* □ zastar. privaga
GLEJ ŠE dodatek 1

prikládati -am nedov. ▶ dodajati 1 | dolagati | prilagati

prikláden -dna -o povdk. ▶ primeren

prikládni -a -o prid. ▶ primerni | ugodni

prikládno¹ prisl. ▶ primerno²

prikládno² povdk. ▶ primerno³

priklamáti -ám dov. ▶ priti pp 4

priklánjati -am nedov. ▶ pripogibati | sklanjati 1

priklánjati se -am se nedov.
1. |delati gibe z glavo ali z glavo in zgornjim delom telesa naprej, navzdol| *Igralci so se priklanjali in gledalci so ploskali* □ zastar. uklanjati se

2. komu |pozdravljati z nagibom glave ali glave in zgornjega dela telesa| *Že od daleč so se ji priklanjali* □ klanjati se □ poklanjati se
GLEJ ŠE poniževati se | pripogibati se

priklápljati -am nedov. kaj |z nameščanjem povezovalne naprave povezovati s čim| *Vlaku so na vsaki postaji priklapljali nove vagona* □ priključevati □ knj.izroč. priklepiti
GLEJ ŠE priključevati

priklátiti se in priklátiti se -im se dov. ekspr. |potepajoč se, pohajkujoč priti| *Nihče ne ve, od kod so se priklátili* □ ekspr. pritepsti se

prikleniti -klénem dov. koga na kaj ekspr. |narediti, povzročiti, da kdo mora biti kje, navadno dalj časa| *Otroci so jo priklenili na dom* □ ekspr. prikovati
GLEJ ŠE navezati 3 | položiti 2 | priklopiti | privezati

priklépati -am nedov. ▶ navezovati 3 | priklapljati | privezovati

prikléščiti -im dov. ▶ obkoliti | pritisniti 1 | ukleščiti

priklet -a m ▶ veža

prikléti -kólnem dov. ▶ priti pp 7

priklétje -a s ▶ podpritičje

priklétni -a -o prid. ▶ podpritični | vrata 1•9

priklícati -klíčem dov.
1. koga |s klicanjem doseči, da se kdo odzove ali pride| *Predaleč so, ne boš jih priklical* □ doklicati □ zastar. prizvati □ star. sklicati □ knj.izroč. vzklicati

PODPOMENKE pripiskati, pritrkati, prižvižgati

2. kaj ekspr. |narediti, doseči, da se kaj pojavi, nastopi| *Sonce je priklicalo zvončke na dan* □ ekspr. privabiti □ zastar. prizvati

GLEJ ŠE obuditi 2 | povzročiti | spomniti | zaspati

priklíti -klíjem dov. |s klitjem, rastoč priti, se pojaviti| *Povsod so iz zemlje priklile cvetlice* □ ekspr. pribosti □ ekspr. prikukati □ knj.izroč. prirasti □ ekspr. pririniti

prikljúček -čka m
1. |naprava brez lastnega pogona, ki se priključi na kaj| *Ima veliko kmetijskih strojev in priključkov* □ priključna naprava □ priklopna naprava

2. |cesta, ki povezuje drugo cesto z glavno cesto| *peljati po priključku* □ priključna cesta
GLEJ ŠE priključitev 2 | prizidek

prikljúčeváti -újem nedov. kaj |povezovati z omrežjem| *prikljúčevati gospodinjske aparate* □ priklapljati
GLEJ ŠE pridruževati | priklapljati

prikljúčeváti se -újem se nedov. ▶ pridruževati se 1, 2 | soglašati 1

prikljúčítev -tve ž
1. |namestitev povezovalne naprave, da se kaj poveže s čim| *prikljúčítev prikolice* □ priklopitev

2. |povezava z omrežjem| *dovoliti prikljúčítev na električno omrežje* □ prikljúček □ priklop
GLEJ ŠE aneksija

prikljúčiti -im dov. kaj |povezati z omrežjem| *Strokovnjak jim je prikljúčil pomivalni stroj* □ priklopiti
GLEJ ŠE anektirati | pridružiti | priklopiti

prikljúčiti se -im se dov. ▶ pridružiti se 1, 2 | včlaniti se | zgoditi se 1, 2

prikljúčni -a -o prid. ▶ plug •4 | prikljúček 1, 2 | prikolica | vozilo •4

prikljúvati -am dov. ▶ priti pp 6

prikljúvati se -am se dov. ▶ priti pp 6

priklón -óna m |nagib glave ali glave in zgornjega dela telesa zlasti kot pozdrav| *predstaviti se z globokim, rahlim priklonom* □ poklon □ ekspr. poklonček □ ekspr. priklónček

priklónček -čka m ▶ priklon

prikloniti -klónim dov. ▶ pripogniti | skloniti

prikloniti se -klónim se dov.

1. |narediti gib z glavo ali z glavo in zgornjim delom telesa naprej, navzdol| *Preden je začela deklamirati, se je priklonila*
□ pokloniti se □ zastar. nakloniti se □ nar. ukloniti se¹ *Nizko se uklonejo in odidejo* □ zastar. ukloniti se²

2. *komu* |pozdraviti z nagibom glave ali glave in zgornjega dela telesa| *Zahvalil se je, se vsem lahko priklonil in odšel* □ zastar. ukloniti se v pozdrav

GLEJ ŠE skloniti se¹

priklòp -ópa m ▶ priključitev 2

priklòpítev -tve ž ▶ priključitev 1

priklòpíti in priklòpiti -im dov. *kaj* |z namestitvijo povezovalne naprave povezati s čim| *priklòpiti lokomotivo* □ priključiti

□ knj.izroč. prikleniti

GLEJ ŠE priključiti

priklòpíti se in priklòpiti se -im se dov. ▶ pridružiti se 1

priklòpni -a -o prid. ▶ plug 4 | priključek 1 | prikolica | stikalo pp 3 | vozilo 4

priklòpnik -a m ▶ prikolica | prikolica 1 | prikolica 2 | tovornjak 2 | vozilo 4

prikobacáti -ám dov. ▶ priti | priti pp 4

prikobáliti se -im se dov. ▶ priti pp 4

prikólica -e ž |vozilo brez lastnega pogona, ki se pripne, priključi k vlečnemu vozilu, zlasti za prevažanje tovora| *pripeti prikolico* □ priklòpno vozilo □ priklòpnik □ redk. priključno vozilo

♦ 1. avtomobilska prikolica □ avtomobilski priklòpnik 2. traktorska prikolica □ traktorski priklòpnik

• počitniška prikolica □ tur. karavan □ nar. rulotka □ stanovanjska prikolica

GLEJ ŠE tovornjak 2

prikóličar -ja m ▶ tovornjak 2

prikolovráti -im dov. ▶ priti pp 4

prikomandírati -am dov. ▶ preskrbeti

prikoníčen -a -o prid. ▶ stožčast

prikoníčiti -im dov. ▶ priostriti 2

prikopáti se -kópljem se dov. *do česa* ekspr. |izraža, da kdo s prizadevanjem, trudom pride do česa| *prikopati se do pravilne rešitve; prikopati se do resnice* □ ekspr. dokopati se □ knj.izroč. domóči se □ ekspr. prekopati se □ ekspr. primučiti se □ ekspr. pripehati se □ ekspr. pritolči se

GLEJ ŠE preriniti se | pridobiti si | priti pp 6

prikopitljáti -ám dov. ▶ priti pp 7

prikoracáti -am dov. ▶ priti pp 4

prikoráčiti -im dov. ▶ priti pp 4

prikorákati -am dov. |korakajoč priti| *Po cesti so prikorakali vojaki* □ pog. primarširati

GLEJ ŠE priti | priti pp 4

prikosíti -ím dov. ▶ dokositi²

prikošátiti se -im se dov. ▶ priti

prikotalíti -ím dov. *kaj* |s kotaljenjem spraviti kam| *Prikotalil je sod iz kleti* □ pritrkljati □ privaliti □ nar. pritočiti²

prikotalíti se -ím se dov. ▶ priti pp 4

prikováti -kújem dov. ▶ položiti 2 | prikleniti | vkovati 1

prikrájati -am nedov. ▶ prilagajati

prikrájšan -a -o povdk. *za kaj* |izraža, da kdo kljub upravičenosti česa ne dobi| *Za marsikaj je bil prikrajšan* □ ekspr. opeharjen biti opeharjen za sadove zmage

prikrájšati -am dov. *koga za kaj* |narediti, da kdo česa kljub upravičenosti ne dobi| *prikrajšati koga za dediščino; prikrajšati otroka*

za ljubezen □ pritržati *komu kaj pritržati komu plačo* □ ekspr. opehariti □ ekspr. oropati □ ekspr. oškrniti □ zastar. prikratiti □ ekspr. priškrniti *koga pri čem priškrniti koga pri zaslužku* □ star. ukratiti *komu kaj*

GLEJ ŠE obglaviti | oškodovati

prikrajšévati -újem nedov. *koga za kaj* |delati, da kdo česa kljub upravičenosti ne dobi| *prikrajševati delavce za plačo* □ pritrgovati *komu kaj pritrgovati komu zaslužek* □ ekspr. škrniti¹

prikresáti -im dov. ▶ odzvati 2 | prikrajšati

prikresáti jo -kréšem jo dov. ▶ priti

prikrevljáti -ám dov. ▶ priti pp 4

prikrevsáti -ám dov. ▶ priti pp 4

prikričáti -ím dov. ▶ prileteti pp 2 | priti pp 8

prikrít -a -o prid. |ki je izveden tako, da ga ni mogoče odkriti, opaziti| *prikriti vplivi* □ skrit □ knj.izroč. neočiten □ knj.izroč. podtalen

□ knj.izroč. potajen □ ekspr. zakulisen *zakulisna diplomacija*

prikríti¹ -a -o prid. |ki obstaja, a se na zunaj (še) ne opazi, ne vidi| *prikrita kriza* □ latentni □ knj.izroč. neočitni

GLEJ ŠE okužba 1 5 | tajni | toplota 1 | življenje 5

prikríti² -kríjem dov. *kaj* |narediti, da kaj ostane nerazvidno, neznano, skrito| *prikriti pravo resnico; prikriti veselje* □ skriti² □ med. pravn. disimulirati *disimulirati bolezen, kaznivo dejanje* □ ekspr. pokopati *pokopati svoja čustva* □ ekspr. pomečkati *pomečkati vse v zvezi z nečednim poslom* □ knj.izroč. potajiti *potajiti bolečino* □ pog. potlačiti *potlačiti zadevo* □ ekspr. preobleči *kaj v kaj preobleči kritiko v fantastično zgodbo* □ knj.izroč. pritajiti □ knj.izroč. utajiti □ ekspr. zabrisati *zabrisati svoje poreklo* □ ekspr. zamaskirati *zamaskirati jezo z navidezno*

ravnodušnostjo □ ekspr. zamazati *Zadevo so uspešno zamazali*

□ knj.izroč. zatajiti □ nekj. pog. zatušati *zatušati škandal*

♦ prikriti resnico □ ekspr. nasuti komu peska v oči □ ekspr. natresti komu peska v oči □ ekspr. natrositi komu peska v oči

prikríti se -kríjem se dov. ▶ pritajiti se

prikríto prisl. ▶ pritajeno

prikrítost -i ž ▶ latentca

prikriváč -a m ▶ prikrivalec

prikriválec -lca m |kdor kaj prikriva| *prikrivalec resnice*

□ ekspr. prikrivač

prikriváti -am nedov. *kaj* |delati, da kaj ostane neznano, skrito| *prikrivati dejansko stanje; prikrivati žalost* □ skrívati □ tajiti □ med. pravn. disimulirati *disimulirati bolezen, kaznivo dejanje* □ knj.izroč. kriti *kaj pred kom* □ knj.izroč. pritajevati □ knj.izroč. utajevati □ ekspr. zamolčavati

□ ekspr. zamolčevati □ ekspr. zastirati *Vse te stvari zastirajo probleme*

□ ekspr. zatajevati

GLEJ ŠE zakrivati 1

prikriváti se -am se nedov.

1. |delati se manj opaznega, manj vidnega| *prikrivati se za gostim grmovjem* □ knj.izroč. pritajevati se

2. |ne izražati, kazati svojih misli, nazorov| *Ni se mogel več prikrivati* □ pritajevati se □ nar. tajiti se □ nar. tehiniti □ nar. tehiniti se

□ ekspr. tuliti se

prikrivíti se -ím se dov. ▶ priti pp 9

prikrmáriti -im dov. ▶ priti

prikrohotáti se -ám se dov. ▶ priti pp 7

prikrojeválec -lca m ▶ prirejevalec

prikrojeváti -újem nedov. ▶ krojiti | prilagajati | prirejati¹ 1

prikrojíti -ím dov. ▶ prilagoditi | prirediti¹ 1 | ukrojiti

prikrožíti in prikróžiti -im dov. ▶ prirediti¹ 1 | priti pp 1

prikrípati -am dov. ▶ prišiti

prikúhati se -am se dov. ▶ prismočiti se

prikúkati -am dov. ▶ prikliti

prikúpen -pna -o prid. |ki zaradi urejene zunanosti, lepega vedenja vzbuja pozitivni čustveni odnos| *prikupen fant*

□ star. *bešter* □ star. *prikupljiv*

GLEJ ŠE prijeten

prikupíti in **prikúpiti** -im dov. ▶ dokupiti | priljubiti

prikupíti se in **prikúpiti se** -im se dov. ▶ priljubiti se

prikúpljati -am nedov. ▶ priljubljati

prikúpljati se -am se nedov. ▶ priljubljati se

prikupljív -a -o prid. ▶ prikupen

prikupováti -újem nedov. ▶ dokupovati | priljubljati

prikupováti se -újem se nedov. ▶ priljubljati se

prikús -a m ▶ priokus

prilagájati -am nedov. *kaj čemu* |delati, da kaj dobi potrebne lastnosti, značilnosti glede na lastnosti, značilnosti česa drugega| *Naselja je treba prilagajati pokrajini; prilagajati tuje ideje domačemu okolju* □ *prilagojevati* □ knj.izroč. *adaptirati* □ knj.izroč. *aklimatizirati* □ knj.izroč. *akomodirati* □ knj.izroč. *modificirati* □ ekspr. *prikrajati* □ ekspr. *prikrojevati* □ knj.izroč. *prilagodovati* □ knj.izroč. *prilicovati* *prilicovati napev besedilu* □ knj.izroč. *prilikovati* □ knj.izroč. *priravnovati* *priravnovati način življenja okolju*

prilagájati se -am se nedov.

1. *čemu* |dobivati potrebne lastnosti, značilnosti glede na okoliščine, navadno zaradi obstoja| *Živa bitja se prilagajajo spremenjenim življenjskim razmeram* □ knj.izroč. *adaptirati se* □ knj.izroč. *aklimatizirati se* □ knj.izroč. *akomodirati se* □ knj.izroč. *asimilirati se* □ knj.izroč. *prilagodovati se* □ knj.izroč. *prilikovati se* □ ekspr. *udomačevati se* *udomačevati se v novem okolju*

2. |sprejemati in upoštevati družbene ali skupinske norme| *kulturno se prilagajati* □ knj.izroč. *konformirati se* *Mladina se je v takih razmerah konformirala* □ knj.izroč. *zblíževati se*

prilágati -am nedov. *kaj* |dajati, polagati k čemu še kaj| *prilagati na kup novo kamenje* □ star. *prikladati*

GLEJ ŠE dolagati | pritrjevati 2

prilagodévati -am nedov. ▶ prilagajati

prilagodévati se -am se nedov. ▶ prilagajati se 1

prilagodíti -ím dov. *kaj čemu* |narediti, da kaj dobi potrebne lastnosti, značilnosti glede na lastnosti, značilnosti česa| *Arhitekt je skušal stavbo prilagoditi okolju; Svoje nazore je sčasoma prilagodil nazorom drugih* □ knj.izroč. *adaptirati kaj na kaj adaptirati organe na spremenjeno okolje* □ knj.izroč. *aklimatizirati kaj na kaj aklimatizirati sobne rastline na nekurjene prostore* □ knj.izroč. *akomodirati* □ knj.izroč. *modificirati* *ustrezno modificirati učne metode* □ ekspr. *prikrojiti* *prikrojiti tuje ideje domačim razmeram* □ knj.izroč. *priliciti* □ zastar. *primeriti* □ knj.izroč. *priravnati* □ star. *umeriti kaj s čim umeriti svoj korak z drugimi*

prilagodíti se -ím se dov.

1. *čemu* |dobiti potrebne lastnosti, značilnosti glede na okoliščine, navadno zaradi obstoja| *prilagoditi se spremenjenim življenjskim razmeram* □ knj.izroč. *adaptirati se* □ knj.izroč. *aklimatizirati se* *Nekatere tropske rastline se drugod ne morejo aklimatizirati* □ knj.izroč. *akomodirati se* □ knj.izroč. *prienačiti se* □ knj.izroč. *priliciti se* □ knj.izroč. *priravnati se* □ zastar. *prisposobiti se* □ ekspr. *privaditi se* *Bakterije so se privadile na življenje v vodi* □ ekspr. *udomačiti se* *Spoznal je navade prebivalcev in se hitro udomačil*

2. |sprejeti in upoštevati družbene ali skupinske norme| *Nekdanji politični nasprotniki so se v novih razmerah prilagodili* □ knj.izroč. *konformirati se*

prilagodljív -a -o prid. |ki lahko dobi potrebne lastnosti, značilnosti glede na okoliščine, navadno zaradi obstoja| *prilagodljiv organizem* □ knj.izroč. *adaptabilen*

♦ **družbeno prilagodljiv** □ knj.izroč. *sociabilen*

GLEJ ŠE konformističen

prilagodljívec -vca m ▶ konformist | oportunist

prilagodljivost -i ž

• **družbena prilagodljivost** □ knj.izroč. *sociabilnost*

prilagojeváti -újem nedov. ▶ prilagajati

prílast -i ž ▶ krma¹ ♦3

prilástek -tka m jezikosl. |stavčni člen, ki določa odnosnico imenske besedne zveze| *določiti prilastek* □ jezikosl. *atribut*

♦ 1. jezikosl. *neujemalni prilastek* □ jezikosl. *podredni prilastek*

2. jezikosl. *ujemalni prilastek* □ jezikosl. *priredni prilastek*

PODPOMENKE 1. *desni prilastek*, *levi prilastek* 2. *neujemalni prilastek* ↗, *ujemalni prilastek* ↗

prilastíti -ím dov. ▶ pripisati 2

prilastíti si -ím si dov.

1. *kaj* |narediti kaj za svoje, zlasti neupravičeno| *prilastiti si bratovo premoženje* □ *polastiti se česa* □ *prisvojiti si* □ ekspr. *pograbiti* □ slabš. *sesti na kaj* □ slabš. *usesti se na kaj* □ knj.izroč. *uzurpirati si* |*nezakonito, nasilno si prilastiti*|

2. *koga* ekspr. |dobiti velik vpliv, oblast nad kom| *Sina si je popolnoma prilastila* □ ekspr. *polastiti se* □ ekspr. *usesti se za vrat komu*

prilastítveni -a -o prid. |ki je v zvezi s prilastitvijo|

prilastitveni nameni □ *prisvojitveni*

prilástekov -a -o prid. ▶ stavek ♦6

prilástekovni -a -o prid. ▶ zveza ♦6

prilastováti -újem nedov. ▶ pripisovati 3

prilastováti si -újem si nedov. ▶ prilaščati si 1

priláščati -am nedov. ▶ pripisovati 3

priláščati si -am si nedov.

1. *kaj* |delati kaj za svoje, zlasti neupravičeno| *Prodajalec si je prilaščal del izkupička* □ *polaščati se česa* □ *polaščevati se česa* □ *prisvajati si* □ ekspr. *grabiti* □ zastar. *prilastovati si* □ nekknj. pog. *stegovati tace po čem*

2. *koga* ekspr. |dobivati velik vpliv, oblast nad kom| *Vedno bolj si ga je prilaščala* □ ekspr. *polaščati se*

GLEJ ŠE lastiti si •

prilaščeválec -lca m |kdor si kaj prilašča| *prilaščevalec proizvodnih sredstev* □ *prisvajalec*

prilégati se -am se nedov. |biti ustrezen glede na velikost,

obliko| *Ključ se ne prilega v ključavnico* □ nekknj. pog. *pasati*¹

GLEJ ŠE prijati 1, 2 | pristajati² 1

prilépek -pka m ▶ oblič

prilepíti in **prilépiti** -im dov. *kaj* |z uporabo lepila pritrčiti kako

stvar na drugo| *prilepiti plakat na steno* □ *nalepiti* □ pog. *nalimati*

□ pog. *prilimati* □ nekknj. pog. *pripopati* □ knj.izroč. *zalepiti*

GLEJ ŠE klofniti | pritisniti 1

prilepíti se in **prilépiti se** -im se dov. s prislovnim določilom |zaradi lepljivosti se pritrčiti na podlago| *Blato se mu je prilepilo na čevlje*

□ *nalepiti se* □ knj.izroč. *zalepiti se*

GLEJ ŠE prisesati se | vsiliti se 1

prilépljanje -a s ▶ lepljenje 1

prilépljati -am nedov. ▶ lepiti | pritisniti 1

prilépljati se -am se nedov. ▶ lepiti se 1

prilésti -lézem dov. ▶ priti pp 1 | priti pp 4

prilèt -éta m ▶ steza ♦3

prilétati -am nedov. ▶ priletavati

priletávati -am nedov. |leteč prihajati| *Komarji so priletavali v sobo* □ **priletati** □ star. **doletati** □ star. **doletavati**

priléten -tna -o prid. ▶ star 3

priletéti -ím dov. |leteč priti| *Ptič je priletel na okno; Letalo je priletelo z daljnega severa* □ star. **doleteti** *Z juga so doletele ptice* □ knj.izroč. **pripluti** *Letalo je priplulo z daljnega severa*

PODPOMENKE 1. 'z razprostrtimi, mirujočimi perutmi počasi prileteti' prijadrati, pripeljati se, priplavati, pripluti **2.** 'oddajajoč glasove prileteti' pribrenčati, pribreneti, pricviliti, prifrčati, prifrleti, prifrřotati, prikričati, priprhutati, priščeбетati, prišumeti, prituliti, privreščati

GLEJ ŠE pasti¹ 2 | prihiteti | priti pp 2

prilézni -a -o prid. ▶ primerni

prilézniča -e ž ekspr. |ženska, ki živi skupaj z moškim brez zakonske zveze| *živi s prilézničo* □ knj.izroč. **konkubina** □ nekj. pog. **koruznica** □ knj.izroč. **metresa** □ **odaliska** |priležnica v harem|

GLEJ ŠE ljubimka

prilézništvo -a s ekspr. |skupno življenje moškega in ženske brez zakonske zveze| *dopuščati prilézništvo* □ knj.izroč. **konkubinat** □ nekj. pog. **koruzništvo**

prilíčen -čna -o prid. ▶ precejšnji | večji

prilíčenje -a s ▶ asimilacija 1

prilíčovati -újem nedov. ▶ prilagajati

prilíčiti -ím dov. ▶ prilagoditi

prilíčiti se -ím se dov. ▶ prilagoditi se 1

prilíčni -a -o prid. ▶ primerni

prilíčno člen. ▶ približno²

prilíka¹ -e ž ▶ možnost 2 | najbrž | priložnost

prilíka² -e ž ▶ parabola | prispodoba 1

prilíke -ík ž mn., mn. v sin. nizu ▶ razmere

prilíkovánje -a s ▶ asimilacija 1, 2, 3 | primerjava 1

prilíkovánjski -a -o prid. ▶ premena •

prilíkovati -újem nedov. ▶ asimilirati | prilagajati | primerjati

prilíkovati se -újem se nedov. ▶ prilagajati se 1 | primerjati se

prilímati -am dov. ▶ pilepiti

prilíti -lím dov. ▶ doliti

prilív -a m ▶ dolivanje | dotok 2

prilívanje -a s ▶ dolivanje

prilívati -am nedov. *čemu kaj* |z zlivanjem dodajati| *prilívati vinu vodo* □ **prítakati**

GLEJ ŠE dolivati | liti 2 | zalivati

prilizljív -a -o prid. ▶ priliznjen

prilizljívec -vca m ▶ prilizovalec

prilizljívno prisl. ▶ priliznjeno

prilizljívost -i ž ▶ priliznjenost

prilizniti se -em se dov. ▶ stisniti se

priliznjen -a -o prid. |ki izraža komu pretirano prijaznost, ga pohvali z namenom pridobiti si njegovo naklonjenost; ki vsebuje, izraža pretirano prijaznost| *priliznjen človek; priliznjeno govorjenje* □ ekspr. **meden⁴** □ knj.izroč. **oljast** *oljast glas*

□ knj.izroč. **oljnat** *oljnat glas* □ ekspr. **podrepen** □ star. **prilizljív** □ ekspr. **sladek**

□ knj.izroč. **sladikast** *sladikasto govorjenje* □ knj.izroč. **sladkoust** *sladkoust človek* □ slabš. **slinast** □ ekspr. **slinav** □ slabš. **sluzast** □ star. **strden** *strdene besede* □ knj.izroč. **zaslinjen** *zaslinjen glas*

POVEDKOVNIK podrepnica, podrepnik, slinar, slinež, vrtorepec

priliznjenec -nca m ▶ prilizovalec

priliznjeno nač. prisl. |izraža, da dejanje vsebuje, izraža veliko, pretirano prijaznost| *priliznjeno govoriti* □ ekspr. **cukreno** □ ekspr. **medeno** □ star. **prilizljívno** □ ekspr. **sladko¹** □ ekspr. **sladkobno**

priliznjenost -i ž |izražanje pretirane prijaznosti komu, hvaljenje koga z namenom pridobiti si njegovo naklonjenost| *S svojo priliznjenostjo ga je preslepila* □ star. **prilizljívost** □ ekspr. **slinavost**

prilizoválec -lca m |kdor izkazuje komu pretirano prijaznost, ga hvali z namenom pridobiti si njegovo naklonjenost| *spre-gledati prilizovalca* □ slabš. **lizun** □ slabš. **podrepnik** □ star. **prilizljívec** □ ekspr. **priliznjenec** □ slabš. **prilizun** □ ekspr. **sladkač** □ knj.izroč. **vrtorepec**

prilizovati se -újem se nedov. *komu* |izkazovati komu pretirano prijaznost, hvaliti ga z namenom pridobiti si njegovo naklonjenost| *Če kaj potrebuje, se mi začne prilizovati* □ ekspr. **kaditi** □ slabš. **klečplaziti** *okoli koga* □ vulg. **lesti** *nekam* □ vulg. **lesti v rit** □ vulg. **lesti v zadnjico** □ ekspr. **lisičiti se** □ ekspr. **lizati se** □ ekspr. **po kolenih se plaziti pred kom** □ ekspr. **po trebuhu se plaziti pred kom** □ ekspr. **sladkati se** □ knj.izroč. **sladkoustiti se** □ slabš. **sliniti se** *komu/okoli koga*

prilizún -a m ▶ prilizovalec

priljubíti in priljubiti -ím dov. *komu kaj* |narediti, povzročiti, da dobi kdo do koga pozitivni čustveni odnos| *Dober učitelj zna učencem priljubiti svoj predmet* □ **prikupiti** □ star. **omiliti** □ zastar. **primiliti**

priljubiti se in priljubiti se -ím se dov. *komu* |pridobiti si naklonjenost koga| *Igralec se je vsem priljubil* □ **prikupiti se** □ zastar. **obljubiti se** □ star. **omiliti se** □ ekspr. **osvojiti koga** *Pevka je osvojila poslušalce* □ nar. **povideti se** □ zastar. **primiliti se** □ ekspr. **zlesti v srce** □ zastar. **zljubiti se**

GLEJ ŠE stisniti se

priljúbljati -am nedov. *komu kaj* |delati, povzročati, da dobi kdo do koga pozitivni čustveni odnos| *Ta dejanja so ga vse bolj priljubljala vaščanom* □ **prikupljati** □ **prikupovati** □ star. **omiljevati**

priljúbljati se -am se nedov. *komu* |pridobivati si naklonjenost koga| *Čim bolj jo je spoznaval, tem bolj se mu je priljubljala* □ **prikupljati se** □ **prikupovati se** □ ekspr. **osvajati koga**

priljúbljen -a -o prid. |ki ga ima rado razmeroma veliko ljudi| *priljubljen igralec* □ **popularen** □ zastar. **poljuden**

priljúden -dna -o prid. ▶ prijazen

prilóg -óga m ▶ dodatek 2

prilomástiti -ím dov. |silovito, hrupno priti skozi kaj ovirajočega| *medved prilomasti na jaso* □ ekspr. **prilomiti**

GLEJ ŠE priti pp 8

prilomíti -lómim dov. ▶ prilomastiti

prilomíti se -lómim se dov. ▶ priti pp 5

prilovíti se -ím se dov. ▶ priti pp 3

prilóžen -žna -o povdk. ▶ primeren

prilóžiti -ím dov. *kaj* |dati, položiti k čemu še kaj| *Prilóžil je še nekaj jabolk, da je bila košara polna* □ **dolóžiti**

GLEJ ŠE dodati 1, 2 | klofniti

prilóžni -a -o prid. ▶ primerni | ugodni

prilóžnost -i ž |kar je posledica okoliščine, okoliščin, ugodnih za uresničitev česa| *izkoristiti, zamuditi prilóžnost* □ **prilíka¹** □ pog. **šansa**

GLEJ ŠE možnost 2

prilóžnostni -a -o prid. ▶ pesem 1•9 | prigodnica | zajedavec 1• | zaposlitev 2 pp 3 | zaposlitev 2•4 | znamka •

prím -a m ▶ premija •

príma¹ -- -- prid. ▶ odličan

príma² prisl. ▶ odlično²

príma³ povdk. ▶ odlično³

prímabalerína -e ž ▶ prvakinja •1

prímadóna -e ž ▶ prvakinja •2

prímáhati -am dov. ▶ priti

prímáhati jo -am jo dov. ▶ priti

primahedrati -ám dov. ▶ priti | priti pp 4
primahún -a m ▶ povzpetnik
primajáti se -májem se dov. ▶ pripeljati se pp 2 | priti | priti pp 5
primáka -e ž ▶ dež¹ | mokrota 2 | omaka | pijača
primákati -am nedov. ▶ deževati
primaknítev -tve ž ▶ približanje
primakníti in primákniiti -em dov. ▶ dodati 1, 2 | približati
primakníti se in primákniiti se -em se dov. ▶ približati se 1, 2
primamíti in primámiti -im dov. ▶ privabiti
primámjljati -am nedov. ▶ privabljati | uspavati
primánjkati -am dov. ▶ zmanjkati
primanjkljáj -a m
 1. ekon. | razlika med dejanskim in knjiženim stanjem blaga, denarja | *imeti, izkazati primanjkljaj* □ zastar. *izpadek* □ ekon. *manko* □ pog. *minus*¹
 2. | vsota, za katero so prihodki manjši od odhodkov | *ugotoviti primanjkljaj* □ ekon. *deficit*
 GLEJ ŠE pomanjkanje 1
primanjkovánje -a s ▶ pomanjkanje 1
primanjkováti -újem nedov. česa | izraža, da česa ni v zadostni količini | *Začelo je primanjkovati hrane; Zmeraj mu primanjkuje denarja* □ pog. *manjkati* □ zastar. *nedostajati* □ zastar. *pomanjkovati*
 GLEJ ŠE zmanjkovati
primárni -a -o prid. ▶ najpomembnejši² | osnovni 2 | prvotni 2 | začetni
primárnost -i ž ▶ prvotnost
primaršírati -am dov. ▶ prikorakati | priti
primarúha medm. ▶ jo² 2 | presneto²
primát -a m zool. | najbolj razviti sesalci | *evolucija primatov* □ zool. *prvak*
 GLEJ ŠE mesto¹ 5
primázati -mázem dov. ▶ klofniti | obsoditi | oklofutati | udariti 1
priméček -čka m ▶ nameček
primèj medm. ▶ presneto²
primeketáti -ám dov. ▶ priti pp 7
primér¹ -a m
 1. | stvar, enota, po kateri se more očitno, neposredno spoznati, dokazati kak splošnejši pojem, pravilo | *dokazati trditev na primerih* □ *zglede*² □ zastar. *primerljaj* □ knj.izroč. *vzglede*
 ◆ pravn. *posamezni primer* □ pravn. *kazus*
 2. | kar se primeri, zgodi in je zaradi določenih lastnosti predmet pozornosti | *O tem primeru so časopisi veliko pisali* □ publ. *slučaj*¹
 GLEJ ŠE gotovo³ 1 | izjemoma | nikakor | ponazorilo • | precedens | primerek | sicer¹ 1 | vsekakor
primér² povdk. s prilastkom | izraža, da ima kaj v veliki meri lastnosti, značilnosti, ki jih imenuje prilastek | *Stavba je redek primer srednjeveške arhitekture; Naš zdravnik je primer popolne požrtvovalnosti* □ *zglede*² □ zastar. *eksempl* □ ekspr. *primerček* □ zastar. *primerek* □ knj.izroč. *vzglede*
priméra -e ž lit. | besedna zveza, s katero je v ustaljeni obliki izražena podobnost kake stvari z drugo stvarjo zaradi kake skupne lastnosti | *Pesnik se rad izraža s primerami* □ lit. *komparacija*
 GLEJ ŠE primerjava 2 | tertium comparationis
primérček -čka m ▶ primer²
primérek -rka m | vsaka od več istovrstnih stvari | *Muzej hrani več primerkov takega orodja* □ *eksemplar* □ *primer*¹ □ pog. *komad* □ ekspr. *kos*¹ □ knj.izroč. *specimen*
 GLEJ ŠE izvod | primer²
priméren -rna -o povdk. za kaj | izraža, da ima kaj zaželeno, potrebne lastnosti, značilnosti glede na kaj | *Lanena tkanina je*

primerna za poletne obleke □ *ustrezen* □ pog. *dober*² □ knj.izroč. *pravi*³ □ ekspr. *pravšen* □ ekspr. *pravšnji*³ □ knj.izroč. *prikladen* □ knj.izroč. *priložen* □ ekspr. *pripraven*² □ nekjn. pog. *ta pravi* ■ protip. *neprimeren*
 ◆ *biti primeren za kaj* □ nekjn. pog. *odgovarjati za kaj* □ *ustrezati za kaj*
 GLEJ ŠE neprimeren
priméríti -im dov. *kaj čemu* | ugotoviti enakost, podobnost ali različnost med dvema ali več lastnostmi, značilnostmi | *primeriti staro novemu* □ publ. *konfrontirati kaj s čim* □ pog. *narediti primerjavo česa s čim* □ publ. *soočiti kaj s čim* □ knj.izroč. *vzparediti kaj s čim*
 GLEJ ŠE pomeriti 1 | prilagoditi
priméríti se -im se dov. ▶ zgoditi se 1, 2
primerjálec -lca m ▶ komparativist
primerjálna -e ž ▶ oddelek 1•12
primerjálni -a -o prid. | ki temelji na primerjanju | *rezultati primerjalnih raziskav* □ *komparativni*
 GLEJ ŠE književnost • | oddelek 1•12
primerjálno nač. prisl. | izraža, da kaj temelji na ugotavljanju enakosti, podobnosti ali različnosti med dvema ali več lastnostmi, značilnostmi | *primerjalno prikazati problem* □ *komparativno*
primerjánje -a s ▶ primerjava 1
primerjáti -am nedov. *kaj s čim* | ugotavljati enakost, podobnost ali različnost med dvema ali več lastnostmi, značilnostmi | *primerjati podatke; primerjati prevod z izvirnikom* □ pog. *delati primerjavo česa s čim* □ publ. *delati vzporedbe česa s čim* □ publ. *konfrontirati* □ star. *prilikovati kaj čemu* □ knj.izroč. *priravnovati* □ publ. *soočati* □ knj.izroč. *vzparejati*
 GLEJ ŠE pomerjati
primerjáti se -am se nedov. s *kom* | izraža, da ima kdo kako lastnost, značilnost v enaki meri kot drugi | *Neprestano se primerja z bratom* □ *meriti se* □ publ. *kontrirati komu* □ ekspr. *kosati se* □ star. *prilikovati se čemu* *Prilikoval se je čebeli* □ star. *ravnati se*
 GLEJ ŠE dogajati se 1
primerjáva -e ž
 1. | ugotavljanje enakosti, podobnosti ali različnosti med dvema ali več lastnostmi, značilnostmi | *primerjava podatkov; primerjava prevoda romana z originalom* □ *komparacija* □ *primerjanje* □ publ. *konfrontacija* □ publ. *konfrontiranje* □ star. *prilikovanje* □ publ. *vzporedba* □ knj.izroč. *vzpareditev*
 2. | kazanje na podobnost stvari, pojavov po kaki lastnosti | *Da bi ga bolje označil, si je pomagal s primerjavo* □ *primera*
 GLEJ ŠE primeriti | primerjati
primerljáj -a m ▶ dogodek | primer¹ 1
primérni -a -o prid. | ki ima zaželeno, potrebne lastnosti, značilnosti glede na kaj | *najti primerni kraj za gradnjo hiše* □ *ustrezni* □ ekspr. *dostojni* □ star. *korektni* *Nosil je črno, korektno obleko* □ ekspr. *pametni*² *Pridi ob bolj pametni uri* □ knj.izroč. *prikladni* □ zastar. *priležni* □ knj.izroč. *prillični* □ zastar. *priložni* □ ekspr. *pripravni* □ ekspr. *solidni* □ ekspr. *spodobni* □ zastar. *ustrezljivi* ■ protip. *neprimerni*
 GLEJ ŠE neprimerni | pravi² 1 | ustrezni
primérnik -a m jezikosl. | oblika, ki izraža višjo mero tega, kar je osnovni pomen pridevnika ali prislova | *tvorba primernika z obrazilom -ejši* □ jezikosl. *komparativ*
primérno¹ -ega s ▶ ocena 2 pp
primérno² nač. prisl. | izraža, da je dejanje, lastnost, stanje v skladu z zaželenim, potrebnim | *primerno se izražati; primerno opremljeni prostori* □ *ustrezno*¹ □ knj.izroč. *prikladno*¹ □ ekspr. *pripravno pripravno opremljeni prostori* □ ekspr. *solidno* □ ekspr. *zgodno* *zgodno opravljati obveznosti* ■ protip. *neprimerno*²
 GLEJ ŠE pravilno¹ | spodobno

primérno³ povdk. | izraža, da je kaj v skladu s pričakovanim | *Primerno je, da gosta ob odhodu pospremimo* □ *ustrezno*²
□ pog. *dobro*⁴ □ knj.izroč. *prikladno*² □ star. *prisposodbiti se* □ ekspr. *spodobiti se* ■ protip. *neprimerno*³

GLEJ ŠE prav³

primérnost -i ž ► neprimernost

priméroma prisl. ► na primer | razmeroma

primés -í ž | snov, ki nastopa navadno v manjši

količini pomešana z glavno snovjo | *odstraniti primesi*

□ knj.izroč. *ingredienca* □ star. *primesek* □ metal. *nečistoča* | *primesi* v kaki snovi |

priméseek -ska m ► primes

primésiti -im dov. ► primešati

primésati in primešati -am dov. *čemu kaj* | mešajoč dodati |

primešati omaki žlico smetane □ zastar. *primesiti*

GLEJ ŠE dodati 1

primešavati -am nedov. ► dodajati 1

primešetáriti -im dov. ► pribarantati

primež -a m | orodje s čeljustma, ki se z vretenom stisneta, za vpenjanje in trdno prijemanje predmeta pri obdelavi | *držati s primežem* □ *precep* □ nar. *primož*

• teh. *paralelni primež* □ teh. *vzporedni primež*

primícija -e ž ► maša •2

primígati -am dov. ► priti pp 4

primígati se -am se dov. ► priti

primijávkati -am dov. ► priti pp 7

primík -a m ► približanje

primikálka -e ž anat. | mišica, ki primika del okončine | *primikal-*

ka noge □ anat. *adduktorna mišica* □ anat. *pritegovalka*

primikanje -a s ► bližanje

primikati -am nedov. ► približevati

primikati se -am se nedov. ► približevati se 2

primiliti -im dov. ► priljubiti

primiliti se -im se dov. ► priljubiti se

primiriti -ím dov. ► pomiriti

primiriti se -ím se dov. ► pomiriti se | umiriti se

primitív -a m | pripadnik primitivnega ljudstva | *raziskovati*

kulturo primitívov □ knj.izroč. *primitívec* □ knj.izroč. *prírodnjak*

primitívec -vca m ► nekulturen povdk. | preprostež | primitiv

primitíven -vna -o prid. ► nekulturen

primitívíst -a m ► naivec

primitívni -a -o prid. ► ljudstvo 2•2 | osnovni 1

primitívnost -i ž ► nekulturnost

primóčiti -móčim dov. ► namočiti 2

primòj medm. ► gotovo³ 1, 2 | presneto²

primòjdevét medm. ► presneto²

primòjdúha medm. ► presneto²

primòjdún medm. ► presneto²

primòjdúnaj medm. ► presneto²

primòjdúš medm. ► gotovo³ 1, 2 | presneto²

primòjdúšati se -am se nedov. ► pridušati se

primòjdúši medm. ► presneto²

primòjkokóš medm. ► presneto²

primòjkrváv medm. ► presneto²

primòjstókrat člen. ► gotovo³ 1 | res¹ 2

primòjsvét medm. ► presneto²

primòjvéri člen. ► res¹ 2

primomljáti -ám dov. ► priti pp 7

primóran -a -o povdk. ► morati 1

primóranost -i ž ► prisiljenost

primórati -am dov. ► prisiliti

primórski -a -o prid. ► narečje •8

primórščina -e ž ► narečje •8

primótati se -am se dov. ► priti pp 6

primotogláviti -im dov. ► priti pp 5

primotovílit -im dov. ► priti | priti pp 4

prímož -a m ► primež

prímožek -žka m bot. | rastlina z rumenimi cveti v koških |

Prímožek že cveti □ nar. *volovec*

primráziti¹ -im dov. ► primrzniti

primrazítí² -ím dov. ► prignusiti

primrzítí -ím dov. ► prignusiti

primrzníti -em dov. | z zmrzovanjem se pritrđiti

na podlago | *Roke so mu skoraj primrznile na volan*

□ knj.izroč. *primraziti*¹

primúčiti se -im se dov. ► pridobiti si | prikopati se | priti pp 6

primúkati -am dov. ► priti pp 7

primúzati -am dov. ► prikimati

primúzati se -am se dov. ► priti pp 9

prinagnítí in prinágniti -em dov. ► nagniti²

prinašálec -lca m | kdor kaj prinaša, prinese | *prinašalec*

paketov □ *prinesitelj* □ knj.izroč. *donašalec* □ knj.izroč. *prinesnik*

□ fin. *prinosnik* *prinosnik obveznice*

GLEJ ŠE pes pp 5

prinašálka -e ž | ženska, ki kaj prinaša, prinese | *prinašalka*

vode □ knj.izroč. *donašalka*

prinašati -am nedov.

1. *kaj* | z nošenjem spravljati na določeno mesto | *prinašati*

pošto □ knj.izroč. *donašati*

2. *komu kaj* | povzročati, da je kdo deležen česa | *Trdili so,*

da jim prinašajo kulturo □ ekspr. *nositi*

GLEJ ŠE dajati 3, 4 | dobiček •1 | goljufati | korist² 1• | nesti 4 |

obrestovati se 1 | varati 1

príncesa -e ž | v nekaterih deželah članica vladarske družine, ki ne

vлада; prinčeva žena | *spremljati življenje princes* □ star. *princesinja*

□ ekspr. *princeska* □ pog. *princeza* □ star. *princezinja*

príncesinja -e ž ► princesa

prínceska -e ž ► princesa

prínceza -e ž ► princesa

príncezinja -e ž ► princesa

princíp -a m ► načelo | vodilo | zakonitost 2

princípál -a m ► podjetnik

principiálen -lna -o povdk. ► načelen

principiálni -a -o prid. ► načelni

principiálnost -i ž ► načelnost

prinesítelj -a m ► prinašalec

prínésnik -a m ► prinašalec

prinéstí -nêsem dov. *kaj* | z nošenjem spraviti na določeno

mesto | *prinesti stol iz sobe* □ zastar. *donesti* □ ekspr. *navleči* *V kuhinjo*

je navlekel goro knjig □ ekspr. *pricitrati* □ ekspr. *pritovoriti* □ ekspr. *pritrresti*

□ nekjn. pog. *pritroskati*

PODPOMENKE 's težavo, težko prinesiti' pricjaziti, prišarati, privleči

GLEJ ŠE nadomestiti 3 | ogoljufati | podariti 1 | povzročiti |

vrniti 1

prinoréti -ím dov. ► prihiteti | priti pp 2

prinòs -òsa m ► donos | prispevek 2

prinòsni -a -o prid. ► dolg¹ •1

prinòsnik -a m ► ček • | prinašalec

prinosnína -e ž ► dolg¹ •1

prinožiti -im dov. kaj šport. |dati, pritegniti nogo k tisti, ki ostane na mestu| *prinožiti zgornjo nogo* □ **prisuniti** |sunkovito prinožiti| □ protip. **odnožiti**

printer -ja m ▶ tiskalnik

prinúčiti -im dov. ▶ prisiliti

prióbčati -am nedov. ▶ objavljati

priobčeválec -lca m ▶ pripovedovalec

priobčeváti -ujem nedov. ▶ objavljati | sporočati

prióbčiti -im dov. ▶ objaviti | sporočiti

priokús -a m |dodatni, za jed, snov neznačilni okus| *Voda v plastenki dobi neprijeten priokus* □ zastar. **prikus**

priolov -a -o prid. ▶ jabolko pp 2

priór -ja m ▶ duhovnik 1 pp 4

prioritéta -e ž ▶ prednost

prioritétni -a -o prid. ▶ prednostni

priostrèn -èna -o prid. ▶ oster 3 | ošljen

priostriiti -im dov.

1. kaj |narediti bolj ostro, koničasto| *priostriiti konico* □ **izostriti**

□ **poostriiti** □ **prišiliti** □ pog. **prišpičiti** □ knj.izroč. **zaostriiti**

2. kaj |dati čemu koničasto obliko| *priostriiti kole* □ **prišiliti**

□ knj.izroč. **prikoničiti** □ pog. **prišpičiti**

GLEJ ŠE izostriti 2 | nabrusiti | zaostriiti

priostrováti -ujem nedov. ▶ ostriti 1

pripádati -am nedov.

1. komu kaj |biti določen, namenjen komu po določenih pravilih, normah| *Polovica dediščine pripada bratu* □ pog. **iti** □ zastar. **pristožati** □ knj.izroč. **pritikati** □ zastar. **slišati** *To veliko posestvo sliši mojemu stricu* □ zastar. **spodobiti se dati komu pravice, ki se mu spodobijo □ star. **tikati**⁴**

2. čemu |biti vključen v kako skupnost| *pripadati malemu narodu* □ **biti pripadnik**

GLEJ ŠE last ♦ 2 | navezan ♦ | spadati 1

pripádnik -a m ▶ pripadati 2 | privrženec

pripádníštvo -a s ▶ pripadnost

pripádnost -i ž |dejstvo, da kdo, kaj pripada čemu| *pripadnost ozemlja matični državi* □ knj.izroč. **pripadništvo**

♦ svetovnonazorska pripadnost □ star. svetovnonazorna pripadnost

pripahníti in pripahníti -em dov. ▶ zapahniiti

pripájati -am nedov. ▶ pridruževati

pripálica -e ž ▶ pripeka | vročina 1

pripálíti in pripálíti -im dov. ▶ prismočiti | prižgati 1 | udariti 1

pripálíti se in pripálíti se -im se dov. ▶ prismočiti se

pripáljen -a -o prid. ▶ neumen¹

pripásati -am dov. ▶ opasati

pripásti -pádem dov. komu |postati last koga| *Dediščina je pripadla sinu* □ pog. **pasti**¹ *na koga* □ pog. **priti** *na koga* □ star. **zapasti**

pripazíti in pripazíti -im dov. ▶ popaziti

pripázka -e ž ▶ opazka

pripéči -péčem dov. |začeti (močneje) peči| *Poletno sonce je zgodaj pripeklo* □ knj.izroč. **prigreti**

GLEJ ŠE dopeči

pripeháti -ám dov. ▶ prisuvati

pripeháti se -ám se dov. ▶ pridobiti si | prikopati se | priti pp 6

pripéka -e ž |zelo visoka temperatura zaradi gretja, sijanja sonca| *opoldanska pripeka* □ knj.izroč. **palež** □ star. **pekočina**

□ knj.izroč. **prigrevica** □ knj.izroč. **pripalica** □ knj.izroč. **žar** □ knj.izroč. **žarina**

□ zastar. **žega** □ zastar. **žgalina**

GLEJ ŠE vročina 1

pripékati -am nedov. navadno v zvezi s soncem |oddajati, dajati zelo močno toploto| *Sonce je vsak dan bolj pripekalo* □ žgati

pripeketáti -ám dov. ▶ priti | priti pp 7

pripeljáti -péljem dov.

1. kaj |z vozilom, prevoznim sredstvom spraviti na določeno mesto| *pripeljati potnike, tovor* □ zastar. **dopeljati** □ ekspr. **pritoriviti** □ ekspr. **privleči** *Konji so privlekli voz na vrh klanca*

2. |premikajoč se priti; priti vozeč vozilo| *Vlak je pripeljal na postajo; Voznik je pripeljal s preveliko hitrostjo* □ **zapeljati**

□ pog. **priti** □ knj.izroč. **privoziti** □ knj.izroč. **zavoziti** *Malokateri voznik zavozil na ta trg*

PODPOMENKE 1. 'hitro pripeljati' pribrzeti, pridivjati, pridrčati, pridrdrati, pridrveti 2. 'počasi pripeljati' pricijaziti, pricincati

3. 'oddajajoč glasove pripeljati' pricingljati, pricviliti, prihrpsti, prihrumeti, pripiskati, pripokati, pripuhati, priropotati, prirožljati, prisopihati 7, priškripati, pritreskati, pritrobiti

3. *koga* |kot spremljevalec, vodnik narediti, da kdo kam pride| *Sina je pripeljal s seboj* □ ekspr. **prignati** □ ekspr. **priritati** □ knj.izroč. **privesti** □ ekspr. **privleči** |na silo pripeljati|

4. *koga* |povzročiti, da kdo misli, ravna na določeni način| *K taki odločitvi ga je pripeljala objava v časopisu* □ knj.izroč. **napeljati**

□ knj.izroč. **napotiti** □ knj.izroč. **privesti**

GLEJ ŠE klofniti | privedi

pripeljáti se -péljem se dov. |z vozilom, prevoznim sredstvom priti na določeno mesto| *pripeljati se s kolesom* □ zastar. **dopeljati se** □ ekspr. **pridrdrati se** *Z vozom se je pridrdral pred hišo* □ ekspr. **prifrčati** *prifrčati z letalom* □ ekspr. **prijezditi**

PODPOMENKE 1. 'počasi se pripeljati' pricijaziti se, pricincati se 2. 'na določeni premikanski način se pripeljati' prigugati se, primajati se

GLEJ ŠE prileteti pp 1

pripéniti se -im se dov. ▶ priteči 1 pp 1

pripenjáček -čka m ▶ žebliček ♦ 2

pripenjálíšče -a s ▶ prirastišče | prirastišče ♦

pripénjati -am nedov. kaj |pritrjevati, nameščati s kako pripravo| *pripenjati vagone* □ **zapenjati**

GLEJ ŠE spenjati

pripésniti -im dov. ▶ dopesniti

pripešáčiti -im dov. ▶ priti pp 1

pripétek -tka m ▶ priponka

pripéti¹ -pnem dov. kaj |pritrđiti, namestiti s kako pripravo| *pripeti psa na verigo* □ **zapeti**¹

GLEJ ŠE speti²

pripéti² -pôjem dov. ▶ priti pp 7

pripetíti se -im se dov. ▶ zgoditi se 1, 2

pripetljáj -a m ▶ dogodek

pripèv -éva m ▶ refren 1, 2

pripévek -vka m ▶ refren 1

pripíhati -am dov. |pihajoč se pojaviti| *Od severa je pripihal mrzel veter* □ knj.izroč. **priveti** □ **pripihljati** |rahlo pihajoč se pojaviti|

GLEJ ŠE prisopihati

pripihljáti -ám dov. ▶ pripihati

pripirálíni -a -o prid. ▶ loputa ♦

pripírni -a -o prid. ▶ loputa ♦

pripís -a m |kar se pripiše zlasti na koncu kakega besedila| *dodati pripis* □ knj.izroč. **pripisek**

GLEJ ŠE postskriptum

pripísati in pripisáti -pišem dov.

1. kaj |dodatno, zraven napisati| *pripisati pripombo* □ **dopisati**

2. *komu kaj* |izraziti, imeti mnenje, da je kdo povzročitelj, storilec česa| *Pripisali so mu krivdo za nesrečo* □ **prisoditi**

□ ekspr. **naprtiti** □ ekspr. **obesiti** □ ekspr. **podtakniti** □ nekjn. pog. **podvaliti**

□ star. **podvreči** □ zastar. **prilastiti** □ zastar. **prisvojiti** *Niso se mogli odločiti,*

komu naj prisvojijo zmago □ ekspr. **prišiti** □ ekspr. **prinakniti** □ star. **usoditi**
□ **imputirati** |svojevoljno pripisati|

• fin. **pripisati obresti** (h glavnici) □ fin. **kapitalizirati obresti**

pripisek -ska m ▶ pripis

pripískati -am dov. ▶ priklicati 1 pp | pripeljati 2 pp 3 | priti pp 7

pripisováti -újem nedov.

1. *kaj* |dodatno, zraven pisati| **pripisovati opombe** □ **dopisovati**

2. *komu kaj* |izražati, imeti mnenje, da je kdo povzročitelj, storilec česa| *Krívdo so pripisovali njemu* □ **prisojati** □ ekspr. **naprtovati** □ ekspr. **obešati** □ ekspr. **podtikati** □ knj.izroč. **pritikati**¹ □ ekspr. **prtiti**¹

3. *komu kaj* |izražati, imeti mnenje, da je kdo nosilec kake lastnosti| *Pripisoval mu je več značajnosti* □ **prisojati** □ ekspr. **naprtovati** □ zastar. **prilastovati** □ zastar. **prilaščati** □ zastar. **prisvajati** □ star. **usojati**

pripít -a -o povdk. ▶ vinjen

pripítiti se -píjem se dov. ▶ prisesati se

priplávati -am dov. |plavajoč priti| **priplavati do brega** □ knj.izroč. **doplavati**

GLEJ ŠE **prileteti** pp 1 | **priti** pp 1

pripláviti -im dov. ▶ naplaviti

pripláziti se in **pripláziti se** -im se dov. ▶ **priti** pp 1 | **priti** pp 9

priplésati in **priplésati** -pléšem dov. |plešoč priti| *Plesalca sta priplésala na oder* □ knj.izroč. **doplesati** □ ekspr. **prisukati se**

priplésti -plétem dov. *kaj* |dodatno, zraven splesti| **priplesti ovratnik** □ **doplesti**

priplézati -am dov. ▶ **priti** pp 1

priplòd -óda m ▶ prirastek 2

priplúti -plòvem dov. |s plutjem priti| *Ladja je priplula v pristanišče* □ knj.izroč. **dopluti**

GLEJ ŠE **prileteti** | **prileteti** pp 1

pripodíti -ím dov. *kaj* |podeč narediti, povzročiti, da kdo kam pride| *Gonjači pripodijo živali v bližino lovcev* □ **nagnati** □ **nagoniti**

pripodíti se -ím se dov. ▶ **prihiteti** | **priti** pp 2

pripogíbat -am nedov. *kaj* |delati, povzročati, da prihaja zgornji konec česa prožnega bližje k tlom| *Vihar je pripogibal vrhove dreves* □ knj.izroč. **priklanjati** □ knj.izroč. **uklanjati**

pripogíbat se -am se nedov. |izraža, da prihaja zgornji konec česa prožnega bližje k tlom| *Drevesa so se v vetru pripogibala*

□ ekspr. **priklanjati se**

GLEJ ŠE **sklanjati se**

pripogníti -pógnem dov. *kaj* |narediti, povzročiti, da pride zgornji konec česa prožnega bližje k tlom| **pripogniti vejo**

□ knj.izroč. **prikloniti** □ knj.izroč. **ukloniti**

GLEJ ŠE **skloniti** | **zapogniti**

pripogníti se -pógnem se dov. ▶ **skloniti se**¹

pripojíti -ím dov. ▶ **pridružiti**

pripókati -am dov. ▶ **pripeljati** 2 pp 3 | **priti** pp 7

pripomágati -am nedov. in dov. ▶ **pomagati** 1

pripómba -e ž |izražena misel, mnenje, ki kaže navadno kritičen odnos do česa| *navesti nekaj pripomb k načrtu*

□ zastar. **napomenek** □ star. **opomba** □ star. **opombica** □ zastar. **opomnja**

□ zastar. **pripomnja** □ **zbadljivka** ↗

GLEJ ŠE **opazka** | **opomba** | **pripominjati** | **pripomniti**

pripominjati -am nedov. *kaj k čemu* |izražati misel, mnenje, ki kaže navadno kritičen odnos do česa| *Vedno kaj pripominja k njegovemu ravnanju* □ knj.izroč. **delati opazke na kaj** □ pog. **imeti pripombe na kaj/k čemu**

GLEJ ŠE **dodajati** 2

pripómnniti -im dov. *kaj k čemu* |izraziti misel, mnenje, ki kaže navadno kritičen odnos do česa| **pripomniti kaj k poročilu**

□ pog. **dati pripombe na kaj/k čemu** □ pog. **reči**

GLEJ ŠE **dodati** 2

pripómnja -e ž ▶ **pripomba**

pripomóč¹ -i ž ▶ **pomoč** | **pripomoček**

pripomóč² povdk. ▶ **rešilen**

pripomoček -čka m |priprava, snov, ki se uporablja za opravljanje določene dejavnosti, za doseg določenega cilja| *pri delu uporabljati različne pripomočke* □ **rekvizit** □ knj.izroč. **pomagalo** □ star. **pomoček** □ zastar. **pripomoč**¹

♦ 1. **protetični pripomočki** □ **protetika** 2. **tehnični pripomočki**

□ **tehnični rekviziti** 3. **učni pripomoček** □ učilo

GLEJ ŠE **sredstvo**

pripomóči -mórem dov. ▶ **pomagati** 1, 5 | **prispevati** 2

pripóna -e ž

1. **pomor**. |vsaka od vrvi, ki varujejo jambor, da se ne prevrne, zlomi| *Mornarji so nategovali pripone* □ nar. **šartka**

2. **jezikosl.** |besedotvorno obrazilo, ki se postavi za podstavo tvorjene besede| *slabšalni pomen pripone -uh* □ **jezikosl. priponsko obrazilo** □ **jezikosl. sufiks**

♦ **jezikosl. deležniška pripona** □ **jezikosl. participialna pripona**

pripónka -e ž |elektronski dokument, priložen elektronskemu sporočilu, navadno pismu| *dobiti podrobnejše informacije v pripionki* □ knj.izroč. **pripetek**

GLEJ ŠE **sponka** | **značka**

pripónski -a -o prid. ▶ **obrazilo** •1 | **pripona** 2

pripôpati -am dov. ▶ **prilepiti**

pripòr -ôra m

• 1. **pravn. neobvezni pripor** □ **pravn. fakultativni pripor** 2. **pravn. obvezni pripor** □ **pravn. obligatorni pripor** 3. **pravn. pripor zaradi begosumja** □ **pravn. pripor zaradi begosumnosti**

GLEJ ŠE **pripreti** 3 | **priprt** •

pripóra -e ž

• **jezikosl. ustnična pripora** □ **jezikosl. labialna pripora**

pripórnik -a m

1. |oseba, ki ji je začasno odvzeta prostost zaradi kazenskega postopka| *zasiševati pripornika* □ knj.izroč. **priprti**

2. **jezikosl.** |glas, ki nastane, ko gre zračni tok skozi priporo| *izgovoriti pripornik* □ **jezikosl. frikativa** □ **jezikosl. spirant**

GLEJ ŠE **glas** 3•6

pripórniški -a -o prid. ▶ **glas** 3•6

priporočati -am nedov. *komu kaj* |izražati mnenje, da je kaj koristno, dobro za koga, kaj; izražati prošnjo, da kdo komu kaj naredi, dá| *priporočati dijakom ogled predstave; priporočati sosedi otroka v varstvo* □ star. **priporočevati** □ ekspr. **svetovati** *Natakar jim je svetoval, naj naročijo ribe*

priporočéni -a -o prid. ▶ **pošiljka** pp 2 | **pošiljka** •2

priporočéno prisl. ▶ **poslati** •2

priporočeválec -lca m |kdor koga priporoča, priporoči| *Ima vplivne priporočevalce* □ **priporočnik**

priporočeváti -újem nedov. ▶ **priporočati**

priporočilo -a s |ugodno mnenje o kom, čem| *imeti odlično priporočilo* □ knj.izroč. **reference**

priporočiti -ím dov.

1. *komu kaj* |izraziti mnenje, da je kaj koristno, dobro za koga, kaj| *priporočiti komu več gibanja* □ ekspr. **položiti na srce** *V skrbi zanj mu je položil na srce, da naj se več giblje*

2. *koga* |izraziti ugodno mnenje o kom| *priporočiti kandidata* □ star. **postaviti dobro besedo za koga** □ ekspr. **reči dobro besedo za koga**

priporočnik -a m ▶ **priporočevalec**

pripotíti se -ím se dov. ▶ **priti** pp 6

pripotováti -újem dov. |priti kam iz oddaljenega kraja, zlasti s prevoznim sredstvom| *Skupina turistov je že pripotovala;*

pripotovati v mesto □ *dopotovati* □ ekspr. *doromati* □ star. *prirajžati*
□ ekspr. *priromati* □ neknoj. pog. *privandrat*

pripoved -i ž |kar kdo pripoveduje| *poslušati materino pripoved*
□ zastar. *povedanje* □ star. *pripovest*

- 1. lit., nardp. *ljudska pripoved* □ lit., nardp. *folklorna pripoved*
- 2. lit. *scenska pripoved* □ lit. *scenična pripoved*

GLEJ ŠE pripovedovanje | zgodba 1

pripovedač -a m ▶ pripovednik | pripovedovalec

pripovedati¹ -povém dov. ▶ povedati

pripovedati² -am nedov. ▶ pripovedovati

pripovedka -e ž lit. |krajevno, časovno določena, navadno krajša (literarna) pripoved z verjetno, poučno vsebino| *Babica mu je v otroštvu rada pripovedovala pripovedke in pravljice*
□ nardp. *ljudska povedka* □ lit. *ljudska pripovedka* □ lit. *narodna pripovedka* □ nardp. *povedka* □ nestrok. *zgodba*

- ♦ lit. *razlagalna pripovedka* □ nardp. *aitiološka povedka* □ lit. *aitiološka pripovedka* □ nardp. *etiološka povedka* □ lit. *etiološka pripovedka* □ nardp. *razlagalna povedka*

GLEJ ŠE pisec •8 | pravljica

pripovedkar -ja m ▶ pisec •8 | pripovedovalec | pripovedovalec •1

pripovedni -a -o prid. |ki je v zvezi s pripovedjo| *pripovedni elementi drame* □ *epski* □ *fabulativni* □ *narativni* □ zastar. *povestni*
□ knj.izroč. *pripovedovalni*

GLEJ ŠE dar •1 | delo 2•3 | epski | okvir • | pesem 1•3 | sedanjik •1 | stavek •7

pripovednik -a m |kdor piše zlasti prozna pripovedna dela| *nadarjen pripovednik* □ *prozaist* □ zastar. *pripovedač* □ lit. *prozaik*

GLEJ ŠE pripovedovalec

pripovedniški -a -o prid. ▶ dar •1 | delo 2•3

pripovedništvo -a s lit. |literarno ustvarjanje, katerega izrazna oblika je zlasti roman, povest ali novela| *razvoj slovenskega pripovedništva* □ lit. *epika* □ knj.izroč. *pripovedovalstvo* □ lit. *proza* □ knj. izroč. *prozaistika*

pripovedovalec -lca m |kdor kaj pripoveduje| *Pripovedovalec je obkrožen s poslušalci* □ knj.izroč. *narator* □ zastar. *priobčevalec* □ zastar. *pripovedač* □ knj.izroč. *pripovedkar* □ knj.izroč. *pripovednik*

- ♦ 1. lit., nardp. *ljudski pripovedovalec* □ knj.izroč. *bajalec* □ lit., nardp. *folklorni pripovedovalec* □ nardp. *narator* □ knj.izroč. *pripovedkar* 2. lit. *vsevedni pripovedovalec* □ lit. *avktorialni pripovedovalec* □ lit. *avtoritativni pripovedovalec*

GLEJ ŠE pisatelj

pripovedovalka -e ž |ženska, ki kaj pripoveduje| *pripovedovalka zgodba* □ knj.izroč. *naratorica*

pripovedovalni -a -o prid. ▶ dar •1 | pripovedni

pripovedovalski -a -o prid. ▶ dar •1

pripovedovalstvo -a s ▶ pripovedništvo

pripovedovánje -a s |posredovanje določene vsebine z govorjenjem| *Med njegovim pripovedovanjem so vsi molčali* □ *pripoved*
□ zastar. *golčanje* □ zastar. *golk* □ knj.izroč. *naracija* □ ekspr. *razkladanje*
□ ekspr. *razpredanje* □ *bajanje* |pripovedovanje neverjetnih stvari|

pripovedovati -újem nedov. *komu kaj o čem* |z govorjenjem posredovati določeno vsebino| *pripovedovati sošolcu o izletu*;
pripovedovati zgodbe □ *praviti* □ knj.izroč. *predajati* □ zastar. *pripovedati*²
□ ekspr. *razkladati* □ ekspr. *razpredati* o čem □ zastar. *tradirati* *tradirati*
zgodbo □ *bajati* ↗

GLEJ ŠE kazati 1

pripovést -i ž ▶ povest | pripoved

pripoznánje -a s ▶ priznanje 1, 2

pripoznáti -znám dov. ▶ priznati

pripoznávati -am nedov. ▶ priznavati

pripráskati -am dov. ▶ priti pp 6

pripráva -e ž

1. |postopek, postopanje, ki je potrebno, da je kaj v primernem stanju za kak namen| *priprava letala za let* □ *pripravljanje*

2. |predmet, namenjen za opravljanje določenega dela| *očistiti*

pripravo □ *aparát* □ ekspr. *aparaték* □ ekspr. *pripravica*

♦ teh. *mehanična priprava* □ teh. *mehanska priprava*

GLEJ ŠE aparat •3 | dekompressor | naprava •7 | natezalo |

razperilo | strgalo 1 | sukalo

priprávek -vka m |na določeni način pripravljena snov za določeni namen| *zatirati plevel z različnimi pripravki* □ *preparat*

□ knj.izroč. *prigotovek*

pripráven¹ -vna -o prid. |ki po velikosti, obliki dobro ustreza svojemu namenu| *S pripravnim orodjem je mogoče dobro delati*

□ *priročén*¹

GLEJ ŠE spreten

pripráven² -vna -o povdk. *za kaj* |izraža, da je kdo sposoben z lahkoto, brez spodrsrljavev opravljati delo| *Pripraven je za vsako delo*

□ *priročén*² □ star. *ročén* □ nar. *voljen*²

GLEJ ŠE primeren | pripravljen

priprávice -e ž ▶ priprava 2

priprávi se -te se medm. ▶ paziti se 2

priprávit -im dov.

1. *kaj za kaj* |narediti, da kaj ima vse potrebno, je v primernem stanju za kak namen| *pripraviti sobo za goste* □ *urediti* □ knj.izroč. *ad-*

justirati *adjustirati* *uradni spis* □ knj.izroč. *prirediti*¹

♦ *pripraviti prtljago* □ pog. *spakirati* □ neknoj. pog. *spokati*²

2. *kaj* |z dejavnostjo zavestno narediti, da se kaj uresniči| *Pripravili so lepo prireditev* □ *organizirati* □ pog. *spraviti skupaj* □ pog. *zorganizirati*

GLEJ ŠE vzeti 2

priprávit se -im se dov. ▶ lotiti se 2

priprávljalni -a -o prid. ▶ razred 1•2

priprávljalnica -e ž |šola, ki pripravlja za drugo, višjo šolo|

Gimnazija je predvsem pripravljalnica za univerzo □ *pripravnica*

priprávljanje -a s ▶ priprava 1

priprávljati -am nedov. *kaj za kaj* |delati, da kaj ima vse potrebno, je v primernem stanju za kak namen; z določenim namenom delati, da kaj nastaja| *pripravljati stanovanje za vselitev*;

pripravljati večerjo □ knj.izroč. *napravljati* *napravljati večerjo*

□ neknoj. pog. *štimiti*¹

♦ 1. *pripravljati prtljago* □ pog. *pakirati* □ neknoj. pog. *pokati*² 2. *pripravljati steljo* □ knj.izroč. *steljariti*

GLEJ ŠE drvariti | jemati 2 | spravljeti 1

priprávljati se -am se nedov. *za kaj* |delati vse potrebno za nastop, uresničenje česa| *pripravljati se za odhod* □ star. *napravljati se* □ neknoj. pog. *štimiti se*¹

GLEJ ŠE nameravati

priprávljen -a -o povdk. z nedoločnikom |izraža, da kdo hoče kaj storiti| *Ko je videl, da ni pripravljen govoriti, ni več spraševal*

□ knj.izroč. *nared* □ zastar. *pripraven*² □ knj.izroč. *voljen*²

GLEJ ŠE pričakovati 2

priprávljeni -a -o prid. ▶ hrana 1•4

priprávljenost -i ž ▶ stanje •7

priprávn -a -o prid. ▶ primerni | stanje •7

priprávnica -e ž

• *odvetniška pripravnica* □ *odvetniška kandidatka*

GLEJ ŠE pripravljalnica | razred 1•2

priprávn -a m |kdor dela v organiziranem delovnem procesu zaradi usposabljanja za samostojno opravljanje poklica| *V podjetju dela kot pripravnik* □ *praktikant*

♦ **1. odvetniški pripravnik** □ odvetniški kandidat □ zastar. odvetniški koncipient □ odvetniški praktikant **2. sodniški pripravnik** □ zastar. avskultant □ sodni pripravnik
GLEJ ŠE profesor ♦3 | učitelj ♦2

pripravniki -a -o prid. |ki je v zvezi s pripravniki| *pripravniške obveznosti* □ *praktikantski*

pripravnništvo -a s |delo v organiziranem delovnem procesu zaradi usposabljanja za samostojno opravljanje poklica| *Pripravnništvo na tem področju traja eno leto* □ *staž* □ pog. *praksa*

pripravnó prisl. ► primerno²

priprávnost -i ž ► spretnost 1

pripréga -e ž |dodatna vprega| *Pri težkih vozovih je moral voznik vzeti priprego* □ knj.izroč. *doprega*

GLEJ ŠE lokomotiva ♦4 | sovprega

pripréti -prém dov.

1. kaj |ne popolnoma zapreti| *pripréti vrata* □ ekspr. *prisloniti*

□ nar. *pritrzniti* □ nar. *zatrzniti*

♦ **pripréti oči** □ knj.izroč. *priščeniti oči* □ *prižmuriti oči*

2. komu kaj |pri zapiranju stisniti med prilegajoča se dela| *pripréti otroku prst* □ ekspr. *priškrniti* □ ekspr. *uškrniti*

3. koga prav. |začasno odvzeti prostost zaradi kazenskega postopka| *pripréti osumljenca* □ pog. *dati v pripor*

pripréti si -prém si dov. *kaj* |pri zapiranju stisniti si kaj med prilegajoča se dela| *s predalom si pripréti prste*

□ ekspr. *priškrniti si*

pripréžni -a -o prid. ► konj ♦8 | lokomotiva ♦4

pripréžnik -a m ► konj ♦8

priprhútati -am dov. ► prileteti pp 2

pri príči prisl. zv. ► takoj 1

pripríditi -im dov. ► pridobiti 1

pripríditi si -im si dov. ► pridobiti si

priprosíti -prósim dov. ► izprositi

priprôšnja -e ž ► prošnja

priprôšnji -a -e prid. ► molitev ♦4

priprít -a -o prid. |ki ima namesto običajne polne odprtine, odprtosti režo, špranjo| *pripríte oči* □ knj.izroč. *polpriprt*

□ ekspr. *režast* □ ekspr. *špranjast*

♦ **na pol priprt** □ knj.izroč. *polpriprt*

• **biti priprt** □ biti v priporu

pripríti -ega m ► pripornik 1

priprtína -e ž ► reža

priprúhati -am dov. ► pripeljati 2 pp 3 | prisopihati | priti pp 7

priprúst -a m

1. |omogočenje, da kdo kaj opravi| *priprúst k izpitu* □ *priprústitev*

2. |privod samice k samcu zaradi oploditve| *priprúst krave k biku*

□ *priprústitev* □ *priprúščanje*

priprústítev -tve ž ► pripust 1, 2

priprústíti -ím dov. ► dopustiti | dovoliti | prepustiti 1

priprúščanje -a s ► pripust 2

priprúščati -am nedov. ► dopuščati

pripracáti -ám dov. ► priti pp 4

pripracúnati -am dov. ► prišteti

pripracúnávati -am nedov. ► prištevati

priprájžati -am dov. ► pripotovati

pripráslika -e ž ► epifit

pripràst¹ -ásta m ► prirastek 1 | prirastek 1♦1 | prirastek 2

pripràst² -í ž ► prirastek 1♦1

priprástek -tka m

1. |kar priraste v določenem razdobju| *posekati prirastek petih let* □ *prirast²*

♦ **1. letni prirastek lesa** □ knj.izroč. *letna prirast lesa* □ *letni prirast lesa*

2. gozd. starostni prirastek □ gozd. *dobni prirastek*

2. |povečanje, pomnožitev z novimi osebk| *prirastek goveda v čredi* □ *prirast* □ knj.izroč. *priplod*

GLEJ ŠE otrok 1

priprásti -rástem dov. ► pomnožiti se | prikliti | zrasti

priprástišče -a s anat. |mesto na kosti, kjer je kaj priraslo| *vnetje priprástišča* □ anat. *insercija* □ anat. *narástišče* □ anat. *pripenjališče*

♦ anat. *mišično priprástišče* □ anat. *insercija mišice* □ anat. *mišično narástišče* □ anat. *mišično pripenjališče* □ anat. *nasadišče mišice* □ anat. *prirástišče mišice*

priprástlina -e ž ► zarastlina 2

priprástni -a -o prid. ► sveder pp

pripráščati -am nedov. ► množiti se

pripravnáti -ám dov. ► prilagoditi

pripravnáti se -ám se dov. ► prilagoditi se 1

pripravnávati -am nedov. ► prilagajati | primerjati

priprédba -e ž |kar je vsebinsko, oblikovno narejeno ustrezno za kak namen| *radijska priredba besedila* □ *adaptacija* □ *predelava* □ *prireditev*

GLEJ ŠE aranžma | prireditev

priredítelj -a m

1. |kdor naredi kaj vsebinsko, oblikovno ustrezno za kak namen| *prireditelj ljudskih pesmi* □ *prirejevalec*

2. |kdor naredi, kar je potrebno, da se kak javni dogodek začne, uresniči| *prireditelj festivala, tekmovanja*

□ *organizator* □ zastar. *osnovatelj* □ knj.izroč. *prirejevalec*

□ zastar. *reditelj¹*

priredíteljica -e ž |ženska, ustanova, ki naredi, kar je potrebno, da se kak javni dogodek začne, uresniči| *prirediteljica razstave, tekmovanja* □ *organizatorica* □ *organizatorica*

priredítev -tve ž |javni dogodek, zlasti kulturni, športni, zabavni| *napovedati prireditev* □ publ. *dogodek* □ publ. *happening*

□ publ. *manifestacija* □ zastar. *priredba*

♦ **1. dirkalna prireditev** □ dirkaška *prireditev* **2. folklorna prireditev** □ folkloristična *prireditev* **3. poslovilna prireditev** □ odhodnica □ star. *odhodnja* □ knj.izroč. *razhodnica* **4. slavnostna prireditev** □ ekspr. *ceremonial* □ ekspr. *ceremonija* □ *slavje* □ zastar. *slavlje* □ *slavnost* □ *slovesna prireditev* □ *slovesnost* □ *svečana prireditev* □ *svečanost* **5. zaključna prireditev** □ *sklepna prireditev*

GLEJ ŠE *priredba* | *vodenje* •

priredíti¹ -ím dov.

1. kaj |narediti vsebinsko, oblikovno ustrezno za kak namen| *prirediti besedilo za tisk* □ *adaptirati adaptirati scenarij* □ *prikrojiti*

□ zastar. *prikrožiti*

2. kaj |narediti, kar je potrebno, da se kak javni dogodek začne, uresniči| *prirediti zborovanje* □ *organizirati* □ zastar. *osnovati*

□ publ. *postaviti postaviti razstavo*

3. kaj |narediti kaj za začasno uporabo, navadno ne iz ustreznega materiala| *prirediti oder* □ *improvizirati*

GLEJ ŠE *aranžirati* | *predavati* 1 | *pripraviti* 1

priredíti² -ím dov. ► vzrediti 1

priredje -a s jezikosl. |zveza glavnih stavkov| *priredje in podredje*

□ jezikosl. *koordinacija* □ jezikosl. *parataksa*

♦ **1. jezikosl. ločno priredje** □ jezikosl. *disjunktivno priredje*

2. jezikosl. protivno priredje □ jezikosl. *adverzativno priredje* **3. jezikosl. stopnjevalno priredje** □ jezikosl. *gradacijsko priredje* **4. jezikosl. vezalno priredje** □ jezikosl. *kopulativno priredje* **5. jezikosl. vzročno priredje**

□ jezikosl. *kavzalno priredje*

priredni -a -o prid. ► prilastek ♦2 | veznik ♦3

priréja -e ž |kar se priredi v določenem času| *ugotavljati prirejo s tehtanjem* □ knj.izroč. **prirjek**

priréjati¹ -am nedov.

1. *kaj* |delati vsebinsko, oblikovno ustrezno za kak namen| *priréjati sestavek za tisk* □ **adaptirati** *adaptirati scenarij* □ **prikrojevati**
2. *kaj* |delati, kar je potrebno, da se javni dogodki začnejo, uresničijo| *priréjati koncerte, razstave* □ **organizirati**

priréjati² -am nedov. ▶ rediti¹ 1

priréjek -jka m ▶ prireja

priréjêni -a -o prid. ▶ organ 3•3 | premer •

priréjeválec -lca m |kdor dela kaj vsebinsko, oblikovno ustrezno za kak namen| *priréjeválec besedila romana za film* □ **pikrojevalec** □ knj.izroč. **adapter**

GLEJ ŠE prireditelj 1, 2

prirékati -am nedov. ▶ očitati¹ 2

prirépiti se -im se dov. ▶ vsiliti se 1

prirépnik -a m ▶ klečeplazzen povdk.

prirépníštvo -a s ▶ klečeplazzenje

prirézati -réžem dov. *kaj* |z rezanjem skrajšati| *Rastlini prirézati korenine in veje* □ **spodrezati**

GLEJ ŠE obrezati

prirézati jo -réžem jo dov. ▶ priti

prirézávati -am nedov. ▶ prirezovati | šiliti

prirézováti -újem nedov. *kaj* |z rezanjem oblikovati konec kakega predmeta| *prirézováti palico* □ **prirézavati**

GLEJ ŠE šiliti

prirézáti se -ím se dov. ▶ prismejati se

priríbati -am dov. ▶ priti pp 6

priríniti -em dov. ▶ prebiti se | preriniti se | prikliti | pririti | priti pp 6

priríniti jo -em jo dov. ▶ priti pp 6

priríniti se -em se dov. ▶ preriniti se | priti pp 6 | prodreti 4

prirítiti -ríjem dov. |z ritjem priti| *Divji prašič je priril do konca njive* □ ekspr. **priríniti**

GLEJ ŠE preriniti se

prirítiti se -ríjem se dov. ▶ preriniti se | priti pp 6 | prodreti 4

prirobántiti -im dov. ▶ priti pp 7

priróbek -bka m ▶ prirobnica

priróbnica -e ž teh. |kolobarjasta plošča na koncu cevi za povezavo z drugo cevjo| *cev s prirobnico* □ teh. **flanša** □ teh. **prirobek**

priróč -a m ▶ držaj | ročaj

priróčen¹ -čna -o prid. ▶ dostopen 1 | pripraven¹

priróčen² -čna -o povdk. ▶ pripraven²

priróčni -a -o prid. ▶ lekarna • | levi²

priróčnik -a m |knjiga, publikacija, ki na pregleden način vsebuje podatke, navodila o čem| *napisati priróčnik* □ knj.izroč. **manual** □ knj.izroč. **vademekum**

priróda -e ž ▶ narava 1

priróden -dna -o prid. ▶ neizumetničen

priródni -a -o prid. ▶ naravni 1, 2 | okolje • | red¹ 1 • | veda • 1

priródníne -ín ž mn. ▶ plačevati 1 •

priródnják -a m ▶ primitiv

priróдно prisl. ▶ naravno | po naravi

priródnost -i ž ▶ naravnost¹

priródo pís -a m ▶ veda • 1

priródo pís ec -sca m ▶ naravoslovec

priródo pís ni -a -o prid. ▶ naravoslovni

priródo slóvec -vca m ▶ naravoslovec

priródo slóv ni -a -o prid. ▶ naravoslovni

priródo znánstveni -a -o prid. ▶ naravoslovni

prirógovíliti -im dov. ▶ priti pp 7

priróhnéti -ím dov. ▶ priti pp 7

prirójêni -a -o prid. |ki je pri osebkju prisoten od rojstva, navadno kot posebnost| *prirójêno kožno znamenje* □ knj.izroč. **kon-genitalni** □ knj.izroč. **vrojêni**

GLEJ ŠE bolezen • 5 | lastnost • 2

prirójêno prisl. ▶ po naravi | rojstvo • 1

prirómati -am dov. ▶ pripotovati | prispeti | priti

prirópotáti -ám dov. ▶ pripeljati 2 pp 3 | priti pp 7

priróžljáti -ám dov. ▶ pripeljati 2 pp 3 | priti pp 7

prisád -áda m

• med. **porodni prisad** □ med. **poporodni prisad** □ med. **puerperalna sepsa**

GLEJ ŠE antraks

prisadíti se -ím se dov. ▶ zagnojiti se

prisánjati -am dov. ▶ nasanjati | zasanjati

prisében -bna -o prid. |ki v nepričakovanem, težkem položaju ravna razumno, premišljeno| *prisében voznik*

□ star. **zaveden**

GLEJ ŠE zavedati se 1

prisébní -a -o prid. ▶ bližnji² 1 | levi²

prisébnost -i ž |lastnost človeka, ki v nepričakovanem, težkem položaju ravna razumno, premišljeno| *Rešila ga je le izredna prisébnost* □ zastar. **duhaprisotnost** □ knj.izroč. **pričujočnost duha**

□ knj.izroč. **prisotnost duha** □ knj.izroč. **razsodnost duha** □ star. **zavednost**

priséči -séžem dov. |na določeni način dati zagotovilo o resničnosti v postopku izpovedanega| *Priča je priséglá* □ pog. **dati priségo** □ knj.izroč. **izjaviti pod priségo** □ star. **podpričati s priségo**

□ knj.izroč. **potrditi s priségo** □ publ. **zapriseči**

GLEJ ŠE izjaviti • | obljubiti 1, 2

prisédnik -a m |v nekaterih državah vsak od sodnikov, ki skupaj s predsednikom sestavljajo sodni zbor| *dolžnosti prisédnika*

□ **asesor** □ zgod., v fevdalizmu **večnik**

priséga -e ž

• 1. **pravn. razodetna priséga** □ **pravn. manifestacijska priséga** 2. **vojaška priséga** □ zastar. **vojaška zakletev** □ **vojaška zapriséga**

GLEJ ŠE izjava • 5 | obljuba | obljubiti 2 | obrazec 2 • 1 | priseči

priségati -am nedov. |na določeni način dati zagotovilo o resničnosti v postopku izpovedanega| *Priče priségajo* □ star. **kleti se** □ star. **prisezati** □ zastar. **zaklinjati se na evangelij**

GLEJ ŠE obljubljeni 1, 2 | trditi¹

prisékati -am dov. ▶ kupirati

prisékati jo -am jo dov. ▶ priti pp 2

prisékljív -a -o prid. ▶ piker | zbadljiv

prisélek -lka m ▶ zaselek

prisélítev -tve ž |dejstvo, da kdo pride živeti, prebivati kam| *prisélítev v mesto* □ **imigracija** □ knj.izroč. **doselítev**

prisélíti se -sélím se dov. |izraža, da kdo pride živeti, prebivati kam| *V zadnjem letu se je v državo prisélilo veliko tujcev* □ **imigrirati** □ **naseliti se** *Tod so se naselila germanska plemena* □ knj.izroč. **doselíti se** □ ekspr. **priti (od drugod)** □ star. **privandrti**

priséljenec -nca m |kdor pride živeti, prebivati kam| *povečanje števila priséljencev* □ **imigrant** □ knj.izroč. **doseljenec** □ knj.izroč. **novonase-ljenec** □ knj.izroč. **novoselec** □ slabš. **prihajač** □ knj.izroč. **prišlec** □ ekspr. **prišlek** □ slabš. **prítepenec** □ star. **privandranec**

priséljenka -e ž |ženska, ki pride živeti, prebivati kam| *Poročil se je s priséljenko* □ **imigrantka** □ slabš. **prihajačka** □ ekspr. **prišlekinja** □ slabš. **prítepenka**

priséljenski -a -o prid. |ki je v zvezi s priseljenci| *priséljenski problemi* □ **imigrantski**

GLEJ ŠE politika • 6

priseljvanje -a s |dejtvo, da kdo prihaja živet, prebivat kam|
 priseljvanje v industrijsko razvite države □ imigracija □ knj.izroč. dose-
 ljevanje

priseljvati se -ujem se nedov. |izraža, da kdo prihaja živet,
 prebivat kam| priseljvati se v industrijsko razvite države □ imi-
 grirati □ naseljevati se Na tem ozemlju so se naseljevala različna
 plemena □ knj.izroč. doseseljvati se

prisesāti se -ám se dov. |s priseski se pritrđiti na podlago| Pijavka
 se mu je prisesala na roko □ ekspr. pilepiti se □ knj.izroč. pripiti se

prisézati -am nedov. ▶ prisegati

prisézeni -a -o prid. ▶ izvedenec •

prisézni -a -o prid. ▶ obrazec 2•1 | pomočnik •4

prisijāti -sijem dov. ▶ zasijati 1

prisila -e ž |dejtvo, da se s silo, z vztrajnim zahtevanjem česa
 povzroči, da kdo kaj naredi, česar noče, ne želi| Nikoli ni čutil
 prisile staršev □ pritisk □ ekspr. diktat □ knj.izroč. presija □ knj.izroč. prisilje-
 vanje □ ekspr. siljenje

prisiliti -im dov. koga k čemu/koga v kaj |s silo, z vztrajnim zah-
 tevanjem česa povzročiti, da kdo naredi, dela, česar noče,
 ne želi| prisiliti koga k molku; prisiliti koga v zakon □ primorati
 □ star. nakloniti K delu ga je naklonila velika potreba □ ekspr. naviti
 Navili so ga, da jim je izročil ključe □ ekspr. posiliti Svoji so ga posilili
 v ta zakon □ zastar. prinuditi □ ekspr. priviti Privili so ga, da je sprego-
 voril

GLEJ ŠE podrediti si | premagati 1

prisiljen¹ -a -o prid. |ki ne kaže resničnega razpoloženja|

prisiljeno veselje □ ekspr. kisel¹ kisel nasmeh □ ekspr. narejen¹

□ knj.izroč. nenaraven □ knj.izroč. nenaturen

GLEJ ŠE izumetničen

prisiljen² -a -o povdk. ▶ morati 1

prisiljenec -nca m ▶ vsiljivec 1, 2

prisiljeno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje ne kaže resničnega
 razpoloženja| prisiljeno se smejati □ ekspr. kiselkasto □ ekspr. kiso

□ ekspr. narejeno □ knj.izroč. nenaravno □ knj.izroč. nenaturno

prisiljenost -i ž |dejtvo, da kdo mora narediti, delati česar
 noče, želi| Zaradi prisiljenosti so delo opravili slabo □ primoranost

prisiljevánje -a s ▶ prisila

prisiljevāti -újem nedov. ▶ siliti 1

prisilni -a -o prid. ▶ delavnica 1•12 | deložacija | deportacija |
 dražba • | jopič • | poroka •3 | stečaj | upravitelj •3 | upraviteljica •

prisilnica -e ž ▶ delavnica 1•12

prisilno nač. prisl. |izraža, da se kaj kljub nasprotovanju uresniči z
 uporabo sile| prisilno preseliti prebivalce; prisilno odvzeta prostost

□ na silo □ s silo □ ekspr. nasilno □ knj.izroč. nasiloma □ knj.izroč. siloma

prisipati -am nedov. kaj |s sipanjem dodajati| prisipati moko v
 vrečko □ knj.izroč. dosipati

GLEJ ŠE dosipati

priskákati in priskakāti -skáčem dov. |skakajoč priti| Iz gozda je
 priskakal zajec □ ekspr. priskakljati

GLEJ ŠE priti pp 1

priskakljāti -ám dov. ▶ priskakati | priti pp 1 | priti pp 3

priskakovāti -újem nedov. ▶ približevati se 1

prisklédnik -a m ekspr. |kdor živi pri kom na njegove stroške|
 znebiti se prisklednika □ knj.izroč. priživnik □ knj.izroč. skledolizec

□ knj.izroč. skledoliznik

priskočiti -skóčim dov. ▶ pomagati 1

priskopárati -im dov. kaj |s pretirano varčnostjo pridobiti|

Priskoparil je nekaj denarja □ ekspr. naskopariti

priskrbéti -ím dov. ▶ preskrbeti

priskrbováti -újem nedov. ▶ pridobivati 1

priskút -i ž ▶ zoprnež

priskúta -e ž ▶ zoprnež

priskúten -tna -o prid. ▶ neprijazen | zoprn 2, 3, 4

priskútiti -im dov. ▶ prignusiti | zagnusiti

priskútiti se -im se dov. ▶ upreti se 5

priskutljív -a -o prid. ▶ zoprn 2

priskútnež -a m ▶ zoprnež

priskútnica -e ž ▶ zoprnica

prislánjati -am dov. ▶ naslanjati | prisluškovati

prislánjati se -am se nedov. ▶ naslanjati se | vsiljevati se 1

prislepárati -im dov. ▶ prigoljufati

prislíniti -im dov. ▶ klofniti

prislíniti se -im se dov. ▶ vsiliti se 1

prislínjenec -nca m ▶ vsiljivec 2

prislòn -óna m ▶ naslonjalo | prislonitev

prislonítev -tve ž |postavitev česa v tak položaj, da se (z enim
 delom) dotika česa| prislonitev puške k rami □ knj.izroč. prislon
 GLEJ ŠE naslonitev 1

prisloníti -slónim dov. ▶ klofniti | nasloniti | pripreti 1

prisloníti se -slónim se dov. ▶ nasloniti se | vsiliti se 1

prislòv -óva m jezikosl. |nepregibna beseda, ki označuje glagol,
 pridevnik, prislov glede na kraj, čas, način, vzrok| podčrtati
 prislove v povedi □ jezikosl. adverb

prislòvica -e ž ▶ pregovor | rek

prislòvni -a -o prid. ▶ deležje | določilo •2 | zveza •7

prislúga -e ž ▶ služinčad

prislúh -a m |slušna zaznava brez stvarne podlage| imeti prisluhe
 □ psiht. slušna halucinacija

prislúhati -am nedov. ▶ prisluškovati

prislúhniti -em dov. čemu |začeti pazljivo poslušati| prisluhniti

petju slavca □ star. nasluhniti □ ekspr. nastaviti uho □ ekspr. nategniti ušesa

□ ekspr. odpreti ušesa □ knj.izroč. posluhniti □ knj.izroč. prisluškniti

GLEJ ŠE poslušati 1, 3

prisluhovāti -újem nedov. ▶ prisluškovati

prislúškati -am nedov. ▶ prisluškovati

prisluškávati -am nedov. ▶ prisluškovati

prislúškniti -em dov. ▶ prisluhniti

prisluškóvalec -lca m |kdor skrivaj posluša, kaj kdo govori| Za
 vrati je bil skrit prisluškóvalec □ zastar. poslušalec □ knj.izroč. priušnik

prisluškóvati -újem nedov. čemu |skrivaj poslušati, kaj kdo

govori| prisluškovati pogovoru; Stala je za vrati in prisluškovala

□ ekspr. loviti kaj Lovil je vsako njegovo besedo □ ekspr. loviti na ušesa

kaj Lovil je na ušesa, kaj govorijo □ star. naslušati □ ekspr. nastavljati

uho nastavljati uho govoricam □ ekspr. nategovati ušesa Nategoval je

ušesa, da bi slišal, kaj govorijo □ ekspr. natezati ušesa □ pog. poslušati

poslušati za vrati □ knj.izroč. posluškovati □ ekspr. prisanjati uho

Prisanjal je uho, da bi slišal, kaj govorijo □ knj.izroč. prisluhati

□ knj.izroč. prisluhovati □ knj.izroč. prisluškati □ knj.izroč. prisluškavati

□ star. streči pogovoru Stregel je njunemu pogovoru □ ekspr. vleči

na uho kaj □ ekspr. vleči na ušesa kaj

GLEJ ŠE poslušati 1, 2

prislúžek -žka m ▶ zaslužek

prislužíti in prislúžiti -im dov. ▶ pridobiti 1 | zaslužiti

prislužíti si in prislúžiti si -im si dov. ▶ doseči 2 | pridobiti si

prismehljāti se -ám se dov. ▶ prismejati se

prismejāti se -smêjem se dov. |smeje se priti| Otroci so se pri-
 smejali iz dvorane □ ekspr. prirežati se □ prismehljati se |smehljaje se
 priti|

prismóda¹ -e m ▶ neumnež

prismóda² -e ž ▶ neumnež

prismodarija -e ž ▶ dejanje 1 pp 3 | neumnost¹ 2 | neumnost²
prismódast -a -o prid. ▶ neumen¹
prismodè -éta s ▶ neumnež
prismódež -a m ▶ neumnež
prismódica -e ž ▶ neumnež
prismodíti -ím dov. kaj | pri kuhanju narediti, povzročiti, da se kaj zaradi vročine prime podlage in deloma poškoduje | *prismoditi golaž* □ *prizgati* □ star. *pripaliti*
 □ knj.izroč. *zasmoditi*
GLEJ ŠE klofniti
prismodíti se -ím se dov. | izraža, da se pri kuhanju kaj zaradi vročine prime podlage in deloma poškoduje | *Mleko se je prismodilo* □ *prizgati se* □ knj.izroč. *prikuhati se* □ star. *pripaliti se*
 □ knj.izroč. *zasmoditi se*
prismodíti si -ím si dov. ▶ ožgati si
prismodovánje -a s ▶ govorjenje pp 5
prismodovati -újem nedov. ▶ govoriti 1 pp 13 | lomiti ga
prismodovati se -újem se nedov. ▶ šaliti se 2
prismójen -a -o prid. ▶ neumen¹ | zoprn 1
prismójenec -nca m ▶ neumnež | šaljivec
prismójenka -e ž ▶ neumnica
prismójeno prisl. ▶ neumno
prismójenost -i ž ▶ neumnost¹ 1
prismolíti -ím dov. ▶ klofniti
prismolíti se -ím se dov. ▶ vsiliti se 1
prismrcáti -ím dov. ▶ priti pp 7
prismúčati -am dov. ▶ priti pp 1
prismúk -a m ▶ čudak | neumnež | prismuknjeneč
prismúka -e ž ▶ čudakinja | neumnica
prismúkati -am dov. ▶ priti pp 9
prismúkati se -am se dov. ▶ priti pp 9
prismúkni -em dov. ▶ priti pp 9 | udariti 1
prismúkni se -em se dov. ▶ stisniti se
prismúknen -a -o prid. ▶ čudaški | neumen¹ | zoprn 1, 3
prismúknenec -nca m slabš. | čudaški, neumen človek | *To lahko stori samo tak prismuknjeneč* □ slabš. *pricvrkjenec* □ slabš. *prifrkjenec*
 □ slabš. *prismuk*
GLEJ ŠE čudak | neumnež
prismúknenka -e ž ▶ čudakinja | neumnica
prismúknenjo prisl. ▶ čudaško | neumno
prismúknenost -i ž ▶ čudaštvo | neumnost¹ 1
prismávljati -am dov. ▶ asimilirati
prisodíti in prisóditi -ím dov.
 1. komu kaj | z odločbo, sodbo določiti, da komu kaj pripada | *Sodišče mu je prisodilo odškodnino* □ *dosoditi*
 2. kaj šport. | določiti glede na pravila igre | *Sodnik je prisodil enajstmetrovko* □ šport., žarg. *dosoditi*
GLEJ ŠE dodeliti 2 | pripisati 2
prisòj -ója m ▶ prisoja
prisója -e ž | kraj, prostor, obrnjen, usmerjen proti soncu | *s trobenticami porasla prisoja* □ nar. *preksončje* □ knj.izroč. *prisoj*
 □ knj.izroč. *prisončje*
prisójati -am nedov. ▶ pripisovati 2, 3
prisójati si -am si dov. ▶ lastiti si •
prisójen -a -o povdk. ▶ dodeljen
prisójni -a -o prid. | ki je obrnjen, usmerjen proti soncu | *prisojna stran hriba* □ nar. *preksončni* □ knj.izroč. *prisončni*
prisolíti -ím dov. ▶ dosoliti
prisónčje -a s ▶ perihelij | prisoja
prisónčni -a -o prid. ▶ prisojni

prisopíhati -am dov. | sopihajoč, sopeč priti | *S težavo sta prisopihala na vrh* □ *prisopsti* □ nar. *pridehteti*² □ knj.izroč. *pripihati*
 □ ekspr. *pripuhati*
prisópsti -sòpem dov. ▶ prisopihati
prisóten -tna -o povdk. s prisolovnim določilom, publ. | izraža obstajanje kje z določenim namenom | *biti vojaško in politično prisoten na ozemlju druge države* □ publ. *navzoč* □ publ. *prezenten* □ publ. *pričujoč*
GLEJ ŠE biti²
prisótni¹ -ega m | kdor je v določenem času na določenem mestu | *zapisati število prisotnih* □ *navzoči*¹ □ knj.izroč. *pričujoči*¹
 □ zastar. *prisotnik*
prisótni² -a -o prid. | ki je v določenem času na določenem mestu | *Prisotni člani so predlog sprejeli* □ *navzoči*² □ knj.izroč. *navzočni*
 □ knj.izroč. *pričujoči*² ▶ protip. *odsotni*
GLEJ ŠE obstoječi | odsotni
prisótnik -a m ▶ prisotni¹
prisótnost -i ž | dejstvo, da je kdo v določenem času na določenem mestu | *prisotnost v razredu* □ *navzočnost*
 □ knj.izroč. *prezenca* ▶ protip. *odsotnost*
GLEJ ŠE odsotnost | prisebnost
prispéti -spém dov. | s prevozom, prenosom začeti biti pri določeni osebi, v določenem kraju | *Pismo je že prispelo*
 □ zastar. *doiti* □ ekspr. *doromati* □ knj.izroč. *dospeti* □ ekspr. *priromati*
 □ pog. *priti*
GLEJ ŠE prispevati 2 | priti
prispétje -a s ▶ prihod
prispevati -am dov. in nedov.
 1. za kaj | dati denarno vsoto ali kako stvar za kaj | *prispevati za gradnjo nove šole* □ *dati prispevek*
 2. k čemu | sodelovati, pomagati s čim pri skupnem prizadevanju za kaj | *prispevati k razvoju turizma* □ *pripomoči* □ publ. *dati prispevek* □ publ. *doprinašati* □ publ. *doprinesti* □ zastar. *prispeti*
prispevek -vka m
 1. | denarna vsota ali kaka stvar, ki se da za kaj | *prispevek za izlet*
 □ zastar. *donesek* □ publ. *kontingent* *dati velike kontingente za šolsvo*
 □ publ. *participacija*
 ◆ *prostovoljni prispevek* □ zastar. *prostovoljni donesek*
 2. | s čimer kdo sodeluje, pomaga pri skupnem prizadevanju | *prispevek delavcev pri ustvarjanju dohodka* □ *delež* □ zastar. *donesek*
 □ publ. *doprinos* □ zastar. *prinos*
 • *raziskovalni prispevek* □ publ. *raziskovalni output*
GLEJ ŠE pisec •9 | prispevati 1, 2
prispevkar -ja m ▶ pisec •9
prispodóba -e ž
 1. | ponazoritev bistvene značilnosti česa s stvarjo, ki ima podobne lastnosti | *V pripovedovanju rad uporablja prispodobe*
 □ *metafora* □ knj.izroč. *nalika* □ zastar. *prilika*²
 2. lit. | prikazovanje abstraktnega v konkretni obliki | *Pistelj rad uporablja prispodobe* □ lit. *alegorija*
GLEJ ŠE metafora
prispodóbati se -im se dov. ▶ primerno³
prispojíti -ím dov. ▶ spojiti
prisposóbati se -im se dov. ▶ prilagoditi se 1
pri sčú povdk. zv. ▶ drag² •
prisíčen -čna -o prid. ▶ ljubeč | ljubezniv
prisíčni -a -o prid. ▶ hvala²
prisíčno prisl. ▶ ljubko
pristajalíšče -a s | prostor za pristajanje letal | *Letalo se je bližalo pristajališču* □ knj.izroč. *doletišče* □ knj.izroč. *spuščališče*
pristajálni -a -o prid. ▶ obala • | pomol • | steza •3

pristájanje -a s

- aer. instrumentalno pristajanje □ nestrok. slepo pristajanje

pristájati¹ -am nedov. |z letenjem prihajati na zemljo, tla in se ustavljati| *Letala stalno vzletajo in pristajajo* □ knj.izroč. **aterirati**

- pog. **spuščati se**

pristájati² -am nedov. in dov.

1. čemu |povzročati, povzročiti ugoden estetski učinek| *Ta barva dobro pristaja lasem, obrazu; Ta obleka ji zares pristaja* □ **pristati**² *Nova obleka ji res pristoji* □ pog. **pasati**¹ □ pog. **podajati se** □ pog. **podati se** □ star. **polegati se** □ nar. **pridati se** □ knj.izroč. **prilegati se** □ zastar. **pristati**¹ *Nova obleka ji res pristane* □ neustrez. **pristojati** □ zastar. **pristovati** □ pog. **stati**³

2. komu |biti primeren, ustrezen za koga| *Vloga razsodnika mu ne pristaja* □ **pristati**² □ star. **pritikati**²

GLEJ ŠE privoljevati | soglašati 2 | spodobiti se

pristájni -a -o prid. ▶ steza •3

pristán -a m ▶ poročiti se | pristanišče | zavetje 2

pristánek -nka m ▶ privolitev | soglasje 1

pristanišče -a s |kraj, prostor ob morju, reki, jezeru, urejen za pristajanje vodnih vozil| *Ladja se je bližala pristanišču*

- zastar. **brodišče** □ star. **ladjišče** □ nar. **port** □ nar. **portič** □ knj.izroč. **pristan**

- pomor. **marina** |pristanišče za jahte|

- ♦ 1. matično pristanišče □ domače pristanišče 2. morsko pristanišče

- luka □ pomorsko pristanišče

GLEJ ŠE letališče

pristaniščnik -a m ▶ delavec •17

pristaniški -a -o prid. |ki je v zvezi s pristaniščem| *pristaniške naprave* □ knj.izroč. **pristanski**

GLEJ ŠE delavec •17 | kapitanija •

pristánski -a -o prid. ▶ pristaniški

pristáš -a m ▶ privrženec

pristášica -e ž ▶ privrženka

pristášinja -e ž ▶ privrženka

pristáti¹ -stánem dov. |z letenjem priti na zemljo, tla in se ustaviti| *Letalo je varno pristalo* □ knj.izroč. **aterirati** □ pog. **spustiti se**

GLEJ ŠE naseliti se | poročiti se | pristajati² 1 | privoliti

pristáti² -stojím nedov. ▶ pristajati² 1, 2 | spodobiti se

pristáv -áva m

1. |nekdaj pisarniški uslužbenec po končani pripravniški dobi in opravljenem strokovnem izpitu| *sodni pristav* □ **adjunkt** □ **pristavnik**

2. |nekdaj nižji oskrbnik, zlasti graščinski| *pristav na grofovem posestvu* □ **pristavnik** □ star. **majer**

pristáva -e ž |nekdaj hiša, manjši grad z gospodarskimi poslopji in zemljiščem, pripadajoča zlasti graščini| *gospodariti na pristavi* □ nekknj. pog. **marof** □ ekspr. **pristavica**

pristávek -vka m jezikosl. |samostalniški prilastek, zlasti sestavljeni, v istem sklonu kot odnosnica| *pristavek in prilastek*

- jezikosl. **apozicija**

GLEJ ŠE dodatek 2

pristávica -e ž ▶ pristava

pristáviti -im dov. ▶ dodati 2 | podpisati se | pridružiti se 2

pristávljati -am nedov. ▶ dodajati 2 | dojeti

pristávnik -a m ▶ pristav 1, 2

prísten -tna -o prid. ▶ iskren 2

pristének -nka m ▶ alkova | niša 2

prístni -a -o prid. |ki ima bistvene lastnosti, značilnosti glede na izvor, sestavine| *prístni brinjevec* □ **originalni** □ **pravi**² □ nekknj. pog. **ta pravi**

GLEJ ŠE pravi² 2 | prvotni 2 | svila 1•1

pristójati -am nedov. ▶ pripadati 1 | pristajati² 1

pristójbina -e ž |predpisani znesek, ki se mora plačati državi, občini, skupnosti za določeno storitev, uporabo česa| *zaračunati pristojbino* □ **taksa**

GLEJ ŠE ležarina

pristojbinski -a -o prid. |ki je v zvezi s pristojbino| *pristojbinske ugodnosti* □ **taksni**

pristójen¹ -jna -o prid. ▶ spodoben

pristójen² -jna -o povdk. *za kaj* |izraža, da ima kdo z zakonom dano pravico in dolžnost opravljati kako (pravno) dejanje, odločati o čem| *Za reševanje nerešenih vprašanj je pristojna posebna komisija* □ **kompetenten** □ pisar. **merodajen** □ publ. **odgovarjati** □ publ. **odgovoren** □ publ. **zadolžen**

pristójni¹ -ega m |kdor ima z zakonom dano pravico in dolžnost opravljati kako (pravno) dejanje, odločati o čem| *odločitev pristojnih* □ **kompetentni**¹ □ pisar. **merodajni**¹ □ publ. **odgovorni**

pristójni² -a -o prid. |ki ima z zakonom dano pravico in dolžnost opravljati kako (pravno) dejanje, odločati o čem| *Odločba je veljavna, če jo potrdi pristojni organ* □ **kompetentni**²

- pisar. **merodajni**² □ publ. **odgovorni**

pristójno prist. ▶ spodobno

pristójnost¹ -i ž |z zakonom dana pravica in dolžnost opravljati kako (pravno) dejanje, odločati o čem| *dobiti večjo pristojnost; določiti pristojnosti državnemu zboru* □ **kompetenca** □ **pooblastilo** □ pravn. **atribucija** *odločati v mejah svojih atribucij* □ knj.izroč. **ingerenca** □ pisar. **merodajnost** □ ekspr. **pravica** *Vaše pravice ne segajo tako daleč, da bi to lahko preprečili*

- ♦ pravn. **subsidiarna pristojnost** □ pravn. **nadomestna pristojnost**

GLEJ ŠE spor 2•

pristójnost² -i ž ▶ spodobnost

pristójnostni -a -o prid. ▶ spor 2•

pristókati -am dov. ▶ priti pp 7

pristòp -ópa m ▶ dostop | metoda | smer •3

pristópati -am nedov. ▶ lotevati se 1 | včlanjevati se

pristópen¹ -pna -o prid. ▶ dostopen 1

pristópen² -pna -o povdk. ▶ sprejemljiv²

pristópícati -am dov. ▶ priti pp 2

pristópíti in **pristópiti** -im dov. ▶ lotiti se 1 | stopiti² 2 | včlaniti se

pristópni -a -o prid. ▶ pogodba •1 | pristopnica

pristópnica -e ž |listina o pristopu| *podpisati pristopnico*

- **pristopna listina**

pristópnost -i ž ▶ dostopnost 1

pristoríti -ím dov. ▶ nadomestiti 3

pristováti -újem nedov. ▶ pristajati² 1 | spodobiti se

pristrádati -am dov. ▶ pridobiti 1

pristrádati si -am si dov. ▶ pridobiti si

prístrah -a m ▶ strah 1

pristrán -a -o prid. ▶ pristranski

pristránost -i ž ▶ pristranskost

pristránski -a -o prid. |ki se pri presojanju, vrednotenju ravna po osebnih nagnjenjih, interesih; ki vsebuje, izraža tako presojanje, vrednotenje| *pristranski kritik; pristranska ocena* □ **neobjektiven** □ knj.izroč. **pristran** □ knj.izroč. **pristrasten** □ ekspr. **subjektiven** ■ protip. **nepri-stranski**

GLEJ ŠE nepristranski | postranski | stranski 1 | zaslužek •3 | žep •2

pristránskost -i ž |lastnost človeka, ki se pri presojanju, vrednotenju ravna po osebnih nagnjenjih, interesih| *Učiteljeva pristránskost jo je zelo prizadela* □ **neobjektivnost**

- knj.izroč. **pristranost** □ knj.izroč. **pristrastje** □ knj.izroč. **pristrastnost**

- ekspr. **subjektivnost** ■ protip. **nepristránskost**

GLEJ ŠE nepristránskost

pristrásten -tna -o prid. ▶ pristranski
pristrástje -a s ▶ pristranskost
pristrátnost -i ž ▶ pristranskost
pristréšek -ška m ▶ lopa 2 | napušč
pristréšje -a s ▶ napušč | podstrešje
pristréšni -a -o prid. ▶ okno 1•4
pristríči -strížem dov. *komu kaj* |s striženjem skrajšati| *pristríči otroku lase* □ knj.ziroč. **podstríči**
GLEJ ŠE zmanjšati
pristròj -ója m ▶ aparat •3 | aparat •5
pristúda -e ž ▶ gnus | zoprnež
pristúđiti -im dov. ▶ prignusiti | zagnusiti
pristúđiti se -im se dov. ▶ upreti se 5 | zagnusiti se
pristujèn -êna -o prid. ▶ zoprn 4
prisúkati se -am se dov. ▶ priplesati | priti pp 3
prisukljáti se -ám se dov. ▶ priti pp 3
prisúniti -em dov. ▶ prinožiti | pritegniti 1
prisušiti se -ím se dov. |zaradi izgube vlage, vode se pritrđiti na podlago| *Ostanki hrane so se prisušili* □ *zasušiti se*
prisúti -sújem dov. ▶ dosuti | osuti²
prisúvati -am dov. *kaj* |s suvanjem spraviti kam| *Prisuval ga je iz hiše na cesto* □ *izsuвати* □ *sesuvati* □ ekspr. *pripehati* □ ekspr. *spehati*² □ knj.ziroč. *zapehati*²
prisvajálec -lca m ▶ prilaščevalec
prisvájati -am nedov. ▶ pripisovati 3
prisvájati si -am si nedov. ▶ lastiti si • | prilasčati si 1 | spoznavati | učiti se
prisvetíti in **prisvétiti** -im dov. ▶ priti | zasvetiti se
prisvítati -am dov. ▶ zasijati 1
prisvojíti -ím dov. ▶ osvojiti 1 | pripisati 2
prisvojíti si -ím si dov. ▶ naučiti se | pridobiti 1 | prilastiti si 1
prisvojítveni -a -o prid. ▶ prilastitveni
prišántati -ám dov. ▶ prišepati | priti pp 4
prišárati -am dov. ▶ pridrsati | prinesiti pp | priti pp 3
prišč -a m ▶ izpuščaj
priščanica -e ž ▶ praprot² pp
priščav -a -o prid. ▶ izpuščajast
priščebetáti -ám dov. ▶ prileteti pp 2 | priti pp 7
priščeníti -ščénem dov. ▶ pripreti 1• | priščipniti
priščénjeni -a -o prid. ▶ kila¹ •2
priščípniti -em dov. *komu kaj* |stisniti med prilegajoča se dela| *Priščípnil mu je prst z vratu* □ knj.ziroč. **priščeniti**
GLEJ ŠE znižati 2
priščnat -a -o prid. ▶ izpuščajast
prišépati -am dov. |šepajoč priti| *Zaradi poškodovane noge je težko prišépala domov* □ slabš. **prišántati**
prišepetáti -ám dov. ▶ povedati pp 12 | prišepniti
prišepetávati -am nedov.
1. *komu kaj* |šepetaje govoriti, pripovedovati komu kaj, zlasti česar ta ne ve| *Nekaj mu prišepetava* □ knj.ziroč. **našepetavati**
2. *komu šol.* |šepetajoč posredovati odgovore na učiteljeva vprašanja| *prišepetavati sošolcu* □ šol., žarg. **sufilirati**
GLEJ ŠE šepetati 2
prišepetoválec -lca m ▶ šepetalec
prišépniti -em dov. *komu kaj* |šepetaje reči, povedati komu kaj, zlasti česar ta ne ve| *Prišépnila mu je odgovor* □ **prišepetati** □ **sufilirati** □ ekspr. **pošepetati** □ knj.ziroč. **pošepetniti**
prišíbati -am dov. ▶ prihiteti | priti pp 2
prišíliti -im dov. ▶ priostriti 1, 2
prišiljen -a -o prid. ▶ ošiljen | stožčast

prišíti -šíjem dov. *kaj* |s šivi pritrđiti| *prišíti usnje na izrabljeni del podplata* □ **prikrpati** |krapajoč prišíti|
GLEJ ŠE pripisati 2
prišívek -vka m ▶ našitek
priškripáti in **priškripáti** -ljem dov. ▶ pripeljati 2 pp 3 | priti pp 7
priškíniti -em dov. ▶ kaznovati | odvzeti 1 | prikrajšati | pripreti 2 | priviti 2
priškíniti si -em si dov. ▶ pripreti si
prišla -e ž ▶ prišlekinja
prišlapáti -ám dov. ▶ pridrsati
prišlec -a m |kdor pride| *pozdraviti prišleca* □ **prišlek** □ knj.ziroč. **došlec** □ knj.ziroč. **došli** □ ekspr. **prihajač** □ zastar. **prihodnik** □ knj.ziroč. **prišli** □ star. **pri-vandranec** □ knj.ziroč. **novodošlec** □
GLEJ ŠE priseljenec
prišlek -a m ▶ priseljenec | prišlec
prišlekinja -e ž |ženska, ki pride| *odvzeti prtljago prišlekinji* □ knj.ziroč. **prišla** □ knj.ziroč. **prišlica**
GLEJ ŠE priseljenka
prišli -ega m ▶ prišlec
prišlica -e ž ▶ prišlekinja
prišpekulírati -am dov. ▶ pridobiti 1
prišpíčen -a -o prid. ▶ nerazpoložen | ošiljen | piker | zbadljiv
prišpíčiti -im dov. ▶ našobiti • | priostriti 1, 2
prištéditi -im dov. ▶ privarčevati
prištéti -štéjem dov. *kaj k čemu* |povečati vsoto za določeni znesek| *prišteti k ceni stroške prevoza* □ **pribiti** □ **priračunati**
GLEJ ŠE uvrstiti
prištévati -am nedov. *kaj k čemu* |povečevati vsoto za določeni znesek| *prištévati k vsoti obresti* □ **priračunavati**
GLEJ ŠE uvrščati
prištéven -vna -o povdk. |izraža, da je kdo sposoben normalno presojeti in ravnati| *Storitelj je bil v času kaznivega dejanja popolnoma prištéven* □ pog. **pri pameti** □ pog. **pri sebi** □ protip. **neprištéven**
GLEJ ŠE neprištéven
prištévni -a -o prid. ▶ stanje 2•4
prištévnost -i ž ▶ stanje 2•4
prištorkljáti -ám dov. ▶ priti pp 4
prištúlititi -im dov. ▶ dodati 1
prištúlititi se -im se dov. ▶ vsiliti se 1
prištúljenec -nca m ▶ vsiljivec 2
prišuméti -ím dov. ▶ prileteti pp 2 | priteči 1 pp 2
prišvedráti -ám dov. ▶ priti pp 4
priřacáti -ám dov. ▶ priti | priti pp 4
priřajêno nač. prisl. |izraža, da dejanje poteka tako, da se vršilec dela manj opaznega, manj vidnega| *Priřajeno se je približal plašni živali* □ ekspr. **po mačje** □ ekspr. **potuhnjeno** □ ekspr. **potuljeno** □ ekspr. **priřuljeno** □ ekspr. **priřkrito**
priřajeván -a -o prid. ▶ rahel 2
priřajeváti -újem nedov. ▶ prikrivati
priřajeváti se -újem se nedov. ▶ prikrivati se 1, 2
priřajíti -ím dov. ▶ prikriti²
priřajíti se -ím se dov. |narediti se manj opaznega, manj vidnega; prenehati izražati, kazati svoje misli, nazore| *Ko jo je zagledal na cesti, se je priřajil; Ni se spremenil, le priřajil se je* □ knj.ziroč. **podhuliti se** □ knj.ziroč. **pohuliti se** □ knj.ziroč. **potajiti se** □ nar. **po-tehiniti se** □ ekspr. **potuhniti se** □ ekspr. **potuliti se** □ ekspr. **priřuliti se** □ ekspr. **priřkrito se** □ redk. **priřuhniti se** □ knj.ziroč. **shuliti se**
GLEJ ŠE poleči se | skriti se
priřákati -am nedov. ▶ dolivati | prihajati 3 | prilivati
priřakníti in **priřakniti** -em dov. ▶ dodati 1 | pripisati 2

pridakniti se in pridakniti se -em se dov. ▶ dotakniti se | pridružiti se 1 | zgoditi se 1

pridaklen -lna -o prid. ▶ majhen 2 | nepomemben

pridaklni -a -o prid. ▶ požar ♦ | pritlehni

pridakpati -am dov. ekspr. | tiho priti | *Bosa je pridakpala v sobo*

□ ekspr. pridakpljati

GLEJ ŠE priti pp 9

pridakpljati -ám dov. ▶ pridakpati | priti pp 9

pridakvati -am dov. ▶ priti pp 4

pridakčeti -têčem dov.

1. | tekoč priti; tekoč se pojaviti | *Voda je pridakla v klet; Kri je pridakla iz rane* □ pridakreti □ knj.izroč. poteci □ ekspr. pridakipeti □ ekspr. pridakviti □ pridakurljati | v tankem curku pridaketi □ ekspr. navreti | hitro, navadno v veliki količini pridaketi | *Kri mu je navrela iz rane*

PODPOMENKE 1. 'silovito, peneč se pridaketi' pridakipeti, pridakpeniti se, pridakloviti, pridakvreti 2. 'oddajajoč, povzročajoč določeni glas, določene glasove pridaketi' pridakučati, pridaksumeti, pridakpotati, pridakuboreti

2. *kam* | v teku priti | *Otrok je pridakel k materi* □ pog. pridakeljati □ pog. pridakisati □ ekspr. pridakirjati □ ekspr. pridakirkati □ ekspr. pridakivjati □ knj.izroč. pridakiviti □ knj.izroč. pridakiviti se □ ekspr. pridakiviti □ zastar. pridakiviti se □ star. pridakiviti se □ ekspr. pridaklopirati □ ekspr. pridaknati se □ pog. pridakiti jo

GLEJ ŠE nateči se | prihiteti | priti pp 2

pridakèg -éga m ▶ pridakègnitev

pridakègnitev -tve ž | dejanje, s katerim se pri kom vzbudi zanimanje | *pridakègnitev pozornosti* □ knj.izroč. pridakèg

pridakègniti in pridakègniti -em dov.

1. *kaj* | s sunkovitim gibom približati | *pridakègniti čoln k obali*

□ potegniti □ knj.izroč. prisuniti

2. *koga* | vzbuditi pri kom zanimanje | *Predstava ga je pridakègnila*

□ knj.izroč. pridakèči □ publ. zainteresirati □ publ. zaintrigirati □ publ. zintrigirati □ zamikati ↗

GLEJ ŠE dodati 1 | povzeti 2 | pridobiti 3 | pritrčiti 2 | udariti 1 | zategniti 1

pridakgoválka -e ž ▶ primikalka

pridakgoválna -a -o prid. ▶ vrv ♦ s

pridakgovánje -a s | postopek, pri katerem se s potegovanjem, potegi dela, da je kaj bolj napeto | *pridakgovanje in popuščanje vrvi*

□ pridakzanje

pridakgováti -újem nedov.

1. *kaj* | s sunkovitim giba približevati | *pridakgovati čoln k obali*

□ knj.izroč. pridakzati

2. *kaj* | s potegom, potegi delati, da je kaj bolj napeto | *pridakgovati in popuščati vrv* □ knj.izroč. pridakzati

GLEJ ŠE povzemati 2 | pridobivati 3 | pritrjevati 2 | privlačiti 1 | zanimati 1, 2

pridakèkanje -a s ▶ dotok 2

pridakèkati -am nedov. | tekoč se pojavljati | *Iz vseh razpok pridakekala voda* □ ekspr. pridakevati

PODPOMENKE 1. 'hitro, navadno v veliki količini pridakekati' navirati, pridakvirati 2. 'silovito, peneč se pridakekati' pridakevati, vreti

GLEJ ŠE prihajati 2

pridakèpènc -nca m ekspr. | kdor potepajoč se, pohajkujoč kam pride | *nagnati pridakèpenca* □ knj.izroč. pridakèpin

GLEJ ŠE priseljenec

pridakèpènka -e ž ▶ priseljenka

pridakèpín -a m ▶ pridakèpenec

pridakèpstati se -tèpem se dov. ▶ prikladiti se

pridakèzanje -a s ▶ pridakèganje

pridakèzati -am nedov. ▶ povzemati 2 | pridakègati 1, 2 | pritrjevati 2

pridakèzni -a -o prid. ▶ vrv ♦ s

pridakèti pridem dov. s prislovnim določilom | premikajoč se v določeno smer začeti biti na določeni točki poti, na cilju poti | *Komaj je pridakel do vrat; Le dva planinca sta pridakela na vrh; Srečno je pridakel domov* □ pridakspeti □ zastar. doiti □ knj.izroč. dospeti □ ekspr. potruditi se □ ekspr. prebiti se □ nek. pog. pridakisati jo □ nek. pog. pridakisati jo □ ekspr. pridakpljati □ ekspr. pridakincati □ ekspr. pridakoklati □ nar. pridakevati se □ ekspr. pridakrsati □ ekspr. pridakobacati □ ekspr. pridakorakati □ pog. pridakresati jo □ ekspr. pridakmariti □ ekspr. pridakahati □ pog. pridakahati jo □ ekspr. pridakahedrati □ ekspr. pridakajati se □ pog. pridakarširati □ ekspr. pridakigati se □ ekspr. pridakotoviliti □ ekspr. pridakeketati □ pog. pridakrezati jo □ ekspr. pridakromati □ ekspr. pridakvetiti □ ekspr. pridakacati □ pog. pridakandrati □ pridakihiti | hitro priti □ ekspr. pridakosopeti | bos priti □ ekspr. pridakpljati | v presledkih drug za drugim priti □ ekspr. pridaklatiti se ↗ □ ekspr. pridakšatiti se | oblastno, prevzeto priti

PODPOMENKE 1. 'na določeni premikanjski način priti' pridakbrestiti, pridakgizati, pridakgomazeti, pridakjadrtati, pridakkožiti, pridaklesti, pridakjahati, pridakjezditi, pridakplavati, pridakpešati, pridakplaziti se, pridakplezati, pridakpluti ↗, pridakskakati, pridakskakljati, pridaksmučati, pridaksvlesati, pridaksvijugati, pridaksvijugati se, pridakzibati se, splaziti se, splezati, zlesti, zvijugati se, zvrtničiti se 2. 'hitro priti' pridakeljati, pridakesneti, pridakbrzati, pridakisati jo, pridakburiti, pridakirjati, pridakirkati, pridakivjati, pridakreti, pridakreviti, pridakreviti se, pridakrcnati, pridakrveti, pridakrviti, pridakrviti se, pridakrobiti ↗, pridaklopirati, pridaknati se, pridakihiti, pridakresati, pridakleteti, pridakoreteti, pridakoditi se, pridaksekati jo, pridakstopicati, pridakšibati, pridaketi, pridakvhrati 3. 'lahkotno premikajoč se priti' pridakrsati ↗, pridakrsati se ↗, pridakrsati ↗, pridakjadrtati ↗, pridakloviti se, pridaklavati ↗, pridakplesati ↗, pridakskakljati, pridakskakati se, pridakskakljati se, pridakšarati 4. 'počasi, nerodno priti' pridakbloditi, pridakpljati, pridakincati, pridakincati se, pridakacati, pridakhlačati, pridakimati, pridaklamati, pridakobacati, pridakobaliti se, pridakoracati, pridakoracati, pridakorakati, pridakolovirati, pridakotaliti se, pridakrevljati, pridakrevsati, pridaklesti, pridakahedrati, pridakigati, pridakotoviliti, pridakacati, pridakantati, pridaksepiti ↗, pridakstorkljati, pridakšvedrati, pridakacati, pridakavati, pridakaliti se, skobacati se, skobaliti se, skotaliti se, zamotoviliti se, zmotoviliti se 5. 'majavo, opotekajoč se priti' pridakgugati se, pridaklomiti se, pridakajati se, pridakotoglaviti 6. 's težavo, trdom priti' dokopati se, domoči se, doseči, dovleči se, preriniti se, preriti se, pretihotapiti se ↗, pridakvijugati se, pridakrenjati se, pridakgnesti se, pridakkljuvati, pridakkljuvati se, pridakopati se, pridakotati se, pridakučiti se, pridakpehati se, pridakpotiti se, pridakpraskati, pridakribati, pridakriti se, pridakriniti, pridakriniti se, pridakriniti jo, pridakpati se ↗, pridakščiti, pridakščiti se, pridaktolči, pridakviti se, pridakvleči se, skopati se², zrniti se 7. 'oddajajoč, povzročajoč določeni glas, določene glasove priti' pridakbvakati, pridakcepitati, pridakcingljati, pridakoklati, pridakopotati, pridakiviliti, pridakifotati, pridakihati, pridakigodrnjati, pridakgrmeti, pridakhropsti, pridakjokati, pridakšljati, pridakleteti, pridakopitljati, pridakrohotati se, pridakeketati, pridakijavkati, pridakomljati, pridakukati, pridakeketati, pridaketi², pridakiskati, pridakokati, pridakuhati, pridakobantiti, pridakogoviliti, pridakrohneti, pridakopotati, pridakožljati, pridakmrčati, pridakopihati ↗, pridakotati, pridakšebetati, pridakskripati, pridakopotati, pridakrobiti, pridakuliti, pridakukati, pridakiviti, pridakreščati, pridakzvoniti, pridakzvonkljati, pridakženketati, pridakvižgati 8. 'zelo glasno, hrupno priti' nahrumeti, pridakobneti, pridakrumeti, pridakhruti, pridakričati, pridakmastiti, pridakvršati, pridakvršeti, pridakvriscati 9. 'ticho, neslišno, pridakjeno, skrivaj priti' prekrasti se, pridakfultiti se, prihakuliti se, pridakrasti se, prihakiviti se, pridakuzati se, pridakplaziti se, prihakukati, prihakukati se, prihakukniti, pridakpati, pridakpljati, prihakhotapiti se, splaziti se, zmuzniti se 10. 'množično priti kam' nadreti², navaliti, navreti, pridakreti, pridakisniti, pridakaliti se, pridakvreti, uliti se, usuti se, vsuti se, zliti se, zvaliti se 11. 'nenadoma, nepričakovano priti' pasti¹, treščiti, vpasti, vdreti, zapasti

GLEJ ŠE doseči 2 | dotrajati | izgubiti 1, 2 | koristiti 2 | miniti 1 | napredovati 2 | obiskati | obkrožiti 1 | obubožati 1 | opazen² ♦

P

opomoči si 2 | poginiti | pokvariti se 2 | položaj 5•2 | pomagati 1 | pomisliti 2 | postarati se | preiti 1 | preskrbeti | pridobiti 1 | pridobiti si | pridružiti se 1 | pripasti | pripeljati 2 | priseliti se | prispeti | prizadeti³ 1 | razvedeti se | rešiti 3 | roditi se | seči² 3, 4 | spadati 1 | spomniti se | spoznati | uporaben ♦ | uveljaviti se | uvrstiti se | včlaniti se | vrniti se 1 | zbrati se 1 | združiti se | zgoditi se 1 | znesti²

pritični -a -o prid. ► lastnost •4 | stranski 2 | znak¹ 4•2

pritihotápiti -im dov. ► pretihotapiti

pritihotápiti se -im se dov. *do česa* ekspr. |skrivaj, neopazno

priti | *Pritihotapil se je do vrat in prisluhnil* □ knj.izroč. **dotihotapiti se**

□ ekspr. **prikrašti se**

GLEJ ŠE priti pp 9

pritika -e ž ► lastnost •4

pritikati¹ -am nedov. ► dodajati 2 | pripisovati 2 | zapletati 3

pritikati² -tíčem nedov. ► pripadati 1 | pristajati² 2 | spodobiti se

pritikati se -am se nedov. ► dotikati se | spodobiti se

pritikljáj -a m ► vzdevek

prítipati -am dov. ► otipati 2

prítipati se -am se dov. *do česa* |s tipanjem priti| *prítipati se do*

vrat □ **dotipati se**

GLEJ ŠE ugotoviti

prítirati -am dov. ► prignati | pripeljati 3

prítisk -a m

• družb. asimilacijski **prítisk** □ družb. asimilatorični **prítisk**

GLEJ ŠE ekonomlonec | hipertenzija | področje •2 | področje •3 | prisila | pritiskati 3 | pritisniti 2 | tlak¹ | tlak¹ •4

prítiskáč -a m |gumbu podobna priprava za zapenjanje oblačila,

sestavljena iz dveh delov| *zapenjati bluzo s prítiskáči* □ **stiskač**

□ knj.izroč. **prítiskanec** □ obrt. **zaklopnik**

prítiskální -a -o prid. ► valj 2•

prítiskanec -nca m ► prítiskač

prítiskati -am nedov.

1. *kaj* |delati, da je kaj tesno na drugem, ob drugem| *prítiskati*

obraz na šipo □ **tíščati** □ ekspr. **prílepljati** |močno prítiskati|

2. s prislovnim določilom, ekspr. |prizadevati si kljub oviram, odporu iti,

priti kam| *Ljudje so v paniki prítiskali k izhodu* □ ekspr. **navaljevati**

na kaj navaljevati na vrata □ ekspr. **riniti** □ ekspr. **tíščati**

3. *na koga* ekspr. |z besedami, ravnanjem izražati zahtevo, da kdo

kaj naredi, pove| *Toliko časa so prítiskali nanje, da so priznali*

□ publ. **izvajati prítisk** □ nekjn. pog. **krniflati koga** □ ekspr. **pestiti koga**

□ ekspr. **privijati koga** □ nekjn. pog. **vintati koga**

♦ ekspr. **prítiskati na kljuko** □ zastar. **antišambrirati**

GLEJ ŠE objemati 1 | zapeljati

prítiskávec -vca m ► žebliček •2

prítisni -a -o prid. ► valj 2•

prítisniti -em dov.

1. *kaj* |narediti, da je kaj tesno na čem, ob čem drugem|

prítisniti nos na šipo; Prijel ga je in ga prítisnil ob zid □ **stisniti**

□ ekspr. **prikleščiti** *Napadalec ga je podrl in prikleščil k tlom*

□ ekspr. **prílepiti**

2. *na koga* ekspr. |z besedami, ravnanjem izraziti zahtevo, da kdo

kaj naredi, pove| *Poslanci so prítisnili na pristojne* □ publ. **izvesti**

prítisk

GLEJ ŠE fotografirati | objeti 1 | opečatiti | priti pp 10 | tožiti 2 |

udariti 1 | ustreliti 1 | zavreti 1

prítisniti se -em se dov. ► stisniti se

prítisnjen -a -o prid. ► čudaški povdk. 2

prítisnjeni -a -o prid. ► krog¹ 1•2

prítišán -a -o prid. ► tih 1

prítíščáti -ím dov. ► priti pp 6

prítíščáti se -ím se dov. ► priti pp 6

prítléhen -hna -o prid. ► nepomemben

prítléhni -a -o prid. |ki je, se nahaja pri tleh| *prítlehne veje*

□ prítalni □ prítlični □ nar. **prítléšni**

prítléšni -a -o prid. ► prítlehni

prítličén -čna -o prid. ► nepomemben

prítličje -a s |del stavbe neposredno nad zemeljsko površino

ali največ za pol etažne višine nad njo| *stanovati v prítličju*

□ knj.izroč. **parter**

PODPOMENKE nizko prítličje, visoko prítličje

prítlični -a -o prid. ► prítlehni | stanovanje pp 2

prítlíka -e ž ► poganjek

prítlíkav -a -o prid. ► majhen 2

prítlíkavček -čka m ► majhen 2 povdk. | prítlikavec 1, 2

prítlíkavec -vca m

1. |človek nenormalno majhne rasti| *nastop prítlikavcev v*

čirkusu □ knj.izroč. **liliputanec** □ knj.izroč. **pigmejec** □ ekspr. **prítlikavček**

2. ekspr. |človek manjše rasti| *Takega prítlikavca se pa že ne*

bom bal □ nar. **aškrc** □ ekspr. **cefizelj** □ slabš. **človeče** □ ekspr. **homun-**

kulus □ nizk. **krota** □ ekspr. **macafizelj** □ ekspr. **malič** □ ekspr. **možicelj**

□ ekspr. **palček¹** □ ekspr. **prítlikavček** □ ekspr. **stržek** □ ekspr. **škrat**

□ knj.izroč. **škrpica** □ slabš. **žaba**

GLEJ ŠE majhen 2 povdk.

prítlíkavi -a -o prid. ► drevje •14 | rušje | žvižgač •

prítlíkavje -a s ► drevje •14 | grmičevje

prítlíkavka -e ž |ženska nenormalno majhne rasti| *srečati prítli-*

kavko □ knj.izroč. **liliputanka**

GLEJ ŠE zvezda 2 pp 2

prítlíkavost -i ž med. |zaostalost v rasti| *prítlikavost in gigantizem*

□ med. **nanizem** □ med. **nanosomija** □ knj.izroč. **pigmejstvo** □ knj.izroč. **prítli-**

kavstvo

prítlíkavstvo -a s ► prítlikavost

prítóčiti¹ -tóčim dov. ► doliti

prítóčiti² -ím dov. ► prikotaliti

prítók -óka m ► dotok 2

prítólči -tólčem dov. ► pribiti | priti pp 6

prítólči se -tólčem se dov. ► pridobiti si | prikopati se

prítopotáti -ám dov. ► príteči 1 pp 2 | priti pp 7

prítovóriti -ím dov. ► prinesti | pripeljati 1

prítóžba -e ž

1. |izjava, s katero se sporoča, izraža pristojnemu nezadovolj-

stvo zaradi neprimernosti, neustreznosti česa| *prítóžba zaradi*

slabe kvalitete blaga □ **reklamacija**

2. |izjava, s katero se izraža komu nezadovoljstvo zaradi ne-

primernosti, neustreznosti česa sploh| *prítóžbe zaradi slabega*

vremena, nad slabim vremenom □ **prítóževanje** □ knj.izroč. **tožba**

3. |pisno izraženo nesoglasje s sodbo, sklepom, odločbo z

namenom, da se ta spremeni, razveljavi| *napisati prítóžbo*

zoper odločbo □ knj.izroč. **príziv** □ zastar. **utok**

GLEJ ŠE pravica •1 | prítóževati se 3 | rok¹ •3

prítóžbeni -a -o prid. ► komisija •5 | organ 3•7 | postopek •3 |

rok¹ •3 | sodišče 1•6

prítóževánje -a s ► prítóžba 2

prítóževáti se -újem se nedov.

1. *komu* |sporočati, izražati pristojnemu nezadovoljstvo

zaradi neprimernosti, neustreznosti česa| *prítóževati se šefu*

□ star. **tugovati** *Tugoval jim je, kako je zapuščen*

2. *čez kaj/nad čim* |izražati komu nezadovoljstvo zaradi nepri-

mernosti, neustreznosti česa sploh| *prítóževati se nad njegovim*

vedenjem □ ekspr. **godrnjati** □ slabš. **nergati** □ ekspr. **objokovati** kaj *Objokovala je svojo nesrečno usodo* □ zastar. **omilovati** kaj *Omilovala je svojo nesrečno usodo* □ ekspr. **tarnati** *Tarnala je, da slabo vidi* □ star. **toževati se** *Tožujeta se za vsako malenkost* □ knj.izroč. **tožiti** *Tožila je nad svojo nesrečno usodo*

3. proti čemu/zoper kaj |pisno izražati nesoglasje s sodbo, sklepom, odločbo z namenom, da se ta spremeni, razveljavi| **pritoževati se proti odločbi, zoper odločbo** □ pisar. **iznašati pritožbe** □ slabš. **ropotati ropotati zoper davke**

pritožiti se in pritožiti se -im se dov.

1. komu |sporočiti, izraziti pristojnemu nezadovoljstvo zaradi neprimernosti, neustreznosti česa| **pritožiti se predstojniku** □ knj.izroč. **potožiti se**

2. čez kaj/nad čim |izraziti komu nezadovoljstvo zaradi neprimernosti, neustreznosti česa sploh| **pritožiti se čez otroke; pritožiti se nad draginjo** □ ekspr. **pogodrnjati** □ ekspr. **pomrmrati pomrmrati nad otroki** □ slabš. **ponergati** □ slabš. **zanergati** □ slabš. **znergati**

3. proti čemu/zoper kaj |pisno izraziti nesoglasje s sodbo, sklepom, odločbo z namenom, da se ta spremeni, razveljavi| **pritožiti se proti odločbi, zoper odločbo** □ ekspr. **pogodrnjati**

pritožni -a -o prid. ► komisija •5 | organ 3•7 | postopek •3 | sodišče 1•6

pritrđilni -a -o prid. ► element •3 | odgovor •3 | pozitivni | vijak 1•1

pritrđilno prisl. ► pozitivno

pritrđilo -a s ► pritrđitev 2 | privolitev

pritrđitev -tve ž

1. |trdna namestitev, nameščanje česa na določenem mestu, v določenem položaju| **pritrđitev z vijaki** □ **fiksacija** □ **fiksiranje** □ **pritrjevanje**

2. |dejanje, pri katerem se z besedo, kretno izrazi, da se povedanemu, izrečenemu ne nasprotuje| *Njen molk je imel za pritrđitev* □ knj.izroč. **pritrđilo**

GLEJ ŠE privolitev

pritrđiti in pritrđiti -im dov.

1. kaj |narediti, da je kaj trdno na določenem mestu, v določenem položaju| **pritrđiti desko** □ **fiksirati** □ **pričvrstiti**

2. čemu |z besedo, kretno izraziti, da se povedanemu, izrečenemu ne nasprotuje| *Rekel je, da je bilo na počitnicah lepo, in žena mu je pritrđila* □ zastar. **potrditi** □ knj.izroč. **pritegniti** □ pog. **reči da**

pritrđskati -am dov. ► pripeljati 2 pp 3

pritrđsti -trésem dov. ► prinesti

pritrđgati -am dov. ► prikrajšati

pritrđgovati -újem nedov. ► prikrajševati

pritrđgovati si -újem si nedov. *pri čem* |zavestno porabljeni česa manj, kot se potrebuje| *Pri vseh stvareh si pritrđuje* □ **utrgovati si** □ **utrgovati si**

pritrđjati -am nedov. ► pritrjevati 2

pritrjeválni -a -o prid. ► element •3 | pozitivni

pritrjeválno nač. prisl. |izraža, da dejanje vsebuje pritrđitev, priznanje| **pritrjeválno pokimati** □ knj.izroč. **priznalno** □ knj.izroč. **priznaválno**

GLEJ ŠE pozitivno

pritrjevánje -a s ► pritrđitev 1

pritrjeváti -újem nedov.

1. kaj |delati, da je kaj trdno na določenem mestu, v določenem položaju| **pritrjevati deske** □ **fiksirati** □ **pričvrščati** □ **pričvrščevati** □ **privijati** |z vijaki pritrjevati|

2. čemu |z besedo, kretno izražati, da se povedanemu, izrečenemu ne nasprotuje| *Pogledal je sogovornika, ki mu je pritrjeval*

□ zastar. **potrjevati** □ ekspr. **prilagati** □ knj.izroč. **pritegovati** □ knj.izroč. **pritezati** □ redk. **pritrjati**

GLEJ ŠE strinjati se

pritrjujóci -a -e prid. ► pozitivni

pritrkati -am dov. ► priklicati 1 pp

pritrkávánje -a s |v krščanskem okolju zvonjenje tako, da se ritmično udarja po dveh ali več zvonovih| *Slišalo se je ubrano pritrkavanje* □ **potrkavanje** □ **pritrkovanje** □ nar. **klenkanje**

pritrkávati -am nedov. |v krščanskem okolju zvoniti tako, da se ritmično udarja po dveh ali več zvonovih| *Cerkovnik je kar sam pritrkaval; pritrkavati k prazniku, za praznik* □ **potrkavati** □ **pritrkovati** □ nar. **klenkati** □ nar. **nabijati** □ nar. **tenkljati** □ nar. **trijančiti**

GLEJ ŠE potrkavati

pritrkljáti -ám dov. ► prikotaliti

pritrkoválec -lca m |v krščanskem okolju kdor zvoni tako, da se ritmično udarja po dveh ali več zvonovih| *izurjen pritrkovalec* □ nar. **klenkar** □ knj.izroč. **potrkovalec**

pritrkovánje -a s ► pritrkavanje

pritrkováti -újem nedov. ► potrkavati | pritrkavati

pritróbíti in pritróbiti -im dov. ► pripeljati 2 pp 3 | priti pp 7

pritróskati -am dov. ► prinesti

pritrudíti si in pritrúđiti si -im si dov. ► pridobiti si

pritrzniti -em dov. ► pripreti 1

pritrúhnniti se -em se dov. ► pritajiti se

pritulíti in pritulíti -im dov. ► prijokati | prileteti pp 2 | priti pp 7

pritrvárjati -am nedov. ► hliniti

pritrvárjati se -am se nedov. ► pretvarjati se

pritrvésti -tvézem dov. ► privezati

priučenje -a s ► priučitev

priučevánje -a s ► učenje

priučítev -tve ž |usposobitev za opravljanje določenega dela neposredno z opravljanjem tega| *zaposliti delavca za priučitev v mizarski delavnici* □ **priučenje**

priučíti -ím dov. ► navaditi

priučljív -a -o prid. ► učljiv

priučkati -am dov. ► priti pp 7

priušésni -a -o prid. ► slinavka •1

priušník -a m ► prisluškovalec

privábíti in privábiti -im dov. *koga* |z vabljenjem, prigovarjanjem doseči, da kdo kam pride| *privabiti goste* □ ekspr. **primamiti** **GLEJ ŠE** pridobiti 3 | priklicati 2

privábljati -am nedov. *koga* |z vabljenjem, prigovarjanjem dosegati, da kdo kam pride| *z dobro ponudbo privabljati kupce*

□ **zvábljati** □ ekspr. **primamljati**

GLEJ ŠE pridobivati 3 | zanimati 1

priváda -e ž ► navada

priváditi -im dov. ► navaditi

priváditi se -im se dov. *čemu* |priti v stanje, ko se kaj ne zdi več težavno| *privaditi se delu v rudniku* □ knj.izroč. **akomodirati se** **GLEJ ŠE** navaditi se | prilagoditi se 1

privága -e ž ► priklada

privájati¹ -am nedov. ► navajati²

privájati² -am nedov. ► dovajati | voditi 1

privájati se -am se nedov. *čemu* |prihajati v stanje, ko se kaj ne zdi več težavno| *Počasi se je začel privajati težkemu gozdnemu delu* □ knj.izroč. **akomodirati se**

privál -a m ► naval 1 | val

priválíti -ím dov. ► prikotaliti

priválíti se -ím se dov. ► priti pp 4 | priti pp 10

priválovíti -ím dov. ► priteči 1 pp 1

privádranec -nca m ▶ popotnik | priseljenec | prišlec
privádrati -am dov. ▶ pripotovati | priseliti se | priti
privarčeváti -újem dov. kaj |z načrtnim manjšim trošenjem denarja priti do določene vsote; narediti, da se česa porabi manj| *Vsak mesec kaj privarčuje; privarčevati gorivo* □ **prihraniti** □ knj.jzroč. **nahriniti**¹ □ knj.jzroč. **prištediti** □ zastar. **privarovati** □ pog. **spraviti skupaj** *Ne morem spraviti skupaj toliko denarja*
privarováti -újem dov. ▶ privarčevati
privatizácija -e ž ▶ lastninjenje
privatizácijski -a -o prid. ▶ vrzel ♦
privatizem -zma m |omejitev na zasebno življenje| *očitati komu privatizem* □ ekspr. **privatništvo** □ knj.jzroč. **zasebništvo**
privatiziranje -a s ▶ lastninjenje
privatizirati -am nedov. ▶ lastniniti
privatizirati se -am se dov. |omejiti se na zasebno življenje| *Popolnoma se je privatiziral* □ **sprivatizirati se**
privátni -a -o prid. ▶ lastnik ♦2 | lastnina 1♦1 | obisk ♦3 | obrt² 1♦19 | osebni 2 | pobuda ♦3 | podjetje ♦13 | pouk 1♦7 | pravo 1♦2 | pravo 1♦10 | premoženje ♦ | proizvodnja 1♦7 | soba ♦16 | šola¹ ♦21
privátnica -e ž ▶ zasebnica
privátnik -a m ▶ zasebnik
privátniški -a -o prid. ▶ zasebniški
privátništvo -a s ▶ privatizem | zasebništvo
privátno prisl. ▶ zasebno
privátnolastnínski -a -o prid. ▶ zasebnolastninski
privátnolastníški -a -o prid. ▶ zasebnolastninski
privátnoprávni -a -o prid. ▶ civilnopravni | odnos 2♦4
privátnost -i ž ▶ zasebnost
privázati -am nedov. ▶ dovažati
privédba -e ž pravn. |dejanje, s katerim se naredi, da pride kdo pod nadzorstvom na določeno mesto| *privédba obsojenca* □ knj.jzroč. **privod**
privékati -am dov. ▶ prijokati | roditi se
privériti se -im se dov. ▶ zakleti 1
privése -ska m ▶ adneks ♦ | hipofiza
privesláti -ám dov. ▶ napredovati 2 | priti pp 1
privésti -vêdem dov. *koga* |narediti, povzročiti, da pride kdo pod nadzorstvom na določeno mesto| *pripeljati obtoženca k sodniku* □ star. **dotirati**² □ knj.jzroč. **dovesti** □ ekspr. **prignati** □ pog. **pripeljati** □ ekspr. **spraviti**
GLEJ ŠE pripeljati 3, 4
privéti -vêjem dov. ▶ pripihati
privèz -éza m pomor. |urejeni del obale za pristajanje in privezovanje ladij, čolnov| *gradnja novih privezov* □ pomor. **vez**¹
privéza -e ž ▶ veriga ♦1 | vrv ♦6
privézati in privezáti -vêžem dov. kaj |z namestitvijo vrvi, verige narediti, da se kaj ne more oddaljiti z določenega prostora| *privezati čoln; privezati vola k jaslim* □ **prikleniti** □ zastar. **natvesti** □ knj.jzroč. **navezati** □ knj.jzroč. **omotvoziti** □ nar. **otvesti** □ nar. **pritvesti**
GLEJ ŠE navezati 2, 3
privezávati -am nedov. ▶ privezovati
privézek -zka m ▶ adligat
privézni -a -o prid. ▶ kol ♦ | vrv ♦6
privézniča -e ž ▶ veriga ♦1 | vrv ♦6
privézniiti -em dov. ▶ povezniti
privezoválni -a -o prid. ▶ kol ♦ | veriga ♦1 | vrv ♦6
privezovánje -a s ▶ veriga ♦2
privezováti -újem nedov. kaj |z nameščanjem vrvi, verige delati, da se kaj ne more oddaljiti z določenega prostora| *privezovati*

čolne; privezovati živino k jaslim □ **priklepati** □ nar. **otvezati** □ knj.jzroč. **privezavati** □ knj.jzroč. **vezati** *vezati trte h kolom*
GLEJ ŠE navezovati 2, 3

privíd -a m

1. |vidna zaznava brez stvarne podlage| *privíd cvetočega polja* □ **vizija** □ zastar. **obsena** □ knj.jzroč. **prikazen** □ zastar. **tlapnja**
 2. psiht. |vidna zaznava, ki nastane zaradi možganskih ali duševnih motenj| *imeti privide* □ psiht. **vidna halucinacija**
 3. |izmišljena, domišljajska podoba česa| *Slikar je ustvaril kompozicijo iz sanjskih prividov* □ **fantom** □ **vizija** □ **fantazmagorija** |privíd, ki nastane iz pretirane domišljije|

privídni -a -o prid. ▶ izmišljeni | navidezni 2 | svet¹ 4♦3

privídno prisl. ▶ navidezno 2

privihati -am dov. kaj |nekoliko zavihati| *privihati ovratnik* □ **privihniti**

privihniti -em dov. ▶ privihati

privihráti -ám dov. ▶ priti pp 2

privijáč -a m ▶ izvijač

privijati -am nedov. kaj |z vrtenjem v določeno smer nameščati| *privijati vijak* □ **zategovati**

GLEJ ŠE dražiti¹ | objemati 1 | pritiskati 3 | pritrjevati 1 | zapirati 3

privijati se -am se nedov. ▶ stiskati se

privijúgati -am dov. ▶ priti pp 1

privijúgati se -am se dov. ▶ priti pp 1

privilégij -a m

♦ zgod. **plemiški privilegiji** □ zgod. **plemiške svoboščine**

GLEJ ŠE pravica ♦6 | ugodnost

privilegíranec -nca m ▶ izbrانع

privilegíranka -e ž ▶ izbranka

privirati -am nedov. ▶ pritekati pp 1

privíti -víjem dov.

1. *kaj* |z vrtenjem v določeno smer namestiti| *privíti vijak*

□ **zategniti**

2. *kaj* |z vrtenjem v določeno smer narediti, da manj ali bolj sveti| *privíti stenj pri petrolejki* □ knj.jzroč. **podviti** □ nar. **priškrniti**

3. *kaj* |z vrtenjem dati del priprave v tak položaj, da kaj nima več (popolnoma) proste poti| *Privil je pipo, da je voda nehala teči* □ nar. **zaškrniti**

GLEJ ŠE objeti 1 | podražiti¹ | prisiliti | stisniti 1

privíti se -víjem se dov. ▶ objeti se | priti pp 6 | stisniti se

privláčen -čna -o prid. |ki vzbuja pri kom željo, da se z njim zbliža,

vzpostavi stike| *lepa, privlačna ženska* □ **atraktiven** □ zastar. **apetiten**

□ knj.jzroč. **atrakcijski** □ star. **dopadljiv** □ knj.jzroč. **dražesten** □ sleng. **kul**¹ **kul**

bejba □ knj.jzroč. **mameč** □ knj.jzroč. **mamljiv** □ knj.jzroč. **mičen** □ ekspr. **mikaven**

□ ekspr. **osvajajoč** □ ekspr. **velezanimiv** □ knj.jzroč. **všečen** ■ protip. **neprivlačen**

♦ 1. **biti privlačen** □ ekspr. **biti magnet** 2. **spolno privlačen** □ publ. **seksa-pilen** □ pog. **seksi**

GLEJ ŠE neprivlačen

privlačeváti -újem nedov. ▶ privlačiti 1, 2 | zanimati 1

privlačeváti se -újem se nedov. ▶ privlačiti se

privláčiti -im nedov.

1. *koga* |vzbujati pri kom željo, da se z njim zbliža, vzpostavi stike| *Dekle ga nenavadno privlači* □ **pritegovati** □ **privlačevati**

□ knj.jzroč. **mamiti** □ ekspr. **mikati**³ □ ekspr. **vabiti**

2. *kaj* fiz. |delovati na drugo telo s privlačno silo| *Magnet privlači železo* □ fiz. **privlačevati**

GLEJ ŠE zanimati 1

privláčiti se -im se nedov. fiz. |delovati drug na drugega

s privlačno silo| *Električni naboji se privlačijo*

□ fiz. **privlačevati se**

privlačnost -i ž |dejtvo, da kdo vzbuja pri kom željo, da se z njim zbliža, vzpostavi stike| *Vse je očarala s svojo privlačnostjo* □ atraktivnost □ star. dopadljivost □ knj.izroč. draž □ knj.izroč. dražest □ ekspr. magnetičnost □ ekspr. magnetizem □ ekspr. mamljivost □ knj.izroč. mičnost □ knj.izroč. mik □ knj.izroč. mikavnost □ knj.izroč. všečnost *Zaveda se svoje všečnosti*
♦ spolna privlačnost □ publ. seksapil □ publ. seksapilnost □ knj.izroč. telesnost
GLEJ ŠE težnost ♦

privlák -a m fiz. |pojav, da deluje telo na drugo telo s privlačno silo| *privlak pri električnih nabojih* □ fiz. privlek

privléči -vléčem dov. kaj |z vlečenjem spraviti na določeno mesto| *privléči hlode k cesti* □ knj.izroč. dovleči
GLEJ ŠE prinesiti pp | pripeljati 1, 3 | pritegniti 2

privléči se -vléčem se dov. ► priti pp 6

privlèk -éka m ► privlak

privòd -óda m ► privedba

privolítev -tve ž |dejtvo, da osebek z besedo, kretnjo izrazi, da uresničtvi česa, kar ga navadno zadeva, ne nasprotuje; predhodno dano soglasje| *dekletova privolitev v poroko* □ pritrdivte □ privoljenje □ publ. pristanek □ knj.izroč. pritrtilo
GLEJ ŠE dovoljenje 1

privolíti -vólím dov. v kaj |z besedo, kretnjo izraziti, da se uresničtvi česa, kar navadno zadeva osebek, ne nasprotuje| *privoliti v poroko* □ iron. dati blagoslov za kaj □ knj.izroč. dati privoljenje za kaj □ nek. pog. dati žegen za kaj □ zastar. dovoliti *Naposled je le dovolil v ta zakon* □ publ. pristati¹ na kaj
GLEJ ŠE sprejeti 1

privoljénje -a s ► dovoljenje 1 | privolitev | privoliti

privoljeváti -újem nedov. v kaj |z besedo, kretnjo izražati, da se uresničtvi česa, kar navadno zadeva osebek, ne nasprotuje| *privoljevati v poroko s kom* □ publ. pristajati² na kaj

privoščíti in privoščiti -im dov. in nedov. komu kaj |občutiti zadovoljstvo nad tem, da kdo kaj ima, je deležen česa dobrega ali slabega, hudega| *privoščiti prijatelju srečo, uspeh* □ star. voščiti¹

privoščíti si in privoščiti si -im si dov. in nedov. ► dovoliti si | ponorčevati se | upati si

privoščljív -a -o prid. ► škodoželjen

privoščljívec -vca m ► škodoželjnež

privoščljívo prisl. ► škodoželjno

privoščljívost -i ž ► škodoželjnost

privozíti -vóзим dov. ► pripeljati 2

privpíti -vpíjem dov. ► priti pp 7

privréči -vrížem dov. ► dodati 1

privreščáti -ím dov. ► prileteti pp 2 | priti pp 7

privréti -vrèem dov. ► priteči 1 | priteči 1 pp 1 | priti pp 10

privrévati -am nedov. ► pritekati | pritekati pp 2

privrískati -am dov. ► priti pp 8

privršáti -ím dov. ► priti pp 8

privršéti -ím dov. ► priti pp 8

privrtáti -am dov. do česa |z vrtnjem priti| *privrtati do sredine hloda* □ knj.izroč. dovrati

privržen -a -o povdk. ► naklonjen

privrženec -nca m |kdor ima v zelo veliki meri pozitiven odnos do koga, zlasti zaradi njegovih idej, nazorov| *Pridobival si je nove privržence* □ knj.izroč. adept □ zastar. našinec □ knj.izroč. paladin □ knj.izroč. pripadnik □ ekspr. pristaš □ knj.izroč. proselit □ ekspr. simpatizer □ knj.izroč. slednik □ ekspr. somišljenik □ knj.izroč. trabant □ ekspr. vernik

privrženka -e ž |ženska, ki ima v zelo veliki meri pozitiven odnos do koga, zlasti zaradi njegovih idej, nazorov| *privrženka*

republikancev □ ekspr. pristašica □ knj.izroč. pristašinja □ ekspr. simpatizerka □ ekspr. somišljenica

privrženost -i ž ► naklonjenost

privzdígniti -em dov. kaj |nekoliko, za krajši čas dvigniti, zlasti na eni strani| *privzdígniti pokrov* □ pridvigniti □ knj.izroč. navzdígniti
GLEJ ŠE dvigniti 1 | izboljšati 3 | razburiti

privzdígnjen -a -o prid. ► vznesen

privzdígnjenost -i ž ► vznesenost

privzém -éma m ► prevzem 2

privzémanje -a s ► prevzemanje

privzémáti -am dov. ► prevzemati 1

privzétek -tka m ► predpostavka

privzétje -a s ► prevzem 2

prizadájati -am nedov. ► prizadevati 1

prizadejáti -dèjem dov. ► prizadeti³ 2

prizadejáti si -dèjem si nedov. ► prizadevati si

prizadét -a -o povdk. |izraža, da ima kdo kako, navadno prirojeno napako, okvaro| *Po nesreči je ostal prizadet* □ hendikepiran

prizadéti¹ -ega m |kdor ima kako, navadno prirojeno napako, okvaro| *pomoč prizadetim* □ hendikepirani

GLEJ ŠE pedagogika ♦2 | pedagogika ♦1

prizadéti² -a -o prid. med. |ki je bolezensko spremenjen| *zdravljenje prizadetega organa* □ med. aficirani

prizadéti³ -dénem dov.

1. koga |povzročiti duševno bolečino, trpljenje| *Njegove besede so jo prizadele* □ zastar. dirniti □ pog. pičiti □ ekspr. priti do živca komu Ni mu mogel priti do živca □ ekspr. priti do živega komu □ ekspr. raniti □ ekspr. skrušiti □ ekspr. speči³ □ ekspr. stisniti *Bolezen ga je stisnila* □ ekspr. streti srce komu □ ekspr. udariti □ ekspr. usekati □ ekspr. uščipniti □ ekspr. zadeti □ ekspr. zadeti v živce □ ekspr. zadeti v živo □ ekspr. zapeči □ ekspr. zaskaleti □ ekspr. zboosti

2. kaj |povzročiti poškodbe, okvare; škodljivo vplivati na kaj| *Potres je mesto zelo prizadel* □ knj.izroč. aficirati *Njihovo kulturo so aficirali tuji vplivi* □ knj.izroč. prizadejati

GLEJ ŠE tikati se²

prizadéti si -dénem si nedov. ► prizadevati si

prizadétost -i ž |stanje človeka, ki doživlja duševno bolečino, trpljenje| *prizadetost ob smrti prijatelja* □ ekspr. ranjenost

GLEJ ŠE manjrazvitost •

prizadéva -e ž ► prizadevanje

prizadévanje -a s |velika telesna, duševna aktivnost za dosego, uresničitev kakega cilja| *Za uspeh je potrebno nenehno prizadevanje* □ prizadevnost □ trud □ nek. pog. marter □ star. muja □ ekspr. muka¹ □ ekspr. pehanje □ ekspr. poganjanje *poganjanje za srečo* □ knj.izroč. potegovanje *potegovanje za naklonjenost* □ knj.izroč. potezanje *potezanje za naklonjenost* □ zastar. prizadeva

prizadévati -am nedov.

1. koga |povzročati duševno bolečino, trpljenje| *Njegove besede so jo boleče prizadevale* □ knj.izroč. prizadajati □ knj.izroč. ranjati □ ekspr. ranjevati

2. kaj |povzročati škodo, težave| *Potresi prizadevajo zlasti stare stavbe* □ ekspr. tepsti *Neustrezne delovne razmere tepejo delavce* □ ekspr. udarjati

GLEJ ŠE tikati se²

prizadévati si -am si nedov. za kaj |delati, biti aktiven za dosego, uresničitev česa| *prizadevati si za čim boljši uspeh* □ truditi se □ publ., z odvisnim stavkom *delati na tem* *Delajo na tem, da bi bil zakon čim prej sprejet* □ ekspr. gnati se □ ekspr. izgorevati *za kaj/v čem izgorevati za zmago; izgorevati v tekmovalni strasti* □ ekspr. napenjati se

□ star. **napenjati vse žile** □ ekspr. **napihovati se** Če se še tako napihuje, delo ne bo opravljeno do roka □ knj.izroč. **napirati se** □ ekspr. **nategovati se** □ ekspr. **natezati se** □ ekspr. **pehati se** □ ekspr. **poganjati se** □ knj.izroč. **potegovati se** □ knj.izroč. **potezati se** □ ekspr. **potiti se** □ ekspr. **pretezati se** □ nar. **prizadejati si** *Veliko si je prizadejal, da bi uspel* □ nar. **prizadeti si** *Veliko si prizadene, da bi uspel* □ knj.izroč. **stremeti k čemu/za čem/ po čem** *stremeti k napredku* □ zastar. **stremiti za čem** □ publ. **vlagati vse sile v kaj** □ nekjn. pog. **vse narediti** *Vse je naredil za boljšo oceno* □ publ. **zavzemati se** *Zelo so se zavzemali za uspešnost prireditve* □ ekspr. **znojiti se**

prizadéven -vna -o prid. |ki dela, je aktiven za dosego, uredništev česa| *prizadeven učenec* □ šalj. **brumen** □ knj.izroč. **stremljiv** □ zastar. **trudoljuben** □ zastar. **trudoljubiv** □ knj.izroč. **studiozen** |prizadeven pri intelektualnem delu|

prizadévnéž -a m ekspr. |kdor dela, je aktiven za dosego, uredništev česa| *doseči uspeh po zaslugi prizadevnežev* □ knj.izroč. **prizadevnik**

prizadévník -a m ► prizadevnež

prizadévnost -i ž ► prizadevanje

prizanašati -am nedov.

1. **komu** |delati, da kdo za prestop, negativno dejanje ni kaznovan, ni deležen negativnih posledic| *Nič ji ne prizanašaj, naravnost ji povej* □ ekspr. **božati** □ ekspr. **gladiti** □ star. **zanašati**
2. **komu** |imeti razumevaajoč, strpen odnos do koga| *Ker je bila bolehná, so ji radi prizanašali* □ **biti prizanesljiv do koga** □ **biti usmiljen do koga/s kom** □ pog. **biti dober do koga/s kom** □ ekspr. **biti mehke s kom** □ ekspr. **gledati skozi prste**

prizanesljív¹ -a -o prid. |ki za prestop, negativno dejanje ne kaznuje rad| *prizanesljiv vzgojitelj* □ star. **ljudomil** □ ekspr. **mehke** □ knj.izroč. **mehkočuten** □ ekspr. **milosten** □ zastar. **milostiv** □ star. **milostljiv** ■ protip. **neprizanesljiv**

GLEJ ŠE neprizanesljiv

prizanesljív² -a -o povdk. ► prizanašati 2

prizanesljivo nač. prisl. |izraža, da se za prestop, negativno dejanje ne kaznuje| *prizanesljivo ravnati s kom* □ ekspr. **mehko** □ ekspr. **milostno**

prizanesljivost -i ž |lastnost človeka, ki za prestop, negativno dejanje ne kaznuje rad| *učiteljeva prizanesljivost do učencev* □ star. **ljudomilost** □ ekspr. **mehkoba** □ ekspr. **mehkost** □ knj.izroč. **mehkota** □ ekspr. **milostljivost** ■ protip. **neprizanesljivost**

prizanêsti -nêsem dov. **komu** |narediti, da kdo za prestop, negativno dejanje ni kaznovan, ni deležen negativnih posledic| *Prosila je zanj, naj mu prizanesjejo* □ **usmiliti se koga** □ star. **zanesti**

prizdêti se -ím se dov. ► zazdeti se

prizêmeljski -a -o prid. ► prizemni

prizémlje -a s ► perigej

prizémni -a -o prid. |ki je, se nahaja pri zemlji, zemeljski površini| *prizemne zračne plasti* □ **prizemeljski** □ knj.izroč. **prizemski²**

prizémski¹ -a -o prid. ► daljnogled 3

prizémski² -a -o prid. ► prizemni

prizíbati se in prizibáti se -ljem se dov. ► priti pp 1

prizídani -a -o prid. |ki je dodatno, zraven sezidan| *lani prizidana telovadnica* □ **dozidani**

prizídati -am dov. **čemu kaj** |dodatno, zraven sezidati| *Hiši so prizidali garažo* □ **dozidati**

prizídáva -e ž |dodatna zgraditev| *S prizidavo so pridobili še nekaj sob* □ **dozidava**

GLEJ ŠE prizidek

prizídávati -am nedov. **čemu kaj** |dodatno, zraven zidati| *prizidavati hišam garaže* □ **dograjevati** □ **dozidavati**

prizidek -dka m |prizidani del stavbe| *imeti sobo v prizidku*

□ knj.izroč. **dozidek** □ publ. **priključek** □ knj.izroč. **prizidava**

GLEJ ŠE podzidek

prizív -a m pravn., zgod. |ugovor zoper sodbo nižjega sodišča pri višjem sodišču| *Priziv ni bil mogoč* □ pravn., zgod. **apelacija**

GLEJ ŠE pritožba 3 | ugovor

prizívni -a -o prid. ► rok¹ 3 | sodišče 1 7

prizma -e ž

- 1. geom. **štiristrana prizma** □ geom. **četrtostrana prizma** □ geom. **štiristranična prizma** 2. geom. **tetragonalna prizma** □ geom. **tetragonska prizma**

priználni -a -o prid. ► pohvalni

priználnó prisl. ► pritrjevalno

priználnica -e ž ► pobotnica | potrdilo

priznánje -a s

1. |izrazitev osebká z besedo, kretnjo, da je storilec tega, česar je obdolžen| *priznanje kraje, zločina* □ star. **pripoznanje**
2. |kar dokazuje mnenje, da je kdo pomemben, zaslužen| *dobiti priznanje za dolgoletno znanstveno delo* □ publ. **odličje** □ star. **pripoznanje**

priznáti -znám dov. **kaj** |z besedo, kretnjo izraziti, da je osebek storilec tega, česar je obdolžen| *priznati tatvino* □ zastar. **obstati¹**

□ star. **pripoznati** ■ protip. **zanikati**

GLEJ ŠE zanikati 3

priznaválni -a -o prid. ► pohvalni

priznaválnó prisl. ► pritrjevalno

priznaváti -am nedov. **kaj** |z besedo, kretnjo izražati, da je osebek storilec tega, česar je obdolžen| *Drug za drugim so priznavali sodelovanje pri ropu* □ star. **pripoznavati** ■ protip. **zanikovati**

prizòr -òra m |del stvarnosti, dogajanja, kot ga kdo v trenutku vidi| *opisati zanimiv prizor* □ ekspr. **prizorček** □ ekspr. **scena**

- 1. gled. **epizodni prizor** □ gled. **epizodični prizor** 2. gled. **množični prizor** □ žarg. **masovka** □ gled. **masovna scena** □ gled. **masovni prizor** □ gled. **množična scena** 3. gled. **zaključni prizor** □ gled. **finalna scena** □ gled. **finalni prizor** □ gled. **sklepna scena** □ gled. **sklepni prizor** □ gled. **zaključna scena** 4. **monološki prizor** □ knj.izroč. **samogovorni prizor**

prizòrček -čka m ► prizor

prizorišče -a s gled. |kraj, prostor, kjer se dogaja gledališko, filmsko delo| *osvetliti prizorišče* □ gled. **kraj dogajanja**

□ zastar. **pozorišče** □ zastar. **pozornica** □ zastar. **prizornica** □ knj.izroč. **scena**

prizórnica -e ž ► oder 2 | prizorišče

prizváti -zòvem dov. ► priklicati 1, 2

prizvèn -éna m ► prizvok

prizvòk in prizvók -óka m |zvok, zven, ki navadno motéče spremlja določeni osnovni zvok, zven| *kovinski prizvok* □ **prizven**

GLEJ ŠE nadih 2 | zven 2

prizvoníti -ím dov. ► priti pp 7

prizvonkljáti -ám dov. ► priti pp 7

príža -e ž ► lisa¹ | progá 1

prízast -a -o prid. ► lisast | progast

prizeléti -ím dov. ► zaželei

prizémati -am nedov. ► objemati 1

prizémati se -am se nedov. ► stiskati se

prizéti -žmém dov. ► objeti 1 | stisniti 1

prizéti se -žmém se dov. ► stisniti se

prizgáti -žgém dov.

- 1. **kaj** |narediti, da kaj začne goreti| *prizgati cigareto, svečo* □ knj.izroč. **nagoreti** □ knj.izroč. **nažgati** □ zastar. **pripaliti** □ zastar. **upaliti** □ knj.izroč. **vžgati** □ **vžgati ogenj** □ zastar. **zakuriti** □ star. **zapoliti** □ star. **zasmoditi** □ zastar. **zatrtniti** □ star. **zažgati** ■ protip. **ugasniti**

2. kaj | narediti, da kaj začne svetiti | *Vstopil je v sobo in prižgal luč*

□ star. **vžgati** ■ protip. **ugasniti**

GLEJ ŠE dovoliti | prismoditi | ugasniti 1, 3 | vključiti 1 | vžgati 2 | zakaditi 2

prižgati se -žgèm se dov. ► prismočiti se | zasvetiti

prižigálnik -a m ► prižigalo | vžigálnik 1

prižigálo -a s | priprava za prižiganje | *prižigati s prižigalom*

□ knj.zroč. **prižigálnik**

prižigati -am nedov.

1. kaj | delati, da kaj začne goreti | *prižigati cigareto, sveče*

□ knj.zroč. **nažigati** □ star. **zažigati** ■ protip. **ugašati**

2. kaj | delati, da kaj sveti | *prižigati luč* □ star. **vžigati** ■ protip. **ugašati**

GLEJ ŠE ugašati 1 | vključevati 1 | vžigati 2

priživnik -a m ► prisklednik

prižmúriti -im dov. ► pripreti 1•

prižnica -e ž | ograjen pomol iz zidu v cerkvi za govornika |

oznaniti s prižnice □ nar. **kancelj** □ star. **leca** □ zastar. **prižničnica**

GLEJ ŠE oklicati

prižuboréti -im dov. ► priteči 1 pp 2

prižvenketáti -ám dov. ► priti pp 7

prižvižgati -am dov. ► priklicati 1 pp | priti pp 7

prléščina -e ž ► narečje ♦9

prléški -a -o prid. ► narečje ♦9

prměj medm. ► gotovo³ 1, 2 | presneto²

prmějdúš medm. ► gotovo³ 1, 2 | presneto²

prmějkršendúš medm. ► presneto²

prmějkúš medm. ► presneto²

prmějš medm. ► presneto²

prnja -e ž ► cunjá

próba -e ž ► poskus 2 | poskušnja | vaja

próbat -am nedov. ► pokusiti | pomeriti 1 | poskusiti

próbkov -a -o prid. ► zamašek •

próbkovina -e ž ► pluta

problém¹ -a m | navadno s prilastkom kar je v zvezi z določenim dejstvom nejasno, neznano in je potrebno pojasniti ali rešiti | *rešiti problem; obravnavati problem beguncev* □ **vprašanje**

□ ekspr. **problemček**

♦ **1.** šah. **dvopotezni problem** □ šah. **dvopoteznik** **2.** navidezni **problem**

□ knj.zroč. **pseudoproblem** **3.** šah. **tripotezni problem** □ šah. **tropotezni**

problem **4.** šah. **večpotezni problem** □ šah. **večpoteznik**

GLEJ ŠE težava 2

problém² povdk. ekspr. | izraža, da kaj zaradi določenega dejstva povzroča skrbi, težave | *Vse bi šlo, samo denar je problem*

□ ekspr. **vprašanje**

problemátičen -čna -o prid. | ki vzbuja dvom, pomisleke glede pravilnosti, sprejemljivosti | *moralno problematična odločitev*

□ ekspr. **sporen** □ knj.zroč. **vprašljiv**

GLEJ ŠE nerazumljiv 1 | težaven

problemátičnost -i ž | lastnost takega, ki vzbuja dvom, pomisleke glede pravilnosti, sprejemljivosti | *problematičnost odločitve* □ ekspr. **spornost** □ knj.zroč. **vprašljivost**

problémček -čka m ► **problem¹**

probòj -òja m ► preboj

probójen -jna -o prid. ► prepričljiv

probójni -a -o prid. ► prebojni

probójnost -i ž ► prebojnost

probúja -e ž ► prebujenje 2

procájna -e ž ► košara

procedúra -e ž ► postopek ♦9

procedurálni -a -o prid. ► postopkovni

procènt -ènta m ► odstotek

procènti -ov m mn., mn. v sín. nizu ► provizija

procèntni -a -o prid. ► odstotni | račun¹ 1•

procés -a m

• **1.** med. **anabolni proces** □ med. **anabolični proces** **2.** kem. **kemični**

proces □ kem. **kemizem** **3.** publ. **montirani sodni proces** □ publ. **inscenira-**

ni sodni proces □ publ. **zrežirani sodni proces**

GLEJ ŠE postopek | postopek ♦6

procésija -e ž ► kolona

procésni -a -o prid. ► pravo 1•4

procesuálni -a -o prid. ► pravo 1•4

prócka -e ž ► košara

procvít -a m ► razcvet 2 | razmah

procvítati -am nedov. ► cveteti 1

pròč¹ smer. prostor. prisl.

1. | izraža odmikanje, oddaljevanje od določenega mesta | *steči*

proč □ **na stran** □ **stran²** □ **vstran** □ star. **h kraju** □ pog. **preč¹** □ zastar. **strani**

□ star. **vkraj**

2. s prislovnim določilom | izraža odmknjenost, oddaljenost od

česa | *ustaviti se nekoliko proč od ceste* □ **stran²** □ **vstran** □ star. **dalj²**

□ pog. **preč¹** □ zastar. **strani** □ star. **vkraj**

GLEJ ŠE obračati se • | obrniti se 1• | odmetavati 2 | odvreči |

odvzeti 1 | zametavati² | zavreči

pròč² povdk. ► miniti 1, 2 | poginiti | pokvariti se 2 | zdoma

pročèlje -a s | zunanja, navadno čelna, arhitektonsko poudar-

jena stran stavbe | *pročelje palače* □ **fasada** □ star. **fronta** □ knj.zroč. **lice**

□ knj.zroč. **načèlje**

GLEJ ŠE čelo² 2

pročèlni -a -o prid. | ki je v zvezi s pročeljem | *pročèlni okraski*

□ **fasadni**

pród -a m | kamenje, ki ga je nanesla, zaoblila voda | *Rečni breg*

prekriva prod □ ekspr. **prodec** □ knj.zroč. **prodje** □ knj.zroč. **prodovina**

□ star. **valiž**

GLEJ ŠE prodišče

prodája -e ž | dajanje komu česa v last tako, da plača dogovorje-

no cenó | *prodaja blaga* □ **prodajanje** ■ protip. **kupovanje**

♦ **1.** trg. **prodaja na debelo** □ trg. **grosistična prodaja** □ trg. **prodaja en**

gros □ trg. **veleprodaja** **2.** trg. **prodaja na drobno** □ trg. **maloprodaja**

GLEJ ŠE kupovanje | oddelek 1•21

prodajálec -lca m | kdor daje kaj v last komu tako, da ta plača

dogovorjeno cenó; kdor je pri prodaji dejaven, zaposlen

v imenu dajalca | *kupec in prodajalec* □ zastar. **prodajalničar**

□ star. **štacunar**

♦ **potujoči prodajalec** □ star. **popotni prodajalec**

PODPOMENKE **1.** drogerist, galanterist, igračar, jesihar, kletkar,

kolektor, lector, limonadar, loterist, medicar, nogavičar, platnar,

preprogar, ribar, rokavičar, sladoledar, slanikar, slaščičar, srebrinar ↗,

strunar, suhorobar, svečar, vodnar ↗, voskar, zlatar, železninar

2. kantiner, kolporter, štantar, trafikant

prodajálka -e ž | ženska, ki prodaja | *Zaposlena je kot prodajalka*

□ star. **štacunarka**

PODPOMENKE **1.** lecionarica, medicarica, molarica, slaščičarka **2.** kan-

tinerka, trafikantka

GLEJ ŠE prostitutka

prodajálna -e ž | prostor, v katerem se prodaja | *stopiti v prodajal-*

no □ star. **magazin** □ ekspr. **prodajalnica**

♦ **brezcarinska prodajalna** □ **duty free**

PODPOMENKE **1.** kruharna, mlekarna, pekarna ↗, ribarnica

2. kolektura, opalta, tobakarna, zlatarna, trafika, zlatarna

prodajalni -a -o prid. ▶ prostor 1•6

prodajalnica -e ž ▶ prodajalna

prodajalničar -ja m ▶ prodajalec

prodajalniški -a -o prid. |ki je v zvezi s prodajalno| *prodajalniška oprema* □ nekuj. pog. **štacunski**

prodajalski -a -o prid. |ki je v zvezi s prodajalcem, prodajalci| *prodajalska prijaznost* □ nekuj. pog. **štacunarski**

prodájanje -a s ▶ prodaja

prodájati -am nedov. *kaj* |dati komu kaj v last tako, da plačuje dogovorjeno cenol| *prodajati izdelke na trgu* □ knj.izroč. **nuditi** □ ekspr. **ponujati** □ zastar. **razpečavati** □ zastar. **spečavati** □ pog. **spravljati v denar** □ star. **tržiti** □ ekspr. **unovčevati** *Svoje izdelke so dobro unovčevali v vseh trgovinah* □ **branjariti** ▸ protip. **kupovati**

♦ nardp. **blago prodajati** □ nardp. blago krasti

GLEJ ŠE dolgočasiti se |kupovati |lagati |lenariti 1 |preprodajati

prodájati se -am se nedov. ▶ prostituirati se

prodájni -a -o prid. ▶ oddelek 1•21 |pogodba •9 |prostor 1•6 |pult

prodánec -nca m slabš. |kdor sodeluje z nasprotnikom, sovražnikom zaradi koristi| *prezirati prodance* □ slabš. **prodana duša**

prodáni -a -o prid. ▶ prodanec

prodást -a -o prid. ▶ prodnat

prodáti -dám dov. *kaj* |dati komu kaj v last tako, da plača dogovorjeno cenol| *prodati pridelke* □ zastar. **spečati** □ pog. **spraviti v denar** □ pog. **spraviti v promet** □ ekspr. **unovčiti** □ nar. **zvesti komu kaj** *Zvedel mu je najslabše blago* □ pog. **iztočiti** |prodati pijačo| *Na veselici je iztočil veliko vina* ▸ protip. **kupiti**

GLEJ ŠE kupiti

pródec -dca m ▶ prod |prodišče

prodína -e ž ▶ prodišče

prodíranje -a s

1. |prehajanje skozi kaj ovirajočega| *prodíranje skozi goščavo*

□ ekspr. **prebijanje** □ knj.izroč. **predíranje** *predíranje vode skozi steno*

□ **pronicanje** |prodíranje v zelo majhni količini|

2. ekspr. |postopno prehajanje, uveljavljanje na drugih področjih, premagujoč ovire| *prodíranje podjetja na tuja tržišča*

□ knj.izroč. **ekspanzija** □ knj.izroč. **penetracija** *penetracija tujega kapitala*

□ ekspr. **prebijanje** □ ekspr. **pronicanje**

prodírati -am nedov.

1. s prislovnim določilom |prihajati kam, premagujoč ovire| *Kljub slabemu vremenu so reševalci prodírali dalje* □ ekspr. **prebijati se**

□ knj.izroč. **predírati**

2. *iz česa/v kaj* |zaradi delovanja določene sile prihajati v kako snov ali iz nje| *Prve rastline že prodírajo iz zemlje; Sveder prodíra v beton* □ ekspr. **bosti iz česa** □ ekspr. **gristi v kaj** □ ekspr. **lesti iz česa**

□ teh. **penetrirati** *Impregnacijsko sredstvo penetrira v les* □ ekspr. **riniti**

□ ekspr. **riti** □ ekspr. **vjedati se v kaj** □ ekspr. **zagrizovati se**

v kaj □ ekspr. **zajedati se v kaj** □ ekspr. **zažirati se v kaj**

3. *skozi kaj* |prihajati skozi kaj ovirajočega| *prodírati skozi zamete*

□ **predírati kaj** *Sonce predíra oblake* □ ekspr. **prebijati se** □ ekspr. **riniti se**

□ **pronicati** ▸

4. s prislovnim določilom, ekspr. |pojavnjati se na drugem mestu, področju, premagujoč ovire| *Tuje navade prodírajo tudi k nam*

□ knj.izroč. **penetrirati** *Tuji kapital penetrira v državo* □ ekspr. **prebijati se**

Podjetje se prebija na tuje trge □ ekspr. **pronicati** ▸

5. s prislovnim določilom, ekspr. |spoznavati po postopnem, težavnem odkrivanju| *prodírati v bistvo problema* □ ekspr. **prebijati se**

□ ekspr. **pronicati** □ ekspr. **pronikati** □ knj.izroč. **vnikati**

prodíren -rna -o prid. ▶ prodoren 1, 2

prodírljív -a -o prid. ▶ predírljív |prodoren 2

prodírljívno prisl. ▶ predírljívno

prodírnost -i ž ▶ prodornost 1, 2

prodíščé -a s |s prodom prekrito del brega, obale| *povleči čolna na prodišče* □ **prod** □ nar. **prodec** □ zastar. **prodina** □ knj.izroč. **prodovina** □ ekspr. **prodovje**

pródje -a s ▶ prod

pródnat -a -o prid. |ki je poln prodal| *prodnat breg* □ **prodást**

pródni -a -o prid. ▶ kamen¹ •15

pródnik -a m ▶ kamen¹ •15 |podočnik pp

prodòr -óra m

• meteor. **prodor hladnega zraka** □ meteor. vdor hladnega zraka

prodóren -rna -o prid.

1. |ki je sposoben prehajati kam, premagujoč ovire| *Ti žarki so zelo prodórni* □ knj.izroč. **prodíren**

2. |ki ima veliko sposobnost za spoznavanje, umsko razčlenjevanje| *prodóren mislec* □ **pronícljív** □ **proníkljív** □ knj.izroč. **lucidén**

□ ekspr. **oster oster opazovalec** □ knj.izroč. **predíren** □ star. **predóren**

□ knj.izroč. **prenícljív** □ knj.izroč. **preníkáv** □ knj.izroč. **prodíren** □ star. **prodírljív**

□ star. **pronícav** □ star. **proníkáv** □ star. **vníkljív**

GLEJ ŠE hud¹ 1 |velik 3

prodornína -e ž ▶ prodornina¹

prodórno nač. prisl. |izraža, da dejanje kaže veliko sposobnost za spoznavanje, umsko razčlenjevanje| *prodórno sklepati* □ **pronícljívno** □ **proníkljívno** □ knj.izroč. **lucidno** □ knj.izroč. **predírmno** □ star. **predórno** □ star. **pronícavo** □ star. **proníkavo**

prodórnost -i ž

1. |dejstvo, da kaj kam prodre| *prodórnost žarkov* □ knj.izroč. **prodírnost**

2. |sposobnost za spoznavanje, umsko razčlenjevanje v visoki stopnji| *biti znan po prodórnosti* □ **pronícljívost** □ knj.izroč. **dogánljívost** □ knj.izroč. **dogánjívost** □ knj.izroč. **lucidnost** □ knj.izroč. **predírmnost**

□ knj.izroč. **prenícljívost** □ knj.izroč. **prodírmnost** □ star. **pronícavost** □ star. **proníkavost**

prodovína -e ž ▶ prod |prodišče

prodòvje -a s ▶ prodišče

prodreté -drém dov.

1. s prislovnim določilom |priti kam, premagujoč ovire| *prodreti do dna jame* □ ekspr. **prebiti se** □ pog. **predreti** □ knj.izroč. **premotati se**

2. s prislovnim določilom |z vojaško silo, bojem priti kam na nasprotnikovo ozemlje| *prodreti globoko v sovražnikovo zaledje*

□ ekspr. **prebiti se**

3. *v kaj* |zaradi delovanja določene sile priti v kako snov| *Sveder je prodrl v beton* □ ekspr. **vžreti se** □ ekspr. **zagristi se** □ ekspr. **zajesti se**

□ ekspr. **zažreti se**

4. *skozi kaj* |priti skozi kaj ovirajočega| *Skozi oblake je prodrl sonce* □ ekspr. **prebiti se** □ ekspr. **predreti kaj** *Sončni žarki so prodrlí meglo* □ ekspr. **pribosti** *Žebelj je pribodel skozi podplat* □ ekspr. **príriniti se** □ ekspr. **príríti se** □ **proníkniti** ▸

5. s prislovnim določilom, ekspr. |pojavnjati se na drugem mestu, področju, premagujoč ovire| *V našo književnost so prodrlé nove ideje* □ ekspr. **prebiti se** □ ekspr. **proníkniti** □ knj.izroč. **vníkniti**

6. s prislovnim določilom, ekspr. |spoznati po postopnem, težavnem odkrivanju| *prodreti v bistvo problema* □ ekspr. **proníkniti**

□ knj.izroč. **vníkniti** □ ekspr. **zavrtati**

GLEJ ŠE preriniti se

producènt -ènta m ▶ proizvajalec |proizvajalec •

producíranje -a s ▶ proizvajanje

producírati -am nedov. in dov. ▶ proizvajati |proizvesti |ustvariti 1 |ustvarjati 1, 2

producirati se -am se nedov. ▶ razkazovati se
produkcija -e ž ▶ proizvajanje | proizvodnja 1 | proizvodnja 1•1 | proizvodnja 2
produkcijski -a -o prid. ▶ cena •6 | odnos •2 | postopek •4 | sredstvo •22 | strošek •4
produkt -a m
 • fiz. cepitveni produkti □ fiz. razcepitveni produkti
GLEJ ŠE dosežek | izdelek | izdelek •3 | proizvod | proizvod •3 | rezultat² | zmnožek
produktivni -a -o prid. ▶ delo 1•9
produktivnost -i ž |kar je določeno s količino izdelkov, stvari, narejenih v časovni enoti| povečati produktivnost □ proizvajalnost □ proizvodnost □ storilnost |produktivnost posameznika| Njena storilnost je vse večja
 ♦ ekon. produktivnost dela □ ekon. proizvodnost dela
prodúšen -šna -o prid. ▶ prepusten
profán -a -o prid. ▶ posveten
profáni -a -o prid. ▶ posvetni
profesáč -a m ▶ profesor
profesija -e ž ▶ poklic
profesionálec¹ -lca m |kdor se poklicno ukvarja s kako dejavnostjo| Število profesionalcev v športu narašča □ knj.izroč. profesionist □ sleng. profi
profesionálec² povdk. ekspr. |izraža, da kdo strokovno, dobro opravlja kako delo| V tem je pravi profesionalc □ knj.izroč. profesionist □ sleng. profi
profesionalizem -zma m |poklicno ukvarjanje s kako dejavnostjo| profesionalizem v športu □ profesionalstvo
profesionalni -a -o prid. ▶ bolezen •12 | etika •2 | gledališče 1•1 | poklicni | razvoj •8 | voznik •2
profesionalno prisl. ▶ poklicno
profesionalstvo -a s ▶ profesionalizem
profesioníst -a m ▶ profesionalc¹ | profesionalc²
profésor -ja m |kdor poučuje, predava na srednji, višji, visoki šoli in je za to posebej usposobljen| biti, postati profesor □ neknj. pog. prfoks □ zastar. profesač □ neknj. pog. profoks
 ♦ 1. izredni profesor □ knj.izroč. ekstraordinarij 2. licejski profesor □ zastar. licealni profesor 3. profesor pripravnik □ šol., zgod. suplent 4. redni profesor □ knj.izroč. ordinarij
profesorálni -a -o prid. ▶ profesorski
profésorica -e ž |ženska, ki poučuje, predava na srednji, visoki šoli in je za to posebej usposobljena| profesorica slovensčine □ neknj. pog. prfoksa
profésorski -a -o prid. |ki je v zvezi s profesorjem, profesorji| profesorsko delo □ knj.izroč. profesoralni
GLEJ ŠE naslov 2•5 | poklic •9
profésorstvo -a s ▶ poklic •9
profesúra -e ž ▶ naslov 2•5 | poklic •9
profét -a m ▶ prerok | prerokovalec
profí -ja m ▶ profesionalc¹ | profesionalc²
profil -a m s prilastkom, knj.izroč. |bistvene lastnosti, značilnosti česa| idejni profil nove literarne revije □ knj.izroč. fiziognomija □ knj.izroč. fiziognomija
 • grad. svetlobni profil □ grad. gabarit □ grad. svobodni profil
GLEJ ŠE poklic pp 1 | prerez •5
profiláksa -e ž ▶ preventiva
profiláktični -a -o prid. ▶ cepljenje¹ 3•2 | preprečevalni
profilni -a -o prid. ▶ orodje •3
profínjen -a -o prid. ▶ izbran 2 | izostren
profit -a m ▶ dobiček

profitabilen -lna -o prid. ▶ donosen
profítar -ja m ▶ dobičkar
profítarski -a -o prid. ▶ dobičkarški
profítarstvo -a s ▶ dobičkarstvo
profítirati -am nedov. in dov. ▶ dobiček •2
profôks -a m ▶ profesor
pro fóрма prisl. zv. ▶ formalno
próga -e ž
 1. |ozko, podolgovato mesto, ki ima drugačno barvo ali videz kot ostala površina| blago s širokimi progami □ nar. pisa □ nar. priža □ star. riža □ progica |majhna progá|
 2. |redna prometna povezava med določenimi kraji| uvesti novo progó □ linija
 ♦ 1. avtobusna progá □ avtobusna linija 2. letalska progá □ redk. aerolinija □ letalska linija
 • 1. dvotirna progá □ prakt. sp. dvotirnica 2. enotirna progá □ prakt. sp. enotirnica 3. šport. slalomska progá □ šport. progá za slalom □ šport. slalomišče □ šport., žarg. slalomprogá 4. šport. smukaška progá □ šport. progá za smuk □ šport., žarg. smukprogá □ knj.izroč. smuška progá 5. šport. smučarska progá □ šport., žarg. pista □ šport. smučarska steza □ nestrok. smučišče 6. tritirna progá □ trotirna progá
GLEJ ŠE pega •2 | steza •3 | tekač •1
prógar -ja m ▶ delavec •18
prógest -a -o prid. |ki ima proge| progast kožuh živali □ nar. prižast □ nar. rižast
prógesti -a -o prid. ▶ mišica •8
prógica -e ž ▶ progá 1
próglá -e ž ▶ past
proglàs -ása m ▶ razglas
proglasítev -tve ž ▶ razglasitev
proglasíti -ím dov. ▶ razglasiti 1, 2, 3
proglášati -am nedov. ▶ razglašati 1, 2, 3, 4
prognóstik -a m |kdor napove, predvidi kaj, zlasti strokovno utemeljeno| Ta ekonomist je zanesljiv prognostik □ publ. prognozer
prognóza -e ž med. |predvidevanje poteka, izida bolezni, operacije| dobra, slaba prognoza □ med. napoved
GLEJ ŠE napoved | napoved •3 | napoved •4
prognozêr -ja m ▶ prognostik
prognozírati -am dov. in nedov. ▶ predvideti | predvidevati
progòn -óna m ▶ pregon
progóvni -a -o prid. ▶ avtomobil •12 | delavec •18
program -a m |skupek del, nastopov, oddaj, ki se določijo za uresničitev kot določena celota| Gledališče je dramo uvrstilo v svoj program; radijski, televizijski program □ spored □ zastar. vzpored
 ♦ filmski program □ publ. kinoprogram
 • 1. rač. protivirusni program □ rač., žarg. antivirusnik □ rač. antivirusni program 2. ped. učni program □ ped. kurikulum □ ped. učnik
GLEJ ŠE spored | spored • | spremljati 2•
programátični -a -o prid. ▶ programski
programátično prisl. ▶ programsko
programátičnost -i ž ▶ programskost
programátski -a -o prid. ▶ programski
programátsko prisl. ▶ programsko
programírati -am dov. ▶ naročiti 2
programje -a s ▶ oprema •5
programski -a -o prid. |ki izraža, vsebuje skupek nalog, del, določenih za uresničitev| napisati programski govor □ knj.izroč. programatični □ publ. programatski
GLEJ ŠE oprema •5

programsko ozirn. prisl. | izraža, da je kaj določeno glede na skupek nalog, del, ki jih potrebno uresničiti | v članku *programsko poudarjati nenasilje* □ knj.izroč. **programatično** □ publ. **programatsko**

programskost -i ž | dejstvo, da kaj izraža, vsebuje skupek nalog, del, določenih za uresničitev | *programskost članka* □ knj.izroč. **programatičnost**

progređientni -a -o prid. med. | ki napreduje, se razširja | *progređientno vnetje* □ med. **napredujoči** □ med. **progresivni**

progrés -a m ▶ napredek

progresija -e ž ▶ napredovanje 1 | naraščanje 2

progresiven -vna -o prid. ▶ napreden 1

progresivni -a -o prid. ▶ progredientni | steklo 2•6

progresivnost -i ž ▶ naprednost

prohibitívni -a -o prid. ▶ prepoved | prepovedovalni

pró in kóntra povdk. zv. ▶ za in proti

proíti pròjdem dov. ▶ iti 3 | miniti 1, 2 | oditi

proizvajálec -lca m | kdor načrtno, organizirano dela, pridobiva predmete, stvari za zadovoljevanje določenih potreb | *Podjetje spada med največje proizvajalce pisarniškega pohištva* □ nek. pog. **fabrikant** □ knj.izroč. **producent** □ knj.izroč. **proizvodnik** ♦ ekon. neposredni proizvajalec □ ekon. neposredni producent

proizvajáljni -a -o prid. ▶ sila¹ •6 | sredstvo •22

proizvajálnost -i ž ▶ produktivnost

proizvájanje -a s | načrtno, organizirano izdelovanje, pridobivanje predmetov, stvari za zadovoljevanje določenih potreb | *naprava za proizvajanje plina* □ **produciranje** □ **produkcija** □ **proizvodnja**

proizvájati -am nedov. *kaj* | načrtno, organizirano delati, pridobivati predmete, stvari za zadovoljevanje določenih potreb | *proizvajati velike količine industrijskega blaga* □ **producirati** □ nek. pog. **fabricirati**

GLEJ ŠE izdelovati 1 | ustvarjati 1

proizvésti -vêdem dov. *kaj* | načrtno, organizirano narediti, pridobiti predmete, stvari za zadovoljevanje določenih potreb | *Proizvesti je treba več blaga za izvoz* □ **producirati**

GLEJ ŠE izdelati 1 | ustvariti 1

proizvòd -óda m | kar nastane kot posledica organiziranih dejavnosti, postopkov za pridobivanje dobrin | *proizvodi za široko potrošnjo* □ **produkt**

• 1. ekon. čisti družbeni proizvod □ ekon. družbeni netoprodukt

2. kmetijski proizvod □ agrarni proizvod □ kmetijski produkt

3. ekon. presežni proizvod □ ekon. presežni produkt □ ekon. suficitarni produkt

GLEJ ŠE dosežek | izdelek | izdelek •3

proizvòdni -a -o prid. ▶ cena •6 | delo 1•9 | odnos •2 | postopek •4 | sila¹ •6 | strošek •4

proizvòdnik -a m ▶ proizvajalec

proizvòdnja -e ž

1. | celota organiziranih postopkov, dejavnosti, ki omogoča nastajanje določenih materialnih ali nematerialnih dobrin | *modernizirati proizvodnjo avtomobilov; razvijati filmsko proizvodnjo* □ **produkcija**

♦ 1. ekon. drobna blagovna proizvodnja □ ekon. drobnoblagovna proizvodnja □ ekon. enostavna blagovna produkcija □ ekon. enostavna blagovna proizvodnja □ ekon. enostavna proizvodnja 2. kmetijska proizvodnja □ agrikulturna proizvodnja 3. ekon. množična proizvodnja □ ekon. masovna proizvodnja □ ekon. množinska proizvodnja 4. obrtniška proizvodnja □ obrtna proizvodnja 5. poskusna proizvodnja □ pilotna proizvodnja 6. združna proizvodnja □ kooperativna proizvodnja 7. ekon. zasebna proizvodnja □ ekon. privatna proizvodnja

PODPOMENKE blagovna proizvodnja, neblagovna proizvodnja

2. | količina predmetov, stvari, ki nastane v določenem času s takimi postopki, dejavnostmi | *Prodali so že vso letošnjo proizvodnjo* □ **produkcija**

GLEJ ŠE proizvajanje

proizvòdnost -i ž ▶ produktivnost | produktivnost •

projékcija -e ž | prenašanje slik, fotografij, filmov z optično pripravo na (projekcijsko) platno | *Pripovedovanje je počivil s projekcijo diapozitivov* □ **projiciranje**

♦ 1. film. hrbtna projekcija □ film. backprojekcija 2. geom. aksonometrična projekcija □ geom. aksonometrija 3. geom. izometrična projekcija □ geom. izometrija

projekcijski -a -o prid. ▶ platno •5 | test •4

projékt -a m

• multidisciplinarni projekt □ knj.izroč. večdisciplinarni projekt

GLEJ ŠE načrt 1 | načrt 3•1 | osnutek 1

projektánt -a m | kdor zasnuje, izdelava načrt za kak objekt, področje | *Projektant hotela je znani arhitekt* □ **načrtovalec**

projektántski -a -o prid. ▶ atelje •1 | biro • | delo 1•10 | oddelek 1•22 | organizacija •2

projektíl -a m ▶ izstrelek

projektíranje -a s | snovanje, izdelovanje načrta za kak objekt, področje | *Pri projektiranju so upoštevali želje naročnika* □ **načrtovanje**

GLEJ ŠE načrtovanje | oddelek 1•13

projektírati -am nedov. *kaj* | snovati, izdelovati načrt za kak objekt, področje | *projektirati naselje* □ **načrtovati**

GLEJ ŠE načrtovati 1

projektírnica -e ž ▶ risalnica

projektíva -e ž ▶ oddelek 1•13

projektívni -a -o prid. ▶ atelje •1 | biro • | oddelek 1•22 | test •4

projéktni -a -o prid. ▶ organizacija •2

projéktor -ja m ▶ magnetoskop

projiciranje -a s ▶ projekcija

proklamácija -e ž ▶ razglas

proklamírati -am dov. ▶ razglasiti 2

prokléti¹ -a -o prid. ▶ prekleti¹

prokléti² -kòlnem dov. ▶ prekleti² 1, 2

proklétje -a s ▶ prekletstvo

prokléto prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

proklítika -e ž ▶ predslonka

prokurátor -ja m ▶ pooblaščenec

prolegómena -en s mn. ▶ razprava 2•3

prólenk -a m ▶ prašiček

prolet -a m ▶ delavec •13

proletárec -rca m ▶ delavec •13

proletariát -a m ▶ razred 2•

proletárstvo -a s ▶ revščina¹ 1

proliferírati -am nedov. in dov. ▶ razmnoževati se 1 | razmnožiti se

prológ -a m gled. | uvodni prizor, ki razloži predzgodbo, idejo v dramskem besedilu | *prolog in epilog* □ gled. **predgovor**

GLEJ ŠE uvod 1

prolongácija -e ž ▶ podaljšanje

prolongírati -am dov. ▶ podaljšati 3

promenáda -e ž ▶ sprehajališče | sprehod 1

promenádni -a -o prid. ▶ palica •18

promenírati -am nedov. ▶ sprehajati se

promèt -éta m

• 1. avtomobilski promet □ knj.izroč. avtomobilni promet □ knj.izroč. avtopromet 2. fin. brezgotovinski denarni promet □ fin. brezgotovinski promet

□ fin. prepisni denarni promet **3. čezmorski promet** □ knj.zroč. prekomorski promet **4. kopenski promet** □ kopni promet □ promet po kopnem □ star. suhozemni promet □ star. suhozemski promet **5. lokalni promet** □ krajevni promet **6. medcelinski promet** □ interkontinentalni promet □ medkontinentalni promet **7. pešaški promet** □ poslov.-uprav. pešpromet **8. pomorski promet** □ morski promet **9. zračni promet** □ letalski promet □ star. zrakoplovni promet **10. železniški promet** □ vlakovni promet
GLEJ ŠE prodati | turizem

prométen -tna -o prid. ► živahen 3

prométni -a -o prid. ► konica •2 | policija ♦ | policist ♦ | pot⁴ •3 | znak¹ 1•3

prométnik -a m ► odpravnik • | policist •

promíle -a m | del na tisoč enakih delov razdeljene celote|

Morska voda ima približno petintrideset promilov soli □ **odtisoček**

prominénca -e ž ► uglednež

prominènt -ènta m ► uglednež

prominénnten -tna -o prid. ► pomemben

prominénntni -a -o prid. ► pomembni | ugledni

prominénntnik -a m ► uglednež

promótor -ja m ► gibalo

promóvirati -am dov. in nedov. ► doktorirati | predstavljati 2

prómptni -a -o prid. ► takojšnji

promulgácija -e ž ► razglasitev •

pronicanje -a s ► prodiranje 1, 2

pronícati -am nedov.

1. s prislovnim določilom |v zelo majhni količini prihajati skozi kaj ovirajočega| *Voda pronica skozi apnenec* □ **pronícati** □ **proníkati** □ **proníkati** □ ekspr. **cediti se** □ fiz. **difundirati** *Plini difundirajo skozi opno* □ ekspr. **mezeti** □ knj.zroč. **vnícati** *V sobo vnica hlad*

□ knj.zroč. **vníkati** *V čevlje vnika voda*

2. s prislovnim določilom, ekspr. |po malem, neopazno prodirati, se širiti| *Té ideje pronicajo tudi k nam* □ ekspr. **proníkati** □ knj.zroč. **vnícati** *v kaj Tuje navade vnicaajo v deželo* □ knj.zroč. **vníkati** *v kaj Ta vpliv je vnikal tudi v umetnostno zavest naših prednikov*

GLEJ ŠE prodirati 5

pronícàv -áva -o prid. ► predirljiv | prodoren 2 | visok 3

pronícàvo prisl. ► prodorno

pronícàvost -i ž ► prodornost 2

pronícjlív -a -o prid. ► predirljiv | prepusten | prodoren 2 | visok 3

pronícjlívo prisl. ► prodorno

pronícjlívost -i ž ► prodornost 2

proníkati -am nedov. ► prodirati 5 | pronícati 1, 2

proníkàv -áva -o prid. ► prodoren 2

proníkàvo prisl. ► prodorno

proníkàvost -i ž ► prodornost 2

proníkljív -a -o prid. ► predirljiv | prodoren 2

proníkljívo prisl. ► prodorno

proníkniti -em dov. s prislovnim določilom |v zelo majhni količini priti skozi kaj ovirajočega| *Voda pronikne skozi apnenec* □ **proníkniti**

□ knj.zroč. **vníkniti** *Črnilo vnikne v papir*

GLEJ ŠE prodreti 5, 6

pronómen -a m ► zaimek

pronominální -a -o prid. ► sklanjatev •2 | zaimenski

prononsírani -a -o prid. ► očitni | razvpiti¹

propàd -áda m | prenehanje obstajanja zaradi izgube za to nujno potrebne lastnosti| *propad civilizacije* □ ekspr. **bankrot** **bankrot**

umetnosti □ ekspr. **brodolom** □ ekspr. **izumrtje** □ ekspr. **katastrofa**

□ knj.zroč. **konflagracija** □ knj.zroč. **ladjelom** □ ekspr. **poguba**¹

□ zastar. **prepast** □ star. **propast** □ ekspr. **zaton**

GLEJ ŠE propadati 2 | propadati 2• | propasti 2

propádanje -a s

1. |izgubljanje nujno potrebnih lastnosti za obstajanje| *propádanje civilizacije* □ ekspr. **dekadencia** □ ekspr. **umiranje**

2. |izgubljanje nujno potrebnih lastnosti za opravljanje svoje dejavnosti| *zaustaviti propádanje kmetij* □ ekspr. **izumiranje**

propádati -am nedov.

1. |zaradi določenih neugodnih razmer izgubljati nujno potrebne lastnosti za obstajanje| *Zapuščena hiša vse bolj propada*

□ pog. **jemati konec** □ star. **prepadati** □ ekspr. **umirati** *Gozdovi umirajo zaradi onesnaževanja* □ **razpadati** ↗

2. |zaradi določenih neugodnih razmer izgubljati nujno potrebne lastnosti za opravljanje svoje dejavnosti| *Gospodarstvo propada* □ ekspr. **drseti v propad** □ ekspr. **iti po zlu** □ ekspr. **iti**

rakovo pot □ pog. **iti v franže** □ pog. **iti v maloro** □ ekspr. **lesti narazen**

□ ekspr. **podirati se** □ ekspr. **pogrezati se** □ ekspr. **zamirati**

♦ **hitro propadati** □ ekspr. **držati v polom** □ ekspr. **držati v propad**

□ ekspr. **dreti v propad** □ ekspr. **drveti v propad** □ ekspr. **drveti v propast**

3. ekspr. |izgubljati določene dobre, zaželene lastnosti| *Zaradi*

pijače vse bolj propada □ ekspr. **držati navzdol** □ ekspr. **drveti v pogubo**

□ ekspr. **pogubljati se**

GLEJ ŠE slabeti

propagánda -e ž |javno opozarjanje na kaj, navadno z navajanjem dobrih lastnosti, z namenom pridobiti naklonjen odnos

naslovnikov do predmeta opozarjanja| *povečati prodajo zaradi*

dobre propagande □ **propagiranje**

GLEJ ŠE oglaševanje | propagirati

propagandíst -a m ► oglaševalec 1

propagándni -a -o prid. ► oglaševalski

propagátor -ja m ► glasnik²

propagátorica -e ž ► razširjevalka

propagátorka -e ž ► razširjevalka

propagírani -a -o prid. ► reklamirani

propagíranje -a s ► oglaševanje | propaganda

propagírati -am nedov. *kaj* |javno opozarjati na kaj, navadno z navajanjem dobrih lastnosti, z namenom pridobiti naklonjen

odnos naslovnikov do predmeta opozarjanja| *propagirati*

potovanja v Afriko □ pog. **delati propagando za kaj**

propálica -e ž ► podlež

propást -i ž ► propad | propadati 2•

propásti -pádem dov.

1. |zaradi določenih neugodnih razmer izgubiti nujno potrebne lastnosti za obstajanje| *Marsikatera civilizacija je*

propadla □ pog. **iti k hudiču** □ pog. **iti k vragu** □ ekspr. **iti po zlu** □ ekspr. **iti**

rakom žvižgat □ pog. **iti v izgubo** *Vsa njegova prizadevanja so šla v*

izgubo □ pog. **iti v maloro** □ ekspr. **izumreti** □ star. **prepasti**¹ □ ekspr. **zamreti**

2. |zaradi določenih neugodnih razmer izgubiti potrebne lastnosti za opravljanje svoje dejavnosti| *Podjetje je propadlo*

□ ekspr. **doživeti polom** □ ekspr. **doživeti propad** □ pog. **iti k hudiču** □ pog. **iti**

k vragu □ ekspr. **iti rakom žvižgat** □ pog. **iti v franže** □ pog. **iti v maloro**

□ ekspr. **izhirati** □ ekspr. **pogoreti** □ ekspr. **shirati** □ neknj. pog. **skrahirati**

□ sleng. **zmrzniti**

♦ **1. gospodarsko propasti** □ ekspr. **bankrotirati** □ pog. **falirati** □ ekspr. **priti**

na boben □ pog. **priti na kant** **2. moralno propasti** □ ekspr. **zamlakužiti se**

□ ekspr. **zamočviriti se**

3. v zvezi z osebo |postati nedejaven, duševno otopen| *Moram delati,*

sicer bom propadel □ star. **pogubiti se** □ ekspr. **skisati se** □ ekspr. **splensniti**

□ ekspr. **splensniti** □ star. **splensnivet** □ slabš. **strohneti** □ ekspr. **uničiti se**

□ star. **zapraviti se** □ ekspr. **zarjaveti** □ ekspr. **zgniti**

4. ekspr. |izraža, da kaj izgubi možnost uresničiti se| *Vsi načrti*

so propadli □ pog. **iti k hudiču** □ pog. **iti k vragu** □ ekspr. **iti po zlu** □ pog. **iti**

v franže □ pog. iti v maloro □ knj.izroč. razničiti se □ star. razonegaviti se
□ ekspr. sesuti se v prah □ ekspr. splavati po vodi

GLEJ ŠE strohneti

propéler -ja m ▶ vijak 3

propólis -a m ▶ zadelavina

propórc -a m ▶ razmerje 1

propórci -ev m mn., mn. v sin. nizu ▶ sorazmerje

propórcija -e ž ▶ razmerje 1, 2

propórcije -ij ž mn. ▶ sorazmerje

proporcionálni -a -o prid. ▶ obdavčenje • | sistem •19 | sorazmerni

proporcionálno prisl. ▶ sorazmerno

proporcionálnost -i ž ▶ meja •2 | sorazmerje | sorazmernost

propórcni -a -o prid. ▶ sistem •19

propórcnost -i ž ▶ sorazmernost

propóved -i ž ▶ pridiga

propóvednik -a m ▶ glasnik² | pridigar

propovedováti -újem nedov. ▶ pridigati 1 | širiti 3

propozícija -e ž ▶ izjava 2 | predpostavka | trditev¹

propulzívni -a -o prid. ▶ gibaló

propúst -a m ▶ prepust

propústén -tna -o prid. ▶ prepusten

propústnica -e ž ▶ prepustnica

propústnost -i ž ▶ prepustnost

propúšćati -am nedov. ▶ prepušćati 1

proračún -a m | letni načrt prihodkov in odhodkov družbeno-političnih skupnosti | *Skupščina je sprejela proračún* □ publ. **budžét**

proračúnski -a -o prid. | ki je v zvezi s proračunom | *proračúnska razprava* □ publ. **budžetni** □ publ. **budžetski**

GLEJ ŠE leto •8

proročíšće -a s ▶ preročíšće

prôrok -óka m ▶ prerokovalec

prorokováti -újem nedov. ▶ prerokovati

prósasti -a -o prid. ▶ žito •2

prôsec -sca m ▶ snubec

proséktor -ja m ▶ obducent

prosektúra -e ž ▶ oddelek 1 •18

proselít -a m ▶ privrženec

prosení -a -o prid. ▶ kaša | kruh •7 | moka pp 1 | slama •9

proseníca -e ž ▶ slama •9

prosenják -a m ▶ kruh •7

prosenka -e ž ▶ peščenka | ptica pp 9

prosévatí -am nedov. ▶ presevati

proseven -vna -o prid. ▶ prosojen

prosílec -lca m | kdor izraža komu željo, da kaj da, naredi |

ugoditi željam prosilca □ knj.izroč. **kompetent** □ star. **prositelj**

□ star. **prošnjik** □ knj.izroč. **reflektant** *Reflektanti naj oddajo prošnje v tajništvo*

prosilka -e ž | ženska, ki izraža komu željo, da kaj da, naredi |

Želja prosilke je bila izpolnjena □ star. **prošnjica**²

prosílni -a -o prid. ▶ molitev •4

prosíneec -nca m ▶ januar

prosíšće -a s ▶ njiva pp

prosíť medm. ▶ na zdravje

prosíťelj -a m ▶ prosilec

prosíťi prošim nedov. *koga za kaj* | izražati komu željo, da kaj da,

naredi | *Prosil ga je za denar* □ nekjn. pog. **fehťariti** □ nekjn. pog. **fehťati**

□ ekspr. **nadlegovati** □ urad. **naprošati** □ ekspr. **prosjáčiti** □ otr. **proskati** za kaj

Otrok proska za igrače □ ekspr. **reći** za kaj *V kuhinji je rekel za hrano*

□ ekspr. **rotiti** *Rotil ga je, naj odide* □ ekspr. **vprašati** za kaj *V kuhinji*

je vprašal za hrano □ ekspr. **zaklinjati** *zaklinjati koga za pomoč*

□ sleng. **žícati** □ ekspr. **moledovati** ↗

GLEJ ŠE beraćiti | posredovati | zasnuti

prosjáćenje -a s ▶ beraćenje | moledovanje

prosjáčiti -im nedov. ▶ beraćiti | moledovati | prositi

prosják -a m ▶ berać¹

prôskati -am nedov. ▶ prositi

proskribáreec -nca m ▶ izobćenec

proskribáťi -am dov. ▶ obsoditi •1

proskrípcija -e ž ▶ obsodba •1

proslavítí -im dov.

1. *kaj* | z zabavanjem v družbi izraziti veselje ob pomembnem dogodku ali spominu nanj | *proslaviti vselitev v novo hišo*

□ ekspr. **potrditi** □ ekspr. **zapiti** ↗

2. *koga* | narediti koga slavnega | *proslaviti pesnika po vsej domovini* □ zastar. **oslaviti** □ zastar. **poslaviti** □ knj.izroč. **opeti** | proslaviti v pesmi | *opeti junaka*

proslávljanje -a s | izražanje veselja ob pomembnem dogodku ali spominu nanj z zabavanjem v družbi | *proslavljanje obletnice poroke* □ star. **pirovanje** *Pirovanje se je zavleklo pozno v noć*

□ ekspr. **praznovanje** □ ekspr. **slavljenje**

GLEJ ŠE praznovanje

proslávljati -am nedov. *kaj* | z zabavanjem v družbi izražati veselje ob pomembnem dogodku ali spominu nanj | *proslavljati obletnico poroke* □ star. **pirovati** *pirovati pozno v noć* □ ekspr. **praznovati**

Obletnica je danes, praznovali bomo jutri □ ekspr. **zalivati** | proslavljati s pitjem v veliki meri | *zalivati rojstvo otroka*

GLEJ ŠE praznovati | slaviti

proslúl -a -o povdk. ▶ znan 1 •

proslúli -a -o prid. ▶ razvpiti¹ | znani² 2

prôsnica -e ž zool. | majskeemu hrošču podobni hrošč, ki se pojavi meseca junija ali julija | *ličinka prosnice* □ zool. **junjski hrošč**

prôsnik -a m zool. | majhna ptica pevka s črno glavo in široko

belo liso na vratu | *oglašanje prosnika* □ star. **prusnik**

prosojén -jna -o prid. | ki deloma prepušća svetlobo |

prosojna snov □ **presojen** □ **transparenten** □ redk. **diafan**

□ ekspr. **pajčevinast** *pajčevinasta meglica* □ knj.izroč. **preseven**

□ knj.izroč. **proseven** ■ protip. **neprosojen**

GLEJ ŠE jasen 1 | neprosojen

prosojní -a -o prid. ▶ papir •14

prosojnost -i ž | lastnost tega, kar deloma prepušća svetlobo |

prosojnost tkanine □ **presojnost** □ **transparentnost**

prospèh -éha m ▶ razcvet 2

prospékt -a m ▶ razgled²

prospéktor -ja m ▶ rudosledec

prosperírati -am nedov. ▶ razvijati se 1 | uspevati 1, 2

prosperitéta -e ž ▶ razcvet 2

prospévati -am nedov. ▶ razvijati se 1 | uspevati 2, 3

pròst¹ prôsta -o prid. ▶ neizobražen

pròst² prôsta -o povdk.

1. | izraža, da kdo v svojih dejanjih, ravnanjih ni omejen, oviran z zahtevami, s predpisi, prisilo | *Pri izbiri sodelavcev ste prosti* □ ekspr. **svoboden**²

2. | izraža, da je kdo brez obveznosti in lahko sam razpolaga s svojim časom | *Danes ni nikogar doma in sem prost* □ ekspr. **brez obveznosti** □ ekspr. **svoboden**²

3. z rodilnikom | izraža, da kdo ni omejen s tem, kar nakazuje dopolnilo v samostalniku | *biti prost dogem, mitov*

□ ekspr. **osvobojen** □ zastar. **svoboden**² *biti svoboden strasti*

GLEJ ŠE na prostosti | neolikan • | svoboden² 2

prosták -a m ekspir. |človek, ki se glede na moralna, družabna merila zelo neprimerno vede| *družiti se s prostaki*
 □ ekspir. vulgarnež

GLEJ ŠE neizobražen povdk. | prostaški povdk. | vojak •5

prostákinja -e ž ▶ prostaški povdk.

prostáščina -e ž ▶ prostaškost

prostaški -a -o prid. |ki se glede na moralna, družabna merila zelo neprimerno vede| *prostaški človek; Spet je bil prostaški*
 □ vulgaren □ star. ordinaren

POVEDKOVNIK prostak, prostakinja, vulgarnež

prostáškost -i ž |lastnost človeka, ki se glede na moralna, družabna merila zelo neprimerno vede| *Prostaškost tega človeka ga odbija* □ *prostaštvo* □ vulgarnost □ star. ordinarnost □ knj.izroč. *prostaščina*

prostáštvo -a s ▶ prostaškost

próstata -e ž anat. |žleza pri moškem, ki proizvaja semensko tekočino in jo izloča v sečnico| *povečanje prostate*
 □ anat. obsečnica

GLEJ ŠE vnetje •10

prostatitis -a m ▶ vnetje •10

prósti -a -o prid. ▶ cona •3 | čas •8 | izmišljati si 2 | ljudstvo 1 | luka • | mesto¹ •4 | morje •2 | narava 1 | plovba •3 | poved •1 | prevod •2 | prostovoljno | rebro pp | risati 1• | samstvo | tek¹ • | trg •4 | valuta 1• | verz •5 | vojak •5

prostiráča -e ž ▶ preproga

prostírati -am nedov. ▶ razgrinjati 1

prostírati se -am se nedov. ▶ razprostirati se

prostítucija -e ž

1. |opravljanje spolnih odnosov za plačilo| *preživljati se s prostitucijo* □ *prostitutiranje* □ zastar. *blodništvo* □ star. *hotništvo* □ vulg. *kurbanje* □ vulg. *kurbarija* □ vulg. *kurbirstvo* □ evfem. *najstarejša obrt* □ slabš. *vlačuganje* □ slabš. *vlačugarstvo*

2. s prilažkom, ekspir. |pojav, da se odpoveduje načelom, idealom zaradi materialnih koristi| *politična prostitucija* □ ekspir. *prostitutiranje*

prostitúiranec -nca m ▶ prostitut

prostitúiranje -a s ▶ prostitucija 1, 2

prostitúirati se -am se nedov. |opravljati spolne odnose za plačilo| *Preživlja se tako, da se prostituira* □ slabš. *candratu se* □ vulg. *cipariti se* □ vulg. *kurbati se* □ slabš. *lajdrati se* □ slabš. *lajhati se* □ zastar. *ljubovati Šla je v svet ljubovat* □ ekspir. *prodajati se* □ slabš. *vlačiti se* □ slabš. *vlačugariti se* □ slabš. *vlačugati se*

prostitút -a m |moški, ki opravlja spolne odnose za plačilo| *najeti prostitutu* □ publ. *fant na poziv* □ star. *nečistnik* □ knj.izroč. *pocestnik* □ ekspir. *prostituiranec* □ ekspir. *prostitutek* □ slabš. *vlačugar* □ publ. *žigolo*

prostitútek -tka m ▶ prostitut

prostitútká -e ž |ženska, ki opravlja spolne odnose za plačilo| *najemati prostitutke za zabavo* □ star. *blodnica* □ ekspir. *bordelsko dekle* □ slabš. *cafuta* □ publ. *call girl* □ slabš. *candra* □ slabš. *capajdra* □ slabš. *cipa* □ slabš. *cipica* □ slabš. *cundra* □ publ. *dekle na poziv* □ slabš. *drajna* □ nar. *flajcka* □ slabš. *flajdra* □ slabš. *flandra* □ knj.izroč. *hči noči* □ star. *hotnica* □ slabš. *javna deklina* □ knj.izroč. *javna ženska* □ ekspir. *kupljiva ženska* □ vulg. *kurba* □ slabš. *kurbica* □ knj.izroč. *kurtizana* □ nar. *kurva*² □ evfem. *lahkoživka* □ slabš. *lajdra* □ star. *lotrica* □ star. *lovača* □ ekspir. *malopridnica* □ ekspir. *malovredna ženska* □ ekspir. *malovrednica* □ knj.izroč. *nasladnica* □ star. *nečistnica* □ star. *nemarnica* □ star. *nesramnica* □ ekspir. *ničvredna ženska* □ ekspir. *ničvrednica* □ ekspir. *nočna ptička* □ evfem. *nočna veščá* □ star. *očitna grešnica* □ evfem. *padlo dekle* □ slabš. *pocestna deklina* □ slabš. *pocestna punčara* □ slabš. *pocestnica* □ ekspir. *pocestno dekle* □ slabš. *počepka* □ nar. *podržavka* □ evfem. *poklicna služabnica* *ljubezni*

□ star. *ponuda* □ evfem. *poulična ptička* □ ekspir. *pouličnica* □ evfem. *prijateljica noči* □ ekspir. *prodajalka ljubezni* □ knj.izroč. *svečenica ljubezni* □ slabš. *vlačuga* □ slabš. *vlačugarica* □ ekspir. *vlačugica*

prósto nač. prisl. |izraža, da kaj poteka, se dogaja brez omejitev, ovir| *Kupci si prosto ogledujejo blago* □ ekspir. *brezobvezno* □ ekspir. *svobodno*

GLEJ ŠE salto

próstocarínski -a -o prid. ▶ cona •3

prostodúšno prisl. ▶ iskreno

prostodúšnost -i ž ▶ iskrenost

prostolístnica -e ž ▶ prostovenčnica

prostomíslec -a m ▶ svobodomislec

prostonárodní -a -o prid. ▶ jezik 3•35 | pisatelj •2

prostopášen -šna -o prid. ▶ razuzdan | razvraten

próstor -óra m

1. |s stenami, ploskvami omejeni del tega, kar je nesnovno in v čemer telesa so, se premikajo| *kuhinja, soba in drugi prostori* □ zastar. *prostornina* □ nar. *suhota* *Hiša je imela tri suhote*

♦ 1. arhit. *apsidalni prostor* □ arhit. *apsidni prostor* 2. *bivalni prostor* □ *prebivalni prostor* 3. *gospodinjiski delovni prostor* □ *utiliti* 4. *namestitveni prostor* □ *namestitveni prostor* 5. *glasb. orkestrski prostor* □ *glasb. orkester* 6. *prodajni prostor* □ *prodajalni prostor* 7. *rad. režijski prostor* □ *rad., žarg. režija*

2. |del površine z ustreznim pohištvo, predmetom, namenjen za začasno namestitev ene osebe| *odstopiti komu prostor* □ *mesto*¹ □ neknoj. pog. *plac*

3. ed. |potrebni del česa, ki komu, čemu omogoča nahajanje, bivanje kje| *Na polici je še dovolj prostora* □ neknoj. pog. *plac*

♦ *delovni prostor* □ publ. *manipulativni prostor* □ *operativni prostor*

• 1. *fiz. breztežnostni prostor* □ *fiz. breztežni prostor* 2. *brezračni prostor* □ *vakuum* 3. *šport. kazenski prostor* □ *šport. šestnajstmetrski prostor* 4. *kibernetični prostor* □ *kibernetski prostor* 5. *biol. medcelični prostor* □ *biol. intercelularni prostor* 6. *medplanetarni prostor* □ *interplanetarni prostor* □ *medplanetni prostor* 7. *anat. medzobni prostor* □ *anat. interdentalni prostor* 8. *voj. mrtvi prostor* □ *voj. mrtvi kot* 9. *pravn. nadzračni prostor* □ *pravn. vesoljski prostor* 10. *vesoljski prostor* □ *kozmični prostor* □ *vesoljni prostor* 11. *vmesni prostor* □ *medprostor* 12. *teh. zgorevalni prostor* □ *teh. zgorevalna komora*

GLEJ ŠE *biotop* | *mesto*¹ •2 | *mesto*¹ •9 | *mesto*¹ 2 | *okolje* | *parkirišče* | *prtlačnik* | *umakniti se* 2

prostóřček -čka m ▶ mesto¹ 2

prostóřni -a -o prid. ▶ prostorski

prostornína -e ž |velikost prostora| *izračunati prostornino*

□ *volumen* □ zastar. *telesnina*

• 1. *strojn. delovna prostornina motorja* □ *strojn. gibna prostornina* □ *strojn. gibni volumen* □ *strojn., žarg. kubatura* □ *avt., žarg. litraža*

2. *pomor. registrska prostornina ladje* □ *pomor. tonaža*

GLEJ ŠE *prostor* 1

prostornínski -a -o prid. |ki je v zvezi s prostornino| *prostorninsko razmerje pri plinih* □ *volumenski* □ knj.izroč. *volumski*

GLEJ ŠE *les* •43 | *mera* pp | *meter* •1

prostóřno prisl. ▶ prostorsko

prostoročno prisl. ▶ risati 1•

prostóřski -a -o prid. |ki je v zvezi s prostorom| *prostorske razsežnosti* □ *prostorni* □ knj.izroč. *spacialni*

GLEJ ŠE *geometrija* •2 | *mreža* •4 | *odnos* 1 pp 1

prostóřsko ozirn. prisl. |izraža, da se kaj določa, da je kaj

določeno glede na prostor| *biti prostorsko omejen* □ *prostorno*

prostosřčen -čna -o prid. ▶ iskren 1

prostosřčno prisl. ▶ iskreno

prostosfčnost -i ž ▶ iskrenost

prostóst -i ž |stanje človeka, ki je brez obveznosti in lahko sam razpolaga s svojim časom| *Lepi dnevi prostosti so hitro minili*
□ ekspr. svoboda

GLEJ ŠE odvzeti 2•3 | svoboda 2 | zapor 2

prostóstni -a -o prid. ▶ zapor 2

prostovēnčnica -e ž nav. mn., bot. |rastline, ki nimajo zraslih venčnih listov| *cvetno odevalo pri prostovenčnicah* □ bot. prostolistnica

prostovoljec -jca m

1. |kdor se prostovoljno odloči, prijavi za določeno delo, dejanje| *Prostovoljci so šli v gozd pripravljat drva* □ star. radovoljec

♦ delovni prostovoljec □ volonter

2. |kdor stopi prostovoljno v vojsko| *četa prostovoljcev* □ prostovoljni vojak □ zastar. dobrovoljec □ star. radovoljec

♦ zgod. solunski prostovoljec □ zgod., žarg. solunec □ zgod. solunski dobrovoljec

GLEJ ŠE enoletnik

prostovóljen -jna -o prid. |ki temelji na svobodni volji, ne pa na prisili, obveznosti| *prostovoljna odločitev* □ star. radovoljen

prostovóljni -a -o prid. |ki prostovoljno in brezplačno opravlja določena dela| *prostovoljni socialni delavec* □ volonterski

GLEJ ŠE delo 1•11 | prispevek 1• | prostovoljec 2

prostovóljno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje temelji na svobodni volji, ne pa na prisili, obveznosti| *prostovoljno pomagati sodelavcu* □ na lastno pobudo □ brez prisile □ samoiniciativno □ knj.izroč. brez moranja □ knj.izroč. dobrovoljno □ ekspr. iz dobre volje □ star. iz proste volje □ star. iz svoje volje □ star. radovoljno

prostovóljski -a -o prid. |ki je v zvezi s prostovoljci| *prostovoljska četa* □ zastar. dobrovoljski

GLEJ ŠE delo 1•11

prostovóljstvo -a s |dejavnost, ki se ukvarja s prostovoljnim, brezplačnim opravljanjem določenih del| *razmah prostovoljstva* □ volonterstvo □ publ. volontariat

prostozidár -ja m zgod. |pripadnik prostozidarstva| *organizacije prostozidarjev* □ zgod. framason □ zgod. mason

prostozidárski -a -o prid. zgod. |ki je v zvezi s prostozidarji| *prostozidarski nazori* □ zgod. framasonski □ zgod. masonski

GLEJ ŠE loža¹ •

prostozidárstvo -a s zgod. |liberalno svetovnonazorsko gibanje, nastalo v začetku 18. stol.| *prostozidarstvo na Slovenskem* □ zgod. framasonstvo □ publ. masonerija □ zgod. masonstvo

prostrán -a -o prid. |ki ima veliko ploskovno razsežnost| *prostrana ravnina* □ redk. obsežen □ redk. obširen □ nar. razhoden □ zastar. razprostran □ zastar. šir □ ekspr. širen □ ekspr. široširen

prostránost -i ž |značilnost tega, kar ima veliko ploskovno razsežnost| *prostranost gozdov* □ ekspr. prostranstvo □ zastar. razprostranost

prostránstvo -i ž |prostran svet, prostor| *nenaseljena prostranstva na severu* □ ekspr. širjava □ knj.izroč. vsešir

GLEJ ŠE prostranost

prostréti -strēm dov. ▶ razgrniti | razširiti 2

prostrít -a -o prid. ▶ razgrnjen

prosvétar -ja m ▶ delavec •19

prosvétarka -e ž ▶ delavka •5

prosvetítelj -a m |kdor si s poučevanjem, izobraževanjem prizadeva razširiti razumno mišljenje, delovanje brez predsodkov med ljudi| *narodni buditelj in prosvetitelj*

□ knj.izroč. razsvetljevalec

prosvetíteljski -a -o prid. ▶ razsvetljenstvo

prosvetliti -ím dov. *koga* |s poučevanjem, izobraževanjem razširiti razumno mišljenje, delovanje brez predsodkov med ljudi| *prosvetliti delavce, kmete* □ knj.izroč. razsvetliti

prosvetljēnec -nca m ▶ razsvetljenec

prosvetljēni -a -o prid. ▶ absolutist • | absolutizem •2

prosvetljēnski -a -o prid. ▶ razsvetljenski

prosvetljēnstvo -a s ▶ razsvetljenstvo

prosvetljēvanje -a s |poučevanje, izobraževanje z namenom razširiti razumno mišljenje, delovanje brez predsodkov med ljudi| *prosvetljevanje podeželskega prebivalstva* □ knj.izroč. razsvetljevanje

prosvetljévati -újem nedov. *koga* |s poučevanjem, izobraževanjem prizadevati si razširiti razumno mišljenje, delovanje brez predsodkov med ljudi| *prosvetljevat prebivalstvo* □ knj.izroč. razsvetljevat

prosvétni -a -o prid. ▶ delavec •19 | delavka •5

prosvétnik -a m ▶ delavec •19

proščēnje -a s ▶ praznovanje pp | žeganje

proščēnjski -a -o prid. ▶ nedelja •2

prōšli -a -o prid. ▶ pretekli

prōšlost -i ž ▶ preteklost

prōšnja -e ž |želja, izražena komu, da kaj da, naredi| *Ustregel je ženini prošnji* □ star. priprošnja □ ekspr. prošnjica¹ □ ekspr. živa prošnja

♦ pravn. prošnja za pomilostitev □ pravn. pomilostitvena prošnja

prōšnjica¹ -e ž ▶ prošnja

prōšnjica² -e ž ▶ prosilka

prōšnjik -a m ▶ prosilec

prōšt prōšta m ▶ duhovnik 1 pp 5

prót -a m ▶ palica •16 | paličnjak | šiba

próta -e m ▶ protojerej

protagoníst -a m ▶ junak 2

protagonístka -e ž ▶ junakinja 2

proteín -a m biol., kem. |beljakovina, sestavljena samo iz aminokisljin| *rastlinski, živalski proteini* □ biol., kem. enostavna beljakovina

prótej -a m ▶ ribica •2

protekcionístični -a -o prid. ▶ carina •2

protekcionístično prisl. ▶ zaščitniško

protektorát -a m ▶ ozemlje 2 pp 2

protést -a m |javno izraženo nasprotovanje čemu, nezadovoljstvo s čim| *protest delavcev; protest zaradi nasilja, proti nasilju* □ demonstracija | množični protest|

GLEJ ŠE protestno

protestánt -a m |pripadnik protestantske vere| *nasprotja med protestanti in katoličani* □ evangeličan □ knj.izroč. luteran

□ knj.izroč. luteranec □ ekspr. lutrovec □ knj.izroč. reformator

□ knj.izroč. reformiranec

PODPOMENKE cvinglijanec, kalvinec, luteranec, puritanec

protestantízem -zma m |krščanska vera, ki priznava Sveto pismo za edino versko avtoriteto| *vpliv protestantizma* □ protestantska vera □ knj.izroč. evangelijska vera □ knj.izroč. luteranstvo

□ knj.izroč. lutrovstvo □ zastar. lutršvera □ redk. protestantstvo

PODPOMENKE 'smer protestantizma' anglikanizem⁷, cvinglijanstvo, flacianizem, kalvinizem, luteranstvo⁷, puritanizem⁷

protestántka -e ž |pripadnica protestantske vere| *Poročil se je s protestantko* □ evangeličanka □ knj.izroč. luteranka

protestántovski -a -o prid. ▶ duhovnik 2• | protestantski

protestántski -a -o prid. |ki je v zvezi s protestanti, protestantizmom| *protestantski pridigar* □ evangeličanski □ knj.izroč. luteranski

□ pog. lutrovski □ redk. protestantovski

GLEJ ŠE cerkev 2 pp 2 | cerkev 2•5 | duhovnik 2 pp 4 | duhovnik 2• | protestantizem

protestantstvo -a s ▶ protestantizem

protestiranje -a s |javno izražanje nasprotovanja čemu, nezadovoljstva s čim| *protestiranje proti vojni, zaradi podražitev* □ *demonstriranje* |množično protestiranje|

protestirati -am nedov. *proti čemu* |javno izražati nasprotovanje čemu, nezadovoljstvo s čim| *protestirati proti oboroževanju* □ *demonstrirati* |množično protestirati|

protétni -a -o prid. ▶ zborovanje ♦

protétnik -a m ▶ demonstrant

protétno vzročn. prisl. |izraža, da se dejanje zgodi zaradi nasprotovanja čemu, nestrinjanja s čim| *protétno zapustiti sejo* □ *v znak protesta* □ *iz protesta* □ knj.izroč. **demonstrativno**

protétični -a -o prid. ▶ oddelek 1•23 | pripomoček ♦1

protétika -e ž ▶ oddelek 1•23 | pripomoček ♦1

protéus -a m ▶ ribica ♦2

protéza -e ž

- med. snemna proteza □ redk. snemljiva proteza

GLEJ ŠE noga 1•3 | roka 1•5

protežiranec -nca m ▶ favoriziranec

protežiranje -a s ▶ favoriziranje

protežirati -am nedov. ▶ favorizirati

proti¹ prisl. ▶ glasovati 2♦ | naproti

proti² predl.

1. z dajalnikom |za izražanje usmerjenosti dejanja, premikanja| *obrniti se proti občinstvu; pluti proti obali* □ **k**

2. z dajalnikom |za izražanje približevanja časovni meji| *Vrnil se bo proti poldnevu* □ knj.izroč. **k** □ knj.izroč., s tožilnikom **na¹** □ knj.izroč., s tožilnikom **pod²**

3. z dajalnikom |za izražanje odpora, sovražnosti, nasprotovanja, nesoglašanja; za izražanje česa negativnega, čemur se je treba izogibati, česar delovanje je treba preprečiti| *Nahujskali so jih proti nam; cepiti proti davici; rakete proti toči* □ knj.izroč., s tožilnikom **zoper**

4. z dajalnikom |za izražanje neujemanja z merilom, vodilom| *storiti kaj proti pravilom* □ z orodnikom **v nasprotju¹** *ravnati v nasprotju z dogovorom* □ star., z rodilnikom **mimo²** □ knj.izroč., s tožilnikom **zoper** *postopek zoper obtoženega*

5. z dajalnikom |za izražanje odnosa do česa| *biti odporen proti infekciji* □ s tožilnikom **zoper** □ pog., s tožilnikom **za¹**

GLEJ ŠE kljub | v primerjavi

proti³ povdk. ▶ nasprotovati 2

protiabsolutistični -a -o prid. |ki je proti absolutizmu| *protiabsolutistično gibanje* □ **antiabsolutistični**

protialergijski -a -o prid. |ki deluje proti alergiji| *protialergijsko zdravilo* □ **antialergični** □ **antialergijski**

protialkoholni -a -o prid. |ki je proti alkoholizmu| *protialkoholno gibanje* □ **antialkoholni**

protiamerikanizem -zma m |nenaklonjenost, odpor do politike Združenih držav Amerike| *ideološki protiamerikanizem* □ **antiamerikanizem**

protiamériški -a -o prid. |ki je proti politiki Združenih držav Amerike| *protiamériške demonstracije* □ **antiamériški**

protiargumènt -ênta m ▶ protidokaz

protiaviónski -a -o prid. ▶ protiletalski

protibaktérijski -a -o prid. ▶ antibakterijski

protíca -e ž ▶ šiba

protícelulítni -a -o prid. |ki deluje proti celulitu| *protícelulítna masaža* □ **anticelulítni**

protič -íča m ▶ šibica¹

protídelec -lca m ▶ antidelec

protídemokrátíčni -a -o prid. |ki je proti demokraciji| *protídemokrátíčna državna ureditev* □ **antídemokrátíčni**

protídepresívni -a -o prid. ▶ antidepresivni

protídímni -a -o prid. ▶ zavesa ♦

protídokáz -áza m |dokaz, ki nasprotuje določenemu dokazu| *navesti protídokaze* □ **protiargument**

GLEJ ŠE dokaz ♦3

protífítóftorni -a -o prid. ▶ služba ♦9

protíglobalístíčni -a -o prid. ▶ antiglobalistični

protíglobalízem -zma m ▶ antiglobalizem

protígovórník -a m |kdor nastopi v svojem govoru proti govoru prejšnjega govornika| *Oglasil se je protígovórník* □ knj.izroč. **kontragovórník**

protígrálec -lca m gled. |nosilec nasprotne igre v drami| *protígrálec v drami* □ gled. **antagonist**

GLEJ ŠE meriti se

protíjunák -a m ▶ antijunak

protíkadéncia -e ž ▶ intonacija ♦2

protíklerikalízem -zma m |nazor, ki je proti klerikalizmu| *pristaš protíklerikalízma* □ **antiklerikalízem**

protíklerikalíni -a -o prid. |ki je proti klerikalizmu| *protíklerikalíni nazori* □ **antiklerikalni**

protíkomuníst -a m |nasprotnik komunizma| *postati protíkomuníst* □ **antikomuníst**

protíkomunístíčni -a -o prid. |ki je proti komunizmu| *protíkomunístíčna usmerjenost* □ **antikomunístíčni**

protíkomunízem -zma m |nazor, ki je proti komunizmu| *skrajne oblike protíkomunízma* □ **antikomunízem**

protíkorupcíjski -a -o prid. |ki je v zvezi z razkrivanjem, preprečevanjem korupcijel| *V Sloveniji se protíkorupcíjski standardi hitro nižajo* □ **antikorupcíjski**

GLEJ ŠE komisija ♦6

protíletálski -a -o prid. |ki je, se uporablja proti letalom| *protíletálska obramba* □ **protíavionski**

protímátíca -e ž ▶ matica 2

protímilitarístíčni -a -o prid. |ki je proti militarizmu| *protímilitarístíčno gibanje* □ **antímilitarístíčni**

protímráku prisl. zv. ▶ zvečer

protín -a m med. |vnetje sklepov zaradi nabiranja soli sečne kisline| *imeti protín* □ zastar. **podgrom** □ star. **putika** □ med. **skrnina** □ med. **udnica** □ med. **podagra** |protín na palcu nogel|

protínacíst -a m |kdor je proti nacizmu| *zborovanje protínacístov* □ **antinacíst**

protínacístíčni -a -o prid. |ki je proti nacizmu| *protínacístíčna organizacija* □ **antinacístíčni**

protínarávni -a -o prid. |ki je v nasprotju z zakoni narave| *protínarávni potek česa* □ knj.izroč. **protínaturni** □ knj.izroč. **zopernarávni** □ star. **zopernaturni**

protínasti -a -o prid. ▶ bolnik ♦22

protínatúrni -rna -o prid. ▶ protinaravni

protínóžec -žca m ▶ antipod

protíobveščéválni -a -o prid. |ki odkriva in preprečuje delovanje sovražnikovih obveščevalcev| *protíobveščéválna dejavnost* □ **kontraobveščéválni**

GLEJ ŠE služba ♦10

protíoklépni -a -o prid. ▶ orožje ♦5

protíoklópní -a -o prid. ▶ orožje ♦5

protíplínski -a -o prid. ▶ maska ♦1

protípoméńka -e ž ▶ antonim

protípóstávni -a -o prid. ▶ protizakoniti

protípotéza -e ž ▶ poteza •

protípotrésni -a -o prid. ▶ zidak •1

protípotrésnik -a m ▶ zidak •1 | zidak •2

protípředlog -óga m ▶ predlog 1•1

protípropagánda -e ž |propagandno delovanje, s katerim se onemogoča doseganje določenega cilja, uresničevanje določenega hotenja| *organizirati učinkovito protípropagando* □ antípropaganda

protírákavi -a -o prid. ▶ antikancerogeni

protíreligiózni -a -o prid. ▶ protívérski

protírevolúcija -e ž ▶ kontrarevolúcija

protírevolucionár -ja m ▶ kontrarevolucionar

protírevolucionárni -a -o prid. ▶ kontrarevolucionarni

protislóven -vna -o prid. |ki kaže, vsebuje elemente, značilnosti, ki se med seboj izključujejo| *protíslóvno ravnanje* □ knj.izroč. **kontradiktoren** □ ekspr. **paradoksalen** □ ekspr. **paradoksen**

protislóvje -a s |pojav, stanje, da si dejstva, pojmi, mnenja o čem med seboj nasprotujejo| *Avtor si predstavlja svet v izrazih protíslóvjih* □ knj.izroč. **antinómija** □ knj.izroč. **kontradíkcija** □ ekspr. **paradoks**

GLEJ ŠE enotnost 2•

protislóvni -a -o prid. |ki je v zvezi s protíslóvjem| *Navaja same protíslóvne primere* □ knj.izroč. **antinómični** □ knj.izroč. **kontradiktorni** □ ekspr. **paradoksalni** □ ekspr. **paradoksní**

GLEJ ŠE pojem •2 | sodba •5

protislóvno nač. prisl. |izraža, da dejanje vsebuje elemente, značilnosti, ki se med seboj izključujejo| *protíslóvno ravnati* □ knj.izroč. **kontradiktorno** □ ekspr. **paradoksalno** □ ekspr. **paradokсно**

protislóvnost -i ž |dejstvo, da kaj vsebuje elemente, značilnosti, ki se med seboj izključujejo| *protíslóvnost takega položaja* □ knj.izroč. **kontradiktornost** □ ekspr. **paradoksalnost** □ ekspr. **paradoksnost**

protísmérni -a -o prid. ▶ nasprotnosmerni

protísnóv -í ž ▶ protítelo

protísončni -a -o prid. ▶ očala •1

protíspóčetni -a -o prid. ▶ sredstvo •10 | tableta¹ •2

protíst -a m ▶ enoceličar

protístávní -a -o prid. ▶ jezikoslovje •1 | slovnica •4

protístrésni -a -o prid. ▶ terapija •1

protístúp -a s |snov, ki deluje proti strupu| *Seme te rastline vsebuje učinkovit protístúp* □ farm. **antídót**
GLEJ ŠE antitoksín

protíšpíjonáža -e ž ▶ protivohunstvo

protítáňkovski -a -o prid. ▶ minomet •

protítelése -a s ▶ protítelo

protíteló -éša s med. |beljakovina v krvi, ki nastane zaradi delovanja antigena| *tvorba različnih protíteles* □ med. **antítelo** □ nestrok. **protísnov** □ med. **protítelesce**

protítérízem -zma m |dejavnost, delovanje, ki omejuje teroristično delovanje| *meddržavno sodelovanje v protítérízmu* □ antítérízem

protítéža povdk. ▶ protiutež

protítí -ím nedov. ▶ groziti 3 | nasprotovati 2

protíukrěp -épa m ▶ ukrep •1

protíustávní -a -o prid. pravn. |ki je v nasprotju z ustavo| *protíustavni predpis* □ pravn. **neustavni**

protíustávnost -i ž pravn. |dejstvo, da je kaj v nasprotju z ustavo| *protíustavnost akta* □ pravn. **neustavnost**

protíutéž povdk. ekspr. |izraža, da je kaj tako, da preprečuje prevlado, vpliv nasprotnega pojava| *Časopis naj bi bil protiutéž*

obema sedanjima □ knj.izroč. **protíteža** □ knj.izroč. **protítesek** □ knj.izroč. **protítevsje**

protí večéru prisl. zv. ▶ zvečer

protívérski -a -o prid. |ki je proti veri| *protívérska stališča* □ antíreligiózni □ protíreligiózni

protívése povdk. ▶ protiutež

protívésje povdk. ▶ protiutež

protívéter -tra m ▶ veter •2

protívírúsní -a -o prid. ▶ program •1

protívítí se -im se nedov. ▶ nasprotovati 2

protívje -a s ▶ nasprotje

protívni -a -o prid. ▶ nasprotni 2 | priredje •2

protívnik -a m ▶ nasprotnik | sovražnik

protívňost -i ž ▶ nasprotnost | nasprotovanje

protívohúnstvo -a s |dejavnost, ki odkriva in preprečuje delovanje sovražnikovih vohunov| *organizirati protivohunstvo* □ kontrašpíjonáža □ redk. **protíšpíjonáža**

protízah téva -e ž ▶ zahteva 1•1

protízakónítí -a -o prid. |ki je v nasprotju z zakonom| *protízakóníto ravnanje* □ star. **protípóstavni**

protíofít -a m biol. |enocelična rastlina ali z galerto povezana skupina enoceličnih rastlin| *raziskovati protíofíte* □ biol. **parastlána**

protíjerěj -a m |v pravoslavni cerkvi naslov višjega duhovnika| *diakon in protíjerěj* □ **protá** □ **protópóp**

GLEJ ŠE duhovnik 2

protókól -a m ▶ oddelek 1•24 | zapisnik •3

protókolírátí -am dov. ▶ zapisati

protókolíst -a m ▶ zapisnikar

protókolní -a -o prid. ▶ oddelek 1•24

protoplázemski -a -o prid. biol. |ki je v zvezi s protoplazmo| *protoplázemska zrnca* □ biol. **protoplázematični** □ biol. **protoplázematski**

protoplázma -e ž biol. |živa vsebina celice| *obnavljanje protoplázme* □ biol. **plázma** □ biol. **prátvorivo** □ knj.izroč. **živ¹**

protoplázematični -a -o prid. ▶ protoplazemski

protoplázematski -a -o prid. ▶ protoplazemski

protópóp -ôpa m ▶ protíjerěj

protótíp -a m |prva, osnovna podoba, oblika kot merilo, vzorec za vse ostale stvari iste vrste| *Po Platonu je ideja protótíp vseh stvari* □ knj.izroč. **prápodobá**

protrahírani -a -o prid. ▶ podaljšani

protuberánca -e ž ▶ izboklina

proučávátí -am nedov. ▶ preučevati

proučeválec -lca m ▶ preučevalec

proučevátí -újem nedov. ▶ obravnavati 1 | preučevati

proučítev -tve ž ▶ preučítev

proučítí -ím dov. ▶ preučíti

próva -e ž ▶ premec

provansálski -a -o prid. ▶ jezik 3•51

provansálsčína -e ž ▶ jezik 3•51

provedítór -ja m |v beneški republikli pokrajinski namestnik| *postaviti palačo za provedítórja* □ v Istri in Dalmaciji **providúr**

proveniénca -e ž ▶ izvor 1 | po izvoru

proviánt -a m ▶ popotnica 1

providenciální -a -o prid. ▶ dejanje 1•6

providúr -ja m ▶ proveditor

provínca -e ž ▶ pokrajina 2

provinciál -a m ▶ podeželan

provinciálec -lca m ▶ podeželan

provinciálka -e ž ▶ podeželanka

provinciální -a -o prid. ▶ podeželski

provinciálnost -i ž ekspr. |stanje, miselnost, za katero je značilna neustvarjalnost, moralna in nazorska ozkost| *premagati provincialnost okolja* □ ekspr. **provincionalizem**

provincija -e ž ► pokrajina 2

provincijski -a -o prid. ► podeželski

provincionalizem -zma m ► provincialnost

provincionalni -a -o prid. ► podeželski

provizija -e ž |v odstotkih izraženi delež, ki pripada soudeležencu, navadno pri trgovskih poslih| *Izplačali so mu 10-odstotno provizijo* □ knj.izroč. **opravnina** □ pog. **procenti**

♦ **bankomatska provizija** □ bankomatna provizija

provizor -ja m ► upravitelj •4

provizorični -a -o prid. ► rešitev 2• | začasni

provizorni -a -o prid. ► rešitev 2• | začasni

provocirati -am nedov. in dov. ► izzivati | izzvati

proza -e ž lit. |izrazna oblika, za katero je značilen navaden, ne po posebnih obrazcih urejen jezik| *proza in verz* □ lit. **nevezana beseda**

GLEJ ŠE pripovedništvo

prozaičen -čna -o prid. ► nepomemben

prozaični -a -o prid. ► nepesniški

prozaiik -a m ► pripovednik

prozaist -a m ► pripovednik

prozaistika -e ž ► pripovedništvo

prozni -a -o prid. ► delo 2•3

prozoren -rna -o prid. |ki prepušča svetlobo| *tanka, prozorna tkanina* □ **transparenten** □ **prosojen** ▸ protip. **neprozoren**

GLEJ ŠE jasen 1 | neprozoren

prozorni -a -o prid. ► lak •1

prozornost -i ž |lastnost tega, kar prepušča svetlobo| *prozornost stekla* □ **transparentnost** □ **prosojnost** ▸

prožen -žna -o prid. |ki začasno, dokler deluje sila, spremeni svojo obliko| *prožen les* □ **elastičen** □ **podajen** □ star. **vlačen** □ ekspr. **živ² živa tkanina**

GLEJ ŠE gibčen | lahkoten 1 | nenačelen •

prožeti -žmēm dov. ► prežeti 1, 2

prožilec -lca m ► sprožilec 1, 2

prožina -e ž ► vzmet²

prožiti in **próžiti** -im nedov. ► moliti² 1 | sprožati¹ 1, 2 | streljati 1

próžni -a -o prid. ► ponjava •1 | vzmet² •1

prožno prisl. ► gibčno

prožnost -i ž |lastnost prožnega telesa ali snovi| *prožnost jekla*

□ **elastičnost** □ **podajnost** □ knj.izroč. **elasticiteta**

GLEJ ŠE gibčnost | gibljivost | meja •3

prožnostni -a -o prid. ► modul •1

prsa prs s mn. ► prsi 1, 2

prasca prsc s mn. ► prsi 1

prsi -i ž mn.

1. |sprednji del človeškega ali živalskega trupa med vratom| *izbočiti prsi* □ **oprse** □ **poprsje** □ zastar. **grad²** □ zastar. **grad**

□ neknj. pog. **prsa** □ ekspr. **prasca prasca novorojenčka**

2. |vzbočline na ženskem oprsju z mlečnimi žlezami| *dekliske prsi* □ **oprse** □ **poprsje** □ knj.izroč. **grudi** □ vulg. **joški** □ knj.izroč. **nedra**

□ ekspr. **nedrca** □ knj.izroč. **nedrje** □ neknj. pog. **prsa**

GLEJ ŠE bahati se | dojenje | dojiti | oddojiti | podojiti

pršiti se -im se nedov. |bočiti prsi| *Prsil se je, da bi bil videti večji*

□ **izpršavati se**

GLEJ ŠE bahati se | postavljati se

pršk -a m ► prhanje 1

prskanje -a s ► prhanje 1

prškati -am nedov. ► brizgati 2 | prhati 1 | štrcati

prškati se -am se nedov. ► goniti se

prškniti -em dov. ► prhniti | steči¹ 1 | štrcniti | zasmejati se | zleteti pp

pršni -a -o prid. ► bradavica 2 | organ 1•9 | poprsnica | prsnica | vretence •2

pršnica -e ž anat. |kost prsnega koša, na katero so pritrjena rebra| *bolečine za prsnico* □ anat. **grudnica** □ anat. **prсна kost**

pršnik -a m ► naprsnik 1, 2 | opleček | predpasnik • | telovnik 1

pršniti -em dov. ► prhniti | štrcniti | vreči 1

pršno prisl. ► plavati •2

prst¹ -a m |vsak od petih gibljivih podaljškov dlani ali stopala| *iztegovati, krčiti prste* □ slabš. **krempej** □ ekspr. **krempejic** □ ekspr. **prstek**

GLEJ ŠE groziti 2 | krasti | mezinec | nadzorovati | obtoževati | preplesti 1• | prepletati 1• | preprečiti 2 | prizanašati 2 | rokavice •2 | sredinec 1 | ščepec 1• | zažvižgati • | žvižgati 1•

prst² -í ž |vrhnja plast tal, ki vsebuje razkrojene organske snovi| *gnojiti, rahljati prst* □ **humus** □ ekspr. **gruda** □ pog. **zemlja**

♦ 1. **lapornata prst** □ nar. opočna prst □ nar. opoka 2. **peščena prst**

□ redk. **peščeničica** □ knj.izroč. **peščeničina** □ **peščenička**

PODPOMENKE 1. **glitina**, **mrtvica** ▸, **puhlica** ▸, **trhlina** 2. **gnojevka**, **igličevka**, **kompostnica** ▸, **krtinka**, **lapornata prst** ▸, **listavka** ▸, **peščena prst** ▸, **polžarica**, **rušinka**, **šotnica** ▸, **štorovka**, **vresovka** ▸

3. **černožjom**, **črnica** ▸, **jerovica** ▸, **laterit**, **mrtvica** ▸, **podzol**, **rjavica**

GLEJ ŠE **mrtvica** 1

prstác -a m ► datelj •

prsták -a m ► datelj •

prstan -a m |okrasni obroček za nošenje na prstu| *kupiti*

zlat prstan □ ekspr. **obroček** □ ekspr. **prstanček** □ neknj. pog. **rinčica**

□ neknj. pog. **rinka** □ ekspr. **zlati obroček**

♦ 1. **ametistni prstan** □ **ametistov prstan** 2. **natakiniti prstan**

□ knj.izroč. **oprstaniti** 3. **pečatni prstan** □ **pečatnik**

GLEJ ŠE **obroček** | **zaročiti se**

prstančár -ja m ► prstaničár

prstanček -čka m ► prstan

prstančni -a -o prid. ► stroj •13

prstanec -nca m ► ognjič

prstaničár -ja m zool. |nočni metulj, katerega gosenica objeda

listje sadnega drevja, hrasta, gabra| *gosenice prstaničarja*

□ zool. **prstančár**

prstasti -a -o prid. ► list 1•5

prstek -tka m ► prst¹

prstén¹ -a -o prid. ► bled | umazan¹ pp

prstén² -a -o prid. ► zoprn 2, 4

prsténast -a -o prid. ► bled

prstenína -e ž ► kompost | prstnina

prsténorjáv -áva -o prid. ► rjav² 1 pp 3

prstjèn -éna -o prid. ► zoprn 2, 4

prstni -a -o prid. ► abeceda • | blazinica 1 | živec •5

prstnica -e ž anat. |vsaka od treh oziroma dveh kosti v prstu|

zlomiti si prstnico □ anat. **falanga**

prstnik -a m ► petoprstnik

prstnína -e ž agr. |rastlina, ki ima užitne dele v prsti, zemlji|

krompir, repa in druge prstnine □ star. **prstenina**

prš -a m ► pršec

prša -e ž ► prha

pršánje -a s ► pršec

pršáti -ím nedov. ► pršeti

pršávica -e ž ► pršec

pršec -šca m | padavine v obliki drobnih, navadno gostih vodnih kapelj | *Pršec se je spremenil v ploho* □ **prš** □ **pršavica** □ **pršenje**

□ nar. **pršanje**

pršenje -a s ▶ **pršec**

pršeti -im nedov. | leteti v obliki drobnih kapelj, delcev; deževati v obliki drobnih, gostih vodnih kapelj | *Curki vodometi so pršeli v zrak; Iz megle je pršel rahel dež* □ **pršiti** □ nar. **pršati**

pršica -e ž nav. mn., agr. | zajedavec, ki sesa sok na spodnji strani listov | *škopivo proti pršicam* □ čeb. **akarina** □ agr. **rdeči pajek**

pršič -iča m | droben sneg, ki ima malo mokrote | *Ponoči je zapadlo veliko pršiča* □ **suhi sneg** □ knj.izroč. **pršivec**

pršičavost -i ž agr., vet. | bolezen, ki jo povzročajo pršice | *pršičavost pri čebelah; pršičavost vinske trte* □ čeb. **akarioza** □ čeb. **akaroza**

□ agr., vet. **grinjavost**

pršilec -lca m ▶ **razpršilec** 1

pršilka -e ž ▶ **razpršilec** 1

pršilni -a -o prid. ▶ **razpršilni**

pršilnik -a m ▶ **razpršilec** 1

pršilo -a s ▶ **razpršilec** 2 | **razpršilo** 1, 2

pršiti -im nedov. ▶ **močiti** pp | **pršeti** | **škropiti** 1

pršivec -vca m ▶ **pršič**

pršni -a -o prid. ▶ **plaz**² 1•1

prt -a m | tekstilni izdelek za prekrivanje mize | *pogrnuti mizo s*

čistim prtom □ nar. **stolnica**²

♦ 1. mrtvaški prt □ mrliški prt 2. namizni prt □ mizni prt

□ zastar. namizna preproga □ redk. namiznik □ knj.izroč. namizno pogrinjalo □ knj.izroč. namizno pregrinjalo 3. ver. oltarni prt □ ver. antependij

□ ver. antependij

• reševalni prt □ spustnica

GLEJ ŠE **platno** | **predpasnik** | **rjuha**

prtén -a -o prid. ▶ **hlače** 1•7 | **platnen**

prténi -a -o prid. ▶ **jetrnica**

prteníce -íc ž mn. ▶ **hlače** 1•7

prtenína -e ž ▶ **platno**

prtič -iča m ▶ **prtiček** 1, 2

prtiček -čka m

1. |manjši okrasni izdelek iz blaga, sukanca, zlasti za na pohištvo | *kvačkati prtičke* □ **prtič**

2. |manjši tekstilni ali papirnati izdelek, zlasti za brisanje ust, rok pri jedi | *obrisati se s prtičkom* □ **prtič** □ **servieta** □ pog. **servet**

□ pog. **serveta** □ ekspr. **servietka**

prtiti¹ -im nedov. ▶ **nalagati**¹ 3 | **pripisovati** 2

prtiti² in **prtiti** -im nedov. ▶ **gaziti**

prtljaga -e ž | kovčki, torbe z osebnimi stvarmi za potovanje |

odložiti prtljago □ zastar. **bagaza** □ zastar. **pratež**

GLEJ ŠE **pripraviti** 1• | **pripravljati** 1•

prtljažni -a -o prid. ▶ **kovček** • | **prtljažnik**

prtljažnica -e ž ▶ **garderoba**

prtljažnik -a m | prostor za prtljago v avtomobilu, avtobusu |

vzeti kovček iz prtljažnika □ **prtljažni prostor**

pručica -e ž ▶ **pručka**

pručka -e ž | majhna nizka klop | *sesti, stopiti na pručko* □ **pručica**

□ **stolček** □ pog. **prukica**

prúka -e ž ▶ **brod** | **klop**² 1•

prúkica -e ž ▶ **pručka**

prúsa -e ž ▶ **kljusac**

prúsec -sca m ▶ **kljusac**

prúski -a -o prid. ▶ **kislina** 1•

prúsnica -e ž ▶ **kolobarnica** 1•

prúsnik -a m ▶ **prosnik**

prúštof -a m ▶ **jopič** | **suknjič**

prva -e ž ▶ **prestava** 1•

prvák -a m

1. |posameznik ali moštvo, ki na višjem ali končnem, odločilnem tekmovanju doseže prvo mesto | *Prvak je zmagoslavno dvignil kolajno; kolesarski prvak* □ **šampion**

♦ šport. **mladinski prvak** □ šport. **juniorski prvak**

2. navadno s prilastkom, ekspr. |kdor se odlikuje zaradi pomembnosti, sposobnosti, uspešnosti | *slaviti prvaka sodobnega gledališča* □ ekspr. **as**¹ **nogometni as** □ ekspr. **junak junak olimpijskih iger** □ nek. pog. **klasa** *Zbrale so se same klase iz našega razreda* □ knj.izroč. **korifeja korifeje na literarnem področju** □ ekspr. **odličnež** *ponudba slovenskih vinarskih odličnežev* □ ekspr. **šampion šampion znanja** □ ekspr. **veličina** *Slavnosti so se udeležile nekatere ministrske veličine*

GLEJ ŠE **naslov** 13 | **primat**

prvákinja -e ž |posameznica, ki na višjem ali končnem, odločilnem tekmovanju doseže prvo mesto | *olimpijska prvákinja* □ **šampionka**

• 1. **prvákinja baleta** □ **primabalerina** 2. **prvákinja opere** □ **primadona**

prváštvó -a s ▶ **šampionstvo**

prvček -čka m ▶ **prvošolec**

prvec -vca m ▶ **roj** pp

prvek -vka m ▶ **sestavina** 2

prvénc -nca m ▶ **perla**² • | **prvorojenec**

prvénstveni -a -o prid. ▶ **najpomembnejši**²

prvénstveno člen. ▶ **zlasti**²

prvénstvo -a s |športno tekmovanje za naslov prvaka | *udeležiti se prvenstva* □ publ. **šampionat**

♦ 1. **svetovno prvenstvo v nogometu** □ publ. **mundial** 2. **prvenstvo v veslanju** □ **veslaško prvenstvo**

prvésnica -e ž ▶ **prvorodnica**

prví -a -o prid. |pred katerim ni bilo ničesar iste vrste | *Prvi avtomobili so bili podobni kočijam* □ ekspr. **najprvi** ■ protip. **zadnji**²

GLEJ ŠE **balkon** • | **berilo** 1• | **blago**¹ 1•7 | **duhovščina** • | **enačba** •2 | **imenovalnik** | **krivina** • | **maj** • | **menstruacija** • | **mesto**¹ •5 | **najpomembnejši**² | **organ** 3•6 | **ples** 1 pp | **pravzrok** | **prestava** •1 | **prvotni** 2 | **raj**² • | **razred** 1•3 | **razred** 1•4 | **razred** 1•3 | **repriza** | **sekalec** •1 | **sklon** •4 | **sodišče** 1•9 | **sojenje** •2 | **študij** •6 | **vloga**¹ 1•1 | **zakon**² •3 | **zlasti**¹ | **zlasti**²

prvíč zapored. prisl. |izraža, da je dejanje pri

ponavljanju na prvem mestu | *Prvíč je vozil slabo,*

drugič zelo dobro □ **prvikrat** □ zastar. **naprvo** □ zastar. **prvokrat**

□ knj.izroč. **vprvíč** □ knj.izroč. **vprvo** ■ protip. **zadnjič**

GLEJ ŠE **zadnjič** 1

prvíkrat prisl. ▶ **prvíč**

prvína -e ž ▶ **del** 2•1 | **element** •1 | **sestavina** 2

prvínski -a -o prid. |ki ima vlogo bistvene prvine, dane s samim nastankom, naravo česa | *prvínski občutek povezanosti z materjo*

□ knj.izroč. **prabitni** □ knj.izroč. **prvobitni**

prvínskost -i ž s prilastkom |kar vsebuje bistvene prvine, dane s samim nastankom, naravo česa | *prvínskost življenja; Kot slikar se pogloblja v prvínskost oblik* □ knj.izroč. **prabit** □ knj.izroč. **prvobitnost**

□ knj.izroč. **prvotnost** *ohraniti čutno prvotnost*

prvoaprílski -a -o prid. ▶ **šala** 1•

prvóbítni -a -o prid. ▶ **akumulacija** •2 | **prvínski** | **prvotni** 3

prvóbítnost -i ž ▶ **bistvo** 1 | **prvínskost**

prvóbórec -rca m publ. |kdor si zelo prizadeva za kaj | *prvoborci za mir, svobodo* □ star. **prvoborilec** □ zastar. **prvoboritelj**

prvoborilec -lca m ▶ **prvoborec**

prvoboritelj -a m ▶ prvoborec
prvoinstánčni -a -o prid. ▶ organ 3•6
prvokrat prisl. ▶ prvič
prvolétnik -a m ▶ dijak_{pp} 1
prvomájski -a -o prid. ▶ parada •
prvoméstnik -a m ▶ predsednik
prvopís -a m ▶ izvirknik 2
prvoplasirani -a -o prid. ▶ prvovvršeni¹ | prvovvršeni²
prvorazréden -dna -o prid. ▶ odličen
prvorazrédni -a -o prid. ▶ blago¹ 1•7
prvorazrédno¹ prisl. ▶ odlično²
prvorazrédno² povdk. ▶ odlično³
prvorazrédnost -i ž ▶ odličnost
prvoródnica -e ž med. |ženska, ki prvič rodi| *težek porod prvoro-dnice* □ med. *prvesnica*
prvorojêncek -čka m ▶ otrok 1•6 | otrok 2•3
prvorojênc -nca m |sin, ki se rodi prvi po vrsti| *zapustiti premoženje prvorojencu* □ *prvorojeni sin* □ knj.izroč. *prvenec* □ knj.izroč. *prvorojeni¹*
prvorojêni¹ -ega m ▶ prvorojenec
prvorojêni² -a -o prid. ▶ hči • | otrok 1•6 | otrok 2•3 | prvorojenec
prvorojênka -e ž ▶ hči •
prvosédnik -a m ▶ predsednik
prvostôpenjski -a -o prid. ▶ organ 3•6 | sojenje •2 | študij •6
prvostôpni -a -o prid. ▶ sojenje •2
prvošólček -čka m ▶ prvošolec
prvošólec -lca m |učenec prvega razreda| *Mnogi prvošolci že znajo brati in pisati* □ šol., žarg. *prvček* □ ekspr. *prvošólček*
prvóta -e ž ▶ izvor 1, 3
prvotísk -a m biblio. |knjiga, tiskana pred letom 1500| *Knjižnica ima okoli petsto prvotiskov* □ biblio. *inkunabula*
prvôtni -a -o prid.
 1. |ki je bil, obstajal na določenem začetku| *vrniti predmetu prvotno obliko* □ *izvirni* □ *originalni* □ knj.izroč. *izhodni* □ knj.izroč. *izvirni* □ knj.izroč. *rudimentarni roman v svoji rudimentarni obliki*
 2. |ki je bil, nastal prvi in je izhodišče, osnova za druge stvari iste vrste| *najti prvotno besedilo* □ *izvirni* □ *originalni* □ *primarni* □ knj.izroč. *izvirni* □ knj.izroč. *pristni* □ ekspr. *prvi*
 3. |ki ni nastal kot posledica zavestne človeške dejavnosti| *Prvotna podoba pokrajine se je z industrijjo zelo spremenila* □ knj.izroč. *prvobitni*
 4. |ki je po izvoru od tam, kjer se živi| *prvotni prebivalci; prvotne sorte* □ *avtohtoni* □ *avtohtonski* □ ekspr. *domači²* □ knj.izroč. *domorodni* □ ekspr. *stari³* □ knj.izroč. *starobitni*
GLEJ ŠE akumulacija •2 | domorodec | domorodka | ljudstvo 2•2 | pradomovina
prvotnína -e ž ▶ kamnina •2
prvôtност -i ž |dejstvo, da je kaj nastalo prvo in je izhodišče, osnova za stvari iste vrste| *teza o prvotnosti materije in drugotnosti zavesti* □ *primarnost*
GLEJ ŠE prvinskost
prvovvršêni¹ -ega m |kdor se uvrsti na prvo mesto| *izenačiti se po točkah s prvovvršênim* □ *prvoplasirani*
prvovvršêni² -a -o prid. |ki se uvrsti na prvo mesto| *prvovvršêni tekmovalci* □ *prvoplasirani*
prvovrsten -tna -o prid. ▶ izvrtsten | odličen
prvovrstni -a -o prid. ▶ blago¹ 1•7
prvovrstno¹ prisl. ▶ odlično²
prvovrstno² povdk. ▶ odlično³

prvovrstnost -i ž ▶ odličnost
pržína -e ž ▶ grušec
pržón -a m ▶ zapor 1
psálm -a m ▶ pesnik_{pp} 2 | pesnik •10
psalmíst -a m ▶ pesnik •10
psálter -ja m ver. |knjiga psalmov| *peti iz psalterja* □ ver. *psalterij*
psaltêrij -a m ▶ psalter
psár -ja m |v nekaterih državah kdor se poklicno ukvarja z vzrejo, vodenjem psov| *grofov psar* □ star. *pesjanar*
psè pséta s ▶ pes
pséto -a s ▶ pes
psévdodemokracija -e ž ▶ demokracija •1
psévdodemokrát -a m ▶ demokrat •1
psévdomorfoza -e ž ▶ pakristal
psevdoním -a m |ime, priimek, ki ga uporabljajo zlasti avtorji, pisatelji, da prikrijejo svoje pravo ime| *Pisatelj je uporabljal različne psevdonime* □ *fiktivno ime* □ *izmišljeno ime* □ knj.izroč. *skrivno ime* □ knj.izroč. *vzdevek*
psévdopódij -a m ▶ panožica
psévdoprobém -a m ▶ problem¹ •2
psíca -e ž |samica psa| *Psica se goni* □ nizk. *kuzla* □ ekspr. *kuzlica* □ ekspr. *psička*
GLEJ ŠE hudoben povdk. 4 | hudobnica | stol •2
psíček psíča m ▶ psiček
psíček -čka m |majhen pes| *lajanje psička* □ ekspr. *kužek* □ pog. *pesek²* □ redk. *psič*
GLEJ ŠE bolonjec
psíčka -e ž ▶ psica
psíha -e ž ▶ duševnost
psihíatrični -a -o prid. ▶ bolnišnica •1
psihiatríja -e ž
 • sodna psihiatrija □ forenzična psihiatrija
psíhični -a -o prid. ▶ duševni 1 | motnja •2 | odklon • | razvoj •2
psíhično prisl. ▶ duševno
psíhika -e ž ▶ duševnost
psíhoaktívni -a -o prid. farm. |ki vpliva na duševno stanje| *psíhoaktivne snovi* □ farm. *psíhotropni*
psíhofízíčni -a -o prid. ▶ razvoj •9
psíhohigiéná -e ž ▶ higiena •
psíhológ -a m |strokovnjak za psihologijo| *Razvil se je v pomembnega psihologa* □ knj.izroč. *dušeslovec*
psíhologíja -e ž |veda, ki raziskuje človeško duševnost| *razvoj psihologije* □ knj.izroč. *dušeslovje*
 ♦ psih. *socialna psihologija* □ psih. *psihosociologija*
GLEJ ŠE duševnost
psíholóški -a -o prid. |ki je v zvezi s psihologijo| *psíholóške definicije osebnosti* □ zastar. *duhoslovni* □ knj.izroč. *dušeslovni*
GLEJ ŠE duševni 1 | test •5
psíhonevróza -e ž ▶ nevroza
psíhopát -a m ▶ človek 2•3
psíhopatíja -e ž ▶ neuravnovešenost •
psíhosociologíja -e ž ▶ psihologija •
psíhosomátíčni -a -o prid. ▶ psihosomatski
psíhosomátski -a -o prid. med. |duševni in telesni v medsebojnem odnosu| *psíhosomatske bolezni* □ med. *psíhosomatični*
GLEJ ŠE razvoj •9
psíhotést -a m ▶ test •5
psíhótíčni -a -o prid. ▶ bolnik •23
psíhótík -a m ▶ bolnik •23

psihotrópni -a -o prid. ▶ psihoaktivni
psihóza -e ž ▶ motnja •1
psikovina -e ž ▶ kostelicevje •
psína -e ž ▶ meso •18 | pes
psitakóza -e ž ▶ papigovka
psoglávec -vca m ▶ hudobnež | pasjeglavec
psoriáza -e ž ▶ luskavica
psoslóvje -a s ▶ kinologija
psováti psújem nedov. ▶ zmerjati
psóvka -e ž ▶ zmerljivka
pst velel. medm. | izraža opozorilo, naj bo kdo tiho, naj molči | *Pst, ostani, kjer si* □ **pšt** □ **st**
pš posnem. medm. | posnema šepetanje, polglasno govorjenje | *Pš, pš, pš si šepetajo na uho* □ **šš**
GLEJ ŠE ŠC
pšenica -e ž | kulturna rastlina, katere klas je sestavljen iz več-cvetnih klaskov, ali njeno seme | *sejati pšenico* □ pesn. **pšenica belica** □ ekspr. **pšeničica** □ ekspr. **pšenička** □ ekspr. **zlata pšenica** □ ekspr. **zlatoklasa pšenica**
 ♦ 1. agr. jara pšenica □ redk. jarica 2. agr. resasta pšenica □ agr. resnica¹
PODPOMENKE 1. domača enozrna pšenica, pira 2. golica, resasta pšenica 3. jara pšenica, ozimna pšenica
pšeničica -e ž ▶ pšenica
pšenička -e ž ▶ pšenica
pšenični -a -o prid. ▶ kruh •8 | slama •10 | strnišče 2 pp
pšeničnica -e ž ▶ slama •10
pšeničnik -a m ▶ jurček¹ •2 | kruh •8
pšeno -a s
 • meteor. babje pšeno □ nar. babja jeza □ meteor. babja kaša
GLEJ ŠE ješprenj
pšica -e ž ▶ puščica²
pšt medm. ▶ pst
pterodáktíl -a m ▶ plazilci pp
pterozáver -vra m ▶ plazilci pp
ptialín -a m ▶ amilaza
ptica -e ž | žival, ki ima peruti, kljun in je pokrita s perjem | *jata ptic* □ **ptič** □ knj.zroč. **krilatec** □ pesn. **lahkokrila ptica** □ knj.zroč. **lahkokrila** □ ekspr. **ptiček** □ ekspr. **ptičica** □ ekspr. **ptička** □ star. **tica** □ pog. **tič** □ pog. **tiček** □ pog. **tičica** □ pog. **tička**
 ♦ 1. močvirska ptica □ močvirnica □ močvirnik 2. ptica pevka □ zastar. gostolevka 3. ptica ujeda □ ujeda □ knj.zroč. ujedna ptica
PODPOMENKE 1. 'domača ptica' golob, gos, kokoš, pav, puran, raca 2. 'gorska ptica' planinska kavka, ruševca, severni dular 3. 'gozdna ptica' brglez¹, čizek, divji petelin, dlesk, jereb, menišek, pinoža, sinica, šoja 4. 'izumrla ptica' arheopteriks, moa 5. 'močvirska ptica' bobnarica, čaplja, čaplja, čoketa, grbež, ibis, kozica, kvaka, mokož, plevica², priba, rakar, sabljarka, škurh, štoklja, trstnica, tukalica, žličarka 6. 'morska ptica' albatros, burnica, govnačka 7. 'nočna ptica' čuk, podhujka, sova, uharica 8. 'ptica pevka' brezovec, brinovka, carar, čizek, dolgo-repka, drozg, družni tkalec, grilček, kalin, kobilar¹, kobiličar, komatar, kos², kovaček, kraljiček, krivokljun, kupčar, laška konopeljšica, lišek, menišek, ovčarica, penica², prosnik, repnik, sinica, slavec, slegur, strnad, stržek, ščinkavec, škranec, šmarnica, taščica, vrbja listnica, zelenec 9. 'ptica selivka' črna dular, grahasta tukalica, kosce², kukavica, lastovka, muhar, planinski hudournik, podhujka, pogorelec, prepelica, prosenka, rožasti škorec, severni dular, škorec, štoklja, tukalica, vrtnik, žličarka 10. 'ptica ujeda' belorepec, brkati ser, harpija, jastreb, kačar,

kanja, kragulj, lunj, mrhar, orel, postovka, skobec, sokol, sršenar, škarnik, škranec 11. 'vodna ptica' čigra, črna lisca, galeb, labod, pelikan, pingvin, ponirek
GLEJ ŠE letalo | prebrisanka povdk.
ptič ptiča m ▶ letalo | orel | ponočnjak | prebrisan povdk. 2 | ptica | sposobnost •2
ptičar -ja m lov. | pes, ki tiho obstane, ko najde divjad | *goniči, jamarji in ptičarji* □ lov., žarg. **fermač**
GLEJ ŠE pes pp 4
ptiček -čka m ▶ prebrisan povdk. 2 | ptica | živeti 4 •1
ptičeslôvec -vca m ▶ ornitolog
ptičeslôvje -a s ▶ ornitologija
ptičica -e ž ▶ prebrisanka povdk. | ptica
ptičjak -a m ▶ iztrebek pp
ptičji -a -e prid. | ki je v zvezi s pticami, ptiči | *ptičje gnezdo* □ pog. **tiči**
GLEJ ŠE dresen² •2 | gnezdo •3 | gripa • | kletka • | krmilnica • | ohmelje • | perspektiva •2 | železnik
ptička -e ž ▶ prebrisanka povdk. | prostitutka | prostitutka pp 2 | ptica
ptičnica -e ž ▶ kletka •
ptičnik -a m ▶ kletka •
pù medm. ▶ fuj | uf 1
pub -a [páb-] m ▶ pivnica¹
púbec -bca m ▶ deček¹ | fant 1
púbek -bka m ▶ urh¹
pubertéta -e ž ▶ doba •25
pubertétni -a -o prid. ▶ doba •25
pubertétnica -e ž ▶ deklina
púbíč -a m ▶ urh¹
publicírati -am dov. in nedov. ▶ objaviti | objavljati
publicitéta -e ž | dejstvo, da se v časopisu, na radiu, televiziji (veliko) piše, govori o čem | *poskrbeti za publiciteto prireditve* □ publ. **odmevnost**
públika -e ž ▶ občinstvo
publikácija -e ž | knjiga, časopis, tiskano delo, namenjeno javnosti | *Kupoval je vse pomembnejše znanstvene publikacije* □ edicija □ knj.zroč. **tisk**
GLEJ ŠE objava 1
públikum -a m ▶ občinstvo
púcati -am nedov. ▶ čistiti 1
púč -a m ▶ udar • | udeleženec •8
pučíst -a m ▶ udeleženec •8
púdelj¹ -dlja m ▶ koder¹ 2
púdelj² -dlja m ▶ pult
púder -dra m | sredstvo, navadno v obliki prahu, za lepšanje, zaščito kože | *uporabljati svetel puder* □ redk. **posip**
GLEJ ŠE pudrnica
púding -a m ▶ kipnik
púdlóvka -e ž ▶ peč¹ •7
púdlóvski -a -o prid. ▶ peč¹ •7
púdrnica -e ž | škatlina za shranjevanje pudra | *pudrnica z ogle-dalcem* □ **doza za puder**
puéblo -a m ▶ vas
puerperálni -a -o prid. ▶ prisad •
púf¹ -a m ▶ dolg¹ | kupiti •
púf² medm. ▶ bum 1 | puh³
púh¹ -a m | mehki dlaki podobno perje pri ptičjih mladičih; mlade, mehke dlake, iz katerih se razvijejo brada, brki |

V gnezdu so čivkali s puhom prekriti mladiči; Pod nosom mu poganja prvi puh □ ekspr. mah¹ □ ekspr. puhec □ ekspr. puhek

púh² -a m ▶ pih | vzbuh | zadah

púh³ posnem. medm. |posnema puhanje| Lokomotiva se je začela premikati: puh, puh, puh. □ pu^f

GLEJ ŠE uf 1

púhalica -e ž ▶ plaz² 1•1

púhast -a -o prid. |ki je porasel s puhom| puhasti piščanci

□ ekspr. mahovnat

púhasti -a -o prid. ▶ hrast •2 | puhec

puhastolistni -a -o prid. ▶ kosteličevje •

púhati -am nedov. |v sunkih dajati, oddajati hiter, močen tok zraka, dima| Vlak puha in bruha iskre □ nar. pafkati

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 6 | kaditi | pihati 3

púhavec -vca m ▶ hrast •2 | mahovec

púhec -hca m |zelo lahek, suh sneg, ki pada pri nizki temperaturi in brezvetrju| Z vej se usipa puhec □ puhasti sneg □ alp. srlhina

GLEJ ŠE puh¹

púhek -hka m ▶ puh¹

púhel -hla-o prid. |ki je zaradi motenj v rasti redek, prazen|

puhla repa □ star. opuhel □ zastar. šupelj

♦ postati puhel □ zastar. opuhniti

GLEJ ŠE neveden 1• | prazen 2 | rahel 1

púhli -a -o prid. ▶ gnilec

púhlica -e ž agr. |rahla, rodovitna prst| saditi v puhlico □ agr. rahlica

GLEJ ŠE fraza

puhlôba -e ž ▶ praznina 2 | puhlost

puhloglâv -áva -o prid. ▶ neumen¹

puhloglâvec -vca m ▶ neumnež

puhloglâvka -e ž ▶ neumnica

puhloglâvost -i ž ▶ neumnost¹ 1

púhlost -i ž |značilnost takega, ki je zaradi motenj v rasti redek, prazen| puhlost repe □ knj.izroč. puhloba

GLEJ ŠE praznina 2

púhnica -e ž ▶ kača pp 3

púhniti -em dov. kaj |izdihniti zrak tako, da se zaprte ustnice hitro, sunkovito odprejo| Puhnil mu je cigaretni dim v obraz □ ekspr. zapuhati

puhobrádec -dca m ▶ zelenec 3

puhtéti -ím nedov. ▶ žareti 2

pújs -a m ▶ prašič | umazan² | umazanec

pújsa -e ž ▶ svinja | umazanka

pújsek -ska m ▶ prašič | umazan² | umazanec

púkanica -e ž |nekdaj niti, napuljene iz rabljenega platna, za na rane| obveze in pukanica □ pukanje

púkanje -a s ▶ pukanica | puljenje

púkati -am nedov. ▶ cefrati | puliti

púkec -kca m ▶ prdec

púkel -kla m ▶ grba | hrbet 1 | tepen

púklast -a -o prid. ▶ grbast

púklež -a m ▶ grbež

púkša -e ž ▶ puška

púlfer -fra m ▶ smodnik

púli -ja m ▶ pulover

pulíti in púliiti -im nedov. kaj |z vlečenjem, potegovanjem spravljati kaj iz snovi, v kateri tiči| puliti žeblje iz desk; puliti plevel

□ izdirati izdirati zobe □ ruvati □ nar. čupati □ ekspr. dreti² dreti zobe

□ nar. muliti muliti plevel □ nar. pipati □ nar. pukati pukati nitke iz prta

□ nar. riti riti repo □ knj.izroč. ruti □ knj.izroč. rvati

pulíti se in púliiti se -im se nedov. ▶ potegovati se | pripraviti se | tepsti se

púljenje -a s |spravljanje česa iz snovi, v kateri tiči, z vlečenjem, potegovanjem| puljenje plevela □ izdiranje izdiranje zob □ ruvanje

□ nar. muljenje □ nar. pukanje □ knj.izroč. rvanje

púlman -a m ▶ vagon •4

pulmologija -e ž med. |veda o pljučih in pljučnih boleznih| študij pulmologije □ med. pnevmologija

pulmonálni -a -o prid. ▶ alveola 2

pulmonítis -a m ▶ pljučnica

pulôver -ja m |pleteno vrhnje oblačilo, ki pokriva zgornji del telesa in se oblači čez glavo| volneni pulover □ ekspr. pulloverček □ knj.izroč. sviter □ polpuli |tanjši pulover z višjim

ovratnikom| □ puli |tanjši pulover z visokim ovratnikom|

□ obl. žemper |debelejši športni pulover|

pulôverček -čka m ▶ pulover

púlpá -e ž

• anat. zobna pulpa □ anat. zobna meča

púlt -a m |mizi podobna priprava med prodajalcem in kupcem, na katero se daje blago| zlagati blago na pult □ prodajni pult

□ knj.izroč. prodajna miza □ nekknj. pog. pudelj²

♦ točilni pult □ nekknj. pog. šank □ točilna miza □ točilniška miza

• 1. delovni pult □ nar. bank □ delovna miza 2. teh. komandni pult

□ teh. komandna miza

GLEJ ŠE miza •2

púltni -a -o prid. ▶ enokapnica

pulverizácija -e ž teh. |drobljenje snovi v prah| pulverizacija premoga □ teh. upraševanje

púlz -a m fiz. |pojavnost, ki nenadoma nastopi in v kratkem času poneha| pulz radijskih valov □ fiz. sunek

GLEJ ŠE utrip 2

pulzirajóci -a -e prid. ▶ zvezda 2•

pulziranje -a s ▶ bitje¹

pulzírati -am nedov. ▶ biti¹ 3 | utripati 1

púma -e ž zool. |srednje velika, pisana zver, ki živi v Severni in Južni Ameriki| krvoločna puma □ zool. kuguar

púm medm. ▶ bum 1 | bumf

púmpa -e ž ▶ črpalka | črpalka • | tlačilka •

púmpati -am nedov. ▶ črpati

púnca¹ -e ž ▶ dekle 1, 2

púnca² -e ž ▶ žig 1•

punčára -e ž ▶ dekle 1 | prostitutka | prostitutka pp 2

punčè -éta s ▶ deklca

púnček -čka m ▶ dekle 1 | deklca

púnči -- ž ▶ dekle 1 | deklca

púnčica -e ž ▶ dekle 1 | deklca | zenica

púnčika -e ž ▶ dekle 1 | deklca | punčka

púnčka -e ž |igrača, ki predstavlja deklco| Deklice se igrajo s punčkami □ nar. čéča □ nar. donda □ knj.izroč. lutka □ star. punčika

□ star. pupa¹ □ nar. puža

GLEJ ŠE dekle 1, 2 | deklca

púnec -nca m ▶ žig 1•

púnkcija -e ž med. |vbod z votlo iglo za odvzem telesne snovi, navadno tekočine| punkcija ciste □ med. nabod □ med. punkcija

□ med. punktiranje

♦ med. lumbalna punkcija □ med. ledvena punkcija

púnkelj -klja m ▶ cula

púnkeljček -čka m ▶ cula

punkovski -a -o [pánkouški] prid. ▶ skupina •12

punkskupina -e [pánkskupína] ž ▶ skupina •12

púnkt -a m ▶ točka 1

punktácija -e ž ▶ punkcija

punktíranje -a s ▶ pikčanje | punkcija
punktíratí -am nedov. ▶ pikčati
punktuálni -a -o prid. ▶ dejanje 1•8
púntum medm. ▶ konec⁴
púnt¹ púnta m ▶ upor 1, 2 | upor 2•
púnt² púnta m ▶ točka 2
púnta -e ž ▶ drog •2
púntaka -e ž ▶ sekira pp 2
púntanje -a s ▶ upor 1
púntar -ja m ▶ upornik 1 | upornik 1• | upornik 2
púntaríja -e ž ▶ upor 2
púntarski -a -o prid. ▶ uporniški 1, 2
púntarstvo -a s ▶ uporništvo
púntati -am nedov. *koga* ekspr. |spodbujati k upor| *puntati ljudstvo*
 □ ekspr. *klicati na barikade* □ ekspr. *klicati na okope*
púntati se -am se nedov. ▶ upirati se 1, 2
púpa¹ -e ž ▶ dekle 1 | lutka •1 | punčka
púpa² -e ž ▶ pijača
púpati -am nedov. ▶ piti 1
púpcati -am nedov. ▶ piti 1
púpica -e ž ▶ pijača
pupíla -e ž ▶ zenica
pupílárni -a -o prid. pravn. |nekdaj ki je v zvezi z osebami pod varuštvo ali skrbništvom| *pupílarno premoženje* □ pravn. *pupílari*
 GLEJ ŠE refleks •2
pupílari -a -o prid. ▶ pupilarni | refleks •2 | zenični
púra -e ž |samica purana| *čajca pure* □ ekspr. *purica*
 GLEJ ŠE puran
purán -a m |velika domača ptica z dolgim vratom in golo glav|
gójiti purane □ *pura* □ ekspr. *kavrač* □ ekspr. *purica* □ pog. *purman*
 GLEJ ŠE meso •20
puránji -a -e prid. ▶ meso •20
puránov -a -o prid. ▶ meso •20
púrgar -ja m ▶ malomeščan | meščan 2
púrgaríja -e ž ▶ meščanstvo
púrgarski -a -o prid. ▶ malomeščanski | meščanski
púrgarsko prisl. ▶ meščansko
púrgarstvo -a s ▶ malomeščanstvo | meščanstvo
purgatív -a m ▶ sredstvo •16
purgírati -am nedov. ▶ čistiti 3
púríca -e ž ▶ pura | puran
purítánc -nca m ▶ moralist | protestant pp
purítánizem -zma m |v 16. in 17. stol. smer protestantizma, ki zahteva očiščenje anglikanske cerkve ostankov katolicizma in veliko moralno strogost| *ideje purítánizma* □ *purítánstvo*
 GLEJ ŠE purítánstvo
purítánski -a -o prid. ▶ moralistični
purítánsko prisl. ▶ moralistično
purítánstvo -a s ekspr. |pretirano strogo ravnanje po moralnih, verskih načelih| *V družbi je neprijubljen zaradi svojega purítánstva* □ ekspr. *purítánizem*
 GLEJ ŠE purítánizem
purízem -zma m jezikosl. |pretirano prizadevanje za rabo neprevzetih jezikovnih sredstev namesto prevzetih| *zavračati purízem* □ slabš. *čístunstvo*
púrman -a m ▶ puran
púrmanov -a -o prid. ▶ ščir •
púrpalica -e ž ▶ mak
púrpelica -e ž ▶ mak
púrpur -ja m ▶ barva 1•37 | škrlat 1, 2

púrpuren -rna -o prid. ▶ škrlaten
púrpurni -a -o prid. ▶ barva 1•37
púrs -a m ▶ sluga •
púst¹ -a m |dnevi pred pustnim torkom in ta dan sam| *Pust se bliža* □ *pustni čas* □ zastar. *mesopust*
 GLEJ ŠE maškara 1
púst² -a -o prid.
 1. |ki ima malo rastlinja in je nenaseljen| *kamnita, pusta pokrajina*
 □ ekspr. *mrk²* □ ekspr. *odljuden* □ knj.izroč. *opustel* □ ekspr. *žalosten*
 2. |ki nima, ne vsebuje (dosti) maščobe, sokov| *pusta pečenka*
 □ ekspr. *nemasten* □ nar. *rod²* □ ekspr. *suh¹*
 3. |ki povzroča duševno stanje neugodja zaradi praznosti, enoličnosti| *mračno, pusto poslopje* □ ekspr. *mrk²* □ ekspr. *mrtev¹*
 □ ekspr. *puščoben* □ ekspr. *žalosten*
 4. |ki povzroča duševno stanje neugodja zaradi bledosti, neizrazitosti| *puste barve* □ ekspr. *mrtev¹* □ ekspr. *žalosten*
 GLEJ ŠE dolgočasen | nemasten
pústa -e ž ▶ pustota 2 | stepa
pústar -ja m ▶ maškara 1
pústež -a m ▶ dolgočasen povdk.
pústi -a -o prid. ▶ sir¹ pp 1
pustína -e ž ▶ pustost | stepa
pustínja -e ž ▶ puščava | stepa
pustínják -a m ▶ puščavnik | samotar
pustínjski -a -o prid. ▶ veter •4
pustíti -ím dov.
 1. *kaj* |z določenim namenom narediti, da je, ostane kaj kje| *pustiti ključ pod predpražnikom* □ zastar. *ostaviti*
 2. *koga* |narediti, da ostane kdo ali kaj na mestu, kjer je bil pred tem tudi osebek| *pustiti družino v domovini* □ nar. *nehati²* □ zastar. *ostaviti*
 3. *kaj* |narediti, povzročiti, da kje je, ostane, kar izraža določilo| *Tat ni pustil prstnih odtisov* □ knj.izroč. *zapustiti*
 GLEJ ŠE dopustiti | opustiti | prehiteti | prepustiti 2 | zapustiti 2, 3, 4
pustíti se -ím se dov. ▶ dati se 1
pústni -a -o prid. ▶ nedelja •3 | pust¹ | sprevod •2
pustolôvec -vca m |kdor ljubi, išče pustolovščine| *Po svoji naravi je pustolovec* □ *avanturist*
pustolôvka -e ž |ženska, ki išče, ljubi pustolovščine| *nemirna pustolovka* □ *avanturistka*
pustolôvski -a -o prid. ▶ film •17 | roman •3
pustolôvstvo -a s |nagnjenje k pustolovščinam| *Pustolovstvo ima v krvi* □ *avanturizem*
pustolôvščina -e ž |nenavaden, zanimiv, vznemirljiv doživljaj| *pripovedovati o svojih pustolovščinah* □ *avantura* □ star. *dogodba*
 □ ekspr. *dogodivščina* □ knj.izroč. *donkihótijada* □ ekspr. *podvig njegovi ljubzenski podvigi* □ knj.izroč. *prigoda* □ star. *zгода* □ ekspr. *zgodbica*
pústost -i ž |značilnost takega, ki ima malo rastlinja in je nenaseljen| *pústost pokrajine* □ star. *pustina* □ knj.izroč. *pustota*
 □ ekspr. *puščoba* □ ekspr. *puščobnost*
 GLEJ ŠE dolgočasnost
pustóšnik -a m ▶ lučnik •1
pustôta -e ž
 1. |pust, neobdelan svet| *spremeniti pustoto v rodovitno polje*
 □ *pušča* □ nar. *bared* □ ekspr. *puščava*
 2. ekspr. |pust, odmaknjen kraj| *V tej pustoti ni nobene zabave*
 □ knj.izroč. *pusta* □ ekspr. *pušča* □ ekspr. *puščava* □ ekspr. *puščoba* □ ekspr. *zakotje*
 GLEJ ŠE kmetija | pustost
pustótnik -a m ▶ lučnik •1
pustovánje -a s |praznovanje pusta| *organizirati pustovanje* □ *karneval* |pustovanje zlasti v večjih mestih|

□ nardp. **kurentovanje** | pustovanje z obhodi kurentov in drugih šem, znano v vzhodni Sloveniji|

pustováti -újem nedov. ▶ praznovati pp

pustúh -a m ▶ dolgočasen povdk.

puša¹ -e ž ▶ vtičnica

puša² ž ▶ puška

pušča -e ž ▶ pustota 1, 2

puščanje -a s ▶ zamakanje

puščati -am nedov.

1. kaj |z določenim namenom delati, da je, ostaja kaj kje|
puščati ključ na oknu; Kadar je nakupoval, je puščal psa pred trgovino □ zastar. *ostavljati*

2. kaj |delati, povzročati, da kje je, ostaja, kar izraža dopolnilo|
Kolesa so puščala sled □ pog. *zapuščati*

3. |nezaželeno biti tak, da lahko prehaja skozi kaka snov| *Lonec pušča* □ star. *curiti* □ star. *pocejati* □ nar. *točiti¹*

GLEJ ŠE izmišljati si 2 | prepuščati 3 | zamakati 2 | zapuščati 2, 3, 4

puščáva -e ž |obširen suh svet z malo ali brez rastlinstva|
zelenice v puščavi □ knj.izroč. *pustinja*

♦ *afriška puščava* □ star. *afrikanska puščava*

GLEJ ŠE pustota 1, 2

puščávec -vca m ▶ puščavnik | samotar

puščávni -a -o prid. ▶ pesek¹ •3

puščávník -a m ver. |kdor živi iz verskih nagibov v samoti, proč od drugih ljudi| *postati puščavnik* □ knj.izroč. *anahoret* □ knj.izroč. *eremit* □ star. *pustinjak* □ knj.izroč. *puščavec*

GLEJ ŠE samotar

puščávníški -a -o prid. |ki je v zvezi s puščavniki| *puščavniško življenje* □ knj.izroč. *anahoretski* □ knj.izroč. *eremitski*

puščávníštvo -a s ▶ samotarstvo

puščávski -a -o prid. ▶ lisica² •2 | pesek¹ •3 | ris² • | velblod | veter •4

puščica¹ -e ž ▶ peresnica

puščica² -e ž |tanka, lahka palica, z navadno v obliki strešice okrepljeno konico na eni strani, za streljanje z lokom| *izstreliti puščico* □ star. *pšica* □ star. *strela* □ knj.izroč. *strelica*

GLEJ ŠE epigram

puščičar -ja m ▶ epigramatik

puščičast -a -o prid. |ki je po obliki podoben puščici| *puščičasti listi okrasnega zelenja* □ *strelast*

puščičasti -a -o prid. ▶ krilo¹ •2

puščóba -e ž ▶ dolgočasen povdk. | dolgočasnost | pustost | pustota 2

puščóben -bna -o prid. ▶ dolgočasen | pust² 3

puščóbnost -i ž ▶ dolgočasnost | pustost

puščóbováti -újem nedov. ▶ sitnariti 1

púšelj -šlja m ▶ šop | šopek¹

púšeljc -a m ▶ šopek¹

púšeljček -čka m ▶ šopek¹

púšica -e ž |vrečica ali skrinjica za zbiranje denarja v cerkvi|

dajati denar v pušico □ zastar. *darilnica* □ nar. *škrabica*

GLEJ ŠE peresnica

púšiti -im nedov. ▶ kaditi

puška -e ž |ročno strelno orožje z dolgo cevjo in kopitom|

streljati s puško □ slabš. *bezglanik* □ slabš. *bezglavka* □ slabš. *fičafaj*

□ slabš. *flinta* □ slabš. *krepelec* □ slabš. *krepelec* □ slabš. *krepelec* □ šalj. *pihalka*

□ šalj. *pihalnik* □ slabš. *pokalica* □ star. *pukša* □ star. *puša²* □ ekspr. *puškica*

♦ 1. *dolgocevná puška* □ prakt. sp. *dolgocevka* 2. *elektr. elektronska puška*

□ elektr. *elektronski top* 3. *kratkocevná puška* □ prakt. sp. *kratkocevka*

4. *voj. ostrostrelska puška* □ voj. *ostrostrelka* □ voj., žarg. *snajper*

□ voj., žarg. *snajperka*

PODPOMENKE lovska puška, športna puška, vojaška puška

GLEJ ŠE bojevati se 1 • | brzostrelka | dvocevka | enocevka |

kremenjača | mitraljez 1 | obupati | pokalica 1 | repetirka |

risanica | trocevka

puškárnica -e ž ▶ lina •

puškica -e ž ▶ puška

puškin -a -o prid. ▶ kopito •

puškómitraljéz -a m voj. |orožje z zložljivima nogama, ki strelja s puškinimi naboji posamezno ali rafalno| *streljati s puškómitraljezom* □ voj. *lahka strojnica* □ voj., žarg. *mašınca*

pušpan -a m |okrasni zimzeleni grm ali nizko drevo z drobnimi usnjatimi listi in trdim lesom| *s pušpanom obrobljena gredica* □ *zelenika*

pušpanov -a -o prid. ▶ les •44

pút medm. ▶ pi²

púta¹ -e ž ▶ kokoš

púta² -e ž ▶ brenta

pútar -ja m ▶ brentač

púter -tra m ▶ maslo

pútika -e ž ▶ protin

pútikasti -a -o prid. ▶ bolnik •22

pútká -e ž ▶ kokoš

pútra -e ž ▶ vrč

pútrh -a m ▶ barigla

pútrih -a m ▶ barigla

pútršek -ška m ▶ barigla

púža -e ž ▶ dekle 1 | deklica | punčka

pvc -ja [pəvəcə -ja] m ▶ polivinilklorid

PVC-vrečka -e [pəvəcəvřéčka] ž ▶ vrečka •3

P-vitamin -a [pévítamín] m ▶ vitamin •7

P

Q

Q

quattrocento -a [kvatročénto] m ▶ renesansa •2

R

ř ř-ja m

- **1.** jezikosl. jezičkov r □ jezikosl. uvularni r **2.** jezikosl. zlogotvorni r □ jezikosl. zložni r

rába -e ž | nastopanje, pojavljanje kje, pri kom v funkciji pripomočka, sredstva | *Raba tega orodja je dokazana za še starejše obdobje* □ uporaba

- **1.** jezikosl. brezosebna raba □ jezikosl. impersonalna raba **2.** jezikosl. raba besede □ jezikosl. uporaba besede

GLEJ ŠE dotrajati | predmet¹ 1•3 | uporaba 1 | uporabljati 1

rabárbarin -a -o prid. ▶ kompot•3

rabárbarov -a -o prid. ▶ kompot•3

rabát -a m trg. | popust pri ceni blaga, ki ga da proizvajalec navadno trgovskemu podjetju | *odobriti rabat* □ trg. *trgovinski rabat*

rabáta -e ž ▶ gredica²•

rábelj -blja m | kdor (poklicno) izvršuje smrtno kazen | *Rabelj mu je odsekal glavo* □ zastar. *frajman* □ redk. *krvavec* □ knj.izroč. *krvnik*

GLEJ ŠE morilec

rábeljski -a -o prid. ▶ morilski

rábeljstvo -a s ▶ morjenje

rábén -bna -o povdk. ▶ uporaben

rábi -ja m ▶ rabin

rabiáten -tna -o prid. ▶ besen | divji

rabiátno prisl. ▶ divje

rábíčni -a -o prid. ▶ stekli

rábies -a m ▶ steklina

rabín -a m | pri judih verski vodja ali predstojnik verske skupnosti |

Svečanosti ob prazniku je vodil rabin □ *rabi* □ zastar. *rabinec*

GLEJ ŠE ekseget

rabíneč -nca m ▶ rabin

rabíti in rábiti -im nedov. ▶ govoriti 1 | koristiti 1 | potrebovati | ravnati 4 | treba 2 | uporabljati 1, 2, 3

rabíti se in rábiti se -im se nedov. ▶ obrabljati se

rabljív -a -o povdk. ▶ uporaben

rabljívi -a -o prid. ▶ uporabni 2

rábni -a -o prid. ▶ uporabni 1

rábnik -a m ▶ uporabnik

rábnost -i ž ▶ uporabnost

rabodajálec -lca m ▶ zakupodajalec

rabokúp -a m ▶ najem | zakup | zakupnik

rabokúpni -a -o prid. ▶ razmerje•14

rabóta -e ž ▶ garanje | tlaka

rabótati -am nedov. ▶ delati 1 | delati 1 pp 4 | garati² | tlačaniti

rabúka -e ž ▶ prepír | pretep

rabútati -am nedov. ▶ nabirati 2

ráca -e ž | srednje velika domača ali divja ptica s ploščatim

kljunom in krajšim vratom | *Race plavajo po vodi* □ ekspr. *gagica*

□ redk. *racka* □ ekspr. *račica* □ ekspr. *račka*

◆ **1.** zool. *belooka raca* □ zool. *kostanjeva raca* **2.** *divja raca* □ knj.izroč. *otva*

□ knj.izroč. *utva* **3.** zool. *velika divja raca* □ zool. *mlakarica* **4.** zool. *zimska*

raca □ zool. *posavka*

racajóči -a -e prid. ▶ hoja¹ 1•3

racák -a m | samec race | *raca in racak* □ *racman* □ *račji samec*

racárnik -a m ▶ račjak

racáti -ám nedov. ▶ hoditi 1

racáv -áva -o prid. ▶ hoja¹ 1•3

raciónálen -lna -o prid. ▶ gospodaren 2

racionalíst -a m | kdor sprejema razum kot edino vodilo pri

mišljenju, ravnanju | *Slovel je kot velik racionalist* □ ekspr. *razumar*

racionalístični -a -o prid. | ki izhaja iz sprejemanja razuma kot

edinega vodila pri mišljenju, ravnanju | *racionalistična razlaga*

pojava □ ekspr. *razumarski*

GLEJ ŠE razumski 1

racionalízem -zma m | sprejemanje razuma kot edinega vodila

pri mišljenju, ravnanju | *Zanj je značilen racionalizem* □ ekspr. *ra-*

zumarstvo

GLEJ ŠE razumskost 1

racionalízirati -am dov. *kaj* | uskladiti z razumom; doseči naj-

ugodnejše ali še sprejemljivo razmerje med delom, porabo in

učinkom, koristjo | *racionalizirati dokaze; racionalizirati proizvo-*

dnjo □ *zracionalizirati*

racionální -a -o prid. ▶ razumski 1 | število 1 pp 7

racionálno prisl. ▶ gospodarno | razumsko

racionálnost -i ž ▶ gospodarnost 2 | razumskost 1

racionírati -am dov. in nedov. ▶ omejevati 2 | omejiti 1

rácka -e ž ▶ raca

rácman -a m ▶ racak

ráček -čka m ▶ rakec

ráčica -e ž ▶ raca

ráčič -a m ▶ rakec

ráčiti se -im se dov. ▶ dati se 2

račják -a m | zaprti prostor za race | *postaviti novi račjak*

□ redk. *racarnik*

ráčji¹ -a -e prid. ▶ hoja¹ 1•3 | kuga• | meso•22 | racak

ráčji² -a -e prid. ▶ klešče•

ráčka -e ž ▶ igrača pp 1 | raca

račún¹ -a m

1. | skupek med seboj povezanih števil, znakov, s katerimi se po določenem postopku ugotavlja novo število | *preveriti račun*

□ ekspr. *računček*

◆ mat. *procentni račun* □ mat. *odstotni račun*

2. | pisno sporočilo dolžnega zneska za kupljeno blago ali naročeno storitev | *izdati račun* □ trg. *faktura*

• **1.** fin. *bančni račun* □ fin. *bančni konto* **2.** fin. *bilančni račun*

□ fin. *bilančni konto* **3.** ekon. *ekonomski račun* □ publ. *ekonomska*

računica □ publ. *ekonomski izračun* **4.** fin. *knjigovodski račun* □ fin. *konto*

5. grad. *statični račun* □ grad., žarg. *statika* **6.** fin. *tekoči račun* □ fin. *kontoko-*

rent **7.** ekon. *zaključni račun* □ ekon. *bilanca* □ ekon. *sklepni račun*

GLEJ ŠE *izračun* | *odgovarjati* 3 | *prekrižati*• | *rezultat¹* 1 |

sestavljati 2•

račún² -a m ▶ klestilnik

računální -a -o prid. ▶ računalnik

računálničar -ja m ▶ računalnikar

računalnik -a m |elektronska naprava za reševanje nalog na osnovi vložene programa| *Računalnik obdela podatke*
 elektronski računalnik kompjuter publ. elektronski možgani
 knj.izroč. elektronsko računalno knj.izroč. računalni stroj
 ♦ 1. rad. dlančni računalnik prakt. sp. dlančnik 2. rač. osebni računalnik
 rač. hišni računalnik rač., žarg. PC rač., žarg. pisi 3. rač. prenosni računalnik rač., žarg. laptop prakt. sp. prenosnik 4. rač. tablični računalnik
 prakt. sp. tablica

računalnikar -ja m |strokovnjak za računalništvo| *šolati računalnikarje* računalničar

računalniški -a -o prid. |ki je v zvezi z računalniki ali računalništvom| *računalniška obdelava podatkov* pog. *kompiuterski*
 GLEJ ŠE hrošč 2 | igra •4 | omrežje •5 | tomografija • | zaslon 2•2

računalništvo -a s

- rač. računalništvo na daljavo rač. oddaljeno računalništvo

računalo -a s ▶ računalnik

računanje -a s |opravljanje računskih operacij| *obvladati računanje* redk. računstvo

- ♦ 1. mat. logaritemsko računanje mat. logaritmično računanje
- 2. računanje na pamet ustno računanje

računar -ja m ▶ matematik | preračunljiv povdk. | preračunljivec

računarski -a -o prid. ▶ koristoljuben | preračunljiv

računarstvo -a s ▶ preračunljivost

računati -am nedov.

1. |opravljati računske operacije| *znati brati in računati*
 star. računiti zastar. rajtati star. številiti
2. *komu kaj dov. in nedov. |napisati, povedati dolžni znesek za kaj| računati naročniku blago* zaračunati zaračunavati zastar. rajtati
 zastar. zaračuniti

- ♦ računati kavcijo trg., žarg. kavcirati zaračunati kavcijo

GLEJ ŠE pričakovati 2 | zanašati se

računček -čka m ▶ račun¹ 1

računica -e ž ▶ izračun | preračunljivost | račun¹ •3

računiti -im nedov. ▶ pričakovati 2 | računati 1

računovódski -a -o prid. |ki je v zvezi z računovodji ali računovodstvom| *računovodsko delo* knj.izroč. računovodstveni

GLEJ ŠE služba •11

računovódstveni -a -o prid. ▶ računovodski

računovódstvo -a s ▶ služba •11

računski -a -o prid. ▶ operacija •1 | stroj •14 | stroj •16 | tablica •2

računstvo -a s |nauk o računanju s števili| *osnovni pojmi*

računstva knj.izroč. aritmetika

GLEJ ŠE računanje

rad ráda -o povdk.

1. |izraža, da je kdo pripravljen opravljati imenovano dejanje z veseljem, zadovoljstvom| *Rad pomaga drugim* star. iz veselega srca ekspr. rade volje zastar. z radovoljnim srcem ekspr. z veseljem
 ekspr. prerad |zelo rad| ■ protip. nerad
2. *kaj v zvezi z imeti |izraža, da ima kdo nagnjenje, veselje do imenovane stvari| Rad ima dobro hrano* ekspr. biti divji na kaj pog. biti mahnen na kaj pog. biti mrtev na kaj ekspr. biti neumen na kaj pog. biti nor na kaj sleng. biti usekan na kaj ekspr. biti volčji na kaj ekspr. biti volk na kaj knj.izroč. ljubiti ekspr. oboževati

neknj. pog. obrajtati

GLEJ ŠE ljubiti 1, 2 | ljubiti se | marati | nerad | ugajati 1 | vesel² | volja •3

radar -ja m |naprava za določanje razdalje, smeri kakega predmeta s pomočjo oddajanja in sprejemanja odbitih radijskih valov| *namestiti radar na ladjo* teh. radijski lokator

- ♦ meteor. vremenski radar meteor. vremensoslovni radar

radiácija -e ž ▶ sevanje 1 | sevanje 2•1

radiálka -e ž ▶ guma •2

radiálni -a -o prid. ▶ guma •2 | prerez pp 2 | simetrija •1 | žarkasti

radiálno prisl. ▶ žarkasto

radiárni -a -o prid. ▶ žarkasti

radicírati -am nedov. ▶ koreniti

radič -a m

- vrtn. belgijski radič vrtn. vitlof

GLEJ ŠE solata 1•6

radičev -a -o prid. ▶ solata 1•6

rádij -a m

- teh. akcijski radij teh. akcijski polmer

GLEJ ŠE polmer

rádijec -jca m ▶ delavec •20

rádijev -a -o prid. ▶ radon

rádijski -a -o prid. ▶ astronomija • | budilka • | delavec •20 | igra •5 | oddaja | oddajnik •2 | postaja •4 | radar | signal • | sprejemnik •1 | sprejemnik •2 | teleskop • | ura¹ 2•2 | zveza •9

radikál -a m

- zgod. narodni radikál zgod. narodni radikalec

GLEJ ŠE koren 2 | radikalec

radikálec -lca m |človek, ki v svojih nazorih, dejanjih odločno, brez popuščanja zagovarja spremembe bistva, temelja česa| *postati radikalec* knj.izroč. radikal

ekspr. radikalnež

GLEJ ŠE radikál •

radikálen -lna -o prid. ▶ temeljit

radikalízem -zma m |miselnost, ravnanje, ki si prizadeva za bistvene, temeljite spremembe česa| *zagovarjati radikalízem*

redk. radikalstvo

GLEJ ŠE radikalnost

radikalízirati -am dov. *kaj* |v bistvu, temelju kaj spremeniti|

radikalízirati svoj nazor zradikalízirati

radikálnež -a m ▶ radikalec

radikálno prisl. ▶ temeljito

radikálnost -i ž |dejstvo, da je kaj povezano s prizadevanjem za bistvene, temeljite spremembe česa| *radikalnost nazora*

radikalízem

radikálstvo -a s ▶ radikalízem

radikánd -a m ▶ osnova •3

rádio -a s ▶ postaja •4 | radiodifuzija | sprejemnik •2

rádioaktívni -a -o prid. ▶ element •2 | izotop • | sevanje 2•1

rádioaparát -a m ▶ sprejemnik •2

rádioastronomíja -e ž ▶ astronomija •

rádiobudilka -e ž ▶ budilka •

rádiodifuzíja -e ž rad. |dejavnost, ki se ukvarja z javnosti namenjenim oddajanjem zvočnih sporočil po radijskih valovih| *napredek radiodifuzije* prakt. sp. radio

radiografíja -e ž ▶ slikanje •

radiográm -a m ▶ radiotelegram

rádioizotóp -a m ▶ izotop •

rádiokasétnik -a m ▶ radiokasetofon

rádiokasétofón -a m |radijski sprejemnik s pripravo za zapisovanje in predvajanje zvoka z (magnetofonskimi) kasetami| *vključiti radiokasétofon* radiokasétnik

radiolárijí -ev m mn., mn. v sin. nizu ▶ mreževci

rádiooddájnik -a m ▶ oddajnik •2

rádiopostája -e ž ▶ postaja •4

rádiosignál -a m ▶ signal •

rádiosprejémnik -a m ▶ sprejemnik •2

rádiotelefon -a m ptt |telefon, pri katerem posredujejo sporočila radijski valovi| *Radiotelefon na ladji se je pokvaril*
 □ ptt brežični telefon

rádiotelefonija -e ž ptt |telefonija z radijskimi valovi| *ukvarjati se z radiotelefonijo* □ ptt brežična telefonija

rádiotelegráf -a m ptt |električna naprava za prenašanje dogovorjenih znakov na daljavo z radijskimi valovi| *namestiti radiotelegraf* □ ptt brežični brzojav

rádiotelegrafija -e ž ptt |telegrafija z radijskimi valovi| *ukvarjati se z radiotelegrafijo* □ ptt brežična telegrafija

rádiotelegrafist -a m |kdor se (poklicno) ukvarja s sprejemanjem in oddajanjem sporočil po radiotelegrafu| *izučiti se za radiotelegrafista* □ voj., žarg. radist

rádiotelegrám -a m ptt |telegram, poslan po radijskih valovih| *poslati radiotelegram na ladjo* □ ptt brežična brzojavka □ ptt radiogram

rádioteleskóp -a m ► teleskop •

rádiotelevizija -e ž |dejavnost, ki se ukvarja z javnosti namenjenim oddajanjem zvočnih in slikovnih sporočil| *razvoj radiotelevizije* □ rad., žarg. erteve

rádiotelevizijski -a -o prid. |ki je v zvezi z radiotelevizijo| *radiotelevizijski delavci* □ rad., žarg. ertevejevski

rádioúra -e ž ► ura¹ 2•2

rádiozvéza -e ž ► zveza •9

radíranje -a s |brisanje, odstranjevanje napisanega, narisane, navadno z radirko| *V dokumentih je radiranje prepovedano*
 □ knj.izroč. razura

radíranka -e ž ► jedkanica

radírka -e ž |manjši izdelek, navadno iz gume, za brisanje, odstranjevanje napisanega, narisane| *uporabljati radirko*
 □ pog. gumica

radíst -a m ► radiotelegrafist

radobeséden -dna -o prid. ► zgovoren

radodáren -rna -o prid. |ki rad daruje, da| *radodaren človek*
 □ star. blagodaren □ knj.izroč. darežljiv □ knj.izroč. darljiv □ knj.izroč. darotljiv
 ◆ biti radodaren □ ekspr. biti dobrih rok □ ekspr. biti zlatih rok
 □ knj.izroč. oberoč dajati □ ekspr. z obema rokama dajati
 GLEJ ŠE rodoviten

radodárnež -a m ekspr. |kdor rad daruje, da| *Ne poznam večjega radodarneža od njega* □ knj.izroč. darežljivec

radodárno nač. prisl. |izraža, da se kaj daruje, daje v veliki meri| *Radodarno razdaja, kar ima* □ star. blagodarno

radodárnost -i ž |dejstvo, da kdo rad daruje, da| *Znan je po svoji radodarnosti* □ knj.izroč. darežljivost

radogléden -dna -o prid. ► radoveden

rádon -a m kem. |redk radioaktivni zlahtni plin, ki nastane pri razpadanju urana| *uporaba radona v medicini* □ kem. radijeva emanacija

rádost -i ž ► salama •2 | sreča¹ 1 | sreča² | veselje

rádosten -tna -o prid. ► vesel¹ 1, 3, 4

radostíti -ím nedov. ► osrečevati | veseliti

radostíti se -ím se nedov. ► veseliti se

rádostni -a -o prid. ► upanje¹ •

rádostno prisl. ► veselo¹

radosúmen -mna -o prid. ► sumničav

radováne -a s ► veselje

radováti -újem nedov. ► osrečevati | veseliti

radováti se -újem se nedov. ► veseliti se

radovéden -dna -o prid. |ki bi rad vedel, izvedel stvari, ki mu jih ni nujno potrebno vedeti| *radovedna soseda* □ zvedav

□ nekjn. pog. firbčen □ knj.izroč. radogleden □ knj.izroč. radoznan □ nar. sničav
 □ knj.izroč. vedoželjen □ star. zvedljiv □ nar. želčen □ zijalast 7

radovédje -a s ► radovednost

radovédněž -a m ekspr. |kdor bi rad vedel, izvedel stvari, ki mu jih ni nujno potrebno vedeti| *Policisti so odganjali radovedneže*
 □ nekjn. pog. firbec □ knj.izroč. radovednik □ slabš. zijalo 7

radovédnik -a m ► radovednež

radovédnó nač. prisl. |izraža, da se v dejanju kaže želja vedeti, izvedeti stvari, ki jih ni nujno potrebno vedeti| *radovedno spraševati* □ poizvedujoče □ zvedavo □ knj.izroč. radoznanlo □ knj.izroč. vedoželjno □ star. zvedljivo

GLEJ ŠE gledati 3•1

radovédnost -i ž |želja vedeti, izvedeti stvari, ki jih ni nujno potrebno vedeti| *vzbujati radovednost* □ zvedavost □ nekjn. pog. firbec
 □ knj.izroč. radovedje □ knj.izroč. radoznanlost

GLEJ ŠE pasti² •

radovéren -rna -o prid. ► naiven

radovárljec -jca m ► prostovoljec 1, 2

radovárljen -jna -o prid. ► prostovoljen | rad 1

radovárljno prisl. ► prostovoljno

radoznál -ála -o prid. ► radoveden

radoználo prisl. ► radovedno

radoználost -i ž ► radovednost

radoživ -a -o prid. ► uživaški

rafál -a m ► izstreliti •

rafinácija -e ž ► rafiniranje

rafinátor -ja m les. |stroj za fino drobljenje lesa v vlakna| *defibrator in rafinator* □ les. rafiner

rafinêr -ja m ► rafinator

rafiníran -a -o prid. ► izbran 2 | prebrisan

rafiníranje -a s |odstranjevanje primesi| *postopek rafiniranja*
 □ prečiščevanje □ rafinacija
 ◆ teh. elektrolitsko rafiniranje □ teh. elektrolitično rafiniranje

rafinírano prisl. ► prebrisan

rafiníranost -i ž ► izbranost 2 | izostrenost | občutljivost 2

rafinírati -am nedov. in dov. ► čistiti 2 | očistiti 2

rafinmá -ja m ► izbranost 2 | izostrenost | občutljivost 2

ráft -a m ► raftanje

ráftanje -a s šport. |plovba, spust z gumijastim čolnom za plovbo po divjih vodah, brzicah| *ukvarjati se z raftanjem* □ šport., žarg. raft
 □ šport., žarg. rafting

ráfting -a m ► raftanje

rágbi -ja m ► igrišče pp

ragbíjist -a m ► športnik pp 1

raglánrokávi -ov m mn. ► rokavi •

ráglja -e ž |lesena priprava za proizvajanje enakomerno se ponavljajočih rezkih glasov| *vrteti ragljo* □ redk. drdra □ redk. drdravka
 □ nar. klepetec □ nar. reglja¹ □ redk. ropotača □ redk. ropotec
 □ redk. ropotulja □ nar. škrebetalka □ ragljica |manjša raglja|
 GLEJ ŠE drdrav povdk. | klepetav povdk.

ragljánje -a s ► govorenje pp 1 | klepetanje 1 | kvakanje

ragljast -a -o prid. ► drdrav | klepetav

ragljáti -ám nedov. |povzročati enakomerno se ponavljajoče glasove, navadno z ragljo| *ragljati z velikimi ragljami* □ regljati
 GLEJ ŠE govoriti 1 pp 2 | klepetati 1

rágljica -e ž ► raglja

ráhel -hla -o prid.

1. |ki ni trdno sprijet, gost| *rahel sneg* □ ekspr. puhel
 2. |ki se ne pojavlja v izraziti obliki| *rahel nasmešek*
 □ blag □ ekspr. bežen □ ekspr. lahen □ ekspr. medel □ ekspr. plitev

□ ekspr. **pritajevan** *pritajevana bolečina* □ ekspr. **šibek** □ ekspr. **tanek**
 □ ekspr. **tih** □ ekspr. **zamolkel** *zamolkla bolečina*
3. |ki dosega nizko stopnjo glede na učinek, čutno zaznavnost| *rahel dež; rahel dotik* □ ekspr. **krotek** □ ekspr. **lahek** □ ekspr. **lahen**
 □ ekspr. **medel** *medel dotik* □ ekspr. **mehek** *mehek dotik* □ star. **nalahen**
 □ ekspr. **nežen** *nežen stisk roke* □ ekspr. **pohleven** □ star. **polahen**
 □ ekspr. **slab**¹ *Pihal je slab veter* □ ekspr. **slaboten**¹ □ ekspr. **šibek**
GLEJ ŠE krhek 2 | šibek 1

rahitičen -čna -o prid. ► šibek 2

rahitis -a m med. |bolezen z motnjami v rasti in razvoju kosti zaradi pomanjkanja vitamina D| *preboleti rahitis* □ med. **angleška bolezen**

ráhla -e ž ► prekla

ráhlece prisl. ► rahlo

ráhli -a -o prid. ► razdražljiv ♦ | sneg ♦1

ráhlica -e ž ► puhlica

rahljáč -a m ► rahljálnik

rahljálnik -a m agr. |priprava za rahljanje zemlje, ki se priključi traktorju| *rahljati zemljo z rahljálnikom* □ agr. **grebač** □ agr. **kultivator**
 □ redk. **rahljač**

rahlo nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje dosega majhno stopnjo, mero| *Začelo je rahlo rositi* □ **blago**² □ **na rahlo** □ ekspr. **lahno**

□ ekspr. **mehko** □ ekspr. **na lahko** □ knj.izroč. **na lahno** □ ekspr. **na rahlece**

□ ekspr. **nežno** □ star. **polahko** □ star. **polahkoma** □ star. **polahno**

□ ekspr. **rahlece** □ ekspr. **slabotno**

rahločúten -tna -o prid. |ki v ravnanju, vedenju kaže občutljiv, razumevajoč odnos| *rahločúten človek* □ knj.izroč. **nežnočúten**

□ knj.izroč. **tankočúten**

rahločútuje -a s ► rahločútnost

rahločútno nač. prisl. |izraža, da dejanje vključuje občutljiv, razumevajoč odnos| *rahločútno komu kaj povedati* □ **rahločútnostjo**

□ knj.izroč. **tankočútno**

rahločútnost -i ž |dejstvo, da kdo v ravnanju, vedenju kaže občutljiv, razumevajoč odnos| *Glede na tragične okoliščine bi se od njega pričakovalo ustrezno mero rahločútnosti* □ knj.izroč. **nežnočútnost** □ knj.izroč. **nežnočútnost** □ knj.izroč. **rahločútnost** □ knj.izroč. **tankočútnost**

□ knj.izroč. **tankoslutnost**

raison d'être -a [rezón détər] m ► razlog

ráj¹ -a m

1. |v nekaterih religijah kraj popolnega veselja, ugodja, kamor pridejo za nagrado pravični, dobri ljudje po smrti| *Ona bo zagotovo prišla v raj* □ knj.izroč. **paradiž**

2. |po Bibliji kraj na zemlji, kjer sta živel Adam in Eva| *izgon iz raja* □ **rajski vrt** □ knj.izroč. **eden**¹ □ knj.izroč. **edenski vrt** □ knj.izroč. **paradiž**

GLEJ ŠE nebesa | sreča¹ 2

ràj² rája m

• nardp. **prvi raj** □ nardp. **prvi rej**

GLEJ ŠE ples 1 | ples 1 pp | ples 4

rája -e ž ► ljudstvo 1

rajališče -a s ► plesišče

rajálni -a -o prid. ► plesni

rájati¹ -am nedov. ► plesati 1

rájati² -am nedov. ► rojevati 1

rájda -e ž ► veliko² | vrsta 1

rájdni -a -o prid. ► krog¹ 1♦3

ráje člen. ► prej² | rajši

rájh -a m ► carstvo •

rájica -e ž ► prekla

rájkelj -klja m nar. |tanjšje sveže deblo za napenjanje verige, vrvi, s katero je povezan z drvni, s senom naložen voz| *najti primerni rajkelj* □ nar. **porajkelj** □ nar. **porajtelj** □ nar. **rajtelj**

rájna¹ -e ž ► pokojnica

rájna² -e ž ► križ¹ 3

rájni¹ -ega m ► pokojnik

rájni² -a -o prid. ► pokojni²

rájnica -e ž ► pokojnica

rájnik -a m ► pokojnik

rájniš -a m num. |zlatnik, kovan od konca 14. stol. v Nemčiji| *V svoji zbirki ima tudi rajniš* □ num. **renski goldinar**

GLEJ ŠE goldinar

rájnka -e ž ► pokojnica

rájnki -a -o prid. ► pokojni²

rájnšek -ška m ► goldinar

rájnški -ega m ► goldinar

rajón -a m ► področje 1

rájski -a -o prid. ► čudovit 1 | raj¹ 2 | vrata •

rájsko prisl. ► zelo 2

rájši presoj. člen. |izraža, da je imenovano dejanje, stanje bolj zaželeno od nasprotnega| *Kaj hodiš na tekme, rájši se uči* □ **mar**¹ *Kaj hodiš na tekme, mar bi se doma učil* □ **raje**

GLEJ ŠE čim prej | prej²

rájtar -ja m ► konjenik

rájtati -am nedov. ► računati 1, 2

rájtelj -tlja m ► rajkelj

rájža -e ž ► odpotovati | potovanje

rážzati -am nedov. ► potovati

ràk¹ ráka m

1. |morska ali sladkovodna žival s podolgovatim apnenčastim oklepom in kleščami, ki plava navadno nazaj| *Rak se levi* □ **rakec**↗

2. nav. mn., zool. |vodni členonožci, ki dihajo s škrgami in imajo dva para tipalnic| *za rake ugodno življenjsko okolje* □ zool. **škrupar**

GLEJ ŠE past ♦4 | propasti 1, 2 | škamp | umreti 1

ràk² ráka m

1. |bolezen, pri kateri se izrojene celice nezadržno množijo, pri čemer nastajajo maligne bule, razjede| *zdraviti raka*

□ redk. **rakavost**

♦ med. **multifokalni rak** □ med. večžariščni rak

2. |skupek izrojnih malignih celic tkiva povrhnjice| *Rak se je nezadržno večal* □ med. **kancer** □ med. **karcinom**

GLEJ ŠE levkemija | melanom

ráka -e ž ► grob¹ 1 | grobnica

rákar -ja m ► ptica pp 5

rákasti -a -o prid. med. |ki je v zvezi z rakom| *rákasta celica*

□ med. **kancerozni** □ med. **karcinomski** □ med. **rakavi** □ knj.izroč. **rakov**²

GLEJ ŠE bolnik ♦24 | rakrana | tkivo ♦3

rákav -a -o prid. ► rakrana | tkivo ♦3

rákavec -vca m ► bolnik ♦24

rákavi -a -o prid. ► bolnik ♦24 | obolenje ♦2 | rakasti

rakavína -e ž ► tkivo ♦3

rákavost -i ž ► rak² 1

rákec -kca m |majhen rak| *morski rakci* □ ekspr. **raček** □ ekspr. **račič**

rakéta -e ž

• 1. **medcelinska raketa** □ interkontinentalna raketa □ med-

kontinentalna raketa 2. **teh. nosilna raketa** □ teh. raketa nosilka

3. **teh. teledirigirana raketa** □ teh. daljinsko vodena raketa 4. **teh. tri-**

stopenjska raketa □ teh. trostopenjska raketa 5. **teh. zaviralna raketa**

□ teh. retroraketa □ teh. zavorna raketa

raketoplán -a m aer. |vozilo za polete v orbito in nazaj| *Raketoplan se je vrnil na zemljo* □ aer. **vesoljsko vozilo**

GLEJ ŠE letalo ♦18

rákev -kve ž ▶ krsta

ráki -ja m ▶ janeževce

rákija -e ž ▶ žganje

rakitje -a s ▶ grmovje ♦10 | rakitovje

rakítni -a -o prid. ▶ grm ♦3

rakítov -a -o prid. ▶ grm ♦3 | grmovje ♦10

rakítovje -a s | rakitovo grmovje | *potok, obraščen z rakitovjem*

□ rakitje

GLEJ ŠE grmovje ♦10

rákla -e ž ▶ prekla | suh¹ 2 povdk.

rakolôvka -e ž ▶ past ♦4

rakotvórni -a -o prid. med. | ki povzroča raka | *rakotvorni dejavniki*

□ med. **kancerogeni** □ nestrok. **karcenogeni** □ redk. **karcerogeni** □ med. **karci-nogeni** ■ protip. **antikancerogeni**

GLEJ ŠE antikancerogeni | snov 2 ♦18

rákov¹ -a -o prid. ▶ klešče • | meso ♦22 | nazadovati |

povratnik 3 ♦2 | propadati 2

rákov² -a -o prid. ▶ rakasti

rákovica -e ž nav. mn., zool. | višje razviti raki s petimi pari nog

hodilk in slabo razvitim zadkom | *Rakovice so vrsta višje razvitih rakov* □ zool. **kratkorepec**

rakovína -e ž ▶ tkivo ♦3

ràkrána povdk. s prilastkom, publ. | izraža, da kaj kot velika, nevarna

slabost kaj ogroža | *Alkoholizem je rakrana našega časa*

□ publ. **rakasta rana** □ publ. **rakava rana**

rakúnji -a -e prid. | ki je v zvezi z rakuni | *gosta rakunja dlaka*

□ rakunov

GLEJ ŠE krzno ♦14

rakúnov -a -o prid. ▶ krzno ♦14 | rakunji

rákvar -ja m ▶ krstar

ráló -a s anat. | koščeni, zadnji del nosnega pretina | *poškodba rala*

□ anat. **lemežnica**

ráma -e ž | stranski zgornji del trupa nad prsnim košem, kjer se začne roka | *povesiti ramo* □ **rame**

GLEJ ŠE enakovreden • | krak¹ | stati³ 1 ♦2

ramadán -a m ▶ ramazan

ramazán -a m | deveti mesec muslimanskega leta, ko je

predpisan strogi post od zore do mraka | *Nastopil je ramazan*

□ ramadan

ráme -éna s ▶ rama

ramenonóžec -žca m nav. mn., zool. | morske živali, po

zunanosti podobne školjki | *plaščarji in ramenonožci*

□ zool. **brahiopod**

raménski -a -o prid. ▶ kost ♦1 | obroč •

rámija -e ž tekst. | vlakna, pridobljena iz ličja rastlin Boehmeria

nivea in Boehmeria tenacissima; tkanina iz teh vlaken |

bluza iz ramije □ tekst. **kitajska kopriva** □ tekst. **kitajska trava**

rámni -a -o prid. ▶ kost ♦1

rámnica -e ž ▶ epoleta

rámpa -e ž gled. | sprednji rob gledališkega odra, navadno z

napravami za osvetljevanje prizorišča | *Plesalci so plesali vzdolž*

rampe □ gled. **robnik**

GLEJ ŠE klančina | zapornica 3

rámstek -a m gastr. | zrezek iz mesa govejega hrbita | *naročiti*

ramstek □ gastr. **rumpsteak**

ramšéla -e ž ▶ žanjevec

rámšelj -šlja m ▶ žanjevec

rán -a -o povdk. ▶ zgoden

rána -e ž | kar nastane na mestu, kjer se tkivo pretrga | *Rana se celi*

□ knj.izroč. **lezija** □ **ranica** | manjša rana |

♦ **1. gnojna rana** □ knj.izroč. onečiščena rana **2. med. izstrelna**

rana □ med. izstopna rana □ med. izstrelina **3. med. prestrelna rana**

□ med. prestrel □ med. prestrelina **4. med. razjedna rana** □ med. ulcerozna

rana **5. med. strelna rana** □ med. strelina **6. med. ugrizna rana**

□ med. ugriznina **7. med. vstrelna rana** □ med. vstrelina

8. med. zastrelna rana □ med. zastrelina

PODPOMENKE 1. odprta rana, zaprta rana **2.** raztrganina, usekanina, ureznina, vbod

GLEJ ŠE poškodba pp | rakrana | razjeda 2 | razjeda 3 ♦3 |

ureznina | vbod 2

ránar -ja m ▶ ranocelnik

ránarstvo -a s ▶ ranocelništvo

ránč -a m ▶ posestvo

rándati -am nedov. ▶ hoditi 1 pp 8

randevú -ja m ▶ sestanek pp 2 | zmenek | zmenek pp 2

rándi -ja m ▶ sestanek pp 2 | zmenek | zmenek pp 2

ráng -a m ▶ stopnja 1, 3

rángléstevica -e ž ▶ lestvica ♦10

ránglísta -e ž ▶ lestvica ♦12

ráni -a -o prid. ▶ zgodnji 1, 2, 3

ránica -e ž ▶ rana

ranítev -tve ž | povzročitev rane, ran | *ranitev z ostrim predmetom*

□ ranjenje

raníti in raniti -im dov. ▶ poškodovati 2 | prizadeti³ 1

raníti se in raniti se -im se dov. ▶ poškodovati se

ránjak -a m bot. | travniška rastlina s pernatimi listi in rumenimi

ali rdečkastimi metuljastimi cveti v socvetju | *Ranjak raste na*

manj rodovitnih tleh □ bot. **uročnik**

ránjati -am dov. ▶ prizadevati 1 | ranjevati

ránjenec -nca m | kdor je ranjen | *Ranjenec je vso noč stokal* □ **ranjeni**

GLEJ ŠE poškodovanec

ránjeni -ega m ▶ poškodovanec | ranjenec

ránjenje -a s ▶ ranitev

ránjenost -i ž ▶ prizadetost

ranjeváti -újem nedov. *koga* | povzročati, delati rane | *Ob trganju*

cvetja so ga ranjevali trni □ knj.izroč. **ranjati**

GLEJ ŠE prizadevati 1

ránko prisl. ▶ nekako¹ 2

ráno prisl. ▶ zgodaj¹ 1 | zgodaj¹ 1 ♦ | zgodaj²

ranocélnik -a m | nekaj kdor se ukvarja z zdravljenjem in operi-

ranjem, navadno z nižjo poklicno izobrazbo | *Ranocelnik mu je*

prevezal rano □ **ranar**

ranocélništvo -a s | nekaj dejavnost ranocelnikov | *Razlagal jim*

je osnove ranocelništva □ **ranarstvo**

ránta -e ž ▶ drog

ranžírni -a -o prid. ▶ lokomotiva ♦3

rapídni -a -o prid. ▶ hitri

rapídno prisl. ▶ hitro 1

rapír -ja m ▶ meč¹

rapórt -a m tekst. | ponavljajoči se del vzorca | *posebej označiti*

raport □ tekst. **sosledje**

GLEJ ŠE raportirati

raportírati -am nedov. in dov. | kratko, ustno uradno poročati

nadrejenemu, zlasti v vojski | *Poveljnik častne čete je raportiral*

□ voj., žarg. **dati raport** □ pog. **imeti raport**

raritéta -e ž ▶ redkost 1, 3

rás -a m ▶ plemič

rása -e ž

• **1.** antr. črna rasa □ zastar. črno plemje **2.** antr. mongolidna rasa

□ antr. mongolska rasa **3.** antr. negridna rasa □ antr. negroidna rasa

rásel -sla -o povdk. ▶ raščen

ráska -e ž ▶ praska

ráskati -am nedov. ▶ praskati 1

ráskav -a -o prid. ▶ hrpav | hripav¹

ráskavec -vca m ▶ papir •18

ráskavo prisl. ▶ hripavo

rásni -a -o prid. ▶ razlikovanje •2

rást -í ž

1. |napredovanje v velikosti, višini zaradi naravnega razvoja|

rast drevja; rast živali □ star. *rašč* □ star. *rašča* □ star. *vzrast*

2. s prilastkom |telo glede na velikost, višino, doseženo z naravnim razvojem| *dekle lepe rasti* □ star. *rašča* □ star. *vzrast* □ star. *zrast*

3. knj.izroč. |na omejenem prostoru rastoče rastlinje kot celota| *bujna rast okrog vode* □ *rástje* □ star. *rašč* □ star. *rašča*

• 1. ekon. *gospodarska rast* □ ekon. *ekonomska rast* 2. bot. *interkalarna rast* □ bot. *vmesna rast*

GLEJ ŠE majhen 2• | naraščanje 1 | velik 2•

rásti rástem nedov.

1. |postajati večji, višji zaradi naravnega razvoja| *Drevo, žival lepo raste* □ ekspr. *cimiti Otroci počasi cimijo* □ ekspr. *podraščati*

□ star. *rediti se Telička se dobro redita* □ star. *spodraščati*

2. v kaj |zaradi naravnega razvoja se razvijati v to, kar izraža dopolnilo| *Grm že raste v drevo* □ *razraščati se* □ ekspr. *gnati Žita ženejo v klas* □ star. *vzraščati*

GLEJ ŠE množiti se | naraščati 1, 2 | nastajati 1, 3 | odraščati 1, 2 | razvijati se 1, 3 | stopnjevat se | upadati 1 | večati se

rástika -e ž ▶ rastlina

rástilo -a s ▶ les • | les •49

rástitev -tve ž ▶ oplojevanje

rástiti -im nedov. kaj vet. |pri perutnini povzročati nastajanje novega organizma z združitvijo moške in ženske spolne celice| *Petelin rasti kokoš* □ vet. *raščiti*

rástiti se -im se nedov. ▶ raščiti se

rástje -a s ▶ rast 3

rástlika -e ž ▶ rastlina

rástlina -e ž |organizem, navadno z listi, cveti in koreninami| *poganjki mlade rastline* □ ekspr. *bilka Na njivi so pognale redke bilke* □ zastar. *rástika* □ zastar. *rástlika* □ *rástlinica* |manjša rastlina|

♦ 1. *domorodna rastlina* □ *domača rastlina* 2. *gorska rastlina*

□ *planinska rastlina* 3. *krmna rastlina* □ redk. *klajnica* □ *krmilna*

rástlina □ knj.izroč. *krmska rastlina* 4. *kulturna rastlina* □ agr. *kultivar*

5. bot. *lesna rastlina* □ bot. *lesnata rastlina* 6. agr. *materna rastlina*

□ agr. *materinska rastlina* 7. čeb. *medovita rastlina* □ čeb. *medonosna*

rástlina 8. bot. *mesojeda rastlina* □ nestrok. *mesojedka* □ bot. *žužkojeda*

rástlina 9. *močvirske rastline* □ *močvirne rastline* 10. *okrasna rastlina*

□ knj.izroč. *lepotna rastlina* □ pog. *roža* 11. agr. *oljna rastlina* □ agr. *oljarica*

□ agr. *oljnica* 12. agr. *poljska rastlina* □ agr. *poljščina*² 13. *presajena*

rástlina □ agr. *presajenka* 14. agr. *siljena rastlina* □ agr. *siljenka*

15. *sobna rastlina* □ pog. *sobna roža* □ vrtn. *sobnica* 16. *strupena*

rástlina □ knj.izroč. *strupenka* 17. *širokolistna rastlina* □ širokoli-

sta rastlina □ širokolistnata rastlina □ zastar. *širokoperna rastlina*

18. biol. *toploljubne rastline* □ biol. *termofilne rastline* 19. *trdoživa*

rástlina □ ekspr. *trdoživce* □ ekspr. *trdoživka* 20. *tuja rastlina*

□ ekspr. *tujka* 21. *ukoreninjena rastlina* □ agr. *ukoreninjenc*

□ *zakoreninjena rastlina* □ agr. *zakoreninjenc* 22. bot. *večletna*

rástlina □ bot. *večletnica* 23. *začimbna rastlina* □ *začimbna*

24. *zdravilna rastlina* □ zastar. *lekovita rastlina* 25. agr. *žlahtna*

rástlina □ agr. *plemenita rastlina*

GLEJ ŠE brezcvetnica | čebulnica | dvokaličnica | dvoletnica | enokaličnica | enoletnica 1 | fitoparazit | hidrofit | higrofit |

lončnica | matičnica 2 | ovijalka | plevel | sočnica |

trajnica | zel¹

rástlinica -e ž ▶ rastlina

rástlinják -a m |pokriti prostor za gojenje rastlin| *gojiti rastline v*

rástlinjaku □ vrtn. *plastenjak* |pokrit s plastično folijo|

rástlinje -a s ▶ rastlinstvo

rástlinojéd -a m ▶ rastlinojedec

rástlinojédec -dca m |žival, ki se hrani z rastlinami| *zobovje*

rástlinojedcev □ *rástlinojed* □ *rástlinojeda žival*

rástlinojédi -a -o prid. ▶ rastlinojedec | žival 1 pp 3

rástlinoslóvec -vca m ▶ botanik

rástlínski -a -o prid. |ki je v zvezi z rastlinami| *rástlínski in*

živalski svet □ knj.izroč. *vegetabilni* □ knj.izroč. *vegetativni*

GLEJ ŠE fitoparazit | geografija •2 | hrana 1•11 | ime •1 | ime •9 |

organ 2 | organ 2•2 | organ 2•3 | strojilo •2 | združba pp |

združba •

rástlínstvo -a s |rastline kot celota| *preučevati rástlínstvo* □ *flora*

□ *rástlinje* □ knj.izroč. *vegetacija*

rástlív -a -o prid. ▶ rodoviten

rástni -a -o prid. ▶ doba •26

rástóci -a -e prid. ▶ intonacija •2

rástrski -a -o prid. ▶ kliše •

ráš -a m ▶ raševina

rášast -a -o prid. ▶ raševinast

rášč -í ž ▶ rast 1, 3

rášča -e ž ▶ rast 1, 2, 3

ráščen -a -o povdk. s prislovnim določilom |izraža, da je kdo po

postavi tak, kot izraža določilo| *Fant je atletsko raščen* □ *rasel*

□ star. *vzraščen*

ráščeni -a -o prid. ▶ jajce •3

ráščiti -im nedov. ▶ rastiti

ráščiti se -im se nedov. vet. |pri pticah pariti se| *Na dvorišču so se*

raščili golobi □ vet. *rástiti se*

rašeljika -e ž ▶ rešeljika

rašev -a -o prid. ▶ raševinast

raševen -vna -o prid. ▶ raševinast

raševina -e ž |grobo domače sukno| *tkati raševino* □ redk. *raš*

raševinast -a -o prid. |ki je iz raševine| *raševinasta obleka*

□ redk. *rašast* □ redk. *rašev* □ redk. *raševen* □ redk. *raševnat*

raševnat -a -o prid. ▶ raševinast

rašilo -a s ▶ grebljica

rašiti -im nedov. ▶ grebsti 1

rašpa -e ž |orodje z drobnimi zobci po površini za obdelovanje

nekovinskih predmetov| *z rašpo zgladiti ostre robove* □ *rašpla*

□ les. *strgača*

rašpati -am nedov. kaj |z rašpo obdelovati nekovinske predmete|

rašpati les □ *rašplati*

rašpla -e ž ▶ ples 1 pp | rašpa

rašplati -am nedov. ▶ rašpati

ratáj -a m ▶ orač

ratár -ja m ▶ orač

rátatà medm. ▶ bambrbam | ta³ | trara

rátati -am dov. ▶ nastati 1, 3 | uspeti 2

ratio -a [rácijo] m ▶ razum 2

ratíšče -a s ▶ držaj

ráttrak -a m ▶ teptalnik

ráubšic -a m ▶ lovec 1•

raván¹ -í ž ▶ ravnina

raván² -vní ž ▶ ravnina

ravánski -a -o prid. ▶ ravninski

rávbar -ja m ▶ razbojnik | ropar

rávbarski -a -o prid. ▶ lestvica •7 | razbojniški

ráven¹ -vni ž s prilastkom | kar opredeljuje kvalitativno vrednost
pojava | *dvigati izobrazbeno raven prebivalstva* □ publ. *nivo* □ redk. *ravnina*
□ zastar. *razina* □ publ. *višina umetniška višina drame* □ star. *vršina*
GLEJ ŠE slab² | standard² | stopnja 3

ráven² -vni ž ▶ ravnina

ráven³ -vna -o prid. | ki se ne odklanja, ne izstopa iz
osnovne smeri | *ravna črta* □ knj.izroč. *plan³ plana njiva*
□ knj.izroč. *prem* □ knj.izroč. *premočrten* □ knj.izroč. *ravnomeren*
ravnomerna površina ■ protip. *kriv¹*
GLEJ ŠE dosleden | enakovreden | kriv¹ 1

rávna -e ž ▶ ravnina

ravnálec -lca m ▶ regulator 1

ravnálka -e ž ▶ letev •1 | plošča •7

ravnální -a -o prid. ▶ letev •1 | plošča •7 | ravnalnik

ravnálník -a m teh. | stroj za ravnanje pločevine | *ravnati palice z*
ravnalnikom □ teh. *ravnalni stroj*

ravnálo -a s ▶ regulator 1 | tehtnica •1

ravnánje -a s

1. |dejanje, postopek, s katerim se kaj dela ravno| *ravnanje*
žebļev □ *izravnavanje* □ *izravnavanje* □ *planiranje* *planiranje zemljišča*
okoli šole □ *poravnavanje*
2. |spravljanje česa v naravni, pravilni položaj| *ravnanje*
zlomljene roke □ *naravnavanje* □ *uravnavanje*
3. |kazanje določenega odnosa do česa z dejanji| *grdo ravnanje*
s knjigami □ ekspr. *počenanje* *Začudení so opazovali njegovo poče-*
njanje □ ekspr. *početje* □ publ. *postopanje*
4. |postopek, pri katerem se dela s čim tako, da opravlja svojo

vlogo, da se dosega določeni namen| *Uči se ravnanja s puško*
□ ekspr. *manevriranje* □ redk. *manipuliranje* □ publ. *upravljanje*

ravnátelj -a m

- 1. biti ravnatelj □ knj.izroč. ravnateljvati 2. ravnatelj gledališča
□ direktor gledališča □ gledališki ravnatelj 3. ravnatelj šole □ direktor
šole □ šolski ravnatelj
GLEJ ŠE pomočnik •2

ravnateljévánje -a s ▶ ravnateljstvo

ravnateljévátí -újem nedov. ▶ ravnatelj •1

ravnáteljica -e ž

- ravnateljica šole □ direktorica šole □ upraviteljica šole

ravnáteljstvo -a s | služba ravnatelja | *sprejeti ravnateljstvo v*
novem zavodu □ *direktorstvo* □ *ravnateljevanje*

ravnátí -ám nedov.

1. *kaj* |delati ravno| *ravnati žico* □ *izravnavati* □ *nivelirati* *nivelirati*
teren □ *planirati* *planirati zemljišče okoli hiše* □ *poravnati* □ *zravna-*
vati □ nek. pog. *glihati*
2. *kaj* |delati, da pride kaj v naravni, pravilni položaj| *ravnati*
komu izpahnjeno roko □ *naravnati* □ *uravnati* □ *zravnavati*
3. *s čim* |delati s čim tako, da opravlja svojo vlogo, da se dosega

določeni namen| *Uči se ravnati z orožjem* □ ekspr. *manevrirati*
□ redk. *manipulirati* □ ekspr. *sukati kaj* □ publ. *upravljati*

4. *s čim* s prislovom |kazati do koga, česa določeni odnos, ki se izraža

zlasti v dejanjih| *nepazljivo ravnati z delovnimi pripomočki; obzirno*
ravnati z bolniki □ *delati* □ publ. *postopati* □ zastar. *rabiti* *Slabo rabijo z*
ujetniki □ publ. *tretirati koga kot kaj tretirati človeka kot predmet*
GLEJ ŠE tepsti | voditi 4, 5

ravnátí se -ám se nedov. *po čem* |delati, vesti se v skladu s tem,

kar izraža dopolnilo | *ravnati se po navodilih* □ *slediti čemu*
□ zastar. *vladati se*

GLEJ ŠE odhajati | primerjati se | uspevati 3 | voditi 6

rávni -a -o prid. ▶ ploskev •8 | sodi | steklo 2•4

ravníca -e ž |manjši raven svet| *Ustavili so se na ravnici pod*
vrhom hriba □ knj.izroč. *poljanica* □ ekspr. *ravninica*

ravník -a m ▶ ekvator

ravnílce -a s ▶ ravnilo

ravnílo -a s |priprava za delanje, risanje ravnih črt| *podčrtati z*
ravnílo □ redk. *črtalo* □ zastar. *lenir* □ *ravnílce* |manjše ravnílo|
GLEJ ŠE vodilo

ravnína -e ž |navadno večji raven svet| *Sredi ravnine stoji*
naselje □ zastar. *ravan¹* □ knj.izroč. *ravan²* □ knj.izroč. *raven²* □ zastar. *ravna*
□ ekspr. *ravninica* □ zastar. *ravnota*

• 1. geom. *dotikalna ravnina* □ geom. *tangencialna ravnina*

2. geom. *fiktivna ravnina* □ geom. *neprava ravnina* 3. jezikosl. *jezikovna*

ravnina □ jezikosl. *jezikovna plast* 4. fiz. *poševna ravnina* □ fiz. *klanec*

5. min. *simetrijska ravnina* □ min. *somernina*

GLEJ ŠE nivo | raven¹ | stopnja 3

ravnílec -nca m |kdor živi na ravnini ali je doma z ravnine|
ravnínci in hribovci □ redk. *poljanec*

GLEJ ŠE dolinec

ravnínica -e ž ▶ ravnica | ravnina

ravnínski -a -o prid. |ki je v zvezi z ravnino| *ravnínski prebivalci*
□ knj.izroč. *ravanski*

GLEJ ŠE geometrija •3 | simetrija •2

ravníški -a -o prid. ▶ ekvatorialni

rávno¹ nač. prisl. |izraža, da se dejanje, stanje ne odklanja, ne

izstopa iz osnovne smeri| *ravno speljane ulice* □ knj.izroč. *premo*
□ knj.izroč. *premočrtno*

GLEJ ŠE pokonci² | prav¹ 2 | pravkar

rávno² poudar. člen. ▶ prav² 1

ravnóčrten -tna -o prid. ▶ dosleden

ravnodúšen -šna -o prid. |ki nima, ne kaže zanimanja, navdu-
šenosti za kaj| *ravnodušen opazovalec* □ *brezbrižen* □ *indiferenten*
□ knj.izroč. *indolenten* □ zastar. *lahkodušen* □ knj.izroč. *lenokrven* □ star. *ma-*
lobrižen □ ekspr. *malomaren* □ knj.izroč. *mirnodušen* □ ekspr. *mlačén*
□ knj.izroč. *mrtvičen* □ knj.izroč. *nebrižen* □ ekspr. *neprizadet* □ knj.izroč. *non-*
šalanten □ ekspr. *pasiven* □ knj.izroč. *stoičen* □ star. *vnemaren*
GLEJ ŠE miren²

ravnodúšje -a s ▶ ravnodušnost

ravnodúšnež -a m ekspr. |človek, ki nima, ne kaže zanimanja,
zavzetosti za kaj| *Ne mara ravnodušnežev* □ ekspr. *brezbrižnež*
□ knj.izroč. *brezbrižnik* □ knj.izroč. *indiferentist* □ ekspr. *indiferentnež*
□ ekspr. *mlačnež* □ slabš. *mrtvilo* □ knj.izroč. *stoik*

ravnodúšno nač. prisl.

1. |izraža, da dejanje poteka brez zanimanja, zavzetosti| *ravnodušno opazovati kaj* □ *brezbrižno* □ *indiferentno* □ zastar. *lahkodušno*
□ star. *lahkosrčno* □ star. *malobrižno* □ ekspr. *malomarno malomarno*
zamahniti z roko □ knj.izroč. *mirnodušno* □ ekspr. *mlačno mlačno odgo-*
voriti □ knj.izroč. *nonšalantno* □ knj.izroč. *stoično* □ star. *vnemarno*

2. |izraža, da dejanje vključuje nezaupanje, nevero v uspeh

dela, prizadevanja| *ravnodušno zmigniti z rameni* □ *malodušno*

□ slabš. *cagavo* □ slabš. *defetistično* □ ekspr. *malosrčno* □ knj.izroč. *plahodušno*

ravnodúšnost -i ž |stanje človeka, ki nima, ne kaže zanimanja,
navdušenosti za kaj| *Nič ga ne spravi iz ravnodušnosti* □ *brez-*
brižnost □ *indiferentnost* □ redk. *brezbrižje* □ knj.izroč. *indiferentizem*
□ knj.izroč. *indolenca* □ star. *malobrižnost* □ ekspr. *malomarnost kazati*
malomarnost do koga □ knj.izroč. *mirnodušje* □ knj.izroč. *mirnodušnost*
□ ekspr. *mlačnost* □ knj.izroč. *mrtvičnost* □ knj.izroč. *nebrižnost*
□ knj.izroč. *nemar* □ knj.izroč. *nonšalanca* □ knj.izroč. *ravnodušje*
□ knj.izroč. *stoičnost* □ star. *vnemarnost*

GLEJ ŠE mirnost 2

rávnokar prisl. ▶ pravkar

rávnokaršnji -a -e prid. ▶ pravkaršnji

ravnoméren -rna -o prid. ▶ enakomeren | raven³

ravnoméerno prisl. ▶ enakomerno

rávnost -i ž | stanje takega, ki se ne odklanja, ne izstopa iz osnovne smeri | *ravnost ulic in cest* □ knj.izroč. **premočrtnost**

ravnôta -e ž ▶ ravnina

rávnó takó člen. zv. ▶ tudi

ravnotéžje -a s

1. |stanje, v katerem je sila telesa, teles na obeh straneh enaka | *obdržati ravnotežje* □ *ravnovesje* □ knj.izroč. **balansa** □ zastar. **vesa** *Tehtnica je v vesi*

♦ **loviti ravnotežje** □ **balansirati** □ **loviti ravnovesje**

2. |stanje, v katerem so nasprotni, nasprotujoče si sile, stvari enako velike, močne | *porušiti ravnotežje v naravi*

□ *ravnovesje*

GLEJ ŠE organ 1•11 | ravnovesje

ravnotéžni -a -o prid. |ki je v zvezi s stanjem, v katerem je sila telesa, teles na obeh straneh enaka | *ravnotežni položaj*

□ *ravnotežnostni* □ *ravnovesni*

GLEJ ŠE kamenček • | organ 1•11 | živec •6

ravnotéžnica -e ž | drog za vzdrževanje ravnotežja | *vrhovodec z ravnotežnico* □ **balansirka**

ravnotéžnostni -a -o prid. ▶ ravnotežni

ravnóvsje -a s |stanje umirjenosti, duševne skladnosti | *izgubiti duševno ravnovesje* □ *ravnotežje* □ filoz. **ataraksija**

GLEJ ŠE ravnotežje 1 | ravnotežje 1• | ravnotežje 2

ravnóvsni -a -o prid. ▶ ravnotežni

rávs -a s ▶ pretep | spopad

rávsanje -a s ▶ pretep

rávsast -a -o prid. ▶ pretepaški

rávsati -am nedov. ▶ praskati 1

rávsati se -am se nedov. ▶ spopadati se | tepsti se

rávsniti -em dov. ▶ prasniti 1

rávsniti se -em se dov. ▶ spopasti se | stepsti se

rávš -a m ▶ rododendron

rávšelj -šlja m ▶ neolikan povdk. | vrša

rávšje -a s ▶ rododendron

ráz¹ -í ž ▶ praska

raz² predl. ▶ iznad | z 1

ráza -e ž ▶ guba 2 | praska | razpoka | reža

rázan -a -o prid. ▶ poln 1•

razbásati se -bášem dov. ▶ zrediti se

razbegávati se -am se nedov. knj.izroč. |bežati na več strani | *Ob strelih so se ljudje začeli razbegavati* □ knj.izroč. **razprhavati se**

razbégniti se -em se dov. ▶ razbežati se

razbelíti in **razbéliti** -ím dov. *kaj* |močno segreti | *razbeliti peč*

□ redk. **zbeliti**

GLEJ ŠE razgreti

razbéljati -am nedov. *kaj* |močno segrevati | *razbéljati železo*

□ redk. **beliti**

razbéljen -a -o prid. |ki je zelo topel, vroč | *od sonca razbéljene skale* □ redk. **zbeljen** □ knj.izroč. **žarek**² **žarka peč**

GLEJ ŠE razgret

razberljív -a -o prid. ▶ poveden

razbeséditi se -ím se dov. ▶ razgovoriti se | sporeči se | spreti se

razbesnéti -ím dov. *koga* |spraviti v stanje hude jeze | *Poraz je gledalce razbesnel* □ knj.izroč. **razbesniti** □ knj.izroč. **zbesniti**

razbesnéti se -ím se dov. ▶ razdivjati se

razbesniti -ím dov. ▶ razbesniti

razbežáti se -ím se dov. |zbežati na več strani | *Ob njegovem*

prihodu so se otroci razbežali □ knj.izroč. **razbegniti se** □ ekspr. **razkropiti se** □ ekspr. **razleteti se** □ ekspr. **razprhniti se**

GLEJ ŠE izginiti 3 | miniti 3

razbíčati -am dov. ▶ razvneti 2

razbijáč -a m ekspr. |kdor nasilno dela, da se kaj zelo poškoduje | *Skupina razbijáčev je napadla sedež stranke* □ redk. **razbijalec**

GLEJ ŠE razbijalec 1, 2

razbijálec -lca m

1. |kdor z udarci dela iz česa majhne dele | *razbijalec skal*

□ redk. **razbijač**

2. ekspr. |kdor dela, povzročá, da kaj preneha obstajati, delovati v specifični, pozitivni vlogi | *razbijalec strankarske enotnosti*

□ ekspr. **razbijač** □ ekspr. **razdiráč** □ ekspr. **razdiralec** □ ekspr. **rušilec**

GLEJ ŠE razbijač

razbijálski -a -o prid. ▶ razbijaški

razbijanje -a s ▶ bitje¹

razbijáški -a -o prid. ekspr. |ki je v zvezi z razbijači | *razbijaška skupina* □ redk. **razbijalski**

razbijáštvo -a s slabš. |delovanje, s katerim se dosega, da kaj preneha obstajati, delovati v specifični, pozitivni vlogi | *preprečevati razbijaštvo v stranki* □ slabš. **razdiráštvo**

razbijati -am nedov.

1. *kaj* |z udarcem, udarci delati iz česa majhne, drobne dele | *razbijati skale* □ knj.izroč. **raztreskavati** □ zastar. **truskati**

♦ **razbijati šipe** □ ekspr. **pobijati šipe** □ knj.izroč. **ubijati šipe**

2. *kaj* ekspr. |delati, povzročáti, da kaj preneha obstajati, delovati v specifični, pozitivni vlogi | *S svojim vmešavanjem razbija zakone; razbijati stranko* □ ekspr. **razdirati** □ ekspr. **rušiti**

GLEJ ŠE biti¹ 3 | igrati 2•1 | igrati 2•8 | premišljevat 1 | rušiti 3 | tolči

razbíranje -a s ▶ branje 3

razbíрати -am nedov. ▶ brati 2, 3, 4 | odčitavati | ugotavljati

razbistrítev -tve ž |razvitje sposobnosti za mišljenje | *razbistrítev razuma* □ **zbistrítev**

razbistríti -ím dov.

1. *kaj* |razviti sposobnost za mišljenje | *razbistríti komu duha*

□ **zbistríti** □ ekspr. **razsvetliti**

2. *kaj* |narediti kaj bolj jasno, miselno izoblikovano | *razbistríti nekatere pojme* □ **zbistríti** □ knj.izroč. **izčistiti** □ knj.izroč. **prebistríti**

razbistríti se -ím se dov. ▶ zbistríti se

razbít -a -o prid. |ki je zelo poškodovan | *razbit spomenik*

□ **demoliran** □ **razdejan** □ star. **razdet** □ ekspr. **raztreskan** **raztreskana**

ladja □ ekspr. **raztreščen** **raztreščena ladja**

GLEJ ŠE razčlenjen | razdvojen

razbítek -tka m ▶ črepinja

razbíti -bíjem dov.

1. *kaj* |z udarcem, udarci narediti iz česa majhne, drobne dele | *razbiti skalo* □ ekspr. **raztolči** □ ekspr. **raztreskati** □ ekspr. **stolči**

2. *kaj* |nasilno zelo poškodovati | *Demonstranti so razbili spomenik* □ **demolirati** □ **razdejati** □ nar. **potrupati** **potrupati pohišstvo**

□ star. **razdeti** □ ekspr. **razsuti**² □ ekspr. **raztolči** □ ekspr. **raztreskati** □ nar. **raztrupati** **raztrupati pohišstvo**

3. *kaj* |narediti, povzročiti, da kaj zaradi udarca, padca razpade na majhne, drobne dele, se poškoduje | *Razbila je že skoraj vse kozarce* □ ekspr. **pobiti**¹ □ ekspr. **podrobiti** □ ekspr. **razsuti**² *s fračo razsuti šipo* □ ekspr. **raztresniti** □ ekspr. **raztreščiti** □ knj.izroč. **ubiti** **ubiti šipo**

4. *kaj* ekspr. |narediti, povzročiti, da kaj preneha obstajati, delovati v specifični pozitivni vlogi | *razbiti družinsko življenje; razbiti politično stranko; razbiti iluzije* □ ekspr. **izničiti** □ ekspr. **podreti**

□ ekspr. porušiti □ ekspr. razdreti □ ekspr. razničiti □ ekspr. razrušiti
□ ekspr. uničiti

GLEJ ŠE odpraviti | razdeliti 1

razbitina -e ž ▶ razvalina

razbitine -ín ž mn., mn. v sin. nizu |ostanki razbitega večjega predmeta, predmetov| *Morje je naplavilo razbitine*

□ knj.izroč. razbitki

razbiti se -bijem se dov. |zaradi udarca, padca razpasti na majhne, drobne dele, se poškodovati| *Zrcalo se je razbilo*

□ ekspr. iti na kose □ ekspr. iti v trske □ ekspr. razkrhniti se □ ekspr. raztreskati se □ ekspr. raztreščiti se

GLEJ ŠE streti se

razbitje -a s

1. |nasilno poškodovanje| *razbitje spomenika* □ demoliranje □ razdejanje

2. ekspr. |dejanje, s katerim se povzroči, da kaj preneha obstajati, delovati v specifični pozitivni vlogi| *razbitje prijateljstva*

□ ekspr. porušitev □ knj.izroč. razdor

3. ekspr. |odvzem pomena, veljave, vrednosti čemu| *razbitje moralnih vrednot* □ ekspr. porušenje □ ekspr. porušitev □ ekspr. razrušenje

□ ekspr. razrušitev □ ekspr. uničenje

razbitki -ov m mn. ▶ razbitine

razbitost -i ž ▶ razdvojenost

razblažiti -ím dov. *koga* knj.izroč. |povzročiti, da postane kdo blag, plemenit| *Ljubezen ga je razblažila* □ zastar. oblažiti □ zastar. poblažiti

razblebetáti -ám dov. ▶ razklepetati

razblebetáti se -ám se dov. ▶ razgovoriti se

razblestéti -ím dov. ▶ razbleščati

razblestéti se -ím se dov. ▶ razbleščati se

razbleščáti -ím dov. *kaj* knj.izroč. |povzročiti, da se kaj blešči, lesketa| *Sonce je razbleščalo kapljice rose* □ knj.izroč. razblesteti

razbleščáti se -ím se dov. knj.izroč. |postati bleščeč| *Nebo se je razbleščalo od zvezd* □ knj.izroč. razblesteti se

razblíniti -ím dov. *kaj* ekspr. |odpraviti tako, da je odstranjena vsakršna sled obstoja| *Njegovo pojasnilo je razblinilo dvome*

□ ekspr. pregnati □ ekspr. razkaditi □ ekspr. razkropiti □ ekspr. razpršiti □ redk. zbliniti

razblíniti se -ím se dov. ▶ izginiti 3 | miniti 3 | razkaditi se

razblínjati se -am se nedov. ▶ izginjati 3 | pojemati | razkajati se

razblóden -dna -o prid. ▶ razuzdan | razvraten

razbóbnati -am dov. ▶ razklepetati

razbohotáti se -ám se dov. ▶ razrasti se 2

razbohóten -a -o prid. ▶ bujen 1

razbohotéti se -ím se dov. ▶ razrasti se 2

razbohótiti se -ím se dov. ▶ razrasti se 2

razbòj -ôja m ▶ razbojništvo

razbójni -a -o prid. ▶ razbojniški

razbójnica -e ž |ženska, ki napada, ropa in ubija ljudi| *zaslišati razbojnico* □ ekspr. banditka □ star. tolovajka

razbójnik -a m |kdor napada, ropa in ubija ljudi| *V teh krajih je bilo veliko razbojnikov* □ ekspr. bandit □ slabš. hajduk □ star. martoloz □ star. ravbar □ star. tolovaj □ brigant |v italijanskem okolju|

□ kačak |zlasti v albanskem okolju|

GLEJ ŠE ničvrednež | pirat | razposajenec

razbojnikováti -újem nedov. knj.izroč. |živeti, delovati kot razbojnik| *Razbojnikovali so po gozdovih in cestah* □ star. tolovajiti

razbójniški -a -o prid. |ki je v zvezi z razbojniki| *razbojniško skrivališče* □ ekspr. banditski □ neknj. pog. ravbarski □ zastar. razbojni

□ star. tolovajski

GLEJ ŠE razposajen 1

razbójništvo -a s |dejavnost razbojnikov| *kaznovati zaradi*

razbojništva □ ekspr. banditizem □ ekspr. banditstvo □ slabš. hajduštvo

□ zastar. razboj □ star. razbojstvo □ star. tolovajstvo

GLEJ ŠE dejanje 1 pp 4 | grdobija | malopridnost

razbójstvo -a s ▶ razbojništvo

razbôlel -éla -o prid. |ki je (zelo) boleč| *razbolelo grlo* □ razbolen

razbolélost -i ž |stanje tega, kar je postalo (zelo) boleče| *razbolélost zapestja* □ razbolenost

razbolèn -éna -o prid. ▶ razbolel

razbolénost -i ž ▶ razbolelost

razbòr -ôra m ▶ analiza | izbor | razčlenjevanje

razbóren -rna -o prid. ▶ pameten | preudaren

razborít -a -o prid. ▶ bister | impulziven | nemiren 1, 2 | pameten | vročekrven | živahen 1

razborítež -a m ▶ nemirnež

razborítost -i ž ▶ bistrost | vročekrvnost | živahnost

razbráti -bêrem dov. ▶ prebrati 2 | ugotoviti

razbrázdán -a -o prid. ▶ razoran | zguban

razbrázdati -am dov. ▶ nagubati

razbrábráti -ám dov. ▶ razklepetati

razbrábráti se -ám se dov. ▶ razgovoriti se

razbrácati -am dov. ▶ raztrositi

razbrácati se -am se dov. ▶ odkriti se 2

razbremenílni -a -o prid. ▶ razbremenilnik 2

razbremenílnik -a m

1. teh. |naprava za zmanjšanje vodnega tlaka v dovodnih ceveh| *Vodovod ima dva razbremenilnika* □ teh. raztežilnik

2. grad. |kanal za dodatno odvajanje vode ob velikih pretokih| *gradnja razbremenilnikov* □ grad. razbremenilni kanal

razbremeníti -ím dov. *kaj* |odvzeti breme, težek predmet s česa| *razbremeniti vozilo* □ redk. raztežiti

razbrízgati -am dov. ▶ razbrizgniti

razbrízgniti -em dov. *kaj* |z brizganjem narediti, da pride kaj na večjo površino| *Kolo je razbrizgnilo blato* □ razbrizgati

razbráskati -am dov. *kaj* |razkopati s kremplji, s prsti| *Kokoši so razbrskale gnoj* □ prebrskati □ zbrskati

GLEJ ŠE razmetati 2

razbrskávati -am nedov. *kaj* |razkopavati s kremplji, s prsti|

Vrane so razbrskavale odpadke □ prebrskavati

razbrstéti se -ím se dov. ▶ vzbrsteti

razbrstíti se -ím se dov. ▶ vzbrsteti

razbrázdán -a -o prid. ▶ razposajen 1 | razuzdan

razbrzdánec -nca m ▶ razuzdanec

razbrzdánka -e ž ▶ razuzdanka

razbrzdáno prisl. ▶ razvratno

razbrzdánost -i ž ▶ razuzdanost

razbrázdati -am dov. ▶ sprostiti 2, 3

razbúbiti se -ím se dov. ▶ izbubiti se

razbúhniti se -em se dov. ▶ eksplodirati | razpočiti se

razbúríti -ím dov. *koga* |povzročiti veliko nezadovoljstvo,

ogorčenost pri kom| *Krivica ga je razburila* □ knj.izroč. naburiti

□ ekspr. pogreti □ ekspr. privzdigniti □ knj.izroč. razgneviti □ ekspr. razgreti

□ star. razpaliti

GLEJ ŠE razvneti 2 | vznemiriti 1

razbúríti se -ím se dov. |izraziti veliko nezadovoljstvo, ogorčenost| *Tako se je razburil, da so ga komaj pomirili* □ ekspr. izbruhniti

Ob vsaki malenkosti izbruhne □ ekspr. izgubiti živce □ ekspr. narepenčiti

se □ ekspr. poblazneti □ ekspr. ponoreti □ sleng. popeniti □ sleng. popizditi

□ ekspr. razgreti se □ ekspr. razkipeti se □ ekspr. razkoračiti se □ pog. razpeniti

se □ ekspr. razpeteliniti se □ ekspr. razpištolti se □ ekspr. razrepenčiti se

□ ekspr. **skipeti** □ ekspr. **speteliniti se** □ knj.izroč. **vzbruhniti** □ ekspr. **vzkipeti**
 □ ekspr. **vpzeteliniti se** □ ekspr. **vzrepenčiti se** □ ekspr. **vzrojiti** □ ekspr. **vzvihirati**
 □ ekspr. **zagnati vik in krik** □ ekspr. **zakipeti** □ ekspr. **zakuhati** □ ekspr. **zarepenčiti se** □ ekspr. **zarogoviliti** □ ekspr. **zblazneti** □ ekspr. **znoreti** □ ekspr. **zrepenčiti se**
 □ ekspr. **zrogoviliti** □ ekspr. **zrojiti** □ ekspr. **zvihirati**

GLEJ ŠE vznemiriti se

razbúrjati -am nedov. ▶ jeziti¹ 2

razbúrjati se -am se nedov. |izražati veliko nezadovoljstvo, ogorčenje| *razburjati se zaradi podražitev* □ ekspr. **delati cirkus** □ zastar. **ešofirati se** □ ekspr. **gnati vik in krik** □ zastar. **gnevati se** □ nar. **naraščati se** □ ekspr. **peniti se** □ ekspr. **petelinčiti se** □ ekspr. **peteliniti se** □ ekspr. **pištoliti se** □ sleng. **pizditi** □ zastar. **rebriti se** □ ekspr. **repenčiti se** □ ekspr. **rogoviliti** □ ekspr. **rojiti** □ ekspr. **ujedati se** □ ekspr. **vsajati se** □ ekspr. **zganjati cirkus**

GLEJ ŠE vznemirjati se

razbúrjen -a -o prid. ▶ vznemirjen

razbúrjenje -a s ▶ razburjenost

razbúrjenost -i ž |stanje velike vznemirjenosti| *prikriti razburjenost* □ *razburjenje*

♦ povzročiti razburjenost □ ekspr. dvigniti mnogo prahu

razbúrkan -a -o prid. |ki se giblje, premika v obliki večjih valov| *razburkana morska gladina* □ *viharen viharo morje* □ **vzburkan** □ **zburkan** □ ekspr. **razviharjen** □ knj.izroč. **vihrn** *viharno morje* □ ekspr. **vzviharjen**

GLEJ ŠE razburljiv 2

razbúrkanost -i ž |dejstvo, da je kaj razburkano| *razburkanost morske gladine* □ **vzburkanost** □ ekspr. **razviharjenost**

razbúrkat -am dov. *kaj* |narediti razgibano, valovito| *Veter je razburkal morsko gladino* □ **vzburkati** □ **zburkati** □ knj.izroč. **razgibati¹** □ ekspr. **razvihariti** □ knj.izroč. **vzburiti** □ ekspr. **vzvihariti**

GLEJ ŠE razvneti 2, 3 | vznemiriti 1

razbúrkat se -am se dov. |postati razgiban, valovit| *Proti večeru se je morje razburkalo* □ **vzburkati se** □ knj.izroč. **vzburiti se**

razburkávati -am nedov. *kaj* |delati razgibano, valovito| *Veter je razburkaval morsko gladino* □ **vzburkavati** □ knj.izroč. **buriti** □ knj.izroč. **burkati** □ knj.izroč. **vzburjati**

GLEJ ŠE razvneti 2 | vznemirjati 1, 2

razburljiv -a -o prid.

1. |ki hitro začuti, izrazi veliko vznemirjenost| *razburljiv fant*

□ ekspr. **petelinast** □ ekspr. **viharen** □ knj.izroč. **vzburljiv** □ ekspr. **vzrojljiv**

2. |ki je poln vznemirljivih dogodkov| *razburljivo življenje*

□ **buren¹** □ ekspr. **nemiren** □ ekspr. **razburkan** □ knj.izroč. **razgiban**

□ knj.izroč. **turbulenten** □ ekspr. **viharen** □ ekspr. **vihrav** □ knj.izroč. **vrtežen**

□ ekspr. **vzburkan**

razburljivec -vca m ekspr. |kdor se (rad) razburi| *pomiriti razburljivca* □ ekspr. **petelin** □ ekspr. **petelinček** □ ekspr. **pištolica**

razburljivost -i ž |dejstvo, da se kdo hitro razburi| *Njegova razburljivost jih je presenetila* □ ekspr. **viharnost** □ knj.izroč. **vzburljivost**

razcapán -a -o prid. ▶ raztrgan 2

razcapánec -nca m ▶ potepuh | raztrganec

razcefedrán -a -o prid. ▶ razcefran | raztrgan 1, 2

razcefedrát -ám dov. ▶ razcefrati | raztrgati

razcefrán -a -o prid. |ki je poškodovan tako, da od celote nezaželeno odstopajo nitke, koščki| *razcefran rob obleke* □ **scefran**

□ star. **razcefedran** □ pog. **razcufan** □ pog. **razcukan** □ ekspr. **razcunjan**

□ redk. **razčehan** □ redk. **razčehljan** □ nar. **razpukan** □ pog. **scufan**

□ pog. **scukan**

GLEJ ŠE raztrgan 1, 2

razcefrát -ám dov. *kaj* |raztrgati na nitke, koščke| *razcefrati predivo* □ **razkosmati** □ **scefrati** □ star. **razcefedrati** □ pog. **razcufati** □ pog. **razcukati**

□ ekspr. **razcunjati** □ knj.izroč. **razčehati** □ redk. **razčehljati** □ nar. **razdrapati** □ knj.izroč. **razpukati** □ pog. **scufati** □ pog. **scukati** □ nar. **zdrapati**

GLEJ ŠE raztrgati | skritizirati

razcefrát se -ám se dov. |razpasti v nitke| *Rob plašča se je razcefral* □ **scefrati se** □ ekspr. **razcvesti se** □ ekspr. **razcveteti se**
GLEJ ŠE raztrgati se

razcèp -épa m

1. |vsaka od cest, prog, ki nastane, ko se cesta, proga razcepi| *voziti po desnem razcepu* □ **razcepek**

2. psiht. |nenormalna, navadno bolezenska zveza, povezava med duševnimi dejavnostmi| *razcep mišljenja* □ psiht. **disociacija**

GLEJ ŠE cepitev | cepljenje² | razcepišče | razdelitev 2 | razdeljenost 2

razcèpek -pka m ▶ razcep 1

razcèpen -pna -o prid. ▶ razcepljiv

razcepišče -a s anat. |mesto, kjer se kaj razcepi, razdeli| *razcepišče sapnika* □ anat. **bifurkacija** □ anat. **razcep**

razcepitev -tve ž ▶ cepljenje² | razdelitev 2

razcepít in **razcépiti** -im dov. *kaj* |po dolgem razsekati, razklati| *razcepiti drevo na tri dele* □ **scepiti** □ knj.izroč. **razplatiti**

GLEJ ŠE razdeliti 2, 3

razcepít se in **razcépiti se** -im se dov. |izraža, da kaj začne potekati v dve ali več smeri| *V dolini se proga razcepi*

□ knj.izroč. **precepiti se**

GLEJ ŠE razdeliti se

razcepítveni -a -o prid. ▶ produkt •

razcépljati -am nedov. ▶ razdvajati 1

razcépljati se -am se nedov. ▶ cepiti se 1

razcépljen -a -o prid. ▶ razdeljen 2 | razdvojen

razcépljenec -nca m ▶ razdvojenec

razcépljenost -i ž ▶ razdeljenost 2 | razdvojenost | shizofrenija

razcepljív -a -o prid. |ki se da razcepiti, razklati| *težko razcepljív les* □ **razcepen** □ **razkolen**

razcepljív -a -o prid. ▶ cepljivi

razcmérít se -im se dov. ▶ razjokati se

razcoklán -a -o prid. ▶ izhoben

razcúfan -a -o prid. ▶ razcefran | raztrgan 2

razcúfati -am dov. ▶ razcefrati | raztrgati

razcúkan -a -o prid. ▶ razcefran

razcúkati -am dov. ▶ razcefrati | raztrgati

razcúnjan -a -o prid. ▶ razcefran

razcúnjati -am dov. ▶ razcefrati | raztrgati

razcvèl -à -ò prid. ▶ razcveten

razcvèlost -i ž ▶ razcvetelost

razcvèsti se -cvètem se dov. ▶ razcefrati se | razcveteti se 1, 2, 3, 4 | razmahniti se

razcvèt -éta m

1. |razvitje cveta, cvetov| *razcvet tulipanov* □ knj.izroč. **razcvetje** □ star. **razcvit**

2. ekspr. |stanje, ko je kaj na visoki stopnji razvoja| *razcvet industrije* □ star. **procvit** □ star. **prospeh** □ knj.izroč. **prosperiteta** □ knj.izroč. **razcvetje** □ star. **razcvit**

GLEJ ŠE cveteti 3 | razcveteti se 3, 4 | razmah | razmahniti se

razcvètati se -am se nedov.

1. |izraža, da je rastlina v stanju, ko začena razvijati cvet, cvete| *Ajda se razcveta* □ star. **razcvitati se** □ knj.izroč. **vcveteti**

□ knj.izroč. **vcvetevati**

2. ekspr. |začenjati dobivati (zelo) zdrav, lep videz| *Dekle se razcveta* □ star. **razcvitati se** □ knj.izroč. **vcvetevati**

GLEJ ŠE cveteti 3

razcvetèl -éla -o prid. ▶ razcveten

razcvetélost -i ž |stanje rastline, ki je naredila cvet, cvete| *razcvetélost sadnega drevja* □ **razcvelost**

razcvetèn -èna -o prid. |ki je v stanju, ko je razvit cvet, cvetovi| *razcvetena jablana* □ **razcvel** □ **razcvetel**

razcvetèti se -ím se dov.

1. |izraža, da je rastlina v stanju, ko ima cvet, cvetove| *Češnja se je razcvetela* □ **razcvesti se** □ **scveteti** □ **vzcvesti** □ **vzcveteti** □ **zacvesti** □ **zacveteti** □ ekspr. **obleči se v cvetje** □ ekspr. **razprostreti cvet**

2. ekspr. |dobiti (zelo) zdrav, lep videz| *Po bolezní se je spet razcvetela* □ ekspr. **razcvesti se** □ ekspr. **vzcvesti** □ ekspr. **vzcveteti** □ ekspr. **zacvesti** □ ekspr. **zacveteti**

3. ekspr. |gospodarsko se uspešno razviti| *Obrt in trgovina sta se razcveteli* □ publ. **doživeti razcvet** □ ekspr. **razcvesti se** □ ekspr. **vzcvesti** □ ekspr. **vzcveteti** □ ekspr. **zacvesti** □ ekspr. **zacveteti**

4. ekspr. |pojavit se v veliki meri| *Prodaja se je spet razcvetela* □ publ. **doživeti razcvet** □ ekspr. **razcvesti se** □ ekspr. **vzcvesti** □ ekspr. **vzcveteti** □ ekspr. **zacvesti** □ ekspr. **zacveteti**

GLEJ ŠE **razcefrati se** | **razmahniti se**

razcvétje -a s ▶ razcvet 1, 2 | razmah | socvetje •1 | socvetje •3

razcvít -a m ▶ razcvet 1, 2 | razmah

razcvítati se -am se nedov. ▶ cveteti 3 | razcvetati se 1, 2

razcvréti -cvrèm dov. ▶ scveteti

razčárati -am dov. ▶ odčarati

razčéhán -a -o prid. ▶ razcefran | razmršen

razčéháti -ám dov. ▶ razcefrati | raztrgati

razčéhjlán -a -o prid. ▶ razcefran | razmršen

razčéhjláti -ám dov. ▶ razcefrati | raztrgati

razčéhnniti -em dov. ▶ razklati 1 | razpreti

razčéhnniti se -em se dov. ▶ razklati se

razčemeríti -ím dov. ▶ razjeziti

razčemeríti se -ím se dov. ▶ sčemeriti se

razčencáti -ám dov. ▶ razklepetati

razčencáti se -ám se dov. ▶ razgovoriti se

razčepériti -im dov. ▶ razširiti 2

razčepériti se -im se dov. ▶ našopiriti se | oblasten ♦ | razkoračiti se 2

razčesávati -am nedov. ▶ češljati

razčésniti -em dov. ▶ razklati 1

razčésniti se -em se dov. ▶ razklati se

razčésnjen -a -o prid. ▶ razklan

razčétrtiti -im dov. ▶ razčetrveriti 1, 2

razčétvériti -im dov.

1. *koga* |usmrtiti z razsekanjem, raztrganjem telesa| *Uporne kmete so razčetrverili* □ zastar. **razčétrrtiti** □ zastar. **razčétvoriti**

2. *kaj* |razkosati zaklano četveronogo žival na dele, ki obsegajo nogo in sosednje dele| *razčetrveriti vola* □ **razčétrrtiti** □ zastar. **razčétvoriti**

razčétvérjati -am nedov. *kaj* |razkosavati zaklano četveronogo žival na dele, ki obsegajo nogo in sosednje dele| *razčétverjati vola* □ **čétrrtiti** □ **čétveriti**

GLEJ ŠE **usmrčevati** pp

razčétvóriti -im dov. ▶ razčetrveriti 1, 2

razčístítev -tve ž ▶ razčiščenje

razčísčáti -am nedov. ▶ razčiščevati

razčísčénje -a s |ugotovitev prave vsebine, bistva česa z razpravljanjem, raziskovanjem| *razčiščénje problemov* □ **razčístitev**

razčísčeváti -újem nedov. *kaj* |z razpravljanjem, raziskovanjem ugotavljati vsebino, bistvo česa| *razčiščeváti probleme* □ **razčísčáti**

razčlémba -e ž ▶ razčlenitev

razčlémbni -a -o prid. ▶ razčlenitveni

razčlenítev -tve ž |ugotovitev sestavnih delov česa| *razčlenítev besedila* □ **analiza** □ **razčlémba** □ knj.izroč. **segmentacija**

GLEJ ŠE **analiza**

razčleníti -im dov. *kaj* |ugotoviti sestavne dele česa| *razčleníti besedilo* □ **analizirati** □ **zanalizirati** □ publ. **dati na rešeto** **dati na rešeto gospodarske razmere** □ zastar. **razsnovati** □ knj.izroč. **segmentirati** □ **preanalizirati** |popolnoma, v celoti razčleniti|

GLEJ ŠE **analizirati** | **presoditi**

razčlenítvéni -a -o prid. |ki je v zvezi z razčlenitvijo| *razčlenítvéni postopek* □ **razčlémbni**

GLEJ ŠE **zakon**² •1

razčlénjati -am nedov. ▶ členiti 1, 2 | razčlenjevati

razčlénjen -a -o prid. |ki kaže neravne, vijugave obrise| *razčlénjena obala* □ **členovit** □ **členjen** □ ekspr. **razbit**

razčlénjenost -i ž |dejstvo, da je zemljepisna danost take oblike, da kaže neravne, vijugave obrise| *razčlénjenost obale* □ **členovitost** □ **členjenost**

razčlénjeválni -a -o prid. ▶ metoda •1 | metoda •7

razčlénjevánje -a s |ugotavljanje sestavnih delov česa| *razčlénjevanje literarnega besedila* □ **analiza** □ **analiziranje** □ knj.izroč. **členitev** □ knj.izroč. **členjenje** □ knj.izroč. **razbor** □ knj.izroč. **segmentacija**

GLEJ ŠE **analiza** | **členitev**

razčlénjeváti -újem nedov. *kaj* |ugotavljati sestavne dele česa| *razčlénjevatí literarna dela* □ **analizirati** □ **razčleníti** □ knj.izroč. **členiti** □ knj.izroč. **secirati** □ knj.izroč. **segmentirati** **segmentirati besedilo**

GLEJ ŠE **analizirati** | **členiti** 1, 2 | **presojati**

razčlovéčenje -a s |odvzem, odstranitev človeških vrednot, dostojanstva| *razčlovečenje človeške družbe* □ **dehumanizacija**

razčlovečeváti -újem nedov. *kaj* |odvzemati, odstranjevati človeške vrednote, dostojanstvo| *Vojne razčlovečujejo vsako civilizacijo* □ **dehumanizirati**

razčlovéčiti -im dov. *kaj* |odvzeti, odstraniti človeške vrednote, dostojanstvo| *Potrošniška miselnost lahko vse razčloveči* □ **dehumanizirati**

razčústvováti -újem dov. ▶ vznemiriti 2

razčvekáti -ám dov. ▶ razklepetati

razčvekáti se -ám se dov. ▶ razgovoriti se

razdájati¹ -dájem dov. ▶ podariti 1 | razdati

razdájati² -am nedov. ▶ podarjati 1

razdálja -e ž

1. |dolžina najkrajše črte med dvema predmetoma| *izmeriti razdaljo* □ **daljava** □ **relacija** *Za krajšo relacijo je cena prevoza sorazmerno višja* □ zastar. **dalja** □ knj.izroč. **distanca**

2. |časovna dolžina, ki loči dva dogodka| *Razdalja nam pomaga pravilno oceniti odločitev* □ **časovna razdalja** □ knj.izroč. **časovna distanca** □ knj.izroč. **distanca**

GLEJ ŠE **goriščnica** | **medosje** | **pot**⁴ •5

razdaníti se -ím se dov. ▶ zdaniti se

razdáti -dám dov. *komu kaj* |dati po delih| *razdati denar revežem* □ knj.izroč. **podajati**² □ knj.izroč. **razdajati**²

GLEJ ŠE **podariti** 1

razdedíčiti -im dov. ▶ razdediniti

razdedíniti -im dov. *koga* |odvzeti komu pravico do dedovanja| *Oče ga je razdedinil* □ zastar. **razdedičiti**

razdehtéti se -ím se dov. ▶ razdišati se 1, 2

razdejálen -lna -o prid. ▶ razdiralen 1

razdeján -a -o prid. ▶ razbit | razmetan

razdejánje -a s ▶ nered | razbitje 1 | uničenje

razdejáti -djem dov. ▶ porušiti | razbiti 2 | razkosati | razmetati 2 | razstaviti 2

razdél -a m ▶ predelek 2 | rubrika 1

razdélba -e ž ▶ razdelitev 1

razdélék -lka m ▶ delitev 3 | poglavje | rubrika 1

razdélén -lna -o prid. ▶ razdeljiv

razdelilni -a -o prid. ▶ omarica •3 | omrežje •1 | postaja •5

razdelilnica -e ž ▶ postaja •5 | razdeljevalnica

razdelilnik -a m

1. teh. |priprava, ki omogoča pretok plina, vode v več smeri| *vdelati razdelilnik* □ *razdelivec*

2. avt. |priprava, ki omogoča dovajanje vžigalne napetosti posameznim svečkam bencinskega motorja| *pregledati razdelilnik* □ *razdelivec*

razdelítev -tve ž

1. |dejstvo, da se iz celote naredi dele, manjše enote| *razdelitev zemljišča na parcele* □ star. *razdelba* □ ekspr. *razdrobitev* *razdrobitev posesti* □ ekspr. *razkosanje* *razkosanje kmetije*

2. |ločitev v dele, skupine| *blokvska razdelitev sveta* □ *razcep* □ *razcepitev* □ *razdvojitev* □ *razkol* *razkol v stranki* □ knj.izroč. *shizma* *shizma v stranki*

GLEJ ŠE zasedba 3

razdelíti -ím dov.

1. *kaj* |iz celote narediti dele glede na prostor, enoto, skupino| *razdeliti hlebec na dva dela; razdeliti občino v dve novi* □ star. *podeliti* □ ekspr. *razbiti* *razbiti veliko posestvo* □ ekspr. *razdrobinčiti* *razdrobinčiti zemljišče* □ ekspr. *razdrobiti* *razdrobiti posest* □ knj.izroč. *razdružiti* *razdružiti občino v dve novi* □ ekspr. *razkosati* *razkosati kmetijo* □ *razparcelirati* ▶

2. *kaj* |narediti, da kaj ni več enotno, strnjeno| *Okupator je razdelil slovensko deželo* □ ekspr. *razcepiti* □ ekspr. *razkosati*

3. *kaj* |ločiti v dele, skupine| *Spori so razdelili stranko* □ *razcepiti* □ knj.izroč. *razdvojiti* □ ekspr. *razklati*

4. *kaj* |narediti, da je kaj na celotni površini, v celotnem prostoru| *Rože je razdelila po vsej gredi* □ *porazdeliti* □ knj.izroč. *raz-podeliti*

5. *komu kaj* |od večje količine dati po delih| *razdeliti sadje med otroke; razdeliti vojakom proviant* □ knj.izroč. *distribuirati* □ star. *podeliti*

GLEJ ŠE pregraditi 1 | razpoloviti

razdelíti se -ím se dov. |ločiti se v dele, skupine| *Stranka se je razdelila* □ *razcepiti se* □ publ. *parcelirati se* *Družba se je parcelirala*

□ knj.izroč. *razdvojiti se* □ ekspr. *razklati se*

razdelíti si -ím si dov.

• *razdeliti si kaj na pol* □ pog. *razdeliti si kaj fifty-fifty* □ *razdeliti si kaj pol na pol*

razdelívec -vca m ▶ razdelilnik 1, 2 | razvodnica

razdeljèn -êna -o prid.

1. |ki je iz delov, več manjših enot| *razdeljeno zemljišče*

□ ekspr. *razdrobljen* □ ekspr. *razkosan*

2. |ki je ločen v dele, skupine| *razdeljena stranka* □ *razcepljen*

□ *razdvojen* □ knj.izroč. *atomiziran* □ ekspr. *razklan*

razdeljénost -i ž

1. |stanje česa, kar je iz delov, več manjših enot| *razdeljenost kmečke posesti* □ ekspr. *razdrobljenost* □ ekspr. *razkosanost*

2. |dejstvo, da je kaj ločeno v dele, skupine| *Razdeljenost škoduje ugledu stranke* □ *razcep* □ *razcepljenost* □ ekspr. *razklanost*

razdeljeválec -lca m ▶ delivec

razdeljevální -a -o prid. ▶ omrežje •1

razdeljeválnica -e ž |prostor za razdeljevanje| *razdeljevalnica hrane* □ *delilnica* □ *razdelilnica*

razdeljevánje -a s ▶ delitev 2

razdeljeváti -ujem nedov. ▶ deliti 1, 2

razdeljív -a -o povdk. |izraža, da se kaj da, sme razdeliti| *Posestvo je razdeljivo* □ knj.izroč. *razdelen*

razdeljívost -i ž |dejstvo, da se kaj da, sme razdeliti| *razdeljivost posestva* □ knj.izroč. *razdelnost*

razdélnost -i ž ▶ razdeljivost

razdét -a -o prid. ▶ razbit

razdétí -dénem dov. ▶ porušiti | razbiti 2 | razmestiti

razdévati -am nedov. ▶ razkosavati | razmeščati | rušiti 1

razdevičenje -a s med. |pretrganje himena| *ugotoviti razdevičenje* □ med. *defloracija*

razdevičiti -im dov. ▶ pretrgati •

razdiráč -a m ▶ razbijalec 2 | razstavljavec

razdirajóč -a -e prid. ▶ razdiralen 1

razdirálec -lca m ▶ razbijalec 2 | razstavljavec

razdirálen -lna -o prid.

1. |ki s silo povzroča, da kaj razpade na dele, kose| *razdiralna moč vetra* □ *razdiralski* □ knj.izroč. *razdejalen* □ knj.izroč. *razdirajoč*

□ zastar. *razdirav* □ knj.izroč. *razdoren*

2. |ki jemlje pomen, veljavo, vrednost čemu| *razdiralna kritika*

□ *destruktiven* □ *razdiralski* □ zastar. *razdirav* □ knj.izroč. *razkrojevalen*

□ ekspr. *uničevalen* □ ekspr. *uničujoč* ■ protip. *ustvarjalen*

GLEJ ŠE ustvarjalen 2

razdirálski -a -o prid. ▶ razdiralen 1, 2

razdiránje -a s ▶ razstavljanje

razdiráštvo -a s ▶ razbijaštvo

razdiráti -am nedov. ▶ parati 1 | podirati | razbijati 2 | razstavljati 2 | rušiti 1, 3 | šaliti se 1

razdiráv -áva -o prid. ▶ razdiralen 1, 2

razdišáti se -ím se dov.

1. |prenehati dišati| *Vijolice so se razdišale* □ knj.izroč. *izdišati se*

□ knj.izroč. *razdehteti se* □ knj.izroč. *zdišati se*

2. |dišeč se razširiti| *Vonj parfuma se je razdišal po sobi*

□ knj.izroč. *razdehteti se*

razdivjánec -nca m ▶ togotnež

razdivjáti -ám dov. ▶ razvneti 2

razdivjáti se -ám se dov. ekspr. |nastopiti, pojaviti se z veliko silo, intenzivnostjo| *Nad mestom se je razdivjala nevihta* □ ekspr. *razbesneti se* □ ekspr. *razvihariti se* □ ekspr. *razvihrati se* □ ekspr. *zvihrati*

□ ekspr. *zabesneti* □ ekspr. *zadivjati* □ ekspr. *zavihrati* □ ekspr. *završati*

□ ekspr. *završeti* □ ekspr. *zbesneti* □ ekspr. *zdívjati* □ ekspr. *zvihrati* □ *zahruti* ▶

GLEJ ŠE razvneti se 1

razdóbje -a s ▶ čas 2 | doba | obdobje

razdólje -a s ▶ dolina | draga¹

razdonéti -ím dov. ▶ izzveneti

razdòr -òra m |stanje, za katero so značilni spori, nesoglasja| *razdor v družini* □ zastar. *razdrtija* □ star. *razpor*

GLEJ ŠE razbitje 2

razdóren -rna -o prid. ▶ razdiralen 1

razdrábljati -am nedov. ▶ deliti 1 | drobiti

razdráhan -a -o prid. ▶ raztrgan 2

razdráhati -am dov. ▶ razvezati 1 | razvozlati

razdrápan -a -o prid. ▶ obrabljen 1 | raztrgan 2

razdrápanost -i ž ▶ razdvojenost

razdrápáti -am dov. ▶ poškodovati 1 | razcefrati | razpraskati | raztrgati

razdrásati -am dov. ▶ razplesti 2 | razvezati 1 | zrahljati 2

razdrástiti -im dov. ▶ razdražiti 2 | razvneti 3

razdrázba -e ž ▶ razdraženost 1 | razdraženje

razdražen -a -o prid. |ki je v stanju velike vznemirjenosti, ki povzroča napadalne težnje| *razdražena množica* □ ekspr. *divji* □ star. *jar jara drhal* □ knj.izroč. *nadražen* □ knj.izroč. *vzdražen*

razdraženje -a s |delovanje česa na organizem tako, da pride do reakcije| *razdraženje živcev* □ *vzdraženje* □ *zdraženje* □ zastar. *razdražba* □ star. *zdražba*

razdraženost -i ž

1. |stanje velike vznemirjenosti, ki povzroča napadalne težnje| *spraviti koga v razdraženost* □ star. *jarost* □ knj.izroč. *nadraženost*

□ zastar. *razdražba*

2. |stanje organa, tkiva ob reakciji zaradi delovanja česa| *razdraženost kože* □ *nadraženost* □ *vzdraženost*

razdraževáti -újem nedov. ▶ *dražiti*² 1, 2

razdražiti in *razdražiti* -im dov.

1. *kaj* |delovati na organizem tako, da nastane reakcija| *Alkohol je rano še bolj razdražil* □ *vzdražiti* □ *zdražiti* □ knj.izroč. *nadražiti*

2. *koga* |spraviti v stanje velike vznemirjenosti, ki povzroča napadalne težnje| *Kaj te je tako razdražilo* □ *zdražiti*

□ knj.izroč. *nadrastiti* □ knj.izroč. *nadražiti* □ ekspr. *podkuriti*

□ ekspr. *pripraviti ob živce* □ knj.izroč. *razdrastiti* □ ekspr. *spraviti*

ob živce □ knj.izroč. *vzdražiti* □ knj.izroč. *zdrastiti* □ pog. *znervirati*

GLEJ ŠE *razvneti* 2

razdražljiv -a -o prid. |ki se (rad), hitro razdraži, vznemiri| *razdražljiv uradnik* □ redk. *dražljiv* □ knj.izroč. *vzdražljiv* □ redk. *zdražljiv*

♦ *biti razdražljiv* □ ekspr. *imeti rahle živce*

GLEJ ŠE *dražljiv* 1

razdražljivost -i ž |dejstvo, da se kdo rad, hitro razdraži, vznemiri| *Skušal je premagati svojo razdražljivost* □ knj.izroč. *vzdražljivost*

razdréti -drém dov. ▶ *podreti* 2 | *porušiti* | *razbiti* 4 | *razplesti* 1 | *razstaviti* 2 | *razveljaviti* 1 | *razvezati* 1

razdrémati -am dov. ▶ *razmajati*

razdrobínčiti -im dov. ▶ *razdeliti* 1

razdrobítev -tve ž ▶ *razdelitev* 1

razdrobíti -ím dov. ▶ *razdeliti* 1 | *zdrobiti*

razdrobljèn -èna -o prid. ▶ *razdeljen* 1

razdrobljènost -i ž ▶ *razdeljenost* 1

razdrásati -am dov. ▶ *zdrsati*

razdrát -a -o prid. ▶ *razmetan*

razdrátija -e ž ▶ *razdor*

razdrátje -a s ▶ *razstavitev*

razdrátost -i ž ▶ *razdvojenost*

razdrúženi -a -o prid. ▶ *ločeni*

razdrúževánje -a s ▶ *združevanje*

razdrúževáti -újem nedov. ▶ *ločevati*

razdrúžítev -tve ž ▶ *razveza* •

razdrúžiti in *razdrúžiti* -im dov. ▶ *ločiti* 1 | *razdeliti* 1

razdvájanje -a s |ločevanje v dele, skupine| *preprečiti razdvajanje v stranki* □ *cepljenje*²

razdvájati -am nedov.

1. *kaj* |ločevati v dele, skupine| *Spori so začeli razdvajati stranko* □ *cepiti* □ *razcepljati* □ redk. *dvojiti*¹

2. *kaj* |delati, povzročati, da se kaj izoblikuje v nasprotje dvojega| *Tako pisanje lahko razdvaja javno mnenje* □ *polarizirati*

3. *koga* |delati, da kdo ni več skupaj s kom na istem mestu| *razdvajati pretepače* □ *ločevati* □ pog. *spravljati narazen*

GLEJ ŠE *ločevati*

razdvájati se -am se nedov. |izoblikovati se v nasprotju| *V tem obdobju se začne otrokovo čustveno življenje razdvajati na jaz in druge* □ *polarizirati se*

GLEJ ŠE *razmikati se*

razdvój -ója m ▶ *razdvojenost*

razdvojèn -èna -o prid. |ki je v stanju velike notranje napetosti zaradi nasprotujočih si čustev, hotenj| *razdvojen človek*

□ knj.izroč. *dvojniški* □ redk. *razbit* □ knj.izroč. *razcepljen* □ knj.izroč. *razklan*

□ knj.izroč. *razkrojen*

GLEJ ŠE *razdeljen* 2

razdvojènc -nca m knj.izroč. |človek, ki je v stanju velike notranje napetosti zaradi nasprotujočih si čustev, hotenj| *razdvojènc*, *razpet med dvema skrajnostma* □ knj.izroč. *razcepljenec*

□ knj.izroč. *razklanec*

razdvojènost -i ž |stanje velike notranje napetosti zaradi nasprotujočih si čustev, hotenj| *razdvojènost sodobnega človeka* □ redk. *razbitost* □ knj.izroč. *razcepljenost* □ knj.izroč. *razdrapanost*

□ knj.izroč. *razdrstost* □ knj.izroč. *razdvoj* □ knj.izroč. *razglasje* □ knj.izroč. *razglašenost* □ knj.izroč. *razklanost* □ knj.izroč. *razkol* □ knj.izroč. *razkrojenost*

□ knj.izroč. *raznihanost* □ knj.izroč. *razpolovljenost* □ knj.izroč. *raztrganost*

□ knj.izroč. *zdvojenost*

razdvojítev -tve ž

1. |dejanje, s katerim se naredi, da kdo, kaj ni več skupaj s kom na istem mestu| *razdvojítev pretepačev* □ *ločitev*

2. |dejstvo, da se kaj izoblikuje v nasprotju| *razdvojítev sveta na bogate in revne* □ *polarizacija*

GLEJ ŠE *razdelitev* 2

razdvojíti -im dov.

1. *kaj* |narediti, da kdo, kaj ni več skupaj s kom na istem mestu| *razdvojiti pretepače* □ *ločiti* □ pog. *spraviti narazen*

2. *kaj* |narediti, povzročiti, da se kaj izoblikuje v nasprotju| *Tako pisanje lahko razdvoji javno mnenje* □ *polarizirati*

GLEJ ŠE *razdeliti* 3 | *razmakniti* 2

razdvojíti se -ím se dov. |izoblikovati se v nasprotju| *Mnenja so se hitro razdvojila* □ *polarizirati se*

GLEJ ŠE *razdeliti se* | *razmakniti se* | *spreti se*

razedíniti -im dov. ▶ *razenotiti*

rázen¹ predl. ▶ *poleg*² 2

rázen² izvzem. člen. |izraža, da kaj ni upoštevano v čem, pri čem| *Prišli so vsi razen njega* □ knj.izroč. *izvzemši* □ zastar. *nego Ni ga mogoče videti nego ponoči* □ publ. *z izjemo Poznal je vse goste z izjemo ženske v belem*

razenótiti -im dov. *kaj* knj.izroč. |narediti, da kaj ni več enotno| *Skušali so razenotiti odporniško gibanje*

□ knj.izroč. *razediniti*

razformíranje -a s ▶ *razpustitev*

razformírati -am dov. ▶ *razpustiti*

razfrčkáti -ám dov. ▶ *zapraviti*

razfrčkávati -am nedov. ▶ *zapravljati*

razgáditi -im dov. ▶ *raztgotiti*

razgáditi se -ím se dov. ▶ *razjeziti se*

razgáliti -im dov. ▶ *razkriti* 1, 2

razgáliti se -ím se dov. ▶ *razkriti se*

razgáljanje -a s ▶ *odkrivanje* 2 | *razgaljevanje* | *razkrivanje* 1

razgáljati -am nedov. ▶ *odkrivati* 2 | *razgaljevati* | *razkrivati* 1, 2

razgáljen -a -o prid. ▶ *gol*² 2

razgáljenost -i ž ▶ *golota*

razgaljevánje -a s |povzročanje, da je kaj golo z odstranitvijo obleke| *razgaljevanje telesa* □ *razgaljanje*

GLEJ ŠE *odkrivanje* 2 | *razkrivanje* 1

razgaljeváti -újem nedov. *kaj* |z odstranitvijo obleke delati, da je kaj golo| *razgaljevati noge* □ *razgaljati*

GLEJ ŠE *razkrivati* 1, 2

razganíti in *razgániti* -em dov. ▶ *razmakniti* 1

razgánjati -am nedov.

1. *koga/kaj* |delati, povzročati, navadno z ostrimi besedami, grobim ravnanjem, da več oseb, živali ni več skupaj, na enem mestu| *Redarji so razganjali demonstrante* □ *razkrapljati Jastreb razkraplja kokoši*

2. *brezos.* s smiselnim osebkom v tožilniku, ekspr. |izraža visoko stopnjo stanja, doživljanja, kot ga imenuje samostalnik v roditeljski| *Razganja ga od jeze* □ ekspr. *pokati¹ od česa*

GLEJ ŠE *razkajati*

razgáziti -im dov. *kaj* |narediti gaz (v sneg)| *razgaziti visoki sneg* □ *pregaziti*

razgážen -a -o prid. |v katerega je bila narejena gaz| *razgážen sneg* □ *pregážen*

razgíb -a m ▶ *razgibanost*

razgíban -a -o prid. |ki je iz različnih, hitro si sledečih in zanimivo povezanih elementov, stvari| *razgíban pogovor; razgíbana predstava* □ *dinamičen* □ ekspr. *buren¹* □ ekspr. *živahen*

GLEJ ŠE *gibčen* | *razburljiv* 2 | *živahen* 3, 4

razgíbanje -a s |dejanje, s katerim se koga, kaj spravi v živahnejšo dejavnost| *razgíbanje dejavnosti društva* □ *aktiviranje* □ *aktiviziranje*

razgíbanost -i ž |dejstvo, da je kaj iz različnih, hitro si sledečih in zanimivo povezanih elementov, stvari| *razgíbanost odrskega dogajanja* □ *dinamičnost* □ redk. *razgíb*

GLEJ ŠE *gibčnost*

razgíbati¹ -am dov.

1. *kaj* |z gibanjem, premikanjem narediti kaj bolj gibljivo, prožno| *razgíbati telo* □ *pregíbati²* □ ekspr. *premigati* □ ekspr. *razgugati* □ ekspr. *razmajati razmajati odrevenele prste* □ ekspr. *razmigati* □ *prete-lovaditi* |razgíbati s telovadbo|

2. *koga* |spraviti v živahnejšo dejavnost| *razgíbati mladino* □ *aktivirati* □ *aktivizirati* □ *animirati* □ *mobilizirati* □ *zaktivirati* □ *zaktivizirati* □ knj.izroč. *dinamizirati* □ ekspr. *razmigati* □ knj.izroč. *zgíbati²*

□ nekj. pog. *zguncati* □ ekspr. *zmigati*

3. *kaj* |narediti kaj bolj pestro, zanimivo| *Arhitekt je z različnimi elementi razgíbal pročelje hiše* □ knj.izroč. *dinamizirati*

GLEJ ŠE *poživiti* 1, 2, 3 | *razburkati* | *vzvalovati* 2 | *zamajati*

razgíbati² -am nedov. ▶ *razgrinjati* 1

razgíbati se -am se dov. |z gibanjem, premikanjem postati bolj gibljiv, prožen| *Vstal je, da bi se malo razgíbal* □ *pregíbati se²* □ ekspr. *premigati se* □ ekspr. *pretegniti se* □ ekspr. *razmajati se* □ ekspr. *razmigati se* □ *pretelevaditi se* □ *razhoditi se* □ pog. *razletati se¹* |razgíbati se s tekanjem|

razgíbanje -a s |spravljanje v živahnejšo dejavnost| *razgíbanje kulturne dejavnosti* □ *aktiviranje* □ *aktiviziranje* □ *animiranje* □ *mobiliziranje* □ knj.izroč. *dinamiziranje* □ ekspr. *razmigavanje*

razgíbavati -am nedov.

1. *kaj* |z gibanjem, premikanjem narediti kaj bolj gibljivo, prožno| *razgíjavati roke* □ *pregíjavati* □ ekspr. *razmigavati*

2. *koga* |spravljati v živahnejšo aktivnost| *z različnimi dejavnostmi razgíjavati učence* □ *aktivirati* □ *aktivizirati* □ *animirati* □ *mobilizirati* □ knj.izroč. *dinamizirati* □ ekspr. *razmigavati*

3. *kaj* |delati, da je kaj privlačno, zanimivo sestavljeno iz različnih elementov| *z različnimi elementi razgíjavati pročelje* □ knj.izroč. *dinamizirati* □ knj.izroč. *pestriti*

GLEJ ŠE *majati* | *poživljati* 1, 2

razgíbavati se -am se nedov. |z gibanjem, premikanjem postajati bolj gibljiv, prožen| *razgíjavati se pred začetkom tekmo- vanja* □ *pregíjavati se* □ ekspr. *razmigavati se*

razglabljaóč -a -e prid. ▶ *premišljujoč*

razglábljanje -a s ▶ *premišljevanje* 1, 2

razglábljati -am nedov. ▶ *premišljevat* 1, 2

razglabljaóec -vca m ▶ *premišljevalec*

razglás -ása m |uradno sporočilo javnosti| *objaviti razglas* □ knj.izroč. *manifest* □ publ. *proglas* □ knj.izroč. *proklamacija* □ *objava* □ publ. *oklic* |obvestilo javnosti o kakem dejstvu, uradnem dejanju|

• pravn. *uradni razglas* □ pravn. *edikt* □ pravn. *uradni oklic*

GLEJ ŠE *razglasitev*

razglasítev -tve ž |dejanje, s katerim se kaj uradno sporoči javnosti| *slovesna razglasitev rezultatov* □ *objava* □ *razglas* □ *razgla- šenje* □ knj.izroč. *oznanjenje¹* □ publ. *proglasitev*

• *razglasitev zakona* □ pravn. *promulgacija zakona*

razglasíti -im dov.

1. *kaj* |uradno sporočiti javnosti| *razglasiti izid volitev*

□ *objaviti* □ knj.izroč. *deklarirati* *Stranka je deklarirala svoj program* □ knj.izroč. *oznaniti* □ publ. *proglasiti*

2. *kaj* |uradno sporočiti javnosti, da kaj začne obstajati, veljati| *razglasiti republiko; razglasiti ustavo* □ *oklicati* □ *proklami- rati* □ redk. *izklicati* □ redk. *objaviti objaviti stavko* □ knj.izroč. *oznaniti* □ publ. *proglasiti* □ knj.izroč. *razklicati*

3. *koga za kaj* |uradno sporočiti javnosti, da ima kdo določeni položaj, naziv; sporočiti kaj o kom sploh| *razglasiti koga za kralja; razglasiti koga za nadarjenega* □ *oklicati* □ knj.izroč. *izklicati* □ publ. *proglasiti* □ knj.izroč. *razklicati* □ *razvpiti²* □

4. *kaj* |nekdaj javno prebrati, navadno mestne, občinske uredbe| *Birič je pred cerkvijo razglasil nove predpise* □ *izklicati* □ *oklicati* □ *oznaniti*

GLEJ ŠE *označiti* 3 | *povedati* pp 9 | *sporočiti*

razglásje -a s ▶ *neskladje* | *razdvojenost*

razglásni -a -o prid. ▶ *deska* 4

razglašálec -lca m ▶ *glasnik²*

razgláštati -am nedov.

1. *kaj* |uradno sporočiti javnosti| *razglašati rezultate glasova- nja* □ *objavljati* □ *razglaševati* □ zastar. *oznanovati* □ knj.izroč. *oznanjati* □ publ. *progláštati*

2. *kaj* |uradno sporočiti javnosti, da kaj začne obstajati, veljati| *razglašati nove uredbe* □ *objavljati* □ *oklicevati* □ *razglaševati* □ knj.izroč. *oznanjati* □ publ. *progláštati* □ knj.izroč. *razklicavati* □ knj.izroč. *raz- klicevati*

3. *koga za kaj* |uradno sporočiti javnosti, da ima kdo določeni položaj, naziv| *razglašati koga za kralja* □ *oklicevati* □ publ. *progláštati*

4. *koga/kaj za kakšnega/kakšno* |uradno priznavati določeno dejstvo, ugotovitev| *po določenem času razglašajo pogrešane za mrtve; razglašati dokumente za neveljavne* □ *razglaševati* □ publ. *pro- glaštati*

GLEJ ŠE *izklicevati* 2 | *objavljati* | *označevati* 3 | *širiti* 3

razgláštati se -am se nedov. ▶ *slišati se*

razglašéni -a -o prid. ▶ *razvpiti¹* | *znani* 2

razglašénje -a s ▶ *kralj* • | *razglasitev*

razglašénost -i ž ▶ *razdvojenost*

razglaševálec -lca m ▶ *glasnik²* | *klicar*

razglaševáti -újem nedov. ▶ *izklicevati* 2 | *razglašati* 1, 2, 4 | *širiti* 3

rázgleđ¹ -a m ▶ *ogledi* •

razglèđ² -éda m |kar je predmet zaznavanja pri razgledovanju, gledanju| *Z vrha hriba se je odprl čudovit razgleđ* □ *pogled*

□ knj.izroč. *panorama* □ zastar. *prospekt* □ zastar. *svetozor*

GLEJ ŠE *obzorje* 2

razglédan -a -o prid. ▶ *izobražen*

razglédanost -i ž ▶ izobraženost
razglédati -am dov. ▶ pregledati
razglédati se -am se dov. | pogledati na vse strani z namenom, da se kaj vidi, ugotovi| *Razglédal se je okrog in sedel* □ redk. *ogledati se*
razglédávati se -am se nedov. ▶ razgledovati se
razgléden -dna -o prid. ▶ izobražen
razglédišče -a s ▶ stališče
razglédni -a -o prid. ▶ stolp •1
razglédnica -e ž |kartonček s sliko na eni strani za krajša sporočila po pošti| *poslati razglédnico* □ pog. *karta*¹ □ pog. *kartica*
 □ zastar. *oglednica*
GLEJ ŠE voščilnica
razglédnik -a m ▶ izvidnik | stolp •1
razgledováti se -újem se nedov. |gledati na vse strani z namenom, da se kaj vidi, ugotovi| *razgledovati se po okolici*
 □ redk. *ogledovati se* □ zastar. *razgledavati se*
GLEJ ŠE iskati 2
razglobíti -ím dov. ▶ premisliti
razgnáti -žnem dov.
 1. *koga* |narediti povzročiti, navadno z ostrimi besedami, grobim ravnanjem, da več oseb, živali ni več skupaj, na enem mestu| *Policija je razgnala demonstrante; Pes razžene kokoši* □ *razkropiti* □ nekj. pog. *razhajkati razhajkati demonstrante* □ ekspr. *razpoditi* □ ekspr. *raztepsti*
 2. *brezos.* s smiselnim osebkom v tožilniku, ekspr. |izraža visoko stopnjo stanja, doživljanja, kot ga imenuje samostalni v roditilniku| *Razgnalo jih bo od radovednosti* □ ekspr. *počiti Počil bo od radovednosti* □ ekspr. *popokati*¹ *Skoraj popokali so od smeha* □ ekspr. *raznesti* □ ekspr. *razpočiti se Razpočil se bo od radovednosti*
GLEJ ŠE razkaditi | raznesti 2 | razpustiti
razgnécan -a -o prid. ▶ razvožen
razgnéviti -im dov. ▶ razburiti | razjeziti
razgnéviti se -im se dov. ▶ razjeziti se
razgnévljen -a -o prid. ▶ jezen¹ 1
rázgon¹ -óna m ▶ razor
razgòn² -óna m |dejanje, s katerim se naredi, povzroči, da več oseb, živali ni več skupaj, na enem mestu| *razgon demonstrantov* □ *razkropitev*
razgonéten -a -o prid. ▶ rešen 2
razgonétiti -im dov. ▶ rešiti 3
razgorčiti -im dov. ▶ ogorčiti
razgoréti se -ím se dov. |začeti močnejše goreti| *Požar se je razgorel* □ *razvneti se* □ knj.izroč. *raznetiti se* □ star. *razpaliti se*
 □ knj.izroč. *razplameneti se* □ ekspr. *razžgati se Žerjavica se je razžgala v plamen*
GLEJ ŠE razvneti se 1 | razžareti se | zagoreti 2, 3 | zažareti 1, 2
razgorévati se -am se nedov. |začenjati močnejše goreti| *Ogenj se razgoreva* □ *razvnemati se* □ knj.izroč. *razplamenevati se* □ ekspr. *razplamtevat*
GLEJ ŠE razvnemati se
razgovárjanje -a s ▶ pogovarjanje
razgovárjati -am nedov. ▶ odvrčati 1
razgovárjati se -am se nedov. ▶ pogovarjati se 1
razgòvor -a m
 • ped. *hevrstični razgovor* □ ped. *sokratski razgovor*
GLEJ ŠE metoda •8 | pogovarjati se 1, 2 | pogovor | pogovor •3
razgovóren -rna -o prid. ▶ zgovoren
razgovoríti se -ím se dov. *o čem* |začeti dosti in sproščeno govoriti| *razgovoriti se o politiki* □ knj.izroč. *razbesediti se* □ slabš. *razblebetati se* □ ekspr. *razbrbrati se* □ ekspr. *razčencati se* □ slabš. *razčevkati*

se □ ekspr. *razklepetati se* □ slabš. *razklopotati se* □ slabš. *razkokodajati se*
 □ slabš. *razkokodakati se* □ slabš. *razkrakati se* □ ekspr. *razkramljati se*
GLEJ ŠE pogovoriti se
razgòvorni -a -o prid. ▶ metoda •8
razgrabíti in *razgrábiti* -im dov. ▶ pokupiti
razgradítev -tve ž ▶ razkroj | razpad 1
razgradíti -ím dov. ▶ razkrojiti
razgradljiv -a -o prid. ▶ razkrojljiv
razgradljivost -i ž ▶ razkrojljivost
razgrádnja -e ž |postopek, s katerim se naredi, da za okolje nevarni obrat, naprava preneha delovati, biti v uporabi| *stroški razgradnje jedrske elektrarne* □ publ. *dekomisija*
GLEJ ŠE razkroj | razpad 1
razgrajáč -a m ekspr. |kdor (rad) povzroča hrup, nemir, zlasti z vedenjem| *umiriti razgrajáče* □ nar. *loputnik* □ ekspr. *razsajáč*
 □ ekspr. *razsajalec* □ ekspr. *rogovilež*
razgrájanje -a s |povzročanje hrupa, nemira, zlasti z vedenjem| *razgrájanje v gostilni* □ knj.izroč. *razsajanje* □ ekspr. *rogoviljenje*
razgrajáški -a -o prid. |ki (rad) povzroča hrup, nemir, zlasti z vedenjem| *razgrajáški fantje* □ ekspr. *rogovilast*
razgrájati -am nedov. |povzročati hrup, nemir, zlasti z vedenjem| *razgrajati v gostilni* □ ekspr. *delati hudiča* □ ekspr. *delati spektakel* □ ekspr. *pobaliniti* □ knj.izroč. *razsajati*¹ □ ekspr. *rogoviliti*
 □ star. *udelavati* □ star. *udelovati* □ ekspr. *uganjati hudiča* □ ekspr. *uganjati zlodeja* □ ekspr. *zganjati hudiča* □ ekspr. *zganjati zlodeja*
razgrajèn -èna -o prid. ▶ razkrojen
razgrajeválni -a -o prid. ▶ sredstvo •23
razgrajevánje -a s ▶ razkranje | razpadanje 1
razgrajeváti -újem nedov. ▶ disimilirati | razkrajati 1
razgrajeváti se -újem se nedov. ▶ razpadati 2, 3
razgrébati -am nedov. ▶ praskati 1
razgrébsti -grèbem dov. *kaj* |z grebenjem narediti, da kaj ni več skupaj, na kupu| *razgrebsti ostanke žerjavice* □ *prebezati*
razgrét -a -o prid. |ki vzbuja občutek velike toplote, vročine| *razgreto čelo* □ ekspr. *goreč* □ zastar. *plameč* □ knj.izroč. *plameneč*
hladiti si plameneča lica □ knj.izroč. *plamteč hladiti si plamteča lica*
 □ ekspr. *razbeljen* □ star. *razpaljen* □ ekspr. *žareč* □ knj.izroč. *žarek*²
GLEJ ŠE razvnet 2 | vroč 1, 2
razgréti -grèjem dov. *kaj* |narediti kaj (zelo) toplo| *razgreti peč*
 □ ekspr. *razbeliti* □ ekspr. *razkuriti*
GLEJ ŠE ogreti 2 | razburiti | razvneti 2, 3
razgréti se -grèjem se dov. ▶ ogreti se 2 | razburiti se | razvneti se 1, 2 | segreti se
razgréto prisl. ▶ razvneto
razgrétoost -i ž ▶ razvnetost
razgrévati -am nedov. ▶ greti 3 | jeziti¹ 2 | razvnemati 1, 2 | segregati
razgrévati se -am se nedov. ▶ razvnemati se | segregati se
razgrínjati -am nedov.
 1. *kaj* |delati, da kaj pride v položaj, ko ima veliko, največjo površino| *razgrínjati preprogo* □ *razprostirati* □ star. *prostirati*
 □ star. *razgibati*² □ knj.izroč. *razstirati* □ knj.izroč. *sprostirati*
 2. *kaj* |delati, da kaj zavzame čim večjo površino| *razgrínjati lan, zrnje, da se suši* □ *razprostirati*
GLEJ ŠE odkrivati 2 | razmikati 2
razgrínjati se -am se nedov. ▶ razprostirati se
razgrísti -grízem dov. ▶ zgristi
razgrníti in *razgrniti* -em dov. *kaj* |narediti, da kaj pride v položaj, ko ima veliko, največjo površino| *razgrniti zemljevid* □ *razprostreti*
 □ star. *prostreti* □ knj.izroč. *razstreti* □ knj.izroč. *sprostreti*
GLEJ ŠE odgrniti | razkriti 2 | razmakniti 1

razgrniti se in razgrniti se -em se dov. ▶ razprostreti se
razgrnjen -a -o prid. |ki je v položaju, ko ima veliko, največjo površino| *razgrnjen časopis* □ **razprostr** □ star. **prostr** □ knj.izroč. **razstr** □ knj.izroč. **sprostr**

razgubiti -im dov. ▶ izgubiti 1

razgubiti se -im se dov. [raziti se, navadno neopazno] *Radovneži so se hitro razgubili* □ **porazgubiti se** □ ekspr. **poizgubiti se**
GLEJ ŠE izginiti 1 | razkaditi se

razgubljati -am nedov. ▶ izgubljati 1

razgubljati se -am se nedov. [razhajati se, navadno neopazno] *Že pred koncem predstave so se začeli gledalci razgubljati* □ **porazgubljati se** □ ekspr. **poizgubljati se**
GLEJ ŠE izginjati 1 | razkajati se | tišati se

razgugati -am dov. ▶ razgibati¹ 1 | razmajati

razhájanje -a s ▶ divergenca | razlika 1

razhájati se -am se nedov.

1. |odhajati na več strani| *Že pred koncem predstave so se začeli gledalci razhajati* □ **razgubljati se** □ ekspr. **razprhavati se** |hitro se razhajati|

2. |biti, postajati vedno bolj različen| *Življenjske poti nekdanjih sodelavcev se razhajajo* □ knj.izroč. **divergirati**

3. biol. |razvijati se v različne smeri| *Pri določeni starosti se začnejo osebki obeh podvrst razhajati* □ biol. **divergirati**

GLEJ ŠE ločiti se 2 | razlikovati se

razhájkati -am dov. ▶ razgnati 1

razhladiti -ím dov. ▶ ohladiti 1, 2

razhladiti se -ím se dov. ▶ ohladiti se 1, 2, 3

razhlájati -am nedov. ▶ hladiti

razhlájati se -am se nedov. ▶ hladiti se

razhlapéti se -ím se dov. ▶ izhlapeti

razhòd -óda m |odhod na več strani| *razhod množice* □ **razid**

razhòden -dna -o prid. ▶ prostran

razhodíti -hódim dov. ▶ izhoditi

razhodíti se -hódim se dov. |s hojo, hojenjem se razgibati| *razhoditi se po dolgi voznji* □ redk. **izhoditi se** □ ekspr. **prehoditi se**

razhòdki -ov m mn. ▶ odhodki

razhòdnica -e ž

1. |prirediv, pogostitev ob razhodu, slovesu| *priredivi razhodnico* □ star. **razhodnja**

2. redk. |alkoholna pijača, ki se pije ob razhodu, slovesu| *piti razhodnico* □ star. **razhodnja**

GLEJ ŠE prirediv ♦ 3

razhòdnja -e ž ▶ razhodnica 1, 2

razhójen -a -o prid. ▶ izhoben

razhúden -a -o prid. ▶ jezen¹ 1

razhúditi -im dov. ▶ razjeziti

razhúditi se -im se dov. ▶ razjeziti se

razhújskati -am dov. ▶ nahujskati

rázica -e ž ▶ praska

razíd -a m ▶ razhod

razigrán -a -o prid. ▶ živahen 1

razigráni -a -o prid. ▶ vesel¹ 1 ▶

razigráti -ám dov. ▶ razvneti 2

razigráti se -ám se dov. ▶ razvneti se 1, 2

razína -e ž ▶ nivo | raven¹

razírati se -am se nedov. ▶ briti se

raziskáti -íščem dov. *kaj* |s temeljitim, načrtnim delom, opazovanjem zbrati podatke, ugotoviti dejstva o čem| *raziskati grobišče* □ star. **izučiti** *izučiti stare listine* □ publ. **obdelati** □ redk. **preiskati** *preiskati izkopenine* □ knj.izroč. **preslediti**

raziskáva -e ž ▶ raziskovanje

raziskávanje -a s ▶ raziskovanje

raziskávati -am nedov. ▶ raziskovati

raziskoválec -lca m |kdor se (poklicno) ukvarja z raziskovanjem| *znanstvena dela raziskovalcev* □ star. **izsledovalec**

raziskóvalni -a -o prid. |ki je v zvezi z raziskovanjem| *raziskovalno delo geologov* □ star. **izsledovalni**

GLEJ ŠE prispevek •

raziskóvanje -a s |zbiranje podatkov, ugotavljanje dejstev o čem s temeljitim, načrtnim delom, opazovanjem| *ukvarjati se z raziskovanjem mikrobov* □ **raziskava** □ **raziskavanje** □ star. **izsledovanje** *logično izsledovanje* □ redk. **preiskovanje**

raziskóvati -újem nedov. *kaj* |s temeljitim, načrtnim delom, opazovanjem zbirati podatke, ugotavljati dejstva o čem| *raziskovati zakone narave* □ **raziskavati** □ star. **izsledovati** □ zastar. **izučevati** □ redk. **preiskovati**

ráziti -im dov. *kaj* |narediti raze| *raziti rudnino s tršo rudnino* □ zastar. **vraziti**

razíti se -ídem se dov.

1. |oditi na več strani| *Gledalci so se razšli* □ **ločiti se** *Ločili so se kot prijatelji* □ ekspr. **razkropiti se** *Otroci so se hitro razkropili* □ star. **razločiti se** *razločiti se brez pozdrava* □ zastar. **razstati se** *Ob mraku so se razstali* □ ekspr. **raztepsti se** □ **razgubiti se** □ ekspr. **razprhniti se** |hitro se raziti| □ ekspr. **razteči se** |raziti se v teku|

2. s kom knj.izroč. |prenehati imeti zvezo, stike s kom, s čim| *Z njim smo se razšli zaradi različnih pogledov na življenje; raziti se s starimi nazori* □ ekspr. **opraviti** □ publ. **prekiniti** □ publ. **pretrgati**

GLEJ ŠE ločiti se 2 | razvezati se

razjáditi -im dov. ▶ razjeziti

razjáditi se -im se dov. ▶ razjeziti se

razjáhati -am dov. |stopiti, skočiti z živali, na kateri je kdo jahal| *Vojak je razjahal* □ **razjezditi** □ star. **razsesti** □ redk. **zjahati**

razjáriti -im dov. ▶ raztogatiti

razjáriti se -im se dov. ▶ razjeziti se

razjárjati -am nedov. ▶ togotiti

razjárjati se -am se nedov. ▶ togotiti se

razjárjen -a -o prid. ▶ togoten

razjárjenec -nca m ▶ togotnež

razjárjeno prisl. ▶ togotno

razjárjenost -i ž ▶ togota

razjasnilo -a s ▶ pojasnilo

razjasnitev -tve ž |nastop stanja brez oblakov| *kratkotrajna razjasnitev* □ **zjasnitev**

GLEJ ŠE pojasnitev

razjásniti¹ -im dov. ▶ pojasniti 1, 2 | razložiti 1

razjasníti² -ím dov. *kaj* |narediti, da je kaj brez oblakov| *Burja je razjasnila nebo* □ **zjasniti** □ star. **ujasniti**

razjásniti se¹ -im se dov.

1. |izraža, da kaj postane bolj določeno, opredeljeno, razvidno| *Misel se je končno razjasnila; Položaj se je nato razjasnil* □ **zjasniti se¹** □ ekspr. **zbistriti se**

2. s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža, da postane kaj komu (bolj) jasno, razumljivo| *V trenutku se mu je razjasnilo, kaj hočejo od njega* □ **postati jasno** □ **pojasniti** □ **zjasniti se¹** □ sleng. **klikniti** □ ekspr. **popliskati se** □ ekspr. **posvetiti se** □ ekspr. **posvitatiti se** □ ekspr. **zabliskati se** □ ekspr. **zablisniti se** □ ekspr. **zasvetiti se** □ ekspr. **zasvitati se**

razjasníti se² -ím se dov. |priti v stanje brez oblakov| *Nebo se je razjasnilo* □ **razvedriti se** □ **zjasniti se²** □ **zvedriti se** □ ekspr. **odpreti se** □ star. **ubrisati se** *Nebo se je ubrisalo*

razjasnjèn¹ -êna -o prid. ▶ jasen 1

razjásnjen² -a -o povdk. ▶ rešen 2

razjásnjenje -a s ▶ pojasnitev

razjasnjévánje -a s ▶ pojasnjevanje | razlaganje 2

razjasnjéváti -újem nedov. ▶ jasniti | pojasnjevati 1, 2

razjasnjéváti se -újem se nedov. ▶ jasniti se 1

razjéda -e ž

1. |vdolbina, ki jo naredi voda| *razjéda v skali* □ *izjéda*

□ knj.izroč. *razjedek*

2. med. |poškodba, ki jo povzročijo jedke snovi| *Kislina povzročajo razjede* □ med. *izjéda* □ med. *izjedkanina* □ med. *izjedna rana*

□ med. *razjedenina*

3. med. |razpadanje tkiva na koži ali sluznici| *razjéda na nogi*

□ med. *čir* □ med. *ulkus* □ nar. *ulje* |gnojna razjéda|

♦ 1. med. *golenja razjéda* □ med. *golenska razjéda* □ med. *golenski ulkus*

2. med. *razjéda dvanajstnika* □ med. *čir na dvanajstniku* □ med. *duo-*

denalni ulkus 3. med. *želodčna razjéda* □ pog. *rana na želodcu*

□ med. *želodčni čir* □ med. *želodčni ulkus*

GLEJ ŠE čankar •

razjédati -am nedov.

1. *kaj* |z grizenjem uničevati| *Črvi razjedajo les* □ *izjedati*

2. *kaj* |s kemičnim delovanjem povzročati, da je kaj poškodovano| *Rja razjéda železo* □ *razžirati* □ redk. *jesti* □ ekspr. *žreti*

GLEJ ŠE mučiti 3 | vznemirjati 1

razjedàv -áva -o prid. ▶ jedek

razjedávi -a -o prid. ▶ snov 2•11

razjédek -dka m ▶ razjéda 1

razjéden -a -o prid.

1. |ki je uničen z grizenjem| *od črvov razjedena omara* □ *izjeden*

2. |ki je poškodovan zaradi kemičnega delovanja| *razjedena pločevina* □ *razžrt*

razjedenína -e ž ▶ razjéda 2

razjedljív -a -o prid. ▶ jedek

razjedljívi -a -o prid. ▶ snov 2•11

razjédni¹ -a -o prid. ▶ rana ♦4

razjédni² -a -o prid. ▶ snov 2•11

razjésti -jém dov. *kaj* |s kemičnim delovanjem povzročiti,

da je kaj poškodovano| *Rja je razjedla kovinsko ograjo*

□ *razžreti*

GLEJ ŠE zgristi

razjédziti -im dov. ▶ razjahati

razjezèn -éna -o prid. ▶ jezen¹ 1

razjezíti -ím dov. *koga* |spraviti v stanje jeze| *Njeno govorjenje*

ga je razjezilo □ *ujeziti* □ *zjeziti* □ knj.izroč. *nagaditi* □ ekspr. *nakačiti*

□ ekspr. *nakuriti* □ ekspr. *podražiti²* □ ekspr. *pojeziti* □ nar. *razčemeriti*

□ knj.izroč. *razgneviti* □ ekspr. *razhuditi* □ zastar. *razjaditi* □ nekuj. pog. *razkajfa-*

ti □ ekspr. *razkuriti* □ zastar. *razljutiti* □ star. *shuditi* □ *razbesneti* ↗

razjezíti se -ím se dov. *na koga* |začutiti, izraziti jezo| *Oče se je*

razjezil nanj, ker ni izdelal; Razjezil se je in odvrigel orodje □ *ujeziti*

se □ *zjeziti se nad kom zjeziti se nad otroki* □ star. *nahuditi se zelo se*

nahuditi □ ekspr. *nasršiti se* □ knj.izroč. *pohudovati se* □ ekspr. *pojeziti*

se *Pojezil se je na njihovo malomarnost* □ ekspr. *pozeleneti* *Ko je*

to slišal, je pozelenel □ knj.izroč. *razgaditi se* □ knj.izroč. *razgneviti se*

□ ekspr. *razhuditi se nad kom razhuditi se nad otroki* □ star. *razjaditi se*

Kadar se je razjadil, so se ga vsi bali □ ekspr. *razjariti se* □ ekspr. *razkačiti*

se □ ekspr. *razkuriti se* *Ob njenih besedah se je še bolj razkuril*

□ zastar. *razljutiti se* □ sleng. *razpeniti se nad kom* □ ekspr. *razsrditi se*

□ ekspr. *raztogotiti se* □ star. *shuditi se* *Oče se je zelo shudil* □ ekspr. *stresti*

jezo □ ekspr. *stresti nevoljo* □ ekspr. *stresti se* □ zastar. *zagroziti se nad kom*

zagroziti se nad otroki □ zastar. *zahuditi se nad kom* *Oče se je zahudil*

nad sinom □ pog. *zakregati se* □ ekspr. *zarentačiti na koga/nad kom*

□ ekspr. *zarepenčiti se* □ ekspr. *zarogoviliti* □ star. *zatogotiti se* *Zatogotil se*

je in udaril po mizi □ *vzrojiti* ↗ □ *zarohneti* ↗

razjezlív -a -o prid. |ki se (rad) razjezi| *razjezljiv človek* □ *ujezljiv*

GLEJ ŠE jezljiv

razjókan -a -o prid. ▶ objokan

razjókati se in *razjókati se* -am se dov. |izraziti veliko čustveno

prizadetost, zlasti žalost, ali telesno bolečino s solzami ali

glasovi| *razjókati se nad svojo usodo; razjókati se ob slovesu*

□ *zjókati se* □ slabš. *razčmeriti se* □ star. *razplakati se* □ knj.izroč. *razsolziti se*

□ slabš. *ščmeriti se*

razkáčen -a -o prid. ▶ togoten

razkáčeno prisl. ▶ togotno

razkáčenost -i ž ▶ togota

razkáčiti -im dov. ▶ raztogotiti

razkáčiti se -im se dov. ▶ razjeziti se

razkadíti -ím dov. *kaj* |narediti, povzročiti, da česa iz drobnih

delcev, hlapov v zraku ni več| *Veter je razkadil meglo*

□ ekspr. *pregnati* □ ekspr. *razgnati* □ ekspr. *razkrojiti* *Sonce je razkrojilo*

meglo □ ekspr. *razpoditi* □ ekspr. *razpršiti* □ ekspr. *raztepsti* □ ekspr. *raztopiti*

Sonce je raztopilo meglo □ ekspr. *stopiti¹* *Sonce je stopilo meglo*

GLEJ ŠE razbliniti

razkadíti se -ím se dov. |izraža, da česa iz drobnih delcev,

hlapov v zraku ni več| *Megla se je razkadila* □ ekspr. *porazgubiti se*

□ knj.izroč. *razbliniti se* □ ekspr. *razgubiti se* □ ekspr. *razkrojiti se* □ ekspr. *raz-*

kropiti se □ ekspr. *razpršiti se* □ ekspr. *razpuhteti se* □ ekspr. *razvleči se*

GLEJ ŠE izginiti 3 | miniti 3

razkájati -am nedov. *kaj* |delati, povzročati, da česa iz drobnih

delcev, hlapov v zraku ni več| *Veter razkaja dim* □ ekspr. *razga-*

njati □ ekspr. *razkrajati* *Sonce razkrajajo meglo* □ ekspr. *raztapljati* *Sonce*

raztaplja meglo

razkájati se -am se nedov. |izraža, da kaj iz drobnih delcev,

hlapov v zraku preneha biti, obstajati| *Megla se je začela*

razkajati □ knj.izroč. *razblinjati se* □ ekspr. *razgubljati se* □ ekspr. *razkrajati*

se □ ekspr. *razpuhtevati se* □ ekspr. *raztapljati se*

razkájfati -am dov. ▶ razjeziti

razkápati -am nedov. ▶ razkopavati

razkápati se -am se dov. ekspr. |v presledkih, drug za drugim

oditi| *Ljudje so se počasi razkapali domov* □ ekspr. *skapati se*

□ ekspr. *skapljati se*

rázkar -ja m ▶ skobljič pp

razkávšati -am dov. ▶ skljuvati

razkázati in *razkazáti* -kážem dov. *komu kaj* |pokazati po delih|

razkazati komu mesto □ ekspr. *pokazati* □ zastar. *skazati*

GLEJ ŠE pokazati 3

razkazováti -újem nedov. *komu kaj* |kazati po delih| *razkazovati*

komu mesto □ ekspr. *kazati* *Rad kaže svoje stanovanje* □ zastar. *skazovati*

GLEJ ŠE izražati 1

razkazováti se -újem se nedov. |s kazanjem svoje spretnosti,

dovršenosti vzbujati pozornost, občudovanje| *razkazovati se*

pred obiskovalci □ knj.izroč. *producirati se*

razkipéti se -ím se dov. ▶ razburiti se

razkísati -am dov. *kaj* |narediti, da kaj ni več (tako) kislo| *z izpi-*

ranjem razkísati kislo zelje □ agr. *razkisliti* *razkisliti tla*

razkísávati -am nedov. ▶ razkisosati

razkislíti -ím dov. ▶ razkísati

razkísováti -újem nedov. *kaj* |delati, da kaj ni več (tako) kislo|

razkísovati preveč kislo jed □ *razkísavati*

razkladáč -a m ▶ razkladalec

razkladálec -lca m |delavec, ki razklada| *razkladalec vagonov*

□ *razkladač* □ redk. *izkladač*

razkládanje -a s |spravljanje česa z vozila, živali| *razkladanje*

lesa □ *razlaganje* □ redk. *izkladanje* □ *raztovarjanje* ↗

GLEJ ŠE govorjenje | pripovedovanje | razlaganje 2

razkládati -am nedov. *kaj* |spravljeti kaj z vozila, živali| *razklada-ti blago* □ *razlagati* □ redk. *izkladati* □ redk. *izlagati* □ *raztovarjati* ↗

GLEJ ŠE govoriti 1 | pojasnjevati 2 | pripovedovati | razlagati 1 | razmeščati

razklán -a -o prid. |ki je (po dolgem) razpadel na dva ali več delov| *razklano deblo* □ ekspr. *razčesnen*

GLEJ ŠE razdeljen 2 | razdvojen

razklánec -nca m ▶ razdvojenec

razklánost -i ž ▶ razdeljenost 2 | razdvojenost

razkláti -kóljem dov.

1. *kaj* |s sekuro ali zagozdo (po dolgem) dati kaj na dva ali več delov| *razklati štor* □ *preklati* □ ekspr. *razčehniti* □ ekspr. *razčesniti* □ ekspr. *razkrehniti*

2. *kaj* |narediti podolgovato odprtino, zarezo v kaj| *Strela je razklala vrh drevesa* □ *preklati*

GLEJ ŠE razdeliti 3

razkláti se -kóljem se dov. |razpasti (po dolgem) na dva ali več delov| *Močno je udaril in poleno se je razklalo* □ ekspr. *iti na pol*

□ ekspr. *razčehniti se* □ ekspr. *razčesniti se* □ ekspr. *razkrehniti se*

GLEJ ŠE razdeliti se

razklejíti -ím dov. ▶ degumirati

razkleníti -klénem dov. *kaj* |narediti, da prilegajoči se deli česa niso več drug ob drugem| *razkleniti živali gobec* □ *razpreti* □ knj.izroč. *razklopiti* *Lovec je razklopil past* □ pog. *raztegniti* *raztegniti zložljivi stol*

razklépati -am nedov. *kaj* |delati, da prilegajoči se deli česa niso več drug ob drugem| *razklepati živali čeljusti* □ *razpirati* □ *razpote-govati*

GLEJ ŠE odpirati 2 | razmikati 2

razklépati se -am se nedov. ▶ odpirati se 1

razklepetáti -ám dov. *kaj* ekspr. |na več krajih, nepremišljeno reči, povedati| *Kar je slišala, je razklepetala* □ slabš. *razblebetati*

□ ekspr. *razbobnati* □ ekspr. *razbrbrati* □ ekspr. *razčenčati* □ slabš. *razčvekati*

□ slabš. *razkokodajati* □ slabš. *razkokodakati* □ slabš. *razlajati* □ ekspr. *raztro-bezljati* □ ekspr. *raztrobiti*

razklepetáti se -ám se dov. ▶ razgovoriti se

razkléščiti -im dov. ▶ razpreti

razklícati -klíčem dov. ▶ razglasiti 2, 3

razklicávati -am nedov. ▶ razglašati 2

razklicevátí -újem nedov. ▶ razglašati 2

razkljúvati -am dov. ▶ skljувati

razklón -óna m

• fiz. *razklon svetlobe* □ fiz. *disperzija svetlobe*

razklòp -ópa m ▶ izključitev 1

razklopítí in *razklópiti* -im dov. ▶ izključiti 1 | razkleniti

razklopotáti -ám dov. ▶ razmajati

razklopotáti se -ám se dov. ▶ razgovoriti se

razkodírník -a m ▶ odkodirnik

razkódran -a -o prid. ▶ razmršen

razkódranček -čka m ▶ otrok 1 pp 4 | razmršenec

razkódrati -am dov. ▶ razmršiti

razkokodájsati -am dov. ▶ razklepetati

razkokodájsati se -am se dov. ▶ razgovoriti se

razkokodákati -am dov. ▶ razklepetati

razkokodákati se -am se dov. ▶ razgovoriti se

razkòl -òla m

• ver. *vzhodni razkol* □ ver. *velika shizma*

GLEJ ŠE neskladje | razdelitev 2 | razdvojenost

razkólen -lna -o prid. ▶ razcepljiv

razkólni -a -o prid. ▶ cerkev 2•6 | razkolniški 1

razkólník -a m

1. |za pripadnike določene krščanske veroizpovedi pripadnik cerkve, ki se je odcepila od določene cerkve| *preganjati razkolnike* □ knj.izroč. *shizmatik*

2. |pripadnik ruske cerkve, ki se je v 17. stoletju odcepila od pravoslavne cerkve| *obredi razkolnikov* □ *starobredec* □ *staro-obrednik* □ *staroverec*

razkólniški -a -o prid.

1. |ki ni v skladu z določeno ideologijo, normami, navadami| *razkolniške težnje* □ knj.izroč. *razkolni* □ knj.izroč. *shizmatični*

2. |ki je v zvezi s pripadniki ruske cerkve, ki se je v 17. stoletju odcepila od pravoslavne cerkve| *razkolniški obredi* □ *staroverski*

GLEJ ŠE cerkev 2•6

razkomatáti -ám dov. ▶ sleči 1 | sneti

razkomatáti se -ám se dov. ▶ sleči se

razkopán -a -o prid. ▶ razmetan

razkopáti -kópljem dov. ▶ razmetati 2

razkopaváti -am nedov. *kaj* |s kopanjem delati, da kaj ni več skupaj, na kupu| *razkopavati zemljo* □ nar. *razkapati*

GLEJ ŠE razmetavati 2

razkoráčno nač. prisl. |izraža položaj, ko ima kdo široko razmaknjene noge| *razkoračno stati* □ v *razkorak* □ ekspr. *razkrečeno*

□ knj.izroč. v *razkreki*

razkoráčiti -im dov. ▶ razkoračiti se 1

razkoráčiti se -im se dov.

1. |široko razmakniti noge| *razkoračiti se in vzravnnati* □ *iztegniti noge v razkorak* □ *razkoračiti noge* □ *razmakniti noge* □ ekspr. *razkrečiti noge* □ ekspr. *razkrečiti se* □ star. *razkreniti noge* □ redk. *razprožiti noge*

2. s prisl. določilom, ekspr. |oblastno, prevzetno se postaviti, namestiti| *Zmagoslavno se je razkoračila vrh stopnic* □ ekspr. *razčeperiti se* □ ekspr. *razkošatiti se*

GLEJ ŠE oblasten ♦ | razburiti se

razkoráčni -a -o prid. ▶ stoja •2

razkorák -a m |široka razmaknitev nog| *narediti razkorak*

□ knj.izroč. *razkreka*

GLEJ ŠE neskladje

razkósan -a -o prid. |ki je razdeljen na kose, dele| *razkosan piščanec* □ knj.izroč. *razplaten* □ nek. pog. *raztrančiran*

GLEJ ŠE razdeljen 1

razkósanje -a s ▶ razdelitev 1

razkósanost -i ž ▶ razdeljenost 1

razkósati -am dov. *kaj* |iz celote narediti kose, dele| *razkosati zaklano žival* □ nar. *razdejati* □ knj.izroč. *razplatiti* □ ekspr. *razsekati*

□ nek. pog. *raztrančirati* □ zastar. *skositi* □ *razčtetveriti* ↗

GLEJ ŠE razdeliti 1, 2

razkosávanje -a s |postopek, pri katerem se iz celote delajo kosi, deli| *razkosavanje pečnega piščanca* □ ekspr. *razsekavanje*

GLEJ ŠE delitev 1

razkosávati -am nedov. *kaj* |iz celote delati kose, dele| *Mesar razkosava zaklanega prašiča* □ ekspr. *kosati* □ knj.izroč. *platiti*²

□ nar. *razdevati* □ ekspr. *razsekavati* □ ekspr. *razsekovati* □ *razčtetverjati* ↗

GLEJ ŠE deliti 1

razkosmán -a -o prid. ▶ razmršen

razkosmáti -ám dov. ▶ razcefirati | razmršiti

razkošátiti se -im se dov. ▶ oblasten ♦ | razkoračiti se 2 | razrasti se 1 | zrediti se

razkoščíčiti -im dov. *kaj* |odstraniti koščico iz sadeža| *razkoščičiti češnje* □ gastr. *izkoščičiti*

razkošen -šna -o prid. |ki ima sestavine, lastnosti, ki presegajo zadovoljevanje potreb povprečnega človeka| *razkošen dvorec; razkošno stanovanje* □ **luksuzen** □ knj.izroč. **bleščav** □ knj.izroč. **bleščec** □ ekspr. **gosposki** □ knj.izroč. **lesketav** □ knj.izroč. **luksuriozen** □ redk. **lukulski** □ knj.izroč. **monden** □ knj.izroč. **pompozen pompozen sprejem** □ knj.izroč. **potraten** □ ekspr. **prerazkošen** □ ekspr. **razsipen razsipna razsvetljava** □ ekspr. **sijajen** □ knj.izroč. **splendiden splendidna zabava**
GLEJ ŠE bogat 2 | dragocen 1 | obilen 1

razkošje -a s |kar presega zadovoljevanje potreb povprečnega človeka| *odpovedati se razkošju* □ **luksuz** □ knj.izroč. **blesk** □ knj.izroč. **bleščava** □ knj.izroč. **blišč** □ star. **gizda Pokazala se je v vsej svoji gizdi** □ ekspr. **lesk** □ star. **lišp** □ ekspr. **potrata** □ knj.izroč. **razkošnost** □ ekspr. **sijaj** |veliko razkošje|
GLEJ ŠE bogastvo 3 | razkošnost | veliko²

razkošnež -a m ekspr. |kdor razkošno živi| *lahkomiselno življenje razkošnežev* □ ekspr. **potratnež** □ knj.izroč. **potratnik**

razkošnica -e ž ekspr. |ženska, ki razkošno živi| *udobno življenje razkošnic* □ ekspr. **potratnica**

razkošno nač. prisl.

1. |izraža, da ima kaj sestavine, lastnosti, ki presegajo zadovoljevanje potreb povprečnega človeka| *razkošno opremljena hiša* □ **luksuzno** □ ekspr. **gosposko²** □ knj.izroč. **luksuriozno** □ knj.izroč. **potratno**

2. |izraža, da dejanje vsebuje vse sestavine, lastnosti, ki presegajo zadovoljevanje potreb povprečnega človeka| *razkošno živeti* □ **luksuzno** □ ekspr. **gosposko²** □ knj.izroč. **luksuriozno** □ knj.izroč. **potratno** □ ekspr. **razsipno** □ ekspr. **sijajno¹**

razkošnost -i ž |značilnost, lastnost česa, kar presega zadovoljevanje potreb povprečnega človeka| *razkošnost stanovanja* □ **gosposkost** □ **razkošje**

GLEJ ŠE razkošje

razkotaliti -im dov. *kaj* |s kotaljenjem narediti, da kaj ni več skupaj, na enem mestu| *razkotaliti sode* □ **razvaliti**

razkotaliti se -im se dov. |izraža stanje, ko kaj zaradi kotaljenja ni več skupaj, na enem mestu| *Kamenje se je razkotalilo* □ **razvaliti se**

razkovati -kujem dov. ► odkovati

razkrajajóci -a -e prid. ► razkrojevalni

razkrajálec -lca m ► razkrojevalec

razkrajálni -a -o prid. ► razkrojevalni | sredstvo •23

razkrájanje -a s |proces, v katerem snov preide v svoje sestavine| *razkrajanje lesa* □ **razkrojevanje** □ knj.izroč. **razgrajevanje**
GLEJ ŠE razpadanje 1, 2

razkrájati -am nedov.

1. *kaj* |delati, povzročati, da snov preide v svoje sestavine| *razkrajati odpadne snovi* □ **razkrojevati** □ knj.izroč. **razgrajevati** □ knj.izroč. **raztvarjati**

2. *kaj* |povzročati, da kaj preneha zadovoljivo opravljati svojo osnovno dejavnost| *Nesoglasja so razkrajala stranko* □ **razkrojevati**
GLEJ ŠE razkajati

razkrájati se -am se nedov. ► razkajati se | razpadati 2, 3

razkrákati se -am se dov. ► razgovoriti se

ràzkrálj -a m knj.izroč. |kdor ni več kralj| *Razkralja nihče ni bil več dolžen upoštevati* □ knj.izroč. **ekskralj**

razkramljáti se -ám se dov. ► razgovoriti se

razkrampáti -ám dov. ► razpraskati

razkrápljati -am nedov. ► razganjati 1

razkréčen -a -o prid. ► razrasel

razkréčeno prisl. ► razkoračeno

razkréčenost -i ž ► razmaknjenost

razkréčiti -im dov. ► razkoračiti se 1 | razširiti 2

razkréčiti se -im se dov. ► razkoračiti se 1

razkréhnti -em dov. ► razklati 1

razkréhnti se -em se dov. ► razklati se

razkréka -e ž ► razkorak

razkrempljáti -ám dov. ► razpraskati

razkreníti -krénem dov. ► razkoračiti se 1 | razmakniti 2

razkréhnti se -em se dov. ► razbiti se

razkríčáni -a -o prid. ► razvpiti¹

razkríčáti -ím dov. ► povedati pp 9 | razvpiti²

razkríčáti si -ím si dov. *kaj* |izraža, da si kdo s kričanjem utruji, pokvari govorni organ| *razkríčati si grlo* □ ekspr. **izkríčati si**

razkríliti -im dov. ► razširiti 2

razkrínkati -am dov. ► razkriti 1

razkrínkati se -am se dov. ► izdati se | razkriti se

razkrínkávaje -a s ► odkrivanje 2 | razkrivanje 1

razkrínkávati -am nedov. ► odkrivati 2 | razkrinkovati | razkrivati 1, 2

razkrínkoválec -lca m ► odkrivalec | razkrivalec

razkrínkoválni -a -o prid. ► razkrivalni

razkrínkovánje -a s ► odkrivanje 2 | razkrivanje 1

razkrínkováti -újem dov. *koga* |snemati krinke komu| *razkrinkovati pustne šeme* □ **razkrinkavati**

GLEJ ŠE razkrivati 1, 2

razkríti -kríjem dov.

1. *kaj* |narediti znano zlasti kaj prikritega, skrivnega| *razkriti nepoštenost, zaroto* □ ekspr. **odkriti²** □ ekspr. **razgaliti** □ ekspr. **razkrinkati**

2. *komu kaj* |narediti, da kaj izve kdo drugi| *razkriti komu svoje misli, načrte* □ ekspr. **odkleniti odkleniti svojo notranjost** □ ekspr. **odkriti²** □ ekspr. **razgaliti** □ knj.izroč. **razgrniti** □ ekspr. **razodeti**

GLEJ ŠE izpovedati | izpovedati se | izraziti² | odkriti² 1

razkríti se -kríjem se dov. |pokazati pravo, resnično bistvo, podobo česa| *Z govorjenjem se je sam razkril* □ ekspr. **razgaliti se** □ ekspr. **razkrinkati se**

GLEJ ŠE odkriti se 1, 2 | zaupati se

razkrítje -a s |kar omogoči, da kaj izve kdo drugi| *razkritje skrivnosti* □ zastar. **razodenje** □ ekspr. **razodetje**

GLEJ ŠE odkritje 1

razkriválec -lca m |kdor kaj razkriva, razkrije| *razkrivalec*

socialnih razlik □ ekspr. **odkrivalec** □ ekspr. **razkrinkovalec**

GLEJ ŠE detektor 1♦ | odkrivalec

razkriválni -a -o prid. |ki dela znano kaj prikritega, skrivnega| *razkrivalna kritika* □ ekspr. **razkrinkovalni**

razkrívanje -a s

1. |kar dela znano kaj prikritega, skrivnega| *razkrivanje napak sodobne družbe* □ ekspr. **razgaljanje** □ ekspr. **razgaljevanje** □ ekspr. **razkrinkavanje** □ ekspr. **razkrinkovanje**

2. |kar omogoča, da kaj izve kdo drugi| *razkrivanje misli, načrtov* □ **odkrivanje** □ ekspr. **razodevanje**

GLEJ ŠE odkrivanje 1, 2

razkrívati -am nedov.

1. *kaj* |delati znano kaj prikritega, skrivnega| *razkrivati nepoštenost ljudi* □ knj.izroč. **galiti** □ ekspr. **odgrinjati** □ ekspr. **razgaljati** □ ekspr. **razgaljevati** □ ekspr. **razkrinkavati** □ ekspr. **razkrinkovati**

2. *koga* |delati, da se pokaže pravo, resnično bistvo, podoba česa| *razkrivati nasprotnike* □ ekspr. **razgaljati** □ ekspr. **razgaljevati** □ ekspr. **razkrinkavati** □ ekspr. **razkrinkovati**

3. *komu kaj* |delati, da kaj izve kdo drugi| *razkrivati komu svoje misli, načrte* □ **odkrivati** □ ekspr. **razodevati** □ knj.izroč. **tožiti tožiti prijatelju svojo nesrečo, žalost**

GLEJ ŠE kazati 1 | odkrivati 1, 2

razkrivati se -am se nedov. ▶ odkrivati se
razkrivati si -am si nedov. ▶ odkrivati se
razkrižje -a s ▶ križišče | razpotje
razkrohotáti se -ám se nedov. ▶ razsmejati se | zakrohotali se
razkròj -òja m | proces, pri katerem snov preide v svoje sestavine | *razkroj beljakovin* □ *razgraditev* □ *razgradnja*
 □ knj.izroč. *destrukcija* *destrukcija organskega tkiva* □ redk. *razkrojitev*
 □ knj.izroč. *samorazkroj* | *razkroj v samem sebi*
GLEJ ŠE razpad 1, 2
razkròjek -jka m | kar nastane pri razkroju | *razkrojki hranilnih snovi* □ *razkrojina* □ *razkrojinina*
razkrojèn -èna -o prid. | ki preide v svoje sestavine | *razkrojena snov* □ *razgrajen*
GLEJ ŠE razdvojen
razkrojènost -i ž ▶ razdvojenost
razkrojévalec -lca m | kdor razkroja | *razkrojevalci odmrlih rastlin*
 □ *razkrajalec*
razkrojévalen -lna -o prid. ▶ razdiralen 2
razkrojévalni -a -o prid. | ki je v zvezi z razkrojem | *razkrojevalno delovanje bakterij* □ *razkrajajoči* □ *razkrajalni* □ *razkrojni*
GLEJ ŠE sredstvo •23
razkrojévánje -a s ▶ razkrajanje
razkrojéváti -újem nedov. ▶ razkrajati 1, 2
razkrojílo -a s ▶ sredstvo •23
razkrojína -e ž ▶ razkrojek
razkrojítev -tve ž ▶ razkroj
razkrojíti -ím dov. *kaj* | narediti, povzročiti, da snov preide v svoje sestavine | *Želodčna kislina razkroji hrano* □ *razgraditi*
GLEJ ŠE razkaditi
razkrojíti se -ím se dov. ▶ razkaditi se
razkrojljív -a -o prid. | ki se da razkrojiti | *težko razkrojljiva snov*
 □ *razgradljiv*
razkrojljívost -i ž | lastnost takega, ki se da razkrojiti | *razkrojljivost snovi* □ *razgradljivost* □ *razkrojnost*
razkròjni -a -o prid. ▶ destilacija • | razkrojevalni
razkrojnína -e ž ▶ razkrojek
razkròjnost -i ž ▶ razkrojljivost
razkropítev -tve ž ▶ razgon²
razkropíti -ím dov. ▶ razbliniti | razgnati 1
razkropíti se -ím se dov. ▶ razbežati se | raziti se 1 | razkaditi se
razkuríti in *razkúríti* -im dov. ▶ razgreti | razjeziti | razvneti 3
razkuríti se in *razkúríti se* -im se dov. ▶ razjeziti se
razkúrjen -a -o prid. ▶ jezen¹ 1 | razvnet 2
razkúštran -a -o prid. ▶ razmršen
razkúštranček -čka m ▶ otrok 1 pp 4 | razmršenec
razkúštranec -nca m ▶ razmršenec
razkúštranost -i ž ▶ razmršenost
razkúštrati -am dov. ▶ razmršiti
razkuzmán -a -o prid. ▶ razmršen
razkuzmánost -i ž ▶ razmršenost
razkuzmáti -ám dov. ▶ razmršiti
razkúžba -e ž ▶ razkužitev
razkúženje -a s ▶ razkužitev
razkužévalec -lca m | kdor opravlja razkuževanje | *delo razkuževalcev* □ *dezinfektor*
razkužévalka -e ž | ženska, ki opravlja razkuževanje | *delo razkuževalk* □ *dezinfektorica*
razkužévalni -a -o prid. | ki je v zvezi z razkuževanjem | *razkuževalni postopek* □ *dezinfekcijski*
GLEJ ŠE razkužilo

razkužévalnik -a m | priprava za razkuževanje | *uporaba razkuževalnikov* □ *dezinfektor*
razkužévánje -a s | uničevanje kužnih klic | *razkuževanje rane*
 □ *dezinfekcija*
razkužéváti -újem dov. *kaj* | uničevati kužne klice | *razkuževati obleko, vodo* □ *dezinficirati* □ *pariti* ▶ *prekuhavati* | *razkuževati s kuhanjem* | *sterilizirati* | *razkuževati s segrevanjem nad sto stopinj Celzija* □ *zaplinjevati* ▶ agr. *cianizirati* | *razkuževati s cianovodikom*
razkužílmi -a -o prid. ▶ razkužilo
razkužílo -a s | sredstvo za razkuževanje | *uporaba razkužil* □ *razkuževalno sredstvo* □ *razkužilno sredstvo* □ *dezinfekcijsko sredstvo*
razkužítev -tve ž | uničenje kužnih klic | *razkužitev rok* □ *dezinfekcija* □ *razkuženje* □ star. *razkužba*
razkúžiti -im dov. *kaj* | uničiti kužne klice | *razkúžiti rano* □ *dezinficirati* □ *prekuhati* | *razkúžiti s kuhanjem* □ *prelikati* | *razkúžiti z likanjem* | *zapariti* | *razkúžiti s paro* □ *zapliniti* | *razkúžiti s plinom* □ *zažveplati* ▶ redk. *izkaditi* | *razkúžiti z dimom*
PODPOMENKE 1. izkaditi, zapariti, zapliniti, zažveplati ▶ 2. prekuhati, prelikati, prepariti
razkvásiti -im dov. ▶ razmočiti
razkvášen -a -o prid. ▶ razmočen
razlága -e ž
 1. | kar dela, da postane komu kaj jasno, razumljivo | *iskati razlago za neuspeh* □ *odgovor* □ *pojasnilo* □ knj.izroč. *tolmačenje*
 2. | kar omogoča, da se dojame, spozna pomen, vsebina česa | *razlaga literarnega besedila* □ *interpretacija* □ knj.izroč. *ekskurz* □ knj.izroč. *eksplicacija* □ knj.izroč. *komentar* □ zastar. *razložba* □ star. *tolmačenje*
 • 1. jezikosl. *posredna razlaga* □ jezikosl. *sklicevalna razlaga* 2. šol. *razlaga učne snovi* □ šol. *pojasnjevanje učne snovi* □ šol. *razlaganje učne snovi* 3. *prav. restriktivna razlaga predpisa* □ *prav. utesnjevalna razlaga predpisa*
GLEJ ŠE eksegeza | pojasnilo
razlagálec -lca m | kdor omogoča, da se dojame, spozna pomen, vsebina česa | *razlagalec pesnikovega dela* □ *interpret* □ knj.izroč. *ekseget* □ knj.izroč. *interpretator* *interpretator razvoja francoske revolucije* □ knj.izroč. *komentator* □ star. *tolmač*
GLEJ ŠE ekseget
razlagálka -e ž | ženska, ki omogoča, da se dojame, spozna pomen, vsebina česa | *razlagalka poezije* □ *interpretka* □ knj.izroč. *komentatorka*
razlagálmi -a -o prid. | ki je v zvezi z razlaganjem | *razlagalni postopek* □ knj.izroč. *eksplikativni*
GLEJ ŠE esej • | pripovedka •
razlagánje -a s
 1. | postavljanje česa na več mest | *razlaganje stvari po mizi* □ *razmeščanje* □ *razpostavljanje*
 2. | podajanje česa tako, da se izve, spozna, kar je potrebno, zaželeno | *razlaganje načrtov* □ *pojasnjevanje* □ *razjasnjevanje* □ star. *razkladanje* □ star. *tolmačenje*
GLEJ ŠE pojasnjevanje | razkladanje | razlaga •2
razlagáti -am nedov.
 1. *komu kaj* | delati, da kdo izve, spozna, kar je potrebno, zaželeno | *razlagati komu nejasna vprašanja* □ zastar. *izlagati* □ star. *razkladati* □ star. *tolmačiti*
 2. *kaj* | delati, da se dojame, spozna pomen, vsebina česa | *razlagati predpise, zakone* □ *interpretirati* □ knj.izroč. *eksplicirati* □ zastar. *izlagati* *izlagati literarno besedilo* □ star. *tolmačiti*
 ♦ ped. *razlagati učno snov* □ šol. *podajati učno snov* □ zastar. *podavati učno snov*
GLEJ ŠE pojasnjevanje 1, 2 | razkladati | razmeščati

razlájati -am dov. ► povedati pp 9 | razklepetati
razlámljati -am nedov. ► lomiti 1
razlastítev -tve ž [uradno odvzetej lastninske pravice v korist družbe] *razlastítev malih lastnikov* □ **ekspropriacija**
razlastíti -ím dov. *koga* [uradno odvzeti lastninsko pravico v korist družbe] *razlastíti lastnike zemljišč* □ **ekspropriirati**
razlastítveni -a -o prid. [ki je v zvezi z razlastitvijo] *razlastítveni postopek* □ **ekspropriacijski**
razlaščanje -a s [uradno odvzemanje lastninske pravice v korist družbe] *razlaščanje malih lastnikov zemljišč* □ **ekspropriacija** □ **razlaščevanje**
razlaščati -am nedov. *koga* [uradno odvzeti lastninsko pravico v korist družbe] *razlaščati lastnike* □ **ekspropriirati** □ **razlaščevati**
razlaščenec -nca m [človek, ki mu je uradno odvzeta lastninska pravica v korist družbe] *plačilo odškodnine razlaščencem* □ **ekspropriiranec**
razlaščeni -a -o prid. [ki mu je uradno odvzeta lastninska pravica v korist družbe] *razlaščeni lastnik* □ **ekspropriirani**
razlaščenka -e ž [ženska, ki ji je uradno odvzeta lastninska pravica v korist družbe] *vrniti zemljo razlaščenkam* □ **ekspropriiranka**
razlaščevalec -lca m [kdor uradno odvzema lastninsko pravico v korist družbe] *država v vlogi razlaščevalca* □ **ekspropriator**
razlaščevanje -a s ► razlaščanje
razlaščeváti -újem nedov. ► razlaščati
razléči se -léžem se dov. navadno s prislovnim določilom [razširjajoč se postati slišen] *Bobnenje se je razleglo po vsej dolini* □ knj.izroč. **razlegniti se** □ knj.izroč. **zaoriti**
GLEJ ŠE razprostrėti se | razširiti se
razlégati se -am se nedov. navadno s prislovnim določilom [razširjajoč se postajati slišen] *Zvonjenje se je razlegalo po dolini* □ **doneti** □ ekspr. **odmevati** □ knj.izroč. **oriti** *Pesem ori do neba* □ knj.izroč. **oriti se** *Vzkliki se orijo po dvorani*
razlégniti se -em se dov. ► razléči se
razlékniti -em dov. ► razširiti 2
razlékniti se -em se dov. ► zlekniti se
razlésti se -léžem se dov. ► razmazati se | razpasti 1 | razširiti se | zrediti se
razlétati se¹ -am se dov. ► razgibati se
razlétati se² -am se nedov. ► razletavati se
razletávati se -am se nedov. [hitro, sunkovito razpadati na dele, kose] *Granate so se razletavale z močnim pokom* □ redk. **razletati se**² □ redk. **razletovati se** □ ekspr. **raztreskavati se**
razletéti se -ím se dov. [odleteti na več strani] *Ptice so se razletele na vse strani* □ ekspr. **razprhniti se** □ **razprhutati se** [prhutajoč se razleteti]
GLEJ ŠE eksplodirati | razbežati se | razpasti 1
razletováti se -újem se nedov. ► razletavati se
razlézati se -am se nedov. ► laziti | širiti se 1
razlezováti se -újem se nedov. ► laziti | širiti se 1
razlíček -čka m ► varianta 1, 2
razlíčen¹ -čna -o prid. ► drugačen¹
razlíčen² -čna -o povdk. ► razlikovati se | razlikovati se ♦
razlíčica -e ž ► varianta 1 | variantno
razlíčni¹ -a -o prid. [ki ni isti] *Besedi imata različni izvor* □ zastar. **inaki** □ star. **razni**¹ □ protip. **isti**¹
GLEJ ŠE isti¹ | različno 2
razlíčni² -e -a prid. mn. v sin. nizu [ki se po lastnostih, značilnostih razlikujejo od drugega, drugih v obravnavani skupini] *Sreča, veselje, zadovoljstvo so različni pojavi v človekovem doživljanju*

□ knj.izroč. **disparatni**² □ knj.izroč. **drugorodni** □ knj.izroč. **drugovrstni**²
□ ekspr. **prerazlični** □ knj.izroč. **raznolični** □ knj.izroč. **raznoliki** □ publ. **raznorna-zni** □ knj.izroč. **raznorodni** □ knj.izroč. **raznostrani** □ knj.izroč. **raznoteri**
GLEJ ŠE razni² | raznovrstni
različno nač. prisl.
1. [izraža, da dejanje, stanje, lastnost omogoča razlikovanje med določenimi danostmi] *različno oblikovati koške peciva* □ star. **razno** □ knj.izroč. **raznovrstno**
2. [izraža, da se dejanje, stanje, lastnost ne ujema s primerjanim dejanjem, stanjem, lastnostjo] *različno kaj pojmovati* □ **na variantni način** □ **variantno** □ nekaj. pog. **na različni način** □ protip. **enako**²
GLEJ ŠE drugače¹ | enako²
različnost -i ž [dejstvo, da se določene danosti med seboj razlikujejo] *upoštevati različnost stališč* □ **variantnost** □ knj.izroč. **raznoličnost** □ knj.izroč. **raznost** □ knj.izroč. **raznoterost** □ knj.izroč. **raznovrstnost** □ knj.izroč. **varieteta** □ protip. **enakost**
GLEJ ŠE drugačnost | enakost | razlika 1
razlika -e ž
1. [kar kaže na neenakost med primerjanimi stvarmi] *ugotoviti razlike; razlika v barvi, velikosti* □ **diferenca** □ **razloček** □ knj.izroč. **distinkcija** □ knj.izroč. **različnost** □ publ. **razhajanje** [razlika v pogledih, nazorih] *Razhajanja med njimi so se večala*
2. mat. [število, ki se dobi pri odštevanju] *izračunati razliko med številoma* □ **diferenca**
razlikoválni -a -o prid. [po katerem je kaj različno, drugačno od drugega] *razlikovalni znaki* □ **diferencialni** □ **distinktivni** □ **razločevalni** □ knj.izroč. **diakritični** *diakritični pojavi* □ knj.izroč. **diferenčni** □ knj.izroč. **razlikujoči** □ knj.izroč. **razločujoči**
GLEJ ŠE lastnost ♦1
razlikoválnost -i ž [lastnost, značilnost česa, s katero je kaj različno, drugačno od drugega] *razlikovalnost znakov* □ **distinktivnost** □ **razločevalnost**
razlikovánje -a s [videnje, občutenje razlik med čim] *razlikovanje med posameznimi pojavi* □ **distinkcija** □ **ločevanje** □ **razločevanje**
♦ **1. družbeno razlikovanje** □ družbena diferenciacija □ socialna diferenciacija □ socialno razlikovanje **2. rasno razlikovanje** □ rasna diskriminacija □ rasno ločevanje □ rasno razločevanje □ rasno zapostavljanje □ segregacija
GLEJ ŠE disimilacija
razlikováti -újem nedov. *kaj/med čim* [videti, občutiti različnost med čim] *razlikovati barve; razlikovati med užitnimi in strupenimi gobami* □ **ločevati** □ **ločiti** □ **razločevati** □ knj.izroč. **diferencirati** □ knj.izroč. **diskriminirati** □ **segregirati** [rasno razlikovati]
GLEJ ŠE ločiti 2
razlikováti se -újem se nedov. *od česa* [izraža, da ima kaj druge lastnosti kot določena, primerjana danost] *Človek se razlikuje od živali; Tedanje razmere so se razlikovale od sedanjih; razlikovati se v podrobnostih* □ **biti drugačen** □ **biti različen** □ **diferencirati se** □ **ločevati se** □ **ločiti se** □ zastar. **biti inak** □ knj.izroč. **biti neenak** *čemu* □ knj.izroč. **biti raznoličen** □ knj.izroč. **biti raznolik** □ knj.izroč. **diferirati** □ publ. **razhajati se** *Najini interesi se popolnoma razhajajo* □ knj.izroč. **razločevati se**
♦ **zelo se razlikovati** □ ekspr. **biti** (pravo) nasprotje česa □ knj.izroč. **biti antipod** *čemu* □ knj.izroč. **biti diametralen** □ knj.izroč. **biti diametralno različen** □ ekspr. **biti kot noč in dan** □ knj.izroč. **biti pendant** *čemu*
razlikujóči -a -e prid. mn. ► razlikovalni
razlíti -lím dov. ► politični
razlíti se -lím se dov. [tekoč čez rob se pojaviti na razmeroma veliki površini] *Reka se je ob povodnji razlíla* □ redk. **izlíti se** □ redk. **izstopiti** □ ekspr. **prestopiti bregove**

razlítje -a s | iztek tekočine na razmeroma veliko površino|

preprečiti *razlítje nafte* □ *razlív* □ knj.izroč. *raztok*

razlív -a m ▶ razlítje

razlívati -am nedov. ▶ polivati

razljúčen -a -o prid. ▶ jezen¹ 1

razljúčenost -i ž ▶ jeza

razljútiti -im dov. ▶ razjeziti

razljútiti se -im se dov. ▶ razjeziti se

razlóček -čka m ▶ razlika 1

razlóčen -čna -o prid. |ki se dobro sliši ali vidi| *govoriti z*

razločnim glasom; razločna pisava □ *jasen* □ *razumljiv razumljivo*

branje □ knj.izroč. *artikuliran artikulirana izgovarjava* ■ protip. *nerazločen*

GLEJ ŠE deljiv | nerazločen | razločljiv

razlóčeni -a -o prid. ▶ ločeni

razlóčenik -a m ▶ odpadnik

razlóčeválni -a -o prid. ▶ lastnost^{•1} | razlikovalni

razlóčeválnost -i ž ▶ razlikovalnost

razlóčevánje -a s |zaznavanje, pri katerem se kaj vidi, sliši kot

posameznost| *razlóčevanje ljudi po glasu* □ *ločevanje* □ *razpoznavna*

□ *razpoznavanje*

GLEJ ŠE razlikovanje | razlikovanje^{•2}

razlóčeváti -újem nedov. *kaj* |videti, slišati kaj kot posameznost|

S hriba je dobro razlóčeval ljudi na cesti □ *ločiti* □ *razpoznavati*

GLEJ ŠE ločiti 2 | razlikovati

razlóčeváti se -újem se nedov. ▶ razlikovati se

razlóčiti in *razlóčiti* -im dov. *kaj* |videti, slišati kaj kot posame-

znost| *Kljub mraku je razlóčil predmete v sobi* □ *ločiti* □ *razpoznati*

GLEJ ŠE določiti 3 | ločiti 1

razlóčiti se in *razlóčiti se* -im se dov. ▶ posloviti se | raziti se 1

razlóčljiv -a -o prid. |ki se da razlóčiti| *komaj razlóčljivi glasovi,*

znaki □ knj.izroč. *razlóčen*

razlóčno nač. prisl. |izraža, da se kaj dobro sliši ali vidi| *razlóčno*

pisati, slišati □ *jasno*[•] ■ protip. *nerazlóčno*

razlóčujóci -a -e prid. ▶ razlikovalni

rázlog -óga m |kar utemeljuje, podpira kako ravnanje,

odločitev| *navesti razloge za odpoved* □ *argument* □ *vzrok* □ publ. *ozir*

□ knj.izroč. *raison d'être* □ knj.izroč. *rezon*

◆ pravn. *oprostilni razlog* □ pravn. *oprostitveni razlog*

GLEJ ŠE vzrok

rázloka -e ž ▶ diereza

razlomíti se -lómim se dov. ▶ onemóči

razlopútniti -em dov. ▶ odloputniti

razlóžba -e ž ▶ razlaga 2

razlóženi -a -o prid. ▶ akord 1 pp 3

razlóžitev -tve ž ▶ pojasnitev | razmestitev

razlóžiti -ím dov.

1. *komu kaj* |narediti, da kdo izve, spozna, kar je potrebno,

zaželeno| *razlóžiti komu svoj načrt* □ pog. *obrazložiti* □ knj.izroč. *pribli-*

žati □ ekspr. *razjasniti*¹ □ redk. *razsvetliti* □ star. *raztolmačiti* □ star. *stolmačiti*

2. *kaj* |narediti, da se dojame, spozna pomen, vsebina česa|

razlóžiti literarno besedilo; razlóžiti predpis □ *interpretirati*

□ knj.izroč. *eksplícirati* □ knj.izroč. *pretolmačiti* □ star. *raztolmačiti*

□ star. *stolmačiti*

3. *kaj* |opisati vsebino česa z navedbo bistvenih znakov| *razlóžiti*

pojem družina □ pog. *obrazložiti* □ knj.izroč. *opredeliti* □ *definirati* ↗

GLEJ ŠE pojasniti 1, 2 | razmestiti | razstaviti 1 | raztovoriti

razluščíti in *razluščiti* -im dov. ▶ rešiti 3•2

rázma -e ž ▶ robnica

razmáh -áha m |doseganje večjega obsega, višje stopnje razvoja|

razmah znanosti in tehnike □ *razmahnitev* □ star. *mah*² □ zastar. *omah*

□ publ. *polet* □ star. *procvit* □ ekspr. *razcvet* □ knj.izroč. *razcvetje* □ star. *razcvit*

□ ekspr. *razrast*¹ □ star. *vzmah* □ knj.izroč. *zamah*

GLEJ ŠE razmahniti se

razmahnítev -tve ž ▶ razmah

razmáhñiti -em dov. ▶ zamahñiti 1

razmahñiti se in *razmahñiti se* -em se dov. |doseči večji obseg,

višjo stopnjo razvoja| *Sodelovanje med državama se je razmah-*

nilo □ ekspr. *doživeti razcvet* □ ekspr. *doživeti razmah* □ ekspr. *razcvesti se*

□ ekspr. *razcveteti se* □ ekspr. *razrasti se* □ ekspr. *vzcvesti* □ ekspr. *vzcveteti*

□ ekspr. *zacvesti* □ ekspr. *zacveteti*

razmahováti -újem nedov. ▶ mahati 1

razmaján -a -o prid. ▶ majati se 3 | majav

razmajánost -i ž |dejstvo, da kaj ni več trdno, stabilno| *razma-*

janost stopnic □ knj.izroč. *raznihanost*

GLEJ ŠE majavost

razmajáti -májem dov. *kaj* |povzročiti, narediti, da kaj ni več

trdno, stabilno| *razmajati stol; razmajati klin* □ knj.izroč. *odmajati*

□ knj.izroč. *omajati* □ star. *razdrmati* □ ekspr. *razgugati* □ ekspr. *razklopotati*

□ ekspr. *razmigati* □ knj.izroč. *raznihati raznihati vrata* □ star. *razrukati*

□ nar. *razškatlati* □ neknj. pog. *zguncati* □ star. *zmajati*

GLEJ ŠE ogroziti | razgibati¹ 1 | zamajati

razmajáti se -májem se dov. |postati majav| *Zob se mu je*

razmajal □ knj.izroč. *omajati se*

GLEJ ŠE razgibati se

razmák -áka m ▶ presledek | razmik 1

razmákati -am nedov. ▶ močiti

razmaknítev -tve ž |dejanje, s katerim se spravi kaj v večjo

medsebojno oddaljenost| *razmaknitev stolov* □ redk. *razmik*

razmakñiti in *razmakñiti* -em dov.

1. *kaj* |spraviti kaj v večjo medsebojno oddaljenost| *nekoliko*

razmakñiti zavese □ *razgrñiti* □ star. *razganiti*

2. *kaj* |narediti, da kaj ni več skupaj, strnjeno| *razmakñiti*

veje □ *razpreti* □ pog. *dati narazen* □ knj.izroč. *razdvojiti* □ star. *razkreniti*

□ redk. *razprečiti*

GLEJ ŠE razkoračiti se 1

razmakñiti se in *razmakñiti se* -em se dov. |izraža, da kaj pride

v položaj, ko ni več skupaj, strnjeno| *Množica pred njim se je*

razmakñila □ neknj. pog. *iti narazen* □ knj.izroč. *razdvojiti se* □ redk. *razstopi-*

ti se □ ekspr. *stopiti narazen*

razmákñjen -a -o prid. |ki ni več skupaj, strnjen| *razmakñjene*

veje □ *razprt* □ redk. *razprečen*

razmákñjenost -i ž |dejstvo, da kaj ni več skupaj| *razmakñje-*

nost prstov □ ekspr. *razkrečenost*

razmálhan -a -o prid. ▶ raztegnjen

razmálhati se -am se dov. ▶ raztegniti se

razmázati -mázem dov. *kaj* |narediti, povzročiti, da se kaj

razširi, razleze po površini| *Dež je razmazal barve na letaku*

□ ekspr. *razpacati* □ knj.izroč. *zmazati*

razmázati se -mázem se dov. |razširiti se po površini| *Črnilo*

se je razmazalo po papirju □ ekspr. *razlesti se* □ ekspr. *razpacati se*

□ knj.izroč. *zmazati se*

razmazljív -a -o prid. ▶ mazav

razmečíti -ím dov. ▶ razmehčati

razmeglíti -ím dov. ▶ razpršiti 1

razmehčán -a -o prid. ▶ raznežen | zmeħčan

razmehčánost -i ž ▶ mehkost

razmehčáti -ám dov. *kaj* |narediti, povzročiti, da postane kaj

(zelo) mehko| *Dež je razmehčal tla* □ star. *razmečiti*

GLEJ ŠE omehčati 1 | raznežiti

razmehčáti se -ám se dov. ▶ raznežiti se

razmehkúžen -a -o prid. ▶ mehkužen

razmehkúžiti -im dov. ▶ pomehkužiti

razmêjek -jka m ▶ meja 2

razmejeváti -újem nedov. ▶ ločiti 2

razmejíti -ím dov. ▶ ločiti 2

razmêjnica -e ž ▶ meja 2

razmejník -a m ▶ meja 1

razmendrátí -ám dov. ▶ poteptati 1

razménjati in razmenjáti -am dov. ▶ zmenjati

razmenjáva -e ž ▶ zamenjava 1

razméra -e ž ▶ razmerje 4

razmére -ér ž mn. [kar je opredeljeno z določenimi dejstvi, odnosi, ki vplivajo na življenje, dejavnost koga] *Razmere so se spremenile* □ okoliščine □ položaj □ ekspr. časi □ redk. okolnosti

□ publ. ozračje □ publ. pogoji □ publ. prilike □ ekspr. razmerice

□ star. razmerje □ publ. situacija

- **1. denarne razmere** □ denarni položaj □ pog. finance **2. podnebne razmere** □ knj.izroč. klimatične razmere □ klimatske razmere □ publ. klimatski pogoji **3. življenjske razmere** □ knj.izroč. bivalne razmere □ knj.izroč. prebivalne razmere □ publ. življenjski pogoji

GLEJ ŠE mere

razmérice -ic ž mn. ▶ razmere

razmérje -a s

1. [kar izraža medsebojno odvisnost, povezanost količin, vrednosti, ki imajo kaj skupnega] *razmerja med deli telesa*

□ **proporc** □ knj.izroč. **proporcija** □ knj.izroč. **sorazmerje**

2. mat. [kvocient dveh količin] *izračunati razmerje* □ mat. **proporcija**

♦ strojn. **prestavno razmerje** □ strojn. **prestava**

- **1. botrsko razmerje** □ nar. botrija □ redk. botrina □ knj.izroč. botrinstvo □ redk. botrinja □ botrstvo □ nar. kumstvo **2. bratovsko razmerje** □ bratovstvo **3. incestno razmerje** □ knj.izroč. incestuozno razmerje □ krvoskrunsko razmerje **4. ljubezensko razmerje** □ knj.izroč. intimno razmerje □ zastar. ljubezenska razmera □ ljubezenska zveza □ ljubezenski odnos □ star. poznanje □ star. znanje **5. mezno razmerje** □ mezdnštvo **6. pobratimsko razmerje** □ zastar. pobratimija □ pobratimstvo **7. pravn. podnajemniško razmerje** □ pravn. podnajemno razmerje □ pravn. podstanovalsko razmerje **8. posestrimsko razmerje** □ posestrimstvo **9. pravn. pravno razmerje** □ pravn. pravni odnos **10. prijateljsko razmerje** □ prijateljstvo **11. sestrsko razmerje** □ sestrtstvo **12. svaštveno razmerje** □ svaštvo **13. stričevsko razmerje** □ stričevstvo **14. pravn. zakupniško razmerje** □ pravn. rabokupno razmerje □ pravn. zakup □ pravn. zakupništvo □ pravn. zakupno razmerje

GLEJ ŠE občevati 2 | obveznost 2 | odnos 2 | odnos 2•3 | odnos 2•4 | odnos 2•1 | razmere | v sorodu | zaposlen 2 | zaposlovati se | zaveznštvo

razmérno prisl. ▶ precej¹ | razmeroma

razmérroma mer. prisl. [izraža visoko mero, stopnjo glede na primerjano] *Dežela je razmeroma bogata z gozdovi* □ **sorazmerno**

□ knj.izroč. **primeroma** □ knj.izroč. **razmerno** □ redk. **sorazmeroma**

GLEJ ŠE precej¹ | precej⁴

razmesáriti -im dov. *kaj* ekspr. [povzročiti hude rane, poškodbe, navadno s čim ostrim] *Volkovi so razmesarili ovce; V pretepu so ga čisto razmesarili* □ star. **udelati** □ knj.izroč. **zmasakrirati**

□ knj.izroč. **zmesariti**

razmestítev -tve ž | dejstvo, da pride kaj na več mest| *razmestitev vojaških enot* □ **dislokacija** □ **razložitev** □ **razpostava** □ **razpostavitev**

GLEJ ŠE razporeditev | razvrstitev 1 | razvrstitev 2

razmestíti -ím dov. *kaj* [narediti, da pride kaj na več mest| *razmestiti kozarce po mizi* □ **razložiti** □ **razpostaviti** □ ekspr. **porazmestiti**

□ redk. **razdeti** □ star. **razpoložiti** □ ekspr. **razpotakniti** □ redk. **razstaviti**

GLEJ ŠE razporediti

razmestíti se -ím se dov. ▶ razporediti se

razmésati in razmešáti -am dov. ▶ premešati

razmésčanje -a s ▶ razlaganje 1

razmésčati -am nedov. *kaj* [delati, da pride kaj na več mest|

razmésčati stvari po mizi □ **razdevati** □ **razlagati** □ **razpostavljati**

□ ekspr. **razkladati**

GLEJ ŠE razporejati

razmésčati se -am se nedov. ▶ razporejati se

razmésčênost -i ž ▶ razporeditev

razmetán -a -o prid. [ki je glede razmestitve vsebovanih,

vključenih predmetov v stanju, ki ne ustreza lepotnim, hi-

gienskimi zahtevam] *razmetana soba* □ **nepospravljen** □ **neurejen**

□ ekspr. **razdejan** □ ekspr. **razdrt** □ ekspr. **razkopen** □ nar. **razstlan**

GLEJ ŠE razsejan

razmetánost -i ž | stanje neurejenosti, nečistoče| *razmetanost stanovanja* □ **nepospravljenost**

razmetáti -mécem dov.

1. *kaj* [z metanjem narediti, da pride kaj na večjo površino, na

več mest| *razmetati seno* □ **raztrositi** □ nar. **razstlati** □ nar. **razvreči**

2. *kaj* [povzročiti, da kaj ni urejeno, počiščeno] *razmetati stanovanje; Otroci vse razmečejo* □ pog. **narobe obrniti** □ ekspr. **postaviti**

na glavo □ pog. **preobrniti** □ ekspr. **prevrniti na glavo** □ ekspr. **razbrskati**

□ ekspr. **razdejati** □ ekspr. **razkopati** □ ekspr. **razvleči** □ knj.izroč. **spraviti v**

nered

GLEJ ŠE zapraviti

razmetávati -am nedov.

1. *kaj* [z metanjem delati, da pride kaj na večjo površino, na več

mest| *razmetavati gnoj po njivi* □ **raztrošati** □ **trositi**

2. *kaj* [povzročati, da kaj ni urejeno, počiščeno] *razmetavati*

sobo □ ekspr. **razkopavati** □ ekspr. **razvlačiti** □ knj.izroč. **spravljati v**

nered

GLEJ ŠE zapravljati

razmezgáti -ám dov. ▶ poteptati 1

razmígati -am dov. ▶ razgibati¹ 1, 2 | razmajati | zamajati

razmígati se -am se dov. ▶ razgibati se

razmigávanje -a s ▶ razgibavanje

razmigávati -am nedov. ▶ razgibavati 1, 2

razmigávati se -am se nedov. ▶ razgibavati se

razmík -a m

1. [medsebojna oddaljenost med predmeti, navadno manjša]

razmik med deskami □ nekuj. pog. **razmak**

2. [razdalja med natisnjenimi besedami ali znaki; razdalja med

natisnjenimi vrsticami] *določiti velikost razmika* □ **presledek**

GLEJ ŠE presledek | razmaknitev

razmíkati -am nedov.

1. *kaj* [spravljati kaj v večjo medsebojno oddaljenost| *razmikati*

noge, prste □ ekspr. **krečiti**

2. *kaj* [delati, da kaj ni več skupaj, strnjeno] *razmikati veje* □ **raz-**

grinjati □ knj.izroč. **razklepati**

razmíkati se -am se nedov. [spravljati se v položaj večje medse-

bojne oddaljenosti] *Vrste plesalcev so se počasi razmikale* □ pog. **iti**

narazen □ knj.izroč. **razdvajati se** □ redk. **razstopati se** □ ekspr. **stopati**

narazen

razminíranje -a s | odstranjevanje min, zlasti z minskih polj|

razminiranje v vojni prizadetega ozemlja □ **deminiranje**

razminírati -am dov. *kaj* [odstraniti mine, zlasti z minskih polj|

Razminirali so celotno področje □ **deminirati**

GLEJ ŠE minirati 1

razmíslek -a m ▶ premislek

razmísliti -im dov. ▶ premisliti | presoditi | raztresti 2

razmíšljanje -a s ▶ mišljenje 1 | premišljevanje 1, 2

razmišljati -am nedov. ▶ misliti 1, 2 | preišljevati 1, 2

razmišljen -a -o prid. ▶ odsoten | raztresen

razmišljenec -nca m ▶ raztresenec

razmišljeno prisl. ▶ odsotno | raztreseno

razmišljenost -i ž ▶ odsotnost ♦ | raztresenost

razmišljévati -újem nedov. ▶ preišljevati 1, 2

razmišljujóč -a -e prid. ▶ preišljujóč

razmnožek -žka m knj.izroč. | izdelek, ki nastane pri razmnoževanju besedila | *razmnožek predsednikovega govora* □ pog. *kopija*

□ knj.izroč. *razmnoženina*

razmnoženina -e ž ▶ razmnožek

razmnoževálni -a -o prid. ▶ organ 1•12 | sposobnost •6 | stroj •15

razmnoževálnik -a m ▶ stroj •15

razmnoževanje -a s | nastajanje novih organizmov iz

že obstoječih | *razmnoževanje rastlin, živali* □ biol. *množitev*

□ knj.izroč. *razmnožitev* □ knj.izroč. *razplajanje* □ knj.izroč. *razplod*

□ zastar. *razplodba* □ knj.izroč. *razploditev* □ knj.izroč. *razplojevanje*

□ knj.izroč. *reprodukcija*

♦ **1.** biol. *nespolno razmnoževanje* □ biol. *aseksualna reprodukcija*

□ biol. *nespolna reprodukcija* □ biol. *vegetativno razmnoževanje*

2. biol. *spolno razmnoževanje* □ biol. *generativno razmnoževanje*

□ biol. *spolna ploditev*

razmnožévati -újem nedov.

1. *kaj* | delati, da nastanejo novi organizmi iz že obstoječih | *razmnoževati rastline* □ redk. *množiti* □ knj.izroč. *razplajati* □ knj.izroč. *razplojevati*

2. *kaj* | izdelovati več kopij besedila, slike | *razmnoževati letake* □ redk. *množiti*

PODPOMENKE ciklostirati, hektografirati, opalografirati, šapirografirati

razmnožévati se -újem se nedov.

1. | postajati številnejši z nastankom novih organizmov iz že obstoječih | *Bakterije se hitro razmnožujejo* □ *množiti se* □ med. *proliferirati* | bujno, hitro se razmnoževati |

2. | nastajati kot novi organizem iz že obstoječih | *Rastline se razmnožujejo na različne načine* □ *množiti se* □ *reproducirati se* □ redk. *kotiti se* *Komarji se kotijo v mlakah* □ knj.izroč. *ploditi se* *Lev se hitro plodi* □ knj.izroč. *razplajati se* □ knj.izroč. *razplojevati se*

razmnožítev -tve ž ▶ razmnoževanje

razmnožíti -ím dov. *kaj* | narediti, da nastanejo novi organizmi iz že obstoječih | *razmnožíti rastline* □ knj.izroč. *razploditi*

razmnožíti se -ím se dov. | postati številnejši z nastankom novih organizmov iz že obstoječih | *Te živali so se hitro razmnožile* □ *namnožiti se* □ ekspr. *nakotiti se* □ ekspr. *razpasti se* *Ta mrčes se je zelo razpasel* □ knj.izroč. *razploditi se* □ redk. *zakotiti se* □ med. *proliferirati* | bujno, hitro se razmnožiti |

razmočén -a -o prid. | ki ima veliko vlage, mokrote | *razmočena zemlja* □ knj.izroč. *grezast* □ redk. *grezen* □ redk. *greznat* □ ekspr. *pacast* □ zastar. *razkvašen* □ knj.izroč. *razmokel*

razmočíti -móčím dov. *kaj* | narediti kaj zelo mokro, mehko, navadno z vodo | *Dež je razmočil zemljo* □ zastar. *razkvasiti*

razmók -ôka m ▶ tinktura

razmókel -ôkla -o prid. ▶ razmočen

razmontírati -am dov. ▶ razstaviti 2

razmótati -am dov. ▶ odplesti | odviti 2

razmotávati -am nedov. ▶ odpletati | odvijati 1

razmotríti -ím dov. ▶ ogledati si | premisliti | presoditi

razmotrívati -am nedov. ▶ gledati 2 | opazovati 1, 2 | preišljevati 1, 2 | presoati

razmrcvárati -ím dov. ▶ zmrcvariti

razmréziti se -im se dov. ▶ razpresti se 2

razmršén -a -o prid. | zlasti v zvezi z lasmi ki ni urejen, poravnan |

razmršeni lasje □ ekspr. *kuštrast* □ ekspr. *kuštrav* □ ekspr. *kuštroglav*

kuštroglavo dekle □ redk. *razčehan* □ redk. *razčehljan* □ ekspr. *razkodran*

□ redk. *razkosman* □ ekspr. *razkuštran* □ star. *razkuzman* □ zastar. *skodrčan*

□ ekspr. *skuštran* □ star. *skuzman* □ knj.izroč. *zmršén* □ knj.izroč. *zmršén*

razmršénec -nca m ekspr. | kdor ima kaj neurejeno, neporavnano, zlasti lase | *dolgolas razmršénec* □ ljubk. *kuštravček*

□ ekspr. *kuštravec* □ ljubk. *razkodranček* □ ljubk. *razkuštranček* □ ekspr. *razkuštranec* □ ekspr. *skuštranec*

razmršénost -i ž | dejstvo, da lasje niso urejeni, poravnani |

Razmršénost celo prispeva k njeni privlačnosti □ ekspr. *razkuštranost*

□ star. *razkuzmanost* □ ekspr. *skuštranost*

razmršíti -ím dov. *kaj* | zlasti v zvezi z lasmi narediti kaj neurejeno, neporavnano | *razmršíti lase* □ *zmršíti* □ ekspr. *razkodrati* □ redk. *razkosmati* □ ekspr. *razkuštrati* □ star. *razkuzmati* □ zastar. *skodrčati*

□ ekspr. *skuštrati* □ star. *skuzmati* □ knj.izroč. *zmršíti*

razmrívati -ím dov. ▶ zdrobiti

raznarodítev -tve ž | izguba narodne zavesti in znakov narodnosti | *nevarnost raznaroditve* □ *potujčenje*

raznarodíti -ím dov. *koga* | vzeti narodno zavest in znake narodnosti | *raznaroditi narod* □ *potujčiti*

raznarodíti se -ím se dov. | izgubiti narodno zavest in znake narodnosti | *Del prebivalstva se je raznarodilo* □ *potujčiti se*

raznarodoválec -lca m | kdor raznaroduje | *bojevati se proti raznarodovalcem* □ *potujčevalec*

raznarodoválni -a -o prid. | ki je v zvezi z raznarodovanjem |

raznarodovalne težnje □ *potujčevalni*

raznarodoválnica -e ž ekspr. | ustanova, navadno šola, ki pospešuje raznarodovanje | *Ta šola je bila raznarodovalnica naše mladine* □ *potujčevalnica*

raznarodovánje -a s | jemanje ali izgubljanje narodne zavesti in znakov narodnosti | *raznarodovanje narodnih manjšin* □ *potujčevanje* □ publ. *asimilacija* □ knj.izroč. *denacionalizacija*

raznarodováti -újem nedov. *koga* | jemati narodno zavest in znake narodnosti | *raznarodovati manjšinsko prebivalstvo* □ *potujčevati* □ knj.izroč. *tujiti*

raznašálec -lca m | kdor kaj raznaša | *Raznašalci semen so ptiči*

□ knj.izroč. *razširjevalec*

raznašáti -am nedov. *kaj* | z nošenjem, prenašanjem delati, da pride kaj na več mest | *raznašati časopis*; *Ptiči raznašajo seme*

□ knj.izroč. *nositi nositi mleko strankam* □ knj.izroč. *razsevati* *Ptiči razsevajo seme*

GLEJ ŠE krasti

raznêsti -nêsem dov.

1. *kaj* | z nošenjem, prenašanjem narediti, da pride kaj na več mest | *raznêsti vabila po hišah* □ *raznositi*

2. *kaj* | s pritiskom od znotraj povzročiti, da kaj počí, razpade | *Vino je razneslo sod* □ *razgnati*

GLEJ ŠE razgnati 2 | razširiti 3

raznêsti se -nêsem se dov. ▶ razvedeti se

raznétiti -ím dov. ▶ razvneti 1

raznétiti se -ím se dov. ▶ razgoreti se

raznéžen -a -o povdk. | izraža, da koga prevzemajo čustva, ki se kažejo v milem, zelo prijaznem odnosu od ljudi | *Kadar pride med otroke, je ves raznéžen* □ ekspr. *omehčan* □ ekspr. *razmehčan*

raznéžévati -újem nedov. ▶ razvajati

raznéžíti -ím dov. *koga* | vzbuditi pri kom nežnost | *Pogled na otroke jih je raznéžil* □ ekspr. *omehčati* □ ekspr. *razmehčati*

GLEJ ŠE razvaditi

raznéžiti se -im se dov. |izraža, da kdo postane prevzet od čustev, ki se kažejo v milem, zelo prijaznem odnosu do ljudi| *Ob poslušanju glasbe se je čisto raznéžil* □ ekspr. *omehčati se* □ ekspr. *razmehčati se*

rázni¹ -a -o prid. ▶ različni¹

rázni² -e -a prid. mn. v sin. nizu |izraža večje število nedoločenih oseb ali stvari iz določene vrste| *Prišli so ljudje iz raznih krajev* □ pog. *različni²*

GLEJ ŠE raznovrstni

razníčiti -im dov. ▶ razbiti 4

razníčiti se -im se dov. ▶ propasti 4

razníhanost -i ž ▶ majavost | razdvojenost | razmajanost

razníhati -am dov. ▶ razmajati | zamajati

rázno prisl. ▶ različno 1

raznobárven -vna -o prid. |ki je različnih barv| *raznobarvno cvetje* □ knj.izroč. *mnogobarven* □ *pisan* ↗

raznobáravno prisl. ▶ pisano

raznobáravnost -i ž |dejstvo, da je kaj različnih barv| *raznobarvnost cvetja* □ *pisanost*

GLEJ ŠE pisanost

raznočasíjski -a -o prid. ▶ diahroni

raznočasni -a -o prid. ▶ diahroni

raznočasnost -i ž ▶ diahronija

raznoglásen -sna -o prid. ▶ neenoten

raznoglásje -a s ▶ neenotnost

raznoiménski -a -o prid. ▶ pol¹ • | število 1•19

raznoličen -čna -o prid. |ki je različnih oblik| *raznolični predmeti* □ knj.izroč. *raznolik*

GLEJ ŠE razlikovati se | raznovrsten

raznolíčje -a s ▶ raznovrstnost

raznolíčni -e -a prid. mn. ▶ različni² | raznovrstni

raznolíčnost -i ž ▶ različnost | raznovrstnost

raznolík -a -o prid. ▶ razlikovati se | raznoličen | raznovrsten

raznolíki -e -a prid. mn. ▶ različni² | raznovrstni

raznolíčnost -i ž ▶ raznovrstnost

raznonárodní -a -o prid. ▶ država •14

raznoobrázni -e -a prid. mn. ▶ raznovrstni

ráznorázni -e -a prid. mn. ▶ različni² | raznovrstni

raznoródni -e -a prid. mn. ▶ različni² | raznovrstni

raznoródnost -i ž ▶ heterogonija | raznovrstnost

raznosíti -nósím dov. ▶ raznesti 1

ráznost -i ž ▶ različnost

raznostráni -e -a prid. mn. ▶ različni² | raznovrstni

raznotéri -e -a prid. mn. ▶ različni² | raznovrstni

raznotérost -i ž ▶ različnost

raznovrsten -tna -o prid. |ki je iz različnih sestavin| *raznovrstna hrana, snov* □ *heterogen* □ publ. *diverzificiran* □ knj.izroč. *heterogenski* □ knj.izroč. *mnogoličen* □ knj.izroč. *mnogoobrazen* □ publ. *mnogostranski* □ knj.izroč. *mnogoter* □ knj.izroč. *mnogoteren* □ knj.izroč. *mnogovrsten* □ knj.izroč. *polivalenten* □ knj.izroč. *prerazen* □ ekspr. *preraznovrsten* □ knj.izroč. *raznoličen* □ knj.izroč. *raznolik*

raznovrstni -e -a prid., mn. |izraža večje število nedoločenih oseb ali stvari različnih vrst| *raznovrstni pojavi, predmeti* □ *rázni²* □ knj.izroč. *mnogolični* □ knj.izroč. *mnogoobrazni* □ knj.izroč. *mnogovrstni* □ knj.izroč. *multipli* □ knj.izroč. *polimorfni* □ pog. *različni²* □ knj.izroč. *raznolični* □ knj.izroč. *raznolíki* □ knj.izroč. *raznoobrazni* □ publ. *raznorazni* □ knj.izroč. *raznóródnost* □ knj.izroč. *raznostrani* □ knj.izroč. *raznoteri* □ knj.izroč. *vsevrstni* □ ekspr. *vsi mogoči* *Obiskovali so ga vsi mogoči ljudje*

raznovrstno prisl. ▶ različno 1

raznovrstnost -i ž |dejstvo, da je kaj različnih vrst, iz različnih sestavin| *raznovrstnost hrane; raznovrstnost pojavov,*

predmetov □ *heterogenost* □ publ. *diverziteta* □ knj.izroč. *mnogoličje* □ knj.izroč. *mnogoličnost* □ knj.izroč. *mnogolikost* □ knj.izroč. *mnogobraznost* □ knj.izroč. *mnogostranost* □ knj.izroč. *mnogostranskost* □ star. *mnogoternost* □ star. *mnogoterost* □ knj.izroč. *mnogovrstnost* □ knj.izroč. *raznolíčje* □ knj.izroč. *raznolíčnost* □ knj.izroč. *raznolikost* □ knj.izroč. *raznóródnost*

◆ *biol. biotska raznovrstnost* □ *biol. biodiverziteta*

GLEJ ŠE različnost

raznozložni -a -o prid. ▶ glas 3•7

raznóžni -a -o prid. ▶ stoja •2 | stoja •4

razobésiti -im dov. *kaj* |obesiti na več krajev, mest| *razobesiti slike po steni* □ ekspr. *porazobesiti*

GLEJ ŠE obesiti

razobéšati -am nedov. *kaj* |obešati na več krajev, mest| *razobešati zastave* □ redk. *razvešati*

GLEJ ŠE obešati 1

razoblíčiti -im dov. ▶ izmaličiti | iznakaziti

razoblikováti -újem dov. ▶ izmaličiti | iznakaziti

razočáran -a -o povdk. *nad čim* |izraža, da ima kdo neugodna čustva zaradi neizpolnitve želj, pričakovanj| *Razočaran je nad rezultati zadnjega tekmovanja; Razočaran sem nad tabo* □ knj.izroč. *razočarati se*

◆ *biti razočaran* □ knj.izroč. *doživeti razočaranje*

razočáranje -a s |neugodno duševno stanje, ki ga povzroči neizpolnitev želj, pričakovanj| *Prevzelo ga je razočaranje* □ knj.izroč. *deziluzija* □ knj.izroč. *razočaranost*

GLEJ ŠE razočaran •

razočáranost -i ž ▶ razočaranje

razočárati -am dov. *koga* |vzbuditi pri kom neugoden čustveni odnos zaradi neizpolnitve želj, pričakovanj| *Resnica ga je razočarala* □ knj.izroč. *deziluzionirati* □ knj.izroč. *disgustirati*

razočárati se -am se dov. ▶ razočaran

razodénje -a s ▶ odkritje 1 | razkritje

razodéti -dénem dov. ▶ izpovedati | izpovedati se | odkriti² 1 | razkriti 2

razodéti se -dénem se dov. ▶ odkriti se 2 | zaupati se

razodéjte -a s ▶ odkritje 1 | razkritje

razodétni -a -o prid. ▶ prisega •1

razodévávanje -a s ▶ razkrivanje 2

razodévati -am nedov. ▶ izpovedovati 1 | izražati 2 | kazati 1 | odkrivati 1 | razkrivati 3

razodévati se -am se nedov. ▶ odkrivati se

razodtujevánje -a s ▶ dezalienacija

razoglav -áva -o prid. |ki je brez pokrivala| *razoglav fant* □ *gologlav* □ *nepokrit* □ nar. *soglav*

razogljíčenje -a s metal. |odstranitev, odvzem ogljika iz jekel in zlitin| *razogljíčenje spojin* □ metal. *dekarbonizacija*

razogljíčiti -im dov. *kaj* metal. |odstraniti, odvzeti ogljik iz jekel in zlitin| *razogljíčiti spojino* □ metal. *dekarbonizirati*

razonegáviti -im dov. ▶ pokvariti 3

razonegáviti se -im se dov. ▶ propasti 4

rázor -óra m |pri oranju nastali jarek, ko se ena brazda odreže na levo, druga na desno stran| *metati plevel v razor* □ nar. *razgon¹*

GLEJ ŠE guba 2

razorán -a -o prid. ekspr. |ki ima brazdi podobne zareze| *razoran svet* □ ekspr. *grintav* □ knj.izroč. *izbrazdan* □ knj.izroč. *preoran* □ ekspr. *razbrazdan*

GLEJ ŠE zguban

razoráti -ôrjem dov. ▶ nagubati

razorávati -am nedov. ▶ brazdati¹

razoroževanje -a s |postopek, s katerim se dosega, da kdo preneha biti oborožen| *razoroževanje sovražnih vojakov*

□ ekspr. *odvzemanje orožja*

razoroževati -ujem nedov. *koga* |delati, da kdo ni več oborožen| *razoroževati ujetnike* □ *odvzeti orožje komu*

razoroževati se -ujem se nedov. |prenehavi biti oborožen|

Vojska se je razoroževala □ ekspr. *metati orožje iz rok*

razorožitev -tve ž |dejanje, s katerim se doseže, da kdo preneha biti oborožen| *razorožitev sovražnih vojakov* □ ekspr. *odvzem orožja*

razorožiti -im dov. *koga* |narediti, da kdo ni več oborožen| *razorožiti sovražno vojsko* □ *odvzeti orožje komu*

razorožiti se -im se dov. |prenehati biti oborožen| *Vojaki so se razorožili* □ ekspr. *odvreči orožje* □ ekspr. *vreči orožje iz rok*

razosebitev -tve ž ► *razosebljenje*

razosébiti -im dov. *koga* |odvzeti zavest o lastni osebnosti| *razosébiti človeka* □ *depersonalizirati*

razosébiti se -im se dov. |izgubiti zavest o lastni osebnosti| *V takih razmerah se človek razosebi* □ *depersonalizirati se*

razosébljanje -a s |odvzemanje, izgubljanje zavesti o lastni osebnosti| *razosébljanje človeka* □ *depersonalizacija*

razosébljati -am dov. *koga* |odvzeti zavest o lastni osebnosti| *Stroj razoséblja delavca* □ *depersonalizirati*

razosébljenje -a s |odvzem, izguba zavesti o lastni osebnosti| *razosébljenje človeka* □ *depersonalizacija* □ *razosebitev*

rázovni -a -o prid. ► *stoja* •4

rázovno prisl. ► *stoja* •4

razpacáti -ám dov. ► *razmazati*

razpacáti se -ám se dov. ► *razmazati se*

razpád -áda m

1. |navadno neželjeno dokončno prenehanje obstajanja česa kot specifične celote| *razpád trupla* □ *razgraditev* □ *razgradnja*

□ knj.izroč. *destrukcija* □ ekspr. *razkroj*

2. |prenehanje obstajanja kake skupnosti, organizacije zaradi nediscipline, notranje nepovezanosti| *razpád države, vojske*

□ *dezintegracija* □ knj.izroč. *dekompozicija* □ knj.izroč. *dezagregacija*

□ ekspr. *razkroj* □ knj.izroč. *razsul* □ ekspr. *razsulo* □ ekspr. *zlom*

razpádanje -a s

1. |proces, pri katerem kaj prehaja v svoje sestavine| *razpádanje listja* □ *razkrajanje* □ knj.izroč. *razgrajevanje*

2. |približevanje prenehanju obstajanja kake skupnosti, organizacije zaradi nediscipline, notranje nepovezanosti| *razpádanje imperija* □ *dezintegracija* □ ekspr. *razkrajanje*

razpádati -am nedov.

1. |prehajati v dele, kose| *Skala razpada* □ *razletavati se* ▸

2. |prehajati v svoje sestavine| *Truplo že razpada* □ *razkrajati se*

□ nar. *čohneti* □ knj.izroč. *razgrajevati se*

3. v *kaj* kem. |prehajati v enostavne spojine ali elemente| *Ogljikov dioksid razpada v ogljikov oksid in kisik* □ kem. *razgrajevati se*

□ kem. *razkrajati se*

4. |približevati se prenehanju obstajanja, opravljanja svoje dejavnosti zaradi nediscipline, notranje nepovezanosti| *Država razpada* □ publ. *dezintegrirati se*

GLEJ ŠE *podirati se*

razpádek -dka m ► *razpadlina*

razpádel -dla -o prid. |ki obstaja v obliki ostalin, obstoječih po razpadu| *razpádel grad* □ ekspr. *razsut* □ ekspr. *sesut* □ *polrazpádel* ▸

razpádlína -e ž |kar nastane pri razpadu| *razpádlína beljakovin* □ *razpádek*

razpahníti in *razpáhnti* -em dov. ► *odpahniti*

razpálíti in *razpáliti* -im dov. ► *razburiti* | *razvneti* 1, 2

razpálíti se in *razpáliti se* -im se dov. ► *razgoreti se* | *razvneti se* 1

razpáljati -am nedov. ► *razvnmati* 1

razpáljen -a -o prid. ► *jezen*² | *razgret* | *razvnet* 1, 2

razpaljeváti -ujem nedov. ► *razvnmati* 1

razpáran -a -o prid. |ki zaradi paranja ni več cel| *razpáran rovak*

□ star. *razpran* □ pog. *sparan*

razpárati -am dov.

1. *kaj* |s prerezovanjem, pretrgavanjem niti narediti, da posamezni deli tkanine, oblačila ne tvorijo več celote| *razpárati obleko* □ star. *razprati* □ knj.izroč. *raztkati* □ pog. *sparati*¹

2. *kaj* |navadno z vzdolžnim rezanjem, trganjem narediti, da kaj ni več cel| *razpárati živali trebuh* □ *preparati* □ star. *razprati*

razparcelíranost -i ž |dejstvo, da je kaj razdeljeno na parcele| *razparcelíranost zemljišča* □ *sparcelíranost*

razparcelírati -am dov. *kaj* |razdeliti na parcele| *razparcelírati zemljišče* □ *parcelírati* □ *sparcelírati*

razpásati -pášem dov. ► *odpasati*

razpásati se -pášem se dov. ► *odpasati se*

razpasováti se -ujem se nedov. ► *širiti se* 2

razpásti -padem dov.

1. |preiti v dele, kose| *Staro zidovje je razpadlo* □ ekspr. *razlesti se* □ zastar. *razsesti se* □ ekspr. *razsuti se* □ ekspr. *sesesti se* □ ekspr. *sesuti se* □ knj.izroč. *zgruzniti se* □ ekspr. *zlesti na kup* □ *razleteti se* |hitro, sunkovito razpasti|

2. |prenehati obstajati, opravljati svojo dejavnost zaradi nediscipline, notranje nepovezanosti| *Vojska je razpadla* □ publ. *dezintegrirati se* □ ekspr. *razsuti se* □ ekspr. *sesuti se*

GLEJ ŠE *zrušiti se*

razpásti se -pášem se dov. ► *razmnožiti se* | *razširiti se*

razpášen -šna -o prid. ► *objesten* | *razposajen* 1 | *razuzdan* | *razvraten*

razpášnež -a m ► *razuzdanec* | *razvratnež*

razpášno prisl. ► *razvratno*

razpášnost -i ž ► *razuzdanost* | *razvratnost*

razpečáti -ám dov. ► *razposlati* | *razprodati*

razpečátiti -im dov. ► *odpečatiti*

razpečávvanje -a s ► *distribucija*

razpečávati -am nedov. ► *prodajati* | *razpečevati* | *razpošiljati*

razpečevální -a -o prid. ► *omrežje* •1

razpečevánje -a s ► *razpošiljanje*

razpečeváti -ujem nedov. *kaj* |delati, da zlasti kaj prepovedanega dobi več oseb| *razpečevati ukradeno blago, mamila*

□ *razpečavati* □ sleng. *dilati*

GLEJ ŠE *distribuirati* | *razpošiljati*

razpeljánček -čka m ► *izpeljanček*

razpeljáti -péljem dov. *kaj* |z vlečenjem spraviti navadno kaj dolgega, podolgovatega na več mest| *razpeljati vrv od drevesa do drevesa* □ redk. *napeljati*

GLEJ ŠE *izpeljati* | *razvoziti*

razpeljávati -am nedov. ► *razpeljevati* | *razvažati*

razpeljeváti -ujem nedov. *kaj* |z vlečenjem spravljati navadno kaj dolgega, podolgovatega na več mest| *razpeljevati vrvi* □ *razpeljavati*

GLEJ ŠE *izpeljevati* | *razvažati*

razpêlo -a s |križ s podobo Kristusa| *razpêlo v kotu sobe*

□ nar. *bogec*¹ □ nar. *bogek* □ star. *božja martra* □ star. *bridka martra*

razpéniti -im dov. *kaj* |povzročiti nastanek pen na tekočini| *Vihar je razpenil morje* □ *speniti* □ *zpeniti* □ knj.izroč. *vzpeniti*

razpéniti se -im se dov.

1. |postati penast| *Voda se razpeni* □ *speniti se* □ *zpeniti se*

2. |postati slinast okrog ust, zlasti zaradi jeze, bolezní| *Bolnik se je razpenil* □ *postati penast* □ *speniti se* □ *zpeniti se*
GLEJ ŠE razburiti se | razjeziti se

razpénjati se -am se nedov. s príslovnim določilom, ekspr. |biti, obstajati, navadno v obliki loka| *Čez nebo se razpenja mavrica* □ ekspr. *peti se* □ nar. *sločiti se* □ ekspr. *vzpenjati se*
GLEJ ŠE razprostirati se

razperílني -a -o prid. ► razperilo

razperílo -a s teh. |priprava za upogibanje zob pri žagi na eno in drugo stran| *klešče in druga razperila* □ teh. *razperilna priprava*

razpetelíniti se -im se dov. ► razburiti se

razpéti -pnèm dov. ► oditi

razpéti se -pnèm se dov. s príslovnim določilom, ekspr. |pojavití se, navadno v obliki loka| *Nad dolino se je razpela mavrica*
 □ ekspr. *usločiti se* □ ekspr. *zasločiti se*
GLEJ ŠE razprostreti se

razpíhati -am dov. *kaj* |s pihanjem, pihom povzročiti, da kaj močnejše zagori, zažari| *razpíhati žerjavico* □ *razpíhniti*
 □ knj.izroč. *podpíhati* □ knj.izroč. *podpíhniti*

razpíhávati -am nedov. ► *podpíhovati* | *razpíhovati* 1, 2

razpíhniti -em dov. ► *razpíhati*

razpíhováti -ujem nedov.

- kaj* |s pihanjem povzročati, da kaj močnejše zagori, zažari| *razpíhovati ogenj, žerjavico* □ *podpíhovati* □ *razpíhávati* □ knj.izroč. *razvnemati*
- kaj* |s pihanjem povzročati, da kaj ni več skupaj| *Veter je razpíhoval seme* □ *razpíhávati* □ *razprhávati*

GLEJ ŠE *podpíhovati* | *razvnemati* 1

razpiráč -a m ► *razpora*

razpirálec -lca m ► *razpiralo*

razpirálo -a s tisk. |manjša svinčena ploščica za večanje presledka med črkami, besedami pri ročnem stavljenju| *razpreti črke z razpirali* □ redk. *razpiralec* □ tisk. *spacij*

razpírati -am nedov. ► *odpirati* 2 | *razklepati*

razpírati se -am se nedov. ► *odpirati se* 1

razpís -a m |javna objava, s katero se iščejo kandidati za prevzem določenega dela ali za službo| *objaviti razpis za delovno mesto; razpis za izvirno dramsko delo* □ *javni natečaj* □ *javni razpis* □ *natečaj* □ knj.izroč. *konkurz*
GLEJ ŠE *razpisati*

razpísati in *razpisáti* -pišem dov. *kaj* |uradno sporočiti javnosti, da se iščejo kandidati za opravljanje del in nalog| *razpisati delovno mesto (za) direktorja* □ *objaviti razpis za kaj*

razpísni -a -o prid. |ki je v zvezi z razpisom| *razpísni pogoji*
 □ *natečajni* □ knj.izroč. *konkurzni*

razpísnik -a m ► *razpisovalec*

razpisoválec -lca m |kdor kaj razpisuje| *razpisovalec natečaja*
 □ *razpisnik*

razpisováti -ujem nedov. *kaj* |uradno sporočiti javnosti, da se iščejo kandidati za opravljanje del in nalog| *Podjetje razpisuje prosto delovno mesto* □ *objavljati* |*razpisovati* v oglaših|

razpisováti se -ujem se nedov. ► *pisati* 3

razpištólití se -im se dov. ► *razburiti se*

razplahníti in *razpláhniti* -em dov. ► *upasti* 3

razplájanje -a s ► *razmnoževanje*

razplájati -am nedov. ► *razmnoževati* 1

razplájati se -am se nedov. ► *razmnoževati se* 2

razplákati se -am se dov. ► *razjokati se*

razplamenéti -ím dov. *kaj* |narediti, povzročiti, da kaj začne močno plameneti| *razplameneti ogenj* □ *razplameniti* □ *razplamteti*
GLEJ ŠE *razvneti* 1, 2

razplamenéti se -ím se dov. |začeti močno plameneti| *Bakle so se razplamenele* □ *razplameniti se*
GLEJ ŠE *razgoreti se* | *razvneti se* 1

razplamenévati -am nedov. ► *razvnemati* 1

razplamenévati se -am se nedov. ► *razgorevati se*

razplameníti -ím dov. ► *razplameneti*

razplameníti se -ím se dov. ► *razplameneti se*

razplamtéti -ím dov. ► *razplameneti* | *razvneti* 1, 2

razplamtéti se -ím se dov. ► *razvneti se* 1

razplamtévati -am nedov. ► *razvnemati* 1

razplamtévati se -am se nedov. ► *razgorevati se*

razplastèn -éna -o prid. ► *razslojen*

razplastènost -i ž ► *razslojenost*

razplastévati -am nedov. ► *razslojevati*

razplastítev -tve ž ► *razslojitev*

razplastítí -ím dov. ► *razslojiti*

razplastítí se -ím se dov. ► *razslojiti se*

razplatèn -éna -o prid. ► *razkosan*

razplatítí -ím dov. ► *razcepiti* | *razkosati*

razplésti -plètem dov.

- kaj* |narediti, da kaj ni več spleteno| *razplesti kito, lase* □ *razpuštiti* □ knj.izroč. *razdreti*
- kaj* lit. |postopno končati dogajanje| *Pisatelj zgodbo v romanu presenetljivo razplete* □ zastar. *razdrasati* □ lit. *razsnovati*

GLEJ ŠE *razviti*² 2 | *rešiti* 3•2

razplésti se -plètem se dov. |rastoč (mrežasto) se razširiti| *Korenine so se razpletle na vse strani* □ ekspr. *razpresti se*
GLEJ ŠE *končati se* 2

razplèt -éta m

- |dogajanje, pri katerem se kaj postopno končuje| *vplivati na razplet dogodkov* □ *razpletanje* □ star. *razpleték*
- lit. |zaključni del literarnega dela, v katerem se dogajanje postopno končuje| *razplet drame* □ star. *razpleték* □ lit. *razsnova*

razplétanje -a s ► *razplet* 1

razplétati -am nedov.

- kaj* |delati, da kaj ni več spleteno| *razpletati kite, lase* □ *razpuščati*
- kaj* lit. |postopno končevati dogajanje| *razpletati zgodbo* □ knj.izroč. *odvijati*

GLEJ ŠE *govoriti* 1 | *pogovarjati se* 1 | *razvijati* 2 | *reševati* 3 | *snovati* 1

razplétati se -am se nedov. |rastoč se (mrežasto) širiti| *Korenine se razpletajo globoko v tleh* □ ekspr. *razpredati se*
GLEJ ŠE *jasniti se* 3

razplétek -tka m ► *razplet* 1, 2

razplézati se -am se dov. ► *razrasti se* 2

razplíniti -ím dov. *kaj* teh. |odstraniti pline iz česa| *razplíniti jeklo*
 □ teh. *degazirati*
GLEJ ŠE *upliniti*

razplíniti se -im se dov. ► *upliniti se*

razplinjáč -a m ► *uplinjač*

razplínjenje -a s teh. |odstranitev plinov iz česa| *razplínjenje jekla* □ teh. *degazacija*

razplínjevanje -a s teh. |odstranjevanje plinov iz česa| *razplínjevanje jekla* □ teh. *degaziranje*

razplínjeváti -ujem nedov. *kaj* teh. |odstranjevati pline iz česa| *razplínjevati jeklo* □ teh. *degazirati*

razpljúskniti -em dov. *kaj* |s pljuskom razliti| *razpljúskniti vodo po tleh* □ *razpljusniti*

razpljúsni -em dov. ► *razpljuskniti*

razplòd -òda m ▶ razmnoževanje | žival 1•4
razplòdba -e ž ▶ razmnoževanje
razplodíšče -a s ▶ leglo
razplodítev -tve ž ▶ razmnoževanje
razplodíti -ím dov. ▶ razmnožiti
razplodíti se -ím se dov. ▶ razmnožiti se
razplódní -a -o prid. ▶ organ 1•12
razplojeválni -a -o prid. ▶ organ 1•12 | sposobnost •6
razplojevánje -a s ▶ razmnoževanje
razplojeváti -újem nedov. ▶ razmnoževati 1
razplojeváti se -újem se nedov. ▶ razmnoževati se 2
razplóščiti -im dov. ▶ sploščiti
razpóčenje -a s | prehod v dele, kose zaradi sile, pritiska | *razpóčenje balona* □ *razpok*
razpóčiti se -im se dov. | zaradi sile, pritiska preiti v dele, kose | *Krompir se pri kuhanju razpóči* □ knj.izroč. *razbuhniti se*
GLEJ ŠE eksplozirati | razgnati 2
razpóčni -a -o prid. ▶ snov 2•4
razpodelítev -tve ž ▶ porazdelitev 1
razpodelíti -ím dov. ▶ razdeliti 4
razpodíti -ím dov. ▶ razgnati 1 | razkaditi
razpòk -óka m ▶ eksplozija | razpóčenje
razpòka -e ž | kar nastane na mestu, kjer se snov zaradi sile, pritiska prelomi, ni več strnjena | *razpoke v lesu, zidu*
 □ nar. *poč* □ star. *poka* □ star. *poklina* □ redk. *raza* □ redk. *razpoklina*
 □ redk. *reža* □ star. *spoklina* □ *napoka* □ *razpokica* | majhna *razpoka*
 □ alp. *prepoka* □ alp. *razzeba* | *razpoka*, nastala zaradi mraza |
 ◆ les. *strženova razpoka* □ les. *strženasta razpoka*
PODPOMENKE *poklina* ↗, *prepoka* ↗, *reža*
razpòkan -a -o prid. | ki ima *razpoke* | *razpokana koža* □ *spokan*
 □ zastar. *opokel* □ knj.izroč. *razpokel*
razpòkati -am dov. | dobiti *razpoke*, špranje | *Deske so razpokale*
 □ *spokati*¹ □ knj.izroč. *prepokati* □ *napokati* | nekoliko *razpokati*
razpòkel -kla -o prid. ▶ *razpokan*
razpòkica -e ž ▶ *razpoka*
razpòklína -e ž ▶ *razpoka*
rázpol -òla m ▶ skupina 1 | vrsta 3
razpolága -e ž ▶ razpolaganje
razpoláganje -a s | možnost uporabe ali izkoriščanja česa |
razpolaganje s premoženjem □ redk. *razpolaga*
razpolágati -am nedov. s čim | izraža, da ima kdo možnost kaj uporabljati ali izkoriščati | *razpolagati s premoženjem* □ *imeti na razpolago kaj* □ *imeti na voljo kaj* □ *disponirati* □ ekspr. *imeti v rokah kaj*
GLEJ ŠE *imeti* 1
razpolávljati -am nedov. *kaj* | iz celote delati dva enaka dela |
razpolavljati sadeže □ *deliti na pol* □ *deliti na polovico* □ *prepolavljati*
 □ pog. *dajati na pol* □ pog. *dajati na polovico* □ star. *deliti naspol*
 □ knj.izroč. *polovičiti*
razpolovíti -ím dov. *kaj* | iz celote narediti dva enaka dela | *razpoloviti jabolko* □ *razdeliti na pol* □ *razdeliti na polovico* □ *prepoloviti*
 □ pog. *dati na pol* □ pog. *dati na polovico*
razpolovljénost -i ž ▶ razdvojenost
razpolóvni -a -o prid. ▶ čas •9 | doba •27
razpolóvnica -e ž ▶ simetrala •
razpoložèn -èna -o prid. ▶ vesel¹ 1• | volja •1 | volja •2
razpoložénje -a s | duševno stanje kot posledica celotnega čustvenega doživljanja | *obvladati svoje razpoložénje* □ knj.izroč. *nastroj*
 □ knj.izroč. *nastrojenost* □ knj.izroč. *nastrojenje* □ knj.izroč. *občutje*
 □ knj.izroč. *počutje* □ knj.izroč. *razpoložénost*
GLEJ ŠE občutje | udobrovoljiti

razpoložénost -i ž ▶ razpoloženje
razpoložíti -ím dov. ▶ razmestiti | udobrovoljiti
razpoložíti se -ím se dov. ▶ leči¹ 1
razpòr -òra m ▶ neskladje | razdor | razporek | spor 1
razpóra -e ž | podolgovat predmet, ki omogoča, da kaj je, ostane razprto | *razpreti lesene stebričke z razporami* □ *razpornik*
 □ redk. *razpirač*
GLEJ ŠE *razporek*
razporéd -éda m | kar vnaprej določa kraj, čas, v katerem naj bi kako dejanje potekalo | *narediti razpored tekmovalnj* □ *urnik*
 ◆ voj. *vojni razpored* □ voj. *bojna formacija* □ voj. *bojna razporeditev*
GLEJ ŠE *razporeditev*
razporédba -e ž ▶ *razporeditev*
razporédítev -tve ž | položaj česa, določen s položajem drugih stvari v danem (materialnem ali nematerialnem) prostoru | *razporeditev pohištva v stanovanju*; *razporeditev recitacij v programu prireditve* □ *razmestitev* □ *razmeščenost* □ *razpored* □ *razporejenost* □ *razpostavljenost* □ *razvrstitev* □ *razvrščenost* □ publ. *dislokacija* □ knj.izroč. *dispozicija* □ knj.izroč. *konfiguracija* *konfiguracija likov na sliki* □ publ. *konstelacija* □ knj.izroč. *razporedba* □ knj.izroč. *razporedje*
GLEJ ŠE *razpored* • | *razvrstitev* 2, 3
razporédíti -ím dov. *kaj* | narediti, da pride kaj na več mest v določenem redu | *razporéditi pohištvo po sobi* □ *razmestiti* □ *razpostaviti* □ *razvrstiti* *razvrstiti lovce po gozdu* □ ekspr. *porazdeliti* □ ekspr. *porazmestiti* □ ekspr. *porazvrstiti* □ ekspr. *razpotakniti* *razpotakniti novince v različne čete* □ zastar. *razrediti*² □ redk. *razstaviti*
 ◆ *na novo razporéditi* □ publ. *prerazporéditi*
GLEJ ŠE *razvrstiti* 2, 3
razporédíti se -ím se dov. | izraža, da pridejo osebkni na več mest v določenem redu | *Gostje so se razporédili po sobah* □ *razmestiti se* □ *razpostaviti se* □ *razvrstiti se* □ zastar. *vzporéditi se*
razporédje -a s ▶ *razporeditev*
razporéjati -am nedov. *kaj* | delati, da pride kaj na več mest v določenem redu | *razporéjati stole okoli mize* □ *razmeščati* □ *razvrščati* □ zastar. *rediti*²
GLEJ ŠE *razvrščati* 2, 3
razporéjati se -am se nedov. | izraža, da prihajajo osebkni na več mest v določenem redu | *Vojaki so se začeli razporéjati na desnem bregu reke* □ *razmeščati se* □ *razpostavljati se* □ *razvrščati se*
razporejénost -i ž ▶ *razporeditev*
razpórek -rka m | podolžna odprtina na oblačilu za lažje oblačenje, gibanje | *krilo z razporkom* □ redk. *preporek* □ redk. *razpor* □ knj.izroč. *razpora*
 ◆ *razporek pri hlačah* □ neknoj. pog. šlic
GLEJ ŠE *reža*
razpórnik -a m ▶ *razpora*
razporočénec -nca m ▶ *razvezanec*
razporočénka -e ž ▶ *razvezanka*
razporočíti se -ím se dov. ▶ *razvezati se*
razporóčni -a -o prid. ▶ *postopek* •4 | *razvezni*
razporóka -e ž ▶ *razveza* •
razposadíti -ím dov. ▶ *razposesti*
razposajèn -èna -o prid.
 1. | ki zaradi velike sproščenosti (rad) naredi, povzroči kaj neprijetnega, neprimernega, navadno za šalo | *razposajeni fantje* □ knj.izroč. *buršikozen* □ ekspr. *nebrzdan* □ ekspr. *neobrzdán* □ ekspr. *neugnan* □ knj.izroč. *prešeren* □ ekspr. *razbojniški* □ ekspr. *razbrzdán* □ star. *razpašen* □ zastar. *vragoljast*
 2. | ki izraža veliko sproščenost | *razposajeno vedenje* □ ekspr. *fantalinski* □ ekspr. *pobalinski* □ ekspr. *smrkolinski*

razposajênček -čka m ▶ razposajenec

razposajênc -nca m ekspr. |kdor zaradi velike sproščenosti povzroča kaj neprijetnega, neprimernega, navadno za šalo, zlasti otrok| *opomniti razposajenca, da naj se umiri* □ ekspr. *fantalin* □ ekspr. *mulec* □ ekspr. *nebrzdanec* □ ekspr. *neugnanec* □ ekspr. *pobalin* □ ekspr. *pobalinček* □ ekspr. *prešermež* □ ekspr. *razbojnik* □ ljubk. *razposajenček* □ ekspr. *smrkavček* □ slabš. *smrkavec* □ slabš. *smrkelj* □ ekspr. *smrkolin* □ ekspr. *smrkolinček* □ ekspr. *tolovaj* □ nar. *vozgrivec* □ ekspr. *zmaj* *Naš mali zmaj je končno utihnil*

razposajênka -e ž ekspr. |ženska oseba, ki zaradi velike sproščenosti povzroča kaj neprijetnega, neprimernega, navadno za šalo, zlasti deklica| *Malo razposajenko je le s težavo pomiril* □ ekspr. *fantalinka* □ ekspr. *nebrzdanka* □ ekspr. *neugnanka* □ ekspr. *pobalinka* □ knj.izroč. *smrkavka* □ ekspr. *smrklja* □ ekspr. *smrkljica* □ ekspr. *smrkolinka*

razposajêno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vključuje veliko sproščenost| *razposajeno se smejeti* □ ekspr. *neugnano* □ ekspr. *prešerno*

razposajênost -i ž |stanje, pri katerem se zaradi velike sproščenosti rado naredi kaj neprijetnega, neprimernega, navadno za šalo| *Razposajenost družine se je nevarno stopnjevala* □ ekspr. *nebrzdanost* □ ekspr. *neobrzdanoost* □ ekspr. *neugnanost* □ ekspr. *prešernost*

razposésti -sédem dov. *koga* |posesti na več mest| *razposésti goste okrog mize* □ *razposaditi*

razposláti -póšljem dov. *kaj* |poslati na več krajev, naslovov| *razposlati naročene knjige* □ knj.izroč. *razpečati*

razpostáva -e ž ▶ razmestitev

razpostavítev -tve ž ▶ razmestitev

razpostáviti -im dov. ▶ izpostaviti 1 | razmestiti | razporediti

razpostáviti se -im se dov. ▶ razporediti se

razpostávljanje -a s ▶ razlaganje 1

razpostávljati -am nedov. ▶ razmeščati

razpostávljati se -am se nedov. ▶ razporejati se

razpostávljenost -i ž ▶ razporeditev

razpošíljalnica -e ž ▶ ekspedit

razpošíljanje -a s |pošiljanje na več krajev, naslovov| *razpošiljanje poštnih pošiljk* □ *distribucija* □ knj.izroč. *razpečevanje*

razpošíljati -am nedov. *kaj* |pošiljati na več krajev, naslovov| *razpošiljati pošto* □ *distribuirati* □ knj.izroč. *razpečavati* □ knj.izroč. *razpečevati*
GLEJ ŠE pošiljati

razpotakníti in **razpotáknniti** -em dov. ▶ razmestiti | razporediti

razpotegníti se in **razpotégniti se** -em se dov. ▶ raztegniti se

razpotégnjen -a -o prid. ▶ dolg² 1 | razvlečen

razpotegováti -újem nedov. ▶ odpirati 2 | razklepati | raztegovati 1 | raztezati

razpotíti se -ím se dov. ▶ spotiti se

razpótje -a s |kraj, prostor, kjer se pot razcepi v več poti| *spremiti koga do razpotja* □ knj.izroč. *razkrižje*

razpóvedati -povém dov. ▶ povedati

razpoznáti -znám dov. *kaj* |ugotoviti različnost med osebami, stvarmi, pojmi| *razpoznati znake* □ knj.izroč. *dekodirati*
GLEJ ŠE prepoznati 1, 2 | razločiti

razpoznáti se -znám se dov. ▶ orientirati se

razpoznáva -e ž ▶ razločevanje

razpoznávanje -a s ▶ identifikacija 2 | razločevanje

razpoznávati -am nedov. *kaj* |ugotavljati različnost med osebami, stvarmi, pojmi| *razpoznavati znake* □ knj.izroč. *dekodirati*
GLEJ ŠE prepoznavati 1, 2 | razločevati

razpoznávati se -am se nedov. ▶ orientirati se

razpoznávni -a -o prid. ▶ cepljenje¹ 3•1 | geslo 2

razprán -a -o prid. ▶ razparan

razpráskan -a -o prid. |ki ima praske| *namazati razpraskane roke z zdravilnim mazilom* □ pog. *spraskan*

GLEJ ŠE opraskan

razpráskati -am dov. *kaj* |s praskanjem raniti, poškodovati|

Mačka mu je razpraskala roke □ star. *razdrapati* □ nar. *razkrampati*

□ star. *razkremljati* □ pog. *spraskati*

GLEJ ŠE opraskati

razpráskati se -am se dov. |izraža, da kdo s praskanjem samemu sebi povzroči rane, poškodbe| *razpraskati se do krvi* □ pog. *spraskati se*

razprašáti in **razprašáti** -am dov. ▶ povprašati

razprašéváti¹ -újem nedov. *kaj* |odstranjovati prah s česa| *razpraševati obleko, preproge* □ *izpraševati²*

GLEJ ŠE razprševati 2

razprašéváti² -újem nedov. ▶ izpraševati¹ 1 | poizvedovati | povpraševati

razprášiti -ím dov. *kaj* |odstraniti prah s česa| *razprášiti obleko* □ *izprášiti* □ knj.izroč. *izprhati*

GLEJ ŠE razpršiti 1

razpráti -pórjem dov. ▶ razparati 1, 2

razpráva -e ž

1. |izmenjava mnenj o kaki pomembnejši stvari, navadno v pogovoru| *sodelovati v razpravi* □ *debata* □ *debatiranje* □ *diskusija* □ *diskutiranje* □ *razpravljanje* □ knj.izroč. *disput* □ knj.izroč. *disputiranje* □ knj.izroč. *preka*

♦ *javna razprava* □ *javna tribuna*

2. |sestavek, ki strokovno obravnava in rešuje kako (še ne rešeno) vprašanje| *objaviti razpravo* □ *znanstvena razprava*

□ *študija* □ zastar. *memorandum* □ zastar. *memorial* □ slabš. *razpravica*

□ knj.izroč. *traktat*

♦ 1. *imenoslovna razprava* □ *onomastična razprava* 2. *monografska razprava* □ *monografična razprava* 3. *uvodna razprava* □ knj.izroč. *prolegomena*
GLEJ ŠE obravnava 2 | zapisnik •2

razprávicá -e ž ▶ razprava 2

razpráviti -im dov. ▶ sleči 1

razpráviti se -im se dov. ▶ sleči se

razprávljanje -a s ▶ obravnava 1 | razprava 1

razprávljati¹ -am nedov. *o čem* |izmenjavati mnenja o kaki pomembnejši stvari| *Na seji so razpravljali o nujnih spremembah zakonodaje* □ *debatirati* □ *diskutirati* □ knj.izroč. *disputirati* □ knj.izroč. *konferirati* □ ekspr. *moževati* □ ekspr. *parlamentirati*

PODPOMENKE *filozofirati*, *politizirati*, *teoretizirati*

GLEJ ŠE obravnavati 2

razprávljati² -am nedov. ▶ slačiti 1

razprávljati se -am se nedov. ▶ slačiti se

razpravljávec -vca m |kdor je udeležen v razpravi, razpravljanju| *V razpravi so se zvrstili številni razpravljavci* □ *debater*

□ *diskutant* □ knj.izroč. *debatnik* □ knj.izroč. *debator*

razpravljávká -e ž |ženska, ki je udeležena v razpravi, razpravljanju| *navdušena razpravljavka* □ *debaterka* □ *diskutantka*

razprávní -a -o prid. ▶ dan¹ •5 | dvorana •2 | zapisnik •2

razprčkáti -ám dov. ▶ zapraviti

razpréčen -a -o prid. ▶ razmaknjen

razpréči -préžem dov. ▶ izpreči | razpresti

razpréči se -préžem se dov. ▶ razpresti se 1 | razprostreti se

razpréčiti -im dov. ▶ razmakniti 2

razprédanje -a s |mrežasto razporejanje česa po površini| *razpredanje žičnih ovir* □ *razprezanje*

GLEJ ŠE govornjenje | pripovedovanje

razprédati -am nedov.

1. kaj |delati, da je kaj mrežasto razporejeno na površini| *razpredati žice po zidu* □ *preprezati* □ *razprezati*

2. kaj *eksp.* |delati, da je kaj načrtno razporejeno na kakem področju| *razpredati trgovsko mrežo* □ *eksp. razpregati* □ *eksp. razprezati*

GLEJ ŠE govoriti 1 | premišljevat 1 | prest 2 | pripovedovati

razprédati se -am se nedov. s prislovnim določilom |rastoč (mrežasto) prekrivati| *Bršljan se razpreda po zidu* □ *prepredati kaj Plevel* *prepreda stezo* □ *preprezati kaj* □ *preprezati se* □ *razprezati se* □ *eksp. prepletati kaj* □ *redk. razpregati se*

GLEJ ŠE razpletati se

razpredélba -e ž ▶ razvrstitev 2

razpredélek -lka m ▶ rubrika 1, 2

razpredelítev -tve ž ▶ razvrstitev 2

razpredelítí -ím dov. ▶ razvrstiti 2

razpredeljeváti -újem nedov. ▶ razvrščati 3

razpredélnica -e ž |pregledno razporejeni podatki o čem, sestavljeni po določenih merilih; navadno s črtami omejeni prostor za vpisovanje takih podatkov| *sestaviti razpredelnico; vpisati podatke v razpredelnico* □ *preglednica* □ *tabela* □ *redk. črtanka* □ *knj.izroč. razvidnica* □ *tabelica* [majhna razpredelnica]

razpredélnični -a -o prid. |ki je v zvezi z razpredelnico| *razpredelnični del razprave* □ *redk. tabelni*²

razprégati -am nedov. ▶ izpregati | razpredati 2

razprégati se -am se nedov. ▶ razpredati se

razpréjati -am nedov. ▶ premišljevat 1 | prest 2

razprésti -prédem dov. kaj |narediti, da je kaj mrežasto razporejeno na površini| *razprésti trto po zidu* □ *razpreči*

razprésti se -prédem se dov.

1. |rastoč (mrežasto) prekriti| *Vinska trta se je razpredla po zidovju* □ *knj.izroč. razpreči se*

2. |rastoč (mrežasto) razširiti se v čem| *Korenine so se gosto razpredle v zemlji* □ *razmrežiti se*

GLEJ ŠE razplesti se | razprostreti se

razpréti -prém dov. kaj |narediti, da prilegajoči se deli česa niso več skupaj| *Zver je razprla gobec* □ *nar. razčehniti* □ *nar. razkleščiti*

GLEJ ŠE odpreti 3 | razkleniti | razmakniti 2 | razširiti 2 | spreti

razpréti se -prém se dov. ▶ odpreti se 1 | spreti se

razprézanje -a s ▶ bahanje | razpredanje

razprézati -am nedov. ▶ izpregati | premišljevat 1 | razpredati 1, 2

razprézati se -am se nedov. ▶ bahati se | razpredati se

razprhávatí -am nedov. ▶ razpihovati 2

razprhávatí se -am se nedov. ▶ razbegavati se | razhajati se 1

razpréhni se -em se dov. ▶ razbežati se | raziti se 1 | razleteti se

razpréhútatí se -am se dov. ▶ razleteti se

razprodája -e ž

• posezonska razprodaja □ posezonsko znižanje cen

razprodáti -dám dov. kaj |prodati celotno zalogo| *Vse blago so že razprodali* □ *zastar. razpečati*

razprostírati -am nedov. ▶ razgrinjati 1, 2 | širiti 2

razprostírati se -am se nedov. s prislovnim določilom |biti, obstajati na razmeroma veliki površini| *Po dolinah in gričih se razprostira gozd* □ *star. prostirati se* □ *eksp. razgrinjati se* □ *knj.izroč. razpenjati se* □ *eksp. raztezati se* □ *knj.izroč. sprostiti se* □ *eksp. vleči se* *Vas se vleče ob vzhodju gorovja* □ *star. zlecati se*

GLEJ ŠE ležati 2

razprostrán -a -o prid. ▶ prostran

razprostránjen -a -o povdk. ▶ razširjen

razprostránjenost -i ž ▶ razširjenost

razprostránost -i ž ▶ prostranost | razširjenost

razprostréti -strém dov. ▶ razcveteti se 1 | razgrniti | razširiti 2

razprostréti se -strém se dov. s prislovnim določilom |priti na kako površino, navadno veliko| *Po nebu so se razprostrli temni oblaki* □ *eksp. razgrniti se* □ *knj.izroč. razleči se* □ *knj.izroč. razpeti se* □ *eksp. razpreči se* □ *eksp. razpresti se* □ *eksp. raztegniti se* □ *knj.izroč. sprostiti se*

razprostít -a -o prid. ▶ razgrnjen

razprostítost -i ž ▶ razširjenost

razprožítí in **razpróžiti** -im dov. ▶ razkoračiti se 1 | razširiti 2

razpršíti se -im se dov. ▶ pobahati se | postaviti se 2

razpršéválec -lca m ▶ razpršilec 1

razpršéváti -újem nedov.

1. kaj |delati iz česa tekočega, sipkega drobne kapljice, delce| *razprševati tekoče gorivo* □ *teh. atomizirati*

2. kaj |delati, da kaj pride kam v drobnih kapljicah, delcih| *razprševati škropivo po listih* □ *redk. razpraševati*¹

3. kaj *fin.* |delati, da kaj pride na več mest, se porazdeli na več enot| *razprševati naložbe* □ *fin. diverzificirati*

razpršílec -lca m

1. |priprava za razprševanje| *nanašati barvo z razpršilcem* □ *pršilec* □ *pršilka* □ *pršilnik* □ *razprševalec* □ *razpršilka* □ *razpršilnik* □ *teh. atomizer* □ *teh. difuzor*

2. |manjša posoda s sredstvom, shranjenim pod tlakom, ki se pri uporabi razpršuje| *razpršilec z lakom za lase* □ *pršilo* □ *razpršilo* □ *sprej*

razpršílka -e ž ▶ razpršilec 1

razpršílni -a -o prid. |ki je namenjen za razprševanje| *razpršilne priprave* □ *pršilni*

GLEJ ŠE leča 2

razpršílnik -a m ▶ razpršilec 1

razpršílo -a s

1. |sredstvo, ki se pri uporabi razpršuje| *izdelovati razpršila* □ *pršilo*

2. |kemično sredstvo, shranjeno v manjši posodi pod tlakom, ki se pri uporabi razpršuje| *razpršilo proti mrčesu* □ *pršilo* □ *sprej*

GLEJ ŠE razpršilec 2

razpršíti -ím dov.

1. kaj |narediti iz česa tekočega, sipkega drobne kapljice, delce| *razpršiti olje, vodo* □ *knj.izroč. razmegliti* □ *redk. razprašiti*

2. kaj *fin.* |narediti, da kaj pride na več mest, se porazdeli na več enot| *razpršiti premoženje* □ *fin. diverzificirati*

GLEJ ŠE razbliniti | razkaditi

razpršíti se -ím se dov. |izraža, da se kaj spremeni v drobne kapljice, delce| *Valovi se ob skalah razpršijo* □ *knj.izroč. spršiti se*

GLEJ ŠE razkaditi se

razprít -a -o prid. ▶ razmaknjen

razprtíja -e ž ▶ spor 1

razprtje -a s ▶ spor 1

razpuhtéti se -ím se dov. ▶ izginiti 3 | miniti 3 | razkaditi se

razpuhtévati se -am se nedov. ▶ razkajati se

razpúkan -a -o prid. ▶ razcefran

razpúkati -am dov. ▶ razcefrati

razpúst -a m ▶ razpustitev

razpustítev -tve ž |uresničitev prenehanja delovanja, obstajanja kakega organa, organizacije| *razpustitev parlamenta* □ *razformiranje razformiranje društva* □ *razpust* □ *knj.izroč. ukinitév ukinitév samostana*

razpustítí -ím dov. kaj |narediti, da kak organ, organizacija preneha delovati, obstajati| *razpustiti parlament* □ *razformirati razformirati društvo* □ *zastar. razgnati*

GLEJ ŠE razplesti 1 | raztopiti 1

razpustíti se -ím se dov. ▶ odpreti se 1 | raztopiti se 1
razpúščati -am nedov. ▶ razpletati 1 | topiti¹
razpúščati se -am se nedov. ▶ odpirati se 1
razpuščèn -éna -o povdk. ▶ širokovesten
razpuščè nec -nca m ▶ nediscipliniranec
razpuščènost -i ž ▶ samovoljnost 2 | širokovestnost
razračúnávanje -a s ▶ obračunavanje
razračúnávati -am nedov. ▶ obračunavati 2
razradostíti -ím dov. ▶ razveseliti
razradostíti se -ím se dov. ▶ razveseliti se
razrahljáti -ám dov. ▶ zrahljati 2
razrásel -sla -o prid. |ki ima več poganjkov, vej| *lepo razraslo drevo* □ *razraščen* □ *razkrečen* |široko razrasel| *razkrečene veje*
razráslost -i ž |dejstvo, da ima rastlina veliko poganjkov, vej| *z obrezovanjem doseči primerno razráslost grmovnic* □ *razraščenost*
razràst¹ -ásta m ▶ razmah | razrast²
razràst² -í ž |razširjenje na večjo površino z rastjo| *dobra razrast trave* □ *razrast¹*
razràsti se -rástem se dov.
 1. |narediti več poganjkov, vej| *Drevo se je razraslo*
 □ knj.izroč. *okošatiti se* □ ekspr. *razkošatiti se* □ knj.izroč. *skošatiti se*
 □ ekspr. *zakošatiti se*
 2. |rastoč priti na večjo površino| *Po njivi se je razrasel plevel*
 □ ekspr. *razbohotati se* □ ekspr. *razbohoteti se* □ ekspr. *razbohotiti se*
 □ knj.izroč. *razplezati se* *Trte so se razplezale po tleh* □ ekspr. *razvesiti se*
Po deblu se je razvesil srobot □ ekspr. *zbohotiti se*
GLEJ ŠE povečati se | razmahniti se
razràščati se -am se nedov.
 1. |delati poganjke, veje| *Drevo se lepo razràšča* □ ekspr. *bohotiti se*
 □ ekspr. *košatiti se*
 2. |rastoč prihajati na večjo površino| *Okrog hiše se razràščajo koprive* □ knj.izroč. *razvešati se* *Čez ograjo se razveša španski bezeg*
GLEJ ŠE rasti 2 | razvijati se 3 | večati se
razràščen -a -o prid. ▶ razrasel
razràščenost -i ž ▶ razráslost
razravnáti -ám dov. ▶ poravnati 1 | zravnati
rázred -éda m
 1. |stopnja, organizacijska enota izobraževanja v osnovnih in srednjih šolah| *Šola ima štiri razine* □ *letnik* |v srednjih strokovnih šolah| *drugi letnik srednje tehniške šole*
 ◆ 1. šol. *paralelni razred* □ šol. *paralelka* □ star. *sporednica* □ šol. *vzporrednica* 2. šol., zgod. *pripravljalni razred* □ šol., zgod. *preparandija* □ šol., zgod. *pripravnica* 3. prvi *razred gimnazije* □ pog. *prva gimnazija* 4. prvi *razred osnovne šole* □ *elementarni razred*
 2. soc. |ljudje, ki imajo enak odnos do proizvodnih sredstev in enak delež pri bogastvu družbe| *nasprotja med razredi*
 □ *družbeni razred*
 ◆ polit. *delavski razred* □ zgod. *četrti stan* □ poljud. *delavstvo* □ publ. *neposedujoči razred* □ polit. *proletariat*
 3. s prilastkom |kar ima v okviru kake razvrstitve enake, podobne značilnosti| *Ta spomenik je uvrščen v najvišji vrednostni razred*
 □ *kategorija*
 ◆ *kakovostni razred* □ *bonitetni razred* □ *kvalitativni razred*
 4. biol. |sistematska kategorija rastlinstva ali živalstva, nižja od debela| *Vretenčarji se delijo na šest razredov* □ biol. *poddeblo*
GLEJ ŠE blago¹ 1•7 | buržoazija | izpit¹ •6 | tekmovalc •3
razréd¹ -e ž ▶ klasifikacija | razvrstitev 1
razrédčenje -a s |postopek, s katerim naredimo kaj (bolj) redko| *razrédčenje barv* □ *razrédčitev*
razrédčeválec -lca m ▶ razrédčilo

razrédčéválka -e ž ▶ črpalka ♦
razrédčévánje -a s ▶ redčenje
razrédčéváti -újem nedov. ▶ redčiti
razrédčilo -a s |sredstvo za redčenje| *razrédčiti lak z razrédčilom*
 □ *razrédčevalec* □ redk. *redčilo*
razrédčítev -tve ž ▶ razrédčenje
razrédčiti -ím dov. *kaj* |narediti kaj (bolj) redko; povzročiti, da se kaka skupnost, skupina številčno zmanjša| *razrédčiti sadni sok*; *Bolezen je razrédčila prebivalstvo* □ *zredčiti* □ star. *razrediti¹*
razrédčiti se -ím se dov. |postati (bolj) redki; postati številčno manjši| *Nekdaj gosta trava se je razrédčila*; *Gostje v hotelu so se precej razrédčili* □ *zredčiti se*
razréditi¹ -ím dov. ▶ razrédčiti
razréditi² -ím dov. ▶ razporediti | razvrstiti 1
razrédni -a -o prid. ▶ boj 3•11 | izpit¹ •6 | pouk 1 pp 3
razrédnica -e ž ▶ dnevnik 2 | razrédničarka
razrédničárka -e ž |učiteljica, ki poučuje v razredu in je obenem vodja razreda| *Slovenščino jih uči razrédničarka*
 □ zastar. *razrédnica*
razrepénčiti se -ím se dov. ▶ razburiti se
razrěšen -a -o povdk. ▶ rešen 2
razrěšeni -a -o prid. ▶ rešeni² 2
razrěšéváti -újem nedov. ▶ reševati 3
razrěšítev -tve ž ▶ rešitev 2
razrěšiti in *razrěšiti* -ím dov. *koga* |priznati, potrditi, da komu preneha funkcija, pooblastilo, navadno zaradi izteka mandata| *Razrěšili so stari upravni odbor* □ zastar. *dati absolutorij komu*
 □ publ. *dati razrěšnico komu* □ publ. *izglasovati razrěšnico komu*
GLEJ ŠE odpraviti | presekatii ♦ | rešiti 3 | rešiti 3•1 | rešiti 3•2
razrěšljív -a -o prid. ▶ rešljiv
razrěšnica -e ž |razrěšitev (od) dolžnosti in odgovornosti| *izglasovati razrěšnico upravnemu odboru* □ zastar. *absolutorij*
GLEJ ŠE razrěšiti
razrězani -a -o prid. ▶ list 1•4
razrězati -rěžem dov. ▶ narezati
razrězávati -am nedov. ▶ rezati 1
razrězoválec -lca m ▶ rezalec
razrězovánje -a s ▶ razžaganje
razrězováti -újem nedov. ▶ rezati 1 | žagati
razrít -a -o prid. |ki je zaradi ritja poln rovov, jarkov, jam| *razrito zemljišče* □ star. *razrovan*
razrítii -rívem dov. *kaj* |narediti rove, jarke, jame z rilcem, gobcem| *Krt je razrít vrt* □ *preriti* □ star. *razrovati* □ redk. *zriti*
razrován -a -o prid. ▶ razrit
razrováti -rújem dov. ▶ razriti
razrúkati -am dov. ▶ razmajati
razrúšenje -a s ▶ razbitje 3
razrúšítev -tve ž ▶ razbitje 3
razrúšiti -ím dov. ▶ razbiti 4
razrúšiti se -ím se dov. ▶ zrušiti se
razrúšnost -i ž ▶ neuravnovešenost ♦
razsàd -áda m agr. |zemljišče, na katerem rastejo rastline za razsaditev| *vzdrževanje razsádov* □ knj.izroč. *razsádnik*
GLEJ ŠE razsádiv
razsádiv -tve ž |posádiv sadik na več mest| *razsádiv dreves*
 □ *razsád*
razsádnik -a m ▶ drevesnica • | razsád
razsájáč -a m ▶ razgrajáč
razsájálec -lca m ▶ razgrajáč
razsájanje -a s ▶ razgrajanje

razsolziti se -ím se dov. ▶ razjokati se
razsrditi -ím dov. ▶ raztogotiti
razsrditi se -ím se dov. ▶ razjeziti se
razsrjen -a -o prid. ▶ jezen¹ 1 | togoten
razsrjeno prisl. ▶ togotno
razsrjenost -i ž ▶ togota
razstánek -nka m ▶ ločítev 2
razstáti se -stánem se dov. ▶ raziti se 1
rázstava¹ -e ž nar. |skupina navadno desetih pokonci postavljeneh snopov| *zlagati snope v razstave* □ nar. **razstavka** □ nar. **stavka** □ nar. **stavka**
razstáva² -e ž |prireditev, na kateri so postavljeni predmeti, namenjeni ogledovanju| *odpreti, pripraviti razstavo* □ knj.izroč. **ekspozicija**
 • 1. etnološka razstava □ etnografska razstava □ narodopisna razstava
 2. razstava cvetja □ knj.izroč. floriada 3. kulinarčna razstava □ gastro-nomska razstava 4. razstava pohištva □ salon pohištva
razstávek -vka m ▶ ekspanat | predmet¹ 1•4
razstavítev -tve ž |dejanje, s katerim je kaj dano na sestavne dele| *razstavitev puške* □ *demontaža* □ *demontiranje* □ *razdrtje*
razstáviti -im dov.
 1. kaj |postaviti predmete, namenjene ogledovanju, v javni prostor| *razstaviti predzgodovinske najdbe* □ *dati na ogled* □ *postaviti na ogled* □ knj.izroč. **ekspozirati** □ zastar. **izložiti** □ star. **razložiti**
 2. kaj |dati kaj na sestavne dele| *razstaviti stroj* □ **demontirati** □ **razdreti** □ **razmontirati** □ star. **razdejati**
GLEJ ŠE razmestiti | razporediti
razstávka -e ž ▶ razstava¹
razstavljalni -a -o prid. ▶ metoda •7
razstávljanje -a s |dajanje česa na sestavne dele| *razstavljanje in sestavljanje pohištva* □ *demontaža* □ *demontiranje* □ *razdiranje*
razstávljati -am nedov.
 1. kaj |postavljati predmete, namenjene za ogledovanje, v javni prostor| *razstavljati kipe* □ *dajati na ogled* □ *postavljati na ogled* □ knj.izroč. **ekspozirati** □ knj.izroč. **izpostavljati**
 2. kaj |dajati kaj na sestavne dele| *razstavljati stroj* □ **demontirati** □ **razdirati** □ pog. **dajati narazen** □ star. **devati narazen**
razstavljavéc -vca m |kdor daje kaj na sestavne dele| *razstavljava vec starih motorjev* □ ekspr. **razdirač** □ ekspr. **razdiralec**
razstavljívi -a -o prid. ▶ pohištvo •2
razstávni -a -o prid. ▶ ekspanat | predmet¹ 1•4
razstírati -am nedov. ▶ razgrinjati 1
razstlán -a -o prid. ▶ razmetan | raztrošen
razstláti -stéljem dov. ▶ razmetati 1 | raztrositi
razstolíčiti -im dov. ▶ detronizirati
razstópati se -am se nedov. ▶ razmikati se | stopati¹ •
razstópiti se in razstópiti se -im se dov. ▶ razmakniti se | stopiti² 2•
razstrél -a m ▶ eksplozija
razstrélba -e ž ▶ eksplozija | razstrelitev
razstrélek -lka m ▶ drobec
razstrelilni -a -o prid. ▶ snov 2•19 | sredstvo •24
razstrelítev -tve ž |uničenje česa z razstrelivom| *razstrelitev mostu* □ redk. **razstrelba**
razstrelíti -ím dov. kaj |z razstrelivom povzročiti, da se kaj razleti, uniči| *razstreliti most* □ ekspr. **pognati v zrak** □ ekspr. **poslati v zrak** □ ekspr. **spustiti v zrak** □ ekspr. **vreči v zrak** □ **minirati** ↗
razstrelívo -a s |eksplozivna snov, ki se uporablja za orožje ali razstreljevanje| *izdelovati razstrelivo* □ **eksploziv**
 ♦ 1. kem. **inicialno razstrelivo** □ voj. **detonator** □ kem. **iniciator**
 2. voj. **plastično razstrelivo** □ voj., žarg. **plastik** □ voj., žarg. **plastika**
PODPOMENKE amonal, dinamit, ekrazit ↗, kamniktit

razstreljeválni -a -o prid. ▶ snov 2•19 | sredstvo •24
razstreljeváti -újem nedov. kaj |z razstrelivom povzročati, da se kaj razleti, uniči| *razstreljevati mostove* □ ekspr. **metati v zrak** □ ekspr. **spuščati v zrak**
razstrélni -a -o prid. ▶ snov 2•19
razstréti -strém dov. ▶ razgrniti | razširiti 2
razstríči -strížem dov. kaj |s striženjem narediti kose, dele| *razstríči list papirja* □ redk. **sestriči**
razstrít -a -o prid. ▶ razgrnjen
razstrupíti -ím dov. kaj |odstraniti strup iz česa| *razstrupiti telo* □ **detoksificirati** □ **detoksificirati**
razstrúpljanje -a s |odstranjevanje strupa iz česa| *razstrupljanje plina* □ **razstrupljevanje** □ **detoksikacija** |odstranjevanje strupov iz telesa|
razstrúpljati -am nedov. kaj |odstranjevanje strupa iz česa| *razstrupljati odpadne vode* □ **detoksificirati** □ **detoksificirati** □ **razstrupjevati**
razstrupljevánje -a s ▶ razstrupljanje
razstrupljeváti -újem nedov. ▶ razstrupljati
razsúl -a m ▶ razpad 2
razsúlo -a s ▶ razpad 2 | razvalina
razsút -a -o prid. ▶ razpadel
razsúti¹ -a -o prid. ▶ tovor •
razsúti² -sújem dov. ▶ porušiti | razbiti 2, 3 | raztresti 1
razsúti se -sújem se dov. ▶ razpasti 1, 2
razsvaljkáti -ám dov. kaj |narediti svaljke iz česa| *razsvaljkati testo* □ redk. **osvaljkati**
razsvečeváti -újem nedov. ▶ osvetljevati
razsvetíti in razsvétiti -ím dov. ▶ osvetliti 1
razsvetlítev -tve ž ▶ osvetlitev 1
razsvetlíti -ím dov. ▶ osvetliti 1 | pojasniti 2 | prosvetliti | razbiti 1 | razložiti 1
razsvetljáč -a m ▶ osvetljevalec
razsvetljáva -e ž ▶ osvetljava
razsvetljênc -nca m |pristaš razsvetljenstva| *sklicevati se na ideje razsvetljencev* □ **prosvetljenc** □ knj.izroč. **iluminat**
razsvetljêni -a -o prid. ▶ absolutist • | absolutizem •2 | razsvetljenski
razsvetljênje -a s |jasno, navadno nenadno spoznanje, ki omogoča človeku pravilno odločitev, ravnanje| *Obšlo ga je razsvetljenje* □ psih. **navdih**
razsvetljênost -i ž ▶ osvetljenost
razsvetljênski -a -o prid. |ki je v zvezi z razsvetljenci ali razsvetljenstvom| *razsvetljenska miselnost* □ **prosvetljenski** □ knj.izroč. **razsvetljeni** **razsvetljeni vladar**
GLEJ ŠE razsvetljenstvo
razsvetljênstvo -a s |gibanje v 18. stoletju, ki si prizadeva za človekov in družbeni napredek na temelju človekovih naravnih pravic in razuma; doba tega gibanja| *ideje razsvetljenstva; razsvetljenstvo in romantika* □ **razsvetljenska doba** □ **prosvetljenstvo** □ knj.izroč. **prosvetljenska doba**
razsvetljeválec -lca m ▶ osvetljevalec | prosvetitelj
razsvetjeválni -a -o prid. ▶ osvetljevalni
razsvetjevánje -a s ▶ osvetljevanje | prosvetljevanje
razsvetjeváti -újem nedov. ▶ osvetljevati | pojasnjevati 2 | prosvetljevati
razsvítljati -am nedov. ▶ osvetljevati
razšífrírati -am dov. ▶ dešifrirati
razšírítev -tve ž |dejanje, s katerim se kaj naredi (bolj) široko| *razširitev ceste* □ **razširjenje**
GLEJ ŠE razširjenje | razširjenje •

razširiti -im dov.

- kaj* | narediti kaj (bolj) široko | *razširiti pot* □ *poširiti* | nekoliko razširiti |
- kaj* | narediti, da pridejo prilegajoči se deli česa v položaj, ko so (najbolj) oddaljeni drug od drugega | *Ptič je razširil peruti* □ *razpreti razpreti roke v objem* □ *razprostreti razprostreti peruti* □ knj.izroč. *prostreti* □ ekspr. *razčeperiti* *Žaba je razčeperila krake* □ ekspr. *razkrečiti razkrečiti noge* □ knj.izroč. *razkriliti* *Ptica je razkrilila peruti* □ redk. *razlekniti* □ knj.izroč. *razprožiti* □ knj.izroč. *razstreti razstreti peruti* □ knj.izroč. *raztegniti raztegniti roke v objem* □ knj.izroč. *sprostreti sprostiti peruti*
- kaj* | narediti, da se s čim seznanijo, da kaj spozna veliko ljudi | *razširiti novice, lažne vesti* □ ekspr. *raznesti* □ ekspr. *razsejati* □ ekspr. *raztrositi* □ knj.izroč. *razustiti*

razširiti se -im se dov. s prislovnim določilom | pojaviti se, nastopiti na razmeroma veliki površini | *Plevel se je razširil po njivi* □ knj.izroč. *razleči se* □ ekspr. *razlesti se* □ ekspr. *razpasti se* □ knj.izroč. *razsejati se* *Rakave celice so se razsejale po vsem telesu* □ knj.izroč. *raztrositi se* □ ekspr. *razvleči se* *Po sobi se je razvlekel dim*

GLEJ ŠE razvedeti se

razširjanje -a s ▶ širjenje

razširjati -am nedov. ▶ širiti 1, 2, 3, 4, 5

razširjati se -am se nedov. ▶ širiti se 1, 2

razširjen -a -o povdk. | izraža, da se kaj pojavlja, nastopa na razmeroma veliki površini, v velikem obsegu | *Ta vrsta smreke je zelo razširjena* □ knj.izroč. *razprostranjen*

razširjeni -a -o prid. ▶ razširjenje ♦

razširjenje -a s | pojavitev na razmeroma veliki površini | *razširjenje bolezenskih klic v telesu* □ *razširitev* □ med. *razsev*

♦ med. *razširjenje srca* □ med. *dilatacija srca* □ med. *razširitev srca*

□ med. *razširjeno srce* □ med. *širjenje srca*

GLEJ ŠE razširitev

razširjenost -i ž | dejstvo, da se kaj pojavlja, nastopa na razmeroma veliki površini | *zemljepisna razširjenost rastlinskih vrst* □ zastar. *razprostranost* □ knj.izroč. *razprostranjenost* □ knj.izroč. *razprostrtost zemljepisna razprostrtost posameznih ras* □ ekspr. *razsejanost*

razširjevalec -lca m ▶ glasnik² | raznašalec

razširjevalka -e ž | ženska, ki kaj razširja, uči | *razširjevalka novih naukov* □ knj.izroč. *oznanjevalka* □ publ. *propagatorica* □ publ. *propagatorica*

razširjevalni -a -o prid. ▶ sveder pp

razširjevati -ujem nedov. ▶ širiti 3

razškatláti -ám dov. ▶ razmajati

razškréban -a -o prid. ▶ majav

razšlapáti -ám dov. ▶ izhoditi | pošvedrati

razšópíríti se -im se dov. ▶ našopíríti se

razštéti -štéjem dov. ▶ naštetiti | navesti

razšvedrán -a -o prid. ▶ pošvedran

razšvedráti -ám dov. ▶ pošvedrati

raztájati -am dov. ▶ stajati

raztákati se -am se nedov. ▶ raztekati se

raztalína -e ž ▶ talina

raztalíti -ím dov. ▶ stajati | staliti

raztaníti -ím dov. ▶ stanjšati

raztápľanje -a s | prehajanje trdne snovi v zelo majhne delce v tekočini | *raztápľanje sladkorja v čaju* □ *topľenje*

raztápľati -am nedov. *kaj* | delati, povzročati, da trdna snov v tekočini preide v zelo majhne delce | *raztápľati sladkor* □ *topiti*¹
GLEJ ŠE razkajati | topiti¹

raztápľati se -am se nedov. | v tekočini prehajati v zelo majhne delce | *Žveplo se ne raztápľja v vodi* □ *topiti se*¹

GLEJ ŠE razkajati se

raztêči se -têčem se dov. ▶ raziti se 1

raztêg -éga m ▶ raztegnitev

raztêgati -am nedov. ▶ raztegovati 2

raztêgati se -am se nedov. ▶ segati 3

raztegljív -a -o prid.

1. |ki se da raztegniti | *Volna se uvršča med raztegljive tkanine*

□ redk. *raztezen* □ redk. *raztezljív*

2. |ki se razteguje podobno kot gumi | *raztegljivo blago* □ *elastičen*

raztegljívni -a -o prid. ▶ lestev ♦3 | nogavica ♦2

raztegljívost -i ž | dejstvo, da se kaj da raztegniti | *raztegljívost cevi* □ redk. *raztezljívost*

raztegnítev -tve ž | povečanje dolžine, površine česa z vlečenjem | *raztegnítev elastike* □ *razteg*

raztegníti in *raztêgniti* -em dov. *kaj* | z vlečenjem povzročiti, da kaj doseže večjo, največjo dolžino, površino | *raztegniti elastiko; raztegniti usnje* □ *razvleči*

GLEJ ŠE podaljšati 2 | posplošiti 1 | razkleniti | razširiti 2 |

razvleči | zaigrati 2♦2 | zasmejati se

raztegníti se in *raztêgniti se* -em se dov. | postati večji po dolžini, širini, navadno neenakomerno | *Pri pranju se je jopica raztegnila* □ ekspr. *nategniti se* □ ekspr. *razmalhati se* □ ekspr. *razpotegniti se* □ ekspr. *razvleči se* □ redk. *zvleči se*

GLEJ ŠE podaljšati se | razprostreti se

raztêgnjen -a -o prid. |ki ima zaradi vlečenja povečano dolžino, površino | *raztêgnjena elastika; raztêgnjeno usnje* □ *razvlečen*

□ ekspr. *nategnjen* □ ekspr. *razmalhan* □ redk. *zvlečen*

GLEJ ŠE dolg² 1 | razvlečen

raztêgnjenost -i ž ▶ razvlečenost

raztegováti -ujem nedov.

1. *kaj* | z vlečenjem povzročati, da doseže kaj večjo, največjo dolžino, površino | *raztegovati elastiko; raztegovati kože* □ *razpotegovati* □ *raztezati*

2. *kaj* | spravljati v položaj, ko sosednji deli tvorijo med seboj določeni kot | *raztegovati krake šestila* □ *raztezati* □ zastar. *raztegati*
GLEJ ŠE igrati 2♦6 | raztezati

raztegováti se -ujem se nedov. | postajati večji po dolžini, širini | *Pulover se je ob vsakem pranju bolj raztegoval* □ *raztezati se* □ pog. *lesti narazen* □ star. *spotegovati se*

raztêkati se -am se nedov. | tekoč prihajati na večjo površino | *Voda se je začela raztekati po njivah* □ *raztakati se*

raztelésíti -im dov. *kaj* med. | preiskati truplo z rezanjem zaradi ugotovitve njegove zgradbe, bolezenskih sprememb | *raztelésiti truplo* □ med. *secirati*

raztelešánje -a s ▶ razteleševanje

raztelešáti -am nedov. ▶ razteleševati

raztelešéválec -lca m ▶ obducent

raztelešévální -a -o prid. med. |ki je v zvezi z razteleševanjem | *raztelešévální prostori* □ med. *obdukcíjski* □ med. *secirni*

raztelešévánje -a s med. | preiskovanje trupla z rezanjem zaradi ugotovitve njegove zgradbe, bolezenskih sprememb | *razteleševanje trupel* □ med. *raztelešanje* □ med. *seciranje* □ med. *sekcija*

raztelešéváti -ujem nedov. *kaj* med. | preiskovati truplo z rezanjem zaradi ugotovitve njegove zgradbe, bolezenskih sprememb | *razteleševati trupla* □ med. *raztelešati* □ med. *secirati*

raztêpati -am nedov. ▶ mahati 1 | stepati

raztêpávati -am nedov. ▶ stepati

raztêpèn -êna -o povdk. ▶ pretepen

raztêpsti -têpem dov. ▶ razgnati 1 | razkaditi | stepsti
raztêpsti se -têpem se dov. ▶ raziti se 1
razteptáti -ám dov. ▶ poteptati 1
raztezálni -a -o prid. ▶ lestev 3
raztezálnica -e ž ▶ natezalnica | raztezalnik
raztezálnik -a m tekst. | stroj za združevanje in raztezanje pramenov | mikalnik in raztezalnik □ tekst. raztezalnica □ tekst. raztezalno | priprava za raztezanje pramenov |
raztezálo -a s ▶ raztezalnik
raztézanje -a s | večanje obsega, prostornine česa | krčenje in raztezanje kovin □ fiz. dilatacija dilatacija železniških tračnic □ fiz. ekspanzija ekspanzija plina
raztézati -am nedov. kaj ekspr. | povzročati, da kaj traja dalj časa | raztezati svoje pripovedovanje □ ekspr. nategovati □ ekspr. razpotegovati □ ekspr. raztegovati □ ekspr. razvlačevati
GLEJ ŠE raztegovati 1, 2
raztézati se -am se nedov. | večati se po obsegu, prostornini | Kovine se različno raztezajo □ fiz. dilatirati □ fiz. ekspandirati Plin ekspandira
GLEJ ŠE razprostirati se | raztegovati se | segati 3
raztézen -zna -o prid. ▶ raztegljiv 1
raztezljív -a -o prid. ▶ raztegljiv 1
raztezljívost -i ž ▶ raztegljivost
raztézni -a -o prid. ▶ posoda² 1+1
raztežilnik -a m ▶ razbremenilnik 1
raztežiti -ím dov. ▶ razbremeniti
raztkáti -tkèm dov. ▶ razparati 1
raztógotiti -ím dov. koga | spraviti v togoto | Njegov odgovor jih je raztógotil □ razsrditi □ knj.izroč. razgaditi □ ekspr. razjariti □ ekspr. razkačiti □ ekspr. stógotiti □ ekspr. utógotiti
raztógotiti se -ím se dov. ▶ razjeziti se
raztòk -óka m ▶ razlitje | ustje
raztòlči -tòlčem dov. ▶ razbiti 1, 2 | stolči
raztolmáčiti -ím dov. ▶ pojasniti 1 | razložiti 1, 2
raztòpen -pna -o prid. ▶ topen
raztopílo -a s ▶ topilo
raztopína -e ž
 • 1. kem. alkalna raztopina □ kem. alkalična raztopina □ kem. bazična raztopina □ kem. lužnata raztopina 2. farm. zdravilna raztopina □ farm. solucija 3. sladkorna raztopina □ nekuj. pog. cukrova raztopina
GLEJ ŠE formalin
raztopítev -tve ž | prehod trdne snovi v tekočini v zelo majhne delce | raztopítev soli v vodi □ stopítev
raztopíti -ím dov.
 1. kaj | narediti, povzročiti, da trdna snov v tekočini preide v zelo majhne delce | raztopiti tableto v vodi □ razpustiti □ stopiti¹
 2. kaj | narediti, da trdna snov zaradi toplote preide v tekoče stanje | raztopiti vosek □ staliti □ stopiti¹ □ natopiti | nekoliko raztopiti |
GLEJ ŠE razkaditi
raztopíti se -ím se dov.
 1. | v tekočini preiti v zelo majhne delce | Sladkor se je v kavi hitro raztopil □ razpustiti se □ stopiti se
 2. | zaradi toplote preiti v tekoče stanje | Vosek se na vročini raztopi □ stopiti se □ natopiti se | nekoliko raztopiti se |
raztopljív -a -o prid. ▶ topen
raztopljívost -i ž ▶ topnost
raztòpnost -i ž ▶ topnost
raztovárjanje -a s | spravljanje česa s prevoznega sredstva | Ladje čakajo na raztovarjanje □ raztovor

raztovárjati -am nedov. kaj | spravljati kaj s prevoznega sredstva | raztovarjati blago □ publ. izkrcevati □ publ. izkrcevati □ knj.izroč. iztovarjati
raztòvor -óra m ▶ raztovarjanje
raztovóriti -ím dov. kaj | spraviti kaj s prevoznega sredstva | raztovoriti blago □ razložiti □ publ. izkrcati □ knj.izroč. iztovoriti
GLEJ ŠE izkrcati
raztovóriti se -ím se dov. ▶ izkrcati se
raztòžen -a -o prid. ▶ žalosten 1
raztòžiti in raztòžiti -ím dov. ▶ razžalostiti
raztòžiti se in raztòžiti se -ím se dov. ▶ razžalostiti se
raztrančírán -a -o prid. ▶ razkosan
raztrančírati -am dov. ▶ razkosati
raztrésati -am nedov. ▶ motiti² 2
raztrésen -a -o prid. | ki ni sposoben biti dalj časa (miselno) zbran, osredotočen na kaj | raztresen učenec □ nezbran □ knj.izroč. razmišljen
 ♦ biti raztresen □ ekspr. biti brez glave □ ekspr. imeti prazno glavo
raztrésenec -nca m ekspr. | človek, ki ni sposoben biti dalj časa (miselno) zbran, osredotočen na kaj | pomagati raztresencu □ knj.izroč. razmišljenec
raztréseno nač. prisl. | izraža, da dejanje poteka brez (miselne) zbranosti, osredotočenosti na kaj | raztreseno odgovoriti □ knj.izroč. razmišljeno
raztrésenost -i ž | stanje človeka, ki ni sposoben biti dalj časa (miselno) zbran, osredotočen na kaj | Raztresenost učencev je vse večja □ nezbranost □ knj.izroč. razmišljenost
raztréskán -a -o prid. ▶ razbit
raztréskati -am dov. ▶ razbiti 1, 2
raztréskati se -am se dov. ▶ razbiti se
raztreskávati -am nedov. ▶ razbijati 1
raztreskávati se -am se nedov. ▶ razletavati se
raztrésniti -em dov. ▶ razbiti 3
raztrésniti se -em se dov. ▶ eksplodirati
raztrésti -trésem dov.
 1. kaj | narediti, da kaj sipkega, drobnega ni več skupaj | raztrésti moko; raztrésti kovance po tleh □ rzsuti² □ stresti
 2. koga | povzročiti, da kdo preneha intenzivno misliti na kaj | Prijatelji so ga skušali raztrésti □ knj.izroč. razmisliti
GLEJ ŠE zmotiti 2
raztréščen -a -o prid. ▶ razbit
raztréščiti -ím dov. ▶ razbiti 3
raztréščiti se -ím se dov. ▶ eksplodirati | razbiti se
raztrfg -a m ▶ raztrganje
raztrfgán -a -o prid.
 1. | ki zaradi trganja ni več cel | na koščke raztrgano pismo □ strgan □ star. razcefedran □ ekspr. razcefran □ ekspr. scefran
 2. | ki zaradi rabe, uporabe ni več cel | raztrgana obleka □ strgan □ redk. candrav candrav rokav □ slabš. capast □ nar. cotast □ slabš. kunjjav □ nar. podrapan □ ekspr. razzapan □ star. razcefedran □ ekspr. razcefran □ pog. razcufan □ knj.izroč. razdrahan □ nar. razdrapan □ redk. scapan □ ekspr. scefran □ pog. scufan □ nar. zdrapan
raztrfganec -nca m ekspr. | kdor je oblečen v raztrgano, ponošeno obleko | Nihče ni hotel prisesti k raztrgancu □ ekspr. razzapanec □ ekspr. strganec
raztrganína -e ž
 1. redk. | raztrgano mesto, luknja | popraviti raztrganino v mreži □ redk. strganina
 2. med. | rana z nepravilnimi robovi in deloma odmrlim tkivom | oskrbeti raztrganino □ med. ruptura
GLEJ ŠE poškodba pp | rana pp 2

raztrganje -a s |pojav, da se kaj zaradi trganja poškoduje, ni več celo| *Krvavitev je bila posledica raztrganja žile* □ redk. **raztrg**

raztrganost -i ž ▶ razdvojenost

raztrgati -am dov. *kaj* |s trganjem narediti, da kaj ni več celo; z rabo, uporabo povzročiti, da kaj na podoben način ni več celo| *Pes mu je raztrgal hlače; raztrgati jopico na komolcih* □ **pretrgati** *pretrgati ovitek s svinčnikom* □ **strgati**² □ šalj. **pomeriti** *Pes mu je pomeril hlače* □ knj.izroč. **preparati** □ star. **razcefedrati** □ ekspr. **razcefrati** □ pog. **razcufati** □ pog. **razcukati** □ ekspr. **razcunjati** □ redk. **razčehati** □ redk. **razčehljati** □ nar. **razdrapati** □ ekspr. **scefrati** □ pog. **scufati** □ pog. **scukati** □ nar. **zdrapati** □ **natrgati** |nekoliko raztrgati|

GLEJ ŠE osvoboditi se | pretrgati | skritizirati

raztrgati se -am se dov. |pritti v stanje, ko kaj zaradi rabe, uporabe, ni več celo| *Jopica se je hitro raztrgala* □ **strgati se** □ ekspr. **razcefrati se** □ ekspr. **scefrati se**

raztrgávati -am nedov. ▶ trgati 1

raztrobezljati -ám dov. ▶ razklepetati

raztrobiti in **raztróbiti** -im dov. ▶ razklepetati

raztrositi in **raztrósiti** -im dov. *kaj* |narediti, da kaj drobnega pride na večjo površino, na več mest| *raztrositi gnoj po njivi* □ nar. **razbrcati** □ nar. **razstlati** □ star. **strositi** □ star. **zatositi** □ **rasejati** |raztrositi seme|

GLEJ ŠE razmetati 1 | razširiti 3

raztrositi se in **raztrósiti se** -im se dov. ▶ razširiti se

raztróšati -am nedov. ▶ razmetavati 1 | trositi 1

raztróšen -a -o prid. |ki je bil s trosenjem razporejen po večji površini| *grabiti raztróšeno seno* □ nar. **razstlan**

raztrúpati -am dov. ▶ razbiti 2

raztvárjati -am nedov. ▶ razkrajati 1

raztvésti -tvézem dov. ▶ odvezati

razúm -a m

1. |sposobnost vključevati, sprejemati v zavest in ugotavljati vzročne, logične povezave| *Občudovali so njegov razúm* □ neknj. pog. **bríht** □ knj.izroč. **intelekt** □ ekspr. **luč razuma** □ ekspr. **pamet** *Zaradi starosti ga zapušča pamet* □ star. **razumevnost** □ ekspr. **razumnost** □ star. **uma svetli meč** □ star. **zastopnost**

2. |miselno-spoznavna stran človeka| *Pri njem razúm prevladuje nad čustvom* □ knj.izroč. **intelekt** □ knj.izroč. **ratio**

razúmar -ja m ▶ racionalist

razúmarski -a -o prid. ▶ racionalistični

razúmarstvo -a s ▶ racionalizem

razúmen -mna -o prid. |ki je v skladu z razumom| *razumno govorjenje* □ ekspr. **jasen** □ ekspr. **pameten** □ star. **razumeven** □ star. **zastopen**

GLEJ ŠE pameten | razumljiv

razuméti -úmem dov. in nedov.

1. *kaj* |vključiti, sprejeti v zavest in ugotoviti vzročne, logične povezave| *Učenci slabo razumejo učiteljevo razlago; Ne razumem, kaj mi želiš s tem povedati* □ **razumevati** □ knj.izroč. **dekodirati** *dekodirati sporočilo* □ publ. **dohajati** *Težko dohaja sodobno umetnost* □ knj.izroč. **dojeti** □ neknj. pog. **kapirati** □ knj.izroč. **pogoditi** *pogoditi smisel njegovih besed* □ zastar. **pojmiti** *Nihče ni pojmil, tako je bilo zapleteno* □ zastar. **pojmovati** *Fant z lahkoto pojmuje* □ star. **spreumeti** *Ne more spreumeti, da je to res* □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku **svetiti se**¹ *Nekaj se mi sveti, kaj pomenijo te besede* □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku **svetlikati se** □ sleng. **štekati** □ ekspr. **ujeti**² *ujeti smisel besedila* □ star. **umeti** □ star. **umevati** □ neknj. pog. **zakapirati** □ star. **zapopadati** □ star. **zapopasti** □ sleng. **zaštekati**

2. *kaj* |akustično zaznati tako, da se lahko ugotovi vsebina, smisel| *Govori glasneje, nič ne razumem tvojih besed* □ neknj. pog. **kapirati** □ zastar. **pojmiti** □ neknj. pog. **zastopiti**¹

3. *koga* |imeti, izražati naklonjeni, pozitivni odnos do mišljenja, čustvovanja, ravnanja koga| *razumeti otroka; razumeti težave mladostnikov* □ **imeti razumevanje za koga** □ **kazati razumevanje za koga** □ **biti razumevajoč do koga** □ star. **umeti** □ star. **umevati** *umevati reveže* □ star. **zapopasti** □ neknj. pog. **zastopiti**¹

4. *kaj* |biti sposoben dojeti vsebino česa, izraženega v tujem jeziku| *Po malem začenja razumeti tujo govorico* □ **razumevati** □ star. **umeti** □ neknj. pog. **zastopiti**¹

GLEJ ŠE pojmovati

razuméti se -úmem se nedov. in dov. *s kom* |izraža, da je kdo s kom v pozitivnem, složnem odnosu| *S sodelavci se razume* □ **biti v dobrih odnosih** □ pog. **biti prijatelj** *S sosedo nista nič več prijatli* □ zastar. **biti zastopen** □ star. **dobro se vzeti skupaj** □ pog. **dobro shajati** □ nar. **pobirati se** □ knj.izroč. **skladati se** □ sleng. **štekati se** □ star. **umeti se** □ neknj. pog. **zastopiti se**

GLEJ ŠE spoznati se

razumétje -a s ▶ razumevanje 1

razumevajoč -a -e povdk. ▶ razumeti 3 | uvideven

razumevanje -a s

1. |kar je posledica, rezultat vključevanja, sprejemanja v zavest in ugotavljanja vzročnih in logičnih povezav| *pomagati bralcem k boljšemu razumevanju poezije* □ knj.izroč. **dekodiranje** *dekodiranje sporočila* □ knj.izroč. **doumetje** □ knj.izroč. **doumevanje** □ knj.izroč. **razumetje** □ star. **umevanje** □ zastar. **zapopadek**

2. |naklonjeni, pozitivni odnos do mišljenja, čustvovanja, ravnanja koga| *medsebojno razumevanje* □ star. **sporazumljenje** □ star. **zastopnost** **GLEJ ŠE** pojmovanje | razumeti 3

razumévati -am nedov. ▶ pojmovati | razumeti 1, 4

razuméven -vna -o prid. ▶ razumen | razumljiv

razumévno prisl. ▶ razumno

razumévnost -i ž ▶ razum 1

razumljív -a -o prid. |ki se da razumeti| *lahko razumljivo*

besedilo □ **doumljiv** □ **umeven** □ zastar. **doumen** □ knj.izroč. **inteligibilen** □ publ. **komunikativen** *Moderna umetnost se lahko zdi premalo komunikativna* □ zastar. **lahkoumen** *Njegove pesmi so lahkoumene* □ knj.izroč. **nepretenciozen** *nepretenciozna pesniška govorica* □ ekspr. **neproblematičen** *neproblematično besedilo* □ ekspr. **obvladljiv** *obvladljivo besedilo* □ knj.izroč. **pojmljiv** □ star. **razumen** □ star. **razumeven** □ star. **umen** *vsem umno besedilo* □ knj.izroč. **umljiv** ■ protip. **nerazumljiv**

GLEJ ŠE nerazumljiv 1 | razločen

razumljívji -a -o prid. ▶ naravni 4

razumljívjo¹ nač. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje določeno s tem, da se omogoča razumevanje česa| *razumljivo napisano besedilo; razumljivo razlagati* □ **umevno** □ knj.izroč. **umljivo** ■ protip. **nerazumljivo**¹

razumljívjo² povdk. ▶ jasno⁴ 2 | nerazumljivo²

razumljívost -i ž |dejstvo, da se kaj da razumeti| *Spis se odlikuje po razumljivosti* □ zastar. **lahkoumnost** □ knj.izroč. **nepretencioznost** □ knj.izroč. **umljivost** ■ protip. **nerazumljivost**

GLEJ ŠE nerazumljivost

razúmni -a -o prid. |ki ima razum| *Človek je razumno bitje* □ **razumski** □ knj.izroč. **umni** ■ protip. **nerazumni**

GLEJ ŠE nerazumni

razúmnica -e ž ▶ intelektualka

razúmnik -a m ▶ intelektualec

razúmníški -a -o prid. ▶ krog¹ •1

razúmníštvo -a s ▶ intelektualstvo

razúmnno nač. prisl. |izraža, da je dejanje v skladu z razumom| *razumno govoriti* □ star. **razumevno**

GLEJ ŠE pametno

razúmnost -i ž | sposobnost dojemanja, razsojanja, ravnanja glede na izkustvo; kar izraža to sposobnost | *Občudoval je njihovo razumnost; razumnost odločitve* □ *premišljenost* □ *preudarnost* □ knj.izroč. *modrost* □ knj.izroč. *pametnost* □ ekspr. *treznost* □ star. *umnost*
GLEJ ŠE *razsodnost* | *razum* 1

razúmski -a -o prid.

1. |ki temelji na razumu| *razumsko razlaganje sveta* □ *racionalni* □ knj.izroč. *intelektualistični* □ knj.izroč. *racionalistični*
2. |ki izhaja iz miselno-spoznave strani človeka| *razumske in čustvene prvine v pesmi* □ knj.izroč. *cerebralni* □ knj.izroč. *intelektualni* □ knj.izroč. *miselni* □ knj.izroč. *umni*
3. |ki v svojem delovanju, ravnanju poudarja razum| *razumski človek* □ publ. *možganski*

GLEJ ŠE *razumni*

razúmsko nač. prisl. |izraža, da dejanje temelji na razumu| *razumsko presoјati* □ *racionalno*

razúmskost -i ž

1. |dejstvo, da kaj temelji na razumu| *razumskost odločitve* □ *racionalnost* □ knj.izroč. *racionalizem* *racionalizem pesmi*
2. |uveljavljanje, poudarjanje razuma v kaki dejavnosti, zlasti ustvarjalni| *V pesnikovi zbirki se očitno kaže razumskost* □ knj.izroč. *intelektualizem*

razúra -e ž ► radiranje

razústen -tna -o prid. ► bahav

razústiti -im dov. ► razširiti 3

razústiti se -im se dov. ► pobahati se

razústnež -a m ► bahač | bahav povdk.

razústnik -a m ► bahač | baha v povdk.

razústnost -i ž ► bahavost

razuzdán -a -o prid. |ki se v želji po zadovoljevanju spolne ljubezni, sle ne obvladuje, ne zadržuje| *razuzdani vojaki; razuzdani udeleženci zabave* □ *razbrzdan* □ knj.izroč. *bakanalski* □ knj.izroč. *bakhantski* □ knj.izroč. *bakhičen* □ zastar. *bloden* □ evfem. *lahkoživ* □ zastar. *prostopašen* □ zastar. *razbloden* □ star. *razpašen* □ redk. *zabloden*
GLEJ ŠE *razvraten*

razuzdánec -nca m ekspr. |človek, ki se v želji po zadovoljevanju spolne ljubezni, sle ne obvladuje, ne zadržuje| *izogibati se razuzdancem* □ star. *blodnež* □ star. *blodnik* □ redk. *lovač* □ ekspr. *razbrzdaneц* □ star. *razpašnež*

GLEJ ŠE *razvratnež*

razuzdánka -e ž ekspr. |ženska, ki se v želji po zadovoljevanju spolne ljubezni, sle ne obvladuje, ne zadržuje| *razvпита razuzdanka* □ knj.izroč. *mesalina* □ ekspr. *razbrzdana*

GLEJ ŠE *razvratnica*

razuzdáno prisl. ► razvratno

razuzdánost -i ž |neobvladanost v želji po zadovoljevanju spolne ljubezni, sle| *Znan je po svoji razuzdanosti* □ *razbrzdanost* □ knj.izroč. *blodnost* □ evfem. *lahkoživost* □ star. *razpašnost* □ redk. *razuzdanstvo*

GLEJ ŠE *razvratnost*

razuzdánstvo -a s ► razuzdanost

razváda -e ž |slaba, neprimerna navada| *Dobro pozna njegove razvade* □ ekspr. *razvadica*

razvá dica -e ž ► razvada

razvá diti -im dov. *koga* |s pretirano nego, popustljivostjo povzročiti, da postane kdo zelo zahteven, izbirčen| *razvá diti otroka* □ star. *raznežiti* □ pog. *scartati* □ pog. *scrkljati* □ ekspr. *spestovati*

razvá janje -a s |pretirana nega, popustljivost, skrb, zaradi katere postane kdo zelo zahteven, izbirčen| *Z razvá janjem bo otroka slabo vzgojila* □ pog. *cartanje* □ pog. *crkljanje*

razvá jati -am nedov. *koga* |s pretirano nego, popustljivostjo povzročiti, da postane kdo zelo zahteven, izbirčen| *Doma ga preveč razvá jajo* □ pog. *cartati* □ pog. *crkljati* □ ekspr. *mehkužiti* □ ekspr. *pestovati* □ knj.izroč. *razneževati* *razneževati otroka* □ ekspr. *ujčkati*
GLEJ ŠE *streči* 2

razvá jati se -am se nedov. ekspr. |predajati se udobju| *Rad se razvá ja* □ pog. *crkljati se* □ nar. *gajiti se*

razvá jen -a -o prid. |ki je zaradi pretirane nege, popustljivosti zelo zahteven, izbirčen| *razvá jen otrok* □ pog. *scartan* □ pog. *scrkljan*

POVEDKOVNIK 1. mamin sinček, razvá jenc, razvá jenka, scrkljanec, scrkljanca, spestovanka 2. cartelček, crkljanček, negovanček, pestovanček, razvá jenček, spestovanček

GLEJ ŠE *mehkužen*

razvá jenček -čka m ekspr. |otrok, ki je zaradi pretirane nege, popustljivosti zelo zahteven, izbirčen| *mamin razvá jenček* □ pog. *cartelček* □ pog. *crkljanček* □ ekspr. *negovanček* □ ekspr. *pestovanček* □ ekspr. *spestovanček*

GLEJ ŠE *razvá jen* povdk. 2

razvá jenc -nca m ekspr. |kdor je zaradi pretirane nege, popustljivosti zelo zahteven, izbirčen| *Razvá jencu ni strežbe nikoli preveč* □ pog. *scrkljanec*

GLEJ ŠE *razvá jen* povdk. 1

razvá jenka -e ž ekspr. |ženska, ki je zaradi pretirane nege, popustljivosti zelo zahtevna, izbirčna| *Razvá jenki je bilo težko ustreči* □ pog. *scrkljanca* □ ekspr. *spestovanka*

GLEJ ŠE *razvá jen* povdk. 1

razvá jenost -i ž |dejstvo, da je kdo zaradi pretirane nege, popustljivosti zelo zahteven, izbirčen| *razvá jenost otrok* □ pog. *scrkljanost*

razvá l -a m ► razvaline

razvá lina povdk. ekspr. |izraža, da je kdo duševno, telesno propadel| *Ta človek je samo še razvá lina* □ slabš. *podrtija* □ slabš. *podrtina* □ ekspr. *razbitina* □ ekspr. *razsulo* □ knj.izroč. *ruina*

razvá lina -ín ž mn. mn. v sin. nizu |ostanki podrtih stavb, stavb| *Na hribu so razvá line gradu* □ *ruševine* □ star. *groblja* □ star. *podrtija* □ star. *podrtina* □ star. *posip* □ zastar. *razsip* □ zastar. *razval* □ knj.izroč. *ruine*

razvá liti -im dov. ► porušiti | razkotaliti

razvá liti se -im se dov. ► razkotaliti se | zrediti se

razvá ljati -am dov. *kaj* |z valjanjem narediti tanko, tanjše| *dobro razvá ljati testo* □ *prevaljati* □ *zvaljati*

razvá ljèn -èna -o prid. ► debel 2

razvá lová ti -újem dov. ► razvaloviti

razvá lová ti -im dov. *kaj* |močno vzvaloviti| *Veter je razvá lovil morsko gladino* □ knj.izroč. *razvalovati*

GLEJ ŠE *razvneti* 2 | *vznemiriti* 1

razvá žalec -lca m |kdor kaj razvá ža| *razvá žalec blaga* □ *razvoznik*
razvá žanje -a s |spravljanje na več mest z vožnjo| *razvá žanje hrane* □ *razvoz*

razvá žati -am nedov. *kaj* |z vožnjo spravljati na več mest| *razvá žati blago* □ knj.izroč. *razpeljavati* □ knj.izroč. *razpeljevati*

razvá d -éda m ► orientacija

razvá dati se -am se nedov. ► orientirati se

razvá deti se -vém se dov. |izraža, da kaj postane znano, javno| *Novica se hitro razvá* □ *razširiti se* □ ekspr. *obiti svet* □ ekspr. *obkrožiti svet* □ ekspr. *obromati svet* □ pog. *priti med ljudi* □ pog. *priti v javnost* □ pog. *priti v svet* □ ekspr. *raznesti se* □ knj.izroč. *zaobkrožiti svet*

GLEJ ŠE *orientirati se*

razvá dni -a -o prid. ► občutek 2*6 | orientacijski

razvedová ti se -újem se nedov. ► orientirati se

razvedrilo -a s |kar dela koga vedrega, dobro razpoloženega|

Potreben je počitka in razvedrila □ knj.izroč. **razvedritev**

razvedritev -tve ž ▶ razvedrilo

razvedriti -im dov. *koga* |narediti, povzročiti, da postane kdo veder, dobro razpoložen| *Potovanje ga razvedri* □ **zvedriti** □ knj.izroč. **sprevedriti**

razvedriti se -im se dov. |postati veder, dobro razpoložen| *Hodijo na izlete, da se malo razvedrijo* □ star. **uvedriti se**
GLEJ ŠE razjasniti se²

razvégan -a -o prid. ▶ vegast 1, 2, 3

razvégati se -am se dov. |postati vegast, kriv| *Kozolec se je razvegal* □ **razvéžiti se**

razvéjan -a -o prid. ▶ razvejen

razvéjani -a -o prid. ▶ kristal♦

razvéjati -am dov. ▶ razvejiti

razvéjati se -am se dov. ▶ razvejiti se

razvejèn -èna -o prid. |ki od česa glavnega, osrednjega poteka v več smeri| *Jelen ima razvejeno rogovje* □ **razvejan**

razvéjani -a -o prid. ▶ kristal♦

razvejčiti -im dov. ▶ razvejiti

razvejčiti se -im dov. ▶ razvejiti se

razvejiti -im dov. *kaj* |narediti, da od česa glavnega, osrednjega poteka več delov enot| *Drevo je razvejilo korenine tik pod površjem* □ **razvejati** □ knj.izroč. **razvejčiti**

razvejiti se -im se dov. |narediti, pognati veje, navadno v več smeri; razdeliti se tako, da od česa osrednjega poteka več delov| *Deblo se razveji; Žila se razveji* □ **razvejati se** □ redk. **razvejčiti se**

razveljavitev -tve ž

1. |razglasitev česa za neveljavno| *razveljavitev pogodbe* □ **razveljavljenje** □ knj.izroč. **anulacija**

2. pravn. |delni ali popolni odvzem veljavnosti pravnemu predpisu z novim pravnim predpisom| *razveljavitev predpisa* □ **razveljavljenje** □ pravn. **derogacija**

PODPOMENKE abolicija, amortizacija, kasacija, storno, suspenzija

razveljaviti -im dov.

1. *kaj* |razglasiti za neveljavno| *razveljaviti pogodbo* □ **anulirati** □ knj.izroč. **izničiti** □ star. **kasirati** □ knj.izroč. **podreti** □ ekspr. **razdreti**

□ ekspr. **ukiniti ukiniti pooblastilo**

2. *kaj* pravn. |delno ali popolno odvzeti veljavnost pravnemu predpisu z novim pravnim predpisom| *razveljaviti prejšnje določilo* □ **anulirati** □ pravn. **derogirati** □ star. **kasirati**

razveljavljati -am nedov. *kaj* pravn. |delno ali popolno odvzemati veljavnost pravnemu predpisu z novim pravnim predpisom| *razveljavljati predpise* □ **anulirati** □ pravn. **derogirati** □ star. **kasirati**

razveljavljeni -a -o prid. |ki je bil razglašen za neveljavnega| *razveljavljeni ček* □ **anulirani**

razveljavljenje -a s ▶ razveljavitev 1, 2

razveseliti -im dov. *koga* |narediti, povzročiti, da postane kdo vesel| *Z darilom ga je zelo razveselil* □ **zveseliti** □ zastar. **obradostiti**

□ zastar. **obradovati** □ zastar. **obveseliti** □ ekspr. **osrečiti** □ star. **oveseliti**

□ zastar. **razradostiti** □ knj.izroč. **vzradostiti** □ knj.izroč. **vzradovati** □ star. **vzveseliti**

razveseliti se -im se dov. *česa* |postati vesel| *razveseliti se darila, prijatelja* □ **zveseliti se** □ zastar. **obveseliti se** □ star. **oveseliti se** □ zastar. **razradostiti se** □ knj.izroč. **vzradovati se** □ star. **vzveseliti se** □ knj.izroč. **zaveseliti se**

razveseljèn -èna -o prid. ▶ vesel¹ 1

razveseljévati -újem nedov. *koga* |delati, povzročiti, da je kdo vesel, veselo razpoložen| *razveseljévati otroke z darili* □ star. **naslajati** □ ekspr. **osrečevati** □ knj.izroč. **vedriti vedriti družbo s šalami**

razveseljévati se -újem se nedov. ▶ zabavati se

razveseljív -a -o prid. |ki razveseli, razveseljuje| *razveseljiva novica* □ knj.izroč. **razveseljujoč**

razveseljújóč -a -e prid. ▶ razveseljív

razvésiti -im dov. ▶ obesiti

razvésiti se -im se dov. ▶ razrasti se 2

razvésti -vêdem dov. ▶ razvezati 2

razvésti se -vêdem se dov. ▶ razvezati se

razvéšati -am nedov. ▶ obešati 1 | razobešati

razvéšati se -am se nedov. ▶ razraščati se 2

razvéza -e ž

• pravn. **razveza zakonske zveze** □ poljud. ločitev □ pravn. ločitev od mize in postelje □ knj.izroč. **razdružitev zakona** □ star. **razporoka** □ prakt. sp. **razveza** □ pog. **razveza zakona**

razvezáj -a m glasb. |znak za razveljavljenje višaja ali nižaja| *napisati razvezaj* □ glasb. **razveznik** □ glasb. **vračaj**

razvézan -a -o povdk. pravn. |izraža, da kdo po določenem (sodnem) postopku ni več v zakonski zvezi| *Njegovi starši so razvezani* □ poljud. **ločen**

razvézanec -nca m pravn. |moški, katerega zakonska zveza je po sodnem postopku prenehala| *Poročila se je z razvezancem* □ poljud. **ločenec** □ star. **razporočeneč**

razvézanka -e ž pravn. |ženska, katere zakonska zveza je po sodnem postopku prenehala| *razvezanke in vdove* □ poljud. **ločenka** □ star. **razporočanka**

razvézati in **razvezáti** -véžem dov.

1. *kaj* |narediti, da kaj preneha biti zavezano| *razvezati vrv* □ zastar. **razdrahati** □ zastar. **razdrasati** □ ekspr. **razdreti razdreti voz**

2. *kaj* pravn. |narediti, da preneha pravno razmerje| *razvezati zakonsko zvezo* □ knj.izroč. **razvesti**

GLEJ ŠE oprostiti 1♦ | sprostiti 3

razvézati se in **razvezáti se** -véžem se dov. pravn. |prenehati biti v zakonski zvezi| *Po desetih letih zakona sta se razvezala* □ pog. **iti narazen** □ poljud. **ločiti se** □ knj.izroč. **raziti se** □ star. **razporočiti se** □ knj.izroč. **razvesti se**

razvezávati -am nedov. ▶ razvezovati

razvézni -a -o prid. pravn. |ki je v zvezi z razvezo zakonske skupnosti| *razvezni razlog* □ poljud. **ločitveni** □ star. **razporočni**
GLEJ ŠE postopek♦4

razvéznik -a m ▶ razvezaj

razvezováti -újem nedov. *kaj* |delati, da kaj preneha biti zavezano| *razvezovati jermene* □ knj.izroč. **razvezavati**

GLEJ ŠE sproščati 3

razvezováti se -újem se nedov. pravn. |biti v sodnem postopku za prenehanje zakonske zveze| *Slišal sem, da se razvezujeta* □ poljud. **ločevati se**

razvéžen -a -o prid. ▶ vegast 1, 3

razvéžiti se -im se dov. ▶ razvegati se

razvíd -a m ▶ evidenca

razvíden -dna -o prid. ▶ pregleden

razvídeti -im dov. ▶ spoznati | ugotoviti

razvídevati -am nedov. ▶ spoznavati | ugotavljati

razvídni -a -o prid. ▶ očitni | prepričljivi

razvídnica -e ž ▶ razpredelnica

razvídnost -i ž |dejstvo, da je kaj razumljivo brez dodatnih podatkov| *razvídnost poslovanja* □ publ. **transparentnost**

razvíháríti -im dov. ▶ razburkati | razvneti 2 | vznemiriti 1

razvíháríti se -im se dov. ▶ razdivjati se

razvíhárjen -a -o prid. ▶ razburkan | razvnet 1

razvíhárjenost -i ž ▶ razburkanost

razvihrán -a -o prid. ▶ razvnet 1

razvihráti -ám dov. ▶ razvneti 2

razvihráti se -ám se dov. ▶ razdivjati se

razvijalec -lca m

1. |kdor kaj izpopolnjuje, izboljšuje ali na novo ustvarja| *razvijalec programske opreme* □ publ. *razvojniki*

2. fot. |kemična snov za razvijanje filmov, slik| *potopiti film v razvijalec* □ fot. *razvijalna kopel*

• teh. *acetilenski razvijalec* □ teh. *acetilenski razvijalnik*

razvijálni -a -o prid. ▶ doza¹ •3 | razvijalec 2

razvijálnik -a m ▶ doza¹ •3 | razvijalec •

razvijati -am nedov.

1. *kaj* |spreminjati, navadno v popolnejšo, bolj dovršeno obliko| *razvijati otrokove sposobnosti* □ knj.izroč. *gojiti*

□ star. *izobraževati* □ knj.izroč. *kultivirati* □ knj.izroč. *negovati*

2. *kaj* |povezano pojasnjevati, prikazovati kaj v popolnejši, natančnejši obliki| *Svoje misli logično razvija*

□ ekspr. *razpletati*

GLEJ ŠE dopolnjevat | izpopolnjevat | odvijati 1, 2

razvijati se -am se nedov.

1. |spreminjati se, navadno v popolnejšo, bolj dovršeno obliko| *Znanost se razvija* □ *dosegati napredek* □ *napredovati* □ ekspr. *biti v cvetju* □ ekspr. *biti v razcvetu* □ knj.izroč. *evolucionirati* *Jezik v časopisu je naglo evolucioniral* □ knj.izroč. *evolvirati* *Vsak nazor evolvirava* □ pog. *iti naprej* □ knj.izroč. *prosperirati* *prosperirati na gospodarskem področju*

□ zastar. *prospevati* □ ekspr. *rasti gospodarsko rasti* □ ekspr. *cveteti* ▶

2. |prehajati z nižje stopnje na višjo glede na intenzivnost, obseg| *Bolezen se je hitro razvijala* □ *napredovati* □ ekspr. *cimiti se*

□ pog. *iti naprej*

3. |postajati večji, močnejši, zrelejši| *Fant se hitro razvija, kmalu bo cel mož* □ ekspr. *cimiti* *Otroci počasi cimijo* □ ekspr. *napredovati* *Dojenček lepo napreduje* □ ekspr. *rasti* □ ekspr. *razraščati se*

□ ekspr. *uspevati* *Deklica lepo uspeva*

4. v *kaj* |izraža, da kdo postopoma dosega v določilo imenovano razvojno stopnjo| *Fant se razvija v moža* □ *doraščati*

□ *dozorevati* □ *odraščati* □ *zoreti* □ star. *brihtati se* |umsko se razvijati|

razvítek -tka m ▶ razvoj | razvoj •2 | razvoj •12

razvíti¹ -a -o prid. ▶ žuželka •2

razvíti² -vijem dov.

1. *kaj* |spremeniti, navadno v popolnejšo, bolj dovršeno obliko| *razviti svoje sposobnosti* □ star. *izobraziti* *izobraziti jezik* □ knj.izroč. *kultivirati* □ knj.izroč. *omikati* □ knj.izroč. *skultivirati* □ zastar. *stvariti* *stvariti umno vinogradništvo*

2. *kaj* |povezano pojasniti, prikazati kaj v popolnejši, natančnejši obliki| *razviti kako misel* □ ekspr. *razplesti*

GLEJ ŠE cvet •1 | izpopolniti | odviti 2, 4, 5 | seme •4

razvíti se -vijem se dov.

1. |spremeniti se, navadno v popolnejšo, bolj dovršeno obliko| *Naselje se je v kratkem času zelo razvilo* □ *napredovati*

□ knj.izroč. *evolucionirati* *Jezik v časopisu je naglo evolucioniral*

□ knj.izroč. *evolvirati* □ ekspr. *zrasti* *Ta igralec je v zadnjem obdobju zelo zrasel* □ ekspr. *razcveteti se* ▶

2. |preiti z nižje stopnje na višjo glede na intenzivnost, obseg| *Njihova samozavest se je hitro razvila; Iz bežnega srečanja se je razvilo prijateljstvo* □ pog. *izcimiti se* □ ekspr. *narediti se* □ pog. *scimiti se*

3. s prislovnim določilom |izraža, da kaj nastane kot rezultat določenega postopnega procesa, dogajanja| *Na poškodovanem mestu se razvije novo tkivo; Iz bube se razvije metulj* □ knj.izroč. *izleviti se* □ knj.izroč. *izobličiti se* □ knj.izroč. *izviti se*

4. v *kaj* |izraža, da kdo doseže v določilo imenovano razvojno stopnjo| *Fant se je razvil v moža; Nekdaj povprečni študent se je razvil v odličnega strokovnjaka* □ knj.izroč. *dorasti* □ ekspr. *dozoreti*

□ knj.izroč. *izzoreti* □ ekspr. *odrasti* □ ekspr. *zrasti*

GLEJ ŠE nastati 3

razvítost -i ž ▶ zrelost •1

razvlačeváti -újem nedov. ▶ raztezati | razvlačiti | zavlačevati

razvláčiti -im nedov. *kaj* |z vlečenjem povzročati, da kaj doseže večjo površino| *valjati in razvlačiti testo* □ *razvlačevati*

GLEJ ŠE razmetavati 2

razvláka -e ž ekspr. |nepospravljene, razmetane stvari| *pospraviti razvlako* □ redk. *razvleka*

razvlaknjeválnik -a m teh. |stroj za drobljenje v vlakna| *razvlaknjevalnik bombaža* □ les. *rafinator* ▶

GLEJ ŠE defibrator

razvlaknjeváti -újem nedov. *kaj* teh. |drobiti v vlakna| *razvlaknjevati les* □ les. *defibrirati* ▶

razvléčen -a -o prid. ekspr. |ki je zaradi obravnavanja zelo številnih, obširnih, navadno manj pomembnih podrobnosti dolgočasen, nezanimiv| *Pisec se izgublja v razvlečenih opisih*

□ slabš. *dolgovezen* □ ekspr. *razpotegnen* □ ekspr. *raztegnjen*

GLEJ ŠE dolg² 1 | raztegnjen

razvléčenost -i ž ekspr. |dejstvo, da je kaj zaradi obravnavanja zelo številnih, obširnih, navadno manj pomembnih podrobnosti dolgočasno, nezanimivo| *razvlečenost zgodbe*

□ slabš. *dolgoveznost* □ ekspr. *raztegnjenost*

razvléči -vléčem dov. *kaj* ekspr. |z dodajanjem elementov, podrobnosti narediti, da je kaj preveč obširno, traja preveč časa| *razvléči govor; razvléči pripoved* □ ekspr. *raztegniti*

GLEJ ŠE nasmehnuti se | podaljšati 2 | razmetati 2 | raztegniti

razvléči se -vléčem se dov. ▶ podaljšati se | razkaditi se | razširiti se | raztegniti se

razvléka -e ž ▶ razvlaka

razvneмати -am nedov.

1. *kaj* ekspr. |v zvezi z duševnim doživljanjem delati, povzročati, da se kaj pojavi z veliko silo, intenzivnostjo| *razvneмати domišljijo, radovednost; razvneмати strasti* □ *dražiti²* □ knj.izroč. *buriti* □ knj.izroč. *burkati*

□ knj.izroč. *drastiti* □ knj.izroč. *netiti* □ knj.izroč. *podnetati* □ ekspr. *podžigati*

□ ekspr. *razgrevati* □ star. *razpaljati* □ star. *razpaljevati* □ ekspr. *razpihovati*

razpihovati sovraštvu □ knj.izroč. *razplamenevati* □ ekspr. *razplamtevati*

□ ekspr. *razžarjati* □ ekspr. *razžigati* *razžigati strasti* □ ekspr. *vnemati*

□ knj.izroč. *vzburjati* □ knj.izroč. *vzigravati*

2. *koga* ekspr. |izraža, da pri kom obstaja stanje, kot ga določa samostalniki| *Razvneoma ga ljubezen* □ ekspr. *razburkavati* □ ekspr. *razgrevati* □ ekspr. *vzburkavati*

GLEJ ŠE navduševati | podpihovati | prevzemati 3 | razpihovati 1

razvneмати se -am se nedov. ekspr. |prihajati v stanje, za katerega je značilen močen, navadno pozitivni čustveni odziv| *Poslušalci so se vedno bolj razvneovali* □ ekspr. *razgorevati se* □ ekspr. *razgrevati se* □ ekspr. *vnemati se*

GLEJ ŠE razgorevati se

razvnemljív -a -o prid. ▶ impulziven | vročekrven

razvneť -a -o prid.

1. |v zvezi z duševnim doživljanjem ki se pojavlja z veliko silo, intenzivnostjo| *razvnete strasti* □ ekspr. *prerazgret* □ star. *razpaljen*

□ ekspr. *razviharjen* □ ekspr. *razvihran* □ ekspr. *razžarjen*

2. |ki je v stanju, pri katerem se kaže močen, navadno pozitivni čustveni odziv| *razvneto občinstvo* □ ekspr. *razgret* □ ekspr. *razkurjen*

□ star. *razpaljen* □ ekspr. *zagret*

razvneťež -a m ▶ navdušenec

R

razvnéti -vnámem dov.

1. kaj |povzročiti, da kaj začne močneje goret| *razvneti ogenj*
 □ knj.izroč. **raznetiti** □ star. **razpaliti** □ knj.izroč. **razplameneti** □ ekspr. **razplam-**
teti

2. kaj ekspr. |v zvezi z duševnim doživljanjem narediti, povzročiti, da se kaj
 pojavi z veliko silo, intenzivnostjo| *razvneti domišljijo; razvneti*
zanimanje za glasbo □ ekspr. **podkuriti** □ knj.izroč. **podnetiti** □ ekspr. **pod-**
žgati □ knj.izroč. **razbičati** *razbičati strasti* □ knj.izroč. **razburiti** *Film mu je*
razburil domišljijo □ ekspr. **razburkati** □ ekspr. **razdivjati** *Različne govorice*
so sovraštvo še razdivjale □ ekspr. **razdražiti** *Njegovo pripovedovanje jim*
je razdražilo domišljijo □ ekspr. **razgreti** □ knj.izroč. **razigrati** □ star. **razpaliti**
 □ knj.izroč. **razplameneti** □ ekspr. **razplamteti** □ ekspr. **razvaloviti** *razvaloviti*
čustva □ ekspr. **razvihariti** □ ekspr. **razvihrati** □ ekspr. **razžariti** □ ekspr. **raz-**
žgati □ ekspr. **vneti** □ knj.izroč. **vzburiti** □ ekspr. **vzburkati** □ ekspr. **vzdražiti**
 □ knj.izroč. **vzigrati** *Ples mu vzigra kri* □ ekspr. **vzvalovati** □ ekspr. **vzvaloviti**
 □ ekspr. **vzvihariti** □ ekspr. **vžgati** □ ekspr. **zavaloviti** □ ekspr. **zbičati** *Znala*
mu je zbičati strasti □ knj.izroč. **zburiti** □ ekspr. **zburkati** □ knj.izroč. **zdrastiti**
 □ ekspr. **zdražiti** □ pesn. **zganiti** *zganiti srce* □ ekspr. **zvihariti**

3. koga ekspr. |vzbuditi pri kom močen, navadno pozitivni
 čustveni odziv| *razvneti občinstvo* □ ekspr. **elektrizirati** □ knj.izroč. **nad-**
rastiti *Kaj ga je tako nadrastilo* □ ekspr. **naelektrizirati** □ ekspr. **razburkati**
 □ knj.izroč. **razdrastiti** □ ekspr. **razgreti** □ ekspr. **razkuriti** *Glasba je razkurila*
plesalce □ ekspr. **vzburkati** □ ekspr. **vzvalovati** □ ekspr. **vzvaloviti** □ ekspr. **vzvi-**
hariti □ ekspr. **zagreti** □ ekspr. **zavaloviti** *Govor je zavalovil množico*
 □ knj.izroč. **zburiti** □ ekspr. **zburkati** □ knj.izroč. **zdrastiti** □ knj.izroč. **zganiti**
 □ ekspr. **zvihariti**

GLEJ ŠE navdušiti

razvnéti se -vnámem se dov.

1. ekspr. |v zvezi z duševnim doživljanjem pojaviti se z veliko silo,
 intenzivnostjo| *Njegova domišljija se je razvnela; Strasti so se*
razvnele □ ekspr. **razdivjati se** □ ekspr. **razgoreti se** □ ekspr. **razgreti se**
 □ knj.izroč. **razigrati se** □ star. **razpaliti se** □ knj.izroč. **razplameneti se**
 □ ekspr. **razplamteti se** □ ekspr. **vneti se** □ ekspr. **vžgati se** *V srcu se*
vžge ljubezen

2. ekspr. |izraža, da se v kom vzbudi močen, navadno
 pozitivni čustveni odziv| *Občinstvo se je razvnelo* □ ekspr. **razgreti**
se □ knj.izroč. **razigrati se** □ ekspr. **vzburkati se** □ ekspr. **vzvalovati se**
 □ ekspr. **vzvaloviti se** □ ekspr. **zagreti se**

GLEJ ŠE navdušiti se | razgoreti se

razvnéttje -a s ► razvnéttost

razvnéttost nač. prisl. |izraža, da dejanje kaže močen, navadno pozi-
 tivni čustveni odziv| *razvnéttost govoriti* □ ekspr. **razgreto** □ ekspr. **zagreto**

razvnéttost -i ž |duševno stanje, za katerega je značilen močen,
 navadno pozitivni čustveni odziv| *Razvnéttost je hitro minila*
 □ ekspr. **razgretost** □ ekspr. **razvnéttje** □ ekspr. **zagretost**

razvodenèl -éla -o prid. |ki je zaradi izgube bistvenih lastnosti,
 značilnosti manj kvaliteten, nekvaliteten| *razvodenelo vino*

□ pog. **zvodenel**

GLEJ ŠE prazen 2

razvodenétt -ím dov.

1. |zaradi izgube bistvenih lastnosti, značilnosti postati manj
 kvaliteten, nekvaliteten| *Pijača je razvodenela* □ **razvodeneti se**
 □ **razvodeniti se** □ pog. **zvodeneti**

2. ekspr. |postati vsebinsko prazen| *Članek je zaradi navajanja*
podrobnosti razvodenel □ ekspr. **razvodeneti se** □ ekspr. **razvodeniti se**
 □ pog. **zvodeneti**

razvodenétt se -ím se dov. ► razvodeneti 1, 2

razvodenétt -ím dov.

1. kaj |narediti, povzročiti, da kaj izgubi bistvene lastnosti,
 značilnosti| *razvodeniti omako, vino* □ pog. **zvodeniti**

2. kaj ekspr. |narediti, povzročiti, da kaj postane vsebinsko
 prazno| *razvodeniti razpravo* □ pog. **zvodeniti**

razvodeniti se -ím se dov. ► razvodeneti 1, 2

razvódn -a -o prid. ► postaja •5

razvódnica -e ž elektr. |priprava z vtičem in dvema ali več
 vtičnicami| *Za priključitev obeh naprav bo potrebna razvodnica*
 □ nestrok. **razdelivec** □ elektr. **vtična razvodnica**

razvódnik -a m |najnižji vojaški čin ali nosilec tega čina|
deseterji in razvodniki □ **frajtar** |v stari Avstriji| □ **poddesetnik** |v
 avstrijskem in nemškem okolju|

razvójt -ója m |postopno spreminjanje česa, navadno v po-
 polnejše, bolj dovršene oblike| *razvoj družbe; razvoj znanosti*
 □ **evolucija** □ star. **razvitek** □ ekspr. **razvojna pot** □ knj.izroč. **razvojnost**

• 1. biol. **divergentni razvoj organizmov** □ biol. **divergenca** 2. duševni
 razvoj □ star. duševni **razvitek** □ knj.izroč. **mentalni razvoj** □ **psihični**
razvoj 3. **embrionalni razvoj** □ **embriološki razvoj** 4. **industrijski razvoj**
 □ star. **industrialni razvoj** 5. **gospodarski razvoj** □ **ekonomski razvoj**
 6. biol. **konvergentni razvoj organizmov** □ biol. **konvergenca** 7. biol. **naza-**
dnjaški razvoj □ biol. **regresivni razvoj** 8. **poklicni razvoj** □ **profesionalni**
razvoj 9. **psihofizični razvoj** □ med. **psihosomatski razvoj** 10. **spolni**
razvoj □ **seksualni razvoj** 11. **stopenjski razvoj** □ **gradualni razvoj**
 12. **telesni razvoj** □ **fizični razvoj** □ star. **telesni razvitek** 13. **umski razvoj**
 □ **intelektualni razvoj** □ **mentalni razvoj** □ **miselni razvoj** 14. **trajnostni**
razvoj □ **sonaravni razvoj** 15. **zgodovinski razvoj** □ **historični razvoj**
GLEJ ŠE evolucija | flanketo | napredek | ontogeneza | zakrneti 1 |
 zakrnevati

razvójni -a -o prid.

1. |ki je v zvezi s postopnim spreminjanjem česa, navadno v
 popolnejše, bolj dovršene oblike| *razvojne značilnosti organiz-*
mov □ **evolucijski** □ knj.izroč. **evolutivni**

2. |ki je v zvezi s prehajanjem z nižje stopnje na višjo glede
 na količino, intenzivnost| *prikazati problem z razvojnega vidika*
 □ **genetični** □ **genetski**

GLEJ ŠE evolucionizem | inženir •4 | oddelek 1•25 | razvoj

razvójnič -a m ► inženir •4 | razvijalec 1

razvójno nač. prisl. |izraža, da dejanje vključuje postopno spre-
 minjanje česa, navadno v popolnejše, bolj dovršene oblike|
Stališča so se razvójno spreminjala □ **evolucijsko**

razvójnost -i ž ► razvoj

razvózt -óza m ► razvažanje

razvóztiti -vóztim dov. kaj |z vožnjo spraviti na več mest| *razvóztiti*
blago po trgovinah □ knj.izroč. **razpeljati**

razvózlán -a -o povdk. ► rešen 2

razvózláni -a -o prid. ► rešeni² 2

razvózlánje -a s |odstranitev vozla, vozlov| *razvózlanje vrvi*
 □ knj.izroč. **razvózlava**

razvózlátt -ám dov. kaj |odstraniti voz, vozle| *razvózlati vrv*
 □ zastar. **razdrahati**

GLEJ ŠE odpraviti | rešiti 3 | rešiti 3•2

razvózláva -e ž ► razvózlanje

razvózlávati -am dov. ► dojemati | reševati 3

razvózljív -a -o prid. ► rešljiv

razvóznik -a m ► razvažalec

razvóžen -a -o prid. |ki je z vožnjo poškodovan, uničen|
razvóžen kolovoz □ redk. **razgnecan**

razvótt -a -o prid. ekspr. |ki je splošno znan, navadno zaradi česa
 slabega| *razvótt pijanec, ženskar* □ ekspr. **famozni** □ publ. **inkrimini-**
rani **inkriminirani članek** □ knj.izroč. **notorični** □ knj.izroč. **notorni**
 □ knj.izroč. **prononsirani** □ zastar. **prosluli** □ knj.izroč. **razglašeni** □ ekspr. **razkri-**
čani □ zastar. **rekovni** □ zastar. **slaboglasni** □ ekspr. **zloglasni**

razvpíti² -vpíjem dov. *koga za kaj* ekspr. |na več krajih reči, povedati, zlasti kaj, kar je za koga neugodno, neprijetno| *razvpíti koga za pijanca* □ ekspr. **razkričati**

razvrát -áta m |neupoštevanje moralnih zakonov, družbenih norm, zlasti glede spolnosti| *Ob splošni krizi se je začel širiti razvrát* □ star. **blod** □ star. **blodništvo** □ knj.izroč. **hotništvo** □ star. **razvratnost**

razvráten -tna -o prid. |ki ravna v nasprotju z moralnimi zakoni, družbenimi normami, zlasti glede spolnosti| *razvráten človek* □ zastar. **bloden** □ knj.izroč. **nebrzdan** □ knj.izroč. **neobrzdan** □ zastar. **prostopašen** □ zastar. **razbloden** □ star. **razpašen** □ slabš. **razuzdan**

razvrátnež -a m ekspr. |človek, ki ravna v nasprotju z moralnimi zakoni, družbenimi normami, zlasti glede spolnosti| *nepoboljšljiv pijanec in razvrátnež* □ star. **blodnež** □ star. **blodnik** □ knj.izroč. **lovač** □ star. **razpašnež** □ slabš. **razuzdanec** □ ekspr. **razvratnik**

razvrátnica -e ž ekspr. |ženska, ki ravna v nasprotju z moralnimi zakoni, družbenimi normami, zlasti glede spolnosti| *izogibati se razvrátnice* □ star. **blodnica** □ knj.izroč. **lovača** □ slabš. **razuzdanka**

razvrátnik -a m ► **razvrátnež**

razvrátno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vključuje nasprotje z moralnimi zakoni, družbenimi normami, zlasti glede spolnosti| *razvrátno živeti* □ star. **razbrzdano** □ star. **razpašno** □ slabš. **razuzdano**

razvrátnost -i ž |dejstvo, da kdo ravna v nasprotju z moralnimi zakoni, družbenimi normami, zlasti glede spolnosti| *Kdaj bo konec te tvoje razvrátnosti* □ zastar. **blodnost** □ star. **razpašnost** □ slabš. **razuzdanost** □ knj.izroč. **spolna nebrzdanost** □ knj.izroč. **spolna neobrzdanost**

GLEJ ŠE **razvrát**

razvréči -vřžem dov. ► **razmetati** 1

razvrednótenje -a s

1. |padec, znižanje vrednosti| *razvrednotenje denarja* □ fin. **deprecijacija** □ fin. **devalvacija** |znižanje v zlatu ali tuji valuti izražene vrednosti domače valute|

2. |dejstvo, da se čemu vzame vrednost, pomen| *razvrednotenje človekovega dela* □ knj.izroč. **devalorizacija** □ knj.izroč. **devalvacija**

razvrednotévati -am nedov. ► **razvrednotovati**

razvrednótiti -im dov.

1. *kaj* fin. |znižati v zlatu ali tuji valuti izraženo vrednost domače valute| *razvrednotiti evro* □ fin. **devalvirati**

2. *kaj* |vzeti čemu vrednost, pomen| *razvrednotiti človekovo delo* □ knj.izroč. **devalorizirati**

GLEJ ŠE **devalvirati**

razvrednotováti -újem nedov. *kaj* fin. |nižati v zlatu ali tuji valuti izraženo vrednost domače valute| *razvrednotovati evro* □ fin. **devalvirati** □ fin. **razvrednotevati**

GLEJ ŠE **demoralizirati** 1

razvrstílo -a s ► **merilo**

razvrstítev -tve ž

1. |dejstvo, da pride kaj kam tako, da tvori vrsto, vrste| *razvrstitev stolov* □ zastar. **razredba**

2. |dejstvo, da je kaj v določenem zaporedju| *razvrstitev gradiva po abecedi* □ **razporeditev** □ knj.izroč. **razpredelba** □ knj.izroč. **razpredelitev**

3. |dejstvo, da je kaj določeno v skupine glede na enake ali podobne lastnosti| *razvrstitev šol po številu oddelkov* □ **kategorizacija** □ **razporeditev** □ publ. **grupacija**

• 1. bot. **spiralasta razvrstitev listov** □ bot. premenjalna razmestitev listov □ bot. premenjalna razvrstitev listov 2. bot. **vretenčasta razvrstitev listov** □ bot. vretenasta razmestitev listov □ bot. vretenasta razvrstitev listov

GLEJ ŠE **razporeditev**

razvrstíti -ím dov.

1. *kaj* |narediti, da pride kaj kam tako, da tvori vrsto, vrste| *razvrstíti stole* □ zastar. **razrediti**² □ zastar. **vzporediti** □ knj.izroč. **zvrstiti**

2. *kaj* |narediti, da je kaj v določenem zaporedju| *razvrstíti gradivo* □ **razporediti** □ knj.izroč. **razpredeliti**

3. *kaj* |določiti skupine glede na enake ali podobne lastnosti| *razvrstíti šole po številu oddelkov* □ **kategorizirati** □ **razporediti** □ publ. **grupirati** □ ekspr. **porazvrstiti**

GLEJ ŠE **razporediti**

razvrstíti se -ím se dov. |postaviti se tako, da se tvori vrsta, vrste| *razvrstíti se vzdolž ceste* □ pog. **postaviti se v vrsto** □ zastar. **vzporediti se** □ knj.izroč. **zvrstiti se**

GLEJ ŠE **razporediti se**

razvrstítveni -a -o prid. ► **lestvica** •10

razvrščanje -a s |določanje skupin glede na enake ali podobne lastnosti| *razvrščanje šol po številu oddelkov* □ publ. **grupacija** □ publ. **grupiranje** □ knj.izroč. **kategoriziranje**

razvrščati -am nedov.

1. *kaj* |delati, da pride kaj kam tako, da tvori vrsto, vrste| *razvrščati kozarce, stole* □ zastar. **rediti**² □ knj.izroč. **vrstiti** □ knj.izroč. **zvrščati**

2. *kaj* |delati, da je kaj v določenem zaporedju| *razvrščati imena po abecedi* □ **razporejati** □ redk. **vrstiti**

3. *kaj* |določati skupine glede na enake ali podobne lastnosti| *razvrščati šole po številu oddelkov* □ **kategorizirati** □ **razporejati** □ **sortirati** **sortirati sadje po teži plodov** □ publ. **grupirati** □ knj.izroč. **razpredeljevati** □ knj.izroč. **specializirati** □ slabš. **škatlati**

GLEJ ŠE **razporejati**

razvrščati se -am se nedov. |postavljati se tako, da se tvori vrsta, vrste| *Učenci so se začeli razvrščati* □ knj.izroč. **vrstiti se**

GLEJ ŠE **razporejati se**

razvrščénost -i ž ► **razporeditev**

razvršje -a s geogr. |stikališče dveh ali več grebenov, hrbtov| *razvršje in razdolje* □ geogr. **grebenski križ** |stikališče dveh ali več grebenov|

razvrtáč -a m ► **povrtalo**

razzéba -e ž ► **razpoka**

razžagovánje -a s |delanje kosov, delov z žaganjem| *razžagovanje hlodov* □ les. **paranje paranje lesa** □ redk. **razrezovanje**

razžagováti -újem nedov. ► **žagati**

razžálitev -tve ž |nevljudno, nespoštljivo dejanje, govorjenje, s katerim se povzroči čustvena prizadetost koga| *tožiti koga zaradi razžalitve* □ **žalitev** □ pravn. **injurijska** □ knj.izroč. **razžaljenje**

• 1. pravn. **besedna razžalitev** □ pravn. verbalna injurijska □ pravn. verbalna razžalitev 2. pravn. **dejanska razžalitev** □ pravn. realna injurijska □ pravn. realna razžalitev 3. pravn. **simbolična razžalitev** □ pravn. simbolična injurijska

razžáliti -im dov. *koga* |z nevljudnim, nespoštljivim dejanjem, govorjenjem povzročiti čustveno prizadetost| *javno koga razžaliti* □ knj.izroč. **insultirati**

razžáljenec -nca m ► **razžaljeni**

razžáljeni -ega m |kdor je čustveno prizadet zaradi nevljudnega, nespoštljivega dejanja, govorjenja| *opravičiti se razžaljenemu* □ **žaljeni** □ ekspr. **razžaljenec** □ ekspr. **žaljenec**

razžáljenje -a s ► **razžalitev**

razžáljív -a -o prid. ► **žaljív**

razžáljíví -a -o prid. ► **žaljívka**

razžáljívó prisl. ► **žaljívó**

razžalostíti -ím dov. *koga* |narediti, povzročiti, da kdo pride v stanje žalosti| *razžalostíti starše* □ **užalostiti** □ knj.izroč. **ožalostiti** □ knj.izroč. **raztožiti** □ zastar. **užaliti**

razžalostiti se -ím se dov. |priti v stanje žalosti| *razžalostiti*

se zaradi slabih rezultatov □ *užalostiti se* □ knj.izroč. *ožalostiti se*

□ knj.izroč. *raztožiti se* □ zastar. *užaliti se*

razžaloščen -êna -o prid. ▶ žalosten 1

razžaréti se -ím se dov. |začeti oddajati, dajati močno svetlobo|

Sonce se je razžarelo □ knj.izroč. *razgoreti se*

razžarévati -am nedov. ▶ žariti 1

razžariti -ím dov. *kaj* |s segrevanjem povzročiti, da kaj začne

oddajati svetlobo in toploto| *razžariti iglo s plamenom* □ *užariti*

□ redk. *izzariti*

GLEJ ŠE *razvneti* 2

razžárjati -am nedov. ▶ osvetljevati | žariti 1

razžárjen -a -o prid. |ki oddaja svetlobo in toploto zaradi segre-

tosti do določene temperature| *razžárjena kovina* □ *užárjen*

GLEJ ŠE *razvnet* 1

razžéjan -a -o prid. ▶ žejen

razžgáti -žgè m dov. ▶ razvneti 2

razžgáti se -žgè m se dov. ▶ razgoreti se

razžígati -am nedov. ▶ razvnemati 1

razžírati -am nedov. ▶ mučiti 3 | razjedati 2

razžívéli -a -o prid. ▶ oživeli

razžívéti se -ím se dov. |postati (bolj) živahen, dejaven| *razžívéti*

se v veseli družbi □ *ožívéti* □ *razžívéti se* □ ekspr. *zažívéti*

GLEJ ŠE *ožívéti* 2, 3

razžívítev -tve ž ▶ poživitev 1

razžívíti -ím dov. ▶ poživiti 1

razžívíti se -ím se dov. ▶ poživiti se | razživeti se

razžívljeni -a -o prid. ▶ oživeli

razžréti -žrè m dov. ▶ razjesti

razžrít -a -o prid. ▶ razjeden 2

razžvéčiti -im dov. ▶ prežvečiti | zgristi

razžveplánje -a s metal. |odstranitev, odvzem žvepla iz raz-

taljene kovine| *razžveplanje kot stopnja v pridelavi kovine*

□ metal. *desulfuracija*

razžvrkljáti -ám dov. *kaj* |z žvrkljanjem narediti, da se delci

kake snovi v njej enakomerno porazdelijo| *razžvrkljati jajca*

□ *prežvrkljati* □ *sežvrkljati*

ráža -e ž ▶ riba 1 pp 3

ráženj -žnja m |priprava z rešetko, ploščo za pečenje navadno

nad žerjavico| *pečí zelenjavo na rážnju* □ *žar* □ nek. pog. *roštíj*

• električni raženj □ električni žar

GLEJ ŠE *kopje* | *prekla* | *prekla* •

rážnjič -a m ▶ nabodalo

rdeč rdeča -e prid.

1. |ki je take barve kot kri ali zrele jagode| *rdeč cvet* □ ekspr. *krvav*

krvava zarja □ *pordečel* □ *rdečkast* □ *rus* 2

PODPOMENKE 1. bakren⁷, bordo², ciklamen², granaten, jagoden, karminast⁷, kostanjev⁷, lososen⁷, malinast⁷, opečnat⁷, rožnat⁷, rubinast, škrlaten⁷, žafranast⁷ 2. bledordeč, nežnordeč, svetlordeč, temnordeč, živordeč⁷ 3. bakrenordeč, kostanjevordeč, krvavordeč, ognjenordeč, oranžnordeč, rjavordeč, rožnatordeč⁷, rumenordeč, škrlatnordeč, vijoličastordeč, višnjevordeč

2. |ki ima rdeči, rdečkasti odtенок namesto barve, običajne za belo polt| *imeti rdeč obraz* □ *pordečel* □ *pordečel* □ *zardel* □ *zaripel* □

GLEJ ŠE *rdečiti se* 1 | *zardevati*

rdeče -ega s ▶ vino 47

rdečearmêjec -jca m |vojak Rdeče armade| *padli rdečearmejci*

□ redk. *krasnoarmejec*

rdečebrád -a -o prid. |ki ima rdečo brado| *rdečebrad moški*

□ knj.izroč. *rusobrad*

rdečebrádec -dca m |kdor ima rdečo brado| *plečat rdečebradec*

□ knj.izroč. *rdečec* □ knj.izroč. *rusobradec*

rdéčec -čca m ▶ barva 1417 | rdečebradec | rdečeškožec | rdečelasec | rdečilo

rdečegláv -áva -o prid. ▶ rdečelas

rdečehláčar -ja m ▶ huzar

rdečekóžec -žca m ekspr. |poimenovanje pripadnika prvotnih prebivalcev Amerike s stališča belopoltnih priseljencev|

seznaniti se z navadami rdečeškožcev □ knj.izroč. *rdečec* □ slabš. *rdečelič-*

nik □ slabš. *rdečkar*

rdečekóžni -a -o prid. ▶ pleme 3

rdečelás -a -o prid. |ki ima rdeče lase| *rdečelas moški*

□ ekspr. *rdečegláv* □ knj.izroč. *rusoglav* □ knj.izroč. *rusolas*

rdečelásec -sca m |kdor ima rdeče lase| *bradat rdečelasec*

□ *rdečelasi* □ knj.izroč. *rdečec* □ slabš. *rdečuh* □ knj.izroč. *rusec* □ knj.izroč. *ruso-*

glavec □ knj.izroč. *rusolasec*

rdečelási -ega m ▶ rdečelasec

rdečeláska -e ž |ženska, ki ima rdeče lase| *rdečelaska in*

črnołaska □ ekspr. *rdečka*

rdečeličnéž -a m ekspr. |kdor ima rdeča lica| *zdrav rdečeličnéž*

□ ekspr. *rdečeličnik*

rdečeličnik -a m ▶ rdečeškožec | rdečeličnéž

rdečeóka -e ž zool. |manjša ploščata sladkovodna riba z

rdečimi očmi| *slediti rdečeoki* □ zastar. *črnmooka* □ zastar. *črnmovka*

□ zastar. *črnmovka*

rdečepólt -a -o prid. |ki ima rdečo polt| *rdečepolt prodajalec vina*

□ zastar. *rus* 2

rdečepólti -a -o prid. |ki je v zvezi s severnoameriškimi indijan-

skimi plemenimi| *rdečepolti prebivalci* □ zastar. *rusi*

rdečeréпка -e ž ▶ pogorelec

rdéčerjáv -áva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 4

rdéčerumèni -a -o prid. ▶ barva 1418

rdečesrájčnik -a m ▶ garibaldinec

rdečesúkňar -ja m ▶ huzar

rdečesúkňež -a m ▶ huzar

rdečéti -ím nedov. ▶ rdečiti se 1 | rdeti 1, 2

rdéči -a -e prid. ▶ avtomobil 413 | barva 1417 | barva 1419 |

barva 1432 | barva 1437 | bor¹ pp | čebular 2 | črnilo 43 |

detelja 42 | dren 4 | eritrocit | hematit¹ | hiša 147 | komunist |

mravlja 4 | mušnica | odpravnik 4 | pega 41 | požar | pršica |

revolucija 142 | rožiček 4 | tombak | trohnoba 4 | vino 47 | zelje pp

rdečilo -a s |ličilo rdeče barve, zlasti za ustnice| *nanesti rdečilo*

□ knj.izroč. *rdečec* □ zastar. *ruž*

♦ *rdečilo za ustnice* □ zastar. *ruž za ustnice* □ pog. šminka

GLEJ ŠE *črnilo* 43 | *ličilo*

rdečina -e ž ▶ rdečnost | vino 47

rdečíti -ím nedov. *kaj* |delati kaj rdeče| *Sonce je rdečilo oblake*

□ knj.izroč. *rdeti* □ knj.izroč. *škrlatiti* |delati kaj temnordeče|

rdečíti se -ím se nedov.

1. |dobivati rdečo barvo| *Nebo se je začelo rdečiti* □ *rdečeti*

□ knj.izroč. *pordevati* □ prakt. sp. *postajati rdeč* □ knj.izroč. *rdeti* □ knj.izroč. *rdeti*

se □ nar. *ripiti se* □ knj.izroč. *škrlateti* |dobivati temnordečo barvo|

2. |rdeče se odražati, kazati| *Sonce se je rdečilo skozi meglo*

□ knj.izroč. *rdeti* □ knj.izroč. *škrlateti* 7

GLEJ ŠE *rdeti* 1, 2

rdéčka -e ž |rdečkastorjava krava| *pasti rdečko* □ nar. *jagoda*

GLEJ ŠE *mravlja* 4 | *rdečelaska*

rdéčkar -ja m ▶ komunist | rdečeškožec

rdéčkast -a -o prid. |ki ni popolnoma rdeč| *rdečkasti lasje*; *rdečkasta*

svetloba □ nar. *črmljen* □ ekspr. *krvavkast krvavkasta svetloba* □ ekspr. *ognjen*

rdéčkastorjáv -áva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 4

rdéčkastorjavi -a -o prid. ▶ pigment •1

rdéčkastorumèn -èna -o prid. ▶ rumen² 1 pp 1

rdéčko -a m ▶ konj pp 1 | vol pp

rdéčnost -i ž |lastnost rdečega, rdeča barva| *rdečnost svetlobe* □ *rdečina*

rdéčúh -a m ▶ komunist | rdečelasec

rdéti -ím nedov.

1. |postajati rdeč| *Grozdje je začelo rdeti* □ *rdečeti* □ *rdečiti se*

□ knj.izroč. *pordevati* □ nar. *ripiti se* □ knj.izroč. *škrlateti* |temnordeč|

2. |rdeče se odražati, kazati| *Na vzhodu so rdeli oblaki* □ *rdečeti*

□ *rdečiti se* □ knj.izroč. *škrlateti* ↗

GLEJ ŠE rdečiti | rdečiti se 1, 2 | zardevati

rdéti se -ím se nedov. ▶ rdečiti se 1

reagirati -am nedov. ▶ odzivati se 1, 2 | odzvati se 1, 2

reakcija -e ž kem. |pojav, pri katerem se snov spremeni zaradi medsebojnega učinkovanja snovi ali pod vplivom toplote, svetlobe| *Reakcija hitro poteka* □ kem. *kemična reakcija*

□ kem. *kemijska reakcija*

• 1. med. *alergična reakcija* □ med. *preobčutljivostna reakcija*

2. kem. *bazična reakcija* □ kem. *alkalična reakcija* □ kem. *alkalna*

reakcija 3. kem. *eksotermna reakcija* □ kem. *eksotermična reakcija*

4. med. *imunska reakcija* □ med. *imunološka reakcija* 5. kem. *katalitična*

reakcija □ kem. *katalitska reakcija*

GLEJ ŠE adicija | anafilaksija | bazičnost • | kislost • | odgovor |

odziv 1

reakcijski -a -o prid. ▶ letalo •13

reakcionár -ja m ▶ nazadnjak

reakcionárec -rca m ▶ nazadnjak

reakcionáren -rna -o prid. ▶ nazadnjaški | zastarel

reakcionárnost -i ž ▶ nazadnjaškost | nazadnjaštvo

reaktívec -vca m ▶ letalo •13

reaktíven -vna -o prid. ▶ odziven

reaktívni -a -o prid. ▶ letalo •13 | motor² •10 | odzivni

reaktívnost -i ž ▶ odzivnost

reaktor -ja m fiz. |naprava, v kateri poteka nadzorovana cepitev atomskih jeder| *polniti reaktor z gorivom* □ *atomski reaktor* □ *jedrski reaktor*

♦ fiz. *oplodni reaktor* □ fiz. *brider*

real -a m ▶ novc pp 2

realčan -a m ▶ realec

realéc -lca m |nekdaj dijak, učenec realke| *učiteljišniki in realci*

□ *realčan*

realén -lna -o prid. ▶ stvarn² | uresničljiv

realíst -a m ▶ stvarn² •1

realístični -a -o prid. ▶ realizem 2

realístičnost -i ž |dejstvo, da kaj upodablja, prikazuje resničnost tako, kot je, kot se kaže| *realističnost kipa* □ *realizem*

□ knj.izroč. *realistika*

realístika -e ž ▶ realističnost | realizem 1

realitéta -e ž ▶ resničnost 1•4

realitétni -a -o prid. ▶ posrednik •2

realizácija -e ž ▶ izvedba 1 | uresničitev

realizátor -ja m ▶ uresničevalec

realízem -zma m

1. |prizadevanje upodabljati, prikazovati resničnost tako, kot je, kot se kaže| *V nekaterih umetniških smereh prevladuje realizem*

□ knj.izroč. *realistika*

2. filoz. |srednjeveška filozofska smer, ki trdi, da splošni pojmi obstajajo neodvisno od človekove zavesti| *kritično komentiranje realizma* □ filoz. *realistična filozofija*

• um. *socialistični realizem* □ publ. *socrealizem*

GLEJ ŠE realističnost

realiziranje -a s ▶ izvedba 1 | uresničitev

realizirati -am dov. in nedov. ▶ doseči 2 | izpolniti 1, 2 | izpolnjevati 1 | izvajati 1 | izvesti² 1 | uresničevati | uresničiti

realizirati se -am se dov. in nedov. ▶ izpolniti se | izpolnjevati se | uresničiti se

realni -a -o prid. ▶ pogodba •21 | pravi² 2 | predmetni | razžalitev •2 | resnični 1 | slika •2 | svet¹ 4•4

realnost -i ž ▶ resničnost 1 | resničnost 1•1 | resničnost 1•2 | resničnost 1•3

reambulácija -e ž geod. |nova izmera zemljišča, vzpetine, zlasti zaradi novih mej, objektov| *reambulacija zazidalnega območja*

□ geod. *obnova izmere* □ geod. *ponovna izmera*

reanimácija -e ž ▶ oživitev 1 | oživljanje 1

reasumírati -am dov. in nedov. ▶ povzemanj 1 | povzeti 1

rebél -a m ▶ upornik 1

rebelánt -a m ▶ upornik 1

rebelírati -am nedov. ▶ upirati se 2

rebeljón -a m ▶ upor 2

rébljati -am nedov. ▶ pecljati

rèbra rèber s mn. |za kuhanje in pečenje pripravljeni del živalskega telesa s kostmi, ki oklepajo prsno votlino| *kupiti rebra*

□ ekspr. *rebrca*

GLEJ ŠE ogrodje 1

rebráča -e ž ▶ roleta | rolo

rèbrast -a -o prid. |ki ima podolgovate vzbokline, rebra| *rebrasta površina* □ *rebrat* □ *rebrčast* □ *rebričast*

GLEJ ŠE suh¹ 2

rèbrasti -a -o prid. ▶ žamet •

rebràt -áta -o prid. ▶ rebrast | suh¹ 2

rèbrca rèbrc s mn. ▶ rebra

rèbrce -a s ▶ rebro

rèbrčast -a -o prid. ▶ rebrast

rebreníca -e ž pomor. |vsak od prečnih nosilnih delov ogrodja ladijskega dna| *zamenjati poškodovano rebrenico* □ pomor. *rebrnica*

rebrenjáča -e ž ▶ praprot² pp

rebríčast -a -o prid. ▶ rebrast

rebríti se -ím se nedov. ▶ jeziti se 1 | nasprotovati 2 | postavljati se | razburjati se

rèbrje -a s ▶ strmina

rèbrni -a -o prid. ▶ mreña¹ •2

rèbrnica -e ž ▶ rebrenica

rèbrnik -a m ▶ okostnjak

rèbro -a s |vsaka od parnih kosti, ki oklepajo prsno votlino|

zlomiti si rebro □ ekspr. *rebrce*

PODPOMENKE neprava rebra, prava rebra, prosta rebra

GLEJ ŠE strmina

rebúla -e ž |trta s srednje velikimi rumenimi grozdi, ki se goji v Goriških Brdih, Istri| *saditi rebulo* □ nar. *garganija*

rècelj -clja m ▶ držaj | kocen | pecelj | ročaj

recétni -a -o prid. ▶ sedanji

recenzènt -ènta m |kdor podaja strokovno mnenje, sodbo o (novem) znanstvenem ali umetniškem delu, zlasti glede na kakovost| *recenzent učbenika* □ *strokovni ocenjevalec*

recenzèntka -e ž |ženska, ki podaja strokovno mnenje, sodbo o (novem) znanstvenem ali umetniškem delu, zlasti glede na kakovost| *recenzentka znanstvenega članka* □ *strokovna ocenjevalka*

recenzija -e ž | prikaz strokovnega mnenja, sodbe o (novem) znanstvenem ali umetniškem delu, zlasti glede na kakovost | *pisati recenzijo* □ strokovna ocena

recenzirati -am dov. in nedov. kaj | podati, podajati strokovno mnenje, sodbo o (novem) znanstvenem ali umetniškem delu, zlasti glede na kakovost | *recenzirati šolske knjige* □ strokovno oceniti □ strokovno ocenjevati

recépcija -e ž ▶ prevzem 2 | sprejem 2

recépcijski -a -o prid. ▶ oddelek 1•29

receptionêr -ja m ▶ receptor 1

recépt -a m

1. |zdravnikovo naročilo, navodilo lekarni, naj naslovníku da, izdelava določeno zdravilo, zdravstveni pripomoček | *napisati recept* □ zdravniški recept □ knj.izroč. *receptura*

2. |navodilo s podatki o vrsti, količini živil in postopku za pripravo določene jedi, pijače | *sestaviti recept* □ kuharski recept
GLEJ ŠE pravilo¹

receptíven -vna -o povdk. ▶ sprejemljiv²

receptívni -a -o prid. ▶ oddelek 1•29

receptor -ja m

1. |kdor se poklicno ukvarja s sprejemanjem gostov, strank | *zaposliti se kot receptor* □ publ. *receptioner*

2. biol. |organ, celica, ki sprejema in prenaša dražljaje | *Dražljaj je vzburl receptor* □ biol. *sprejemnik*

receptúra -e ž ▶ recept 1

rêci recite medm. ▶ gledati 7

recidív -a m knj.izroč. |ponovna pojavitev česa slabega, nezaželene-ga | *recidivi nasilja* □ knj.izroč. *recidiva*

recidíva -e ž ▶ recidiv

recidivirati -am dov. in nedov. ▶ ponavljati se | ponoviti se

recidívni -a -o prid. ▶ povratnik 2

recidívnost -i ž ▶ povratništvo

recímo člen. ▶ morda 2 | na primer

recipiènt -ènta m ▶ sprejemnik

recipírani -a -o prid. ▶ norma 1•1

recipírati -am dov. in nedov. ▶ prevzemati 1 | prevzeti² 1 | sprejemati 3 | sprejeti 3

recipróčen -čna -o povdk. ▶ soodvisen

recipróčni -a -o prid. ▶ načelo •3 | soodvisni | vrednost •7 | vzajemni

recipróčnost -i ž ▶ načelo •3 | vzajemnost

recitacíjski -a -o prid. ▶ večer¹ •2

recitátív -a m glasb. |petje, pri katerem prevladuje govorni ritem, naglas | *Pesem je prešla v recitativ* □ glasb. *recitativno petje*

recitátívni -a -o prid. ▶ recitativ

recitátorski -a -o prid. ▶ večer¹ •2

recitírati -am nedov. ▶ deklamirati

réc -í ž ▶ bitje² | bitje² •4 | najpomembnejše² | nič³ | občevati •1 | predmet¹ 1 | stvar 1, 2, 3 | takoj 2

rečeníca -e ž ▶ fraza | pregovor

rečèno povdk. ▶ res¹ 2

rêci rêčem dov.

1. kaj |izraziti misel z govorjenjem | *reči kaj nepremišljenega*; *Mož prikima in reče: Da, jutri* □ *izreči* □ slabš. *blekniti* □ nar. *čmrkniti* □ ekspr., z nikalnico *črhni* *Poslušal je, ne da bi kaj črhnil* □ slabš. *čvekniti* □ knj.izroč. *dejati*¹ □ star. *deti*² □ ekspr., z nikalnico *golsniti* *Niti besedice ni golsnil* □ knj.izroč. *izgovoriti* □ knj.izroč. *izustiti* □ pog., z nikalnico *kihni* *Tam še kihni ne smeš* □ nizk. *krakniti* *Nekaj je kraknil in nato spet umolknil* □ ekspr., z nikalnico *krkniti* *Niti besedice ni krknil* □ slabš. *kvakniti*

□ slabš., z nikalnico *mukniti* *Niti besede ne mukne* □ slabš., z nikalnico

muksniti *Niti besede ne muksne* □ ekspr., z nikalnico *piskniti* *Pisknil ni niti besedice* □ ekspr., z nikalnico *pisniti* □ redk. *poreči* □ ekspr. *povedati* □ ekspr. *praviti* □ slabš. *sklatiti* □ ekspr. *zapridigati* □ star., z nikalnico *žugniti* *Niti besede ni žugniti*

PODPOMENKE 1. 'hripavo reči' zahripati, zahripeti, zakrakati, zakrehati **2.** 'hropeče reči' hropniti, izhropsti, zahropeti, zahropsti **3.** 'nerazločno reči' izgolčati, izgoltati, izgrčati, izgrgrati, izkolcati, pogrkniti, pomencati, pomevljati, pomrmrati, zagodrnjati, zagolčati, zagrčati, zamevljati, zamrčati, zamrmrati, zmečkati **4.** 'nosljaje reči' zanosljati **5.** 'odločno reči' pribiti, zasekati **6.** 'omahljivo, neodločno reči' izmencati, zamencati **7.** 'sopeč, sopihajoče reči' sopihniti, sopniti, zasopsti **8.** 's težavo reči' izdaviti, iztisliti, iztiščati, pocediti **9.** 'tožeče, tarnajoče reči' zatarnati **10.** 'zadirčno, grobo, neprijazno reči' bevskniti, bevsniti, izrentačiti, regniti², revkniti, revskniti, ščekniti, zabevskati, zabrusiti, zalajati, zapiskati, zaprhati, zapuhati, zaregljati, zarenčati, zarentačiti, zarevsati, zarevskati, zarežati, zarobiti², zasigati, zropotati **11.** 'z ostrim, rezkim glasom reči' sikniti, zasičiti, zasikati, zasikniti **12.** 'zelo tiho reči' dahni, dihniti, izdahni, zapresti **13.** 'živahno, lahkotno reči' začebljati, zagostoleti, zašebetati, zažgoleti, zažuboreti, zažvrgoleti

2. *komu* |uporabiti za koga ali kaj poimenovanje, kot ga izraža dopolnilo | *reči komu lažnivec* □ *praviti* □ knj.izroč. *imenovati* *koga za kaj* □ knj.izroč. *poimenovati* *koga za kaj*

GLEJ ŠE dodati 2 | imenovati | izgovoriti | izraziti² | odgovoriti 2 | oglašati se 2 | paziti se 2 | ponoviti 2 | poročiti se | posloviti se | posredovati | povedati | praviti 2, 3 | pripomniti | priporočiti 2 | pritrđiti 2 | prositi | res¹ 2 | spregovoriti 2 | ukazati | upreti se 1, 3 | zahvaliti se 1 | zatrditi¹

récica -e ž ▶ reka

rečíšče -a s ▶ struga •3

rêcje -a s geogr. |reka z vsemi pritoki | *reče in poreče* □ geogr. *rečni sistem* □ geogr. *rečno omrežje*

réčka -e ž ▶ reka

réčni¹ -a -o prid. ▶ erozija •1 | reče | ribolov 1 pp 3 | struga •3 | svet¹ 4•4 | voda pp | voda •8

réčni² -a -o prid. ▶ snovni

réčnica -e ž ▶ voda •8

réd¹ -a m

1. |kar je določeno z odnosi med določenimi stvarmi, dejstvi, ki se dajo izraziti s pravili | *odkriti red v navideznem neredu*

□ redk. *rednost* □ zastar. *redovitost* □ knj.izroč. *sistem* □ knj.izroč. *urejenost*

♦ *naravni red* □ knj.izroč. *prirodni red*

2. s prilastkom |kar je določeno s sledenjem oseb, stvari, dejstev v času ali prostoru | *določiti red nastopajočih* □ *vrstni red* □ *zaporedje*

□ *zaporednost* □ zastar. *redosled* □ knj.izroč. *sosledje* □ knj.izroč. *sukcesija*

□ knj.izroč. *sukcesivnost* *sukcesivnost dogodkov* □ zastar. *vzporéd*¹

□ knj.izroč. *zapovrstje* □ knj.izroč. *zapovrstnost*

♦ **1.** *abecedni red* □ knj.izroč. *alfabetški red* **2.** jezikosl. *obrnjeni besedni red* □ jezikosl. *inverzija* □ jezikosl. *obrnjena stava*

3. biol. |sistematska kategorija rastlinstva ali živalstva, nižja od razreda | *red zveri* □ biol. *ordo* □ biol. *podrazred*

4. |verska skupnost ljudi, ki živijo po posebnih pravilih, navadno v skupini, skupinah | *ustanoviti red*; *katoliški, muslimanski redovi* □ *verski red*

♦ **1.** ver. *beraški red* □ ver. *mendikantski red* **2.** ver. *kontemplativni red* □ ver. *bogomiselni red*

GLEJ ŠE disciplinirati | dober¹ 1, 2 | dobro⁴ | drugi¹ •2 | fevdalizem | kapitalizem | ocena 2 | policija | policist | pospraviti 1 |

pospravljati 1 | predpis | režim | skrbeti 2 | socializem | ureditev •1 | urediti 1 | urejati 1 | vrsta 1
red² -í ž |pokošena trava v vrsti, kakršna nastaja ob košenju|
raztrositi redi □ nar. **plast¹** *Za koso je ostal debel plast* □ nar. **plast³**
Za koscem so ostajale mogočne plasti □ nar. **redanica** □ nar. **redovnica²**
 □ nar. **rez²** □ nar. **vrsta**

GLEJ ŠE vrsta 1

redákija -e ž ► uredništvo | urejanje 2

redakcijski -a -o prid. ► uredniški

redáktor -ja m jezikosl. |kdor v pisni obliki pomensko, oblikovno, stilno razčleni slovarski sestavek za objavo v slovarju| *Skupina redaktorjev pripravlja novi slovar slovenskega jezika* □ jezikosl. **urednik**

GLEJ ŠE urednik | urednik •2

redáktorica -e ž ► urednica

redáktorski -a -o prid. ► uredniški

redanica -e ž ► red²

redár -ja m

1. |kdor skrbi za red, disciplino, zlasti na kaki prireditvi| *Redarji so mirili množico* □ **reditelj¹**
2. |kdor poklicno skrbi za red, varnost v kakem okolju| *Če ne bi bilo redarja, bi ljudje potrgali vse cvetje* □ ekspr. **čuvaj** □ star. **pazitelj**
 □ redk. **paznik**

GLEJ ŠE čuvaj •2

redárka -e ž

1. |ženska, ki skrbi za red, disciplino, zlasti na kaki prireditvi| *določiti redarke* □ **rediteljica¹**
2. |ženska, ki poklicno skrbi za red, varnost v kakem okolju| *redarka v kopališču* □ ekspr. **čuvajka**
 □ redk. **paznica**

redárski -a -o prid. ► služba •12

redárstveni -a -o prid. ► služba •12

redárstvo -a s ► služba •12

redčenje -a s |postopek, s katerim delamo kaj bolj redko| *redčenje barv* □ **razredčevanje**

- gozd. izbiralno redčenje □ gozd. selektivno redčenje

redčilo -a s ► razredčilo

redčina -e ž ► redkost 2

redčiti -im nedov. *kaj* |delati (bolj) redko| *redčiti barve*

□ **razredčevati** ■ protip. **gostiti¹**

GLEJ ŠE gostiti¹

rédek¹ -dka -o prid. ► gost² 1, 2 | redkobeseden •

rédek² -dka -o povdk. ► pogost

redén -dna -o prid. ► discipliniran | redoljuben

redeník -a m ► nabojnik 1

redigíranje -a s ► urejanje 2

redigírati -am nedov. ► urejati 6

redílen -lna -o prid. ► hranljiv | rediti¹ 2

redílnost -i ž ► hranljivost

redílo -a s ► hranilo

redingót -a m |v pasu zožen, prerezan plašč brez pasu|
obleči redingot □ knj.izroč. **redingota**

redingóta -e ž ► redingot

redistribúcija -e ž ► prerazdelitev

redíšče -a s ► gojišče

redítelj¹ -a m ► ceremoniar • | prireditelj 2 | redar 1

redítelj² -a m ► hranilec² | konjerejec | rejnik

redíteljica¹ -e ž ► redarka 1

redíteljica² -e ž ► hranilka | rejnica

redíti¹ -ím nedov.

1. *kaj* |načrtno se ukvarjati z živalmi, zlasti v gospodarske namene| *redíti živino* □ **gojiti** □ **vzejati** □ pog. **imeti** *Pri sosedu imajo prašiče* □ nar. **kojiti** □ zastar. **odgajati** □ knj.izroč. **prijetati²**

2. 3. os. |izraža, da kaj pospešuje pridobivanje telesne teže| *Kruh redi* □ **biti redilen** □ **debeliti**

GLEJ ŠE hraniti² | krmiti¹ | pitati 2 | preživljati

redíti² -ím nedov. ► razporejati | razvrščati 1

redíti se -ím se nedov. |dobivati večjo telesno težo| *redíti se zaradi preobilne hrane* □ ekspr. **debeliti se** □ slabš. **lesti narazen**

□ ekspr. **mastiti se** □ slabš. **nabirati špeh** □ ekspr. **okrogliti se** □ ekspr. **zaokrožati se** □ ekspr. **zaokroževati se** ■ protip. **hujšati**

♦ **redíti se v trebuh** □ nar. delati trebuh □ nekjn. pog. dobivati trebuh

GLEJ ŠE rasti 1

redívo -a s ► snov 2•5

redki¹ -ega m ► malokateri¹ | malokdo

redki² -a -o prid. |ki se v določeni skupini pojavlja, nastopa

v majhni količini| *pohištvu iz dragocenega, redkega lesa*

□ knj.izroč. **redkostni** ■ protip. **pogosti**

GLEJ ŠE malokrat | maloštevilni | pogosti | redko 1

redko prisl.

1. kratn. prisl. |izraža, da se dejanje pojavlja v velikih časovnih presledkih| *redko obiskati prijatelja* □ **na redko** □ **poredko** □ **poredkoma**
 □ ekspr. **na redke čase** □ ekspr. **na vsake kvatre enkrat** □ star. **poredkem**

□ knj.izroč. **redkoma** □ ekspr. **vsake kvatre** □ knj.izroč. **zredka** ■ protip. **pogosto**

2. nač. prisl. |izraža razvrščenost v velikih medsebojnih presledkih| *redko zasajena drevesa* □ **na redko**

GLEJ ŠE pogosto

redkobeséden -dna -o prid. |ki nerad govori, pripoveduje|

redkobeseden človek □ **kratkobeseden** □ **malobeseden** □ knj.izroč. **skopobeseden** ■ protip. **gostobeseden**

♦ **biti redkobeseden** □ ekspr. biti kratkih besed □ ekspr. biti redkih besed

□ ekspr. biti skopih besed □ ekspr. biti varčen v besedah □ ekspr. varčevati z besedami

GLEJ ŠE gostobeseden

redkobesédno prisl. ► gostobesedno

redkobesédnost -i ž |dejstvo, da kdo nerad govori,

pripoveduje| *Vajeni so fantove redkobesednosti*

□ **malobesednost** ■ protip. **gostobesednost**

GLEJ ŠE gostobesednost

redkokàm zaim. ► malokam

redkokatéra -e ž ► malokatera

redkokatéri¹ -ega m ► malokateri¹ | malokdo

redkokatéri² -a -o zaim. ► malokateri²

redkokdaj čas. prisl. zaim. |izraža, da se dejanje ponovi v majhnem številu v nedoločenem, poljubnem času| *Redkokdaj mu kaj odreče* □ **malokdaj** ■ protip. **marsikdaj**

GLEJ ŠE malokrat | marsikdaj

redkokdó redkokóga zaim. ► malokdo

redkokjé prisl. ► malokje

redkokrat prisl. ► malokrat

redkoma prisl. ► redko 1

redkost -i ž

1. |dejstvo, da kaj obstoji, se pojavlja v maloštevilnih ponovitvah| *Redkost teh znamk je velika* □ knj.izroč. **rarityeta**

2. |dejstvo, da kaj sestoji iz enot, razvrščenih v velikih medsebojnih presledkih| *redkost zasaditve* □ knj.izroč. **redčina**

3. |redki predmet, pojav| *Na dražbi bo tudi nekaj redkosti*

□ knj.izroč. **rarityeta**

rédkostni -a -o prid. ▶ redki²

rédi -a -o prid. |ki se ponavlja ob določenem času, v določenih časovnih presledkih| *redna srečanja* □ zastar. *redoviti* □ zastar. *redovni*² □ knj.izroč. *regularni*

GLEJ ŠE postopek •5 | profesor •4 | rok¹ pp 2 | študent pp | študij pp 5 | vojska •3 | zaposlitev 2 pp 1

rednica -e ž ▶ rejnica

rednik -a m ▶ rejniki

redništvo -a s ▶ rejništvo

redno nač. prisl. |izraža, da se dejanje ponavlja v določenih časovnih presledkih| *Revija izhaja redno* □ knj.izroč. *redoma*

□ zastar. *redovito*

GLEJ ŠE študirati pp

rednost -i ž |dejstvo, da se kaj ponavlja v določenih časovnih presledkih| *rednost obiskov* □ zastar. *redovitost* □ knj.izroč. *regularnost*

GLEJ ŠE disciplina | red¹ 1 | redoljubnost

redoljuben -bna -o prid. |ki (rad) vzdržuje red| *redoljuben človek*

□ knj.izroč. *reden* □ zastar. *redovit*

redoljubnost -i ž |dejstvo, da kdo (rad) vzdržuje red| *Vzgoja naj učence spodbuja k redoljubnosti* □ *rednost* □ zastar. *redovitost*

redoma prisl. ▶ navadno | redno

redos -a m ▶ reta

redosêja -e ž ▶ reta

redosléd -a m ▶ red¹ 2

redov -a m ▶ vojak •5

redoválnica -e ž sol. |uradna knjiga, v katero se vpisujejo ocene učencev določenega razreda, skupine| *vpisovati ocene v redovalnico* □ zastar. *katalog*

redovánje -a s ▶ ocenjevanje 2

redováti -újem nedov. in dov. ▶ oceniti 3 | ocenjevati 3

redovít -a -o prid. ▶ redoljuben

redovít -a -o prid. ▶ redni | regularni

redovító prisl. ▶ redno

redovítost -i ž ▶ red¹ 1 | rednost | redoljubnost

redôvni¹ -a -o prid. ▶ redovnik | redovniški

redôvni² -a -o prid. ▶ redni | regularni

redôvnica¹ -e ž |članica katoliškega verskega reda| *delovanje redovnic* □ star. *častita* □ star. *častita sestra* □ pog. *nuna* □ pog. *nunica*

□ star. *samostanka* □ ekspr. *plahutarica* |zlasti usmiljenka|

redovnica² -e ž ▶ red²

redôvnik -a m |član katoliškega verskega reda| *frančiškani, kartuzijani in drugi redovniki* □ star. *redovni brat* □ *menih* ↗

GLEJ ŠE duhovnik 1 pp 7

redôvniški -a -o prid. |ki je v zvezi z redovniki| *redovniško oblačilo* □ *redovni*¹

GLEJ ŠE poklic •10

redôvništvo -a s ▶ poklic •10

reducíranje -a s ▶ omejitev 2

reducírati -am dov. in nedov. ▶ odpustiti 1 | omejivati 2, 4 | omejiti 1 | zmanjšati | zmanjševati

reducírni -a -o prid. ▶ redukcijski | ventil •1

reducíjca -e ž

• jezikosl. samoglasniška redukcija □ jezikosl. vokalna redukcija

GLEJ ŠE omejitev 2

reducíjjski -a -o prid. |ki je v zvezi z redukcijo| *reducíjjski pogoji*

□ knj.izroč. *reducirni*

GLEJ ŠE plamen •2 | ventil •1

reduktívni -a -o prid. ▶ plamen •2

reduplikájca -e ž ▶ podvojitev 2

redúta -e ž ▶ ples 4•

refektórij -a m ▶ jedilnica

referatívni -a -o prid. ▶ poročevalni | poročevalski

referénc -énc ž mn. mn. v sin. nizu ▶ priporočilo

referènt -énta m

• 1. nabavni referent □ redk. nabavljač □ nabavljavec □ pog. nabavni¹

□ prakt. sp. nabavnik 2. referent za osebe □ poslov.-uprav., žarg. personalec

□ poslov.-uprav., žarg. personalni¹ □ knj.izroč. personalni referent 3. referent

za posojila □ kreditni referent □ referent za kredit

GLEJ ŠE poročevalec 1 | predavatelj¹

referèntka -e ž

• referentka za osebe □ poslov.-uprav., žarg. personalka □ knj.izroč. personalna referentka

GLEJ ŠE predavateljica

referírati -am nedov. in dov. ▶ poročati¹ | povedati

refléks -a m |nehotni odgovor organizma na dražljaj| *izzvati refleks* □ med. *odziv*

◆ 1. biol. pogojni refleks □ biol. pogojni odziv 2. med. zenični refleks

□ med. pupilarni refleks □ med. pupilni refleks

GLEJ ŠE izraz 2 | izražati 2 | odsev 1, 2 | sled³ 2

refleksíja -e ž ▶ odboj 2 | premislek

refleksívni -a -o prid. ▶ lirika •3 | zavest •3

refléksni -a -o prid. ▶ odbojnik •

refléksno nač. prisl. |izraža, da se dejanje zgodi kot nehotni

odgovor organizma na dražljaj| *refléksno kaj narediti* □ knj.izroč. *reflektorno*

reflektánt -a m ▶ kandidat | prosilec

reflektántka -e ž ▶ kandidatka

reflektírani -a -o prid. ▶ zavest •3

reflektírati -am nedov. ▶ izražati 2 | odsevati 1 | potegovati se | pričakovati 2 | želeti si

reflektírati se -am se nedov. ▶ izražati se

refléktor -ja m ▶ žaromet

reflektórno prisl. ▶ refleksno

refóрма -e ž |sprememba, spreminjanje sistema, ureditve česa| *refórma šolstva* □ *reformíranje* □ knj.izroč. *preosnova* □ knj.izroč. *presnova*

□ knj.izroč. *reformacija*

GLEJ ŠE prenova 2

reformácíja -e ž ▶ reforma

reformácijski -a -o prid. |ki je v zvezi z reformacijo, reformacijskim gibanjem| *reformácijski voditelji* □ redk. *reformatorski*

GLEJ ŠE reformni

reformátor -ja m |kdor spreminja, spremeni sistem, ureditev česa| *reformátor šolstva* □ knj.izroč. *preosnovalec* □ knj.izroč. *preosnovatelj*

GLEJ ŠE prenovitelj | protestant

reformátorski -a -o prid. ▶ reformacijski | stranka 1•3

reformátorstvo -a s |zavzemanje, prizadevanje za reformo česa| *reformátorstvo na področju šolstva* □ publ. *reformizem*

reformíranec -nca m ▶ protestant

reformírani -a -o prid. ▶ urbar •

reformíranje -a s ▶ reforma

reformírati -am dov. in nedov. *kaj* |spremeniti, spreminjati sistem, ureditev česa| *reformírati šolstvo* □ knj.izroč. *preosnovati*

□ knj.izroč. *preosnovati*

GLEJ ŠE prenoviti 2

reformístični -a -o prid. |ki je v zvezi z reformisti| *reformístična gibanja* □ knj.izroč. *reformski*

GLEJ ŠE stranka 1•3

reformízem -zma m ▶ reformatorstvo

refórmni -a -o prid. |ki je v zvezi z reformo| *refórmni ukrepi*

□ redk. *reformacijski* □ knj.izroč. *reformski*

GLEJ ŠE stranka 1•3

refórmnski -a -o prid. ▶ reformistični | reformni

refóšk -a m |trta z velikimi temnomodrimi grozdi, ki se goji na

Primorskem, v Istri| *saditi refóšk* □ knj.izroč. *refóško* □ nar. *teranovka*

refóško -a m ▶ refošk

refrákcija -e ž ▶ lom

refraktáren -rna -o prid. ▶ odporen •

refrén -a m

1. lit. |besedilo, ki se v pesmi redno ponavlja zlasti na koncu verza ali kitice| *brati refrén* □ lit. *pripev* □ knj.izroč. *pripevek*

2. glasb. |besedilo z melodijo, ki se v pesmi redno ponavlja zlasti na koncu verza ali kitice| *peti refrén* □ glasb. *odpev* □ glasb. *pripev*

réga¹ -e ž ▶ fuga • | reža

réga² -e ž |majhna zelena žaba, ki živi na drevju, travnikih| *Rega se je spet oglasila* □ ekspr. *regica* □ zool. *zelena rega* |rega, ki živi na drevju|

GLEJ ŠE žaba

réga³ medm. ▶ kvak

regál -a m zgod. |vladarju ali državi pridržana pravica do vira dohodkov| *oddati regal v zakup* □ zgod. *regalija*

regáljia -e ž ▶ cigara pp | regal

regáljije -ij ž mn. ▶ insignije

reganje -a s ▶ kvakanje

régati -am nedov. ▶ kvakati

régelc -a m ▶ pravilo¹ | predpis

régeljč -a m ▶ reglja²

regenerácija -e ž ▶ obnavljanje 2 | obnova 2

regeneracijski -a -o prid. ▶ obnovitveni 2

regenerát -a m ▶ tkivo •4

regeneratívni -a -o prid. ▶ obnovitveni 2

regenerátor -ja m ▶ prenovitelj

regenerírani -a -o prid. ▶ tkivo •4

regenerírati -am dov. ▶ obnoviti 1, 2

regenerírati se -am se dov. in nedov. ▶ obnavljati se | obnoviti se | prenoviti se

regènt -ênta m |v monarhističnih državah kdor ima začasno funkcije, naloge vladarja, ki zaradi mladoletnosti, bolezni ne more vladati| *določiti mladoletnemu kralju regenta* □ *namestnik*

GLEJ ŠE vladar

regèntinja -e ž |v monarhističnih državah ženska, ki ima začasno funkcije, naloge vladarja, ki zaradi mladoletnosti, bolezni ne more vladati| *Mati mladoletnega vladarja je postala regentinja*

□ *regentka*

regèntka -e ž ▶ regentinja

regèntstvo -a s |v monarhističnih državah začasni organ s funkcijami, nalogami vladarja, ki zaradi mladoletnosti, bolezni ne more vladati| *mladoletni vladar in regentstvo* □ *namestništvo*

GLEJ ŠE vladanje

regetáti -ám nedov. ▶ klopotati 2 | vpiti² 2

régica -e ž ▶ rega²

régija -e ž ▶ področje 1 | pokrajina 2

regimènt -ênta m ▶ polk | veliko²

regimènten -tna -o prid. ▶ oblasten | odločen¹ 1

regína -e ž ▶ georgina

región -a m ▶ področje 1

regiólni -a -o prid. ▶ geografija pp 2

regírati -am nedov. ▶ odločiti | voditi 5

regíster -tra m ▶ kazalo •

registrácija -e ž |vpis v register| *registracija vozila* □ *registriranje*

registracijski -a -o prid. ▶ register

registrátor -ja m |naprava za registriranje česa| *okvara registratorja*; *registrator potresov* □ *registracijska naprava* □ *registrirna naprava*

GLEJ ŠE opisovalec

registriranje -a s ▶ registracija

registrírati -am dov. in nedov. ▶ opaziti 1 | poročati¹ | zaznati 1, 2 | zaznavati 1, 2

registrírni -a -o prid. ▶ blagajna •2 | register

regístrski -a -o prid. ▶ blagajna •2 | prostornina •2 | tablica •1

reglemènt -ênta m ▶ pravilo¹ | predpis

reglementírati -am nedov. in dov. ▶ predpisati 1 | predpisovati 1 | urejati 3

réglja¹ -e ž ▶ raglja

réglja² -e ž |divja raca z belo črto od oči do zatilja| *Jeseni so reglje odletele* □ *regeljc* □ *regljica*

regljáč -a m ▶ klepetav povdk. | žaba

regljánje -a s ▶ govorjenje pp 1 | kvakanje

regljáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 2 | kvakati | ragljati | vpiti² 2

regljáti se -ám se nedov. ▶ smejati se

regljica -e ž ▶ reglja²

réginiti¹ -em dov. ▶ počiti 3

réginiti² -em dov. ▶ reči 1 pp 10

régrat -a m ▶ solata 1•7

régratni -a -o prid. ▶ regratov

régratov -a -o prid. |ki je v zvezi z regratom| *zlatorumeni regratovi cvetovi* □ *regratni*

GLEJ ŠE lučka • | solata 1•7

regrés -a m ▶ regresija

regresija -e ž psih. |vračanje na razvojno nižjo, primitivnejšo stopnjo vedenja, ravnanja| *pri pacientu ugotavljati regresijo*

□ psih. *regres*

regresívni -a -o prid. ▶ razvoj •7

regrút -a m ▶ novinec 1•

regrutírati -am nedov. in dov. ▶ rekrutirati

regulácija -e ž |postopek, s katerim se uredi, izravna struga, da voda ne poplavlja, dela škode| *regulacija potoka* □ *reguliranje* □ *ureditev* □ *urejanje*

GLEJ ŠE uravnavanje

regulacijski -a -o prid. ▶ regulator 1

regulárni -a -o prid. |ki ustreza merilom, zahtevam, podobnim pravilu| *regularno delovanje mehanizma* □ zastar. *redoviti*

□ zastar. *redovni²*

GLEJ ŠE postopek •5 | redni | vojska •3

regulárnost -i ž ▶ navadnost | rednost

regulatív -a m ▶ predpis

regulatívni -a -o prid. ▶ predpis •2

regulátor -ja m

1. |naprava, s katero se uravnava delovanje, količina, stopnja česa| *popraviti regulator* □ *regulacijska naprava* □ *regulatorska naprava* □ *regularna naprava* □ knj.izroč. *ravnalec* □ knj.izroč. *ravnalo*

□ knj.izroč. *uravnalec* □ knj.izroč. *uravnavalec* □ knj.izroč. *urejevalec*

2. |kar kaj uravnava sploh| *koža kot regulator telesne temperature*

□ knj.izroč. *urejevalec*

GLEJ ŠE likalnik •2 | usmerjevalec

regulatórni -a -o prid. ▶ predpis •2 | uravnavalni

regulátorski -a -o prid. ► regulator 1

regulíranje -a s ► regulacija | uravnavanje

regulírati -am nedov. in dov. kaj | urejati, urediti, izravnati, izravnati strugo, da voda ne poplavlja, dela škodel
regulírati hudournik, reko □ knj.izroč. *uravnati* □ knj.izroč. *uravnovati*
□ knj.izroč. *urediti* □ knj.izroč. *urejati* □ pog. *zregulírati*

GLEJ ŠE naravnati 2 | naravnati | nastaviti | poravnati 2 | poravnati | uravnati | uravnati | urediti 2

regulírni -a -o prid. ► regulator 1

rehabilitácija -e ž ► zavod ♦4

rehabilitácijski -a -o prid. ► zavod ♦4

reificírati -am dov. in nedov. ► popredmetiti | popredmetovati

reifikácija -e ž ► popredmetenje

réj¹ -a m ► ruj

réj² réja m ► ples 1 | raj² •

réja -e ž | načrtno ukvarjanje z živalmi, zlasti v gospodarske namene | *reja goveda* □ *gojenje* □ *gojitev* □ *vzreja* □ star. *goja*
□ zastar. *odgoja* □ redk. *odreja*
GLEJ ŠE krma¹ | meteljka • | rejništvo | rejništvo • | živinoreja ♦1 | živinoreja ♦2 | živinoreja ♦3

réjec -jca m ► živinorejec

rejékija -e ž vet. | vračanje hrane iz vampa in kapice v usta pri prežvekovanju | *rejékija kot faza v prehranjevalnem procesu*
□ vet. *povračanje*

rejèn -èna -o prid. ► debel 2, 3

rejèncek -čka m ► rejeneč

rejèneg -nca m | tuji otrok, ki ga kdo za plačilo vzame v popolno oskrbo | *rejnik in rejeneč* □ ekspr. *rejencek* □ knj.izroč. *rejeneč*

rejènek -nka m ► rejeneč

rejní -a -o prid. ► živina pp 1

rejníca -e ž | ženska, ki za plačilo vzame v popolno oskrbo tujega otroka | *rejníca sirote* □ star. *rediteljica*² □ star. *rednica*

rejník -a m | kdor za plačilo vzame v popolno oskrbo tujega otroka | *Rejníke je imel rad, kot da bi bili njegovi pravi starši*
□ star. *reditelj*² □ star. *redník*

rejníški -a -o prid. ► rejništvo

rejníštvo -a s | popolna oskrba tujega otroka za plačilo | *Nekaj let se je ukvarjala z rejníštvom* □ *rejníška dejavnost* □ zastar. *izreja*
□ star. *redništvo* □ knj.izroč. *reja*

♦ dati otroka v rejništvo □ dati otroka v rejo

rék -a m | stalna besedna zveza v obliki kratkega stavka, ki se uporablja za izražanje določenega mnenja, življenjskega pravila | *sklicevati se na znani latinski rék* □ *reko* □ zastar. *poslovice*
□ zastar. *prislovice*

GLEJ ŠE izrek 1 | ukaz 2

réka -e ž | večja, v strugi tekoča voda | *Reka se izliva v morje*
□ ekspr. *rečica* □ knj.izroč. *rečka* □ *veletok* □ knj.izroč. *bistrica* | reka, ki hitro teče | □ geogr. *jezernica* | reka, ki odteka iz jezera |
GLEJ ŠE ponikalnica | struga ♦3 | tok¹ ♦6 | tok¹ ♦9 | veliko²

rékanje -a s ► govorjenje

rekapitulírati -am dov. in nedov. ► povzemanje 1 | povzeti 1

rékati -am nedov. ► govoriti 1 | praviti 1, 2, 3 | tikati¹

rékija -e ž ► vezava 3

rékelc -a m ► suknjič

réket -a m ► lopar ♦

rekláma -e ž | javno opozarjanje na kaj, navadno z navajanjem dobrih lastnosti, z namenom pridobiti kupce, obiskovalce | *Reklama je zelo povečala prodajo* □ *reklamiranje*
□ redk. *reklamacija*
GLEJ ŠE oglaševanje | reklamirati

reklamácija -e ž | prijava, sporočilo proizvajalcu, trgovcu, da kaj nima zaželenih lastnosti | *Reklamacija ni bila pravočasna*
□ *reklamiranje*

GLEJ ŠE pritožba 1 | reklama

reklámar -ja m ► oglaševalec 1

reklamírani -a -o prid. | na katerega se javno opozarja, navadno z navajanjem dobrih lastnosti, z namenom pridobiti kupce, obiskovalce | *Reklamirani izdelek ni imel lastnosti, navajanih v reklamah* □ *propagirani*

reklamíranje -a s ► oglaševanje | reklama | reklamacija

reklamírati -am nedov. kaj | javno opozarjati na kaj, navadno z navajanjem dobrih lastnosti, z namenom pridobiti kupce, obiskovalce | *reklamirati film* □ pog. *delati reklamo za kaj*

reklámni -a -o prid. ► pano • | pasica 2 | tabla 1•

rèklo -a s ► fraza | izrek 1 | rek

rekomandírani -a -o prid. ► pošiljka ♦2

rekomandírati -am dov. ► poslati ♦2

rekompenzácija -e ž ► kompenzacija

rekonstrukcija -e ž ► prenova 1

rekonstrúirati -am dov. ► prenoviti 1

rekonstrúcija -e ž ► obnova 1

rekonstrúcijski -a -o prid. | ki je v zvezi z rekonstrukcijo | *rekonstrúcijski načrti* □ redk. *rekonstruktívni*

GLEJ ŠE obnovitveni 1

rekonstruktívni -a -o prid. ► obnovitveni 1 | rekonstrukcijski
rekonvalescénca -e ž | okrepanje po prestani bolezni | *Rekonvalescénca po hudi pljučnici je trajala več mesecev* □ *prebolevanje*

rekonvalescènt -ènta m | kdor se mora po prestani bolezni še okrepiti | *poslati rekonvalescenta v klimatsko zdravilišče* □ *rekonvalescentni bolnik* □ *preboleznik* □ knj.izroč. *okrepanec*

rekonvalescèntka -e ž | ženska, ki prestane bolezen, a se mora še okrepiti | *poslati rekonvalescentko v klimatsko zdravilišče* □ *preboleznica*

rekonvalescèntni -a -o prid. ► oddelek 1♦26 | rekonvalescent | rekonvalescentski

rekonvalescèntski -a -o prid. | ki je v zvezi z rekonvalescenti | *rekonvalescentski oddelek* □ *prebolezníski* □ *rekonvalescentni*

GLEJ ŠE oddelek 1♦26 | serum ♦2

rekórdén -dna -o prid. ► izjemen

rekórdér¹ -ja m ► zapisovalnik

rekórdêr² -ja m | kdor je dosegel rekord v kaki športni disciplini | *postati rekorder* □ zastar. *rekordnik*

rekórdnik -a m ► rekorder²

rekórdno prisl. ► zelo 2

rekóvni -a -o prid. ► razvpiti¹

rekreácija -e ž ► organizator •

rekreácijski -a -o prid. | ki je v zvezi z rekreacijo | *rekreácijske dejavnosti* □ *rekreatívni*

GLEJ ŠE turizem ♦5

rekreatívec -vca m šport. | kdor se ukvarja s športom za rekreacijo | *tekmovalci in rekreativci* □ šport. *rekreator*

rekreatívni -a -o prid. ► rekreacijski | turizem ♦5

rekreátor -ja m ► organizator • | rekreativec

rekrút -a m ► novinec 1•

rekrutácija -e ž | nabiranje, pridobivanje za sodelovanje v boju, vojski | *rekrutacija novih borcev* □ *rekrutiranje*

rekrutíranje -a s ► rekrutacija

rekrutírati -am nedov. in dov. koga | nabirati, pridobivati za sodelovanje v boju, vojski | *rekrutirati mlade fante iz vasi* □ nar. *regrutirati*

GLEJ ŠE nabirati 4 | pridobiti 3

rekrútni -a -o prid. ▶ komisija •3
rékše vez. ▶ namreč
rektificirati -am dov. ▶ popraviti 1
rekurirati se -am se dov. in nedov. ▶ vračati se 2 | vrniti se 2
rekvizit -a m
 • gledališki rekviziti □ teatralni rekviziti
 GLEJ ŠE pripomoček | pripomoček •2
relácija -e ž ▶ odnos 1 | razdalja 1
relaksirati -am dov. in nedov. ▶ sprostiti 1, 2 | sproščati 1, 2
relaksirati se -am se nedov. ▶ sproščati se
relativen -vna -o prid. ▶ precejšnji
relativirani -a -o prid. ▶ relativni
relativirati -am nedov. in dov. ▶ relativizirati
relativizem -zma m ▶ relativnost
relativizirani -a -o prid. ▶ relativni
relativizirati -am nedov. in dov. kaj | omejevati, omejiti veljavnost, resničnost česa z odvisnostjo od določenih okoliščin, določene merila, pojmovanja | *relativizirati resnico* □ *zrelativizirati* □ knj.izroč. *relativirati*
relativni -a -o prid. | katerega veljavnost, resničnost je odvisna od določenih okoliščin, določenega merila, pojmovanja | *relativne resnice* □ knj.izroč. *relativirani* □ knj.izroč. *relativizirani*
 GLEJ ŠE pojem •1 | stavek •4 | število 1•12 | vlaga •2
relativno prisl. ▶ precej¹ | precej⁴
relativnost -i ž | dejstvo, da je kaj omejene veljavnosti, resničnosti, ker je odvisno od določenih okoliščin, določenega merila, pojmovanja | *zagovarjati relativnost vrednot* □ knj.izroč. *relativizem*
relé -êja m ▶ naprava •13 | postaja •6
reléjni -a -o prid. ▶ naprava •13 | postaja •6
reléjski -a -o prid. ▶ postaja •6
relevánten -tna -o povdk. ▶ odločilen | pomemben
relevátnost -i ž ▶ pomembnost
relief -a m | kiparsko delo, pri katerem lik, upodobitev izstopa iz osnovne ploskve | *Reliefi krasijo steno* □ zastar. *pridvig*
 ♦ um. ploski relief □ um. basrelief □ um. plitvi relief
reliefen -fna -o prid. ▶ plastičen 2, 3
reliefnost -i ž ▶ plastičnost
relígija -e ž ▶ krščanstvo | vera 2
religijski -a -o prid. ▶ verski
religiologíja -e ž ▶ veroslovje
religiózen -zna -o prid. ▶ veren²
religiózni¹ -ega m ▶ vernik
religiózni² -a -o prid. ▶ verni² | verski
religióznost -i ž ▶ vernost¹
relíkvija -e ž ver. | del telesnih ostankov ali telesni ostanki svetnika, svete osebe, ki se mu izkazuje posebna čast, spoštovanje | *častiti relikvijo; Cerkev hrani relikvije lokalnega patrona*
 □ ver. *svetinja* □ ver. *sveti ostanki*
 GLEJ ŠE svet⁴ 2
rémekdélo -a s ▶ mojstrovina
rémelj -na m ▶ letev
rêmen -éna m ▶ jermen
remíza -e ž | pokriti prostor za shranjevanje, čiščenje in popraviljanje (tirnih) vozil | *Tramvaj je odpeljal iz remize* □ star. *klonica*
remórker -ja m ▶ vlačilec
remunerácija -e ž ▶ nagrada 2
réna¹ -e ž ▶ činela | pokrovka
réna² -e ž ▶ železo •3
renální -a -o prid. ▶ skorja 2•1

renčáč -a m ▶ pes
renčánje -a s ▶ govorjenje pp 8 | revskanje
renčáti -im nedov. | oglašati se z zamolklim, grozečim glasom |
Pes renči □ knj.izroč. *vrčati*
 GLEJ ŠE govoriti 1 pp 14 | revskati
renčélíca -e ž ▶ klestilnik
renegát -a m ▶ odpadnik | odpadnik •1
renegátski -a -o prid. ▶ odpadniški
renegátstvo -a s ▶ odpadništvo | odpadništvo •1
renesánčni -a -o prid. | ki je v zvezi z renesanso | *renesančna literatura* □ knj.izroč. *renesanski*
 GLEJ ŠE arhitektura 2•1
renesánčnik -a m ▶ slikar pp 1
renesánsa -e ž
 • 1. um. italijanska renesansa □ knj.izroč. cinquecento □ knj.izroč. rinascimento 2. um. zgodnja italijanska renesansa □ knj.izroč. quattrocento
 GLEJ ŠE prerod
renesánski -a -o prid. ▶ arhitektura 2•1 | renesančni
renéta -e ž ▶ jabolko pp 2 | jabolko pp 4
reniténca -e ž ▶ kljubovalnost | upornost
reniténten -tna -o prid. ▶ kljubovalen | uporen
renklóda -e ž agr. | sadno drevo z rdečimi, rumenimi, zelenimi koščičastimi sadovi | *renklode in mirabele* □ poljud. *ringlo*
renomé -êja m ▶ ugled | ugled •
renomírani -a -o prid. ▶ znani² 2
renomírati -am nedov. in dov. ▶ bahati se | hvaliti | postavljati se | slaviti
renóns -a m igr. | zahteva pri kvartanju, da se zaradi kršenja pravil igra razveljavi, konča | *razglasiti renons* □ igr. *renonsa*
renónsa -e ž ▶ renons
renovácija -e ž ▶ obnova 1 | prenova 1 | restavracija² | restavriranje
renovíranje -a s ▶ prenavljanje | prenova 1
renovírati -am dov. in nedov. ▶ prenavljati | prenoviti 1
rénski -a -o prid. ▶ goldinar | rajniš
rénta -e ž | dohodek od lastništva nepremičnin, vplačanega denarja | *živeti od rente* □ *rentni dohodek*
 GLEJ ŠE pogodba •22
rentabílen -lna -o prid. ▶ donosen
rentabilitétni -a -o prid. ▶ rentabilnostni
rentabílnost -i ž ▶ donosnost
rentabílnostni -a -o prid. | ki je v zvezi z donosnostjo | *rentabilnostne težnje v gospodarstvu* □ knj.izroč. *rentabilitetni*
rentáčenje -a s ▶ govorjenje pp 8
rentáčiti -im nedov. ▶ govoriti 1 pp 14
réntgen -a m ▶ aparat •12 | oddelek 1•27
rentgenografíja -e ž ▶ slikanje •
rentgenográm -a m ▶ posnetek •5
réntgenski -a -o prid. ▶ aparat •12 | mamografija | oddelek 1•27 | posnetek •5 | sevanje 2•2 | slikanje • | žarek¹ •1
rentier -a [rentjé -êja] m ▶ rentnik
rentírati se -am se nedov. ▶ obrestovati se 2
réntni -a -o prid. ▶ pogodba •22 | renta
réntnik -a m | kdor ima, prejema rento | *bogat rentnik* □ knj.izroč. *rentier*
reorganizácija -e ž | nova, drugačna organizacija | *reorganizacija proizvodnje* □ *reorganiziranje*
reorganizíranje -a s ▶ reorganizacija
reorganizírati -am dov. kaj | na novo, drugače organizirati | *reorganizirati proizvodnjo* □ knj.izroč. *preustrojiti*

rèp repa m | gibljivi, različno oblikovani podaljšek zadnjega dela trupa nekaterih živali | *Pes je dvignil rep* □ ekspr. **repček** □ ekspr. **repek** □ ekspr. **repič**

- ◆ zool. **oprijemalni rep** □ zool. prijemalni rep
- agr. **pasji rep** □ agr. grebenčica

GLEJ ŠE čop¹ | hudoben povdk. 2 | metlika • | odnehati | vrsta 1 | zbežati

répa -e ž | kulturna rastlina z velikimi listi ali njen beli omesneli podzemeljski del | *okopavati, puliti repo* □ ekspr. **repica**¹

- ◆ **kisla repa** □ nar. kisal □ star. kisava □ nar. kiselina¹ □ ekspr. kislad □ ekspr. kislá repica

PODPOMENKE kislá repa¹, sladká repa

GLEJ ŠE topinambur

répar -ja m ► srebrnik pp

reparácije -ij ž mn. ► odškodnina •

reparacijski -a -o prid. ► odškodnina •

reparatúra -e ž ► popravljanje 1

reparirati -am dov. in nedov. ► popraviti 1 | popravljati 1

repartícija -e ž ► porazdelitev 2

répast¹ -a -o prid. |ki je podoben repi| *Slaba jabolka imajo repast okus* □ **repnat**

répast² -a -o prid. ► repat

repât -áta -o prid. |ki ima rep| *repata žival* □ **repast**²

repáti¹ -a -o prid. ► ščir •

repáti² -ám nedov. ► hoditi 1 | hoditi 1 pp 17

repaticá -e ž |plinasto nebesno telo s svetlim jedrom in repu podobnim podaljškom| *Na nebu se je pojavila repatica* □ **zvezda repatica** □ **komet**

rèpček -čka m ► rep

repèč -éča -e prid. ► zaripel

rèpek -pka m ► rep

repénčiti se -im se nedov. ► razburjati se | vesti se pp 2

reperkusije -ij ž mn. ► posledice

repertoár -ja m ► izbira 2 | lestvica 2

repetènt -ènta m ► ponavljaivec

repetèntka -e ž ► ponavljavka

repetícija -e ž ► ponavljam | ponovitev

repetirati -am dov. in nedov. ► ponavljati 3 | ponoviti 1

repetírka -e ž voj. |puška, pri kateri se z zaklepom potisne vsak naboj posebej iz magazina v cev| *Vojaki so bili oboroženi z repetirkami* □ voj. **puška repetirka** □ voj. **repetirna puška**

repetírni -a -o prid. ► repetirka

repetitívni -a -o prid. ► ponavljajoči se

repetníca -e ž ► perutnica 1

répica¹ -e ž

- agr. **oljna repica** □ nar. rips

GLEJ ŠE repa | repa •

repica² -e ž ► krompir

repič -iča m ► rep

repína -e ž ► listje •3

repíncelj -clja m ► motovilec

repišče -a s |njiva, na kateri je rasla repa| *s plevelom zaraslo repišče* □ **repnik**

répiti -im nedov. ► hoditi 1 | hoditi 1 pp 17

répje -a s ► listje •3

repkáti -ám nedov. ► hoditi 1 pp 17 | paberkovati

repljáti -ám nedov. ► hoditi 1 | hoditi 1 pp 17

répnat -a -o prid. ► repast¹

répni¹ -a -o prid. ► listje •3

répni² -a -o prid. ► plavut •2

répnica -e ž ► jama •5

répnik -a m ► listje •3 | ptica pp 8 | repišče

repôrter -ja m ► poročevalec 2

repesíja -e ž ► kaznovanje

repesívni -a -o prid. ► zastraševalni

representácija -e ž ► predstavljanje 3 | prikaz 1 | reprezentanca

representacijski -a -o prid. ► reprezentančni

representánca -e ž |pogostitev ob poslovnih, družabnih stikih| *predvideti izdatke za reprezentanco* □ knj.izroč. **representacija**

GLEJ ŠE predstavljanje 3

representánčen -čna -o prid. ► mogočen 2

representánčni -a -o prid. |ki je v zvezi s pogostitvijo ob poslovnih, družabnih stikih| *reprezentančni stroški* □ knj.izroč. **representacijski**

GLEJ ŠE reprezentativni

representánčnost -i ž ► mogočnost 2 | reprezentativnost

representánt -a m |športnik, ki je član reprezentance| *Reprezentanti se že pripravljajo na tekmovanje* □ knj.izroč. **representavec**

GLEJ ŠE predstavnik¹ | predstavnik²

representátivec -vca m ► reprezentant

representátiven -vna -o prid. ► mogočen 2

representatívni -a -o prid. |ki v najvišji meri posreduje lastnosti, značilnosti koga, česa| *representativni izbor slik* □ knj.izroč. **reprezentančni**

GLEJ ŠE pomembni | predstavniki

representatívnost -i ž |dejstvo, da kaj v najvišji meri posreduje lastnosti, značilnosti koga, česa| *representativnost izbora slikarskih del* □ knj.izroč. **reprezentančnost**

GLEJ ŠE mogočnost 2

representíránje -a s ► predstavljanje 3

representírati -am nedov. ► nastopati • | predstavljati 1, 5

representováti -újem nedov. ► predstavljati 5

repríza -e ž |prva predstava kakega gledališkega dela po premieri| *ogledati si reprizo* □ **prva ponovitev** □ **reprizna predstava**

reprízni -a -o prid. ► repriza

reproducíránje -a s ► predvajanje | reprodukcija

reproducírati -am nedov. in dov. ► obnavljati 3 | obnoviti 3 | opisovati | poustvariti | poustvarjati | predvajati

reproducírati se -am se nedov. ► razmnoževati se 2

reprodúkcija -e ž |izdelava posnetka slike, besedila s fotografsko-tiskarskim postopkom| *dovoliti reprodukcijo fotografije* □ **reproduciranje**

- **glasbena reprodukcija** □ knj.izroč. **muzikalna reprodukcija**

GLEJ ŠE razmnoževanje | razmnoževanje •1

reprodukcíjski -a -o prid. ► sposobnost •6 | veriga •2

reproduktívec -vca m ► poustvarjalec

reproduktívni -a -o prid. ► organ 1 •12 | poustvarjalec | sposobnost •6

réproveríga -e ž ► veriga •2

reptíli -ov m mn. mn. v sin. nizu ► plazilci

repúblika -e ž

1. |državna ureditev, v kateri je na čelu države za določeno dobo izvoljeni predsednik| *odpraviti monarhijo in razglasiti republiko* □ **republikanska ureditev** □ star. **ljudovlada** □ knj.izroč. **republikanizem**
- ◆ **demokratska republika** □ **demokratska republika**
2. |država s tako ureditvijo| *Naštej sedanje evropske republike in monarhije* □ **republikanska država**
- ◆ zgod. **beneška republika** □ zgod. **benečanska republika** □ poljud. **beneška država**

republikanizem -zma m ▶ republika 1

republikanski -a -o prid. ▶ republika 1, 2

repúbliški -a -o prid. ▶ mesto¹ 1♦

reputácija -e ž ▶ ugled

res¹ vez. |za uvajanje trditve, ki ji nasprotuje trditev v drugem stavku| *Res zasluži, vendar mu velikokrat zmanjka denarja* □ **resda** □ **sicer¹**

rés² člen.

1. soglaš. člen. |izraža soglasje, pritrditvev| *Res, to ni pošteno;*

Hudo je, res □ **gotovo³** □ **resnično³** □ ekspr. **prav gotovo** □ ekspr. **resda**

□ ekspr. **vsekakor** □ ekspr. **zagotovo¹** □ ekspr. **zares²**

2. poudar. člen. |izraža podkrepitve trditve, na katero se nanaša|

Res ne lažem □ **resda** *Resda nisem za to* □ **resnično³** □ star. **bogami**

□ star. **bogme** □ ekspr. **bog mi je priča** □ ekspr. **bog ve** □ star. **dabome**

□ ekspr. **dobesedno²** *On je dobesedno norec* □ ekspr. **naj me hudič vzame**

Naj me hudič vzame, če lažem □ ekspr. **naj me strela** □ ekspr. **naj me**

strela ubije □ ekspr. **po pravici povedano** *Po pravici povedano, ne ljubi*

se mi tega delati □ ekspr. **po pravici rečeno** □ ekspr. **povem ti** *Povem ti,*

ne lažem se □ ekspr. **prav²** *Prav rad bi ti ustregel, vendar to ni mogoče*

□ ekspr. **pravim ti** □ ekspr. **pri moji duši** □ ekspr. **pri moji veri** □ pog. **primoj-**

stokrat □ star. **primojveri** *Primojveri, da te nisem videl* □ ekspr. **rečem**

ti □ ekspr. **v resnici** *V resnici nisem za to* □ ekspr. **vsekakor** *To stvar bi*

vsekakor rad kupil □ publ. **v vsakem pogledu** *To je v vsakem pogledu*

upravičeno □ ekspr. **zares²** *Zares nisem za to* □ ekspr. **za vsako ceno** *To*

stvar hočem za vsako ceno

3. poudar. člen. |poudarja pomen besede, na katero se nanaša|

Njegove pesmi so res dobre □ **resnično³** □ zastar. **istinito²** □ ekspr. **v resnici**

□ ekspr. **zares²** □ ekspr. **zaresno²**

GLEJ ŠE nikakor | **sicer²** 2

rés³ povdk. |izraža, da je kaj v skladu z resničnostjo| *Vse, kar*

je rekel, je res □ **resnica²** □ **resnično⁴** □ ekspr. **čista resnica** □ ekspr. **gola**

resnica □ zastar. **istina** □ ekspr. **preres** *Vse to je res, preres* □ ekspr. **suha**

resnica □ ekspr. **sveta resnica**

résa¹ -e ž

1. |okrasna nit ali pramen iz niti na robu kakega tekstilnega

izdelka| *ruta z resami* □ nar. **cota** □ neknoj. pog. **franža** □ ekspr. **resica**

□ knj.izroč. **robica** □ nar. **zabrnik**

2. |kratek, oster podaljšek pleve pri klasu| *rese gorske trave*

□ agr. **osina** □ agr. **resina**

3. |trša, daljša dlaka| *rese v kožuhu kunca* □ zastar. **vos¹** □ zastar. **vos²**

GLEJ ŠE dlaka 1 | migetalka | resiti se

résa² -e ž |grmičasta rastlina z igličastimi listi in navadno

rdečimi cveti| *utrgati reso* □ **vres** □ **vresa**

♦ bot. **spomladanska resa** □ bot. **spomladansko resje** □ bot. **spomladansko vresje**

GLEJ ŠE plahtica •

resast -a -o prid.

1. |ki ima na robu okrasne niti ali pramene iz niti| *resast prt*

□ nar. **cotast** □ neknoj. pog. **franžast** □ ekspr. **resičast** □ **dolgores** |ki ima

dolge rese, resice|

2. |ki ima kratke, ostre podaljške plev pri klasu| *resasta gorska*

trava □ **resat** □ **resnat** □ redk. **resav**

GLEJ ŠE robot 2

résasti -a -o prid. ▶ dlaka 2♦ | pšenica pp 2 | pšenica ♦2 | resavec

resät -áta -o prid. ▶ resast 2

résav -a -o prid. ▶ resast 2

résavec -vca m lov. |pes s tršo, daljšo dlako| *gojiti resavce* □ lov. **pes**

resavec □ lov. **resasti pes**

GLEJ ŠE pes pp 4

résda člen. ▶ res¹ 1, 2 | res² | sicer² 2

resédast -a -o prid. |ki je po barvi podoben resedi| *resedasta*

obleka □ knj.izroč. **reseden**

reséden -dna -o prid. ▶ resedast

résen¹ -sna -o prid.

1. |ki pri svojem ravnanju, odločanju upošteva zlasti objektiv-

no pomembne stvari| *za svoja leta zelo resen fant* □ **zresnjen** □ knj.

izroč. **resnoben** □ knj.izroč. **seriozen** □ star. **zastaven** ■ protip. **neresen**

2. |ki zavzeto, odgovorno izpolnjuje svoje naloge, dolžnosti|

resen študent □ knj.izroč. **seriozen**

GLEJ ŠE neresen | pomemben

résen² -sna -o povdk. |izraža, da se kdo ne šali, smeje| *Zakaj si*

tako resen □ ekspr. **brez poezije** □ nar. **moder²** □ ekspr. **smrtno resen**

♦ **biti resen** □ ekspr. **imeti resen obraz** □ ekspr. **imeti smrtno resen obraz**

□ ekspr. **resno gledati**

résica -e ž

• anat. **črevesne resice** □ anat. **črevesne srkalice**

GLEJ ŠE migetalka | res¹ 1

résičast -a -o prid. ▶ resast 1

residuálni -a -o prid. ▶ preostali

residuuum -a m ▶ ostanek 3 | preostanek

resignácija -e ž ▶ odstop 2

resignirati -am dov. in nedov. ▶ odpovedati se 1 | odpovedovati

se 1 | odstopati 1 | odstopiti 1

résina -e ž ▶ osina | res¹ 2

résiti se -im se nedov. |dobivati kratke, ostre podaljške plev pri

klasu| *Pšenica se resi* □ **delati rese**

résje -a s |več grmičastih rastlin z igličastimi listi in navadno

rdečimi cveti kot celota| *Resje je že cvetelo* □ **vresje**

GLEJ ŠE res² ♦

résk posnem. medm. |posnema glas pri prelomu, pretrgu, trenju|

Resk, je počila veja pod nogo; Resk, resk je trgala staro obleko □ **hrsk**

□ **hrst²** □ **rsk** □ **vrsk**

resketáti -ám nedov. |dajati kratke, rezke glasove| *Strojnice*

resketajo □ ekspr. **prasketati**

réskniti -em dov. |dati kratek, rezek glas| *Brzostrelka je resknila*

□ **vreskniti** □ knj.izroč. **prasketniti** □ knj.izroč. **vresniti** □ ekspr. **zapasketati**

résnat -a -o prid. ▶ resast 2

résnež -a m ekspr. |kdor se redko šali, smeje| *resneži in šaljivci*

□ knj.izroč. **resnobnež**

résni -a -o prid. ▶ bolezen ♦18 | glasba 1♦3 | poškodba ♦1

résnica¹ -e ž ▶ dlaka 2♦ | pšenica ♦2

resnica² -e ž |kar je v skladu, se ujema z določenimi dejstvi|

govoriti resnico □ ekspr. **čista resnica** □ ekspr. **gola resnica** □ zastar. **istina**

□ ekspr. **suha resnica** □ ekspr. **sveta resnica** □ ekspr. **živa resnica**

GLEJ ŠE dogma 1 | prikriti² ♦ | res¹ 2, 3 | res³ | resničnost 2

resnicoljúb -a -o m ekspr. |kdor zavrača, odklanja potvarjanje

dejstev| *Kako resnicoljuba pridobiti za ta lisjaški posel*

□ knj.izroč. **filalet**

resnicoljúbje -a s ▶ resnicoljubnost

resnicoljúbnost -i ž |dejstvo, da kdo zavrača potvarjanje dejstev|

hvaliti fantovo resnicoljubnost □ knj.izroč. **filaletija** □ knj.izroč. **resnicoljubje**

resnični -a -o prid.

1. |ki je, se godi in ni rezultat izmišljanja, domišljije| *spoznati*

resnično stanje □ pog. **dejanski** □ publ. **faktični** □ zastar. **istiniti** □ ekspr. **pre-**

resnični □ knj.izroč. **realni** □ publ. **stvarni** □ ekspr. **zaresni** ■ protip. **izmišljeni**

2. |ki je v resnici tak, kot se kaže| *Taka je njegova resnična*

narava □ **pravi²** □ ekspr. **nenarejeni** □ ekspr. **nepotvorjeni** □ ekspr. **nezlagani**

□ ekspr. **pravšnji²**

GLEJ ŠE dejanski | izmišljeni | popolni 2 | pravi² 2 | predmetni |

svet¹ 4♦4

resnično¹ -ega s ▶ verjeti 1

resnično² prisl. ▶ zares¹

resnično³ člen. ▶ nikakor | res² 1, 2, 3

resnično⁴ povdk. ▶ res³

resničnost -i ž

1. |kar res je, obstaja| *dojemati, spoznavati resničnost* □ stvarnost

□ knj.izroč. *dejanskost* □ knj.izroč. *dejanstvenost* □ knj.izroč. *dejanstvo*

□ knj.izroč. *dejstvenost* □ knj.izroč. *faktičnost* □ knj.izroč. *realnost*

□ ekspr. *zaresnost*

♦ 1. *navidezna resničnost* □ knj.izroč. *virtualna realnost*

□ knj.izroč. *virtualna resničnost* 2. *objektivna resničnost* □ knj.izroč. *objektivna realnost* 3. *subjektivna resničnost* □ knj.izroč. *subjektivna realnost*

4. *zgodovinska resničnost* □ knj.izroč. *zgodovinska realiteta*

2. |dejstvo, da je kaj v skladu, se ujema z določenimi dejstvi| *resničnost izjave* □ zastar. *istinitost* □ knj.izroč. *pravšnjost* □ knj.izroč. *resnica*²

resničnostni -a -o prid. ▶ vrednost •5

resno nač. prisl. |izraža, da se pri ravnanju, odločanju upošteva zlasti objektivno pomembne stvari| *resno premišljati*

□ knj.izroč. *resnobno*

GLEJ ŠE *resen*² •

resnoba -e ž ▶ resnost

resnoben -bna -o prid. ▶ resen¹ 1

resnóbnež -a m ▶ resnež

resnóbno prisl. ▶ resno

resnóbnost -i ž ▶ resnost

resnost -i ž |dejstvo, da kdo pri svojem ravnanju, odločanju upošteva zlasti objektivno pomembne stvari| *Pri tako priznanem znanstveniku bi se pričakovalo več resnosti*

□ knj.izroč. *resnoba* □ knj.izroč. *resnobnost* □ knj.izroč. *serioznost*

resolúcija -e ž ▶ ločljivost

resolúten -tna -o prid. ▶ odločen¹ 1 | samozavesten 1

resolútno prisl. ▶ odločno | samozavestno

resolútnost -i ž ▶ odločnost

resonanca -e ž glasb. |ojačenje zvoka zaradi hkratnega nihanja zvočila in telesa, ki lahko niha z isto frekvenco| *uglasiti struno tako, da nastane resonanca* □ redk. *odzvok*

• fiz. *biti v resonanci* □ knj.izroč. *resonirati*

GLEJ ŠE *odmevati* 2

resonánčni -a -o prid. glasb. |ki je v zvezi z resonanco| *resonánčni prostor zvočila* □ knj.izroč. *odzvočni*

GLEJ ŠE *zvočnica*

resonírati -am nedov. ▶ resonanca •

resór -ja m |delovno področje ministra| *Stranke so si razdelile resorje v vladi* □ knj.izroč. *listnica*

GLEJ ŠE *minister* •1 | oddelek 1 •2

resorbírati -am nedov. in dov. ▶ vpiti¹ | vsrkati | vsrkavati

resórni -a -o prid. ▶ minister •2

resórpcija -e ž ▶ vsrkavanje

resórski -a -o prid. ▶ minister •2

respirácija -e ž ▶ dihanje

respirácijski -a -o prid. ▶ dihala

respirátor -ja m med. |naprava za ritmično prezračevanje pljuč bolniku, ki ne more dihati| *bolniku pomagati z respiratorjem*

□ med. *respiratorni aparat*

respiratórni -a -o prid. ▶ dihala | respirator

respíro -a m ▶ odlog •

restánt -a m ▶ zapornik 1

restavrácija¹ -e ž |gostinski obrat, v katerem se pripravlja in servira hrana| *Restavracija je zaprta* □ knj.izroč. *obedovalnica* □ knj.izroč. *restoran* □ *bistro*¹ |zlasti v francoskem okolju

manjša, preprosta restavracija| □ *menza* |navadno cenejša restavracija|

♦ 1. *oficirska restavracija* □ voj., žarg. *oficirska menaža* □ *oficirska menza*

2. *samopostrežna restavracija* □ prakt. sp. *samopostrežna*

PODPOMENKE 1. *bulvarska restavracija*, *hotelska restavracija*, *kolodvorska restavracija* 2. *mlečna restavracija*, *ribja restavracija*, *vegetarijanska restavracija*

restavrácija² -e ž |izvedba postopka, pri katerem kaj poškodovanega ali s predelovanjem spremenjenega spet dobi prvotno obliko| *restavracija spomenika* □ *restavriranje* □ knj.izroč. *obnova* □ knj.izroč. *prenova* □ knj.izroč. *prenovitev* □ knj.izroč. *renovacija*

GLEJ ŠE *obnova* 3

restavracijski -a -o prid. |ki je v zvezi s postopkom, pri katerem kaj poškodovanega ali s predelovanjem spremenjenega spet dobi prvotno obliko| *restavracijska dela* □ *restavratorski*

□ knj.izroč. *obnavljalni* □ knj.izroč. *obnovitveni* □ knj.izroč. *prenovitveni*

restavrátor -ja m |kdor izvaja postopek, pri katerem kaj poškodovanega ali s predelovanjem spremenjenega spet dobi prvotno obliko| *restavrador fresk, gradu* □ knj.izroč. *obnavljavec*

□ knj.izroč. *obnovitelj* □ knj.izroč. *prenovitelj*

restavrátorski -a -o prid. ▶ restavracijski

restavriranje -a s |izvajanje postopka, pri katerem kaj poškodovanega ali s predelovanjem spremenjenega spet dobi prvotno obliko| *restavriranje spomenika* □ knj.izroč. *obnavljanje*

□ knj.izroč. *prenavljanje* □ knj.izroč. *renovacija*

GLEJ ŠE *obnova* 3 | restavracija²

restavírati -am dov. in nedov. *kaj* |narediti, da kaj poškodovanega ali s predelovanjem spremenjenega spet dobi prvotno obliko| *restavrirati kip, sliko* □ knj.izroč. *obnoviti*

GLEJ ŠE *obnavljati* 2 | *obnoviti* 2

restituírati -am dov. in nedov. ▶ vračati | vrniti 1

restorán -a m ▶ restavracija¹

restrikcija -e ž ▶ omejevanje 1 | omejitev 1

restrikcíjski -a -o prid. ▶ omejevalni

restriktívni -a -o prid. ▶ omejevalni | razlaga •3

resúrs -a m ▶ vir 1

resúrsi -ov m mn. ▶ zaloga 2

rešeljika -e ž |grm ali drevo z belimi cveti v grozdih in črnimi plodovi| *Rešeljika cveti* □ agr. *rašeljika*

rešen -a -o povdk.

1. |izraža, da kdo ni več na življenjsko nevarnem kraju, v neprijetnem, nezaželenem položaju| *Brodolomec je rešen* □ star. *otet*

2. |izraža, da kaj ni več neznano, nejasno, zapleteno| *Problem je rešen* □ *razrešen* □ knj.izroč. *razgoneten* □ ekspr. *razjasnjen*² □ ekspr. *razvozlan*

rešenec -nca m |kdor je rešen| *prebuditi rešenca iz nezavesti* □ *rešeni*¹

rešeni¹ -ega m ▶ rešenec

rešeni² -a -o prid.

1. |ki ni več na življenjsko nevarnem kraju, v neprijetnem, nezaželenem položaju| *rešeni brodolomec* □ star. *oteti*

2. |ki ni več neznan, nejasen, zapleten| *rešeni problem* □ *razrešeni* □ ekspr. *odmotani* □ ekspr. *razvozlan*

rešenica -e ž ▶ rešiteljica

rešenik -a m ▶ rešitelj

rešenje -a s ▶ odrešenje

rešetast -a -o prid. ▶ preluknjan | rešetkast

rešetáti -ám nedov. *kaj* agr. |odstranjovati pleve, smeti s sunkovitim premikanjem rešeta| *rešetati žito* □ agr. *prešetavati* GLEJ ŠE *pogovarjati* se 1 | *premišljavati* 2 | *pretresati* 1

rešetce -a s ▶ rešeto

rešetčast -a -o prid. ▶ rešetkast

rešetka -e ž

- čeb. matična rešetka □ čeb. matična mreža

GLEJ ŠE kletka 1 | mreža •4

rešetkast -a -o prid. |ki je narejen iz vzporednih ali prekrizanih navadno železnih palic| *rešetkast pod v hlevu* □ knj.izroč. **rešetast** □ knj.izroč. **rešetčast**

rešeto -a s |priprava iz lesenega okroglega ogrodja z mrežo, zlasti za čiščenje žita, zrnja| *izdelovati rešeta* □ ekspr. **rešetce** □ **reta** □ GLEJ ŠE pogovarjati se 1 | pretresati 1 | pretresti 2 | razčleniti

reševalec -lca m ▶ ugankar | vozilo •5

reševalni -a -o prid. ▶ avtomobil •13 | čoln •3 | ekipa •2 | prt • | vozilo •5

reševanje -a s ▶ metoda •11

reševati -ujem nedov.

1. *koga* |spravljati koga z življenjsko nevarnega kraja, iz neprijetnega, nezaželenega položaja| *reševati brodolomca* □ zastar. **otemati** □ zastar. **otevati** □ zastar. **otimati**

2. *koga česa/koga pred čim* |odpravljati pri kom neprijetno, nezaželeno stanje| *reševati ljudi lakote*; *reševati koga pred obupom* □ zastar. **otemati** □ zastar. **otevati** □ zastar. **otimati**

3. *kaj* |dosegati, da kaj preneha biti neznan, nejasno, zapleteno| *reševati probleme* □ **razreševati** □ publ. **obravnavati** □ ekspr. **odvozlati** □ ekspr. **razpletati** □ ekspr. **razvozlati**

reševati se -ujem se nedov. *česa/iz česa* |izraža, da kdo pri sebi odpravlja neprijetno, nezaželeno stanje| *reševati se iz zadrege* □ nek. pog. **lizati se** □ nek. pog. **mazati se**

rešilec -lca m ▶ avtomobil •13 | rešitelj | vozilo •5

rešilen -lna -o povdk. *za koga* |izraža, da kaj (lahko) koga reši|

Skok iz goreče hiše je bil zanj rešilen □ **rešitev** □ knj.izroč. **izhod**

□ star. **odrešenje** □ knj.izroč. **odrešilen** □ knj.izroč. **odrešilni izhod**

□ knj.izroč. **odrešitev** □ star. **pomoček** □ star. **pripomoč** □ ekspr. **rešilna bilka**

Ta ponudba je zanj rešilna bilka □ ekspr. **rešilni izhod** □ star. **rešni izhod**

□ star. **rešnji izhod** □ zastar. **spas**

rešilni -a -o prid. |ki (lahko) koga reši| *rešilna misel*; *rešilni spanec*

□ knj.izroč. **odrešilni** □ star. **rešni** □ ekspr. **zveličavni**

GLEJ ŠE avtomobil •13 | izhod 2• | pas •3 | rešilen

rešitelj -a m |kdor koga reši| *zahvaliti se svojemu rešitelju*

□ zastar. **odrešenik** □ star. **rešenik** □ star. **rešilec** □ star. **rešnik**

rešiteljica -e ž |ženska, ki koga reši| *zahvaliti se svoji rešiteljici*

□ star. **rešenica** □ star. **rešnica**

rešitev -tve ž

1. |kar komu omogoči, da preneha biti na življenjsko nevarnem kraju, v neprijetnem, nezaželenem položaju| *poskrbeti za rešitev tovarišev iz ujetništva* □ star. **odrešenje**

□ zastar. **spas**

2. |kar omogoči, da kaj preneha biti neznan, nejasno, zapleteno| *truditi se za rešitev problema* □ zastar. **razrešitev**

□ knj.izroč. **solucija**

♦ **začasna rešitev** □ knj.izroč. **interim** □ knj.izroč. **provizorična rešitev**

□ knj.izroč. **provizorna rešitev**

GLEJ ŠE izhod 2 | rešilen | rešiti 3

rešiti in rešiti réšim dov.

1. *koga* |spraviti koga z življenjsko nevarnega kraja, iz neprijetnega, nezaželenega položaja| *rešiti otroka, ki se utaplja*; *rešiti tovariše iz sovražnega obroča* □ zastar. **izbaviti** □ ekspr. **izmazati**

□ star. **oprostiti** □ ekspr. **osvoboditi** □ star. **oteti**

2. *koga česa/koga pred čim* |odpraviti pri kom neprijetno, nezaželeno stanje| *rešiti ljudi skrbi*; *rešiti ljudi pred obupom* □ zastar. **izbaviti**

iz česa izbaviti koga iz žalosti □ ekspr. **odkleti** *iz česa* *Iz žalosti jo je*

odklo delo □ ekspr. **odrešiti** □ star. **oprostiti** □ star. **oteti**

3. *kaj* |doseči, da kaj preneha biti neznan, nejasno, zapleteno| *rešiti problem* □ **razrešiti** □ pog. **najti rešitev za kaj** □ knj.izroč. **odgonetiti** □ ekspr. **odmotati** □ ekspr. **odvozlati** □ ekspr. **priiti do dna čemu** □ knj.izroč. **razgonetiti** □ ekspr. **razvozlati**

♦ 1. mat. **rešiti enačbo** □ mat. **razrešiti enačbo** 2. **rešiti uganko** □ knj.

izroč. **odgonetiti uganko** □ ekspr. **odmotati uganko** □ knj.izroč. **pogoditi**

uganko □ knj.izroč. **razluščiti uganko** □ ekspr. **razplesti uganko**

□ **razrešiti uganko** □ zastar. **razrešiti ugib** □ knj.izroč. **razrešiti zagonetko**

□ ekspr. **razvozlati uganko** □ zastar. **rešiti ugib** □ knj.izroč. **rešiti zagonetko**

□ ekspr. **uganiti uganko**

GLEJ ŠE presekat • | zavarovati 3 | živ •2

rešiti se in rešiti se réšim se dov.

1. |izraža, da kdo sebe spravi z življenjsko nevarnega kraja, iz neprijetnega, nezaželenega položaja| *Vsi so padli, le on se je rešil* □ zastar. **izbaviti se** □ pog. **izmazati se** □ pog. **odnesti jo** □ pog. **unesti jo** *Srečno sva jo unesla*

2. *česa/pred čim* |izraža, da kdo preneha biti deležen kakega neprijetnega, nezaželenega stanja| *rešiti se strahu*; *rešiti se pred izkoriščanjem* □ zastar. **izbaviti se iz česa izbaviti se iz žalosti** □ ekspr. **izplavati iz česa izplavati iz težav** □ star. **oprostiti se oprostiti se zadrege** □ ekspr. **splavati iz česa splavati iz težav**

□ ekspr. **izvleči se** ↗

GLEJ ŠE zavarovati se

rešljiv -a -o prid. |ki se da rešiti| *lahko rešljiv problem* □ **razrešljiv**

□ ekspr. **razvozljiv** ■ protip. **neresljiv**

GLEJ ŠE neresljiv

rešni -a -o prid. ▶ izhod 2• | rešilen | rešilni

rešnica -e ž ▶ rešiteljica

rešnik -a m ▶ rešitelj

rešnji -a -e prid. ▶ izhod 2• | rešilen | telo •1 | telo •2 | telo •3

rešpékt -a m ▶ spoštovanje

rešpektirati -am nedov. ▶ spoštovati

rešpetlín -a m ▶ daljnogled

rešta -e ž ▶ šop | veliko²

réta -e ž |veliko rešeto z redko mrežo| *metati zrnje v reto*

□ nar. **redos** □ nar. **redoseja**

retardácija -e ž lit. |upočasnitev dogajanja, odložitev razpleta v pripovednem, dramskem delu| *Retardacije so v tem delu preveč pogoste in s tem neučinkovite* □ lit. **zaviranje**

GLEJ ŠE manjrazvitost • | zaostajanje | zaostanek 2

retardirati -am nedov. in dov. ▶ nazadovati | upočasniti | upočasnjevati | zaostajati 2 | zaostati 2 | zavirati¹ 2 | zavreti 3

reténcija -e ž ▶ pomnjenje | zastoj 4•3

réteš -a m ▶ zavitek 2

retína -e ž ▶ mrežnica 1 | odstop •1

retirirati -am nedov. in dov. ▶ umakniti se 3 | umikati se 2

réttje -a s ▶ izvir 1•1

rétor -ja m ▶ govornik¹

retórični -a -o prid. ▶ govorniški

retórično prisl. ▶ govorniško

retórik -a m ▶ govornik¹

retórika -e ž ▶ govorništvo | leporečje

retórski -a -o prid. ▶ govorniški

retrákcija -e ž ▶ skrčenje 2

retroaktivni -a -o prid. ▶ vzvratni

retrográdni -a -o prid. ▶ povratni | slovar •3

rétrorakéta -e ž ▶ raketa •5

retrospekcija -e ž ▶ retrospektiva

retrospektiva -e ž knj.izroč. |spominsko obnavljanje česa preteklega| *retrospektiva pomembnejših dogodkov iz življenja*

□ knj.izroč. **retrospekcija**

GLEJ ŠE tehnika 2•6

retrospektivni -a -o prid. ► tehnika 2•6

return -a [ritərən -ma] m ► vnašalka

retuša -e ž ► retuširanje

retuširanje -a s fot. |postopek izboljšave fotografskih posnetkov, zlasti z odpravljanjem madežev, poškodb na negativu ali pozitivu| *retuširanje negativa* □ fot. **retuša**

retuširati -am dov. ► olepšati 2

réva -e ž ekspr. |ženska oseba v stanju, ki vzbuja sočutje, usmiljenje| *Reva je v življenju veliko pretrpela* □ **sirotka**² □ ekspr. **revica**

□ ekspr. **sirota**¹ □ ekspr. **sirotica** □ ekspr. **ubožica**

GLEJ ŠE bojzljiv povdk. | bojzljivec | bolehen povdk. | bolehež | neodločen 1 povdk. | neodločnež | revež² | revščina¹ | skrb | šibek 1 povdk. | težava 2 | trpljenje 1

revánša -e ž ► maščevanje | oddolžitev | povračilo 2 | tekma •2

revanširati se -am se dov. in nedov. ► oddolževati se | oddolžiti se | povračiti 2 | povrniti 2

revanšistični -a -o prid. |ki je v zvezi s prizadevanjem za ponovno, zlasti nasilno pridobitev v vojni izgubljenih ozemelj in privilegijev| *revanšistične zahteve*

□ knj.izroč. **revanšni**

revánšni -a -o prid. ► revanšistični

révče -ta s ► revež²

révček -čka m ► bojzljiv povdk. | neodločen 1 povdk. | revež¹ | revež² | revež³

reven¹ -vna -o prid.

1. |ki ima malo materialnih dobrin| *reven človek* □ **siromašen**

□ knj.izroč. **boren** □ evfem. **nebogati** □ zastar. **nebore**³ □ evfem. **nepremožen** □ ekspr. **obubožan** □ star. **siromaški** □ star. **siroten** □ star. **sirotinski**

□ star. **ubog**¹ □ star. **uboren** □ star. **ubožen** ■ protip. **bogati**

◆ **biti zelo reven** □ ekspr. **biti berač** □ ekspr. **biti nemanič** □ knj.izroč. **biti nimanič** □ ekspr. **biti pravi berač** □ ekspr. **biti reven kot cerkvena miš** □ star. **biti reven kot Lahov koš** □ ekspr. **biti siromak** □ ekspr. **biti stradač** □ ekspr. **biti stradalec** □ ekspr. **biti stradar** □ ekspr. **biti stradavec** □ ekspr. **biti stradež** □ ekspr. **biti ubogi stradač** □ ekspr. **biti ubogi stradalec** □ ekspr. **biti ubogi stradar** □ ekspr. **biti ubogi stradavec** □ ekspr. **biti ubogi stradež** □ ekspr. **ne imeti kaj v usta dati** □ star. **ne imeti kaj v usta dejati** □ star. **ne imeti kaj v usta deti** □ ekspr. **ne imeti niti za sol**

2. |ki vsebuje, ima bistveno sestavino v manjši meri, kot je običajno| *revna ruda* □ **siromašen**

GLEJ ŠE bogati 1 | majhen 4 | skromen 2 | slab¹ | šibek 1, 2, 3

reven² -vna -o povdk. ► slaboten²

revêr -ja m ► zavijek

reveréncia -e ž ► spoštovanje

reverénd -ênda m |v nekaterih deželah pristavek k imenu duhovnika| *hiša reverenda Simona* □ **častiti gospod**

GLEJ ŠE duhovnik 1

revêrz -a m |potrdilo o prevzemu stvari| *podpisati reverz*

□ **reverzno potrdilo**

GLEJ ŠE hrbet 2

reverzibilni -a -o prid. ► povračljivi

revêrzni -a -o prid. ► reverz

révež¹ -a m |človek, ki ima malo materialnih dobrin| *pomagati*

revežem □ **revni** □ **siromak** □ **siromašni** □ nar. **amažnik** □ ekspr. **berač**¹

□ ekspr. **bogec**² □ redk. **božec** □ ekspr. **nemanič** □ knj.izroč. **nimanič**

□ knj.izroč. **pavper** □ ekspr. **revček** □ ekspr. **siromače** □ ekspr. **siromaček**

□ ekspr. **ubogi zlodej** □ star. **ubožček**¹ □ star. **ubožec**¹ □ star. **ubožni**¹

□ star. **ubožnik** □ knj.izroč. **bosjak** |zlasti v ruskem okolju|

◆ **vaški revež** □ ekspr. **vaški revček** □ star. **vaški ubožnik**

révež² povdk. ekspr. |izraža, da je kdo v stanju, ki vzbuja sočutje in usmiljenje| *Brez upanja je človek velik revež; Od tistega časa je bil še večji revež* □ zastar. **nebore**⁴ □ ekspr. **reva** □ ekspr. **revče** □ ekspr. **revček**

□ ekspr. **revše** □ ekspr. **siročé** □ ekspr. **siromak** □ ekspr. **sirota**² □ ekspr. **siročé**

□ ekspr. **sirote** □ ekspr. **sirotec** □ nar. **sirotej** □ ekspr. **sirotek** □ ekspr. **sirotež**

□ ekspr. **ubog**² *V vojni so otroci najbolj ubogi* □ ekspr. **ubožček**²

□ ekspr. **ubožec**²

GLEJ ŠE slaboten²

reviálni -a -o prid. ► revijski

révica -e ž ► reva

revidént -ênta m ► revizor

revidirati -am dov. in nedov. ► popraviti 3

revija -e ž |periodično izhajajoča publikacija s specializirano vsebino| *prelistavati revijo* □ biblio. **časopis** □ knj.izroč. **list** □ star. **žurnal**

◆ 1. **filmska revija** □ publ. **filmski magazin** 2. **ilustrirana revija**

□ knj.izroč. **ilustracija** □ biblio. **ilustrirani časopis** □ star. **ilustrirani žurnal**

□ publ. **magazin** 3. **literarna revija** □ **leposlovna revija** □ knj.izroč. **leposlovni list** □ zastar. **lepoznanski list** □ knj.izroč. **literarni list** 4. **modna revija**

□ biblio. **modni časopis** □ publ. **modni magazin** □ star. **modni žurnal**

5. **zabavna revija** □ prakt. sp. **zabavnik** 6. **ženska revija** □ biblio. **ženski časopis** □ star. **ženski žurnal**

PODPOMENKE 1. **arhitektna revija**, **farmakološka revija**, **mentorska revija**, **pedagoška revija**, **sociološka revija** 2. **filmska revija** 7, **literarna revija** 7, **modna revija**, **revija za jezikovnokulturna vprašanja**

3. **moška revija**, **ženska revija** 4. **poljudnoznanstvena revija**, **strokovna revija**, **zabavna revija** 7

revijski -a -o prid. |ki je v zvezi s periodično izhajajočo publikacijo s specializirano vsebino| *revijska objava* □ **revialni**

GLEJ ŠE brv •

revír -ja m |področje, kraj, kjer se pridobiva premog| *delati v revirju* □ **premogovni revir** □ **rudarski revir**

GLEJ ŠE področje 1

revírni -a -o prid. ► revirski

revírski -a -o prid. |ki je v zvezi z revirjem| *revirske meje* □ **revirni**

revitalizácija -e ž ► obnova 3 | oživitev 2 | oživiljanje 2

revitalizirati -am dov. in nedov. ► obnavljati 2 | obnoviti 2 | oživiti | oživljati

revizija -e ž ► komisija •7 | sprememba 1

revizijski -a -o prid. ► jama •4 | komisija •7

revizor -ja m |kdor (poklicno) pregleduje poslovanje, dokumente zaradi ugotavljanja skladnosti s predpisi, zakoni| *poročilo revizorja* □ knj.izroč. **revident**

révkniti -em dov. ► reči 1 pp 10

révma -e ž ► bolezen •13 | revmatizem | revmatizem •4 | revmatizem •2

revmátičen -čna -o povdk. ► revmatizem •2

revmátični -a -o prid. ► bolezen •13 | bolnik •25

revmátik -a m ► bolnik •25

revmatizem -zma m |bolezen zlasti gibalnega sistema zaradi vnetja, degeneracije, presnovnih motenj| *zdraviti revmatizem*

□ pog. **revma**

◆ 1. med. **degenerativni revmatizem** □ med. **artroza** 2. **imeti revmatizem**

□ pog. **biti revmatičen** □ pog. **imeti revmo** 3. med. **kostni revmatizem**

□ zastar. **kostenica** 4. med. **sklepni revmatizem** □ med. **artikularni revmatizem** □ pog. **sklepna revma**

GLEJ ŠE bolezen •13

révni -ega m ► revež¹

révno nač. prisl. |izraža obstajanje z malo materialnih dobrin|
revno živeti □ **siromašno** □ **skromno** □ knj.izroč. **asketsko** □ star. **siromaško**
 □ star. **ubogo** □ star. **uborno** □ star. **ubožno**
GLEJ ŠE skromno

révnost -i ž |dejstvo, da ima kdo malo materialnih dobrin|
sramovati se svoje revnosti □ **revščina**¹ □ **siromašnost** □ ekspr. **siroma-**
štvo □ star. **ubogost** □ star. **ubornost** □ star. **ubožnost**

revólt -a m ▶ odpor 2 | upor 1, 2

revólta -e ž ▶ odpor 2 | upor 1, 2

revoltírati -am nedov. ▶ upirati se 2

revolúcija -e ž

1. |radikalna sprememba družbenih, ekonomskih, političnih odnosov, usmerjena proti obstoječi družbeni, politični ureditvi| *pripravljati revolucijo* □ **subverzija** □ zastar. **revolucion**

♦ 1. **buržoazna revolucija** □ meščanska revolucija 2. **socialistična revolucija** □ ekspr. **rdeča revolucija** 3. **oktobrska revolucija** □ boljševiska revolucija □ ekspr. **oktober**

2. ekspr. |velika, hitra sprememba na kakem področju človekovega delovanja| *Z oljno tehniko je nastopila v slikarstvu revolucija*
 □ zastar. **prekucija** □ ekspr. **prevrat**

• **genetska revolucija** □ genska revolucija

revolucijski -a -o prid. ▶ revolucionarni 1

revolución -a m ▶ revolucija 1

revolucionár -ja m |kdor sodeluje pri revoluciji; kdor si prizadeva za veliko, hitro spremembo na kakem področju človekovega delovanja| *revolucionarji v slikarstvu; fanatizem revolucionarjev* □ ekspr. **jakobinec** □ ekspr. **prekucuh** □ ekspr. **prevratnež**
 □ ekspr. **prevratnik** □ zastar. **revolucionarec** □ slabš. **sanskilot**

revolucionárec -rca m ▶ revolucionar

revolucionárka -e ž |ženska, ki sodeluje pri revoluciji; ženska, ki si prizadeva za veliko, hitro spremembo na kakem področju človekovega delovanja| *drznost mlade revolucionarke* □ ekspr. **prevratnica**

revolucionárni -a -o prid.

1. |ki je v zvezi z radikalno spremembo družbenih, ekonomskih, političnih odnosov| *revolucionarna dejavnost*
 □ ekspr. **prekucniški** □ knj.izroč. **revolucijski** □ knj.izroč. **subverzivni**

2. |ki ima velik pomen za nadaljnji potek, razvoj česa| *revolucionarne kompozicijske novosti* □ **prelomni** □ ekspr. **prevratni**
 □ ekspr. **prevratniški**

revolucionárno nač. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje v zvezi s hitro spremembo na kakem področju človekovega delovanja| *revolucionarno misliti; revolucionarno usmerjeni skladatelj*
 □ ekspr. **prevratno**

revolucionárnost -i ž |nazori, miselnost revolucionarjev| *biti zaprt zaradi revolucionarnosti* □ ekspr. **prekucuštvo** □ ekspr. **prevratništvo** □ redk. **revolucionarstvo** □ ekspr. **jakobinstvo** |ekstremna revolucionarnost|

revolucionárstvo -a s ▶ revolucionarnost

revolucionírati -am nedov. ▶ upirati se 2

revólver -ja m ▶ pištola

révsati -am nedov. ▶ revskati

révsk -a m ▶ bevskanje |govorjenje pp 8

révskanje -a s slabš. |zadirčno govorjenje s kom| *Naveličal se je njenega revskanja* □ slabš. **lajanje** □ ekspr. **renčanje**
GLEJ ŠE govorjenje pp 8

révskati -am nedov. *na koga* slabš. |zadirčno govoriti s kom| *Prišel sem po nasvet, vi pa revskate name* □ slabš. **lajati** □ ekspr. **obregati se**
 □ ekspr. **obregovati se** □ ekspr. **renčati** □ slabš. **revsati** □ slabš. **režati**
GLEJ ŠE bevsinati |govoriti 1 pp 14

révskniti -em dov. ▶ bevskniti | reči 1 pp 10

révsniti -em dov. ▶ bevskniti

révščina¹ -e ž

1. |stanje, za katero je značilno veliko pomanjkanje materialnih dobrin; stanje, za katero je značilno veliko pomanjkanje dobrine, imenovane v prilastku| *Upad trgovine je povečal revščino; spopadati se z duhovno revščino* □ **beda** □ **pomanjkanje** □ **siromaščina** □ **siromaštvo** □ ekspr. **beraštvo** □ star. **edinščina** □ pog. **mizerija**
 □ pog. **mizernost** □ ekspr. **proletarstvo** □ star. **reva** □ star. **siromačija**
 □ star. **siročina** □ zastar. **siročstvo** □ star. **sirotina** □ knj.izroč. **uboščina**
 □ knj.izroč. **uboštvo**

2. ekspr. |revni ljudje kot celota| *V barake se je naselila mestna revščina* □ ekspr. **beračija** □ ekspr. **siromaščina** □ ekspr. **siromaštvo**
GLEJ ŠE beračija | revnost | živeti 4•5

révščina² povdk. ▶ slab²

revšè -éta s ▶ bojazljiv povdk. | neodločen 1 povdk. | nepomemben povdk. 1 | nepomembnež | **revež**²

réz¹ -a m

1. |pritisk, poteg z ostrim predmetom, rezilom| *z enim rezom skrajšati šibo* □ **reza****j**

2. |ploskev, ki nastane z rezanjem| *premazati rez z zaščitno snovjo* □ **rezna ploskev** □ **rez**²

• med. **cesarski rez** □ med. **carski rez**
GLEJ ŠE obrezovanje | rezina 2

réz² -í ž

• agr. **poletna rez** □ agr. **poletni rez**
GLEJ ŠE incizija | obrezovanje | red² | rez¹ 2 | rezanica

réza -e ž ▶ zarez 1

rezáč -a m ▶ obrezovalec | rezalec

rezáča -e ž |lopata s koničastim ali ravnim listom za rezanje in obračanje zemlje| *z rezačo obdelati njivo* □ **lopata rezáča**
 □ neknoj. pog. **lopata štiharica** □ neknoj. pog. **štiharica**

rezáj -a m ▶ rez¹ 1 | rezina 1

rezálec -lca m |delavec, ki reže| *vodja rezalcev* □ knj.izroč. **razrezovalec** □ redk. **rezač**

rezální -a -o prid. ▶ hitrost¹ •7

rezálnica -e ž ▶ črtalo 2 | slamoreznica

rezálnik -a m |stroj, priprava za rezanje| *rezati kaj na rezalniku; rezalnik v knjigovoznici* □ **rezilnik** □ knj.izroč. **rezalo rezalo za steklo**
 □ knj.izroč. **rezilo**
GLEJ ŠE rezilnik •

rezálo -a s ▶ rezalnik

rezánec -nca m nav. mn. |izdelek za zakuho iz rezančnega testa v obliki krajših trakov| *zakuhati rezance* □ neknoj. pog. **nudelj**

rezánica -e ž |zrezana slama, seno| *krmiti konje z rezanico in ovsom* □ zastar. **rez**² □ nar. **sečka**

rezánje -a s |delanje kosov, delov s pritiskanjem, potegovanjem z ostrim predmetom, rezilom| *pri rezanju blago pravilno obračati* □ zastar. **režnja**

• teh. **avtogeno rezanje** □ teh. **plamensko rezanje**
GLEJ ŠE hitrost¹ •7 | omejevanje 1

rezátev -tve ž ▶ obrezovanje

rézati réžem nedov.

1. *kaj* |s pritiskanjem, potegovanjem z ostrim predmetom, rezilom delati kose, dele| *rezati blago s škarjami* □ knj.izroč. **narezovati** □ knj.izroč. **razrezavati** □ knj.izroč. **razrezovati** □ **striči** |s škarjami rezati, delati krajše| *striči živo mejo*

2. 3. os., s smiselnim osebkom v tožilniku |povzročiti komu bolečino s pritiskanjem, prodiranjem na določenem mestu na telesu| *Naramnice nahrbtnika me režejo* □ s smiselnim osebkom v dajalniku

zareзовati se v kaj Pretežka torba se mu zareзуje v ramena
 □ ekspr. **parati kaj Verige parajo telesa sužnjeв** □ knj.izroč. **vjedati se** v kaj Pas težke torbe se mu vjeda v ramena □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku **vezovati se** v kaj Vrv se mu vrezuje v vrat □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku **zajedati se** v kaj Veriga se mu zajeda v kožo □ knj.izroč., s smiselnim osebkom v dajalniku **zažemati se** v kaj Vrv se mu zažema v dlani

3. nepreh. ekspr. | povzročati neprijeten, pekoč občutek zaradi nizke temperature | *Voda je kar rezala* □ ekspr. **gristi** □ ekspr. **ščipati**

GLEJ ŠE boleti 1 | boleti 1 pp 2 | igrati 2 | izrezovati | obrezovati 2 | omejevati 2 | operirati | parati 2 | peti¹ 1 | pluti | praskati 3 | preživljati | rezljati | skapljati¹ | standardizirati • | vrezovati

rézati jo rézem jo nedov. ► iti 1

rezátva -e ž ► obrezovanje

rézba -e ž ► rezbarija

rezbár -ja m | kdor se ukvarja z rezbarstvom | *Okvir je dal delati rezbarju* □ knj.izroč. **lesorezec** □ star. **podobar** □ knj.izroč. **rezec**

rezbarija -e ž | delo, izdelek, narejen z rezilom zlasti iz lesa, navadno namenjen olupšavi, okrasitvi | *z rezbarijo okrasiti strop* □ star. **rezba** □ redk. **rezljarija**

rezbáriti -im nedov. ► rezljati

rezbárjenje -a s ► rezbarstvo

rezbárski -a -o prid. ► rezbarstvo

rezbárstvo -a s | izdelovanje, oblikovanje okrasnih predmetov, figur, zlasti iz lesa z uporabo rezil | *preživljati se z rezbarstvom* □ **rezbarska obrt** □ **rezbarjenje** □ star. **podobarstvo**

rézec -zca m ► rezbar

rézek -zka -o prid. ► hud¹ 1 | nenaklonjen | oster 3, 4 | piker | predirljiv

rézen -zna -o prid. ► hud¹ 1 | oster 4 | piker

rezèrva -e ž ► igralec 2•4 | pridržek | zadržanost 1, 2 | zaloga 1, 2

rezervácija -e ž ► rezervat | rezervat •

rezervár -ja m ► rezervoar

rezervát -a m | področje, ki je zavarovano zlasti zaradi prvotne narave ali pomembnih primerkov žive ali nežive narave | *ustanoviti rezervat za redke vrste kitov* □ knj.izroč. **rezervacija** □ knj.izroč. **rezervatno področje**

◆ **lovski rezervat** □ knj.izroč. **lovska rezervacija**

rezervátni -a -o prid. ► rezervat

rezervíran -a -o prid. ► zadržan¹ 1

rezervíranost -i ž ► zadržanost 1, 2

rezèrveni -a -o prid. | ki je namenjen za zamenjavo česa izrabljene, pokvarjenega | *trgovina z rezervnimi avtomobilskimi deli* □ knj.izroč. **nadomestni**

GLEJ ŠE hrana 1•12 | igralec 2•4 | sestava •2 | sklad •4

rezervoár -ja m | zaprti prostor, posoda za shranjevanje navadno večjih količin tekočine, plina | *napolniti rezervoar* □ knj.izroč. **hranilnik** □ pog. **rezervar** □ neknj. pog. **tank**

GLEJ ŠE tank 1, 2 | vir 1

rézg rézga m ► rezgetanje

rezgèt -éta m ► rezgetanje

rezgetánje -a s | oglašanje z visokimi, tresočimi se glasovi | *rezgetanje konj* □ **rezget** □ knj.izroč. **rezg**

GLEJ ŠE smeh

rezgetáti -ám nedov. | oglašati se z visokimi, tresočimi se glasovi | *Konji rezgetajo* □ **hrzati** □ **porezgetavati** ▸

GLEJ ŠE govoriti 1

rezgetáti se -ám se nedov. ► smejati se

rezidénca -e ž ► mesto¹ 1• | stanovati

rezidírati -am nedov. ► prestolovati

rezijánka -e ž ► ples 1 pp

rezijánski -a -o prid. ► narečje •10 | ples 1 pp

rezijánščina -e ž ► narečje •10

rezilce -a s | majhno rezilo | *nabrusiti rezilce* □ pog. **klinica**

rezilni -a -o prid. ► orodje •3 | stol •1 | sveder pp

rezilnica -e ž ► slamoreznica

rezilnik -a m

• obrt. **sodarski rezilnik** □ obrt. **sodarski rezalnik**

GLEJ ŠE rezalnik

rezilo -a s | kovinski del priprave, orodja, s katerim se reže; ostri, nabrušeni rob tega dela | *brusiti rezilo; sablja z dolgim, zakrivljenim rezilom* □ pog. **klina** □ **rezilce** ▸

• **diamantno rezilo** □ prakt. sp. **diamant**

GLEJ ŠE rezalnik

rezimé -éja m ► povzetek

rezimírati -am dov. in nedov. ► povzemati 1 | povzeti 1

rezína -e ž

1. | odrezani kos, košček snovi, živila v ploščati obliki | *položiti rezine drugo na drugo; rezina kruha* □ star. **odrezek** □ knj.izroč. **rezaj** □ knj.izroč. **reželj** □ knj.izroč. **reženj** □ neknj. pog. **šnita**

◆ 1. **kremna rezina** □ knj.izroč. **kremova rezina** □ neknj. pog. **kremšnita**

2. **tortna rezina** □ torta □ **tortica**

2. **biol.** | košček tkiva, pripravljen za mikroskopiranje | *obarvati rezino* □ **biol. rez**¹

GLEJ ŠE rožje

rezisténca -e ž ► gibanje 3•4 | odpor 2 | odpornost

rezisténten -tna -o prid. ► odporen •

rezišče -a s agr. | ploskev, ki nastane na cepiču, poganjku pri cepljenju, obrezovanju | *premazati rezišče* □ agr. **rezna ploskev**

rézje -a s ► rožje

rezkálec -lca m | delavec, ki dela pri rezkalnem stroju | *delati kot rezkalec* □ **rezkar**²

rezkálni -a -o prid. ► rezkalnik

rezkálnik -a m strojn. | stroj z rezkarji ali rezkalnimi glavami za obdelovanje kovin ali lesa | *usposabljati se za delo z rezkalnikom* □ strojn. **frezalnik** □ strojn. **frezalni stroj** □ strojn. **rezkalni stroj**

rézkanje -a s strojn. | obdelovanje kovin ali lesa s strojem z rezkarji ali rezkalnimi glavami | *primernost kovin za rezkanje* □ strojn. **frezanje**

rezkar¹ -ja m strojn. | orodje z nezamenljivimi rezili, ki se vstavi v rezkalnik | *rezkarji za različne obdelave* □ strojn. **frezalo**

rezkár² -ja m | delavec, ki dela pri rezkalnem stroju | *rezkarji in strugarji* □ **frezar**

GLEJ ŠE rezkalec

rézkati -am nedov. *kaj* strojn. | z rezkarjem obdelovati kovino ali les | *rezkati kovinske, lesene plošče; rezkati navoje* □ **frezati**

rézko prisl. ► ostro | predirljivo

rézkost -i ž ► pikrost

rezljáča -e ž les. | ročna žaga s tankim listom za rezljanje, izrezovanje intarzij, okraskov | *rezljačo izrezati igračo* □ **žagica za rezljanje** □ prakt. sp. **lok**¹ □ neknj. pog. **šničžaga** □ prakt. sp. **žagica** □ pog. **žagica na lok**

rezljánje -a s | delanje, oblikovanje česa z rezilom | *rezljanje okraskov* □ **izrezljavanje** □ **izrezovanje**

GLEJ ŠE rezljača

rezljarija -e ž ► rezbarija

rezljáti -ám nedov. *kaj* | delati, oblikovati kaj z rezilom | *rezljati igračo iz lipovine* □ **izrezljavati** □ **izrezovati** □ knj.izroč. **rezati** □ knj.izroč. **rezbariti**

rézni -a -o prid. ► rez¹ 2 | rezišče

rezníca -e ž ► potaknjenc

reznik -a m ▶ čep² 2 | nož⁴

rézno prisl. ▶ ostro

réznost -i ž ▶ pikrost

rezón -a m ▶ razlog | smisel

rezonêr -ja m ▶ premišljevalec

rezonêrski -a -o prid. ▶ premišljuječ

rezoníranje -a s ▶ premišljevanje 1

rezonírati -am nedov. ▶ premišljevat 1

rezultát¹ -a m

1. |kar se dobi z računsko operacijo, računskimi operacijami| *preveriti rezultat* □ *izračun* □ knj.izroč. *preračun* □ nestrok. *račun*¹

2. |kar nastane, je doseženo s kakim procesom, dogajanjem, delom, prizadevanjem| *Rezultat merjenja je bil pričakovan* □ *izid* □ knj.izroč. *facit* □ knj.izroč. *nasledek*

◆ šport. *neodločeni rezultat* □ šport. *neodločeni izid*

rezultát² povdk. s prilastkom |izraža, da je kaj nastalo, bilo doseženo s kakim dogajanjem, delom, prizadevanjem| *Uspeh na tekmo vanju je rezultat vztrajnega in intenzivnega treninga* □ *izraz* □ *odraz* □ *pridobitev* □ vznes. *otrok* □ publ. *output* □ ekspr. *plod* □ ekspr. *posledica* □ knj.izroč. *produkt* □ ekspr. *sad*

GLEJ ŠE dosežek | izid 1 | naključen | uspeh

rezultírati -am nedov. ▶ izražati 2 | izvirati 2 | kazati 1

réž -í ž ▶ reža

reža -e ž |daljša, ozka odprtina, v trdni snovi; daljša, ozka odprtina sploh| *Les se suši, zato se reže večajo; vreči kovanec v režo kavnega avtomata* □ *špranja* □ redk. *raza* □ redk. *razporek*

□ knj.izroč. *rega*¹ □ redk. *rež* □ nar. *režka* □ redk. *režna odprtina* □ zastar. *škrta* □ redk. *zareza* □ *režica* |majhna reža| □ redk. *priprtina* |nastala pri priprtju|

GLEJ ŠE fuga | fuga • | odprtina | odprtina pp 3 | razpoka | razpoka pp | režati

režánc -nca m ▶ podboj

režánje -a s ▶ smeh

režást -a -o prid. |ki je poln rež| *režasta obloga iz slabega lesa* □ *špranjast*

GLEJ ŠE priprt

režáti -ím nedov. |imeti nepredvideno odprtino, ker se na določenem mestu kaj s čim ne stika| *Čevlji režijo, ker so popustili šivi* □ *imeti režo*

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 14 | odpirati se 2 | odprt • 1 | revskati

režáti se -ím se nedov. ▶ posmehovati se | smejeti se

režáv -áva -o prid. ▶ zadirčen

rêzelj -žlja m ▶ krhelj 2 | rezina 1

rêženj -žnja m ▶ krhelj 2 | rezina 1

režica -e ž ▶ reža

režija -e ž |umetniško oblikovanje izvedbe dramskega, filmskega dela, radijske, televizijske oddaje| *pripravljati režijo sodobne slovenske drame* □ knj.izroč. *režijska postavitve*

◆ gled. *gledališka režija* □ gled. *inscenacija* □ gled. *postavitve*

• pog. *delati kaj v lastni režiji* □ pog. *delati kaj v svoji režiji*

GLEJ ŠE prostor 1•7

režijec -jca m ▶ delavec • 1 | delavec • 21

režijski -a -o prid. ▶ delavec • 1 | delavec • 21 | domisljica • | prostor 1•7 | režija

režím -a m |s predpisi, pravili določeni način življenja, ravnanja, poteka česa| *poostriti režim; bonišnični režim; režim parkiranja* □ knj.izroč. *red*¹ □ knj.izroč. *ureditev*

◆ 1. *absolutistični režim* □ *absolutizem* □ knj.izroč. *absolutni režim* 2. *carski režim* □ *caristični režim* 3. *zgod. nationalsocialistični režim* □ *zgod. rjavi režim* 4. *totalitarni režim* □ *totalitaristični režim* □ *totalitarizem*

PODPOMENKE absolutistični režim⁷, demokratični režim

GLEJ ŠE avtokracija | diktatura | oblast¹ 3

režímski -a -o prid. ▶ agitator

režírati -am nedov. *kaj* |umetniško oblikovati izvedbo dramskega, filmskega dela, radijske, televizijske oddaje| *režirati dramo, film* □ gled. *inscenirati*

režísêr -ja m |kdor se (poklicno) ukvarja z režiranjem| *Film je režiral priznani režiser* □ gled. *inscenator*

režka -e ž ▶ reža

réžni -a -o prid. ▶ reža

režnja -e ž ▶ obrezovanje | rezanje

rhesusfaktor -ja [rêzusfáktor] m med. |lastnost človeških eritrocitov, da morejo povzročiti v krvi, ki te lastnosti nima, tvorjenje proti sebi delujočih protiteles| *imeti pozitivni rhesusfaktor* □ med. *Rh-faktor*

Rh-faktor -ja [êrháfáktor] m ▶ rhesusfaktor

ríba -e ž

1. |vodna žival, ki diha s škrgami in se premika s plavutmi| *V potoku plavajo ribe* □ *ribica* |majhna riba|

PODPOMENKE 1. morske ribe, sladkovodne ribe 2. 'akvarijske ribe' gupi, neonka, praskač, skalarka, sprehajalka, strelec, tetra, ustonoša, žalovalka 3. 'morske ribe' algovnica, arbon, babica, barakuda, bič¹, bodika⁷, bonit, bradač⁷, brglun, bukva, cipelj, drhtulja, frater⁷, gavun, girica, glavoč, gruj, igla⁷, inčun, iver², jeseter, ježevka⁷, kambala, knez, kovač, losos, manta, mečarica, morska lastovica, morska lisica, morska mačka, morska sloka, morska ščuka, morski konjiček, morski lipan, morski list, morski menek, morski petelin⁷, morski vrag, morsko šilo, ogor, orada⁷, oslič, ostriz, pasji som, pilot, poletaš, polanda⁷, raža, ribon, sardela, sardelica, sardon, skuša, skuša plavica, sled¹, strmorinec, šarg, špar, trnova kamenica, trska, tun, zobatec 4. 'sladkovodne ribe' androga, babica⁷, belica, bolen, čep²⁷, činklja, črnooka, gambuzija, golobček, grba, jegulja, jez, kapelj⁷, kečiga, klen¹, klenič, koreselj⁷, krap, linj⁷, lipan, menek, mrena², nežica, okun, ostriz, pezdirek⁷, piraja, pisanec, pisanka¹, platnica, pljučarica, ploščič, podust, pohra, postrv, smuč⁷, sabljarka

2. |meso brez kosti z zunanega dela govejega plečeta ali s svinjskega hrbita| *razrezati ribo v zrezke* □ ekspr. *ribica*

GLEJ ŠE lastovica • | ribariti | velikaš

ribánje -a s ▶ ribarica

ribár -ja m ▶ prodajalec pp 1 | ribič

ribárica -e ž |trda krtača, s katero se čisti z drgnjenjem po površini, navadno mokri| *drgniti tla z ribarico* □ *krtača za ribanje*

ribáriti -im nedov. |iskati, zasledovati in dobivati ribe z določenimi pripomočki in postopki zaradi koristi| *ribariti ob obali in na odprtem morju* □ *loviti ribe* □ nar. *ribiti*

PODPOMENKE bučkariti, črvariti, loviti z mrežami, muhariti, loviti z ostmi, loviti s potegalko, sačiti, trnkariti, vijáčiti

ribárjenje -a s |iskanje, zasledovanje in dobivanje rib z določenimi pripomočki in postopki zaradi koristi| *pravica do ribarjenja* □ nar. *ribičija* □ redk. *ribolov*

ribárnica -e ž ▶ prodajalna pp 1

ribárstvo -a s ▶ ribolov 1

ribàt -áta -o prid. ▶ ribovit

ribáti -am nedov. ▶ drgniti

ribáti se -am se nedov. ▶ prepirati se

ribéz -a m |grmičasta rastlina z užitnimi črnimi, rdečimi jagodami| *nasad ribeza* □ *grozdijče* □ zastar. *grozdjiče* □ redk. *ribezelj*

GLEJ ŠE sok 1•8

ribezelj -zlja m ▶ ribez

ribezljev -a -o prid. ▶ ribezov | vino • 2

ribezljavec -vca m ▶ sok 1•8 | vino •2

ribezov -a -o prid. |ki je v zvezi z ribezom| *ribezov grm*

□ zastar. *grozdjičev* □ redk. *ribezljav*

GLEJ ŠE liker •2 | sok 1•8 | vino •2

ribež -a m ▶ ribežen

ribežen -žna m |priprava z ravnimi, polkrožnimi rezili ali ostrimi izboklinami, s katero se iz živila dela majhne kose, delce s premikanjem živila po teh rezilih| *očistiti ribežen* □ *ribež*

□ nar. *noži*

ribica -e ž

• 1. *zlata ribica* □ *zlatica* 2. zool. človeška *ribica* □ zastar. *močeril*

□ zool. *protej* □ zool. *proteus* 3. rib. *vabna ribica* □ rib. *vobler*

GLEJ ŠE riba 1, 2

ribič -a m |kdor se ukvarja z ribolovom| *Ribiči nastavljajo mreže*

□ star. *ribar* □ knj.izroč. *ribolovec*

♦ *divji ribič* □ rib., žarg. *mrhar* □ rib., žarg. *mrhovinar*

PODPOMENKE poklicni ribič, športni ribič

GLEJ ŠE tunolovec 1

ribičija -e ž ▶ ribarjenje | ribolov 1, 2

ribišče -a s |predel, področje za ribolov| *bogato ribišče* □ *ribolovna voda*

ribiški -a -o prid. ▶ ladja •4 | mreža 2 | palica •16 | vrstica •1

ribišstvo -a s ▶ ribolov 1

ribiti -im nedov. ▶ ribariti

ribjekóžnost -i ž ▶ ihtioza

ribji -a -e prid. ▶ hrbet • | ihtioza | ikre | mehur • | restavracija¹ pp 2 | ribolov 2 | trakulja •2

ribnat -a -o prid. ▶ ribovit

ribnica -e ž ▶ palica •16

ribnik -a m |večja, umetno narejena kotanja z zajezeno vodo, zlasti za gojenje rib| *vzdrževati ribnik* □ neknoj. pog. *bajer*

□ zastar. *ribnjak*

ribnjak -a m ▶ ribnik

riboflavín -a m ▶ vitamin •3

ribogójni -a -o prid. ▶ ribogojnica

ribogójnica -e ž |obrat za gojenje rib| *zgraditi novo ribogojnico*

□ knj.izroč. *ribogojni obrat* □ redk. *ribogojstvo*

ribogójstvo -a s ▶ ribogojnica

ribolòv -óva m

1. |športna in gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z lovljenjem in gojitvijo rib| *pospeševati ribolov* □ *ribišstvo* □ star. *ribarstvo*

□ nar. *ribičija*

♦ rib. *ribolov z obale* □ rib., žarg. *kasting*

PODPOMENKE 1. globinski ribolov, podvodni ribolov, talni ribolov

2. obalni ribolov, visokomorski ribolov 3. morski ribolov, rečni

ribolov 4. poklicni ribolov, športni ribolov

2. |lovljenje rib| *ribolov s trnkom* □ nar. *ribičija* □ redk. *ribji lov*

GLEJ ŠE ribarjenje

ribolòvec -vca m ▶ ribič

ribolòvka -e ž ▶ ladja •4

ribolòvni -a -o prid. |ki je v zvezi z ribolovom| *ribolovno področje*

□ redk. *ribolovski*

GLEJ ŠE dovolilnica • | ribišče

ribolòvnica -e ž ▶ dovolilnica •

ribolòvski -a -o prid. ▶ ribolovni

ribón -a m zool. |ploščata rdečkasta morska riba s temnimi lisama nad prsnima plavutma| *loviti ribone* □ zool. *arbon*

GLEJ ŠE riba 1 pp 3

riboslòvec -vca m |strokovnjak za riboslovje| *znanstveno srečanje riboslovcev* □ *ihtiolog*

riboslòvje -a s |veda o ribah| *ukvarjati se z riboslovjem* □ *ihtiologija*

riboslòvni -a -o prid. |ki je v zvezi z riboslovjem| *riboslovne*

raziskave □ *ihtiološki*

ribovít -a -o prid. |v katerem živi veliko rib| *ribovit potok*

□ zastar. *ribat* □ redk. *ribnat*

ricínov -a -o prid. ▶ olje •10 | ricinusov

ricínus -a m bot. |gram z zelo širokimi listi, iz semen katerega se pridobiva ricinusovo olje| *gojiti ricinus* □ bot. *kloščevce*

ricínusov -a -o prid. bot. |ki je v zvezi z ricinusom| *ricinusovo*

seme □ bot. *ricinov*

GLEJ ŠE olje •10

ricét -a m |jed iz oluščenih ječmenovih zrn| *jesti ricét* □ *ječmenova*

kaša □ *ječmen* □ *ješprenj* □ ekspr. *ječmenček* □ ekspr. *ješprenjček*

GLEJ ŠE prestajati •

rída -e ž ▶ blazina 2 | serpentina

rídati -am nedov. ▶ usmerjati 1

rigáč -a m ▶ osel

rigati se -am se nedov. ▶ smejati se | spahovati se

rigelj -glja m ▶ prečnik | zapah

rigeljč -a m ▶ marjetica

rigíden -dna -o prid. ▶ neprožen | tog 1, 2

rigídnost -i ž ▶ togost 1, 2

rigíniti -em dov. ▶ spahnuti se

rigíniti se -em se dov. ▶ spahnuti se

rigoláč -a m |delavec, ki rigola| *najeti rigolača* □ *rigolar*

rigólar -ja m ▶ rigolač

rigolétó -a m ▶ bruhati

rigólni -a -o prid. ▶ plug •5

rigólnik -a m ▶ plug •5

rigoróz -a m ▶ izpit¹ •7

rigorózen -zna -o prid. ▶ strog 1, 2

rigoróžno prisl. ▶ dosledno | strogo

rigoróznost -i ž ▶ strogost

rigovec -vca m ▶ osel

ríhta¹ -e ž ▶ postopek •6 | sodišče 1•1

ríhta² -e ž ▶ jed 1

ríhtar -ja m ▶ sodnik | župan •

ríhtati -am nedov. ▶ negovati 1 | skrbeti 2 | urejati 2

ríhtati se -am se nedov. ▶ živeti 4

rík -a m ▶ rikanje

ríkanje -a s |oglašanje z močnimi, predirljivimi glasovi| *rikanje*

bikov □ knj.izroč. *rik*

ríkverc -a m ▶ prestava •2

rílčar -ja m ▶ prašič

rílček -čka m ▶ dulček

rílčkar -ja m

1. zool. |majhen črn hrošč, ki uničuje zelje| *uničevati rilčkarje*

□ zool. *kljunotaj*

2. nav. mn., zool. |hrošč, ki ima prednji del glave podaljšan v rilček| *zaščititi živila pred rilčkarji* □ nestrok. *žužek*

rílec -lca m ▶ dulec | kujati se | obraz | prašič | trobec | usta 1

Rím -a m ▶ roditi 1

ríma -e ž |ujemanje samoglasnikov in soglasnikov od naglašene-ga samoglasnika dalje| *najti rimo na besedo gostija* □ lit. *polni stik*

□ knj.izroč. *ujema*

♦ 1. lit. *moška rima* □ lit. enozložna rima 2. lit. *ženska rima*

□ lit. dvozložna rima

PODPOMENKE 1. čista rima, nečista rima 2. notranja rima, oklepajoča rima, prestopna rima, pretrgana rima, verižna rima, zaporedna rima

rimáč -a m ▶ pesnik | rimar

rimáčka -e ž ▶ pesnica

rimar -ja m ekspr. |kdor zna delati rime| *tekmovanje rimarjev*

□ ekspr. **rimáč**

GLEJ ŠE pesnik

rimarija -e ž ▶ pesnjenje

rimarka -e ž ▶ pesnica

rimati se -am se nedov. |vsebovati besede, ki tvorijo rimo|

Ta pesem se rima sredi vrstice □ pog. **imeti rimo**

□ lit. **stikati se**

rimé rím ž mn. mn. v sin. nizu ▶ pesem 1

rimljanski -a -o prid. ▶ arhitektura 2•2 | rimski 1, 2

rimokatolíški -a -o prid. ▶ cerkev 2•3

rimski -a -o prid.

1. |ki je v zvezi z mestom Rim| *stavka rimskih letališčnikov*

□ knj.izroč. **rimljanski**

2. |ki je v zvezi z antičnim Rimom, s starimi Rimljani| *rimski*

vojskovođa □ **starorimski** □ knj.izroč. **rimljanski**

GLEJ ŠE arhitektura 2•2 | cerkev 2•3 | kurija | legija | milja 2 |

številka pp | število 1•13

rimskokatolíški -a -o prid. ▶ cerkev 2•3

rimstvo -a s ▶ katolištvo

rinascimento -a [rinašiménto] m ▶ renesansa •1

rinčica -e ž ▶ obroček | prstan

rinež -a m ▶ buldožer

rinfúzni -a -o prid. ▶ tovor •

ring -a m |ograjeni prostor, kjer nastopajo boksarji| *Nasprotnika*

sta stopila v ring □ **boksarski ring** □ knj.izroč. **boksarski krog**

ringaraja -a m ▶ igrati se 2•1

ringarajati -am nedov. ▶ igrati se 2•1 | veseljačiti

ringelšpíl -a m ▶ vrtljak

ringló -ja m ▶ renkloda

riníti -em nedov.

1. *kaj s prislavnim določilom* |s silo, sunki od zadaj povzročati, da se kaj premika, premakne na drugo mesto, v drugi položaj| *riníti zabož čez prag* □ **porivati** □ **potiskati** □ star. **rivati**

2. *v koga ekspr.* |vztrajno, vsiljivo spraševati, prositi, prigovarjati| *Neprestano rine vame, kaj mi je* □ ekspr. **dregati** □ ekspr. **drezati**

□ ekspr. **drežnjati** □ ekspr. **tiščati**

GLEJ ŠE hoditi 2 | iti 1 | porivati | potiskati | prebijati se | priti-skati 2 | prodirati 2 | siliti 1, 3 | zapeljevati

rinítis -a m ▶ nahod | nahod •

riníti se -em se nedov.

1. s prislavnim določilom |s težavo se premikati v množici ljudi| *riníti se proti izhodu* □ **gnesti se** □ **prerivati se** □ **zrivati se** □ pog. **basati se**

□ ekspr. **pehati se** □ star. **rivati se** □ ekspr. **tlačiti se**

2. *skozi kaj* |s težavo se premikati skozi kaj ozkega, ovirajočega| *riníti se skozi gosto grmovje* □ **zrivati se** □ ekspr. **mašiti se** □ ekspr. **pre-gnetati se** □ ekspr. **pretikati se** □ ekspr. **riti se**

GLEJ ŠE prodirati 3

rinjenje -a s ▶ porivanje

rinka -e ž ▶ obroč | obroč • | prstan

rinóceros -a m ▶ nosorog

ripěč -éča -e prid. ▶ zaripel

ripěci -a -e prid. ▶ zlatica

ripiti se -im se nedov. ▶ rdečiti se 1 | rdeti 1 | zardevati

rips -a m ▶ repica¹ •

rís¹ -a m ▶ črta 1

rís² -a m

• zool. puščavski ris □ zool. karakal

rís³ -a m trg. |mera za papir, 1.000 pol; približno 10 kg težek paket papirja| *dva risa papirja* □ trg. **rizma**

rísa¹ -e ž ▶ črta 1

rísa² -e ž ▶ risinja

rísálni -a -o prid. ▶ igla •4 | miza pp | papir •22 | žebliček •2

rísálnica -e ž |prostor za risanje| *opremiti rísálnico* □ **projekti-rnica** |rísálnica za risanje načrtov|

rísani -a -o prid. ▶ film •16 | rísanica

rísanica -e ž |puška s cevjo, ki ima znotraj spiralaste žlebove|

nabiti rísanico □ **puška rísanica** □ star. **rísana puška** □ redk. **rísanka**

rísanje -a s |upodabljanje s črtami| *rísanje portretov* □ knj.izroč. **načr-tavanje** □ ekspr. **risarija** *Na tehniških šolah je bilo veliko risarije*

GLEJ ŠE opisovanje | pouk 1•6 | risba

rísanka -e ž ▶ film •16 | rísanica

rísar -ja m ▶ desenater | opisovalec

risarija -e ž ▶ risanje | risba

rísáriti -im nedov. ▶ risati 1 | slikati 1

rísast -a -o prid. ▶ srep

rísati -ríšem nedov.

1. *kaj* |s črtami upodabljati| *risati hišo, obraz, pokrajino*

□ knj.izroč. **načrtavati** □ knj.izroč. **načrtovati** □ ekspr. **risariti**

♦ **prostoročno risati** □ risati s prosto roko

2. *kaj* |s črtami delati| *risati razpredelnico; Sonce riše na steno svetle like* □ **črtati** □ **začrtavati** □ **začrtovati** □ knj.izroč. **zarisavati**

□ knj.izroč. **zarisovati**

GLEJ ŠE krožiti 3 | opisovati

rísba -e ž |upodobitev česa s črtami; list, na katerem je taka

upodobitev| *končati rísbo; zbirati otroške rísbe* □ knj.izroč. **črtež**

□ knj.izroč. **narís** □ knj.izroč. **narísek** □ zastar. **rísanje** □ ekspr. **risarija**

□ ekspr. **rísbica**

• 1. **vinjetna rísba** □ **vinjeta** 2. **geom. konturna rísba** □ **geom. obrisna**

rísba 3. **um. rísba v kredi** □ **um. kredna rísba** 4. **um. rísba v tušu**

□ **um. tuširana rísba** □ **um., žarg. tuširanka**

GLEJ ŠE slika 1

rísbica -e ž ▶ rísba

rísinja -e ž |samica rísa| *rísinja z mladiči* □ **rísa²**

rísjí -a -e prid. ▶ krzno •15 | meso •23

rískíratí -am dov. in nedov. ▶ tvegati | žrtvovati

rísni -em dov. ▶ planiti 2

rísóvina -e ž ▶ krzno •15 | meso •23

rístanc -a m nardp. |otročka igra, pri kateri se mečejo ali skakaje

brcajo ploščati kamenčki v polja na tla narisanege lika; lik za to igro| *igrati se rístanc; narísati na dvorišču rístanc* □ nardp. **šola²**

rit rítí ž ▶ bojazljiv povdk. | nemiren 2• | nestrpen² • |

neznačajeen povdk. | odpustiti 1 | prilizovati se | ritina 2 |

tepen | vstati 1 | zadnjica 1

ríta -e ž ▶ zadnjica 1

rítast -a -o prid. ▶ debelorit

rítém -tma m |s prilastkom dogajanje, potek česa glede na pogo-

stnost, razvrščenost pojavljanja značilnih elementov| *Rítém*

današnjega življenja je prehíter □ knj.izroč. **ritmika** □ pog. **tempo**

• 1. **biološki rítem** □ **biorítem** 2. **stavčni rítem** □ **rítem stavka**

□ knj.izroč. **stavčna ritmika**

GLEJ ŠE hitro 1 | ritmika | tempo | utrip 2•

rítenski -a -o prid. ▶ vožnja •3 | zadenjski

rítensko prisl. ▶ nazaj 2 | zadenjsko

rítí ríjem nedov. |delati rove, jarke, jame v ovirajoči snovi, navadno v zemlji, z rilcem, gobcem, čem sploh| *Krt ríje; Z rokami so ríli po zemlji in iskali užitne gomolje* □ knj.izroč. **brazdati¹** □ ekspr. **orati** □ star. **rovati**

GLEJ ŠE prebijati se | preiskovati 1 | prodirati 2 | puliti

ritina -e ž

1. les. |odebeljeni del debla nad panjem| *Sedel je na ritino podrtega drevesa in počival* □ nar. **rtina**

2. agr. |debelejši spodnji del snopa| *Snope so zlagali v krog z ritinami navzven* □ nar. **rit** □ nar. **ritnik**

riti se rjsem se nedov. ▶ riniti se 2

ritje -a s |delanje rovov, jarkov, jam v ovirajoči snovi, navadno v zemlji, z rilcem, gobcem, čem sploh| *prašičevo ritje* □ star. **rovanje**

ritka -e ž ▶ zadnjica 1

ritmični -a -o prid. ▶ gimnastika •

ritmično nač. prisl. |izraža, da je pri delovanju, poteku česa značilno enakomerno, urejeno pojavljanje določenih prvin| *ritmično krčiti in stegovati roko* □ v ritmu

ritmika -e ž |ritmične značilnosti glasbenega dela| *pri pouku petja namenjati posebno pozornost ritmiki* □ glasb., žarg. **ritem**

GLEJ ŠE gimnastika • | ritem | ritem •2

ritmizacija -e ž |opremljanje melodije z ritmom; postopek, s katerim se dosega, da kaj ritmično poteka| *ritmizacija napeva; ritmizacija gibanja* □ **ritmiziranje**

ritmiziranje -a s ▶ ritmizacija

ritmójster -tra m ▶ stotnik 2

ritnik -a m ▶ koreničnik | ritina 2 | zadnjik

ritniti -em dov. ▶ suniti pp

ritolizec -zca m ▶ klečeplazec | klečeplazec povdk.

ritoliznik -a m ▶ klečeplazec | klečeplazec povdk.

ritolizniški -a -o prid. ▶ klečeplazec

ritopášen -šna -o prid. ▶ uživaški

ritopík -a m ▶ homoseksualec

ritovina -e ž ▶ škopnik

rituál -a m ▶ bogoslužje | obred | obrednik | pogreb

rituálni -a -o prid. ▶ obredni

ritús -a m ▶ obred | pogreb

rivál -a m ▶ meriti se

rivalitéta -e ž ▶ rivalstvo

rivalizirati -am nedov. ▶ meriti se | tekrovati 1

rivalstvo -a s |dejstvo, da je kdo tekmelec koga| *Zaradi rivalstva sta se pripravila* □ **konkurenca** □ knj.izroč. **rivaliteta**

rívati -am nedov. ▶ porívati | riniti 1

rívati se -am se nedov. ▶ gnesti se | riniti se 1

rízi-bízi -ja m gastr. |jed iz dušenega riža in graha| *goveji zrezek v omaki z rizi-bizijem* □ gastr. **riži-bízi**

rízičen -čna -o prid. ▶ nevaren 2

rízični -a -o prid. ▶ sklad •6

ríziko -a m pravn. |možnost, da se zavarovana oseba ponesreči, zavarovani predmet poškoduje, uniči| *zavarovati blago proti vsem rizikom* □ pravn. **nevarnost**¹

GLEJ ŠE sklad •6

rízla -e ž ▶ papirček •

rízling -a m |kakovostno belo vino iz grozdja laškega ali renskega rizlinga| *piti rizling* □ zastar. **graševina**¹

rízma -e ž ▶ ris³

ríž -a m |seme kulturne rastline toplih krajev, ki raste na tleh, pokritih z vodo| *skuhati riž* □ ekspr. **rižek**

ríža -e ž

• teh. **vodna riža** □ teh. splavnica

GLEJ ŠE brazda 1 | drča 1, 2 | pas 3 | proga 1 | vrsta 1

rížast -a -o prid. ▶ progast

rížek -žka m ▶ riž

rížev -a -o prid. |ki je v zvezi z rižem| *rižev nasad* □ redk. **rižni**

GLEJ ŠE sluz² •

ríži-bízi -ja m ▶ rizi-bizi

rížni -a -o prid. ▶ rižev

rja fje ž |rjavkasta prevleka, nastala v procesu rjavenja| *ostrgati rjo* □ knj.izroč. **rjavina**

GLEJ ŠE rjavenje

rjast -a -o prid. ▶ zarjavel

rjasti -a -o prid. |ki je v zvezi z rjo| *odstraniti rjaste madeže* □ knj.izroč. **rjavi**¹

GLEJ ŠE rododendron

rjav¹ -a -o prid. ▶ zarjavel

rjav² rjáva -o prid.

1. |ki je take barve kot čokolada ali kostanj| *rjavi lasje*

□ **kostanjev** □ ekspr. **čokoladen** □ nekuj. pog. **maron** □ **rjavkast** |nekoliko rjav|

PODPOMENKE 1. cikast, cimetast, čokoladen, drap, kaki², okrast, sepjast, kostanjev 7 **2.** bledorjav, motnorjav, svetlorjav, temnorjav **3.** bakrenorjav, cimetastorjav, cimetnorjav, cimetovorjav, čokoladnorjav, čreslastorjav, kostanjevorjav, lešnikastorjav, lešnikovorjav, oranžnorjav, zlatorjav, prstenorjav **4.** črnkastorjav, črnorjav, rdečerjav, rdečkastorjav, rumenkastorjav, rumenorjav, sivkastorjav, sivorjav, zelenorjav, zelenkastorjav, žoltorjav

2. |ki ima rjavkasti odtenek namesto barve, običajne za belo polt| *rjav obraz* □ **porjavel** □ **temen** □ ekspr. **črn²** □ **rjavkast** |nekoliko rjav|

GLEJ ŠE zagorel

rjavček -čka m ▶ rjavec 1

rjavec -vca m

1. |rjava žival, navadno konj, vol| *osedlati rjavca* □ ekspr. **rjavček** □ nar. **jelen** |rjavkastosiv vol| □ nar. **kostanjevec** |konj kostanjeve barve|

2. ekspr. |človek rjave, temne polti| *Takega rjavca takoj opaziš* □ ekspr. **rjavokožec**

GLEJ ŠE pram¹

rjavênje -a s |proces, v katerem železne površine zaradi delovanja vlage, zraka, dobijo rjavkasto prevleko| *Nezaščiten železna ograja je izpostavljena rjavenju* □ **rja**

GLEJ ŠE oksidacija •

rjavéti -ím nedov. ▶ rjaviti se

rjavi¹ -a -o prid. ▶ rjasti

rjaví² -a -o prid. ▶ goba pp 3 | hrošč 1•2 | kokoš •6 | limonit | nacio-nalsocialist | nafta | pasma •2 | piroluzit | premog pp 3 | režim •3

rjavíca -e ž ▶ prst² pp 3

rjavína -e ž |predel rjave barve, navadno obdan s kontrastno svetlejšo okolico| *izrezati rjavino in ohraniti zdravo meso sadeža* □ knj.izroč. **rjavo**¹

GLEJ ŠE rja | rjavost²

rjavíti se -ím se nedov. |rjavo se odražati, kazati| *Na zelenem pobočju se je rjavila pot* □ redk. **rjaveti**

rjavka -e ž ▶ krava pp | prama

rjavkast -a -o prid. ▶ rjav² 1, 2

rjavkasti -a -o prid. ▶ cvrček¹

rjavkasto prisl. ▶ rjavost²

rjavkastorděč -ěča -e prid. |ki je rdeč z rjavim odtenkom, zlasti lasje, brada, dlaka| *rjavkastordeči lasje* □ star. **rus²** □ star. **rusast**¹

rjavkastorumèn -ěna -o prid. ▶ rumen² 1 pp 1

rjavkastosív -a -o prid. ▶ siv pp 1

rjavkastoželèni -a -o prid. ▶ pigment •2

rjavó¹ -ega s ▶ rjavina

rjavó² nač. prisl. |izraža, da je lastnost, način dejanja, stanja v zvezi z rjavo barvo| *Na zelenem pobočju se rjavo*

odraža kolovoz; rjavo zapečen hlebec □ temno¹ □ rjavkasto | nekoliko rjavo |

♦ rjavo pobarvati □ na rjavo pobarvati □ v rjavo pobarvati

rjavokóžec -žca m ▶ rjavec 2 | temnokóžec

rjavolás -a -o prid. | ki ima rjave lase | rjavolas fant

□ knj.izroč. brineten

rjavolásec -sca m | kdor ima rjave lase | visok rjavolasec

□ knj.izroč. brinet

rjavoláska -e ž | ženska, ki ima rjave lase | kodrasta rjavolaska

□ knj.izroč. brineta □ knj.izroč. brinetka

rjavorděč -ěča -e prid. ▶ rdeč 1 pp 3

rjavorděči -a -e prid. ▶ barva 1•19

rjavorumèn -ěna -o prid. ▶ rumen² 1 pp 1

rjavosrájčnik -a m ▶ nacionalsocialist

rjavost¹ -i ž ▶ zarjavelost

rjavost² -i ž | lastnost rjavega, rjava barva | rjavost debel

□ knj.izroč. rjavina

rjavozelèn -ěna -o prid. ▶ zelen² pp 3

rjavènje -a s | oglašanje z močnim, nizkim, zateglim glasom |

prestrašiti se rjojenja □ rjutje

GLEJ ŠE vpitje 2

rjavéti -ím nedov. | oglašati se z močnim, nizkim, zateglim

glasom | Leopard je grozeče rjovel □ rjuti □ tuliti

GLEJ ŠE divjati | vpiti² 1, 3

rjúha -e ž | del postelnega perila pravokotne oblike za pokrivanje ležišča, odevanje | pogrniti posteljo s svežo rjuho □ nar. plahta

□ star. ponjava □ nar. prestiralo □ nar. prestralo □ nar. prt za posteljo

□ ekspr. rjuhica

• 1. flanelasta rjuha □ pog. flanelka □ flanelna rjuha 2. napenjalna rjuha

□ jogirjuha

GLEJ ŠE kos¹ ♦ | nosilnica 2

rjúhica -e ž ▶ rjuha

rjúti rjòvem nedov. ▶ divjati | hrumeti 2 | rjoveti | vpiti² 1, 3

rjútje -a s ▶ rjojenje

řkelj řklja m ▶ krlj

rmán -a m ▶ pelin ♦

rób¹ -a m

1. |skrajni zunanji del česa ploskega; površina, prostor ob tem delu | Rob tkanine se cefra; z gozdom porasli robovi travnika

□ obrobek □ redk. obrob □ knj.izroč. okrajek □ ekspr. robček |zlasti pri manjših površinah|

2. |ozek pas, ki zaključuje skrajni zunanji del ploskve, površine | Oblaki so imeli zlat rob □ obrobek □ ekspr. robek |zlasti pri manjših ploskvah, površinah| bel robek na ovratniku

3. |mesto, kjer se spremeni nagib nagnjenega sveta | Steza vodi čez rob □ knj.izroč. parobek □ ekspr. robiček □ griva □

♦ rob družbe □ družbeni rob □ publ. margina □ publ. marginala

□ obrobje družbe □ obrobna družbena skupina

GLEJ ŠE na meji | obris | obroba | obrobje 1 | odrobiti | robiti 1 | upreti se 4 | zavihek ♦ | živeti 4•5

rób² -a m ▶ suženj

róba -e ž ▶ blago¹ 1 | blago¹ 1•1 | lončarija

robáč -a m ▶ jabolko pp 2

róbača -e ž ▶ krilo² | rubaška | srajca

robàn -ána m ▶ robatež

robántiti -im nedov. ▶ jeziti se 1 | rohneti

robàt -áta -o prid.

1. |ki ima rob, robove | roboti in okrogli klini □ ostrorob |ki ima oster rob, ostre robove| □ toporoben |ki ima top rob, tope robove|

2. |ki v odnosu do ljudi ne kaže rahločutnosti,

obzirnosti, zlasti v govorjenju; ki ne vsebuje, ne kaže rahločutnosti, obzirnosti| robot, a dober človek; robate besede

□ robusten □ ekspr. grčast □ ekspr. grčav □ nar. resast □ slabš. robavast

□ knj.izroč. rustičen □ knj.izroč. rustikalen □ ekspr. tršat

□ slabš. zarobljen

GLEJ ŠE hripav¹ | neroden² | nespodoben

robátež -a m ekspr. |človek, ki v odnosu do ljudi

ne kaže rahločutnosti, obzirnosti| Kar vseč mi je ta

robatež □ star. roban □ slabš. robavs □ ekspr. robustnež

□ slabš. zarobljenec

robáto nač. prisl. |izraža, da se v odnosu do ljudi ne kaže ra-

hločutnosti, obzirnosti, zlasti v govorjenju| robato se vesti

□ slabš. zarobljeno

robátost -i ž |dejstvo, da kdo v odnosu do ljudi ne kaže rahlo-

čutnosti, obzirnosti, zlasti v govorjenju| Njegova robatost jo je

privlačila □ robustnost □ slabš. zarobljenost

robávs -a m ▶ hrust¹ | močen 1 povdk. | neroden² povdk. |

nerodnež | robatež

robávast -a -o prid. ▶ neroden² | robot 2

róbček -čka m ▶ rob¹ 1 | robec

róbec -bca m |manjši kos blaga kvadratne oblike zlasti za

brisanje nosu| potegniti robec iz žepa □ žepni robec □ star. ruta¹

□ star. rutica¹ □ robček |manjši robec|

GLEJ ŠE ogrinjalka | ruta¹ | ruta¹ •1

róbek -bka m ▶ rob¹ 2

róbelj -blja m ▶ teža 1•3

robévnica -e ž ▶ sekira pp 2

robíca -e ž ▶ resa¹ 1

robícelj -clja m ▶ grič | izboklina

robíček -čka m ▶ rob¹ 3

robída -e ž |trnata grmičasta rastlina z užitnimi črnimi

jagodami, ki raste na posekah in v gozdovih; plod te rastline|

poganjki na robidi □ robidnica □ nar. kopina □ nar. kopinščica

□ nar. kopinjak □ nar. kopinje □ nar. ostrožnica

GLEJ ŠE robidovje

robídje -a s ▶ robidovje

robídjí -a -e prid. ▶ robidov

robídni -a -o prid. ▶ listje •4 | robidov

robídnicá -e ž |jagoda robide| nabirati robidnice □ nar. kopina

□ nar. kopinščica □ nar. kopinjak □ nar. ostroga □ nar. ostrožnica

GLEJ ŠE robida

robídnični -a -o prid. ▶ sok 1•9

robídov -a -o prid. |ki je v zvezi z robido| robidov trn

□ knj.izroč. robidji □ knj.izroč. robidni

GLEJ ŠE listje •4 | sok 1•9

robídovec -vca m ▶ sok 1•9

robídovje -a s |robidovo grmičevje| z robidovjem poraslo pobočje

□ robida □ robidje □ nar. kopinjak □ nar. kopinje □ nar. ostrogovina

robijáš -a m ▶ zapornik 1

robílni -a -o prid. ▶ robilnik 1, 2

robílnica -e ž ▶ sekira pp 2

robílnik -a m

1. les. |krožna žaga za robljenje lesa| robilnik in čelilnik

□ les. robilna žaga □ les., žarg. žamarica

2. teh. |stroj ali priprava za robljenje pločevine| obdelati

pločevino z robilnikom □ teh. robilni stroj

robínija -e ž ▶ akacija

robínijev -a -o prid. ▶ gozd 1•1

róbínja -e ž ▶ sušnja

robíti in róbiti -im nedov.

1. kaj |obdelovati skrajni zunanji del česa, zlasti tkanine, da se ta del zaključi, utrdi| *robíti krilo; robíti prt* □ *delati rob* čemu/na čem/pri čem □ knj.izroč. **obrobļjati**

PODPOMENKE ažurirati², entlati

2. kaj les. |delati, da imajo kosi lesa ostre robove med ploskvami| *robíti deske* □ les., žarg. **žamati**

GLEJ ŠE govoriti 1 | obdajati | sekati 2, 3

robíti se in róbiti se -im se nedov. ► odražati se

robkáč -a m ► robkalnik

robkálnik -a m agr. |stroj, priprava za odstranjevanje zrnja s storža, grozdnih jagod s pecljvine| *stresti grozđje v robkálnik* □ agr. **robkač**

◆ agr. robkalnik za koruzo □ luščilnik za koruzo

robkanje -a s ► luščenje

robkati -am nedov. ► luščiti 1, 2 | pecljati

robļjenje -a s |obdelovanje skrajnega zunanjega dela česa, zlasti tkanine, da se ta del zaključi, utrdi| *robļjenje zaves* □ knj.izroč. **obrobļjanje**

robni -a -o prid. |ki je v zvezi z ozkim pasom, ki zaključuje skrajni zunanji del ploskve, površine| *robni del mize*

□ knj.izroč. **obrobni**

GLEJ ŠE ometica | zev² 1•

robniča -e ž pomor. |lesena letev, ki utrjuje, povišuje ali zaključuje vrh boka pri čolnu| *zamenjati robničo* □ pomor. **razma**

GLEJ ŠE letev •4

robnik -a m ► rampa

robót -a m ► avtomat²

robóta -e ž ► garanje | tlaka

robótati -am nedov. ► delati 1 | delati 1 pp 4 | garati² | podrejen • | tlačaniti

robótnik -a m ► tlačan

robováti -újem nedov. ► podrejen •

robóvje -a s ► obrobje 1

robstvo -a s ► sužnost

robústen -tna -o prid. ► robot 2

robústnež -a m ► robatež

robústnost -i ž ► robotost

rock -a [rók] m ► rok²

rock and roll ~ ~ -a [rókənról] m ► rokenrol

rocker -ja [róker] m ► glasbenik •

rockglasba -e [rókglásba] ž ► rok²

rockovski -a -o [rókouški] prid. ► rok² | skupina •13

rockskupina -e [rókskupina] ž ► skupina •13

roč roča m ► ročaj | venec 2

roča -e ž ► ročaj

ročáj -a m |del priprave, zlasti posode, namenjen za nošenje, držanje z rokami| *ročáj skodelice; ročaj torbe* □ **roč** □ knj.izroč. **držáj**
□ nar. **priroč** □ nar. **recelj** □ nar. **roča** □ knj.izroč. **ročica ročica kovčka; ročice samokolnice** □ nar. **ročnik** □ **roček** ↗

GLEJ ŠE držáj | naslonjalo •

ročájček -čka m ► roček

roček -čka m |majhen ročaj| *skodelica s pozlačenim ročkom* □ **ročka**³
□ ekspr. **ročájček**

ročén -čna -o prid. ► pripraven² | spreten | uren

ročica -e ž

1. |otročka roka| *obvezati ranjeno ročico* □ **rokica** □ ekspr. **ročka**²

□ ekspr. **tačka**

2. |podolgovat, na enem koncu pritrjeni del priprave, stroja, s katerim se kaj poganja, vrti| *ročica lajne* □ knj.izroč. **ročka**²

□ neknoj. pog. **vinta**

◆ 1. **plužna ročica** □ nar. plužnica 2. **prestavna ročica** □ menjalna ročica

□ pog. prestava □ knj.izroč. pretična ročica □ knj.izroč. pretikalna ročica

□ knj.izroč. pretikalo

GLEJ ŠE naslonjalo • | ročaj | vitica

ročice -íc ž mn. mn. v sín. nizu |obe roki, zlasti otroški, majhni, kot celota| *Otrok je od zadovoljstva krilil z ročicami* □ **rokice**

□ knj.izroč. **ročke**

ročka¹ -e ž ► kanta | vrček

ročka² -e ž ► ročica 1, 2 | utež² 2

ročka³ -e ž ► roček

ročke rôčk ž mn. mn. v sín. nizu ► ročice

ročna -e ž ► zavora •2

ročni -a -o prid. |ki poteka brez uporabe priprave, stroja| *ročno koloriranje fotografij* □ **manualni**

GLEJ ŠE bomba pp 2 | delavec •5 | dvigalo 2 pp 1 | minomet • |

naslonjalo • | noga 1•3 | povrtalo pp | roka 1•5 | stroj •16 | torbica •2 | ura¹ 2•3 | zavora pp | zavora •2

ročnik -a m ► držáj | naslonjalo • | ročaj

ročno¹ prisl. ► takoj 1 | urno

ročno² nač. prisl. |izraža, da kaj poteka, se dela, se opravlja brez uporabe priprave, stroja| *ročno izdelovati vezenine*

□ knj.izroč. **manualno** □ neknoj. pog. **na roke** □ pog. **na roko** □ nar. **peški**²

peški prati

ročnost -i ž ► spretnost 1

ród¹ -ú m

1. biol. |sistematska kategorija rastlinstva ali živalstva, nižja od družine| *znaki rodu; rastlinski rodovi na slovenskem ozemlju*

□ biol. **genus** □ biol. **poddružina**

◆ 1. biol. **spolni rod** □ biol. **gametofit** 2. biol. **nespolni rod** □ biol. **sporofit**

2. zgod. |skupnost ljudi v rodovno-plemenski družbi, ki so v krvnem sorodstvu| *prepoved ženitve med člani rodu* □ zgod. **gens**

□ zgod. **gentilna skupnost** □ zgod. **rodovna skupnost**

3. voj. |del armade glede na oboroženost, opremo, dejavnost| *V spopadih so sodelovali vsi rodovi* □ voj. **rod vojske**

PODPOMENKE konjenica, mornarica, letalstvo, pehota, topništvo, zveze

GLEJ ŠE človeštvo | generacija | izvor 2 | koleno 2 | mlajši¹ | narod | poreklo | po rojstvu | pridelek | rodbina

ród² -a -o prid. ► nerodoviten | pust² 2 | suh¹ 1 | trd¹ 2

rodbína -e ž |skupina ljudi, ki jih vežejo sorodstvene vezi|

zavest o pripadnosti rodbini □ **družina** □ **rod**¹ □ pog. **familija** □ ekspr. **hiša**

□ zastar. **obitelj** □ star. **rodovina** □ zastar. **svojta**

◆ **vladarska rodbina** □ **dinastija**

GLEJ ŠE družina 1

rodbínski -a -o prid. |ki je v zvezi z rodbino| *rodbinska pripadnost* □ **družinski** □ star. **rodovinski**

GLEJ ŠE anamneza • | fidejkomis • | grobnica • | priimek

rôden -dna -o prid. ► ploden 1, 2 | rodoviten

rodílñi -a -o prid. ► rodovitnost 1

rodílnik -a m jezikosl. |sklon, ki določa sklanjatev in naglasni tip besede| *različne vloge rodílnika* □ jezikosl. **drugi sklon**

□ jezikosl. **genitiv**

◆ 1. jezikosl. **delni rodílnik** □ jezikosl. **partitivni genitiv** 2. jezikosl. **svojilni**

rodílnik □ jezikosl. **posesivni genitiv**

GLEJ ŠE predmet¹ 3•4 | sklon •2

rodílniški -a -o prid. jezikosl. |ki je v zvezi z rodílnikom| *rodílniška oblika samostalnika* □ jezikosl. **genitivni**

GLEJ ŠE oblika •8 | predmet¹ 3•4

ródina -e ž ► domačija | domovina

rodíšče -a s ► vir 2

rodítelj -a m |eden od obeh staršev| *Umrla sta mu oba roditelja*

□ knj.izroč. **rodnik** □ nekjn. pog. **starš**

GLEJ ŠE oče 1

rodítelj -ev m mn. ▶ starši 1, 2

rodíteljica -e ž |ženska s stališča vloge rojevanja| *V tedanji družbi je ženska pomenila le rodíteljico* □ knj.izroč. **porodnica**²

□ knj.izroč. **rodnica**

GLEJ ŠE mati 1

rodíteljski -a -o prid. ▶ generacija • | par 1•1 | starševski | starši 2

rodítev -tve ž ▶ porod | rojevanje

rodíti -ím dov.

1. *koga* |spraviti iz rodil otroka, otroke| *roditi krepkega otroka*; *roditi v porodnišnici* □ knj.izroč. **dati otroku življenje**

□ pog. **dobiti otroka** □ star. **imeti otroka** *Kmalu bo imela otroka*

□ ekspr. **iti v Rim** *Sosedova bo kmalu šla v Rim* □ nizk. **izleči**

□ star. **leči**² *V nekaj dneh bo legla* □ knj.izroč. **podariti otroku življenje**

□ nizk. **poleči** □ knj.izroč. **poroditi** □ star. **poviti**

□ nizk. **skotiti** □ star. **spoviti** □ knj.izroč. **zaroditi**

2. *koga* |dati, posredovati življenje komu kot mati|

Rodila je tri otroke □ ekspr. **biti mati komu** □ zastar. **naroditi**

Narodila je več otrok □ ekspr. **spraviti na svet**

3. *kaj* |spraviti iz rodil mladiče, mladiča| *Samica rodi večkrat letno*

□ pog. **povreči** □ **skotiti** □ pog. **dobiti mlade** □ pog. **dobiti mladiča**

□ pog. **imeti mlade** □ pog. **imeti mladiča** □ knj.izroč. **poleči**

□ nar. **storiti** □ nar. **vreči**

PODPOMENKE ojanjiti se ↗, oprasiti se ↗, oteliti se ↗, ožrebiti se ↗

4. *kaj* |dati sadeže, plodove| *Nekatere jabolane rodijo vsako leto*

□ knj.izroč. **ploditi** □ star. **plenjati** |dobro roditi|

GLEJ ŠE kotiti | oteliti se | ožrebiti se | povzročiti

rodíti se -ím se dov. |priti iz rodil; začeti živeti ob prihodu iz rodil| *Rodil se je pred sto leti v Ljubljani* □ **biti rojen** □ ekspr. **pogledati na svet** □ ekspr. **prijokati na svet** □ ekspr. **priti na svet** □ ekspr. **privekati na svet** □ star. **ugledati luč sveta** □ star. **uzreti luč sveta** □ ekspr. **zagledati luč sveta** □ **skotiti se** |pri živalih|

• **roditi se v zakonu** □ biti zakonski otrok

GLEJ ŠE bogat 1 • | nastati 1

ródni¹ -a -o prid. ▶ brat 1 | domači² 2 | domov | domovina

rôdni² -a -o prid. ▶ doba •28 | mladika •1 | rodovitni

rodnica -e ž ▶ mati 1 | rodíteljica

rodnik -a m ▶ oče 1 | rodítelj

rôdnja -e ž ▶ rojevanje

rôdnost -i ž |število, ki pove, koliko (živih) otrok se rodi v letu na tisoč prebivalcev| *rodnost narašča* □ **nataliteta**

□ knj.izroč. **natalnost**

GLEJ ŠE rodovitnost 1

rododéndron -a m |alpska grmičasta rastlina z rdečimi cveti| *utrgati vejico rododendrona* □ nar. **bljuvanec** □ nar. **burja** □ bot. **dlakavi sleč** □ nar. **gričevnik** □ nar. **hudičela** □ bot. **kosmati sleč** □ nar. **ravš**

□ nar. **ravšje** □ bot. **rjasti sleč**

rodoljúb -a m ▶ domoljub

rodoljúbje -a s ▶ domoljubje

rodoljúbka -e ž ▶ domoljubka

rodoljúbni -a -o prid. ▶ dolžnost • | domoljubni

ródom prisl. ▶ po rojstvu

rodomòr -ôra m ▶ genocid

rodomórn -a -o prid. ▶ genocidni

rodopís -a m ▶ rodovnik 1

rodoskrúnstvo -a s ▶ zakon¹ •2

rodoslôvec -vca m |strokovnjak za rodoslovje| *preverjene ugotovitve priznanega rodoslovca* □ **genealog**

rodoslôvje -a s |izvor, razvoj rodu; veda o tem| *raziskovati rodoslovje koga*; *posvečati se rodoslovju* □ **genealogija**

rodoslôvka -e ž |strokovnjakinja za rodoslovje| *priznana rodoslovka* □ **genealoginja**

rodoslôvni -a -o prid. |ki je v zvezi z rodoslovjem| *rodoslovne raziskave* □ **genealoški**

GLEJ ŠE deblo • | drevo • | rodovnik 1

rodovína -e ž ▶ poreklo | rodbina | v rodu

rodovínski -a -o prid. ▶ priimek | rodbinski

rodovít -a -o prid. ▶ rodoviten

rodovít -tna -o prid. |ki ima pogoje za (dobro) uspevanje rastlin| *rodovitna prst v gredi* □ **ploden** □ **roden** □ knj.izroč. **plodonosen**

□ knj.izroč. **plodovit** □ ekspr. **radodaren** *radodarna zemlja* □ ekspr. **rastljiv**

□ zastar. **rodovit** ■ protip. **nerodoviten**

GLEJ ŠE nerodoviten | ploden 1, 2 | slaboroden 1

rodovítni -a -o prid. |ki je v zvezi z dobrim, obilnim pridelkom| *rodovítne sorte pšenice* □ **rodni**² □ **visokorodni** □ star. **plenjavi** ■ protip. **slaborodni**

rodovítnost -i ž

1. |dejstvo, da kaj izpolnjuje pogoje za (dobro) uspevanje rastlin| *Za razvoj kmetijstva je pomembna rodovitnost zemlje*

□ **plodnost** □ ekspr. **plodilna moč** □ knj.izroč. **plodovitost** □ knj.izroč. **rodilna moč** □ redk. **rodnost**

2. |sposobnost imeti veliko potomcev| *velika rodnost rib*

□ **plodnost**

GLEJ ŠE boginja pp | plodnost

rodóvni -a -o prid. ▶ generični | knjiga •7 | rod¹ 2

rodóvnik -a m

1. |(grafični) prikaz razvoja kake rodbine in rodbinskih zvez| *sestaviti rodovnik* □ zgod. **genealoško deblo** □ zastar. **rodopis** □ zgod. **rodoslovno deblo**

2. |zapis podatkov o plemenskih živalih glede na lastnosti, prednike in potomce| *rodovnik dirkalnih konj* □ **pedigre**

GLEJ ŠE drevo •

rodóvniški -a -o prid. ▶ knjiga •7

rodóvno ozim. prisl. |izraža, da je kaj določeno, se določa

s pripadnostjo rodu| *rodovno biti povezan z domačini* □ **po rodu**

□ knj.izroč. **generično**

rodóvnost -i ž |pripadnost rodu| *preseči rodovnost v smeri svetovljanstva* □ knj.izroč. **gentilnost**

róg -a m

1. |roževinast ali koščen izrastek na glavi nekaterih živali| *gams z lepimi rogovi* □ redk. **rogelj** □ **rožiček** ↗

◆ **volovski rog** □ volovji rog

2. |ta izrastek kot posoda; posoda v obliki tega izrastka| *napolniti rog z medico* □ star. **roženica**¹ □ **rožiček** ↗

◆ **rog za smodnik** □ prahovnica □ ekspr. **rožič** za smodnik

3. |zvočilo iz roga ali podobno rogu| *zamolkel glas roga*

□ **rožič** |majhen rog| *Pastir piska na rožič*

GLEJ ŠE buška | krilovka | prebrisan povdk. 1 | premagati 1 | roževina | storž • | tipalnica | trobiti • | upirati se 1 | upreti se 2

rogáč -a m

1. |hrošč, katerega samec ima čeljusti razvite v velike kleščice| *dražiti rogača s slamico* □ nar. **kleščar** □ nar. **kleščman** □ ekspr. **rogaček**

2. ekspr. |žival z velikimi rogovi| *Zasledoval je rogača*

□ ekspr. **rogačka** □ ekspr. **rogin** □ ekspr. **rogaček** |mladič|

GLEJ ŠE čep² 2 | hudič¹

rogáča -e ž ▶ koza 1

rogáčast -a -o prid. ▶ rogat

rogáček -čka m ▶ rogač 1, 2

rogáčka -e ž ▶ koza 1 | rogač 2
rogáčkáti -ám nedov. ▶ koracati
róganje -a s ▶ porog
rógar -ja m ▶ govedo 1
rogát -áta -o prid. |ki ima (velike) rogovej| *rogata žival*
 □ ekspr. *rogačast* □ ekspr. *rogljast*
GLEJ ŠE rogljat 2
rogátec -tca m ▶ hudič¹
rogáti -ega m ▶ govedo 2
rogatín -a m ▶ domišljavec
rogati se -am se nedov. ▶ posmehovati se
rógelj -glja m |vsak od delov vil ali vilam podobne priprave, s katerim se nabada; kar je temu podobno| *Vile imajo en rogelj odlomljen* □ redk. *roglja* □ *rogljič*
GLEJ ŠE krak¹ | rog 1 | trirogelnik
rogín -a m ▶ rogač 2
rogíst -a m ▶ hornist
róglja -e ž ▶ rogelj
rógljast -a -o prid. ▶ rogat | rogljat 1, 2
rogljät -áta -o prid.
 1. |ki ima roglje| *rastlina z rogljatiimi plodovi* □ redk. *rogljast*
 2. ekspr. |ki ima rogljem podobne ostrine, vrhove| *rogljate gore*
 □ ekspr. *rogat* □ ekspr. *rogljast*
róglje -gelj ž mn. ▶ vile •2
rogljič -iča m
 1. |pecivo iz kvašenega testa, podkvaste oblike| *masleni rogljiči*
 □ *kifeljč* □ *kifeljček* □ *rogljiček*
 2. |majhen rogelj| *rogljiči vilic* □ *rogljiček*
rogljiček -čka m ▶ kornet 1 | rogljič 1, 2
rogobóren -rna -o prid. ▶ bojevit | napadalen
rogoličnik -a m ▶ roženec
rogováčnik -a m ▶ amfobilot
rogóvi -óv m mn. ▶ balanca
rogovíla -e ž |v dva ali več krakov razraslo deblo, veja| *odžagati rogovilo* □ *rogovilica* |majhna rogovila| *odrezati rogovilico za fračo*
 ♦ *debelna rogovila* □ *gača* □ *nar. gara* □ *star. kobalja* □ *nar. korača*
 □ *nar. razsoha*
GLEJ ŠE neroden² povdk. | nerodnež
rogovílar -ja m ▶ jelen
rogovílast -a -o prid. |ki ima rogovile| *rogovilasto drevo* □ *gačast*
GLEJ ŠE neroden² | razgrajaški
rogovílasto nač. prisl. |izraža, da se kaj razrašča, cepi v obliki rogovile| *Drevo rogovilasto raste* □ *v rogovilo*
rogovíček -čka m
 • bot. *drobnocvetni rogovíček* □ *nar. vražja trava*
rogovílež -a m ▶ razgrajač
rogovílica -e ž ▶ rogovila
rogovíliti -im nedov. ▶ jeziti se 1 | razburjati se | razgrajati | upirati se 2
rogovíljenje -a s ▶ razgrajanje
rogovílo -a s ▶ neroden² povdk. | nerodnež
rogovína -e ž ▶ roževina
rógoz -óza m |močvirska ali vodna rastlina z dolgimi, ozkimi listi in rjavim, valju podobnim socvetjem| *listi rogoza*
 □ *nar. rogoza*
GLEJ ŠE rogozovina
rogóza -e ž ▶ rogoz
rogózast -a -o prid. ▶ rogozen
rogózasti -a -o prid. ▶ preproga •3
rogózen -zna -o prid. |ki je iz rogoza| *rogózna preproga* □ *rogózast*

rogózina -e ž ▶ rogozovina
rogózni -a -o prid. ▶ rogozovina
rogóznicá -e ž |preproga, zavesa, temu podobni izdelek, spleten iz rogozovine; temu podobni izdelek sploh| *ležati na rogoznici*
 □ *knj.izroč. rogoža* □ *knj.izroč. rogožina*
GLEJ ŠE preproga •3 | rogozovina
rogózovina -e ž |posušena stebila in listi rogoza| *izdelki iz rogozovine* □ *rogózna slama* □ *rogóz* □ *rogóznicá* □ *knj.izroč. rogozina*
 □ *knj.izroč. rogožina*
rogóža -e ž ▶ rogoznica
rogóžina -e ž ▶ rogoznica | rogozovina
rohnéče prisl. ▶ hrumeče
rohnénje -a s ▶ hrumenje
rohnéti -ím nedov. *nad kom* |hrupno izražati jezo, nezadovoljstvo| *Kako je rohnél nad ženo; Že ves dan rohni* □ ekspr. *bentiti*
 □ ekspr. *robantiti*
GLEJ ŠE hrumeti 1, 2 | jeziti se 1
ròj rója m |skupina čebel, ki z matico zapusti panj| *Roj sede na vejo* □ *čeb. narejeni roj* □ *čeb. umetni roj*
PODPOMENKE drugec⁷, prvec, tretjec, vnuk
GLEJ ŠE jata | skupina 1 pp 2
roják -a m
 1. |kdor je po izvoru v razmerju do drugega iz istega kraja, pokrajine, države| *Izkazalo se je, da sta rojaka, celo iz sosednjih vasi* □ ekspr. *domači človek* □ *knj.izroč. krajan* □ *knj.izroč. sodeželan*
 2. |kdor je v razmerju do drugega iste narodnosti| *Prevajalec je rojakom odkrival bogastvo ruske književnosti* □ *sonarodnjak*
 □ *knj.izroč. sobrat* □ *zastar. soplemenjak* □ *publ. sorojak* □ *knj.izroč. zemljak*
rojákinja -e ž
 1. |ženska, ki je po izvoru v razmerju do drugega iz istega kraja, pokrajine, države| *srečati rojakinjo v tujini* □ *knj.izroč. krajanka*
 □ *knj.izroč. sodeželanka*
 2. |ženska, ki je v razmerju do drugega iste narodnosti| *solidarnost rojakinj do novink ob njihovem prihodu v novo okolje*
 □ *sonarodnjakinja* □ *publ. sorojakinja*
rojáštvó -a s ▶ izvor 3
rójema prisl. ▶ v rojih
rójen -éna -o povdk. ▶ roditi se | ustvarjen
rojénček -čka m ▶ novorojenček
rojénec -nca m ▶ novorojenček
rojéni -a -o prid. ▶ brat 1 | otrok 1 •5 | pravi² 2
rojeníca -e ž mitol. |vsako od treh bajeslovnih bitij, ki otroku ob rojstvu napovedujejo usodo| *Ob njegoví postelji so stale rojenice*
 □ *mitol. sojenica*
rojénje -a s ▶ rojstvo
rojévanje -a s |spravljanje otroka, otrok iz rodil| *bolečine pri rojevanju* □ *porod* □ *knj.izroč. porajanje* □ *knj.izroč. roditev* □ *knj.izroč. rodnja*
 □ *knj.izroč. rojstvo* *Številna rojstva so jo izčrpala*
rojévati -am nedov.
 1. *koga* |spravlja iz rodil otroka| *rojévati brez zdravniške pomoči*
 □ *knj.izroč. porajati* □ *zastar. rajati²*
 2. *koga* |dajati, posredovati komu življenje kot mati| *V prejšnjih časih so ženske rojevale dosti otrok* □ ekspr. *biti mati komu* □ ekspr. *spravljati na svet*
GLEJ ŠE povzročati
rojévati se -am se nedov. |prihajati iz rodil; začenjati živeti ob prihodu iz rodil| *V teh krajih se rojeva vse manj otrok*
 □ ekspr. *prihajati na svet*
GLEJ ŠE nastajati 1, 2, 3
rojíti -ím nedov. ▶ jeziti se 1 | razburjati se

rojví -a -o prid. ▶ čebela ♦3 | rojvíka

rojvíka -e ž čeb. |čebela, ki roji| *opuščati rojvíke* □ čeb. *rojvía čebela*
GLEJ ŠE čebela ♦3

rojní -a -o prid. ▶ čebela ♦3

rojstni -a -o prid. ▶ domovina | hiša 1♦12 | ime ♦10 | izpisek ♦3 | letnica 1♦ | praznovati ♦

rojstveni -a -o prid. ▶ domačič² 2 | hiša 1♦12

rojstvo -a s |prihod iz rodil| *opisati rojstvo otroka* □ knj.izroč. *rojenje*
□ ekspr. *veseli dogodek*

• 1. imeti kaj od rojstva □ imeti kaj prirojeno 2. ekspr. od rojstva do groba □ ekspr. od zibeli do groba
GLEJ ŠE letnica 1♦ | načrtovanje ♦ | nastanek | rojevanje

rók¹ -a m |natančno omejeno trajanje, dogovorjeno ali določeno za kaj| *Rok za dokončanje del je prekratek* □ termin² □ pog. čas
□ zastar. *obrok*

PODPOMENKE 1. poletni izpitni rok, zimski izpitni rok 2. redni rok, izredni rok

• 1. pravn. *peremptorni rok* □ pravn. *prekluzivni rok* 2. rok trajanja □ rok uporabnosti 3. *pritožbeni rok* □ knj.izroč. *prizivni rok* □ rok za pritožbo 4. *skrajni rok* □ publ. *deadline* 5. pravn. *čakalni rok* □ pravn. *čakalni čas* □ pravn. *karenca* □ pravn. *karenčna doba* 6. voj. *kadrovski rok* □ voj. *vojaški rok* 7. voj. *mobilizacijski rok* □ voj. *vpoklicni rok*
GLEJ ŠE služiti •

rók² -a m |zvrst zabavne glasbe z značilno preprosto melodiko in poudarjenim ritmom| *Rad posluša rok* □ *rockovska glasba*
□ *rokovska glasba* □ *rock* □ *rockglasba* □ *rokglasba*
GLEJ ŠE rokenrol

rôka -e ž

1. |okončina človeka, ki se uporablja za prijetanje, delo| *skrčiti roko* □ *zgornji ud* □ slabš. *rokača* □ anat. *zgornja ekstremiteta*
□ anat. *zgornja okončina* □ *ročica* □ slabš. *rokača* |velika, debela roka|
♦ 1. *desna roka* □ *desna* □ *desnica* □ otr. *lepa roka* □ star. *prava (roka)* 2. *leva roka* □ *leva¹* □ *levica* 3. teh. *mehanska roka* □ teh. *mehanična roka* 4. *roke kvišku* □ *roke gor* □ nekjn. *pog. roke v vis* 5. *umetna roka* □ *ročna proteza*

2. |del te okončine od zapestja do konca prstov| *stisniti roko v pest* □ knj.izroč. *dlan Položila mu je dlan na rame* □ ekspr. *parkeljčki Udaril ga je po parkeljčkih* □ slabš. *parklji Pokaži mi svoje parklje*
□ zastar. *šaka* □ slabš. *šapa* □ slabš. *taca*

• iz *rok v roke* □ od *rok do rok*
GLEJ ŠE aretiran ♦ | beračiti | blizu¹ | dogovoriti se | držati 1 | izpustiti 1 | izpuščati 1 | lenariti 1 | moriti | naslonjalo ♦ | neroden² ♦ | obupati | odzvati 2♦3 | ošteti | pisati 2♦ | posloviti se | radodaren ♦ | razoroževati se | risati 1♦ | ročno² | rokovati se | samomor ♦ | seči² 1 | sodelavec ♦2 | spraviti se | stati³ 1♦1 | stiskati¹ 3♦ | stisniti ♦ | svoboden² 1♦ | štčiti 3 | udariti 1 | upreti ♦ | vedeževati | zakon¹ ♦2 | zasnuti | živce ♦5

rokáča -e ž ▶ roka 1

rokáda -e ž šah. |poteza, pri kateri se kralj in trdnjava s preskokom prestavita iz začetne pozicije drugi poleg drugega| *preprečiti rokado* □ šah. *rošada*

♦ 1. šah. *dolga rokada* □ šah. *velika rošada* 2. šah. *kratka rokada*
□ šah. *mala rošada*
GLEJ ŠE rokirati | zamenjava 2

rokáv -a m |del oblačila, ki obdaja posamezno roko| *zavihatí ro kav* □ *rokavček* □

GLEJ ŠE mrtvica 2

rokávci -ev m mn. |nekdaj ženska bluza z rokavi, navadno platnena| *Oblečena je bila v široko krilo in bele rokavce* □ *oplečnik* □ *ošpetelj* □ *srajčnik*
GLEJ ŠE rokavi

rokávček -čka m |rokav manjše velikosti, navadno pri otroškem oblačilu| *otroška bluzica z dolgimi rokavčki* □ knj.izroč. *rokavec*

rokávec -vca m ▶ rokavček

rokávi -ov m mn. mn. v sin. nizu |delo oblačila, ki obdajata obe roki, kot celota| *všiti rokave* □ ekspr. *rokavci*
♦ obl. *raglanski rokavi* □ *raglanrokavi*
PODPOMENKE dolgi rokavi, kratki rokavi, tričetrtinski rokavi

rokavica -e ž |oblačilo za na roko| *natakniti rokavico na desno roko* □ *rokavička* |otroška rokavica|
GLEJ ŠE izzvati | pozvati •

rokavice -íc ž mn. mn. v sin. nizu |par rokavic kot celota| *sneti rokavice* □ *rokavičke* |otroške rokavice|
♦ 1. *brezpalčne rokavice* □ *brezpalčniki* □ *brezprstne rokavice* □ redk. *brezprstniki* □ knj.izroč. *zapestnice* □ knj.izroč. *zapestniki*
2. *enoprstne rokavice* □ *palčne rokavice* □ redk. *palčnice* □ *palčniki* □ rokavice z enim prstom 3. *peteroprstne rokavice* □ *peteroprste rokavice* 4. *triprstne rokavice* □ *triprste rokavice* □ *troprste rokavice*
5. *varilske rokavice* □ *varilne rokavice*

rokavíčar -ja m ▶ prodajalec pp 1

rokavíčarski -a -o prid. ▶ rokavíčarstvo

rokavíčarstvo -a s |obrt izdelovanja in prodajanja rokavic| *služiti z rokavíčarstvom* □ *rokavíčarska obrt*

rokavíčka -e ž ▶ rokavica

rokavíčke -íčk ž mn. mn. v sin. nizu ▶ rokavice

rokávni -a -o prid. ▶ izrez 2 pp | izrez 2♦2 | obla ♦1

rokávnik -a m ▶ suknjič pp 2

rôke rók ž mn. mn. v sin. nizu |obe roki kot celota| *Imaš čisto prezeble roke* □ star. *krepeli* □ ekspr. *lakti objeti z belimi laktmi* □ slabš. *parklji*
□ star. *pesti* □ *ročice* □

GLEJ ŠE razorožiti se

rókenról -a m |živahen ples v štiričetrtinskem taktu, po izvoru iz Severne Amerike| *plesati rokenrol* □ knj.izroč. *rock and roll*
□ pog. *rok²*

róker -ja m ▶ glasbenik ♦

rokét -a m ▶ koretelj

rókfor -ja m gastr. |mehki sir iz ovčjega mleka v obliki hlebčka z glivicami plesni| *postreči z rokforjem* □ gastr. *rokforski sir*
□ gastr. *roquefort* □ gastr. *roquefortski sir*

rokfórski -a -o prid. ▶ rokfor

rókglásba -e ž ▶ rok²

rókica -e ž ▶ ročica 1

rókice -ic ž mn. mn. v sin. nizu ▶ ročice

rokíratí -am dov. šah. |narediti potezo, pri kateri se kralj in trdnjava s preskokom prestavita iz začetne pozicije drugi poleg drugega| *Beli ni mogel več rokirati* □ šah. *narediti rokado*
□ šah. *roširati*

rokobórec -rca m ▶ športnik pp 1

rokobrán -a m šport., voj. |del ročaja pri meču, ki štíti roko pred udarci| *meč z velikim rokobranom* □ šport., voj. *brank*

rokodélič -a m ▶ rokodelec

rokodélec -lca m |nekdaj obrtnik, ki s preprostim orodjem kaj izdeluje, popravlja| *naročiti orodje pri rokodelcu* □ *rokodelčič* |vajenec|
GLEJ ŠE obrtnik

rokodélnica -e ž ▶ delavnica 1

rokodélski -a -o prid. ▶ delavnica 1 | obrtniški

rokodélstvo -a s ▶ morjenje | obrt² 2

rokohítrc -a m |kdor zna z izredno spretnostjo kak predmet skriti in ga spet pokazati| *nastop rokohítrca* □ knj.izroč. *eskamoter*
□ redk. *hitroprstnik*

rokokó -ja m um. |evropski umetnostni slog v 18. stoletju kot zadnja stopnja baroka; doba tega sloga| *značilnosti rokokoja*

□ um. *galantni stil*

rokokójevski -a -o prid. ▶ rokokojski

rokokójevsko prisl. ▶ rokokojsko

rokokójski -a -o prid. |ki je v zvezi z rokokojem| *rokokojsko okrasje* □ knj.izroč. *rokokojevski*

rokokójsko nač. prisl. |izraža, da je dejanje, lastnost, stanje v zvezi z značilnostmi rokokoja| *rokokojsko opremljeni salon*

□ knj.izroč. *rokokojevsko*

rokomávh -a m ▶ ničvrednež | rokovnjač

rokomávhár -ja m ▶ rokovnjač

rokomèt -éta m ▶ igrišče ♦3

rokometáš -a m ▶ športnik pp 1

rokométni -a -o prid. ▶ igrišče ♦3 | vratar 2 pp | žoga pp

rokomívček -čka m ▶ umivalnik

rokonaslòn -óna m ▶ naslonjalo ♦

rokopís -a m

1. |z roko napisano besedilo iz dobe pred iznajdbo tiska| *slikarsko okrašeni rokopis* □ *manuskript*

2. |besedilo, zlasti leposlovno, znanstveno, ki se predloži za objavo, tiskanje| *pregledati rokopis pred oddajo v tiskarno* □ *tipkopis* |nekdaj|

GLEJ ŠE pisava 2

rokopísni -a -o prid. ▶ lastnoročni | slovstvo ♦2

rokovát -i ž ▶ pest 2 | šop

rokováti se -újem se dov. s *kom* |pri pozdravljanju, čestitanju stegniti roko in prijeti roko nasproti stoječe osebe, ki vzajemno hkrati izvaja enake kretnje| *Rokoval se je z vsakim obiskovalcem posebej; Pred odhodom so se še rokovali* □ *dati roko komu* □ knj.izroč. *podati roko komu* □ ekspr. *seči v roko komu* □ ekspr. *stisniti roko komu* □ ekspr. *stresti roko komu*

rokòvni -a -o prid. |ki je v zvezi s časom, določenim ali dogovorjenim za kaj| *rokovne določbe* □ *terminski*

rokòvnik¹ -a m |koledar v obliki knjige, v katerem je ob datumu večji prostor za vpisovanje obveznosti, dolžnosti| *zapisati datum sestanka v rokovnik* □ *terminski koledar* □ pog. *planer*¹

rokòvnik² -a m ▶ mufl

rokovnjáč -a m |v prvi polovici 19. stoletja pripadnik med seboj povezanih, organiziranih skupin, ki se ukvarjajo z ropanjem zlasti premožnih ljudi| *preganjati rokovnjače* □ ekspr. *plaščar* □ slabš. *rokomavh* □ slabš. *rokomavhar* □ star. *štekljač* □ star. *štekljačar*

GLEJ ŠE ničvrednež

rokovnjáčšina -e ž ▶ latovščina 1, 2

rokovnjáčstvo -a s ▶ dejanje 1 pp 4 | grdobija | malopridnost

rókovski -a -o prid. ▶ glasbenik ♦ | rok² | skupina ♦13

rókskupína -e ž ▶ skupina ♦13

róla¹ -e ž ▶ zvitek 1

róla² -e ž ▶ vloga¹ 1

roláda -e ž ▶ rulada

róler -ja m ▶ skuter

roléta -e ž |priprava na zunanji strani okna, narejena iz dolgih, med seboj povezanih deščic, ploščic| *dvigniti roleta* □ teh. *navojnica* □ knj.izroč. *oboknica* □ knj.izroč. *rebrača* □ knj.izroč. *rolo*

□ knj.izroč. *zaslonka* □ knj.izroč. *zavojnica*

GLEJ ŠE omarica ♦2 | rolo

rolétarski -a -o prid. ▶ roletarstvo

rolétarstvo -a s |obrt za izdelovanje in nameščanje rolet| *ukvarjati se z roletarstvom* □ *roletarska obrt*

roló -ja m |priprava navadno iz rebraste pločevine za zavarovanje, zapiranje vratne, izložbene odprtine, omar| *zakleniti rolo na izložbenem oknu* □ *roleta* □ knj.izroč. *rebrača* □ knj.izroč. *vratnica* □ knj.izroč. *zastor pločevinasti zastor vrat* □ redk. *železna zavesa*

GLEJ ŠE roleta

ròm ròma m ▶ okvir 1

román -a m |daljše pripovedno delo, navadno z izrazito zgodbo in večjim številom oseb, zlasti v prozi| *prevesti roman* □ ekspr. *romanček*

♦ 1. *feljtonski roman* □ *feljtonistični roman* □ *podlistkarski roman*

2. *kriminalni roman* □ pog. *krimič* □ *kriminalka* 3. *pustolovski roman*

□ *avanturistični roman* 4. *življenjepiski roman* □ *biografski roman*

romancier -a [romansjé -éja] m ▶ romanopisec

románček -čka m ▶ roman

romanéskni -a -o prid. |ki je v zvezi z romanom| *romaneskna zgradba* □ knj.izroč. *romanski*²

romanizácija -e ž |delovanje, proces, pri katerem kaj postaja, postane romansko| *romanizacija obmejnih predelov* □ *romaniziranje*

romanizírani -a -o prid. |ki določeno vsebino posreduje v obliki romana| *romanizirana zgodba* □ *romansirani*

romanizíránje -a s ▶ romanizacija

romanizírati¹ -am dov. ▶ poromaniti

romanizírati² -am nedov. in dov. *kaj* |opisovati, opisati v obliki romana| *romanizirati kroniko* □ *romansirati*

rómanje -a s |pot, potovanje k romarski cerkvi, v sveti kraj| *organizirati romanje v Rim* □ star. *božja pot*

romanopísec -sca m |kdor piše romane| *svetovno znani romanopisec* □ knj.izroč. *romancier*

romansírani -a -o prid. ▶ romanizirani

romansírati -am nedov. in dov. ▶ romanizirati²

románski¹ -a -o prid. |ki je v zvezi z narodi, katerih jezik se je razvil iz latinščine| *romanska kultura* □ knj.izroč. *latinski*

románski² -a -o prid. ▶ romaneskni

romanticístični -a -o prid. ▶ romantični

romanticízem -zma m ▶ romantika

romántičen -čna -o prid. ekspr. |ki pri mišljenju, ravnanju dopušča prevlado čustev, domišljije nad upoštevanjem dejstev, uresničljivih možnosti; ki vsebuje, izraža tako mišljenje, ravnanje| *romantičen upornik; romantičen načrt; romantične želje* □ ekspr. *sanjaški* □ ekspr. *utopičen* □ ekspr. *utopističen* □ knj.izroč. *zromantiziran*

romántični -a -o prid. |ki je v zvezi z umetnostno smerjo romantiko| *romantični pesnik* □ knj.izroč. *romanticistični*

romántičnost -i ž ekspr. |preprostost, naravnost zaradi odmaknjenosti od civilizacije| *romantičnost visokogorskega sveta*

□ ekspr. *romantika*

GLEJ ŠE romantizem

romántika -e ž |evropska umetnostna smer v prvi polovici 19. stoletja, ki poudarja zlasti subjektivnost, čustva, domišljijo; obdobje te umetnostne smeri| *proučevati romantiko pri posameznih narodih* □ *romanticizem* □ knj.izroč. *romantizem*

GLEJ ŠE neoromantika | romantičnost

romantízem -zma m |odnos do sveta, v katerem prevladujejo čustva, domišljija| *Ti dogodki so omajali njegov romantizem*

□ ekspr. *romantičnost*

GLEJ ŠE romantika

romantizírati -am dov. *kaj* |prikazovati kaj tako, da prevladujejo čustva, domišljija, nerazumsko doživljanje sveta| *romantizirati preteklost* □ *zromantizirati*

rómar -ja m |verník, ki gre k romarski cerkvi, v sveti kraj|
Romarji so prišli od daleč □ **božjepotnik**
GLEJ ŠE popotnik

rómarski -a -o prid. ▶ cerkev 1♦4 | ples 1 pp

rómarstvo -a s |hoja vernikov k romarskim cerkvam, v svete kraj| *zgodovina romarstva* □ **božjepotništvo**
GLEJ ŠE popotništvo

rómati -am dov. in nedov. |iti k romarski cerkvi, v sveti kraj|
romati na Brezje □ *iti na božjo pot* □ **poromati**
GLEJ ŠE potovati

rómbast -a -o prid. |ki ima obliko romba| *rombast izrez*
 □ **rombičen**

rómbičen -čna -o prid. ▶ **rombast**

rómbični -a -o prid. |ki je v zvezi z rombom| *rombična ploskev*
 □ **rombni** □ **rombski**
GLEJ ŠE sistem •20

rómbni -a -o prid. ▶ **rombični**

rómbški -a -o prid. ▶ **rombični** | sistem •20

rómovski -a -o prid. ▶ **romski**

rómp in pómp -a ~ -a m ▶ **hrup 2**

rompljáti -ám nedov. ▶ **ropotati**

rómpompòm medm. ▶ **bambrbam** | **hrup 2**

rómski -a -o prid. |ki je v zvezi z Romi| *romska miselnost*
 □ nekj. pog. **ciganski** □ redk. **romovski**
GLEJ ŠE jezik 3♦52

rómsčina -e ž ▶ **jezik 3♦52**

romúnški -a -o prid. ▶ **jezik 3♦53**

romúnščina -e ž ▶ **jezik 3♦53**

rondél -a m ▶ **rondo**

rondó -ja m vrtn. |okrogla cvetlična greda, okrog katere je pot|
park z velikimi rondoji □ vrtn. **rondel**
GLEJ ŠE krožišče

rónek -nka m ▶ **breg 2** | **strmina**

róp -a m ▶ **plen** | **svetoskrunstvo**

rópanje -a s |(množično) nasilno jemanje materialnih dobrin|
ropanje denarja □ **plenitev** □ **plenjenje**
GLEJ ŠE roparstvo

rópar -ja m |kdor nasilno jemlje materialne dobrine| *izslediti roparja* □ **plenilec** □ ekspr. **grabež** □ ekspr. **kradež** □ star. **ravbar**
 □ **brigant** |nekdaj v italijanskem okolju| □ **kačak** |nekdaj v albanskem okolju| □ **mrhovinar** ▶
GLEJ ŠE pirat | **roparica**

róparica -e ž |žival, ki lovi, pobija druge živali za hrano| *loviti roparice* □ **roparska žival** □ star. **grabljivec** □ star. **grabljivka** □ redk. **ropar**
 □ zastar. **zgrabljiva žival**
GLEJ ŠE roparka

róparka -e ž |ženska, ki nasilno jemlje materialne dobrine|
izslediti roparko □ redk. **roparica**

róparski -a -o prid. |ki je v zvezi z roparji, ropanjem| *roparski pohod* □ **plenilni** □ **plenilski** □ zastar. **ropni**
GLEJ ŠE roparica

róparstvo -a s |dejavnost roparjev| *obsoditi koga zaradi roparstva*
 □ redk. **ropanje**

rópati -am nedov. *kaj* |(množično) nasilno jemati materialne dobrine| *ropati stanovanja; ropati potujoče* □ **pleniti** □ knj.izroč. **ograbljati**¹
GLEJ ŠE izkoriščati 3

rópni -a -o prid. ▶ **roparski**

ropòt -ôta m ▶ **ropotanje**

ropotáč -a m ▶ **klepetav povdk.**

ropotáča -e ž ▶ **klopotača** | **raglja**

ropotáje nač. prisl. |izraža, da se pri delovanju dajejo, povzročajo močni, kratki glasovi| *Voz je ropotaje odpeljal* □ **ropotajoče** □ **z ropotom** □ knj.izroč. **ropotoma**

ropotajóč -a -e prid. ▶ **ropotav**

ropotajóče prisl. ▶ **ropotaje**

ropotálo -a s ekspr. |ropotajoči predmet, zlasti motorno vozilo|
Še vedno se vozi s tistim ropotalom □ šalj. **drdralo** □ ekspr. **ropotulja**
GLEJ ŠE drdrav povdk.

ropotánje -a s |močni, kratki glasovi, nastali pri delovanju česa, zadevanju ob kaj| *ropotanje strojev* □ **ropot**

ropotárna -e ž ▶ **ropotarnica**

ropotárnica -e ž |shramba za stare, nerabne stvari| *shraniti odsluženo kolo v ropotarnici* □ redk. **ropotarna**

ropotáti -ám nedov. |dajati, povzročati močne, kratke glasove|
Stroji ropotajo; Kdo tako ropota □ redk. **hropotati** □ nar. **rompljati**
 □ nar. **roštati** □ nar. **rovštati** □ ekspr. **tolči**
GLEJ ŠE govoriti 1 | govoriti 1 pp 8 | pritoževati se 3

ropotáv -áva -o prid. |ki daje, povzroča močne, kratke glasove|
ropotav stroj □ **ropotajoč**

ropòtec -tca m ▶ **klepetav povdk.** | **klopotec** | **raglja**

ropotija -e ž ▶ **navlaka**

ropòtoma prisl. ▶ **ropotaje**

ropotúlja -e ž ▶ **klepetav povdk.** | **raglja** | **ropotalo** | **ropotuljica**

ropotúljica -e ž |igrača, ki pri tresenju ropota, rožlja| *Dojenček se igra z ropotuljico* □ **ropotulja**

roquefort -a [rókfor -ja] m ▶ **rokfor**

roquefortski -a -o [rókforski] prid. ▶ **rokfor**

rór -a m ▶ **cev**

ròsa -e ž |drobne vodne kaplje, vlaga, ki se naredi ponoči zaradi ohladitve zraka, zlasti na rastlinah| *Rosa se do poldne posuši*
 □ ekspr. **rosica**¹
GLEJ ŠE mana | **oidij** | **ožig** | **peronospora** | **pot**³

rosé -ja [rozé -ēja] m agr. |vino rdečkaste barve, narejeno iz rdečih vinskih sort po tehnologiji za bela vina| *piti rose*
 □ agr. **rosevino**

ròsen -sna -o prid.
 1. |ki je pokrit z roso| *rosna trava* □ redk. **rosnat**
 2. |ki je pokrit z drobnimi vodnimi kapljami, vlago sploh|
rosne šipe □ **orošen** □ **zarošen** □ ekspr. **poten**
GLEJ ŠE premlad | **solzen**

rosénje -a s |padanje iz oblakov v obliki drobnih vodnih kapelj|
Rosenje je prešlo v dež □ nar. **mrlenje** □ redk. **rošenje**

rosévino -a [rozévino] s ▶ **rose**

ròsica¹ -e ž ▶ **rosa**

rosica² -e ž zool. |mravlja rdeče barve, ki ima želó| *Rosica ga je pičila* □ nar. **rusica** □ nar. **ruska**

rosinánta -e ž ▶ **kobila**

rosíti -ím nedov. *brezos*. |padati iz oblakov v obliki drobnih vodnih kapelj| *Že ves dan rosi* □ ekspr. **mokriti** □ nar. **mrciniti**
 □ nar. **mrleti** □ nar. **mrščati** □ knj.izroč. **orošati** □ knj.izroč. **rosljati**

rosíti se -ím se nedov. |izraža, da na čem nastajajo drobne vodne kaplje| *Šipe se rosijo* □ ekspr. **potiti se** □ star. **solzeti** □ ekspr. **solziti se**

rosljáti -ám nedov. ▶ **rositi**

ròsnat -a -o prid. ▶ **rosen 1**

ròsni -a -o prid. ▶ **mladost**

rosomáh -a m zool. |v severnih polarnih krajih živeča roparska žival s košatim repom in svetlo progo vzdolž bokov| *kožuh rosomaha* □ zool. **žeruh**

rošáda -e ž ▶ **rokada** | **rokada** ♦1 | **rokada** ♦2 | **zamenjava 2**

rošénje -a s ▶ rosenje
rošírati -am dov. ▶ rokirati
roštanje -a s ▶ prežganje
roštáti -ám nedov. ▶ ropotati
roštilj -a m ▶ raženj
rotácija -e ž publ. |ponavljajoča se menjava, zamenjava nosilcev javnih in drugih družbenih funkcij| *rotacija urednikov* □ publ. *rotacijski sistem*
GLEJ ŠE kolobar 3 | stroj •17 | vrtenje | zamenjava 2
rotacijski -a -o prid. ▶ papir •15 | rotacija | stožec • | stroj •17 | tisk •6
rotarijānec -nca m ▶ rotarijec
rotarijānski -a -o prid. ▶ klub •4
rotárijec -jca m |član rotarijskega kluba| *zborovanje rotarijcev* □ *rotarijanec*
rotárijski -a -o prid. ▶ klub •4
rotatórni -a -o prid. ▶ mišica •9
roténje -a s |močno, vztrajno izražanje želje komu, da bi kaj naredil, omogočil| *Njeno rotenje ga je ganilo* □ knj.izroč. *rotitev* □ knj.izroč. *zaklinjanje*
GLEJ ŠE zagovarjanje 3
rotílec -lca m ▶ zagovarjalec
rotírati -am nedov. in dov. ▶ vrteti se 1 | zamenjati 4 | zamenjevati 4
rotítev -tve ž ▶ rotenje
rotíti -ím nedov. ▶ klicati •1 | preklinjati 2 | prositi | zagovarjati 5
rotíti se -ím se nedov. ▶ jezen² • | jeziti se 1 | obljubljeni 2 | trditi¹
rotónda -e ž ▶ rotunda
rótopapír -ja m ▶ papir •15
rótorka -e ž ▶ ciklostil
rótotisk -a m ▶ tisk •6
rótovž -a m ▶ hiša 1•10
rotúnda -e ž |okrogla stavba, navadno pokrita s kupolo| *načrtovati glavni trg okoli rotunde* □ *rotonda*
rov¹ rōva m |daljši, navadno vodoravni cevast prostor pod zemeljskim površjem| *kopati, vrtati rov* □ *predor* □ *rovček* |manjši rov| *žuželčji rovčki v lubju*
 • podzemni rov □ star. podkop □ podzemeljski rov □ podzemski rov
GLEJ ŠE jarek¹ 2 | jarek¹ 2•2
rov² -í ž ▶ skala¹
rovāča -e ž ▶ rovnica
rovánje -a s ▶ ritje | rovarjenje
rovár -ja m ▶ spletkar
rováriti -im nedov. *proti komu* ekspr. |s prikritim, zahrbtnim delovanjem zmanjševati čemu pomen ali ogroziti obstoj česa| *Rovaril je proti neljubemu tekmeču* □ knj.izroč. *kovariti* □ star. *rovati* □ knj.izroč. *ruvati*
rovárjenje -a s |prikrito, zahrbtno delovanje, s katerim se dosega zmanjšanje pomena česa ali ogroža obstoja česa| *obsoditi rovarjenje proti oblasti* □ knj.izroč. *fronderstvo* □ star. *rovanje* □ redk. *rovarstvo*
rovárski -a -o prid. |ki je v zvezi z rovarjenjem| *rovarsko delovanje; rovarski nagibi* □ knj.izroč. *kovarni* □ knj.izroč. *kovarski*
GLEJ ŠE spletkarski
rovárstvo -a s ▶ rovarjenje
rováš -a m ▶ spirt
rováti rújem nedov. ▶ riti | rovariti
rōvček -čka m ▶ rov¹
rovíšče -a s ▶ jarek¹ 1•2
rōvka -e ž |miši podobni sesalec z zelo ostrimi zobmi| *krti in rovke* □ nar. *špičmoh*
 • zool. *mala rovka* □ zool. *hrčica*

rōvni -a -o prid. |ki je v zvezi z rovom| *rovna odprtina* □ redk. *rovski*
rōvnica -e ž |orodje s ploskim, spodaj ravnim rezilom za kopanje| *kopati z rovnico* □ *rovača*
PODPOMENKE krampača, krampica
rōvski -a -o prid. ▶ rovní
rovštáti -ám nedov. ▶ ropotati
rōvt -a m nar. |s travo poraslo nekdanje izkrčeno zemljišče v hribovitem, gorskem svetu| *sušiti seno v rovtu* □ nar. *rut*
rōvtar -ja m ▶ neroden² povdk. | nerodnež
rōvtarski -a -o prid. ▶ fevd • | narečje •11
rōvtarsčina -e ž ▶ narečje •11
rōvte rōvt ž mn. ekspr. |neposeljeni, odmaknjeni kraj, zlasti v hribovitem svetu| *puščobnost življenja v rovtah* □ ekspr. *hribi* □ nar. *rute*
rōza -- -- prid. ▶ barva 1•20 | rožnat
rōzast -a -o prid. ▶ rožnat
rozéta -e ž um. |okroglo okno s krogovičjem v gotski arhitekturi| *rozeta nad portalom* □ um. *gotska rozeta* □ um. *rozetno okno*
 • bot. *listna rozeta* □ bot. *listna rožica*
rozétni -a -o prid. ▶ rozeta
rōzga -e ž ▶ trta
rozína -e ž |posušena grozdna jagoda nekaterih trt, ki se uporablja zlasti za nadev| *potresti razvaljano testo z rozinami* □ redk. *cibeba* □ nar. *cveba* □ redk. *cviba* □ *cveba* |velika, temna rozina| □ *korinta* |majhna, temna rozina| □ *sultanina* |velika, svetla rozina|
rozínov -a -o prid. ▶ potica pp
rōža -e ž lov. |spodnji, kolobarčasti del roga pri jelenu, srnjaku| *roža jelenovega roga* □ lov. *venec*
 • 1. nardp. *roža mogota* □ nardp. *koren lečen* 2. vrtn. *roža stolistnica* □ vrtn. *stolista roža* □ vrtn. *stolistna roža* 3. vrtn. *suha roža* □ vrtn. *imortela* □ vrtn. *neven* □ vrtn. *suhocvetnica*
GLEJ ŠE agava | cvetlica | greben 3 | krizantema | marjeta | potonika • | rastlina •10 | sončnica | šentjanževka | šipek | vetrovnica | volčin | vrtnica
rožānec -nca m ▶ podboj
rōžarica -e ž knj.izroč. |ženska, ki prodaja rože na stojnici| *rožarice s polnimi vozički rož* □ knj.izroč. *cvetličarica* □ nar. *rožmanica*
GLEJ ŠE zeliščarica
rōžast -a -o prid. |ki ima v vzorcu cvete, rože| *rožasto blago* □ knj.izroč. *cvetast* □ knj.izroč. *cvetličast* □ redk. *rožen¹* □ *rožičast* |ki ima drobne cvete, rožice|
GLEJ ŠE rožnat
rōžasti -a -o prid. ▶ ptica pp 9 | vzorec 1•1
rōže rōž ž mn. mn. v sin. nizu
 • ledene rože □ nar. *cimavica*
GLEJ ŠE vzorec 1•1
rōžen¹ -žna -o prid. ▶ rožast | rožnat
rōžén² -a -o prid. |ki je iz roževine| *rožen oklep pri želvi* □ *roževinast* □ redk. *roženast* □ redk. *roženinast*
rōžénast -a -o prid. ▶ rožen²
rōžénc -nca m petr. |kamnina, sestavljena iz drobnih, različno obarvanih zrn kremenca| *plastil roženca v apnencu* □ petr. *rogoličnik*
rōženica¹ -e ž ▶ rog 2
rōženica² -e ž ▶ špirovec
rōženína -e ž ▶ roževina
rōženínast -a -o prid. ▶ rožen²
rōženkranc -a m ▶ venec •
rōženkravt -a m |lončna rastlina z dišečimi dlakavimi listi in drobnimi vijoličastimi cveti| *dišeča vejica roženkravta* □ *žeravec*
rōženvēnski -a -o prid. ▶ nedelja •4

roževína -e ž | trdo tkivo, ki sestavlja rogove, nohte, lase; snov iz tega tkiva | *Roževina na parkljih se obrablja; glavnik iz roževine*

□ rogovina □ roženina □ nar. *rog rog kopita* □ zastar. *rožnina*

roževínast -a -o prid. ▶ rožen²

rožica -e ž ▶ cvetica | cvetličica | govoriti 1 pp 7 | rozeta • | vinjen | ženska pp 1

rožič -iča m ▶ rog 2 • | rog 3 | rožiček

rožičast -a -o prid. ▶ rožast

rožiček -čka m | majhen roževínast, koščen izrastek na glavi nekaterih živali, zlasti manjših | *rožički kozlička* □ *rožič*

• bot. *rženi rožiček* □ bot. škrlatnordeča glavnica

rožičev -a -o prid. ▶ potica pp | rožičevce

rožičevce -vca m | južno drevo z rjavimi užitnimi sadovi v obliki stroka | *Med oljkami so rastle tudi rožičevci* □ redk. *rožičevo drevo*

rožje -a s agr. | deli rozg, odrezani pri obrezovanju | *pobirati, sežigati rožje* □ nar. *rezina* □ nar. *rezje* □ knj.izroč. *trtovina*

rožlín -a m bot. | visoka vrtna rastlina z belimi, rdečimi, rumenimi cveti | *Rožlin že cveti* □ bot. *popelj*

rožljati -ám nedov. | dajati, povzročati nizke, zvence glasove | *Veriga rožlja; rožljati s ključi* □ redk. *brenketati* □ nar. *ružiti* □ nar. *škrebetati* □ *porožljavati* | v presledkih rožljati |

GLEJ ŠE GOVORITI 1 pp 20

rožmanica -e ž ▶ rožarica

rožmarín -a m | sredozemska grmičasta rastlina z ozkimi močno dišečimi listi in drobnimi modrikastimi cveti |

Rožmarin se je posušil □ ekspr. *rožmarinček*

GLEJ ŠE rožmarinka •

rožmarínček -čka m ▶ rožmarin

rožmarínka -e ž

• bot. navadna rožmarinka □ bot. divji rožmarin

rožnat -a -o prid. | ki je podoben barvi mareličnega cveta | *rožnate vrtnice; rožnato nebo* □ *bledordeč* □ pog. *roza* □ pog. *rozast* □ star. *rožast*

□ knj.izroč. *rožen¹* □ knj.izroč. *rožnobarven* □ *svetlorožnat* ↗

PODPOMENKE 1. bledorožnat, svetlorožnat, temno-rožnat 2. belorožnat, lilorožnat, rumenkastorožnat

GLEJ ŠE vesel¹ 1 •

rožnati -a -o prid. ▶ barva 1 • 20 | vzorec 1 • 1 | zarja

rožnatoprsti -a -o prid. ▶ zarja

rožnatoprstni -a -o prid. ▶ zarja

rožnatordeč -éča -e prid. | ki je rdeč z rožnatim odtinkom |

rožnatordeč cvet □ knj.izroč. *rožnordeč*

rožni -a -o prid. ▶ junij | moliti¹ • | venec • | vrt 1 • 1 | vzorec 1 • 1

rožnica -e ž ▶ lonec • 1 | šmaren • 2

rožnik -a m ▶ junij

rožnina -e ž ▶ roževina

rožnobárven -vna -o prid. ▶ rožnat

rožnordèč -éča -e prid. ▶ rožnatordeč

rožnovènski -a -o prid. ▶ nedelja • 4

frr medm. ▶ brm | gr

fšk medm. ▶ hrsk | resk

ft -a m | skrajni, navadno ozki, skalnati del polotoka, otoka | *objadrti rt* □ *rtič* | majhen rt |

ftast -a -o prid. ▶ koničast | ozek 1

rtič rtiča m ▶ rt

rtiči -ev m mn. ▶ vlačulje

rtína -e ž ▶ ritina 1

rubáška -e ž | v ruskem okolju široka srajca z ozkim stoječim ovratnikom | *nositi rubaško* □ *ruska rubaška* □ knj.izroč. *robača* □ knj.izroč. *ruska robača*

rúbelj -blja m ▶ srebrnik pp

rúbež¹ -a m | popis dolžnikovih premočnin, s prodajo katerih se poplača njegov dolg; odvzem tako popisanih premočnin | *poročati o rubežu* □ star. *rubež²* □ star. *rubežen*

GLEJ ŠE rubiti | zarubiti

rúbež² -i ž ▶ rubež¹

rúbežen -žni ž ▶ rubež¹

rubínast -a -o prid. | ki je iz rubina, iz rubinov | *rubinasta ogrlica*

□ redk. *rubinski*

GLEJ ŠE rdeč 1 pp 1

rubínski -a -o prid. ▶ rubinast

rubíti in *rúbiti* -im nedov. | popisovati dolžnikove premočnine, s prodajo katerih naj bi se poplačal njegov dolg; odvzeti tako popisane premočnine | *Prišli so rubiti* □ *opravljati rubež*

rubrika -e ž

1. | navadno s črtami omejeni prostor v obrazcih, poslovnih knjigah za vpisovanje podatkov | *izpolniti vse rubrike prijavnega obrazca; vpisati podatek v ustrezno rubriko* □ *razdelek* □ *stolpec* □ *stolpič* □ ekspr. *okence* □ zastar. *predal* □ zastar. *predalček* □ knj.izroč. *predelek* □ knj.izroč. *razdel* □ knj.izroč. *razpredelek*

2. | stalni oddelek, stran s specializirano vsebino v časopisu, reviji | *odpreti novo rubriko v časopisu* □ *časopisna rubrika* □ *predal* □ ekspr. *kotiček* □ knj.izroč. *razpredelek* □ knj.izroč. *zaglavje*

rúča -e ž ▶ naramnica 1, 2

ručáti -ím nedov. | močno, zamolklo se oglašati | *Močvirske ptice so ručale* □ redk. *bukati*

rúd -a -o prid. ▶ rus²

rúda -e ž

• 1. *manganova ruda* □ *manganska ruda* 2. *svinčeva ruda* □ *svinčena ruda* 3. *živosrebrova ruda* □ *živosrebrna ruda* 4. *metal. obogatena ruda* □ *metal. koncentrat* □ *metal. oplemenitena ruda*

GLEJ ŠE boksit | izpiranje • | vulfenit

rudár -ja m | delavec, ki koplje premog, rudo | *Rudarje so komaj rešili pred zasutjem* □ neknj. pog. *knap* □ zastar. *rudokop*

□ ekspr. *premogar* | v premogovniku |

GLEJ ŠE rudariti

rudáriti -im nedov. | delati kot rudar | *Šel je rudariti na tuje* □ *biti rudar* □ ekspr. *kopati premog* | rudariti v premogovniku |

rudárski -a -o prid. | ki je v zvezi z rudarji, rudarstvom | *rudarsko delo* □ neknj. pog. *knapovski* □ teh. *montanistični montanistični obrat*

□ teh. *montanski montanski obrat*

GLEJ ŠE revir | svetilka • 3

rudimènt -énta m ▶ organ 1 • 16 | ostalina | preostanek | zametek 1

rudimentárni -a -o prid. ▶ prvotni 1 | zakrneli 1

rudíščè -a s | nahajališče rude | *odkriti novo rudišče* □ knj.izroč. *rudno najdišče*

rúdnati -a -o prid. | ki vsebuje rudo | *rudnate zemeljske plasti*

□ knj.izroč. *rudonosni*

rúdni -a -o prid. ▶ rudišče

rúdnica -e ž ▶ voda • 2

rúdnik -a m | prostor, navadno pod zemeljskim površjem, kjer se koplje, pridobiva ruda, premog | *izkoriščati rudnik; eksplozija v rudniku* □ žarg. *ceha²* □ pog. *jama* □ zastar. *rudokop* □ *premogovnik* | rudnik premoga |

♦ 1. *rudnik soli* □ *solni rudnik* 2. *rudnik zlata* □ *zlati rudnik*

□ zastar. *zlatokop* 3. *rudnik železa* □ zastar. *železnik*

rudnína -e ž | plinasta, tekoča ali trdna snov, nastala v naravi | *raziskovati nastanek rudnin* □ *mineral*

♦ *min. luskasta rudnina* □ *min. pleniva rudnina*

PODPOMENKE debelozrnata rudnina, drobnozrnata rudnina, luskasta rudnina ↗

rudninoslôvje -a s ▶ mineralogija

rudninski -a -o prid. |ki je v zvezi z rudnino, rudninami|

rudninska sestava kamnine □ mineraloški

GLEJ ŠE SNOV 2•16

rúdniški -a -o prid. ▶ jašek•2

rúdo -a s ▶ oje¹

rudokôp -ópa m ▶ rudar | rudnik

rudonôsni -a -o prid. ▶ rudnati

rudoslédéc -dca m |nekdaj kdor išče rudo, premog| *Rudosledci so*

tam iskali zlato □ knj.izroč. *prospektor*

rufiján -a m ▶ zvodnik

rufijána -e ž ▶ zvodnica

ruína -e ž ▶ razvalina

ruíne ruín ž mn. ▶ razvaline

ruinírati -am dov. in nedov. ▶ poškodovati 1 | uničevati 3, 5 | uničiti 3, 5

rúj -a m |grm z majhnimi cveti v latih in listi, ki jeseni pordečijo|

kraške gmajne z brinjem in rujem □ nar. *rej¹*

rujevína -e ž bot. |sredozemsko drevo ali grm s pernatimi listi in

koščičastimi plodovi| *Tam rastejo oljke in rujevina* □ redk. *Pistacija*

rújni -a -o prid. ▶ vino | zarja

rúk -a m ▶ rukanje

rúkanje -a s lov. |oglašanje z močnim, donečim glasom, značilno

za jelena| *Od daleč se je slišalo rukanje jelenov* □ redk. *ruk*

rúkati¹ -am nedov. ▶ premetavati | suvati

rúkati² -am nedov. lov. |oglašati se z močnim, donečim glasom|

Jelen ruka □ lov. *bečati*

rúkati³ -am nedov. ▶ mukati

rúkniti -em dov. ▶ suniti

rúkniti ga -em ga dov. ▶ srkniti ga

ruláda -e ž |pecivo iz zvitega biskvitnega testa z različnimi

nadevi| *preliti rulado s čokoladno glazuro* □ *rolada* □ knj.izroč. *zvitek*

ruléta -e ž |hazardna igra, pri kateri odloča o dobitku kroglica,

ki se ustavi v vdolbinici na enem od oštevilčenih rdečih ali

črnih polj na vrteči se plošči; okrogla plošča za to igro| *igrati*

ruleto; Kroglica se je zakotalila po ruleti □ zastar. *vrtavka* *Kroglica se*

je zakotalila po vrtavki □ *ruletka* |v ruskem okolju|

rulétka -e ž ▶ ruleta

rulótka -e ž ▶ prikolica•

rúm -a m ▶ pijača pp 1

rúmel -mla m ▶ hrup 1 | trušč

rumén¹ -i ž ▶ rumenina

rumèn² -éna -o prid.

1. |ki je take barve kot rumenjaka ali limona| *rumen cvet*

□ ekspr. *cekinast* □ ekspr. *citronast* □ nar. *rus² žeti ruso pšenico*

□ knj.izroč. *zarumenel* □ star. *žolt* □ *porumenel* □ *rumenkast* □

PODPOMENKE 1. rdečkastorumen, rjavkastorumen, rjavorumen,

zelenkastorumen, zelenorumen, zlatorumen 2. bledorumen, svetloru-

men, temnorumen

2. |ki ima rumenkasti odtенок namesto barve, običajne

za belo polt| *rumen bolnikov obraz* □ *porumenel* □ ekspr. *lojen*

□ ekspr. *rumenkast* □ star. *žolt*

GLEJ ŠE BLEDE | neumen¹ ♦

rumênček -čka m ▶ rumenec

rumênec -nca m |rumenkasta žival, navadno vol| *vpredi*

rumenca □ ekspr. *rumenček*

GLEJ ŠE RUMENOKOŽEC

rumenétí -ím nedov.

1. |postajati rumen| *Listje rumeni in odpada* □ redk. *orumenevati*

□ knj.izroč. *porumenevati* □ star. *žolteti* □ *rumeniti se* |postajati rumen,

svetel| *Nebo na vzhodu se rumeni*

2. knj.izroč. |rumeno se odražati, kazati| *V daljavi so rumenela*

žitna polja □ knj.izroč. *rumeniti se* □ star. *žolteti*

rumèni -a -o prid. ▶ barva 1•27 | barva 1•21 | denar•13 | goba pp 3 |

griva• | koleraba | košutnik | ohmelje• | rumenica | sonce¹ |

tabloid | tisk•7 | vulfenit | zarja | zlatnik

rumenica -e ž fot. |filter, ki dobro prepušča zlasti žarke rumene

barve| *uporabiti rumenico* □ fot. *rumeni filter*

GLEJ ŠE PIRH | vnetje•4

rumeník -a m ▶ žafran•2

rumenilo -a s ▶ rumenina

rumenína -e ž |lastnost rumenega, rumena barva|

rumenina jesenskega listja □ *rumenilo* □ *rumenost* □ knj.izroč. *rumen¹*

□ star. *žoltina*

rumeniti se -ím se nedov. ▶ rumeneti 1, 2

rumenják -a m |rumena snov v jajcu| *ločiti rumenjaka od beljaka*

□ *jajčni rumenjaka*

GLEJ ŠE ZLATNIK

rumênka -e ž ▶ plavka

ruménkast -a -o prid. |ki ni popolnoma rumen| *rumenkasto*

blago □ redk. *rumenkljat* □ star. *žoltkast*

GLEJ ŠE RUMEN² 2

ruménkasti -a -o prid. ▶ barva 1•22

ruménkastorjáv -áva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 4

ruménkastorjáví -a -o prid. ▶ pigment•3

ruménkastoróžnat -a -o prid. ▶ rožnat pp 2

ruménkljat -a -o prid. ▶ rumenkast

rumêno nač. prisl. |izraža, da je kaj take barve kot rumenjaka ali

limona| *rumeno pobarvan zid* □ ekspr. *cekinasto* □ ekspr. *citronasto*

□ ekspr. *citronsko* □ star. *žolto*

rumênobél -a -o prid. ▶ kremast

rumênobéli -a -o prid. ▶ barva 1•23

rumenokljún -a -o prid. |ki ima rumen kljun| *rumenokljun ptič*

□ ekspr. *zlatokljun* □ ekspr. *žoltokljun*

GLEJ ŠE MLAD 1 | neizkušen | neizkušeni povdk. 2

rumenokljúneč -nca m ▶ neizkušeni povdk. 1 | zelenec 3

rumenokóžec -žca m |človek rumene rase| *rumenokožci in črnci*

□ knj.izroč. *rumenec*

rumenokóžni -a -o prid. ▶ rumenopoliti

rumenolás -a -o prid. |ki ima rumenkaste, svetle lase| *rumenola-*

so dekle □ ekspr. *zlatolas*

rumenopikast -a -o prid. |ki ima rumene pike| *rumenopikast*

trak □ star. *žoltopikast*

rumenopólti -a -o prid. |ki je rumene rase| *rumenopoliti priselje-*

nec □ redk. *rumenokožni* □ star. *žoltopoliti*

rumênordèč -éča -e prid. ▶ rdeč 1 pp 3

rumênorjáv -áva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 4

rumênorjáví -a -o prid. ▶ barva 1•24

rumênost -i ž ▶ rumenina

rumênozelèn -éna -o prid. ▶ zelen² pp 3

rumpsteak -a [rármstek] m ▶ ramstek

rúnast -a -o prid. |v zvezi z ovco ki ima gosto dlako, volno| *runasti*

jagenjčki □ knj.izroč. *gostorun*

rúnda -e ž ▶ krog¹ 2

ruíne ruín ž mn. mn. v sin. nizu |najstarejša pisava germanskih

plemen| *raziskovati rune* □ *runska pisava*

rúinkelj -na m ▶ pesa

rúno -a s |vsa volna ene ovce skupaj, dobljena pri striženju|

sortirati runo po barvi □ knj.izroč. *ovčje runo*

GLEJ ŠE DLAKA 2

rúnski -a -o prid. ▶ rune

rúpa -e ž

- anat. **zatilnična rupa** □ anat. zatilna rupa

GLEJ ŠE jama 1 | kotanja | vrtač

ruptúra -e ž ▶ raztrganina 2**rurálni** -a -o prid. ▶ kmečki | kmetijski**rús¹** -a m ▶ rusel | švab**rús²** -a -o prid. |ki je rdeče barve z rjavkastim odtenkom| *rusi*

lasje □ knj.izroč. **rud** □ star. **rusast¹**

GLEJ ŠE rdečepolt | rjavkastordeč | rumen² 1

rúsa¹ -e ž ▶ brna¹**rúsa²** -e ž ▶ kocina**rusálka** -e ž ▶ vila ♦2**rusast¹** -a -o prid. ▶ rjavkastordeč | rus²**rusast²** -a -o prid. ▶ neobrit**rúse** rús ž mn. ▶ brki 1, 2**rúsec** -sca m ▶ rdečelasec**rúsel** -sla m |marinirana surova majhna morska riba z veliko

čebule| *jesti rusle* □ gastr. **rus¹**

rúsi -a -o prid. ▶ hematit¹ | rdečepolti**rusíca** -e ž ▶ rosica²**rusificirati** -am nedov. in dov. *koga* |prilagajati, prilagoditi

ruskemu načinu življenja in mišljenja| *rusificirati prebivalstvo*

□ **porusiti** □ **rusiti**

rusínski -a -o prid. ▶ jezik 3♦54**rusínščina** -e ž ▶ jezik 3♦54**rúsiti** -im nedov. ▶ rusificirati**rúska** -e ž ▶ linj | rosica²**rúski** -a -o prid. |ki je v zvezi z Rusi ali Rusijo| *ruska književnost*

□ zastar. **rusovski** □ star. **velikoruski**

GLEJ ŠE car¹ ♦ | cerkev 2 pp 3 | čaj¹ ♦5 | jezik 3♦55 | muskovit |

norka | rubaška | trojka ♦

rúsko nač. prisl. |izraža, da se kaj dogaja, da kaj obstaja tako kot

pri Rusih| *govoriti rusko* □ pog. **po rusko**

rusobrád -a -o prid. ▶ rdečebrod**rusobrádec** -dca m ▶ rdečebrod**rusogláv** -áva -o prid. ▶ rdečelas**rusoglavéc** -vca m ▶ rdečelasec**rusolás** -a -o prid. ▶ rdečelas**rusolásec** -sca m ▶ rdečelasec**rúsovski** -a -o prid. ▶ ruski**rústičen** -čna -o prid. ▶ robot 2**rústični** -a -o prid. ▶ rustikalni**rustikálen** -lna -o prid. ▶ robot 2**rustikáljni** -a -o prid. |ki je preprosto, grobo izdelan| *rustikalni*

predmeti □ **rustični**

GLEJ ŠE kmečki

rúša -e ž |vrhnja plast zemlje z rastlinjem, zlasti s travo| *odstra-*

niti rušo □ star. **drn** □ nar. **ježa²** □ star. **ruševina** □ star. **rušina** □ star. **rušnja**

□ star. **tratina** □ nar. **važá**

- 1. mahovnata ruša □ mahovna ruša □ mahova ruša □ mahovna ruša

- 2. travnata ruša □ travna ruša

GLEJ ŠE umreti 1

rúšast -a -o prid. ▶ rušnat**rúščina** -e ž ▶ jezik 3♦55**rúšenje** -a s |postopek, pri katerem se s silo povzroči, da zlasti objekt, objekti razpadejo na dele, kose| *rušenje stare hiše*

□ **podrtje** □ **rušitev**

rúševéc -vca m |večja gorska ptica temne barve z zakrivljenimi

bleščecimi se peresi v repu| *ustreliti ruševca* □ ekspr. **krivorepec**

□ zool. **mali petelin** □ nar. **škarjavec**

rúševina -e ž ▶ ruša**ruševine** -ín ž mn. mn. v sin. nizu |ostanki nasilno podrtje stavbe,

stavb| *Ruševine so ga pokopale pod seboj* □ star. **podrtina**

GLEJ ŠE razvaline

rúševje -a s |drevje, grmovje bora, ki raste v višjih legah| *skriti se*

v ruševju □ **rušje**

GLEJ ŠE rušje

rúševka -e ž ▶ rušinka**rúševnat** -a -o prid. ▶ rušnat**rušilec** -lca m ▶ ladja pp 2 | razbijalec 2 | rušitelj**rušilni** -a -o prid. ▶ bomba pp 3**rušina** -e ž ▶ ruša**rušinka** -e ž vrt. |prst iz preperle ruše| *dati rastlini rušinko*

□ vrt. **ruševka**

GLEJ ŠE prst² pp 2

rušitelj -a m |kdor ruši| *pregnati rušitelja* □ **rušilec****rušitev** -tve ž ▶ rušenje**rušiti** -im nedov.

1. *kaj* |s silo delati, da zlasti objekt, objekti razpadejo na dele, kose| *rušiti staro hišo* □ **podirati** □ ekspr. **mleti²** *Potres je mlel človeška*

bivališča □ star. **razdevati** □ ekspr. **razdirati** *Reka razdira jezove*

2. *kaj* |delati, povzročati, da zlasti kako stanje preneha

obstajati| *rušiti ravnotežje* □ **podirati**

3. *kaj* |jemati pomen, veljavo, vrednost| *rušiti ideale*

□ knj.izroč. **ničiti** □ ekspr. **razbijati** □ ekspr. **razdirati**

GLEJ ŠE motiti² 1 | odpravljati | razbijati 2

rúšiti se -im se nedov. ▶ padati 2 | podirati se**rúšje** -a s |grmičasti bor, ki raste v višjih legah| *macesen in rušje*

□ **ruševje** □ bot. **cret** □ bot. **cretje** □ bot. **cretovje** □ nar. **čretje** □ bot. **pritlikavi**

bor

GLEJ ŠE ruševje

rúšnat -a -o prid. |ki je pokrit z rušo| *rušnat nasip* □ **rušast**

□ redk. **ruševnat**

rúšnja -e ž ▶ ruša**rút** -a m ▶ rovt**rúta¹** -e ž |žensko pokrivalo, navadno kvadratne oblike| *dati*

ruto na glavo □ nar. **adrica** □ nar. **hadrica** □ star. **robec** □ ekspr. **rutica**

□ ekspr. **rutka** □ **šerpa²** ↗

PODPOMENKE 1. naglavna ruta ↗, naramna ruta, ogrinjalka ↗,

oporna ruta ↗, ovratna ruta ↗ 2. pionirska ruta, taborniška ruta

3. bombažna ruta, tančičasta ruta ↗, volnena ruta

- 1. naglavna ruta □ redk. glavna ruta □ star. naglavni robec 2. oporna

ruta □ knj.izroč. pestovalica 3. ovratna ruta □ knj.izroč. zavrtna ruta 4. tan-

čičasta ruta □ pajčolanasta ruta □ zastar. šlarasta ruta 5. trikotna ruta

□ triogelna ruta

GLEJ ŠE ogrinjalka | robec

rúta² -e ž |načrt, popis potovanja| *Ruta vključuje ogled glavnega*

mesta □ knj.izroč. **itinerar** □ tur. **itinerer** |podrobni načrt, popis name-

ravanega potovanja|

rúta³ -e ž ▶ rutica² ♦**rúte** rúť ž mn. ▶ hribi | rovte**rúti** rújem nedov. ▶ puliti | ruvati**rútica¹** -e ž ▶ robec**rútica²** -e ž

- bot. **vinska rutica** □ bot. vinska ruta

GLEJ ŠE praprot² pp

rutinêrski -a -o prid. ▶ rutinski**rutinêrsko** prisl. ▶ rutinsko**rutiníran** -a -o prid. ▶ izkušen**rutiníranost** -i ž ▶ izkušnost

rutinski -a -o prid. |ki poteka po že znanem, ustaljenem načinu|

rutinska opravila □ ekspr. **rutinerski**

rutinsko nač. prisl. |izraža, da dejanje poteka po že znanem, ustaljenem načinu| *rutinsko opravljati laboratorijske preiskave*

□ ekspr. **rutinersko**

rútká -e ž ▶ ruta¹

ruvánje -a s |spravljanje česa s silo iz česa, navadno iz zemlje| *ruvanje dreves* □ knj.izroč. **rvanje**

GLEJ ŠE puljenje

ruváti rújem nedov. *kaj* |s silo spravljati iz česa, navadno iz zemlje| *Vihar je ruval drevesa* □ knj.izroč. **ruti** □ knj.izroč. **rvati**

GLEJ ŠE puliti | rovariti

ruváti se rújem se nedov. *s kom* |z močnimi potegi, sunki prizadevati si obvladati nasprotnika, se mu iztrgati| *Fanta*

sta se rada ruvala, da sta merila svoje moči □ pog. **cukati se**

□ ekspr. **trgati se**

GLEJ ŠE bojevati se 1 | prepirati se

rúž -a m ▶ ličilo ♦ | rdečilo | rdečilo ♦

rúžiti -im nedov. ▶ rožljati

rváč -a m ▶ pretepač

rvánje -a s ▶ puljenje | ruvanje

rváti rújem nedov. ▶ puliti | ruvati

rváti se rújem se nedov. ▶ prepirati se

rž -í ž |kulturna rastlina z dolgim stebлом in dolgim klasom ali njeno seme| *sejati rž; snop rži* □ nar. **žito**

ržénec -nca m ▶ kruh ♦⁹

ržéni -a -o prid. ▶ junij | kruh ♦⁹ | moka pp 1 | rožiček •

rženják -a m ▶ kruh ♦⁹

S

sabêjnik -a m ▶ gostač

sábeljni -a -o prid. ▶ sabljini

sáblja -e ž | orožje z držajem in dolgim, nekoliko zakrivljenim rezilom za sekanje, vbadanje | *izdreti sabljo iz nožnice*

□ ekspr. **sabljica**

GLEJ ŠE dvobojevati se | soborec

sabljač -a m | športnik, ki goji dvobojevanje s sabljo | *tekmovanje*

sabljačev □ **sabljavec**

GLEJ ŠE športnik pp 1

sabljačica -e ž | športnica, ki goji dvobojevanje s sabljo | *spretna*

sabljačica □ **sabljavka**

sábljarka -e ž ▶ ptica pp 5 | riba 1 pp 4

sabljavec -vca m ▶ sabljač

sabljavka -e ž ▶ sabljačica

sábljica -e ž ▶ sablja

sabljika -e ž ▶ sansevierija

sábljin -a -o prid. | ki je v zvezi s sabljo | *sabljin ročaj* □ **sabeljni**

sábor -a m ▶ cerkev 1 | parlament

sabotírati -am nedov. in dov. ▶ minirati 3 | spodnesti 2

sáčiti -im nedov. ▶ ribariti pp

sád -ú m | užiten del rastline, ki sestoji iz semena in osemenja |

nabirati sadove □ **sadež**

GLEJ ŠE dosežek | otrok 2•2 | rezultat²

sádež -a m ▶ sad

sadika -e ž | mlada, iz semena ali rastlinskega dela vzgojena rastlina za vsaditev na stalno mesto | *Sadike so se prijela*

□ zastar. **sajenec** □ zastar. **sajenica** □ zastar. **sajenka**

sadítev -tve ž ▶ sajenje

sadíti -ím nedov. *kaj* | dajati sadike v zemljo, kjer bodo rasle |

saditi nova drevesa □ **vsajati** □ knj.izroč. **posajati** □ **razsajati**² | saditi na več mestih |

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 7

sadjár -ja m | kdor se ukvarja s sadjarstvom | *izkušen sadjar*

□ star. **sadjerejec**

sadjárski -a -o prid. | ki je v zvezi s sadjarji ali sadjarstvom |

sadjarsko delo; sadjarski kraji □ star. **sadjerejski**

GLEJ ŠE škarje pp 2

sadjárstvo -a s | gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z

gojenjem sadnega drevja in pridelovanjem sadja | *pospeševati*

sadjarstvo □ star. **sadjereja**

sádje -a s | več sadov, sadovi kot celota | *Sadje letos lepo zori*

□ zastar. **ovočje**

◆ **1.** suho sadje □ nar. sušje **2.** pečato sadje □ pečasto sadje

PODPOMENKE koščičasto sadje, lupinasto sadje, pečato sadje □

GLEJ ŠE drevje •15

sadjejédec -dca m | kdor se prehranjuje samo s sadjem,

zelenjavo, jedrci in semeni nekaterih rastlin | *poslastica za sadjejedce* □ **frutarijanec**

sadjerêja -e ž ▶ sadjarstvo

sadjerêjec -jca m ▶ sadjar

sadjerêjski -a -o prid. ▶ sadjarski

sadjeródni -a -o prid. | ki ima pogoje za (dobro) uspevanje sadnega drevja | *sadjerodni kraji* □ zastar. **sadonosni**

sádjevec -vca m ▶ mošt pp | žganje pp

sádni -a -o prid. ▶ drevje •15 | drevo pp 6 | fruktoza | kis •1 | pridelek • | sadovnjak

sádnja -e ž ▶ sajenje

sadonôsni -a -o prid. ▶ drevje •15 | sadjerodni

sadonônisk -a m ▶ sadovnjak

sadovník -a m ▶ sadovnjak

sadovnják -a m | zemljišče, na katerem je posajeno sadno drevje | *kupiti hišo s sadovnjakom* □ **sadni vrt** □ zastar. **sadonosnik**

□ zastar. **sadovnik**

sádra -e ž ▶ mavec

sádrar -ja m ▶ mavčar

sádrasti -a -o prid. ▶ izdelek •4

sádrati -am nedov. *kaj* agr. | gnojiti s sadro | *sadrati zemljišče*

□ agr. **mavčiti**

sadrénc -nca m ▶ kamnina pp 2

sadréni -a -o prid. ▶ izdelek •4 | obveza • | odlitek •

sadrénka -e ž ▶ pajčolanka

sáfian -a m usnj. | obarvano mehko kozje usnje s svetlečo se

površino | *čevlji iz safiana* □ usnj. **safianasto usnje** □ usnj. **safiansko**

usnje □ usnj. **safianusnje**

sáfianasti -a -o prid. ▶ safian

sáfianski -a -o prid. ▶ safian

sáfianúsne -a s ▶ safian

safíren -rna -o prid. ▶ moder¹ pp 2

ságo -a m | moka ali zdrob iz stržena sagovca | *zakuhati v juho*

sago □ **sagova moka**

ságov -a -o prid. ▶ sago | sagovec

ságovec -vca m bot. | tropsko drevo, iz stržena katerega se

pridobiva sago | *sagovci in kruhovci* □ bot. **sagova palma**

saharíd -a m ▶ hidrat •

saharóza -e ž kem. | disaharid, ki je zlasti v sladkorni pesi in

sladkornem trsu | *vsebnost sahoroze v vinu* □ nestrok. **sladkor**

sáhel -hla -o prid. ▶ suh¹ 1

sahnéti -ím nedov. ▶ sušiti se | veneti

sahníti in **sáhniti** -em nedov. ▶ izginjati 1, 3 | minevati 1 | sušiti se | veneti

saj¹ vez. ▶ kajti

sàj² soglaš. člen.

1. | izraža zadržano pritrjevanje | *Saj, s tem bi se lahko strinjali* □ **mda**² □ pog. **hja**² □ pog. **hm**² □ pog. **mja**²

2. ekspr. | izraža samoumevnost | *Ne smej se, saj veš, kakšne so stvari* □ nar. **anti** □ ekspr. **menda** □ zastar. **vsaj** *Vsaj vendar nihče ni proti napredku*

GLEJ ŠE vsaj

sája -e ž ▶ sajenje

sájast -a -o prid. | ki je poln saj; ki je umazan od saj | *sajast dim;*

sajast strop □ **sajav** □ knj.izroč. **čadast** □ knj.izroč. **čadav**

GLEJ ŠE črn² 1 | temen 1

sájav -a -o prid. ▶ sajast

sájavec -vca m ▶ čadavec | vnetje

sáje sáj ž mn. |črn prah, ki nastane pri gorenju ob premajhni količini kisika| očistiti *saje in pepel* □ knj.izroč. čad

sajê nec -nca m ▶ sadika

sajenica -e ž ▶ sadika

sajênje -a s |dajanje sadik v zemljo, kjer bodo rastle| *sajenje drevesnih sadik* □ **saditev** □ **zasajanje** □ zastar. **sadnja** □ zastar. **saja**

sajênka -e ž ▶ sadika

saj rés dodaj. člen. zv. |izraža domislek ob prej povedanem| *Saj res, doktor, kaj menite o njeni bolezni* □ knj.izroč. à **propos**

sáke -ja m ▶ pijača pp 1

sakó -ja m ▶ suknjič

sákra medm. ▶ presneto²

sakrabólski -a -o prid. ▶ presneti¹

sakrabólsko prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

sakrabòlt medm. ▶ presneto²

sakrálni -a -o prid. ▶ glasba 1•1

sakraménski -a -o prid. ▶ presneti¹

sakraménsko prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

sakramènt medm. ▶ presneto²

sakramentírati -am nedov. ▶ preklinjati 1

sakramiš medm. ▶ presneto²

sakrilégij -a m ▶ svetoskrunstvo

sakrosánkten -tna -o prid. ▶ nedotakljiv

salabólski -a -o prid. ▶ presneti¹

salabólsko prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

saláma -e ž

- 1. gastr. ljubljanska salama □ pog. ljubljanska 2. gastr. navadna salama □ pog. pasja radost 3. gastr. ogrska salama □ pog. ogrska 4. gastr. pariška salama □ pog. pariška

salamánder -dra m ▶ močerad

salaménski -a -o prid. ▶ presneti¹

salaménsko prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

salamènt medm. ▶ presneto²

salamiš medm. ▶ presneto²

salamúrja -e ž ▶ razsolica

sálast -a -o prid. ▶ debel 2

sáldobilánca -e ž ▶ netobilanca

salinitéta -e ž ▶ slanost

sálmjak -a m ▶ salmiakovec

sálmjakov -a -o prid. ▶ salmiakovec

sálmjakovec -vca m |vodna raztopina amoniaka| *s salmiakovcem odstranjevati madeže* □ poljud. **salmiak** □ zastar. **salmjakov cvet**

salomónski -a -o prid. ▶ pameten | preudaren

salón -a m

- 1. avtomobilski salon □ avtosalon 2. frizerski salon za ženske □ knj.izroč. česalnica □ knj.izroč. česalni salon 3. kozmetični salon □ knj.izroč. lepotilni salon □ knj.izroč. lepotni salon 4. modni salon □ modni atelje

GLEJ ŠE razstava²•4

salonít -a m |zmes cementa in azbesta za izdelavo trdnih plošč, cevi| *plošča iz salonita* □ **azbestcement**

salónski -a -o prid. ▶ suknjič pp 2 | vljuden 2

sálovec -vca m petr. |metamorfna kamnina, sestavljena v glavnem iz lojevca| *pečat iz salovca* □ petr. **steatit**

GLEJ ŠE kamnina pp 2

salpéter -tra m ▶ soliter

sálta -e ž ▶ salto

sálto -a m šport. |obrat telesa okoli prečne osi po odzivu brez vmesne opore| *narediti salto* □ šport. **premet prosto** □ šport., žarg. **salta**

sálto mortále -a ~ m ▶ skok 1•3

salún -a m ▶ pivnica¹

salutírati -am dov. ▶ pozdraviti¹

sám¹ -a -o zaim.

1. |izraža odsotnost pomoči, sodelovanja drugih pri osebkovem dejanju, stanju| *Otrok že sam hodi; Sam je odnesel kovček na postajo* □ **samostojno** □ ekspr. **lastnoročno** *lastnoročno vse opraviti* □ ekspr. **solo** □ ekspr. **svojeročno** *svojeročno pobeliti sobo*

2. |izraža, da se kaj (z)godi brez zunanje spodbude, vpliva| *Lasje se mu sami kodrajo* □ knj.izroč. **samodejno** □ pog. **sam od sebe** *Baraka se sama od sebe podira*

GLEJ ŠE čudaški povdk. 2 | en² | neodvisen | od začetka¹ | osamljen | samo² 1 | samomor ♦ | samostojen² | samostojen² ♦ | solistično | svoboden² 1

sám² -a -o povdk. |izraža, da je kdo brez stikov, povezave z drugimi| *Ostali so sami sredi gozda* □ ekspr. **čisto sam** □ star. **samcat** **sam** □ ekspr. **sam samcat**

GLEJ ŠE neporočen

samariján -a m ▶ samaritan

samaritán -a m knj.izroč. |kdor iz sočutja pomaga bolnemu, onemoglemu človeku| *postati samaritan* □ knj.izroč. **samarijan** □ knj.izroč. **samaritanec**

samaritá nec -nca m ▶ samaritan

sámcat -a -o prid. ▶ sam²

samčē¹ -éta m ▶ moški ♦

samčē² -éta s ▶ moški ♦

sámček -čka m ▶ samec

sámčevski -a -o prid. ▶ soba •9

sámčevstvo -a s ▶ samstvo

sámec -mca m |žival moškega spola| *Samci te živali imajo močne čekane* □ ekspr. **samček**

GLEJ ŠE jalovec | kozolec 1•2 | moški ♦ | opičjak | racak

saméti -im nedov. ▶ opustevati

samévanje -a s |življenje brez stikov, povezave z drugimi| *bati se samevanja* □ knj.izroč. **samovanje**

samévati -am nedov.

1. |biti, živeti sam, brez stikov, povezave z drugimi| *Drugi hodijo v družbo, on pa sameva* □ star. **samovati**

2. s prislovnim določilom, ekspr. |biti kje brez drugih stvari svoje vrste| *Za hišo sameva jablana* □ star. **samovati**

samíca -e ž

1. |žival ženskega spola| *Samica vali* □ ekspr. **samičica** □ ekspr. **samička** □ star. **samka**

2. |jetniška celica za posameznega obsojenca za najstrožje prestajanje kazni| *Zaprlí so ga v samico* □ knj.izroč. **samotna celica**

GLEJ ŠE jalovka | venecijanka | ženska ♦1

samičēn -čna -o povdk. ▶ neporočen | osamljen

samičica -e ž ▶ samica 1

samička -e ž ▶ samica 1

sámični -a -o prid. ▶ osameli

samíja -e ž ▶ kmetija ♦4 | samota 1, 2

samína -e ž ▶ kmetija ♦4 | samota 1, 2

samištvo -a s ▶ samstvo

sámiti -im nedov. ▶ izolirati 1

sámka -e ž ▶ samica 1 | ženska ♦1

sámó¹ vez.

1. protivni vez. |za izražanje izvzemanja| *Vsi vedo, samo ona ne* □ **le**

2. v časovnih odvisnih stavkih, ekspr. |za izražanje, da se dejanje v nadrednem stavku zgodi neposredno za dejanjem v odvisnem stavku| *Samo prikaže se, pa že sedejo* □ ekspr. **le**

samó² člen.

1. izvzem. člen. |izraža omejenost na navedeno| *Zanj je pomembno samo delo; Samo talent še ni dovolj, moral se bo tudi učiti* □ **le**
□ **sam¹** *Same kazni problema ne bodo rešile* □ zastar. **izključljivo**

□ publ. **izključno** □ knj.izroč. **zgolj**

2. čustv. člen., z velelnikom, ekspr. |izraža spodbudo, poziv, svarilo| *Samo pogledite, kako je lepo; Samo počakaj, te bomo že ujeli* □ ekspr. **le**

3. poudar. člen., z vprašalnim zaimkom ali prislovom, ekspr. |poudarja ugibanje| *Samo kaj si bodo mislili o nas; Samo kje naj zdaj dobim zdravnika* □ ekspr. **le**

GLEJ ŠE enkrat | kar 2 | komaj²

samobíten -tna -o prid. |ki se razvije, oblikuje sam, brez pomoči, vpliva drugega| *samobiten umetnik; samobitna kultura*

□ knj.izroč. **samonikel** □ knj.izroč. **samorasel** □ knj.izroč. **samorasten**

□ knj.izroč. **samoroden**

GLEJ ŠE izviren 1 | samostojen¹ 1

samobítnost -i ž |lastnost tega, kar je nastalo, se razvilo samo, brez pomoči, vpliva drugega| *Narod ima pravico, da razvija svojo samobitnost* □ knj.izroč. **samoniklost** □ knj.izroč. **samoraslost**

□ knj.izroč. **samorastnost**

GLEJ ŠE samostojnost 1

sámocenzúra -e ž |nadzor samega sebe pri pisanju javnosti namenjenih del| *zavračati samocenzuro* □ **avtocenzura**

samóča -e ž ▶ samota 1, 2

samočísti -a -o prid. ▶ samorodni 2

samó da vez. zv. ▶ ko¹ 2

samodéjni -a -o prid. ▶ avtomatični 1, 2 | avtomatski | menjalnik • 1 | živčevje • 4

samodéjno prisl. ▶ avtomatično | avtomatsko | sam¹ 2

samodéjnost -i ž ▶ avtomatičnost 1, 2 | samostojnost 1

samodélni -a -o prid. ▶ avtomatski

samodélno prisl. ▶ avtomatsko

sámodestruktíven -vna -o prid. ▶ samouničevalen

sámodisciplína -e ž ▶ disciplina

sámodisciplíníran -a -o prid. ▶ discipliniran

sámodopáden -dna -o prid. ▶ samovšečen

sámodopadênje -a s ▶ samovšečnost

sámodopadljív -a -o prid. ▶ samovšečen

sámodopádljivo prisl. ▶ samovšečno

sámodopadljívost -i ž ▶ samovšečnost

sámodopádnó prisl. ▶ samovšečno

sámodovóljnost -i ž ▶ samozadostnost | zadovoljstvo 1

samodřc -a m ▶ avtomobil

samodřški -a -o prid. ▶ avtokratski | oblasten

samodřško prisl. ▶ avtokratsko

samodřštvo -a s ▶ avtokracija | oblastnost

samodrúg -a -o povdk. ▶ noseč

sámodrúvje -a s ▶ avtokracija

samodrřzec -žca m ▶ avtokrat | oblasten povdk. | oblastnež | tiran

samodrřžen -žna -o prid. ▶ oblasten

samodrřje -a s ▶ avtokracija

samodrřžni -a -o prid. ▶ avtokratski

samodrřžnost -i ž ▶ oblastnost

samoedíni -a -o prid. ▶ edini

samofřc -a m ▶ letalo

samogíb -a m ▶ avtomat¹

samogíbni -a -o prid. ▶ avtomatični 2 | avtomatski

samogíbno prisl. ▶ avtomatično | avtomatsko

samogíbnost -i ž ▶ avtomatičnost 2

samoglánsnik -a m jezikosl. |glas največje odprtostne stopnje, ob drugih glasovih navadno jedro zloga| *dolžina samoglasnikov*

□ jezikosl. **vokal**

♦ **1.** jezikosl. **skrčeni samoglasnik** □ jezikosl. kontrahirani samoglasnik

2. jezikosl. **vezni samoglasnik** □ jezikosl. medpona

samoglánsniški -a -o prid. ▶ asonanca | redukcija • | sistem • 21

samoglávn -áva -o prid. ▶ samosvoj¹ | svojeglav

samoglávec -vca m ▶ samosvoj¹ povdk. | svojeglavec | trmast povdk.

samoglávnost -i ž ▶ samosvojost

samoglávo prisl. ▶ samosvoje

samoglávnost -i ž ▶ samosvojost

samogólt -a m ▶ pohlepen povdk. 1 | pohlepnež

samogóltén -tna -o prid. ▶ pohlepen | požrešen

samogóltnež -a m ▶ pohlepen povdk. 1 | pohlepnež

samogóltník -a m ▶ pohlepen povdk. 1 | pohlepnež |

požrešen povdk. 1

samogóltno prisl. ▶ požrešno

samogóltnost -i ž ▶ pohlepnost | požrešnost

sámogotóvost -i ž ▶ samozavest

samogóvor -a m |daljši govor ene osebe, navadno kot del

dialoga| *Nestrpno je prekinil njen samogovor* □ **monolog**

♦ lit. **notranji samogovor** □ lit. notranji monolog

samogóvorni -a -o prid. ▶ prizor • 4

samohódka -e ž ▶ top¹ ♦

samohódni -a -o prid. teh. |ki se v nasprotju z napravami svoje vrste premika na lastni pogon| *samohodni žerjav* □ teh. **samovozni**

GLEJ ŠE top¹ ♦

samohóten -tna -o prid. ▶ samovoljen | spontan

samohótno prisl. ▶ avtomatično | samovoljno

samohótnost -i ž ▶ samovoljnost 1

sámohvála -e ž |hvaljenje samega sebe| *nekritična samohvala*

□ zastar. **samosvoja hvala**

sámoindukcija -e ž ▶ indukcija •

sámoiniciatívno prisl. ▶ prostovoljno

sámoirónija -e ž |posmehovanje samemu sebi, svojim

dejanjem| *imeti smisel za samoironijo* □ **avtoironija**

□ knj.izroč. **samoposmeh**

sámoizbírní -a -o prid. ▶ trgovina 3• 4

sámoizníčenje -a s ▶ samouničenje

sámoizníčiti se -im se dov. ▶ uničiti se

sámoizobrázba -e ž ▶ samoizobraževanje

sámoizobražévánje -a s |izobraževanje samega sebe brez šol| *pomen samoizobraževanja* □ **samoizobrazba**

sámoizpóved -i ž ▶ izpoved • 2

samokólnica -e ž |priprava z enim kolesom in dvema ročajema za prevažanje materiala| *naložiti samokolnico* □ nekjn. pog. **karjola**

□ nekjn. pog. **šajtrga** □ nar. **talige** □ nar. **tolige**

samokrés -a m ▶ pištola

samokrílník -a m ▶ letalo pp 1

sámokrítičen -čna -o prid. |ki je kritičen do samega sebe| *sámokrítičen človek* □ **avtokritičen**

sámokrítičnost -i ž |lastnost samokritičnega človeka| *Njegova glavna odlika je samokritičnost* □ **avtokritičnost**

sámokrítika -e ž |kritika samega sebe| *potrebnost samokritike*

□ **avtokritika**

samolásten -tna -o prid. ▶ samostojen¹ 2 | samovoljen

samolástni -a -o prid. ▶ avtokratski | posebni | samooprašitev

samolástnost -i ž ▶ samosvojost

sámolepilni -a -o prid. |ki je prevlečen z lepilom, ki deluje brez ovlaženja| *sámolepilne nalepke* □ *sámolepni* □ knj.izroč. *sámolepljivi*
GLEJ ŠE trak ♦7

sámolepljivi -a -o prid. ▶ sámolepilni

sámolépni -a -o prid. ▶ sámolepilni

sámoléti -a -o prid. ▶ preproga ♦

sámoljúben -bna -o prid. ▶ egocentričen | sebičen

sámoljúbje -a s ▶ egocentričnost

sámoljúbnež -a m ▶ egocentrik

sámoljúbno prisl. ▶ egocentrično

sámoljúbnost -i ž ▶ egocentričnost

sámomör -óra m |dejanje, s katerim kdo namerno povzroči svojo smrt| *sámomor z obešenjem* □ knj.izroč. *suicid*

♦ narediti sámomor □ nekuj. pog. fentati se □ star. končati se

□ ekspr. položiti roko nase □ ekspr. skrajšati si življenje □ ekspr. soditi si sam □ ekspr. ubiti se □ ekspr. vzeti si življenje

sámomorílni -a -o prid. |ki je v zvezi s samomorom| *sámomorílni poskus*; *sámomorílne misli* □ *sámomorílski* □ knj.izroč. *suicidalni*
□ knj.izroč. *suicidni*

sámomorílnost -i ž |pojav ali dejstvo, da kdo naredi samomor| *preučevanje sámomorílnosti* □ *sámomorílstvo* □ zastar. *sámomorstvo*
□ knj.izroč. *suicidalnost* □ knj.izroč. *suicidnost*

sámomorílski -a -o prid. ▶ sámomorilni

sámomorílstvo -a s ▶ sámomorilnost

sámomörstvo -a s ▶ sámomorilnost

sámónapajálnik -a m agr. |priprava za napajanje živali, v katero priteka voda ob pritisku z gobjcem avtomatično| *modernizirati hlev s sámónapajálniki* □ agr. *avtomatski napajálnik*

sámónikel -kla -o prid. ▶ izviren 1, 2 |samobiten | samostojen¹

sámónikli -a -o prid. ▶ samorodni 1

sámóniklost -i ž ▶ samobitnost | samostojnost 1

sámooobčudováñje -a s |občudovanje samega sebe, zlasti svoje lepote| *mladostno sámooobčudováñje* □ knj.izroč. *narcisizem*
□ knj.izroč. *narcizem*

sámoooblásten -tna -o prid. ▶ oblasten

sámoooblástni -a -o prid. ▶ avtokratski

sámoooblástno prisl. ▶ oblastno

sámooobsébní -a -o prid. ▶ nedvomni

sámooobvládanje -a s |ohranitev mirnosti, preudarnosti tudi v razburljivih okoliščinah| *imeti čút za mero in sámooobvládanje*
□ star. *sámovládanje*

sámooodlóčba -e ž |lastna, svobodna odločitev, zlasti kake skupnosti| *pravica narodov do sámooodlóčbe* □ *sámooodlóčitev*
□ publ. *sámooopredelitev*

sámooodlóčitev -tve ž ▶ sámooodločba

sámooodpóved -i ž ▶ odpovedovanje

sámooodpovedováñje -a s ▶ odpovedovanje

sámooodrékáñje -a s ▶ odpovedovanje

sámoooodsébní -a -o prid. ▶ avtomatični 1 | splav 2♦2

sámooohrána -e ž ▶ nagon ♦1 | samoohranitev

sámooohranítev -tve ž |ohranitev samega sebe| *Lov in nabíranje plodov sta bili glavni obliki sámooohranítve* □ zastar. *sámooohrana*
GLEJ ŠE nagon ♦1

sámooohranítveni -a -o prid. ▶ nagon ♦1

sámoooklícani -a -o prid. ▶ samozvani

sámooopazováñje -a s ▶ introspekcija

sámoooprašítev -tve ž bot. |oprašitev s pelodom istega cveta| *pogoji za sámoooprašítev* □ bot. *sámoolastna oprášítev*
GLEJ ŠE oprášítev pp

sámooopredelítev -tve ž ▶ sámooodločba

sámoooskrba -e ž |samostojna, od drugih neodvisna oskrba| *sámoooskrba s kmetijskimi pridelki* □ *sámoooskrbovanje* □ *sámooopreskrba*

sámoooskrbováñje -a s ▶ sámoooskrba

sámoooskrúmba -e ž ▶ samozadovoljevanje

sámopál -a m ▶ pištola

sámopáš -a -e prid. ▶ oblasten | sebičen

sámopášen -šna -o prid. ▶ objesten | oblasten | samovoljen | sebičen

sámopášiti -im nedov. ▶ tiraniti

sámopášeñž -a m ▶ oblasten povdk. | oblastnež | sebičen povdk. | sebičnež

sámopášnik -a m ▶ oblasten povdk. | oblastnež | sebičen povdk. | sebičnež

sámopášno prisl. ▶ oblastno

sámopášnost -i s ▶ objestnost | oblastnost | samovolja

sámopášstvo -a s ▶ objestnost | oblastnost | samovolja

sámopérka -e ž bot. |rastlina z enim stebelnim srčastim listom in belim cvetom, rastoča na vlažnih tleh| *Samoperka je pri nas zaščítена* □ bot. *enoperka* □ nar. *kristusove srajčke*

sámopomílováñje -a s |izražanje čustvene prizadetosti ob lastni nesreči, trpljenju| *Ne more več prenašati njegovega sámopomílováñja* □ knj.izroč. *sámosmiljenje* □ knj.izroč. *sámousmiljenje*

sámoposébní -a -o prid. ▶ nedvomni

sámoposmèh -éha m ▶ samoironija

sámoposnétek -tka m |fotografski posnetek, ki nastane s fotografiranjem samega sebe| *objaviti sámoposnetke na spletu*
□ sleng. *selfi*

sámopostréžba -e ž ▶ trgovina 3♦4

sámopostréžna -e ž ▶ restavracija¹ ♦2 | trgovina 3♦4

sámopostréžni -a -o prid. ▶ restavracija¹ ♦2 | trgovina 3♦4 | voziček 1

sámopostréžnica -e ž ▶ trgovina 3♦4

sámopoškódba -e ž ▶ samopoškodovanje

sámopoškodováñje -a s |namerno poškodovanje samega sebe| *sámopoškodováñje telesa* □ *sámopoškodba*

sámopozába -e ž ▶ pozaba ♦

sámopozrtvoválnost -i ž ▶ požrtvovalnost

sámopozrtvováñje -a s ▶ požrtvovalnost

sámopreskrba -e ž ▶ sámoooskrba

sámoprevára -e ž ▶ utvara

sámopríd -a m ▶ sebičnost

sámopríden -dna -o prid. ▶ sebičen

sámoprídnež -a m ▶ sebičen povdk. | sebičnež

sámoprídno prisl. ▶ sebično

sámoprídnost -i ž ▶ sebičnost

sámoprodája -e ž ▶ monopol 1

sámoprodájni -a -o prid. ▶ monopolni

sámorásel -sla -o prid. ▶ izviren 1, 2 | samobiten

sámorásli -a -o prid. ▶ drevo ♦6 | samorodni 1

sámoráslost -i ž ▶ samobitnost | samorodnost

sámorásten -tna -o prid. ▶ samobiten

sámorástni -a -o prid. ▶ samorodni 1

sámorástnik -a m ▶ drevo ♦6

sámorástnost -i ž ▶ samobitnost | samorodnost

sámoráščí -a -e prid. ▶ samorodni 1

sámorazdejáñje -a s ▶ samouničenje

sámorazkròj -ôja m ▶ razkroj

sámorazvòj -ôja m ▶ avtogeneza

sámorealizácija -e ž ▶ samouresničitev

sámoròčni -a -o prid. ▶ lastnoročni

samorôčno prisl. ▶ lastnoročno

samoróden -dna -o prid. ▶ izviren 1 | samobiten

samoródni -a -o prid.

1. |ki (z)raste, ne da bi ga posejal, posadil človek| *samorodni bor*; *samorodna detelja* □ *samorasli* □ *samosevni* □ agr. *samonikli*

□ knj.izroč. *samorastni* □ star. *samorašči*

2. min. |ki se dobi v naravi in je skoraj brez primesi| *samorodne kovine* □ min. *samočisti*

GLEJ ŠE drevo •6 | samorodnica

samoródnica -e ž agr. |križanka ameriške in evropske trte| *gojiti*

samorodnico □ agr., žarg. *direktor*² □ agr. *samorodna trta*

samoródnost -i ž |lastnost tega, kar (z)raste, ne da bi ga

posejal, posadil človek| *samorodnost nekaterih rastlin* □ *samoraslost* □ knj.izroč. *samorastnost*

samoróg -a m

1. |konju podobna bajeslovna žival s čarovnim rogom na čelu| *zgodbe o samorogih* □ *enorog* □ *enorozec*

2. zool. |kit, ki ima en zob podaljšan v obliki roga| *samorog in kašlot* □ zool. *enorozec* □ zool. *narval*

samorókec -kca m ▶ enoroki¹

samoróki -a -o prid. ▶ enoroki²

samosébni -a -o prid. ▶ lastni 1

samosévec -vca m ▶ drevo •6

samosévni -a -o prid. ▶ drevo •6 | samorodni 1

samosílen -lna -o prid. ▶ oblasten

samosílje -a s ▶ oblastnost | tiranija

samosílnjež -a m ▶ oblasten povdk. | oblastnež

samosílnica -e ž ▶ tiranka

samosílnik -a m ▶ avtokrat | oblasten povdk. | oblastnež | tiran

samosílniški -a -o prid. ▶ avtokratski | oblasten

samosílnišvo -a s ▶ oblastnost | tiranija

samosílno prisl. ▶ avtokratsko

samosílnost -i ž ▶ oblastnost

samosílstvo -a s ▶ oblastnost | tiranija

sámoskrúmba -e ž ▶ samozadovoljevanje

sámoskrúnstvo -a s ▶ samozadovoljevanje

sámosmíljenje -a s ▶ samopomilovanje

samospèv -éva m glasb. |skladba za glas in glasbilo, navadno klavir| *zbirka samospevov* □ glasb. *solospev*

samostálen -lna -o prid. ▶ samostojen¹ 1, 2 | samostojen²

samostálnik -a m jezikosl. |pregibna beseda, ki izraža

predmete, pojme| *določiti samostalniku spol, sklon, število*

□ jezikosl. *substantiv*

♦ 1. jezikosl. *abstraktni samostalnik* □ jezikosl. *abstraktum*

□ jezikosl. *pojmovni samostalnik* 2. jezikosl. *množinski samostalnik*

□ jezikosl. *plurale tantum*

GLEJ ŠE glagolnik | pregibati¹ •2

samostálniški -a -o prid. ▶ beseda •10

samostálnost -i ž ▶ samostojnost 1, 2

samostán -a m |verska ustanova, v kateri živijo redovniki

ali redovnice| *Nekdaj so bili nekateri samostani središče*

znanosti in kulture □ nekjn. pog. *klošter* □ *lavra* |v pravoslav-

ni cerkvi| □ *opatija* |samostan, ki ima opata ali opatinjo|

□ ver. *konvent* |samostan, zlasti beraškega reda|

• *kartuzijanski samostan* □ *kartuzija*

samostánc -nca m ▶ menih

samostánka -e ž ▶ redovnica¹

samostánski -a -o prid. |ki je v zvezi s samostanom| *samostan-*

ska življenje □ nekjn. pog. *kloštrski*

GLEJ ŠE brat 2 | kuta | porta | prednica 1

samostójen¹ -jna -o prid.

1. |ki dela, ravna po lastni presoji, brez vpliva, spodbude drugega; ki vsebuje, izraža tako presojo| *odločen in samostojen človek*; *samostojno mišljenje* □ *neodvisen* □ knj.izroč. *samobiten*

□ knj.izroč. *samonikel* □ zastar. *samostalen*

2. |ki pri svojem delu, dejavnosti odloča sam, ne da bi moral upoštevati voljo, zahteve drugega; o katerem odloča kdo sam, ne da bi moral upoštevati voljo, zahteve drugega| *samostojno ukrepanje*; *Zavedel se je, da je samostojen gospodar* □ *avtonomen*

□ zastar. *samolasten* □ zastar. *samostalen*

3. |ki gospodarsko, politično ni vezan na drugega| *samostojna dežela* □ *neodvisen*

GLEJ ŠE svoboden¹ 1

samostójen² -jna -o povdk. |izraža, da je kdo sposoben skrbeti sam zase, se preživljati sam, brez pomoči drugega, zlasti staršev| *Pokazati hoče, da je tudi on samostojen* □ zastar. *samostalen*

□ knj.izroč. *samosvoj*² □ knj.izroč. *sam svoj*

♦ 1. *biti samostojen* □ ekspr. *biti sam svoj gospodar* □ ekspr. *stati na lastnih nogah* □ ekspr. *stati na svojih nogah* 2. *postati samostojen* □ ekspr. *zlesti iz pojava*

samostójni -a -o prid. ▶ delavec •10 | poklic •12

samostójno prisl. ▶ sam¹ 1 | solistično

samostójnost -i ž

1. |stanje, ko kdo dela, ravna po lastni presoji, brez vpliva, spodbude drugega; dejstvo, da kaj vsebuje, izraža tako presojo| *Mladi človek si želi samostojnosti; prizadevati si za samostojnost ustvarjanja* □ *neodvisnost* □ knj.izroč. *avtonomija*

□ knj.izroč. *avtonomnost* □ knj.izroč. *nevezanost osebna nevezanost*

□ knj.izroč. *samobitnost* □ zastar. *samodejnost spodbujati samodejnost*

učencev □ knj.izroč. *samoniklost samoniklost življenjske poti*

□ zastar. *samostalnost*

2. |stanje, pri katerem ni gospodarske, politične vezanosti na drugega| *samostojnost naroda* □ *neodvisnost* □ publ. *nenavezanost*

gospodarska nenavezanost □ zastar. *samostalnost* □ knj.izroč. *samosvojost*

narodova samosvojost □ knj.izroč. *svojost Kolonija je končno dobila svojost*

GLEJ ŠE boj 3•3

samóstra -e ž ▶ past •3 | samostrel

samostrel -a m |nekdaj orožje iz loka in močne napenjalne

priprave| *streljati s samostrelom* □ knj.izroč. *samostra*

GLEJ ŠE past •3

samostrína -e ž ▶ past •3

samosvést -i ž ▶ samozavest

samosvésten -tna -o prid. ▶ samozavesten 1

samosvéstni -a -o prid. ▶ zavestni

samosvéstno prisl. ▶ samozavestno

samosvój¹ -ója -e prid. |ki misli, ravna po svoje, ne oziraje

se na mnenje, nasvete drugih| *samosvoj človek* □ star. *samoglav*

□ ekspr. *svojejav* □ star. *svojejavlen*

POVEDKOVNIK samoglavec, samosvojec, svojejavlec, svojejavnež

GLEJ ŠE poseben | posebni | samohvala | svoj | svojejav | značilni 1

samosvój² -ója -e povdk. ▶ čudaški povdk. 2 | samostojen² | značilen

samosvóje nač. prisl. |izraža, da se v dejanju kaže samosvojost|

samosvoje ravhati □ star. *samoglavo* □ ekspr. *svojejavlo*

GLEJ ŠE posebno¹ | svojejavlo

samosvójec -jca m ▶ *samosvoj*¹ povdk. | svojejavlec

samosvójost -i ž |lastnost človeka, ki misli, ravna po svoje, ne oziraje se na mnenje, nasvete drugih| *samosvojost in*

neprilagodljivost □ star. **samoglavnost** □ star. **samoglavost** □ zastar. **samostalnost** □ star. **svojeglavnost** □ ekspr. **svojeglavost**

GLEJ ŠE posebnost 2 | samostojnost 2

sámošen -šna -o povdk. ► osamljen

sámošni -a -o prid. ► osameli

samôta -e ž

1. |stanje, ko je kdo brez stikov, povezave z drugimi| *Navadil se je samote* □ star. **edinščina** □ star. **samija** □ nar. **samina** □ zastar. **samoča**

2. |oddaljen, odmaknjen kraj, predel| *Hiša stoji na samoti*

□ star. **samija** □ nar. **samina** □ zastar. **samoča** □ knj.izroč. **samotija**

GLEJ ŠE kmetija ♦4

samotár -ja m |kdor hote živi sam, brez stikov, povezave

z drugimi| *Samotarju se je težko približati* □ knj.izroč. **eremit**

□ star. **pustinjak** □ star. **puščavec** □ ekspr. **puščavnik** □ star. **samotarec**

□ ekspr. **samotnež** □ knj.izroč. **samotnik** □ knj.izroč. **samotnjak**

GLEJ ŠE drevo ♦5

samotárec -rca m ► samotar

samotárjenje -a s ► samotarstvo

samotárka -e ž |ženska, ki hote živi sama, brez stikov, povezave

z drugimi| *Postala je čemerna samotarka* □ knj.izroč. **samotnica**

samotárstvo -a s |življenje brez stikov, povezave z drugimi|

Otrsi se svojega samotarstva □ ekspr. **puščavništvo** □ knj.izroč. **samotarjenje**

samôten -tna -o povdk. ► osamljen

samótež -a m ► ciza¹

samotéžni -a -o prid. ► sani ♦ | žičnica ♦4

samotéžnice -ic ž mn. ► sani ♦

samótežnik -a m ► ciza¹

samotija -e ž ► kmetija ♦4 | samota 2

samôtnež -a m ► samotar

samôtni -a -o prid. ► kmetija ♦4 | osameli | samica 2

samôtnica -e ž ► samotarka

samôtnice -ic ž mn. ► sani ♦

samôtnik -a m ► samotar

samotnják -a m ► samotar

samôtno prisl. ► osamljeno

samôtnost -i ž ► osamljenost 1

samotřžni -a -o prid. ► monopolni

sámoučênje -a s ► samouštvo

sámougódje -a s ► ugodje | zadovoljstvo 1

samouk -a m |kdor si pridobi (strokovno) znanje brez šol|

samouk v slikarstvu □ knj.izroč. **avtodidakt**

samouki -a -o prid. ► samouški

sámouméven -vna -o prid. |ki se da razumeti, dojeti sam po sebi| *Zanj so to samoumevna stališča* □ knj.izroč. **samoumljiv**

sámoumévno povdk. ► gotovo⁴

sámoumljív -a -o prid. ► samoumeven

sámouničenje -a s knj.izroč. |uničenje samega sebe| *želja po*

samouničenju □ knj.izroč. **avtodestrukcija** □ knj.izroč. **samoizničenje**

□ knj.izroč. **samorazdejanje**

sámouničevalen -lna -o prid. knj.izroč. |ki je uničevalen do

samega sebe| *samouničevalno vedenje* □ knj.izroč. **avtodestruktiven**

□ knj.izroč. **samodestruktiven**

sámouničeváti se -újem se nedov. ► uničevati se

sámouničíti se -im se dov. ► uničiti se

sámoupráva -e ž |samostojno upravljanje določenega ozemlja

v okviru države| *imeti samoupravo* □ **avtonomija**

GLEJ ŠE samoupravljanje

sámouprávljanje -a s |samostojno neposredno ali posredno odločanje članov kake delovne ali kake druge skupnosti pri

upravljanju skupnih zadev| *uresničevati samoupravljanje* □ **samouprava**

GLEJ ŠE organ 3♦8

sámouprávní -a -o prid. |ki je v zvezi s samoupravo| *samoupravno ozemlje* □ **avtonomni**

GLEJ ŠE organ 3♦8

sámouresničeváti se -újem se nedov. ► uresničevati se

sámouresničítev -tve ž knj.izroč. |stanje, za katerega je značilno,

da določeno bistvo, možnost koga postane zgodovinska resničnost| *doseči samouresničitev* □ knj.izroč. **samorealizacija**

sámousmiljenje -a s ► samopomilovanje

samouški -a -o prid. |ki si pridobi (strokovno) znanje brez šol|

samouški slikar □ **samouki**

samouštvo -a s |pridobivanje (strokovnega) znanja brez šol|

Ponosna je bila na svoje samouštvo □ zastar. **samoučenje**

samováenje -a s ► samevanje

samováár -ja m ► kuhalnik

samováati -újem nedov. ► samevati 1, 2

samovelíče -a s ► megalomanija

samovéznica -e ž ► kravata

sámovláda -e ž ► avtokracija

sámovládáenje -a s ► samoobvladanje

sámovládár -ja m ► avtokrat

sámovládje -a s ► avtokracija

sámovnéetje -a s ► samovžig

samovnják -a m ► balvan

samovólja -e ž |samovoljno ravnanje| *Namesto discipline vlada*

v podjetju samovolja □ knj.izroč. **samopašnost** □ knj.izroč. **samopaštvo**

□ ekspr. **samovoljnost** □ ekspr. **svojevoljnost**

samovóljen -jna -o prid. |ki ravna po svoji volji, ne oziraje se na

želje, zahteve drugih; ki vsebuje, izraža tako ravnanje| *samovoljen in trmast človek* □ **svojevoljen** □ star. **samohoten** **samohoten**

poveljnik □ zastar. **samolasten** □ knj.izroč. **samopašen**

samovóljno nač. prisl. |izraža, da kdo kaj dela, ne oziraje se na

želje, zahteve drugih| *Njegove verze je samovoljno popravljál*

□ **svojevoljno** □ star. **samohotno**

samovóljnost -i ž

1. |dejstvo, da kdo ravna po svoji volji, ne oziraje se na želje,

zahteve drugih| *očitati komu samovoljnost* □ **avtoritarnost** □ **svojevoljnost** □ star. **samohotnost**

2. |dejstvo, da kdo v svojem ravnanju ne upošteva splošnih

pravil, zlasti vedenjskih, moralnih| *Njegova samovoljnost*

v govorjenju, izražena v čim bolj številnih kletvicah, jo je žalila

□ knj.izroč. **nekontroliranost** □ ekspr. **razpuščenost** □ ekspr. **svoboda**

GLEJ ŠE samovolja | svoboščina 2

sámovózni -a -o prid. ► samohodni | top¹ ♦

samovšéčen -čna -o prid. |ki občuduje samega sebe| *To*

je samovšéčen človek □ knj.izroč. **narcisoiden** □ knj.izroč. **narcističen**

□ star. **samodopaden** □ star. **samodopadljiv** □ knj.izroč. **samozagledan**

□ ekspr. **samozaljubljen**

samovšéčno nač. prisl. |izraža, da se v dejanju kaže samo-

všéčnost| *samovšéčno se ogledovati v zrcalu* □ knj.izroč. **narcisoidno**

□ star. **samodopadljivo** □ star. **samodopadno** □ ekspr. **samozaljubljeno**

samovšéčnost -i ž |dejstvo, da kdo občuduje samega sebe|

samovšéčnost nekaterih igralcev □ knj.izroč. **narcisoidnost** □ star. **samodopadenje**

□ star. **samodopadljivost** □ knj.izroč. **samozagledanost**

□ ekspr. **samozaljubljenost**

sámovžíg -a m |vžig, ki nastane iz bioloških, fizikalnih,

kemičnih vzrokov, brez dotika s plamenom| *Vzrok požara je bil*

samovžig □ **spontani vžig** □ knj.izroč. **samovnetje**

sámozadôstnost -i ž knj.izroč. |dejstvo da kdo za izpolnjevanje svojih potreb, želja ne potrebuje drugih ljudi| občutek samozadostnosti □ zastar. **samodovoljnost**

sámozadovoljen -jna -o prid. ▶ zadovoljen¹ 2

sámozadovoljevanje -a s |draženje svojih spolnih organov navadno za doseg orgazma| *nagibati se k samozadovoljevanju* □ med. **ipsacija** □ med. **masturbacija** □ knj.izroč. **onanija** □ knj.izroč. **onaniranje** □ zastar. **samooskrumba** □ zastar. **samoskrumba** □ zastar. **samoskrunstvo**

sámozadovoljevati se -ujem se nedov. |dražiti svoje spolne organe navadno za doseg orgazma| *V mladosti se je samozadovoljeval* □ sleng. **drkati** □ med. **masturbirati** □ knj.izroč. **onanirati**

sámozadovoljiv -a -o prid. ▶ zadovoljen¹ 2

sámozadovoljno prisl. ▶ zadovoljno

sámozadovoljnost -i ž ▶ zadovoljstvo 1

sámozadovoljstvo -a s ▶ zadovoljstvo 1

sámozaglédan -a -o prid. ▶ samovšečen

sámozaglédanost -i ž ▶ samovšečnost

sámozaljúbljen -a -o prid. ▶ samovšečen

sámozaljúbljeno prisl. ▶ samovšečno

sámozaljúbljenost -i ž ▶ samovšečnost

sámozapirálni -a -o prid. |ki je narejen tako, da se lahko zapre sam| *samozapiralna loputa* □ **samozaporni**

sámozapórni -a -o prid. ▶ samozapiralni

sámozastрупitev -tve ž med. |zastрупitev s presnovki lastnega telesa| *preprečevati samozastрупitev* □ med. **avtointoksikacija** □ med. **samozastрупljenje**

sámozastрупljênje -a s ▶ samozastрупitev

sámozatajevati se -ujem se nedov. ▶ zatajevati se

sámozavédanje -a s filoz. |zavedanje samega sebe, svojega jaza| *sposobnost samozavedanja* □ knj.izroč. **sebevidnost**

sámozavérován -a -o prid. ▶ egocentričen

sámozavérováno prisl. ▶ egocentrično

sámozavérovánost -i ž ▶ egocentričnost

sámozavést -i ž |prepričanost o svoji sposobnosti, znanju, moči| *Ob neuspehu je izgubil vso samozavest* □ ekspr. **gotovost** □ knj.izroč. **samogotovost** □ zastar. **samosvest**

sámozavésten -tna -o prid.

1. |ki je prepričan o svoji sposobnosti, znanju, moči| *samozavesten človek* □ knj.izroč. **resoluten** □ zastar. **samosvesten**

2. |ki vsebuje, izraža tako prepričanost| *samozavesten nastop* □ ekspr. **gotov¹** □ pog. **siguren¹** □ knj.izroč. **suveren²** *suveren nastop*

sámozavéstno nač. prisl. |izraža, da dejanje vsebuje, izraža samozavest| *Odgovarjala je zelo samozavestno* □ ekspr. **gotovo²** □ knj.izroč. **resolutno** □ zastar. **samosvestno** □ knj.izroč. **suvereno** *suvereno nastopati*

sámozavéstnost -i ž |dejstvo, da kaj vsebuje, izraža samozavest| *samozavestnost nastopa* □ pog. **sigurnost**

sámozavéznicá -e ž ▶ kravata

sámoznák -a m poslov.-uprav. |obvezna stenografska okrajšava za določeno pogostno besedo| *samoznaki in druge okrajšave* □ poslov.-uprav. **stenografska sigla**

sámozváni -a -o prid. ekspr. |ki si lasti pomemben položaj|

samozvani voditelj množic □ ekspr. **samooklicani** □ ekspr. **samozvanski**

sámozváno prisl. ▶ nezakonito 1

sámozvánski -a -o prid. ▶ samozvani

sámožrtvovánje -a s ▶ požrtvovalnost

sámská -e ž ▶ ženska ♦1

sámski¹ -a -o prid. ▶ jarem ♦3 |moški ♦ |poročiti se |samstvo |soba ♦9 |ženska ♦1

sámski² -a -o povdk. ▶ neporočen

sámskost -i ž ▶ samstvo

sámstvo -a s |stanje neporočenega človeka|

vztrajati v samstvu □ **samski stan** □ **samskost** □ star. **prosti stan**

□ star. **samčevstvo** □ zastar. **samištvo** □ **neozženjenost** |samstvo moškega|

sámúm -a m ▶ veter pp 2

sanácija -e ž pravn. |izboljšanje neugodnega finančnega stanja določene organizacije s finančnimi in organizacijskimi ukrepi| *sanacija banke* □ pravn. **saniranje**

sandál -a m ▶ sandala

sandála -e ž nav. mn. |lahko poletno obuvalo z jermeni ali z zelo izrezanim krojem z nizko ali visoko peto| *Poleti rad nosi sandale* □ **sandal** □ pog. **opanek** □ pog. **opanka** □ ekspr. **sandalica** □ obrt. **sandaleta** ↗

sandalét -a m ▶ sandaleta

sandaléta -e ž nav. mn., obrt. |sandala z opetjem| *Kupila si je nove sandalete* □ obrt. **sandalet**

sandálica -e ž ▶ sandala

sándalov -a -o prid. ▶ les ♦45

sandalovína -e ž ▶ les ♦45

sandolín -a m |lahek, ploščat, na obeh koncih konicast čoln z dvostranskim veslom za eno ali dve osebi| *Vsak je veslal v svojem sandolinu* □ knj.izroč. **sandolina**

sandolina -e ž ▶ sandolin

sanénc -nca m ▶ saninec

sanhedrín -a m |pri starih Judih najvišji organ verske oblasti in najvišje sodišče| *član sanhedrina* □ **veliki zbor** □ **sinedrij**

sani -i ž mn. |vozilo navadno z dvema ozkima drsnima ploskvama za premikanje, prevažanje po snegu| *spravljati les s sanmi* □ **sanke** *voziti se s sankami*

♦ **samotežne sani** □ nar. **samotežnice** □ nar. **samotnice**

saníca -e ž |vsaka od drsnih ploskev sani| *zlomiti sanico* □ nar. **smuke**

saník -a m ▶ saninec

sanína -e ž ▶ saninec

sanínc -nca m |sneg, ugoden, primeren za sankanje| *sankati se po sanincu* □ star. **sanenc** □ knj.izroč. **sanik** □ knj.izroč. **sanina** **GLEJ ŠE** gaz²

saníranje -a s ▶ sanacija

sanírati -am dov. in nedov. *kaj* pravn. |izboljšati neugodno finančno stanje določene organizacije s finančnimi, organizacijskimi ukrepi| *sanirati banko* □ ekspr. **ozdraviti**

GLEJ ŠE izboljšati 1 |popraviti 2 |popravljati 2

sanišče -a s pomor. |(lesena) konstrukcija, po kateri drsijo sani ob splavitvi ladje| *spustiti ladjo v morje po sanišču*

□ pomor. **drča**

sanítéta -e ž ▶ služba ♦13

sanítetni -a -o prid. |ki je v zvezi s predmeti, izdelki, ki se uporabljajo v zdravstvu| *sanitetni material* □ **sanitetski**

GLEJ ŠE služba ♦13

sanitétski -a -o prid. ▶ sanitetni

sánja -e ž nav. mn., ekspr. |kar si kdo predstavlja, želi in navadno ni osnovano na resničnosti| *spremeniti sanje v resničnost*

□ ekspr. **sanjarija** □ knj.izroč. **sen**

sanjáč -a m ekspr. |kdor ima v zavesti predstave, želje, ki navadno niso osnovane na resničnosti| *Z leti je postal sanjač* □ ekspr. **sanjar** □ knj.izroč. **sanjavec** □ ekspr. **zasanjanec**

sanjár -ja m ▶ sanjač

sanjaríja -e ž ▶ sanja |sanjarjenje

sanjáríti -im nedov. ▶ sanjati 2

sanjárjenje -a s ekspr. |stanje, ko ima kdo v zavesti predstave, želje, ki navadno niso osnovane na resničnosti| *zbuditi koga iz sanjarjenja* □ ekspr. **sanjarija** *Zbudil se je iz sanjarij*

sanjárski -a -o prid. ► sanjav

sanjárstvo -a s ► sanjaštvo

sanjáški -a -o prid. ► romantičen | sanjav

sanjáštvo -a s |dejstvo, da ima kdo veliko predstav, želja, ki navadno niso osnovane na resničnosti| *Očitali so mu čustvenost in sanjaštvo* □ **sanjarstvo** □ ekspr. **sanjavost** □ ekspr. **zasanjanost**

sánjati -am nedov.

1. *kaj/o čem* |imeti, doživljati sanje| *Sanjal je same prijetne stvari; sanjati o dogodkih preteklega dne* □ *sanjati se komu* *Pripovedoval je, kaj se mu je sanjalo* □ nar. **klamati** □ star. **snivati**

2. *o čem* ekspr. |imeti v zavesti predstave, želje, ki navadno niso osnovane na resničnosti| *sanjati o bogastvu in slavi* □ ekspr. **fantazirati** □ ekspr. **sanjariti** □ star. **snivati**

sánjati se -am se nedov. ► sanjati 1

sanjäv -áva -o prid. |ki ima veliko predstav, želja, ki navadno niso osnovane na resničnosti| *sanjav fant* □ **sanjarski** □ **sanjaški** □ ekspr. **zasanjan**

sanjävéc -vca m ► sanjač

sanjävost -i ž ► sanjaštvo

sánje sánj ž mn. |podobe, predstave, ki se pojavljajo v spanju, zlasti manj trdnem| *imeti lepe sanje* □ knj.izroč. **sni**

sánjski -a -o prid. ► čudežni | svet¹ 4•3

sankáč -a m |kdor se vozi s sankami| *Sankači so se spuščali po bregu* □ knj.izroč. **sankar**

GLEJ ŠE športnik pp 1

sánkar -ja m ► sankáč

sánkcija -e ž ► monizem •

sánke sánk ž mn. ► sani

sanktuárij -a m ► prezbiterij

sanpávlja -e ž vrtn. |sobna rastlina z dolgopecljati mlakavimi listi in raznobarnimi cveti v socvetjih| *gojiti sanpavljice*

□ vrtn. **afriška vijolica** □ vrtn. **usambarska vijolica**

sanseviêrija -e ž vrtn. |sobna rastlina z mesnatimi, črtalastimi, pokončnimi listi| *gojiti sansevierije* □ vrtn. **sabljika** □ poljud. **taščin** jezik □ vrtn. **vrvnica**

sanskilót -a m ► revolucionar

sanskrit -a m ► sanskrit

sanskrt -a m |staroindijski knjižni jezik| *prevod iz sanskrta* □ **sanskrit**

sápa -e ž ekspr. |veter, zlasti šibkejši| *Pihala je rahla sapa*

□ zastar. **brisavica** □ zastar. **povetrije** □ ekspr. **sapica**

GLEJ ŠE dihanje | dihanje •1 | hiteti 1 | sopihati | zadihan • | zrak 3

saperlòt medm. ► presneto²

sápfični -a -o prid. ► kitica pp | lezbični

sapfizem -zma m ► lezbičnost | lezbištvo

sápica -e ž ► sapa

sapíti -ím nedov. ► dušiti 1

sapljáti -ám nedov. ► pihljati

sápnica -e ž

1. nav. mn., anat. |cevka, ki dovaja zrak iz sapnika v pljuča| *vnetje sapnic* □ anat. **bronhij** □ knj.izroč. **dušnica**

2. glasb. |zaboj v orglah s stisnjanim zrakom, na katerem stojijo piščali| *obnoviti sapnico* □ glasb. **sapnik** □ glasb. **vetrnik**

sápnik -a m anat. |cevka, ki dovaja zrak iz grla v sapnico| *vnetje sapnika* □ anat. **dušnik** □ anat. **traheja**

GLEJ ŠE sapnica 2

sapón -a m ► motika

sàpra medm. ► presneto²

saprabólski -a -o prid. ► presneti¹

saprabólsko prisl. ► zelo 1, 2, 3

saprabòlt medm. ► presneto²

sapralòt medm. ► presneto²

sapraménski -a -o prid. ► presneti¹

sapraménsko prisl. ► zelo 1, 2, 3

sapramènt medm. ► presneto²

sapramiš medm. ► presneto²

saprlòt medm. ► presneto²

saprofít -a m ► gniloživka

sarafán -a m ► telovnik 2

sardéla -e ž |majhna, ob bokih stisnjena riba, ki živi zlasti v Sredozemskem morju| *loviti sardele* □ **sardelica** □ **sardina** |sardela, konzervirana v olju|

GLEJ ŠE riba 1 pp 3

sardélica -e ž ► riba 1 pp 3 | sardela

sardína -e ž ► sardela

sardón -a m |morska riba, podobna sardeli| *velik ulov sardonov*

□ zool. **brglun** □ zool. **inčun**

GLEJ ŠE riba 1 pp 3

sardóničen -čna -o prid. ► posmehljiv

sardónski -a -o prid. ► posmehljiv

sarkást -a m ► zajedljivec

sarkástičen -čna -o prid. ► zajedljiv

sarkástično prisl. ► posmehljivo

sarkástičnost -i ž ► zajedljivost

sarkázem -zma m ► zajedljivost

sátan¹ -a m ► hudič¹ | hudoben povdk. 3 | hudobnež

sátan² medm. ► presneto²

satanela -e ž ► hudoben povdk. 4 | hudobnica

sataništ -a m |kdor časti satana| *seкта satanistov* □ knj.izroč. **vragomolec**

sátanka -e ž ► hudoben povdk. 4 | hudobnica

sátanov -a -o prid. ► hudoben povdk. 3 | hudobnež

sátanski -a -o prid. ► hudičevski | hudoben

sátansko prisl. ► zelo 2

sátanstvo -a s ► zlo

satelit -a m astron. |nebesno telo, ki kroži okoli kakega planeta|

Jupitrovi sateliti □ astron. **luna** □ astron. **trabant**

satelítni -a -o prid. ► postaja •7

satelítski -a -o prid. ► postaja •7

sátir -a m

• mitol. **kozjenogi satir** □ mitol. **kozlonogi satir** □ mitol. **kozsonogi satir**

satírični -a -o prid. ► pesnik •4 | pisatelj •5

satírik -a m ► pesnik •4 | pisatelj •5

satisfákcija -e ž ► zadoščenje

sátje -a s |več satov, sati kot celota| *Čebele gradijo satje* □ **satovje**

♦ čeb. **premično satje** □ čeb. **premično satovje**

sátnik -a m |lesen okvir, v katerega se vstavi voščena plošča, da čebele na njej zgradijo sat| *dati satnike v panj* □ redk. **satovnjak**

satòvje -a s ► satje | satje •

satovnják -a m ► satnik

satráp -a m ► oblasten povdk. | oblastež

saturácija -e ž ► zasičenost •

saturacíjski -a -o prid. ► blato •1

saturnálie -ij ž mn. ► orgija

Satúrnov -a -o prid. ► kolobar •

sauvignon -a [sovinjón] m agr. |trta z zelenkastorumenimi grozdi in značilnim vonjem| *gojiti sauvignon* □ agr. **muškatni silvanec** □ agr. **sovinjon**

savínjski -a -o prid. ▶ hmelj
scágan -a -o prid. ▶ obupan
scágati -am dov. ▶ obupati
scalína -e ž ▶ seč¹
scální -a -o prid. ▶ mehur
scálnica -e ž ▶ seč¹
scálnik -a m ▶ školjka •2
scálo -a s ▶ ud •
scanína -e ž ▶ seč¹
scánje -a s ▶ seč¹ | uriniranje
scapán -a -o prid. ▶ raztrgan 2
scartán -a -o prid. ▶ razvjen
scartáti -ám dov. ▶ razvaditi
scáti ščijem nedov. ▶ liti 2 | opravljati¹ •3
scedíti -ím dov. ▶ precediti
scedíti se -ím se dov. ▶ odcediti se
scefrán -a -o prid. ▶ razcefran | raztrgan 1, 2
scefráti -ám dov. ▶ razcefrati | raztrgati
scefráti se -ám se dov. ▶ razcefrati se | raztrgati se
scêjati -am nedov. ▶ precejati
scêjati se -am se nedov. ▶ odcejati se
scéla nač. prisl. | izraža, da je kaj narejeno iz enega kosa | *Obleka je ukrojena scela* □ knj.izroč. **sceloma**
GLEJ ŠE popolnoma
scelíti in scélti -im dov. ▶ zaceliti
scelíti se in scélti se -im se dov. ▶ zaceliti se
scéloma prisl. ▶ scela
scementírati -am dov. ▶ zacementirati
scéna -e ž | likovna oprema prizorišča v gledališču ali filmu | *pripraviti sceno* □ **scenografija** □ gled. **inscenacija**
GLEJ ŠE alterscena | oder 2 | prizor | prizor •2 | prizor •3 | prizorišče
scénični -a -o prid. ▶ pripoved •2 | scenski
scenografija -e ž | dejavnost, ki se ukvarja z likovno opremo prizorišča v gledališču ali filmu | *posvetiti se scenografiji*
□ knj.izroč. **inscenacija**
GLEJ ŠE scena
scénski -a -o prid. | ki je v zvezi s sceno | *scenski pripomočki*
□ knj.izroč. **scenični**
GLEJ ŠE pripoved •2
scepetáti -ám dov. ▶ odcepitati | zacepetati
scepíti in scépiti -im dov. ▶ razcepiti
scéstni -a -o prid. ▶ cestni
science fiction ~ -a [sájəns fíksən] m ▶ fantastika •
scímíti se -im se dov. ▶ razviti se 2
scizéti -ím dov. ▶ izcediti se
scmáriti -im dov. ▶ skuhati 1 | speči³
scmériti se -im se dov. ▶ poslabšati se | razjokati se
scóprati -am dov. ▶ pričarati
screening -a [skríníng-] m ▶ presejanje
scrklján -a -o prid. ▶ mehkužen | razvjen
scrkljánec -nca m ▶ mehkužnež | razvjen povdk. 1 | razvjenec
scrkljánka -e ž ▶ razvjen povdk. 1 | razvjenka
scrkljánost -i ž ▶ razvjenost
scrkljáti -ám dov. ▶ razvaditi
scúfan -a -o prid. ▶ razcefran | raztrgan 2
scúfati -am dov. ▶ razcefrati | raztrgati
scúkan -a -o prid. ▶ razcefran
scúkati -am dov. ▶ razcefrati | raztrgati
s cúrkom nač. prisl. zv. | izraža, da se tekočina pojavlja, premika v obliki stisnjenege, ozkega toka | *Dež s curkom lije* □ **curkoma**

scúzati -am dov. ▶ izsesati
scvetéti -ím dov. ▶ razcveteti se 1
scvréti scvrém dov. *kaj* | stopiti maščobo | *scvreti mast*
□ knj.izroč. **razcvreti**
GLEJ ŠE ocvreti
scájmati se -am se dov. ▶ zbuditi se
scákati -am dov. ▶ dočakati
scakávati -am nedov. ▶ čakati 1 | pričakovati 1
scakováti -újem nedov. ▶ čakati 1 | pričakovati 1
scásom prisl. ▶ scasoma
scásoma čas. prisl. | izraža, da se kaj zgodi po določenem času | *Scasoma smo postali prijatelji* □ **scasom** □ publ. **tekem časa**
GLEJ ŠE polagoma
sčēčkáti -ám dov. ▶ načečkati
sčegetáv -áva -o prid. ▶ dražljiv 1
sčegetljív -a -o prid. ▶ dražljiv 1
sčémériti se -im se dov. | postati čemerem | *Ob tej novici se je sčemeril* □ **načemeriti se** □ knj.izroč. **razčemeriti se**
sčēncáti -ám dov. ▶ povedati pp 4
sčísta prisl. ▶ do čistega | popolnoma
sčístiti -im dov. ▶ očistiti 2
sčofotáti -ám dov. ▶ čofotniti
sčrñel -éla -o prid. ▶ počrnel 1, 2 | potemnel | temen 1
sčrñéti -ím dov. ▶ počrneti 1, 2
sčrñiti se -im se dov. ▶ počrneti 1
sčrtati -am dov. ▶ izčrtati
sčrvíčiti -im dov. ▶ zaviti¹ 5
s cústvom prisl. zv. ▶ čustveno
sčvekáti -ám dov. ▶ povedati pp 4
seánsa -e ž ▶ zmenek
sebeljúben -bna -o prid. ▶ egocentričen
sebéjnek -jka m ▶ gostač
sebevídnost -i ž ▶ samozavedanje
sebíčen -čna -o prid. | ki upošteva samo svoje koristi | *sebičen človek* □ **egoističen** □ zastar. **samoljúben** □ zastar. **samopaš**
□ knj.izroč. **samopašen** □ star. **samopriden**
POVEDKOVNIK egoist, egoistka, samopašnež, samopašnik, samopridnež, sebičnež, sebičnica, sebičnik
sebíče -a s ▶ sebičnost
sebíčnež -a m ekspr. | človek, ki upošteva samo svoje koristi | *Njegovi sodelavci so vedeli, da je velik sebičnež* □ **egoist** □ evfem. **individualist** □ knj.izroč. **samopašnež** □ knj.izroč. **samopašnik** □ star. **samopridnež**
□ knj.izroč. **sebičnik** □ ekspr. **subjektivist**
GLEJ ŠE sebičen povdk.
sebíčnica -e ž ekspr. | ženska, ki upošteva samo svoje koristi | *Sebičnica razen sebe ni videla nikogar* □ **egoistka**
GLEJ ŠE sebičen povdk.
sebíčnik -a m ▶ sebičen povdk. | sebičnež
sebíčno nač. prisl. | izraža, da dejanje poteka tako, da kdo upošteva samo svoje koristi | *sebično ravnati* □ **egoistično** □ star. **samopridno**
sebíčnost -i ž | lastnost človeka, ki upošteva samo svoje koristi | *V svoji sebičnosti ne vidi drugih ljudi* □ **egoizem** □ zastar. **samoprid**
□ star. **samopridnost** □ knj.izroč. **sebíče**
seboréja -e ž med. | močno, nenormalno izločanje žlez lojnica obrazu, glavi | *zdraviti seborėjo* □ med. **lojavost**
sébstvo -a s ▶ individuacija
secesiija -e ž ▶ odcepitev
secesijski -a -o prid. ▶ vojna 1•6
secesionizem -zma m ▶ odcepitev

seciranje -a s ▶ dvorana •3 | razteleževanje

secirati -am nedov. in dov. ▶ analizirati | razčlenjevati | raztelesiti | razteleževati

secirni -a -o prid. ▶ dvorana •3 | orodje •4 | razteleževalni

secirnica -e ž ▶ dvorana •3

seč¹ -a m | tekočina, ki jo izločajo ledvice | *izločati seč* □ zastar. *scalina*

□ vulg. *scalnica* □ zastar. *scanina* □ vulg. *scanje* □ knj.izroč. *seč²* □ med. *urin*

□ pog. *voda* *Otrok ni mogel zadržati vode*

seč² -i ž ▶ seč¹

seč³ -í ž ▶ meja •6 | travnik

seča -e ž ▶ košenica | košnja | meja •6

sečekrvnost -i ž ▶ uremija

sečevòd -óda m anat. | cev, ki odvaja seč iz ledvic v sečni mehur | *vnetje sečevoda* □ anat. *ureter*

seči¹ séžem dov.

1. navadno s prislovnim določilom | iztegniti roko z namenom priti do česa, prijeti kaj | *seči na polico po knjigo* □ *poseči²* □ pog. *iti* *Šel je s pinceto globoko v rano, da bi izvlekel drobec* □ ekspr. *iztegniti roke iztegniti roke za knjigo* □ ekspr. *iztegniti roko iztegniti roko po denarju* □ zastar. *posegniti* □ zastar. *segniti¹*

2. s prislovnim določilom | zajeti določeno časovno obdobje | *V pripovedovanju je segel deset let nazaj* □ *poseči²*

3. s prislovnim določilom | pri širjenju, napredovanju začeti se nahajati do kod | *Voda je segla do hiš* □ pog. *priti*

4. s prislovnim določilom | začeti biti, se nahajati v prostoru do kod | *Vrv je prekratka, da bi segla do dna* □ *doseči* □ pog. *priti* □ zastar. *zaseči* *Z rokami je zasegel skoraj do stropa*

• seči komu v besedo □ prestreči komu besedo □ skočiti komu v besedo

GLEJ ŠE dogovoriti se | plačati 1 • | prekiniti 3 | rokovati se | uporabiti 1 | zakaditi 2 | zmagati

seči² séčem nedov. ▶ sekati 1, 2

sečila -íl s mn. anat. | organi, ki izločajo, odvajajo seč | *bolezni sečil*

□ sečni organi □ anat. *mokrila* □ anat., žarg. *urotrakt*

sečišče -a s ▶ presečišče

sečka -e ž ▶ rezanica

sečni -a -o prid. ▶ izvodilo pp | mehur | sečila | sečnica² |

urinirati | vnetje •11

sečnica¹ -e ž geom. | premica, ki seka krivuljo ali ploskev v dveh

točkah | *sečnica in dotikalnica* □ geom. *presečnica* □ geom. *sekanta*

sečnica² -e ž anat. | cevasti del sečil za izločanje seča iz sečnega

mehurja | *vnetje sečnice* □ anat. *sečna cev* □ anat. *uretra*

sečnik -a m ▶ mehur

sečnina -e ž kem. | brezbarvna kristalna snov, ki je v seču |

ugotoviti količino sečnine v seču □ kem. *karbamid* □ kem. *ureja*

sečnja -e ž | podiranje s sekanjem | *določiti drevesa za sečnjo*;

sečnja lesa □ knj.izroč. *sek¹* □ knj.izroč. *seka*

♦ 1. gozd. *postopna sečnja* □ gozd. *oplodna sečnja* 2. gozd. *sečnja do čistega* □ gozd. *golosek* □ gozd. *sečnja do golega* □ gozd. *sečnja na čisto* □ gozd. *sečnja na golo* □ gozd. *sečnja v čisto*

GLEJ ŠE košnja | obhodnja

sedaj¹ člen. ▶ tedaj²

sedaj² prisl. zaim. ▶ kmalu¹ | odslej | odtlej | pravkar | tokrat |

zdaj² 1, 2, 3 | zdaj ko

sedajle prisl. zaim. ▶ pravkar | takoj 1 | zdaj² 1, 2 | zdaj ko

sedaj – sedaj vez. zv. ▶ zdaj – zdaj

sedálka -e ž ▶ mišica •15

sedálni -a -o prid. ▶ mišica •15

sedálo -a s ▶ sedež 1 | zadnjica 1

sedánji -a -e prid. | ki je v sedanjosti | *sedanje razmere*

□ ekspr. *današnji* *razvojnja usmeritev današnje družbe*

□ ekspr. *dandanašnji²* □ publ. *obstoječi* □ biol. *recentni* *recentno živalstvo*

□ knj.izroč. *sodobni* □ knj.izroč. *trenutni* *trenutni upravnik* □ star. *vprični*

□ knj.izroč. *zdajšnji* □ star. *zdanji*

GLEJ ŠE čas •10 | tokratni

sedánjik -a m

• 1. jezikosl. *pripovedni sedanjik* □ jezikosl. *historični sedanjik*

□ jezikosl. *narativni sedanjik* 2. jezikosl. *izkustveni sedanjik*

□ jezikosl. *brezčasni sedanjik*

GLEJ ŠE čas •10

sedánjost -i ž | čas, ki je zdaj | *opisovati sedanjost* □ knj.izroč. *dana-*

šnjost □ knj.izroč. *sodobnost* □ knj.izroč. *zdajšnjost* □ star. *zdanjost*

sedati -am nedov. | nameščati se, spravljati se v tak položaj, da je

teža telesa pretežno na zadnjici | *Ljudje so vstajali in spet sedali*

□ *usedati se*

sedatív -a m ▶ sredstvo •19

sedé nač. prisl. | izraža, da dejanje poteka v sedečem položaju |

sede zaspati □ *sedeč* □ nar. *sedečki*

seděč prisl. ▶ sede

seděči -a -e prid. ▶ list 1 •8 | poklic pp 2 | položaj 1 pp 1

seděčki prisl. ▶ sede

sedelce -a s obrt. | del oblačila spredaj in zadaj ob ramenih,

ukrojen posebej in (delno) prišit | *obrobiti sedelce z okrasnim*

šivom □ obrt. *opleček*

GLEJ ŠE sedlo

sedem¹ -- ž ▶ sedmica 1

sedem² sédmih glav. štev. | izraža število sedem | *Otrok je star*

sedem let □ redk. *sedmero*

GLEJ ŠE čas 3 •3

sedemka -e ž ▶ sedmica 1, 2

sedemmétrovka -e ž šport. | pri malem rokometu prosti strel s črte na

igrišču po težjem prekršku | *Sodnik je dosodil sedemmetrovko*

□ šport., žarg. *sedmerek*

sedenje -a s | nahajanje v položaju, v katerem je teža telesa

pretežno na zadnjici | *Sedenje bolnika utruja* □ nar. *čič* □ otr. *čičanje*

□ star. *seja*

sedéti -ím nedov.

1. | biti v takem položaju, da je teža telesa pretežno na zadnjici | *sedeti na klopi* □ otr. *čičati* □ otr. *čičkati* □ star. *sedevati* *Tu sedeva in joka* □ *ždeti* ↗

2. | biti nameščen tako, da se dobro, trdno prilega | *Vijak še ne sedi* □ *ulegati se*

GLEJ ŠE nasilen 1 • | nestrpen² • | posedati 2 | pozirati | prestajati • | spremljati 2 • | ukazovati 1 | vladati

sedévati -am nedov. ▶ posedati 2 | posedevati | sedeti 1

sédež -a m

1. | kar je namenjeno za sedenje | *sesti na sedež* □ *sedišče*

□ knj.izroč. *sedalo* □ nekuj. pog. *zic*

2. | mesto, prostor, namenjen za sedenje | *Sedež je imel pri oknu*

□ knj.izroč. *sedišče* □ nekuj. pog. *zic*

• 1. *metropolitni sedež* □ knj.izroč. *metropolitanski sedež* 2. ver. *sveti sedež* □ ver. *apostolski sedež* 3. ver. *papeški sedež* □ ver. *papeška stolica*

GLEJ ŠE mandat • | prestolovati

sédežni -a -o prid. ▶ pohištvo pp

sedimènt -ènta m ▶ usedlina 1, 2

sedimentárni -a -o prid. ▶ kamnina •3 | usedlinski

sedimentírati -am nedov. in dov. ▶ sesedati se 2 | sesesti se 2 |

usedati se

sedimèntni -a -o prid. ▶ kamnina •3 | usedlinski

sedišče -a s ▶ sedež 1, 2

sedlárski -a -o prid. ▶ sedlarstvo

sedlárstvo -a s |obrť za izdelovanje sedel| *ukvarjati se s sedlarstvom* □ *sedlarska obrť*

sédlo -a s |priprava za sedenje, prenašanje, ki se namesti živali na hrbet| *Jezdec se je vzpel v sedlo* □ ekspr. *sedelce*

GLEJ ŠE trebuh 3

sedmér -a -o štev. ▶ sedmero

sedmérec -rca m ▶ sedemmetrovka

sedmérica -e ž |skupina sedmih oseb| *najstarejši iz sedmerice* □ *sedmorica*

sedméro -ih ločil. štev. |skupina sedmih (vrst) enot| *Moral je skozi sedmero vrat* □ redk. *sedmer sedmere grablje*

GLEJ ŠE sedem²

sedmerokráki -a -o prid. ▶ svečnik ♦1

sedmerorámni -a -o prid. ▶ svečnik ♦1

sedmerozvézdje -a s ▶ voz ♦

sédmi -a -o štev. ▶ hvaliti | novinar | poveljevati | srečen ♦ | umetnost¹ ♦3

sedmíca -e ž

1. |številka, ki označuje sedmo število v rastoči vrsti naravnih števil| *obkrožiti sedmico* □ številka *sedem* □ prakt. sp. *sedem¹*

□ pog. *sedemka*

2. |igralna karta s sedmimi znaki| *križeva sedmica* □ pog. *sedemka*

sedmórica -e ž ▶ sedmerica

sédni -a -o prid. ▶ sednica

sédnica -e ž anat. |parna kost spodnjega dela medenice za oporo pri sedenju| *zlom sednice* □ anat. *sedna kost*

sédum -a m ▶ homulica

segánjati -am nedov. ▶ gnati 2

segáti -am nedov.

1. navadno s prislavnim določilom |iztegovati roko z namenom priti do česa, prijeti kaj| *segati na polico po knjige* □ *posegati* □ ekspr. *grabiti* *Nervozno je grabil za kozarcem* □ knj.izroč. *posezati* □ pog. *sezati*

2. s prislavnim določilom |zajemati določeno časovno obdobje| *V pripovedovanju je segal daleč v preteklost* □ *posegati* □ knj.izroč. *posezati* □ knj.izroč. *sezati*

3. s prislavnim določilom |biti, nahajati se v prostoru do kod| *Do te meje sega listnati gozd; Korenine te rastline segajo globoko v zemljo* □ pog. *iti* *Tukaj gre kopno daleč v morje* □ zastar. *raztegati se* □ ekspr. *raztezati se* □ knj.izroč. *sezati*

GLEJ ŠE piti 2 | prekinjati 3 | uporabljati 2

ségedin -a m ▶ golaž ♦

ségedinar -ja m ▶ golaž ♦

ségedingólaž -a m ▶ golaž ♦

ségedinski -a -o prid. ▶ golaž ♦

segidílja -e ž ▶ ples 1 pp

segljáj -a m ▶ sežaj

segment -énta m ▶ člen 4 | del 2 | odsek 3 | odsek 3 ♦1

segmentácija -e ž ▶ razčlenitev | razčlenjevanje

segmentírati -am nedov. in dov. ▶ razčleniti | razčlenjevati

segnáti -žnem dov. ▶ napoditi 1 | prignati

ségniti¹ -em dov. ▶ seči² 1

segníti² -gníjem dov. ▶ zginiti

sególtén -tna -o prid. ▶ pohlepen | požrešen

sególtnež -a m ▶ pohlepen povdk. 1 | pohlepnež

segregácija -e ž ▶ razlikovanje ♦2

segregírati -am nedov. ▶ razlikovati

segrét -a -o prid. ▶ topel 1

segréti -gréjem dov. *kaj* |narediti toplo, vroče| *segréti vodo* □ knj.izroč. *stopliti* □ knj.izroč. *zagreti* □ knj.izroč. *zgréti* □ *razbeliti* ▶

GLEJ ŠE ogreti 1

segréti se -gréjem se dov. |postati topel, vroč| *Stroj se je preveč segrel* □ *razgréti se*

GLEJ ŠE ogreti se 2

segrétje -a s ▶ ogretje

segrévanje -a s

♦ elektr. *indukcijsko segrevanje* □ elektr. *induktivno segrevanje*

segrévati -am nedov. *kaj* |delati kaj toplo, vroče| *Sonce segreva ozračje; segrevati vodo* □ *greti* □ knj.izroč. *razgrevati* □ knj.izroč. *zagrevati*

□ *razbeljati* ▶

GLEJ ŠE ogrevati

segrévati se -am se nedov. |postajati topel, vroč| *Zrak se nevarno segreva* □ *greti se* *Stroj se preveč greje* □ *ogrevati se* □ knj.izroč. *razgrevati se* □ knj.izroč. *ugrevati se*

sehlica -e ž ▶ goba pp 3

séizmični -a -o prid. ▶ sunek ♦1

séizmično prisl. ▶ potresno

seizmográf -a m |priprava za ugotavljanje, merjenje potresnih sunkov| *Seizmograf je zabeležil več potresnih sunkov* □ *potresomer*

□ *seizmometer*

seizmográfski -a -o prid. ▶ postaja ♦8

seizmológ -a m |strokovnjak za seizmologijo| *Seizmologi so zaznali več potresnih sunkov* □ *potresoslovec*

seizmologíja -e ž |veda o potresih| *osnove moderne seizmologije* □ *potresoslovje*

seizmolóški -a -o prid. |ki je v zvezi s seizmologijo| *seizmološke naprave* □ *potresomerni* □ *potresomerski*

GLEJ ŠE observatorij ♦2 | postaja ♦8

seizmométer -tra m ▶ seizmograf

séja -e ž

♦ 1. *korespondenčna seja* □ *dopisna seja* 2. *ločena seja* □ *separatna seja*

3. *plenarna seja* □ *plenumska seja*

GLEJ ŠE sedenje | sestanek | zasedanje

sejáč -a m ▶ sejalec

sejáča -e ž ▶ sejalnica

sejálec -lca m |kdor seje| *sejalec žita* □ nar. *sejač*

sejáljni -a -o prid. ▶ stroj ♦23

sejálnica -e ž |okrogla ali podolgovata košara za seme pri

sejanju| *nasuti žito v sejalnico* □ nar. *sejača* □ nar. *sevnica* □ nar. *sevnik*

GLEJ ŠE stroj ♦23

sejálnik -a m ▶ stroj ♦23

sejánček -čka m ▶ sejanka | seme ♦2

sejánec -nca m ▶ sejanka

sejánje -a s |dajanje semena v zemljo, da bi vzkliko| *pripraviti*

zemljo za sejanje □ *setev* □ star. *sev³*

GLEJ ŠE stroj ♦23

sejánka -e ž agr., vrtn. |mlada rastlina, zrasla iz semena| *presajati*

sejanke na gredo □ agr., vrtn. *sejanček* □ agr., vrtn. *sejanec* *česnjeve sejanec*

□ agr., vrtn. *semenka*

sejáti¹ sêjem nedov. *kaj* |dajati seme v zemljo, da bi vzkliko| *sejati žito* □ knj.izroč. *nasevati* □ knj.izroč. *posevati¹*

GLEJ ŠE širiti 3 | zanašati 2

sejáti² sêjem nedov. ▶ sestankovati

sêjem¹ -jma m |prireditev na določenem mestu in ob

določenem času, na kateri se prodaja in kupuje raznovrstno

blago| *novoletni sejem* □ *semenj*

♦ 1. *branjevski sejem* □ knj.izroč. *krošnjarski sejem* 2. *živinski sejem*

□ star. *živinski semenj*

sêjem² -jma m ▶ sejm

sêjemski -a -o prid. |ki je v zvezi s sejmom| *sejemske stojnice*

□ *semenjski* □ star. *semanji* □ star. *semanjski*

sėjm -a m |na Poljskem najvišji organ državne oblasti| *zasedanje sejma* □ *sejem*²

sejmár -ja m |kdor prodaja ali kupuje na sejmu| *Gostilna je bila polna sejmarjev* □ star. *semnjar*

sejmarína -e ž ▶ sejmnina

sejmáriti -im nedov. ekspr. |prodajati na sejmu| *Dolga leta je sejmaril* □ star. *sejmovati*

sejmnína -e ž |pristojbina za prodajni prostor na sejmu| *plačati sejmnino* □ *sejmarina*

sejmováti -ujem nedov. ▶ sejmariti

sèk¹ séka m ▶ sečnja

sèk² medm. ▶ zk

séka -e ž ▶ sečnja

sekáč -a m ▶ klestilnik

sekáča -e ž ▶ sekira pp 2

sekálce -a s ▶ sekalo

sekálec -lca m |dletast zob v sprednjem delu čeljusti za sekanje, trgiranje hrane| *podočnika in sekalcí* □ zastar. *kleščnik* |sekalec pri živalih|

♦ 1. med. prvi sekalec □ med., žarg. enojka 2. zool. zadnji sekalec □ zool. zadnji krajnik

sekálnica -e ž ▶ deska •3

sekálo -a s |priprava ali orodje za sekanje| *dleta in sekala* □ *sekalce* |manjše sekalo|

sékanec -nca m

1. |nekdaj večji žebelj za okovanje navadno cokel| *Sekanci so škrtali po kamenju* □ *nasekanec*

2. nav. mn., les. |enakomerno nasekani koščki lesa za pridobivanje celuloze, lesovine| *predelava sekancev* □ les. *sekanica*

sékanica -e ž ▶ haše |sekanec 2

sekánta -e ž ▶ sečnica¹

sekánten -tna -o prid. ▶ siten¹

sékati -am nedov.

1. *kaj* |z udarjanjem z ostrim predmetom delati kose, dele| *sekati drva; sekati meso* □ *razsekavati* □ *razsekovati* □ star. *seči*¹

2. *kaj* |z udarjanjem z ostrim predmetom delati, da kaj pride iz pokončnega položaja na tla| *sekati drevje* □ ekspr. *podirati* □ star. *robiti* □ star. *seči*¹

3. *kaj* |z udarjanjem z ostrim predmetom odstranjevati| *sekati veje z drevesa* □ *odsekavati* □ star. *robiti* *Robiti glave sovražnikom*

GLEJ ŠE prekinjati 2 | udarjati 2, 4

sékati ga -am ga nedov. ▶ lomiti ga | motiti se 2

sékati jo -am jo nedov. ▶ hoditi 1 | iti 1

sékicija -e ž ▶ odsek 1, 2 | razteleshvanje

sékel -kla m ▶ škel

sekíra -e ž |orodje za sekanje iz držaja in na njem nasajenega rezila| *sekati s sekiro; sekira za tesanje* □ *sekirica* |manjša sekira|

♦ 1. les. cepilna sekira □ les. cepilka 2. arheol. kopitasta sekira □ arheol. kopitnik

PODPOMENKE 1. enoročna sekira, dvoročna sekira 2. bavta, bradlja, cepilka, drvača, furlanka, kopitnik, malarin, mesarica, plankać, puntaka, robevnica, robilnica, sekača, tepaća, tesača, vejanica, žatlaka

GLEJ ŠE mesarica 1

sekírati -am nedov. *koga* pog. |s pretiranimi zahtevami povzročiti komu neprijetnosti, slabo voljo| *Sin ju pogosto sekira* □ pog. *žreti*

sekírati se -am se nedov. ▶ zaskrbljen •

sekírica -e ž ▶ sekira

sekiríšče -a s ▶ toporišče pp

sekrét -a m ▶ stranišče

sekretár -ja m ▶ sekreter | tajnik | tajnik •1

sekretárka -e ž ▶ tajnica

sekretárski -a -o prid. ▶ tajniški

sekretêr -ja m |omari podobni kos pohištva z navadno nagnjeno ploskvijo za pisanje| *v antikvariatu kupiti sekreter* □ *sekretar*

séks -a m ▶ občevanje • | spolnost 2

séksanje -a s ▶ občevanje •

seksapíl -a m ▶ privlačnost •

seksapílen -lna -o prid. ▶ privlačen •2

seksapílnost -i ž ▶ privlačnost •

séksati -am nedov. ▶ občevati •1

séksbómba -e ž ▶ ženska pp 3

séksi -- -- prid. ▶ privlačen •2

sektét -a m ▶ šesterospev

seksuálni -a -o prid. ▶ homoseksualnost | razvoj •10 | zrelost •2

seksuálno prisl. ▶ izživljati se •

seksuálnost -i ž ▶ spolnost 1

séksus -a m ▶ nagon •2

sékt -a m ▶ vino •4

sékta -e ž |verska skupnost, ki se je odcepila od kake že utrjene verske skupnosti| *pripadniki sekte* □ *ločina*

♦ bičarska sekta □ flagelantska sekta

séktor -ja m ▶ dejavnost •6 | dejavnost •8 | izsek •1 | lastnina 1 •1 | oddelek 1 | oddelek 1 •6 | oddelek 1 •21 | oddelek 1 •25 | oddelek 1 •31 | panoga¹

sekulárni -a -o prid. ▶ posvetni | stoletni

sekúnda -e ž

• glasb. mala sekunda □ glasb. diatonični polton

GLEJ ŠE džul

sekundáren -rna -o povdk. ▶ drugoten

sekundárni -a -o prid. ▶ dejavnost •6 | drugotni | stanovanje •2

sekundárnost -i ž ▶ drugotnost

sekúndni -a -o prid. ▶ akord 1 pp 2 | kazalec 2 •2

sekúndnik -a m ▶ kazalec 2 •2

sekvéster -tra m ▶ upravitelj •3

sekvója -e ž bot. |veliko parkovno iglasto drevo| *nasad sekvoj* □ bot. *mamutovec*

sèl slà m ▶ kurir | odposlanec

selcírati -am nedov. ▶ eksercirati

selékcija -e ž |izločanje iz večje količine, množine po določenih merilih| *namerna selekcija rastlin, živali* □ *odbiranje* □ vet. *odbira odbira plemenske živine*

GLEJ ŠE izbor •1

selekcíjski -a -o prid. ▶ darvinizem | postaja •9 | postopek •6

selekciónár -ja m ▶ selekcionist

selekciónírati -am nedov. in dov. ▶ odbirati | odbrati

selekcióníst -a m agr., vet. |kdor se poklicno ukvarja s selekcijo rastlin, živali| *Začel je delati kot selekcionist povrtnin* □ knj.izroč. *odbiralec* □ agr., vet. *selekcionar*

selektívni -a -o prid. ▶ merilo •1 | redčenje •

seléktor -ja m |kdor izbira najboljše, zlasti umetniške stvaritve za predstavitev| *selektor filmov za festival* □ knj.izroč. *izbiralec*

selenít -a m ▶ vesoljec

sélfáktor -ja m ▶ stroj •13

sélfí -ja m ▶ samoposnetek

selišče -a s |kraj, prostor naselitve| *Živali so se vrnile v stara selišča* □ knj.izroč. *naselišče*

GLEJ ŠE naselje | zaselek

selítev -tve ž

1. |spreminjanje stalnega ali začasnega prebivališča| *Ob selitvi sem knjigo izgubil* □ *preselejevanje* □ *seljenje* □ *migracija* |selitev iz gospodarskih vzrokov| *migracija delovne sile iz vasi v mesta*

2. |začasno spreminjanje bivališča živali zaradi prezimovanja, parjenja| *vsakoletna selitev ptic* □ *biol. migracija*

GLEJ ŠE *migracija* | *preselejevanje* | *preselejevanje* •2

selíti sélim nedov. *koga* |povzročati, da kdo spremeni

stalno ali začasno prebivališče| *seliti delavce v nova stanovanja*

□ *preselejevati*

GLEJ ŠE *prestavljati* 1

selíti se sélim se nedov. |spreminjati stalno ali začasno pre-

bivališče| *seliti se iz kraja v kraj* □ *preselejevati se* □ *nar. basati*

□ *migrirati* |seliti se iz gospodarskih vzrokov|

GLEJ ŠE *preselejevati se*

selítveni -a -o prid. ▶ tok¹ •5**selívéc** -vca m ▶ selívka

selívka -e ž |žival, ki začasno spreminja bivališče zaradi prezimovanja, parjenja| *Večina selivk leti v Afriko* □ *selivec*

selják -a m ▶ kmet 1 | vaščan

selján -a m ▶ kmet 1 | vaščan

seljánka -e ž ▶ kmetica | vaščanka

séljenje -a s ▶ selitev 1

sêlo -a s ▶ vas

selotéjp -a m ▶ trak •7

sêlski -a -o prid. ▶ vaški

sèm smer. prostor. prisl. zaim. |izraža premikanje ali usmerjenost h govorečemu| *Rad prihaja sem* □ *star. semkaj* □ *ekspr. semle* ■ *protip. tja*¹

GLEJ ŠE *ponekod* | *tja*¹

semaforizírani -a -o prid. ▶ križišče •2

semafórni -a -o prid. ▶ križišče •2

semánji -a -e prid. ▶ sejemski

semánjski -a -o prid. ▶ sejemski

semántični -a -o prid. ▶ pomenslovni | pomenski

semántično prisl. ▶ pomensko

semántika -e ž ▶ pomenslovje | pomenskost

semaziologija -e ž ▶ pomenslovje

semaziolóški -a -o prid. ▶ pomenslovni

séme -éna s |del rastline, ki nastane po oploditvi iz cveta in se uporablja za razmnoževanje| *plod z več semeni* □ *ekspr. semence*

□ *ekspr. semenček* □ *knj.izroč. semenka*

♦ 1. *bučno seme* □ *bučnica* □ *nar. koščica* 2. *čebulno seme* □ *nar. sejaneček*

3. *agr. elitno seme* □ *agr. elita* 4. *razviti seme* □ *agr. osemeniti se*

GLEJ ŠE *ejakulacija* | *hudoben povdk.* 3 | *polucija* | *sperma* | *železnik*

seménce -a s ▶ seme

seménček -čka m ▶ seme

seménčica -e ž |spolna celica, ki se pri oploditvi združi z

jajčecem| *gibljivost semenčic* □ *anat. semenska celica* □ *biol. spermatozoid* □ *biol. spermij*

seménčnica -e ž agr. |konoplja z ženskimi cveti| *vzgjajati semenčnico* □ *agr. konoplja črnica*

GLEJ ŠE *semenica*

semeníca -e ž agr. |rastlina, izbrana zaradi dobrih dednih

lastnosti za pridobivanje semena| *gojiti semenice* □ *agr. semenčnica* □ *agr. semenjak*

semeniščan -a m ▶ semeniščnik

semenišče -a s |zavod za slušatelje teologije| *ustanoviti*

semenišče □ *zastar. alumnat* □ *knj.izroč. bogoslovje* □ *star. bogoslovnica* □ *pog. lemenat* □ *knj.izroč. seminar*

semeniščnik -a m |slušatelj teologije, ki stanuje v semenišču|

mladi semeniščniki □ *knj.izroč. bogoslovec* □ *pog. lemenatar* □ *knj.izroč. semeniščan* □ *knj.izroč. seminarist*

semenítev -tve ž ▶ osemenjevanje

semeníti -ím nedov. ▶ osemenjeovati

semènj -mnjà m ▶ sejem¹

semenják -a m ▶ semenica | žleza •4

sèmenjski -a -o prid. ▶ sejemski

seménka -e ž ▶ sejanka | seme

semenogójski -a -o prid. ▶ postaja •9

seménski -a -o prid. ▶ mošnjica • | semenčica | *zasnova* 2 • | žleza •4

seméster -tra m šol. |polovica študijskega leta| *vpisati se v prvi*

semester □ šol. *študijsko polletje*

GLEJ ŠE *potrditi* •

semeštrálni -a -o prid. ▶ počitnice •2

semeštrski -a -o prid. ▶ počitnice •2

sémifinále -a m ▶ polfinale

sémifinalíst -a m ▶ polfinalist

seminár -ja m ▶ semenišče | udeleženec •9

seminaríst -a m ▶ semeniščnik | udeleženec •9

sèm in tjá smer. prostor. prisl. zv. |izraža premikanje v različne smeri| *tekati sem in tja po gozdu* □ *sem pa tja* □ *sem ter tja*

GLEJ ŠE *tjavendan*

semiologija -e ž jezikosl. |veda o jezikovnih znakih in sistemih znakov| *razprave s področja semiologije* □ *semiotika*

semiótika -e ž ▶ semiologija

sèmkaj prisl. zaim. ▶ sem

sèmle prisl. zaim. ▶ sem

semléti -méljem dov. ▶ zmleti 1

semnjár -ja m ▶ sejmar

sèm pa tjá prisl. zv. ▶ sem in tja

sempervívum -a m ▶ netresk

sèmpler -ja m ▶ vzorčevalnik

sèm ter tjá prisl. zv. ▶ sem in tja

sèn snà m ▶ mrtev² • | sanja | spanje | umreti 1 | zaspati

sénca -e ž

1. |razmeroma temna ploskev za osvetljenim neprosojnim telesom| *senca tovarniških dimnikov* □ *star. tenja*

2. *ed. |del, predel, kamor svetloba prihaja samo posredno| postaviti mizo v senco* □ *ekspr. senčica* □ *knj.izroč. senčina* □ *ekspr. senčka* □ *knj.izroč. senčnina* □ *zastar. zasenčje*

3. *ekspr. |nejasno, v obrisih vidna postava| Zaznala je senco za seboj* □ *knj.izroč. silhueta* □ *star. tenja*

GLEJ ŠE *malo*² 3 | *mrtev*² • | *prepirati se* • | *umreti* 1

senè -à s nav. mn. |del obraza ob strani čela| *položiti prst na levo sence*; *čutiti bolečino v sencih* □ *star. senec*

sencoljúbni -a -o prid. ▶ senčni

sénčen -čna -o prid. ▶ črn² 3 | mračen 2 | senčnat

sénčenje -a s

1. |delanje, povzročanje, da je kaj v sencih| *senčenje sadik* □ *zasenčevanje*

2. |uporaba različnih, navadno temnejših tonov iste barvne osnove za doseganje plastičnega videza predmeta na risbi| *senčenje risbe s kredo* □ *temnenje* □ *knj.izroč. osenjava različni načini osenjave*

sénčica -e ž ▶ malo² 3 | senca 2

senčilo -a s ▶ ličilo

senčina -e ž ▶ senca 2

sénčiti -im nedov.

1. kaj |povzročati, delati, da je kaj v senci| *Mlade rastline je treba senčiti* □ **zasenčevati**

2. kaj |z uporabo različnih, navadno temnejših tonov iste barvne osnove dosegati plastični videz narisanega predmeta| *senčiti risbo s plosko stranjo krede* □ **temniti** □ um., žarg. **šatirati**

GLEJ ŠE **zasenčevati** 1

sénčka -e ž ▶ senca 2

sénčnat -a -o prid. |ki ima razmeroma veliko sence| *prijetno senčnata pot* □ **senčen**

sénčni -a -o prid. |ki dobro uspeva na senčnih krajih| *senčna rastlina* □ **sencoljubni**

sénčnica -e ž ▶ uta

sénčnik -a m

1. |priprava na svetilki, ki ščiti pred premočno svetlobo| *svetilka brez senčnika* □ knj.izroč. **sojnik** □ knj.izroč. **zaslon**

□ knj.izroč. **zastiralo**

2. |priprava, navadno z ročajem in zložljivo streho, za zaščito pred soncem| *sedeti pod senčnikom na terasi* □ **tenda**

GLEJ ŠE **kapa** •1 | **ščitek**

sénčnina -e ž ▶ senca 2

séne sén ž mn. ▶ preležanina

senèc -ncà m ▶ sence

senéni -a -o prid. |ki je v zvezi s senom| *senena kopica* □ nar. **senski**

GLEJ ŠE **drobir** 1•3 | **nahod** • | **vile** •2 | **voz** pp 2

senešál -a m ▶ upravitelj •2

senica -e ž ▶ senik

senik -a m |prostor, stavba za shranjevanje sena| *spravljati seno v senik* □ nar. **senica** □ nar. **senjak**

senilni -a -o prid. ▶ demenca •

senilnost -i ž ▶ oslabelost •

sénior -ja m ▶ starejši²

senják -a m ▶ senik

senjór -a m ▶ gospod 2

senjóra -e ž ▶ gospa 2

senjoríta -e ž ▶ gospodična 2

senó -á s |(posušena) trava prve košnje| *grabiti seno* □ **košenina**

□ **mrva** □ nar. **jarnica** □ nar. **košeničica** □ nar. **vrnica**

GLEJ ŠE **jašek** •1

senografija -e ž ▶ mamografija

senosèč -éča m ▶ travnik

senosèk -éka m ▶ kosec³

senožet¹ -éta m ▶ senožet²

senožet² -éti ž |travnik, zlasti v hribovitem svetu, ki se kosi navadno enkrat na leto| *Senožet je že pokošena* □ nar. **senožet¹**

sénski -a -o prid. ▶ seneni

sentimènt -énta m ▶ čustvenost

sentimentálec -lca m ▶ sentimentalen povdk. | sentimentalnež

sentimentálen -lna prid. |ki je pretirano čustven| *sentimentalen človek; sentimentalna zgodba* □ ekspr. **jokav** □ pog. **pocukran pocukran film** □ ekspr. **posladkan posladkan roman** □ ekspr. **sladkoben sladkobna pripoved** □ slabš. **slinav slinava pesem** □ ekspr. **solzav**

POVEDKOVNIK sentimentalce, sentimentalca, sentimentalnež, solzavec

sentimentálka -e ž ▶ igralka pp | melodrama | sentimentalen povdk.

sentimentálnèž -a m ekspr. |pretirano čustven človek| *prisluhniti spominom sentimentalnežev* □ ekspr. **sentimentalec** □ knj.izroč. **solzavec**

GLEJ ŠE **sentimentalen povdk.**

sentimentálno nač. prisl. |izraža, da se v dejanju, stanju kaže pretirana čustvenost| *sentimentalno govoriti* □ ekspr. **sladkobno sladkobno otožen** □ ekspr. **solzavo**

sentimentálnost -i ž |pretirana čustvenost| *Moti jih njegova*

sentimentálnost; sentimentalnost romana □ pog. **pocukranost**

□ ekspr. **posladkanost** □ ekspr. **sladkobnost** □ ekspr. **solzavost**

senzácija -e ž ▶ dogodek pp 6 | občutek 1

senzácijski -a -o prid. ▶ senzacionalističen

senzacionálen -lna -o prid. ▶ izreden | senzacionalističen

senzacionalístičen -čna -o prid. |ki vzbuja razburjenje, govornice v javnosti| *preveč senzacionalističen tisk* □ knj.izroč. **senzacijski** □ knj.izroč. **senzacionalen**

senzál -a m ▶ posrednik •1

senzibílen¹ -lna -o prid. ▶ občutljiv¹ 1, 2

senzibílen² -lna -o povdk. ▶ občutljiv²

senzibílni -a -o prid. ▶ živec •1

senzibílnost -i ž ▶ občutljivost 1, 2

senzitíven -vna -o prid. ▶ občutljiv¹ 2

senzitivni -a -o prid. ▶ čutni

senzitivnost -i ž ▶ občutljivost 2

sénzor -ja m fiz. |priprava, ki merjeno količino spreminja v električne signale| *kontrolirati temperaturo s senzorjem* □ fiz. **tipalo**

senzórični -a -o prid. ▶ čutni

senzórni -a -o prid. ▶ čutni | organ 1•1

senzuálen -lna -o prid. ▶ čuten

senzuálni -a -o prid. ▶ čutni | ljubezen •8

senzuálnost -i ž ▶ čutnost

separácija -e ž ▶ izpiralnica | osamitev

separát -a m ▶ odtis •2

separatístični -a -o prid. ▶ odcepitveni

separátni -a -o prid. ▶ mir • | odtis •2 | seja •2

separátor -ja m teh. |naprava za odstranjevanje primesi| *mehanični separator prahu* □ teh. **izločevalce**

GLEJ ŠE **posnemalnik**

separirati -am nedov. in dov. ▶ ločevati | ločiti 1

sépijast -a -o prid. ▶ rjav² 1 pp 1

sépijasti -a -o prid. ▶ barva 1•25

sépsa -e ž med. |vdor bolezenskih mikrobov in njihovih strupov v kri| *zdravljenje sepse* □ med. **septikemija**

GLEJ ŠE **prisad** •

septémber -bra m |deveti mesec v letu| *September je prvi*

jesenski mesec □ star. **kimavec** □ zastar. **poberuh**

séptični -a -o prid. ▶ oddelek 1•28

séptika -e ž ▶ oddelek 1•28

septikemija -e ž ▶ sepsa

sepúku -ja m ▶ harakiri

sepulkrálni -a -o prid. ▶ nagrobni

sêr¹ -a m ▶ ptica pp 10

sêr² -a -o prid. ▶ siv

sêra -e ž ▶ siten¹ povdk. | sitnež

sêraf -a m ver. |angel najvišjega reda| *zbor serafov in kerubov* □ ver. **serafin**

serafín -a m ▶ seraf

serafínski -a -o prid. ▶ serafski

sêrafski -a -o prid. ver. |ki je v zvezi s serafi| *serafski spev*

□ ver. **serafínski**

seráj -a m ▶ karavanseraj

sêrast -a -o prid. ▶ sivkast

sêrbus medm. ▶ dober dan

sérec -rca m ▶ konj pp 1

serenáda -e ž ▶ koncert •2 | podoknica

serenádni -a -o prid. ▶ koncert •2

seriálka -e ž ▶ serija •2

seríga -e ž ▶ siten¹ povdk. | sitnež

serigrafija -e ž ▶ sitotisk

sêrija -e ž

- 1. ptt serija znamk □ ptt frankovna serija 2. televizijska serija
- prakt. sp. nadaljevanka □ publ. serialka □ serijski film □ serijski televizijski film □ televizijska nadaljevanka

GLEJ ŠE veliko²

sêrijski -a -o prid. ▶ serija •2 | vezava •6

seriózen -zna -o prid. ▶ resen¹ 1, 2

seriózni -a -o prid. ▶ glasba 1 •3

serióznost -i ž ▶ resnost

seróza -e ž ▶ mrena¹ •3

serózni -a -o prid. ▶ mrena¹ •3

serpentina -e ž nav. mn. | zavoj vzpenjajoče se poti, ceste |

ustaviti se na vrhu serpentín □ nar. ključ Na kjučih se je voz nagibal

□ knj.izroč. kljuka voziti v kljukah □ nar. rida

sêrum -a m

- 1. med. krvni serum □ star. krvna sirotka 2. med. prebolewniški serum
- med. rekonvalescentski serum

sêrver -ja m ▶ strežnik 3

servét -a m ▶ brisalka | prtíček 2

servéta -e ž ▶ brisalka | prtíček 2

serviéta -e ž ▶ brisalka | prtíček 2

serviétka -e ž ▶ prtíček 2

servílen -lna -o prid. ▶ hlapčevski

servílnost -i ž ▶ hlapčevstvo

servírati -am dov. ▶ postreči | povedati

servírni -a -o prid. ▶ pladenj • | posoda² 2 pp

sêrvis¹ -a m

- 1. |podjetje, delavnica za popraviljanje, vzdrževanje strojev, tehničnih naprav | odpreti servis □ servisna delavnica

- ♦ avtomobilski servis □ avtomehanični servis □ avtopopravljalnica □ avtoservis

- 2. šport. |pri nekaterih igrah z žogo udarec, podaja žoge, s katerim se začne igra ali del igre| servis in podaja □ šport. začetni udarec

GLEJ ŠE delavnica 1 •8

servís² -a m

- 1. čajni servis □ star. čajna sprava 2. kavni servis □ servis za kavo

sêrvisni -a -o prid. ▶ jama •4 | servis¹ 1

servitút -a m ▶ služnost

servitútni -a -o prid. ▶ pot⁴ •3 | upravičenec •

sêrvus medm. ▶ dober dan

sesáhel -hla -o prid. ▶ usahel

sesálec -lca m ▶ sesalnik

sesálka -e ž |stroj ali naprava za sesanje tekočin, plinov | izsesati

tekočino s sesalko □ redk. sesalo

sesálni -a -o prid. ▶ organ 2 •4 | sesalnik | ventil •2

sesálnik -a m |električni aparat za sesanje prahu | vključiti

sesalnik □ sesalni stroj □ sesalec

sesálo -a s ▶ sesalka

sesáti -ám nedov.

- 1. |z vlečenjem zraka vase spravljati mleko iz mlečne žleze v usta in ga požirati| Otrok sesa; Tele sesa □ nar. cecati □ nar. cizati

- otr. cucati □ otr. cucljati □ ekspr. cuzati □ ekspr. cuzljati □ ekspr. vleči

Mladič je zadovoljno vlek

- 2. kaj |z vlečenjem zraka vase spravljati kaj tekočega v usta in požirati| sesati pomarančo □ otr. cucati cucati bonbončke

- ekspr. cuzati

- 3. kaj |imeti kaj v ustih in vleči zrak vase, zlasti iz navade, zadreg| Otrok sesa palec; sesati pipo □ otr. cucati □ otr. cucljati

□ ekspr. cuzati □ ekspr. cuzljati □ knj.izroč. mosljati □ ekspr. sesljati

□ ekspr. žuliti

GLEJ ŠE vpijati | vsrkavati

sêsec -sca m ▶ bradavica 2 | sesek

seséd -éda m ▶ kolaps

sesédati se -am se nedov.

- 1. |zaradi lastne teže postajati nižji, gostejši| Sneg se počasi

- seseda □ posedati se □ ulegati se □ usedati se

- 2. med. |ločevati se na sestavne dele, pri čemer prehajajo težji deli v nižjo lego| Seč se seseda □ med. sedimentirati

GLEJ ŠE podirati se | udirati se 2 | usedati se

sesédek -dka m ▶ strdek • | usedlina 1

sesédenica -e ž ▶ mleko •5

sesédenje -a s ▶ kolaps

sesedlna -e ž ▶ usedlina 1

sêsek -ska m |vzboklina na trebuhu samice, iz katere mladič

sesa mleko | Mladič išče materin sesek □ nar. ciza² □ nar. cizek

□ star. sesec □ nar. zizek

GLEJ ŠE dojka | duda

sesékati -am dov. ▶ razsekati

sesekljáni -a -o prid. ▶ zrezek •

sesekljáti -ám dov. kaj |z ostrim predmetom, navadno nožem,

narediti (zelo) majhne, drobne dele| sesekljati čebulo □ nasekljati

□ razsekljati razsekljati meso

sesésti se -sédem se dov.

- 1. |zaradi lastne teže postati nižji, gostejši| Sneg se je sesedel

- poleči se □ posesti se □ uleči se □ usesti se

- 2. med. |ločiti se na sestavne dele, pri čemer preidejo težji deli v nižjo lego| Kri se sesede □ med. sedimentirati

GLEJ ŠE razpasti 1 | udreti se 2 | usesti se | zgruditi se | zrušiti se

sesíja -e ž ▶ zasedanje

sesípati -am nedov. ▶ sipati 1

sesípati se -am se nedov. ▶ podirati se | usipati se 1

sesírek -rka m ▶ strdek •

sesíriti se -im se dov. |v zvezi z mlekom zaradi delovanja (mlečnih)

bakterij postati kašast, zdrizast| Mleko se v vročini sesiri □ zasiriti

se □ nar. zagristi se Mleko se zagriže □ nar. zgristi se

GLEJ ŠE strditi se

sesírjati se -am se nedov. |v zvezi z mlekom zaradi delovanja

(mlečnih) bakterij postajati kašast, zdrizast| Poleti se mleko rado

sesirja □ zasirjati se

GLEJ ŠE strjevati se

sesírjeni -a -o prid. ▶ mleko •5

sesljáti -ám nedov. |nepravilno izgovarjati glasove c, z, s ali z

njimi zamenjavati č, ž, š| Otrok seslja □ redk. zezljati

GLEJ ŠE sesati 3

sêsni -a -o prid. ▶ mladič •

sesájati -am nedov. ▶ sestavljati 4

sesájati se -am se nedov. |večkrat prihajati skupaj s kom,

navadno z določenim namenom| sestajati se na različnih krajih

□ pog. dobivati se □ knj.izroč. shajati se □ ekspr. srečavati se □ ekspr. srečevati

se □ knj.izroč. videvati se

sesánek -nka m |srečanje določene skupine ljudi, navadno

večje, na katerem se o čem razpravlja, dogovarja sklepa| sklicati

sesanek; sesanek komisije □ seja □ knj.izroč. konzilij |pomemben

sesanek|

- ♦ sestanek voditeljev držav □ publ. vrh¹ □ publ. vrhunski sestanek

PODPOMENKE 1. 'družabni sestanek' čaj¹, jour fixe, kava, klepet

2. 'ljubezenski sestanek' randevu, randi, zmenek

sestankáriti -im nedov. ▶ sestankovati

sestankováti -újem nedov. ekspr. |imeti sestanek, sestanke| *Že dva dni sestankujejo* □ ekspr. *sejati*² □ slabš. *sestankariti*

sestáti¹ -stánem dov. ▶ srečati 1

sestáti² -stojím nedov. ▶ sestavljati 4

sestáti se -stánem se dov. |pritti skupaj s kom, navadno z določenim namenom| *Sestali se bomo in pogovorili* □ pog. *dobiti se* □ pog. *sesti skupaj* □ knj.izroč. *sniti se* □ ekspr. *srečati se* □ pog. *stopiti skupaj* □ ekspr. *videti se* □ zastar. *ziti se* *Zišli so se v kavarni*

sestáv -áva m s prilastkom |kar nastane kot rezultat sestavljanja| *moderni sestavi pohištva* □ redk. *sestavek*
To je sestavek dveh strojev

GLEJ ŠE kompozicija | prebavila | sestava | sestava •2 | sistem | sistem •2 | sistem •4 | sistem •8 | sistem •14 | sistem •15 | sistem •21 | sistem •24 | sistem •27

sestáva -e ž s prilastkom |kar je določeno z vrsto, količino, številom sestavin kake celote| *ugotavljati sestavo zemeljskih plasti; starostna sestava prebivalstva* □ *sestav* □ *struktura*

♦ 1. kemična sestava □ kem. kemizem 2. voj. rezervna sestava □ voj. rezervni sestav

GLEJ ŠE postava¹ 2 | sestavljanje 1, 2 | zgradba

sestávek -vka m |besedilo, navadno neliterarne vsebine| *priređiti sestavek za tisk* □ ekspr. *pisarija*

♦ jezikosl. slovarski sestavek □ jezikosl. geselski članek □ jezikosl., žarg. geslo

GLEJ ŠE berilo 2 | forma | sestav | zredigirati •

sestavína -e ž

1. |snov, ki z drugimi snovmi sestavlja kako snov| *dišeče sestavine olja* □ knj.izroč. *ingredienca* □ knj.izroč. *komponenta*

2. |kar skupaj s čim drugim sestavlja kaj sploh| *besede, glasovi in druge sestavine jezika* □ *element* □ *komponenta* □ *prvina* □ star. *prvek* □ knj.izroč. *sestavnica*

GLEJ ŠE del 2•1

sestáviti -im dov.

1. *kaj* |narediti napravo iz navadno prej pripravljenih delov, kosov| *To pohištvo je mogoče poljubno sestaviti in razstaviti*

□ *zmontirati* □ pog. *dati skupaj* □ knj.izroč. *skonstruirati*

2. *kaj* |narediti zaključeno celoto iz določenih podatkov, dejstev| *sestaviti program proslave* □ *izdelati* □ *oblikovati*

3. *kaj* |izbrati skupino ljudi za opravljanje določenih nalog| *sestaviti komisijo* □ *formirati* □ *oblikovati* □ publ. *konstituirati* □ pog. *sformirati* *sformirati vojaško enoto* □ knj.izroč. *vzpostaviti* *vzpostaviti sposobno ekipo*

sestavljálnica -e ž ▶ montirnica

sestávljanje -a s

1. |delanje naprave iz navadno prej pripravljenih delov, kosov| *navodila za sestavljanje pohištva* □ *montaža* *montaža avtomobilov*

□ *montiranje* □ knj.izroč. *sestava*

2. jezikosl. |tvorjenje (nove) besede iz podstave s predponami| *sestavljanje glagolov* □ jezikosl. *sestava*

sestávjljanka -e ž |igrača, pri kateri se sestavljajo elementi, deli| *kupiti otroku sestavljanke* □ redk. *sestavljanka*

sestávjljati -am nedov.

1. *kaj* |delati napravo iz navadno prej pripravljenih delov, kosov| *sestavljati pohištvo* □ *montirati*

2. *kaj* |delati zaključeno celoto iz določenih podatkov, dejstev| *sestavljati vozni red* □ *izdelovati* □ pog. *delati delati dopis*

□ zastar. *narejati* *narejati pisma*

♦ *sestavljati zaključni račun* □ fin., žarg. *bilancirati* □ *izdelovati zaključni račun* □ *sestavljati bilanco*

3. *kaj* |izbirati skupino ljudi za opravljanje določene naloge| *sestavljati odbor* □ *formirati* □ *oblikovati*

4. *kaj* nav. 3. os. |izraža, da je kaj pri osebkju kot njegova sestavina, del| *Človekovo telo sestavljajo različni organi* □ *biti sestavljen iz česa* □ *imeti Odbor ima pet izvoljenih članov* □ knj.izroč. *graditi* □ knj.izroč. *obstati*³ *iz česa* *Priprava obstoji iz več delov* □ knj.izroč. *sestajati* *iz česa* □ knj.izroč. *sestati*¹ *iz česa* *Voda sestoji iz kisika in vodika* □ knj.izroč. *tvoriti*

sestávjljen -a -o povdk. ▶ sestavljati 4 | zapleten

sestávjljeni -a -o prid. ▶ delo 1•12 | oko •2 | polisaharid | solata 1•4 | število 1 pp 12

sestávjljenka -e ž ▶ sestavljanka

sestávjljenost -i ž ▶ zapletenost

sestávlni -a -o prid. ▶ del 2•1

sestávlnica -e ž ▶ sestavina 2

sestávlnost -i ž ▶ zgradba

sestérc -a m ▶ novc pp 2 | srebrnik pp

seíti sedem dov.

1. |namestiti se, spraviti se v tak položaj, da je teža telesa pretežno na zadnjici| *Sedel je na stol* □ *usesti se* □ otr. *čičati se* *Čičaj se* □ otr. *čičkati se*¹ *Čičkaj se* □ pog. *počiti se* □ otr. *učičkati se* *Sem se učičkaj* □ sleng. *zicniti se*

2. s prislovnim določilom, ekspr. |izraža, da osebek začne delati to, kar nakazuje določilo| *sesti k večerji* □ ekspr. *usesti se*

3. |postati nameščen tako, da se dobro, trdno prilaga| *Glava vijaka mora sestiti* □ *uleči se* □ *usesti se*

GLEJ ŠE nasesti | prilastiti si 1 | sestati se

sêstra -e ž |ženska v odnosu do drugih otrok svojih staršev| *Ima tri sestre* □ ekspr. *sestrica*

♦ 1. *patronažna medicinska sestra* □ pog. *patronažna* 2. ver. *usmiljena sestra* □ ver. *sestra usmiljenka* □ ver. *usmiljenka* □ ver. *vincentinka*

GLEJ ŠE polsestra | prednica 1 | redovnica¹

sestrádan -a -o prid. |ki je zaradi pomanjkanja hrane zelo izčrpan, oslabel| *sestradan človek* □ *izstradan* □ star. *izgladnel*

□ knj.izroč. *izlakoten* □ ekspr. *prestradan* □ knj.izroč. *zlakoten*

GLEJ ŠE lačen | lačen •1

sestrádanec -nca m ekspr. |sestradan človek| *Sestradanci so se le težavo premikali* □ ekspr. *izstradanec* □ ekspr. *prestradanec*

sestrádanost -i ž |stanje sestradanega človeka| *sestradanost ujetnikov* □ ekspr. *izstradanost* □ ekspr. *prestradanost*

sestrádati -am dov. *koga* |z odtegotvanjem hrane povzročiti, da se kdo zelo izčrpa, oslabi| *sestradati ujetnike* □ *izstradati*

□ knj.izroč. *izgladovati* □ knj.izroč. *izlakotiti* □ knj.izroč. *izlakotovati*

□ knj.izroč. *zlakotiti*

sestrána -e ž ▶ sestrična

sestránec -nca m ▶ bratranec

sestrašiti -ím dov. ▶ prestrašiti

sestrašiti se -ím se dov. ▶ prestrašiti se

sestrelíti -ím dov. *kaj* |s strelji, streljanjem povzročiti, da pade kaj na tla, navadno letalo| *sestreliti sovražno letalo* □ ekspr. *sklatiti*

□ ekspr. *zbiti*

sestrgati -am dov. ▶ nastrgati

sêstrica -e ž ▶ sestra

sestrič -iča m ▶ bratranec | nečak

sestríci -strížem dov. ▶ razstriči

sestríčna -e ž |hči strica ali tete| *Predstavila jim je svojo sestrično* □ nar. *bratranka* □ star. *sestrana* □ nar. *strnična*

♦ *mala sestrična* □ *mrzla sestrična*

sestrínski -a -o prid. ▶ ljubezen •7

sêstrski -a -o prid. ▶ ljubezen •7 | razmerje •11

sêstrstvo -a s ▶ razmerje •11

sesúljica -e ž ▶ vejica

sesušèn -èna -o prid. ▶ suh¹ 1

sesušiti se -ím se dov. ▶ izsušiti se
sesút -a -o prid. ▶ razpadel
sesúti -sújem dov. ▶ nasuti | spodnesti 2 | vsuti
sesutína -e ž ▶ nasutina
sesúti se -sújem se dov. ▶ propasti 4 | razpasti 1, 2
sesúvati -am dov. ▶ prisuvati
sesúvati se -am se nedov. ▶ podirati se | usipati se 1
sesvédrati -am dov. ▶ nakodrati
sešítek -tka m ▶ snopič¹ | zvezek 2
sešiti -šijem dov. kaj |s šivanjem narediti| *sešiti novi plašč* □ nar. *sešivati* Vsako leto ji je sešivala novo obleko □ star. *ušiti*
sešivati -am dov. ▶ sešiti
seštéti -štêjem dov. kaj mat. |narediti računsko operacijo, pri kateri se eno število doda drugemu| *sešteti cela števila* □ mat. *adirati* □ mat. *sumirati*
GLEJ ŠE prešteti
sešteválni -a -o prid. ▶ stroj •18
seštevanec -nca m mat. |število, ki se prišteva ali h kateremu se prišteva| *dvomestni seštevanec* □ mat. *sumand*
seštevanje -a s mat. |računska operacija, pri kateri se eno število dodaja drugemu| *seštevanje in odštevanje* □ mat. *adicija* □ mat. *sumacija* □ mat. *sumiranje*
GLEJ ŠE stroj •18
seštévati -am nedov. kaj mat. |delati računsko operacijo, pri kateri se eno število dodaja drugemu| *seštévati ulomke* □ mat. *adirati* □ mat. *sumirati*
seštévek -vka m ▶ vsota 1, 2
seštrikati -am dov. ▶ splesti
sét¹ -a m ▶ pogrinjek
sét² -a m šport. |del nekaterih iger z žogo, v katerem zmagata tista stran, ki prva osvoji določeno število točk in dve več kot nasprotnik| *dobiti set* □ šport. *niz¹*
seéter -tra m ▶ pes pp 4
seétev -tve ž |delo, dejavnost, povezana z dajanjem semena v zemljo, da bi vzkliko| *Pomagaj jim je pri setvi* □ star. *sev³*
GLEJ ŠE sejanje
sétveni -a -o prid. ▶ greda² •1
sétvenica -e ž ▶ greda² •1
sév¹ -a m biol. |skupina celic, organizmov iste vrste s posebnimi lastnostmi| *sev bakterij* □ biol. *soj*
sév² séva m ▶ sij
sév³ -í ž ▶ sejanje | setev
seválec -lca m ▶ sevalo
sevální -a -o prid. ▶ doza² •1
seválník -a m ▶ sevalo
seváló -a s teh. |naprava, ki seva| *infrardeče sevalo* □ teh. *sevalec* □ teh. *sevalnik* □ knj.izroč. *žarilo*
sevánje -a s
1. fiz. |oddajanje valov, delcev| *jakost sevanja* □ fiz. *emisija* □ knj.izroč. *radiacija* □ neustrez. *žarčenje*
2. fiz. |valovi, delci, ki jih oddaja vir in se širijo v prostor| *poškodbe zaradi sevanja* □ nestrok. *žarki*
♦ 1. fiz. *radioaktivno sevanje* □ knj.izroč. *radiacija* □ neustrez. *radioaktivno žarčenje* **2.** fiz. *rentgensko sevanje* □ nestrok. *rentgensko žarkovje*
seváti -am nedov. kaj fiz. |oddajati valove, delce| *seváti delce alfa in beta*; *Antena seva* □ fiz. *emitirati* □ fiz. *izsevati* □ publ. *izžarevati* □ neustrez. *žarčiti*
GLEJ ŠE svetiti | svetiti se¹
sevé člen. ▶ seveda 1, 2

sevéda soglaš. člen.

- |izraža samoumevnost trditve| *Ta dogodek se je seveda kmalu razvedel* □ nar. *blez* Na doto ti blez ne bo treba gledati □ ekspr. *kajpa* □ ekspr. *kajpada* □ knj.izroč. *kajpak* □ star. *kakopa* □ star. *kakopada* □ ekspr. *kakopak* □ knj.izroč. *seve*
- |izraža soglasje, pritrditev brez pridržka| »Me vzameš s sabo?« »Seveda.« □ *gotovo³* □ ekspr. *jasna stvar* □ ekspr. *jasno³* □ ekspr. *kako da ne* Si zadovoljen? *Kako da ne* □ ekspr. *menda* □ knj.izroč. *seve* □ pog. *vešda*

GLEJ ŠE da² 1

seéver -a m

- |smer na nebu ali zemlji proti položaju zvezde severnice| *Proti severu se dolina malo razširi* □ zastar. *polnoč*
- |hladen veter, ki piha s severa| *Zaradi severa se je zelo ohladilo* □ *severni veter* □ knj.izroč. *severník* □ knj.izroč. *severnjak*

Séver -a m ▶ vojna 1•6

severíšče -a s astron. |točka na obzornici, ki leži pod severnim nebesnim tečajem| *južišče in severišče* □ astron. *severna točka*

sevérní -a -o prid. ▶ kit¹ •2 | lisica² •1 | medved 1•1 | povratnik 3 pp | povratnik 3•2 | ptica pp 2 | ptica pp 9 | sever 2 | severišče

sevérnica -e ž |najsvetlejša zvezda v ozvezdju Malega medveda blizu severnega nebesnega tečaja| *orientirati se po severnici* □ *zvezda severnica* □ knj.izroč. *polarnica* □ knj.izroč. *tečajnica*

sevérník -a m ▶ sever 2

severnják -a m ▶ nordijec | sever 2

sevéroamériški -a -o prid. ▶ pleme •3

sevéropolárni -a -o prid. ▶ arktični

severovzhódník -a m ▶ veter pp 1

severozahódník -a m ▶ veter pp 1

sévka -e ž ▶ jabolko pp 4 | pira

sévница -e ž ▶ sejalnica

sévnik -a m ▶ sejalnica

sévniiti -em dov. ▶ posvetiti²

sézati -am nedov. ▶ prekinjati 3 | segati 1, 2, 3

sezídati -am dov. kaj |narediti z gradbenim materialom, zlasti z zidaki| *sezidati predelno steno* □ knj.izroč. *pozidati*

□ knj.izroč. *zgraditi*

GLEJ ŠE dograditi

sezíja -e ž ▶ sezona

seznam -áma m |skupek imen, oseb, stvari, napisanih navadno drugo pod drugo| *sestaviti seznam* □ *spisek* □ knj.izroč. *seznamek*

□ zastar. *zapisnik* *sestaviti zapisnik dedičev* □ star. *zazamek*

♦ **1.** abecedni seznam □ alfabetarij **2.** plačilni seznam □ plačilna

lista □ publ. plačilni spisek **3.** poimenski seznam □ imenski seznam

4. seznam navzočih □ preženčna lista

GLEJ ŠE imenik | katalog

seznamek -mka m ▶ seznam

seznaníiti in seznaníiti -im dov.

1. *koga s kom* |narediti, da postane kdo komu znan| *Seznanil ga je s sodelavci* □ publ. *spoznati* □ *predstaviti koga komu* |seznaniti koga s kom osebno, z navajanjem imena|

2. *koga s čim* |narediti, da kdo pridobi določeno znanje, vedenje o čem| *seznaniti delavce z njihovimi pravicami in dolžnostmi* □ *poučiti koga o čem* □ pog. *spoznati*

seznaníiti se in seznaníiti se -im se dov. s *kom* |postati znan komu| *seznaniti se s kom na potovanju* □ pog. *spoznati se*

seznanjati -am nedov.

1. *koga s kom* |delati, da postane kdo komu znan| *Seznanjal ga je s svojimi prijatelji* □ pog. *spoznavati* □ *predstavljati koga komu* |seznanjati koga s kom osebno, z navajanjem imena|

2. koga s čim |delati, da kdo pridobi določeno znanje, vedenje o čem| *seznanjati kupce z uporabo aparata* □ *poučevati koga o čem* *poučevati sodelavce o zadevi*

seznáti -ám dov. ► spoznati | ugotoviti

sezóna -e ž s prilastkom |čas, del leta, ki je najprimernejši za kako delo, dejavnost| *kopalna sezona* □ star. *sezija*

sezónec -nca m ► delavec •22

sezónka -e ž ► delavka •7

sezónski -a -o prid. ► delavec •22 | delavka •7 | zaposlitev 2 pp 3

sezoréti -ím dov. ► dozoreti 1

sezoríti -ím dov. ► dozoriti

sezút -a -o povdk. ► bos²

sezúti sezújem dov. ► obuti

sezuváč -a m ► zajec 2

sežáj -a m |razdalja, do koder se seže z iztegnjeno roko| *Približal se mu je na dva sežaja* □ star. *segljaj*

GLEJ ŠE doseg 3

sežémanje -a s ► združevanje

sežémati -am nedov. ► združevati

seženj -žnja m |nekaj dolžinska mera, 1,896 m| *Zid je visok poldrugi seženj* □ *dunajski seženj*

sežét -a -o prid. ► jedrnat

sežéti -žmëm dov. ► združiti

sežétost -i ž ► jedrnatost

sežgáti -žgëm dov. *kaj* |z ognjem, plamenom uničiti| *sežgati stara pisma* □ *požgati* □ *zažgati*

sežíg -a m |uničenje z ognjem, plamenom| *sežig odpadkov* □ *zažig*

sežigalíšče -a s ► krematorij

sežigální -a -o prid. ► naprava •14 | peč¹ •8

sežigálnica -e ž |stavba, prostor za sežiganje| *postaviti sežigalnico industrijskih odpadkov* □ *zažigalnica*

GLEJ ŠE krematorij

sežiganje -a s |uničevanje z ognjem, plamenom| *sežiganje smeti* □ *zažiganje*

sežígati -am nedov. *kaj* |z ognjem, plamenom uničevati| *sežigati dračje* □ *požigati* □ *zažigati* □ *žgati*

GLEJ ŠE usmrčevati pp

sežígni -a -o prid. ► peč¹ •8

sežvrkljáti -ám dov. ► razžvrkljati

sfabricírati -am dov. ► izdelati 1

sfalerít -a m min. |rudnina cinkov sulfid| *nahajališča sfalerita* □ min. *cinkova svetlica*

GLEJ ŠE sulfid •1

sfantazírati -am dov. ► izmisliti si 2

sfaiširati -am dov. ► zmleti 2

sfén -a m ► titanit

sféra -e ž ► krogla • |krogla 1 | območje •3 | področje 2 | svet¹ 4

sféřični -a -o prid. ► aberacija • | dvokotnik • | trikotnik •2 | zrcalo •

sféřni -a -o prid. ► aberacija • | dvokotnik • | trikotnik •2 | zrcalo •

sfinkter -tra m ► mišica •10

sfinktrski -a -o prid. ► mišica •10

sfížiti -im dov. ► pokvariti 3

sfížiti se -im se dov. ► poslabšati se | spodleteti 1

sfofotáti -ám dov. ► odleteti pp 2

sformírati -am dov. ► sestaviti 3 | usposobiti

sfomulírati -am dov. ► formulirati

sforsírati se -am se dov. ► zriniti se 2

sfragístika -e ž |veda o pečatih| *strokovnjak za sfragistiko* □ *pečatoslovje*

sfrčáti -ím dov. ► sfrfotati 2 | zleteti

sfrčén -a -o prid. ► kodrast

sfrfoléti -ím dov. ► sfrfotati 2

sfrfotáti -ám dov.

1. |hitro, slišno zamahniti s perutmi| *Kokoš je preplašeno sfrfotala* □ *frfotniti* □ *plahutniti* □ *prhutniti* □ *splahutati* □ *sprhutati* □ *vzfrfotati* □ *vzplahutati* □ *vzprhutati* □ *vzprhutniti* □ *zaprhutati*

2. |zleteti hitro, slišno mahajoč s perutmi| *Ptič je sfrfotal z drevesa* □ *sfrčati* □ *splahutati* □ *sprhutati* □ *zafrfotati* □ *zaplahutati* □ *zaprhutati* □ ekspr. *sfrfoleti* □ knj.izroč. *sfrfrati* □ ekspr. *sfrleti*

sfrfráti -ám dov. ► sfrfotati 2

sfřkati -am dov. ► nakodrati

sfřkati se -am se dov. ► skodrati se

sfřkniti se -em se dov. ► zgubati se

sfřléti -ím dov. ► sfrfotati 2 | zleteti

sfumáto -a m um. |slikarska tehnika, pri kateri se z barvami dosegajo zabrisani obrisi, mehki prehodi| *Slikar pogosto uporablja sfumato* □ um. *sfumatotehnika*

sfumátotéhnika -e ž ► sfumato

shajalíšče -a s ► zbirališče 2

shájati¹ -am nedov. ► vzhajati²

shájati² -am nedov.

1. s kom |biti v takih medsebojnih odnosih, ki zagotavljajo normalno bivanje, sožitje| *Z njim težko shaja* □ neknj. pog. *furati* □ ekspr. *voziti* □ star. *zdelovati*

2. |imeti materialne možnosti za obstoj| *Lažje bi shajali, če bi imeli delo* □ neknj. pog. *priti skozi* □ star. *zdelovati*

3. brez česa navadno z nikalnico |izraža, da je kaj potrebno, nujno| *Otrok ne shaja brez mleka* □ nar. *opraviti*

GLEJ ŠE razumeti se

shájati se -am se nedov. ► sestajati se | zbirati se 1

shéma -e ž ► obrazec 3 | osnutek 1

shift -a [šifít] m ► dvigalka 3

shíran -a -o prid. ► oslabel

shírati -am dov. ► oslabeti 1 | propasti 2 | umreti 1

shitéti -ím dov. ► odhiteti

shízma -e ž ► razdelitev 2 | razkol •

shizmátični -a -o prid. ► cerkev 2•6 | razkolniški 1

shizmátnik -a m ► razkolnik 1

shizofréni -a -o prid. ► bolnik •26

shizofrénični -a -o prid. ► bolnik •26

shizofrenija -e ž psiht. |duševna bolezen z motnjami

v mišljenju, čustvovanju| *ugotoviti shizofrenijo* □ psiht. *duševna razcepljenost*

shizofrénik -a m ► bolnik •26

shladíti -ím dov. ► ohladiti 1, 2

shladíti se -ím se dov. ► ohladiti se 1, 2, 3

shlajeváti -újem nedov. ► hladiti

shlajeváti se -újem se nedov. ► hladiti se

shlapéti -ím dov. ► izhlapeti

shòd shóda m ► zborovanje | zborovanje • | zmenek | žegnanje

shodíšče -a s ► zbirališče 2

shodíti shódim dov. |postati sposoben hoditi| *Hromi je shodil*

□ zastar. *sprehoditi*

shódnica -e ž ► sinagoga

shójen -a -o prid. ► izhoben

sholár -ja m ► študent

sholást -a m ► študent

sholástični -a -o prid. ► sholastika

sholástika -e ž |srednjeveška filozofska smer, ki temelji zlasti na avguštinizmu in aristotelizmu| *pozno obdobje sholastike*

□ sholastična filozofija

shrámba -e ž

1. |prostor za shranjevanje živil| *iti v shrambo po vino* □ nar. **kamra**

□ ekspr. **shrambica** □ nekjn. pog. **špajza**

◆ **ladijska shramba** □ pomor. kambuza

2. s prilastkom |prostor za shranjevanje česa sploh| *shramba za kolesa* □ *shranjevalnica* □ star. **hramba** □ zastar. **hranišče hranišče orožja**

GLEJ ŠE hranjenje¹

shrámbica -e ž ▶ shramba 1

shranítev -tve ž ▶ shraniti 2

shraníti in shrániti -im dov.

1. *kaj* |narediti, da kaj ne preneha biti, obstajati pri kom|

shraniti kaj za spomin □ pog. **spraviti**

2. *kaj* |spraviti kaj kje za določeni čas| *shraniti listine na sodišču*

□ knj.ziroč. **dati v hrambo** □ knj.ziroč. **dati v shranítev** □ pravn. **deponirati**

GLEJ ŠE prihraniti

shránjanje -a s ▶ hranjenje¹

shránjati -am nedov. ▶ shranjevati 1

shranjeválec -lca m ▶ depozitar | hranitelj¹

shranjevální -a -o prid. ▶ pogodba •14

shranjeválnica -e ž ▶ shramba 2

shranjevánje -a s ▶ hranjenje¹ 1, 2

shranjeváti -újem nedov.

1. *kaj* |dajati kaj na določeno mesto za kasnejšo uporabo| *shranjevati sadje na police* □ knj.ziroč. **shranjati**

2. *kaj* |delati, da kaj ne preneha biti, obstajati pri kom| *shranjevati račune* □ knj.ziroč. **hraniti¹**

GLEJ ŠE hraniti¹

shréban -a -o prid. ▶ majav

shrústati -am dov. ▶ pojesti 1 | pojesti 1 pp 3

shúda prisl. ▶ zgrda

s hudíčem povdk. zv. ▶ hudoben povdk. 2

s hudírjem povdk. zv. ▶ hudoben povdk. 2

shúdití -im dov. ▶ razjeziti

shúdití se -im dov. ▶ razjeziti se

s húdo prisl. zv. ▶ zgrda

shújskati -am dov. ▶ nahujskati

shújšán -a -o prid. ▶ suh¹ 2

shújšánost -i ž ▶ suhost 2

shújšati -am dov. |izgubiti maščobo na telesu| *Med boleznijo je*

zelo shújšal □ ekspr. **izsušiti se** □ knj.ziroč. **omršaveti** □ ekspr. **posušiti se**

□ nar. **prepasti¹** □ ekspr. **znebiti se odvečnih kilogramov**

shújšati se -am se dov. ▶ poslabšati se

shúlití se -im se dov. ▶ pritajiti se

s humórjem prisl. zv. ▶ humoristično

síamka -e ž ▶ mačka 1•3

síamski -a -o prid. ▶ mačka 1•3

sibarít -a m ▶ uživač

sibíla -e ž ▶ prerokinja

sibilánt -a m ▶ sičnik

sibílski -a -o prid. ▶ dvoumen

sicèr¹ primer. vez.

1. v vzročnem priredju |za izražanje posledice, če bi se prej povedano ne uresničilo| *Kar pojdi, sicer boš zamudil □ če ne □ drugače²*

□ publ. v nasprotnem primeru □ publ. v obratnem primeru

2. v vzročnem priredju |za izražanje dejanja, stanja ob drugih, drugačnih priložnostih| *Danes ni razpoložen, sicer je pa prijeten □ drugače²*

GLEJ ŠE res²

sicèr² člen.

1. navez. člen. |izraža razmere ali stanje ob drugih, drugačnih priložnostih| *Njegov sicer zagoreli obraz je pobledel □ drugače³*

2. zadržk. člen. |izraža rahlo omejitev, pridržek| *Strokovnjak sicer ni, vendar marsikaj zna □ res¹ □ resda*

GLEJ ŠE hkrati²

sicèršnji -a -e prid. ▶ drugi³

sicilijánka -e ž ▶ otvoritev •2

sicilijánski -a -o prid. ▶ otvoritev •2

síčnik -a m jezikosl. |soglasnik, tvorjen ob zobeh s priporo ali zaporo, ki preide v priporo| *sičniki in šumniki* □ jezikosl. **sibilant**

□ star. **sikavec**

siderít -a m min. |rudnina železov karbonat| *nahajališča siderita*

□ min. **jeklenec**

sidèrski -a -o prid. ▶ leto •10 | mesec •2 | svetloba 1•3

sídrati -am dov. ▶ zasidrati

sídro -a s |težka kovinska priprava, navadno s kavljí, ki se spusti, vrže na dno vode, da se plovilo obdrži na določenem mestu|

dvigniti sídro □ zastar. **kotva** □ star. **maček**

GLEJ ŠE oditi

siemens-martinov -a -o [símensmartínov-] prid. ▶ martinovka

siéna -e ž ▶ pigment •1 | pigment •3

sienít -a m ▶ kamnina pp 2

siénski -a -o prid. ▶ pigment •1 | pigment •3

siésta -e ž ▶ počitek •

sifíla -e ž ▶ sifilis

sifilída -e ž ▶ sifilis

sifílis -a m med. |nalezljiva spolna bolezen, ki jo povzroča

bakterija spiroheta| *zboleti za sifilisom* □ star. **francoska bolezen**

□ zastar. **francozi** □ med. **lues** □ star. **neapeljska bolezen** □ knj.ziroč. **sifila**

□ knj.ziroč. **sifilida** □ sleng. **sifla**

sifilítíčni -a -o prid. ▶ bolnik •27

sifilítik -a m ▶ bolnik •27

sifíla -e ž ▶ sifilis

sifón -a m geogr. |z vodo do stropa zalit del rova, kraške jame|

Jamarski potapljač se je spustil v sifon □ geogr. **smrk**

GLEJ ŠE sodavica

sifónar -ja m ▶ sodavičar

sifónarica -e ž ▶ steklenica •5

sifónka -e ž ▶ steklenica •5

sifonófore -or ž mn. ▶ cevkače

sifónski -a -o prid. ▶ steklenica •5

síga -e ž

• min. **apnenčeva síga** □ nar. **sirovec**

sígla -e ž ▶ okrajšava | samoznak

signál -a m

• **radijski signal** □ **radiosignal**

signalíst -a m |kdor je usposobljen za signaliziranje| *Signalist je začel mahati z zastavicami* □ knj.ziroč. **signalizator** □ knj.ziroč. **signalnik**

signalizácija -e ž ▶ signaliziranje

signalizátor -ja s ▶ naprava •15 | signalist

signalizíranje -a s |dajanje, oddajanje signalov| *izuriti se v signaliziranju z zastavicami; naprave za signaliziranje* □ **signalizacija**

signální -a -o prid. ▶ kodeks •2 | naprava •15

signálnik -a m ▶ naprava •15 | signalist

signatár -ja m ▶ podpisnik

signifikánt -a m ▶ označujoče

signifikánten -tna -o prid. ▶ pomemben

signifikántni -a -o prid. ▶ značilni 1, 2

signifikántno prisl. ▶ značilno

signifikátnost -i ž ▶ značilnost 1

signifikát -a m ▶ označeno

signír -ja m ▶ marker

signírati -am dov. ▶ zaznamovati

signor -ja [sinjór] m ▶ gospod 2

signora -e [sinjóra] ž ▶ gospa 2

signorina -e [sinjorína] ž ▶ gospodična 2

sigúren¹ -rna -o prid. ▶ odločen¹ 2 | samozavesten 2 | varen¹ | varen²

sigúren² -rna -o povdk. ▶ prepričan

sigúrni -a -o prid. ▶ zanesljivi 1, 2, 3

sigúrno člen. ▶ gotovo³ 1, 2

sigúrnost -i ž ▶ prepričanost | samozavestnost | varnost | zanesljivost

sij -a m | prostorsko omejeno razpršena svetloba | *Sij požara se je videl daleč; sij zahajajočega sonca* □ *sijaj* □ knj.izroč. *mrč Svetilke so širile rumenkast mrč* □ knj.izroč. *odblesek odblesk ognja* □ knj.izroč. *odsev* □ knj.izroč. *odsvit* □ knj.izroč. *osvit* □ knj.izroč. *sev*² *Sev ugaša* □ star. *sijajina* □ knj.izroč. *soj brati pri soju sveče* □ knj.izroč. *svit*

- ♦ 1. svetniški sij □ avreola □ knj.izroč. glorijska □ gloriola □ knj.izroč. nimb □ knj.izroč. svetniški obstret □ knj.izroč. žarni venec 2. sončni sij □ knj.izroč. sončava □ knj.izroč. sončni soj

GLEJ ŠE lesk

sijáj -a m ▶ lesk | razkošje | sij

sijájen -jna -o prid. ▶ čudovit 2 | izvrsten | odličen | razkošen

sijájina -e ž ▶ sij

sijájnik -a m ▶ argentin | galenit | sulfid •4

sijájno¹ prisl. ▶ odlično² | razkošno 2

sijájno² povdk. ▶ odlično³

sijájnost -i ž ▶ odličnost

sijáti sijem nedov. s prisl. določilom, ekspr. | odražati, kazati v veliki meri, kar izraža določilo | *sijati od ponosa* □ ekspr. *svetiti se*¹ *Oči se mu prijazno svetijo* □ ekspr. *žareti* □ knj.izroč. *žariti se*

GLEJ ŠE svetiti | svetiti se¹

sikati -am nedov. ▶ govoriti 1 pp 6

sikativ -a m ▶ sušilo 1

sikavec -vca m ▶ sičnik

sikniti -em dov. | oglasiti se z ostrim, s-ju podobnim glasom |

Kača je siknila □ *zasikati* □ *zasikniti*

GLEJ ŠE reči 1 pp 11

sikofánt -a m ▶ obrekljivec | ovaduh

sikomóra -e ž bot. | vzhodnoafriško drevo z zelo trdim lesom ali njegov figi podoben sad | *sikomore in palme* □ bot. *sikomorovo drevo*

sikomórov -a -o prid. ▶ sikomora

síla¹ -e ž | značilnost česa glede na premagovanje vztrajanja česa drugega v določenem položaju, stanju | *Reka nima več prejšnje síle; Síla udarca ga je spravila na tla* □ ekspr. *moč*¹ □ knj.izroč. *silnost* □ ekspr. *silovitost*

- ♦ 1. fiz. centrifugalna síla □ fiz. sredobežna síla 2. fiz. centripetalna síla □ fiz. sredotežna síla 3. geogr. erozijska síla □ fiz. erozivna síla 4. fiz. gravitacijska síla □ fiz. težnostna síla 5. teh. osna síla □ teh. aksialna síla 6. ekon. proizvajalne síle □ ekon. proizvodne síle 7. pravn. višja síla □ pravn. vis maior 8. geol. zunanje síle □ geol. eksogene síle 9. filoz. življenjska síla □ knj.izroč. élan vital □ filoz. vitalna síla □ filoz. življenjski élan

• po vsej síli □ pog. na vsak način □ ekspr. za vsako ceno

GLEJ ŠE adhezija | afiniteta | avantgarda | dinamometer | gibaló | klic 2•2 | kohezija | moč¹ 1, 3, 4 | močno 1 | novinar | ovira 2• | policija | posiliti | posiljevati | potruditi se • | prizadevati si | trg 5 | veliko¹ | vzgon

síla² -- s ▶ veliko²

síla³ prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

silabár -ja m jezikosl. | urejeni seznam znakov zlogovne pisave | *prepisati silabar* □ jezikosl. *zlogovnica*

silábični -a -o prid. ▶ pisava 1•9 | sistem •22 | verz •6

silabotónični -a -o prid. ▶ verz •7

silák -a m ▶ hrust¹ | močen 1 povdk. | velikan 4

siláža -e ž agr. | konzerviranje zelene krme s kisanjem v silosu | *siláža detelje* □ redk. *ensílaža* □ agr. *siliranje*

sílen -lna -o prid. ▶ močen 1, 10, 4, 7, 9

sílfa -e ž ▶ sílfida

sílfida -e ž | lepi mladi ženski podobno bajeslovno bitje, ki živi v zraku | *ples sílfid* □ knj.izroč. *sílfa*

silhuéta -e ž | temna, nejasno vidna postava, stvar | *silhuéta dekleta pri oknu* □ *obris*

GLEJ ŠE senca 3

sílicij -a m kem. | zelo razširjen element, ki nastopa v obliki velikih, trdnih kristalov ali sivega prahu | *razširjenost sílicija* □ kem. *kremenec*

sílikátni -a -o prid. ▶ zalivka 1•2

sílírani -a -o prid. ▶ krma¹ •1

silíranje -a s ▶ siláža

silírati -am nedov. in dov. *kaj* agr. | konzervirati zeleno krmo s kisanjem v silosu | *silírati koruzo* □ redk. *ensíilirati* □ agr. *kísati* □ agr. *okísati* □ agr. *skísati*

síliiti -im nedov.

1. *koga* | s silo, vztrajnim zahtevanjem česa povzročati, da kdo kaj naredi, dela, česar noče, ne želi | *síliiti koga delati* □ *prisíljivati* □ zastar. *morati* □ ekspr. *navijati* *Navijala ga je, dokler ji ni vsega povedal* □ star. *navirati* *Naviral ga je, da mu izroči pismo* □ ekspr. *posíljevati* *Dve uri ga je posíljevala, naj sprejme to vlogo* □ ekspr. *potískati* □ ekspr. *ríniti* *ríniti koga v zakon*

2. *koga* | povzročati, da kdo kaj naredi, dela sploh | *Okolíščine nas sílijo, da tako ravnamo* □ zastar. *nuditi* □ zastar. *nujati*

3. s prisl. določilom | prizadevati si kljub oviram, odporu iti, priti kam | *Žívina síli v koruzo* □ ekspr. *ríniti* □ ekspr. *tíščati*

GLEJ ŠE zapeljevati

silj -a m

- 1. bot. gorski silj □ bot. ognjenec 2. bot. orjaški silj □ nar. kravojec

siljeni -a -o prid. ▶ rastlina •14

siljenje -a s ▶ prisila

siljenka -e ž ▶ rastlina •14

sílnik -a m ▶ tiran

sílnó prisl. ▶ močno 1 | zelo 1, 2, 3

sílnost -i ž ▶ moč¹ 4 | síla¹ | silovitost

sílo¹ -- s ▶ veliko²

sílo² prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

silogístični -a -o prid. ▶ sklepanje •4

silogízem -zma m ▶ sklepanje •4

síloma prisl. ▶ prisilno | s silo

silómér -a m ▶ dinamometer

silóstròj -ója m ▶ stroj •7

silováti -újem nedov. ▶ nasilen 1•

silóvít -a -o prid. | ki ima veliko silo | *silóvita nevíhta* □ ekspr. *besen*

- ekspr. *besneč* □ ekspr. *eksplozíven eksplozíven udarec* □ ekspr. *jezen*¹ *jezni sunki vetra* □ ekspr. *jeznorít jeznorító divjanje viharja* □ ekspr. *ogorčen ogorčen spópad* □ ekspr. *presílovít* *Komaj je brzdal presílovíta čústva* □ ekspr. *stékel* *Med njíma se je razvíl stékel boj*

GLEJ ŠE močen 10, 7, 9 | nasilen 1

silóvítež -a m ▶ nasilen 1 povdk. | nasilnež

silovito prisl. ▶ močno 1 | zelo 3

silovitost -i ž | dejstvo, da kaj nastopa, se pojavlja z veliko silo|
silovitost viharja □ ekspr. divjost □ ekspr. jeza jeza valov □ ekspr. silnost
□ ekspr. togota togota nevihte

GLEJ ŠE MOČ¹ 4 | sila¹

silúr -ja m ▶ doba ♦29

silúrski -a -o prid. ▶ doba ♦29

silvánec -nca m ▶ sauvignon

silvátični -a -o prid. ▶ steklina ♦1

silvéster -tra m ▶ silvestrovo

Silvéstrov -a -o prid. ▶ večer¹ ♦3

silvestrovánje -a s ▶ praznovanje pp

silvestrováti -újem nedov. ▶ praznovati pp

silvéstrov -ega s | zadnji dan v letu| *Letos pride silvestrovo na soboto* □ pog. silvester □ ekspr. starega leta dan □ ekspr. staro leto

silvéstrovski -a -o prid. ▶ noč ♦3

silvéstrski -a -o prid. ▶ noč ♦3 | večer¹ ♦3

simbióza -e ž biol. | pojav, da dva različna organizma živita v skupnosti, ki je za oba koristna| *simbioza rastlin z nekaterimi bakterijami* □ biol. mutualizem □ biol. sožitje¹

GLEJ ŠE SOŽITJE²

simból -a m | predmet, lik, ki izraža, predstavlja določeni abstraktni pojem| *Umetnik je vzel simbole iz vsakdanje predmetnosti; Oljkova vejica je simbol miru* □ zastar. odznak Krilati lev je odznak Benetk

♦ biti simbol česa □ simbolizirati kaj

GLEJ ŠE emotikon | znak¹ ♦1 | znak¹ 1

simbólíčen -čna -o prid. ▶ majhen 4

simbólíčni -a -o prid. ▶ razžalitev ♦3 | število 1 ♦14

simbólíka -e ž | kar je izraženo, predstavljeno s simbolom, simboli| *Njegove pesmi so polne simbolike* □ knj.izroč. simbolizem

♦ psih. podzavestna simbolika □ psih. podzavestni simbolizem

simbolízem -zma m ▶ simbolika | simbolika ♦

simbolizírati -am nedov. ▶ simbol ♦

simbólíni -a -o prid. ▶ logika ♦ | število 1 ♦14

símentalka -e ž ▶ krava ♦

símentalski -a -o prid. ▶ krava ♦

simetrála -e ž

• geom. simetrala kota □ geom. razpolovnica kota

simétríčen -čna -o prid. | ki ga umišljena črta, ravnina deli na dva enaka, skladna dela| *simetričen obraz* □ someren

simétríčni -a -o prid. ▶ lik¹ ♦5

simétríčnost -i ž ▶ simetrija

simetrija -e ž | lastnost predmeta, lika, ki ga umišljena črta deli na dva enaka, skladna dela| *simetrija zgradbe* □ simetričnost

□ somernost □ knj.izroč. somerje

♦ 1. biol. radialna simetrija □ biol. zvezdasta somernost

2. geom. ravninska simetrija □ geom. ravninska somernost

simetrijski -a -o prid. ▶ ravnina ♦5

simfónični -a -o prid. ▶ orkester ♦3

simpatétični -a -o prid. ▶ črnilo ♦4

simpátíčen -čna -o prid. ▶ prijeten

simpátíčni -a -o prid. ▶ črnilo ♦4 | živčevje ♦2

simpatíja -e ž ▶ dekle 2 | fant 2 | naklonjenost

simpatíjski -a -o prid. ▶ stavka ♦3

simpátik -a m ▶ živčevje ♦2

simpátikus -a m ▶ živčevje ♦2

simpatizér -ja m ▶ privrženec

simpatizérka -e ž ▶ privrženka

símpleks -a m ▶ beseda ♦7

simplificíran -a -o prid. ▶ poenostavljen

simplificírati -am dov. in nedov. ▶ poenostaviti | poenostavljati

simplifikácija -e ž ▶ poenostavitev

simpózij -a m ▶ gostija

simptóm -a m ▶ znak¹ 4 | znak¹ 4 ♦1

simptomátičen -čna -o povdk. ▶ značilen

simptomátični -a -o prid. ▶ zdravljenje ♦8 | značilni 1

simptomátično povdk. ▶ značilno

simptomátičnost -i ž ▶ značilnost 1

simptomátski -a -o prid. ▶ zdravljenje ♦8

simptómni -a -o prid. ▶ sindrom

simulírani -a -o prid. ▶ pogodba ♦13

simulírati -am nedov. kaj | delati, da je določeno izmišljeno ali lažno stanje, dejanje videti kot resnično| *simulirati bolezen; simulirati samomor* □ knj.izroč. fingirati □ ekspr. hliniti

simultáni -a -o prid. ▶ istočasni | prevajanje ♦1

simultánost -i ž ▶ istočasnost

simultánski -a -o prid. ▶ hipoteka ♦ | prevajanje ♦1

sín -a m | moški v odnosu do svojih staršev| *Imata dva sinova*

□ pog. fant □ ekspr. fantek □ ekspr. fantič □ ekspr. fantiček □ ekspr. frkolin

□ ekspr. mali¹ dati malega v varstvo □ pog. pob □ pog. poba □ pog. pobček

□ pog. pobec □ pog. pobič □ ekspr. potomec *To je njun nadebudni*

potomec □ šalj. prestolonaslednik □ ekspr. sinček □ ekspr. sinčič □ ekspr. sine

Njegov sine že bere □ ekspr. sinek □ ekspr. sinko □ ekspr. smrkolin

□ pog. tamali *Naš tamali je zelo pogumen*

GLEJ ŠE drugorojenec | edinec | hudoben povdk. 3 | pesnik | posvojenec | prvorojenec

sinagóga -e ž | pri judih stavba, namenjena za skupno opravljanje molitev in proučevanje svetih knjig| *zgraditi sinagogo*

□ knj.izroč. shodnica

sinántrop -a m ▶ človek 1 ♦5

sinček -čka m

• iron. mamin sinček □ iron. mamin fantek □ iron. mamin ljubljencek

GLEJ ŠE razvajen povdk. 1 | sin

sinčič -a m ▶ sin

sindikát -a m | strokovna organizacija, ki skrbi za ureditev in izboljšanje gospodarskih in socialnih razmer delavcev| *Vlada ni sprejela zahteve sindikatov po zvišanju plač* □ v angleškem okolju tradeunion

sindróm -a m med. | skupek simptomov, značilnih za določeno bolezen| *Vsaka bolezen ima svoj značilni sindrom* □ med. simptomni kompleks

♦ med. downov sindrom □ med. mongolizem □ med. mongoloidnost

GLEJ ŠE aids | kriza 2 ♦ | nevrastenija | nevroza ♦1 | stres

síne -ta m ▶ sin

sinédrij -a m ▶ sanhedrin

sínek -nka m ▶ sin

sinestezija -e ž psih. | doživljanje predstav kakega čutnega področja z zaznavami z drugih področij| *čutne sinestezije*

□ psih. soobčutje

síngerica -e ž ▶ stroj ♦26

síngular -ja m ▶ ednina

síngularen -rna -o prid. ▶ poseben

síngularni -a -o prid. ▶ končnica ♦2 | posamezni | posebni

síngularnost -i ž ▶ posebnost 2

sinhróni -a -o prid. jezikosl. | ki je v zvezi s sinhronijo| *sinhrona metoda raziskovanja jezika* □ jezikosl. sinhrónični □ knj.izroč. sinhronistični

GLEJ ŠE akord 1 pp 3 | istočasni

sinhrónični -a -o prid. ▶ sinhroni

sinhronija -e ž jezikosl. |obdobje pojavov v razvoju kakega jezika ali njegovih zvrsti z relativno enotnimi jezikovnimi značilnostmi| *preučevati jezik s stališča sinhronije* □ jezikosl. *istočasje*
GLEJ ŠE istočasnost

sinhronistični -a -o prid. ► sinhroni

sinhronizem -zma m ► istočasnost

sinhronizirani -a -o prid. ► motor² ♦7

sinhrónost -i ž ► istočasnost

sinhrónski -a -o prid. ► motor² ♦7

sinhrotrón -a m ► pospeševalnik 2

sinica -e ž |manjša ptica pevka s črno glavo in rumenim ali umazano belim trebuhom| *Po drevju so ščebetale sinice*
□ ekspr. *siničica* □ ekspr. *sinička*

♦ zool. vrbja *sinica* □ zool. pezdličevka

GLEJ ŠE plavček

sinicéza -e ž lit. |združitev dveh samoglasnikov pri izgovoru v en zlog| *Zaradi siniceze je verz kljub nadštevilmnemu samoglasniku pravilen* □ lit. *zlitje*

siničica -e ž ► sinica

sinička -e ž ► sinica

siniti -em dov. knj.izroč. |nenadoma se pojaviti, prikazati zaradi lastne svetlosti| *Svetloba sine* □ knj.izroč. *zasiniti*

GLEJ ŠE pojaviti se pp | zasijati 4

sínj¹ -a m ► modrina² | pomodrelost

sínj² -í ž ► modrina²

sínjemódri -a -o prid. ► barva 1♦26

sinjéti -im nedov. ► modreti | modriti se

sinjevkast -a -o prid. ► modrikast

sinji -a -e prid. ► barva 1♦26 | moder¹ | pomodrel | som ♦ | svetlo-moder | upanje¹ ♦

sinjína -e ž ► modrina² | nebo

sinjiti se -im se nedov. ► modriti se

sinjkast -a -o prid. ► modrikast | pomodrel

sínko -a m ► sin

sinjópa -e ž ► omedlevica

sinóči čas. prisl.

1. |izraža, da se je dejanje zgodilo zvečer pred dnevom, v katerem poteka govorjenje| *Sinóči se je vrnil* □ *včeraj zvečer* □ *snoči*

2. |izraža, da se je dejanje zgodilo ponoči pred dnevom, v katerem poteka govorjenje| *Sinóči se mi je lepo sanjalo* □ *snoči*

sinóčnji -a -e prid. |ki je bil včeraj zvečer ali včeraj ponoči|

Spomnil se je sinočnjega pogovora □ *snočnji*

sinódski -a -o prid. ► lunacija

sinoním -a m jezikosl. |beseda, besedna zveza z enakim ali podobnim pomenom kot kaka druga beseda, besedna zveza| *Čudovit, bajen in čaroben so sinonimi* □ knj.izroč. *istopomenski izraz* □ poljud. *sinonimni izraz* □ knj.izroč. *soimenka* □ jezikosl. *sopomenka* □ poljud. *sopomenski izraz* □ knj.izroč. *soznačica* □ jezikosl. *soznačnica* □ poljud. *soznačni izraz*

sinonímija -e ž ► sinonimika

sinonímika -e ž jezikosl. |besede, besedne zveze z enakim ali podobnim pomenom kot celota| *bogastvo sinonimike* □ jezikosl. *sinonimija*

sinonímni -a -o prid. ► niz¹ ♦ | sinonim | slovar ♦5

sinonímnik -a m ► slovar ♦5

sinôvec -vca m ► nečak | vnuk

sintáγμα -e ž ► zveza ♦5

sintáksa -e ž ► skladnja

sintáktični -a -o prid. ► skladenjski

sintesájzer -ja m ► klaviature

sintétični -a -o prid. |ki je kemično, umetno pridobljen, narejen| *sintetični izdelki* □ redk. *sintetski*

GLEJ ŠE hrana 1♦14 | kavčuk ♦ | lepilo ♦1 | masa ♦4 | sintezni

sintétik¹ -a m ► lepilo ♦1

sintétik² -a m ► sintetizator

sintetizátor -ja m knj.izroč. |kdor sestavlja, združuje bistveno v novo celoto| *Bil je dober analitik in sintetizator* □ knj.izroč. *sintetik*²

sintétski -a -o prid. ► sintetični | sintezni

sintéza -e ž ► fotosinteza | združitev

sintézni -a -o prid. knj.izroč. |ki temelji na sestavljanju, združevanju bistvenega v novo celoto| *sintezni postopek*; *sintezni pregled slovenskega slovaropisja* □ knj.izroč. *sintetični* □ knj.izroč. *sintetski*

sínusni -a -o prid. ► krivulja ♦2 | nihanje ♦

sinusoída -e ž ► krivulja ♦2

sínusov -a -o prid. ► krivulja ♦2

síp -a m ► mel² | pesek¹ ♦4

sípa -e ž ► pesek¹ ♦4 | sladkor ♦1

sípálnik -a m ► sipnica

sípast -a -o prid. ► sipek²

sípati -am nedov.

1. *kaj* |spravljati kam kaj sipkega, drobnega| *sipati zrnje v vrečo* □ *nasipati* □ *usipati* □ *usipavati* □ knj.izroč. *sesipati* *sesipati zrnje na kup* □ star. *suti*

2. *kaj* ekspr. |povzročati, da prehaja kaj kam v velikih količinah| *Sonce sipa svoje žarke skozi okno* □ ekspr. *razsipati* □ ekspr. *razsipavati* □ ekspr. *usipati* □ ekspr. *usipavati*

GLEJ ŠE posipati | snežiti | trositi 2 | zapravljati

sípati se -am se nedov. ► kapljati 2 | prihajati 2 pp 1 | prihajati 2 pp 4 | usipati se 1, 3

sípčen -čna -o prid. ► sipek²

sípec -pca m ► mivka | pesek¹ ♦4

sípek¹ -pka m ► mivka | pesek¹ ♦4

sípek² -pka -o prid. |ki sestoji iz zelo drobnih, majhnih, med seboj nesprijetih delcev| *sipka zemlja* □ *sipast* □ star. *sipčen* □ knj.izroč. *sipkast* □ star. *usipčen*

sípína -e ž |s (tekočo) vodo naplavljen, z vetrom nanesena plast sipkega peska| *Sipína sega v morje* □ knj.izroč. *peščeni presip*

sípkast -a -o prid. ► sipek²

sípki -a -o prid. ► pesek¹ ♦4 | sladkor ♦1 | sneg ♦1

sípnica -e ž knj.izroč. |posodica z luknjičastim pokrovom za posipanje| *napolniti sipnico* □ knj.izroč. *posipalnik* □ knj.izroč. *sipalnik*

sír¹ sira m |živilski izdelek, ki se dobi z izločitvijo trdne snovi iz mleka in odstranitvijo odvečne vode| *jesti sir* □ ekspr. *sirček*

♦ 1. *mazavi sir* □ sir za mazanje 2. *gastr. sojin sir* □ *gastr. tofu*

3. *gastr. tolminski sir* □ pog. *tolminec* 4. *zreli sir* □ *dozoreli sir*

□ *dozorjeni sir*

PODPOMENKE 1. *maslni sir*, *polmaslni sir*, *pusti sir* 2. *mehki sir*,

poltrdi sir, *trdi sir*

GLEJ ŠE *edamec* | *ementalec* | *hlebec* ♦ | *kamamber* | *liptovec* | *rokfor* | *tofu* | *trapist* 2

sír² -a [sêr] m ► gospod 2

sírarica -e ž ► muha 1♦4 | sirarnica

síráriti -im nedov. |izdelovati sir| *síráriti v sirarni* □ *sírítiti*

sírárna -e ž ► sirarnica

sírárnica -e ž |stavba, prostor za pridobivanje sira, navadno na planini| *planinska sirarnica* □ *sírarna* □ knj.izroč. *sírarica*

sírárski -a -o prid. ► muha 1♦4

sírast -a -o prid. ► bel² pp

sírašti -a -o prid. ► bezgavka ♦1 | tuberkuloza ♦1

sírček -čka m ► sir¹ | skuta¹

sírče -a s ▶ slama •7 | slama •11
sírek -rka m | koruzi podobna kulturna rastlina z latastim socvetjem in drobnimi semeni ali njeno seme | *sejati sírek*
 □ nar. **sírka** □ agr. **metlak** ▶
 ♦ agr. **sladkorni sírek** □ agr. **betičar**
GLEJ ŠE KORUZA
síringa -e ž ▶ bezeg •3 | sírinks
sírinks -a m | pri starih Grkih piščal iz več med seboj povezanih cevi | *igrati na sírinks* □ **síringa**
GLEJ ŠE GRGAVEC •
síríščni -a -o prid. ▶ sirotka¹ •
síríti -im nedov. *kaj* | delati, da se iz mleka izloči sirnina | *síríti mleko* □ **usírjati** □ **zasírjati**
GLEJ ŠE SÍRÁRITI
síríti se -im se nedov. ▶ strjevati se
sírka -e ž ▶ sírek
sírkov -a -o prid. ▶ krtača •2 | moka •2 | slama •11
sírkovina -e ž ▶ slama •7 | slama •11
sírni -a -o prid. ▶ namaz •
sírniina -e ž agr. | snov, ki se izloča iz mleka s pomočjo snovi za usirjenje mleka | *proizvodnja sírnine* □ agr. **kazein** □ agr. **koagulum**
 □ nar. **žmitek**
síročè -éta s ▶ revež² | sirota¹
siromačè -éta s ▶ revež¹
siromáček -čka m ▶ revež¹
siromačija -e ž ▶ revščina¹ 1
siromák -a m ▶ reven¹ 1 • | revež¹ | revež²
siromáščina -e ž ▶ revščina¹ 1, 2
siromášen -šna -o prid. ▶ majhen 4 | reven¹ 1, 2 | skromen 2
siromašéti -ím nedov. | postajati reven | *Srednji sloj je začel siromašéti* □ star. **síroteti**
siromašíti -im nedov. *koga* | povzročati, da kdo postane reven | *z davki siromašíti kmete* □ knj.izroč. **osiromaševati** □ knj.izroč. **pavperizirati**
siromaški -a -o prid. ▶ reven¹ 1
siromaško prisl. ▶ revno
siromašni -ega m ▶ revež¹
siromašno prisl. ▶ revno | skromno
siromašnost -i ž ▶ revnost
siromaštvo -a s ▶ revnost | revščina¹ 1, 2
síročina -e ž ▶ revščina¹ 1
síročtvo -a s ▶ revščina¹ 1
sírota¹ -e ž | otrok, ki so mu umrli starši ali eden od njih | *Za siroto je skrbela teta* □ ekspr. **síročè** □ star. **síročè** □ ekspr. **sírote** □ ekspr. **sírotec** □ nar. **sírotej** □ ekspr. **sírotek** □ ekspr. **sírotež** □ ekspr. **sírotica** □ star. **sírotišče**¹ □ ekspr. **sírotka**² □ nar. **sírotle** *skrbeti za zapuščeno sírotle*
 ♦ 1. star. **občinska sirota** □ star. občinsko dete 2. vojna sirota
 □ star. vojskna sirota
GLEJ ŠE REVA
sírota² povdk. ▶ revež²
sírotčè -ta s ▶ revež² | sirota¹
sírotè -éta s ▶ revež² | sirota¹
sírotéc -tca m ▶ revež² | sirota¹
sírotéj -a m ▶ revež² | sirota¹
síroték -tka m ▶ revež² | sirota¹
sírotén -tna -o prid. ▶ reven¹ 1
sírotéti -ím nedov. ▶ siromašéti
sírotéž -a m ▶ revež² | sirota¹
sírotica -e ž ▶ reva | sirota¹
sírotína -e ž ▶ revščina¹ 1
sírotínski -a -o prid. ▶ reven¹ 1

sírotišče¹ -a s ▶ sirota¹
sírotišče² -a s ▶ sirotišnica
sírotišnica -e ž | nekdanj zavod za otroke, ki so jim umrli starši | *Sprejeti otroka v sírotišnico* □ star. **sírotišče**² □ zastar. **špítal**
sírotka¹ -e ž
 • agr. **síríščna sírotka** □ agr. **kislinska sírotka**
GLEJ ŠE BLEDE POKV. | BLEDIČNEŽ | SERUM •1
sírotka² -e ž ▶ reva | sirota¹
sírotkast -a -o prid. ▶ bled
sírotle -ta s ▶ sirota¹
sírov -a -o prid. ▶ namaz • | palačinka • | štruklji • | zavitek 2 •2
sírovec -vca m ▶ siga •
sírovka -e ž ▶ goba pp 3
síršče -a s ▶ slama •7
sistém -a m navadno s prilastkom | skupek med seboj povezanih, soodvisnih enot, ki sestavljajo zaključeno celoto | *Pisava je sistem znakov za sporazumevanje; zvezdni sistemi* □ knj.izroč. **sestav** □ zastar. **sostav**
 • 1. fiz. **adiabatni sistem** □ fiz. **adiabatični sistem** 2. mat. **binarni sistem** □ mat. **diadični sistem** □ mat. **diadni sistem** □ mat. **dvojiški sestav** □ mat. **dvojiški sistem** 3. **denarni sistem** □ knj.izroč. **denarstvo** □ **monetarni sistem** 4. mat. **desetiški sistem** □ mat. **dekadni sistem** □ mat. **dekadni sistem** □ mat. **desetiški sestav** 5. glasb. **diatonični sistem** □ glasb. **diatonika** 6. **dohodkovni sistem** □ **plačni sistem** 7. **družbenoekonomski sistem** □ **družbenogospodarski sistem** □ **socialnoekonomski sistem** 8. mat. **dvanajstiški sistem** □ star. **ducetni sistem** □ mat. **duodecimalni sistem** □ mat. **dvanajstiški sestav** 9. min. **heksagonalni sistem** □ min. **šesterokotni sistem** 10. med. **imunski sistem** □ med. **imunološki sistem** 11. jezikosl. **jezikovni sistem** □ jezikosl. **jezikovni sestav** 12. mat. **kartezični koordinatni sistem** □ mat. **kartezijski koordinatni sistem** 13. mat. **koordinatni sistem** □ mat. **koordinatni križ** □ mat. **koordinatno sovedje** □ mat. **osni križ** 14. min. **kubični sistem** □ min. **kubični sestav** 15. **merski sistem** □ knj.izroč. **merni sistem** □ knj.izroč. **merski sestav** 16. min. **monoklinski sistem** □ min. **enosomerni sistem** 17. **parlamentarni sistem** □ pog. **skupščinski sistem** 18. **piramidni sistem** □ **piramidalni sistem** 19. **proporcionalni volilni sistem** □ **proporčni volilni sistem** 20. min. **rombični sistem** □ min. **rombski sistem** 21. jezikosl. **samoglasniški sistem** □ jezikosl. **samoglasniški sestav** □ jezikosl. **vokalizem** □ jezikosl. **vokalni sestav** □ jezikosl. **vokalni sistem** 22. lit. **silabični metrični sistem** □ lit. **zlogovni metrični sistem** 23. jezikosl. **soglasniški sistem** □ jezikosl. **konzonantizem** □ jezikosl. **konzonantni sistem** 24. mat. **številski sistem** □ mat. **številski sestav** 25. min. **tetragonalni sistem** □ min. **tetragonski sistem** 26. pravn. **večinski volilni sistem** □ pravn. **majoritetni volilni sistem** 27. anat. **žilni sistem** □ knj.izroč. **krvožilni sistem** □ anat. **vaskularni sistem** □ knj.izroč. **žilni sestav** 28. **živčni sistem** □ **nervni sistem**
GLEJ ŠE DIHALA | DISPERZIJA | DRENAŽA | FEVDALIZEM | KAPITALIZEM | MEZGOVJE | OSONČJE | PREBAVILA | REČJE | RED¹ 1 | ROTACIJA | SKRBNIK •1 | SOCIALIZEM | UREDITEV •1 | ŽIVČEVJE •3
sistemátični -a -o prid. ▶ načrtni
sistemátično nač. prisl. | izraža, da kaj poteka, je narejeno na podlagi določenega sistema | *sistemátično urediti podatke* □ **sistematsko** □ **sistemsko**
sistemátičnost -i ž | dejstvo, da kaj poteka, je narejeno na podlagi določenega sistema | *V njegovih delovnih metodah se kaže sistemátičnost* □ knj.izroč. **sistemskost**
sistemizácija -e ž ▶ sistemizacija
sistemátsko prisl. ▶ sistemátično
sistemizácija -e ž | ureditev, razvrstitev na podlagi določenega sistema, v določene sisteme | *sistemizácija gradiva* □ **sistemizácija**
sistémsko prisl. ▶ sistemátično

sistémkost -i ž ▶ sistematičnost

sistirati -am dov. ▶ zadržati 3

sit¹ síta -o prid. |ki je zadovoljil svojo potrebo, željo po hrani, jedi| *Sit malček je bolj miren; sita živina* □ knj.izroč. **nasičen**

□ slabš. **nažrt** ■ protip. **lačen**

GLEJ ŠE lačen

sit² síta -o povdk. ▶ naveličan

sitarski -a -o prid. ▶ sitarstvo

sitarstvo -a s |obrt za izdelovanje sit| *izumiranje sitarstva*

□ **sitarska obrt**

sitasti -a -o prid. ▶ sitka

sitce -a s ▶ sito

siten¹ -tna -o prid. |ki z majhnimi, vztrajnimi zahtevami

povzroča komu neprijetnosti, slabo voljo| *siten otrok*

□ slabš. **grížast** □ slabš. **grížav** □ knj.izroč. **sekanten** *sekanten predstojnik*

□ ekspr. **sitnoben** □ pog. **težek**

POVEDKOVNIK driska, driskač, gríža, jetika, sera, seriga, sitnež,

sitnoba, sitnost, sračka

GLEJ ŠE nadležen | zoprn 3

siten² -tna -o povdk. ekspr. |izraža, da kdo z vztrajnimi

prošnjami, zahtevami skuša priti do česa| *Siten moraš biti, pa*

dosežeš, kar želiš □ nar. **siven**² □ ekspr. **tečen**²

sítež -a m ▶ siti

síti -ega m |sit človek| *Siti lačnemu ne verjame* □ ekspr. **sítež**

sítiti se -im se nedov. ▶ nasičevati se

sítka -e ž anat. |neparna, delno luknjičava kost na vrhu nosne votline| *vnetje sitke* □ anat. **sitasta kost**

sitnáriti -im nedov.

1. ekspr. |z majhnimi, vztrajnimi zahtevami povzročati neprijetnosti, slabo voljo| *Kar naprej sitnari* □ ekspr. **delati zgago**

□ ekspr. **drežati** □ ekspr. **drežnjati** □ nar. **puščobovati** □ ekspr. **tečnariti**

□ sleng. **težáčiti** □ sleng. **težiti** □ ekspr. **zgarariti**

2. za kaj ekspr. |z vztrajnimi, vsiljivimi prošnjami, zahtevami skušati priti do česa| *Sitnariti za novo kolo; Morda bi uspeli, če bi sitnarili* □ ekspr. **tečnariti** □ sleng. **težiti**

sitnež -a m ekspr. |siten človek| *S tem sitnežem ne želim imeti*

opravka □ slabš. **driska** □ slabš. **driskač** □ slabš. **gríža** □ slabš. **jetika**

□ nizk. **sera** □ nizk. **seriga** □ ekspr. **sitnoba** □ slabš. **sitnost** *Ta stara sitnost ni za nobeno delo* □ ekspr. **sračka**

GLEJ ŠE siten¹ povdk.

sitno¹ nač. prisl. |izraža, da se v dejanju, stanju kaže sitnost| *sitno se držati* □ ekspr. **sitnobno**

sitno² povdk. ▶ neprijetno

sitnoba -e ž ▶ siten¹ povdk. | sitnež | sitnost

sitnoben -bna -o prid. ▶ siten¹

sitnôbno prisl. ▶ sitno¹

sitnost -i ž |stanje človeka, ki z majhnimi, vztrajnimi zahtevami povzroča komu neprijetnosti, slabo voljo| *Njegova sitnost je na otroke slabo vplivala* □ ekspr. **sitnoba**

GLEJ ŠE neprijetnost | siten¹ povdk. | sitnež

síto -a s |priprava iz ogrodja z gosto mrežo, zlasti za sejanje moke| *presejati skozi sito* □ **sitce** |majhno sito|

GLEJ ŠE cedilo | filter

sítost -i ž |stanje sitega človeka| *občutek sitosti* □ knj.izroč. **nasičenost**

□ slabš. **nažrtost**

sitotísk -a m um. |grafična tehnika, pri kateri se odtiskuje skozi fino sito; odtis v tej tehniki| *uporaba sitotiska; Na steni so viselo akvareli in sitotiski* □ um. **serigrafija** □ um. **svilotisk**

situácija -e ž ▶ položaj 5 | razmere

situacijski -a -o prid. ▶ komika •

situíran -a -o prid. ▶ bogat 1

situírati -am dov. in nedov. *kaj arhit.* |določiti kraj, prostor za postavitev gradbenega projekta| *situírati most* □ publ. **locirati**

sív -a -o prid. |ki je take barve kot pepel| *sív dim; sívi lasje*

□ knj.izroč. **pepelnat** □ star. **ser**² □ **osivel** □ **sivkast** □ ekspr. **svinčen**

|modrikasto sív| *svinčeno nebo*

PODPOMENKE 1. belosív, lilastosív, olivnosív, rjavkastosív **2.** svetlosív, temnosív

GLEJ ŠE mračen 2

sívček -čka m ▶ osel | parožek | sivec

sívec -vca m ekspr. |moški, ki ima sive lase, navadno star| *Vrata mu je odprl prijazen sívec* □ ekspr. **sívček** □ star. **sivor**

GLEJ ŠE vol pp

síven¹ -vna -o prid. ▶ nadležen | nasiten

síven² -vna -o povdk. ▶ siten²

sívéti -ím nedov.

1. |izraža, da se naravna barva las pri kom spreminja v odtenek sive, navadno kot posledica staranja| *Hitro sívi*

□ **dobivati sive lase** □ ekspr. **plesneti** □ ekspr. **srebriti**

2. knj.izroč. |sivo se odražati, kazati| *V daljavi sívijo gore*

□ knj.izroč. **síviti se**

sívi -a -o prid. ▶ ajda pp | goba pp 4 | grizli | kavka¹ | litina • | martinček | mrena¹ • 4 | mušnica • 2 | oidij | osel | osiveti 2 | pivka | siveti 1

sívina -e ž |lastnost sivega, siva barva| *sívina neba* □ **sívost**

□ knj.izroč. **sívota**

sívíti -ím nedov. ▶ delati 2 •

sívíti se -ím se nedov. ▶ siveti 2

sívka -e ž |zelo dišeča divja ali gojena rastlina z dlakavimi listi in modrimi cveti v socvetjih| *nabirati sívko* □ pog. **lavanda** □ pog. **lavendel**

GLEJ ŠE čebela • 2 | kolobarnica • 2 | krava pp

sívkast -a -o prid. |ki ni popolnoma sív| *sívkast dim; sívkasti lasje*

□ star. **serast** □ ekspr. **srebrnkast**

sívkastorjáv -áva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 4

sívkin -a -o prid. ▶ olje • 11

sívko -a m ▶ osel

sívkov -a -o prid. ▶ olje • 11

sívobléd -a -o prid. ▶ bled

sívoglav -áva -o prid. ▶ sivolas

sívoglávi -a -o prid. ▶ mlinarček

sívolás -a -o prid. |ki ima sive lase| *sívolas starček* □ **beloglav**

□ **sívoglav** □ ekspr. **srebrnolas**

sívólásec -sca m |kdor ima sive lase| *V sobo je vstopil lepo oblečen*

sívólásec □ ekspr. **sívec** ▸

sívomóder -dra -o prid. ▶ moder¹ pp 1

sívór -ja m ▶ sivec

sívorjáv -áva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 4

sívorjávi -a -o prid. ▶ barva 1 • 25

sívost -i ž ▶ sívina

sívôta -e ž ▶ sívina

sívovelèn -èna -o prid. ▶ zelen² pp 3

skábies -a m ▶ garje

skabióza -e ž ▶ grintavec

skadénca -e ž ▶ zapadlost

skadríratí -am dov. *kaj film.* |določiti obliko, vsebino, število kadrov| *skadríratí sceno* □ film. **kadrirati**

skafánder -dra m ▶ obleka •

skakáč -a m

1. |žival, ki skače| *konj, zajec in drugi skakači* □ **skakalec**

□ knj.izroč. **skakalin** *zajček skakalin* □ knj.izroč. **skakun**

2. |pripadnik srednjeveške verske sekte, ki med zamaknjemem skače, pleše| *preganjanje skakačev* □ *skakavec*

3. šah. |šahovska figura, ki se polaga na polje za dve mesti naprej in eno vstran| *vzeti damo s skakačem* □ šah. *konj*

GLEJ ŠE skakalec

skakáčica -e ž ▶ skakalka

skakálec -lca m |športnik, ki goji skakanje| *tekmovanje skakalcev*

□ šport., žarg. *skakač*

GLEJ ŠE skakač 1

skakalín -a m ▶ skakač 1

skakálka -e ž |športnica, ki goji skakanje| *tekmovanje skalk*

□ šport., žarg. *skakáčica*

skakální -a -o prid. |ki je v zvezi s skakanjem| *Fantje so na skakalnici pokazali svoje skakalne sposobnosti* □ knj.izroč. *skakaški*

GLEJ ŠE smučí pp | stolp • 2 | šport • 4

skakálnica -e ž

• 1. smučarska skakalnica □ prakt. sp. skakalnica □ knj.izroč. smuška skakalnica

2. šport. terenska skakalnica □ šport., žarg. deskarska skakalnica

□ šport., žarg. velika skakalnica

GLEJ ŠE letalnica • | stolp • 2

skákanje -a s

• skakanje z elastiko □ pog. bandži džamping □ pog. bungee jumping

GLEJ ŠE šport • 4

skakáški -a -o prid. ▶ skakalni

skákati in skakáti skáčem nedov. |z odrivi se premikati| *Kobilice skačejo po travi* □ ekspr. *skakljati* □ star. *skakucati* □ star. *skakutati*

□ ekspr. *štrbunkati* *Žabe štrbunkajo v vodo*

GLEJ ŠE nezvest • | nihati 2 | poditi se | poskakovati | prekinjati 3 | preskakovati 1, 2

skákati si in skakáti si skáčem si nedov. ▶ prepirati se | tepsti se

skakávec -vca m ▶ skakač 2

skakljáj -a m ▶ skok 1, 2

skakljáti -ám nedov. ▶ skakati

skákoma prisl. ▶ v skokih

skakúcati -am nedov. ▶ skakati

skakún -a m ▶ skakač 1

skakútati -am nedov. ▶ skakati

skála¹ -e ž |velik kos trdno sprijete kamnite gmote| *Skala se je odvalila v dolino* □ knj.izroč. *balvan* □ knj.izroč. *peč*² □ knj.izroč. *pečina*

□ ekspr. *skalica* □ knj.izroč. *skalina* □ čer |večja, ostra skala| □ *kleč*³

□ nar. *rov*² |odkrušena skala|

♦ geogr. *kompaktna skala* □ geogr. *masívna skala*

GLEJ ŠE balvan | trščica

skála² -e ž ▶ lestvica • 1 | lestvica • 4 | lestvica • 9 | lestvica • 11 |

lestvica 1 | lestvica 1 • 2 | lestvica 2

skalár -ja m ▶ količina • 2

skalárka -e ž ▶ riba 1 pp 2

skalárni -a -o prid. ▶ količina • 2

skaláš -a m ▶ alpinist | plezalec

skaláški -a -o prid. ▶ smer • 3

skálba -e ž ▶ jama 1 | kotanja

skáld -a m ▶ pesnik pp 3

skálica -e ž ▶ skala¹ | skríl²

skalína -e ž ▶ skala¹

skalíti¹ -ím dov. *kaj* |narediti kaj kalno, motno| *skaliti studenec*

□ knj.izroč. *okaliti* □ knj.izroč. *ukaliti*¹ □ knj.izroč. *zakaliti*¹ □ *zbrzdati*³

GLEJ ŠE pokvariti 3 | zmotiti 1

skalíti² -ím dov. ▶ vzkliti

skalíti³ -ím dov. *kaj* |razbeljeno jeklo hitro ohladiti v vodi ali olju| *skaliti kovino* □ *okaliti*

skalíti se¹ -ím se dov. |izgubiti bistrost, čistost| *Voda v ribniku se je skalila* □ knj.izroč. *okaliti se*

skalíti se² -ím se dov. ▶ utrditi se

skálje -a s ▶ skalovje

skaljèn -èna -o prid. |v katerem je voda motna| *skaljen studenec*

□ redk. *zbrojen*

skálnat -a -o prid. |ki je poln skal| *skálnat breg* □ *skalovit*

□ knj.izroč. *pečevnat* □ knj.izroč. *pečinast*

GLEJ ŠE nepopustljiv

skální -a -o prid. ▶ kotorna | lastovka pp | petoprstnik • | polička

skálnik -a m ▶ skalnjak

skalnják -a m |smotno razporejen nasad rastlin med skalami, kamenjem za študijske namene ali za okras| *urediti skalnjak*

□ knj.izroč. *skálnik*

skalovít -a -o prid. ▶ skalnat

skalôvje -a s |več skal, skale kot celota| *plezati po skalovju*

□ knj.izroč. *pečevje* □ star. *skalje*

skálp -a m |koža z lasmi na človeški glavi, odstranjena z glave sovražnika, kot trofeja| *Ob sedlu je Indijancu visel skalp*

□ knj.izroč. *oglavek*

GLEJ ŠE lasišče

skalpél -a m |nož za operacije| *vrez s skalpelom* □ med. *kirurški nož*

skamnéti -ím dov. ▶ odreveneti | okamneti

skánsen -a m ▶ muzej • 3

skápati -am dov. ▶ skapljati²

skápati se -am se dov. ▶ razkapati se

skápljati¹ -am dov. *kaj* |odstranjovati spolne žleze| *skapljati bike*

□ *kopuniti kopuniti petelina* □ *rezati* □ *skopljati* □ vet. *kastrirati*

skapljáti² -ám dov. |s kapljanjem odteči s česa| *Voda je skapljala z drevja* □ *skapati*

skapljáti se -ám se dov. ▶ razkapati se

skášljati -am dov. ▶ zakašljati

skášljati se -am se dov. ▶ povedati pp 11

skát -a m

• zool. *električni skat* □ zool. *drhtulja*

skávsati se -am se dov. ▶ spreti se | stepsti se

skázati in skazáti skážem dov. ▶ dokazati | pokazati 3 | razkazati

skazítev -tve ž ▶ iznakaženje

skazíti -ím dov. *kaj* |narediti kaj manj lepo| *Brazgotina ji je skazila*

obraz □ *pokaziti* □ knj.izroč. *naigrditi* □ star. *ogrditi* □ knj.izroč. *pogrditi*

□ ekspr. *pogršati* □ knj.izroč. *zgrditi*

GLEJ ŠE izmaličiti | iznakaziti | pokvariti 2, 3, 4

skazíti se -ím se dov. ▶ pokvariti se 2, 3

skazováti -újem dov. ▶ razkazovati

skažèn -èna -o prid. ▶ izmaličen | iznakažen

skažènost -i ž ▶ iznakaženost

skedènj -dnja m |gospodarsko poslopje z delovnim prostorom

zlasti za mlatenje in s prostorom za shranjevanje sena, slame|

spraviti seno na skedenj □ nar. *pod*¹

skèdenjski -a -o prid. ▶ vrata 1 • 6

skednjéni -a -o prid. ▶ vrata 1 • 6

skelèč -éča -e prid. ▶ pekoč

skeléci -a -e prid. ▶ bolečina • 5

skelét -a m ▶ ogrodje 1 | ogrodje 1 • 3 | ogrodje 1 • 1 | ogrodje 2 |

okostje | okostnjak

skeléti -ím nedov. |povzročati ostro, rezko bolečino, ki sili k

drgnjenju, praskanju| *Oko ga skeli* □ star. *ščepeti*

GLEJ ŠE boleti 1 pp 2 | boleti 2

skelétni -a -o prid. ▶ mišica • 8 | veja 1 • 1

skelína -e ž ▶ bolečina • 5

skéner -ja m ▶ čitalnik • | pregledovalnik 2

sképititi se -im se dov. |spretjeti se v kepel| *Vlačna moka se je skepila*

□ ekspr. *zgručiti se*

sképsa -e ž ▶ dvom

sképtičen -čna -o prid. ▶ dvomeč

sképtično prisl. ▶ dvomeče

sképtik -a m ▶ dvomljivec

skesáti se -ám se dov. ▶ pokesati se | premisliti se

skesnína -e ž ▶ odstopnina

skíbús -a m ▶ avtobus •2

skíca -e ž ▶ osnutek 1

skidati -am dov.

1. *kaj* |odstraniti sneg| *skidati zasneženo cesto* □ *odkidati*

2. *čemu* |odstraniti gnoj, blato| *skidati živini* □ star. *pokidati*

□ star. *spodkidati*

skidati se -am se dov. ▶ oditi

skíf -a m ▶ enojec

skifíst -a m ▶ športnik pp 1

skimávati -am nedov. |z gibi glave izražati nesoglasje, dvom| *Ob*

pregledu nanj je žalostno skimavala □ *skimovati*

skimováti -újem nedov. ▶ skimavati

skín -a m ▶ obritoglavac

skinhead -a [skínhéd-] m ▶ obritoglavac

skipéti -ím dov. ▶ prekipeti | razburiti se

skíra -e ž ▶ skiro

skíríca -e ž ▶ skiro

skiró -ja m |otroško vozilo, ki se poganja z eno nogo| *voziti se s*

skirojem □ *poganjalka* □ knj.izroč. *skira* □ ekspr. *skíríca*

skísan -a -o prid. ▶ nerazpoložen

skísati -am dov. *kaj* |povzročiti, da postane kaj kislo| *Mikrobi*

skisajo repo, zelje □ *zakísati* □ redk. *skísiniti* □ redk. *skvasiti* □ star. *ukísati*

□ knj.izroč. *zakvasiti*

GLEJ ŠE silirati

skísati se -am se dov. |zaradi vrenja postati kisel| *Na toplem se*

mleko skísa □ *okísati se* □ *zakísati se* □ knj.izroč. *okísiniti se* □ redk. *skísiniti*

GLEJ ŠE pokvariti se 2 | poslabšati se | propasti 3

skísiniti -em dov. ▶ skísati | skísati se

skíta -e ž ▶ potep

skitálec -lca m ▶ popotnik | potnik •

skitálstvo -a s ▶ popotništvo | potepuštvo

skítati se -am se nedov. ▶ hoditi 1 pp 2 | postopati | potepati se 2

sklād -áda m |denarna sredstva, določena, zbrana za kak

namen| *povečati sklad* □ *fond* □ zastar. *zaklad* □ zastar. *zalog*

♦ 1. ekon. *blagovni sklad* □ ekon. *blagovni fond* 2. ekon. *dispozicijski sklad*

□ ekon. *dispozicijski fond* 3. *pokojninski sklad* □ pog. *penzijski fond*

□ pog. *penzijski sklad* □ *pokojninski fond* 4. *rezervni sklad* □ *rezervni*

fond □ zastar. *rezervni zaklad* 5. *solidarnostni sklad* □ *sklad solidarnosti*

□ *solidarnostni fond* 6. *rizični sklad* □ *sklad rizika* 7. *štipendijski sklad*

□ *sklad za štipendije* □ *sklad za štipendiranje* 8. *fin. vzajemni sklad*

□ *fin., žarg. vzajemec*

• 1. *knjižni sklad* □ *knjižna zaloga* □ *knjižni fond* □ *knjižni fundus*

2. *solni skladi* □ *solnati skladi*

GLEJ ŠE kopolacija | skladnost 2 | skladovnica | uskladiti

skladáč -a m ▶ skladalec

skladálec -lca m |kdor daje kaj skupaj v urejeno obliko, zlasti

drugo na drugo| *skladalec lesa* □ *skladač* □ *zlagalec*

skladálnica -e ž ▶ skladovnica

sklādanic -nca m ▶ oblat

sklādánica -e ž ▶ skladovnica

sklādanje -a s ▶ komponiranje | ujemanje

skladátelj -a m |kdor ustvarja, piše glasbena dela, skladbe|

skladatelj operne glasbe □ *komponist* □ zastar. *zlagalec*

skladateljévánje -a s ▶ komponiranje

skladáteljica -e ž |ženska, ki ustvarja, piše glasbena dela,

skladbe| *svetovno znana skladateljica* □ *komponistka*

sklādati -am nedov. ▶ komponirati | ustvarjati 2 | zlagati 2

sklādati se -am se nedov. ▶ razumeti se | soglašati 1 | ujemati se 1, 2

sklādavnica -e ž ▶ skladovnica

sklādba -e ž |zamisel glasbe, ki jo avtor oblikuje in posreduje v

določeni dogovorni obliki, ki omogoča izvajanje, reproducira-

nje| *napisati skladbo* □ *glasbeno delo* □ ekspr. *glasba napisati glasbo*

za film □ *glasb. kompozicija* □ ekspr. *skladbica*

♦ 1. *glasb. homofonska skladba* □ *glasb. homofona skladba* 2. *glasb. po-*

lifonska skladba □ *glasb. polifona skladba* 3. *glasb. štiriročna skladba*

□ redk. *četveroročna skladba*

GLEJ ŠE skladovnica

sklādbrica -e ž ▶ skladba

sklāden¹ -dna -o prid. |katerega deli so v urejenem, zaželenem,

lepem razmerju; ki v urejenem, zaželenem, lepem razmerju

tvori celoto| *iz posameznih delov sestavi skladno celoto; skladni gibi*

□ *harmoničen* □ *ubran* □ *uskajen* *uskajeni gibi* □ knj.izroč. *enovit* *enoviti*

gibi telovadcev □ knj.izroč. *kongruenten* □ ekspr. *pravilen¹* *pravilne poteze*

obraza □ knj.izroč. *soglasen* □ ekspr. *uglašen* □ knj.izroč. *sozvočen* |glasovno

skladen| *sozvočno petje* ■ protip. *neskladen*

GLEJ ŠE neskladen

sklāden² -dna -o povdk. *s čim* |izraža, da je kaj s čim v razmerju,

ki vključuje zaželeno urejenost, pravilnost| *Pravilnik je skladen*

z zakoni □ *v skladu* □ knj.izroč. *konformen* □ knj.izroč. *v skladju*

GLEJ ŠE ujemati se 1

sklādenjski -a -o prid. jezikosl. |ki je v zvezi s skladnjo| *skladenjske*

zakovitosti □ jezikosl. *sintaktični*

sklādi -ov m mn. mn. v sin. nizu ekon. |čisto premoženje gospodarske

organizacije| *osnovati sklade* □ ekon. *glavnica¹* □ ekon. *kapital*

sklādīšče -a s |zaprt prostor za shranjevanje česa,

navadno izdelkov| *hraniti blago v sklādīšču* □ zastar. *hranišče*

□ neknj. pog. *magazin* □ star. *sprava* □ *depo* |za shranjevanje česa za

določeni čas| *umakniti eksponat v muzejski depo*

sklādīščenje -a s |spravljanje v sklādīšče| *sklādīščenje lesa*

□ *usklādīščenje* □ *usklādīščenje*

GLEJ ŠE hranjenje¹ 1

sklādīščiti -im nedov. *kaj* |dajati, spravljati v sklādīšče| *sklādīščiti*

moko □ *usklādīščati* □ *usklādīščevati* □ knj.izroč. *magazinirati*

GLEJ ŠE hraniti¹ 1

sklādīščni -a -o prid. ▶ kalo •2 | list •9

sklādīšnica -e ž ▶ list •9

sklādje -a s ▶ skladnost 2 | uskladiti

sklādni -a -o prid. ▶ lik¹ •6 | miza •2 | stol •5

sklādnic -e ž ▶ skladovnica

sklādnja -e ž jezikosl. |zlaganje besed v besedne zveze in stavke|

zakovitosti skladnje □ jezikosl. *sintaksa*

sklādnost -i ž

1. |lastnost, značilnost takega, katerega deli so v urejenem,

zaželenem, lepem razmerju| *skladnost dekletove postave*

□ ekspr. *pravilnost* *pravilnost obraza* □ knj.izroč. *soskladje*

2. |dejstvo, da kaj s čim drugim sestavlja urejeno, zaželeno,

lepo celoto| *skladnost barv; skladnost dejanj z načeli; skladnost*

med vsebino in obliko □ *harmoničnost* □ *harmonija* □ *ubranost*

□ *uskajenost* □ knj.izroč. *konformnost* □ knj.izroč. *kongruenca*

□ knj.izroč. *kongruentnost* □ knj.izroč. *konkordanca* *konkordanca*

mnenj □ knj.izroč. *konsonanca* □ knj.izroč. *sklad* *sklad zvokov*

□ knj.izroč. **skladje** □ knj.izroč. **soskladje** □ knj.izroč. **sozvočje**

□ ekspr. **uglašenost**

3. geom. | enakost geometrijskih likov po obliki in velikosti | *skladnost trikotnikov* □ geom. **kongruenca**

GLEJ ŠE ujemanje | uskladiti

skladovni -a -o prid. ► les 43

skladovnica -e ž | kar sestavljajo zlasti drugi na drugem urejeno zloženi kosi, predmeti | *skladovnica drv, papirja* □ **sklad skladi papirja** □ **skladanica** □ nar. *krada krada drv* □ nar. *oslica² oslica drv* □ knj.izroč. **skladalnica** □ knj.izroč. **skladavnica** □ zastar. **skladba skladbe papirja** □ knj.izroč. **skladnica** □ nar. **slog slog drv** □ nar. **zlog² zlog drv**
GLEJ ŠE veliko²

sklámfati -am dov. ► napisati 2 | zbiti 1

sklánja -e ž ► sklanjatev

sklanjatev -tve ž jezikosl. | menjanje končnic pri samostalniku, pridevniku, zaimku in števniku | *posebnosti sklanjatve nekaterih samostalnikov* □ jezikosl. **deklinacija** □ knj.izroč. **sklanja**

◆ **1.** jezikosl. **imenska sklanjatev** □ jezikosl. nominalna deklinacija

2. jezikosl. **zaimenska sklanjatev** □ jezikosl. pronominalna deklinacija

3. jezikosl. **ženska sklanjatev** □ jezikosl. femininska sklanjatev

sklánjati -am nedov.

1. kaj | premikati zgornji del česa navzdol, proti tlom | *sklanjati glavo* □ knj.izroč. **priklanjati** □ knj.izroč. **uklanjati**

2. jezikosl. | menjavati končnice pri samostalniku, pridevniku, zaimku in števniku | *sklanjati besedo mati* □ jezikosl. **deklinirati**

GLEJ ŠE pregibati¹ ◆2

sklánjati se -am se nedov. | premikati glavo, zgornji del telesa navzdol, zlasti naprej | *sklanjati se čez ograjo* □ **nagibati se** □ **pripogibati se** □ knj.izroč. **kloniti se** □ star. **naklanjati se** □ ekspr. **obešati se**

sklanjátveni -a -o prid. ► končnica ◆7 | vzorec ◆1

sklápljati -am nedov. ► zapirati 2

sklapóuhati -am dov. ► oklofutati

sklapóušhati -am dov. ► oklofutati

sklasíti se -ím se dov. ► oklasiti se

sklát -a m ► potepuh

skláti se skóljem se dov. ► spopasti se | stepsti se

sklatíti in **sklátiti** -im dov. *kaj* | povzročiti, da zaradi tolčenja s palico, obmetavanja s kamenjem padejo sadeži z drevesa | *sklatiti jabolka, orehe* □ knj.izroč. **odklatiti** □ redk. **oklatiti** □ redk. **sklestiti** □ nar. **otepsti** | sklatiti s palico |

GLEJ ŠE povedati | reči 1 | sestreliti

sklecávati -am nedov. ► poklecavati

sklécniti -em dov. ► klecniti

skléčka -e ž ► skledica 1

skléda -e ž | večja, navadno okrogla posoda za pripravljanje, serviranje hrane | *postaviti skledo na mizo* □ **skledica** ↗

GLEJ ŠE jesti 1 | umivalnik

sklédčka -e ž ► skledica 1

sklédica -e ž

1. | majhna skleda | *keramična skledica* □ pog. **sklečka** □ pog. **skledčka** □ knj.izroč. **skledička** □ otr. **skledka**

2. bot. | ovoj, ki deloma obdaja plod | *Plod se izlušči iz skledice*

□ bot. **skledičasti ovoj**

◆ bot. **želodova skledica** □ nestrok. **želodova kapica**

GLEJ ŠE jamica ◆1

skledičasti -a -o prid. ► skledica 2

skledička -e ž ► skledica 1

sklédka -e ž ► skledica 1

sklédnik -a m nardp. | kos pohištva zlasti v kmečki hiši za shranjevanje skled | *lončene sklede v skledniku* □ nar. **sklednjak**

sklédnjak -a m ► sklednik

skledolízec -zca m ► prisklednik

skledolíznik -a m ► prisklednik

sklenica -e ž ► steklenica | sveča ◆1

sklenina -e ž anat. | prosojna snov, ki prekriva zobne krone | *počena sklenina* □ anat. **emajl** □ anat. **zobna sklenina**

GLEJ ŠE emajl | glazura 1

skleníti sklénem dov.

1. kaj navadno z nedoločnikom | določiti, kar se po premisleku hoče, želi narediti | *Sklenil je prodati hišo* □ **nameniti se** □ **odločiti se**

□ zastar. **nakaniti** □ star. **nameriti se** □ star. **ukreniti** *Ukrenil je prodati hišo*

2. kaj | določiti, kar se po končani obravnavi, razpravi hoče, želi narediti | *Na seji so sklenili pomembne reči* □ zastar. **dogovoriti**

GLEJ ŠE obstopiti | poročiti se | spoprijateljiti se | sporazumeti se | stisniti ◆ | umreti 1 | zaključiti 1 | zavarovati 4

sklénjeni -a -o prid. ► črta 2◆5 | gozd 1◆16

sklénjeno povdk. ► dogovorjeno

sklénka -e ž ► sveča ◆1

sklèp sklèpa m | gibljivi stik dveh ali več kosti | *Sklep mu je otekel, otrdel* □ med. **artikulacija** □ knj.izroč. **zglob**

◆ **1.** anat. **komočni sklep** □ anat. **laktini sklep** **2.** anat. **talokruralni sklep**

□ anat., žarg. **gleženj** □ nestrok. **skočni sklep**

◆ **1.** alp. **dolinski sklep** □ alp. **sklep doline** **2.** filoz. **logični sklep**

□ filoz. **logizem**

GLEJ ŠE gozd 1◆16 | vnetje ◆12 | zaključek 1, 2 | zapisnik ◆4

sklepálni -a -o prid. ► veznik ◆4

sklépanec -nca m ► zaponka

sklépanje -a s

◆ **1.** deduktivno sklepanje □ deduciranje □ dedukcija □ sklepanje iz splošnega na posamezno **2.** induktivno sklepanje □ indukcija □ sklepanje iz posameznega na splošno **3.** logično sklepanje □ ekspr. **logika** **4.** filoz. **si-logistično sklepanje** □ filoz. **silogizem** **5.** sklepanje po analogiji □ analogno sklepanje □ sklepanje po podobnosti

sklepáti¹ sklèpljem dov. *kaj* | z udarci kladiva stanjšati, izostriti rezilo | *sklepati koso* □ knj.izroč. **naklepati²** □ **poklepati** | nekoliko sklepati | □ **preklepati** | ponovno sklepati |

sklepáti² -am nedov. *kaj* | na osnovi znanih podatkov prihajati z razmišljanjem, logičnim povezovanjem do mogočih, verjetnih dejstev | *Iz njegovega vedenja sklepam, da je kriv* □ **soditi** □ knj.izroč. **povzemati** *Iz pogovora je povzemał, da je bolan*

GLEJ ŠE omejevati 1 | spoprijateljevati se | zaključevati 2

sklépčni -a -o prid. ► govor 2◆3

sklépec -pca m ► pipec

sklépni -a -o prid. ► govor 2◆3 | hrustanec ◆1 | jamica ◆1 | ovojnica ◆5 | prireditve ◆5 | prizor ◆3 | račun¹ ◆7 | revmatizem ◆4 | slovesnost ◆3 | tekočina ◆1 | zaključni | zaključnica

sklépnica -e ž ► zaključnica

sklépnik -a m ► gož 1

sklerótičen -čna -o prid. ► pozabljiv | tog 2

sklerótičnost -i ž ► neprilagodljivost | togost 2

skleróza -e ž ► neprilagodljivost | togost 2

sklerózen -zna -o prid. ► pozabljiv

skléstiti -im dov. ► oklestiti | sklatiti

skléšček -čka m ► veja 1◆2

sklíc -a m

1. | izrazitev želje, zahteve po prisotnosti, kaki dejavnosti | *sklic članov na sejo; sklic posveta* □ **sklicanje**

2. pravn. | doba, za katero je zakonodajno telo izvoljeno | *Predsednik se je ob koncu sklica zahvalil članom za dobro sodelovanje*

□ pravn. **legislatura**

sklícjanje -a s ▶ sklic 1

sklícicati sklícčem dov. *koga* |izraziti željo, zahtevo po prisotnosti več ljudi na kakem mestu| *sklícicati strokovnjake na posvet*

□ ekspr. **zbobnati**

GLEJ ŠE priklicati 1 | zbrati 3 | zbuditi

sklícavati se -am se nedov. ▶ klicati se | sklicevati se

skliceválni -a -o prid. ▶ razlaga •1

sklicevánje -a s |navajanje česa kot vzrok, razlog za svoje ravnanje, odločanje| *sklicevanje na predpise* □ ekspr. **apel apel na človečnost** □ zastar. **pozivanje**

sklicevati se -újem se nedov. *na kaj* |imeti, navajati kaj kot vzrok, razlog za svoje ravnanje, odločanje| *sklicevati se na predpise, zakon* □ ekspr. **apelirati apelirati na razum** □ zastar. **pozivati se**

□ knj.izroč. **sklicavati se**

GLEJ ŠE klicati se

sklistírati -am dov. ▶ klistirati

sklítiti sklíjem dov. ▶ vzklíti

sklízast -a -o prid. ▶ spolzek

sklízav -a -o prid. ▶ spolzek

sklízek -zka -o prid. ▶ opolzek | spolzek

sklízki -a -o prid. ▶ šala •2

sklízni -em dov. ▶ spodrsniti | zdrsniti 3

skljúčen -a -o prid. |ki ima navzgor ukrivljeno obliko| *sključena postava* □ ekspr. **grbast** □ ekspr. **grbav** □ slabš. **kvekast** □ knj.izroč. **podhuljen**

□ ekspr. **pogrbljen** □ ekspr. **skrušen** □ ekspr. **zgrbljen** □ knj.izroč. **zgručen**

□ nar. **zgužen**

skljúčiti -im dov. *koga* |povzročiti, da dobi hrbet ukrivljeno obliko| *Bolezen ga je sključila* □ ekspr. **zgrbiti**

skljúčiti se -im se dov. |izraža, da telo pride v držo, pri kateri je hrbet v ukrivljeni obliki| *Sključil se je, da je lahko pod zapornico prišel na drugo stran* □ knj.izroč. **pogrbiti se** □ star. **pošiniti se** □ ekspr. **upogniti se** □ ekspr. **zgrbiti se** □ nar. **zguziti se** □ nar. **zguzniti se**

skljúvati -am dov. *kaj* |s kljuvanjem poškodovati, uničiti|

Ptice so skljuvale grozdje □ **razkljuvati** □ ekspr. **razkavsati**

sklobasáti -ám dov. ▶ povedati

sklóbek -bka m ▶ klobčič

sklobuštráti -ám dov. ▶ zmešati 3

sklofutáti -ám dov. ▶ oklofutati

sklón sklóna m jezikosl. |oblika samostalniške ali pridevniške besede za posebne skladdenske vloge| *samostalnik, pridevnik v prvem sklonu ednine* □ jezikosl. **kazus**

• 1. jezikosl. **četrti sklon** □ jezikosl. akuzativ □ jezikosl. tožilnik

2. jezikosl. **drugi sklon** □ jezikosl. genitiv □ jezikosl. roditeljski 3. jezikosl. **peti sklon** □ jezikosl. lokativ □ jezikosl. mestnik 4. jezikosl. **prvi sklon**

□ jezikosl. imenovalnik □ jezikosl. nominativ 5. jezikosl. **šesti sklon**

□ jezikosl. instrumental □ jezikosl. orodnik 6. jezikosl. **tretji sklon**

□ jezikosl. dajalnik □ jezikosl. dativ

GLEJ ŠE dajalnik | imenovalnik | mestnik | orodnik | roditeljski | tožilnik

sklonílo -a s ▶ končnica •8

sklonína -e ž ▶ strmina

skloníti sklónim dov. *kaj* |premakniti zgornji del česa navzdol, proti tlam| *Ko je šel skozi vrata, je sklonil glavo* □ knj.izroč. **nagniti**²

□ knj.izroč. **ponikniti** *Poniknil je glavo in se zamislil* □ knj.izroč. **prikloniti**

□ knj.izroč. **pripogniti** □ knj.izroč. **ukloniti**

GLEJ ŠE upogniti 1

skloníti se¹ sklónim se dov. |premakniti glavo, zgornji del telesa navzdol, zlasti naprej| *Skloni se in pobere kamen* □ **nagniti se** □ **pripogniti se** □ zastar. **kloniti**¹ □ zastar. **nakloniti se** □ knj.izroč. **prikloniti**

se □ nar. **skloniti se**² *Skлоне se in pobere kamen* □ knj.izroč. **spogniti se**

□ zastar. **upogniti se**

skloníti se² sklónem se dov. ▶ skloniti se¹ | upogniti se

sklónski -a -o prid. ▶ končnica •8

sklòp sklòpa m jezikosl. |beseda, nastala s sestavljanjem dveh ali več besed brez veznega samoglasnika| *tvoriti sklope* □ jezikosl. **jukstapozicija**

• jezikosl. **soglasniški sklop** □ jezikosl., žarg. **soglasniška skupina**

sklòpec -pca m ▶ skopec¹

sklopíti in sklòpiti -im dov. ▶ zapreti 2 | zložiti 1

sklòpka -e ž

• strojn. **lamelna sklopka** □ strojn. **lamelasta sklopka**

sklopljív -a -o prid. ▶ meter •3 | miza •2 | vrata 1•7

sklòpni -a -o prid. ▶ miza •2 | postelja •2

skòba -e ž obrt. |železna priprava, zlasti za začasno spenjanje| *s skobo pritrđiti tram* □ pog. **klamfa** □ knj.izroč. **penja** □ knj.izroč. **penjača**

□ knj.izroč. **spojka**

skobacáti se -ám se dov. |s težavo, nerodno se kam premakniti| *skobacati se čez plot* □ ekspr. **stelovaditi se**

GLEJ ŠE priti pp 4 | vstati 1 pp 2

skobáliti se -im se dov. ▶ priti pp 4

skòbec -bca m ▶ ptica pp 10 | skopec¹

skòbelj -blja m ▶ skobljč

skòbeljni -a -o prid. ▶ skobeljnik •1

skòbeljnica -e ž ▶ skobeljnik

skòbeljnik -a m |miza, v katero se pritrđi predmet, ki se skoblja| *vpeti kos lesa v skobeljnik* □ knj.izroč. **skobeljnica**

• 1. les. **debelinski skobeljnik** □ les., žarg. **debelinka** □ les. **debelinski**

skobeljni stroj 2. les. **poravnalni skobeljnik** □ les., žarg. **poravnalka**

□ les. **poravnalnik**

skòbljanci -ev m mn. |odpadki lesa pri skobljanju| *nasmetiti tla s skobljanci* □ **skobljanje**

skòbljanje -a s ▶ skobljanci

skòbljč -a m |orodje za glajenje, obdelovanje lesa| *zgladiti desko s skobljčcem* □ **oblič** □ knj.izroč. **skobelj** □ star. **strugalnik**

□ zastar. **stružec**

PODPOMENKE brazdar, dvoreznik, kosmač, ladjčar, ličnik, palčnik, razkar, spahalnik, straničar, strgalnik, utornik, venčnjak, žlebnik

skobótovec -vca m ▶ jasmin

skòčen -čna -o prid. ▶ živahen 2

skòčimóžek -žka m ▶ cepetavček | možicelj •

skočíti skóčim dov. |z odzivom, zlasti z nogami, se oddaljiti od podlage, opraviti določeno pot po zraku| *Skočil je, da bi dosegel veje; skočiti čez jarek; skočiti v vodo* □ **narediti skok** □ publ. **izvesti skok** □ ekspr. **poskočiti** □ ekspr. **štrbunkniti štrbunkniti v vodo** □ ekspr. **vreči se v vodo**

GLEJ ŠE iti 2 | objeti 1 | obleči¹ 2 | odhiteti | planiti 2 | poročiti se | povečati se | prekiniti 3 | preskočiti 1, 2 | seči² • | stepiti se | vstati 1 pp 1

skočíti si skóčim si dov. ▶ spreti se

skočljív -a -o prid. ▶ pohoten

skóčni -a -o prid. ▶ sklep •2

skodéla -e ž |manjša nizka, okrogla posoda za serviranje hrane| *jesti iz skodele* □ nar. **zdela**

skodélica -e ž |majhna nizka, okrogla posoda, navadno z ročajem, za serviranje hrane| *pomiti skodelice* □ neknj. pog. **šalčka**

□ neknj. pog. **šalica**²

♦ 1. **jušna skodelica** □ skodelica za juho 2. **kavna skodelica** □ skodelica

za kavo 3. **skodelica za kompot** □ kompotna skodelica

GLEJ ŠE blazinica •

skódlá -e ž |kalana deščica za pokrivanje streh| *Streho so pokrili s skodlami* □ zastar. *gonta* □ knj.izroč. *kalanica* □ nar. *streharica*
□ *skodlica* |majhna skodla

skódlíca -e ž ▶ skodla

skódran -a -o prid. ▶ kodrast

skódrati -am dov. ▶ nakodrati

skódrati se -am se dov. |dobiti obliko kodrov| *Lasje so se mu skodrali* □ ekspr. *sfrkati se*

skódrčan -a -o prid. ▶ razmršen

skódrčati -am dov. ▶ razmršiti

skòk skóka m

1. |oddaljitev od podlage z odzivom, zlasti z nogami| *Naredil je pet skokov* □ ekspr. *skokec* □ *skakljaj* |lahkoten, krajši skok|

♦ 1. šport. skok ob palici □ pog. skok s palico 2. skok z elastiko

□ pog. bandžiskok 3. šport. smrtni skok □ šport., žarg. salto mortale

4. smučarski skoki □ knj.izroč. smuški skoki

2. merni izraz |izraža manjšo razdaljo| *Hodil je skok pred drugimi*

□ ekspr. *skakljaj* □ ekspr. *skokec*

GLEJ ŠE ekskurz | galop | padec 2 | povečanje 1 | preval¹ • 3 | skočiti

skókec -kca m ▶ skok 1, 2

skókíca -e ž ▶ bolha | žaba

skókoma prisl. ▶ v skokih

skokonóg -a -o prid. ▶ živahen 2

skokòt -òta m ▶ galop

skolébati se -am se dov. ▶ vstati 1 pp 2

skoléhati se -am se dov. ▶ ozdraveti | vstati 1 pp 2

skólke skólk ž mn. ▶ oder 1 • 3

skomandírati -am dov. ▶ preskrbeti

skombinírati -am dov. ▶ izmisliti si 2 | ugotoviti

skomíg -a m |gib ramen, s katerim se navadno kaj izrazi|

Odgovoril je z rahlim skomigom □ *skomizg* □ ekspr. *zmig*

skomíganje -a s |delanje gibov navzgor in navzdol z rameni|

Odgovorila mu je s skomiganjem □ *skomizganje*

skomígati -am nedov. s čim |z rameni delati gibe navzgor in navzdol; z gibi ramen navzgor in navzdol izražati nevednost, nezanimanje, dvom| *skomigati iz živčnosti; skomigati z rameni*

□ *skomigovati* □ *skomizgati* □ *skomizgovati* □ ekspr. *migati* □ knj.

izroč. *zgjibavati*

skomígniti -em dov. s čim |z rameni narediti gib navzgor in navzdol; z gibom ramen navzgor in navzdol izraziti nevednost, nezanimanje, dvom| *skomigniti od živčne napetosti; Nič ni rekel, samo skomignil je z rameni* □ *skomizgniti* □ *skomizniti* □ ekspr. *migniti*

□ ekspr. *pomajati* □ ekspr. *pomigati* □ ekspr. *pomigniti* □ ekspr. *zganiti*

□ ekspr. *zgibatí* □ knj.izroč. *zgjbniti* □ star. *zmajati* □ ekspr. *zmigniti*

skomígováti -újem nedov. ▶ skomigati

skomína -e ž ▶ sla

skomínati -am nedov. ▶ hlepiti

skomízg -a m ▶ skomig

skomírganje -a s ▶ skomiganje

skomízgati -am nedov. ▶ skomigati

skomízniti -em dov. ▶ skomigniti

skomizgováti -újem nedov. ▶ skomigati

skomízniti -em dov. ▶ skomigniti

skomljáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 12 | hlepiti | mrmrati 1

skomplícirati -am dov. ▶ zaplesti 2

skomplícirati se -am dov. ▶ zaplesti se 3

skomponírati -am dov. *kaj* |ustvariti, napisati glasbeno delo, skladbo| *skomponirati opero* □ *zložiti*

GLEJ ŠE napisati 3 | ustvariti 2

skompostírati -am dov. ▶ kompostirati

skónca¹ prisl. ▶ na koncu¹ | na začetku¹

skónca² predl. ▶ na koncu²

skóncem predl. ▶ na koncu²

s kóncem predl. zv. ▶ konec³

skóncema¹ prisl. ▶ na koncu¹

skóncema² predl. ▶ na koncu² | na konec

skoncentrírán -a -o povdk. ▶ osredotočen 1

skoncentríránost -i ž ▶ osredotočenost

skoncentrírati -am dov. ▶ intenzivirati | osredotočiti 1, 2

skoncentrírati se -am se dov. ▶ nakopičiti se 2 | osredotočiti se | zbrati se 2

skončán -a -o povdk. ▶ dokončan

skončáti -ám dov. ▶ dokončati | končati | umreti 1

skončáti se -ám se dov. ▶ končati se 2

skončávati -am nedov. ▶ končevati

skončávati se -am se nedov. ▶ končevati se

skončeváti -újem nedov. ▶ končevati

skončeváti se -újem se nedov. ▶ končevati se

skončnica -e ž ▶ končnica | končnica • 6

skonstruírani -a -o prid. ▶ izmišljeni

skonstruírati -am dov. *kaj* |uresničiti svoje (izvirne) zamisli,

zlasti na področju tehnike| *skonstruirati stroj* □ *konstruirati*

GLEJ ŠE izmisliti si 2 | sestaviti 1

skónto -a m ▶ popust | popust •

skóntro -a m ▶ knjiga • 1

skóp¹ -a -o prid. |ki nerad ali sploh ne daje, porablja,

zlasti denar| *skop človek* □ evfem. *neradodaren* □ slabš. *skoporit*

□ ekspr. *skopuški* □ slabš. *stiskaški* □ slabš. *stiskav* □ ekspr. *stisnjen* □ pog. *škrt²*

□ nar. *škrtljav* □ ekspr. *skopušen* |nekoliko skop|

GLEJ ŠE majhen 4 | nerodoviten | pičel | redkobeseden • | šibek 3

skóp² -a -o povdk. ▶ skopariti 1, 2 | slab²

skopáriti -im nedov.

1. ekspr. |nerad ali sploh ne dajati, porabljati, zlasti denar| *Vse življenje je skoparil* □ ekspr. *biti skop* □ ekspr. *biti skopuh* □ slabš. *skoporititi*

□ slabš. *stiskati¹* □ ekspr. *stiskati mošnjo*

2. s čim/pri čem |dajati, porabljati zelo malo tega, kar izraža

dopolnilo| *skopariti z denarjem; skopariti pri plačilu* □ ekspr. *biti*

skop □ star. *biti umazan pri čem* □ ekspr. *gledati na vsak dinar* □ slabš. *sko-*

porititi □ ekspr. *stiskati¹* □ neknj. pog. *škrtariti* □ ekspr. *škrtati z denarjem*

skópáti¹ in skopáti -am dov. ▶ okopati

skopáti² skópljem dov. ▶ odstraniti pp

skópáti se¹ in skopáti se -am se dov. ▶ okopati se

skopáti se² skópljem se dov. ▶ napasti¹ 3 | priti pp 6 | vstati 1 pp 2

skópec¹ -pca m lov. |železna past, ki zgrabi žival s čeljustmi|

nastaviti skopec □ lov. *sklopec* □ lov. *skobec*

skópec² -pca m ▶ skopljenec

skópec³ -pca m ▶ skopuh

skopíčiti -im dov. ▶ nakopičiti 1, 2

skopírati -am dov. *kaj* |povzročiti, da se besedilo, slika s fotoke-mičnim, elektrostatičnim postopkom prenese na kaj| *skopirati dokument* □ *kopirati* □ *prekopirati*

skopítev -tve ž ▶ skopljenje

skópiti -im dov. *kaj* |odstraniti spolne žleze| *skopiti samca* □ vet. *ka-strírati* □ nar. *popraviti popraviti mladega merjasca*

skópljati -am nedov. ▶ skapljati¹

skópljenec -nca m |kdor ima odstranjene spolne žleze| *Harem so čuvali skopljenci* □ med. *kastrat* □ med. *kastriranec* □ knj.izroč. *skopec²*

□ evnuh |v muslimanskem okolju|

skópljeni -a -o prid. ▶ žrebec •

skópljenje -a s |odstranitev spolnih žlez| *skopljenje prašičev*

□ *skopitev* □ med., vet. *kastracija* □ med., vet. *kastriranje*

skópljenski -a -o prid. |ki je tak kot pri skopljenjih| *skopljenski glas* □ med. *kastratski*

skópljenstvo -a s |dejstvo, da ima kdo odstranjene spolne žleze| *Zaradi skopljenstva ni mogel živeti normalnega življenja* □ *evnuštvo* |v muslimanskem okolju|

skopnéti -im dov. |v zvezi s snegom z manjšanjem količine prenehati biti, obstajati| *Sneg je že skopnel* □ nar. *odlesti* □ pog. *stopiti se*
GLEJ ŠE izginiti 3 | miniti 3

skópo prisl. ▶ medlo | na kratko 2 | pičlo

skopobeseden -dna -o prid. ▶ redkobeseden

skoporít -a -o prid. ▶ skop¹

skoporítec -tca m ▶ skopuh

skoporítiti -im dov. ▶ skopariti 1, 2

skoporítnež -a m ▶ skopuh

skoporítnica -e ž ▶ skopulja

skoporítnik -a m ▶ skopuh

skoporítost -i ž ▶ skopost

skopóst -i ž |lastnost človeka, ki nerad ali sploh ne daje, porablja, zlasti denar| *očitati komu skopost* □ slabš. *skoporitost* □ ekspr. *skopušstvo* □ slabš. *stiskaštvo* □ slabš. *stiskavost* □ slabš. *stisnjenost* □ nekjn. pog. *škrtoš*

skoprnéti -im dov. ekspr. |zaradi močnega čustva postati nemočen, brezčuten, mrtev| *Skoprnela bo, če ga ne bo* □ ekspr. *vkoprnéti*
GLEJ ŠE ustrašiti se

skoprnévati -am nedov. ▶ bati se 1 | hrepeneti

skopúh -a m ekspr. |človek, ki nerad ali sploh ne daje, porablja, zlasti denar| *iztisniti iz skopuha nekaj denarja* □ zastar. *skopec*³ □ slabš. *skoporítec* □ slabš. *skoporítnež* □ slabš. *skoporítnik* □ slabš. *stiskač* □ slabš. *stiskavt* □ slabš. *stisnjenc* □ nar. *stradelj* □ nekjn. pog. *škrtec* □ nekjn. pog. *škrtež*

GLEJ ŠE skopariti 1

skopúhinja -e ž ▶ skopulja

skopúlja -e ž ekspr. |ženska, ki nerada ali sploh ne daje, porablja, zlasti denar| *pretentati skopuljo* □ slabš. *skoporitnica* □ knj.izroč. *skopuhinja*

skopúšen -šna -o prid. ▶ skop¹

skopúški -a -o prid. ▶ skop¹

skopúštvo -a s ▶ skopost

skóraj¹ prisl. ▶ kmalu¹

skóraj² preso. člen.

1. |izraža precejšnje približevanje določeni polni meri| *Mesto ima skoraj sto tisoč prebivalcev* □ *blizu*³ □ *do*² □ *skoro* □ ekspr. *skorajda* □ ekspr. *skoroda*

2. |izraža precejšnje približevanje polni stopnji povedanega| *Vročina je bila skoraj nevzdržna* □ knj.izroč. *domala* □ ekspr. *do malega* □ knj.izroč. *malodane* □ knj.izroč. *malone* □ ekspr. *skorajda* □ knj.izroč. *skoro* □ ekspr. *skoroda*

3. |izraža, da je (bilo) dejanje blizu uresničenja| *Skoraj bi umrl od lakote* □ *skoro* □ ekspr. *kmalu*² *Kmalu bi nam bil umrl* □ knj.izroč. *malodane* □ knj.izroč. *malone* □ ekspr. *praktično*² □ ekspr. *skorajda* □ ekspr. *skoroda* □ knj.izroč. *toliko da ne* □ star. *zamalo*

skôrajda člen. ▶ skoraj² 1, 2, 3

skôrajšnji -a -e prid. ▶ bližnji² 2

skorájžiti se -im se dov. ▶ opogumiti se

skorigírati -am dov. ▶ popraviti 3

skórja -e ž

1. |zunanja, trša plast kruha, peciva| *lepo zapečena skorja* □ ekspr. *skorjica*

◆ *skorja kruha* □ zastar. *korica* □ *kruhova skorja* □ *krušna skorja*

□ ekspr. *skorjica kruha*

2. anat. |vrhnja plast nekaterih notranjih organov| *zgradba skorje*

□ anat. *korteks*

◆ 1. anat. *ledvična skorja* □ anat. *renalni korteks* 2. anat. *možganska skorja* □ anat. *cerebralna skorja* □ anat. *možganski korteks*

• geol. *zemeljska skorja* □ geol. *litosfera* □ geol. *zemljina skorja*

GLEJ ŠE cimet | zaskorjiti se

skórjasti -a -o prid. ▶ *kamnokreč* •

skórjica -e ž ▶ skorja 1 | skorja 1 •

skôro člen. ▶ skoraj² 1, 2, 3

skôroda člen. ▶ skoraj² 1, 2, 3

skóř -a m bot. |gojeno ali divje rastoče drevo z rumenimi, drobnimi hruški podobnimi plodovi| *trpki plodovi skorša*

□ bot. *brekanica* □ bot. *oskoruž*

skorumpíranost -i ž ▶ korupcija

skorumpírati -am dov. *koga* |pokvariti v moralnem pogledu

zlasti s podkupovanjem| *Okolica ga je skorumpirala* □ *korumpirati*

skorumpírati se -am dov. |izgubiti pozitivne lastnosti v moralnem pogledu zlasti zaradi podkupljenosti| *skorumpirati se na visokem položaju* □ *korumpirati se*

skósiti -im dov. ▶ razkosati

skostenéti -im dov. ▶ okosteneti 1

skošátiti se -ím se dov. ▶ razrasti se 1

skòt skóta m ▶ gnezdo 2 | izrodek | kotitev | podlež

skotalíkati -am dov. ▶ skotaliti

skotalíkati se -am se dov. ▶ skotaliti se

skotalíti -im dov. *kaj* |s kotaljenjem spraviti kam| *skotaliti hlode z voza; skotaliti sod v klet* □ *potrkljati*¹ □ *strkljati* □ *zakotaliti* □ ekspr. *skotalikati* □ nar. *skotati* □ ekspr. *skotrljati* □ nar. *stočiti*

skotalíti se -ím se dov. |s kotaljenjem se spraviti s česa, kam| *Skala se je skotalila z vrha; Jabolka so se skotalila po bregu*

□ ekspr. *skotalikati se* □ nar. *skotati se* □ ekspr. *skotrljati se*

GLEJ ŠE priti pp 4

skotáti -ám dov. ▶ skotaliti

skotáti se -ám se dov. ▶ skotaliti se

skotítev -tve ž ▶ kotitev | povrg

skotíti -ím dov. ▶ povzročiti | roditi 1, 3

skotíti se -ím se dov. ▶ nastati 1, 3 | roditi se

skotrljáti -ám dov. ▶ skotaliti

skotrljáti se -ám se dov. ▶ skotaliti se

skováti skújem dov. ▶ naplesti 2

skovíčiti -im dov. ▶ zakovíčiti

skovík -a m ▶ skovikanje | skovir | sova

skovíkanje -a s |oglašanje z glasom skovik| *Skovikanje je utihnilo* □ knj.izroč. *skovik*

skovíkati -am nedov. |oglašati se z glasom skovik| *V gozdu skovika čuk* □ knj.izroč. *sovikati*

skovíkniti -em dov. ▶ zaskovikati

skovír -ja m nar. |sova, ki skovika| *Ponoči se je oglasil skovir* □ nar. *skovik*

GLEJ ŠE sova

skózi¹ prisl. ▶ doživeti 1 | nenehno | ponoviti 1 | prestati | preživiti se | shajati² 2

skózi² predl. s tožilnikom |za izražanje premikanja ali usmerjenosti z ene strani na drugo glede na širino, globino ali omejeno, zoženo površino| *gledati skozi okno; voziti skozi mesto* □ nekjn. pog. *čez*² □ knj.izroč. *via potovati v Maribor via Celje*

GLEJ ŠE čez² 3 | zaradi

skózinskóz prisl. ▶ nenehno | popolnoma | zelo 1

skóznja -e ž ▶ luknja 1

skožuháti -ám dov. ▶ oličkati

skracáti -ám dov. ▶ načečkati

skrahírati -am dov. ▶ propasti 2

skrája¹ prisl. ▶ na začetku¹ | od začetka¹

skrája² predl. ▶ na koncu²

skrájnéž -a m

1. |kdor zagovarja, zastopa skrajne nazore, skrajna stališča|

Skrajnéži povzročajo težave □ **ekstremist** □ knj.izroč. **ekstremnéž**

2. |pripadnik ekstremistične skupine, stranke| *napad skrajnéžev na železniško postajo* □ **ekstremist** □ **ultraš**

skrájni -a -o prid.

1. |ki je najbolj oddaljen od izhodišča, začetka glede na prostor| *skrajni del gorovja* □ knj.izroč. **skrajnji**

2. |ki je najbolj oddaljen od izhodišča, začetka glede na čas| *skrajni rok za prijavo* □ knj.izroč. **skrajnji** □ pog. **zadnji**²

3. |ki je zelo različen od povprečnega, navadnega| *skrajni nazori* □ **ekstremni** □ knj.izroč. **skrajnostni skrajnostno stališče** □ knj.izroč. **ultra**

GLEJ ŠE največji | rok¹ 4 | vendar¹ 4 | zadnji² 2 | zelo 1, 2, 3

skrájnica -e ž ▶ končnica | krajnik

skrájnik -a m ▶ krajnik

skrájnje prisl. ▶ zelo 1

skrájnji -a -e prid. ▶ skrajni 1, 2

skrájno prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

skrájnost -i ž |kar se zelo razlikuje od povprečnega, navadnega| *izogibati se skrajnosti* □ **ekstrem** □ **ekstremnost** □ star. **krajnost**

GLEJ ŠE pretiravati

skrájnostni -a -o prid. ▶ skrajni 3

skrájšani -a -o prid. ▶ izdaja 1•6 | naslov 1•2 | postopek 4•5

skrájšanje -a s |postopek, s katerim se kaj naredi (bolj) kratko| *skrajšanje krila* □ knj.izroč. **skrajšava**

skrájšanka -e ž ▶ kratica

skrájšati -am dov.

1. *kaj* |narediti kaj (bolj) kratko| *skrajšati krilo; skrajšati stavek*

□ ekspr. **oklestiti oklestiti besedilo** □ knj.izroč. **okrajšati** □ knj.izroč. **podrezati**² **podrezati krilo** □ zastar. **skratiti** □ ekspr. **skrčiti skrčiti besedilo** □ star. **ubirati ubirati jadro** ■ protip. **podaljšati**

2. *čemu kaj* |z določenim postopkom narediti, da je del živalskega telesa krajši| *skrajšati konju rep* □ knj.izroč. **omuliti** □ **poščipati** |s ščipanjem skrajšati| *poščipati pujskom parklje* □ **prirežati** ▸ □ **pristriči** ▸ □ vet. **kupirati** ▸

3. *komu kaj* |povzročiti, da kaj po občutku koga hitreje, prijetneje mine| *skrajšati komu trpljenje* □ knj.izroč. **okrajšati** □ zastar. **skratiti**

GLEJ ŠE obglaviti | podaljšati 1, 2

skrájšati se -am se dov. |izraža, da kaj postane krajše| *Dan se je že za pol ure skrajšal* □ ekspr. **skrčiti se** ■ protip. **podaljšati se**

GLEJ ŠE podaljšati se

skrájšati si -am si dov. ▶ samomor ♦

skrajšava -e ž ▶ skrajšanje

skrajševáti -újem nedov. ▶ krajšati 1

skránja -e ž ▶ čeljust

skrátiti -im dov. ▶ odvzeti 2 | skrajšati 1, 3

skrátka presoj. člen. ekspr. |uvaja strnjeni zaključek povedanega|

Goljufal je in kradel, skratka bil je vsega zmožen □ ekspr. **kratko malo**

GLEJ ŠE na kratko 2

skrb -í ž |občutek nemira, tesnobe zaradi neprijetnega, težkega položaja ali strahu pred njim| *Prevzemala ga je skrb za otroke*

□ star. **briga** □ star. **reva** *Kušal se pozabiti svojo revo*

GLEJ ŠE bati se 3 | delati 2♦ | skrben 1♦ | skrbeti 2, 3, 4 |

skrbnost | zaskrbljen ♦

skrbèč -éča -e prid. ▶ skrben 2

skrbén -bna -o prid.

1. |ki s svojo aktivnostjo, prizadevanjem omogoča v zelo visoki stopnji uresničitev, potek česa| *skrben gospodar* □ knj.izroč. **brizen**

□ knj.izroč. **skrbljiv**¹ □ knj.izroč. **vrl** ■ protip. **neskrben**

♦ **biti skrben za kaj** □ star. imeti skrb za kaj

2. |ki s svojo aktivnostjo, prizadevanjem omogoča v zelo visoki stopnji zadovoljitev zlasti telesnih potreb| *skrbni starši* □ knj.izroč. **skrbèč** □ knj.izroč. **skrbljiv**¹

GLEJ ŠE natančen 1 | neskrben | površen 1

skrbéti -ím nedov.

1. s smiselnim osebkom v tožilniku |povzročati občutek nemira, tesnobe zaradi neprijetnega, težkega položaja ali strahu pred njim| *Skrbijo nas slabe razmere* □ publ. **zaskrbljati** □ publ. **zaskrbljevati**

2. *za koga* |z aktivnostjo, prizadevanjem omogočati zadovoljitev zlasti telesnih potreb koga| *skrbeti za otroka* □ knj.izroč. **bedeti nad kom** *Starši bedijo nad otroki* □ pog. **brigati se** □ pog. **devati v red koga**

otroke v red devati □ ekspr. **gledati na koga** □ neknj. pog. **imeti čez koga** *Ta vzgojiteljica ima čez najmlajše* □ star. **imeti na brigi koga** □ pog. **imeti na grbi koga** □ pog. **imeti na skrbi koga** □ ekspr. **meniti se** *Preveč se meni za otroke* □ knj.izroč. **oskrbovati koga** □ neknj. pog. **rihtati koga** *Otroka lepo rihta* □ ekspr. **truditi se za koga/s kom** *truditi se za otroke; truditi se z bolnikom* □ nar. **vardevati koga** □ nar. **vrdevati koga** □ ekspr. **zanimati se**

Ti starši se premalo zanimajo za otroka

3. *za kaj* |z aktivnostjo, prizadevanjem omogočati uresničitev, normalni potek česa| *skrbeti za red* □ knj.izroč. **bedeti nad čim** □ pog. **brigati se** □ knj.izroč. **čuti**² *nad čim* *Skrbno je čula nad otrokovim zdravjem* □ knj.izroč. **čuvati nad čim** □ neknj. pog. **imeti čez kaj** □ star. **imeti na brigi kaj** □ neknj. pog. **imeti na čez kaj** □ pog. **imeti na skrbi kaj**

□ ekspr. **meniti se** *Za ta spomenik se nihče ne meni* □ star. **opravljati kaj** *Kdo ti opravlja vrt* □ knj.izroč. **oskrbovati kaj** □ zastar. **posluševati kaj** □ nar. **vardevati kaj**

4. v velelniku, z nikalnico, ekspr. |poudarja trditev| *Nič ne skrbite, resnica bo prišla na dan* □ pog. **brez skrbi**¹ □ redk. **nič skrbi**

GLEJ ŠE negovati 1 | upravljati

skrbljiv¹ -a -o prid. ▶ skrben 1, 2

skrbljiv² -a -o povdk. ▶ zaskrbljen

skrbljivo prisl. ▶ skrbno

skrbljivost -i ž ▶ skrbnost | zaskrbljenost

skrbnica -e ž ▶ oskrbnica

skrbnik -a m |kdor skrbi za koristi, pravice druge osebe| *Določili so mu skrbnika* □ **varuh** □ star. **jerob** □ knj.izroč. **kurator** □ knj.izroč. **tutor**

• 1. rač. **skrbnik sistema** □ rač. **oskrbnik sistema** □ rač. **upravitelj sistema**

□ rač. **upravnik sistema** 2. rač. **skrbnik spletišča** □ rač., žarg. **spletar**

□ rač. **spletni gospodar**

GLEJ ŠE oskrbovalec 2

skrbniški -a -o prid. |ki je v zvezi z osebo, ki skrbi za

koristi, pravice druge osebe| *skrbniške dolžnosti* □ star. **jerobski**

□ knj.izroč. **tutorski**

GLEJ ŠE organ 3•9

skrbniško prisl. ▶ zaščitniško

skrbništvo -a s

1. |dejavnost skrbnikov| *razrešiti koga skrbništva* □ **varuštvo**

□ knj.izroč. **kuratela** □ knj.izroč. **tutorstvo**

2. knj.izroč. |kolektivni organ, ki skrbi za določeno stvar ali področje| *Njegovo premoženje upravlja skrbništvo*

□ knj.izroč. **kuratorij**

• rač. **skrbništvo na daljavo** □ rač. **oddaljeno skrbništvo**

skrbno nač. prisl. |izraža, da kdo s svojo aktivnostjo,

prizadevanjem v zelo visoki stopnji omogoča uresničitev,

potek česa | *skrbno upravljati premoženje* □ knj.izroč. **brizno**

□ knj.izroč. **skrbljivo** ■ protip. **neskrbno**

GLEJ ŠE natančno¹

skrbnost -i ž |dejstvo, da kdo s svojo aktivnostjo, prizadevanjem v zelo visoki stopnji omogoča uresničitev, potek česa | *Zaradi njegove skrbnosti so ga vsi cenili*

□ knj.izroč. **briznost** □ redk. **skrb** □ knj.izroč. **skrbljivost**

skrbstveni -a -o prid. ► organ 3•9 | skrbstvo

skrbstvo -a s |dejavnost, prizadevanje, zlasti organizirano, za pomoč komu v neugodnem položaju | *Na tem področju je skrbstvo dobro urejeno* □ knj.izroč. **skrbstvena dejavnost**

◆ **socialno skrbstvo** □ publ. **sociala**

skřčeni -a -o prid. ► samoglasnik •1

skřčenje -a s

1. |zmanjšanje česa po obsegu | *skřčenje tkanine* □ **skřčitev**

□ knj.izroč. **kontrakcija** □ knj.izroč. **uskočenje**

2. med. |zmanjšanje česa po dolžini ali prostornini | *skřčenje mišic, žil* □ med. **kontrakcija** □ med. **retrakcija** *retrakcija dlesni*

3. jezikosl. |nastanek samoglasnika iz dveh ali treh samoglasnikov | *skřčenje dveh glasov* □ jezikosl. **kontrakcija**

GLEJ ŠE omejitev 2

skřčevanje -a s ► krčenje¹ | omejevanje 1

skřčevati -ujem nedov. ► krčiti

skřčevati se -ujem se nedov. ► krčiti se

skřčitev -tve ž ► skřčenje 1

skřčiti -im dov. *kaj* |spraviti v položaj, ko sosednji deli med seboj tvorijo kot | *skřčiti nogo v kolenu* □ **upogniti** □ med. **flektirati** □ **pokřčiti** |nekoliko skřčiti |

GLEJ ŠE omejiti 1, 4 | skrajšati 1 | zmanjšati

skřčiti se -im se dov. |postati manjši po obsegu | *Pri pranju se je blago skřčilo* □ pog. **iti skupaj** □ star. **ukřčiti se** □ knj.izroč. **uskočiti se**

GLEJ ŠE omejiti se 2 | skrajšati se | zapreti se •

skřegan -a -o povdk. ► sprt

skřgati -am dov. ► opomniti 1 | ošteti

skřgati se -am se dov. ► sporeči se | spreti se

skřémžiti -im dov. ► nakremžiti

skřeniti skřenem dov. ► obrniti 2 | zaviti¹

skrepenel -éla -o prid. ► tog 1

skrepenelost -i ž ► togost 1

skrepenéti -ím dov. ► otrditi 2 | strditi se

skrepenévati -am nedov. ► strjevati se

skresáti skřšem dov. ► pošvedrati

skřhati -am dov. *kaj* |narediti, povzročiti, da rezilo izgubi ostrino | *skřhati nož* □ nar. **ustrupati** □ **okřhati** |nekoliko skřhati |

GLEJ ŠE oslabiti 1, 2

skřčáti -ím dov. ► zavpiti 1

skřil¹ -a m ► plošča •3 | skřil² | skřilavec

skřil² -i ž |plošča iz (glinastega) skřilavca, ki se uporablja zlasti za pokrivanje streh | *s skřilmi krite hiše* □ **skřil¹** *zamenjati počeni skřil* □ star. **skalica** □ nar. **skřila** □ nar. **skřil** □ nar. **skřla** □ nar. **skřlica**

□ nar. **škril¹** □ nar. **škril²**

GLEJ ŠE plošča •3 | skřilavec

skřila -e ž ► plošča •3 | skřil²

skřilast -a -o prid. |ki je iz skřilavca | *skřilaste plošče* □ **skřilav**

□ **skřilnat** □ knj.izroč. **skřilen** □ nar. **skřlast** □ nar. **škrilast** □ nar. **škrilav**

□ nar. **škrilen** □ nar. **škrilnat** □ nar. **škrlast**

skřiláti -a -o prid. ► streha 1•2

skřilav -a -o prid. ► skřilast

skřilavec -vca m |kamnina, sestavljena iz kremenca in drugih rudnin, ki se zaradi plastnate strukture kolje v ploščel | *vrtati skozi sklade skřilavca* □ **skřil¹** □ **skřil²** □ nar. **škrilavec**

◆ 1. petr. **glinasti skřilavec** □ petr. **glineni skřilavec** 2. petr. **sljudni skřilavec** □ petr. **blestnik** □ petr. **sljudovec** 3. petr. **strešni skřilavec**

□ petr. **strešnik**

GLEJ ŠE kamnina pp 2

skřilen -lna -o prid. ► skřilast

skřilnat -a -o prid. ► skřilast

skřilnati -a -o prid. ► streha 1•2

skřinja -e ž |zaboj s pokrovom, navadno lepo izdelan, za shranjevanje česa | *spraviti kaj v skřinjo* □ nar. **škrinja** □ **skřinjica** ↗

• **zamrzovalna skřinja** □ neustrez. **zmrzovalna skřinja**

GLEJ ŠE avtomat¹ •1 | pepelnica¹

skřinjica -e ž |majhna skřinja | *vzeti pismo iz skřinjice* □ nar. **škrinjica**

• **volilna skřinjica** □ glasovalna skřinjica

GLEJ ŠE avtomat¹ •1 | past •3 | šatulja

skřipt -a m ► knjiga •8

skřipta skřípt s mn. |knjiga ali listi z razmnoženimi, navadno natipkanimi predavanji za študijske namene | *izposoditi si skřipta* □ šol., žarg. **skřipte**

skřipte skřípt ž mn. ► skřipta

skřiptor -ja m ► knjižničar | pisar 1

skřiptorij -a m |v srednjem veku prostor, zlasti v samostanih, za pisanje ali prepisovanje rokopisov | *pisalni pulti v skřiptoriju*

□ knj.izroč. **pisalnica**

skřit -a -o prid. ► prikrit

skřiti¹ -a -o prid. ► skřivni 1 | tajni | tajnopis 1

skřiti² skřijem nedov. ► prikriti²

skřiti se skřijem se dov. |narediti se neopaznega, nevidnega | *skřiti se za drevo* □ star. **přitajiti se** □ knj.izroč. **zakloniti se**

□ knj.izroč. **zamakniti se**

GLEJ ŠE izginiti 1 | zaiti 1

skřitizirati -am dov. *kaj* |ugotoviti in (javno) razložiti napake, pomanjkljivosti koga, česa | *Popolnoma so skřitizirali predstavo; skřitizirati delovanje vlade* □ ekspr. **obdelati** □ ekspr. **obgodrnjati**

□ ekspr. **ožigosati** □ ekspr. **razcefrati** □ ekspr. **raztrgati** □ ekspr. **udrihniti** čez

kaj/po čem udrihniti čez vodenje; Kadar ga ni, udrihnejo po njem

□ ekspr. **zdelati** □ star. **zgrajati**

skřitost -i ž ► latenca

skřív prisl. ► skřivaj

skřiváč -a m |kdor se skřiva | *Policija je zasledovala skřivače*

□ knj.izroč. **skřivalec**

skřivàj nač. prisl. |izraža, da se dejanje, stanje dogaja okolici prikrito, neopazno | *skřivaj oditi* □ **na skřivaj** □ knj.izroč. **inkognito²**

□ knj.izroč. **kradoma** □ star. **naskřiv** □ star. **na skřivnem** □ star. **naskřivo-**

ma □ ekspr. **na tihem** □ ekspr. **na tiho** □ knj.izroč. **natihoma** □ ekspr. **po**

tihem □ ekspr. **po tiho** □ ekspr. **potihoma** □ star. **skřiv** □ knj.izroč. **skřivoma**

□ star. **skřivši** □ knj.izroč. **stih** □ ekspr. **tatinsko** □ ekspr. **tiho¹** □ knj.izroč. **tihoma**

skřiválec -lca m ► skřivač

skřiválica -e ž ► skřivalnica | slepomišiti

skřivališče -a s |kraj, prostor, kjer se kdo skřiva | *přiti iz skřivališča* □ slabš. **brlog** □ redk. **skřivalnica** □ zastar. **skřivišče** □ zastar. **skřivišče**

skřiválnica -e ž |uganka, pri kateri je treba na risbi poiskati skřiti lik, prizor | *skřivalnice in rebusi* □ zastar. **skřivalica**

GLEJ ŠE skřivališče | skřivati se 2 | slepomišiti

skřivati -am nedov. ► prikrivati

skřivati se -am se nedov.

1. |delati se neopaznega, nevidnega | *skřivati se pred zasledovalci*

□ knj.izroč. **potajevati se** □ knj.izroč. **tajiti se** □ star. **zaklanjati se**

2. nardp. | otroška igra, pri kateri eden od udeležencev išče druge, ki so skriti | *Otroci se radi lovijo in skrivajo* □ nardp. *igrati se skrivalnice* □ nardp. *iti se skrivalnice*
GLEJ ŠE biti²

skriven -vna -o prid. ▶ skrivnosten

skrivénčen -a -o prid. ▶ izmaličen | iznakažen

skrivénčeni -a -o prid. ▶ ponarejeni 3

skrivénčiti -im dov. ▶ izmaličiti | potvoriti | ukriviti 2

skrivénčiti se -im se dov. ▶ ukriviti se 2

skrivíšče -a s ▶ skrivališče

skrivíti -ím dov. ▶ ukriviti 1, 2

skrivíti se -ím se dov. ▶ ukriviti se 1, 2

skrivní -a -o prid.

1. |ki se ne opazi, ne vidi| *skrivni vhod* □ *skriti*¹ □ *tajni*

2. |za katerega ve ozek krog ljudi| *skrivni načrt* □ *tajni*

□ knj.izroč. *furtimaški furtimaška prepisovanja dela*

GLEJ ŠE društvo ♦¹¹ | psevdonim

skrivno prisl. ▶ tajno

skrivnopís -a m ▶ tajnopis 1, 2

skrivnopísni -a -o prid. ▶ tajnopisni

skrivnosť -i ž

1. navadno s prilastkom |kar se ne da razumeti, dojeti, pojasniti| *skrivnost narave* □ knj.izroč. *misterij* □ knj.izroč. *svetotajstvo* □ knj.izroč. *tajna*

□ knj.izroč. *tajnost* □ ekspr. *tančica skrivnosti* □ ekspr. *temna skrivnost*

2. |kar kdo ve, mu je zaupano in se ne sme pripovedovati drugim| *odkriti komu svoje skrivnosti* □ knj.izroč. *tajna*

□ knj.izroč. *tajnost*

• 1. državna skrivnost □ knj.izroč. državna tajna □ državna tajnost

2. poslovna skrivnost □ knj.izroč. poslovna tajna □ poslovna tajnost

3. ekspr. javna skrivnost □ nekjn. pog. javna tajna □ ekspr. javna tajnost

skrivnosťten -tna -o prid. |ki se ne da razumeti, dojeti, pojasniti|

skrivnosten pojav □ knj.izroč. *enigmatičen* □ knj.izroč. *misteriozen*

□ knj.izroč. *mističen* □ star. *neodgonetljiv* □ zastar. *nerazgoneten*

□ star. *skriven* □ knj.izroč. *svetotajstven* □ knj.izroč. *tajen začititi v sebi*

tajno moč □ knj.izroč. *tajinstven* □ knj.izroč. *tajnosten* □ knj.izroč. *tajnovit*

tajnovita moč besede □ knj.izroč. *zagoneten* □ knj.izroč. *znanoneznan*

skrivnosťno nač. prisl. |izraža, da se dejanja, stanja, lastnosti ne da razumeti, dojeti, pojasniti| *skrivnostno se nasmehniti*; *skrivnostno lepa pokrajina* □ knj.izroč. *misteriozno* □ knj.izroč. *tajinstveno*

□ knj.izroč. *tajnostno* □ knj.izroč. *zagonetno*

skrivnosťnost -i ž |dejstvo, da se česa ne da razumeti,

pojasniti| *skrivnostnost pojavov* □ knj.izroč. *misterioznost* □ knj.izroč. *mističnost* □ knj.izroč. *mistika* □ knj.izroč. *tajinstvenost* □ knj.izroč. *zagonetnost*

skrivoma prisl. ▶ skrivaj

skrivši prisl. ▶ skrivaj

skrižati -am dov. *kaj* biol. |medsebojno oploditi živali ali rastline, ki se razlikujejo vsaj v eni dedni lastnosti| *skrižati sadno drevje*;

skrižati osla in konja □ biol. *bastardirati*

GLEJ ŠE prekrižati

skrižem prisl. ▶ navzkriž

skřkniti -em dov. ▶ koagulirati | zakrkniti 1

skrknenína -e ž ▶ koagulat

skrkneváti -újem nedov. ▶ koagulirati

skřl -a m ▶ skril²

skřla -e ž ▶ plošča ♦³ | skril²

skřlast -a -o prid. ▶ skrilast

skřlasti -a -o prid. ▶ streha 1♦²

skřlica -e ž ▶ skril²

skrlúp -a m ▶ škrilup 1, 2

skřmiti -im dov. ▶ pokrmiti | spitati

skrnína -e ž ▶ protin | umazanija

skrnínasti -a -o prid. ▶ bolnik ♦²²

skrnôba -e ž ▶ hinavščina | jeza | potuhnjen 1 povdk. | potuhnjenost | umazanija

skrnôben¹ -bna -o prid. ▶ hinavski | potuhnjen 1 | umazan¹

skrnôben² -bna -o povdk. ▶ jezen²

skrofulóza -e ž med. |tuberkuloza vratnih bezgavk| *zdravljenje skrofuloze* □ zastar. *bramorji* □ zastar. *škrofeljni* □ med., žarg. *škrofuloza*

skrofulózni -a -o prid. ▶ bolnik ♦²⁸ | obolenje ♦³

skrojíti -ím dov. ▶ ukrojiti | ustvariti 2

skrômen -mna -o prid.

1. |ki ne poudarja svojega pomena, vrednosti| *tih, skromen človek* □ zastar. *oskromen* □ ekspr. *ponižen* ■ protip. *neskromen*

2. |ki ima samo osnovne, nujne sestavine, lastnosti, navadno slabše kakovosti| *Živeli so v majhni, skromni hiši* □ *nerazkošen*

□ *siromašen* □ publ. *neugleden* □ zastar. *oskromen* □ ekspr. *reven*¹

□ knj.izroč. *špartanski špartanska oprema* □ ekspr. *ubog*¹

□ star. *uboren* □ star. *ubožen*

GLEJ ŠE majhen 4

skrômno nač. prisl. |izraža, da ima kaj samo osnovne, nujne sestavine, lastnosti, navadno slabše kakovosti| *skromno opremljena soba* □ *nerazkošno* □ *siromašno* □ ekspr. *revno*

GLEJ ŠE revno

skrótina -e ž ▶ čukla

skrotóvčen -a -o prid. ▶ izmaličen | iznakažen

skrotóvčeni -a -o prid. ▶ ponarejeni 3

skrotóvčiti -im dov. ▶ izmaličiti | iznakažiti | pokvariti 4 | potvoriti

skrotóvčiti se -im se dov. ▶ zviti se

skrótum -a m ▶ modnik

skrovíšče -a s ▶ skrivališče

skrožíti in *skrožiti* -im dov. ▶ zaokrožiti

skřpati -am dov. ▶ popraviti 2

skrpucálo -a s ▶ zmazek

skrpúcati -am dov. ▶ izdelati 1 | napisati 2

skrtáčiti -im dov. ▶ okrtáčiti | ošteti

skrúmba -e ž ▶ skrunitev

skrún¹ -a m ▶ skrunitev

skrún² -a -o prid. ▶ gnusen

skrúni -a -o prid. ▶ dejanje 1♦¹ | ljubezen ♦⁵

skrunílec -lca m |kdor uresničuje dejanja, s katerimi se

izraža nespoštovanje do stvari, ki se jim navadno izkazuje

spoštovanje| *kaznovati skrunilce spomenika* □ *skrunitelj*

□ knj.izroč. *oskrunjevalec*

skrunílni -a -o prid. ▶ dejanje 1♦¹

skrunítelj -a m ▶ skrunilec

skrunítev -tve ž |dejanja, s katerimi se izraža nespoštovanje

do stvari, ki se jim navadno izkazuje spoštovanje| *skrunitev*

spomenika □ *oskrunitev* □ *skrunjenje* □ ekspr. *onečaščenje*

□ knj.izroč. *skrumba* □ zastar. *skrun*¹

skrúniti -im nedov. *kaj* |uresničevati dejanja, s katerimi se izraža

nespoštovanje do stvari, ki se jim navadno izkazuje spoštova-

nje| *skruniti spomenike* □ ekspr. *onečaščati* □ knj.izroč. *oskrunjati*

□ knj.izroč. *oskrunjevati*

GLEJ ŠE onečaščati

skrúnjenje -a s ▶ skrunitev

skrúnstvo -a s ▶ dejanje 1♦¹

skrúpul -a m ▶ pomislek

skrupulózen -zna -o prid. ▶ pikolovski | tankovesten

skrupulóžno prisl. ▶ tankovestno

skrupulóznost -i ž ▶ pikolovstvo | tankovestnost
skrušen -a -o prid. ▶ obupan | sključen | žalosten 1
skrušiti in skrúšiti -im dov. ▶ odkrušiti | okrušiti | potreti 2 | prizadeti³ 1

skrušiti se in skrúšiti se -im se dov. ▶ obupati

skržák -a m ▶ škržat

skržát -a m ▶ škržat

skúbsti skúbem nedov. ▶ obirati 3

skúd -a m ▶ srebrnik pp

skúha -e ž ▶ hrana 1•5 | jed 1•2 | obrok 1

skúhati -am dov.

1. kaj | narediti hrano (bolj) užitno z delovanjem toplote | *skuhati zelenjavo*; *Vsak dan skuha in pospravi* □ slabš. *scmariti*

□ slabš. *spariti*¹ □ star. *zvariti*¹

2. kaj | pridobiti kaj z delovanjem toplote | *iz marelic skuhati marmelado* □ star. *zvariti*¹

skújati se -am se dov. | pokazati jezo, nejevoljo, navadno z vztrajnim molkom | *Fant se je skujal* □ ekspr. *namuliti se*

□ ekspr. *spodmuliti se*

GLEJ ŠE premisliti se

skulptúra -e ž ▶ kip | kiparstvo

skulpturálni -a -o prid. ▶ kiparski

skulptúrni -a -o prid. ▶ kiparski

skultivírati -am dov. ▶ razviti² 1

skúnk -a m zool. | v Ameriki živeče živali z dragocenim krznom, košatim repom in žlezami smradnicami ob zadnjici | *loviti skunke* □ knj.izroč. *smrduh*

GLEJ ŠE krzno ♦7

skúnks -a m ▶ krzno ♦7

skúp¹ -a m ▶ celota 2 | skupek | skupina 1

skúp² prisl. ▶ skupaj 1 | zbrati 3

skúpaj nač. prisl.

1. | izraža medsebojno združenost ali združevanje | *dati skupaj različne stvari* □ pog. *skup*² □ pog. *vkup* ▶ protip. *narazen*

2. | izraža, da se kaj dogaja v družbi, v povezavi z drugimi | *stanovati skupaj v isti hiši* □ *skupno* □ knj.izroč. *družno* □ knj.izroč. *skupoma* □ star. *vkupaj* □ star. *vkupe*

• skupaj s čim □ s čim vred □ vključno s čim

GLEJ ŠE družiti se | držati 2 | hkrati¹ 2 | narazen 1, 2 | občevati •1 | omedleti | poročiti se | potruditi se | pripraviti 2 | privarčevati | razumeti se | sestati se | sestaviti 1 | skrčiti se | stati³ 1•2 | ujemati se 1, 2 | v celoti 2 | zbirati 2 | zbrati 2, 3 | zbrati se 1 | združiti se | zediniti se | zganjati | znašati 2 | znositi 2 | živeti 5

skúpek -pka m | kar je iz več stvari iste vrste, ki tvorijo celoto | *obravnavati skupek vprašanj* □ *kompleks* □ knj.izroč. *skup*¹

□ knj.izroč. *zbir*

GLEJ ŠE gruda | skupina 1

skupína -e ž

1. | več ljudi, stvari, ki so v določenem času skupaj | *skupina otrok*; *skupina poslopij* □ *grupa grupa turistov* □ ekspr. *jata jata otrok* □ star. *kita kita otrok* □ ekspr. *klobčič klobčič mladih ljudi okoli njega* □ ekspr. *kolona* □ slabš. *krdelo krdelo otrok* □ zastar. *razpol* □ knj.izroč. *skup*¹ □ knj.izroč. *skupek skupek poslopij* □ ekspr. *skupinica* □ star. *tolpa tolpa otrok* □ ekspr. *trop trop otrok* □ ekspr. *tropa tropa otrok* □ *gruča* ↗

PODPOMENKE 1. deseterica ↗, peterica ↗, sedmerica ↗, šesterica ↗, trojica ↗ 2. jata, kita, krdelo, oblak, roj, trop ↗ 3. klobčič, kolobar, kolona 4. šopek², venček

2. navadno s prilastkom | kar ima v okviru kake razporeditve, razdelitve enake, podobne značilnosti | *razvrstiti vprašanja po težavnosti v dve skupini* □ *grupa* □ *kategorija*

• 1. *baletna skupina* □ publ. *baletni korpus* □ *baletni zbor* 2. *delovna skupina* □ aktiv² □ *delovna grupa* □ *delovni tim* □ knj.izroč. *delovno telo* □ *ekipa* □ žarg. *partija*² □ *tim* 3. *glasbena skupina* □ *glasb.*, žarg. *bend* 4. *igralna skupina* □ knj.izroč. *trupa* 5. *folklorna skupina* □ *folklorna grupa* 6. *intervencijska skupina* □ *intervencijska ekipa* 7. *interesne skupine* □ *interesne grupe* 8. *obrobna skupina* □ publ. *marginata* □ publ. *marginala* □ *marginalna skupina* 9. *pobudna skupina* □ *iniciativna skupina* 10. *politična skupina* □ publ. *politična garnitura* □ *politična grupa* 11. *popularna skupina* □ *popskupina* 12. *punkovska skupina* □ *punkskupina* 13. *rokovska skupina* □ *rockovska skupina* □ *rockskupina* □ *rokskupina* 14. *umetniške skupine* □ publ. *umetniške grupacije* 15. *vodilna skupina* □ publ. *vodilna garnitura* 16. *vohunska skupina* □ špijonažna skupina

GLEJ ŠE ekipa | rob¹ 3• | sklop •

skupínica -e ž ▶ skupina 1

skupinovódja -e m ▶ preddelavec

skupínski -a -o prid. | ki je v zvezi z več ljudmi, ki jih kaj povezuje, druží | *skupinska odločitev* □ *grupni*

GLEJ ŠE delo 1•13 | fotografija ♦ | igra 3 pp | igra 3• | letenje •3

skúpiti -im dov. ▶ zbrati 1, 3

skúpiti se -im se dov. ▶ zbrati se 1

skúpljati -am nedov. ▶ zbirati 1, 3

skúpljati se -am se nedov. ▶ zbirati se 1

skupljeváti -újem nedov. ▶ odkupovati 2

skúpni -a -o prid.

1. | pri katerem je udeleženi več ljudi | *imeti čut za skupno delo*

□ knj.izroč. *družni* □ star. *vkupni* □ knj.izroč. *vzajemni* □ star. *združni*

2. | ki pripada več ljudem, stvarem | *skupni cilj* □ *enotni*

□ nekknj. pog. *en*³ □ knj.izroč. *integralni* □ knj.izroč. *vzajemni*

3. | ki izhaja iz skupnosti, ki je skupnosti lasten | *dati prednost skupnim koristim* □ ekspr. *gmajnski* □ knj.izroč. *obči* □ star. *vkupni*

GLEJ ŠE hipoteka • | ime •11 | kondominij | poraba ♦2 | poročiti se | življenje 3•

skúpno prisl. ▶ skupaj 2 | v celoti 2

skúpnost -i ž | kar je sestavljeno iz več ljudi, ki jih družijo, povezujejo skupne lastnosti, potrebe, cilji, in tvori celoto | *delati za dobro skupnosti* □ star. *vkupnost* □ zastar. *zajednica*

♦ 1. *pravn. izvenzakonska skupnost* □ *pravn. nezakonska skupnost*

□ *pravn. zunajzakonska skupnost* 2. *narodna skupnost* □ knj.izroč. *narodnostna skupnost* □ knj.izroč. *narodno telo* 3. *skupnost držav*

□ knj.izroč. *asociacija držav* 4. *skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja* □ pog. *socialna* □ pog. *socialno*

GLEJ ŠE celota 2 | družba 1 | rod¹ 2 | zakon¹

skúpnostni -a -o prid. | ki je značilen za skupnost | *skupnostna miselnost* □ zastar. *zajedniški*

GLEJ ŠE bitje² •2 | slovar •6

skúpoma prisl. ▶ skupaj 2

skupováti -újem nedov. ▶ nakupovati | odkupovati 2

skúpsčina -e ž

• *pravn. ustavodajna skupščina* □ *pravn. konstituanta* □ knj.izroč. *ustavotvorna skupščina*

GLEJ ŠE parlament

skupščínski -a -o prid. ▶ sistem •17 | volitve •1

skurbáti se -ám se dov. ▶ občevati •2 | spentljati se | zvlačugati se

skúren -rna -o prid. ▶ nespodoben

skurílen -lna -o prid. ▶ nespodoben

skurírati -am dov. ▶ ozdraviti

skuríti in skúriti -im dov. ▶ ogreti 1

skúsiti -im dov. ▶ doživeti 1 | poskusiti | preizkusiti | spoznati

skúsiti se -im se dov. ▶ pomeriti se

skúša -e ž |morska riba z drobnimi luskami in dvema dolgima hrbtnima plavutma| *loviti skuše* □ knj.izroč. **makrela** □ nar. **škomber**

□ zastar. **vretenica**

◆ zool. **skuša plavica** □ zool. lokarda

GLEJ ŠE riba 1 pp 3

skúšati -am nedov. *koga* ekspr. |prizadevati si ugotoviti mnenje, ravnanje koga| *Skušali so ga na vse načine, vendar je ostal trden*

□ ekspr. **preizkušati**

GLEJ ŠE doživljati 1 | poskušati | preizkušati

skúšati se -am se nedov. ▶ meriti se | tekmovati 1

skúšnja -e ž ▶ generalka 1 | izpit¹ | matura | preizkus | preizkušnja | vaja | vaja ♦1 | vaja ♦2

skušnjáva -e ž |velika želja storiti navadno kaj neprimernega, nedovoljenega| *upreti se skušnjavi* □ zastar. **napast** □ nar. **tantava**

skušnjávec -vca m ekspr. |kdor nagovarja koga, da stori kaj neprimernega, nedovoljenega| *Ne poslušaj tega skušnjavca*

□ zastar. **napastnik**

GLEJ ŠE hudič¹

skušnjávka -e ž ▶ zapeljivka

skúštran -a -o prid. ▶ razmršen

skúštranec -nca m ▶ razmršenec

skúštranost -i ž ▶ razmršenost

skúštrati -am dov. ▶ razmršiti

skúta¹ -e ž |mehka snov, ki ostane po odstranitvi sirotke iz posnetega mleka| *delati skuto* □ **sirček** □ nar. **kiseljak**

GLEJ ŠE mlezivo

skúta² -e ž ▶ zoprnež

skúter -ja m |motorno kolo z majhnimi kolesi| *voziti se s*

skuterjem □ **motoskuter** □ knj.izroč. **kotač** □ knj.izroč. **roler**

skútin -a -o prid. ▶ cmok¹ 1♦ | palačinka♦

skútni -a -o prid. ▶ cmok¹ 1♦ | štruklji♦ | zavitek 2♦2

skuzmán -a -o prid. ▶ razmršen

skuzmáti -ám dov. ▶ razmršiti

skváriti -im dov. ▶ pokvariti 1, 2, 3, 4

skváriti se -im se dov. ▶ pokvariti se 2, 3 | poslabšati se

skvárjen -a -o prid. ▶ podel² | pokvarjen

skvárjenost -i ž ▶ podlost 1

skvášiti -im dov. ▶ prekvasiti | skisati

skvéčeni -a -o prid. ▶ ponarejeni 3

skvéčenost -i ž ▶ iznakaženost

skvéčiti -im dov. ▶ izmalčiti | iznakaziti | potvoriti

skvêr -a m ▶ trg 2

skvó -- ž ▶ ženska

skvóznja -e ž ▶ luknja 1

slà slè ž |velika želja po čem| *sla po uspehu* □ knj.izroč. **gon** *gon za slavo* □ ekspr. **lakota** □ knj.izroč. **nagon** □ ekspr. **skomina** *skomine po tuji zemlji* □ knj.izroč. **slast** *Utešil si je slast po pijači* □ ekspr. **žeja**

GLEJ ŠE poželenje

slàb¹ slába -o prid. |ki zaželenosti, kakovosti nima v zadostni meri| *čevlji iz slabega usnja* □ **nekvaliteten** □ ekspr. **črviv** *črviv čas* □ star. **črvojeden** *črvojedna literatura* □ ekspr. **grd** *grdo vreme* □ ekspr. **grozen** *grozna cesta* □ ekspr. **katastrofalen** □ slabš. **kilav** *kilava jabolka* □ ekspr. **klavrn** *klavrn položaj* □ ekspr. **kriminalen** □ ekspr. **krnjav** □ neknj. pog. **mizeren** □ ekspr. **nebogljen** *nebogljen prevod* □ ekspr. **nečloveški** *nečloveške razmere* □ evfem. **nedober** □ evfem. **nelepe** □ ekspr. **nemogoč**¹ *voziti po nemogočih cestah* □ ekspr. **neprebavljiv** *neprebavljiv članek* □ evfem. **neprimeren** *neprimerno stanovanje* □ ekspr. **nesoliden** *nesoliden izdelek* □ publ. **neugoden** *neugodne razmere* □ ekspr. **neužiten** *neužiten prevod* □ ekspr. **neznosen** *neznosen prometni režim* □ ekspr. **obupen** *obupna cesta* □ ekspr. **porazen** *porazno*

stanje v gospodarstvu □ ekspr. **pošasten** *pošastna cesta* □ ekspr. **reven**¹ *Moštvo je pokazalo bolj revno igro* □ ekspr. **strašen** *strašne razmere* □ ekspr. **svinjski** *svinjsko vreme* □ ekspr. **škandalozen** *škandalozen izdelek* □ ekspr. **zanič**¹ □ **nezadovoljiv** ▶ protip. **dober**¹

GLEJ ŠE **dober**¹ 1 | majhen 4 | neokusen | neprimeren | nerazpoložen♦ | nerodoviten | ničvreden | ničvreden povdk. 2 | rahel 3 | slabokrven²♦ | slaboten² | slaboviden♦ | šibek 1, 3

slàb² slába -o povdk. |izraža, da kaj glede na kak kriterij, normo, zahtevo ne ustreza, ne zadovoljuje| *Njeno znanje angleščine je slabo* □ **podpovprečen** □ ekspr. **na psu** □ publ. **pod nivojem** □ ekspr. **pod psom** □ publ. **pod ravniyo** □ ekspr. **revščina**² □ ekspr. **skop**² □ ekspr. **šepast** □ ekspr. **šepav** □ ekspr. **šibek** □ pog. **žalost**² *Ta izdelek je prava žalost* □ ekspr. **žalosten** □ ekspr. **žaltav** ▶ protip. **dober**²

slabčè -éta s ▶ neodločen 1 povdk. | omahljiv povdk.

slabênje -a s |izgubljanje popolnosti svojih značilnosti| *slabenje vida* □ **pešanje**

slabéti -im nedov. |postajati slab, onemogel| *slabeti od lakote; Zaradi boleznij je vidno slabela* □ **izgubljati moč** □ **omagovati** □ **oslabevati** □ **pešati** □ zastar. **koprneti** *koprneti od lakote* □ ekspr. **krhati se** □ knj.izroč. **medleti** □ ekspr. **mreti** □ knj.izroč. **omedlevati** □ ekspr. **propadati** □ knj.izroč. **šibeti** □ ekspr. **veneti** □ ekspr. **veniti**

GLEJ ŠE odpovedovati 3 | slabo³♦1

slábi -a -o prid. ▶ bolan povdk. | čemernost | nerazpoloženje | šala♦3 | volja♦2 | vreme♦1

slabič -iča m ▶ neodločen 1 povdk. | omahljiv povdk. | slabotnež

slabičen -čna -o povdk. ▶ slaboten²

slabičnost -i ž ▶ neodločnost | omahljivost | šibkost

slabikav -a -o prid. ▶ šibek 3

slabína¹ -e ž ▶ slabost 1

slabína² -e ž ▶ lakotnica

slabiški -a -o prid. ▶ neodločen 1 | strahopeten

slabištvo -a s ▶ neodločnost | omahljivost

slabítev -tve ž |prenehavanje (zadovoljivega) opravljanja svoje funkcije| *slabítev glasu* □ **slabljenje**

slabíti -im nedov. *koga* |povzročati, da kdo ni več sposoben opravljati fizičnega dela ali prenašati telesne napore| *Bolezen slabi človeka* □ ekspr. **izčrpavati** □ ekspr. **izčrpovali** □ ekspr. **izmozgavati** □ ekspr. **izsesavati** □ ekspr. **izžemati** □ ekspr. **jemati moč** □ ekspr. **krhati** □ ekspr. **ožemati** □ ekspr. **pobirati** □ ekspr. **zdelavati** □ ekspr. **zdelovati**

GLEJ ŠE slabo³♦1

slabljenje -a s ▶ slabitev

slábo¹ -ega s ▶ zameriti

slabó² nač. prisl.

1. |izraža, da dejanje, stanje ne dosega zaželenega v zadostni meri| *slabo kaj narediti; Polje je slabo obdelano* □ **nekvalitetno** □ ekspr. **mačehovsko** *mačehovsko skrbeti za posest* □ ekspr. **po mačehovsko** □ ekspr. **porazno** □ nar. **šmarno**² □ nizk. **za en drek** □ pog. **zanič**²

2. |izraža, da je dejanje negativno, zlasti v moralnem pogledu| *slabo ravnati z otroki* □ ekspr. **grdo**¹ □ ekspr. **grozno**¹ □ pog. **zanič**²

GLEJ ŠE končati se 2♦ | medlo | napačno² | poceni² | počutiti se♦ | premalo | volja♦2

slabó³ povdk. |izraža nezadovoljivost razmer, okoliščin| *Slabo je, če delo ostane nedokončano* □ vulg. **drek**² □ neknj. pog. **figa**² □ neknj. pog. **pasja figa** □ vulg. **sranje**³ □ star. **tožno**² □ pog. **zanič**³ □ ekspr. **žalostno**² □ ekspr. **žaltavo**

● 1. **biti komu slabo** □ pog. iti komu na bruhanje □ nar. **slabeti komu** □ nar. **slabiti koga** 2. **postajati komu slabo** □ pog. **prihajati komu slabo**

3. **postati komu slabo** □ pog. **priiti komu slabo**

slabôča -e ž ▶ šibkost

slaboglásni -a -o prid. ▶ razvpiti¹

slabokrven¹ -vna -o prid. ► neizrazit 1

slabokrven² -vna -o povdk. |izraža, da ima kdo zmanjšano število rdečih krvničk ali zmanjšano količino krvnega barvila| *Otrok je zelo slabokrven, zato se mora zdraviti* □ **anemičen** □ publ. **malokrven**

◆ **biti slabokrven** □ pog. imeti slabo kri

slabokrvni -a -o prid. ► bolnik ♦2

slabokrvnost -i ž med. |bolezen zaradi zmanjšanja števila rdečih krvničk ali zmanjšane količine krvnega barvila| *zdraviti slabokrvnost* □ med. **anemičnost** □ med. **anemija** □ publ. **malokrvnost**

slabonameren -rna -o prid. |ki ima slabe, nepošteno namene| *slabonameren kritik* □ ekspr. **nedobrohoten** □ ekspr. **zlohoten** ■ protip. **dobronameren**

GLEJ ŠE **dobronameren**

slaboroden -dna -o prid.

1. |ki slabo rodi| *slaborodna sorta češenj* □ ekspr. **neroden**¹ □ ekspr. **nerodoviten** ■ protip. **rodoviten**

2. |ki ni sposoben imeti veliko potomcev| *slaborodni sesalci* ■ protip. **ploden**

GLEJ ŠE **ploden 2**

slaborodni -a -o prid. ► rodovitni

slabost -i ž

1. |neugoden občutek telesne nemoči| *Slabost ga je obšla*

□ knj.izroč. **slabina**¹ □ knj.izroč. **slabota** □ zastar. **teginja**

◆ **telesna slabost** □ med. **astenija**

2. |moralno, značajsko negativna lastnost| *Vsak človek ima kako slabost* □ ekspr. **pomanjkljivost** □ knj.izroč. **slabota** ■ protip. **vrlina**¹

GLEJ ŠE **napaka 1** | **neodločnost** | **nevrastenija** | **omahljivost** | **oslabelost** | **vrlina**¹

slabota -e ž ► **slabost 1, 2**

slaboten¹ -tna -o prid. ► neodločen 1 | omahljiv | oslabel | rahel 3 | šibek 1, 2, 3

slaboten² -tna -o povdk. |izraža, da je kdo brez moči, šibek zlasti zaradi boleznij| *Po boleznij je še vsa slabotna* □ **oslabel** □ **šibek**

□ **slabš.** **kilav** □ ekspr. **reven**² □ ekspr. **revež**² □ ekspr. **slab**¹ □ knj.izroč. **slabičen**

□ star. **sušičen** □ nekuj. pog. **švoh**² □ ekspr. **ubog**¹ □ vulg. **za en drek**

□ ekspr. **zanič**³ *Bolnik je danes zanič* □ nar. **zaničev**

slabotínec -nca m ► **slabotnež**

slabotnež -a m ekspr. |človek, ki je brez moči, onemogel, zlasti zaradi boleznij| *Slabotneži težkega dela niso zmogli* □ knj.izroč. **slabič**

□ zastar. **slabotínec** □ knj.izroč. **slabotnik**

GLEJ ŠE **neodločen 1** povdk. | **omahljiv** povdk.

slabotnik -a m ► **slabotnež**

slabotno prisl. ► **medlo** | **rahló**

slabotnost -i ž ► **šibkost**

slaboumen -mna -o prid. ► **nerazvit** • | **neumen**¹

slaboumje -a s ► **manjrazvitost** • | **neumnost**¹ 1

slaboumnež -a m ekspr. |človek, ki je oviran v duševnem razvoju| *slaboumen otrok* □ ekspr. **bebček** □ knj.izroč. **bebec**

GLEJ ŠE **neumnež**

slaboumnica -e ž knj.izroč. |ženska, ki je ovirana v duševnem razvoju| *Slaboumnico so dali v zavod* □ knj.izroč. **bebka**

GLEJ ŠE **neumnica**

slaboumnost -i ž ► **manjrazvitost** •

slaboviden -dna -o povdk. |izraža, da kdo slabo vidi| *Ker je slaboviden, potrebuje naočnike* □ ekspr. **brljav** □ sleng. **čorav** □ ekspr. **slep**¹

◆ **biti slaboviden** □ ekspr. imeti slabe oči □ ekspr. imeti zanič oči

slabovidnež -a m ► **slabovidni**

slabovidni -ega m |kdor slabo vidi| *Slabovidni je s težavo prebral napis* □ ekspr. **brljavec** □ sleng. **čoro** □ ekspr. **slabovidnež**

slabovidnost -i ž |očesna napaka, zaradi katere se slabo vidi|

Zaradi slabovidnosti potrebuje očala □ ekspr. **brljavost**

slabovóljen -jna -o prid. ► **čemerén**

slabovóljno prisl. ► **čemerno**

slábšati -am nedov. *kaj* |povzročati, da kaj postane slabše|

Takšna dejanja slabšajo odnose med ljudmi □ **kvariti** □ **poslabševati**

□ ekspr. **kaziti**

slábšati se -am se nedov. |izraža, da kaj postaja slabše| *Vreme se slabša* □ **poslabševati se** □ zastar. **hujšati se** *Bolezen se mu hujša*

□ knj.izroč. **kaziti se** □ ekspr. **kisati se** □ ekspr. **kujati se** □ ekspr. **kvariti se**

slábši -a -e prid. |ki ima nižjo mero zaželenih lastnosti v primerjavi s kom, čim drugim| *slabši položaj delovne organizacije kot lani* □ zastar. **gorji** □ zastar. **gorši**

GLEJ ŠE **manjvreden**¹

sláčenje -a s ► **ličkanje 1**

sláčifánt -fánta m ► **striptizer**

slačilka -e ž ► **striptizeta**

slačilnica -e ž |prostor za preoblačenje| *Slačilnica je zraven telovadnice* □ **garderoba** □ **oblačilnica** □ knj.izroč. **preoblačilnica**

sláčipúnca -e ž ► **striptizeta**

sláčiti -im nedov.

1. *koga* |delati, da kdo nima na telesu oblačila| *sláčiti otroka*

□ star. **razpravljati**²

2. *kaj* |delati, da kaj gre s koga kot oblačilo| *Počasi je sláčil plašč*

□ ekspr. **odlagati**

GLEJ ŠE **ličkati**

sláčiti se -im se nedov. |izraža, da kdo daje s svojega telesa oblačila| *sláčiti se pred spanjem* □ star. **razpravljati se** ■ protip. **oblačiti se**¹

GLEJ ŠE **leviti se** | **oblačiti se**¹ 1

sláče -a s knj.izroč. |alge in plavajoče rastline na stoječi vodi|

Ribnik pokriva sláče □ knj.izroč. **okrak**

GLEJ ŠE **ličkanje 2**

sladčica -e ž ► **pijača** ♦3 | **sláčica**

sládek -dka -o prid.

1. |ki je prijetnega okusa kot sladkor, med| *sládek čaj* □ **osláden** ↗

□ **sladkobén** ↗ □ ekspr. **presládek** |zelo sládek| ■ protip. **grenék**

2. |ki mu je dodan sladkor| *Rad pije bolj sladko kavo* □ **osládkan**

□ **oslájen** □ **poslájen** □ **sládkan**

3. ekspr. |ki je zelo, pretirano prijazen; ki vsebuje, izraža veliko, pretirano prijaznost| *sládek človek; sládké besede* □ ekspr. **cukren**

□ ekspr. **maslen maslene besede** □ ekspr. **meden**⁴ *medne besede*

□ ekspr. **meden**⁴ *meden človek* □ ekspr. **posládkan** *posládkane besede*

□ zastar. **sláden** □ ekspr. **sládkoben**

GLEJ ŠE **blagodejen** | **grenék 1** | **ljubek** | **prijeten** | **priliznjen** | **zrel**

sláden -dna -o prid. ► **sládek 3**

sládič -iča m ► **koreninica** •

sládikast -a -o prid. ► **izumetničen** | **priliznjen** | **sládkoben**

sládilni -a -o prid. ► **sládló**

sládló -a s |snov, ki daje hrani sládek okus| *uporabljati med kot sládló* □ knj.izroč. **nasládló** □ knj.izroč. **sládlilno sredstvo**

sládlóiti -ím nedov. ► **lepšati 2** | **sládkati**

sládkáč -a m ► **prilizovalec**

sládkán -a -o prid. ► **sládek 2**

sládkaríja -e ž nav. mn. |jed, izdelek iz sladkorja in dodatkov| *Rad ima sládkaríje* □ star. **cukrenina**

sládkast -a -o prid. ► **sládkoben**

sládkáti -ám nedov. *kaj* |delati sládko| *sládkati čaj* □ **sládlóiti**

sládkáti se -ám nedov. s čim ekspr. |jesti, uživati kaj dobrega|

sládkati se s pečenko □ knj.izroč. **sládkoustiti se**

GLEJ ŠE **dobrikati se** | **jesti 1** | **jesti 1 pp 4** | **prilizovati se**

sladkàv -áva -o prid. ▶ izumetničen
sládki -a -o prid. ▶ cimet | dragi³ | koreninica • | pecivo •³ | pijača •³ | praprot² pp | repa pp | vino pp 1
sládko¹ prisl. ▶ prijetno¹ | priliznjeno
sládko² povdk. ▶ prijetno² 1
sladkôba -e ž ▶ sladkost¹
sladkôben -bna -o prid. | [nekoliko sladok] *sladkoben okus*
 □ sladkast □ ekspr. *osladen* □ knj.izroč. *sladikast* □ knj.izroč. *sladkosten*
GLEJ ŠE izumetničen | sentimentalen | sladek 3
sladkôbno prisl. ▶ priliznjeno | sentimentalno
sladkôbnost -i ž ▶ sentimentalnost | sladkost²
sladkoglâsen -sna -o prid. ▶ blagoglasen
sladkogôlk -a -o prid. ▶ blagoglasen
sládkor -órja m | bela, navadno kristalna snov, ki se uporablja za slajenje | *posuti pecivo s sladkorjem* □ nek. pog. *cuker*
 □ nek. pog. *cukrček* □ *kandis* | sladkor v velikih prosojnih kristalih |
 ♦ 1. kristalni sladkor □ pog. kristalna sipa □ pog. sipki sladkor
 2. gastr. lasasti sladkor □ gastr. sladkorna pena □ gastr. sladkorna vata
 3. mleti sladkor □ sladkorna moka □ sladkorni prah □ sladkor v prahu
 4. neprečiščeni sladkor □ nerafinirani sladkor 5. gastr. praženi sladkor □ gastr. karamel □ gastr. karamelizirani sladkor □ gastr. žgani sladkor
 6. agr. trsni sladkor □ agr. trstni sladkor 7. vaniljev sladkor □ vanilinsladkor □ pog. vanilja □ vaniljin sladkor
GLEJ ŠE fruktoza | glukoza | laktoza | maltoza | monosaharid | polisaharid | saharoza | tovarna •
sladkórček -čka m ▶ bombon
sladkórka -e ž ▶ bolezen •14
sladkórna -e ž ▶ bolezen •14
sladkórni -a -o prid. ▶ bolezen •14 | bolnik •29 | raztopina •3 | sirek • | sladkor •3 | sladkor •2 | sladkor •3 | tovarna •5 | trs • | voda •9
sladkórnicà -e ž | manjša posoda za sladkor | *napolniti sladkorni-*
co □ knj.izroč. *sladkornik*
GLEJ ŠE tovarna •5
sladkórnik -a m ▶ bolnik •29 | sladkornica
sladkornína -e ž ▶ voda •9
sladkosnéd -a m ▶ sladkosnednež
sladkosnéda -e ž ▶ sladkosnednica
sladkosnédec -dca m ▶ sladkosnednež
sladkosnédež -a m ▶ sladkosnednež
sladkosnédka -e ž ▶ sladkosnednica
sladkosnédnež -a m ekspr. | kdor rad je sladke jedi |
Sladkosnednež je s slastjo pojedel torto □ knj.izroč. *sladkosned*
 □ knj.izroč. *sladkosnedec* □ ekspr. *sladkosnedož*
sladkosnédnica -e ž ekspr. | ženska, ki rada je sladke jedi |
Sladkosnednica se je najedla slaščic □ knj.izroč. *sladkosneda*
 □ ekspr. *sladkosnedka*
sládkost¹ -i ž | lastnost takega, ki je prijetnega okusa kot sladkor, med | *sladkost grozdja* □ *sladkoba* □ star. *sladkota* □ star. *slaj*
 □ star. *slaja*
sládkost² -i ž ekspr. | lastnost, značilnost česa, ki vsebuje, izraža veliko, pretirano prijaznost | *sladkost njenih besed*
 □ ekspr. *cukrenost* □ ekspr. *medenost* □ ekspr. *posladkanost* □ ekspr. *sladkob-*
nost
sladkósten -tna -o prid. ▶ sladkoben
sladkôta -e ž ▶ sladkost¹
sladkoust -a -o prid. ▶ priliznjen
sladkoustiti se -im se nedov. ▶ dobrikati se | jesti 1 | jesti 1 pp 4 | prilizovati se | sladkati se
sladkovôdni -a -o prid. ▶ riba 1 pp 1

sládni¹ -a -o prid. ▶ maltoza
sládni² -a -o prid. ▶ čutni
sládnost -i ž ▶ čutnost | naslada
sladokúsec -sca m | kdor ima rad dobre, izbrane jedi in pijače |
pripravljati jedi za sladokusce □ *gurman*
sladokúska -e ž | ženska, ki ima rada dobre, izbrane jedi in pijače | *jedi za sladokuske* □ *gurmanka*
sladokúsní -a -o prid. ▶ uživaški
sladoléd -a m ▶ žlička pp
sladolédar -ja m ▶ prodajalec pp 1
sladostrástje -a s ▶ naslada •
sladostrástnež -a m knj.izroč. | kdor se (rad) čutno naslaja |
razvpiti sladostratnež □ knj.izroč. *sladostrastnik*
sladostrástnik -a m ▶ sladostratnež
sláj -a m ▶ sladkost¹
slája -e ž ▶ sladkost¹
slájšati -am nedov. ▶ lepšati 2
slákar -ja m ▶ pijavčnica •
slákota -e ž ▶ pohlepen povdk. 1
sláalom -a m ▶ proga •3 | tekmovali •1 | vijugati
slalomírati -am dov. ▶ vijugati
slalomíst -a m ▶ športnik pp 2
slalomíšče -a s ▶ proga •3
sláalompróga -e ž ▶ proga •3
sláalomski -a -o prid. ▶ proga •3
sláma -e ž
 • 1. ajdova slama □ redk. ajdnica □ ajdovica □ redk. ajdovka 2. bobova slama □ redk. bobovica □ bobovina 3. fižolova slama □ fižolovina □ fižolovka 4. grahova slama □ grahovica □ grahovina □ graševina² 5. ječmenova slama □ redk. ječmenka □ ječmenovka 6. konopljena slama □ redk. konopna slama □ konopnina 7. koruzna slama □ nar. koruzinje □ knj.izroč. koruzišče □ koruznica □ koruzovina □ nar. sirče □ nar. sirkovina □ nar. siršče 8. lanena slama □ nar. lanišče 9. prosena slama □ knj.izroč. prosenica 10. pšenična slama □ knj.izroč. pšeničnica 11. sirkova slama □ knj.izroč. sirče □ sirkovina
GLEJ ŠE govoriti 1 pp 20 | govorjenje pp 12 | neveden 1 • | rogozovina
slámarica -e ž ▶ blazina 1 pp | slamnjača
slámica -e ž | posušeno steblo žita ali trave; cevka za pitje | *Veter raznaša liste in slamice; srkanje pijače s slamico* □ knj.izroč. *slamka*
slámka -e ž ▶ slamica
slámnati -a -o prid. ▶ bilka 2 • 2 | podjetje •11 | slamnik | strašilo | streha 1 • 3
slámni -a -o prid. ▶ bilka 2 • 2 | streha 1 • 3
slámnica -e ž ▶ pehar | slamnjača
slámnik -a m | klobuk iz slame | *pokriti se s slamnikom* □ *slamnati* klobuk
 ♦ 1. obl. florentinski slamnik □ obl. florentinec 2. obl. panamski slamnik □ obl., žarg. panama □ obl., žarg. panamaslamnik
 • bot. ameriški slamnik □ bot. ehinacea
slámnikarski -a -o prid. ▶ slamnikarstvo
slámnikarstvo -a s | dejavnost, ki se ukvarja z izdelovanjem slamnikov | *opuščanje slamnikarstva* □ *slamninarska obrt*
slamnjáča -e ž | s slamo napolnjena blazina (za ležanje) | *ležati na slamnjači* □ star. *cehta* □ knj.izroč. *posteljnjak* □ knj.izroč. *slamarica* □ knj.izroč. *slamnica* □ zastar. *slamnjak*
GLEJ ŠE blazina 1 pp | pehar
slámnjak -a m ▶ slamnjača
slamorézec -zca m ▶ govornik¹
slamorézni -a -o prid. ▶ slamoreznica

slamoréznicna -e ž | stroj za rezanje slame, sena | *zrezati krmo s slamoreznicno* □ *rezalnica* □ knj.izroč. *rezilnica* □ agr. *slamoreznik* □ agr. *slamorezna kosa* | preprosta slamoreznica z rezilom v obliki kose |

slamoréznik -a m ► slamoreznica

slán -a -o prid. | ki ima okus po soli, navadno zaradi dodane soli | *preveč slana jed* □ *osoljen* □ *posoljen* □ *soljen* □ *slankast* ↗

GLEJ ŠE nespodoben | visok 2

slána -e ž | ledeni kristali, ki se naredijo ponoči zaradi ohladitve zraka, zlasti na rastlinah | *Slana je ožgala ajdo* □ nar. *mráz*¹

slanamúrja -e ž ► razsolica

slánast -a -o prid. ► slankast

sláni -a -o prid. ► izviri 1•3 | morje | presta • | voda •10

slanica -e ž | vodna raztopina (kuhinske soli) | *namakati v slanici* □ *solnica*

GLEJ ŠE morje | voda •10

slanik -a m

1. | posušena in v soli konzervirana riba sled | *prodajati slanike*

□ pog. *arnik*

2. | podolgovato pecivo iz kvašenega testa, potreseno s soljo (in kumino) | *grizljati slanike* □ *soljenec*

GLEJ ŠE sled¹

slanikar -ja m ► prodajalec pp 1

slanikast -a -o prid. ► slankast

slanina -e ž | podkožno maščobno tkivo pri prašiču; tako tkivo kot hrana | *Prašič je imel debelo slanino; jesti kruh in slanino*

□ pog. *špeh* □ pog. *špehek*

♦ 1. gastr. *hamburška slanina* □ pog. *hamburger* 2. gastr. *prekajena slanina* □ pog. *prekajeni špeh*

slánkast -a -o prid. | nekoliko slan | *slankast okus peciva* □ *slanast*

□ knj.izroč. *slanikast*

sláno prisl. ► drago

slánost -i ž | količina soli v morski vodi | *različna slánost morij*

□ *saliniteta*

sláp -a m | večja količina vode, ki v loku pada z višjega mesta na nižje zaradi navpičnega, strmega zemljišča | *bučanje slapa*

□ zastar. *vodopad* □ *kaskada* | manjši stopničasti slap | □ *slapič* ↗

GLEJ ŠE veliko²

slapíč -iča m | manjši slap | *slapiči potoka* □ nar. *šumnik*²

slápje -a s ► slapovje

slapóvje -a s | več slapov | *slapovje na reki* □ star. *slapje*

GLEJ ŠE veliko²

slást -í ž ► lepo² 2 | naslada | prijetno² 2 | sla | tek² | tekniti

slásten -tna -o prid. ► okusen

slastíca -e ž ► poslastica | slaščica

slastíti se -ím se nedov. ► gostiti se² | jesti 1 | jesti 1 pp 4

slástnik -a m ► nasladnež

slástnost -i ž ► okusnost

slastóustiti se -im se nedov. ► gostiti se² | uživati 3

slaščíca -e ž | manjši izdelek iz sladkorja in dodatkov | *Postregla*

jim je slaščice □ zastar. *sladčica* □ zastar. *slastica*

slaščíčár -ja m ► prodajalec pp 1

slaščíčárka -e ž ► prodajalka pp 1

slaščíčárna -e ž | gostinski lokal, kjer se streže zlasti s slaščicami | *Odprli so novo slaščičarno* □ ekspr. *slaščičarnica*

slaščíčárnica -e ž ► slaščičarna

slaščíčárski -a -o prid. ► slaščičarstvo

slaščíčárstvo -a s | dejavnost, ki se ukvarja z izdelovanjem in prodajanjem slaščic | *izučiti se slaščičarstva* □ *slaščičarska obrt*

slátina -e ž ► izviri 1•2 | toplice | voda •2

slátinar -ja m ► steklenica •6

slátinka -e ž ► praprot² pp | steklenica •6

slátinski -a -o prid. ► izviri 1•2 | steklenica •6 | voda •2

slatinščák -a m ► steklenica •6

sláva -e ž | splošno priznanje velike vrednosti, veljave | *Njegova*

slava bleđi □ *sloves* □ knj.izroč. *glorija* □ zastar. *hitrobežna slava*

□ knj.izroč. *lovor pesniški lovor* □ ekspr. *minljiva slava*

GLEJ ŠE povečicati | slaviti

slávček -čka m ► slavec

slávec -vca m | rjavkasta, po trebuhu belkasta ptica pevka z

rjavordečim repom | *Slavec žvrgoli* □ zastar. *filomela* □ ekspr. *slavček*

□ star. *slavič*

slavéči -a -e prid. ► slavilni

sláven -vna -o povdk. ► zasloveti

slavič -iča m ► slavec

slavílec -lca m | kdor komu, čemu izraža splošno priznanje

velike vrednosti, veljave | *slavilci znamenitega pesnika*

□ star. *slavitelj* □ ekspr. *trubadur trubadur domače pokrajine*

slavilni -a -o prid. | ki koga slavi | *slavilne besede* □ *slaveči*

□ knj.izroč. *slavospevni*

GLEJ ŠE pesem 1•10

slavilnica -e ž ► pesem 1•10

slavitelj -a m ► slavilec

slaviti -ím nedov. *kaj* | izražati splošno priznanje velike vrednosti,

veljave | *slaviti dosežke znanosti; slaviti znamenitega športnika*

□ knj.izroč. *glorificirati* □ ver. *hvaliti hvaliti Boga* □ ekspr. *izkazovati slavo*

čemu *izkazovati slavo junakom, domovini* □ ekspr. *opevati* □ ekspr. *peti*

slavo čemu peti slavo junakom; peti slavo demokraciji □ ekspr. *peti slavo-*

speve čemu □ ekspr. *prepevati slavo čemu* □ zastar. *preslavljati* □ knj.izroč. *pro-*

slavljati Vsi so ga proslavljali zaradi tega dejanja □ knj.izroč. *renomirati*

□ knj.izroč. *veličati* □ knj.izroč. *viti lovorove vence čemu*

GLEJ ŠE praznovati | zmagati

slavízem -zma m | jezikosl. | element slovanskih jezikov v kakem

drugem jeziku | *slavizmi v madžarščini* □ jezikosl. *slovanizem*

slavízirati -am nedov. in dov. *kaj* | delati, narediti kaj slovanško |

slavizirati Dalmacijo □ *poslovaniti* □ *slovaniti*

slavjanofil -a m ► slovanofil

slávje -a s ► prireditvev •4

slávlje -a s ► prireditvev •4

slávljenec -nca m | kdor slavi, praznuje | *nazdraviti slavljencu*

□ *praznovalec*

slávljenje -a s ► praznovanje | proslavljanje

slávni -a -o prid. | ki se mu splošno priznava velika vrednost,

veljava | *slavni mož* □ *sloviti* □ *znameniti* □ ekspr. *famozni*

□ zastar. *glasoviti* □ ekspr. *nesmrtni* □ zastar. *neumrjoči* □ zastar. *neumrli*

□ zastar. *neumrljivi* □ ekspr. *preslavni* □ zastar. *slavnoznani* □ knj.izroč. *sloveči*

□ star. *staroslavni* □ ekspr. *veleslavni*

slávnicá -e ž ► pesem 1•10

slávnost -i ž ► prireditvev •4 | slovesnost •1 | slovesnost •2

slávnostni -a -o prid. ► *govornik*¹ ♦ | *kosilo* ♦ | *nagovor* ♦ |

obleka ♦5 | *obred* ♦ | *pogostitev* ♦ | *praznični* | *predstava* ♦7 |

prireditvev ♦4 | *slovesni* | *sprejem* 3♦ | *uniforma* ♦3

slávnostno prisl. ► praznično

slávnostnost -i ž ► prazničnost | slovesnost

slávnoznáni -a -o prid. ► slavni

slavofil -a m ► slovanofil

slavofilstvo -a s ► slovanofilstvo

slavohlépje -a s ► slavohlepnost

slavohlépnost -i ž | lastnost človeka, ki hlepi po slavi | *storiti kaj*

iz slavohlepnosti □ ekspr. *slavohlelje*

slavolók -a m ► spomenik

slavospèv -éva m lit. | pesem, ki koga slavi | *napisati slavospèv*

□ lit. **ditiramb**

GLEJ ŠE slaviti

slavospévni -a -o prid. ▶ slavilni

slávski -a -o prid. ▶ slovanski | slovenski

sléč -a m ▶ rododendron

sléčen -a -o prid. ▶ gol² 2

sléčenost -i ž ▶ golota

sléči sléčem dov.

1. *koga* | narediti, da kdo nima na telesu oblačila | *Mati je slekla otroka* □ ekspr. **razkomatati** □ star. **razpraviti** ■ protip. **obleči**¹

2. *kaj* | narediti, da kaj preneha biti na kom kot oblačilo | *sleči plašč* □ **odložiti** □ **sneti** *sneti rokavice* □ pog. **dati dol** ■ protip. **obleči**¹

GLEJ ŠE obleči¹ 1, 2 | odreti

sléči se sléčem se dov. | izraža, da kdo da s svojega telesa oblačilo | *Hitro se je slekel in legel* □ star. **pometati obleko s sebe**

□ ekspr. **razkomatati se** □ star. **razpraviti se** □ ekspr. **vreči obleko s sebe**

□ ekspr. **znebiti se obleke** □ ekspr. **zvreči obleko s sebe** ■ protip. **obleči se**

◆ **popolnoma se sleči** □ **sleči se do golega** □ **sleči se do nagega**

GLEJ ŠE obleči se | preleviti se

sléd¹ -a m zool. | majhna, ob bokih zelo stisnjena riba z globoko razcepljeno repno plavutjo, ki živi zlasti v severnih morjih | *loviti slede* □ nestrok. **slanik**

GLEJ ŠE riba 1 pp 3

sléd² -ú m ▶ malo² 3 | preostanek | sled³ 1

sléd³ -í ž

1. | kar ostane zlasti na podlagi in kaže, da je tam kaj bilo, se premikalo; kar ostane kje in kaže, da se je tam kaj dogajalo | *opaziti sledi; odstraniti sledi barve* □ **sléd² vidni sledovi korakov**

2. | kar ostane kot posledica kakega dejstva | *V Prešernovih pesmih je mnogo sledi ljudske pesmi* □ knj.izroč. **odmev** □ knj.izroč. **odsev** □ knj.izroč. **refleks** □ knj.izroč. **vpliv**

GLEJ ŠE izgubiti 1♦ | malo² 3 | preostanek

sledár -ja m ▶ krvosledec | pes pp 4

sledec -dca m ▶ pes ♦ 5

sledéči -a -e prid. ▶ naslednji

sledéči si -a si -e si prid. ▶ zaporedni

sledénje -a s ▶ posnemanje | spremljanje 3

sledílec -lca m ▶ zasledovalec

sledílni -a -o prid. ▶ pes ♦ 5

sledítev -tve ž ▶ spremljanje 3

sledíti -ím nedov.

1. *čemu* | premikati se za kom po sledi | *Pes sledi divjadi* □ **zasledovati kaj** □ pog. **iti za čim**

2. *čemu* | prihajati, biti glede na prostor, čas, vrstni red neposredno po čem drugem | *Poročilu je sledila razprava* □ star. **nasledovati**

3. *komu* dov. | neposredno po kom drugem prevzeti njegov položaj, funkcijo | *Vladarju je sledil njegov sin* □ knj.izroč. **naslediti koga** □ pog. **zamenjati koga**

GLEJ ŠE hoditi 1♦ 2 | iti 2♦ 2 | poslušati 1, 3 | posnemati 2 | ravnati se | spremljati 2 | zasledovati

sledíti se -ím se nedov. ▶ zaznaven ♦

sledíti si -ím si nedov. ▶ vrstiti se 2

slédni -a -o prid. ▶ pes pp 5 | pes ♦ 5

sledník -a m ▶ naslednik | pes ♦ 5 | posnemovalec 1 | privrženec | vohun | zasledovalec

slédnji -a -e zaim. ▶ vsak²

slédnjič prisl. ▶ nazadnje

sledúh -a m ▶ vohun | zasledovalec

slegúr -ja m ▶ ptica pp 8

sléheren -rna -o zaim. ▶ kakršen koli

sléherni¹ -ega m ▶ vsakdo

sléherni² -a -o prid. ▶ kateri koli | vsak²

sléhernik -a m ▶ vsakdo

slehérnikrat prisl. ▶ vsakokrat

slêj ko prêj člen. zv. ▶ najbrž

slême -éna s agr. | močen tram kot vzvod na vrhu stiskalnice | *namestiti koš pod sleme* □ nar. **prešpan**

GLEJ ŠE vzpetina pp

sleménski -a -o prid. ▶ opeka pp 2

sléng -a m ▶ govorica 1 pp

slép¹ -a -o prid. ▶ nekritičen | slaboviden

slép² -a -o povdk. *od česa* ekspr. | izraža stanje, ko kdo ne more razsodno misliti, presoјati | *biti slep od jeze* □ ekspr. **oslepljen**

□ ekspr. **preslepljen** □ ekspr. **zaslepljen**

GLEJ ŠE oslepljen

slépa -e ž | ženska, ki ni sposobna zaznavati svetlobe, barv | *voditi slepo čez cesto* □ ekspr. **slepka**

slepár -ja m ▶ goljuf

sleparíca -e ž ▶ goljufivka

sleparíja -e ž ▶ goljufija

slepáriti -im nedov. ▶ goljufati | varati 2 | vasovati 1

slepárka -e ž ▶ goljufivka

slepárski -a -o prid. ▶ goljufiv

slepárstvo -a s ▶ goljufivost

slépček -čka m ▶ slepi¹

slépec -pca m | kači podoben kušcar brez nog in z majhnimi očmi | *Pri košnji je ubil slepca* □ nar. **slepič**

GLEJ ŠE slepi¹

slépi¹ -ega m | kdor ni sposoben zaznavati svetlobe, barv | *pomagati slepemu čez cesto* □ **slepec** □ ekspr. **slepček**

GLEJ ŠE pedagogika ♦ 3

slépi² -a -o prid. ▶ dogmatični | letenje ♦ 2 | matica 2♦ 2 | nagon | naključno | okno ♦ | poceni² | položaj 5♦ 2 | pristajanje ♦ | slepica | slepomišiti | strast

slepíca -e ž les. | grča, prekrita s prirastkom lesa | *slepica v deblu* □ les. **slepa grča** □ les. **zarasla grča**

GLEJ ŠE lampa | teloh

slepíce -íc ž mn. ▶ plašnice

slépič -a m | črvasti podaljšek slepega črevesa | *operacija slepiča*

□ anat. **apendiks**

GLEJ ŠE slepec | vnetje ♦ 14

slepílke -ílč ž mn. ▶ plašnice

slepilni -a -o prid. | ki slepi, zaslepljuje | *slepilni videz* □ knj.izroč. **slepljivi**

GLEJ ŠE pištola ♦ 1

slepílo -a s ekspr. | na videz bleščéča stvar brez vsebine | *Ne mara za zunanji blišč in poceni slepila* □ nek. pog. **blef**

GLEJ ŠE fatamorgana | utvara

slepíti -ím nedov.

1. *koga* | s svojo svetlobo povzročati, da kdo (skoraj) ne vidi | *Močna luč ga slepi* □ **oslepljevati** □ knj.izroč. **bleščiti** *Sonce ga blešči*

□ ekspr. **jemati oči komu** *Močna svetloba mu je jemala oči* □ ekspr. **jemati pogled komu** *Močna svetloba mu jemlje pogled* □ ekspr. **jemati vid komu** *Močna svetloba mu jemlje vid* □ knj.izroč. **oslepljati** □ zastar. **oslepovati**

2. *koga* ekspr. | povzročati, da kdo ne more razsodno misliti, presoјati | *Jeza ga slepi* □ ekspr. **zaslepljevati**

3. *koga* ekspr. | z govorjenjem, ravnanjem povzročati, da ima kdo o kaki stvari mnenje, ki ne ustreza resnici | *Mene ne boš slepil*

□ nek. pog. **blefirati komu**

GLEJ ŠE osvajati 2 | varati 1

slepíti se -ím se nedov. |z neutemeljenimi razlogi ustvarjati v samem sebi prepričanje, da je stanje drugačno kot v resnici, navadno boljše| *Slepila sta se, da hčerina bolezen ni nevarna*

□ ekspr. *delati si iluzije* □ ekspr. *delati si utvare* □ ekspr. *lagati si*

□ knj.izroč. *pravljčiti si*

sléпка -e ž ▶ slepa

slepljíví -a -o prid. ▶ slepilni

slépo prisl. ▶ dogmatično | nekritično | posnemati 2♦

slepomišén -šna -o prid. ▶ neiskren

slepomišénje -a s ▶ govorjenje pp 10 | ovinkarstvo

slepomišítí -im nedov. ekspr. |govoriti, ravnati tako, da se kaj prikriva, da se ne pove resnice| *Ne slepomiši, povej, kaj želiš od mene* □ zastar. *igrati se skrivalice* □ knj.izroč. *igrati se skrivalnice*

□ ekspr. *igrati se slepe miši* □ ekspr. *iti se skrivalnice* □ ekspr. *iti se slepe miši*

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 17

slepomiškanje -a s ▶ govorjenje pp 10 | ovinkarstvo

slepóšt -i ž ▶ slepota

slepôta -e ž |dejstvo, da kdo ne vidi| *Zaradi slepote ni mogel opravljati vsakega dela* □ *oslepelost* □ *slepost*

♦ med. *barvna slepota* □ med. *daltonizem*

slěš -a m ▶ črta 1♦4

sléz -a m

• bot. *navadni slez* □ nestrok. *ajbiš*

slezéna -e ž ▶ vranica

slezénovec -vca m bot. |divja ali okrasna rastlina z dlanastimi listi in belimi, rdečimi ali rožnatimi cveti| *cvetenje slezenovca*

□ vrtn. *malva*

slezéti -ím nedov. ▶ cediti se

slíčén -čna -o prid. ▶ podoben¹

slíčica -e ž ▶ slika 2

slíčiti -im nedov. ▶ podoben² 1♦1

slíčno prisl. ▶ podobno

slíčnost -i ž ▶ podobnost

slika -e ž

1. |likovna upodobitev česa z barvami, navadno umetniška; delo, izdelek s tako upodobitvijo| *Slikar končuje sliko; obesiti sliko na steno* □ knj.izroč. *kompozicija* □ um., žarg. *malaria*² □ iron. *pildek*

□ knj.izroč. *podoba* □ knj.izroč. *poslikava* *Dim je poškodoval poslikavo na steni* □ pog. *risba* □ ekspr. *slikarija* □ nar. *tabla*

♦ 1. *impresionistična slika* □ knj.izroč. *vtisna slika* 2. *nabožna slika*

□ knj.izroč. *nabožna podoba* 3. *oljna slika* □ um., žarg. *olje* □ *oljnata slika*

4. *oltarna slika* □ *oltarska slika* 5. *slika na platnu* □ um., žarg. *platno*

2. |upodobitev česa, zlasti v knjigi, časopisu| *izrezovati slike iz časopisa* □ ekspr. *podobica* □ ekspr. *slíčica* □ ekspr. *slika*

• 1. *fiz. navidezna slika* □ *fiz. virtualna slika* 2. *fiz. prava slika* □ *fiz. realna slika*

GLEJ ŠE akvarel 2 | čudaški povdk. 1 | fotografija | freska | krajina | podoben² 1 | predstava | videz 1

slikáni -a -o prid. ▶ okno 1♦6

slikanje -a s

• *rentgensko slikanje* □ nestrok. *radiografija* □ med. *rentgenografija*

GLEJ ŠE fluorografija | fotografiranje | mamografija | opisovanje

slikár -ja m |kdor upodablja z barvami, navadno umetniško|

Slikar je končal portret □ um., žarg. *malar* □ slabš. *mazač* □ zastar. *obraznik*

□ zastar. *podobar* □ zastar. *živopisec*

PODPOMENKE 1. *barokist*, *gotik*, *klasik*, *preraphaelit*, *renesančnik*

2. *abstraktist*, *akvarelist*, *animalist*, *figuralik*, *freskant*, *ikonopisec*,

kolorist, *kozolčar*, *krajinar*↗, *marinist*, *naivec*↗, *stekloslikar*

GLEJ ŠE krajinar | naivec | opisovalec | soboslikar

slikaríca -e ž ▶ slikarka

slikarija -e ž ▶ freska | slika 1 | slikarstvo

slikárka -e ž |ženska, ki upodablja z barvami, navadno

umetniško| *znana slovenska slikarka* □ um., žarg. *malarka*

□ star. *slikarica*

slikárna -e ž ▶ atelje ♦2 | delavnica 1♦14

slikárski -a -o prid. ▶ atelje ♦2 | čopič ♦ | delavnica 1♦14 | slikarstvo

slikárstvo -a s |likovna umetnost, pri kateri je glavno izrazno

sredstvo barva| *zgodovinski razvoj slikarstva* □ um., žarg. *malaria*²

□ star. *podobarstvo* □ ekspr. *slikarija* □ ekspr. *slikarska umetnost*

♦ 1. um. *abstraktno slikarstvo* □ um. *afiguralno slikarstvo* □ um. *brez-*

predmetno slikarstvo □ um. *nepredmetno slikarstvo* 2. um. *stensko*

slikarstvo □ um. *zidno slikarstvo*

GLEJ ŠE krajinarstvo 1

slikati -am nedov.

1. *kaj* |predstavljati, izražati kaj z barvami, navadno umetniško|

Rad slika morje □ *upodabljati* □ um., žarg. *malati* □ zastar. *obraziti*

□ zastar. *obrazovati* □ knj.izroč. *poslikavati* □ ekspr. *risariti*

♦ um. *slikati al fresco* □ um. *slikati na mokri omet* □ um. *slikati na sveži*

omet

2. *kaj* obrt. |prekrivati (stene) z beležem, s kredoj| *slikati stopnišče*

□ nestrok. *pleskati*¹

GLEJ ŠE fotografirati | opisovati

slikati se -am se dov. in nedov. ▶ fotografirati se

slikica -e ž ▶ slika 2

slíkopléskar -ja m ▶ pleskar pp

slikóvit -a -o prid.

1. |ki učinkuje prijetno zaradi bogastva, različnosti barv,

oblik| *slikovita pokrajina* □ knj.izroč. *pitoresken* □ zastar. *šarovit*

□ knj.izroč. *živopisen*

2. |ki učinkuje prijetno zaradi nazornosti, nenavadnosti|

slikovit izraz □ knj.izroč. *jeder* □ ekspr. *sočen*

slikóvito nač. prisl. |izraža, da dejanje učinkuje prijetno zaradi

nazornosti, nenavadnosti| *slikovito pripovedovati* □ ekspr. *sočno*

slikóvitost -i ž |dejstvo, da kaj učinkuje prijetno zaradi

bogastva, različnosti barv, oblik| *slikovitost pokrajine*

□ knj.izroč. *pitoresknost* □ knj.izroč. *živopisnost*

slikóvni -a -o prid. ▶ elektronka ♦2 | pisava 1 pp 2 | pisava 1♦7 |

posnetek ♦6 | slovar ♦7 | točka ♦1

slína -e ž ▶ sliniti se | železi si | žganje

slínar -ja m ▶ goba pp 4 | priliznjen povdk.

slínast -a -o prid. |ki je moker od sline| *slinast gobec* □ knj.izroč. *slinav*

GLEJ ŠE priliznjen

slínav -a -o prid. ▶ nedorasel | neizkušen povdk. 2 | priliznjen |

sentimentalen | slinast

slínavec -vca m ▶ zelenec 3

slínavka -e ž bot. |užitna goba z rjavkastim ali rumenka-

stim klobukom in drobnimi zrnici na betu| *nabirati slinovke*

□ bot. *ovčarka*

• 1. *anat. obušesna slinavka* □ *anat. priušesna slinavka* 2. *anat. trebušna*

slinavka □ *anat. pankreas*

GLEJ ŠE goba pp 4

slínavost -i ž ▶ priliznjenost

slínček -čka m |kos blaga, ki se daje otrokom pod brado za

zaščito oblačila| *zavezati otroku slinček* □ nar. *podbradek*

□ knj.izroč. *podbradnik*

slínež -a m ▶ priliznjen povdk.

slíniti -im nedov. ▶ poljubljati

slíniti se -im se nedov. |izločati slino iz ust, gobca| *Otrok se*

močno slini □ ekspr. *cediti slino*

GLEJ ŠE dobrikati se | jokati | poljubljati se | prilizovati se |

vsiljevati se 1 | zapeljevati

slíp -a m teh. |zaostajanje zlasti vrtilne hitrosti enega dela naprave, stroja v odnosu do drugega| *štiri odstotni slíp* □ teh. **zdrs**

slíšati -im nedov. in dov. *kaj* |s sluhom zaznavati| *slíšati korake*
□ knj.izroč. **čuti**¹

GLEJ ŠE govoriti 1 | pripadati 1 | spadati 2

slíšati se -im se nedov. s prislovnim določilom |izraža, da je kaj kje prisotno tako, da je jasno zaznavno s sluhom| *Na dvorišču se slíšijo koraki otrok* □ *biti slíšen* □ knj.izroč. **čuti se** □ knj.izroč. **glasiti se**¹
□ knj.izroč. **odzivati se** □ ekspr. **oglašati se** □ star. **razglašati se** □ knj.izroč. **zveneti**¹

GLEJ ŠE zaznaven ♦ | zveneti¹ 2

slíšen -šna -o prid. ▶ slišati se

slíšiš medm. ▶ pogledati 4 | poslušati 4

slíva -e ž |sadno drevo z modrimi jajčastimi koščičastimi sadeži| *potresti slívo* □ *češpljevo drevo* □ *slívovo drevo* □ *češplja* □ nar. **češpa**

slívar -ja m ▶ plemič pp 1

slívarica -e ž ▶ mOKARICA ♦

slívje -a s ▶ drevje ♦16

slívni -a -o prid. ▶ nasad 1♦3

slívnik -a m ▶ nasad 1♦3

slívňjak -a m ▶ nasad 1♦3

slívov -a -o prid. ▶ drevje ♦16 | kompot ♦1 | nasad 1♦3 | slíva

slívovec -vca m ▶ slívoVKA

slívovica -e ž ▶ slívoVKA

slívovka -e ž |žganje iz sliv| *opiti se s slívovko* □ *češpljevec* □ *slívovica*
□ knj.izroč. **slívovec**

slízek -zka -o prid. ▶ spolzek

sljúda -e ž ▶ hematit¹ | muskovit

sljúdnati -a -o prid. ▶ glina ♦2

sljúdni -a -o prid. ▶ glina ♦2 | skrilavec ♦2

sljúdovec -vca m ▶ skrilavec ♦2

slóčiti -im nedov. ▶ ukrivljati

slóčiti se -im se nedov. ▶ razpenjati se | ukrivljati se

slóg -a m

1. |kar je določeno z izborom in uporabo izraznih, oblikovnih sredstev v posameznem delu ali v več delih| *slogi v umetnosti* □ *stil*
♦ 1. **biblijski slog** □ knj.izroč. **biblični slog** □ svetopisemski slog □ svetopisemski stil 2. **empirski slog** □ empir □ empirski stil 3. **manieristični slog** □ manierizem □ manieristični slog □ manierizem

2. šport. |ustaljeni, predpisani način izvajanja športne discipline| *slogi v plavanju* □ šport. **stil**

GLEJ ŠE način | ogon | skladovnica

slóga -e ž |stanje brez preprirov, nasprotovanj med ljudmi| *prizadevati si za slogo med družinskimi člani* □ knj.izroč. **složnost**

slógan -a m ▶ geslo 1

slogóvni -a -o prid. |ki je v zvezi z izborom in uporabo izraznih, oblikovnih sredstev| *slogovne značilnosti romana* □ **stilistični**
□ **stilni** □ knj.izroč. **stilski**

GLEJ ŠE analiza ♦3

slogóvno ozim. prisl. |izraža, da se kaj določa, je določeno glede na slog| *slogovno izboljševati besedilo* □ **stilistično** □ **stilno**

slòj slója m |osebe, ljudje, povezani glede na socialni izvor, položaj v družbi| *pripadnost ljudi različnim slojem* □ **družbeni sloj** □ **družbena plast** □ **socialni sloj** □ **socialna plast** □ **plast**³ □ publ. **socialna kategorija** □ star. **socialni stan** □ soc. **stratum**
♦ družb. **nižji družbeni sloj** □ zastar. spodnji družbeni sloj

PODPOMENKE nižji družbeni sloj ↗, srednji družbeni sloj, višji družbeni sloj

GLEJ ŠE birokracija | **plast**³ 1 | **plast**³ 1♦2 | **plast**³ 1♦3 | **plast**³ 1♦1 | **plast**³ 2

slòjast -a -o prid. ▶ plastnat

slojevít -a -o prid. |ki je iz slojev| *slojevita sestava* □ **slojnat**
GLEJ ŠE plastnat

slojevítost -i ž

• 1. družb. **družbena slojevítost** □ družb. stratifikacija 2. geogr. **toplotna slojevítost** □ geogr. termična stratifikacija
GLEJ ŠE razslojenost

slòjnat -a -o prid. ▶ plastnat | slojevit

slòjni -a -o prid. |ki je v zvezi z osebami, ljudmi, povezanimi glede na socialni izvor, položaj v družbi| *slojna delítev prebivalstva* □ **plastni**
GLEJ ŠE plastni

slòjňica -e ž ▶ izohipsa | plastnica

slók -a -o prid. ▶ kriv¹ 3 | suh¹ 2 | vitek

slóka -e ž zool. |ptica vlažnih gozdov z dolgim kljunom| *lov na sloke* □ zool. **kljunač**
GLEJ ŠE riba 1 pp 3

slókast -a -o prid. ▶ kriv¹ 3

slokonóg -a -o prid. ▶ dolgonog

slòn slóna m ▶ neroden² povdk. | nerodnež | pretiravati | velik 2 povdk.

slònast -a -o prid. ▶ slonovski

slòňček -čka m |slonji mladič| *slonica s slončkom* □ knj.izroč. **sloníč**

slonétí -im nedov. ▶ lenariti 1 | opirati se 2 | temeljiti 2 | zadrževati se

sloníč -íča m ▶ slonček

slonílo -a s ▶ naslonjalo

slònji -a -e prid. |ki je v zvezi s sloni| *slonja ušesa* □ **slonov**

slonokošćen -a -o prid. ▶ slonovínast

slonokošćenína -e ž ▶ slonovina

slonokoščevína -e ž ▶ slonovina

slònov -a -o prid. ▶ slonovina | slonji

slonovína -e ž |zobovina slonovih oklov| *izdelki iz slonovine*
□ *slonova kost* □ knj.izroč. **slonokošćenina** □ knj.izroč. **slonokoščevina**

slonovínast -a -o prid. |ki je iz slonovine| *slonovínast držaj* □ **slonokoščen**

slònovski -a -o prid. ekspr. |ki je zaradi razmeroma velike razežnosti podoben kot pri slonu| *njegove slonovske noge*
□ ekspr. **slonast**

slovániti -im nedov. ▶ slavizirati

slovanízem -zma m ▶ slavizem

slovanofil -a m |kdor se navdušuje za slovansko kulturo| *Slovanofili so se udeleževali sokolskih prireditvev* □ knj.izroč. **slavjanofil**
□ knj.izroč. **slavofil**

slovanofilstvo -a s |miselnost slovanofilov| *izkazovati narodno zavednost in slovanofilstvo* □ knj.izroč. **slavofilstvo**

slováňski -a -o prid. |ki je v zvezi s Slovani| *slovanski rod*
□ zastar. **slavski**

slováňščina -e ž

• jezikosl. **stara cerkvena slováňščina** □ jezikosl. starocerkvenoslovanski jezik □ jezikosl. starocerkvenoslováňščina □ zastar. staroslovenščina

slovár -ja m |knjiga, v kateri so besede razvrščene po abecedi in pojasnjene| *sestavljati slovar* □ **besednjak** □ zastar. **dikcionar** □ knj.izroč. **vokabular** □ **glosar** |navadno starejši slovar|
□ **slovarček** |manjši slovar|

♦ 1. jezikosl. **enciklopedični slovar** □ jezikosl. enciklopedijski slovar
2. jezikosl. **enozvezkovni slovar** □ jezikosl., žarg. enozvezkovnik
3. jezikosl. **odzadnji slovar** □ jezikosl. obrnjeni slovar □ jezikosl. retrogradni slovar 4. jezikosl. **pogostnostni slovar** □ jezikosl. frekvenčni slovar 5. jezikosl. **sinonimni slovar** □ jezikosl., žarg. sinonimnik

6. jezikosl. **skupnostni slovar** □ jezikosl. kolaborativni slovar **7.** jezikosl. **slikovni slovar** □ jezikosl. slikovni besednjak **8.** jezikosl. **tehniški slovar** □ knj.izroč. tehnični slovar **9.** jezikosl. **terminološki slovar** □ knj.izroč. izrazijski slovar

PODPOMENKE **1.** dvojezični slovar, enojezični slovar, trijezični slovar, večjezični slovar **2.** splošni slovar, narečni slovar, pravopisni slovar, terminološki slovar **3.** splošni slovar, specializirani slovar **4.** slovar srednjega obsega, slovar večjega obsega, tezavrus ↗

GLEJ ŠE besedje

slovarček -čka m ▶ slovar

slovarnik -a m ▶ slovaropisec

slovarniški -a -o prid. ▶ slovaropisni

slovaropisec -sca m |kdor se (poklicno) ukvarja s sestavljanjem, pisanjem slovarjev| *mednarodno srečanje slovaropiscev* □ leksikograf □ star. besednjakar □ ekspr. slovarnik

slovaropisje -a s |pripravljanje, sestavljanje, pisanje slovarjev| *ukvarjati se s slovaropisjem* □ leksikografija □ slovarstvo

slovaropisni -a -o prid. |ki je v zvezi s slovaropisjem| *slovaropisna pravila* □ leksikografski □ redk. slovarniški □ ekspr. slovarski

slovaroslôvje -a s ▶ leksikologija

slovarski -a -o prid. ▶ iztočnica | pomen •3 | ponazorilo • | sestavek • | slovaropisni | zasnova 1 • | zredigirati •

slovarstvo -a s ▶ slovaropisje

slováščina -e ž ▶ jezik 3•56

slováški -a -o prid. ▶ jezik 3•56

slovéči -a -e prid. ▶ slavni

slovenitelj -a m ▶ prevajalec •

slovenitev -tve ž ▶ poslovenjenje

sloveniti -im nedov.

1. kaj |prilagajati slovenskemu načinu življenja in mišljenja| *sloveniti obmejno prebivalstvo* □ slovenizirati

2. kaj |delati kaj slovensko| *sloveniti strokovne izraze* □ redk. poslovenjati

GLEJ ŠE prevajati •2

slovenizácija -e ž |proces prilagoditve slovenskemu načinu življenja in mišljenja| *slovenizacija obmejnih krajev* □ slovenjenje

slovenizírati -am nedov. in dov. ▶ posloveniti | prevajati •2 | sloveniti 1

slovnénjenje -a s ▶ prevajanje •2 | slovenizacija

slovnénji -a -e prid. ▶ slovenski

slovnénka -e ž ▶ petunija

slovnénski -a -o prid. |ki je v zvezi s Slovenci| *slovenske pesmi* □ star. kranjski □ zastar. slavski □ nar. slovenji

GLEJ ŠE govedo 1•1 | jezik 3•57 | ozemlje •3 | prerod • | prevajalec • | prevajanje •2 | prevajati •2 | prevesti 1 •3

slovnénsko nač. prisl. |izraža, da se kaj dogaja, da kaj obstaja tako kot pri Slovencih| *govoriti slovensko* □ pog. po slovensko □ nar. po slovenje

GLEJ ŠE prevesti 1 •3

slovnénstvo -a s |pripadnost slovenskemu narodu| *Rad je poudarjal svoje slovenstvo* □ star. kranjstvo

slovnénščina -e ž

• časnikarska slovenščina □ slabš. časnikarščina

GLEJ ŠE jezik 3•57

slôves -ésa m ▶ slava | ugled

slovésen -sna -o prid. |ki izraža vzvišenost, dostojanstvenost in resnost| *Oče je s slovesnimi kretnjami nalival vino* □ ekspr. ceremonialen □ knj.izroč. ceremoniozen □ knj.izroč. obreden

slovésni -a -o prid. |ki se opravlja po določenih predpisih, tako da se poudari pomembnost česa| *slovesno odprtje razstave* □ slavnostni □ svečani

GLEJ ŠE govornik 1 • | izjava •5 | kosilo • | prireditev •4 | sprejem 3 • | večerja •2

slovésno prisl. ▶ izjaviti •

slovésnost -i ž |dejstvo, da se kaj opravlja po določenih predpisih, tako da se poudari pomembnost česa| *slovesnost sprejema* □ slavnostnost □ svečanost □ ekspr. ceremonialnost

• **1.** jubilejna slovesnost □ knj.izroč. jubilarna slovesnost

□ knj.izroč. jubilejna slavnost **2.** spominska slovesnost

□ knj.izroč. spominska slavnost **3.** zaključna slovesnost

□ sklepna slovesnost **4.** žalna slovesnost □ komemoracija

GLEJ ŠE pogreb | prireditev •4

slovéti -ím nedov. |biti splošno znan zaradi izrednih uspehov, lastnosti, kakovosti| *Igralka že dolgo slovi □ biti slaven* □ ekspr. biti legenda □ zastar. biti na sluhu □ knj.izroč. biti vedeta □ publ. biti zvezda □ zastar. sluti

slovíti -a -o prid. ▶ slavni

slôvka -e ž ▶ zlog 1

slovkováti -újem nedov. ▶ zlogovati

slôvnica -e ž |sistem jezikovnih sredstev in njihovih medsebojnih odnosov| *učiti se slovnico; slovnica slovenskega jezika* □ gramatika

♦ **1.** jezikosl. normativna slovnica □ jezikosl. normativna gramatika

2. jezikosl. opisna slovnica □ jezikosl. deskriptivna gramatika

□ jezikosl. deskriptivna slovnica **3.** jezikosl. pretvorbena slovnica

□ jezikosl. transformacijska slovnica **4.** jezikosl. protistavna slovnica

□ jezikosl. kontrastivna slovnica **5.** jezikosl. tvorben slovnica

□ jezikosl. generativna gramatika □ jezikosl. generativna slovnica

6. jezikosl. zgodovinska slovnica □ jezikosl. historična gramatika

□ jezikosl. historična slovnica

slôvníčar -ja m |strokovnjak za slovnico| *prvi slovenski slovníčar* □ gramatik □ star. besedar

slôvníčni -a -o prid. |ki je v zvezi s slovnico| *slovníčna pravila* □ gramatični □ gramatikalni □ knj.izroč. slovníški

GLEJ ŠE analiza •4 | pomen •4 | spol | število 1 •15

slôvníčno ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na slovnico| *slovníčno pravilna tvorba* □ gramatično □ gramatikalno □ knj.izroč. slovníško

slôvníški -a -o prid. ▶ slovníčni

slôvníško prisl. ▶ slovníčno

slôvo 1 -a s ▶ beseda | črka

slôvo 2 -ésa s |pozdrav, pozdravljanje pri odhodu, navadno s stiskom roke| *prirčno slovo* □ poslovitev □ zastar. poslovalo **GLEJ ŠE** ločitev 2 | nehati 1 | neumnež | odhod | odvaditi se | poslavljati se | posloviti se | umreti 1

slôstvce -a s ▶ književnost 2

slôstvveni -a -o prid. ▶ kritik • | krožek • | slovstvo •1 | smer •1 | zgodovina •2

slôstvvenik -a m ▶ književnik

slôstvveno prisl. ▶ literarno

slôstvvenokrítčni -a -o prid. ▶ literarnokrítčni

slôstvvenost -i ž ▶ književnost 2

slôstvvenozgodovínski -a -o prid. ▶ literarnozgodovínski

slôvstvo -a s

• **1.** lit., nardp. ljudsko slovstvo □ nardp. slovstvena folklorica □ lit.,

nardp. ustno slovstvo **2.** lit. rokopisno slovstvo □ lit. pismenost

□ lit. pismensko slovstvo □ lit. pismenstvo

GLEJ ŠE književnost 1, 2 | literatura •4

slóžen -žna -o prid. ► soglašati 1

slóžno nač. prisl. |izraža, da kaj poteka, se dogaja brez preprirov, nasprotovanj| *složno živeti s stanovalci* □ v slogi □ v složnosti □ ekspr. *kot en mož postopati kot en mož*

složnost -i ž ► sloga

slučáj¹ -a m ► dogodek | naključje¹ | nikakor | primer¹ 2

slučáj² povdk. ► naključen

slučájen -jna -o povdk. ► naključen

slučájni -a -o prid. ► dogodek •1 | gost¹ •2 | lastnost •3 | najdba •4 | naključni

slučájno prisl. ► nikakor | po naključju

slučájnosten -tna -o povdk. ► naključen

slúga -e m

- vojaški sluga □ zgod. burš □ zgod. posilni □ zgod. purš

GLEJ ŠE hišnik | hlapčevski povdk. | služabnik

slúginja -e ž ► hišnica 2

slúh -a m |čut za zaznavanje zvočnih dražljajev| *Sluh mu že nekoliko peša* □ zastar. *posluch*

GLEJ ŠE oglušeti | sloveti

sluhovòd -óda m |cevasti del ušesa med uhljem in bobničem| *očistiti sluhovod* □ *zunanjí sluhovod* □ anat. *zunanjí akustični meatus*

slúp -a m ► jadrnica pp

slúšaj -te medm. ► poslušati 4

slušálka -e ž |del telefonskega aparata iz priprave za poslušanje in mikrofona| *odložiti slušalko* □ *telefonska slušalka* □ knj.izroč. *slušalo*

GLEJ ŠE odgovoriti 1•2 | stetoskop

slušálo -a s ► slušalka | stetoskop

slušátelj -a m

- izredni slušatelj □ knj.izroč. eksternist

slúšati -am nedov. ► poslušati 1, 3

slúšni -a -o prid. |ki je v zvezi s sposobnostjo zaznavanja zvočnih dražljajev| *slušna sposobnost* □ *akustični* □ *avditivni* □ redk. *avditorni*

GLEJ ŠE igra •5 | organ 1•13 | prevara •1 | prisluch | tip •4 | zaznava pp | živec •7

slúšno prisl. ► pedagogika •2 | zaznati 1•4 | zaznavati 1•

slúšnost -i ž ► akustičnost

slút -a m ► čut 2 | slutnja

slúti slóvem nedov. ► glasiti se¹ | sloveti

slutíti in slútiti -im nedov. ► zaznavati 1

slútnja -e ž navadno s prilastkom |nedoločni občutek, nedoločna misel, da je, obstaja, se bo zgodilo zlasti kaj neprijetnega|

Obšla ga je slutnja, da mu nekaj prikrivajo □ ekspr. *črna slutnja*

□ ekspr. *mračna slutnja* □ zastar. *predčutje* □ knj.izroč. *predslutnja* □ star. *slut*

□ ekspr. *temna slutnja*

slútnjema prisl. ► s slutnjo

slútoma prisl. ► s slutnjo

slúz¹ -a m ► sluz²

slúz² -í ž |brezbarvna lepljiva tekočina, ki jo izločajo sluzne

žleze| *izkašljati sluz* □ *sluz¹* □ med. *mukus* □ knj.izroč. *sluza* □ zastar. *žleza*

Iz kože se izloča žleza

- riževa sluz □ rižev sluz

slúza -e ž ► sluz²

slúzast -a -o prid.

1. |ki je pokrit s sluzjo| *sluzasta goba* □ *sluzav* □ *sluznat*

□ knj.izroč. *sluzek* □ redk. *sluzen*

2. |ki je podoben sluzi| *sluzast izcedek* □ *sluzav* □ *sluznat*

GLEJ ŠE priliznjen | spolzek

slúzav -a -o prid. ► sluzast 1, 2

slúzavi -a -o prid. ► izmeček •

slúzek -zka -o prid. ► sluzast 1

slúzen -zna -o prid. ► sluzast 1

slúzéti -ím nedov. ► cediti se

slúznat -a -o prid. ► sluzast 1, 2

slúzni -a -o prid. ► žleza •5

slúznicá -e ž anat. |plast na notranji strani votlih organov, v kateri so žleze, ki izločajo sluz| *Sluznica obdaja nosno votlino*

□ anat., žarg. *mukoza*

◆ anat. *vohalna sluznica* □ anat. *vonjavna sluznica*

GLEJ ŠE veznica • | vnetje •15

slúznični -a -o prid. ► žleza •5

slúznik -a m anat. |s tekočino napolnjena vrečica med mišico in kostjo, navadno ob sklepu| *operativno odstraniti sluznik*

□ anat. *burza*

sluznína -e ž biol. |glavna sestavina sluzi| *sluznina v slini*

□ biol. *mucin*

služábni -a -o prid. ► služabniški

služábnica -e ž |v nekaterih deželah stalno najeta ženska za pomoč pri hišnih delih in za osebno strežbo| *najeti služabnico*

□ star. *krščenica* □ zastar. *služiteljica* □ *odaliska* |služabnica v muslimanskem okolju| □ *strežnica* ↗

GLEJ ŠE prostitutka

služábnik -a m |v nekaterih deželah stalno najeti moški za pomoč pri hišnih delih in za osebno strežbo| *najeti služabnike* □ *sluga*

□ *valet* □ zastar. *družinče* □ knj.izroč. *famulus* □ zastar. *služitelj* □ zastar. *sluznik*

□ *strežnik* ↗

◆ *dvorni služabnik* □ zastar. *komorni služabnik* □ zastar. *pridvorni služabnik*

GLEJ ŠE duhovnik 1 | hudoben povdk. 3 | hudobnež | stražnik

služábniški -a -o prid. |ki je v zvezi s služabniki| *služabniški prostori* □ star. *poselski* □ zastar. *služabni*

služábništvo -a s ► služinčad

slúžba -e ž

• 1. *akviziterska služba* □ *poverjeniška služba* 2. *dežurna služba*

□ prakt. sp. *dežurna* □ *dežurstvo* 3. *informativna služba* □ *informativna služba*

□ *inšpekcijska služba* □ *inšpektorska služba* □ *nadzorna služba*

□ *nadzorniška služba* □ *nadzorstvena služba* 5. *voj. intendantska služba*

□ *voj., žarg. intendantca* 6. *obveščevalna služba* □ prakt. sp. *obveščevalna*

7. *patronažna služba* □ *patronaža* 8. *pogrebna služba* □ *pogrebniška*

služba 9. *protifitoforna služba* □ *antifitoforna služba* 10. *protiobveščevalna služba*

□ *kontraobveščevalna služba* 11. *računovodska služba*

□ *računovodstvo* 12. *redarska služba* □ *pog. redarstvena služba*

□ *redarstvo* 13. *sanitetna služba* □ *saniteta* 14. *stražarska služba*

□ *stražarstvo* 15. *svetovalna služba* □ *svetovalstvo* 16. *taksistična služba*

□ *avtotaksisluzba* □ *taksisluzba* 17. *vlečna služba* □ *avtovleka*

18. *vojaška služba* □ *pog. vojska* □ zastar. *žold*

GLEJ ŠE maša | oddelek 1 | oddelek 1•2 | odpovedati • | odpustiti 1 |

odpuščati 1 | zaposlen 2• | zaposlitev 2 | zaposlitev 2•4 | zaposlitev 2•5

| zaposlitev 2•6 | zaposlitev 2•1 | zaposliti se

slúžbeni -a -o prid. ► čas •1 | doba •3 | obleka •1 | službeno

slúžbeno nač. prisl. |izraža, da je dejanje v zvezi z opravljanjem dela na podlagi delovnega razmerja| *službeno kam odpotovati*

□ urad. *po službeni dolžnosti*

slúžbica -e ž ► zaposlitev 2

službodajálec -lca m ► delodajalec

službovánje -a s ► zaposlitev 2

službováti -újem nedov. ► zaposlen 2•

služéči -a -e prid. ► zemljišče •3

slúžen¹ -žna -o prid. ► ustrezljiv

slúžen² -žna -o povdk. ► podrejen

služinčád -í ž |v nekaterih deželah več služabnikov, služabniki| *sklicati služinčad* □ *služabništvo* □ star. *družina* □ zastar. *prisloga*

služitelj -a m ▶ hišnik | služabnik

služiteljica -e ž ▶ služabnica

služiti in služiti -im nedov.

- voj. služiti vojaški rok □ pog. biti pri vojaki □ voj. služiti kadrovski rok □ voj., žarg. služiti vojsko

GLEJ ŠE hlapec ♦ | podrejen ♦ | streči 1 | vojak •1 | zaposlen 2 •

služiti se in služiti se -im se nedov. ▶ uporabljati 2

služiti si in služiti si -im si nedov. ▶ preživljati se

slúžkinja -e ž ▶ pomočnica •

slúžni -a -o prid. ▶ zemljišče •3

slúžnik -a m ▶ služabnik

slúžnost -i ž pravn. | pravica do delnega omejevanja lastnika

pri razpolaganju s svojo lastnino ali do delne uporabe tuje lastnine | pridobiti služnost □ pravn. servitut □ pravn. služnostna pravica

GLEJ ŠE drvarjenje • | podrejen | podrejenost

slúžnostni -a -o prid. ▶ pot⁴ •3 | služnost | upravičenec •

smájli -ja m ▶ emotikon

smátrati -am nedov. ▶ imeti 4 | misliti 3

sméh -a m | izražanje zlasti veselja, sreče z izrazom na obrazu, navadno z raztegnjenimi ustnicami, in glasovi | izzvati smeh pri poslušalcih □ smejanje □ slabš. rezgetanje □ slabš. režanje □ otr. smehec

□ ekspr. smehljanje □ ekspr. smešek □ hehetanje □ hihitanje □

□ hohotanje □ krohotanje □

GLEJ ŠE smejati se | zasmejati se

sméhec -hca m ▶ smeh

smehljáj -a m ▶ nasmešek

smehljájček -čka m ▶ nasmešek

smehljánje -a s ▶ smeh

smehljáti se -ám se nedov. ▶ smejati se

sméhoma prisl. ▶ smeje se

smejačica -e ž ▶ grlica •

smejánje -a s ▶ smeh

smejáti se smêjem se nedov. | z izrazom na obrazu, navadno

z raztegnjenimi ustnicami, in glasovi kazati zlasti veselje, srečo | Ljudje so se glasno pogovarjali in se smejali □ nar. regljati se □ ekspr. režati se □ nizk. rigati se □ otr. smejkati se □ star. smešiti se □ star. smeškati se □ hahljati se □ hihitati se □ hohotati se | glasno, z nizkim glasom se smejati | smehljati se | z manj poudarjenim izrazom na obrazu se smejati | □ ekspr. krohotati se □ ekspr. rezgetati se | z visokim, rezkim glasom se smejati | □ ekspr. stresati smeh | zelo se smejati |

GLEJ ŠE posmehovati se

smejčkati se -am se nedov. ▶ smejati se

smejé prisl. ▶ smeje se

smejé se nač. prisl. | izraža, da dejanje poteka med smehom |

smeje se oditi iz sobe □ smeje □ smejoč se □ knj.izroč. smehoma

smejóč se -a se -e se prid. ▶ smeje se

smél -a -o prid. ▶ pogumen

smélo prisl. ▶ pogumno

smélost -i ž ▶ pogum

smér -í ž

1. | kar določa gibanje, lego glede na določeno umišljeno črto | ugotavljati smer vetra □ zastar. mer □ zastar. pravec

2. | s prilastkom kar določa potek česa, kako dogajanje glede na cilj, sredstva | spremeniti smer političnega delovanja □ publ. linija □ zastar. pravec □ knj.izroč. usmeritev

- 1. literarna smer □ knj.ževna smer □ knj.izroč. literarna struja □ literarni tok □ knj.izroč. slovstveni tok 2. teh. osna smer □ teh. aksialna smer 3. alp. plezalna smer □ alp. plezalska smer □ alp. pristop □ zastar. skalaška smer

smérni -a -o prid. ▶ kazalec •

smérnica -e ž ▶ delati 1•2 | direktiva

smérnik -a m ▶ kazalec • | kažipot | vodja 3

smerodájén -jna -o povdk. ▶ odločilen

smerokàz -áza m ▶ kazalec • | kažipot

sméšek -ška m ▶ nasmešek | smeh

sméšen -šna -o prid. | ki vzbuja smeh | smešen prizor

□ neknoj. pog. hecen □ pog. komičen □ ekspr. presmešen □ neknoj. pog. špasen

□ sleng. štosen

sméšenje -a s | zmanjševanje vrednosti, pomena čemu

z ironiziranjem | prizanesti komu s smešenjem njegovih prijateljev

□ knj.izroč. persiflaža

sméšiti -im nedov. kaj | zmanjševati vrednost, pomen čemu z

ironiziranjem | smešiti malomeščanske navade □ knj.izroč. persifirati

□ karikirati | z močnim poudarjanjem značilnih potez, lastnosti

smešiti |

sméšiti se -im se nedov. ▶ smejati se

sméškati se -am se nedov. ▶ smejati se

sméško -a m ▶ emotikon

sméšni -a -o prid. ▶ poceni²

sméšnica -e ž ▶ zgodba 1 •

smét -í ž ▶ nepomemben povdk. 1 | ničvrednež

smétana -e ž | gostejši mastni sloj, ki se nabira na površini

mleka | posneti smetano □ nar. škrlup □ nar. vrhnje

♦ stepena smetana □ tolčena smetana

GLEJ ŠE elita | gospoda | kava pp 1

smétanast -a -o prid. ▶ kremast

smétanov -a -o prid. ▶ barva 1•23

smetárnica -e ž ▶ smetiščé

sméten -tna -o prid. ▶ nasmeten

smetí¹ -í ž mn. | zelo majhni delci snovi, ki so kje, kjer ni

potrebno, zaželeno | pomesti smeti □ knj.izroč. smetje

GLEJ ŠE dotrajan ♦ | koš 1•2 | odpadki | smetnjak

sméti² smém nedov. | z nikalnico, z nedoločnikom izraža nedovoljenost,

neprimernost česa zaradi neprijetnih posledic | Otroka ne smete

pustiti samega □ ekspr. moči¹ Otroka ne morete pustiti samega

GLEJ ŠE lahko⁴ 3, 4

smetiščé -a s | prostor za odlaganje smeti | odnesti odvečne stvari

na smetiščé □ star. smetarnica

smetiščni -a -o prid. ▶ smetnjak

smetje -a s ▶ smeti¹ | sodrga

smetljív -a -o prid. ▶ nasmeten

smetnják -a m | večja posoda za odlaganje smeti | izprazniti

smetnjak □ kanta za smeti □ knj.izroč. smetiščna kanta

smícati -am nedov. ▶ zbadati 1

smíčni -a -o prid. ▶ vrata 1•8

smíla -e ž ▶ usmiljenje

smílečen -čna -o prid. ▶ usmiljen | usmiljen ♦

smílití se -im se nedov. in dov. s smiselnim osebkom v dajalniku | izraža,

da kdo čuti čustveno prizadetost, žalost ob nesreči, trpljenju

koga | Otrok se je vsem smilil □ ekspr. biti hudo za koga □ zastar. militi se

GLEJ ŠE usmiliti se

smílj -a m bot. | rastlina s suhimi ovršnimi listi in rumenimi cveti

v košku | trgati smílj □ knj.izroč. smílje

smílje -a s ▶ smílj

smílováti se -újem se dov. ▶ usmiliti se

smírek -rka m ▶ korund | papir •16

smírenski -a -o prid. ▶ preproga •5

smírkov -a -o prid. ▶ papir •16

smírnáprepróga -e ž ▶ preproga •5

smísel -sla m |kar se s tem, kar izraža kaka jezikovna enota, dejansko misli| *Čeprav spremenimo besedni red, ostane smisel enak* □ pomen □ ekspir. **poanta** □ knj.izroč. **rezon** □ ekspir. **vsebina**

- življenjski smisel □ knj.izroč. življenjska ciljnost □ življenjski cilj □ knj.izroč. življenjski smoter

GLEJ ŠE cilj | nadarjen ♦ | občutek 3 | po dogovoru | pogled 2♦ | pravi² 2

smíselni -a -o prid. |ki je v skladu s tem, kar ima kaj namen doseči, čemur je kaj namenjeno| *smiselna uporaba zakona* □ knj.izroč. **smotrni** □ knj.izroč. **smotrnostni**

GLEJ ŠE osebek ♦2

smíselno nač. prisl. |izraža, da je kaj v skladu s tem, kar se misli, hoče s čim doseči| *smiselno urejena celota* □ knj.izroč. **smotrno**

smithsonit -a [smitsonít] m min. |rudnina cinkov karbonat| *kristali smithsonita* □ min. **draga kalamina**

smód -a m |dim, ki nastane pri smojenju| *oster vonj po smodu* □ star. **smoja**

GLEJ ŠE ožig | peronospora | smog

smodíti -ím nedov. *kaj* tekst. |z gorečim plinom ali razžarjenimi ploščami odstranjevati štrleča vlakna| *smoditi tkanino* □ tekst. **gazirati**

GLEJ ŠE kaditi | ožigati ♦ | ožigati 1, 2

smodíti se -ím se nedov. ▶ žgati se

smodník -a m |eksplozivna snov v obliki prahu ali zrn, ki ima pri izogrevanju veliko potisno moč| *izdelovati smodnik* □ nekaj. pog. **pulfer** □ star. **strelni prah**

GLEJ ŠE mošnja ♦ | rog 2♦

smóg -a m meteor. |zmes prahu, dima, izpušnih plinov v ozračju nad industrijskimi mesti| *prepovedati vožnjo z avtomobili zaradi previsoke koncentracije smoga* □ knj.izroč. **smod**

smój -a m ▶ smuč

smója -e ž ▶ smod

smójka -e ž ▶ neumnež

smóking -a m ▶ suknjič pp 1

smokúlja -e ž ▶ kača pp 2

smókva -e ž ▶ figa¹ ♦1 | figa¹ 1 | figovec | opuncija

smókvica -e ž ▶ figa¹ 1

smókvín -a -o prid. ▶ figov | žganje ♦1

smókvov -a -o prid. ▶ figov

smókvovec -vca m ▶ figovec

smóla -e ž |lepljiv rumenkastorjav izcedek iz nekaterih dreves, zlasti iglavcev| *Smreke izločajo smolo* □ knj.izroč. **češnjev gumi**

- ♦ 1. kem. akrilna smola □ kem. akrilatna smola 2. kem. polikondenzacijske umetne smole □ kem. kondenzacijske umetne smole 3. zemeljska smola □ naravni bitumen

smólar¹ -ja m ekspir. |kdor ima smolo| *Smolarju vse spodleti* □ ekspir. **smolež** □ šport., žarg. **osmoljenec** |kdor ima smolo pri tekmo vanju|

smólar² -ja m ▶ čevljar

smolárski -a -o prid. ▶ stolček ♦

smólást -a -o prid. ▶ smolnat

smólásti -a -o prid. ▶ les ♦46

smôlec -lca m ▶ čevljar

smôlen¹ -lna -o prid. ▶ smolnat

smôlen² -a -o prid. ▶ smolnat

smolénec -nca m ▶ lakota ♦

smoleníca -e ž ▶ bakla ♦

smolenják -a m nar. |smolnat borov štor| *razklati smolenjak* □ nar. **smolnik**

smôlež -a m ▶ smolar¹

smolíka -e ž agr. |izcejanje smole pri koščičastem sadnem drevju| *V breskovem nasadu se je pojavila smolíka* □ agr. **gumoza** □ agr. **smolikavost**

smolíkovost -i ž ▶ smolíka

smolína -e ž ▶ zarez 1

smolíti se -ím se nedov. ▶ družiti se | zadrževati se pp

smólnat -a -o prid. |ki je lepljiv, umazan od smole| *smolnati prsti* □ **smolast** □ **smolen¹** □ knj.izroč. **smolen²**

smólnati -a -o prid. ▶ bakla ♦ | les ♦46 | madež 1♦2

smólni -a -o prid. ▶ bakla ♦ | madež 1♦2

smólnica -e ž |nekdaj smolnata borova trska za razsvetljavo| *prižgati smolnico* □ **smolnik** □ nar. **grljevica**

GLEJ ŠE bakla ♦

smolník -a m ▶ bakla ♦ | smolenjak | smolnica

smolnják -a m ▶ bakla ♦

smôlovec -vca m ▶ brin | brinovec | grm ♦2

smolovina -e ž ▶ les ♦46

smóter -tra m ▶ cilj | smisel ♦

smótka -e ž ▶ cigara

smotláka -e ž ▶ navlaka | sodrga

smótrni -a -o prid. ▶ načrtni | smiselni

smótrno prisl. ▶ načrtno | smiselno

smótrnost -i ž ▶ načrtnost

smótrnostni -a -o prid. ▶ smiselni

smrád -ú m |neprijeten vonj| *Smrad se je razširil po prostoru* □ nar. **smrāja** □ knj.izroč. **zaudarek**

GLEJ ŠE ničvrednež

smráden -dna -o prid. ▶ smrdljiv

smradíti -ím nedov. *kaj* |povzročati, da se kje razširja, obstaja smrad| *smraditi ozračje* □ **zasmrajati**

smradljív -a -o prid. ▶ smrdljiv

smradljívka -e ž ▶ vžigalica

smradúh -a m ▶ smrdljivec

smrája -e ž ▶ smrad

smřča -e ž ▶ trišlja

smřčáč -a m ▶ smřčiči

smřčáti -ím nedov. |dajati pri dihanju v spanju hrkajoče, piskajoče glasove| *Če spi na hrbtu, smřči* □ ekspir. **drnjohati** □ star. **hrčati** □ star. **hrkati** □ nar. **hrliti** □ knj.izroč. **hrpiti** □ star. **hrščati** □ knj.izroč. **smřščati** □ ekspir. **vleči dreto** □ ekspir. **žagati**

GLEJ ŠE spati

smřčávec -vca m ▶ smřčiči

smřčiči -ega m |kdor smřči| *Smřčiči je zbudil vse speče* □ ekspir. **smřčáč** □ ekspir. **smřčávec** □ slabš. **smřčúh**

smřček -čka m ▶ mavrah | tepen

smřčúh -a m ▶ smřčiči

smrdě¹ -éta m ▶ zoprnež

smrdě² -éta s ▶ zoprnež

smrděč -éča -e prid. ▶ smrdljiv

smrdelíka -e ž ▶ kamilica ♦

smrděti -ím nedov. |oddajati, dajati neprijeten vonj| *Pokvarjena hrana smrdi* □ **zaudarjati** □ evfem. **dišati** □ pog. **imeti duh** □ nar. **vonjati** □ zastar. **zavdajati po čem zavdajati po plesnobi**

smrdljíka -e ž ▶ terebint

smrdljív -a -o prid. |ki ima, oddaja neprijeten vonj| *smrdljív zrak; smrdljíva mlaka* □ **smrdeč** □ **zaudarjajoč** □ knj.izroč. **smraden** □ knj.izroč. **smradljív** □ ekspir. **usmrajen** □ ekspir. **zasmrajen**

smrdljívec -vca m ekspir. |kdor ima, oddaja neprijeten vonj| *odmakniti se od smrdljívca* □ slabš. **smraduh** □ slabš. **smrduh**

GLEJ ŠE petrolej | zoprnež | žganje

smrdljivi -a -o prid. ▶ bezeg •2 | kamilica •
smrdljivka -e ž ekspir. | ženska, ki ima, oddaja neprijeten vonj|
presesti se proč od smrdljivke □ slabš. **smrduha** □ slabš. **smrdulja**
GLEJ ŠE petrolejka | zoprnica
smrdokávra -e ž zool. | rdečkastorumena ptica s pokončno
pahljačasto perjanico| *V duplu stare vrbe gnezdi smrdokavra*
□ nar. **hupkač** □ zool. **vodeb**
smrdúh -a m ▶ skunk | smrdljivec | zoprnež
smrdúha -e ž ▶ smrdljivka
smrdúlja -e ž ▶ smrdljivka
smréčevje -a s ▶ drevje •17 | gozd 1•17 | smrečje
smréčica -e ž ▶ smreka
smrečina -e ž ▶ gozd 1•17 | smrečje
smréčje -a s | smrekove veje| *pokriti gredo s smréčjem*
□ redk. **smrečevje** □ redk. **smrečina**
GLEJ ŠE gozd 1•17
smréčji -a -e prid. ▶ smrekov
smréčka -e ž ▶ smreka
smréčnati -a -o prid. ▶ gozd 1•17
smréčni -a -o prid. ▶ med¹ •2 | olje •12 | smrekov
smréka -e ž | iglasto drevo s temnozelenimi koničasti-
mi iglicami, visečimi storži in rdečkastorjavo razpokano
skorjjo| *posekati smreko* □ nar. **brina** □ ekspir. **smrečica** □ ekspir. **smrečka**
□ ekspir. **smrekica**
GLEJ ŠE les •47 | omorika
smrékica -e ž ▶ smreka
smrékov -a -o prid. | ki je v zvezi s smreko| *smrekove iglice*
□ **smrečji** □ knj.izroč. **smrečni**
GLEJ ŠE drevje •17 | gozd 1•17 | les •47 | lubadar • | med¹ •2 | olje •12
smrékovec -vca m ▶ gozd 1•17 | med¹ •2
smrekovina -e ž ▶ les •47
smrekovje -a s ▶ drevje •17 | gozd 1•17
smrk -a m ▶ sifon | vrtnec 1
smrka -e ž ▶ deklica
smrkati -am nedov. | glasno potegovati sluz, zrak v nos| *Močno je*
smrkala in kašljala □ **posmrkavati** ↗
GLEJ ŠE jokati
smrkav -a -o prid. ▶ mlad 1 | neizkušen | neizkušen povdk. 2
smrkavček -čka m ▶ deček¹ | razposajenec
smrkavec -vca m ▶ deček¹ | fant 1 | razposajenec
smrkavka -e ž ▶ deklica | razposajenka
smrkelj -klja m | sluzast izcedek, ki se izloča skozi nos| *obrisati*
smrkelj □ nar. **čampelj** □ evfem. **mokrota** □ ekspir. **sveča** □ otr. **mucka** ↗
GLEJ ŠE razposajenec | ščir •
smrklja -e ž ▶ deklica | razposajenka
smrkljica -e ž ▶ deklica | razposajenka
smrkniti -em dov. ▶ zajokati
smrkolín -a m ▶ deček¹ | fant 1 | razposajenec | sin
smrkolínček -čka m ▶ deček¹ | razposajenec
smrkolínka -e ž ▶ deklica | razposajenka
smrkolínski -a -o prid. ▶ razposajen 2
smrkôvje -a s ▶ mlajši¹
smrlínje -a s ▶ grmovje •2
smrščati -ím nedov. ▶ smrščati
smrt -i ž
1. | prenehanje življenja, življenjskih procesov; stanje, ko
prenehajo življenjski procesi| *Izguba krvi je povzročila smrt;*
ugotoviti smrt □ med. **eksitus** □ knj.izroč. **katastrofa** □ evfem. **konec**¹ *Njen*
tragični konec jih je pretresel □ ekspir. **konec življenja** □ knj.izroč. **preminu-**
tje □ knj.izroč. **umrtje**

◆ 1. med. **klinična smrt** □ med. navidezna smrt 2. med. **srčna smrt**
□ med. kardialna smrt
2. | dejstvo, da kdo umre| *bati se smrti* □ med. **eksitus** □ evfem. **kata-**
strofa *Zdravnik se boji, da bo nastopila katastrofa* □ ekspir. **konec**¹
□ knj.izroč. **oddaljitev** □ evfem. **odhod** □ knj.izroč. **umrtje**
3. | v upodobitvah, uprizoritvah okostnjak s koso, ki poseblja dejstvo,
da kdo umre| *Ob postelji je stala smrt* □ pesn. **angel smrti** □ ekspir. **bela**
smrt □ pesn. **bela žena** □ star. **bela žena smrtnica** □ star. **božja dekla**
□ knj.izroč. **smrtnjak** □ ekspir. **starka s koso** □ star. **ta bela s koso**
□ knj.izroč. **votlogleda žena**
• ver. **mučeniška smrt** □ ver. mučeništvo
GLEJ ŠE boginja pp | evtanzija | hudo³ 1 | izumreti | kuga |
obletnica • | obsodba •2 | obsoditi •2 | preobjeda | škoditi |
umirati | umreti 1, 2 | usmrtiti | utoniti | zavoj • | zelo 1
smšten -tna -o povdk. ▶ umrljiv
smrtljivi -a -o prid. ▶ smrtni
smrtni -a -o prid. | ki povzroči smrt| *smrtna količina strupa* □ **smr-**
tonosni □ zastar. **smrtljivi** □ knj.izroč. **usmrtilni** □ knj.izroč. **usmrtljivi**
GLEJ ŠE bolezen •15 | doza² •2 | gen • | izid 1• | kazni •4 | mrtev² • |
nesreča 1•2 | nevarnost¹ • | obsodba •2 | pot³ • | skok 1•3 |
sovrastvo | strah 1 | tišina | ubiti 1 | umiranje | umirati | utru-
jenost | zavoj •
smrtnica -e ž ▶ mrzlica •1 | smrt 3 | teloh •
smrtnik -a m ▶ človek 2
smrtnina -e ž ▶ umrlina
smrtnjak -a m ▶ smrt 3
smrtno nač. prisl. | izraža, da dejanje poteka tako, da prenehajo
življenjski procesi| *Strup smrtno deluje na telo* □ **smrtonosno**
□ med. **letalno**
GLEJ ŠE nevaren 2• | resen² | resen² • | zelo 3
smrtnost -i ž med. | število, ki pove, koliko ljudi umre od sto
obolelih za isto boleznijo| *Smrtnost pri tej bolezni je velika*
□ med. **letaliteta** □ med. **letalnost** □ med. **umrljivost**
GLEJ ŠE umrljivost
smrtonôsni -a -o prid. ▶ smrtni
smrtonôsno prisl. ▶ smrtno
SMS -a [esemès -êsa] m ▶ sporočilo •
smuč -a m zool. | večja sladkovodna riba zelenkaste barve s te-
mnejšimi prečnimi progami| *loviti smuče* □ knj.izroč. **smoj**
smuča -e ž ▶ smučka
smučanje -a s | vožnja po snegu s smučmi| *Otroci so uživali v*
smučanju □ **smuka** □ nar. **dričanje** □ pog. **smučarija**
◆ **smučanje na vodi** □ vodno smučanje
GLEJ ŠE čevljev •7
smučar -ja m
• 1. šport. **alpski smučar** □ šport., žarg. **alpinec** 2. **smučar na vodi** □ vodni
smučar
GLEJ ŠE športnik pp 1
smučarija -e ž ▶ smučanje
smučarski -a -o prid. ▶ avtobus •2 | čevljev •7 | letalnica • | palica •17 |
polet • | proga •5 | skakalnica •1 | skok 1•4 | tek¹ •3
smučati -am nedov. | gojiti smučanje, ukvarjati se s smučanjem|
Pozimi rad smuča □ nekuj. pog. **dilcati**
smučati se -am se nedov. | voziti se s smučmi| *Otroci se radi*
smučajo □ nekuj. pog. **dilcati se** □ ekspir. **dričati se** □ otr. **smučkati se**
smúče smuč ž mn. ▶ smuč
smučí -í ž mn. | dolga, ozka, tanka, spredaj zakrivljena priprava
za drsenje, skakanje po snegu, ki se pritrdi na čevlje| *pripeti si*
smučí □ **smučke** □ nekuj. pog. **dilce** □ pog. **smučce**
◆ **tekaške smučí** □ knj.izroč. **tekalne smučí**

PODPOMENKE alpske smuči, skakalne smuči, tekaške smuči ↗
GLEJ ŠE ploskev •2 | polet • | tek¹ •3
smučina -e ž | sled, ki jo zapustijo smuči v snegu | *V svežem snegu je bilo videti smučine* □ nar. **tir** □ zastar. **tirnica**
smučišče -a s ▶ proga •5
smučka -e ž | ena od smuči | *Smučka se mu je odpela*
 □ neknoj. pog. **dilca** □ pog. **smuča**
smučkati se -am se nedov. ▶ smučati se
smučke smúčk ž mn. ▶ smuči
smučni -a -o prid. ▶ vrata 1•8
smúk -a m ▶ proga •4 | tekmovati •2
smúka -e ž ▶ smučanje
smukáč -a m ▶ športnik pp 2
smukáški -a -o prid. ▶ proga •4
smúkati -am nedov. *kaj* | s potegi z oprijemajočo roko po čem trgati | *smukati bezgove jagode* □ knj.izroč. **smukljati**
 □ nar. **smuliti**
GLEJ ŠE osmukavati | preskakovati 2
smúkati se -am se nedov. *okoli koga* ekspr. | hodeč, premikajoč se sem in tja biti, zadrževati se kje z določenim namenom | *Toliko časa se je smukala okoli matere, da ji je dovolila iti na izlet*
 □ nar. **muliti se**¹ □ nar. **smuliti se**
GLEJ ŠE hoditi 1 pp 14 | plaziti se 3 | tekati | zapeljevati
smúke smúk ž mn. ▶ sanica
smukljáti -ám nedov. ▶ smukati
smúkniti -em dov. ▶ iti 2 | obleči¹ 2 | obuti | odhiteti | oditi pp 3 | steči¹ 1 | ukrasti
smúkpróga -e ž ▶ proga •4
smúkvica -e ž ▶ jagoda 1
smúlití -im nedov. ▶ smukati
smúlití se -im se nedov. ▶ dobrikati se | smukati se
smúški -a -o prid. ▶ palica •17 | proga •4 | skakalnica •1 | skok 1•4 | tek¹ •3
snack bar ~ -a [snék bár] m ▶ okrepčevalnica
snága -e ž ▶ čistoča
snáha -e ž | sinova žena v odnosu do njegovih staršev | *S snaho se lepo razumejo* □ nar. **nevesta** □ pog. **tamlada**
snájper -ja m ▶ ostrostrelec | puška •4
snajperíst -a m ▶ ostrostrelec
snájperka -e ž ▶ puška •4
snást -í ž ▶ jadrovje
snážen¹ -žna -o prid. ▶ čist¹ 1
snážen² -žna -o povdk. ▶ čist²
snáženje -a s ▶ čiščenje
snažilec -lca m ▶ čistilec
snažilka -e ž | ženska, ki se poklicno ukvarja s čiščenjem | *zaposliti snažilko* □ **čistilka**
snažilni -a -o prid. ▶ čistilni | naprava •2
snážití -im nedov. ▶ čistiti 1
snážno prisl. ▶ čisto³
snážnost -i ž ▶ čistoča
snéd -í ž ▶ požrešen povdk. 1 | požrešnež
snéda -e ž ▶ požrešen povdk. 1 | požrešnež
snédati -am nedov. ▶ onečaščati
snéden¹ -a -o prid. ▶ požrešen
snéden² -dna -o prid. ▶ požrešen
snédenec -nca m ▶ požrešen povdk. 1 | požrešnež
snédenost -i ž ▶ požrešnost
snédež -a m ▶ požrešen povdk. 1 | požrešnež
snedúh -a m ▶ požrešen povdk. 1 | požrešnež

snég -á m | padavine v obliki snežink; te padavine kot bela snov na podlagi, zemlji | *Sneg naletava; Planine so pokrite s snegom*
 □ ekspr. **bela mokrota** □ ekspr. **bela odeja** *Planine so pokrite z belo odejo*
 □ ekspr. **snegec** □ ekspr. **snegovje** □ ekspr. **snežec** □ ekspr. **snežek** □ knj. izroč. **snežina** *Snežina se tali* □ knj.izroč. **snežna odeja** *Planine so pokrite s snežno odejo* □ **celec** □ **gnilec** □ **pršič** □ **puhec** □ **saninec** □ **srenec** ↗
 ◆ 1. **nesprijeti sneg** □ rahli sneg □ sipki sneg 2. **srežasti sneg** □ sreženi sneg □ srežnati sneg 3. **novi sneg** □ knj.izroč. novina □ knj.izroč. novozapadli sneg □ knj.izroč. svežec
 • beljakov sneg □ prakt. sp. sneg □ stepeni beljak
GLEJ ŠE celec | gnilec | meja •4 | sneženje | sren | srenec
snégec -gca m ▶ sneg
snegobrán -a m ▶ snegolov
snegolòm -óma m ▶ polom 2 pp
snegolòv -óva m | ograja na strehi, ki zadržuje sneg | *namestiti snegolov* □ **snežna ograja** □ **snegobran** □ knj.izroč. **snegolovec**
snegolôvec -vca m ▶ snegolov
snegôvje -a s ▶ sneg
snemálec -lca m
 • 1. film. **snemalec filmskih trikov** □ film., žarg. **trikmojster** 2. rad. **snemalec zvoka** □ rad. tonski snemalec □ knj.izroč. **zvokovni snemalec** 3. **televizijski snemalec** □ film., žarg. **kammerman**
snemální -a -o prid. ▶ ekipa •3 | knjiga •8
snemálník -a m ▶ diktafon
snemálski -a -o prid. ▶ ekipa •3
snémanje -a s | prenašanje s filmsko kamero na filmski trak | *snemanje prizora* □ **filmanje**
 ◆ rad. **tonsko snemanje** □ rad. **posnemanje zvoka** □ rad. **zapisovanje zvoka**
snémati -am nedov.
 1. *kaj* | prenašati s filmsko kamero na filmski trak | *snemati množične prizore* □ **filmati** □ **posnemati**
 2. *kaj* obrt. | s pletilko delati novo petljo skozi dve ali več prejšnjih ali končevati pletenje | *snemati zanko* □ obrt., žarg. **jemati dol**
snemljívi -a -o prid. ▶ proteza •
snémni -a -o prid. ▶ proteza •
snésti sném dov. ▶ pojesti 1 | preklicati 2• | prelomiti 2
snét -í ž ▶ nepomemben povdk. 1 | ničvrednež | sodrga
snéti snámem dov. *kaj* | narediti, da kaj ni več obešeno, nameščeno | *Snela je zavese in jih oprala* □ pog. **pobratí** □ ekspr. **razkomatati razkomatati vrečo z ramen** □ pog. **vzeti dol**
GLEJ ŠE izmisliti si 2 | obglaviti | odkovati | odvzeti 2•3 | sleči 2 | ubiti 1
snetív -a -o prid. ▶ snetjav
snetívost -i ž ▶ snetjavost
snetjáv -áva -o prid. | na katerem so črnkaste tvorbe, ki jih povzročajo sneti | *snetjav klas* □ **snetiv** □ **snetljiv**
GLEJ ŠE nepomemben
snetjávost -i ž | okuženost s snetmi | *snetjavost pšenice* □ **snetivost** □ **snetljivost**
snetljív -a -o prid. ▶ nepomemben | snetjav
snetljívost -i ž ▶ snetjavost
snežák -a m ▶ mož •2
snežec -žca m ▶ sneg
snežek -žka m ▶ sneg
snéžen¹ -žna -o prid. ▶ snežen² 1
snežén² -a -o prid.
 1. | za katerega je značilno veliko snega | *hladna in snežena zima* □ knj.izroč. **snežen¹** *hladna in snežna zima* □ knj.izroč. **snežnat**
 2. | ki je pokrit s snegom | *sneženi vrhovi planin* □ **zasnežen**

sneženi -a -o prid. ▶ kepa 1 | mož•2 | zamet² ♦

sneženje -a s | padanje iz oblakov v obliki snežink | *Za konec tedna je napovedano sneženje* □ *snežne padavine* □ pog. *sneg*

sneženka -e ž ▶ pokec 2

snežina -e ž ▶ sneg

snežinka -e ž | majhen bel kristal iz ledu, ki nastane z zmrzovanjem vodnih hlapov v zraku | *Snežinke naletavajo* □ *kosem* □ ekspr. *mačica* | večja snežinka □ nar. *mračnica* | drobna, suha snežinka □ nar. *omraznica* | drobna, majhna snežinka

snežiti -ím nedov. *brezos*. | izraža stanje, pri katerem prihajajo iz oblakov na zemeljsko površje padavine v obliki snežink | *Že tri dni sneži* □ *naletavati* □ redk. *naletati* □ ekspr. *sipati* | *Začelo je sipati* □ *mesti*³ | močno snežiti |

snežnat -a -o prid. ▶ snežen² 1

snežni -a -o prid. ▶ belka 2 | brozga 1 | deska•5 | kepa 1 | meja•4 | metež | plaz² 1•2 | sneg | snegolov | sneženje | vihar 1 pp 1 | zamet² ♦

snežnják -a m ▶ mož•2

snežno prisl. ▶ bel² pp

sní snôv m mn. ▶ sanje

sníčov -a -o prid. ▶ radoveden

snídenje -a s ▶ srečanje

snímek -mka m ▶ posnetek

sníti se snídem se dov. ▶ sestati se

snívati -am nedov. ▶ ležati 2 | pokopan | sanjati 1, 2 | spatí

snobístični -a -o prid. ▶ snobovski

snobízem -zma m | miselnost, ravnanje ljudi, ki si prizadevajo s posnemanjem vedenja, ravnanja, oblačenja ljudi iz višjih družbenih, družabnih krogov in stiki z njimi vzbujati pozornost | *norčevati se iz njegovega snobizma* □ knj.izroč. *snobovstvo* □ redk. *snobstvo*

snobòk -óka m ▶ snubec

snobovski -a -o prid. | ki je v zvezi z ljudmi, ki si prizadevajo s posnemanjem vedenja, ravnanja, oblačenja ljudi iz višjih družbenih, družabnih krogov in s stiki z njimi vzbujati pozornost | *odklanjati snobovsko družbo* □ *snobistični* □ knj.izroč. *snobski*

snobovstvo -a s ▶ snobizem

snóbski -a -o prid. ▶ snobovski

snóbstvo -a s ▶ snobizem

snóči prisl. ▶ sinoči 1, 2

snóčnji -a -e prid. ▶ sinočnji

snohódec -dca m ▶ mesečnik

snohódka -e ž ▶ mesečnica

snòp snòpa m

1. | večji šop povezanega požetega žita, slame | *zlagati snope v kozolec* □ star. *povesmo* □ *otep* | velik snop iz omlatene slame | □ *snopek* ↗

2. | kar je podobno snopu | *snop svetlobe* □ ekspr. *pramen* □ knj.izroč. *šop*

GLEJ ŠE butara 2 | curek•1 | curek•2 | sveženj | šop

snòpar -ja m ▶ fašist

snòparski -a -o prid. ▶ fašistični

snòpec -pca m ▶ snopič¹ | šopek¹

snòpek -pka m | majhen snop | *povezati požeto pšenico v snopek* □ *snopič*²

snòpič¹ -a m zal. | vsak od več posameznih delov knjige, tiskanega dela navadno v broširani izdaji | *Roman bo izšel v dveh snopičih* □ star. *sešitek* □ zastar. *snopec* □ biblio. *volumen*

snòpič² -íča m ▶ snopek

snòpje -a s | več snopov, snopi | *povezati pšenico v snopje*

□ *snopovje*

snopovéznica -e ž ▶ snopoveznik

snopovéznik -a m agr. | stroj, ki sam žanje in veže snopel | *pri*

pravilu žita uporabljati snopoveznik □ agr. *snopoveznica*

snopòvje -a s ▶ snopje

snòv -í ž

1. | kar tvori, sestavlja stvari, predmete, telesa | *zakon o ohranitvi snovi* □ *materija* □ knj.izroč. *materialno*¹ | *razlike med materialnim in duhovnim* □ knj.izroč. *snovno*¹ □ knj.izroč. *substancia* □ knj.izroč. *tvar* □ knj.izroč. *tvarina* □ knj.izroč. *tvarno*¹

2. | kar tvori, sestavlja stvari, predmetna telesa in ima določene lastnosti, značilnosti | *lahko gorljiva snov* □ knj.izroč. *materija* □ knj.izroč. *tvarina* □ *material* ↗ □ farm. *učinkovina* | snov, ki deluje zdravilno |

♦ 1. kem. *anorganske snovi* □ knj.izroč. *anorganične snovi* □ kem. *neorganiske snovi* 2. fiz. *diamagnetna snov* □ fiz. *diamagnetik* 3. biol., min. *dvolična snov* □ biol., min. *dimorfna snov* 4. *eksplozivna snov* □ knj.izroč. *razpočna snov* 5. *hranilne snovi* □ knj.izroč. *hranive snovi* □ *hranljive snovi* □ knj.izroč. *redivo* 6. agr. *huminska snov* □ agr. *humozna snov* 7. *izolacijska snov* □ *izolirna snov* □ knj.izroč. *osamilna snov* 8. min. *izomorfna snov* □ min. *istolična snov* 9. fiz. *izotropna snov* □ fiz. *enakosmerna snov* 10. min. *izotropna snov* □ min. *enolomna snov* 11. kem. *jedka snov* □ knj.izroč. *jedkovina* □ kem. *kavstična snov* □ zastar. *razjedava snov* □ star. *razjedljiva snov* □ knj.izroč. *razjedna snov* 12. min. *kristalna snov* □ min. *kristalasta snov* □ min. *kristalinična snov* 13. med. *kužna snov* □ med. *kužnina* 14. fiz. *luminiscenčna snov* □ fiz. *luminiscentna snov* 15. kem. *makromolekulske snovi* □ kem. *visokomolekularne snovi* 16. *mineralne snovi* □ knj.izroč. *mineralije* □ *rudninske snovi* 17. min. *polimorfna snov* □ min. *mnogolična snov* 18. med. *rakotvorna snov* □ med. *kancerogen* □ med. *kancerogena snov* □ med. *karcinogen* □ med. *karcinogena snov* 19. *razstreljevalna snov* □ *razstrelilna snov* □ redk. *razstrelna snov* 20. agr. *suha snov* □ agr. *sušina* 21. *voščena snov* □ star. *voščena* 22. fiz. *vpojna snov* □ fiz. *absorbirna snov* □ fiz. *absorptivna snov* □ knj.izroč. *vpijajoča snov*

PODPOMENKE poltrdne snovi, trdne snovi

3. | kar je predmet, vsebina govornega, pisnega obravnavanja, umetniškega oblikovanja, ustvarjanja | *izbrati primerno snov za razpravo; roman s snovjo iz sodobnega življenja* □ *predmet*¹ | *zamenjati predmet pogovora* □ *tema*¹ | *izbrati primerno temo za razpravo* □ *tematika* □ *vsebina* □ knj.izroč. *materija* □ knj.izroč. *tvarina*

♦ šol. *učna snov* □ šol. *učivo* □ knj.izroč. *učna materija* □ knj.izroč. *učna tvarina* □ knj.izroč. *učno gradivo*

GLEJ ŠE fluid | les | medceličnina | prevodnik | razlaga•2 | razlagati 2• | *substancia* • | škrob 1 | vezivo 1 | vlaknina 1

snoválec -lca m | kdor sestavlja, ustvarja kaj, navadno v začetni, nedokončni obliki | *snovalec načrtov* □ zastar. *snovatelj* □ knj.izroč. *zasnovatelj*

GLEJ ŠE ustanovitelj | ustvarjalec 2

snováika -e ž ▶ čolniček 2

snoválnica -e ž ▶ čolniček 2

snovátelj -a m ▶ snovalec | ustanovitelj

snováti snújem nedov.

1. *kaj* | sestavljati, ustvarjati kaj, navadno v začetni, nedokončni obliki | *snovati načrte* □ *zasnavljati* □ ekspr. *plesti* □ ekspr. *razpletati* □ star. *snuti* □ ekspr. *spletati* □ ekspr. *tkati* □ star. *variti*

2. *kaj* tekst. | izdelovati osnovo za tkanje ali pletenje | *snovati osnovo* □ tekst. *snuti*

GLEJ ŠE naklepati¹ | ustanavljati | ustvarjati 2

snováti se snújem se nedov. ▶ nastajati 3

snôvni -a -o prid. |ki vsebuje, vključuje to, kar tvori, sestavlja stvari, predmete, telesa| *snovne in duhovne danosti* □ *materialni* □ knj.izroč. *rečni²* □ knj.izroč. *snovnostni* □ knj.izroč. *substančni* □ knj.izroč. *tvarinski* □ knj.izroč. *tvarni* ■ protip. *nesnovni*

GLEJ ŠE denar ♦11 | nesnovni

snôvno¹ -ega s ▶ snov 1

snôvno² ozim. prisl. |izraža, da se kaj določa glede na snov| *snovno obsežen načrt* □ knj.izroč. *tvarno²*

snôvnost -i ž |lastnost, značilnost snovnega| *snovnost teles* □ *materialnost* □ *substancialnost* □ knj.izroč. *tvarnost*

GLEJ ŠE predmetnost

snôvnostni -a -o prid. ▶ snovni

snowboard -a [snôubórd-] m ▶ deska ♦5 | deskanje

snowboarder -ja [snôubórder] m ▶ deskar

snubáč -a m ▶ snubec

snúbec -bca m |moški, ki zasnubi, snubi| *Zavrnila je več snubcev* □ *snubač* □ nar. *oglednik²* □ nar. *prosec* □ nar. *snobok* □ knj.izroč. *snubilec* □ nar. *snubok*

snubilec -lca m ▶ snubec

snubíti snúbim nedov. ▶ pridobivati 3 | zapeljevati | zasnuti

snubòk -óka m ▶ snubec

snúdiiti -im nedov. ▶ stikati²

snútek -tka m ▶ osnova 5

snúti snújem nedov. ▶ snovati 1, 2

só -- m ▶ sol¹

soap opera ~ -e [sôup ópera] ž ▶ melodrama

sòavtor -ja m ▶ soustvarjalec

sôba -e ž |prostor, namenjen zlasti za bivanje, zadrževanje ljudi| *prezračiti sobo* □ slabš. *beznica* □ star. *hram* □ knj.izroč. *izba* □ zastar. *stanica* □ *kabinet* |majhna soba, zlasti kot sestavni del stanovanja|

□ *sobica* □ ekspr. *sobana* |velika soba, zlasti v gradu, palači|

♦ 1. *dnevna soba* □ knj.izroč. *bivalnica* □ prakt. sp. *dnevna* □ star. *družinska*

soba 2. *enoposteljna soba* □ knj.izroč. *enoležišna soba* 3. *igralna soba*

□ *igralnica* □ *soba za igranje* □ *soba za igro* 4. *med. izolirna soba*

□ *med. izolacijska soba* □ *med., žarg. izolirnica* 5. *kadilska soba* □ *kadilna*

soba □ *kadilnica* □ *soba za kadilce* □ *soba za kajenje* 6. *najemniška soba*

□ zastar. *penzija* 7. *opremljena soba* □ knj.izroč. *meblirana soba* 8. *pod-*

strešna soba □ nar. *frča* □ *mansardna soba* □ ekspr. *podstrešna čumната*

□ knj.izroč. *podstrešna izba* □ knj.izroč. *podstrešna izbica* □ ekspr. *podstre-*

šna sobica □ *podstrešnica* 9. *samska soba* □ knj.izroč. *samčevska soba*

10. *soba za goste* □ knj.izroč. *obiskovalnica* □ pog. *soba za obiske* □ *soba*

za obiskovalce 11. *med. soba za intenzivno nego* □ *med., žarg. šoksob*

12. *soba za počivanje* □ knj.izroč. *počivalnica* 13. *med. soba za pre-*

bujanje □ *med. prebujevalnica* 14. *triposteljna soba* □ *troposteljna*

soba 15. *tur. turistična soba* □ *tur. soba za turiste* □ star. *tujška soba*

16. *zasebna soba* □ *privatna soba*

PODPOMENKE enoposteljna soba, dvoposteljna soba, triposteljna

soba ↗

GLEJ ŠE biljardnica | predsoba

sobána -e ž ▶ soba

sôbarica -e ž ▶ hišna

sôbesedílo -a s |besedilo, v katero spada obravnavani del teksta| *spoznati pomen besede iz sôbesedila* □ *kontekst*

□ knj.izroč. *sotvarje*

sôbesédnik -a m ▶ sogovornik

sôbica -e ž |manjša, preprosta soba| *pospraviti sobico*

□ ekspr. *čumnata* □ knj.izroč. *izbica* □ neknj. pog. *kamra* □ neknj. pog. *kamrica*

□ neknj. pog. *štibelc*

sôbítje -a s ▶ sožitje¹

sôbívanje -a s ▶ sožitje¹

sôbívati -am nedov. |skupaj bivati, skupaj obstajati| *Obe*

skupnosti na tem področju mirno sobivata □ knj.izroč. *soobstajati*

□ knj.izroč. *soživet*

sôbni -a -o prid. ▶ rastlina ♦15 | temperatura ♦

sôbnica -e ž ▶ rastlina ♦15

sôbojévnica -e ž ▶ soborka

sôbojévník -a m ▶ soborec

sôbolj -a m ▶ krzno ♦16

soboljevína -e ž ▶ krzno ♦16

sobólji -a -e prid. ▶ krzno ♦16

soboljína -e ž ▶ krzno ♦16

sôbopléskar -ja m ▶ soboslikar

sôbórec -rca m |kdor je skupaj s kom borec za kaj| *soborci*

iz prve svetovne vojne □ *bojni tovariš* □ *vojni tovariš* □ *sobojevník*

□ zastar. *kamerad* □ knj.izroč. *komiliton* □ ekspr. *stara sablja*

sôbórka -e ž |ženska, ki je skupaj s kom borka za kaj| *prijatelj-*

stvo med soborkami □ *sobojevnica*

sôboslikár -ja m |kdor se poklicno ukvarja s slikanjem,

beljenjem sten| *izučiti se za soboslikarja* □ neknj. pog. *malar*

□ pog. *pleskar* □ obrt. *slikar* □ obrt. *sobopleskar*

sôboslikárski -a -o prid. ▶ soboslikarstvo

sôboslikárstvo -a s |obrt poklicnega ukvarjanja s slikanjem,

beljenjem sten| *preživljati se s soboslikarstvom* □ *soboslikarska obrt*

sobóta -e ž |šesti dan v tednu| *prva sobota v mesecu* □ ekspr. *sobotni dan*

♦ ver. *velika sobota* □ ver. *velikonočna vigilija*

GLEJ ŠE vigilija ♦2

sobótni -a -o prid. ▶ sobota

sobránje -a s ▶ parlament

sôbràt -bráta m ▶ rojak 2

sôcésar -árja m ▶ sovladar

sociabílen -lna -o prid. ▶ prilagodljiv ♦

sociabílnost -i ž ▶ prilagodljivost ♦

sociála -e ž ▶ dejavnost ♦7 | podpora 2 | skrbstvo ♦ | varnost ♦ | zavarovanje ♦

sociáldemokrácija -e ž ▶ demokracija ♦4 | stranka 1 ♦4

sociáldemokrát -a m ▶ demokrat ♦2

sociáldemokrátíčni -a -o prid. ▶ stranka 1 ♦4

sociáldemokrátski -a -o prid. ▶ stranka 1 ♦4

sociálec -lca m ▶ podpiranec ♦ | socialist | socialist ♦1

sociálist -a m |član socialistične stranke| *zmaga socialistov*

□ zastar. *socialec*

♦ 1. *polit. krščanski socialist* □ *polit., žarg. krščanski socialec*

2. *polit. utopični socialist* □ knj.izroč. *utopist*

sociálistíčni -a -o prid. ▶ realizem ♦ | revolucija 1 ♦2 | socializem

sociálizácija -e ž ▶ podružbljanje

sociálizém -zma m |gospodarsko-družbena ureditev, v kateri so proizvodna sredstva v družbeni last| *ideje socializma* □ *soci-*

alistična družbena ureditev □ *socialistični družbeni red* □ *socialistični*

system

♦ *polit. utopični socializem* □ knj.izroč. *utopizem*

GLEJ ŠE nacionalsocializem

sociálizérati -am nedov. in dov. ▶ podružbiti | podružbljati

sociálna -e ž ▶ delavka ♦4 | skupnost ♦4

sociálni -a -o prid. ▶ bitje² ♦2 | dejavnost ♦7 | delavka ♦4 | demo-

kracija ♦4 | *demokrat* ♦2 | *drama* ♦1 | *družbeni* | *lestvica* ♦3 |

narečje ♦12 | *podpiranec* ♦ | *podpora* 2 | *položaj* 4 ♦2 | *psihologija* ♦ |

razlikovanje ♦1 | *razslojevanje* ♦ | *skrbstvo* ♦ | *sloj* | *stranka* 1 ♦4 |

varnost ♦ | *zavarovanje* ♦

sociálno prisl. ▶ družbeno | skupnost ♦4

sociálnodemokratični -a -o prid. ▶ stranka 1•4
sociálnodemokrátiski -a -o prid. ▶ stranka 1•4
sociálnoekonómski -a -o prid. ▶ družbenogospodarski | sistem •7
sócijski -a m ▶ demokrat •2
sociológ -a m | strokovnjak za sociologijo | *posvetovanje sociológov* □ knj.izroč. **družboslovec**
sociologija -e ž | veda, ki preučuje človeško družbo in zakonitost njenega razvoja | *metode sociologije* □ knj.izroč. **družboslovje**
GLEJ ŠE inštitut •6
sociolóški -a -o prid. | ki je v zvezi z vedo, ki preučuje človeško družbo in zakonitost njenega razvoja | *sociolóške raziskave* □ knj.izroč. **družboslovni**
GLEJ ŠE družbeni | inštitut •6 | revija pp 1
sòcrealizem -zma m ▶ realizem •
socvétje -a s
 • 1. bot. čašasto socvetje □ bot. čašasto razcvetje 2. bot. grozdasto socvetje □ bot. grozd 3. bot. latasto socvetje □ bot. latasto razcvetje
GLEJ ŠE pakobul
sočasje -a s ▶ istočasnost
sočasni -a -o prid. ▶ istočasni | sodobni 2
sočasnik -a m ▶ sodobnik 1
sočasno prisl. ▶ hkrati¹ 2 | istočasno¹
sočasnost -i ž ▶ istočasnost
sòčelni -a -o prid. ▶ spoj •
sóčen -čna -o prid. | ki vsebuje veliko soka, tekočine | *sočne breskve* □ star. **sočnat**
GLEJ ŠE jezik 4•2 | mužiti se | slikovit 2
sóčiti se -im se nedov. ▶ mužiti se
sočivni -a -o prid. ▶ vrt 1•2
sočivnjak -a m ▶ vrt 1•2
sóčnat -a -o prid. ▶ sočen
sóčnica -e ž nav. mn., vrtn. | rastlina, ki ima veliko tkiva, vsebuječega vodo | *kakteje, netresk in druge sočnice* □ bot. **mesnata rastlina** □ bot. **sukulent** □ bot. **sukulenta** □ bot. **sukulentna rastlina**
sóčnice -ic ž mn. vrtn. | rastline, ki imajo veliko tkiva, vsebuječega vodo | *gójiti sočnice* □ bot. **mesnate rastline** □ bot. **sukulentne rastline**
sóčno prisl. ▶ slikovito
sóčnost -i ž ▶ muževnost
sočústvo -a s ▶ sočutje
sočústvovati -újem nedov. s kom | čutiti, izražati sočutje | *sočústvovati z ljudmi v nesreči* □ ekspr. **čutiti** □ knj.izroč. **sočúttiti** □ knj.izroč. **sotrpeti** □ knj.izroč. **žalostiti se**
sočúten -tna -o prid. | ki vsebuje, izraža sočutje | *sočúten pogled* □ ekspr. **milosten** □ knj.izroč. **sožalen** □ zastar. **žalen**
sóčúttiti in sóčúttiti -im nedov. ▶ sočústvovati
sočúttje -a s | čustvena prizadetost, žalost ob nesreči, trpljenju koga | *vzbujati sočúttje pri kom* □ zastar. **sočústvo** □ knj.izroč. **sočútnost** □ ekspr. **sotrpljenje** □ knj.izroč. **sožalje**
sočútna -e ž ▶ pieta
sočútnost -i ž ▶ sočutje
sód¹ -a m | velika valjasta, navadno trebušasta posoda z dnomo obeh koncih | *Sod drži tristo litrov* □ star. **bačva** □ nar. **beč** □ star. **bečva** □ nar. **lagev¹** □ **barigla** | ki drži približno 600 litrov | □ **četrtnjak** □ **sodček** □ agr. **ležak** | velik sod za shranjevanje vina | □ nar. **lodrica** | velik podolgovat sod | □ nar. **polovnjak** | navadno za vino, približno 280 litrov | □ nar. **štirjak** | ki drži približno 140 litrov |
GLEJ ŠE debel 2 povdk. 2
sód² -a m ▶ sodba | sodišče 1 | sodišče 1•3

sóda -e ž | kristalna ali prašnata snov, ki se uporablja za mehčanje vode, kot čistilno sredstvo | *pomiti steklenico z vodo, ki ji je dodana soda* □ **pralna soda** □ kem. **natrijev karbonat**
 • gastr. **jedilna soda** □ kem. natrijev bikarbonat □ nestrok. **soda bikarbona**
GLEJ ŠE hidroksid •2 | sodavica
sodárski -a -o prid. ▶ čepnik | rezilnik • | stol •2
sódavi -a -o prid. ▶ sodavica
sódavica -e ž | šumeča pijača iz vode, pod pritiskom pomešana z ogljikovim dioksidom | *piti viski s sodavico* □ **soda** □ pog. **sifon** □ knj.izroč. **sodava voda** □ zastar. **soda voda**
sódavičar -ja m | kdor se ukvarja z izdelovanjem, prodajo sodavice | *znani sodavičar* □ obrt., žarg. **sifonar**
sódba -e ž | odločitev sodišča o obravnavani sporni, kazenski zadevi na koncu sodnega postopka | *izreči sodbo* □ zastar. **pravdorek** □ knj.izroč. **razsodba** □ zastar. **sod²**
 ♦ 1. pravn., zgod. **božja sodba** □ pravn., zgod. **ordal** 2. pravn. **dvostranska sodba** □ pravn. **kontradiktorna sodba** 3. pravn. **izvršljiva sodba** □ pravn. **izvršna sodba** 4. pravn. **kontumacijska sodba** □ pravn. **kontumac** 5. pravn. **oblikovalna sodba** □ pravn. **konstitutivna sodba** 6. pravn. **pogojna sodba** □ pravn. **hipotetična sodba** 7. pravn. **ugotovitvena sodba** □ pravn. **deklaratorna sodba** 8. pravn. **zavrnilna sodba** □ pravn. **formalna sodba** □ pravn. **zavrnilna sodba**
 • 1. filoz. **konjunktivna sodba** □ filoz. **konjunkcija** 2. filoz. **izkustvena sodba** □ filoz. **aposteriorna sodba** 3. filoz. **pogojna sodba** □ filoz. **hipotetična sodba** 4. ver. **poslednja sodba** □ ver. **vesoljna sodba** 5. filoz. **protislovni sodbi** □ filoz. **kontradiktorni sodbi** 6. filoz. **trdilna sodba** □ filoz. **afirmativna sodba**
GLEJ ŠE mnenje | obsodba | ostrakizem | postopek •6 | umreti 1
sódbeni -a -o prid. ▶ izrek 2
sódčast -a -o prid. ▶ sodčkast
sódček -čka m | majhen sod | *sodček vina* □ star. **sodec¹** □ **barigla** ▶
GLEJ ŠE debel 2 povdk. 2 | trebuh 1
sódčkast -a -o prid. | ki je podoben sodu | *sodčkasta posoda* □ **sodčast**
sódec¹ -dca m ▶ sodček
sódec² -dca m ▶ sodnik
sodélavec -vca m | oseba v razmerju do druge osebe, kateri pomaga pri kaki dejavnosti, nalogi | *Iskali so še enega sodelavca, da bi jim pomagal pri delu* □ **kolega** □ star. **drug¹** □ ekspr. **partner** □ ekspr. **pomagač** □ star. **sotrudnik** □ knj.izroč. **tovariš**
 ♦ 1. **honorarni sodelavec** □ pog. **honorarec** 2. **najožji sodelavec** □ ekspr. **desna roka** □ knj.izroč. **faktotum** □ ekspr. **tesni sodelavec** 3. **poklicni sodelavec** □ poklicni **partner** □ star. **stanovski drug** □ publ. **stanovski kolega** □ knj.izroč. **stanovski tovariš** 4. **poslovni sodelavec** □ pog. **kooperant** □ knj.izroč. **kooperator** □ poslovni **partner** 5. **zunanji sodelavec** □ **eksterni sodelavec** □ ekspr. **eksternist**
sodélavka -e ž | ženska, ki ima s kom enak poklic ali je zaposlena v isti ustanovi | *predstaviti novo sodelavko* □ **kolegica** □ zastar. **koleginja** □ star. **sotrudnica** □ knj.izroč. **tovarišica**
sòdéležnik -a m ▶ družabnik 1
sòdélo -a s ▶ sodelovanje
sodelovánje -a s | dejavna povezanost zaradi skupne dejavnosti | *uspešno sodelovanje med občini na kulturnem področju* □ **kooperacija** □ knj.izroč. **angažma** □ knj.izroč. **participacija** □ knj.izroč. **sodelo** □ star. **sotrudništvo** □ **kolaboracija** ▶
 ♦ **poslovno sodelovanje** □ prakt. sp. **kooperacija** □ ekspr. **posel** □ poslovna **kooperacija** □ poslovno **partnerstvo** □ neknj. pog. **španovija**
sodelováti -újem nedov. s kom | biti dejavno povezan zaradi skupne dejavnosti | *sodelovati z mladimi strokovnjaki*; *Pri prostovoljnem delu so sodelovali vsi občani* □ knj.izroč. **biti angažiran** *Pri*

raziskavi so bili angažirani najboljši strokovnjaki □ nekuj. pog. **biti v španoviji** □ knj.izroč. **kolaborirati** □ knj.izroč. **kooperirati** □ knj.izroč. **participirati**

sodeželàn -ána m ▶ rojak 1

sodeželánka -e ž ▶ rojakinja 1

sódi -a -o prid. |ki je deljiv z dve| *Hiše na desni strani imajo sode številke* □ **parni**² □ zastar. **ravni** ■ protip. **lihi**

GLEJ ŠE lihi | število 1 pp 8 | število 1•16

sodilo -a s ▶ merilo

sodišče -a m

1. |organ, ki ima pravico soditi in odločati o drugih pravnih zadevah| *O tem bo odločilo sodišče* □ ekspr. **pravica** □ zastar. **sod**² □ ekspr. **sodnija** □ star. **sodni stol** □ zastar. **sodstvo**

♦ 1. zgod. **deželsko sodišče** □ zgod. **krvava rihta** 2. zgod. **inkvizicijsko sodišče** □ zgod. **inkvizicija** 3. pravn. **izredno sodišče** □ pravn. **naglo sodišče** □ zastar. **preki sod** 4. pravn., zgod. **kasacijsko sodišče** □ pravn., zgod. **kasacija** 5. pravn., zgod. **plemiško sodišče** □ pravn., zgod. **ograjno sodišče** 6. pravn. **pritožbeno sodišče** □ knj.izroč. **pritožno sodišče** 7. pravn., zgod. **prizivno sodišče** □ pravn., zgod. **apelacija** □ pravn., zgod. **apelacijsko sodišče** 8. pravn. **sodišče druge stopnje** □ pravn. **drugostopenjsko sodišče** □ poljud. **višje sodišče** 9. pravn. **sodišče prve stopnje** □ poljud. **nižje sodišče** □ pravn. **prvostopenjsko sodišče** 10. **vojaško sodišče** □ knj.izroč. **vojaški tribunal**

2. |poslojpe sodnega organa| *trg pred sodiščem* □ **sodnija** □ ekspr. **hiša pravice** □ zastar. **pravdna palača** □ ekspr. **sodna palača**

GLEJ ŠE razsodišče

sodiščni -a -o prid. ▶ dvorana •4

soditi in sóditi -im nedov. |nadzorovati igro, tekmovanje, da se kaznujejo kršilci pravil, odloča v sporu| *soditi na šahovskem tekmovanju* □ pog. **biti sodnik**

GLEJ ŠE misliti 3 | ocenjevati 1 | razsojati | sklepati¹ | spadati 1, 2, 3

soditi si in sóditi si -im si dov. ▶ samomor •

sodni -a -o prid. ▶ dan¹ •9 | dvorana •4 | inštitut •7 | izrek 2 | medicina •3 | oblast¹ •5 | polog • | postopek •6 | praksa •1 | pravosodni | precedens • | pripravnik •2 | proces •3 | psihiatrija • | sodišče 1, 2 | umor • | zbor •6 | zmeda | zmeta •

sodnica -e ž |ženska, ki ima pravico soditi in odločati o drugih pravnih zadevah| *Obravnavo je vodila sodnica* □ ekspr. **varuhinja pravice** GLEJ ŠE dvorana •4 | žena •

sodnija -e ž ▶ sodišče 1, 2

sodnik -a m |kdor ima pravico soditi in odločati o drugih pravnih zadevah| *Sodnik je izrekel sodbo* □ star. **rihtar** □ zastar. **sodec**² □ ekspr. **varuh pravice** □ ekspr. **varuh zakona** □ **kadi** |v turškem okolju| □ **kadija** |v muslimanskem okolju na območju nekdanje Jugoslavije| □ **mula**¹ |višji sodnik v muslimanskem okolju|

♦ 1. **biti sodnik** □ knj.izroč. **sodnikovati** 2. pravn. **preiskovalni sodnik**

□ knj.izroč. **izslednik**

GLEJ ŠE soditi | umreti 1

sodnikov -a -o prid. ▶ žena •

sodnikováti -újem nedov. ▶ sodnik •1

sodnikovka -e ž ▶ žena •

sodniški -a -o prid. ▶ oblast¹ •5 | pripravnik •2

sódnomedicínski -a -o prid. ▶ inštitut •7 | mnenje •3

sódnost -i ž ▶ oblast¹ •5 | razsodnost

sódnnozdravníški -a -o prid. ▶ mnenje •3

sodôben -bna -o prid. |ki je v skladu z najnovejšimi normami, tehničnimi, strokovnimi pridobitvami| *Šola je dobila sodobne prostore; sodobni pogledi na vzgojo* □ **moderen**¹ □ knj.izroč. **novodoben** □ ekspr. **novomodern** □ zastar. **novošegen** **novošegni nazori** □ ekspr. **supermoderen** |zelo sodoben, najsodobnejši| ■ protip. **nesodoben**

GLEJ ŠE nesodoben

sodôbni -a -o prid.

1. |ki je v zvezi z novejšim časom, sedanjostjo| *vprašanja sodobne družbe* □ knj.izroč. **moderni** □ knj.izroč. **novodobni** □ knj. izroč. **novoveški** □ ekspr. **živi opisovati živo življenje**

2. |ki glede na koga živi, obstaja v istem času, obdobju| *Dobro je poznal sodobne in starejše avtorje* □ knj.izroč. **sočasni**

GLEJ ŠE sedanji

sodôbnik -a m

1. |kdor glede na koga živi v istem času| *pesnikov sodobnik* □ knj.izroč. **sočasnik**

2. |kdor živi v novejšem času, v sedanjosti| *Posledice napak v preteklosti občutijo še sodobniki* □ knj.izroč. **novodobnik**

sodôbno nač. prisl. |izraža, da delovanje, dejavnost, stanje vključuje najnovejše tehnične, strokovne pridobitve| *sodobno poslovati; sodobno opremljena tovarna* □ **moderno** □ knj.izroč. **novodobno** □ ekspr. **supermoderno**

sodôbnost -i ž |dejstvo, da je kaj v skladu z najnovejšimi normami, tehničnimi, strokovnimi pridobitvami| *sodobnost opreme; sodobnost nazorov* □ **modernost** ■ protip. **nesodobnost** GLEJ ŠE nesodobnost | sedanjost

só dolina -e ž ▶ dolina

sodomija -e ž ▶ homoseksualnost

sodomít -a m ▶ homoseksualec

sodoprti¹ -ov m mn. ▶ kopitar •2

sodoprti² -a -o prid. ▶ kopitar •2

sódra -e ž |padavine v obliki drobnejših ledenih zrn| *Padala je sodra* □ nar. **sodrga** □ nar. **sodrin**

sódrga -e ž slabš. |ničvredni ljudje; neosveščeni, nekulturni ljudje| *V lokalu so se zbirali postopači, kvartači in druga sodrga* □ zastar. **bagaza** □ nekuj. pog. **banda** □ zastar. **brozga** □ slabš. **drhal** □ slabš. **fakinaža** □ slabš. **golazen** □ slabš. **kanalja** □ knj.izroč. **mob** □ zastar. **pakaža** □ star. **plaža**² □ slabš. **smetje** □ star. **smotlaka** □ slabš. **snét** □ slabš. **svojat** □ zastar. **svojta** □ slabš. **ulica** □ nar. **žlot** □ nar. **žlota**

GLEJ ŠE navlaka | sodra

sodrin -a m ▶ sodra

sodrug -a m ▶ tovariš

sodruža -e ž ▶ prijateljica

sódstvo -a s

• pravn., zgod. **krvno sodstvo** □ pravn., zgod. **zaglavno sodstvo**

GLEJ ŠE oblast¹ •5 | pravosodje | sodišče 1

sofisterija -e ž ▶ sofistika

sofistični -a -o prid. |ki je v zvezi s sofistiki| *sofistični dokazi* □ **sofistovski**

sofistika -e ž ekspr. |dokazovanje, razglašanje navideznih resnic, namerno zavajajočih trditev| *Nobena sofistika ne more ovreči tega dejstva* □ knj.izroč. **sofisterija**

sofistovski -a -o prid. ▶ sofistiki

sóftvêr -a m ▶ oprema •5

soglasen -sna -o prid. ▶ skladen¹ | soglašati 1, 2

soglasíti -ím dov. ▶ uskladiti

soglásje -a s

1. |stanje, ko imajo osebe, skupine enako mnenje o čem, stališče do česa| *doseči soglasje zdravnikov glede nadaljnega zdravljenja* □ publ. **konsenz** □ publ. **pristanek** □ knj.izroč. **soglasnost** □ knj.izroč. **soglašanje** ■ protip. **nesoglasje**

2. |pozitivno mnenje, odgovor glede uresničitve česa; dokument s takim mnenjem| *Investitor mora za vsako spremembo dobiti soglasje; podpisati soglasje* □ **privolitev** ▶

GLEJ ŠE nesoglasje | soglašati 2 | ujemanje

soglasni -a -o prid. |ki vsebuje, izraža isto mnenje, odločitev vseh|

soglasna rešitev □ knj.izroč. **enoglasni** □ publ. **konsenzni** □ publ. **konsenzualni**

soglasnik -a m jezikosl. |glas srednje in najmanjše odprtostne stopnje, ob samoglasniku navadno nezložni| *Podstava se končuje na soglasnik* □ jezikosl. **konzonant**

- ♦ **1.** jezikosl. **dvoustnični soglasnik** □ jezikosl. bilabial □ jezikosl. bilabialni soglasnik □ jezikosl. dvoustničnik □ jezikosl. dvoustniški soglasnik
- 2.** jezikosl. **medzobni soglasnik** □ jezikosl. interdentalni soglasnik
- 3.** jezikosl. **mehčani soglasnik** □ jezikosl., žarg. palatal □ jezikosl. palatalizirani soglasnik
- 4.** jezikosl. **mehki soglasnik** □ jezikosl. palatal □ jezikosl. palatalni soglasnik
- 5.** jezikosl. **podvojeni soglasnik** □ jezikosl. dvojni soglasnik □ jezikosl. geminata
- 6.** jezikosl. **ustnični soglasnik** □ jezikosl. labial □ jezikosl. ustničnik

PODPOMENKE nezveneči soglasniki, zveneči soglasniki

GLEJ ŠE mehkonebnik | nebnik

soglasniški -a -o prid. jezikosl. |ki je v zvezi s soglasnikom| *soglasniške skupine* □ jezikosl. **konzonantni**

GLEJ ŠE aliteracija | sistem •23 | sklop •

soglasno nač. prisl. |izraža, da dejanje temelji na soglasju|

soglasno sprejeti predlog □ knj.izroč. **enoglasno**² □ publ. **konsenzualno**

soglasnost -i ž |dejstvo, da kaj temelji na soglasju| *soglasnost izvolitve* □ publ. **konsenzualnost**

GLEJ ŠE soglasje 1

soglašanje -a s ► soglasje 1

soglašati -am nedov.

1. v čem |imeti enako mnenje o čem, stališče do česa| *V tej stvari vsi soglašajo; Vsi soglašajo, da je prizadetim v potresu treba pomagati* □ **biti enoten** □ **biti soglasen** □ **strinjati se** □ knj.izroč. **biti edin** □ pog. **biti istega mnenja** □ star. **biti složen** □ publ. **pridruževati se mnenju koga** □ publ. **priključevati se mnenju koga** □ knj.izroč. **skladati se**

□ zastar. **ujemati se** □ star. **zlagati se**¹

2. s čim |izražati, imeti pozitivno mnenje glede uresničitve česa| *Člani komisije so soglašali z njegovo izvolitvijo* □ **biti soglasen** □ **biti sporazumen** □ **izrekati soglasje k čemu** □ publ. **pristajati**² *na kaj*

GLEJ ŠE strinjati se | ujemati se 1

soglav -áva -o prid. ► razoglav

sògovôrec -rca m ► sogovornik

sògovórník -a m |oseba v razmerju do druge osebe, s katero se pogovarja, razpravlja| *poslušati sogovornika* □ **sobesednik**

□ knj.izroč. **sogovorec**

sògradítelj -a m ► soustvarjalec

sôha -e ž ► kip

sôhica -e ž ► kipec

sòigrálec -lca m |igralca v razmerju do drugega igralca, s katerim igra| *Iskal je soigralca za tenis* □ **partner**

sòigrálka -e ž |igralka v razmerju do druge igralke, s katero skupaj igra| *Njena soigralka v filmu je znana gledališka igralka*

□ **partnerica** □ **partnerka**

sòimenják -a m |kdor ima skupaj s kom isto ime| *Srečal je svojega soimenjaka* □ knj.izroč. **imenjak**

sòiménka -e ž ► sinonim

sòinvestítor -ja m ► sovlagatelj

sòizmerljívi -a -o prid. ► količina •3

sòj sôja m ► polsvetloba | sev¹ | sij | sij •2

sojenica -e ž ► rojenica

sójenje -a s

- **1.** pravn. **dvostopenjsko sojenje** □ pravn. dvostopno sojenje
- 2.** pravn. **sojenje na prvi stopnji** □ pravn. prvostopenjsko sojenje
- pravn. prvostopno sojenje

GLEJ ŠE postopek •6

sòjetník -a m ► sozapornik

sójin -a -o prid. ► moka pp 1 | sir¹ •2 | tofu

sójnik -a m ► senčnik 1

sók -a m

1. |tekoča sestavina sadeža, ki se izloči s stiskanjem| *iztisniti sok iz limone* □ knj.izroč. **izcedek češnjev izcedek**

♦ **1.** **bezgov sok** □ bezgovec **2.** **borovničev sok** □ borovničev

3. **limonin sok** □ knj.izroč. citronin sok □ knj.izroč. citrónov sok

□ knj.izroč. citrónski sok □ limonov sok **4.** **kašasti sok** □ integrirani

sok **5.** **malinov sok** □ malinovec □ knj.izroč. malinov odcedek

6. agr. **matični sok** □ agr. sukus **7.** **pomarančni sok** □ oranžni sok

8. **ribezov sok** □ pog. ribez □ knj.izroč. ribezljevec □ knj.izroč. ribezov

odcedek **9.** **robidov sok** □ robidnični sok □ knj.izroč. robidovec

2. |tekočina v rastlinah, ki se pojavi pod lubjem v času rasti|

zdravilnost soka nekaterih dreves □ agr., gozd. **mezga**¹ □ agr., gozd. **muzga**

GLEJ ŠE močnik | vino

sòkázjnec -nca m ► sozapornik

sòkol -óla m |ptica ujeda z ukrivljenim kljunom in dolgimi, ozkimi perutmi| *Sokol je planil na zajca* □ ekspr. **sokolič**

♦ zool. **mali sokol** □ zool. sokolič

GLEJ ŠE pogumen povdk.

sokolič -íča m ► fant 1 | sokol | sokol •

sokóliti -im nedov. ► opogumljati

sokolíti se -ím se nedov. ► opogumljati se

sokrátíčni -a -o prid. ► sokratski

sòkratski -a -o prid. |ki je podoben čemu, kar je značilno za Sokratovo filozofijo| *sokratske ideje* □ **sokratični**

GLEJ ŠE razgovor •

sòkrív -a -o prid. ► zakriviti

sòkrívec -vca m pravn. |kdor je skupaj s kom kriv česa| *sokrivec kaznivega dejanja* □ pravn. **komplic**

sokrívje -a s ► sorodstvo •

sòkrívnost -i ž ► sorodstvo •

sól¹ -- m glasb. |solmizacijski zlog, ki označuje ton g ali peto stopnjo v lestvici| *do, re, sol in drugi solmizacijski zlogi* □ glasb. **so**

sól² -í ž |bela kristalna snov, ki se uporablja za izboljšanje okusa, konzerviranje hrane| *dodati jedi sol* □ **kuhinjska sol**

♦ **dišeča sol** □ knj.izroč. dišavna sol

PODPOMENKE kamena sol, morska sol

GLEJ ŠE epsomit | halit | neumen¹ • | reven¹ 1 • | rudnik •1

solár -ja m ► solinar

solárni -a -o prid. ► celica •2 | energija •6 | leto •9 | ogrevanje •2 | pleksus •

sòlastnínski -a -o prid. ► delež •3 | solastniški

sòlastníški -a -o prid. |ki je v zvezi s solastniki, solastnino| *solastniško razmerje* □ **solastninski**

GLEJ ŠE delež •3

soláta -e ž

1. |vrtna rastlina z listi, ki se sveži pripravljajo za jed, ali listi te rastline| *nabirati solato* □ ekspr. **solatica** □ ekspr. **solatka**

♦ **1.** **fižolova solata** □ fižol v solati □ knj.izroč. kisli fižol □ okisani fižol

2. **glavnata solata** □ redk. glavatica **3.** **kropirjeva solata** □ okisani krompir

4. gastr. **mešana solata** □ gastr. sestavljena solata **5.** **paradižnikova solata** □ prakt. sp. paradižnik □ paradižnik v solati

6. **radičeva solata** □ prakt. sp. radič □ radič v solati

7. **regratova solata** □ prakt. sp. regrat

□ regrat v solati **8.** **zelena solata** □ zelenolistna solata **9.** **zelnja solata**

□ zelnjata solata

PODPOMENKE berivka, endivija, ledenka, maslenka

2. bot. |zelnata rastlina z rumenimi cveti v koških| *gojiti solato*

□ bot. **vrtna ločika**

solática -e ž ▶ solata 1
solátka -e ž ▶ solata 1
solátni -a -o prid. ▶ bar 2 | preliv 1
söld -a m ▶ varčen ♦
soldáščina -e ž ▶ vojaščina | vojaštvo | vojska
soldáški -a -o prid. ▶ boben ♦ | vojaški
soldát -a m ▶ vojak | vojak 3
soldátek -tka m ▶ ciklama | vojak | zvonček
soldatéska -e ž ▶ vojska
söldi -ov m mn., mn. v sin. nizu ▶ denar
söldnik -a m ▶ najemnik 3 | vojak 4
solecizem -zma m ▶ napaka 1 2
sòlèžni -a -o prid. ▶ spoj ♦
solidáren -rna -o povdk. ▶ solidarizirati se
solidarizem -zma m ▶ solidarnost
solidarizirati se -am se nedov. s kom |podpirati, odobravati
 ravnanje, mnenje koga| *solidarizirati se s stavkajočimi delavci*
 □ ekspr. *biti solidaren*
 GLEJ ŠE strinjati se
solidárni -a -o prid. ▶ obveznost 2 3
solidárnost -i ž |pripravljenost za medsebojno pomoč, sodelo-
 vanje| *krepiti solidarnost med ljudmi* □ publ. *solidarizem*
 GLEJ ŠE sklad 5
solidárnostni -a -o prid. ▶ sklad 5 | stavka 3
solíden -dna -o prid. ▶ dober¹ 1, 2 | spodoben | trden 1
solídnež -a m ▶ spodobnež
solídni -a -o prid. ▶ primerni
solídno prisl. ▶ dobro² | primerno²
solídnost -i ž ▶ spodobnost | trdnost 1
solínar -ja m |kdor dela na solinah| *sečoveljski solinarji*
 □ knj.zroč. *solar*
solínski -a -o prid. ▶ blato 2
solipsíst -a m ▶ egocentrik
solipsízem -zma m ▶ egocentričnost
solíst -a m |kdor igra, poje, pleše sam, ne skupaj z drugimi|
kantata za solista in zbor □ glasb. *solo*
solístični -a -o prid. ▶ igra 2 2 | petje 1 1 | točka 2 | vloga¹ 1 3
solístično nač. prisl. |izraža, da dejanje ne poteka v zboru ali
 skupaj s kom drugim| *nastopati solistično* □ *samostojno* □ *solo*
 □ ekspr. *sam*¹
solístovski -a -o prid. ▶ vloga¹ 1 3
solitárni -a -o prid. ▶ osameli
solíter -tra m |bela snov, ki se nabira na vlažnem zidu| *Na sivem*
zidu se je nabiral soliter □ knj.zroč. *salpeter*
 • agr. *norveški soliter* □ agr. *nitramonkal* □ *nestrok*. *nitromonkal*
 GLEJ ŠE gnojilo 3 | nitrat
solíti -ím nedov. *kaj* |posipati, natirati s soljo, navadno zaradi
 konzerviranja| *soliti meso* □ *nasoljevati*
 GLEJ ŠE oštevati | posoliti
solítrni -a -o prid. ▶ kislina 4
soljèn -èna -o prid. ▶ slan
soljênc -nca m ▶ slanik 2
sòlnati -a -o prid. ▶ izviri 1 3 | sklad 2
sólni -a -o prid. ▶ rudnik 1 | sklad 2
solníca -e ž |manjša posoda za sol| *napolniti solnico*
 □ knj.zroč. *solnik* □ zastar. *solnjak*
 GLEJ ŠE slanica
solník -a m ▶ solnica
solnják -a m ▶ solnica
sólo -a m ▶ sam¹ 1 | solist | solistično | soloigra | soloples

sóloigra -e ž igr. |igra s kartami, ki jo igra kdo sam proti drugim
 igralcem| *napovedati soloigro* □ igr. *solo*
 GLEJ ŠE igra 2 2
sólópétje -a s ▶ petje 1 1
sólóplés -a m |ples, ki ga pleše kdo sam, ne v zboru ali skupaj s
 kom drugim| *soloples baletke v drugem dejanju* □ *solo*
sólóplesálec -lca m ▶ plesalec 2
sólóplesálka -e ž ▶ plesalka 2
sólóspév -éva m ▶ samospjev
sólótóčka -e ž ▶ točka 2
solstícij -a m ▶ obrat¹ 3 | obrat¹ 4
solúcija -e ž ▶ raztopina 2 | rešitev 2
solúnec -nca m ▶ prostovoljec 2
solúnski -a -o prid. ▶ prostovoljec 2
solvénten -tna -o povdk. ▶ likviden
solvétni -a -o prid. ▶ likvidni 1
solvétnost -i ž ▶ likvidnost 1
sólza -e ž |kapljica slane, prozorne tekočine, ki se izloča v očesni
 votlini v večji količini zlasti ob veliki čustveni prizadetosti,
 žalosti, telesni bolečini| *Iz očesa ji je kanila solza* □ ekspr. *solzica*²
 GLEJ ŠE brisati ♦ | ganiti ♦ | jokati | malo² 2 | potolažiti | tolažiti |
 žalovati
solzàv -áva -o prid. |ki se pogosto solzi| *bolne, solzave oči* □ *solziv*
 □ *solzljiv*
 GLEJ ŠE ganljiv | jokav 1, 2 | sentimentalen
solzávec -vca m ▶ sentimentalen povdk. | sentimentalnež
solzávka -e ž ▶ melodrama
solzávo prisl. ▶ jokavo | sentimentalno
solzávost -i ž ▶ sentimentalnost
sólzen -zna -o prid. |ki je poln solz| *solzne oči* □ ekspr. *moker*
 □ ekspr. *orošen* □ ekspr. *rosen* □ ekspr. *vlažen*
 GLEJ ŠE vesel² 2
solzétí -ím nedov. ▶ rositi se | teči 2 pp 1
solzícá¹ -e ž ▶ migalica | šmarnica
solzícá² -e ž ▶ solza
solzilni -a -o prid. ▶ plin 1 pp 1 | plin 1 3
solzítí se -ím se nedov. ▶ jokati | rositi se
solzív -a -o prid. ▶ solzav
solzívéc -vca m ▶ plin 1 3
solzívka -e ž ▶ melodrama
solzljív -a -o prid. ▶ jokav 1, 2 | solzav
sólzni -a -o prid. ▶ izvodilo pp | mešiček 3 | umreti 1 | žleza 6
sólznica -e ž ▶ žleza 6
sólznik -a m ▶ mešiček 3
sòm sòma m |velika sladkovodna roparska riba z dolgimi brki|
uloviti soma □ ekspr. *som brkač* □ ljubk. *somič*
 ♦ zool. *sinji som* □ zool. *sinji morski volk*
 GLEJ ŠE mačka 1 | riba 1 pp 3
somátični -a -o prid. ▶ telesni
somátski -a -o prid. ▶ telesni
sombrêro -a m ▶ klobuk
someglícá -e ž ▶ meglá¹
soméren -rna -o prid. ▶ simetričen
somérije -a s ▶ simetrija
soméрни -a -o prid. ▶ lik¹ 5
somernína -e ž ▶ ravnina 5
soméрно prisl. ▶ sorazmerno
somérnost -i ž ▶ ploskev 8 | simetrija | simetrija 1 | simetrija 2 |
 sorazmernost
somič -íča m ▶ som

somišljenec -nca m ▶ somišljenik
somišljenica -e ž ▶ privrženka
somišljenik -a m |kdor ima skupaj s kom enake nazore, enako prepričanje| *biti v stiku s somišljeniki* □ knj.izroč. **somišljenec** □ knj.izroč. **trabant**
GLEJ ŠE privrženec
somnambulist -a m ▶ mesečnik
somnambulistka -e ž ▶ mesečnica
somnambulizem -zma m ▶ mesečnost
somnambúlni -a -o prid. ▶ mesečnost
somóren -rna -o prid. ▶ mračen 2
somornica -e ž geol. |voda, ki je mešanica morske in sladke vode| *Te živali živijo zlasti v somornici* □ geol. **polšana voda**
somráčen -čna -o prid. ▶ mračen 1 | temen 2
somráčnica -e ž ▶ veščica
somráčnik -a m nav. mn., zool. |nočni metulji z močnim telesom in ozkimi, dolgimi prednjimi krili| *pedici in somračniki* □ zool. **veščec**
somrák -a m ▶ meta • | mrak¹ 3
sonánt -a m ▶ zvočnik 2
sónarávni -a -o prid. ▶ razvoj •14
sónarodnják -a m ▶ rojak 2
sónarodnjákinja -e ž ▶ rojakinja 2
sonce¹ -a s |nebesno telo, okoli katerega krožijo zemlja in drugi planeti našega zvezdnega sistema, kot se vidi z zemlje| *Sonce je visoko na nebu* □ ekspr. **ognjena kroglja** □ pesn. **rumeno sonce** □ ekspr. **sončece** □ ekspr. **sonček** □ ekspr. **sončna kroglja** □ ekspr. **sončna obla** □ pesn. **zlato sonce**
GLEJ ŠE bog¹ pp | bog¹ •1 | luna | sončiti se | svoboda 1
sonce² povdk. ▶ sončno | sreča²
sončarica -e ž |bolezen zaradi premočnega delovanja sončnih žarkov na nepokrito glavo in gol tilnik| *znaki sončarice* □ med. in-solacija
sončáva -e ž ▶ sij •2 | svetloba 1 •2
sončece -a s ▶ sonce¹
sonček -čka m ▶ sonce¹
sončen -čna -o prid. |ki je obsijan s soncem| *sončen grič* □ **osončen** □ **sončnat**
GLEJ ŠE jasen 1 | prijeten | srečen | vesel¹ 3, 4
sončev -a -o prid. |ki je v zvezi s soncem| *sončeva površina* □ **sončni**
GLEJ ŠE mrk¹ •2
sončiti se -im se nedov. |izpostavljati telo, del telesa delovanju sončnih žarkov| *Ves dan se je sončil* □ ekspr. **cmariti se na soncu** □ ekspr. **cmaziti se na soncu** □ ekspr. **cvreti se na soncu** □ ekspr. **pacati se na soncu** □ ekspr. **pečiti se na soncu** □ ekspr. **pražiti se na soncu** □ ekspr. **predajati se soncu**
sončnat -a -o prid. ▶ sončen
sončni -a -o prid. ▶ bog¹ •1 | celica •2 | ciklus •3 | dvor •2 | energija •6 | erupcija • | kolektor • | leto •9 | mrk¹ •1 | mrk¹ •2 | obrat¹ •3 | obrat¹ •4 | očala •1 | ogrevanje •2 | osončje | pega •2 | pleksus • | sij •2 | sonce¹ | sončev | sončnica | svetloba 1 •2 | uničiti 4 | zahod •
sončnica -e ž |visoka kulturna rastlina z velikim, okroglim, rumenorjavim socvetjem, ki se goji zlasti za pridobivanje olja| *gojiti sončnice* □ star. **sončna roža**
GLEJ ŠE topinambur
sončnik -a m |priprava z ročajem in zložljivo streho za zaščito pred soncem| *odpreti sončnik* □ star. **parazol**
GLEJ ŠE veter pp 1

sónčno povdk. |izraža vremenske razmere, pri katerih sije sonce| *Danes je sončno* □ pog. **sonce²**
GLEJ ŠE jasno⁴ 1
sonét -a m
• 1. lit. **angleški sonet** □ lit. elizabetinski sonet 2. lit. **tercetni del soneta** □ lit. **tercinski del soneta**
GLEJ ŠE kítica •2 | kítica •3 | magistrale | pesnik pp 2 | pesnik •11
sonetíst -a m ▶ pesnik •11
sóng -a m ▶ popevka
sonóren -rna -o prid. ▶ zvonek
sónóžni -a -o prid. ▶ odriv pp
sòobčútje -a s ▶ sinestezija
sòobstájati -am nedov. ▶ sobivati
soočanje -a s |ugotavljanje odnosa med dvema ali več sorodnimi pojavi, dejstvi| *Potrebno je soočanje mnenj in stališč* □ **konfrontacija** □ **soočenje** □ publ. **vzporedba**
soočati -am nedov. *koga s kom* |delati, da se kdo večkrat sestane s kom tako, da se ne more izogniti pogovoru, odgovoru| *Večkrat so jo soočali z drugimi jetniki, vendar ni nikogar prepoznala* □ **soočevati** □ knj.izroč. **konfrontirati**
GLEJ ŠE primerjati
soóčenje -a s ▶ soočanje
soočeváti -újem nedov. ▶ soočati
soóčiti -im dov. *koga s kom* |narediti, da se kdo sestane s kom tako, da se ne more izogniti pogovoru, odgovoru| *soočiti kršilca in očividce* □ knj.izroč. **konfrontirati**
GLEJ ŠE primeriti
sòodlócáti -am nedov. |skupaj s kom odločati| *soodločati v družini* □ **soodločevati**
sòodločeváti -újem nedov. ▶ soodločati
sòodnòs -òsa m ▶ odnos 2 •2 | odvisnost •2
sòodnòsen -sna -o povdk. ▶ soodvisen
sòodnòsni -a -o prid. ▶ soodvisni
sòodnòsnost -i ž ▶ odvisnost •2
sòodvísen -sna -o povdk. dv. in mn. |pri ubesedovanju stanja dveh ali več danosti izraža, da so v osebku imenovane danosti v uresničitvi odvisne druga od druge| *Družbeni procesi so soodvisni* □ **medsebojno odvisen** □ knj.izroč. **korelacijski** □ knj.izroč. **korelativen** □ knj.izroč. **recipročen** □ knj.izroč. **soodnosen** □ knj.izroč. **sovisen** □ knj.izroč. **vzajemem**
sòodvísni -a -o prid. dv. in mn. |pri določanju dveh ali več danosti pri katerega uresničitvi je vključena odvisnost ene danosti od druge danosti| *soodvisni pogoji uspešnega gospodarjenja* □ **medsebojno odvisni** □ knj.izroč. **korelacijski** □ knj.izroč. **korelativni** □ knj.izroč. **recipročni** □ knj.izroč. **soodnosni** □ knj.izroč. **sovisni** □ knj.izroč. **vzajemni**
sòodvísnost -i ž ▶ odvisnost •2
sòòsni -a -o prid. ▶ kabel¹ •1
sopár -a m ▶ hlap | para¹ 1, 2 | sopara | soparica
sopára -e ž |topel zrak, poln vidnih hlapov| *Skozi odprta hlevska vrata se je valila sopara* □ **sopuh** □ zastar. **sopar** □ nar. **sopot**
GLEJ ŠE hlap | megla¹ | para¹ 1 | soparica
sopáren -rna -o prid. |ki ima razmeroma visoko temperaturo in vlažnost| *soparen zrak* □ **soparičen** □ nar. **sparen** □ nar. **sparičen**
sopárica -e ž |razmeroma visoka temperatura in vlažnost ozračja| *Okrog poldne je nastopila soparica* □ **sopara** □ nar. **kuhalica** □ zastar. **sopar** □ nar. **sparica**
GLEJ ŠE ozračje 2 | para¹ 1
sopáričen -čna -o prid. ▶ soparen
sopárično prisl. ▶ soparno

sopárno povdk. |izraža stanje ozračja, za katerega je značilna razmeroma visoka temperatura in vlažnost| *Postajalo je vedno bolj soparno* □ **soparično**

sopênje -a s |težko, glasno dihanje| *sopenje in kašljanje*

□ knj.izroč. **sopež**

sopéti -ím nedov. ▶ sopsti

sôpež -a m ▶ sopenje

sopih -a m ▶ oddušnik | sopihanje

sopihanje -a s |močno, sunkovito, glasno dihanje| *sopihanje*

nosačev □ knj.izroč. **sopih**

sopihati -am nedov. |močno, sunkovito, glasno dihati| *Nosači so*

sopihali □ ekspr. **loviti sapo** □ ekspr. **loviti zrak**

sopihniti -em dov. ▶ reči 1 pp 7

sopila -íl s mn. ▶ dihala

sòpilót -a m ▶ pilot •2

sópišnjak -a m ▶ oddušnik

sòplemenják -a m ▶ rojak 2

sòpniti -em dov. ▶ reči 1 pp 7 | vdihniti pp

sòpojáv -áva m ▶ pojav •2 | učinek 1•

sòpoménka -e ž ▶ sinonim

sòpoménski -a -o prid. ▶ sinonim

sòporočeválec -lca m |kdor nastopi s krajšim referatom, ki

obravna isto temo kot glavni referat in jo dopolnjuje| *določiti*

soporočevalca □ **koreferent**

sòpot -a m ▶ sopara | šumenje

sopónnica -e ž ▶ partnerica | žena

sopótnik -a m ▶ mož | partner

soprán -a m |najvišji ženski ali deški glas| *lep sopran* □ **sopranski**

glas □ ekspr. **sopranček**

PODPOMENKE dramski sopran, koloraturni sopran, lirični sopran

GLEJ ŠE sopranist | sopranistka

sopránček -čka m ▶ sopran

sopraníst -a m |pevec s sopranskim glasom| *V skupini pogrešajo*

sopranista □ glasb., žarg. **sopran**

sopranístka -e ž |pevka s sopranskim glasom| *nastop znane*

sopranistke □ glasb., žarg. **sopran**

sopránski -a -o prid. ▶ sopran

sòpriséznik -a m ▶ pomočnik •4

sopróg -a m ▶ mož

sopróga -e ž ▶ žena

sòpsti sòpem nedov. |težko, glasno dihati| *Bolnik je stokal in sospel*

□ star. **dihleti** □ nar. **hlopeti** □ nar. **sopeti**

◆ **astmatično sòpsti** □ **nadušljivo sòpsti**

GLEJ ŠE pihati 2

sopúh -a m ▶ dim | megla¹ | sopara | zadah

sór -a m ▶ gobice •

sóra -e ž |močnejši drog, ki povezuje sprednji in zadnji del voza|

skrajšati soro □ **svora**

sorazméren¹ -rna -o prid. ▶ precejšnji

sorazméren² -rna -o povdk. ▶ v sorazmerju²

sorazmérje -a s |primerno razmerje med deli česa| *sorazmer-*

je med deli telesa □ **sorazmernost** □ publ. **proporci** □ publ. **proporcije**

□ publ. **proporcionalnost**

• mat. **obratno sorazmerje** □ mat. **obratna sorazmernost**

GLEJ ŠE razmerje 1

sorazméрни -a -o prid. |pri katerem je kaj v primernem

razmerju s čim| *sorazmerna razdelitev stroškov* □ **proporcionalni**

sorazméрно nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vključuje

upoštevanje primernega razmerja med čim| *sorazmerno deliti*

pravice in bremena □ **proporcionalno** □ **somerno biti somerno raščen**

□ v **sorazmerju¹**

GLEJ ŠE precej⁴ | razmeroma

sorazmérnost -i ž |značilnost danosti, katere deli so med

seboj v primernem razmerju| *sorazmernost zgradbe* □ **somernost**

□ publ. **proporcionalnost** □ publ. **proporčnost**

GLEJ ŠE meja •2 | sorazmerje | sorazmerje •

sorazmérnostni -a -o prid. ▶ meja •2

sorazméroma prisl. ▶ razmeroma

sorbét -a m ▶ šerbet

sordína -e ž glasb. |priprava za dušenje tonov pri godalnih,

pihalnih in tolkalnih instrumentih| *Violinist je namestil sordino*

□ glasb. **dušilec** □ glasb. **sordino**

sordíno -a m ▶ sordina

sorédje -a s ▶ sistem •13

sórník -a m

1. agr. |klin, ki se vtakne skozi soro, da veže z njo zadnji del

voza| *sornik pri vozu* □ agr. **svornik**

2. strojn. |jeklen valjček, ki gibljivo veže ročice ali drogove|

zataknniti sornik □ strojn. **čep²** □ strojn. **svornik**

soród -a m ▶ hudoben povdk. 2

soróden¹ -dna -o prid. ▶ podoben¹

soróden² -dna -o povdk. ▶ podoben² 1, 2

soródní -ega m ▶ sorodnik

soródní² -a -o prid. |ki ima s čim skupni izvor, določene skupne

značilnosti| *sorodne živalske vrste; sorodni jeziki* □ ekspr. **bližji**

□ ekspr. **bližnji²**

GLEJ ŠE sorodnik

soródník -a m |človek v razmerju do človeka, iz katerega

izhaja ali s katerim ima skupnega prednika| *Obiskal jih je*

sorodnik □ zastar. **sorodni¹** □ zastar. **sorodni človek** □ zastar. **sorodovinec**

□ nekjn. pog. **žlahtnik** □ nar. **žlahtovec**

◆ 1. bližnji sorodnik □ ožji sorodnik □ ekspr. tesni sorodnik 2. daljni

sorodnik □ zastar. pobočni sorodnik

PODPOMENKE bližnji sorodnik ↗, daljni sorodnik ↗

soródnost -i ž ▶ bližina • | podobnost

sorodovína -e ž ▶ sorodstvo

sorodovínec -nca m ▶ sorodnik

soródstveni -a -o prid. ▶ v sorodu

soródstvo -a s |sorodniki kot celota| *moževno sorodstvo* □ zastar. **so-**

rodovina □ nekjn. pog. **žlahta**

◆ 1. bližnje sorodstvo □ ožje sorodstvo □ ekspr. tesno sorodstvo

2. daljno sorodstvo □ nekjn. pog. daljna žlahta □ nar. mrzla žlahta

PODPOMENKE bližnje sorodstvo ↗, daljno sorodstvo ↗

• **krvno sorodstvo** □ biol. sokrvje □ biol. sokravnost

GLEJ ŠE podobnost

sòroják -a m ▶ rojak 2

sòrojákinja -e ž ▶ rojakinja 2

sórta -e ž |celota kulturnih rastlin iste vrste, ki se v določenih

lastnostih razlikujejo od drugih kulturnih rastlin iste vrste| *Ta*

sorta pšenice se je izrodila □ **zvrst**

PODPOMENKE industrijska sorta, jedilna sorta

GLEJ ŠE vrsta 2 | vsakovrstni

sortimènt -ènta m ▶ asortiment

sortíranje -a s ▶ stroj •19

sortírati -am nedov. ▶ razvrščati 3

sortírka -e ž ▶ naprava •16

sortírni -a -o prid. ▶ naprava •16 | stroj •19

sortírnik -a m ▶ stroj •19

sóržični -a -o prid. ▶ kruh ♦10 | moka ♦5

sóržni -a -o prid. ▶ kruh ♦10 | moka ♦5

sosében -bna -o prid. ▶ poseben

sosébni -a -o prid. ▶ posebni

sosébnó prisl. ▶ posebno¹

soséčka -e ž ▶ soseska | srenja

sósed -éda m

1. |kdor živi, prebiva blizu koga| *pomagati sosedu* □ knj.izroč. *mejaš*

♦ biti sosed □ knj.izroč. *sosedovati*

2. |prebivalec države, ozemlja, ki ima s kako državo, ozemljem isto, skupno mejo| *naši hrvaški sosedje* □ knj.izroč. *mejak*

□ knj.izroč. *mejaš*

soséda -e ž |ženska, ki živi, prebiva blizu koga| *Sosede so se zbirale in klepetale* □ zastar. *sosedinja*

sosédinja -e ž ▶ sosedja

sosédni -a -o prid. ▶ sosednji

sosédnja -e ž ▶ srenja

sosédnji -a -e prid. |ki je najbližje česa v kaki smeri| *stopiti v sosednji prostor* □ *sosédni*

GLEJ ŠE bližnji² 1

sosedováti -újem nedov. ▶ sosed 1♦

sosédovski -a -o prid. ▶ sosedski

sosédski -a -o prid. |ki je v zvezi s sosedí| *sosédski odnosi*

□ knj.izroč. *sosédovski* □ knj.izroč. *sosédstveni*

sosédstveni -a -o prid. ▶ sosedski

sosédstvo -a s

1. |dejstvo, da je kdo sosed| *Veselili so se sosedstva z njim*

□ *soséščina* □ knj.izroč. *mejaštvo*

2. |sosedje kot celota| *prijazno sosedstvo* □ *soséščina*

GLEJ ŠE okolica | soséščina

soséska -e ž |kraj in bližnji kraji, s katerimi je ta navadno povezan| *največja kmetija v soseski* □ nar. *soséčka* □ star. *srenja*

GLEJ ŠE srenja

soséščan -a m ▶ srenjan

soséščina -e ž |najbližji del naselja, najbližji kraji| *najti si prijatelj v soséščini* □ *sosedstvo*

GLEJ ŠE okolica | sosedstvo 1, 2

soskládje -a s ▶ skladnost 1, 2

soslédica -e ž

• jezikosl. *sosledica časov* □ jezikosl. *sosledje časov*

soslédje -a s ▶ raport | red¹ 2 | *sosledica* •

sosréditi -im dov. ▶ osredotočiti 2

sosrédni -a -o prid. ▶ krog¹ 1♦

sostáv -áva m ▶ sistem

sóški -a -o prid. ▶ glavatica

sošólec -lca m |kdor je skupaj s kom učenec istega razreda| *izposoditi si zvezke pri sošólcu* □ knj.izroč. *součenec* □ star. *šolski tovariš*

sošólka -e ž |oseba ženskega spola, ki je skupaj s kom učenka istega razreda| *posoditi zvezke sošólki* □ knj.izroč. *součenka*

soteriolóški -a -o prid. ▶ odrešenjski

sotéska -e ž |ožja (rečna) dolina z zelo strmimi, deloma skalnatimi pobočji| *Skozi sotesko teče reka* □ knj.izroč. *tesen¹* □ knj.izroč. *tesnec*

□ knj.izroč. *tesnica* □ knj.izroč. *vintgar*

sotéskanje -a s šport. |šport, pri katerem se spušča po soteskah s pomočjo vrvi in druge zaščitne opreme| *gójiti soteskanje*

□ šport., žarg. *kanjoning*

sótiš -a m ▶ šotiš

sotočje -a s |kraj, kjer se stekata reki, potoka| *sotočje dveh rek*

□ knj.izroč. *sovodenj* □ knj.izroč. *sovodje* □ zastar. *stočje*

GLEJ ŠE sovodenj

sòtováriš -a m ▶ tovariš

sòtrpéti -ím nedov. ▶ sočustvovati

sòtrpljénje -a s ▶ sočutje

sotrúdnica -e ž ▶ sodelavka

sotrúdnik -a m ▶ sodelavec

sotrúdnístvo -a s ▶ sodelovanje

sòtvárje -a s ▶ sobesedilo

sòtvórec -rca m ▶ soustvarjalec

sou -ja [sú] m ▶ novc pp 2

sòučénc -nca m ▶ sošolec

sòučénka -e ž ▶ sošolka

sòudeléženec -nca m |kdor je skupaj s kom udeleženeč česa| *razpravljati s soudeleženci posvetovanja* □ zastar. *soudeležnik*

sòudeléznič -a m ▶ soudeleženeč

sòustvarjálec -lca m |kdor je skupaj s kom ustvarjalec česa| *dati priznanje avtorju in soustvarjalcem gledališke umetnine*

□ *soavtor* □ knj.izroč. *sograditelj* *sograditelj evropske kulture*

□ publ. *sotvorec*

sòva -e ž |večja roparska nočna ptica z mehkim perjem, okroglo glavo in velikimi očmi| *Sova skovika* □ nar. *skovik* □ nar. *skovir*

♦ zool. *uralska sova* □ zool. *kozača*

sòvdan -ána m ▶ zemlja ♦4

sovíkati -am nedov. ▶ skovikati

sovinjón -a m ▶ sauvignon

sovísen -sna -o povdk. ▶ soodvisen

sovíslost -i ž ▶ odvisnost ♦2

sovísni -a -o prid. ▶ soodvisni

sovísnost -i ž ▶ odvisnost ♦2

sòvladár -ja m |kdor je skupaj s kom vladar| *imenovati koga za sovladarja* □ *socesar* |v nekaterih državah, nekda| *Po smrti socesarja je Mark Avrelj vladal sam*

sovládje -a s ▶ kondominij

sòvlagátelj -a m |kdor je skupaj s kom vlagatelj česa| *iskati sovlagatelja v projekt* □ publ. *soinvestitor*

sovódenj -dnji ž geogr. |področje, kjer se stekajo potoki, reke| *velika sovodenj v Panonski kotlini* □ knj.izroč. *sotočje*

GLEJ ŠE sotočje

sovódje -a s ▶ sotočje

sòvozáč -a m ▶ sovoznik

sòvozník -a m šport. |kdor pomaga vozniku avtomobila ali motorja s prikolico pri vožnji| *Dirk na motorju s prikolico se je udeleževal kot sovoznik* □ šport., žarg. *sovozáč*

sovpádati -am nedov. |izraža, da se kaj pojavlja istočasno| *Pre-davanja obeh profesorjev sovpadajo* □ knj.izroč. *koincidirati* □ ekspr. *kriti se* □ ekspr. *pokrivati se*

sovpásti -pádem dov. |izraža, da se kaj pojavi istočasno| *Gospodarske težave so sovpadle s povečanjem mednarodne napetosti*

□ knj.izroč. *koincidirati*

sòvpréga -e ž |dodatna vprega| *vprega in sovprega* □ *doprega*

□ *priprega*

GLEJ ŠE žena

sovrág -a m ▶ sovražnik

sovráštvo -a s |močno čustvo nenaklonjenosti, odpora do koga, navadno združeno z željo škodovati mu| *sovráštvo do tekmece* □ *sovrážno čustvo* □ star. *črt¹* □ knj.izroč. *mržnja* □ evfem. *ne-razumevanje žrtve nerazumevanja med ljudmi* □ knj.izroč. *odij*

□ star. *omrza* □ ekspr. *smrtno sovráštvo* □ star. *zamrza* □ knj.izroč. *zoprníštvo* □ ekspr. *živalsko sovráštvo* □ ekspr. *žolč* |močno, neobvladljivo sovráštvo| *kritika, polna žolča*

sovráž povdk. ▶ sovražen²

sovražěn¹ -žna -o prid. |ki vsebuje, izraža zelo nenaklonjen čustveni odnos do koga, navadno združen z željo škodovati mu| *sovražěn pogled* □ knj.izroč. **animozen** □ ekspr. **mračěn mračni naklepi** □ efem. **nemiroljuben nemioljuben namen** □ zastar. **neprijatelj-ski** □ knj.izroč. **sovražniški** □ zastar. **zlovražěn** □ ekspr. **žolčěn žolčne besede** □ ekspr. **žolčljiv žolčljive besede**

GLEJ ŠE grozeč

sovražěn² -žna -o povdk. *komu* |izraža, da ima kdo zelo nenaklonjen čustveni odnos do koga, navadno združen z željo škodovati mu| *biti sovražěn sosedu* □ zastar. **črtežen** □ ekspr. **gorek** □ zastar. **neprijazen** □ zastar. **sovraž**

GLEJ ŠE nenaklonjen

sovražiti in **sovražiti** -im nedov. *koga* |čutiti veliko nenaklonjenost, odpor do koga, navadno združen z željo škodovati mu| *sovražiti sosedu* □ star. **črtiti** □ knj.izroč. **mrziti** □ zastar. **nenavideti** □ zastar. **zavidati**

sovražiti se in **sovražiti se** -im se nedov. |izraža veliko medsebojno nenaklonjenost, medsebojni odpor, navadno združen z željo škodovati drugi drugemu| *Soseda se sovražita zaradi meje* □ ekspr. **biti kot olje in voda** □ ekspr. **biti si kot pes in mačka** □ star. **črtiti se** □ ekspr. **gledati se kot pes in mačka** □ knj.izroč. **mrziti se**

sovražni -a -o prid. |ki je v zvezi s sovražnikom| *sovražne čete* □ zastar. **vražni²**

GLEJ ŠE sovrašтво

sovražnik -a m |kdor ima, kaže do koga zelo nenaklonjen čustveni odnos, navadno združen z željo škodovati mu| *prijatelj in sovražniki* □ zastar. **črtilec** □ efem. **nasprotnik** □ zastar. **neprijatelj** □ zastar. **prekletnik** □ star. **protivnik** □ zastar. **sovrag** □ zastar. **vrag** □ zastar. **zavidnik** □ zastar. **dušman** |zlasti Turek|

sovražniški -a -o prid. ► sovražěn¹

sovražno prisl. ► grozeče

sòvrstnica -e ž ► vrstnica

sòvrstnik -a m ► vrstnik

sòvsébljati -am nedov. ► implicirati

sòzapòrnik -a m |zapornik v razmerju do drugega zapornika| *imeti tovariški odnos do sozapornikov* □ ekspr. **sojetnik** □ knj.izroč. **sokaznjenc**

soznáčica -e ž ► sinonim

soznáčni -a -o prid. ► sinonim

soznáčnica -e ž ► sinonim

sozvánjanje -a s ► ujemanje

sòzvóčen -čna -o prid. ► skladen¹

sòzvóčje -a s ► akord 1 | skladnost 2 | ujemanje

sòzvók -a m ► akord 1, 2

sožálen -lna -o prid. ► sočuten

sožálje -a s ► izraziti² ♦ | izražati 1 ♦ | sočutje

sožálni -a -o prid. ► pismo ♦6

sožálnica -e ž ► pismo ♦6

sòžitje¹ -a s |skupno življenje| *odločiti se za sožitje s kom*

□ knj.izroč. **sobitje** □ knj.izroč. **sobivanje**

GLEJ ŠE simbioza

sožitje² -a s |dejstvo, da kdo živi s kom tako, da med njima ne prihaja do nesoglasij| *doseči sožitje med državami z različno družbeno ureditvijo* □ **koeksistenca** □ knj.izroč. **simbioza**

GLEJ ŠE življenje 3♦

sòživéti -im nedov. ► sobivati

spacáti -ám dov. ► načéčkati | narisati | naslikati | popackati

spaciálni -a -o prid. ► prostorski

spácij -a m ► razpiralo

spackáti -ám dov. ► načéčkati | narisati | naslikati | popackati

spáček -čka m |organizem s prirojeno spačenostjo vsega telesa ali posameznih organov| *roditi spačka* □ med. **monstrum**

□ knj.izroč. **nakaza** □ knj.izroč. **spačēnec** □ knj.izroč. **spaka** □ slabš. **zmenē**

spáčen -a -o prid. ► izmaličen | iznakažen

spáčenec -nca m ► podlež | spaček

spáčēni -a -o prid. ► ponarejeni 3

spáčenka -e ž ► popačenka

spáčiti -im dov. *kaj* |narediti nenaravne, nepravilne gube, poteze, zlasti na obrazu| *spáčiti obraz* □ **popačiti** □ ekspr. **namrdati** □ ekspr. **namrdniti** □ ekspr. **zmrdati**

GLEJ ŠE izmaličiti | pokvariti 4

spáčiti se -im se dov. ► namrdniti se

spáčnik -a m ► petelin ♦

spádati -am nedov.

1. |biti sestavni del česa| *Ta vrata ne spadajo k omari* □ **pripadati**

čemu □ pog. **přiti pod kaj** *To naselje pride pod drugo občino*

□ knj.izroč. **soditi** □ knj.izroč. **šteti** *K domačiji šteje tudi hlev*

2. *kam* |imeti kje ustrezno, sebi primerno mesto| *Knjige spadajo na policu* □ zastar. **slišati** □ knj.izroč. **soditi** □ star. **tikati⁴**

3. *kam* |z ocenitvijo vrednosti, značilnosti biti uvrščen kam| *Kit spada k sesalcem* □ **uvrščati se** □ knj.izroč. **soditi**

GLEJ ŠE zastarel ♦

spahálnik -a m ► skobljič pp

spahniti se in **spahniti se** -em se dov. *brezos.* s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža, da kdo izdihne zrak, pline iz želodca zaradi krčev v trebušni votlini| *Spahnilo se mu je* □ otr. **podreti kupček** *Dojenček je podrl kupček* □ nizk. **rigniti** *Pijanec je rignil* □ nizk. **rigniti se**

spahováti se -újem se nedov. *brezos.* s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža, da kdo izdihuje zrak, pline iz želodca zaradi krčev v trebušni votlini| *Spahuje se mu* □ ekspr. **pehati se** □ nizk. **rigati se**

spajálnik -a m ► spajkalnik

spajálo -a s ► spajkalo

spájanje -a s ► kopulacija | združevanje

spájati -am nedov. ► družiti | povezovati 3 | združevati

spájati se -am se nedov. ► združevati se

spajdášiti se -im se dov. ► občevati ♦2 | spentljati se

spájka -e ž teh. |zlitina za spajanje kovinskih delov| *zaliti s spajko* □ teh. **lot**

♦ 1. teh. **mehka spajka** □ teh. **mehki lot** 2. teh. **trda spajka** □ teh. **trdi lot**

PODPOMENKE mehka spajka ↗, trda spajka ↗

spajkálnik -a m teh. |priprava za spajkanje| *uporabljati spajkalnik* □ knj.izroč. **spajalnik**

spajkálo -a s teh. |orodje za spajkanje| *segrevati spajkalo na gorilniku* □ knj.izroč. **spajalo**

spájkati -am nedov. *kaj* teh. |spajati kovinske dele s spajko|

spajkati cevi □ teh. **lotati**

spák spáka m |majhnemu moškemu podobno bitje spačenega, nenaravnega videza| *pripovedovati otrokom pravljice o spakih in vilah* □ ekspr. **spakec**

GLEJ ŠE gotovo³ 1

spáka -e ž

1. |spačene, nenaravne poteze obraza| *Kaj pomeni ta spaka*

□ ekspr. **grimasa** □ ekspr. **mrda** □ ekspr. **zmrda** □ ekspr. **zmrdek**

2. |spačena, nenaravna prikazen| *Zagledal je čudne spake*

□ knj.izroč. **monstrum**

GLEJ ŠE obraz | spaček | spakovati se 2

spákec -kca m ► spak

spakedránka -e ž ► popačenka

spakedráti -ám dov. ► izmaličiti

spakírati -am dov. ► pripraviti 1♦ | zapakirati

spakováti -újem nedov. ▶ pačiti

spakováti se -újem se nedov.

1. |delati nenaravne, nepravilne gube, poteze| *Obrnil se je proti sošolcem in se spakoval* □ **pačiti se**

2. *komu* |z delanjem takih gub, potez kazati, izražati negativni, odklonilni odnos| *Učenci se mu spakujejo* □ pog. **kazati spake**

GLEJ ŠE vesti se pp 1 | zgražati se

spálec -lca m ▶ speči¹

spálka -e ž ▶ vreča •1

spálna -e ž ▶ spalnica

spálni -a -o prid. ▶ čepica •2 | halja •2 | srajca •2 | srajčka • | vagon •3 | vreča •1

spálnica -e ž |prostor, urejen za spanje| *Stanovanje ima kuhinjo, dnevno sobo in tri spalnice* □ zastar. **spalna** □ **dormitorij** |v samostanih ali cerkvenih vzgojnih zavodih|

spálnik -a m ▶ vagon •3

spam -a [spễm] m ▶ pošta •4

spámetiti -im dov. ▶ spametovati

spámetiti se -im se dov. ▶ spametovati se

spametováti -újem dov. *koga* |doseči, da kdo postane bolj pameten, preudaren| *Poskušal je spametovati fanta*

□ ekspr. **izmodriti** □ knj.izroč. **opametiti** □ knj.izroč. **opametovati**

□ ekspr. **pripraviti k pameti** □ knj.izroč. **spametiti** □ ekspr. **spraviti k pameti**

□ ekspr. **streziniti** |doseči, da kdo postane bolj razsoden, pameten|

spametováti se -újem se dov. |izraža, da kdo postane bolj pameten, preudaren| *Končno se je spametoval* □ ekspr. **izmodriti se**

□ knj.izroč. **opametiti se** □ knj.izroč. **opametovati se** □ ekspr. **priti k pameti**

□ knj.izroč. **spametiti se** □ **streziniti se** |postati bolj razsoden, pameten|

spánček -čka m ▶ spanje

spánčkati -am nedov. ▶ spati

spánec -nca m ▶ spanje | uspavati | zaspati

spánje -a s |stanje telesnega in duševnega počitka s popolnim ali delnim zmanjšanjem zavesti| *Spanje ga je okrepilo* □ **spanec**

□ knj.izroč. **sen** □ ekspr. **spanček** □ knj.izroč. **spečnost** ■ protip. **bedenje**

• zool. **zimsko spanje** □ zool. **hibernacija**

GLEJ ŠE **bedenje** | **mrtev**² • | **zaspati**

spánjščica -e ž ▶ svišč² •2

spáran -a -o prid. ▶ razparan

spáрати¹ -am dov. ▶ razparati 1

spáрати² -am dov. ▶ spariti² 1

sparcelíranost -i ž ▶ razparceliranost

sparcelírati -am dov. ▶ razparcelirati

spáren -rna -o prid. ▶ soparen

spárica -e ž ▶ soperica

spáričen -čna -o prid. ▶ soparen

sparána -e ž ▶ hlap | megla¹

spáriti¹ -im dov. ▶ skuhati 1 | speči³ | zdušiti

spáriti² -im dov.

1. *kaj* |narediti, da kaj sestavlja par| *spariti (dva) vola za vprego*

□ nar. **sparati**²

2. *kaj* |pri živalih narediti, povzročiti, da pride do stika med moškimi in ženskimi spolnimi organi| *spariti samca in samico*

□ **spolno združiti**

GLEJ ŠE **prevarati** 1

spáriti se -im se dov. ▶ združiti se •

spároma prisl. ▶ v parih

spartakíst -a m ▶ spartakovec

spártakovec -vca m zgod. |med prvo svetovno vojno pristaš levega revolucionarnega krila nemške socialnodemokratske stranke| *upor spartakovec* □ zgod. **spartakist**

spás -a m ▶ rešilen | rešitev 1

spasírani -a -o prid. ▶ hrana 1 •10

spasírati -am dov. ▶ pretlačiti

spásti¹ spádem dov. ▶ pasti¹ 1

spásti² spássem dov. ▶ popasti²

spášnik -a m ▶ pašnik

spáti spím nedov. |biti v stanju telesnega in duševnega počitka s popolnim ali delnim zmanjšanjem zavesti| *trdno spati do jutra* □ otr. **ajati** □ otr. **ajčkati** □ slabš. **drnjohati** *Dan je že,*

pa še kar naprej drnjoha □ nar. **hrliti** □ otr. **ninati** □ otr. **pančati**

□ otr. **pančkati** □ ekspr. **počivati** *Šel je počivati v kabinet*

□ ekspr. **smrčati** *Ne boš samo smrčal, tudi delati je treba*

□ pesn. **snivati** □ otr. **spančkati** □ star. **spavati** ■ protip. **bedeti**

♦ **iti spat** □ ekspr. **zlesti pod odejo**

GLEJ ŠE **bedeti** | **mrtev**² • | **občevati** •1 | **občevati** •2 | **počivati** 2 |

pokopan | **prenočevati** 1

spáti se spí se nedov. ▶ zaspan •

spaváč -a m ▶ speči¹

spávati -am nedov. ▶ spati

spavperizírani -a -o prid. ▶ obubožani

spavperizírati -am dov. ▶ obubožati 2

spázem -zma m ▶ krč

spazíti in spáziti -im dov. ▶ opaziti 1

speciálen -lna -o prid. ▶ izvrsten | odličen | poseben

specialístični -a -o prid. ▶ študij pp 6

specialístovstvo -a s ▶ specializacija

specialitéta -e ž |posebna, izjemna hrana, jed, znana navadno v določenem kraju| *V tej gostilni postrežejo z domačimi in tujimi specialitetami* □ **kulinarična specialiteta** □ pog. **špecialiteta**

GLEJ ŠE **specialnost**

specializácija -e ž |usmeritev, omejitev dejavnosti na ozko področje| *specializacija podjetij* □ **specializiranje** □ knj.izroč. **specialistovstvo**

specializírani -a -o prid. ▶ slovar pp 3

specializíranje -a s ▶ specializacija

specializírati -am nedov. ▶ razvrščati 3

speciálni -a -o prid. ▶ pedagogika •1 | pedagogika •2 | pedagogika •3 | posebni

speciálno prisl. ▶ posebno¹

speciálnost -i ž ekspr. |kar kdo dobro obvlada, na kar se kdo dobro spozna| *Njena specialnost je risanje vzorcev za tapete*

□ ekspr. **specialiteta**

GLEJ ŠE **posebnost** 2

spécies -- ž ▶ vrsta 4

specífíčen -čna -o povdk. ▶ značilen

specífíčni -a -o prid. ▶ bolezen pp 8 | posebni | značilni 1, 2 | značilnost 2

specífíčno prisl. ▶ posebno¹

specífíčnost -i ž ▶ značilnost 1, 2

specímen -mna m ▶ primerek

spečáti -ám dov. ▶ prodati

spečáti se -ám se dov. ▶ občevati •2 | spentljati se

spečávati -am nedov. ▶ prodajati

spéči¹ -ega m |kdor spi| *zbuditi spečega* □ knj.izroč. **spalec**

□ knj.izroč. **spavač**

spéči² -a -e prid. ▶ cepljenje¹ 2 •1

spêči³ spêčem dov. *kaj* |narediti hrano (bolj) užitno z delovanjem vročega zraka, vroče maščobe| *za gostijo speči teletino* □ star. **opeči**

□ slabš. **scmariti** □ slabš. **spariti**¹

GLEJ ŠE **opeči** 2 | **prizadeti**³ 1

spěči se spēčem se dov. ▶ opečí se 1, 2
spěčnost -i ž ▶ spanje | zaspanost
spéh -a m ▶ naglica | uspeh | uspešen ♦
spéhan -a -o prid. ▶ upehan
spéhati¹ -am dov. ▶ upehati
spéháti² -ám dov. ▶ prisuvati | spraviti 1
spéháti se -ám se dov. ▶ upehati se
speketáti -ám dov. ▶ zapeketati
spektákel -kla m |film s slikovitimi, množičnimi prizori, razkošno opremo| *ogledati si spektakel* □ filmski spektakel □ spektakelski film
GLEJ ŠE dogodek pp 6 | nemir 1 | razgrajati
spektákelski -a -o prid. ▶ spektakel
spektakuláren -rna -o prid. ▶ veličasten
spektakulárnost -i ž ▶ veličastnost
spéker -tra m fiz. |razvrstitev energije v valovanju glede na valovno dolžino ali delcev glede na katero lastnost| *iz spektra določiti sestavo planetov* □ fiz. *spektrum*
GLEJ ŠE lestvica 2
spéktrum -tra m ▶ spekter
spekulácija -e ž filoz. |teoretično mišljenje, ki ne upošteva prakse, izkustva| *opirati se samo na spekulacijo* □ filoz. *spekulativno mišljenje*
spekulatívni -a -o prid. ▶ metoda ♦9 | spekulacija
spekulírati -am nedov. ▶ premišljevat 2 | teoretizirati
speleológ -a m |strokovnjak za speleologijo| *znani speleolog* □ *jamoslovec* □ knj.izroč. *jamar*
speleologíja -e ž |veda o podzemeljskih, kraških jamah| *zanimanje za speleologijo* □ *jamoslovje* □ knj.izroč. *jamarstvo*
speljáti spéljem dov.
1. |začeti se premikati| *Na poledeneli cesti avtomobil težko spelje* □ pog. *potegniti* □ knj.izroč. *zvoziti²*
2. *kaj* |narediti, da je kaj v določenem prostoru in ima določeno smer| *speljati cesto mimo mesta* □ pog. *potegniti* □ knj.izroč. *trasirati*
GLEJ ŠE nagovoriti | obrniti 4 | prevarati 1 | ukrasti | zvoziti¹ | zvoziti²
speljáti se spéljem se dov. ▶ zdrsniti 1
speljávati -am nedov. ▶ speljevati 1, 2, 3 | voziti 2
speljávati se -am se nedov. ▶ drseti 1
speljeváti -újem nedov.
1. *kaj* |delati, povzročati, da se vozilo začne premikati| *speljevati avtomobil* □ *speljavati*
2. *kaj* |delati, da kaj prehaja z določenega mesta drugam| *speljevati vodo v kanal* □ *speljavati*
3. *kaj* |delati, da je kaj v določenem prostoru in ima določeno smer| *speljevati cesto mimo mesta* □ *speljavati* □ knj.izroč. *trasirati*
GLEJ ŠE voziti 2 | zapeljevati
spénc -nca m ▶ zapenec
spéniti -im dov. ▶ razpeniti
spéniti se -im se dov. ▶ razpeniti se 1, 2
spénjati -am nedov. *kaj* |s kakim predmetom, pripravo delati, da je kaj skupaj, združeno| *spenjati lase s sponko* □ knj.izroč. *pripenjati*
spénjati se -am se nedov. ▶ dvigati se 1, 2 | vzpenjati se 1, 2, 3, 4, 5
spenjávka -e ž ▶ vzpenjavka
spentljáti -ám dov. ▶ zavozlati
spentljáti se -ám se dov. *s kom* ekspr. |ljubezensko, spolno se združiti, povezati| *Spentljaj se je s prijateljavo ženo* □ vulg. *skurbati se* □ slabš. *spajdašiti se* □ slabš. *spečati se* □ ekspr. *spetljati se* □ star. *zvaditi se*
GLEJ ŠE občevati ♦2
spéréti -ím dov. ▶ strohniti

spërma -e ž biol. |izloček moških spolnih organov, ki vsebuje semenčice| *število semenčic v spermi* □ vulg. *močefit* □ biol. *seme*
spermatozój -a m ▶ semenčica
spërmij -a m ▶ semenčica
spésniti -em dov. ▶ ukrasti | zdrsniti 3
spésniti se -em se dov. ▶ izmuzniti se 1
spestíti -ím dov. ▶ natepsti | stisniti •
spéstovanček -čka m ▶ razvajen povdk. 2 | razvajenček
spéstovanec -nca m ▶ otrok 1, 2
spéstovanka -e ž ▶ razvajen povdk. 1 | razvajenka
spéstovati -újem dov. ▶ razvaditi
spéšen -šna -o prid. ▶ hiter 1, 2 | uspešen
spéšiti -im nedov. ▶ hiteti 1, 2 | pospeševati 1
spéšnost -i ž ▶ hitrost²
speštáti -ám dov. ▶ stlačiti 1 | zmečkati 3
speštáti se -ám se dov. ▶ zmečkati se
spét¹ kratn. prisl. |izraža, da kaj nastopi, se zgodi še enkrat po čem drugem iste vrste| *spet se pritožiti* □ *ponovno* □ *znova* □ *zopet* □ nar. *nazaj* *Kmalu je nazaj zaspal* □ zastar. *novič²* □ zastar. *opetovano* □ star. *še en bart* □ pog. *še enkrat* □ zastar. *vnov* □ knj.izroč. *vnovič* □ zastar. *vново* □ star. *znovič*
GLEJ ŠE na novo | nenehno
spét² poudar. člen.
1. ekspr. |poudarja nasprotje| *Nekateri so se radi učili, drugi spet niso hoteli nič delati* □ ekspr. *nasprotno³* □ ekspr. *zopet*
2. ekspr. |izraža začudenje, nejevoljo zaradi ponovitve česa nezaželenega| *Le kdo spet trka* □ ekspr. *zopet*
GLEJ ŠE vendar¹ 4
spetelíniti se -im se dov. ▶ pobahati se | postaviti se 2 | razburiti se
spéti¹ spnëm dov. *kaj* |s kakim predmetom, pripravo narediti, da je kaj skupaj, združeno| *speti lase s sponko* □ knj.izroč. *prepeti¹* □ knj.izroč. *pripeti¹*
spéti² spëm nedov. ▶ hiteti 1
spéti se spnëm se dov. ▶ dvigniti se | vzpeti se 1, 2, 3, 4
spetljáti -ám dov. ▶ zavozlati
spetljáti se -ám se dov. ▶ občevati ♦2 | spentljati se
spëv spēva m
• 1. vznes. *labodji spev* □ knj.izroč. *labodja pesem* □ knj.izroč. *labodnica* □ knj.izroč. *predsmrtnica* **2.** ver. *vstopni spev* □ ver. *introitus*
GLEJ ŠE gradual | pesem 1, 2 | petje 2 | predsmrtnica
spévati -am nedov. ▶ peti¹ 1, 3
spéven -vna -o prid. |ki ima izrazito, prijetno melodijo| *spevna pesem* □ *melodičen* □ *melodiozen* □ *peven* □ knj.izroč. *muzikalen* □ *muzikalen jezik*
spezdéti se -ím se dov. ▶ prdniti
sphán -a -o prid. ▶ ophan
spháti sphám dov. ▶ ophati | zbiti 2
spíhati -am dov. ▶ odpihati
spíhniti -em dov. ▶ odpihniti
spíker -ja m ▶ napovedovalec
spíkerka -e ž ▶ napovedovalka
spinální -a -o prid. ▶ živec ♦3
spirála -e ž geom. |krivulja, ki se vrti okrog določenega mesta tako, da se stalno oddaljuje od njega ali se mu približuje| *narisati spiralo* □ star. *kotanec* □ pog. *špirala* □ knj.izroč. *viba* □ knj.izroč. *zavojica* □ zastar. *zavojnica*
GLEJ ŠE ščetka ♦2 | zavoj •
spirálast -a -o prid. |ki ima obliko spirale| *spirálast koder* □ star. *kotančast* □ ekspr. *polžast* □ knj.izroč. *vibast*

spirálasti -a -o prid. ▶ bakterija ♦4 | razvrstitev ♦1
spirálni -a -o prid. ▶ organ 1♦13 | vzmet ♦2
spiránt -a m ▶ glas 3♦6 | pripornik 2
spirati -am nedov. ▶ izpirati 1
spiréja -e ž ▶ medvejka
spiríl -a m biol. | bakterija v obliki spirale | *spirili in koki* □ biol. **spirila**
spirila -e ž ▶ spiril
spirituál -a m ▶ duhovnik 1 pp 5 | pesem 1♦1
spirituálni -a -o prid. ▶ duhovni
spirituóza -e ž ▶ pijača pp 1
spiritus ágens -a -a m ▶ gibalo
spís -a m | besedilo, napisano v posebni obliki, navadno z uradno veljavnostjo | *oštevilčiti spis* □ akt
 • 1. lit. apokrifni spis □ lit. apokrif 2. domišljjski spis □ fantazijski spis
 GLEJ ŠE pamflet | panegirik
spisátelj -a m ▶ pisatelj | pisec
spisati in spisáti spíšem dov. ▶ napisati 2, 3
spísek -ska m ▶ seznam | seznam ♦2
spísni -a -o prid. ▶ zvezek 1♦6
spisoválec -lca m ▶ pisatelj | pisec
spisovánje -a s ▶ pisanje 2
spisovátelj -a m ▶ pisatelj | pisec
spisováti -újem nedov. ▶ pisati 2
spisôvni -a -o prid. ▶ zvezek 1♦6
spisôvnica -e ž ▶ zvezek 1♦6
spítati -am dov. *kaj* |z načrtnim krmljenjem doseči, da postane žival (bolj) debela | *spítati prašiča* □ *opítati* □ nar. *skrmíti*
spíti spíjem dov. *kaj* |s pitjem zaužiti | *spíti kozarec vode*
 □ *izpíti* □ *popíti* □ ekspr. *pocediti* | *Zlahka sta pocedila še drugi liter*
 □ ekspr. *pokončati* □ pog. *poluckati* □ ekspr. *posrebati* | *Pridi, bova skupaj posrebala steklenico vina* □ ekspr. *posrkati* □ ekspr. *posušiti*
posušiti liter pijače □ nar. *potrobiti* *potrobiti liter* □ nizk. *požlampati*
 □ nar. *požleviti* □ ekspr. *srkniti* □ ekspr. *udušiti* | *Udušili so veliko pijače*
 □ ekspr. *usušiti ga* | *Usušili so ga dva litra* □ ekspr. *zmočiti grlo s čim*
zmočiti grlo s kozarcem vina □ *srkniti ga* □ ekspr. *polokati* | *slišno, hlastno spiti* | □ ekspr. *posrebati* | *srebajoč spiti* | *posrebati juho*
 □ ekspr. *posrkati* | *srkajoč spiti* | *posrkati sok iz pomaranče*
 ♦ 1. *spíti na dušek* □ ekspr. *izprazniti kozareček* □ ekspr. *izprazniti kozarec* □ ekspr. *zvrniti ga* 2. *spíti požirek* □ pog. *narediti požirek*
 □ ekspr. *potegniti požirek*
 GLEJ ŠE *izpíti* | *popíti* 1
splahnéti -ím dov. |izraža, da kaj postane po obsegu manjšel |
Oteklina splahni □ *splahniti*
 GLEJ ŠE *izginiti* 3 | *oditi* pp 3 | *upasti* 2
splahnévati -am nedov. ▶ *izginjati* 3 | *plahneti* | *pojemat* |
upadati 1, 2
splahníti in spláhniti -em dov. ▶ *splahneti*
splahováti -újem nedov. ▶ *izginjati* 3 | *plahneti*
splahutáti -ám dov. ▶ *sfrfotati* 1, 2 | *zafrfotati*
splahutávati -am nedov. ▶ *frfotati* | *prhutati*
splakníti in splákniti -em dov. *kaj* |z vodo ali drugo tekočino na hitro očistiti brez drgnjenja | *Kozarci so čisti, samo splakni jih* □ *izplakniti* □ *oplakniti* □ *poplakniti* □ nar. *izplahniti* □ knj.izroč. *izplati*
 □ nar. *oplahniti* □ nar. *poplahniti*
 GLEJ ŠE *izplakniti* 1 | *izprati* 1 | *odplakniti*
splakováti -újem nedov. *kaj* |z vodo ali drugo tekočino na hitro čistiti brez drgnjenja | *splakovati kozarce pred uporabo* □ *izplakovati* □ *oplakovati* □ *poplakovati*
 GLEJ ŠE *izplakovati*
splanírati -am dov. ▶ *poravnati* 1

splapolávati -am nedov. ▶ *vzplapolavati*
splastíti -ím dov. *kaj* |zložiti v plast | *splastiti seno* □ knj.izroč. *naplastiti*
splašíti in splášiti -ím dov. *kaj* |z gibi, zvoki povzročiti, narediti, da se žival vznemiri in oddalji | *Otrok je splašil golobe* □ *preplašiti*
 □ ekspr. *prestrašiti* □ knj.izroč. *uplašiti*
 GLEJ ŠE *vznemiriti* 1
splašíti se in splášiti se -im se dov. |izraža, da se zaradi gibov, zvokov žival vznemiri in oddalji | *Krava se je splasila in zbežljala*
 □ knj.izroč. *poplašiti se*
 GLEJ ŠE *vznemiriti se* | *zbat* se 1, 2
spláv -a m
 1. |preprosto, navadno iz hlodov narejeno plovilo | *naložiti tovor na splav* □ zastar. *plav*¹ □ zastar. *plav*²
 2. |prekinitev nosečnosti | *vzrok za splav* □ med. *abortus*
 ♦ 1. med. *imeti umetni splav* □ poljud. *odpraviti* □ efem. *spraviti naprej*
 2. med. *spontani splav* □ med. *nehoteni splav* □ med. *samoodsebni splav*
 3. med. *umetni splav* □ med. *arteficialni splav* □ med. *izzvani splav*
 PODPOMENKE *spontani splav* ↗, *umetni splav* ↗
 GLEJ ŠE *splaviti*¹ 2
splavár -ja m |kdor vozi, vodi les v obliki splavov | *Splavarji so končali dolgo vožnjo* □ nek. pog. *flosar* □ zastar. *plavec*
splavárski -a -o prid. |ki je v zvezi s splavarji | *splavarski zaslužek*
 □ nek. pog. *flosarski*
 GLEJ ŠE *drog* ♦3
splávati -am dov. |izraža, da kaj pride na površino tekočine | *Skuhani cmoki splavajo na vrh* □ knj.izroč. *izplavati*
 GLEJ ŠE *odleteti* pp 1 | *propasti* 4 | *rešiti se* 2 | *zaplavati* 1
splavílo -a s ▶ *abrtiv*
spláviti¹ -ím dov.
 1. *kaj* |izročiti, dati v uporabo s spustitvijo v vodo | *splaviti ladjo*
 □ publ. *splovati*
 2. med. |prekiniti nosečnost pred 22. tednom nosečnosti | *Ženska je zaradi bolezni splavila* □ med. *abortirati* □ med. *imeti abortus*
 □ med. *imeti splav* □ poljud. *odpraviti* □ star. *spoviti*
spláviti² -ím dov. *kaj* |s tokom spraviti kam | *Morje jih je splavilo na breg* □ knj.izroč. *izplaviti*
 GLEJ ŠE *odplaviti*
splávljati¹ -am nedov. *kaj* |spravljati, spuščati po (tekoči) vodi | *splavljati hlode* □ *plaviti*¹ □ zastar. *ploviti*
splávljati² -am nedov. ▶ *odplavljati*
splávní -a -o prid. ▶ *drog* ♦3
splávnica -e ž ▶ *riža* ♦
spláziti se in spláziti se -im se dov. ▶ *oditi* pp 3 | *priti* pp 1 | *priti* pp 9
splendíden -dna -o prid. ▶ *razkošen*
splesnèl -éla -o prid. ▶ *plesniv*
splesnéti -ím dov. |izraža, da kaj postane plesnivo | *Kruh splesni*
 □ *splesniti* □ star. *splesniveti* □ *oprhniti* ↗
 GLEJ ŠE *propasti* 3
splésniti -ím dov. ▶ *propasti* 3 | *splesneti*
splesnivéti -ím dov. ▶ *propasti* 3 | *splesneti*
splèsti splètem dov. *kaj* |narediti tekstilni izdelek s pletilkami, pletilnim strojem | *splesti jopico* □ nek. pog. *seštrikati*
 GLEJ ŠE *naplesti* 1, 2 | *preplesti* 1♦ | *zasnovati*
splèsti se splètem se dov. ▶ *zgoditi se* 1
splèt splèta m |kar je spleteno | *splet trstja, povezan s srobotom*
 □ knj.izroč. *pletež* □ knj.izroč. *preplet*
 GLEJ ŠE *celota* 2 | *internet* | *kita* 1 | *okoliščina* | *pleksus*
splétar -ja m ▶ *skrbnik* ♦2
splétati -am nedov. ▶ *plesti* 2, 3 | *prepletati* 1♦ | *snovati* 1

splétek -tka m ▶ kita 1 | šopek¹
spleténica -e ž ▶ košara | pletenka 1
spleteníčiti -im dov. ▶ naplesti 2 | povedati pp 10
spleténka -e ž ▶ družica 1 | košara
spletična -e ž ▶ strežnica 1
spletišče -a s ▶ skrbnik •2
splétka -e ž |zvijačno, zahrbtno dejanje proti komu| *snovati*
spletke □ slabš. *intriga* □ pog. *miškulanca* □ ekspr. *spletkarija*
GLEJ ŠE spletkariti
spletkár -ja m ekspr. |kdor zvijačno, zahrbtno dela proti komu|
hinavci in spletkarji □ slabš. *intrigant* □ knj.izroč. *kovar* □ zastar. *kovarnik*
□ ekspr. *rovar*
spletkarica -e ž ▶ spletkarka
spletkarija -e ž ▶ splotka
spletkáríti -im nedov. *proti komu/zoper koga* ekspr. |zvijačno,
zahrbtno delati proti komu| *spletkariti proti kolegom* □ slabš. *intri-*
girati □ knj.izroč. *kovariti* □ ekspr. *napletati splotke*
spletkárka -e ž ekspr. |ženska, ki zvijačno, zahrbtno dela proti
komu| *spletkarka in opravljivka* □ slabš. *intrigantka* □ ekspr. *spletkarica*
spletkárski -a -o prid. |ki je v zvezi s spletkarji, spletkarjenjem|
spletkarsko delovanje □ slabš. *intrigantski* □ knj.izroč. *kovarni*
□ knj.izroč. *kovarski* □ ekspr. *rovarski*
splétni -a -o prid. ▶ brskalnik | dnevnik • | pasica 2 | skrbnik •2 |
umetnost¹ •5
splézati -am dov. |plezaje priti| *splézati na drevo* □ ekspr. *zlesti*
GLEJ ŠE priti pp 1 | vzpeti se 2
splítvéti -ím dov. ▶ poplíviti se 1
splítviti se -ím se dov. ▶ poplíviti se 1
splodíti -ím dov. ▶ spočéti
splòh¹ nač. prisl. ▶ splòšno²
splòh² člen.
1. |poudar. člen. poudarja ugotovitev, spoznanje resničnega|
Pomagaj mi, v stiski pa splòh □ knj.izroč. *celo*
2. |poudar. člen., navadno v vprašalnih stavkih poudarja pomen besede, na
katero se nanaša| *Kako je to splòh mogoče* □ star. *vobče*
3. |izvem. člen. izraža, da kaj velja za celoto v primerjavi z njenimi
deli| *Pred očmi nam ni posameznik, ampak človek splòh* □ na
splošno □ *nasploh²* □ star. *vobče*
GLEJ ŠE kar 1 | nikakor
splòščati -am nedov. *kaj* |delati kaj plosko, sploščeno| *sploščati*
žico s kladivom □ *sploščevati* □ knj.izroč. *ploščiti*
splòščeváti -újem nedov. ▶ splòščati
splòščiti -im dov. *kaj* |narediti kaj plosko, ploščato| *Iz testa*
oblikovane kroglice pred pečenjem sploščimo □ *razploščiti*
□ *oploščiti?* |nekoliko splòščiti|
splòšen -šna -o povdk. |izraža, da se kaj nanaša na vse ljudi,
stvari, ne na posameznika, posamezno| *Ta pojav je danes*
splošen □ knj.izroč. *generalen* □ knj.izroč. *univerzalen* □ ekspr. *vsesplošen*
splòšni -a -o prid. |ki se nanaša na vse ljudi, stvari, ne na
posameznika, posamezno| *skrbeti za splošno blaginjo* □ *obči*
□ star. *občni* □ knj.izroč. *vseobči* □ star. *vseobčni* □ ekspr. *vsesplošni*
GLEJ ŠE anestezija • | narkotizirati | plan¹ • | podatek •3 | pojem •3 |
poraba •3 | slovar pp 2 | slovar pp 3 | splòh² 3 | splòšno² | sredstvo
•15 | stavka •2 | stres | v celoti 1 | zmeda
splòšnica -e ž ▶ fraza
splòšno¹ -ega s ▶ sklepanje •1 | sklepanje •2
splòšno² nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vključuje vse ljudi,
stvari, brez ozira na posameznika, posamezno| *splošno znane*
stvari □ na *splošno* □ *nasploh¹* □ ekspr. *splòh¹* □ star. *vobče* □ ekspr. *vse-*
splošno □ knj.izroč. *v splošnem*

splòšnočlovéški -a -o prid. ▶ človeški 1 | občečloveški
splòšnodržávni -a -o prid. ▶ vsedržavni
splòšnojúdski -a -o prid. ▶ ljudski
splòšnonárodni -a -o prid. ▶ vsenarodni
splòšnost -i ž |dejstvo, da se kaj nanaša na vse ljudi, stvari,
ne na posameznika, posamezno| *skrbeti za splošnost blaginje*
□ knj.izroč. *občnost* □ knj.izroč. *občnost* □ knj.izroč. *vseobčnost* □ ekspr. *vsesplošnost*
GLEJ ŠE univerzalnost
splòšnoveljávni -a -o prid. ▶ objektivni 2
splóviti -ím dov. ▶ splaviti¹ 1
splúti splóvem dov. ▶ odleteti | odleteti pp 1
splúžiti -im dov. *kaj* |s snežnim plugom odstraniti sneg s
površine česa| *splúžiti cesto* □ *preplúžiti* □ nar. *zorati*
spočasníti -im dov. ▶ upočasniti
spočenjati -am nedov. *kaj* |večkrat povzročiti nastanek novega
organizma z združitvijo moške in ženske spolne celice| *spoče-*
njati otroke □ knj.izroč. *ploditi* □ nizk. *zapljati* □ nizk. *zaplojevati*
spočenjati se -am se nedov. ▶ nastajati 2, 3
spočetek -tka m ▶ nastanek
spočéti -čném dov. *kaj* |povzročiti nastanek novega organizma
z združitvijo moške in ženske spolne celice| *Spočela sta tretjega*
otroka □ šalj. *pridelati* □ knj.izroč. *sploditi* □ nizk. *zaploditi*
GLEJ ŠE zanositi
spočéti se -čném se dov. ▶ nastati 1
spočetka prisl. ▶ najprej | na začetku¹
spočetni -a -o prid. ▶ doba •28
spočetnik -a m ▶ začetnik 1
spočiníti -em dov. ▶ spočiti se
spočítek -tka m ▶ počitek | počitek •
spočiti se spočijem se dov. |s prekinitvijo kake dejavnosti se
sprostiti, okrečiti| *Čez noč se je spočil* □ *odpočiti se* □ star. *odpočiniti*
□ knj.izroč. *odpočiti* □ star. *spočiniti*
spočiti si spočijem si dov. *kaj* |s prekinitvijo kake dejavnosti doseči,
povzročiti sprostitve, okrepitev česa| *spočiti si noge* □ *odpočiti si*
spočívati -am nedov. ▶ pomirjati
spočívati se -am se nedov. ▶ odpočivati se | počivati 1
spód prisl. ▶ doli | spodaj 1, 2, 3
spódaj mestov. prostor. prisl.
1. |izraža, da se kaj nahaja, dogaja v položaju, ki je od do-
ločenega položaja nižje| *Zagorelo je hkrati zgoraj in spodaj*
□ pog. *odspod* □ pog. *odspodaj* □ pog. *spod* □ pog. *zdolaj* ■ protip. *zgoraj*
2. |izraža, da se kaj nahaja, dogaja v položaju pod čim| *Skrij se*
pod mizo, spodaj te ne bo nihče videl □ pog. *odspod* □ pog. *odspodaj*
□ pog. *spod* ■ protip. *zgoraj*
3. |izraža, da kaj obstaja, se dogaja na delu, strani česa,
ki je od drugih delov, strani nižje| *zgoraj široka, spodaj zožena*
posoda □ pog. *odspod* □ pog. *odspodaj* □ pog. *odzdolaj* □ pog. *spod*
□ pog. *zdolaj* ■ protip. *zgoraj*
GLEJ ŠE doli | perspektiva •1 | zgoraj
spodbádati -am nedov. *kaj* |z rahlimi vbodi, sunki, navadno
z ostrogami, spodbujati žival, da se (hitreje) premika| *Jezdec*
spodbada konja □ *vzpodbadati* □ ekspr. *zbadati*
GLEJ ŠE spodbujati 1
spodbíjati -am nedov. ▶ izpodbijati
spodbírati -am nedov. ▶ obtrgovati
spodbóčki prisl. ▶ gledati 3•2
spodbósti -bódem dov. *kaj* |z rahlim vbodom, sunkom,
navadno z ostrogami, spodbuditi žival, da se (hitreje) premika|
Skočil je na konja in ga spodbodel □ *vzpodbosti* □ ekspr. *zbosti*
GLEJ ŠE spodbuditi 1

spodbúda -e ž

1. |kar povzročča, da je kdo (bolj) delaven, prizadeven| *Kadar je delo težavno, je vsaka spodbuda dragocena; Pohvala je bila zanj močna spodbuda* □ **motivacija** □ **vzpodbuda** □ knj.izroč. **bodriilo** □ knj.izroč. **drezljaj** □ knj.izroč. **podbuda** □ knj.izroč. **podnet** □ knj.izroč. **podžig** □ knj.izroč. **pogon** □ zastar. **poriv** □ zastar. **spodbuja** □ knj.izroč. **stimul** □ knj.izroč. **stimulacija** □ knj.izroč. **stimulans** □ knj.izroč. **stimulant** □ knj.izroč. **stimulator**

2. nav. mn. |kar povzročča kako dogajanje, delovanje| *spodbude za prevajanje klasičnih del* □ **vzpodbuda** □ knj.izroč. **impulz**

GLEJ ŠE pobuda | spodbuditi 1 | spodbujati 1

spodbúden -dna -o prid. |ki pozitivno vpliva na nadaljnje ravnanje, delovanje, dogajanje| *spodbuden odgovor* □ **vzpodbuden** □ knj.izroč. **bodričen** □ knj.izroč. **pobuden** □ knj.izroč. **podneten** □ knj.izroč. **spodbudljiv** □ knj.izroč. **stimulativen** ■ protip. **nespodbuden**

GLEJ ŠE nespodbuden

spodbudilo -a s ► **stimulans**

spodbuditi -ím dov.

1. *koga k čemu* |povzročiti, da postane kdo (bolj) dejaven, prizadeven; povzročiti, da kdo kaj naredi, ravna na določeni način| *spodbuditi delavca k še intenzivnejšemu delu; spodbuditi koga k določeni odločitvi* □ **stimulirati** *Starejši otrok je stimuliral mlajšega* □ **vzpodbuditi** □ knj.izroč. **animirati** *koga za kaj* □ pog. **dati spodbudo komu za kaj** □ publ. **motivirati** *koga za kaj* **motivirati učence za šolsko delo** □ knj.izroč. **nagniti**² *koga k čemu* *Kaj te je nagnilo k tej odločitvi* □ star. **nakloniti** *koga k čemu* □ star. **obodriti** *Prijatelji so ga obodriili* □ knj.izroč. **pobuditi** □ knj.izroč. **podvizati** □ ekspr. **podžgati** □ ekspr. **spodžgati** □ ekspr. **spodbosti** |zlasti z ostrimi besedami|

2. *kaj* |povzročiti, da kaj (hitreje) nastane, se (bolje) razvija| *spodbuditi upor* □ knj.izroč. **odločiti** *To je odločilo nastanek revije* □ ekspr. **vneti** □ ekspr. **zanetiti**

spodbudljiv -a -o prid. ► **spodbuden**

spodbúdnik -a m ► **pobudnik**

spodbúdnó nač. prisl. |izraža, da kaj pozitivno vpliva na nadaljnje ravnanje, delovanje, dogajanje| *spodbudno se nasmehniti izpitnemu kandidatu; spodbudno vplivati na razvoj gospodarstva* □ **stimulativno** □ **vzpodbudno**

spodbúja -e ž ► **spodbuda** 1

spodbújati -am nedov.

1. *koga k čemu* |povzročati, da postane kdo (bolj) dejaven, prizadeven| *Oče ga je spodbujal k učenju* □ **stimulirati** *primerno stimulirati učence* □ **vzpodbujati** □ knj.izroč. **animirati** *koga za kaj* □ star. **bodriti** *Prijatelji so ga bodrili, naj ne odneha* □ pog. **dajati spodbudo komu za kaj** □ publ. **motivirati** *koga za kaj* **motivirati učence za šolsko delo** □ knj.izroč. **nagibati** *koga k čemu* *Ljubezen ga nagiba k dobremu* □ star. **naklanjati** *koga k čemu* □ ekspr. **podžigati** □ ekspr. **spodžigati** □ ekspr. **spodbadati** |zlasti z ostrimi besedami|

2. *kaj* |povzročati, da kaj (hitreje) nastane, se (bolje) razvija| *spodbujati domačo kmetijsko proizvodnjo* □ **stimulirati** □ knj.izroč. **pobujati** *pobujati otrokovo ustvarjalnost*

spodbujeválec -lca m ► **spodbujevalnik**

spodbujeválnik -a m med. |priprava, ki z električnimi impulzi spodbuja bitje srca| *Bolniku so vstavili spodbujevalnik* □ med. **pacemaker** □ med. **srčni spodbujevalec** □ med. **srčni spodbujevalnik** □ med. **srčni vzbujevalnik** □ med. **srčni vzpodbujevalec** □ med. **stimulator za srce** □ med. **vzbujevalnik**

spódek -dka m ► **dno** 2

spodíti -ím dov. ► **napoditi** 1, 2, 3 | **odgnati** 2 | **prepoditi**

spodjédati -am nedov. ► **izpodjedati**

spodjéstí -jém dov. ► **izpodjesti**

spodkápati -am nedov. ► **spodkopavati** 1, 2

spodkídati -am dov. ► **skidati** 2

spodkopáti -kópljem dov.

1. *kaj* |s kopianjem od spodaj poškodovati, uničiti| *spodkopati drevo* □ **izpodkopati** □ star. **podkopati**

2. *kaj* ekspr. |s prikritim, zahrbtnim delovanjem zmanjšati pomen česa, preprečiti obstoj česa| *spodkopati avtoriteto oblasti* □ **izpodkopati** □ ekspr. **spodrezati**

GLEJ ŠE spodnesti 2

spodkopávati -am nedov.

1. *kaj* |s kopianjem od spodaj kvariti, uničevati| *spodkopavati drevo; Hudournik je spodkopaval skalo* □ **izpodkopavati** □ **izpodkopovati** □ star. **podkopavati** □ nar. **spodkapati** □ knj.izroč. **spodkopovati**

2. *kaj* ekspr. |s prikritim, zahrbtnim delovanjem zmanjševati pomen česa, preprečevati obstoj česa| *spodkopavati komu ugled; spodkopavati avtoriteto oblasti* □ **izpodkopavati** □ **izpodkopovati** □ nar. **spodkapati** □ ekspr. **spodrezovati**

GLEJ ŠE kvariti 2

spodkopováti -újem nedov. ► **spodkopavati** 1

spodkosíti -ím dov. *kaj* |s koso, kosilnico odrezati, navadno nizko, pri tleh| *spodkositi travo* □ **podkositi**

spodkrepelíti -ím dov. ► **podkrepeliti**

spodlésti -lézem dov. *kaj* |z lezenjem pod čim priti na drugo stran| *spodlesti plot* □ knj.izroč. **izpodlesti** □ star. **podlesti**

GLEJ ŠE izpodriniti 2

spodlèt -éta m ► **neuspeh** | **polom** 1

spodletéti -ím dov.

1. |izraža, da kaj ne da (pričakovanega) uspeha, rezultata| *Načrt je spodletel* □ **izjaloviti se** □ **pokaziti se** □ **ponesrečiti se** □ ekspr. **iti po zlu** □ zastar. **omlahniti** □ neknj. pog. **pofrtičiti se** □ ekspr. **pogoreti** □ ekspr. **pohudičiti se** □ pog. **sfžiti se**

2. *brezos., komu* |izraža, da kdo nima (pričakovanega) uspeha, rezultata| *V poklicu mu je večkrat spodletelo* □ neknj. pog. **fratati** *koga* *Hotel si ga spraviti pod našo streho, pa te je fratalo* □ ekspr. **spodrsniti**

spodmakniti in **spodmákniiti** -em dov. *kaj* |s potegom, sunkom odstraniti izpod česa| *spodmakniti klado izpod kolesa* □ **izmakniti** □ **izpodmakniti** □ **izpodnesti** □ **spodnesti**

spodmikati -am nedov. *kaj* |s potegom, sunkom odstranjevati izpod česa| *spodmikati podstavke* □ **izmikati** □ **izpodmikati** □ **izpodnašati** □ **spodnašati**

spodminírati -am dov. ► **minirati** 2, 3 | **spodnesti** 2

spodmòl -òla m |prostor pod previsom v skalovju| *Pred nevihto so se zatekli v spodmol* □ alp. **lopa** □ knj.izroč. **podmol** □ alp. **podves**

GLEJ ŠE jama 2

spodmolàt -áta -o prid. ► **potuhnjen** 1

spodmoláto prisl. ► **potuhnjeno**

spodmúlití se -im se dov. ► **skujati se**

spodnášati -am nedov. *koga* ekspr. |preprečevati delovanje, način obstoja koga| *spodnašati tekmece* □ ekspr. **izpodnašati** □ publ. **onemogočati**

GLEJ ŠE spodmikati | spotikati

spodnèsti -nèsem dov.

1. *koga* ekspr. |preprečiti delovanje, način obstoja koga| *spodnesti tekmece* □ ekspr. **izpodnesti** □ publ. **onemogočiti**

2. *kaj* ekspr. |iz nasprotovanja narediti, povzročiti, da se kaj ne uresniči, ne doseže cilja, namena| *spodnesti načrt; spodnesti poskus upora* □ publ. **onemogočiti** □ publ. **podminirati** □ publ. **sabotirati** □ ekspr. **sesuti** □ ekspr. **spodkopati** □ knj.izroč. **spodminirati** □ publ. **zaminirati** □ ekspr. **zminirati**

GLEJ ŠE izpodriniti 2 | preprečiti 2 | spodmakniti | spotakniti

spódnjak -a m ▶ kamen¹ •14 | veter •3

spódnji -a -e prid. |ki leži, je nižje od določenega mesta,

položajaj| *spodnji konec vasi* □ **dolnji** □ zastar. **dolenji**

□ star. **zdolnji** ■ protip. **zgornji**

GLEJ ŠE dom •1 | grgavec • | hlače 1 •8 | hudič¹ | kamen¹ •14 | krilo² •3 | noga 1 | perilo •2 | podzemlje 2 | sloj • | tok¹ •6 | veter •3 | zgornji 1

spódnjica -e ž ▶ krilo² •3

spódnjice -ic ž mn. ▶ hlače 1 •8

spodóba -e ž ▶ podobnost | spodobnost

spodóben -bna -o prid. |ki se vede, ravna v skladu z moralnimi, družabnimi pravili; ki je v skladu z moralnimi, družabnimi pravili| *spodoben človek* □ **dostojen** □ ekspr. **nespotakljiv** **nespotakljive pesmi** □ zastar. **pristojen**¹ □ ekspr. **soliden** **solidno govorjenje**

spodóbiti se -im se nedov. *komu* nav. 3. os |izraža, da je kaj v skladu z moralnimi, družabnimi pravili| *Tako govorjenje se dekletu ne spodobi* □ **pristajati**² □ **pristati**² □ zastar. **pristovati** □ star. **pritikati**²

□ star. **pritikati se** □ nekjn. pog. **šikati se**

GLEJ ŠE primerno³ | pripadati 1

spodóbje -a s ▶ spodobnost

spodóbnež -a m ekspr. |človek, ki se vede, ravna v skladu z moralnimi, družabnimi pravili| *Med sosedi je veljal za spodobneža* □ ekspr. **dostojnež** □ ekspr. **solidnež**

spodóbni -a -o prid. ▶ primerni

spodóbno nač. prisl. |izraža, da je dejanje v skladu z moralnimi, družabnimi pravili| *spodobno se vesti* □ **dostojno** □ **primerno**²

□ ekspr. **nespotakljivo** □ zastar. **pristojno**

spodóbnost -i ž |vedenje, ravnanje, ki je v skladu z moralnimi, družabnimi pravili| *skrbeti za red in spodobnost*

□ **dostojnost** □ zastar. **pristojnost**² □ ekspr. **solidnost** □ star. **spodoba**

□ knj.izroč. **spodobje** ■ protip. **nespodobnost**

GLEJ ŠE nespodobnost

spodoráti -ôrjem dov. ▶ izorati

spodorávati -am nedov. ▶ izoravati

spodrásti -rástem dov. |ponovno zrasti| *Ko bo trava spodrastla, bodo začeli pasti* □ ekspr. **podrasti**

GLEJ ŠE odrasti 1

spodraščati -am nedov. ▶ odraščati 1 | podraščati | rasti 1

spodraščeni -a -o prid. ▶ jezik 1 •

spodrécati -am dov. *kaj* |delno zviti in podvezati oblačilo v pasu, da se skrajša| *spodrecati krilo* □ ekspr. **podpasati**

□ knj.izroč. **podrecati**

GLEJ ŠE napoditi 1

spodredíti -ím dov. ▶ vzrediti 1 | zrediti

spodrezáti -žem dov. *kaj* |z rezanjem od spodaj poškodovati, uničiti| *spodrezati korenine* □ **izpodrezati** □ **podrezati**²

GLEJ ŠE prirezati | spodkopati 2

spodrezávati -am nedov. ▶ spodrezovati

spodrezováti -újem nedov. *kaj* |z rezanjem od spodaj kvariti, uničevati| *spodrezovati osat* □ **izpodrezavati** □ **izpodrezovati** □ **podrezovati** □ **spodrezavati**

GLEJ ŠE spodkopavati 2

spodrítniti -em dov. ▶ izpodriniti 1, 2

spodrívati -am nedov. ▶ izpodrivati 1

spodrkljáj -a m ▶ spodrseljaj 1

spodríkniti -em dov. ▶ spodrsniti | zdrsniti 3

spodrkováti -újem nedov. ▶ spodrsavati

spodrés -a m ▶ spodrseljaj 1

spodrsávati -am nedov. |pri premikanju po gladki, spolzki podlagi prihajati v nevarnost padca| *Ljudje spodrsavajo po blatu*

□ **spodrsovati** □ **zdrsavati** □ **zdrsevati** □ **zdrsovati** □ knj.izroč. **spodrkovati**

□ knj.izroč. **spodrsavati** □ knj.izroč. **zdrkati**

GLEJ ŠE drseti 3 | zdrsavati 2

spodréssek -ska m ▶ spodrseljaj 1

spodrséti -ím dov. ▶ spodrsniti | zdrsniti 3

spodrsévati -am nedov. ▶ spodrsavati

spodrseljáj -a m

1. |napaka, ki ne nastane zaradi neznanja, ampak zaradi trenutne raztresenosti, površnosti| *V prevodu je precej spodrseljajev* □ **lapsus** □ sleng. **kiks** □ knj.izroč. **spodrkljaj** □ knj.izroč. **spodrs**

□ knj.izroč. **spodrssek** □ knj.izroč. **zdrkljaj**

2. |dejanje, ravnanje, ki je v nasprotju z družabnimi normami| *opravičiti se za spodrseljaj* □ knj.izroč. **faux pas**

GLEJ ŠE napaka 1, 4

spodrsniti -em dov. |pri premikanju po gladki, spolzki podlagi priti v nevarnost padca| *Na poledeneli cesti je spodrsnila in padla*

□ **zdrsniti** □ knj.izroč. **podričniti** □ zastar. **podrkniti** □ nar. **sklizniti**

□ knj.izroč. **spodrkniti** □ knj.izroč. **spodrsniti** □ nar. **spodrsniti se**

□ knj.izroč. **zdrkniti** □ knj.izroč. **zdrseti**

GLEJ ŠE spodleteti 2 | zdrsniti 3

spodrsniti se -em se dov. ▶ spodrsniti

spodrsováti -újem nedov. ▶ spodrsavati

spodsékati -am dov. *kaj* |s sekanjem od spodaj ločiti| *spodsekati korenine* □ **podsekati**

spodsekávati -am nedov. *kaj* |s sekanjem od spodaj ločevati| *spodsekavati drevje* □ **podsekavati**

spodsúti se -sújem se dov. ▶ podsuti se

spodvézati -véžem dov. ▶ podvezati

spodvíhati -am dov. *kaj* |z vihanjem spraviti pod kaj| *Pes je*

spodvihal rep □ **podvihati** □ **podvihniti** □ **spodvihniti**

spodvihávati -am nedov. ▶ spodvihovati

spodvihniti -em dov. ▶ spodvihati

spodvihováti -újem nedov. *kaj* |večkrat spodvihati| *Ves čas je spodvihovala ustrnice* □ **podvihovati** □ **spodvihavati**

spodvíti -víjem dov. *kaj* |z zvijanjem spraviti pod kaj| *spodviti podlogo* □ **podviti** □ knj.izroč. **podvrniti** *Sedel je in podvrnil noge*

spodžgáti -žgëm dov. ▶ navdušiti | spodbuditi 1

spodžígati -am nedov. ▶ navduševati | spodbujati 1 | vzbujati

spoetizírati -am dov. ▶ olepšati 2

spoglèd -éda m |dejanje oseb, ki pogledata, pogledajo druga drugo, navadno z določenim namenom| *Opazili so njun spogled* □ ekspr. **spogledljaj**

spogledávati se -am se nedov. ▶ spogledovati se 1

spogledljáj -a m ▶ spogled

spogledljív -a -o prid. |ki izraža naklonjenost, simpatijo do osebe drugega spola, navadno z opaznim pogledovanjem, vedenjem| *spogledljivo dekle* □ ekspr. **koketen**

spogledljívka -e ž ekspr. |ženska, ki izraža naklonjenost, simpatijo do osebe drugega spola, navadno z opaznim pogledovanjem, vedenjem| *Vede se kot kaka spogledljívka* □ ekspr. **koketa** □ ekspr. **koketka** □ slabš. **namiguša**

spogledljívost -i ž |lastnost človeka, ki izraža naklonjenost, simpatijo do osebe drugega spola, navadno z opaznim pogledovanjem, vedenjem| *dekletova spogledljívost* □ ekspr. **koketnost** □ knj.izroč. **koketstvo**

spogledovánje -a s |izražanje naklonjenosti, simpatije do osebe drugega spola, navadno z opaznim pogledovanjem, vedenjem| *Ni se zmenil za njeno spogledovanje s fanti* □ ekspr. **koketerija** □ ekspr. **koketiranje** □ ekspr. **koketnost** *Koketnosti se je naučila v mestu*

spogledovati se -újem se nedov.

1. |večkrat pogledati drug drugega, navadno z določenim namenom| *Mož in žena sta se pomenljivo spogledovala* □ star. **po-gledovati se** □ knj.izroč. **spogledavati se** □ star. **z-gledovati se**

2. *s kom* |izražati naklonjenost, simpatijo do osebe drugega spola, navadno z opaznim pogledovanjem, vedenjem| *spogledovati se z dekleti* □ **koketirati** □ star. **očkovati**

spogniti spógnem dov. ▶ prepogniti | upogniti

spogniti se spógnem se dov. ▶ skloniti se¹

spòj spòja m |mesto, kjer je kaj spojeno, povezano| *okrepiti spoje s kovinskimi trikotniki* □ **spojno mesto**

• teh. **sočelni spoj** □ teh. **soležni spoj**

spójek -jka m ▶ zigota

spójiti -ím dov. *kaj* |narediti, da je kaj tako skupaj, da tvori celoto| *spójiti kovinske dele* □ knj.izroč. **prispojiti**

GLEJ ŠE združiti

spójiti se -ím se dov. ▶ asimilirati se | združiti se

spójka -e ž teh. |priprava za spajanje, povezovanje| *Spójka se je zlomila* □ teh. **spojnica** □ teh. **spojnik**

GLEJ ŠE skoba | sponka | zaponka

spójni -a -o prid. ▶ spoj

spójnica -e ž ▶ spojka

spójnik -a m ▶ spojka

spókan -a -o prid. ▶ razpokan

spókati¹ -am nedov. ▶ razpokati

spókati² -am nedov. ▶ napoditi 1 | oditi | pripraviti 1•

spoklína -e ž ▶ razpoka

spokòj -ója m ▶ mir 2, 3

spokójen -jna -o prid. ▶ miren¹ 3 | miren² | tih 2

spokojénost -i ž ▶ pomirjenost

spokojíti -ím dov. ▶ pomiriti

spokojíti se -ím se dov. ▶ pomiriti se | umiriti se

spokójno prisl. ▶ mirno¹ 2 | mirno³

spokójnost -i ž ▶ mir 2, 3 | mirnost 2

spokônčiti -im dov. ▶ vzravnati

spokônčiti se -im se dov. ▶ vzravnati se

spòl spòla m jezikosl. |značilnost samostalniške besede, ki jo navadno kaže končnica pridevniške besede ob njej| *določiti samostalniku spol, sklon in število* □ jezikosl. **genus** □ jezikosl. **gramatični spol** □ jezikosl. **slovníčni spol**

♦ 1. jezikosl. **moški spol** □ jezikosl. maskulinum 2. jezikosl. **srednji spol** □ jezikosl. nevtrum 3. jezikosl. **ženski spol** □ jezikosl. femininum

• 1. **drugi spol** □ nasprotni spol 2. **moški spol** □ ekspr. močnejši spol

3. **ženski spol** □ ekspr. lepi spol □ ekspr. nežni spol

GLEJ ŠE ud• | ženstvo

spolírati -am dov.

1. *kaj* les. |z glajenjem in nanašanjem zaščitnih sredstev narediti površino gladko, bleščečo, z izrazito teksturo| *spolírati les* □ les. **polirati** □ les. **spolitirati** |spolirati s polituro|

2. *kaj* teh. |s finim brušenjem, glajenjem narediti površino zelo gladko| *spolirati kovino* □ teh. **polirati**

GLEJ ŠE zgladiti 2

spolitírati -am dov. ▶ spolirati 1

spolitizírati -am dov. *kaj* |vnesti politične elemente, vplive v kaj| *spolitizirati šolo* □ **politizirati**

spolitizírati se -am se dov. |izraža, da se kdo začne ukvarjati s politikom| *Mladi člani društva so se spolitizirali* □ **politizirati se** □ publ. **stopiti v politiko**

spòlni -a -o prid. ▶ afrodisiak | bolezen•16 | celica 2•5 | celica 2•6 | celica 2•7 | čankar• | frigidnost | homoseksualnost | impotenca |

ljubezen•8 | modo | nagon•2 | občevanje• | občevati•2 | oddelek 1•14 | organ 1•5 | organ 1•12 | organ 2•2 | organ 2•3 | potencia | poželenje | privlačnost• | razmnoževanje•2 | razvoj•10 | razvrtnost | rod¹ 1•1 | spolovilo•1 | ud• | združitev• | zrelost•1 | zrelost•2

spòlnik -a m ▶ člen 5

spòlno prisl. ▶ frigiden | impotenten | izživljati se• | občevati•1 | občevati•2 | potenten | privlačen•2 | spariti² 2 | združevanje• | združevati• | združevati se• | združiti se• | zlorabiti• | zlorabljati 2•

spòlnost -i ž

1. |značilnosti, ravnanje, izhajajoče iz spolnega nagona| *raziskovati človekovo spolnost* □ **seksualnost**

2. |dejavnost, povezana s spolnim nagonom| *obravnava spolnosti v romanu* □ pog. **seks**

GLEJ ŠE nagon•2

spolovérec -rca m ▶ dvospolnik

spolovílo -a s |človeški, živalski organ za razmnoževanje| *bolezni spolovil* □ anat. **genitalije rak na genitalijah** □ star. **sram**¹ *pokriti si sram* □ star. **sramota**¹ □ vet. **plodilo** |živalski organ za razmnoževanje| *plodila pri kravah*

♦ 1. **zunanje moško spolovilo** □ moški spolni ud 2. **zunanje žensko spolovilo** □ anat. vulva 3. **žensko spolovilo** □ evfem. mala □ vulg. pička □ vulg. pizda □ evfem. veselička

spòlzek -zka -o prid. |ki zaradi gladkosti, vlažnosti povzroča pri premikanju nevarnost padca| *spolzek kamen* □ **drčav** □ **drčljiv** □ **drsen** □ **drsljiv** □ knj.izroč. **drsav** □ ekspr. **gladek** □ knj.izroč. **opolzek**

□ star. **opolzel** □ knj.izroč. **polzek** □ star. **polzen** □ nar. **sklizast** □ nar. **sklizav**

□ nar. **sklizek** □ nar. **slizek** □ ekspr. **sluzast**

GLEJ ŠE opolzek

spolzėti -ím dov. |počasi se premakniti, steči po nagnjeni ali navpični, navadno gladki površini| *Deževne kaplje spolzijo po šipi* □ **spolzniti** □ knj.izroč. **zapolzeti** □ **zacurljati**▶

spòlzki -a -o prid. ▶ šala•2

spòlzko prisl. ▶ opolzko

spòlzkost -i ž ▶ opolzčnost

spòlzniti -em dov. ▶ spolzeti

spomágati -am dov. ▶ pomagati 1

spomeníca -e ž |pisna izjava o kaki stvari, problemu z zahtevo, da se uredi, reši, namenjena vladi, politični oblasti| *podpisati spomenico* □ star. **adresa** □ knj.izroč. **memorandum** □ star. **memorial**

spomenik -a m |kiparsko ali arhitekturno delo v spomin na določeno osebo, določeni dogodek| *postaviti spomenik* □ knj.izroč. **monument** □ knj.izroč. **pomnik** □ **nagrobnik**▶ □ **obelisk** |visok monoliten kamnit spomenik, ki se proti vrhu piramidasto zožuje| □ **slavolok** |monumentalen spomenik v obliki loka na stebrih, okrašen z reliefi, napisi|

• 1. **arhitekturni spomeniki** □ zastar. stavbinski spomeniki 2. lit. **briziški spomeniki** □ lit. freisinški spomeniki

GLEJ ŠE nagrobnik

spomígniti -em dov. ▶ pomigati 2

spomín -a m

1. |spособnost človeka, da lahko predstave, misli, podatke v zavesti ohrani, obnovi| *zanesti se na svoj spomin* □ ekspr. **pamet** *Ko bi imel boljšo pamet, bi si to zapomnil* □ zastar. **pomnež**

2. |predstava, misel, podatek o preteklosti, ohranjen v zavesti| *prijeten spomin* □ zastar. **opomin** □ knj.izroč. **pomnjenje** □ ekspr. **živi spomin** *ohranjati živi spomin na doživetvo srečo*

GLEJ ŠE dan¹•1 | pozabiti 2 | pozabljiv• | spominjati se 2 | spomniti | spomniti se | zapominjati si | zapomniti si

spomínček -čka m ▶ spominek

spomínčica -e ž | dlakava ali gola rastlina z navadno modrimi cveti v socvetjih| *trgati spomínčice* □ *potočnica*

spomínek -nka m | stvar, izdelek za spomin, v spomin na koga ali na kaj| *izdelovati spomínke* □ ekspr. *spomínček* □ knj.izroč. *suvenir*
spomíni -ov m mn. mn. v sin. nizu | popis dogodkov, srečanj, ki jih je pisec sam doživel| *napisati spomíne* □ *memoari*

GLEJ ŠE pisec •10

spomínjati -am nedov. *na kaj* | povzročati, da se komu kaj iz preteklosti znova pojavi v zavesti| *To me spomínja na nekdanje dni* □ zastar. *opomínjati* □ zastar. *opomínjevati*

GLEJ ŠE opozarjati 3 | podoben² 1•1

spomínjati se -am se nedov.

1. *česa* | imeti v zavesti kako predstavo, misel, podatek o preteklosti| *dobro se spomínjati dogodka* □ *pomniti kaj* □ knj.izroč. *memorirati kaj* □ star. *pametiti kaj* □ star. *pametovati kaj*

♦ *dobro se spomínjati* □ ekspr. *biti živa kronika*

2. *česa* | s premišljanjem obnavljati v spominu| *večkrat se spomínjati preteklosti* □ knj.izroč. *domišljati se* □ ekspr. *imeti v mislih* □ ekspr. *obujati spomíne na kaj* □ zastar. *opomínjati se* □ ekspr. *oživljati spomíne na kaj* □ ekspr. *svežiti spomín na kaj* □ zastar. *vzbujati spomíne na kaj*

GLEJ ŠE praznovati

spomínski -a -o prid. ▶ engram | knjiga•9 | književnost 1•2 | memorial | plošča•8 | slovesnost•2 | znamenje 2 | znamka•

spomlád -i ž ▶ pomlad

spomládánček -čka m ▶ spomladanec

spomládánc -nca m | spomladi rojena žival, zlasti prašič| *spomládanci in jesenci* □ ekspr. *spomládánček*

spomládánji -a -e prid. ▶ pomladni

spomládánski -a -o prid. ▶ pomladni | posevek pp 2 | posevek•2 | resa²• | srenec | torilnica•

spomládí čas. prisl. | izraža, da se dejanje dogaja v delu leta med zimo in poletjem| *spomládí saditi* □ nar. *na vigred* □ star. *pomládí* □ nar. *vigredi* □ knj.izroč. *v pomládí* □ star. *v spomládí* □ nar. *zmladleta*

spomládni -a -o prid. ▶ pomladni

spómni -im dov. *koga na kaj/koga česa* | povzročiti, da se komu kaj iz preteklosti znova pojavi v zavesti| *Ta predmet me vedno spómni na dom* □ zastar. *opómni* □ knj.izroč. *poklicati v spomín komu kaj* □ ekspr. *priklicati v spomín komu kaj*

spómni se -im se dov. *česa* | s premišljanjem obnoviti v spominu| *Rad se spómni svoje mladosti* □ *obuditi spomíne na kaj* □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku *priti na misel Sedaj mi je prišlo na misel, kaj se je tedaj pravzaprav dogodilo* □ star. *zmisliti se* *Skušal se je zmisliti, kaj so mu rekli* □ nekjn. pog. *zrajtati se*

GLEJ ŠE domisliti se | pomisliti 2

spóna -e ž ▶ medpona | osvoboditi se | zaponka•41

sponášati -am nedov. ▶ očitati¹ 1, 2

sponášati se -am se nedov. ▶ uspevati 3

spóne spón ž mn. ▶ okovi 2 | verige 1, 2

sponêsti -nêsem dov. ▶ očitati¹ 2

sponêsti se -nêsem se dov. ▶ uspeti 2

spongifórmni -a -o prid. ▶ bolezen•4

spónka -e ž | navadno manjša priprava za spenjanje| *speti liste s sponko* □ knj.izroč. *priponka* □ knj.izroč. *spojka*

GLEJ ŠE lasnica¹ | zaponka

s ponôsom prisl. zv. ▶ ponosno

spontán -a -o prid. | ki nastane, poteka brez sodelovanja volje, zavesti| *spontano ravnanje* □ knj.izroč. *samohoten* □ zastar. *spontanski*

spontáni -a -o prid. ▶ samovžig | splav 2 pp | splav 2•2

spontáno prisl. ▶ avtomatično

spontánski -a -o prid. ▶ spontan

spónzor -ja m ▶ pokrovitelj

spónzorstvo -a s ▶ pokroviteljstvo

spopád -áda m | dejanje, pri katerem nasprotni strani uporabita silo druga proti drugi z namenom kaj doseči, priti do česa| *Spopádi na meji so se vrstili dan za dnem* □ publ. *konflikt* □ ekspr. *obračun* □ ekspr. *ravs* □ ekspr. *praska* | manjši *spopad* | **GLEJ ŠE** bitka | boj 2 | boj 3•1 | vojna 1

spopádati se -am se nedov. | uporabljati silo drug proti drugemu z namenom obvladovati, onesposabljati, uničevati koga| *Fantje so se spopadali; Vojski se že več dni spopadata* □ ekspr. *klati se* □ ekspr. *ravsati se* □ ekspr. *spoprijemati se*

□ star. *sprijemati se*

spopadljív -a -o prid. ▶ popadljiv

spopásti -pádem dov. ▶ prevzeti² 4 | zgrabiti 1

spopásti se -pádem se dov. | uporabiti silo drug proti drugemu z namenom obvladati, onesposobiti, uničiti koga| *Fantje so se spopadli; Vojski sta se spopadli* □ ekspr. *pograbiti se* □ ekspr. *prasniti se* □ ekspr. *ravniti se* □ ekspr. *sklati se* □ ekspr. *spoprijeti se* □ star. *sprijeti se* □ ekspr. *trčiti se* □ ekspr. *treščiti se* □ ekspr. *udariti se* □ ekspr. *usekati se* □ ekspr. *zgrabiti se* □ ekspr. *zravsati se*

spoprijateljévati se -újem se nedov. *s kom* | izraža, da kdo vzpostavlja prijateljsko razmerje s kom| *spoprijateljévati se s tujci* □ sklepati prijateljstvo □ *sprijateljévati se* □ knj.izroč. *bratiti se*

spoprijateljíti se -ím se dov. *s kom* | izraža, da kdo vzpostavi prijateljsko razmerje s kom| *spoprijateljíti se s sosedom* □ skleniti prijateljstvo □ *sprijateljíti se* □ knj.izroč. *pobratiti se* □ star. *spoprijazniti se* □ star. *sprijazniti se* □ knj.izroč. *zbratiti se* □ star. *zvaditi se*

spoprijáznti se -ím se dov. ▶ spoprijateljiti se | sprijazniti se

spoprijémati se -am se nedov. ▶ spopadati se

spoprijéti se -prímem se dov. ▶ spopasti se | sprijeti se 3

spòr spóra m

1. | stanje medsebojnih odnosov, pri katerem prevladuje nasprotovanje, izražanje nesoglasja z izjavami, mnenjem drugega| *spor med sosedi; Spor med njima traja že več let* □ *razprtija* □ pog. *karambol* □ ekspr. *konflikt* □ evfem. *nesoglasje* □ evfem. *nesporazum* □ ekspr. *prepir* □ star. *razpor* □ star. *razprtje* □ ekspr. *sporček* □ knj.izroč. *sprtija* □ nar. *svaja* □ ekspr. *trenje*

2. pravn. | stanje, ki nastane s tem, da stranki v postopku pred sodiščem, pristojnim organom uveljavljata različno stališče o čem| *s tožbo sprožiti spor* □ pravn. *pravni spor*

♦ pravn. *spor o pristojnosti* □ pravn. *kompetenčni spor* □ pravn. *pristojnostni spor*

GLEJ ŠE pomiriti• | spirt

spóra -e ž biol. | zaradi neugodnih življenjskih razmer z odporno membrano ovita bakterija| *uničevati spore* □ biol. *tros*

GLEJ ŠE tros

sporángij -a m ▶ trosovnik

sporazúm -a m ▶ kompromis | sporazumeti se

sporazúmarski -a -o prid. slabš. | ki rad sklepa slabe, nenačelne sporazume| *sporazumarski politik* □ slabš. *sporazumaški*

sporazúmárstvo -a s slabš. | lastnosti ali ravnanje človeka, ki rad sklepa slabe, nenačelne sporazume| *očitati politiku sporazumarstvo* □ slabš. *sporazumaštvo*

sporazumáški -a -o prid. ▶ sporazumarski

sporazumáštvo -a s ▶ sporazumarstvo

sporazúmen -mna -o povdk. ▶ soglašati 2

sporazuméti se -úmem se dov. *s kom* | z dogovarjanjem priti do medsebojnega razumevanja, sodelovanja| *sporazumeti*

se z nasprotniki o spornih vprašanjih □ doseči sporazum □ skleniti sporazum □ star. porazumeti se □ star. zložiti se

GLEJ ŠE dogovoriti se

sporazumevalni -a -o prid. |ki je v zvezi s sporazumevanjem| sporazumevalne možnosti med pripadniki različnih narodnosti □ komunikacijski □ komunikativni □ knj.izroč. občevalni □ star. sporazumljevalni

GLEJ ŠE jezik 3•49

sporazumevanje -a s |izmenjavanje, posredovanje misli, informacij| Zaradi hrupa je bilo njuno sporazumevanje oteženo □ komuniciranje □ publ. komunikacija □ knj.izroč. občevanje

sporazumevati se -am se nedov. |izmenjavati, posredovati misli, informacije| sporazumevati se v tujem jeziku □ komunicirati □ knj.izroč. občeovati

sporazumljenje -a s ► razumevanje 2

sporazumljevalni -a -o prid. ► sporazumevalni

sporazumni -a -o prid. |do katerega se pride s sporazumom| iskati sporazumne rešitve □ star. prijenljivi

spôrček -čka m ► spor 1

sporêči se -rêčem se dov. |z besedami, navadno ostrimi, izraziti medsebojno nesoglasje, nasprotovanje| Fantje se večkrat sporêčejo in stepejo □ nar. razbesediti se □ pog. skregati se □ pog. spreklati se □ nar. zbesediti se □ nar. zbesediti se

GLEJ ŠE spreti se

sporêd -êda m |besedilo skupka del, nastopov, oddaj, ki so določene za uresničitev kot celota| objaviti kinematografski spored; prebrati spored oddaj □ program

◆ biti na sporedu □ biti na programu

GLEJ ŠE program

sporêden -dna -o prid. ► nepomemben

sporediti -ím dov. ► vzporediti

sporêdni -a -o prid. ► vzporedni

sporêdnica -e ž ► oddelek 1•32 | razred 1•1 | vzporednica 2

sporêjati -am nedov. ► vzporejati

spôren -rna -o prid. ► dvomljiv | problematičen

spôriš -a m biol. |rastlina z razraslim stebлом in drobnimi vijoličastimi cveti v dolgih klasih| Ob poteh raste sporíš □ bot. verbena

spôrni -a -o prid. |ki zaradi določene lastnosti povzroča spor| sporni člen v pogodbi □ knj.izroč. prepirni □ zastar. preporni

GLEJ ŠE postopek •2

spôrnost -i ž ► problematičnost

sporočati -am nedov. komu kaj |delati, da kdo kaj izve, se s čim seznanil| sporočati znancem podatke □ knj.izroč. naznanjati □ zastar. objavljati □ knj.izroč. oznanjati □ knj.izroč. oznanjevati □ star. poročati □ publ. posredovati sporočilo o čem Posređoval jim je sporočilo o dogajanju v domovini □ zastar. priobčevati

sporočilce -a s ► sporočilo

sporočilo -a s |kar se o določeni stvari sporoči| napisati prijatelju kratko sporočilo □ knj.izroč. naznanilo □ knj.izroč. oznanilo □ star. poročilo □ pog. pošta □ ekspr. sporočilce

◆ telefonsko sporočilo □ sleng. esemes □ sleng. mesič □ prakt. sp. SMS

GLEJ ŠE izročilo 1 | odziv 2 | oglas 1 | sporočati | sporočiti

sporočiti -ím dov. komu kaj |narediti, da kdo kaj izve, se s čim seznanil| sporočiti prijateljem veselo novico □ poslati sporočilo o čem Poslal jim je sporočilo o rojstvu otroka □ zastar. dati na vedenje □ pog. dati na znanje □ zastar. izročiti Po otroku mu je izročil, da ga bo obiskal □ knj.izroč. naznaniti □ zastar. objaviti □ zastar. ovaditi Ovadil nam je njegove namene □ knj.izroč. oznaniti □ zastar. poročiti □ zastar. priobčiti □ ekspr. razglasiti

sporofit -a m ► rod¹ 1•2

s posmêhom prisl. zv. ► posmehljivo

sposôben¹ -bna -o prid. |ki ima lastnosti, značilnosti, potrebne za dobro opravljanje kake dejavnosti| sposôben strokovnjak □ zmožen □ knj.izroč. delazmožen delazmožen uradnik □ ekspr. vsezmožen |zelo sposôben|

◆ biti sposôben za delo □ knj.izroč. biti delazmožen □ biti zmožen za delo

POVEDKOVNIK kavelj², kaveljc

sposôben² -bna -o povdk. za kaj |izraža, da je kdo dovolj telesno, duševno razvit za opravljanje kake dejavnosti, vloge; izraža, da je kaj glede na doraslost, razvitost primerno za kaj| Otrok je sposôben za vstop v šolo; Konj je sposôben za ježo □ ekspr. dozorel □ ekspr. goden Ptič je goden za letenje □ ekspr. zrel

◆ ekspr. biti vsega sposôben □ ekspr. biti vsega zmožen

GLEJ ŠE likviden | zmoči

sposôbnež -a m ► sposôbni

sposôbni -ega m |kdor ima lastnosti, značilnosti, potrebne za dobro opravljanje kake dejavnosti| spodbujati sposôbne □ ekspr. sposôbnež

GLEJ ŠE likvidni 1

sposôbnost -i ž |kar komu omogoča, da lahko opravlja kako dejavnost| poznati sposôbnosti učencev □ zmogljivost □ zmôžnost □ publ. môžnost □ knj.izroč. potencialnost

◆ 1. izrazna sposôbnost □ knj.izroč. izraznost 2. letalna sposôbnost

ptičev □ letna sposôbnost ptičev 3. pravn. poslovna sposôbnost

□ pravn. pravilna sposôbnost 4. ustvarjalna sposôbnost

□ knj.izroč. kreativna sposôbnost □ knj.izroč. ustvarjalna zmog-

ljivost 5. zaznavna sposôbnost □ knj.izroč. dojemalna sposôbnost

□ knj.izroč. perceptivna zmogljivost 6. razmnoževalna sposôbnost

□ knj.izroč. razplojevalna sposôbnost □ knj.izroč. reprodukcijska sposô-

bnost □ knj.izroč. reproduktivna sposôbnost 7. spoznavna sposôbnost

□ knj.izroč. spoznavnost

GLEJ ŠE adsorptivnost | likvidnost 1 | odvzeti 2•2 | predstavljivost | zmogljivost 2

sposoditi in sposôditi -im dov. ► izposoditi

sposoditi si in sposôditi si -im si dov. ► izposoditi si

sposôjati -am nedov. ► izposojati

sposôjati si -am si nedov. ► izposojati si

spostavítev -tve ž ► vzpostavítev

spostáviti -im dov. ► vzpostaviti

spostávljati -am nedov. ► vzpostavljati

spošéviti -im dov. ► ukriviti 2

spoštjlív -a -o prid. |ki izraža, kaže spoštovanje| spoštjlíve besede □ vnes. pobožen pobožen spomin na očeta

spoštjlívi -a -o prid. ► star 1•

spoštóvani -a -o prid. |v vljudnostnem nagovoru izraža spoštovanje|

Spoštóvani gospod □ star. blagorodni □ knj.izroč. cenjeni □ star. častiti¹

□ zastar. častitljivi □ zastar. gnadljivi □ knj.izroč. velecenjeni □ knj.izroč. vele-

spoštóvani □ zastar. vrlí Vrlí rojaki □ star. vzvišeni

spoštóvanje -a s |pozitivni odnos do koga zaradi njegove moralno utemeljene veljave, vrednosti| gojiti spoštovanje do starejših □ star. číslanje □ neknj. pog. rešpekt □ neknj. pog. reverenca klanjati se v znak reverence □ ekspr. sveto spoštovanje □ zastar. uvaževanje uvaževanje ljubega učitelja □ pieteta |veliko, globoko spoštovanje|

GLEJ ŠE spoštovati

spoštóvati -újem nedov. koga |imeti, kazati do koga pozitivni odnos zaradi njegove moralno utemeljene veljave, vrednosti| spoštóvati učitelja □ star. číslati □ ekspr. imeti v časteh □ ekspr. imeti v časti □ knj.izroč. izkazovati spoštovanje komu □ nar. poštetí □ neknj. pog. rešpektirati □ zastar. uvaževati

GLEJ ŠE upoštevati 2

spotakljív -a -o prid. ► nespodoben

spotakniti in spotáknniti -em dov. *koga* |povzročiti, da se kdo pri hoji, teku zadene ob nastavljeno nogo| *spotakniti nasprotne-ga igralca* □ star. *izpodvreti nogo komu* □ ekspr. *nastaviti nogo komu* □ ekspr. *podstaviti nogo komu* □ ekspr. *spodnesti nogo komu*

spotakniti se in spotáknniti se -em se dov. |izraža, da kdo pri hoji, teku z nogo zadene ob kaj| *Spotaknil se je in padel* □ nar. *cebniti se*

GLEJ ŠE obregniti se

spotegniti in spotégniti -em dov. ► iztegniti | našobiti se
spotegniti se in spotégniti se -em se dov. ► podaljšati se | zrasti
spotégnjenec -nca m ► dolgin

spotegováti -újem nedov. ► iztegovati 1, 2

spotegováti se -újem se nedov. ► raztegovati se

spotèh -èna -o prid. ► poten

s poti prisl. zv. ► umoriti

spotík -a m |dejstvo, da se kdo pri hoji, teku zadene ob nastavljeno nogo| *nevarnost spotika na gorski poti* □ *spotikljaj* |majhen spotik|

spotíka -e ž ► ovira 2

spotíkati -am nedov. *koga* |povzročiti, da se kdo pri hoji, teku zadene ob nastavljeno nogo| *spotikati nasprotne igralce* □ ekspr. *nastavljati nogo komu* □ ekspr. *podstavljati nogo komu* □ ekspr. *spodnašati nogo komu*

spotíkati se -am se nedov. ► obregovati se | zgrazati se

spotikljáj -a m ► spotik

spotikljív -a -o prid. ► dražljív 2

spotítiti -ím dov. *koga* |povzročiti, da postane kdo poten, znojen| *Hoja ga je spotila* □ *oznojiti* □ *uznojiti*

GLEJ ŠE prepotiti

spotítiti se -ím se dov. |postati moker od potu| *spotiti se od napornega dela* □ *oznojiti se* □ *prepotiti se* □ *preznojiti se* □ *uznojiti se* □ star. *razpotiti se* □ star. *zapotiti se*

spotjto prisl. ► spotoma

spotóm prisl. ► spotoma

spotóma čas. prisl. |izraža, da kdo kaj opravi medtem, ko kam gre| *Kruh in mleko je kupila spotoma* □ *med potjo* □ *mimogrede* □ nar. *grede* □ nar. *gredoč* □ knj.izroč. *medpotoma* □ nar. *pojdoč*

□ star. *potoma* □ knj.izroč. *spotjo* □ knj.izroč. *spotom*

GLEJ ŠE sproti 1

spòved -i ž

• ver. očitna **spoved** □ ver. konfiteor

spovédati spovém dov. ► ošteti

spovédati se spovém se dov. ► izpovedati se

spòvedni -a -o prid. ► oblast¹ •6

spovedník -a m ► duhovnik 1 pp 5

spovedováti -újem nedov. ► oštovati | zmerjati

spovítek -tka m ► nedonošenček

spovítiti -víjem dov. ► roditi 1 | splaviti¹ 2

spovítje -a s ► porod •2

spovráčati -am nedov. ► bruhati

spovráčati se -am se nedov. ► ponavljati se | vračati se 1

spovréči -vržem dov. ► izvreči 2

spovrníti se -vrnem se dov. ► ponoviti se

spozábíti se in spozábíti se -ím se dov. |narediti kaj, kar ni v skladu z določenimi normami, moralnimi načeli| *Skoraj bi se spozabil in ga udaril* □ nar. *zapotabiti se* □ star. *zazabiti se*

spozábljati se -am se nedov. ► pozabljati 1

spozabljív -a -o prid. ► pozabljív

spoznánje -a s |kar kdo v zvezi s kom, čim spozna| *Spoznanje, da so mu lagali, ga je prizadelo* □ star. *doznotek* □ star. *spoznatek*

□ star. *spoznatev* □ knj.izroč. *spoznava*

GLEJ ŠE dognanje | misel 1 | spoznati | ugotovitev

spoznátek -tka m ► spoznanje

spoznáten -tna -o povdk. ► spoznaven

spoznátev -tve ž ► spoznanje

spoznáti -znám dov. *kaj* |na osnovi zaznav, podatkov in umske dejavnosti priti do poznavanja česa, védenja o čem| *spoznati resnico*; *Šele sedaj je spoznal, kaj to pomeni* □ *dojeti* □ *sprevideti*

□ ekspr. *dokopati se do česa dokopati se do resnice* □ ekspr. *dokopati se do spoznanja* □ star. *doznati* □ ekspr. *odkriti*² □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku *pobliskati se* *Šele sedaj se mu je pobliskalo, kaj to pomeni*

□ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku *poblisniti se* □ nekjn. pog. *pogrunati*

□ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku *posvetiti se* *Kdaj se ti bo posvetilo, da je ves trud zaman* □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku *posvitati se*

□ star. *prevideti* □ knj.izroč. *priti do spoznanja* □ knj.izroč. *priti do živega čemu* □ ekspr. *priti v stik s čim priti v stik z dejstvi* □ knj.izroč. *razvideti*

□ star. *seznati* □ star. *skusiti* □ pog. *ugotoviti* *Šele pozneje je ugotovil, kaj sprejeta odločitev pravzaprav pomeni* □ ekspr. *videti* □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku *zabliskati se* *Končno se mu je zabliskalo, kaj pričakujejo od njega* □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku *zablisniti se*

□ ekspr. *zasvetiti se* □ ekspr. *zasvitati se* □ nekjn. pog. *zgruntati*

GLEJ ŠE prepoznati 2 | seznaniti 1, 2

spoznáti se -znám se dov. *na kaj* |imeti s študijem, raziskovanjem pridobljeno vednost o določeni dejavnosti, stvari ali področju| *spoznati se na glasbo* □ pog. *razumeti se* □ star. *spreumeti se* □ star. *umeti kaj* □ star. *umeti se* □ nekjn. pog. *zastopiti se*

GLEJ ŠE poznati 3 | seznaniti se | znajti se 2

spoznátnost -i ž ► spoznavnost

spoznáva -e ž ► spoznanje

spoznávati -am nedov. *kaj* |na osnovi zaznav, podatkov in umske dejavnosti prihajati do poznavanja česa, védenja| *spoznavati resnico*; *Počasi je spoznaval, kakšno je življenje v teh krajih* □ *dojemati* □ *sprevidevati* □ knj.izroč. *doganjati* □ ekspr. *dokopavati se do česa počasi se dokopavati do resnice* □ star. *doznavati* □ ekspr. *odkrivati* □ star. *prepoznavati* □ knj.izroč. *prisvajati si prisvajati si nove pojme* □ knj.izroč. *razvidevati*

GLEJ ŠE prepoznavati 2 | seznanjati 1 | ugotavljati

spoznáven -vna -o povdk. |izraža, da se kaj da spoznati| *Razlike niso spoznavne* □ knj.izroč. *spoznaten*

spoznávni -a -o prid. ► geslo 2 | sposobnost •7 | teorija •

spoznávnost -i ž |dejstvo, da se kaj da spoznati| *priznavati spoznavnost objektivnega sveta* □ knj.izroč. *spoznatnost*

GLEJ ŠE sposobnost •7

spoznavoslóvje -a s ► teorija •

sprán -a -o prid. ► izpran

spráskan -a -o prid. ► razpraskan

spráskati -am dov. ► razpraskati

spráskati se -am se dov. ► razpraskati se

s prasketánjem prisl. zv. ► prasketaje

s praskétom prisl. zv. ► prasketaje

sprásni -a -o prid. ► svinja •2

sprášati in sprášáti -am dov. ► izprašati

spráščati -am nedov. ► sproščati 2

spráščati se -am se nedov. ► sproščati se

sprašítev -tve ž ► združitev •

sprašítiti -ím dov. ► zaprašiti

sprát -a m zool. |majhna, ob bokih zelo stisnjena riba, ki živi zlasti v severnih morjih| *loviti sprate* □ zool. *papalana*

spráti spêrem dov. ▶ izprati 1, 2, 3

správa -e ž |dejstvo, da kdo nima, ne kaže več odklonilnega odnosa do koga| doseči spravo med sprtimi sosedí □ pobotanje □ pomiritev □ pomirjenje □ poravnanje □ poravnava

GLEJ ŠE oprema 2 | pomiritev 1 | servis² •1 | skladišče

správiti -im dov.

1. kaj s prislovnim določilom |navadno s prizadevanjem narediti, doseči, da kaj pride s kakega mesta, na kako mesto| spraviti zamašek iz steklenice; spraviti omaro skozi vrata; spraviti tovarnjak skozi ožino na cesti □ pog. dobiti dobiti smet iz očesa; dobiti obtoženca iz zapora □ star. izpehati □ star. spehati² □ star. zapehati²

□ ekspr. zriniti

2. koga |s svojim delovanjem, vplivom doseči, da kdo nima, ne kaže več odklonilnega odnosa do koga| spraviti sprta sosedá □ pobotati □ pomiriti □ umiriti □ knj.izroč. izmiriti □ star. pobogati

□ ekspr. poravnati □ zastar. ujediniti □ star. zbogati □ knj.izroč. zbotati

GLEJ ŠE disciplinirati | dograditi | izpit¹ •1 | napisati 2 | obubožati 2 | obuti | odpraviti | onečastiti | podrediti 1 | podrediti si | pojesti 1 | pokopati 2 | pospraviti 1 | premagati 1 | prevarati 1 | pripraviti 2 | privarčevati | privesiti | prodati | razdvojiti 1 | razmetati 2 | roditi 2 | shraniti 1 | splav 2 •1 | umoriti | uskladiti | vzrediti 2 | zapiti 1 | zapreti 5 | zaužiti | zbuditi •

správiti se -im se dov. s kom |izraža, da kdo nima, ne kaže več odklonilnega odnosa do koga| Spravil se je z očetom □ pobotati se □ pomiriti se □ star. pobogati se □ knj.izroč. podati si roke □ knj.izroč. pokaditi pipo miru □ ekspr. poravnati se □ zastar. uravnati se uravnati se s sosedom zaradi meje □ star. zbogati se □ knj.izroč. zbotati se

GLEJ ŠE izginiti 4 | lotiti se 2 | napasti¹ 2, 3 | oditi | vstati 1

spravljálnik -a m ▶ kombajn

spravljati -am nedov.

1. koga v kaj |delati, povzročati, da pride kdo v določeno stanje| Bolezen ga spravlja v obup □ gnati □ poganjati □ pripravljati □ ekspr. pehati² □ star. tirati

2. koga |s svojim delovanjem, vplivom si prizadevati, da kdo preneha imeti, kazati odklonilni odnos do koga| spravljati sprte sosedé □ miriti □ publ. izmirjati

GLEJ ŠE kopičiti 2 | moriti | podrepati | podrepati si | pospravljati 1 | prodajati | razdvajati 3 | razmetavati 2 | rojevati 2 | varčevati | zaganjati

spravljati se -am se nedov. ▶ napadati 2, 3

spravljáčiti -im dov. ▶ izmisliti si 2

spravljív -a -o prid. |ki se je pripraviljen spraviti| spravljív človek

□ pomirljiv □ knj.izroč. koncilianten

spravljívec -vca m ▶ pomirjevalec

správni -a -o prid. ▶ daritev •2

sprážití -im dov. ▶ ocvreti

sprádniti se -em se dov. ▶ prdniti

sprebírati -am nedov. ▶ prebirati 3

sprebíti -bíjem dov. ▶ natepsti

sprebráti -bêrem dov. ▶ prebrati 3

spréči spréžem dov. ▶ izpreči

spréd prisl. ▶ spredaj

sprédaj mestov. prostor. prisl. |izraža položaj pred čim

v prostoru| v kinu sedeti spredaj □ pog. odspređ □ pog. odspređaj

□ pog. spred ■ protip. zadaj

GLEJ ŠE zadaj

sprédati -am nedov. ▶ prestí 1

sprédek -dka m ▶ premec

sprédnik -a m ▶ predhodnik | prednik 3

spređnjáča -e ž ▶ prednjača

spređnji -a -e prid. |ki leži, je spredaj pred čim| spređnji del ladje

□ prednji □ star. poprednji ■ protip. zadnji²

GLEJ ŠE krov • | odbijač pp 1 | od spredaj | predsoba | zadnji² 1

spređnjik -a m ▶ predhodnik

spréga -e ž ▶ spregatev

spregátev -tve ž jezikosl. |menjanje končnic pri glagolu| sklanjatev in spregatev □ jezikosl. konjugacija □ knj.izroč. sprega

spregáti -am nedov. jezikosl. |menjavati končnice pri glagolu|

spregati in sklanjati □ jezikosl. konjugirati

GLEJ ŠE pregibati¹ •1

spregátveni -a -o prid. ▶ vzorec •2

spregléd -éda m |dejstvo, da kdo česa ne vidi, ne opazi| spregléd tiskarskih napak □ prezrtje

GLEJ ŠE dispensa

spreglédati -am dov.

1. kaj |ugotoviti, spoznati stvar, kakršna dejansko je| Laž so hitro spreglédali □ star. pregledati

2. koga |ugotoviti, spoznati pristnost, resničnost človekovega ravnanja| Mati ga je takoj spreglédala □ ekspr. pogledati pod kožo komu

3. kaj |izraža, da kdo česa ne vidi, ne opazi| spreglédati znak na križišču □ prezreti □ ekspr. zgrešiti

4. kaj |izraža, da kdo česa ne upošteva| spreglédati pomembno opozorilo □ prezreti □ ekspr. ignorirati □ publ. izgubiti iz vida □ publ. zanemariti

GLEJ ŠE dispenzirati | pregledati

spreglédováti -újem nedov. kaj |izraža, da kdo česa večkrat

ne upošteva| spreglédovati pomembna dejstva □ ekspr. ignorirati

□ publ. zanemarjati

spregovóriti -ím dov.

1. |začeti govoriti| Nekaj časa je molčala, potem je spet spregovorila □ oglasiti se □ ekspr. povzdigniti glas Tudi on je povzdignil glas □ knj.izroč. povzeti glas □ star. pregovoriti □ pog. priti do besede □ knj.izroč. zagovoriti Ko je zagovorila, se je prebudil □ knj.izroč. zastaviti besedo

PODPOMENKE 1. 'razvneto, ogorčeno spregovoriti' zagrmeti, zahrumeti 2. 'hitro, sunkovito spregovoriti' goltniti 3. 'jezno spregovoriti' zapihati, zapuhati, zasikati 4. 'nerazločno, s težavo spregovoriti' zagolčati, zagrcati

2. kaj o čem |izraziti misli z govorjenjem| Na srečanju so spregovorili nekaj besed tudi o tem vprašanju □ pog. reči □ publ. dotakniti se česa |nekoliko spregovoriti| dotakniti se kočljive teme

sprehajališče -a s |kraj, prostor za sprehajanje| urediti

sprehajališče □ promenada □ zastar. šetališče □ korzo |v nekaterih deželah|

GLEJ ŠE foaje •

sprehajálka -e ž ▶ riba 1 pp 2

sprehajálni -a -o prid. ▶ palica •18 | pot⁴ pp 2

sprehajálnica -e ž ▶ foaje

sprehájati -am nedov. ▶ prevzemati 4 | voditi 2

sprehájati se -am se nedov. |počasi, umirjeno hoditi za razgibanje, oddih, navadno na prostem| sprehajati se po parku

□ ekspr. paradirati □ zastar. prehajati se □ knj.izroč. promenirati

□ knj.izroč. sprejavati se □ zastar. šetati □ zastar. šetati se

□ nekknj. pog. špancirati

sprehód -óda m

1. |počasna, umirjena hoja za razgibanje, oddih, navadno na prostem| Zaradi bolezni je opustil sprehode □ ekspr. promenada

□ ekspr. sprehodek

2. ekspr. |počasna, umirjena hoja sploh| *sprehodi po trgovinah*

□ ekspr. **pohod**

sprehódek -dka m ▶ sprehod 1

sprehodíti -hódim dov. ▶ prehoditi 1 | shoditi

sprehódni -a -o prid. ▶ palica ♦18

sprēj -a m ▶ razpršilec 2 | razpršilo 2

sprejém -éma m

1. |postopek ob prihodu, vključitvi koga kam| *sprejem novih članov v društvo* □ **sprejetje** □ zastar. **vzprejem**

2. |dejstvo, da pride kaj v zavest in postane njegova sestavina| *sprejem novih idej* □ **sprejetje** □ knj.izroč. **receptija**

3. |družabna prireditve, namenjena srečanju povablencev s kako pomembno osebo| *tradicionalni novoletni sprejem pri direktorju; udeležiti se sprejema* □ **oficialni sprejem** □ **uradni sprejem**

♦ **slavnostni sprejem** □ **slovesni sprejem** □ **svečani sprejem**

GLEJ ŠE sprejetje

sprejemálec -lca m ▶ sprejemnik

sprejémati -am nedov.

1. *kaj* |z izražanjem svoje volje delati, da pride k osebk, kar mu kdo daje, ponuja; z izražanjem svoje volje delati, da kdo (lahko) uresničuje, kar želi v določeni zvezi z osebkom uresničevati| *sprejemati darila; sprejemati povabila* □ knj.izroč. **akceptirati** □ knj.izroč. **asimilirati** *Narod je asimiliral tuje običaje* □ pog. **jemati jemati podkupnine** □ star. **kvitirati hvaležno kvitirati**

□ knj.izroč. **usvajati** ■ protip. **zavračati**

2. *koga* navadno s prislovnim določilom |delati, da kdo kam pride, se kje vključi z določenim namenom| *V tem podjetju sprejemajo nove delavce* □ pog. **jemati**

3. *kaj* |delati, da pride kaj v zavest in postane njena sestavina| *sprejemati nove ideje* □ star. **kvitirati Dana dejstva je kvitiral s cinizmom** □ knj.izroč. **recipirati**

GLEJ ŠE zavračati 2

sprejémljiv¹ -a -o prid. |ki se da sprejeti, odobriti| *pravno sprejemljiv dogovor* □ knj.izroč. **upošteven**

sprejémljiv² -a -o povdk. *za kaj* |izraža, da je kdo sposoben kaj sprejemati| *biti sprejemljiv za novosti* □ **dojemljiv** □ knj.izroč. **dostopen**

□ knj.izroč. **dovzeten²** □ knj.izroč. **pristopen²** □ knj.izroč. **receptiven**

GLEJ ŠE dovzeten² 1, 2

sprejémni -a -o prid. ▶ oddelek 1♦29 | urad ♦13

sprejémnik -a m |poslušalec, gledalec, ki mu je namenjeno sporočilo| *vpliv radijskih reklam na sprejemnike* □ knj.izroč. **recipient**

□ knj.izroč. **sprejemalec**

• **1.** **avtomobilski radijski sprejemnik** □ teh., žarg. **avtoradio** **2.** **radijski sprejemnik** □ radijski aparat □ pog. **radio** □ prakt. sp. **radioapar** □ prakt. sp. **radiosprejemnik** **3.** **televizijski sprejemnik** □ pog. **televizija** □ televizijski aparat □ televizor □ pog. **teve¹** □ prakt. sp. **TV-sprejemnik**

4. **tranzistorski sprejemnik** □ **tranzistor**

GLEJ ŠE detektor 2 | receptor 2

sprejéti sprjémem dov.

1. *kaj* |z izrazitvijo svoje volje narediti, da pride k osebk, kar mu kdo daje, ponuja; z izrazitvijo svoje volje narediti, da kdo (lahko) uresniči, kar želi v določeni zvezi z osebkom uresničiti| *sprejeti darilo; sprejeti predlog* □ knj.izroč. **akceptirati** □ star. **kvitirati hvaležno kvitirati uslugo** □ publ. **osvojiti osvojiti predlog** □ publ. **privoliti v kaj privoliti v zahtevo** □ publ. **usvojiti usvojiti predlog** □ pog. **vzeti vzeti podkupnino** □ zastar. **vzprejeti** ■ protip. **zavrniti**

2. *koga* navadno s prislovnim določilom |narediti, da kdo kam pride, se kje vključi z določenim namenom| *sprejeti nove člane v društvo* □ zastar. **sprijeti** □ pog. **vzeti** □ zastar. **vzprejeti**

3. *kaj* |narediti, da pride kaj v zavest in postane njena sestavina| *sprejeti nove ideje* □ star. **kvitirati** *Dano dejstvo je kvitiral s cinizmom*

□ knj.izroč. **recipirati** □ knj.izroč. **vsebiti** □ neknj. pog. **vzeti na znanje**

GLEJ ŠE dogovoriti se | hospitalizirati | norma 1♦1 | pokristjaniti se | pričakati

sprejétje -a s |dejstvo, da postane kaj veljavno| *preprečiti sprejetje predlaganega zakona* □ **sprejem**

GLEJ ŠE sprejem 1, 2

spréklati se -am se dov. ▶ sporeči se | spreti se

sprekléti -kólnem dov. ▶ prekleti¹ | prekleti² 1, 2

sprékoma prisl. ▶ prečno

sprelép -a -o prid. ▶ krasen 1

sprelétati -am nedov. ▶ prešinjati | prevzemati 4

sprelétati se -am se nedov. ▶ letati

spreletávati -am nedov. ▶ prešinjati | prevzemati 4

spreletávati se -am se nedov. ▶ letati

spreletéti -ím dov. ▶ prešiniti | prevzeti² 4

spreletéti se -ím se dov. ▶ miniti 2

spreletováti -újem nedov. ▶ prešinjati

spreletováti se -újem se nedov. ▶ letati

sprelítati se -lím se dov. ▶ spremeniti se 2

spremémba -e ž

1. |dejstvo, da kaj ni več tako, kot je bilo| *zaznati spremembo barve* □ **menjava menjava vremena** □ **predrugačenje** □ zastar. **izmena²** □ knj.izroč. **mena** □ star. **prememba** □ knj.izroč. **premena** □ star. **premenjava** □ ekspr. **premik ugotoviti velik premik v odnosu do ljudske poezije** □ knj.izroč. **revizija revizija ustaljenih mnenj** □ zastar. **spremen** □ star. **spremena** □ knj.izroč. **spremenitev** □ knj.izroč. **spremenjenje** □ zastar. **spremin**

2. |dejstvo, da kdo duhovno, notranje ni več tak, kot je bil| *Fantova sprememba je očitna* □ ekspr. **metamorfoza** □ knj.izroč. **preobrazba** □ knj.izroč. **spremenjenje**

3. |kar je spremenjeno| *popraviti neustrezne spremembe v besedilu* □ zastar. **predrugačba** □ star. **prememba** □ star. **spremena**

• **1.** **biol. dedna sprememba** □ **biol. mutacija** **2.** **biol. nededna sprememba** □ **biol. modifikacija** **3.** **biol. genska sprememba** □ **biol. genetična mutacija** □ **biol. genetična sprememba** □ **biol. genetska mutacija** □ **biol. genetska sprememba** □ **biol. genska mutacija** □ **biol. mutacija genov** **4.** **kem. oksidacijska sprememba** □ **kem. oksidativna sprememba**

GLEJ ŠE mutacija 2 | spreminjati se

spremén -éna m ▶ sprememba 1

spreména -e ž ▶ odtonek 1 | sprememba 1, 3

spremenítev -tve ž ▶ sprememba 1

spremeníti -ím dov.

1. *kaj* |narediti, da kaj ni več tako, kot je bilo| *spremeniti načrt* □ **predrugačiti** □ **preobraziti idejno preobraziti učne načrte**

□ knj.izroč. **alterirati alterirati glas** □ star. **izmeniti** □ zastar. **meniti¹**

□ knj.izroč. **modificirati** □ zastar. **preinačiti** □ knj.izroč. **prekreniti** □ ekspr. **prekrojiti prekrojiti svoje pričanje** □ star. **premeniti** □ knj.izroč. **premenjati**

□ knj.izroč. **preobrniti preobrniti svoje navade** □ knj.izroč. **presnoviti presnoviti svet** □ zastar. **prestrojiti** □ publ. **prestrukturirati prestrukturirati življenjski stil** □ star. **prestvariti prestvariti svet** □ ekspr. **presukati**

V poročilu je nekaj zamolčal in nekaj presukal □ ekspr. **presukniti**

□ knj.izroč. **preubirati preubirati svoja načela** □ knj.izroč. **preustrojiti**

□ knj.izroč. **preustvariti preustvariti svet** □ ekspr. **prevreči** □ ekspr. **prevrniti**

Ta dogodek mu je prevrnil vse življenje □ star. **spreobrniti** □ knj.izroč. **zaokreniti** □ ekspr. **zasukati** □ ekspr. **zasukniti** □ **sprevreči** ↗

2. *kaj* |narediti, da kaj ni več isto, kot je bilo| *spremeniti smer*

□ **menjati** □ **zamenjati** □ knj.izroč. **premenjati**

GLEJ ŠE pretvoriti

spremeniti se -im se dov.

1. |izraža, da kaj preneha biti tako, kot je bilo| *Razmere so se spremenile* □ obrniti se *Vreme se bo obrnilo* □ preobrniti se □ zaobrniti se □ med. alterirati *Tkivo alterira* □ knj.izroč. prekreniti se □ knj.izroč. premenjati se □ star. prenarediti se □ ekspr. preobraziti se □ knj.izroč. preokreniti se □ ekspr. presukati se *Vreme se je presukalo* □ star. prevrniti se □ star. spreobrniti se □ knj.izroč. transformirati se □ knj.izroč. zaokreniti se □ ekspr. zasukati se □ spreveči se ↗ □ nar. predejati se |spremeniti se na bolje| *Počakaj, stvari se bodo predejale*

2. v kaj |izraža, da kaj nastopi, se pojavi v drugi, drugačni obliki; izraža, da kdo postane drugačen| *Voda se spremeni v paro*; *Iz preprostega fanta se je spremenil v domišljavca* □ preiti □ preoblikovati se *Kapljice so se preoblikovale v drobne kristale* □ pretvoriti se □ star. izmeniti se □ zastar. meniti se □ ekspr. preleviti se *Iz prijaznega fanta se je prelevil v domišljavca* □ ekspr. prelititi se *Modra barva se je prelila v zeleno* □ star. premeniti se □ nar. spreiliti se □ star. spreobrniti se □ knj.izroč. transformirati se

♦ popolnoma se spremeniti □ ekspr. spremeniti se za sto osemdeset stopinj

GLEJ ŠE pretvoriti se

spremenjèn -èna -o prid. ► drugačen²**spremenjèni** -a -o prid. ► organizem •2**spremenjènje** -a s ► sprememba 1, 2

spremenljiv -a -o povdk. |izraža, da se kaj spreminja, spremeni| *Mednarodni položaj je zelo spremenljiv* □ publ. fleksibilen □ publ. fluiden □ ekspr. labilen □ star. menjljiv □ star. menjav □ publ. nestabilen □ ekspr. nestalen *Njegovo razpoloženje je zelo nestalno* □ star. nestanovitno □ star. premenljiv *Sreča je premenljiva* □ knj.izroč. spreminjast □ knj.izroč. spreminjav □ knj.izroč. sprevergljiv

spremenljivi -a -o prid. |ki se spreminja, spremeni| *spremenljiva oblika telesa* □ publ. fluidni *fluidni mednarodni položaj* □ star. menjlivi □ star. menjavi □ star. nestanovitni *nestanovitna sreča* □ star. premenljivi *premenljiva usoda* □ knj.izroč. spreminjasti □ knj.izroč. spreminjavi □ knj.izroč. variabilni *variabilna vrednost izdelka*

GLEJ ŠE spremenljivka | vreme •2 | zvezda 2•

spremenljivka -e ž fiz., mat. |količina, ki spreminja svojo vrednost| *zamenjati spremenljivko* □ fiz., mat. spremenljiva količina □ fiz., mat. variabla

♦ mat. neodvisna spremenljivka □ mat. argument

spremenljivost -i ž

1. |dejstvo, da se kaj spremeni, spreminja| *spremenljivost razmer* □ knj.izroč. fleksibilnost *fleksibilnost človekovega značaja* □ knj.izroč. fluidnost □ publ. nestabilnost □ ekspr. nestalnost *nestalnost njegovega razpoloženja* □ star. nestanovitnost □ knj.izroč. variabilnost *variabilnost v znanju učencev*

2. |značilnost tega, kar se da spremeniti| *spremenljivost oblike predmeta* □ knj.izroč. menjavost □ star. premenljivost □ knj.izroč. variabilnost

3. biol. |lastnost organizmov, da se spreminjajo pod vplivom okolja ali zaradi sprememb dednih lastnosti| *spremenljivost organizmov* □ biol. variabilnost

GLEJ ŠE muhavost | nestanovitnost

spremešati in spremešati -am dov. ► zmešati 1

spremešati se in spremešati se -am se dov. ► zmešati se 1, 2, 3

spremešavati -am nedov. ► mešati 1 | mešati se

spremetáti¹ -mécem dov. ► premetati²

spremetáti² -am nedov. ► premetavati | prevzemati 4 | spreminjati 1

spremetávati -am nedov. ► premetavati

spremin -a m ► sprememba 1

spreminjast -a -o povdk. ► spremenljiv

spreminjasti -a -o prid. ► spremenljivi

spreminjati -am nedov.

1. kaj |delati, da kaj ni več tako, kot je bilo| *spreminjati načrte* □ predružačevati □ preobražati □ knj.izroč. alterirati *alterirati glas* □ star. drugačiti □ knj.izroč. modificirati □ star. spreminjati¹ □ knj.izroč. preobračati □ knj.izroč. preosnavljati *preosnavljati svet* □ knj.izroč. presnavljati *presnavljati svet* □ star. prestvarjati *prestvarjati svet* □ ekspr. presukavati *presukavati smisel izjav* □ knj.izroč. preustvarjati *preustvarjati svet* □ ekspr. prevračati □ zastar. spremetati¹ □ star. spreobračati

2. kaj |delati, da kaj ni več isto, kot je bilo| *spreminjati smer* □ menjavati □ menjevati □ zamenjavati □ knj.izroč. premenjavati □ protip. ohranjati

GLEJ ŠE ohranjati 2 | pretvarjati

spreminjati se -am se nedov. |izraža, da kaj postaja drugačno, kot je bilo| *Razmere se spreminjajo* □ menjavati se □ menjevati se □ obračati se *Vreme se obrača* □ preobračati se □ med. alterirati *Tkivo alterira* □ publ. doživljati *spremembe Družba nenehno doživlja spremembe* □ star. drugačiti se □ ekspr. preobražati se □ ekspr. preobraževati se □ knj.izroč. prevračati se □ knj.izroč. transformirati se □ sprevrčati se ↗

spreminjav -áva -o povdk. ► spremenljiv

spreminjavi -a -o prid. ► spremenljivi

spremisli -im dov. ► premisliti

spremisli se -im se dov. ► premisliti se

spremiti in sprémiti -im dov. *koga* |iti kam s kom, zlasti zaradi družbe, varstva| *Spremil jo je na postajo* □ nar. posoditi komu pot □ zastar. sprovesti

spremljanje -a s

1. |hoja kam s kom, zlasti zaradi družbe, varstva| *spremljanje otroka v šolo* □ star. spremljevanje

2. |pojavnjanje, potekanje česa istočasno s čim drugim, navadno kot dopolnilo tega| *spremljanje govorjenja s kretnjami* □ spremljava

3. |sprotno seznanjanje s čim| *spremljanje razvoja* □ sledenje □ sleditev

GLEJ ŠE spremljava

spremljati -am nedov.

1. *koga* |hoditi, iti kam s kom, zlasti zaradi družbe, varstva| *spremljati znanca na postajo* □ knj.izroč. pospremljati □ star. spremljevati □ knj.izroč. sprevajati □ zastar. sprovajati

2. kaj |z gledanjem, poslušanjem dojemati, zaznavati vsebino česa; sproti se seznanjati s čim| *spremljati film, predavanje; spremljati razvoj znanosti* □ slediti čemu □ publ. zasledovati

♦ spremljati televizijski program □ pog. gledati televizijo □ pog. sedeti pred televizijo

GLEJ ŠE poslušati 1 | zasledovati

spremljava -e ž |dejstvo, da se navadno z igranjem na instrument dopolnjuje petje, igranje koga| *peti ob spremljavi kitare* □ spremljanje □ star. spremljevanje

GLEJ ŠE spremljanje 2 | spremstvo

spremljavec -vca m ► spremljevalec 1

spremljevalec -lca m

1. |kdor hodi, gre kam s kom, zlasti zaradi družbe, varstva| *posloviti se od spremljevalca* □ star. spremljavec □ zastar. spremlnik

2. |kdor se sproti seznanja s čim| *spremljevalci političnega dogajanja* □ publ. zasledovalec

spremljevalka -e ž |ženska, ki hodi, gre kam s kom, zlasti zaradi družbe, varstva| *posloviti se od spremljevalke* □ zastar. spremnica

♦ porodna spremljevalka □ publ. dula

spremljevanje -a s ► spremljanje 1 | spremljava

spremljeváti -újem nedov. ► spremljati 1

sprémni -a -o prid. ► pojav ♦2 | stavek ♦2
sprémnica -e ž ► spremljevalka
sprémnik -a m ► spremljevalec 1
sprémstvo -a s | skupina ljudi, ki koga spremlja, zlasti zaradi varstva | *izbrati si sprémstvo* □ star. **spremljiva**
sprenášati -am nedov. ► prenašati 1
sprenášati se -am se nedov. ► leteti pp 2
sprenevédanje -a s ► pretvarjanje
sprenevédast -a -o prid. ► sprenevedav
sprenevédati se -am se nedov. | izraža, da se kdo pretvarja, da je nepoučen, neobveščén | *Ta človek se rad spreneveda* □ pog. **delati se nevednega** □ knj.izroč. **prenevedati se**
GLEJ ŠE pretvarjati se
sprenevédav -a -o prid. | ki se (rad) pretvarja, da je nepoučen, neobveščén | *sprenevedav človek* □ **sprenevedast**
spréngerjev -a -o prid. ► beluš ♦2
spreobléči -obléčem dov. ► preobleči 1, 2
spreobráčati -am nedov. ► pretvarjati | spreminjati 1
spreobrnítev -tve ž ► spreobrnjenje 1
spreobrníti -obrnem dov. ► odvrniti 2 | spremeniti 1
spreobrníti se in spreobrniti se -em se dov.
 1. | izraža, da kdo spremeni svoje ravnanje, življenje in postane boljši | *Na silo se ne bo spreobrnil* □ zastar. **preobrniti se**
 2. | izraža, da kdo sprejme drugo veroizpoved | *Takrat se je veliko ljudi spreobrnilo; spreobrniti se v kristjana* □ **konvertirati**
GLEJ ŠE pretvoriti se | spremeniti se 1, 2
spreobrnjenec -nca m | kdor sprejme drugo veroizpoved | *verska vnema spreobrnjenecv* □ knj.izroč. **konvertit**
spreobrnjénje -a s
 1. | dejstvo, da kdo spremeni svoje ravnanje, življenje in postane boljši | *Fantovo spreobrnjenje ga je razveselilo* □ **spreobrnitev**
 2. | dejstvo, da kdo sprejme drugo veroizpoved | *Spreobrnjenje mu je prineslo marsikatero ugodnost* □ **konvertitstvo**
spreperèl -éla -o prid. ► preperel
spreperéti -ím dov. ► prepereti
spreplèsti -plètem dov. ► preplesti 1 | preplesti 1♦ | preplesti 2
spreplèt -éta m ► preplet
spreplétati -am nedov. ► prepletati 1 | prepletati 1♦ | prepletati 2
spreprèsti -prèdem dov. ► prepresti
sprešati -am dov. ► stisniti 2
spreten -tna -o prid. | ki je sposoben opraviti delo, nalogo z lahkoto, brez spodrsaljavev | *natančen in spreten delavec*
 □ **pripraven**! □ ekspr. **okreten** □ star. **ročén** □ knj.izroč. **vešč**
 ♦ **biti spreten** □ ekspr. **biti maček** □ ekspr. **biti pravi maček** □ ekspr. **znati se obrniti** □ zastar. **znati se zaobrniti**
POVEDKOVNIK spretnež, spretnjak, spretnjakar, spretnjakovič
spreti -ém dov. *koga* | povzročiti, da se medsebojno izrazi neso-glasje z izjavami, mnenjem drugega, navadno glasno, ostro | *Že sta se pobotala, pa so ju spet sprli* □ star. **razpreti**
spreti se -ém se dov. | medsebojno izraziti nesoglasje z izjavami, mnenjem drugega, navadno glasno, ostro | *Za vsako malenkost se sprejo* □ ekspr. **grdo se pogledati** □ ekspr. **počiti se** □ evfem. **priiti si v nasprotje** □ star. **priiti si vprek** □ nar. **razbesediti se** □ zastar. **razdvojiti se** □ star. **razpreti se** □ slabš. **skavsati se** □ ekspr. **skočiti si v lase** □ pog. **skregati se** □ ekspr. **sporeči se** □ pog. **spreklati se** □ ekspr. **trčiti se** □ ekspr. **udariti se** □ ekspr. **usekati se** □ ekspr. **zlasati se**
spretnéž -a m | kdor je sposoben opraviti delo, nalogo z lahkoto, brez spodrsaljavev | *hitri in natančni gibi spretneža*
 □ knj.izroč. **spretnjak** □ ekspr. **spretnjakar** □ slabš. **spretnjakovič**
GLEJ ŠE spreten povdk.

spretnják -a m ► spreten povdk. | spretnež
spretnjákar -ja m ► spreten povdk. | spretnež
spretnjákovič -a m ► spreten povdk. | spretnež
spretnost -i ž
 1. | lastnost človeka, ki je sposoben opraviti delo, nalogo z lahkoto, brez spodrsaljavev | *Občudovali so jahačevo spretnost*
 □ **pripravnost** □ ekspr. **okretnost** □ star. **ročnost** □ knj.izroč. **veščost**
 2. | dejavnost, ki zahteva sposobnost dobrega, praktičnega opravljanja kakega dela, naloge | *obvladati spretnost ravnanja z orožjem* □ **veščina** □ zastar. **veda** □ star. **znanje**
GLEJ ŠE akrobatika
spreuméti -úmém dov. ► dojeti | razumeti 1
spreuméti se -úmém se dov. ► spoznati se
sprevájati -am nedov. ► spremljati 1
sprevájati se -am se nedov. ► sprehajati se
sprevážati se -am se nedov. ► voziti se
sprevedríti -ím dov. ► razvedriti
sprevézati -véžem dov. ► prevezati
sprevid -a m ► dojetje
sprevideti -ím dov. ► spoznati
sprevidévati -am nedov. ► dojemati | spoznavati
sprevidévnost -i ž ► razsodnost
sprevidnost -i ž ► razsodnost
sprevijati -am nedov. ► previjati ♦
sprevíti -víjem dov. ► previti ♦
sprevòd -óda m
 • 1. **pogrebni sprevod** □ star. **kondukt** □ **mrtvaški sprevod** □ knj.izroč. **žalni sprevod** 2. **pustni sprevod** □ šemski sprevod
 3. **karnevalski sprevod** □ prakt. sp. **karneval**
GLEJ ŠE kolona | parada ♦
sprevòdnik -a m | uslužbenec, ki pregleduje ali prodaja vozovnice v železniškem ali cestnem prevoznem sredstvu | *pokazati vozovnico sprevodniku* □ pog. **konduktér**
sprevráčanje -a s ► konverzija 2
sprevráčati -am nedov. *kaj* | prikazovati kaj drugače, neresnično | *Nasprotniki so sprevráčali njegove namene* □ star. **zvráčati**
sprevráčati se -am se nedov. *v kaj* | spreminjati se, zlasti v kaj slabšega | *Te ideje so se sčasoma sprevráčale v doktrino* □ **izrajati se** □ **izrojevati se**
sprevréči -vréžem dov.
 1. *kaj* | spremeniti, zlasti na slabše | *Čas lahko sprevrže najboljša prizadevanja* □ **izroditi** □ **sprevrniti**
 2. *kaj* | prikazati kaj drugače, neresnično | *sprevréči resnico* □ **sprevrniti**
sprevréči se -vréžem se dov. *v kaj* | spremeniti se, zlasti v kaj slabšega | *Oblast se je sprevréгла v tiranstvo* □ **izroditi se** □ **sprevrniti se** □ ekspr. **izvreči se** □ knj.izroč. **prevreči se**
GLEJ ŠE izroditi se
sprevrégljív -a -o povdk. ► spremenljiv
sprevrníti -vrńnem dov. ► sprevréči 1, 2
sprevrníti se in sprevrńniti se -em se dov. ► sprevréči se
sprevrńjeni -a -o prid. ► ponarejeni 3
sprevrńžen -a -o prid. ► perverzén 2
sprevrńženec -nca m knj.izroč. | kdor ravna, doživlja nasprotno z naravnimi zakoni, družbenimi normami, zlasti na področju spolnosti | *dejanja sprevrńženca* □ ekspr. **perverznež**
sprevrńženi -a -o prid. ► ponarejeni 3
sprevrńženje -a s ► konverzija 2
sprevrńženost -i ž ► perverzénost 1, 2
s prezírom prisl. zv. ► prezirljivo

sprhati -am dov. ▶ zleteti pp

sprhlina -e ž ▶ humus

sprhnèl -éla -o prid. ▶ trhel

sprhnéti -ím dov. ▶ strohnèti

sprhnína -e ž ▶ humus

sprhniti -em dov. ▶ strohnèti | zleteti pp

sprhútati -am dov. ▶ sfríftati 1, 2 | zleteti pp

spričevalo -a s |dokument o učenčevem uspehu in vedenju|

overoviti spričevalo □ zastar. *atestat* □ star. *izkaz* □ zastar. *izpričba*

□ zastar. *naznanilo* □ zastar. *svedočba*

• 1. pravn., zgod. *ubožnostno spričevalo* □ pravn., zgod. *ubožno spričevalo*

2. *zdravniško spričevalo* □ zastar. *zdravniška svedočba* □ zastar. *zdravniški atest* □ zastar. *zdravniški certifikat* □ *zdravstveno spričevalo*

spríčo predl. ▶ poleg² 3 | vpričo | zaradi

spríčo téga predl. zv. ▶ zato

s pridom prisl. zv. ▶ koristno

s pridržkom nač. prisl. zv. |izraža, da dejanje vključuje (delno)

omejitev soglašanja s čim| *s pridržkom sodelovati* □ pog. *z rezervno*

sprijateljvátí se -újem se nedov. ▶ spoprijateljèvati se

sprijateljítí se -ím se dov. ▶ spoprijateljítí se

spríjázni se -im se dov. *s čim* |prenehati imeti odklonilni

odnos do česa neprijetnega, neugodnega zaradi prepričanja, da se stvar ne da spremeniti| *spríjázni se z mislijo na smrt*

□ *spoprijázni se* □ publ. *izmiriti se* □ publ. *pomiriti se* □ star. *z bogati se*

□ star. *zložiti se*

GLEJ ŠE spoprijateljiti se

spríjáznevátí se -újem se nedov. *s čim* |prenehavati imeti

odklonilni odnos do česa neprijetnega, neugodnega zaradi prepričanja, da se stvar ne da spremeniti| *Ljudje so se začeli spríjáznevati z novimi ukrepi* □ knj.izroč. *prijázni se*

spríjémanje -a s ▶ lepljenje 2, 3

spríjémati se -am se nedov.

1. |zaradi lepljivosti pritrjevati se drug k drugemu| *Mokri lasje se spríjémajo* □ *lepiti se* □ *zlepjati se* □ pog. *limati se*

2. |izraža, da deli česa ob medsebojnem dotiku ostajajo skupaj| *Listi so se začeli spríjémati* □ med. *aglutinirati* *Celice aglutinirajo*

GLEJ ŠE lepiti se 2 | spopadati se

spríjémek -mka m ▶ sprimek

spríjémkast -a -o prid. ▶ lepljiv 2 | sprijemljiv

spríjémljiv -a -o prid. |ki se (rad) sprime, sprijema| *spríjémjive*

smolnate deske □ knj.izroč. *spríjémkast* □ knj.izroč. *sprímkast*

GLEJ ŠE lepljiv 2

spríjéti sprímem dov. ▶ sprejeti 2

spríjéti se sprímem se dov.

1. |zaradi lepljivosti pritrđiti se drug k drugemu| *Zaradi vlage so se znamke spríjele* □ *zlepiti se* □ pog. *zlimati se* □ *skepiti se* ↗

2. |izraža, da deli česa ob medsebojnem dotiku ostanejo skupaj| *Čez čas se posamezni deli med seboj sprimejo* □ med. *aglutinirati* *Celice aglutinirajo*

3. |prijeti drug drugega (za roke)| *Fantje in dekleta se sprimejo in zaplešejo* □ star. *spoprijéti se*

GLEJ ŠE spopasti se

sprímek -mka m |kar nastane, ko se deli česa zaradi lepljivosti

pritrđijo drug k drugemu| *sprimek las* □ knj.izroč. *spríjémek*

• med. *sprimek celic* □ med. *aglutinat*

GLEJ ŠE breča

sprímkast -a -o prid. ▶ lepljiv 2 | sprijemljiv

spríng -a m ▶ vrv

sprínt -a m ▶ tek¹

spríntati -am nedov. in dov. ▶ dirjati | natisniti 2 | teči 1

sprivatizírati se -am se dov. ▶ privatizirati se

spróbati -am dov. ▶ preizkusiti

sprobávati -am nedov. ▶ pomerjati | preizkušati

sprokléti -kólnem dov. ▶ prekleti² 1, 2

sprostírati -am nedov. ▶ razgrinjati 1 | širiti 2

sprostírati se -am se nedov. ▶ razprostirati se

sprostítí -ím dov.

1. *kaj* |narediti, povzročiti, da postane tkivo, organ manj napet, nategnjen| *sprostítí mišice* □ *relaksirati* □ ekspr. *popustiti*

2. *koga* |narediti, povzročiti, da postane kdo čustveno, duševno manj napet, nenapet| *Glasba ga sprosti* □ *relaksirati* □ knj.izroč. *razbrzdati*

3. *kaj* |narediti, povzročiti, da se kaj izraža, kaže brez omejitev, zadržkov| *sprostítí domišljijo* □ knj.izroč. *razbrzdati* □ ekspr. *razvezati*

4. *kaj* ekon. |uradno odrediti prenehanje ustalitve na določeni višini| *sprostítí cene* □ ekon. *odmrzniti*

sprostítí se -ím se dov. ▶ znebiti se

sprostréti -strém dov. ▶ razgrniti | razširiti 2

sprostréti se -strém se dov. ▶ razprostreti se

sprostrít -a -o prid. ▶ razgrnjen

sproščati -am nedov.

1. *kaj* |delati, povzročati, da postane tkivo, organ manj napet, nategnjen| *sproščati mišice* □ *relaksirati*

2. *koga* |delati, povzročati, da postane kdo čustveno, duševno manj napet, nenapet| *Glasba človeka sprošča* □ *relaksirati* □ *sproščevati* □ knj.izroč. *spraščati*

3. *kaj* |delati, povzročati, da se kaj izraža, kaže brez omejitev, zadržkov| *sproščati domišljijo* □ ekspr. *razvezovati*

4. *kaj* ekon. |uradno odrediti prenehanje ustalitve na določeni višini| *sproščati cene* □ ekon. *odmrzovati*

sproščati se -am se nedov. |izraža, da postaja kdo čustveno, duševno manj napet, nenapet| *sproščati se ob glasbi* □ *relaksirati se*

□ *sproščevati se* □ knj.izroč. *spraščati se*

sproščèn -éna -o prid. |ki se duševno in telesno dobro počuti,

nima zadržkov v ravnanju, vedenju; ki izraža, kaže tako počutje| *sproščèn človek*; *sproščeno gibanje* □ *lahkoten*

□ knj.izroč. *nezadržan* □ knj.izroč. *nonšalanten* *nonšalantna hoja*

♦ *biti sproščèn* □ ekspr. *biti ves lahek* □ ekspr. *biti ves lahkoten*

sproščènost -i ž |stanje človeka, ki se duševno in telesno dobro počuti, nima zadržkov v ravnanju, vedenju| *mladostna sproščènost* □ knj.izroč. *nezadržanost* □ knj.izroč. *nonšalanca* *nonšalanca*

v govoru

sproščévati -újem nedov. ▶ sproščati 2

sproščévati se -újem se nedov. ▶ sproščati se

spróten -tna -o prid. ▶ bežen 1

spróti prisl.

1. čas. prisl. |izraža, da se dejanje zgodi brez odlašanja, v kratkem času| *Vse, kar zasluži, sproti zapravi* □ *hitro* □ ekspr. *kmalu*¹ □ pog. *prec*

□ pog. *precej*² □ nar. *spotoma* *Kar mu naročiš, vse spotoma pozabi*

□ ekspr. *takoj*

2. nač. prisl. |izraža redno, tekoče opravljanje dejanja| *sproti*

plačevati račune □ *sprotno* □ urad. *ažurno*

sprótni -a -o prid.

1. |ki se zgodi brez odlašanja, v kratkem času| *sprotno zapisovanje izjav* □ ekspr. *takojšni*

2. |ki se opravlja redno, tekoče| *sprotno plačevanje računov*

□ urad. *ažurni*

GLEJ ŠE prevajanje •1

sprótno prisl. ▶ sproti 2

sprotolétje -a s ▶ pomlad

sprovájati -am nedov. ▶ izpolnjevati 2 | izvajati 1 | spremljati 1 | uresničevati | voditi 2

sprovésti -védem dov. ▶ izpolniti 2 | izvesti² 1 | popeljati | spremi | uresničiti

sprovocírati -am dov. ▶ izzvati

spróžati¹ -am nedov.

1. kaj | delati, povzročati, da se kaj napeto upognjenega sprosti, zravna | *sprožati s snegom pokrite veje* □ **prožiti**

2. kaj | z dotikom, s sprostitutvijo spravljati v delovanje | *sprožati alarmne naprave* □ **prožiti** □ knj.izroč. **sproževati**

GLEJ ŠE vzbujati

spróžati² -am nedov. ▶ iztegovati 1

sproževáti -újem nedov. ▶ sprožati¹ 2

sprožilec -lca m

1. [vzvod mehanizma za sprožitev orožja] *Sprožilec se je zaskočil* □ **petelin** □ ekspr. **petelinček** □ star. **petelinec** □ knj.izroč. **prožilec** □ knj.izroč. **sprožnik**

2. fot. [priprava, s katero se sproži zaklop v fotografskem aparatu, filmski kameri] *pritisniti na sprožilec* □ knj.izroč. **prožilec** □ fot. **sprožilo** □ knj.izroč. **sprožnik**

3. knj.izroč. [kar povzroči, da kaj nastane, se začne] *pravočasno predvideti sprožilce nezadovoljstva* □ knj.izroč. **sprožilo**

sprožilo -a s ▶ sprožilec 2, 3

sprožitelj -a m ▶ pobudnik

sprožiti¹ in sprožiti -im dov. ▶ ustreliti 1 | vzbuditi

sprožiti² in sprožiti -im dov. ▶ iztegniti

sprožnik -a m ▶ sprožilec 1, 2

sprstenína -e ž ▶ humus

sprstenínast -a -o prid. ▶ humozen

sprstenínasti -a -o prid. ▶ tla 3•3

spršiti se -ím se dov. ▶ razpršiti se

spřt -a -o povdk. s kom | izraža, da je kdo v nesoglasju s kom | *biti spřt s соседom* □ *biti v sporu* □ neustrez. *biti na bojni nogi* □ pog. *biti si navzkriž* □ star. *biti si v jezi* S *osedovimi so si v jezi* □ ekspr. *biti si v laseh* □ pog. *biti skregan* □ neustrez. *biti v bojnem stanju* □ nar. *biti v svaji* □ ekspr. *grdo se gledati* □ star. *imeti kaj na rovašu* □ ekspr. *přti v navzkrižje*

sprřtija -e ž ▶ spor 1

spřva prisl. ▶ najprej | na začetku¹

spřfani -a -o prid. ▶ obubožani

spřfati se -am se dov. ▶ obubožati 1

spřntati se -am se dov. ▶ upreti se 1, 2

spřst -a m ▶ dvig 1

spřstíti -ím dov. kaj | premakniti z višjega mesta, položaja na nižjega | *spřstíti rolete na polovico* □ knj.izroč. **pogrezniti** **pogrezniti vedro v vodnjak** □ ekspr. **znižati** □ protip. **dvigniti**

GLEJ ŠE dovoliti | dvigniti 1 | podaljšati 1 | razstreliti | znižati 2

spřstíti ga -ím ga dov. ▶ prdniti

spřstíti se -ím se dov. ▶ poklekniti | prevesiti se 2 | pristati¹ | zajokati | znižati se 2

spřstnica -e ž ▶ prt•

spřščališče -a s | nekdanj kraj, prostor, urejen za spuščanje, pripuščanje samca k samici | *spřščališče ob hlevu* □ **spřščalna postaja**

GLEJ ŠE pristajališče

spřščálka -e ž ▶ drča• | žičnica•6

spřščální -a -o prid. ▶ spřščališče | žičnica•6

spřščanje -a s ▶ dviganje 1

spřščati -am nedov. kaj | premikati z višjega mesta,

položaja na nižjega | *spřščati in dvigati ročico stroja* □ ekspr. **nižati**

□ knj.izroč. **pogrezati** *pogrezati vedro v vodnjak* □ protip. **dvigati**

• **spřščati mehurčke** □ pog. **delati mehurčke**

GLEJ ŠE ceniti² 1 | dvigati 1 | prdeti | razstreljevati

spřščati se -am se nedov. ▶ nižati se 1 | padati 4 | pogovarjati se 1 | pristajati¹ | zahajati

spřstum -a m ▶ izmeček• | izmeček 2

spřáb -a m ▶ garje

spřáčiti se -im se nedov. ▶ bahati se | jokati pp 1 | postavljati se

spřáčji -a -e prid. ▶ mora

spřáčka -e ž ▶ driska | driska• | siten¹ povdk. | sitnež

spřáčkati ga -am ga nedov. ▶ lomiti ga | motiti se 2

spřága -e ž ▶ kaplja• | malo² 2 | pot³•

spřájca -e ž | moško oblačilo za k hlačam, navadno iz tanjšega blaga | *obleči spřájco* □ nar. **robača** □ **spřájčka** ↗

♦ nardp. **hodnična spřájca** □ nardp. **hodna spřájca** □ nardp. **hodničevka**

□ nardp. **hodnikova spřájca**

• 1. knj.izroč. **dopetna spřájca** □ ekspr. **dopetača** □ knj.izroč. **dopetnica**

2. **spalna spřájca** □ **nočna spřájca** 3. **zgod. verižna spřájca** □ zgod. **železna spřájca**

GLEJ ŠE fašist | nacionalsocialist | oklep 1

spřájčica -e ž ▶ spřájčka

spřájčka -e ž | majhna spřájca | *spřájčke in hlačke za otroke*

□ ekspr. **spřájčica**

• **spalna spřájčka** □ ekspr. **spalna spřájčica**

GLEJ ŠE samoperka | vetrnica•2

spřájčnik -a m ▶ rokavci

spřakopър -ja m

• zool. **črnočeli spřakoper** □ nar. **črnočelec**

spřám¹ -a m ▶ spolovilo

spřám² -ú m ▶ sramota¹

spřámen -mna -o prid. ▶ sramoten

spřamežljív -a -o prid. | ki v svojem vedenju, ravnanju kaže zadržanost, sram; ki vsebuje, izraža zadržanost, sram | *spřamežljiv fant*; *spřamežljiv pogled* □ zastar. **stiden**

spřamežljívka -e ž ▶ mimoza 2

spřámni -a -o prid. ▶ pas•4 | ustnica• | uš•4

spřámnica -e ž ▶ dimeljnica

spřamôta¹ -e ž | stanje, ko je ugled, veljavo koga zmanjšana |

doživeti spřamoto □ ekspr. **blamaža** □ evfem. **nečast** □ zastar. **sram**²

GLEJ ŠE osramotiti 1 | osramotiti se | spolovilo

spřamôta² medm. ekspr. | izraža ogorčenje, zgražanje | *Sramota,*

še tega ne veš □ ekspr. **groza**³ □ ekspr. **grozota**² □ ekspr. **nezaslišano**²

□ ekspr. **škandal**²

spřamôta³ povdk. ekspr. | izraža, da kaj ni v skladu s človeškim dostojanstvom, ponosom | *Sramota je, da za krajo ni bil kaznovan*

□ ekspr. **sramotno** □ ekspr. **škandal**¹

spřamôten -tna -o prid. | ki ni v skladu s človekovim dostojanstvom, ponosom | *sramotna zadeva* □ ekspr. **brezbožen** *Njihovo ravnanje s starčkom je bilo surovo in brezbožno* □ knj.izroč. **brez-**

časten □ knj.izroč. **infamen** □ knj.izroč. **maloslaven** □ evfem. **nečasten**

□ evfem. **neslaven** □ zastar. **sramen**

spřamotênje -a s | jemanje ugleda komu s kazanjem napak, nepravilnega ravnanja | *sramotenje nasprotnikov* □ **sramotitev**

□ **zasramovanje** □ ekspr. **blatenje** □ knj.izroč. **difamacija** □ knj.izroč. **grditev**

□ ekspr. **pljuvanje** *pljuvanje po nasprotnikih* □ zastar. **zasramba**

sramotílec -lca m | kdor koga sramoti, zasramuje | *izogniti se*

sramotilcu □ **zasramovalec**

sramotilka -e ž ▶ pesem 1•11

sramotilni -a -o prid. ▶ oder 1•4 | pamflet | pesem 1•11 | steber¹ •

sramotítev -tve ž ▶ sramotenje

sramotíti -ím nedov.

1. koga |s kazanjem napak, nepravilnega ravnanja jemati komu ugled| *sramotiti nasprotnika, državo; sramotiti koga pred prijatelji* □ *zasramovati* □ ekspr. *blamirati* □ ekspr. *blatiti* □ ekspr. *brazdati*²

□ knj.izroč. *difamirati* □ ekspr. *mazati* □ ekspr. *osirati koga pri kom osirati nasprotnika, državo; osirati koga pri sosedih* □ zastar. *osramočevati*

□ ekspr. *pljuvati na koga/po kom* □ slabš. *svinjati* *svinjati nasprotnika*

2. koga |spravljati v zelo neprijeten položaj| *S svojim dejanjem je sramotil družino* □ ekspr. *blamirati*

sramótni -a -o prid. ▶ oder 1•4

sramótnica -e ž ▶ ničvrednica

sramótnik -a m ▶ ničvrednež

sramótno povdk. ▶ sramota³

sramováti se -újem se nedov. |izraža, da ima kdo neprijeten, neugoden občutek, ki nastane iz zavesti o neprimernosti, nečastnosti lastnega ravnanja, stanja| *Ni se mu treba sramovati*

□ zastar. *stiditi se* □ pog. *ženirati se*

sránje¹ -a s ▶ blato 2 | iztrebek

sránje² medm. ▶ neumnost² | presneto²

sránje³ povdk. ▶ slabo³

sráti sérjem nedov. ▶ govoriti 1 pp 13 | motiti se 2 | opravljati¹ •4

sráti ga sérjem ga dov. ▶ lomiti ga

srbečica -e ž ▶ garje | srbenje

srbénje -a s |neprijeten občutek, zlasti na koži, ki sili k praskanju| *povzročati srbenje* □ *srbež* □ star. *srbečica*

srbež -a m ▶ srbenje

srborít -a -o prid. ▶ vzkipljiv

srborítež -a m ▶ vzkipljiv povdk.

srborítiti -ím nedov. ▶ jeziti se 2

srborítka -e ž ▶ šipek

srborítnež -a m ▶ vzkipljiv povdk.

srborítost -i ž ▶ vzkipljivost

srbski -a -o prid. ▶ cerkev 2 pp 3 | jezik 3•58

srbščina -e ž ▶ jezik 3•58 | jezik 3•37

srcé¹ -á s

1. |votel mišičasti organ v prsni votlini, ki poganja kri po žilah| *Srce bije* □ zastar. *osrčje* □ ekspr. *srčce* □ ekspr. *srček*

2. |kar je po obliki podobno temu organu| *V drevo je vrezal srce* □ star. *srce*² *izrezovati papirnata srceta* □ ekspr. *srček*

GLEJ ŠE dober¹ 2• | dvoriti | gotovo³ 1 | izpovedati se | izpovedovati se | neusmiljen¹ • | noseč[•] | objeti 1 | osrčje | ponižen • | potolažiti | pozabiti 2 | prigravarjati | priljubiti se | priporočiti 1 | prizadeti³ 1 | rad 1 | razširjenje • | spodbujevalnik | srčika 2 | središče 3, 4 | steber² | usmiljen • | utrip 2• | vznemirjen • | zaljubiti se 1 | zaljubljen • | zelo 3 | žalostiti

srcé² -ta s ▶ srce¹ 2

srčece -a s ▶ objemati 1 | srce¹ 1

srček -čka m ▶ ljubljenec | otrok 1 | srce¹ 1, 2 | srčika 2

srčen -čna -o prid. ▶ ljubezniv | pogumen

srčevína -e ž ▶ jedrovina

srčica -e ž ▶ bistvo 1 | srčika 1, 2

srčika -e ž

1. |notranji, osrednji del stebela, debla| *dolbsti srčiko hrasta*

□ knj.izroč. *srčica*

2. |srednji, najmlajši listi solate, zelja| *izrezati srčike* □ *srce*¹ □ *srček*

□ agr. *osrčje* □ knj.izroč. *srčica* □ agr. *sredina*

GLEJ ŠE bistvo 1

srčiti -ím nedov. ▶ opogumljati

srčkan -a -o prid. ▶ ljubek

srčkanje -a s ▶ ljubkovanje

srčkano prisl. ▶ ljubko

srčkanost -i ž ▶ ljubkost

srčkati -am nedov. ▶ ljubkovati

srčkati se -am se nedov. ▶ ljubkovati se

srčni -a -o prid. ▶ angina pectoris | bolezen pp 3 | dobrotā | duševni 2 | infarkt • | korenina •1 | mišica •11 | moč¹ • | prekat •2 | smrt 1•2 | spodbujevalnik | utrip 2• | vnetje •7 | zastoj 4•1

srčno prisl. ▶ pogumno

srčnost -i ž ▶ pogum

srčnožilni -a -o prid. ▶ kardiovaskularni

srđ -a m ▶ togota

srđiti -a -o prid. ▶ togoten

srđitež -a m ▶ togotnež

srđiti -ím nedov. ▶ togotiti

srđiti se -ím se nedov. ▶ togotiti se

srđito prisl. ▶ togotno

srđitost -i ž ▶ togota

srđorit -a -o prid. ▶ vzkipljiv

srđorítež -a m ▶ vzkipljiv povdk.

srébati -am nedov. *kaj* |spravljati v usta kaj tekočega in požirati ob hkratnem vlečenju zraka vase, pri čemer nastajajo šumeči glasovi|

srebati juho □ *srkati* *srkati vroč čaj iz skodelice* □ knj.izroč. *cmrkati*

□ knj.izroč. *posrkavati* □ ekspr. *srebkati* □ ekspr. *srebljati* □ knj.izroč. *vsrkavati*

GLEJ ŠE srkati

srébkati -am nedov. ▶ srebati

srebljáj -a m |količina česa tekočega, ki se naenkrat srebne|

Odpil je srebljaj kave in odložil skodelico □ *srk* □ *srkljaj*

srebljáti -ám nedov. ▶ srebati

srébniti -em dov. *kaj* |spraviti v usta kaj tekočega in požreti ob

hkratnem potegu zraka vase, pri čemer nastane šumeč glas|

srebniti požirek čaja □ *posrkniti* *Še enkrat je posrknil* □ *srkniti* □ *vsrkniti*

srébniti ga -em ga dov. ▶ srkniti ga

srebrár -ja m ▶ srebrinar

srébrast -a -o prid. ▶ srebrn

srebréti -ím nedov. ▶ srebri se

srebríkast -a -o prid. ▶ srebrnkast

srebríti -ím dov. *kaj* ekspr. |delati kaj po barvi podobno srebru|

Slana je srebrila travnik □ knj.izroč. *srebrniti*

GLEJ ŠE svíeti 1

srebríti se -ím se nedov. |izraža, da se kaj srebrno odraža, kaže|

Reka se srebrí v mesečini □ *srebríti*

srebrín -a -o prid. |ki je take barve kot srebro| *srebrni čevlji*

□ *srebrast* □ ekspr. *posrebrén* *posrebréni gorski vrhovi* □ *srebrnkast* ↗

GLEJ ŠE posrebrén | zvonek

srebrínast -a -o prid. ▶ srebrnkast

srebrínasti -a -o prid. ▶ mimoza 1

srebríni -a -o prid. ▶ bogat 1• | denar •12 | letalo | medalja •2 |

poroka pp 1 | srebrnik | srebrnik pp

srebrník -a m |kovanec iz srebra| *kovati srebrnike; podariti*

srebrnik □ *srebrni kovanec* □ star. *florint* □ star. *forint* □ star. *goldinar*

□ star. *srebrnjak* □ zastar. *trdnjak*

PODPOMENKE aspra, belič, beneška lira, denarij, dukaton, goldinar, križavec, kvinar, obol, petača, petica, repar, sesterč, srebrni rubelj, skud, stater, šestica, šiling, tolar, vinar¹

srebrníkast -a -o prid. ▶ srebrnkast

srebrnína -e ž |izdelki iz srebra| *prodajati srebrnino* □ pog. *srebro*

GLEJ ŠE denar •12

srebrninar -ja m | izdelovalec ali prodajalec izdelkov iz srebra |

srebrninar in zlatar □ **srebrar**

srebrniti -im nedov. ▶ srebiti

srebrnják -a m ▶ srebrnik

srebrnkast -a -o prid. | ki ni popolnoma srebrn | *srebrnkast pas*

□ knj.izroč. **srebrikast** □ knj.izroč. **srebrmast** □ knj.izroč. **srebrnikast**

GLEJ ŠE sivkast

srebrnolás -a -o prid. ▶ sivolás

srebró -á s

• **1.** novo srebro □ alpaka □ metal. argentan □ kitajsko srebro **2.** živo srebro □ knj.izroč. merkur

GLEJ ŠE denar ♦12 | medalja ♦2 | srebrnina

srebróv -a -o prid. ▶ argentit | sulfid ♦4

sreča¹ -e ž

1. |razmeroma trajno stanje velikega duševnega ugodja|

občutiti srečo □ ekspr. **radost** □ ekspr. **srečica** □ **blaženost** ▶ protip. **nesreča**

2. ekspr. |stanje duševnega in telesnega ugodja ob izpolnitvi

želja, ciljev| *Obljubljali so jim srečo* □ ekspr. **nebesa** □ ekspr. **raj**¹

GLEJ ŠE hazarder | igra ♦2 | naključje¹ | naključno | nesreča 2 |

osrečiti | pogodba ♦19 | srečen ♦ | zadovoljstvo 1

sreča² povdk. | izraža, da kaj povzroča veliko duševno ugodje|

Otrok je njena največja sreča □ zastar. **blagodar** □ knj.izroč. **blagodat**

□ vznes. **blagoslov** □ ekspr. **radost** □ ekspr. **sonce**²

srečanje -a s | prihod s kom skupaj z določenim namenom|

dogovoriti se za srečanje □ knj.izroč. **snidenje** □ knj.izroč. **svidenje** *želeti si ponovnega svidenja s kom*

GLEJ ŠE finale | tekma | tekmovanje 2

srečati -am dov.

1. koga |gibajoč, premikajoč se priti mimo koga, skupaj s kom|

na cesti srečati skupino otrok □ nar. **sestati**² □ ekspr. **videti** *Ustavil je prvega človeka, ki ga je videl* □ **naleteti**¹

2. koga |priti skupaj s kom in se z njim seznaniti| *Na zabavi*

je srečal zanimive ljudi □ **priti v stik s kom** □ star. **priti v dotik s kom**

□ star. **priti v dotiko s kom** □ **naleteti**¹

srečati se -am se dov. ▶ sestati se

srečavališče -a s ▶ srečevališče

srečavati -am nedov. ▶ srečevati 1, 2

srečavati se -am se nedov. ▶ sestajati se

srečelóv -óva m | igra na srečo z oštevilčenimi dobitki v blagu|

prirediti srečelov □ **srečolov** □ star. **srečkanje**

srečelóvec -vca m ekspr. |kdor si prizadeva na hitri, lahki način

pridobiti bogastvo, materialne dobrine| *družiti se s srečelovci*

□ ekspr. **srečolovec**

srečen -čna -o prid. |ki je v razmeroma trajnem stanju velikega

duševnega ugodja; za katerega je značilno tako stanje sploh| *srečen*

otrok; srečna mladost □ ekspr. **jasen jasna mladost** □ ekspr. **preblažen**

□ ekspr. **presrečen** □ ekspr. **sončen sončno otroštvo** ▶ protip. **nesrečen**

♦ **biti srečen** □ ekspr. biti izvoljenec bogov □ ekspr. biti poln sreče □ ekspr. biti

v devetih nebesih □ ekspr. biti ves blažen □ ekspr. biti v malih nebesih

□ ekspr. biti v sedmih nebesih □ ekspr. prepevati od sreče □ ekspr. živeti v sreči

POVEDKOVNIK srečko, srečnež, srečnica, srečnik

GLEJ ŠE nesrečen | osrečevati | osrečiti | vesel¹ 3, 4 | vesel² |

zadovoljen²

srečenósec -sca m ekspr. |kdor prinaša srečo| *Razglasili so ga za*

rešitelja domovine in srečenosca □ ekspr. **srečonosec**

srečenósní -a -o prid. |ki prinaša srečo| *srečenosna štiriperesna*

deteljica □ **srečonosni**

GLEJ ŠE število 1♦17

srečevališče -a s |kraj, prostor za srečevanje| *Sejem je postal*

mednarodno srečevališče ljudi □ **srečavališče**

srečeváti -újem nedov.

1. koga |gibajoč, premikajoč se prihajati mimo koga, skupaj s

kom| *Srečeval je same znanke* □ **srečavati**

2. koga |prihajati skupaj s kom in se z njim seznaniti| *Na pri-*

reditvah je srečeval zanimive ljudi □ **prihajati v stik s kom** □ **srečavati**

□ star. **prihajati v dotik s kom** □ star. **prihajati v dotiko s kom**

srečeváti se -újem se nedov. ▶ sestajati se

srečica -e ž ▶ sreča¹ 1

srečkanje -a s ▶ srečelov | žrebanje

srečkati -am nedov. ▶ žrebat

srečko -a m ▶ srečen povdk. | srečnež

srečnež -a m ekspr. |kdor je srečen| *zavidati srečnežu* □ šalj. **srečo**

□ knj.izroč. **srečnik**

GLEJ ŠE srečen povdk.

srečni -a -o prid. ▶ konec¹ ♦1

srečnica -e ž ▶ srečen povdk.

srečnik -a m ▶ srečen povdk. | srečnež

srečolóv -óva m ▶ srečelov

srečolóvec -vca m ▶ srečelovec

srečonósec -sca m ▶ srečenosec

srečonósní -a -o prid. ▶ srečenosni | število 1♦17

sred predl. ▶ sredi 1, 2

sreda -e ž ▶ pepelnica² | sredina 1, 2 | zmeren ♦

sredí predl.

1. z rodilnikom |za izražanje stanja v položaju z enako, s približno

enako oddaljenostjo od dveh ali več mejnih točk| *sredi deske*

izvrtati luknjo □ **v sredini** □ star. **sred**

2. |za izražanje dogajanja približno na polovici časovnega

obdobja| *saditi sredi aprila* □ **v sredí** □ **v sredini** □ star. **sred**

GLEJ ŠE med³ 1, 2, 3 | na sredi

sredíca -e ž |notranji, mehki ali mehkejši del kruha, peciva;

notranji, mehki ali mehkejši del česa sploh| *Pojedel je sredico,*

skorjo pa pustil; sredica buče □ knj.izroč. **meča**¹ □ knj.izroč. **mečava**¹

sredílní -a -o prid. ▶ sveder pp

sredína -e ž

1. |mesto, točka, ki je enako oddaljena od dveh ali več mejnih

točk| *označiti sredino igrišča* □ **sreda**

2. |kar je približno enako oddaljeno od izhodišča, začetka in

konca| *sredina tedna* □ **sreda**

• mat. **aritmetična sredina** □ mat. aritmetično povprečje

GLEJ ŠE notranjost 2 | okolje | srčika 2 | središče 1 | zmeren ♦

sredíneč -nca m

1. |prst na roki med kazalcem in prstancem| *Sredíneč ga boli*

□ **srednji prst**

2. polit. |član sredinske skupine v parlamentu| *vodstvo sredincev*

□ polit. **centrumaš**

GLEJ ŠE zmernež

sredínski -a -o prid. ▶ središčni

središče -a s

1. |točka, ki je enako oddaljena od točk na obodu, robu zlasti

pri okroglih predmetih| *označiti središče kroga* □ **sredina**

2. |kraj, predel, ki je enako oddaljen od obrobij| *zemljepisno*

središče države □ **center** □ knj.izroč. **osredje**

3. |del mesta z glavnimi poslovnimi, upravnimi in kulturni-

mi stavbami| *stanovati v središču mesta* □ **mestno jedro** □ **mestno**

središče □ **center** □ knj.izroč. **centrum mesta** □ knj.izroč. **mestno osrčje**

□ ekspr. **srce mesta**

4. s prilastkom |kraj, prostor, kjer je osredotočena določena

dejavnost| *kulturno središče države* □ **center** □ ekspr. **ognjišče**

□ knj.izroč. **osredek** □ ekspr. **srce**¹ □ ekspr. **vozel** □ ekspr. **vozišče**

◆ **nakupovalno središče** □ nakupovališče □ nakupovalni center
□ nekuj. pog. šopingcenter

5. šah. [vsako od štirih polj v sredini šahovnice] *s kmeti zavzeti središče* □ šah. **središčno polje**

GLEJ ŠE center •3 | center •4 | center •5 | center •8 | jedro 2 | mesto¹ 1• | žarišče 2

središčni -a -o prid. | [ki je, se nahaja v središču] *središčna lega predmeta* □ **centralni** □ **osrednji** □ **sredinski** □ knj.izroč. **centrični**

GLEJ ŠE kmet 2• | linija •2 | obremenitev •3 | osrednji 3 | središče 5

središčnica -e ž šah. [faza igre med otvoritvijo in končnico] *značilnosti središčnice* □ šah. **srednja igra**

središčnost -i ž ► osrednjost

srednica -e ž ► posrednica

srednik -a m ► posrednik

srednják -a m ► kmet 1•3

srednje mer. prisl. [izraža, da kaj dosega količino, stopnjo, ki je med najvišjo in najnižjo količino, stopnjo] *biti srednje zadovoljen* □ ekspr. **zmerno**

srednjegôrski -a -o prid. ► sredogorje

srednjekrílnik -a m ► letalo pp 3

srednjeróčni -a -o prid. ► posojilo pp | posojilo •9

srednješólec -lca m ► dijak

srednješólka -e ž ► dijakinja

srednjevéski -a -o prid. ► zastarelo

srednji -a -e prid. | [ki je glede na mogoči razpon med spodnjo in zgornjo mejo] *nit srednje debeline* □ ekspr. **zmerni**

GLEJ ŠE doba •30 | kmet 1•3 | kmet 2• | linija •2 | mezozoik | napadalec • | ocena 2•6 | osrednji 1 | petelin • | pot⁴ •4 | povprečni | sloj pp | slovar pp 4 | spol •2 | sredinec 1 | središčnica | srednjik | šola¹ pp 1 | šolstvo pp | vek¹ •

srednjik -a m jezikosl. [glagolski način s povračanjem dejanja na nosilca dejanja] *trpnik, tvornik in srednjik* □ jezikosl. **medij** □ jezikosl. **srednji način**

sredobéžni -a -o prid. ► pospešek •1 | sila¹ •1

sredobéžnost -i ž ► centrifugalnost

sredogórje -a s geogr. [nižji, navadno še gozdnati gorski svet] *značilnosti sredogorja* □ geogr. **srednjegorski svet** □ geogr. **sredogorski svet**

sredogôrski -a -o prid. ► sredogorje

sredotéžni -a -o prid. ► pospešek •2 | sila¹ •2

sredotéžnost -i ž ► centripetalnost

sredotóčiti -im nedov. ► osredotočiti 1, 2

sredotóčje -a s ► žarišče 2

sredovózen -zna m ► gož 1

sredozémeec -mca m [kdor živi v deželah ob Sredozemskem morju ali je doma iz njih] *nordijci in sredozemci* □ **mediteranec**

sredozémski -a -o prid. ► hiša 1•9

sredstvo -a s [kar je namenjeno, uporabljeno za uresničitev kakega dejanja, dosega določenega cilja, namena] *zapor, nasilje in druga sredstva pritiska* □ **pripomoček** □ ekspr. **adut** *Te besede so bile njen zadnji adut* □ publ. **instrument**² □ ekspr. **karta**¹ *To je naša zadnja karta* □ ekspr. **orodje** □ ekspr. **orožje** □ zastar. **vehikel** *Jezik ni samo vehikel za sporočanje*

• **1.** med. **anestetično sredstvo** □ med. **anestetik** **2.** med. **antiseptično sredstvo** □ med. **antiseptik** **3.** **blažilno sredstvo** □ blažilo □ knj.izroč. ublaževalno sredstvo **4.** **bljuvalno sredstvo** □ bljuvalo □ knj.izroč. bljuvno sredstvo □ knj.izroč. bruhalno sredstvo **5.** **čarovno sredstvo** □ knj.izroč. bajilo □ knj.izroč. čarilo □ magično sredstvo **6.** **finančna sredstva** □ denarna sredstva □ prakt. sp. finance □ zastar. **financionalna sredstva** □ gmotna sredstva **7.** **gasilno sredstvo**

□ knj.izroč. **gasilo** □ knj.izroč. **gasilsko sredstvo** **8.** **izrazno sredstvo** □ knj.izroč. **izrazilo** □ knj.izroč. **izraževalno sredstvo** **9.** **komunikacijsko sredstvo** □ prakt. sp. **komunikacija** □ knj.izroč. **občilo** **10.** **kontracpcijsko sredstvo** □ knj.izroč. **protispočetno sredstvo** **11.** med. **kontrastno sredstvo** □ med. **kontrast** **12.** **konzervacijsko sredstvo** □ agr. **konzervans** □ nestrok. **konzervator** **13.** **kozmetična sredstva** □ prakt. sp. **kozmetika** **14.** **kozmetično sredstvo** □ knj.izroč. **lepotično sredstvo** □ **lepotilno sredstvo** □ knj.izroč. **lepotilo** □ **lepotno sredstvo** □ ekspr. **mazalo** **15.** med. **narkotično sredstvo** □ med. **narkotik** □ knj.izroč. **narkozno sredstvo** □ med. **omamilo** □ med. **splošni anestetik** **16.** **odvajalno sredstvo** □ knj.izroč. **čistilo** □ star. **dristilo** □ farm. **laksativ** □ **odvajalo** □ farm. **purgativ** **17.** farm. **paliativno sredstvo** □ farm. **paliativ** **18.** **pirotehnična sredstva** □ knj.izroč. **pirotehniška sredstva** **19.** **pomirjevalno sredstvo** □ knj.izroč. **mirilo** □ **pomirilno sredstvo** □ **pomirilo** □ **pomirjevalo** □ farm. **sedativ** **20.** **prebujevalno sredstvo** □ knj.izroč. **dramilno sredstvo** □ knj.izroč. **dramilo** **21.** **preprečevalno sredstvo** □ knj.izroč. **preprečilo** □ **preventivno sredstvo** **22.** **proizvajalna sredstva** □ **produkcijiska sredstva** **23.** **razkrojevalno sredstvo** □ **razgrajevalno sredstvo** □ **razkrajno sredstvo** □ **razkrojilo** **24.** **razstreljevalno sredstvo** □ **razstrelilno sredstvo** **25.** **uspavalno sredstvo** □ **hipnotično sredstvo** □ **hipnotik** □ **uspavalo** □ zastar. **uspavno sredstvo**

GLEJ ŠE abortiv | adsorbent | anestetik | čistilo | denar | diuretik | dokazilo | dotacija | dramilo | dražilo | hladilo | insekticid | ličilo | občilo • | razkužilo | sladilo | stimulans | sušilo 2 | škropivo | topilo | trdilo | vezivo 1 | vozilo

srén -a m [ledena, skorjasta plast snega] *Sren se je začel tajati* □ **srenasti sneg** □ alp. **osrenica** [navadno tanjša]

srénasti -a -o prid. ► sren

sréneec -nca m [otajana zrnata zgornja plast snega] *Srenec je ponoči znova zmrznil* □ **spomladanski sneg** □ **zrnati sneg** □ **zrneec** □ **zrnovec**

srénja -e ž [nekdaj skupnost upravičencev do skupnega premoženja ene ali več vasi] *Srenja je kajzarjem razdelila nekaj srenskega sveta* □ **soseska** □ nar. **sosečka** □ **sosejna** [pri Beneških Slovencih] **GLEJ ŠE** soseska | svet¹ 5

srenján -a m [nekdaj pripadnik skupnosti upravičencev do skupnega premoženja ene ali več vasi] *sklicati srenjane* □ **soseščan**

srénjski -a -o prid. ► župan •

srép -a -o prid. | [ki zaradi nepremičnosti, hladnosti vzbuja neprijeten občutek] *imeti srepe pogled* □ ekspr. **risast** □ star. **srp**² **GLEJ ŠE** hud¹ 1

srepéti -ím nedov. [srepo gledati] *Jezno je srepel vanjo* □ star. **srpeti**

sréžasti -a -o prid. ► sneg •2

srežéni -a -o prid. ► sneg •2

sréžnati -a -o prid. ► sneg •2

sřf -a m ► deska •2

sřfanje -a s ► jadranje •

sřfar -ja m ► brskalec | jadravec •

sřfati -am nedov. ► jadrati •

sřh -a m [neprijeten občutek na koži z drhtenjem zaradi močnega vznemirjenja, odpora, strahu] *Spreletel ga je srh* □ knj.izroč. **mrazčalica** □ nar. **mrščalica** □ knj.izroč. **mrščavica** **GLEJ ŠE** groza¹ | občutek 2

sřhek -hka -o prid. | [ki zaradi togosti, ostrosti ob dotiku vzbuja neprijeten občutek na koži] *srhki lasje* □ star. **sřhel** **GLEJ ŠE** hud¹ 1

sřhel -hla -o prid. ► srhek

sřhlína -e ž ► puhec

sřhljív -a -o prid. ► grozljiv

srhljivka -e ž ▶ grozljivka
srk -a m ▶ požirek | srebljaj
srkalice -ic ž mn., mn. v sin. nizu ▶ resica •
srkati -am nedov. kaj ekspr. |piti v majhnih požirkih| *Počasi je srkal kavo in opazoval mimoidoče* □ ekspr. pijuckati □ knj.izroč. posrkavati □ ekspr. srebati □ ekspr. srkljati
GLEJ ŠE piti 1 | srebati | vdihavati | vpijati | vsrkavati
srkati ga -am ga nedov. ▶ piti 2
srkljaj -a m ▶ požirek | srebljaj
srkljati -ám nedov. ▶ srkati
srkniti -em dov. ▶ spiti | srebniiti | vdihniti
srkniti ga -em ga dov. ekspr. |spiti alkoholno pijačo| *Če je le priložnost, ga srkne* □ ekspr. cukniti ga *Že zjutraj ga rad cukne* □ ekspr. kljuniti ga □ nekuj. pog. rukniti ga □ ekspr. srebniiti ga □ nekuj. pog. suniti ga *Kdaj pa kdaj ga rad sune* □ nekuj. pog. suniti vase *suniti žganje vase* □ ekspr. zvrniti ga
srna -e ž |hitra gozdna žival, katere samec ima manjše razvejane rogove| *Srna je obstala in tiho zapivkala* □ ekspr. srnica
GLEJ ŠE ženska pp 1
srnica -e ž ▶ dekle 1 | igrača pp 1 | srna | ženska pp 1
srnin -a -o prid. ▶ srnina
srnina -e ž |meso srnel| *jesti srnino* □ *srnino meso* □ *srnje meso*
GLEJ ŠE usnje pp
srnjáček -čka m ▶ srnjak
srnják -a m |srnji samec| *srnjak in srna* □ ekspr. srnjáček
srnji -a -e prid. ▶ srnina
srobotina -e ž ▶ srobotje
srobotje -a s |več srobotov kot celota| *Srobotje mu je zapiralo pot* □ *srobotina* □ *srobotovina* □ nar. Škrabotinje
srobotovina -e ž ▶ srobotje
srp¹ -a m |orodje z zaokroženim rezilom in lesenim držajem za žetev| *nabrusiti srp* □ nar. srpača □ srpek ↗
 • lunin srp □ mesečev srp
srp² -a -o prid. ▶ jezen¹ 2 | srep
srpáča -e ž ▶ srp¹
srpan -ána m ▶ avgust² | julij
srpasti -a -o prid. ▶ meteljka •
srpek -pka m |majhen srp| *žeti s srpkom* □ srpič
srpéti -ím nedov. ▶ srepeti | šelesteti
srpíca -e ž ▶ pralica
srpič -íča m ▶ srpek
sršáj -a m ▶ praprot² pp
sršast -a -o prid. |ki je zaradi trdote v takem položaju, kot so bodice pri ježu| *sršasti brki* □ *sršat* □ *sršav*
GLEJ ŠE jezen¹ 2
sršasto prisl. ▶ jezno
sršát -áta -o prid. ▶ sršast
sršáti -ím nedov. ▶ jeziti se 2 | sršeti
sršáv -áva -o prid. ▶ sršast | suh¹ 2
sršèn -éna m ▶ epigram
sršénar -ja m ▶ ptica pp 10
sršénast -a -o prid. ▶ jezen¹ 2 | zbadljiv
sršéniti -im nedov. ▶ mrščiti 2
sršenják -a m ▶ gnezdo •4
sršénji -a -e prid. ▶ gnezdo •4
sršéti -ím nedov. |stati v takem položaju, kot so bodice pri ježu| *Brki so mu sršeli* □ *sršati*
sršíti -im nedov. ▶ mrščiti 2
srt¹ -a m ▶ srt²
srt² -í ž |viličasta ribja koščica| *hrbtenica, rebra in srti* □ *srt¹*

srž -í ž ▶ bistvo 1 | stržen
s silo nač. prisl. zv. |izraža, da dejanje poteka ob uporabi sile, z velikim naporom| *s silo odpreti vrata; s silo tlačiti stvari v torbo* □ ekspr. na silo □ knj.izroč. siloma
GLEJ ŠE nasilno | prisilno | zgrda
s sképso prisl. zv. ▶ dvomeče
s slútnjo nač. prisl. zv. |izraža, da ima kdo nedoločeni občutek, nedoločno misel, da se bo zgodilo zlasti kaj neprijetnega| *S slutnjo, da se ne bosta nikoli več videla, se je poslavljaj* □ *v slutnji* □ knj.izroč. slutnjema □ knj.izroč. slutoma
s stalíšča predl. zv. ▶ glede na
s stráhom prisl. zv. ▶ strahoma
s strani prisl. zv. ▶ bočno
s strastjó prisl. zv. ▶ strastno
s súnki prisl. zv. ▶ v sunkih
s súnkom nač. prisl. zv. |izraža, da se kaj naredi s hitrim, kratkim in sorazmerno močnim gibom, premikom| *s sunkom odpreti vrata* □ *sunkoma*
s šúmóm prisl. zv. ▶ šumeče
s šumôtóm prisl. zv. ▶ šumeče
st medm. ▶ pst
stabilen -lna -o prid. |ki trdno, zanesljivo stoji| *stabilen podstavek; stabilna lestev* □ knj.izroč. stojen □ knj.izroč. trden
GLEJ ŠE nespremenljiv 2 | trden 4 | ustaljen
stabilizirati -am dov. in nedov. ▶ ustaliti | ustaljevati
stabilizirati se -am se dov. in nedov. ▶ ustaliti se 1 | ustaljevati se
stabilni -a -o prid. ▶ žerjav pp 1
stabilnost -i ž ▶ trdnost 3
staccato -a [stakáto] m glasb. |izvajanje tonov s prekinitvami, ki skrajšajo njihovo trajanje do polovice| *vaditi staccato* □ glasb. staccatotehnika
staccatotehnika -e [stakátotéhniká] ž ▶ staccato
stacionirati -am dov. in nedov. ▶ namestiti | nastaniti | stanovati
stádij¹ -a m |pri starih Grkih dolžinska mera, približno 200 m| *tek na en stadij* □ *tečaj*
stádij² -a m
 • 1. med. erupcijski stadij ošpic □ med. eruptivni stadij ošpic
 2. med. končni stadij bolezní □ med. terminalni stadij bolezní
GLEJ ŠE stanje 2 | stopnja 4
stádion -a m
 • šport. ledni stadion □ šport. ledeni stadion
stagnácija -e ž ▶ zastoj 3, 4
stágne -gen ž mn. ▶ ulice
stagníranje -a s ▶ zastoj 3
stagnirati -am nedov. ▶ zastajati
stája -e ž |ograjeni prostor, v katerega se zapira živina| *zapreti ovce v stajo* □ nar. obor □ nar. tamar □ *stajica* |majhna staja| □ nar. medrje |ograjeni prostor v planinah, v katerega se zapira živina ob molži in ponoči|
GLEJ ŠE hlev •2
stajalíšče -a s ▶ opazovališče • | postajališče
stájati -am dov. kaj |narediti, povzročiti, da preide v vodo| *Sonce staja led* □ *raztajati* □ *raztaliti* □ *staliti* □ *stopiti¹*
stájica -e ž ▶ hlevček • | staja
stájski -a -o prid. ▶ metlika •
stákati se -am se nedov. ▶ stekati se
stakljív -a -o prid. ▶ stikljiv
stakljívec -vca m ▶ stikač
stakníti in stákniiti -em dov. ▶ najti 1 | prehladiti se | preskrbeti
stalagmít -a m ▶ kapnik •1

stalaktit -a m ▶ kapnik •2

stález -a m ▶ dopust •3 | položaj 4 | položaj 4•2

stalilni -a -o prid. ▶ varovalka •

stalinov -a -o prid. ▶ katjuša

stališče -a s |kar določa merila za presojanje česa| *Dogovorili so se, s katerega stališča bodo stvar obravnavali* □ **gledišče**
□ zastar. **motrišče** □ publ. **pozicija** *Članek izraža pozicije naprednih sil*
□ knj.izroč. **razgledišče** □ zastar. **stalo** □ knj.izroč. **stojišče** □ knj.izroč. **zorišče**
□ publ. **zorni kot** □ knj.izroč. **zrelišče**

GLEJ ŠE misliti 3 | mnenje | opredeliti se 2 | stojišče 1, 2

staliti -ím dov. *kaj zlasti pri pridobivanju kovin* | narediti, povzročiti, da trdna snov zaradi toplote preide v tekoče stanje| *staliti rudo*
□ **raztaliti** □ **stopiti**¹ □ teh. **nataliti** |nekoliko staliti| *Vročina je natalila kontakte*

GLEJ ŠE raztopiti 2 | stajati

staljivi -a -o prid. ▶ varovalka •

stalni -a -o prid. ▶ člen • | deformacija • | konstanta | magnet • | naselitev • | nenehni | nespremenljivi 2 | oblika •10 | pogosti | poškodba •4 | prebivališče •1 | trajni | zaposlitev 2 pp 3 | zaposlitev 2•5 | zob¹ pp

stálnica -e ž ▶ konstanta | zvezda 2

stalno čas. prisl. |izraža, da dejanje obstaja neomejeno dolgo obdobje| *stalno sodelovati* □ **permanentno** □ **trajno** ■ protip. **občasno**

GLEJ ŠE naseliti se • | občasno | pogosto | trajno

stálo -a s ▶ podstavek | stališče | stojalo | stojišče 2

stán¹ -a m ▶ postava¹ 1

stán² -ú m ▶ duhovščina • | noseč | plemstvo | plemstvo •2 | poklic | položaj 5 | poročiti se | razred 2• | samstvo | sloj | stanje 1 | učiteljstvo | uradništvo | vdovstvo | vojak •6 | zakon¹

stán³ -a m ▶ stanovanje | stojišče 2 | tabor •1

stánca -e ž lit. |kitica iz osmih enajstercev| *Pesnik uporablja stanco v številnih pesnitvah* □ lit. **oktava**

stándard¹ -a m nav. mn., s prilastkom |za posamezno državo, skupnost držav obvezni enotni predpis za mere, kakovost izdelkov, storitev| *upoštevati mednarodne trgovinske standarde*
□ knj.izroč. **norma pri projektiranju upoštevati ekološke norme**
□ knj.izroč. **normativ**

GLEJ ŠE načelo •1

stándard² -a m |skupek možnosti za zadovoljevanje življenjskih, duhovnih, kulturnih potreb| *Standard prebivalstva pada*
□ življenjska raven □ življenjski standard

standardizirati -am dov. in nedov. *kaj* |s predpisom, zakonom določiti, kakšno sme, mora kaj biti| *standardizirati izdelke*
□ **normirati**

• agr. **standardizirati vino** □ agr. rezati vino □ agr. tipizirati vino

stándardni -a -o prid. ▶ doza² •2 | jezik 3•31 | običajni

stánica -e ž ▶ celica 2 | postojanka • | soba

staničevína -e ž ▶ celuloza

stáničje -a s ▶ celičje | tkivo | tkivo •1

stánični -a -o prid. ▶ celični

staničnina -e ž ▶ celuloza

staniól -a m ▶ folija •3 | papir •17

staniólni -a -o prid. ▶ folija •3 | papir •17

staniólpapír -ja m ▶ papir •17

stanišče -a s ▶ stanovanje

staníti -ím dov. ▶ stanjšati

stánje -a s

1. navadno s prilastkom |kar je v kakem času pri čem določeno z razmerami, okoliščinami, kakimi dejstvi sploh| *poročati o stanju v državi* □ položaj □ star. **stan²**

2. navadno s prilastkom |kar nastopi pri kom kot posledica določenega duševnega ali telesnega dogajanja| *stanje izčrpanosti*

□ knj.izroč. **stadij²**

♦ 1. med. **delirantno stanje** □ med. deliriozno stanje 2. psiht. stanje duševne otopelosti □ psiht. torpidno stanje 3. stanje neprištevnosti □ neprištevnost □ neprišteveno stanje 4. stanje prištevnosti □ prištevnost □ prišteveno stanje

• 1. polit. **brezdržavno stanje** □ polit. brezdržavnost 2. pravn. **brezustavno stanje** □ pravn. brezustavnost 3. **izredno stanje** □ izjemno stanje 4. **obsedno stanje** □ zastar. oblegalno stanje 5. pravn. **osebno stanje** □ pravn. osebni status 6. **premoženjsko stanje** □ star. imovinsko stanje

7. stanje pripravljenosti □ publ. pripravno stanje
GLEJ ŠE afekt | bedeti | breztežnost | budnost | ekstaza | hipnoza | latenca | mesečnost | mir 1 | nezavest | noseč | položaj 5 | sprt | število 2 | vinjen | vojna 2 | vročica | zaspanost •

stánjšán -a -o prid. ▶ izostren

stánjšati -am dov. *kaj* |narediti (bolj) tanko| *stanjšati žico*

□ knj.izroč. **raztaniti** □ knj.izroč. **staniti**

stanoválec -lca m ▶ prebivalec

stanoválišče -a s ▶ prebivališče | stanovanje

stanovánjce -a s ▶ stanovanje

stanovánje -a s |prostor, prostori za bivanje, povezani v funkcionalno celoto| *lepo opremljeno stanovanje* □ knj.izroč. **bivališče**

□ ekspr. **dom** □ pog. **kvartir** □ knj.izroč. **prebivališče** □ star. **stan³** □ star. **stanišče**

□ zastar. **stanoválišče** □ ekspr. **stanovánjce** □ poslov.-uprav. **stanovánjska**

enota □ zastar. **stanovišče** □ ekspr. **luknja** ↗

♦ 1. **kletno stanovanje** □ pog. **klet** 2. **občasno stanovanje**

□ knj.izroč. sekundarno stanovanje 3. **podprtilično stanovanje**

□ knj.izroč. suterensko stanovanje 4. **podstrešno stanovanje** □ nar. dile

□ mansarda □ mansardno stanovanje □ pog. **podstreha** □ pog. **podstrešje**

□ knj.izroč. **podstrešnica** 5. **varovano stanovanje** □ oskrbovano stanovanje

PODPOMENKE 1. enosobno stanovanje, večsobno stanovanje

2. kletno stanovanje ↗, podprtilično stanovanje ↗, podstrešno stanovanje ↗, polkletno stanovanje, prtilično stanovanje, visokoprtilično stanovanje

GLEJ ŠE enota •7 | stanovati

stanovánjski -a -o prid. ▶ enota •7 | prikolica • | stanovanje | stavba •2

stanováti -újem nedov. |imeti kje stanovanje, bivališče navadno daljši čas| *stanovati v bloku* □ **prebivati** □ knj.izroč. **bivati** □ knj.izroč. **imeti rezidenco** □ pog. **imeti stanovanje** □ zastar. **stacionirati** □ pog. **živeti**
□ star. **gostačiti** |slabo, zasilno stanovati| *Posestvo je zapil, zdaj pa gostači v svoji bajti* □ knj.izroč. **ložirati** |začasno stanovati|

stanovišče -a s ▶ prebivališče | stanovanje

stanovít -a -o prid. ▶ stanoviten

stanovíten -tna -o prid. |ki dalj časa vztraja, ostaja pri svojih odločitvah, navadah, nazorih| *stanovíten človek*

□ star. **stanovít** ■ protip. **nestanovíten**

♦ **biti stanovíten** □ ekspr. biti krepkega duha □ ekspr. biti krepke volje

GLEJ ŠE nespremenljiv 2 | nestanovíten | odporen • | trden 4

stanovítni -a -o prid. ▶ nespremenljivi 2

stanovník -a m ▶ prebivalec

stanóvski -a -o prid. ▶ sodelavec •3

stápljanje -a s ▶ asimilacija 1 | združevanje

stápljati -am nedov. ▶ združevati

stápljati se -am se nedov. ▶ stikati se | združevati se

stár stára -o prid.

1. |ki je v zadnjem obdobju življenja s stališča povprečne dolžine človeškega življenja| *star človek* □ zastar. **mator**

□ slabš. **staruhast** ■ protip. **mład**

♦ **biti star** □ evfem. biti starejši □ evfem. biti v letih □ evfem. biti v spoštljivih letih

2. |ki je v poznem obdobju rasti| *star hrast*
□ ekspr. **staroleten** ■ protip. **mlad**

3. |ki ima razmeroma veliko let| *imeti starega moža* □ **prileten**
□ **starejši**² □ knj.izroč. **postaren** ■ protip. **mlad**

4. |ki je značilen za starega človeka, zlasti po videzu| *imeti staro, nagubano kožo* □ **postaran** □ ekspr. **starikast** □ ekspr. **starikav**
GLEJ ŠE dopolniti | mlad 1, 2, 3 | starost •1

stárati -am nedov. *koga* |delati, da dobi kdo star, starejši videz|
Hude skrbi jo starajo □ knj.izroč. **stariti**

stárati se -am se nedov.

1. |postajati po videzu starejši| *Začela je bolehati in se starati*
□ **ostarevati** □ **stareti** □ knj.izroč. **stariti se**

2. |postajati star| *Zavedal se je, da se stara* □ **ostarevati** □ **stareti**
□ evfem. **iti v leta**
GLEJ ŠE zastarevati

stárci -ev m mn., mn. v sin. nizu ▶ starejši¹

starčè¹ -éta m ▶ stavec

starčè² -éta s ▶ stavec

stárček -čka m ▶ stavec

stárčevski -a -o prid. ▶ dom 2•3 | starost

stárčki -ov m mn., mn. v sin. nizu ▶ starejši¹

stárec -rca m |star moški| *onemogel stavec* □ star. **starče**¹ □ slabš. **starče**²
□ ekspr. **starček** □ ekspr. **stariha** □ zastar. **starin** □ ekspr. **starina**¹ □ slabš. **staruh**
GLEJ ŠE dom 2•3

starèjši¹ -ih m mn., mn. v sin. nizu |ljudje, ki imajo razmeroma veliko let, kot skupnost| *starejšim olajšati vsakdanje življenje* □ **starejši ljudje** □ **stari ljudje** □ **stari**² □ ekspr. **starci** □ ekspr. **starčki** □ ekspr. **starina**³
mladina in starina □ ekspr. **staro** *Prireditve se je veselilo tako staro kot mlado* ■ protip. **mlajši**²
GLEJ ŠE dom 2•3 | mlajši¹

starèjši² -a -e prid. |zastavljeni pristavek k imenu ene izmed dveh oseb z istim imenom v sorodstvenem odnosu| *Umrl je Janez Novak starejši* □ **senior** ■ protip. **mlajši**²
GLEJ ŠE doba •31 | mlajši² | star 1• | star 3 | stari³

starešina -e m |vodja kake skupnosti| *Fantje so izbrali svojega starešino* □ knj.izroč. **starosta**
GLEJ ŠE priča •2

staréti -ím nedov. ▶ starati se 1, 2 | zastarevati

stári¹ -ega m ▶ šef¹

stári² -ih m mn., mn. v sin. nizu ▶ starejši¹

stári³ -a -o prid. |ki je po času nastanka (zelo) oddaljen od sedanjosti| *stare kamnine* □ **starejši**² ■ protip. **mladi**²
GLEJ ŠE babica 1 | celina •3 | cent¹ •1 | ded | doba •23 | dolgoletni | dotrajan • | krajec • | mladi² | mož | na starost | nekoč 1 | novi 1 | oče 1 | paleozoik | prebrisan povdk. 2 | prvotni 4 | silvestrovo | slovanščina • | soborec | starejši¹ | starinski 1 | starokopiten • | starost | zaveza •2 | zavreči | železo •3

staríca -e ž ▶ starka

stariha -e m ▶ stavec

starikast -a -o prid. ▶ star 4 | starikav

starikav -a -o prid. |ki je po videzu že star| *starikav človek*
□ **starikast** □ knj.izroč. **postaren** □ nar. **starovičen**
GLEJ ŠE star 4

starín -a m ▶ stavec

starína¹ -e m ▶ stavec

starína² -e ž |predmet starinske vrednosti| *prodajati starine*
□ **antika** □ **antikviteta** □ star. **starožitnost**
GLEJ ŠE arhaizem | davnina | starinarnica | trava 1 | vino

starína³ -e ž ▶ starejši¹

starínar -ja m ▶ antikvar | arheolog

starínárna -e ž ▶ starinarnica

starínárnica -e ž |trgovina s starimi predmeti, navadno starinske vrednosti| *odnesti svečnik v starinarnico* □ **starinarna**
□ star. **starína**²
GLEJ ŠE antikvariat

starínarski -a -o prid. ▶ društvo •3

starínarstvo -a s ▶ arheologija

staríneec -nca m ▶ domorodec

starinoslòvec -vca m ▶ arheolog

starinoslòvje -a s ▶ arheologija

starínski -a -o prid.

1. |ki je nastal, bil razširjen v (daljni) preteklosti| *starinski plesi*
□ **arhaični** □ ekspr. **stari**³

2. |ki ima veliko prvotnih, starih značilnosti| *starinski videz predmetov* □ star. **starožitni**
GLEJ ŠE nemoderen

starínstvo -a s ▶ davnina

staríti -ím nedov. ▶ starati

staríti se -ím se nedov. ▶ starati se 1

stárka -e ž |stara ženska| *belolasa starka* □ zastar. **babica**
□ knj.izroč. **starica** □ slabš. **staruha** □ ekspr. **staruška**
GLEJ ŠE smrt 3

stáro -ega s ▶ starejši¹

starobítni -a -o prid. ▶ prvotni 4 | starodavni

stárocerkvénoslovánski -a -o prid. ▶ slovanščina •

stárocerkvénoslovánščina -e ž ▶ slovanščina •

stáročástiljivi -a -o prid. ▶ starodavni

starodáven -vna -o prid. ▶ nazadnjaški | zastarel

starodávni -a -o prid. |ki je časovno zelo odmaknjen v preteklosti; ki že zelo dolgo obstaja| *starodavni običaji* □ ekspr. **pradavni**
□ ekspr. **pradedovski** □ knj.izroč. **starobitni** □ zastar. **staročastiljivi**
□ knj.izroč. **starodedni** □ ekspr. **staroletni** □ knj.izroč. **staroslavni**
□ star. **staroverski** □ knj.izroč. **staroznani**
GLEJ ŠE davni

starodávnik -a m ▶ prednik 3

starodávnost -i ž ▶ davnina

starodédni -a -o prid. ▶ starodavni

starodôben -bna -o prid. ▶ nemoderen | nesodoben

starodôbni -a -o prid. ▶ vozilo •6

starodôbnik -a m ▶ vozilo •6

starodôbnost -i ž ▶ nesodobnost

stárokatičán -ána m |pripadnik starokatoliške vere| *starokatoličani in katičani* □ **starokatolik**

stárokatólik -a m ▶ starokatoličan

stároklásični -a -o prid. ▶ klasični

starokópiten -tna -o prid. |ki se v vsem drži ustaljenih navad iz prejšnjih časov; ki ima nesodobne, zastarele nazore| *starokopiten gospodar; starokopiten vzgojitelj* □ ekspr. **staromodni**
□ knj.izroč. **starosveten** □ star. **staroveški**
♦ **biti starokopiten** □ ekspr. biti človek starega kova □ ekspr. biti človek stare šole □ ekspr. biti po stari modi □ ekspr. biti starokopitnež □ ekspr. biti starokopitnik □ ekspr. imeti starokopitne nazore
GLEJ ŠE nazadnjaški | zastarel

starokópitnež -a m |kdor se v vsem drži ustaljenih navad iz prejšnjih časov| *družiti se s starokopitnežem* □ ekspr. **starokopitnik**
GLEJ ŠE starokopiten •

starokópitni -a -o prid. ▶ starokopiten •

starokópitnik -a m ▶ starokopiten • | starokopitnež

starokopitnost -i ž ▶ nazadnjaškost

staroléten -tna -o prid. ▶ star 2

starolétni -a -o prid. ▶ noč ♦ 3 | starodavni

starmóden -dna -o prid. ▶ nemoderen | nesodoben | starokopiten | zastarel

starmódnost -i ž ▶ nesodobnost

stáronaséljenec -nca m ▶ domorodec

staroobrédec -dca m ▶ razkolnik 2

staroobrédnik -a m ▶ razkolnik 2

stárorímski -a -o prid. ▶ rimski 2

starosélec -lca m ▶ domorodec

starosélka -e ž ▶ domorodka

staroslávni -a -o prid. ▶ slavni | starodavni

stároslovénsčina -e ž ▶ slovanščina •

starost -i ž | doba v človeškem življenju od zrelih let do smrti | *bati se starosti* □ ekspr. *jesen življenja* □ ekspr. *stara leta* □ ekspr. *starčevska doba*

- **1. biti iste starosti** □ pog. biti enake starosti □ pog. biti enako star □ biti istih let **2. dočakati visoko starost** □ ekspr. dočakati častljivo starost □ ekspr. dočakati lepo starost □ dočakati pozno starost **3. duševna starost otroka** □ psih. mentalna starost otroka □ psih. umska starost otroka

starosta -e m | kdor je najstarejši in navadno najvplivnejši med delavci na določenem področju | *starosta slovenskih pisateljev* □ knj.izroč. *nestor* □ knj.izroč. *očak* □ knj.izroč. *patriarh*

GLEJ ŠE starešina

starostni -a -o prid. ▶ daljnovidnost 1♦ | demenca • | oslabelost • | prirastek 1♦2 | zavarovalnina pp

starostnik -a m ▶ dom 2♦3

starosvéten -tna -o prid. ▶ nemoderen | starokopiten | zastarel

starosvétnost -i ž ▶ davnina

starošégen -gna -o prid. ▶ nemoderen

starovérec -rca m ▶ razkolnik 2

starovérski -a -o prid. ▶ razkolniški 2 | starodavni

starovéški -a -o prid. ▶ nemoderen | starokopiten | zastarel

starovičen -čna -o prid. ▶ starikav

starovidnost -i ž ▶ daljnovidnost 1♦

stározakónski -a -o prid. ▶ starozavezni

stározávezni -a -o prid. | ki je v zvezi s staro zavezo | *starozavezni predpisi* □ ver. *starozakonski*

staroznáni -a -o prid. ▶ starodavni | znani² 1

starožitni -a -o prid. ▶ starinski 2

starožitnost -i ž ▶ davnina | starina²

stářš -a m ▶ roditelj

stářševski -a -o prid. | ki je v zvezi s starši | *stářševske skrbi* □ roditeljski

GLEJ ŠE generacija ♦ | par 1♦1 | starši 2

stářši -ev m mn.

- 1. |moški in ženska v odnosu do svojega otroka| *popustljivi starši* □ roditelji

PODPOMENKE adoptivni starši, biološki starši, krušni starši

- 2. biol. |moški in ženski osebek začetne generacije pri križanju| *vzgojiti križance s pozitivnimi lastnostmi staršev* □ biol. *roditelji* □ biol. *roditeljski par* □ biol. *stářševski par*

stárt -a m šport. |začetek plavanja, teka, vožnje (na tekmovanju)| *vaditi start* □ šport. *stártanje*

GLEJ ŠE mesto¹ ♦6 | začetek 1 | zagon ♦

stártanje -a s ▶ start

stártati -am dov. ▶ tekmovati 2 | začeti 2

stárter ja m ▶ zaganjalnik

stártni -a -o prid. ▶ mesto¹ ♦6 | steza ♦5 | začetni

stártína -e ž šport. |znesek, ki ga tekmovalac dobi ali plača za nastop na tekmovanju| *plačati stártíno* □ šport. *igralnina*

stártup -a [stártap] m ▶ podjetje ♦9

stáruh -a m ▶ starec

stáruha -e ž ▶ starka

stáruhast -a -o prid. ▶ star 1

stáruška -e ž ▶ starka

stás -a m ▶ postava¹ 1 | velik 2♦ | vitek ♦

stásít -a -o prid. ▶ postaven

stásítost -i ž ▶ postavnost¹

státér -ja m ▶ srebrnik pp

státi¹ stánem dov. ▶ stopiti² 1

státi² stánem nedov.

- 1. s količinskim prislovnim določilom |izraža, da se kaj kupuje ali prodaja po ceni, ki je navedena v določilu| *Te vrste avtomobil stane več kot dvajset tisoč evrov* □ knj.izroč. *imeti ceno* *Knjiga ima ceno petin-dvajset evrov* □ neknoj. pog. *koštati* □ knj.izroč. *veljati*

- 2. koga s količinskim prislovnim določilom |izraža, da kdo za kaj porabi, plača toliko, kolikor je navedeno v določilu| *Počitnice so ga stale štiri tisočake* □ neknoj. pog. *koštati* □ knj.izroč. *veljati*

státi³ stojím nedov.

- 1. |izraža, da je kdo v pokončnem položaju, navadno tako, da je vsa teža na nogah| *Večina gledalcev je sedela, le nekateri so stali* □ pog. *biti na nogah* □ ekspr. *biti pokonci* □ otr. *stojčkati*

- ♦ 1. *stati na rokah* □ šport. delati stojó 2. *stati skupaj* □ star. *stati mož do moža* □ *stati z ramo ob rami*

- 2. |izraža, da je kaj nameščeno na podlagi s krajšo, ožjo stranjo| *Nekatere knjige na polici ležijo, nekatere stojijo* □ pog. *biti pokonci* □ pog. *stati pokonci*

- 3. |izraža, da je kaj v mirujočem stanju po prenehanju ali pred začetkom gibanja, premikanja| *Ustavil se je in stal, dokler niso šli vsi mimo; Vlak je še stal* □ *mirovati* □ pog. *biti pri miru* □ neknoj. pog. *dati mir* □ ekspr. *počivati* *Mlinsko kolo še vedno počiva*

- 4. |biti dolgo uporaben, užiten| *Ta jabolka stojijo* □ pog. *biti dober* *Te vrste kruh je dober tudi čez več dni* □ pog. *čakati* *To pecivo čaka dalj časa*

- 5. s prislovnim določilom |izraža, da je kaj nameščeno tako, kot nakazuje določilo| *Postaja stoji vzporedno s tiri* □ pog. *biti² Drog je postrani*

GLEJ ŠE biti² | bogat 1♦ | enakovreden ♦ | obstajati¹ | od zdavnaj | podpirati 3 | pomagati 3 | poročiti se | pristajati² 1 | samosten² ♦1 | stvaren² ♦1 | upreti se 4 | zasledovati | zastajati | zmagati

státičen -čna -o prid. ▶ enoličen | ustaljen

státični -a -o prid. ▶ elektrina ♦ | negibni | organ 1♦11 | račun¹ ♦5

státičnost -i ž ▶ negibnost

státika -e ž ▶ negibnost | račun¹ ♦5

státi si stojím si nedov. ▶ nasprotovati si

statíst -a m |kdor nastopa v filmih, igrah, navadno v množičnih prizorih in brez govorjenja| *V predstavi je sodelovala množica statistov* □ knj.izroč. *figurant* □ knj.izroč. *komparz*

statístičar -ja m ▶ statistik

statístik -a m |strokovnjak za statistiko| *upoštevati ugotovitve statistikov* □ knj.izroč. *statístičar*

státív -a m ▶ stojalo ♦1

státíva -e ž ▶ vratnica

statolíti -ov m mn. mn. v sin. nizu ▶ kamenček •

státua -e ž ▶ kip

statuářični -a -o prid. ▶ kiparstvo

statuéta -e ž ▶ kipec

statuirati -am dov. in nedov. ▶ predpisati 1 | predpisovati 1
statúra -e ž ▶ postava¹ 1
státus -a m ▶ položaj 4 | položaj 4•2 | stanje•5
statutárni -a -o prid. ▶ komisija•8
statúttni -a -o prid. ▶ komisija•8
státva -e ž pomor. |pokončni, podaljšani del gredlja na premcu ali krmil| *prednja statva* □ pomor. *grodnica*
státve -tev ž mn.
 • strojne statve □ mehanečne statve
stáv -a m ▶ drža
stáva -e ž |znesek, ki se vplača pri igri na srečo| *vplačati stavo*
 □ *zastavek*¹ □ zastar. *vadlja*
GLEJ ŠE garnitura | red¹ 2•2 | vsota•
stávba -e ž |kar je sezidano, zgrajeno in ima stene in streho|
Stavba je obrnjena proti jugu; obnavljati starejše stavbe □ *zgradba*
 □ knj.izroč. *gradnja* □ knj.izroč. *konstrukcija lesene konstrukcije ob cesti*
 □ ekspr. *stavbica* □ nar. *suhota* □ zastar. *zgrada* □ ekspr. *zgradbica*
 □ knj.izroč. *zidanje* □ knj.izroč. *zidava* □ *poslopje* |večja stavba go-
 spodarskega ali družbenega pomena| *obnavljati poslopje gimnazije* □ arhit., žarg. *arhitektura* |stavba s stališča arhitekturne
 oblikovanosti| *Vzdolž ulice se vrsti nekaj prelepih arhitektur*
 □ grad. *objekt* |stavba s stališča izvajanja gradbenih del| *Na objektu potekajo zaključna dela*
 ♦ 1. nova stavba □ publ. novogradnja 2. stanovanjska stavba □ stano-
 vanjska zgradba □ grad. stanovanjski objekt
GLEJ ŠE cerkev 1 | nadgradnja 2 | zgradba
stavbár -ja m ▶ arhitekt | gradbenik
stavbárski -a -o prid. ▶ gradbeni 2 | podjetje•4
stavbárstvo -a s ▶ arhitektura 1, 2
stávbenik -a m ▶ arhitekt | gradbenik
stávbenišvo -a s ▶ arhitektura 1 | gradbenišvo
stávbrica -e ž ▶ stavba
stavbínec -nca m ▶ delavec•8
stavbínski -a -o prid. ▶ delavec•8 | gradbeni 1, 2 | les•48 |
 spomenik•1
stavbínstvo -a s ▶ arhitektura 2 | gradbenišvo
stavbíšče -a s ▶ gradbišče | parcela•1
stávbní -a -o prid. ▶ gradbeni 1, 2 | jama•2 | les•48
stávček -čka m ▶ stavek
stávčni -a -o prid. ▶ analiza•4 | poudarek 2 | ritem•2 | stavek
stávec -vca m tisk. |kdor ročno ali strojno izdeluje stavek za
 tiskanje| *razdeliti naloge med stavca in korektorja* □ tisk. *črkostavec*
stávek -vka m |enota jezikovnega sporočila, sestavljena iz
 besed| *oblikovati stavek; Sredi stavka je obmolnil* □ ekspr. *stavček*
 □ jezikosl. *stavčna poved*
 ♦ 1. jezikosl. *dopustni stavek* □ jezikosl. *koncesivni stavek*
 2. jezikosl. *napovedni stavek* □ jezikosl. *spremní stavek* 3. jezikosl. *odvisni*
stavek □ jezikosl. *odvisnik* 4. jezikosl. *oziralni stavek* □ jezikosl. *relativni*
stavek 5. jezikosl. *pogojni stavek* □ jezikosl. *hipotetični stavek* □ jezikosl. *kon-*
dicionalni stavek 6. jezikosl. *prilastkov stavek* □ jezikosl. *atributivni stavek*
 □ jezikosl. *kondicionalni stavek* 7. jezikosl. *trdilni stavek* □ jezikosl. *afir-*
mativni stavek □ jezikosl. *pripovedni stavek* 8. jezikosl. *velelni stavek*
 □ jezikosl. *imperativni stavek* 9. jezikosl. *vrinjeni stavek* □ jezikosl. *parenteza*
 10. jezikosl. *vzklični stavek* □ jezikosl. *klicalni stavek* □ jezikosl. *vzklicni*
stavek
 • 1. glasb. *glasbeni stavek* □ glasb. *stavek* 2. tisk. *tiskarski stavek*
 □ tisk. *stavek* 3. tisk. *dvokolonski stavek* □ tisk. *dvostolpni stavek*
GLEJ ŠE odvisnik•2 | odvisnik•3 | odvisnik•4 | odvisnik•5 |
 odvisnik•6 | poved•1 | poved•2 | poved•3 | razstava¹ | ritem•2
stavíšče -a s ▶ gradbišče

stavítelj -a m ▶ graditelj
stáviti -im dov. in nedov. |dogovoriti se s kom, da tisti, čigar
 trditve ni pravilna, dá določeno stvar, plača določeni znesek|
Če ne verjameš, pa staviva □ zastar. *vadljati*
GLEJ ŠE cepiti 3• | graditi 1 | postaviti | postavljati | tvegati
stáviti se -im se nedov. ▶ upreti se 4
stávka -e ž |prenehanje dela za določeni čas zaradi ekonomskih,
 političnih zahtev delavcev| *organizirati stavko* □ nekjn. pog. *štrajk*
 • 1. *gladovna stavka* □ knj.izroč. *gladovanje* 2. *splošna stavka* □ generalna
 stavka 3. *solidarnostna stavka* □ star. *simpatijska stavka*
GLEJ ŠE razstava¹
stavkájóči -ega m |kdor se udeležuje stavke| *zahteve stavkajočih*
 □ knj.izroč. *stavkar*
stávkar -ja m ▶ stavkajoči
stávkatí -am nedov. |prenehati delo za določeni čas zaradi
 ekonomskih, političnih zahtev| *stavkati za izboljšanje delovnih*
pogojev □ nekjn. pog. *štrajkati*
stavkóvni -a -o prid. ▶ odbor•2
stávljati -am nedov. ▶ dajati 5 | graditi 1 | postavljati
stávni -a -o prid. ▶ vsota•
stávnicá -e ž
 1. |škatala s črkami, iz katerih otrok sestavlja besede| *Za darilo je*
dobil igrače in stavnico □ *črkovnica*
 2. tisk. |nekdaj oddelek v tiskarni, v katerem se ročno ali strojno
 izdeluje stavek za tiskanje| *delati v stavnici* □ *črkostavnica*
 3. rib. |stoječa mreža, navadno iz treh plasti, ki se uporablja
 zlasti za lov ob obali| *namestiti stavnico* □ rib. *stavnik*
stávnik -a m ▶ stavnica 3
stáž -a m ▶ doba•3 | pripravništvo
steatít -a m ▶ kamnina pp 2 | salovec
stébelce -a s ▶ steblo
stébèlni -a -o prid. ▶ potaknjenec pp | žila 2
stébèlnica -e ž ▶ brstnica
stebèr¹ -brá m
 1. |podolgovat, pokončen, navadno večji gradbeni element, ki
 kaj nosi| *Streha sloni na stebrih* □ nar. *stop*¹
 ♦ 1. *električni steber* □ elektr. *jambor* □ elektr. *steber* 2. teh. *nosilni steber*
 □ knj.izroč. *nosni steber*
 2. s prilastkom |kar je po obliki temu podobno| *Po eksploziji so se*
od tal dvignili dimni stebri □ *stolp*
 • zgod. *sramotilni steber* □ zgod. *pranger* □ knj.izroč. *zasramovalni steber*
stebèr² povdk. *česa* |izraža, da kdo, kaj z opravljanjem svoje vloge
 odločilno omogoča, uresničuje kaj| *Mladi pesnik je bil steber*
prenovitvene organizacije □ ekspr. *duša* □ ekspr. *srce*¹
stebličevje -a s ▶ steblovje
stebličje -a s ▶ steblovje
steblika -e ž ▶ steblo
stéblo -a s |osrednji, navadno nadzemni del rastline, iz katerega
 rastejo listi, cveti, plodovi, veje| *Iz stebila rastejo listi; votlo steblo*
 □ *steblika* □ ekspr. *stebelce* □ knj.izroč. *štibla* □ ekspr. *vrv vrvi hmelfja*
GLEJ ŠE betvica• | korenika
steblóvje -a s |več stebel, stebila kot celota| *posekati koruzno*
steblovje □ *stebličevje* □ *stebličje*
stèbrast -a -o prid. |ki je podoben steburu| *stebrest kapnik*
 □ knj.izroč. *stebren* □ knj.izroč. *stebren* □ knj.izroč. *stebroven*
stèbrasti -a -o prid. ▶ dvorišče•4
stèbrc -a m ▶ stebriček
stebren -a -o prid. ▶ stebrest
stebrení -a -o prid. ▶ dvorišče•4
stebreník -a m ▶ stebrišče

stebrič -íča m ▶ stebriček

stebriček -čka m |podolgovat manjši, lažji element, ki kaj nosi, podpira; temu podobni okrasni element| *ograja iz lesenih stebričkov; stara ura s stebrički* □ **stebrič** □ knj.izroč. **stebrc**

- **dvižni stebriček** □ **potopni stebriček**

stebričevje -a s |več stebričev, stebriči kot zaključena celota| *hodnik s stebričevjem* □ **stebriče**

stebričje -a s ▶ stebričevje

stebrični -a -o prid. ▶ **dvorana** ♦5

stebrišče -a s |stebri, zgoraj povezani z vodoravno gredo ali loki| *Trg obdaja dvojje stebrišč* □ **kolonada** □ knj.izroč. **stebrenik** □ knj.izroč. **stebnik**

stèbrn -a -o prid. ▶ **stebrest**

stèbrni -a -o prid. ▶ **dvorišče** ♦4

stebník -a m ▶ stebrišče

stebrovén -vna -o prid. ▶ **stebrest**

stebrovni -a -o prid. ▶ **dvorišče** ♦4

stèbrski -a -o prid. ▶ **dvorana** ♦5 | **dvorišče** ♦4

stečaj -a m |stanje podjetja, ki dalj časa ne more izpolnjevati prevzetih ali sprejetih obveznosti| *povzročiti stečaj z nevestnim gospodarjenjem; vzroki za stečaj podjetja* □ **bankrot** □ star. **konkurz** □ **pravn. prisilna likvidacija**

- ♦ **priti v stečaj** □ knj.izroč. **bankrotirati**

GLEJ ŠE **postopek** ♦7

stečajni -a -o prid. ▶ **dolžnik** • | **masa** ♦3 | **postopek** ♦7 | **upravitelj** ♦3 | **upraviteljica** •

stečajnik -a m ▶ **dolžnik** •

stèči¹ -em dov.

1. |v teku iti, oditi| *Otrok je stekel k materi; steči čez cesto; steči po pomoč* □ ekspr. **drsniti drsniti skozi vrata** □ ekspr. **flikniti** □ ekspr. **frkniti** □ ekspr. **migniti** □ pog. **pocediti jo** □ ekspr. **pocediti se** □ ekspr. **pocvirnati jo** □ ekspr. **pocvreti jo** □ knj.izroč. **poleteti** □ ekspr. **prasniti Maček prasne iz sobe** □ nar. **praščiti** □ ekspr. **prhniti** □ ekspr. **prskniti** □ ekspr. **smukniti** □ ekspr. **šiniti** □ ekspr. **švigniti** □ ekspr. **švrniti** □ ekspr. **švrkniti švrkniti iz hiše** □ pog. **ubрати jo** □ pog. **ubrisati jo** □ pog. **ucediti jo** □ pog. **ucvreti jo** □ pog. **udariti jo** □ pog. **udreti jo** □ pog. **uprasniti jo** □ ekspr. **zbrzeti** □ ekspr. **zdirjati** □ pog. **zdirkati** □ ekspr. **zdivjati** □ ekspr. **zdeviti** □ ekspr. **zdrkniti** □ ekspr. **zdrveti** □ pog. **zleteti** □ ekspr. **zvihrati**

2. *kam* |v zvezi s tekočino tekoč se premakniti| *Teškočina, ki odteče iz prve posode, steče po cevi v drugo* □ zastar. **zastrujiti**

GLEJ ŠE **iti** 2 | **odhititi** | **začeti** se 1

stèči² -em dov. |zboleti za nalezljivo virusno boleznijo, pri kateri nastopi besnenje in ohromitev| *Ogrizeni pes je po določenem času stekel* □ **dobiti steklino**

GLEJ ŠE **doseči** 2

stèčina -e ž ▶ **steza**

stèči se stèčem se dov. ▶ **zbrati se** 1

stečišče -a s ▶ **stekališče**

stečkáti -ám dov. ▶ **zmečkati** 3

stéga -e ž ▶ **klešče** ♦1

stègence -a s ▶ **stegno**

stègenski -a -o prid. ▶ **stegenica**

stegnà -gèn s mn. ▶ **ulice**

stegnè -gèn ž mn. ▶ **steza** | **ulice**

stegeníca -e ž |kost v stegnu| *zlomiti si stegenico* □ anat. **bedrna kost** □ anat. **femur** □ anat. **stegenska kost**

stégnjenec -nca m ▶ **kozolec** 1♦2

stégnjeni -a -o prid. ▶ **kozolec** 1♦2

stégnjo -a s |noga nad kolenom| *Smejál se je in se z rokami tolkel po stégnih* □ **bedro** □ ekspr. **stegence** □ zastar. **betek** |pri pticah|

stegováti -újem nedov. ▶ **prilaščati** si 1

stegozáver -vra m ▶ **plazilci** pp

stehníziranost -i ž ▶ **tehnicizem**

stéhtati -am dov. *kaj* |ugotoviti, določiti težo s tehtnico| *stéhtati jabolka* □ neknoj. pog. **zvagati**

sték -a m ▶ **zrezek**

stekališče -a s |kraj, prostor, kjer se kaj steka| *Tu je stekališče voda z obeh bregov* □ **stečišče** □ zastar. **stočišče** □ knj.izroč. **stok**²

stékati se -am se dov. |v zvezi s tekočimi vodami tekoč prihajati skupaj| *Na tem mestu se stekata Sava in Drava* □ **zlivati se** □ knj.izroč. **stakati se**

GLEJ ŠE **odtekati** | **voditi** 6 | **zbirati se** 3 | **zgrinjati se**

stékel stékla -o prid. ▶ **silovit**

stékelce -a s ▶ **predmetnik** | **steklo** 2

stekláč -a m ▶ **hudobnež** | **surov** povdk.

steklárna -e ž |tovarna, v kateri izdelujejo steklo| *biti zaposlen v steklarni* □ **tovarna stekla** □ **glažuta** |nekdaj preprosta steklarna, navadno v bližini gozdov|

steklárski -a -o prid. ▶ **kit**² ♦2 | **nož** pp 2 | **nož** ♦3

stèklást -a -o prid. |ki je podoben steklu| *steklasta kamnina; steklast lesk premoga* □ neknoj. pog. **glažast glažasta snov; imeti glažaste oči** □ ekspr. **steklen** □ knj.izroč. **steklenast**

stèklásti -a -o prid. ▶ **krompir** ♦3

stèklásto nač. prisl. |izraža, da lastnost, stanje vključuje podobnost s steklom| *steklasto se svetiti; steklasto lesketajoča se površina lakiranega parketa* □ ekspr. **stekleno**

steklén -a -o prid. |ki je iz stekla| *razbiti steklen kozarec*

□ neknoj. pog. **glaževnat**

GLEJ ŠE **steklast**

steklénast -a -o prid. ▶ **steklast**

steklenéti -ím nedov. ▶ **dreveneti**

stekléni -a -o prid. ▶ **krompir** ♦3 | **papir** ♦18 | **posoda**² 2♦3

stekleníca -e ž |višja steklena posoda za tekočine z ozkim, podolgovatim grlom| *napolniti steklenico; zamašiti steklenico* □ **steklenka** □ neknoj. pog. **flaša** □ nar. **flaška** □ zastar. **sklenica** □ star. **lagev**² |velika steklenica|

- ♦ 1. teh. **cimentirana steklenica** □ teh. **cementirana steklenica** □ teh. **kalibrirana steklenica** 2. **litrska steklenica** □ nar. **čilarica** □ prakt. sp. **liter** □ nar. **litrica** □ prakt. sp. **litrka** □ star. **zelenka**¹ 3. **steklenica za pivo** □ **pivovska steklenica** □ **pivska steklenica** 4. **pollitrska steklenica** □ prakt. sp. **polliter** 5. **sifonska steklenica** □ prakt. sp. **sifonarica** □ prakt. sp. **sifonka** 6. **slatinska steklenica** □ nar. **slatinar** □ nar. **slatinka** □ nar. **slatinščak** 7. **šampanjska steklenica** □ prakt. sp. **šampanjka**
- PODPOMENKE** **kjantarica**, **litrska steklenica** 7, **pollitrska steklenica** 7, **urban**¹

GLEJ ŠE **odmašiti** ♦ | **piti** 2

stekleníčenje -a s |postopek, pri katerem se kaj daje, spravlja v steklenice| *stekleničenje vina* □ **ustekleničevanje**

stekleníčica -e ž ▶ **steklenička**

stekleníčiti -im nedov. *kaj* |dajati, spravljeti v steklenice| *stekleničiti vino* □ **ustekleničevati**

stekleníčka -e ž |majhna steklenica| *steklenička za zdravilo; steklenička parfuma* □ **stekleničica** □ neknoj. pog. **flaška** □ neknoj. pog. **flaškica** □ star. **lagvica**

GLEJ ŠE **hraniti**² ♦

stekleníčni -a -o prid. ▶ **vino** ♦9

stekleník -a m ▶ **steklenjak**

steklenína -e ž |izdelki iz stekla| *prodajalna steklenine* □ **steklovina** □ pog. **steklo**

GLEJ ŠE **posoda**² 2♦3

steklenják -a m |s steklom ograjen in pokrit prostor, namenjen

zlasti gojenju rastlin | *gojiti paradižnik v steklenjaku* □ **steklenik**

steklénka -e ž ▶ steklenica

stekléno prisl. ▶ steklasto

stêkli -a -o prid. |ki ima steklino| *stekli pes; stekla lisica*

□ med., vet. **rabični**

steklina -e ž |nalezljiva virusna bolezen živali in ljudi, pri kateri nastopi besnenje in ohromitev| *V okolici se je pojavila steklina; cepiti proti steklini* □ **pasja steklina** □ med., vet. **rabies**

♦ **1.** vet. **gozdna steklina** □ vet. silvatična steklina **2.** vet. **mestna steklina**

□ vet. urbana steklina

GLEJ ŠE steči²

stekliti -ím nedov. ▶ zastekljevati

stêklo -a s

1. |trda, krhka, navadno prozorna snov, ki se dobi s taljenjem kremenca, sode in dodatkov| *taljenje stekla; posoda iz stekla*

□ nekuj. pog. **glaževina**

♦ **1.** kem. **kremenovo steklo** □ kem. kremenčevo steklo **2.** **kristalno steklo**

□ prakt. sp. kristal **3.** fiz., kem. **kronsko steklo** □ fiz., kem. kronovo steklo

4. fiz., kem. **svinčevo steklo** □ kem. flintno steklo □ kem. flintovo steklo

5. kem. **topno steklo** □ kem. vodno steklo

2. |izdelek iz take snovi, zlasti v obliki plošče| *Steklo je padlo na tla in se razbilo; opazovati sončni mrk skozi zatemnjeno steklo*

□ ekspr. **stekelce** □ knj.izroč. **vitraž**

♦ **1.** fiz., kem. **kronsko steklo** □ fiz., kem. kronovo steklo **2.** arhit. **ornamentno steklo** □ arhit. katedralno steklo **3.** teh. **pihano steklo** □ teh. votlo steklo

4. teh. **plosko steklo** □ teh. okensko steklo □ teh. ravno steklo **5.** **povečevalno steklo** □ pog. leča □ lupa □ knj.izroč. povečalnik □ knj.izroč. povečalno steklo □ knj.izroč. povečalo □ knj.izroč. povečevalnik □ knj.izroč. večalo¹

6. fiz. **progresivno steklo** □ fiz. večžariščno steklo **7.** teh. **termopansko steklo** □ prakt. sp. termopan **8.** avt. **vetrobransko steklo** □ knj.izroč. vetrna šipa □ avt. vetrobran

GLEJ ŠE nož •3 | odbojnik • | posoda² 2•3 | steklarna | steklenina | steklopihalec | šipa

stêklobrusáč -a m ▶ steklobrusilec

stêklobrúsec -sca m ▶ steklobrusilec

stêklobrusílec -lca m |delavec, ki z brusom obdeluje

steklene izdelke| *izučiti se za steklobrusilca* □ knj.izroč. **steklobrusáč**

□ knj.izroč. **steklobrusec**

stêklopiháč -a m ▶ steklopihalec

stêklopihálec -lca m |delavec, ki s pihanjem oblikuje steklene

predmete| *biti zaposlen kot steklopihalec* □ **pihalec stekla** □ **steklopiháč**

stêkloslikár -ja m ▶ slikar pp 2

steklovína -e ž anat. |prozorna, zdrizasta snov v notranjosti

zrkla| *Ovojnice obdajajo steklovino* □ knj.izroč. **zrklovína**

GLEJ ŠE steklenina

steláza -e ž ▶ polica

stelíti se -ím se dov. ▶ oteliti se

stélja -e ž |kar se uporablja za pripravljanje ležišča domačim

živalim| *napravljati steljo; nastiljati z bukovo steljo* □ nar. **nastelj**

□ nar. **nastelja** □ nar. **nastilj** □ nar. **nastilja** □ nar. **nastilje**

GLEJ ŠE listje •1 | praprot² | pripravljati •2

steljáríti -ím nedov. ▶ pripravljati •2

steljívo -a s ▶ zastirka

stéljka -e ž bot. |ena ali več celic, ki predstavljajo rastlino brez

korenin, stebila in listov| *zgradba steljke* □ bot. **talus**

stéljnica -e ž ▶ steljnik

stéljnik -a m |prostor, stavba za steljo| *pred zimo napolniti steljnik*

□ **steljnica** □ **steljnjak**

GLEJ ŠE gozd 1 pp 1

steljnják -a m ▶ steljnik

stelováditi se -ím se dov. ▶ pretelovaditi se | skobacati se

stemnéti -ím dov. ▶ potemneti 1, 2

stemníti se -ím se dov. |izraža, da kaj postane temno| *Večer se je*

stemnil □ knj.izroč. **omračiti se** □ knj.izroč. **potemniti se** □ knj.izroč. **zamračiti**

se □ knj.izroč. **zatemniti se** □ knj.izroč. **zmračiti se**

GLEJ ŠE potemneti 1, 2 | zmračiti se 2

sténa -e ž |vsak od delov stavbe, ki omejuje prostor, prostore ob straneh| *prebiti steno med sobama* □ **zid** □ ekspr. **stenica¹**

♦ **1.** **predelna stena** □ pregrada □ pregradna stena □ knj.izroč. prepaž

□ knj.izroč. prestenek □ knj.izroč. zastenek **2.** **premakljiva stena** □ premična

stena **3.** **španska stena** □ knj.izroč. zaslon □ knj.izroč. zaslonilo

• alp. **prevesna stena** □ previsna stena

GLEJ ŠE podzid | zaman² | zavesa •

sténčas -a m ▶ časopis •

sténica¹ -e ž ▶ stena

steníca² -e ž ▶ ničvrednež

steníčjak -a m

• bot. **navadni steničjak** □ bot. pasji peteršilj

stenográf -a m |kdor poklicno stenografira| *narekovati stenografu* □ zastar. **brzopisec** □ knj.izroč. **hitropisec**

stenografíja -e ž |pisava iz posebnih znakov in okrajšav za hitro zapisovanje| *pri pisanju uporabljati stenografijo; tečaj stenografije* □ zastar. **brzopis** □ knj.izroč. **hitropis** □ knj.izroč. **tesnopis**

♦ **1.** pisar. **debatna stenografija** □ pisar. **govorna stenografija** **2.** pisar. **parlamentarna stenografija** □ pisar. **parlamentarno pismo** **3.** pisar. **poslovna stenografija** □ pisar. **poslovno pismo**

stenográfíja -e ž ▶ stenografka

stenográfka -e ž |ženska, ki poklicno stenografira| *zaposliti*

stenografko □ **stenografinja**

stenográfski -a -o prid. ▶ samoznak

sténski -a -o prid. ▶ časopis • | koledar pp | slikarstvo •2 | tapeta

stént -a m ▶ opornica •1 | opornica •2

sténtorski -a -o prid. ▶ bučen

stèp stépa m ▶ postopač | potepuh

stépa -e ž |obširno področje travnatega sveta| *stepe*

in puščave; ruske stepe □ **pustinja** □ star. **pustina** □ **pampa**

|v Južni Ameriki| □ **prerija** |v Severni Ameriki| □ **pusta**

|na Madžarskem|

stepálnik -a m |gospodinjska priprava za stepanje beljakov,

smetane| *stepalnik za beljake* □ knj.izroč. **stepalo**

stepálo -a s ▶ stepalnik

stépanje -a s ▶ metlica

stépati -am nedov. *kaj* |z udarjanjem, mešanjem povzročiti, da

se delci kake snovi enakomerno porazdelijo| *stepati beljake*

□ **raztepati** □ **raztepatavati** □ knj.izroč. **stepavati** □ pog. **tolči**

GLEJ ŠE mahati 1 | otepati 1

stepávati -am nedov. ▶ stepati

stepèni -a -o prid. ▶ smetana • | sneg •

stépni -a -o prid. ▶ lunj •2

stêpsti stêpem dov. *kaj* |z udarjanjem, mešanjem povzročiti, da se delci kake snovi enakomerno porazdelijo| *stepsti beljake*

□ pog. **raztepstí** □ pog. **stolči** □ star. **utepsti**

GLEJ ŠE natepsti | otepsti 1

stêpsti se stêpem se dov. |dati udarce drug drugemu|

Če le morejo, se stepejo □ ekspr. **počiti se** □ ekspr. **polasati se**

□ ekspr. **ravniti se** □ ekspr. **skavsati se** □ ekspr. **sklati se** □ ekspr. **skočiti si v**

lase □ star. **stolči se** □ ekspr. **treščiti se** □ ekspr. **zlasati se** □ ekspr. **zmlatiti se**

□ ekspr. **zravtsati se**

GLEJ ŠE zbrati se 1

steptán -a -o prid. |v zvezi s snegom, zemljo trd zaradi sprijetosti sestavnih delcev| *steptan sneg* □ ekspr. *stlačen* □ ekspr. *zbit zbita ilovica*

steptáti -ám dov. *kaj* |s hojo, udarci narediti kaj trdo, sprijeto| *steptati sneg; steptati zemljo* □ *poteptati* □ *potlačiti* □ *uteptati*

GLEJ ŠE *poteptati* 1

stereofónski -a -o prid. ▶ gramofon •1 | plošča •4

stereogramofón -a m ▶ gramofon •1

stereokámara -e ž ▶ aparat •13

stereometrija -e ž ▶ geometrija •2

stereoplošča -e ž ▶ plošča •4

stereoposnetek -tka m ▶ posnetek •7

stereoskopski -a -o prid. ▶ aparat •13 | posnetek •7

stereotíp -a m tisk. |ulita plošča, narejena po matrici, navadno svinčena| *izdelati stereotipe* □ tisk. *odlitek* □ tisk. *ulivek*

GLEJ ŠE *obrazec* 3 | plošča •9

stereotípní -a -o prid. ▶ plošča •9

sterí -í ž mn. ▶ drobir 1 •3

sterílen -lna -o prid. ▶ jalov 1 | neploden

sterilizirati -am nedov. in dov. *koga* |delati koga neplodnega| *sterilizirati iz zdravstvenih razlogov* □ knj.izroč. *jaloviti* □ knj.izroč. *ojaloviti*

GLEJ ŠE *razkuževati*

sterilní -a -o prid. med. |ki je brez kužnih klic| *operirati s sterilnimi instrumenti* □ med. *aseptični* □ med. *brezkužni*

sterilnost -i ž |dejstvo, da so kje odstranjene kužne klice| *zagotoviti sterilnost instrumentov pri operaciji* □ *asepsa* □ *brezkužnost*

sterorizirati -am dov. ▶ ustrahovati 1

stesniti -ím dov. ▶ utesniti 1 | zožiti

stesniti se -ím se dov. ▶ zožiti se

stesnjeváti -újem nedov. ▶ zoževati

stéti se stmém se dov. ▶ strditi se

stétje -a s ▶ strditev

stetoskóp -a m |priprava za preiskovanje organov s poslušanjem| *pritisniti stetoskop na prsi* □ *zdravniška slušalka* □ *zdravniško slušalo*

stezà -è ž |zelo ozka, preprosta pot za pešce| *Poleg ceste v sosednjo vas pelje tudi steza* □ ekspr. *stezica* □ *stečina* |po kateri hodi divjad| □ star. *stegne* |steza za živino|

- 1. kolesarska steza □ steza za kolesarje 2. letališka steza □ letališčna steza □ pog. pista 3. pristajalna steza □ zastar. pristajna steza □ proga za dolet □ proga za prilet 4. šport. steza za bob □ šport. bobsteza 5. vzletna steza □ knj.izroč. odletišče □ startna steza □ vzletišče 6. šport. trimaska steza □ šport. trimsteza

GLEJ ŠE *pot*⁴ •6 | proga •5

stézati -am nedov. ▶ stiskati¹ 6

stezíca -e ž ▶ steza

stéznik -a m |tesno oprijet del ženskega spodnjega perila, ki stiska in oblikuje telo| *nositi steznik; elastični steznik*

□ *korzet*

GLEJ ŠE *moč*¹ •

stežájni -a -o prid. ▶ vrata 1 •10

s težávo povdk. zv. ▶ nerad

stežítí -ím dov. ▶ otežiti

stežítí se -ím se dov. ▶ hudo³ 2•

stéžka nač. prisl. |izraža, da se kaj zgodi, dogaja z močnim sunkom, udarcem ob podlago| *stežka pasti na tla* □ star. *stežkoma*

□ knj.izroč. *težko*¹

GLEJ ŠE *nerad* | težko¹

stéžkoma prisl. ▶ stežka | težko¹

stičišče -a s |kraj, prostor, kjer je kaj prostorsko v neposrednem stiku| *stičišče ploskev; Mesto stoji na stičišču pomembnih prometnih poti* □ *stikaljšče*

GLEJ ŠE *točka* 1 •6

stiční -a -o prid. ▶ črta 2 •9 | točka 1 •6

stičnica -e ž ▶ črta 2 •9 | točka 1 •6

stíden -dna -o prid. ▶ sramežljiv

stíditi se -im se nedov. ▶ sramovati se

stígma -e ž ▶ dihalnica | pega •1 | zaznamovanost

stíh -a m ▶ verz

stíha prisl. ▶ skrivaj | tiho¹

stíhi -ov m mn. mn. v sín. nizu ▶ pesem 1

stihjíni -a -o prid. ▶ nenačrtni

stihjíski -a -o prid. ▶ nenačrtni

stihoslóvje -a s ▶ metrika

stihotápiti -im dov. ▶ pretihotapiti | pretihotapiti se

stihotvórec -rca m ▶ verzifikator

stík -a m

1. |popolno približanje dveh ali več predmetov; mesto tega približanja| *omogočiti stik med površinama; zgladiti stik med letvama* □ *kontakt* □ knj.izroč. *dotika*

2. nav. mn. |kar omogoča medsebojno dogovarjanje, sodelovanje, spoznavanje| *vzpostaviti stike s sosedi; Državi sta pretrgali stike; imeti dobre stike s kom* □ *kontakt* □ knj.izroč. *kontaktiranje* □ knj.izroč. *občevanje prepovedati zaporniku občevanje z domačimi* □ knj.izroč. *odnos*

♦ *biti v stiku s kom* □ *biti v kontaktu s kom* □ *biti v stikih s kom* □ *imeti kontakte s kom* □ *imeti stike s kom*

GLEJ ŠE *aliteracija* | *asonanca* | *družiti se* | *kontakt* | *odnos* •1 | *rima* | *spoznati* | *srečati* 2 | *srečevati* 2 | *vez*² 4 | *zveza* 1

stíkač -a m ekspr. |kdor (rad) stika, išče| *Stíkača so zalotili pri opravi*

□ ekspr. *stakljivec* □ ekspr. *stíkač* □ ekspr. *stíkljivec*

stikaljšče -a s ▶ stičišče

stíkalo -a s |priprava za vključevanje ali izključevanje električnega toka| *zasukati stíkalo* □ *električno stíkalo*

♦ 1. elektr. *enopolno stíkalo* □ elektr. *unipolarno stíkalo* 2. elektr. *stíkalo s tipko* □ elektr. *taster* □ elektr. *tipkalo* 3. elektr. *preklopno stíkalo* □ elektr. *preklopnik* □ elektr. *pretikalnik* □ elektr. *pretíkalo* 4. elektr. *zatemnilno stíkalo* □ elektr. *zatemnilnik*

PODPOMENKE 1. enopolno stíkalo ↗, dvopolno stíkalo, tripolno stíkalo 2. potezno stíkalo, vrtilno stíkalo 3. odcepno stíkalo, priklopno stíkalo, vklopno stíkalo, zatemnilno stíkalo ↗

GLEJ ŠE *taster* 1

stíkati¹ -am nedov. *kaj* |delati, da je kaj tesno skupaj, da tvori celoto| *stíkati deske* □ zastar. *stíkovati*

GLEJ ŠE *stiskati*¹ 3

stíkati² -am nedov. *po čem/v čem* |s pregledovanjem si prizadevati priti do česa, navadno skrivoma| *Stíkal je po predalih, da bi našel denar* □ ekspr. *brčkati* □ ekspr. *brkljati* □ ekspr. *brskati* □ nar. *snuditi*

□ zastar. *stíkovati* □ zastar. *šalobariti* □ zastar. *šariti* □ nekjn. pog. *štetnjati*

GLEJ ŠE *iskati* 1, 2, 3

stíkati se -am se nedov. |biti prostorsko v neposrednem stiku| *Hiše v mestu se stíkajo* □ *združevati se* *Na tem mestu se kabla združujeta* □ ekspr. *držati se česa* *Naša hiša se drži trgovine* □ ekspr. *stapljeti se*

V daljavi se morje staplja z nebom □ knj.izroč. *strinjati se* *Žarki se strinjajo v eni točki*

GLEJ ŠE *družiti se* | *rimati se*

stíkač -a m ▶ stíkač

stíkljív -a -o prid. ekspr. |ki (rad) stika, išče| *stíkljív otrok*

□ ekspr. *stakljív*

stikljívec -vca m ▶ stikač

stikováti -újem nedov. ▶ iskati 2 | stikati¹ | stikati²

stíl -a m ▶ enako² | rokoko | slog 1 | slog 1•2 | slog 2

stilém -a m jezikosl. |stilno zaznamovano jezikovno sredstvo|
raziskovati funkcijo pesnikovih stilemov □ jezikosl. stilizem

stilistični -a -o prid. ▶ analiza •3 | slogovni

stilistično prisl. ▶ slogovno

stilízem -zma m ▶ stilem

stílني -a -o prid. ▶ analiza •3 | označenost • | slogovni

stílno prisl. ▶ beseda •11 | beseda •12 | slogovno

stílski -a -o prid. ▶ slogovni

stímul -a m ▶ dražljaj | spodbuda 1

stimulácija -e ž ▶ spodbuda 1

stimulans -a m med. |sredstvo, ki povečuje dejavnost
organa, organizma| dati bolniku stimulans □ med. spodbudilo
□ med. stimulant □ med. stimulatívno sredstvo

GLEJ ŠE spodbuda 1

stimulánt -a m ▶ pobudnik | spodbuda 1 | stimulans

stimulátiven -vna -o prid. ▶ spodbuden

stimulátivni -a -o prid. ▶ stimulans

stimulátívno prisl. ▶ spodbudno

stimulátor -ja m ▶ pobudnik | spodbuda 1 | spodbujevalnik

stimulírati -am nedov. in dov. ▶ spodbuditi 1 | spodbujati 1, 2

stípkati -am dov. ▶ natipkati

stísk -a m ▶ poškodba pp

stíska -e ž |neugodno, težko rešljivo stanje navadno zaradi
pomanjkanja materialnih dobrin| Posojilo ga je trenutno rešilo
stiske; premagovati stisko □ kriza □ knj.izroč. beda □ zastar. kalami-
teta Bil je v nenehnih kalamitetah □ star. zadrga □ star. zadrgalica
□ pomanjkanje

GLEJ ŠE gneča | pomanjkanje 2 | tiščanje

stískáč -a m ▶ pritiskač | skopuh

stískálka -e ž ▶ mišica •10 | tlačilka | tlačilka •

stískálnica -e ž

1. |stroj ali naprava za stiskanje| pripraviti stiskalnico za stiskanje
grozdja □ neknj. pog. preša □ knj.izroč. stiskalnik □ knj.izroč. tlačilnica

2. |prostor, kjer se stiska grozdje| odpeljati grozdje v stiskalnico
□ nar. preša □ nar. prešnica □ knj.izroč. tlačilnica

• 1. obrt. ekscentrska stiskalnica □ obrt. ekscentrična stiskalnica

2. mehanična stiskalnica □ mehanska stiskalnica

GLEJ ŠE kamen¹ •10

stískálnik -a m ▶ stiskalnica 1

stískanec -nca m teh. |izdelek iz umetne snovi, oblikovan
s stiskanjem v kalupu| proizvodnja stiskancev
□ teh., žarg. odpresek

stískanje -a s ▶ mečkanje 2 | tiščanje

stískáški -a -o prid. ▶ skop¹

stískáštvo -a s ▶ skopost

stískati¹ -am dov. kaj |končati tiskanje česa| Pravkar so roman
stiskali □ dotiskati

stískati² -am nedov.

1. kaj |trdno držeč, oprijemajoč z roko, rokami delati, da na kaj
deluje sila; trdno držeč imeti kje| Stiskal je balon, dokler ni počil;
Stiskal je pipo med zobmi □ tiščati

2. kaj |tesno obdajati| Oklep mu je stiskal prsi □ knj.izroč. tesniti
□ knj.izroč. utesnjevati □ knj.izroč. zažemati

3. kaj |delati, da je med stvarmi, deli stvari manjši presledek,
da ni presledka| pri polaganju parketa stiskati deščice □ knj.
izroč. stikati¹

♦ stiskati roke v pest □ knj.izroč. pestiti roke □ tiščati roke v pest

4. kaj |delati, da na predmet, snov po vsej površini deluje
sila, da se izloči tekočina| stiskati grozdje; stiskati oljke

□ neknj. pog. prešati

5. kaj rač. |zmanjševati velikost datotek, podatkov, da zavzamejo
manj prostora| stiskati datoteke □ rač. komprimirati

6. kaj ekspr. |povzročati kje topo bolečino| Jok ji stiska grlo
□ knj.izroč. stezati

7. brezos. s smiselnim osebkom v tožilniku |izraža, da kdo čuti topo
bolečino| Pri srcu ga stiska □ tiščati □ knj.izroč. tesniti

GLEJ ŠE boleti 1 pp 5 | boleti 2 | držati 1 | iztiskati | komprimira-
ti | mečkati 2 | mučiti 3 | objemati 1 | skopariti 1, 2 | varčevati |
zatirati

stískati se -am se nedov. ekspr. |biti, nahajati se tesno skupaj|

Hiše se stiskajo okrog gradu; Otroci se stiskajo ob peskovniku

□ ekspr. gnesti se □ ekspr. gomiliti se □ ekspr. privijati se □ ekspr. prižemati se

□ ekspr. tesniti se □ ekspr. tiščati se

GLEJ ŠE gnesti se | objemati se

stískàv -áva -o prid. ▶ skop¹

stískàvost -i ž ▶ skopost

stískàvt -a m ▶ skopuh

stísiniti -em dov.

1. kaj k čemu |s prijemom, objemom spraviti kaj v tesen
dotik| Punčka je stisnila igračo k sebi; Od navdušenja jo je stisnil
□ ekspr. priviti □ ekspr. prižeti

2. kaj |narediti, da na predmet, snov po vsej površini deluje
sila, da se izloči tekočina| stisniti grozdje □ sprešati

3. kaj rač. |zmanjšati velikost datotek, podatkov, da zavzamejo
manj prostora| stisniti datoteko □ rač. komprimirati

4. kaj s prislovnim določilom, ekspr. |dati, spraviti kam, kjer je malo
prostora| V dvorano so morali stisniti še nekaj dodatnih sedežev
□ knj.izroč. zgnesti □ ekspr. zriniti

• stisniti pest □ skleniti pest □ knj.izroč. spestiti roko □ stisniti roko v pest

GLEJ ŠE izsiliti 1 | iztisliniti | izvleči 2 | komprimirati | objeti
1 | obkoliti | odnehati | pokopati 2 | potrpeti | pritisniti 1 |
prizadeti³ 1 | rokovati se | zbežati | zmečkati 2

stísiniti jo -em jo dov. ▶ odhiteti | oditi pp 3 | zbežati

stísiniti se -em se dov. h komu |s prijemom, objemom priti v
tesen dotik s kom| Otrok se je stisnil k materi □ ekspr. prilizniti se
□ ekspr. priljubiti se □ ekspr. prismukniti se □ ekspr. pritisniti se □ ekspr. priviti
se □ ekspr. prižeti se

GLEJ ŠE objeti se | preriniti se

stísíjnen -a -o prid. ▶ ozek 2 | skop¹

stísíjnenec -nca m ▶ briket | skopuh

stísíjnjeni -a -o prid. ▶ datoteka • | plin 1•4

stísíjnenost -i ž ▶ občutek 2•5 | skopost

stíšan -a -o prid. ▶ tih 1

stíšati se -am se dov. ▶ poleči se | potihniti

stíšávati -am nedov. ▶ tišati

stíšávati se -am se nedov. ▶ tišati se

stíščáti se -ím se dov. ▶ preriniti se

stíševáti -újem nedov. ▶ tišati

stíševáti se -újem se nedov. ▶ tišati se

stíva -e ž min. |rudnina magnezijev silikat s hidroksilno skupino|
nahajališče stive □ knj.izroč. morska pena

stkáti stkém dov. kaj |narediti tekstilni izdelek s križanjem, pre-
pletanjem osnovnih niti in votka| stkati blago □ knj.izroč. natkati

stláčen -a -o prid. ▶ steptan

stláčiti -im dov.

1. kaj s prislovnim določilom |s silo spraviti kaj kam, navadno brez
reda| Obleko je stlačil v nahrbtnik □ pog. pobasati □ ekspr. pomažiti

□ ekspr. **potlačiti** □ nar. **speštati** □ nar. **strpati** □ pog. **zbasati** □ nar. **zgatiti**

□ ekspr. **zmašiti** □ ekspr. **zmečkati**

2. koga s prislavnim določilom |povzročiti, da je množica ljudi stisnjena na določenem prostoru| *Ujetnike so stlačili v vagone*

□ **nagnesti** □ **zgnesti** □ slabš. **namašiti** □ ekspr. **natlačiti** □ ekspr. **strpati**

□ pog. **zbasati**

GLEJ ŠE potlačiti | zapreti 5 | zmečkati 3

stlačiti se -im se dov. ▶ zriniti se 1

stláti stéljem nedov. ▶ nastiljati | trositi 1

s tlěskom prisl. zv. ▶ tleskoma

stléti stlím dov. |med tlenjem zgoreti| *Štor je stlel v peči*

□ knj.zroč. **potleti**

stó stótiš šte. ▶ spremeniti se 2♦ | velikokrat 1 | zelo 1

stóa -e ž ▶ dvorana | stoicizem

stóbárven -vna -o prid. ▶ mnogobarven

stočiče -a s ▶ stekališče

stočiti -ím dov. ▶ skotaliti

stóče -a s ▶ sotočje

stóg -a m |debelejši kol na sredi kope, kopice| *Na poljih so stali*

prazni stogi □ nar. **stožina** □ nar. **stožje** □ nar. **stožnik**

GLEJ ŠE kopica | kozolec 1

stóglásen -sna -o prid. ▶ mnogoglasen

stóglávi -a -o prid. ▶ množica ♦

stogotíti -ím dov. ▶ raztogotiti

stoicizem -zma m |filozofska smer, katere vodilno etično

načelo je življenje človeka v soglasju s njegovo naravo|

stoicizem kot antična materialistična filozofija □ **stoična filozofija**

□ **stoiška filozofija** □ filoz. **stoa**

GLEJ ŠE mirnost 2

stóičen -čna -o prid. ▶ miren² | ravnodušen

stóični -a -o prid. ▶ stoicizem

stóično prisl. ▶ ravnodušno 1

stóičnost -i ž ▶ mirnost 2 | ravnodušnost

stóik -a m ▶ ravnodušnež

stóiški -a -o prid. ▶ stoicizem

stój velel. medm.

1. |izraža zahtevo po prenehanju premikanja| *Stoj, dalje ne moreš* □ pog. **stop⁴**

2. |klic vprežni živini, ki izraža zahtevo po prenehanju premikanja| *Potegnij je vajeti in zavpil: Stoj!* □ **e¹** □ **eha** □ **o²** □ **oha** □ **ve**

GLEJ ŠE čakati 2

stója -e ž

• **1.** vet. **dogasta stója** □ vet. **oksasta stója** **2.** šport. **koračna stója**

□ šport. **razkoračna stója** □ šport. **raznožna stója** **3.** šport. **počepna stója**

□ šport. **počep** **4.** šport. **razovna stója** □ šport. **raznožna stója** □ šport. **stója**

razovno

GLEJ ŠE počep | stati³ 1♦

stójalce -a s ▶ stojalo

stójalo -a s |priprava, na katero se kaj da, postavi| *postaviti stojalo v kot; stojalo za rože* □ star. **stalo** *Ogledoval si je slike na stalih*

□ ekspr. **stójalce** *stójalce za fotografijo*

♦ **1.** fot. **fotografsko stojalo** □ fot. **stativ** **2.** **stojalo za sulice** □ **suličnik**

3. **stojalo za sveče** □ **svečnik** **4.** **trinožno stojalo** □ knj.zroč. **trinožec**

□ knj.zroč. **trinožnik**

stójkati -am nedov. ▶ stati³ 1

stóje nač. prisl. |izraža, da je kdo v pokončnem položaju, ob

čemer je vsa njegova teža na nogah| *V naglici je kar stóje pojedel*

malico □ nekuj. pog. **na nogah** □ knj.zroč. **stóječ** □ nar. **stóječki**

stóječ prisl. ▶ stóje

stóječi -a -e prid. ▶ kapnik • 1 | les • | les • 49 | poklic pp 2 | valovanje • 2

stóječki prisl. ▶ stóje

stójen -jna -o prid. ▶ stabilen

stójišče -a s

1. |kraj, prostor, kjer kdo navadno stoji, je| *V tistem trenutku je za hip zapustil svoje stójišče* □ zastar. **stališče** □ knj.zroč. **stójiščna točka**

2. lov. |prostor, kjer lovec čaka divjad pri skupnem lovu| *določiti stójišča* □ zastar. **stališče** □ zastar. **stalo** □ zastar. **stan³** □ knj.zroč. **streža**

GLEJ ŠE opazovališče • | stališče

stójiščni -a -o prid. ▶ stójišče 1

stójni -a -o prid. ▶ valovanje • 2

stójnica -e ž |mizi podobna priprava na prostem za prodajanje sadja, zelenjave, drobnih predmetov| *prodajati na stójnici; stójnica za zelenjavo* □ nekuj. pog. **štant**

stók¹ stóka m |posamezni slabotni, zategli glas, ki ga kdo oddaja zlasti zaradi bolečine| *Od časa do časa se je zaslišal kakšen stok*

□ **ječaj** □ **jek** □ knj.zroč. **javk** □ knj.zroč. **ječljaj** □ knj.zroč. **vek²**

stók² stóka m zool. |votlina v zadnjem delu telesa nekaterih živali, v katero se izteka črevo| *Zadnji del debelega črevesa se pri stokovcih odpira kot stok* □ zool. **kloaka**

GLEJ ŠE stekališče

stókati -am nedov. |dajati slabotne, zategle glasove, zlasti zaradi telesne bolečine| *Bolnik nenehno stoka* □ **ječati**

GLEJ ŠE tarnati 1

stoklása -e ž

• bot. **mehka stoklasa** □ bot. **glistnik**

stókniti -em dov. ▶ zastokati

stókrat kratn. prisl. |izraža sto ponovitev| *Stokrat sto je deset tisoč*

□ knj.zroč. **stoterokrat**

GLEJ ŠE veliko³ 2 | velikokrat 1, 2

stókratni -a -o prid. |ki je stokrat tolikšen| *stokratna povečava*

□ knj.zroč. **stoterni**

GLEJ ŠE večkratni 1

stòl stòla m |kos pohištva navadno z naslonjalom, namenjen za sedenje ene osebe| *primakniti stol k mizi* □ star. **stolec** □ star. **stolica²**

□ **stolček** ↗

♦ **1.** **gugalni stol** □ **gugalnik** **2.** **ležalni stol** □ **ležalnik** **3.** **trinožni stol** □ **trinožnik** **4.** **štirinožni stol** □ **štirinožnik** **5.** **zložljivi stol**

□ zastar. **skladni stol** □ zastar. **zglobljivi stol**

• **1.** teh. **rezilni stol** □ teh., žarg. **urša** **2.** **nardp. sodarski stol** □ **nardp. psica**

GLEJ ŠE gugalnik | ležalnik | miza | prestol • | trinožnik

stólba -e ž ▶ stopnišče

stólček -čka m |manjši stol| *Otroci so zasedli vse stolčke* □ star. **stolec**

□ nar. **stoliček** □ nar. **stolička**

♦ **čevljski stolček** □ ekspr. **smolarski stolček** □ nekuj. pog. **šušarski stolček**

GLEJ ŠE izpodriniti 2 | položaj 3♦ 2 | pručka

stólči stólčem dov. *kaj* |s tolčenjem narediti iz česa majhne, drobne dele| *stólči kamenje; stólči poper v možnarju* □ **raztolči**

GLEJ ŠE natepsti | poškodovati 1 | razbiti 1 | stepsti | streti | uničiti 1 | zbiti 1, 2

stólči se stólčem se dov. ▶ stepsti se

stólec -lca m ▶ stol | stolček

stolétje -a s |doba, ki traja sto let| *To se zgodi samo nekajkrat v stoletju* □ star. **vek¹** *Od tedaj je minilo že pol veka*

♦ **dvajseto stoletje** □ knj.zroč. **atomska doba** □ knj.zroč. **atomska era**

□ knj.zroč. **atomski vek**

stolétni -a -o prid. |ki je star sto let; ki traja, časovno vključuje sto let| *stolétni gozd; stolétni razvoj naroda* □ knj.zroč. **sekularni**

GLEJ ŠE agava | dolgoletni

stólica¹ -e ž ▶ iztrebljanje | katedra | mesto¹ 1♦ | sedež • 3

stolica² -e ž ▶ koza 2 | stol
stoliček -čka m ▶ stolček
stolička -e ž ▶ stolček
stolisti -a -o prid. ▶ roža •2
stolistni -a -o prid. ▶ roža •2
stolistnica -e ž ▶ roža •2
stolmáčiti -im dov. ▶ pojasniti 1 | prevesti¹ | razložiti 1, 2
stólni -a -o prid. ▶ kanonik • | mesto¹ 1 • | stolnica¹ | šola¹ •13
stólnica¹ -e ž | cerkev pri sedežu škofije | *pročelje stolnice* □ *stolna cerkev* □ knj.izroč. *katedrala*
GLEJ ŠE mesto¹ 1 •
stólnica² -e ž ▶ prt
stólnični -a -o prid. ▶ šola¹ •13
stólnik -a m ▶ kruh •8
stólniški -a -o prid. ▶ šola¹ •13
stolováti -újem nedov. ▶ dvigati se 2 | gospodovati | vladati
stòlp stòlpa m | visoka stavba z majhno tlorisno površino, stoječa samostojno ali kot sestavni del drugih stavb | *zgraditi stolp*; *grad s stolpi* □ nek. pog. *turn* □ *stolpec* ↗
 ◆ zgod. *obrambni stolp* □ zgod. *branic*
 • 1. *razgledni stolp* □ *ogledni stolp* □ *razglednik* 2. *skakalni stolp* □ pog. *skakalnica* 3. *teh. vodni stolp* □ *teh. stolpni vodohran*
GLEJ ŠE steber¹ 2 | zvonik •
stolpec -pca m
 1. | *majhen stolp* | *grad s stolpci* □ *stolpič* □ ekspr. *stolpek* □ ekspr. *stolpiček* □ nek. pog. *turenc* □ nek. pog. *turenček*
 2. *tisk.* | *tiskano besedilo, ki zajema le del strani glede na širino naslov čez štiri stolpe* □ *tisk. kolona*
GLEJ ŠE rubrika 1
stòlpek -pka m ▶ stolpec 1
stolpíca -e ž ▶ kolumna
stolpíč -íča m ▶ rubrika 1 | stolpec 1
stolpíčar -ja m ▶ kolumnist
stolpíčarstvo -a s ▶ kolumnistika
stolpíček -čka m ▶ stolpec 1
stolpíčiti se -im se nedov. ▶ kopiciti se
stòlpni -a -o prid. ▶ stolp •3
stòlpnica -e ž | zelo visoka večnadstropna stavba s sorazmerno majhno tlorisno površino | *graditi stolpnice in bloke*; *stanovati v stolpnici* □ *nebotičnik* □ knj.izroč. *donebnik*
stomatológ -a m ▶ zobozdravnik
stomatologija -e ž | *veda o boleznih zob in ust* | *študirati stomatologijo* □ knj.izroč. *zobozdravstvo*
stonóga -e ž ▶ ničvrednež
stóodstótni -a -o prid. | *ki znaša sto odstotkov* | *pridobiti stóodstotni dobiček* □ *stoprocentni*
GLEJ ŠE popolni 1
stóp¹ -a m ▶ steber¹ 1
stóp² stópa m alp. | *razpoka, izboklina v steni, ki plezalcu omogoča, da se opre, stopi* | *v živo skalo vsekani stopi* □ alp. *opora* □ alp. *stopa*
GLEJ ŠE korak 1 | postopoma
stóp³ stópa m ▶ črta 2•4 | *prepoved* | *znak¹ 1•2*
stóp⁴ medm. ▶ stoj 1
stópa -e ž ▶ korak 1 | stop²
stopáj -a m ▶ korak 1 | stopinja
stopál -i ž ▶ stopalo
stopálce -a s ▶ stopalo
stopálka -e ž ▶ pedal 2
stopálni -a -o prid. ▶ obok •

stopálnica -e ž star. | *stopnica pri vozu, vozilu* | *Z eno nogo je že stal na stopalnici kočije* □ star. *stopalnik* □ star. *stopalo*
GLEJ ŠE pedal 1 | podnožnik 2
stopálnik -a m ▶ pedal 1 | podnožnik 2 | stopalnica
stopálo -a s | *del noge od gležnja do konca prstov* | *Stopalo ga boli* □ nar. *stopal* □ ekspr. *stopalce* *deklica z majhnimi stopalci*
GLEJ ŠE pedal 2 | podnožnik 2 | stopalnica
stópáti¹ -am nedov. | *premikati noge tako, da se hodi* | *Previdno stopaj, da ne padeš* □ *delati korake*
 ◆ *stopati narazen* □ knj.izroč. *razstopati se*
GLEJ ŠE hoditi 1 | iti 1 | napreden 2 • | ovirati 2 • | pojavljati se | poročati se | prihajati 3 | razmikati se | včlanjevati se | začenjati 2 | zaposlovati se
stópáti² -am nedov. ▶ phati
stòpenjski -a -o prid. ▶ piramida •2 | postopek •8 | razvoj •11
stópica -e ž ▶ daktil | jamb
stopícanje -a s ▶ hoja¹ 1 pp 4
stopícáti -am nedov. | *premikati noge tako, da se dela majhne, kratke korake; s takimi koraki hoditi* | *stopicati po taktu*; *Otrok je stopical za njim* □ ekspr. *kopitljati* □ ekspr. *mencorititi* □ nar. *mezgati* □ ekspr. *stopicljati* □ ekspr. *tackati*
GLEJ ŠE hoditi 1 | hoditi 1 pp 5 | prestopati se | zaostajati 3
stopicljánje -a s ▶ hoja¹ 1 pp 4
stopicljáti -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp 5 | stopicati
stopínja -e ž | *odtis, sled noge na podlagi* | *Za seboj je pušal velike stopinje* □ nar. *stopaj* □ ekspr. *stopinjica* | *otroška stopinja*
 • *stopinja Celzija* □ *Celzijeva stopinja*
GLEJ ŠE korak 1 | spremeniti se 2 • | stopnja 1
stopínjica -e ž ▶ korak 1 | stopinja
stopítev -tve ž ▶ asimilacija 1 | raztopitev
stopíti¹ -ím dov. ▶ *razkaditi* | *raztopiti* 1, 2 | *stajati* | *staliti*
stopíti² in stópiti -im dov.
 1. | *premkniti nogo tako kot pri hoji* | *Kadar stopi, ga zaboli noga*; *Previdno stopi, da ne padeš* □ *narediti korak* □ knj.izroč. *korakniti* □ nar. *stati² Sem stani!*
 2. | *dati, položiti nogo kam pri hoji* | *Stopil je na vsako stopnico posebej* □ knj.izroč. *postopiti* □ knj.izroč. *pristopiti*
 ◆ *stopiti narazen* □ knj.izroč. *razstopiti se*
GLEJ ŠE izkazati se | odmakniti se | pesniti • | pojaviti se | pokristjaniti se | poročiti se | povezati se | preprečiti 2 | pridružiti se 1 | razmakniti se | sestati se | spolitizirati se | stvaren² •2 | umreti 1 | upokojiti se | veljati 1 • | *vojak* •6 | *vstopiti* 3 | zaposliti se | zmagati
stopíti se -ím se dov. ▶ *asimilirati se* | *raztopiti se* 1, 2 | *skopneti* | *združiti se*
stoplíti -ím dov. ▶ segreti
stoplíti se -ím se dov. ▶ ogreti se 1
stopníca -e ž | *vsaka od vodoravnih med seboj odmaknjenih ploskev v različnih višinah za lažjo hojo navzgor, navzdol; kar je temu podobno* | *počasi stopati s stopnice na stopnico*; *Voda je izlizala v skalo stopnice* □ ekspr. *stopnička* □ zastar. *stopnja* | *Na zadnji stopnji se je ustavil* □ nar. *štapa* □ nek. pog. *štenga*
GLEJ ŠE stopnja 2, 4 | zmagati
stopníce -íc ž mn., mn. v sin. nizu | *celota stopnic, ki povezuje različno visoke talne površine* | *Stopnice vodijo na podstrešje; pasti po stopnicah* □ nar. *štape* □ nek. pog. *štenge* □ *stopnišče* ↗
 ◆ *tekoče stopnice* □ *eskalator* □ *pomične stopnice* □ *premične stopnice*
stopníčasti -a -o prid. ▶ piramida •2
stopnička -e ž ▶ stopnica
stopnični -a -o prid. ▶ podest

stopnišče -a s | celota stopnic, ki povezujejo zlasti nadstropja v stavbi | *vzpenjati se po stopnišču* □ zastar. **stolba**

stopniščni -a -o prid. ▶ okno 1•7 | podest | vzpenjalnik •

stopniški -a -o prid. ▶ gradual | okno 1•7

stôpnja -e ž

1. s prilastkom | kar izraža obseg pojava, stanja glede na mogoči razpon | *oceniti stopnjo poškodovanosti vozila; različne stopnje civiliziranosti v svetovnem okviru* □ publ. **nivo** □ publ. **rang** □ star. **stopinja**

2. s prilastkom | enota pri razvrstitvi, ocenjevanju pojava, stanja glede na posledice, intenzivnost | *Letošnji potres je bil za dve stopnji močnejši od lanskega; uradno potrjena stopnja invalidnosti* □ zastar. **stopnica**

3. s prilastkom | enota pri razvrstitvi delov kake dejavnosti ali položajev v njej, določena s pomembnostjo, nalogami, pravicami | *stopnje sodišč; akademski nazivi različnih stopenj* □ **instanca** □ publ. **nivo** □ publ. **rang** □ publ. **raven**¹ □ publ. **ravnina**

4. s prilastkom | časovno sklenjeni del nastajanja, razvoja česa; kar poteka, se dogaja, nastane v tem časovno sklenjenem delu | *stopnje družbenega razvoja; razmejiti stopnje v postopku pridobivanja jekla* □ **etapa** □ **faza** □ **stadij**² □ knj.izroč. **stopnica** *To je samo ena stopnica v razvoju*

♦ **začetna stopnja** □ publ. **predstopnja**

GLEJ ŠE enačba •2 | nazadnje | organ 3•6 | presežnik | sodišče 1•8 | sodišče 1•9 | sojenje •2 | stopnica | študij •2 | študij •4 | študij •6

stôpnjasti -a -o prid. ▶ postopni

stôpnjema prisl. ▶ polagoma | postopoma

stopnjevalni -a -o prid. ▶ priredje •3

stopnjevati -ujem nedov. *kaj* | delati, da kaj postopno prehaja z nižje stopnje na višjo glede na količino, intenzivnost, moč | *stopnjevati proizvodnjo; stopnjevati tempo dela; stopnjevati negotovost med ljudmi* □ **intenzivirati** □ **povečevati** □ ekspr. **krepiti** □ publ. **pospeševati**

stopnjevati se -ujem se nedov. | izraža, da kaj postopno prehaja z nižje stopnje na višjo glede na količino, intenzivnost, moč | *Hrup se je stopnjeval; Prepirl se je vse bolj stopnjeval* □ **povečevati se** □ knj.izroč. **eskalirati** □ knj.izroč. **intenzivirati se** □ ekspr. **krepiti se** □ ekspr. **naraščati** □ ekspr. **rasti**

GLEJ ŠE naraščati 1

stopnjeviti -a -o prid. ▶ postopni

stopnjevito prisl. ▶ postopoma

stopnjovitost -i ž ▶ postopnost

stopnjujóče prisl. ▶ postopoma

stoprãv¹ prisl. ▶ šele

stoprãv² člen. ▶ komaj²

stóprocênten -tna -o povdk. ▶ prepričan

stóprocêtni -a -o prid. ▶ popolni 1 | stoodstotni

stóprocêtno prisl. ▶ popolnoma

stôprvič prisl. ▶ stotič

stôrija -e ž ▶ afera | dogodek | doživljaj

storilec -lca m ▶ hudodelec

storilnost -i ž ▶ produktivnost

storitev -tve ž

- 1. gostinske storitve □ publ. gostinske usluge 2. komunalne storitve □ publ. komunalne usluge 3. obrtne storitve □ publ. obrtne usluge □ publ. obrtniške usluge

storiti -ím dov.

- 1. *kaj* | z aktivnostjo doseči uresničitev kakega dejanja | *Marsikaj bo treba še storiti, da pridemo do cilja* □ **napraviti** □ **narediti** □ ekspr. **poonegaviti** □ ekspr. **preonegaviti** □ zastar. **stvoriti** □ zastar. **učiniti**

♦ pravn. **storiti kaznivo dejanje** □ publ. **izvršiti kaznivo dejanje**

2. *komu kaj* | povzročiti komu zlasti kaj neprijetnega | *Kaj si mu storil, da ti je tako zameril* □ **napraviti** □ **narediti**

GLEJ ŠE narediti 2 | obroditi | odpovedati se 2 | posiliti | roditi 3 | umreti 1

storiti se -ím se dov. ▶ hudo³ 2• | nastati 2

stôrjati -am nedov. ▶ kotiti

stornirati -am dov. in nedov. ▶ odpovedati 1 | odpovedovati 1

stórno -a m ▶ razveljavitev 2 pp

stôrž stôrža m | stožcu podoben del rastline, zlasti iglavcev, ki vsebuje seme | *nabirati storže; kuriti s storži* □ **češarek**

□ ekspr. **storžek** | **majhen storž**

• **koruzni storž** □ nar. čerh □ nar. klas □ nar. lat¹ □ nar. latica² □ nar. rog □ nar. strok □ nar. štok □ nar. vlat

GLEJ ŠE kocen | lasje •

stôržek -žka m agr. | žensko socvetje ali plod hmelja | *obirati storžke* □ agr. **kobula**

GLEJ ŠE storž

stósvéčni -a -o prid. ▶ stovatni

stót -a m ▶ cent¹ | cent¹ •1 | cent¹ •2

stotáček -čka m ▶ stotak

stoták -a m | vrednost sto denarnih enot | *prihraniti kakšen stotak* □ sleng. **metulj** □ ekspr. **stotáček** □ ekspr. **stotka**

stotéri¹ -ih m mn. ▶ mnogi²

stotéri² -e -a prid. ▶ mnogi³

stotérni -a -o prid. ▶ stokratni | večkratni 1

stotéro -- štev. ▶ veliko²

stotérokrat prisl. ▶ stokrat | velikokrat 1, 2

stótič zapored. prisl. ekspr. | izraža, da je kaj na koncu velikega števila ponovitev | *Že stotič mu pripoveduje to zgodbo*

□ ekspr. **stoprvič** □ ekspr. **tisočič** □ ekspr. **v stoto**

stotín -a m ▶ cent²

stotíne -- štev. ▶ veliko²

stotínski -a -o prid. ▶ centezimalni

stótisočeri -a -o štev. ▶ mnogi² | množica •

stótisočero -- štev. ▶ veliko²

stótisočglávi -a -o prid. ▶ množica •

stótisočkrat prisl. ▶ veliko³ 2 | velikokrat 1, 2

stótka -e ž ▶ stotak

stotníja -e ž | pri starih Rimljanih vojaška enota, približno sto mož | *konjeniška stotníja* □ **centurija**

stótnik -a m

1. | pri starih Rimljanih poveljnik stotnije | *konjeniški stotnik* □ **centurion**

2. | v stari Avstriji oficirski čin, za stopnjo nižji od majorja, ali nosilec tega čina | *napredovati v stotnika* □ **hauptman** □ star. **kapitan** □ **ritmojster** | pri konjenici |

stóvátni -a -o prid. elektr. | ki ima priključno moč sto vatov | *stovatna žarnica* □ nestrok. **stosvečni**

stôžčast -a -o prid. | ki ima obliko stožca | *stožčaste krošnje jelk; stožčast jeklen klin* □ **koničast** □ knj.izroč. **koničen** □ knj.izroč. **konusen**

□ knj.izroč. **prikoničen** □ knj.izroč. **prišiljen smreka s prišiljenim vrhom □ star. **stožkast****

stôžčasti -a -o prid. ▶ ležaj •2

stôžec -žca m

• geom. **pokončni stožec** □ geom. **konus** □ geom. **rotacijski stožec**

stožérni -a -o prid. ▶ najpomembnejši²

stožérnica -e ž ▶ stožnica

stožína -e ž ▶ stog

stožiti se in stóžiti se -im se dov. ▶ zahrepeneti | zaželezi si

stóžje -a s ▶ stog

stôžkast -a -o prid. ▶ stožčast

stôžnica -e ž geom. |krivulja, ki nastane pri preseku dvojnega krožnega stožca| *gorišče stožnice* □ geom. *stožernica*

stôžnik -a m ▶ stog

strabizem -zma m ▶ škilavost

strád -a m ▶ stradanje

stradáč -a m ▶ reven¹ 1♦

stradálec -lca m ▶ reven¹ 1♦

strádanje -a s |življenje v pomanjkanju hrane| *Stradanju ni bilo videti konca* □ knj.izroč. *glad* □ knj.izroč. *gladež¹* □ knj.izroč. *gladovanje* □ ekspr. *lakota* □ knj.izroč. *strad biti izčrpan od strada* □ ekspr. *stradež*

strádar -ja m ▶ reven¹ 1♦

strádati -am nedov.

1. ekspr. |živeti v pomanjkanju hrane| *Kljub blagostanju mnogi stradajo* □ ekspr. *biti lačen* □ knj.izroč. *gladovati* □ ekspr. *tolči lakoto*

2. *koga* |z odtegotovanjem hrane povzročati, da se kdo izčrpa, oslabi| *V zaporu so ga tepli in stradali* □ knj.izroč. *lakotiti*

GLEJ ŠE pogrešati | pomanjkanje 2♦

strádavec -vca m ▶ lakota 2 | reven¹ 1♦

strádelj -dlja m ▶ skopuh

strádež -a m ▶ lakota 2 | reven¹ 1♦ | stradanje

stráh -ú m

1. |neprijetno stanje vznemirjenosti zaradi neposredne ogroženosti, (domnevno) sovražnih, nevarnih okoliščin; tesnobno duševno stanje zaradi pričakovanja česa hudega, neprijetnega| *V temnem delu gozda ga je prevzel strah; Strah pred operacijo je bil vse bolj mučen* □ knj.izroč. *bojazen* □ pog. *panika* □ knj.izroč. *plahota* □ nar. *prístrah* □ ekspr. *smrtni strah* □ star. *tesnoba* □ ekspr. *živalski strah* □ knj.izroč. *preplah* |nenaden, velik strah|

2. |po ljudskem verovanju bitje nematerialne narave, ki se pojavi v grozljivi zaznavni obliki| *bati se strahov; polnočni strahovi* □ knj.izroč. *duhovina* □ knj.izroč. *fantom* □ star. *strašilo* *Strašilo je nenadoma izginilo*

GLEJ ŠE bati se 1, 3 | jož² 4 | podrejen | prestrašen² | prestrašen² • | prestrašiti | strahovati | strašiti | ustrahovati 2 | ustrašiti | ustrašiti se | zagroziti 1 | zbiti se 1

strahljív -a -o prid. ▶ boječ | strašljiv

strahljívec -vca m ▶ bojazljiv povdk. | bojazljivec | boječ povdk. | boječnež

stráhoma nač. prisl. |izraža, da kdo pri opravljanju, vršitvi dejanja čuti strah| *Strahoma je odprl vrata v sobo* □ s *strahom*

□ v *strahu*

strahopét -a -o prid. ▶ strahopeten

strahopétec -tca m ekspr. |kdor ima premalo poguma, odločno-sti| *Strahopetcev ni bilo težko ustrahovati* □ slabš. *baba* □ vulg. *drekač*

□ vulg. *driska* □ vulg. *driskač* □ slabš. *figar* □ slabš. *figovec* □ slabš. *mevža*

□ slabš. *mevže¹* □ slabš. *mevžica* □ vulg. *osrane¹* □ vulg. *osranec*

□ vulg. *posrane* □ vulg. *posranec* □ ekspr. *strahopetnež* □ ekspr. *strahopetnik* □ vulg. *strahopezdljivec* □ vulg. *šlapa* □ vulg. *šlapica* □ vulg. *šleva*

□ vulg. *uscane¹* □ vulg. *usrane¹* □ vulg. *usrane²* □ vulg. *usranec* □ ekspr. *zajec*

strahopéten -tna -o prid. |ki mu manjka poguma, odločno-sti| *strahopeten voznik* □ slabš. *babji* □ slabš. *figarski* □ slabš. *mevžast*

□ vulg. *posran* □ ekspr. *prestrahopeten* □ ekspr. *slabiški* □ star. *strahopet*

□ star. *strahopetljív* □ vulg. *strahopezdljív* □ slabš. *šlevast*

POVEDKOVNIK *baba*, *drekač*, *driska*, *driskač*, *figar*, *figovec*, *mevža*, *mevže¹*, *mevžica*, *osrane¹*, *osranec*, *posrane*, *posranec*, *strahopetnež*, *strahopetnik*, *strahopezdljivec*, *šlapa*, *šlapica*, *šleva*, *uscane¹*, *uscane²*, *usrane¹*, *usrane²*, *usranec*, *zajec*

strahopetljív -a -o prid. ▶ strahopeten

strahopétnež -a m ▶ strahopetec | strahopeten povdk.

strahopétnik -a m ▶ strahopetec | strahopeten povdk.

strahopétnost -i ž |dejstvo, da komu manjka poguma, od-

ločnosti| *prikrivati strahopetnost pred okolico* □ slabš. *figarstvo*

□ slabš. *mevžavost* □ slabš. *strahopetstvo* □ vulg. *strahopezdljivost*

□ ekspr. *zajčevstvo*

strahopétstvo -a s ▶ strahopetnost

strahopezdljív -a -o prid. ▶ bojazljiv | strahopeten

strahopezdljívec -vca m ▶ bojazljiv povdk. | bojazljivec | strahopetec | strahopeten povdk.

strahopezdljívost -i ž ▶ bojazljivost | strahopetnost

strahóten -tna -o prid. ▶ hud¹ 1 | strašen 1, 2

strahováti -újem nedov. *koga* |z grozjnami, s silo dosegati, da se kdo boji| *strahovati ljudi* □ *ustrahovati* □ *zastrahovati* □ star. *imeti v strahu*

GLEJ ŠE bati se 1, 2, 3 | ustrahovati 1, 2

strahóven -vna -o prid. ▶ strašen 1

strahovít -a -o prid. ▶ hud¹ 1 | močen 7 | strašen 1

strahovító prisl. ▶ močno 1

strahovláda -e ž |oblast, ki temelji na strahovanju, nasilju|

obdobje strahovlade □ knj.izroč. *grozovlada*

GLEJ ŠE teror 1, 2

strán¹ -í ž

1. s prilastkom |vsak od obeh delov z umišljeno črto, ravnino razdeljenega predmeta, prostora, telesa| *izbrati sedež na levi strani dvorane; Desna stran ga boli* □ nar. *kraj¹* □ publ. *plat*

♦ 1. *hrbna stran* □ knj.izroč. *dorzalna stran* □ ekspr. *hrbet* 2. *hrbna stran telesa* □ med. *dorzalna stran telesa*

2. s prilastkom |vsaka od površin, ki omejuje telo, predmet v poljubni smeri| *očistiti spodnjo stran avtomobila* □ pog. *površina*

3. |ploskev vsakega od listov (v tiskanem, rokopisnem delu)| *Pismo je dolgo do polovice druge strani* □ knj.izroč. *pagina*

□ zastar. *stranica*

4. s prilastkom |lastnost česa glede na izhodišče opazovanja, presojanja, kot ga določa prilastek| *Zanima me pravna stran zadeve*

□ publ. *aspekt* □ publ. *plat* □ publ. *vidik*

• tisk. *naslovna stran* □ tisk., žarg. *naslovnica*

GLEJ ŠE bočno | bok •1 | bok •2 | čudaški povdk. 2 | jug 1 | lice 2 | na desni | na desno | na levo | od povsod | od spredaj | oltar •1 | onkraj¹ | onkraj³ | onstran¹ 1, 2 | onstran² 1, 2 | po desni | podpirati 3 | pomagati 3 | prečkati 1 | prednost | prihraniti | stranica 1 | tostran¹ | umreti 1 | varčevati | z desne | znotraj² 1 | z onstran

strán² prisl. ▶ obračati se • | obrniti se 1♦ | odganjati 1 | odložiti 2 | odmakniti se | odmetavati 2 | odvreči | odvzeti 1 | proč¹ 1, 2 | zametavati²

strán³ povdk. ▶ zdoma

stránčica¹ -e ž ▶ stranka 1

stránčica² -e ž ▶ piščal pp

stránc -nca m ▶ tujec 1

stráni prisl. ▶ proč¹ 1, 2

stranica -e ž

1. |vsaka od stranskih ploskev oglatega predmeta, stvari| *predal z nižjo sprednjo stranico* □ *stran¹*

♦ *stranica okvira* □ *okvirnica*

2. |stranska deska navadno postelje| *Ležal je na postelji in roka mu je visela čez stranico* □ *posteljna stranica* □ *posteljna bočnica*

• 1. geom. *enakoležna stranica* □ geom. *homologna stranica*

□ geom. *istoležna stranica* 2. geom. *osnovna stranica* □ geom. *osnovnica*

GLEJ ŠE stran¹ 3

straníce -íc ž mn. mn. v sin. nizu ▶ okrajci

straničar -ja m ▶ skobljčič pp

stranišče -a s |prostor za opravljanje potrebe| *počistiti*

stranišče □ nekjn. pog. klozet □ knj.izroč. lokus □ vulg. sekret □ pog. vece
□ zastar. latrina |preprosto stranišče na prostem|

♦ 1. iti na stranišče □ evfem. iti na stran □ evfem. iti nekam 2. suho stranišče □ ekspr. stranišče na štrbunk 3. stranišče na počep □ knj.izroč. turško stranišče 4. angleško stranišče □ knj.izroč. stranišče na izplak

GLEJ ŠE opraviti •2 | opravljati •2

straniščni -a -o prid. ▶ papir •21 | školjka •1 | školjka •2

straniščnica -e ž |človeški iztrebki, ki se zbirajo v greznici|
gnojiti travnike s straniščnico □ straniščnik

straniščnik -a m ▶ straniščnica

stranivi -a -o prid. ▶ poševni

stránka -e ž

1. |organizirana skupina ljudi, ki se zavzema za uresničenje svojega političnega programa| *Stranke se že pripravljajo na boj za zmago na volitvah* □ politična stranka □ ekspr. strančica¹

♦ 1. demokršćanska stranka □ demokristjanska stranka 2. opozicijska stranka □ opozicijska stranka 3. reformatorska stranka □ reformistična stranka □ knj.izroč. reformna stranka 4. socialnodemokratska stranka □ publ. socialdemokracija □ socialdemokratska stranka □ socialdemokratska stranka □ publ. socialna demokracija □ knj.izroč. socialni demokratizem □ socialnodemokratska stranka

2. |oseba v odnosu do osebe, ki ji redno opravlja določene storitve; oseba v odnosu do svojega rednega pravnega zastopnika| *Vsaka trgovina ima svoje stranke; Odvetnik mora poznati težnje stranke* □ klient

GLEJ ŠE poslovanje •4

stránpót -í ž ▶ ekskurz | pot⁴ •2 | pot⁴ •4

stránpótica -e ž ▶ pot⁴ •4

stránski -a -o prid.

1. |ki kaj od strani omejuje| *stranski del telesa* □ bočni

□ obstranski □ prístanski □ knj.izroč. lateralni

2. |ki ni v nujni, pomembni zvezi s tistim, kar je glavno| *Ob tem so se pojavila zanimiva stranska vprašanja* □ obstranski □ postranski □ ekspr. drugorazredni □ star. pritični pritični znaki bolezni

GLEJ ŠE lastnost •4 | oder 2 pp 1 | poganjek •2 | posevek pp 1 | postranski | pot⁴ •4 | učinek 1 • | vhod 1 pp | vloga¹ 1 •4 | vrata 1 pp 4 | zaslužek •3 | znak¹ 4 •2

stránskovézni -a -o prid. ▶ motor² •8

strápáti -ám dov. ▶ zmesti³

strápiti -im dov. ▶ zmesti³

strást -í ž |zelo močno trajno čustvo, težko obvladljivo z voljo, razumom| *obvladovati strasti* □ ekspr. požar strasti □ ekspr. slepa strast
GLEJ ŠE navdušen² ♦ | poželenje

strásten -tna -o prid. |ki ima zelo močno trajno čustvo, težko obvladljivo z voljo, razumom; ki vsebuje, izraža tako čustvo| *Izkazal se je kot strasten človek; strastno sovraštvo* □ zastar. strastljiv □ zastar. strastven □ ekspr. vroč

GLEJ ŠE navdušen¹ 1

strastljív -a -o prid. ▶ strasten

strástno nač. prisl. |zelo navdušeno| *strastno razpravljati* □ s strastjo □ knj.izroč. plamteč

strástven -a -o prid. ▶ strasten

strašánski -a -o prid. ▶ hud¹ 1 | močen 9 | ogromen | strašen 1 | velik 5

strašánsko prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

strašěč -ěča -e prid. ▶ strašljiv

strašěn -šna -o prid.

1. |ki vzbuja velik strah| *V sanjah je videl strašno prikazen*

□ strahoten □ strahovit □ knj.izroč. strahoven strahovno dejanje

□ ekspr. strašanski □ grozen 7

2. ekspr. |ki s svojim vedenjem, ravnanjem povzroča odpor, nenaklonjenost| *Vsi so vedeli, da je njihov predsednik strašen človek* □ ekspr. grozen □ ekspr. nemogoč¹ □ ekspr. neznosen □ ekspr. obupen □ ekspr. strahoten

GLEJ ŠE grd | hud¹ 1, 2 | navdušen¹ 1 | neokusen | slab¹

strašílka -e ž ▶ pištola •1

strašílni -a -o prid. ▶ bombica • | pištola •1

strašilo -a s |priprava, ki predstavlja navadno človeka, za strašenje, odganjanje ptic na polju; priprava za strašenje, odganjanje živali sploh| *postaviti strašilo na njivo* □ nar. tatman □ ekspr. možic |strašilo na njivi, ki predstavlja moškega| □ ekspr. slamnati mož |strašilo, narejeno iz slame|

GLEJ ŠE prikazen | strah 2

strašiti -im nedov. koga |vzbujati strah| *Pobegla zver je strašila ljudi*

□ ekspr. naganjati strah v kosti komu □ ekspr. poganjati strah v kosti komu

GLEJ ŠE plašiti | ustrahovati 1

strašiti se -im se nedov. ▶ bati se 1

strašljív -a -o prid. |ki vzbuja strah| *strašljiv videz gradu*

□ star. strahljiv □ knj.izroč. strašěč □ ekspr. zastrašujoč

GLEJ ŠE bojazljiv | boječ

strašljívec -vca m ▶ bojazljiv povdk. | bojazljivec | boječ povdk. | boječez

strašljívo prisl. ▶ zelo 2

strašljívost -i ž ▶ bojazljivost | boječnost

strašno¹ prisl. ▶ hudo² | zelo 1, 2, 3

strašno² medm. ▶ joj² 4

strašno³ povdk. ▶ hudo³ 1

strátég -a m |vojskovodja pri starih Grkih| *zgodovinsko pomembni strategji* □ hegemon

strátégični -a -o prid. ▶ točka 1 •7 | umik •

stratégija -e ž publ. |načini postopanja, ravnanja za dosegovanje kakega cilja kot celota| *Izbral je dobro strategijo za uresničitev svojih načrtov* □ publ. taktika

strátěški -a -o prid. ▶ točka 1 •7 | umik •

stratificírati -am dov. in nedov. ▶ jariti³ | razslojiti

stratifikácija -e ž ▶ jaritev | razslojenost | slojevitost •1 | slojevitost •2

stratigrafija -e ž |veda o zemeljski zgodovini, ki razporeja

plastí po starosti s pomočjo organskih in anorganskih ostankov| *seznaniti se z osnovami stratigrafije* □ historična geologija □ zgodovinska geologija

stratiót -a m ▶ najemnik 3

stratosfěrni -a -o prid. ▶ plast³ 2 •

stratosfěrski -a -o prid. ▶ plast³ 2 •

strátum -a m ▶ sloj

stráža -e ž |oseba, skupina oseb, ki koga, kaj varuje, brani, nadzoruje| *Straža je prišla vlomilca; poveljnik straže* □ knj.izroč. gvardija |v romanskem okolju|

• zgod. finančna straža □ zgod. financa

GLEJ ŠE patrolja • | predstraža | stražiti 2

stražár -ja m |kdor (poklicno) koga, kaj straži| *Ob vhodu so stali stražarji* □ star. stražnik □ zgod. trabant □ zgod. kavaz |v turškem okolju|

♦ telesni stražar □ publ. bodyguard □ pog. gorila

stražárčiti -im nedov. ▶ stražiti 1, 2

stražáríti -im nedov. ▶ stražiti 1, 2

stražárna -e ž ▶ stražarnica

stražárnica -e ž | posebna stavba ali prostor za nastanitev straže, stražarjev | *Iz stražarnice je prišel komandir straže*
 □ stražarska utica □ stražnica □ star. **stražarna**

GLEJ ŠE karavla

stražárski -a -o prid. ▶ mesto¹ •7 | služba •14 | stražarnica

stražárstvo -a s ▶ služba •14

strážiti -im nedov.

1. *kaj* | prizadevati si, skrbeti za varnost, obrambo, nadzor koga, česa | *Vojaki stražijo skladišča; stražiti mejo* □ knj.izroč. **stražárčiti** □ knj.izroč. **stražáriti**

2. | opravljati dejavnost, s katero se skrbi za varnost, obrambo, nadzor koga, česa | *Pri vseh vhodih so stražili vojaki; Vso noč je stražil, da se ne bi kdo vselil* □ **biti na straži**

□ nekjn. pog. **držati stražo** □ knj.izroč. **stražárčiti**

□ knj.izroč. **stražáriti**

GLEJ ŠE bedeti • | varovati 1

strážni -a -o prid. ▶ mesto¹ •7

strážnica -e ž ▶ karavla | stražarnica

strážnik -a m | v nekaterih deželah uniformirani pripadnik organa za javno in državno varnost | *Stražnik je aretiral vlomilca*

□ star. **služabnik pravice** □ **kavaz** | nekđaj v turškem okolju |

□ **pandur** | nekđaj v hrvaškem in madžarskem okolju |

□ **zaptija** | nekđaj v turškem okolju |

GLEJ ŠE stražar

strčati -im nedov. ▶ štrleti 1, 2

strčec -éča -e prid. ▶ štrlec

strđ -í ž ▶ mana | med¹ | nektar

strđa prisl. ▶ zgrda

strđek -dka m | strjeni del tekoče snovi | *odstraniti strdke laka*

□ zastar. **strđina**

◆ med. **krvni strdek** □ med. koagulat krvi □ med. **krvni sesedek**

□ med. **krvni sesirek**

strđén -a -o prid. ▶ priliznjen

strđénc -nca m ▶ medenjaka

strđéni -a -o prid. ▶ medica | pecivo •2

strdenica -e ž ▶ medica

strđénje -a s ▶ lect

strđína -e ž ▶ strdek

strđišče -a s ▶ tališče

strđítev -tve ž | dejstvo, da se kaj strdi | *strđítev masti*

□ star. **stetje**

strđiti -im dov. ▶ otrditi | utrditi 4

strđiti se -im se dov. | preiti iz tekočega stanja v trdno | *Beton se je že strđil* □ knj.izroč. **sesiriti se** □ knj.izroč. **skrepeneti** □ star. **steti se**

□ knj.izroč. **zasiriti se** □ knj.izroč. **zatrditi se**

strđí stržem nedov.

1. *komu kaj/koga s čim* | prinašati hrano, pijačo navadno gostu | *streči povabljenec kosilo; streči navzoče s pijačo* □ knj.izroč. **postrezati**
 □ zastar. **služiti**

2. *koga* | delati, skrbeti za potešitev, zadovoljitev potreb, želja koga | *Osebjé hotela jih je prijazno streglo* □ nekjn. pog. **pedenati**

□ ekspr. **razvajati**

3. *komu* | opravljati dela, ki drugemu omogočajo hitrejše, nemoteno delo | *Zidarju sta stregla dva pomočnika*

□ nar. **dvoriti**

GLEJ ŠE čakati 1 | jemati 1 | ministrirati | negovati 1 | prestrezati 1 | prežati 1 | prisluškovati | zaznavati 1

streetball -a [strídbol] m ▶ košarka •

stréga -e ž ▶ strežba

stréha -e ž

1. | del, ki pokriva in ščiti stavbo pred padavinami | *Streha pušča; opečnata streha* □ star. **krov** □ star. **ostrešje** □ zastar. **podstrešje**
 □ ekspr. **strehica** □ ekspr. **strehica**

◆ 1. avt. **pomična streha** □ avt. premakljiva streha □ avt. **premična streha** 2. **skrilasta streha** □ skrilnata streha □ nar. **skrlasta streha** 3. **slamnata streha** □ knj.izroč. **slamna streha** 4. **grad. šedasta streha** □ grad., žarg. **šedstreha**

2. | kar kaj pokriva in ščiti pred padavinami, soncem | *narediti streho nad parkirnim prostorom; streha nad vhodom* □ **strehica** □ **strehica** **strehica nad vhodnimi vrati** □ redk. **nadstrešek** □ redk. **nadstrešje**

GLEJ ŠE avtomobil •8 | dograditi | dom 1 | doma¹ | domov | dvokapnica | enokapnica | pojesti 1 | štirikapnica | vinjen •1

stréhar -ja m ▶ krovec

stréharica -e ž ▶ netresk | skodla

stréhica -e ž ▶ streha 1, 2

strél -a m | izstrelitev krogle, naboja; izstreljena krogla, naboj | *Strel se je daleč slišal; Strel ga je samo oplazil* □ nekjn. pog. **šus**

◆ lov. **usmrtilni strel** □ lov. **milostni strel**

GLEJ ŠE streljati 1 | ustreliti 1, 2

stréla -e ž ▶ blisk | joj² 2 | presneto² | puščica² | res² 2 | udarec •

strelák -a m ▶ dovtipnež | duhovitež

strélast -a -o prid. ▶ puščičast

strélasti -a -o prid. ▶ krilo¹ •2

strélba -e ž ▶ orožje •6 | streljanje

strélec -lca m | kdor strelja | *uriti strelce za tekmovanje* □ star. **streljavec**

GLEJ ŠE lov¹ •7 | riba 1 pp 2

strélica -e ž ▶ puščica²

strelína -e ž ▶ rana •5

strelívni -a -o prid. ▶ voz •3 | zaboj •

strelívnik -a m ▶ voz •3

strelívo -a s | kar se uporablja zlasti za polnjenje strelnega orožja | *razdeliti orožje in strelivo vojakom* □ **municija**

streljáj -a m ▶ blizu¹ | blizu²

stréljanje -a s | sprožanje orožja, pri katerem izstrelki izletijo iz orožja | *Začelo se je hudo streljanje* □ star. **strelba** □ star. **streljava**

◆ topovsko streljanje □ pog. **kanonada**

streljárna -e ž | strelišče v zabavišču, zabaviščnem parku |

streljati figure v streljarni □ zastar. **streljarnica**

streljárnica -e ž ▶ streljarna

stréljati -am nedov.

1. *s čim* | s sprožanjem orožja povzročati, da izzstrelek zleti iz njega | *streljati s puško; Začeli so streljati* □ ekspr. **nabijati** **nabijati s topom** □ ekspr. **pokati**¹ □ knj.izroč. **prožiti strele** □ knj.izroč. **streljavkati** | z redkimi strelji |

2. *kaj* | ubijati s strelnim orožjem | *streljati fazane* □ ekspr. **pokati**¹ □ nekjn. pog. **šicati**

3. *po kom* | s streljanjem (vojaško) napadati | *streljati po sovražniku* □ ekspr. **mlatiti** □ ekspr. **nabijati** □ ekspr. **nažigati** □ ekspr. **pleckati** □ ekspr. **tolči** □ ekspr. **užigati** □ ekspr. **žgati** □ **obstreljevati koga** | streljati z več strani |

GLEJ ŠE bliskati • | lomiti ga | motiti se 2

streljáva -e ž ▶ streljanje

streljávéc -vca m ▶ strelec

streljávkatí -am nedov. ▶ streljati 1

strélni -a -o prid. ▶ jarek¹ 2•2 | lina • | orožje •6 | rana •5 | smodnik

strélnica -e ž ▶ lina •

strelóvit -a -o prid. ▶ hiter 1

strelovíto prisl. ▶ hitro 1

strelovòd -óda m ▶ naprava ♦17

strelovódni -a -o prid. ▶ naprava ♦17

strélski -a -o prid. ▶ jarek¹ 2♦2 | postroj •

strême -éna s |kovinski obroč, pritrjen z jermenom na sedlo, za oporo nog pri jahanju| *vtakniti nogo v streme* □ zastar. **stremen** □ ekspr. **stremence**

strêmen -éna m ▶ streme

streménce -a s ▶ streme

stremeníca -e ž |jermen za pripenjanje, pritrđitev stremena na sedlo| *podaljšati stremenice* □ **stremenski jermen** □ **stremenka**

streménka -e ž ▶ stremenica

streménski -a -o prid. ▶ stremenica

streméti -ím nedov. ▶ prizadevati si

stremíti -ím nedov. ▶ prizadevati si

stremljênje -a s ▶ težnja

stremljív -a -o prid. ▶ prizadeven

stremljívec -vca m |kdor si (zelo) prizadeva za doseg uglednega, ugodnega položaja v družbi| *Stremljívec v svojih težnjah ne odneha* □ star. **potegon** □ slabš. **stremuh**

stremljívnost -i ž |veliko prizadevanje za doseg uglednega, ugodnega položaja v družbi| *Njegova stremljívnost ni poznala meja* □ slabš. **stremuštvo**

stremúh -a m ▶ stremljívec

stremúštvo -a s ▶ stremljívnost

strenírati -am dov. ▶ izuriti | zdresirati

strenírati se -am se dov. ▶ izuriti se

strepetáti -ám dov. ▶ vztrepetati

strepetávati -am nedov. ▶ vztrepetavati

strépniti -em dov. ▶ trepniti

strés -a m |odziv organizma na škodljive (zunanje) vplive| *zdravljenje motenj, ki nastanejo zaradi stresa* □ med. **splošni adaptacijski sindrom**

GLEJ ŠE tresljaj 1

stresáj -a m ▶ tresljaj 1

stresánje -a s ▶ otresanje

stresáti -am nedov. ▶ jeziti se 2 | mraziti | otesati 1, 2 | prevzemati 4 | tresti

stresáti se -am se nedov. ▶ jeziti se 2

stresávati -am nedov. ▶ mraziti | tresti

s tréskom prisl. zv. ▶ treskoma

s treskôtom prisl. zv. ▶ treskoma

stresljáj -a m ▶ tresljaj 1

stresníti -em dov. ▶ stresti 1

stresníti se -em se dov. ▶ stresti se

stresováti -újem nedov. ▶ tresti

strésti -em dov.

1. *kaj* |narediti, povzročiti, da se kaj sunkovito, hitro premakne, navadno sem in tja| *Potresni sunek je stresel hišo* □ **zatresti**

□ ekspr. **potresti** *Potresel ga je, da bi se zbudil* □ knj.izroč. **stresniti**

□ star. **zdrmati** □ zastar. **zmnikati**¹

2. *kaj* |s tresenjem spraviti kam kaj sipkega, drobnega| *stresti zrnje v vrečo* □ star. **strositi**

GLEJ ŠE izvleči 3 | migniti | otesti 1, 2 | povleči ♦1 | povleči ♦2 | prevzeti² 4 | razjeziti se | raztresti 1 | rokovati se | strkati | zatresti

strésti se -em se dov. |izraža, da se kaj sunkovito, hitro premakne, navadno sem in tja| *Ob eksploziji so se šipe stresle*

□ **zatresti se** □ knj.izroč. **stresniti se** □ ekspr. **zadržetati**

GLEJ ŠE razjeziti se

stréšica -e ž ▶ streha 1, 2

stréšje -a s ▶ ostrešje

stréšni -a -o prid. ▶ cev ♦4 | čop¹ • | kovček • | lepenka ♦1 | letev ♦2 | opeka pp 2 | opeka ♦1 | opeka ♦5 | skrilavec ♦3 | žleb 1

stréšnica -e ž ▶ kapnica | nadstrešnica

stréšnik -a m |ploščat izdelek različnih oblik, navadno iz žgane glin, za pokrivanje ostrešja| *zamenjati poškodovane strešnike z novimi* □ **korec** |strešnik žlebasto oblike|

GLEJ ŠE opeka ♦1 | skrilavec ♦3

stréšnja -e ž ▶ lega¹ •

stréti strém dov. *kaj* |s silo, pritiskom narediti, da kaj ni več celo| *streti lešnik* □ **stolči** □ **natreti** |nekoliko streti|

GLEJ ŠE osvoboditi se | polomiti 2 | potreti 2 | premagati 1 |

prizadeti³ 1 | uničiti 1, 4, 5 | zlomiti 1

stréti se strém se dov. |zaradi delovanja sile, pritiska nehati biti cel, nepoškodovan| *Jajca so se strla* □ **potreti se** □ pog. **razbiti se** GLEJ ŠE polomiti se

strézav -a -o povdk. ▶ trezn²

strézniti -im dov. ▶ spametovati

strézniti se -im se dov. |izraža, da kdo neha biti pod vplivom alkohola| *Polili so ga z mrzlo vodo, da bi se hitreje streznil* □ star. **zbistriti se**

GLEJ ŠE spametovati se

streznjeváti -újem nedov. ▶ trezniti

streznjeváti se -újem se nedov. ▶ trezniti se

stréža -e ž ▶ stojišče 2

strežáj -a m |kdor streže gostom, navadno nepoklicno| *Na poroki je streglo pet strežajev* □ **strežnik**

GLEJ ŠE strežnik 1

strežájka -e ž ▶ strežnica 1

stréžba -e ž |prinašanje hrane, pijače, navadno gostu| *Prevzel je strežbo v jedilnici* □ **postrežba** □ star. **strega** □ star. **strežna služba** GLEJ ŠE nega 1

strežě -éta m ▶ strežnik 1

stréžni -a -o prid. ▶ osebje • | strežba

stréžnica -e ž

1. |služabnica, zlasti za osebno strežbo| *pozvoniti strežnici*

□ **strežajka** □ star. **postrežnica** □ **spletična** |nekdaj za strežbo plemkinj|

2. |bolnišnična delavka, ki opravlja pomožna dela v zvezi z oskrbo bolnikov| *poklicati strežnico* □ **bolniška strežnica** □ star. **postrežnica**

stréžnik -a m

1. |služabnik, zlasti za osebno strežbo| *Strežnik mu je prinesel zajtrk* □ **strežaj** □ star. **postrežnik** □ star. **streže**

2. |bolnišnični delavec, ki opravlja pomožna dela v zvezi z oskrbo bolnikov| *Bolnik je pozvonil strežniku* □ **bolniški strežnik**

□ star. **postrežnik**

3. rač. |računalnik kot osrednji del omrežja, ki omogoča različne informacijske storitve| *spletni strežnik* □ rač., žarg. **server**

GLEJ ŠE ministrant | strežaj

stréžništvo -a s ▶ osebje •

strgáč -a m ▶ strgalnik | strgalo 1

strgáča -e ž ▶ draga² | ostrv | rašpa | strgalo 1, 2

strgálce -a s ▶ strgalo 1

strgálka -e ž ▶ strgalo 1

strgální -a -o prid. ▶ strgalo 1

strgálnik -a m |nekdaj priprava za odstranjevanje blata, zemlje s podplatom| *Na strgalniku pred hišo si je očistil čevlje* □ **strgáč** □ **strgulja**

GLEJ ŠE skobljč pp | strgalo 2

strgálo -a s

1. |priprava za odstranjevanje česa s strganjem| *s strgalom odstraniti led s šipe* □ *strgalna priprava* □ *strgalka* □ *strgulja* □ *s strguljo odstraniti lubje z drevesa* □ *strugalo* □ star. *strgač* □ star. *strgača*

□ ekspr. *strgalce* □ nar. *strug* □ star. *stružilo*

2. |priprava za drobljenje česa s strganjem| *strgalo za hren*

□ *strgalnik* □ star. *strgača*

GLEJ ŠE dleto ♦

strgan -a -o prid. ▶ raztrgan 1, 2

strrganec -nca m ▶ raztrganec

strrganina -e ž ▶ raztrganina 1

strgár -ja m ▶ kosec²

strgati¹ -am dov. ▶ raztrgati

strgati² -am nedov. *kaj* |potegujoč z rezilom, ostrim predmetom

po čem delati, da na tem česa ni več| *strgati zarjavelo železno ograjo; strgati rjo* □ *ostrgavati* □ *strugati* □ *strgljati* |narahlo strgati|

GLEJ ŠE odstraniti pp

strgati se -am se dov. *s česa* |navadno s sunkovitim potegom

osvoboditi se vezi, ki omejuje premikanje| *Pes se je strgal z verige; Konj se je strgal in oddirjal* □ *odtrgati se* □ *utrgati se*

GLEJ ŠE raztrgati se

strgljati -ám nedov. ▶ strgati¹

strgúlja -e ž ▶ strgalnik | strgalo 1

strhél -hla -o prid. ▶ trhel

strhlenéti -ím dov. ▶ strohneti

strhlenína -e ž ▶ trhlina

stríc -a m

1. |očetov ali materin brat| *Imam tri strice in dve teti* □ star. *boter* □ ljubk. *striček* □ ljubk. *striči* □ ljubk. *stričko* □ star. *ujec* |stric po materini strani|

♦ mali stric □ mrzli stric

2. |navadno kot nagovor starejši znani moški| *Kam ste namenjeni, stric* □ v dalmatinskem okolju, pristavek k imenu *barba*¹ *Govoril sem z barbo Ivom* □ v južnoslovenskem okolju, pristavek k imenu *čiča* *čiča Jovan* □ nar., zapostavljeni pristavek k imenu *bači* *Kaj vi o tem menite, Lacko bači* □ star. *boter* □ star. *botrček* □ nar. *nunc* □ ljubk. *striček*

3. ekspr. |človek, ki zaradi svojega položaja lahko posreduje za koga| *Brez stricev tega ne bi dosegl* □ ekspr. *stric iz ozadja*

□ ekspr. *striček* □ ekspr. *striček iz ozadja*

stríček -čka m ▶ cvrček¹ | stric 1, 2, 3

stríčovski -a -o prid. ▶ razmerje ♦¹³

stríčovstvo -a s ▶ razmerje ♦¹³

stríči strížem nedov. ▶ izrezovati | migati 1 | omejevati 2, 5 |

rezati 1 | stric 1 | zmanjševati

stríčko -a m ▶ stric 1

stríčnica -e ž ▶ nečakinja

stríčnik -a m ▶ bratranec | nečak

stríg -a m ▶ striža

strígalica -e ž |rjava žuželka s kleščami na koncu zadka| *Pod*

kamni so bile strigalice □ nar. *strigulja* □ nar. *škarjica*

GLEJ ŠE suh¹ 2 povdk.

strígniti -em dov. ▶ zastriči ♦

strígoš -a m zool. |velik hrošč, katerega ličinka dela v hrastovem

lesu dolge rove| *preprečiti razširjanje strigoša* □ zool. *veliki hrastov*

kozliček

strigúlja -e ž ▶ strigalica

strikten -tna -o prid. ▶ natančen 3 | strog 2

striktno prisl. ▶ strogo

striktnost -i ž ▶ doslednost | strogost

strína -e ž ▶ teta 1

strínič -a m ▶ bratranec

strínjati -am nedov. ▶ strnjovati | združevati

strínjati se -am se nedov. *s čim* |meniti, da je kaj pravilno,

ustrezno| *S pravkar povedanim se ne strinjam* □ knj.izroč., s smiselnim

osebkom v dajalniku *biti prav* *To mi je prav* □ ekspr. *biti za* *Predlagaj kar*

koli, on je zmerom za □ knj.izroč. *odobravati kaj* □ ekspr. *pritrjevati čemu*

□ knj.izroč. *soglašati* □ knj.izroč. *solidarizirati se*

GLEJ ŠE soglašati 1 | stikati se | strnjovati se | ujemati se 1 |

združevati se

striper -ja m ▶ striptizer

striptizér -ja m |moški, ki izvaja striptiz| *nastopati kot striptizer*

□ šalj. *slačifant* □ publ. *striper*

striptizéta -e ž |ženska, ki izvaja striptiz| *Nastopala je kot stripti-*

zeta v baru □ knj.izroč. *slačilka* □ šalj. *slačipunca*

striža -e ž |odstranjevanje dlake ovcam| *škarje za strižo* □ *ovčja*

striža □ *strig*

strižec -žca m ▶ frizer

striženje -a s ▶ aparat ♦¹

strižnice -ic ž mn. ▶ škarje

strjati se -am se nedov. ▶ strjevati se

strjenína -e ž ▶ želatina

strjevalni -a -o prid. ▶ trdilo

strjevánje -a s ▶ trdenje

strjeváti -újem nedov. ▶ trditi²

strjeváti se -újem se nedov. |prehajati iz tekočega stanja v

trdno| *Ta barva se hitro strjuje* □ *strjati se* □ knj.izroč. *sesirjati se*

□ knj.izroč. *siriti se* □ knj.izroč. *skrepenevati* *Lava počasi skrepeneva*

□ knj.izroč. *trditi se* *Med se trdi* □ knj.izroč. *zasirjati se* *Kri se zasirja*

strkati -am dov. *kaj s česa* |z rahlim udarjanjem odstraniti s česa|

strkati sneg s čevljev □ knj.izroč. *obtrkati* □ knj.izroč. *oprhati* □ knj.izroč. *otolči*

□ knj.izroč. *otrkati* □ pog. *stresti*

strkávati -am nedov. ▶ otepati 1

strkljati -ám dov. ▶ skotaliti

strm¹ -í ž ▶ strmina

strm² -a -o prid. |ki se na kratki razdalji hitro vzpenja|

strm klanec; strme skalne stene □ nar. *brežen* □ nar. *brežnat*

□ knj.izroč. *nezložen* □ ekspr. *prepaden* □ ekspr. *prestrm* □ nar. *strmen*

□ ekspr. *strmoglav*¹ □ ekspr. *strmoglaven* □ star. *strmovit*

□ ekspr. *vratolomen*

strmál -i ž ▶ strmina

strméc -mca m |razmerje med višinsko razliko in vodoravno

oddaljenostjo dveh točk, navadno v toku reke, potoka| *hiter*

vodni tok zaradi strmca; izmeriti strmec reke □ *strmina* *strmina*

stopnic

GLEJ ŠE strmina

strmen -mna -o prid. ▶ strm²

strméti -ím nedov. ▶ gledati 3 | onemevati | štrleti 2

strmíca -e ž ▶ strmina

strmína -e ž |svet, ki se na kratki razdalji hitro vzpenja| *hoditi*

po strmini; Na travnati strmini mu je spodrsnilo □ *breg* □ *brežina*

□ *klanec* □ nar. *ježa*² □ knj.izroč. *naklonina* □ knj.izroč. *obrov* □ zastar. *rebrje*

□ nar. *rebno* □ nar. *ronek* □ nar. *sklonina* □ star. *strm*¹ □ star. *strmal*

□ star. *strmec* □ star. *strmica*

GLEJ ŠE naklon 1 | strmec

strmoglav¹ -áva -o prid. ▶ strm²

strmoglav² prisl. ▶ hitro 1 | na glavo

strmoglávec -vca m voj. |med drugo svetovno vojno lahki bombnik, ki

bombardira med strmim spuščanjem| *Mesto so bombardirali*

nemški strmoglavci □ voj. *bombnik strmoglavec* □ voj., žarg. *štuka*

strmoglávén -vna -o prid. ▶ strm²

strmoglaviti -im dov. voj. |prileteti v strmem letu proti cilju na tleh| *Letalo je strmoglavilo in odvrгло bombe* □ voj. **pikirati**
GLEJ ŠE odstaviti | pahniti | pasti¹ 1

strmoglavljati -am nedov. ► odstavljati

strmoglavó prisl. ► hitro 1 | na glavo | nepremišljeno

strmoléti -im nedov. ► gledati 3 | štrleti 2

strmorínek -nca m ► riba 1 pp 3

strmovít -a -o prid. ► strm²

stfín¹ -a m ► brada 2 | žito •1

stfín² -í ž ► kros | strnišče 1 | žito •1

strnábica -e ž ► strnad

strnád -a m |manjša ptica pevka z navadno rjavo progastim hrbtom in rumenim, belim ali rdečerjavim trebuhom| *V gozdu so se oglašali strnadi* □ nar. **strnabica** □ zastar. **žoltica**

◆ zool. **trstni strnad** □ nar. trsteni vrabec

strnéni -a -o prid. ► žito •1

stfíni -a -o prid. ► žito •1

strnič -íča m ► bratranec

strnična -e ž ► sestrična

strnína -e ž ► žito •1

strnišče -a s

1. |njiva, na kateri je bilo požeto žito| *preorati strnišče* □ **strniščna njiva** □ nar. **strn²** □ nar. **strniška njiva** □ zastar. **žitišče**

2. |žitna stebela, preostala na njivi po žetvi| *puliti strnišče*

□ nar. **štekliji**

PODPOMENKE ajdovo strnišče, ječmenovo strnišče, pšenično strnišče

GLEJ ŠE brada 2

strniščni -a -o prid. ► strnišče 1

strniščnica -e ž

• bot. zelenkasta strniščnica □ bot. zeleni volk

GLEJ ŠE goba pp 3

strniški -a -o prid. ► strnišče 1

strnítév -tve ž ► poenotenje | združitev

strnítí in stfíniti -em dov. *kaj* |narediti, da med posameznimi stvarmi ali njihovimi deli ni presledkov| *Telovadci so strnili vrsto* □ ekspr. **zgotiti** **zgotisti** *znake v vrstici*

GLEJ ŠE obkoliti | poenotiti | združiti

strnítí se in stfíniti se -em se dov. ► združiti se

stfínjati se -am se nedov. ► strnjevati se

stfínjen -a -o prid. ► gost² 2 | jednat | nepretrgan

stfínjenje -a s ► združitev

stfínjeno prisl. ► na gosto

stfínjenost -i ž ► enotnost 1 | jednatost

strnjévánje -a s ► združevanje

strnjévátí -újem nedov. *kaj* |delati, da med posameznimi stvarmi ali njihovimi deli ni presledkov| *strnjevati vrsto*

□ ekspr. **gostiti¹** □ knj.izroč. **strinjati**

GLEJ ŠE družiti | enotiti | združevati

strnjévátí se -újem se nedov. |izraža, da se posamezne stvari ali njihovi deli razmeščajo tako, da med njimi ni presledkov| *Množica se je razmikala in se zopet strnjevala; Mravlje so se strnjevale v kolone* □ ekspr. **gostiti se¹** □ knj.izroč. **strinjati se** □ knj.izroč. **strnjati se**

strnljív -a -o prid. ► združljiv

stróček -čka m ► strok

stróčiti se -im se nedov. |izraža, da se na rastlini razvijajo stroki|

Grah se že stroči □ pog. **delati stroke**

stróčji -a -e prid. ► fižol •4

stróčnati -a -o prid. ► fižol •4

stróčnica -e ž nav. mn., bot. |rastlina s plodovi v strokih| *različne vrste stročnic* □ knj.izroč. **leguminoza**

strófa -e ž ► kitica

strófičnost -i ž ► kitičnost

stróg -a -o prid.

1. |ki ne odstopa od določenih pravil, načel; ki zahteva, pričakuje dosleden red, disciplino| *Izkazal se je kot strog ocenjevalec; Ima strogega očeta* □ ekspr. **hud¹** □ ekspr. **nepopustljiv** □ ekspr. **pasji** □ knj.izroč. **rigorozen** □ knj.izroč. **strogoreden** □ knj.izroč. **trd¹** **trd razsodnik** ■ protip. **popustljiv**

2. |ki ne dovoljuje nobene izjeme, nobenega odstopanja| *strog predpis* □ ekspr. **brezpriziven** □ ekspr. **neizprosen** □ knj.izroč. **rigorozen** □ knj.izroč. **strikten** **striktna prepoved**

GLEJ ŠE dosleden | oster 3

strógi -a -o prid. ► popolni 2

strógo nač. prisl. |izraža, da se pri kakem dejanju ne dovoljuje nobena izjema, nobeno odstopanje| *strogo upoštevati predpise* □ ekspr. **brezprizivno** □ knj.izroč. **rigorozno** □ knj.izroč. **striktno**

GLEJ ŠE natančno¹ 2

strogóreden -dna -o prid. ► strog 1

strogórednost -i ž ► strogost

strogóst -i ž |dejstvo, da se ne odstopa od določenih pravil, načel| *Strogost pri vzgoji se sčasoma obrestuje* □ ekspr. **nepopustljivost** □ knj.izroč. **rigoroznost** □ knj.izroč. **striktnost** □ knj.izroč. **strogorednost** □ zastar. **trdoba** □ zastar. **trdost**

strohnèl -éla -o prid. ► trhel

strohnéti -im dov. |razpasti, razkrojiti se zlasti zaradi delovanja vlage| *Les strohni* □ **prepereti** □ **sprhneti** □ ekspr. **propasti** □ star. **spereiti** □ knj.izroč. **sprhniti** □ knj.izroč. **strhleneti**

GLEJ ŠE prepereti | propasti 3

strohnjèn -èna -o prid. ► trhel

stròj strója m |mehanična naprava, navadno kovinska, iz gibljivih in negibljivih delov, ki s pretvarjanjem energije omogoča, olajšuje, opravlja delo| *Vsi stroji v delavnici delajo s polno močjo* □ nekjn. pog. **mašina¹**

◆ 1. stroj. **delovni stroj** □ zastar. **delostroj** 2. teh. **dobilni stroj**

□ teh. **dolbnik** 3. trg. **fakturirni stroj** □ trg. **fakturni stroj** 4. **fotokopirni stroj** □ prakt. sp. **fotokopirec** 5. ptt. **frankirni stroj** □ ptt. **frankaturni stroj** 6. teh. **obdelovalni stroj** □ teh. **orodni stroj** 7. teh. **pogonski stroj**

□ zastar. **silostroj** 8. **pisalni stroj** □ knj.izroč. **tipkalni stroj** 9. **polavtomatski stroj** □ prakt. sp. **polavtomat** 10. teh. **polnilni stroj** □ teh. **polnilec**

□ teh. **polnilnica** 11. **pralni stroj** □ redk. **pralnik** 12. **prenosni pisalni stroj** □ knj.izroč. **portabel pisalni stroj** 13. **tekst. prstančni stroj**

□ tekst. **selffaktor** 14. **računski stroj** □ pog. **kalkulator** 15. **razmnoževalni stroj** □ prakt. sp. **razmnoževalnik** 16. **ročni računski stroj**

□ ekspr. **mlinček** 17. **tisk. rotacijski stroj** □ tisk., žarg. **rotacija** 18. **stroj za seštevanje** □ adicijski stroj □ seštevalni stroj 19. **stroj za sortiranje** □ prakt. sp. **sortirnik** □ **sortirni stroj** 20. **obrt. stroj za entlanje**

□ obrt., žarg. **entlarica** 21. **stroj za pometanje** □ **pometaç** □ **pometalec**

□ **pometalnik** 22. **stroj za pomivanje posode** □ prakt. sp. **pomivalnik**

□ **pomivalni stroj** 23. **agr. stroj za sejanje** □ agr. **sejalnica** □ agr. **sejalnik**

□ agr. **sejalni stroj** 24. **superavtomatični pralni stroj** □ **superavtomatski pralni stroj** 25. **stroj za zgibanje** □ prakt. sp. **zgbalnik** □ **zgbalni stroj** 26. **šivalni stroj** □ nekjn. pog. **mašina¹** □ nekjn. pog. **singerica**

□ knj.izroč. **šivalnik** 27. **škropilni stroj** □ prakt. sp. **škropilnik**

28. teh., zgod. **tandemski stroj** □ teh., zgod. **tandemstroj**

29. **tiskalni stroj** □ zastar. **tiskalnica**

GLEJ ŠE agregat | avtomat² | drobilnik | kosilnica | luščilka | mesilnik | mikalnik | mlatilnica | motor² | natipkati | postroj • | računalnik | ravnalnik | rezkalnik | robilnik 2 | sesalnik | skobeljnik •1 | strojenje | sušilnik •2 | škropilnik | teptalnik | trgalnik

strojarija -e ž ▶ obrt² 1•14 | obrt² 1•15 | strojarna
strojarna -e ž | delavnica, obrat za strojenje | *prinesti kože v strojarno* □ **strojilnica** □ star. **strojarija**
GLEJ ŠE delavnica 1•15 | strojnica
strojárski -a -o prid. ▶ delavnica 1•15 | obrt² 1•14
strojárstvo -a s ▶ obrt² 1•14
strôjček -čka m ▶ aparat •1
strojênje -a s | obdelovanje surove živalske kože s snovmi, ki predelajo surovo živalsko kožo v usnje | *strojenje z rastlinskimi strojili* □ usnj. **stroj** *dati kože v stroj*
strojepís -a m ▶ tipkanje
strojepísec -sca m ▶ tipkar
strojepísje -a s ▶ tipkanje
strojepíska -e ž ▶ tipkarica
strojilnica -e ž ▶ strojarna
strojilo -a s
 • 1. usnj. čreslovo strojilo □ usnj. čresleno strojilo 2. usnj. rastlinsko strojilo □ usnj. vegetabilno strojilo
stróжити¹ -im nedov. ▶ praznovati
stróжити² -im nedov. ▶ tepsti
strôjna -e ž ▶ fakulteta •3
strôjni -a -o prid. ▶ fakulteta •3 | mitraljez 1 | olje •13 | oprema •6 | povrtalo pp | statve • | šivalka • | telegraf •2
strôjnica -e ž | prostor ali stavba, kjer so nameščeni stroji | *ladijska strojnica* □ knj.izroč. **strojarna**
GLEJ ŠE mitraljez 1, 2 | puškomitraljez
strôjničar -ja m ▶ mitraljezec
strôjnični -a -o prid. ▶ gnezdo •1 | ogenj •6
strôjnik -a m teh. | kdor dela s pogonskimi ali delovnimi stroji | *strojnik na ladji* □ teh., žarg. **mašiništ** □ teh., žarg. **motorist** | ki upravlja stroj na motor z notranjim izgorevanjem |
strôjniški -a -o prid. ▶ gnezdo •1
strôjništvo -a s ▶ fakulteta •3
strôjno nač. prisl. | izraža, da se kaj dela, je narejeno z uporabo stroja | *strojno brusiti; strojno izdelane čipke* □ pog. **na stroj**
stròk stròka m | podolgovat plod z več semeni, obdanimi z luščino | *Stroki se med zorenjem postopno debelijo; fižolov strok* □ ekspr. **stroček** □ ekspr. **strokec**
GLEJ ŠE storž • | stročiti se
stròkec -kca m ▶ strok
strokòvni -a -o prid. | ki vključuje, posreduje kvalificirano znanje o določenem predmetu, področju | *naročiti strokovno oceno opravljenega dela* □ knj.izroč. **strokovnjaški**
GLEJ ŠE knjiga pp 1 | literatura •4 | presoja • | recenzent | recenzentka | recenzija | revija pp 4 | termin¹ | terminologija 1 | znanje 1 pp | znanje 1 • | zvrst •
strokovnják -a m | kdor kako stroko (dobro) obvlada, se spozna nanjo | *vprašati strokovnjaka za mnenje* □ **izvedenec** ↗
 • **strokovnjak za trženje** □ publ. marketingar □ strokovnjak za marketing □ publ. tržnik
GLEJ ŠE mojster 1 | poznavalec 1, 2
strokovnjákinja -e ž ▶ mojstrica 2
strokovnjáški -a -o prid. ▶ strokovni
strokovnjáštvo -a s ▶ strokovnost
strokòvno prisl. ▶ recenzirati
strokòvnost -i ž | kvalificirano znanje, poznavanje določenega predmeta, področja | *Prošnji je treba priložiti potrdila o strokovnosti* □ knj.izroč. **strokovnjaštvo**

stròp stròpa m | vsak od delov stavbe, ki omejuje, zapira prostor, prostore od zgoraj | *Strop se je ob potresu udrl; Omara sega do stropa* □ nekjn. pog. **plafon**
 ♦ 1. **obokani strop** □ knj.izroč. bokasti strop 2. **opaženi strop** □ pog. obiti strop 3. arhit. **kasetirani strop** □ arhit. kasetni strop 4. grad. **viseči strop** □ grad. obešeni strop 5. um. **štukturni strop** □ um. štukasti strop □ um. štukirani strop
stròpni -a -o prid. ▶ opeka pp 2 | opeka •4 | stropnik | svetilka •8
stropník -a m | navadno vodoraven tram, ki nosi, drži strop | *podpreti stropnik s stebrom* □ **stropni tram**
stropnják -a m ▶ opeka •4
strosíti in strósíti -im dov. ▶ raztrositi | stresti 2
stròšek -ška m nav. mn. | v denarju izražena poraba, raba česa | *Stroški za potovanja so se zmanjšali; poravnati stroške* □ star. **potrošek** □ star. **trošek**
 ♦ 1. **dejanski strošek** □ knj.izroč. **efektivni strošek** 2. **manipulativni strošek** □ manipulacijski strošek 3. **prehranitveni stroški** □ stroški prehrane 4. **proizvodni stroški** □ produkcijski stroški 5. **stroški v celoti** □ publ. stroški v globalu
stroškòvnik -a m
 1. |seznam, popis stroškov| *sestaviti stroškovnik* □ star. **troškovnik**
 2. |nekdaj honorar odvetniku za pravno zastopstvo in s tem povezani administrativni stroški| *plačati stroškovnik* □ **ekspenzar**
střpati -am dov. ▶ stlačiti 1, 2
střpen -pna -o prid. | ki dopušča o določeni stvari drugačno, nasprotno mnenje, nazor | *střpen človek* □ **toleranten** □ star. **střpljiv** ■ protip. **nestřpen¹**
GLEJ ŠE nestřpen¹
střpéti -ím dov. z nikalnico | izraža, da kdo ni sposoben vztrajati, biti kje dalj časa | *Niti minute ne střpi pri miru* □ pog. **zdržati**
GLEJ ŠE potrpeti | prenašati 3
střpínčén -a -o prid. ▶ oslabel
střpínčiti -im dov. ▶ oslabiti 1
střpínčiti se -im se dov. ▶ oslabeti 3
střpljén -éna -o prid. ▶ oslabel
střpljénje -a s ▶ potrpljenje | strpnost
střpljív -a -o prid. ▶ potrpežljiv | strpen
střpljívno prisl. ▶ potrpežljivo
střpljívost -i ž ▶ potrpljenje | strpnost
střpnost -i ž | dejstvo, da se dopušča o določeni stvari drugačno, nasprotno mnenje, nazor | *Pri reševanju nesoglasij je pomembna strpnost; strpnost do nasprotnikov; strpnost v vzgoji* □ **toleranca** □ **tolerantnost** □ publ. **liberalnost** *liberalnost pri presojanju odgovornosti* □ star. **střpljenje** □ star. **střpljívost** ■ protip. **nestřpnost¹**
GLEJ ŠE nestřpnost¹
střšáti -ím nedov. ▶ štrleti 1
střšěč -ěča -e prid. ▶ štrleč
střt -a -o prid. ▶ žalosten 1
střto prisl. ▶ potrto
střudíti in strúdíti -im dov. ▶ utruditi
střudíti se in strúdíti se -im se dov. ▶ utruditi se
střúg -a m ▶ strgalo 1 | žleb 2
strúga -e ž | podolgovata naravna ali umetna vdolbina na zemeljski površini, po kateri teče voda | *Struga se na tem mestu zoži; poglobiti strugo* □ **korito** □ star. **pretoka** □ ekspr. **strugica** □ ekspr. **stružica** □ zastar. **vodotoč** □ **tokava** | površinska ali poodzemeljska struga v kraškem svetu | **vadi** | suha struga v afriških puščavah |
 ♦ 1. **hudourniška struga** □ hudournna struga 2. **potočna struga** □ nar. **potočina** 3. **rečna struga** □ knj.izroč. **rečišče** □ prakt. sp. **reka**

strugáč -a m ▶ strugar
strugálnica -e ž ▶ delavnica 1♦16
strugálnik -a m ▶ skobljič
strugalo -a s ▶ dleto ♦ | strgalo 1
strugar -ja m | delavec, ki struži | *Bil je zaposlen kot strugar*
 □ star. *strugač*
 ♦ lesni strugar □ lesostrugar
PODPOMENKE kovinostrugar, lesostrugar, železostrugar
strugarína -e ž ▶ delavnica 1♦16
strugarínica -e ž ▶ delavnica 1♦16
strugarški -a -o prid. ▶ delavnica 1♦16 | dleto pp 2 | dleto ♦
strúgati -am nedov. ▶ strgati¹ | stružiti
strúgica -e ž ▶ struga
strugotína -e ž ▶ ostružek
strúja -e ž ▶ smer ♦1 | tok¹
strújanje -a s ▶ tok¹
strújati -am nedov. ▶ teči 2
strújenje -a s ▶ tok¹
strújiti -im nedov. ▶ teči 2
struktúra -e ž petr. | razmerje med velikostjo zrn v kamnini |
opisati strukturo □ petr. *zlog*²
 ♦ min. kristalna struktura □ min. kristalni zlog
GLEJ ŠE sestava | zgradba
strukturalistični -a -o prid. ▶ jezikoslovje ♦2
strukturálni -a -o prid. ▶ jezikoslovje ♦2
strukturíranost -i ž ▶ zgradba
strúma -e ž ▶ golša 1
strúmen -mna -o prid. ▶ odločen¹ 2
strúmno prisl. ▶ odločno
strúna -e ž zool. | ličinka hrošča pokalice, ki objeda korenine, gomolje poljskih in vrtnih rastlin | *uničevati strune* □ nestrok. *žičar*
 • zool. *hrbna struna* □ zool. *horda*²
GLEJ ŠE glasbilo ♦ | igrati 2♦7
strúnar -ja m ▶ prodajalec pp 1
strúnast -a -o prid. ▶ suh¹ 2
strúnjak -a m ▶ monokord
strúnski -a -o prid. ▶ glasbilo ♦
strúp -a m | snov, ki je zaradi svojih (kemičnih) sestavin organizmu zelo škodljiva ali smrtna | *Strup je začel takoj delovati*
 □ zastar. *otrov* □ ekspr. *strupenina*
 ♦ *strup za podgane* □ podganji strup
strúpar -ja m ▶ zastupljivalec
strupén -a -o prid. | ki vsebuje organizmu zelo škodljive ali smrtne sestavine | *strupena snov; strupeni deli rastlin*
 □ zastar. *otroven* □ knj.izroč. *toksičen*
GLEJ ŠE hud¹ 1 | hudoben | obrekljiv ♦
strupénc -nca m ▶ hudobnež | kača ♦
strupéni -a -o prid. ▶ goba pp 2 | goba ♦5 | hrček ♦ | kača pp 1 | kača ♦ | ožig | peronospora | rastlina ♦16
strupenica -e ž ▶ hudoben povdk. 4 | hudobnica | kača ♦
strupenína -e ž ▶ strup
strupenjáča -e ž ▶ goba ♦5 | hudoben povdk. 4 | hudobnica | kača ♦
strupenják -a m ▶ hudobnež | kača ♦
strupénka -e ž ▶ goba ♦5 | kača ♦ | rastlina ♦16
strupéno prisl. ▶ hudo² | hudobno | zelo 1
strupénost -i ž | dejstvo, da je kaj strupeno | *strupenost plina*
 □ *toksičnost*
GLEJ ŠE hudobja 1
strupénski -a -o prid. ▶ hud¹ 1 | hudoben
strupénsko prisl. ▶ hudo² | hudobno | zelo 1

strupíti -ím nedov. ▶ motiti² 1 | zastupljati
strúpni -a -o prid. ▶ strupnica | strupnik
strúpnica -e ž zool. | žleza, ki izloča strup | *Strupnika gada sta povezana s strupnico* □ zool. *strupna žleza* □ zool. *žleza strupnica*
strúpnik -a m zool. | cevast ali žlebičast zob, skozi katerega pride strup iz strupnice | *Gad ima dva strupnika* □ zool. *strupni zob*
 □ zool. *zob strupnik*
s strúščem nač. prisl. zv. | izraža, da dejanje spremljajo zelo močni, med seboj pomešani neskladni glasovi, navadno različnega izvora | *Drevo se je s truščem podrlo* □ knj.izroč. *truščema*
strúžec -žca m ▶ skobljič
strúžek -žka m ▶ oblanec | ostružek
strúženka -e ž ▶ mezzotinta
strúžica -e ž ▶ struga
strúžilo -a s ▶ dleto ♦ | strgalo 1
strúžiti -im nedov. *kaj* | z odrezovanjem tankih plasti delati kaj gladko, ravno; z odrezovanjem tankih plasti delati, izdelovati kaj | *stružiti parket; stružiti kroglo* □ *strugati*
strúžnik -a m ▶ dleto ♦
stržek -žka m zool. | zelo majhna ptica pevka z rjavkastim kratkim repom | *Na vrtu poje stržek* □ zool. *palček*¹
GLEJ ŠE majhen 2 povdk. | pritlikavec 2
stržén -a m | notranji, osrednji del stebra, debla | *izrezati stržen; bezgov stržen* □ zastar. *srž* □ zastar. *svrž*
GLEJ ŠE bistvo 1
stržénasti -a -o prid. ▶ razpoka ♦
stržénov -a -o prid. ▶ razpoka ♦ | trak ♦6
stržénski -a -o prid. ▶ trak ♦6
stúd -a m ▶ gnus
stúden¹ -dna -o prid. ▶ gnusen
studèn² -èna -o prid. ▶ mrzel 1
studèncek -čka m ▶ studenec
studèčnica -e ž ▶ studenčnica
studèčni -a -o prid. ▶ studenčnica
studèčnica -e ž | voda iz studenca | *piti studenčnico* □ *studenčna voda* □ star. *studenčina* □ zastar. *studenčnina* □ star. *voda živica*
studenčnina -e ž ▶ studenčnica
studènc -nca m | manjši izvir vode; vodni tok tega izvira | *Studenec je zaradi suše usahnil* □ *živa voda* □ *izvirek* □ ekspr. *studenček*
 □ star. *vir* □ nar. *zdenček* □ nar. *zdenec* □ star. *živica*
 ♦ geogr. *presihajoči studenec* □ geogr. *intermitentni studenec*
GLEJ ŠE veliko² | vir 2
stúdio -a m
 • filmski studio □ film., žarg. *kinostudio*
studiózen -zna -o prid. | ki je narejen, napisan zelo natančno, strokovno, z veliko študijsko prizadevnostjo | *studiozna spremna beseda v knjigi* □ ekspr. *učén*¹
GLEJ ŠE prizadeven
studiózus -a m ▶ dijak | študent
stúdití se -im se nedov. ▶ gnusiti se
studljív -a -o prid. ▶ gnusen
stúдно prisl. ▶ gnusno
stúdoma prisl. ▶ od gnusa
stupíden -dna -o prid. ▶ neumen¹
stúpor -ja m ▶ brezvoljnost
stušírati -am dov. ▶ oprhati 1
stušírati se -am se dov. ▶ oprhati se 1
stvár -í ž
 1. | kar je, obstaja in se pojmuje kot enota | *ljudje, stvari in pojavi*
 □ *reč*

2. |kar je, obstaja, se dogaja in česar ni potrebno, mogoče natančneje imenovati| *Imenuj stvari, o katerih največkrat premišljaš*
 □ reč □ ekspr. stvarca Ta stvarca me vendarle skrbi □ ekspr. stvarčica
 □ ekspr. zadeva pisati o vsakdanjih zadevah □ ekspr. zadevica □ ekspr. zadevščina

3. s prilastkom, ekspr. |kar je končni, najvišji cilj določenega prizadevanja| *braniti skupno stvar* □ ekspr. reč

GLEJ ŠE bitje² | najpomembnejše² | nič³ | predmet¹ 1 | predmet² | presneto² | seveda 2 | svet⁴ 2 | zadeva

stvarca -e ž ▶ stvar 2

stvarčica -e ž ▶ stvar 2

stváren¹ -rna -o prid. |ki je brez osebnih, čustvenih primesi| *stvarna razčlenitev razmer* □ ekspr. suh¹ □ ekspr. suhoparen □ ekspr. trezen¹

stváren² -rna -o povdk. |izraža, da kdo v mišljenju, ravnanju priznava, upošteva dejstva, uresničljive možnosti| *On je bil zmeraj zelo stvaren v presojanju* □ realen □ življenjski

♦ **1.** biti stvaren □ biti realist □ ekspr. biti stvarnež □ ekspr. trdno stati na zemlji □ ekspr. z obema nogama stati na zemlji **2.** postati stvaren □ ekspr. stopiti z oblakov □ ekspr. z obema nogama stopiti na zemljo

stvarilen -lna -o prid. ▶ ustvarjalen 1

stvarilni -a -o prid. ▶ moč¹ 2♦ | ustvarjalni

stvarilnost -i ž ▶ ustvarjalnost

stvaritelj -a m ▶ ustanovitelj | ustvarjalec 1, 2

stvariteljen -jna -o prid. ▶ ustvarjalen 1

stvariteljni -a -o prid. ▶ moč¹ 2♦ | ustvarjalni

stvariteljnost -i ž ▶ ustvarjalnost

stvariteljski -a -o prid. ▶ moč¹ 2♦ | ustvarjalen 1 | ustvarjalni

stvariteljstvo -a s ▶ ustvarjalnost

stvaritev -tve ž navadno s prilastkom |delo, izdelek, ki je posledica uresničevanja določenih sposobnosti, prizadevanj zlasti na umetniškem področju| *Bil je nepristranski tudi do lastnih stvaritev* □ kreacija □ knj.izroč. ostvaritev □ knj.izroč. stvarjenje □ knj.izroč. umotvor □ ekspr. umotvorček □ knj.izroč. ustvaritev

GLEJ ŠE izvedba 2♦ | umetnina | uprizoritev 1

stváriti -im dov. ▶ razviti² 1 | ustvariti 1, 2

stvarjalec -lca m ▶ ustvarjalec 1, 2

stvarjalen -lna -o prid. ▶ ustvarjalen 1

stvarjalni -a -o prid. ▶ moč¹ 2♦ | ustvarjalni

stvarjalnost -i ž ▶ ustvarjalnost

stváranje -a s ▶ ustvarjanje

stvárajati -am nedov. ▶ ustvarjati 1, 2

stvarjênje -a s ▶ stvaritev

stvárenež -a m ▶ stvaren² ♦1

stvární -a -o prid. |ki je v zvezi s snovnimi danostmi| *razstaviti listine in stvarno gradivo o razvoju šolstva* □ materialni □ predmetni

GLEJ ŠE dejanski | dokaz ♦2 | objektivni 2 | predmetni | resnični 1 | svet¹ 4♦4

stvárník -a m ▶ ustvarjalec 1, 2

stvárníški -a -o prid. ▶ ustvarjalen 1 | ustvarjalni

stvárníštvo -a s ▶ ustvarjalnost | ustvarjanje

stvárnost -i ž ▶ resničnost 1 | tostranstvo

stvárstvo -a s ▶ človek 1 | svet¹ 1, 4 | ustvarjanje

stvésti stvézem dov. ▶ odvezati

stvòr stvòra m ▶ bitje² | pošast

stváriti -im dov. ▶ storiti 1 | ustvariti 1, 2

stváriti se -im se dov. ▶ nastati 1

súbálpínski -a -o prid. ▶ svet¹ 3♦2

súbálpiski -a -o prid. ▶ svet¹ 3♦2

súbáltèrni -a -o prid. ▶ podrejeni² 2

súbdominántni -a -o prid. ▶ akord 1 pp 1

súbfebrílíni -a -o prid. ▶ bolnik pp 1

subjékt -a m ▶ lik¹ • | oseba | osebek ♦2 | osebek 1, 2

subjektíven -vna -o prid. ▶ pristranski

subjektívirati -am dov. in nedov. ▶ subjektivizirati

subjektívíst -a m ▶ sebičnež

subjektívítéta -e ž ▶ subjektivnost

subjektívízirati -am dov. in nedov. kaj | oblikovati, izoblikovati kaj tako, da se čuti prisotnost zavesti, mišljenja| *subjektivizirati družbene vzore* □ publ. interiorizirati □ knj.izroč. ponotranjiti □ knj.izroč. subjektivirati

subjektívni -a -o prid. |ki izhaja iz osebe kot nosilca čustev, misli, doživljanja, in ne iz predmeta, okolja| *O tem so odločali subjektivni razlogi* □ osební □ knj.izroč. ponotranjeni ■ protip. objektivni

GLEJ ŠE objektivni 1, 2 | osební 1 | resničnost 1♦3

subjektívno prisl. ▶ individualno

subjektivnost -i ž filoz. |kar je, obstaja odvisno od človekove zavesti, mišljenja| *objektivnost in subjektivnost; priznavati subjektivnosti velik pomen* □ filoz. subjektiviteta

GLEJ ŠE pristranskost

subjéktní -a -o prid. ▶ odvisnik ♦4

súbkontinènt -ènta m ▶ podcelina

subkutáni -a -o prid. ▶ injekcija ♦1 | tkivo ♦2

sublimácija -e ž ▶ izbranost 2

sublimát -a m ▶ klorid •

sublímen -mna -o prid. ▶ izbran 2

sublimíran -a -o prid. ▶ izbran 2

sublimíranost -i ž ▶ izbranost 2

súbnormálnost -i ž ▶ manjrazvitost •

subordiníran -a -o povdk. ▶ podrejen

súbdordinírani -a -o prid. ▶ podrejeni² 2

subordinírati -am dov. ▶ podrediti 1, 2

subréta -e ž

1. gled. |lirična sopranistka v operi ali opereti, ki poje vesele vloge| *znamenita italijanska subreta* □ gled. subretka

2. gled. |premetena, spogledljiva služabnica, sobarica v komediji| *znamenita italijanska subreta* □ gled. intrigantka □ gled. subretka

subrétká -e ž ▶ subreta 1, 2

subsidiárni -a -o prid. ▶ pomožni | pristojnost¹ ♦

súbsistém -a m ▶ podsistem

subskribènt -ènta m ▶ prednaročnik

subskribírati -am dov. ▶ naročiti 1♦

subskrípcija -e ž ▶ prednaročilo

subskrípcíjski -a -o prid. ▶ cena ♦4

substánca -e ž

• anat. osnovna substanca □ anat. osnovna snov

GLEJ ŠE bistvo 1 | snov 1

substanciálíni -a -o prid. ▶ bistveni

substanciálnost -i ž ▶ bistvo 1 | snovnost

substánčni -a -o prid. ▶ snovni

súbstándard -a m ▶ literatura ♦5

súbstándardní -a -o prid. ▶ literatura ♦5

súbstántív -a m ▶ samostalnik

substántívál -a m ▶ beseda ♦10

substántívírani -a -o prid. ▶ pridevnik ♦1

substántívírati -am dov. ▶ posamostaliti

substántívízirati -am dov. ▶ posamostaliti

substitúcija -e ž ▶ zamenjava 1

substitucijski -a -o prid. ▶ metoda ♦11

substituirati -am dov. ▶ nadomestiti 1
substitút -a m ▶ dedič •1 | nadomestek | nadomestek • | namestnik
substrát -a m ▶ osnova 1
subsumirati -am dov. ▶ zajeti 2
subtilen -lna -o prid. ▶ izostren | nežen 1 | občutljiv 2
subtilnost -i ž ▶ izostrenost | občutljivost 2
súbtrahend -a m ▶ odštevanec
subtrákcija -e ž ▶ odštevanje
subtraktívni -a -o prid. ▶ postopek •3
súbtrópični -a -o prid. ▶ subtropski
súbtrópski -a -o prid. | ki je, se nahaja neposredno ob tropskem območju | *subtropski predeli* □ knj.izroč. *subtropični*
subvencija -e ž | denarna podpora, pomoč, navadno iz državnega proračuna | *odobriti subvencijo; subvencija za tisk* □ *denarna podpora* □ *denarna pomoč*
subverzija -e ž ▶ revolucija 1
subverzívni -a -o prid. ▶ revolucionarni 1
súček -čka m ▶ vrtinec 1
súčni -a -o prid. ▶ sukalo
súfi -ja m ▶ mistik
suficit -a m ▶ presežek
suficitárni -a -o prid. ▶ odvečni | proizvod •3
suficitni -a -o prid. ▶ odvečni
sufiks -a m ▶ pripona 2
sufiêr -ja m ▶ svetovalec | šepetalec
sufiêrka -e ž ▶ šepetalka
sufiêrski -a -o prid. ▶ knjiga •10 | šepetalski
sufiéza -e ž ▶ šepetalka
sufirati -am nedov. in dov. ▶ prišepetavati 2 | prišepniti | svetovati 1 | šepetati 2
sugerirati -am nedov. in dov. ▶ predlagati
sugestija -e ž ▶ predlog 1 | sugestivnost
sugestíven -vna -o prid. ▶ prepričljiv
sugestívno prisl. ▶ prepričljivo
sugestívnost -i ž | dejstvo, da kaj posredno, prikrito vpliva na čustva, mišljenje, ravnanje koga | *sugestivnost umetnosti* □ ekspr. *moč vplivanja* □ knj.izroč. *sugestija občutiti sugestijo njenega pogleda*
súh¹ -a -o prid.
 1. | ki ni polit ali prepojen z vodo ali drugo tekočino; ki ima malo ali nič vlage, mokrote | *obrisati kozarce s suho krpo; suha zemlja* □ *izsušen* □ knj.izroč. *izsahel* □ star. *osahel osahla zemlja* □ nar. *rod² rod kruh* □ star. *sahel sahel kruh* □ knj.izroč. *sesušen sesušena usta* □ zastar. *suhoben suhobna zemlja* □ zastar. *suhoten suhoten svet* □ *suhljat* | nekotoliko suh | *suhljato dračje* ■ protip. *moker*
 2. | ki ima na telesu razmeroma malo toščice, mesa | *suh človek; suhe noge* □ ekspr. *anoreksičen* □ ekspr. *koščen* □ nek. pog. *kumm* □ ekspr. *mršav* □ knj.izroč. *okostenel* □ ekspr. *okostnjaški* □ knj.izroč. *omršavel* □ ekspr. *pajkast pajkaste noge* □ ekspr. *pajkovski* □ ekspr. *posušen* □ ekspr. *preklast* □ ekspr. *presuh* □ ekspr. *pretegnjen* □ ekspr. *pretrgan* □ knj.izroč. *rebrast* □ knj.izroč. *rebrat* □ knj.izroč. *shujšan* □ nar. *slok* □ knj.izroč. *sršav sršav konj* □ zastar. *strunast* □ star. *suhoreber* □ ekspr. *suhoten* □ pog. *špičast* □ nar. *švigljast* □ ekspr. *tanek* □ ekspr. *trskast* □ ekspr. *suhcen* | zelo suh in droben | □ ekspr. *suhljat* | nekotoliko suh | ■ protip. *debel*
POVEDKOVNIK glista, kost in koža, koščenjak, okostnjak, pajek, prekla, pretegnjenec, rakla, strigalica, suhač, suhec, zobotrebec, živi mrlič
GLEJ ŠE brezizrazen | debel 2 | dolgočasen | moker | nemasten | pust² 2 | stvaren¹ | usahel | žejen •

súh² -a -o povdk. ▶ denar •2
suháč -a m ▶ suh¹ 2 povdk. | suhec
súhcen -a -o prid. ▶ suh¹ 2
súhec -hca m ekspr. | zelo suh človek | *suhec vártega obraza* □ ekspr. *okostnjak* □ ekspr. *pretegnjenec* □ slabš. *suhač* □ slabš. *suhota* □ star. *suša* □ ekspr. *sušec* □ ekspr. *švigelj* □ ekspr. *šviglja* □ ekspr. *trlica* □ ekspr. *trska* □ ekspr. *dolgin* □ ekspr. *koščenjak* □ ekspr. *mršavec* | zelo shujšan |
GLEJ ŠE suhi¹
súhi¹ -ega m | kdor ima na telesu razmeroma malo toščice | *Zdravje suhih je manj ogroženo kot zdravje debelih* □ ekspr. *suhec* ■ protip. *debeli*
GLEJ ŠE debeli¹
súhi² -a -o prid.
 1. | v katerem (trenutno) ni vode | *suhi vodnjak; suha struga* □ *izsušeni* □ *usahli* □ pog. *posušeni* □ pesn. *žejni*
 2. | v katerem so zaradi izgube vlage, vode prenehali življenjski procesi | *posekati suha drevesa* □ *posušeni*
 3. | iz katerega je odstranjena vlaga, voda, zlasti zaradi konzerviranja | *suho sadje; suhe ribe* □ *posušeni* □ knj.izroč. *usušeni*
GLEJ ŠE barvice •2 | čas 3•3 | črnilo •1 | destilacija • | dober¹ 2• | drevje •18 | drevo •7 | hrana 2 pp | jama 2 | južina² • | kašelj pp | kopno² 1 | paličnjak | plaz² 1•1 | popotnica 1 | pršič | res³ | resnica² | roža •3 | sadje •1 | snov 2•20 | stranišče •2 | svet¹ 3•3 | svinčnik •3 | tla 3•5 | veja 1•3 | verjeti 1 | vino pp 1 | žig 1 pp 2
suhíca -e ž ▶ veja 1•3
suhljád -i ž ▶ dračje
suhljät -áta -o prid. ▶ suh¹ 1, 2
súho¹ -ega m ▶ kopno² 1
súho² prisl. ▶ brezizrazeno
suhôben -bna -o prid. ▶ suh¹ 1
suhocvétnica -e ž ▶ roža •3
suhopáren -rna -o prid. ▶ dolgočasen | stvaren¹
suhopárnež -a m ▶ dolgočasen povdk.
suhopárno prisl. ▶ dolgočasno¹
suhopárnost -i ž ▶ dolgočasnost
súhor -ja m ▶ prepečenec
suhoréber -bra -o prid. ▶ suh¹ 2
suhoróbar -ja m ▶ prodajalec pp 1
suhoróbarski -a -o prid. ▶ suhorobarstvo
suhoróbarstvo -a s | obrt za izdelovanje lesenih izdelkov za gospodinjstvo in gospodarsko rabo | *Po suhorobarstvu je znana Ribniška dolina* □ *suhorobarska obrt*
súhost -i ž
 1. | dejstvo, da je odsotna tekočina, vlaga, mokrota | *Zaželeno je suhost drv; občutiti suhost v ustih* □ knj.izroč. *suhota* □ ekspr. *suhotnost*
 2. | dejstvo, da ima kdo na telesu razmeroma malo toščice, mesa | *suhost kot posledica bolezní* □ ekspr. *mršavost* □ ekspr. *posušenost* □ knj.izroč. *shujšanost* □ knj.izroč. *suhotnost* ■ protip. *debelost*
GLEJ ŠE debelost | dolgočasnost
suhôta -e ž ▶ prostor 1 | stavba | suhec | suhost 1
suhôten -tna -o prid. ▶ suh¹ 1, 2
suhôtno prisl. ▶ brezizrazeno
suhôtnost -i ž ▶ suhost 1, 2
suhozémni -a -o prid. ▶ promet •4 | vojska •1
suhozémski -a -o prid. ▶ promet •4 | vojska •1
suicíd -a m ▶ samomor
suicídálni -a -o prid. ▶ samomorilni
suicídálnost -i ž ▶ samomorilnost
suicídni -a -o prid. ▶ samomorilni

suicídnost -i ž ▶ samomorilnost

súk -a m ▶ zasuk

sukálka -e ž ▶ mišica ♦9

sukálni -a -o prid. ▶ sukalo

sukálo -a s |priprava za sukanje| *Sukalo se je zlomilo* □ *sukalna priprava* □ *sučna priprava*

súkanec -nca m |navadno gladka, iz več niti posukana preja, ki se uporablja zlasti za šivanje| *vdeti sukanec v šivanko*

□ nekuj. pog. *cviren* □ nar. *konec*²

GLEJ ŠE močnik

súkati -am nedov.

1. *kaj* |vzdolžno viti kaj drugo okoli drugega, da nastane ena nit, en pramen| *sukati vlakna; sukati niti v sukanec* □ *viti*¹

□ knj.izroč. *zasukavati* □ *sukljati* |nekoliko sukati| *sukljati nitke*

2. *kaj* |premikati kaj okoli lastne osi v manjših, krajših premikih| *med prsti sukati bilko; sukati glavo v levo in desno*

□ ekspr. *motati motati papir med prsti* □ ekspr. *motljati V rokah je motljaj svinčnik* □ pog. *obračati* □ pog. *vrteti Vrteli so glave, da bi kaj videli* □ ekspr. *vrtinčiti* □ star. *vrtiti*

GLEJ ŠE govoriti 1 | kuhati 2 | mečevati se | obračati 2 | pisati 2 | plesati 1 | ravnati 3 | šivati 1 | vihati ♦ | voziti 1 | zapeljivati

súkati se -am se nedov. |premikati se okoli svoje osi v manjših, neenakomernih zavojih| *Voda se je v vrtincu sukala; Dim se sukala proti nebu* □ ekspr. *sukljati se* |narahlo se sukati|

GLEJ ŠE gibati se 2, 3 | nanašati se | ukvarjati se 1 | vrteti se 2

sukcesija -e ž ▶ nasledstvo | red¹ 2

sukcesívni -a -o prid. ▶ postopni | zaporedni

sukcesívno prisl. ▶ postopoma

sukcesívnost -i ž ▶ red¹ 2

sukljáti -ám nedov. ▶ sukati 1

sukljáti se -ám se nedov. ▶ sukati se

suknárski -a -o prid. ▶ molj | obrt² 1♦1

suknárstvo -a s ▶ obrt² 1♦15

suknéni -a -o prid. ▶ sukno

súkniti -em dov. ▶ švigniti

súknja -e ž |nekdaj težko vrhnje moško oblačilo, ki sega navadno čez kolena in se spredaj zapenja| *obleči suknjo* □ *bunda* |težka suknja, navadno iz kožuhovine|

GLEJ ŠE duhovnik 1 | plašč | suknjič pp 2 | vojak ♦1 | vojak ♦6

suknjáč -a m ▶ meščan 2

súknjica -e ž ▶ plašč ♦5 | suknjič

súknjič -a m |vrhnje oblačilo, zlasti moško, ki pokriva zgornji del telesa in se spredaj zapenja| *zapeti si suknjič*

□ *jopič* □ zastar. *janka* □ nar. *kamižola* □ zastar. *pruštof* □ nekuj. pog. *rekelc*

□ star. *suknjica* □ *blejzer* |suknjič, ki ni del moške obleke ali ženskega kostima| □ *sako* |daljši, temen suknjič|

♦ 1. dvovrstni suknjič □ dvoredni suknjič 2. enovrstni suknjič

□ enoredni suknjič 3. prešiti suknjič □ vatirani suknjič

PODPOMENKE 1. frak, smoking, žaket 2. rokavnik, salonska suknja, surka

GLEJ ŠE žep ♦1

súkno -a s |groba, debela polstena volnena tkanina, ki se uporablja zlasti za zimske plašče in uniforme| *tkati sukno; plašč iz sukna* □ *sukneno blago* □ *raševina* ▸

sukulènt -ènta m ▶ sočnica

sukulénta -e ž ▶ sočnica

sukuléntni -a -o prid. ▶ sočnica

súkus -a m ▶ bistvo 1 | sok 1♦6

súlec -lca m ▶ prebrisan povdk. 2

sulfamid -a m ▶ sulfonamid

sulfamidni -a -o prid. ▶ tableta¹ ♦3

sulfát -a m

• 1. kem. *barijev sulfat* □ min. *barit* □ min. *težec* 2. kem. *cinkov sulfat* □ kem. *bela galica*

sulfátni -a -o prid. ▶ celuloza pp

sulfid -a m

• 1. kem. *cinkov sulfid* □ min. *cinkova svetlica* □ min. *sfalerit*

2. kem. *kubični železov sulfid* □ min. *pirit* □ min. *železov kršec*

□ min. *železov sulfid* 3. kem. *ogljikov sulfid* □ kem. *ogljikov žveplec*

4. kem. *srebrov sulfid* □ min. *argentit* □ min. *srebrov sijajnik* 5. kem. *živosrebrova svetlica* 6. kem. *svinčev sulfid* □ min. *galenit* 7. kem. *železov sulfid*

□ min. *magnetni kršec* □ min. *pirotin*

GLEJ ŠE pirit

sulfítni -a -o prid. ▶ celuloza pp

sulfonamid -a m farm. |zdravilo, ki uničuje mikroorganizme, zlasti bakterije, ali zavira njihovo rast| *zdravljenje s sulfonamidi*

□ *sulfamid*

sulfonamidni -a -o prid. ▶ tableta¹ ♦3

súlica -e ž ▶ stojalo ♦2

súličarka -e ž ▶ kača pp 3 | žabarka

súličast -a -o prid. ▶ koničast

súličastolistni -a -o prid. ▶ trpotec •

súličnik -a m ▶ stojalo ♦2

súltan -a m ▶ vladar pp 7

sultanína -e ž ▶ rozina

súm -a m |na nepotrjenem dokazu temelječa misel, da je kdo lahko v določeni zvezi s slabim, nedovoljenim, nezaželenim|

Sum, da je on podtaknil požar, je bil utemeljen; ovreči sum, da je potrdilo ponarejeno □ *sumničenje* □ star. *sumnja*

súma -e ž ▶ povzetek | vsota 1, 2 | znesek

sumácija -e ž ▶ povzetek | seštevanje

sumánd -a m ▶ seštevanec

sumárični -a -o prid. ▶ posplošeni | pregled 2♦

sumárni -a -o prid. ▶ posplošeni | postopek ♦5 | pregled 2♦ | zapisnik ♦4

sumárno prisl. ▶ naštet

súmen -mna -o prid. ▶ sumljiv | sumničav

sumíranje -a s ▶ seštevanje

sumírati -am nedov. in dov. ▶ povzemati 1 | povzeti 1 | sešteti | seštevati | združevati

súmiti -im nedov. *koga česa* |brez (potrjenega) dokaza misliti, da je kdo lahko v določeni zvezi s kakim slabim, nedovoljenim dejanjem| *sumiti koga kraje; Sumijo ga, da je on podtaknil požar*

□ *osumljati* □ ekspr. *sumničiti* □ star. *sumnjati*

GLEJ ŠE dvomiti

sumljív -a -o prid. |ki brez dokaza vzbuja misel, da je kaj v zvezi s slabim, nedovoljenim| *sumljiv predmet; sumljive okoliščine; sumljiva oseba* □ star. *sumen* □ zastar. *sumnjiv*

sumničáv -a -o prid. |ki brez dokaza misli, da je kdo lahko v določeni zvezi s kakim slabim, nedovoljenim dejanjem; ki domneva kaj slabega| *sumničav vzgojitelj* □ knj.izroč. *radosumen*

□ knj.izroč. *sumen* □ knj.izroč. *sumnjiv*

sumničenje -a s ▶ sum

sumničiti -im nedov. ▶ sumiti

súmnja -e ž ▶ sum

súmnjati -am nedov. ▶ sumiti

sumnjív -a -o prid. ▶ sumljiv | sumničav

súnek -nka m |hiter, kratek in sorazmerno močen gib, premik česa; sila, ki nastane kot posledica takega giba| *sunek z roko;*

sunek ročice; Sunek s palico ga je podrl na tla □ star. **pah**¹ □ star. **sunljaj**
□ knj.izroč. **dregljaj**⁷

♦ **1. potresni sunek** □ seizmični sunek **2. sunek vetra** □ vetrni sunek
□ knj.izroč. vetrovni sunek □ knj.izroč. zapih²

GLEJ ŠE impulz 1, 2 | pulz

súniti -em dov. *kaj* |s hitrim, kratkim in močnim gibom udariti, zadeti| *suniti kroglo s palico* □ ekspr. **buškniti** □ ekspr. **butniti**
□ star. **duniti** □ nar. **habniti** *S komolcem ga je pomenljivo habnil pod rebra* □ nekuj. pog. **rukniti** □ ekspr. **štokniti** □ ekspr. **trkniti** □ nar. **žokniti**
□ **dregniti** |rahlo suniti s koncem česa| *s palico dregniti v ogenj*

PODPOMENKE boksniti, brcniti⁷, bunnkni, kopitniti, ritniti

GLEJ ŠE brcniti | odpustiti 1 | srkniti ga | ukrasti

súniti ga -em ga dov. ▶ srkniti ga

súnkoma prisl. ▶ s sunkom | v sunkih

sunljáj -a m ▶ sunek

supé -ēja m ▶ večerja ♦2

súper¹ -ja m ▶ bencin ♦2

súper² - - - prid. ▶ izvrsten | odličen

súper³ prisl. ▶ odlično²

súper⁴ povdk. ▶ odlično³

súperarbitráti -am dov. ▶ odpustiti 1

súperavtomátični -a -o prid. ▶ stroj ♦24

súperavtomátski -a -o prid. ▶ stroj ♦24

súperbencín -a m ▶ bencin ♦2

supêrge -êrg ž mn. ▶ copata ♦1

supêrior -ja m ▶ duhovnik 1 pp 4

superiórén¹ -rna -o prid. ▶ domišljav

superiórén² -rna -o povdk. ▶ večvreden | vzvišen

superiórnost -i ž ▶ premoč

súperlativ -a m ▶ presežnik

súperlativni -a -o prid. ▶ pohvalni

superman -a [súpermen] m ▶ supermoški

súpermáraton -a m ▶ tek¹ ♦6 | ultramaraton

súpermaratónec -nca m ▶ tekač ♦4

súpermaratónski -a -o prid. ▶ tek¹ ♦6

súpermodél -a m ▶ maneken ♦ | manekenka ♦

súpermodêren -rna -o prid. ▶ moderen¹ | sodoben

súpermodêrno prisl. ▶ sodobno

súpermoški -ega m ekspr. |nadpovprečno sposoben moški, ki je navadno uspešen na več področjih| *občudovati supermoške*

□ publ. **superman**

súpernôva -e ž ▶ zvezda 2 pp 1

súperoksíd -a m ▶ peroksid

súperprevódní -a -o prid. ▶ kovina ♦6

súpersíla -e ž ▶ vesila

supersónik -a m ▶ letalo ♦11

súperspektákel -kla m ▶ veledogodek | velespektakel

súperstruktúra -e ž ▶ nadgradnja 2♦

supín -a m ▶ namenilnik

suplemènt -ênta m ▶ dodatek 2 | zvezek 2♦

suplementárni -a -o prid. ▶ dodatni

suplènt -ênta m ▶ profesor ♦3

supletívni -a -o prid. ▶ osnova 4♦2

supozícija -e ž ▶ domneva | hipoteza | predpostavka

supozítórij -a m ▶ svečka 3

súpraprevódní -a -o prid. ▶ kovina ♦6

supremácija -e ž ▶ nadvlada | premoč

supremát -a m ▶ nadvlada | premoč

súrdopedagógika -e ž ▶ pedagogika ♦2

surf -a [sərf] m ▶ deska ♦2

surfanje -a [sɔrfanje] s ▶ jadranje ♦

surfati -am [sɔrfati] nedov. ▶ brskati ♦ | jadrati ♦

surfer -ja [sɔrfɛr] m ▶ brskalec | jadralec ♦

surfing -a [sɔrfing-] m ▶ jadranje ♦

súrka -e ž ▶ suknjič pp 2

surogát -a m ▶ nadomestek | nadomestek ♦

surogátni -a -o prid. ▶ nadomestni

suròv -òva -o prid. |ki je v svojem ravnanju, zlasti v odnosu do ljudi, živali na žaljiv, nasilen način grob, brezobziren; ki izraža, kaže takega človeka| *surov človek; surovo ravnanje* □ **posurovel**
□ slabš. **barbarski** □ knj.izroč. **brutalen** □ star. **surovinski** □ ekspr. **zverinski**
□ ekspr. **živalski** □ ekspr. **živinski**

POVEDKOVNIK bestija, beštija, brutalnež, gorjačar, govedar, govedina, govedo, herodež, hun, kaliban, steklač, surovež⁷, zver, žival, živina, živinče

suròvec -vca m ▶ surovež

suròvež -a m ekspr. |kdor v odnosu do ljudi, živali na žaljiv, nasilen način kaže grobost, brezobzirnost| *bati se suroveža*
□ slabš. **barbar** □ knj.izroč. **brutalnež** □ ekspr. **gorjačar** □ knj.izroč. **kaliban**
□ ekspr. **surovec** □ ekspr. **surovina** □ zastar. **živoder**

suròvi -a -o prid. ▶ grodelj | kavčuk | koža ♦5 | krma¹ ♦2 | maslo ♦2 | opij ♦ | teža 1♦3 | zelje ♦3

surovína -e ž ▶ surovež

surovínski -a -o prid. ▶ surov

suròvo nač. prisl. |izraža, da kaj poteka na žaljiv, nasilen način| *surovo ravnati s kom* □ slabš. **barbarsko** □ knj.izroč. **brutalno** □ ekspr. **po živinsko** □ ekspr. **živinsko**

suròvost -i ž |dejstvo, da je kdo v odnosu do drugih surov; dejstvo, da kaj to izraža, kaže| *Njegova surovost je odbijajoča; pogosta surovost filmskih prizorov* □ slabš. **barbarstvo** □ knj.izroč. **brutalnost** □ ekspr. **zverinskost** □ ekspr. **živalskost** □ ekspr. **živinskost** □ ekspr. **živinstvo**

súslik -a m ▶ tekunica

suspendírati -am dov. ▶ odpustiti 1

suspénz -a m pravn. |začasna odstavitev, odstranitev koga z delovnega mesta, funkcije| *suspenz zaradi storjenega kaznivega dejanja* □ pravn. **suspenzija**

suspénzija -e ž ▶ razveljavitev 2 pp | suspenz

suspéznívi -a -o prid. ▶ veto ♦

suša -e ž ▶ denar ♦2 | pomanjkanje 1 | suhec | žejen ♦

sušáva -e ž ▶ svet¹ 3♦3

súščev -a -o prid. ▶ marčni

súšec -šca m ▶ drevo ♦7 | marec | suhec

súšica¹ -e ž ▶ tuberkuloza | tuberkuloza ♦2

súšica² -e ž ▶ drevo ♦7

súšičasti -a -o prid. ▶ bolnik ♦33

súšičavi -a -o prid. ▶ bolnik ♦33

súšičen -čna -o povdk. ▶ slaboten²

súšični -a -o prid. ▶ bolnik ♦33 | tuberkulozni²

súšičnik -a m ▶ bolnik ♦33

sušílec -lca m ▶ sušilnik | sušilnik ♦1 | sušilo 1

sušílíni -a -o prid. ▶ jama 3 | kapa ♦2 | koza 3 | sušilnik ♦2 | sušilo 2

sušílnik -a m |priprava za sušenje| *posušiti kaj s sušilnikom*

□ sušilec

♦ **1. sušilnik za lase** □ nekuj. pog. **fen**¹ □ sušilec za lase **2. sušilnik za perilo**
□ sušilni stroj

sušílo -a s

1. teh. |snov, ki pospešuje sušenje oljnatih barv| *sušila in razredčila* □ teh. **sikativ** □ teh. **sušilec**

2. kem. |snov, sredstvo za sušenje plinov, tekočin| *uporabiti sušilo*
□ kem. **sušilno sredstvo**

sušina -e ž ▶ kopno² 1 | snov 2♦20
sušiti -im nedov. ▶ brisati • | prekajevati
sušiti se -im se nedov. |izraža, da kaj postaja suho| *Trava se suši, ker že dolgo ni bilo dežja* □ zastar. *sahneti* □ zastar. *sahniti* *Od vročine so bilke sahnile*
GLEJ ŠE hujšati
súšje -a s ▶ dračje | drevje •18 | sadje •1
súšni -a -o prid. ▶ tla 3•5
súšnik -a m ▶ veter
sutána -e ž ▶ talar
súterén -a m ▶ podprtiličje
súterénski -a -o prid. ▶ stanovanje •3
súti sújem nedov. ▶ prihajati 2 pp 1 | sipati 1 | usipati se 2, 3
sútje -a s ▶ grušč
suválnica -e ž ▶ čolniček 2
súvati -am nedov. *kaj* |s hitrimi, kratkimi in močnimi gibi udarjati, zadevati| *Suval je breme pred seboj, da bi ga približal izhodu* □ ekspr. *butati* □ nar. *habati* □ neknoj. pog. *rukati*¹ □ ekspr. *štokati* □ nar. *žokati* □ *drezati* |rahlo suvati s koncem česa| *drezati v žerjavico*
suvenír -ja m ▶ spominek
suverén¹ -a m ▶ vladar
suverén² -a -o prid. ▶ dostojanstven | dovršen | samozavesten 2 | učinkovit 2
suverén³ -a -o povdk. ▶ neodvisen
suveréni -a -o prid. ▶ država •10
suverenitéta -e ž ▶ dostojanstvenost | suverenost
suveréno prisl. ▶ dovršeno | samozavestno
suverenost -i ž |dejstvo, da država politično ni odvisna od druge države| *spoštovati suverenost* □ *politična neodvisnost* □ knj.izroč. *suvereniteta* □ knj.izroč. *vrhovnost*
GLEJ ŠE dostojanstvenost | oblast¹ 2
suverénski -a -o prid. ▶ dostojanstven | dovršen | država •10
súženj -žnja m |brezpraven, nesvobodni človek, ki je v lasti svojega gospodarja| *kupiti sužnja; trgovina s sužnji* □ zastar. *rob*² □ star. *sužnji*¹ □ star. *sužnjik*
GLEJ ŠE hlapčevski povdk. | podrejen
súženjski -a -o prid. |ki je v zvezi s sužnji, suženjstvom| *suženjsko življenje* □ star. *sužnji*²
súženjstvo -a s ▶ podrejenost | sužnost | ureditev •2
súžnja -e ž |brezpravna, nesvobodna ženska, ki je v lasti svojega gospodarja| *osvoboditi sužnjo* □ zastar. *robinja* □ star. *sužnjica* □ *odaliska* |sužnja v muslimanskem okolju|
súžnjelastniški -a -o prid. ▶ družba 1•4 | ureditev •2
súžnjepestniški -a -o prid. ▶ družba 1•4
sužnjeváti -újem nedov. ▶ podrejen •
súžnji¹ -ega m ▶ suženj
súžnji² -a -e prid. ▶ suženjski
súžnjica -e ž ▶ sužnja
súžnjik -a m ▶ suženj
súžnjiti -im nedov. ▶ podrejen • |zasužnjevati 1
súžnost -i ž |življenje, položaj sužnjeve s stališča brezpravnosti, nesvobode| *osvoboditi koga sužnosti* □ *suženjstvo* □ zastar. *robstvo*
GLEJ ŠE podrejenost
sváditi -im nedov. ▶ jeziti¹ 1
svája -e ž ▶ spor 1 | sprt
svajeváti se -újem se nedov. ▶ prepirati se
svák -a m |sestrin mož ali brat zakonskega partnerja| *To je moj svak* □ zastar. *dever*

svákinja -e ž |bratova žena, sestra zakonskega partnerja ali žena moževega brata| *Svakinja ga ne mara* □ zastar. *jetrva* |žena moževega brata|
sváljčica -e ž ▶ cigareta
sváljek -jka m |podolgovata, vretenasta tvorba, ki nastane s svaljkanjem; kar je temu podobno| *delati svaljke iz gline; pomesti svaljke prahu izpod postelje* □ star. *osvaljek*
♦ krompirjevi svaljki □ nar. macafizlji □ nar. njoki
sváljkati se -am se nedov. ▶ zvijsati se 1
svarílec -lca m |kdor opozarja koga, da lahko nastopi zanj kaj neprijetnega, neugodnega| *Svarilec je vedel za prihajajočo nevarnost* □ *svaritelj*
svaríliti -a -o prid. ▶ barva 1•34 | opozorilni
svarilo -a s |kar koga opozarja, opozori na to, da lahko nastopi zanj kaj neprijetnega, neugodnega| *grozeče svarilo* □ *opozorilo* □ knj.izroč. *memento* □ knj.izroč. *menetekel* □ star. *posvarilo* □ star. *posvaritev*
GLEJ ŠE opozorilo
svarítelj -a m ▶ svarilec
svarítiti -im nedov. ▶ opozarjati 2
svástika -e ž ▶ križ¹ •
sváštveni -a -o prid. ▶ razmerje •12
sváštvo -a s ▶ razmerje •12
svát -a m |kdor se udeleži praznovanja ob poroki| *Svati čakajo ženina in nevesto* □ nar. *gostivanjščak* □ nar. *gostovanjec* □ knj.izroč. *svatovalec* □ zastar. *svatovec*
GLEJ ŠE čudaški povdk. 1
svátba -e ž |praznovanje ob poroki| *Svatba je trajala do jutra* □ *ženitovanje* □ neknoj. pog. *ohcet* □ star. *svatovščina* □ star. *ženitnina*
svátbeni -a -o prid. |ki je v zvezi s svatbo, svati| *svatbena pojedina; svatbeni sprevod* □ *svatovski* □ *ženitovanjski* □ redk. *svatski* □ knj.izroč. *ženitbeni* *ženitbeni običaji*
GLEJ ŠE pojedina •
svátevca -e ž ▶ družica 1, 2
svática -e ž ▶ družica 1
svátinja -e ž ▶ svatovalka
svatoválec -lca m ▶ svat
svatováalka -e ž |ženska, ki se udeleži praznovanja ob poroki| *razigrane svatovalka* □ *svatinja* □ *svatovka*
svatováti -újem nedov. |udeleževati se praznovanja ob poroki| *svatovati pozno v noč* □ *ženitovati*
svátovec -vca m ▶ svat
svátovka -e ž ▶ svatovalka
svátovski -a -o prid. ▶ svatbeni
svátovščina -e ž ▶ svatba
svátski -a -o prid. ▶ svatbeni
svéča -e ž |svetilo iz voska ali vosku podobne snovi s stenjem v sredi| *izdelovati sveče; prižgati svečo* □ *svečka* ↗
♦ 1. *ledena sveča* □ star. (ledeni) ocurek □ nar. cima □ star. krunclj □ nar. sklenica □ nar. sklenka 2. *voščena sveča* □ sveča voščenska □ knj.izroč. vošččenica □ vošččenka
GLEJ ŠE kandela | lojenka | lučnik •2 | smrkelj | stojalo •3
svečán -ána m ▶ februar
svečáni -a -o prid. ▶ govornik¹ • | izjava •5 | kosilo • | obleka •5 | praznični | prireditelji •4 | slovesni | sprejem 3• | uniforma •3
svečáno prisl. ▶ praznično
svečánost -i ž ▶ prazničnost | prireditelji •4 | slovesnost
svečánov -a -o prid. ▶ februarjski
svečár -ja m ▶ prodajalec pp 1
svečáva -e ž ▶ osvetljava | svetloba 1
svečenica -e ž ▶ prostitutka

svečenik -a m |kdor opravlja obrede, molitve v čast bogu, bogovom| *Svečenik polaga dar na oltar* □ **vrač** □ knj.izroč. **žrec**
PODPOMENKE avgur, haruspeks, mag, magijec, magik, mistagog
GLEJ ŠE duhovnik 1, 2

svéčica -e ž ▶ svečka 1, 2

svéčka -e ž

1. |majhna sveča| *prizgati svečke na torti* □ **svečica**
2. teh. |priprava z elektrodama za vžig goriva v bencinskem motorju z električno iskro| *zamenjati svečke* □ teh. **svečica**
□ teh. **vžigalna svečka**
3. med. |zdravilo v obliki paličice, ki se daje v danko| *lajšati bolečine z uporabo svečk* □ med. **supozitorij**

svéčnik -a m |držalo, stojalo za sveče| *dati svečo v svéčnik*

□ star. **kandelaber**

- ♦ 1. **sedmerokraki svéčnik** □ sedmeroramni svéčnik 2. **triramni svéčnik** □ trirogeljni svéčnik □ troramni svéčnik
GLEJ ŠE stojalo •3 | svišč² •1

svéčniški -a -o prid. ▶ bogoslužje •

svéder -dra m |orodje z navoji za delanje lukenj, vrtin| *vrtati s svedrom* □ zastar. **durgelj** □ star. **svedrc** □ ekspr. **svedrček**

- ♦ **diamantni sveder** □ knj.izroč. demantni sveder
PODPOMENKE čeljustkar ⚒, čepnik ⚒, kačasti sveder, kamnolomski sveder, osnik, prirastni sveder, razširjevalni sveder, rezilni sveder, sredilni sveder

GLEJ ŠE čepnik | koder¹ 1

svédóčba -e ž ▶ dokaz | spričevalo | spričevalo •2

svédóčiti -im nedov. ▶ dokazovati

svédòk -óka m ▶ dokaz | priča

svédrač -a m ▶ odčepnik

svédrašti -a -o prid. ▶ bakterija •4 | pogled •

svédrtati -am nedov. ▶ kodrtati | vrtati

svédrtati se -am se nedov. ▶ zvijati se 1

svédrc -a m ▶ koder¹ 1 | sveder | svišč²

svédrcék -čka m ▶ koder¹ 1 | sveder

svédriti -im nedov. ▶ zvijati

svédrovéc -vca m ▶ vlomilec

svépetáti -ám nedov. ▶ migetati

svést¹ -i ž ▶ zavedati se 2 | zavest

svést² -a -o povdk. ▶ zavedati se 2

svésten -tna -o prid. ▶ zavedati se 2 | zaveden

svét¹ -á m

1. |celota vsega, kar biva, obstaja| *znanstveni pogled na svet*
□ knj.izroč. **stvarstvo** □ knj.izroč. **vesoljstvo**
2. |zemlja z vsem, kar obstaja na njej| *prizadevati si za mir na svetu* □ ekspr. **zemeljska obla** □ ekspr. **zemlja** □ knj.izroč. **zemljekrog**
3. s prilastkom |del zemeljske površine glede na oblikovanost, poraslost, urejenost, umeščenost, lastništvo| *hribovit svet; Svet med rekama je bil že zgodaj poseljen; Okoli hiše imajo dovolj svojega sveta* □ **teren** □ **zemljjšče** □ ekspr. **zemlja**
♦ 1. **kraški svet** □ kras² 2. **predalpski svet** □ knj.izroč. subalpski svet □ subalpski svet 3. **suhi svet** □ knj.izroč. sušava
4. s prilastkom, ekspr. |celota bitij, stvari, pojavov, kot jo izraža prilastek| *antični svet; svet ptičev; svet glasbe* □ knj.izroč. **občestvo občestvo literature** □ knj.izroč. **sfera umetniška sfera** □ knj.izroč. **stvarstvo Antologija je popolni pregled pesnikovega stvarstva**
♦ 1. **civilizirani svet** □ knj.izroč. olikani svet 2. **filoz. čutni svet** □ filoz. fenomenalni svet □ filoz. fenomenški svet □ filoz. pojavni svet 3. **domišljjski svet** □ dozdevni svet □ fantastični svet □ fantazijski svet □ knj.izroč. fantazmagorični svet □ fiktivni svet □ imaginacijski svet □ imaginarni svet □ iracionalni svet □ irealni svet □ izmišljeni svet □ nerealni svet

□ neresnični svet □ nestvarni svet □ ekspr. prividni svet □ ekspr. sanjski svet 4. **fizični svet** □ ekspr. oprijemljivi svet □ predmetni svet □ ekspr. realni svet □ knj.izroč. rečni svet □ ekspr. resnični svet □ stvarni svet □ ekspr. zaresni svet 5. **idealni svet** □ izmišljeni svet □ namišljeni svet □ nestvarni svet 6. **pojmovni svet** □ abstraktni svet □ miselni svet □ knj.izroč. nečutni svet □ knj.izroč. pojmovnik □ predstavni svet

7. **filoz. transcendentni svet** □ filoz. nadizkustveni svet □ filoz. presežni svet 8. **vesoljni svet** □ vesoljnost

5. s prilastkom, ekspr. |ljudje, ki jih povezujejo skupni interesi, dejavnost, družbeni položaj| *Temu je prisluhnil ves slovenski kulturniški svet* □ ekspr. **družčina** □ ekspr. **občestvo** □ ekspr. **srenja**
GLEJ ŠE človeštvo | javnost | kopno² 1 | kras² | ljubiti 1 | ljudje | miselnost | mlajši¹ | močvirje | mrtev² • | nikakor | nižina | notranjost 3 | odpraviti | od zdavnaj | onstranstvo | področje 2 | podzemlje 1, 2 | pokopati 2 | potovati | povsod | razvedeti se | roditi 2 | roditi se | rojevati 2 | rojevati se | sredogorje | trdina | tujina | umirati | umoriti | umreti 1 | usmrtiti | ustreliti 2 | višavje | vsi | zemljjšče

svét² svéta m |izvoljena ali imenovana skupina ljudi s posebno posvetovalno, svetovalno nalogo za določeno področje| *O tem mora razpravljati še svet* □ knj.izroč. **konzulta** □ knj.izroč. **posvetovalni zbor**
GLEJ ŠE nasvet | svetovanje | svetovati 2 | vlada

svét³ -a -o prid. ▶ dober¹ 2

svét⁴ -a -o povdk.

1. |izraža, da je kaj zaradi popolnosti, izjemnosti vredno najvišjega čaščenja, spoštovanja| *Vsako življenje je sveto*

□ knj.izroč. **božanski** □ knj.izroč. **božanstven**

2. *komu/za koga* ekspr. |izraža, da ima kaj za koga zelo veliko vrednost zaradi svoje povezanosti s čim zelo cenjenim, ljubljenim| *Materni jezik je bil Slovincem v nekaterih časih svet*
□ knj.izroč. **paladij** □ knj.izroč. **relikvija** □ ekspr. **sveta stvar** □ ekspr. **svetinja** *Mir v družini je zanjo največja svetinja* □ knj.izroč. **sveto²** *Nekoč slavna družinska preteklost ja zanj ostala še naprej sveto in nedotakljivo*

svétec -tca m ▶ svetnik

svetèč -éča -e prid. ▶ svetel 2

svétek -tka m ▶ praznik

svétel -tla -o prid.

1. |ki oddaja močno svetlobo, ima močen sijaj| *svetel plamen; svetel mesec* □ ekspr. **bleščèč** □ ekspr. **presvetel** □ ekspr. **žareč žareča**

zvezda □ knj.izroč. **živožaren**

2. |ki odbija razmeroma veliko svetlobe| *svetla kromirana površina; svetel kovanec* □ knj.izroč. **blesteč** □ ekspr. **bleščèč** □ ekspr. **lesketajoč** □ knj.izroč. **sveteč** □ neustrez. **svetleč**

3. |ki je svetle barve| *Rada nosi svetla oblačila* □ knj.izroč. **svetlobarven** ■protip. **temen**

GLEJ ŠE dober¹ 2 | lasje •2 | optimističen | prijeten | temen 2 | vesel¹ 2, 3, 4 | visok 3

svéten -tna -o prid. ▶ posveten

svétenje -a s ▶ svetloba 3

svetésnje prisl. ▶ praznično

svetésnji -a -e prid. ▶ praznični

svéti¹ -ega m ▶ vsi sveti

svéti² -a -o prid. |ki je v zvezi z bogom, božjim, svetniki, verskimi obredi| *iti na romanje v sveti kraj; sveta podoba*

□ knj.izroč. **posvečeni**

GLEJ ŠE dolžnost | ekseget | eksegeza | groza¹ | ibis | joj² 2, 3, 4 | kralj • | malokrat | maša | mir 2 | nedotakljiv | nikoli | noč •1 | ogorčenje | papež | ples 1•3 | popotnica 3 | pravica | presneto² | relikvija | res³ | resnica² | sedež •2 | spoštovanje | svet⁴ 2 | telo •1 | telo •2 | telo •3 | večer¹ •1 | vojna 1•7 | zveza •8

svetilčica -e ž ▶ svetilka

svetilka -e ž |priprava, ki prižgana oddaja svetlobo| *prižgati svetilko*; *svetilka s steklenim ohišjem* □ star. *laterna* *Izvošček se je ustavil pod laterno* □ pog. *luč kupiti novo luč* □ star. *lučnica* □ ekspr. *svetilčica* □ ekspr. *svetilkica* □ star. *svetnilnica* □ nar. *feral* |cestna svetilka na plin ali petrolej| □ nekuj. pog. *lampa* ↗

- **1. acetilenska svetilka** □ prakt. sp. acetilenka □ prakt. sp. karbidka □ karbidna svetilka □ pog. karbidovka □ svetilka na aceten
- 2. električna žepna svetilka** □ prakt. sp. baterija □ baterijska svetilka
- 3. jamska svetilka** □ knj.izroč. jamščarica □ rudarska svetilka
- 4. elektr. kremenova svetilka** □ nestrok. kremenčeva svetilka □ nestrok. višinsko sonce
- 5. plinska svetilka** □ nar. faral □ knj.izroč. plinova svetilka □ prakt. sp. plinovka
- 6. svetilka na olje** □ brlivka □ leščerba □ oljenica □ oljenka □ star. svetilnica na olje
- 7. svetilka na poteg** □ potezna svetilka
- 8. stropna svetilka** □ nekuj. pog. plafoniera □ podstropna svetilka

GLEJ ŠE hiša 1•7 | obločnica | petrolejka

svetilkar -ja m ▶ svetilničar

svetilkica -e ž ▶ svetilka

svetilni -a -o prid. ▶ nitka •

svetnilnica -e ž ▶ svetilka | svetilka •

svetilničar -ja m |nekaj kdor nadzoruje in prižiga ulične svetilke| *Svetilničar je očistil svetilke* □ *svetilkar*

svetilo -a s |predmet, priprava, ki oddaja svetlobo| *namestiti svetila in ogrevala* □ *svetlobno telo*

svetinja -e ž |v krščanskem okolju manjši predmet, navadno kovinska ploščica z reliefno podobo svete osebe ali s krščanskim simbolom| *V dar je dobila zlato svetinjo* □ *svetinjica* □ nar. *medajčka*
GLEJ ŠE relikvija | svet⁴ 2 | vrednota

svetinjica -e ž ▶ svetinja | znamka • 2

svetišče -a s ▶ gledališče 1

svetiti in svétiti -ím nedov. |z oddajanjem, dajanjem svetlobe omogočati, da so predmeti vidni| *Luč je prenehala svetiti* □ *dajati svetlobo* □ *oddajati svetlobo* □ v zvezi s sonce *sijati Na nebu sije sonce* □ pog. *goreti* *Žarnica je prenehala goreti* □ knj.izroč. *sevati* □ *brleti* ↗ □ *žareti* ↗ □ knj.izroč. *posevati*² |v presledkih svetiti|

GLEJ ŠE bedeti | zadrževati se

svetiti se¹ in svétiti se -ím se nedov. |izraža, da kaj odbija svetlobo in je s tem zelo vidno| *Beli kamni so se svetili v mesečini* □ knj. izroč. *odsevati* □ knj.izroč. *sevati* □ knj.izroč. *sijati Na nebu sijajo zvezde* □ knj.izroč. *svetliti se* *Okna se svetlijo v soncu* □ *bleščati se* ↗ □ *svetlikati se* ↗

GLEJ ŠE odsevati 2 | razumeti 1 | sijati

svetiti se² -ím se nedov. ▶ pobožen •

svetkovati -újem nedov. ▶ praznovati

svetlèč -éča -e prid. ▶ svetel 2

svetléci -a -e prid. ▶ papir • 19

svetléti -ím nedov. ▶ brleti

svétli -a -o prid. ▶ razum 1 | trenutek • | upanje¹ | upanje¹ • | vera 3

svetlica -e ž ▶ arnika | cinabarit | sfalerit | sulfid • 1 | sulfid • 5

svetlikanje -a s ▶ bioluminiscenca | luminiscenca

svetlikasti -a -o prid. ▶ papir • 19

svetlikati se -am se nedov. |oddajati, dajati v kratkih presledkih svetlobo, navadno neizrazito, slabo| *Nekatere žuželke se ponoči svetlikajo* □ knj.izroč. *fosforescirati*

GLEJ ŠE razumeti 1

svetlina -e ž ▶ lumen | svetloba 1

svetlišče -a s ▶ jasa

svetliti -ím nedov. ▶ loščiti | osvetljevati

svetliti se -ím se nedov. ▶ svetiti se¹

svetló¹ prisl. ▶ temno¹ | začuden •

svetló² povdk. ▶ temno²

svetlôba -e ž

1. |kar omogoča, da so predmeti vidni| *Svetloba postopoma narašča*; *Svetilka je dajala premalo svetlobe, da bi bilo mogoče brati* □ star. *luč* □ knj.izroč. *odblesek* *odblesek ognja* □ knj.izroč. *odsev* *brati ob odsevu svetilke* □ knj.izroč. *odsvit* *videti kaj v odsvitu plamena* □ star. *svučava* □ knj.izroč. *svetlina* □ *polsvetloba* ↗

♦ **1. podnevna svetloba** □ dnevna svetloba **2. sončna svetloba** □ knj.izroč. sončava **3. zvezdna svetloba** □ knj.izroč. astralna svetloba □ knj.izroč. siderska svetloba

2. fiz. |elektromagnetno valovanje, zaznavno neposredno z vidom| *valovna dolžina svetlobe* □ fiz. *svetlobno valovanje*

♦ **1. fiz. elektroluminiscenčna svetloba** □ fiz. elektroluminiscenčna svetloba **2. fiz. enobarvna svetloba** □ fiz. monokromatična svetloba **3. fiz. fosforescenčna svetloba** □ fiz. fosforescentna svetloba **4. fiz. infrardeča svetloba** □ fiz. infrardeči žarki □ fiz. ultrardeča svetloba **5. fiz. luminiscenčna svetloba** □ fiz. luminiscenčna svetloba □ fiz. ultrardeča svetloba **6. fiz. ultravijolična svetloba** □ fiz. ultravijoličasta svetloba □ fiz. ultravijolični žarki □ fiz. ultravioleto svetloba □ fiz. ultravioleto žarki

3. s prilastkom |dejstvo, da je kaj vidno| *Svetloba zvezde pojenjuje* □ knj.izroč. *svetenje* □ knj.izroč. *svetlost*

GLEJ ŠE mesečina | razklon • | svetiti | žarek¹ • | žaromet

svetlobárven -vna -o prid. ▶ svetel 3

svetlôbni -a -o prid. ▶ foton | fotosinteza | odbojnik • | pojav • 3 | profil • | svetilo | svetloba 2 | vir 1 • | znak¹ 3 pp

svetlogléd -a -o prid. ▶ optimističen

svetlolás -a -o prid. |ki ima svetle lase| *svetlolas fant*

□ *plavolas* □ ekspr. *beloglav* □ ekspr. *belolas* □ pog. *blond*

□ ekspr. *zlatolas*

svetlolásec -sca m |kdor ima svetle lase| *tipični svetlolasec z modrimi očmi* □ *plavolasec* □ ekspr. *beloglavec*

□ ekspr. *belolasec* □ pog. *blondin* □ pog. *blondinec*

□ ekspr. *zlatolasec*

svetloláska -e ž |ženska, ki ima svetle lase| *Všeč so mi vse svetlolaske* □ *plavolaska* □ ekspr. *beloglavka* □ ekspr. *belolaska* □ pog. *blondinka* □ ekspr. *zlatolaska*

svetlomér -a m fot. |priprava za merjenje svetlobe| *fotografski aparat z vgrajenim svetlometerom* □ fot. *fotometer*

svétlomóder -dra -o prid. |ki je svetlejšje modre barve|

Ima svetlomodre oči □ *sinji* □ knj.izroč. *nebesnomoder*

svétlomódrí -a -o prid. ▶ barva 1•26

svétlordèč -éča -e prid. ▶ rdeč 1 pp 2

svétlordéči -a -e prid. ▶ ara¹ •

svétlorjäv -áva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 2

svétlorjáví -a -o prid. ▶ pigment • 4

svétloróžnat -a -o prid. |ki je svetle rožnate barve|

svetlorožnata obleka □ *fres*

GLEJ ŠE rožnat pp 1

svétloróžnati -a -o prid. ▶ barva 1•29

svétlorumèn -êna -o prid. ▶ rumen² 1 pp 2

svétlorumèni -a -o prid. ▶ barva 1•27

svétlorumènorjáví -a -o prid. ▶ barva 1•28

svétlosív -a -o prid. ▶ siv pp 2

svetlóst -i ž |nekaj naslov za fevdalnega gospoda| *Njegova svetlost se je že vrnila domov* □ *gnada* □ *milost* □ *presvetlost*

GLEJ ŠE svetloba 3

svétlostni -a -o prid. ▶ vir 1•

svétlozelèn -êna -o prid. ▶ zelen² pp 2

svétni -a -o prid. ▶ duhovnik 1•2 | posvetni

svetličiti se -ím se nedov. ▶ pobožen •

svetnik -a m |kdor je razglašen za svetega| *častiti svetnike in svetnice* □ zastar. **nebeški blaženec** □ star. **svetec**
GLEJ ŠE čudaški povdk. 1 | dober¹ 2 povdk. | mož•1 | svetovalec | živeti 4•2

svetniški -a -o prid. ▶ dober² 2 | hagiografija | potrpljenje | sij•1
svetniško prisl. ▶ živeti 4•2

svetniškost -i ž ▶ svetništvo

svetništvo -a s ekspr. |obvladovanje negativnih nagnjenj v najvišji meri in prizadevanje delati dobro| *Od ljudi ne pričakuj svetništva* □ ekspr. **svetniškost** □ ekspr. **svetost**

svetnják -a m ▶ laik

svétnost -i ž ▶ bistvo 2 | veselje

svéto¹ prisl. ▶ obljubiti 2 | prepričan | verjeti 1 | živeti 4•2

svéto² povdk. ▶ svet⁴ 2

svetobéžen -žna -o prid. ▶ nepriljuden

svetobólje -a s |nazor, ki izraža bolečino, žalost zaradi neskladja med idealom in resničnostjo, hotenjem in dosegljivostjo tega| *svetobolje kot stalnica določenega tipa literature* □ knj.izroč. **svetožalje**

svetohlíneec -nca m slabš. |kdor se kaže, dela poštenega, pobožnega| *razkrinkati svetohlinca* □ knj.izroč. **svetopetec**

svetohlíniti -im nedov. ▶ pobožen•

svetohlínka -e ž ▶ hinavka

svetohlínski -a -o prid. ▶ hinavski

svetohlínsko prisl. ▶ hinavsko

svetohlínstvo -a s ▶ hinavščina

svetomázzen -zna -o prid. ▶ nepriljuden

svetonóčni -a -o prid. ▶ pesem 2•2 | polnočnica

svetopétec -tca m ▶ svetohlinec

svetopísemski -a -o prid. ▶ slog 1•1

svetoskrúnec -nca m ver. |kdor oskruni, onečasti kaj svetega ali posvečenega| *obsoditi svetoskrunca* □ ver. **bogoskrunec**

svetoskrúnstvo -a s ver. |oskrumba, onečaščenje česa svetega ali posvečenega| *obsoditi svetoskrunstvo* □ ver. **bogoskrunstvo** □ ver. **božji rop** □ ver. **sakrilegij**

svetóšt -i ž ▶ svetništvo

svetoštéfanski -a -o prid. ▶ kraljestvo•

svetotájstven -a -o prid. ▶ skrivnosten

svetotájstvo -a s ▶ skrivnost 1 | telo•1

svetoválec -lca m |kdor z nasveti usmerja, vodi; kdor daje nasvete, strokovna mnenja| *izbrati si svetovalca*

□ knj.izroč. **konzulent** □ knj.izroč. **konzultant** □ zastar. **svetnik**

□ ekspr. **sufler** |skriti svetovalec|

svetoválni -a -o prid. |ki je v zvezi s svetovanjem| *svetovalna vloga učiteljev* □ **posvetovalni** □ knj.izroč. **konzultativni**

GLEJ ŠE delo 1•14 | služba•15

svetoválnica -e ž ▶ posvetovalnica

svetoválski -a -o prid. ▶ delo 1•14

svetoválstvo -a s ▶ služba•15

svetovánje -a s |izražanje mnenja o tem, kako naj kdo, zlasti v neprijetnem, neugodnem položaju ravna, dela| *Svetovanja starejših ni rad poslušal* □ star. **svet²**

• zaposlitveno svetovanje □ karierno svetovanje

svetováti -újem nedov. in dov.

1. *komu kaj* |izražati, izraziti svoje mnenje o tem, kako naj kdo, zlasti v neprijetnem, neugodnem položaju, ravna, dela| *Prijatelj mi je to svetoval* □ knj.izroč. **nasvetovati** □ zastar. **posvetovati** *koga* *Posvetoval ga je, kako se stvar najlažje naredi* □ ekspr. **suffirati** |skrivaj svetovati| *Mu bom že jaz suffiral, kako se mora odločiti*

2. s prislovnim določilom |posredovati (strokovno) mnenje o tem, kako se pri kaki dejavnosti, opravi dosegla najboljši rezultat| *svetovati v pravnih zadevah* □ **dajati nasvete** □ **dati nasvet** □ star. **dati svet**

GLEJ ŠE priporočati

svetovlján -ána m |kdor je široko, svetovno razgledan in zelo uglašen| *Imeli so ga za svetovljana* □ **kozmpopolit** □ star. **svetovnjak**

svetovljánski -a -o prid. |ki je široko, svetovno razgledan in zelo uglašen; ki vsebuje, izraža tako razgledanost in uglašenost| *svetovljanski človek; svetovljansko vedenje* □ knj.izroč. **monden** □ knj.izroč. **mondenski** □ star. **svetovnjaški** □ šalj. **svetski** □ knj.izroč. **veliko-svetski**

svetovljánstvo -a s |dejstvo, da ima kdo veliko védenja z različnih področij, podprtega z razumevanjem za različne načine, oblike življenja v svetu zunaj svojega okolja| *Bil je priljubljen zaradi svojega svetovljanstva* □ **kozmpopolitizem** □ knj.izroč. **mondenost** □ knj.izroč. **svetskost** □ knj.izroč. **vsesvetskost**

svetóvni -a -o prid. |ki je v zvezi s celim svetom| *zavedati se razsežnosti svetovnega prostora; svetovno gospodarstvo* □ **globalni** □ publ. **planetarni** *planetarna enotnost*

GLEJ ŠE internet | mir 1• | nazor•1 | potnica• | potnik• | prvenstvo•1 | trg•6 | vas•

svetovnják -a m ▶ laik | svetovljan

svetovnjáški -a -o prid. ▶ svetovljanski

svetóvnónazórni -a -o prid. ▶ pripadnost•

svetóvnónazórski -a -o prid. ▶ boj 3 pp 1 | pripadnost•

svetóvnost -i ž ▶ univerzalnost

svetozòr -òra m ▶ nazor•1 | razgled²

svetožálje -a s ▶ svetobolje

svétski -a -o prid. ▶ svetovljanski

svétskost -i ž ▶ svetovljanstvo

svéž¹ -a -e prid. |v zvezi z živili zaradi pravkaršnje priprave vsebujoč vse bistvene dobre lastnosti| *svež kruh; sveža hrana* □ neknoj. pog. **frišen** □ star. **opresen** □ star. **presen** □ nar. **pričen**

GLEJ ŠE hladen | izrazit 2 | osvežilen

svéž² -a -e povdk. ekspr. |izraža, da je kdo zdrav, dobrega počutja in prijetnega, mladostnega videza| *Ostal je svež in veder kljub mnogim življenjskim težavam* □ knj.izroč. **čil** □ ekspr. **mladosten** □ knj.izroč. **osvežen** □ knj.izroč. **posvežen** □ pog. **fit** |v danem času dobrega počutja| *Tek mu pomaga, da ostaja fit*

svéžec -žca m ▶ sneg•3

svéženj -žnja m |več skupaj povezanih podolgovatih, ploščatih istovrstnih predmetov| *prinesti sveženj pisem; sveženj perila* □ **šop šop bankovcev; šop listov** □ nar. **breme naločiti si na rame breme dračja** □ zastar. **butara preložiti butaro usnja** □ redk. **povezek** □ knj.izroč. **snop** □ ekspr. **sveženjček** □ ekspr. **svežnjič svežnjič kart** □ knj.izroč. **svitek svitek oblačil** □ knj.izroč. **zvezek** □ star. **zveženj**

svéženjček -čka m ▶ sveženj

svéži -a -e prid.

1. |ki ima vse lastnosti tistega, ki se pridelava v naravi| *juha iz svežega paradiznika; sveže in suho sadje* □ **nepredelani**

2. |ki je pravkar ali pred kratkim nastal, bil narejen| *sveži beton; sveža poročila* □ pog. **novi sveži sledovi v snegu** □ knj.izroč. **pravkaršnji**
GLEJ ŠE novi 3 | slikati 1•

svežilen -lna -o prid. ▶ osvežilen

svežíti -ím dov. *kaj* knj.izroč. |delati kaj prijetno hladno| *Veter z morja sveži ozračje* □ neknoj. pog. **frišati**

GLEJ ŠE osveževati | poživljati 1, 2 | spominjati se 2

svežíti se -ím se nedov. ▶ osveževati se

svéžnjič -a m ▶ sveženj

sviba -e ž ▶ dren •

svidenje -a s ▶ srečanje

svila -e ž

1. |vlakna iz kokonov sviloprejke| *predelovati svilo* □ tekst. *prava svila* |iz kokonov udomačene sviloprejke| □ tekst. *tusah* |iz vlaken kokonov nekultivirane indijske sviloprejke|

♦ 1. *prava svila* □ poljud. čista svila □ poljud. naravna svila □ poljud. pristna svila 2. *viskozna svila* □ celulozna svila

2. |mehka, fina, lesketajoča se tkanina iz svilenih vlaken| *bluza iz bele svile* □ *svileno blago* □ knjizroč. *svilenina* □ star. *žida*

• 1. tekst. *bakrova umetna svila* □ tekst. *bambergsvila* 2. obrt. *svila za podlogo* □ prakt. sp. *podloga* 3. *umetna svila* □ neprava svila

GLEJ ŠE nit •

svilárski -a -o prid. ▶ industrija •8 | obrt² 1•16

svilárstvo -a s ▶ obrt² 1•16

svilast -a -o prid. ▶ svilnat

svilén -a -o prid. |ki je iz svile| *svilena ruta* □ star. *svilnat* □ star. *židan*

GLEJ ŠE svilnat

svilénast -a -o prid. ▶ svilnat

sviléni -a -o prid. ▶ nit pp | nit • | papir •6 | svila 2

svilenína -e ž ▶ svila 2

svilénkast -a -o prid. ▶ svilnat

svilnat -a -o prid. ekspr. |po videzu, otipu podoben svili| *svilnati lasje*; *svilnat lesk glazure* □ ekspr. *svilast* □ ekspr. *svilen svilen lesk njenih oči* □ ekspr. *svilenast* □ knjizroč. *svilenkast*

GLEJ ŠE svilen

svilni -a -o prid. ▶ industrija •8 | nit • | sviloprejka

svilogójec -jca m |kdor se ukvarja z gojenjem sviloprejk|

izkušnje svilogojcev □ redk. *sviloprejec* □ redk. *svilorejec*

svilogójstvo -a s |gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z gojenjem sviloprejk| *zgodovina svilogojstva* □ redk. *svilopreja*

□ redk. *sviloprejestvo* □ redk. *sviloreja*

svilopréja -e ž ▶ svilogojstvo

svilopréjec -jca m ▶ svilogojec

svilopréjka -e ž |nočni metulj, katerega gosenica izloča svilene niti, iz katerih naredi zapredek| *gojiti sviloprejko* □ zool. *svilni prelec*

prelec

svilopréjstvo -a s ▶ svilogojstvo

sviloréja -e ž ▶ svilogojstvo

sviloréjec -jca m ▶ svilogojec

svilotísk -a m ▶ sitotisk

svínče -ta s ▶ prašič | prašiček

svinčén -a -o prid. ▶ hoditi 1•3 | mučen 2 | siv

svinčénec -nca m ▶ ceruzit | vulfenit

svinčéni -a -o prid. ▶ akumulator 1• | ruda •2 | utrujenost

svinčénka -e ž ▶ krogla 3

svinčev -a -o prid. ▶ akumulator 1• | galenit | oksid • | ruda •2 | steklo 1•4 | sulfid •6 | vulfenit

svinčnica -e ž ▶ grezilo

svinčnik -a m |priprava iz lesene paličice z grafitnim vložkom za pisanje, risanje; temu podobna priprava, v katero se vloži vložek za pisanje, risanje| *ošiliti svinčnik*; *zamenjati mino v svinčniku* □ nar. *lapež*

♦ 1. *barvni svinčnik* □ prakt. sp. *barvnik* 2. *tintni svinčnik* □ knj. izroč. črnilni svinčnik □ prakt. sp. *tintnik* 3. *kemični svinčnik* □ pog. *kuli* □ pog. *kulica* □ star. *svinčnik na suho tinto*

GLEJ ŠE barvice •2

svinè -éta s ▶ ničvrednež | prašič

svíneec -nca m ▶ grezilo | hoditi 1•3

svinétina -e ž ▶ svinjina

svinína -e ž ▶ svinjina | usnje •8

svínja -e ž |samica prašiča| *Svinja je povrgla sedem prašičkov*

□ nar. *čoka* □ nar. *čunka* □ zastar. *krmača* □ redk. *prasica* □ nar. *prasička*

□ nar. *prašička* □ ljubk. *pujsa* □ *svinjica* ▽

♦ 1. *divja svinja* □ zastar. *krma*³ 2. *vet. sprasna svinja* □ *vet. dojnica*¹

□ *vet. prasna svinja* 3. *agr. svinja za pitanje* □ star. *basulja* □ nar. *krmljenka*

□ *agr. pitovna svinja*

GLEJ ŠE ničvrednež | prašič | tolči • | umazan² | umazanec

svinjáček -čka m ▶ svinjak

svinják -a m |hlev za svinje| *zapreti svinje v svinjak* □ nar. *krmljen-*

ščak □ ekspr. *svinjaček* *Ob skednju je postavil še svinjaček* □ nar. *štalinka*

svinjánje -a s ▶ govorjenje pp 11

svinjár -ja m ▶ kvantač | ničvrednež | pastir •5

svinjarija -e ž ▶ dejanje 1 pp 4 | grdobija | neumnost² | packarija | umazanija

svinjáríti -im nedov. ▶ govoriti 1 pp 18

svinjárski -a -o prid. ▶ nespodoben | opolzek

svinjátí -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 18 | mazati 3 | onesnaževati | sramotiti 1

svinjátí se -ám se nedov. ▶ mazati se 2

svinjeréja -e ž ▶ prašičereja

svinjeréjec -jca m ▶ prašičerejec

svinjeréjski -a -o prid. ▶ farma •

svínjica -e ž ekspr. |mlada samica prašiča| *določiti svinjice za plemo*

□ ekspr. *prašička* □ nar. *svinjka*

svinjína -e ž |meso prašiča| *jesti svinjino* □ *svinjsko meso* □ *svinina*

□ star. *prasetina* □ nar. *prašičevina* □ star. *svinetina*

svínjka -e ž ▶ igrati •6 | svinjica | tolči •

svínjkati -am nedov. ▶ igrati •6 | tolči •

svínjski -a -o prid. ▶ hud¹ 1 | hudoben | kristavec • | kuga • |

meteljka • | naporen | nespodoben | onesnažen | opolzek |

pastir •5 | slab¹ | svinjina | umazan¹ | usnje pp | usnje •8

svínjsko prisl. ▶ zelo 1

svínjstvo -a s ▶ dejanje 1 pp 4

sviráč -a m ▶ godec | muzikant

sviráлка -e ž ▶ piščal

svirálo -a s ▶ glasbilo

svírati -am nedov. ▶ igrati 2 | piskati 1

svírati ga -am ga nedov. ▶ lomiti ga

svirél -i ž ▶ piščal

svirilíríti -im nedov. ▶ dvoriti | osvajati 2

svírka -e ž ▶ piščal

svísla -el s mn. ▶ svisl

svísli -i ž mn. |prostor, stavba za shranjevanje krme, slame, sena|

spraviti seno na svisli □ nar. *parma* □ nar. *parna* □ nar. *svisla*

svísniiti -em dov. ▶ švistniti 1, 2

svíst -a m ▶ švist

svistèč -éča -e prid. ▶ švisteč

svisténje -a s ▶ švistenje

svistéti -ím nedov. ▶ švisteti 1, 2

svístniti -em dov. ▶ švistniti 1, 2

svišč¹ -a m ▶ švist

svišč² -a m |rastlina s posameznimi ali v socvetje združenimi, navadno modrimi zvončastimi cvetij| *modri cvetovi svišča*

□ star. *svedrc*

♦ 1. *bot. jesenski svišč* □ *bot. svečnik* 2. *bot. pomladanski svišč*

□ nar. *spanjščica*

svišč³ -a m min. |zelo droben, naplavljen ali z vetrom nanesen

pesek| *s sviščem mešana prst* □ knjizroč. *sviž* □ knjizroč. *svižec*

sviščáti -ím nedov. ▶ švisteti 1, 2

sviščec -éča -e prid. ▶ švisteč

svít -a m ▶ lesk | sij | zarja ♦2

svíta -e ž ▶ obleka ♦9

svítanice -ic ž mn. ▶ jutranjice | zornice

svítati se -am se nedov. ▶ daniti se | jasniti se 2

svítek -tka m arhit. | obročasto izbočeni del podnožja jonskih in korintskih stebrov | *Steber raste iz masivnega svitka* □ arhit. **torus**

GLEJ ŠE figa¹ 2 | sveženj | zvitek 2

svíter -tra m ▶ pulover

svítice -ic ž mn. ▶ hlače 1 ♦8

svítnice -ic ž mn. ▶ zornice

svíзец -zca m ▶ marmotica

svíž -a m ▶ svišč³

svíзец -žca m ▶ svišč³

svobôda -e ž

1. |stanje, pri katerem skupnost, država ni podrejena neomejeni, samovoljni oblasti ali kaki tuji državi| *Nekateri narodi se še borijo za svobodo* □ vznes. **luč svobode** □ vznes. **sonce svobode**

2. |stanje, pri katerem komu kdo s silo, prisilo ne omejuje gibanja| *Zaprlji ga niso, so mu pa zelo omejili svobodo* □ **svoboda gibanja** □ **prostost**

3. |dejstvo, da človek lahko izbira, se odloča po lastni volji| *ceniti svobodo; zavedati se svobode* □ **svoboda izbire** □ **svoboda volje** □ knj.izroč. **svobodnost** *svobodnost pri izbiri* □ ekspr. **zlata svoboda** □ ekspr. **zlata svobodica** *Želi si zlato svobodice počitniških dni* ■ protip. **nesvoboda**

♦ 1. **duhovna svoboda** □ svoboda duha 2. **svoboda govora** □ knj.izroč. svoboda besede 3. **svoboda vere** □ knj.izroč. svoboda konfesije □ zastar. svoboda veroizpovedovanja □ verska svoboda

4. **svoboda vesti** □ knj.izroč. vestna svoboda

GLEJ ŠE prostost | samovoljnost 2 | svoboščina 1 | zapreti 5

svobôden¹ -dna -o prid.

1. |ki ni podrejen neomejeni, samovoljni oblasti ali kaki tuji državi| *svobodna država* □ **neodvisen** □ **samostojen¹**

2. |ki ni omejen s posebnimi predpisi, ovirami| *zavzemati se za svoboden razvoj gospodarstva* □ publ. **nemoten** □ publ. **neoviran**

3. ekspr. |ki svojemu mišljenju, kritičnosti ne postavlja mej, omejitev| *Ustvarjalnost lahko živi samo v svobodnem človeku* □ ekspr. **svobodomiseln**

svobôden² -dna -o povdk.

1. |izraža, da kdo lahko izbira, odloča, ravna po lastni volji| *Svoboden si, odloči se po svoje* □ ekspr. **sam svoj gospodar** *Kmalu boš sam svoj gospodar*

♦ biti svoboden □ ekspr. imeti svobodne roke

2. |izraža, da se kdo lahko giblje, ne da bi mu kdo s silo, prisilo omejeval gibanje| *Ujetniku so sporočili, da je svoboden* □ **prost²**

♦ biti svoboden □ biti na prostosti □ biti na svobodi □ ekspr. dihati svoboden zrak

GLEJ ŠE na prostosti | neporočen | prost² 1, 2, 3

svobôdni -a -o prid. ▶ cona ♦3 | luka ♦ | na prostosti ♦ | poklic ♦12 | preudarek ♦ | prevod ♦2 | profil ♦ | verz ♦5

svobôdnik -a m ▶ kmet 1 ♦1

svobodnják -a m ▶ liberalec 1 | svobodomislec

svobodnjákar -ja m ▶ svobodomislec

svobodnjáštvo -a s ▶ liberalizem ♦4 | svobodomiselnost

svobôdno nač. prisl. ekspr. |izraža, da kdo ravna, presoja po svojem spoznanju, potrebah, in ne v skladu s splošnimi pravili,

zlasti moralnimi| *Rada se svobodno oblači, zato se marsikomu zdi izzivalna* □ ekspr. **brez predsodkov**

GLEJ ŠE prosto

svobôdnost -i ž ▶ svoboda 3

svobodomiseln -a -o prid. ▶ svoboden¹ 3

svobodomiselnost -i ž |dejstvo, da se ne priznavajo načela, utemeljena zgolj na avtoriteti, tradiciji| *v literarnem delu izražena razsvetljenska svobodomiselnost* □ knj.izroč. **libertinizem** □ knj.izroč. **svobodnjaštvo** □ knj.izroč. **svobodoumje** □ knj.izroč. **svobodoumnost** □ lit., zgod. **frajgajstovstvo** |v stari Avstriji|

svobodomislec -a m |človek, ki ne priznava načel, utemeljenih zgolj na avtoriteti, tradiciji| *znameniti svobodomisleci, kot so bili Prešeren, Cankar in drugi* □ knj.izroč. **libertin** □ knj.izroč. **libertinec** □ knj.izroč. **prostomislec** □ knj.izroč. **svobodnjak** □ slabš. **svobodnjakar** □ knj.izroč. **svobodoumnik** □ lit., zgod. **frajgajst** |v stari Avstriji|

svobodoumje -a s ▶ svobodomiselnost

svobodoumnik -a m ▶ svobodomislec

svobodoumnost -i ž ▶ svobodomiselnost

svobôščina -e ž

1. nav. mn. |posebej varovana pravica, ki izhaja iz temeljne pravice do osebne svobode| *varovati svoboščine* □ star. **svoboda** *Fevdalni gospod mu je priznal nekatere svobode*

2. ekspr. |dejanje, ravnanje človeka, ki dela po svojem prepričanju, spoznanju, in ne v skladu s splošno veljavnimi pravili, zlasti moralnimi| *Dovolil si je vse mogoče svoboščine* □ ekspr. **samo-voljnost**

• lit. **pesniška svoboščina** □ lit. licentia poetica □ lit. pesniška licenca □ lit. poetična licenca

GLEJ ŠE pravica ♦6 | privilegij ♦

svòd svóda m

• anat. **lobanjski svod** □ anat. črepinja □ anat. kalota □ anat. lobanjska kalota

GLEJ ŠE banja | nebo | obok | obok ♦

svódast -a -o prid. ▶ obokast

svódasti -a -o prid. ▶ obočni

svódni -a -o prid. ▶ pola ♦2

svój svója -e svoj. zaim. |izraža svojino osebk; izraža splošno pripadnost osebk| *Kmetje so sekali v grajskem gozdu, imeli pa so tudi svoje gozdove; Stanovanje ima svoj vhod* □ **lastni** □ zastar. **samosvoj¹** □ ekspr. **svoj lastni** *Vse je plačal s svojim lastnim denarjem* □ zastar. **svojski**

GLEJ ŠE čudaški povdk. 2 | dojeti | določeni² | domači¹ | lastni 1 | neodvisen | nikoli | poznati 1 | približno² | pridružiti se 2 | samostojen² | samostojen² ♦1 | svoboden² 1 | svojec | umirati | za zmeraj | zelo 1 | značilni 1

svoját -i ž ▶ sodrga

svójci -ev m mn. mn. v sin. nizu ▶ domači¹

svójčas prisl. ▶ nekoč 1 | včasih 2

svójec -jca m |kdor je član družine| *Tega svojca dotlej ni poznal* □ ekspr. **svoj človek**

svoječasni -a -o prid. ▶ nekdanji 1

svoječasno prisl. ▶ nekoč 1

svojejláv -áva -o prid. |ki ravna ne oziraje se na mnenje, nasvete drugih| *svojejav človek* □ star. **samoglav** □ ekspr. **samosvoj¹**

□ star. **svojejlaven** □ ekspr. **trdoglav²** □ ekspr. **trdokoren**

GLEJ ŠE **samosvoj¹**

svojejlávec -vca m ekspr. |človek, ki misli, ravna po svoje, ne oziraje se na mnenje, nasvete drugih| *ideje*

svojeqlavcev □ star. **samoglavec** □ knj.izroč. **samosvojec**
 □ star. **svojeqlavnež**
GLEJ ŠE samosvoj¹ povdk.
svojeqláven -vna -o prid. ▶ samosvoj¹ | svojeqlav
svojeqlávež -a m ▶ samosvoj¹ povdk. | svojeqlavec
svojeqlávno prisl. ▶ svojeqlavo
svojeqlávnost -i ž ▶ samosvojost
svojeqlávo nač. prisl. | izraža, da kdo ravna ne oziraje se
 na mnenje, nasvete drugih | *Ne ravnaj tako svojeqlavo*
 □ ekspr. **samosvoje** □ ekspr. **svojeqlavno** □ star. **trdokorno**
GLEJ ŠE samosvoje
svojeqlávost -i ž ▶ samosvojost
svojeqlôčni -a -o prid. ▶ lastni 2 | lastnoročni | podpis ♦2
svojeqlôčno prisl. ▶ lastnoročno | osebnost | sam¹ 1
svojeqlóljen -jna -o prid. ▶ samovoljen
svojeqlóljno prisl. ▶ samovoljno
svojeqlóljnost -i ž ▶ samovolja | samovoljnost 1
svojeqlórnež -a m ▶ posebnost
svojeqlórne -a -o prid. ▶ posebnost
svojeqlórne prisl. ▶ posebnost
svojeqlórne -i ž ▶ posebnost 2

svôji -ih m mn. mn. v sin. nizu ▶ domači¹
svojilni -a -o prid. ▶ pridevnik pp | pridevnik ♦2 | roditelj ♦2 |
 zaimek ♦6
svojina -e ž ▶ lastnina 2 | lastnost
svojiti si -ím si nedov. ▶ lastiti si | lastiti si •
svôjost -i ž ▶ posebnost 2 | samostojnost 2
svôjski -a -o prid. ▶ poseben | posebni | svoj | značilni 1
svôjsko prisl. ▶ posebnost
svôjskost -i ž ▶ boj 3♦3 | posebnost 2 | značilnost 1
svôjstven -a -o prid. ▶ poseben
svôjstveni -a -o prid. ▶ posebni
svôjstveno prisl. ▶ posebnost
svôjstvenost -i ž ▶ posebnost 2
svôjstvo -a s ▶ lastnost
svôjta -e ž ▶ rodbina | sodrga
svôra -e ž ▶ sora
svôrník -a m ▶ sornik 1, 2
svôrha -e ž ▶ namen
svôrhnica -e ž ▶ pelerina
svôrhník -a m ▶ površnik
svřž -í ž ▶ stržen

Š

šabésa -e ž | osvežujoča pijača, navadno iz bezgovega cvetja, limoninega soka, vode in sladkorja | narediti šabeso

□ redk. šabeso

GLEJ ŠE pokalica 2

šabésó -a m ▶ šabesa

šablóna -e ž | priprava, ki omogoča večkratno izdelovanje predmeta, stvari z natančnim posnemanjem vzorca; ustaljena ali pogosto ponavljajoča se oblika česa | narediti šablono; pri pisateljstvu se izogibati šablonam □ model² □ knj.izroč. vzorec

GLEJ ŠE obrazec 3

šablónski -a -o prid. ▶ nenatančen

šablónsko prisl. ▶ po šabloni

šabó -ja m ▶ šebenik

šabójev -a -o prid. ▶ nagelj ♦4

šabónágelj -na m ▶ nagelj ♦4

šabráka -e ž ▶ odeja ♦3

šáfar -ja m ▶ oskrbnik

šáfót -a m ▶ oder 1♦2

šágra -e ž ▶ veselica | žegnanje

šáh -a m | družabna igra, pri kateri si dva igralca s premikanjem figur prizadevata doseči določeni položaj | igrati šah □ ekspr. kra-ljevska igra

GLEJ ŠE šahirati | vladar pp 6

šáhíratí -am nedov. | igrati družabno igro, pri kateri si dva igralca s premikanjem figur prizadevata doseči določeni položaj | Ob sobotah šahira v klubu □ igrati šah

šáhíst -a m | kdor igra šah | sloveti kot dober šahist □ zastar. šahovec

šáhovec -vca m ▶ šahist

šáhòvnica -e ž | plošča, razdeljena na kvadratna polja dveh barv, navadno za igranje šaha | postaviti figure na šahovnico □ šahovska deska

šáhovski -a -o prid. ▶ šahovnica

šáht -a m ▶ jašek ♦2

šájba -e ž ▶ kolo³ ♦1 | preklicati 2♦

šájka -e ž | nekdanj majhna tovarna ladja pravokotne oblike, v rabi na Dravi | naložiti les na šajko □ plitka

šájtati -am nedov. ▶ opotekati se

šájtav -a -o prid. ▶ opotekav

šájtuga -e ž ▶ samokolnica

šáka -e ž ▶ pest 1 | roka 2 | šapa | taca

šakál -a m ▶ grabežljiv povdk.

šakálji -a -e prid. ▶ šakalski

šakálski -a -o prid. | ki je v zvezi s šakali | šakalsko lajanje □ šakalji

šál -a m | daljši kos blaga ali pletenine, ki se nosi zlasti okrog vratu | oviti si vrat s šalom □ star. pasica

šála -e ž | dejanje, dogodek, ki učinkuje neresno, smešno, zabavno; kratka pripoved s takim učinkom | smejati se šalam; pripovedovati šale □ potegavščina □ nar. burk □ nek. pog. hec □ ekspr. šalica¹ □ knj.izroč. šaljivka □ slabš. šemarija □ nek. pog. špas □ nek. pog. štos □ nek. pog. vic □ ekspr. kosmata | manj spodobna šala |

♦ 1. aprilska šala □ prvoaprilska šala 2. opolzka šala □ knj.izroč. sklizka šala □ knj.izroč. spolzka šala 3. slaba šala □ ekspr. neslana šala

GLEJ ŠE dogodek pp 1 | dovtip | šaliti se 1 | šaljivec

šalabájzer -ja m ▶ površen 1 povdk.

šálčka -e ž ▶ skodelica

šálež -a m ▶ šaljivec

šálica¹ -e ž ▶ šala

šálica² -e ž ▶ skodelica

šáliti se in šáliti se -im se nedov.

1. |delati, pripovedovati kaj, kar učinkuje neresno, smešno, zabavno | Pogovarjali so se in se šalili □ ekspr. briti burke □ ekspr. briti norce □ knj.izroč. delati šale □ nek. pog. hecati se □ ekspr. razdirati šale □ star. uganjati norce □ ekspr. uganjati norčije □ pog. zafrkavati se □ sleng. zezati se □ ekspr. zganjati norčije

2. |navadno z besedami izražati nekoliko neresen odnos do koga | Jaz sem se samo šalil, ti si pa resno mislil □ ekspr. briti burke □ ekspr. briti norce □ nek. pog. hecati se □ ekspr. norčevati se □ nar. norččki se □ knj.izroč. prismođovati se □ nek. pog. špasati se □ pog. zafrkavati se □ nizk. zajejavati se

GLEJ ŠE norčevati se

šáljív -a -o prid. | ki (rad) dela, pripoveduje kaj, kar učinkuje neresno, smešno, zabavno; ki vsebuje, izraža neresnost, smešnost, zabavnost | šaljiv človek; šaljiva pesmica □ nek. pog. hecen □ knj.izroč. norčav □ ekspr. pavlihast □ ekspr. pavlihovski □ nek. pog. špasen □ nek. pog. štoserski □ šegav ↗

♦ biti šaljiv □ nek. pog. biti za hece □ nek. pog. biti za štose

šáljívéc -vca m | kdor (rad) dela, pripoveduje kaj, kar učinkuje neresno, smešno, zabavno | smejati se šaljivcu □ zastar. kolofok-tar □ ekspr. pajac □ ekspr. pavliha □ šalj. prismojenec □ knj.izroč. šalež □ nek. pog. štoser □ knj.izroč. zbijalec šal

šáljíví -a -o prid. ▶ zgodba 1♦

šáljívka -e ž ▶ šala | zgodba 1♦

šáljívó nač. prisl. | izraža, da dejanje, stanje učinkuje

neresno, smešno, zabavno | šaljivo govoriti □ nek. pog. hecno

□ knj.izroč. norčavo □ ekspr. pavlihasto □ ekspr. pavlihovsko pavlihovsko se obnašati □ šegavo ↗

šáljívost -i ž | dejstvo, da se kdo šali | Šaljivost učinkovito premaga marsikatero zadrego; Radi ga imajo zaradi njegove šaljivosti □ knj.izroč. norčavost □ ekspr. pavlihovstvo □ nek. pog. štoserskost □ šegavost ↗

šalobárda -e ž ▶ neumnež

šalobáriti -im nedov. ▶ stikati²

šaloígra -e ž ▶ veseloigra

šálter -ja m ▶ okence

šálterski -a -o prid. ▶ poslovanje ♦4

šalváre -ár ž mn. ▶ dimije

šamán -a m ▶ vrač

šamarjánka -e ž ▶ ples 1 pp

šamoá -ja m ▶ irhovina

šamotárna -e ž | tovarna za izdelovanje šamota | gradnja šamotarne □ knj.izroč. šamotna tovarna

šamótni -a -o prid. ▶ šamotarna
šampánjka -e ž ▶ steklenica ♦7
šampánjski -a -o prid. ▶ barva 1♦22 | jabolko pp4 | steklenica ♦7
šampinjón -a m ▶ kukmak
šampión -a m ▶ prvak 1, 2
šampionát -a m ▶ prvenstvo
šampiónka -e ž ▶ prvakinja
šampiónski -a -o prid. ▶ naslov ♦13
šampionstvo -a s |dejstvo, da je kdo prvak| *biti ponosen na svoje šampionstvo* □ knj.izroč. *prvaštvo*
šánce šánc ž mn. ▶ nasip ♦1
šánek -a m ▶ pult ♦
šánsa -e ž ▶ možnost 2 | priložnost
šansón -a m ▶ pevec 2♦4 | pevka ♦4 | popevka
šansonétka -e ž ▶ pevka ♦4 | šansonjerka
šansonjêr -ja m ▶ pevec 2♦4
šansonjêrka -e ž |ženska, ki poje šansone| *popularna francoska šansonjerka* □ knj.izroč. *šansonetka*
GLEJ ŠE pevka ♦4
šantáč -a m ▶ šepavi
šántast -a -o prid. ▶ šepast
šántati -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp8 | šepati
šántav -a -o prid. ▶ šepast
šántavec -vca m ▶ šepavi
šántávnost -i ž ▶ šepavnost
šántung -a m |svilena tkanina iz neenakomerno debelih nití| *obleka iz šántunga* □ tekst. *šántungsvila*
šántungsvila -e ž ▶ šántung
šáp medm. ▶ šavs²
šápa -e ž |spodnji del noge, navadno sprednje, zlasti pri zvereh| *Panter je s šápami zgrabil plen* □ zastar. *šaka* □ ekspr. *šápica* □ redk. *šápka*
GLEJ ŠE roka 2
šápelj -plja m nardp. |okrasni trak za okoli glave zlasti gorenjske ljudske noše deklet| *z zlatom vezeni šápelj pri gorenjski noši* □ nardp. *parta* |pri belokranjski ljudski noši|
GLEJ ŠE parta
šápica -e ž ▶ šapa
šapirografirati -am nedov. ▶ razmnoževati 2 pp
šápka -e ž ▶ kučma | šapa
šár -a -o prid. ▶ pisan
šára¹ -e ž ▶ blago¹ ♦2 | drobnarija | navlaka | zavreči
šára² -e ž ▶ barva 1, 2 | lisa¹ | pega
šárást -a -o prid. ▶ pisan
šáráti -am nedov. ▶ hoditi 1 pp8
šáráti se -am se nedov. ▶ drgniti se 2
šárec -rca m ▶ mitraljez 1
šáren -a -o prid. ▶ pisan
šárenica -e ž anat. |sprednji, barvasti del žilnice za roženico| *modra šárenica* □ anat. *iris*
šárenka -e ž zool. |postrv z rdečkasto progó vzdolž telesa| *lov šárenke in krapa* □ nestrok. *amerikanka* □ zool. *ameriška postrv* □ zool. *kaliifornijska postrv*
šárg -a m ▶ riba 1 pp3
šáriti -im nedov. ▶ brkljati | iskati 1 | stikati²
šárivec -vca m ▶ pes pp5
šárka -e ž ▶ kobila pp
šárkelj -klja m |pecivo iz kvašenega testa z vmešenimi rozinami| *speči šárkelj* □ *šartelj*
šárlatán -a m ▶ goljuf
šárlatánski -a -o prid. ▶ goljufov

šárm -a m ▶ očarljiv ♦ | očarljivost
šarmánten -tna -o prid. ▶ očarljiv
šarmírati -am dov. ▶ očarati
šarnír -ja m teh. |priprava iz dveh nerazstavljivo povezanih ploščic, pritrjenih vsaka na svoj del, ki omogoča zapiranje, odpiranje| *pritrđiti šarnír na vrata omare* □ knj.izroč. *zapirnica*
šarovít -a -o prid. ▶ pester | pisan | slikovit 1
šárpa -e ž ▶ šerpa²
šárplanínek -nca m ▶ pes pp7
šártelj -tlja m ▶ šarkelj
šártka -e ž ▶ pripona 1
šárž -a m ▶ šarža
šárža -e ž metal. |količina materiala, ki se da ob enem polnjenju v plavž; taljenje tega materiala| *pripraviti šáržo; Končali so prvo šáržo* □ metal. *šárž* □ metal. *vložek*
GLEJ ŠE čin¹ | vloga¹ 1♦4
šárže šárž ž mn. ▶ šarži
šáržêr -ja m ▶ okvir 2
šárži -ev m mn. zastar. |poveljniško vojaško osebje| *Šárži so nosili rokavice* □ zastar. *šárže*
šáržírati -am nedov. *kaj* metal. |dajati v plavž količino materiala, ki se da ob enem polnjenju| *Začeli so šáržírati; šáržírati plavž* □ metal. *polniti*
šásija -e ž teh. |del nekaterih vozil, navadno iz dveh vzdolžnih in več prečnih nosilcev, ki nosi druge dele vozila| *zamenjati šásijo* □ teh. *okvir vozila*
šátírati -am nedov. ▶ senčiti 2
šátó -ja m ▶ šodo
šátráj -a m ▶ šetraj
šátúlja -e ž |manjša, navadno okrašena škatla, skrinjica za shranjevanje zlasti dragocenosti| *Pisma hrani v šátulji* □ knj. izroč. *nakitna skrinjica* □ redk. *okrasna škatlica* □ redk. *skrinjica za nakit* □ ekspr. *šátuljica*
šátúljica -e ž ▶ šatulja
šávje -a s ▶ ščavje
šávra -e ž ▶ krava pp | neroden² povdk. | nerodnež | nerodnica
šávrast -a -o prid. ▶ neroden²
šáv¹ -a m |hiter prijem z zobmi, s kljunom| *Lisjak je z enim šáv¹som imel kokoš* □ *čavs*
šáv² medm. |izraža hiter prijem z zobmi, s kljunom| *Šavs, hlastne pes po kosu mesa* □ *čap* □ *čavs* □ *hap* □ *šap*
šáv³sati -am nedov. ▶ čavsati
šáv³siti -em dov.
1. *kaj* |hiter, nepričakovano zgrabiti z zobmi, s kljunom| *Lisica je šáv³snila petelina* □ *čavs³siti* □ *ščápniti*
2. *po čem/proti čemu/za čem* |hiter, sunkovito približati se čemu z zobmi, s kljunom| *Pes je šáv³snil po mesu* □ *čavs³siti*
GLEJ ŠE ugrizniti 2
šc velel. medm. |klic manjši živali, perutnini: Beži, pojdi| *Šc, šc, šc, je podil golobe* □ *kec² Presneta mačka, kec* □ *pš* □ *šš* □ *vš* □ *všc*
ščáp -a m ▶ kol
ščápniti -em dov. ▶ šavs³siti 1
ščáva -e ž ▶ pomije
ščávje -a s |nizko, neurejeno, gosto razraščeno malo vredno rastlinje; rastlinje sploh| *Pašnike je preraslo ščávje* □ *šávje* □ zastar. *homot* □ nar. *drma* |slabša trava|
GLEJ ŠE plevel
ščávni -a -o prid. ▶ kislina ♦7
ščávnica -e ž ▶ dresnovka
ščáv³njek -a m ▶ kislica | posoda² 1♦4

ščebèt -éta m ▶ govorjenje pp 13 | ščebetanje

ščebetánje -a s | oglašanje s kratkimi, nerazločnimi glasovi|

ščebetanje lastovk; otročičkovo ščebetanje □ ščebet

GLEJ ŠE govorjenje pp 13

ščebetáti -ám nedov. |oglašati se s kratkimi, nerazločnimi

glasovi| Lastovke ščebetajo; Otročiček že ščebeta □ čebljati □ čebnjati

□ redk. čvrčkati □ nar. čvrleti □ nar. čvrljati □ nar. ščrleti

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 23

ščebetāv -áva -o prid.

1. |ki se oglašá s kratkimi, nerazločnimi glasovi| ščebetave

lastovke □ čebljav □ čebnjav

2. ekspr. |ki živahno, lahko govori| gruča ščebetavij fantov

□ ekspr. čebljav □ ekspr. čebnjav

ščegetánje -a s ▶ draženje¹

ščegetáti -ám nedov. ▶ dražiti² 1 | žgečkati

ščegetávček -čka m ▶ klitoris

ščegetljív -a -o prid. ▶ vznemirljiv • | žgečkljiv

ščekár -ja m ▶ molznik² | pastir

ščekáti -ám nedov. ▶ ščeketati

ščeketáti -ám nedov. |oglašati se z glasom šček| Srake ščeketajo

□ ščekati

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 14

ščekniti -em dov. ▶ reči 1 pp 10

ščeméti -ím nedov. ▶ boleti 1 pp 3

ščenè -éta s ▶ bojazljiv povdk.

ščèp ščèpa m ▶ malo² 1, 3 | ščepec 1 | ščepec 1♦ | ščepec 2 | ščip

ščèpèc -pca m

1. |kar nastane s stikom konic navadno prvih treh prstov|

Pokaži, kaj je ščepec □ ščep □ zastar. ščipec

♦ narediti ščepec □ dati prste v ščep □ dati prste v ščepec

2. merni izraz |količina česa, ki se lahko naenkrat zagrabi, drži s konicami prvih treh prstov| jedi dodati ščepec soli □ ščep

GLEJ ŠE malo² 1, 3

ščèpèriti -im nedov. ▶ šopiriti

ščèpèriti se -im se nedov. ▶ bahati se | postavljati se | šopiriti se | vesti se pp 2

ščèpèti -ím nedov. ▶ boleti 1 pp 2 | skeleti

ščét -í ž ▶ krtača | ostriči ♦3

ščétár -ja m |izdelovalec ščetk| biti zaposlen kot ščetar □ ščetkar

ščétárski -a -o prid. ▶ ščetkarstvo | škarje pp 2

ščétárstvo -a s ▶ ščetkarstvo

ščétíca -e ž ▶ ščetka

ščétína -e ž |trša dlaka, zlasti pri prašiču| strgati ščetine

□ ekspr. ščetinica

GLEJ ŠE brada 5 | dlaka 1 | kocina

ščétínar -ja m ekspr. |s ščetinami porasla žival, zlasti prašič|

nakrmiti ščetinarje □ ekspr. ščetinec □ zastar. ščetinovec

GLEJ ŠE prašič

ščétíne -nca m ▶ prašič | ščetinar

ščétínica -e ž ▶ ščetina

ščétínovec -vca m ▶ ščetinar

ščétínovka -e ž ▶ volk 2

ščétka -e ž |manjša priprava za čiščenje in gladenje iz šopov ščetin, žic, vstavljenih v lesen, plastičen hrbet| očistiti plašč s ščetko □ star. ščetica □ ščetkica |posebno majhna|

• 1. zobna ščetka □ krtačka za zobe □ ščetka za zobe □ zobna krtačka

2. ščetka za trepalnice □ prakt. sp. spirala

GLEJ ŠE krtača ♦1 | krtača ♦2 | krtača ♦3

ščétkar -ja m ▶ ščetar

ščétkarski -a -o prid. ▶ ščetkarstvo

ščétkárstvo -a s |obrt za izdelovanje ščetk| obrtniška tradicija

ščetkarstva □ ščetarska obrt □ ščetkarska obrt □ ščetarstvo

ščétkast -a -o prid. |ki zaradi nitne strukture na površini

učinkuje na otip podobno kot ščetinasta stran ščetke| ščetkasta

površina tkanine □ plišast □ žametast □ knj.izroč. lasast □ knj.izroč. lasnat

ščétkasto nač. prisl. |izraža, da se kaj oblikuje, je oblikovano

tako, da je podobno ščetinasti strani ščetke| ščetkasto pristrženi

brki □ knj.izroč. v ščetko

ščétkica -e ž ▶ ščetka

ščínk¹ -a m |posamezni glas pri ščinkanju| Razložil je vsak ščink

posebej □ knj.izroč. čínk¹

GLEJ ŠE ščinkanje

ščínk² posnem. medm. |posnema glas ščinkavca| Oglašal se je

ščinkavec: ščínk, ščínk □ knj.izroč. čínk²

ščínka -e ž ▶ frnikola

ščínkanje -a s |oglašanje z glasom ščínk| ščínkanje ščínkavec

□ knj.izroč. ščínk¹

GLEJ ŠE frnikolanje

ščínkati -am nedov. |oglašati se z glasom ščínk| Ščinkavec ščínka

□ knj.izroč. čínkati

ščínkati se -am se nedov. ▶ frnikolati se

ščínkavček -čka m ▶ ščinkavec

ščínkavec -vca m |manjša ptica pevka, katere samec je po prsih rdečerjav| Ščinkavec neutrudno poje □ ekspr. ščínkavček □ nar. zeba

ščínkavka -e ž |samica ščinkavca| Ščínkavka dela gnezdo

□ ekspr. ščínklja

ščínklja -e ž ▶ ščinkavka

ščíp -a m |luna, ko je vidna vsa njena površina| Na vzhodu je

vstajal ščip □ polna luna □ zastar. ščep

ščípálec -lca m nav. mn., zool. |pajkovi s kratkim glavoprsjem in dolgim, členastim zadkom s strupnico na zadnjem členu|

ščípalci, pajki in pršice □ zool. škorpijon

GLEJ ŠE ščipalnik

ščípálka -e ž

1. |majhna priprava za pripenjanje, obešanje perila| Otrok ji je

pridno podajal ščipalke □ nar. klinček □ nekjn. pog. kljukica

2. |majhna priprava iz dveh krakov za pripenjanje sploh|

pritrđiti robove prta na mizi s ščipalkami □ pog. žabica

GLEJ ŠE ščipalnica

ščípálke -álk ž mn. ▶ klešče ♦2

ščípální -a -o prid. ▶ klešče ♦2

ščípálníca -e ž zool. |vsaka od kleščam podobnih pipalk pri

ščípalcih in paščípalcih| ščípalnice na pipalkah □ zool. ščípalka

ščípálnice -ic ž mn. ▶ klešče ♦2

ščípálník -a m |očala, ki se pritrđijo na nos| natakñiti si ščípálník

□ nekjn. pog. cvikerji □ knj.izroč. lornjon □ knj.izroč. nanosnik □ zastar. ščípalec

□ zastar. ščipec

GLEJ ŠE klešče ♦6

ščípáti -am nedov. ▶ boleti 1 pp 4 | praskati 3 | rezati 3

ščípec -pca m ▶ ščepec 1 | ščipalnik

ščípek -pka m ▶ šipek

ščípñiti -em dov. ▶ uščipñiti

ščír -a m

• vrtn. repati ščír □ vrtn. amarant □ nar. purmanov čampelj

□ vrtn. purmanov kljun □ nar. purmanov smrkelj

ščít -a m |nekaj nekoliko izbočena ploščata priprava, ki se v boju

drži v roki, da štíti človeka pred udarci, vbodi| s štítom prestre-
zati udarce □ ekspr. ščítek □ egida |v grški mitologiji štít bogov|

• teh. toplotni štít □ teh. vročinski štít

GLEJ ŠE kapa ♦1 | ovitek 1♦2 | plošča ♦5 | štítñik | tabla 1♦

ščítarka -e ž ▶ kobra

ščítasti -a -o prid. ▶ kapar

ščítec -tca m ▶ kapa •1 | ščítek | ščitnik

ščítek -tka m |trd, navzven upognjeni del pokrivala, ki štíti čelo, oči; temu podobna priprava, ki štíti oči pred premočno svetlobo| *ločiti ščítek od čepice* □ *senčnik* □ knj.izroč. *ščítec*

GLEJ ŠE etiketa | kapa •1 | štít | štítnik

ščítiti -im nedov.

1. *kaj* |biti nameščen kje z namenom, da se kaj ne poškoduje| *Premaz štíti kovino pred rjo* □ *varovati*

2. *kaj pred čim* |s svojim obstojem, umeščenoostjo dosegati, da kaj ni deležno česa neprijetnega, nezaželenega| *Gozdovi štítijo letališče pred vetrovi; Votlina nas je štítila pred dežjem* □ *varovati* □ ekspr. *braniti* □ star. *zaklanjati*

3. *koga* |delati, da kdo ni deležen česa neprijetnega, nezaželenega| *Zmeraj jo štíti* □ *varovati* □ ekspr. *biti zaščítnik komu* □ ekspr. *držati roko nad kom* □ ekspr. *imeti roko nad kom* □ knj.izroč. *jemati v zaščito* □ ekspr. *kriti hrbet komu* □ ekspr. *varovati hrbet komu* □ nekjn. pog. *držati štango komu* |ščítiti pri navadno negativnem ravnanju|

4. |omogočati, da se kaj ne zmanjša, odvzame, zlasti na področju pravic| *Zakon štíti pravice mladostnikov* □ *varovati*

ščítni -a -o prid. ▶ očala •2 | ovitek 1•2 | štítnica

ščítnica -e ž anat. |žleza z notranjim izločanjem v vratu pod štítastim hrustancem| *bolezensko povečana štítnica* □ anat. *ščítna žleza*

ščítnik -a m |priprava, del priprave, ki kaj štíti| *namestiti štítnik nad rezilo* □ knj.izroč. *ščít* □ knj.izroč. *ščítec* □ knj.izroč. *ščítek*

◆ *komolčni štítnik* □ prakt. sp. *komolčnik*

PODPOMENKE gleženjski štítnik, komolčni štítnik, kolenski štítnik, zapestni štítnik

GLEJ ŠE kapa •1

ščítónósec -sca m |nekdaj plemičev služabnik, spremljevalec, ki nosi štít z grbom| *vojvodov štítónósec* □ *ščítónóša*

ščítónóša -e m ▶ štítónósec

ščítovka -e ž vrtn. |sobna rastlina z velikimi suličastimi listi| *gojiti štítovko* □ vrtn. *aspidistra*

ščírléti -ím nedov. ▶ ščebetati

ščúka -e ž |sladkovodna roparska riba z velikim, račjemu kljunu podobnim gobcem| *loviti ščúke* □ ekspr. *ščúkica*

GLEJ ŠE riba 1 pp 3

ščúkica -e ž ▶ ščúka

ščúrek -rka m |temnorjava žuželka iz družine murnov, ki živi v hišah| *V shrambi so se zaredili ščurki* □ nekjn. pog. *gril* □ nar. *žohar*

GLEJ ŠE muren 1

ščúváč -a m ▶ hujskač

ščúválec -lca m ▶ hujskač

ščúválni -a -o prid. ▶ hujskaški

ščúvanje -a s ▶ hujskanje

ščúvati -am nedov. ▶ hujskati

šè dodaj. člen. |izraža, da se trajanje, obstojanje česa nadaljuje|

Vsi šè spijo □ knj.izroč. *šè dalje* □ ekspr. *šè kar* □ knj.izroč. *šè nadalje*

□ ekspr. *šè naprej* □ ekspr. *šè vedno* □ ekspr. *šè zmeraj* □ ekspr. *šè zmerom*

□ ekspr. *zaenkrat šè*

GLEJ ŠE niti¹ | tem²

šebeník -a m |grmičasta vrtna ali lončna rastlina z dišečimi rumenimi ali rjavimi cvetj| *vonj šebenika* □ nar. *fajgelj* □ nar. *šabo*

□ nar. *vijolarij* □ vrtn. *zlati šeboj*

šebój -a m ▶ šebeník

šè celó člen. zv. ▶ niti¹

šédasti -a -o prid. ▶ streha 1•4

šédstréha -e ž ▶ streha 1•4

šéf¹ -a m |kdor vodi delo kake delovne enote| *Šéf je spet sklical sestanek* □ ekspr. *stari¹* □ *bos¹* |v ameriškem okolju|

• žel. *šéf postaje* □ postajenačelnik □ postajni načelnik

GLEJ ŠE poslovodja | predsednik • | vodja 1•4

šéf² -a m ▶ natega

šéferica -e ž ▶ zajemalka

šéfla -e ž ▶ zajemalka

šéga -e ž ▶ običaj | običaj •

šégáv -áva -o prid. |ki ima do česa dobrodušno šaljiv odnos| *šégav človek* □ *hudomušen* □ ekspr. *poreden*

šégávec -vca m ekspr. |kdor ima do česa dobrodušno šaljiv odnos| *Rad imam tega šégavca* □ ekspr. *hudomušnéž* □ ekspr. *porednéž*

šégávo prisl. |izraža, da dejanje vključuje dobrodušno šaljiv odnos do česa| *Šégavo ga je pogledala* □ ekspr. *hudomušno*

□ ekspr. *poredno*

šégávost -i ž |lastnost človeka, pri katerem prevladuje dobrodušno šaljiv odnos do stvari| *Njegova šégavost je znana*

□ ekspr. *hudomušnost* □ ekspr. *porednost*

GLEJ ŠE domislica

šéjtán -a m ▶ hudič¹

šék¹ -a m ▶ lisec

šék² medm. ▶ caf

šéka -e ž ▶ liska

šékast -a -o prid. ▶ lisast | pisan

šékel -kla m |pri Feničanih, starih Judih utežna enota, približno 8 do 16 gramov; kovanec s tako težo| *tehtati s šekli; plačati šest šeklov* □ *sekel*

šékljāti -ám nedov. ▶ tresti | žvenketati 2

šelé čas. prisl. |izraža pravkaršnje izvršitev dejanja| *Kam spet odhajaš, saj si šele prišel* □ ekspr. *komaj¹* □ star. *stoprav¹*

GLEJ ŠE komaj²

šéleshámer -ja m ▶ papir •22

šelèst -ésta m ▶ šelestenje

šelesténje -a s |rahli, nezveneči glasovi| *prisluhniti šelestenju listja* □ *šustenje* □ *šuštenje* □ pesn. *pošepetavanje* □ knj.izroč. *šelest*

□ pesn. *šepet* □ pesn. *šepetanje*

šelestéti -ím nedov. |dajati rahle, nezveneče glasove| *Listje šelesti* □ *šusteti* □ *šušteti* □ star. *srpeti* □ *pošuštovati* |v presledkih šelesteti|

šeléstniti -em dov. |dati rahel, nezveneč glas| *Listje je šelestnilo* □ *zašusteti* □ *zašušteti*

šéma -e ž ▶ maškara 1, 2 | našemljen | neumnež

šemarija -e ž ▶ šala

šemáriti -im nedov. ▶ šemiti 2

šemáriti se -im se nedov. ▶ šemiti se 2

šémast -a -o prid. ▶ neumen¹

šémber medm. ▶ presneto²

šembilja -e ž ▶ prerokinja

šémbraj -te medm. ▶ presneto²

šémbrani -a -o prid. ▶ presneti¹

šémiti -im nedov.

1. *koga* |oblačiti v pustno šemo| *šémiti otroka za pustno prireditve* □ ekspr. *maškarati*

2. *koga* ekspr. |neprimerno, smešno oblačiti| *Šémila je otroka, da so se drugi norčevali iz njega* □ slabš. *maškarati* □ slabš. *šemariti*

šémiti se -im se nedov.

1. |oblačiti se v pustno šemo| *Vsako leto se za pusta šémi*

□ ekspr. *maškarati se*

2. ekspr. |neprimerno, smešno se oblačiti| *Zakaj se tako šémiš, da se ti vsi sméjijo* □ ekspr. *maškarati se* □ slabš. *šemariti se*

šémski -a -o prid. ▶ sprevod •2

šén šéna m med. |nalezljivo vnetje kože, ki ga povzročajo streptokoki| *zdravljenje šéna* □ med. *erizipel*

šenilja -e ž tekst. |mehka, dlakasta preja, navadno iz bombažnih vlaken; tkanina z votkom iz te preje| *zavese iz šenilje*
□ tekst. *ženilja*

šénk -a m ▶ darilo

šénkati -am dov. ▶ podariti 1, 2

šenkávati -am nedov. ▶ podarjati 1, 2

šént šénta m ▶ hudič¹ | joj² 2

šénta medm. ▶ joj² 2

šéntaj -te medm. ▶ joj² 2 | presneto²

šéntani -a -o prid. ▶ presneti¹

šéntjánžev -a -o prid. ▶ šéntjanževka

šéntjánževac -vca m nar. |v krščanskem okolju vino, ki se blagoslovi na dan sv. Janeza 27. decembra| *piti šéntjanževca*
□ nar. *janževac*

šéntjánževka -e ž bot. |zdravilna rastlina s prosojno pikastimi listi in rumenimi cveti v socvetju| *nabirati šéntjanževko*
□ nar. *krčnica* □ bot. *krvavec* □ bot. *šéntjanževa roža*

šéntjánževo -ega s ▶ kres¹ 1

šéntjánževski -a -o prid. ▶ kres¹ 2♦ | noč •2

šéntováti -újem nedov. ▶ preklinjati 1

šépast -a -o prid. |ki zaradi krajše ali bolne noge nenormalno hodi| *Čredo je spremljal šépast pastir* □ *šépast* □ nar. *čotast*
□ ekspr. *krevljast* □ ekspr. *kruljav* □ nekjn. pog. *krumpast* □ nar. *plantav*
□ slabš. *šántast* □ slabš. *šántav* □ ekspr. *švedrast* □ ekspr. *švedrav*
GLEJ ŠE slab²

šépati -am nedov. |nenormalno hoditi zaradi krajše ali bolne noge| *Zaradi rane na nogi šépa* □ nar. *čotati* □ redk. *hramati*
□ redk. *hramljati* □ nar. *klentati* □ ekspr. *krevljati* □ ekspr. *kruljati*
□ ekspr. *kruncati* □ nar. *plantati* □ slabš. *šántati* □ nar. *štrencati*
□ *pošepavati* |nekoliko šepati|

šépav -a -o prid. ▶ pomanjkljiv | slab² | šepast

šépavec -vca m ▶ šepavi

šépavi -ega m |kdor nenormalno hodi zaradi krajše ali bolne noge| *posnemati hojo šépavega* □ nar. *čotavec*
□ nizk. *krevlja* □ slabš. *krevs* □ slabš. *krevska* □ slabš. *krevs¹* □ slabš. *krevs²*
□ ekspr. *kruljavec* □ slabš. *šántač* □ slabš. *šántavec* □ ekspr. *šépavec*
□ redk. *šépec* □ slabš. *švédra*

šépavost -i ž |dejstvo, da kdo zaradi krajše ali bolne noge nenormalno hodi| *Trpel je zaradi šépavosti in bolehnosti*
□ ekspr. *kruljavost* □ slabš. *šántavost*

šépec -pca m ▶ šepavi

šépèt -éta m ▶ šelestenje | šepetanje

šepetáje nač. prisl. |izraža, da govorjenje, pripovedovanje poteka zelo tiho, ne da bi se pri tem tresle glasilke| *Pogovarjala sta se šepetaje* □ *šepetajoče* □ knj.izroč. *šepetoma*

šepetajóč -a -e prid. v zvezi z glasom, govorjenjem |ki je zelo tih, brez tresenja glasilk| *šepetajoč glas* □ knj.izroč. *šepetav*

šepetajóče prisl. ▶ šepetaje

šepetálčev -a -o prid. ▶ šepetalnica

šepetálec -lca m gled. |kdor skrit pred občinstvom polglasno pripoveduje igralcu dele besedila| *delovno mesto šepetalca*
□ knj.izroč. *prišepetovalec* □ gled. *sufler*

šepetálka -e ž gled. |ženska, ki skrita pred občinstvom polglasno pripoveduje igralcu dele besedila| *delo šepetalke v gledališču*
□ gled. *suflerka* □ zastar. *sufleza*

šepetálnica -e ž gled. |kabina za šepetalca pod spodnjim delom odra| *iti v šepetalnico* □ gled. *šepetalčeva kabina*

šepetálski -a -o prid. |ki je v zvezi s šepetalci v gledališču| *šepetalsko delo* □ gled. *suflerski*

GLEJ ŠE knjiga •10

šepetánje -a s |zelo tiho govorjenje brez tresenja glasilk| *Slišati je bilo nerazločno šepetanje* □ *šepet*

GLEJ ŠE šelestenje

šepetáti -ám nedov.

1. |govoriti, pripovedovati zelo tiho, ne da bi se pri tem tresle glasilke| *Najprej je govoril normalno glasno, potem vse tišje, na koncu pa je samo še nekaj šepetal* □ ekspr. *šušljati* □ *pošepetavati* |v presledkih šepetati|

2. gled. |skrit pred občinstvom polglasno pripovedovati igralcu dele besedila| *šepetati igralcu odlomek za odlomkom* □ gled. *prišepetavati* □ gled. *suffirati*

šepetáti si -ám si nedov. *kaj o čem* |drug drugemu govoriti, pripovedovati zelo tiho, ne da bi se pri tem tresle glasilke| *Dekline so si nenehno nekaj šepetale* □ ekspr. *šušljati si*

šepetáv -áva -o prid. ▶ šepetajoč

šepétniti -em dov. ▶ šepniti

šepétoma prisl. ▶ šepetaje

šépniti -em dov. *komu kaj* |reči, povedati zelo tiho, ne da bi se pri tem tresle glasilke| *Nekaj mu je šepnil, toda ni ga razumel* □ *zašepetati* □ redk. *šepetniti* □ redk. *zašepetniti* □ star. *zašepniti*

♦ *šepniti na uho* □ *šepniti v uho* □ *zašepetati na uho* □ *zašepetati v uho*

šépráka -e ž ▶ dračje

šérbet -a m |osvežujoča orientalska pijača iz razredčenega sadnega soka s sladkorjem, dišavami| *osvežiti se s kozarcem šerbeta* □ *sorbet*

šéri -ja m ▶ liker •3

šeriát -a m ▶ pravo 1•8

šeriátski -a -o prid. ▶ pravo 1•8

šerjè -à s ▶ ločje

šérpa¹ -e m ▶ nosač 1

šérpa² -e ž |šalu podobna naglavna ruta| *zavezati si šerpo*
□ knj.izroč. *šarpa*

šést -- ž ▶ šestica 1

šesták -a m ▶ šestica 2

šestdesetína -e ž |del na šestdeset enakih delov razdeljene celote| *šestdesetina vsote* □ *šestdesetinka*

šestdesetínka -e ž ▶ šestdesetina

šestêrec -rca m ▶ kocka¹ 1

šestérica -e ž |skupina šestih oseb; skupina šestih enot| *Šesterica se je na tekmovanju dobro uvrstila* □ *šestorica* □ redk. *šesterka*

šestérka -e ž ▶ šesterica | šesterovprega

šesterokóten -tna -o prid. |ki ima obliko šesterokotnika| *šesterokotna miza* □ *heksagonalen*

šesterokótni -a -o prid. ▶ sistem •9

šesterokótnik -a m |lik, ki ima šest kotov| *narisati šesterokotnik*
□ geom. *šestkotnik*

šestérokrať prisl. ▶ šestkrat

šesterospèv -éva m |vokalna skladba za šest glasov| *napisati šesterospèv* □ glasb. *sekstet*

šesterostránični -a -o prid. geom. |ki ima šest stranic| *šesterostranični lik* □ geom. *heksagonalni*

šesterovpréga -e ž |vprega s šestimi živalmi| *V vas je pripeljala šesterovprega* □ knj.izroč. *šesterka*

šésti -a -o štev. ▶ orodnik | sklon •5

šestíca -e ž

1. |številka, ki označuje šesto število v rastoči vrsti naravnih števil| *napisati šestico* □ *številká šest* □ prakt. sp. *šest* □ pog. *šestka*

2. |nekadaj srebrni avstrijski kovanec za šest krajcarjev| *žvenket šestic* □ *šestak* □ *zeksar*

3. |igralna karta s šestimi znaki| *pikova šestica* □ pog. *šestka*

šestič zapored. prisl. |izraža, da je dejanje pri ponavljanju ali v zapovrstju na šestem mestu| *Petkrat je zmagal, šestič je izgubil* □ star. *šestikrat*

šestikrat prisl. ▶ šestič

šestka -e ž ▶ šestica 1, 3

šestkótnik -a m ▶ šesterokotnik

šestkrat kratn. prisl. |izraža, da kaj ima, vključuje šest ponovitev| *šestkrat ponoviti vajo* □ knj.izroč. *šesterokrat*

šestméstni -a -o prid. ▶ število 1 pp 5

šestnajstina -e ž |del na šestnajst enakih delov razdeljene celote| *šestnajstina vsote* □ ekspr. *šestnajstinka*

šestnajstinka -e ž ▶ šestnajstina

šestnajstmétski -a -o prid. ▶ prostor 3

šestomér -a m ▶ heksameter

šestórica -e ž ▶ šesterica

šestoviliti -im nedov. ▶ hoditi 1 pp 9 | opotekati se

šestpasóvni -a -o prid. ▶ cesta 3

šestpasóvnica -e ž ▶ cesta 3

šéškar -ja m ▶ prežar

šéškati -am nedov. ▶ tepsti

šešljáti -ám nedov. |izgovarjati glasove č, ž, š namesto c, z, s| *Otrok šešlja* □ *šušljati* □ redk. *šušnjati*

šetališče -a s ▶ sprehajališče

šétati -am nedov. ▶ sprehajati se

šétati se -am se nedov. ▶ sprehajati se

šetráj -a m |začimbna rastlina s suličastimi listi in vijoličastimi cveti| *začiniti jed s šetrajem* □ *šatraj* □ bot. *čuber* ♦ bot. kraški šetraj □ nar. žepček¹

ševiót -a m ▶ volna 4

ševiótni -a -o prid. ▶ volna 4

ševiótvólna -e ž ▶ volna 4

ševró -ja m ▶ usnje 3

ševróusnje -a s ▶ usnje 3

šiba -e ž |daljša tanka, upogljiva veja, navadno brez stranskih vej; taka veja, ločena od rastline| *odrezati šibo; poganjati žival s šibo* □ *prot* □ zastar. *protica* □ star. *šibina* □ *šibica*¹ □ nar. *habina* |debela šiba| ♦ vrbova šiba □ knj.izroč. vrbovica □ knj.izroč. vrbovka

PODPOMENKE brezovka, leskovka, vrbova šiba⁷

GLEJ ŠE bajalica | metlica | špica¹ 1, 2

šibanje -a s ▶ kritiziranje

šibati¹ -am nedov. ▶ kritizirati | tepsti pp

šibati² -am nedov. ▶ hiteti 1 | igrati 2

šibek -bka -o prid.

1. |ki ima majhno telesno moč, odpornost| *šibek otrok* □ ekspr. *droben* □ nar. *gingav* □ slabš. *kilav* □ ekspr. *krhek* □ ekspr. *krnjav* □ star. *nejak* □ ekspr. *piškav* □ ekspr. *rahel* □ ekspr. *reven*¹ □ ekspr. *slab*¹ □ ekspr. *slaboten*¹ □ nekjn. pog. *švoh*¹ □ protip. *močen*

POVEDKOVNIK crka, glista, grinta, griža, jetika, kilavec, krmežljavec, medlika, piškavec, reva

2. |ki po splošni razvitosti ne dosega navadne stopnje| *šibek prsni koš* □ ekspr. *jetičen jetična drevesa* □ ekspr. *kilav kilava drevesa* □ slabš. *krmežljav* □ slabš. *kržljav* □ ekspr. *rahitičen rahitični topoli* □ ekspr. *reven*¹ □ ekspr. *slaboten*¹ □ nekjn. pog. *švoh*¹ □ protip. *močen*

3. |ki dosega nizko stopnjo glede na čutno zaznavnost| *šibka svetloba* □ knj.izroč. *plah plahi plameni* □ ekspr. *reven*¹ *reven glas* □ ekspr. *skop*¹ □ ekspr. *slab*¹ □ knj.izroč. *slabikav* □ ekspr. *slaboten*¹ □ nekjn. pog. *švoh*¹ □ protip. *močen*

GLEJ ŠE krhek 2 | majhen 4 | močen 1, 2, 3, 4, 5 | rahel 2, 3 | slab² | slaboten²

šibéti -im nedov. ▶ slabeti

šibica¹ -e ž |krajša, tanjša šiba| *odrezati šibico* □ *protič*

šibica² -e ž ▶ vžigalica

šibika -e ž ▶ šibka

šibína -e ž ▶ šiba

šibíti -im nedov. ▶ upogibati 1

šibje -a s |več šib, šibe kot celota| *povezati šibje v butaro* □ *šibovje* ♦ vrbovo šibje □ pog. vrba □ vrbičevje □ vrbinje □ vrbje □ vrbovje

šibka -e ž teh., žarg. |kovinska palica, navadno lita| *Preprogo so pritrčili na stopnišče s šibkami iz medi* □ teh., žarg. *šibika*

šibki -a -o prid. ▶ cezura 2 | točka 3

šibkost -i ž |lastnost človeka, ki ima majhno telesno moč, odpornost| *Njena šibkost je samo navidezna* □ slabš. *kilavost* □ ekspr. *medloba* □ ekspr. *medlost* □ knj.izroč. *nemoč* *Skrbela jo je otrokova nemoč* □ knj.izroč. *slabičnost* □ zastar. *slaboča* □ ekspr. *slabotnost*

GLEJ ŠE napaka 1 | pomanjkljivost

šibovje -a s ▶ šibje

šibra -e ž lov. |naboj, napolnjen s šibrami s premerom 3 mm| *streljati s šibrami* □ lov. *desetica*

šibrenica -e ž ▶ šibrovka

šibrovka -e ž |puška za streljanje s šibrami| *streljati s šibrovko* □ lov. *šibrenica*

šícati -am nedov. ▶ streljati 2

šiček¹ -čka m ▶ nožek

šiček² -čka m ▶ prašiček

šífra -e ž ▶ ključ 3

šifránt -a m

1. |strokovnjak za šifriranje| *usposobiti se za šifranta* □ *šifrer*

2. |knjiga s šiframi, seznamom šifer| *izdelati šifrant* □ *šifrirna knjiga*

šifrántka -e ž |strokovnjakinja za šifriranje| *Med vojno je bila šifrantka* □ *šifrerka*

šifrêr -ja m ▶ šifrant 1

šifrêrka -e ž ▶ šifrantka

šifrírni -a -o prid. ▶ ključ 3 | šifrant 2

šíht -a m ▶ izmena¹

šíhtar -ja m ▶ delavec

šíhtni -a -o prid. ▶ halja 1 | obleka 1

šíja -e ž ▶ vrat 1

šík¹ -a m ▶ eleganca

šík² -- -- prid. ▶ eleganten

šík³ prisl. ▶ elegantno

šikáne -án ž mn. ▶ šikaniranje

šikaníranje -a s knj.izroč. |namerno povzročanje neprijetnosti, nevsječnosti| *biti izpostavljen šikaniranju* □ knj.izroč. *šikane*

šíkara -e ž ▶ goščava

šíkati se -am se nedov. ▶ spodobiti se

šíkniti -em dov. ▶ brizgniti 1

šíkoven -vna -o prid. ▶ čeden

šílar -ja m lov. |jelen ali srnjak, navadno mlajši, z rogovoma brez odrastkov| *kozličji in šilarji* □ lov. *iglar*

šílast -a -o prid. ▶ koničast

šílasti -a -o prid. ▶ lok¹ 3

šílce¹ -a s ▶ šilo

šílce² -a s |nekadaj prostorninska mera, 0,3 decilitra| *izpiti šilce žganja* □ redk. *šilček* □ zastar. *šilec* □ star. *šilo* □ nekjn. pog. *štamperle*

GLEJ ŠE kozarček

šílček -čka m ▶ šilce²

šilec -lca m ▶ šilce²

šilek -lka m ▶ konica 1

šiling -a m ▶ srebrnik pp

šiliti -im nedov. kaj |delati kaj ostro, koničasto| *šiliti svinčnik*

- ekspr. **koničiti** □ redk. **ostriti** □ knj.izroč. **prirejavati** □ knj.izroč. **prirezoovati**
□ nekjn. pog. **špičiti**

šilo -a s |orodje iz dolge, tanke konice in ročaja za delanje lukenj pri šivanju česa tršega, debelejšega| *s šilom delati luknje v usnje*

- **šilce**¹ |majhno šilo|

GLEJ ŠE riba 1 pp 3 | šilce² | vrniti •1

šimelj -na m ▶ belec 2 | konj pp 1 | obrazec 1

šimfanje -a s ▶ kritiziranje

šimfati -am nedov. ▶ kritizirati | zabavljati

šimi -- -- prid. ▶ moderen¹

šimlja -e ž ▶ kobila pp

šimpánzinja -e ž |samica šimpanza| *šimpanzinja z mladičem*

- **šimpanzovka**

šimpánzovka -e ž ▶ šimpanzinja

šiniti -em dov. ▶ planiti 2 | steči¹ 1 | švigniti | vstati 1 pp 1

šinjati -am nedov. ▶ švigati

šinjek -jka m ▶ vrat 1 | vratovina

šinjél -a m ▶ plašč •7

šinjón -a m ▶ vložek •1

šinjór -ja m ▶ gospod 1, 2

šinjóra -e ž ▶ gospa 1, 2

šínk -a m ▶ vratovina

šínobus -a m ▶ avtobus •3

šintar -ja m ▶ konjač | mesar 2

šipa -e ž |kos navadno ravnega stekla za zapiranje kake odprtine| *vstaviti šipo v okenski okvir* □ **steklo** □ **šipica** |majhna šipa|

- ♦ **okenska šipa** □ prakt. sp. **okno**

GLEJ ŠE razbijati 1 • | steklo 2•8

šipek -pka m |trnat grm z belimi ali rožnatimi cveti ali njegove živordeče jagode| *Šipek cvete* □ bot. **divja roža** □ nar. **srboritka**

- nar. **ščipek**

šipica -e ž ▶ šipa

šipkov -a -o prid. ▶ grmovje •11

šipkovje -a s ▶ grmovje •11

šipón -a m agr. |trta z velikimi, na spodnji strani kosmatimi listi, dolgimi grozdi in nekoliko podolgovatimi jagodami z rjavimi lisami| *gojiti šipón* □ agr. **moslavec** □ agr. **moslavina** □ agr. **poščip**

šiptarski -a -o prid. ▶ albanski

šír -a -o prid. ▶ prostran | širok 1 | široko 1 | v širino

šíren -rna -o prid. ▶ obširen 1 | prostran

širína -e ž

1. |razsežnost, prečna na dolžino ali višino ploskve| *izmeriti*

širino □ zastar. **širjava** □ knj.izroč. **širokost**

2. |dejstvo, da ima kaj med dvema koncema glede na dolžino razmeroma veliko razsežnost| *Ladja zaradi svoje širine ni mogla pluti skozi prekop* □ knj.izroč. **širokost**

- 1. epska širina □ epična širina 2. geogr. zemljepisna širina □ geograf-ska širina

šíritelj -a m ▶ glasnik²

širiti -im nedov.

1. kaj |delati kaj (bolj) široko; delati, povzročati, da je kaj videti širše| *širiti cesto*; *Svetle barve prostor širijo* □ **razširjati** □ protip. **zoževati**

2. kaj |delati, da privilegajoči se deli česa pridejo v položaj, ko so (najbolj) oddaljeni drug od drugega| *širiti roke* □ **razširjati**
□ ekspr. **krečiti** *krečiti noge* □ ekspr. **razprostirati** □ knj.izroč. **sprostirati**

3. kaj |delati, povzročati, da se s čim seznani, da kaj spozna veliko ljudi| *širiti nove ideje* □ **razširjati** □ slabš. **bobnati** □ star. **glasiti**
□ redk. **kolportirati** □ ekspr. **nositi** *nositi novice po vasi* □ star. **oglašati**
□ star. **oglaševati** □ zastar. **oznanovati** □ knj.izroč. **oznanjati** □ knj.izroč. **oznanje-vati** □ knj.izroč. **propovedovati** □ ekspr. **razglašati** □ ekspr. **razglaševati**
□ knj.izroč. **razsevat**¹ □ redk. **razširjevati** □ ekspr. **sejati**¹ *sejati laži*
□ slabš. **trobiti** *trobiti laži* □ ekspr. **trositi** *trositi čenče od hiše do hiše*

4. kaj |delati, povzročati, da postaja kaj nematerialnega večje glede na obseg, vsebino| *širiti gledališki repertoar* □ **razširjati**

5. kaj |biti izvor tega, kar prehaja v okolico| *Svečnik je širil medlo svetlobo* □ **razširjati** □ knj.izroč. **izdihavati** *Ogreto močvirje izdihava soparo* □ knj.izroč. **izdihovati** *Pomladno cvetje je izdihovalo vonj*
□ knj.izroč. **izdišavati** □ knj.izroč. **oddajati** □ ekspr. **razsipati** □ ekspr. **razsipavati**

GLEJ ŠE izobraževati | izobraževati se | obrekovati | zoževati

širiti se -im se nedov.

1. |pojavnjati se, nastopati na vedno večji, razmeroma veliki površini| *Slab zrak se širi tudi v sosednji prostor* □ **razširjati se**

□ pog. **iti** □ ekspr. **nesti se** □ ekspr. **nositi se** *Vonj akacij se nosi po dolini*
□ ekspr. **pluti** □ ekspr. **razlezati se** □ ekspr. **razlezovati se** □ ekspr. **valoveti**
Od peči je valovela toplota □ star. **vejati** □ ekspr. **veti** □ ekspr. **viti se**
Iz kuhinje se vije prijeten vonj

2. |pojavnjati se, nastopati pri vedno večjem številu osebkov| *Bolezen se hitro širi* □ **prenašati se** □ **razširjati se** □ med. **grasirati**

□ star. **razpasovati se**

širjava -e ž ▶ prostranstvo | širina 1

širjenje -a s |omogočanje, da se kdo s čim seznani, da kaj spozna| *širjenje novih idej* □ **razširjanje**

- med. **balonsko širjenje** □ med. **balonska dilatacija**

GLEJ ŠE razširjenje •

širóčka -e ž ▶ malarin

širók -a -o prid.

1. |ki ima med najbližjima koncema glede na dolžino razmeroma veliko razsežnost| *široko vozišče* □ zastar. **šír šira dolina** □ protip. **ozek**

2. |ki ima razmeroma velik obseg| *širok vrat* □ ekspr. **košat košata ramena** □ ekspr. **zajeten**

- ♦ **biti široka čez boke** □ star. **biti širokega obočja** □ **biti širokih bokov**

GLEJ ŠE obširen 1, 2 | ohlapen 1 | ozek 1, 2, 3

širóki -a -o prid. ▶ poklic pp 1 | trakuja •2

širóko prisl.

1. nač. prisl. |izraža, da dejanje poteka tako, da se doseže stanje velike razsežnosti med dvema najbližjima točkama| *široko odpreti vrata* □ **na široko** □ star. **na šír** □ knj.izroč. **šírom** □ knj.izroč. **šíroma** □ **nastežaj** |kolikor mogoče široko|

2. mer. prisl. |izraža, da kaj nastopa v veliki razsežnosti glede na površino| *široko okrog so raztresene vasice* □ **na široko**

□ knj.izroč. **šírom** □ knj.izroč. **šíroma**

GLEJ ŠE veter pp 3

širokobók -a -o prid. |ki ima široke boke| *širokoboka ženska*

□ knj.izroč. **bokast** □ knj.izroč. **bokat**

širokočélen -lna -o prid. ▶ čelat

širokodúšen -šna -o prid. ▶ širokosrčen

širokogláv -áva -o prid. ▶ debelogláv

širokogrúden -dna -o prid. ▶ širokosrčen

širokogrúdnó prisl. ▶ širokosrčno

širokogrúdnost -i ž ▶ širokosrčnost

širokokrájni -a -o prid. ▶ klobuk pp 2 | klobuk •

širokokrájnik -a m ▶ klobuk •

širokokrák -a -o prid. ▶ širokonog

širokolísti -a -o prid. ▶ rastlina •17

širokolístnati -a -o prid. ▶ rastlina ♦17
širokolístni -a -o prid. ▶ rastlina ♦17
širokonóg -a -o prid. knj.izroč. |ki ima široko razmaknjene noge|
Bil je tršat in širokonog človek □ ekspr. **širokokrak**
širokopasóvni -a -o prid. ▶ ojačevalnik pp 2
širokopérni -a -o prid. ▶ rastlina ♦17
širokopléč -a -e prid. ▶ plečat
širokoplečát -áta -o prid. ▶ plečat
širokopotézen -zna -o prid. ▶ velikopotezen
širokopotézno prisl. ▶ velikopotezno
širokoprs -a -o prid. |ki ima širok prsni koš| *širokoprs in močen človek* □ **širokoprsen**
širokoprsen -sna -o prid. ▶ širokoprs
širokoríten -tna -o prid. ▶ debelorit
širokorítiti se -im se nedov. ▶ postavljati se
širokorítnež -a m ▶ debeloritnik
širokosřčen -čna -o prid. |ki ima do ljudi in pojavov razumevajoč, strpen odnos, zlasti na osnovi čustev| *širokosřčen človek* □ ekspr. **širokodušen** □ knj.izroč. **širokogruden**
širokosřčno nač. prisl. |izraža, da dejanje vsebuje razumevajoč, strpen odnos do ljudi in pojavov, zlasti na osnovi čustev| *širokosřčno se vesti do nasprotnika* □ knj.izroč. **širokogrudno**
širokosřčnost -i ž |dejstvo, da ima kdo do ljudi in pojavov razumevajoč, strpen odnos, zlasti na osnovi čustev| *Znan je po svoji dobroti in širokosřčnosti* □ knj.izroč. **širokogrudnost**
širokóst -i ž ▶ širina 1, 2
širokoušten -tna -o prid. ▶ bahav
širokouštenje -a s ▶ bahanje
širokoustiti -im nedov. ▶ govoriti 1 pp 5
širokoustiti se -im se nedov. ▶ bahati se
širokoustnež -a m ▶ bahač | bahav povdk.
širokoustno prisl. ▶ bahavo
širokoustnost -i ž ▶ bahavost
širokovêjen -jna -o prid. |ki ima široko razraščene veje| *Za hišami se vidijo širokovejni orehi* □ **širokovejnat**
širokovêjnat -a -o prid. ▶ širokovejen
širokovésten -tna -o povdk. knj.izroč. |izraža, da osebek ni natančen, strog glede svojega moralnega ravnanja| *Znano je, da je v teh stvarih precej širokovesten* □ knj.izroč. **laksen** □ ekspr. **razpuščen**
širokovéstnost -i ž knj.izroč. |pomanjkanje natančnosti, strogosti glede moralnih načel| *Očitajo mu širokovestnost* □ knj.izroč. **laksnost** □ ekspr. **razpuščenost**
šírom prisl. ▶ široko 1, 2
šíroma prisl. ▶ široko 1, 2
šírošíren -rna -o prid. ▶ prostran
šírši -a -e prid. ▶ debel 2 povdk. 1
šít¹ -a m ▶ hašiš
šít² medm. ▶ presneto²
šitáka -e ž ▶ goba pp 3
šíti šíjem nedov. ▶ šivati 1, 2
šív -a m
 • 1. min. dvojčični šiv □ min. dvojčni šiv 2. obrt. okrasni šiv □ obrt. prešiv □ nek. pog. štepa 3. obrt. trinitni šiv □ obrt. tronitni šiv
šíváč -a m ▶ krojač
šíválka -e ž
 • strojna šivalka □ strojna šivilja
šíválna -e ž ▶ šivanka
šívální -a -o prid. ▶ pribor ♦5 | stroj ♦26
šíválník -a m ▶ stroj ♦26
šívánje -a s ▶ pribor ♦5

šívánka -e ž |podolgovat, tanjši, na enem koncu ošiljen predmet za šivanje| *zabosti šivanko* □ igla □ star. **šivalna** □ knj.izroč. **krpalka** |za krpanje|
GLEJ ŠE nestrpen² ♦ | šivati 1
šívánkar -ja m ▶ krojač
šívánkarica -e ž ▶ šivilja
šívánkarstvo -a s ▶ šiviljstvo
šívánkin -a -o prid. ▶ uho 2♦
šívár -ja m ▶ krojač
šíváriti -im nedov. ▶ šivati 1
šívati -am nedov.
 1. |z uporabo šivanke in niti združevati dele blaga, usnja; ukvarjati se, navadno poklicno, s šivanjem| *Zna dobro šivati; Že petnajst let šiva* □ ekspr. **sukati iglo** □ ekspr. **sukati šivanko** □ star. **šiti** □ star. **šivariti**
 2. *kaj* |s šivanjem izdelovati| *šivati bluzo* □ star. **šiti**
GLEJ ŠE entlati
šívílja -e ž |ženska, ki se poklicno ukvarja s krojenjem in šivanjem zlasti ženskih oblačil iz lahkih tkanin| *Izučila se je za šiviljo* □ nek. pog. **mojškra** □ nek. pog. **mojškrice** □ slabš. **šivankarica** □ **krojačica** |ženska, ki se poklicno ukvarja s krojenjem in šivanjem ženskih plaščev in kostimov|
GLEJ ŠE šivalka •
šívíjski -a -o prid. ▶ centimeter
šívíjstvo -a s |obr. za krojenje in šivanje zlasti ženskih oblačil iz lahkih tkanin| *učiti se šiviljstva* □ slabš. **šivankarstvo**
šjór -a m ▶ gospod 1, 2
šjóra -e ž ▶ gospa 1, 2
škadrón -a m ▶ eskadron
škáf -áfa m |manjša, nizka, navadno lesena posoda z dvema ušesoma| *nositi vodo v škafo* □ star. **kabel**² □ nar. **kebel** □ **škafček** □
GLEJ ŠE líti 2 •
škáfček -čka m |majhen škafo| *nesti škafček na glavi* □ **škafec** □ star. **kablič** □ nar. **keblič** □ nar. **kebliček** □ redk. **škafek** □ redk. **škafič**
škáfec -fca m ▶ škafček
škáfek -fka m ▶ škafček
škáfíč -a m ▶ škafček
škája -e ž ▶ plena
škaljáti -ám nedov. ▶ žgečkati
škalír -ja m ▶ dira
škàmp škámpa m zool. |večji morski rak svetlorožnate barve z okusnim mesom| *jastogi, rarogi in škampi* □ zool. **norveški rak**
škándál¹ -a m |nemoralno, nečastno dejanje, ravnanje, ki vzbuja ogorčenje, zgražanje javnosti| *narediti, preprečiti škandal* □ ekspr. **škandalček**
GLEJ ŠE sramota³
škándál² medm. ▶ sramota²
škándálček -čka m ▶ škandal¹
škandalizírati -am nedov. *koga* knj.izroč. |spravljati v ogorčenje, zgražanje| *Te poneverbe so ljudi škandalizirale* □ knj.izroč. **ogorčati**
škandalizírati se -am se nedov. ▶ zgražati se
škandalózen -zna -o prid. ▶ slab¹
škandalóžno prisl. ▶ zelo 2
škánt škánta m ▶ diskant | violina
škarjásti -a -o prid. ▶ pantograf
škarje -rij ž mn. |orodje za rezanje iz dveh rezil, ki se ob pritisku na ročaja odpirata v obliki črke V| *rezati, striči s škarjami* □ zastar. **strižnice** □ **škarjice** |majhne škarje|
PODPOMENKE 1. efilirke, luknjarice, krožne škarje, obrezovalne škarje, obvezilne škarje, pločevinske škarje, trtne škarje, žične škarje 2. kleparske škarje, krojaške škarje, sadjarske škarje, ščetarske škarje, vrtnarske škarje

škarjavec -vca m ▶ ruševac | špirovec

škarjica -e ž ▶ strigalica

škarjice -ic ž mn. ▶ škarje

škárnica -e ž ▶ špirovec

škárnik -a m ▶ ptica pp 10 | špirovec

škarpéna -e ž ▶ bodika

škarpína -e ž ▶ bodika

škárt škárta m ▶ izmeček 1

škárta -e ž ▶ izmeček 1

škartírati -am dov. ▶ izločiti 1, 2

škátla -e ž

1. |posoda kvadrataste, valjaste oblike, navadno s pokrovom, iz kartona, pločevine za shranjevanje, embalažo| *zložiti nakupljene jestvine v škatlo* □ šatulja ▶ škatlica |majhna škatla|

♦ 1. kartonska škatla □ trg. embalažni karton □ trg., žarg. karton □ kartonasta škatla □ trg., žarg. kartonka 2. konzervna škatla □ pog. konzerva □ konzervna doza □ neknoj. pog. piksna □ pločevinka 3. škatla za čaj □ čajnica 4. škatla za klobuk □ klobučnica 5. škatla za violino □ knj.izroč. goselnik □ knj.izroč. kovček za violino

2. slabš. |vozilo, navadno slabše| *Kupil je staro škatlo* □ pog. kareta □ pog. koreta □ nar. kripa □ slabš. šklemfa □ slabš. škripa

GLEJ ŠE karoserija | ohišje | okvir 1•1 | omarica •2 | past •3

škátlati -am nedov. ▶ predalčkati | razvrščati 3

škátlica -e ž

• kartonska škatlica □ trg., žarg. kartonček

GLEJ ŠE doza¹ •2 | šatulja | škatla 1

škèc škèca m ▶ grizljaj | koščec

škilast -a -o povdk. |izraža, da kdo nepravilno obrača zrklo glede na smer gledanja| *Vidi se, da je škilast* □ škilav □ škileč

□ ekspr. krivogled □ ekspr. križemgled □ zastar. prekast □ zastar. prekogled

škilav -a -o prid. ▶ škilast

škilavec -vca m ekspr. |kdor škili| *Škilavec ga je začudeno pogledal* □ star. škilec □ ekspr. škilež

škilavost -i ž |očesna napaka, zaradi katere se zrklo ne obrača pravilno v smer gledanja| *zdraviti škilavost z očesnimi vajami*

□ med. strabizem

škilec -lca m ▶ škilavec

škileč -éča -e prid. ▶ škilast

škilež -a m ▶ škilavec

škiliti -im nedov. |nepravilno obračati zrklo glede na smer gledanja| *Otrok škili* □ ekspr. križem gledati □ ekspr. navzkriž gledati

GLEJ ŠE kukati²

šklebetáti -ám nedov. ▶ šklepetati 2

šklébniti -em dov. ▶ šklepetniti

šklefetáti -ám nedov. ▶ šklepetati 1, 2

šklémfa -e ž ▶ škatla 2 | ura¹ 2

šklèmp medm. ▶ tlesk²

šklémpniti -em dov. ▶ šklepetniti

šklepèt -éta m ▶ šklepetanje 1, 2

šklepetánje -a s

1. |dajanje kratkih, odsekanih glasov ob udarjanju enega dela ob drugega zaradi slabega prilaganja, slabe pritrjenosti| *šklepetanje oken ob potresu* □ šklepet □ nar. škrebetanje

2. ekspr. |dajanje kratkih, odsekanih glasov ob udarjanju enega dela ob drugega zaradi udarcev, delovanja| *šklepetanje pisalnega stroja* □ ekspr. šklepet □ ekspr. škopot □ ekspr. škopotanje

šklepetáti -ám nedov.

1. |dajati kratke, odsekan glasove ob udarjanju enega dela ob drugega zaradi slabega prilaganja, slabe pritrjenosti|

Okna šklepetajo ob vsakem stresljaju □ nar. šklefetati □ nar. škrebetati □ redk. škrepetati

2. |dajati kratke, odsekan glasove ob udarjanju enega dela ob drugega zaradi drgetanja| *Zobje jim šklepetajo zaradi mraza* □ redk. klepetati □ redk. šklebetati □ nar. šklefetati □ ekspr. škopotati □ redk. škrepetati □ pošklepetavati |v presledkih šklepetati|

3. ekspr. |dajati odsekan, navadno enakomerne glasove zaradi udarcev, delovanja| *Pisalni stroji so spet šklepetali* □ ekspr. škopotati

šklepétniti -em dov. ekspr. |dati kratek, odsekan glas pri udarcu ob zaprtju, premiku| *Past na drevesu je šklepetnila* □ ekspr. šklebniti □ ekspr. šklempniti □ ekspr. šklepniti □ ekspr. šklompniti □ ekspr. šklonpiti □ ekspr. šklopotniti

šklépniti -em dov. ▶ šklepetniti

šklòc medm. ▶ tlesk²

šklôcati -am nedov. ▶ fotografirati

šklômpniti -em dov. ▶ šklepetniti

šklòp šklópa m ▶ past •3

šklôpniti -em dov. ▶ šklepetniti

šklópòt -òta m ▶ šklepetanje 2

šklópótánje -a s ▶ šklepetanje 2

šklópótáti -ám nedov. ▶ šklepetati 2, 3

šklópòtniti -em dov. ▶ šklepetniti

škóda¹ -e ž |kar nastane kot posledica zmanjšanja količine, kakovosti, vrednosti kake dobrine; sprememba določenega stanja na slabše| *oceniti, popraviti škodo* □ publ. izguba □ star. kvar¹ □ star. kvar² □ star. kvara □ pog. minus¹ *Požar je podjetju povzročil velik minus* □ knj.izroč. neprid □ knj.izroč. havarija |zelo velika, uničujoča škoda|

• 1. materialna škoda □ gmotna škoda 2. nematerialna škoda □ imaterialna škoda □ negmotna škoda □ knj.izroč. netvarna škoda

3. premoženjska škoda □ star. imovinska škoda

škóda² povdk. |izraža, da je kaj nekoristno, neprimerno| *Škoda je zavreči toliko dobre hrane* □ ekspr. greh²

GLEJ ŠE prava reč

škóden -dna -o prid. ▶ škodljiv

škóditi -im nedov. in dov. *komu* |povzročati, delati, da je kdo deležen česa telesno, zdravstveno slabega, neugodnega; povzročati, delati, da je kdo deležen česa slabega, neugodnega sploh| *Vročina mu škodi; S takim vedenjem škodiš sebi in družini* □ biti škodljiv *komu/za koga* □ škodovati □ ekspr. biti smrt *za koga* *Alkohol je zanj smrt* □ knj.izroč. naškoditi |nekoliko škoditi|

škodljív -a -o prid. |ki prinaša neugodne, negativne posledice| *ugotavljati škodljive posledice sprejetih ukrepov* □ knj.izroč. kvaren *kvaren vpliv* □ zastar. kvarljiv □ ekspr. poguben □ ekspr. pohujšljiv *pohujšljive ideje* □ star. škoden ■ protip. koristen²

GLEJ ŠE koristen¹ | škoditi

škodljívost -i ž |dejstvo, da kaj komu (zdravstveno) škodi|

škodljivost alkoholizma □ knj.izroč. kvarnost □ ekspr. pogubnost

škodováti -újem nedov. in dov. ▶ škoditi

škodožélje -a s ▶ škodoželjnost

škodožéljen -jna -o prid. |ki drugemu želi, da bi bil deležen česa slabega, hudega| *škodoželjen obrekljivec* □ privoščljiv □ redk. hu-doželjen □ knj.izroč. maliciozen □ zastar. zlorad □ star. zloželjen

škodožéljnež -a m ekspr. |kdor drugemu želi, da bi bil deležen česa slabega, hudega| *izogibati se škodoželjnežem* □ ekspr. privoščljivec

škodožéljno nač. prisl. |izraža, da se v dejanju kaže škodoželjnost| *škodoželjno se smejati* □ privoščljivo □ knj.izroč. maliciozno □ zastar. zlorado

škodožéljnost -i ž |dejstvo, da kdo drugemu želi, da bi bil deležen česa slabega, hudega| *sprevideti škodoželjnost*

sodelavcev □ knj.izroč. *malicioznost* □ ekspr. *privoščljivost* □ redk. *škodoželje*
□ zastar. *zloradost*

škof škófa m |predstojnik škofije| *Škof posvečuje duhovnike*
□ vznes. *nadpastir* □ vznes. *vladika* □ *episkop* |v vzhodni cerkvi|
□ ver. *knezoškof* |nekdaj škof, ki je hkrati tudi cerkveni knez|
♦ **1.** ver. *naslovni škof* □ ver. *titularni škof* **2.** ver. *škof pomočnik*
□ ver. *koadjutor*

škofija -e ž |samostojna upravna enota katoliške cerkve| *sedež škofije* □ ver. *dieceza* □ vznes. *vladikovina* □ *eparhija* |v vzhodni cerkvi|
♦ ver. *lavantinska škofija* □ star. *labotska škofija*

škofijski -a -o prid. |ki je v zvezi s škofijo| *škofijski urad* □ ver. *diecezanski*

škofjelóški -a -o prid. ▶ kruhek •

škofóvski -a -o prid. |ki je v zvezi s škofi| *škofovska služba* □ *episkopalni* □ star. *pastirski*
GLEJ ŠE mitra | naslov •11 | palica •19

škofóvstvo -a s ▶ naslov •11

školciját -a m ▶ diskalceat

škóljčica -e ž ▶ školjkica

škóljčni -a -o prid. ▶ apnenec •

škóljka -e ž |morska ali sladkovodna žival z mehkim telesom, pokritim z dvema, navadno plitvo izbočenima lupinama| *gójiti školjke* □ *školjkica* ↗
• **1.** straniščna školjka □ nekuj. pog. klozetna školjka **2.** straniščna školjka za moške □ pisoar □ zastar. *scalnik*

škóljkar -ja m ▶ ostrigar

škóljkica -e ž |majhna školjka| *nabirati školjkice* □ *školjčica*

školjkovina -e ž ▶ biserovina

školjkovíti -a -o prid. ▶ apnenec •

škólnik -a m ▶ organist | učitelj

škómbler -bra m ▶ skuša

škòp škópa m ▶ škopnik

škópa -e ž ▶ škopnik

škópnik -a m |snop urejene slame za pokrivanje streh| *delati, pripravljati škopnike* □ *škopa* □ nar. *ritovina* □ nar. *škop* □ nar. *škopnjak* □ nar. *šopa*

škopnják -a m ▶ škopnik

škôrček -čka m ▶ škorec

škôrec -rca m |ptica selivka temne barve s svetlimi pegami in dolgim, ostrim kljunom| *jata škorcev* □ ekspr. *škorček*
GLEJ ŠE ptica pp 9

škórenj -rnja m nav. mn. |obuvalo, ki sega do kolena ali čez| *nositi, obuti škornje* □ nar. *bota* □ nar. *čevelj* □ zastar. *škornja* □ nar. *škornjica* □ star. *štibal* □ star. *štibala* □ *škorenjček* ↗ □ *valjanci* |klobučevina-sti škornji, v ruskem okolju| □ zgod. *meksikajnar* |škorenj z zgoraj trdimi, spodaj nagubanimi golenicami| □ obrt. *polško-renj* |škorenj, ki sega približno do srede meč|
• **1.** med. *mavčni škorenj* □ med. *golenski mavec* **2.** zgod. *španski škorenj* □ zgod. *španski čevelj*

škórenjc -a m ▶ škorenjček

škórenjček -čka m |majhen škorenj| *Otrokom je kupila tople škorenjčke* □ star. *škorenjc* □ redk. *škornjič*

škórnja -e ž ▶ škorenj

škórnjast -a -o prid. ▶ neroden²

škórnjica -e ž ▶ golenica 1 | škorenj

škórnjič -a m ▶ škorenjček

škorpijón -a m ▶ hudobnež | ščipalec

škorpijónka -e ž ▶ hudoben povdk. 4 | hudobnica

škorpijónski -a -o prid. ▶ hudoben

škrábati -am nedov. ▶ praskati 1 | škrebljati 1, 2

škrábica -e ž ▶ pušica

škrabljánje -a s ▶ škrebljanje 1, 2

škrabljāti -ám nedov. ▶ grizljati | škrebljati 1, 2 | udarjati 3

škrabotínje -a s ▶ srobotje

škrápa -e ž ▶ škraplja

škrápasti -a -o prid. ▶ tla 3•6

škráplja -e ž geogr. |globoka podolgovata vdolbina v apnenčasti površini, nastala zaradi kemičnega delovanja vode| *vrtače in škraplje* □ geogr. *škrapa*

škrápljasti -a -o prid. ▶ tla 3•6

škrát škráta m
1. |v pravljicah zelo majhnemu moškemu podobno bradato bitje, navadno nagajivo| *V votlem drevesu je živel škrat* □ *palček*¹ □ nar. *malič* □ star. *malik* □ redk. *možic* □ ekspr. *škratec* □ ekspr. *škratek* □ ekspr. *škratelj* □ ekspr. *škrateljč* □ ekspr. *škrateljček* □ *gnom* |škrat, ki varuje zaklade v zemlji| □ *lesnik* |škrat, ki prebiva na drevju|
2. |kip ali podoba, ki to bitje predstavlja| *postaviti plastičnega škrate na vrt* □ *palček*¹
GLEJ ŠE hudič¹ | majhen 2 povdk. | poreden 1• | porednež | pritlikavec 2

škrátec -tca m ▶ poreden 1• | škrat 1

škrátek -tka m ▶ porednež | škrat 1

škrátelj -na m ▶ poreden 1• | porednež | škrat 1

škráteljč -a m ▶ porednež | škrat 1

škráteljček -čka m ▶ porednež | škrat 1

škrática -e ž ▶ škratovka

škrátji -a -e prid. ▶ škratovski

škrátovka -e ž |v pravljicah zelo majhni deklici podobno bitje, navadno nagajivo| *škrati in škratovke* □ *palčica*² □ *škratica*

škrátovski -a -o prid. |ki je v zvezi s škrati| *škratovska kapica* □ *škratji*

škríb -a -o prid. ▶ škrbast

škríba -e ž ▶ škrbast | škrbina

škríbast -a -o povdk. |izraža, da je kdo brez zoba, zob| *Odkar ga poznam, je škrbast* □ *škrbav* □ star. *škrb* □ slabš. *škrba* □ slabš. *škrbavec* □ ekspr. *škrbec*

škríbati -am nedov. ▶ krušiti

škríbav -a -o prid. ▶ škrbast

škríbavec -vca m ▶ škrbast

škríbec -bca m ▶ škrbast

škríbina -e ž |zelo poškodovan, okrušen zob, navadno ostrih robov| *izpuliti škríbino* □ ekspr. *škrba* □ *škrbinica* |majhna škrbina|
GLEJ ŠE vrzel | zob¹

škríbica -e ž ▶ škrbina

škríbinka -e ž bot. |rastlina z velikimi listi in cveti v koških ter belim mlečkom v stebelu| *njivska škrbinka* □ bot. *mleč*

škríbiti -im nedov. ▶ krušiti | zmanjševati

škríbljāti -ám nedov. ▶ škrebljati 1, 2

škrébat -am nedov. ▶ škrebljati 1, 2

škrebetálka -e ž ▶ raglja

škrebetánje -a s ▶ cvrčanje | šklepetanje 1 | škrebljanje 2

škrebetáti -ám nedov. ▶ cvrčati | rožljati | šklepetati 1 | škrebljati 2

škrebljánje -a s
1. |povzročanje rahlih, neizrazitih glasov z glodanjem| *miše škrebljanje* □ *škrabljanje*
2. ekspr. |povzročanje rahlih, votlih glasov z udarjanjem ob kaj| *škrebljanje dežnih kapelj* □ ekspr. *škrabljanje* □ nar. *škrebetanje*

škrebljāti -ám nedov.
1. |z glodanjem povzročati rahle, neizrazite glasove| *Miš škreblja za omaro* □ *škrabati* □ *škrabljati* □ *škrbljati* □ *škrebat*

2. ekspr. |z enakomernim udarjanjem ob kaj povzročati rahle, votle glasove| *Zunaj škreblja dež* □ ekspr. *škrabati* □ ekspr. *škrabljati* □ ekspr. *škrbljati* □ ekspr. *škrebatati* □ nar. *škrebetati*

GLEJ ŠE udarjati 3

škrepetáti -ám nedov. ▶ šklepetati 1, 2

škrge škrg ž mn. |parni organ pri večini vodnih živali, ki omogoča dihanje| *dihati s škrkami* □ zastar. *dihalke*

škríbán -a m ▶ pisar 2 | vodja 1•7

škríbènt -ènta m ▶ pisar 2 | pisatelj | pisec

škríbòntar -ja m ▶ pisar 2

škríc -a m ▶ meščan 2

škrícást -a -o prid. ▶ gizdalinski

škríci -ev m mn. |vsak od obeh močno podaljšanih delov na hrbtni strani fraka| *Škríci mu opletajo okoli nog* □ star. *otepki*

škrícman -a m ▶ meščan 2

škrícovski -a -o prid. ▶ gizdalinski

škríl¹ -a m ▶ skril²

škríl² -i ž ▶ skril²

škrílast -a -o prid. ▶ skrilast

škrílav -a -o prid. ▶ skrilast

škrílavéc -vca m ▶ skrilavec

škrílen -lna -o prid. ▶ skrilast

škrílnat -a -o prid. ▶ skrilast

škrínja -e ž ▶ skrinja

škrínjica -e ž ▶ past•3 | skrinjica

škríp -a m ▶ škrípanje | škr^t

škrípa -e ž ▶ škatla 2

škrípáč -a m ▶ godec | muzikant | violinist

škrípajóč -a -e prid. ▶ hud¹ 1 | škrípanj

škrípálo -a s ▶ glasbilo | violina

škrípánje -a s |kratki, visoki glasovi, nastali zaradi trenja, drgnjenja| *škrípanje vrat* □ škríp □ knj.izroč. *škrípót*

škrípáti in škrípáti -ljem nedov. |zaradi trenja, drgnjenja dajati kratke, visoke glasove| *Vrata neprijetno škrípljejo* □ nar. *praščati* □ *poškrípavati* |v presledkih škrípáti| □ *škrípjati* |nekoliko škrípáti|

GLEJ ŠE brusiti¹ | igrati 2•13

škrípav -a -o prid. |ki škríp|je| *škrípave stopnice* □ *škrípajoč*

škrípáti -ev m mn., mn. v sin. nizu ▶ položaj 5pp

škrípec -pca m ▶ precep 2

škrípljáti -ám nedov. ▶ škrípáti

škrípniti -em dov. |zaradi drgnjenja, trenja dati kratek, visok glas| *Zapah je škrípnil in vrata so se odprla* □ *zaškrípniti*

GLEJ ŠE umreti 1

škrípót -óta m ▶ škrípanje

škrjánčár -ja m zool. |najhitrejša ptica ujeda, ki lovi zlasti manjše ptice| *Škrjánčár kroži po zraku* □ zool. *ostriž*

škrjánček -čka m ▶ škrjanec | ženska pp 2

škrjánčév -a -o prid. |ki je v zvezi s škrjanci| *škrjánčevo žvrgolenje* □ *škrjánčji*

škrjánčji -a -e prid. ▶ škrjánčev

škrjánec -nca m |ptica pevka prsteno rjave barve, navadno s čopom na glavi| *Škrjánec žvrgoli* □ nar. *golibar* □ ekspr. *škrjánček* □ star. *škrlec*

škríkniti -em dov. ▶ škrtniti

škrílast -a -o prid. ▶ skrilast

škrlát -a m

1. |rdeča barva z vijoličastim ali oranžnim odtenkom| *barvati s škrlatom* □ knj.izroč. *purpur*

2. |dragocena temnordeča svilena tkanina| *obleka iz škrлата*

□ star. *bager¹* □ knj.izroč. *purpur*

GLEJ ŠE barva 1•37

škrlátast -a -o prid. ▶ škrlaten

škrlátén -tna -o prid. |ki je iz škrлата| *škrlaten kraljevski plašč* □ *škrlátast* □ star. *bagren* □ knj.izroč. *purpuren*

škrlátéti -ím nedov. knj.izroč. |temnordeče se odražati| *Nebo je škrlatelo v zahajajočem soncu* □ knj.izroč. *škrlátiti se*

GLEJ ŠE rdečiti se 1 | rdeti 1 | zardevati

škrlátíca -e ž ▶ škrlatinka

škrlátínka -e ž |nalezljiva bolezen z visoko vročino in škrlatnordečimi pegastimi izpuščaji na koži, ki se pojavlja zlasti pri otrocih| *zboleti za škrlatínko* □ star. *škrlática*

škrlátíti -ím nedov. ▶ rdečiti

škrlátíti se -ím se nedov. ▶ škrlateti

škrlátno prisl. ▶ rožiček•

škrlátónorděč -éča -e prid. ▶ rdeč 1 pp 3

škrílec -lca m ▶ škrjanec

škrléti -ím nedov. ▶ cvrčati

škrlják -a m ▶ klobuk

škrólup -a m

1. agr. |glivična bolezen drevja, zlasti sadnega, pri kateri nastanejo na listih in sadežih krastave pege| *škrópiti proti škrólupu* □ agr. *fuzikladij* □ star. *krastavec* □ agr. *krastavost* □ agr. *skrlup*

2. bot. |glivica, ki povzroča to bolezen| *delovanje škrólupa* □ bot. *fuzikladij* □ bot. *skrlup*

GLEJ ŠE smetana

škrólupár -ja m ▶ rak¹ 2

škrínek -nka m ▶ vijak 2

škrnícélj -clja m ▶ kala | vrečka•2

škrnícéljček -čka m ▶ vrečka•2

škríniti¹ -em dov. ▶ škrtniti

škríniti² -em nedov. ▶ prikrajševati

škrób -a m

1. |moki podobna bela snov iz krompirja, žita| *dati v živilo škrób* □ *škróbova snov* □ *škróbovina*

2. |ta snov kot sredstvo za doseganje večje trdote tkanine| *zadnji vodi pri izpiranju dodati škrób* □ *škróbito* □ nekknj. pog. *štírka²*

GLEJ ŠE glikogen

škróbati -am nedov. ▶ škróbiti

škróbilo -a s ▶ škrób 2

škróbíti -ím nedov. *kaj* |preparirati s škróbovo raztopino, da se doseže večja trdota tkanine| *škróbíti ovratnike, prtíčke*

□ redk. *škróbati* □ nekknj. pog. *štírkatí*

škróbót -óta m ▶ škróbotanje

škróbotánje -a s |dajanje kratkih, nizkih, nezvenečih glasov| *poslušati škróbotanje dežja* □ *škróbot* □ *škrópot* □ *štrópotanje*

škróbotáti -ám nedov. |dajati kratke, nizke, nezveneče glasove| *Dež škróbota* □ *škrópotati* □ *štrópotati*

škróbov -a -o prid. ▶ škrób 1

škróbovína -e ž ▶ škrób 1

škrófeljni -ov m mn. ▶ skrofuloza

škrófulóza -e ž ▶ skrofuloza

škrófulózni -a -o prid. ▶ bolnik•28 | obolenje•3

škrópec -pca m ▶ brizganec | dež¹

škrópilni -a -o prid. ▶ kamen¹•4 | stroj•27 | škrópilnik

škrópilníca -e ž |priprava za škrópljenje rastlin| *škrópití s škrópilníco* □ redk. *brízgalníca*

škrópilník -a m |stroj za škrópljenje rastlin| *škrópití s škrópilníkom* □ *škrópilní stroj*

GLEJ ŠE kamen¹•4 | kropilnica | stroj•27

škrópiło -a s ▶ škrópio

škropíti -ím nedov.

1. *kaj* |s kapljicami, curki tekočine močiti, vlažiti; razprševati po čem tekočo snov, da se preprečijo bolezn, uničijo škodljivci| *škropiti liste sobnih rastlin; škropiti sadno drevje* □ **pršiti**

□ nekjn. pog. **špricati**

2. |v kapljicah, curkih hitro se razprševati| *Blato je škropilo na vse strani* □ nekjn. pog. **špricati** □ redk. **štrcati**

GLEJ ŠE **deževati** | **močiti** pp

škropivo -a s |kemično sredstvo, raztopljeno v vodi, za zatiranje bolezni, škodljivcev na rastlinah| *škropivo proti plesni* □ **sredstvo** za škropljenje □ **škropilo**

škropljenje -a s |postopek pri gojenju rastlin, pri katerem se razpršuje tekoča snov po rastlinah, da se preprečijo bolezn, uničijo škodljivci| *škropljenje sadnega drevja* □ nekjn. pog. **špricanje**

GLEJ ŠE **škropivo**

škrôpniti -em dov. ▶ zaškropiti

škropôt -ôta m ▶ škrobotanje

škropotáti -ám nedov. ▶ škrobotati

škrpêt -êta m ▶ čevelj

škrpêta -e ž ▶ čevelj

škrpêtelj -tlja m ▶ čevelj

škrpíca -e ž ▶ pritlikavec 2

škrť¹ -a m |kratek, rezek glas| *Tišino je prekinil komaj slišen škrť*

□ ekspr. **škrťljaj**

škrť² -a -o prid. ▶ skop¹

škrť³ posnem. medm. |posnema kratek, rezek glas pri drgnjenju, trenju| *Škrť, škrť, se je slišalo s podstrešja* □ **škríp**

škríta -e ž ▶ reža | zarez 1

škrítáti -im nedov. ▶ skopariti 2

škrítati -am nedov. |povzročati s čim kratke, rezke glasove| *škrítati z zobmi* □ **poškrtavati** |v presledkih škrítati| □ **škrťljati** |rahlo škrítati|

GLEJ ŠE **skopariti** 2

škrítec -tca m ▶ skopuh

škrítež -a m ▶ skopuh

škrťljáj -a m ▶ škrť¹

škrťljáti -ám nedov. ▶ škrťati

škrťljáv -áva -o prid. ▶ skop¹

škrťniti -em dov. |ob premaknitvi dati kratek, rezek glas; povzročiti s čim kratek, rezek glas| *Ključ je škrťnil v ključavnici; škrťniti z zobmi* □ **škrkniti** □ **škrniti**² □ knj.izroč. **zaškrtniti**

GLEJ ŠE **zaškrípiti**

škrťóc -a m ▶ vrečka ♦2

škrťost -i ž ▶ skopost

škrúpelj -na m ▶ pomislek

škržát -a m |žuželka toplih krajev, katere samec cvrči| *petje*

škržatov □ **skržat** □ zool. **cikada** □ nar. **skržak**

škržni -a -o prid. ▶ poklopec ♦1

škúna -e ž ▶ škuner

škúner -ja m pomor. |navadno tekmovalna jadrnica z dvema jamboroma in trikotnimi jadrji| *zmaga domačega škunerja*

□ pomor. **škuna**

škúre škúr ž mn. ▶ naoknice

škúrh -a m ▶ ptica pp 5

škvēr -a m ▶ ladjedelnica

šlabedráti -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp 8

šláger -ja m ▶ popevka

šlágerski -a -o prid. ▶ pevec 2♦3

šlahčič -a m |nekaj, v poljskem okolju nižji ali srednji plemič| *šlahčič z majhnim posestvom* □ zastar. **žlahčič**

šláhta -e ž |nekaj, v poljskem okolju nižje in srednje plemstvo|

obubožana šlahta □ zastar. **žlahta**

šlamástika -e ž ▶ položaj 5pp

šlámpast -a -o prid. ▶ površen 1, 2

šlámpasto prisl. ▶ površno

šlápa -e ž ▶ bojazljiv povdk. | copata | neodločen 1 povdk. | strahopetec | strahopeten povdk.

šlapáti -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp 4 | podrsavati 1

šláptica -e ž ▶ bojazljiv povdk. | neodločen 1 povdk. | strahopetec | strahopeten povdk.

šlár -a m ▶ tančica 2

šlaráfija -e ž ▶ vložek ♦2

šlaráfijavložek -žka m ▶ vložek ♦2

šlárašti -a -o prid. ▶ ruta¹ ♦4

šlátati -am nedov. ▶ otipavati 1, 2

šlèk posnem. medm. |izraža škodoželjnost s premikanjem enega kazalca po drugem| *Špet se ti ni posrečilo, šlek, šlek* □ **šlik**

šlém -a m ▶ čelada

šléva -e ž ▶ bojazljiv povdk. | neodločen 1 povdk. | strahopetec | strahopeten povdk.

šlévast -a -o prid. ▶ neodločen 1 | neumen¹ | strahopeten

šléviti -im nedov. ▶ govoriti 1 pp 13

šlíbar -ja m ▶ pisar 1

šlíc -a m ▶ razporek ♦

šlígati -am nedov. ▶ švrkati

šlik medm. ▶ šlek

šlôgarica -e ž ▶ vedeževalka

šlôgati -am nedov. ▶ vedeževati

šlúk -a m ▶ požirek

šmáren -rna m

• 1. ver. mali šmaren □ zastar. mala gospojnica □ nar. mala maša

2. ver. veliki šmaren □ nar. rožnica □ nar. šmarno¹ □ zastar. velika gospojnica □ nar. velika maša

šmárni -a -o prid. ▶ križavec 1

šmárnica -e ž |gozdna rastlina z močno dišečimi drobnimi belimi cveti| *šopek šmarnic* □ nar. **devičica** □ nar. **devičnica** □ nar. **dragoljubec** □ nar. **jurjevica** □ nar. **solzica**¹

GLEJ ŠE **ptica** pp 8

šmárno¹ -ega s ▶ šmaren ♦2

šmárno² prisl. ▶ slabo² 1

šmènt šmènta m ▶ hudič¹ | joj² 2 | presneto²

šmènta medm. ▶ joj² 2 | presneto²

šmèntani -a -o prid. ▶ presneti¹

šmèntano prisl. ▶ zelo 1, 2, 3

šmíckati -am nedov. ▶ švrkati

šmínka -e ž ▶ ličilo | ličilo ♦ | rdečilo ♦

šmínkanje -a s ▶ ličenje

šmínkar -ja m ▶ šminker

šmínkati -am nedov. ▶ ličiti¹

šmínkati se -am se nedov. ▶ ličiti se

šmínkêr -ja m |kdor se poklicno ukvarja s preprostejšim maskiranjem| *filmski maskerji in šminkerji* □ **šmínkar**

GLEJ ŠE **gizdalin**

šmínkêrski -a -o prid. ▶ gizdalinski

šmínkêrstvo -a s ▶ gizdalinstvo

šmír -a m ▶ kolomaz

šmíra -e ž gled., žarg. |neumetniško, neustvarjalno igranje gledaliških vlog| *Videti je bilo mogoče veliko igralskih dosežkov, a tudi veliko šmíre* □ gled., žarg. **šmirantstvo**

šmíranje -a s ▶ ljubimkanje

šmirántstvo -a s ▶ šmira
šmirati -am nedov. ▶ ljubimkati
šmírgel -gla m ▶ papír •16
šmírgelpapír -ja m ▶ papír •16
šmís -a m ▶ brazgotina | pokec 1
šmôren -rna m ▶ praženec
šmúglati -am nedov. ▶ tihotapiti
šmúglati se -am se nedov. ▶ iti 2 pp 6
šnicžága -e ž ▶ rezljača
šnirnica -e ž ▶ vezalka
šnita -e ž ▶ rezina 1
šnófati -am nedov. ▶ njuhati | poizvedovati | vohati
šnôpec -pca m ▶ žganje
šnôps -a m ▶ žganje
šnôpsar -ja m ▶ žganjar
šóba -e ž | velika živalska ustnica | mehke konjske šobe □ nar. čoba
 GLEJ ŠE našobiti se | usta 1 | ustnica
šóbast -a -o prid. ekspr. | ki ima debele ali naprej štrleče ustnice |
 šobast obraz □ nar. čobast □ ekspr. trobast
šóbček -čka m ▶ našobiti se
šóbica -e ž ▶ našobiti se | usta 1 | ustnica
šóbiti -im nedov. ▶ šobiti se
šóbiti se -im se nedov. | potiskati ustnice naprej | Ob premišljevanju se je šobila □ šobiti ustnice □ šobiti usta
šóder -dra m ▶ gramoz | grušč
šodó -ja m gastr. | jed iz stopenih jajc, zavretega vina in sladkorja | narediti šodo □ gastr. šato
šódrast -a -o prid. ▶ gramoznat
šódrovec -vca m ▶ planinec
šofêr -ja m ▶ voznik
šofêrka -e ž ▶ voznica
šofêrski -a -o prid. ▶ brizganec • | izpit¹ •9
šofirati -am nedov. ▶ voziti 1
šóga -e ž ▶ šoja
šója -e ž | gozdna ptica z močnim kljunom in modrimi in črnimi črtastimi peresci na krilih | oglašanje šoj □ nar. šoga
šók -a m ▶ pretres
šokánten -tna -o prid. ▶ osupljiv
šokántno prisl. ▶ osupljivo
šokántnost -i ž ▶ osupljivost
šóker -ja m ▶ paralizator
šokíran¹ -a -o prid. ▶ osupel
šokíran² -a -o povdk. ▶ v šoku
šokíranje -a s ▶ osupnjenje
šokírati -am dov. ▶ osupniti 2
šóksóba -e ž ▶ soba •11
šóla¹ -e ž | vgojno-izobraževalna ustanova, ki omogoča učencem organizirano, sistematično pridobivanje znanja, spretnosti; poslojpe te ustanove | vpisati otroka v šolo; sezidati novo šolo □ star. hram učenosti □ zastar. učilna Stoji učilna zidana □ zastar. učilnica prvi razred učilnice
 ♦ 1. šol. devetletna osnovna šola □ šol. devetletka 2. šol. dvooddelčna šola □ šol. dvooddelčnica 3. šol. dvorazreden šola □ šol. dvorazrednica 4. šol. enooddelčna šola □ šol. enooddelčnica 5. elektrotehniška šola □ pog. elektrotehnična šola 6. šol. enorazredna šola □ šol. enorazrednica 7. šol., zgod. konkordatske šole □ šol., zgod. konkordatne šole 8. letalska šola □ aeronavtična šola □ knj.izroč. aviatična šola □ redk. aviatiška šola 9. ver. medverska šola □ ver. interkonfesionalna šola 10. šol. osemletna osnovna šola □ šol. osemletka □ šol. osemrazredna šola □ šol. osemrazrednica 11. šol. poklicna šola □ šol. obrtna

nadaljevalna šola □ šol. obrtnonadaljevalna šola 12. šol. podružnična šola □ prakt. sp. podružnica 13. šol., zgod. stolna šola □ šol., zgod. stolnična šola □ šol., zgod. stolniška šola 14. šola za oblikovanje □ oblikovalna šola □ oblikovalska šola □ oblikovna šola 15. šola za voznike □ avtošola 16. šol. štirirazredna šola □ šol. štirirazrednica 17. šol. trirazredna šola □ šol. trirazrednica 18. vajeniška šola □ vajenska šola 19. šol. večrazredna šola □ šol. večrazrednica 20. šol. verska šola □ šol. konfesionalna šola 21. šol. zasebna šola □ šol. privatna šola 22. šol. zasilna šola □ šol. ekskurzionalna šola □ šol. potovalna šola 23. šol. župnijska šola □ šol. farna šola

PODPOMENKE 1. osnovna šola, srednja šola, visoka šola, višja šola 2. javna šola, zasebna šola 3. matična šola, podružnična šola
 GLEJ ŠE delo 1•3 | filozofija 2 | hoditi 2• | normalka | pouk 1 | ravnatelj •3 | ravnateljica • | razred 1•4 | starokopiten • | šolanje | šolar | šolarica | šolati | šolati se | šolstvo | trivialka | učenc •3
šóla² -e ž ▶ ristanc
šólan -a -o prid. ▶ izobražen
šólanec -nca m ▶ izobraženec
šólani -a -o prid. ▶ pes •6
šólanje -a s | načrtno pridobivanje znanja, spretnosti za opravljanje določenega poklica | nadaljevati šolanje □ izobraževanje □ pog. šola¹
šólanost -i ž ▶ izobraženost
šólar -ja m | kdor obiskuje osnovno šolo in se izobražuje po njenih programih | Šolarji se veselijo počitnic □ osnovnošolski učenec □ učenec osnovne šole □ osnovnošolec □ ekspr. šolarček
 GLEJ ŠE malošolar
šólarček -čka m ▶ šolar
šólarica -e ž ▶ šolarica
šólarica -e ž ▶ šolarica
šólarka -e ž | ženska oseba, ki obiskuje osnovno šolo in se izobražuje po njenih programih | marljiva šolarica □ osnovnošolska učenka □ učenka osnovne šole □ osnovnošolka □ star. šolarica
šólati -am nedov. koga | omogočati komu, da (si) načrtno pridobiva znanje, spretnosti | šolati svoje otroke □ ekspr. pošiljati v šolo
 GLEJ ŠE dresirati | izobraževati
šólati se -am se nedov. | načrtno (si) pridobivati znanje, spretnosti v šoli | Moj brat se še šola □ hoditi v šolo □ obiskovati šolo □ ekspr. drgniti šolske klopi
 GLEJ ŠE hoditi 2• | študirati | študirati •1 | študirati •2 | študirati •3
šólen -lna m ▶ čevelj | čevelj •3
šólenc -a m ▶ čevljček
šólenček -čka m ▶ čevljček
šólenga -e ž ▶ opaž 2
šólmošter -tra m ▶ učitelj
šólmoštrski -a -o prid. ▶ učiteljski
šólnica -e ž ▶ delavka •5
šólnik -a m ▶ delavec •19 | učitelj
šólniški -a -o prid. ▶ učiteljski
šólska -e ž ▶ naloga •6
šólski -a -o prid. ▶ dnevnik 2 | hišnica 2 | hišnik | hoditi 2• | kateder | laboratorij •4 | letalo •14 | nadzornik • | naloga •5 | naloga •6 | počitnice •1 | pouk 1 | predmet¹ 2•1 | ravnatelj •3 | sošolec | šolati se | tabla 2 | torba • | učbenik | ura¹ 3
šólstvo -a s | sistem organiziranja splošnega izobraževanja, vzgoje | reformirati šolstvo □ šol., žarg. šola¹
PODPOMENKE osnovno šolstvo, srednje šolstvo, visoko šolstvo
šómošter -tra m ▶ učitelj
šómoštrija -e ž ▶ učiteljstvo
šómoštrovati -újem nedov. ▶ pridigati 2
šómoštrski -a -o prid. ▶ učiteljski

šòp šòpa m | skupek daljših, tanjših istovrstnih stvari, navadno manjši | šop las, trave; šop ključev □ nar. pušelj □ nar. rešta rešta ključev □ nar. rokovat rokovat trave □ knj.izroč. snop □ star. žmukelj □ šopek² | majhen šop |
GLEJ ŠE snop 2 | sveženj | šopek¹

šòpa -e ž ▶ škopnik

šòpati -am nedov. ▶ gačiti

šòpati se -am se nedov. ▶ mašiti se

šòpek¹ -pka m | urejen skupek narezanega, natrganega cvetja, navadno povezanega | izročiti šopek gostiteljici □ zastar. buket □ star. kita □ nar. pušelj □ neknoj. pog. pušeljc □ zastar. snopec □ knj.izroč. spletek □ star. šop □ neknoj. pog. pušeljček | manjši šopek |

šòpek² -pka m ▶ skupina 1 pp 4 | šop

šòpingcénter -tra m ▶ središče 4•

šòpiren -rna -o prid. ▶ bahav

šòpiriti -im nedov. kaj | postavljati kaj, zlasti perje v pokončni, štrleči položaj | Ptica šopiri perje □ ščeperiti

šòpiriti se -im se nedov. | dobivati pokončno, štrleče perje | Kokoš se šopiri □ ščeperiti se

GLEJ ŠE bahati se | postavljati se | vesti se pp 2

šòpirjenje -a s ▶ bahanje

šòpirnost -i ž ▶ bahavost

šòtiš -a m nardp. | ljudski ples v dvočetrtinskem taktu, pri katerem se udarja z nogami ob tla in ploska | zaplesati šotiš □ nardp. sotiš

šòtni -a -o prid. ▶ drobir 1•4 | tla 3•7

šòtnica -e ž vrtn. | prst iz preperle šote | primešati prsti šotnico □ vrtn. šotovka

šòtor -óra m | hiši podobna zložljiva priprava za začasno prebivanje, prenočevanje, navadno iz nepremočljive snovi | postaviti šotor □ ekspr. šotorček | majhen šotor |

PODPOMENKE jurta, kibitka, vigrvam

šòtorček -čka m ▶ šotor

šòtorišče -a s ▶ kamp | tabor•1 | taborišče

šòtoriti -im nedov. ▶ taboriti

šòtorjenje -a s ▶ taborjenje

šòtórka -e ž | kos šotorskega platna zlasti za zasilno zaščito pred padavinami, vetrom | razgrniti, zviti šotorko □ zastar. šotornica

šòtórni -a -o prid. ▶ kamp | platno•6

šòtórnicá -e ž ▶ šotorka

šòtornína -e ž ▶ šotorovina

šòtorovína -e ž | močna gosta tkanina iz tanjše preje, navadno impregnirana, ki se uporablja zlasti za šotore | izdelovati šotorovino iz konoplje □ zastar. šotornina

šòtórski -a -o prid. ▶ kamp | platno•6

šòtovka -e ž ▶ šotnica

šòvbíznis -a m ▶ industrija•10

špága -e ž ▶ vrvica

špágica -e ž ▶ vrvica

špáhtel -tla m ▶ lopatica 2

špájk -a m ▶ baldrijan

špájka -e ž

- bot. dvodomna špajka □ bot. kozlik

GLEJ ŠE baldrijan

špájza -e ž ▶ shramba 1

špaléta -e ž grad. | ploskev, ki v debelini stene omejuje odprtino oken, vrat | v špaleto vstaviti podboj □ um. ostenje

špalírka -e ž ▶ drevo•8

špalírni -a -o prid. ▶ drevo•8

špalírski -a -o prid. ▶ drevo•8

špámpet -a m ▶ postelja

špàn špána m ▶ župan •

špána -e ž ▶ igrati•7 | igrati se 2•2 | mlin 2

špánati -am nedov. ▶ igrati•7

špánati se -am se nedov. ▶ igrati se 2•2

špáncírati -am nedov. ▶ sprehajati se

špánc -nca m ▶ konj•10 | vino•8

špánga -e ž ▶ lasnica¹

španjél -a m | manjši lovski pes z visečimi uhlji in dolgo, valovito dlako | kupiti španjela □ lov. kokeršpanjel | navadno črne ali rjave barve | □ lov. špringeršpanjel | rjavo-bele barve ali črno-bele barve |

GLEJ ŠE pes pp 4

španjólec -lca m ▶ vino•8

španjólski -a -o prid. ▶ španski | vino•8

špánka -e ž ▶ otvoritev•3

španovíja -e ž ▶ družba 2 | sodelovanje • | sodelovati

špánska -e ž ▶ bolezen•17

špánski -a -o prid. | ki je v zvezi s Španci in Španijo | španska glasba □ zastar. španjolski

GLEJ ŠE asonanca • | bezeg•3 | bolezen•17 | jezik 3•59 | konj•10 | otvoritev•3 | ovira 1•3 | stena•3 | škorenj•2 | vetrč• | vino•8

špánščina -e ž ▶ jezik 3•59

špár -a m ▶ riba 1 pp 3

špáranje -a s ▶ varčevanje

špárati -am nedov. ▶ varčevati

špárgelj -glja m ▶ beluš

šparón -a m agr. | po obrezovanju preostali del mladike, navadno s pet do deset očesi, ki se prveže ali pusti prost | vezati šparone □ nar. prevéz

špárovček -čka m ▶ hranilnik

špárovec -vca m ▶ hranilnik | varčnež

špároven -vna -o prid. ▶ varčen

špárovnost -i ž ▶ varčnost

špartánski -a -o prid. ▶ skromen 2

špás -a m ▶ dogodek pp 1 | šala

špásati se -am se nedov. ▶ šaliti se 2

špásen -sna -o prid. ▶ smešen | šaljiv

špèc špèca m ▶ tožljivec

špèca -e ž ▶ tožljivec

špècar -ja m ▶ tožljivec

špècarka -e ž ▶ tožljivka

špècati -am nedov. ▶ tožiti 1

špeceríja -e ž ▶ blago¹ 1•6 | trgovina 3•8

špeceríjski -a -o prid. ▶ blago¹ 1•6 | trgovina 3•8

špeceríst -a m ▶ trgovec•3

špeciálen -lna -o prid. ▶ poseben

špecialitéta -e ž ▶ specialiteta

špeciálni -a -o prid. ▶ posebni

špeciálno prisl. ▶ posebno¹

špeciálnost -i ž ▶ posebnost 2

špèckáhla -e ž ▶ tožljivec

špedícija -e ž | podjetje, ki v domačem in mednarodnem prometu opravlja posle v zvezi z odpravo, odpravljanjem blaga, tovara | Uvoznik je sklenil pogodbo s špedicijo □ špediter

špedícijski -a -o prid. | ki je v zvezi s špedicijo | špedicijski stroški □ špediterski

špeditèr -ja m ▶ špedicija

špeditèrski -a -o prid. ▶ špedicijski

špégati -am nedov. ▶ gledati 5 | kukati²

špéglar -ja m ▶ očalar

špégli -ov m mn. ▶ očala

špèh špèha m ▶ rediti se | slanina | slanina ♦2 | tkivo ♦1

špehác -a m ▶ prašič ♦4

špehár -ja m ▶ prašič ♦4

špèhast -a -o prid. ▶ debel 2, 3 | zamaščen

špehàt -áta -o prid. ▶ debel 2, 3

špèhek -hka m ▶ slanina

špehòvka -e ž ▶ potica ♦3

špekulácija -e ž | posel, ki izkorišča padanje in dviganje cen na tržišču za hitro pridobivanje (velikega) dobička; ukvarjanje s takimi posli | *špekulacije na borzi*; *S špekulacijo je izgubil veliko denarja* □ *špekulativni posel* □ *špekuliranje* □ ekspr. *špekulacijski posel* □ slabš. *špekulantski posel* □ slabš. *špekulantstvo*

špekulacijski -a -o prid. ▶ špekulacija | špekulativni

špekulántski -a -o prid. ▶ špekulacija | špekulativni

špekulántstvo -a s ▶ špekulacija

špekulatívni -a -o prid. | ki je v zvezi s špekulacijo |

špekulativni nameni □ *špekulacijski* □ slabš. *špekulantski*

GLEJ ŠE špekulacija

špekulíranje -a s ▶ špekulacija

špelúnka -e ž ▶ beznica

špendáti -ám dov. in nedov. ▶ plačati 1 | porabiti 1

špendírati -am dov. ▶ porabiti 1

špetír -a m ▶ prepír

špetírati se -am se nedov. ▶ prepírati se | prerekati se

špic -a m | pes s kratko šilasto glavo, pokončnimi uhlji, gosto dlako in k hrbtu zavihanim repom | *dresirati špice*

□ pog. *špicelj*

špíca¹ -e ž

1. | vsak od podolgovatih, tankih kovinskih, lesenih delov, ki veže pesto s platiščem | *špice pri kolesu, motorju* □ obrt. *motoroga*

□ knj.izroč. *napera* □ knj.izroč. *naperek* □ knj.izroč. *prečka¹* □ obrt. *šiba*

□ neknoj. pog. *šprikla* □ redk. *žbica*

2. | vsaka od tankih kovinskih palic, ki podpirajo tkanino dežnika | *dežnik z zvito špico* □ *šiba* □ neknoj. pog. *šprikla*

□ redk. *žbica*

špíca² -e ž ▶ čipka | glava ♦2 | konica 1, 2

špicelj -clja m ▶ agent • | špic

špičák -a m ▶ čevelj ♦2

špičast -a -o prid. ▶ izbirčen | jezikav 1♦ | koničast | piker ♦ | suh¹ 2

špičasti -a -o prid. ▶ čevelj ♦2

špičiti -im nedov. ▶ ostriti 2 | šiliti

špičiti jih -im jih nedov. ▶ gosti jih

špička -e ž ▶ čipka

špičmoh -a m ▶ rovka

špijón -a m ▶ vohun

špijonážni -a -o prid. ▶ skupina ♦16

špijónček -čka m ▶ kukalo 2

špijonírati -am nedov. ▶ oprezovati | vohuniti 1

špijónski -a -o prid. ▶ afera •

špík -a m ▶ ostrica | vrh¹ 2

špikanje -a s ▶ zbadanje

špikati -am nedov. ▶ zbadati 3, 4 | žaliti 2

špikniti -em dov. ▶ zbsti 3, 4

špikniti se -em se dov. ▶ zbsti se

špilati -am nedov. ▶ igrati 2 | kartati

špilja -e ž ▶ jama 2 | votlina

špíncelj -clja m ▶ jabolko pp 3

špirála -e ž ▶ spirala

špírit -a m | alkohol, ki nastaja pri vrenju grozdnega in sadnega sladkorja v alkoholnih pijačah | *očistiti madež s špiritom* □ *gorilni*

špirit □ kem. *etanol* □ kem. *etilalkohol* □ kem. *etilni alkohol*

GLEJ ŠE etanol | gorilnik ♦ | kuhalnik • | metanol | zastarel •

špíritni -a -o prid. ▶ gorilnik ♦ | kuhalnik •

špíritov -a -o prid. ▶ kuhalnik •

špíritovka -e ž ▶ kuhalnik •

špirovec -vca m | tram ostrešja, ki sega od slemena do kapa | *pribiti letve na špirovce* □ knj.izroč. *lemež* □ nar. *roženica²* □ grad. *škarjevec* □ nar. *škarnica* □ grad. *škarnik*

špísar -ja m ▶ malomeščan

špitál -a m ▶ bolnišnica | sirotišnica | ubožnica

špitálski -a -o prid. ▶ bolnišnični

špiža -e ž ▶ jed 1

špógati -am dov. in nedov. ▶ žrtvovati

špógati si -am si dov. ▶ dovoliti si

špòn špóna m ▶ ocena 2♦2

špórt -a m

• 1. *kolesarski šport* □ kolesarjenje □ kolesarstvo 2. *konjeniški šport*

□ jahalni šport □ jahanje □ konjenišstvo 3. *padalski šport* □ padalstvo

4. *skakalni šport* □ skakanje

GLEJ ŠE atletika | boks³ | vzgoja ♦3

špórtni -a -o prid. | ki je značilen za športnike | *športno vedenje*

tekmovalcev □ knj.izroč. *športniški*

GLEJ ŠE avtomobil ♦14 | copata ♦1 | disciplina ♦1 | napoved ♦3 |

oddaja pp 2 | puška pp | ribič pp | ribolov 1 pp 4 | vzgoja ♦3 | zveza ♦4

špórtnica -e ž | ženska, ki goji šport | *vrhuška športnica* □ knj.

izroč. *fizikturnica*

špórtnik -a m | kdor goji šport | *tekmovanje mladih športnikov*

□ knj.izroč. *fizikturnik*

PODPOMENKE 1. *atlet* ↗, *boksar* ↗, *drsalec*, *dvigalec uteži*, *hokejist*, *judoist*, *kajakaš*, *kanuist*, *karateist*, *košarkar* ↗, *kotalkar*, *lokostrelec*,

nogometaš ↗, *odbojkar*, *plavalec* ↗, *ragbijist*, *rokoborec*, *rokometas*, *sabljač*, *sankač*, *skakalec* ↗, *skifist*, *smučar*, *tekač*, *vaterpolist*, *veslač*

2. *slalomist*, *smukač*, *veleslalomist* 3. *balonar*, *zmajar*

GLEJ ŠE avtomobil ♦14

špórtniški -a -o prid. ▶ športni

športologíja -e ž ▶ športoslovje

športoslòvje -a s | veda o športu | *fakulteta za športoslovje* □ *športologija*

špótati -am nedov. ▶ zmerjati

špótati se -am se nedov. ▶ oponašati 2 | posmehovati se

špránja -e ž ▶ odprtina | reža

špránjast -a -o prid. ▶ priprt | režast

šprícanje -a s ▶ škropljenje

šprícar -ja m ▶ brizganec

šprícati -am nedov. in dov. ▶ brizgati 1 | izostajati | izostati |

škropiti 1, 2

šprícniti -em dov. ▶ brizgniti 1, 2

šprikla -e ž ▶ klin 2 | palica | špica¹ 1, 2

špríngeršpanjél -a m ▶ španjel

špúla -e ž ▶ tuljava

šrafírani -a -o prid. ▶ črta 1♦5 | črtkani

šrafírati -am nedov. ▶ črtkati

šránga -e ž ▶ mitnica

šrávf -a m ▶ vijak 1

šríbar -ja m ▶ pisar 1

šrót -a m ▶ trganka

šš medm. ▶ pš | šc

štáb -a m ▶ generalštab

štacúna -e ž ▶ trgovina 3
štacúnar -ja m ▶ prodajalec | trgovec
štacúnarka -e ž ▶ prodajalka | trgovka
štacúnarski -a -o prid. ▶ prodajalski | trgovski 2
štacúnarstvo -a s ▶ trgovina 2
štacúnica -e ž ▶ trgovina 3
štacúnski -a -o prid. ▶ prodajalniški
štáfáza -e ž ▶ nepomemben povdk. 2
štáféta -e ž ▶ palica ♦20
štáfétni -a -o prid. ▶ palica ♦20
štájeriš -a m ▶ ples 1 pp
štájerka -e ž ▶ kokoš ♦6
štájerski -a -o prid. ▶ kokoš ♦6 | narečje ♦13
štájersčina -e ž ▶ narečje ♦13
štákora -e ž ▶ hodulja 1
štála -e ž ▶ hlev
štálnka -e ž ▶ svinjak
štampiljka -e ž | priprava z gumijastim negativom določene-
ga znaka, navadno pravokotne oblike | izdelovati štampiljke
□ nekñj. pog. štampelj □ žig ↗
♦ poslov.-uprav. datirna štampiljka □ prakt. sp. datirka
GLEJ ŠE žig 1
štámpre -a m ▶ žganjarček | šilce²
štáncar -ja m ▶ kamnosek
štánga -e ž ▶ palica ♦22 | ščititi 3
štánt štánta m ▶ čakališče | oddati 2 | okno 2 | stojnica
štántar -ja m ▶ prodajalec pp 2
štápa -e ž ▶ stopnica
štápe štáp ž mn. mn. v sin. nizu ▶ stopnice
štedílnik -a m
• železni štedílnik □ zastar. železno ognjišče
GLEJ ŠE plošča ♦3
štedíti -im nedov. ▶ varčevati
štedljív -a -o prid. ▶ varčen
štedljívost -i ž ▶ varčnost
štednja -e ž ▶ varčevanje
štéfan -a m | dvolitrska steklenica, navadno za vino | točiti iz
štéfana □ knj.izroč. dvojnjak
štéfanji -a -e prid. ▶ štefanovo
štéfanovo -ega s | v krščanskem okolju praznik sv. Štefana
26. decembra | blagosloviti konje na štefanovo □ štefanji dan
štefnjáti -ám nedov. ▶ stikati²
štéka -e ž ▶ zavitek 1
štékar -ja m ▶ vtičnica
štékatí -am nedov. ▶ razumeti 1
štékatí se -am se nedov. ▶ razumeti se
štékelj -klja m ▶ tečaj 1
štekljáč -a m ▶ rokovnjač
štekljáčar -ja m ▶ rokovnjač
štéklji -ev m mn. ▶ strnišče 2
štemán -a -o prid. ▶ domišljav
štemáti -ám nedov. ▶ ceniti¹ | ljubiti 1
štemáti se -ám se nedov. ▶ domišljav ♦
štémpelj -plja m ▶ kolek | štampiljka | žig 1
štempíhar -ja m ▶ hrust¹ | močen 1 povdk.
štempljáti -ám dov. in nedov. ▶ žigosati
šténga -e ž ▶ stopnica
šténge šténg ž mn. ▶ stopnice
štépa -e ž ▶ šiv ♦2
štépih -a m ▶ vodnjak

štérling -a m ▶ funt ♦
štérna -e ž ▶ vodnjak
štétev -tve ž ▶ popis ♦ | štetje
štéti štéjem nedov.
1. |imenovati števila po vrsti | štetí od ena do sto □ zastar. brojiti
□ star. številiti
2. s števnikom ali izrazom količine |izraža, da so pri osebkú sestavine,
deli v tolikšnem števílu, kot ga nakazuje števník ali izraz
količine | Njegova knjižnica šteje več tisoč knjig □ zastar. brojiti
□ pog. imeti □ publ. obsegati □ star. obsezati
GLEJ ŠE imeti 4 | prebirati 2 | preštévati | spadati 1 | tepsti |
uvrščati | veljati 1
štéti se štéjem se nedov. ▶ domišljav ♦
štéti si štéjem si nedov. ▶ ponosen ♦2
štétje -a s |imenovanje števíl po vrsti | štetje pri plesu □ zastar. štetev
GLEJ ŠE popis ♦
štévec -vca m
• 1. električni števec □ redk. tokomer 2. fiz. geigerjev števec □ fiz. geigerski
števec 3. elektr. trifazni števec □ elektr. trofazni števec
števílce -a s ▶ števílo 1, 2
števílčiti -im nedov.
1. kaj |označevati s števílko, navadno z zaporedno | števílčiti hiše
□ knj.izroč. numerirati
2. kaj |označevati strani, liste v knjigi, rokopisu z zaporedno
števílko, znakom | števílčiti knjigo □ knj.izroč. paginirati
števílčni -a -o prid. |ki je v zvezi s števílkami, števíli | števílčni
prikaz □ knj.izroč. numerični
GLEJ ŠE kod¹ pp | podatek ♦4 | števílo 2 | vrednost ♦11 | znak¹ 1♦4
števílčnica -e ž |del priprave z določenimi znaki, navadno s šte-
vílkami | števílčnica stenske ure □ števílčnik □ števílnik □ star. števílnica
števílčnik -a m ▶ števílčnica
števílčnost -i ž ▶ števílo 2
števílen -lna -o prid. ▶ velik 4
števíliti -im nedov. ▶ preštévati | računati 1 | štetí 1
števílka -e ž |znak za števílo | izbrisati števílko □ zastar. broj
□ nekñj. pog. cifra □ zastar. číslo □ star. numera □ ekspr. števílka
♦ 1. faksna števílka □ prakt. sp. faksštevílka 2. hišna števílka □ star. hišna
numera 3. ptt interna telefonska števílka □ prakt. sp. interna 4. ptt karak-
teristična števílka □ ptt značilna števílka 5. ptt klicna števílka □ števílka
telefona □ telefonska števílka 6. tekst. metrična števílka □ tekst. metrična
numeracija 7. osebna števílka □ prakt. sp. PIN □ prakt. sp. PIN-koda
8. zaporedna števílka □ zapovrstna števílka
PODPOMENKE arabske števílke, rimske števílke
GLEJ ŠE letnica 1 | nepomemben povdk. 2 | osmica 1 | sedmica 1 |
šestica 1 | števílo 1 | števílo 1♦7 | števílo 1♦9 | števílo 1♦10 |
števílo 1♦16 | števílo 1♦20
števílke -ílk ž mn., mn. v sin. nizu ▶ podatek ♦4
števílka -e ž ▶ števílka
števílni¹ -ih m mn. ▶ mnogi²
števílni² -e -a prid., mn. ▶ mnogi³
števílница -e ž ▶ števílčnica
števílnik -a m ▶ števílčnica
števílčnost -i ž ▶ števílo 2
števílo -a s
1. |kar izraža, koliko enot kaj obsega | povedati, zapisati števílo
□ zastar. broj □ nekñj. pog. cifra □ zastar. číslo □ ekspr. števílce □ pog. števílka
♦ 1. mat. algebráično števílo □ mat. algebrsko števílo 2. kem. atomsko
števílo □ fiz. vrstno števílo 3. mat. decimalno števílo □ mat. desetinsko
števílo 4. mat. desetiško števílo □ mat. dekadično števílo 5. mat. dvojiško
števílo □ mat. binarno števílo □ mat. diadno števílo 6. mat. istoimensko

število □ mat. enakoimensko število **7.** mat. liho število □ pog. liha številka
 □ mat. neparno število **8.** fiz. **machovo število** □ aer., žarg. mach **9.** nizko število □ pog. nizka številka **10.** okroglo število □ pog. okrogla številka
 □ pog. zaokrožena številka □ zaokroženo število **11.** teh. oktansko število
 bencina □ teh. oktanska vrednost bencina **12.** mat. relativno število
 □ mat. predznačeno število **13.** zgod. rimsko število □ zgod. indikcija
14. nardp. simbolno število □ nardp. simbolično število **15.** jezikosl. slovnico število □ jezikosl. gramatično število **16.** mat. sodo število □ mat. parno število □ pog. soda številka **17.** knj.zroč. srečnosno število □ knj.zroč. srečnosno število **18.** mat. trimestno število □ mat. tromestno število
19. mat. večimensko število □ mat. mnogoimensko število □ mat. raznoidmensko število **20.** visoko število □ pog. visoka številka **21.** fot. zaslonko število □ fot., žarg. zaslonka

PODPOMENKE **1.** celo število, decimalno število ↗, mešano število
2. deljivo število, nedeljivo število **3.** desetiško število ↗, dvojiško število ↗ **4.** dvoimensko število, enoimensko število, večimensko število ↗ **5.** dvomestno število, enomestno število, petmestno število, šestmestno število, štirimestno število, trimestno število ↗ **6.** imenovano število, neimenovano število **7.** iracionalno število, racionalno število **8.** liho število ↗, sodo število ↗ **9.** negativno število, pozitivno število **10.** nizko število ↗, visoko število ↗ **11.** občno število, posebno število **12.** praštevilo, sestavljeno število
2. |količina, izražena s številkami | *navesti število obiskovalcev*
 □ ekspr. *številce* □ knj.zroč. *številočnost* □ publ. *številočno stanje* □ knj.zroč. *številočnost*

GLEJ ŠE nepomemben povdk. 2 | pi¹ | potenca •1 | potenca •4 | ulomek | upoštevati 1

številski -a -o prid. ► premica •1 | sistem •24 | znak¹ 1•4

števka -e ž mat. |posamezni znak v številki| *Številke zapisujemo s številkami* □ mat. *cifra*

števnik -a m jezikosl. |pregibna beseda, ki izraža količino| *sklanjati števnik* □ jezikosl. *numerate*

◆ jezikosl. ločilni števnik □ jezikosl. disjunktivni števnik

PODPOMENKE glavni števnik, ločilni števnik ↗, množilni števnik, vrstilni števnik

štibál -a m ► golenica 1 | škorenj

štibála -e ž ► golenica 1 | škorenj

štíbelc -a m ► hiša 1•8 | sobica

štíbla -e ž ► steblo

štíbra -e ž ► davek

štih štíha m ► vzetek

štíharica -e ž ► rezača

štíhati -am nedov. ► lopatiti

štíma¹ -e ž ► glas 1

štíma² člen. ► prav² 2

štímán -a -o prid. ► domišljav

štímánost -i ž ► domišljavost

štímáti¹ -am nedov. ► pripravljati | urejati 2

štímáti² -ám nedov. ► ceniti² 2 | domnevati

štímáti se¹ -am se nedov. ► pripravljati se | živeti 4

štímáti se² -ám se nedov. ► domišljav ◆

štímunga -e ž ► občutje

štípéndij -a m ► intencija • | štipendija

štípéndija -e ž |denarna pomoč, ki jo daje kaka ustanova, skupnost za šolanje, strokovno izpopolnjevanje| *odobriti študentu štipendijo* □ zastar. *štipendij*

GLEJ ŠE sklad •7

štípéndijski -a -o prid. ► sklad •7

štípéndiranje -a s ► sklad •7

štiráč -a m ► četrtač

štíri¹ -- ž ► ocena 2•4 | štirica

štíri² -ih ž mn. ► zelo 1

štíríca -e ž |številka štiri| *napisati štíríco* □ prakt. sp. *štíri¹* □ pog. *štírka¹*

◆ igr. *pikova štírca* □ igr. *pikova štírka*

GLEJ ŠE ocena 2•4

štíridélni -a -o prid. |ki ima štiri dele| *štíridelna blazina*

□ *čtetverodelni*

GLEJ ŠE omara •2

štíridesetdánski -a -o prid. ► post ◆

štíridesetdnévni -a -o prid. ► post ◆

štíridimenzionální -a -o prid. |ki ima štiri dimenzije| *štíridimenzionalni svet* □ knj.zroč. *štírirazséžni*

štíriglásje -a s glasb. |glasbeni stavek za štiri glasove| *dvoglasje in štíriglasje* □ glasb. *čtetveroglasje*

štíriglásni -a -o prid. glasb. |ki je komponiran za štiri glasove| *štíriglasna skladba* □ glasb. *čtetveroglasni*

štírikápni -a -o prid. ► štirikapnica

štírikápnica -e ž arhit. |streha s štirimi nagnjenimi ploskvami za odtok vode| *dvokapnica in štírikapnica* □ arhit. *čtetverokapnica*

□ arhit. *štírikapna streha*

štírikolésni -a -o prid. ► vozilo pp 2

štírikolésnik -a m ► avtomobil •10

štírikót -a m ► ploskev •5 | štirikotnik

štírikóten -tna -o prid. |ki ima obliko štirikotnika| *štírikotna odprtina* □ *čtetverokoten* □ *čtetverooğeln* □ *čtetverooğlat* □ *štírioglat*

štírikótni -a -o prid. ► ploskev •5

štírikótnik -a m |kar je po obliki podobno liku, ki ima štiri kote| *štírikotnik dvorišča* □ *čtetverokot* □ *štírikot*

GLEJ ŠE čtetverokotnik

štírikrátni -a -o prid. |ki je štirikrat tolikšen| *štírikratna teža predmeta* □ *čtetverni*

štírilístni -a -o prid. |ki ima štiri liste| *štírilístna brošura* □ *čtetverolisti* □ *čtetverolistni*

štíriméstni -a -o prid. ► število 1 pp 5

štírimotórni -a -o prid. ► letalo •15

štírimotórnik -a m ► letalo •15

štírinadstrópni -a -o prid. ► hiša 1•13

štírinadstrópnicá -e ž ► hiša 1•13

štírinogáti -a -o prid. ► štirinožec

štírinógi -a -o prid. ► štirinožec

štírinóžec -žca m |žival, ki ima štiri noge| *štírinožci in dvonožci*
 □ *čtetveronoga žival* □ *čtetveronožna žival* □ *štírinoga žival* □ *štírinožna žival* □ *čtetveronožec* □ ekspr. *štírinogata žival*

štírinóžni -a -o prid. ► stol •4 | štirinožec

štírinóžnik -a m ► stol •4

štírioglát -áta -o prid. |ki ima obliko, kot bi imel štiri ogle|

štírioglat predmet □ *čtetverooğeln* □ *čtetverooğlat* □ star. *čtetverooğlat*

□ star. *štírivoglat*

GLEJ ŠE štirikoten

štíriósni -a -o prid. ► vagon •4

štíripasóvni -a -o prid. ► cesta •7

štíripasóvnicá -e ž ► cesta •7

štírirazrédni -a -o prid. ► šola¹ •16

štírirazrédnicá -e ž ► šola¹ •16

štírirazséžni -a -o prid. ► štiridimenzionalni

štíriróbi -a -o prid. ► letev •3

štíriróbni -a -o prid. ► letev •3

štíriróčni -a -o prid. ► skladba •3

štíriróčno nač. prisl. |izraža, da se kaj izvaja s štirimi rokami| *igrati klavirsko skladbo štíriróčno* □ *čtetveroróčno*

- štiristôpenjski** -a -o prid. ▶ menjalnik •3
- štiristôpični** -a -o prid. ▶ verz •8
- štiristôpni** -a -o prid. ▶ menjalnik •3 | verz •8
- štiristráni** -a -o prid. ▶ prizma •1
- štiristránični** -a -o prid. ▶ prizma •1
- štirištévni** -a -o prid. ▶ cvet •5
- štirivoglät** -áta -o prid. ▶ štirioglat
- štirivpréga** -e ž ▶ četverovprega
- štirivrstíčni** -a -o prid. ▶ kitica •2 | pesem 1•12
- štirivrstíčnica** -e ž ▶ pesem 1•12
- štirivrstni** -a -o prid. ▶ kitica •2 | štirivrstnik
- štirivrstnik** -a m agr. |ječmen, v katerem so zrna navidezno v štirih vrstah| *dvovrstnik in štirivrstnik* □ agr. *četverovrstni ječmen* □ agr. *križavec* □ agr. *štirivrstni ječmen*
- štirják** -a m nar. |prostorninska mera, navadno za vino, približno 140 l| *štirjak vina* □ nar. *štirka*¹
- GLEJ ŠE** četrtak | kvadrat | novc pp 2 | sod¹
- štirjáški** -a -o prid. ▶ kilometer • | kvadraten
- štirje** štíri -i glav. štev. |izraža število štiri| *Vsi štirje otroci so uspešni; Niti štiri hiše mu niso dovolj* □ redk. *četvero imeti četvero otrok*
- štírka**¹ -e ž ▶ ocena 2•4 | štírca | štírca • | štírjak
- štírka**² -e ž ▶ škrob 2
- štírkati** -am nedov. ▶ škrobiti
- štóber** -bra m ▶ čelešnik 2
- štóf** -a m ▶ blago¹ 2
- štófa** -e ž ▶ blago¹ 2
- štòk** -òka m ▶ podboj | storž •
- štókati** -am nedov. ▶ mečkati 1 | suvati
- štókavski** -a -o prid. ▶ narečje •14
- štókavščina** -e ž ▶ narečje •14
- štókniti** -em dov. ▶ dregniti | suniti
- štóp** -a m ▶ avtostop
- štópanje** -a s ▶ avtostop
- štópar** -ja m ▶ avtostopar
- štóparica** -e ž |ura, ki se sproži in ustavi s pritiskom na gumb| *meriti čas tekmovalca s štóparico* □ redk. *časomernica* □ šport. *kronometer*
- štóparka** -e ž ▶ avtostoparka
- štópati** -am nedov. ▶ potovati •
- štór** -a m |po podiranju drevja preostali del debla| *trhel štór* □ drevesni *štór* □ nar. *čok* □ knj.izroč. *panj* □ knj.izroč. *parobek* □ zastar. *porobek* □ nar. *smolenjak* □ ekspr. *štóreck* |majhen štór| **GLEJ ŠE** bet | kocen | neroden² povdk. | nerodnež
- štórast** -a -o prid. ▶ neroden² | okoren 2
- štórastó** prisl. ▶ nerodno | neuglajeno
- štóreck** -čka m ▶ bet | kocen | štór
- štórija** -e ž ▶ afera | dogodek | doživljaj | izmišljotina | zgodba 1
- štórja** -e ž ▶ štukatura
- štórjica** -e ž ▶ zgodba 1
- štórklja** -e ž |velika močvirska ptica selivka z belim perjem po telesu, črnimi perutmi in dolgimi golimi nogami| *Štorklja je gnezdila na strehi* □ nar. *štrk* □ ekspr. *žabogolt*
- štórkljác** -a m ▶ neroden² povdk. | nerodnež
- štórkljánje** -a s ▶ hoja¹ 1 pp 5 | hoja¹ 1 pp 6
- štórkljast** -a -o prid. ▶ neroden² | okoren 1
- štórkljáti** -ám nedov. ▶ hoditi 1 | hoditi 1 pp 7 | hoditi 1 pp 8
- štórkljež** -a m ▶ neroden² povdk. | nerodnež
- štórovce** -vca m gozd. |drevo, zraslo iz poganjka na štoru| *posekati štorovce* □ gozd. *panjevec*
- štórovína** -e ž ▶ les pp
- štórovka** -e ž ▶ goba pp 3 | mraznica | prst² pp 2
- štós** -a m ▶ dogodek pp 1 | šala | šaljiv •
- štósen** -sna -o prid. ▶ smešen
- štosêr** -ja m ▶ šaljivec
- štosêrski** -a -o prid. ▶ šaljiv
- štosêrskost** -i ž ▶ šaljivost
- štráca** -e ž ▶ cunja
- štradón** -a m ▶ cesta pp 3
- štrájk** -a m ▶ stavka
- štrájkati** -am nedov. ▶ stavkati
- štrájkovni** -a -o prid. ▶ odbor •2
- štráma** -e ž ▶ neumnež
- štrámast** -a -o prid. ▶ neumen¹ | neumen² 1
- štramáti** -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp 2
- štramljè** -éta m ▶ neumnež
- štrapác** -a m ▶ napor
- štrapácen** -cna -o prid. ▶ naporen | trpežen
- štrapacírati** -am nedov. ▶ delati 1 pp 4 | garati²
- štrapón** -a m ▶ zamašek
- štrávbe** štráv b ž mn. ▶ flancati¹
- štrbúnk¹** -a m ▶ padec 1 | stranišče •2
- štrbúnk²** posnem. medm. |posnema zamolkel glas pri padcu (v vodo)| *Štrbunk, je padel v vodo* □ blunk □ plunk
- štrbúnkati** -am nedov. ▶ padati 1 | skakati
- štrbúnkniti** -em dov. ▶ pasti¹ 1 | skočiti
- štríc** -a m ▶ brizg
- štrícati** -am nedov. *kaj* |slišno, s silo izmetavati, razprševati| *štrcati vodo iz ust* □ prskati
- GLEJ ŠE** brizgati 1 | škropiti 2
- štrícelj** -clja m |po rezanju, sekanju preostali del navadno tanjšega debla, stebela, veje| *štrclji hrasta* □ redk. *krclj* □ ekspr. *okrnek* □ nar. *štrkelj*
- štrícjast** -a -o prid. |ki ima štrclje| *štrcljasto drevo* □ redk. *krcljast*
- štríciniti** -em dov. *kaj* |slišno, s silo izvreči, razpršiti| *štrciniti slino skozi zobe* □ ekspr. *prskniti* □ ekspr. *prsniti*
- GLEJ ŠE** brizgniti 1, 2
- štréna** -e ž ▶ pramen | predeno
- štrénast** -a -o prid. ▶ pramenast
- štréncati** -am nedov. ▶ šepati
- štrénica** -e ž ▶ predeno
- štrgljáti** -ám nedov. ▶ čohati 2
- štríga** -e ž ▶ čarovnica
- štrigelj** -glja m ▶ čohalo
- štrigljáti** -ám nedov. ▶ čohati 2
- štrihan** -a -o prid. ▶ poln 1•
- štrihati** -am nedov. ▶ barvati | pleskati¹
- štrik** štríka m ▶ vrv
- štrikani** -a -o prid. ▶ pleteni
- štrikati** -am nedov. ▶ plesti 1
- štrík** -a m ▶ štorklja
- štríkati** -am nedov. ▶ brizgati 1 | švigati
- štríkavec** -vca m ▶ fant 1
- štríkclj** -klja m ▶ štrcelj
- štríkniti** -em dov. ▶ brizgniti 1, 2
- štrlèč** -éča -e prid. |ki je, stoji v položaju pravokotno na podlago, stran od česa| *pogladiti si štrleče lase* □ star. *strčeč* □ knj.izroč. *stršeč*
- štrléti** -ím nedov.
1. |biti, stati v položaju pravokotno na podlago, stran od česa| *Pogladil si je lase, da mu ne bi štrléli* □ star. *strčati* □ knj.izroč. *stršati*

2. |segati nad okolico| *Dimniki so štrleli v nebo* □ star. **strčati**

□ ekspr. **strmeti** □ star. **strmoleti**

GLEJ ŠE gledati 3 | moleti

štroptánje -a s ▶ škrobotanje

štroptáti -ám nedov. ▶ škrobotati

štrtinjak -a m ▶ četrtnjak

štruca -e ž

1. |podolgovato oblikovani kruh| *prerezati štruco čez pol* □ **štruca kruha** □ nar. **pinka**

◆ **francoska štruca** □ pog. bageta

2. ljubk. |nekdaj vretenasto poviti dojenček| *popestovati štruco*

□ ljubk. **štručka**

GLEJ ŠE pogača 2

štrúcarica -e ž |poletna solata z valjasto glavo| *saditi štrucarico*

□ knj.izroč. **vezanka** □ vrtn. **vezivka**

štrúčica -e ž ▶ štručka 1, 2

štrúčka -e ž

1. |majhni štruci podobno pecivo| *zapečena štručka* □ redk. **kruhek**

□ ekspr. **štručica**

2. |kar je podobno štručki| *štručka masla* □ ekspr. **štručica**

GLEJ ŠE štruca 2

štrúdelj -dlja m ▶ zavitek 2 | zavitek 2•1

štrúkeljc -a m ▶ štrukeljček

štrúkeljček -čka m ekspr. |manjše pecivo iz kvašenega razvaljanega in zvitega testa z različnimi nadevi| *speči štrukeljček*

□ ekspr. **štrukeljč**

GLEJ ŠE otrok 1 pp 1

štrúklji -ev m mn.

• sirovi štruklji □ skutni štruklji

študént -énta m |kdor si pridobiva izobrazbo na višji ali visoki šoli| *predavati študentom* □ knj.izroč. **akademik** □ zastar. **studiozus**

□ iron. **šudentek** □ knj.izroč. **vseučiliščnik** □ zastar. **vseučiliški dijak**

□ **sholar** |v srednjem veku| □ **sholast** |v srednjem veku|

◆ **1.** **dodiplomski študent** □ šol., žarg. **dodiplomec** **2.** **podiplomski študent** □ šol., žarg. **podiplomec**

PODPOMENKE izredni študent, redni študent

GLEJ ŠE dijak

šudentarija -e ž ekspr. |študenti kot skupnost| *vesela študentarija* □ ekspr. **šudentovstvo**

študéntek -tka m ▶ študent

študéntka -e ž |ženska, ki si pridobiva izobrazbo na višji ali visoki šoli| *študentke in dijakinje*

□ knj.izroč. **akademičarka**

šudentovánje -a s ▶ študij

šudentováti -újem nedov. ▶ študirati

študéntovski -a -o prid. ▶ študentski

študéntovstvo -a s ▶ študentarija

študéntski -a -o prid. |ki je v zvezi s študenti| *študentske navade*

□ **študentovski**

štúdiij -a m |šolanje zlasti na višji ali visoki šoli| *posvetiti se študiju*

□ zastar. **nauki** □ ekspr. **šudentovanje** □ knj.izroč. **študije** □ knj.izroč. **študiranje**

□ star. **uki**

◆ **1.** **akademski študij** □ zastar. **akademični študij** □ zastar. **akademiški študij** **2.** **dodiplomski študij** □ **drugostopenjski študij** □ študij na drugi stopnji **3.** **kabinetni študij** □ **kabinetski študij** **4.** **podiplomski študij**

□ knj.izroč. **postdiplomski študij** □ študij na tretji stopnji □ **tretjestopenjski študij** **5.** **pravni študij** □ **pravniški študij** □ zastar. **pravoslovni študij**

6. **študij na prvi stopnji** □ **prvostopenjski študij** **7.** **tehniški študij**

□ knj.izroč. **politehniški študij** **8.** **univerzitetni študij** □ knj.izroč. **vseučiliški študij**

PODPOMENKE 1. **agronomski študij**, **farmaceutski študij**, **geodetski študij**, **medicinski študij**, **pravni študij**, **tehniški študij**, **vetinarski študij** **2.** **dodiplomski študij**, **podiplomski študij**

3. **enopredmetni študij**, **dvopredmetni študij** **4.** **enostopenjski študij**, **dvostopenjski študij**, **tristopenjski študij** **5.** **izredni študij**, **redni študij**

6. **specialistični študij**, **univerzitetni študij**, **visokošolski študij**

štúdiija -e ž ▶ razprava 2

štúdiije -ij ž mn., mn. v sin. nizu ▶ študij

štúdijski -a -o prid. ▶ semester

štúdiran -a -o prid. ▶ izobražen

štúdiranec -nca m ▶ izobraženec

štúdirani -ega m ▶ izobraženec

štúdiranje -a s ▶ študij

štúdirati -am nedov. |pridobivati si izobrazbo zlasti na višji ali visoki šoli| *Njegov najstarejši sin študira* □ pog. **šolati se** □ ekspr. **študentovati** □ zastar. **učiti se**

◆ **1.** **študirati farmacijo** □ pog. **šolati se za farmacevta** □ pog. **študirati za farmacevta** □ redk. **študirati za lekarnarja** □ zastar. **učiti se za lekarnarja** **2.** **študirati medicino** □ pog. **šolati se za zdravnika** □ pog. **študirati za zdravnika** □ knj.izroč. **študirati zdravilstvo** □ knj.izroč. **študirati zdravstvo** □ zastar. **učiti se za zdravnika** **3.** **študirati pravo** □ pog. **šolati se za pravnika** □ zastar. **študirati pravico** □ zastar. **učiti se za pravnika**

4. **študirati tehniko** □ star. **študirati inženirstvo**

PODPOMENKE izredno študirati, redno študirati

GLEJ ŠE predelovati 3 | premišljevat 2 | presojeti

štúk¹ -a m ▶ štukatura

štúk² štúka m ▶ nadstropje

štúka -e ž ▶ strmoglavac

štúkasti -a -o prid. ▶ strop •5

štukatúra -e ž um. |okrasek iz štuca na stropih, stenah| *pozlačena štukatura* □ nar. **štorja** □ um., žarg. **štuk¹**

štukatúrni -a -o prid. ▶ strop •5

štukatúrnik -a m ▶ žebelj pp

štukírani -a -o prid. ▶ strop •5

štúla -e ž |izbočeni del klobuka| *klobuk s širokimi krajci in nizko štulo* □ star. **dulo**

GLEJ ŠE našobiti se

štúlast -a -o prid. ▶ jezen¹ 1 | nejevoljen

štúlež -a m ▶ vsiljivec 2

štúlit se -im se nedov. ▶ vmešavati se | vsiljevati se 1

štúmf -a m ▶ nogavica

štúpa -e ž ▶ posip | prašek 1

štúpati -am nedov. ▶ posipati | potresati 1

štuporámo nač. prisl. |izraža, da se koga prenaša na hrbtu ali na plečih| *nesti otroka štuporamo* □ nar. **cicibaci** □ nar. **cucoramo**

□ nar. **kalonce**

štúrbataljón -a m ▶ bataljon •1

šúbara -e ž ▶ kučma

šúft -a m ▶ nesramen 2 povdk. | nesramnež

šúkovtič -vtiča m ▶ vtič •2

šúkovtičnica -e ž ▶ vtičnica •

šúm -a m ▶ hrup 2 | šumenje

šúma -e ž ▶ gozd 1 | gozd 1•5

šumástiti -im nedov. ▶ šumeti

šumé prisl. ▶ šumeče

šumèč -éča -e prid. |ki omogoča, povzroča šumenje| *šumeči gozdovi* □ knj.izroč. **šumen** □ **šumljav** |ki na rahlo šumi| *šumljavo listje*

□ knj.izroč. **šumoten** |ki pritajeno šumi|

šuméče nač. prisl. |izraža, da dejanje poteka tako, da se slišijo neizraziti, nezveneči, med seboj pomešani glasovi| *Voda je šumeče*

pršela na vse strani □ s šumom □ knj.izroč. s šumotom □ knj.izroč. šume
□ knj.izroč. šumno □ šumljaje |z rahlim šumenjem| Ob poti šumljaje
teče potoček

šuméči -a -e prid. ► tableta¹ ♦4

šumen -mna -o prid. ► hrupen | šumeč

šuménje -a s |neizraziti, nezveneči, med seboj pomešani
glasovi| poslušati šumenje listja; tiho šumenje reke □ šum
□ nar. sopot □ ekspr. šušljanje □ redk. švist švist svilenega krila
□ šelestenje □ šumljanje

šuménka -e ž ► tableta¹ ♦4

šuméti -ím nedov. |dajati neizrazite, nezveneče, med seboj
pomešane glasove| Drevje šumi v vetru; Morje tiho šumi
□ ekspr. šušljati □ šelesteti □ šumljati □ knj.izroč. šumastiti |glasno
šumeti| □ knj.izroč. šumotati

šumévec -vca m ► šumnik¹

šumljaje prisl. ► šumeče

šumljánje -a s |rahlo šumenje| šumljanje potoka □ knj.izroč. šumot
□ knj.izroč. šumotanje

šumljati -ám nedov. |na rahlo šumeti| Valovi tiho šumljajo
□ knj.izroč. šumotati □ knj.izroč. šumotljati

šumljav -áva -o prid. ► šumeč

šumnik¹ -a m jezikosl. |soglasnik, tvorjen na sprednjem nebu s
priporo ali z zaporo, ki preide v priporo| sičniki in šumniki
□ jezikosl. šumevec

šumnik² -a m ► slapič

šumno prisl. ► šumeče

šumòt -òta m ► šumljanje

šumotánje -a s ► šumljanje

šumotáti -ám nedov. knj.izroč. |pritajeno šumeti| Listje šumota
□ knj.izroč. šumotljati |rahlo, pritajeno šumeti|

GLEJ ŠE šumljati

šumóten -tna -o prid. ► šumeč

šumotljati -ám nedov. ► šumljati | šumotati

šúmski -a -o prid. ► gozdni

šúnd -a m slabš. |delo s področja umetnosti, ki je brez umetniške
vrednosti| brati, prodajati šund □ slabš. kič □ ekspr. plaža²
♦ 1. slabš. filmski šund □ ekspr. filmska plaža □ slabš. filmski kič
2. slabš. literarni šund □ ekspr. literarna plaža □ slabš. literarni kič
□ slabš. šundliteratura

šúnder -dra m ► hrup 1, 2 | trušč

šúndliteratúra -e ž ► šund ♦2

šúnka -e ž ► gnjat

šúntanje -a s ► hujskanje

šúntar -ja m ► hujskač

šúntati -am nedov. ► hujskati

šúp -a m ► odgon

šúpa -e ž ► listnjak

šúpelj -plja -e prid. ► puhel | votel

šupljína -e ž ► votlina | votlina ♦2

šús -a m ► ocena 2 ♦2 | strel

šusténje -a s ► šelestenje

šustéti -ím nedov. ► šelesteti

šušljánje -a s ► šumenje

šušljati -ám nedov. ► govoriti 1 | šepetati 1 | šešljati | šumeti

šušljati si -ám si nedov. ► šepetati si

šušmár -ja m slabš. |kdor nestrokovno, površno opravlja
kako delo| ločevati med strokovnjaki in šušmarji □ slabš. amater¹
□ slabš. diletant¹

GLEJ ŠE diletant²

šušmárjenje -a s ► šušmarstvo

šušmárka -e ž slabš. |ženska, ki nestrokovno, površno opravlja kako
delo| težavno sodelovanje s šušmarko □ slabš. amaterka □ slabš. diletantka

šušmárski -a -o prid. slabš. |ki je v zvezi s šušmarji ali šušmar-
stvom| šušmarska nenatančnost □ slabš. amaterski □ slabš. diletantski

šušmársko nač. prisl. slabš. |izraža nestrokovno, površno opra-
vljanje kakega dela| šušmarsko se lotiti naloge □ slabš. amatersko
□ slabš. diletantsko

šušmárstvo -a s slabš. |nestrokovno, površno opravljanje kakega
dela| očitati komu šušmarstvo □ slabš. amaterizem □ slabš. amater-
stvo □ slabš. diletantizem □ slabš. diletantstvo □ slabš. nestrokovnjaštvo
□ slabš. šušmarjenje

šušnjati -ám nedov. ► šešljati

šuštar -ja m ► čevljar

šuštarski -a -o prid. ► čevljarstvo | stolček ♦

šušténje -a s ► šelestenje

šuštéti -ím nedov. ► šelesteti

šuštrati -am nedov. ► delati 1 pp 2

šúta -e ž ► gramoz

šútašt -a -o prid. ► neumen¹ | neumen² 1

šváb -a m zool. |ščurku podobna žuželka, ki živi v hišah| V
shrambi so se zaredili švabi □ nar. rus¹

švabobránec -nca m ► domobranec

švábški -a -o prid. ► nemški

švábščina -e ž ► jezik 3 ♦41

švadron -a m ► eskadron

švadronêr -ja m ► bahač | bahav povdk.

švadronirati -am nedov. ► bahati se

švéder -dra m ► čevelj

švédra -e ž ► šepavi

švédrast -a -o prid. ► šepast

švedráti -ám nedov. ► hoditi 1 pp 8

švedràv -áva -o prid. ► šepast

švédski -a -o prid. ► kozolec ♦ | vžigalica ♦2

švérc švérc m ► tihotapljenje | tihotapstvo

švércanje -a s ► tihotapljenje

švércar -ja m ► tihotapec

švércarka -e ž ► tihotapka

švércarski -a -o prid. ► tihotapski

švércati -am nedov. ► tihotapiti

švígašvága¹ -e m ► preračunljivec

švígašvága² povdk. ► preračunljiv povdk.

švígati -am nedov. s prislovnim določilom |nenadoma, za kratek čas

se pojavljati, prikazovati kje| Bliski so švigali na vse strani

□ ekspr. šinjati □ ekspr. štrkati Iskre so štrkale na vse strani

GLEJ ŠE leteti pp 1 | ošvrkavati | prešinjati | švrkati | tekati

švígelj -glja m ► dolgin | suhec | šviglja

švíglja -e ž nar. |zelo dolga in tanka palica| zamahniti s švigljo

□ nar. švigelj

GLEJ ŠE dolgin | dolginka | suhec

švígljast -a -o prid. ► dolginast | suh¹ 2 | vitek

švígniti -em dov. s prislovnim določilom |nenadoma, za kratek čas

se pojaviti, prikazati kje| Blisk je švignil čez nebo □ knj.izroč. lizniti

□ zastar. sukčiti □ ekspr. šiniti □ ekspr. zalizati

GLEJ ŠE ošiniti | prešiniti | steči¹ 1 | švrkniti

švíndel -dla m ► goljufiga | prevara

švísniti -em dov. ► švistniti 1, 2

švíst -a m |oster, sikajoč glas| zaslišati švist biča □ svist □ svišč¹

GLEJ ŠE šumenje

švistèč -éča -e prid. |ki daje ostre, sikajoče glasove, zlasti pri
premikanju po zraku| švisteče puščice □ svisteč □ sviščèč

švístenje -a s |ostri, sikajoči glasovi| *slišati švístenje listja*

□ svístenje

švístéti -ím nedov.

1. |zelo hitro se premikati po zraku z ostrim, sikajočim glasom; dajati oster, sikajoč glas| *Puščice so švístele nad glavami; Kose so švístele* □ svísteti □ sviščati

2. *s čim* |s tankim predmetom mahati po zraku, da se sliši oster, sikajoč glas| *švísteti z bičem* □ svísteti □ sviščati

GLEJ ŠE leteti pp 1

švístniti -em dov.

1. |zelo hitro se premakniti po zraku z ostrim, sikajočim glasom; dati oster, sikajoč glas| *Krogla je švístnila nad njegovo glavo; Žica se je pretrgala in švístnila* □ svísniti □ svístniti □ švístniti □ zasviščati □ star. zašvístniti

2. *s čim* |s tankim predmetom zamahniti po zraku, da se sliši oster, sikajoč glas| *švístniti z bičem* □ svísniti □ svístniti □ švístniti

švôh¹ -- -- prid. ► šibek 1, 2, 3

švôh² povdk. ► slaboten²

švrčkati -am nedov. ► žvrkljati

švrčniti -em dov. ► steči¹ 1

švrk¹ -a m |udarec, navadno s tankim, prožnim predmetom|

švrk z bičem □ redk. ošvrk

švrk² posnem. medm.

1. |posnema glas pri udarcu, zamahu, navadno s tankim prožnim predmetom| *Švrk, švrk, ga je tepel s šibo* □ huš □ hušk

□ všč

2. |izraža nagel premik, prelet| *Švrk, je nekaj švignilo mimo* □ huš

□ hušk □ všč

švrkati -am nedov. *kaj* |udarjati, navadno s tankim, prožnim

predmetom| *švrkati konja* □ nekuj. pog. flikati □ nar. šligati

□ nar. šmickati □ ekspr. švigati

GLEJ ŠE kritizirati | tekati

švrkec -kca m ► pokec 1

švrkniti -em dov. *kaj* |udariti, navadno s tankim, prožnim

predmetom| *švrkniti konja z bičem* □ nekuj. pog. flikniti □ ekspr. oplaziti

□ nar. osmukniti □ ekspr. ošiniti □ ekspr. ošvigniti □ ekspr. ošvrkati

□ ekspr. ošvrkniti □ ekspr. pricvrkniti □ ekspr. švigniti

GLEJ ŠE steči¹ 1

T

tà¹ prisl. ▶ tam¹ | tja¹

tá² posnem. medm. | posnema glas pri streljanju | *Ta, ta, ta, je zaropotala strojnica* □ **pok²** *Pok, pok, pok, je streljal s puško* □ **ratata** □ **tak²** □ **trr** *Nenadoma je zapokalo: ta ta ta, trr, trr* □ **tt** *Tt, tttt je zapokalo*

GLEJ ŠE la | uf 2

tá³ tá tó kaz. zaim. | izraža osebo ali stvar, o kateri se pripoveduje | *Doma živi samo še oče. Ta je že precej v letih* □ zastar. **isti¹** □ star. **taisti**

GLEJ ŠE kateri koli | prizadevati si

tabéla -e ž ▶ razpredelnica

tabélica -e ž ▶ razpredelnica

tábelni¹ -a -o prid. ▶ tabelski

tábélni² -a -o prid. ▶ razpredelnični

tábelski -a -o prid. | ki je v zvezi s tablo | *tabelski prikaz učne snovi* □ **tabelni¹**

tabêrna -e ž ▶ gostilna

tábés dorsális -a ~ m med. | usihanje hrbtnega mozga | *zdraviti tabes dorsalis* □ med. **dorzalni tabes**

tábla -e ž

1. | plošča, na kateri je kaj napisano, označeno | *obesiti tablo nad trgovino* □ **tablica** | majhna |

◆ **reklamna tabla** □ knj.izroč. **reklamni ščit**

2. | navadno temna plošča, na katero se piše s kredo | *pobrisati tablo* □ **šolska tabla**

◆ šol. **pametna tabla** □ šol. **interaktivna tabla**

3. | plošča, ki zapolnjuje odprtino v osnovnem okviru vrat | *izbiti tablo iz vrat* □ star. **vkład** □ star. **vkłada**

GLEJ ŠE **deska** •4 | **kažipot** | **plošča** •5 | **plošča** •8 | **slika** 1

tabléta¹ -e ž | zdravilo navadno v obliki okrogle ploščice | *použiti tableto s kozarcem vode* □ farm. **pastila** □ **tabletká** | majhna |

◆ 1. **tableta aspirina** □ pog. **aspirin** 2. **kontracepcijska tableta** □ farm. **kontracepcijska pilula** □ knj.izroč. **protispočetna pilula** 3. **farm. sulfonamidna tableta** □ farm. **sulfamidna tableta** □ prakt. sp. **šumenka** 5. **uspavalna tableta** □ farm. **uspavalna pilula**

tabléta² -e ž ▶ pladenj

tablétka -e ž ▶ tableta¹

táblca -e ž

• 1. **avt. registrska tablica** □ **avt. evidenčna tablica** 2. **mat., zgod. računska tablica** □ **mat., zgod. abak**

GLEJ ŠE **kartica** •3 | **računalnik** •4 | **tabla** 1

táblce -ic ž mn.

• **mat. logaritemske tablice** □ **mat. logaritmične tablice** □ **mat. logaritmovnik**

táblčni -a -o prid. ▶ računalnik •4

tabloíd -a m | dnevnik ali tednik, ki vsebuje veliko slikovnega gradiva in kratkih, pogosto nepreverjenih, senzacionalnih novic, navadno o znanih osebah | *To je novica za tabloid* □ publ. **rumeni časopis**

tábor -a m

1. | utrdba za obrambo kmečkega prebivalstva pred Turki od srede 15. do konca 16. stoletja, navadno ob cerkvi na vzpetini | *Vaščani so se zatekli v tabor* □ **turški tabor**

2. **zgod.** | od 1868 do 1871 množično politično zborovanje na prostem z zahtevami po zedinjeni Sloveniji in enakopravnosti slovenskega jezika v uradih in šolah | *pomen taborov za utrjevanje narodne zavesti* □ **narodni tabor**

• 1. **vojaški tabor** □ zastar. **ležišče** □ voj., žarg. **logor** □ star. **ostrog** □ star. **stan³** □ vojaško šotorišče □ vojaško taborišče 2. **alp. bazni tabor** □ alp. **bazno taborišče**

GLEJ ŠE **blok** 3 | **kamp** | **vodja** 1•6

táborec -rca m zgod. | udeleženec (narodnega) tabora | *Pridružil se je taborcem* □ zgod. **taborit** □ zgod. **taborjan**

taborišče -a s | skupek navadno preprostih stavb, naprav za začasno bivanje večjega števila ljudi | *urediti taborišče* □ **šotorišče** □ knj.izroč. **taboriščno naselje**

• **koncentracijsko taborišče** □ voj., žarg. **kacet** □ voj., žarg. **kampo** □ voj., žarg. **lager** □ voj., žarg. **logor**

GLEJ ŠE **tabor** •2

taboriščni -a -o prid.

1. | ki je v zvezi s taboriščem | *taboriščni red* □ **taboriški**

2. | ki je v zvezi s koncentracijskim taboriščem | *taboriščne žrtve* □ **taboriški** □ voj., žarg. **lagerski**

GLEJ ŠE **taborišče**

taboriščnica -e ž | ženska, ki je internirana v taborišču | *trpljenje taboriščnic* □ **interniranka**

taboriščnik -a m | kdor je interniran v taborišču | *izstradani taboriščniki* □ **interniranec** □ voj., žarg. **kacetar** □ voj., žarg. **kacetnik** □ voj., žarg. **lagersaš**

taboriški -a -o prid. ▶ taboriščni 1, 2

taborít -a m ▶ husit | **taborec**

taboríti -ím nedov. | bivati, živeti v šotoru | *taboriti ob reki* □ **kampirati** □ **šotoriti** □ knj.izroč. **kočevati** □ zastar. **taborovati**

taborján -ána m ▶ **taborec**

taborjênje -a s | bivanje, življenje v šotoru | *pripraviti se za taborjenje* □ **kampiranje** □ **šotorjenje**

táborni -a -o prid. | ki je v zvezi s taborom | *taborni prostor* □ **taborski**

GLEJ ŠE **cerkev** 1•5 | **ogenj** •7

tábornica -e ž | članica mladinske organizacije, ki goji taborjenje, življenje v naravi | *sodelovanje tabornic* □ **čebelica** | iz skupine najmlajših | □ **gozdovnica** | nekdej |

tábornik -a m | član mladinske organizacije, ki goji taborjenje, življenje v naravi | *postati tabornik* □ **gozdovnik** | nekdej | □ **medvedek** | iz skupine najmlajših |

táborniški -a -o prid. | ki je v zvezi s taborniki, taborništvom | *taborniško gibanje* □ **gozdovski**

GLEJ ŠE **ruta**¹ pp 2

táborništvo -a s | dejavnost, gibanje, ki goji zlasti taborjenje, življenje v naravi | *razvijati taborništvo* □ **gozdovskištvo**

taborováti -ujem nedov. ▶ **taboriti**

taborovátdja -e m ▶ **vodja** 1•6

táborski -a -o prid. ▶ **cerkev** 1•5 | **ogenj** •7 | **taborni**

tábrh -a m ▶ **dnina** 1

tábrhar -ja m ▶ dninar
tabú -ja m ▶ tabuizirati
tabuírani -a -o prid. ▶ tabuizirani
tabuírati -am nedov. ▶ tabuizirati
tabuístični -a -o prid. ▶ tabuizirani
tabuizírani -a -o prid. |ki ga ni mogoče kritično presojeti, obravnavati| *tabuizirani pojem* □ knj.izroč. **tabuirani** □ knj.izroč. **tabuistični** □ knj.izroč. **tabujski**
GLEJ ŠE tema¹ •
tabuizírati -am nedov. *kaj* |izvzeti iz kritične obravnave| *tabuizirati smrt* □ *delati tabu iz česa* □ *delati za tabu kaj* □ knj.izroč. **tabuirati**
tabújski -a -o prid. ▶ tabuizirani
tabútéma -e ž ▶ tema¹ •
táca -e ž |spodnji del noge nekaterih sesalcev| *Pes leži z glavo na tacah* □ zastar. *šaka* □ ekspr. *tačka* ↗
GLEJ ŠE dežen • |griva • |mora |noga 1 |pentagram |prilaščati si 1 |roka 2
tácar -ja m ▶ medved 1
tacáti -ám nedov. ▶ hoditi 1 |hoditi 1 pp 8
tackáti -ám nedov. ▶ stopicati
tačas prisl. ▶ medtem |takrat
tačas ko vez. zv. ▶ ko¹ 1
tačasni -a -o prid. ▶ takratni
táčica -e ž ▶ tačka
táčka -e ž |majhna taca| *odtisi mačjih tačk* □ *tačica*
GLEJ ŠE griva • |nožica 2 |ročica 1
táft -a m |gosta, trda in gladka tkanina iz svile| *večerna obleka iz tafta* □ knj.izroč. *taftsvila*
GLEJ ŠE vezava • 4
táftast -a -o prid. |ki je iz tafta| *taftasta obleka* □ knj.izroč. *taften*
táften -tna -o prid. ▶ taftast
táftni -a -o prid. ▶ vezava • 4
táftsvila -e ž ▶ taft
táftvezáva -e ž ▶ vezava • 4
tag -a [têg-] m ▶ oznaka 4
tagétes -a m ▶ žametnica
tahigrafija -e ž biblio. |pisava v starem in srednjem veku, v kateri se uporabljajo namesto posameznih besed določeni znaki| *grška tahigrafija* □ biblio. *brzopis* □ biblio. *hitropis*
tahinírati -am nedov. ▶ lenariti 1
tahométer -tra m teh. |priprava za merjenje vrtilne hitrosti| *Tahometer je kazal tisoč vrtljajev na minuto* □ teh. *merilnik vrtilne hitrosti*
taísti -a -o ist. zaim. ▶ enak¹ 1 |isti¹ |ta¹ |tisti² 2
tájanje -a s |proces, pri katerem led, sneg prehaja v vodo| *tajanje ledu* □ *topljenje*
GLEJ ŠE odtajevanje
tájati -am nedov. *kaj* |delati, da led, sneg prehaja v vodo| *Sonce taja sneg* □ *taliti* □ *topiti*¹ □ ekspr. *pobirati*
GLEJ ŠE odtajevati
tájcati -am nedov. ▶ hoditi 1
tájen -jna -o prid. ▶ skrivnosten
tajénje -a s |zanikavanje, nepriznavanje udeležnosti, krivde pri čem, navadno negativnem, prepovedanem| *Tajenje mu ni pomagalo* □ knj.izroč. *zatajevanje*
tajfún -a m ▶ vihar 1 pp 2
tajínstven -a -o prid. ▶ skrivnosten
tajínstveno prisl. ▶ skrivnostno
tajínstvenost -i ž ▶ skrivnostnost
tájiti -ím nedov. ▶ prikrivati |zadrževati 2 |zanikati 2, 3

tájiti se -ím se nedov. ▶ prikrivati se 2 |skrivati se 1
tajkún -a m ▶ velikaš
tajlírán -a -o prid. ▶ oprijet
tajmávt -a m šport. |pri košarki, odbojki prekinitev igre na zahtevo trenerja, kapetana moštva| *Trener je zahteval tajmavt*
□ šport. **minuta odmora**
tájna -e ž ▶ skrivnost • 1 |skrivnost • 2 |skrivnost • 3 |skrivnost 1, 2
tájni -a -o prid. |ki obstoji, se dogaja brez vednosti javnosti, oblasti| *organizirati tajno delovanje* □ knj.izroč. **konspirativni**
□ ekspr. **prikriti**¹ □ ekspr. **skriti**¹
GLEJ ŠE društvo • 11 |skrivni 1, 2 |tajnopis 1
tájnica -e ž |ženska, ki opravlja administrativne, organizacijske, tehnične posle| *tajnica direktorja* □ *sekretarka*
GLEJ ŠE odzivnik •
tájnik -a m |kdor opravlja administrativne, organizacijske, tehnične posle| *dati navodila tajniku* □ *sekretar*
♦ 1. glavni tajnik □ generalni sekretar □ generalni tajnik 2. biti tajnik □ knj.izroč. tajnikovati
tajnikováti -újem nedov. ▶ tajnik • 2
tájniški -a -o prid. |ki je v zvezi s tajniki| *tajniške dolžnosti* □ *sekretarski*
tájno nač. prisl. |izraža, da kaj obstoji, se dogaja brez vednosti oblasti, javnosti| *tajno se sestajati* □ *skrivno* □ *v tajnosti* □ knj.izroč. **konspirativno** □ knj.izroč. **v konspiraciji** □ knj.izroč. **v konspirativnosti**
tajnocvétka -e ž ▶ brezcvetnica
tajnopís -a m
1. |pisava, razumljiva ozkemu krogu ljudi| *napisati sporočilo v tajnopisu* □ *tajna pisava* □ *skrita pisava* □ *skrivnopis*
2. |besedilo, znaki s prikritim sporočilom| *prepis tajnopisa* □ *kriptogram* □ knj.izroč. **skrivnopis**
tajnopísni -a -o prid. |ki je v zvezi s tajnopisom| *tajnopisni znaki* □ knj.izroč. **skrivnopisni**
tájnost -i ž |dejstvo, da kaj obstoji, se dogaja brez vednosti oblasti, javnosti| *zagotavljati tajnost informacij* □ knj.izroč. **konspirativnost**
GLEJ ŠE skrivnost • 1 |skrivnost • 2 |skrivnost • 3 |skrivnost 1, 2
tájnosten -tna -o prid. ▶ skrivnosten
tájnostno prisl. ▶ skrivnostno
tajnovít -a -o prid. ▶ skrivnosten
tájselj -slja m ▶ parizar
ták¹ medm. ▶ ta³ |tek² 2 |tik tak
ták² -a -o zaim. |izraža lastnost, značilnost pri govorečem ali pri osebi, stvari v bližini govorečega ali lastnost, značilnost česa, kar govoreči pravkar doživlja, obravnava| *Taka barva vam ne pristaja; Tako vreme je primerno za sprehod* □ *takle* □ *takšen*
□ star. *takošen* □ star. *takov*
takalíkati -am nedov. ▶ kotaliti
takalíkati se -am se nedov. ▶ kotaliti se
tákati -am nedov. ▶ kotaliti |zibati
tákati se -am se nedov. ▶ kotaliti se
takeláža -e ž ▶ jadrovje
tákale tákale tákole zaim. ▶ tak¹
takljáti -ám nedov. ▶ kotaliti
takljáti se -ám se nedov. ▶ kotaliti se
takníti in tákniti -em dov. ▶ dotakniti se
takó¹ prisl. zaim. |izraža način dejanja pri govorečem ali v bližini govorečega, na katerega se usmerja pozornost koga| *Tako se primi, da ne boš padel* □ *takole*¹ □ nekuj. pog. *na ta način* □ ekspr. *po tej poti* *Po tej poti nič ne dosežemo* □ star. *po tem potu* *Po tem potu jih še bolj zmedemo* □ star. *tem potom*
GLEJ ŠE imenovani •

takó² člen.

1. navez. člen. |izraža način dejanja, potek česa, znan iz predhodnega besedila, okoliščin| *Udarilo je dvakrat. Tako potrka soseda*
□ **takole²** □ pog. **na ta način**

2. poudar. člen. |poudarja pomen besede, na katero se veže| *Vse mu je tako dobro obrodilo* □ **takole²**

takó³ povdk. ▶ čudaški povdk. 3

takó in takó presoj. člen. zv. |poudarja dejstvo, ki je že znano brez nadaljnjih podatkov| *Ostani še malo, vlak si tako in tako zamudil*

□ pog. **itak****takój** prisl.

1. čas. prisl. |izraža, da se kaj zgodi brez odlašanja| *Takoj se je lotil dela; Takoj bo prišel* □ **brž zdaj** □ **takoj zdaj** □ **brez obotavljanja** □ **brez odlaganja** □ **brez odlašanja** □ **brez odloga** □ **brez zavlačevanja** □ **brž** □ **hipoma** □ **hitro** □ **nemudoma** □ ekspr. **brez obiranja** □ zastar. **brez obotave** □ knj.izroč. **brez okolišenja** □ zastar. **brez pomude** □ nar. **grede** □ nar. **gredoč** □ nar. **koj¹** □ knj.izroč. **mahoma** □ ekspr. **naglo** □ nekjn. pog. **na licu mesta ukrepati na licu mesta** □ knj.izroč. **na mah na mah razumeti položaj** □ ekspr. **na mig Na mig je bilo vse jasno** □ ekspr. **na migljaj** □ star. **nemudno** □ star. **neutegoma** □ ekspr. **od danes na jutri** □ knj.izroč. **prav sedajle** □ ekspr. **prav zdaj** □ pog. **prec** □ pog. **precej²** □ pog. **precej zdaj** □ ekspr. **precej zdajle** □ ekspr. **pri priči** □ ekspr. **pri tej priči** □ star. **ročno¹** □ star. **s tem potom s tem potom oditi** □ ekspr. **takojci** □ ekspr. **takoj zdajle** □ nar. **tiktak²**

□ ekspr. **urno No, zdaj pa urno spat** □ nar. **valje** □ zastar. **včas včas spoznati resnico** □ nar. **včasi** □ ekspr. **v hipu** □ pog. **v momentu** □ ekspr. **v trenutku V trenutku se vrnem** □ ekspr. **v trenutnem preblisku** □ ekspr. **zdajci** □ star. **z mesta** |brez pomišljanja| *Z mesta je odgovoril*

2. okolišč. prisl. |izraža, da za nastop dejanja, stanja zadošča nepomemben vzrok| *Takoj je užaljen* □ **brž** □ **hitro** □ pog. **prec** □ knj.izroč. **precej²** □ vulg. **za vsak drek** □ knj.izroč. **za vsako drobnjavo** □ ekspr. **za vsako figo** □ ekspr. **za vsako malenkost** □ ekspr. **za vsako pasjo figo** □ ekspr. **za vsako reč** □ vulg. **za vsak prdec**

GLEJ ŠE hitro 2 | kmalu¹ | sproti 1 | tik¹

takójci prisl. ▶ takoj 1

takój ko vez. zv. v časovnih odvisnih stavkih |za izražanje, da se dejanje v nadrednem stavku zgodi neposredno za dejanjem v odvisnem stavku| *Všeč mu je bila, takoj ko jo je ugledal* □ **kakor hitro** □ **brž ko** □ **hitro ko** □ **precej ko** □ pog. **čim²** □ pog. **prec ko**

GLEJ ŠE ko¹ 2

takójšen -šna -o prid. ▶ takojšnji**takójšni** -a -o prid. ▶ sprotni 1**takójšnji** -a -e prid. |ki se zgodi brez odlašanja| *takojšnji odhod*

□ star. **nemudni** □ knj.izroč. **promptni** □ pog. **takójšen**

GLEJ ŠE hitri

takóle¹ prisl. ▶ tako¹**takóle²** člen. ▶ tako² 1, 2

tákost -i ž knj.izroč. |lastnost, značilnost česa, ugotovljiva iz sobesedila| *Stvarnost vztraja v svoji takosti* □ knj.izroč. **takšnost**

tákošen -šna -o zaim. ▶ tak¹**tákov** -a -o zaim. ▶ tak¹**tákraj¹** prisl. ▶ tostran¹**tákraj²** predl. ▶ tostran²

takràt čas. prisl. |izraža, da se kaj zgodi, obstaja v času, trenutku v preteklosti ali prihodnosti, kot ga določa sobesedilo| *Začel je zavirati, toda takrat je bilo že prepozno; Obiščite nas takrat, ko bomo imeli več časa* □ **tačas** □ **tedaj¹** □ zastar. **onda** □ zastar. **ondaj** □ knj.izroč. **onkrat** □ nar. **te¹** □ star. **tedajci** □ star. **tistihmal** □ redk. **tistikrat** □ ekspr. **tisti trenutek** □ ekspr. **v tem** □ ekspr. **v tistem** □ ekspr. **v tistem trenutku** □ ekspr. **zdajci**

takràt ko vez. zv. ▶ ko¹ 1

takrátⁿⁱ -a -o prid. |ki je bil, obstajal v času v preteklosti ali prihodnosti, kot ga določa sobesedilo| *Stroj je bil za takratne razmere redkost* □ **tedanji** □ zastar. **istodobni** □ zastar. **ondašnji** □ knj.izroč. **onodobni** □ knj.izroč. **tačasni** □ knj.izroč. **tistočasni**

□ knj.izroč. **tistodobni** □ knj.izroč. **todobni**

ták^{sa} -e ž ▶ davek | pristojbina

ták^{si} -ja m |osebni avtomobil z voznikom, ki se najame navadno za krajše prevoze| *pripeljati se s taksijem* □ knj.izroč. **avtotaksi**

GLEJ ŠE letalo ♦ 18

taksírati -am dov. in nedov. ▶ kolkovati | ovrednotiti

ták^{si}slúž^{ba} -e ž ▶ služba ♦ 16

taksístičⁿⁱ -a -o prid. ▶ služba ♦ 16

ták^{sn}i -a -o prid. ▶ pristojbinski

taksód^{ij} -a m ▶ cipresa •

ták^{šen} -šna -o zaim. ▶ kakršen koli | tak¹

ták^šnost -i ž ▶ bistvo 2 | takost

ták^t -a m |občutek za primerno ravnanje, vedenje pri občevanju z ljudmi| *Pri delu s strankami je potreben takt* □ **takt^{nost}**

ták^t² -a m glasb. |urejenost metrične enote glede na število, trajanje in poudarjenost dob| *spremeniti takt v drugem delu skladbe* □ glasb. **taktovni način** □ glasb. **taktovski način**

• dajati si takt □ biti si takt

GLEJ ŠE gib ♦ 1

ták^ten -tna -o prid. ▶ obziren

ták^tika -e ž ▶ strategija

taktílni -a -o prid. ▶ brbončica ♦ 2 | dražljaj ♦ | tipni | zaznava ♦ 1

taktírka -e ž ▶ dirigent | palica ♦ 4

taktizér^{stvo} -a s ekspr. |preračunljivo, okoliščine upoštevajoče ravnanje za doseg cilja| *odklanjati taktizerstvo* □ ekspr. **taktiziranje**

taktizír^{anje} -a s ▶ taktizerstvo

ták^tni -a -o prid. ▶ taktⁿⁱ

ták^tnica -e ž glasb. |črta, ki označuje začetek ali konec takta|

taktⁿⁱce v notnem zapisu □ glasb. **takt^{na} črta**

ták^tno prisl. ▶ obzirno

ták^tnost -i ž ▶ obzirnost | takt¹

taktomér -a m ▶ metronom

ták^tovni -a -o prid. ▶ takt²

ták^tovski -a -o prid. ▶ takt²

tál -a m ▶ del 1 | delež | parcela

tálamus -a m anat. |skupek živčnih celic v sredini velikih

možganov| *Centri za občutenje bolečine so v talamusu* □ anat. **vidni pomol**

tálár -ja m |dolgo, črno vrhnje oblačilo duhovnikov| *biti oblečen v talar* □ **duhovniški talar** □ knj.izroč. **sutana**

GLEJ ŠE duhovnik 1 ♦ 1

tál^{ati} -am nedov. ▶ dajati 1 | deliti 2

talént -ênta m ekspr. |kdor je posebno nadarjen za kaj| *odkrivati nove talente* □ ekspr. **nadarjenec** □ knj.izroč. **nadobudnež slikarski nadobudneži** □ knj.izroč. **nadobudnik**

GLEJ ŠE dar | nadarjen ♦

talentír^{an} -a -o prid. ▶ nadarjen

talentír^{anost} -i ž ▶ nadarjenost

talíb -a m ▶ taliban

talibán -a m |pripadnik fundamentalističnega islamskega političnega gibanja v Afganistanu| *boj proti talibanom* □ publ. **talib**

talíge -íğ ž mn. ▶ samokolnica

tál^{ija} -e ž ▶ gledališče 2

tál^{ij}in -a -o prid. ▶ gledališče 1

talikati -am nedov. ▶ kotaliti

talíkati se -am se nedov. ▶ kotaliti se

talilni -a -o prid. ▶ peč¹ ♦⁹ | talilnik

talilnica -e ž | delavnica, obrat za taljenje| *talilnica bakra*

□ topilnica

talilnik -a m metal. | posoda za taljenje kovin| *talilnik za žlahtne kovine* □ metal. *talilni lonec*

talilniški -a -o prid. ▶ peč¹ ♦⁹

talilništvo -a s | predelovanje rude v talilnici| *rudarstvo in talilništvo* □ topilništvo

talína -e ž teh. | staljena snov| *ohlajevati talino* □ knj.izroč. *raztalina*

tálisman -a m ▶ amulet

talíšče -a s fiz. | temperatura, pri kateri se ob navadnem tlaku trdna snov tali ali tekočina strjuje| *talíšče in vrelišče* □ fiz. *strdišče* □ knj.izroč. *zgoščišče*

talítev -tve ž ▶ taljenje

talíti -ím nedov. *kaj* | zlasti pri pridobivanju kovin delati, povzročati, da trdna snov zaradi toplote preide v tekoče stanje| *talíti rudo*

□ topiti¹ □ star. *plaviti*³

GLEJ ŠE tajati

talíti se -ím se nedov. ▶ topiti se¹

talívec -vca m | delavec pri talilni peči| *talívec kovin* □ *topilec* □ *topilničar*

tálja -e ž ▶ pas 2•

taljéni -a -o prid. ▶ jeklo ♦⁴

taljénje -a s | postopek, pri katerem trdna snov zaradi toplote preide v tekoče stanje| *taljénje kovine* □ *talítev* □ *topitev*

talkshow -a [tókšov-] m ▶ oddaja ♦¹

talmudíst -a m ▶ dogmatik

tálni -a -o prid. ▶ deska ♦⁶ | groblja ♦ | plast³ 1 ♦³ | podtalnica | podzidek ♦ | požar ♦ | ribolov 1 pp 1 | tapisom | telovadba ♦¹ | tloris

tálnica -e ž ▶ podtalnica

tálokruální -a -o prid. ▶ sklep ♦²

talón -a m fin. | del čekovne knjižice, ki ostane po izdaji čeka lastniku| *hraniti talone* □ fin. *čekovni odrezek*

tálus -a m ▶ steljka

tám¹ člen. ▶ nekje²

tám² kaz. prisl. zaim. | izraža vidni, od govorečega razmeroma oddaljeni kraj, prostor nahajanja, dogajanja česa, na katerega se usmerja pozornost koga| *Znamenje, ki ga vidite tam, je zelo staro* □ *támle¹* □ star. *ondi* □ zastar. *ondu* □ zastar. *ondukaj* □ zastar. *onod* □ zastar. *ta²* □ star. *tamkaj* □ ekspr. *támlele* □ zastar. *támó* ■ protip. *tu²*

GLEJ ŠE ponekod | tja¹ | tu¹ 1, 2

tamála -e ž ▶ deklíca | hči

tamáli -ega m ▶ deček¹ | dojenček | otrok 1 | sin

támar -ja m ▶ hlev | staja

tamaríska -e ž | zimzeleni grm ali drevo z zelo majhnimi listi in drobnimi cveti v socvetjih| *pinije in tamariske* □ *tamariša*

tamariša -e ž ▶ tamariska

támast -a -o prid. ▶ omotičen

támbor -ja m ▶ bobnar •

tambúr -ja m ▶ boben • | bobnar •

tambúra -e ž ▶ tamburica

tambúrica -e ž | ljudsko glasbilo z 2 do 16 strunami, na katero se igra s trzalicó| *brenkati, igrati na tamburico* □ nar. *tambura*

PODPOMENKE berda, bisernica, brač, bugarija

GLEJ ŠE igrati 2 ♦¹¹

tamburín -a m | glasbilo iz ozkega valjastega oboda, v katerem so kovinske ploščice, in ene same opne| *plesalka s tamburinom* □ zastar. *tamburína*

tamburína -e ž ▶ tamburin

tamburírati -am nedov. ▶ igrati 2 ♦¹¹

támkaj prisl. zaim. ▶ tam¹ | tja¹

támkajšnji -a -e prid. | ki je v kraju, prostoru, razmeroma oddaljenem od govorečega, na katerega se usmerja pozornost koga| *poznati támkajšnje razmere* □ star. *tamošnji*

tamláda -e ž ▶ snaha

támle¹ člen. ▶ nekje²

támle² zaim. ▶ tam¹

támlele zaim. ▶ tam¹

támó zaim. ▶ tam¹

támošnji -a -e prid. ▶ támkajšnji

tamtám -a m ▶ hrup 2

táncati -am nedov. ▶ prestopati se

tančícá -e ž

1. | zelo tanka in redka tkanina| *odrezati tri metre tančice*

□ *pajčolan* □ knj.izroč. *flor* □ knj.izroč. *koprena* □ redk. *pajčolanasta tkanina*

□ redk. *tančična tkanina*

2. | kos tkanine, ki se uporablja za zakrivanje zlasti obraza| *spustiti tančico čez obraz* □ *pajčolan* □ knj.izroč. *koprena* □ knj.izroč. *naličje* □ knj.izroč. *šlar* □ zastar. *vel¹* □ nar. *velo* □ knj.izroč. *zakrivalo* □ *feredža* | v muslimanskem okolju|

GLEJ ŠE skrivnost 1

tančičást -a -o prid. | ki je po prozornosti podoben tančici| *tančičásto blago* □ *pajčolanast* □ *tančičen* □ knj.izroč. *koprenast*

GLEJ ŠE tančičen

tančičásti -a -o prid. ▶ ruta¹ ♦⁴

tančičén -čna -o prid. | ki je narejen iz tančice| *tančična obleka*

□ *pajčolanast* □ *tančičást*

GLEJ ŠE tančičást

tančični -a -o prid. ▶ tančica 1

tančína -e ž ▶ odtének 1, 2 | tankost

tándem -a m ▶ kolo³ 2♦ | par 1

tándemski -a -o prid. ▶ kolo³ 2♦ | presaditev 2 ♦² | stroj ♦²⁸

tándemstròj -stròja m ▶ stroj ♦²⁸

tánek -nka -o prid. | ki ima glede na dolžino razmeroma majhen obseg, premer| *tanko deblo* □ *droben* ■ protip. *debel*

GLEJ ŠE debel 1 | izostren | ozek 1 | podroben | rahel 2 | suh¹ 2 | tankovesten ♦ | visok 3 | vitek

tangenciální -a -o prid. ▶ pospešek ♦³ | prerez pp 2 | ravnina ♦¹

tangénta -e ž geom. | premica, ki se dotika krivulje ali ploskve| *narisati tangento na krog* □ geom. *dotikalnica*

tangéntni -a -o prid. ▶ pospešek ♦³

tangírati -am nedov. in dov. geom. | imeti v skupni točki skupno tangento| *Oba lika tangirata* □ geom. *dotikati se*

GLEJ ŠE tikati se²

tanín -a m kem. | organska snov trpkega okusa, ki se uporablja zlasti za strojenje| *pridobivati tanin iz hrastovega lubja*

□ kem. *čreslovina*

tanínov -a -o prid. ▶ taninski

tanínski -a -o prid. | ki je v zvezi s taninom| *taninski izvleček* □ *taninov*

taníti -ím nedov. ▶ tanjšati

taníti se -ím se nedov. ▶ tanjšati se

tánjšati -am nedov. *kaj* | delati (bolj) tanko| *tanjšati žico*

□ knj.izroč. *taniti*

tánjšati se -am nedov. | postajati tanjši| *Snežna odeja se je iz dneva v dan tanjšala* □ knj.izroč. *taniti se*

tánk -a m

1. | v vozilo vgrajena posoda za pogonsko gorivo| *napolniti tank z bencinom* □ *rezervoar za gorivo*

2. |velika zaprta kovinska posoda za hranjenje tekočin| *hraniti vodo v tanku* □ *cisterna* □ *rezervoar*

GLEJ ŠE rezervoar

tánkati -am nedov. ▶ popivati | točiti¹ •1

tánker -ja m |ladja za prevoz nafte, tekočih goriv| *prevažati nafto v tankerjih* □ knj.izroč. *naftonosilka* □ knj.izroč. *tankovska ladja*

tankočúten -tna -o prid. |ki je sposoben sprejemati dražljaje nizke stopnje intenzivnosti, razločnosti| *tankočúten opazovalec* □ knj.izroč. *tankoslušen* □ knj.izroč. *tankosluten*

GLEJ ŠE izostren | obziren | rahločuten

tankočútje -a s ▶ tankočútnost

tankočútno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vključuje sprejemanje dražljajev nizke stopnje intenzivnosti, razločnosti| *tankočútno prodreti v bistvo stvari; tankočútno uvideven sodelavec* □ knj.izroč. *tankoslušno*

GLEJ ŠE rahločutno

tankočútnost -i ž |dejstvo, da je kdo sposoben sprejemati dražljaje nizke stopnje intenzivnosti, razločnosti| *tankočútnost umetnika* □ knj.izroč. *tankočútje* □ knj.izroč. *tankoslušnost* □ knj.izroč. *tanko-slutnost*

GLEJ ŠE obzirnost | rahločutnost

tankolási -a -o prid. ▶ breza

tankonóg -a -o prid. ▶ drobnonog

tankoslúh -a -o prid. ▶ tankoslušen

tankoslúšen -šna -o prid. |ki ima oster sluh| *tankoslúšna žival* □ knj.izroč. *tankosluh*

GLEJ ŠE izostren | tankočuten

tankoslúšno prisl. ▶ tankočútno

tankoslúšnost -i ž ▶ tankočútnost

tankoslúten -tna -o prid. ▶ izostren | tankočúten

tankoslútnost -i ž ▶ obzirnost | rahločutnost | tankočútnost

tánkost -i ž |dejstvo, da ima kaj glede na dolžino razmeroma majhen obseg, premer| *tánkost črte* □ knj.izroč. *tančina*

GLEJ ŠE ostrina 2

tankoumen -mna -o prid. ▶ bister

tankoumno prisl. ▶ bistro²

tankoumnost -i ž ▶ bistrost

tankovésten -tna -o prid. |ki je zelo natančen, strog glede moralnosti svojega ravnanja| *tankovesten razsodnik* □ ekspr. *pre-tankovesten* □ ekspr. *skrupulozen*

◆ biti tankovesten □ knj.izroč. biti tanke vesti

GLEJ ŠE natančen 1 | podroben

tankovéstno nač. prisl. |izraža veliko natančnost, strogost glede moralnosti lastnega ravnanja| *tankovéstno presojeti nastale razmere* □ knj.izroč. *skrupulozno*

GLEJ ŠE natančno¹ 1

tankovéstnost -i ž |velika natančnost, strogost glede moralnosti lastnega ravnanja| *mučiti se zaradi tankovéstnosti* □ ekspr. *skrupuloznost*

GLEJ ŠE natančnost

tánkovski -a -o prid. ▶ tanker

tantáva -e ž ▶ skušnjava

tantiéme -ém ž mn. ekon. |delež vodstvenih funkcionarjev pri dobičku delniške družbe| *dividende in tantieme* □ star. *deležnina*

tantigováti -újem nedov. ▶ tarnati 1

tàp medm. ▶ tek³ 1

tápanje -a s ekspr. |hoja z lahnimi koraki| *tapanje po stopnišču* □ ekspr. *tapkanje* □ ekspr. *tapljanje*

GLEJ ŠE hoja¹ 1 pp 8

tápas -a m ▶ prigrizek

tápati -am nedov. ekspr. |hoditi z lahnimi koraki| *V nogavicah je tapal po sobi* □ ekspr. *tapkati* □ ekspr. *tapljati*

GLEJ ŠE hoditi 1 pp 16 | tavati 2

tapecíran -a -o prid.

1. |ki je obložen z mehkim materialom| *tapecíran pokrov šatulje*

□ *oblazinjen* □ knj.izroč. *blazinast* □ star. *poblazinjen*

2. |ki je obložen s tapetami| *tapecírane stene* □ *tapetiran*

tapecírani -a -o prid. ▶ pohištvo •1

tapecíranje -a s |oblaganje površine z mehkim materialom| *tapecíranje vrat* □ *blazinjenje* □ *oblazinjenje*

tapecírati -am nedov. in dov.

1. *kaj* |oblagati, obložiti površino z mehkim materialom| *tapecírati stole* □ *blaziniti* □ *oblaziniti* □ star. *poblaziniti*

2. *kaj* |oblagati, obložiti s tapetami| *tapecírati sobo* □ *tapetirati*

tapéta -e ž |prevleka za stene, pohištvo| *odtrgati dotrajano tapeto s stene* □ knj.izroč. *opna* □ knj.izroč. *opona* □ knj.izroč. *stenska prevleka*

tapetíran -a -o prid. ▶ tapecíran 2

tapetírati -am nedov. in dov. ▶ tapecírati 2

tapétniški -a -o prid. ▶ žebelj pp

tápica -e ž ▶ bojazljiv povdk. | neodločen 1 povdk.

tapióka -e ž |moka iz gomoljev manioka| *zgotiti jed s tapioko* □ *kasava*

tapisóm -a m |obloga iz plasti sintetičnih vlaken, ki so z

iglanjem pritrjene na podlago| *pokriti tla s tapisomom* □ *iglana talna obloga* □ pog. *tapison*

tapisón -a m ▶ tapisom

tápka -e ž ▶ bojazljiv povdk. | neodločen 1 povdk.

tápanje -a s ▶ hoja¹ 1 pp 8 | tapanje | tapljanje

tápkati -am nedov. ▶ bobnati | hoditi 1 pp 16 | tapati | tapljati

tápkati se -am se nedov. ▶ tapljati se

tapljánje -a s |dotikanje česa zlasti z roko v večkratnih zapovrstnih rahlih in hitrih dotikih| *tapljanje in božanje* □ ekspr. *tapkanje* □ kozm. *taponiranje* |z blazinicami prstov|

GLEJ ŠE tapanje | trepljanje

tapljáti -ám nedov. *kaj* |dotikati se česa zlasti z roko v večkratnih zapovrstnih rahlih in hitrih dotikih| *S kazalcem je tapljal cigareto* □ ekspr. *tapkati* □ redk. *tepljati* □ kozm. *taponirati* |z blazinicami prstov| *taponirati okolico ust*

GLEJ ŠE hoditi 1 pp 16 | tapati | trepljati

tapljáti se -ám se nedov. |dotikati se samega sebe z roko v večkratnih zapovrstnih rahlih in hitrih dotikih| *z brisačo se tapljati po obrazu* □ ekspr. *tapkati se*

tápniti -em dov. ▶ udariti 1

taponíranje -a s ▶ tapljanje

taponírati -am nedov. in dov. ▶ tapljati

taprávi -a -o povdk. ▶ zdrav³

tarantéla -e ž ▶ ples 1 pp

tárča -e ž |predmet, v katerega se strelja za vajo, na tekmovanju| *postaviti tarčo* □ *cilj* □ knj.izroč. *merek*

taríf -a m ▶ tarifa

tarifa -e ž |seznam storitev z navedbo cen| *objaviti tarifo; odvetniška tarifa* □ zastar. *tarif*

tárnanje -a s |govorjenje, pripovedovanje o lastnih skrbeh, težavah| *S tarnanjem ni mogoče ničesar spremeniti* □ ekspr. *jeremijada* *Le kdo bi poslušal njegove jeremijade* □ ekspr. *joj!* *Ves njihov joj ga ni ganil* □ ekspr. *jok* □ ekspr. *lamentacija* *lamentacije nad težavami* □ ekspr. *tožba* *poslušati tožbe bolnikov*

tárnati -am nedov.

1. *nad čim/o čem* |govoriti, pripovedovati o svojih skrbeh, težavah, trpljenju| *tarnati nad pomanjkanjem; tarnati o hudih*

časih □ tožiti □ knj.izroč. jadikovati □ nekjn. pog. jamrati □ ekspr. javkati □ ekspr. javskati □ ekspr. jokati □ ekspr. lamentirati □ star. obžalovati kaj Večkrat je obžaloval, da ga otroci ne ubogajo □ ekspr. stokati □ nar. tantigovati □ star. toževati □ ekspr. vzdihovati
2. |z besedami, glasovi izražati telesno ali duševno bolečino| Ranjenci so vzdihovali in tarnali □ tožiti
GLEJ ŠE pritoževati se 2

tárnavec -vca m ekspr. |kdor (rad) tarnal| tolažiti tarnavca □ nar. ječavec

tarók -a m ▶ tarokirati

tarókar -ja m ▶ tarokist

tarokirati -am nedov. |igrati družabno igro s štiriinpetdesetimi kartami| tarokirati s prijatelji □ igrati tarok

tarokíst -a m |kdor igra tarok| družba tarokistov □ tarokar

tartána -e ž ▶ ladja pp 7 | mreža 2 pp

tartíf -a m ▶ hinavec | licemerec

tartífovski -a -o prid. ▶ hinavski | licemerski

tartífovstvo -a s ▶ hinavščina | licemerstvo

tartífski -a -o prid. ▶ hinavski | licemerski

tartúf -a m ▶ gomoljika

tarzálni -a -o prid. ▶ nartnica

tása -e ž ▶ pladenj

tastatúra -e ž ▶ klaviatura | tipkovnica

táster -ja m

1. |stikalo z gibljivim nastavkom, ki ob pritisku s prstom omogoča vklop in izklop| zamenjati vrtljivo stikalo s tasterjem □ stikalo s tipko

2. |del naprave, na katerega se pritiska pri oddaji besedila z morsejevo abecedo| pritisniti na taster

□ zastar. dajalo □ zastar. tipkalo

GLEJ ŠE stikalo •2

táščica -e ž |majhna ptica pevka z rjavordečim oprsem in čelom| Táščice se oglašajo ček ček □ nar. borovčica

táščin -a -o prid. ▶ sansevierija

táška -e ž ▶ aktovka¹ | torba | torbica

tát -ú m |kdor krade| Tat je pobegnil □ evfem. dolgoprstnež

□ ekspr. grabež □ redk. kradež □ ekspr. kradljivec □ iron. poštenjakovič □ ekspr. tatič □ slabš. tatin □ slabš. tatinec □ star. uzmovič

□ evfem. zmikavt □ žepar |ki krade zlasti iz žepov|

□ ekspr. bandit |oboroženi tat|

GLEJ ŠE lovec 1•

táta -a m ▶ oče 1

tatárec -rca m ▶ biftek•

tatárski -a -o prid. ▶ ajda• | biftek• | plevel pp

táti -ja m ▶ oče 1

tatíca -e ž |ženska, ki krade| Tatíca so prijeli

□ ekspr. dolgoprstnica □ ekspr. kradljivka

tatič -íča m ▶ tat

tatín -a m ▶ tat

tatíneć -nca m ▶ tat

tatínski -a -o prid.

1. |ki je v zvezi s tatovi in njihovo dejavnostjo| tatínska dejavnost □ knj.izroč. tatovski □ evfem. zmikavtski

2. |ki krade| Ima tatínskega soseda □ evfem. dolgoprst

□ evfem. dolgoprsten □ ekspr. kradljiv

tatínsko prisl. ▶ skrivaj

tatínstvo -a s ▶ kraja | tatvína

tátovski -a -o prid. ▶ tatínski 1

tátroman -a m ▶ strašilo

tatú -ja m ▶ tetovaža

tatvína -e ž |odvzem česa s prisvojitvenim namenom na skrivaj in brez dovoljenja in vednosti lastnika| prijavití tatvíno □ kraja □ star. grabež □ ekspr. kradež □ redk. tatínstvo

GLEJ ŠE kraja | plagiat

tavajóci -ega m ▶ blodnež

távanje -a s |hoja brez cilja, orientacije| tavanje po gozdu

□ blodenje □ knj.izroč. blodnja

távati -am nedov.

1. |hoditi brez cilja, orientacije| Zamišljen je taval po mestu

□ bloditi □ ekspr. broditi □ ekspr. kolobariti □ nar. kretiti □ ekspr. krivorititi

□ ekspr. križariti □ ekspr. krožiti □ slabš. trapati □ nar. trapljati¹

2. |hoditi počasi, z negotovimi koraki| Taval je v temi in tupal, da bi prišel do vrat □ ekspr. tapati

GLEJ ŠE motiti se 1 | neveden 1•

tavérna -e ž ▶ gostilna

tavoléta -e ž les. |zelo tanka bukova ali jelova deska za zaboje zlasti za južno sadje| ladijski pod, tavolete in drugi žagarski izdelki □ teston |za čelne stranice zabojev|

tavtologíja -e ž lit. |opisovanje česa z različnimi besedami istega pomena| s tavtologíjo natančneje opredeliti pomen povedanega

□ lit. istorečje

tavtosilábični -a -o prid. jezikosl. |ki pripada istemu zlogu| tavtosilabični glas □ jezikosl. istozložni

távžent¹ -- s ▶ tisoč¹

távžent² -- štev. ▶ presneto² | tisoč² | veliko²

távžentroža -e ž |zdravilna rastlina z drobnimi rožnatimi cvetji|

Tam raste tavžentroža □ nar. gríževnjak □ bot. zlati grmiček

tè¹ prisl. ▶ takrat

tè² medm. ▶ bla | hm¹ | o²

teáter -tra m ▶ gledališče 1, 2

teatrálen -lna -o prid. ▶ teatraličen

teatralíčen -čna -o prid. |ki je narejen, izumetničen z namenom dosegati določeni učinek pri poslušalcu, gledalcu, sogovorniku| teatralíčno govorjenje □ redk. teatralen □ redk. teatrski

teatralíčni -a -o prid. ▶ gledališki 2

teatralíčno nač. prisl. |izraža, da se kaj dogaja, poteka narejeno, izumetničeno z namenom dosegati določeni učinek pri poslušalcu, gledalcu sogovorniku| teatralíčno kriliti z rokami □ redk. teatralno

teatralíčnost -i ž |narejenost, izumetničenost, ki ima namen dosegati določeni učinek pri poslušalcu, gledalcu, sogovorniku| teatralíčnost govornikovega nastopa □ teatralika □ redk. teatralnost

GLEJ ŠE teatralnost

teatralíka -e ž ▶ teatraličnost

teatralní -a -o prid. ▶ rekvizit•

teatralno prisl. ▶ teatralično

teatralnost -i ž |dejstvo, da kaj poudarjeno izraža povezanost z gledališčem, pripadnost gledališču| teatralnost kostuma □ gledališkost □ redk. teatraličnost □ redk. teatrskost

GLEJ ŠE teatraličnost

teátrski -a -o prid. ▶ gledališki 1 | teatraličen

teátrsko prisl. ▶ gledališko

teátrskost -i ž ▶ teatralnost

tečaj -a m

1. |priprava, ki nosi vratno, okensko krilo in omogoča odpiranje, zapiranje| namazati tečaj; sneti vrata s tečajev

□ nasadilo □ nar. pant □ star. štekelj □ nar. tečajnik □ nestrok. zglob

2. geogr. |točka na zemeljski površini, skozi katero gre zemeljska os| sploščenost zemeljske oble ob tečajih □ geogr. zemeljski pol

□ geogr. zemeljski tečaj

◆ geogr. tečaj mraza □ geogr. pol mraza

3. |skupek organiziranih predavanj, vaj, ki navadno omogoča določeno usposobljenost| *obiskovati tečaj; organizirati tečaj*

□ kurz

4. fin. |cena valute, vrednostnih papirjev| *spremeniti tečaj; zvišati tečaj* □ fin. **borzni tečaj** □ fin. **kurz**

♦ **1.** fin. **devizni tečaj** □ fin. **devizni kurz** **2.** fin. **menjalni tečaj**

□ fin. **menjalni kurz**

GLEJ ŠE letnik 2, 3 | stadij¹ | udeleženc •¹⁰ | udeleženka •²

tečajni -a -o prid. ► ažio | led •² | lista •³ | matura •

tečajnica -e ž ► lista •³ | severnica | udeleženka •²

tečajnik -a m geogr. |vzporednik 66,5° severne in južne zemljepisne širine| *področje ob tečajniku* □ geogr. **polarnik** □ knj.izroč. **polarni krog**

GLEJ ŠE tečaj 1 | udeleženc •¹⁰

téčen¹ -čna -o prid. ► nadležen

téčen² -čna -o povdk. ► siten²

têči têčem nedov.

1. |premikati se s hitrejšimi koraki tako, da sta v določenem trenutku obe nogi odmaknjeni od podlage| *teči proti cilju; teči po stopnicah* □ ekspr. **brusiti noge** □ ekspr. **brusiti pete** □ ekspr. **cvirnati jo** □ ekspr. **cvreti jo** □ ekspr. **dirjati** □ ekspr. **leteti** □ ekspr. **sprintati** □ ekspr. **ucvirati jo**

2. |premikati se tako, kot je značilno za tekočino| *Voda teče med skalami* □ ekspr. **brzeti** □ knj.izroč. **strujati** *Tu struja zrak navzgor* □ knj.izroč. **strujiti** □ knj.izroč. **točiti se**¹

PODPOMENKE 1. 'počasi teči' cediti se, cezeti, cizeti, cureti, curljati, lesti, mezeti, polzeti, solzeti **2.** 'teči slišno, oddajajoč značilni zvok' čapljariti, čofotati, hahljati, vrvrati **3.** 'silovito teči' dreti¹, houduriti, kipeti, liti, ulivati se

3. *brezos.* s prislovnim določilom |izraža, da se na mestu, imenovanem v določilu, v manjši meri pojavlja tekočina| *Iz rane teče* □ **cediti se** □ **cezeti** □ **cizeti** □ **cureti** □ **curljati** □ **mezeti**

4. |neprenehoma, brez prekinitve se nadaljevati, razvijati| *Dela tečejo po načrtu* □ publ. **biti v teku** □ knj.izroč. **potekati**

GLEJ ŠE bežati 1 | delovati 3 | drncati | hiteti 1 | iztekati | minevati 1 | potekati 1, 2 | pretakati se | tek¹ •¹ | tek¹ •⁵

tečnáriti -im nedov. ► sitnariti 1, 2

téčnež -a m ► nadležen povdk. | nadležnež

tečnôba -e ž ► nadležen povdk. | nadležnež | nadležnost

téčnost -i ž ► nadležen povdk. | nadležnež | nadležnost

tedaj¹ poudar. člen. |izraža podkrepitev dejanja| *Zaslutil je nevarnost, toda tedaj ni bilo več časa za umik* □ ekspr. **sedaj**²

□ ekspr. **zdaj**²

GLEJ ŠE torej²

tedaj² prisl. zaim. ► takrat

tedajci prisl. zaim. ► takrat

tedaj ko vez. zv. ► ko¹ 1

tedánje -ega s ► tedanjost

tedánji -a -e prid. ► takratni

tedánjost -i ž |čas v preteklosti ali prihodnosti, kot ga določa sobesedilo| *zamisliti si ljudi tedanjosti* □ knj.izroč. **tedanje** *Zanima ga tedanje in sedanje*

téden -dna m

• delovni teden □ delovni tednik

GLEJ ŠE danes •¹ | konec¹ •² | tedensko 1, 2

tedensko čas. prisl.

1. |izraža, da se dejanje pojavi, poteka vsak teden| *tedensko poročati o opravljenem delu* □ **vsak teden**

2. v zvezi s kratnostnim prislovnim določilom |izraža, da se v kratnostnem določilu izraženo število ponovitev omejuje

na časovno obdobje enega tedna| *Časopis izhaja dvakrat tedensko* □ **na teden**

tédnik -a m ► časopis pp | teden •

teginja -e ž ► omotica | slabost 1

tegníti in tégniti -em nedov. ► dajati 1

tegôben -bna -o prid. ► mučen 2

tegôbno prisl. ► potrto | težko¹

téhant -a m ► dekan

tehítni -im nedov. ► prikrivati se 2

tehítni se -im se nedov. ► prikrivati se 2

tehnécij -a m kem. |umetno pridobljena radioaktivna kovina sivkastobebe barve| *postopek pridobivanja tehnecija* □ kem. **mazurij**

téhnica -e ž |strokovnjakinja za tehniko| *tekstilna tehnicca*

□ knj.izroč. **tehničarka**

GLEJ ŠE zobotehnica

tehnícizem -zma m |pretirano uporabljanje, vrednotenje tehničnih dosežkov, pripomočkov| *kljubovati tehnicizmu* □ knj.izroč. **stehnziranost**

téhničar -ja m ► tehnik

téhničarka -e ž ► tehnica

téhnični -a -o prid. ► fakulteta •⁷ | pisava 1 pp 4 | pisava 1 •⁸ | pripomoček •² | slovar •⁸ | tehniški | vaja •³

téhnik -a m |strokovnjak za tehniko| *šolanje tehnikov*

□ pog. **tehničar**

♦ kemijski tehnik □ publ. kemotehnik

GLEJ ŠE zobotehnik

téhnika -e ž

1. |veda o dejavnosti, ki se ukvarja s konstruiranjem in izdelovanjem strojev, delovnih priprav, materialnih dobrin| *študirati tehniko* □ zastar. **politehnika**

2. |urejeni, ustaljeni način, postopek opravljanja kakega dela, dejavnosti| *slikarske tehnike* □ knj.izroč. **metier** *Izbrani dramski metier mu omogoča izpoved*

♦ **1.** film. **cinemaskopska tehnika** □ film. **cinemaskop** **2.** **filigranska tehnika** □ filigran **3.** film. **barvna tehnika** □ film., žarg. **kolor** □ film., žarg. **kolorotehnika** **4.** um. **freskantska tehnika** □ um. **freskotehnika** **5.** obrt. **intarzijska tehnika** □ obrt. **intarzija** **6.** lit. **retrospektivna tehnika** □ lit. **tehnika retrospektive**

GLEJ ŠE akvarel 1 | dodekafonija | fakulteta •⁷ | freskotehnika | mehanizacija | študirati •⁴ | tempera 2 | zobotehnika

téhniški -a -o prid. |ki je v zvezi s tehniko| *tehniško društvo*

□ knj.izroč. **politehnični** □ knj.izroč. **politehniški** □ pog. **tehnični**

GLEJ ŠE pisava 1 •⁸ | slovar •⁸ | študij pp 1 | študij •⁷

téhno -a m ► tehnglasba

téhnoqlásba -e ž |zvrst elektronske zabavne glasbe, za katero je značilen poudarjeni, ponavljajoči se ritem| *poslušati tehnoqlasbo* □ prakt. sp. **tehno**

tehnokracija -e ž |uveljavljanje odločilne vloge tehnike, proizvodnje v politiki, gospodarstvu; družbeni sloj, ki poudarja to uveljavljanje| *nevarnost tehnokracije; pridružiti se tehnokraciji*

□ knj.izroč. **tehnokratstvo**

tehnokratizem -zma m |nazor, ki v politiki, gospodarstvu poudarja odločilno vlogo tehnike, proizvodnje| *očitati komu tehnokratizem* □ knj.izroč. **tehnokratstvo**

tehnokrátstvo -a s ► tehnokracija | tehnokratizem

tehnologija -e ž

• biol. **genska tehnologija** □ biol. **genetski inženiring** □ biol. **genski inženiring** □ biol. **gensko inženirstvo**

tehtálec -lca m |kdor (poklicno) kaj tehta| *tehtalec živine*

□ knj.izroč. **tehtar** □ knj.izroč. **tehničar**

téhtanje -a s |ugotavljanje teže| *tehtanje paketov* □ pog. *vaganje*

GLEJ ŠE *premišljevanje 2* | *težkanje*

téhtar -ja m ▶ *tehtalec*

tehtarina -e ž |pristojbina za tehtanje| *plačati tehtarino* □ *tehtnina*

téhtati -am nedov.

1. *kaj* |ugotavljati, določati težo s tehtnico| *tehtati tovor*

□ pog. *vagati*

2. s prislovnim določilom |imeti določeno težo| *Dojenček tehta tri*

kilograme □ pog. *vagati*

GLEJ ŠE *premišljevanje 2* | *presojati* | *težkati*

téhtati se -am se nedov. |ugotavljati lastno težo| *Vsak teden se*

tehta □ pog. *vagati se*

téhten -tna -o prid.

1. |ki je vsebinsko bogat in pomemben| *tehten članek* □ *meritoren*

2. |ki je zaradi pomembnosti vreden upoštevanja| *tehten razlog*

□ zastar. *tehtovit* □ pog. *važen*

téhtnica -e ž |priprava za tehtanje| *umeriti tehtnico* □ pog. *vaga*

♦ 1. *viseča tehtnica* □ *libela* □ zastar. *vesa* □ *vodna tehtnica* □ *vodno ravnalo* 2. *teh. analitična tehtnica* □ *teh. analizna tehtnica* 3. *teh. mostna tehtnica* □ *teh. tehtnica na most* 4. *fiz. vzmetna tehtnica* □ *fiz. tehtnica na vzmet*

GLEJ ŠE *tvegati*

téhtničar -ja m ▶ *tehtalec*

tehtnina -e ž ▶ *tehtarina*

téhtno nač. prisl. |izraža, da je dejanje pomembno, vredno upoštevanja| *tehtno poseži v razpravo* □ knj.ziroč. *meritorno*

téhtnost -i ž |dejstvo, da je kaj tako pomembno, da je vredno upoštevanja| *tehtnost razprave* □ *meritornost* □ zastar. *tehtovitost*

□ ekspr. *teža* □ pog. *važnost*

tehtovít -a -o prid. ▶ *tehten 2*

tehtovítost -i ž ▶ *tehtnost*

teín -a m |kofein (v čaju)| *delovanje teina* □ *čajevina*

têja -e ž ▶ *čajevka*

ték¹ -a m |premikanje s hitrejšimi koraki, pri katerem sta v določenem trenutku obe nogi odmaknjeni od podlage| *Tek ga je utrudil* □ ekspr. *dir* |*hitro*| □ ekspr. *dirjanje* |*hitro*| □ ekspr. *galop* |*zelo hitro*| □ ekspr. *galopiranje* |*zelo hitro*| □ ekspr. *sprint* |*hitro*|

♦ 1. *gojiti tek* □ pog. *teči* 2. šport. *maratonski tek* □ šport., žarg. *maraton*

3. šport. *tek na smučeh* □ šport. *smučarski tek* □ knj.ziroč. *smuški tek*

4. šport. *tek z ovirami* □ šport. *tek z zaprekami* 5. *tekmovati v teku*

□ pog. *teči* 6. šport. *ultramaratonski tek* □ šport., žarg. *supermaraton*

□ šport., žarg. *supermaratonski tek* □ šport., žarg. *ultramaraton*

• *teh. prosti tek* □ *neknj. pog. ler*

GLEJ ŠE *delovanje 2* | *kros* | *med³* | *ovira 1•2* | *potekati 2* |

tok¹ | *zaganjati* | *zagnati*

ték² -a m |želja, potreba po jedi| *Sadje vzbuja tek* □ *apetit*

□ zastar. *slast*

GLEJ ŠE *tekniti*

tèk³ posnem. medm.

1. |posnema odsekan glas pri hoji| *Tek, tek, tek, je stekla čez cesto*

□ *pek* □ *tap* □ *tok³*

2. |posnema odsekan glas pri udarcu| *Tek, tek, tek, udarja dež na okna* □ *pek* □ *pk* □ *tak²* *Tak, tak tak, kljuva žolna* □ *tk* □ *tok³* *Tok, tok tok, kljuva žolna*

tekáč -a m

• 1. šport. *tekač na dolge proge* □ šport., žarg. *dolgoprogaš* 2. šport. *maratonski tekač* □ šport., žarg. *maratonec* 3. šport. *orientacijski tekač*

□ šport., žarg. *orientacista* 4. šport. *ultramaratonski tekač* □ šport., žarg. *maratonec* □ šport., žarg. *supermaratonec* □ šport., žarg. *ultramaratonec*

GLEJ ŠE *kurir* | *lovec 2* | *preproga* | *športnik* pp 1

tekalíšče -a s agr. |ograjeni prostor ob hlevu za izpuščanje

živine| *spustiti živino v tekalíšče* □ nar. *dvor* □ agr. *izpust* □ nar. *okol*

tekalní -a -o prid. ▶ *smučí* ♦ | *žerjav* pp 1

tékanje -a s |večkratni tek; tek s prekinitivami| *tekanje za ohranjanje telesne vzdržljivosti; tekanje otrok po dvorišču* □ ekspr. *dirjanje*

□ ekspr. *dirjastenje* □ ekspr. *letanje*

tekáški -a -o prid. ▶ *smučí* pp | *smučí* ♦

tékati -am nedov. |večkrat, s presledki teči| *Vsak večer teka;*

Otroci tekaajo po dvorišču □ ekspr. *frčati* □ ekspr. *frfotati* □ ekspr. *frfrati*

□ ekspr. *frkati¹* □ pog. *letati* □ pog. *preletati se* □ ekspr. *smukati* *Otroci so*

smukali sem in tja □ ekspr. *smukati se* □ ekspr. *švigati* □ ekspr. *švrkati*

□ knj.ziroč. *vrtoglaviti* □ ekspr. *divjati* □ ekspr. *furijati* |*razburjeno, hitro*|

□ ekspr. *loviti se* |*sunkovito*| □ ekspr. *počfotavati* |*lahkotno, hitro*|

□ ekspr. *tekljati* |*z majhnimi, kratkimi koraki*|

GLEJ ŠE *opravek* ♦

tekíla -e ž ▶ *pijača* pp 4

tekljáti -ám nedov. ▶ *tekati*

tékma -e ž |športni dogodek, organiziran z namenom, da se v športnem boju nastopajoči merijo med seboj z namenom ugotoviti, kdo je boljši, uspešnejši| *ogledati si tekmo* □ *tekmovanje*

□ publ. *srečanje*

♦ 1. šport. *izločilna tekma* □ šport. *izločitvena tekma* 2. šport. *povratna*

tekma □ šport., žarg. *revanša*

GLEJ ŠE *finale* | *tekmovanje 1, 2*

tékmec -a m |kdor tekmuje, se meri s kom z namenom ugotoviti, kdo je boljši, uspešnejši| *zmagati proti štirim*

tekmecem □ *konkurent* □ zastar. *tekmovalec*

tékmica -e ž |ženska, ki tekmuje, se meri s kom z namenom ugotoviti, kdo je boljši, uspešnejši| *premagati tekmico* □ *konkurentka* □ zastar. *tekmovalka*

tekmoválec -lca m |kdor tekmuje na tekmovanju, tekmi| *Tekmovalci igrajo drug za drugim* □ knj.ziroč. *tekmujoči* |kdor tekmuje sploh|

♦ 1. šport. *olimpijski tekmovalec* □ šport., žarg. *olimpijec* 2. šport. *orientacijski tekmovalec* □ šport., žarg. *orientacista* 3. šport. *tekmovalec*

mednarodnega razreda □ šport., žarg. *internacionalec*

GLEJ ŠE *tekmec*

tekmováлка -e ž

• šport. *olimpijska tekmovalka* □ šport., žarg. *olimpijka*

GLEJ ŠE *tekmica*

tekmoválni -a -o prid. |ki je v zvezi s tekmovanjem| *tekmovalna oprema* □ redk. *tekmovalski*

GLEJ ŠE *bazen* ♦3 | *oprema* ♦7

tekmoválski -a -o prid. ▶ *oprema* ♦7 | *tekmovalni*

tekmovánje -a s

1. |merjenje koga s kom v kaki dejavnosti, lastnosti z namenom ugotoviti, kdo je boljši, uspešnejši| *Med podjetjema se je začelo tekmovanje* □ *kosanje* *Med njimi se je začelo tiho kosanje*

□ *tekma* □ *konkurenca* |z namenom biti boljši, uspešnejši|

2. |športna prireditev, na kateri se kdo meri s kom z namenom ugotoviti, kdo je boljši, uspešnejši v kakem športu, športni panogi| *organizirati tekmovanje* □ publ. *srečanje* □ knj.ziroč. *tekma*

♦ šport. *pokalno tekmovanje* □ publ. *pokal*

GLEJ ŠE *finale* | *memorial* | *tekma*

tekmováti -újem nedov. in dov.

1. |meriti se, pomeriti se s kom v kaki dejavnosti, lastnosti z namenom ugotoviti, kdo je boljši, uspešnejši| *Učenci radi*

tekmujejo; tekmovati pri delu □ zastar. *hitati se* □ publ. *konkurirati*

□ ekspr. *kosati se* □ publ. *meriti moči* □ ekspr. *meriti se* □ publ. *pomeriti moči*

□ publ. *rivalizirati* □ star. *skušati se*

2. |nastopati, nastopiti na tekmovanju| *Čeprav je bila proga zahtevna, je tekmovalo veliko kolesarjev* □ publ. **startati**

- **1.** šport. **tekmovati** v slalomu □ šport., žarg. voziti slalom

2. šport. **tekmovati** v smuku □ šport., žarg. voziti smuk

GLEJ ŠE tek¹ •5

tekmujóci -ega m ▶ tekmovalc

tékniti -em nedov. in dov. *komu* |vzbujati, vzbuditi ugodje ob zadovoljevanju potrebe, želje po jedi| *Večerja je vsem teknila*
□ pog. *iti Meso mu ne gre* □ ekspr. *iti v slast* □ pog. *iti v tek*

GLEJ ŠE koristiti 2 | prijati 1

tekoč -a -e prid. |ki poteka brez prekinitev, zastojev| *tekoče branje*

□ gladek

- ◆ gladko tekoč □ oljasto tekoč □ oljnato tekoč

tekoče nač. prisl. |izraža, da kaj poteka brez prekinitev, zastojev| *tekoče brati* □ gladko

tekoči -a -e prid. ▶ drugi¹ •1 | meter | nafta | pesek¹ •5 | račun¹ •6 | stopnice •

tekočina -e ž |snov, ki se lahko pretaka| *razliti tekočino*

□ redk. mokrina

- **1.** anat. sklepna tekočina □ anat. sklepna maz **2.** vezivna tekočina

□ knj.zroč. vezna tekočina

GLEJ ŠE hidromehanika | kri¹ | likvor

tékom predl. ▶ med³ 2 | sčasoma

téksas -a m ▶ nered

tékst -a m ▶ besedilo | besedilo •1 | besedilo •2 | besedilo •3

tekstil -a m |izdelki, narejeni zlasti s tkanjem, pletenjem|

cene tekstila □ tekst. *tekstilije*

tekstilci -ev m mn., mn. v sin. nizu ▶ tovarna •2

tekstilije -ij ž mn. ▶ tekstil

tekstilni -a -o prid. ▶ cevka • | tovarna •2

tékstni -a -o prid. ▶ besedilni | naloga •1 | tekstologija

tékstnokritični -a -o prid. ▶ tekstološki

tekstologija -e ž lit. |veda o raziskovanju besedil glede na spremembe, pristnost, avtorstvo| *načela tekstologije* □ lit. *tekstna kritika*

GLEJ ŠE besediloslovje

tekstolóški -a -o prid. lit. |ki je v zvezi s tekstologijo| *tekstološki*

problem □ lit. *tekstnokritični*

GLEJ ŠE analiza •2

tekstopísec -sca m |kdor piše besedila za izvajalce zlasti zabavne glasbe| *tekstopísec in avtor glasbe* □ *besedilopísec*

tekstopíska -e ž |ženska, ki piše besedila za izvajalce zlasti zabavne glasbe| *izkušena tekstopíska* □ *besedilopíska*

tekstóvni -a -o prid. ▶ analiza •1 | besedilni

tekstóvno prisl. ▶ besedilno

tekstuální -a -o prid. ▶ analiza •1 | besedilni

tekstuálno prisl. ▶ besedilno

tektónika -e ž ▶ zgradba

tekúnica -e ž zool. |vervici podoben glodavec, ki živi v rovih| *Tekunice so tekale po vinogradih* □ zool. *suslik* |vzhodnoevropska vrsta sivorjave barve|

télce -a s ▶ teliček

téle -éta s |goveji mladič| *rediti tele* □ knj.zroč. *june* □ ekspr. *teliček*

GLEJ ŠE neumnež | oteliti se | začudeno

telebàn -ána m ▶ neroden² povdk. | nerodnež | neumnež

telebánast -a -o prid. ▶ neroden² | neumen¹ | neumen² 1

telebánasto prisl. ▶ nerodno | neumno

telebánski -a -o prid. ▶ neroden²

telébast -a -o prid. ▶ neroden²

telébasto prisl. ▶ neumno

telébatí -am nedov. ▶ hoditi 1 pp 8 | padati 1 | padati 1 pp 2 | udarjati 2

telébití -im dov. ▶ pasti¹ 1 | pasti¹ 1 pp 4 | udariti 1

telébniti -em dov. ▶ pasti¹ 1 | pasti¹ 1 pp 4 | udariti 1 | vreči 1

télec -lca m ▶ teliček

telečják -a m ▶ telečnjak

telečji -a -e prid. ▶ teletina | usnje •9

telečnják -a m |nekdaj torba iz telečje kože ali usnja ter iz platna za na hrbet ali za čez ramo| *oprta si telečnjak* □ *telečjak*
□ *tornister* □ *tornistra*

téledirigírani -a -o prid. ▶ raketa •3

teléfáks -a m |naprava za prenašanje dokumentov, informacij na daljavo v obliki posnetka izvirnika; tako preneseni posnetek dokumenta, informacije| *priključiti telefaks; poslati telefaks* □ prakt. sp. *faks²*

telefêrika -e ž ▶ žičnica

telefilm -a m ▶ film •18

telefon -a m

- **1.** pametni telefon □ komunikator **2.** prenosni telefon □ pog. mobi

□ pog. mobilc □ prakt. sp. mobilnik □ mobilni telefon □ pog. mobitel

GLEJ ŠE aparat •14 | glasovanje • | linija •3 | radiotelefon | številka •5 | telefonija

telefonáda -e ž ▶ pogovor •3 | telefoniranje

telefonáriti -im nedov. ▶ telefonirati

telefoníčni -a -o prid. ▶ telefonski

telefonija -e ž |sredstvo za prenašanje govora z električnim tokom ali elektromagnetnimi valovi na daljavo| *zgodovina telefonije* □ *telefon*

GLEJ ŠE radiotelefonija

telefonírani -a -o prid. ▶ telegram •1

telefoníranje -a s |govorjenje, sporočanje po telefonu| *Iz sosednje sobe je slišati telefoniranje* □ ekspr. *telefonada*

telefonírati -am nedov. *komu* |sporočiti po telefonu| *Ob dogovorjenih dneh mu telefonira* □ ekspr. *telefonariti*

telefonográm -a m ▶ telegram •1

telefónski -a -o prid. |ki je v zvezi s telefonom| *telefonsko sporočilo* □ redk. *telefonični*

GLEJ ŠE aparat •14 | dvojček 2 | govornica • | kartica •2 | linija •3 | odgovoriti 1 •2 | odzivnik • | pogovor •2 | pogovor •3 | prekiniti • | slušalka | sporočilo • | številka •3 | številka •5 | zveza •10

téléfoto -a m |fotografski posnetek na elektromagnetni način posredovane fotografije, besedila| *v časopisih objavljeni telefoto*

□ ptt *fortelegram* □ ptt *telefografija*

téléfotografija -e ž ▶ telefoto

telegráf -a m

- **1.** elektr. morsov telegraf □ elektr. morsejev telegraf **2.** ladijski telegraf

□ strojni brzovjav

GLEJ ŠE aparat •15

telegráfárica -e ž ▶ drog •4

telegrafija -e ž ▶ radiotelegrafija

telegrafíranje -a s |oddajanje ali sprejemanje telegrafskega sporočila| *naučiti se telegrafiranja* □ *brzovjavljanje*

telegrafírati -am dov. in nedov.

- komu* |sporočiti, sporočiti po telegrafu| *telegrafirati sodelavcu* □ *brzovjaviti* □ *brzovjavljati*

- |po telegrafu oddati, oddajati ali sprejeti, sprejemati telegrafsko sporočilo| *naučiti se telegrafirati* □ *brzovjaviti* □ *brzovjavljati*

telegráfíca -e ž ▶ drog •4

telegráfíski -a -o prid. |ki je v zvezi s telegrafom, telegrafiranjem| *telegrafsko sporočilo* □ *brzovjavni*

GLEJ ŠE aparat •15 | drog •4

telegráfsko nač. prisl. |izraža, da je kaj omogočeno v povezavi s telegrafom| *telegráfsko sporočiti opravičilo* □ *brzojavno* □ *po brzojavu* □ *po telegrafu*

telegrám -a m |sporočilo, preneseno po telegrafu| *poslati telegram* □ *brzojavka*

♦ **1.** ptt telefonirani telegram □ ptt telefonogram **2.** ptt faksimile telegram □ ptt, žarg. faksimile

télékámara -e ž ▶ kamera •4

télékártica -e ž ▶ kartica •2

teleméter -tra m ▶ daljinomer

telemétrični -a -o prid. teh. |ki je v zvezi s pošiljanjem podatkov o izmerjenih vrednostnih na daljavo| *telemétrična naprava* □ teh. *telemetrijski*

telemétrično nač. prisl. teh. |izraža, da je pri dejanju uporabljen telemeter| *telemétrično določati temperaturo* □ teh. *telemetrijsko*

telemetrijski -a -o prid. ▶ telemetrični

telemetrijsko prisl. ▶ telemetrično

telenovéla -e ž ▶ melodrama

teleologíja -e ž filoz. |nauk, po katerem ima vse dogajanje v naravi in družbi svoj cilj| *utemeljevati teleologijo* □ filoz. *finalizem*

telepátični -a -o prid. ▶ telepatski

telepátično prisl. ▶ telepatsko

telepátski -a -o prid. |ki je v zvezi s telepatski ali telepatski| *telepatska sposobnost* □ *telepatski*

telepátsko nač. prisl. |izraža, da kaj poteka z neposrednim izmenjavanjem, prenašanjem misli, hotenj iz zavesti v zavest| *telepatsko se povezati* □ *telepatsko*

téleposnétek -tka m ▶ posnetek •2

teleprinter -ja m ▶ aparat •16

teleprinteríst -a m |kdor (poklicno) oddaja in sprejema sporočila po teleprinterju| *delovno mesto teleprinterista* □ redk. *teleprintist*

teleprinterístka -e ž |ženska, ki (poklicno) oddaja in sprejema sporočila po teleprinterju| *zaposliti teleprinteristko* □ redk. *teleprintistka*

teleprínterski -a -o prid. |ki je v zvezi s teleprinterjem| *teleprinterško sporočilo* □ knj.izroč. *daljnopisni*

GLEJ ŠE aparat •16

teleprintíst -a m ▶ teleprinterist

teleprintístka -e ž ▶ teleprinteristka

telésce -a s |telo majhnega, nedoraslega bitja| *telesce dojenčka* □ ekspr. *telesček*

GLEJ ŠE celica 2•3 |eritrocit |kloroplast |levkocit |telo 1

telésen -sna -o prid. ▶ debel 2

teleskóp -a m

• astron. *radijski teleskop* □ astron. *radioteleskop*

GLEJ ŠE daljnogled

telésnat -a -o prid. ▶ debel 2 |obilan 2

telésni -a -o prid. |ki je v zvezi s telesom kot snovnim delom zlasti človeškega bitja| *telesna utrujenost* □ *fizični* □ med. *somatični somatična zrelost* □ med. *somatski* □ knj.izroč. *telesnostni*

GLEJ ŠE drža |hujšati |konstitucija |kultura •3 |ljubezen •8 |

obtok •6 |ogrodje 1•3 |okvara • |organ 1 |os •3 |perilo •2 |

poškodba |potreba¹ 1 pp |poželenje |predmetni |razvoj •12 |

slabost 1• |stražar • |temperatura |truplo |vzgoja •3 |združitev •

telesnína -e ž ▶ prostornina

telésno¹ -ega s ▶ telo 1

telésno² ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na telo kot snovni del zlasti človeškega bitja| *biti telesno onemogel* □ *fizično* GLEJ ŠE občevati •2

telésnokultúrni -a -o prid. |ki je v zvezi s telesno kulturo| *telesnokulturna organizacija* □ knj.izroč. *fizkulturni*

telésnost -i ž ▶ nagon •2 |predmetnost |privlačnost •

telésnostni -a -o prid. ▶ telesni

telésnovzgójni -a -o prid. |ki je v zvezi s telesno vzgojo| *telesnovzgojno društvo* □ knj.izroč. *fizkulturni* □ knj.izroč. *telovadni*

telésček -čka m ▶ telesce

telétina -e ž |meso teleta| *pečiti telétino* □ *telečje meso*

GLEJ ŠE usnje •9

televizíja -e ž

1. |sredstvo za prenašanje slik negibnih ali gibajočih se bitij, stvar skupaj z zvokom po radijskih valovih na daljavo; dejavnost, vezana na to sredstvo| *Tekmo bo prenašala televizija* □ prakt. sp. *teve¹ privlačen komercialni teve* □ prakt. sp. *teve² nacionalna teve*

2. |ustanova, ki se ukvarja s to dejavnostjo| *direktor televizije* □ publ. *televizijska hiša*

GLEJ ŠE gledati 2• |sprejemnik •3 |spremljati 2•

televizíjec -jca m ▶ delavec •23

televizíjka -e ž ▶ delavka •6

televizíjski -a -o prid. ▶ delavec •23 |delavka •6 |drama •4 |film •18 |kamera •4 |oddaja |serija •2 |snemalec •3 |sprejemnik •3 |spremljati 2• |televizija 2 |zaslon 2•3

televizíjsko prisl. ▶ po televiziji

televízor -ja m ▶ sprejemnik •3

televoting -a [têlevouting-] m ▶ glasovanje •

teléžnik -a m ▶ jarmnik

telica -e ž |goveja samica od prvega leta starosti do prve telitve| *Telica je breja* □ *junica* □ nar. *ica* □ nar. *icika* □ ekspr. *telička*

telíček -čka m |zelo mlad goveji mladič| *Krava bo kmalu imela telička* □ nar. *icek* □ ekspr. *telce* □ nar. *telec*

GLEJ ŠE neumnež |tele

telíčka -e ž ▶ neumnica |telica

teló -ésa s

1. |snovni del človeškega ali živalskega bitja| *Mokro oblačilo se oprijemlje telesa* □ knj.izroč. *fizis* □ knj.izroč. *meso* □ ekspr. *telesce* □ knj.izroč. *telesno²* □ star. *život*

2. geom. |s ploskvami omejeni del prostora| *prostornina telesa* □ geom. *geometrijsko telo*

• **1.** ver. *sveto rešnje telo* □ ver. *evharistija* □ ver. *najsvetejše* □ ver. *najsvetejši zakrament* □ ver. *svetotajstvo* **2.** ver. *sveto rešnje telo* □ ver. *evharistija* □ ver. *hostija* □ ver. *najsvetejše* □ ver. *obhajilo* □ ver. *posvečena hostija* **3.** ver. *sveto rešnje telo* □ nar. *telovo* **4.** pravn. *zakonodajno telo* □ pravn. *legislativa* □ pravn. *legislativno telo*

GLEJ ŠE organ 3 |organ 3•10 |skupina •2 |skupnost •2 |stran¹ 1•2 |svetilo |trup 1, 2 |truplo |tujek

têloh -a m |rastlina z deljenimi listi in belimi, črnoškratljimi, zelenimi ali rumenozelenimi cveti| *nabirati teloh* □ nar. *kurjica*

□ nar. *slepica*

• črni teloh □ nar. *smrtnica*

telovádba -e ž |telesne vaje za razvijanje, ohranjanje telesnih sposobnosti in zmogljivosti| *utrjevati telo s telovadbo* □ knj.izroč. *fizkultura* □ knj.izroč. *gimnastika*

• **1.** šport. *parтерна telovadba* □ šport. *talna telovadba* **2.** *gojiti telovadbo* □ prakt. sp. *telovaditi*

GLEJ ŠE vzgoja •3

telovádec -dca m |kdor goji telovadbo| *nastop, tekmovalje telovadcev* □ knj.izroč. *fizkulturnik* □ knj.izroč. *gimnast*

telováditi -im nedov. ▶ telovadba •2

telovádka -e ž |ženska, ki goji telovadbo| *nastop najboljših telovadk* □ knj.izroč. *fizkulturnica* □ redk. *telovadkinja*

telovádke -ádk ž mn. ▶ hlače 1•9

telovádkinja -e ž ▶ telovadka

telovádni -a -o prid. |ki je v zvezi s telovadbo| *telovadni program*

□ knj.izroč. *fizkulturni* □ knj.izroč. *gimnastični* □ knj.izroč. *telovadski*

GLEJ ŠE copata •2 | društvo •12 | hlače 1•9 | orodje •5 | telesno-vzgojni | žoga •2

telovádski -a -o prid. ▶ telovadni

telôvnik -a m

1. |moško vrhnje oblačilo brez rokavov, ki pokriva zgornji del telesa| *zapeti si telovnik* □ nekjn. pog. *lajbič* □ knj.izroč. *oprnsnik*

□ star. *prsnik* □ zastar. *vestija* □ star. *životnik* □ *bolero* ↗

2. |žensko vrhnje oblačilo brez rokavov, ki pokriva zgornji del telesa| *žameten telovnik* □ knj.izroč. *životec* □ knj.izroč. *životek*

□ star. *životnik* □ *sarafan* |v ruskem okolju| □ knj.izroč. *bolero* ↗

□ nardp. *zabunec* |do kolen segajoč|

télovo -ega s ▶ telo •3

telúrični -a -o prid. ▶ zgodovina •3

telúrski -a -o prid. ▶ zgodovina •3 | železo •2

tém¹ vez. s primernikom, del primerjalnega dvodelnega veznika |izraža sorazmernost z dejanjem podrednega stavka| *Čim dlje jo gleda, tem bolj mu je všeč* □ *toliko*²

tém² poudar. člen. s primernikom |izraža, da je v primerniku ubesedena vsebina poudarjena| *Ti problemi so tem resnejši, ker je v državi velika brezposelnost* □ *še* □ *toliko*³

téma¹ -e ž

• tabuizirana tema □ publ. tabutema

GLEJ ŠE predmet² | snov 3

temà² -è ž |stanje ozračja, ko je odsotna svetloba| *Mrak se je gostil v temo* □ pesn. *črna tema* □ zastar. *mrk¹* □ knj.izroč. *temačnost*

□ knj.izroč. *temina* □ knj.izroč. *temota* □ *poltema* |ne popolna|

□ ekspr. *egiptovska tema* |popolna|

GLEJ ŠE mrak¹ 3 | neveden 1• | obup

temà³ povdk. |izraža stanje, pri katerem je odsotna svetloba, zlasti zaradi noči| *Bila je tema* □ *temačno*² □ *temno*²

GLEJ ŠE mračno² | temno²

temáčen -čna -o prid. ▶ črn² 3 | hudoben | mračen 2 | mrk² | temen 1, 2

temáčno¹ prisl. ▶ temno¹

temáčno² povdk. ▶ tema³ | temno²

temáčnost -i ž |dejstvo, da je v prostoru malo ali nič

svetlobe| *temačnost grajskih dvoran* □ *temnost* □ knj.izroč. *temina*

□ knj.izroč. *temota* □ knj.izroč. *temotnost*

GLEJ ŠE mračnost 2 | tema² | temnost

temátični -a -o prid. ▶ tematski

temátično prisl. ▶ tematsko

temátika -e ž ▶ snov 3

temátski -a -o prid. |ki je v zvezi s temo, tematiko| *tematska*

raznovrstnost besedil □ *tematični*

temátsko ozirn. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje, lastnost v zvezi s temo, tematiko| *Poezija se tematsko spreminja* □ *tematično*

tém bolj mer. prisl. zv. |izraža višjo stopnjo, mero dejanja, stanja, lastnosti v primerjavi s pričakovano| *Ker obdarovanja niso pričakovali, so se ga tem bolj razveselili* □ (*še*) *dosti bolj* □ (*še*) *mnogo bolj* □ (*še*) *posebej* □ (*še*) *posebno* □ (*še*) *toliko bolj* □ (*še*) *veliko bolj* □ (*še*) *zlasti* □ ekspr. (*še*) *neznansko bolj* □ ekspr. (*še*) *precej bolj* □ knj.izroč. *nemalo bolj*

tême -éna s ▶ vrh¹ 2

témelj -a m |nosilni del kakega gradbenega objekta| *zgraditi temelj* □ knj.izroč. *fundament* □ knj.izroč. *osnova* □ star. *podklada* □ star. *vkład* □ star. *vkłada* □ *fundamentna blazina* |pri neenakomerno nosilnih tleh| **GLEJ ŠE** glede na |osnova 1, 2 | podlaga 3 | temeljiti 2

témelji -ev m mn. mn. v sin. nizu ▶ osnove

temeljít -a -o prid. |ki zadeva temelj, bistvo česa| *Prišlo je do*

temeljite spremembe □ ekspr. *korenit* □ knj.izroč. *radikalen*

GLEJ ŠE podroben

temeljítí -ím nedov.

1. *kaj* |delati temelj čemu| *Hišo so dobro temeljili* □ *fundirati*

2. *na čem/v čem* |izraža, da ima kaj za osnovo, izhodišče danost, ki je imenovana v določilu| *Obtožba temelji na dejstvih* □ *biti utemeljen* □ *imeti osnovo* v čem □ *imeti temelj* v čem □ *bazirati* □ *izhajati iz česa* □ v preteklem času *iziti iz česa* □ *naslanjati se na kaj* □ ekspr. *koreniniti* v čem □ publ. *počivati* □ ekspr. *sloneti*

GLEJ ŠE utemeljevati

temeljító nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje, lastnost zadeva temelj, bistvo česa| *temeljito spremeniti upravljanje*

□ ekspr. *korenito* □ knj.izroč. *radikalno*

témeljní -a -o prid. ▶ dejanje 1•7 | kamen¹ •16 | nanos • | osnovni 1, 2 | zid •4

témeljník -a m ▶ kamen¹ •16

tèmen -mna -o prid.

1. |ki ne oddaja svetlobe, podoben črnemu| *temen oblak*; *temen strop* □ *temačen* □ ekspr. *črn²* □ ekspr. *črnikast*

□ ekspr. *sajast* □ ekspr. *sčrnel* □ knj.izroč. *temnobarven* □ knj.izroč. *temoten* □ knj.izroč. *zamolkel* *zamolkel obraz* □ knj.izroč. *zamrkel*

□ knj.izroč. *zatemnel* □ *potemnel* ↗ □ *pretemen* |preveč temen|

pretemna obleka □ *temnikast* |ki ni popolnoma temen|

□ ekspr. *pretemen* |zelo temen| *občudovati pretemne*

dekletove oči

2. |v katerem je malo, ni nič svetlobe| *temen prostor*

□ *neosvetljen* □ *nerazsvetljen* □ *polmračen* □ *temačen*

□ ekspr. *mračen* □ knj.izroč. *somračen* □ ekspr. *temnikast* □ *poltemen* |ki ni popolnoma temen| □ *zatemnjen* |ki so

ga zatemnili| □ protip. *svetel*

GLEJ ŠE črn² 2, 3 | hudoben | mračen 2 | mrk² | rjav² 2 | svetel 3 | žalosten 2

temenišče -a s ▶ vrh¹ 2

temína -e ž ▶ tema² | temačnost | temnost

temnênje -a s ▶ senčenje 2

temnéti -ím nedov.

1. |postajati (bolj) temen| *Les temni*; *Nebo temni* □ *temniti se*

Nebo se že temni □ ekspr. *mračiti se* *Dan se mračí*; *Nebo se mračí*

□ knj.izroč. *otemnevati* □ knj.izroč. *pomrkavati* □ knj.izroč. *potemnevati*

□ knj.izroč. *zatemnevati*

2. knj.izroč. |temno se odražati, kazati| *Na griču temni gozd*

□ knj.izroč. *črneti* □ knj.izroč. *črniti se* □ knj.izroč. *temniti se*

GLEJ ŠE bledeti 2 | ugašati 3

tèmní -a -o prid. ▶ noč | obup | pivo •2 | skrivnost 1 | slutnja

temníca -e ž

1. |temen, tesen prostor za kaznovane jetnike, zapornike| *Vrgli so ga v temnico* □ voj., žarg. *bunker* □ *kazemata* |v trdnjavi|

2. |popolnoma zatemnjen ali s fotografsko neučinkujočo svetlobo osvetljen prostor za delo s svetlobno občutljivim fotografskim materialom| *razvijati film v temnici*

□ *fotografska temnica*

temníce -íc ž mn., mn. v sin. nizu ▶ naoknice

temníkast -a -o prid. ▶ temen 1, 2

temníti -ím nedov. *kaj* |delati kaj (bolj) temno| *Dim je temnil nebo*

□ ekspr. *črniti* □ ekspr. *mračiti* □ knj.izroč. *omračevati* □ knj.izroč. *zamračevati*

□ knj.izroč. *zatemnjevati*

GLEJ ŠE mračiti | senčiti 2

temníti se -ím se nedov. ▶ temniti 1, 2 | ugašati 3

temnó¹ nač. prisl. | izraža, da se določevana lastnost nanaša na to, da telo ne oddaja svetlobe ali je podobno črnemu | *temno pobarvana površina* □ ekspr. **temačno¹** ■ protip. **svetlo¹**

GLEJ ŠE **mračno¹** | mrko | rjavo²

temnó² povdk. | izraža stanje, pri katerem je v prostoru malo ali nič svetlobe | *V sobi je temno* □ **tema³** □ ekspr. **črno³**

□ ekspr. **temačno²** ■ protip. **svetlo²**

GLEJ ŠE **tema³**

temnobárven -vna -o prid. ► temen 1

temnogléd -a -o prid. ► mrk² | pesimističen

temnokóžec -žca m ekspr. | človek temne kože | *belci in temnokóžci* □ ekspr. **rjavokóžec**

temnoličen -čna -o prid. ► temnopolt

temnomóder -dra -o prid. | ki je moder v temnem odtenku |

temnomoder kostim □ knj.izroč. **ultramarin²** □ knj.izroč. **ultramarinmoder**

temnomódri -a -o prid. ► barva 1•30

temnoók -a -o prid. | ki ima temne oči | *temnooka deklica*

□ ekspr. **črnook**

temnopólt -a -o prid. | ki je temne polti | *temnopolt moški*

□ ekspr. **črнопolt** □ star. **temnoličen** □ redk. **temnopolten**

temnopóltén -tna -o prid. ► temnopolt

temnopólti -a -o prid. ► črнопolti

temnordèč -éča -e prid. ► rdeč 1 pp 2

temnordéči -a -e prid. ► barva 1•31

temnorjáv -áva -o prid. ► rjav² 1 pp 2

temnorjáví -a -o prid. ► pigment•5

temnorjavordéči -a -e prid. ► barva 1•32

temnoróžnat -a -o prid. ► rožnat pp 1

temnorumèn -èna -o prid. ► rumen² 1 pp 2

temnosív -a -o prid. | ki je siv v temnem odtenku | *temnosivi*

oblaki □ **dimast**

GLEJ ŠE **sív** pp 2

temnost -i ž | lastnost takega, ki ne oddaja svetlobe,

ki je podoben črnemu | *stopnje temnosti* □ knj.izroč. **temačnost**

□ knj.izroč. **temina** □ knj.izroč. **temota** □ knj.izroč. **temotnost**

GLEJ ŠE **temačnost**

temnozèlèn -èna -o prid. ► zelen² pp 2

temôta -e ž ► tema² | temačnost | temnost

temôten -tna -o prid. ► temen 1

temôtnost -i ž ► temačnost | temnost

têmpelj -plja m | nekrščansko svetišče, zlasti razkošno grajeno |

ruševine tempļa □ um. **edikula** □ ekspr. **tempeljček**

têmpeljček -čka m ► tempelj

têmpera -e ž

1. | barva, pri kateri se za vezivo uporablja emulzija | *likati s*

temperami □ **temperabarva** □ knj.izroč. **temperna barva**

2. | slikarska tehnika, pri kateri se slika s temi barvami |

obvladati tempero □ **temperatehnika** □ knj.izroč. **temperna tehnika**

têmperebárva -e ž ► tempera 1

temperamènt -ènta m ► živahnost

temperamènten -tna -o prid. ► živahen 2

temperamèntnost -i ž ► živahnost

têmpereatéhnika -e ž ► tempera 2

temperatúra -e ž | stopnja toplote živega telesa | *izmeriti*

bolniku temperaturo □ **telesna temperatura** □ **vročina** □ zastar. **životna temperatura**

• **sobna temperatura** □ knj.izroč. **sobna toplota**

GLEJ ŠE **toplomer** | **vročina**•

temperatúrni -a -o prid. ► obrat¹•6

têmperni -a -o prid. ► tempera 1, 2

têmpljar -ja m zgod. | od 12. do 14. stoletja član viteškega reda, ki se je v začetku ukvarjal zlasti z vojaško zaščito krščanskih romarjev v

Palestini | *Cerkev so imeli v posesti templjarji* □ zgod. **templjevec**

têmpljevec -vca m ► templjar

témpo -a m | hitrost poteka, dogajanja | *Tempo se stopnjuje*

□ ekspr. **ritem**

GLEJ ŠE **ritem**

temporální -a -o prid. ► časovni | odvisnik•1

temporalnost -i ž ► časovnost

temporárni -a -o prid. ► ukrep•4

tén -a m ► polt

ténar -ja m anat. | izboklina na palčevi strani dlani | *poškodovati si*

tenar □ anat. **palčna dlanska kepa** □ anat. **veliki peščaj**

ténda -e ž ► senčnik 2

tendénca -e ž ► hotenje | težnja

tendenciózen -zna -o prid. ekspr. | ki ima s pristranskim prika-

zovanjem namen doseči prepričevalni učinek | *tendenciozno*

poročanje □ knj.izroč. **tendenčen**

tendénčen -čna -o prid. ► tendenciozen

ténder -ja m ► zalogovnik

tenénte -ja m ► poročnik¹

ténija -e ž ► trakulja

ténis -a m

• **namizni tenis** □ pog. **pingpong**

GLEJ ŠE **žogica**•2

tenisáč -a m ► igralec 2•5

tenisáčica -e ž | športnica, ki goji tenis | *trenirati tenisačice*

□ **teniška igralka**

GLEJ ŠE **igralka**•

ténisigríščé -a s ► igrišče•4

tenisíščé -a s ► igrišče•4

téniske -isk ž mn. ► copata•1

teníščé -a s ► igrišče•4

téniški -a -o prid. ► igralec 2•5 | igralka• | igrišče•4 | lopar• |

tenisačica | žogica•2

ténja -e ž ► senca 1, 3

tènk medm. ► plen²

tenkljáti -ám nedov. ► pritrkavati

tenkó prisl. ► prebijati se

tenkoláska -e ž ► breza

ténor¹ -ja m ► izrek 2

tenór² -ja m | visoki moški glas | *peti tenor* □ **tenorski glas**

PODPOMENKE junaški tenor, lirični tenor

GLEJ ŠE **tenorist**

tenórček -čka m ► tenorist

tenoríst -a m | pevec s tenorskim glasom | *Štirje tenoristi so*

zapustili zbor □ glasb., žarg. **tenor²** □ ekspr. **tenorček**

tenórski -a -o prid. ► tenor²

tentáti -ám nedov. ► goljufati | pregovarjati

ténzija -e ž ► vznemirjenost

teokrátíčni -a -o prid. ► teokratski

teokrátiski -a -o prid. | ki je v zvezi s teokracijo | *teokratska*

miselnost □ **teokratični**

teológ -a m | strokovnjak za teologijo | *katoliški, protestantski*

teologi □ **bogoslovec** □ zastar. **bogoznanec**

GLEJ ŠE **bogoslovec**

teologíja -e ž | veda o bogu in o stvareh v odnosu do njega |

študirati teologijo □ **bogoslovje** □ zastar. **bogoznanstvo**

teolóški -a -o prid. | ki je v zvezi s teologijo, teologijo | *teološki spisi*

□ **bogoslovni** □ star. **bogoslovski**

teorém -a m ▶ izrek 3

teorétični -a -o prid. |ki je v zvezi s teorijo| *teoretične priprave športnikov* □ **teoretski** □ **teorijski**

GLEJ ŠE znanje 1 pp

teorétično nač. prisl.

1. |izraža, da je kaj določeno glede na teorijo| *teoretično usposabljanje študente* □ **teoretsko**

2. |izraža, da je kaj določeno s splošnimi, abstraktnimi, od ureničevanja ločenimi spoznanji, načeli| *Teoretično se zdi postopek izvedljiv* □ **v teoriji**

teoretizirati -am nedov. o čem |premišljovati s stališča splošnih, abstraktnih spoznanj, načel| *O tem vprašanju so veliko teoretizirali* □ knj.izroč. **spekulirati**

GLEJ ŠE razpravljati¹ pp

teorétski -a -o prid. ▶ **teoretični**

teorétsko prisl. ▶ **teoretično** 1

teorija -e ž |skupek logično urejenih trditev, domnev, ki kaj znanstveno določa| *teorije o nastanku vesolja* □ ekspr. **teorijica**

• filoz. spoznavna teorija □ filoz. gnozeologija □ filoz. noetika □ filoz. spoznavoslovje □ zastar. vedoslovje

GLEJ ŠE darvinizem | maltuzianizem

teorijica -e ž ▶ **teorija**

teorijški -a -o prid. ▶ **teoretični**

tepáča -e ž ▶ **sekira** pp 2

têpček -čka m ▶ **neumnež** | **norčevati** se

têpec -pca m ▶ **neumnež**

tepèn -èna -o povdk. |izraža, da je kdo deležen udarcev od koga| *Za kazen je bil tepen* □ ekspr. **dobiti batine** *Pogosto je dobil batine* □ ekspr. **dobiti jih** □ ekspr. **dobiti jih čez hrbet** □ ekspr. **dobiti jih po buči** □ ekspr. **dobiti jih po glavi** □ ekspr. **dobiti jih po grbači** □ ekspr. **dobiti jih po grbi** □ ekspr. **dobiti jih po hrbtu** □ ekspr. **dobiti jih po kljunu** □ ekspr. **dobiti jih po puklu** □ ekspr. **dobiti jih po riti** □ ekspr. **dobiti jih po smrčku** □ ekspr. **dobiti jih po zadnjici** □ zastar. **dobiti jih po zadnji oplati** □ ekspr. **dobiti jih po zadnji plati** □ ekspr. **dobiti jih s palico** □ ekspr. **dobiti jo po glavi** □ neknj. pog. **fasati jih** □ ekspr. **izkupiti jih** □ ekspr. **izkupiti jo** □ ekspr. **okusiti palico** □ ekspr. **okusiti pesti** □ pog. **pobirati jih**

tepênje -a s ▶ **tepež**

tepetáti -ám nedov. ▶ **teptati** 1

têpež -a m |dajanje udarcev| *groziti komu s tepežem* □ **tepenje** □ redk. **tepežka** □ ekspr. **tepežkanje**

GLEJ ŠE pretep

tepežka -e ž ▶ **tepež** | **tepežkanje**

tepežkanje -a s nardp. |običaj 28. decembra, pri katerem se rahlo tepe koga s šibo z namenom dobiti kak dar| *sodelovati pri tepežkanju* □ nar. **pametiva** □ nardp. **tepežka** □ nardp. **tepežnica** □ nardp. **tepežni dan**

GLEJ ŠE tepež

tepežkar -ja m nardp. |kdor je dejaven pri običaju, da se 28. decembra s šibo rahlo tepe koga z namenom dobiti kak dar| *obdarovati tepežkarje* □ nardp. **tepežnik**

tepežkati -am nedov. ▶ **tepti**

tepežni -a -o prid. ▶ **tepežkanje**

tepežnica -e ž ▶ **tepežkanje**

tepežnik -a m ▶ **tepežkar**

tépih -a m ▶ **preproga**

téпка -e ž ▶ **neumnica** | **prebrisan** povdk. 1

tépkovec -vca m ▶ **mošt** pp

tepljáti -ám nedov. ▶ **tapljati** | **trepljati**

têpsti -em nedov. *koga* |dajati komu udarce| *Da bi izsilili priznanje, so obtožena tepla* □ **pretepati** □ ekspr. **biti**¹ *Bil ga je do krvi* □ ekspr. **brísati** □ ekspr. **bunkati** □ neknj. pog. **garbati** □ šalj. **iztepati hlače**

komu □ ekspr. **klestiti** □ neknj. pog. **krišpati** □ ekspr. **mazati** □ ekspr. **mikastiti** □ ekspr. **mlatiti** □ redk. **nabijati** □ ekspr. **nadelavati** □ ekspr. **nadelovati** □ ekspr. **napletati** □ redk. **natepati** □ ekspr. **natepavati** □ ekspr. **nažigati** □ ekspr. **obdelovati** □ ekspr. **pestiti** □ ekspr. **prebirati kosti** *komu* □ ekspr. **preštevati kosti** *komu* □ ekspr. **ravnati kosti** *komu* □ ekspr. **strojiti kožo** *komu* □ ekspr. **šeškati** □ ekspr. **štetiti kosti** *komu* □ ekspr. **tepežkati** □ ekspr. **tolči** □ zastar. **truskati** □ star. **udelavati** □ ekspr. **užigati** □ ekspr. **zdelavati** □ ekspr. **zdelovati**

PODPOMENKE bičati, korobačiti, pestiti, šibati¹

GLEJ ŠE prizadevati 2

têpsti se -em se nedov. |medsebojno si dajati udarce| *Fantje se tepejo* □ **pretepati se** □ nar. **biti se** □ ekspr. **boksati se** □ ekspr. **dajati se** □ ekspr. **klati se** □ ekspr. **klestiti se** □ ekspr. **lasati se** □ ekspr. **mikastiti se** □ ekspr. **mlatiti se** □ ekspr. **obdelovati se** □ nar. **puliti se** □ ekspr. **ravsati se** □ ekspr. **skakati si v lase** □ ekspr. **uprizarjati pretepe** □ ekspr. **zdelavati se** □ ekspr. **zdelovati se**

GLEJ ŠE bojevati se 1, 2

teptáč -a m ▶ **teptalec**

teptálec -lca m |kdor kaj tepta| *teptalci smučišča* □ **teptač**

teptálni -a -o prid. ▶ **teptalnik**

teptálnik -a m |stroj za ravnanje in teptanje snega| *urejati smučišče s teptalnikom* □ **teptalni stroj** □ pog. **ratrak**

teptánje -a s |poškodovanje, uničevanje česa s pritiskanjem k tlom, navzdol s hojo, udarci nog| *teptanje trave, žita* □ **mendranje** *mendranje trave, po žitu*

teptáti -ám nedov.

1. *kaj* |s hojo, udarci delati kaj trdo, sprijetu| *teptati sneg, zemljo* □ knj.izroč. **poteptavati** □ star. **tepetati** *V diru so tepetali po blatu*

2. *kaj* |s hojo, udarci nog pritiskati k tlom, navzdol in pri tem kaj poškodovati, uničiti| *Konji teptajo žito* □ **gaziti** □ redk. **mendrati** □ knj.izroč. **poteptavati**

3. *kaj* ekspr. |delati, da kaj za koga nima več prejšnje vrednosti, veljave| *teptati človeško dostojanstvo, ideale* □ redk. **gaziti** □ knj.izroč. **poteptavati**

GLEJ ŠE meti 3 | **prelamljati** 2 | **tlačiti** 1 | **topotati** | **zatirati**

têr¹ -a m ▶ **katran**

ter² vez. ▶ in¹ 1, 2 | toda¹ 1 | **zato**

terán -a m |rdeče vino iz trte refošk, rastoče na Krasu| *piti teran* □ **kraški teran**

teránovka -e ž ▶ **refošk**

terapévtični -a -o prid. ▶ **postopek** •7 | **terapevtski**

terapévtski -a -o prid. |ki je v zvezi s terapevti ali terapijo| *terapevtski poseg; terapevtska metoda* □ **terapevtični**

GLEJ ŠE **postopek** •7 | **zdravilni** | **žoga** •2

terapija -e ž

• 1. **protistresna terapija** □ **antistresna terapija** 2. med. **zaposlitvena terapija** □ med. **okupacijska terapija**

GLEJ ŠE **fizioterapija** | **zdravljenje** | **zdravljenje** •6

terapijski -a -o prid. ▶ **zdravilni**

terása -e ž

1. |stopnici podobna tvorba na zemeljski površini, ki jo je izoblikovala voda| *Hiša stoji na terasi* □ nar. **položič**

2. |vodoravna ali rahlo nagnjena ploskev in strmina, ki jo loči od druge take ploskve na pobočju, narejena zlasti za obdelovanje| *na novo zasaditi teraso s sadnimi drevesi* □ nar. **pašten** |terasa, zasajena s trto|

GLEJ ŠE **gredina**

terásasti -a -o prid. ▶ **vinograd** •

terásni -a -o prid. ▶ **vinograd** •

têrba -e ž ▶ **neumnica**

têrc -a m ▶ neumnež

tercét -a m ▶ trojica 1

tercéta -e ž ▶ kitica •3 | tercina

tercétni -a -o prid. ▶ sonet •2

terciána -e ž ▶ malarija¹ pp

terciár -ja m

- geol. mlajši terciar □ geol. neogen

GLEJ ŠE doba •32

terciárni -a -o prid. ▶ dejavnost •8 | doba •32

tercijálec -lca m ▶ pobožnjak

tercijálka -e ž ▶ pobožnjakinja

tercijálski -a -o prid. ▶ pobožnjaški

tercijálstvo -a s ▶ pobožnjaštvo

tercína -e ž lit. |trivrstična kitica soneta| *dve tercini in dve*

kvartini □ lit. *terceta*

GLEJ ŠE kitica •3

tercínski -a -o prid. ▶ sonet •2

têrčni -a -o prid. ▶ akord 1 pp2

terebínt -a m bot. |drevo ali grm z lihopernatimi listi,

majhnimi zelenkastimi cveti in rdečimi plodovi|

sadeži terebinta □ bot. *smrdljika*

□ knj.izroč. *terebinta*

terebínta -e ž ▶ terebint

terén -a m ▶ področje 1 | svet¹ 3 | zemljišče

terénc -nca m ▶ delavec •24 | vozilo •7

terénski -a -o prid. ▶ delavec •24 | skakalnica •2 | vozilo •7

teréstrični -a -o prid. ▶ daljnogled •3

teriêr -ja m ▶ pes pp4

terílíni -a -o prid. ▶ jama 3

terílínica -e ž |nekdaj prostor za trenje lanu| *terilnica in*

sušilnica □ *terišče*

terílnik -a m ▶ možnar 2

terišče -a s ▶ področje 2 | terilnica

teriščni -a -o prid. ▶ jama 3

teriški -a -o prid. ▶ jama 3

terítev -tve ž |odstranjevanje olesenelega stebila od

ličja pri lanu| *Ob koncu teritve priredijo gostijo*

□ *trenje*

teritoriálíni -a -o prid. ▶ morje •3 | ozemeljski

teritórij -a m ▶ ozemlje 1, 2 | področje 1

têrja -e ž ▶ neumnica

terjálén -lna -o prid. ▶ zahteven 3

térjanje -a s |zahtevanje poravnave neizpolnjene obveznosti|

terjanje dolga, dolžnika □ *terjatev*

terjátev -tve ž ▶ cesionar | odstopenik • | pogodba •16 | terjanje |

zahteva 1

térjati -am dov. *koga/kaj* |zahtevati, da kdo poravna

neizpolnjene obveznosti| *terjati dolžnika; terjati povračilo*

škoda □ *poterjati*

GLEJ ŠE zahtevati 1, 2, 3

têrjav -a -o prid. ▶ neumen¹ | neumen² 1

têrma -e ž ▶ izvir 2•

termálka -e ž ▶ termovka

termálíni -a -o prid. ▶ izvir 2• | kopališče • | turizem •6

têrme têrm ž mn. ▶ kopališče • | toplice

têrmični -a -o prid. ▶ nevihta • | obdelava •2 | slojevitost •2 |

termoelektrarna | toplotni

têrmično prisl. ▶ toplotno

termidór -rja m ▶ kontrarevolucija

termidórski -a -o prid. ▶ kontrarevolucija

têrmin¹ -a m |beseda, besedna zveza, ki poimenuje pojme

določene stroke, panoge| *medicinski termin* □ *strokovni izraz*

□ knj.izroč. *terminus technicus*

GLEJ ŠE beseda | izraz 1

termín² -a m ▶ rok¹

terminálíni -a -o prid. ▶ postaja •1 | stadij² •2 | terminalski

terminálski -a -o prid. |ki je v zvezi s krajem, prostorom z

objekti za sprejem, odpravo ali pretovor blaga| *terminalske*

pristojbine, storitve □ *terminalni*

terminár -ja m ▶ terminer

terminátor -ja m ▶ končnik •

terminêr -ja m |delavec, ki določa začetek in konec posamezne

faze dela v proizvodnem procesu| *razpisati delovno mesto termi-*

nerja □ *terminar*

terminírati -am dov. ▶ opredeliti 1

terminológ -a m |strokovnjak za izraze določene stroke,

panoge| *posvetovati se s terminologom* □ knj.izroč. *izrazoslovec*

terminologíja -e ž

1. |celota izrazov določene stroke, panoge| *filozofska terminolo-*

gija □ *strokovno izrazje* □ *izrazje* □ knj.izroč. *nomenklatura*

2. |veda o strokovnih izrazih kakega jezika| *razvoj terminologije*

□ *izrazoslovje*

terminolóški -a -o prid. ▶ oznaka 3• | slovar pp2 | slovar •9

termínski -a -o prid. ▶ rokovni | rokovnik¹

terminus technicus -a -a [têrminus téhnikus] m ▶ termin¹

termít -a m |v toplejših krajih živeča, mravlji podobna žuželka,

ki se hrani z lesom| *Termiti so razjedli notranjost drevesa*

□ zool. *bela mravlja*

têrmoakumulácijski -a -o prid. ▶ peč¹ •10

têrmocentrála -e ž ▶ termoelektrarna

têrmočlén -a m ▶ termoelement

têrmoelektrárna -e ž |elektrarna, ki proizvaja električno

energijo iz toplotne energije| *zgraditi termoelektrarno* □ *termo-*

centrala □ elektr. *kalorična elektrarna* □ knj.izroč. *termična elektrarna*

têrmoelemènt -ênta m fiz. |priprava iz dveh različnih, na dveh

mestih spojenih prevodnikov, ki poganja po sklenjenem krogu

električni tok, če spojni mesti nimata enake temperature|

meriti temperaturo s termoelementom □ fiz. *termočlen*

têrmoenergíja -e ž ▶ energija •7

termofilní -a -o prid. ▶ rastlina •18

termofór -ja m |blazini podobna grelna priprava, ki se

napolni s toplo vodo| *pogreti posteljo s termoforjem* □ nar. *flaška*

□ knj.izroč. *grejača* □ zastar. *grelnica* □ redk. *grelnik* □ knj.izroč. *ogrevača*

□ knj.izroč. *ogrevalnik*

têrmoizolácijski -a -o prid. ▶ toplotnoizolacijski

termométer -tra m ▶ toplomer

termopán -a m ▶ steklo 2•7

termopánski -a -o prid. ▶ steklo 2•7

têrmos -a m ▶ termovka

têrmoska -e ž ▶ termovka

têrmosposóda -e ž ▶ termovka

têrmosstekleníca -e ž ▶ termovka

têrmovka -e ž |posoda z dvema stenama, med katerima je brez-

zračni prostor, ki zmanjšuje, preprečuje segrevanje, ohlajanje

vsebine| *napolniti termovko z vročo pijačo* □ knj.izroč. *termalka* □ pog. *ter-*

mos □ pog. *termoska* □ pog. *termosposoda* □ pog. *termossteklenica*

terór -ja m

1. |veliko nasilje, zlasti proti političnim nasprotnikom, s

katerim se hoče doseči, da se kdo boji| *Teror fašistov se je sto-*

pnjeval □ zastar. *grozovlada* □ ekspr. *strahovlada*

2. ekspr. |nasilje, nasilno ravnanje, s katerim se hoče doseči, da si kdo ne upa ravnati, kot hoče, želi| *Dovolj ima predstojnikovega terorja* □ ekspr. *strahovlada* □ ekspr. *teroriziranje*

GLEJ ŠE *nasilje*

teroriziranje -a s ▶ teror 2

terorizirati -am nedov. in dov. ▶ ustrahovati 1, 2

terpentín -a m ▶ olje •14

terpentínov -a -o prid. ▶ olje •14

terpentínski -a -o prid. ▶ olje •14

terra incognita -e -e [têra inkógnita] ž ▶ neznan

terra rossa -e -e [têra rósa] ž ▶ jerovica

tertium comparationis -a ~ [têrcijum komparacijónis] m

lit. |vmesni člen, ki povezuje primerjani enoti| *ugotoviti tertium comparationis* □ lit. *tretje pri primeri*

terús -a m ▶ neumnež

tesáča -e ž |široka tesarska sekira| *nabrusiti tesačo* □ *tesarica*

□ zastar. *bezjača* □ star. *tesla*

tesališče -a s |prostor za tesanje lesa| *urediti tesališče* □ *tesišče*

tesánje -a s |obdelovanje lesa s sekiro v smeri vlaken| *tesanje*

ostrešij □ redk. *tesarjenje*

tesaríca -e ž ▶ tesača

tesáriti -im nedov. ▶ tesati

tesárjenje -a s ▶ tesanje

tesáti téšem nedov. *kaj* |delati, oblikovati kaj z obdelovanjem

lesa s sekiro v smeri vlaken| *tesati trame za ostrešje*

□ redk. *tesariti*

tésen¹ -sní ž ▶ soteska

tésen² -sna -o prid. ▶ majhen 1 | oprijet | ozek 2

tesíšče -a s ▶ tesališče

têsla -e ž ▶ tesača

têslo -a s ▶ neroden² povdk. | nerodnež

tésnec -a m ▶ soteska

têsní -a -o prid. ▶ ovira 2 | sodelavec •2 | sorodnik •1 | tesnobni

tesníca -e ž ▶ soteska

tesnína -e ž ▶ ožina

tesnítev -tve ž ▶ tesnjenje

tesníti -ím nedov. *kaj* |zapirati, zmanjševati reže, da tekočina ne

uhaja| *tesniti pipe* □ *zatesnjevati* □ teh. *brtviti*

GLEJ ŠE *omejevati* 5 | *stiskati*¹ 2, 7 | *tiščati* | *utesnjevati* 1, 2

tesníti se -ím se nedov. ▶ gnesti se | stiskati se

tesnjênje -a s |zapiranje, zmanjševanje reže, da tekočina ne

uhaja| *tesnjenje pipe* □ *tesnitev* □ *zatesnjevanje*

tesnó nač. prisl. |izraža, da se kaj naredi, namesti tako, da so pri-

legajoči se deli česa zelo blizu drug ob drugem| *tesno obdajati;*

tesno zapreti vrata □ na *tesno* □ star. *natesnoma*

GLEJ ŠE *sorodstvo* •1 | *tik*¹

tesnôba -e ž |neprijetno stanje vznemirjenosti, napetosti zaradi

občutka ogroženosti, zlasti brez jasnega zavedanja vzrokov|

Ko je ostal sam, ga je obšla tesnoba □ *anksioznost* □ *tesnobnost*

□ knj.izroč. *tesnost* □ knj.izroč. *tesnota*

GLEJ ŠE *strah* 1

tesnôbni -a -o prid. |ki je v zvezi s tesnobo| *preživljati tesnobne*

trenutke □ knj.izroč. *tesni*

GLEJ ŠE *nevroza* •1

tesnôbnost -i ž ▶ tesnoba

tesnopís -a m ▶ stenografija

tesnoprsen -sna -o prid. ▶ ozkosrčen

tesnosrčen -čna -o prid. ▶ ozkosrčen

têsnost -i ž ▶ tesnoba

tesnôta -e ž ▶ tesnoba

tést -a m |postopek za ugotavljanje določenih lastnosti, sposobnosti, znanja koga| *opraviti test* □ *preizkus* □ *preizkušanje*

♦ **1.** *alkoholni test* □ avt., žarg. *alkotest* **2.** psih. *inteligénčni test* □ psih. in-

teligentnostni test **3.** šol. *kontrolni test* □ šol., žarg. *test* **4.** psih. *projektivni*

test □ psih. *projekcijski test* **5.** psih. *psihološki test* □ psih. *psihotest*

6. med. *tuberkulinski test* □ med. *tuberkulinski preizkus*

GLEJ ŠE *preizkus* | *presejanje*

testamènt -ènta m ▶ oporoča | zaveza •1 | zaveza •2

testamentářični -a -o prid. ▶ oporočni

testamentárni -a -o prid. ▶ dedič •2 | oporočni

téstast -a -o prid. |ki je podoben testu| *testasta gmota* □ *testnat*

□ ekspr. *testen* *testena lica* □ ekspr. *testenast* *testenasta lica*

testátor¹ -ja m |kdor vodi postopek za ugotavljanje določenih

lastnosti, sposobnosti, znanja koga| *testator kandidatov* □ *tester*

□ redk. *preizkuševalec*

GLEJ ŠE *preizkuševalec* | *testnik*

testátor² -ja m ▶ oporočitelj

testén -a -o prid. ▶ testast

testénast -a -o prid. ▶ testast

testeníca -e ž ▶ pašteta

testenička -e ž ▶ pašteta

testeníne -ín ž mn. |različno oblikovani izdelek iz gnetenega

testa| *Katere testenine imaš najraje?* □ pog. *makaroni* □ nar. *pašta*

testêr -ja m ▶ preizkuševalec | preizkuševalnik • | testator¹

testíranec -nca m |kdor opravlja postopek za ugotavljanje

določenih lastnosti, sposobnosti, znanja| *odgovori testirancev*

□ redk. *preizkušanec*

testíranje -a s ▶ preizkušanje

testírati -am dov. in nedov. ▶ preizkusiti | preizkušati

testírni -a -o prid. ▶ preizkuševalni

téstis -a m ▶ modo

testnàt -áta -o prid. ▶ testast

téstni -a -o prid. ▶ lutka •2 | pilot •3

téstnik -a m avt. |kdor opravlja postopek za ugotavljanje

ustreznosti, učinkovitosti česa| *testnik avtomobilov* □ redk. *preizku-*

ševalec □ redk. *testator*¹

GLEJ ŠE *preizkuševalec*

testó -á s

• **1.** gastr. *kuhano testo* □ gastr. *paljeno testo* **2.** gastr. *nekvašeno*

testo □ star. *presno testo* **3.** gastr. *pivovo testo* □ gastr. *pivno testo*

4. gastr. *vlečeno testo* □ gastr. *vlečno testo*

testón -a m ▶ tavoleta

tešilo -a s ▶ tolažba

tešíti -ím nedov. ▶ blažiti | pomirjati | tolažiti

têta -e ž

1. |sestra očeta ali matere| *Obiskala nas je teta* □ nar. *strina*

□ ljubk. *tetica* □ ljubk. *tetika* □ ljubk. *tetka* □ star. *ujna* |*materina sestra*|

♦ *mala teta* □ *mrzla teta*

2. |navadno kot nagovor starejša znana ženska| *Teta, počakajte malo*

□ star. *botra* □ nar. *nuna* □ nar. *nunca* □ ljubk. *tetica* □ ljubk. *tetka* □ star. *ujna*

3. nardp. |ženska, ki sodeluje pri pripravljanju, razmeščanju bale

in spremlja nevesto k poroki| *starešina in teta* □ nar. *posnehalja*

□ nardp. *vodilja*

tétanus -a m med. |infekcijska bolezen z bolečimi, dolgotrajnimi

krči| *cepiti se proti tetanusu* □ med. *mrtvični krč* □ med. *otrpní krč*

tète medm. ▶ bla | o²

têtica -e ž ▶ teta 1, 2

têtika -e ž ▶ teta 1

tetíva -e ž ▶ kita 2

têtka -e ž ▶ lisica² | teta 1, 2

tetováža -e ž | neizbrisna podoba, neizbrisni znak, ki nastane z vnašanjem barvila v kožo z vbodi, vrezi | *Ponosno je razkazoval tetovaže na svojem orjaškem oprsju* □ tatu

tetovec -vca m agr. | nizki fižol z debelejšimi belimi zrni | *saditi tetovec* □ agr. fižol **tetovec**

tétra -e ž ▶ riba 1 pp 2

tetraéder -dra m geom. | telo, ki ga omejujejo štirje trikotniki | *prostornina tetraedra* □ geom. **četverec**

tetragonálni -a -o prid. ▶ prizma •2 | sistem •25

tetragónski -a -o prid. ▶ prizma •2 | sistem •25

tetrámeter -tra m ▶ verz •8

tevé¹ -éja m ▶ po televiziji | sprejemnik •3 | televizija 1

tevé² -- ž ▶ po televiziji | televizija 1

tévedráma -e ž ▶ drama •4

tévefilm -a m ▶ film •18

tevéjevec -vca m ▶ delavec •23

tevsáti -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp 8

tevtónski -a -o prid. ▶ nemški

téza¹ -e ž ▶ disertacija | ideja | predlog 1 | trditev¹

téza² -e ž ▶ natezalnica

tezálnica -e ž ▶ natezalnica

tezáver -vra m ▶ tezavrus

tezavírani -a -o prid. ▶ denar •8

tezavírati -am nedov. ▶ hraniti¹ 1

tezávrus -a m jezikosl. | slovar, ki vsebuje vse besede, uporabljene v določenem jeziku | *zbiranje besed za tezavrus* □ jezikosl. **tezaver**

téža -e ž

1. |lastnost česa, ki se kaže s pritiskanjem na podlago, z odporom pri dvigu| *teža tovora* □ star. **peza** □ knj.izroč. **težina** □ pog. **vaga** *Dodaj še malo, da bo dosti vage*

♦ 1. čista teža □ netoteža 2. klavna teža □ poljud. mrtva teža

3. num. surova teža □ num. robelj 4. agr. živa teža □ pog. živa vaga

2. s prilastkom |velikost, stopnja, zlasti glede na posledice| *ugotoviti težo poškodbe* □ knj.izroč. **težina**

GLEJ ŠE **brutoteža** | **hujšati** | **masa** •1 | **olajšati se** | **tehtnost** | **težava** 2 | **težavnost** 1 | **težišče**

težáčiti -im nedov. ▶ garati² | sitnariti 1

težák -a m |delavec, ki navadno priložnostno opravlja težka, nekvalificirana dela| *delati pri zidarjih kot težák* □ nar. **fakin** □ **kuli** |težák v nekaterih azijskih deželah|

GLEJ ŠE **dinar**

težákinja -e ž ▶ dninarica

težakováti -újem nedov. ▶ garati²

težáški -a -o prid. ▶ naporen

težáško prisl. ▶ naporno

težáštvo -tva s ▶ garanje

težáva -e ž

1. |neugodni telesni ali duševni občutek zaradi nepravilnega delovanja organizma| *To zdravilo lajša različne težave* □ ekspr. **težavica** □ knj.izroč. **težkoča**

2. |kar povzroča, da je komu življenje bolj težavno| *pozabiti na vse težave* □ **nadloga** □ ekspr. **breme** □ star. **hudina** □ zastar. **kalamiteta** □ ekspr. **križ¹** □ ekspr. **muka¹** □ star. **nadlega** □ star. **neprilichnost**

□ knj.izroč. **neprilika** □ star. **peza** □ zastar. **pretega** □ pog. **problem¹**

□ star. **reva** □ zastar. **teža** □ ekspr. **težavica** □ ekspr. **težkoča**

□ ekspr. **nadloga vseh nadlog** |huda nadloga|

GLEJ ŠE **motnja** •3 | **ovirati** 2 | **težko¹**

težáven -vna -o prid. |ki zelo otežuje življenje, delo| *opraviti delo v težavnih okoliščinah* □ **težek** □ ekspr. **delikaten** □ ekspr. **kritičen** □ star. **neprilichen** □ ekspr. **neresljív** **neresljív položaj** □ ekspr. **nezaviljív**

□ zastar. **prekaren** □ ekspr. **problemáčen** □ nekjn. pog. **zagaman**

□ ekspr. **zagaten** □ pog. **zaguljen** □ vulg. **zajeбан**

GLEJ ŠE **neprilagodljiv** | **težek** 3 | **zahteven** 3

težávica -e ž ▶ težava 1, 2

težávno povdk. ▶ **hudo³** 1 | **težko¹**

težávnošt -i ž

1. |značilnost česa glede na potrebni trud, spretnost, sposobnost| *upoštevati težavnost vzpona* □ **teža** □ **zahtevnost**

□ knj.izroč. **težkost**

2. |dejstvo, da kaj zelo otežuje življenje, delo| *težavnost razmer*

□ ekspr. **kritičnost** □ ekspr. **zagatnost**

téžec -žca m ▶ **barit** | **sulfat** •1

težěč -ěča -e prid. ▶ **mučen** 1

téžek -žka -o prid.

1. |ki ima razmeroma veliko težo| *valiti težke sode*

□ nar. **žmeten** ■ protip. **lahek**

2. |ki se težko prebavi| *težka hrana* □ **težko prebavljiv** ■ protip. **lahek**

3. |ki je uresničljiv z velikim naporom, prizadevanjem| *težko delo reševalnih ekip* □ **otežen** □ **otežkočen** □ **težaven** □ ekspr. **mučen**

□ star. **mukepoln** □ star. **mukotrpen** □ ekspr. **nelahek** □ ekspr. **trnov**

□ star. **trudapoln** □ vulg. **zajeбан** □ nar. **žmeten** ■ protip. **lahek**

GLEJ ŠE **bogat** 1 | **bogataš** | **hoditi** 1•3 | **hud²** | **lahek** 1, 2, 4 |

masiven | **močen** 6, 7 | **mučen** 1, 2 | **nelagoden** | **neprilagodljiv** | **siten¹** | **težaven** | **zadušljiv** | **zahteven** 2 | **zoprn** 3 | **žalosten** 2, 3

težénje -a s |gospodarska, prometna usmerjenost k določenemu središču| *teženje vasi k mestu* □ **gravitacija**

□ **gravitiranje**

GLEJ ŠE **težnja**

težína -e ž ▶ teža 1, 2

težínski -a -o prid. ▶ **mera** •5 | **težni**

težišče -a s |najpomembnejši, osrednji del| *Težišče festivala je na klasični glasbi* □ knj.izroč. **teža**

težiščni -a -o prid. ▶ **težiščnica**

težiščnica -e ž geom. |premica, ki gre skozi oglišče trikotnika in razpolovišče nasprotno stranice| *narisati težiščnico*

□ geom. **težiščna os**

težíti -ím nedov. *k čemu/proti čemu* |biti gospodarsko, prometno usmerjen k določenemu centru| *Okoliške vasi težijo k mestu; težiti proti industrijskemu centru* □ **gravitirati**

GLEJ ŠE **mučiti** 2, 3 | **nadlegovati** | **nadležen** • | **nagibati se** | **sitnariti** 1, 2

težji -a -e prid. ▶ **poškodba** •1

težkanje -a s |ugotavljanje teže z dvigi z rokami| *težkanje košar* □ **tehtanje**

težkati -am nedov. *kaj* |z dvigi z rokami poskušati ugotoviti težo| *Dvignil je nahrbtnik in ga težkal* □ **tehtati**

téžki -a -o prid. ▶ **bogat** 1• | **bolezen** pp 5 | **bolezen** •18 | **bolnik** •30 | **bombnik** pp | **devterij** | **dihanje** •1 | **hrana** 1•13 | **metal²** | **mitraljez** 2 | **obutev** pp | **poškodba** •1

težko¹ nač. prisl. |izraža, da se kaj opravlja s trudom, naporom| *težko dihati; težko se vzpenjati po stopnicah* □ **s težavo** □ **stežka** □ star. **stežkoma** □ knj.izroč. **tegovno** □ knj.izroč. **težavno** □ **okorno** |v zvezi s premikanjem| *okorno hoditi* ■ protip. **lahko¹**

GLEJ ŠE **hoditi** 1•3 | **hrana** 1•13 | **prebijati se** | **stežka** | **težek** 2

težko² zadržk. člen. |izraža pritrditvev z zadržkom| *Ga bo našel?*

Težko (da) □ zastar. **javalne**

težko³ povdk. ▶ **hudo²** | **hudo³** 1, 2

težkôča -e ž ▶ težava 1, 2

težkonóg -a -o prid. ▶ **okoren** 1 | **počasen** 1

těžkooboroženec -nca m ▶ hoplit

těžkost -i ž ▶ težavnost 1

težni -a -o prid. |ki je v zvezi s težo| *težna enota; težna razvrstitev* □ knj.izroč. **težinski**

GLEJ ŠE mera 45 | polje 1 | pospešek 4

težnja -e ž |prizadevanje za dosego, uresničitev česa| *težnja k usklajenosti izraza in vsebine* □ *teženje* □ knj.izroč. **intenca** *intence mlade generacije* □ knj.izroč. **intencija** *ustvarjalne intencije* □ ekspr. **stremljenje** □ knj.izroč. **tendencia**

GLEJ ŠE hotenje | hoteti 3 | želja¹

težnost -i ž fiz. |pojav, da se telesa privlačijo zaradi svoje mase| *zemeljska težnost* □ fiz. **gravitacija**

♦ fiz. **težnost Zemlje** □ fiz. **privlačnost Zemlje**

težnostni -a -o prid. ▶ polje 1 | pospešek 4 | sila¹ 4 | žičnica 4

tfěj medm. ▶ fuj

thomasov -a -o [tomasov-] prid. ▶ fosfat 1 | konvertor 1

tí tēbe zaim. ▶ človek 3 | tikati se¹ 1

tiamín -a m ▶ vitamin 2

tibetánski -a -o prid. ▶ jak¹

tibija -e ž ▶ golenica 2

tibó medm. ▶ hihot²

tíca -e ž ▶ prebrisanica povdk. | ptica

tíč tíca m ▶ pogumen povdk. | prebrisan povdk. 2 | ptica | ud 1

tíčáti -ím nedov. ▶ nositi 2 | obut 1 | zadrževati se

tíček -čka m ▶ prebrisan povdk. 2 | ptica | ud 1

tíčica -e ž ▶ prebrisanica povdk. | ptica

tíčji -a -e prid. ▶ gnezdo 3 | ohmelje 1 | ptičji

tíčka -e ž ▶ prebrisanica povdk. | ptica | ženska pp 1

tíčko -a m ▶ prebrisan povdk. 2

tíčmiš -iša m ▶ netopir

tíčnica -e ž ▶ kletka 1

tíčnik -a m ▶ kletka 1

tídrēja medm. ▶ hopsasa

tíflopedagógika -e ž ▶ pedagogika 3

tífózni -a -o prid. ▶ tifusni²

tífus -a m

• med. **trebušni tifus** □ med. **abdominalni tifus** □ knj.izroč. **legar**

□ poljud. **tifus** □ knj.izroč. **trebušni legar**

GLEJ ŠE pegavica

tífusar -ja m ▶ bolnik 31 | tifusni¹

tífusni¹ -ega m |bolnik, ki je zbolel za tifusom| *skrbeti za tifusne*

□ **tifusni bolnik** □ med., žarg. **tifusar** □ knj.izroč. **tifusnik**

GLEJ ŠE bolnik 31

tífusni² -a -o prid. |ki je v zvezi s tifusom| *tifusna epidemija;*

tifusna vročica □ knj.izroč. **tifozni**

tífusnik -a m ▶ bolnik 31 | tifusni¹

tíger -gra m |velika rumenkasto- ali rdečkastorjava zver s črnimi progami| *ujeti tigra* □ ljub. **tigrček**

tígri -e ž ▶ tigrice

tigrček -čka m |tigrov mladič| *tigrice in tigrčki* □ **tigríč**

GLEJ ŠE tiger

tígriča -e ž |samica tigra| *tigrice z mladiči* □ **tigra**

tigríč -a m ▶ tigrček

tígrov -a -o prid. |ki je v zvezi s tigrji| *tigrova koža* □ redk. **tigrovski**

□ redk. **tigrski**

tígrovski -a -o prid. |ki je tak kot pri tigrju| *tigrovski skok*

□ **tigrski**

GLEJ ŠE tigrov

tigrski -a -o prid. ▶ tigrov | tigrovski

tíh -a -o prid.

1. |ki se malo ali nič ne sliši| *tiho petje* □ ekspr. **neslišen**

□ ekspr. **potišan** □ ekspr. **pritišan** □ ekspr. **stišan** □ ekspr. **tihcen** □ ekspr. **tihoten**

□ ekspr. **utišan** ■ protip. **glasen**

2. |ki je brez hrupa, ropota| *tih prostor, vrt* □ ekspr. **miren¹**

□ knj.izroč. **pokojen** □ knj.izroč. **spokojen** □ ekspr. **tihoten** ■ protip. **bučen**

GLEJ ŠE bučen | glasen | miren¹ 2, 3 | molčeč | nemeti | rahel 2 | umirjen

tíhcen -a -o prid. ▶ tih 1

tíhčno prisl. ▶ tiho¹

tíhi -a -o prid. ▶ branje 1 pp | obup 1 | pravilo¹ 1 | zaposlitev 2 7

tího¹ nač. prisl. |izraža, da se dejanje dogaja malo slišno ali neslišno| *tiho zapreti vrata* □ *na tiho* □ *po tihem* □ *po tiho* □ **potihoma**

□ redk. **natihce** □ redk. **natihcema** □ redk. **na tihem** □ knj.izroč. **natihoma**

□ nar. **potihce** □ knj.izroč. **stih** □ ekspr. **tihceno** □ knj.izroč. **tihoma**

□ ekspr. **tihotno¹** *tihotno stopati* ■ protip. **glasno¹**

GLEJ ŠE brati 1 2 | glasno¹ | hrupno¹ | molče | skrivaj

tího² povdk. |izraža stanje brez glasov, šumov| *Povsod je bilo čudno tiho* □ ekspr. **tihotno²**

GLEJ ŠE hrupno² | mir 4 | molčati 1, 2

tíhôca -e ž ▶ tišina

tíholástvo -a s ▶ potuhnjenost

tíholázec -zca m ▶ potuhnjen 1 povdk.

tíholázen -zna -o prid. ▶ potuhnjen 1

tíholáziti -im nedov. ▶ hoditi 1 pp 16 | huliti se | vesti se pp 3

tíholázka -e ž ▶ potuhnjen 1 povdk.

tíholáznik -a m ▶ potuhnjen 1 povdk.

tíholázno prisl. ▶ potuhnjeno

tíhoma prisl. ▶ skrivaj | tiho¹

tíhomórski -a -o prid. ▶ tihooceanski

tíhooceánski -a -o prid. |ki je v zvezi s Tihim oceanom| *tihooceanski otoki* □ knj.izroč. **tíhomorski**

tíhost -i ž |dejstvo, da je kaj brez hrupa, ropota| *tíhost ulic*

□ ekspr. **tíhotnost**

tíhót medm. ▶ hihot²

tíhôta -e ž ▶ brezvetrje | tišina

tíhotápec -pca m |kdor skrivaj, na nedovoljeni način prinaša, spravlja kaj čez državno mejo ali kam sploh| *izslediti tíhotapca*

□ star. **kontrabantar** □ neknoj. pog. **švercar**

tíhotápiti -im nedov. *kaj* |skrivaj, na nedovoljeni način prinašati, spravlja kaj čez državno mejo ali kam sploh| *tíhotapiti*

cigarete □ **pretíhotapljati** □ star. **kontrabantiti** □ neknoj. pog. **šmuglati**

□ neknoj. pog. **švercati** □ knj.izroč. **vtíhotapljati**

tíhotápiti se -im se nedov. ▶ iti 2 pp 6

tíhotápka -e ž |ženska, ki skrivaj, na nedovoljeni način prinaša, spravlja kaj čez državno mejo ali kam sploh| *izslediti tíhotapko*

□ neknoj. pog. **švercarka**

tíhotápljenje -a s |prinašanje, spravljanje česa čez državno mejo na nedovoljeni način, skrivaj| *biti kaznovan zaradi tíhotapljenja*

□ star. **kontrabanda** □ star. **kontrabant¹** □ neknoj. pog. **šverc**

□ neknoj. pog. **švercanje** □ redk. **tíhotapstvo**

tíhotápski -a -o prid. |ki je v zvezi s tíhotapci ali tíhotapljenjem| *tíhotapske poti* □ star. **kontrabantarski** □ neknoj. pog. **švercarski**

GLEJ ŠE pot⁴ 6

tíhotápsko nač. prisl. |izraža, da se kaj dogaja skrivaj, na nedovoljeni način, navadno v zvezi s spravljanjem česa čez mejo ali kam sploh| *tíhotapsko se oskrbovati z orožjem* □ star. **kontrabant²**

tíhotápstvo -a s |dejavnost tíhotapcev| *preprečevati tíhotapstvo*

□ star. **kontrabanda** □ star. **kontrabant¹** □ neknoj. pog. **šverc**

GLEJ ŠE tíhotapljenje

tihôten -tna -o prid. ▶ tih 1, 2

tihôtiti -im nedov. ▶ tišati

tihôtno¹ prisl. ▶ tiho¹

tihôtno² povdk. ▶ tiho²

tihôtnost -i ž ▶ tihost

tik¹ mer. prisl. v zvezi s prislovnim določilom |izraža, da se kaj nahaja, poteka v neposredni prostorski, časovni bližini| *Hiša leži tik ob morju; hoditi tik za kom; Pogajanja so prekinili tik pred koncem* □ star. **brž** □ ekspr. **čisto**² □ redk. **hitro** *Pošta je hitro za vogalom* □ ekspr. **kmalu**¹ *Trgovina je kmalu za ovinkom* □ nar. **koj**² □ ekspr. **neposredno** □ pog. **precej**² □ ekspr. **takoj** □ ekspr. **tesno** *hoditi tesno za kom* □ star. **tikoma**¹ □ star. **trdno** *iti trdno za kom* □ star. **trdo** *hoditi trdo za kom*

tik² predl. z rodilnikom |za izražanje neposredne bližine| *Tik zida raste grm* □ star. **tikoma**²

tik³ medm. ▶ klik² | tik tak

tikanje -a s ▶ tiktakanje

tika tika medm. zv. ▶ tik tak

tikatákati -am nedov. ▶ tiktakati

tikati¹ -am nedov. *koga* |uporabljati v govoru s kom obliko druge osebe ednine| *Ni vedel, ali naj ga tika ali vika* □ star. **rekati ti komu**

tikati² -am nedov. ▶ tiktakati

tikati³ -am nedov. ▶ dotikati se

tikati⁴ tičem nedov. ▶ pripadati 1 | spadati 2

tikati se¹ -am se nedov. *s kom* |drug drugega ogovarjati z zaimkom ti, tvoj| *Z vsemi se tika* □ pog. **biti na ti**

◆ začeti se tikati □ pog. preiti na ti

tikati se² tičem se nedov. *koga* |biti v zvezi, povezanosti s kom| *Ta problem se tiče nas vseh* □ pog. **brigati** *Vtika se v stvari, ki ga ne brigajo* □ zastar. **dostajati se** □ redk. **dotikati se** □ redk. **prizadeti**³ *Ta predpis nas ne prizadene* □ knjizroč. **prizadevati** *Ta predpis nas ne prizadeva* □ knjizroč. **tangirati** *Gospodarske razmere tangirajo vso državo* □ publ. **zadevati** □ publ. **zanimati** *Gradnja nove bolnišnice zanima vse*

tikoma¹ prisl. ▶ tik¹

tikoma² predl. ▶ tik²

tikov -a -o prid. ▶ les ♦50

tikovína -e ž ▶ les ♦50

tikták¹ -a m ▶ tiktakanje

tikták² prisl. ▶ hitro 2 | takoj 1

tik ták posnem. medm. zv. |posnema enakomerno se ponavljajoče šibke glasove pri premikih urnega mehanizma| *Tik tak, tik tak, je bilo slišati stensko uro* □ **tak**² □ **tik**³ □ **tika taka**

tiktákanje -a s |dajanje glasu tik tak| *glasno tiktakanje budilke* □ **tiktak**¹ □ knjizroč. **tikanje**

GLEJ ŠE bitje¹

tiktákati -am nedov. |dajati glas tik tak| *Ura tiktaka* □ **tikatakati**

□ knjizroč. **tikati**²

GLEJ ŠE biti¹ 3

tikva -e ž ▶ buča 1 | glava

til -a m |tanka mrežasta tkanina iz bombaža ali kemičnih vlaken| *zaves iz tila* □ zastar. **tul**²

tilast -a -o prid. |ki je iz tila| *tilast pajčolan* □ zastar. **tulast**¹

tilda -e ž jezikosl. |grafično znamenje v obliki ležeče vijuge za označevanje neizpisane besede, enote, obravnave v slovarju| *vnesti v besedilo na ustreznih mestih tildo* □ jezikosl. **vijuga**

tilnični -a -o prid. |ki je v zvezi s tilnikom| *tilnične mišice* □ **tilniški**

tilnik -a m |zadnji del vratu| *Zbolelo ga je v tilniku* □ pog. **vrat pri padcu si zlomiti vrat □ star. **zatilek** □ star. **zatilnik****

GLEJ ŠE podrediti se | vdati se 3

tilniški -a -o prid. ▶ tilnični

tím -a m ▶ ekipa | moštvo¹ | skupina ♦2

timbre -a [témbr -bra] m ▶ barva ♦ | barva 3

timer -ja [tájmer] m ▶ časovnik

tímijan -a m ▶ dušica¹ ♦

timoléptik -a m ▶ zdravilo ♦1

tímpan -a m ▶ pavka

timpaníst -a m ▶ pavkist

tímpanon -a m um. |ploskev med preklado in lokom nad portalom| *timpanon gotskega portala* □ um. **nadvratno čelo**

tímški -a -o prid. ▶ delo 1 ♦13 | igralec 2 ♦2

tín medm. ▶ cin² 1

tínéjdžer -ja m ▶ najstnik

tínéjdžerka -e ž ▶ najstnica

tínéjdžerski -a -o prid. ▶ najstniški

tíngeltángel -gla m ▶ hrup 2

tingíratí -am nedov. in dov. ▶ barvati

tínjati -am nedov. ▶ tleti

tínk medm. ▶ tonk

tínka tónka medm. zv. ▶ tonk

tinktúra -e ž farm. |alkoholna raztopina zdravilnih snovi| *tinktura arnike* □ knjizroč. **razmok**

◆ 1. farm. **arnikova tinktura** □ poljud. **arnika** 2. farm. **encijanova tinktura**

□ poljud. **encijan** 3. farm. **jodova tinktura** □ poljud. **jod**

tínta -e ž ▶ črnilo | črnilo ♦1 | črnilo ♦2 | svinčnik ♦3

tíntar -ja m ▶ delavec ♦16 | pisar 2

tíntni -a -o prid. ▶ svinčnik ♦2

tíntnica -e ž ▶ goba pp 3

tíntnik -a m ▶ črnilnik | svinčnik ♦2

tintomáz -áza m ▶ delavec ♦16 | pisar 2 | pisatelj | pisec

típ -a m |kar tvorijo danosti iste vrste zaradi določenih enakih lastnosti, navadno glede oblike, zgradbe| *tipi letal; značjski tipi* □ zastar. **tipa**

• 1. antr. **dolihokefalni tip človeka** □ antr. **dolgoglavni tip človeka**

2. antr. **mikrokefalni tip človeka** □ antr. **drobnoglavni tip človeka**

3. jezikosl. **naglasni tip** □ jezikosl. **akcentuacijski tip** 4. **slušni tip človeka**

□ akustični tip človeka □ avditivni tip človeka 5. **vidni tip človeka**

□ vizualni tip človeka

GLEJ ŠE cerkev 1 ♦1 | čudaški povdk. 1 | fant 2 | frajer² |

izviren 2 povdk.

típa -e ž ▶ tip

tipajóč -a -e prid. ▶ neodločen 2

tipálka -e ž |gibljev parni organ na glavi nekaterih nižje razvitih živali za tipanje, vohanje| *tipalke metulja* □ **tipalnica**

tipálni -a -o prid. ▶ brbončica ♦2 | organ 1 ♦14

tipálnica -e ž zool. |v čutni organ spremenjena sprednja končina pri členonožcih| *zlomljena rakova tipalnica* □ zool. **antena**

□ poljud. **rog** *Polž pokaže roge*

GLEJ ŠE tipalka

tipálo -a s ▶ organ 1 ♦14 | senzor

tipanje -a s med. |preiskovanje organov, tkiv, telesnih votlin z dotikanjem s prsti, rokami| *Pri tipanju je ugotovil majhno otekline*

□ med. **otipavanje** □ med. **palpacija** □ med. **pretipavanje**

típati -am nedov.

1. *kaj* |z dotikanjem česa s prsti, rokami skušati ugotoviti

lastnosti, značilnosti| *tipati tkanino, volno* □ **obtipavati** □ **otipavati**

2. *kaj* med. |z dotikanjem s prsti, rokami preiskovati organe,

tkiva, telesne votline| *tipati bezgavke* □ med. **otipavati**

□ med. **pretipavati**

GLEJ ŠE otipavati 1, 2

típen -pna -o prid. ▶ otipljiv
típičen -čna -o povdk. ▶ značilen
típični -a -o prid. ▶ popolni 2 | pravi² 2 | značilni 1, 2 | značilnost 2
típično povdk. ▶ značilno
típičnost -i ž ▶ tipika | značilnost 1
típika -e ž | kar kako osebo, stvar, pojav uvršča v posebno skupino iste vrste | ohranitev tipike posameznih naselij
 □ redk. **típičnost**
tipizacija -e ž ▶ tipiziranje 1, 2
tipizirani -a -o prid. ▶ pogodba ♦3
tipiziranje -a s
 1. |(po)enotenje oblike, velikosti, izvedbe (tehničnih) izdelkov zaradi pocenitve in izboljšav | povečati tipiziranje izdelkov □ **tipizacija**
 2. knj.izroč. | orisovanje, prikazovanje človeka kot tip | Režiser se je izognil tipiziranju □ knj.izroč. **tipizacija**
tipizirati -am dov. in nedov. ▶ standardizirati •
típka -e ž ▶ igrati 2♦8 | stikalo ♦2 | taster 1
tipkálni -a -o prid. ▶ stroj ♦8
tipkálnica -e ž ▶ tipkovnica
tipkáló -a s ▶ stikalo ♦2 | taster 2
tipkanje -a s | nekaj pisanje na pisalni stroj | obvladati tipkanje
 □ daktilografija □ strojepis □ strojepisje
tipkar -ja m | nekaj kdor poklicno piše na pisalni stroj | spreten tipkar □ daktilograf □ strojepisec
tipkarica -e ž | nekaj ženska, ki poklicno piše na pisalni stroj | izurjena tipkarica □ daktilografka □ strojepiska □ zastar. pisarica
típkati -am nedov. | nekaj pisati na pisalni stroj | Že celo dopoldne típkati □ daktilografirati □ ekspr. klempati¹ □ ekspr. klepati
tipkopís -a m ▶ rokopis 2
tipkóvnica -e ž | tipke pri pisalnem, stavnem stroju, računalniku | udarci na tipkovnico □ tastatura □ redk. tipkálnica
típni -a -o prid. | ki je v zvezi s čutom za zaznavanje predmetov z dotikom, pritiskom | tipni dražljaji; tipne zaznave □ knj.izroč. taktilni
 GLEJ ŠE dražljaj ♦ | zaznava pp | zaznava ♦1
tipografija -e ž ▶ tiskarstvo
tipografski -a -o prid. ▶ mera ♦4
típski -a -o prid. ▶ pogodba ♦23
típtòp¹ -- -- prid. ▶ izvrsten | odličen
típtòp² prisl. ▶ odlično²
típtòp³ povdk. ▶ odlično³
tír -a m | krivulja, ki jo opiše telo pri gibanju | tir izstrelka; tir planeta
 □ tirnica □ star. kolotek Zvezda ima svoj kolotek □ fiz. trajektorija
 GLEJ ŠE gaz² | kolesnica | smučina | tirnica 2 | trajektorija | vznemiriti 1 | vznemirjati 1
tíra -e ž ▶ krog¹ 1♦4
tiráda -e ž ▶ govor 2 pp 2
tírán -a m ekspr. | oblastnik, ki vlada nasilno, samovoljno | upreti se tiranu □ ekspr. samodržec □ star. samosilnik □ star. silnik □ ekspr. tiránček
 □ ekspr. trinog²
 GLEJ ŠE avtokrat | oblasten povdk. | oblastnež
tíránček -čka m ▶ tiran
tiranija -e ž ekspr. | neomejena, samovoljna oblast enega človeka ali majhne skupine | upirati se tiraniji vladajočih □ zastar. samosilje
 □ star. samosilništvo □ star. samosilstvo □ ekspr. tiranstvo
 GLEJ ŠE avtokracija
tírániti -im nedov. knj.izroč. | oblastno, samovoljno delovati, nastopati | Dolga leta je tiranil v podjetju □ knj.izroč. samopašiti
tíránka -e ž ekspr. | oblastnica, ki vlada nasilno, samovoljno | vse-mogočna tiranka □ star. samosilnica

tiranozáver -vra m ▶ plazilci pp
tiránski -a -o prid. ▶ avtokratski | oblasten
tiránsko prisl. ▶ oblastno
tiránstvo -a s ▶ oblastnost | tiranija
tírati -am nedov. ▶ gnati 2 | poganjati | priganjati 1 | spravljati 1
tiráža -e ž ▶ naklada 1
tírni -a -o prid. ▶ avtobus ♦3 | vozilo pp 1
tírnica -e ž
 1. | posebno oblikovan podolgovat, jeklen nosilec, ki se uporablja za izdelavo zlasti železniških tirov | položiti, zamenjati tirnice □ tračnica
 2. | posebno oblikovan nosilec, po katerem kaj drsi, se premika | namestiti tirnice za zavese □ drsni tir □ tir □ tračnica
 3. | krivulja, ki jo opiše telo okoli osrednjega nebesnega telesa pod vplivom gravitacije | izstreliti satelit na tirnico □ knj.izroč. krožnica □ astron. orbita
 GLEJ ŠE glava ♦4 | smučina | tir | trajektorija
tírnični -a -o prid. ▶ glava ♦4 | vozilo ♦8
tírniški -a -o prid. ▶ vozilo ♦8
tírólski -a -o prid. ▶ loden
tísk -a m
 • 1. tisk. barvni tisk □ tisk., žarg. barvotisk 2. tisk. globoki tisk □ tisk. globinski tisk □ tisk. tisk iz izdolbine 3. tisk. ofsetni tisk □ tisk., žarg. ofset 4. zal. periodični tisk □ zal. periodika 5. tisk. ploski tisk □ tisk. tisk s ploskve 6. tisk. rotacijski tisk □ tisk., žarg. rototisk 7. rumeni tisk □ knj.izroč. bulvarni tisk □ knj.izroč. bulvarski tisk 8. tisk. visoki tisk □ tisk. tisk z izbokline □ tisk. tisk z vzbokline
 GLEJ ŠE časopisje | knjigotisk | predstavnik¹ ♦2 | publikacija | tiskanje | tiskarstvo | trikromija
tískálni -a -o prid. ▶ stroj ♦29
tískálnica -e ž ▶ stroj ♦29 | tiskarna
tískálnik -a m | del (elektronskega) računalnika, ki tiska rezultate obdelave | laserski tiskálnik □ rač., žarg. printer
 ♦ 1. rač. brizgalni tiskálnik □ rač. brizgalnik □ rač., žarg. inkjet 2. rač. iglični tiskálnik □ rač. igličar
tískani -a -o prid. ▶ črka ♦2
tískanje -a s | prenašanje z določeno tiskarsko tehniko na papir, tkanino | papir za tiskanje; tiskanje grafik □ odtiskovanje □ tisk □ redk. odtiskavanje
tískanka -e ž ▶ črka ♦2
tískár -ja m | kdor se poklicno ukvarja s tiskanjem | Zaposlil se je kot tiskar □ redk. grafičar □ redk. grafik
 GLEJ ŠE tiskarnar
tískárka -e ž | ženska, ki se poklicno ukvarja s tiskanjem | Dela kot tiskarka □ redk. grafičarka
tískárna -e ž | podjetje, obrat za tiskanje | oddati besedilo v tiskarno □ zastar. tiskálnica □ star. tiskarnica
tískárnar -ja m | lastnik tiskarne | tiskarnar in založnik □ redk. tiskar
tískárnica -e ž ▶ tiskarna
tískárniški -a -o prid. ▶ papir ♦20
tískárništvo -a s ▶ tiskarstvo
tískárski -a -o prid. | ki je v zvezi s tiskarstvom | tiskarski izdelki; tiskarska industrija □ redk. grafični
 GLEJ ŠE mera ♦4 | napaka 1♦4 | pola ♦3 | stavek ♦2
tískárstvo -a s | dejavnost, ki se ukvarja s tiskanjem knjig, časopisov, obrazcev | razvoj tiskarstva □ tisk □ publ. črna umetnost □ redk. grafika □ knj.izroč. tipografija □ redk. tiskarništvo
tískati -am nedov. kaj | prenašati z določeno tiskarsko tehniko na papir, tkanino | tiskati črke, slike, znake □ odtiskovati □ redk. odtiskavati
 GLEJ ŠE objavljati

tiskôvka -e ž ▶ konferenca ♦2

tiskôvni -a -o prid. ▶ agencija ♦2 | konferenca ♦2 | napaka 1♦4 | papir ♦20 | pola ♦3 | predstavnik¹ ♦2

tisoč¹ -- s |tisoč enot| šteti do tisoč □ neknoj. pog. **tavžent¹**

tisoč² -- glav. štev. |izraža število tisoč| dva tisoč vojakov

□ star. **jezero²** dve jezери vojakov □ neknoj. pog. **tavžent²** □ redk. **tisočero**

Zbralo se je tisočero udeležencev

• tisoč devetsto □ devetnajststo

GLEJ ŠE veliko²

tisočbárven -vna -o prid. ▶ mnogobarven

tisočéri -ih m mn. ▶ mnogi²

tisočérni -a -o prid. ▶ večkratni 1

tisočéro -- štev. ▶ tisoč² | veliko²

tisočglášen -sna -o prid. ▶ mnogoglasen

tisočglávi -a -o prid. ▶ množica ♦

tisoči -a -e štev. ▶ tisočina

tisočič prisl. ▶ stotič

tisočina -e ž |del na tisoč delov razdeljene celote| *obljubiti*

tisočino dobička □ **tisoči del** □ redk. **tisočinka**

GLEJ ŠE tisočinka

tisočinka -e ž |del na tisoč delov razdeljene merske enote|

tisočinka sekunde □ redk. **tisočina**

GLEJ ŠE tisočina

tisočkrat prisl. ▶ hvala² | velikokrat 1, 2

tisočkratni -a -o prid. ▶ večkratni 1

tisočlétje -a s |doba, ki traja tisoč let| *vstopiti v novo tisočletje*

□ knj.izroč. **milenij**

tisočlétni -a -o prid. ▶ dolgoletni

tisov -a -o prid. ▶ les ♦51

tisovina -e ž ▶ les ♦51

tista -e ž

1. |razmeroma oddaljena oseba ženskega spola, na katero se usmerja pozornost koga| *Tista tam je profesorica*

□ ekspr. **tistale**

2. ekspr. |oseba ženskega spola, ki se noče, ne more imenovati|

Saj veš, kaj je rekla tista □ ekspr. **ona** □ ekspr. **one** □ slabš. **onega**

tistale tistele ž ▶ tista 1

tisti¹ -ega m

1. |razmeroma oddaljena oseba moškega spola, na katero se usmerja pozornost koga| *Tisti tam je naš znanec* □ ekspr. **tistile¹**

2. ekspr. |oseba moškega spola, ki se noče, ne more imenovati|

Ves večer je silil vanjo tisti, kako se že piše □ ekspr. **one** □ slabš. **onega**

□ ekspr. **oni**

tisti² -a -o kaz. zaim.

1. |izraža, da je oseba ali stvar, na katero se usmerja pozornost koga, razmeroma oddaljena| *Tisti moški tam je moj profesor;*

Sedi na tisto klop □ publ. **oni** *Oni gospod, ki je v čakalnici, naj vstopi*

□ ekspr. **tistile²**

2. |izraža, da je kaj časovno odmaknjeno od časa govorjenja o njem| *Tisto noč od skrbi ni mogel zaspati* □ zastar. **isti¹** □ star. **taisti**

GLEJ ŠE isti¹

tistihmál prisl. ▶ takrat

tistikrat prisl. ▶ takrat

tistile¹ tistegale m ▶ tisti¹ 1

tistile² tistale tistole zaim. ▶ tisti² 1

tisto -ega s |razmeroma oddaljena stvar, na katero se usmerja

pozornost koga| *Kaj je tisto?* □ ekspr. **tistole**

tistočasni -a -o prid. ▶ takratni

tistodóbni -a -o prid. ▶ takratni

tistole -egale s ▶ tisto

tíšati -am nedov. *kaj* |delati, da postane kaj tiho, tišje| *tišati jok*

□ **stišavati** □ **stiševati** □ **utiševati** □ ekspr. **tihotiti**

GLEJ ŠE blažiti

tíšati se -am se nedov. |postajati tih, tišji| *Petje se je tišalo*

□ **stišavati se** □ **stiševati se** □ knj.izroč. **nemeti** □ knj.izroč. **onemevati**

□ ekspr. **razgubljati se** □ knj.izroč. **utihati** □ knj.izroč. **utihovati**

tiščánje -a s |značilni neprijetni občutek, bolečina, navadno kot

bolezenski znak| *Za srčna obolenja je značilno tiščanje v predelu*

srca □ **stiskanje** □ knj.izroč. **stiska**

tiščáti -ím nedov. *koga* |s pritiskanjem povzročati bolečino,

neugodje| *Čevlji ga tiščijo* □ knj.izroč. **tesniti**

GLEJ ŠE boleti 1 pp 5 | boleti 2 | družiti se | držati 1, 3 | mučiti 3 |

pritishati 1, 2 | riniti 2 | siliti 3 | stiskati¹ 1 | stiskati¹ 3♦ | stiskati¹ 7 |

zapeljivati

tiščáti se -ím se nedov. ▶ stiskati se

tiščáv -áva -o prid. ▶ vsiljiv

tiščínast -a -o prid. ▶ trmast | uporen

tišina -e ž |stanje brez glasov, šumov| *Tišina sredi gozda je bila*

popolna □ knj.izroč. **brezglasje** □ ekspr. **molck** *Nič ni zmotilo molka*

okoli hiš □ ekspr. **mrtvaška tišina** □ ekspr. **mrtva tišina** □ knj.izroč. **nemota**

□ ekspr. **pokopališka tišina** □ ekspr. **smrtna tišina** □ star. **tihoča**

□ knj.izroč. **tihota**

GLEJ ŠE mir 2, 4 | molčanje | molck

tíšiti -im nedov. ▶ miriti

tíšiti se -im se nedov. ▶ polegati se

títán -a m ▶ atlant¹ | velikan 2, 3, 4

titanít -a m min. |rudnina kalcijev titanov silikat| *pridobivanje*

titanita □ min. **sfen**

titanízem -zma m ▶ titanstvo

títanov -a -o prid. ▶ ilmenit

títánski -a -o prid. ▶ močen 10 | ogromen

títánstvo -a s knj.izroč. |mišljenje, ravnanje, ki temelji na

nenavadno veliki moči in uporu proti nadrejenemu, avtoriteti|

Spominjal se je svojega mladostnega titanstva □ knj.izroč. **titanizem**

títel -tla m ▶ naslov 2 | naziv

titrácija -e ž ▶ titriranje

titíránje -a s biol., kem. |določanje koncentracije raztopine z

merjenjem prostornine dodanega reagenta| *titriranje kislin*

□ knj.izroč. **titracija**

títul -a m ▶ naslov 2 | naziv

títula -e ž ▶ naslov 2 | naziv

titulárni -a -o prid. ▶ konzul ♦ | škof ♦1

titulíránje -a s ▶ ogovarjanje 2

titulírati -am dov. in nedov. ▶ ogovarjati 2 | ogovoriti 2

tjá¹ medm. ▶ da² 1 | hm¹

tjá² člen. ▶ nekje²

tjá³ smer. prostor. prisl. zaim. |izraža, da je premikanje, dejanje

usmerjeno v razmeroma oddaljeni kraj, prostor| *Poglejte,*

tja bomo šli □ zastar. **ta²** *Ta ven ga pošlje* □ nar. **tam¹** *Greto tam*

v gozd □ star. **tamkaj** *Šla je tamkaj, kamor so šli drugi* □ star. **tjakaj**

□ ekspr. **tjale** ■ protip. **sem**

GLEJ ŠE ponekod | sem

tjà in tjà mestov. prostor. prisl. zv. ekspr. |izraža, da je premikanje,

dejanje usmerjeno v razmeroma oddaljeni prostor, ki je znan,

a se noče, ne more imenovati| *Brigada gre ob tej uri tjà in tjà*

□ ekspr. **tja pa tjà**

tjàkaj prisl. zaim. ▶ tjà¹

tjàle¹ prisl. zaim. ▶ nekje² | tjà¹

tjàle² člen. ▶ nekje²

tjà pa tjà prisl. zv. ▶ tjà in tjà

tjavdán prisl. ▶ tjavendan

tjavéndán nač. prisl. ekspr. |izraža, da se kaj dogaja brez načrta, razmišljanja| *govoriti tjavendan; živeti tjavendan* □ star. **navdan**
□ ekspr. **sem in tja** □ ekspr. **tjavdan** □ star. **vendan**

tjulnjevína -e ž ▶ krzno ♦17 | meso ♦24

tjúlnji -a -e prid. ▶ krzno ♦17 | meso ♦24

tk medm. ▶ tek³ 2

tkálec -lca m ▶ ptica pp 8

tkanína -e ž

- **1. lanena tkanina** □ prakt. sp. lan **2. volnena tkanina** □ prakt. sp. volna □ star. volnenina □ knj.izroč. volnina **3. tekst. žakarska tkanina** □ tekst. žakar

GLEJ ŠE blago¹ 2 | tančica 1

tkánje -a s ▶ blago¹ 2

tkáti tkèm nedov. *kaj* |delati tekstilne izdelke s križanjem, prepletanjem osnovnih niti in votka| *tkati platno; znati tkati*
□ nar. **trmati**² *znati trmati*

GLEJ ŠE snovati 1

tkáti se tkèm se nedov. ▶ nastajati 3

tkívo -a s |skupek po obliki in funkciji podobnih celic živih bitij| *poškodovati tkivo* □ zastar. **staničje**

- ♦ **1. anat. maščobno tkivo** □ anat. adipozno tkivo □ nekuj. pog. mast □ anat. maščevina □ anat. maščevje □ zastar. maščobno staničje □ nekuj. pog. špeh □ knj.izroč. toliščno tkivo **2. med. podkožno tkivo** □ med. subkutano tkivo **3. rakasto tkivo** □ redk. rakavina □ rakavo tkivo □ redk. rakovina **4. biol. regenerirano tkivo** □ biol. regenerat

GLEJ ŠE endosperm | hrustanec | povrhnjica 1 | pregled 1♦2 | vezivo 2

tlà tál s mn.

1. |(zemeljska) površina, po kateri se hodi, na kateri kaj stoji| *Letalo je pristalo na tleh* □ **zemlja** □ knj.izroč. **tlo**

2. |spodnja površina zaprtega prostora, po kateri se hodi| *čistiti tla* □ knj.izroč. **pod**¹ □ nekuj. pog. **poden** □ zastar. **tlak**² □ knj.izroč. **tlo**

3. |vrhnji del plasti pod zemeljsko površino, ki omogoča uspevanje rastlin| *obdelati tla; prhka, zbita tla* □ **zemlja**

- ♦ **1. črnična tla** □ črnozemsna **2. glinena tla** □ glinasta tla □ redk. glinovina □ redk. glinovata tla □ redk. ilovnata tla **3. agr. humozna tla** □ agr. sprsteninasta tla **4. agr. kislá tla** □ agr. acidna tla **5. suhá tla** □ sušna tla **6. geogr. škrapljasta tla** □ geogr. škrapasta tla **7. šotná tla** □ zastar. tresetina

GLEJ ŠE bazičnost • | domovina | geomehanika | kislost • | kositi² ♦ | vstati 1

tlačán -ána m |v fevdalizmu podložnik, ki je dolžen opravljati tlako| *obveznosti tlačana* □ star. **robotnik**

tlačániti -im nedov. |v fevdalizmu opravljati tlako| *Podložniki so desetnili in tlačanili* □ star. **rabotati** □ star. **robotati**

GLEJ ŠE podrejen ♦

tlačèc -éča -e prid. ▶ mučen 2

tláčenje -a s ▶ mečkanje 1

tlačílec -lca m ▶ mečkalnik

tlačílka -e ž |stroj ali naprava, ki (zelo) dvigne tlak tekočine, plina| *uporabljati tlačilke* □ redk. **stiskalka** □ teh. **tlačna črpalka** □ knj.izroč. **zgoščevalka**

- ♦ **zračna tlačilka** □ nekuj. pog. pumpa □ prakt. sp. tlačilka □ redk. zračna stiskalka □ knj.izroč. zračna zgoščevalka

GLEJ ŠE mečkalnik

tlačílnica -e ž ▶ stiskalnica 1, 2

tlačítelj -a m ▶ zatiralec

tláčiti -im nedov.

- 1. kaj** |povzročati, da kaj zaradi pritiska zavzema manjši prostor| *tlačiti seno; tlačiti zelje* □ nar. **phati phati seno za tramove**

□ ekspr. **zatrjavati** *zatrjavati seno* □ **teptati** |s hojo, udarci nog| *teptati repo, zelje*

2. kaj s prislovnim določilom |s silo spravljati kaj kam, navadno brez reda| *tlačiti perje v blazino* □ pog. **basati** □ ekspr. **mašiti**

3. koga ekspr. |povzročati, da je množica ljudi stisnjena na kakem prostoru| *Ujetnike so surovo tlačili v vagone* □ pog. **basati** □ nar. **pešati** □ ekspr. **zatrjavati**

GLEJ ŠE jesti 1 | jesti 1 pp 2 | mečkati 1 | mučiti 3 | zatirati

tláčiti se -im se nedov. ▶ jesti 1 | jesti 1 pp 2 | mašiti se | riniti se 1

tláčni -a -o prid. ▶ tlačilka

tlák¹ -a m |sila na enoto površine| *Tlak narašča, pada* □ **pritisk**

- **1. fiz. delni tlak** □ fiz. parcialni tlak **2. med. očesni tlak** □ med. intraokularni tlak **3. fiz. kem. osmotski tlak** □ fiz. osmotski tlak □ fiz. osmozni tlak

4. fiz. zračni tlak □ nestrok. zračni pritisk

GLEJ ŠE hipertenzija | hipotenzija | področje ♦2 | področje ♦3

tlák² -a m ▶ pločnik | tla 2 | tlakovati

tláka -e ž |v fevdalizmu podložniško obvezno, neplačano delo zemljiškemu gospodu| *graščinska tlaka* □ star. **rabota** □ star. **robotá**

GLEJ ŠE garanje

tlákan -a -o prid. ▶ tlakovan

tlákar -ja m ▶ tlakovalec

tlákati -am nedov. ▶ tlakovati

tlakomér -a m ▶ barometer | manometer

tlakoválec -lca m |kdor se poklicno ukvarja s polaganjem tlaka| *preživljati se kot tlakovalec* □ star. **tlakar**

tlakovální -a -o prid. |ki je v zvezi s tlakovanjem| *tlakovalne kocke, plošče* □ **tlakovni**

tlakován -a -o prid. |ki ima tlak| *tlakovano dvorišče* □ **potlakan** □ star. **tlakan**

tlakováti -újem nedov. *kaj* |izdelovati oblogo na trdni, utrjeni površini, namenjeni za hojo, vožnjo| *tlakovati trg* □ **polagati tlak** □ star. **tlakati**

tlákovni -a -o prid. ▶ tlakovalni

tlápnja -e ž ▶ blodnja 1 | privid 1

tlè¹ zaim. ▶ tu¹ 1, 2

tlè² povdk. ▶ tu²

tlèle zaim. ▶ tu¹ 1, 2

tlèsk¹ tléska m ▶ tleskanje

tlèsk² posnem. medm. |posnema glas pri premiku, sprožitvi priprave| *Tlesk, in past se je zaprla* □ **ck** *Pritisnil je na petelina pri puški: ck □ klap* *Klap, se spusti roleta □ klik² □ šklemp □ škloc* *Škloc, škloc, so delali fotografski aparati*

tléskanje -a s |dajanje kratkih, svetlih glasov ob ploskem udarjanju, zadevanju ob kaj| *Slišati je bilo tleskanje vesel*

□ ekspr. **tlesk¹** □ ekspr. **tleskot**

GLEJ ŠE pljuskanje

tléskati -am nedov.

1. s čim |povzročati kratke, svetle glasove s ploskim udarjanjem, zadevanjem ob kaj| *tleskati z jezikom* □ **dleskati**

□ ekspr. **pljuscati** *Riba je pljuskala z repom*

2. ekspr. |slišno, plosko zadevati ob kaj| *Dež je tleskal ob okna*

□ ekspr. **pleskati²** □ ekspr. **plesketati** □ ekspr. **pluskati**

GLEJ ŠE padati 1 | padati 1 pp 1 | pljuscati 2 | ploskati 3

tléskniti -em dov. s čim |povzročiti kratek, svetel glas s ploskim udarcem, zadetjem ob kaj| *tleskniti z jezikom* □ **dleskniti** □ **tlesniti**

□ **zatleskniti** □ ekspr. **pljuskniti** *V temi je pljusknilo veslo*

GLEJ ŠE pasti¹ 1 | pasti¹ 1 pp 3 | pljuskniti 2 | ploskniti 1, 2

tléskoma nač. prisl. |izraža, da se kaj zgodi tako, da se sliši kratek, svetel glas ob udarcu, zadetju ob kaj| *tleskoma zapreti knjigo* □ s **tleskom**

tleskôt -ôta m ▶ pljuskanje | tleskanje

tlésniti -em dov. ▶ pasti¹ 1 pp 3 | ploskniti 1, 2 | tleskniti

tléti tlm nedov. |goreti počasi in brez plamena| *Zerjavica tli pod pepelom* □ zastar. **tinjati**

tlò tlà s ▶ tla 1, 2

tločft -a m ▶ tloris

tlóris -a m |grafični prikaz vodoravnega prereza stavbe, predmeta s podatki o merah| *tloris hiše* □ arhit. **talni načrt** □ redk. **tlóčrt**

GLEJ ŠE OSNOVA 1

tnála -e ž ▶ tnaló

tnálce -a s ▶ tnaló

tnálica -e ž ▶ tnaló

tnálo -a s |večji kos debla, na katerem se sekajo, cepijo drva| *zasaditi sekiro v tnaló* □ **tnala** □ ekspr. **tnalce** □ ekspr. **tnalica**

♦ **mesarsko tnaló** □ mesarski ploh

GLEJ ŠE neroden² povdk. | nerodnež

toalétni -a -o prid. ▶ losjon | papir •1 | torbica •1

toast -a [tòust] m |na tanke kose narezan, opečen kruh, navadno brez skorje| *namazati toast z maslom* □ **opečenec**

toaster -ja [tòuster] m ▶ opekač

tobáčni -a -o prid. |ki je v zvezi s tobakom| *tobáčni dim; tobáčni nasadi* □ **tobakov**

GLEJ ŠE tovarna •3

tobáčnica -e ž |doza za tobak| *vzeti ščepec tobaka iz tobáčnice* □ zastar. **tobakera**

tobák -a m

1. |enoletna kulturna rastlina z velikimi listi, ki vsebujejo nikotin| *nasadi tobaka* □ **tobakovec**

2. |posušeni listi te rastline, pripravljene za kajenje, njuhanje, žvečenje| *kaditi tobak* □ zastar. **duhan** □ star. **hudičeva travica**

□ ekspr. **tobakec**

♦ 1. **tobak za njuhanje** □ knj.izroč. nosljanec □ njuhalni tobak □ njuhanec

2. **žvečilni tobak** □ tobak za žvečenje □ redk. **žvečni tobak**

tobakárna -e ž ▶ prodajalna pp 2 | tovarna •3

tobákec -kca m ▶ tobak 2

tobakêra -e ž ▶ tobáčnica

tobákov -a -o prid. ▶ tobáčni

tobákovec -vca m ▶ tobak 1

tobôlec -lca m ▶ oselnik

točaj -a m

1. |gostinski delavec, ki streže gostom pijačo| *Dela v pivnici kot točaj* □ redk. **točilec**

2. zgod. |v fevdalizmu visoki uslužbenec, navadno na vladarskem dvoru, odgovoren za strežbo s pijačo| *dvorni točaj*

□ star. **vinotoč**

točajka -e ž ▶ natakarica

tóčen -čna -o povdk. |izraža, da se kdo popolnoma drži določenege časa, roka| *Čudno, da ga še ni, ko je vedno točen*

□ star. **akuraten**

GLEJ ŠE pravilen²

tóčeni -a -o prid. ▶ pivo •1

tóčenje -a s |spravljanje kam česa tekočega, zlasti pijače| *točenje vina v kozarce* □ **natakanje** □ ekspr. **nalivanje**

tóčeno -ega s ▶ pivo •1

točilec -lca m ▶ točaj 1

točilni -a -o prid. ▶ pult •

točilnica -e ž |prostor ali manjši gostinski lokal, kjer se streže s pijačami| *točilnica ob bencinski črpalki* □ pog. **bar** □ sleng. **kafič**

točilniški -a -o prid. ▶ pult •

točilo -a s čeb. |priprava za spravljanje medu iz satja| *vrteti točilo* □ čeb. **trcalnica**

točiti¹ tóčim nedov. *kaj* |spravljati kam kaj tekočega, zlasti pijačo| *točiti vino* □ **natakati**

• 1. **točiti gorivo** □ nekjn. pog. tankati gorivo 2. čeb. **točiti med** □ čeb. trcati med

GLEJ ŠE jokati | puščati 3 | žalovati

točiti² -im nedov. ▶ kotaliti | zibati

točiti se¹ tóčim se nedov. ▶ prihajati 3 | teči 2

točiti se² -im se nedov. ▶ kotaliti se

tóčka -e ž

1. s prilastkom |kraj, prostor, za katerega je značilno določeno dogajanje, dejstvo| *Ta vas je izhodiščna točka za vzpon na goro* □ publ. **punkt**

♦ 1. **izletniška točka** □ publ. izletišče □ izletna točka 2. astron. **južna točka** □ astron. južišče 3. **najnižja točka** □ redk. **nižek** 4. fiz. **ničelna točka** □ publ. **nulta točka** 5. geom. **prebodna točka** □ geom. **prebodišče** 6. **stična točka** □ knj.izroč. **oglišče** □ knj.izroč. **stičišče** □ knj.izroč. **stičnica** 7. voj. **strateška točka** □ voj. **strategična točka** 8. geod. **triangulacijska točka** □ geod. **trigonometrična točka** 9. tekst. **vezna točka** □ tekst. **vezišče** 10. astron. **vzhodna točka** □ astron. **vzhajališče** □ astron. **vzhodišče**

11. astron. **zahodna točka** □ astron. **zahajališče** □ astron. **zahodišče** 2. |s številko izražena enota za merjenje, vrednotenje česa na kakem področju| *Tekmec je dosegel točko več* □ pog. **pika** □ šport., žarg. **poen** □ šport., žarg. **punt²** |navadno pri balinanju|

• 1. elektr. **slikovna točka** □ elektr., žarg. **piksel** □ elektr. **slikovna pika** 2. glasb. **solistična točka** □ glasb. **solotočka** 3. ekspr. **šibka točka koga** □ ekspr. **ahilova peta**

GLEJ ŠE izhodišče¹ 1 | južišče | kriza 3 | osnova 1 | prevoj | severišče | stojišče 1 | zastajati

točkopis -a m ▶ pisava 1 •1

tóčni -a -o prid.

1. |ki z največjo mogočo popolnostjo kaže, podaja resnično stanje| *ugotoviti točni čas in kraj dogodka* □ **natančni**

□ knj.izroč. **natanki**

2. |ki se ujema z originalom| *točni prepis pogodbe* □ **avtentični** □ **natančni** □ **verodostojni**

GLEJ ŠE pravilni

tóčno¹ prisl. ▶ natančno¹ 2

tóčno² člen. ▶ natančno² | prav² 1

tód kaz. prisl. zaim. |izraža kraj, prostor v bližini govorečega, po katerem poteka dejanje| *Tod smo že hodili* □ zastar. **todi** □ star. **todkaj** □ star. **todle**

GLEJ ŠE ponekod | tu¹ 2

tóda¹ vez.

1. v protivnem priredju |za izražanje nasprotja s prej povedanim| *Rekel je, da bo pomagal, toda obljube ni izpolnil* □ **pa³** □ **vendar²** □ knj.izroč. **a³** □ knj.izroč. **ali²** □ ekspr. **ampak²** □ ekspr. **in¹** *Med vami sem bil, in me niste spoznali* □ nar. **ma** □ zastar. **pak³** *Govoril ji je, ona pak ga ni poslušala* □ knj.izroč. **ter²** *Posodil mu je denar, ter ga ni vprašal, zakaj ga bo rabil* □ ekspr. **vendarle²** *Spraševali so jo, vendarle ni bila pripravljena odgovarjati*

2. v protivnem priredju |za izražanje nepričakovanega| *Mlad, toda že tako izkušen* □ **pa³** □ **vendar²** □ knj.izroč. **a³** □ knj.izroč. **ali²** □ ekspr. **čprav** □ ekspr. **in¹**

tóda² navez. člen. |izraža opozoritev na prehod k drugi misli|

Toda pogovarjajmo se raje o čem drugem □ knj.izroč. **a¹** □ ekspr. **ampak¹**

tódi zaim. ▶ tod

tódkaj zaim. ▶ tod

tódle zaim. ▶ tod

todôbni -a -o prid. ▶ takratni

tôf medm. ▶ bumf

tofú -ja m |siru podobno živilo iz sesirjenega sojinega mleka|
popeči tofu □ sojin sir

GLEJ ŠE sir¹ ♦2

tóg -a -o prid.

1. |ki je težko, počasneje gibljiv| *togi prsti; biti ves tog od dolgega sedenja* □ zastar. *dreven* □ redk. *drven* □ ekspr. *lesen* □ knj.izroč. *okrepenel* □ ekspr. *olesenel* □ ekspr. *otrdel* □ knj.izroč. *rigiden* □ knj.izroč. *skrepenel* □ ekspr. *trd¹*

2. |ki ni sposoben prilagajati se času, razmeram| *tog človek; toga zakonodaja* □ ekspr. *neelastičen* □ ekspr. *neprožen* □ knj.izroč. *okorel* □ ekspr. *okostenel* □ ekspr. *olesenel* □ knj.izroč. *rigiden* □ ekspr. *sklerotičen* □ *sklerotični predpisi* □ ekspr. *zakostenel*

GLEJ ŠE nesproščen

tóga -e ž ▶ žalost¹

tógost -i ž

1. |stanje težko, počasneje gibljivega (dela) telesa| *Togost nog je popustila* □ ekspr. *lesenost* □ knj.izroč. *okrepenelost* □ ekspr. *olese- nelost* □ knj.izroč. *otrdelost* □ knj.izroč. *rigidnost* □ knj.izroč. *skrepenelost* □ ekspr. *trdost* □ knj.izroč. *zatrdelost*

2. |dejstvo, da se kdo ni sposoben prilagajati času, razmeram| *togost birokratov* □ ekspr. *lesenost* □ ekspr. *neelastičnost* □ ekspr. *ne- prožnost* □ ekspr. *okorelost* □ ekspr. *okostenelost* □ ekspr. *olesenelost* □ knj.izroč. *rigidnost* □ ekspr. *sklerotičnost* □ ekspr. *skleroza*

togôta -e ž |velika stopnja jeze, razdraženosti| *Togota ga je minila* □ srd □ *srditost* □ *togotnost* □ star. *jarost* □ ekspr. *podivjanost*

□ ekspr. *razjarjenost* □ ekspr. *razkačenost* □ ekspr. *razsrjenost*

GLEJ ŠE silovitost

togôten -tna -o prid. |ki je v stanju velike jeze, razdraženosti| *Skušali so pomiriti togotne vaščane* □ *srdit* □ star. *jar* □ ekspr. *razjarjen*

□ ekspr. *razkačen* □ ekspr. *razsrjen*

GLEJ ŠE močen 7 |vzkipljiv

togotíti -ím nedov. *koga* |spravljati v stanje velike jeze, razdraženosti| *Zavlačevanje je delavce vse bolj togotilo* □ *srditi* □ star. *jariti¹*

□ knj.izroč. *kačiti* □ ekspr. *razjarjati*

togotíti se -ím se nedov. |čutiti, izražati veliko jezo, razdraženost| *Začel je kričati in se togotiti* □ *srditi se* □ star. *ihčiti se* □ star. *jariti se¹* □ ekspr. *razjarjati se*

togotljív -a -o prid. ▶ vzkipljiv

togotljívost -i ž ▶ vzkipljivost

togôtnež -a m ekspr. |kdor čuti, izraža veliko jezo, razdraženost| *pomiriti togotneža* □ ekspr. *besnež* □ ekspr. *podivjanec* □ ekspr. *razdivjanec*

□ ekspr. *razjarjenec* □ ekspr. *srditež*

togôtno nač. prisl. |izraža, da kaj je, poteka v stanju velike jeze, razdraženosti| *togotno odgovarjati, pogledati* □ *srdito* □ ekspr. *razjar- jeno* □ ekspr. *razkačeno* □ ekspr. *razsrjeno* □ ekspr. *žolčljivo* □ ekspr. *žolčno*

togôtnost -i ž ▶ togota

togováti -újem nedov. ▶ žalovati

tóhel tóhla -o prid. ▶ zatohel

tohlóba -e ž ▶ trohnoba

tohnéti -ím nedov. ▶ plesniti |trohnети

tók¹ -a m |nepretrgano gibanje zlasti tekočine, plina v določeni smeri| *hiter tok reke* □ knj.izroč. *struja* □ knj.izroč. *strujanje* □ knj.izroč. *strujenje* □ redk. *tek¹*

• 1. med. *beli tok* □ med. *beli iztok* 2. elektr. *električni tok*

□ prakt. sp. *elektrika* □ zastar. *elektriški tok* □ pog. *tok* 3. elektr. *enosmerni*

tok □ elektr. *istosmerni tok* 4. elektr. *galvanski tok* □ elektr. *galvanični*

tok 5. *selitveni tokovi* □ *migracijski tokovi* □ *preseljevalni tokovi*

6. geogr. *spodnji tok reke* □ geogr. *dolnji tok reke* 7. elektr. *trifazni*

tok □ elektr. *trofazni tok* 8. fiz. *turbulentni tok* □ fiz. *vrtinčasti tok*

□ fiz. *vrtinčni tok* 9. geogr. *zgornji tok reke* □ geogr. *gornji tok reke*

GLEJ ŠE elektroenergetika | med³ 2 | navzdolnjik | navzgornjik | smer •1

tók² tóka m |podolgovata priprava za hranjenje, nošenje predmetov, ki se tesno prilega predmetu| *spraviti pištolo v tok*

□ star. *futeral* □ knj.izroč. *tulec*

GLEJ ŠE etui

tók³ posnem. medm. |posnema glas pri trkanju| *Tok, tok, tok, je potrkalo na vrata* □ *klop³* □ *pok²* □ *trk²*

GLEJ ŠE tek³ 1, 2

tokáva -e ž ▶ struga

tokokróg -a m elektr. |pot, po kateri lahko teče električni tok| *prekiniti tokokrog* □ elektr. *električni krog* □ elektr. *tokovni krog*

GLEJ ŠE vezje

tokomér -a m ▶ števec •1

tokóvni -a -o prid. ▶ odjemnik •2 | tokokrog | vezje

tokovòd -óda m ▶ vod •3

tokovódni -a -o prid. ▶ vodnik 4

tokovódnik -a m ▶ vodnik 4

tókraj¹ prisl. ▶ tostran¹

tókraj² predl. ▶ tostran²

tókrat prisl. zaim. |izraža, da se dejanje dogaja ob tej priložnosti, v tem času, v tem trenutku| *Tokrat nas ne bodo prehiteli*

□ pog. *sedaj¹* □ pog. *zdaj¹*

tókratni -a -o prid. |ki je, se dogaja ob tej priložnosti, v tem času, v tem trenutku| *tokratni dogovor* □ pog. *sedanji* □ pog. *zdajšnji*

tóksičen -čna -o prid. ▶ strupen

tóksičnost -i ž ▶ strupenost

toksikomaníja -e ž ▶ alkoholizem

tólar -ja m |nekdanja denarna enota Slovenije| *za vstopnico plačati samo nekaj tolarjev* □ ekspr. *tolarček*

GLEJ ŠE križavec 2 | srebrnik pp

tólarček -čka m ▶ tolar

tolážba -e ž |kar deluje, vpliva na koga tako, da je manj žalosten, nesrečen, vznemirjen| *v delu iskati tolažbo* □ *uteha*

□ knj.izroč. *hladilo* □ star. *tešilo* □ knj.izroč. *tolažilo* □ nekjn. pog. *trošt*

GLEJ ŠE potolažiti | tolaženje

tolažéč -éča -e prid. ▶ tolažiln

tolažéče prisl. ▶ tolažilno

toláženje -a s |delovanje, vplivanje, s katerim se želi potolažiti

koga |*tolaženje otroka* □ knj.izroč. *tolažba* *Vsa tolažba je bila zaman*

tolažílen -lna -o prid. |ki tolaži| *tolažilne besede* □ *tolažeč* □ *tolažljiv*

tolažílka -e ž ▶ tolažnica

tolažílno nač. prisl. |izraža, da ima dejanje namen vplivati na koga tako, da bi bil manj žalosten, nesrečen, vznemirjen|

tolažilno pripomniti □ *tolažeče* □ *tolažljivo*

tolažílo -a s ▶ tolažba

tolažíti in *tolážiti* -ím nedov. *koga* |delovati, vplivati na koga z namenom, da bi bil manj žalosten, nesrečen, vznemirjen|

tolažiti jokajočega otroka □ *dajati tolažbo komu* □ *tešiti* □ star. *bodriti*

□ ekspr. *otirati solze komu* □ zastar. *toliti* □ nekjn. pog. *troštati* □ knj.

izroč. *uteševati*

GLEJ ŠE blažiti | nasičevati

tolažljív -a -o prid. ▶ tolažiln

tolažljívost prisl. ▶ tolažilno

tolažníca -e ž |ženska, ki tolaži| *tolažnica obupanih* □ *tolažilka*

tólčeneč -nca m grad. |ročno drobljeno kamenje| *mešati pesek s tolčencem* □ grad. *tolčeno kamenje*

tólčeni -a -o prid. ▶ smetana • | tolčeneč

tôlčenje -a s ▶ bitje¹ | drobljenje | trenje 1

tôlči tólčem nedov. *po čem* |slišno, navadno močneje udarjati| *tolči*

s pestjo po vratih □ *razbijati* □ *udrihati* □ knj.izroč. *biti*¹ □ ekspr. *bunkati*

□ ekspr. *butati* □ ekspr. *klepati* □ ekspr. *klestiti* □ redk. *kovati* □ ekspr. *mlatiti*

□ ekspr. *nabijati* □ nar. *peliskati* □ nar. *pribijati*

◆ nardp. *tolči kozo* □ nardp. *biti kozo* □ nar. *biti kuko* □ nar. *biti svinjko*

□ nardp. *igrati se kozo klamf* □ nardp. *igrati svinjko* □ nar. *kuko biti*

□ nar. *kuko zbijati* □ nardp. *svinjhati* □ nardp. *svinjko biti* □ nardp. *svinjjo*

zbijati □ nardp. *zbijati kozo* □ nardp. *zbijati kozo klamf* □ nardp. *zbijati*

kuko □ nardp. *zbijati svinjo*

GLEJ ŠE *biti*¹ 2, 3 | *drobiti* | *govoriti* 3 | *kritizirati* | *mesti*¹ |

napadati 1, 3 | *ropotati* | *stepati* | *stradati* 1 | *streljati* 3 | *tepsti* |

*treti*¹ | *zbijati* 2 | *živeti* 4 | *živeti* 4+5

tôlči jo tólčem jo nedov. ▶ *hoditi* 1

tôlči se tólčem se nedov. ▶ *bahati se* | *bojevati se* 1, 2 | *prebijati se*

toleranca -e ž med. |sposobnost organizma, da brez (večjih) negativnih posledic prenaša določene snovi| *preizkusiti toleranco za zdravilo* □ med. *tolerantnost*

GLEJ ŠE *strpnost*

toleránčni -a -o prid. ▶ *hiša* 1+7

toleránten -tna -o prid. ▶ *strpen*

tolerántnost -i ž ▶ *strpnost* | *toleranca*

toleríran -a -o povdk. ▶ *dopusten*

tolerírani -a -o prid. ▶ *dopustni*

toleríranje -a s ▶ *dopuščanje*

tolerírati -am nedov. in dov. ▶ *dopustiti* | *dopuščati*

tólétni -a -o prid. ▶ *letošnji*

tóli zaim. ▶ *toliko*²

tóličkaj zaim. ▶ *toliko*²

tóličko zaim. ▶ *toliko*²

tóličko da vez. zv. ▶ *ko*¹ 2

tolíge -íg ž mn. ▶ *samokolnica*

tólik -a -o zaim. ▶ *tolikšen*

tólikanj zaim. ▶ *toliko*²

tolikéri -ih m mn., mn. v sin.nizu ▶ *mnogi*²

tóliki -ih m mn. ▶ *mnogi*²

tóliko¹ -- s, memi izraz ▶ *čas* 3+1

tóliko² prisl. zaim. |izraža veliko količino ali mero| *Toliko ga že*

poznam, da mu lahko zaupam □ star. *toli* □ ekspr. *tóličkaj* □ ekspr. *tóličko*

□ star. *tolikanj*

GLEJ ŠE *nekako*¹ 2 | *tem*¹ | *tem bolj*

tóliko³ člen. ▶ *tem*²

tóliko da¹ vez. zv. ▶ *ko*¹ 2

tóliko da² člen. zv. ▶ *komaj*¹

tóliko da ne člen. zv. ▶ *skoraj*² 3

tólikokrat kratn. prisl. |izraža, da se dejanje ponovi v določeno velikem številu| *Vajo je ponovil desetkrat. Drugi niso zmogli tólikokrat* □ star. *tolikrat*

GLEJ ŠE *dostikrat* | *večkrat* 1 | *velikokrat* 1

tólikokrátni -a -o prid. ▶ *večkratni* 1

tólikolétni -a -o prid. ▶ *večletni*

tólikrat prisl. ▶ *dostikrat* | *tolikokrat* | *večkrat* 1 | *velikokrat* 1

tólikšen -šna -o količ. zaim. |izraža sorazmernost količine, mere s tem, kar določa sobesedilo| *desetkrat tolikšen uspeh* □ *tolik*

tolíti tólím nedov. ▶ *tolažiti*

tolkáč -a m |batu ali kiju podobno orodje, s katerim se kaj s tolčenjem mečka, drobi| *tolkač za meso* □ *tolkača* □ *tolkalo*

□ nar. *žokalnik*

GLEJ ŠE *tolkalo*

tolkáča -e ž ▶ *tolkač*

tolkáló -a s |priprava na vhodnih vratih iz gibljivo pritrjenega

obročja in kovinske plošče za trkanje| *potrkati s tolkalom* □ *tolkač*

GLEJ ŠE *glasbilo* pp | *tolkač*

tólkec -kca m ▶ *jabolčnik* | *mošt*

tólkovec -vca m ▶ *jabolčnik* | *mošt*

tolmáč -a m |kdor se (poklicno) ukvarja z neposrednim ustnim

prevajanjem predpisov| *tolmač za italijanski jezik* □ *uradni prevajalec* □ pravn. *zapriseženi prevajalec* □ *dragoman* |v orientalskem,

zlasti turškem okolju|

GLEJ ŠE *interpret* | *prevajalec* | *razlagalec*

tolmáčenje -a s ▶ *pojasnjevanje* | *prevajanje* | *razlaga* 1, 2 |

razlaganje 2

tolmáčica -e ž ▶ *tolmačka*

tolmáčiti -im nedov. ▶ *igrati* 1 | *pojasnjevati* 1, 2 | *prevajati* |

razlagati 1, 2

tolmáčka -e ž |ženska, ki se (poklicno) ukvarja z neposrednim

ustnim prevajanjem predpisov| *sodna tolmačka za nemški jezik*

□ *uradna prevajalka* □ *tolmačica*

tolmínc -nca m ▶ *sir*¹ ♦3

tolmínski -a -o prid. ▶ *sir*¹ ♦3

tolmún -a m |poglobljeni del rečne struge ali jezerskega dna,

kjer dela voda vrtinec| *vreči kamen v tolmun* □ *krnica* □ redk. *kotla*

□ nar. *otíš* □ nar. *oton* □ ekspr. *tolmunček* □ nar. *tonf* □ nar. *tunf* □ nar. *vir*

□ nar. *virje*

tolmúnček -čka m ▶ *tolmun*

tolováj -a m ▶ *ničvrednež* | *razbojnik* | *razposajenec*

tolovájiti -im nedov. ▶ *razbojnikovati*

tolovájka -e ž ▶ *razbojnica*

tolovájski -a -o prid. ▶ *razbojniški*

tolovájstvo -a s ▶ *dejanje* 1 pp 4 | *grdobija* | *malopridnost* | *raz-*

bojništvo

tólpa -e ž |organizirana skupina ljudi, ki se ukvarja z nezakonito,

nedovoljeno dejavnostjo| *roparska, tihotapska tolpa* □ *združba*

□ slabš. *banda*

GLEJ ŠE *krdelo* | *skupina* 1 | *trop*

tólpoma prisl. ▶ *v tolpah*

tólst -a -o prid. ▶ *debel* 2, 3 | *masten* | *zamolkel*

tólsti -a -o prid. ▶ *četrtke* • | *plavut* ♦3

tolstíca -e ž vrtn. |okrasna rastlina z mesnatimi listi in rožnatimi,

rdečimi ali belimi cveti| *gojiti tolstice* □ vrtn. *tolstika*

tolstíka -e ž ▶ *tolstica*

tólstnica -e ž ▶ *debeluška*

tolstojánc -nca m |privrženec tolstojanstva| *nazori tolstojancev*

□ *tolstojevec*

tolstójevec -vca m ▶ *tolstojanec*

tolstolíčen -čna -o prid. ▶ *debelolíčen*

tolstorépi -a -o prid. ▶ *tolstorepka*

tolstoréпка -e ž agr. |ovca z veliko tolšče v repu, ki se goji zaradi

mesa in volne| *gojiti tolstorepke* □ poljud. *debelorepa ovca* □ agr. *tol-*

storepa ovca

tolstorít -a -o prid. ▶ *debelorit*

tolstorítnica -e ž ▶ *debeloritnica*

tólstost -i ž ▶ *debelost*

tólšča -e ž ▶ *mast* 1 | *maščoba*

tolščák -a m bot. |divja ali kultivirana rastlina z mesnatim

stebлом in mesnatimi listi ter belimi, rumenimi ali rdečimi

cveti| *rastišče tolščaka* □ nar. *kurja noga*

GLEJ ŠE *debeli*¹ | *pingvin*

tolščát -áta -o prid. ▶ *debel* 2, 3

tolščávost -i ž ▶ *debelost*

tolščénka -e ž ▶ plavut ♦3
tolščíca -e ž ▶ debelost
tólščni -a -o prid. ▶ tkívo ♦1
tolščóba -e ž ▶ maščóba
toluén -a m kem. |brezbarvna, vnetljiva tekočina za izdelovanje lakov, razstreliva| *strupeni učinki toluena* □ kem. **toluol**
toluól -a m ▶ toluen
tóm -a m ▶ zvezek 2
Tomáz -a m ▶ nevernež
tomázev -a -o prid. ▶ fosfat ♦
tómbak -a m metal. |med z majhnim odstotkom cinka| *predmeti iz tombaka* □ metal. **rdeča med**
tómbola -e ž |javno igranje igre na srečo, pri kateri o dobitkih odloča izžrebanje števil| *privediti tombolo* □ zastar. **loterija**
tómbolski -a -o prid. ▶ kartica ♦3
tomografíja -e s
 • med. računalniška tomografija □ med., žarg. CT
tón -a m
 • glasb. **ton b** □ glasb. hes
 GLEJ ŠE barva ♦ | c | posnetek ♦10 | zven 2
tóna -e ž |utežna mera, 1000 kg| *tehtati tri tone* □ teh. **metrska tona**
 • pomor. **brutoregistrska tona** □ pomor. brutotona
tonalítéta -e ž glasb. |hierarhična povezanost tonov in akordov s toniko| *navesti tonalitetu skladbe* □ glasb. **tonovski način** □ glasb. **tonski način**
tonálnost -i ž um. |lastnost, značilnost, določena z (barvnimi) toni| *tonalnost slike* □ um. **tonskost**
tonáza -e ž ▶ prostornina ♦2
tonémški -a -o prid. ▶ naglas 1 ♦2
tonêra -e ž rib. |čoln za lovljenje tunov| *s tonero odpluti na lov* □ nar. **tunara** □ nar. **tunera**
 GLEJ ŠE tunolovka 2
tónf -a m ▶ tolmun
tónični -a -o prid. ▶ akord 1 pp 1 | mesto ♦1 | zlog ♦1
tónik -a m ▶ pijača pp 3
tonírani -a -o prid. ▶ papir ♦2
toníti **tónem** nedov. |izginjati pod (vodno) gladino| *Kamen počasi tone* □ *potapljati se* □ *utapljati se* *Listi so se počasi utapljali in padali na dno* □ ekspr. *pogrezati se* □ knj.izroč. **potonevati**
 GLEJ ŠE izginjati 1 | pogrezati se | zahajati
tónk posnem. medm. |posnema glas pri udarjanju| *Tonk, tonk, kujejo kovači* □ **tinka tonka** □ **tink**
tónovski -a -o prid. ▶ lestvica ♦11 | tonaliteta
tonôvščica -e ž ▶ galeb
tónski -a -o prid. ▶ film ♦19 | izraz ♦1 | lestvica ♦11 | snemalec ♦2 | snemanje ♦1 | tonaliteta
tónskost -i ž ▶ tonalnost
tónus -a m ▶ napetost ♦2
tòp¹ **tôpa** m |močno strelno orožje z dolgo cevjo za streljanje zlasti v bolj oddaljeni cilj| *streljati s topom* □ neknj. pog. **kanon²** □ neknj. pog. **kanonček** □ ekspr. **topič**
 ♦ voj. **samohodni top** □ voj., žarg. **samohodka** □ voj. **samovozni top**
 GLEJ ŠE puška ♦2 | topničar | trdnjava 2
tòp² **tôpa** -o prid. |ki slabo reže, seka| *top nož* □ **neoster** □ star. **topast**
 □ neknj. pog. **tumpast** □ protip. **oster**
 GLEJ ŠE brezizrazen | otopen 1
tòp³ medm. ▶ cok
tôpast -a -o prid. ▶ top²

tòpel -pla -o prid.
 1. |ki ima zmerno visoko temperaturo| *topla voda* □ **gorek** □ **ogret** □ **pogret** □ **segret** □ **mlačén** □ protip. **hladen**
 2. |ki vzbuja, povzroča občutek toplote; ki varuje, ščiti pred mrazom| *topla postelja; topa obleka* □ **gorek** □ protip. **hladen**
 GLEJ ŠE **hladen** | mrzel 2, 3 | prijazen | prijeten
tòpen -pna -o prid. |ki se da topiti, raztapljati| *topna snov* □ **raztopen** □ **raztopljiv** □ **topljiv** □ nestrok. **vodotopen** |v vodi| □ protip. **netopen**
 GLEJ ŠE **netopen**
topéti -ím nedov. |postajati top, manj oster| *Rezilo topi* □ redk. **otopevati**
 GLEJ ŠE **krhati se** | otopevati 1, 2
topič -íca m ▶ možnar 1 | top¹
topílec -lca m ▶ talivec
topílني -a -o prid. ▶ peč¹ ♦9 | topilo
topílnica -e ž ▶ talilnica
topílničar -ja m ▶ talivec
topílništvó -a s ▶ talilništvo
topílo -a s |sredstvo za topljenje| *odstraniti madeže s topilom* □ **topilno sredstvo** □ **raztopilo**
topinambúr -ja m agr. |krmna rastlina z užitnimi, krompirju podobnimi gomolji| *pridelovati topinambur* □ agr. **gomoljasta sončnica** □ nar. **laška repa**
topítev -tve ž ▶ taljenje
topítí¹ -ím nedov. *kaj* |delati, povzročati, da trdna snov zaradi toplote preide v tekoče stanje| *topiti čokolado, maslo* □ **raztapljati** □ gastr. **razpuščati** *razpuščati maslo*
 GLEJ ŠE **raztapljati** | tajati | taliti
topítí² -ím nedov. ▶ utapljati
topítí³ -ím nedov. ▶ krhati
topítí se¹ -ím se nedov. |ob učinkovanju toplote prehajati iz trdega v tekoče stanje| *Vosek se topi* □ **taliti se**
 GLEJ ŠE **kopneti** | **raztapljati se**
topítí se² -ím se nedov. ▶ jokati | utapljati se
tóplar -ja m ▶ kozolec 1 ♦1
tópléstvica -e ž ▶ lestvica ♦8
tóplí -a -o prid. ▶ greda² ♦2 | homoseksualec | hrana 2 pp | izvir 2 ♦
toplíca -e ž ▶ greda² ♦2 | izvir 2 ♦
toplíce -íc ž mn. |zdravilišče z vodo toplega izvira, vrelca| *iti v toplice; zdraviti se v toplicah* □ **terme** □ zastar. **kopel** *poslati bolnika v kopel* □ redk. **slatina**
toplína -e ž |lastnost, značilnost takega, ki vzbuja občutek prijaznosti, domačnosti| *toplina doma* □ **toplota** □ knj.izroč. **gorkota**
 GLEJ ŠE **toplota**
tóplísta -e ž ▶ lestvica ♦8
toplíški -a -o prid. ▶ turizem ♦6
toplíti -ím nedov. ▶ greti 2
topljéni -a -o prid. ▶ maslo ♦1
topljénje -a s ▶ raztapljanje | tajanje
topljív -a -o prid. ▶ topen
topljívost -i ž ▶ topnost
topló¹ nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vzbuja, povzroča občutek toplote; izraža, da je kdo v stanju, ki omogoča občutek toplote| *Sonce toplo sije; biti toplo oblečen* □ **gorko¹**
 GLEJ ŠE **prijazno**
topló² povdk. |izraža stanje zmerno visoke temperature| *Zunaj je že toplo* □ **gorko²** □ protip. **hladno²**
toplokírvni -a -o prid. ▶ žival 1 pp 6
toploljubni -a -o prid. ▶ rastlina ♦18

toplomér -a m |priprava za merjenje temperature|

izmeriti temperaturo s toplomerom □ *merilec temperature*

□ *merilnik temperature* □ *termometer*

□ zastar. *gorkometer*

toplôta -e ž |zmerno visoka temperatura| *pomladanska*

toplota □ *gorkota* □ star. *toplina*

• fiz. *latentna toplota* □ fiz. *prikrita toplota* □ fiz. *utajena toplota*

GLEJ ŠE energija •7 | prenosnik • | temperatura • | toplina

toplôtni -a -o prid. |ki je v zvezi s toplotno energijo| *toplotni*

učinek □ *termični*

GLEJ ŠE energija •7 | kap² •2 | nevihta • | obdelava •2 | obrat¹ •6 |

prenosnik • | slojevitost •2 | ščit • | vrednost •4

toplôtno ozirn. prisl. |izraža, da je kaj določeno glede na toploto|

toplotno učinkovati □ *termično*

toplôtnoizolacijski -a -o prid. |ki je v zvezi s toplotno

izolacijo| *toplotnoizolacijska dela* □ *termoizolacijski*

toplovôd -ôda m |naprava iz med seboj povezanih cevi in

drugih delov za prevajanje tople vode| *napeljati toplovod*

□ *vročevod* |toplovod za prevajanje vroče vode|

toplovôdar -ja m ► homoseksualec

topmodél -a m ► maneken • | manekenka •

tôpni -a -o prid. ► steklo 1•5

tôpničar -ja m |vojak topniške enote| *četa topničarjev* □ *artiljerist*

□ voj., žarg. *artilerec* □ redk. *baterijec* □ star. *bombardir* □ zastar. *kanonir*

□ voj. *polnilec topa* |ki polni top (z izstrelki)|

tôpničarka -e ž ► topnjača

tôpničarski -a -o prid. |ki je v zvezi s topničarji| *topničarska*

enota □ *topniški* □ zastar. *kanonirski*

topniški -a -o prid. |ki je v zvezi s topništvo| *topniško obstreljevanje*

□ *artiljerijski* □ *topovski*

GLEJ ŠE topničarski

topništvo -a s |vsa močna strelna orožja kopenske vojske,

letalstva in mornarice; rod kopenske vojske| *protiletalsko*

topništvo □ *artiljerija*

GLEJ ŠE rod¹ 3 pp

topnjača -e ž voj. |vojna ladja, oborožena zlasti s topovi| *streljati*

s topnjače □ voj. *topničarka* □ voj., žarg. *topovnjača*

tôpnost -i ž |dejstvo, da se kaj da topiti, raztapljati| *topnost soli*

□ *raztopljalnost* □ *raztopnost* □ *topljalnost* ■ protip. *netopnost*

tôpo prisl. ► brezizrazno | otopelo

topogláv -áva -o prid. ► neumen¹ | neumen² 1

topoglávéc -vca m ► neumnež

topogláviti -im nedov. ► govoriti 1 pp 13

topoglávka -e ž ► neumnica

topoglávó prisl. ► neumno

topoglávost -i ž ► neumnost¹ 1

topoglédno prisl. ► pogled 2•

topográfski -a -o prid. ► pesništvo •4

tôpol¹ -ôla m |visoko listnato drevo s cveti v mačicah in

semeni s šopom dolgih dlačic| *visoki topoli ob reki* □ nar. *palma*

□ zastar. *topol²* □ star. *topola*

GLEJ ŠE jaged¹ | les •52

tôpol² -i ž ► topol¹

topôla -e ž ► topol¹

topologíja -e ž ► geometrija

topôlov -a -o prid. ► drevje •19 | les •52

topolovína -e ž ► les •52

topôlovje -a s ► drevje •19

topôlovka -e ž ► goba pp 3

toponím -a m ► ime •12

toponimíja -e ž

• geogr. *geografska toponimija* □ geogr. *geografsko imenoslovje*

toponímika -e ž ► toponomastika

toponomástika -e ž jezikosl. |veda o zemljepisnih lastnih

imenih| *ukvarjati se s toponomastiko* □ jezikosl. *toponimika*

tôpor -ôra m ► toporišče

toporíšče -a s |daljši ročaj pri orodju| *toporišče sekire*

□ knj.izroč. *natik* □ star. *topor*

PODPOMENKE burklišče, grablišče, kopjišče, kosišče, lopatišče,

metlišče, motikišče, sekirišče

toporóben -bna -o prid. ► robot 1

topóst -i ž ► otopelost

topòt -ôta m ► topotanje

topotánje -a s |slišno, topo udarjanje z nogami ob tla; topi

glasovi, nastali zaradi takega udarjanja| *topotanje konjskih kopit*

□ *topot*

topotáti -ám nedov. |slišno, topo udarjati z nogami ob tla|

topotati od jeze □ ekspr. *teptati*

topoúmen -mna -o prid. ► neumen¹ | neumen² 1

topoúmež -a m ► neumnež

topoúmnó prisl. ► neumno

topoúmnost -i ž ► neumnost¹ 1

topovnjáča -e ž ► topnjača

topôvski -a -o prid. ► granata¹ | streljanje • | topniški

tôr tôra m ► trenje 2

torakální -a -o prid. ► organ 1•9 | vretence •2

tóraks -a m ► koš •2 | oprsje 2

tórba -e ž |priprava z ročajem, ročajema za prenašanje v roki|

odpreti torbo □ nekuj. pog. *borša* □ nekuj. pog. *taška*

♦ šolska torba □ šolska aktovka □ ekspr. šolska torbica

GLEJ ŠE potovalka¹

tórbar -ja m ► berač¹ | potepuh

tórbica -e ž |manjša, zlasti ženska torba za prenašanje

denarja, kozmetičnih potrebščin in drugih manjših osebnih

predmetov| *spraviti ključ v torbico* □ nekuj. pog. *taška*

• 1. *toaletna torbica* □ knj.izroč. *neseser* 2. *ročna torbica* □ zastar. *naročna*

torbica

GLEJ ŠE torba •

toreadór -ja m ► bikoborec

toreadórski -a -o prid. ► bikoborski

tórej¹ vez. ► zato

tórej² navez. člen. |izraža vzročno-sklepalno razmerje| *Vse je*

drago, kako naj torej človek kaj privarčuje □ *potem²* □ *tedaj²*

□ knj.izroč. *potemtakem* □ ekspr. *potlej²*

GLEJ ŠE no¹

torêro -a m ► bikoborec

tóri -ja m ► torijec

tórijec -jca m |v angleškem okolju član konservativne stranke| *zmaga*

torijcev □ *tóri* □ *torijevc*

tórijev -a -o prid. ► toron

tórijevéc -vca m ► torijec

torílnica -e ž

• bot. *spomladanska torilnica* □ bot. *velecvetni popčki*

torílo -a s ► model¹

toríšče -a s ► področje 2

tórka -e ž ► torklja

tórklja -e ž nardp. |po ljudskem verovanju bitje, ki kaznuje predico,

če prede na večere določenih dni| *ponočno predenje torklje*

□ nardp. *torka*

torkljáti -ám nedov. ► hoditi 1 pp 9

tornádo -a m meteor. |lijakast vihar ni vrtinec pod nevihtnim oblakom nad kopnim, navadno s pokončno osjo| *divjanje tornada* □ meteor. **tromba**

tórni -a -o prid. |ki je v zvezi s trenom| *torna izguba* □ **frikcijski**
GLEJ ŠE koeficient ♦3

torníster -tra m ► telečnjak

tornístra -e ž ► telečnjak

tóron -a m kem. |radioaktivni plin, ki nastane pri razpadanju torija| *zaznati toron* □ kem. **torijeva emanacija**

torpíden -dna -o prid. ► otopel 1♦

torpídni -a -o prid. ► stanje 2♦2

tórta -e ž |pecivo okrogle oblike, navadno iz več plasti biskvitnega testa, med katerimi je nadev| *okrasiti torto*
□ ekspr. **tortica**
GLEJ ŠE model² 1♦ | preliv ♦2 | rezina 1♦2

tórtica -e ž ► rezina 1♦2 | torta

tórtni -a -o prid. ► model² 1♦ | preliv ♦2 | rezina 1♦2

tortúra -e ž ► mučenje

tórus -a m ► svitek

torzija -e ž ► vzvoj | zasuk

torzijski -a -o prid. ► navor | vzmet² ♦3

tórnzi -a -o prid. ► torzo

tórho -a m |nepopolno ohranjeni ali nedokončani kip, navadno brez glave in udov| *torzo antične boginje* □ **torzni kip**
GLEJ ŠE nedokončan

toskánski -a -o prid. ► narečje ♦15

toskánsčina -e ž ► narečje ♦15

tóstran¹ mestov. prostor. prisl. |izraža položaj na tej strani ali premikanje v tak položaj| *Tostran so polja* □ **na tej strani**
□ star. **takraj¹** □ star. **tokraj¹** ■ protip. **onstran¹**
GLEJ ŠE onstran¹ 1

tóstran² predl. z rodilnikom |za izražanje položaja na tej strani ali premikanja v tak položaj| *kraji tostran meje* □ star. **takraj²**
□ star. **tokraj²** ■ protip. **onstran²**
GLEJ ŠE onstran² 1

tóstránost -i ž ► tostranstvo

tóstránski -a -o prid. ► življenje 1♦2

tóstránstvo -a s |v različnih religijah stvarnost na zemlji| *v tostranstvo usmerjeni človek* □ **zemeljska stvarnost** □ **tostranost** □ knj.izroč. **zemelj-skost** □ knj.izroč. **zemskost** ■ protip. **onstranstvo**
GLEJ ŠE onstranstvo

total -a m ► plan¹ ♦

totalitárec -rca m ► totalitarist

totalitaríst -a m |pristaš totalitarizma| *politični totalitaristi*
□ **totalitárec**

totalitarístični -a -o prid. ► država ♦11 | režim ♦4

totalitarízem -zma m |politična ureditev, v kateri se celotno družbeno in osebno življenje državljanov nasilno enoti in podreja ciljem državnega vodstva| *boriti se proti totalitarizmu*
□ **totalitarnost**
GLEJ ŠE režim ♦4

totalitárni -a -o prid. ► država ♦11 | režim ♦4 | vojna 1♦8

totalitárnost -i ž ► totalitarizem

totalitéta -e ž ► celota 2 | celovitost

totalizácija -e ž |zajetje vseh področij, vseh vidikov, stvari v celoti| *totalizacija vojaškega spopada* □ **totaliziranje**

totalizírnanje -a s ► totalizacija

totalka prisl. ► popolnoma

totalni -a -o prid. ► država ♦11 | odboj ♦ | popolni 1 | vojna 1♦8

totalnost -i ž ► celota 2 | celovitost | popolnost

továriš -a m |oseba v razmerju do druge osebe, s katero se druži, kaj skupaj dela| *dati navodila tovarišem; posloviti se od tovarišev* □ zastar. **drug¹** □ star. **družé** □ zastar. **družnik** □ nekjn. pog. **kamerad**
□ pog. **kompanjon** □ zastar. **kumpan** □ slabš. **pajdaš pivski pajdaši**
□ zastar. **pridrugi** □ zastar. **sodrug** □ publ. **sotovariš**
GLEJ ŠE družabnik 1 | mož | partner | partner ♦ | prijatelj | soborec | sodelavec | sodelavec ♦3 | sošolec | zakonec

tovarišica -e ž ► družica 1 | partnerica | prijateljica | sodelavka

tovarišija -e ž ► družba 2

továriški -a -o povdk. *do koga* |izraža, da kdo rad pomaga osebam, s katerimi se druži, kaj skupaj dela| *biti tovariški do sodelavcev* □ pog. **kolegialen** □ knj.izroč. **kooperativen** ■ protip. **netovariški**
GLEJ ŠE netovariški

továrištvo -a s ► prijateljstvo

továrna -e ž |večje podjetje, ki strojno izdeluje polizdelke in izdelke v večjih količinah| *delati v tovarni* □ nekjn. pog. **fabrika**
□ ekspr. **tovarnica** □ zastar. **tvornica** □ ekspr. **veletovarna** |veliko podjetje|
♦ 1. **kartonažna tovarna** □ kartonaža 2. **tekstilna tovarna** □ tekst., žarg. **tekstilci** 3. **tobačna tovarna** □ star. **tobakarna** 4. **tovarna kvasa**
□ zastar. **drožarna** □ redk. **kvasarna** 5. **tovarna sladkorja** □ star. **cuksarna**
□ **sladkorna tovarna** □ zastar. **sladkornica**
GLEJ ŠE steklarna | šamotarna

továrnar -ja m |lastnik tovarne| *uspešen tovarnar*
□ nekjn. pog. **fabrikant** □ zastar. **tvorničar**

továrnica -e ž ► tovarna

továrniški -a -o prid. |ki je v zvezi s tovarno| *tovarniški dimniki*
□ nekjn. pog. **fabriški** □ zastar. **tvorniški**
GLEJ ŠE delavec ♦25

továrniško nač. prisl. |izraža, da je za kaj značilna strojna izdelava v večjih količinah| *tovarniško izdelani cementni kvadri*
□ nekjn. pog. **fabriško**

tóvor -óra m |kar se kam prevažna z vozilom| *naložiti tovor*
□ redk. **breme** □ star. **naklad**
♦ teh. **razsutí tovor** □ teh. **rinfuzni tovor**

tovóriti -im nedov. *kaj ekspr.* |nositi zlasti kaj težkega| *Tovoril je velik kovček* □ ekspr. **cijaziti**
GLEJ ŠE natovarjati

tovórnjenje -a s ► tovorništvo

tovórní -a -o prid. ► dvigalo 2 pp 2 | ladja pp 11 | ladja ♦5 | list ♦10 | tovornjak | vozilo pp 4 | žičnica pp | živina pp 1

tovórnica -e ž ► ladja ♦5

tovórník -a m ► prevoznik | tovornjak

tovórnína -e ž ► prevoznina

tovórníštvo -a s |nekdanja dejavnost tovarnikov| *ukvarjati se s tovarništvom* □ **tovorjenje**

tovórnjáča -e ž ► ladja ♦5

tovórnják -a m |večji avtomobil za prevoz tovorov| *voziti tovarnjak* □ **tovorni avtomobil** □ **kamion** □ ekspr. **kamionček**
□ redk. **tovornik** □ avt. **kamionet** |manjši tovarnjak|
♦ 1. **tovornjak hladilnik** □ prakt. sp. **hladilnik** □ **kamion hladilnik**
2. **tovornjak s prikolicco** □ avt., žarg. **prikoličar** □ **tovornjak s priklopnikom**
GLEJ ŠE kabina ♦1 | ladja ♦5 | voznik ♦2

tovórnjákar -ja m ► voznik ♦2

tožáriti -im nedov. ► tožiti 1

tožáriti se -im se nedov. ► tožiti se 1

tožárjenje -a s ► pravda | toženje

tóžba -e ž ► odstopiti ♦ | pravda | pravda ♦ | pritožba 2 | tarnanje | tožiti 2 | tožiti se 1

tožbáriti se -im se nedov. ► tožiti se 1

tóžbeni -a -o prid. |ki je v zvezi s tožbo| *tožbeni stroški* □ star. **tožni**

tožéči -ega m ▶ tožnik

tožen -žna -o prid. ▶ otožen 1 | žalosten 1, 2, 3

toženec -nca m |kdor je tožen, obtoževan| *zastopati toženca*

□ toženi

toženi -ega m ▶ toženec

toženje -a s |sporočanje komu, da je kdo storil kaj nedovoljene-
ga, negativnega| *odvaditi otroka toženja* □ ekspr. *tožarjenje*

toževáti -újem nedov. ▶ tarnati 1 | tožiti 1

toževáti se -újem se nedov. ▶ pritoževati se 2

tožilec -lca m pravn. |predstavnik tožilstva, ki koga toži in v
sodnem postopku dokazuje njegovo krivdo| *Tožilec je zahteval*
visoko kazen □ publ. *zastopnik zakona*

◆ pravn. *javni tožilec* □ pravn., zgod. državni pravdnik □ zastar. javni obto-
ževalec

GLEJ ŠE tožnik

tožilka -e ž ▶ tožnica

tožilnik -a m jezikosl. |sklon, ki označuje predmet glagolske-
ga dejanja| *postaviti samostalnik v tožilnik* □ jezikosl. *akuzativ*

□ jezikosl. *četrty sklon*

GLEJ ŠE predmet¹ 3•5 | sklon•1

tožilniški -a -o prid. ▶ oblika•9 | predmet¹ 3•5

tožilstvo -a s

• pravn. *javno tožilstvo* □ pravn. državno pravdníštvo

tožitelj -a m ▶ tožnik

tožiteljica -e ž ▶ tožnica

tožiti in tóžiti -im nedov.

1. *koga komu* |sporočati komu, da je kdo storil kaj nedovo-
ljenega, negativnega| *tožiti sošolce učitelju; Otroci radi tožijo*

□ nekuj. pog. *špecati* □ ekspr. *tožariti* □ star. *toževati*

2. *koga za kaj* pravn. |zahtevati rešitev pravnega spora s kom na
sodišču| *tožiti povzročitelja nesreče za odškodnino* □ pog. *pritisniti*

□ star. *vzdigniti tožbo proti komu za kaj*

GLEJ ŠE pritoževati se 2 | razkrivati 3 | tarnati 1, 2

tožiti se in tóžiti se -im se nedov.

1. *s kom* |reševati pravni spor na sodišču kot toženec ali tožnik|
Toži se s sosedom zaradi meje □ *biti v tožbi* □ *imeti tožbo* □ star. *pravda-*
riti se □ ekspr. *pravdati se* □ ekspr. *tožariti se* □ ekspr. *tožbariti se*

2. *po čem* s smiselnim osebkom v dajalniku |čutiti močno željo po
ponovnem bivanju kje, v bližini česa| *Toži se mu po prijateljih*

□ pog. *kolcati se*

tožljív -a -o prid. ▶ otožen 1

tožljívec -a m |kdor rad toži, zatoži| *bati se tožljívec*

□ šol., žarg. *špec* □ šol., žarg. *špeca* □ šol., žarg. *špecar* □ šol., žarg. *špeckahla*

□ nar. *tožni groš* *On je tožni groš*

tožljívka -e ž |ženska, ki rada toži, zatoži| *največja tožljívka v*

razredu □ šol., žarg. *špecarka*

tóžni -a -o prid. ▶ tožbeni | tožljívec

tožnica -e ž |ženska, ki koga toži, obtožuje| *braniti se pred tožnico*

□ tožilka □ tožiteljica

tožnik -a m |kdor koga toži, obtožuje| *odgovarjati tožnikom*

□ tožéči □ tožilec □ tožitelj

tóžno¹ prisl. ▶ otožno | žalostno¹

tóžno² povdk. ▶ slabo³

tóžnost -i ž ▶ žalost¹

tráb -a m ▶ kas

trabákul -a m ▶ trabakula

trabákula -e ž pomor. |dalmatinska in istrska ladja z dvema
jamboroma in nazaj zavihano statvo na premcu| *ribiška*

trabakula □ pomor. *trabakul*

GLEJ ŠE ladja pp 1

trabánt -a m ▶ privrženeec | satelit | somišljenik | stražar

trabúka -e ž ▶ cigara pp

trackáti -ám nedov. ▶ zapravljati

tráč -a m ▶ izmišljotina

tračarija -e ž ▶ izmišljotina

tráčnica -e ž ▶ glava•4 | tirnica 1, 2

trademark -a [trédjdmárk] m ▶ znamka•1

tradeunion -a [trédjdúnijon] m ▶ sindikat

tradícija -e ž ▶ izročilo 2 | običaj | vrednota

tradicionalístični -a -o prid. ▶ tradicionalni

tradicionalní -a -o prid. |ki je že dolgo uveljavljen, že dolgo
obstaja| *tradicionalne vrednote* □ *tradicionalístični*

GLEJ ŠE obrt² 1•3

tradírati -am nedov. in dov. ▶ izročati | izročiti | predavatelj² |
predavati 2 | pripovedovati

trafíka -e ž ▶ prodajalna pp 2

trafikánt -a m ▶ prodajalec pp 2

trafikántka -e ž ▶ prodajalka pp 2

tráfopostája -e ž ▶ postaja•10

tragéd -a m |kdor piše tragedije| *grški tragedi* □ *tragik*

tragédija -e ž |gledališka igra, v kateri glavni junak v boju z
nasprotnikom ali zaradi neobvladljive usode propade, izgubi
življenje| *uprizoriti tragedijo* □ knj.izroč. *žaloigra*

GLEJ ŠE dogodek pp 3 | nesreča 2

tragédinja -e ž gled. |igralka, ki igra glavne ženske vloge v trage-
dijah| *slavna tragedinja* □ gled. *tragedka*

tragédka -e ž ▶ tragedinja

trágični -a -o prid. ▶ nepopravljivi

trágično povdk. ▶ hudo³ 1

trágičnost -i ž |dejstvo, da kaj vzbuja sočutje, žalost| *trágičnost*
življenja □ ekspr. *tragika*

trágik -a m ▶ traged

trágika -e ž ▶ trágičnost

trágikomédija -e ž ▶ dogodek pp 3 | tragikomičnost

trágikómičen -čna -o prid. |ki vzbuja sočutje, žalost in smeh|
trágikómičen dogodek □ redk. *žalostnosmešen*

trágikómičnost -i ž |dejstvo, da kaj vzbuja sočutje, žalost in
smeh| *trágikómičnost življenja* □ ekspr. *tragikomedija*

trahéja -e ž ▶ cev•5 | sapnik | zračnica

trahóm -a m med. |virusno vnetje očesne veznice| *oslepeti zaradi*
trahoma □ med. *egiptovska očesna bolezen*

trahomáš -a m ▶ bolnik•32

trahómski -a -o prid. ▶ bolnik•32

trájanje -a s |obstajanje, dogajanje, potekanje česa glede na čas|
trajanje procesa □ star. *trpež*

GLEJ ŠE rok¹•2

trájati -am nedov. |biti, potekati brez prekinitve| *Deževje je trajalo*
več tednov □ pog. *držati* □ ekspr. *potrajati* □ star. *trpeti* □ ekspr. *vleči se*

trajékt -a m |ladja za prevoz vozil in potnikov| *zapeljati*
avtomobil na trajekt □ avt., žarg. *feribot*

trajektórija -e ž fiz. |krivulja, ki jo opiše telo pri gibanju| *izraču-*
nati hitrost in trajektorijo poleta □ fiz. *tir* □ fiz. *tirnica*

GLEJ ŠE prečnica | tir

trájna -e ž ▶ ondulacija | ondulacija•2 | ondulacija•1 | ondulirati

trájni -a -o prid. |ki je, obstaja, se pojavlja neomejeno dolgo|

trajne naloge □ *permanentni* □ pog. *stalni* □ knj.izroč. *trajnostni*

□ ekspr. *večni* ■ protip. *začasni*

GLEJ ŠE deformacija•1 | dokončni | glagol•11 | magnet•1

| nalog•4 | naselitev•1 | okvara•1 | ondulacija•2 | trajnica |

zaposlitev 2•5

trájnica -e ž | rastlina, ki raste, cveti več let | *presajanje trajnic*

□ bot. **trajna rastlina**

trájnik -a m ► glagol •11 | nalog •4

trájno čas. prisl. | izraža, da kaj je, obstaja, se pojavlja neomejeno dolgo obdobje | *trajno ohraniti v spominu* □ **permanentno**

□ pog. **stalno** □ ekspr. **večno** ■ protip. **začasno**

GLEJ ŠE stalno

trájnost -i ž

1. |dejestvo, da kaj je, obstaja, se pojavlja neomejeno dolgo obdobje| *zagovarjati trajnost izobraževanja* □ **permanenca**

2. jezikosl. |lastnost trajnega glagola| *trajnost glagolskega dejanja*

□ jezikosl. **durativnost**

GLEJ ŠE obstojnost¹

trájnostni -a -o prid. ► razvoj •14 | trajni

trák -a m | dolg, ozek in tanek kos blaga, gume, kovine | *pisani*

trakovi □ star. **opasnica** □ nekjn. pog. **pankeljc** □ ekspr. **trakec**

• 1. **brezkončni trak** □ neskončni trak 2. **cikcakasti trak**

□ prakt. sp. **cikcak¹** □ **cikcaktrak** 3. **filmski trak** □ celuloidni trak

□ prakt. sp. film 4. **merilni trak** □ knj.izroč. merski trak 5. um. **napisni trak**

□ um. **banderola** 6. les. **stržnovi trakovi** □ les. **strženski trakovi** 7. **samo-**
lepilni trak □ pog. **selotejp** 8. **žalni trak** □ knj.izroč. flor

GLEJ ŠE **banderola** | drugi¹ •1 | **podveza** 1 | **premica** •1

trákec -kca m ► trak

trákt -a m ► dihala | krilo¹ 2 | prebavila

traktát -a m ► razprava 2

traktírati -am nedov. ► gostiti²

traktírati se -am se nedov. ► gostiti se²

tráktorski -a -o prid. ► prikolica •2

trakúlja -e ž | členast zajedavec, ki odrasel živi v črevesu človeka ali živali | *odpraviti trakuljo* □ med. **tenija**

♦ 1. zool. **pasja trakulja** □ zool. ovojnica 2. zool. **široka trakulja** □ zool. ribja trakulja

trakúljasti -a -o prid. ► trakuljavi

trakúljavi -a -o prid. |ki ima trakuljo| *trakuljavi pes* □ **trakuljasti**

trálala medm. ► hopsasa

trám -a m | štirikotno obtesano ali obžagano deblo, zlasti v gradbenih konstrukcijah | *podpreti s tramom* □ **gred** □ **greda¹** □ **lega¹** |na katerem kaj sloni, leži| □ **ostrešnik** |tram v ostrešju| □ **prečnik** □ **stropnik** □ grad. **opornik** □ les. **podklada** |na katerem ležijo hlodi| □ nar. **podsek** |ki omejuje podstenje na zunanji strani|

GLEJ ŠE **prečnik** | **stropnik**

tramič -íča m |manjši tram| *obtesati tramiče* □ **gredica¹** □ **tramiček**

tramiček -čka m ► tramič

tramotána -e ž ► veter pp 3

tramóvje -a s |več tramov, tramovi, zlasti v gradbenih konstrukcijah, kot celota| *strešno tramovje* □ **gredje** □ **ogredje**

trámp -a m ► tramper

trámpér -ja m pomor. |ladja brez stalne proge in brez stalnega voznega reda| *potniki na tramperju* □ knj.izroč. **tramp**

GLEJ ŠE **ladja** pp 10

trámperski -a -o prid. ► plovba •3

trampljáti -ám nedov. ► hoditi 1 pp 8

trampolín -a m ► ponjava •1

trámvaj -a m |cestna železnica na električni pogon| *s tramvajem se voziti v službo* □ **električna cestna železnica** □ prakt. sp. **električna**

GLEJ ŠE **voznik** •3

tramvájár -ja m ► voznik •3

tramvájec -jca m ► voznik •3

tramvájski -a -o prid. ► odbijač pp 2 | postaja pp

tránča -e ž ► zapor 1

tráns -a m ► ekstaza | zanos

transcendénčni -a -o prid. ► nadnaravni

transcendentalizem -zma m filoz. |filozofska smer, ki poudarja od izkustva neodvisne pogoje spoznavanja| *vpliv transcendentallizma* □ filoz. **transcendentalna filozofija**

transcendentální -a -o prid. ► nadnaravni | transcendentelizem

transcendéntni -a -o prid. ► nadizkustveni | nadnaravni | svet¹ 4•7

transferírati -am dov. in nedov. ► premestiti | premeščati | prenašati 2 | prenesti 2

transfigurácija -e ž ► konverzija 2

transfigurírati -am dov. in nedov. ► preoblikovati

transformácija -e ž ► preoblikovanje | pretvorba

transformácijski -a -o prid. ► slovnica •3

transformátor -ja m ► postaja •10

transformátorski -a -o prid. ► postaja •10

transformírati -am dov. in nedov. ► preoblikovati | pretvarjati | pretvoriti

transformírati se -am se dov. in nedov. ► preoblikovati se 1, 2 | pretvoriti se | spremeniti se 1, 2 | spreminjati se

transformízem -zma m ► evolucionizem

transfuzija -e ž ► postaja •11

transfuzijski -a -o prid. ► postaja •11

transgenétski -a -o prid. ► transgeni

transgéni -a -o prid. biol. |ki ima dodan ali spremenjen gen| *transgena miš; transgena rastlina* □ biol. **transgenetski** □ biol. **transgenski**

transgénski -a -o prid. ► transgeni

tránskontinentální -a -o prid. |ki poteka ali se giblje z ene strani celine na drugo| *transkontinentalni zračni prevoz* □ **prekcelinski**

transkribírati -am dov. in nedov. ► prečrkovati²

transkrípcija -e ž ► prečrkovanje | prikaz 1

translácija -e ž ► premik •1

transliterácija -e ž ► prečrkovanje

transliterírati -am dov. in nedov. ► prečrkovati²

transmutácija -e ž ► pretvorba

tránsnacionálka -e ž ► multinacionalka

transparénten -tna -o prid. ► jasen 3 | pregleden | prosojen | prozoren

transparétni -a -o prid. ► lak •1 | papir •14 | papir •22

transparétnost -i ž ► preglednost | prosojnost | prozornost | razvidnost

transparétnpapír -ja m ► papir •14

transplantácija -e ž ► presaditev 2

transplantácijski -a -o prid. ► transplantologija

transplantát -a m ► presadek

transplantírani -a -o prid. ► mozeg •

transplantírati -am dov. in nedov. ► presaditi 2 | presajati 2

transplantologija -e ž |veda, ki se ukvarja s presaditvami človeških organov in tkiv| *dosežki transplantologije* □ **transplantacijska medicina**

transponírati -am dov. in nedov. ► prenašati 2 | prenesti 2 | prevajati | prevesti¹

transpórt -a m ► prevoz

transportírati -am dov. in nedov. ► prenašati 2 | prenesti 2 | prepeljati | prevažati

transpórtni -a -o prid. ► polž •

transpozícija -e ž ► konverzija 2 | preoblikovanje

tránssubstanciácia -e ž ► pretvorba

transverzála -e ž | označena pot čez večje ozemlje, na kateri se navadno vpisuje v posebne knjige in se zbirajo žigi | *prehoditi transverzalo* □ *transverzalna pot*

transverzálni -a -o prid. ► prečni | transverzala | valovanje •3

transvestít -a m psih. | kdor ima potrebo nositi oblačila in se vesti, govoriti kot osebe drugega spola | *značilnosti transvestitov* □ psih. *travestít*

tranzíentni -a -o prid. ► prekllop •

tranzístor -ja m ► sprejemnik •4

tranzistorírani -a -o prid. ► aparat •17

tranzistorírati -am dov. in nedov. ► tranzistorizirati

tranzistorizírani -a -o prid. ► aparat •17

tranzistorizírati -am dov. in nedov. *kaj* elektr. | opremiti, opremljati s tranzistorji | *tranzistorizirati signalne naprave* □ elektr. *tranzistorírati*

tranzístorski -a -o prid. ► sprejemnik •4

tranzít -a m | prevoz česa čez drugo državo, mesto | *tranzít blaga, potnikov* □ *tranzíttni prevoz*

tranzítírati -am nedov. in dov. ► prepeljati

tranzítívni -a -o prid. ► glagol •10

tranzítívnost -i ž ► prehodnost •

tranzíttni -a -o prid. ► država •12 | gost¹ •3 | prehodni | tranzít | turizem •4

tranzítórní -a -o prid. ► mikroorganizem •2

tráp trápa m ► neumnež

trápa -e ž ► neumnež | neumnica

trapánje -a s ► govorjenje pp 5

traparíja -e ž ► neumnost² | neumnost²

trápast -a -o prid. ► bolan •2 | neumen¹ | zmeden

trápasto¹ prisl. ► zmedeno

trápasto² povdk. ► neumno

trapáti -ám nedov. ► begati | govoriti 1 pp 13 | iti 1 | tavati 1

trápček -čka m ► neumnež

trapè¹ -éta m ► neumnež

trapè² -éta s ► neumnež

trápec -pca m ► neumnež

trapézast -a -o prid. | ki ima obliko trapeza | *trapezaste ploščice* □ *trapezen*

trapézasti -a -o prid. ► mišica •13 | prerez pp 1

trapézen -zna -o prid. ► trapezast

trápež -a m ► neumnež

trapílo -a s ► mučilnica

trapíst -a m

1. | menih reda, imenovanega po samostanu La Trappe | *stroga pravila trapistov* □ *trapístovski menih*

2. gastr. | poltrdi sir v obliki hlebca z redkimi luknjami v testu | *narezati trapíst* □ gastr. *trapístovski sir*

trapístovski -a -o prid. ► trapíst 1, 2

trápiti -im nedov. ► begati | mučiti 3

trápiti se -im se nedov. ► mučiti se 2

trápiti si -im si nedov. ► premišljevati 1

trapljáti¹ -ám nedov. ► tavati 1

trapljáti² -ám nedov. ► trepljati

trápljenje -a s ► mučenje

trapogláv -áva -o prid. ► neumen¹

trapoglávo prisl. ► neumno

trapšè¹ -éta m ► neumnež

trapšè² -éta s ► neumnež

trará posnem. medm. | posnema glas trobente | *Trara, trara, se je oglasila trobenta* □ *ratata*

trasánt -a m fin. | oseba, ki izda menico na koga s pozivom, da jo plača | *trasant in trasat* □ fin. *izdajatelj menice*

trasát -a m fin. | oseba, ki jo tisti, ki izda menico, pozove, naj plača v menici določeno vsoto denarja | *odziv trasata* □ fin. *pozvanec*

trasírani -a -o prid. ► trata¹

trasírati -am nedov. in dov. ► speljati 2 | speljevati 3 | usmerjati 4

tráta¹ -e ž fin. | menica, ki jo izpolni in izda trasant, podpiše pa trasat | *izdati trato* □ fin. *trasírana menica*

tráta² -e ž

1. | z nizko, navadno negovano travo porasla manjša površina | *trata okrog hiše* □ ekspr. *tratica* □ star. *tratina* □ nar. *tratnica* □ ekspr. *travica*

2. | z nizko travo porasla površina sploh | *cvetoče, pisane trate* □ knj.izroč. *livada* □ star. *tratina*

tráta³ -e ž rib. | vlačilna mreža, s katero se zagradi priobalni del morja in s pritegovanjem k obali lovijo ribe | *loviti s trato*

□ rib. *potegalka*

trática -e ž ► trata² 1

trátina -e ž ► ruša | trata² 1, 2 | trava 2

trátiti -im nedov. ► zapravljati

trátnica -e ž ► trata² 1 | trava 2

tráva -e ž

1. | rastlina z dolgimi ozkimi listi in kolenčastim stebлом brez izrazitih cvetov | *Trava je že ozelenela* □ ekspr. *travica* □ knj.izroč. *travje* □ *košenina* | *pokošena trava* | □ *otava* | *posušena trava druge košnje* | □ *otavič* □ *seno* □ *starina²* | *stara, dolgo časa nepokošena* | □ nar. *debelina* | *debel, gosta trava, navadno za steljo* | □ nar. *drma* | *slabša trava* | □ nar. *jezerina* | *trava na svetu, ki ga obdobjno pokrije jezero* | □ nar. *murava* | *nizka, mehka trava* | □ star. *travulja* | *slaba* | □ nar. *trdina* | *ki raste na suhem, slabem svetu*

♦ *planinska trava* □ nar. *arnica*

2. | površina, porasla s travo | *Otroci se igrajo na travi*

□ *travnata površina* □ *travišče* □ star. *tratina* □ nar. *tratnica* □ ekspr. *travica*

□ knj.izroč. *travinje* □ knj.izroč. *travna površina* □ star. *travníščina*

GLEJ ŠE *afrik* | *konoplja* • | *kositi²* | *marihuana* | *migalica* |

ramija | *rogovilček* •

trávar -ja m ► zeliščar

trávarica -e ž ► zeliščarica

travéja -e ž ► pola •2

tráven -vna m ► april | maj

travertín -a m ► lehnjak

travestíja -e ž ► predelati 2• | predelovati 2•

travestírati -am dov. in nedov. ► predelati 2• | predelovati 2•

travestít -a m ► transvestit

trávica -e ž ► tobak 2 | trata² 1 | trava 1, 2

travínje -a s ► trava 2

travišče -a s ► trava 2

trávje -a s ► trava 1

trávma -e ž knj.izroč. | kar kdo zelo hudega doživi | *travme iz otroških let* □ knj.izroč. *travmátično doživetje* □ knj.izroč. *travmatsko doživetje*

GLEJ ŠE *poškodba*

travmátičen -čna -o prid. ► hud¹ 2

travmátični -a -o prid. ► nevroza •2 | travma | *travmatski*

travmatologíja -e ž ► oddelek 1•30

travmatolóški -a -o prid. ► oddelek 1•30

travmátski -a -o prid. med. | ki je v zvezi s travmo | *travmatska okvara organa* □ med. *travmátični*

GLEJ ŠE *hud¹ 2* | *nevroza •2* | *travma*

trávnati -a -o prid. ► bilka 2•1 | ruša •2 | trava 2 | travni

trávnato primer. prisl. | izraža, da je kaj po barvi podobno travi | *travnato zelen* □ **travno**

trávni -a -o prid. | ki je v zvezi s travo | *travna bilka* □ **travnati**
GLEJ ŠE *bilka 2* ♦ 1 | *ruša* ♦ 2 | *trava 2*

trávniček -čka m ▶ travnik

trávník -a m | s travo poraslo zemljišče, ki se kosi večkrat na leto | *cvetóči, pisani travniki* □ **košenica** □ **košenina** □ knj.izroč. *livada*
□ knj.izroč. *log*¹ □ knj.izroč. *loka* □ star. *seč*³ □ nar. *senoseč* □ ekspr. *travníček*
□ *košenica* 7 □ star. *zaloka* | travnik ob gozdu |

trávniščina -e ž ▶ trava 2

trávniški -a -o prid. ▶ goba pp 3

travno prisl. ▶ travnato

travojéd -a m | žival, ki se hrani z rastlinami, zlasti s travo | *prebavila travojedov* □ **travojeda žival** □ ekspr. *travojedec* □ redk. *travo-*
jedna žival

travojédec -dca m ▶ travojed

travojédni -a -o prid. ▶ travojed

travúlja -e ž ▶ trava 1

trbòs -òsa m ▶ medica

trbòveljčan -a m ▶ premog ♦ 4

trbòveljski -a -o prid. ▶ premog pp 1 | premog ♦ 4

trcálnica -e ž ▶ točilo

trčati -am nedov. ▶ točiti¹ ♦ 2

trčen -a -o prid. ▶ čudaški povdk. 2 | neumen¹

trčenje -a s

1. | pri pitju vina sunkovit dotik s kozarcem ob kozarec drugega | *nazdraviti s trčenjem* □ *trk*¹
2. | udarec z vozečim vozilom, navadno v drugo vozeče vozilo | *izogniti se silovitemu trčenju* □ *trk*¹ □ nek. pog. *karambol*
• čelno trčenje □ čelni trk □ frontalni trk □ frontalno trčenje

trčenost -i ž ▶ neumnost¹ 1

trčiti -im dov. | pri pitju vina s kozarcem se z rahlim sunkom dotakniti kozarca drugega | *Trčili so in izpili* □ *trkniti* □ nar. *trčniti*
□ ekspr. *žvenkniti*

GLEJ ŠE *naleteti* | *spopasti se* | *zadeti 1* | *zaleteti se 1, 2*

trčiti se -im se dov. ▶ spreti se | zaleteti se 1

trčniti -em dov. ▶ trčiti | zaleteti se 1

trd¹ -a -o prid.

1. | ki se pod pritiskom ne udere, vda (rad) | *trda tla*
□ *trdikast* | nekoliko trd | ▶ protip. *mehek*
2. | ki se ne da (rad) rezati | *trd kruh* □ nar. *rod*²
3. | ki daje pri dotiku, prijemu občutek neugodja | *trda koža na dlaneh* □ ekspr. *podplatast*
GLEJ ŠE *hud*¹ 2 | *izrazit 2* | *mehek* | *naporen* | *nenadarjen* ♦ | *nepopustljiv* | *neprijazen* | *neprizanesljiv* | *strog 1* | *tog 1*

trd² -a -o povdk. ▶ mrtev² | pijan 1

trdè¹ -éta m ▶ neroden² povdk. | nerodnež

trdè² -éta s ▶ neroden² povdk. | nerodnež

trdelín -a m ▶ nenadarjen povdk. | trdoglavec

trden -dna -o prid.

1. | ki (dobro) vzdrži pritisk, delovanje zunanjih sil | *trden most, temelj* □ *čvrst* □ zastar. *držen* □ ekspr. *soliden* *solidni temelji hiše*
2. | ki se težko pretrga, raztrga, loči | *trdna nit, tkanina* □ *čvrst*
□ *močen* □ redk. *vzdrižen*
3. | ki ima veliko telesno moč, odpornost | *prileten, a trden možki* □ *čvrst* □ knj.izroč. *čil* □ redk. *jedrn* □ knj.izroč. *klen*³ □ ekspr. *korenjaški*
□ ekspr. *krepek* □ knj.izroč. *zastaven*
POVEDKOVIK grča, kavelj², korenika, korenina, korenjak
4. | ki ne omahuje | *trden zagovornik svojih načel* □ redk. *konstanten*
□ ekspr. *kremenit* □ star. *neomahljiv* □ ekspr. *neomajen* □ star. *neomajljiv*

□ ekspr. *nepremakljiv* □ ekspr. *stabilen* □ ekspr. *stanoviten* □ ekspr. *vztrajen*
□ knj.izroč. *zgrajen* *zgrajen komunist*

GLEJ ŠE *bogat 1* | *močen 2, 3, 4* | *prepričan* | *stabilen*

trdénje -a s | proces, s katerim postane kaj trdo, trše | *trdenje kleja* □ *strjevanje* □ *trditev*² □ *trjenje*

GLEJ ŠE *trditev*¹

trdétí -ím nedov. ▶ dreveneti | otrdevati | trditi se

trdež -a m ▶ neroden² povdk.

trdí -a -o prid. ▶ disk ♦ | gorivo ♦ 2 | jor | 1 ♦ 2 | nebo ♦ 2 | sir¹ pp 2 | spajka pp | spajka ♦ 2

trdíkast -a -o prid. ▶ trd¹ 1

trdílec -lca m ▶ trdilo

trdílni¹ -a -o prid. ▶ odgovor ♦ 3 | sodba ♦ 6 | stavek ♦ 7

trdílni² -a -o prid. ▶ trdilo

trdílo -a s | sredstvo za trdenje, strjevanje | *dati snovi trdílo*

□ *strjevalno sredstvo* □ *trdilno sredstvo* □ *trdílec*

trdína -e ž knj.izroč. | trden, suh svet | *izvelči voz iz močvirja na trdino*
□ knj.izroč. *trdinski svet*

GLEJ ŠE *trava 1* | *trdota*

trdíinka -e ž ▶ koruza pp

trdínski -a -o prid. ▶ trdina

trdítev¹ -tve ž | misel, izražena tako, kot da je v skladu

z resničnostjo | *napačne, zgrešene trditve* □ publ. *postavka*

□ knj.izroč. *propozicija* □ zastar. *trdenje* □ *premissa* | iz katere sledi

določeni zaključek | □ *teza*¹ | ki jo je treba dokazati, utemeljiti |

GLEJ ŠE *dogma 2*

trdítev² -tve ž ▶ trdenje

trdíti¹ in trdíti -ím nedov. *kaj* | izražati kako misel, kot da je

v skladu z resničnostjo | *Trdi, da je dolg že vrnil* □ *zatrjevati*

□ ekspr. *dušati se* □ ekspr. *dušiti se*² □ ekspr. *pridušati se* □ ekspr. *prisegati*

□ knj.izroč. *rotiti se* □ star. *veriti se* □ ekspr. *zagotavljati* □ ekspr. *zaklinjati se*

□ knj.izroč. *zatrjati*

GLEJ ŠE *govoriti 1* | *izpovedovati 2*

trdíti² -ím nedov. *kaj* | delati, da postane kaj trdo, trše | *trditi kako snov s sušenjem* □ *strjevati*

GLEJ ŠE *utrjevati 1, 3, 4*

trdíti se -ím se nedov. | postajati trd, trši | *Beton se hitro trdi*

□ *otrdevati* □ *trdeti*

GLEJ ŠE *strjevati se*

trdni -a -o prid. ▶ gorivo ♦ 2 | prepričljivi | snov 2 pp

trdnják -a m ▶ srebrnik | zlatnik

trdnjáva -e ž

1. | utrjeno naselje z vojaško posadko za obrambo | *zavzeti trdnjavo* □ knj.izroč. *kastel* □ ekspr. *trdnjavica* □ *fort* | v ameriškem okolju |

2. šah. | šahovska figura, ki se giblje po vrstah in linijah | *vzeti trdnjavo z damo* □ šah. *top*¹

trdnjavica -e ž ▶ trdnjava 1

trdno nač. prisl. | izraža, da dejanje ne vzbuja nobenega dvoma, pomisleka glede resničnosti, pravilnosti | *trdno se držati načel*

□ *čvrsto*

GLEJ ŠE *stvaren*² ♦ 1 | *tik*¹ | *zatrдно*¹

trdnost -i ž

1. | dejstvo, da kaj (dobro) vzdržuje pritisk, delovanje zunanjih sil | *Obzidje je zaradi trdnosti še dobro ohranjeno; trdnost vozla*
□ *čvrstost* □ redk. *čvrstota* □ ekspr. *solidnost*

2. | lastnost česa glede na stopnjo največje obremenitve, ki jo prenese | *ugotoviti trdnost mostu, temeljev* □ *vzdržljivost*

3. | lastnost česa glede na sposobnost vzdržati negativne vplive | *povezanost med trdnostjo političnega sistema in gospodarskimi*

uspehi □ čvrstost □ publ. čvrstina □ ekspr. krepkost □ ekspr. odpornost

□ publ. stabilnost □ publ. zgrajenost

♦ trdnost volje □ knj.izroč. moč volje

4. |velika telesna moč, odpornost| *trdnost športnikovega telesa*

□ čvrstost □ knj.izroč. čilost □ knj.izroč. klenost □ ekspr. krepkost □ knj.izroč. zadržanost

GLEJ ŠE preizkus •3 | prepričanost | zanesljivost

trdnostni -a -o prid. ► preizkus •3

trdo prisl. ► garati² | jajce •3 | knjiga pp 2 | tik¹

trdoba -e ž ► strogost | trdota

trdobúčen -čna -o prid. ► nenadarjen

trdobúčnež -a m ► trdoglavec

trdogláv¹ -áva m zool. |hrošč, katerega ličinka dela rove v suhem

lesu| *ličinke trdoglava v deski* □ zool. kukec □ nar. mrtvaška ura

trdogláv² -áva -o prid. ► nenadarjen | svojeglav | trmast

trdogláv³ -vca m ekspr. |nenadarjen človek| *truditi se z malim*

trdoglavcem □ nar. trdelin □ šalj. trdobučnež

GLEJ ŠE nenadarjen povdk. | trmast povdk.

trdoglávka -e ž ► nenadarjen povdk.

trdogláv⁴ prisl. ► trmasto

trdoglávost -i ž ► trmoglavost

trdokórec -rca m ► neroden² povdk. | nerodnež

trdokóren -rna -o prid. ► neroden² | svojeglav | trmast

trdokórno prisl. ► nerodno | svojeglavo

trdokórnost -i ž ► trmoglavost

trdokóžec -žca m ► trdokožnež

trdokóžen -žna -o prid. ekspr. |ki neprizadeto prenaša žalitve,

namigovanja| trdokožen nasprotnik □ ekspr. debelokožen

trdokóžnež -a m ekspr. |kdor neprizadeto prenaša žalitve, namigovanja| *Trdokožneža nič ne prizadene* □ ekspr. debelokožec

□ ekspr. trdokožec

trdoléska -e ž bot. |grm z rdečimi plodovi, ki raste po gozdovih

in mejah| posekati trdolesko □ nar. farške kapice

trdosřčen -čna -o prid. ► neusmiljen¹

trdosřčnež -a m ► neusmiljenec

trdosřčnik -a m ► neusmiljenec

trdosřčno prisl. ► neusmiljeno¹

trdosřčnost -i ž ► neusmiljenost

trđost -i ž ► strogost | togost 1 | trdota

trđóta -e ž |dejstvo, da se kaj pod pritiskom ne udere, vda (rad)|

Trdota ledu jim je omogočila, da so prečkali zamrznjeno jezero

□ trđost □ zastar. trđina □ zastar. trđoba

GLEJ ŠE preizkus •4

trđótni -a -o prid. ► preizkus •4

trđovráten -tna -o prid. ► vztrajen

trđovrátni -a -o prid. ► dolgotrajni

trđožív -a -o prid. ► odporen | vzdržljiv

trđožívec -vca m ekspr. |odporna rastlina, žival| *V suši se obdržijo*

samo trđoživci □ ekspr. trđoživka

GLEJ ŠE rastlina •19

trđožívi -a -o prid. ► rastlina •19

trđožívka -e ž ► rastlina •19 | trđoživec

trđožívost -i ž ► odpornost | vzdržljivost

tréba povdk.

1. z nedoločnikom |izraža, da opustitev dejanja povzroči nezaželene,

neprijetne posledice| Streho je treba popraviti □ *nujno Nujno je, da*

se streha popravi □ star. potreba² □ pog. potrebno □ zastar., brezos. trebati

Otroka je trebalo previti □ ekspr., brezos. veljati *To si velja zapomniti*

2. v nikalnih stavkih |izraža omiljeno prepoved, odsvetovanje| *Ni*

vam treba iti k zdravniku □ nekjn. pog. rabiti *Ne rabite za to skrbeti*

trébati -am nedov. ► potrebovati | treba 1

trébež -a m ► krčevina | trebilo | trebljenje

trebílni -a -o prid. ► izlet •2

trebilo -a s vet. |plodove ovojnice, ki se po porodu izločijo iz

maternice| *odtriniti ostanke trebila* □ vet. iztrebina □ vet. otrebek

□ vet. trebež

trebíti in **trébíti** -im nedov. *kaj* |odstranjevati odvečno iz česa|

trebíti mlad gozd □ čistiti □ iztrebljati □ star. čediti

GLEJ ŠE iztrebljati

trebljenje -a s |odstranjevanje odvečnega iz česa| *trebljenje*

mladega gozda □ čiščenje □ iztrebljanje □ trebež

trébuh -úha m

1. |del človeškega ali živalskega trupa med prsmi in nogami

nasproti hrbtenici| bolečine v trebuhu □ anat. abdomen □ ekspr. drob¹

□ nizk. kurji britof □ nar. lempa □ vulg. meh □ šalj. predsodek □ ekspr. sodček

□ ljubk. trebušček □ redk. trebušec □ otr. trebušek □ redk. trebušje

□ nizk. vamp □ nizk. vampek

2. |izbočeni, širši del posode, predmeta| *vrat in trebuh steklenice*

□ ekspr. trebušček □ ekspr. vamp

3. metal. |razširjeni del plavža med jaškom in talilnikom| *Ruda je*

že v trebuhu □ metal. sedlo

GLEJ ŠE debel 2 povdk. 1 | prilizovati se | rediti se •

trebuháč -a m ► trebušnik

trebúhar -ja m ► trebušnik

trebúhast -a -o prid. ► trebušast 1, 2

trebúhasti -a -o prid. ► goba pp 1

trebúšast -a -o prid.

1. ekspr. |ki ima velik, debel trebuh| *trebušast človek*

□ ekspr. trebuhast □ ekspr. trebušat □ ekspr. trebušen □ ekspr. trebušnat

□ nizk. vampast

2. |ki ima zelo velik, izrazit izbočeni del| *trebušasta steklenica*

□ ekspr. trebuhast □ ekspr. trebušat □ ekspr. trebušen □ ekspr. trebušnat

trebušät -áta -o prid. ► trebušast 1, 2

trebúšček -čka m ► trebuh 1, 2

trebúšec -šca m ► trebuh 1 | trebušnik

trebúšek -ška m ► trebuh 1

trebúšen -šna -o prid. ► trebušast 1, 2

trebuševína -e ž ► potrebušina

trebušina -e ž ► potrebušina

trebúšje -a s ► trebuh 1

trebúšnat -a -o prid. ► trebušast 1, 2

trebúšni -a -o prid. |ki je v zvezi s trebuhom| *trebušna stran telesa*

□ anat. abdominalni □ anat. ventralni

GLEJ ŠE dihanje •2 | potrebušnica | prepona | slinavka •2 | tifus •

vnetje •13 | votlina •6

trebúšnica -e ž ► potrebušnica

trebúšnik -a m ekspr. |kdor ima velik, debel trebuh| *neroden*

trebušnik □ ekspr. trebuháč □ slabš. trebuhar □ redk. trebušec

□ nizk. vampač

GLEJ ŠE debeli¹

tréf -a m ► križ¹ 2

tréking -a m ► pohodništvo | potovanje •

tréma -e ž |velika neprijetna živčna napetost, vznemirjenje

zlasti pred javnim nastopom| premagati tremo □ knj.izroč. trepetec

♦ **1.** govorniška trema □ ekspr. govorniška mrzlica **2.** odrska trema

□ ekspr. odrska mrzlica

tremáš -a m ekspr. |kdor ima (pogosto) tremo| *strah tremaša pred*

izpitom □ knj.izroč. tremist

tremíst -a m ► tremaš

tremoliranje -a s ► tremolo

trémolo -a m glasb. |tresenje glasu zaradi napake v pevski tehniki| *moteč tremolo* □ glasb. **tremoliranje**

trèn tréna m ▶ trenutek

trenáža -e ž ▶ urjenje

trenážni -a -o prid. ▶ letalo ♦14

trénč -a m ▶ trenčkot

trénčkot -a m |športni plašč, zlasti moški, z ovratnikom, širokimi reverji, našitki in pasom| *obleči trenčkot* □ prakt. sp. **trenč**

tréndni -a -o prid. ▶ aktualistični

tréndovski -a -o prid. ▶ aktualistični

trenêr -ja m |kdor se (poklicno) ukvarja z organiziranim sistematičnim usposabljanjem športnikov za tekmovanje v kaki športni disciplini| *smučarski trener* □ **vaditelj**

GLEJ ŠE dreser

trenêrka -e ž |ženska, ki se (poklicno) ukvarja s treniranjem| *športna trenerka* □ **vaditeljica**

GLEJ ŠE dreserka

tréning -a m |organizirano sistematično usposabljanje športnikov za tekmovanje v kaki športni disciplini| *strokovnjak za trening; trening državne reprezentance* □ **treniranje** □ ekspr. **urjenje**

GLEJ ŠE dresura | urjenje | vadenje

treniranje -a s ▶ trening | urjenje | vadenje

trenirati -am nedov.

1. |sistematično usposabljeti se za tekmovanje v kaki športni disciplini| *Moštvo trenira vsak dan* □ ekspr. **uriti se**

2. *koga* |sistematično usposabljeti športnike za tekmovanje v kaki športni disciplini| *trenirati državno reprezentanco* □ ekspr. **uriti**
GLEJ ŠE dresirati | uriti | vaditi 1, 2 | vzgajati

trenirati se -am se nedov. ▶ vaditi se

treníti trénem dov. |hitro zapreti in odpreti oči| *Zamahnil mu je pred očmi, pa ni trenil* □ ekspr. **trepniti**

GLEJ ŠE ošiniti

trénje -a s

1. |odstranjevanje trde lupine s silo, pritiskom| *trenje orehov* □ nar. **tolčenje** □ redk. **trtje**

2. fiz. |pojav, da se podlaga upira premikanju telesa po njej s silo, ki je nasprotna smeri premikanja| *zmanjšati trenje* □ teh. **frikcija** □ fiz. **tor**

GLEJ ŠE koeficient ♦3 | spor 1 | teritev

trenkljāti -ám nedov. ▶ hoditi 1 pp 2 | postopati

trénski -a -o prid. ▶ voz ♦5

trenútek -tka m |zelo kratek čas| *Trenutek zelo hitro mine* □ **hip**

□ pog. **moment** □ ekspr. **tren** □ star. **trenutje**

• psiht. svetli **trenutek** □ psiht. lucidni **trenutek**

GLEJ ŠE čas 3 | do zdaj | hitro 2 | kadar koli¹ | kmalu¹ | malo⁴ 2 | takrat | zdaj¹ 1

trenútje -a s ▶ trenutek

trenútkoma prisl. ▶ hitro 2

trenútni -a -o prid.

1. |ki je, obstaja v trenutku, času govorenja| *ugotoviti trenutni položaj* □ pog. **momentalni** □ knj.izroč. **momentani** □ knj.izroč. **momentni**

2. |ki nastopi v trenutku, nenadoma| *trenutni navdih* □ **hipni**
GLEJ ŠE dejanje 1♦8 | kratkotrajni | sedanji | takoj 1

trenútno čas. prisl. |izraža, da kaj traja zelo kratek čas|

Trenutno ga je obšla slabost □ **hipno** □ za **trenutek** □ pog. **momentalno** □ knj.izroč. **momentano**

GLEJ ŠE zdaj¹ 1, 2

trenútnost -i ž ▶ kratkotrajnost

trèp trèpa m ▶ neumnež

trepák -a m ▶ ples 1 pp

trepálka -e ž ▶ trepalnica

trepálke -álk ž mn. ▶ trepalnice

trepálnica -e ž |dlaka na robu veke| *Trepalnica mu je padla v oko* □ knj.izroč. **trepalka**

GLEJ ŠE ščetka ♦2

trepálnice -ic ž mn. |celota dlak na robu veke| *barvati si trepalnice* □ knj.izroč. **trepalke** □ knj.izroč. **vejice**

trepálnik -a m ▶ perača

trepanirati -am dov. in nedov. ▶ odpirati 1 | odpreti 2

trepáti -ám nedov. ▶ trepljati

trepèt -éta m ▶ migetanje | trepetanje

trepetajóč -a -e prid. ▶ migetav | tresoč se

trepetánje -a s |tresenje od vznemirjenja ali mraza| *trepetanje bolnikovih rok* □ **trepet**

GLEJ ŠE migetanje

trepetáti -ám nedov. |tresti se od vznemirjenja ali mraza| *trepetati po vsem telesu* □ **trepeljati** |rahlo|

GLEJ ŠE bati se 1, 2, 3 | migetati | tresti se 2 | utripati 3

trepetáv -áva -o prid. ▶ bojazljiv | boječ | migetav | tresoč se

trepetávost -i ž ▶ bojazljivost | boječnost

trepêtec -tca m ▶ trema

trepetlíka -e ž |drevo z dolgopeceljatimi, skoraj okroglimi listi| *trepetlike in jelše* □ bot. **jesika**

GLEJ ŠE les ♦53

trepetlíkati -am nedov. ▶ migetati

trepetlíkov -a -o prid. ▶ drevje ♦20 | les ♦53

trepetlíkovje -a s ▶ drevje ♦20

trepetljáti -ám nedov. ▶ migetati | trepetati

trepetljáv -áva -o prid. ▶ migetav

trepetljív -a -o prid. ▶ migetav | tresoč se

trepeljánje -a s |na rahlo in hitro udarjanje z roko, navadno v znamenje naklonjenosti| *prijateljsko trepljanje po hrbtu* □ **tapljanje**

trepeljáti -ám nedov. *koga* |na rahlo in hitro udarjati z roko, navadno v znamenje naklonjenosti| *trepljati koga po hrbtu* □ **tapljati** □ redk. **tepljati** □ knj.izroč. **trapljati**² □ star. **trepati**

GLEJ ŠE mahljati

trépniti -em dov. |rahlo, komaj zaznavno zamahniti s perutmi| *Ptica je trepnila in odletela* □ **strepniti** □ ekspr. **vztrepetati**

GLEJ ŠE treniti

trés -a m ▶ tresenje

tresáv -áva -o prid. ▶ tresoč

tresávica -e ž ▶ drhtavica | mrzlica

tresávost -i ž ▶ bojazljivost | boječnost

trésenje -a s |sunkovito, hitro premikanje, navadno sem in tja| *tresenje voza* □ knj.izroč. **tres**

GLEJ ŠE otesanje

tresetína -e ž ▶ tla 3♦7

tresílnica -e ž ▶ tresilnik

tresílnik -a m |priprava za odstranjevanje otrobov iz moke| *tresilnik v mlinu* □ **tresilnica** □ nar. **pajkelj**

trèsk trésk m |glas kot pri strelji| *tresk skale* □ **treskot**
GLEJ ŠE bum 1, 2 | treskanje 1

tréska -e ž ▶ trska

treskájje prisl. ▶ treskoma

treskajóče prisl. ▶ treskoma

treskálnik -a m ▶ čelešnik 2

tréskanje -a s

1. |močni, rezki glasovi ob strelji| *nevihta z bliski in treskanjem* □ **tresk** □ knj.izroč. **treskot**

2. |močni, rezki glasovi, zlasti ob vžigu eksplozivnih snovi| *treskanje min* □ knj.izroč. **tresket** □ redk. **tresketanje**
GLEJ ŠE loputanje
tréskati -am nedov. ekspr. |dajati močne, rezke glasove| *Mine so treskale ves dan* □ redk. **tresketati**
GLEJ ŠE loputati | padati 2 | udarjati 1, 4 | zadevati 1
treskèt -éta m ▶ treskanje 2
tresketánje -a s ▶ treskanje 2
tresketáti -ám nedov. ▶ treskati
tréskniti -em dov. ▶ tresčiti 1, 2, 3 | zaloputniti
tréskoma nač. prisl. |izraža, da kaj poteka tako, da se slišijo močni, rezki glasovi| *Šipe so se treskoma sesule* □ s **treskom** □ **treskaje** □ **treskajoče** □ knj.izroč. s **treskotom**
treskòt -òta m ▶ tresk | treskanje 1
tréslica -e ž ▶ drhtavica | mrzlica
tresljáj -a m
1. |hiter, sunkovit premik, navadno sem in tja| *močen tresljaj zemlje* □ **stresljaj** □ knj.izroč. **pretresljaj** □ knj.izroč. **stres** □ knj.izroč. **stresaj**
2. |rahla sprememba v višini, jakosti v kratkih časovnih presledkih| *komaj slišni tresljaji glasu* □ **vibracija**
tresljáti -ám nedov. ▶ tresti
tresljáti se -ám se nedov. ▶ tresti se 2
trésniti -em dov. ▶ tresčiti 1, 2, 3 | udariti 3 | vreči 1, 2 | zaloputniti
trésòč -a -e prid. |ki dela, povzročča, da se kaj sunkovito, hitro premika, navadno sem in tja| *trésòč voz* □ redk. **trésav**
trésòč se -a se -e se prid. |ki se sunkovito, hitro premika, navadno sem in tja| *trésòče se roke* □ ekspr. **trepetajòč** □ redk. **trepetav** □ redk. **trepetljiv**
tresorépka -e ž ▶ pastirica •
tresorítec -tca m ▶ vzkipljiv povdk.
tresorítiti -im nedov. ▶ jeziti se 2
trésti trésem nedov. *kaj* |delati, povzročati, da se kaj sunkovito, hitro premika, navadno sem in tja| *tresti drevo* □ **potresati** □ **potresavati** □ **stresati** □ **stresavati** □ star. **drmati** □ zastar. **mikati**¹ **mikati spečega**, *da se zbudi* □ redk. **stresovati** □ nar. **šekljati šekljati hranilnik**, *da bi denar padel ven* □ star. **zdrizati** □ **tresljati** |rahlo tresti|
GLEJ ŠE mraziti | otesati 1
trésti se trésem se nedov.
1. |sunkovito, hitro se premikati, navadno sem in tja| *Most se je tresel pod težo vlaka* □ **vibrirati**
2. |v kratkih časovnih presledkih se spreminjati v višini, jakosti| *Glas se mu trese* □ **vibrirati** □ ekspr. **trepetati** □ **tresljati se** |rahlo|
GLEJ ŠE bati se 2, 3
trésčáti -ím nedov. ▶ hresčati | ožarjati 1
trésčen -a -o prid. ▶ neumen¹ ♦
trésčica -e ž ▶ trščica
trésčiti -im dov.
1. *brezos*. |povzročiti močen pok ob razelektritvi ozračja| *Zagrmelo je in tresčilo* □ **treskniti** □ **tresniti** □ nar. **trésniti**
2. ekspr. |dati močen, rezek glas| *V bližini je tresčila granata* □ ekspr. **treskniti** □ ekspr. **tresniti**
3. ekspr. |slišno, silovito udariti, zadeti ob kaj| *Pri padcu je tresčil ob skalo* □ ekspr. **treskniti** □ ekspr. **tresniti**
GLEJ ŠE odpustiti 1 | pasti¹ 1 | pasti¹ 1 pp 3 | priti pp 11 | udariti 1, 3 | vreči 1, 2 | zaleteti se 1 | zaloputniti
trésčiti se -im se dov. ▶ spopasti se | stepsti se
trésljíka -e ž ▶ malarija¹
trésniti -em dov. ▶ pasti¹ 1 | pasti¹ 1 pp 3 | tresčiti 1

tréti¹ trém nedov. *kaj* |s silo, pritiskom odstranjevati trdo lupino| *treti orehe* □ nar. **tolči**
GLEJ ŠE drgniti | drobiti | mečkati 2
tréti² tárem nedov. ▶ mučiti 3
trétíráti -am nedov. ▶ ravnati 4
tréti se trém se nedov. ▶ gnesti se | mrgoleti 2
trétják -a m ▶ **NOVEC** pp 2
trétje -ega s ▶ tertium comparationis
trétjec -a m ▶ roj pp
trétjelétnik -a m ▶ dijak pp 1
trétjeplasírani -a -o prid. ▶ tretjeuvrščeni¹ | tretjeuvrščeni²
trétjerazrédén -dna -o prid. ▶ manjvreden¹
trétjerazrédni -a -o prid. |ki je po kakovosti, pomembnosti na tretjem mestu| *trétjerazredno blago* □ **trétjevstni**
trétjestòpenjski -a -o prid. ▶ študij ♦4
trétjeuvrščéni¹ -ega m |kdor se uvrsti na tretje mesto| *nagrada za tretjeuvrščenega* □ **trétjeplasirani**
trétjeuvrščéni² -a -o prid. |ki se uvrsti na tretje mesto| *trétjeuvrščeni tekmovalci* □ **trétjeplasirani**
trétjevísten -tna -o prid. ▶ manjvreden¹
trétjevístni -a -o prid. ▶ tretjerazredni
trétji -a -e štev. ▶ carstvo • | dajalnik | hvaliti | koren 2♦ | potenca ♦4 | povečevati | presežnik | sklon ♦6 | študij ♦4 | zakon² ♦4
trétjič zapored. prisl. |izraža, da je dejanje pri ponavljanju na tretjem mestu| *trétjič zmagati* □ **trétjikrat** □ v **trétje** □ star. **vtretjič**
trétjikrat prisl. ▶ tretjič
trézen¹ -zna -o prid. ▶ preudaren | razsoden | stvaren¹
trézen² -zna -o povdk. |izraža, da kdo ni pod vplivom alkoholne pijače| *Voznik mora biti trezen* □ nar. **strezav** □ zastar. **trezev** ■ protip. **pijan**
GLEJ ŠE pijan 1
trézev -zva -o povdk. ▶ trezen²
trézni -a -o prid. ▶ razsoden ♦
trézniiti -im nedov. *koga* |delati, povzročati, da kdo ni več pod vplivom alkoholne pijače| *trézniiti pijanega človeka* □ **streznejevati**
trézniiti se -im se nedov. |izraža, da kdo prihaja v stanje, ko ni več pod vplivom alkoholne pijače| *Po kavi se je počasi tréznil* □ **streznejevati se**
trézno prisl. ▶ razsodno
tréznost -i ž ▶ razsodnost | razumnost
trezór -ja m |posebno zavarovan prostor v banki za shranjevanje denarja, dragocenosti| *zavarovati trezor z alarmno napravo* □ knj.izroč. **zakladnica**
trég -a m
1. |navadno odprt prostor, kjer se prodaja in kupuje raznovrstno blago, zlasti živila| *kupovati zelenjavo na trgu* □ **tržnica** □ nekjn. pog. **plac** □ knj.izroč. **tržišče** □ **bazar** |v orientalskem okolju| □ **čaršija** |v muslimanskem okolju|
♦ boljši trg □ pog. boljšjak
2. |odprt prostor, obdan s stavbami, primeren za sestajanje, zbiranje ljudi| *Trg se je začel polniti* □ ekspr. **trgec** □ ekspr. **tržec** □ redk. **tržič** □ **mejdan** |v orientalskem okolju| □ **skver** |pravokoten trg v angleškem okolju|
3. |kupovanje in prodajanje blaga in storitev glede na ponudbo in povpraševanje| *z uvozom vplivati na trg* □ **tržišče**
♦ **1.** ekon. **devizni trg** □ ekon. devizno tržišče **2.** ekon. **kapitalski trg** □ ekon. trg kapitala **3.** ekon. **mednarodni trg** □ ekon. mednarodno tržišče **4.** ekon. **prosti trg** □ ekon. prosta trgovina **5.** ekon. **trg delovne sile** □ ekon. tržišče delovne sile **6.** ekon. **svetovni trg** □ ekon. globalni trg
GLEJ ŠE borza • | zasičenost •

trgáč -a m |kdor trga grozdje ob trgatvi| najeti trgače □ nar. berač²

□ nar. brač □ nar. obirač

GLEJ ŠE derač

trgáčica -e ž |ženska, ki trga grozdje ob trgatvi| pesem trgačica

□ redk. trgalka

trgálec -lca m ▶ trgalnik

trgálka -e ž ▶ trgačica

trgální -a -o prid. ▶ trgalnik

trgálník -a m tekst. |stroj za trganje tekstilnih odpadkov| trgati

stare krpe s trgalnikom □ tekst. trgalec □ tekst. trgalni stroj

trganje -a s |sunkovite bolečine| čutiti trganje v rami □ kljuvanje

□ pog. cukanje

trganka -e ž agr. |grobno zmleto zrnje, zlasti koruze| koruzna

trganka □ nekaj. pog. šrot

trgátev -tve ž |trganje grozdja po vsem vinogradu ob koncu

zoritvenega časa| Trgatev bo letos pozna □ nar. bendima □ nar. bratev

• imeti trgatev □ nar. bendimati □ nar. biti v bendimi □ biti v trgatvi

□ nar. imeti bendimo □ trgati

trgati -am nedov.

1. kaj |s sunkovitimi potegi, vlečenjem delati iz česa dva ali

več delov| trgati papir na koščke □ star. drapati □ redk. raztrgavati

□ kosmati² |trgati v kosme| kosmati platno

2. brezos. s smiselnim osebkom v tožilniku |izraža, da ima kdo sunkovite

bolečine| Trga ga v rami □ kljuvati □ pog. cukati

GLEJ ŠE boleti 1 pp 1 | nabirati 2 | odtegovati 2 | trgatev •

trgati se -am se nedov. |izraža, da je kaj v stanju, ko zaradi rabe,

uporabe ni več celo| Jopica se trga na komolcih □ ekspr. cefrati se

□ redk. cunjati se □ ekspr. cvesti □ ekspr. cveteti

GLEJ ŠE bojevati se 1, 2 | oddaljevati se 1 | pripraviti se | ruvati

se

trgéc -gca m ▶ trg 2

trgniti -em dov. ▶ potegniti 1 | trzniti 1

trgovánje -a s ▶ trgovina 2

trgováti -újem nedov. s čim |kupovati in prodajati| trgovati z

lesom □ star. kupčevati □ star. tržiti

trgôvček -čka m ▶ trgovec

trgôvčič -a m ▶ trgovec

trgôvec -vca m |kdor se ukvarja s trgovanjem| proizvajalci in

trgovci □ star. kupčevalec □ star. kupec¹ □ star. štacunar □ ekspr. trgovček

□ star. trgovčič □ star. tržec

♦ 1. knjizroč. levantinski trgovci □ knjizroč. levantski trgovci 2. trgovec

z žitom □ žitar 3. trgovec z živili □ špecerist □ zastar. živilar □ živilski

trgovec

GLEJ ŠE veletrgovec

trgovína -e ž

1. |gospodarska dejavnost, ki se ukvarja s kupovanjem in pro-

dajanjem| razvoj trgovine □ star. trgovstvo

2. |kupovanje in prodajanje blaga| ukvarjati se s trgovino

□ trgovanje □ star. kupčevanje □ star. kupčija □ star. kupčijstvo □ star. štacu-

narstvo □ star. trženje

3. |lokal, v katerem se kupuje in prodaja blago| vstopiti v

trgovino □ trgovski lokal □ nekaj. pog. štacuna □ nekaj. pog. štacunica

□ ekspr. trgovnica □ prodajalna

♦ 1. delikatesna trgovina □ prakt. sp. delikatesa □ redk. delikatesni-

ca 2. komisijka trgovina □ pog. komisija 3. konfekcijska trgovina

□ prakt. sp. konfekcija 4. samopostrežna trgovina □ prakt. sp. market

□ knjizroč. samoizbirna prodajalna □ samopostrežba □ prakt. sp. samo-

postrežna □ samopostrežna prodajalna □ samopostrežnica

5. trg. trgovina na debelo □ trg. grosistična trgovina 6. trg. trgovina

na drobno □ trg. detajlistična trgovina □ knjizroč. nadrobna trgovina

□ zastar. podrobna trgovina 7. trgovina z darili □ darilnica 8. trgovina

z živili □ pog. špecerija □ pog. špecerijška trgovina □ knjizroč. trgovina

z jestvinami □ živilska trgovina

GLEJ ŠE poslovodja | trg •4 | veletrgovina

trgovínica -e ž ▶ trgovina 3

trgovínski -a -o prid. |ki je v zvezi s trgovino, trgovanjem|

prostori za trgovinske namene □ merkantilni

GLEJ ŠE embargo | rabat | trgovski 1

trgôvka -e ž |ženska, ki se ukvarja s trgovanjem| uspešna trgovka

□ star. štacunarka

trgôvski -a -o prid.

1. |ki je v zvezi s trgovino, trgovanjem| trgovske zveze s sosednjo

državo □ trgovinski □ star. kupčijski

2. |ki je v zvezi s trgovci| trgovske izkušnje s kupci □ star. štacunarski

GLEJ ŠE ladjevodja | pisarna •3 | pomočnik •5 | posrednik •3 |

trgovina 3

trgôvstvo -a s ▶ trgovina 1

trhél -hla -o prid. |ki razpada, se razkrajza zlasti zaradi delovanja

vlage| trhel štor □ sprhnel □ strohnel □ strohnjen □ trohneč

□ trohnoben □ nar. pirav □ redk. prhek □ redk. prhel □ redk. prhljiv

□ redk. prhneč □ nar. strhel □ redk. trhleč □ nar. trhlen □ zastar. trhljiv

□ star. trohel □ star. trohniv □ zastar. trošen

GLEJ ŠE dotrajan | krhek 1 | oslabel

trhlěč -éča -e prid. ▶ trhel

trhlèn -éna -o prid. ▶ trhel

trhlenéti -ím nedov. ▶ trohneti

trhlenína -e ž ▶ trhlina

trhléti -ím nedov. ▶ trohneti

trhlína -e ž |kar nastane med trohnenjem| odstraniti trhlino

□ trohnoba □ nar. strhlenina □ nar. trhlenina □ redk. trhlovina

GLEJ ŠE prst² pp 1

trhljív -a -o prid. ▶ trhel | trohljiv

trhlôba -e ž ▶ trohnoba

trhlovína -e ž ▶ trhlina

trí -- ž ▶ ocena 2•1 | trojka

triáda -e ž ▶ trias | triletje 2 | trojica 2

triádni -a -o prid. ▶ triasni

triángel -gla m glasb. |glasbilo v obliki jeklenega, v enem kotu

odprtega, na vrvici visečega trikotnika, na katerega se udarja s

paličico| prodorni zven triangla □ glasb. trikot □ glasb. trikotnik

GLEJ ŠE trikotnik 2

triangulácijski -a -o prid. ▶ točka 1•8

trías -a m geol. |obdobje mezozoika, v katerem so se pojavile

praproti, rastline, podobne palmam, in sesalci| prehod iz perma

v trias □ geol. triada

tríasni -a -o prid. geol. |ki je v zvezi s triasom| triasne plasti

□ geol. triadni

tríatlon -a m ▶ troboj •

tribáda -e ž ▶ lezbijka

tribadíja -e ž ▶ lezbičnost | lezbištvo

tribadízem -zma m ▶ lezbičnost | lezbištvo

tribárvni -a -o prid. |ki je treh barv| tribarvni trak □ trobarvni

□ zastar. trobojni

GLEJ ŠE gonič 2 • | trikromija | zastava¹ •3

tribárvnica -e ž ▶ zastava¹ •3

tribún -a m ▶ glasnik²

tribúna -e ž ▶ oder 1•1 | razprava 1•

tribunál -a m ▶ sodišče 1•10 | zbor •6

tribút -a m ▶ dajatev

tríceps -a m ▶ mišica •12

trícévka -e ž ▶ trocevka
trícévni -a -o prid. ▶ trocevka
trícíkel -kla m | otroško vozilo s tremi kolesi | *Otrok se vozi s tricíklom* □ trikolo □ trokolo
 GLEJ ŠE trikolesnik
trícilíndrski -a -o prid. ▶ motor² •9
tríčetrtrínski -a -o prid. ▶ rokavi pp
tríčlénik -a m mat. | izraz, ki ima tri člene | *kvadrirati tričlenik* □ mat. trinom
trídejánka -e ž ▶ trodejanka
trídélni -a -o prid. | ki ima tri dele | *tridelna blazina* □ trodelni
 GLEJ ŠE okno 1•8 | oltar •3
trídélnost -i ž | dejstvo, da ima kaj tri dele | *tridelnost kompozicije* □ trodelnost
trídímenzionální -a -o prid. | ki ima tri dimenzije | *tridimenzionalni prostor* □ trirazsežni □ trodimenzionalni □ trirazsežni
trídímenzionálnost -i ž | dejstvo, da ima kaj tri dimenzije | *tridimenzionalnost predmetov* □ trirazsežnost □ trodimenzionalnost
tríéder -dra m ▶ daljnogled •3
tríénij -a m ▶ triletje 1
tríêr -ja m agr. | stroj ali naprava za odstranjevanje primesi pri žitu | *uporabljati trierje za izločanje drobnih semen plevelov* □ agr. žitni čistilnik
tríêra -e ž ▶ ladja pp 1 | trirema
trífázni -a -o prid. ▶ števec •3 | tok¹ •7
trígéminus -a m ▶ živec •8
tríglásje -a s ▶ troglasje
tríglásni -a -o prid. ▶ troglasni
tríglávi -a -o prid. ▶ mišica •12 | zmaj •
tríglavka -e ž ▶ planika
trígonométrični -a -o prid. | ki je v zvezi s trigonometrijo | *trigonometrična naloga* □ trigonometrijski
 GLEJ ŠE točka 1•8
trígonométriája -e ž ▶ geometrija
trígonométrijski -a -o prid. ▶ trigonometrični
trihína -e ž zool. | zelo tanek zajedavec v črevesju človeka in nekaterih živali, katerega ličinke povzročajo trihinelozo | *trihine v črevesju* □ zool. lasnica² □ zool. trihinela
trihinéla -e ž ▶ trihina
trihinelóza -e ž ▶ trihinoza
trihinelózni -a -o prid. ▶ trihinozni
trihínóza -e ž med., vet. | bolezen ljudi in nekaterih živali, ki jo povzročajo ličinke trihin | *zdraviti trihinozo* □ med., vet. trihinelozo
trihínózni -a -o prid. med., vet. | ki je v zvezi s trihinozo | *trihinozni znaki* □ med., vet. trihinelozni
tríizménski -a -o prid. ▶ pouk 1 pp 2
tríjáci -ov m mn. ▶ mož •1
tríjámbornica -e ž ▶ trojambornica
tríjámbornik -a m ▶ trojambornica
tríjácítí -im nedov. ▶ pritrkavati
tríje tri tri glav. štev. | izraža število tri | *trije prijatelji; tri hruške* □ knj.izroč. troje troje prijatelj
 GLEJ ŠE kralj • | pika •
tríjét -a m gastr. | jed iz opečenih krušnih rezin, prelitih s kuhanim vinom | *jesti trijet* □ nar. babja žehta
tríjezični -a -o prid. | ki je v treh jezikih | *trijezična navodila za uporabo priprave* □ trojezični
 GLEJ ŠE slovar pp 1

trík -a m | v resničnosti nemogoči dogodek, katerega resnična izvedba, potek se prikrije zaradi ustvarjanja videza resničnosti | *čarovniški triki* □ zviijača
 GLEJ ŠE snemalec •1 | zviijača
tríkílm -a m ▶ film •12
tríkílnij -a m ▶ jedilnica
tríkílóretén -a m kem. | eten, ki ima tri vodikove atome nadomeščene s klorovimi | *atomska zgradba trikloretena* □ kem. trikloretilen
tríkílóretílen -a m ▶ trikloreten
tríkílórmétán -a m kem. | metan, ki ima tri vodikove atome nadomeščene s klorovimi | *atomska zgradba trikloretana* □ kem. kloroform
tríkímójster -tra m ▶ snemalec •1
tríkó -ja m | strojno pletena prožna, raztegljiva pletenina | *triko za trenirke* □ trikotaža
tríkójast -a -o prid. | ki je iz trikoja | *trikojasto perilo* □ star. trikostat²
tríkólésni -a -o prid. | ki ima tri kolesa | *trikolesno vozilo* □ trokolesni
 GLEJ ŠE vozilo pp 2 | vozilo •9
tríkólésnik -a m | tovorno vozilo s tremi kolesi | *uporabljati trikolesnik za razvažanje zelenjave* □ tricikel □ trikolo □ trokolo
tríkóló -éša s ▶ tricikel | trikolesnik
tríkólóra -e ž ▶ zastava¹ •3
tríkót -a m ▶ ploskev •6 | triangel | trikotnik •1 | trikotnik 1, 2 | vezava •5
tríkótast¹ -a -o prid. ▶ trikoten
tríkótast² -a -o prid. ▶ trikojast
tríkótasti -a -o prid. ▶ mišica •14 | trikotni
tríkótáža -e ž ▶ triko
tríkóten -tna -o prid. | ki ima obliko trikotnika | *trikoten element tekstilnega vzorca* □ trikostat¹
tríkótni -a -o prid. | ki ima tri kote | *trikotna plošča* □ trikostat¹ □ triogeljni □ trioglati
 GLEJ ŠE mišica •14 | ploskev •6 | ruta¹ •5 | vezava •5
tríkótnik -a m
 1. | kar je po obliki podobno liku, ki ima tri kote | *trikotnik sira* □ trikot
 2. | ploskev trikotne oblike | *pokositi trikotnik med cestami* □ trikot □ knj.izroč. triangel
 • 1. ljubezenski trikotnik □ star. ljubezenski trikot 2. geom. sferični trikotnik □ geom. sférni trikotnik
 GLEJ ŠE triangel
tríkírat kratn. prisl. | izraža tri ponovitve | *trikrat ugibati* □ star. tripot
tríkíratni -a -o prid. | ki je trikrat tolikšen | *trikratno povračilo* □ trojni
tríkíratno kratn. prisl. | izraža, da je kaj trikrat tolikšno | *trikratno povrniti* □ trojno
tríkírlíni -a -o prid. ▶ oltar •3 | omara •3
tríkíromíja -e ž tisk. | tehnika reproduciranja barvnih slik s polaganjem rdeče, rumene in modre matrice druge na drugo | *pri izdelavi ilustracij za knjigo uporabiti trikromijo* □ tisk. tribarvni tisk
tríkún -a m ▶ žebelj pp
tríládijski -a -o prid. ▶ cerkev 1 pp 1 | cerkev 1•6
trílaterální -a -o prid. ▶ tristranski
trílček -čka m | melodični okrask iz hitre menjave glavnega tona z zgornjim sosednjim tonom | *peti trilček* □ glasb. trilec □ knj.izroč. triler¹
trílec -lca m ▶ trilček
tríler¹ -ja m ▶ trilček
tríler² -ja m ▶ grozljivka

trilétje -a s

1. |doba, ki traja tri leta| *prvo triletje* □ knj.izroč. **trienij**
2. šol. |orientacijsko določeno triletno obdobje za preverjanje poteka in učinkovitosti pouka v devetletni osnovni šoli| *eksterno preverjanje po prvem triletju* □ šol. **triada** □ šol. **triletka**

trilétka -e ž ▶ triletje 2

trilíst -a m um. |oblika, sestavljena iz treh tričetrtinskih, krožno razvrščenih lokov| *trilíst v gotskem oknu* □ um. **trolíst**

trilístni -a -o prid. |ki ima tri liste| *trilístni okrasek* □ **trolístni**
GLEJ ŠE krogovičje •

trílja -e ž ▶ bradač 2

trilobít -a m nav. mn., pal. |izumrli morski členonožci, katerih telo se prečno in podolžno deli na tri dele| *kambrijski trilobiti* □ pal. **trokrpar**

trilogíja -e ž |snovno, vsebinsko povezana skupina treh umetniških del, zlasti literarnih| *filmska trilogija* □ knj.izroč. **triptih**

trimati -am nedov. |rekreativno hoditi, teči, delati razgibalne vaje| *redno trimati* □ ekspr. **trimčkati**

trimčkati -am nedov. ▶ trimati

trímesečje -a s |doba, ki traja tri mesece| *prvo trimesečje* □ **tromesečje** □ knj.izroč. **trimester**

trímesečni -a -o prid. |ki je za dobo treh mesecev| *trimesečni načrt* □ **tromesečni** □ knj.izroč. **trimestralni**

triméster -tra m ▶ trimesečje

tríméstni -a -o prid. ▶ število 1 pp 5 | število 1 • 18

trimestrálni -a -o prid. ▶ trimesečni

tríméter -tra m ▶ verz 49

trímotórni -a -o prid. ▶ letalo 16

trímotórnik -a m ▶ letalo 16

trímški -a -o prid. ▶ steza 16

trímstezà -è ž ▶ steza 16

trínadstrópni -a -o prid. |ki ima tri nadstropja| *trínadstropna hiša* □ **tronadstropni**

trínajstíca -e ž |številka trinajst| *Trínajstica mu je prinesla srečo* □ **trinajstka**

trínajstka -e ž ▶ trinajstica

trínitni -a -o prid. |ki je iz treh niti| *trínitna preja* □ **tronitni**
GLEJ ŠE šiv 3

trínitnik -a m |nekdaj groba bombažna ali lanena tkanina v keprovi vezavi, pri kateri so vezane po tri osnovne niti| *hlače iz trínitnika* □ **tronitnik**

trínítrótoluén -a m kem. |eksplozivna snov, ki nastane tako, da se trije atomi vodika v molekuli toluena nadomestijo s tremi nitroskupinami| *bombe, polnjene s trínítrótoluénom* □ voj. **trínítrótoluol** □ nestrok. **trítol**

trínítrótoluól -a m ▶ trínítrótoluén

trínóg¹ -a m ▶ trinožnik

trínóg² -a m ▶ oblasten povdk. |oblastnež | tiran

trínogáti -a -o prid. ▶ trinožni | trinožnik

trínógi -a -o prid. ▶ trinožni | trinožnik

trínóm -a m ▶ tričlenik

trínóški -a -o prid. ▶ oblasten

trínóško prisl. ▶ oblastno

trínóštvo -a s ▶ oblastnost

trínóžec -žca m ▶ stojalo 44 | trinožnik

trínóžni -a -o prid. |ki ima tri noge| *trínóžni opornik* □ **trinogi** □ **tronogi** □ **tronožni** □ star. **trínogati**

GLEJ ŠE podstavek 42 | stojalo 44 | stol 43 | trinožnik

trínóžnik -a m |stol s tremi nogami| *sesti na trínóžnik* □ **trinogi** □ **stol** □ **trinožni stol** □ **tronogi stol** □ **tronožni stol** □ **trínog¹** □ **trinožec**

□ star. **trínogati stol** □ knj.izroč. **trónog**

GLEJ ŠE podstavek 42 | stojalo 44 | stol 43

trío -a m ▶ trojica 1

triógeln -a -o prid. ▶ trioglat

triógelni -a -o prid. ▶ ruta¹ 5 | trikotni | trirogeljnik

triógelnik -a m ▶ trirogeljnik

trióglàt -áta -o prid. |ki ima obliko, kot bi imel tri ogle| *trióglat kamen* □ **triógeln**

triógláti -a -o prid. ▶ trikotni

trióki -a -o prid. ▶ trooki

trióksíd -a m ▶ arzenik

trióśni -a -o prid. teh. |ki ima šest koles na treh oseh| *tríosno vozilo* □ teh. **troosni**

trípanosóm -a m ▶ tripanosoma

trípanosóma -e ž nav. mn., zool. |bičkarji, ki živijo kot zajedavci v krvni plazmi| *trípanosome kot povzročitelji spalne bolezni*

□ zool. **trípanosom** □ zool. **vrtelec**

trípartítni -a -o prid. ▶ tristranski

trípasóvni -a -o prid. ▶ cesta 48

trípasóvnica -e ž ▶ cesta 48

trípáti -am nedov. ▶ mežikati 1 | utripati 1

tríper -ja m ▶ gonoreja

trípíčje -a s ▶ pika •

tríplikát -a m ▶ trojnik

trípólni -a -o prid. ▶ stikalo pp 1

trípósteljni -a -o prid. ▶ soba 14

trípót prisl. ▶ trikrat

trípótézni -a -o prid. šah. |pri katerem je treba nasprotnika v treh potezah matirati ali doseči odločilno prednost| *trípotezni problem* □ **tropotezni**

GLEJ ŠE problem¹ 43

trípísti -a -o prid. |ki ima tri prste| *trípísti invalid* □ **trípístni** □ **troprsti**
GLEJ ŠE rokavice 44

trípístni -a -o prid. ▶ rokavice 44 | triprsti

tríptih -a m ▶ trilogija

trírámni -a -o prid. ▶ svečnik 42

trírázrédni -a -o prid. ▶ šola¹ 17

trírázrédnica -e ž ▶ šola¹ 17

trírázséžni -a -o prid. ▶ tridimenzionalni

trírázséžnost -i ž ▶ tridimenzionalnost

tríréd -a m ▶ tristop

tríréma -e ž |pri starih Grkih in Rimljanih vojna ladja s tremi vrstami vesel| *antične trírème* □ **tríera** □ **troveslača**

trírézni -a -o prid. ▶ trorezní

tríróbi -a -o prid. |ki ima tri robove| *tríroba letev* □ **tríróbni** □ **trorobi**

tríróbni -a -o prid. ▶ trirobi

tríróg -a m ▶ trirogeljnik

trírógeljni -a -o prid. ▶ svečnik 42 | trirogeljnik

trírógeljnik -a m |klobuk s krajci, oblikovanimi v tri roglje| *dati trírógeljnik na glavo* □ **triógelni klobuk** □ **triógeljni klobuk** □ **triógelnik**

□ star. **klobuk na tri roglje** □ star. **trírog**

GLEJ ŠE harpuna

trísto -tih štev. ▶ presneto²

trístòp -ópa m |vrsta iz treh vštric stoječih ali korakajočih oseb| *Prvi trístop je odkorakal* □ **tríred** □ **trored**

trístópenjski -a -o prid. |ki ima tri stopnje| *trístópenjski razvoj* □ **trístopni** □ **trostopenjski**

GLEJ ŠE raketa 44 | študij pp 4

trístópni -a -o prid. ▶ trístopenjski | verz^{•9}

trístráni -a -o prid. ▶ piramida^{•3}

trístránični -a -o prid. ▶ piramida^{•3}

trístránski -a -o prid. |ki je, poteka v sodelovanju s tremi stranmi| *trístránski pogovori* □ *trílateralni* □ publ. *trípartitni*

tríšljja -e ž |sredozemski grm z zimzelenimi listi in škrlatno rdečimi cveti, ki daje aromatično smolo| *brin in tríšljja*

□ knj.izroč. *mastika*¹ □ knj.izroč. *mrtvika* □ knj.izroč. *smrča*

tríštevílični -a -o prid. |ki je iz treh števil| *tríštevílično število* □ *troštevílični*

trítírní -a -o prid. ▶ proga^{•6}

trítól -a m ▶ trinitrotoluen

tríúmf -a m ▶ uspeh | zmaga

tríumfátor -ja m ▶ zmagovalec

tríumfirajóči -a -e prid. ▶ zmagovati

tríumfíratí -am nedov. in dov. ▶ premagati 1 | zmagati | zmagovati

trívaléntni -a -o prid. kem. |ki lahko veže tri atome vodika ali enakovredno količino drugega elementa ali jih zamenja v spojin| *trívaléntni element* □ kem. *trovaléntni*

tríváljni -a -o prid. ▶ motor^{2•9}

trívějni -a -o prid. ▶ živec^{•8}

trívíalen -lna -o prid. ▶ nepomemben | prazen 2

trívíalka -e ž |nekaj osnovna šola v manjših krajih z najosnovnejšim učnim programom| *ustanavlja trívíalke* □ *trívíalna šola*

trívíalni -a -o prid. ▶ trivialka

trívíalno prisl. ▶ prazno

trívíalnost -i ž ▶ navadnost

trívírstíčni -a -o prid. |ki ima tri vrstice| *trívírstíčni napis* □ *trovrstíčni*

GLEJ ŠE kitica^{•3}

trívírstní -a -o prid. |ki je postavljen v treh vrstah| *trívírstní sprevod* □ *trovrstní*

GLEJ ŠE trojni 1

trízób -a m ▶ harpuna

trízóvok -a m ▶ trozvok

trízílni -a -o prid. ▶ kabel^{1•2}

tríjenje -a s ▶ trdenje

trík¹ -a m ▶ trčenje[•] | trčenje 1, 2

trík² medm. ▶ tok³

trkáč -a m ▶ oven 1

trkalíkati -am nedov. ▶ trkljati¹

trkalíkati se -am se nedov. ▶ trkljati se

trkanje -a s |rahlo udarjanje po čem, navadno z določenim namenom| *trkanje po šipi* □ *trkljanje*

trkati -am nedov.

1. |navadno s skrčenim kazalcem udarjati po vratih, izražajoč prošnjo za vstop| *Nekdo trka; trkati na vrata* □ star. *kljukati* *Nekdo kljuka na šipo* □ *trkljati*² |narahlo trkati|

2. *po čem* |narahlo udarjati po čem, navadno z določenim namenom| *trkati po sodu* □ *trkljati*²

• nardp. *trkati pirhe* □ nardp. *trkljati pirhe* □ nardp. *turčati*

GLEJ ŠE udarjati 2 | vasovati 1

trkati se -am se nedov. ▶ bahati se

trkljánje -a s ▶ trkanje

trkljájati¹ -ám nedov. *kaj* |premikati manjši okrogel predmet po površini tako, da narahlo udarja ob podlago| *trkljati žogo po sobi* □ ekspr. *trkalikati*

GLEJ ŠE kotaliti

trkljájati² -ám nedov. ▶ trkati[•] | trkati 1, 2

trkljájati se -ám se nedov. |premikati se po površini, na rahlo udarjajoč ob podlago| *Kamenje se trklja po pobočju* □ ekspr. *trkalikati se*

trkniti -em dov. ▶ suniti | trčiti | udariti 2 | zaleteti se 1

trkniti se -em se dov. ▶ zaleteti se 1

trknjen -a -o prid. ▶ neumen¹

trlèp -épa m ▶ neroden² povdk. | nerodnež

trlépen -pna -o prid. ▶ neroden²

trlépno prisl. ▶ nerodno

trlíca -e ž ▶ suhec

trlja -e ž ▶ bradač 2

trma -e ž |nepopustljivo vztrajanje pri kakem stališču, ravnanju, mnenju kljub dokazom o neustreznosti takega stališča, ravnanja, mnenja| *Pograbila ga je trma* □ knj.izroč. *trmež* □ ekspr. *trmica*

GLEJ ŠE *trmast* povdk. | *trmoglavac* | *trmoglavka* | *trmoglavjenje* | *trmoglavost*

trmáriti -im nedov. ▶ trmoglaviti

trmárjenje -a s ▶ trmoglavljenje

trmast -a -o prid. |ki nepopustljivo vztraja pri kakem stališču, ravnanju, mnenju kljub dokazom o neustreznosti takega stališča, ravnanja, mnenja| *trmast otrok* □ *trmoglav* □ nar. *tiščinast* □ ekspr. *trdoglav²* □ zastar. *trdokoren*

POVEDKOVNIK bučman, butičnik, glaván, samoglavac, trdoglavac, trma, trmež, trmica, trmoglavac, trmoglavka

GLEJ ŠE vztrajen

trmasto nač. prisl. |izraža nepopustljivo vztrajanje pri kakem stališču, ravnanju, mnenju kljub dokazom o neustreznosti takega stališča, ravnanja, mnenja| *trmasto ponavljati svoje zahteve* □ *trmoglavo* □ ekspr. *trdoglavo*

trmati¹ -am nedov. ▶ trmoglaviti

trmati² -am nedov. ▶ tkati

trmež -a m ▶ trma | *trmast* povdk. | *trmoglavac* | *trmoglavost*

trmica -e ž ▶ trma | *trmast* povdk. | *trmoglavka*

trmiti -im nedov. ▶ trmoglaviti

trmoglàv -áva -o prid. ▶ *trmast* | vztrajen

trmoglàvec -vca m ekspr. |kdor nepopustljivo vztraja pri kakem stališču, ravnanju, mnenju kljub dokazom o neustreznosti takega stališča, ravnanja, mnenja| *prepričevati trmoglavca* □ ekspr. *trma* □ ekspr. *trmež*

GLEJ ŠE *trmast* povdk.

trmoglàviti -im nedov. |z besedami, dejanji kazati trmoglavost, trmo| *Otrok je trmoglàvil* □ ekspr. *trmariti* □ redk. *trmati¹* □ redk. *trmiti*

trmoglàvka -e ž ekspr. |ženska, ki nepopustljivo vztraja pri kakem stališču, ravnanju, mnenju kljub dokazom o neustreznosti takega stališča, ravnanja, mnenja| *prepričevati trmoglàvko* □ ekspr. *trma* □ ekspr. *trmica*

GLEJ ŠE *trmast* povdk.

trmoglàvljenje -a s |kazanje trmoglavosti, trme z besedami, dejanji| *nesmiselno trmoglàvljenje* □ *trma* □ ekspr. *trmarjenje*

trmoglàvo prisl. ▶ *trmasto*

trmoglàvost -i ž |dejstvo, da kdo nepopustljivo vztraja pri kakem stališču, ravnanju, mnenju kljub dokazom o neustreznosti takega stališča, ravnanja, mnenja| *fantova trmoglàvost* □ *trma* □ ekspr. *trdoglavost* □ zastar. *trdokornost* □ knj.izroč. *trmež*

trn -a m anat. |koničasti odrastek na zadnji strani vretenca| *poškodba trna* □ anat. *trnek*

• bot. *črni trn* □ nar. *oparnica* □ nar. *trnika* □ nar. *trnina* □ nar. *trnoljica*

GLEJ ŠE bodčec | glog | krhlika^{•1} | nestrpen^{2•}

trnast -a -o prid. ▶ trnat

trnàt -áta -o prid. |ki ima trne| *trnato steblo vrtnice* □ **trnast**

□ redk. **trnjast**

trnek -nka m |kaveljček z ostjo za lovljenje rib, ki se priveže na vrvcu| *trnek z vabo* □ knj.izroč. **odica**

GLEJ ŠE trn | vrvica ♦2

trniče -a s ▶ trnje

trnika -e ž ▶ trn •

trnina -e ž ▶ trn • | trnulja

trnjáča -e ž ▶ gradanica

trnjast -a -o prid. ▶ trnat

trnje -a s |trnovi grmi, trnove veje| *posekati trnje* □ nar. **trnovje**

□ **trniče** |zlasti manjše|

GLEJ ŠE nestrpen? ♦

trnkáriti -im nedov. ▶ ribariti pp

trnóljica -e ž ▶ trn •

trnóselj -slja m ▶ cibora

trnóska -e ž ▶ cibora

trnov -a -o prid. ▶ hud¹ 2 | palica ♦21 | riba 1 pp 3 | težek 3

trnovje -a s ▶ trnje

trnovka -e ž ▶ palica ♦21

trnulja -e ž |plod črnega trna| *nabirati trnulje* □ **trnina**

troba -e ž ▶ troblja

trobač -a m |kdor igra, trobi na trobo| *Trobač je signaliziral*

začetek igre □ redk. **trobar**

GLEJ ŠE trobentač

trobar -ja m ▶ trobač | trobentač

tróbarvni -a -o prid. ▶ gonič 2♦ | tribarvni

tróbarvnica -e ž ▶ zastava¹ ♦3

tróbast -a -o prid. ▶ šobast

tróbec -bca m |v dolg mišičnati organ zrasla nos in zgornja ustnica pri slonu| *Slon je s trobcom dvignil deblo* □ **rilec**

GLEJ ŠE trobentač

tróbeta -e ž |glasbilo z višje ležečim tonskim obsegom v obliki spredaj razširjene kovinske cevi| *igrati na trobento* □ star. **tromba**

□ nekj. pog. **trompeta**

• bot. črna trobenta □ bot. črni piskrič

GLEJ ŠE goba pp 3 | igrati 2♦12 | zaigrati 2♦6

tróbetáč -a m |kdor igra (na) trobento| *Trobentač je zatrobil* □ **tro-**

bentar □ zastar. **trobač** □ zastar. **trobar** □ zastar. **trobec** □ nekj. pog. **trompetist**

tróbetár -ja m ▶ trobentač

tróbetárski -a -o prid. ▶ trobentaški

tróbetáški -a -o prid. |ki je v zvezi s trobentači| *trobentaške sposobnosti* □ **trobentarski**

tróbetáti -am nedov. ▶ govoriti 1 | igrati 2♦12 | usekovati se

tróbetáica -e ž |rastlina s pritličnimi listi in pecljatiimi

rumenimi cveti| *zvončki in trobentice* □ bot. **brezstebelni jeglič**

□ nar. **brkončica** □ nar. **jagelc** □ nar. **piskalica**

trobezljáč -a m ▶ klepetav povdk.

trobezljánje -a s ▶ govorjenje pp 5

trobezljáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 | govoriti 1 pp 13

trobílce -a s ▶ glasilo

trobílo -a s ▶ glasbilo pp | glasilo | hupa | megafon

trobít in **trobíti** -im nedov.

• **trobíti na rog** □ nardp. **trobíti na tul**

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 10 | hupati | igrati 2♦12 | širiti 3

trobka -e ž ▶ hupa

trobjlja -e ž |preprosto glasbilo v obliki na koncu lijakasto razširjene cevi, v katero se piha| *zatrobiti na trobljo* □ **troba** □ **tromba**

• anat. ušesna troblja □ anat. evstahijeva cev □ anat. evstahijeva tuba

GLEJ ŠE hupa

tróbljenje -a s |dajanje zvočnih signalov s trobilom| *trobljenje ob budnici* □ star. **tromba**

GLEJ ŠE hupanje

tróbòj -òja m

• šport. **olimpijski troboj** □ šport. olimpijski triatlon

tróbójni -a -o prid. ▶ tribarvni | zastava¹ ♦3

trobójnica -e ž ▶ zastava¹ ♦3

trobuzljáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 13

trócévka -e ž |puška s tremi cevmi| *streljati s trocevko* □ **tricevna puška** □ **trocevna puška** □ **tricevka**

trócévni -a -o prid. ▶ trocevka

tródejáanka -e ž |igra v treh dejanjih| *uprizoriti trodejanko*

□ **tridejanka**

tródélni -a -o prid. ▶ okno 1♦8 | tridelni

tródélnost -i ž ▶ tridelnost

tródimenzionálni -a -o prid. ▶ tridimenzionalni

tródimenzionálnost -i ž ▶ tridimenzionalnost

trófázni -a -o prid. ▶ števec ♦3 | tok¹ ♦7

tróglásje -a s |glasbeni stavek za tri glasove| *dvoglasje in troglasje* □ **triglasje**

tróglásni -a -o prid. |ki je za tri glasove| *troglasno petje* □ **triglasni**

tróglávi -a -o prid. ▶ mišica ♦12 | zmaj ♦

trôha -e ž ▶ malo² 1, 3

trôhel -hla -o prid. ▶ trhel

trôhica -e ž ▶ malo² 1, 3

trôhico prisl. ▶ nekoliko²

trohljiv -a -o prid. |ki se (rad) razkraja, razpada zlasti zaradi

delovanja vlage| *trohljiv les* □ redk. **trhljiv** □ star. **trohni**

trohněč -ěča -e prid. ▶ trhel

trohněti -ím nedov. |razkrajati se, razpadati zlasti zaradi

delovanja vlage| *Les trohni* □ **prhneti** □ nar. **čohneti** □ star. **pereti**

□ star. **tohneti** □ nar. **trhleneti** □ redk. **trhleti**

GLEJ ŠE gniti

trohnív -a -o prid. ▶ trhel | trohljiv

trohnôba -e ž |razkroj, razpad organskih snovi zlasti zaradi delovanja vlage| *trohnoba lesa* □ **prhnoba** □ zastar. **tohloba** □ redk. **trhloba**

• gozd. lesna trohnoba □ gozd. rdeča gniloba

GLEJ ŠE trhlina

trohnôben -bna -o prid. ▶ trhel

trôho prisl. ▶ nekoliko²

trojáča -e ž ▶ novce pp 2

trójábornica -e ž |ladja s tremi jambori| *Trojambornica plove mimo otoka* □ **trijambornica** □ **trijambornik** □ **trojambornik**

trójábornik -a m ▶ trojambornica

trójček -čka m ▶ gruča 2 pp

tróje -ih štev. ▶ trije

trójezični -čna -o prid. ▶ trijezični

trojica -e ž

1. |skupina treh oseb| *Trojica je preživljala počitnice na morju*

□ **trojka** □ knj.izroč. **tercet** □ ekspr. **trio**

2. |skupina treh enot| *trojica rimskih božanstev* □ knj.izroč. **triada**

trójka -e ž |številka tri| *izbrisati trojko* □ **tri**

• ruska trojka □ redk. ruska trovprega

GLEJ ŠE ocena 2♦1 | ples 1 pp | podočnik | trojica 1

trójnati -a -o prid. ▶ trojni 2

trójni -a -o prid.

1. |ki je treh vrst| *trojni nasad sadnega drevja: jablane, hruške in breskve* □ **trivrstni** □ **trovrstni**

2. |ki je iz treh delov, enot| *trojna plast* □ **trojnati**

GLEJ ŠE trikratni

trójník -a m | tretji izvod, tretji primerek originalne listine ali predmeta | *trójník računa* □ *triplíkat*

trójno prisl. ▶ trikratno

trójnost -i ž | obstojanje treh enakovrednih, enako pomembnih sestavin | *trójnost nalog* □ knj.izroč. *trójstvo*

trójstvo -a s ▶ trojnost

trókolésni -a -o prid. ▶ trikollesni | vozilo •9

trókoló -ésa s ▶ tricikel | trikolesnik

trókrílni -a -o prid. ▶ omara •3

trókrpar -ja m ▶ trilobit

tróla¹ -e ž ▶ odjemnik •2 | trolejbus

tróla² -e ž ▶ neumnica

tróládijski -a -o prid. ▶ cerkev 1•6

trólejbus -a m | avtobusu podobno električno vozilo za mestni promet | *voziti trolejbus* □ nar. *filobus* □ nekuj. pog. *trola¹*

trólejbusni -a -o prid. ▶ odjemnik •2

trólist -a m ▶ trillist

trólistni -a -o prid. ▶ krogovičje • | trillistni

trómba -e ž ▶ tornado | trobenta | troblja | trobljenje

tromblón -a m ▶ mina¹ •

tromblónka -e ž ▶ mina¹ •

tromblónski -a -o prid. ▶ mina¹ •

trombocít -a m biol. | brezbarvna celica, pomembna pri strjevanju krvi | *število trombocitov v kubičnem centimetru krvi* □ biol. *krvna ploščica*

trombón -a m ▶ pozavna

tromboníst -a m ▶ pozavnist

trómésečje -a s ▶ trimesečje

trómésečni -a -o prid. ▶ trimesečni

tróméstni -a -o prid. ▶ število 1•18

trómotórni -a -o prid. ▶ letalo •16

trompéta -e ž ▶ trobenta

trompetíst -a m ▶ trobentač

trón -a m ▶ prestol

trónadstrópni -a -o prid. ▶ trinadstropni

trónítni -a -o prid. ▶ šiv •3 | trinitni

trónítnik -a m ▶ trinitnik

trónóg -a m ▶ trinožnik

trónógi -a -o prid. ▶ trinožni | trinožnik

trónóžni -a -o prid. ▶ trinožni | trinožnik

tróóki -a -o prid. | ki ima tri oči | *tróoki velíkan* □ *tríoki*

tróósi -a -o prid. ▶ triosni

tróp trôpa m | skupina živali iste vrste, navadno manjša | *trop ovc* □ *tropa* □ star. *tolpa* □ ekspr. *tropica* □ ekspr. *tropič*

GLEJ ŠE skupina 1

trôpa -e ž ▶ skupina 1 | trop

trôpica -e ž ▶ trop

trôpič -a m ▶ trop

trôpíče -a s ▶ pika •

trôpični -a -o prid. ▶ podnebje •3 | tropski

tropíne -ín ž mn. | usedlina, ki nastane pri kuhanju surovega masla | *namazati tropine na kruh* □ *maslene tropine* □ *tropinice* □ nar. *maselnik* □ nar. *troska* □ nar. *žonta* ♦ agr. *oljne tropine* □ agr. *oljna pogača* □ nar. *prga*

tropíneec -nca m ▶ tropinovec

tropínice -ic ž mn. ▶ tropine

tropínovec -vca m | žganje iz grozdnih tropin | *kuhati tropinovec* □ nar. *tropinec* □ nar. *tropinovica* □ nar. *tropinovka*

GLEJ ŠE žganje pp

tropínovica -e ž ▶ tropinovec

tropínovka -e ž ▶ tropinovec

tropínski -a -o prid. ▶ delanec

trôpoma prisl. ▶ množično

trópósteljni -a -o prid. ▶ soba •14

trópótézni -a -o prid. ▶ problem¹ •3 | tripotezni

trópřsti -a -o prid. ▶ rokavice •4 | tripřsti

trópski -a -o prid. | ki je v zvezi s področjem na obeh straneh ekvatorja med severnim in južnim povratnikom | *tropski gozdovi* □ *tropični*

GLEJ ŠE ciklon | leto •9 | malarija¹ pp | podnebje •3

trórámni -a -o prid. ▶ svečnik •2

trórazséžni -a -o prid. ▶ tridimenzionalni

tróréd -a m ▶ trístop

trórézni -a -o prid. | ki ima rezilo na treh straneh | *trozna priprava* □ *trírezni*

tróróbi -a -o prid. ▶ trirobi

trós -a m bot. | celica za nespolno razmnoževanje | *trósi praproti* □ bot. *spora* □ bot. *trosek*

GLEJ ŠE spora

trósek -ska m ▶ tros

trósenje -a s | spravljanje česa drobnega na večjo površino, na več mest | *trosenje semena po njivi* □ redk. *trósenje¹* □ redk. *tróšnja¹*

trósiléc -lca m ▶ trosilnik

trósilník -a m agr. | stroj za trosenje gnoja, gnojil | *Med različnimi orodji ima tudi trosilník* □ agr. *razsípalník* □ agr. *trosílec*

tróšiti in tróšiti -im nedov.

1. *kaj* | delati, da kaj drobnega pride na večjo površino, na več mest | *tróšiti gnoj po njivi* □ redk. *raztróšati* □ star. *stlati*

2. *kaj* | spravljanje kam določeno količino česa sipkega, drobnega | *tróšiti píščancem zrnje* □ redk. *sípati*

GLEJ ŠE razmetavati 1 | širiti 3 | zanašati 2 | zapravljanje

tróska -e ž ▶ tropine | žlindra 1

tróskati -am nedov. ▶ nositi 1

trósní -a -o prid. ▶ podstavek •

trósnica -e ž ▶ brezcvetnica

trósník -a m ▶ trosovník

trósonósec -sca m ▶ podstavek •

trósovka -e ž ▶ brezcvetnica

tróšovnica -e ž bot. | tanka plast s trosi na plodiščih nekaterih gliv | *barva trosóvnice* □ bot. *hímenij* □ bot. *plodóvnica*

tróšovník -a m bot. | organ, v katerem nastajajo trosi | *trosóvník pri glivah* □ bot. *sporangij* □ bot. *trosník*

tróštíše -a s ▶ kitica •3

tróstópenjski -a -o prid. ▶ raketa •4 | tristopenjski

tróšek -ška m ▶ strošek

tróšen -šna -o prid. ▶ trhel

tróšenje¹ -a s ▶ trosenje

tróšenje² -a s ▶ porabljanje

tróšica -e ž ▶ malo² 1, 3

tróšiti in tróšiti -im nedov. ▶ porabljanje

tróškóvník -a m ▶ stroškovník 1

tróšnica -e ž ▶ planika

tróšnja¹ -e ž ▶ trosenje

tróšnja² -e ž ▶ poraba

tróšt -a m ▶ tolažba | upanje¹ | upanje²

tróštati -am nedov. ▶ tolažiti

tróštati se -am se nedov. ▶ pričakovati 2 | upati

tróštevílní -a -o prid. ▶ trištevílní

trót -a m | čebelji samec | *tróti in čebele* □ čeb. *čebelak*

GLEJ ŠE neumnež | zajedavec 2

trótamôra -e ž ▶ mora
trotávi -a -o prid. ▶ trotovec
trótelj -na m ▶ neumnež
trótírni -a -o prid. ▶ progá •
trotóár -ja m ▶ pločnik
trótovec -vca m čeb. |čebelja družina, v kateri matica ali čebele zalegajo neoplojena jajčeca| *zdravljenje trotovca* □ čeb. **trotava** čebelja družina
trótoovstvo -a s ▶ zajedavstvo 2
tróvaléntni -a -o prid. ▶ trivalentni
tróvátí trujem nedov. ▶ zastrupljati
tróvesláča -e ž ▶ trirema
tróvpréga -e ž ▶ trojka • | vprega pp 1
tróvrstíčni -a -o prid. ▶ trivrstični
tróvrstni -a -o prid. ▶ trivrstni | trojni 1
trózvók -a m glasb. |akord iz treh različnih tonov| *zaigrati trozvok* □ glasb. **trizvok**
tróžilni -a -o prid. ▶ kabel¹ •
trpátí se -am se nedov. ▶ jesti 1 | jesti 1 pp 2 | mašiti se
trpék -pka -o prid. |ki je nekoliko grenek in nekoliko kisel hkrati| *trpko vino* □ ekspr. **píker** □ star. **zagolten**
GLEJ ŠE grenek 2
trpétí -ím nedov. |čutiti hude telesne ali duševne bolečine, neugodje| *Bolnik trpi zaradi zelo hudih bolečin* □ ekspr. **mučiti se** □ star. **vicati se**
GLEJ ŠE prenašati 3, 4 | prestajati | trajati
trpéž -a m ▶ trajanje | trpljenje 1
trpéžen -žna -o prid. |ki kljub uporabi, obdelovanju dalj časa ne spremeni svojih bistvenih lastnosti, značilnosti| *trpežni čevlji* □ **vzdržljiv** □ zastar. **držen** □ star. **nepokončljiv** □ ekspr. **neugonobljiv** □ ekspr. **neuničljiv** □ neknoj. pog. **štrapacen** □ knj.izroč. **vzdržen** □ ekspr. **železen**
GLEJ ŠE močen 2 | obstojen | vzdržljiv
trpéžni -a -o prid. ▶ dolgotrajni
trpéžnost -i ž |dejstvo, da kaj kljub uporabi, obdelovanju dalj časa ne spremeni svojih bistvenih lastnosti, značilnosti| *ceniti trpežnost oblačil* □ ekspr. **neugonobljivost** □ ekspr. **neuničljivost**
GLEJ ŠE vzdržljivost
trpín -a m ▶ mučenik
trpínčenje -a s ▶ mobing | mučenje
trpínčiti -im nedov. ▶ mučiti 1, 2, 3
trpínčiti se -im se nedov. ▶ mučiti se 2
trpínka -e ž ▶ mučenica
trpínski -a -o prid. ▶ mučeniški
trpko prisl. ▶ grenko²
trpkóba -e ž ▶ grenkoba | trpkost
trpkost -i ž |nekoliko grenek in nekoliko kisel okus| *trpkost vina* □ **trpkoba**
GLEJ ŠE grenkoba
trpljénje -a s
1. |stanje, pri katerem kdo čuti hude telesne ali duševne bolečine, neugodje| *pogumno prenašati trpljenje* □ ekspr. **gorje²** □ ekspr. **mučeništvo** □ star. **reva** □ star. **trpež**
2. |kar povzroča, da kdo čuti hude telesne ali duševne bolečine, neugodje| *Doletelo nas je novo trpljenje* □ ekspr. **golgota** □ ekspr. **gorje²** □ ekspr. **kalvarija** □ ekspr. **pekel** □ ekspr. **vice**
trpljénka -e ž ▶ pasijonka
trpnétí -ím nedov. ▶ dreveneti
trpni -a -o prid. ▶ pasivni² | trpnik

trpnik -a m jezikosl. |glagolski način z osebkom kot ciljem dejanja| *trpnik in tvornik* □ jezikosl. **pasiv** □ jezikosl. **pasivni način** □ jezikosl. **trpni način**
trpoléti -ím nedov. ▶ plapolati 2
trpótec -tca m
• bot. **ozkolistni trpotec** □ bot. **suličastolistni trpotec**
trír medm. ▶ ta³
trís -a m
1. |močvirska ali vodna rastlina z visokim, tankim, votlim stebлом; odrezano, odlomljeno steblo te rastline| *trsi na obrežju; prelomiti trs* □ **trst** □ **trstika** □ redk. **trstikovec** □ redk. **trstovec**
2. |posamezna rastlina (vinske) trtel| *okopati trse* □ nar. **trta** □ nar. **vinika**
• **sladkorni trs** □ **sladkorni trst**
trjsje -a s |več trsov, trsi kot celota| *Ob ribniku raste trsje* □ **trstičje** □ **trstikovje** □ **trstje**
GLEJ ŠE vinograd
tríska -e ž |odsekan, odlomljen tanek, podolgovat kos lesa| *Pri sekanju letijo trske* □ nar. **treska**
GLEJ ŠE riba 1 pp 3 | suhec
trískast -a -o prid. ▶ suh¹ 2
trísni -a -o prid. |ki je v zvezi s trsom| *tršno steblo* □ **trstikov** □ **trstni**
GLEJ ŠE sladkor •6 | vino | zavijač •
trísnica -e ž agr. |prostor, kjer se gojijo trsne sadike| *drevesnica in trsnica* □ agr. **trtnica**
trísničár -ja m agr. |kdo goji trsne sadike v trsnicah| *drevesničarji in trsničarji* □ agr. **trtničar**
tríst -a m
• bot. **navadni trst** □ bot. **trstika**
GLEJ ŠE bambus | trs • | trs 1
trstén -a -o prid. |ki je iz trsta, trstov| *trsten stol* □ **trstnat**
trsténi -a -o prid. ▶ strnad •
trsteníca -e ž ▶ piščal pp
trsténke -énk ž mn. nardp. |ljudsko glasbilo iz različno dolgih, votlih stebel trstike| *piskati na trstenke* □ nardp. **(trstene) orglice** □ nardp. **trstna piščal**
trstíčen -čna -o prid. ▶ trstnat
trstíče -a s ▶ trsje | trstišče
trstíka -e ž ▶ trs 1 | trst •
trstíkast -a -o prid. ▶ trstnat
trstíkov -a -o prid. ▶ trsni
trstíkovéc -vca m ▶ trs 1
trstíkovje -a s ▶ trsje | trstišče
trstíšče -a s |s trsti porasel svet| *Ob reki se razprostira trstišče* □ **trstičje** □ **trstikovje** □ **trstje**
trstje -a s ▶ trsje | trstišče
trstnat -a -o prid. |ki je porasel s trsti| *trstnat svet* □ **trstikast** □ redk. **trstičen**
GLEJ ŠE trsten
trstni -a -o prid. ▶ sladkor •6 | strnad • | trsni | trstenke
trstnica -e ž ▶ ptica pp 5
trstovec -vca m ▶ trs 1
tršast -a -o prid. ▶ tršat
tršát -áta -o prid. |ki je srednje velik in zelo razvit| *moški tršate postave* □ **tršast** □ star. **trščat** □ star. **zatepen** □ star. **zatrepan** □ star. **zgneten¹**
GLEJ ŠE robot 2
trščát -áta -o prid. ▶ tršat
trščíca -e ž |odsekan, odlomljen tanek, podolgovat košček lesa| *Trščica se mu je zadrila v pest* □ **iver²** □ redk. **iver¹** □ nar. **skala¹** □ nar. **treščica** □ knj.izroč. **zaderika** □ knj.izroč. **zadirek**
GLEJ ŠE zadreti si •

trški -a -o prid. |ki je v zvezi s trgovom| *trške hiše* □ redk. **tržanski**

tršljika -e ž ▶ brogovita

trta -e ž |kulturna rastlina, ki se goji zaradi grozdja, vina| *trta z velikimi grozdi* □ *vinska trta* □ star. *loza* □ knj.izroč. *rozga* □ ekspr. *trtica*² □ nar. *vinika*

♦ agr. **na smrt obrezana trta** □ nar. *prerezavka*

GLEJ ŠE dobrovita | izmisliti si 2 | neutemeljen | samorodnica | trs 2

trftast -a -o prid. ▶ grčast 2 | žilav 1

trtica¹ -e ž |kost iz zraslih vretenc na spodnjem koncu človeške hrbtenice| *poškodovati si trtico* □ *trtična kost*

trtica² -e ž ▶ trta

trtični -a -o prid. ▶ *trtica*¹

trtje¹ -a s ▶ trenje 1

trtje² -a s ▶ vinograd

trtjón -a m ▶ zavijač •

trtni -a -o prid. ▶ peronospora | škjarje pp 1 | ušica • | zavijač •

trtnica -e ž ▶ trsnica

trtničar -ja m ▶ trsničar

trtorēja -e ž ▶ vinogradništvo

trtovina -e ž ▶ rožje

trbadúr -ja m ▶ dvorljivec | slavilec

trbadúríti -im nedov. ▶ dvoriti

trbadúrstvo -a s ▶ dvorljivost

trúd -a m ▶ delo 1 | prizadevanje

trudapôln -a -o prid. ▶ mučen 3 | težek 3

trúden -dna -o prid. ▶ utrujen

trudíti in *trúdití* -im dov. ▶ utrujati

trudíti se in *trúdití se* -im se nedov. ▶ mučiti se 2 | prizadevati si | skrbeti 2

trudoljúben -bna -o prid. ▶ delaven | prizadeven

trudoljubív -a -o prid. ▶ delaven | prizadeven

trudoljubnost -i ž ▶ delavnost

trúga -e ž ▶ kovček • | krsta

trúma -e ž ▶ trupa | veliko²

trúmf -a m ▶ adut

trúmoma prisl. ▶ množično | v trumah

trúp -a m

1. |osrednji, največji del človeškega ali živalskega telesa, s katerim se vežejo glava in okončine| *glava, trup in okončine*

□ redk. *telo* □ knj.izroč. *život* □ ekspr. *životec* □ ekspr. *životek*

2. |osrednji, največji del nekaterih vozil, posod| *trup ladje*

□ pomor., žarg. *korito* □ redk. *telo*

trúpa -e ž |oborožena vojaška skupina| *sovražna trupa* □ star. *truma*

GLEJ ŠE skupina •4

trúpelce -a s ▶ truplo

trúplo -a s |telo mrtvega človeka ali živali| *odstraniti razpadajoče*

truplo □ evfem. (*mrtvo*) *telo* □ knj.izroč. *kadaver* □ ekspr. *posmrtni ostanki*

□ ekspr. *telesni ostanki* □ ekspr. *trupelce trupelce novorojenčka*

GLEJ ŠE izkop •

trúskati -am nedov. ▶ razbijati 1 | tepsti

trúst -a m ▶ kartel

trúšč -a m |zelo močni, med seboj pomešani neskladni glasovi, navadno različnega izvora| *Ob potresu je trušč naraščal*

□ zastar. *buka* □ neknj. pog. *džumbus* □ redk. *halabuka* □ knj.izroč. *hrum*

□ knj.izroč. *hrupot* □ ekspr. *hrušč* □ star. *lom* □ knj.izroč. *lomast*¹

□ knj.izroč. *lomast*² □ ekspr. *lomastenje* □ knj.izroč. *lomljava*

□ knj.izroč. *lomot* □ knj.izroč. *pogrom* □ ekspr. *polom*

□ neknj. pog. *rumel* □ neknj. pog. *šunder* □ knj.izroč. *tumul*

GLEJ ŠE hrup 2

trúščema prisl. ▶ s truščem

tríz -a m ▶ trzaj 2

trzáj -a m

1. |sunkovit premik, gib zaradi nehotenega skrčenja mišice,

mišič| *trzaj vek* □ *trzlaj*

2. |kratek, sunkovit poteg| *trzaj uzde* □ redk. *trz*

trzajóč -a -e prid. |ki se sunkovito premika zaradi nehotenega skrčenja mišice, mišič| *trzajóče ustnice* □ *zdrzujoč se* □ redk. *trzav*

trzánje -a s |sunkovito premikanje zaradi nehotenega skrčenja mišice, mišič| *trzánje ranjene ptice* □ *vztrepetavanje*

trzáti -am nedov.

1. |sunkovito se premikati zaradi nehotenega skrčenja

mišice, mišič| *Telo ranjene ptice je trzalo* □ *vztrepetavati*

□ knj.izroč. *zdrzovati se*

2. s čim |delati sunkovite premike, gibe s kakim delom

telesa| *trzati z rameni* □ knj.izroč. *zdrzovati*

GLEJ ŠE potegovati

trzàv -áva -o prid. ▶ trzajóč

trzláj -a m ▶ trzaj 1

trzniti -em dov.

1. |sunkovito se premakniti zaradi nehotenega skrčenja mišice,

mišič| *nervozno trzniti* □ *zatrzati* □ *zatrzniti* □ knj.izroč. *trgniti*

2. s čim |narediti sunkovit premik, gib s kakim delom telesa|

trzniti z rameni □ *zatrzati* □ *zatrzniti* □ *zdrzniti*

GLEJ ŠE potegniti 1

tržáčan -a m ▶ bugivugi

tržàn -ána m ▶ prebivalec pp 3

tržánski -a -o prid. ▶ trški

tržec -žca m ▶ prekupčevalec | trg 2 | trgovec

trženje -a s |načrtovanje in usklajevanje investicij, proizvodnje, prodaje in propagande s potrebami in možnostmi tržišča|

sistem mednarodnega trženja □ *marketing*

♦ *mrežno trženje* □ *mrežni marketing*

GLEJ ŠE strokovnjak • | trgovina 2

trženjski -a -o prid. |ki je v zvezi z načrtovanjem in uskla-

jevanjem investicij, proizvodnje, prodaje in propagande s

potrebami in možnostmi tržišča| *trženjska dejavnost*

□ *marketinški*

tržič -iča m ▶ trg 2

tržišče -a s ▶ trg •1 | trg •3 | trg •5 | trg 1, 3

tržiščni -a -o prid. ▶ tržni

tržíti -im nedov. ▶ prodajati | trgovati

tržni -a -o prid. |ki je v zvezi s kupovanjem in prodajanjem blaga

in storitev glede na ponudbo in povpraševanje| *tržne raziskave*

□ *tržiščni*

GLEJ ŠE znamka •1

tržnica -e ž

• *ekološka tržnica* □ prakt. sp. *ekotržnica*

GLEJ ŠE trg 1

tržnik -a m ▶ strokovnjak •

ts medm. ▶ o² | uf 2

tt medm. ▶ ta³

tú¹ medm. ▶ pi-bip

tú² kaz. prisl. zaim.

1. mestov. prostor. prisl. zaim. |izraža kraj, prostor, kjer se govoreči

nahaja| *Kje pa si pa bil? Tu* □ *na tem mestu* □ *tukaj*¹ □ neknj. pog. *tle*¹

□ neknj. pog. *tlele* □ ekspr. *tukajle* □ ekspr. *tule* □ ekspr. *tulele* ■ protip. *tam*¹

2. kaz. prisl. zaim. mestovne bližnosti |izraža kraj, prostor v bližini govo-

rečega, na katerega se usmerja pozornost, navadno z gibom,

kazanjem| *Tu zavije pot na levo* □ *na tem mestu* □ *tukaj*¹ □ star. *le-tu*

□ neknoj. pog. **tle**¹ □ neknoj. pog. **tlele** □ knj.izroč. **tod** □ ekspr. **tukajle** □ ekspr. **tule**
 □ ekspr. **tulele** ■ protip. **tam**¹
GLEJ ŠE tam¹

túž³ povdk. |izraža navzočnost oseba v sedanosti ali prihodnosti|
Pomlad je že tu □ **tukaj**² □ neknoj. pog. **tle**²
GLEJ ŠE ponekod | tam¹

tuatára -e ž zool. |novozelandski prakuščar s temenskim očesom|
zaščitenost tuatar □ zool. **haterija**

túba -e ž ► jajcevod | troblja •

tuberán -a m ► bolnik •33

tuberkulínski -a -o prid. ► test •6

tuberkulótik -a m ► bolnik •33

tuberkulóza -e ž |nalezljiva bolezen pljuč s krogličastimi tvorbami| *zdraviti tuberkulozo* □ **pljučna tuberkuloza** □ med. **ftiza**
 □ ekspr. **jetika** □ star. **sušica**¹
 • 1. med. kazeozna pljučna tuberkuloza □ med. sirasta pljučna tuberkuloza 2. kostna tuberkuloza □ ekspr. kostna jetika □ star. kostna sušica
 3. med. miliarna tuberkuloza □ med., žarg. miliarka

tuberkulózní¹ -ega m ► bolnik •33

tuberkulózní² -a -o prid. |ki je v zvezi s tuberkulozo| *tuberkulozna obolenja* □ ekspr. **jetiční**² □ star. **sušiční**
GLEJ ŠE bolnik •33

tuberóza -e ž vrtn. |gomoljasta okrasna rastlina z dišečimi, lilijam podobnimi cveti v socvetjih| *vonj tuberoz* □ nar. **tublja**

túblja -e ž ► tuberoza

túdi dodaj. člen. |izraža razširitev veljavnosti trditve na istovrstni stavčni člen| *Nesreča je prizadela tudi prebivalce sosednje vasi* □ **prav tako** □ **ravno tako** □ zastar. **í**² □ zastar. **isto**² □ zastar. **istotako**
 □ publ. **vključno**² *Lokal je odprto vse dni, vključno ob nedeljah*

túdi če vez. zv. ► čeprav

túdi ko vez. zv. ► čeprav

túf¹ -a m petr. |kamnina, ki jo sestavljajo vulkanski pepel, drobci kristalov in magmatskih kamnin| *tuf in granit* □ petr. **groh**

túf² -a m ► vložek •1

túga -e ž ► žalost¹

tugováti -újem nedov. ► pritoževati se 1 | žalovati

túhna -e ž ► pernica | prevleka 1 •

túhtanje -a s ► premišljevanje 2

túhtati -am nedov. ► premišljevati 2

túj -a -e prid. ► neznan

túja -e ž ► klek

tújček -čka m ► tujec 1

tújčenje -a s ► tujčevanje

tujčevánje -a s |uporabljanje tujih besed, tujk| *nepotrebno tujčevanje* □ knj.izroč. **tujčenje** □ redk. **tujkarjenje**

tujčeváti -újem nedov. |uporabljati tuje besede, tujke| *preveč tujčevati v strokovnih besedilih* □ knj.izroč. **tujčiti**

tujčín -a m ► tujec 1

tujčiti -im nedov. ► tujčevati

tújec -jca m
 1. |kdor je iz tuje dežele, tuje jezikovne skupnosti| *povabiti tujca v hišo* □ knj.izroč. **drugorodec** □ zastar. **stranec** □ ekspr. **tujček** □ zastar. **tujčín**
 □ knj.izroč. **tujerodec** □ knj.izroč. **tujezemec** □ nar. **tujinec**
 2. |pripadnik tuje države| *tujci v hotelu* □ **tujci državljani** □ **inozemec**

tújek -jka m |telo, košček snovi, ki pride v organizem in se z njim biološko ne uskladi, poveže| *odstraniti tujek iz očesa*
 □ tuje telo

tujenárodní -a -o prid. ► tuji 1

tujeródec -dca m ► tujec 1

tujeródka -e ž ► tujka 1

tujeródní -a -o prid. ► tuji 1

tujevérec -rca m ► drugoverec

tujezémec -mca m ► tujec 1

tujezémški -a -o prid. ► tuji 2

túji -a -e prid.
 1. |ki je, izhaja iz drugega kraja, dežele| *tuji prebivalec; tuji običaj* □ pog. **drugí**³ □ knj.izroč. **drugonarodní** □ knj.izroč. **tujenarodní**
 □ knj.izroč. **tujerodní** □ nar. **vnanji** ■ protip. **domačí**²
 2. |ki je v zvezi deželami onstran državne meje| *tuji trg*
 □ knj.izroč. **inozemski** □ knj.izroč. **tujezemski** ■ protip. **domačí**²
GLEJ ŠE domačí² 1 | rastlina •20 | tujec 2 | tujek | tujka 2

tujína -e ž |ozemlje, dežele onstran meje domače države| *tujína in domovina* □ **inozemstvo** □ zastar. **tujinstvo** □ ekspr. **svet**¹
 |daljne dežele, države| *Svet se za slovensko politiko bolj malo meni*

tujínc -nca m ► tujec 1

tujínstvo -a s ► tujina

tujíti -ím nedov. ► odtujevati | odvrčati 3 | raznarodovati

tujíti se -ím se nedov. ► odtujevati se

tújka -e ž
 1. |ženska, ki je iz tuje dežele, tuje jezikovne skupnosti| *tujke in domačinke* □ knj.izroč. **tujerodka**
 2. |pripadnica tuje države| *Tujka je izgubila potni list* □ **tuja država** □ **inozemka**
GLEJ ŠE rastlina •20

tujkárjenje -a s ► tujčevanje

tújski -a -o prid. ► soba •15 | turizem | turizem •1

tújskoprométní -a -o prid. ► društvo •13 | turistični

túkaj¹ zaim. ► tu¹ 1, 2

túkaj² povdk. ► tu²

túkajle zaim. ► tu¹ 1, 2

túkalica -e ž
 • zool. **grahasta tukalica** □ zool. mokožka
GLEJ ŠE ptica pp 9

túkec -kca m ► potuhnjen 1 povdk. | potuhnjenec

túkla -e ž ► jabolčnik

túl¹ -a m ► nožnica 1 | trobiti • | tulec

túl² -a m ► til

túlast¹ -a -o prid. ► tilast

túlast² -a -o prid. ► neumen¹

túlba -e ž ► vpitje 2

túlček -čka m ► tulec •

túle zaim. ► tu¹ 1, 2

túlec -lca m |cevasta priprava za hranjenje, nošenje puščic|
obesiti si tulec čez rame □ **tu**¹
 ♦ tulec za cigarete □ cigaretni tulček
GLEJ ŠE kornet 1 | tok² | tuljava

túlele zaim. ► tu¹ 1, 2

túlež -a m ► tulívec

túlipan -a m |okrasna rastlina s pokončnim čašastim cvetom in črtalastimi listi| *nasaditi tulipane* □ redk. **tulpa**
GLEJ ŠE logarica

túlipanovec -vca m vrtn. |visoko okrasno drevo z velikimi zelenkastorumenimi cveti| *platane in tulipanovci* □ vrtn. **tulipovec**

túlipovec -vca m ► tulipanovec

tulíti in túliti -im nedov. |oglašati se z močnim, zateglim, temnim glasom| *Volkovi tulijo* □ **zavijati** □ nar. **uliti**¹ □ knj.izroč. **viti**²
GLEJ ŠE divjati | hruti | jokati pp 2 | rjoveti | vpitje² 1, 2, 3

túliti se -im se nedov. ► prikrivati se 2 | upogibati se

tulívec -vca m ekspr. |kdor tuli| *slišati tulívca* □ ekspr. **tulež**

tuljava -e ž | navadno cevasta priprava z višjima robovoma, na katero se kaj navije | *naviti nit, žico na tuljavo* □ motek □ vretence □ vreteno □ nekjn. pog. špula □ redk. tulec □ ekspr. tuljavica □ knj.izroč. tuljavka □ zastar. vretenica
GLEJ ŠE dulec | kanal 2

tuljavica -e ž ▶ tuljava

tuljavka -e ž ▶ tuljava

túlje -a s ▶ potirek

túljenje -a s ▶ vpitje 2

túlpa -e ž ▶ tulipan

túlrika -e ž ▶ lokvanj | narcisa

tumor -ja m ▶ bula | novotvorba | novotvorba ♦1 | novotvorba ♦2 | oteklina

túmpast -a -o prid. ▶ neumen¹ | neumen² 1 | top²

túmpec -pca m ▶ neumnež

túmpek -pka m ▶ neumnež

tumúlt -a m ▶ hrup 1 | trušč | zmeda

túmulus -a m ▶ gomila

tún -a m | morska riba z osmimi majhnimi rumenimi plavutmi na zgornji in spodnji strani repa pred repno plavutjo | *Tuni se drstijo* □ tuna
GLEJ ŠE riba 1 pp 3 | tunolovec 1

túna -e ž ▶ tun

tunára -e ž ▶ tonera | tunolovka 1

tunél -a m ▶ predor | vetrovnik

tunnelína -e ž | pristojbina za prevoz skozi predor | *plačati tunnelnino* □ knj.izroč. predornina²

túner -ja m ▶ uglaševalnik

tunêra -e ž ▶ tonera | tunolovka 1

túnf -a m ▶ tolmun

tunína -e ž | meso tunov | *jesti tunino* □ tunovo meso
GLEJ ŠE tunolovka 1

túnja -e ž ▶ deža

túnjka -e ž ▶ deža

túnkati -am nedov. ▶ pomakati | potapljati

tunolôvec -vca m

1. | ribič, ki lovi tune | *izkušen tunolovec* □ ribič na tune
2. | ladja za lovljenje tunov | *Tunolovec je dvignil mrežo*
□ tunolovka

tunolôvka -e ž

1. rib. | navadno ob obali postavljena mreža za lovljenje tunov | *postaviti tunolovko* □ rib. tunara □ rib. tunera □ knj.izroč. tunina
2. | ob obali stoječa, navadno poševni lestvi podobna naprava za opazovanje prihoda tunov | *sedeti na vrhu tunolovke*
□ nar. tonera
GLEJ ŠE tunolovec 2

túnov -a -o prid. ▶ tunina

túr -a m ▶ tvor

túra -e ž | navadno daljša, napornejša pot, potovanje z določenim ciljem | *končati turo* □ ekspr. turica

túrast -a -o prid. ▶ tvorast

túravost -i ž ▶ tvoravost

turáza -e ž ▶ hitrost¹ ♦8

túrban -a m | v muslimanskem okolju moško pokrivalo iz dolgega platenega traku, ki se ovije okoli glave | *turban in fes* □ star. ovijača

turbína -e ž

- strojn. enostopenjska turbina □ strojn. enostopna turbina

turbínski -a -o prid. ▶ motor² ♦10 | turboagregat

túrboagregát -a m strojn. | toplotna turbina, z generatorjem električnega toka tesno povezana v agregat | *preizkusiti novi turboagregat* □ strojn. turbinski agregat

túrboreakcijski -a -o prid. ▶ letalo ♦17

túrboreaktivni -a -o prid. ▶ letalo ♦17 | motor² ♦10

túrboreáktor -ja m ▶ motor² ♦10

turbulénca -e ž fiz. | pojav, pri katerem nastajajo vrtinci in se plasti tekočine ali plina mešajo | *Turbulence so pri vožnji in letalom neprijetne* □ fiz. vrtnčenje
GLEJ ŠE nemir 1 | zmeda

turbulénten -tna -o prid. ▶ razburljiv 2 | zmeden

turbulétni -a -o prid. ▶ gibanje ♦3 | tok¹ ♦8

túrčati -am nedov. ▶ pobijati | trkati ♦

túrček -čka m ▶ tvor

túrek -rka m ▶ goba pp 3

túrenc -a m ▶ stolpec 1

túrenček -čka m ▶ stolpec 1

túrica -e ž ▶ tura

turíst -a m

- individualni turist □ posamezni turist

GLEJ ŠE alpinist | planinec | soba ♦15

turístični -a -o prid. | ki je v zvezi s turisti, turizmom | *turistični kraji* □ star. tujskoprometni □ star. turistovski
GLEJ ŠE agencija ♦3 | delavec ♦26 | društvo ♦13 | kmetija ♦5 | kočar ♦ | poslovalnica ♦ | soba ♦15 | vodnica | vodnik 2, 3

turístika -e ž ▶ alpinizem | planinstvo

turístinja -e ž ▶ turistka

turístka -e ž | ženska, ki potuje, začasno spremeni kraj bivanja zaradi oddiha, razvedrila | *odhod turistke* □ star. turistinja

turístovski -a -o prid. ▶ kočar ♦ | turistični

turízem -zma m | gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z zadovoljevanjem potreb turistov, nudenjem uslug turistom | *podpirati turizem* □ star. tujski promet

- ♦ 1. inozemski turizem □ star. tujski turizem
2. izletniški turizem □ star. izletni turizem
3. kmečki turizem □ turizem na kmetiji
4. prehodni turizem □ tranzitni turizem
5. rekreacijski turizem □ rekreativni turizem
6. topliški turizem □ termalni turizem

GLEJ ŠE delavec ♦26 | kmetija ♦5

turkízen -zna -o prid. ▶ zelen² pp 1

turkíznozelèn -êna -o prid. ▶ zelen² pp 3

túrn -a m ▶ stolp

turnír -ja m zgod. | srednjeveška prireditev, na kateri tekmuje večje število vitezov, navadno na konjih, v bojnih igrah, bojnih spretnostih | *Kralj je priredil turnir* □ zgod. viteške igre □ zgod. viteški turnir

- šah. brzopotezni turnir □ šah. brzoturnir

túrnus -a m ▶ izmena¹ | kolobar 3 | obhodnja

túrnusni -a -o prid. ▶ vodja 1 ♦1

turôba -e ž ▶ mračnost 1 | mrkost

turôben -bna -o prid. ▶ mračen 1, 2 | mrk² | žalosten 1, 2, 3

turôbno prisl. ▶ mračno¹ | mrko

turôbnost -i ž ▶ mračnost 1, 2

túrščica -e ž ▶ koruza

túrščični -a -o prid. ▶ moka ♦2

túrški -a -o prid. ▶ detelja ♦1 | grlica ♦ | halva | islam | kava pp 2 | lilija ♦2 | nagelj ♦1 | stranišče ♦3 | tabor 1

túrško nač. prisl. | izraža, da se kaj dogaja, da kaj obstaja tako kot pri Turkih | *govoriti turško* □ pog. po turško

túсах -a m ▶ svila 1

túš¹ -a m um. |risba v slikarski tehniki, pri kateri se riše in barva s tušem| *razstava olj in tušev*

□ um., žarg. **tuširanka**

túš² -a m ▶ prha | prhanje 2 | tuširati³

tuširani -a -o prid. ▶ risba •4

tuširanje -a s ▶ prhanje 2

tuširanka -e ž ▶ risba •4 | tuš¹

tuširati¹ -am nedov. ▶ prhati 2

tuširati² -am nedov. ▶ ličiti¹

tuširati³ -am dov. *koga šport.* |pri rokoborbi premagati tako, da se nasprotnik z lopaticami dotakne tal| *tuširati nasprotnika*

□ šport. **premagati s tušem**

GLEJ ŠE premagati 1 pp

tuširati se -am se nedov. ▶ prhati se

túta nína medm. zv. ▶ nina

tútanje -a s ▶ hupanje

tútati -am nedov. ▶ hupati

tútor -ja m ▶ skrbnik | varuh

tútorski -a -o prid. ▶ skrbniški

tútorstvo -a s ▶ skrbništvo 1

tútu medm. ▶ nina | pi-bip

tüzemljiski -a -o prid. |ki je v zvezi s čim tu, na zemlji| *tuzemljiska področja* □ **tuzemski¹**

GLEJ ŠE življenje 1•2

tüzemski¹ -a -o prid. ▶ tuzemljiski | življenje 1•2

tüzemski² -a -o prid. ▶ domači² 1

túžen -žna -o prid. ▶ otožen 1 | žalosten 1

túžno prisl. ▶ otožno

tvár -í ž ▶ snov 1

tvarína -e ž ▶ material 1 | snov 1, 2, 3 | snov 3•

tvarínski -a -o prid. ▶ snovni

tvarívo -a s ▶ material 1

tvárni -a -o prid. ▶ izkustvo • | položaj 4•1 | snovni

tvárno¹ -ega s ▶ snov 1

tvárno² prisl. ▶ materialno² | snovno²

tvárnost -i ž ▶ snovnost

tvégan -a -o prid. |pri katerem se za dosego cilja dopusti nevarnost, da se doživi kaj nezaželenega, slabega ali kaj izgubi| *tvegano dejanje* □ knj.izroč. **tvegav**

tvégani -a -o prid. ▶ pogodba •19

tvéganost -i ž |dejstvo, da se za dosego cilja dopusti nevarnost, da se doživi kaj nezaželenega, slabega ali kaj izgubi| *tvegčnost potovanja v vojna območja* □ knj.izroč. **tvegavost**

tvégati -am dov. in nedov. *kaj* |za dosego cilja dopustiti, dopuščati nevarnost, da se doživi kaj nezaželenega, slabega ali kaj izgubi|

Pri plezanju je tvegval svoje življenje □ ekspr. **položiti na tehtnico**

□ nekuj. pog. **riskirati** □ ekspr. **staviti na kocko** □ ekspr. **zastaviti²**

□ ekspr. **zastavljati²**

tvégav -a -o prid. ▶ tvegan

tvégavost -i ž ▶ tveganost

tvésti tvézem nedov. *komu kaj slabš.* |govoriti, pripovedovati veliko neresničnega, izmišljenega| *Kaj vse mu je tvezel* □ sleng. **nalagati¹**

□ ekspr. **napletati** □ redk. **natvezati** □ ekspr. **obešati** *Le kdo vam obeša te zgodbe* □ ekspr. **plesti**

GLEJ ŠE govoriti 1

tvór -a m |gnojno vnetje lasnega mešička in okolice| *predreti tvor*

□ tur □ med. **furunkel** □ ekspr. **turček**

GLEJ ŠE tvorba

tvórast -a -o prid. |ki je poln tvorov| *tvorast vrat* □ **turast**

tvóravost -i ž |pojavljanje tvorov po telesu| *tvoravost in krastavost* □ **turavost** □ med. **furunkuloza**

tvórba -e ž |kar se naredi, ustvari snovnega| *tvorbe na steklu*

□ zastar. **tvor**

GLEJ ŠE novotvorba | tvorjenje

tvórbeni -a -o prid. ▶ slovnica •3 | slovnica •5

tvórec -rca m ▶ ustvarjalec 1, 2

tvóren -rna -o prid. ▶ ustvarjalen 1, 2

tvorítelj -a m ▶ ustvarjalec 1, 2

tvorítev -tve ž ▶ tvorjenje

tvóriti -im nedov. ▶ sestavljati 4 | ustvarjati 1

tvóriti se -im se nedov. ▶ delati se

tvorívo -a s ▶ material 1

tvórnjeni -a -o prid. ▶ pomen •2 | tvorjenka

tvórnjenje -a s |postopek, pri katerem se kaj naredi, ustvari|

tvorjenje glasov □ **tvorba** □ redk. **tvorítev**

GLEJ ŠE izdelovanje

tvórnjenka -e ž jezikosl. |beseda, nastala po besedotvornem algoritmu katere izmed besedotvornih vrst| *delati tvorjenke*

□ jezikosl. **motivirana beseda** □ jezikosl. **tvorjena beseda**

tvórní -a -o prid. ▶ tvornik

tvórnica -e ž ▶ tovarna

tvórníčar -ja m ▶ tovarnar

tvórník -a m jezikosl. |glagolski način z osebkom kot nosilcem dejanja| *trpnik in tvornik* □ jezikosl. **aktiv¹** □ jezikosl. **aktivni način**

□ jezikosl. **tvorni način**

tvórníški -a -o prid. ▶ delavec •25 | tovarniški

tvórnó prisl. ▶ dejavno

tvórnost -i ž ▶ ustvarjalnost

tvórstvo -a s ▶ ustvarjanje

tvórdka -e ž ▶ podjetje

TV-sprejemnik -a [tevésprejémmnik] m ▶ sprejemnik •3

U

ú posnem. medm. |posnema tuljenje, hud jok| *U, u, je zavijala burja; U, u, je prestrašeno jokal* □ bu □ hu □ huhu □ huj □ uhuhu

GLEJ ŠE joj² 2 | uhu

ubádati se -am se nedov. s čim ekspr. |ukvarjati se s čim neprijetnim, težavnim| *Kar sam se ubadaj s tem problemom*

□ ekspr. opletati se □ ekspr. otepati se □ star. utepati se

GLEJ ŠE ukvarjati se 2

ubèg -éga m ▶ pobeg²

ubéglec -a m ▶ ubežnik

ubégli -a -o prid. ▶ pobegli²

ubégniti -em dov. ▶ izogniti se 2 | pobegniti

ubelíti ubélím dov. ▶ obelíti¹ 1, 2

ubeséditi -im dov. ▶ formulirati | opisati

ubesedoválec -lca m |kdor kaj izraža z besedami| *Slovi*

kot neprekosljivi ubesedovalec gorskih lepot □ ekspr. besedni kovač

□ knj.izroč. verbalizator

ubesedováti -újem nedov. ▶ formulirati | opisovati

ubežáti -ím dov. *komu/pred kom* |z bežanjem se umakniti pred kom, izmakniti se komu| *ubežati sovražniku; ubežati pred zasledovalci* □ ekspr. uiti □ ekspr. uteči

GLEJ ŠE dezertirati | izogniti se 2 | pobegniti

ubéžni -a -o prid. ▶ pobegli²

ubéžnik -a m |kdor se z bežanjem umakne pred kom, izmakne komu| *zasledovati ubežnika* □ knj.izroč. pobegli¹ □ star. ubeglec

GLEJ ŠE dezertar | emigrant •

ubéžništvo -a s ▶ dezerterstvo

ubijáč -a m ▶ morilec

ubijálec -lca m ▶ morilec

ubijálka -e ž ▶ morilka

ubijálski -a -o prid. ▶ hud¹ 1 | morilski

ubijanje -a s ▶ morjenje

ubijati -am nedov. ▶ moriti | razbijati 1 •

ubijati se -am se nedov. ▶ garati²

ubijati si -am si nedov. ▶ premišljevati 1

ubikvitéta -e ž ▶ povsodnost

ubirálec -lca m ▶ uglaševalec

ubírati -am nedov. ▶ hoditi 1 | igrati 2•7 | peti¹ 1 | uglaševati

ubírati jo -am jo dov. ▶ hoditi 1 | iti 1

ubírati se -am se nedov. ▶ ujemati se 1

ubistríti se -ím se dov. ▶ zbistríti se

ubíti ubíjem dov.

1. *koga* |z udarcem, s silo povzročiti smrt človeka| *Napadalec ga je ubil* □ neknoj. pog. fentati □ star. končati *Obsojenca so kmalu končali*

□ ekspr. odbiti glavo komu □ ekspr. ohladiti *Ne gani se, sicer te ohladim*

□ ekspr. pihnniti □ ekspr. pobiti¹ *Obtožena je s sekiro pobila moža*

□ ekspr. podreti □ ekspr. pogubiti □ ekspr. porezati glavo komu *Upor-*

nikom so porezali glave □ ekspr. posekati glavo komu □ ekspr. posneti

glavo komu □ pog. pospraviti □ ekspr. potolči *Potolkli so ga pred*

domačim pragom □ star. poturčati □ ekspr. sneti glavo komu

□ ekspr. upihnniti □ star. zadati smrtni udarec komu □ ekspr. zaviti

vrat komu

2. *kaj* |z udarcem, s silo povzročiti smrt živali| *ubiti*

kačo □ pobiti¹ *Pobil je nekaj medvedov in volkov* □ pokončati

□ neknoj. pog. fentati □ star. končati *Nobene živali ni končal brez potrebe*

GLEJ ŠE razbiti 3 | res¹ 2

ubíti se ubíjem se dov. ▶ samomor •

ubítje -a s ▶ uboj | umor

ubítost -i ž ▶ potrtost

ublaževálen -lna -o prid. ▶ pomirjevalen

ublaževáljni -a -o prid. ▶ sredstvo •3

ublaževáti -újem nedov. ▶ blažiti | lajšati

ublažítev -tve ž ▶ omiljenje

ublažíti -ím dov. *kaj* |zmanjšati izrazitost, intenzivnost doživljanja imenovanega stanja| *ublažiti bolečino; ublažiti jezo* □ pomiriti

□ ekspr. ohladiti □ ekspr. pogasiti □ ekspr. pohladiti □ ekspr. potešiti □ ekspr. po-

tišati □ ekspr. potolažiti □ ekspr. preglušiti *Glasba je preglušila njen nemir*

□ knj.izroč. upokojiti *upokojiti strasti* □ ekspr. utešiti □ ekspr. utišati

GLEJ ŠE omiliti | zmanjšati

ublažíti se -ím se dov. |izraža zmanjšanje intenzivnosti doživljanja imenovanega stanja| *Jeza se mu še ni ublažila* □ pomiriti se

□ ekspr. ohladiti se □ ekspr. pohladiti se □ knj.izroč. poleči se □ knj.izroč. umiriti

se □ knj.izroč. upokojiti se

ubóg¹ -a -o prid. ▶ majhen 4 | reven¹ 1 | skromen 2 | slaboten²

ubóg² -a -o povdk. ▶ revež²

ubógati -am dov. in nedov. *koga* |narediti, ravnati tako, kot

kdo zahteva, predlaga| *Podrejeni mora ubogati nadrejenega*

□ star. bogati² □ nar. posluhnniti *Moral je posluhnniti in iti* □ ekspr. poslušati

Reci ji ti, mene ne poslušaj

GLEJ ŠE poslušati 3

ubógi -a -o prid. ▶ ljudstvo 1 | reven¹ 1 • | revež¹

ubogljív -a -o prid. |ki (rad) uboga| *ubogljív otrok*

□ poslušen¹ ■ protip. neubogljív

GLEJ ŠE neubogljív

ubogljívost -i ž |dejstvo, da kdo (rad) uboga, zlasti

otrok| *Nekdaj so starši od otrok zahtevali ubogljívost*

□ poslušnost ■ protip. neubogljívost

GLEJ ŠE neubogljívost

ubógo prisl. ▶ revno

ubógost -i ž ▶ revnost

ubój -ója m |nasilna pozročitev smrti koga| *obsoditi koga zaradi*

uboja □ star. pobitje □ star. pobj □ knj.izroč. ubitje

GLEJ ŠE umor

ubójnik -a m ▶ morilec

ubójstvo -a s ▶ umor

ubóren -rna -o prid. ▶ majhen 4 | reven¹ 1 | skromen 2

ubórno prisl. ▶ revno

ubórnost -i ž ▶ revnost

ubóščina -e ž ▶ revščina¹ 1

ubóštvo -a s ▶ revščina¹ 1

ubóžati -am dov. ▶ obubožati 1

ubóžček¹ -čka m ▶ revež¹

ubóžček² povdk. ▶ revež²

ubóžec¹ -žca m ▶ revež¹
ubóžec² povdk. ▶ revež²
ubóžen -žna -o prid. ▶ reven¹ 1 | skromen 2
ubóžica -e ž ▶ reva
ubóžni¹ -ega m ▶ revež¹
ubóžni² -a -o prid. ▶ spričevalo •1 | ubožnica
ubóžnica -e ž | nekdanj zavod za ljudi brez dohodkov | *Umrli je v ubožnici* □ *ubožna hiša* □ zastar. *špital*
ubóžnik -a m ▶ revež¹ | revež¹ ♦
ubóžno prisl. ▶ revno
ubóžnost -i ž ▶ revnost
ubóžnostni -a -o prid. ▶ spričevalo •1
ubrán -a -o prid. ▶ skladen¹
ubraniti in ubrániti -im dov. kaj | s svojo dejavnostjo, zlasti vojaško, preprečiti, da kdo kaj zavzame, zasede | *Vojaki so ubranili most* □ *obraniti*
GLEJ ŠE preprečiti 2 | zavarovati 3
ubraniti se in ubrániti se -im se dov. ▶ zavarovati se
ubránost -i ž ▶ skladnost 2
ubrátí ubêrem dov. ▶ izbrati | oditi | skrajšati 1 | uglasiti | zagrabiti 1 | zaigrati 3
ubrátí jo ubêrem jo dov. ▶ iti 1, 2 | odhiteti | steči¹ 1 | zdirjati 1
ubrejítí -ím dov. ▶ obrejiti
ubrejítí se -ím se dov. ▶ obrejiti se
ubrísan -a -o prid. ▶ čudaški povdk. 2 | neumen¹
ubrísati ubrišem dov. ▶ udariti 1
ubrísati jo ubrišem jo dov. ▶ odhiteti | steči¹ 1
ubrísati se ubrišem se dov. ▶ razjasniti se²
ubrzdati -am dov. ▶ obrzdati | obvladati 2
ubrzdati se -am se dov. ▶ obvladati se
ucedítí jo -ím jo dov. ▶ odhiteti | steči¹ 1
ucêjati se -am se nedov. ▶ cediti se
ucvírati jo -am jo nedov. ▶ teči 1
ucvrétí jo ucvrêm jo dov. ▶ odhiteti | steči¹ 1
úč -a m ▶ oko
učákati -am dov. ▶ dočakati | doživeti 2
učakováti -újem nedov. ▶ čakati 1
učáranost -i ž ▶ začaranost
učárati -am dov. ▶ začarati 1, 2
účbenik -a m | knjiga s predpisano snovjo za učenje | *napisati učbenik* □ *šolska knjiga tiskati šolske knjige*
úček -čka m ▶ oko
učèn¹ -êna -o prid. ▶ izobražen | studiozen
učèn² -êna -o povdk. ▶ vešč
učêncek -čka m ▶ učenec
učê nec -nca m | kdor obiskuje osnovno, srednjo, poklicno šolo in se izobražuje po njenih programih | *učenec prvega razreda* □ star. *gojenec* *Nekaj časa je bil njegov gojenec* □ ekspr. *učenček*
 ♦ 1. dopoldanski učenec □ šol., žarg. dopoldančar □ šol., žarg. dopoldanec
 2. popoldanski učenec □ šol., žarg. popoldančar □ šol., žarg. popoldanec
 3. učenec osemletne osnovne šole □ pog. osemletkar
GLEJ ŠE eksternist | odličnjak | šolar | zdravnik
učèni -a -o prid. ▶ učenjak
učènik -a m ▶ učitelj
učèniški -a -o prid. ▶ učiteljski
učèništvo -a s ▶ učiteljstvo
učenják -a m | kdor ima obsežno in poglobljeno znanje s področja znanosti | *slavni učenjak* □ slabš. *pismouk* □ šalj. *učena glava* □ slabš. *učenjakar*
učenjákar -ja m ▶ učenjak

učenjákarica -e ž ▶ učenjakinja
učenjákarstvo -a s ▶ učenjaštvo
učenjákinja -e ž | ženska, ki ima obsežno in poglobljeno znanje s področja znanosti | *slavna učenjakinja* □ slabš. *učenjakarica*
učenjástvo -a s ekspr. | ravnanje, mišljenje, kot se prisoja učenjakom | *posmehovati se učenjaštvu* □ slabš. *pismouštvo* □ slabš. *učenjakarstvo*
učénje -a s | pridobivanje znanja, spretnosti s spoznavanjem, ponavljanjem | *učenje tujega jezika* □ star. *priučevanje* *priučevanje tuje izgovarjave* □ zastar. *učilo biti zrel za učilo* □ star. *uk*
 ♦ 1. ped. *mehanično učenje* □ šol., žarg. dudlanje □ šol., žarg. guljenje □ šol., žarg. piflanje 2. *neredno učenje* □ šol. kampanjsko učenje □ šol., žarg. kampanjščina
GLEJ ŠE nauk | poučevanje
učénka -e ž ▶ odličnjakinja | šolarica
učénost -i ž | obsežno in poglobljeno znanje s področja znanosti | *S svojo učenostjo si je pridobil velik ugled* □ knj.izroč. *erudicija*
GLEJ ŠE šola¹
učèsniti -em dov. ▶ udariti 1
učíčkati se -am se dov. ▶ sestí 1
učílina -e ž ▶ šola¹ | učilnica
učílnica -e ž | šolski prostor za učenje, poučevanje | *Šola ima deset učilnic* □ zastar. *učilna*
GLEJ ŠE šola¹
učílo -a s ▶ pripomoček •3 | učenje
učínek -nka m
 1. [pojav, ki nastane zaradi učinkovanja česa na kaj] *Učinek se lahko pokaže šele čez nekaj let* □ knj.izroč. *efekt*
 ♦ *stranski učinek* □ knj.izroč. *sopojav*
 2. [pojav, ki nastane zaradi učinkovanja česa na kaj in vpliva na duševnost koga] *ustvariti posebne svetlobne učinke* □ knj.izroč. *efekt*
GLEJ ŠE učinkovati 2 | zakon² •4
učíniti -im dov. ▶ storiti 1
učínkováti -újem nedov.
 1. *na kaj* | s svojimi lastnostmi vplivati na kaj, da se spremenijo kemične lastnosti | *učinkovati na snov z močnim segrevanjem* □ *delovati*
 2. [s svojimi lastnostmi vplivati na kaj, kot se želi, pričakuje] *Ta zdravila pri njej ne učinkujejo več* □ *imeti učinek* □ *delovati* □ pog. *delati* □ pog. *prijemati*
 3. z načinovnim določilom | *vzbujati vtis, kot ga nakazuje določilo* | *Kljub uniformi učinkuje nebogljeno* □ *delovati* □ neknoj. *izpasti* *Film je izpadel kot povprečen dokumentarec*
učínkovína -e ž ▶ snov 2
učínkovít -a -o prid.
 1. [ki učinkuje tako, kot se želi, pričakuje] *učinkovita pomoč* □ *efektiven* □ pog. *efekten* □ publ. *efikasen*
 2. [ki dosega tak učinek, kot se želi, pričakuje] *učinkovit govornik* □ pog. *efekten* □ ekspr. *suveren*² | ki popolnoma obvlada kako delo, dejavnost | *suveren organizator*
učínkovítost -i ž | dejstvo, da kaj dosega tak učinek, kot se želi, pričakuje | *Dobra razlaga poveča učinkovitost pouka* □ knj.izroč. *efektivnost* □ knj.izroč. *efektnost*
učístiti se -im se dov. ▶ zbistriti se
učítelj -a m | kdor (poklicno) uči, poučuje | *postati učitelj* □ nar. *školnik* □ star. *šolmošter* □ knj.izroč. *šolnik* □ star. *šomošter* □ star. *učènik* □ ekspr. *učiteljček* □ šol. *učna moč*
 ♦ 1. *učitelj jahanja* □ jahalni inštruktor □ jahalni učitelj 2. *učitelj pripravnik* □ šol., zgod. namestni učitelj □ šol., zgod. *podučitelj* □ učiteljski

pripravnik **3.** učitelj verouka □ ver. katehet □ knj.izroč. veroučitelj **4.** učitelj vožnje □ avtomobilski inštruktor □ inštruktor vožnje

učiteljček -čka m ▶ učitelj

učiteljvati -ujem nedov. ▶ poučevati 2

učiteljšče -a s |do 1968 šola za poklicno usposabljanje (osnovno-šolskih) učiteljev| *obiskovati učiteljšče* □ zastar. *preparandija*

učiteljščnica -e ž ▶ dijakinja pp

učiteljščnik -a m ▶ dijak pp 2

učiteljski -a-o prid. |ki je v zvezi z učitelji| *učiteljske izkušnje*

□ star. *šolmoštrski* □ knj.izroč. *šolniški* □ star. *šomoštrski* □ star. *učeniški učeniška strogost*

GLEJ ŠE učitelj ♦ 2 | učiteljstvo

učiteljstvo -a s |učitelji kot celota, skupnost| *strokovno izpopolnjevanje učiteljstva* □ *učiteljski stan* □ star. *šomoštija* □ star. *učeništvo*

učiti -ím nedov. ▶ navajati² | poučevati 1, 2

učiti se -ím se nedov. *kaj* |pridobivati znanje, razumevanje česa s spoznavanjem, ponavljanjem| *učiti se fiziko* □ publ. *osvajati spominsko osvajati učno snov* □ knj.izroč. *prisvajati si prisvajati si nove besede* □ knj.izroč. *usvajati usvajati novo gradivo* □ šol., žarg. *piliti se* |zelo se učiti| *Najbolj se pili zgodovino*

♦ **1.** mehanično se učiti □ šol., žarg. *drilati* □ šol., žarg. *dudlati se* □ šol., žarg. *guliti se* □ šol., žarg. *piflati se* **2.** učiti se na pamet □ ped. *memorirati*

GLEJ ŠE študirati | študirati ♦ 1 | študirati ♦ 2 | študirati ♦ 3 | usposabljanje se

učivo -a s ▶ snov 3♦

účka -e ž ▶ oko

učljiv -a -o prid. |ki se hitro nauči česa| *učljiv pes* □ *priučljiv*

učlovečevati -ujem nedov. ▶ počlovečevati 2

učlovéciti -im dov. ▶ počlovečiti 2

účni -a -o prid. ▶ doba ♦ 33 | jezik 3♦60 | metoda ♦ 10 | predmet¹ 2 | predmet² 2♦1 | predmet² 2♦2 | predmet² 2♦3 | pripomoček ♦ 3 | program ♦ 2 | razlaga ♦ 2 | razlagati 2♦ | snov 3♦ | učitelj | ura¹ 3

účnik -a m ▶ program ♦ 2

učnína -e ž |znesek, ki se plača za učenje, poučevanje| *Udeleženci tečaja plačajo učnino* □ zastar. *ukovina*

učvrstitev -tve ž ▶ okrepitev 1

učvrstíti -ím dov. ▶ okrepiti | utrditi 1, 3

učvrščati -am nedov. ▶ krepiti | utrjevati 1

učvrščevánje -a s ▶ krepitev

učvrščevátí -ujem nedov. ▶ krepiti | utrjevati 1

úd -a m nav. mn. |del človeškega telesa, ki se uporablja za premikanje ali prijemanje| *pretegniti si ude* □ ekspr. *okončina* □ ekspr. *udek otrokovi udki*

• **moški spolni ud** □ šalj. *bingelj* □ knj.izroč. *falos* □ vulg. *kurec¹* □ otr. *lulček* □ otr. *lulek* □ evfem. *malí¹* □ anat. *penis* □ otr. *pimpek* □ zastar. *scalo*

□ zastar. *spol* □ evfem. *tič* □ otr. *tiček*

GLEJ ŠE član | noga 1 | okončina | poležavati | roka 1 | spolovilo ♦ 1

udaljíti se -ím se dov. ▶ oddaljiti se 1

udàr -ára m

1. s prilastkom |nenadno močno povečanje pritiska na kakem mestu zaradi pojavitve velike količine česa| *posledice zračnega udara ob eksploziji* □ *udarec*

2. |hiter, silovit vojaški napad| *Prestregli so glavni nasprotnikov udar* □ *udarec* □ publ. *nalet* □ ekspr. *naval* □ knj.izroč. *pogrom*

• **državni udar** □ knj.izroč. *državni prevrat* □ publ. *puč*

GLEJ ŠE kap² ♦ 2 | udarec ♦ | udarec 1, 2 | utrip 2♦

udárec -rca m

1. |sunkovit dotik, navadno z namenom prizadeti bolečino| *dobiti boleč udarec* □ *udar* □ zastar. *udarek* □ *klofuta* □ *švrk¹*

2. |sunkovit dotik predmeta z drugim predmetom| *udarec vesel ob gladino* □ *udar*

• **udarec strele** □ *strela* □ *udar strele*

GLEJ ŠE prestreči 2♦ | prestrezati 2♦ | servis¹ 2 | ubiti 1 | udar 1, 2 | udariti 1 | vrtniti ♦ 2

udárek -rka m ▶ udarec 1

udáriti -im dov.

1. *koga* |sunkovito se dotakniti koga, navadno z namenom prizadeti bolečino| *Med tepežem ga je udaril po glavi* □ *udrihniti*

□ pog. *boksniti* *Boksnil ga je v trebuh* □ ekspr. *cvenkniti* □ ekspr. *cvrkniti*

Cvrknil ga je po nosu □ ekspr. *česniti* □ ekspr. *čohniti* □ knj.izroč. *duniti*

□ ekspr. *dvigniti roko nad koga* □ ekspr. *dvigniti roko proti komu*

□ neknj. pog. *fokniti* □ ekspr. *hlopniti* □ ekspr. *krcniti* *krcniti koga po roki*

□ ekspr. *kresniti* □ star. *lopiti* □ ekspr. *lopniti* □ star. *loputniti* *loputniti koga po hrbtu* □ ekspr. *mahniti* □ star. *opaliti* □ ekspr. *opiliti* □ ekspr. *oplesti*

Opletel ga je z bikovko □ ekspr. *osliniti* □ ekspr. *osmoliti* □ nar. *otrtniti*

□ ekspr. *pobožati koga s palico* □ ekspr. *počiti* □ ekspr. *primazati* *primazati koga z bičem* □ zastar. *pripaliti* □ nar. *prismukniti* □ pog. *pritegniti* □ pog. *pritisniti* □ ekspr. *tapniti* *Ljubče ga je tapnila po licu*

□ star. *telebiti* □ star. *telebniti* □ ekspr. *treščiti* □ pog. *ubrisati* *Tiho, če ne te ubrišem* □ nar. *učesniti* □ zastar. *udriti* □ pog. *uliti²* *Z vso močjo ga je ulil po obrazu* □ ekspr. *upiliti* □ ekspr. *urezati* *urezati koga čez hrbet* □ star. *useči* □ ekspr. *usekati* □ ekspr. *usmoditi* □ ekspr. *užgati*

□ star. *zadati udarec komu* □ *ploskniti* □ *švrkniti*

2. *po čem* |sunkovito se dotakniti česa, navadno z določenim namenom| *jezno udariti po mizi* □ ekspr. *butniti* *butniti s pestjo po mizi* □ ekspr. *klopniti* *klopniti s praznim vrčem po šanku* □ ekspr. *lopniti* □ ekspr. *trkniti* *S prstom je trknil po tobačnici* □ ekspr. *usekati* □ ekspr. *užgati* □ ekspr. *zamahniti* □ ekspr. *zasekati* *zasekati s palico po tleh* □ ekspr. *zatrepati* *S prsti je zatrepal po mizi* □ *potolči*

3. |v zvezi s strelom zaradi visoke napetosti ob razelektritvi ozračja preskočiti s telesa na telo in povzročiti močen pok| *V drevo je udarila strela* □ *tresniti* □ *treščiti* □ ekspr. *usekati*

4. ekspr. |nenadoma, silovito nastopiti, se pojaviti| *Para udari iz kotla* □ ekspr. *bruhniti* □ ekspr. *buhniti* □ ekspr. *bukniti* □ ekspr. *bušiti*

□ ekspr. *bušniti* □ ekspr. *butniti* □ ekspr. *udariti na dan*

GLEJ ŠE dogovoriti se | napasti¹ 1 | opечатiti | prizadeti³ 1 | vrtniti ♦ 2 | zadeti 1 | zaigrati 1, 3 | zajokati

udáriti jo -im jo dov. ▶ iti 1, 2 | odhiteti | oditi | steči¹ 1

udáriti se -im se dov. |povzročiti si bolečino z udarcem| *Pri padcu se je močno udaril v roko* □ pog. *usekati se*

GLEJ ŠE spopasti se | spreti se

udárjati -am nedov.

1. *koga* |sunkovito se dotikati koga, navadno z namenom prizadeti bolečino| *jezno udarjati koga s palico* □ *udrihati*

Udrihal je, kamor je priletelo □ pog. *boksati* *Boksal ga je v trebuh*

□ ekspr. *buškati* □ ekspr. *krcati* *krcati koga po prstih* □ star. *lopiti*

□ ekspr. *mahati* □ ekspr. *mlatiti* *po kom mlatiti po kom z gorjačo*

□ ekspr. *opletati* *opletati koga z bičem* □ ekspr. *treskati* *treskati koga z vso močjo* □ *ploskati* □ *švrkati*

2. *po čem* |sunkovito se dotikati česa, navadno z določenim namenom| *s pestjo udarjati po vratih* □ ekspr. *mlatiti* *mlatiti s kladivom po žeblju* □ ekspr. *ploskati* *ob kaj ploskati s perilom ob perilnik* □ ekspr. *sekati* *sekati s palico po tleh* □ star. *telebati* *na kaj*

telebati na boben □ ekspr. *trkati* *s prstom trkati po mizi* □ ekspr. *zama-*

hovati *zamahovati s kladivom po razbeljenem železu* □ *tolči*

3. *ob kaj/po čem* |premikajoč se sunkovito se dotikati česa| *Kolesa udarjajo ob tirnice; Dežne kaplje udarjajo po pločevinasti strehi*

□ ekspr. *biti¹* □ ekspr. *bobnati* *na kaj* *Dež bobna na okna* □ ekspr. *copotati*

Cokle copotajo po kamnitem tlaku □ ekspr. *klocati* *Krogel klocajo*

okrog nas □ ekspr. **klopotati** Škornji klopotajo po lesenem podu
 □ ekspr. **nabijati** □ ekspr. **padati** Kaplje padajo po dežniku □ nar. **peliskati**
 Dež peliska po šipah □ ekspr. **plenhati** Krogle plenkajo ob pločevino
 □ ekspr. **škrabljati** Dežne kaplje škrabljajo po šipi □ ekspr. **škrebļjati**
4. |v zvezi s strelo zaradi visoke napetosti ob razelektrivni ozračja
 preskakovati s telesa na telo in povzročati močen pok| **Strele**
 so udarjale v skale □ **treskati** □ ekspr. **sekati** □ ekspr. **urezavati** Strele so
 urezavale □ ekspr. **urezovati** Strele so urezovale □ ekspr. **zasekavati se**
 Bliski so se zasekavali v gozdove
5. s prislovnim določilom, ekspr. |nenadoma, silovito nastopati, se
 pojavljati| **Izpod hriba udarja voda** □ ekspr. **bruhati** □ ekspr. **buhati**
 □ ekspr. **udarjati na dan**

GLEJ ŠE biti¹ 2 | prizadevati 2 | zadevati 1

udárjen -a -o povdk. ▶ čudaški povdk. 2 | ljubiti 2 | neumen¹ ♦

udarjenina -e ž ▶ udarnina

udarnina -e ž med. |poškodba tkiva zaradi udarca ali hujšega
 pritiska| **dobiti močno udarnino** □ med. **kontuzija** □ med. **otolčenina**
 □ med. **udarjenina**

GLEJ ŠE poškodba pp

udáv -a m |zelo velika nestrupena tropska kača| **Napadel ga je**
 udav □ boa

udebelíti -ím dov. ▶ zrediti

udejánjanje -a s ▶ uresničevanje

udejánjati -am nedov. ▶ izvajati 1 | uresničevati

udejánjiti -ím dov. ▶ izvesti² 1 | uresničiti

udéjstviti -ím dov. ▶ izpolniti 2 | izvesti² 1 | uresničiti

udejstvovati -újem nedov. ▶ izvajati 1 | uresničevati

udejstvovati se -újem se nedov. s prislovnim določilom |izraža, da
 kdo tvorno opravlja, izpolnjuje kako delo, kake naloge na
 določenem področju| **znanstveno se udejstvovati** □ **biti dejaven**
 □ **delovati** □ star. **dejstvovati**

GLEJ ŠE delovati 2

údek -dka m ▶ ud

udélati -am dov. ▶ razmesariti

udélati se -am se dov. |po določenem procesu doseči potrebno,
 ustrezno kakovost| **Gnoj se mora udelati** □ **predelati se**

udelávati -am nedov. kaj |z obdelovanjem delati kaj glede na
 lastnosti, obliko boljše, ustreznješe| **udelavati testo** □ **udelovati**

GLEJ ŠE razgrajati | tepsti

udeležba -e ž

1. |dejstvo, da je kdo eden od osebkov kake dejavnosti| **Od**
 njegove udeležbe je marsikaj odvisno □ **udeležitev**

2. |dejstvo, da ima kdo delež pri čem| **pravica do udeležbe pri**
 delitvi dohodka □ zastar. **deležništvo** □ knj.izroč. **participacija**

udeležen -êna -o povdk. **pri čem** |izraža, da je kdo kje navzoč kot
 eden od osebkov kake dejavnosti| **Pri vlomu je bil udeležen tudi**
 on □ pog. **zraven⁴**

udeléženec -nca m |kdor je eden od osebkov kake dejavnosti|
Predsednik je pozdravil vse udeležence sestanka □ zastar. **deležnik**
 □ star. **udeležnik**

♦ **1.** udeleženec ekskurzije □ knj.izroč. ekskurzist **2.** udeleženec izgreda

□ izgrednik **3.** udeleženec izleta □ izletnik **4.** udeleženec kongresa

□ ekspr. kongresist □ ekspr. kongresnik □ ekspr. kongresovec **5.** udeleženec

linčanja □ knj.izroč. linčar **6.** udeleženec pohoda □ pohodnik **7.** ude-

leženec posvetovanja □ knj.izroč. posvetovalec **8.** udeleženec puča

□ knj.izroč. pučist **9.** udeleženec seminarja □ seminarist **10.** udeleženec

tečaja □ knj.izroč. kurzist □ tečajnik **11.** udeleženec vstaje □ vstajnik

12. udeleženec zborovanja □ zborovalec

udeléženka -e ž

• **1.** udeleženka izleta □ izletnica **2.** udeleženka tečaja □ tečajnica

udeležitev -tve ž ▶ udeležba 1

udeléžnik -a m ▶ udeleženec

udelováti -újem nedov. ▶ razgrajati | udelavati

udíhan -a -o prid. ▶ zadihan

udíhati se -am se dov. ▶ zadihati se

udínjati -am nedov. in dov. **koga** |nekdaj jemati, vzeti v službo, navadno

na kmetijo za eno leto| **Ob noven letu uđinjajo nove hlapce in dekle**

□ **udínjevati** □ **udniniti** **Kmečki gospodarji so uđniniti pastirja**

udínjati se -am se nedov. in dov. |hoditi, iti na dnino| **udínjati se**

pri kmetih za hrano □ **udínjevati se** □ **udniniti se**

udínjeváti -újem nedov. ▶ uđinjati

udínjeváti se -újem se nedov. ▶ uđinjati se

udírati se -am se nedov.

1. |pod pritiskom, težo pomikati se v navpični smeri navzdol|
Leđ se udíra □ **podajati se**

2. |zaradi dotrajanosti, poškodovanosti spreminjati položaj v
 smeri navpično navzdol| **Streha se udíra** □ ekspr. **sesedati se**

GLEJ ŠE ugrezati se 1, 2, 3

údnica -e ž ▶ protin

udnina -e ž ▶ članarina

udniniti -ím dov. ▶ uđinjati

udniniti se -ím se dov. ▶ uđinjati se

udóben -bna -o prid. |ki pri uporabi daje občutek ugodja|

udobna obleka □ nekjn. pog. **komod** □ nekjn. pog. **komoden** □ star. **zložen**

zložen naslanjač

GLEJ ŠE lagoden

udobíti -ím dov. ▶ prejeti 1 | pridobiti 1

udóbjje -a s

1. |kar pri uporabi daje občutek ugodja| **odpovedati se udobju**

□ ekspr. **komfort** □ ekspr. **udobnost** **uživati udobnosti mestnega življenja**

2. |stanje, za katero je značilen obstoj materialnih dobrin, ki
 zadovoljujejo potrebe povprečnega človeka po ugodju| **skrbeti**

za udobje koga □ **udobnost** □ knj.izroč. **udobstvo**

udóbnjež -a m ▶ leni¹

udóbnost -i ž ▶ udobje 1, 2

udobrovóljiti -ím dov. **koga** |narediti, povzročiti, da kdo

postane dobre volje| **S svojimi šalami je vsakogar udobrovóljil**

□ knj.izroč. **odobrovoljiti** □ knj.izroč. **razpoložiti** □ pog. **spraviti v dobro razpo-**

loženje □ pog. **spraviti v dobro voljo**

udobrovóljiti se -ím se dov. |izraža, da kdo postane dobre

volje| **Ob dobri jedači in pijači so se kmalu udobrovóljili**

□ knj.izroč. **odobrovoljiti se**

udóbstvo -a s ▶ udobje 2

udomačeváti -újem nedov. kaj |delati, da postane kaka divja

žival domača žival| **Človek je od nekđaj uđomačeval divje živali**

□ knj.izroč. **domačiti**

udomačeváti se -újem se nedov. ▶ prilagajati se 1

udomáčiti se -ím se dov. ▶ prilagoditi se 1

udómiti -ím dov. ▶ poročiti¹ 2

udómiti se -ím se dov. ▶ naseliti se

udòr -ôra m ▶ jama 1 pp | udorina 1 | udrtje

udorína -e ž

1. |vdolbina, jama, nastala zaradi udrtja tal, zemlje|

Nad opuščnim rudnikom je nastala udorina □ **udor**

2. |gmota zemlje, kamnine, nastala zaradi udrtja| **Udorina**

je zajezila hudournik □ **udrtina**

udréti jo udrém jo dov. ▶ odhiteti | steči¹ 1

udréti se udrém se dov.

1. |pod pritiskom, težo pomakniti se v navpični smeri navzdol|
Leđ se je uđrl □ **podati se**

2. |zaradi dotrajanosti, poškodovanosti spremeniti položaj v smeri navpično navzdol| *Del strehe se je udrl* □ *podati se Leseni strop se je od starosti podal* □ ekspr. **počepniti** *Bajta bo ob prvem deževju počepnila* □ ekspr. **sesesti se** □ ekspr. **ugrezniti se**

GLEJ ŠE **ugrezniti se** 1, 2, 3 | **uliti se** 1

udrihati -am nedov. ► kritizirati | tolči | udarjati 1

udrihniti -em dov. ► skritizirati | udariti 1

údríti -im dov. ► udariti 1

udrtína -e ž ► udorina 2

udrtje -a s |dejestvo, da se kaj pod pritiskom, težo pomakne v navpični smeri navzdol| *udrtje ledu na ribniku* □ **udor**

udruženje -a s ► združenje

udržán -a -o prid. ► zadržán¹ 1, 2, 3

udržánost -i ž ► zadržánost 1, 2

udržáti -ím dov. ► zadržati 1

udržljív -a -o prid. ► zadržán¹ 1

udúšati -am nedov. ► dušiti 2 | zadrževati 2

udúšati se -am se nedov. ► dušiti se¹

uduševáti -újem nedov. ► dušiti 2 | zadrževati 2

uduševáti se -újem se nedov. ► dušiti se¹

udušíti -ím dov. ► pogasiti | spiti | ugasniti 1 | uglušiti | zadržati 4 | zadušiti 1, 2 | zatreti

udušljív -a -o prid. ► zadušljív

udvárjati -am nedov. ► dvoriti

udvárjati se -am se nedov. ► laskati se

udvorljív -a -o prid. ► dvorljív

udvorljívec -vca m ► dvorljívec | občudovalec

udvorljívo prisl. ► dvorljivo | vljudno

udvorljívost -i ž ► dvorljivost | vljudnost

úf razpolož. medm.

1. |izraža zoprnost| *Uf, kakšna vročina* □ **bu** □ **fi** □ **pu** □ **puh**³

2. |izraža nejevoljo| *Uf, kakšna si* □ **ho**² □ **na**² □ **ta**³ *Ta, ta, ta, pa smo spet tam* □ **ts** □ **uh** □ **uj**

GLEJ ŠE **oh**

ugájati -am nedov.

1. s smiselnim osebkom v dajalniku |biti tak, da ustreza okusu, željam, zahtevam koga| *Dekle je vsem ugajalo; Igra jim je ugajala* □ **biti všeč** □ star. **biti po čudi** □ knj.izroč. **biti pogodu** □ knj.izroč. **biti povšeč**

□ knj.izroč. **biti povšeči** □ zastar. **dopadati** □ neknj. pog. **dopasti se**

□ zastar. **ljubiti** *Vzemi to, kar ti ljubi* □ knj.izroč. **prijati** *Črnolaske so mu zmeraj prijale* □ ekspr. **rad videti** *Vsak rad vidi, da so ljudje prijazni z njim*

2. s smiselnim osebkom v dajalniku |biti tak, da vzbuja odobravanje, strinjanje| *Vaš nasvet mi ugaja* □ **biti všeč** □ knj.izroč. **biti pogodu**

□ knj.izroč. **biti povšeč** □ knj.izroč. **biti povšeči** □ star. **dobriti** □ zastar. **dopadati**

□ neknj. pog. **dopasti se**

GLEJ ŠE **prijati** 2

ugániti in **ugániti** -em dov. ► rešiti 3•2 | ugotoviti

ugániti se in **ugániti se** -em se dov. ► izogniti se 1, 4

ugánjati -am nedov. ► delati 2 | norčevati se | razgrajati |

šaliti se 1 | **ugibati**

uganjeváti -újem nedov. ► govoriti 1 | premišljevat 2 | **ugibati**

ugánka -e ž |kratko besedilo za razvedrilo, zabavo, ki duhovito opisuje stvar, ki jo je treba uganiti| *brati uganke* □ knj.izroč. **enigma**

□ zastar. **ugib** □ knj.izroč. **zagonetka** □ star. **zastavica**²

GLEJ ŠE **rešiti** 3•2 | **ugankar**

ugánkar -ja m |kdor rešuje uganke| *navdušen ugankar* □ **reševalec**

ugank □ knj.izroč. **ugibalec** **ugank**

ugáski -ov m mn. |pogašeni delci premoga| *odvažati ugaske* □ **leš** *posuti atletsko stezo z lešem*

ugásel -sla -o prid. ► **neizrazit** 2

ugasíti -ím dov. ► izključiti 1 | pogasiti ♦ | ugasniti 1, 2 | zakaliti²

ugásli -a -o prid. |ki je prenehal goreti| *ugasla sveča*

□ **ugasnjeni** □ **ugašeni**

GLEJ ŠE **vulkan** ♦³

ugásniti -em dov.

1. *kaj* |narediti, da kaj preneha goreti| *ugasniti petrolejko*

□ **ugasíti** □ ekspr. **udušiti** *udušiti cigareto* □ knj.izroč. **utrniti** □ **upihnniti**

|s pihom, pihanjem ugasniti| *upihnniti svečo* ■ protip. **prižgati**

2. |prenehati goreti| *Sveča je ugasnila* □ **dogoreti** □ **izgoreti**

□ knj.izroč. **pogasniti** □ knj.izroč. **ugasiti** □ knj.izroč. **utrniti**

□ knj.izroč. **zgasniti**

3. |narediti, da kaj preneha svetiti| *ugasniti luč*

□ knj.izroč. **zgasniti** ■ protip. **prižgati**

GLEJ ŠE **izginiti** 1 | **izključiti** 1 | **izumreti** | **miniti** 3 | **prenehati** 2 | **prižgati** 1, 2 | **utihnniti** 1

ugásnjeni -a -o prid. ► **ugasli**

ugasováti -újem nedov. ► **ugašati** 2

ugášanje -a s ► **dogorevanje** | **umiranje**

ugašáti -am nedov.

1. *kaj* |delati, da kaj preneha goreti| *ugašati sveče* □ **utrinjati**

□ **upihovati** ■ protip. **prižgati**

2. |prenehavati goreti| *Sveča ugaša* □ **dogorevati** □ **izgorevati**

□ **ugaševati** □ knj.izroč. **gasiti se** *Iskre so se gasile v noči* □ knj.izroč. **gasniti**

□ knj.izroč. **pojemat** □ star. **ugasovati**

3. ekspr. |izgubljati močen sijaj, svetlobo| *Sonce zahaja in ugaša*

□ **temneti** □ knj.izroč. **bledeti** *Zarja blede* □ pesn. **dogorevati** *Zvezde dogorevajo* □ knj.izroč. **izplamenevati** *Zarja izplameneva* □ knj.izroč. **medlet**

□ knj.izroč. **omedlevati** □ knj.izroč. **otemnevati** □ knj.izroč. **pogašati** *Zarja pogaša* □ knj.izroč. **potemnevati** □ knj.izroč. **temniti se** □ knj.izroč. **zatemnevati** □ knj.izroč. **zbledevati**

GLEJ ŠE **dogorevati** | **gasiti** ♦ | **izginjati** 1, 3 | **izključevati** 1 | **minevati** 2 | **prižgati** 1, 2 | **umirati**

ugašéni -a -o prid. ► **ugasli**

ugaševáti -újem nedov. ► **izključevati** 1 | **ugašati** 2

ugib -a m ► **rešiti** 3•2 | **uganka**

ugibálec -lca m ► **ugankar**

ugibati -am nedov. *kaj* |prizadevati si ugotoviti naključno, po intuiciji, na podlagi nekaterih podatkov| *Ugibal je njene misli*

□ **uganjevati** □ zastar. **uganjati**

GLEJ ŠE **govoriti** 1 | **premišljevat** 2

ugíniti -em dov. ► **poginiti**

uglábljati -am nedov. ► **poglabljati**

ugláditi -im dov. ► **izboljšati** 3 | **pomiriti** ♦ | **zgladiti** 1

uglájati -am nedov. ► **gladiti**

uglájén -a -o prid. ► **vljuden** 1, 2

uglájeno prisl. ► **vljudno**

uglájénost -i ž ► **vljudnost**

uglajeváti -újem nedov. ► **gladiti**

uglasíti -ím dov. *kaj* |naravnati glasbilo na določeno tonsko višino| *uglasiti klavir* □ knj.izroč. **intonirati** □ star. **ubrati**

GLEJ ŠE **uskladiti**

uglášati -am nedov. ► **uglaševati**

uglašén -éna -o prid. ► **skladen**¹

uglašéni -a -o prid. ► **usmerjeni**

uglašénost -i ž ► **skladnost** 2

uglaševálec -lca m |kdor uglašuje glasbene instrumente| *uglaševalec klavirjev* □ zastar. **ubiralec**

uglaševálni -a -o prid. ► **piščal** ♦

uglaševálnik -a m elektr. |visokofrekvenčni del sprejemnika za uglaševanje, nastavljanje sprejemnika na frekvenco oddajnika| *uglaševálnik radijskega sprejemnika* □ elektr. **tuner** □ elektr. **uglaševalo**

uglaševálo -a s ► uglaševalnik

uglaševáti -tjem nedov. *kaj* |naravnati glasbilo na določeno tonsko višino| *uglaševáti klavir* □ **uglašati** □ knj.izroč. **intonirati**

□ star. **ubirati**

GLEJ ŠE usklajevati

ugléd -éda m |zelo dobro mnenje, ki ga ima več ljudi o kom zaradi njegovih lastnosti, dejanj| *Njegov ugléd se je povečal*

□ **sloves** □ vznes. **čast** □ ekspr. **ime** □ knj.izroč. **renome** □ knj.izroč. **reputacija**

◆ **imeti ugléd** □ biti ugleden □ imeti renome

GLEJ ŠE diskreditiran

uglédati -am dov. ► iziti | roditi se | zagledati

uglédén -dna -o prid. ► precejšnji | ugléd ◆ | velik 3

uglédnež -a m ekspr. |človek, o katerem ima zelo dobro mnenje več ljudi zaradi njegovih lastnosti, dejanj| *upoštevati stališče uglédnežev* □ knj.izroč. **imenitnež** □ knj.izroč. **imenitnik** □ knj.izroč. **prominencia** □ knj.izroč. **prominent** □ knj.izroč. **prominentnik** □ ekspr. **uglednik**

GLEJ ŠE veljak

uglédni -a -o prid. |o katerem ima zelo dobro mnenje več ljudi zaradi njegovih lastnosti, dejanj| *uglédni gost* □ ekspr. **imenitni**

□ star. **predstavni** □ knj.izroč. **prominentni** □ ekspr. **veleugledni**

□ zastar. **zastavni**

GLEJ ŠE praznični

uglédnik -a m ► uglédnež | veljak

uglobína -e ž ► vdolbina

uglobíti -ím dov. ► poglobiti

uglušíti -ím dov. *kaj* |povzročiti, da se kaj ne sliši| *Preproga uglúši korake* □ **udušiti**

GLEJ ŠE oglušiti

ugnáti užênem dov. ► premagati 1 | utruditi

ugnédziti se -im se dov. ► namestiti se | naseliti se

ugnojêni -a -o prid. ► zagnojeni

ugnojíti -ím dov. ► pognojiti

ugnojíti se -ím se dov. ► zagnojiti se

ugodíti -ím dov. ► izgoditi | izgoditi ◆ | ustreči

ugódje -a s |stanje, ko so v pravi meri zadovoljene zlasti čutne potrebe koga| *čúti veliko ugódje* □ zastar. **blagočútje** □ zastar. **blagougódje** □ zastar. **samougódje**

ugodljív -a -o prid. ► ustrežljiv

ugódni -a -o prid. |ki zaradi skladnosti svojih lastnosti, značilnosti s hotenjem, željami koga omogoča uspešno uresničitev določenega dejanja| *čákati na ugódni trenutek* □ publ. **prikladni** □ zastar. **priložni**

ugódnost -i ž navadno s prilastkom |kar je za koga ugodno|

užívati številne ugódnosti □ knj.izroč. **beneficij** □ knj.izroč. **beneficija**

□ knj.izroč. **boniteta** □ knj.izroč. **predpravica** □ ekspr. **privilegij**

ugojíti se -ím se dov. ► zrediti se

ugonábljati -am nedov. ► uničevati 1, 4, 5

ugonábljati se -am se nedov. ► uničevati se

ugonóbítev -tve ž ► uničenje

ugonóbíti -ím dov. ► uničiti 4, 5

úgor -ja m ► ogor

ugostíti se -ím se dov. ► nastaniti se

ugotávljati -am nedov. *kaj* |z razmišljanjem, raziskovanjem prihajati do določenih dejstev| *ugotávljati dejansko stanje*

□ **odkrivati** □ **prepoznavati** □ **spoznavati** □ knj.izroč. **doganjati**

□ knj.izroč. **iznajdevati** □ knj.izroč. **iznajdovati** □ knj.izroč. **konstatirati**

□ knj.izroč. **povzemati** *iz česa* *Iz njegovih besed povzema, da ima*

precej težav □ knj.izroč. **presojati** *po glasu presojati, kdo govori*

□ knj.izroč. **razbirati** □ knj.izroč. **razvidevati**

GLEJ ŠE prepoznavati 1

ugotóvek -vka m ► izvid | ugotovitev

ugotovítev -tve ž |kar kdo v zvezi s kom, čim ugotovi|

s študijem okoliščin dogodka priti do zanimivih ugotovitev

□ **spoznanje** □ knj.izroč. **dognanje** □ knj.izroč. **domisel** □ knj.izroč. **doznanje**

□ star. **doznanek** □ knj.izroč. **konstatacija** □ knj.izroč. **ugotovok** □ **opažanje** ↗

GLEJ ŠE dognanje

ugotovíti -ím dov. *kaj* |z razmišljanjem, raziskovanjem priti do določenih dejstev| *ugotovíti vzroke kakega stanja* □ knj.izroč. **dognati**

Veliko je premišljal, a dognati ni mogel ničesar □ ekspr. **dokopati se**

do česa dokopati se do dejstev □ knj.izroč. **domozgati** □ ekspr. **dotipati**

se do česa □ star. **doznati** □ ekspr. **izmodrovati** □ zastar. **iznajti** *Čez čas*

boš že iznašel, da ta človek ni dobronameren □ knj.izroč. **izslediti**

□ pog. **iztuhati** □ knj.izroč. **konstatirati** □ knj.izroč. **odbrati** *Iz njenega*

razburjenega pripovedovanja je komaj odbral, kaj hoče

□ knj.izroč. **odčitati** □ ekspr. **odkriti** □ knj.izroč. **opaziti** □ pog. **pogrnati**

□ neknj. pog. **poštudirati** □ pog. **potuhati** □ knj.izroč. **povzeti** *iz česa* *Iz*

pogovora je povzel, da je vdova □ knj.izroč. **prepoznati** □ knj.izroč. **pre-**

sediti *Po glasu sem presodil, da je on* □ knj.izroč. **pretehati**

□ ekspr. **pritiipati se do česa** □ knj.izroč. **razbrati** □ star. **razsoditi**

Ne da se razsoditi, koliko je resnice v tem □ knj.izroč. **razvideti**

□ star. **seznati** □ ekspr. **skombinirati** □ star. **uganiti** □ star. **utrditi**

utrditi dejstva □ ekspr. **videti** □ pog. **zgruntati**

GLEJ ŠE prepoznati 1 | spoznati

ugotovítveni -a -o prid. ► sodba ◆7

ugovárjati -am nedov. *komu* |z besedami izražati nasprotujoče stališče do izjave, mnenja drugega| *ugovárjati nadrejenemu*

□ **oporekati** □ knj.izroč. **kontestirati** □ nar. **pregovarjati** □ zastar. **prerekati**

□ **odgovarjati** ↗

ugóvor -a m |z besedami izraženo nasprotujoče stališče do izjave, mnenja drugega| *dopúščati ugóvore* □ publ. **prigovor**

□ knj.izroč. **priziv**

ugrabíti in ugrábiti -im dov. ► prijeti 2 | vzeti 2

ugrábljati -am nedov. ► jemati 1

ugréti ugrêjem dov. ► ogreti 1, 2

ugréti se ugrêjem se dov. ► ogreti se 1, 2

ugréti si ugrêjem si dov. ► ogreti si

ugrétje -a s ► ogetje

ugrévati -am nedov. ► ogrevati

ugrévati se -am se nedov. ► segrevati se

ugrézati se -am se nedov.

1. |zaradi lastne teže pomikati se v navpični smeri navzdol| *Tla*

so se počasi ugrezala □ **udirati se** □ knj.izroč. **grezati** □ ekspr. **pogrezati se**

2. *v kaj* |zaradi lastne teže prodirati v navpični smeri navzdol v

kaj | *Kolesa se ugrezajo v zemljo* □ **udirati se** □ knj.izroč. **zagrezati**

□ knj.izroč. **zgrezati se**

3. |pod pritiskom, težo spreminjati obliko v smeri navpično

navzdol| *Pod njegovo težo se je žimnica ugrezala* □ **udirati se**

□ ekspr. **pogrezati se**

GLEJ ŠE pogrezati se

ugréniti se -em se dov.

1. |zaradi lastne teže pomakniti se v navpični smeri navzdol|

Tla so se ugreznila □ **udreti se** □ ekspr. **pogrezniti se**

2. *v kaj* |zaradi lastne teže prodreti v navpični smeri navzdol v

kaj | *Kolesa so se ugreznila v zemljo* □ **udreti se**

3. |pod pritiskom, težo spremeniti obliko v smeri navpično

navzdol| *Pod njegovo težo se je žimnica ugreznila* □ **podati se** □ **udreti se**

GLEJ ŠE poglobiti se | pogrezniti se | udreti se 2

ugrísti ugrizem dov. ▶ ugrizniti 1, 2

ugriz -a m |povzročitev rane, poškodbe z zasaditvijo zob v kaj|

ugriz vznemirjenega psa □ knj.izroč. griz

GLEJ ŠE pik¹

ugrizljiv -a -o prid. ▶ nenaklonjen | osoren | popadljiv

ugrizni -a -o prid. ▶ rana ♦6

ugriznina -e ž ▶ rana ♦6

ugrizniti -em dov.

1. kaj/v kaj |zasaditi zobe v kaj in jih stisniti z namenom to pojesti| *Ko je ugriznil kruh, se mu je odlomil zob; ugrizniti v jabolko* □ *zagrizniti* □ ekspr. *hrustniti* *Odlomil si je kos hlebca in hrustnil vanj* □ star. *ugrísti* □ star. *ujesti* □ ekspr. *zagristi*

2. kaj |z zasaditvijo in s stiskom zob povzročiti komu rano, bolečino| *Pes je ugriznil otroka* □ ekspr. *šavsiniti* □ star. *ugrísti* □ star. *ujesti*
GLEJ ŠE pičiti | pojesti 1 | zbsti 4

ugrizovati -újem nedov. v kaj |zasajati zobe v kaj in jih stiskati z namenom to pojesti| *ugrizovati v jabolko* □ *zagrizovati*

GLEJ ŠE jesti 1

uh medm. ▶ fuj | joj² 1 | oh | uf 2

uháč -a m ▶ dolgouhec | osel | zajec 1

uhajáč -a m ▶ dezertar

uhajati -am nedov. |kljub nasprotovanju naskrivaj, neopazno iti, odhajati| *pogosto uhajati od doma* □ ekspr. *bežati* □ knj.izroč. *utekati*

GLEJ ŠE iztekati | lesti 3 | odhajati pp

uhajavec -vca m ▶ dezertar

uhàn -ána m |okrasni predmet za nošenje na ušesnih mečicah| *prstan in uhani* □ knj.izroč. *naušnica* □ ekspr. *uhanček*

uhánček -čka m ▶ uhan

úharica -e ž

• zool. velika uharica □ zastar. vir

GLEJ ŠE ptica pp 7

úhast -a -o prid. ▶ uhat

uhàt -áta -o prid. |ki ima velika, dolga ušesa, velike, dolge uhlje|

uhata žival □ *uhljat* □ knj.izroč. *uhast* □ knj.izroč. *uhljast*

uhátec -tca m ▶ osel

uháti -ám nedov. ▶ uhljati

úhelj úhlja m |zunanji del ušesa| *prijeti se za uhelj* □ *uho*

□ ekspr. *uheljč* □ ekspr. *uheljček* □ ekspr. *ušesce* □ ekspr. *ušesek*

GLEJ ŠE uho 2

úheljc -a m ▶ uhelj

úheljček -čka m ▶ uhelj | uho 2

uhitéti -ím dov. ▶ prehiteti | uiti | ujeti² 3

uhljáč -a m ▶ dolgouhec | osel | zajec 1

úhljast -a -o prid. ▶ uhat

uhljàt -áta -o prid. ▶ uhat

uhljáti -ám nedov. |držati za uho, uhelj in stresati| *Začel ga je*

lasati in uhljati □ *uhati*

uhó ušesa s

1. |čutilo za sluh in ravnotežje| *oko in uho* □ ekspr. *ušesce*

□ ekspr. *ušesek*

2. |zunanjemu delu ušesa podobni del kake priprave z

luknjo za držanje, nameščanje česa| *prijeti skaf za ušesa* □ *uhelj*

□ ekspr. *uheljček*

♦ šivankino uho □ igelno uho □ knj.izroč. igleno uho

GLEJ ŠE gornik² • |kaznovati | navihan • | neizkušen povdk. 2 | neubogljiv • | oklofutati | povleči • 2 | prebrisan • | prerast | prisluhniti | prisluškovati | šepniti • | uhelj | zastriči • | zvenenje •

uhójen -a -o prid. ▶ ustaljen

uhú posnem. medm. |posnema glas sove| *Uhu, uhu, se je oglašala*

sova □ *hu* □ *huhu* □ *huj* □ *u* □ *uhuhu*

uhuhú medm. ▶ u | uhu

uíti uídem dov. |kljub nasprotovanju, prepovedi naskrivaj,

neopazno iti, oditi| *uiti od doma* □ knj.izroč. *odbežati* □ ekspr. *odcvirnati*

ti jo □ ekspr. *odfrleti* □ ekspr. *pobegniti* □ pog. *pobrisati jo* □ pog. *pocvirnati*

jo □ ekspr. *popihati jo* □ star. *uhiteti* □ ekspr. *upetati* □ knj.izroč. *uteči*

□ knj.izroč. *zbegniti* □ ekspr. *zbežati*

GLEJ ŠE izogniti se 2, 3 | izteči | odhiteti | ubežati

új medm. ▶ oh | uf 2

újasniti -ím dov. ▶ ožariti 2 | razjasniti²

újčkati -am nedov. *koga* |s premikanjem lastnega telesa gugati koga z namenom pokazati mu posebno naklonjenost| *ujčkati dojenčka*

□ otr. *ajati* □ knj.izroč. *gugati* □ nar. *hupkati* □ knj.izroč. *pogugavati* □ nar. *uj sati*

GLEJ ŠE razvajati

újčkati se -am se nedov. ▶ gugati se

újec -jca m ▶ stric 1

ujéda -e ž ▶ ptica ♦3

ujédanka -e ž ▶ jedkanica

ujédati -am nedov. ▶ mučiti 3 | ogrizovati | pikati | žaliti 2

ujédati se -am se nedov. ▶ jeziti se 1 | prepirati se | prerekati se | razburjati se

ujedàv -áva -o prid. ▶ popadljiv

ujédanka -e ž ▶ jedkanica

ujedíniti -im dov. ▶ spraviti 2 | združiti

ujedínjenje -a s ▶ združitev

ujedkovina -e ž ▶ jedkanica

ujedljív -a -o prid. ▶ piker | popadljiv | zajedljiv

ujedljívec -vca m ▶ zajedljivec

ujedljívi -a -o prid. ▶ kača •

ujedljívost -i ž ▶ zajedljivost

ujédni -a -o prid. ▶ ptica ♦3

ujéma -e ž ▶ asonanca • | rima

ujemální -a -o prid. ▶ prilastek pp 2 | prilastek • 2

ujémanje -a s |dejstvo, da kaj s čim drugim sestavlja

urejeno, prijetno celoto| *ujemanje barv* □ *skladanje* □ *skladnost*

□ knj.izroč. *soglasje* *soglasje med vsebino in obliko* □ knj.izroč. *sozvanjanje*

□ knj.izroč. *sozvočje*

ujémati -am nedov. ▶ loviti 2

ujémati se -am se nedov.

1. s čim |izraža, da kaj s čim drugim sestavlja urejeno, prijetno

celoto| *Barve vzorca se ujemajo s podlago* □ *biti skladen* □ *skladati*

se □ *vključevati se v kaj* *Naselje se neopazno vključuje v pokrajino*

□ knj.izroč. *biti v skladju* □ publ. *biti v skladu* □ knj.izroč. *biti v soglasju*

□ ekspr. *družiti se* □ knj.izroč. *harmonirati* □ pog. *iti skupaj* *Barvi gresta*

dobro skupaj □ knj.izroč. *soglašati* *Torbica in čevlji morajo soglašati z*

obleko □ knj.izroč. *strinjati se* □ knj.izroč. *ubirati se* □ publ. *vklapljati se v kaj*

Dvorec se slikovito vklaplja v podeželsko okolje □ star. *zlagati se¹*

2. s kom |izraža, da je kdo s kom pri kaki dejavnosti, ob

skupnem bivanju v takem odnosu, da ni medsebojnega naspro-

totovanja, motenj| *ujemati se s sorodniki* □ star. *bogati se* □ nar. *pobirati se*

□ knj.izroč. *skladati se* □ star. *vzeti se skupaj* □ star. *zlagati se¹*

GLEJ ŠE soglašati 1

ujésti ujém dov. ▶ pičiti | požreti | ugrizniti 1, 2 | zbsti 4

ujét -a -o prid. ▶ aretiran

ujéti¹ -ega m ▶ ujetnik

ujéti² ujámem dov.

1. kaj |prijeti, zgrabiti kaj, kar se odmika, približuje| *Komaj je*

ujel klobuk, ki ga je odnesel veter; ujeti žogo □ *uloviti*

2. kaj |z iskanjem, zasledovanjem priti do živali z določenim

namenom| *Lovci so ujeli nekaj zajcev in fazanov; ujeti metulja*

□ *uloviti* □ zastar. *zasačiti* □ star. *zateți*

3. koga | tekoč za kom, ki se hitro oddaljuje, prijeti ga, priti do njega | *ujeti bežečega* □ *uloviti* □ star. *uhiteti* □ nar. *zaloviti*

4. koga | z iskanjem, zasledovanjem priti do koga in mu odvzeti svobodo | *ujeti pobeglega kaznjenca* □ *uloviti* □ pog. *dobiti* □ ekspr. *dobiti koga v pest* □ nar. *zaloviti* □ zastar. *zasačiti* □ star. *zateti* □ ekspr. *zgrabiti*

5. koga ekspr. | biti uspešen v prizadevanju priti v stik, sestati se s kom, ki se težko dobi | *ujeti profesorja za podpis* □ pog. *dobiti* □ ekspr. *uloviti*

6. kaj | biti uspešen v prizadevanju ne zamuditi prometnega sredstva | *Če pohiitte, boste vlak še ujeli* □ pog. *dobiti* □ ekspr. *uloviti*

7. koga ekspr. | s svojim nastopom, pojavitvijo povzročiti, da pride kdo v položaj, ki se mu s hitenjem želi izogniti | *Glejte, da vas ne ujame nevihta* □ ekspr. *dobiti* □ ekspr. *prehitei* □ ekspr. *uloviti*

GLEJ ŠE dohiteti | fotografirati | posodobiti se | prehladiti se | prestreči 1 | prevarati 1 | razumeti 1 | zalotiti | zaslužiti | zaznati 1

ujétje -a s ► ujetništvo

ujétnik -a m | človek, ki mu je odvzeta svoboda gibanja | *osvoboditi ujetnika* □ *ujeti*¹

◆ vojni ujetnik □ zastar. vojni jetnik

ujétništvo -a s | stanje koga, ki postane, je ujetnik | *Njegovo ujetništvo je trajalo pet mesecev* □ zastar. *ujetje uiti iz ujetja*

◆ vojno ujetništvo □ zastar. vojno jetništvo

ujezíti -im dov. ► razjeziti

ujezítiti se -im se dov. ► razjeziti se

ujezljív -a -o prid. ► razjezljiv

újma -e ž ► nesreča 1•1

újna -e ž ► teta 1, 2

újsati -am nedov. ► ujčkati

újsati se -am se nedov. ► gugati se

ujúžen -a -o prid. ► ojužen

ujúžiti se -im se dov. ► ojužiti se

úk -a m ► nasvet | pouk 1•7 | učenje

ukalítí¹ -im dov. ► skaliti¹

ukalítí² -im dov. ► zakaliti²

ukániti -im dov. ► ogoljufati | prevarati 1

ukániti se -im se dov. ► prevarati se

úkanje -a s ► vriskanje

ukanljív -a -o prid. ► prebrisan | varljiv

úkati -am nedov. ► vriskati

ukàz -áza m

1. |izrazitev volje, da kdo mora uresničiti kako dejanje| *čakati na ukaz za odhod* □ *povelje* □ pog. *komanda* □ zastar. *povelek*

2. |kar se ukaže, ukazuje| *Tvoj ukaz bom izpolnil* □ *zapoved* □ zastar. *rek*

ukázati in ukazáti ukážem dov. *kaj* |izraziti voljo, da kdo mora uresničiti kako dejanje| *Ukazal jim je sestí; Ukazal je, da morate takoj na pot* □ *veleti* □ knj.izroč. *dati* *Dal je poklicati k sebi služabnike* □ knj.izroč. *reči* *Rekel jim je oditi* □ pog. *zakomandirati* *Otroci spat, je zakomandirala* □ knj.izroč. *zapovedati*¹ □ star. *zaukazati*

GLEJ ŠE naročiti 1

ukazljív -a -o prid. ► ukazovalen

ukazljívo prisl. ► ukazovalno

ukazoválec -lca m ekspr. |kdor ukazuje| *posmehovati se ukazovalcu* □ knj.izroč. *zapovednik* □ ekspr. *zapovedovalec*

ukazoválen -lna -o prid. |ki (rad) izraža voljo, da kdo mora uresničiti kako dejanje| *ukazovalen človek* □ *zapovedovalen* □ star. *ukazljív* □ zastar. *zapoveden* □ knj.izroč. *zapovedljív*

ukazoválnó nač. prisl. |izraža, da se v dejanju kaže ukazovalnost| *Pojdi že, je rekel ukazovalno* □ *ukazujoče* □ *zapovedovalno* □ *zapovedujoče* □ star. *ukazljivo* □ knj.izroč. *zapovedljivo*

ukazovánje -a s |izražanje volje, da kdo mora uresničiti kako dejanje| *upreti se ukazovanju* □ *velevanje* *velevanje in prepovedovanje* □ *zapovedovanje* □ pog. *komandiranje*

ukazováti -újem nedov.

1. *komu* |izražati voljo, da kdo mora uresničiti kako dejanje| *ukazovati vojaku* □ *velevati* □ *zapovedovati* *V tej hiši zapoveduje žena* □ ekspr. *imeti na vajetih koga* □ ekspr. *imeti oblast nad kom* □ pog. *komandirati* □ ekspr. *sedeti na vratu* □ ekspr. *sedeti za vratom* □ star. *zaukazovati*

2. |imeti položaj, ki omogoča izražati tako voljo| *Kdo tu ukazuje: jaz ali ti* □ *zapovedovati* □ pog. *komandirati*

ukazujóče prisl. ► ukazovalno

ukazéžljen -jna -o prid. ► vedoželjen

ukazéžljnost -i ž ► vedoželjnost

úki úkov m mn., mn. v sin. nizu ► študij

ukínitev -tve ž ► razpustitev

ukíniti -em dov. *kaj* |odločiti, da kaj preneha delovati, poslovati| *ukiniti poslovno enoto* □ *likvidirati*

GLEJ ŠE odpraviti | razveljaviti 1

ukísati -am dov. ► skisati

uklánjanje -a s ► podrejanje

uklánjati -am nedov. ► podrejati si | pripogibati | sklanjati 1

uklánjati se -am se nedov. ► podrejati se | priklanjati se 1 | umikati se 1 | vdajati se 2

ukláti ukóljem dov. ► pičiti

ukléščeni -a -o prid. ► kila¹ •2

ukléščiti -im dov. *kaj* |narediti, da pride kaj v položaj, ko se zaradi stiska z dveh ali več strani ne more več premikati| *Z nogami mu je ukleščil trup in ga začel stiskati* □ ekspr. *prikleščiti*

□ knj.izroč. *zakleščiti*

GLEJ ŠE obkoliti

uklétev -tve ž ► uročenost

ukléti ukólnem dov. ► uročiti | zakleti 2

ukléťje -a s ► uročenost

ukléťost -i ž ► uročenost

uklòn -òna m fiz. |pojav, da se valovanje v bližini izvirov in ovir ne širi premo| *uklon svetlobe* □ fiz. *difrakcija*

GLEJ ŠE obremenitev •4

ukloníti uklónim dov. ► podrediti se | podrediti si | pripogniti | skloniti | upogniti 1

ukloníti se¹ uklónem se dov. ► izogniti se 2, 4 | prikloniti se 1

ukloníti se² uklónim se dov. ► podrediti se | prikloniti se 1, 2 | umakniti se 1 | upogniti se | vdati se 3

uklonljív -a -o prid. |ki se ga da podrediti| *uklonljiv uslužbenec* □ knj.izroč. *podredljív* □ ekspr. *upogljív*

uklonljívost -i ž |dejstvo, da se koga da podrediti| *Od njega je pričakoval upornost, ne pa uklonljivost* □ knj.izroč. *podajnost*

□ knj.izroč. *podredljivost* □ ekspr. *upogljivost*

uklónski -a -o prid. ► obremenitev •4

ukóčiti se -im se dov. ► odreveniti

ukončáti -ám dov. ► pomoriti | uničiti 1

ukoreníčiti se -im se dov. ► ukoreniniti se 1, 2

ukoreníniti se -im se dov.

1. |pognati korenine v zemljo| *Potaknjenc se je že ukoreninil*

□ *zakoreniniti se* □ knj.izroč. *ukoreníčiti se*

2. ekspr. |postati notranje, čustveno tesno povezan s čim| *Nikjer se ni mogel ukoreniniti* □ *zakoreniniti se* □ knj.izroč. *ukoreníčiti se*

ukorenínjati se -am se nedov. ► koreniniti

ukorenínjenec -nca m ► rastlina •21

ukorenínjeni -a -o prid. ► rastlina •21

ukoristiti -im dov. ▶ izkoristiti 1

ukoristiti se -im se dov. ▶ okoristiti se

ukoriščati -am nedov. ▶ izkoriščati 1

ukoriščati se -am se nedov. ▶ okoriščati se

ukoriti -ím dov. ▶ opomniti 1

ukositi -ím dov. *kaj* |pri košenju raniti, poškodovati| *ukositi žival*

□ *zakositi*

GLEJ ŠE poškodovati 2 pp 2

ukositi se -ím se dov. |pri košenju se raniti, poškodovati| *Pazi,*

da se ne ukosiš □ *zakositi se*

ukoslôvje -a s ▶ didaktika

ukovina -e ž ▶ učnina

ukovít -a -o prid. ▶ poučen

ukráden -a -o povdk. *komu* |izraža, da je kaj, kar je v lasti koga, lastniku skrivaj nezakonito odvzeto| *Po premisleku je ugotovil, da je njegova denarnica bila ukradena* □ evfem. *zmanjkati* *Že spet mu je zmanjkala ena knjiga*

◆ *biti ukraden* □ šalj. *menjati lastnika*

ukrajínski -a -o prid. ▶ jezik 3•61

ukrajínsčina -e ž ▶ jezik 3•61

ukrás -ása m ▶ okras

ukrásni -a -o prid. ▶ okrasni 1 | pridevek •

ukrásti ukrádem dov. *kaj* |vzeti kaj s prisvojitvenim namenom

na skrivaj in brez dovoljenja in vednosti lastnika| *ukrasti*

denarnico □ evfem. *izmakniti* □ evfem. *izposoditi si* □ evfem. *odnesti*

□ sleng. *pljuniti* □ pog. *pofuliti* □ pog. *pohopati* □ pog. *pohopsati*

□ ekspr. *posmukati* □ ekspr. *posmukniti* □ evfem. *pospraviti* □ evfem. *posvojiti*

□ star. *pouzmati* □ evfem. *smukniti* □ ekspr. *speljati komu kaj speljati komu*

listnico iz žepa □ nar. *spesniti* □ pog. *suniti* □ evfem. *vzeti*

GLEJ ŠE onečastiti

ukrásti se ukrádem se dov. ▶ oditi pp 3

ukrátiti -im dov. ▶ prikrajšati

ukřčiti -im dov. ▶ izkřčiti 2

ukřčiti se -im se dov. ▶ skřčiti se

ukrenítev -tve ž ▶ ukrep

ukreníti -krénem dov. *kaj* |narediti kaj v skladu s premišljeno

odločitvijo za dosego zastavljenega cilja| *V podjetju niso še*

nič ukrenili za izboljšanje razmer □ star. *nakreniti* □ publ. *podzveti*

□ publ. *pokreniti* □ ekspr. *zmigati se* *Nihče se ne zmiga, da bi se stvar*

uredila

GLEJ ŠE odločiti 1 | skleniti 1

ukřèp -épa m |kar se naredi v skladu s premišljeno odločitvijo

za dosego zastavljenega cilja| *Ukrep je bil premalo premišljen*

□ publ. *instrument² preprečevati nepravilnosti z ustreznimi instru-*

mentí □ publ. *mera opravičevati izredne mere* □ star. *ukrenitev*

◆ 1. nasprotni ukrep □ publ. protiukrep 2. previdnostni ukrep

□ pravn. *kavtela* 3. vzgojni ukrep □ pravn. *korekcijski ukrep* 4. začasni

ukrep □ knj.izroč. *interimni ukrep* □ knj.izroč. *temporarni ukrep*

GLEJ ŠE prepoved | ukrepati

ukřèpati -am nedov. |delati kaj v skladu s premišljeno odloči-

tivjo za dosego zastavljenega cilja| *ukřèpati v skladu s predpisi*

□ publ. *podvzemati ukrepe*

GLEJ ŠE odločati

ukřesáti ukřèšem dov. *kaj* |s tolčenjem, udarjanjem s čim ob kaj

trdega povzročiti nastanek ognja, iskre| *ukřesati ogenj* □ *izkřesati*

□ knj.izroč. *ukřesniti*

ukřesáti se ukřèšem se dov. ▶ zasvetiti se

ukřèsniti -em dov. ▶ ukřesati

ukřrhñiti -em dov. ▶ odkrhñiti

ukřrhñiti se -em se dov. ▶ odkrhñiti se

ukrivíti -ím dov.

1. *kaj* |dati čemu krivo obliko| *ukriviti cev* □ *skriviti* □ *zviti* *zviti*

kjuč □ star. *ušiniti* □ knj.izroč. *uviti* □ *nakriviti* |nekoliko ukriviti|

□ *zakriviti* |ukriviti del česa| *zakriviti žebelj na spodnji strani deske*

2. *kaj* |dati čemu nenaravno, nepravilno obliko| *Mačka je*

ukrivila hrbet □ *skriviti* □ ekspr. *pokvečiti* *Vihar je povečal drevje*

□ ekspr. *skrivenci* □ knj.izroč. *spoševiti* *Kap mu je spoševala del obraza*

□ knj.izroč. *uviti* □ ekspr. *zakriviti* *prezirljivo zakriviti ustnice*

ukrivíti se -ím se dov.

1. |izraža, da kaj dobi krivo obliko| *Žebelj se je pri zabijanju ukrivil*

□ *skriviti se* □ *zviti se* □ nar. *pošepiti se* *Lesene stopnice so se pošepile*

2. |izraža, da kaj dobi nenaravno, nepravilno obliko| *Njegove*

ustnice so se skoraj ob vsaki besedi čudno ukrivile □ *skriviti se*

□ ekspr. *skrivenci se*

ukrivljati -am nedov. *kaj* |dajati čemu nepravilno, nenaravno

obliko| *Težko delo mu je začelo ukrivljati hrbet* □ ekspr. *ključiti*

□ ekspr. *krivenci* □ ekspr. *kriviti* □ ekspr. *kvečiti* □ nar. *sločiti*

GLEJ ŠE kriviti

ukrivljati se -am se nedov. |dobivati nenaravno, nepravilno

obliko| *Postaral se je in hrbet se mu ukrivlja* □ ekspr. *ključiti se*

□ ekspr. *kriviti se* □ nar. *sločiti se* □ ekspr. *upogibati se*

GLEJ ŠE kriviti se

ukrivljen -a -o prid. ▶ *kriv¹* 1, 2, 3

ukrojiti -ím dov. *kaj* |dati obliko sestavnim delom obleke ali

obutve| *Sama je ukrojila obleko* □ *skrojiti* □ knj.izroč. *prikrojiti*

GLEJ ŠE izoblikovati 2

ukrotíti -ím dov. ▶ obvladati 1, 2

ukrotíti se -ím se dov. ▶ obvladati se

ukrotljív -a -o prid. ▶ obvladljiv

ukuléla -e ž ▶ kitara •

ukupíti in ukúpiti -im dov. ▶ kupiti | odkupiti

ukupíti se in ukúpiti se -im se dov. ▶ odkupiti se

ukvárjati se -am se nedov.

1. s čim |delati kaj v zvezi s tem, kar izraža določilo| *Ženska*

se je ukvarjala z dojenčkom, med tem ko se je večji otrok igral

poleg nje □ knj.izroč. *baviti se* □ ekspr. *dajati si opraviti* *dajati si opraviti*

z vrtom □ neustrez. *dajati si opravka* □ ekspr. *dati si opraviti* □ ekspr. *imeti*

opraviti □ neustrez. *imeti opravka* □ knj.izroč. *pečati se* □ ekspr. *posvečati se*

čemu posvečati se študiju □ ekspr. *sukati se okoli česa* □ *popečati se* ↗

□ ekspr. *ubadati se* ↗ □ ekspr. *živeti za kaj* |zelo intenzivno se ukvarjati

s čim| *živeti za smučanje*

2. s čim |imeti kaj za predmet svojega poklicnega, strokovnega

dela| *ukvarjati se z obrtjo* □ *gojiti kaj gojiti smučanje* □ knj.izroč. *baviti*

se baviti se z živinorejo □ ekspr. *ubadati se*

GLEJ ŠE gojiti

ukvartirati -am dov. ▶ nastaniti

UKV-oddajnik -a [ukavéoddájnik] m ▶ oddajnik •3

uláčñiti -im dov. *koga* |povzročiti občutek potrebe po jedi| *Dolga*

hoja jih je ulačnila □ *ulakotiti* □ ekspr. *izlačñiti* □ ekspr. *izlakotiti*

uláčñiti se -im se dov. ▶ lačen •2

uláčkotiti -im dov. ▶ ulačñiti

uláčkotiti se -im se dov. ▶ lačen •2

ulán -a m ▶ ulanec

uláñec -nca m |nekdaj, zlasti v poljskem okolju vojak konjeniške enote

v značilnem kratkem plašču in štirioglati kapi, oborožen

navadno s kopjem| *četa ulancev* □ *ulan*

ulcerózni -a -o prid. ▶ rana •4

uléči se uléžem se dov. ▶ leči¹ 1, 2 | sesesti se 1 | sestiti 3

ulégati se -am se nedov. ▶ legati 1, 2 | sedeti 2 | sesedati se 1

ulékniti se -em se dov. ▶ povesiti se | upogniti se

uleníti -ím dov. ▶ poleniti 1

uleníti se -ím se dov. ▶ poleniti se

uletéti se -ím se dov. ▶ umiriti se | upehati se | utruditi se

uležati -ím dov. ▶ poležati 2

uležati se -ím se dov. |z ležanjem, neuporabo doseči

potrebno, ustrežno kakovost| *Sadje je bolj okusno, ko se uleži*

□ knj.izroč. **obležati** *pustiti gnoj obležati* □ knj.izroč. **obležati se**

úllica -e ž |načrtno speljana pot, zlasti za promet z vozili, znotraj kakega naselja, navadno s pločnikom ob straneh| *Zavila sta v ozko ulico* □ ekspr. **uličica** □ ekspr. **ulička**

♦ **prečna ulica** □ **prečnica**

GLEJ ŠE položaj 5•2 | sodrga

úllice -ic ž mn. star. |pot, steza, po kateri hodi živina na pašo| *Po ozkih ulicah je prišel do studenca* □ nar. **gonja** □ nar. **izgon** □ nar. **stagne**

□ nar. **stegna** □ nar. **stegne** □ nar. **zgonje**

uličica -e ž ▶ ulica

ulička -e ž ▶ ulica

ulični -a -o prid. ▶ gledališče 1•3 | košarka • | popevka •

ulítek -tka m |izdelek, narejen z vlivanjem staljene kovine, snovi v forme| *izdelovati ulitke* □ teh. **odlítek** □ knj.izroč. **odliv**

□ knj.izroč. **odlivek**

ulíti¹ ulijem dov. *kaj* |izdelati z vlivanjem staljene kovine, snovi v kalup| *uliti kip; uliti svečo* □ **odliti**

GLEJ ŠE udariti 1

ulíti² úlim nedov. ▶ tuliti

ulíti se -ijem se dov.

1. |začeti teči silovito in v velikih količinah| *Voda se je ulila čez jez; Solze so se ji ulile po licih* □ ekspr. **udreti se**

2. *brezos. |začeti zelo, močno deževati| Preden so prišli do doma, se je ulilo* □ vulg. **uscati se**

GLEJ ŠE priti pp 10

ulívati -am nedov. *kaj* |izdelovati z vlivanjem staljene kovine, snovi v kalup| *ulivati kipe; ulivati sveče* □ **odlivati**

ulívati se -am se nedov. ▶ liti 1, 2, 3 | prihajati 3 | teči 2 pp 3

ulívek -vka m ▶ stereotip

úljlj -a m ▶ čebelnjak | panj 1

uljé -éša s ▶ razjeda 3

uljnják -a m ▶ čebelnjak

úlkus -a m ▶ čankar • | razjeda 3 | razjeda 3•1 | razjeda 3•2 | razjeda 3•3

úlina -e ž ▶ podlahtnica

ulómčni -a -o prid. ▶ črta 1•6

ulómek -mka m mat. |število, izraženo z dvema številoma kot kvocient teh dveh števil| *računati z ulomki* □ mat. **ulomljeno število**

GLEJ ŠE delec | vrednost •7

ulomíti ulómim dov. ▶ odlomiti 1 | prelomiti 1 | zlomiti 1

ulomíti se ulómim se dov. ▶ odlomiti se

ulómkovi -a -o prid. ▶ črta 1•6

ulómljeni -a -o prid. ▶ ulomek

ulovíti -ím dov. ▶ fotografirati | prestreči 1 | ujeti² 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 | zalotiti

ulimatívni -a -o prid. ▶ dokončni

últra -- -- prid. ▶ skrajni 3

últrakratkovalóvni -a -o prid. ▶ oddajnik •3

últramáraton -a m |športno tekmovanje v teku na razdaljah, daljših od 42,2 kilometra| *udeležiti se ultramaratona na sto kilometrov* □ **supermaraton**

GLEJ ŠE tek¹ •6

últramaratónec -nca m ▶ tekač •4

últramaratonski -a -o prid. ▶ tek¹ •6 | tekač •4

ultramarín¹ -a m ▶ barva 1•30

ultramarín² -- -- prid. ▶ temnomoder

ultramarínmóder -dra -o prid. ▶ temnomoder

ultramontanizem -zma m |od 15. do 19. stoletja smer v katolištvu, ki popolnoma priznava cerkvene dogme, papeževo oblast| *pristaši ultramontanizma* □ **ultramontanstvo**

ultramontánstvo -a s ▶ ultramontanizem

últrardéči -a -e prid. ▶ svetloba 2•4 | svetloba 2•5

ultráš -a m ▶ skrajnež 2

últravijóličasti -a -o prid. ▶ svetloba 2•6

últravijólični -a -o prid. ▶ svetloba 2•6

últraviolétni -a -o prid. ▶ svetloba 2•6

últrazvóčni -a -o prid. ▶ globinomer •

úm -a m |spodobnost mišljenja, spoznavanja| *Otrokov um se razvija* □ knj.izroč. **intelekt** □ pog. **pamet**

GLEJ ŠE bolan •2 | nerazvit • | razum 1

umaknítev -tve ž ▶ umik

umakníti in umákniiti -em dov. ▶ odmakniti 1, 2, 3

umakníti se in umákniiti se -em se dov.

1. *komu* |izraža, da se kdo premakne, odide z določenega mesta, položaja, da se kdo drugi lahko neovirano giblje, premika| *umakniti se mimoidočemu; Stal je pred vrati in se ni hotel umakniti* □ ekspr. **iti s poti** □ zastar. **ukloniti se s pota**

2. *komu* |izraža, da se kdo premakne, odide z določenega mesta, položaja, da lahko kdo drugi pride nanj| *umakniti se starejšemu* □ ekspr. **dati prostor** □ ekspr. **napraviti prostor** □ ekspr. **narediti prostor**

3. |izraža, da kdo zapusti kak kraj, prostor z določenim namenom| *Umaknil se je v svojo sobo in bral; Vojska se je umaknila v vojašnice* □ ekspr. **odstraniti se** *Za kako uro se je odstranil* □ star. **odtegniti se** *Napadalci so se odtegnili* □ star. **pomakniti se** □ pog. **potegniti se** □ pog. **povleči se** □ knj.izroč. **retirirati**

GLEJ ŠE izogniti se 1, 2, 4 | miniti 2 | odstopiti 1

umákknjeni -a -o prid. ▶ oddaljeni 1

umánjkati -am dov. ▶ izginiti 2 | izostati | preklicati 2• | prelomiti 2 | zmanjkati

umanjkováti -újem nedov. ▶ zmanjkovati

umánjšati -am dov. ▶ zmanjšati

umázan¹ -a -o prid. |na katerem so delci kake nepotrebne, neza-

želene snovi| *umazani čevlji; od apna umazana obleka* □ **nesnažen** *nesnažna tla* □ **pomazan** *pomazana miza* □ **zamazan** □ ekspr. **črn² od dima** *črn strop* □ vulg. **drekast** *drekaste hlače* □ ekspr. **grd** *Poglej, kako grd predpasnik imaš* □ otr. **kak¹** *imeti kak rokice* □ otr. **kakan** □ knj.izroč. **madežast**

□ slabš. **nasvinjan** *z blatom nasvinjana soba* □ evfem. **nečeden¹** *nečeden prt* □ ekspr. **nečist** □ ekspr. **očrnjen** *s sajami očrnjen sneg* □ nar. **okacan** *z blatom okacana suknja* □ star. **onečeden** *z blatom onečeden*

□ knj.izroč. **onesnažen** *onesnažene roke* □ slabš. **osvinjan** *z umazanimi čevlji osvinjana soba* □ ekspr. **packast** *packaste roke* □ neknj. pog. **pofflekan**

□ nar. **pokacan** □ star. **ponečeden** □ ekspr. **ponesnažen** □ ekspr. **popacan**

□ ekspr. **popackan** □ slabš. **posvinjan** □ zastar. **skrnoben¹** □ slabš. **svinjski** *Kako svinjske roke imaš* □ vulg. **usran** *Ne jej z usranimi rokami* □ vulg. **zadrekán** □ neknj. pog. **zaflekan** □ ekspr. **zakacan** □ nar. **zalosán** □ star. **zamusan**

□ ekspr. **zapacán** □ ekspr. **zapackán** □ vulg. **zasran** □ slabš. **zasvinjan** ■ protip. **čist¹**

PODPOMENKE apnast ↗, blaten ↗, čikast, govnašt ↗, krvav ↗,

moknat ↗, obrozgan, oljnat ↗, pobruhan ↗, počrnel ↗, pokapan,

ponesnažen ↗, popljuvan, prašen ↗, prsten¹, sajast ↗, zakajen ↗,

zamaltan, zamaščen ↗

GLEJ ŠE čist¹ 1 | kalen | ničvreden | onesnažen | podel²

umázan² -a -o povdk. |izraža, da kdo s svojo zunanostjo ne izpolnjuje običajnih pričakovanj glede osebne čistoče| *Tak ne moreš pred ljudi, ker si umazan* □ ekspr. **pacek** □ ekspr. **packa**

□ ekspr. **packon** □ nizk. **prasec** □ nizk. **prasicca** □ nizk. **prašič** □ otr. **prašiček**
 □ ekspr. **pujs** □ otr. **pujsek** □ nizk. **svinja** □ ekspr. **umazane** □ ekspr. **umazanec**
 □ ekspr. **zamazanec**

GLEJ ŠE skopariti 2

umazanarija -e ž ▶ umazanija

umázanček -čka m ▶ umazanec

umazanè -éta m ▶ umazan² | umazanec

umázanec -nca m ekspr. |umazan človek| *Tega umazanca je treba umiti* □ ekspr. **pacek** □ ekspr. **packa** □ ekspr. **packon** □ nizk. **prasec**
 □ nizk. **prasicca** □ nizk. **prašič** □ ekspr. **prašiček** □ slabš. **pujs** □ ekspr. **pujsek**
 □ nizk. **svinja** □ ekspr. **umazanček** □ ekspr. **umazane** □ ekspr. **zamazanec**

GLEJ ŠE ničvrednež | umazan²

umázani -a -o prid. ▶ madež 1

umazanija -e ž |zelo drobni delci navadno prijete, sprijete snovi na mestu, kjer ni potrebno, zaželeno| *Po kotih se nabira umazanija* □ **nesnaga** □ ekspr. **nečistoča** □ zastar. **skrnina** □ zastar. **skrnoba**
 □ slabš. **svinjarija** □ zastar. **umazanarija**

GLEJ ŠE dejanje 1 pp 4

umázanka -e ž ekspr. |umazana ženska| *Imajo jo za umazanko*

□ ekspr. **packonka** □ slabš. **pujsa**

GLEJ ŠE pokvarjenka

umázano prisl. ▶ barva 1•33 | bež

umázanost -i ž ▶ dejanje 1 pp 4 | podlost 1, 2

umázati umážem dov. *kaj* |narediti kaj umazano| *umazati obleko; umazati tla z blatnimi čevlji* □ **pomazati** □ **zamazati**
 □ slabš. **nasvinjati** □ ekspr. **obrazdati** □ ekspr. **obrozgati** □ vulg. **odrekati**²
 □ star. **ogrditi** □ nar. **okacati** □ star. **omazati** □ star. **onečediti**
 □ knj.izroč. **onesnažiti** □ ekspr. **opacati** □ ekspr. **opackati** □ slabš. **osvinjati**
 □ ekspr. **počofati** □ ekspr. **počrniti** *Deževnica in blato sta kamen počrnila* □ neknj. pog. **poflekati** □ nar. **pokacati** □ star. **ponečediti**
 □ knj.izroč. **ponesnažiti** □ ekspr. **popacati** □ ekspr. **popackati** □ slabš. **posvinjati** □ vulg. **zadrekati** □ neknj. pog. **zaflekati** □ ekspr. **zakacati** □ nar. **zalosati**
 □ star. **zamusati** □ ekspr. **zapacati** □ ekspr. **zapackati** □ vulg. **zasrati**
 □ slabš. **zasvinjati** □ nar. **zbroditi**

PODPOMENKE pobruhati¹, pokapati¹, ponesnažiti¹, popljувati, zablattiti¹, zamastiti¹, zaoljiti, zasmoliti

GLEJ ŠE onesnažiti | osramotiti 1

umázati se umážem se dov. |postati umazan| *Otrok se je umazal pri igri* □ **pomazati se** □ **zamazati se** □ ekspr. **obrazdati se** □ nar. **okacati se**
 □ star. **omazati se** □ ekspr. **opacati se** □ ekspr. **opackati se** □ slabš. **osvinjati se**
 □ neknj. pog. **poflekati se** □ nar. **pokacati se** □ ekspr. **popacati se**
 □ ekspr. **popackati se** □ slabš. **posvinjati se** □ vulg. **zadrekati se**
 □ neknj. pog. **zaflekati se** □ ekspr. **zakacati se** □ ekspr. **zapacati se**
 □ ekspr. **zapackati se** □ slabš. **zasvinjati se**

PODPOMENKE iztřebiti se¹, obrazdati se, pokapati se, zamastiti se¹, zaprašiti se

GLEJ ŠE osramotiti se

umbilikálni -a -o prid. ▶ kila¹ ♦ 1

úmbra -e ž ▶ pigment ♦ 2 | pigment ♦ 4 | pigment ♦ 5

umécati -am dov. ▶ omehčati 2

umečíti -ím dov. ▶ omehčati 2

umedíti -ím dov. ▶ omediti | omehčati 2

umedíti se -ím se dov. ▶ omediti se | omehčati se 2

umehčáti -ám dov. ▶ omehčati 1, 2

umehčáti se -ám se dov. ▶ omehčati se 2

úmen úmna -o prid. ▶ bister povdk. 2 | pameten | preudaren | razumljiv

umériti -ím dov.

1. *kaj* |določiti in označiti merilne enote na merilnih pripravah| *umeriti termometer* □ teh. **kalibrirati**

2. *kaj* |ugotoviti, določiti razsežnost delov telesa, predmeta za izdelavo česa| *Krojač je umeril obleko* □ pog. **vzeti mero** *za kaj* *Mizar je vzel mero za okna*

GLEJ ŠE natepsti | odti | odmeriti | pomeriti 1 | prilagoditi

umérjati -am nedov. *kaj* |določevati in označevati merilne enote na merilnih pripravah| *umerjati termometre* □ teh. **kalibrirati**

GLEJ ŠE pomerjati

umérjen -a -o prid. ▶ obvladan | zmeren

umérjenost -i ž ▶ obvladanost

umesíti in umésiti -im dov. ▶ zamesiti

umésti umédem dov. *kaj* |narediti, da se iz smetane izloči maslo| *umesti maslo, smetano* □ **omesti**¹ □ **zmesti**²

umestítev -tve ž |uradna postavitev, uvedba na službeno mesto| *slovesna umestitev novega rektorja* □ **umeščenje** □ ver. **inštalacija**

GLEJ ŠE investitura

umestíti -ím dov. *koga* |uradno postaviti, uvesti na službeno mesto| *umestiti dekana* □ ver. **inštalirati**

GLEJ ŠE investirati | namestiti

umestíti se -ím se dov. ▶ namestiti se

uměščanje -a s ▶ investitura

uměščati -am nedov. *koga* |uradno postavljati, uvajati na službeno mesto| *uměščati rektorje* □ ver. **inštalirati** *inštalirati škofo*
GLEJ ŠE investirati | nameščati

uměščenje -a s ▶ investitura | umestitev

umétati -am nedov. ▶ mesti¹

umételen -lna -o prid. ▶ izkušen

umételni -a -o prid. ▶ ogenj ♦ 8

umetélnik -a m ▶ mojster 1 | umetnik

umetelnost -i ž s prilastkom |dejavnost, dejanje, ki zahteva ustvarjalno, oblikovalno spretnost, sposobnost| *mojster kuharske umetelnosti* □ ekspr. **umetnost**¹

GLEJ ŠE umetniija | umetnost¹

uméten -tna -o prid. ▶ navidezen

uméti úmem dov. in nedov. ▶ dojeti | razumeti 1, 3, 4 | spoznati se

uméti se úmem se dov. in nedov. ▶ razumeti se | spoznati se

umétni -a -o prid. ▶ drsanje ♦ | gnojilo ♦ 4 | hrana 1•14 | kovač pp | masa ♦ 4 | navidezni 1 | noga 1•3 | ogenj ♦ 8 | ognjemet | oploditev ♦ | pnevmotoraks ♦ | popadek pp 1 | predivo ♦ | roj | roka 1•5 | smola ♦ 2 | splav 2 pp | splav 2♦ 1 | splav 2♦ 3 | svila ♦ 1 | svila ♦ 3

umetniija -e ž |dejanje, za katero je potrebna velika spretnost, sposobnost| *obvladati kako umetniijo; akrobatske umetniije*

□ knj.izroč. **umetelnost**

GLEJ ŠE zviijača

umétnik -a m |kdor ustvarja, oblikuje dela estetske vrednosti| *glasbeniki, pisatelji, slikarji in drugi umetniki* □ ekspr. **mojster slike starih mojstrov** □ zastar. **umetelnik** □ slabš. **umetnjakar**

♦ **1.** **baročni umetnik** □ knj.izroč. **barokist** **2.** **likovni umetnik** □ publ. **likovnik**

□ zastar. **obraznik** □ zastar. **obrazujoči umetnik** □ upodablajoči **umetnik**

GLEJ ŠE figuralik | književnik | poustvarjalec

umetnina -e ž |delo, izdelek s področja umetnosti| *ustvariti umetnino; razstava najbolj poznanih slikarjevih umetnin*

□ **umetniška stvaritev** □ **umetniško delo** □ **stvaritev** □ ekspr. **mojstrovina**

□ knj.izroč. **umotvor** □ ekspr. **veleumetnina**

GLEJ ŠE vrednost ♦ 1

umetninski -a -o prid. ▶ umetniški

umétniški -a -o prid. |ki je v zvezi z umetniki ali umetnostjo| *umetniške smeri; umetniška razstava* □ **umetnostni** **umetnostni slog**
 □ knj.izroč. **artistični** □ zastar. **umetninski** □ slabš. **umetnjakarski** **umetnjakarska družba**

GLEJ ŠE dejavnost ♦ 9 | pisateljvanje | skupina ♦ 14 | umetnina

umétništvo -a s ▶ dejavnost ♦⁹

umetnjákar -ja m ▶ umetnik

umetnjákarski -a -o prid. ▶ umetniški

umetnjákarstvo -a s ▶ dejavnost ♦⁹

umétno prisl. ▶ navidezno 1

umétnost¹ -i ž | dejavnost, katere namen je ustvarjanje, oblikovanje del estetske vrednosti | slikarstvo, glasba in druge umetnosti

□ zastar. **umetelnost**

♦ **1. dekorativna umetnost** □ knj.izroč. okraševalna umetnost

2. um. figuralna umetnost □ um. figurativna umetnost **3. filmska umetnost** □ prakt. sp. film □ publ. sedma umetnost **4. likovna umetnost**

□ zastar. oblikovna umetnost □ zastar. obrazovalna umetnost

□ prakt. sp. umetnost **5. um. spletna umetnost** □ publ. netart

GLEJ ŠE glasba 1 | kiparstvo | književnost 1 | slikarstvo | tiskarstvo | umetelnost

umétnost² povdk. ekspr. | izraža, da kaj zahteva veliko spretnost, znanje | Živeti s tako majhno plačo je velika umetnost □ nek. pog. **kunšt**

umétnostni -a -o prid. ▶ drsanje • | umetniški

uméváanje -a s ▶ pojmovanje | razumevanje 1

umévati -am nedov. ▶ dojemati | pojmovati | razumeti 1, 3

uméven -vna -o prid. ▶ razumljiv

umévno prisl. ▶ jasno⁴ 2 | razumljivo¹

umíčnica -e ž voj. | pot, primerna za umik | varovati **umíčnico**

□ voj. **odstopnica**

umík -a m | premaknitev česa z določenega mesta, položaja, da ni več v napoto | **umik ovir** s pločnika □ **umaknitev**

• voj. strateški umik □ voj. strateški umik

umíkati -am nedov. ▶ odmikati 1, 2, 3

umíkati se -am se nedov.

1. komu | izraža, da se kdo premika, odhaja z določenega mesta, položaja, da se kdo drugi lahko neovirano giblje, premika |

Ves čas se je umikal mimooidim □ zastar. **uklanjati se s poti**

2. | izraža, da kdo zapušča kak kraj, prostor z določenim namenom | **Rad se umika v svojo sobo** □ knj.izroč. **retirati**

□ knj.izroč. **zamikati se**

GLEJ ŠE izogibati se 1, 2

umíliti -im dov. ▶ omiliti

umirajóči -ega m | kdor umira | pomagati **umirajóčemu**

□ knj.izroč. **mročí**

umíranje -a s | odpovedovanje življenjskih funkcij, ki se konča s smrtjo | **umiranje bolnika** □ knj.izroč. **agonija** □ nizk. **crkavanje crkavanje od lakote** □ ekspr. **smrtni boj** □ ekspr. **ugašanje**

GLEJ ŠE propadanje 1

umírati -am nedov. | približevati se prenehanju življenja, življenjskih procesov | **Bolnik umira**; **Taboriščniki so množično umirali**

□ ekspr. **biti v agoniji** □ evfem. **biti v zadnjih zdihljajih** □ ekspr. **boriti se s smrtjo** □ ekspr. **cepati**² **Prebivalstvo je cepalo od lakote** □ nizk. **crkavati**

□ ekspr. **dogorevati** □ knj.izroč. **gasniti** □ knj.izroč. **giniti**¹ **giniti od lakote**

□ evfem. **iti svojemu koncu naproti** □ pog. **jemati konec** □ nizk. **krepati**

□ ekspr. **ležati na smrtni postelji** □ knj.izroč. **mreti** □ star. **pogibati** **Ljudje so pogibali za jetiko** □ ekspr. **poginjati poginjati od gladu** □ vznes. **poslavljati se od sveta** □ ekspr. **ugašati**

GLEJ ŠE hrepeneti | izginjati 3 | propadati 1 | zahajati

umíritev -tve ž ▶ pomiritev 2

umíríti -ím dov.

1. koga | s svojim delovanjem, vplivom doseči, da kdo ne

povzroča hrupa, nereda | **umirati razgrajče** □ **pomiriti** □ ekspr. **utišati**

2. kaj | povzročiti, da postane kaj manj intenzivno, manj

izrazito | **zdravila, ki umirijo kašelj** □ **pomiriti**

GLEJ ŠE pomiriti | spraviti 2

umíríti se -ím se dov. | izraža, da kdo ni več v stanju razburjenosti, napadalnosti, večje živahnosti | **Razgrajči so se umirili**

□ **pomiriti se** □ knj.izroč. **primiriti se** □ knj.izroč. **spokojiti se** **Na deželi se je**

spokojil □ star. **uleteti se** □ ekspr. **unesti se** □ knj.izroč. **upokojiti se** **Pri tej**

starosti bi se že lahko malo upokojil

GLEJ ŠE pomiriti se | ublažiti se

umírjati -am nedov. **kaj** | delati, povzročati, da se kaj (skoraj) ne giblje, premika | **umirjati gugalnico** □ **umirjevati**

GLEJ ŠE blažiti | miriti | pomirjati

umírjati se -am se nedov. | postajati miren, umirjen | **Otrok se počasi umirja** □ **pomirjati se**

GLEJ ŠE polegati se

umírjen -a -o prid. | ki se ne pojavlja v izraziti obliki, z veliko intenzivnostjo | **umirjene barve** □ **miren**¹ **pečí meso na mirnem ognju**

□ ekspr. **tih tiha eleganca obleke**

GLEJ ŠE miren¹ 1, 2

umírjenje -a s ▶ pomiritev 2

umírjeno prisl. ▶ mirno¹ 1, 2

umírjenost -i ž ▶ mirnost 1

umirjeválen -lna -o prid. ▶ pomirjevalen

umirjeváti -újem nedov. ▶ umirjati

umiróviti -im dov. ▶ upokojiti

umíslek -a m ▶ domislek | zamisel

umísliti si -im si dov. ▶ izmisliti si 1, 2 | kupiti | zamisliti si

umísljati si -am si nedov. ▶ domišljati si | izmišljati si 1, 2 | zamísljati si

umísljáva -e ž ▶ domišljija

umísljeni -a -o prid. ▶ izmišljeni | namišljeni

umísljenína -e ž ▶ izmišljenost 2

umísljija -e ž ▶ domišljija

umíti umijem dov. **kaj** | očistiti telo, del telesa navadno z vodo

in milom | **umiti glavo** □ pog. **omavžati omavžati otroka** □ star. **omiti**

□ pog. **oprati oprati lase** □ **oprhati** ↗

GLEJ ŠE pomiti

umíti se umijem se dov. | izraža, da si kdo očisti telo, del telesa

navadno z vodo in milom | **temeljito se umiti** □ ekspr. **očofati se**

□ star. **omiti se** □ **oplakniti se** | na hitro, brez drgnjenja | □ **oprhati se** ↗

umiválni -a -o prid. ▶ umivalnik

umiválnica -e ž ▶ umivalnik

umiválnik -a m | večja plitva posoda za umivanje | **natočiti vodo v umivalnik** □ **umivalna skleda** □ pog. **lavor** □ star. **umivalnica** □ **rokomivček** | nek. manjši lesen umivalnik |

umívati -am nedov. **kaj** | čistiti telo, del telesa navadno z vodo in

milom | **umivati glavo** □ pog. **mavžati mavžati otroka** □ knj.izroč. **miti**

□ pog. **prati prati otroku lase** □ **prhati** ↗

GLEJ ŠE pomivati

umljív -a -o prid. ▶ razumljiv

umljívno prisl. ▶ jasno⁴ 2 | razumljivo¹

umljívost -i ž ▶ razumljivost

úmnež -a m ▶ pametni¹

úmni -a -o prid. ▶ razumni | razumski 2

úmno prisl. ▶ pametno

úmnost -i ž ▶ razumnost

umobólen -lna -o prid. ▶ bolan ♦²

umobólni -a -o prid. ▶ bolnik ♦¹⁰

umobólnica -e ž ▶ bolnišnica ♦¹

umólkniti -em dov. | prenehati govoriti | **Sredi govorjenja je umolknil**

□ **obmolkniti** □ **utihnniti** □ star. **izgovoriti** **Ko je izgovoril, so mu vsi ploskali**

□ ekspr. **odrezati** □ ekspr. **odsekati** □ knj.izroč. **zamolčati** □ knj.izroč. **zamolkniti**

GLEJ ŠE utihnniti 2

umòr -òra m |namerna povzročitev smrti koga| *Zgodil se je strašen umor* □ pravn. *naklepni uboj* □ star. *pobitje* □ star. *poboj*
□ knj.izroč. *ubitje* □ zastar. *ubojstvo*

◆ pravn. *sodni umor* □ pravn. *justični umor*

umoriti -im dov. *koga* |povzročiti smrt človeka, zlasti namerno| *Hotela ga je umoriti* □ evfem. *spraviti na drugi svet* □ evfem. *spraviti na oni svet* □ ekspr. *spraviti s poti* □ evfem. *spraviti s sveta*

umotvòr -òra m ► stvaritev | umetnina

umotvórcék -čka m ► stvaritev

umoválec -lca m ► premišljevalec

umoválni -a -o prid. ► metoda ♦9

umováne -a s ► premišljevanje 1

umováti -újem nedov. ► premišljevat 1, 2

umčkáti -am dov. ► umreti 1

umréti umrém dov.

- |prenehati živeti| *Bolnik je umrl kmalu po operaciji; umreti mlad* □ ekspr. *cepiniti* □ nizk. *crkniti* □ nizk. *čivkniti* *Ta je že čivknil*
□ ekspr. *dati svetu slovo* □ knj.izroč. *dognati svoje življenje* □ vznes. *dokončati življenjsko pot* □ vznes. *dopolniti zemeljsko pot* □ vznes. *dopolniti življenjsko pot* □ vznes. *dotrpeti* □ vznes. *doživeti* □ nizk. *gagniti* □ vulg. *gavzniti*
□ nizk. *guzniti* □ ekspr. *iti na drugi svet* □ nizk. *iti po gobe* □ ekspr. *iti rakom žvižgat* □ ekspr. *iti v krstvo deželo* □ evfem. *izdahniti dušo* □ evfem. *izdihniti*
□ evfem. *izdihniti dušo* □ ekspr. *izhirati* □ ekspr. *izhropsti* □ zastar. *izpustiti dušo* □ vznes. *izročiti dušo Bogu* □ nizk. *iztegniti pete* □ nizk. *iztegniti se* □ vznes. *iztrpeti* □ star. *končati* *Končal je v taborišču* □ nizk. *krepati*
□ nizk. *krepniti* □ vznes. *leči k večnemu počitku* □ vznes. *leči k večnemu pokoju* □ vznes. *leči pod rušo* □ vznes. *leči v grob* □ vznes. *leči v zemljo*
□ evfem. *oditi med krilatce* □ ekspr. *oditi na drugi svet* □ vznes. *oditi v kraljestvo senc* □ vznes. *oditi v nepovrat* □ knj.izroč. *oditi v onstranstvo*
□ ekspr. *oditi v smrt* □ zastar. *odmreti* □ ekspr. *odživeti* *Dolgo je živila in nazadnje odživela* □ ekspr. *odžvižgati* □ ekspr. *omahniti v smrt*
□ nizk. *poginiti* □ evfem. *pogledati na ono stran* □ star. *posloviti se od sveta*
□ knj.izroč. *preminiti* □ evfem. *preseliti se na drugi svet* □ evfem. *preseliti se v večnost* □ knj.izroč. *priti v objem smrti* □ ekspr. *shirati* □ ekspr. *skleniti krog življenja* □ ekspr. *skleniti svoje dni* □ ekspr. *skleniti svoje življenje*
□ ekspr. *skleniti življenjsko pot* □ pog. *skončati* □ star. *stopiti pred božjo sodbo* □ ver. *stopiti pred večnega sodnika* □ star. *storiti konec*
□ nizk. *škripniti* □ otr. *umčkáti* □ ekspr. *vzeti konec* □ zastar. *zaginiti*
□ zastar. *zamreti* □ vznes. *zapustiti solzno dolino* □ evfem. *zapustiti svet*
□ vznes. *zasnivati večni sen* □ evfem. *zaspati za zmeraj* □ evfem. *zaspati za zmerom* □ star. *za večno zaspati* □ ekspr. *za vedno zapreti oči* □ star. *zgasniti*
□ nizk. *zguzniti* □ *zmrzniti* |umreti zaradi mraza|
2. *za kaj* ekspr. |izraža, da je prenehanje življenja koga povezano z njegovim dejavnim prizadevanjem za kaj| *umreti za svobodo*
□ ekspr. *dati življenje* □ ekspr. *izgubiti življenje* □ ekspr. *oditi v smrt*
□ ekspr. *omahniti v smrt* □ vznes. *položiti življenje na oltar česa* *položiti življenje na oltar domovine* □ ekspr. *zapraviti življenje* □ ekspr. *žrtvovati življenje za kaj/čemu*

umřla -e ž ► pokojnica

umřli¹ -ega m ► mrlič | pokojnik

umřli² -a -o prid. ► mrtvi²

umřlina -e ž zgod. |v fevdalizmu dajatev zemljiškemu gospodu od podložnikove zapuščine| *plačati umřlino* □ zgod. *mrtvaščina* □ zgod. *smrtnina*

umřljív -a -o povdk. |izraža, da se življenje koga končuje s smrtjo| *Vsak človek je umřljiv* □ knj.izroč. *smrten*

umřljivost -i ž |število, ki pove, koliko ljudi umre v letu na tisoč prebivalcev| *Umřljivost v razvitem svetu upada* □ *mortaliteta*

□ *smrtnost* □ knj.izroč. *mortalnost*

GLEJ ŠE *smrtnost*

umřtje -a s ► smrt 1, 2

umrtvíčiti -im dov. ► omrtvíčiti

umrtvíti -im dov. ► omrtvíčiti | zavreti 2

umrzlíti se -im se dov. ► ohladiti se 2

úmski -a -o prid. |ki je v zvezi z umom, umsko dejavnostjo|

Za to delo je potreben velik umski napor □ *duševni* □ *intelektualni*

□ zastar. *dušni* □ knj.izroč. *mentalni* □ ekspr. *miselni* □ publ. *možganski*

□ knj.izroč. *umstveni*

GLEJ ŠE *dejavnost* ♦10 | *delo* 1♦15 | *intelektualec* | *intelektualka* | *manjrazvitost* | *razvoj* ♦13 | *starost* ♦3

úmstveni -a -o prid. ► *dejavnost* ♦10 | *umski*

umstvovánje -a s ► *premišljevanje* 1

umstvováti -újem nedov. ► *premišljevat* 1

unášati se -am se nedov. ► *polegati se*

undína -e ž ► *vila* ♦2

unejevóljiti -im dov. ► *vznejevóljiti*

unéseek -ska m ► *kalo* | *kalo* ♦2

unésti jo unésem jo dov. ► *rešiti se* 1

unésti se unésem se dov. ► *poleči se* | *umiriti se*

unevóljiti -im dov. ► *vznejevóljiti*

uniát -a m ver. |katoličan vzhodnega obreda| *Po veri je uniat*

□ ver. *grkokatolik*

uniátski -a -o prid. ► *cerkev* 2♦7

uniciála -e ž zgod. |grška in latinska pisava z enako visokimi zaokroženimi velikimi črkami, ki se je uporabljala od 4. do 8. stoletja| *Rokopis je napisan v uniciali* □ zgod. *unicialna pisava*

uniciální -a -o prid. ► *uniciála*

uničen -a -o povdk. |izraža, da je kaj v tolikšni meri poškodovano, da ni več uporabno| *Čevlji so že uničeni* □ neknj. pog. *fuč*

□ neknj. pog. *kaput*

uničenje -a s |dejanje, ki povzroči skrajno neugoden položaj, stanje, pri katerem kaj več ne obstaja, živi| *upreti se popolnemu uničenju* □ knj.izroč. *izničenje* □ ekspr. *katastrofa* □ knj.izroč. *pogibel*

□ knj.izroč. *pogin* □ knj.izroč. *pokop* □ ekspr. *razdejanje* □ knj.izroč. *ugonobitev*

GLEJ ŠE *razbitje* 3

uničeválen -lna -o prid. ► *razdiralen* 2

uničeváti -újem nedov.

1. *kaj* |delati, povzročati, da kaj preneha obstajati| *uničevati plevel* □ knj.izroč. *ugonabljati*

2. *kaj* |škoditi čemu tako, da propade| *Suša uničuje pridelek*

□ star. *končavati* □ star. *končevati* □ ekspr. *moriti* □ star. *pokončavati*

□ star. *pokončevati*

3. *kaj* |s svojim delovanjem, učinkovanjem delati kaj neuporabno| *Vlaga uničuje pohištvo* □ knj.izroč. *ruinirati*

4. *koga* |povzročati, da kdo več ne obstaja, živi| *uničevati sovražnike* □ knj.izroč. *izničevati* □ star. *končevati* □ knj.izroč. *ničiti*

□ knj.izroč. *ugonabljati*

5. *koga* ekspr. |delati, povzročati, da pride kdo v skrajno neugoden položaj| *Davki jih uničujejo* □ star. *gonobiti*

□ ekspr. *pogubljati* *Pijača ga pogublja* □ ekspr. *pokopavati*

□ knj.izroč. *ruinirati* □ knj.izroč. *ugonabljati* □ knj.izroč. *upropaščati*

GLEJ ŠE *mučiti* 3

uničeváti se -újem se nedov. ekspr. |z določenim dejanjem, ravnanjem v svojo škodo delati, da kdo izgublja za lastni obstoj potrebne lastnosti| *uničevati se s pijančevanjem*

□ knj.izroč. *samouničevati se* □ knj.izroč. *ugonabljati se*

uničiti -im dov.

1. *kaj* |narediti, povzročiti, da kaj preneha obstajati| *Vihar je uničil naselje* □ ekspr. *pokončati* *V jezi je pokončal vse, kar mu je prišlo pod roke* □ ekspr. *spremeniti v prah in pepel* □ ekspr. *stolči*

□ ekspr. *streti* *streti sovražnikov odpor* □ ekspr. *streti v prah*

□ zastar. ukončati □ sleng. zjebati □ ekspr. zlomiti *zlomiti sovražnikov odpor* □ ekspr. zmleti □ star. zničiti □ ekspr. zravhati z zemljo *Potres je mesto zravhal z zemljo*

2. kaj |poškodovati kaj tako, da propade| *Toča je uničila pridelek*

□ ekspr. pobrati □ ekspr. pomoriti *Ajdo je pomorila slana* □ ekspr. vzeti *Suša je vzela ves pridelek* □ ekspr. zdelati □ star. zničiti

3. kaj |s svojim delovanjem, učinkovanjem narediti kaj neu-porabno| *Molji so uničili obleko* □ nekuj. pog. fentati □ knj.izroč. ruiniirati □ star. zničiti

4. koga |povzročiti, da kdo več ne obstaja, živi| *Iz samega sovraštva bi ga uničil* □ knj.izroč. izničiti □ star. končati *Pijača ga je končala* □ ekspr. streti □ knj.izroč. ugonobiti □ ekspr. zatolči v zemljo □ ekspr. zdobiti v sončni prah □ ekspr. zgaziti □ ekspr. zmleti v prah □ ekspr. zmlinčiti v prah

5. koga ekspr. |narediti, povzročiti, da pride kdo v skrajno ne-ugoden položaj| *Dolgovi so ga uničili* □ ekspr. pokopati □ knj.izroč. rui-nirati □ ekspr. streti □ knj.izroč. ugonobiti □ knj.izroč. upropastiti

GLEJ ŠE razbiti 4

uničiti se -im se dov. ekspr. |z določenim dejanjem, ravnanjem v svojo škodo izgubiti za svoj obstoj potrebne lastnosti| *Grozi nevarnost, da se bo človeštvo uničilo* □ knj.izroč. samoizničiti se □ knj.izroč. samouničiti se

GLEJ ŠE propasti 3

uničujoč -a -e prid. |ki povzroči veliko razdejanje, škodo| *uničujoč učinek eksplozije* □ katastrofalen □ zastar. gonobeč □ zastar. gonoben □ ekspr. vseuničujoč

GLEJ ŠE hud¹ 1 | razdiralen 2

unificiranje -a s ► poenotenje

unificirati -am dov. in nedov. ► enotiti | poenotiti

unifikacija -e ž ► poenotenje

unifórma -e ž |oblačilo, po blagu, kroju in barvi enotno za vse pripadnike določene vojske, člane določenega društva, delavce določenega poklica| *Vsak član dobi novo uniformo* □ knj.izroč. kroj □ star. mondura □ star. montura

♦ **1.** konjeniška uniforma □ star. kavalerijska uniforma **2.** paradna uniforma □ star. parada **3.** slavnostna uniforma □ knj.izroč. galauniforma □ svečana uniforma **4.** vojaška uniforma □ knj.izroč. galauniforma □ star. komisna uniforma □ star. vojskina uniforma □ star. vojskna uniforma

uniformirani -a -o prid. ► policist

uniformirati -am dov. ► poenotiti

unija -e ž ► zveza 3, 4

unikát -a m |edina, navadno originalna listina ali predmet| *Knjižnica hrani veliko unikatov* □ enojnik

únikum -a m ► izjema ♦

únilaterálni -a -o prid. ► enostranski¹

únipolárni -a -o prid. ► stikalo ♦1

únisóno prisl. ► peti¹ 2♦2

unitárec -rca m ver. |pripadnik katere koli verske sekte, ki je proti dogmi o sv. Trojici| *unitarci in kvekerji* □ knj.izroč. unitarist

GLEJ ŠE unitarist

unitaríst -a m |pristaš težnje po uveljavljanju centralistične oblasti in omejevanju samostojnosti sestavnih delov države| *federalisti in unitaristi* □ knj.izroč. unitarec

GLEJ ŠE unitarec

unitarístični -a -o prid. ► država ♦13

unitárni -a -o prid. ► država ♦13

univerbizácija -e ž jezikosl. |nastanek enobesednega poimenova-nja iz večbesednega| *pojav univerbizacije* □ jezikosl. poenobesedenje

univérza -e ž |najvišja vzgojno-izobraževalna in učno-znanstvena ustanova| *vpisati se na univerzo* □ vznes. alma mater □ knj.izroč. vseučilišče

univerzálen -lna -o povdk. ► splošen

univerzálije -ij ž mn. ► pojem ♦3

univerzálni -a -o prid. ► množica ♦2 | nasledstvo ♦ | vsestranski

univerzálno prisl. ► vsestransko

univerzálnost -i ž |dejstvo, da je kaj prisotno, veljavno na zelo številnih mestih, področjih| *univerzalnost pojava; univerzalnost nekaterih življenjskih načel* □ splošnost □ knj.izroč. svetovnost □ ekspr. vsesplošnost

GLEJ ŠE vsestranskost

univerzitétni -a -o prid. |ki je v zvezi z univerzo| *univerzitetni študij; univerzitetno poslopje* □ univerzni □ knj.izroč. vseučiliški □ knj.izroč. vseučiliški

GLEJ ŠE študij pp 6 | študij ♦8

univérzni -a -o prid. ► univerzitetni

univérzum -a m ► vesolje

unovčeváti -újem nedov. ► izkoriščati 1 | prodajati

unôvčiti -im dov. ► izkoristiti 1 | prodati

unovčljívi -a -o prid. ► likvidni 2

unovčljivost -i ž ► likvidnost 2

úterica -e ž ► krilo² ♦3

uoblíčiti -im dov. ► izoblikovati 1, 2

uobráziti -im dov. ► izoblikovati 1

uokvíriti -im dov. ► obdati

uokvírjati -am nedov. ► obdajati | okviriti

úp -a m ► kupovati ♦ | mogoče³ | upanje¹ | upanje² | upati

upàd -áda m |zmanjšanje obsega dejavnosti, kvalitete česa| *upad proizvodnje* □ upadek

GLEJ ŠE atrofija | zmanjševati se

upádati -am nedov.

1. |prehajati na nižjo stopnjo glede na intenzivnost, jakost| *Zavzetost pri delu upada* □ splahnevti □ knj.izroč. uplahovati ■ protip. rasti

2. |dobivati nižjo gladino| *Jezero upada* □ zastar. opadati □ star. splah-nevti ■ protip. naraščati

GLEJ ŠE naraščati 2 | zmanjševati se

upádek -dka m ► kalo | upad

upádel -dla -o prid. |ki je po obsegu manjši zaradi hujšanja, manjše čvrstosti| *bleda, upadla lica* □ ekspr. medel medel obraz □ zastar. upaden

upáden -a -o prid. ► upadel

upalíti in upáliti -im dov. ► prižgati 1

úpanje¹ -a s |duševno stanje, pri katerem se vidi možnost za rešitev iz težkega položaja; duševno stanje, pri katerem se zaželeno kaže mogoče, dosegljivo| *Njihovo upanje se krepí; Vdaja se upanju, da ga ne bodo odkrili* □ up □ vznes. cvet upanja □ knj.izroč. nada □ star. nadeja □ ekspr. svetlo upanje □ nekuj. pog. trošt

♦ veselo upanje □ knj.izroč. radostno upanje □ pesn. sinje upanje

□ ekspr. svetlo upanje □ ekspr. vedro upanje

GLEJ ŠE kupovati ♦ | obupati | upati

úpanje² povdk. ekspr. |izraža, da ima kaj odločilni pomen pri reševanju težavnega položaja| *To zdravilo je njegovo zadnje upanje* □ knj.izroč. nada □ nekuj. pog. trošt □ ekspr. up

GLEJ ŠE mogoče³

úpapólni -a -o prid. knj.izroč. |ki je poln upanja, pričakovanja| *upapolna mladost* □ star. nadepolni

upásti upádem dov.

1. |preiti na nižjo stopnjo glede na intenzivnost, jakost| *Njegova bojevitost je upadla* □ knj.izroč. oplahneti¹ □ ekspr. uplahneti ■ protip. zrasti

2. |dobiti nižjo gladino| *Vode na poplavljenem območju so že upadle* □ star. splahneti ■ protip. narasti

3. |postati po obsegu manjši zaradi hujšanja, manjše čvrstosti| *Lica so mu upadla* □ knj.izroč. **oplahniti**¹ □ knj.izroč. **razplahniti**
□ ekspr. **uplahniti**
GLEJ ŠE narasti 2 | uplahniti | zmanjšati se

úpati -am nedov. *na kaj/v kaj* z odvisnikom, kadar ni vezljivostnega določila |biti v duševnem stanju, pri katerem se zaželeno kaže mogoče, dosegljivo| *upati na uspeh; upati v srečen izid; Upali so, da se bodo razmere same uredile* □ knj.izroč. **gojiti nade** □ knj.izroč. **gojiti upanje** □ knj.izroč. **gojiti upe** □ knj.izroč. **izražati upanje** *v kaj izražati upanje v zmago* □ knj.izroč. **nadejati se** česa □ nek. pog. **troštati se** česa

GLEJ ŠE zaupati 1

úpati si -am nedov. *kaj* |biti dovolj pogumen za kako dejanje| *Upal si nam je ugovarjati* □ ekspr. **dovoliti si** □ ekspr. **dovoljevati si** □ ekspr. **držniti si** □ zastar. **osmeliti se** □ zastar. **podstopiti se** □ zastar. **postopiti se** □ ekspr. **predržniti se** □ ekspr. **privoščiti si** □ zastar. **usoditi se** □ zastar. **usojati se**

upéhan -a -o prid. |ki zaradi teka, hitre hoje težko diha, čuti utrujenost| *upehan pohodnik* □ knj.izroč. **spehan** □ knj.izroč. **zapehan**
upéhati -am dov. *koga* |s priganjanjem k teku, hitri hoji povzročiti pri kom težko dihanje, občutek utrujenosti| *Tek ga je upehal; upehati konja* □ knj.izroč. **spehati**¹ □ knj.izroč. **zapehati**¹

upéhati se -am se dov. |zaradi teka, hitre hoje težko dihati, občutiti utrujenost| *Tekel je za njim, dokler se ni upehal* □ knj.izroč. **spehati se** □ star. **uleteti se** *Kar naj hiti in dela, se bo že uletel* □ knj.izroč. **zapehati se**

upénjati se -am se nedov. ▶ mučiti se 2

upepelítev -tve ž |sežig mrliča| *Pokojnik bo do upepelitve ležal v mrliški vežici* □ **kremacija**

upepelítveni -a -o prid. ▶ peč¹ *8

upepeljeválnica -e ž ▶ krematorij

upepeljeválnik -a m ▶ naprava *14

upepeljeváti -újem dov. *kaj* |z ognjem, visoko temperaturo spreminjati v pepel| *upepeljevati trupla* □ **kremirati**

upéríti -im dov. ▶ naperiti | usmeriti 2

upérjati -am nedov. ▶ naperjati | usmerjati 2

upésniti -im dov. *kaj* |izraziti, prikazati v pesmi| *Motiv domotožja je upesnilo veliko pesnikov* □ knj.izroč. **opesniti** □ knj.izroč. **opeti**

upesnjeváti -újem nedov. *kaj* |izražati, prikazovati v pesmi| *upesnjevatí dogodke iz vojne* □ ekspr. **opevati** □ ekspr. **peti**¹ o čem

upetáti -ám dov. ▶ odhiteti | uiti

upíčiti -im dov. ▶ pičiti

upihávati -am nedov. ▶ upihovati

upíhniti -em dov. ▶ ubiti 1 | ugasniti 1 | ustreliti 2

upihováti -újem nedov. *kaj* |s pihom, pihanjem ugašati| *upihovati sveče* □ **upihavati**

upijániti -im dov. ▶ opijaniti 1, 2

upijániti se -im se dov. ▶ opiti se

upijánjati -am nedov. ▶ opijanjati 1, 2

upijánjati se -am se nedov. ▶ opijati se

upijánjen -a -o povdk. ▶ pijan 1

upíkniti -em dov. ▶ pičiti

upíiliti -im dov. ▶ ogoljufati | poškodovati 2 pp 2 | udariti 1

upíiliti se -im se dov. ▶ zmotiti se 1

upíiranje -a s ▶ upor 1

upíirati -am nedov. ▶ naperjati

upíirati se -am se nedov.

1. *komu* |z besedami, ravnanjem izražati voljo ne ubogati koga, ne se podrežati komu| *upirati se staršem* □ zastar. **biti odporen** *Nikoli ni bil odporen očetu* □ ekspr. **kazati roge** □ ekspr. **kazati zobe** □ ekspr. **kljubovati** □ ekspr. **postavljati se po robu** □ ekspr. **puntati se**

□ knj.izroč. **zoperstavljati se**

2. *komu* |s silo, z orožjem izražati voljo do odstranitve oblasti koga| *upirati se oblastnikom; Kmetje so se v zgodovini večkrat upirali* □ zastar. **buniti se** □ ekspr. **postavljati se po robu** □ ekspr. **puntati se** □ knj.izroč. **rebelirati** *proti komu* □ knj.izroč. **revoltirati** *Mladina rada revoltira* □ zastar. **revolucionirati** *Vojaki so revolucionirali* □ ekspr. **rogoviliti** *proti komu* *rogoviliti proti vladi* □ star. **ustavljati se** □ knj.izroč. **vstajati** *proti komu* □ knj.izroč. **zoperstavljati se**

3. *čemu* |z besedami, ravnanjem izražati voljo ne prenašati, storiti, izpolniti česa| *upirati se nasilju* □ ekspr. **postavljati se po robu** □ knj.izroč. **zoperstavljati se** □ zastar. **zoprvtati** *zoprvtati vsemu slabemu*

4. *čemu* |kazati voljo ne podleči čemu| *upirati se malodušju* □ ekspr. **boriti se s čim** □ ekspr. **dajati se s čim** □ ekspr. **otepati se** česa *otepati se misli na bolezen*

5. s smiselnim osebkom v dajalniku, ekspr. |izraža, da kaj vzbuja odpor, občutek neugodja, nezadovoljstva| *Ves ta hrup okoli poroke se mi že upira* □ **biti zoprtn** □ **vzbujati odpor** □ **presedati** □ knj.izroč. **biti mrzek** □ evfem. **biti neprijeten** □ knj.izroč., s smiselnim osebkom v tožilniku **disgustirati** *Njegovo ravnanje me disgustira* □ knj.izroč. **iti na živce**

GLEJ ŠE ožarjati 1

upirávec -vca m zool. |majhna sladkovodna riba z vretenastim trupom in vitkim repom| *upiravec in čep* □ zool. **mali vretenec**

upláh -áha m ▶ uplahnitev

uplahnéti -ím dov. ▶ uplahniti

uplahnítev -tve ž |zmanjšanje po obsegu| *uplahnitev otekline* □ **uplahnjenje** □ knj.izroč. **uplah**

uplahníti in **upláhnti** -em dov. |postati po obsegu manjši| *Bula je uplahnila* □ **uplahneti** □ knj.izroč. **oplahniti**¹ □ knj.izroč. **upasti**

GLEJ ŠE onemoči | upasti 1, 3

upláhjenje -a s ▶ uplahnitev

uplahováti -újem nedov. ▶ izginjati 3 | plahneti | upadati 1

uplašíti in **uplášiti** -im dov. ▶ oplášiti | splášiti

uplašíti se in **uplášiti se** -im se dov. ▶ prestrašiti se

upleníti in **upléniti** -im dov. *kaj* |nasilno vzeti materialne dobrine| *upleniti orožje sovražniku* □ knj.izroč. **uropati** *uropati komu denar*

uplíniti -im dov. *kaj* |spremeniti iz trdnega ali tekočega stanja v plinasto| *upliniti tekočo snov* □ knj.izroč. **razpliniti**

uplíniti se -im se dov. |spremeniti se iz trdnega ali tekočega stanja v plinasto| *Bencin se uplini in pomeša z zrakom* □ knj.izroč. **razpliniti se**

uplinjáč -a m strojn. |priprava pri motorjih z notranjim zgorevanjem, v kateri se meša hlapljivo gorivo z zračnim tokom| *delovanje uplinjača* □ strojn. **karburator** □ knj.izroč. **razplinjač**

uplínjanje -a s |spreminjanje iz trdnega ali tekočega stanja v plinasto| *postopek uplinjanja* □ **uplinjevanje**

uplínjati -am nedov. *kaj* |spreminjati iz trdnega ali tekočega stanja v plinasto| *uplinjati lignit* □ **uplinjevati**

uplínjati se -am se nedov. |spreminjati se iz trdnega ali tekočega stanja v plinasto| *Bencin se uplinja* □ **uplinjevati se**

uplinjevánje -a s ▶ uplinjanje

uplinjeváti -újem nedov. ▶ uplinjati

uplinjeváti se -újem se nedov. ▶ uplinjati se

úpnik -a m |komur se mora vrniti dolg, poravnati obveznost| *izplačati upnika* □ zastar. **manihejec**

upočasíti -im dov. ▶ upočasniti

upočasnítev -tve ž ▶ zaostajanje

upočasníti -im dov. *kaj* |narediti (bolj) počasno| *upočasniti hojo* □ **spočasniti** □ knj.izroč. **opočasniti** □ knj.izroč. **retardirati** *retardirati ritem*

branja □ knj.izroč. **upočasiti** □ knj.izroč. **započasniti**

upočasnjeváti -újem nedov. *kaj* |delati (bolj) počasno| *upočasnjevati voznjo* □ **počasniti** □ knj.izroč. **retardirati** *retardirati ritem* *branja*

upodabljaljóči -a -e prid. ► umetnik ♦2

upodábljati -am nedov.

1. kaj |predstavljati, izražati kaj z likovnimi, grafičnimi izraznimi sredstvi| *upodabljati pravico kot žensko s tehtnico*

□ zastar. **obraziti** □ zastar. **obrazovati** □ knj.izroč. **vizualizirati**

2. kaj |predstavljati, izražati kaj z besedami ali drugimi izraznimi sredstvi| *V romanu avtor upodablja slavne ljudi tistega časa* □ knj.izroč. **utelešati**

GLEJ ŠE slikati 1

upodóbiti -im dov. kaj |predstaviti, izraziti kaj z besedami ali drugimi izraznimi sredstvi| *V romanu je upodobil slavne ljudi tistega časa* □ knj.izroč. **utelesiti** □ knj.izroč. **vizualizirati** **vizualizirati** **pisateljeve misli v filmu**

GLEJ ŠE naslikati

upogíb -a m |premik, gib, s katerim se sosednji deli spravijo v položaj, ko med seboj tvorijo kot| *upogib kolena* □ **upogibanje** □ med. **fleksija**

GLEJ ŠE obremenitev ♦5

upogibálka -e ž ► mišica ♦4

upogíbanje -a s ► upogib

upogíbati -am nedov.

1. kaj |delati, povzročati, da zlasti kaj prožnega dobi polkrožno, krivo obliko| *Veter upogiba vrhove dreves* □ **zapogibati**

□ knj.izroč. **kloniti**² □ ekspr. **kriviti** □ knj.izroč. **šibiti** □ knj.izroč. **uvijati** *Veter uvija drevesa* □ nar. **vesiti** □ knj.izroč. **viti**¹ □ ekspr. **zvijati**

2. kaj |spravljati v položaj, ko sosednji deli med seboj tvorijo kot| *upogibati roko v zapestju* □ knj.izroč. **flektirati**

GLEJ ŠE podrežati se

upogíbati se -am se nedov. |izraža, da zlasti kaj prožnega dobiva polkrožno, krivo obliko| *Plamen zaradi prepíha migota in se upogiba* □ ekspr. **tuliti se**

GLEJ ŠE ukrivljati se

upogíben -bna -o prid. ► upogljiv

upogíbljív -a -o prid. ► upogljiv

upogíbni -a -o prid. ► obremenitev ♦5

upogíbnica -e ž ► mišica ♦4

upogljív -a -o prid. |ki se da upogniti, upogibati| *upogljiva cev* □ **upogíbljív** □ knj.izroč. **podajen zelo podajne deske** □ knj.izroč. **upogíben**

GLEJ ŠE uklonljív

upogljívost -i ž ► uklonljivost

upogníti upógnem dov.

1. kaj |narediti, povzročiti, da zlasti kaj prožnega dobi polkrožno, krivo obliko| *upogniti gumijasto cev* □ **zapogniti** *zapogniti poganjek rastline* □ ekspr. **prihuliti** *Pihal je veter in prihulil suho travo* □ ekspr. **skloniti** *Pod težo snega so smreke sklonile veje* □ star. **spogniti** □ knj.izroč. **ukloniti** *Sneg je uklonil veje* □ star. **ušiniti** □ knj.izroč. **uviti** □ knj.izroč. **zasločiti** *zasločiti palico* □ **napogniti** |nekoliko upogniti|

2. kaj |spraviti v položaj, ko sosednji deli med seboj tvorijo kot| *upogniti komolec* □ med. **flektirati**

GLEJ ŠE podrediti se | podrediti si | poklekniti | skrcíti | vdati se 3 | zlomiti 2

upogníti se upógnem se dov. |izraža, da zlasti kaj prožnega dobi polkrožno, krivo obliko| *Stebelca so se upognila od težkih cvetov* □ ekspr. **preganiti se** *Preganil se je v pasu in zastokal* □ ekspr. **skloniti se**² □ knj.izroč. **ukloniti se**² □ knj.izroč. **ulekniti se** *Zaradi velike teže se je deska uleknila* □ ekspr. **zlomiti se** *zlomiti se pod težkim bremenom* □ **zašibiti se** ▶

GLEJ ŠE podrediti se | sključiti se | skloniti se¹

upógnjen -a -o prid. ► kriv¹ 3

upógnjenec -nca m ► drevo ♦9

upógnjeni -a -o prid. ► drevo ♦9

upokojèn -èna -o povdk. |izraža, da kdo po končani zahtevani delovni dobi ni več zaposlen| *Njegova mama je že upokojena* □ **v pokoju** □ pog. **upokojenec** *Že dve leti je upokojenec* □ pog. **v penziji** □ pog. **v penzionu**

upokojènec -nca m |kdor po končani zahtevani delovni dobi ni več zaposlen| *društvo upokojencev* □ nekuj. pog. **penzioner** □ pog. **penzionist** **GLEJ ŠE dom 2♦3** | upokojen

upokojènka -e ž |ženska, ki po končani zahtevani delovni dobi ni več zaposlena| *iskati za varstvo otroka mlajšo upokojenko* □ nekuj. pog. **penzionerka** □ pog. **penzionistka**

upokojènski -a -o prid. |ki je v zvezi z upokojenci| *upokojensko življenje* □ nekuj. pog. **penzionerski** □ pog. **penzionistovski** **GLEJ ŠE dom 2♦3**

upokojeváti -újem nedov. ► miriti

upokojeváti se -újem se nedov. |prihajati v stanje, ko kdo po končani zahtevani delovni dobi ni več zaposlen| *Mnogi so se predčasno upokojevali zaradi grozeče brezposelnosti* □ **odhajati v pokoj** □ pog. **odhajati v penzijo**

upokojítev -tve ž

1. |stanje, ko kdo po končani zahtevani delovni dobi ni več zaposlen| *Do upokojitve mu manjka še eno leto* □ **pokoj** □ pog. **penzija** □ pog. **penzion**

2. |dejstvo, da kdo po končani zahtevani delovni dobi ni več zaposlen| *prositi za upokojitev* □ **odhod v pokoj** □ pog. **odhod v penzijo** □ pog. **odhod v penzion**

GLEJ ŠE odločba ♦1

upokojíti -ím dov. *koga* |narediti, da kdo po končani zahtevani delovni dobi ni več zaposlen| *upokojiti delavca pri šestdesetih letih* □ pog. **dati v pokoj** □ pog. **penzionirati** □ zastar. **umiroviti** **GLEJ ŠE pomiriti** | ublažiti

upokojíti se -ím se dov. |izraža, da se za koga začne stanje, ko po končani zahtevani delovni dobi ni več zaposlen| *upokojiti se pri šestdesetih letih* □ **iti v pokoj** □ **oditi v pokoj** □ **stopiti v pokoj** □ zastar. **dobiti modro polo** □ pog. **iti v penzijo** □ pog. **iti v penzion** □ pog. **penzionirati se**

GLEJ ŠE pomiriti se | ublažiti se | umiriti se

upokojítveni -a -o prid. ► odločba ♦1

upokónčiti -im dov. ► postaviti ♦1

upokónčiti se -im se dov. ► vzravnati se

upokoríti -ím dov. ► podrediti 1

upokoríti si -ím si dov. ► podrediti si

upòr -óra m

1. |izrazitev, izražanje volje ne ubogati koga| *dijakov upor profesorju* □ **upiranje** □ ekspr. **punt**¹ □ ekspr. **puntanje** □ knj.izroč. **revolt** □ knj.izroč. **revolta**

2. |dejanje, s katerim se s silo, z orožjem izraža volja do odstranitve oblasti koga| *zatreti upor* □ knj.izroč. **dvig** *dvig kmetov proti gosposki* □ ekspr. **punt**¹ □ ekspr. **puntarija** □ zastar. **rebeljon** □ knj.izroč. **revolt** □ knj.izroč. **revolta** □ knj.izroč. **vstaja** □ knj.izroč. **vzdig** □ zgod. **žakerija** |kmečki upor v francoskem okolju|

♦ zgod. **kmečki upor** □ zgod. **punt**¹

• 1. elektr. **električni upor** □ elektr. električna upornost 2. elektr. **ohmski upor** □ elektr. ohmska upornost

GLEJ ŠE upreti se 2

uporába -e ž

1. |opravljanje funkcije pripomočka, sredstva| *zagotoviti si pravico do uporabe poti* □ **koriščenje** □ **raba** □ **uporabljanje** □ pog. **poraba** *razkužiti predmete pred porabo*

2. |kar prinese koristi, da rezultate| *uporaba znanstvenih dosežkov* □ *apliciranje* □ *aplikacija* □ *uporabljanje*

GLEJ ŠE raba | raba •2 | uporabljati 1

uporáben -bna -o povdk. za kaj |izraža, da ima kaj potrebne lastnosti za kak namen| *Ta del rastline ni uporaben* □ *koristen*² □ *poraben* □ *uporabljev* □ pog. *dober*² □ knj.izroč. *porabljev* □ knj.izroč. *raben* □ knj.izroč. *rabljev*

♦ **biti uporaben za koga** □ knj.izroč. biti dobrodošel komu □ pog. prav priti komu

uporábiti in uporabiti -im dov.

1. kaj |narediti, da je kaj pripomoček pri kakem opravilu, dejavnosti| *Uporabil je palico, da bi dosegel okno* □ *porabiti*

□ ekspr. *poseči*² po čem □ publ. *poslušiti se česa* *poslušiti se kladi*

□ ekspr. *seči*² po čem *seči po najboljši opremi* □ pog. *vzeti*

2. kaj |narediti, da kaj prinese koristi, da rezultate| *uporabiti znanje v praksi* □ *aplicirati* □ publ. *okoristiti se s čim* *okoristiti se z izkušnjami drugih* □ zastar. *upotrebiti*

GLEJ ŠE izkoristiti 1

uporábljanje -a s ► uporaba 1, 2

uporábljati -am nedov.

1. kaj |delati, da kaj opravlja določeno delo, nalogo in s tem zadovoljuje potrebe koga| *Starega avtomobila že dolgo ne uporabljajo* □ *rabiti* □ knj.izroč. *imeti v rabi* □ knj.izroč. *imeti v uporabi*

2. kaj |delati, da je kaj pripomoček pri kakem opravilu, dejavnosti| *pri pomivanju uporabljati krpe in krtače; pri prevajanju uporabljati slovar; Rad uporablja prevzete besede* □ *rabiti* □ knj.izroč. *porabljati* *Pri slikanju je porabljal svetlejšje barve* □ ekspr. *posegati po čem* *posegati po različni literaturi* □ knj.izroč. *posezati po čem* *posezati po različni literaturi* □ publ. *posluševati se česa* □ ekspr. *segati po čem* *segati po najboljših čistilnih sredstvih* □ zastar. *služiti se česa/s čim* □ zastar. *upotrebljati*

3. kaj za kaj |izraža, da je kaj sredstvo za izdelavo, pridobivanje česa; izraža, da je kaj predmet dejavnosti, kot jo določa samostalnik| *uporabljati mleto meso za polpete; uporabljati plin za kuhanje* □ *rabiti* □ pog. *jemati jemati za osnovo grob material* □ publ. *koristiti koristiti železnico za prevoz*

4. kaj |delati, da kaj prinaša koristi, daje rezultate| *uporabljati znanje v praksi* □ knj.izroč. *aplicirati* □ publ. *okoriščati se s čim* *okoriščati se s tujimi izkušnjami* □ zastar. *upotrebljati*

GLEJ ŠE govoriti 1

uporabljev -a -o prid. ► uporaben

uporabljevi -a -o prid. ► uporabni 1

uporabljevost -i ž ► uporabnost

uporábni -a -o prid.

1. |ki se da koristno uporabiti| *uporabni del rastline* □ *koristni* □ *porabni* □ *uporabljevi* □ knj.izroč. *rabni*

2. |ki se uporablja za zadovoljevanje vsakdanjih potreb| *uporabna oblačila* □ *praktični* □ knj.izroč. *porabljevi* □ knj.izroč. *rabljevi*

3. |katerega ugotovitve se morejo uporabiti neposredno v praksi| *uporabna znanstvena dela* □ *aplikacijski* □ *aplikativni* □ *uporabnostni* *uporabnostne raziskave* □ knj.izroč. *pragmatični*

GLEJ ŠE naloga •1 | predmet¹ 1•5 | veda •2

uporábница -e ž |ženska, ki kaj uporablja glede na namenskost| *uporabnica pomoči* □ publ. *koristnica*

uporábnik -a m |kdor kaj uporablja glede na namenskost| *uporabniki kmetijskih zemljišč* □ publ. *eksploator* □ publ. *koristnik* □ knj.izroč. *odjemalec* □ publ. *porabnik* □ knj.izroč. *rabnik*

♦ **uporabnik interneta** □ ekspr. *internetnik* □ ekspr. *internetovec* □ ekspr. *kiberščak*

uporábnost -i ž |dejstvo, da kaj ustreza določeni uporabi, potrebam, namenu| *izboljšati uporabnost priprave; vsestranska*

uporabnost bombažnih oblačil □ *praktičnost* □ *uporabljevost*

□ knj.izroč. *koristnost* □ knj.izroč. *rabnost*

GLEJ ŠE rok¹ •2

uporábnostni -a -o prid. ► pragmatični | uporabni 3 | utilitarni

upóren -rna -o prid. |ki (rad) izraža voljo ne ubogati koga| *uporen otrok* □ knj.izroč. *renitenten* □ nar. *tiščinast*

upórnež -a m ► upornik 2

upórník -a m

1. |kdor sodeluje v uporih| *kaznovati upornike* □ *anarhist*

□ ekspr. *puntar* □ knj.izroč. *rebel* □ zastar. *rebelant* □ knj.izroč. *vstajnik*

□ zastar. *vstaš*

♦ zgod. *kmečki upornik* □ zgod. *puntar*

2. ekspr. |kdor (rad) izraža voljo ne ubogati koga| *Skušal je pomiriti malega upornika* □ ekspr. *puntar* □ ekspr. *upornež*

upórníški -a -o prid.

1. |ki je v zvezi z uporniki in njihovo dejavnostjo| *uporniške skupine* □ ekspr. *puntarski* □ knj.izroč. *vstajniški*

2. zgod. |ki je v zvezi s kmečkimi uporniki| *uporniška vojska*

□ zgod. *puntarski*

upórníštvo -a s |dejavnost upornikov| *uporníštvo med delavci*

□ ekspr. *puntarstvo*

upórnost -i ž |dejstvo, da kdo (rad) izraža voljo

ne ubogati koga| *vzgojno obvladovati mladostniško upornost*

□ knj.izroč. *renitenca*

GLEJ ŠE upor •2

upostavítev -tve ž ► ustanovitev | vzpostavitev

upostáviti -im dov. ► ustanoviti | vzpostaviti

upostávljati -am nedov. ► ustanavljati | vzpostavljati

upoštéti -štêjem dov. ► upoštevati 2

upoštévan -a -o povdk. |izraža, da je kaj kje vključeno, udeleženo, obravnavano| *Manj pomembni izdelki v seznamu niso upoštevani* □ publ. *zastopan*

upoštévati -am dov. in nedov.

1. kaj |vzpostaviti, imeti do česa tak odnos, da vpliva na ravnanje| *Če bi dovolj upošteval predvidljivo nevarnost poti, bi se morda izognil nesreči* □ *ozirati se na kaj* □ ekspr. *imeti pred očmi* □ publ. *imeti v razvidu* □ publ. *jemati v obzir* □ ekspr. *meniti se za kaj* *Za možne zaplete se niti meni ne* □ zastar. *uvaževati* □ ekspr. *vzeti na znanje* □ publ. *vzeti v obzir* □ star. *vzeti v število* *vzeti v število revne in bolne* □ ekspr. *zmeniti se za kaj* □ ekspr. *poslušati* ↗

2. kaj |ravnati v skladu s čim| *upoštevati predpise* □ pog. *držati se česa* *držati se navodil* □ knj.izroč. *ozirati se na kaj* □ ekspr. *spoštovati* □ knj.izroč. *upošteti*

upoštéven -vna -o prid. ► sprejemljiv¹

upoštévnost -i ž ► pomembnost

upotíti in upótiti -im dov. ► napotiti

upotíti se in upótiti se -im se dov. ► oditi

upotrébiti -im dov. ► uporabiti 2

upotrébljati -am nedov. ► uporabljati 2, 4

uprásniti jo -em jo dov. ► iti 1, 2 | oditi | steči¹ 1

uprašévánje -a s ► pulverizacija

uprašíti -ím dov. ► zaprašiti

uprašíti se -ím se dov. ► zaprašiti se

upráti upêrem dov. ► zaprati

upráva -e ž

1. |dejavnost, ki se ukvarja z urejanjem, usmerjanjem življenja v kaki družbeni skupnosti ali organi, ki to dejavnost opravlja-jo| *modernizirati upravo* □ *administracija*

♦ 1. *davčna uprava* □ pog. *dacarija* □ pog. *davkarija* 2. *državna uprava* □ državna administracija 3. *uprava za ceste* □ *direkcija za ceste*

2. |organi v kaki delovni organizaciji, ki odločajo o življenju, opravljanju temeljnih nalog v tej organizaciji| *poslati dopis upravi podjetja* □ **upravništvo** □ zastar. **oskrbnništvo**

♦ gledališka uprava □ zastar. intendantca

GLEJ ŠE kondominij | upravljanje

upravičen -a -o povdk. *do česa* |izraža, da ima kdo zadostne razloge za kaj| *biti upravičen do otroškega dodatka* □ **imeti pravico do česa**

upravičenec -nca m

• pravn. služnostni upravičenec □ pravn. servitutni upravičenec

upravičeni -a -o prid. |za katerega obstajajo zadostni razlogi| *upravičene zahteve* □ **legitimni**

upravičeno nač. prisl. |izraža, da za imenovano dejanje

obstajajo zadostni razlogi| *upravičeno se pritožiti* □ **po pravici**

□ knj.izroč. **legitimno** *legalno in legitimno izvoliti predsednika* □ star. **po pravem** *Po pravem ti nekaj pripada* □ ekspr. **s polno pravico**

upravičenost -i ž |zadostnost razlogov za kaj| *upravičenost kritike* □ **legitimnost** □ publ. **opravičenost** □ publ. **opravičilo** *V tem je opravičilo naših zahtev*

GLEJ ŠE pravica •7

upravičevati -ujem nedov. *kaj* |imeti, navajati zadostne razloge za kaj| *upravičevati svojo odločitev* □ publ. **opravičevati**

upravičiti -im dov. *kaj* |imeti, navesti zadostne razloge za kaj| *upravičiti visoke stroške* □ publ. **opravičiti**

upravitelj -a m |kdor odloča o uporabi, izkoriščanju,

vzdrževanju česa| *upravitelj zgradbe* □ **upravnik** *upravnik posestva*

□ knj.izroč. **administrator** *administrator premoženja*

• **1.** *biti upravitelj* □ knj.izroč. *upraviteljevati* **2.** *zgod. dvorni upravitelj* □ zgod. *dvorni maršal* □ zgod. *senešal* **3.** *pravn. stečajni upravitelj*

□ pravn. *prisilni upravitelj* □ pravn. *sekvester* **4.** *ver. župnijski upravitelj*

□ ver. *provizor* □ ver. *župni upravitelj*

GLEJ ŠE skrbnik •1 | upravnik

upraviteljevati -ujem nedov. ► **upravitelj** •1

upraviteljica -e ž |ženska, ki odloča o uporabi, izkoriščanju,

vzdrževanju česa| *upraviteljica sklada* □ **upravnica**

• pravn. **stečajna upraviteljica** □ pravn. *prisilna upraviteljica*

GLEJ ŠE ravnateljica • | upravnica

upraviteljstvo -a s |služba upravitelja, upravnika| *prevzeti upraviteljstvo stavb* □ **oskrbnništvo** *prevzeti oskrbnništvo v planinski koč* □ **upravništvo** *prevzeti upravništvo inštituta* □ knj.izroč. **administrat**

torstvo *Čas njegovega administratorstva je potekel*

upravljač -a m ► **upravljač**

upravljalnik -a m

• **daljinski upravljalnik** □ prakt. sp. **daljinec**

upravljanje -a s |odločanje o uporabi, izkoriščanju, vzdrževanju česa| *upravljanje premoženja* □ **gospodarjenje** *gospodarjenje z gozdovi* □ **uprava** *slaba uprava stavb*

GLEJ ŠE pilotiranje 1 | ravnanje 4 | vodenje

upravljati -am nedov. *kaj* |odločati o uporabi, izkoriščanju,

vzdrževanju česa| *upravljati gozdove; upravljati premoženje*

□ **gospodariti** *s čim* □ knj.izroč. **oskrbovati** *oskrbovati premoženje mlado-*

letnemu lastniku □ pog. **skrbeti** *za kaj*

GLEJ ŠE krmariti | pilotirati | ravnati 3 | urejati 4 | usmerjati 1 | voditi 5 | voziti 1

upravljač -vca m |kdor (poklicno) upravlja stroj, napravo| *upravljač žičnice* □ **upravljač**

GLEJ ŠE menedžer 1

upravljačka -e ž ► **menedžerka**

upravniki -a -o prid. |ki je v zvezi z upravo| *upravna razdelitev na občine* □ **administrativni**

GLEJ ŠE aparat •18 | pisarna •4

upravnica -e ž |ženska, ki odloča o življenju, opravljanju temeljnih nalog v kaki delovni skupnosti| *upravnica pošte*

□ knj.izroč. **upraviteljica**

upravnik -a m |kdor odloča o življenju, opravljanju temeljnih nalog v kaki delovni skupnosti| *upravnik pošte* □ zastar. **oskrbnik**

oskrbnik bolnice □ knj.izroč. **upravitelj**

♦ **upravnik gledališča** □ zastar. **intendant**

GLEJ ŠE skrbnik •1 | upravitelj

upravništvo -a s ► **uprava** 2 | **upraviteljstvo**

upredméten -a -o prid. ► **materializiran** | **opredmeten**

upredméten -i -a -o prid. ► **delo** 1•7

upredmétenje -a s ► **materializacija** | **opredmetenje**

upredmétenost -i ž ► **opredmetenost**

upredmétniti -im dov. ► **materializirati** | **opredmetiti**

upredmétniti se -im se dov. ► **materializirati se**

upréti uprém dov.

• **upreti roke v boke** □ **podbočiti se**

GLEJ ŠE naperiti

upréti se uprém se dov.

1. *komu* |z besedami, ravnanjem izraziti voljo ne ubogati koga,

ne se podrediti komu| *upreti se staršem* □ ekspr. **postaviti se po robu**

□ publ. **reči ne** □ ekspr. **spuntati se** □ knj.izroč. **zoperstaviti se**

2. *komu* |s silo, z orožjem izraziti voljo do odstranitve

oblasti koga| *upreti se okupatorju; Posadka na ladji se je uprla*

□ ekspr. **dvigniti se proti komu** □ ekspr. **dvigniti se v upor proti komu**

□ zastar. **popuniti se** □ ekspr. **pokazati roge** □ ekspr. **postaviti se po robu**

□ ekspr. **spuntati se** □ star. **ustaviti se** □ ekspr. **vstati proti komu** □ ekspr. **zaro-**

goviliti □ knj.izroč. **zoperstaviti se**

3. *čemu* |z besedami, ravnanjem izraziti voljo ne prenašati,

storiti, izpolniti česa| *upreti se nasilju* □ publ. **postaviti se proti čemu**

□ ekspr. **postaviti se po robu** □ publ. **reči ne** □ knj.izroč. **zoperstaviti se**

4. *čemu* |pokazati voljo ne podleči čemu| *upreti se skušnjavi*

□ zastar. **odoleti** *Ni mogel odoleti njenim čarom* □ star. **postaviti se v**

bran □ star. **stati v bran** □ star. **staviti se po robu** □ star. **staviti se v bran**

□ star. **ustaviti se** □ knj.izroč. **zoperstaviti se**

5. s smiselnim osebkom v dajalniku, ekspr. |izraža, da kaj postane komu

neprijetno, zoprno| *Delo se mu je uprlo* □ zastar. **ogabiti se**

□ knj.izroč. **ognusiti se** □ star. **omrzeti** □ ekspr. **omrzniti** □ ekspr. **presesti**

□ knj.izroč. **prigabiti se** □ knj.izroč. **prignusiti se** □ nar. **prigrjati se** □ ekspr. **priskutiti se**

□ knj.izroč. **pristuditi se** □ ekspr. **zagabiti se** □ ekspr. **zagnusiti se**

□ ekspr. **zameriti se** *Najbolj se mi zameri, če te moram čakati*

□ star. **zamrzeti** □ star. **zamrziti se** □ knj.izroč. **zastuditi se**

uprizárjati -am nedov. *kaj* |poustvarjati dramsko besedilo z

gledališkimi sredstvi| *uprizarjati drame sodobnih avtorjev*

□ gled., žarg. **dajati na repertoar** □ publ. **izvajati** □ publ. **odigravati**

□ publ. **posredovati** □ publ. **postavljati**

GLEJ ŠE **prepirati se** | **tepsti se**

uprizorítelj -a m ekspr. |kdor izvede, realizira naprej pripravljeni

javni dogodek| *uprizoritelj sodnega procesa* □ slabš. **inscenator**

uprizorítev -tve ž

1. |poustvaritev dramskega besedila z gledališkimi sredstvi| *pripraviti kostume za novo uprizoritev* □ **gledališka stvaritev** □ **odrska**

izvedba □ **odrska stvaritev** □ **odrska uprizoritev** □ publ. **gledališka po-**

stavitev □ gled. **inscenacija** □ publ. **odrska oživitve** □ publ. **uresničitev**

ocenjevati najnovejšo uresničitev Cankarjevih Hlapcev

2. ekspr. |izvedba naprej pripravljenega javnega dogodka| *upri-*

zoritev demonstracij □ slabš. **inscenacija**

uprizorítiti -im dov.

1. *kaj* |poustvariti dramsko besedilo z gledališkimi sredstvi| *uprizoriti dramo* □ glasb. **inscenirati** □ publ. **izvesti**² □ publ. **odigrati**

□ publ. **postaviti** □ publ. **postaviti na oder** □ ekspr. **preigrati** □ publ. **prenesti na oder**

2. kaj ekspr. |izvesti naprej pripravljeni javni dogodek| *uprizoriti gonjo proti političnim nasprotnikom* □ slabš. **inscenirati**

uprizoritveni -a -o prid. |ki je v zvezi s poustvaritvijo dramskega besedila z gledališkimi sredstvi| *uprizoritvene zamisli* □ gled. **inscenacijski**

upropástiti -im dov. ► uničiti 5

upropáščati -am nedov. ► uničevati 5

úps medm. ► oprostiti 2

úra¹ -e ž

1. |enota za merjenje časa, šestdeset minut| *Cela ura je minila, odkar je odšel* □ ekspr. **urica**

2. |naprava za merjenje časa| *Ura kaže pol desetih* □ slabš. **šklemfa** *Šklemfa kaže tri, bije pa dvanaest* □ ekspr. **urica** □ **budilka** □ **štoparica** ↗

♦ **1.** nardp. **peščena ura** □ knj.zroč. klepsidra □ zastar. peščeni urnik

□ knj.zroč. peščenska **2. radijska ura** □ radioura **3. ročna ura**

□ zastar. naročna ura □ ekspr. ročna urica □ zapestna ura

□ knj.zroč. zapestnica **4. ura nihalka** □ knj.zroč. nihalka

□ nihalna ura **5. žepna ura** □ ekspr. čebula □ knj.zroč. žepnica

3. |časovna enota pouka, navadno petinštirideset minut|

Zadnja ura odpade □ šolska ura □ učna ura

• **1.** fiz. kilovatna ura □ fiz. kilovatura **2. uradne ure** □ zastar. opravilne ure

GLEJ ŠE neurje | opoldne² | trdoglav¹ | zjutraj | zvečer

urá² medm. ► hura

uracúnati se -am se dov. |zmotiti se pri računanju| *uracúnati se za sto evrov* □ knj.zroč. **pomotiti se** □ knj.zroč. **zaračúnati se**

urád -áda m |organ državne oblasti za urejanje določenih zadev, opravljanje določenih nalog, navadno povezanih s pisarniški opravili| *poslati prošnjo uradu* □ nekuj. pog. **kanclija**

□ zastar. **uradnica** □ zastar. **uradnja**

♦ **1.** zgod. **adjutantski urad** □ zgod. adjutantura **2. urad. anagrafski urad**

□ urad., žarg. anagraf **3. cenzurni urad** □ prakt. sp. cenzura **4. davčni urad**

□ pog. davkarija □ zastar. dohodarstveni urad □ fiskalni urad **5. dopisniški urad** □ prakt. sp. dopisništvo **6. finančni urad** □ star. financa

7. informacijski urad □ informacijski biro □ informativni urad **8. katastrski urad** □ prakt. sp. kataster **9. komunalni urad** □ urad., žarg. komunala

10. obveščevalni urad □ star. obvestilni urad **11. zgod. okrožni urad**

□ zgod. kresija **12. patentni urad** □ patentna pisarna **13. sprejemni urad**

□ star. prejemni urad **14. urad za posredovanje** □ posredovalnica □ posredovalni urad

GLEJ ŠE agencija •¹ | agencija •³ | biro • | carinarnica | poročiti se | pošta

urádni -a -o prid. |ki veljavno predstavlja, zastopa kak organ, organizacijo ali posameznika| *uradni del programa* □ **oficialni** **GLEJ ŠE** dokument | dopis • | medicina •⁵ | obisk^{pp} | postopek •⁹ | potrditev 2 | preklic • | razglas • | sprejem 3 | tolmač | tolmačka | ura¹ •² | uradno 1, 2 | zapisnik •³

urádnica -e ž ► pisarna | urad

urádnicek -čka m ► uradnik

uradnja -e ž ► urad

urádnik -a m |kdor je zaposlen v javni, državni službi, podjetju in opravlja uradne, zlasti pisarniške posle| *Uradnik mu ni hotel izdati potrdila* □ slabš. **birokrat** □ zastar. **činovnik** □ nekuj. pog. **kanclist**

□ slabš. **pisač** □ slabš. **uradnicek**

♦ **1.** biti uradnik □ pog. delati v pisarni **2.** pravn., zgod. **nižji uradnik**

□ pravn., zgod. oficial □ pravn., zgod. oficiant **3. visoki uradnik** □ birokrat

urádníški -a -o prid. |ki je v zvezi z uradniki| *uradniška miselnost*

□ nekuj. pog. **kanclijski**

GLEJ ŠE uradništvo

urádníštvo -a s |uradniki kot celota, skupnost| *nameščati uradništvo* □ **uradniški stan**

urádnó nač. prisl.

1. |izraža, da je dejanje določeno z veljavnimi predpisi| *uradno prositi za kaj* □ **po uradni poti** □ **oficialno** □ zastar. **uradnim potom**

□ zastar. **uradoma**

2. pravn. |izraža, da dejanje poteka po predpisih, formalnostih in ne kaže osebnega odnosa| *uradno zagovarjati obtoženca*

□ pravn. **ex offo** □ pravn. **po uradni dolžnosti** □ zastar. **uradoma**

urádnost -i ž |dejstvo, da kaj veljavno predstavlja, zastopa kak organ, organizacijo ali posameznika| *uradnost obiska* □ **oficialnost** **GLEJ ŠE** formalnost

urádoma prisl. ► uradno 1, 2

uragán -a m ► orkan

urájmati -am dov. ► prejeti 1

urájmati se -am se dov. ► uspeti 2 | zgoditi se 1

urálski -a -o prid. ► sova •

uránov -a -o prid. ► bomba pp 1

urárna -e ž ► delavnica 1•17

urárski -a -o prid. ► delavnica 1•17 | obrt² 1•17

urárstvo -a s ► delavnica 1•17 | obrt² 1•17

uravnálec -lca m ► regulator 1

uravnálni -a -o prid. ► naprava •18

uravnáti -ám dov. *kaj* |narediti, da se kaj pojavlja v primerni, ustrezni količini, stopnji| *uravnati dotok vode* □ **regulirati** □ teh. **nastaviti**

GLEJ ŠE naravnati 1, 2 | nastaviti | poravnati 1, 2 | regulirati | urediti 2 | uskladiti | usmeriti 2, 3

uravnáti se -ám se dov. ► dogovoriti se | obleči se | spraviti se

uravnáva -e ž ► naravnava | nastavev | uravnavanje

uravnávalec -lca m ► regulator 1

uravnáválni -a -o prid. |s katerim se dosega, da je kaj v

delovanju, poteku, lastnostih pravilno, ustrezno| *uravnavalna vloga hormonov* □ **regulatorni**

GLEJ ŠE naprava •18

uravnávanje -a s |postopek, s katerim se dosega, da je kaj v delovanju, poteku, lastnostih pravilno, ustrezno| *uravnavanje temperature v bivalnih prostorih; uravnavanje dotoka beguncev*

□ **regulacija** □ **reguliranje** □ **uravnava**

GLEJ ŠE naravnava | ravnanje 2

uravnávati -am nedov. *kaj* |delati, da se kaj pojavlja v primerni, ustrezni količini, stopnji| *uravnávati temperaturo* □ **regulirati**

□ teh. **nastavljati**

GLEJ ŠE naravnávati | poravnávati | ravnati 2 | regulirati | urejati 4 | usklajevati | usmerjati 2, 3 | vzravnávati

uravnótéženje -a s |doseženo stanje, v katerem so nasprotni, različne stvari enako velike, usklajene| *uravnótéženje izdatkov in dohodkov* □ fin. **balans**

uravnótéževáti -újem nedov. *kaj* |spravljati v stanje, v katerem je teža telesa, teles na obeh straneh enaka| *uravnótéževáti skodelici tehtnice* □ **uravnovešati**

GLEJ ŠE uravnovešati 1, 2, 3

uravnótéževáti se -újem se nedov. ► uravnovešati se

uravnótéžiti -im dov. *kaj* |spraviti v stanje, v katerem je teža telesa, teles na obeh straneh enaka| *uravnótéžiti skodelici tehtnice* □ **uravnovesiti**

GLEJ ŠE uravnovesiti 1, 2, 3

uravnótéžiti se -im se dov. ► uravnovesiti se

uravnóvesíti -im dov.

1. *kaj* |spraviti v stanje, v katerem so nasprotujoče si sile enako velike, močne| *uravnovesiti vojaške sile v svetu* □ **uravnótéžiti**

2. kaj |spraviti v stanje, v katerem so nasprotne, različne stvari enako velike, usklajene| *uravnovesiti izdatke z dohodki* □ **izravnati**

□ **uravnotežiti** □ publ. **kompensirati**

3. koga |spraviti v stanje umirjenosti, duševne skladnosti| *To spoznanje jo je uravnovesilo* □ **uravnotežiti**

GLEJ ŠE uravnotežiti

uravnovesiti se -im se dov. |doseči stanje umirjenosti, duševne skladnosti| *Po mnogih pretresih se je uravnovesil* □ knj.izroč. **uravno-težiti se**

uravnovešati -am nedov.

1. kaj |spravljati v stanje, v katerem so nasprotujoče si sile enako velike, močne| *uravnovešati svetovne vojaške sile* □ **uravno-teževati**

2. kaj |spravljati v stanje, v katerem so nasprotne, različne stvari enako velike, usklajene| *uravnovešati izdatke in dohodke*

□ **izravnovati** □ **uravnoteževati** □ publ. **kompensirati**

3. koga |spravljati v stanje umirjenosti, duševne skladnosti| *Taka spoznanja so ga uravnovešala* □ **uravnoteževati**

GLEJ ŠE uravnoteževati

uravnovešati se -am se nedov. |dosegati stanje umirjenosti, duševne skladnosti| *duševno se uravnovešati* □ knj.izroč. **uravnoteževati se**

uravnovešen -a -o povdk. ▶ zdrav³ ♦2

urbálen -lna -o povdk. ▶ urban²

urbálni -a -o prid. ▶ mestni | prebivalstvo ♦1

urbàn¹ -ána m ▶ steklenica pp

urbán² -a -o povdk. |izraža, da je kaj urejeno tako, kot je značilno za mesto| *Tudi okolica mesta je vse bolj urbana* □ **mestno urejen**

□ **urbaniziran** □ knj.izroč. **mesten** □ knj.izroč. **urbalen** □ knj.izroč. **urbáničen**

urbáni -a -o prid. ▶ mestni | naselje ♦ | prebivalstvo ♦1 | steklina ♦2

urbáničen -čna -o povdk. ▶ urban²

urbánični -a -o prid. ▶ mestni | naselje ♦

urbanistični -a -o prid. ▶ zavod ♦5

urbanistika -e ž ▶ urbanizem

urbanizem -zma m |dejavnost, ki se ukvarja z načrtovanjem, urejanjem naselij| *problemi s področja urbanizma* □ **urbanistika**

GLEJ ŠE zavod ♦5

urbanizíran -a -o povdk. ▶ urban²

urbanizirani -a -o prid. ▶ mestni | naselje ♦

urbánski -a -o prid. ▶ mestni

urbár -ja m

• zgod. prenovljeni urbarji □ zgod. reformirani urbarji

urbariálni -a -o prid. ▶ dajatev ♦2 | urbarski

urbárski -a -o m zgod. |ki je v zvezi z urbarji| *urbarski podatki*

□ zgod. **urbarialni**

GLEJ ŠE dajatev ♦2

urbárščina -e ž ▶ dajatev ♦2

úrbas -a m ▶ prednjik

úrbi et órbi prisl. zv. ▶ povsod

urêči urêčem dov. ▶ uročiti | začarati 2 | zakleti 2

urédba -e ž

• pravn. uredba z zakonsko močjo □ pravn. zasilna uredba

GLEJ ŠE načelo ♦1 | norma 1 | predpis ♦1 | ureditev

uredítev -tve ž |kar je določeno s predpisi, pravili o tem, kakšno stanje, ravnanje je pravilno, obvezno| *spremeniti ureditev družbe*

□ star. **uredba** □ knj.izroč. **ustroj**

♦ **zakonska ureditev** □ publ. normativna ureditev

• **1. družbena ureditev** □ soc. družbena formacija □ družbeni red

□ družbeni sistem **2. sužnjelastniška družbena ureditev** □ suženjstvo

GLEJ ŠE fevdalizem | kapitalizem | oligarhija | regulacija |

republika 1 | režim | socializem

uredíti -ím dov.

1. kaj |narediti, da pride kaj v določeni red| *urediti gradivo*

□ pog. **spraviti v red**

2. kaj |narediti, da pride kaj v stanje, kot se želi, mora biti| *Ne skrbite, bomo že vse uredili* □ nekjn. pog. **pokomandirati** □ star. **poravnati**

□ zastar. **poskrbeti** *Poskrbel je vse svoje družinske zadeve* □ knj.izroč. **re-gulirati** □ zastar. **uravnati** □ nekjn. pog. **zrihtati**

3. kaj |narediti, da pride kaj v stanje, ki ustreza lepotnim, higienskimi, uporabnostnim zahtevam, željam| *urediti pričesko; urediti otroka; urediti zemljišče za gradnjo* □ nekjn. pog. **uštimati**

□ nekjn. pog. **zrihtati**

4. kaj |narediti, da pride kaj v stanje, skladno s pravili, zahtevami| *urediti medsebojne odnose* □ **normalizirati**

5. kaj |narediti, da dobi objavi namenjeno besedilo, gradivo ustrezno obliko, razporeditev| *urediti simpozijijski zbornik*

□ **zredigirati**

GLEJ ŠE pripraviti 1 | regulirati | zredigirati •

uredíti se -ím se dov.

1. |izraža, da kdo samega sebe spravi v stanje, ki ustreza lepotnim, higienskimi zahtevam, željam| *elegantno se urediti*

□ nekjn. pog. **zrihtati se**

2. |priti v stanje, skladno s pravili, zahtevami| *Razmere v državi so se uredile* □ **normalizirati se**

uredníca -e ž |ženska, ki dela, naredi, da dobi objavi namenjeno besedilo, gradivo ustrezno obliko, razporeditev| *urednica časopisa* □ **redaktora**

uredník -a m |kdor dela, naredi, da dobi objavi namenjeno besedilo, gradivo ustrezno obliko, razporeditev| *urednik zbornika; urednik na radiu* □ **redaktor**

♦ **1. biti urednik** □ knj.izroč. urednikovati **2. glavni urednik** □ žarg. glavni¹

□ glavni redaktor

GLEJ ŠE redaktor

urednikováti -újem nedov. ▶ urednik ♦1

uredníški -a -o prid. |ki je v zvezi z uredniki| *uredniško delo*

□ **redakcijski** □ **redaktorski**

uredništvo -a s |opravljanje uredniških del; oddelek, organizacijska enota, ki opravlja uredniška dela| *prevzeti uredništvo zbornika; biti zaposlen v uredništvu glasbenih oddaj* □ **redakcija**

uredováti -újem nedov. ▶ urejati 1, 6

urêja -e ž ▶ sečnina

urêjanje -a s

1. |spravljanje česa v določeni red| *urejanje podatkov* □ **urejevanje**

2. |delo, s katerim se doseže, da dobi objavi namenjeno besedilo, gradivo ustrezno obliko, razporeditev| *urejanje zbornika* □ **redakcija** □ **redigiranje** □ **urejevanje**

GLEJ ŠE regulacija

urējati -am nedov.

1. kaj |delati, da prihaja kaj v določeni red| *urejati gradivo*

□ **urejevati** □ pog. **spravljati v red** □ zastar. **uredovati** □ **alfabetirati** ▶

2. kaj |delati, da prihaja kaj v stanje, ki ustreza lepotnim, higienskimi, uporabnostnim zahtevam, željam| *urejati otroke za v šolo; urejati parke* □ **urejevati** □ nekjn. pog. **rihtati** □ nekjn. pog. **štimiti**¹

3. kaj |delati, da prihaja kaj v stanje, ki ustreza potrebam, pravilom| *urejati poslovne knjige* □ **urejevati** □ pravn. **adjustirati**

□ knj.izroč. **reglementirati** |urejati s predpisi|

4. kaj |delati, da prihaja kaj v stanje, kot se želi, kot mora biti| *urejati uradne zadeve* □ **upravljati** □ **urejevati** □ knj.izroč. **regulirati**

□ zastar. **uravnovati**

5. kaj |delati, da prihaja kaj v stanje, skladno s pravili, zahtevami| *urejati medsebojne odnose* □ **normalizirati** □ **urejevati**

6. kaj |delati, da dobi objavi namenjeno besedilo, gradivo ustrezno obliko, razporeditev| *urejati zbornik* □ *redigirati*
□ *urejevati* □ zastar. *uredovati*
GLEJ ŠE regulirati

urejèn¹ -èna -o prid. v zvezi z osebo |ki ustreza lepotnim, higienskim zahtevam, željam| *urejen mladenič; urejen videz* □ nek. pog. *zrihtan*
□ *polizan* ↗
GLEJ ŠE urban²

urejèn² -èna -o povdk. |izraža, da je kaj v določenem redu| *Stvar je urejena, lahko gremo* □ knj.izroč. *nared* □ pog. v *redu¹*

urejènost -i ž ▶ red¹ 1

urejevalec -lca m ▶ regulator 1, 2

urejevalni -a -o prid. ▶ predpis •2

urejevanje -a s ▶ urejanje 1, 2

urejevati -ujem nedov. ▶ urejati 1, 2, 3, 4, 5, 6

uremija -e ž med., vet. |zastrupitev krvi s sečem| *Zaradi obolenja ledvic je prišlo do uremije* □ med., vet. *sečekrvnost*

úren úrna -o prid. |ki zaradi gibčnosti, spretnosti lahko opravi kako pot ali delo v kratkem času| *uren natakár; urna srna*
□ knj.izroč. *lahkonog* □ star. *ročen*
GLEJ ŠE bister povdk. 2 | bister ♦ | hiter 1

uresničenje -a s ▶ uresničitev

uresničevalec -lca m |kdor kaj uresničuje| *uresničevalec idej*
□ *realizator* □ *uresničitelj* □ knj.izroč. *vršitelj*

uresničevanje -a s |proces, v katerem tisto, kar obstaja v mislih, postaja resničnost| *uresničevanje zamisli* □ star. *ostvarjanje*
□ knj.izroč. *udejanjanje*

uresničevati -ujem nedov. *kaj* |delati, da kaj, kar obstaja v mislih, postaja resničnost| *uresničevati idejo* □ *realizirati*
□ poslov.-uprav. *implementirati* *Gospodarstvo implementira dosežke znanosti* □ knj.izroč. *ostvarjati* □ publ. *prakticirati* *practicirati politiko miroljubne koeksistence* □ publ. *sprovajati* □ knj.izroč. *udejanjati*
□ star. *udejstvovati* □ ekspr. *utelešati* □ ekspr. *uveljavljati* *uveljavljati sprejete sklepe* □ knj.izroč. *živeti* *Kje je svet, ki smo ga živeli*
GLEJ ŠE izpolnjevati 1 | izvajati 1 | ustvarjati 1

uresničevati se -ujem se nedov. knj.izroč. |delati, da določeno bistvo, lastna zmožnost postaja zaznavna, zgodovinska resničnost| *uresničevati se z dejanji* □ knj.izroč. *samouresničevati se*
GLEJ ŠE izpolnjevati se

uresničitelj -a m ▶ uresničevalec

uresničitev -tve ž |dejstvo, da kaj, kar obstaja v mislih, postane resničnost| *uresničitev zamisli* □ *izpeljava* □ *realizacija* □ *realiziranje*
□ *uresničenje* □ knj.izroč. *materializacija* □ knj.izroč. *ostvaritev*
GLEJ ŠE izvedba 1 | izvedba 2♦ | uprizoritev 1

uresničiti -im dov. *kaj* |narediti, da kaj, kar obstaja v mislih, postane resničnost| *uresničiti zamisel* □ *konkretizirati* □ *realizirati*
□ knj.izroč. *efektuirati* □ knj.izroč. *implementirati* *Gospodarstvo implementira dosežke znanosti* □ knj.izroč. *materializirati* □ zastar. *obistiniti*
□ knj.izroč. *oresničiti* □ knj.izroč. *ostvariti* □ zastar. *oživotvoriti* □ publ. *sprovsti*
□ knj.izroč. *udejanjiti* □ knj.izroč. *udejstviti* □ knj.izroč. *usnoviti* □ ekspr. *utelesiti*
□ publ. *uveljaviti*
GLEJ ŠE izpolniti 1 | izvesti² 1 | ustvariti 1

uresničiti se -im se dov. |izraža, da kaj, kar obstaja v mislih, postane resničnost| *Načrt se je uresničil* □ *realizirati se* □ zastar. *obistiniti se* □ knj.izroč. *ostvariti se*
GLEJ ŠE izpolniti se

uresničljiv -a -o povdk. |izraža, da je mogoče, da bo kaj, kar obstoji kot zamisel, želja, prisotno v objektivni resničnosti| *Načrt je uresničljiv* □ *izpolnljiv* *Ti pogoji so težko izpolnljivi* □ *izvedljiv* □ *realen* *Ta predlog ni realen* □ knj.izroč. *izpeljiv* □ publ. *izvršljiv* □ knj.izroč. *ostvarljiv*

uresničljivost -i ž |možnost, da bo kaj, kar obstoji kot zamisel, želja, prisotno v objektivni resničnosti| *Pojavljajo se številni dvomi o uresničljivosti predlaganega načrta* □ *izpolnljivost* □ *izvedljivost* □ knj.izroč. *izpeljivost* □ knj.izroč. *izvršilnost* *izvršilnost naloge*
□ publ. *izvršljivost* □ knj.izroč. *izvršnost* □ knj.izroč. *ostvarljivost*

urésniti se -im se dov. ▶ zresniti se

uréter -tra m ▶ sečevod

urétra -e ž ▶ sečnica²

urèz -éza m ▶ ureznina

uréza -e ž ▶ ureznina

urèzan -a -o povdk. ▶ čudaški povdk. 2 | hudoben povdk. 2 | ustvarjen

urézati urèžem dov. ▶ odrezati 2 | poškodovati 2 pp 2 | udariti 1 | zaigrati 1, 3 | zapeti² 1 | zapihati 1

urézati jo urèžem jo dov. ▶ iti 1, 2 | odhiteti

urézati se urèžem se dov. ▶ zmotiti se 1

urezávati -am nedov. ▶ udarjati 4 | urezovati

urézni -a -o prid. ▶ ureznina

ureznína -e ž med. |rana, poškodba, povzročena z ostrim predmetom, rezilom| *Ureznina se je ognojila* □ knj.izroč. *urez*
□ knj.izroč. *ureza* □ med. *urezna rana*
GLEJ ŠE rana pp 2

urezováti -ujem nedov. *kaj* |z rezanjem dobivati, prihajati do česa; z rezanjem oblikovati kaj glede na mero, obliko, po kroju| *urezovati palice; urezovati šipe; urezovati krilo* □ *urezavati*
GLEJ ŠE igrati 2 | udarjati 4

urgénca -e ž ▶ blok •3 | center •2 | oddelek 1•11

urgéntni -a -o prid. ▶ blok •3 | nujni

urgéntnost -i ž ▶ nujnost

urgírati -am dov. ▶ opomniti 2

urñ¹ -a m zool. |brezrepa dvoživka z rumenolisastim trebuhom in bradavičasto kožo na hrbtu| *opazovati urhe v blatu*
□ knj.izroč. *pubek* □ zool. *pubič*

urñ² -a m ▶ bruhati

úrica -e ž ▶ ura¹ 1, 2 | ura¹ 2•3

urín -a m ▶ seč¹ | zastoj 4•3

uriniranje -a s |izpraznjevanje sečnega mehurja| *umiti si roke po uriniranju* □ *mala potreba* □ otr. *lulanje* □ med. *mikcija* □ knj.izroč. *močenje*
□ knj.izroč. *mokrenje* □ nizk. *scanje*

urinirati -am nedov. in dov. |izločati, izločiti seč iz mehurja| *Bolnik težko urinira* □ *izprazniti mehur* □ *izprazniti sečni mehur* □ *izpraznjevanje mehur* □ *izpraznjevanje sečni mehur* □ *prazniti mehur*
GLEJ ŠE opraviti •3 | opravljeni •3

urinométer -tra m med. |naprava za merjenje specifične teže urina| *meriti z urinometrom* □ med. *urogravimeter* □ med. *urometer*

úriti -im nedov. *koga* |z vajo, s ponavljanjem usposabljanja koga za določeno delo| *uriti reševalce* □ *izurjati* *izurjati učenca*
□ knj.izroč. *mojstriti* *Mojstrili so ga noč in dan* □ ekspr. *trenirati*
GLEJ ŠE dresirati | trenirati 2 | vaditi 3

úriti se -im se nedov. ▶ trenirati 1 | vaditi 1, 2 | vaditi se

úrjenje -a s |usposabljanje koga za določeno delo z vajo, ponavljanjem| *urjenje novincev* □ knj.izroč. *trenaža* □ ekspr. *trening* *trening astronomov* □ ekspr. *treniranje* □ knj.izroč. *vežbanje* □ *dril* |urjenje z mehničnim ponavljanjem| *vojaški dril*
GLEJ ŠE dresura | trening

úrlavb -a m ▶ dopust •6

úrna -e ž ▶ lonec | vrč | žara

úrnebésen -sna -o prid. ▶ bučen

úrnik -a m ▶ razpored | ura¹ 2•1

úrno nač. prisl. |izraža, da se zaradi gibčnosti, spretnosti opravi kako pot ali delo v kratkem

času | *urno skočiti z voza* □ knj.izroč. **lahkonogo**
 □ star. **ročno**¹
GLEJ ŠE hitro 1, 2 | kmalu¹ | takoj 1
úrnost -i ž ▶ hitrost²
uročenost -i ž | po ljudskem verovanju stanje izgube kake dobre, naravne lastnosti, sposobnosti zaradi uroka | *uročenost živali; rešiti se iz uročenosti* □ **ukletev** □ **ukletje** □ **ukletost**
uročiti -ím dov. *koga* | po ljudskem verovanju navadno z besedo, pogledom povzročiti, da kdo izgubi kako dobro, zaželeno lastnost, sposobnost | *uročiti otroka; uročiti kravo, da ne daje mleka* □ **ukleti** □ **ureči**
GLEJ ŠE začarati 2
uročnik -a m ▶ hudoletnica | ranjak
urograviméter -tra m ▶ urinometer
urók -óka m | po ljudskem verovanju kar koga uroči, zlasti besede, pogled | *preklicati urok* □ **zarek**
urométer -tra m ▶ urinometer
urópati -am dov. ▶ upleniti
urotrákt -a m ▶ sečila
úrša -e ž ▶ nerodnica | neumnica | stol^{•1}
urtikárija -e ž ▶ koprivnica
usàd -áda m | odtrganje in zdrsnjenje zemlje na strmem pobočju; gmota zemlje, ki se na strmem pobočju loči, odtrga od celote in zdrsne navzdol | *Cesta zaradi usada ni prevozna* □ **zemeljski usad** □ knj.izroč. **usadina**
GLEJ ŠE jama 1 pp
usadína -e ž ▶ usad
usáhél -hla -o prid. | ki je v nasprotju z običajnim, pričakovanim vodnatim stanjem suh, brez vode | *usahle mlake* □ knj.izroč. **osahel** □ knj.izroč. **sesahel** □ pog. **suh**¹
usáhli -a -o prid. ▶ odmrli | suhi² 1
usáhlost -i ž ▶ atrofija ▶
usahníti in usáhnti -em dov. | izraža, da kaj neha imeti vodo | *Ta studenec nikoli ne usahne* □ knj.izroč. **osahniti** □ **presahniti** ▶
GLEJ ŠE izginiti 3 | izumreti | miniti 3 | odmreti | oslabeti 1
usahováti -újem nedov. ▶ usihati
usájati se -am se nedov. ▶ jeziti se 2
usambárski -a -o prid. ▶ sanpavlija
usánjati -am dov. ▶ nasanjati | zasanjati
usápiti -im dov. ▶ zasopsti
usápiti se -im se dov. ▶ zadihati se
USB USB-ja [uesbé -éja] m ▶ USB-ključek
USB-ključ -a [uesbékljúč] m ▶ USB-ključek
USB-ključek -čka [uesbékljúček] m rač. | prenosna pomnilniška naprava z vodilom za povezavo različnih zunanjih naprav z računalnikom | *shraniti datoteko na USB-ključku* □ rač. **USB** □ rač. **USB-ključ**
uscanè¹ -éta m ▶ bojazljiv povdk. | strahopetec | strahopeten povdk.
uscanè² -éta s ▶ bojazljiv povdk. | strahopeten povdk.
uscánec -nca m ▶ poscanec
uscánka -e ž ▶ dekllica | poscanka
uscáti se usčijem se dov. ▶ opraviti ▶ 3 | uliti se 2
uséči uséčem dov. ▶ udariti 1 | usekati
usèd -éda m | vdolbina, jama, nastala zaradi usedanja tal | *širok in globok used* □ knj.izroč. **useda**
GLEJ ŠE usedanje
uséda -e ž ▶ used
usedálnik -a m teh. | velika posoda ali priprava za ločevanje trdnih delcev iz tekočine z usedanjem | *napolniti usedalnice z odplakami* □ teh. **zgoščevalnik**

usedanje -a s | proces, v katerem postaja kaj zaradi lastne teže nižje, gostejše | *usedanje zemlje* □ **used**
usedati se -am se nedov. | zaradi lastne teže premikati se v smeri navzdol | *Gošča se je hitro usedala* □ **sesedati se** □ pog. **iti na dno** □ knj.izroč. **sedimentirati** *Blato sedimentira*
GLEJ ŠE legati 2 | sedati | sesedati se 1
usedék -dka m ▶ usedlina 1
usedlína -e ž
 1. | kar se usede, nabere na dnu, navadno tekočine | *odliti bistro tekočino z usedline* □ knj.izroč. **sediment** *sediment v vinu* □ knj.izroč. **sesedek** □ star. **sesedlina** □ knj.izroč. **usedek**
 ◆ **kavna usedlina** □ kavna gošča □ nekjn. pog. **zoc**
 2. geol. | kamnina, nastala iz naplavin odmrlih mikroorganizmov v morju ali jezeru | *preučevati usedline* □ geol. **sediment**
 ◆ petr. **plastovita usedlina** □ petr. plastnata usedlina □ petr. plastna usedlina
usedlínski -a -o prid. geol. | ki je v zvezi z usedlino | *usedlinske plasti* □ geol. **sedimentarni** □ geol. **sedimentni**
GLEJ ŠE kamnina ▶ 3
usèk -éka m | utrjen, v skalo, hrib usekan prostor | *Cesta je speljana skozi useke in predore* □ knj.izroč. **useka**
GLEJ ŠE lumbago
uséka -e ž ▶ usek
usékan¹ -a -o prid. ▶ čudaški povdk. 2 | neumen¹
usékan² -a -o povdk. ▶ ljubiti 1, 2 | rad 2
usekanína -e ž ▶ rana pp 2
usekati -am dov. *koga* | pri sekanju raniti, poškodovati | *Usekal jo je v nogo* □ star. **useči**
GLEJ ŠE napasti¹ 1, 3 | odgovoriti 2 | pičiti | poškodovati 2 pp 2 | prizadeti³ 1 | udariti 1, 2, 3 | zaigrati 1 | zmotiti se 2
usekati jo -am jo dov. ▶ iti 1 | odhiteti
usekati se -am se dov. ▶ spopasti se | spreti se | udariti se | zmotiti se 1
usekávati -am nedov. ▶ usekovati
usekávati se -am se nedov. ▶ usekovati se
usekniti -em dov. ▶ otrniti
usekniti se -em se dov. | s pihanjem zraka skozi nos odstraniti iz njega sluz | *Vzel je robec in se useknil* □ evfem. **obrisati si nos** □ knj.izroč. **osmrkati se** □ knj.izroč. **usmrkniti se** □ ekspr. **zatrobiti** ▶
usekováti -újem nedov. *koga* | odstranjevati sluz iz nosu | *usekovati otroka* □ **usekovati**
GLEJ ŠE otrinjati
usekováti se -újem se nedov. | s pihanjem zraka skozi nos odstranjevati iz njega sluz | *Brisala si je oči in se usekovala* □ **usekovati se** □ evfem. **brisati si nos** □ ekspr. **trobentati** | glasno, doneče se usekovati |
usésti se usédem se dov. | zaradi lastne teže premakniti se v smeri navzdol | *Gošča se hitro usede na dno* □ **poleči se** □ **sesesti se**
GLEJ ŠE prilastiti si 1, 2 | sesesti se 1 | sestiti 1, 2, 3
usídrati -am dov. ▶ zasidrati
usídrati se -am se dov. ekspr. | trdno se namestiti | *Usídral se je na drugem koncu mize* □ ekspr. **zasidrati se**
GLEJ ŠE ustaliti se 2
usíhanje -a s ▶ atrofija
usíhati -am nedov. | postajati suh, brez vode | *Ob suši mlake usíhajo* □ knj.izroč. **usahovati** □ **presíhati** | usihati za krajši čas | *Poleti voda v potoku presíha*
GLEJ ŠE atrofirati | hirati | izginjati 3 | minevati 2 | pojemati | zmanjševati se
usíniti -em dov. ▶ posijati 1
usípiti -am nedov. ▶ sipati 1, 2

usípati se -am se nedov.

1. |zaradi sipkosti, drobnosti ločevati se od nagnjene ali navpične površine| *Pesek se usipa* □ *posipati se* □ *sesipati se*

□ *sipati se* □ nar. *sesuvati se*

2. |padati v velikih količinah| *Na cesto se usipa kamenje*

□ ekspr. *deževati* □ star. *suti* *Kamenje suje na cesto*

3. ekspr. |(hitro) množično prihajati| *Ljudje so se začeli usipati iz dvorane* □ ekspr. *sipati se* □ star. *suti* □ ekspr. *usipavati se* □ ekspr. *valiti se*

□ ekspr. *vreti* □ ekspr. *vsipati se*

GLEJ ŠE liti 3 | prihajati 2 pp 1

usipávati -am nedov. ▶ sipati 1, 2

usipávati se -am se nedov. ▶ prihajati 2 pp 1 | usipati se 3

usípčen -čna -o prid. ▶ sipček²

usíriti -im dov. *kaj* |v zvezi z mlekom narediti, da se iz mleka izloči sirnina| *usíriti kozje mleko* □ *zasíriti*

usírjati -am nedov. ▶ síriti

usírjeni -a -o prid. ▶ mleko ♦6

uskładíščati -am nedov. ▶ skladiščiti

uskładíščenje -a s ▶ skladiščenje

uskładíščevánje -a s ▶ skladiščenje

uskładíščeváti -újem nedov. ▶ skladiščiti

uskładíščiti -im dov. *kaj* |dati, spraviti v skladišče| *uskładíščiti pošiljke moke* □ knj.izroč. *magazinirati*

uskładítev -tve ž |dejanje, s katerim se doseže, da kaj postane urejeno, skladno| *uskładítev opomb z besedilom* □ *koordinacija koordinacija gibov*

uskładíti -ím dov. *kaj* s čim |narediti, da kaj poteka, postaja urejeno, skladno| *uskładíti delo posameznikov; uskláditi zakon z ustavo* □ *spraviti v sklad* □ *koordinirati* □ knj.izroč. *konformirati konformirati mednarodne predpise* □ zastar. *soglasiti* □ knj.izroč. *spraviti v skladje*

□ knj.izroč. *spraviti v skladnost* □ ekspr. *uglasiti* □ star. *uravnati*

□ knj.izroč. *usoglasiti*

uskładítveni -a -o prid. ▶ postopek ♦8

uskłájanje -a s ▶ usklajevanje

uskłájati -am nedov. ▶ usklajevati

uskłájèn -èna -o prid. ▶ skladen¹

uskłájèni -a -o prid. ▶ gib ♦2

uskłájènost -i ž |dejstvo, da kaj poteka, je urejeno, skladno| *uskłájènost dela posameznikov v skupini* □ *koordiniranost*

□ knj.izroč. *pariteta pariteta cen posameznih proizvodov*

GLEJ ŠE skladnost 2

uskłajeválec -lca m ▶ koordinator

uskłajeválka -e ž ▶ koordinatorica

uskłajevální -a -o prid. |ki je v zvezi z usklajevanjem| *uskłajevalna funkcija predsednika odbora* □ *koordinacijski* □ *koordinativni*

GLEJ ŠE postopek ♦8

uskłajevánje -a s |delovanje, s katerim se dosega, da kaj postaja, postane urejeno, skladno| *uskłajevanje posameznih delovnih faz* □ *koordinacija koordinacija dela* □ *koordiniranje*

□ *usklajanje*

uskłajeváti -újem nedov. *kaj* s čim |delati, da kaj poteka, postaja urejeno, skladno| *uskłajevati zakon z ustavo* □ *koordinirati koordinirati delo posameznikov v skupini* □ *usklajati* □ ekspr. *uglaševati uglaševati želje posameznikov s skupnimi* □ star. *uravnavati*

□ knj.izroč. *usoglašati*

uskóčenje -a s ▶ skrčenje 1

uskočiti uskočim dov. ▶ pobegniti | prestopiti 2

uskočiti se uskočim se dov. ▶ skrčiti se

usładíti -ím dov. ▶ osladiti 1, 2

usłedíti -ím dov. ▶ izslediti 1

usłóčiti -im dov. *kaj* |dati čemu lokasto obliko| *usłóčiti hrbet*

□ knj.izroč. *zasłóčiti*

usłóčiti se -im se dov. ▶ razpeti se

usłúga -e ž |kar se naredi za koga iz prijaznosti, naklonjenosti, ustrežljivosti| *Ne vem, kako naj vam vrnem to usługo*

□ ekspr. *usługica*

GLEJ ŠE storitev ♦1 | storitev ♦2 | storitev ♦3

usłúgica -e ž ▶ usługa

usłúžbenec -nca m |kdor je kje v službi in opravlja delo, ki ni fizično| *Njegov oče je usłúžbenec, mati pa delavka* □ zastar. *čínovník*

□ zastar. *nameščenec*

♦ nižji pisarniški usłúžbenec □ administrator □ zgod. aktuar □ zgod. pisac □ zgod. pisar

GLEJ ŠE arhivar

usłúžbenka -e ž ▶ arhivarka

usłúžbiti se -im se dov. ▶ zaposliti se

usłúžen -žna -o prid. ▶ ustrežljiv

usłúžiti in usłúžiti -im dov. ▶ ustreči

usłúžnost -i ž ▶ ustrežljivost

usmájati -am nedov. ▶ postopati | potepati se 2

usmájati se -am se nedov. ▶ hoditi 1 pp 2

usmerítev -tve ž

1. |določitev, določanje poteka česa, kakega dogajanja glede na cilj, sredstva| *usmerítev nadaljnjega dela* □ *usmerjenje*

2. s prilastkom |kar vsebuje, izraža prizadevanje po tem, da se obvladuje, izraža določena vsebina| *V njegovih pesmih je razvidna filozofska usmerítev* □ *naravnost* □ *usmerjenost*

□ knj.izroč. *dimenzija* □ knj.izroč. *naperjenost življenjska naperjenost*

□ knj.izroč. *naravnava* □ knj.izroč. *nastroj* □ knj.izroč. *nastrogenost*

□ knj.izroč. *nastrogenje*

GLEJ ŠE smer 2

usméríti -im dov.

1. *kaj* |narediti, da dobi, ima kaj določeno smer| *usméríti voz v pravo smer* □ nar. *zaridati*

2. *kaj* |narediti, da je kaj obrnjeno v določeno smer| *Dalnogled je usméril na vrh hriba* □ *naravnati* □ ekspr. *nameriti* □ knj.izroč. *naperiti*

□ knj.izroč. *orientirati* □ knj.izroč. *uperiti* □ knj.izroč. *uravnati*

3. *kaj na kaj/kaj v kaj* |narediti, da ima, dobi kaka dejavnost določeno vsebino| *usméríti raziskovanje na družbeno področje; usméríti pozornost na kaj* □ *naravnati* □ publ. *kanalizirati kanalizirati družbeno dejavnost* □ knj.izroč. *uravnati uravnati misli na kaj drugega*

4. *koga v kaj* |povzročiti zanimanje za določeno dejavnost| *usméríti učenca v študij matematike* □ *naravnati* □ ekspr. *orientirati*

GLEJ ŠE napotiti | odti

usméríti se -im se dov. in nedov. *na kaj/v kaj* |izraža, da določena dejavnost obsega to, kar izraža določilo| *Podjetje se je usmérilo v glavnem na izvoz* □ *usmérjati se* □ publ. *orientirati se*

usmérjati -am nedov.

1. *kaj* |delati, da dobi, ima kaj določeno smer| *usmérjati vozilo* □ *usmérjevati* □ nar. *ridati ridati voz* □ publ. *upravljati*

2. *kaj* |delati, da je kaj obrnjeno v določeno smer| *usmérjati daljnogled proti stolpu* □ *naravnati* □ ekspr. *namerjati* □ knj.izroč. *naperjati*

□ knj.izroč. *orientirati* □ knj.izroč. *periti* □ knj.izroč. *uperjati* □ knj.izroč. *uravnati*

3. *kaj na kaj/kaj v kaj* |delati, da ima kaka dejavnost določeno vsebino| *usmérjati gospodarstvo v izvoz; usmérjati pogovor na to vprašanje* □ *naravnati* □ *usmérjevati* □ knj.izroč. *dirigirati* □ knj.izroč. *uravnati*

4. *kaj* |določati potek česa, kako dogajanje glede na cilj, sredstva| *usmérjati razvoj* □ *usmérjevati* □ publ. *kanalizirati*

□ ekspr. *kazati pot čemu* □ publ. *trasirati*

5. *koga v kaj* |delati, povzročati zanimanje za določeno dejavnost| *usmerjati mlade v študij naravoslovnih ved*

□ naravnovati □ ekspr. orientirati

GLEJ ŠE napotovati²

usmérjati se -am se nedov. ► usmeriti se

usmérjen -a -o povdk. ► gledati 4

usmérjeni -a -o prid. s prisl. znanim določilom |ki vsebuje, izraža prizadevanje po določeni vsebini| *duhovno usmerjeni človek* □ naravnani

□ orientirani □ knj.izroč. uglašeni

GLEJ ŠE daljica • | premica • 2

usmérjenje -a s ► usmeritev 1

usmérjenost -i ž ► usmeritev 2

usmerjevalec -lca m |kar določa potek, vsebino česa| *Ta ideja naj bi bila usmerjevalec kritike* □ publ. regulator

usmerjeváti -újem nedov. ► usmerjati 1, 3, 4

usmèv -éva m ► nasmech

usmíliti se -im se dov. *koga* |iz sočutja narediti komu kaj dobrega| *usmíliti se revežev* □ zastar. *smíliti se* □ zastar. *smilovati se*

GLEJ ŠE prizanesti | zasmíliti se

usmíljen -a -o prid. |ki iz sočutja rad naredi komu kaj

dobrega| *usmíljen človek* □ ekspr. *mehkosrčen* □ knj.izroč. *milosrčen*

□ knj.izroč. *milosten* □ zastar. *milostiv* □ star. *milostljiv* □ nar. *smilečen*

♦ biti usmíljen do koga □ ekspr. biti mehkega srca □ nar. biti smilečen

s kom □ čutiti usmíljenost do koga □ ekspr. imeti mehko srce

GLEJ ŠE blagodejen | prizanašati 2

usmíljeni -a -o prid. ► sestra • 2

usmíljenje -a s |čustvena prizadetost, žalost ob nesreči, trpljenju koga, ki se kaže v dobrohotnem, prizanesljivem odnosu do prizadetega| *Ob pogledu nanj jo je obšlo usmíljenje*

□ usmíljenost □ star. *milosrčje* □ star. *milosrčnost* □ ekspr. *milost* □ star. *milostljivost* □ nar. *smila*

usmíljenka -e ž ► sestra • 2

usmíljenost -i ž ► usmíljen • | usmíljenje

usmodíti -ím dov. ► udariti 1

usmradíti se -ím se dov. |zaradi kvarjenja, razpadanja postati smrdljiv| *Voda v ribniku se je usmrádila* □ knj.izroč. *usmréditi se*

□ knj.izroč. *zasmríditi se*

usmrájèn -êna -o prid. ► smrdljiv

usmráčati -am nedov. ► moriti | usmrčevati

usmrčènec -nca m ► usmrčeni

usmrčèni -ega m |oseba, nad katero je bila izvršena smrtna kazen| *pokopati usmrčene* □ knj.izroč. *usmrčènec*

GLEJ ŠE oseba • 4

usmrčènje -a s ► usmrtitev

usmrčevánje -a s ► usmrtitev

usmrčeváti -újem nedov. *koga* |izvrševati smrtno kazen| *usmrčeváti obsojenca* □ knj.izroč. *justificirati* □ knj.izroč. *usmrčati* □ obešati

□ utapljati □ zastrupljati

PODPOMENKE obglavljati, razčtetverjati, sežigati

GLEJ ŠE moriti

usmrdéti se -ím se dov. ► usmraditi se

usmárniti se -em se dov. ► usekniti se

usmrtílni -a -o prid. ► smrtni | strel •

usmrtítev -tve ž |izvršitev smrtno kazni| *usmrtítev obsojenca*

□ eksekucija □ usmrčevanje □ knj.izroč. *justifikacija* □ knj.izroč. *likvidacija*

□ knj.izroč. *usmrčenje*

PODPOMENKE križanje, obglavljenje, obešanje

usmrtíti -ím dov. *koga* |povzročiti smrt, navadno človeka| *usmrtíti obsojenca* □ knj.izroč. *eksekvirati* □ knj.izroč. *justificirati* □ star. *končati* *Obsojenca so kmalu končali* □ knj.izroč. *likvidirati* □ publ. *opraviti s kom*

□ ekspr. *pognati v smrt* □ star. *pogubiti* □ evfem. *poslati na oni svet* □ ekspr. *poslati v smrt* □ ekspr. *poslati v večna lovišča* □ ekspr. *vzeti življenje komu*

PODPOMENKE 1. križati², obglaviti, razčtetveriti 2. zadušiti, zapliniti, zastrupiti

usmrtljívi -a -o prid. ► smrtni

usnívati -am nedov. ► uspavati

usnjár -ja m ► krap

usnjaríja -e ž ► usnjarna

usnjárna -e ž |podjetje za izdelavo usnja| *delati v usnjarni*

□ star. *usnjaríja*

úsnjast -a -o prid. ► usnjat | usnjen

usnjàt -áta -o prid. |ki je podoben usnju| *usnjata koža* □ *usnjast*

□ ekspr. *usnjen*

GLEJ ŠE usnjen

usnjáti -a -o prid. ► deftn

usnjática -e ž ► usnjica

úsnje -a s |živalska koža, strojena brez dlake| *torbica iz črnega usnja* □ pog. *koža*

♦ 1. *goveje usnje* □ knj.izroč. *kravina* 2. *usnj. kordovansko usnje*

□ usnj. *kordovan* 3. *kozje usnje* □ knj.izroč. *kozina* □ *kozletina* □ *ko-*

zličevina □ *kozlovina* □ usnj. *ševro* □ usnj. *ševrousnje* 4. *krokodilje*

usnje □ *krokodilovo usnje* 5. *usnj. kromovo usnje* □ usnj. *kromusnje*

6. *usnj. lakasto usnje* □ usnj. *lak* 7. *ovčje usnje* □ knj.izroč. *ovčina* 8. *svinjsko*

usnje □ knj.izroč. *svinina* 9. *telečje usnje* □ usnj., žarg. *teletina*

PODPOMENKE *boks*¹, *damjakovina*, *goveje usnje*, *kozje usnje*, *irhovina*, *oslovina*, *ovčje usnje*, *srnina*, *svinjsko usnje*

GLEJ ŠE *maroken* | *sařian* | *žoga* • 1

usnjén -a -o prid. |ki je iz usnja| *usnjen jopič* □ *usnjat* □ pog. *kožnat*

□ star. *usnjast*

GLEJ ŠE usnjat

usnjéni -a -o prid. ► galanterija •

úsnjica -e ž vet. |plast celic v sredini kože| *vnetje kopitne usnjice*

□ vet. *usnjatica*

usnovíti -ím dov. ► uredničati

usnúti usnújem dov. ► zaspati

usóda -e ž |kar po verovanju nekaterih ljudi določa potek človekovega življenja tako, da se nanj ne da vplivati| *Tako je odločila usoda* □ knj.izroč. *fatum* □ knj.izroč. *fortuna* □ ekspr. *pota usode* *nedoumljiva pota usode* □ *kizmet* |po verovanju mohamedancev|

GLEJ ŠE *boginja* pp | *boginja* • | *fatalizem* | *parka* | *vedeževalec* |

vedeževalka | *vedeževati*

usódepólni -a -o prid. ► usodni

usodíti in usóditi -ím dov. ► pripisati 2

usodíti se in usóditi se -ím se dov. ► upati si

usódni -a -o prid. ekspr. |ki ima velik, odločilni pomen za

nadaljnji potek česa| *usodni dogodek* □ knj.izroč. *usodepolni*

□ knj.izroč. *usodnostni*

GLEJ ŠE *napaka* 1 • 3 | *odločilni* | *ženska* • 3

usóдно¹ nač. prisl. |izraža, da ima dejanje velik, odločilni

pomen za nadaljnji potek česa| *usodno vplivati na kaj*

□ knj.izroč. *usodnostno*

usóдно² povdk. ► hudo³ 1

usódnost -i ž |dejstvo, da ima kaj velik, odločilni pomen

za nadaljnji potek česa| *usodnost nepravilnega ravnanja*

□ ekspr. *fatalnost* *fatalnost odločitve*

usódnostni -a -o prid. ► usodni

usódnostno prisl. ► usodno¹

usódovec -vca m ► fatalist

usódoverka -e ž ► fatalistka

usoglasíti -ím dov. ► uskladiti

usoglašati -am nedov. ▶ usklajevati

usójati -am nedov. ▶ pripisovati 3

usójati se -am se nedov. ▶ upati si

usójenost -i ž ▶ fatalizem

usolíti -ím dov. ▶ nasoliti

usópel -pla -o prid. ▶ zadihan

usopíhati -am dov. ▶ zasopsti

usopíti -ím dov. ▶ zasopsti

usopljèn -èna -o prid. ▶ zadihan

usópsti usópem dov. ▶ zasopsti

usópsti se usópem se dov. ▶ zadihati se

uspaválni -a -o prid. |ki deluje, vpliva na koga tako, da postane zaspan| *uspavalno delovanje morfija* □ *hipnotični*

GLEJ ŠE sredstvo •25 | tableta¹ •5

uspaválo -a s ▶ sredstvo •25

uspávanka -e ž |preprosta pesem v enakomernem ritmu za uspavanje, zlasti otrok| *Mati poje otroku uspavanko* □ *zazibalka* |uspavanka, peta ob zibanju|

uspávati -am nedov. *koga* |delovati, vplivati na koga tako, da postane zaspan| *uspavati otroka s pesmico* □ ekspr. *primamljati spanec na veke komu* □ zastar. *usnivati* □ ekspr. *zazibavati*

uspávni -a -o prid. ▶ sredstvo •25

uspèh -éha m |dejstvo, da kdo s svojim delom, prizadevanjem doseže, kar želi, pričakuje; pozitiven rezultat kakega dela, prizadevanja| *veseliti se uspeha; uspeh pri delu* □ *efekt* □ *rezultat*² □ *uspešnost* □ zastar. *spèh* □ zastar. *uspevek* □ knj.izroč. *triumf* |velik uspeh| ■ protip. *neuspeh*

• šol. *odlični uspeh* □ šol. *odlično*¹ □ šol., žarg. *odlika*

GLEJ ŠE dosežek | neuspeh | uspešen ♦ | uspeti 1 | uspevati 1

uspéšen -šna -o prid. |ki daje take rezultate, kot se želi, pričakuje; ki pri svojem delu dosega take rezultate, kot se želi, pričakuje| *uspešno poslovanje; uspešen politik* □ *efektiven* □ star. *pospešen* □ star. *spešen* *spešno delovanje društva* ■ protip. *neuspešen*

♦ *biti uspešen* □ ekspr. *biti uspešnež* □ knj.izroč. *biti uspešnik* □ publ. *biti zmagovit* □ zastar. *imeti spèh* □ pog. *imeti uspeh* □ ekspr. *žeti uspeh*

GLEJ ŠE neuspešen

uspéšnež -a m ekspr. |človek, ki pri svojem delu dosega take rezultate, kot se želi, pričakuje| *poslovni uspešneži* □ knj.izroč. *uspešnik*

GLEJ ŠE uspešen ♦

uspéšnica -e ž

• knjižna *uspešnica* □ publ. *bestseller*

uspéšnik -a m ▶ uspešen ♦ | uspešnež

uspéšnost -i ž ▶ uspeh

uspéti uspém dov.

1. |s svojim delom, prizadevanjem doseči tak rezultat, kot se želi, pričakuje| *Ponosen je, ker je uspel v poklicu* □ *doseči uspeh* □ *doživeti uspeh* □ pog. *napraviti kariero* □ pog. *narediti kariero* □ ekspr. *okusiti uspeh* □ publ. *požeti uspeh* □ ekspr. *prebiti se* *Brez ustreznih zvez bi se težko prebil*

2. |uresničiti se tako, kot je zaželeno, pričakovano| *Načrt je uspel; Zamenjava stanovanja je uspela* □ *posrečiti se* □ zastar. *pogoditi se*² □ nekjn. pog. *pokrompiriti se* □ pog. *ratati* *To nama bo gotovo ratalo* □ zastar. *sponesti se* □ nekjn. pog. *urajmati se* |slučajno uspeti|

uspévati -am nedov.

1. |s svojim delom, prizadevanjem dosežati take rezultate, kot se želi, pričakuje| *uspevati v poklicu* □ *dosežati uspeh* □ *doživljati uspehe* □ *prosperirati* □ knj.izroč. *florirati*

2. |uresničevati se tako, kot se želi, pričakuje| *Posli uspevajo* □ *prosperirati* □ ekspr. *cvesti* □ ekspr. *cveteti* □ star. *plenjati*

□ zastar. *prospevati*

3. |imeti ustrezne pogoje za rast, razvijanje| *V teh krajih*

pšenica ne uspeva □ star. *plenjati* □ zastar. *ponašati se* □ zastar. *prospevati* *Nekatere vrste sadja pri nas dobro prospevajo* □ zastar. *ravnati se* *Živina se jim dobro ravna* □ zastar. *sponašati se*

GLEJ ŠE razvijati se 3

uspévek -vka m ▶ uspeh

usposábljanje -a s |dejavnost, ki omogoča, da kdo pridobi potrebno znanje, spretnost za opravljanje kake dejavnosti| *sistematično usposabljanje delovne sile* □ knj.izroč. *kvalificiranje*

• praktično usposabljanje □ praksa □ praktičiranje

usposábljati -am nedov. *koga* |delati, da kdo pridobi potrebno znanje, spretnost za opravljanje določene dejavnosti| *usposabljati delavce* □ *vzgjati* *vzgjati strokovnjake* □ publ. *formirati* □ knj.izroč. *kvalificirati*

usposábljati se -am se nedov. *za kaj* |pridobivati potrebno znanje, spretnost za opravljanje določene dejavnosti| *usposabljati se za mehanika* □ knj.izroč. *izučevati se* □ knj.izroč. *kvalificirati se* □ pog. *učiti se*

usposóbiti -ím dov. *koga* |narediti, da kdo pridobi potrebno znanje, spretnost za opravljanje določene dejavnosti| *usposobiti turistične delavce* □ *vzgojiti* □ publ. *formirati* □ knj.izroč. *kvalificirati* □ publ. *sformirati*

usposóbiti se -ím se dov. *za kaj* |pridobiti potrebno znanje, spretnost za opravljanje določene dejavnosti| *Usposobil se je za krojača* □ knj.izroč. *izučiti se* □ knj.izroč. *kvalificirati se*

usposóbljenost -i ž |sposobnost za opravljanje določene dejavnosti| *nezadostna usposobljenost strežnega osebja* □ *kvalificiranost* □ knj.izroč. *kvalifikacija strokovna kvalifikacija*

usrán -a -o prid. ▶ blaten 2 | oblačen | ponesnažen | umazan¹

usrané¹ -éta m ▶ bojzljiv povdk. | nepomemben povdk. 1 | strahopetec | strahopeten povdk.

usrané² -éta s ▶ bojzljiv povdk. | nepomemben povdk. 1 | strahopetec | strahopeten povdk.

usránec -nca m ▶ bojzljiv povdk. | nepomemben povdk. 1 | posranec | strahopetec | strahopeten povdk.

usránka -e ž ▶ deklica

usráti se usérjem se dov. ▶ opraviti •4 | ustrašiti se

usredíniti -ím dov. ▶ osredotočiti 2

usredíniti se -ím se dov. ▶ osredotočiti se

usredíščiti -ím dov. ▶ centrirati

usréditi -ím dov. ▶ osredotočiti 1

usréditi se -ím se dov. ▶ zbrati se 2

ústa úst s mn.

1. |odprtina na spodnjem delu obraza za sprejemanje hrane in za govorjenje| *široko odpreti usta* □ nar. *čoba* □ nizk. *gobec* □ nizk. *gobezdalo* □ vulg. *gofja* □ slabš. *golt* □ slabš. *goltanec* □ nizk. *rilec* □ nar. *šoba* □ nar. *šobica* □ ekspr. *usteca* □ ekspr. *ustka* □ slabš. *zijalo* □ ekspr. *žrelo*

2. ekspr. |človek glede na potrebo po hrani| *Pri hiši je veliko ust* □ ekspr. *želodec*

GLEJ ŠE bogat 1♦ | hvaliti | nasmehniti se | našobiti se | osupniti 1 | reven¹ 1♦ | šobiti se | ustnica | zasmejati se | zvočnica | žrelo 3

ustalíti -ím dov. |narediti, da se kaj več ne spreminja, ne menjava| *ustaliti gospodarski položaj* □ publ. *stabilizirati* □ ekspr. *utrđiti*

ustalíti se -ím se dov.

1. |prenehati se spreminjati| *Vreme se je ustalilo* □ ekspr. *napraviti se* □ publ. *stabilizirati se* □ star. *ustanoviti se*

2. |postati trajen| *Ta miselnost se je pri ljudeh že ustalila* □ ekspr. *usidrati se* □ star. *ustanoviti se* □ ekspr. *zasidrati se*

GLEJ ŠE naseliti se ♦

ustáljati -am nedov. ▶ ustaljevati

ustáljati se -am se nedov. ▶ ustaljevati se

ustaljèn -èna -o prid. |ki je ves čas enak, ker se

ne spreminja, menjava| *ustaljen politični sistem*

□ stabilen □ knj.izroč. *statičen* □ knj.izroč. *uhojen uhojen način dela*

ustaljeváti -újem nedov. |delati, da se kaj več ne spreminja,

ne menjava| *ustaljevati gospodarski položaj* □ publ. *stabilizirati*

□ knj.izroč. *ustaljati* □ ekspr. *utrjevati*

ustaljeváti se -újem se nedov. |prenehavi se spreminjati|

Vreme se ustaljuje □ publ. *stabilizirati se* □ knj.izroč. *ustaljati se*

ustanávljati -am nedov. *kaj* |delati, da kaka skupnost začne

obstajati| *ustanavljati stranko* □ star. *etablirati* □ ekspr. *postavljati na*

noge □ knj.izroč. *snovati* □ knj.izroč. *upostavljati* □ zastar. *utemeljevati*

ustanóva -e ž

1. |javna, organizirana skupnost ljudi za opravljanje kake

dejavnosti| *voditi ustanovo* □ *institucija* □ knj.izroč. *fundacija*

□ zastar. *naprava* □ zastar. *ustav*

♦ 1. *izobraževalna ustanova* □ zastar. *izobraževališče* □ knj.izroč. *izobra-*

ževalnica 2. *vzgojna ustanova* □ star. *vzgjajališče* □ zastar. *vzgojevališče*

□ zastar. *vzgojevalnica*

PODPOMENKE gospodarska ustanova, izobraževalna ustanova⁷,

kulturna ustanova, vzgojna ustanova⁷, znanstvena ustanova

2. pravn. |z zakonom ali normami nastala ustaljena oblika

odnosov med ljudmi| *družina kot pomembna družbena*

ustanova □ knj.izroč. *institucija*

• pravn. *pravna ustanova* □ pravn. *institut*

GLEJ ŠE ustanovitev

ustanóvitelj -a m |kdor kaj ustanovi| *ustanovitelj društva*

□ knj.izroč. *snovalec* □ zastar. *snovatelj* □ knj.izroč. *stvaritelj* □ star. *ustanovnik*

□ knj.izroč. *ustvaritelj* □ zastar. *utemeljitelj* □ knj.izroč. *zasnovatelj*

ustanóviteljica -e ž |ženska, ki kaj ustanovi| *ustanoviteljica*

društva □ star. *ustanovnica*

ustanóvitev -tve ž |dejstvo, da kaka skupnost začne obstajati|

ustanovitev društva □ knj.izroč. *osnovanje* □ knj.izroč. *ostvaritev*

□ knj.izroč. *upostavitev* □ zastar. *ustanova*

ustanóviti -ím dov. *kaj* |narediti, da kaka skupnost začne

obstajati| *ustanoviti društvo* □ star. *etablirati* □ knj.izroč. *osnovati*

□ star. *osnuti* □ ekspr. *postaviti na noge* □ knj.izroč. *upostaviti* □ zastar. *uteme-*

ljiti □ knj.izroč. *zasnovati* □ zastar. *zavesti* □ knj.izroč. *zorganizirati*

GLEJ ŠE ustaviti 1 | ustvariti 1

ustanóviti se -ím se dov. ▶ naseliti se ♦ | ustaliti se 1, 2 | ustaviti se 1

ustanóvitveni -a -o prid. ▶ listina ♦3 | odločba ♦2

ustanóvni -a -o prid. ▶ listina ♦3

ustanóvnica -e ž ▶ ustanoviteljica

ustanóvnik -a m ▶ ustanovitelj

ustárati se -am se dov. ▶ postarati se

ustáv -áva m ▶ ustanova 1

ustáva -e ž |temeljni zakon države| *spremeniti ustavo*

□ knj.izroč. *konstitucija*

GLEJ ŠE ustavitev

ustavítev -tve ž |dejanje, s katerim se naredi, povzroči, da kaj

prenehati potekati| *ustavitev prodaje avtomobilov* □ knj.izroč. *ustava*

GLEJ ŠE omejitev 4

ustáviti -ím dov.

1. *kaj* |narediti, povzročiti, da se kaj preneha gibati, premikati|

ustaviti avtomobil □ zastar. *ustanoviti* □ *zaustaviti* |za kratek čas

ustaviti| *Jezdec je za nekaj trenutkov zaustavil konja*

2. *koga* |narediti, povzročiti, da kdo preneha delati, kar določa

sobesedilo| *Komaj je začel delati, so ga že ustavili* □ ekspr. *odrezati*

□ ekspr. *odsekati* □ *zaustaviti* |za kratek čas ustaviti| *zaustaviti*

govornika s ploskanjem

3. *kaj* |narediti, povzročiti, da dejanje, dogajanje, kot ga izraža

dopolnilo, preneha| *ustaviti promet* □ pog. *blokirati* □ pog. *zablokirati*

GLEJ ŠE omejiti 3 | pogasiti | prekiniti 1, 3 | prestreči 2 | ustaviti

se 1 | zavreti 3 | znak¹ 1♦2

ustáviti se -ím se dov.

1. |prenehavi se gibati, premikati| *Teško hodi, zato se večkrat*

ustavi □ *obstati*¹ □ zastar. *ustanoviti se* □ ekspr. *ustaviti korak* □ *zaustaviti*

se |za kratek čas se ustaviti|

2. |prenehavi delati, delovati| *Ura se je ustavila* □ *obstati*¹ □ *zastati*¹

□ *zaustaviti se*

3. |prenehavi potekati| *Vsa dela so se zaradi slabega vremena*

ustavila □ *zastati*¹ □ *zaustaviti se* □ ekspr. *obtičati*

4. s prislavnim določilom |prekiniti pot in se določeni čas zadržati

kje| *Mimogrede se je ustavil pri njem* □ *postati*¹ □ *zaustaviti se*

□ nar. *zastati*¹

GLEJ ŠE upreti se 2, 4

ustavljáč -a m ▶ pes pp 5

ustávljanje -a s ▶ črta 2♦4

ustávljati -am nedov.

1. *kaj* |delati, povzročiti, da se kaj preneha gibati, premikati|

ustavljati avtomobile □ *zaustavljati* |za kratek čas ustavljati|

2. *kaj* |delati, povzročiti, da postaja dejanje, dogajanje, kot ga

izraža dopolnilo, počasnejše ali da preneha| *ustavljati promet*

□ pog. *blokirati*

GLEJ ŠE gasiti | omejevati 3 | prekinjati 1, 3 | prestrezati 2

ustávljati se -am se nedov.

1. |prenehavi se gibati, premikati| *Na vrhu klanca so se težko*

naloženi vozovi ustavljali □ star. *obstajati*² □ *zaustavljati se* |za kratek

čas se ustavljati|

2. |prenehavi delati, delovati| *Stroj se ustavlja* □ *zastajati* □ *zau-*

stavljati se

3. |prenehavi potekati| *Vsa dela so se zaradi slabega vremena*

ustavljala □ *zastajati* □ *zaustavljati se*

4. s prislavnim določilom |prekinjati pot in se določeni čas zadrževati

kje| *Mimogrede se je ustavljal pri znancih* □ *postajati* □ *zaustavljati se*

GLEJ ŠE upirati se 2

ustavodájni -a -o prid. ▶ skupščina •

ustavotvórní -a -o prid. ▶ skupščina •

ústeca -ec s mn. ▶ usta 1 | ustnica

ustekleníčni -a -o prid. ▶ vino ♦9

ustekleníčevánje -a s ▶ stekleničenje

ustekleníčeváti -újem nedov. ▶ stekleničiti

ústenje -a s ▶ bahanje

ústež -a m ▶ bahač

ústiti se -ím se nedov. ▶ bahati se

ústje -a s |kraj, kjer se reka izliva v drugo reko, morje| *pripluti do*

ustja □ knj.izroč. *raztok* □ geogr. *estuarij* |lijasto, z morsko vodo zalito

ustje reke|

ústka ústk s mn. ▶ usta 1 | ustnica

ústmeni -a -o prid. ▶ izpit¹ ♦8 | poročilo ♦4

ústna -e ž ▶ ustnica | ustnica •

ústni -a -o prid. ▶ glas 3♦8 | gobice • | izpit¹ ♦7 | izpit¹ ♦8 | izročilo 1 pp |

odprtina pp 1 | orglice | poročilo pp | poročilo ♦4 | računanje ♦2 |

slovstvo ♦1 | votlina ♦7

ústnica -e ž |vsak od dveh mesnatih robov ustne odprtine

pri človeku| *ugrizniti se v ustnico* □ *usta* □ nar. *čoba* □ nar. *šoba*

□ nar. *šobica* □ ekspr. *usteca* □ ekspr. *ustka* □ knj.izroč. *ustna* □ ekspr. *ustnička*

□ zastar. *ustno*¹ □ nekjn. pog. *žnabelj* □ nekjn. pog. *žnablo*

• anat. *sramna ustnica* □ anat. *sramna ustna*

GLEJ ŠE ličilo • | našobiti • | našobiti se | rdečilo • | šobiti se

ústnička -e ž ▶ ustnica

ústnični -a -o prid. ▶ pripora • | soglasnik •6 | zapora •2 | zapornik 2•1

ústničnik -a m ▶ soglasnik •6

ústno¹ -a s ▶ ustnica

ústno² prisl. ▶ pooblastiti pp

ustoličeváti -újem nedov. *koga* | podeljevati, priznavati visoko cerkveno službo ali vladarsko oblast s simbolično postavitvijo na prestol| *ustoličevati vladarje* □ knj.izroč. **intronizirati**

GLEJ ŠE uveljavljati

ustolíčiti -im dov. *koga* | podeliti, priznati visoko cerkveno službo ali vladarsko oblast s simbolično postavitvijo na prestol| *ustolíčiti vladarja* □ knj.izroč. **intronizirati**

GLEJ ŠE uveljaviti

ustolíčiti se -im se dov. ▶ naseliti se

ustonóša -e ž ▶ riba 1 pp 2

ustòp -ópa m ▶ drža

ustópati -am nedov. ▶ odstopati 2, 3

ustopíti in ustópiti -im dov. ▶ odstopiti 2, 3

ustrahováti -újem nedov. in dov.

1. *koga* |z grožnjami, s silo dosepati, doseči, da se kdo boji| *ustrahovati nasprotnike* □ **demoralizirati** □ **strahovati** □ **strašiti** □ **zastrahovati** □ **zastraševati** □ **zastrašiti** □ ekspr. **sterorizirati** □ ekspr. **terorizirati**

2. *koga* |z vplivom, ravnanjem dosepati, doseči, da si kdo ne upa ravnati v skladu s svojimi željami| *ustrahovati podrejene* □ **strahovati** □ **zastrahovati** □ **zastraševati** □ **zastrašiti** □ star. **imeti v strahu** □ ekspr. **terorizirati**

GLEJ ŠE oplašiti | strahovati

ustranjeváti -újem nedov. ▶ metirati

ustrašiti -ím dov. *koga* |vzbuditi strah| *Nič mu ni storil, le ustrašil ga je* □ ekspr. **nagnati strah v kosti komu** □ zastar. **ostrášiti** □ ekspr. **pognati strah v kosti komu** □ zastar. **zavdati strah komu**

GLEJ ŠE oplašiti

ustrášiti se -ím se dov. |priti v neprijetno stanje vznemirjenosti zaradi neposredne ogroženosti, (domnevno) sovražnih, nevarnih okoliščin| *Ob pogledu nanj se je ustrašila* □ pog. **izgubiti pogum** □ ekspr. **odreveneti od strahu** □ zastar. **ostrášiti se** □ ekspr. **pokidati se** □ vulg. **posrati se** □ star. **skoprneti od strahu** □ vulg. **usrati se** □ star. **vzokoprneti** □ zastar. **zakoprneti** □ evfem. **zbiti se**

GLEJ ŠE zbiti se 1

ustrájljív -a -o prid. ▶ bojazljiv | boječ

ustréči ustréžem dov. *komu* |izpolniti komu željo, zahtevo| *ustréči prijatelju* □ **ugoditi** □ zastar. **pogoditi** □ zastar. **poslužiti** □ zastar. **uslužiti**

□ knj.izroč. **zadostiti**

ustrelíti -ím dov.

1. |s sprožitvijo orožja povzročiti, da izstreljek zleti iz njega| *pomeriti in ustreliti* □ **oddati strel** □ **sprožiti strel** □ ekspr. **pritisniti na petelina**

2. *koga* |ubiti s strelnim orožjem| *Ustrelil je več sovražnikovih vojakov* □ pog. **pihniti** □ pog. **počiti** □ pog. **podreti** □ pog. **pokniti** □ ekspr. **pokositi**² □ ekspr. **poslati kroglo v glavo komu** □ ekspr. **s strelom poslati na oni svet** □ pog. **upihnti**

GLEJ ŠE blisniti •

ustrelíti se -ím se dov. |ubiti se s strelnim orožjem| *Preden so ga ujeli, se je napadalec sam ustrelil* □ ekspr. **pognati si kroglo v glavo**

ustrézati -am nedov.

1. |imeti zaželene, potrebne lastnosti, značilnosti glede na kaj| *Poslano blago ustreza* □ knj.izroč. **biti zadovoljiv** □ knj.izroč. **konvenirati** □ pog. **obnesti se** *Nova naprava se obnese* □ nekknj. pog. **odgovarjati** □ zastar. **ponesti se**

2. *čemu* |biti v skladu z določenimi normami, pravili| *Pogodba*

ustreza predpisom □ knj.izroč. **zadostovati** □ knj.izroč. **zadoščati**

GLEJ ŠE primeren •

ustréžen -zna -o povdk. ▶ **pravilen**² | primeren

ustrežljív -a -o prid. ▶ **ustrežljiv**

ustrežljívi -a -o prid. ▶ **primerni** | **ustrezni**

ustréžni -a -o prid. |ki je po stopnji, višini v skladu s pričakovanim| *Na račun nakažite ustrezni znesek* □ **primerni**

□ knj.izroč. **adekvatni** □ zastar. **ustrežljivi**

GLEJ ŠE pravi² 1 | **pravilni** | **primerni**

ustréžno¹ prisl. ▶ **pravilno**¹ | **primerno**²

ustréžno² povdk. ▶ **primerno**³

ustréžnost -i ž ▶ **pravilnost**

ustrežljív -a -o prid. |ki rad ustreže| *ustrežljiv natakar* □ **uslužen**

□ knj.izroč. **kulanten** □ star. **poslužen** □ star. **postrežen** □ star. **postrežljiv**

□ zastar. **služen**¹ □ star. **ugodljiv** □ zastar. **ustrežljiv**

ustrežljivost -i ž |dejstvo, da kdo rad komu izpolni željo, zahtevo|

Njegova ustrežljivost ga je ganila □ **uslužnost** □ star. **postrežljivost**

ustríči ustrížem dov. ▶ **poškodovati** 2 pp 2

ustríči jo ustrížem jo dov. ▶ iti 1, 2 | **odhiteti**

ustrímiti se -im se dov. knj.izroč. |postati (bolj) strm| *Tu se pobočje*

ustrmi □ star. **ustromiti se**

ustròj -òja m ▶ **konstitucija** | **ureditev** | **zgradba**

ustrojíti -ím dov. ▶ **natepsti**

ustrojstvo -a s ▶ **zgradba**

ustrómiti se -im se dov. ▶ **ustrmiti se** | **vzravhati se**

ustrúpati -am dov. ▶ **skrhati**

ustvarítelj -a m ▶ **ustanovitelj** | **ustvarjalec** 2

ustvarítev -tve ž ▶ **stvaritev**

ustváriti -im dov.

1. *kaj* |s svojo dejavnostjo narediti, da kaj nastane; narediti, povzročiti, da kaj nastane sploh| *ustvariti premoženje; ustvariti pravičnejšo družbo* □ knj.izroč. **generirati** *generirati nova delovna mesta* □ knj.izroč. **osnovati** □ publ. **producirati** *Organizem producira protistrupe* □ publ. **proizvesti** □ knj.izroč. **stvariti** □ zastar. **stvoriti** □ knj.izroč. **uresničiti** *uresničiti pravično družbo* □ star. **ustanoviti** *Z delom je ustanovil veliko premoženje*

2. *kaj* |s svojo dejavnostjo na umetniškem področju narediti, da kaj nastane| *Igralka je ustvarila vrsto značajev* □ knj.izroč. **izoblikovati** □ knj.izroč. **skomponirati** *Skomponiral je več novel* □ ekspr. **skrojiti** □ ekspr. **stvariti** *stvariti novo pesem* □ zastar. **stvoriti** *stvoriti novo pesem*

GLEJ ŠE doseči 2

ustváriti si -im si dov. ▶ **uveljaviti se**

ustvarjálec -lca m

1. s prilastkom |kdor s svojo dejavnostjo dela, da kaj nastane| *ustvarjalec materialnih dobrin* □ knj.izroč. **akter** *akterji zgodovine* □ knj.izroč. **graditelj** *graditelji miru* □ knj.izroč. **gradnik**¹ □ knj.izroč. **kovar** □ knj.izroč. **stvaritelj** □ knj.izroč. **stvarjalec** □ knj.izroč. **stvarnik** □ knj.izroč. **tvorec** □ zastar. **tvoritelj** □ ekspr. **kovač** |ki z določenim ravnanjem kaj pripravlja, ustvarja| *kovači usode*

2. |kdor s svojo dejavnostjo na umetniškem področju dela, da kaj nastane| *izviren gledališki ustvarjalec* □ publ. **kreativec**

□ knj.izroč. **snovalec** □ knj.izroč. **stvaritelj** □ knj.izroč. **stvarjalec**

□ knj.izroč. **stvarnik** □ knj.izroč. **tvorec** □ zastar. **tvoritelj**

□ knj.izroč. **ustvaritelj** *ustvaritelj umetniške slike*

♦ **filmski ustvarjalec** □ **cinéast**

GLEJ ŠE pisatelj

ustvarjálén -lna -o prid.

1. |ki veliko dela, ustvarja| *ustvarjalen sodelavec* □ knj.izroč. **kreativen** □ knj.izroč. **stvarilen** □ knj.izroč. **stvariteljen** □ knj.izroč. **stvariteljski**

□ knj.izroč. **stvarjalen** □ zastar. **stvarniški** □ knj.izroč. **tvoren** □ knj.izroč. **ustvarjalski**
 □ ekspr. **plodovit** ▸ protip. **neustvarjalen**
2. |ki pomaga k ureditvi, izboljšanju česa| *ustvarjalna kritika*
 □ **konstruktiven** □ ekspr. **graditeljski** □ ekspr. **ploden** □ knj.izroč. **plodovit**
 □ knj.izroč. **tvoren** ▸ protip. **razdiralen**
GLEJ ŠE razdiralen 2

ustvarjalka -e ž ▸ pisateljica

ustvarjalni -a -o prid. |ki je v zvezi s procesom

ustvarjanja| *Ustvarjalna obdobja se v njegovem življenjepisu izmenjujejo z neustvarjalnimi; ustvarjalni proces* □ **kreativni**
 □ **ustvarjalski** □ knj.izroč. **dejavnostni** □ knj.izroč. **dejstveni** □ ekspr. **graditeljski** □ publ. **konstruktivistični** **konstruktivistični** **aktivizem**
 □ knj.izroč. **stvarilni** □ knj.izroč. **stvariteljni** □ ekspr. **stvariteljski**
 □ knj.izroč. **stvarjalni** □ knj.izroč. **stvarniški**

GLEJ ŠE domišljija • | moč¹ 2• | sposobnost •4

ustvarjalnost -i ž |sposobnost s svojo dejavnostjo doseči, da kaj nastane; uresničitev te sposobnosti| *Kljub mladim letom so mu morali priznati ustvarjalnost; podpirati ustvarjalnost mladih*

□ knj.izroč. **kreativnost** □ zastar. **obraznost** □ knj.izroč. **stvarilnost**
 □ knj.izroč. **stvariteljnost** □ knj.izroč. **stvariteljstvo** □ knj.izroč. **stvarjalnost**
 □ knj.izroč. **stvarništvo** □ knj.izroč. **tvornost** □ knj.izroč. **ustvarjalstvo**

ustvarjalski -a -o prid. ▸ moč¹ 2• | ustvarjalen 1 | ustvarjalni

ustvarjalstvo -a s ▸ ustvarjalnost

ustvárjanje -a s |proces, postopek znotraj kake dejavnosti, pri katerem kaj nastaja, nastane| *ustvarjanje umetniškega dela* □ ekspr. **komponiranje** □ ekspr. **kovanje** **kovanje novih besed**

□ knj.izroč. **kreiranje** □ knj.izroč. **stvarjanje** □ knj.izroč. **stvarništvo**
 □ knj.izroč. **stvarstvo** *Antologija vsebuje pregled pesnikovega stvarstva* □ knj.izroč. **tvorstvo**

ustvárjati -am nedov.

1. *kaj* |s svojo dejavnostjo delati, da kaj nastane| *ustvarjati nova delovna mesta; Organizem ustvarja protistrupe* □ knj.izroč. **generirati** *Turizem generira nova delovna mesta* □ ekspr. **kovati** **kovati si svojo usodo** □ ekspr. **krojiti** *Skušali so krojiti novega človeka* □ publ. **producirati** *Organizem producira protistrupe* □ publ. **proizvajati**
 □ knj.izroč. **stvarjati** □ knj.izroč. **tvoriti** □ knj.izroč. **uresničevati** *uresničevati pravičnejšo družbo*

2. *kaj* |s svojo dejavnostjo na umetniškem področju delati, da kaj nastane| *Avtor je to delo ustvarjal več let* □ knj.izroč. **komponirati** □ knj.izroč. **kreirati** □ knj.izroč. **oblikovati** *Igralec je svojo vlogo oblikoval prepričljivo*
 □ publ. **producirati** *Ta pesnik veliko producira* □ star. **skladati**
 □ knj.izroč. **snovati** □ knj.izroč. **stvarjati** □ knj.izroč. **zlagati** **zlagati verze**

ustvárjati se -am se nedov. ▸ nastajati 1

ustvárjen -a -o povdk. *za kaj* ekspr. |izraža, da ima kdo veliko mero lastnosti, značilnosti, potrebnih, ustreznih za to, kar izraža določilo| *Ona je kakor ustvarjena za podučevanje* □ pog. **narejen**²

□ ekspr. **poslan** □ ekspr. **rojen** □ ekspr. **urezan** □ ekspr. **zgneten**²

usúkanček -čka m ▸ usukanec

usúkanec -nca m nav. mn., gastr. |droben svaljek iz moke in jajc za zakuho| *juha z usukanci* □ gastr. **usukanček**

GLEJ ŠE močnik

usúkniti -em dov. ▸ obrniti 1

usúšek -ška m ▸ osušek

usušeni -a -o prid. ▸ suhi² 3

usušiti -ím dov. ▸ obrati 2

usušiti ga -ím ga dov. ▸ spiti

usúti usújem dov. ▸ nasuti

usúti se usújem se dov. |v zvezi s sipko snovjo v veliki količini pasti|

Na cesto se je usulo kamenje □ ekspr. **zadeževati**

GLEJ ŠE priti pp 10

usužnjeváti -újem nedov. ▸ zasuznjevati 1, 2

usužnjeváti si -újem si nedov. ▸ podrejati si

usužnjiti -im dov. ▸ zasuznjiti 1, 2

usužnjiti si -im si dov. ▸ podrediti si

usvájanje -a s ▸ asimilacija 2

usvájati -am nedov. ▸ asimilirati | prevzemati 1 | pridobivati 1 | sprejemati 1 | učiti se

usvetlíti -ím dov. ▸ osvetliti 2

usvojíti -ím dov. ▸ naučiti se | prevzeti² 1 | sprejeti 1 | zapomniti si

úš -í ž |majhen zajedavec z zelo sploščenim telesom in brez kril, ki živi na sesalcih in ptičih| *odpravljati uši* □ šalj. **lazica**

□ ekspr. **uška**

♦ **1.** zool. **bela uš** □ nekuj. pog. **gvantna uš** **2.** zool. **listne uši** □ zool. **listne**

ušice **3.** **naglavna uš** □ glavna uš **4.** zool. **sramna uš** □ nar. **kršelj**

GLEJ ŠE dlakar | kapar | ničvrednež

uščeniti usčénem dov. ▸ usčipniti

uščipljív -a -o prid. ▸ piker

uščipniti -em dov. *koga* |s stiskom manjše površine kože s konci (prvih treh) prstov povzročiti bolečino| *Deklica je usčipnila svojo sosedo* □ knj.izroč. **ščipniti** □ star. **uščeniti**

GLEJ ŠE prizadeti³ 1

ušésece -a s ▸ narekovaj | uhelj | uho 1

ušéseek -ska m ▸ uhelj | uho 1

ušésni -a -o prid. ▸ mečica | odprtina pp 1 | troblja •

ušésnica -e ž ▸ naušnik

ušésnik -a m ▸ naušnik

ušíbíti se -ím se dov. ▸ zašibiti se 1

ušíca -e ž

• zool. **trtna ušica** □ zool. **filoksera**

GLEJ ŠE uš •2

ušíniti -em dov. ▸ ukriviti 1 | upogniti 1

ušíti usíjem dov. ▸ sešiti

ušív -a -o prid. ▸ majhen 4 | nepomemben

ušívec -vca m ▸ nepomemben povdk. 1 | ničvrednež

uška -e ž ▸ uš

uškríniti -em dov. ▸ pripreti 2

ušotoríti se -ím se dov. ▸ nastaniti se | utaboriti se

ušpícíti -im dov. ▸ zagosti

uštéti se usťejem se dov. ▸ prevarati se | zmotiti se 1

ušťímáti -am dov. ▸ urediti 3

úta -e ž |manjša, navadno lesena, delno odprta stavba

na vrtu| *sedeti v uti* □ **vrtna hišica** □ **vrtna uta** □ **senčnica**

□ knj.izroč. **altana** □ knj.izroč. **gazebo** □ star. **hladnica** □ star. **lopa**

□ ekspr. **utica** □ zastar. **okroglica** |okrogla uta|

GLEJ ŠE hišica •1 | hišica •2 | lopa 1

utaboríti se -ím se dov. |postaviti si šotor za bivanje,

življenje v njem| *Planinci so se utaborili na jasi* □ **ušotoriti se**

GLEJ ŠE nastaniti se

utajéni -a -o prid. ▸ toplota •

utajeváti -újem nedov. ▸ prikrivati

utajíti -ím dov. ▸ prikriti²

utápljati -am nedov. *kaj* |usmrčevati s potopitvijo pod

(vodno) gladino, da v pljuča vdre voda| *Nekdaj so odvečne*

mladiče utapljali □ star. **topiti**²

utápljati se -am se nedov. |nehote prihajati pod

(vodno) gladino in se dušiti zaradi vdiranja vode

v pljuča| *Ponesrečenec je še enkrat splaval na površje,*

potem pa se je začel utapljati □ **potapljati se** □ nizk. **gagati**

□ star. **topiti se**²

GLEJ ŠE jokati | toniti | zadolžen •2

utěči utěčem dov. *kaj* |z načinom vožnje ali delovanja narediti, da kaj novega doseže normalno stopnjo delovanja| *utěči motor*

□ *uvoziti*

GLEJ ŠE *odteči* | *pobegniti* | *ubežati* | *uiti*

utěči se utěčem se dov. ▶ *miniti* 3 | *odteči*

utegniti utěgnem dov. in nedov. ▶ *lahko*⁴ 2 | *morati* 2

utěha -e ž ▶ *tolažba*

utěkati -am nedov. ▶ *minevati* 2 | *odtekati* | *uhajati*

utekočiniti se -im se dov. ▶ *kondenzirati se*

utekočinjanje -a s ▶ *kondenziranje*

utekočinjati -am nedov. ▶ *kondenzirati*

utekočinjati se -am se nedov. ▶ *kondenzirati se*

utekočinjeni -a -o prid. ▶ *plin* 1•4

utekočinjenje -a s ▶ *kondenzacija*

utelėsba -e ž ▶ *utelešenje*

utelėsitev -tve ž ▶ *utelešenje*

utelėsiti -im dov. *kaj* knj.izroč. |narediti, da se kaj začne kazati na telesni, čutno zaznavni način| *V noveli je pisatelj utelėsil svoj etični nazor* □ knj.izroč. *inkarnirati*

GLEJ ŠE *upodobiti* | *uresničiti*

utelėsati -am nedov. *kaj* knj.izroč. |delati, da se kaj začne kazati na telesni, čutno zaznavni način| *pisateljsko utelėsati estetske nazore* □ *uteleševati* □ knj.izroč. *inkarnirati*

GLEJ ŠE *upodabljati* 2 | *uresničevati*

utelėsenje -a s |pojavitev česa abstraktnega v materialni, konkretni podobi| *utelešenje etičnega življenjskega načela v glavni junakinji drame* □ knj.izroč. *inkarnacija* □ knj.izroč. *utelesba* □ knj.izroč. *utelėsitev*

uteleševati -újem nedov. ▶ *utelešati*

utemeljèn -ěna -o povdk. ▶ *temeljiti* 2

utemeljevati -újem nedov. *kaj s čim* |navajati, imenovati kaj kot osnovo, izhodišče sklepanja, ugotovitev| *utemeljevati trditev z že znanimi dejstvi* □ *naslanjati kaj na kaj* □ *opirati*¹ *kaj na kaj opirati trditev na že znana dejstva* □ publ. *bazirati kaj na čem* *Svoj družbeni položaj bazirajo na delu* □ knj.izroč. *fundirati filozofsko fundirati prepričanje* □ ekspr. *podpirati* □ publ. *temeljiti kaj na čem* *Svoj govor je temeljil na trditvi, da so vsi ljudje enakopravni*

GLEJ ŠE *ustanavljati*

utemeljitelj -a m |kdor kaj utemelji| *utemeljitelj nove ideje*

□ ekspr. *duhovni oče* □ knj.izroč. *fundator* □ ekspr. *idejni oče* □ zastar. *osnovatelj* □ ekspr. *praoče*

GLEJ ŠE *ustanovitelj*

utemeljiti -ím dov. *kaj s čim* |navesti, imenovati kaj kot osnovo, izhodišče sklepanja, ugotovitev| *utemeljiti trditev z že znanimi dejstvi* □ *nasloniti kaj na kaj* □ *opreti kaj na kaj* □ knj.izroč. *fundirati filozofsko fundirati prepričanje* □ ekspr. *podkrepi* □ ekspr. *podpreti*

GLEJ ŠE *ustanoviti*

utěpati -am nedov. ▶ *zbijati* 2

utěpati se -am se nedov. ▶ *ubadati se*

utěpsti utěpem dov. ▶ *stepsti* | *zbiti* 2

uteptati -ám dov. ▶ *steptati*

úterus -a m ▶ *maternica*

utesniti -ím dov.

1. *kaj* |narediti kaj (bolj) tesno| *Podloga je suknič utesnila*

□ knj.izroč. *stesniti*

2. *koga* |narediti, povzročiti, da kdo ne more delati, ravnati tako, kot bi hotel, mogel| *Strogi predpisi so jih utesnili*

□ ekspr. *vkleniti*

GLEJ ŠE *zmanjšati* | *zožiti*

utesnjěnost -i ž ▶ *občutek* 2•5

utesnjěválni -a -o prid. ▶ *razlaga* •3

utesnjěvati -újem nedov.

1. *kaj* |delati kaj (bolj) tesno| *Omare so utesnjevale hodnik*

□ knj.izroč. *tesniti*

2. *koga* |delati, povzročati, da kdo ne more delati, ravnati tako, kot bi hotel, mogel; delati, povzročati, da kdo občuti čustveno, duševno napetost, nesproščenost| *Natančni predpisi jih utesnjujejo; Nenehni nadzor pri delu ga utesnjuje* □ knj.izroč. *tesniti*

□ ekspr. *vklepiti*

GLEJ ŠE *omejevati* 5 | *stiskati*¹ 2

uteševati -újem nedov. ▶ *tolažiti*

utešiti -ím dov. ▶ *izpolniti* 1 | *potešiti* | *potolažiti* | *ublažiti*

utěž¹ -a m ▶ *utež²* 1

utěž² -í ž

1. |priprava z označenimi kilogrami, dekagrami, grammi za merjenje teže ali mase česa| *dati utež na tehtnico* □ knj.izroč. *utež¹ medeni utež*

♦ *gibliva utež* □ pog. *kembelj*

2. šport. |telovadno orodje, sestavljeno iz droga in dveh težkih, navadno kovinskih plošč na koncih| *diski, drogovi in uteži*

□ šport. *ročka²*

GLEJ ŠE *športnik* pp 1

utěžni -a -o prid. ▶ *mera* pp | *mera* •5

útica -e ž ▶ *stražarnica* | *uta*

utihati -am nedov. ▶ *polegati se* | *tišati se*

utihniti -em dov.

1. |prenehati biti slišen| *Petje je utihnilo* □ nar. *odmeti*

□ knj.izroč. *ugasniti* *Njegov klic je ugasnil v daljavi* □ knj.izroč. *zanemeti*

2. |prenehati oddajati glasove, šume| *Ptice so utihmile* □ ekspr. *obmolkniti* □ ekspr. *obnemeti* □ ekspr. *onemeti* □ ekspr. *premolkniti*

□ ekspr. *umolkniti* □ knj.izroč. *zamolkniti*

GLEJ ŠE *poleči se* | *umolkniti*

utihovati -újem nedov. ▶ *polegati se* | *tišati se*

utilitárec -rca m ▶ *utilitarist*

utilitaríst -a m |kdor v naziranju, delovanju (pretirano) poudarja praktično uporabnost, koristnost| *utilitaristi v umetnosti* □ *utilitarec*

utilitarístični -a -o prid. ▶ *utilitarizem*

utilitarízem -zma m filoz. |filozofski nazor, po katerem je osnova in merilo človekovega delovanja, moralnega vrednotenja korist| *pristaš utilitarizma* □ filoz. *utilitaristična filozofija*

utilitárni -a -o prid. |ki v naziranju, delovanju (pretirano) poudarja praktično uporabnost, koristnost| *utilitarno razumevanje umetnosti* □ knj.izroč. *koristnostni* □ knj.izroč. *uporabnostni*

utiliti -ja m ▶ *prostor* 1•3

utípan -a -o prid. ▶ *obrabljen* 1

utípati -am dov. ▶ *dotipati* | *otipati* 2

utírati -am nedov. ▶ *omogočati* 2

utišan -a -o prid. ▶ *tih* 1

utišati -am dov.

1. *kaj* |narediti, da postane kaj tiho, tišje| *utišati jok* □ *potišati*

□ star. *utišiti* □ nar. *zatišati*

2. *koga* |narediti, povzročiti, da kdo preneha govoriti| *utišati koga z ostro besedo* □ knj.izroč. *onemiti*

GLEJ ŠE *pomiriti* | *potešiti* | *ublažiti* | *umiriti* 1

utišati se -am se dov. ▶ *potihniti*

utiševati -újem nedov. ▶ *tišati*

utišiti -im dov. ▶ *pomiriti* | *utišati* 1

utočiti utóčim dov. ▶ *natočiti*

utogotíti -ím dov. ▶ *raztgotiti*

utòk -óka m ▶ *odtok* 1 | *pritožba* 3

utolažiti utolažim dov. ▶ potešiti | potolažiti
utóliti utólim dov. ▶ potešiti | potolažiti
utoniti utónem dov. |nehote priti pod (vodno) gladino in se zadušiti zaradi vdora vode v pljuča| *Vsako leto utone veliko kopalcev* □ **utopiti se** □ ekspr. **najti smrt v valovih** □ knj.izroč. **potoniti**
GLEJ ŠE izginiti 1 | potoniti | zaspati
utópičen -čna -o prid. ▶ romantičen
utópični -a -o prid. ▶ socialist ♦2 | socializem ♦
utopíst -a m ▶ socialist ♦2
utopístičen -čna -o prid. ▶ romantičen
utopíti -ím dov.
1. *koga* |usmrčiti s potopitvijo pod (vodno) gladino, da v pljuča vdre voda| *Odvéčne mladiče so nekđaj utopili* □ **potopiti**
2. *kaj* ekspr. |narediti, povzročiti, da kaj pri kom preneha obstajati, ne nastopi| *utopiti žalost v pijači* □ **potopiti** □ star. **zatopiti**
utopíti se -ím se dov. ▶ izginiti 1 | utoniti | zaiti 1
utopízem -zma m ▶ socializem ♦
utoplíti -ím dov. ▶ ogreti 1
utoplíti se -ím se dov. ▶ otopliti se
utopljénc -nca m |kdor se utopi| *oživljati utopljenca* □ **utopljeni** □ knj.izroč. **potopljenec** □ nar. **utopljenik**
utopljéni -ega m ▶ utopljenec
utopljeník -a m ▶ utopljenec
utórník -a m ▶ skobljčič pp
utrakvíst -a m ▶ husit
utrđba -e ž |objekt, zgrajen za obrambo pred sovražnikom| *graditi utrđbo* □ knj.izroč. **bastija** □ knj.izroč. **fortifikacija** □ **fort** |v ameriškem okolju| *Mesto je bilo utrđeno z dvema vrstama fortov* □ arheol. **kastel** |rimska utrđba kvadratne oblike| *zavarovati mejo s kasteli*
utrđítev -tve ž ▶ okrepitev 1
utrđíti -ím dov.
1. *kaj* |z (dodatnimi) gradbenimi deli narediti kak objekt bolj trden, vzdržljiv| *utrđiti nasip* □ knj.izroč. **ojačati** □ knj.izroč. **ojačiti** □ knj.izroč. **okrepiti** □ knj.izroč. **učvrstiti** □ grad. **armirati** |utrđiti z vložki, navadno železnimi| *armirati nosilni steber*
2. *kaj* |z določenim postopkom narediti kaj bolj trdno| *utrđiti pas s trdo podlogo* □ knj.izroč. **ojačati** □ knj.izroč. **ojačiti** □ knj.izroč. **oje-kleniti** z *delom ojekleniti mišice* □ knj.izroč. **ojekliti** □ knj.izroč. **pojačati** □ star. **pojačiti** □ zastar. **zatrđiti** □ knj.izroč. **zjekleniti**
3. *koga* |narediti, da je kdo telesno močnejši, (bolj) odporen| *Življenje na kmetih ga je utrđilo* □ knj.izroč. **očvrstiti** □ knj.izroč. **učvrstiti** □ knj.izroč. **zjekleniti**
4. *koga* |narediti, da kdo postane zelo odločen, nepopustljiv| *Vojna je ljudi utrđila* □ knj.izroč. **očvrstiti** □ knj.izroč. **ojekleniti** □ knj.izroč. **pojekleniti** □ knj.izroč. **pokrepiti** □ knj.izroč. **strđiti** □ knj.izroč. **zjekleniti** □ ekspr. **ojekleniti** ↗
5. *kaj* |narediti, da kaj postane sposobno vzdržati negativne vplive, okoliščine| *utrđiti oblast, položaj* □ **okrepiti** □ knj.izroč. **afirmirati** □ knj.izroč. **konsolidirati**
GLEJ ŠE okrepiti | ugotoviti | ustaliti | uveljaviti
utrđíti se -ím se dov. |postati bolj utrjen, sposoben za kaj, navadno zaradi vplivanja težkih razmer| *Vojaki so se utrđili v številnih bojih* □ knj.izroč. **očvrstiti se** □ knj.izroč. **okaliti se** □ ekspr. **prekaliti se** □ ekspr. **skaliti se** □ ekspr. **zjekleniti** □ ekspr. **ojekleniti** ↗
utreníti utrénem dov. ▶ otrniti
utréti utrém dov. ▶ omogočiti 2
utrđgati -am dov. ▶ odtegniti 3 | odvzeti 2
utrđgati se -am se dov. ▶ oddaljiti se 1 | oditi | strgati se
utrđgávati -am nedov. ▶ odtegovati 2

utrđgávati si -am si nedov. ▶ pritrgovati si
utrđgováti -újem nedov. ▶ odtegovati 2
utrđgováti si -újem si nedov. ▶ pritrgovati si
utrínek -nka m ▶ meteor | preblisk
utrínjati -am nedov. ▶ govoriti 1 | otresati 1 | otrinjati | ugašati 1
utrínjati se -am se nedov. ▶ bleščati se | kapljati 1
utríp -a m
1. |vsak od malo zaznavnih, rahlih, navadno enakomernih gibov| *utríp trepalnic* □ **utripljaj**
2. |širjenje in krčenje žile zaradi ritmičnega dotekanja krvi| *zaznati neenakomeren utríp* □ **bitje**¹ □ star. **bilo** □ med. **pulz**
 ◆ **srčni utríp** □ srčni ritem □ ekspr. srčni udar □ knj.izroč. **utripljaj srca**
utrípajóči -a -e prid. ▶ zvezda 2•
utrípálka -e ž ▶ kazalec •
utrípálnica -e ž ▶ arterija
utrípanje -a s ▶ bitje¹
utrípati -am nedov.
1. |širiti se in krčiti zaradi ritmičnega dotekanja krvi| *Žila mu močno utrípa* □ **biti**¹ □ med. **pulzirati** □ star. **tripati**
2. |prižigati se in ugašati| *Luč na svetilniku utrípa* □ ekspr. **mežikati** □ ekspr. **pomežikavati** □ ekspr. **pomežikovati** □ ekspr. **žmerikati**
3. |dajati vtis pojavljanja in izginjanja svetlobe| *Na nebu utrípajo zvezde* □ ekspr. **mežikati** □ ekspr. **migetati** □ ekspr. **migljati** □ ekspr. **migotati** □ knj.izroč. **plamikati** □ ekspr. **pomežikavati** □ ekspr. **pomežikovati** □ ekspr. **trepetati**
GLEJ ŠE biti¹ 3
utripljáj -a m ▶ utríp 1 | utríp 2•
utrípniiti -em dov. |prižgati se in ugasniti| *Luč na svetilniku je utrípnila* □ ekspr. **mežikniti** □ ekspr. **pomežikniti** □ ekspr. **zamigljati** *Na nebu so zamigljale zvezde*
utríjati -am nedov. ▶ utrjevati 1
utrjevánje -a s ▶ krepitev
utrjeváti -újem nedov.
1. *kaj* |z (dodatnimi) gradbenimi deli delati kak objekt bolj trden, vzdržljiv| *utrjevati cestišče* □ knj.izroč. **ojačevati** □ knj.izroč. **okrepjevati** *okrepjevati stolpe* □ knj.izroč. **trđiti**² □ knj.izroč. **učvrščati** □ knj.izroč. **učvrščevati** □ knj.izroč. **utrjati** □ grad. **armirati** |utrjevati z vložki, navadno železnimi| *armirati nosilne stebre*
2. *kaj* |z določenim postopkom delati kaj bolj trdno| *utrjevati robove platnic* □ knj.izroč. **jačati** □ star. **jačiti** □ knj.izroč. **jekleniti** z *delom jekleniti mišice* □ knj.izroč. **ojačevati**
3. *koga* |delati, da je kdo telesno močnejši, (bolj) odporen| *Življenje na kmetih ga je utrjevalo* □ knj.izroč. **jekleniti** □ ekspr. **trđiti**²
4. *koga* |delati, da kdo postane zelo odločen, nepopustljiv| *Težke razmere so ljudi utrjevale* □ knj.izroč. **čvrstiti** □ knj.izroč. **jekleniti** □ ekspr. **kaliti**¹ *Trpljenje jo je kalilo* □ knj.izroč. **krepati** □ ekspr. **prekaljevati** □ knj.izroč. **trđiti**²
5. *kaj* |delati, da kaj postane sposobno vzdržati negativne vplive, okoliščine| *utrjevati oblast, položaj* □ **krepati** □ knj.izroč. **afirmirati** □ knj.izroč. **konsolidirati**
GLEJ ŠE krepati | ustaljevati | uveljavljati
utrjeváti se -újem se nedov. |izraža, da kdo postaja bolj utrjen, sposoben za kaj, navadno zaradi vplivanja težkih razmer| *utrjevati se v težkih življenjskih okoliščinah* □ knj.izroč. **čvrstiti se** □ ekspr. **jekleniti** □ knj.izroč. **kaliti se**² □ knj.izroč. **kovati se** □ ekspr. **prekaljevati se**
utrńiti utrńnem dov. ▶ otresti 1 | otrei | otrniti | ugasniti 1, 2
utrńiti se in utrńiti se -em se dov. ▶ kapniti | oddaljiti se 1 | odhiteti
utrńiti si in utrńiti si -em si dov. ▶ obrisati si
utrudíti in utrđditi -im dov. *koga* |povzročiti pri kom zmanjšanje telesnih, duševnih sil, zmožnosti za opravljanje česa|

Dolga hoja ga je utrudila □ zastar. **struditi** □ ekspr. **ugnati** □ ekspr. **zdelati** □ ekspr. **zbiti** | zelo utruditi | *Dolga pot ga je zbila*

utruditi se in utruditi se -im se dov. | zaradi dalj časa trajajoče telesne, duševne dejavnosti priti v stanje zmanjšanja telesnih, duševnih sil, zmožnosti za opravljanje česa | *Ko so se utrudili, so posedli na travo* □ zastar. **struditi se** □ star. **uleteti se**
GLEJ ŠE naveličati se 2 | oslabeti 2

utrújati -am nedov. *koga* | povzročati pri kom zmanjšanje telesnih, duševnih sil, zmožnosti za opravljanje česa | *Dolga hoja ga utruja* □ knj.izroč. **pehati**¹ □ star. **truditi** *truditi bolnika z govorjenjem* □ ekspr. **zdelavati** □ ekspr. **zdelovati** □ ekspr. **lomiti** | zelo utrujati | *Težko delo človeka lomi*

utrújen -a -o povdk. *od česa* | izraža, da ima kdo zmanjšane telesne, duševne sile, zmožnosti za opravljanje česa zaradi dalj časa trajajoče telesne, duševne dejavnosti | *biti utrujen od dolge hoje* □ **truden** □ pog. **crknjen** □ pog. **fuč** □ nar. **hudoživ** □ nekjn. pog. **krepan** □ ekspr. **mrtev**² □ ekspr. **polmrtev** □ pog. **preč**² □ ekspr. **zbit** □ ekspr. **zdelan**

utrújenost -i ž | stanje zmanjšanih telesnih, duševnih sil, zmožnosti za opravljanje česa, ki nastopi zaradi dalj časa trajajoče telesne, duševne dejavnosti | *začutiti utrujenost* □ ekspr. **smrtna utrujenost** □ ekspr. **svinčena utrujenost**

utrúžek -žka m ► odbitek 1 | odtegljaj

utrúžiti -im dov. ► iztržiti

útvá -e ž ► galeb | raca ♦2

utvára -e ž | predstava, navadno optimistična, ki ni osnovana na resničnosti | *sanje in utvare mladih* □ **iluzija** □ **samoprevara** □ ekspr. **slepilo**

GLEJ ŠE domišljati si | slepiti se

utvárajati si -am si nedov. ► domišljati si

uvájanje -a s ► iniciacija

uvájati -am dov.

1. *koga* | seznanjati koga z lastnostmi, pravili kake dejavnosti z namenom, da postane sposoben vključiti se vanjo; seznanjati koga s čim sploh | *uvajati nove delavce; uvajati koga v matematiko* □ **vpeljavati** □ **vpeljevati**

2. *kaj* | delati, da kaj začne obstajati kot obveznost; delati, da kaj začne kje biti, obstajati sploh | *uvajati obvezno šolanje; uvajati nove metode raziskovanja* □ **vpeljavati** □ **vpeljevati** □ knj.izroč. **inavgurirati** *inavgurirati novo umetnostno smer* □ ekspr. **ujeljavljati**

uvázati -am nedov. *kaj* | kupovati blago v drugi državi | *uvazati nafto* □ knj.izroč. **importirati**

uvaževánje -a s ► spoštovanje

uvaževáti -újem nedov. ► ceniti¹ 1 | spoštovati | upoštevati 1

uvedríti se -ím se dov. ► razvedriti se | zvedriti se

uvél -a -o prid. | ki je zaradi pomanjkanja vode, sokov izgubil trdnost, napetost, gladkost | *uvel cvet* □ **ovenel** □ **ovenjen** □ **ovenel** □ **uvenjen** □ knj.izroč. **ovel** □ knj.izroč. **vel**²

ujeljavíti -im dov. *kaj* | narediti, da postane kaj veljavno, upoštevano | *ujeljaviti nove vrednote* □ **afirmirati** □ publ. **etablirati** □ ekspr. **ustoličiti** □ knj.izroč. **utrditi** □ knj.izroč. **vzpostaviti**

GLEJ ŠE uresničiti | uvesti¹ 2

ujeljavíti se -im se dov. | pridobiti si veljavo, ugled | *ujeljaviti se v družbi* □ **afirmirati se** □ pog. **priti na površje** □ ekspr. **ustvariti si ime**

ujeljavljati -am nedov. *kaj* | delati, da postane kaj veljavno, upoštevano | *ujeljavljati lažne vrednote* □ **afirmirati** □ publ. **etablirati** □ ekspr. **ustoličevati** □ knj.izroč. **utrjevati** □ knj.izroč. **vzpostavljati**

GLEJ ŠE uresničevati | uvajati 2

uvélost -i ž | stanje, pri katerem zaradi pomanjkanja vode, sokov kaj izgubi trdnost, napetost, gladkost | *uvelost šopka* □ **ovenelost** □ **uvenelost** □ knj.izroč. **velost**

uvenèl -éla -o prid. ► uvel

uvenélost -i ž ► uvelost

uvenéti -ím dov. ► oveneti

uvéniti -em dov. ► oveneti

uvénjen -a -o prid. ► uvel

uvéra -e ž ► verovanje

uvéríti -im dov. ► prepričati

uvéríti se -im se dov. ► prepričati se

uvérjati -am nedov. ► prepričevati

uvérjenost -i ž ► prepričanost

uvertúra -e ž ► uvod 2

uvésti¹ uvêdem dov.

1. *koga* | seznaniti koga z lastnostmi, pravili kake dejavnosti z namenom, da postane sposoben vključiti se vanjo; seznaniti koga s čim sploh | *uvesti novega delavca; uvesti koga v filozofijo* □ **vpeljati**

2. *kaj* | narediti, da kaj začne obstajati kot obveznost; narediti, da kaj začne kje biti, obstajati sploh | *uvesti obvezno šolanje; uvesti novo umetnostno smer* □ **vpeljati** □ knj.izroč. **inavgurirati** *inavgurirati novo umetnostno smer* □ ekspr. **ujeljaviti**

uvésti² uvêzem dov. *kaj* | z vezenjem narediti | *uvesti grb* □ **izvesti**¹

uvézeni -a -o prid. ► vezeni

uvéžbanost -i ž ► izurjenost

uvéžbati -am dov. ► izuriti

uvéžbati se -am se dov. ► izuriti se

uvídeti -im dov. ► dojeti

uvídeváti -am nedov. ► dojemati

uvídeven -vna -o prid. | ki dojema, razume razloge, potrebe, želje koga drugega in jih pri svojem ravnanju upošteva | *uvideven predstojnik* □ **razumevajoč** □ protip. **neuvideven**

GLEJ ŠE neuvideven | preudaren

uvíhniti -em dov. ► odnehati

uvíjati -am nedov. ► podrejati si | upogibati 1 | zvijati

uvíti uvíjem dov. ► podrediti si | ukriviti 1, 2 | upogniti 1

uvòd -óda m

1. |govorjenje, besedilo, ki naj privede, pripravi koga na tisto, kar bo sledilo| *imeti lep uvod na prireditvi* □ knj.izroč. **prolog**

2. |del govora, besedila, v katerem se napove predmet, namen, določijo osnovni pojmi| *uvod pesmi* □ knj.izroč. **introdukcija** □ knj.izroč. **uvertura** *Uverturo v zbirko sestavlja šest balad*

uvódni -a -o prid. ► predjed | razprava 2♦3 | uvodnik

uvódníkar -ja m ► pisec ♦11

uvódnik -a m | članek o dnevno pomembni temi na začetku časopisa, revije | *napisati uvodnik* □ **uvodni članek**

GLEJ ŠE pisec ♦11

uvódníkar -ja m ► pisec ♦11

uvòz -óza m

1. |kupovanje blaga v drugi državi| *odobriti uvoz nafte* □ knj.izroč. **import**

2. |kraj, prostor, kjer se vozi v kaj| *zapeljati skozi uvoz* □ knj.izroč. **uvozišče**

uvozišče -a s ► uvoz 2

uvozítí uvózim dov. *kaj* | kupiti blago v drugi državi | *uvoziti avtomobil* □ knj.izroč. **importirati**

GLEJ ŠE uteči

uvózni -a -o prid. ► carina ♦1

uvoznína -e ž ► carina ♦1

uvrstítveni -a -o prid. ► lestvica ♦12

uvrstítí -ím dov. *kaj* | narediti, da pride kaj v kako vrsto, skupino glede na določene lastnosti | *uvrstiti roman med realistična dela* □ ekspr. **postaviti** □ ekspr. **prišteti** □ ekspr. **všteti**

uvrstiti se -ím se dov. s prislavnim določilom, šport. |z zmago v tekmo-
vanju priti v višje ali končno tekmovalje| *Ekipa se je uvrstila v*
finale □ šport. **kvalificirati se** □ šport., žarg. **plasirati se** □ šport., žarg. **priti**
uvrščati -am dov. *kaj* |delati, da pride kaj v kako vrsto, skupino
glede na določene lastnosti| *uvrščati roman med realistična dela;*
Uvrščal jih je v različne skupine □ ekspr. **postavljati** □ ekspr. **pristevati**
□ ekspr. **šteti** □ star. **uvrščevati** □ knj.izroč. **vrstiti** □ knj.izroč. **zvrščati**
uvrščati se -am se nedov. ► spadati 3
uvrščevati -újem nedov. ► uvrščati
uvrtati -am dov. ► izvrtati
úvula -e ž ► jeziček
uvulárni -a -o prid. ► r • 1
uzadovoljiti -ím dov. ► zadovoljiti 2
uzakonítev -tve ž |dejstvo, da se kaj z zakonom prizna ali
dovoli| *uzakonítev novih oblik družinske skupnosti* □ **kodifikacija**
□ knj.izroč. **kanonizacija**
uzakóniti -ím dov.
1. *kaj* |z zakonom priznati ali dovoliti| *uzakóniti dejansko stanje*
□ **legalizirati** □ knj.izroč. **kanonizirati** □ knj.izroč. **kodificirati** □ knj.izroč. **legiti-**
mirati **legitimirati** *svojo oblast*
2. *kaj* |narediti, da kaj postane obvezno pravilo| *uzakóniti nova*
pravopisna načela □ **kodificirati** □ knj.izroč. **normirati**
uzakónjati -am nedov. *kaj* |z zakonom priznavati ali dovoljevati|
Nova ustava v marsičem uzakonja dejansko stanje □ **legalizirati**
□ **uzakonjevati** □ knj.izroč. **kanonizirati** □ knj.izroč. **kodificirati** □ knj.izroč. **legi-**
timirati **legitimirati** *svojo oblast*
uzakonjevati -újem nedov. ► uzakonjati
uzavéstiti -ím dov. ► ozavestiti 1
úzda -e ž |priprava iz brzde in jermenov, ki se da konju na glavo,
da se lahko vodi| *voditi konja za uzdo* □ **brzda** □ knj.izroč. **uzdje**
GLEJ ŠE obvladovati se
úzdje -a s ► uzda
uzíbati in uzibáti -ljem dov. ► zazíbati
uzímiti -ím dov. *kaj* agr. |narediti, da pride kaj v stanje ali v
prostor, ki omogoča, da se ohrani čez zimo| *uzímiti sadje,*
zelenjavo □ agr. **zazímiti**
uzlovóljiti -ím dov. ► vznejevoljiti
úzmati -am nedov. ► krasti
úzmovič -a m ► tat
uznojèn -èna -o prid. ► poten
uznojíti -ím dov. ► spotiti
uznojíti se -ím se dov. ► spotiti se
úzo -a m ► janeževac
uzréti -èm dov. ► roditi se | zagledati
uzuálnni -a -o prid. ► navadni
uzurpírati si -am si dov. ► prilastiti si 1
úzus -a m ► običajno | praksa
užágati -am dov. ► poškodovati 2 pp 2
užáliti in užáliti -ím dov. ► razžalostiti
užáliti se in užáliti se -ím se dov. ► razžalostiti se | užaljen •
užáljen -a -o prid. |ki je čustveno prizadet zaradi nevljudnosti,
nespoštljivosti| *užaljen sodelavec* □ knj.izroč. **indigniran**
□ knj.izroč. **pikiran**
• **postati užaljen** □ nar. **potrmutljiti se** □ nar. **užaliti se**
užalostíti -ím dov. ► razžalostiti
užalostíti se -ím se dov. ► razžalostiti se
užalóščati -am nedov. ► žalostiti

užalóščen -èna -o prid. ► žalosten 1
užalóščenost -i ž ► žalost¹
užáriti -ím dov. ► razžariti
užárjen -a -o prid. ► razžarjen
užéjan -a -o prid. ► žejen
užéjati -am dov. |povzročiti občutek potrebe po pijači| *Dolga pot*
jih je užejala □ knj.izroč. **izžejati** □ knj.izroč. **ožejati** □ star. **zažejati**
užéti užánjem dov. ► poškodovati 2 pp 2
užgáti užgèm dov. ► udariti 1, 2
užgáti jo užgèm jo dov. ► odhiteti
užígati -am nedov. ► streljati 3 | tepsti
užítek -tka m |občutek telesnega, duševnega ugodja| *Pogled na*
določeno barvo lahko vzbuja užitek □ sleng. **uživancija**
GLEJ ŠE lepo² 2 | prijetno² 2
užíti užijem dov. *kaj* |biti deležen česa| *Užil je veliko hudega, pa*
tudi marsikaj lepega □ star. **zaužiti**
GLEJ ŠE pojedsti 2 | porabiti 1 | preživeti 1 | vzeti 3 | začutiti 2
užíti se užijem se dov. ► naužiti se
užitje -a s ► zaužitje
užitkar -ja m ► preužitkar | uživač
užitkarski -a -o prid. ► uživaški
užitkarstvo -a s ► preužitkarstvo
užitni -a -o prid. ► goba pp 2 | goba pp 3 | jurček¹ | mokarica • |
pravica • 8 | zrelost pp
uživác -a m ekspr. |kdor teži za uživanjem, užitki| *Uživač*
se večinoma ne meni za načela zdravega življenjskega sloga
□ knj.izroč. **bonvivan** □ knj.izroč. **bonvivant** □ knj.izroč. **dobroživček**
□ knj.izroč. **dobroživec** □ ekspr. **epikurejec** □ ekspr. **hedonist**
□ knj.izroč. **sibarit** □ ekspr. **užitkar**
GLEJ ŠE uživalec 2
uživálec -lca m
1. |kdor kot upravičenec dobiva, prejema kaj| *uživalec*
pokojnine □ star. **uživatelj**
2. **pravn.** |kdor služnostno uporablja tujo stvar in jo gospodarsko
izkorišča| *uživalec vinograda* □ zastar. **uživač**
GLEJ ŠE porabnik
uživálnni -a -o prid. ► pravica • 8
uživáncija -e ž ► užitek
uživaški -a -o prid. |ki teži za uživanjem, užitki; ki je
značilen za takega človeka| *uživaški človek; uživaške navade*
□ **gurmanski** □ ekspr. **epikurejski** □ ekspr. **hedonistični** □ knj.izroč. **radoživ**
□ zastar. **ritopašen** □ knj.izroč. **sladokusni** □ knj.izroč. **užitkarski**
uživátelj -a m ► uživalec 1
uživati -am nedov.
1. *kaj* |prejemati hrano, tekočino v telo skozi usta; prejemati v
telo skozi usta kaj sploh| *Bolnik naj uživa lahko hrano; uživati*
tablete □ **zauživati** □ pog. **jesti** □ **goltati** |z goltanjem uživati|
2. *kaj* |biti deležen česa, zlasti ugodnega, zaželenega| *uživati*
gostoljubnost, hvaležnost □ star. **zauživati**
3. |doživljati, čutiti telesno, duševno ugodje| *uživati ob dobrotah*
na mizi □ knj.izroč. **delektirati se** □ star. **gustirati se** □ knj.izroč. **napajati**
se *Njegove oči so se napajale ob veseli otroški igri* □ ekspr. **naslajati**
se *naslajati se nad lepoto pokrajine* □ knj.izroč. **pojiti se** *pojiti se ob*
glasovih mandoline □ knj.izroč. **slastoustiti se** *slastoustiti se ob pogledu*
na razkošne izložbe
GLEJ ŠE jemati 3
užúgati -am dov. ► premagati 1

V

v predl. z mestnikom |za izražanje položaja, ki je v mejah določene-
ga prostora, predmeta, pojma| *delati v hiši; poiskati primer v*
slovnici □ z roditeljskim *znotraj² urediti stvar znotraj družine*

GLEJ ŠE ob 1, 2

vába -e ž |kar se uporablja za privabljanje živali z namenom, da
se jih ujame| *nastaviti vabo* □ zastar. *vada*

vábec -bca m ► vabilec | vabnik

vaběč -ěča -e prid. ► vabljiv 1, 2

vábíč -a m ► vabilec

vabílce -a s ► vabilo 1

vabílec -lca m |kdor izraža, sporoča komu željo, da kam pride,
se udeleži česa zlasti zaradi praznovanja, pogostitve| *vabilec na*
gostijo □ redk. *vabec* □ nar. *vabíč* □ knj.izroč. *vabitelj* □ knj.izroč. *vabnik*

vabílo -a s

1. |izražena, sporočena želja komu, da kam pride, se udeleži
česa zlasti zaradi praznovanja, pogostitve| *sprejeti vabilo;*
uradno vabilo na kongres □ povabilo □ ekspr. *vabílce poslati komu*
vabílce

2. pravn. |nalog kakega organa, da se kdo zgledi pri njem zaradi
določenega opravila| *vabilo na zaslišanje* □ pravn. *poziv*

vabítelj -a m ► vabilec

vabítí in *vábítí* -im nedov.

1. *koga* |izražati, sporočati komu željo, da kam pride, se udeleži
česa zlasti zaradi praznovanja, pogostitve| *Rada prireja večerje*
in vabi prijatelje □ nar. *zvati zvati v goste*

2. *koga* ekspr. |vzbujati pri kom željo, da kaj naredi, dela| *Pisane*
stojnice so nas vabile □ ekspr. *mamiti*

GLEJ ŠE pridobivati 3 | privlačiti 1 | zanimati 1

vábljenec -nca m ► povabljenec

vábljenica -e ž ► dražnik

vábljenik -a m ► vabnik

vabljív -a -o prid.

1. |ki vsebuje, izraža željo vplivati na koga, da pride kam|
vabljív smeh □ *vabeč* □ ekspr. *mameč*

2. |ki s svojimi lastnostmi vzbuja željo iti, priti k njemu|
vabljive izložbe □ *vabeč* □ knj.izroč. *mamljív* □ ekspr. *mikaven*

vábni -a -o prid. ► ribica •3

vábniča -e ž ► vabnik

vábnič -a m lov. |ujeta žival, navadno ptica, s katero se pri-
vablajo druge živali| *loviti z vabniki* □ lov. *vabec* □ lov. *vabljenik*
□ lov. *vabniča*

GLEJ ŠE vabilec

vábovec -vca m nardp. |moški, ki vabi na gostijo ob

poroki| *Vabovec že hodi po vasi* □ nar. *pozavčín* □ nar. *pozvačín*
□ nar. *zvač*

váda -e ž ► vaba

vádba -e ž ► vadenje

vádbeni -a -o prid. ► letalo •14

vademékum -a m ► priročnik | vodnik 3

vádenje -a s |sistematično ponavljanje gibov, dejanj z
namenom postati sposoben čim hitreje, bolje opravljati kako

dejanje, dejavnost| *biti izčrpan od dolgotrajnega vadenja* □ *vadba*

□ *vaja* □ ekspr. *trening* □ ekspr. *treniranje* □ knj.izroč. *vežbanje*

GLEJ ŠE *dressura*

vádi -ja m ► struga

vádij -a m ► varščina 1

vadišče -a s |kraj, prostor za vadbo| *Telovadci so že na vadišču*

□ knj.izroč. *vežbališče*

◆ *vojaško vadišče* □ voj. *poligon*

vadítelj -a m ► trener

vadíteljica -e ž ► trenerka

váditi -im nedov.

1. |s sistematičnim ponavljanjem gibov, dejanj prizadevati si
postati sposoben čim hitreje, bolje opravljati kako dejanje,
dejavnost| *Telovadci vadijo vsak dan* □ *trenirati* □ *uriti se* □ pog. *delati*
vaje □ knj.izroč. *vežbati*

2. *kaj* |s sistematičnim ponavljanjem prizadevati si postati
sposoben čim hitreje, bolje opravljati to, kar izraža določilo|
vaditi skoke; vaditi igranje na klavir □ *trenirati* *trenirati metanje na*
koš □ *uriti se* v čem *uriti se v korakanju* □ šol., žarg. *drilati* *drilati pošte-*
vanko □ knj.izroč. *vežbati*

3. *koga* |s sistematičnim ponavljanjem gibov, dejanj uspo-
sabljeti, izpopolnjevati koga v opravljanju kakega dejanja,
dejavnosti| *vaditi učence za nastop* □ *uriti*

GLEJ ŠE *dressirati*

váditi se -im se nedov. v čem |s sistematičnim ponavljanjem
gibov, dejanj se usposabljeti, izpopolnjevati v opravljanju

kakega dejanja, dejavnosti| *vaditi se v hitrem pisanju* □ *izurjati se*
□ *uriti se* □ ekspr. *trenirati se* □ knj.izroč. *vežbati se*

vádlja -e ž ► stava | žreb | žrebanje

vadljáti -ám nedov. ► kockati | staviti | žrebat

váfelj -flja m ► oblat

vága -e ž ► prečka¹ 2 | tehtnica | teža 1 | teža 1•4 | vodnjak •2

vagabúnd -a m ► potepuh

vagabundírati -am nedov. ► potepati se 2

vagabúndski -a -o prid. ► potepuški 1

vagabúndstvo -a s ► potepušstvo

váganje -a s ► tehtanje

vagánt -a m ► potepuh

vágati -am nedov. ► tehtati 1, 2

vágati se -am se nedov. ► tehtati se

vagína -e ž ► nožnica 2

vagón -a m |vozilo, navadno brez lastnega pogona, za prevažanje
nje potnikov, tovora po tirnicah| *Vlak je imel samo tri vagone*

□ ekspr. *vagonček* □ knj.izroč. *voz*

◆ 1. žel. *jedilni vagon* □ žel. *jedilnik* 2. žel. *ležalni vagon* □ žel. *kušet*

□ žel. *ležalnik* 3. žel. *spalni vagon* □ žel. *spalnik* 4. žel. *štiriosni potniški*

vagon □ žel., žarg. *pulman* 5. *živinski vagon* □ knj.izroč. *živinski voz*

GLEJ ŠE *ambulanca* | *kompozicija*

vagónček -čka m |ozkotirni voziček za prevažanje premoga,
gradbenega materiala| *nakladati vagončke* □ mont., žarg. *vagonet*

GLEJ ŠE *vagon*

vagonét -a m ▶ vagonček

vagónski -a -o prid. ▶ odbijač^{pp} 2

vahnja -e ž zool. |roparska morska riba s prisekano repno plavutjo in črno pego za prsnimi plavutmi| *loviti vahnje*
□ zool. **lupač**

váhti -ov m mn. ▶ sveti¹ •

váhtnica -e ž ▶ krizantema

vája -e ž |organizirana dejavnost, namenjena pripravi koga za nastopanje| *vaja za proslavo* □ zastar. **proba** □ knj.izroč. **skušnja**

♦ 1. gled. **bralna vaja** □ knj.izroč. bralna skušnja 2. gled. **gledališka vaja**

□ knj.izroč. gledališka skušnja 3. gled. **tehnična vaja** □ gled. dekoracijska vaja

GLEJ ŠE aranžirka | generalka 1 | manevri | vadenje | vaditi 1

váje váj ž |organizirana dejavnost navadno na višjih ali visokih šolah, namenjena praktičnemu ponavljanju in utrjevanju učne snovi| *redno obiskovati vaje* □ **praktične vaje** □ **praktikum**

• ver. **duhovne vaje** □ ver. eksercijije

vájen -a -o povdk. *česa* |izraža, da je kdo zaradi ponavljanja, pogostosti sposoben opraviti kako delo, prenesti kako stanje brez težav, brez nezaželenih reakcij| *Vajen je pešačenja; Ni vajen potrpeti* □ **navajen** ■ protip. **nenavajen**

vájencek -čka m ▶ vajenec

vájeneč -nca m |učenec, ki se s praktičnim delom in strokovnim šolanjem usposablja za kak poklic, kako obrt| *Mojster ni prišel, ampak je poslal vajenca* □ pog. **fant** □ ekspr. **vájencek**

vájeniški -a -o prid. ▶ doba ♦33 | šola¹ ♦18

vájenski -a -o prid. ▶ doba ♦33 | šola¹ ♦18

vájjet¹ -a m ▶ vajet²

vájjet² -i ž nav. mn. |na uzdo pritrjeni jermen za vodenje živali pri ježi, vožnji| *držati vajeti* □ **vájjet¹** *dolgi vajeti* □ nar. **vojka**
GLEJ ŠE ukazovati 1

vakánce -ánc ž mn., mn. v sin. nizu ▶ počitnice

vakántni -a -o prid. ▶ mesto¹ ♦4

vakcína -e ž ▶ cepivo

vakcinácija -e ž ▶ cepljenje¹ 3

vakcinírati -am nedov. in dov. ▶ cepiti 3

vákuum -a m ▶ praznina 2 | prostor ♦2

vakuumírati -am nedov. ▶ pakirati •

vákuumski -a -o prid. ▶ črpalka •

vákuumsko prisl. ▶ pakirati •

vál -a m |izbočeni in vbočeni del vode, vodne gladine, nastal zaradi premika vode navzgor in navzdol| *Zaradi vetra so nastali valovi* □ star. **prival** □ ekspr. **valček²** *valčki na jezeru*

GLEJ ŠE ogorčenje | pluti | toniti

válah -a m ▶ žrebec •

válcer -ja m ▶ valček¹

válček¹ -čka m |ples v tričetrtinskem taktu| *plesati valček* □ zastar. **valcer**

válček² -čka m ▶ val

valék -a m ▶ valjar

valénca -e ž ▶ vezljivost

valénčni -a -o prid. ▶ vezljivostni

valéntni -a -o prid. ▶ vezljivostni

valéntnost -i ž ▶ vezljivost

valêr -ja m ▶ vrednost ♦1

valeriána -e ž ▶ baldrijan

valét -a m ▶ služabnik

valídnost -i ž ▶ veljavnost

valílnica -e ž ▶ valilnik

valílnik -a m agr. |naprava za valjenje navadno piščancev z umetnim ogrevanjem| *v valilniku izvaljeni piščanci* □ agr. **inkubator**
□ agr. **valilnica**

valíti¹ -ím nedov. ▶ kotaliti | prelagati 2

valíti² -ím nedov. |s toploto, navadno lastnega telesa, dosegati, da se v jajcih, jajčecih razvijejo mladiči| *Koklja vali* □ nar. **lečji²**

valíti se -ím se nedov. ▶ kotaliti se | prihajati 2^{pp} 1 | usipati se 3

valíž -a m ▶ debeli¹ | prod

válj -a m

1. geom. |telo, ki ga omejujeta dva kroga in plašč| *prostornina valja* □ geom. **cilinder**

2. |predmet take ali podobne oblike kot samostojni del orodja, priprave| *namazati valje* □ **valjček** ↗

♦ **pritisikalni valj** □ **pritisni valj**

GLEJ ŠE cilindar • | cilindar 2

váljanci -ev m mn. ▶ škorenj

váljar -ja m |navadno lesena priprava v obliki valja z dvema ročajema za valjanje testa| *razvaljati testo z valjarjem* □ nar. **valek**
□ **valjarček** |majhen valjar|

• teh. **vibracijski valjar** □ teh., žarg. **vibrovaljar**

váljarček -čka m ▶ valjar

váljasti -a -o prid. ▶ ploskev ♦7

váljati se -am se nedov. |premikati se v kaki snovi, navadno sem in tja, tako da se vrtili okoli svoje vzdolžne osi| *Svinje so se valjale v blatu* □ nar. **kotati se** □ **kopati se¹** ↗

váljček -čka m

1. |majhen valj| *podložiti lesene valjčke* □ **valjec** □ **valjek**

2. obrt. |priprava v obliki manjšega valja za nanašanje barve, vzorca na steno, pritrjevanje tapet| *potegniti z valjčkom po steni*
□ obrt. **valjek**

válje prisl. ▶ takoj 1

váljec -jca m ▶ valjček 1

váljek -jka m ▶ valjček 1, 2

váljev -a -o prid. ▶ glava ♦1

valobrán -a m |zid z nasipom, ki varuje pristanišče pred valovi|

Valovi butajo v valobran □ nar. **bran¹** □ knj.izroč. **lukobran**

váloma prisl. ▶ v valovih

valorizácija -e ž ▶ ovrednotenje | vrednotenje

valoriziranje -a s ▶ vrednotenje

valorizírati -am dov. *kaj ekon.* |določiti čemu vrednost (v denarju)| *valorizirati zaloge v skladišču* □ ekon. **ovrednotiti**

GLEJ ŠE ovrednotiti | vrednotiti

valovánje -a s |gibanje, premikanje v obliki valov| *valovanje morja* □ **valovanje** □ **plivkanje** |rahlo valovanje|

• 1. fiz. **longitudinalno valovanje** □ fiz. vzdolžno valovanje 2. fiz. **stoječe**

valovanje □ fiz. stojno valovanje 3. fiz. **transverzalno valovanje**

□ fiz. prečno valovanje

GLEJ ŠE svetloba 2

valováti -újem nedov. |gibati se, premikati se v obliki valov|

Jezerska gladina je valovala □ **valoveti** □ ekspr. **plati** *Klasje polje v*

vetru □ **plivkati** |na rahlo valovati| *Morje je neslišno plivkalo*

valovénje -a s ▶ valovanje

valovéti -ím nedov. ▶ prihajati 3 | širiti se 1 | valovati

valovít -a -o prid. |ki se pojavlja v obliki valov| *valovita pokrajina*
□ ekspr. **vzvalovljen** □ ekspr. **zvalovljen**

valóvje -a s ▶ veliko²

válter -ja m ▶ pištola^{pp}

valúta -e ž

1. ekon. |denarni sistem kake države glede na določenost vrednosti denarne enote| *reforma valute* □ ekon. **veljava**

♦ ekon. **papirna valuta** □ ekon. prosta valuta

2. ekon. |tuja, nedomača gotovina| *kupovati, prodajati valuto*

□ pog. **devize**

vãmp vãmpa m ▶ lačen ♦1 | požrešen povdk. 1 | prežvekovalnik | trebuh 1, 2 | ženska pp 3

vãmpãc -a m ▶ trebušnik

vãmpast -a -o prid. ▶ trebušast 1

vãmpek -pka m ▶ prežvekovalnik | trebuh 1

vãmpír -ja m ▶ izkoriščevalec

vãmpírstvo -a s ▶ izkoriščanje 3

vandalízem -zma m |poškodovanje, uničenje česa koristnega, lepega brez pravega razloga, namena| *preprečiti vandalizem*

□ vandalstvo

vandálstvo -a s ▶ vandalizem

vãndranje -a s ▶ postopanje | potovanje

vãndrati -am nedov. ▶ hoditi 1 pp 2 | postopati | potepati se 1 | potovati

vãndrovček -čka m ▶ popotnik

vãndrovec -vca m ▶ popotnik

vanílínsládkor -órja m ▶ sladkor ♦7

vanilja -e ž |tropska rastlina z velikimi zelenkastorumenimi listi ali njeni posušeni plodovi, ki se uporabljajo kot dišava| *strok vanilje* □ vaniljevec

GLEJ ŠE sladkor ♦7

vaniljev -a -o prid. ▶ sladkor ♦7

vaniljevec -vca m ▶ vanilja

vaniljin -a -o prid. ▶ sladkor ♦7

vãr -a m ▶ koren ♦3 | zvar

vãralica -e ž ▶ goljuf | prevarant

vãrati -am nedov.

1. koga |z določenim namenom zavajati koga v zmoto| *Varala je sosede, da še vedno žaluje za možem* □ neknj. pog. *farbati* □ ekspr. *imeti za norca* □ neknj. pog. *okrog prinašati* □ pog. *plahtati* □ ekspr. *slepiti* □ ekspr. *vleči koga za nos* □ ekspr. *voditi koga za nos*

2. koga |biti nezvest v ljubezenskem razmerju, zakonu| *Dekle ga vara z drugim* □ ekspr. *goljufati* □ ekspr. *slepariti slepariti moža*

GLEJ ŠE goljufati

vãrati se -am se nedov. ▶ motiti se 1

vãrav -a -o prid. ▶ varljiv

vãravac -vca m ▶ prevarant

vãrčen -čna -o prid. |ki si prizadeva porabiti čim manj denarja, dobrin sploh| *varčen potrošnik; varčna gospodinja*

□ neknj. pog. *šparoven* □ star. *štedljiv* □ knj.izroč. *varčljiv*

♦ *biti varčen* □ ekspr. gledati na vsak cent □ ekspr. gledati na vsak dinar

□ ekspr. gledati na vsak sold

GLEJ ŠE redkobeseden ♦

varčevãlni -a -o prid. ▶ dan¹ ♦3

varčevãnje -a s |prizadevanje porabiti čim manj denarja, dobrin sploh| *navajati otroke na varčevanje; varčevanje pri hrani*

□ neknj. pog. *šparanje* □ star. *štednja*

GLEJ ŠE dan¹ ♦3

varčevãti -újem nedov. |prizadevati si porabiti čim manj denarja, dobrin sploh| *Varčuje, zato si lahko marsikaj kupi; Varčuj, da nam ne zmanjka vode* □ pog. *dajati na stran dajati na stran za avto* □ knj.izroč. *hraniti¹ Vse življenje je hranil za hišo* □ knj.izroč. *prihranjevati* □ šalj. *spravljati v*

nogavico □ ekspr. *stiskati pas* □ neknj. pog. *šparati* □ star. *štediti*

□ ekspr. *stiskati¹* |zelo varčevati|

GLEJ ŠE redkobeseden ♦

varčljív -a -o prid. ▶ varčen

vãrčnež -a m ekspr. |kdor si prizadeva porabiti čim manj denarja, dobrin sploh| *Pravemu varčnežu ni varčnosti nikoli dovolj*

□ neknj. pog. *šparovec*

vãrčnost -i ž |prizadevnost porabiti čim manj denarja, dobrin sploh| *Znan je po svoji varčnosti* □ neknj. pog. *šparovnost* □ star. *štedljivost*

vãrdévati -am nedov. ▶ negovati 1 | skrbeti 2, 3 | varovati 2

vãrek -rka m ▶ koren ♦3

vãrekína -e ž |raztopina natrijevega hipoklorita za odstranjevanje madežev, pranje, beljenje| *odstraniti madež z vãrekino*

□ varikina

vãren¹ -rna -o prid. |ki omogoča tako stanje, tak položaj, da komu ne grozi nevarnost, kaj neprijetnega| *najti varno skrivališče* □ pog. *siguren¹*

vãren² -rna -o povdk. |izraža, da je kdo v takem stanju, položaju, da mu ne grozi nevarnost, kaj neprijetnega| *Doma si varen* □ na varnem □ pog. *siguren¹*

variãbilní -a -o prid. ▶ spremenljivi

variãbilnost -i ž ▶ spremenljivost 1, 2, 3

variãbla -e ž ▶ spremenljivka

variãnta -e ž

1. |vsaka od nebstveno različnih oblik kakega pojava ali stvari, zlasti umetniškega dela| *primerjati obe varianti ljudske pesmi* □ *inačica* □ *različica* □ redk. *drugačica* □ knj.izroč. *enačica* □ knj.izroč. *premena* *Ta baladni motiv je znan v različnih premenah* □ knj.izroč. *različek*

2. biol. |vsak od organizmov, ki se po eni ali več lastnostih razlikuje od matičnega organizma| *variante organizma*

□ biol. *različek*

• jezikosl. *fonemska varianta* □ jezikosl. *alofon* □ jezikosl. *glasniška varianta*

GLEJ ŠE variantno

variãntní -a -o prid. ▶ različno 2

variãntno nač. prisl. |izraža, da se dejanje, stanje kaže v nebstveno različnih oblikah| *variantno se pojavljati* □ *v več različicah* □ *v več variantah*

GLEJ ŠE različno 2

variãntnost -i ž ▶ različnost

varíca -e ž ▶ žila 1♦1

varietéta -e ž ▶ različnost

variírati -am nedov. ▶ gibati se 3

varikína -e ž ▶ vãrekina

varílñi -a -o prid. ▶ aparat ♦19 | delavnica 1♦18 | jeklo ♦5 | rokavice ♦5

varílñica -e ž ▶ delavnica 1♦18

varílñnik -a m ▶ aparat ♦19

varílñski -a -o prid. ▶ rokavice ♦5

varíola -e ž ▶ koze

vãriti -im nedov. ▶ kuhati 1, 3 | snovati 1

vãrív -a -o prid. ▶ jeklo ♦5

varjênje -a s

• teh. *avtogeno varjenje* □ teh. *avtogensko varjenje* □ teh. *plamensko varjenje*

vãrka¹ -e ž ▶ prevara

vãrka² -e ž ▶ varstvo 1

varljív -a -o prid. |ki vara, zavaja| *varljivi upi* □ star. *ukanljiv*

□ star. *varav*

vãrni -a -o prid. ▶ ognjevdržni | zanesljivi 3

vãrnica -e ž ▶ zaponka ♦2

vãrnost -i ž |stanje, položaj, ki omogoča, da komu ne grozi nevarnost, kaj neprijetnega| *zagotoviti komu varnost; varnost letala* □ pog. *sigurnost*

• *socialna varnost* □ publ. *sociala*

GLEJ ŠE policist

vãrnostní -a -o prid. ▶ blazina ♦1 | inženir ♦5 | podložka ♦ | varovalka | vtič ♦2 | vtičnica ♦ | vžigalica ♦2 | zaponka ♦2

vãrnostník -a m ▶ inženir ♦5

varoválka -e ž voj. |del strelnega orožja, ki varuje pred slučajnim, nehotenim sproženjem| *zapreti varovalko na puški*
□ knj.izroč. **varnostna zapona** □ voj. **varovalo**

- elektr. staljiva varovalka □ elektr. stalilna varovalka

varoválni -a -o prid. ▶ barva 1•34 | krema 1•3 | maska•3 | podložka•

varoválo -a s ▶ varovalka

varovánček -čka m ▶ varovanec 2

varovánc -nca m

1. |mladoletnik, za katerega skrbi varuh| *Slabo skrbi za svojega varovanca* □ zastar. **poverjenec**
2. |kdor je deležen varstva, skrbi koga| *vzgojiteljica in njeni varovanci* □ ekspr. **varovanček**
3. ekspr. |kdor uživa posebno varstvo, zaščito koga, navadno vplivne, visoke osebe| *Plemiči so podeljevali cerkvene službe svojim varovancem* □ zastar. **milostnik**

varováni -a -o prid. ▶ stanovanje•5

varováne -a s ▶ varstvo• | varstvo 1, 2

varováti in várovati -újem nedov.

1. *kaj* |prizadevati si, skrbeti, da se odvrne nevarnost od česa| *ostati doma in varovati dom* □ **čuvati** □ neknj. pog. **gledati na kaj** □ star. **imeti pazko na kaj imeti pazko na živino** □ neknj. pog. **merkati** □ ekspr. **stražiti**
2. *koga* |skrbeti, da se komu ne zgodi kaj neprijetnega, nezaželenega| *Najmlajšega varuje babica* □ **imeti v varstvu** □ **čuvati** □ neknj. pog. **gledati na koga** □ neknj. pog. **merkati** □ pog. **paziti** □ nar. **vardevati**
3. *kaj* |delati, prizadevati si, da se kaj ohrani| *Mati je to posodo zelo varovala* □ **čuvati čuvati obleko** □ **paziti na kaj paziti na knjige** □ neknj. pog. **gledati na kaj gledati na obleko**
GLEJ ŠE bedeti• | ščititi 1, 2, 3, 4

varováti se -újem se nedov. ▶ paziti se 1

várstveni -a -o prid. ▶ carina•2 | oddelek 1•8

várstvo -a s

1. |dejavnost, skrb, da se komu ne zgodi kaj neprijetnega, nezaželenega| *zaupati komu varstvo otroka* □ **varovanje** □ zastar. **varka**²
2. |prizadevanje, da se kaj ohrani| *ukrepi za varstvo okolja* □ **ohranjanje** □ **varovanje** □ **zaščita**
• **varstvo osebnih podatkov** □ **varovanje osebnih podatkov**
GLEJ ŠE bivanje•

várščina -e ž

1. pravn. |premičnine ali nepremičnine, ki se dajo za zagotovitev izpolnitve določenih obveznosti, dolžnosti| *zahtevati varščino* □ star. **jamstvo** □ redk. **jamščina** □ pravn. **vadij**
2. pravn. |vsota, ki se da, da se kdo začasno izpusti na prostost| *plačati varščino za koga* □ redk. **jamstvo** □ redk. **jamščina** □ pravn. **kavcija**
GLEJ ŠE kavcija

váruh -a m |kdor je uradno določen, da skrbi za mladoletno osebo in upravlja z njenim premoženjem| *postaviti siroti varuha* □ star. **jerob** □ knj.izroč. **tutor**

- 1. varuh človekovih pravic □ publ. ombudsman 2. varuh državnega pečata □ državni pečatnikar

GLEJ ŠE ohranjevalec | policist | skrbnik | sodnik | zaščitnik

váruhinja -e ž |ženska, ki varuje, neguje (tujega)

majhnega otroka| *preskrbeti otroku varuhinjo* □ star. **pestrna**

□ knj.izroč. **pestunja** □ pog. **varuška**

- **varuhinja človekovih pravic** □ publ. ombudsmanka

GLEJ ŠE sodnica | varuška

váruj se -te se medm. ▶ paziti se 2

váruška -e ž |ženska, ki se poklicno ukvarja z varstvom otrok| *varuške v otroških vrtcih* □ **varuhinja** □ zastar. **bona** □ **njanja** |v ruskem okolju|

- **elektronska varuška** □ publ. babyphone

GLEJ ŠE varuhinja

váruštvo -a s ▶ skrbništvo 1

váržet -a m ▶ žep

vás vasí ž |navadno manjše naselje, katerega prebivalci se ukvarjajo večinoma s kmetijstvom| *Vas ima sto prebivalcev* □ zastar. **selo** □ ekspr. **vasica** □ **pueblo** |v indijanskem okolju|

- polit. **svetovna vas** □ polit. globalna vas

GLEJ ŠE obiskati | obiskovati | vasovati 2

váše prisl. ▶ pojesti 1 | vdihavati

vasíca -e ž ▶ vas

vaskulárni -a -o prid. ▶ sistem•27

vasováka -e ž ▶ gostja

vasováti -újem nedov.

1. nardp. |v kmečkem okolju biti ponoči na obisku pri dekletu| *Fant je šel vasovat pod njeno okno* □ nar. **klicati** □ nar. **oglariti** □ nar. **slepariti** □ nar. **trkati** □ nar. **voglariti**

2. nar. |hoditi od hiše do hiše, zlasti zaradi klepetanja| *Sosede so veliko vasovale* □ nar. **hoditi v vas**

GLEJ ŠE bedeti• | obisk•1

vaščán -ána m |prebivalec vasi| *Vaščani popravljajo cesto*

□ zastar. **seljak** □ zastar. **seljan**

GLEJ ŠE prebivalec pp 3

vaščánka -e ž |prebivalca vasi| *meščanke in vaščanke*

□ zastar. **seljanka**

vaščánski -a -o prid. ▶ vaški

váški -a -o prid. |ki je v zvezi z vasjo| *vaške hiše* □ zastar. **selski**

□ zastar. **vaščanski**

GLEJ ŠE revež¹ ♦ | župan ♦

váta -e ž |rahel skupek bombažnih vlaken, ki so očiščena ali neočiščena| *namočiti vato v razkužilo; z vato polnjena prešita odeja* □ pog. **bata**

GLEJ ŠE sladkor•2

vátel -tla m |nekdaj dolžinska mera za tkanine, približno 77 cm| *pet vatlov platna* □ **laket**¹

vátén -a -o prid. |ki je iz vate| *vatena obloga* □ pog. **baten**

váténi -a -o prid. ▶ vatirani

vaterpolíst -a m ▶ športnik pp 1

vátírani -a -o prid. |ki je podložen z vato, vatelinom| *vatirana prešita odeja* □ pog. **batirani** □ knj.izroč. **vateni** □ knj.izroč. **vatni**¹

GLEJ ŠE suknjič•3

vátírati -am dov. in nedov. *kaj* |podložiti z vato, vatelinom| *vatirati ramena suknjiča* □ pog. **batirati**

vátíni¹ -a -o prid. ▶ vatirani

vátíni² -a -o prid. ▶ džul

vátsekúnda -e ž ▶ džul

váv medm. ▶ joj² 3

vávta -e ž ▶ bavtara | vrata 1•4

váza -e ž |navadno globlja posoda za rezano cvetje ali za okras| *dati šopek v vazo* □ ekspr. **vázica** |majhna vaza|

vazál -a m ▶ podrejen

vazálstvo -a s ▶ podrejenost

vazélin -a m |iz nafte dobljena mastna snov za mazilo, zaščito kože| *namazati si roke z vazelinom* □ **vazelina**

GLEJ ŠE borvazelin

vazelína -e ž ▶ vazelin

vázica -e ž ▶ vaza

vazografija -e ž ▶ angiografija

vázomotorični -a -o prid. med. |ki je v zvezi z oženjem in širjenjem krvnih žil| *vázomotorični glavobol* □ med. **vázomotorni**

vázomotorni -a -o prid. ▶ vazomotorični

váza -e ž ▶ ruša

vážen -žna -o prid. ▶ bahav | domišljav | pomemben | prevzeti se | tehten 2

vážič -a m ▶ bahač | bahav povdk.

váziti se -im se nedov. ▶ bahati se | postavljati se

vážnjákovič -a m ▶ bahač | bahav povdk.

vážno¹ prisl. ▶ bahavo

vážno² povdk. ▶ pomembno

vážnost -i ž ▶ bahavost | pomembnost | tehtnost

vbádati -am nedov. ▶ zabadati | zbadati 3

v bégu nač. prisl. zv. |izraža, da se kaj zgodi, dogaja s hitrim umikanjem iz strahu, pred nevarnostjo| *v begu doseči gozd* □ redk. **begoma**

vbijati vbijam nedov. *komu kaj* ekspr. |s strogim prepričevanjem dosežati pri kom kako lastnost, stanje| *vbijati ljudem pokorščino* □ ekspr. **vbijati v glavo** □ ekspr. **vtepati** □ ekspr. **vtepati v glavo** □ ekspr. **vtepavati**

GLEJ ŠE zabijati

v bístvu člen. zv. ▶ pravzaprav 1

vbíti vbíjem dov. *komu kaj* ekspr. |s strogim prepričevanjem doseči pri kom kako lastnost, stanje| *vbíti drugim svoje prepričanje* □ ekspr. **vbíti v glavo** □ knj.izroč. **vperiti v glavo** *Vperil mu je v glavo, da mora biti boljši od drugih* □ ekspr. **vtepsi** *vtepsi komu pokorščino* □ ekspr. **zabiti v glavo** *zabiti komu v glavo cel kup pravil*

GLEJ ŠE zabiti² 1

v blágor predl. zv. ▶ v korist¹

v blísku prisl. zv. ▶ hitro 1

v bližini predl. zv. ▶ blizu¹

vbóčen -a -o prid. |ki ima navzdol, navznoter ukrivljeno obliko| *vbočena ploskev* □ **konkaven** □ **vbokel** ■ protip. **izbočen**

GLEJ ŠE izbočen

vbóčeni -a -o prid. ▶ kot¹ 1•3

vbóčenost -i ž |dejstvo, da ima kaj navzdol, navznoter ukrivljeno obliko| *vbočenost ploskve* □ **konkavnost** □ **vboklost** ■ protip. **izbočenost**

GLEJ ŠE izbočenost

vbóčiti -im dov. *kaj* |dati čemu navzdol, navznoter ukrivljeno obliko| *vbočiti hrbet* □ redk. **vbokniti** ■ protip. **izbočiti**

GLEJ ŠE izbočiti

vbóčiti se -im se dov. |dobiti navzdol, navznoter ukrivljeno obliko| *Deska se je vbočila* □ redk. **vbokniti se** ■ protip. **izbočiti se**

GLEJ ŠE izbočiti se

vbòd vbòda m

1. |dejanje, pri katerem se potisne oster, koničast predmet v kaj| *uboj z vbodom v srce* □ **zabod** □ **vbodljaj** ↗

2. |rana, poškodba, povzročena z ostrim, koničastim predmetom| *Po vsem telesu so vidni vbodi* □ **zabod**

□ knj.izroč. **vbodina** □ med. **vbodlina** □ med. **vbodna rana**

□ med. **vbodnina** □ ekspr. **zabodljaj**

GLEJ ŠE ometica | pik¹ | rana pp 2

vbodína -e ž ▶ vbod 2

vbodlína -e ž ▶ poškodba pp | vbod 2

vbodljáj -a m |kratek, oster vbod| *bolečina ob vbodljaju injekcijske igle* □ **zabodljaj**

vbódni -a -o prid. ▶ vbod 2

vbodnína -e ž ▶ vbod 2

v bodóče prisl. zv. ▶ v prihodnje

vbógajme¹ -- s ▶ beračiti | miloščina

vbógajme² prisl. ▶ brezplačno

vbókel -kla -o prid. ▶ vbočen

vbókli -a -o prid. ▶ kot¹ 1•3

vbóklost -i ž ▶ vbočenost

vbókniti -em dov. ▶ vbočiti

vbókniti se -em se dov. ▶ vbočiti se

vbôsti vbôdem dov. ▶ zabosti 1 | zbosti 3, 4

v brég prisl. zv. ▶ navkreber

v bréme -- m ▶ debet

v brezkrájnost prisl. zv. ▶ v brezmejnost

v brezmejnost mer. prisl. zv. ekspr. |izraža, da obstoj česa s stališča prostorske razsežnosti nima meja| *Morje se širi v brezmejnost* □ knj.izroč. **v brezkrájnost** □ ekspr. **v neskončnost**

vbrízg -a m ▶ injekcija

vbrizgálka -e ž ▶ brizgalka

vbrizgati -am dov. *kaj* med. |dati zdravilno tekočino v žilo, mišico ali pod kožo| *vbrizgati cepivo v mišico* □ med. **injicirati** □ med. **vbri-zgniti** □ ekspr. **vštrcati** □ ekspr. **vštrcniti**

GLEJ ŠE injicirati

vbrizgávati -am nedov. *kaj* med. |dajati zdravilno tekočino v žilo, mišico ali pod kožo| *vbrizgavati zdravilo* □ med. **injicirati**

GLEJ ŠE injicirati

vbrízgniti -em dov. ▶ injicirati | vbrizgati

v célem člen. zv. ▶ v celoti 1

v celóti člen. zv.

1. izvzem. člen. zv. |izraža omejevanje na celoto, ne glede na posameznosti, podrobnosti| *Knjiga je v celoti sprejemljiva, le nekatere stvari so sporne* □ **gledano v celoti** □ **na splošno** □ **v celoti gledano** □ **v celoti vzeto** □ **vzeto v celoti** □ **v glavnem** □ publ. **globalno** □ publ. **globalno vzeto** □ zastar. **v celem**

2. presoj. člen. zv. |izraža izčrpnost, celoto navedene količine| *Knjižnica šteje v celoti deset tisoč knjig* □ **skupaj** □ **skupno**

GLEJ ŠE popolnoma | strošek •s

v celótnosti prisl. zv. ▶ celovito

vcepítev -tve ž |vnos povzročitelja bolezní ali cepiva v telo| *vcepitev bolezenskih klic* □ med. **inokulacija**

vcepíti in vcepíti -im dov. *kaj* |vnesti v telo povzročitelje bolezní ali cepivo| *vcepiti cepivo* □ med. **inokulirati**

GLEJ ŠE cepiti 2

vcépljati -am nedov. *kaj* |vnašati v telo povzročitelje bolezní ali cepivo| *vcepljati bolezenske klice* □ med. **inokulirati**

GLEJ ŠE cepiti 2

v cikcákkih prisl. zv. ▶ cikcak²

v cikcáku prisl. zv. ▶ cikcak²

v ciklusih prisl. zv. ▶ ciklično

v cílju predl. zv. ▶ za¹ 1

v cúrkih nač. prisl. zv. |izraža, da se tekočina pojavlja, premika v stisnjenih, ozkih tokovih| *Mleko v curkih brizga v golido* □ **curkoma**

v cúрку nač. prisl. zv. |izraža, da se tekočina pojavlja, premika v stisnjenem, ozkem toku| *Kri je tekla v curku* □ **curkoma**

v cvétju povdk. zv. ▶ razvijati se 1

včas prisl. ▶ pravočasno 1, 2 | takoj 1

včasí prisl. ▶ takoj 1 | včasih 1, 2

včasíh čas. prisl.

1. |izraža, da se kaj ponavlja v nedoločenih časovnih presledkih| *Včasih se zgodi kaj zanimivega* □ **kda** | **paj kdaj** □ **od časa do časa** □ **tu in tam** □ **vsake toliko časa** □ zastar. **časi** □ star. **časíh** □ ekspr. **izjemoma**

□ neknoj. pog. **kakšenkrat** □ star. **katerikrat** *Katerikrat je deževalo, katerikrat je padala sodra* □ knj.izroč. **občasno** □ ekspr. **sem in tja** □ knj.izroč. **sem pa tam** □ ekspr. **sem pa tja** □ knj.izroč. **sem ter tam** □ knj.izroč. **sem ter tja** □ star. **tam pa tam** □ pog. **tu pa tam** □ star. **včasí** □ pog. **vsake toliko**

2. |izraža, da se je kaj zgodilo v ne natančneje določenem času v preteklosti| *Včasih je tu stala gostilna* □ **nekdaj** □ **pred leti** □ star. **časih** □ star. **njega dni** □ knj.izroč. **svojčas** □ star. **voje dni** □ star. **včasí**
GLEJ ŠE nekoč 1

v času predl. zv. z rodilnikom |za izražanje razmer, časa, v katerem se kaj dogaja| *V času Napoleona se je zelo okrepila narodna zavest Slovencev* □ z rodilnikom **za časa** □ knj.izroč., z rodilnikom **za¹** *Od svoje iznajdbe ni imel za življenja prav nič*

GLEJ ŠE pravočasno 1, 2

včérāj¹ -- m ► polpreteklost

včérāj² prisl. ► sinoči 1

včérājšnji -a -e prid. |ki je v zvezi z s prvim dnevom pred današnjim dnevom| *včérājšnje dogajanje* □ star. **včeranji**

GLEJ ŠE polpreteklost

včérājšnjest -i ž ► polpreteklost

včéranji -a -e prid. ► včérājšnji

v četřto prisl. zv. ► četřtř

v čřsto prisl. zv. ► sečnja *2

včlániti -im dov. *koga* |narediti, da kdo postane član kake organizacije| *včlániti otroka v telovadno društvo* □ **vpisati** □ star. **zapisati** *zapisati koga k planincem*

včlániti se -im se dov. *v kaj* |postati član kake organizacije| *včlániti se v društvo, stranko* □ **pristopiti k čemu** *pristopiti k zadrugi* □ **vkľučiti se** □ **vpisati se** □ **vstopiti** □ pog. **iti k čemu** *iti k tabornikom* □ pog. **organizirati se k čemu** *organizirati se k socialistom* □ ekspr. **pridružiti se čemu** *pridružiti se stranki* □ ekspr. **priključiti se čemu** *priključiti se mednarodni organizaciji* □ pog. **priti k čemu** *priti k pevskemu zboru*

včlánjati -am nedov. ► včlanjevati

včlánjati se -am se nedov. ► včlanjevati se

včlanjeváti -újem nedov. *koga* |delati, da kdo postane član kake organizacije| *včlanjevati mladino* □ **včlanjati** □ **vpisovati** *vpisovati otroke k tabornikom* □ star. **zapisovati** *zapisovati otroke med planince*

včlanjeváti se -újem se nedov. *v kaj* |postajati član kake organizacije| *Začeli so se včlanjevati v sindikat* □ **pristopati k čemu** *pristopati k novi stranki* □ **stopati¹** □ **včlanjati se** □ **vkľučevati se** □ **vpisovati se** *vpisovati se v stranke* □ **vstopati**

včléniti -im dov. ► vključiti 3

včléniti se -im se dov. ► vključiti se

včlénjati -am nedov. ► vključevati 2

včlenjeváti -újem nedov. ► vključevati 2

včřtati -am dov. ► vřisati |zarisati

včustvováti se -újem se dov. ► vživeti se

včutřti se in včřtřti se -im se dov. ► vživeti se

vdahnřti in vdáhnti -em dov. ► dati 3 |vdihniti

vdája -e ž |prenehanje bojevanja in prihod pod oblast nasprotnikov| *izobesiti belo zastavo v znamenje vdaje* □ **predaja**

GLEJ ŠE kapitulacija

vdájati se -am se nedov.

1. |prenehavati se bojevati in prihajati pod oblast nasprotnika| *Vojaki so se drug za drugim vdajali* □ **predajati se** □ ekspr. **padati** *Mesta so padala drugo za drugim*

2. |prenehavati ohranjati svojo voljo, stališče in začenjati delati, živeti v skladu z voljo, stališčem drugega| *Kljub pritiskom se ne vdajajo* □ **uklanjati se** □ ekspr. **počepati** □ knj.izroč. **podajati se** □ ekspr. **podlegati** □ ekspr. **poklekati** □ ekspr. **poklekovati**

GLEJ ŠE obupovati |prepuščati se

vdán -a -o povdk. *komu* |izraža, da kdo čuti veliko čustveno naklonjenost in spoštovanje do koga, združeno s pripravljenostjo upoštevati njegovo voljo, potrebe, želje| *ljubiti koga in mu biti vdán* □ ekspr. **predán²** □ ekspr. **prevdan**

vdánost -i ž |dejstvo, da je kdo vdán| *biti komu hvaležen za vdánost* □ ekspr. **predánost**

GLEJ ŠE fatalizem

vdáti se vdám se dov.

1. |prenehati se bojevati in priti pod oblast nasprotnika| *Po dolgem boju so se vdali* □ **predati se** □ knj.izroč. **odložiti orožje** □ ekspr. **pasti¹** *Trdnjava je padla* □ star. **podati se** □ knj.izroč. **položiti orožje**

2. |s predčasnim prenehanjem igranja, tekmovanja zaradi premoči nasprotnika priznati svoj poraz| *Šahist se je vdal* □ **predati se**

3. |prenehati ohranjati svojo voljo, stališče in začeti delati, živeti v skladu z voljo, stališčem drugega| *Kljub pritiskom nadrejenih se ni vdal* □ **ukloniti se²** □ ekspr. **kapitulirati** □ knj.izroč. **kloniti¹** □ slabš. **počéniti** □ slabš. **počépniti** □ ekspr. **podleči** □ ekspr. **poklekniiti** □ ekspr. **upogniti hrbet pred kom** □ ekspr. **upogniti koleno pred kom** □ ekspr. **upogniti tilnik pred kom** □ ekspr. **upogniti vrat pred kom**

GLEJ ŠE kapitulirati |obupati |popustiti 3 |prepustiti se

vdélati -am dov. ► izvesti¹ |podkopati

vdelávati -am nedov. *kaj v kaj* |delati, da je kaj trdno nameščeno v čem| *vdelavati rubin v prstan* □ **vdelovati**

vdelováti -újem nedov. ► vdelavati

v desěto prisl. zv. ► desetič

v děsno prisl. zv. ► na desno |obrat¹ *1

vděti vdénem dov. *kaj* |dati kaj v uho šivanke tako, da pride skozi| *vděti sukanec* □ ekspr. **vtakniti**

GLEJ ŠE vložiti 1 |vstaviti

vděvati -am nedov. *kaj* |dajati kaj v uho šivanke tako, da pride skozi| *spretno vděvati sukanec* □ ekspr. **vtikati**

GLEJ ŠE vstavljeni |vtikati

v dežjú prisl. zv. |izraža, da se kaj dogaja v okoliščinah, ko dežuje| *Tudi v dežju kolesari* □ **po dežju**

v diagonáli prisl. zv. ► diagonalno

vdřih -a m |enkratno zajetje zraka v pljuča pri dihanju| *kratki, sunkoviti vdřihi* □ zastar. **dušek** □ knj.izroč. **vdřihljaj**

vdřihati¹ -am dov. ► dati 3 |vdihniti

vdřihati² -am nedov. ► dajati 3 |inhalirati |vdihavati

vdřihávanje -a s ► inhalacija

vdřihávati -am nedov. *kaj* |zajemati zrak v pljuča pri dihanju|

Z užitkom je vdřihaval gorski zrak □ **vdřihati²** □ **vdřihovati** □ ekspr. **po-tegovati** *potegovati dim iz pipe* □ ekspr. **srkati** □ ekspr. **vleči vase** □ zastar. **vzdřihavati**

GLEJ ŠE dajati 3 |inhalirati

vdřihljáj -a m ► vdih

vdřihniti -em dov. *kaj* |zajeti zrak v pljuča pri dihanju|

Z užitkom je vdřihnil morski zrak □ **vdřihati¹** □ **zadřihati** □ ekspr. **srkniti** □ knj.izroč. **vdřihniti**

♦ **vdřihniti pri kajenju** □ ekspr. **potegniti** □ ekspr. **povleči**

PODPOMENKE sopniti, zasopsti

GLEJ ŠE dati 3 |inhalirati

vdřihováti -újem nedov. ► inhalirati |vdihavati

vdřilj prisl. ► nenehno |po dolgem |vzdolž²

vdřiljen prisl. ► po dolgem

vdřirati -am nedov.

1. |z vojaško silo, bojem hitro prihajati na nasprotnikovo ozemlje| *Manjše enote so vdřirale čez mejo* □ ekspr. **vpadati**

2. v kaj |na silo, s silo prihajati kam, navadno z namenom krasti, ropati| *Tatovi vdirajo v avtomobile* □ **vamljati** |vdirati z neustreznim odpiranjem česa zaklenjenega, zapahnjena| **v díru** nač. prisl. zv. |izraža, da ima premikanje značaj hitrega teka| *jezditi v díru* □ knj.izroč. **diroma**

v dispropórcu povdk. zv. ► nesorazmeren

v dôbro predl. zv. ► v korist¹

v dogôvoru prisl. zv. ► po dogovoru

vdôlbek -bka m ► vdolbina ♦

vdolbína -e ž |na eni strani odprt prostor v trdni snovi, navadno plitvejši, nižji| *vdolbine v pločevini* □ knj.izroč. **dolbina** □ ekspr. **kotanja** □ knj.izroč. **uglobina** □ **vdolbinica** 7

♦ **zidna vdolbina** □ knj.izroč. zidni vdolbek

vdolbinica -e ž |manjša vdolbina| *izdolbsti vdolbinice* □ knj.izroč. **dolbinica**

GLEJ ŠE jamica 2

vdôlbsti vdôlbem dov. ► vgravirati

v dôž prisl. zv. ► po dolgem

vdòr vdóra m ► prodor ♦

vdórni -a -o prid. ► ponjava ♦2

vdôva -e ž |žena, katere mož je umrl in se ponovno ne poroči| *mlada vdova* □ ekspr. **vdovica**

vdovéti -im dov. ► ovdoveti

vdôvica -e ž ► vdova

vdovnána -e ž pravn. |znesek, ki ga prejema vdova| *prejemati vdovnino* □ **vdovščina**

vdôvski -a -o prid. ► vdovstvo

vdôvstvo -a s |stanje ovdovele osebe| *Minilo je drugo leto njenega vdovstva* □ **vdovski stan** □ star. **vdovščina**

vdôvščina -e ž ► vdovnina | vdovstvo

vdréti vdrém dov.

1. |z vojaško silo, bojem hitro priti na nasprotnikovo ozemlje| *Tuje čete so vdrle v mesto* □ ekspr. **vpasti**

2. v kaj |na silo, s silo priti kam, navadno z namenom krasti, ropati| *vdreti v stanovanje* □ **vlomiti** |vdreti z neustreznim odpiranjem česa zaklenjenega, zapahnjena|

GLEJ ŠE priti pp 11

vdrgniti -em dov. ► vtreti

vdrgniti se -em se dov. ► zajesti se 2

v drncu prisl. zv. ► drncati

vdručič prisl. ► drugič 1, 2

vdručgo prisl. ► drugič 1, 2

v dúšku prisl. zv. ► na dušek

vé medm. ► stoj 2

vecé -êja m ► opraviti ♦2 |opravljati¹ ♦2 | stranišče

več prisl. ► čim dlje 2 | dlje 2

véča -e ž zgod. |zbor članov ali predstavnikov rodovne, vaške skupnosti, ki odloča o skupnih zadevah, sporih| *napovedati véčo* □ zgod. **veče**

večálo¹ -a s ► steklo 2♦5

večálo² -a s

• lov. zajčje večalo □ lov., žarg. lovski vek

večanje¹ -a s |doseganje višje stopnje od predhodne glede na razsežnost, količino, mogoči razpon, intenzivnost| *večanje parkirnega prostora; večanje hitrosti; večanje izvoza* □ **povečevanje** □ knj.izroč. **povečavanje**

večanje² -a s ► jok | vpiti 1

večati¹ -am nedov. *kaj* |delati, da kaj dosega višjo stopnjo od predhodne glede na razsežnost, količino, mogoči razpon, intenzivnost| *večati igrišče; večati izvoz; večati kvaliteto* □ **množiti**

množiti premoženje □ **povečevati** □ **zvečevati** □ ekspr. **bogatiti** *bogatiti besedni zaklad* □ knj.izroč. **dvojiti¹** *dvojiti moči* □ knj.izroč. **intenzificirati** □ knj.izroč. **intenzivirati** □ ekspr. **krepiti** *krepiti odpornost* □ ekspr. **podvajati** *Gorski zrak podvaja tek* □ knj.izroč. **podvojevati** *podvojevati pridelek* □ knj.izroč. **pomnoževati** □ knj.izroč. **povečavati** ► protip. **zmanjševati**

GLEJ ŠE zmanjševati

večáti² -im nedov. ► jokati | jokati pp 1 | vpiti² 1

večati se -am se nedov. |izraža, da kaj dosega višjo stopnjo od predhodne glede na razsežnost, količino, mogoči razpon, intenzivnost| *Oteklina se večá; Proizvodnja se večá; Kvaliteta izdelkov se večá* □ **povečevati se** □ **zvečevati se** □ publ. **biti v dobi naraščanja** □ knj.izroč. **biti v meni naraščanja** □ publ. **biti v porastu** □ ekspr. **bogateti** *Njegova knjižnica vidno bogati* □ ekspr. **izboljševati se** *Plače se izboljšujejo* □ ekspr. **krepiti se** □ ekspr. **naraščati** □ knj.izroč. **podvajati se** □ ekspr. **poostro- vati se** *Nasprotja se poostrujejo* □ knj.izroč. **potencirati se** *Bolečina se potencira* □ ekspr. **rasti** *Prebivalstvo na svetu naglo raste* □ ekspr. **razrašča- ti se** *Mesto se hitro razrašča* ► protip. **zmanjševati se**

GLEJ ŠE naraščati 1 | zmanjševati se

večbesédni -a -o prid. ► izraz 1 pp

večcélični -a -o prid. ► mnogocelični

večdisciplinárni -a -o prid. ► projekt ♦

veče -a s ► večá

večer¹ -a m

• **1.** ver. božični večer □ nar. badnjak □ nar. badnji večer □ ver. sveti večer
2. recitacijski večer □ recitatorski večer **3.** silvestrski večer □ Silvestrov večer

GLEJ ŠE kres¹ 2♦ | vigilijski ♦1 | zahod 1

večer² prisl. ► zvečer

večerja -e ž |obrok hrane, ki se je zvečer; uživanje tega obroka| *kuhati večerjo; Večerja je trajala eno uro* □ ekspr. **večerjica**

♦ **1.** hladna večerja □ mrzla večerja **2.** slovesna večerja □ knj.izroč. supe

GLEJ ŠE večerjati

večerjati -am nedov. |uživati obrok hrane, ki se je zvečer| *večerjati doma* □ **jesti večerjo**

večerjica -e ž ► večerja

večérni -a -o prid. ► obleka pp 3 | večernik 1, 2 | zahodni | zarja ♦1 | zvečer

večérnica -e ž |zvezda Venera na večernem nebu| *Večernica miglja na obzorju* □ **zvezda večernica**

GLEJ ŠE nočnica | povest ♦2

večérničar -ja m ► pisatelj ♦4

večérnik -a m

1. [časopis, ki izhaja zvečer] *brati večernik* □ **večérni časopis**

2. [veter, ki piha zvečer z gor, s hribov] *hladen večernik* □ **večérni veter**

večérniški -a -o prid. ► pisatelj ♦4 | povest ♦2

večglásje -a s glasb. |glasbeni stavek za več glasov| *ubrano večglásje* □ glasb. **mnogoglasje** □ glasb. **polifonija** |večglasje, v katerem se vsi glasovi ritmično in melodično samostojno razvijajo|

večglásni -a -o prid. ► petje 1♦2

večgôvor -a m knj.izroč. |pogovor med več osebami| *večgovori in dvogovori v romanu* □ knj.izroč. **multilog**

večidel prisl. ► navadno | večinoma

večiménski -a -o prid. ► število 1 pp 4 | število 1♦19

večina -e ž |večji del kake skupnosti, celote| *soglašati z večino* □ ekspr. **glavnina** □ knj.izroč. **majoriteta** *dobiti majoriteto glasov*

GLEJ ŠE pretežno

večínoma mer. prisl. |izraža sorazmerno večji del kake skupnosti, celote| *Na ladji so bili večinoma tujci* □ **večidel** □ **večji del** *Delali so večji del ponoči* □ **zvečine** □ knj.izroč. **največ¹**

□ knj.izroč. **največkrat** *To so največkrat od drugod prevzete ideje*
 □ knj.izroč. **ponajveč** □ knj.izroč. **ponajvečkrat** *Take stavbe se ponajvečkrat podrejo* □ pog. **po večini** □ pog. **po večjem** *Po večjem vse sam naredi* □ knj.izroč. **pretežno** □ pog. **v glavnem** □ publ. **v pretežni večini**
 □ star. **zvečine** *Na izlet so šli z večine s kolesi* □ knj.izroč. **zvečinoma**
GLEJ ŠE navadno | pretežno

večinski -a -o prid. ► sistem ♦26

večjezični -a -o prid. ► slovar pp 1

večji -a -e prid. |ki glede na kako svojo lastnost, značilnost dosega stopnjo precej nad zgornjo mejo| *darilo večje vrednosti*
 □ knj.izroč. **dokajšnji** □ knj.izroč. **prilichen** □ knj.izroč. **znaten** ■ protip. **manjši**
GLEJ ŠE del 2♦2 | manjši | precejšnji | slovar pp 4

večji dél prisl. zv. ► večinoma

večkrat kratn. prisl.

1. |izraža, da se dejanje ponovi v večjem številu| *večkrat povedati isto* □ knj.izroč. **dokajkrat** □ ekspr. **dostikrat** □ ekspr. **dovoljkrat** *To pot sem kar dovoljkrat prehodil* □ knj.izroč. **kajkrat** □ knj.izroč. **marsikaterikrat**
 □ zastar. **marsikrat** □ ekspr. **nekajkrat** □ star. **nekajkrati** □ zastar. **nekaterikrati**
 □ star. **nekaterikrat** □ ekspr. **nemalokdaj** □ ekspr. **nemalokrat** □ ekspr. **neredkokdaj** □ ekspr. **neredkokrat** □ ekspr. **tolikokrat** *Tolikokrat ga ni doma*
 □ star. **tolikrat** *To je že tolikrat povedal* □ star. **več bartov** □ star. **več potov** *Več potov smo že bili tam*

2. |izraža, da se kaj zgodi, ponovi ob več priložnostih| *Večkrat pove pravi vzrok izostanka, včasih pa se tudi zlaže* □ **mnogokrat**

GLEJ ŠE velikokrat 1

večkratni -a -o prid.

1. |ki je večkrat tolikšen| *Most ima večkratno dolžino povprečnega koraka; Država je bila glede na sosednje države v večkratni premoči*
 □ **mnogokratni** □ knj.izroč. **multipli** □ knj.izroč. **stokratni** □ knj.izroč. **stoterni**
 □ knj.izroč. **tisočerni** □ knj.izroč. **tisočkratni** □ knj.izroč. **tolikokratni** *Tolikokratnega opozarjanja se je naveličal*

2. |ki ima več ponovitev| *Za nekatere je bilo potrebno večkratno opozorilo* □ **mnogokratni**

GLEJ ŠE multimilijonar

večkratnik -a m ► mnogokratnik

večkultúrni -a -o prid. ► multikulturni

večlétni -a -o prid. |ki traja nedoločeno veliko število let|

Večletno sodelovanje je dalo dobre rezultate □ knj.izroč. **tolikoletni**

GLEJ ŠE rastlina ♦22

večlétnica -e ž ► rastlina ♦22

večmédijski -a -o prid. ► multimedijski

večmilijónkrat prisl. ► velikokrat 2

večnacionálka -e ž ► multinacionalka

večnacionálni -a -o prid. ► država ♦14

večnárodni -a -o prid. ► država ♦14

večni -a -o prid.

1. |katerega obstojanje, veljavnost, nespremenljivost traja časovno neomejeno in brez prekinitve| *večno spreminjanje vsega, kar je; večni zakoni narave* □ knj.izroč. **pravečni** □ star. **vekotrajni** □ star. **vekovnečni**
 □ zastar. **vekovni** *vekovni boj človeka s smrtjo* □ knj.izroč. **vsevečni**

2. ekspr. |ki traja kolikor je mogoče dolgo| *obljubiti si večno zvestobo* □ zastar. **vedni** □ star. **vekovnečni** □ knj.izroč. **vsevečni**

□ knj.izroč. **zavečni**

GLEJ ŠE kazen¹ ♦5 | meja ♦4 | mrtev² ♦ | nadčasovni | neminljivi | pekel 1 | pokopati 1 | popotnik ♦ | trajni | umreti 1 | usmrtiti | za zmeraj | zvon ♦ | zvoniti ♦2

večnik -a m ► prisednik

večno čas. prisl.

1. |izraža, da kako dejanje, stanje nima konca| *Nihče ne živi večno* □ knj.izroč. **vekomaj**

2. ekspr. |izraža trajanje kakega dejanja, stanja do konca življenja, obstojanja koga| *Tega dogodka se bom večno spominjal*

□ knj.izroč. **vekomaj** □ ekspr. **zmeraj**

GLEJ ŠE trajno

večnost -i ž ► dolgo¹ | umreti 1

večpasóvni -a -o prid. ► cesta ♦9

večpasóvnica -e ž ► cesta ♦9

večpoménka -e ž ► beseda ♦13

večpoménski -a -o prid. ► beseda ♦13

večpoménskost -i ž jezikosl. |dejstvo, da ima leksikalna enota

več pomenov| *prikaz večpomenskosti v slovarju* □ jezikosl. **polisemija**

večpotézni -a -o prid. ► problem¹ ♦4

večpotéznik -a m ► problem¹ ♦4

večpredstávni -a -o prid. ► multimedijski

večpredstávnost -i ž ► multimedija

večpredstávnostni -a -o prid. ► multimedijski

večrazrédni -a -o prid. ► šola¹ ♦19

večrazrédnica -e ž ► šola¹ ♦19

večrédni -a -o prid. ► nasad 1♦4

večsóbni -a -o prid. ► stanovanje pp 1

večstókrat prisl. ► velikokrat 1

večstránski -a -o prid. ► pogodba ♦12

večtísóčkrat prisl. ► velikokrat 1

večvréden -dna -o povdk. ekspr. |izraža, da kdo po sposobnostih presega druge| *Verjel si je, da je večvréden* □ knj.izroč. **superioren² biti** *intelektualno superioren*

večvrédnost -i ž ► občutek 2♦3 | vrednost ♦8

večvrédnostni -a -o prid. ► občutek 2♦3

večvréstni -a -o prid. ► nasad 1♦4

večzlóžni -a -o prid. ► beseda ♦14

večzlóžnica -e ž ► beseda ♦14

večžariščni -a -o prid. ► leča ♦4 | rak² 1♦ | steklo 2♦6

véda -e ž

• 1. **naravoslovne vede** □ zastar. **naravni nauki** □ **naravoslovje**

□ star. **naravoslovske vede** □ **naravoznanstvo** □ knj.izroč. **priradne vede**

□ star. **pririodopis** 2. **uporabne vede** □ knj.izroč. **aplicirane vede** □ **aplikativne vede**

GLEJ ŠE astronomija | biologija | državoslovje | spretnost 2 | znanost 2 | znanje 1

védanec -nca m ► mož ♦3 | vedomec

véde¹ -êja m ► vršilec •

vedé² prisl. ► zavestno

védec -dca m ► poznavalec 2

védečen -čna -o prid. ► izkušen | vedoželjen

védečno prisl. ► vedoželjno

védečnost -i ž ► vedoželjnost

vedéjevec -vca m ► vršilec •

véden -dna -o povdk. ► izveden

védenje¹ -a s |kar kdo ve| *Vedenje ljudi o teh dogodkih je skromno*
 □ **vednost** □ zastar. **vedež**

GLEJ ŠE sporočiti | vednost

vedénje² -a s

1. |celota dejanj, ki izraža, kaže razpoloženje, odnos koga do ljudi, okolja| *vljudno vedenje* □ **obnašanje** □ zastar. **ponaša**

□ zastar. **ponašanje**

♦ **lepo vedenje** □ **bonton** □ knj.izroč. **manira** □ **olika** □ **olikano vedenje**

2. |celota dejanj, kretenj koga v določenem položaju| *posnemati vedenje koga* □ **nastop** *uglajen nastop* □ **obnašanje**

GLEJ ŠE obnašanje

vêder -dra -o prid. ► jasen 1 | vesel¹ 1, 2, 3, 4

vedéta -e ž ▶ izvidnica | predstraža | sloveti | zvezdnik
vedeti vém nedov. kaj | imeti kaj v zavesti na osnovi zaznav, obveščенosti | *vedeti resnico*; *Vem, da si bil doma* □ star. **znati**
GLEJ ŠE hvaležen ♦ | kdo ve | poznati 1 | zavedati se 2 | znati
védež -a m ▶ izobraženec | poznavalec 2 | vedenje¹ | vedeževalec
vedeževálec -lca m | kdor na osnovi kakih znakov pripoveduje preteklost, zlasti pa napoveduje prihodnost koga | *iti k vedeževalcu po nasvet* □ **napovedovalec usode** □ knj.izroč. **vedež**
vedeževálka -e ž | ženska, ki na osnovi kakih znakov pripoveduje preteklost, zlasti pa napoveduje prihodnost koga | *Vedeževalka je razvrstila karte* □ **napovedovalka usode** □ nekjn. pog. **šlogarica**
vedeževáti -újem nedov. komu | na osnovi kakih znakov pripovedovati preteklost, zlasti pa napovedovati prihodnost koga | *Vedeževala mu je ciganka*; *vedeževati iz kart* □ **napovedovati usodo iz kart** □ ekspr. **brati usodo iz kart** □ pog. **polagati karte** □ star. **praviti iz roke** □ ekspr. **prerokovati prerokovati iz kave** □ nekjn. pog. **šlogati**
védni -a -o prid. ▶ nenehni | večni 2
védno čas. prisl. | izraža pojavitev, ponovitev ob vseh primerih, vseh priložnostih | *To je vedno pomagalo* □ **vselej** □ **zmeraj** □ **zmerom** □ ekspr. **povsod**
GLEJ ŠE čedalje | še | zmeraj
védnost -i ž | dejstvo, da kdo kaj ve | *Vednost nalaga človeku tudi odgovornost* □ knj.izroč. **vedenje¹**
GLEJ ŠE vedenje¹ | znanost 1, 2 | znanje 1
védnozeléni -a -o prid. ▶ drevo ♦10
védoma prisl. ▶ namenoma | zavestno
védomec -mca m nardp. | po ljudskem verovanju človek, ki mu je usojeno, da med spanjem zapušča telo in postane zli duh; duša pred krstom umrlega otroka, ki se prikazuje kot lučka | *Duši ga vedomec*; *Lučka, ki se mu je pokazala, je bila vedomec* □ nar. **vedanec**
védomen -mna -o prid. ▶ pameten
védomno prisl. ▶ zavestno
vedoslóvje -a s ▶ teorija ♦
vedožéljen -jna -o prid. | ki je željen vedeti čim več | *vedoželjen raziskovalec* □ star. **ukaželjen** □ star. **vedečen** □ knj.izroč. **znatiželjen** □ ekspr. **zvedav** □ star. **zvedljiv**
GLEJ ŠE radoveden
vedožéljno nač. prisl. | izraža, da se v dejanju kaže želja vedeti čim več | *vedoželjno si ogledovati mesto* □ **zvedavo** □ star. **vedečno** □ star. **zvedljivo**
GLEJ ŠE radovedno
vedožéljnost -i ž | dejstvo, da človek želi vedeti čim več | *Brez vedoželjnosti je pot do znanja težja* □ star. **ukaželjnost** □ star. **vedečnost** □ knj.izroč. **znatiželjnost** □ ekspr. **zvedavost**
védra -e ž ▶ vedro
védrce -a s | manjše vedro | *zliti vodo iz vedrca* □ nar. **vedrica**
védri -a -o prid. ▶ upanje¹ ♦
vedríca -e ž ▶ vedrce
vedrína -e ž ▶ veselje
vedrítí -ím nedov. | čakati v zavetju, da preneha deževati | *Zaradi nevihte so morali vedriti* □ nar. **vremeniti**
GLEJ ŠE razveseljevati
vedrítí se -ím se nedov. ▶ jasnití se 1
védro¹ -a s | navadno kovinska posoda z ročajem | *zlivati vodo iz vedra* □ **vedra** □ nar. **kalalnik** □ nekjn. pog. **kibla** □ **vedrce** ♦
védro² prisl. ▶ veselo¹
védrost -i ž ▶ veselje
vegán -a m ▶ veganec

vegánec -nca m | kdor ne uživa hrane živalskega izvora | *izbrana živila za vegance* □ **vegan**
végast -a -o prid.
1. | nepravilno, nezaželeno neraven, zviti | *vegast strop* □ **razvegan** □ **razvežen** □ **vegav**
2. | ki zaradi nepravilne, nezaželene neravnosti ne stoji trdno | *vegast stol* □ **razvegan** □ **vegav**
3. | nepravilno, neurejeno nagnjen | *vegast plot* □ **razvegan** □ **razvežen** □ **vegav** □ **zveznjen** □ **zvežen**
GLEJ ŠE majati se 3
végati -am nedov. ▶ omahovati
végati se -am se nedov. | postajati vegast, kriv | *Deske se na soncu vegajo* □ **vežiti se**
GLEJ ŠE majati se 2
végav -a -o prid. ▶ majati se 3 | **vegast** 1, 2, 3
vegetabilije -ij ž mn. ▶ hrana 1 ♦11
vegetabilni -a -o prid. ▶ hrana 1 ♦11 | rastlinski | strojilo ♦2
vegetáciija -e ž ▶ rastlinstvo
vegetácijski -a -o prid. ▶ doba ♦26
vegetarijánski -a -o prid. ▶ restavracija¹ pp 2
vegetatívni -a -o prid. ▶ hrana 1 ♦11 | rastlinski | razmnoževanje ♦1 | živčevje ♦4
vegetíranje -a s ▶ žvotarjenje
vegetírati -am nedov. ▶ žvotariti 1, 2
véha¹ -e ž | lesen zamašek za sode; odprtina na vrhu soda | *zabiti sod z veho*; *Veha je odprta* □ nar. **pilka**
GLEJ ŠE čep² 1 | klobuk ♦
véha² -e ž ▶ omahljiv povdk. | omahljivec
véhati -am nedov. ▶ majati se 2
véhavec -vca m ▶ omahljiv povdk. | omahljivec
veheménca -e ž ▶ ognjevitost
veheménten -tna -o prid. ▶ ognjevit
veheméntno prisl. ▶ ognjevit
veheméntnost -i ž ▶ ognjevitost
vehíkel -kla m ▶ sredstvo | vozilo
véja -e ž
1. | oleseneli stranski poganjek lesnatih rastlin | *odlomiti vejo* □ **vejica** ♦
♦ **1.** agr. **ogrodne veje** □ agr. **skeletne veje** **2.** **okleščena veja** □ nar. **poklest** □ knj.izroč. **sklešček** **3.** **suha veja** □ nar. **golovica** □ knj.izroč. **suhica**
2. navadno s prilastkom | **potomstvo v zaporednih generacijah** | *avstrijska veja habsburške dinastije* □ **linija**
GLEJ ŠE nepomemben ♦1 | obsekati 1 ♦ | obsekavati ♦ | opomoči si 2 | panoga¹ | vinotoč ♦ | živeti 4 ♦1
vejálnica -e ž ▶ vejalnik
vejálnik -a m | stroj ali naprava za odstranjevanje plev in primesi pri žitu | *ropot vejalnika* □ **vejalnica** □ **velnik** □ nar. **pajkelj** □ nar. **vetrnik** □ nar. **vetrnjača**
vêjanica -e ž ▶ sekira pp 2
vêjanje -a s ▶ pihanje
vêjast -a -o prid. ▶ vejnati
vejàt -áta -o prid. ▶ vejnati
vêjati -am nedov. kaj | odstranjevati pleve in primesi iz žita | *vejati pšenico* □ nar. **veti**
GLEJ ŠE pihati 1 | prihajati 3 | širiti se 1
vêjati se -am se nedov. ▶ vejiti se
vêjavica -e ž ▶ metež
vejevína -e ž ▶ les pp
vejévník -a m ▶ klestilnik

vějica -e ž |majhna veja| *Pri sekanju smrečja ostane na tleh polno vejic* □ nar. *sesuljica*
 • mat. *decimalna vejica* □ pisar. *koma*²

vějice -ic ž mn. ▶ trepalnice

vėjiti se -im se nedov. |deliti se v veje| *Drevo se veji* □ *vejati se*
 GLEJ ŠE cepiti se 1

vějnat -a -o prid. |ki ima veliko vej| *vejnato deblo* □ *vejast* □ *vejat*

vějnik -a m |posušene mlade veje z listjem za krmo| *položiti drobnici vejnik* □ nar. *frodelj*
 GLEJ ŠE klestilnik

vék¹ -a m
 • zgod. *pozni srednji vek* □ zgod. *kasni srednji vek*
 GLEJ ŠE čas 3•2 | doba •23 | *mezozoik* | *paleozoik* | *stoletje* | *stoletje*•

vék² -a m ▶ jok | *stok*¹ | *večalo*²•

véka -e ž |kožna guba, ki pokriva zrklo| *odpreti veke* □ zastar. *veko*
 GLEJ ŠE uspavati | *vrata* 1•4

vekáč -a m ▶ jokavec

vékanje -a s ▶ jok

vékarica -e ž ▶ budilka

vékati -am nedov. ▶ jokati | *jokati* pp 1

vékav -a -o prid. ▶ jokav 1, 2

véko -a s ▶ veka

vékomaj prisl. ▶ večno 1, 2 | *zmeraj*

vekotrájni -a -o prid. ▶ večni 1

vekovéčni -a -o prid. ▶ večni 1, 2

vekovíti -a -o prid. ▶ epohalni

vékovni -a -o prid. ▶ večni 1

vél¹ -a m ▶ tančica 2

vél² -a -o prid. ▶ uvel

velár -a m ▶ mehkonebnik

velárni -a -o prid. ▶ 1•2 | mehkonebnik | *zapora*•1

velb vélba m ▶ obok

velblód -a m |afriško-azijska jezdna in tovorna žival z eno ali dvema grbama| *jezditi na velblodu* □ *kamela* □ ekspr. *puščavska ladja*
 • zool. *enogrbi velblod* □ zool. *dromedar*

velblódar -ja m |kdor goni, vodi velbloda| *Velblodar mu je pomagal v sedlo* □ *kamelar*

vèlebánka -e ž ▶ banka

vèleblagóvnica -e ž |velika trgovina, razdeljena na specializirane oddelke| *večnadstropna veleblagovnica* □ *blagovnica*

velecénjeni -a -o prid. ▶ spoštovani

vèlecvétni -a -o prid. ▶ lučnik•2 | *torilnica*•

vèledogódek -dka m ekspr. |velik, pomemben dogodek| *Podelitev oskarja je bil veledogodek; športni veledogodek* □ publ. *me-gaspektakel* □ ekspr. *superspektakel* □ ekspr. *velespektakel*
 GLEJ ŠE dogodek pp 6

veledúšen -šna -o prid. ▶ velikodušen

velegórje -a s ▶ gorstovo

vèleindústriálec -lca m |lastnik ali solastnik enega ali več velikih industrijskih podjetij, tovarn| *kapital veleindustrialcev* □ *veleindustrijec*

vèleindústrijec -jca m ▶ veleindustrialiec

vèleizdája -e ž pravn. |kaznivo dejanje zoper obstoj države ali ustavno ureditev| *obsoditi koga zaradi veleizdaje* □ pravn. *veleizdajstvo*

vèleizdájalec -lca m pravn. |v nekaterih državah kdor naredi kaznivo dejanje veleizdaje| *obsoditi veleizdajalca* □ star. *veleizdajnik*

vèleizdájnik -a m ▶ veleizdajalec

vèleizdájstvo -a s ▶ veleizdaja

vèlejádro -a s ▶ jadro•1

velélni -a -o prid. ▶ naklon 2•3 | *stavek*•8

velélnica -e ž ▶ medmet

velélnik -a m jezikosl. |glagolska oblika za izražanje velelnega naklona| *naglas velelnika* □ jezikosl. *imperativ*
 GLEJ ŠE naklon 2•3

vèleméstni -a -o prid. |ki je v zvezi z velemestom| *velemestne ulice* □ knj.izroč. *velikomestni*

vèlemésto -a s |zelo veliko mesto| *živeti v velemestu* □ publ. *mega-lopolis*

vèlemeščán -ána m |prebivalec velemesta| *navade velemeščanov* □ knj.izroč. *velikomeščan*

vèlemolécula -e ž ▶ makromolekula

velénjčan -a m ▶ premog•5

velénjski -a -o prid. ▶ premog pp 1 | *premog*•5

vèlepárnik -a m ▶ parnik

vèleplakát -a m |zelo velik, zlasti reklamni plakat| *moteči veleplakati ob cesti* □ publ. *billboard* □ publ. *jumboplakat*

vèlepodjéjte -a s ▶ podjetje

vèlepomémben -bna -o prid. ▶ pomemben

vèlepomémbni -a -o prid. ▶ pomembni

vèleposést -i ž ▶ veleposestvo

vèleposéstvo -a s |zelo veliko kmetijsko posestvo| *lastnik veleposestva* □ *veleposest*

vèleposlánica -a m |najvišja diplomatska predstavica kake države v tuji državi| *sprejem veleposlanice pri predsedniku republike* □ *ambasadorka*

vèleposlánik -a m |najvišji diplomatski predstavnik kake države v tuji državi| *imenovati koga za veleposlanika* □ *ambasador*

vèleposláništvo -a s |najvišje diplomatsko predstavništvo kake države v tuji državi| *odpreti veleposlaništvo* □ *ambasada*

vèlepotézen -zna -o prid. ▶ velikopotezen

vèlepredstáva -e ž ▶ dogodek pp 6

vèleprodája -e ž ▶ prodaja•1

veleréka -e ž ▶ veletok

veleródni -a -o prid. ▶ plemeniti¹ 1

velesíla -e ž publ. |politično, vojaško zelo močna, vplivna država| *politika velesil* □ publ. *supersila*

vèleslalómíst -a m ▶ športnik pp 2

veleslávni -a -o prid. ▶ slavni

vèlespektákel -kla m ekspr. |velik, pomemben film, velika, pomembna predstava| *igrati v velespektaklu* □ ekspr. *superspektakel*
 GLEJ ŠE dogodek pp 6 | *veledogodek*

vèlespoštováni -a -o prid. ▶ spoštovani

veléti -im dov. ▶ glasiti se¹ | *praviti* 2 | *ukazati* | *zahtevati* 3

vèletók -a m |zelo velika, dolga reka| *sibirski veletoki* □ ekspr. *velereka*
 GLEJ ŠE veliko¹

vèletovárna -e ž ▶ tovarna

vèletrgóvec -vca m |trgovec ali trgovsko podjetje, ki kupuje in preprodaja blago v velikih količinah| *kupiti blago pri veletrgovcu* □ *trgovec na debelo* □ *grosist* □ star. *veletržec*

vèletrgovína -e ž |trgovina, ki se ukvarja s kupovanjem in prodajanjem blaga v velikih količinah| *ukvarjati se z veletrgovino* □ *grosistična trgovina* □ *trgovina na debelo*

vèletřžec -žca m ▶ veletrgovec

vèleturíst -a m ▶ alpinist

vèleučén -éna -o prid. ▶ izobražen

vèleuglédni -a -o prid. ▶ ugledni

vèleúm -a m ▶ genij

veleúmen -mna -o prid. ► genialen
veleumetniáa -e ž ► umetniáa
veleúmnost -i ž ► genialnost
veléváje -a s ► ukazovanje
velévati -am nedov. ► glasiti se¹ | poveljevati | ukazovati 1 | zahtevati 3
velevážen -žna -o prid. ► pomemben
velezanimív -a -o prid. ► privlačen | zanimiv
velezaslúžen -žna -o prid. ► zaslužen
veleznačilni -a -o prid. ► značilni 1
veleznameníti -a -o prid. ► znameniti
veličájen -jna -o prid. ► veličasten
veličánje -a s ► poveličevanje
veličánstven -a -o prid. ► veličasten
veličánstvenost -i ž ► veličastnost
veličánstvo -a s s svojilnim zaimkom | v nekaterih državah naslov za kralja, cesarja | *Sprejelo vas bo njegovo veličánstvo* □ zastar. **majesteta**
GLEJ ŠE veličastnost
veličást -i ž ► veličastnost
veličásten -tna -o prid. |ki vzbujá pozornost, občudovanje zaradi določenih lastnosti, velike pomembnosti| *doseči veličá-stno zmagó* □ knj.izroč. **grandiozen** □ knj.izroč. **majestetičen** *majestetičen prizor* □ knj.izroč. **monumentalen** *monumentalna arhitektúra* □ knj.izroč. **spektakularen** □ star. **veličájen** □ knj.izroč. **veličánstven** □ star. **veličástven**
GLEJ ŠE mogočen 2, 3
veličástje -a s ► veličastnost
veličástno prisl. ► mogočno
veličástnost -i ž |dejstvo, da kaj zaradi določenih lastnosti, pomembnosti vzbujá pozornost, občudovanje| *veličástnost razgleda; veličástnost sončnega zahóda* □ knj.izroč. **grandioznost** □ knj.izroč. **majestetičnost** □ knj.izroč. **spektakularnost** □ knj.izroč. **veličánstvenost** □ zastar. **veličánstvo** □ star. **veličást** □ knj.izroč. **veličástje** □ star. **veličástvenost** □ star. **veličástvo** □ zastar. **veličje**
GLEJ ŠE mogočnost 2
veličástven -a -o prid. ► veličasten
veličástvenost -i ž ► veličastnost
veličástvo -a s ► veličastnost
veličáti -am nedov. ► poveličevati | slaviti
veličáti se -am se nedov. ► bahati se | postavljati se
veličáv -áva -o prid. ► bahav | domišljav
veličáva -e ž ► mogočnost 2 | veličina
veličávo prisl. ► bahavo
veličávost -i ž ► bahavost | domišljavost | megalomanija
veličína -e ž |dejstvo, da se kdo, kaj posebno odlikuje zaradi svoje pomembnosti| *prepoznati pesnikovo veličíno; veličína umet-niškega dela* □ knj.izroč. **grandioznost** □ star. **veličáva**
GLEJ ŠE količina ♦1 | prvak 2 | velikost
veličíti se -im se nedov. ► bahati se | postavljati se
veličje -a s ► veličastnost
vèlik -íka -o prid.

V

1. |ki dosega visoko stopnjo glede na pričakovano razsežnost| *velik kos kruha* □ ekspr. **obilen** *imeti obilen nos* □ knj.izroč. **obsežen** *obsežen trehuh* □ knj.izroč. **razsežen** *razsežna soba* □ **ogromen** ◀ ▶ protip. **majhen**
2. |ki dosega visoko stopnjo glede na pričakovano rast| *velik človek; velika žival* □ **visok** *visoko, postavno dekle* □ pog. **dolg**² *dolg, suh fant* □ ekspr. **dolginast** □ knj.izroč. **dolgorasel** □ star. **gorostasen** □ ekspr. **ogromen** □ ekspr. **orjaški** □ pog. **potegnjen** □ ekspr. **velikanski** □ knj.izroč. **visokorasel** □ ekspr. **žrdast** *žrdasta postava* ▶ protip. **majhen**

♦ **biti velik** □ knj.izroč. *biti visokega stasa* □ *biti visoke postave* □ *biti visoke rasti*
POVEDKOVNIK brdavs, človečina, dolgin, možina, slon, velikan
3. |ki dosega visoko stopnjo glede na merljivo količino, mogoči razpon| *imeti veliko zaupanje v koga* □ **odličén** *Ima odlične dohodke* □ ekspr. **kritičén** *kritično pomanjkanje premoga* □ ekspr. **masten** *masten zaslužek* □ publ. **močén** *močén izvoz* □ ekspr. **neizčrpen** □ ekspr. **neizčrpljiv** □ ekspr. **nepredstavljiv** *nepredstavljiva razdalja* □ ekspr. **neskončén** *Povezuje ju neskončna ljubezen* □ ekspr. **prodoren** *prodoren uspeh* □ ekspr. **ugledén** *ponuditi komu ugledno vsoto denarja* □ ekspr. **zavidljiv** *zavidljiv uspeh* □ publ. **živahén** *živahno povpraševanje po izdelkih* □ **ogromén** ▶ ▶ protip. **majhen**
4. |ki dosega visoko stopnjo glede na število sestavnih enot| *imeti veliko družino* □ **številen** □ zastar. **mnogobrojen** □ knj.izroč. **mno-goštevilen** □ zastar. **množen** □ ekspr. **neštevilen** □ knj.izroč. **obilén** *obilna udeležba* □ ekspr. **ogromén** ▶ ▶ protip. **majhen**
5. |ki dosega visoko stopnjo glede na intenzivnost, učinek, pomen| *velika rušilna moč* □ ekspr. **blazen** □ ekspr. **brezkončén** *brezkončna žalost* □ ekspr. **brezkrajen** *brezkrajna sreča* □ ekspr. **brez-primerén** □ ekspr. **grandiozen** *stvaritev grandioznega pomena* □ ekspr. **grozen** □ ekspr. **hud**¹ □ knj.izroč. **intenziven** *intenziven vpliv na množice* □ ekspr. **izdatén** *izdatna podpora* □ ekspr. **kardinalén** *kardinalna izguba* □ ekspr. **nadčloveški** □ zastar. **nečúven** □ ekspr. **nedoumljiv** *nedoumljiva vztrajnost* □ ekspr. **neizmerén** □ ekspr. **nekrščanski** *nekrščanski naval na cestah* □ evfem. **nemajhen** □ ekspr. **nenavadén** □ knj.izroč. **neobjemljiv** *neobjemljiva sreča* □ ekspr. **neomajén** *neomajén pogum* □ ekspr. **neomajljiv** *neomajljiva volja* □ publ. **nepomirljiv** *nepomirljivo sovraštvo* □ ekspr. **neprecénljiv** *neprecénljiva usluga* □ ekspr. **nepremagljiv** □ ekspr. **neubranljiv** *neubranljivo hrepenenje* □ knj.izroč. **neudržen** *neudržno vznemirjenje* □ ekspr. **neugnan** *delati z neugnano vztrajnostjo* □ knj.izroč. **neugonobljiv** *neugonobljivo hrepenenje* □ ekspr. **neuničljiv** *neuničljivo upanje* □ ekspr. **neustavljiv** *neustavljiva želja* □ ekspr. **neverjetén** *neverjetén pogum* □ ekspr. **nezadrževán** *nezadrževana strast* □ ekspr. **nezaustavljiv** *nezaustavljiva utrujenost* □ ekspr. **neznanski** *neznanski hrup* □ ekspr. **neznosen** *čutiti neznosno sovraštvo* □ ekspr. **obúpen** □ ekspr. **odločén**¹ *imeti odločén pomen na poti k uspehu* □ ekspr. **ogromén** □ ekspr. **osupljiv** *osupljiva lepota* □ ekspr. **prevelik** *prevelika žalost* □ ekspr. **strašanski** □ ekspr. **vnebo-vpijóč** *vnebovpijóča krivica* □ ekspr. **vražji** *vražja sreča* □ ekspr. **živinski** *živinska potrpežljivost*
GLEJ ŠE majhen 1, 2, 3, 4 | meriti 2 | naiven ♦ | odličén | odrasel | pomemben | velikaš

vélíka -e ž ► črka ♦3

velikán -a m

1. |v pravljicah nenavadno in močno, človeku podobno bitje| *velikani in palčki* □ **gigant** |v grški mitologiji| *spopad gigantov z bogovi* □ **kiklop** |v grški mitologiji, z očesom sredi čela|
2. ekspr. |nenavadno velik in močen človek| *Kdo bi se ne bal takega velikana* □ knj.izroč. **gigant** □ star. **gorostas** □ knj.izroč. **kiklop** □ ekspr. **orjak** □ knj.izroč. **titan** □ ekspr. **gorila** |navadno grob|
3. s prilastkom, ekspr. |kdor ima nadpovprečne uspehe pri svojem delu| *duhovni velikan* □ knj.izroč. **gigant** □ ekspr. **orjak** □ knj.izroč. **titan**
4. s prilastkom, ekspr. |zelo velik, pomemben objekt, zlasti v gospodarstvu| *industrijski velikan* □ publ. **gigant** □ ekspr. **silak** □ publ. **titan**

GLEJ ŠE velik 2 povdk.

velikánka -e ž ► letalnica ♦

velikánski -a -o prid. ► ogromen | velik 2

velikánsko prisl. ► veliko²

velikánskost -i ž ► ogromnost

velikáš -a m ekspr. |zelo bogat in vpliven človek| odločanje

velikašev □ publ. baron □ ekspr. magnat □ ekspr. mogočnej

□ ekspr. mogočnik □ ekspr. mogočnjak □ ekspr. mogotec

□ knj.izroč. oligarh □ ekspr. tajkun □ pog. velika riba

velikášica -e ž ► velikašinja

velikášinja -e ž ekspr. |zelo bogata in vplivna ženska| ugledna

velikašinja □ ekspr. magnatinja □ ekspr. magnatka □ ekspr. mogočnica

□ ekspr. velikašica

velíki -a -o prid. ► avgust² | čep² 3 | črka • 3 | dog² | duhovnik 2 |

duhovnik 2 pp 6 | epilepsija | goba pp 3 | goba pp 4 | gros¹ | havarija • |

iztrebljanje | jadro • 1 | jambor • | kalin | kilokalorija | kmet 1 • 4 |

kmetija • 6 | konj • | lov¹ • 9 | maj | makromolekula | matura • |

metljaj | nagrada • | napaka 1 • 3 | noč • 4 | obtok • 6 | oder 2 • 1 |

oltar • 2 | opraviť • 4 | opravljati¹ • 4 | orkester • 3 | panda | plošča • 5 |

počitnice • 1 | poved • 2 | prapok | pretežno | raca • 3 | razkol • |

rokada • 1 | sanhedrin | skakalnica • 2 | sobota • | strigoš |

šmaren • 2 | tenar | uharica • | vigilija • 2 | violončelo | voz • |

začetnica 2 • | zraččenka • | zvonček •

velíko¹ -- 5 merni izraz, z rodilnikom |izraža veliko količino ali mero

česa| imeti veliko denarja; delati z veliko energije □ dosti¹ □ mnogo¹

□ ekspr. arzenal arzenal ideoloških kritik □ ekspr. čudo² □ ekspr. gmota

gmota papirja □ pog. kaj⁴ Kaj gorja je že videl svet □ ekspr. maksimum

maksimum napora □ publ. masa Delovanje stranke bremeni masa

nasprotij □ ekspr. menažerija menažerija človeških strasti in napak

□ knj.izroč. mnoštvo mnoštvo hrane □ ekspr. množica □ ekspr. morje

morje sreče □ ekspr. na cente imeti na cente denarja □ ekspr. na kupe

□ knj.izroč. naliv naliv groze □ star. na prebitek na prebitek časa □ star. na

preostajanje imeti na preostajanje dolgov □ star. na preostajo na

preostajo blaga □ ekspr. na pretek □ nar. na trbos Doma imajo vsega na

trbos □ star. na vatle imeti na vatle prostega časa □ ekspr. nemalo Igra je

napisana z nemalo duhovitosti □ ekspr. neskončno porabiti neskončno

denarja □ ekspr. neznansko imeti neznansko dela □ ekspr. nič koliko

□ knj.izroč. obilica zima z obilico snega □ knj.izroč. obilje podnebje z obiljem

dežja □ knj.izroč. obilno pripraviti obilno hrane □ knj.izroč. obilo¹ □ ekspr. oblak

oblak prahu □ knj.izroč. ocean ocean trpljenja □ ekspr. ogromno Ogromno

dela ima □ ekspr. polno □ star. sila¹ □ ekspr. veletok veletok sončne svetlobe

□ ekspr. vihar vihar ogorčenja □ ekspr. v izobilju v izobilju blaga □ knj.izroč.

v obilici □ knj.izroč. v obilju □ knj.izroč. v obilnosti □ ekspr. za čuda pokazati za

čuda poguma ■ protip. malo²

GLEJ ŠE malo² 1, 2, 3 | precej¹

velíko² mer. prisl.

1. |izraža veliko mero, stopnjo dejanja, stanja| veliko delati;

veliko previsoka cena □ dosti² □ mnogo² □ ekspr. bajno bajno zaslužiti

□ ekspr. čim več čim več narediti □ ekspr. daleč² Daleč najhitrejši je

□ ekspr. kar največ kar največ doseči □ ekspr. kolikor mogoče veliko

kolikor mogoče veliko si prizadevati □ ekspr. mastno mastno

plačati □ ekspr. največ¹ □ knj.izroč. obilo² Težaki morajo obilo jesti

□ ekspr. odločno odločno predraga obleka □ ekspr. ogromno ■ protip. malo⁴

2. s primernikom |izraža visoko stopnjo| Nova pot je veliko krajša

□ dosti² □ mnogo² □ ekspr. daleč² □ ekspr. desetkrat Njihov pes je

desetkrat hujši □ ekspr. neprimerno² □ ekspr. neskončnokrat neskonč-

nokrat močnejša svetloba □ ekspr. stokrat Stokrat lepša je, kot je bila

□ ekspr. stotisočkrat □ ekspr. zdaleč

GLEJ ŠE čim več | malo⁴ 1 | tem bolj

velíko³ nedol. količ. štev. |izraža veliko število česa| Prišlo je

veliko ljudi □ dosti³ Vihar je poškodoval dosti dreves □ mnogo³

□ knj.izroč. abundanca Med raki je abundanca oblik □ ekspr. armada

Na polici je cela armada steklenic □ ekspr. bataljon Ima bataljon otrok

□ ekspr. brez konca Brez konca isker se je vsulo po nebu □ ekspr. čuda¹

□ knj.izroč. čudo² □ ekspr. eskadrilja □ ekspr. falanga zbrati celo falango so-

mišljenikov □ knj.izroč. gmota gmota ljudi □ knj.izroč. gomila □ ekspr. gora

Preskrbeli so goro dokazov □ ekspr. gozd Po strehah je cel gozd anten

□ ekspr. grmada prebrati grmado knjig □ ekspr. hrib hribi kamenja ob

cesti □ ekspr. hudournik Bruhal je hudournike psov □ pog. iks Že

na iks primerih sem to pojasnil □ knj.izroč. izobilica □ ekspr. izobilje

□ knj.izroč. jezero¹ potočiti jezero solz □ pog. kaj⁴ Kaj skrbi sem imel,

da sem vse uredil □ ekspr. kanonada kanonada kletvic □ ekspr. kaskada

kaskada besed □ knj.izroč. kavalkada kavalkada avtomobilov

□ ekspr. kopa kopa dokazov □ ekspr. kopica Ob njej je bila kopica

otrok □ ekspr. koš koš novic □ star. krdelo krdelo spominov

□ ekspr. kup² □ knj.izroč. lava nezadržna lava demonstrantov

□ knj.izroč. lavina Lavina tankov se je razlila po pokrajini □ ekspr. legija

□ ekspr. legijon □ ekspr. malo morje imeti malo morje vprašanj

□ neknj. pog. masa Na cesti je masa ljudi □ ekspr. milijon imeti

milijon opravkov □ ekspr. miriada miriada kristalčkov v snežni

odeji □ knj.izroč. mnogoštevilnost mnogoštevilnost opazovanih stvari

□ knj.izroč. mnoštvo □ ekspr. množica množica misli □ knj.izroč. množina

□ ekspr. morje □ ekspr. na ducate □ ekspr. na kupe Takih dokazov je na

kupe □ knj.izroč. naliv naliv besed □ ekspr. na milijarde □ ekspr. na stotine

□ neknj. pog. na tavžente □ ekspr. na tisoče □ ekspr. na tone □ zastar. nebroj

nebroj možnosti □ ekspr. nemalo Nemalo nesreč povzročijo vinjeni

vozniki □ ekspr. nešteto □ knj.izroč. neštevilo grad z neštevilo oken

□ knj.izroč. obilica obilica podatkov □ knj.izroč. obilje Navezan je na

slikovito obilje rož na vrtu □ zastar. obilnost □ knj.izroč. obilo³ imeti obilo

oboževalcev □ zastar. obilost □ knj.izroč. ocean ocean ljudi □ ekspr. od

sile² □ ekspr. ogromno imeti ogromno težav □ ekspr. plaz² plaz očitkov

□ ekspr. ploha ploha besed □ ekspr. polk □ ekspr. polno □ ekspr. poplava

poplava besed □ ekspr. potok potok pritožb □ ekspr. povodenj povodenj

spominov □ ekspr. pragozd Ni se znašel v pragozdu miz, klopi

in stolov □ ekspr. premnogo Premnogo let je minilo od takrat

□ knj.izroč. prenekaj preživeti prenekaj vojn □ knj.izroč. preobilica

□ knj.izroč. preobilje uživati preobilje barv in oblik □ neknj. pog. rajda

v vasi je cela rajda gostiln □ ekspr. razkošje razkošje barv □ ekspr. regi-

ment □ ekspr. reka reka avtomobilov □ ekspr. rešta rešta vprašanj

□ ekspr. serija narediti serijo napak □ star. sila² Zbralo se je sila ljudi

□ star. silo¹ Znosil je silo jabolk □ ekspr. skladovnica skladovnica spisov

□ ekspr. slap slap besed □ ekspr. slapovje slapovje besed □ ekspr. stotero

□ ekspr. stotine □ ekspr. stotisočero □ ekspr. studenec studenec občudu-

jočih besed □ neknj. pog. tavžent² □ ekspr. tisoč² imeti tisoč izgovorov

□ ekspr. tisočero □ ekspr. truma □ ekspr. valovje S tribune je bilo videti

valovje človeških glav □ ekspr. velikansko imeti velikansko težav

□ ekspr. vihar utišati vihar protestov □ ekspr. vodometa vodometa isker

□ ekspr. vojska Spremlja ga vojska novinarjev □ ekspr. za čuda Pozna

za čuda takih zgodb ■ protip. malo³

GLEJ ŠE malo³ | precej⁴

velikobesédnost -i ž ► gostobesednost

velikodušen -šna -o prid. |ki stori komu kaj dobrega,

zaželenega, čeprav mu tega glede na položaj, pretekle

odnose ni treba storiti| velikodušen človek □ knj.izroč. generozen

□ star. veledušen

velikodušje -a s ► velikodušnost

velikodušno nač. prisl. |izraža, da se v dejanju kaže velikoduš-

nost| velikodušno odpustiti napake □ knj.izroč. generozno

velikodušnost -i ž |dejstvo, da je kdo pripravljen storiti komu

kaj dobrega, zaželenega, čeprav mu tega glede na položaj,

pretekle odnose ni treba storiti| Velikodušnost lahko omogoči

marsikaj dobrega □ knj.izroč. velikodušje

velikokrat prisl.

1. kratn. prisl. |izraža, da se dejanje ponovi v velikem številu| *velikokrat komu pomagati* □ mnogokrat □ pogostno □ pogosto □ pogostoma □ knj.izroč. često □ knj.izroč. čestokrat □ pog. dostikrat □ ekspr. dovoljkraj □ ekspr. ikskrat □ knj.izroč. kajkrat □ redk. marsikaterikrat □ ekspr. marsikdaj □ zastar. marsikrat □ ekspr. milijonkrat □ knj.izroč. mnogokdaj □ ekspr. nekajkrat □ star. nekajkrati □ zastar. nekaterokrati □ star. nekaterikrat □ ekspr. nemalokdaj □ ekspr. nemalokrat □ knj.izroč. neredkodaj □ knj.izroč. neredkokrat □ ekspr. neskončnokrat □ ekspr. neštetokrat □ knj.izroč. neštevilnokrat □ ekspr. ničolikokrat □ star. obilokrat □ zastar. opetovano □ star. pogostem □ redk. pogostokrat □ ekspr. precejkrat □ ekspr. premnogokrat □ knj.izroč. prenekajkrat □ knj.izroč. prenekaterikrat □ knj.izroč. prenekikrat □ ekspr. prepogosto □ ekspr. prevečkrat □ ekspr. sto in stokrat □ ekspr. stokrat □ ekspr. stoterokrat □ ekspr. stotisočkrat □ ekspr. tisočkrat □ ekspr. tolikokrat □ star. tolikrat □ pog. večkrat □ redk. večstokrat □ redk. večtisočkrat □ star. velikrat ■ protip. malokrat

2. mer. prisl., s primernikom |izraža visoko stopnjo| *velikokrat večji* □ mnogokrat □ pog. dostikrat □ ekspr. neskončnokrat □ ekspr. neštetokrat □ ekspr. precejkrat □ ekspr. stokrat □ ekspr. stoterokrat □ ekspr. stotisočkrat □ ekspr. tisočkrat □ ekspr. večmilijonkrat

GLEJ ŠE malokrat

velikolép -a -o prid. ► krasen 1**velikolépen** -pna -o prid. ► krasen 1**velikolépje** -a s ► lepota¹**velikoméstni** -a -o prid. ► velemestni**velikomeščan** -ána m ► velemeščan**velikonóčni** -a -o prid. ► sobota • |vigilija •2

velikopotézen -zna -o prid. |ki zajema, upošteva veliko stvari in zahteva veliko dejanj| *velikopotezen načrt* □ *velepotezen* □ ekspr. širokopotezen

velikopotézno nač. prisl. |izraža, da delovanje zajema, upošteva veliko stvari in zahteva veliko dejanj| *velikopotezno načrtovati* □ ekspr. širokopotezno

velikoprodájni -a -o prid. ► cena •7**velikorúski** -a -o prid. ► ruski**velíkosêrijsko** prisl. ► maloserijsko

velikósti -i ž |lastnost, značilnost koga ali česa glede na stopnjo razsežnosti| *meriti velikost; velikost črk* □ *veličina*

GLEJ ŠE meriti 2

velikósvétski -a -o prid. ► svetovljanski**velíkrat** prisl. ► velikokrat 1**velítelj** -a m ► poveljnik 1, 2

velják -a m navadno s prillastkom |kdor ima pomembnejši družbeni položaj, vpliv| *politični veljaki* □ ekspr. pomembna žival □ ekspr. pomembnež □ ekspr. uglednež □ ekspr. uglednik □ ekspr. velmož literarni velmožje □ ekspr. visoka glava □ ekspr. vplivnež □ pog. zverina □ ekspr. živina □ ekspr. živinče

veljáti -ám nedov.

1. |imeti pravno moč| *Zakon velja od novega leta* □ *biti v veljavi* □ knj.izroč. šteti *Predpis ne šteje več*

◆ začeti veljati □ stopiti v veljavo

2. |zaradi določenega dejstva, lastnosti zagotavljati naslovníku, uporabniku kako pravico| *Potni list ne velja več* □ *biti veljaven*

3. |izraža, da ima kaj zagotovilo, da bo izpolnjeno| *Obljuba še vedno velja* □ pog. držati

GLEJ ŠE stati¹ 1, 2 | treba 1

veljáva -e ž |kar je določeno z vplivom, ugledom koga ali česa zaradi določenega dejstva, lastnosti, ki se ceni, priznava| *izgubljati veljavo v družbi* □ knj.izroč. veljavnost

GLEJ ŠE diskreditiran | valuta 1 | veljati 1 | veljati 1• | vrednost 1

veljáven -vna -o povdk. |izraža, da kaj zagotavlja naslovníku, uporabniku kako pravico| *Vozovnica je še veljavna* □ nekñj. pog. dober²

GLEJ ŠE veljati 2

veljávni -a -o prid. |ki ima pravno moč| *veljavna oporoka* □ poslov.-uprav. polnoveljavni

veljávnost -i ž |dejstvo, da ima kaj pravno moč| *preveriti veljavnost predpisa* □ knj.izroč. validnost

GLEJ ŠE veljava

vélmóz -á m ► veljak**vêlnes** -a m ► center •1**vélnik** -a m ► vejalnik**vélo** -a s ► tančica 2

velodróom -a m |posebej urejeni prostor za kolesarske dirke| *steza velodroma* □ *kolesarsko dirkališče*

vélost -i ž ► uvelost**vélterkategorija** -e ž ► kategorija •5**vélterski** -a -o prid. ► kategorija •5**vélum** -a m ► nebo •1**velúrní** -a -o prid. ► preproga •6**velúrprepróga** -e ž ► preproga •6

vèn smer. prostor. prisl. |izraža premikanje ali usmerjenost iz zaprtega prostora| *stopiti ven* □ *na prosto* *Srečno so prišli na prosto* □ knj.izroč. *na plan* □ knj.izroč. *na plano* □ pog. *na zrak iti malo na zrak* □ star. *venkaj* ■ protip. *noter*

GLEJ ŠE noter | od doma¹ | zapor 1•

véna -e ž anat. |žila, ki dovaja kri k srcu| *Iz vene mu odteka kri* □ anat. *dovodnica* □ anat. *žila dovodnica*

◆ anat. portalna vena □ anat. vratarnica □ anat. vratnica

vénčan -a -o povdk. ► okronan**vénčati** -am nedov. in dov. ► okronati 1 | poročati² | poročiti¹ 1**vénček** -čka m ► ciklus | skupina 1 pp 4 | venec 1**vénčni** -a -o prid. ► arterija •1 | list 1•9 | zidec •**venčnják** -a m ► skobljič pp**vendán** prisl. ► tjavendan**vèndar¹** vez. ► toda¹ 1, 2**vèndar²** člen.

1. dop. člen. |izraža dopuščanje možnosti, ki je v nasprotju z verjetnim, s pričakovanim| *Poglej še enkrat, morda boš vendar našel kaj primernejšega; Bil je utrujen, a je vendar nadaljeval pot* □ *kljub temu* □ *kljub vsemu* □ *vseeno²* □ zastar. *ipak* □ knj.izroč. *navzlic temu* *Bil je utrujen, a je navzlic temu nadaljeval pot* □ ekspr. *vendarle¹* □ knj.izroč. *vzlic temu*

2. poudar. člen. |izraža nejevoljo, nestrpnost| *Odpri vendar; Kaj vendar počenjaš* □ pog. *hudiča²* *Kaj hudiča počenjaš* □ pog. *ja³* *Ja odpri; Ja kaj pa počenjaš* □ pog. *no²* *Odpri no* □ pog. *vraga¹* *Kaj vraga počenjaš* □ pog. *zaboga¹* □ pog. *za hudiča* □ pog. *za vraga* □ pog. *za zlodeja* □ ekspr. *za zlodja* □ pog. *za zlomka* □ pog. *zlodja* *Kaj zlodja počenjaš* □ pog. *zlomka¹* □ pog. *že* *Odpri že*

3. poudar. člen. |izraža veselje, presenečenje| *O, si vendar prišla* □ *le* □ *pa²* □ ekspr. *vendarle¹*

4. poudar. člen. |poudarja povedano| *Svoje kolo bom vendar poznal; Fant je vendar zadosti star, da se lahko sam odloči* □ pog. *ja³* □ ekspr. *končno²* □ ekspr. *konec koncev* □ pog. *menda* □ pog. *menda ja* □ ekspr. *navsezadnje²* □ ekspr. *nazadnje* □ ekspr. *nenazadnje* □ ekspr. *pa²* □ pog. *pa ja* □ ekspr. *pravzaprav* □ ekspr., z zanikanjem *spet²* *Samo se učiti pa se otrok spet ne more* □ ekspr. *vendarle¹* □ publ. *v končni instanci* □ publ. *v končni konsekvenci* □ publ. *v skrajni liniji* □ publ. *v zadnji instanci* □ ekspr., z zanikanjem *zopet* *Tako hudo zopet ni* □ pog. *že*

GLEJ ŠE gotovo³ 1

vèndarle¹ vez. ▶ toda¹ 1

vèndarle² člen. ▶ vendar¹ 1, 3, 4

vènec -nca m

1. |iz cvetja, vej, zelenja spleten izdelek v obliki obroča ali podolgovate oblike| *plesti venec; napeljati venec od stebra do stebra* □ nekjn. pog. **krancelj** □ **girlanda** |venec, obešen v loku| □ **venček** |majhen venec|

♦ nardp. **žetveni venec** □ nar. dožnjek

2. navadno z roditeljskim |skupek spletenih, nanizanih plodov, stvari| *venec čebule* □ nar. **roč** **roč klobas**

• ver. **rožni venec** □ nar. brojanice □ star. molek □ nar. očenaš □ star. pater-nošter □ nar. patnušter □ star. roženkranc

GLEJ ŠE ciklus | korona 2 | list 1•9 | moliti¹ • | roža | sij • 1 | slaviti | zidec • | zmagati

venecijanka -e ž les. |žaga z enim listom in lesenim ogrodjem za žaganje hlodov v deske| *žagati z venecijanko* □ les. **beneški jarmenik** □ les. **samica**

venèrični -a -o prid. ▶ bolezen • 16 | oddelek 1•14

vènerin -a -o prid. ▶ lasci • | praprot² pp

venerolóški -a -o prid. ▶ oddelek 1•14

venéti -im nedov. |zaradi pomanjkanja vode, sokov izgubljati trdnost, napetost, gladkost| *Cvetje je vse bolj venelo* □ **veniti**

□ ekspr. **mrléti** □ zastar. **sahneti** □ star. **sahniti**

GLEJ ŠE slabeti

vèn in vèn prisl. ▶ nenehno

véniti -em nedov. ▶ slabeti | veneti

vènkaj prisl. ▶ od doma¹ | ven

vènomer prisl. ▶ nenehno

venoméni -a -o prid. ▶ nenehni

venostáza -e ž ▶ zastoj 4•2

vénski -a -o prid. ▶ zastoj 4•2

ventil -a m teh. |naprava za reguliranje pretoka tekočin in plinov s čepom na stebelu| *odviti ventil* □ knj.izroč. **zaklopka** □ knj.izroč. **zaklopnica** □ knj.izroč. **zaklopnik**

♦ 1. teh. **redukcijski ventil** □ teh. **reducirni ventil** 2. teh. **sesalni ventil** □ strojn. **vsesalni ventil**

ventilácija -e ž ▶ naprava • 12 | zračenje

ventilacijski -a -o prid. ▶ naprava • 12

ventilátor -ja m |naprava za mešanje, menjavanje zraka|

vkjučiti ventilator □ knj.izroč. **vetrlnik** □ knj.izroč. **vetrilo**

ventilirati -am nedov. ▶ zračiti

ventrálni -a -o prid. ▶ trebušni

ventríkel -kla m ▶ prekat • 1 | prekat • 2

véper -pra m ▶ merjasec • | prašič •

véra -e ž

1. |zavest o obstoju boga, nadnaravnih sil| *Tudi primitivni človek ni bil brez vere* □ **verovanje** □ knj.izroč. **vernost¹**

2. s prilastkom |sistem naukov, norm, vrednot in dejanj, obredov, s katerim se izraža zavest o obstoju boga, nadnaravnih sil| *pripadnost različnim veram* □ **religija** □ **verstvo** □ knj.izroč. **veroizpoved** □ zastar. **veroizpovedovanje**

PODPOMENKE 1. monoteizem ↗, politeizem ↗ 2. budizem ↗, islam ↗, judaizem ↗, krščanstvo ↗ 3. katolištvo ↗, pravoslavje ↗, protestantizem ↗

3. ekspr. |prepričanost o obstoju, možnosti nastopa, uresničitve zlasti česa zaželenega| *vera v lepšo prihodnost* □ ekspr. **svetla vera** □ knj.izroč. **verovanje** □ knj.izroč. **živa vera**

• ver. **apostolska vera** □ ver. **credo** □ ver. **vera**

GLEJ ŠE budizem | herezija | islam | judaizem 1 | katolištvo | krščanstvo | monoteizem | nazor | odpadništvo • 2 | pokristjaniti se |

pravoslavje | protestantizem | res¹ 2 | svoboda 3•3 | verjeti 2, 3 | verovanje | vraževerje | zaupanje

verbalizátor -ja m ▶ ubesedovalec

verbalizém -zma m ▶ fraza

verbalizirati -am dov. in nedov. ▶ formulirati

verbálni -a -o prid. ▶ razžalitev • 1

vérbati -am dov. in nedov. ▶ dedovati

verbéna -e ž ▶ sporiš

vérbščina -e ž ▶ dediščina

vèrbum -a m ▶ glagol

véren¹ -rna -o prid. ▶ zvest

véren² -rna -o povdk. |izraža, da ima kdo vero, versko prepričanje| *biti veren* □ **religiozen** □ pog. **pobožen**

verificirati -am dov. in nedov. ▶ preveriti | preverjati

verifikabilen -lna -o prid. ▶ preverljiv

verifikácija -e ž ▶ preveritev | preverjanje 1

veriga -e ž |kovinska priprava iz več med seboj sklenjenih zlasti obročkastih elementov za privezovanje, povezovanje| *speti kaj z verigo* □ nekjn. pog. **ketna** □ zastar. **lanec** □ **veržica** |majhna veriga|

♦ 1. **privezovalna veriga** □ **priveza** □ knj.izroč. **priveznica** 2. **veriga za privezovanje goveda** □ nar. **forželj** □ nar. **kocna** □ nar. **otveza** 3. **zavorna veriga** □ knj.izroč. **zapanjača** □ star. **zaverilnik** □ star. **zaviralnik** □ star. **zavornica**

• 1. **geogr. gorska veriga** □ **geogr. gorska vrsta** 2. **ekon. reprodukcijska veriga** □ publ. **reproveriga**

verígasti -a -o prid. ▶ molekula •

verige -íg ž mn., mn. v sin. nizu

1. |kovinska priprava iz več med seboj sklenjenih zlasti obročkastih elementov, s katero se omejuje gibanje, svoboda koga| *nadeti komu verige* □ **spone**

2. s prilastkom, ekspr. |kar omejuje svobodo, prostost koga| *Vezale so ga verige tradicije* □ ekspr. **spone**

véríti se -im se nedov. ▶ obljubljeti 2 | trditi¹

veržica -e ž |okrasni predmet iz sklenjenih členastih elementov za okrog vratu| *veržica z obeskom* □ knj.izroč. **ovratna veržica**

GLEJ ŠE veriga

veríziti -im nedov. ▶ prekupčevati

verízni -a -o prid. ▶ boben • | molekula • | oklep 1 | petlja • | rima pp 2 | srajca • 3

veríznica -e ž ▶ prekupčevalka

veríznik¹ -a m ▶ prekupčevalec

veríznik² -a m ▶ boben •

verízništvo -a s ▶ prekupčevanje

verjéti -jámem nedov.

1. *kaj/čemu* |biti prepričan, da je povedano, navedeno v skladu z resnico| *Verjame vse, kar mu rečejo; Tvojim poročilom ne verjamem* □ **imeti za resnično kaj** □ ekspr. **sveto verjeti** □ nekjn. pog. **zanesti se na kaj** *Ne zanesem se na njegove besede* □ ekspr. **vzeti za suho zlato kaj** |popolnoma verjeti|

2. *v kaj* |biti prepričan o obstoju, možnosti nastopa, uresničitve česa, kar ni preverljivo| *verjeti v mir; verjeti v čudeže* □ ekspr. **imeti vero imeti vero v ozdravljenju** □ ekspr. **verovati**

3. *v koga* ekspr. |biti prepričan o uspešnosti, učinkovitosti koga| *verjeti v svoje otroke* □ ekspr. **imeti vero** □ ekspr. **imeti zaupanje** □ ekspr. **verovati** □ nekjn. pog. **zanesti se na koga** □ ekspr. **zaupati**

GLEJ ŠE vraževeren • | zaupati 1

verjétni -a -o prid. ▶ domnevni 2 | verodostojni

verjétnica -e ž ▶ verjetnost¹

verjétno¹ člen. ▶ morda 1, 2 | najbrž

verjétno² povdk. ▶ kazati 2

verjétnost¹ -i ž |kar se glede na kaj more predvidevati, pričakovati| *Vse verjetnosti je treba upoštevati* □ zastar. **verjetnica**

verjétnost² povdk. ▶ kazati 2

vernalizácija -e ž ▶ jaritev

véni¹ -ega m ▶ vernik

véni² -a -o prid. |ki ima, izpoveduje določeno vero, versko prepričanje| *izhajati iz verne družine* □ **religiozni**² □ **verujoči**² □ nar. **verski**

véni³ -a -o prid. ▶ zvesti

vénik -a m |pripadnik kake vere| *Verniki se zbirajo k molitvi* □ **religiozni**¹ □ **véni**¹ □ **verujoči**¹

GLEJ ŠE privrženec

vérnost¹ -i ž |dejstvo, da ima kdo vero, versko prepričanje| *zunanj izrazi vernosti* □ **religioznost** □ knj.izroč. **konfesionalnost**

GLEJ ŠE vera 1

vérnost² -i ž ▶ zvestoba

verodostójni -a -o prid. |ki ne vzbuja pomislekov, dvoma, da je povedano, navedeno v skladu z resnico| *verodostojna priča* □ **kredibilni** □ zastar. **verjetni** □ zastar. **verovni**

GLEJ ŠE točni 2

verodostójnost -i ž |dejstvo, da kaj ne vzbuja pomislekov, dvoma, da je povedano, navedeno v skladu z resnico| *zanikati verodostojnost podatkov* □ **kredibilnost** □ zastar. **verovnost**

veroižpóved -i ž |besedilo, ki vsebuje glavne resnice, nauke krščanske vere; verska skupnost glede na priznavanje takega besedila| *prebrati veroizpoved; V mestu ima svoje obrede več krščanskih veroizpovedi* □ knj.izroč. **konfesija** □ zastar. **veroižpovedovanje**

GLEJ ŠE vera 2

veroižpovedovánje -a s ▶ svoboda 3•3 | vera 2 | veroizpoved

veronáuk -a m ▶ verouk

veroslóvje -a s |veda o verah| *primerjalno veroslovje* □ **religiologija**

veroučénec -nca m |kdor obiskuje verouk| *predšolski veroučenci* □ **veroukar**

veroučítelj -a m ▶ katehet | učitelj •3

verouk -a m |pouk o verskih resnicah, namenjen zlasti šolski mladini| *obiskovati verouk* □ nar. **nauk** □ knj.izroč. **veronauk**

GLEJ ŠE poučevanje • | poučevati 1 • | učitelj •3

veroukar -ja m ▶ veroučenec

verovánje -a s |kar se verjame o obstoju česa skrivnostnega, umišljenega| *Razširjeno je bilo verovanje, da rož ni dobro imeti v spalnici* □ **vera** □ zastar. **uvera**

GLEJ ŠE nazor | vera 1, 3

verováti -újem nedov. ▶ verjeti 2, 3 | zaupati 1

vérovni -a -o prid. ▶ verodostojni

vérovnost -i ž ▶ verodostojnost

vérski -a -o prid. |ki je v zvezi z vero| *verske vrednote* □ ekspr. **duhovni** □ knj.izroč. **religijski** □ knj.izroč. **religiozni**² **religiozni pojmi** □ knj.izroč. **verstveni**

GLEJ ŠE boj 3 pp 1 | dogma 1 | odpadnik •2 | pesem 1•13 |

pouk 1•8 | prepričanje • | red¹ 4 | svoboda 3•3 | šola¹ •20 |

véni² | življenje 4•2

vérstveni -a -o prid. ▶ verski

vérstvo -a s ▶ vera 2

vérthajm -a m ▶ ključavnica •

vérthajmključavnica -e ž ▶ ključavnica •

vérthajmovka -e ž ▶ ključavnica •

vérthajmski -a -o prid. ▶ ključavnica •

vertígo -a m ▶ vrtoglavica

vertikála -e ž ▶ črta 1•2

vertikální -a -o prid. ▶ met • | navpični | položaj 1•1 | prerez •3

vertikálno prisl. ▶ navpično

verujóči¹ -ega m ▶ vernik

verujóči² -a -e prid. ▶ véni²

vérva -e ž ▶ ognjevitost | živahnost

vérz -a m |ritmično urejena, navadno skladenjsko in pomensko zaključena grafična enota pesniškega besedila| *prebrati prve tri verzze druge kitice* □ **stih** □ **vrstica**¹

♦ 1. lit. **daktilski verz** □ zastar. **daktilični verz** 2. lit. **naglasni verz** □ lit. **akcentuacijski verz** 3. lit. **peterostopni jambski verz** □ lit. **jambski peterec** □ lit. **peterec** 4. lit. **peterostopni verz** □ lit. **pentameter** 5. lit. **prosti verz** □ lit. **svobodni verz** 6. lit. **silabični verz** □ lit. **zlogovni verz**

7. lit. **silabotonični verz** □ lit. **zlogovno-naglasni verz** 8. lit. **štiristopni verz** □ lit. **četverostopni verz** □ lit. **štiristopični verz** □ lit. **tetrameter**

9. lit. **tristopni verz** □ lit. **trimeter**

GLEJ ŠE aleksandrinec | drama •5 | pesnik | pesniti

verzálka -e ž ▶ črka •3

verzét -a m ▶ vrstica¹ 1

vérzi -ov m mn. mn. v sín. nizu ▶ pesem 1

verzifikácija -e ž ▶ pesništvo

verzifikátor -ja m |kdor piše, ustvarja verzze| *ločevati med pesnikom in verzifikatorjem* □ knj.izroč. **stihotvorec**

vérzija -e m |vsaka od različnih razlag, prikazov, predelav iste stvari| *nova verzija dokumenta; filmska verzija dramskega dela* □ **inačica**

GLEJ ŠE izvedba 3 | izvedenka²

verzírán -a -o prid. ▶ izkušen | izveden

verzíránost -i ž ▶ izkušnost

vérzni -a -o prid. ▶ drama •5

vès vsà vsè cel. količ. zaim.

1. |ki zajema polno vsoto sestavnih delov, enot česa; ki zajema največje mogoče število članov kake skupine, skupnosti| *potovati ves dan; Vse mesto govori o tem* □ pog. **celi**² □ knj.izroč. **celotni s kremo namazati celotni obraz**

2. |ki zajema, vključuje polno količino, mero česa omejenega| *naročiti se na vso zbirko* □ pog. **celi**² □ knj.izroč. **celokupni Boril se je celokupni narod** □ knj.izroč. **celotni** □ ekspr. **vesoljni Vesoljnemu človeštvu grozi nevarnost**

GLEJ ŠE celotni | glasno¹ | gotovo³ 1 | hiteti 1 | hvaliti | od začetka¹ | popolnoma | prestrašen² | sila¹ • | sveti¹ • | težava 2 | vsi | zavpiti 1 | zelo 1

vésa -e ž ▶ orodje •2 | položaj 1•2 | ravnotežje 1 | tehtnica •1

vesél¹ -a -o prid.

1. |ki je v stanju veselja| *skupina veselih otrok* □ **prešeren**

□ **veder** □ star. **boder** □ zastar. **obradoščen** □ star. **oveseljen**

□ knj.izroč. **radosten** □ **razveseljen** |ki je postal vesel| *zelo*

razveseljen obdarovanec ■ protip. **žalosten**

♦ **biti vesel** □ pog. **biti dobre volje** □ **biti poln veselja** □ ekspr. **biti prešerne volje** □ ekspr. **biti razigrane volje** □ ekspr. **biti rožnate volje**

□ **biti veselo razpoložen**

2. |ki je večkrat, navadno v stanju veselja| *po naravi vesel človek* □ **veder** □ ekspr. **svetel**

3. |ki izraža, kaže veselje| *vesel pogled* □ **veder** □ star. **boder**

□ knj.izroč. **jasen** □ star. **oveseljen** □ knj.izroč. **radosten** □ ekspr. **sončen**

□ ekspr. **srečen** □ ekspr. **svetel** ■ protip. **žalosten**

4. |ki je poln veselja, prijetnega; ki povzroča veselje, zadovoljstvo| *vesela mladost; veselo razpoloženje; vesel spomin* □ **prešeren prešerna mladost** □ **srečen** □ **veder vedro razpoloženje** □ star. **boder** □ knj.izroč. **jasen jasna mladost** □ ekspr. **prevesel prevesela novica** □ knj.izroč. **radosten radostno razpoloženje** □ ekspr. **sončen sončna mladost; sončno razpoloženje** □ ekspr. **svetel svetla mladost** ■ protip. **žalosten**

GLEJ ŠE pisan | rad 1 | žalosten 1, 2, 3 | živahen 2

vesél² -a -o povdk. česa |izraža, da kdo občuti veselje, zadovoljstvo ob čem| *biti vesel darila; biti zelo vesel, da so vsi prišli*
 □ **zadovoljen²** s čim *biti zadovoljen z izidom* □ nar. **rad** *Bil je rad, da so vsi prišli* □ ekspr. **srečen** |zelo vesel, zadovoljen| *Srečen sem, ker vse prav poteka*

♦ **1.** biti vesel česa □ veseliti se česa **2.** biti zelo vesel □ ekspr. biti solzen od veselja

GLEJ ŠE zadovoljen²

veséli -a -o prid. ► evangelij | poroka | rojstvo | upanje¹ ♦ | vesel-loigra

veselica -e ž |zabavna prireditev s plesom, pri kateri se toči pijača| *prirediti veselico* □ nar. **šagra** □ ekspr. **veselička**

GLEJ ŠE zabava 2

veselička -e ž ► spolovilo ♦3 | veselica

veselišče -a s ► park ♦2 | zabavišče

veseliti -im nedov. *koga* |delati, povzročati, da je kdo vesel|

Uspeli otrok starše veselijo □ pog. **delati veselje komu** □ knj.izroč. **radostiti**

□ knj.izroč. **radovati**

GLEJ ŠE zanimati 1

veseliti se -im se nedov. česa |biti v stanju prijetnega pričakovanja| *veseliti se počitnic* □ knj.izroč. **radostiti se** □ knj.izroč. **radovati se**

GLEJ ŠE vesel² ♦1

veseljáčenje -a s |veselo popivanje, lahko zabavanje v družbi| *uživati v veseljáčenju* □ nekj. pog. **bandanje** □ pog. **lumpanje** □ **orgija** ↗

veseljáčiti -im nedov. |veselo popivati, lahko zabavati v družbi| *S prijatelji je veseljáčil pozno v noč* □ nekj. pog. **bandati**

□ nekj. pog. **cehati** □ ekspr. **junačiti** □ knj.izroč. **junakovati** □ pog. **lumpati**

□ ekspr. **ringarajati**

GLEJ ŠE zabavati se

veseljáški -a -o prid. ► življenje 4♦3

veseljáštvo -a s ► življenje 4♦3

vesélje -a s |prijetno duševno stanje, ki se izraža v vedenju, odnosu do življenja| *Vso družbo je zajelo veselje* □ **vedrina**

□ **vedrost** □ **veselost** □ star. **bodrost** □ knj.izroč. **radost** □ knj.izroč. **radovanje**

□ knj.izroč. **vzradoščenost** □ knj.izroč. **gaudium** |razigrano, poredno veselje|

GLEJ ŠE prijetno² 2 | vesel¹ 1♦ | vesel² ♦2 | veseliti | veselo² | zelo 1

véselni -a -o prid. ► drog ♦3

véselnica -e ž ► veslača

véselnik -a m ► drog ♦3

vesélo¹ nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje kaže veselje, veselo razpoloženje| *veselo govoriti* □ **radostno** □ **vedro** □ star. **bodro** *bodro razpoložen*

GLEJ ŠE vesel¹ 1♦

vesélo² povdk. |izraža veselo razpoloženje| *Pri sosedovih bo zvečer veselo* □ ekspr. **veselje**

veseloigra -e ž |gledališka igra vesele, zabavne vsebine| *uprizoriti veseloigro* □ **komedija** □ star. **šaloigra** □ zastar. **vesela igra**

□ ekspr. **veseloigrca**

veseloigrca -e ž ► veseloigra

veselóst -i ž ► veselje

véstiti -im nedov. ► obešati 1, 2 | upogibati 1

véstiti se -im se nedov. ► obešati se | povešati se | viseti 2, 3 | zahajati

veslác -a m |kdor vesla; športnik, ki goji veslanje| *Veslač je obrnil čoln proti obali; trening veslačev* □ **veslavec** □ knj.izroč. **veslar** *Veslar je prenehal veslati*

PODPOMENKE prednjak¹, zadnjak

GLEJ ŠE športnik pp 1

vesláča -e ž |nekdaj ladja na vesla| *pluti z veslačo* □ **veselnica**

GLEJ ŠE ladja pp 6 | ladja ♦3

vesláčica -e ž |ženska, ki vesla; športnica, ki goji veslanje|

Čoln je vodila spretna veslačica; športni uspehi domačih veslačic

□ **veslavka** □ knj.izroč. **veslarica**

vesláj -a m |odriv vode z veslom| *delati globoke, hitre veslaje*

□ **zaveslaj**

veslánje -a s ► prvenstvo ♦2

veslár -ja m ► veslač

veslarica -e ž ► veslačica

vesláríti -im nedov. ► veslati 2

veslárski -a -o prid. ► društvo ♦14 | klop² ♦

vesláški -a -o prid. ► društvo ♦14 | klop² ♦ | prvenstvo ♦2

vesláti -ám nedov.

1. |z veslom poganjati plovilo| *Ribič vesla* □ ekspr. **gnati vesla**

□ ekspr. **goniti vesla**

2. |delati kot veslač| *Veslal je za majhno plačo* □ star. **veslariti**

GLEJ ŠE leteti pp 2

veslávéc -vca m ► veslač

veslávka -e ž ► veslačica

véslo -a s ► drog ♦3 | ladja ♦3 | list ♦4 | veslati 1 | zaveslati

veslonóžec -žca m ► ceponožec

vésna -e ž ► pomlad

vésni -a -o prid. ► orodje ♦2

vesolján -a m ► vesoljec

vesólje -a s |celota nebesnih teles, sistemov teles in prostor,

v katerem so| *teorija o nastanku vesolja* □ astron. **kozmos**

□ zastar. **svetnost** □ knj.izroč. **univerzum** □ knj.izroč. **vesoljstvo**

□ knj.izroč. **vsemir** □ knj.izroč. **vsemirje**

vesóljec -jca m |prebivalec vesolja, ki ni Zemljan|

zgodbe o vesoljcih □ ekspr. **marsovec** □ knj.izroč. **selenit**

□ knj.izroč. **vesoljan**

GLEJ ŠE astronom

vesóljka -e ž ► astronavtinja

vesóljni -a -o prid. ► duh¹ 2 | nasledstvo ♦ | prostor ♦10 |

sodba ♦4 | svet¹ 4♦8 | ves 2 | zbor ♦7

vesóljnost -i ž ► svet¹ 4♦8

vesóljski -a -o prid. |ki je v zvezi s vesoljem| *vesoljske raziskave*

□ **kozmični** □ knj.izroč. **vesoljstveni** *vesoljstveni pojavi*

GLEJ ŠE energija ♦8 | ladja ♦2 | letalo ♦18 | obleka ♦ | polet ♦ |

prah ♦3 | prostor ♦9 | prostor ♦10 | raketoplan

vesóljstveni -a -o prid. ► vesoljski

vesóljstvo -a s ► svet¹ 1 | vesolje

vést¹ -i ž ► gotovo³ 1 | svoboda 3♦4 | tankovesten ♦ | zakriviti | zaslišati²

vést² -i ž ► novica

vésten -tna -o prid. |ki dela, izpolnjuje svoje obveznosti po

načelih vesti| *vesten delavec* □ star. **akuraten** □ ekspr. **prevesten**

□ ekspr. **zvest** *zvest pomočnik*

véstern -a m ► film ♦8

vèsti vèdem nedov. ► peljati

vestibúl -a m ► preddverje 2

vestibulárni -a -o prid. ► organ 1♦11 | živec ♦6

vestičar -ja m |novinar, ki poroča o dnevnik novicah| *delati kot*

vestičar pri znanem časopisu □ knj.izroč. **dnevničar**

véstija -e ž ► jopa | telovnik 1

vèsti se vèdem se nedov. |izražati, kazati svoje razpoloženje,

svoj odnos do ljudi, okolja| *spoštljivo se vesti* □ **obnašati se**

□ zastar. **ponašati se** □ zastar. **vladati se** *Ne zna se vladati* □ zastar. **za-**

držati se *Zna se zadržati*

PODPOMENKE 1. 'nenaravno, izumetničeno se vesti' afnati se, spakovati se **2.** 'oblastno, prevzetno se vesti' košatiti se, mogotiti se, repenčiti se, ščeperiti se, šopiriti se **3.** 'neodkrito, potuhnjeno se vesti' tiholaziti, huliti se

GLEJ ŠE obnašati se | živeti 4

véstni -a -o prid. ▶ svoboda 3•4

véstnik -a m ▶ bilten | glasilo | znanilec

vešála -ál s mn. ▶ vislice

vešálo -a s ▶ obešalo

vešč -a -e povdk. česa | izraža, da kdo zna dobro praktično opraviti, opravljati kako dejavnost | *biti vešč računanja*

□ zastar. **učen**² □ star. **vešč čemu biti vešč kmetovanju**

GLEJ ŠE spreten | znati

veščá -e ž | nočni metulj, ki rad leta okoli ognja, luči | *Vešče letajo okoli luči* □ nar. **somračnica** □ ekspr. **veščica**¹

GLEJ ŠE čarovnica | hudoben povdk. 4 | hudobnica | padarica | prostitutka

veščák -a m ▶ mojster 1 | poznavalec 1

veščec -a m ▶ čarovnik 1 | padar | somračnik

veščica¹ -e ž ▶ vešča

veščica² -e ž ▶ čarovnica

veščina -e ž ▶ spretnost 2

veščost -i ž ▶ spretnost 1

vešda člen. ▶ seveda 2

véter -tra m | zaradi razlik v zračnem pritisku, temperaturi gibajoči se, premikajoči se zrak | *Veter močno piha* □ zastar. **brisavica** □ ekspr. **vetrc** □ ekspr. **vetrček** □ ekspr. **vetrič** □ ekspr. **vetriček** □ piš | kratkotrajen, navadno oster, močen veter | □ star. **hlid** | rahel, komaj zaznaven veter | □ ekspr. **sapa** □ knj.izroč. **sušnik** | suh veter | □ pesn. **zefir** | lahen, navadno topel veter |

♦ **1.** morski veter □ nar. morjak □ nar. mornik **2.** nasprotni veter □ protiveter **3.** spodnji veter □ nar. spodnjak □ nar. zdolec **4.** puščavski veter □ knj.izroč. pustinski veter

PODPOMENKE 1. burja ↗, zgornjik ↗, jug ↗, jugovzhodnik ↗, jugozahodnik ↗, jutranjik ↗, košava, mokrc, nočnik ↗, sever ↗, severovzhodnik, severozahodnik, sončnik, večernik ↗, vihar ↗, vzhodnik ↗, zahodnik ↗, zgornjik ↗ **2.** fen¹, harmatan, monsun, pasat, samum **3.** jugo, levant, maestral ↗, široko, tramontana **4.** kopni veter, morski veter ↗

GLEJ ŠE bog¹ pp | jug 2 | jugovzhodnik | jugozahodnik | mlin 1•4 | od povsod | sever 2 | sunek •2 | večernik 2 | vetrovno | vzhodnik | zahodnik | zgornjik

veterán -a m | star, odsluženi vojak | *društvo veteranov* □ star. **veteranec**

veteránc -nca m ▶ veteran

veterína -e ž | veda o boleznih, zdravstvenem varstvu živali in o neoporečnosti živil živalskega izvora | *študirati veterino* □ **veterinarstvo** □ **živinozdravstvo**

GLEJ ŠE fakulteta •8

veterinár -ja m | strokovnjak za veterino | *peljati psa k veterinarju* □ **živinozdravnik** □ star. **živinski zdravnik**

veterinárka -e ž | strokovnjakinja za veterino | *opravljati poklic veterinarke* □ **živinozdravnica**

veterinárski -a -o prid. ▶ fakulteta •8 | študij pp 1

veterinarstvo -a s ▶ veterina

véti vjem nedov. ▶ pihati 1 | prihajati 3 | širiti se 1 | vejati

vétje -a s ▶ pihanje

véto -a m

• pravn. **odložilni veto** □ pravn. **suspensivni veto**

vétrc -a m

• gastr. **španski vetrč** □ gastr. beljakov poljubček □ gastr. penica¹

GLEJ ŠE veter

vétrček -čka m ▶ veter

vetrén -a -o prid. ▶ vetroven

vetrênje -a s ▶ zračenje

vétříč -a m ▶ veter

vétříček -čka m ▶ veter

vétrih -a m ▶ vitrih

vetrílник -a m ▶ ventilator | zračnik

vetrilo -a s ▶ ventilator | zračnik

vetriti -ím nedov. ▶ zračiti

vétrni -a -o prid. ▶ mlin 1•4 | steklo 2•8 | sunek •2 | vetrovka | vreme •3

vétrnica -e ž

• **1.** zool. **morska vetrnica** □ zool. **aktinija** **2.** bot. **podlesna vetrnica**

□ poljud. **marijine srajčke** **3.** zool. **voščena vetrnica** □ zool. **lasulja**

□ zool. **voščena vlasulja**

GLEJ ŠE jama 2 | nestanoviten povdk. | nestanovitnež |

neznačajejen povdk. | žaluzija

vétrnice -ic ž mn. ▶ naoknice | norice

vétrnik -a m ▶ sapnica 2 | vejalnik | vetrolov | vetrovka | zračnik

vetrnjáča -e ž ▶ mlin 1•4 | vejalnik

vetrnják -a m ▶ nestanoviten povdk. | nestanovitnež | neznačajejen povdk.

vetrnjáški -a -o prid. ▶ nestanoviten | neznačajejen

vetrnjáštvo -a s ▶ nestanovitnost | neznačajnost

vetrobrán -a m ▶ steklo 2•8

vetrobránski -a -o prid. ▶ steklo 2•8

vetrogónčič -a m ▶ lahkomiselnež | nestanoviten povdk. | nestanovitnež | neznačajejen povdk.

vetrolòm -óma m ▶ polom 2 pp

vetrolòv -óva m | manjši prostor pri vhodu, ki zmanjšuje vdor hladnega zraka v notranje prostore poslopja | *vstopiti v vetrolov* □ knj.izroč. **vetrnik**

vetromér -a m meteor. | priprava za merjenje hitrosti in smeri vetra | *meriti sunke vetra z vetromerom* □ meteor. **anemometer**

□ meteor. **anemograf** | za merjenje in hkratno zapisovanje hitrosti in smeri vetra |

vetróven -vna -o prid. | ki je poln vetra | *sončen in vetroven dan*

□ knj.izroč. **vetren** □ knj.izroč. **vetrovit**

vetróvi -óv m mn. ▶ napenjati 3 | napet •

vetrovít -a -o prid. ▶ vetroven

vetrovíti -a -o prid. ▶ vreme •3

vétrovka -e ž | jopič iz goste tkanine, ki dobro ščiti pred vetrom | *obleči vetrovko* □ **vetrni jopič** □ knj.izroč. **vetrnik**

vetróvni -a -o prid. ▶ sunek •2 | vetrovnik | vreča •2 | vreme •3

vetróvnica -e ž pomor. | okrogla plošča pri kompasu z označenimi stopinjami in glavnimi stranmi neba | *odčitati kot na vetrovnici* □ pomor. **roža**

vetróvnik -a m teh. | veliki cevi podobna naprava, v kateri se ustvarjajo zračni tokovi za določanje aerodinamičnih lastnosti letal, avtomobilov | *opraviti teste v vetrovniku* □ teh. **aerodinamični tunel** □ aer. **vetrovni kanal**

vetróvno povdk. | izraža vremenske razmere, pri katerih piha veter | *Jutri bo vetrovno* □ ekspr. **veter** □ **viharno** | zelo vetrovno |

véverica -e ž | gozdni glodavec temnorjave barve s košatim repom, ki živi na drevju | *Véverica skače z veje na vejo*

□ ljubk. **veverička** □ knj.izroč. **veverka**

GLEJ ŠE poletuša | ženska pp 1

véverička -e ž ▶ veverica

véverka -e ž ▶ veverica

véz¹ -a m ▶ privez | vez² 2

véz² -í ž

1. agr. |privezovanje trte k opori| *rez in vez vinske trte* □ nar. *vezatev*

2. |priprava za vezanje| *razrahljati vezi* □ star. *vez¹* □ zastar. *zaveza*

3. |kar se uporablja za vezanje| *srobot in druge vezi*

□ knj.izroč. *vezivo*

4. navadno s prilastkom |kar koga veže, druží z drugim človekom, z drugimi ljudmi| *Prertrgali so vezi, ki so jih povezovali; sorodstvene vezi* □ *povezava* □ *stik* □ *zveza*

5. anat. |vezivno tkivo, ki utrjuje sklep| *poškodba vezi*

□ anat. *ligament*

6. jezikosl. |pomensko nepopolni glagol, navadno biti, kot del povedka| *poiskati vezi v povedi* □ jezikosl. *kopula*

• kem. *ionska vez* □ kem. *heteropolarna vez*

GLEJ ŠE ZVEZA 2, 5

véza -e ž ▶ povezava 1 | zveza 1

vezáč -a m ▶ vezalec

vezáj -a m

1. |grafično znamenje za deljenje ali vezanje besed| *pisava vezaja pri dvodelnih imenih* □ tisk. *diviz*

2. glasb. |znak v obliki loka, ki povezuje dve ali več not| *napisati vezaj* □ glasb. *ligatura*

vezálec -lca m |kdor kaj veže| *vezalec snopov* □ *vezáč*

GLEJ ŠE POVEZOVALEC

vezálka -e ž |ozek, trden, navadno tkan trak za zavezovanje

čevljev| *vdeti vezalko* □ nek. pog. *šnirnica*

GLEJ ŠE ČEVLJ •1

vezální -a -o prid. ▶ priredje •4 | veznik •5

vezán -a -o povdk. ▶ poročen

vezáni -a -o prid. ▶ knjiga pp 2 | knjiga •5 | kozolec 1•1 |

pesništvo | plošča •10 | vloga² 2•2

vezánje -a s ▶ vezava 1, 2

vezánka -e ž ▶ čevlj •1 | štrucarica

vezár -ja m ▶ knjigovez

vezátev -tve ž ▶ vez² 1

vezáti in *vezáti* véžem nedov.

1. *kaj* |z namestitvijo vrvi, traku, verige okrog česa delati, da to je, ostane skupaj; z namestitvijo vrvi, traku kaj delati, izdelovati| *vezati smuči z jermenom; vezati snope; vezati šopke* □ *zvezovati*

2. fin. |s pogodbo določati rok, pred katerim vlagatelj ne more razpolagati z vloženim denarjem| *vezati hranilno vlogo*

□ fin. *oročáti* □ fin. *oročiti*

GLEJ ŠE BOTROVATI | govoriti 1 pp 20 | legirati | navezovati 3 |

pogovarjati se 1 | povezovati 2, 3 | privezovati | vinkulirati | zavezovati 1, 2 | zvezati 3

vezáti se in *vezáti se* véžem se dov. ▶ navezan • | poročiti se

vezáva -e ž

1. |postopek, pri katerem se z namestitvijo vrvi, traku, verige okrog česa naredi, da kaj ostane skupaj| *vezava žita v snope*

□ *povezovanje* □ *vezanje*

2. |postopek šivanja, lepljenja (natisnjenih) pol in spajanja s platnicami in hrbtom pri izdelavi knjige| *predvideti stroške tiska in vezave* □ *vezanje*

3. jezikosl. |odločanje jedra besedne zveze o sklonu odvisnega dela| *tožilniška vezava* □ jezikosl. *rekcija*

• 1. tekst. *atlasna vezava* □ tekst., žarg. *atlas²* □ tekst. *atlasova vezava*

2. tekst. *keprova vezava* □ tekst. *circas* □ tekst. *keper* □ tekst. *keprasta*

vezava 3. tekst. *platnena vezava* □ tekst., žarg. *platno* 4. tekst. *taftna vezava*

□ tekst. *taft* □ tekst. *taftvezava* 5. elektr. *trikotna vezava* □ elektr., žarg. *trikot*

6. elektr. *zaporedna vezava* □ elektr. *serijska vezava* 7. elektr. *zvezdna vezava*

□ elektr., žarg. *zvezda*

vezéni -a -o prid. |ki je narejen z uporabo šivanke in niti| *vezeni prtiček* □ *izvezeni* □ *uvezeni* □ star. *izšivani*

vezénina -e ž |okrasni izdelek, navadno na tkanini, narejen z vezanjem| *bela vezénina* □ obrt. *vezenje*

vezénje -a s |okraševanje tkanine z uporabo šivanke in niti|

Ukvarjala se je z vezenjem □ knj.izroč. *vezivo*

GLEJ ŠE VEZENINA

vezílní -a -o prid. ▶ darilo • | okvir 1•3 | vezivo 1

vezílo -a s ▶ darilo | darilo •

vezílski -a -o prid. ▶ okvir 1•3 | vezilstvo

vezílstvo -a s |obrt za izdelovanje vezenin| *opuščanje vezilstva* □ *vezílska obrt*

vezírski -a -o prid. ▶ naslov •14

vezírstvo -a s ▶ naslov •14

vezíšče -a s ▶ točka 1•9

vezívka -e ž ▶ štrucarica

vezívni -a -o prid. ▶ tekočina •2 | vezivo 1, 2 | vezni

vezívó -a s

1. |snov, sredstvo za vezanje| *Kamni so zloženi v zid brez veziva*

□ *vezívni material* □ *vezívna snov* □ *vezívno sredstvo* □ knj.izroč. *vezílní material*

2. biol. |tkivo z veliko vlaknate medceličnine, ki ima mehanske, obrambne in presnovne funkcije| *poškodovati vezivo*

□ biol. *dezmalno tkivo* □ biol. *vezívno tkivo* □ biol. *vezno tkivo*

GLEJ ŠE VEZ² 3 | vezenje

vézje -a s elektr. |skupek elektromehanskih ali elektronskih elementov s pripadajočimi povezavami| *shematični prikaz vezja*

□ elektr. *elektronsko vezje* □ elektr. *tokokrog* □ elektr. *tokovni krog*

♦ 1. elektr. *električno vezje* □ elektr., žarg. *elektrovezje* 2. rač. *integrirano vezje* □ rač. *čip*

vezljívost -i ž jezikosl. |lastnost besede, da ima v stavku ali besedni zvezi lahko skladensko dopolnilo| *vezljívost glagolov*

□ jezikosl. *valenca* □ jezikosl. *valentnost*

vezljívostni -a -o prid. jezikosl. |ki je v zvezi z vezljívostjo| *vezljívostne možnosti besede* □ jezikosl. *valenčni* □ jezikosl. *valentní*

vézni -a -o prid. |ki kaj veže, povezuje| *vezni deli cevi*

□ knj.izroč. *vezívni* □ knj.izroč. *zvezni*

GLEJ ŠE IGRALEC 2•1 | konjunktiv | naklon 2•4 | samoglasnik •2 |

tekočina •2 | točka 1•9 | vezivo 2

véznica -e ž

• anat. *očesna veznica* □ anat. *konjunktiva* □ anat., žarg. *očesna sluznica*

□ anat. *veznica*

GLEJ ŠE GREDELJ | vnetje •8

véznik -a m jezikosl. |nepregibna beseda, ki veže besede, stavčne člene in stavke| *napačna raba veznikov* □ jezikosl. *konjunkcija*

♦ 1. jezikosl. *podredni veznik* □ jezikosl. *hipotaktična konjunkcija*

□ jezikosl. *hipotaktični veznik* 2. jezikosl. *posledični veznik* □ jezikosl. *kon-*

sekutivni veznik 3. jezikosl. *priredni veznik* □ jezikosl. *parataktični veznik*

4. jezikosl. *sklepalni veznik* □ jezikosl. *konkluzivni veznik* 5. jezikosl. *vezalni*

veznik □ jezikosl. *kopula* □ jezikosl. *kopulativni veznik*

vezováti -újem nedov. ▶ praznovati pp

véža -e ž |prehodni prostor v poslopju za vhodnimi vrati| *stopiti v vežo* □ zastar. *lopa* □ nar. *priklet* □ nar. *žlak* □ *vežica* |majhna veža|

GLEJ ŠE AVLA | cerkev 1

vežbalíšče -a s ▶ vadišče

vežbanje -a s ▶ urjenje | vadenje

vežbati -am nedov. ▶ vaditi 1, 2

vézbati se -am se nedov. ▶ vaditi se

véžbe véžb ž ▶ manevri

věžica -e ž

- mrliška věžica □ mrliška veža □ mrtvaška věžica

GLEJ ŠE věža

véžiti se -im se nedov. ▶ vegati se

věžni -a -o prid. ▶ vrata 1•9

vglábljati se -am se nedov. ▶ poglabljati se 2

v glávnm prisl. zv. ▶ pretežno | v celoti 1 | većinoma

v globálu prisl. zv. ▶ strošek •5

v globíno prisl. zv. ▶ globoko

v globíti -ím dov. ▶ zakopati 1

v globíti se -ím se dov. ▶ poglobiti se

vgněsti vgnětem dov. v kaj |z gnetenjem spraviti v kaj| vgnesti

rozine v testo □ zagnesti

v góste prisl. zv. ▶ povabiti •

v gósti prisl. zv. ▶ povabiti •

vgradítev -tve ž ▶ vgradnja

vgradíti -ím dov. ▶ vključiti 2

vgradnja -e ž |namestitve česa v kaj kot sestavni del| vgradnja

motorja in opreme □ vgraditev

vgravírati -am dov. kaj v kaj |vrezati črke, okraske v trdo snov,

navadno v kovino| vgravírati ime v prstan □ gravírati □ knj.izroč. vdolbsti

v grúčah nač. prisl. zv. |izraža, da se osebkli premikajo, razmeščajo

tako, da so prostorsko povezani kot skupine| Ljudje so v grúčah

prihajali □ v skupinah □ zastar. gručema

v hécu prisl. zv. ▶ za šalo

v hípu prisl. zv. ▶ hitro 2 | takoj 1

v hítrici prisl. zv. ▶ v naglici

v hlád prisl. zv. ▶ na hladno

vhòd vhóda m

1. |kraj, prostor, kjer se da v kaj priti| Vsi vhodi v stavbo so zava-

rovani □ vstop □ knj.izroč. dohod □ star. vходиšče

PODPOMENKE glavni vhod, stranski vhod

2. rač. |del računalniškega sistema, ki prenaša podatke v

procesno enoto| vhod računalnika □ rač. input

GLEJ ŠE prihod

vhodíšče -a s ▶ vhod 1

vhódni -a -o prid. ▶ vrata 1 pp 1 | vrata 1•10 | vrtiljak •

ví vás zaim. ▶ človek 3

vía predl. ▶ skozi²

via facti [víja fákti] prisl. zv. ▶ zares¹

víba -e ž ▶ spirala

víbast -a -o prid. ▶ spiralist

vibrácija -e ž ▶ tresljaj 2

vibracíjski -a -o prid. ▶ valjar •

vibrírati -am nedov. ▶ tresti se 1, 2

víbrováljar -ja m ▶ valjar •

víc -a m ▶ dovtip | šala

vícati -am nedov. ▶ mučiti 2

vícati se -am se nedov. ▶ mučiti se 2 | trpeti

více víc ž mn. ▶ trpljenje 2

víceguvernér -ja m ▶ namestnik •2

vícekónzul -a m ▶ namestnik •3

vícešampión -a m ▶ podprvak

víd -a m |čut za zaznavanje svetlobnih dražljajev| Víd mu peša

□ ekspr. oko Oči so mu oslabele □ star. pogled To zdravilo slepemu ne

bo vrnilo pogleda □ zastar. videž

• jezikosl. glagolski víd □ jezikosl. glagolski aspekt

GLEJ ŠE oslepiti | slepiti 1 | spregledati 4 | videz 1

Víd -a m ▶ ples 1•3

vídem -dma m ▶ posestvo •1

víden¹ -dna -o prid. ▶ zaznaven

víden² -dna -o povdk. ▶ videti se

vídenje -a s

1. ver. |notranje doživetje, izkustvo česa nadnaravnega brez

posredovanja čutnih organov| imeti vídenje □ ver. vízija

2. |notranje doživetje česa, kar v stvarnosti (še) ni nastopilo|

pisateljevo osebno vídenje sveta □ vízija □ knj.izroč. vízura

vídeo -a m ▶ videoposnetek | videorekorder | videospot

videofón -a m ▶ videotelefon

videográm -a m ▶ videoposnetek

videógrá -e ž ▶ igra •4

videógrica -e ž ▶ igra •4

videoposnétek -tka m |z videokamero narejeni posnetek

zaporedja slik, podob s spremljajočim zvokom, namenjen

nadaljnemu predvajanju ali obdelavi| ogledati si videoposnetek

□ videogram □ prakt. sp. video

videorekórder -ja m |priprava za snemanje in predvajanje te-

levizijske slike in zvoka s pomočjo magnetnega traku| vključiti

videorekorder □ prakt. sp. video

videospót -a m |glasba, ki se predvaja z videoposnetkom|

posneti videospot □ prakt. sp. video

videotelefón -a m ptt |telefon, pri katerem se uporabnika tudi

vidita| pogovarjati se po videotelefonu □ ptt videofon

vídeti -ím nedov. in dov.

1. |biti sposoben zaznavati z vidom| Mladiči že vidijo

□ pog. gledati

2. s prislovnim določilom, v obliki s se |izraža navzočnost v prostoru

in času| Na obzorju se vidijo zasnežene gore □3. os. biti vídeti Na

jasnem nebu je videti le nekaj meglic □ knj.izroč. biti vidno Med oblaki

je že vidno nekaj jasnine □ knj.izroč. odsvitati se □ knj.izroč. zarisavati se

□ knj.izroč. zarisovati se

GLEJ ŠE biti² | kazati 2 | spoznati | srečati 1 | ugajati 1 | ugotoviti

vídeti se -im se nedov. |izraža položaj osebkla glede na možnost

njegove zaznave z vidom| Z našega okna se Triglav vídi, sosednji

vrhovi pa ne □ biti víden □ ekspr. biti kot na dlani □ knj.izroč. biti na

dogledu □ knj.izroč. biti v dogledu □ knj.izroč. biti v vídnem polju

□ knj.izroč. narekovati se Na vzhodu se je narekoval mesec

GLEJ ŠE sestati se | zaznaven •

vidévati se -am se nedov. ▶ sestajati se

vídez -a m

1. s prilastkom |z vidom zaznavne lastnosti, značilnosti česa| Mesto

dobiva slovesen videz □ zunanji videz □ zunanja podoba □ podoba

spremeniti podobo pokrajine □ slika □ ekspr. fiziognomija Fiziogno-

mija mesta se spreminja □ pog. imidž □ pog. izgled □ knj.izroč. lice Lice

pokrajine se je popolnoma spremenilo □ knj.izroč. naličje □ knj.izroč. obla-

čilo ohraniti mesto v zgodovinskem oblačilu □ ekspr. obleka Časopis

je dobil novo obleko □ knj.izroč. obličje □ ekspr. obraz □ zastar. víd ohr-

niti lep víd □ zastar. videž Po neurju je bil videž gozdov strašen

□ knj.izroč. zunanja pojavnost opisati zunanjo pojavnost predmeta

2. |kar se kaže na zunaj| Videz je eno, resnica pa drugo □ zunanja

podoba □ neknj. pog. imidž

GLEJ ŠE zunanjest

vídezni -a -o prid. ▶ navidezni 2 | vidni¹

videž -a m ▶ mesto¹ •8 | vid | videz 1

vídik -a m s prilastkom |kar je določeno z dejstvi, odnosi, kot jih

vključuje vsebina prilastka| analizirati družbene vídike romana

□ aspekt □ publ. dimenzija □ publ. razsežnost

GLEJ ŠE glede na | stran¹ 4

vidimirati -am dov. in nedov. ▶ overoviti | overovljati

vidiš -ite medm. ▶ gledati 6, 7, 8

vidljivi -a -o prid. ▶ vidni¹

vidljivost -i ž | možnost videti kaj, zlasti glede na lastnosti ozračja | *Zaradi megle je vidljivost zmanjšana* □ **vidnost**
GLEJ ŠE vidnost

vidni¹ -a -o prid. | ki se vidi, opazi | *vidne značilnosti krajine*
□ zastar. **videzni** □ knj.izroč. **vidljivi**

vidni² -a -o prid. | ki je v zvezi s sposobnostjo zaznavanja vidnih dražljajev | *vidni vtis* □ **vizualni**
GLEJ ŠE mesto¹ •8 | območje •2 | očitni | polje •2 | pomembni | prevara •2 | privid 2 | talamus | tip •5 | videti se | zaznava pp | zaznava •2 | zunanji 4

vidno¹ prisl. ▶ opazno

vidno² povdk. ▶ videti 2

vidnost -i ž | lastnost, značilnost vidnega | *vidnost prometnih znakov* □ knj.izroč. **vidljivost**
GLEJ ŠE vidljivost

vidov -a -o prid. ▶ ples 1 •3

vidovica -e ž ▶ ples 1 •3

vidovit -a -o prid. ▶ jasnoviden 1

vidovitost -i ž ▶ jasnovidnost 1

vidra -e ž ▶ norka

vidrar -ja m ▶ lovec 1 pp

vidrin -a -o prid. ▶ krzno •18 | kučma •3

vidrovina -e ž ▶ krzno •18

vidrovka -e ž ▶ kučma •3

vietnámski -a -o prid. ▶ jezik 3 •62

vietnámščina -e ž ▶ jezik 3 •62

vigenj -gnja m ▶ ognjišče •

vigenjc -a m ▶ kovačnica •

vigilija -e ž | dan, večer pred večjim krščanskim praznikom | *posebno obredje za vigilijo* □ star. **bedenji dan** □ star. **bilja** □ nar. **vilja**
♦ 1. božična vigilija □ nar. badnjak □ star. božična bilja □ božični večer
2. velikonočna vigilija □ velika sobota □ star. velikonočno bedenje
GLEJ ŠE dan¹ •2 | sobota •

vigonj -a m tekst. | rahlo vita groba bombažna ali volnena preja | *izdelovati vigonj* □ tekst. **vigonjka** □ tekst. **vigonjpreja**

vigónjka -e ž ▶ vigonj

vigónjprêja -e ž ▶ vigonj

vigred -i ž ▶ pomlad

vigredi prisl. ▶ spomladi

vigredni -a -o prid. ▶ pomladni

vígvam -a m ▶ šotor pp

vihár -ja m

1. | močen veter, navadno ob neurju | *Vihar se je polegel*

□ ekspr. **viharček** □ zastar. **viher** □ ekspr. **vihra** □ ekspr. **vihrica** □ nar. **vijača**

□ zastar. **vijavica**

PODPOMENKE 1. peščeni vihar, snežni vihar 2. ciklon, hurikan, orkan, tajfun

2. s prilastkom, ekspr. | silovito, uničujoče dogajanje | *Človeštvo je preživelo že dosti viharjev; vihar vojne* □ ekspr. **katastrofa** □ ekspr. **vihra**

GLEJ ŠE hrup 2 | metež | nemir 1 | orkan | prepri | veliko¹ | veliko²

vihárček -čka m ▶ vihar 1

viháren -rna-o prid. | ki je poln močnega vetra | *viharen dan*
□ knj.izroč. **vihrovit**

GLEJ ŠE močen 9, 10 | razburkan | razburljiv 1, 2 | živahen 4

viháriti -im nedov. ▶ divjati | hoditi 1 pp 6 | pihati 1 | prebijati se | vihrati | vznemirjati 2

vihárni -a -o prid. ▶ vreme •4

vihárnica -e ž ▶ viharnik

vihárnik -a m nav. mn., zool. | srednje velike morske ptice, ki se zbirajo ob gnezdenju in iskanju hrane | *gnezdenje viharnikov*
□ zool. **viharnica**

vihárno prisl. ▶ navdušeno | vetrovno

vihárnost -i ž ▶ razburljivost

vihati -am nedov. *kaj* | delati, da se del ob robu, koncu lokasto ali pod kotom usmeri iz prvotnega položaja navzgor, navzdol; dajati, polagati del ob robu na del pred njim | *vihati liste; vihati rokave* □ **zavihovati** □ **vihljati** | rahlo vihati |

♦ **vihati si brke** □ ekspr. sukati si brke □ star. zafrkavati si brke □ star. zafrkovati si brke

viher -hra m vet. | sprednji, izbočeni del hrbta pri nekaterih živalih | *Jezdec se je naslonil konju na viher* □ vet. **greben**

GLEJ ŠE vihar 1 | vrtinec 2

vihljáti -ám nedov. ▶ vihati

vihra -e ž ▶ hrup 2 | nemir 1 | vihar 1, 2 | vihravec

vihráč -a m ▶ vihrav povdk. | vihravec

vihrajóč -a -e prid. ▶ plapolajoč

vihránje -a s ▶ plapolanje

vihrast -a -o prid. ▶ vihrav

vihráti -ám nedov. *kaj* | delati, povzročati, da se kaj visečega z veliko silo neurejeno, vijugajoče giblje | *Veter vihra zastave*
□ ekspr. **vihariti**

GLEJ ŠE divjati | hiteti 1 | hoditi 1 pp 6 | iti 2 pp 2 | mahati 1 | plapolati 1

vihráv -áva -o prid. | ki nepremišljeno, hitro reagira, se odloča | *vihrav fant* □ ekspr. **furijast** □ knj.izroč. **hudouren** □ knj.izroč. **vihrast**
□ knj.izroč. **vihrn**

POVEDKOVNIK burež, burja, burovž, furija, vihrač, vihravec

GLEJ ŠE nepremišljen | plapolajoč | razburljiv 2

vihrávec -vca m ekspr. | človek, ki nepremišljeno, hitro reagira, se odloča | *pomiriti vihravca* □ nar. **burež** □ ekspr. **burja** □ nar. **burovž**
□ ekspr. **furija** □ ekspr. **vihra** □ ekspr. **vihrač**

GLEJ ŠE vihrav povdk.

vihrávi -a -o prid. ▶ vreme •2

vihrávo nač. prisl. | izraža, da kdo nepremišljeno, hitro reagira, se odloča | *vihravo se vesti* □ ekspr. **furijasto**

vihrávost -i ž ▶ nepremišljenost

vihrica -e ž ▶ naglica | vihar 1

vihrn -a -o prid. ▶ razburkan | vihrav

vihrovít -a -o prid. ▶ viharen

vihrovítí -a -o prid. ▶ vreme •4

vihtéti -ím nedov. *kaj* | držeti v roki premikati kaj v velikih lokih | *Jahajoč je vihtel bič* □ star. **vihtiti**

GLEJ ŠE kositi² | pisateljvati

vihtíti -ím nedov. ▶ vihteti

vijáča -e ž ▶ naglica | vihar 1

vijáček -čka m ▶ vijak 1

vijáčiti -im nedov. ▶ ribariti pp

vijáčiti se -im se nedov. ▶ zvijati se 1

vijáčni -a -o prid. ▶ kolo³ •3

vijáčnik -a m ▶ izvijač

viják -a m

1. | valjast predmet z navoji za pritrjevanje, povezovanje | *pritrđiti z vijakom* □ nekuj. pog. **šravf** □ ekspr. **vijaček**

♦ 1. pritrđilni vijak □ fiksirni vijak 2. zgod. palčni vijaki □ zgod. palčniki 2. glasb. | lesen klin, zatič na glavi godal in nekaterih brenkal za napenjanje strun | *Privil je vijake in zaigral* □ glasb. **škrnek**

3. strojn. |naprava z najmanj dvema listoma, ki spreminjata silo vrtenja v vlečno, potisno silo| *Vijak pod ladjo se je zavrte*

□ strojn. **propeler**

♦ **1.** ladijski vijak □ ladijski propeler **2.** letalski vijak □ knj.izroč. letalska vrtulja □ letalski propeler

GLEJ ŠE polž •

vijákar -ja m ▶ helikopter

vijavica -e ž ▶ vihar 1

vijec -jca m ▶ izvijač

vijeglávka -e ž zool. |ptica sivorjave barve s črnimi progami, ki preplašena vije z glavo| *detli in vijeglavke* □ nar. **vrtočlavka**

vijolárij -a m ▶ šebenik

vijólíca -e ž |divje rastoča ali vrtna rastlina s somernimi vijoličastimi, belimi, modrimi cveti| *podariti šopek vijolic*

□ knj.izroč. **ljubica** □ zastar. **viola**

♦ bot. divja violica □ bot. divja mačeha

GLEJ ŠE sanpavlja

vijóličast -a -o prid. |ki je moder z rahlim rdečim odtenkom| *rastlina z vijoličastimi cveti* □ **vijoličen** □ knj.izroč. **violeten**

vijóličasti -a -o prid. ▶ barva 1 •35

vijóličastomóder -dra -o prid. ▶ moder¹ pp 1

vijóličastomódri -a -o prid. ▶ barva 1 •36

vijóličastorděč -ěča -e prid. ▶ rdeč 1 pp 3

vijóličastorděči -a -o prid. ▶ barva 1 •37

vijóličén -čna -o prid. ▶ vijoličast

vijólični -a -o prid. ▶ barva 1 •35

vijúga -e ž |neenakomerna kriva črta| *ornament z vijugami*

□ **zavoj** □ zastar. **zavijača** *narisati zavijačo* □ knj.izroč. **zavojek**

□ knj.izroč. **zavojka**

• anat. možganska vijuga □ anat. možganski zavoj

GLEJ ŠE tilda | zavoj 1

vijúgast -a-o prid. |ki poteka v zaporednih zavojih| *vijugasta cesta* □ **vijugav** □ zastar. **zavojit**

vijúgati -am nedov. |zapovrstjo menjavajoč smer hoditi, voziti| *Spretno je vijugal mimo jam* □ ekspr. **slalomirati** □ ekspr. **voziti slalom**

vijúgati se -am se nedov. ▶ viti se

vijúgav -a -o prid. ▶ vijugast

vijúgavica -e ž ▶ zavoj 1

vík -a m ▶ razburiti se | razburjati se | vpitje 1

víka -e ž ▶ vpitje 1, 2

víkanje¹ -a s

• jezikosl. **polovično vikanje** □ jezikosl. pogovorno vikanje

víkanje² -a s ▶ vpitje 1

vikár -ja m ver. |uradni namestnik kakega cerkvenega predstojnika| *Škof se je ravnal po nasvetu vikarja* □ ver. **vikarij**

GLEJ ŠE duhovnik 1 pp 3

vikariát -a m ver. |enota, skupina vernikov, ki ima stalnega duhovnika in je podrejena župniji| *Kranjska gora je bila vikariat radovljiške župnije* □ ver. **duhovnja**

vikárij -a m ▶ vikar

vikati¹ -am nedov. *koga* |uporabljati v govoru s kom obliko druge osebe množine moškega spola| *Vse starejše ljudi vika*

□ pog. **praviti vi komu**

vikati² -am nedov. ▶ vpitje¹ 1, 2 | vzklikati

víkend -a m ▶ hišica •3 | konec¹ •2

víkendar -ja m ▶ vikendaš

víkendáš -a m pog. |lastnik počitniške hišice| *prodajati parcele vikendašem* □ pog. **víkendar**

víkendhišica -e ž ▶ hišica •3

víkiniti -em dov. ▶ vzklikniti | zavpiti 1, 3

víkónt -a m ▶ baron

viktórija -e ž ▶ zmaga

víla -e ž mitol. |lepi, mladi ženski podobno bitje, ki živi v gozdu ali v vodi| *Vile so plesale v mesečini* □ **vilinka** □ nar. **bela žena** □ **nimfa**

|v grški mitologiji|

♦ **1.** mitol. **gorska vila** □ knj.izroč. pogorkinja □ knj.izroč. vila pogorkinja

2. mitol. **vodna vila** □ knj.izroč. povodkinja □ mitol. rusalka □ mitol. undina

□ knj.izroč. vila povodkinja

víle víl ž mn.

• **1.** **gnojne vile** □ nar. kidovne vile **2.** **senene vile** □ nar. razsohe

□ nar. roglje

vílice -ic ž mn. |priprava iz rogljev in ročaja za nabadanje kosov hrane| *nabosti meso na vilice* □ **viličke** |majhne vilice|

víličar -ja m |vozilo, navadno motorno, z dvema podaljškoma za dviganje in prenašanje bremen| *prevažati tovor z viličarji in traktorji* □ teh. **vilični nakladalnik**

GLEJ ŠE voznik •4

víličaríst -a m ▶ voznik •4

víličenje -a s ▶ bifurkacija | cepljenje²

víličiti se -im se nedov. ▶ cepiti se 1

víličke -ičk ž mn. ▶ vilice

vílični -a -o prid. ▶ viličar

vilínka -e ž ▶ vila

vilínski -a -o prid. ▶ čudovit 1

vílja -e ž ▶ bilja | dan¹ •2 | vigilija

vilovina -e ž ▶ modrika

vímček -čka m bot. |gozdna rastlina z rdeče-rumenimi cveti v grozdih| *cvetenje vimčka v maju* □ bot. **lipica**

víme -na s ▶ dojka | goba pp 3

vimenják -a m

• bot. **dvolistni vimenjak** □ bot. cepetec

vinár¹ -ja m |nekdaj avstrijski novc za pol krajcarja| *Na mizo je vrgel dva vinarja* □ **heler** □ **polovičar**

GLEJ ŠE belič | novčič | srebrnik pp

vinár² -ja m ▶ vinogradnik 1

vinárstvo -a s ▶ vinogradništvo

vinčar -ja m ▶ vinogradnik 1

vince -a s ▶ vino

vincentínka -e ž ▶ sestra •2

vinčece -a s ▶ vino

vinček -čka m ▶ vino

viničar -ja m ▶ vinogradnik 1

viníka -e ž ▶ trs 2 | trta

viníl -a m ▶ folija •2

vinílka -e ž ▶ plošča •1

vinílni -a -o prid. ▶ folija •2 | plošča •1

vinjak -a m ▶ klestilnik | nož •4 | pijača pp 4

vinjen -a -o povdk. |izraža, da ima kdo zaradi zaužite alkoholne pijače zmanjšano sposobnost normalnega, razsodnega mišljenja, ravnanja| *Povzročitelj nesreče je bil vinjen* □ **pod**

vplivom alkohola □ **v vinjenem stanju** □ nar. **matevžast** □ pog. **nakajen**

□ ekspr. **okajen** □ ekspr. **okrogel**² □ zastar. **pripit** □ ekspr. **v rožičah**

♦ **1.** **biti vinjen** □ pog. imeti ga pod kapo □ pog. imeti ga pod klobukom

□ pog. imeti ga pod streho **2.** **postati vinjen** □ ekspr. **dobiti ga precej v**

glavo

vinjeni -a -o prid. |ki se mu zaradi zaužite alkoholne pijače

zmanjša sposobnost normalnega, razsodnega mišljenja,

ravnanja| *Nesrečo je povzročil vinjeni voznik* □ knj.izroč. **alkoholizirani**

□ evfem. **netrezni**

GLEJ ŠE vinjen

vinjenost -i ž | stanje človeka, ki ima zaradi zaužitega alkohola zmanjšano sposobnost normalnega, razsodnega mišljenja, ravnanja | *Vinjenost se je stopnjevala v pijanost* □ knj.izroč. **alkoholiziranost** □ ekspr. **okajenost** □ ekspr. **okroglost** □ ekspr. **vinska omotica** □ knj.izroč. **vinskost**

vinjéta -e ž ▶ risba •1

vinjétni -a -o prid. ▶ risba •1

vínkalica -e ž ▶ ovinek

vinkulirati -am dov. in nedov. *kaj fin.* | omejiti, omejevati razpolaganje z vrednostnim papirjem na pogoj, naveden na njem | *vinkulirati hranilno knjižico* □ fin. **vezati**

víno -a s | alkoholna pijača iz soka grozdja po alkoholnem vrenju | *pridelovati víno; opiti se z vínom* □ šalj. **božja kapljica** □ star. **božji dar** □ ekspr. **rujno víno** □ ekspr. **trsní sok** □ ekspr. **vince** □ ekspr. **vinčece** □ ekspr. **vinček** □ pog. **vinska kaplja** □ pog. **vinska kapljica** □ ekspr. **žlahtna kapljica** □ **novina** | víno, pridelano v (tekočem) letu | **starina**² | víno, pridelano v prejšnjem letu, prejšnjih letih | □ slabš. **oplaka** | slabo víno |

- ◆ **1. belo víno** □ agr. belina □ prakt. sp. belo **2. kisló víno** □ nar. cukovcov □ nar. cukovína □ slabš. kislica □ nar. žvižgavec **3. mlado víno** □ nar. martinščak **4. peneče víno** □ penina □ sekt **5. pokvarjeno víno** □ star. bersa □ star. bersasto víno □ nar. zavrelca □ nar. zavrelka **6. portsko víno** □ prakt. sp. porto □ knj.izroč. portovec **7. rdeče víno** □ prakt. sp. rdeče □ knj.izroč. rdečina **8. špansko víno** □ prakt. sp. španec □ zastar. španjolec □ zastar. španjolsko víno **9. ustekleničeno víno** □ steklenično víno
- PODPOMENKE** **1.** polsladko víno, polsuho víno, sladko víno, suho víno **2.** arhívsko víno, kakovostno víno, namizno víno, vrhunsko víno
- ◆ **1. pelínovo víno** □ knj.izroč. pelinkovec □ pelínovec **2. ribezovo víno** □ star. grozdjčevcov □ knj.izroč. ribezljevec □ knj.izroč. ribezljevo víno

GLEJ ŠE bordojec | črnina | delanec | oksidacija • | pijan 1 | standardizirati •

vinogórski -a -o prid. ▶ gospod •1 | vinorodni

vinógrad -a m | zemljišče, na katerem je posajena vinska trta | *gnojiti vinograd* □ nar. **gora** □ nar. **gorca** □ nar. **gorice** □ star. **nograd** □ nar. **trse** □ nar. **trtje**² □ nar. **vrh**¹

- ◆ **terasasti vinograd** □ terasni vinograd

GLEJ ŠE cerkev 2

vinográdni -a -o prid. | ki je v zvezi z vinogradom | *vinogradno kolje* □ knj.izroč. **vinogradski**

GLEJ ŠE vinogradniški

vinográdnik -a m

1. |kdor se ukvarja z vinogradništvom | *biti poljedelec in vinogradnik* □ zastar. **vinar**² | *Vinarji so grozdje že obrali* □ zastar. **vinar**

□ zastar. **viníčar** □ zastar. **vinščak**

2. |lastnik vinograda | *Bil je sin vinogradnika* □ nar. **goričar**

□ zastar. **gornik**¹ □ nar. **nagornjak**

vinográdníški -a -o prid. | ki je v zvezi z vinogradniki ali vinogradništvom | *vinogradniško delo; vinogradniško področje* □ knj.izroč. **vinogradni vinogradni predel**

□ knj.izroč. **vinogradski**

GLEJ ŠE nož, pp 2 | nož •4

vinográdníštvo -a s | gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z gojenjem vinske trte in pridelovanjem grozdja | *ukvarjati se z vinogradništvom* □ zastar. **trtoreja** □ zastar. **vinarstvo** □ zastar. **vinstvo**

vinográdski -a -o prid. ▶ vinogradni | vinogradniški

vinopívec -vca m ▶ pivec

vinoródni -a -o prid. | ki ima pogoje za (dobro) uspevanje vinske trte | *vinorodni kraji* □ zastar. **vinogorski** □ knj.izroč. **vinski**

vinotéka -e ž | urejen prostor za hranjenje, prodajo ustekleničenih kakovostnih vin | *urediti vinoteko* □ **enoteka**

vinotòč -óča m

- knj.izroč. **vinotoč pod vejo** □ nar. osmica

GLEJ ŠE točaj 2

vinotòk -óka m ▶ gostilničar | oktober

vinotržec -žca m zastar. |trgovec, prekupčevalec z vinom| *veleposestnik in vinotržec* □ zastar. **vinščak**

vínski -a -o prid. ▶ etanol | kamen¹ •17 | kis •2 | klet • | pivec | pivski¹ | rutica² • | vino | vinorodni | vinjenost | žganje •3

vínskost -i ž ▶ pijanost | vinjenost

vínstvo -a s ▶ vinogradništvo

vinščak -a m ▶ oktober | vinogradnik 1 | vinotržec

vínta -e ž ▶ dvigalka 2 | ročica 2 | vitel 1

víntati -am nedov. ▶ pritiskati 3

víntgar -ja m ▶ soteska

vióla -e ž ▶ vijolica

vióla da gámba -e ~ ~ ž glasb. |nekdaj čelu podobno glasbilo, navadno s šestimi strunami| *igrati violó da gamba* □ glasb. **gamba**

violéten -tna -o prid. ▶ vijoličast

violétni -a -o prid. ▶ barva 1 •35

violína -e ž |godalni instrument s štirimi strunami in visokim tonskim obsegom| *uglasiti violino* □ nar. **citira** □ knj.izroč. **gosli**

□ ekspr. **goslice** □ star. **škant** □ slabš. **škripalo**

GLEJ ŠE igrati 2 •13 | škatla 1 •5 | zaigrati 2 •7

violíníst -a m |kdor igra violino| *igranje violinista* □ star. **goslač**

□ star. **goslar** □ slabš. **škripáč**

violínski -a -o prid. |ki je v zvezi z violino| *violínski lok*

□ knj.izroč. **goselni**

violončelist -a m glasb. |kdor igra violončelo| *nastop znanega violončelista* □ glasb. **čelist**

violončelistka -e ž glasb. |ženska, ki igra violončelo| *Violončelistka je navdušila občinstvo* □ glasb. **čelistka**

violončélo -a m glasb. |večje, violini podobno glasbilo z nižje ležečim tonskim obsegom| *igrati violončelo* □ glasb. **čelo**¹

□ nar. **velika citira**

vípávski -a -o prid. ▶ jota

vír -a m

1. |stvar, od katere, iz katere kaj prihaja, se dobiva| *odkrivati nove vire energije* □ **izvor** □ publ. **resurs** **resursi delovne sile**

□ publ. **rezervoar** □ knj.izroč. **vrelec** □ knj.izroč. **vrelo**

- ◆ **svetlobni vir** □ knj.izroč. svetlostni vir

2. |kar omogoča, pogojuje nastanek, nastajanje česa| *ugotoviti vir onesnaževanja; vir navdiha; vir sreče* □ **izvir** □ **izvor**

ugotoviti izvor bolezní □ ekspr. **prazvir** □ ekspr. **prazvor** □ ekspr. **pravir**

□ zastar. **rodišče** *ugotoviti rodišče bolezní* □ ekspr. **studenec** *Tu je studenec življenja* □ knj.izroč. **vrelec** **vrelec navdiha** □ knj.izroč. **vrelo** **vrelo**

umetnosti

GLEJ ŠE izviri 2 | studenec | tolmun | uharica •

vírček -čka m ▶ izviri 2

vírnh -a m ▶ kopitnik

virilen -lna -o prid. ▶ odločen¹ 2

virje -a s ▶ tolmun

vírman -a m ▶ nalog •3

vírmanški -a -o prid. ▶ nalog •3

vírologija -e ž |veda o virusih| *strokovnjak za vírologijo* □ **virusologija**

víroslóvje -a s |nauk o (znanstvenih) virih| *načela víroslóvja* □ **fontologija**

víróza -e ž ▶ bolezen •20

virtuální -a -o prid. ▶ resničnost 1 •1 | slika •1

virtuálnost -i ž ▶ možnost 1

virulénca -e ž ▶ virulentnost

viruléntnost -i ž med. |sposobnost povzročiti bolezen| *virulentnost bacilov* □ med. *virulencia*

vírus -a m ▶ bakteriofag

vírusni -a -o prid. ▶ bolezen pp 2 | bolezen ♦ 20

virusologija -e ž ▶ virologija

viržínka -e ž ▶ cigara pp

vís -a m ▶ položaj 1 ♦ 2

vis-à-vis¹ [vizaví] prisl. ▶ nasproti¹

vis-à-vis² [vizaví] predl. ▶ nasproti²

viscerálni -a -o prid. ▶ mišica ♦ 1

viséči -a -e prid. ▶ bršljanka | kapnik ♦ 2 | marioneta | obešanka | oder ♦ 2 | položaj 1 ♦ 2 | strop ♦ 4 | tehtnica ♦ 1

visélnice -ic ž mn. ▶ vislice

viséti -ím nedov.

1. |biti oprt, pritrjen na kaj ob zgornjem delu ali nad seboj brez opore na tleh, spodaj| *Na steni visi slika* □ *biti obešen*

□ ekspr. *bingljati* *Na obročku bingljajo ključi*

2. |segati, razprostirati se v smeri navzdol od izhodišča| *Z oken visijo rože* □ nar. *vesiti se*

3. |izraža, da ima kaj poševni položaj, poševno lego| *Steber nekoliko visi v levo* □ *biti nagnjen* □ *nagibati se* □ nar. *vesiti se*

GLEJ ŠE lebdeti | navezan ♦ | negotov² ♦ | posedati 2 | zadrževati se

viski -ja m ▶ pijača pp 4

viskónt -a m ▶ baron

viskózen -zna -o prid. ▶ židek

viskózni -a -o prid. ▶ svila 1 ♦ 2

viskóznost -i ž ▶ židkost | židkost ♦

visli -i ž mn. ▶ vislice

vislice -ic ž mn. |priprava iz pokončnega in nanj čelno počez pritrjenega trama za izvrševanje smrtne kazni z obešenjem| *postaviti vislice* □ *vešala* □ neknoj. pog. *gavge* □ zastar. *viselnice* □ zastar. *visli*

visliški -a -o prid. ▶ humor ♦

vislo -a s ▶ križ¹ 3

vis maior ~ -- [vís májor] ž ▶ ovira 2 ♦ | sila¹ ♦ 7

visočina -e ž ▶ višina 1, 2

visók -a -o prid.

1. |ki ima v navpični smeri navzgor razmeroma veliko razsežnost| *visoke gore* □ ekspr. *doneben* □ ekspr. *donebesen*

□ ekspr. *nebotičen* ■ protip. *nizek*

2. |ki je glede na mogoči razpon zelo oddaljen od spodnje, izhodiščne meje| *visoke cene, obresti* □ ekspr. *blazen* □ ekspr. *ne-*

krščanski □ ekspr. *slan* □ ekspr. *zasoljen* □ knj.izroč. *zaviden* *zavidna*

stopnja razvoja □ knj.izroč. *zavidljiv* *zavidljiva raven šolstva*

3. |v zvezi z zvokom za katerega je značilno (razmeroma) veliko število nihajev glasilk, strune| *peti z visokim glasom* □ *svetel*

□ ekspr. *cvileč* *govoriti s cvilečim glasom* □ ekspr. *pronjav*

□ ekspr. *proncljiv* □ ekspr. *tanek*

4. |ki je glede na možnosti težko uresničljiv| *visoka pričakovanja* □ knj.izroč. *visokoleteč*

GLEJ ŠE domišljav | nizek | prevzeti se | velik 2 | vzvišen

visóki -a -o prid. |ki pripada socialno uglednejšim, bogatejšim družbenim slojem| *visoka družba; biti visokega rodu* □ *odlični*² □ ekspr. *boljši*¹ □ pog. *fini* □ ekspr. *gosposki*

□ knj.izroč. *imenitni* □ pog. *nobel*

GLEJ ŠE barje ♦ | barok ♦ | čevelj pp | čevelj ♦ 8 | drago |

duhovščina ♦ | fižol ♦ 5 | gradnja pp 3 | komisar ♦ 1 | letenje ♦ 1 | lov¹ ♦ 9 | plavž | področje ♦ 3 | pritličje pp | starost ♦ 2 | šola¹ pp 1 |

šolstvo pp | število 1 pp 10 | število 1 ♦ 20 | tisk ♦ 8 | uradnik ♦ 3 | velik 2 ♦ | veljak

visóko nač. prisl. |izraža, da se kaj pojavlja z razmeroma veliko razsežnostjo v smeri navpično navzgor| *Gore se dvigajo visoko*

□ ekspr. *do neba* □ ekspr. *v nebo*

GLEJ ŠE domišljav ♦ | peti¹ 2 ♦ 1

visokokrilec -lca m ▶ visokokrillnik

visokokrílnik -a m aer. |letalo s krili ob zgornjem robu trupa| *visokokrillnik in nizkokrillnik* □ aer. *visokokrilec*

GLEJ ŠE letalo pp 3

visokoletèc -éča -e prid. ▶ visok 4

visokoločljívi -a -o prid. ▶ zaslon 2 ♦ 4

visokoločljívostni -a -o prid. ▶ zaslon 2 ♦ 4

visokoméren -rna -o prid. ▶ domišljav | vzvišen

visokomérnost -i ž ▶ domišljavost

visokomolekulárni -a -o prid. ▶ snov 2 ♦ 15

visokomôrski -a -o prid. ▶ ribolov 1 pp 2

visokonóg -a -o prid. ▶ dolgonog

visokonós -a -o prid. ▶ domišljav

visokonósen -sna -o prid. ▶ domišljav

visokooktánski -a -o prid. ▶ bencin ♦ 2

visokopritlíčni -a -o prid. ▶ stanovanje pp 2

visokorásel -sla -o prid. ▶ velik 2

visokorôdni -a -o prid. ▶ rodovitni

visókost -i ž ▶ domišljavost

visokósten -tna -o prid. ▶ domišljav | dostojanstven | vzvišen

visokóšolec -lca m |kdor si pridobiva izobrazbo na visoki šoli| *dijaki in visokošolci* □ knj.izroč. *akademik* □ knj.izroč. *vseučiliščnik*

visokóšolski -a -o prid. ▶ študij pp 6

viš¹ -a m ▶ vrh¹ 2 | vzpetina

viš² medm. ▶ gledati 6, 7, 8

višati -am nedov.

1. *kaj* |delati kaj višje| *višati nasip* □ *zviševati* □ ekspr. *dvigati* ■ protip. *nižati*

2. *kaj* |delati, da kaj doseže višjo stopnjo od predhodne glede na količino, intenzivnost| *višati davke* □ *poviševati* □ *zviševati*

□ ekspr. *nabijati* □ ekspr. *navijati* ■ protip. *nižati*

GLEJ ŠE dvigati 2 | nižati 1, 2

višati se -am se nedov. |izraža, da kaj postaja višje| *Gladina jezera se viša* □ *zviševati se* ■ protip. *nižati se*

GLEJ ŠE naraščati 1 | nižati se 1

višáva -e ž ▶ višina 2

višávje -a s |obsežnejše področje visokega sveta| *valovito višavje*

□ *višavski svet*

višávski -a -o prid. ▶ višavje

višek¹ -ška m

1. |razvojna stopnja, obdobje največje kakovosti, uspešnosti|

V športni karieri je dosegel višek □ *vrh¹* □ *vrhunec* □ publ. *konica*

□ publ. *plafon* *Z vztrajno vajo je dosegel svoj plafon*

2. |stopnja največje intenzivnosti| *V drugem tednu cvetenje*

doseže višek □ *vrh¹* □ *vrhunec* □ knj.izroč. *kulminacija* □ knj.izroč. *paroksi-*

zem *Ta želja je dosegla paroksizem*

GLEJ ŠE višina 2 | vrh¹ 2 | vzpetina

višek² povdk. |izraža, da je kaj najboljši dosežek, najboljši predstavniki česa| *Ta roman je višek v svoji zvrsti* □ *vrh³* □ *vrhunec*

višina -e ž

1. |razsežnost v navpični smeri navzgor; oddaljenost od površine, tal v navpični smeri navzgor| *meriti višino stavbe; Koča je na višini tisoč petsto metrov* □ knj.izroč. *visočina*

♦ geogr. *nadmorska višina* □ geogr. *absolutna višina* □ geod. *kota*

2. |prostor, ki je visoko nad zemeljsko površino| *skočiti z višine na tla* □ knj.izroč. *visočina* □ ekspr. *višava* *Zvezde svetijo z višave* □ star. *višek¹*

GLEJ ŠE raven¹ | vrh¹ 1 | vzpetina

višinómér -a m teh. |priprava za merjenje višinskih razlik ali nadmorske višine| *Višinomer je kazal dva tisoč metrov*
 □ teh. **altimeter** □ teh. **hipsometer**

višinski -a -o prid. ▶ bolezen pp 6 | bolezen ♦19 | gorski | mera pp | svetilka ♦4 | zdravilišče ♦1

višjegimnazijec -jca m ▶ višješolec

višješólec -lca m |nekdaj učenec višjih razredov osemletne gimnazije| *priveditve višješolcev* □ **višjegimnazijec**

višji -a -e prid. ▶ matura ♦ | ovira 2♦ | sila¹ ♦7 | sloj pp | sodišče 1♦8 | šola¹ pp 1

višnja -e ž |sadno drevo ali njegov kiselkasti dolgopecljati okrogli koščičasti sad| *V vrtu ima tudi višnja* □ **višnjevo drevo** □ agr. **lotovka** |višnja z živordečimi debelejšimi sadovi| □ agr. **maraska** |višnja s temnordečimi drobnejšimi sadovi|

višnjev -a -o prid. ▶ barva 1♦36 | liker ♦3 | moder¹ | pomodrel | višnja

višnjevec -vca m ▶ lazurit 1 | žganje pp

višnjevkast -a -o prid. ▶ modrikast

višnjevodèc -éča -e prid. ▶ rdeč 1 pp 3

višnjevo -i ž ▶ modrina²

vitálen -lna -o prid. ▶ živahen 2

vitalitéta -e ž ▶ vitalnost

vitalizirati -am nedov. in dov. ▶ poživiti 1, 2 | poživljati 1, 2

vitalni -a -o prid. ▶ moč¹ 3 | najpomembnejši² | sila¹ ♦9

vitalnost -i ž |sposobnost za življenje, obstajanje| *vitalnost organizma; ustvarjalna vitalnost naroda* □ publ. **vitaliteta**
 □ zastar. **živnost** □ ekspr. **živost**
GLEJ ŠE moč¹ 3

vitamín -a m

- 1. med. **vitamin A** □ med. A-vitamin 2. med. **vitamin B1** □ farm. tiamin
- 3. med. **vitamin B2** □ farm. riboflavin 4. med. **vitamin C** □ kem. askorbinska kislina □ med. C-vitamin 5. med. **vitamin D** □ med. D-vitamin
- 6. med. **vitamin E** □ med. E-vitamin 7. med. **vitamin P** □ farm. citrin □ med. P-vitamin

vitaminózni -a -o prid. ▶ hrana 1♦15

vitamínski -a -o prid. ▶ hrana 1♦15

vitek -tka -o prid. |ki je skladno raščen in glede na višino primerno ozek, zlasti v pasu| *vitek in velik človek*
 □ knj.izroč. **dolgostas** □ knj.izroč. **slok** □ nar. **švigljast** □ knj.izroč. **tanek**
 □ knj.izroč. **vitkostas**
 ♦ **biti vitek** □ knj.izroč. biti vitkega stasa □ biti vitke postave

vítel -tla m

1. |naprava, na katero se navija vrv, žica pri dviganju, vlačanju| *potegniti drevo z vitlom* □ **vitla** □ teh. **motalo** □ nekuj. pog. **vinta**
2. agr. |priprava za vrtenje pogonske gredi, ki jo poganja vprežna živina| *mlatilnica z vitlom* □ agr. **gepelj**

víteški -a -o prid. ▶ kavalirski | naslov ♦15 | turnir

víteštvo -a s ▶ naslov ♦15 | plemenitost

vítez -a m |vsrednjem veku pripadnik nižjega plemstva v službi vladarja ali večjega fevdalca| *oprede s slavnimi vitezi* □ **klativitez** |pustolovski vitez| □ **paladin** |vitez na dvoru, zlasti Karla Velikega|

vítezov -a -o prid. ▶ amarilis

víti¹ vjem nedov. ▶ boleti 1 pp 4 | hiteti 2 | navijati 1 | ovijati 2 | pihati 1 | plesti 2 | presti 1 | slaviti | sukati 1 | upogibati 1 | zvijati

víti² vjem nedov. ▶ tuliti

vítica -e ž |tanki brezlistni vejici podoben organ, s katerim se rastlina oprijema opore| *listi in vitice rastline* □ vrtn. **ročica**
 □ ekspr. **vrv** *Buča je pogнала vrvi*

vítičevje -a s |več vitic, vitice kot celota| *močno razraslo vitičevje*
 □ vitiče

vítiče -a s ▶ vitičevje

víti se vjem se nedov. s prisl. določilom |vijugasto odmikajoč se levo in desno od ravne smeri razprostirati se| *Pot se vije med njivami* □ **vijugati se** □ **zvijati se** □ ekspr. **motati se** □ ekspr. **previjati se**
GLEJ ŠE prihajati 3 | širiti se 1 | zvijati se 1, 2, 3

vitkostí -a -o prid. ▶ vitek

vítla -e ž ▶ vitel 1

vítlof -a m ▶ radič ♦

vítra -e ž ▶ plast³ 2 | pramen

vitráj -a m ▶ okno 1♦6

vitráž -a m ▶ okno 1♦6

vitráza -e ž ▶ okno 1♦6 | steklo 2

vítrih -a m |zasilni ključ za odpiranje navadnih ključavnic| *odpreti vrata z vitrihom* □ pog. **vetrih**

vítriól -a m ▶ kislina ♦8

vívát medm. ▶ živeti 6

vívek -vka m ▶ priba

vívipár -a m zool. |žival, pri kateri se zarodek razvije v materinem telesu in rodi žive mladiče| *preučevati vivipare* □ zool. **živorodka**
 □ zool. **živorodna žival**

vívipári -a -o prid. ▶ živorodni 1, 2

vívipárni -a -o prid. ▶ živorodni 1, 2

vívísékcija -e ž ▶ analiza

víza -e ž ▶ vizum

vízaví¹ prisl. ▶ nasproti¹

vízaví² predl. ▶ nasproti²

vízija -e ž ▶ pojmovanje | privid 1, 3 | videnje 1, 2

vízionár -ja m ▶ jasnovidec 1

vízionáren -rna -o prid. ▶ jasnoviden 1

vízionárstvo -a s ▶ daljnovidnost 2 | jasnovidnost 1

vízír -ja m ▶ naličnik

vízírati -am nedov. ▶ opazovati 2

vízíta -e ž ▶ vizitacija

vízitácija -e ž |knj.izroč. |uradni pregled, preiskava| *vizitacija zaporov* □ knj.izroč. **vízíta**

vízítírati -am nedov. in dov. ▶ preiskati 2 | preiskovati 2

vízítka -e ž |kartonček z imenom, naslovom lastnika| *izmenjati si vizitki* □ knj.izroč. **posetnica** □ star. **vizitnica**

vízítnica -e ž ▶ vizitka

v izménah prisl. zv. ▶ izmenično

v izobílju prisl. zv. ▶ veliko¹

vízualízirati -am dov. in nedov. ▶ upodabljati 1 | upodobiti

vízualni -a -o prid. ▶ tip ♦5 | vidni² | zaznava ♦2

vízum -a m |dovoljenje za prehod čez mejo določene države, vpisano navadno v potnem listu| *izdati vizum* □ pog. **víza**

vízúra -e ž ▶ pojmovanje | videnje 2

víža -e ž ▶ melodija | napev | nekako¹ 1 | zelo 1

vížati -am nedov. ▶ igrati 2 | voditi 3

vížla -e ž ▶ pes pp 4

v játah nač. prisl. zv. |izraža, da premikanje poteka v večjih skupinah letelih ali plavajočih živali iste vrste| *Ribe so v jatah potovale proti vzhodu* □ redk. **jatoma**

vjédati se -am se nedov. ▶ prodirati 2 | rezati 2

v jédru člen. zv. ▶ pravzaprav 1

v jeséni prisl. zv. ▶ jeseni

vjésti se vjem se dov. ▶ zajesti se 2

vkalkulírati -am dov. ▶ vračunati

v kalòp prisl. zv. ▶ hitro 1

vkapati -am dov. ▶ vkapljati

vkapljáti -ám dov. kaj |s kapljanjem spraviti kam| *vkapljati zdravilo v uho* □ **vkapati**

vklād vkláda m ▶ ovoj 1 | tabla 3 | temelj

vkláda -e ž ▶ tabla 3 | temelj

vkládati -am nedov. ▶ vstavljati

vklápljati -am nedov. ▶ vključevati 1, 2

vklápljati se -am se nedov. ▶ ujemati se 1

vkleníti vklénem dov. ▶ objeti 1 | ojarmiti | poročiti¹ | utesniti 2

vklépati -am nedov. ▶ utesnjevati 2

vkljúb predl. ▶ kljub

vključeváti -újem nedov.

1. kaj |vzpostavljati (s stikalom) električni tok in s tem omogočati delovanje česa| *vključevati televizijski sprejemnik* □ **vkapljati** □ pog. **odpirati** *odpirati radio* □ pog. **prizigati**

2. kaj v kaj |delati, da postane kaj sestavni del kake enote| *vključevati manjša podjetja v večja* □ **včlenjevati** *včlenjevati staro arhitekturo v novo* □ knj.izroč. **inkorporirati** □ knj.izroč. **včlenjati** □ knj.izroč. **vkapljati**

3. kaj |izraža, da je kaj sestavni del česa| *Zakon vključuje pravico do samoodločbe* □ **implicirati** ▶

vključeváti se -újem se nedov. ▶ ujemati se 1 | včlanjevati se | zaposlovati se

vključitev -tve ž ▶ vklop

vključiti -im dov.

1. kaj |vzpostaviti (s stikalom) električni tok in s tem omogočiti delovanje česa| *vključiti računalnik* □ **vklopiti** □ pog. **odpreti** *odpreti radio* □ pog. **prizgati**

2. kaj v kaj |narediti, da postane kaj sestavni del kake enote| *V to občino so vključili še več manjših krajev* □ knj.izroč. **inkorporirati** □ knj.izroč. **vgraditi** *vgraditi spomenik v naravno okolje* □ knj.izroč. **vkompnirati** *vgraditi spomenik v naravno okolje*

3. kaj |narediti, da kaj dobi svoje mesto v kaki celoti| *vključiti pomivalni stroj med kuhinjske elemente; vključiti rezultate analiz v raziskavo* □ knj.izroč. **inkorporirati** □ knj.izroč. **včleniti**

vključiti se -im se dov. v kaj |postati dejavno, čustveno povezan s kako skupnostjo| *vključiti se v novo okolje* □ **vživeti se** □ knj.izroč. **včleniti se** □ pog. **vklopiti se**

GLEJ ŠE včlaniti se

vključno¹ nač. prisl. |izraža, da je navedeni končni čas vključen v omejeno časovno obdobje| *Prošnje je treba oddati do vključno 20. januarja* □ knj.izroč. **inkluzive** *Za izpit se je treba prijaviti do 26. januarja inkluzive* □ knj.izroč. **inkluzivno**

GLEJ ŠE skupaj •

vključno² člen. ▶ tudi

v klôbček prisl. zv. ▶ v klobčič

v klôbčič nač. prisl. zv. |izraža, da se kaj podolgovatega, nitastega zvije v kroglasto obliko| *zviti žico v klobčič* □ knj.izroč. **v klobček** □ nar. **v klobec** □ knj.izroč. **v klobek** □ nar. **v klobko**

v klôbec prisl. zv. ▶ v klobčič

v klôbek prisl. zv. ▶ v klobčič

v klôbko prisl. zv. ▶ v klobčič

vklop vklópa m |vzpostavitev (s stikalom) električnega toka in s tem omogočenje delovanja česa| *stikalo za vklop* □ **vključitev** □ **vklopitev** □ **vklopljenje**

vklopítev -tve ž ▶ vklop

vklopíti in vklópiti -im dov. ▶ vključiti 1

vklopíti se in vklópiti se -im se dov. ▶ vključiti se

vklópljenje -a s ▶ vklop

vklópni -a -o prid. ▶ stikalo pp 3

vnknjížba -e ž pravn. |dokončni vpis sprememb v zemljiški knjigi na podlagi listin| *vnknjížba dolga na posestvo* □ pravn. **intabulacija**

vnknjíževáti -újem nedov. ▶ knjižiti

vnknjížiti -im dov.

1. kaj fin. |zapisati poslovni dogodek v konto| *Dobiček so vnknjížili na posebni račun* □ fin. **knjižiti**

2. kaj pravn. |dokončno vpisati spremembe v zemljiški knjigi na podlagi listin| *vnknjížiti dolg na posestvo* □ pravn. **intabulirati**

v kobál prisl. zv. ▶ okobal

v kobálji prisl. zv. ▶ v koraku

v kobáljo prisl. zv. ▶ okobal

vkompniráti -am dov. ▶ vključiti 2

v konicah prisl. zv. ▶ ob konicah

v konspiráciji prisl. zv. ▶ tajno

v konspiratívnosti prisl. zv. ▶ tajno

vkopán -a -o povdk. ▶ onemeti 2

vkopáti vkópljem dov. ▶ zakopati 1

vkopáti se vkópljem se dov.

1. |zaradi padca, teže prodrati v tla in se delno zakriti| *Sidro se je z enim krakom vkopalo v dno* □ ekspr. **zakopati se**

2. voj. |narediti, skopati strelske jarke in se namestiti vanje| *Vojaki so se vkopali* □ ekspr. **zakopati se**

vkopávati -am nedov. ▶ zakopavati

vkopávati se -am se nedov. voj. |delati, kopati strelske jarke in se nameščati vanje| *Na povelje so se začeli vojaki vkopavati* □ ekspr. **zakopavati se**

GLEJ ŠE zakopavati se

v koráku mestov. prostor. prisl. zv. |izraža, da je kaj prostorsko določeno z mestom med nogami| *Hlače so se v koraku raztrgale* □ zastar. **v kobalji**

v korist¹ predl. zv. z roditeljem ali z dajalnikom ali s svojilnim izrazom |za izražanje omejevanja koristi na koga| *delati v korist kolektiva; govoriti komu v korist; biti prizadeven zgolj v lastno korist* □ **v dobro** □ **v prid** □ star. **v blagor** □ zastar. **v prilog** □ star. **za blagor** □ knj.izroč. **za dobro** □ knj.izroč. **za korist**

v korist² povdk. zv. ▶ koristiti 1, 2

v kósih nač. prisl. zv. |izraža, da se kaj ne pojavi, premika kot celovita stvar, pač pa po posameznih delih, sestavinah| *Omet v kosih odpada* □ **po kosi** □ knj.izroč. **kosoma** □ ekspr. **kos za kosom**

vkováti vkújem dov.

1. koga |nekaj s kovanjem narediti, da kaj obdaja roke, noge koga, da se ne more svobodno gibati| *vkovati obsojence* □ **nadeti okove komu** □ **okovati** □ **prikovati** *prikovati koga na galejo* □ **zakovati** *zakovati ujetnike v verige*

2. kaj ekspr. |narediti, povzročiti, da kaj tesno obdaja kaj, navadno kot ovira| *Reka je zamrznila in ladjo vkovala v led* □ ekspr. **okovati**

vkraj prisl. ▶ odvreči | proč¹ 1, 2 | zavreči

v kráju prisl. zv. ▶ miniti 1, 2

v krátkem prisl. zv. ▶ kmalu¹

vkřcati -am dov. ▶ natovoriti

vkrcávati -am nedov. koga |spravljati koga s kopnega na ladjo| *vkrcavati vojake* □ **vkrcovati**

GLEJ ŠE natovarjati

vkrcávati se -am se nedov. |stopati, odhajati s kopnega na ladjo| *Izletniki so se vkrcavali v čolne* □ **vkrcovati se**

vkrcévati -újem nedov. ▶ natovarjati | vkrcavati

vkrcévati se -újem se nedov. ▶ vkrcavati se

vkřber prisl. ▶ navkreber

v krédi prisl. zv. ▶ risba •3

vkriž prisl. ► navzkriž

v króg nač. prisl. zv. |izraža, da ima rezultat razmestitve česa

obliko kroga| *Pevci so stopili v krog in zapeli* □ zastar. **okroglico**

v krógu nač. prisl. zv. |izraža, da je dejanje, stanje določeno z raz-

vrščenostjo česa v obliki kroga| *sedeti v krogu* □ zastar. **v okrogu**

GLEJ ŠE znotraj²

vkúp prisl. ► lačen ♦1 | skupaj 1 | zbrati 3

vkúpaj prisl. ► skupaj 2

vkúpe prisl. ► skupaj 2

v kúpih nač. prisl. zv. |izraža, da je kaj razmeščeno v obliki kupov|

Knjige v kupih ležijo po mizi □ knj.izroč. **kupoma**

vkúpni -a -o prid. ► skupni 1, 3

vkúpnost -i ž ► skupnost

vláček -čka m ► vlak 1 | vlakec

vláčen -čna -o prid. ► prožen | vlečljiv

vláčenje -a s ► brananje

vlačilec -lca m pomor. |ladja za vleko, reševanje ladij| *Vlačilec je*

ladjo spravil v pristanišče □ pomor. **remorker**

GLEJ ŠE ladja pp 5

vlačilka -e ž ► vrV ♦7

vlačilni -a -o prid. ► greblja | mreža 2♦

vlačiti in vlačiti -im nedov. *kaj* |spravljati les v gozdu do poti tako,

da drsi po tleh| *vlačiti hlode* □ knj.izroč. **izvlačevati**

GLEJ ŠE branati | nositi 1, 3 | vleči 1

vlačiti se in vlačiti se -im se nedov. ► hoditi 1 pp 2 | hoditi 1 pp 15 |

potepati se 1 | prostituirati se | vlačugati se | vleči se

vlačljiv -a -o prid. ► vlečljiv

vlačljivost -i ž ► vlečljivost

vláčni -a -o prid. ► žival 1♦5

vlačnica -e ž ► mreža 2♦

vlačuga¹ -e ž ► lahkoživka | prostitutka

vlačuga² povdk. slabš. |izraža, da se imenovani ženski pripisuje

spolno vedenje, ki je v določenih družbenih okolišči-

nah negativno ocenjeno| *Vsi vedo, da je ta ženska vlačuga*

□ slabš. **cafuta** □ slabš. **candra** □ slabš. **capajdra** □ pog. **cipa** □ slabš. **drajna**

□ nar. **flajcka** □ slabš. **flajdra** □ vulg. **kurba** □ nar. **kurva²** □ pog. **lajdra**

□ star. **nečistnica** □ evfem. **nemarnica** □ ekspr. **ničvrednica** □ ekspr. **poceni**

ženska □ slabš. **vlačugarica**

vlačuganje -a s ► prostitucija 1

vlačugar -ja m ► prostitut

vlačugarica -e ž ► prostitutka | vlačuga²

vlačugariti se -im se nedov. ► prostituirati se | vlačugati se

vlačugarstvo -a s ► prostitucija 1

vlačugati se -am se nedov. slabš. |imeti spolne odnose, kakršni se

v določenih družbenih okoliščinah negativno ocenjujejo| *Njen*

mož se vlačuga in pije □ vulg. **kurbati se** □ slabš. **vlačiti se** □ slabš. **vlaču-**

gariti se

GLEJ ŠE prostituirati se

vlačúge -úg ž mn. ► vlačulje

vlačúgica -e ž ► prostitutka

vlačúlje -úlž ž mn. nar. |kratke sani za spravljanje lesa, sena v

dolino| *razvoziti hlode z vlačúljami* □ nar. **rtiči** □ nar. **vlačuge**

vláda -e ž |organ, ki ima vrhovno izvršilno oblast v državi|

sestaviti vlado □ v nekaterih deželah **ministrski svet** □ v Združenih državah

Amerike **administracija** □ v nekaterih deželah **kabinet Churchillov**

kabinet

♦ 1. zgod. **deželna vlada** □ zgod. **deželno namestništvo** 2. slabš. **mario-**

netna vlada □ slabš. **operetna vlada**

GLEJ ŠE oblast¹ 3 | predsednik ♦ | vladanje

vladálec -lca m ► vladar

vládanje -a s |odločanje, ukazovanje v organizirani družbeni

skupnosti, zlasti v državi| *V času vladanja tega vladarja se je*

država okrepila □ **vlada** □ **vladavina** □ zastar. **regentstvo** □ star. **vladarstvo**

vladár -ja m |kdor odloča, ukazuje v organizirani družbeni

skupnosti, zlasti državi| *Med konjeniki na sliki je upodobljen*

tudi vladar; oblast vladarja □ knj.izroč. **dinast** □ knj.izroč. **imperator**

□ zastar. **regent** □ knj.izroč. **suveren¹** □ zastar. **vladalec** □ knj.izroč. **žezlonosec**

□ **monarh** |v monarhističnih državah|

PODPOMENKE 1. 'v Alžiriji, nekda' dej¹ 2. 'v arabskem okolju' kalif

3. 'v bizantinski državi' bazilej, despot 4. 'v črnogorskem okolju,

nekda' vladika 5. 'v Indiji, nekda' maharadža, mogul 6. 'v iranskem

okolju' šah 7. 'v nekaterih državah' cesar 7, kralj, sultan 8. 'v starem

Egiptu' faraon 9. 'zlasti v fevdalni Turčiji' bej 10. 'zlasti pri Mongolih,

nekda' kagan, kan¹

GLEJ ŠE absolutist

vladaríca -e ž |ženska, ki odloča, ukazuje v organizirani

družbeni skupnosti, zlasti državi| *Nekatere vladarice so*

z vladarskimi dosežki zaznamovale svojo dobo □ knj.izroč. **dinastinja**

□ knj.izroč. **imperatorica** □ **monarhinja** |v monarhističnih državah|

PODPOMENKE cesarica, kraljica, faraonka

vladáriti -im nedov. ► vladati

vladárski -a -o prid. ► naslov ♦16 | položaj 3♦1 | rodbina ♦

vladárstvo -a s ► vladanje

vládati -am nedov. |odločati, ukazovati v organizirani družbeni

skupnosti, zlasti v državi| *Kdo vse je že vladal v tej deželi*

□ ekspr. **sedeti na prestolu** □ knj.izroč. **stolovati** □ knj.izroč. **vladariti**

GLEJ ŠE voditi 3

vládati se -am se nedov. ► ravnati se | vesti se

vladavína -e ž ► vladanje

vladíka -e m ► škof | vladar pp 4

vladikovína -e ž ► škofija

vlága -e ž |manjša količina tekočine, zlasti vode,

na površini česa, v čem| *Vlaga se širi po ometu* □ **vlačnost**

□ star. **mok** □ knj.izroč. **mokrina** □ nar. **mokrota**

♦ 1. meteor. **absolutna vlaga** □ meteor. **absolutna vlačnost**

2. meteor. **relativna vlaga** □ meteor. **relativna vlačnost**

vlagálec -lca m ► vlagatelj 1, 2

vlaganje -a s ► naložba 2

vlagátelj -a m

1. |kdor daje kam vloge, da se sproži določeni postopek pri

upravnih ali sodnih organih| *obvestiti vlagatelja o postopku*

□ **vlagalec**

2. |kdor daje kam denar, da se poveča njegova količina|

izplačati vlagateljem obresti □ **vlagalec** □ pravn. **vložnik**

3. ekon. |kdor uporabi del na novo proizvedenih dobrin,

sredstev za obnavljanje in povečanje osnovnih sredstev in

zalog| *Podatki so vzbudili zanimanje tujih vlagateljev* □ ekon. **investi-**

tor □ ekon. **naložbenik**

vlagati -am nedov.

1. *kaj* |dajati, spravljati živila v neprodušno zaprte steklenice,

kozarce, da ostanejo dalj časa užitna, dobra| *vlagati zelenjavo*

□ knj.izroč. **konzervirati**

2. *kaj* |uporabljati denar za povečanje premoženja| *vlagati denar*

v nepremičnine □ **investirati** □ **nalagati¹** □ ekspr. **vtikati**

3. ekon. |uporabljati del na novo proizvedenih dobrin, sredstev

za obnavljanje in povečevanje osnovnih sredstev in zalog|

vlagati v kmetijstvo □ ekon. **investirati** □ ekon. **nalagati¹**

GLEJ ŠE prizadevati si | vstavljati

vlagoljubni -a -o prid. ► higrofit

vlagomé -a m ► higrometer

vlák -a m

1. |vozilo iz med seboj povezanih vagonov, ki jih navadno vleče lokomotiva| *Vlaki se križajo na postaji; potovati z vlakom*

□ šalj. *lukamatija*¹ □ ekspr. *vlaček* □ ekspr. *vlakec* □ žel. *vlakovna kompozicija* □ ekspr. *železna kača* □ ekspr. *železnica* *potovati z železnico*

□ star. *hlapon* |vlak s parno lokomotivo|

♦ 1. *dolenjski vlak* □ pog. *dolenjec* 2. *ekspresni vlak* □ pog. *ekspres*¹

3. *gorenjski vlak* □ pog. *gorenjec* 4. *krajevni vlak* □ pog. *lokalka*

□ lokalni vlak 5. žel. *mešani vlak* □ žel., žarg. *mešanec* 6. žel. *motorni vlak*

□ pog. *motorka* □ pog. *motornik* 7. žel. *nabiralni vlak* □ žel., žarg. *nabiralnik*

2. nar. |več skupaj zvezanih vej, na katerih se z vlečenjem spravlja zlasti seno v dolino| *Kolovoz je bil zglajen od vlakov*

□ nar. *vlaka*

GLEJ ŠE *brzovlak* |odpravnik •

vláka -e ž ▶ vlak 2 | vlečenje

vlákec -kca m |igrača, ki predstavlja vlak| *Otrok se igra z vlakcem*

□ *vlaček*

GLEJ ŠE *vlak 1*

vlákence -a s ▶ vlakno

vláknast -a -o prid. ▶ vlaknat

vláknasti -a -o prid. ▶ plošča •11

vláknat -a -o prid. |ki je iz vlaken| *vlaknata snov* □ *vlaknat*

□ *vlaknen*

vláknati -a -o prid. ▶ plošča •11

vlaknén -a -o prid. ▶ vlaknat

vlaknéni -a -o prid. ▶ plošča •11

vlaknéna -e ž ▶ plošča •11

vlaknína -e ž

1. |vlaknata ogrodna snov rastlinskih celičnih sten| *količina vlaknine v krmi* □ *balastna snov*

2. teh. |vlaknata snov, ki se uporablja za izdelovanje tekstilnih vlaken, papirja| *uporaba vlaknin* □ teh. *vlaknovina*

GLEJ ŠE *fibrin*

vlakno -a s |podolgovat, tanek delec snovi kot sestavina prediva, niti, tkanin| *spresti nit iz vlaken* □ ekspr. *vlakence*

♦ *bombažno vlakno* □ *bombaževo vlakno*

GLEJ ŠE *nevrít*

vlaknovína -e ž ▶ vlaknina 2

vlakovni -a -o prid. ▶ odpravnik • |promet •10 | vlak 1

vlámljati -am nedov. ▶ vdirati 2

vlás -ú m ▶ las¹

vlasjé vlás m mn. ▶ lasje

vlastelín -a m ▶ gospod •2

vlastodržec -žca m ▶ oblastnik

vlasúlja -e ž ▶ lasulja | vetrnica •3

vláški -a -o prid. ▶ italijanski

vlát -í ž ▶ lat¹ 1 | storž •

vlážen -žna -o prid.

1. |ki je prepojen z manjšo količino tekočine, zlasti vode| *vlačna krpa; vlačne stene* □ *navlažen* □ *ovlažen* □ star. *volhek*

2. |ki ima precej vlage| *vlažen svet* □ *moker* □ *mokroten*

GLEJ ŠE *poten* | *solzen*

vlažiléc -lca m |priprava za vlaženje| *uravnnavati vlažnost zraka z vlažilcem* □ *ovlaževalec*

vlažiti -im nedov. *kaj* |delati kaj vlačno| *vlažiti perilo* □ *ovlaževati* *ovlaževati prostore*

vlačni -a -o prid. |pri katerem padavine presegajo izhlapevanje| *vlačni letni čas* □ agr., geogr. *humidni humidno podnebje*

GLEJ ŠE *kašelj* pp

vlážnost -i ž |stanje, pri katerem je kaj prepojeno z manjšo

količino tekočine, zlasti vode| *vlačnost sten* □ star. *mokrota* *meriti mokroto tal* □ star. *volhkost*

GLEJ ŠE *higrometer* | *vлага* | *vлага* •1 | *vлага* •2

vléčeni -a -o prid. ▶ testo •4

vléčenje -a s |premikanje česa za seboj, k sebi, pri katerem se premikajoči se predmet stalno dotika podlage| *vlečenje pokvarjenega vozila* □ *vlek* □ *vleka* □ star. *vlaka* *Mula ni vajena vlake*

vléči vléčem nedov.

1. *kaj* |s silo, usmerjeno proti sebi, premikati kaj tako, da se stalno dotika podlage| *vleči omaro iz ene sobe v drugo*

□ ekspr. *drpaliti* □ ekspr. *vlačiti*

2. *kaj* |premikati kaj po površini| *vleči čopič po platnu* □ *potegovati po čem potegovati z likalnikom po obleki*

3. *kaj* |spravljati kaj iz česa, s česa, navadno s silo| *vleči zamašek iz steklenice* □ knj.izroč. *izvlačevati* □ *potegovati* ↗

4. *kaj* |s sunkovitimi gibi spravljati kaj na drugo mesto, v drugi položaj| *vleči kapo čez ušesa* □ ekspr. *nategovati*

GLEJ ŠE *igrati* •7 | *igrati* 2•6 | *nositi* 1, 3 | *pihati* 1 | *prebijati* se | *prisluskovati* | *sesati* 1 | *smrčati* | *varati* 1 | *vdihavati* | *animati* 1

vléči ga vléčem ga nedov. ▶ *piti* 2

vléči se vléčem se nedov. |premikati se, stalno dotikaje se podlage| *Vajeti so se vlekli po tleh* □ *vlačiti se*

GLEJ ŠE *hoditi* 1 pp 15 | *posredovati* | *potekati* 2 | *razprostirati* se | *trajati* | *zavzemati* se

vlečljiv -a -o prid. |ki se zaradi gostosti, lepljivosti pri vlivanju, raztegotanju oblikuje v nitasto, trakasto plast| *vlečljiva sredica slabo pečene kruha* □ star. *vlačen* □ star. *vlačljiv*

vlečljivost -i ž |dejstvo, da se kaj zaradi gostosti, lepljivosti pri vlivanju, raztegotanju oblikuje v nitasto, trakasto plast| *preprečiti vlečljivost testa* □ star. *vlačljivost*

vléčni -a -o prid. ▶ mreža 2• | služba •17 | testo •4 | vrv •7 | žival 1•5

vléčnica -e ž ▶ mreža 2•

v ledíno povdk. zv.

• *pustiti njivo v ledino* □ nar. *pustiti njivo v prelog*

vlèk vléka m ▶ vlečenje

vléka -e ž ▶ vlečenje

v lévo prisl. zv. ▶ na levo

vlíti vlijem dov. ▶ *potolažiti* | *prestrašiti*

vlív -a m ▶ *klistir*

vlívanec -nca m gastr. |jed iz redkega testa, ocvrta na maščobi| *pečti vlívanec* □ nar. *livanec* □ nar. *zlevanke* □ gastr. *zlvanke*

vlívati -am nedov. *kaj* |spravljati kaj tekočega v kaj| *vlívati svinec v kalup* □ star. *liti*

vlívek -vka m ▶ *klistir*

v ljúbo prisl. zv. ▶ na ljubo

vljúden -dna -o prid.

1. |ki se vede, ravna v skladu z družabnimi pravili| *vljuden gospod* □ knj.izroč. *dvorljiv* □ ekspr. *fin* □ star. *galant* □ knj.izroč. *galanten*

□ ekspr. *uglajen* ■ protip. *nevljuden*

2. |ki kaže, izraža tako vedenje, ravnanje| *vljudno vedenje*

□ ekspr. *fin* □ knj.izroč. *galanten* □ ekspr. *gladek* □ knj.izroč. *kurtoazen*

kurtoazna pazljivost □ knj.izroč. *salonski* □ ekspr. *uglajen*

□ ekspr. *ceremonialen* |pretirano vljuden| *Njegovo*

ceremonialno vedenje odbija ■ protip. *nevljuden*

GLEJ ŠE *nevljuden*

vljúdno nač. prisl. |izraža, da je dejanje, ravnanje v skladu z družabnimi pravili| *vljudno pozdraviti* □ knj.izroč. *dvorljivo*

□ knj.izroč. *galantno* □ knj.izroč. *udvorljivo* □ ekspr. *uglajeno* *uglajeno*

se vesti

vljúdnost -i ž |dejstvo, da se kdo vede, ravna v skladu z družabnimi pravili| *Njegova vljudnost jih je očarala* □ ekspr. **finost** □ knj.izroč. **galantnost** □ knj.izroč. **kurtoazija** □ knj.izroč. **udvorljivost** □ ekspr. **uglajenost**

vljúdnostni -a -o prid. ► fraza • | obisk •2

vlóga¹ -e ž

1. |upodobitev osebe v dramskem delu| *Igralec se je dobro vživel v vlogo* □ zastar. **rola²** □ ekspr. **vlogica** *igrati neopazne vlogice v filmih*
    - ♦ 1. gled. **glavna vloga** □ gled. nosilna vloga □ ekspr. prva vloga 2. gled. **karakterna vloga** □ gled., žarg. karakter 3. **solistična vloga** □ zastar. solistovska vloga 4. gled. **stranska vloga** □ gled., žarg. šarža
  2. navadno s prilastkom |kar kaj opravlja glede na svoj namen| *izobraževalna in vzgojna vloga šole* □ **funkcija** □ knj.izroč. **namembnost**
    - ♦ **imeti vodilno vlogo** □ pog. biti glavni □ imeti glavno vlogo
- GLEJ ŠE** odločilen • | zasedba 3

vlóga² -e ž

1. |listina, s katero se predlaga, prosi ali zahteva postopek pri upravnih ali sodnih organih| *izročiti vlogo pristojnemu organu* □ zastar. **ekshibit**
2. |v banko vložena denarna sredstva| *dvigniti vlogo* □ **depozit** □ knj.izroč. **vložek** *Ima precejšnji vložek v banki*
  - ♦ 1. fin. **hranilna vloga** na vpogled □ fin. hranilna vloga a vista
  - 2. fin. **vezana hranilna vloga** □ fin. oročena hranilna vloga

vlógica -e ž ► vloga¹ 1

vloímilec -lca m |kdor s silo odpre kaj zaklenjenega, zapahnjene-
nega z namenom krasti, ropati| *prijeti vloímilca* □ zastar. **svedrovec**

vloímiti vloímim dov. ► vdreti 2

vložek -žka m

1. |krajše umetniško delo, vstavljeno v kako obsežnejše, zlasti gledališko delo| *Dogajanje v komediji prekinjajo pevski in baletni vložki* □ knj.izroč. **insert** □ knj.izroč. **vrinek** □ knj.izroč. **vrivek**
2. ekon. |del na novo proizvedenih dobrin, ki se uporabi za obnavljanje in povečanje osnovnih sredstev in zalog| *kapitalski vložek* □ ekon., žarg. **input**
  - 1. **lasni vložek** □ knj.izroč. šinjon □ obrt., žarg. tuf² 2. obrt. **vzmetni vložek** □ obrt., žarg. šlarafija □ obrt., žarg. šlarafijavložek 3. **zidni vložek** □ knj.izroč. moznič

GLEJ ŠE šarža | vloga² 2

vloženi -a -o prid. ► kumarica • | paprika •3

vložiti -ím dov.

1. *kaj* |dati kaj v notranjost česa| *vložiti papir v tiskalnik* □ knj.izroč. **vdeti**
2. *kaj* |dati, spraviti živila v neprodušno zaprte steklenice, kozarce, da ostanejo dalj časa užitna, dobra| *vložiti sadje* □ knj.izroč. **konzervirati**
3. *kaj* |uporabiti denar za povečanje premoženja| *vložiti denar v obveznice* □ **investirati** □ **naložiti** □ ekspr. **vtakniti**
4. ekon. |uporabiti del na novo proizvedenih dobrin, sredstev za obnavljanje in povečevanje osnovnih sredstev in zalog| *vložiti v turizem* □ ekon. **investirati** □ ekon. **naložiti**

GLEJ ŠE potruditi se • | vstavi

vlóžni -a -o prid. ► vložnica

vlóžnica -e ž lit. |lirska pesem, v kateri se lirski subjekt posredno izpoveduje v vlogi kake osebe| *pisati vložnice* □ lit. **pesem vložnica** □ lit. **vložna pesem**

GLEJ ŠE kuplet

vložník -a m ► vlagatelj 2

v manjšini povdk. zv. ► preglasovan

v marsičem ozirn. prisl. zv. |izraža omejitve trditve na precejšnjo količino, število nedoločenih, poljubnih stvari, pojavov|

V marsičem mu je moral pritrđiti □ **v marsikaterem pogledu**

□ knj.izroč. **v mnogočem**

v marsikaterem poglédu prisl. zv. ► v marsičem

v méhko prisl. zv. ► jajce •2

vmés¹ prisl. ► intervenirati 1 | vmešavati se

vmés² povdk. ► iti 4

v mésecu prisl. zv. ► mesečno 2

vmésje -a s ► obdobje •

vmésni -a -o prid. ► mezoderm | obdobje • | posevek pp 1 | prehodni | prostor •11 | rast •2

vmésati in vmešati -am dov. ► zamešati | zaplesti 3

vmésati se in vmešati se -am se dov. *v kaj* |udeležiti se česa, navadno nepovabljen, nezaželen| *vmešati se v pogovor*

□ ekspr. **vštuliti se** □ ekspr. **vtakniti se**

GLEJ ŠE intervenirati 2

vmešávati -am nedov. ► zamešavati | zapletati 3

vmešávati se -am se nedov. *v kaj* |udeleževati se česa, navadno nepovabljen, nezaželen| *vmešávati se v pogovor* □ zastar. **dirati** *Ne diraj v moje zadeve* □ knj.izroč. **motoviliti se** *motoviliti se v zadeve drugih* □ ekspr. **štuliti se vmes** *Ne štuli se vmes* □ ekspr. **vtikati se**

□ ekspr. **vtikati se vmes** *Brez potrebe se vtikaš vmes* □ ekspr. **vtikovati se**

v míru prisl. zv. ► mirno¹ 2

vmísliti se -im se dov. ► vživeti se

vmísljati se -am se nedov. ► vživljati se

v mižé prisl. zv. ► miže

v mladósti čas. prisl. zv. |izraža dobo v človeškem življenju od otroštva do zrelih let| *V mladosti je rad kolesaril* □ ekspr. **v mladih letih** □ knj.izroč. **zamlada**

v mnógočem prisl. zv. ► v marsičem

v módi povdk. zv. ► moderen²

v moméntu prisl. zv. ► hitro 2 | takoj 1

vmontírati -am dov. ► montirati

v mrák prisl. zv. ► zvečer

v mráku prisl. zv. ► motiti se 1

v načélu prisl. zv. ► načeloma

v náglíci vzročn. prisl. zv. |izraža, da je pomanjkanje časa vzrok čemu| *V naglici je pozabil zakleniti stanovanje* □ star. **v hitrici**

vnánjepolítíčni -a -o prid. ► zunanjepolitični

vnánji -a -e prid. ► tuji 1 | zunanji 1, 2, 3, 4, 5

vnánjost -i ž ► zunanjost

vnánjščina -e ž ► zunanjost

vnaprêj prisl.

1. nač. prisl. |izraža odsotnost kakršne koli utemeljitve pri izražanju, uresničevanju določenega mnenja, stališča| *vnaprêj odklanjati moderno umetnost* □ knj.izroč. **a priori** □ ekspr. **kratko malo**

2. čas. prisl. |izraža, da se dejanje uresniči prej, kakor bi bilo pričakovati| *dobiti plačilo vnaprêj* □ pog. **naprej** □ star. **zanaprej**

GLEJ ŠE naročiti 1 • | prednaročilo | založiti 2

vnaprêjšnji -a -e prid. |ki se uresniči prej, kakor bi bilo

pričakovati| *vnaprêjšnje plačilo* □ knj.izroč. **naprêjšnji** □ star. **poprednji** □ knj.izroč. **predhodni**

v nasprótju¹ predl. zv. ► proti² 4

v nasprótju² povdk. zv. ► nasprotovati 3 | nasprotovati si

vnašálka -e ž rač. |tipka na računalniški tipkovnici za potrditev operacije, ukaza| *potrditi izbiro s pritiskom na vnašalko*

□ rač., žarg. **enter** □ rač., žarg. **return**

vnašati -am nedov. *kaj* |s pisanjem, risanjem delati, da kaj postane del česa| *vnašati podatke v tabelo* □ ekspr. **vpisovati**

GLEJ ŠE vpisovati | zanašati 2

v navádi povdk. zv. ► običajno

vnazáj prisl. ▶ za nazaj

v nebó prisl. zv. ▶ visoko

vnebohòd -óda m | v krščanstvu praznik štirideseti dan po veliki noči | *praznovati vnebohòd* □ nar. **križevo**

vnebóvpijóč -a -e prid. ▶ hud¹ 1 | velik 5

vnebóvpijóči -a -e prid. ▶ krivica

v nedogled mer. prisl. zv. ekspr. | izraža, da kaj s stališča časovne razsežnosti v prihodnosti nima meje | *v nedogled odlašati rešitev* □ knj.izroč. **ad infinitum** □ ekspr. **do neskončnosti** □ knj.izroč. **v nedosežnost**

□ ekspr. **v neskončnost**

v nédoséžnost prisl. zv. ▶ v nedogled

vnéma -e ž | visoka stopnja psihične pripravljenosti za kako delo | *Vnema jim upada* □ **elan** □ **polet** □ **zagon** □ **zavzetost** □ ekspr. **ihta delovna ihta** □ knj.izroč. **pogon** □ ekspr. **zagnanost** □ ekspr. **zalet**

□ knj.izroč. **zamah** □ knj.izroč. **zanos** □ star. **zavzetje** □ zastar. **zavzetnost**

vnémar prisl. ▶ malomarno

vnémaren -rna -o prid. ▶ malomaren | ravnodušen | zanemaren

vnémarno prisl. zv. ▶ malomarno | ravnodušno 1

vnémarnost -i ž ▶ malomarnost | ravnodušnost

vnémati -am nedov. ▶ navduševati | prevzemati 3 | razvnmati 1 | vžigati 1

vnémati se -am se nedov. | zaradi bioloških, fizikalnih, kemičnih vzrokov se segrevati in začenjati goreti | *Premalo suho seno se rado vnema* □ **vžigati se**

GLEJ ŠE razvnmati se | vžigati se

v neréd prisl. zv. ▶ razmetati 2 | razmetavati 2

v neskónčnost prisl. zv. ▶ v brezmejnost | v nedogled

v nésorazmérju povdk. zv. s čim | izraža, da kaj nima ustrezne mere, količine glede na danost, s katero se primerja | *Izdatki so v nesorazmerju z dohodki* □ **nesorazmeren**

GLEJ ŠE nesorazmeren

vnésti vněsem dov.

1. kaj | s pisanjem, risanjem narediti, da kaj postane del česa | *vnesti številke v tabelo* □ ekspr. **vpisati**

2. kaj | narediti, povzročiti, da se v čem pojavi, nastane to, kar izraža dopolnilo | *vnesti spremembe v gospodarstvo* □ ekspr. **zanesti**

GLEJ ŠE vpisati

vnét¹ -a -o prid. ▶ navdušen¹ 1, 2

vnét² -a -o povdk. ▶ navdušen²

vnétež -a m ▶ navdušenec

vnéti vnámem dov. ▶ navdušiti | prevzeti² 3 | razvneti 2 | spodbuditi 2 | vžgati 1

vnética -e ž ▶ vnetje

vnéti se vnámem se dov. | zaradi bioloških, fizikalnih, kemičnih vzrokov segreti se in začeti goreti | *Suho seno se rado vnema* □ **vžgati se**

GLEJ ŠE navdušiti se | razvneti se 1 | zagoreti 1 | zaljubiti se 1

vnetje -a s | bolezensko stanje, pri katerem je del telesa vroč, rdeč, otekel | *zdraviti vnetje* □ nar. **sajavec** □ zastar. **vnética** □ nar. **volčič**

♦ 1. med. **kataralno vnetje** □ poljud. **katar** 2. med. **vnetje bronhijev**

□ med. **bronhitis** 3. med. **vnetje dlesni** □ med. **gingivitis** 4. med. **vnetje jeter** □ med. **hepatitis** □ star. **rumenica** □ poljud. **zlatenica** □ zastar. **žoltica**

5. med. **vnetje kože** □ med. **dermatitis** 6. med. **vnetje možganov** □ med. **encefalitis** 7. med. **vnetje notranje srčne mreže** □ med. **endokarditis**

8. med. **vnetje očesne veznice** □ med. **konjunktivitis** 9. med. **vnetje**

poprsnice □ med. **plevralno vnetje** □ med. **plevritis** □ med. **poprsnično**

vnetje 10. med. **vnetje prostate** □ med. **prostatitis** 11. med. **vnetje sečnega**

mehurja □ med. **cistitis** 12. med. **vnetje sklepov** □ med. **artritis** □ med. **poliartritis** 13. med. **vnetje trebušne mreže** □ med. **peritonitis** 14. med. **vnetje**

slepiča □ med. **apendicitis** 15. med. **vnetje želodčne sluznice**

□ med. **gastritis** 16. med. **vnetje žilca** □ med. **nevritis** 17. med. **vnetje žrela**

□ med. **faringitis**

vnetljív -a -o prid. | ki se (rad) vname | *lahko vnetljivo dračje*

□ knj.izroč. **netljív**

GLEJ ŠE odziven

vnéto prisl. ▶ navdušeno

vnétost -i ž ▶ navdušenost | navdušenje 1

v nevárnosti povdk. zv. | izraža, da je kdo v stanju, položaju, pri katerem je možnost nesreče, škode ali česa slabega, neprijetnega sploh | *Ni se zavedal, da je v nevarnosti*

□ star. **v opasnosti**

GLEJ ŠE ogrožen

v nězavésti povdk. zv. ▶ nezavesten

vníc prisl. ▶ nazaj 1 | vznak

vnícati -am nedov. ▶ pronicati 1, 2

vníčdévánje -a s ▶ podcenjevanje

v ničémer člen. zv. ▶ nikakor

vníkati -am nedov. ▶ prodirati 5 | pronicati 1, 2

vníkljív -a -o prid. ▶ prodoren 2

vníkniti -em dov. ▶ prodreti 5, 6 | pronikniti

vníti vnídem dov. ▶ vstopiti 1

vníz prisl. ▶ navzdol

v notránjosti prisl. zv. ▶ znotraj² 1

vnòv prisl. ▶ spet¹

vnòvič prisl. ▶ spet¹

vnòvični -a -o prid. ▶ ponovni

vnòvo prisl. ▶ spet¹

vnúča -e ž ▶ obujek

vnúček -čka m ▶ vnuk

vnúčica -e ž ▶ vnukinja

vnúčka -e ž ▶ vnukinja

vnúk -a m | sin sina ali hčere | *paziti vnuka* □ zastar. **sinovec**

□ ekspr. **vnuček** □ ekspr. **vnukec**

GLEJ ŠE roj pp

vnúka¹ -e ž ▶ vnukinja

vnúka² -e ž ▶ otavič

vnúkec -kca m ▶ vnuk

vnúkinja -e ž | hči sina ali hčere | *babica in vnukinja* □ ekspr. **vnučica**

□ ekspr. **vnučka** □ star. **vnuka¹**

vóbče prisl. ▶ kar 1 | nasploh¹ | nikakor | sploh² 2, 3 | splošno²

v obílici prisl. zv. ▶ veliko¹

v obílju prisl. zv. ▶ veliko¹

v obílnosti prisl. zv. ▶ veliko¹

vóbler -ja m ▶ ribica •3

v očíglèd predl. zv. ▶ zaradi

v očíglèd tému vez. zv. ▶ zato

vòd -óda m

1. | naprava iz več med seboj povezanih cevi in drugih delov za prevajanje tekočin, plinov | *obnoviti vod* □ **cevovod** □ knj.izroč. **cevni vod** □ knj.izroč. **daljnovod** *daljnovod za nafto*

♦ 1. teh. **parni vod** □ teh. **parovod** 2. **vod za dovajanje bencina** □ teh. **bencinovod**

2. anat. | cevasta tvorba za iztok izločkov ali pretok kake telesne tekočine | *solzni vod* □ anat. **duktus**

• 1. elektr. **dvopolni vod** □ elektr. **bipolarni vod** 2. elektr. **dvovodniški**

vod □ elektr. **dvožični vod** 3. elektr. **električni vod** □ elektr. **elektrovod**

□ elektr. **tokovod** 4. elektr. **kabelski vod** □ elektr. **kablovod** 5. voj. **vod za**

oskrbo □ voj., žarg. **komora**

GLEJ ŠE obvod 2 | plinovod | žolčevod

vóda -e ž | naravna prozorna tekočina brez barve, vonja in okusa; ta tekočina, ki se uporablja v industriji, gospodinjstvu | *Voda hlapi; piti vodo* □ ekspr. **vodica** □ ekspr. **vodka** □ šalj. **žabja pijača**

♦ **1. jezerska voda** □ jezerna voda □ knj.izroč. jezernica **2. mineralna voda** □ pog. kislá voda □ prakt. sp. mineralna □ zastar. rudnica □ slatina □ knj.izroč. slatinska voda **3. knj.izroč. močvirna voda** □ knj.izroč. močvirnica **4. morska voda** □ knj.izroč. mornica **5. odpadna voda** □ odplaka □ knj.izroč. oplaka **6. padavinska voda** □ knj.izroč. izpodnebna voda □ meteorna voda □ meteorska voda **7. potočna voda** □ nar. potočina □ knj.izroč. potočnica **8. rečna voda** □ knj.izroč. rečnica **9. sladkorna voda** □ nekny. pog. cukrena voda □ nekny. pog. cukrenka □ knj.izroč. sladkornina **10. slana voda** □ slanica

PODPOMENKE jezerska voda 7, morska voda 7, rečna voda 7

• **1. kolonjska voda** □ zastar. kolinska voda □ prakt. sp. kolonjska **2. med. plodova voda** □ med. plodovnica

GLEJ ŠE filter • 2 | grelnik • | hruškovka | inštitut • 3 | losjon | morje • 3 | mrtvica 2 | omehčati • | opravljeni • 3 | podtalnica | propasti 4 | ribišče | seči¹ | smučanje • | smučar • 2 | sodavica | somornica | sovražiti se | studenčnica | studenec

vodár -ja m ► hidrolog | vodnar | vodonosec

vodéb -a m ► smrdokavra

vódec -dca m ► vodja 3 | vodnik 1

vodén -a -o prid. ► prazen 2

vodénec -nca m ► vodik

vódeni -a -o prid. ► barva 2•3 | barvice • 1 | izstrelek • | poganjek • 1 | raketa • 3

vodenica -e ž | bolezensko nabiranje tekočine v tkivih ali telesnih votlinah | *umreti za vodenico* □ **vodeničnost**

GLEJ ŠE vodenka

vodeničnost -i ž ► vodenica

vodenika -e ž ► osat¹ •

vódenje -a s | odločanje z najvišjega mesta o dejavnosti kake skupine, skupnosti, organizacije | *vodenje države* □ **upravljanje** □ publ. **menedžiranje**

• **vodenje prireditve** □ knj.izroč. konferansa

GLEJ ŠE pilotiranje 1

vodénka -e ž agr. | vodena hruška brez okusa in arome | *Za hišo raste vodenka* □ agr. **vodenica**

vodénke -énk ž mn. ► barvice • 1

vodenočlást -i ž ► hidrocefalnost

vódica -e ž ► losjon | voda

vodič -íča m ► vodnik 1, 2, 3

vodíčka -e ž ► vodnica

vodík -a m | gorljiv plin brez barve, vonja in okusa, ki je najlažji med elementi | *vodik in kisik* □ kem. **hidrogen** □ zastar. **vodenec**

GLEJ ŠE cianovodik | devterij

vodíkov -a -o prid. ► bomba pp 1 | cianovodik | fluorid • | plin 1 pp 3

vodilja -e ž ► teta 3

vodilka -e ž geom. | črta na ploskvi, ki jo sekajo vse tvorilke ploskve | *določiti vodilko* □ geom. **vodilna črta**

vodilni¹ -ega m ► najpomembnejši¹

vodilni² -a -o prid. | ki organizira in nadzoruje delo zaposlenih | *vodilni delavec* □ **vodstveni** □ publ. **predpostavljeni²**

GLEJ ŠE krog¹ 1•6 | mladika • 2 | motiv • 2 | najpomembnejši² | skupina • 15 | vloga¹ 2• | vodilka

vodilo -a s | kar določa ravnanje koga glede na cilj, ki ga želi doseči | *Pomagati bolnikom je njegovo edino vodilo* □ **življenjsko vodilo** □ knj.izroč. **deviza** □ knj.izroč. **maksima** □ knj.izroč. **mantra** □ knj.izroč. **načelo** □ knj.izroč. **življenjska maksima** □ knj.izroč. **življenjski princip** □ knj.izroč. **življenjsko geslo** □ star. **življenjsko ravnilo**

GLEJ ŠE krmilo¹

vodír -ja m ► oselnik

vodítelj -a m

1. |kdor vodi kako skupino, skupnost, organizacijo | *izbrati voditelja* □ ekspr., s prilastkom **glava glava terorističnega gibanja** □ publ. **lider** |zlasti politični|

2. rad. |kdor neposredno sodeluje pri realizaciji radijske, televizijske oddaje | *spreten voditelj* □ knj.izroč. **konferansje**

GLEJ ŠE sestanek •

vodíteljica -e ž ► mladika • 2

vodíteljski -a -o prid. ► položaj 3•2

vodíteljstvo -a s ► položaj 3•2 | vodstvo

vodíti vódim nedov.

1. *koga* |iti pred kom ali s kom z namenom, da pride na določeno mesto | *Strežniki vodijo bolnike na preglede* □ star. **dovajati** *dovajati neznanca v hišo* □ star. **odvajati** *Lovili so fante po vaseh in jih odvajali k vojakom* □ knj.izroč. **privajati²**

2. *koga* |iti s kom z namenom, da se mu kaj pokaže, razkaže | *voditi turiste po mestu* □ ekspr. **kazati pot komu** □ knj.izroč. **sprehajati** □ zastar. **sprovajati**

3. *kaj* |držeč kaj delati, da se giblje v določeni smeri | *voditi konja za uzdo; z eno roko voditi kolo* □ zastar. **vižati** □ star. **vladati**

4. *koga* |kot spremljevalec omogočiti, usmerjati gibanje koga | *Rad vodi prijatelje na izlete* □ ekspr. **prepeljavati** □ star. **ravnati** □ pog. **voziti**

5. *kaj* |z najvišjega mesta odločiti o dejavnosti kake skupine, skupnosti, organizacije | *voditi državo* □ **upravljati** □ knj.izroč. **načeljevati čemu** □ knj.izroč. **načelovati čemu** □ star. **ravnati** □ zastar. **regirati**

6. |biti v določenem prostoru in imeti določeno smer | *Ta cesta vodi v sosednjo dolino* □ **peljati** □ pog. **držati** □ pog. **iti** □ zastar. **ravnati se** □ knj.izroč. **stekati se**

GLEJ ŠE pilotirati | poučevati 1 | prekajevati | varati 1

vódja -e m

1. |kdor z najvišjega mesta odloča o dejavnosti kake skupine, skupnosti, organizacije | *biti, postati vodja* □ ekspr., s prilastkom **glava glava stranke** □ slabš. **kolovodja kolovodja organizirane kriminalne združbe** □ ekspr. **poglavar** *Uporniki so izbrali svojega poglavarja* □ ekspr. **poveljnik** *Dečki so ga priznavali za svojega poveljnika* □ publ. **lider** |zlasti politični|

♦ **1. vodja izmene** □ knj.izroč. izmenovodja □ izmenski vodja □ turnusni vodja **2. pomor. vodja krova** □ star. brogarski □ pomor., žarg. nostromo **3. vodja obrata** □ knj.izroč. obratovodja **4. vodja oddelka** □ knj.izroč. oddelkovodja □ šef oddelka **5. vodja potovanja** □ ekspr. popotni maršal □ ekspr. potni maršal □ zastar. potovodja **6. vodja tabora** □ knj.izroč. taborovodja **7. vodja žage** □ zastar. lesni škriban

2. |kdor vodi zlasti enoto kake gospodarske družbe, podjetja, zavoda ali ustanove | *vodja finančne enote družbe* □ **menedžer**

3. s prilastkom |kdor z zgledom, nasveti vodi koga | *Bil je duhovni vodja mladine* □ ekspr. **kazipot** □ zastar. **potokaz** □ knj.izroč. **smernik** □ star. **vodec** □ ekspr. **vodnik**

GLEJ ŠE oddelek 1•31

vódka -e ž ► kava | pijača pp 4 | voda

v odločilni méri prisl. zv. ► odločilno

vódna -e ž ► ondulacija • 3

vodnár -ja m | v nekaterih deželah prodajalec vode | *kupiti vodo pri vodnarju* □ **vodar**

GLEJ ŠE mož • 4

vodnát -a -o prid. |ki ima veliko vode | *vodnat slap*

□ knj.izroč. **vodonosen**

vódni -a -o prid. ► barva 2•3 | barvice • 1 | brazda • | energija • 9 | filter • 2 | hidroelektrarna | hidrofít | hidroplan | izvleček pp |

jama 2 | kuga • | liska • | ondulacija •3 | orešek •2 | pipa •5 | plovilo | poprovci | riža • | smučanje • | smučar •2 | steklo 1•5 | stolp •3 | tehtnica •1 | vila •2 | vodokaz | zbiralnik • | znak¹ •4

vodnica -e ž |ženska, ki se (poklicno) ukvarja z vodenjem izletov, ogledov krajev| *zaposeliti se kot vodnica* □ **turistična vodnica** □ **vodička**

vodnik -a m

1. |kdor koga kam vodi| *najeti vodnika* □ **vodič** □ star. **vodec**
  2. |kdor se (poklicno) ukvarja z vodenjem izletov, ogledov krajev| *zaposeliti se kot vodnik* □ **turistični vodič** □ **turistični vodnik** □ **vodič** □ **cicerone** |zlasti v italijanskem okolju|
  3. |knjiga, brošura s podatki, slikami, zemljevidi o krajih, znamenitostih| *kupiti si vodnik* □ **vodič** □ knj.zroč. **bedeker** □ knj.zroč. **turistični vademekum**
  4. elektr. |žica ali drugače oblikovani električni prevodnik| *za vodnik uporabiti bakreno žico* □ elektr. **električni vodnik** □ elektr. **elektrovodna žica** □ elektr. **tokovodna žica** □ elektr. **tokovodnik**
- ♦ **1.** elektr. **fazni vodnik** □ poljud. **faza** **2.** elektr. **nični vodnik** □ elektr. **ničelni vodnik**

GLEJ ŠE krog¹ 1•6 | vodja 3 | vzornik

vodnjak -a m |zaprt prostor ali posoda, navadno v zemlji, za zbiranje, shranjevanje večjih količin pitne vode| *zajemati vodo iz vodnjaka* □ nar. **šepih** □ nekjn. pog. **šterna** □ **fontana** |arhitektonsko zasnovan in plastično okrašen vodnjak, navadno z vodomatom| □ star. **kapnica** |vodnjak za kapnico|

♦ **1.** geogr. **arteški vodnjak** □ geogr. **arzijski vodnjak** **2.** **vodnjak na vzvod** □ nar. **vodnjak na vago**

GLEJ ŠE zbiralnik •

v odnôsu do predl. zv. z roditeljskim |za izražanje omejitve, izhodišča pri opredeljevanju| *ocenjevati kaj v odnosu do česa bližnjega; opazovati otroka v odnosu do staršev* □ **v razmerju do**

vodohrán -a m ► stolp •3

vodokáz -áza m teh. |priprava, ki kaže višino vode v posodi| *pritriliti vodokaz k bobnu parnega kotla* □ teh. **vodno kazalo**

vodoljúbni -a -o prid. ► hidrofilit

vodomér -a m geogr. |pokončna letev z oznakami za merjenje višine vodne gladine| *postaviti na reki vodomer* □ geogr. **vodomerna lata**

vodomérni -a -o prid. ► vodomer

vodomèt -éta m ► veliko²

vodonósec -sca m |kdor nosi vodo| *Žejni delavci so komaj pričakali vodonosca* □ knj.zroč. **vodar** □ knj.zroč. **vodonoša**

vodonôsen -sna -o prid. ► vodnat

vodonóša -e m ► vodonosec

vodopàd -áda m ► slap

vodopísje -a s ► hidrologija

vodorávni -a -o prid. |ki je vzporeden z gladino mirujoče vode| *vodoravni rov* □ **horizontalni**

GLEJ ŠE črta 1•7 | hitrost¹ •2 | ploskev •8 | položaj 1•3

vodorávnica -e ž ► abscisa | črta 1•7

vodostáj -a m ► zbiralnik •

vodotòč -óča m ► struga

vodotôpen -pna -o prid. ► topen

vodovódar -ja m ► inštalater •

vodovódarstvo -a s ► inštalaterstvo •

vodovódni -a -o prid. ► cev •5 | inštalater • | inštalaterstvo •

vodoznánstvo -a s ► hidrologija

vodozvézdica -e ž ► žabjelasovka

vódstveni -a -o prid. ► vodilni

vódstvo -a s |oseba ali skupina oseb, ki kaj vodi| *upoštevati sklep vodstva* □ zastar. **voditeljstvo** □ **direktorij** |skupina ljudi, ki vodi podjetje, zavod ali ustanovo|

vogál -a m

1. |del predmeta, kjer se stikata dva ali več njegovih robov, ploskev| *Ta predmet ima štiri vogale* □ **ogel** □ **vogel** □ star. **ogal** □ ekspr. **vogalček**

2. |del stavbe, kjer se stikata zunanji steni| *popraviti vogal poškodovane hiše* □ **ogel** □ **vogel** □ star. **ogal**

GLEJ ŠE krajec

vogálček -čka m ► vogal 1

vogální -a -o prid. |ki je v zvezi z vogalom| *vogalna hiša* □ **ogelni** □ **vogelni**

GLEJ ŠE kamen¹ •11

vógel -gla m ► povsod | vogal 1, 2

vógelni -a -o prid. ► kamen¹ •11 | vogalni

vógelnik -a m ► kamen¹ •11 | ogelnik

voglár -ja m ► prežar

vogláríti -im nedov. ► fantovati | vasovati 1

voglárjenje -a s ► fantovanje

voglát -áta -o prid. ► oglat

vóh -a m |čut za zaznavanje vonja| *voh, vid in drugi čuti*

□ zastar. **duh²** □ zastar. **njuh** □ knj.zroč. **vonj**

voháč -a m ► vohun

vohální -a -o prid. ► celica 2•8 | čutnica • | jamica •2 | organ 1•15 | sluznica •

vohálo -a s ► organ 1•15

vóhati -am nedov. *kaj* |z vohom zaznavati; biti sposoben zaznavati vonj| *vohati vonj po zažganem; Šakal voha mrhovino na velike razdalje* □ **duhati** □ zastar. **dišati** *Mačka diši miš* □ star. **njuhati** □ nekjn. pog. **šnofati** □ star. **vojnati** □ knj.zroč. **vonjati** □ **povohati** ↗

GLEJ ŠE vohuniti 2

vohávs -a m ► vohun

vohljáč -a m ► vohun

vohljáti -ám nedov. |s krajšimi potegi zraka v nos in premikanjem nosnic, glave prizadevati si zaznati določeni vonj| *Pes je začel vohljati okoli nahrbtnika* □ star. **vojnati**

GLEJ ŠE vohuniti 2

vohnjáti -ám nedov. ► vohati | vohljati

vohún -a m |kdor si s prikritim poizvedovanjem, iskanjem prizadeva priti do zaupnih gospodarskih, vojaških podatkov in jih posreduje tuji osebi, državi| *odkriti vohuna* □ slabš. **ogleduh** □ star. **prežun** □ knj.zroč. **slednik** □ slabš. **sleduh** □ ekspr. **špijon** □ star. **vohač** □ star. **vohavs** □ ekspr. **vohljač**

vohúniti -im nedov.

1. |s prikritim poizvedovanjem, iskanjem prizadevati si priti do zaupnih gospodarskih, vojaških podatkov in jih posredovati tuji osebi, državi| *vohuniti za konkurenčno ustanovo*

□ ekspr. **špijonirati**

2. *za kom* ekspr. |s prikritim poizvedovanjem, iskanjem prizadevati si priti do podatkov o delovanju, življenju koga| *Začela je vohuniti za možem* □ ekspr. **vohati** □ ekspr. **vohljati**

vohúnski -a -o prid. ► afera pp | afera • | skupina •16

vojáček -čka m ► vojak

vojáčiti -im nedov. ► vojak •1

voják -a m |pripadnik vojske| *pogumen vojak* □ **borec**

□ knj.zroč. **bojevrnik** □ zastar. **bojnik** □ star. **borilec** □ zastar. **boritelj**

□ star. **soldat** □ star. **soldatek** *droben soldatek* □ ekspr. **vojaček droben**

vojaček □ zastar. **vojník** □ zastar. **vojskar** □ star. **vojščak** □ star. **žolnir**

□ **brambovec** ↗ □ **pandur** |nekdaj, v hrvaškem in madžarskem okolju|

• **1.** **biti vojak** □ ekspr. **nositi vojaško suknjo** □ star. **služiti cesarja**

□ star. **služiti kralju** □ knj.zroč. **vojačiti** □ knj.zroč. **vojakovati** **2.** **garnizijski**

vojak □ redk. garnizer **3.** iti k vojakom □ star. iti k soldatom □ iti v vojsko **4.** najemniški vojak □ zgod. mezdnik □ voj. najemnik □ zastar. soldnik □ star. žolnir **5.** navadni vojak □ star. prostak □ zastar. prosti vojak □ zastar. redov **6.** postati vojak □ star. obleči belo suknjo □ ekspr. obleči vojaško suknjo □ star. stopiti v vojaški stan □ pog. stopiti v vojsko
GLEJ ŠE dezertirati | najemnik 3 | premestitev • | prostovoljec 2 | vpoklicati

vojakováti -újem nedov. ▶ vojak •1

vojarín -a m ▶ plesalec 1

vojarínka -e ž ▶ plesalka 1

vojaščina -e ž | opravljanje določeni čas trajajoče obvezne dejavnosti v vojski | *oprostiti koga vojaščine* □ star. *soldaščina* □ voj. *vojaška dolžnost* □ voj. *vojaška obveznost* □ knj.izroč. *vojaštvo* □ pog. *vojska*

GLEJ ŠE vojaštvo

vojaški -a -o prid. | ki je v zvezi z vojniki | *vojaški poklic* □ knj.izroč. *bojevniški* □ star. *soldaški* □ star. *žolnirski*

GLEJ ŠE akademija •2 | bitka | boben • | bobnar • | bodalo • | boj 2 | dezertar | dezerterstvo | dopust •6 | duhovnik 1•3 | enota •6 | enota •8 | hrana 1•16 | invalid • | kotel • | kurat | letalstvo 2 | manevri | novinec 1• | obveznik • | odlikovanje 1•2 | odpustnik | okrožje • | operacija •2 | oporišče | parada 1 | pas •5 | plašč •7 | prisega •2 | puška pp | rok¹ •6 | sluga • | služba •18 | služiti • | sodišče 1•10 | tabor •1 | uniforma •4 | vadišče • | vojak •1 | vojak •6 | vojaščina | vozilo pp 4

vojašnica -e ž | stavba za bivanje vojakov | *vrnitev vojakov v vojašnico* □ pog. *kasarna*

GLEJ ŠE dvorišče •1

vojašniški -a -o prid. | ki je v zvezi z vojašnico | *vojašniško dvorišče* □ pog. *kasarniški* □ pog. *kasarnski*

vojaštvo -a s | vojniki kot celota | *zmanjšati število vojaštva* □ star. *soldaščina* □ star. *vojaščina*

GLEJ ŠE vojaščina | vojska

vojèni -a -o prid. ▶ prekajeni

vojevánje -a s ▶ bojevanje

vojeváti -újem nedov. ▶ bojevati se 1, 2

vojeváti se -újem se nedov. ▶ bojevati se 1, 2

vójka -e ž ▶ vajet²

vòjna -e ž

1. | vojaški spopad, navadno med državami | *Vojna se je začela* □ *vojska* □ ekspr. *morija* □ vnes. *mrtvaški ples* □ ekspr. *oboroženi obračun* □ ekspr. *oboroženi spopad* □ ekspr. *oboroženo obračunavanje* □ ekspr. *vojna pošast* *strah pred bližajočo se vojno pošastjo* □ ekspr. *vojni metež* □ ekspr. *vojni požar*

♦ **1.** *atomska vojna* □ voj. *hidrogenska vojna* □ *jedrska vojna* **2.** *bratomorna vojna* □ *bratomorilna vojna* □ redk. *bratomorilska vojna* **3.** *napadalna vojna* □ *agresivna vojna* **4.** *napoleonske vojne* □ *napoleonovske vojne* **5.** *obrambna vojna* □ *defenzivna vojna* **6.** *zgod. secesijska vojna* □ *zgod. vojna med Severom in Jugom* **7.** *sveta vojna* □ *publ. džihad* **8.** *voj. totalna vojna* □ *voj. totalitarna vojna*

PODPOMENKE *napadalna vojna* ↗, *obrambna vojna* ↗

2. | stanje vojaških spopadov | *vojna in mir* □ *publ. vojno stanje* ■ protip. *mir*

GLEJ ŠE bog¹ pp | mir 1 | prepir

vójni -a -o prid. ▶ akademija •2 | dobičkar • | ladja pp 5 | letalstvo 2 | odškodnina • | razpored • | sirota¹ •2 | soborec | ujetnik • | ujetništvo • | vojna 1, 2 | zločin •1

vojník -a m ▶ vojak

vòjska -e ž | pripadniki oboroženih sil navadno kake države |

Vojska se umika □ *armada* □ *vojaštvo* □ *publ. čete odpoklicati svoje čete* □ star. *soldaščina* □ slabš. *soldateska* □ zastar. *vojevstvo*

♦ **1.** *kopenska vojska* □ knj.izroč. *suhozemna vojska* □ knj.izroč. *suhozemska vojska* **2.** *okupacijska vojska* □ *publ. okupacijske čete* □ *zasedbena vojska* □ *publ. zasedbene čete* **3.** *redna vojska* □ *publ. redne čete* □ *regularna vojska*

GLEJ ŠE bojevati se 1 | pravda • | pripraviti se | rod¹ 3 | služba •18 | služiti • | veliko² | vojak •3 | vojak •6 | vojaščina | vojna 1 | vojskovodja | vpoklicati

vòjskar -ja m ▶ vojak

vòjskin -a -o prid. ▶ uniforma •4

vòjskni -a -o prid. ▶ sirota¹ •2 | uniforma •4

vojskováti se -újem se nedov. ▶ bojevati se 1, 2

vojskovódja -e m | kdor poveljuje vojski | *Vojskovodja je podpisal premirje* □ *poveljnik vojske* □ zastar. *vojskovoj* □ *strateg* ↗

vojskovòj -ója m ▶ vojskovodja

vòjstvo -a s ▶ vojska

vojščák -a m ▶ vojak

vòjvodina -e ž zgod. | zlasti v fevdalizmu *dežela* ali *samostojna država*, ki ji vlada vojvoda | *zgodovina vojvodine* □ zgod. *vojvodska dežela* □ zgod. *vojvodstvo*

vòjvodski -a -o prid. ▶ naslov •17 | prestol • | vojvodina

vòjvodstvo -a s ▶ naslov •17 | vojvodina

vokabulár -ja m ▶ slovar

vokál -a m ▶ glas 1 | glasba 1•6 | samoglasnik

vokalíst -a m ▶ pevec 2

vokalístka -e ž ▶ pevka

vokalízem -zma m ▶ sistem •21

vokální -a -o prid. ▶ glasba 1•6 | redukcija • | sistem •21

vókativ -a m ▶ zvalnik

v okólici prostor. prisl. zv. | izraža, da je dejanje, stanje prostorsko določeno z omejitvijo na prostor, ki ima določeno središče | *V okolici ni nobene gostilne* □ *naokoli* □ ekspr. *okoli*¹ □ zastar. *v okroglíni*
GLEJ ŠE blizu¹

v okràs prisl. zv. ▶ za okras

v okróglico prisl. zv. ▶ v krog

v okroglíni prisl. zv. ▶ v okolici

v okrógu prisl. zv. ▶ v krogu

v okvíru predl. zv. ▶ znotraj²

vòl vòla m | skopljeni samec goveda, ki se goji zlasti zaradi vprege in mesa | *Vol muka* □ ekspr. *vole*¹ □ ekspr. *vole*² □ ekspr. *volek*² □ star. *volič* □ ekspr. *voliček*

PODPOMENKE *bavh*, *čade*, *irs*, *lisc* ↗, *plavec* ↗, *rdečko*, *rjavec* ↗, *rumenec* ↗, *sivec*

GLEJ ŠE jak¹ | neumnež

volán¹ -a m ▶ krmilo¹ | voziti 1

volán² -a m | nabran ali naguban okrasni kos blaga, našit na posamezne dele zlasti ženske obleke | *obšiti krilo z volani*

□ *naborek* □ *volana* □ nar. *garnira* □ knj.izroč. *nabirek* □ knj.izroč. *nabor*

□ knj.izroč. *nabornica* □ knj.izroč. *nabranec* □ ekspr. *volanček* □ ekspr. *volanica*

volána -e ž ▶ volan²

volánček -čka m ▶ volan²

volánica -e ž ▶ volan²

volár -ja m ▶ prekupčevalec pp

volčíca -e ž ▶ krut povdk. | pohlepen povdk. 1 | požrešen povdk. 1 | volkulja

volčič -íča m ▶ bunika | vnetje | volk 1

volčín -a m bot. | grmičasta rastlina s cevasto podaljšanimi, dišečimi belimi, rožnatimi ali rumenkasto zelenimi cveti

in koščičastimi plodovi | *vejica volčina* □ nar. *blagajana*
 □ bot., žarg. *blagajevka* □ bot. *blagajev volčin* □ bot., žarg. *blagajka*
 □ bot. *igalka* □ star. *kraljeva roža*
 ♦ 1. bot. *dišeči volčin* □ bot. *jožefica* 2. bot. *navadni volčin* □ bot. *modra-
 sovec*

volčina -e ž ▶ brlog •4 | meso •25

volčjak -a m ▶ češnja • | ovčar 2•

volčji -a -e prid. ▶ brlog •4 | češnja • | hud¹ 1 | kosteličevje • | krut |
 meso •25 | rad 2

volčnica -e ž ▶ brlog •4

volè¹ -éta m ▶ vol

volè² -éta s ▶ vol

vôlek¹ -a m ▶ muren 1 | pikapolonica

vôlek² -lka m ▶ vol

vólhek -hka -o prid. ▶ mehke | vlažen 1

vólhkost -i ž ▶ vlažnost

volič -iča m ▶ vol

volíček -čka m ▶ vol

volíera -e ž ▶ preletalnica

volílni -a -o prid. ▶ agitacija pp | boj 3 pp 1 | boj 3•12 | cenzus |
 elektor | enota •9 | glas 2 | kampanja • | knez • | sistem •19 |
 sistem •26 | skrinjica •

volílnica -e ž ▶ glasovnica | volišče

volílnik -a m ▶ knez •

volílo -a s pravn. |kar kdo v oporoki zapusti fizični ali pravni
 osebi, ne da bi jo postavil za dediča| *izplačati volilo* □ pravn. *legat¹*

volišče -a s |kraj, prostor, kjer se voli| *zapustiti volišče*

□ zastar. *volilnica*

volítev -tve ž ▶ izbira 1

volíti volim nedov. ▶ izbirati

volítivni -a -o prid. ▶ voljni

volítve -tev ž mn.

- 1. državnozbornske volitve □ parlamentarne volitve □ pog. skupščin-
 ske volitve 2. pravn. neposredne volitve □ pravn. enostopenjske volitve
 3. pravn. posredne volitve □ pravn. dvostopenjske volitve

volítveni -a -o prid. ▶ enota •9

vólja -e ž |kar kdo hoče, da se uresniči| *upoštevati dekletovo voljo*

□ knj.zroč. *hotenje* □ ekspr. *voljica*

- 1. biti dobre volje □ biti dobro razpoložen □ ekspr. biti židane volje
 2. biti slabe volje □ biti slabo razpoložen □ ekspr. vstati z levo nogo
 3. proti svoji volji □ ekspr. rad ali nerad

GLEJ ŠE čemernost | joj² 2, 4 | nerazpoložen • | nerazpoloženje |
 odločen¹ 1• | prostovoljno | rad 1 | stanoviten • | svoboda 3 |
 trdnost 3• | udobrovoljiti | vesel¹ 1•

vóljen¹ -jna -o prid. ▶ mehke | mil 4

vóljen² -jna -o povdk. ▶ pripraven² | pripravljen

vóljica -e ž ▶ volja

vóljni -a -o prid. |ki je v zvezi z voljo| *posameznikove voljne,
 čustvene in razumske značilnosti* □ knj.zroč. *volitivni* □ knj.zroč. *volunta-
 ristični* □ knj.zroč. *voluntativni*

vólk -a m

1. |psu podobna zver z rumenkastosivim ali rjavkastosivim
 kožuhom| *Volk tuli* □ ekspr. *lakotnik* □ ekspr. *volčič* □ ekspr. *volkač*

□ ekspr. *volkec*

2. bot. |trava s ščetinastimi listi in vijoličastimi klaski| *z volkom
 porasli gorski travnik* □ bot. *ščetinovka* □ nar. *vrnuh*

GLEJ ŠE acetat • | goba •2 | kojot | krut povdk. | pohlepen povdk. 1 |
 požrešen povdk. 1 | rad 2 | som • | strniščnica •

volkáč -a m ▶ ovčar 2• | volk 1

vólkec -kca m ▶ volk 1

volkúlja -e ž |samica volka| *volk in volkulja* □ volčica

vólna -e ž

- 1. angorska volna □ angoravolna □ moher □ mohervolna
 2. kašmirska volna □ kašmir □ kašmirvolna 3. merinska volna □ meri-
 novolna 4. ševiotna volna □ ševiot □ ševiotvolna

GLEJ ŠE dlaka 2 | merinovolna | predivo • | tkanina •2

volnár -ja m ▶ prekupčevalec pp

volnárski -a -o prid. ▶ obrt² 1•18

volnárstvo -a s ▶ obrt² 1•18

vólnast -a -o prid. |ki je po videzu, otipu podoben volni| *imeti
 volnaste lase* □ *volnat*

vólnat -a -o prid. ▶ volnast | volnen

vólnati -a -o prid. ▶ nogavica •5

volnén -a -o prid. |ki je iz volne| *volnen trak* □ star. *volnat*

volnéni -a -o prid. ▶ nit pp | nogavica pp 1 | nogavica •5 | ruta¹ pp 3 |
 tkanina •2

volnenína -e ž ▶ tkanina •2

volnéne -énk ž mn. ▶ nogavica •5

volnína -e ž ▶ tkanina •2

volontariát -a m ▶ prostovoljstvo

volontêr -ja m ▶ prostovoljec 1•

volontêrski -a -o prid. ▶ delo 1•11 | prostovoljni

volontêrstvo -a s ▶ prostovoljstvo

voloóki -a -o prid. ▶ okroglooki

volôvec -vca m ▶ primožek

volôvji -a -e prid. ▶ rog 1•

volôvski -a -o prid. ▶ jajce •1 | jezik 2•1 | marjeta | rog 1• | vprega pp 2

vólt -a m ▶ elektronvolt

vóltméter -tra m |priprava za merjenje napetosti| *opraviti
 meritev z voltmetrom* □ *merilnik napetosti*

vóltsekúnda -e ž ▶ weber

volúhar -ja m |škodljiv, podgani podobni glodavec z okroglo
 glavo in krajšim, kosmatim repom| *Voluhar obgloda korenine
 drevja* □ nar. *krtica¹*

volúmen -mna m ▶ prostornina | prostornina •1 | snopič¹ |
 zvezek 2

volúmenski -a -o prid. ▶ odstotek • | prostorninski

volúmski -a -o prid. ▶ odstotek • | prostorninski

voluntarístični -a -o prid. ▶ voljni

voluntatívni -a -o prid. ▶ voljni

volúta -e ž um. |arhitektonski okrasni element v obliki spirale|
kapitel z volutami □ um. *polž*

vónj -a m |značilnost snovi, teles, ki se zaznava z vohom| *vonj
 vrtnic; vonj po dimu* □ *vonjava* □ zastar. *dišava* □ *smrad* ↗

GLEJ ŠE voh

vonjálni -a -o prid. ▶ čutnica • | jamica •2

vónjati -am nedov. ▶ dišati | smrdeti | vohati

vonjav -áva -o prid. ▶ dišeč

vonjava -e ž ▶ vonj

vonjavni -a -o prid. ▶ sluznica •

vonjív -a -o prid. ▶ dišeč

vónjski -a -o prid. ▶ celica 2•8

vonljív -a -o prid. ▶ dišeč

v opásnosti povdk. zv. ▶ v nevarnosti

v opôju povdk. zv. ▶ omamljen

v opómbo prisl. zv. ▶ v spomin

v opomín povdk. zv. ▶ opozarjati 2

v opómno prisl. zv. ▶ v spomin

v opozíciji povdk. zv. ▶ nasprotovati 3

v opozorílo povdk. zv. ▶ opozarjati 2

v opréki povdk. zv. ▶ nasprotovati 3

vós¹ -a m nav. mn., zool. [vsaka od poroženelih kožnih gub v obliki plošče, viseča s trdega neba nekaterih kitov] *dolžina kitovih vosov* □ zool. **vos²** *Kit cedi vodo skozi vosi*

GLEJ ŠE dlaka 1 | resa¹ 3

vós² -i ž ▶ dlaka 1 | resa¹ 3 | vós¹

vosáti -a -o prid. ▶ kit¹ •1

vósek -ska m [lahko gnetljiva rumena snov, ki jo za delanje celic izločajo čebele] *Satovje je iz voska* □ čebelji vosek □ čebelni vosek

vósi¹ -ov m ▶ brki 1

vós² -i ž mn. ▶ brki 1

vóskar -ja m ▶ prodajalec pp 1

vóskasti -a -o prid. ▶ opal •

vóskati -am nedov. ▶ voščiti²

vóskovni -a -o prid. ▶ voskovnica

vóskovnica -e ž čeb. [vsak od štirih parov gladkih, prozornih ploščic na tretjem do šestem trebušnem obročku čebel, pod katerim so voskovne žleze] *Vosek izteka skozi luknjice voskovnic* □ čeb. **voskovno ogledalo**

voščén -a -o prid. ▶ bled

voščéni -a -o prid. ▶ kreda • | muzej •2 | opal • | snov 2 •21 | sveča •2 | vetrnica •3 | vžigalica •1 | zrelost pp

voščénica -e ž ▶ sveča •2

voščénina -e ž ▶ snov 2 •21

voščénka -e ž ▶ kreda • | marčnica | sveča •2 | vžigalica •1

voščéno prisl. ▶ bel² pp

voščéváti -újem nedov. ▶ voščiti¹

voščílce -a s ▶ voščilo

voščílni -a -o prid. ▶ voščilnica

voščílница -e ž [vizitka, razglednica za pisanje voščil] *kupiti voščilnice* □ **voščilna razglednica** □ pog. **čestitka**

voščílo -a s [besedilo, izraz, s katerim se vošči] *napisati voščilo* □ knj.izroč. **gratulacija** □ ekspr. **voščilce**

voščítí¹ in **vóščiti** -im dov. in nedov. *komu kaj* [izraziti, izražati komu dobre želje ob prazniku; izraziti, izražati komu željo, navadno z določeno frazo, da bi bil deležen česa dobrega] *voščiti prijatelju za rojstni dan; voščiti srečno novo leto* □ **čestitati čestitati za rojstni dan; čestitati ob prazniku** □ knj.izroč. **gratulirati** □ knj.izroč. **voščévati** □ zastar. **vzdajati vzdajati komu srečo** □ zastar. **vzdati**

GLEJ ŠE privoščiti | zaželeti | želeti

voščítí² in **vóščiti** -im nedov. *kaj* [mazati, premazovati z voskom] *voščiti dreto* □ knj.izroč. **voskati**

voťánt -a m ▶ glasovalec

voťántka -e ž ▶ glasovalka

vótel -tla -o prid. [ki ima v sebi prazen, ne s trdno ali tekočo snovjo izpolnjeni prostor] *votel predmet* □ zastar. **šupelj** ■ protip. **poln** GLEJ ŠE neutemeljen | poln 2 | prazen 2 | preluknjan

votírati -am dov. in nedov. ▶ glasovati 1

votívni -a -o prid. ▶ cerkev 1 •7 | podoba •2

votlák -a m ▶ zidak •2

vótlí -a -o prid. ▶ kost •4 | kovica • | neutemeljeni | steklo 2 •3 | zidak •2

votlícá -e ž ▶ kovica •

votlíč -íča m ▶ plovec

votlína -e ž [z vseh ali z več strani zaprt prazen prostor] *skrivati se v votlini; Vhod v votlino je zakrivalo gosto grmičevje* □ **duplina** □ star. **duplja** □ zastar. **duplo** □ knj.izroč. **špilja** □ zastar. **šupljina** □ **votlinica** [majhna votlina] □ zastar. **dular** [votlina, navadno v skalah] *Ptiči so se poskrili po dularjih in gošči* □ nar. **pečina** ↗

• 1. anat. **bobnična votlina** □ anat. **zabobnina** 2. anat. **nosna votlina** □ zastar. **nosna šupljina** 3. anat. **obnosna votlina** □ anat. **paranasalna votlina** 4. anat. **očesna votlina** □ anat. **očnica** 5. anat. **poprsnična votlina** □ anat. **plevralna votlina** 6. anat. **trebušna votlina** □ anat. **trebušna duplina** 7. anat. **ustna votlina** □ anat. **oralna votlina** □ anat. **ustna duplina** 8. anat. **žrelna votlina** □ anat. **faringalna votlina**

GLEJ ŠE duplina

votlínica -e ž ▶ votlina

votlínski -a -o prid. ▶ gos •

votlítí -ím nedov. *kaj* [delati kaj votlo] *votliti bučo* □ **izvotljevati**

GLEJ ŠE dolbsti

votloglédi -a -o prid. ▶ smrt 3

votlóki -a -o prid. ▶ neutemeljeni

vótlost -i ž ▶ praznina 2

vótum -a m ▶ glas 2

v ovínkih prisl. zv. ▶ ovinkasto

vóz -á m [vozilo z navadno štirimi kolesi za prevoz ljudi in tovora, ki ga vleče vprežna žival] *Voz pelje po cesti* □ star. **kola** *Kola se počasi pomikajo po blatnem kolovozu* □ ekspr. **vozek** □ ekspr. **vozič** □ ekspr. **voziček** □ **dira** ↗ □ **koleselj** ↗ □ **parizar** ↗ □ **zapravljivček** ↗ □ nekjn. pog. **gumar** ↗

♦ 1. **dvokolesni voz** □ star. **dvokolni voz** □ pog. **kareta** □ pog. **koreta**

2. **gnojni voz** □ **gnojni koš** □ knj.izroč. **gnojnjak** 3. voj., zgod. **municijski voz** □ voj., zgod. **strelivnik** □ voj., zgod. **strelivni voz** 4. **mrliški voz** □ **mrtvaški voz** □ **pogrebni voz** 5. voj., zgod. **pratežni voz** □ voj., zgod. **trenski voz**

PODPOMENKE 1. **četruprežnik**, **enoprežnik**, **dvoprežnik**

2. **gnojni voz**, **seneni voz**

• **astron. veliki voz** □ zastar. **burovž** □ pesn. **sedmerozvezdje**

GLEJ ŠE **avtomobil** | **avtomobil** •13 | **dvoprežnik** | **enoprežnik** | **lojtrnik** | **vagon** | **vagon** •5 | **zapravljivček**

vóza -e ž ▶ zapor 1

vozáč -a m ▶ voznik

vozáčica -e ž ▶ voznica

vozáł -a m ▶ vozec

vozáłček -čka m ▶ vozec

vozář -ja m [kdor vozi, prevažá s konjsko vprego] *Vozar je okomatal konja* □ nekjn. pog. **furman**

vozáře -ár ž mn. ▶ ozare

vozarína -e ž ▶ prevoznina

vozářiti -im nedov. [voziti, prevažati, zlasti s konjsko vprego] *Pri povedoval je zgodbe iz časov, ko so še vozarili* □ nekjn. pog. **furati**

GLEJ ŠE **voziti** 2

vozářiti se -im se nedov. ▶ voziti se

vozářjenje -a s ▶ vožnja 1

vozářna -e ž ▶ lopa 1

vozatáj -a m ▶ prevoznik

vózek -zka m ▶ voz | voziček 2

vózel -zla m [kar nastane s prepletom in zategnitvijo koncev, delov niti, vrvi, traka] *narediti vozec* □ star. **krotica** □ star. **krotovica**

□ nar. **vozal** □ nar. **vozalček** □ ekspr. **vozelček** □ ekspr. **vozič** □ ekspr. **voziček**

□ star. **zadrga**

• **živčni vozec** □ anat. **ganglij** □ anat. **možganski ganglij**

GLEJ ŠE **presekatí** • | **središče** 4 | **vozišče** 1, 2

vózelček -čka m ▶ vozec

vózelni -a -o prid. ▶ **centrala** • | črta 2 •10

vózen -zna -o povdk. ▶ prevozen

vožgrívec -vca m ▶ razposajenec

vózi -te medm. ▶ izginiti 4

vozáca -e ž ▶ ciza¹

vozič -íča m ▶ voz

voziček -čka m

1. |vozu podobna priprava za prevažanje stvari| *pripeljati zelenjavo na vozičku* □ *ciza* 1 7 □ *samopostrežni voziček* |v samopostrežni trgovini|

2. |vozu podobna igrača| *Otrok se je igral z vozičkom* □ *vozek*

• 1. elektr. *akumulatorski voziček* □ elektr., žarg. *elektrokar* 2. *otroški voziček* □ prakt. sp. *voziček* 3. *invalidski voziček* □ prakt. sp. *voziček*

GLEJ ŠE VOZ

vozikati -am nedov. ▶ voziti 2

vozikati se -am se nedov. ▶ voziti se

vozilce -a s ▶ vozilo

vozilo -a s |priprava, naprava, namenjena za prevoz| *preučevati nekdanja vozila* □ *prevozno sredstvo* □ knj.izroč. *prevozilo* □ zastar. *vehikel* □ ekspr. *vozilce* □ ekspr. *galeja* |veliko, nerodno vozilo| *Taka galeja porabi dosti bencina* □ slabš. *škotla* 7

♦ 1. teh. *amfibijsko vozilo* □ teh. *amfibija* 2. *dvokolesno vozilo*

□ star. *dvokolno vozilo* 3. *oklepno vozilo* □ *oklepnik* □ *oklopnik*

□ *oklopno vozilo* □ knj.izroč. *oklopnjak* 4. *priklopno vozilo* □ *priključno vozilo* □ *priklopnik* 5. *reševalno vozilo* □ med., žarg. *ambulantna*

□ med. *ambulantno vozilo* □ pog. *reševalec* □ pog. *rešilec* 6. *starodobno vozilo* □ pog. *oldtajmer* □ knj.izroč. *starodobnik* 7. *terensko vozilo*

□ avt., žarg. *terenec* 8. *tirnično vozilo* □ *tirniško vozilo* 9. *trikolesno vozilo* □ *trokolesno vozilo*

PODPOMENKE 1. *cestno vozilo*, *tirno vozilo*, *plovilo* 7, *zračno vozilo* 2. *dvokolesno vozilo* 7, *enokolesno vozilo*, *štirikolesno vozilo*, *trikolesno vozilo* 7 3. *električno vozilo*, *motorno vozilo* 4. *osebno vozilo*, *tovorno vozilo*, *vojaško vozilo*

GLEJ ŠE *avtomobil* •10 | *goseničar* | *ladja* •2 | *plovilo* | *prikolica* | *raketoplan* | *šasija*

vozišče -a s ▶ cestišče

voziti vózim nedov.

1. *kaj* |voditi, usmerjati avtomobil, vozilo| *Naučil se je voziti tovornjak*; *Eden je vozil*, *drugi so gledali skozi okno* □ *šofirati*

□ pog. *peljati* □ ekspr. *sukati volan* □ publ. *upravljati* *upravljati tovornjak*

2. *kaj* |s prevoznim sredstvom, vozilom spravljati kam| *voziti pridelke na trg* □ ekspr. *prepeljavati* *prepeljavati turiste po jezeru*

□ knj.izroč. *prevažati* □ nar. *speljavati* □ nar. *speljevati* □ ekspr. *vozariti*

□ ekspr. *vozikati* *vozikati koga po morju* □ knj.izroč. *zapeljavati*

3. |v zvezi s prevoznim sredstvom premikati se v določeno smer|

Avtobus vozi vsako uro □ pog. *peljati*

GLEJ ŠE *shajati* 2 1 | *tekmovati* •1 | *tekmovati* •2 | *vijugati* | *voditi* 4

voziti se vózim se nedov. |premikati se s prevoznim sredstvom| *voziti se z vlakom* □ slabš. *cijaziti se* □ ekspr. *cincati se* □ pog. *drajsati se*

□ neknj. pog. *furati se* *furati se z avtom po mestu* □ ekspr. *peljati se* *Rad se pelje po morju* □ ekspr. *prevažati se* □ zastar. *sprevažati se* □ ekspr. *vozariti se* □ ekspr. *vozikati se*

GLEJ ŠE *leteti* pp 2

vozlanka -e ž ▶ preja •5

vózlast -a -o prid. |ki ima vozle| *vozlata vrv* □ *vozlata* □ ekspr. *krotovičast*

vozlät -áta -o prid. ▶ vozlast

vozláti -ám nedov. *kaj* |delati vozle, vozle na čem| *vozlati nit* □ *vozlavati*

vozláti se -ám se nedov. ▶ zapletati se 4

vozlíč -íča m ▶ vozle

vozlíčasti -a -o prid. ▶ preja •5

vozlíček -čka m ▶ vozle

vozlíšče -a s

1. *navadno s prilastkom* |kraj, prostor, kjer se prepleta, stika več prometnih poti| *urediti prometno vozlišče* □ *vozel*

2. *geom.* |prebodišče dane ravnine z osjo uporabljanega koordinatnega sistema| *določiti vozlišče* □ *geom. vozel*

GLEJ ŠE *jedro* 2 | *križišče* | *središče* 4

vozlíščni -a -o prid. ▶ *centrala* • | *najpomembnejši* 2

vózlovka -e ž ▶ črta 2•10

vózni -a -o prid. ▶ *list* •10 | *pas* •1 | *voznica*

voznica -e ž |ženska, ki (poklicno) vozi avtomobil| *previdna voznica* □ *avtomobilistka* □ pog. *šoferka* □ knj.izroč. *vozačica*

voznik -a m |kdor (poklicno) vozi avtomobil| *Voznik je pravočasno ustavlil vozilo* □ *avtomobilist* □ pog. *šofer* □ knj.izroč. *vozač*

♦ 1. *amaterski voznik* □ *voznik amater* 2. *poklicni voznik* □ *profesionalni voznik*

• 1. *voznik avtobusa* □ pog. *avtobusar* 2. *voznik tovornjaka*

□ *kamionist* □ ekspr. *tovornjakar* 3. *voznik tramvaja* □ ekspr. *tramvajar*

□ ekspr. *tramvajec* 4. *voznik vilicarja* □ teh., žarg. *vilicarist*

GLEJ ŠE *šola* 1 •15

voznína -e ž ▶ *prevoznina*

vozníška -e ž ▶ *dovoljenje* •4

vozníški -a -o prid. ▶ *dovoljenje* •4 | *izpit* 1 •9

voztój -a m ▶ *prevoznik*

vozóvnica -e ž |pravokoten kos papirja, kartona, navadno z okvirnim besedilom, ki daje imetniku pravico do vožnje s prevoznim sredstvom| *kupiti vozovnico* □ *vozni listek* □ pog. *karta* 1

□ pog. *vozna karta*

♦ 1. *avtobusna vozovnica* □ pog. *avtobusna karta* 2. *brezplačna vozovnica* □ pog. *zastonj vozovnica* 3. *enosmerna vozovnica*

□ pog. *enosmerna karta* 4. *letalska vozovnica* □ pog. *avionska karta*

□ pog. *letalska karta* 5. *mesečna vozovnica* □ prakt. sp. *mesečna mesečna karta* 6. *povratna vozovnica* □ pog. *povratna karta*

7. *železniška vozovnica* □ pog. *železniška karta*

vóž -í ž ▶ *vrv*

vóže -a s ▶ *povezilnica*

vóženje -a s ▶ *vožnja* 1

vožínec -nca m ▶ *vrv*

vóžje -a s ▶ *vrve*

vóžnja -e ž

1. |premikanje s prevoznim sredstvom| *naveličati se večurne vožnje* □ *voženje* □ slabš. *cijazenje* □ neknj. pog. *cincanje* □ ekspr. *prevažanje*

□ ekspr. *vozarjenje*

2. |krajevno, časovno omejeno voženje| *dnevno opraviti štiri vožnje* □ neknj. pog. *fura* □ ekspr. *prevoz*

• 1. *cikcakasta vožnja* □ *cikcakvožnja* 2. *šport. izločilna vožnja* □ *šport. eliminacijska vožnja* 3. *avt. vzvratna vožnja* □ pog. *ritenska vožnja* □ *zadenjska vožnja*

GLEJ ŠE *prevoznina* | *učitelj* •4

vpàd vpàda m |množični prodor, vdor vojaških sil ene države v drugo| *pripravljati vpad* □ *invazija*

vpàdati -am nedov. ▶ *padati* 3 | *prekinjati* 3 | *prihajati* 2 pp 2 | *vdirati* 1

vpadiščnica -e ž ▶ *pravokotnica* •

vpàdni -a -o prid. ▶ *pravokotnica* • | *vpadnica*

vpàdnica -e ž |cesta, ki povezuje središče mesta z zunanjimi četrtmi| *pripeljati se do glavne vpadnice* □ *vpadna cesta*

vpàdnik -a m mont. |prostor v rudniku, izkopen med dvema horizontoma poševno navzdol| *zgraditi glavni vpadnik*

□ mont. *podkop*

GLEJ ŠE *padalec*

v parentézi prisl. zv. ▶ *mimogrede* 2

v párih nač. prisl. zv. |izraža, da dejanje, stanje uresničuje skupina dveh oseb| *Udeleženci spreveda stopajo v parih*; *Gostje*

restavracije večinoma v parih sedijo pri svojih mizah □ po dva in dva

□ knj.izroč. **paroma** □ knj.izroč. **sparoma**

vpásti vpádem dov. ▶ prekiniti 3 | priti pp 11 | vdreti 1

vpeljáti vpeljem dov. ▶ napeljati 1 | uvesti¹ 1, 2

vpeljávati -am nedov. ▶ uvajati 1, 2

vpeljeváti -ujem nedov. ▶ napeljevati 1 | uvajati 1, 2

vpériti -im dov. ▶ vbíti

v permanénci prisl. zv. ▶ nenehno

v pétu prisl. zv. ▶ petič

vpíčiti -im dov. ▶ zapíčiti

vpíčiti se -im se dov. ▶ obregniti se

vpihávati -am nedov. ▶ vpihovati

vpihováti -ujem nedov. *kaj v kaj* | s pihanjem spravljati v kaj|

vpihovati vroč zrak v cev □ **vpihavati**

vpijajóči -a -e prid. ▶ snov 2•22

vpiját -a m ▶ otrok 1

vpijati -am nedov. *kaj* | sprejemati vase zlasti tekočino, vlago in jo tako od kod odstranjevati| *Suha zemlja je sproti vpijala vodo*

□ **piti** □ **popijati** □ **srkati** □ **vsrkavati** □ **vsrkovati** □ fiz. **absorbirati**

□ knj.izroč. **resorbirati** □ ekspr. **sesati** □ ekspr. **vsesavati**

vpíkniiti se -em se dov. ▶ obregniti se

vpís -a m | uradno določeni postopek, s katerim kdo postane član organizacije, društva, ustanove| *pravočasno opraviti vpis na fakulteto* □ knj.izroč. **inskrpcija**

• 1. šol. omejeni vpis □ šol. numerus clausus 2. predhodni vpis □ predvpis

vpísati in vpísati vpíšem dov. *kaj* | narediti, da je kaj napisano, zapisano v čem| *vpisati osebne podatke v matično knjigo*

□ knj.izroč. **vnesti** *vnesti dopise v posebni zvezek*

GLEJ ŠE včlaniti | vnesti 1

vpísati se in vpísati se vpíšem se dov. ▶ včlaniti se

vpísni -a -o prid. ▶ knjiga •9

vpisováti -ujem nedov. *kaj* | delati, da je kaj napisano, zapisano v čem| *Učitelj vpisuje ocene v redovalnico* □ knj.izroč. **vnašati** *vnašati dopise v posebni zvezek*

GLEJ ŠE včlanjevati | vnašati

vpisováti se -ujem se nedov. ▶ včlanjevati se

vpíti¹ vpíjem dov. *kaj* | sprejeti vase zlasti tekočino, vlago in jo tako od kod odstraniti| *Suha zemlja je vpila vso vodo* □ **popiti**

□ **posrkati** □ **vsrkati** □ fiz. **absorbirati** □ ekspr. **posesati** □ knj.izroč. **resorbirati**

□ ekspr. **vsesati**

vpíti² vpíjem nedov.

1. | zelo glasno govoriti| *Na dvorišču vpije in maha pijanec*

□ **kričati** □ ekspr. **dreti se** □ ekspr. **grmeti** □ nar. **jaskati** □ knj.izroč. **klicati**

Neprestano je nekaj klical □ knj.izroč. **klikati komu** *Ljudje so drug drugemu klikali* □ slabš. **rjoveti** □ slabš. **rjuti** □ slabš. **tuliti** □ nar. **večati²**

□ star. **vikati²** □ slabš. **vreščati** □ slabš. **zijati**

2. *na koga* | z zelo glasnim govorjenjem izražati jezo, nejevoljo| *vpiti na otroke; V službi je tiho, doma pa vpije* □ **kričati** □ ekspr. **dreti se** □ ekspr. **hrumeti** □ ekspr. **hruti** □ nar. **jaskati** □ nar. **regetati nad kom**

□ knj.izroč. **regljati** □ slabš. **tuliti** □ star. **vikati²** □ slabš. **zijati**

3. | dajati močne, neartikularne glasove| *vpiti od bolečin*

□ **kričati** □ **krikati** □ ekspr. **rjoveti** □ ekspr. **rjuti** □ ekspr. **tuliti** □ slabš. **vreščati**

□ knj.izroč. **vzkrikati** □ knj.izroč. **vzkrikovati** □ **pokrikavati** | v presledkih|

GLEJ ŠE zahtevati 2

vpítje -a s

1. | zelo glasno govorjenje| *V hiši se razlega vpitje; vpitje pijancev*

□ **kričanje** □ redk. **drenje²** □ ekspr. **dretje** □ star. **krič** □ ekspr. **krik** *V hiši je bil velik krik* □ nar. **večanje²** □ star. **vik** □ zastar. **vika** □ star. **vikanje²**

2. | neartikularno oglašanje z močnim glasom| *Iz sobe se je slišalo ihtenje in vpitje* □ **kričanje** □ **krikanje** □ ekspr. **dretje**

□ ekspr. **rjojenje** *To ni petje, ampak rjojenje* □ ekspr. **tulba**

□ ekspr. **tuljenje** □ zastar. **vika** □ slabš. **vreščanje**

v plastéh nač. prisl. zv. | izraža, da se kaj umešča, obstaja v zaporednih plasteh| *zlagati krompir in zelenjavo v plasteh* □ **po plasteh**

□ zastar. **plastoma** □ knj.izroč. **plastovito** *plastovito obarvan kristal*

vpłésti vpłétem dov. ▶ zaplesti 3

vpłétati -am nedov. *kaj v kaj* | s pletenjem, prepletanjem delati, da pride kaj v kaj| *vpletati trak v lase* □ **zapletati**

GLEJ ŠE zapletati 3

vpplív -a m ▶ sled³ 2 | vinjen | vplivati

vpplívanje -a s ▶ sugestivnost

vpplívati -am nedov. *na kaj* | delovati na kaj tako, da poteka drugače, kakor bi sicer| *Rezultati gospodarske reforme so vplivali na družbeni razvoj* □ pog. **imeti vpliv**

vpplíven -vna -o prid. | ki ima (velik) vpliv| *vplívno politično vodstvo* □ ekspr. **avtoritativen** □ ekspr. **avtoriteten**

♦ **biti vpliven** □ ekspr. **biti avtoriteta**

vpplívnež -a m ekspr. | kdor ima velik vpliv| *Na sprejemu so bili sami vplívneži* □ knj.izroč. **vplívnik**

GLEJ ŠE veljak

vpplívni -a -o prid. ▶ območje •3 | oseba •5 | pomembni

vpplívnik -a m ▶ vplívnež

v počétku prisl. zv. ▶ na začetku¹

vpogléd -éda m ▶ menica •1

v poglédú predl. zv. ▶ glede na

vpójni -a -o prid. ▶ papir •23 | snov 2•22 | zmogljivost 1•

vpoklíc -a m ▶ mobilizacija

vpoklícán -a -o povdk. ▶ mobiliziran

vpoklícánec -nca m ▶ mobiliziranec

vpoklícáni -ega m ▶ mobiliziranec

vpoklícati -klíčem dov. *koga* | uradno poklicati koga na opravljane vojaške dolžnosti| *vpoklicati vojaške obveznike* □ **mobilizirati**

□ pog. **poklicati k vojakom** □ star. **poklicati pod orožje** □ star. **poklicati pod**

zastavo □ pog. **poklicati v vojsko** □ pog. **zmobilizirati**

vpoklícni -a -o prid. ▶ rok¹ •7

v polétju prisl. zv. ▶ poleti

v pôlnosti prisl. zv. ▶ popolnoma

v pomládi prisl. zv. ▶ spomladi

vpónka -e ž | podolgovata kovinska priprava

z vzmetnim jezičkom za pripenjanje| *pas z vponko*

□ **karabin** □ obrt., žarg. **karabinar**

v práksi prisl. zv. ▶ praktično¹

v prápóčétku prisl. zv. ▶ na začetku¹

vprašáj -a m ▶ vprašanje

vprašáljni -a -o prid. ▶ pola •4

vprašálnica -e ž ▶ pola •4 | vprašalnik

vprašálnik -a m | besedilo z vprašanji, s katerimi se želi dobiti določene podatke| *sestaviti vprašalnik* □ **vprašálnica**

GLEJ ŠE pola •4

vprašáanec -nca m | kdor je vprašan| *Vprašáanec je odgovoril, da do vasi ni daleč* □ **vprašáni**

GLEJ ŠE anketiranec

vprašáni -ega m ▶ vprašáanec

vprašánje -a s ▶ vprašanje

vprašánje -a s | ustno ali pisno izražena želja, zahteva, s katero se kdo obrne na koga z namenom, da bi kaj izvedel od njega| *ponoviti vprašanje* □ ekspr. **vprašaj zaznati v obeh sogovornika**

vprašaj □ ekspr. **vprašánje**

♦ **dodatno vprašanje** □ dopolnilno vprašanje □ publ. podvprašanje

GLEJ ŠE problem¹ | problem² | revija pp 2

vprašanka -e ž ▶ anketiranka

vprašati in vprašati -am dov. *koga kaj/koga za kaj* |z ustno ali pisno izraženo željo, zahtevo obrniti se na koga z namenom, od njega kaj izvedeti, dobiti| *Vprašal ga je, kaj se je zgodilo; Vprašal ga je za cigareto* □ star. **barati** □ star. **pobarati** □ ekspr. **povprašati** □ ekspr. **pozanimati se** *Kaj se je zgodilo, se je pozanimal* □ star. **prašati** □ star. **zavprašati** □ ekspr. **pobezati za kaj** |navadno z določenim namenom| *pobezati za gradbeno dovoljenje* □ ekspr. **potipati** |previdno vprašati| *Potipaj ga, če namerava prodati hišo* □ ekspr. **povrtati** |navadno z določenim namenom| *Pojdi malo povrtat, da boš videl, kakšno je stanje*

GLEJ ŠE prositi | zasnuti

vpraševalec -lca m ▶ anketar | izpraševalec

vpraševalka -e ž ▶ anketarka

vpraševanec -nca m ▶ anketiranec

vpraševati -ujem nedov. *koga kaj/koga za kaj* |z ustno ali pisno izraženo željo, zahtevo obračati se na koga z namenom, od njega kaj izvedeti, dobiti| *Otrok vprašuje starše, kako je bilo; vpraševati koga za dovoljenje* □ star. **barati** □ ekspr. **povpraševati** □ star. **praševati**

vprašljiv -a -o prid. ▶ negotov¹ | negotov² | problematičen

vprašljivost -i ž ▶ problematičnost

vprašujoči -a -e prid. ▶ pogled •

vprav prisl. ▶ prav¹ 1 | prav² 1 | pravkar

v praznikih prisl. zv. ▶ za praznike

v prážnjem povdk. zv. ▶ nositi 2•2

vpriči vpréžem dov. ▶ napreči

vprega -e ž |vprežena žival, skupina živali; žival, skupina živali z vozilom, pripravo, v katero je zaprežena| *priganjati vprego; Vprega se pomika po cesti* □ **zaprega** □ **sovprega** ↗

PODPOMENKE 1. četverovprega ↗, dvovprega, šesterovprega ↗, trovprega 2. konjska vprega, kravja vprega, pasja vprega, volovska vprega

vpregati -am nedov. ▶ napregati

vprek¹ nač. prisl. ekspr. |izraža hkratnost potekanja, dogajanja| *Vsi vprek govorijo* □ knj.izroč. **navprek** □ knj.izroč. **poprek** □ ekspr. **vsevprek**

GLEJ ŠE prečno

vprek² predl. ▶ kljub

vprek³ povdk. ▶ spreti se

v prélog povdk. zv. ▶ v ledino •

v preslédkih nač. prisl. zv. |izraža, da dejanje poteka tako, da vključuje prekinitve; izraža, da so stvari v prostoru razvrščene tako, da je med njimi prazen prostor| *študirati v preslédkih; Veje so razvrščene v enakih preslédkih* □ knj.izroč. **presledkoma**

□ knj.izroč. **presledno**

vpézati -am nedov. ▶ napregati

vpéžen -a -o povdk. ▶ obremenjen

vpézni -a -o prid. ▶ konj •11 | oprema •8 | zaprežnica | žival 1 pp 2 | živina pp 1

vpézniča -e ž ▶ zaprežnica

vprični -a -o prid. ▶ sedanji

vpričo predl. z rodilnikom |za izražanje navzočnosti, prisotnosti| *Vpričo sosedov so lepo ravnali z njo* □ ekspr. **pred očmi** □ star. **pričo**

□ star. **spričo** □ zastar. **vzočič**² □ star. **vzpričo**

GLEJ ŠE zaradi

v prid predl. zv. ▶ v korist¹

v prihodnje prisl. zv. |izraža čas v prihodnosti| *V prihodnje bodo take operacije vsakdanjost* □ v **bodoče** □ ekspr. **jutri** □ knj.izroč. **nadalje**¹

□ ekspr. **odslej** □ ekspr. **zanaprej**

v prilòg predl. zv. ▶ v korist¹

v priméri predl. zv. ▶ v primerjavi

v primerjavi predl. zv. z orodnikom |za izražanje omejitve lastnosti glede na primerjano| *Naše težave so v primerjavi z njihovimi majhne* □ v **priméri** □ nekjn. pog., z dajalnikom **napram** □ pog., z dajalnikom **nasproti**² *padanje cen nasproti decembru* □ pog., z dajalnikom **proti**² *Proti njemu sem jaz pritlikavec*

v principu prisl. zv. ▶ načeloma

v profilu nač. prisl. zv. |izraža, da dejanje vključuje pogled, ki je usmerjen na kaj od strani| *narisati koga v profilu; slikati se v profilu* □ redk. **od strani**

vpriči prisl. ▶ prvič

vpričo prisl. ▶ prvič

vrábček -čka m |vrabčji mladič| *Vrabček je padel iz gnezda*

□ knj.izroč. **vrabič**

vrábčevka -e ž |samica vrabca| *vrabec in vrabčevka* □ **vrabulja**

□ nar. **vrabica**

GLEJ ŠE ples 1 pp

vrábčji -a -e prid. |ki je v zvezi z vrabci| *vrabčje čivkanje* □ **vrabičji**

vrábec -bca m |manjša ptica s sivim in rjavim hrbtom in umazano belim trebuhom, živeča v bližini človekovih bivališč ali na poljih| *Vrabci čivkajo* □ **vrabček** ↗

GLEJ ŠE hudič¹ | strnad •

vrabica -e ž ▶ vrabčevka

vrabič -iča m ▶ vrabček

vrabičji -a -e prid. ▶ vrabčji

vrabúlja -e ž ▶ vrabčevka

vrač -a m |pri nekaterih primitivnih ljudstvih kdor z dejanji, stvarmi, ki se jim pripisuje nenavadna, skrivnostna moč, vpliva na koga ali po določenih znamenjih napoveduje prihodnost| *Vrač z zagovorom odvráča nevarnost* □ **vračar** □ knj.izroč. **šaman** □ knj.izroč. **žrec**

GLEJ ŠE padar | svečenik

vračáj -a m ▶ razvezaj

vračar -ja m ▶ padar | vrač

vračarica -e ž ▶ padarica

vračarstvo -a s ▶ padarstvo

vračati -am nedov. *komu kaj* |dajati komu kaj, kar je bilo od njega dobljeno ali mu je bilo odvzeto, ponovno v last| *vračati prijateljem denar* □ knj.izroč. **restituirati** *restituirati premoženje, odneseno med vojno* □ knj.izroč. **vračevati**

GLEJ ŠE odgovarjati 1 | odzdravljati | povračati 2

vračati se -am se nedov.

1. |spet prihajati na izhodiščno mesto| *Rad se vrača v rojstni kraj* □ pog. **hoditi nazaj** □ knj.izroč. **povračati se** □ star. **spovračati se**

□ knj.izroč. **vračevati se**

2. |delati, da kaj spet postane predmet obravnave| *Govornik se pogosto vrača k temu vprašanju* □ knj.izroč. **povračevati se** □ knj.izroč. **re-kurirati se** *pogosto se rekurirati na nekatera vprašanja*

3. |ponovno se pojavljati, nastopati| *Ta misel se mu pogosto vrača* □ knj.izroč. **povračati se** □ knj.izroč. **povračevati se**

vračevati -ujem nedov. ▶ vračati

vračevati se -ujem se nedov. ▶ vračati se 1

vračilni -a -o prid. ▶ zdravilni

vračilo -a s ▶ povračilo 1 | povrnitev | zdravilo

vračiti -im nedov. ▶ zdraviti

vračúnati -am dov. *kaj* |pri računanju upoštevati v kakem znesku| *vračúnati prevoz v ceno* □ **všteti** □ ekon. **vkalkulirati**

GLEJ ŠE všteti

vrág -a m ▶ gotovo³ 1 | hudič¹ | hudič² | hudo³ 1 | hudoben povdk. 3 | hudobnež | joj² 2 | manta | nikakor | presneto² | propasti 1, 2, 4 | riba 1 pp 3 | sovražnik | vendar¹ 2 | vseeno¹

vrága¹ medm. ▶ joj² 2
vrága² člen. ▶ presneto² | vendar¹ 2
vrágca medm. ▶ joj² 2
vrágec -gca m ▶ hudič¹ | poreden 1♦ | ženska pp 2
vragolija -e ž ▶ dejanje 1 pp 6 | hudobija 2
vragóljast -a -o prid. ▶ razposajen 1
vragométen -tna -o prid. ▶ obseden | predrzen
vragomólec -lca m ▶ satanist
vrágov -a -o prid. ▶ prekleti¹ | presneti¹
vrágovka -e ž ▶ čarovnica | hudičevka | hudoben povdk. 4 | hudobnica
vrág si ga védi člen. zv. ▶ kdo ve
vrágulja -e ž ▶ čarovnica | hudičevka | hudoben povdk. 4 | hudobnica
vrág védi člen. zv. ▶ kdo ve
vrán¹ -a m ▶ kormoran | krokar | vrana
vrán² -a -o prid. ▶ črn² 1
vrána -e ž | večja ptica črne ali črnosive barve s spredaj nekoliko ukrivljenim kljunom | *Vrane krakajo* □ knj.izroč. **vrán**¹
GLEJ ŠE izjema ♦ | kavka¹ | zlatovranka
vránč -a m ▶ hudič¹
vránček -čka m ▶ vranec
vránec -nca m | konj črne barve | *vpreči vranca* □ ekspr. **vránček** □ star. **vrani konj**
vráni -a -o prid. ▶ vranec
vránica -e ž | organ v levem zgornjem delu trebušne votline med želodcem in rebri, v katerem se razkrajajo rdeče krvne celice in nastajajo bele | *operacijo odstraniti vranico* □ zastar. **slezena**
vránični -a -o prid. ▶ antraks
vránjelás -a -o prid. ▶ črnolas
vránji -a -e prid. ▶ črn² 1
vráska -e ž ▶ brazgotina | guba 2
vrásli -a -o prid. ▶ grča ♦ 2
vráštvo -a s ▶ padarstvo | zdravilo
vrát -ú m
1. | del telesa, ki povezuje glavo s trupom | *oviti vrat s šalom* □ nar. **šija** □ nar. **šinjek prijeti žival za šinjek** □ ekspr. **vratek**
2. | ožji del kake priprave, predmeta med širšim, glavnim delom in koncem z odprtino | *steklenica z ozkim vratom* □ **grlo** □ nar. **grljan** □ ekspr. **vratek**
 • bot. **koreninski vrat** □ bot. **vratišče**
GLEJ ŠE naprtiti 2 | nasilen 1♦ | objemati 1 | objeti 1 | podrediti se | prilastiti si 2 | tilnik | ubiti 1 | ukazovati 1 | vdati se 3
vráta vrát s mn.
1. | odprtina v zidu, steni, ki omogoča dostop v notranjost česa; naprava z gibljivo pritrjeno ploščo za zapiranje take odprtine ali gibljivo pritrjena plošča take naprave | *zazidati vrata; izdelovati vrata* □ star. **duri** □ star. **dver** □ **vratca** ↗
 ♦ **1.** drsna vrata □ pomična vrata **2.** dvokrilna vrata □ dvojna vrata **3.** enokrilna vrata □ enojna vrata **4.** loputna vrata □ knj.izroč. bavtara □ knj.izroč. vavtara □ nar. veča □ star. zaklop □ star. zaklopna vrata **5.** nihalna vrata □ nihajna vrata **6.** skedenjska vrata □ star. skednjena vrata **7.** sklopljiva vrata □ zložljiva vrata **8.** grad. smučna vrata □ grad. smična vrata **9.** vežna vrata □ nar. prikletna vrata **10.** vhodna vrata □ nar. stežajna vrata
PODPOMENKE **1.** balkonska vrata, garažna vrata, vhodna vrata ↗ **2.** dvižna vrata, nihalna vrata ↗, vrtljiva vrata **3.** dvokrilna vrata ↗, enokrilna vrata ↗ **4.** glavna vrata, stranska vrata

2. šport. | prostor med dvema označenima palicama, skozi katerega mora peljati tekmovalec pri nekaterih smučarskih, veslaških disciplinah | *izpustiti, zgrešiti vrata* □ šport. **vratca**
 • ver. **nebeška vrata** □ ver. **edenska vrata** □ ver. **rajska vrata**
GLEJ ŠE gol¹ | napoditi 1 | odpustiti 1 | okno 2 | preliv ♦ | preprečiti 1 | začudeno
vrátár -ja m
1. | kdor poklicno nadzoruje vstopanje in izstopanje skozi vhodna vrata, daje informacije | *Vratar ga ni spustil v stavbo* □ ekspr. **ključar** □ star. **portir**
2. šport. | igralec, ki brani vrata, gol | *Vratar je strel ubranil* □ šport. **golman**
PODPOMENKE hokejski vratar, nogometni vratar, roketni vratar
vratarica -e ž | ženska, ki poklicno nadzoruje vstopanje in izstopanje skozi vhodna vrata, daje informacije | *delo vratarice* □ **vratarica** □ ekspr. **ključarica** □ ekspr. **ključarka**
vratárka -e ž ▶ vratarica
vratárnica -e ž ▶ vena ♦
vratárski -a -o prid. ▶ loža¹
vrátca vrát s mn. | manjša vrata | *vratca v ograji* □ star. **durca** □ star. **durce** □ star. **dverce**
 • **1.** dimniška vratca □ dimnična vratca **2.** vratca kurišča □ kurilna vratca □ kuriščna vratca
GLEJ ŠE vrata 2
vrátek -tka m ▶ vrat 1, 2
vrátí -í ž mn. ▶ ozare
vrátina -e ž ▶ vratovina
vratišče -a s ▶ vrat ♦
vrátni -a -o prid. ▶ izrez 2 pp | izrez 2♦3 | krilo¹ ♦3 | odprtina pp 2 | podboj | prag 1 | vretence ♦3
vrátnica -e ž šport. | pokončni del nogometnih vrat | *Žoga se je odbila od vratnice* □ šport., žarg. **stativa**
GLEJ ŠE davica | krilo¹ ♦3 | rolo | vena ♦
vratníce -íc ž mn. ▶ ozare
vrátnik¹ -a m ▶ podboj
vrátnik² -a m ▶ ovratnik | vratovina
vratniki -ov m mn. ▶ ozare
vratolómen -mna -o prid. ▶ nevaren 2♦ | strm²
vratovína -e ž | sveži ali prekajeni svinjski vrat | *kupiti vratovino* □ šinjek □ **vratina** □ **vratnik**² □ pog. **šinj**
v razcvétu povdk. zv. ▶ razvijati se 1
vráziti -im dov. ▶ poškodovati 2 | raziti | vrezati
v razkorák prisl. zv. ▶ razkoračeno | razkoračiti se 1
v razkréki prisl. zv. ▶ razkoračeno
v razmérju do predl. zv. ▶ v odnosu do
v razvídu povdk. zv. ▶ upoštevati 1
vráža -e ž ▶ vraževeren ♦
vrážarica -e ž | ženska, ki na podlagi vraže, vraž zdravi, preprečuje bolezni, vedežuje | *zdravilo vražarice zoper uroke* □ **vražarka**
vrážarka -e ž ▶ vražarica
vrážarski -a -o prid. ▶ vraževeren | vraževerje
vrážarstvo -a s ▶ vraževerje
vrážast -a -o prid. ▶ vraževeren
vražévec -rca m ▶ vraževernež
vražévén -rna -o prid. | ki verjame, da lahko stvari, dejanja na razumsko nedoumljivi način vplivajo na usodo, življenje koga | *vraževeren človek* □ **praznoveren** □ **praznoverski** □ ekspr. **babjeveren** □ ekspr. **babjeverski** □ star. **vražarski** □ star. **vražast**
 ♦ **biti vraževeren** □ verjeti v vraže

vraževérje -a s |verovanje, da lahko stvari, dejanja na razumsko nedoumljivi način vplivajo na usodo, življenje koga| *preganjati vraževerje* □ *praznoverje* □ *praznoverstvo* □ *vražarstvo* □ *vraževerstvo* □ ekspr. *prazna vera* □ star. *vražarska vera* □ star. *vražna vera*

vraževérnež -a m ekspr. |kdor verjame, da lahko stvari, dejanja na razumsko nedoumljivi način vplivajo na usodo, življenje koga| *prepričanje vraževérnežev* □ knj.izroč. *praznoverec* □ ekspr. *praznovernež* □ knj.izroč. *vraževerec*

vraževérstvo -a s ► vraževerje

vražica -e ž ► hudičevka | hudoben povdk. 4 | hudobnica | ženska pp 2

vražič -iča m ► hudič¹ | poreden 1♦

vražiček -čka m ► hudič¹ | poreden 1♦ | ženska pp 2

vražiti in vrážiti -im nedov. ► prerokovati

vražje prisl. ► zelo 1, 2, 3

vražji -a -e prid. ► goba pp 4 | hud¹ 1, 2 | hudičev | hudoben | karta² ♦ | omela ♦ | prekleti¹ | presneti¹ | rogovilček ♦ | velik 5 | živahen 2

vražni¹ -a -o prid. ► amulet | vraževerje

vražni² -a -o prid. ► presneti¹ | sovražni

vrba -e ž | drevo ali grm z dolgimi, šibastimi vejami in ozkimi, podolgovatimi listi| *Ob potoku rastejo vrbe* □ nar. *vrbača* □ ekspr. *vrba*

♦ bot. *krhka vrba* □ bot. *krhlica*

GLEJ ŠE šibje ♦

vrbača -e ž ► vrba

vrba -e ž ► vrba

vrbičevje -a s ► šibje ♦ | vrbovje

vrbičje -a s ► vrbovje

vrbina -e ž ► vrbovje

vrbinje -a s ► šibje ♦ | vrbovje

vrbjje -a s ► grmovje ♦ 12 | šibje ♦ | vrbovje

vrbbji -a -e prid. ► ptica pp 8 | sinica ♦

vrbov -a -o prid. ► drevje ♦ 21 | grmovje ♦ 12 | les ♦ 54 | šiba pp | šiba ♦ | šibje ♦

vrbovica -e ž ► šiba ♦

vrbovina -e ž ► les ♦ 54

vrbovje -a s |vrbovo grmovje, drevje| *gosto vrbovje ob reki*

□ *vrbičevje* □ *vrbičje* □ *vrбина* □ *vrbinje* □ *vrbbje*

GLEJ ŠE drevje ♦ 21 | grmovje ♦ 12 | šibje ♦

vrbovka -e ž ► šiba ♦

vrč -a m |trebušasta posoda z ročajem, navadno ožjim grlom in dulcem, zlasti za nalivanje| *napolniti vrč z vodo* □ zastar. *konva* □ knj.izroč. *urna najti urno, polno zlatnikov* □ *vrček* ⚡ □ arheol. *dvoročka* |vrč z dvema, navadno nesorazmerno velikima ročema| □ knj.izroč. *mlečnik* |vrč za mleko| □ nar. *putra* |lončen vrč z ozkim vratom, zlasti za vodo, vino|

vrčati -im nedov. ► brneti | cvrčati | renčati

vrček -čka m |majhen vrč| *natočiti pivo v vrček* □ *ročka*¹

□ zastar. *konvica*

♦ vrček za pivo □ star. maselj □ star. maseljček

vrdevati -am nedov. ► skrbeti 2

vrébati -am nedov. ► oprezovati | prežati 1

vréča -e ž |priprava iz kosa tkanine, papirja, sešitega, zlepljenega na treh straneh, za shranjevanje, prenašanje česa drobnega, sipkega| *napolniti vrečo* □ pog. *žakelj* □ *vrečka* ⚡

• 1. spalna vreča □ sleng. spalka 2. aer. vetrovna vreča □ aer., žarg. klobasa

vréčar -ja m ► koala

vréčarica -e ž ► podgana ♦

vréčevína -e ž |groba tkanina iz jute, bombaža zlasti za izdelavo vreč| *kos vréčevine* □ pog. *žaklevina*

vréči vržem dov.

1. *kaj* |s silo, navadno ročno, povzročiti, da preide kaj po zraku na drugo mesto| *vreči poleno na ogenj*; *Pobral je kamen in ga vrgel* □ *zalučati* □ knj.izroč. *buhniti* *Buhnil ji je vodo v obraz* □ ekspr. *bušiti* *Bušil je vanj prgišče peska* □ ekspr. *buškniti* *Zgrabil je škaf in bušknil vodo po tleh* □ ekspr. *butniti* *butniti aktovko na tla* □ star. *lopiti* □ ekspr. *pognati* *Palico je pognal v kot* □ star. *telebniti* *Telebnil je svečnik proti napadalcu* □ ekspr. *tresniti* *tresniti kozarec na tla* □ ekspr. *treščiti* *treščiti kozarec na tla* □ ekspr. *zabrisati* □ ekspr. *zabrusiti* □ star. *zadegati* □ star. *zadreviti* *Zadrevil je plašč z obema rokama v nasprotni kot* □ sleng. *zaflosati* □ star. *zakaditi* *zakaditi knjige v kot* □ knj.izroč. *zalučiti* □ star. *zapahnniti* *zapahnniti sulico v nasprotnika* □ pog. *zapoditi* □ nar. *zariniti* *zariniti kamen proti napadalcu* □ ekspr. *zatreškati* *zatreškati torbo v kot* □ ekspr. *zatrešniti* *zatrešniti kozarec na tla* □ ekspr. *zatreščiti* *zatreščiti krožnik na tla* □ *zagnati* |z veliko silo vreči| □ ekspr. *prsniti* |nenadoma vreči| *v jezi prsniti karte v soigralca* □ ekspr. *zavihteti* |v velikem loku vreči| *Deček je zavihtel kamen v zrak*

2. *koga* |s silo spraviti koga na tla, v ležeči položaj| *Med pririvanjem je vrgel sošolca v sneg*; *Zgrabil je nasprotnika in ga vrgel* □ knj.izroč. *butiti* □ ekspr. *butniti* *Butnil je fanta na tla* □ star. *obaliti* □ ekspr. *podreti* □ ekspr. *položiti* *Fantje so se prerivali in mimogrede ga je položil* □ knj.izroč. *povaliti* *Z močnim udarcem ga je povalil na tla* □ ekspr. *prevrniti* □ ekspr. *tresniti* *Tresnil je fanta na tla* □ ekspr. *treščiti* □ ekspr. *zbiti* □ ekspr. *zložiti* □ ekspr. *zrušiti* □ *pometati*² |drugega za drugim vreči| □ ekspr. *zavihteti* |v velikem loku vreči| *zavihteti napadalca proč od sebe*

• pog. vreči koga na izpitu □ pog. položiti koga na izpitu □ pog. zabrisati koga na izpitu

GLEJ ŠE izbruhati 1 | izključiti 2 | izzvati | nanesti 2 | napisati 2 | napoditi 1 | obupati | očitati¹ 1 | odpustiti 1 | oklicati | pogledati 2 | pojesti 1 pp 1 | položiti 2, 3 | pozvati ♦ | preklcati 2♦ | razorožiti se | razstreliti | roditi 3 | sleči se | vznemiriti 1 | zapreti 5 | zvrniti

vréčica -e ž ► vrečka | vrečka ♦ 1

vréči se vržem se dov. ► bežati 1♦ | leči¹ 1 | lotiti se 2 | objeti 1 | objeti se | pognati se | pokleknniti | skočiti

vréčka -e ž |majhna vreča| *izprazniti vrečko* □ *vréčica* □ star. *žakelj* □ pog. *žakeljček* □ nar. *žakljč*

♦ 1. gastr. *dresirna vrečka* □ gastr. *dresirna vréčica* 2. *papirnata vrečka* □ pog. *škrnicelj* □ pog. *škrniceljček* □ nar. *škrtoc* 3. *polivinilna vrečka* □ *polivinilasta vrečka* □ *polivinilska vrečka* □ *polivinilvrečka* □ *PVC-vrečka*

vrèd člen. ► skupaj ♦

vréden -dna -o povdk. *česa* ekspr. |izraža, da je kaj v skladu s čim, ki temu ustreza| *To je poštenjaka vredno življenje* □ neustrez. *dostojen*

• biti malo vrèden □ ekspr. ne biti vrèden prebite pare

GLEJ ŠE blago¹ ♦ 2 | dober¹ 2 | dober¹ 2♦ | dragocen 1 | nepomemben ♦ 1

vrédnost -i ž

1. navadno s prilastkom |značilnost česa glede na (mogoči) zlasti pozitivni vpliv, posledice| *razmišljati o vrednosti kakega odkritja*; *ceniti vrednost prijateljstva* □ *pomen* □ knj.izroč. *predznak negativni predznak trivialne literature* □ star. *veljava*

2. |kar je vredno priznanja, hvale| *zavedati se človekove vrednosti* □ ekspr. *cena* □ ekspr. *pomen*

• 1. *estetska vrednost umetnine* □ knj.izroč. *valer umetnine* 2. *hranilna vrednost živila* □ *prehrambna vrednost živila* 3. *kalorična vrednost hrane* □ *kaloričnost* □ *kalorijska vrednost hrane* 4. *teh. kurilna vrednost*

goriva □ teh. kalorična vrednost goriva □ teh. kurilnost □ teh. toplotna vrednost goriva **5.** filoz. **logična vrednost** □ filoz. resničnostna vrednost **6.** mat. **mejna vrednost** □ mat. limita **7.** mat. **obratna vrednost ulomka** □ mat. recipročna vrednost ulomka **8.** ekon. **presežna vrednost** □ ekon. nadvrednost □ ekon. večvrednost **9.** mat. **približna vrednost** □ mat. aproksimativna vrednost □ mat. približek **10.** mat. **skrajna vrednost** □ mat. ekstremna vrednost **11.** mat. **številčna vrednost** □ mat. numerična vrednost **12.** **vrednost nič** □ nična vrednost □ ničta vrednost □ publ. nulta vrednost

GLEJ ŠE davek •2 | dragocenost | maksimum | minimum | normala | število 1•11 | vrednota

vrédnostni -a -o prid. ▶ merilo •2 | papir •24

vrednôta -e ž navadno s prilastkom |kar ima za koga veliko načelno vrednost| *ljubezen, resnica, svoboda in druge vrednote* □ knj.izroč. **dobrina** □ ekspr. **kapital duhovni, moralni kapital** □ publ. **tradicija razvijanje tradicij narodnoosvobodilnega boja naroda** □ knj.izroč. **vrednost** □ **svetinja** |vrednota najvišje vrednosti, povezana s čim zelo cenjenim, ljubljenim| *ohranjati narodne svetinje*

GLEJ ŠE lestvica •6

vrednôtenje -a s |določanje, ugotavljanje vrednosti, pomena, kakovosti česa| *estetsko vrednotenje literarnega dela* □ knj.izroč. **evalvacija evalvacija rezultatov testiranja** □ knj.izroč. **klasifikacija** □ knj.izroč. **opredeljevanje** □ knj.izroč. **valorizacija** □ knj.izroč. **valoriziranje**

GLEJ ŠE ocenjevanje 1 | presoja

vrednôtiti -im nedov. *kaj* |določati, ugotavljati vrednost, pomen, kakovost česa| *vrednotiti znanstveno delo* □ knj.izroč. **evalvirati** □ knj.izroč. **klasificirati** *klasificirati športne dosežke* □ ekspr. **meriti** □ knj.izroč. **opredeljevati estetsko opredeljevati literarno delo** □ knj.izroč. **valorizirati** *valorizirati objavljene izsledke*

GLEJ ŠE ocenjevati 1 | presojati

vrednôtni -a -o prid. ▶ lestvica •6 | merilo •2

vrednôtnica -e ž ▶ papir •24

v rédu¹ člen. zv. ▶ prav² 2

v rédu² povdk. zv. ▶ prav³ | urejen² | zdrav³

vrèl vrèla -o prid. ▶ vroč 1

vrèlec -lca m ▶ gejzir | izvir 1 | izvir 1•2 | izvir 1•3 | izvir 2 | izvir 2• | vir 1, 2

vrélo -a s ▶ izvir 1 | vir 1, 2

vrême -éna s

- **1.** **slabo vreme** □ knj.izroč. **nevreme** **2.** **spremenljivo vreme** □ ekspr. **aprilsko vreme** □ knj.izroč. **menjavno vreme** □ nestalno vreme □ star. **nestanovitno vreme** □ ekspr. **noro vreme** □ ekspr. **vihravo vreme**
- 3.** **vetrovno vreme** □ knj.izroč. **vetrno vreme** □ knj.izroč. **vetrovito vreme**
- 4.** **viharno vreme** □ knj.izroč. **vihrovito vreme**

GLEJ ŠE napoved •4 | odjuga

vreménar -ja m prakt. sp. |sporočevalec, bralec vremenske napovedi| *nastop priljubljenega televizijskega vremenarja* □ ekspr. **vremenko**

GLEJ ŠE vremenoslovec

vreménarski -a -o prid. ▶ postaja •2

vremenik -a m ▶ barometer

vremeníti -ím nedov. ▶ vedriti

vreménko -a m ▶ vremenar

vremenoslôvec -vca m |strokovnjak za vremenoslovje|

Vremenoslovci napovedujejo sončno vreme □ **meteorolog**

□ ekspr. **vremenar**

vremenoslôvje -a s |veda o vremenu| *ukvarjati se z vremenoslovjem* □ **meteorologija** □ zastar. **vremenoznanstvo**

vremenoslôvni -a -o prid. ▶ radar ♦

vremenoslôvski -a -o prid. ▶ postaja •2

vremenoznánstvo -a s ▶ vremenoslovje

vreménski -a -o prid. ▶ napoved •4 | opazovalnica • | podatek •5 | postaja •2 | radar ♦

vrênje -a s ▶ fermentacija

vrés -a m ▶ resa²

vrésa -e ž ▶ resa²

vrésje -a s ▶ resa² ♦ | resje

vréskniti -em dov. ▶ reskniti

vrésnica -e ž ▶ vresovka

v resníci prisl. zv. ▶ zares¹

vrésniti -em dov. ▶ reskniti

vrésovka -e ž vrtn. |prst s sveta, poraslega z reso| *dotati lončnicam vresovko* □ vrtn. **vresnica**

vreščáj -a m ▶ otrok 1

vreščánje -a s ▶ vpitje 2

vreščáti -ím nedov. |oglašati se z močnimi, rezkimi, neprijetnimi glasovi| *Šoje vreščijo* □ star. **vriščáti**

GLEJ ŠE jokati pp 1 | vpiti² 1, 3

vreščáv -áva -o prid. |ki se oglašá z močnimi, rezkimi, neprijetnimi glasovi| *vreščave opice* □ star. **vriščáv**

GLEJ ŠE predirljiv

vreščèč -éča -e prid. ▶ predirljiv

vrètênasti -a -o prid. ▶ razvrstitev •2

vrètênce -a s

- **1.** **anat. križno vrètence** □ **anat. križnično vrètence** **2.** **anat. prsno vrètence** □ **anat. torakalno vrètence** **3.** **anat. vratno vrètence** □ **anat. cervikalno vrètence**

GLEJ ŠE tuljava

vrètênčasti -a -o prid. ▶ razvrstitev •2

vrètênc -nca m ▶ čep² 3 | upiravec

vrétenica -e ž ▶ skuša | tuljava

vreteník -a m strojn. |okrov dela stroja z ležaji delovnega vretena in zobniki| *vretenik stružnice* □ strojn. **vretenjak**

vreteníti se -ím se nedov. ▶ klasiti se

vretenják -a m ▶ vretenik

vrètêno -a s ▶ kolo³ •1 | tuljava

vréti vrêm nedov.

1. |gibati se, vrteti se zaradi dviganja mehurčkov pare, nastalih ob močnem segrevanju tekočine| *Juha vre* □ **povreti** |krajši čas vreti| *Jed naj še nekoliko povre*

2. **biol., kem.** |izraža stanje, ko se organske snovi v čem spreminjajo z delovanjem encimov| *Mošt vre* □ **biol., kem. fermentirati**

GLEJ ŠE goretí 2 | prihajati 2 pp 1 | pritekati pp 2 | usipati se 3

vrétina -e ž ▶ izvir 1

vrétje -a s ▶ fermentacija | izvir 1•1 | mrgolenje

vrèz vréza m ▶ incizija | zarezá 1

vrézani -a -o prid. ▶ žep pp

vrézati vréžem dov. *kaj v kaj* |z rezanjem narediti, izoblikovati kaj v kaj| *vrezati napis v les* □ zastar. **vráziti**

vrézati se vréžem se dov. ▶ zarezati se

vrézávati -am nedov. ▶ vrezovati

v rezêrvi prisl. zv. ▶ na zalogi

vrézína -e ž ▶ zarezá 1

vrézoválec -lca m ▶ graver

vrézováti -újem nedov. *kaj v kaj* |z rezanjem delati, oblikovati kaj v čem| *vrezovati napis v drevesno skorjo* □ ekspr. **dolbsti** □ pog. **rezati**

□ knj.izroč. **vrézavati**

vrézováti se -újem se nedov. ▶ rezati 2 | vtiskati se

vrh¹ -a m

1. |vsaka od vzpetin, v katere se gorovje v višjem delu razcepi|

Veter buči okoli vrhov □ knj.izroč. **višina** □ ekspr. **vrhun** □ knj.izroč. **vršac**

□ star. **vršina** □ **vršič** |manjši vrh|

2. |zgornji, navadno zoženi del gore, vzpetine| *Letalo*

se je zaletelo v vrh gore □ knj.izroč. **teme** □ knj.izroč. **temenišče**

□ nar. **viš¹** □ star. **višek¹** □ star. **vrhunec najvišji vrhunec gorovja**

□ knj.izroč. **vršac vršaci gora** □ nar. **vršek** □ knj.izroč. **špik** |izrazito

koničast vrh gore|

GLEJ ŠE gora | sestanek • | vinograd | višek¹ 1, 2

vrh² predl. z rodilnikom |za izražanje mesta, položaja na vrhu česa|

grad vrh hriba □ na **vrhu** □ star. **vrhu³**

GLEJ ŠE na površini | povrhu²

vrh³ povdk. ► višek²**vrhan** -a -o prid. ► zvrhan**vrhät** -áta -o prid. |ki ima velik, izrazit vrh| *vrhato drevo* □ **vrhovat****vrhati** -am nedov. ► polniti**vrhek** -hka m ► vršiček**vrhnjak** -a m ► kapa •1**vrhnje** -a s ► smetana**vrhnji** -a -e prid.

1. |ki je, leži najvišje| *vrhnji gumb na plašču* □ **zgornji**

2. |ki je na površini, pri površini| *vrhnja plast zemlje* □ **zgornji**

□ knj.izroč. **povrhnji** □ knj.izroč. **površni** □ knj.izroč. **vršni**

3. |ki se nosi nad drugim, na vrhu| *vrhnja oblačila* □ **gornji**

□ knj.izroč. **povrhnji** □ zastar. **vrhovni** □ star. **zvrhnji**

GLEJ ŠE jadro •2 | nadgradnja 2

vrhnjica -e ž ► povrhnjica 1**vrhnjični** -a -o prid. ► povrhnjica 1**vrholéti** -ím nedov. ► kulminirati**vrholičiti** -im nedov. ► kulminirati**vrhovät** -áta -o prid. ► vrhat | zvrhan**vrhováti** -újem nedov. ► kulminirati**vrhovátiti** -im nedov. ► kopičiti 2 | nalagati¹ 1**vrhovátiti se** -im se nedov. ► kopičiti se**vrhovína** -e ž ► les pp**vrhòvni** -a -o prid. ► vrhnji 3**vrhòvnost** -i ž ► premoč | suverenost**vrhu¹** prisl. ► povrhu¹**vrhu²** predl. ► kljub | povrhu² | vrh²**vrhu³** člen. ► povrhu³**vrhún** -a m ► gora | vrh¹ 1**vrhúnec** -nca m ► višek¹ 1, 2 | višek² | vrh¹ 2**vrhúnski** -a -o prid. ► maneken • | manekenka • | odličen |

sestane • | vino pp 2

vrínek -nka m ► vložek 1 | vrivek**vríniti** -em dov. ► vsiliti**vríniti se** -em se dov. ► vsiliti se 2**vrínjati** -am nedov. ► vrivati 1, 2 | vsiljevati**vrínjati se** -am se nedov. ► vsiljevati se 2**vrínjeni** -a -o prid. ► 1 •3 | stavek •9

vrísati vríšem dov. *kaj* |z risanjem določenih črt, znamenj narediti, da pride kaj v kaj narisane, s črtami oblikovanega| *vrísati smer pohoda* □ **včrtati**

GLEJ ŠE zarisati

vrísavati -am nedov. ► vrisovati**vrísk** -a m ► kis | vriskanje

vrískanje -a s |oglašanje z visokimi, močnimi, u-ju podobnimi glasovi, izražajoč veselje, razposajenost| *vrískanje in petje*

□ **ukanje** □ nar. **juckanje** □ knj.izroč. **vrísk**

vrískati -am nedov. |oglašati se z visokimi, močnimi, u-ju podobnimi glasovi, izražajoč veselje, razposajenost| *Fantje vriskajo in pojejo* □ **ukati** □ nar. **juckati**

vrískniti -em dov. ► vrisniti

vrísiniti -em dov. |zaradi vznemirjenja oglašiti se z visokim, močnim glasom| *Ob pogledu na razbitine je vrisnila* □ **vrískniti** □ **zavrisniti** □ **zavrisniti**

vrísovati -újem nedov. *kaj* |z risanjem določenih črt, znamenj delati, da pride kaj v kaj narisane, s črtami oblikovanega| *vrísovati na zemljevid smeri pohoda* □ **vrísavati**

vríščati -ím nedov. ► vreščati**vríščäv** -áva -o prid. ► predirljiv | vreščäv**v rítmu** prisl. zv. ► ritmično**vrívati** -am nedov.

1. *kaj* |s silo, potiskanjem spravljati kaj v kak ozek prostor|

vrívati pisma skozi špranjo pod vrati □ knj.izroč. **vrínjati**

2. *koga* |zvijačno, prikrito vključevati koga v kako skupnost|

vrívati med delavce svoje zaupnike □ knj.izroč. **vrínjati**

GLEJ ŠE vsiljevati

vrívati se -am se nedov. ► vsiljevati se 2

vrívek -vka m |del besedila, dela, ki prekinja strnjeni potek dogajanja, misli v delu| *Avtorjevo mnenje kažejo številni vrívki* □ **vrínek**

GLEJ ŠE vložek 1

v rjávó prisl. zv. ► rjavo² •**vríl** -a -o prid. ► pogumen | pošten 2 | priden 1 | skrben 1**vríli** -a -o prid. ► spoštovani**vrína¹** -e ž |moralno, značajska pozitivna lastnost|

slabosti in vrline □ **odlika** □ knj.izroč. **čednost** □ knj.izroč. **krepost**

□ knj.izroč. **vrlost** ■ protip. **slabost**

GLEJ ŠE odlika | slabost 2

vrína² -e ž ► odprtina | vrzela**vrílost** -i ž ► vrína¹**vrníca** -e ž ► seno**vrníla** -e ž nar. |lesa, ki se sama zapira| *preperela vrnila* □ nar. **vrnilo****vrnílo** -a s ► vrnila

vrnítev -tve ž |ponovni prihod na izhodiščno mesto| *vrnítev izseljencev v domovino* □ knj.izroč. **povratek**

GLEJ ŠE pogreb •

vrníti in vríniti -em dov.

1. *komu kaj* |dati komu kaj, kar je bilo od njega dobljeno ali

mu je bilo odvzeto, spet v last| *vrniti komu denar* □ pog. **dati nazaj**

□ pog. **prinesti nazaj** □ knj.izroč. **restituirati restituirati**

premoženje, odneseno med vojno

2. *komu kaj* |narediti, povzročiti, da kdo spet dobi prejšnjo

lastnost, se vrne v prejšnje stanje| *Zdravila so mu vrnila vid*

□ star. **povrniti**

• 1. ekspr. **vrniti komu milo za drago** □ star. **vrniti komu šilo za ognjilo**

2. ekspr. **vrniti komu udarec** □ pog. **udariti koga nazaj**

GLEJ ŠE obroditi | odgovoriti 1 | odzdraviti | povrniti 2

vrníti se in vríniti se -em se dov.

1. |spet priti na izhodiščno mesto| *Bila je že na koncu vasi, pa se je vrnila* □ knj.izroč. **povrniti se** □ pog. **priti nazaj**

2. |narediti, da kaj spet postane predmet obravnave|

Govornik se je še enkrat vrnil k temu vprašanju □ knj.izroč. **povrniti se**

□ knj.izroč. **rekurirati se pogosto rekurirati na nekatera dejstva**

vrnítvéni -a -o prid. ► odziv 2**vrínjenec** -nca m ► povratnik 1**vrnúh** -a m ► volk 2

vroč -óča -e prid.

1. |ki ima razmeroma visoko temperaturo| *vroč likalnik; vroča voda* □ *razgret razgret kamen* □ *razbeljen* □ ekspr. *vrele* |zelo vroč| *Ne morem jesti vrele juhe* ■ protip. *mrzel*

2. |pri katerem zaradi telesnega napora nastopi potenje, pride do večjega dotoka krvi v žile| *Vroč tekač ne sme piti mrzle pijače* □ *razgret* □ ekspr. *pregret*

GLEJ ŠE *goreč* | *mrzel* 1 | *navdušen* 1 | *pereč* | *strasten*

vročati -am nedov. *kaj* ptt, urad. |v predpisani obliki izročati pisemsko pošiljko, listino naslovniku| *vročati odločbe*

□ ptt, urad. *vročevati*

GLEJ ŠE *izročati*

vroče¹ prisl. ► *navdušeno* | *zelo* 3

vroče² povdk. |izraža stanje, pri katerem je visoka temperatura| *Zunaj je vroče* □ ekspr. *vročina*

vročekrven -vna -o prid. ekspr. |ki se hitro zelo razburi, čustveno razvname| *vročekrvni fantje* □ knj.izroč. *podnetljiv* □ ekspr. *razborit* □ knj.izroč. *razvneljiv*

GLEJ ŠE *bojevit* | *impulziven*

vročekrvnost -i ž ekspr. |dejstvo, da se kdo hitro zelo razburi, čustveno razvname| *Fantovska vročekrvnost je lahko tudi nevarna* □ ekspr. *razboritost*

GLEJ ŠE *impulzivnost*

vročeváti -újem nedov. ► *vročati*

vročevòd -óda m ► *toplovod*

vroči -a -e prid. ► *gejzir* | *hrenovka* • | *linija* • 3

vročica -e ž |stanje pri visoki vročini, za katero so značilni občutek vročine, potenje in včasih duševne motnje| *Vročica je minila* □ *vročično stanje* □ star. *groznica* □ zastar. *ognjenica* □ zastar. *vročnica*

GLEJ ŠE *bolezen* • 21 | *bolezen* • 17 | *mrzlica* | *mrzlica* • 2 | *vročina* 2

vročični -a -o prid. ► *bolnik* pp 1 | *vročica*

vročičnost -i ž ► *vznemirjenost*

vročilnica -e ž ptt, urad. |obrazec, potrdilo o vročitvi, na katerem naslovnik potrdi sprejem| *podpisati se na vročilnico* □ ptt, urad. *vročitveno potrdilo*

vročina -e ž

1. |visoka temperatura v ozračju, prostoru, ki jo povzročajo sonce ali drugi vir toplote| *poletna vročina* □ knj.izroč. *palež* □ knj.izroč. *prigrevica* □ knj.izroč. *pripalica* □ knj.izroč. *pripeka* □ knj.izroč. *žar*

2. |občutek velike toplote zaradi večjega dotoka krvi v žile| *Vročina jo je obšla* □ *vročica*

• *imeti vročino* □ *imeti temperaturo* □ zastar. *imeti vročnico*

GLEJ ŠE *temperatura* | *vroče*²

vročinski -a -o prid. ► *bolezen* • 21 | *herpes* | *kap*² • 2 | *nevihta* • | *ščit* •

vročitelj -a m ► *izročitelj*

vročiti -ím dov. ► *izročiti*

vročitveni -a -o prid. ► *vročilnica*

vročnica -e ž ► *bolezen* • 21 | *vročica* | *vročina* •

v ródu povdk. zv. |izraža, da se kaj povezuje s pripadnostjo rodu| *Ta bolezen je pri njih v rodu* □ *v rodovini* □ *v družini* □ pog. *v familiji*

GLEJ ŠE *v sorodu*

v rogovilo prisl. zv. ► *rogovilasto*

vrojèni -a -o prid. ► *lastnost* • 2 | *prirojeni*

v rójih prisl. zv. |izraža, da se kaj, navadno žuželke, premika tako, da so posamezni člani združeni v zelo številčne skupine| *Muhe so v rojih sedale na živila* □ knj.izroč. *rojema*

v rôkah prisl. zv. ► *razpolagati*

v rokavícah prisl. zv. ► *obzirno*

v rôke prisl. zv. ► *dogovoriti se*

v róku prisl. zv. ► *pravočasno* 2

vřsk medm. ► *resk*

vřst -í ž ► *vrsta* 1, 3

vřsta -e ž

1. |kar tvori več oseb, stvari, razvrščenih druga poleg druge ali druga za drugo v eni smeri| *postaviti se v vrsto; dolga vrsta avtomobilov* □ ekspr. *črta strnjena črta hiš* □ ekspr. *kača* *Po cesti se premika kača vozil* □ star. *kita dolge kite potnikov* □ knj.izroč. *niz*¹ *niz utrdb* □ nekaj. pog. *rajda* □ star. *red*¹ □ nar. *red*² *izkopati nekaj redi krompirja* □ ekspr. *rep postaviti se v rep pred blagajno* □ nar. *riža* □ zastar. *vrst* □ ekspr. *vrstica*² *posejati vrstico petersilja* □ ekspr. *vrstička stati na koncu vrstičke*

2. s prilastkom |kar v okviru kake celote tvorijo posamezne stvari z določeno skupno lastnostjo| *navesti vrsto in kakovost blaga* □ knj.izroč. *kategorija* □ pog. *sorta*

3. |kar v okviru celote tvorijo posamezne rastline ali živali, ki imajo skupne lastnosti in se med seboj razmnožujejo| *Ta bitja tvorijo novo vrsto* □ zastar. *razpol* □ zastar. *vrst*

4. biol. |sistematska kategorija rastlinstva ali živalstva, nižja od rodu| *določiti rastlinsko vrsto* □ biol. *species*

♦ 1. bot. *dominantna vrsta* □ bot. *dominanta* □ bot. *prevladujoča vrsta*

2. bot. *značilna vrsta* □ bot. *značilnica*

GLEJ ŠE *blago*¹ 1•7 | *drugi*¹ • 2 | *niz*¹ • | *postaviti* • 2 | *postavljati se* • | *razvrstiti se* | *red*² | *veriga* • 1 | *vrstica*¹ 1, 2 | *vsakovrstni* | *zlasti*²

vřsten -tna -o povdk. ► *enakovreden*

vřstènje -a s ► *kolobarjenje*

vřstica¹ -e ž

1. |grafična enota iz znakov, razvrščenih druga poleg drugega v eni smeri| *na strani je štiriindvajset vrstic* □ *vrsta* □ knj.izroč. *verzet* |*vrstica* v Bibliji, Koranu|

2. tisk. |kovinska ali na film narejena predloga za tiskanje, ki obsega tako enoto| *stroj za postavljanje vrstic* □ tisk. *vrsta*

GLEJ ŠE *verz*

vřstica² -e ž ► *vrsta* 1

vřstička -e ž ► *vrsta* 1

vřstičnik -a m tisk. |priprava za uravnavanje dolžine in spiranje ročno postavljenih vrstic| *naravnati vrstičnik na ustrezní format* □ tisk. *vrstomer*

vřstílilni -a -o prid. ► *števnik* pp

vřstítí -ím nedov. ► *razvrščati* 1, 2 | *uvrščati*

vřstítí se -ím se nedov.

1. navadno s prislovnim določilom |biti, nahajati se kje v večjem številu druga poleg drugega| *Hiše se vrstijo na obeh straneh ceste* □ knj.izroč. *nizati se*

2. |pojavnjati se, nastopati druga za drugim| *Sestanki so se vrstili večer za večerom* □ *slediti si* □ *zvrščati se* □ *neustrez.* *menjavati se*

GLEJ ŠE *menjavati se* 1 | *postavljati se* • | *razvrščati se*

vřstnáti -a -o prid. ► *cvet* • 7

vřstni -a -o prid. ► *ime* • 6 | *pridevnik* pp | *red*¹ 2 | *številó* 1•2

vřstníca -e ž |ženska v razmerju do druge osebe, ki je približno iste starosti| *dopisovati si z vrstnicami* □ knj.izroč. *sovřstníca*

vřstník -a m |moška oseba v razmerju do druge osebe, ki je približno iste starosti| *Večji je od njega, čeprav sta vrstnika* □ knj.izroč. *istoletnik* □ knj.izroč. *sovřstník*

vřstoma prisl. ► *po vrsti*

vřstomér -a m ► *vrstičnik*

vřša -e ž |iz vrbovih vej ali žice pletena košu podobna priprava za lovljenje rib| *nastavljati vrše* □ star. *ravšelj*

vřšác -a m ► *gora* | *vrh*¹ 1, 2

vršáj -a m ▶ nasad 2

vršanje -a s |dajanje močnih, nezvenečih, med seboj pomešanih glasov| *poslušati vršanje borov v vetru* □ **vršenje**

vršati -ím nedov.

1. |dajati močne, nezveneče, med seboj pomešane glasove| *Smreke so vršale v vetru* □ **vršeti** □ knj.izroč. **vrščati**
2. |z razburjenim govorjenjem, premikanjem, navadno več osebkov, povzročati močne, nezveneče, med seboj pomešane glasove| *Množica je vršala* □ knj.izroč. **vrščati**

vrščati -ím nedov. ▶ vršati 1, 2

vršek -ška m ▶ vrh¹ 2

vršelo -a s ▶ jata

vršenje -a s ▶ vršanje

vršeti -ím nedov. ▶ vršati 1

vršič -iča m ▶ vrh¹ 1 | vršiček

vršiček -čka m |zgornji del rastline, drevesa, kjer ta raste v višino| *vršički rastlin* □ **vršič** □ knj.izroč. **vrhek**

vrščiti -im nedov. ▶ kulminirati

vrščikati -am nedov. *kaj vrtm.* |odstranjovati zelnatim rastlinam vršičke, da bolje cvetijo ali rodijo| *vrščikati sobne rastline* □ vrtm. **pincirati**

vršilec -lca m

- pravn. **vršilec dolžnosti** □ urad., žarg. vede¹ □ urad., žarg. vedejevec

GLEJ ŠE izpolnjevalec

vršilka -e ž ▶ izpolnjevalka

vršina -e ž ▶ gladina | raven¹ | vrh¹ 1

vršitelj -a m ▶ izpolnjevalec | uresničevalec

vršiti¹ -ím nedov. ▶ izpolnjevati 2 | opravljati¹

vršiti² -ím nedov. ▶ meti 3

vršiti se -ím se nedov. ▶ dogajati se 2 | potekati 2

vršni -a -o prid. ▶ jadro •2 | vrhnji 2

vrť -a m

1. |manjše zemljišče, navadno blizu hiše, na katerem raste trava, drevje, se goji vrtnina, okrasne rastline| *Okrog hiše je vrt* □ knj.izroč. **ograd¹** □ **vrtiček** ↗

- ♦ 1. **cvetlični vrt** □ knj.izroč. cvetličnjak □ zastar. cvetnik □ star. cvetnjak

□ rožni vrt 2. **zelenjavni vrt** □ zastar. sočivni vrt □ zastar. sočivnjak

□ knj.izroč. zelenjadnik □ knj.izroč. zelenjadni vrt □ zastar. zelenjak

□ knj.izroč. zelenjavnik

2. |negovano zemljišče z okrasnim rastlinjem, navadno za sprehode, oddih| *Gostje se sprehajajo po vrtu*

□ zastar. **divnjak**

3. |posebej urejeno zemljišče kot del gostinskega lokala|

Na vrtu ne strežemo □ **gostilniški vrt**

- živalski vrt □ publ. zoo □ zoološki vrt □ zastar. zverinjak

GLEJ ŠE alpinetum | biovrt | park •1 | pokopališče | raj¹ 2 | sadovnjak

vrtač -a m ▶ vrtalec

vrtača -e ž |podolgovat ali okroglast udrt svet na krasu|

rdeča prst na dnu vrtače □ geogr. **kraška dolina** □ nar. **rupa**

□ **kotlič** ↗

vrtajóci -a -e prid. ▶ pogled •

vrtalec -lca m |delavec, ki vrta| *Dela kot vrtalec* □ knj.izroč. **vrtáč**

vrtálka -e ž ▶ vrtalnik

vrtálnik -a m teh. |stroj ali orodje za vrtnanje| *vrtati z vrtálnikom*

□ teh., žarg. **vrtalka** □ teh. **vrtalo** |orodje za vrtnanje|

vrtálo -a s ▶ vrtalnik

vrtanek -nka m ▶ vrtanik

vrtanik -a m nardp. |okrogla pšenična pogača, spletena iz treh kit testa, z luknjo v sredini| *pečí vrtanike* □ nar. **vrtanek**

vrtanina -e ž ▶ izvrtina

vrtati -am nedov. *kaj v kaj* |delati luknjo v kaj z orodjem, ki se pri delu vrtili| *vrtati luknje v les* □ **izvrtavati** □ ekspr. **mleti²** *Vrtalni stroj je mlel v skalo* □ ekspr. **svedrati**

GLEJ ŠE izpraševati¹ 1 | premišljevat²

vrtávčni -a -o prid. ▶ girokompas

vrtávka -e ž |igrača, narejena tako, da se ob hitrem zasuku enakomerno vrtili okrog svoje osi| *zavrteti vrtavko* □ nar. **brglez²**

□ nar. **brlez** □ ekspr. **frtavka**

GLEJ ŠE igrača pp 2 | ruleta | vrtiljak | vrtinec 1

vrtéc¹ -tca m ▶ vrtiček

vrtéc² -tca m ▶ ples 1 pp

vrték -tka m ▶ vrtiček

vrtélj -a m ▶ oplén | vrtiljak • | vrtinec 1

vrtéljéc -jca m ▶ tripanosoma

vrténje -a s |gibanje okoli svoje osi| *enakomerno vrtenje*

□ knj.izroč. **rotacija** □ knj.izroč. **vrtež** *opazovati vrtež plesalcev*

GLEJ ŠE hitrost¹ •8 | predvajanje

vrtéti -ím nedov. *kaj* |delati, da se kaj giblje okoli svoje osi| *Voda vrtili mlinsko kolo* □ star. **vrtiti**

GLEJ ŠE predvajati | sukati 2

vrtéti se -ím se nedov.

1. |gibati se okoli svoje osi| *Luč na strehi avtomobila se vrtili*

□ knj.izroč. **rotirati** □ ekspr. **vrtinčiti se**

2. s prislovnim določilom, ekspr. |premikati se, hoditi kje, spreminjajoč smer| *Vrti se po sobi, ne vedoč, kaj bi* □ ekspr. **motati se** □ ekspr. **motljati se** □ ekspr. **sukati se**

3. *brezos.* s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža, da ima kdo občutek vrtenja samega sebe ali predmetov v okolici| *Zaradi pritiska se mi vrtili* □ star. **motati se** *Od lakote se mu mota v glavi* □ star. **motiti se** □ star. **vrtiti se**

GLEJ ŠE gibati se 2, 3 | potekati 2 | zapeljevati

vrtéž -a m ▶ mrgolenje | vrtenje

vrtéžen -žna -o prid. ▶ razburljiv 2

vrtéžni -a -o prid. ▶ vrtinčasti | vrtljivi

vrtič -iča m ▶ vrtiček

vrtiček -čka m |majhen vrt| *Ob hiši je vrtiček* □ ekspr. **vrtéc¹**

□ ekspr. **vrték** □ star. **vrtič**

vrtičkar -ja m |kdor se ljubiteljsko ukvarja z gojenjem vrtnine, okrasnih rastlin| *dati zemljo v najem vrtičkarjem* □ vrtm. **vrtnik** *priročnik za vrtnike*

vrtílec -lca m ▶ prevrtač

vrtíljak -a m |naprava z visečimi sedeži, ki se vrtili za zabavo ljudi na njih| *voziti se na vrtíljaku* □ nekjn. pog. **ringelšpil**

□ zastar. **vrtavka** □ knj.izroč. **vrtíllica**

- teh. **vhodni vrtíljak** □ knj.izroč. vrtelj

vrtílka -e ž ▶ mišica •9

vrtílni -a -o prid. ▶ hitrost¹ •8 | navor | oder 2•4 | stikalo pp 2 |

tahometer | vrtljivi

vrtíllica -e ž ▶ vrtíljak

vrtílo -a s ▶ kolo³ •1

vrtína -e ž ▶ izvrtina

vrtínčasti -a -o prid. |ki se pojavlja v obliki vrtincev| *vrtínčasto*

gibanje zraka □ **vrtínčni** □ knj.izroč. **vrtežni** *vrtežni veter*

GLEJ ŠE gibanje •3 | tok¹ •8

vrtínček -čka m ▶ vrtinec 1, 2

vrtínčenje -a s ▶ turbulenca

vrtínčiti -im nedov. ▶ sukati 2

vrtínčiti se -im se nedov. ▶ vrteti se 1

vrtínčni -a -o prid. ▶ gibanje •3 | tok¹ •8 | vrtinčasti

vrtnec -nca m

1. |močen tok, navadno vodni, ki se premika v spiralastih zavojih| *Sredi reke so vrtinci* □ nar. **cmrk vodni cmrk** □ star. **smrk** □ star. **suček** □ knj.izroč. **vrtaška rečna vrtaška** □ star. **vrtelec zračni vrtelec** □ ekspr. **vrtnček** *Ob čereh se delajo vrtnčki* □ zastar. **vrtnulja**
2. |v obliki spirale rastoči lasje, dlaka| *Ima vrtnec na temenu* □ lasni vrtnec □ nar. **viher** □ ekspr. **vrtnček**

vrtnišče -a s ▶ osišče²**vrtniti** -im nedov. ▶ sukati 2 | vrteti**vrtniti se** -im se nedov. ▶ vrteti se 3**vrtnljaj** -a m |zasuk telesa okoli svoje osi| *meriti število vrtnljajev motorja* □ knj.izroč. **obračaj****vrtnljivi** -a -o prid. |ki se da vrteti| *vrtnljivo stojalo za razglednice*□ knj.izroč. **vrtežni vrtežna priprava** □ knj.izroč. **vrtilni****GLEJ ŠE** oder 2•4 | vrata 1 pp 2**vrtnár** -ja m |kdor ureja vrt, navadno večji| *najeti vrtnarja*□ zastar. **vrtnik grajski vrtnik****vrtnárski** -a -o prid. ▶ škarje pp 2**vrtni** -a -o prid. ▶ črnika • | pajčolanka | solata 2 | uta**vrtnica** -e ž |trnat okrasni grm z raznobarnimi dišečimi cveti|*Vrtnica se je bujno razrasla* □ star. **gartroža** □ star. **gavtroža** □ star. **roža****GLEJ ŠE** mnogocvetnica**vrtník** -a m ▶ ptica pp 9 | vrtničkar | vrtnar**vrtnína** -e ž ▶ povrtnina**vrtočláv** -áva -o prid. ▶ nepremišljen | ogromen**vrtočlavec** -vca m ▶ goljuč**vrtočlavica** -e ž |občutek koga, da se vrti sam ali da se vrtijo predmeti okoli njega, ki nastopi po vrtenju ali zaradi višine, slabega telesnega stanja| *Lotevala se ga je vrtočlavica* □ **vrtočlavost** □ med. **vertigo****vrtočlaviti** -im nedov. ▶ hoditi 1 pp 9 | opotekati se | tekati**vrtočlavka** -e ž ▶ goljučevka | vijeglavka | ženska pp 2**vrtočlavost** -i ž ▶ vrtočlavica**vrtočlavec** -pca m ▶ priliznjen povdk. | prilizovalec**vrtočlupati** -im nedov. ▶ dobrikati se | iti 1 | izmikati se**vrtočlupka** -e ž ▶ pastirica •**vrtočlupja** -e ž ▶ vijak 3•2 | vrtnec 1**vrtočlupja** -e ž ▶ izvir 1•1**vrv** -í ž |izdelek iz spletenih ali sesukanih rastlinskih vlaken, žic za povezovanje, privezovanje| *Vrv se je pretrgala* □ nek. pog. **štrik** □ nar. **vož** □ nar. **vožinec** □ pomor. **spring** |vrv za privezovanje ladij pri pristajanju|

- ♦ 1. jeklena vrv □ jeklenica 2. konopljena vrv □ konopec □ kono-pljevka □ konopna vrv □ konopna vrv 3. najlonska plezalna vrv □ alp., žarg. najlonka 4. teh. nosilna vrv □ teh. nosilka 5. pritegovalna vrv □ pomor. pritezna vrv 6. privezovalna vrv □ priveza □ pomor. privezna vrv □ knj.izroč. priveznica 7. teh. vlečna vrv □ teh. vlačilka

GLEJ ŠE steblo | vitica**vrvéni** -a -o prid. ▶ lestev •4 | preproga •7**vrvéenje** -a s ▶ mrgolenje**vrvéeti** -im nedov. ▶ mrgoleti 1, 2**vrvéž** -a m ▶ mrgolenje**vrvéica** -e ž |izdelek iz spletenih ali sesukanih rastlinskih vlaken za povezovanje, privezovanje| *zavezati kaj z vrvico; klobčič vrvíce* □ knj.izroč. **motvoz bombažni motvoz** □ nek. pog. **špaga** □ nek. pog. **špagica** □ zastar. **zaveza zavezati zavezo** □ nek. pog. **žnora napeljati žnoro**

- ♦ 1. ribiška vrvica □ rib., žarg. laks 2. vrvica za trnek □ knj.izroč. odična vrvica □ knj.izroč. odičnica 3. vžigalna vrvica □ voj., zgod. lunta □ star. netilna vrvica □ knj.izroč. vžigalka □ zastar. zažigalna vrvica □ zastar. zažigalnica

vrvéičasti -a -o prid. ▶ lestev •4 | pletenina •2 | preproga •7**vrvéični** -a -o prid. ▶ lestev •4**vrvéišče** -a s ▶ vrvje**vrvéivec** -vca m ▶ harcer**vrvéje** -a s |več vrvi, vrvi kot celota| *napeti, zviti vrvje* □ nar. **vožje** □ knj.izroč. **vrvišče****vrvénati** -a -o prid. ▶ preproga •7**vrvéni** -a -o prid. ▶ lestev •4 | preproga •7**vrvénica** -e ž ▶ sansevierija**vrvránje** -a s ▶ brbotanje**vrvráti** -ám nedov. ▶ brbotati | teči 2 pp 2**vrzél** -i ž |prazen prostor, nastal zaradi manjkanja najmanj enega člena kake celote, sestavljene iz zaporedno sledečih si členov| *vrzeli med knjigami na policah* □ ekspr. **luknja** □ ekspr. **škrbina** ♦ polit. **privatizacijska vrzel** □ publ. certifikatska luknja**vrzela** -e ž nar. |odprtina za prehod v živi meji, ograji| *zapeljati voz skozi vrzelo* □ nar. **vrlina**²**vržek** -žka m ▶ met**vsádek** -dka m ▶ implantat**vsadítev** -tve ž ▶ implantacija**vsadíti** -ím dov. ▶ implantirati**vsáj** izvzem. člen. |izraža omejevanje na določeni stavčni člen| *Če bo odgovoril, boš vsaj vedel, kaj misli* □ zastar. **končí²** *Delal bo, da bo zaslužil konči za davek* □ zastar. **saj¹****GLEJ ŠE** najmanj³ | saj¹ 2**vsájati** -am nedov. ▶ saditi**vsájati se** -am se nedov. ▶ jeziti se 1, 2 | razburjati se**vsák¹** -ega m ▶ kateri koli | posebej • | vsakdo**vsák²** -a -o vrst. zaim. |izraža, da je kaj določeno kot pripadajoče vrsti bitij, stvari, pojavov, upoštevani v celoti, brez izjem| *Vsak človek bi moral to vedeti; Pri vsakem gibu čuti bolečine; Vsak dan telovadi* □ knj.izroč. **slednji** □ knj.izroč. **sleherni²** □ star. **vsakateri** □ ekspr. **vsakršni** *Vsakršno nasprotovanje je lahko usodno* □ star. **vsakteri²****GLEJ ŠE** čas 3•1 | gotovo³ 1 | kadar koli¹ | letno¹ 1 | sila¹ • | vsakdo**vsakatéri** -a -o zaim. ▶ vsak² | vsakdo**vsakdán** -a m ▶ vsakdanjik**vsakdánji** -a -e prid. |ki se navadno ponavlja, poteka vsak dan| *Bil je vsakdanji gost v hiši; vsakdanje skrbi* □ **običajni** □ star. **navadni** □ ekspr. **vsakodnevni****GLEJ ŠE** navadni | vsakodnevni**vsakdánjik** -a m ekspr. |dan, ki se po svojih značilnostih, dogodkih ne razlikuje bistveno od katerega koli drugega dneva koga| *opisati komu svoj vsakdanjik* □ ekspr. **vsakdan****vsakdánjost** -i ž |celota tega, kar se navadno pojavlja, poteka vsak dan| *opisovati vsakdanjost* □ ekspr. **vsakdanjščina****GLEJ ŠE** navadnost**vsakdánjščina** -e ž ▶ vsakdanjost**vsákdo** vsakogar os. zaim. |izraža vsakega posameznika iz skupine oseb| *Vsakdo se lahko zmoti; To se lahko vsakomur zgodi* □ **vsak¹** □ knj.izroč. **sleherni¹** □ knj.izroč. **slehernik** □ star. **vsakateri** □ ekspr. **vsak brezveznik** □ pog. **vsak človek** □ ekspr. **vsak hudič** *Vsak hudič lahko kritizira vse povprek* □ star. **vsakteri¹****vsákíč** prisl. ▶ vsakokrat**vsákikrat** prisl. ▶ vsakokrat**vsakodnévni** -a -o prid. |ki poteka, se ponavlja vsak dan| *vsakodnevni opravki* □ **dnevni** □ ekspr. **vsakdanji****GLEJ ŠE** navadni | vsakdanji**vsakodnévno** čas. prisl. |izraža, da kaj poteka, se ponavlja vsak dan| *Vsakodnevno se srečujeta v kavarni* □ **vsak dan** □ **dnevno**

vsákokrat kratn. prisl. |izraža, da se dejanje, stanje ponovi ob vsakem (nadaljnem) primeru, ob vsaki priložnosti| *Po tekmi so se vsakokrat sprli; Večkrat jih je obiskal in vsakokrat so ga bili veseli* □ vsakič □ vselej □ knj.izroč. slehernikrat □ knj.izroč. vsakikrat □ star. vsakrat □ ekspr. zmeraj priti zmeraj ob istem času □ ekspr. zmerom

vsakokratni -a -o prid. |ki vsakokrat je, obstaja v določenem času, trenutku| *Delo so načrtovali v skladu s potrebami in vsakokratnimi okoliščinami* □ knj.izroč. vselejšnji

vsakolétno prisl. ▶ letno¹ 1

vsakovrstni -a -o prid. |ki se pojavlja v velikem številu in v različnih vrstah, oblikah| *Prihajali so vsakovrstni ljudje; vsakovrstne nevarnosti* □ kot desni prilastek vsake vrste občudovati cvetje vsake vrste □ star., kot desni prilastek vsake bire □ star., kot desni prilastek vsakega kova □ pog., kot desni prilastek vsake sorte

vsákrat prisl. ▶ vsakokrat

vsákršen -šna -o zaim. ▶ kakršen koli

vsákršni -šna -o zaim. ▶ vsak²

vsaksébi prisl. ▶ narazen 1, 2

vsaktéri¹ -ega zaim. ▶ vsakdo

vsaktéri² -a -o zaim. ▶ vsak²

vsè¹ zaim. ▶ čedalje | preveč

vsè² vsèga cel. količ. zaim. |izraža polno količino, mero česa prej povedanega| *Koliko si naredil? Vse* □ knj.izroč. do malega vse □ pog. od a do ž

GLEJ ŠE potruditi se ♦ | prizadevati si | vseeno¹ | vsi | zelo 1

vsèamèriški -a -o prid. ▶ panameriški

vsèarábski -a -o prid. ▶ panarabski

vsebina -e ž |kar izraža, pripoveduje kako besedno, likovno delo| *povedati vsebino drame* □ star. obseg kratek obseg povesti □ zastar. zapopadek

GLEJ ŠE smisel | snov 3

vsebiti -im dov. ▶ sprejeti 3

vsebljati -am nedov. ▶ vsebovati 2

vsebnik -a m ▶ zabojnik 1

vsebóstvo -a s ▶ panteizem

vsebovánje -a s ▶ inkluzija

vsebovâti -újem nedov.

1. kaj |zraža, da je pri osebkju kaj kot njegova sestavina, del| *Ruda vsebuje veliko železa* □ imeti □ publ. nuditi Dokumenti nudijo zanimive informacije □ knj.izroč. ponujati Njegova knjižnica ponuja dovolj gradiva za različne razprave

2. kaj |imeti za svojo vsebino| *Stavek vsebuje zelo zanimivo misel*

□ knj.izroč. vsebljati

vsečéz prisl. ▶ čez in čez 1 | povsod

vsečlovéški -a -o prid. ▶ človeški 1 | občečloveški

vsednévni -a -o prid. ▶ celodnevni

vsedóber -dôbra -o prid. ▶ dober¹ 2 | krasen 2

vsedržávni -a -o prid. |ki je v zvezi z vso državo|

Ta stvar ima vsedržavni pomen □ splošnodržavni

□ knj.izroč. občedržavni

vsèèno¹ člen. ▶ vendar¹ 1

vsèèno² povdk. |izraža, da kaj koga ne vznemirja, ne

prizadeva| *Vseeno je, kaj se o tem govori* □ ekspr. vse en hudič

□ ekspr. vse en hudir □ ekspr. vse en vrag □ star. vse v en kup

vsegamogóčen -čna -o prid. ▶ mogočen 1

vsegamogóčnost -i ž ▶ mogočnost 1

vsegavéden -dna -o prid. ▶ vseveden

vsejâti vsèjem dov. ▶ izgubiti 1 | posejati

vsejédec -dca m ▶ žival 1•6

vsejédi -a -o prid. ▶ žival 1 pp 3 | žival 1•6

vsèkako prisl. ▶ gotovo³ 1, 2

vsèkakor poudar. člen. |poudarja pričakovanje, zahtevo| *Vsekakor se oglasi* □ ekspr. na vsak način □ publ. v vsakem primeru

GLEJ ŠE gotovo³ 1, 2 | nikakor | res¹ 1, 2

vsèkdar prisl. ▶ zmeraj

vsè krížem prisl. zv. ▶ vsevprek 1, 2

vsèlej prisl. ▶ dokončno | vedno | vsakokrat

vsèlejšnji -a -e prid. ▶ nenehni | vsakokratni

vsèlétni -a -o prid. ▶ celoletni

vsèljúdski -a -o prid. ▶ ljudski

vsemír -a m ▶ vesolje

vsemírje -a s ▶ vesolje

vsemírski -a -o prid. ▶ polet ♦

vsemóč -i ž ▶ mogočnost 1

vsè mòčen -čna -o prid. ▶ mogočen 1

vsemóder -dra -o prid. ▶ pameten

vsèmogòč -óča -e prid. ▶ mogočen 1

vsemogóčen -čna -o prid. ▶ mogočen 1

vsemogóčnež -a m ▶ mogočnik

vsemogóčnost -i ž ▶ mogočnost 1

vsè mòžen -žna -o prid. ▶ mogočen 1

vsènaokóli mestov. prostor. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje prostorsko določeno z umestitvijo, premikanjem česa v obliki kroga na vseh mestih, po vseh krajih| *Vsenaokoli so zasadili cvetje* □ vsenaokrog □ vseokoli □ vseokrog

GLEJ ŠE povsod

vsènaokróg prisl. ▶ povsod | vsenaokoli

vsènárodni -a -o prid. |ki je v zvezi z vsem narodom| *vsenarodni boj za osamosvojitve* □ splošnonarodni □ knj.izroč. občénarodni

vsènavzkriž prisl. ▶ vsevprek 1, 2

vsènavzkrižem prisl. ▶ vsevprek 1

vsènavzkrižen -žna -o prid. ▶ zmeden

vsènavzkrižno prisl. ▶ zmedeno

vsènavzóčnost -i ž ▶ povsodnost

vsènočni -a -o prid. ▶ celonočni

vsèóbci -a -e prid. ▶ splošni

vsèóbčni -a -o prid. ▶ splošni

vsèóbčnost -i ž ▶ občestvo | splošnost

vsèobsegajóci -a -e prid. knj.izroč. |ki obsega, zajema vse| *zadnji,*

vseobsegajoči pogled na dom □ knj.izroč. vseobsežni

vsèobséžni -a -o prid. ▶ vseobsegajoči | vsestranski

vsèobvézni -a -o prid. ▶ obvezni

vsèodrešujóci -a -e prid. ▶ odrešilni

vsèokóli prisl. ▶ povsod | vsenaokoli

vsèokróg prisl. ▶ povsod | vsenaokoli

vsèpočéz prisl. ▶ vsevprek 1, 3

vsèpovprék prisl. ▶ vsevprek 3

vsèpovsód prisl. ▶ kjer koli | povsod

vsèpovsódi prisl. ▶ povsod

vsèpovsódnji -a -e prid. ▶ povsodni

vsèpredíren -rna -o prid. ▶ močen 9

vsèprék prisl. ▶ vsevprek 1, 2, 3

vsèprešínjajóč -a -e prid. ▶ močen 7

vsèpričujóci -a -e prid. ▶ povsodni

vsèpričujóčnost -i ž ▶ povsodnost

vsèprisótni -a -o prid. ▶ povsodni

vsèprisótnost -i ž ▶ povsodnost

vseród prisl. ▶ povsod

vsésálni -a -o prid. ▶ ventil ♦2

vsesáti -ám dov. kaj |z zračnim tokom spraviti v kaj| Črpalka

vsesa gorivo v valj □ vsrkati

GLEJ ŠE vpiti¹

vsesávati -am dov. kaj |z zračnim tokom spravljati v kaj|

vsesavati tekočino v cevko □ vsrkavati

GLEJ ŠE vpijati

vseskózi prisl. ► nenehno | popolnoma

vseslovánski -a -o prid. ► panslovanski

vseslovánstvo -a s ► panslavizem

vsesplóšen -šna -o povdk. ► splošen

vsesplóšni -a -o prid. ► splošni | vsestranski

vsesplóšno prisl. ► splošno² | vsestransko

vsesplóšnost -i ž ► splošnost | univerzalnost

vsestránost -i ž ► vsestranskost

vsestránski -a -o prid. |ki obsega različna področja, ustreza

različnim zahtevam; ki je primeren, uporaben za različne namene| vsestranska razgledanost; Les je vsestranska surovina

□ knj.izroč. **kompleksni kompleksna obravnava problema**

□ knj.izroč. **univerzalni** □ knj.izroč. **vseobsežni** □ knj.izroč. **vsesplošni**

vsestránsko nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje obsega različna

področja, ustreza različnim zahtevam| vsestransko razgledan in izobražen učitelj □ knj.izroč. **kompleksno kompleksno obravnavati problem** □ knj.izroč. **univerzalno** □ knj.izroč. **vsesplošno**

vsestránskost -i ž |dejstvo, da je kaj primerno, uporabno za

različne namene| vsestranskost izdelkov □ knj.izroč. **univerzalnost**

□ knj.izroč. **vsestranost**

vsesvétница -e ž ► krizantema

vsesvétskost -i ž ► svetovljanstvo

vsešír -a m ► prostranstvo

vseučilíšče -a s ► univerza

vseučilíščni -a -o prid. ► univerzitetni

vseučilíščnik -a m ► študent | visokošolec

vseučilíški -a -o prid. ► študent | študij *8 | univerzitetni

vsèuničujóč -a -e prid. ► uničujoč

vsevdíljl prisl. ► čedalje | nenehno

vsevéčni -a -o prid. ► večni 1, 2

vsevéd -a m ► vsevedež

vsevédec -dca m ► vsevedež

vsevéden -dna -o povdk. ekspr. |izraža, da ima kdo v zavesti vse,

kar je mogoče vedeti, izvedeti| Nihče ni vseveden □ knj.izroč. **vsega-veden** □ knj.izroč. **vsevedoč**

vsevédež -a m ► vsevedež

vsevédněž -a m ekspr. |kdor je vseveden| imeti sloves vsevedneža

□ knj.izroč. **vseved** □ knj.izroč. **vsevedec** □ ekspr. **vsevedež**

vsevédni -a -o prid. ► pripovedovalec *2

vsèvedóč -a -e prid. ► vseveden

vsevid -a m ► vsevidec

vsevidec -dca m knj.izroč. |kdor veliko vidi, opazi| skriti se

vsevidcem □ knj.izroč. **vsevid**

vsèvrépk nač. prisl.

1. |izraža položaj, dogajanje v neurejeno večkrat križajočih se smereh; izraža neurejenost potekanja česa| tekati vsevprek po gozdu; vsevprek ležeča debela; vsevprek govoriti □ vse križem □ vse-

navzkriž □ knj.izroč. **navprek** □ knj.izroč. **vsenavzkrižem** □ ekspr. **vsepočez**

□ knj.izroč. **vseprek**

2. |izraža, da kaj poteka medsebojno med več ljudmi|

Ob slovesu so se vsevprek objemali □ vse križem □ vsenavzkriž

□ knj.izroč. **vseprek**

3. ekspr. |izraža, da dejanje vključuje raznovrstne predmete brez izbire, omejitve| Najraje bi vsevprek pokupil razstavljene predmete

□ ekspr. **vsepočez** □ ekspr. **vsepovprek** □ knj.izroč. **vseprek** □ zastar. **zmesoma**

zmesoma zabavljati čez ves svet

GLEJ ŠE povsod | prečno | vprek¹

vsevrstni -e -a prid. mn. ► raznovrstni

vsezbil -a m ► nasilen 1 povdk. | nasilnež

vsèzmóžen -žna -o prid. ► sposoben¹

vseznál -ála m ► vseznalec

vseználec -lca m ekspr. |kdor je glede na izurjenost, usposobljenost sposoben opravljati veliko dejavnosti| vsestranski vseznalec

□ knj.izroč. **vseznal**

vsí vséh zaim. |izraža največje mogoče število članov kake

skupine, skupnosti| Vsi so odšli na delo □ ekspr. **celi svet** □ ekspr. **ves**

svet Ves svet skrbi zanj □ ekspr. **vse živo** Vse živo ga preganja □ vsi do

enega |prav vsi|

GLEJ ŠE raznovrstni

vsíkdar prisl. ► zmeraj

vsíliti -im dov. komu kaj |doseči pri kom, da kljub odporu

kaj vzame, sprejme| Vsílil mu je več blaga, kot ga je naročil

□ ekspr. **vriniti**

vsíliti se -im se dov.

1. komu |nepovabljen, nezaželen se pridružiti komu, priti

kam| vsíliti se komu za družbo □ ekspr. **prilepiti se** □ ekspr. **prirepiti se**

□ ekspr. **prisliniti se** □ knj.izroč. **prisoniti se** □ slabš. **prismoliti se** □ pog. **prístu-**

liti se □ pog. **vštuliti se**

2. komu |nezaželeno se pojaviti v zavesti koga| Vsílila se mu je

neprijetna misel □ knj.izroč. **posiliti se** Spet se ji je posilil tisti mučni

prizor □ ekspr. **vriniti se**

vsiljeváti -ujem nedov. komu kaj |prizadevati si doseči, doseгati

pri kom, da kljub odporu kaj vzame, sprejme| vsiljevati kupcem

blago □ knj.izroč. **vrinjati** □ ekspr. **vrivati**

vsiljeváti se -ujem se nedov.

1. komu |nepovabljen, nezaželen se pridruževati komu,

prihajati kam| vsiljevati se komu za družbo □ knj.izroč. **prislanjati se**

□ slabš. **sliniti se** □ ekspr. **štuliti se**

2. komu |nezaželeno se pojavljati v zavesti koga| Ta misel se mu

vsiljuje čedalje močneje □ knj.izroč. **vrinjati se** □ ekspr. **vrivati se**

vsiljív -a -o prid. |ki si kljub nezaželenosti, nasprotovanju

prizadeva doseči kaj pri kom| vsiljív prosilec □ zastar. **natečen**

□ zastar. **netečen²** □ zastar. **tiščav**

vsiljívec -a -o prid.

1. ekspr. |kdor si kljub nezaželenosti, nasprotovanju prizadeva

doseči kaj pri kom| Hotel je odpraviti vsiljívca, a se ta ni dal

□ star. **netečnež** □ star. **netečnik** □ star. **prisiljenec**

2. ekspr. |kdor si kljub nezaželenosti, nasprotovanju prizadeva

pri kom| Vsiljívcem so prepovedali vstop □ star. **prisiljenec**

□ slabš. **prislinjenec** □ ekspr. **príštuljenec** □ ekspr. **štulež**

vsíp -a m metal. |mešanica rude, koka in dodatkov, ki se vsuje v

plavž| pripraviti vsip za plavž □ metal. **vsipek**

vsípáti -am nedov. kaj v kaj |spravljati kaj sipkega, drobnega v kaj|

vsípáti zrnje v grot □ vsípavati □ nar. **zasípáti** □ nar. **zasípavati**

vsípáti se -am se nedov. ► prihajati 2 pp 1 | usípáti se 3

vsípávati -am nedov. ► vsípáti

vsípek -pka m ► vsip

v skládju povdk. zv. ► skladen² | ujemati se 1

v skládu povdk. zv. ► skladen² | ujemati se 1

vskočíti vskóčim dov. ► vstopiti 2

v skókih nač. prisl. zv. |izraža, da se opravlja določena pot z

odrivi, zlasti z nogami, od podlage| v skokih se bližati gozdu

□ star. **skakoma** □ knj.izroč. **skokoma**

v skrbéh povdk. zv. ► zaskrbljen

v skrbí povdk. zv. ► zaskrbljen

v skupinah prisl. zv. ► v gručah

vsled predl. ► zaradi

v slógi prisl. zv. ► složno

v slovó prisl. zv. ► posloviti se

v slóžnosti prisl. zv. ► složno

v slútnji prisl. zv. ► s slutnjo

v slúžbi prisl. zv. ► zaposlen 2

v soglásju prisl. zv. ► ujemati se 1

v somérju povdk. zv. ► v sorazmerju²

v sorazmérju¹ prisl. zv. ► sorazmerno

v sorazmérju² povdk. zv. s *čim* |izraža, da ima kaj ustrezno mero, količino glede na danost, s katero se primerja| *Fantova glava je v sorazmerju z njegovo veliko postavo* □ **sorazmeren²** □ knj.izroč. **v somerju**

v soródstvu povdk. zv. ► v sorodu

v soródu povdk. zv. *komu/s kom* |izraža, da je kdo s kom v razmerju neposrednega potomstva ali siceršnjega sorodstva| *Ali ti je ta ženska v sorodu; biti v daljnem sorodu s kom* □ **v sorodstvu** □ star. **v rodu** □ knj.izroč. **v sorodstvenem razmerju** □ nekjn. pog. **v žlahti** □ nekjn. pog. **žlahta** *Najbrž me ne poznaš, čeprav sva žlahta*

vsóta -e ž

1. mat. |število, ki se dobi pri seštevanju| *vsota dveh števil*

□ mat. **seštevek** □ mat. **suma**

2. |skupna količina več zneskov; skupna količina, množina več posameznih stvari sploh| *Vsota stroškov je večja od načrtovane; Družba ni samo vsota posameznikov* □ **seštevek** □ knj.izroč. **suma**

3. |vrednost določene količine denarja, navadno namenjene za kaj| *plačati precejšnjo vsoto* □ ekspr. **vsotica**

• stavna vsota □ prakt. sp. stava

GLEJ ŠE znesek

vsótica -e ž ► vsota 3 | znesek

v spéh prisl. zv. ► hitro 1

v splóšnem prisl. zv. ► nasploh¹ | splošno²

v spomín namer. prisl. zv. |izraža, da je namen določenega dejanja, stvari spominjanje na koga ali kaj| *privediti množični shod v spomin na znameniti zgodovinski dogodek* □ zastar. **v opombo** □ zastar. **v opomnjo**

◆ v spomin koga □ knj.izroč. in memoriám koga

v spomládi prisl. zv. ► spomladi

vsrébati -am dov. *kaj* |spravi v usta kaj tekočega in požreti ob hkratnem vlečenju zraka vase, pri čemer nastajajo šumeči glasovi| *vsrehati žlico juhe* □ **vsrkati**

v srédi predl. zv. ► sredi 2

v sredíni predl. zv. ► sredi 1, 2

vsfkatí -am dov. *kaj* |sprejeti kaj vase in s tem od kod odstraniti| *Filtrirna snov je vsrkala pline* □ fiz. **absorbirati** □ knj.izroč. **resorbirati**

GLEJ ŠE vpiti¹ | vsesati | vsrehati

vsrkávanje s |sprejemanje česa vase in s tem odstranjevanje od kod| *vsrkavanje hranilnih snovi iz zemlje* □ fiz. **absorbiranje** □ fiz. **absorpcija** *absorpcija plinov* □ knj.izroč. **resorpcija**

vsrkávati -am nedov. *kaj* |sprejemati kaj vase in s tem od kod odstranjevati| *Korenine vsrkavajo vlago iz zemlje* □ **izsrkavati** □ **srkati** □ fiz. **absorbirati** □ knj.izroč. **posrkavati** □ knj.izroč. **resorbirati** □ ekspr. **sesati**

GLEJ ŠE srehati | vpijati | vsesavati

vsfkniti -em dov. ► srebniti

vsrkováti -újem nedov. ► vpijati

vstája -e ž |upor velikega števila ljudi proti obstoječi oblasti| *Vstaja se je hitro širila* □ ekspr. **ogenj vstaje** □ zastar. **vstanek**

GLEJ ŠE udeleženelec ♦11 | upor 2

vstajáč -a m ► igrača pp 1 | vstajalec

vstajálec -lca m ekspr. |kdor vstaja| *Vstajalci so ropotali s stoli*

□ ekspr. **vstajač**

vstájati -am nedov. |spravljati se iz ležečega ali sedečega položaja v pokončnega| *Gledali so ga, kako je počasi vstajal*

□ **dvigati se** □ ekspr. **pobirati se** □ pog. **vzdigovati se**

GLEJ ŠE upirati se 2

vstájnik -a m |udeleženelec vstaje| *pridružiti se vstajnikom*

□ zastar. **vstaš**

GLEJ ŠE udeleženelec ♦11 | upornik 1

vstájniški -a -o prid. ► uporniški 1

vstánčkati -am dov. ► vstati 1, 2

vstánek -nka m ► vstaja

v starósti prisl. zv. ► na starost

vstáš -a m ► upornik 1 | vstajnik

vstáti vstánem dov.

1. |spraviti se iz ležečega ali sedečega položaja v pokončnega| *Govoreči je vstal, da bi ga bolje slišali* □ pog. **dvigniti se** □ ekspr. **pobirati se** *Pobral se je in si otepel prah z obleke* □ ekspr. **pobirati se s tal** □ ekspr. **spraviti se na noge** □ ekspr. **spraviti se pokonci** □ otr. **vstančkati** *Vstančkaj, da ne boš umazan* □ vulg. **vzdigniti rit** □ pog. **vzdigniti se**

PODPOMENKE 1. 'hitro vstati' planiti pokonci, planiti na noge, skočiti kvišku, skočiti na noge, skočiti pokonci, šiniti na noge 2. 's težavo vstati' skobacati se pokonci, skolebati se na noge, skolebati se pokonci, skolehati se na noge, skolehati se pokonci, skopati se na noge, skopati se pokonci

2. |spraviti se v pokončni položaj po spanju, počitku| *Rad zgodaj vstane* □ otr. **vstančkati** *Naša punčka še ni vstančkala* □ ekspr. **zlesti iz postelje**

GLEJ ŠE nastati 2, 3 | upreti se 2 | volja ♦2

vstávek -vka m |v prvotno besedilo vstavljene besede ali stavki| *izločiti iz rokopisa vstavke* □ knj.izroč. **interpolacija**

vstáviti -im dov. *kaj* |dati, namestiti kaj v za to namenjeno odprtino| *vstaviti šipo v okvir* □ knj.izroč. **vdeti** □ knj.izroč. **vložiti**

GLEJ ŠE vtakniti

vstávljati -am nedov. *kaj* |dajati, nameščati kaj v za to namenjeno odprtino| *vstavljati bisere v nakit* □ knj.izroč. **vdevati** □ knj.izroč. **vkkladati** *vkkladati tramove v zidne odprtine* □ knj.izroč. **vlagati** *vlagati stekla v okvire*

GLEJ ŠE okviriti

vstóp vstópa m ► vhod 1

vstópati -am nedov. ► prihajati 3 | včlanjevati se | začenjati 2 | zaposlovati se

vstopíti in vstópiti -im dov.

1. |stopiti v kak prostor| *vstopiti v dvorano* □ star. **viniti** *Vrata se odprejo in on vnide*

2. |začeti peti, igrati v določenem trenutku med petjem, igranjem drugih| *Po prvi kitici je vstopil zbor* □ ekspr. **vsokočiti**

3. v *kaj* ekspr. |začeti delovati na kakem področju; začeti biti v kakem obdobju| *vstopiti v svet politike; vstopiti v novo leto* □ ekspr. **stopiti²**

GLEJ ŠE pesniti ♦ | včlaniti se | zaposliti se

vstópni -a -o prid. ► spev ♦2

vstópnica -e ž |pravokoten kos papirja, kartona, navadno z okvirnim besedilom, ki daje imetniku pravico do vstopa zlasti v gledališče, kino| *Vstopnice so že prodane* □ pog. **karta¹**

◆ brezplačna vstopnica □ pog. brezplačna karta □ pog. zastonj karta

□ knj.izroč. zastonjska karta

v stóto prisl. zv. ► stotič

v stráhu prisl. zv. ► strahoma

vstrán prisl. ► ekskurz | odmetavati 2 | proč¹ 1, 2

vstrelína -e ž ▶ rana ♦
vstrélni -a -o prid. ▶ rana ♦
v strmíno prisl. zv. ▶ navkreber
v stúdu prisl. zv. ▶ od gnusa
v súnkíh nač. prisl. zv. |izraža, da kaj poteka tako, da se vrstijo hitri, kratki gibi, premiki; izraža, da v presledkih učinkuje sila kot posledica takega poteka| *Telo se mu je treslo v sunkih; Veter piha v sunkih* □ s *sunki* □ *sunkoma*
vsúti vsújem dov. *kaj v kaj* |spraviti kaj sipkega, drobnega v kaj| *vsuti pšenico v grot* □ knj.izroč. *sesuti* □ nar. *zasuti*
vsúti se vsújem se dov. ▶ priti pp 10
v svítek prisl. zv. ▶ zviti ♦
v svřho predl. zv. ▶ za¹ 1
vš medm. ▶ šc
v šáli prisl. zv. ▶ za šalo
všč medm. ▶ caf | šc | švrk² 1, 2
v ščetko prisl. zv. ▶ ščetkasto
všéč povdk. *komu* |izraža, da kaj ustreza okusu, željam, pričakovanjem, zahtevam koga; izraža, da je kaj deležno odobravanja koga| *Fant je bil vsem vščé; Igra je bila vščé gledalcem; Ni mi vščé, kar je rekel* □ star. *po čudi* □ knj.izroč. *pogodu* □ knj.izroč. *povščé* □ knj.izroč. *povšeči*
GLEJ ŠE prijati 2 | ugajati 1, 2
všéčen -čna -o prid. ▶ lep² | privlačen
všéčnost -i ž ▶ privlačnost | zadovoljstvo 1
v širíno mer. prisl. zv. |izraža razsežnost, prečno na dolžino ali višino ploskve| *Jama meri v širino 2 m* □ star. v *šir*
všítek -tka m |klinasto zašita guba, ki omogoča prileganje oblačila telesu| *narediti nekaj všítkov* □ *všívek* □ knj.izroč. *všív*
všív -a m ▶ všítek
všívek -vka m ▶ všítek
v šóku povdk. zv. med. |izraža, da je kdo v stanju zelo močnega odziva organizma na hujšo telesno poškodbo, na duševni pretres| *Ponesrečenec je še v šoku* □ med. *šokiran²*
vštéti vštéjem dov. *kaj* |upoštevati pri ugotavljanju števila, količine česa| *všteti stroške v ceno* □ *vštévati* □ ekspr. *vračunati*
vračunati komu pripor v kazen
GLEJ ŠE uvrstiti | vračunati
vštévati -am nedov. ▶ všteti
vštrćati -am dov. ▶ vbrizgati
vštrćniti -em dov. ▶ vbrizgati
vštríc nač. prisl. |izraža položaj na desni ali levi v neposredni bližini| *stopati vštríc s kom* □ nar. *navštríc* □ knj.izroč. *vštrícno*
GLEJ ŠE hkrati¹ 2 | napreden 2 ♦
vštrícni -a -o prid. ▶ vzporedni
vštrícno prisl. ▶ vštríc
vštúlití se -im se dov. ▶ vmešati se | vsiliti se 1
v tájnosti prisl. zv. ▶ tajno
vtákníti in vtákniti -em dov. *kaj v kaj* |dati kaj v odprtino, notranjost česa razmeroma ozkega| *vtákniti ključ v ključavnico* □ star. *potákniti* *Ker se je branil, mu je potáknila bankovec v žep* □ knj.izroč. *vstaviti*
GLEJ ŠE odnehati | prejeti 1 | vdeti | vložiti 3 | zapreti 5
vtákníti se in vtákniti se -em se dov. ▶ obregniti se | vmešati se
v téku povdk. zv. ▶ teči 4
vtém prisl. ▶ medtem
vtém ko vez. zv. ▶ ko¹ 1
v teoríji prisl. zv. ▶ teoretično 2
vtépati -am nedov. *kaj v kaj* |z udarjanjem spravljati v kaj| *vtépati rumenjake v testo* □ *vtépravati*
GLEJ ŠE vbijati

vtépávati -am nedov. ▶ vbijati | vtépati
vtépsti vtépem dov. *kaj v kaj* |z udarjanjem spraviti v kaj| *vtépsti sladkor v trd beljakov sneg* □ knj.izroč. *zatepsti*
GLEJ ŠE vbíti
vtič vtíča m |priprava, ki se vtakne v vtičnico za povezavo porabnika z električnim omrežjem| *vtákniti vtič v vtičnico* □ *vtikač* □ *vtikalo*
 ♦ 1. elektr. **enopolni vtič** □ poljud. **banana** 2. elektr. **varnostni vtič** □ elektr., žarg. **šukovtič**
vtični -a -o prid. ▶ razvodnica
vtičnica -e ž |priprava, v katero se vtakne vtič za povezavo porabnika z električnim omrežjem| *zamenjati vtičnico* □ neknoj. pog. **štekár** □ star. **vtikalna puša**
 ♦ elektr. **varnostna vtičnica** □ elektr., žarg. **šukovtičnica**
vtihotápiti -im dov. ▶ pretihotapiti
vtihotápiti se -im se dov. ▶ pretihotapiti se
vtihotápljati -am nedov. ▶ tihotapiti
vtikáč -a m ▶ vtič
vtikální -a -o prid. ▶ vtičnica
vtikálo -a s ▶ vtič
vtíkati -am nedov. *kaj v kaj* |dajati kaj v odprtino, notranjost česa razmeroma ozkega| *Ne vtíkaj rok v slamoreznicno* □ *vtikovati* □ knj.izroč. *vdevati* □ knj.izroč. *zatikati* *zatikati palico med špice kolesa*
GLEJ ŠE vdevati | vlagati 2
vtíkati se -am se nedov. ▶ vmešavati se
vtikováti -újem nedov. ▶ vtikati
vtikováti se -újem se nedov. ▶ vmešavati se
vtírati -am nedov. ▶ natirati
vtís -a m |kar nastane v zavesti kot posledica hitrega, navadno čustvenega sprejemanja zunanjega sveta| *Dogajanje je pustilo pri njem globok vtis* □ knj.izroč. *dojem* □ ekspr. **efekt** *Največji efekt je dosegel zaključek skladbe* □ knj.izroč. **impresija** □ star. **vtisk**
GLEJ ŠE engram | odtis | vtisnjenje
vtísk -a m ▶ odtis | vtis
vtískati -am nedov. ▶ vtiskovati 1, 2
vtískati se -am se nedov. ekspr. |prihajati v notranjost, duševnost koga| *Dogodki so se mu nehote vtiskali v spomin* □ ekspr. **vrezovati se** □ ekspr. **zareзовati se**
GLEJ ŠE vtiskovati se
vtiskávati -am nedov. ▶ vtiskovati 1, 2
vtiskováti -újem nedov.
 1. *kaj v kaj* |s pritiskanjem spravljati v kaj| *vtiskovati kaj globoko v pesek* □ *vtiskati* □ *vtiskavati*
 2. *kaj v kaj* |s pritiskanjem povzročati, da se naredi podoba predmeta v čem| *vtiskovati model v vosek* □ *odtiskovati* □ *vtiskati* □ *vtiskavati*
vtiskováti se -újem se nedov. |zaradi pritiska prodirati v kaj| *Kamenje se vtiskuje v podplate* □ *vtiskati se*
vtísni -a -o prid. ▶ slika 1 ♦
vtísiniti -em dov. ▶ odtisniti
vtísiniti se -em se dov. ekspr. |priti v notranjost, duševnost koga| *Dogodek se mu je vtisnil v spomin* □ ekspr. **zareзati se**
vtísnijenje -a s |pritisnjenje česa v kaj, tako da nastane podoba predmeta v njem| *vtisnijenje modela v vosek* □ **vtis**
vtkáti vtíkem dov. *kaj v kaj* |s tkanjem narediti v kaj| *vtkáti vzorec v blago* □ redk. **zatkáti**
v tólpah nač. prisl. zv. |izraža pojavljanje v organiziranih skupinah, ki se ukvarjajo z nezakonito, nedovoljeno dejavnostjo| *Kriminalci so napadali v tólpah* □ knj.izroč. **tolpoma**

v trdo prisl. zv. ▶ jajce •3
v trébu prisl. zv. ▶ rediti se •
v tréh prisl. zv. ▶ v troje
v trenútku prisl. zv. ▶ takoj 1
vtreíti vtrém dov. kaj v kaj |z drgnjenjem spraviti v kaj| vtreti
 mazilo v kožo □ vdrgniti
v trétje prisl. zv. ▶ tretjič
vtrejtíjč prisl. ▶ tretjič
v tróje nač. prisl. zv. |izraža, da se kaj dogaja, poteka s sodelovanjem treh| igrati v troje □ nar. v treh
v trške prisl. zv. ▶ razbiti se
v trumah nač. prisl. zv. |izraža, da premikanje ljudi poteka v neurejenih, strnjenih večjih skupinah| Občinstvo je v trumah
 zapuščalo prizorišče □ knj.izroč. trumoma
v tujíni prostor. prisl. zv. |izraža kraj, prostor, ki ni v območju domovine| V tujini je pridobil mnogo izkušenj □ na tujem □ pog. zunaj¹
vúga -e ž ▶ kobilar¹
vulfenít -a m |rudnina svinčeva sol molibdenove kisline|
 Vulfenit je zelo iskan med zbiralci mineralov □ min. rumena svinčeva ruda □ min. rumeni svinčenec
vulgáren -rna -o prid. ▶ prostaški
vulgarizírati -am nedov. ▶ poenostavljati
vulgárnež -a m ▶ prostak | prostaški povdk.
vulgárni -a -o prid. ▶ ime •1
vulgárnost -i ž ▶ prostaškost
vúgo prisl. ▶ po domače 2
vulkán -a m |kraj, mesto na zemeljskem površju, navadno gora, kjer prodira iz zemeljske notranjosti lava| Vulkan bruha □ ognjenik
 ♦ 1. delujoči vulkan □ geogr. aktivni ognjenik □ geogr. aktivni vulkan □ živi vulkan 2. geogr. podmorski vulkan □ geogr. podmorski ognjenik 3. geogr. ugasli vulkan □ geogr. ugasli ognjenik
vulkanít -a m ▶ predornina¹
vulkánski -a -o prid. ▶ izbruh • | močen 10 | žrelo 2
vúlva -e ž ▶ spolovilo •2
vúzem -zma m ▶ noč •4
vúzemnica -e ž nar. |kres na veliko soboto zvečer ali velikonočno nedeljo zjutraj| kuriti vuzemnico □ nar. vuzmenka
vúzmenka -e ž ▶ vuzemnica
v valóvih nač. prisl. zv. ekspr. |izraža nastopanje, pojavljanje česa v presledkih, navadno enakomernih| Bolečina se je ponavljala v valovih □ knj.izroč. valoma
v vís prisl. zv. ▶ kvišku | roka 1 •4 | v višino
v višino mer. prisl. zv. |izraža razsežnost v navpični smeri navzgor| meriti v višino dva metra □ star. v vis
v začétku prisl. zv. ▶ na začetku¹
vzád prisl. ▶ zadaj
vzádaj prisl. ▶ zadaj
vzádi prisl. ▶ zadaj
vzádnjič prisl. ▶ zadnjič 1, 2
v zadovóljstvo prisl. zv. ▶ na ljubo
vzajémec -mca m ▶ sklad •8
vzajémen -mna -o povdk. ▶ soodvisen
vzajémni -a -o prid. |ki je povezan s čim enakim, ustreznim kot povračilom| vzajemni dogovor; vzajemna usluga □ recipročni
 GLEJ ŠE medsebojni | sklad •8 | skupni 1, 2 | soodvisni | zakon² •4
vzajémno prisl. ▶ medsebojno
vzajémnost -i ž |dejstvo, da je kaj povezano s čim enakim, ustreznim kot povračilom| Sporazum o pravicah manjšin temelji na vzajemnosti □ recipročnost
 GLEJ ŠE načelo •3 | odvisnost •2

v zakónu prisl. zv. ▶ roditi se •
v zakrāj prisl. zv. ▶ na konec
v zamúdi povdk. zv. ▶ zamujati 3
v zaostánku povdk. zv. ▶ zamujati 3
v zatónu povdk. zv. ▶ minevati 2
v zavínkih prisl. zv. ▶ cikcak²
vzbesnèl -éla -o prid. ▶ besen
vzbesnéti -ím dov. ▶ zabetesniti
vzblestéti -ím dov. ▶ zablesčati se | zasvetiti se
vzbóček -čka m ▶ izboklina
vzbóčen -a -o prid. ▶ izbočen
vzbóčenost -i ž ▶ izbočenost
vzbočina -e ž ▶ izboklina
vzbočiti -im dov. ▶ izbočiti
vzbočiti se -im se dov. ▶ izbočiti se
vzbòk vzbóka m ▶ izboklina
vzbókel -kla -o prid. ▶ izbočen
vzboklína -e ž ▶ izboklina | tisk •8
vzbóklost -i ž ▶ izbočenost
vzbókniti -em dov. ▶ izbočiti
vzbóknjen -a -o prid. ▶ izbočen
vzbíst -í ž ▶ eflorescenca
vzbrstéti -ím dov. |izraža, da se na rastlini pojavijo nastavki listov, poganjkov| Okrasno grmovje je čez noč vzbrstelo □ narediti
 brste □ razbrsteti se □ knj.izroč. obrstiti se □ knj.izroč. razbrstiti se □ knj.izroč. zabrsteti □ knj.izroč. zbrsteti
vzbrúhniti -em dov. ▶ razburiti se
vzbudíti -ím dov. kaj |povzročiti, da kaj nastane| vzbuditi v kom čut za solidarnost □ zbuditi □ ekspr. izzvati izzvati sočutje □ knj.izroč. obuditi □ knj.izroč. pobuditi □ ekspr. podžgati podžgati pogum □ publ. pokreniti □ knj.izroč. predramiti □ ekspr. sprožiti¹ □ knj.izroč. vzdramiti □ knj.izroč. zdramiti
 GLEJ ŠE navdušiti | odmevati 2 | zbuditi
vzbudíti se -ím se dov. ▶ zbuditi se
vzbúh -a m |močen, nenaden sunek zraka| Vzbuh nas je vrgel po tleh □ buh¹ □ puh²
vzbúhniti -em dov. ▶ eksplodirati
vzbujálni -a -o prid. ▶ napetost •2
vzbújati -am nedov. kaj |povzročati, da kaj nastane| vzbujati radovednost □ zbuhati □ knj.izroč. buditi buditi občudovanje □ knj.izroč. obujati Misel na dom ji obuja solze □ ekspr. podžigati □ ekspr. spodžigati □ ekspr. sprožiti¹ □ zastar. zavdajati komu kaj Njen pogled mu je zavdajal grozo
 GLEJ ŠE buditi 1 | navduševati | povzročati | s pomnjeti se 2
vzbújati se -am se nedov. ▶ zbuhati se 1
vzbujeválni -a -o prid. ▶ napetost •2
vzbujeválnik -a m ▶ spodbujevalnik
vzbúna -e ž ▶ alarm
vzbúniti -im dov. ▶ alarmirati | nahujskati
vzbúriti -im dov. kaj |s svojim delovanjem povzročiti reakcijo česa, sposobnega čutenja, zaznavanja| Dražljaj vzburi živce □ vzdražiti □ zdražiti □ med. ekscitirati
 GLEJ ŠE razburkati | razvneti 2 | vznemiriti 1, 2
vzbúriti se -im se dov. ▶ razburkati se
vzbúrjati -am nedov. kaj |s svojim delovanjem povzročati reakcijo česa, sposobnega čutenja, zaznavanja| Nikotin vzburja živčni sistem □ dražiti² □ med. ekscitirati
 GLEJ ŠE razburkavati | razvnemati 1 | vznemirjati 1, 2
vzbúrjenje -a s |reakcija česa, sposobnega čutenja, zaznavanja na dražljaj| vzburjenje živcev □ vzdraženje □ zdraženje □ med. ekscitacija

vzbúrjenost -i ž | stanje organizma ob reakciji na dražljaj | povzročiti vzbúrjenost □ vzdraženost

vzbúrkan -a -o prid. ► razburkan | razburljiv 2

vzbúrkanost -i ž ► razburkanost

vzbúrkati -am dov. ► razburkati | razvneti 2, 3 | vznemiriti 1, 2

vzbúrkati se -am se dov. ► razburkati se | razvneti se 2

vzburkávati -am nedov. ► razburkavati | razvnmati 2 | vznemirjati 1, 2

vzburljív -a -o prid. | ki se da vzburiti | vzburljív živec □ vzdražlív □ zdražlív

GLEJ ŠE razburljiv 1 | vznemirljív

vzburljívost -i ž | lastnost organizma, da se da vzburiti | stopnja vzburljívost □ vzdražlívost

GLEJ ŠE razburljivost

vzcvésti vzcvetém dov. ► razcveteti se 1, 2, 3, 4 | razmahniti se

vzcvétati -am nedov. ► razcvetati se 1

vzcvetéti -ím dov. ► razcveteti se 1, 2, 3, 4 | razmahniti se

vzcvetévati -am nedov. ► cveteti 3 | razcvetati se 1, 2

vzdahníti in vzdáhniti -em dov. ► vzdihniti

vzdájati -am nedov. ► kazati 1 | voščiti¹

vzdárje -a s ► povračilo 2

vzdáti vzdám dov. ► voščiti¹

vzdevek -vka m | izraz, ki se daje osebi po kaki značilnosti |

Ta vzdevek je zanj zelo primeren □ star. **nadevek** □ zastar. **naslov**

□ knj.izroč. **predikat** □ knj.izroč. **pridevek** □ ekspr. **priimek** □ star. **pritikljaj**

GLEJ ŠE ime •3 | ime •8 | psevdonim

vzdíg -a m ► dvig 1, 2, 3 | povišanje | prevzem 1 | upor 2

vzdígati -am nedov. ► dvigati 1, 2

vzdígati se -am se nedov. ► dvigati se 1, 2

vzdígávati -am nedov. ► dvigati 1

vzdígniti -em dov. ► dvigniti 1, 2, 3 | nadzidati • | nahujskati | odgovoriti 1•2 | oditi | podražiti¹ | pogledati 2 | prevzeti² 2 | vstati 1 | zbuditi

vzdígniti se -em se dov. ► dvigniti se | vstati 1 | vziti² | vzpeti se 5

vzdígovánje -a s ► dviganje 1, 2

vzdígováti -újem nedov. ► dražiti¹ | dvigati 1, 2 | hvaliti | poveljčevati | povzročati | prevzemati 2

vzdígováti se -újem se nedov. ► dvigati se 1, 2 | vstajati | vzpenjati se 3, 5

vzdíh -a m | posamezni glas pri vzdihovanju | *Iz sobe so se zaslišali vzdíhi* □ **zdih** □ vzdihljaj

vzdíhati -am nedov. ► vzdihovati

vzdíhávati -am nedov. ► vdihavati | vzdihovati

vzdíhljáj -a m | posamezni glas pri vzdihovanju, zlasti kratek, rahel | *Tu in tam se je slišal kak vzdíhljaj* □ **zdíhljaj**

vzdíhniti -em dov. | s slšnim globokim vdihom in izdihom izraziti žalost, hrepenenje, olajšanje | *Premolknil je in vzdíhnil* □ zavzdíhniti □ **zdíhniti** □ star. **vzdahniti** □ star. **zdahniti**

vzdíhováti -újem nedov. | s slšnimi globokimi vdihom in izdihom izražati žalost, hrepenenje, olajšanje | *Držal se je za glavo in vzdíhoval* □ **zdíhovati** □ star. **vzdíhati** □ star. **vzdíhavati** □ star. **zdíhati**

GLEJ ŠE hrepeneti | tarnati 1

vzdížni -a -o prid. ► most •1

vzdólnjik -a m ► navzdolnjik

vzdólž¹ prisl. ► po dolgem

vzdólž² predl. z rodilnikom | za izražanje vzporednosti z daljšo stranjo, osjo predmeta, ki določa, predstavlja tak položaj | *Vdolž reke rastejo topoli* □ z mestnikom **ob** *Železnica je speljana ob reki* □ knj.izroč. **navzdolž** □ star., s tožilnikom **niz²** *Rimska cesta je šla niz reko* □ knj.izroč. **podolž** □ nar. **vdilj** □ knj.izroč. **zdolž**

vzdólžni -a -o prid. ► podolžni | prečni | prerez •4 | valovanje •1

vzdólžno prisl. ► po dolgem | prečno

vzdrámíti in vzdrámíti -ím dov. ► vzbuditi | zbuditi

vzdrámíti se in vzdrámíti se -ím se dov. ► zbuditi se

vzdrámljati -am nedov. ► buditi 1

vzdrážen -a -o prid. ► razdražen

vzdráženje -a s ► razdraženje | vzburjenje

vzdráženost -i ž ► razdraženost 2 | vzburjenost

vzdražíti in vzdražíti -ím dov. ► razdražiti 1, 2 | razvneti 2 | vzburiti

vzdražlív -a -o prid. ► razdražlív | vzburljív

vzdražlívost -i ž ► razdražlívost | vzburljívost

vzdrgetáti -ám dov. ► vznemiriti se | zadrgetati

vzdrgetávati -am nedov. ► podrgetavati

vzdrhtéti -ím dov. ► vznemiriti se | zadrhteti

vzdrhtévati -am nedov. ► podrhtevati

vzdržánost -i ž ► zadržanost 1

vzdržáti -ím dov. | ostati kje kljub za življenje, počutje neugodnim okoliščinam; biti, ostati dalj časa v kakem položaju, stanju, zlasti težjem, neprijetnem | *Človek vzdrži več, kot misli; Pri njih ne vzdrži nobena pomočnica* □ **zdržati** □ star. **obstati¹** *Led je obstal, čeprav ni bil debel* GLEJ ŠE ohraniti se

vzdržáti se -ím se dov. *česa* | zavestno, hote ne narediti tistega, kar osebek hoče, želi | *vzdržati se kajenja* □ knj.izroč. **abstinirati se** □ pog. **zdržati se**

GLEJ ŠE obdržati se

vzdržávati -am nedov. ► preživljati | vzdrževati

vzdržema prisl. ► nenehno | neprekinjeno

vzdržén -žna -o povdk. | izraža, da kdo zavestno, hote ne zadovoljuje kakih svojih potreb, želj | *zaradi bolezní biti vzdržén pri pijači* □ pog. **zdržen**

♦ biti vzdržén □ biti abstinent

GLEJ ŠE trden 2 | trpežen | vzdržlív | zadržán¹ 2

vzdržévalec -lca m | kdor daje komu, kar potrebuje za življenje | *vzdrževalec družine* □ knj.izroč. **vzdrževatelj**

GLEJ ŠE ohranjevalec

vzdrževalnína -e ž ► preživnina

vzdrževátelj -a m ► vzdrževalec

vzdržévati -újem nedov. *kaj* | delati, da se kaj ohranja v dobrem stanju | *vzdrževati cesto* □ star. **vzdržavati** □ pog. **zdrževati**

GLEJ ŠE ohranjati 2 | preživljati

vzdržlív -a -o prid. | ki veliko vzdrži, prenese | *vzdržlív športnik; človek vzdržlívne narave* □ **trdoživ** □ ekspr. **trpežen** □ knj.izroč. **vzdržen**

□ pog. **zdržlív** □ ekspr. **žilav**

GLEJ ŠE trpežen

vzdržlívost -i ž | dejstvo, da kdo veliko vzdrži, prenese | *Samo vzdržlívost mu je pomagala preživeti; pridobiti si vzdržlívost za premagovanje težav* □ **trdoživost** □ pog. **kondicija** □ ekspr. **trpežnost**

□ pog. **zdržlívost** □ ekspr. **žilavost**

GLEJ ŠE trdnost 2 | vzdržnost

vzdržnéž -a m ► abstinent

vzdržno nač. prisl. | izraža zadržanje koga, ki zavestno, hote ne zadovoljuje kakih svojih potreb, želj | *vzdržno živeti*

□ ekspr. **asketsko** □ ekspr. **meniško**

vzdržnost -i ž | stanje, pri katerem kdo zavestno, hote ne zadovoljuje kakih svojih potreb, želj | *prostovoljna vzdržnost* □ **abstenenca**

□ knj.izroč. **abstinentstvo** □ knj.izroč. **askeza** □ star. **vzdržlívost** □ pog. **zdržnost**

vzdúh -a m ► duh² | ozračje 3 | zrak 1

vzdúšen -šna -o prid. ► dušlív | zadušén

vzdúšje -a s ► občutje | ozračje 3 | zrak 1

vzdúšni -a -o prid. ▶ mehur • | zračni

vzdúšnica -e ž ▶ zračnica

vzdúšno povdk. ▶ zadušno

vzdvomiti -im dov. ▶ zdvomiti

vzémek -mka m ▶ vzetek

vzéték -tka m igr. |skupek kart, ki jih vsak igralec po enkrat izigra in jih vzame igralec z najmočnejšo karto| *dobiti vzetek*
□ igr., žarg. **štih** □ igr. **vzemek**

vzétí vzámem dov.

1. *kaj* |narediti, da pride kaj k osebkú zlasti s prijémom z roko| *Vzel je košaro in odšel po sadje* □ knj.izroč. **pobrali** *Pobral je palico in klobuk in šel* □ pog. **popokati**² □ **izmakniti** |na skrivaj vzeti| *Otrok je izmaknil škarje z mize in se začel igrati* □ **zagrabití** ↗

2. *komu kaj* |narediti, da pride kaj v posest drugega, ob čemer prvi proti svoji volji tistega nima več| *vzeti delavcem večino dobička; Vse so mu vzeli* □ star. **oteti** *Oteli so jim premoženje*
□ nekjn. pog. **pobasati** □ ekspr. **pobrali** □ star. **pouzmati** □ nekjn. pog. **pripraviti koga ob kaj** □ ekspr. **ugrabiti** □ **izmamiti** ↗ □ **izvleči** ↗

3. *kaj* |narediti, da pride kaj v telo| *vzeti tablete proti glavobolu*
□ **užiti** □ pog. **pojesti** □ vulg. **požreti**

GLEJ ŠE izposoditi si | najeti | obglaviti | obrejeti se | odnesti 3 | odstreliti | odvzeti 1, 2 | omožiti se | onečastiti | oplašiti | oslabiti 1 | ošteti | podojiti | pokopati 2 | pokroviteljstvo •3 | posloviti se | predelati 5 | preklicati 2• | pretresti 2 | preučiti | prevzeti² 1, 2 | res¹ 2 | sneti | sprejeti 1, 2 | ukrasti | umreti 1 | uničiti 2 | uporabiti 1 | usmrtiti | verjeti 1 | zagroziti 1 | zajeti 3 | zaleteti se 3 | zameriti | zavarovati 3 | zavzeti

vzétí se vzámem se dov. ▶ potruditi se | razumeti se | ujemati se 2

vzétí si vzámem si dov. ▶ samomor •

vzétje -a s ▶ odvzem 2

vzéto povdk. ▶ približno² | v celoti 1

vzfrfotáti -ám dov. |hitro, slišno mahajoč s perutmi vzleteti| *Golob je vzfrfotal s tal* □ **vzplahutati** □ **vzprhutati** □ **vzprhutniti** □ zastar. **vzlepetati**
GLEJ ŠE sfrfotati 1

vzgjajališče -a s ▶ gojišče | ustanova 1•2

vzgjajati -am nedov. *koga* |duhovno in značajska oblikovati, zlasti otroka| *vzgjajati mladino* □ zastar. **izrejati** □ knj.izroč. **likati**
□ zastar. **odgajati** □ zastar. **odgojevati** □ ekspr. **trenirati** **trenirati otroka za vestnost pri delu** □ zastar. **vzgojevati**
GLEJ ŠE gojiti | usposabljati

vzganjati se -am se nedov. ▶ vzpenjati se 4

vzgíb -a m |kar povzroča, pospešuje kako dogajanje v človeku| *Lastna doživetja so mu dala prve vzgibe za pisateljévanje* □ ekspr. **gib**
□ ekspr. **zgib**

GLEJ ŠE gib | migljaj

vzgipláj -a m ▶ gibljaj

vzglávje -a s |mesto, prostor na ležišču, kjer je glava| *počivati na visokem vzglavju* □ **podzglavje** □ **zglavje**
GLEJ ŠE blazina 1•

vzglávni -a -o prid. ▶ blazina 1• | končnica

vzglávnicá -e ž ▶ blazina 1•

vzglávnik -a m ▶ blazina 1• | panj 2

vzgléd vzgléda m ▶ primer¹ 1 | primer² | zgled¹ | zgled²

vzglédnik -a m ▶ vzornik

vzgle dováti se -újem se nedov. ▶ zgledovati se

vzgojá -e ž |duhovno in značajska oblikovanje, zlasti otroka| *vzgoja in izobraževanje* □ knj.izroč. **edukacija** □ zastar. **odgoja**
□ zastar. **odreja** □ star. **vzgojstvo**

• 1. estetska vzgoja □ zastar. estetiška vzgoja 2. glasbena vzgoja
□ šol., žarg. glasba □ knj.izroč. muzična vzgoja □ knj.izroč. muzikalna vzgoja

3. telesna vzgoja □ pog. fizkultura □ šol., žarg. šport □ šol., žarg. športna vzgoja □ šol., žarg. telovadba

vzgojeslôvec -vca m ▶ pedagog

vzgojeslôvje -a s ▶ pedagogika

vzgojeslôvni -a -o prid. ▶ pedagoški

vzgojeválec -lca m ▶ vzgojitelj

vzgojevališče -a s ▶ ustanova 1•2

vzgojeválni -a -o prid. ▶ vzgojni

vzgojeválnica -e ž ▶ ustanova 1•2

vzgojeváti -újem nedov. ▶ vzgajati

vzgojítelj -a m |kdor se (poklicno) ukvarja z vzgojo| *postati vzgojitelj* □ zastar. **gojitelj** □ zastar. **odgojitelj** □ zastar. **vzgojevalec** □ zastar. **vzgojnik**

vzgojíteljski -a -o prid. |ki je v zvezi z vzgojitelji| *vzgojiteljsko delo* □ zastar. **vzgojniški**

GLEJ ŠE poklic •11

vzgojíteljstvo -a s ▶ poklic •11

vzgojítí -ím dov. *koga* |duhovno in značajska izoblikovati, zlasti otroka| *vzgojiti otroka* □ pog. **obtesati** □ zastar. **odgojiti** □ zastar. **odrediti**²
□ knj.izroč. **ogladiti** □ knj.izroč. **olikati** □ pog. **otesati** □ knj.izroč. **zlikati**

GLEJ ŠE usposobiti

vzgojní -a -o prid. |ki je v zvezi z vzgojo| *vzgojni problemi*

□ knj.izroč. **edukativni** □ zastar. **vzgojevalni** □ star. **vzgojstveni**

GLEJ ŠE dom 2•7 | ukrep •3 | ustanova 1 pp | ustanova 1•2 | zavod •2

vzgojník -a m ▶ vzgojitelj

vzgojníški -a -o prid. ▶ vzgojiteljski

vzgojstveni -a -o prid. ▶ vzgojni

vzgojstvo -a s ▶ vzgoja

vzgon vzgóna m |sila, ki deluje na telo v tekočini ali plinu v smeri navzgor| *Zaradi vzgona je telo v vodi lažje* □ **vzgonska sila**

vzgonski -a -o prid. ▶ vzgon

vzgoréti -ím dov. ▶ zagoreti 1, 2, 3 | zažareti 2

vzgojník -a m ▶ navzgojnik

vzhajalíšče -a s ▶ točka 1•10

vzhájati¹ -am nedov. |dvigati se izza obzorja, nad obzorje| *Sonce vzhaja* □ zastar. **izhajati**

GLEJ ŠE dvigati se 1 | izvirati 2

vzhájati² -am nedov. |dvigati se, razširjati se zaradi plina, nastalega v notranjosti ob delovanju kvasovk| *Testo vzhaja*
□ nar. **kipniti** □ redk. **kvasiti se** □ nar. **shajati**¹

vzhíčen -a -o prid. ▶ prevzet

vzhíčenje -a s ▶ prevzetost

vzhíčenost -i ž ▶ prevzetost

vzhít -a m ▶ prevzetost

vzhítéti -ím dov. ▶ odhiteti | pohiteti

vzhòd vzhóda m |smer na nebu ali zemlji proti točki, kjer sonce vziđe ob enakonočju| *pokazati vzhod* □ zastar. **izhod** □ zastar. **iztok**
□ zastar. **jutro**¹ □ knj.izroč. **orient** □ zastar. **vztok**

GLEJ ŠE nastanek

vzhodíšče -a s ▶ točka 1•10

vzhódni -a -o prid. |ki je v zvezi z vzhodom| *vzhodni del države*

□ zastar. **iztočni** □ zastar. **vztočni**

GLEJ ŠE cerkev 2 pp 4 | cerkev 2•7 | orientalski | razkol • | točka 1•10 | vzhodnik

vzhódnik -a m |veter, ki piha z vzhoda| *Piha močen vzhodnik* □ **vzhodni veter** □ zastar. **jutrnjik** □ nar. **krivec**² □ knj.izroč. **levant** □ nar. **podsončnik**

GLEJ ŠE orientalec

vzhodnják -a m ▶ orientalec

vzhodnjáški -a -o prid. ▶ orientalski

vzídati in **vzidáti** -am dov. *kaj* |z zidanjem trdno vstaviti kaj v zid| *vzidati spominsko ploščo* □ pog. **zazidati**

vzídek -dka m ▶ niša 1
vzigráti -ám dov. ▶ razvneti 2
vzigrávati -am nedov. ▶ razvneti 1
vzigrávati se -am se nedov. ▶ igrati se 1
v zímí prisl. zv. ▶ pozimi
vzítí¹ vzídem dov. [dvigniti se izza obzorja, nad obzorje] *Sonce je zgodaj vzšlo* □ zastar. *izíti*
vzítí² vzídem dov. [dvigniti se, razširiti se zaradi plina, nastalega v notranjosti ob delovanju kvasovk] *Testo vzide* □ pog. *dvigniti se* □ nar. *nakipniti* □ pog. *vzdigniti se*
vzkalíti -ím dov. ▶ vzkliti
vzkipéti -ím dov. ▶ prekipeti | razburiti se | zagoreti 3
vzkipévati -am nedov. ▶ goreti 2 | kipeti
vzkipljív -a -o prid. |ki se hitro razjezi, razburi| *vzkipljiv človek* □ ekspr. *jeznorit* □ ekspr. *srborit* □ knj.izroč. *srdorit* □ ekspr. *togoten* □ knj.izroč. *togotljiv* □ ekspr. *žolčen* □ ekspr. *žolčljiv*
POVEDKOVNÍK jeznoritec, jeznoritež, srboritež, srboritnež, srdoritež, tresoritec
vzkipljívost -i ž |lastnost, značilnost človeka, ki se hitro razjezi, razburi| *Njegova vzkipljívost je znana* □ ekspr. *jeznoritost* □ ekspr. *srboritost* □ knj.izroč. *togotljivost* □ ekspr. *žolčnost*
vzklíc -a m ▶ klic 1, 2 | vzklik
vzklícati vzklícem dov. ▶ priklicati 1
vzklícevátí -újem nedov. ▶ klicati 1
vzklícni -a -o prid. ▶ stavek ♦10
vzklíčni -a -o prid. ▶ stavek ♦10
vzklík -a m |glasno izgovorjena beseda, ki izraža čustveno prizadetost, vznemirjenost| *slišati vzklíke* □ knj.izroč. *eksklamacija* □ zastar. *vzklíc*
vzklíkati -am nedov. |glasno izgovarjati besede, ki izražajo čustveno prizadetost, vznemirjenost| *vzklíkati od začudenja* □ ekspr. *vikati²*
vzklíkniti -em dov. |glasno izgovoriti besedo, ki izraža čustveno prizadetost, vznemirjenost| *vzklíkniti od veselja* □ ekspr. *vikniti* □ zastar. *zaklikniti* □ ekspr. *zavikniti*
vzklíti vzklíjem dov. |pognati kal, kali| *Pšenica je že vzklila* □ skaliti² □ skliti □ vzkaliti □ nar. *izcimiti* □ star. *nikniti* □ knj.izroč. *vznikniti* □ knj.izroč. *zakliti*
vzklóniti vzklónim dov. ▶ vzrvnati
vzkoprnéti -ím dov. ▶ skoprneti | ustrašiti se | zahrepeneti
vzkrátiti -ím dov. ▶ odvezti 2 | preprečiti 2
vzkrík -a m ▶ krik
vzkríkati -am nedov. ▶ vpiti² 3
vzkríkniti -em dov. ▶ zavpiti 1, 3
vzkrikováti -újem nedov. ▶ vpiti² 3
vzkríž prisl. ▶ navzkriž
vzkrížni -a -o prid. ▶ navzkrižni | ogenj ♦4
vzkrvavéti -ím dov. ▶ zakrvaveti
vzlékniti se -em se dov. ▶ zlekniti se
vzlepetátí -ám dov. ▶ vzfrfotati | zafirfotati
vzlèt vzléta m |dejanje, pri katerem se kaj loči od tal, podlage in začne leteti| *vzlet letala* □ knj.izroč. *odlet* □ knj.izroč. *zlet*
vzlétati -am nedov. ▶ vzletavati
vzletávati -am nedov. |večkrat se ločiti od tal, podlage in začenjati leteti| *Vrane vzletavajo z vej in spet sedajo nanje* □ *vzletati* □ *vzletavati*
vzletéti -ím dov. |ločiti se od tal, podlage in začeti leteti| *Iz trsja vzletijo divje rabe* □ ekspr. *poleteti* *Pilot je vključil motorje in letalo je poletelo* □ ekspr. *vzpluti* *Ptice vzplujejo pod nebo* □ knj.izroč. *zleteti*
vzletišče -a s ▶ steza ♦5
vzlétni -a -o prid. ▶ steza ♦5
vzlíc predl. ▶ kljub | vendar¹ 1
vzljúbíti in vzljúbíti -ím dov. *koga* |začeti ljubiti| *vzljúbíti dekle* □ ekspr. *ogreti se za koga* □ knj.izroč. *zaljubiti strastno zaljubiti koga*

vzljúbíti se in vzljúbíti se -ím se dov. ▶ zahoteti se
vzmàh vzamáha m ▶ razmah | zamah
vzmáhniti -em dov. ▶ zamahniti 1
vzmèt¹ vzmeta m ▶ vzmet²
vzmèt² -í ž |prožen predmet, navadno kovinski, ki se uporablja za blaženje, prestrezanje sunkov, za premikanje česa| *Vzmet se pod težo poda; zamenjati vzmet v napravi* □ star. *prožina* □ zastar. *vzmet¹* □ star. *zmet*
♦ 1. teh. *listna vzmet* □ nestrok. *prožno pero* 2. fiz. *spiralna vzmet* □ fiz. *polžasta vzmet* 3. teh. *vzvojna vzmet* □ teh. *torzijska vzmet*
GLEJ ŠE avtomobilček • | gibalo | tehtnica ♦4 | zapravljlivček
vzmeténje -a s |celota naprav med kolesi in zgornjim delom vozila, s katerimi je vozilo vzmeteno| *poškodovati vzmetenje* □ star. *peresje peresje kočije*
vzmétni -a -o prid. ▶ tehtnica ♦4 | vložek ♦2 | vzmetnica
vzmétnica -e ž |blazina z vdelanimi vzmetmi| *ležati na vzmetnici* □ *vzmetna žimnica* □ pog. *vzmetnica jogi* |vzmetnica brez trdnega okvira|
vzmíkati -am dov. ▶ zamikati
vzmnožíti -ím dov. ▶ okrečiti | povečati
vzmóči vzmórem dov. ▶ zmóči
vzmóči se vzmórem se dov. ▶ okrečiti se | opomoči si 1
vzmótah povdk. zv. ▶ motiti se 1
vznák nač. prisl. |izraza, da se kdo, kaj giblje ali je usmerjeno od hrbtni strani proti tlem| *pasti vznak* □ star. *navznak* □ star. *vnic* □ star. *znak²*
vznášati -am nedov. ▶ dvigati 2
vznejevoljíti -ím dov. *koga* |spraviti v nejevoljo| *Očitek ga je vznejevoljil* □ *vznevoljiti* □ knj.izroč. *ozlovoljiti* □ knj.izroč. *oznevoljiti* □ knj.izroč. *unejevoljiti* □ knj.izroč. *unevoljiti* □ zastar. *uzlovoljiti*
vznemíríti -ím dov.
1. *koga* |narediti, povzročiti, da pride kdo v stanje notranje napetosti zaradi motenja, pričakovanja česa, navadno slabega, nezaželenega| *Hrup ga je vznemiril; vznemiriti koga z očitki* □ *razburiti* □ ekspr. *pogrebsti* *Misel na razpravo ga je pogrebla* □ ekspr. *razburkati* *Novica je razburkala množico* □ ekspr. *razvaloviti* □ ekspr. *razvihariti* □ knj.izroč. *splašiti* □ pog. *vreči iz tira* □ knj.izroč. *vzburiti* □ ekspr. *vzburkati* □ ekspr. *vzvalovati* □ ekspr. *vzvaloviti* □ ekspr. *vzvihariti* □ ekspr. *vzvihirati* □ knj.izroč. *zburiti* □ ekspr. *zburkati* □ ekspr. *zvihariti*
2. *koga* |narediti, povzročiti, da pride kdo v stanje močnega čustvovanja, navadno zaradi slabih, neugodnih občutkov, negotovosti| *Film ga je s krutostjo prizorov zelo vznemiril* □ zastar. *dirniti* □ knj.izroč. *razčustvovati* □ knj.izroč. *vzburiti* □ ekspr. *vzburkati* □ knj.izroč. *zburiti* □ ekspr. *zganiti* □ evfem. *zmotiti*
vznemíríti se -ím se dov. |priti v stanje močnega čustvovanja, navadno zaradi slabih, neugodnih občutkov, negotovosti| *Bolnik se ne sme vznemiriti* □ *razburiti se* □ ekspr. *napeti se* *Čutil je, da se je ves napel* □ knj.izroč. *splašiti se* *Splašila se je, ko je to izvedela* □ ekspr. *vzdrgetati* *Vzdrgetala je ob misli, kaj se bo zgodilo* □ ekspr. *vzdrhteti* □ ekspr. *zadrgetati* □ ekspr. *zadrhteti* *Srce zadrhti od sreče* □ ekspr. *zagoreti* *Zagorel je od presenečenja* □ knj.izroč. *zavzeti se* *Ob novici se je tako zavzel, da se je kar tresel*
vznemírjati -am nedov.
1. *koga* |delati, povzročati, da pride kdo v stanje notranje napetosti zaradi motenja, pričakovanja česa, navadno slabega, nezaželenega| *Hrup je vznemirjal stanovalce* □ *vznemirjevati* □ knj.izroč. *buriti* □ ekspr. *burkati* *Novice so burkale množico* □ pog. *cefrati živce komu* □ ekspr. *črvičiti* *Skrbi jo črvičijo* □ pog. *delati živčnega* □ ekspr. *glodati* □ ekspr. *grebsti* □ ekspr. *gristi* *Vem, da jo nekaj grize* □ ekspr. *krotovičiti* □ pog. *metati iz tira* □ ekspr. *motiti* □ nar. *mrvti* □ knj.izroč. *plašiti* □ ekspr. *razburkavati* □ ekspr. *razjedati* □ knj.izroč. *vzburjati* □ ekspr. *vzburkavati* □ ekspr. *žreti*

2. koga |delati, povzročati, da pride kdo v stanje močnega čustvo-
vanja, navadno zaradi slabih, neugodnih občutkov, negotovosti|
Taki filmi ga preveč vznemirjajo □ knj.izroč. **buriti** □ knj.izroč. **burkati**

□ ekspr. **razburkavati** □ ekspr. **vihariti** □ knj.izroč. **vzburljati** □ ekspr. **vzburkavati**

vznemírjati se -am se nedov. |prihajati v stanje močnega
čustvovanja, navadno zaradi slabih, neugodnih občutkov,
negotovosti| *Bolnik se ne sme vznemirjati* □ **razburjati se**

□ ekspr. **drgetati** *Drgetala je ob misli, kaj se bo zgodilo* □ ekspr. **drhteti**

Srce drhti od žalosti □ ekspr. **goreti** *goreti od nestrpnosti*

□ ekspr. **napenjati se** □ knj.izroč. **plašiti se**

vznemírjen -a -o povdk. |izraža, da je kdo v stanju močnega
čustvovanja, navadno zaradi slabih, neugodnih občutkov,
negotovosti| *Zaradi slabih novic je zelo vznemirjen* □ **razburjen**

□ pog. **iz tira** □ ekspr. **napet** □ ekspr. **naprožen**

◆ **biti vznemirjen** □ ekspr. čutiti srce pod vratom □ ekspr. čutiti srce v vratu

vznemírjenje -a s ► vznemirjenost

vznemírjenost -i ž |stanje močnega čustvovanja, navadno
zaradi slabih, neugodnih občutkov, negotovosti| *Polašča*
se ga vznemirjenost □ **napetost** □ **vznemirjenje** □ knj.izroč. **duševna**
tenzija □ knj.izroč. **duševni napon** □ knj.izroč. **napetje** □ ekspr. **prenapetost**

□ ekspr. **vročičnost** □ **razburjenost** ↗

vznemirjeváti -újem nedov. ► vznemirjati 1

vznemirljiv -a -o prid. |ki povzroči, da pride kdo v stanje notranje
napetosti zaradi pričakovanja česa, navadno slabega, nezaželenega|
vznemirljiv dogodek □ **alarmanten** □ knj.izroč. **vzburljiv** □ publ. **zaskrbljiv**

• **erotično vznemirljiv** □ ekspr. **ščegetljiv** □ ekspr. **žgečkljiv**

vznesèn -èna -o prid. |ki je v višjem, od stvarnosti odmaknje-
nem duševnem, duhovnem stanju; ki izraža, kaže tako stanje|
vznesen človek; vznesene misli □ knj.izroč. **emfatičen** □ ekspr. **krilat** *Imel*
je krilat govor □ ekspr. **patetičen** □ ekspr. **privzdignjen** □ zastar. **vznosit**

vznesènost -i ž |stanje človeka, ki je v višjem, od stvarnosti
odmaknjenem duševnem, duhovnem stanju| *Prevzela ga je*
vznesenost □ knj.izroč. **emfaza** □ knj.izroč. **patos** □ ekspr. **privzdignjenost**

□ zastar. **vznos** □ zastar. **vznositost**

GLEJ ŠE zanos

vznèsti vznèsem dov. ► dvigniti 2

vznevóljiti -im dov. ► vznejevoljiti

vznik -a m ► nastanek

vznikati -am nedov. ► nastajati 3 |pojavljati se

vznikniti -em dov. ► nastati 3 |pojavit se |vzklti

vznòs vznòsa m ► dvig 1 |vznesenost |zanos

vznosít -a -o prid. ► ponosen |vznesen |zanosen

vznosítost -i ž ► vznesenost

vznóžje -a s

1. |mesto, prostor na ležišču, kjer so noge| *vznóžje in vzglavje*

□ **podnožje** □ knj.izroč. **nožišče**

2. |spodnje, najnižje mesto, področje vzpetine; spodnji,
najnižji del česa vzpenjajočega se, dvigajočega se sploh| *vznóžje*
hriba; vznóžje stopnic □ **podnožje** □ knj.izroč. **znožje**

vzóči¹ prisl. ► iskreno

vzóči² predl. ► vpričo

vzòr vzòra m |oseba, stvar z lastnostmi, značilnostmi, ki jih
kdo odobravaoče sprejema, želi posnemati| *posnemati vzore*

□ ekspr. **ideal** □ ekspr. **idol**

GLEJ ŠE vzorec 3 |zgleđ¹ |zgleđ²

vzòrčar -ja m ► desenater

vzòrček -čka m ► vzorec 1

vzorčeválnik -a m glasb. |elektronska naprava za vnaprejšnje
snemanje vzorcev zvoka, glasbe| *zmogljivost vzorčevalnika*

□ glasb., žarg. **sempler**

vzorčeváti -újem nedov. ► vzorčiti

vzòrčiti -im nedov. *kaj* |izbirati, jemati vzorce česa| *vzòrčiti rudo*

□ **vzorčevati**

vzòrčni -a -o prid. |ki ima lastnosti, značilnosti, ki se posnemajo,
upoštevajo kot merilo| *vzòrčni primerek* □ star. **vzorni**

GLEJ ŠE desenater |pola 5

vzòrec -rca m

1. |kar sestavljajo likovne sestavine, ki se na kaki površini
navadno pravilno ponavljajo| *prerisati vzorec* □ tekst. **desen prti** v
raznih barvah in desenih □ ekspr. **vzorček**

◆ 1. **cvetlični vzorec** □ rožasti vzorec □ pog. rože □ rožnati vzorec

□ rožni vzorec 2. **karirasti vzorec** □ karirani vzorec □ pog. karo □ ka-
rovzorec □ knj.izroč. križasti vzorec 3. **mozaični vzorci** □ zastar. muzivični

vzorci 4. **ornamentni vzorec** □ ornamentalni vzorec 5. **tekst. žakarski**
vzorec □ tekst. žakarni vzorec

2. |kar sestavljajo ponavljajoče se bistvene, tipične lastnosti,
značilnosti česa| *Teorija ureja dejstva v vzorce* □ **paradigma**

3. |manjša količina blaga, ki kaže, ponazarja lastnosti, značil-
nosti vrste, celote| *poslati kupcu nekaj vzorcev* □ zastar. **vzor**

• 1. **jezikosl. sklanjatveni vzorec** □ jezikosl. sklanjatvena paradigma

2. **jezikosl. spregatveni vzorec** □ jezikosl. spregatvena paradigma

GLEJ ŠE obrazec 3 |šablona

vzòrni -a -o prid. ► vzorčni

vzòrnik -a m |kdor je komu, za koga vzor| *Njegov vzornik ga je*
razočaral □ ekspr. **ideal** □ ekspr. **vodnik** □ star. **vzgleđnik** □ knj.izroč. **zgleđnik**

vzòrno prisl. ► ocena 2 pp

vzorováti se -újem se nedov. ► zgleđovati se

vzpéniti -im dov. ► razpeniti

vzpenjáča -e ž ► dvigalo 1 |žičnica

vzpenjálnik -a m

• **stopniščni vzpenjalnik** □ stopniščni vzpenjalec

vzpénjati se -am se nedov.

1. |hoditi navkreber| *s težavo se vzpenjati zaradi strmine*

□ knj.izroč. **peti se** □ knj.izroč. **spenjati se**

2. |premikati se navzgor, kvišku, zlasti po čem navpičnem|
vzpenjati se po deblu; vzpenjati se po lestvi □ **povzpenjati se**

□ ekspr. **dvigati se** *Oče se je s težavo dvigal po stopnicah*

□ ekspr. **plezati** *plezati po lestvi na drevo* □ knj.izroč. **popenjati se**

□ knj.izroč. **spenjati se**

3. s prislovnim določilom |premikati se navzgor, kvišku, iztegujoč kak
del telesa| *Konji se vzpenjajo na zadnje noge* □ **dvigati se** *dvigati se*

na prste □ **dvigovati se** □ **povzpenjati se** □ **vzdigovati se**

□ knj.izroč. **popenjati se** □ knj.izroč. **spenjati se**

4. |premikati se z nižjega mesta, položaja na višjega| *vzpenjati se*
na konja; Ptica se vzpenja pod nebo □ **povzpenjati se** □ knj.izroč. **spenjati**

se □ knj.izroč. **vzganjati se** *Valovi se vzganjajo čez skale*

5. s prislovnim določilom |dosegati višjo lego, potekajoč, razprostira-
joč se navzgor| *Cesta se vzpenja v ostrih zavojih; Pobočje se strmo*
vzpenja □ **dvigati se** □ **dvigovati se** □ **vzdigovati se** □ redk. **napenjati se**

Pot se napenja v breg □ knj.izroč. **spenjati se**

6. s prislovnim določilom, ekspr. |dosegati višjo stopnjo, raven; prihajati
na družbeno, hierarhično višje mesto, položaj| *gospodarsko se*
vzpenjati; vzpenjati se po družbeni lestvici □ ekspr. **povzpenjati se**

GLEJ ŠE dvigati se 1, 2 |naraščati 1 |razpenjati se

vzpenjávka -e ž |rastlina, ki se pri rasti oprijema opore| *Vzpe-*
njavka že cveti □ **popenjavka** □ **spenjavka**

vzpetelíniti se -im se dov. ► pobahati se |postaviti se 2 |
razburiti se

vzpetína -e ž |del zemeljskega površja, ki je višji od okolice|
z gozdom porasla vzpetina □ zastar. **brdina** □ nar. **viš**¹ □ star. **višek**¹

□ knj.izroč. **višina** □ ekspr. **vzpetinica** □ knj.izroč. **vzpetost** □ zastar. **vzvišek**
 □ zastar. **vzvišenina** □ zastar. **vzvišina** □ star. **žmula**
PODPOMENKE brdo ↗, gora ↗, grbina ↗, greben ↗, grič ↗, hrib ↗, sleme

vzpetinica -e ž ▶ vzpetina
vzpeti se vzpnem se dov.
 1. |s hojo navkreber priti kam| *vzpeti se na vrh gore* □ **povzpeti se**
 □ knj.izroč. **popeti se** □ star. **speti se**
 2. |s premikanjem navzgor, kvišku, zlasti po čem navpičnem priti kam| *vzpeti se po lestvi v drugo nadstropje* □ **povzpeti se**
 □ knj.izroč. **popeti se** □ star. **speti se** □ ekspr. **splezati**
 3. s prislavnim določilom |premakniti se navzgor, kvišku, iztegujoč kak del telesa| *vzpeti se na prste; Konj se je vzpel na zadnje noge*
 □ **dvigniti se** □ **povzpeti se** □ knj.izroč. **popeti se** □ star. **speti se**
 4. |premakniti se z nižjega mesta, položaja na višjega| *vzpeti se na tovornjak* □ **dvigniti se** □ **povzpeti se** □ knj.izroč. **popeti se** □ star. **speti se**
 5. s prislavnim določilom |doseči višjo lego, potekajoč, razprostrirajoč se navzgor| *Cesta se strmo vzpne v hrib* □ **dvigniti se** □ **vdigniti se**
 □ redk. **napeti se** □ ekspr. **pognati se** □ ekspr. **povzpeti se** □ ekspr. **zagnati se**
 6. s prislavnim določilom, ekspr. |doseči višjo stopnjo, raven| *gospodarsko se vzpeti; vzpeti se po družbeni lestvici* □ ekspr. **povzpeti se**
GLEJ ŠE dvigniti se | narasti 1 | poskočiti

vzpetost -i ž ▶ vzpetina
vzplahutáti -ám dov. ▶ sfrfotati 1 | vzfrfotati
vzplamenéti -ím dov. |zagoreti s plamenom| *Ogenj vzplameni*
 □ **vzplamteti** □ **zaplameneti** □ **zaplamteti**
GLEJ ŠE vzplamteti | zagoreti 3, 4 | zažareti 2
vzplamenévati -am nedov. |drugi za drugim zagoreti s plamenom| *Po hribih so vzplamenevali kresovi* □ **vzplamtevat**
GLEJ ŠE goreti 2, 3
vzplamtéti -ím dov. |zagoreti z višjim, močnejšim plamenom| *Sveča še nekajkrat vzplamti in ugasne* □ **vzplameneti** □ knj.izroč. **vzplapolati** □ knj.izroč. **zaplapolati** ↗
GLEJ ŠE vzplameneti | zagoreti 3, 4 | zažareti 2
vzplamtévati -am nedov. ▶ goreti 2, 3 | vzplamenevati
vzplapoláti -ám dov. ▶ vzplamteti | zagoreti 3 | zaplapolati 1, 2
vzplapolávati -am nedov. |večkrat zagoreti z močnim, sem in tja premikajočim se plamenom| *Ogenj vzplapolava in ugaša*
 □ **splapolavati**
vzpláti vzplójem dov. ▶ vzvaloviti 1 | zagoreti 3, 4 | zaplati
vzplávati -am dov. ▶ vzpluti | zaplavati 1
vzplúti vzplóvem dov. |ploveč dvigniti se na površje| *Poškodovana podmornica je morala takoj vzpluti* □ ekspr. **vzplavati**
GLEJ ŠE vzleteti

vzpodbádati -am nedov. ▶ spodbadati
vzpodbôsti -bôdem dov. ▶ spodbosti
vzpodbúda -e ž ▶ spodbuda 1, 2
vzpodbúden -dna -o prid. ▶ spodbuden
vzpodbudíti -ím dov. ▶ spodbuditi 1
vzpodbúdnó prisl. ▶ spodbudno
vzpodbújati -am nedov. ▶ spodbujati 1
vzpodbujeválnik -a m ▶ spodbujevalnik
vzporéd¹ -éda m ▶ program | red¹ 2
vzpóred² prisl. ▶ vzporedno
vzporédba -e ž ▶ primerjati | primerjava 1 | soočanje
vzporedítev -tve ž ▶ primerjava 1
vzporedíti -ím dov. *kaj* |narediti, da kaj pride vzporedno, vštric z drugim| *Pognal je konja, da je voz vzporedil z drugim vozom*
 □ star. **sporediti**
GLEJ ŠE primeriti | razvrstiti 1
vzporedíti se -ím se dov. ▶ razporediti se | razvrstiti se

vzporédje -a s ▶ odnos 1•1 | paralelizem • | vzporednost 2
vzporédni -a -o prid. |ki je enak, podoben čemu glede na lego, značilnosti, čas dogajanja| *vzporedna drogova; vzporedni pojavi*
 □ **paralelni** □ **sporedni** □ knj.izroč. **vštricni** *vštricni ulici*
GLEJ ŠE oddelek 1•32 | odnos 1•1 | premik •1 | primež •
vzporédnica -e ž
 1. geom. |premica, vzporedna dani premici ali dani ravnini| *narisati vzporednico* □ geom. **paralela**
 2. |kar je kje enako, podobno s čim drugim kje drugje| *odkriti več vzporednic med slikama* □ star. **sporednica**
GLEJ ŠE oddelek 1•32 | razred 1•1 | vzporednost 2
vzporédnik -a m geogr. |vsak od umišljenih krogov na zemeljski površini, vzporeden ekvatorju| *poldnevnik in vzporedniki*
 □ **zemeljski vzporednik**
vzporédno nač. prisl. |izraža dejanje, stanje, ki je podobno drugemu dejanju, stanju glede na lego, značilnosti, čas dogajanja| *vzporedno se premikati; vzporedno se razvijati*
 □ **paralelno** □ zastar. **vzpored²**
GLEJ ŠE hkrati¹ 2
vzporédnost -i ž
 1. |dejstvo, da je kaj enako čemu glede na lego, lastnosti, čas dogajanja| *vzporednost črt; vzporednost duševnih in telesnih pojavov* □ **paralelnost**
 2. |dejstvo, da je kaj kje enako, podobno s čim drugim kje drugje| *ugotoviti vzporednost med dogodkoma* □ knj.izroč. **paralela** □ knj.izroč. **paralelizem** □ knj.izroč. **vzporedje** □ knj.izroč. **vzporednica**
vzporéjati -am nedov. *kaj* |delati, da kaj pride vzporedno, vštric z drugim| *vzporejati dirjajoče konje* □ star. **sporejati**
GLEJ ŠE primerjati
vzpostáva -e ž ▶ vzpostavitev
vzpostavítev -tve ž |uresničitev začetka obstajanja kakega zaželenega stanja, dejstva| *vzpostavitev novega družbenega reda*
 □ pog. **spostavítev** □ knj.izroč. **upostavítev** □ knj.izroč. **vzpostava**
vzpostáviti -im dov. *kaj* |narediti, da začne obstajati kako zaželeno stanje, dejstvo| *vzpostaviti mir* □ publ. **konstituirati** *konstituirati drugačne družbene razmere* □ pog. **spostaviti**
 □ knj.izroč. **upostaviti**
GLEJ ŠE sestaviti 3 | uveljaviti
vzpostávljati -am nedov. *kaj* |delati, da začne obstajati kako zaželeno stanje, dejstvo| *vzpostavljati mir* □ publ. **konstituirati** *konstituirati boljše družbene razmere* □ pog. **spostavljati**
 □ knj.izroč. **upostavljati**
GLEJ ŠE uveljavljati
vzprasketáti -ám dov. ▶ zaprasketati
vzprejém -éma m ▶ sprejem 1
vzprejéti vzprejmem dov. ▶ sprejeti 1, 2
vzprhñiti -em dov. ▶ prhñiti
vzprhútati -am dov. ▶ sfrfotati 1 | vzfrfotati
vzprhútniti -em dov. ▶ sfrfotati 1 | vzfrfotati
vzpríčo predl. ▶ vpričo | zaradi
vzradostíti -ím dov. ▶ osrečiti | razveseliti
vzradoščénost -i ž ▶ veselje
vzradováti -újem dov. ▶ osrečiti | razveseliti
vzradováti se -újem se dov. ▶ razveseliti se
v zrák prisl. zv. ▶ postopati
vzrást -í ž ▶ rast 1, 2
vzrástek -tka m ▶ kal² | poganjek
vzrásti vzrástem dov. ▶ odrasti 2 | zrasti
vzráščati -am nedov. ▶ odraščati 2 | rasti 2
vzráščen -a -o povdk. ▶ raščen

vzráti -i ž mn. ► ozare

vzravnáno prisl. ► pokonci²

vzravnáti -ám dov. kaj | narediti, da pride kaj v pokončni položaj|
vzravnavati hrbet □ zravnavati □ knj.izroč. spokončiti □ zastar. vzkloniti

vzravnáti se -ám se dov. | narediti, da pride trup v pokončni položaj| *ponosno se vzravnavati* □ zravnavati se □ ekspr. poravnati se □ knj.izroč. spokončiti se □ star. upokončiti se □ star. ustromiti se

vzravnavati -am nedov. kaj | delati, da prihaja kaj v pokončni položaj| *vzravnavati hrbet* □ uravnnavati □ zravnavati

vzrediti -ím dov.

1. kaj |z oskrbo, nego živali doseči, da se razvije do gospodarsko, uporabno zaželene razvojne stopnje| *vzrediti prašiča* □ dorediti □ prirediti² □ zrediti □ star. spodrediti

2. koga |z oskrbo, nego koga doseči, da se razvije do stopnje, ko se lahko preživlja sam| *z velikim trudom vzrediti otroke* □ pog. spraviti pokonci □ pog. zrediti □ oddojiti |z dojenjem vzrediti|

vzreja -e ž |oskrba, nega živali z namenom, da se razvije do gospodarsko, uporabno zaželene razvojne stopnje| *vzreja konj* □ zreja □ zastar. odreja

GLEJ ŠE reja

vzrjati -am nedov. kaj |z oskrbo, nego živali dosegati, da se razvije do gospodarsko, uporabno zaželene razvojne stopnje| *vzrjati prašiče* □ zrejati

GLEJ ŠE rediti¹ 1

vzrepénčiti se -ím se dov. ► razburiti se

vzročni -a -o prid. ► odnos 1 pp 2 | odnos 1•2 | odvisnik •7 | priredje •5 | zveza •3

vzročnik -a m ► povzročitelj | vzrok

vzročniški -a -o prid. ► glagol •12

vzročnost -i ž |kar vzročno določa kaj, je povezano s čim| *vzročnost in posledičnost* □ kavzalnost □ knj.izroč. kavzaliteta

vzrohnéti -ím dov. ► zahrumeti | zarohneti

vzrojiti -ím dov. ekspr. |glasno se razjeziti, razburiti| *Vzrojil je, ker so premalo naredili* □ sleng. popeniti □ knj.izroč. zarojiti

GLEJ ŠE razburiti se

vzrojljiv -a -o prid. ► razburljiv 1

vzròk vzróka m |kar naredi, da kaj nastane, se zgodi| *Pojav ima več vzrokov* □ pog. razlog □ knj.izroč. vzročnik

GLEJ ŠE povzročati | povzročiti | pravzrok | razlog

vzrokováti -újem nedov. ► povzročati

vzropotáti -ám dov. ► zaropotati

vzšuméti -ím dov. ► zašumeti

vztléti -ím dov. ekspr. |začeti obstajati v majhni meri, navadno prikrito, skrito| *Ljubezen spet vztlé* □ ekspr. zatleti

vztóčni -a -o prid. ► orientalski | vzhodni

vztòk vztóka m ► vzhod

vztrájati -am nedov. pri čem |kljub nasprotovanju, oviram ostajati v pozitivnem odnosu do sprejetja, uresničitve česa| *vztrajati pri nameri, predlogu* □ knj.izroč. insistirati *Insistiraj je, naj se pristojnost tega foruma omeji* □ pog. ostajati *Ostajam pri nameri, da knjigo dokončam*

vztrájen -jna -o prid. |ki kljub težavnosti, nasprotovanju ne preneha opravljati svojega dela, dejavnosti; ki to omogoča| *vztrajen borec za pravice; vztrajno prizadevanje za napredek* □ ekspr. trdovraten □ ekspr. trmast □ ekspr. trmoglav □ ekspr. žilav *žilav boj za neodvisnost*

GLEJ ŠE trden 4

vztrájnik -a m teh. |kolo, kolut z masivnim obodom za izravnavanje neenakomernega vrtenja, delovanja stroja| *vrteti vztrajnik* □ knj.izroč. zamašnjak

vztrájnost -i ž fiz. |lastnost teles, da se upirajo spremembi smeri gibanja in hitrosti| *povezava med maso in vztrajnostjo* □ fiz. inercija
GLEJ ŠE zakon² •3

vztrájnostni -a -o prid. ► zakon² •3

vztrepetáti -ám dov. |stresti se od vznemirjenja ali mraza| *Ko ga je zagledala, je vztrepetala* □ zatrepetati □ pog. strepetati
GLEJ ŠE trepniti | zbiti se 2

vztrepetávanje -a s ► trzanje

vztrepetávati -am nedov. |stresati se od vznemirjenja ali mraza| *vztrepetavati od nemira* □ pog. strepetavati
GLEJ ŠE trzati 1

vzvalováti -újem dov.

1. |začeti valovati| *Morje vzvaluje* □ zavalovati

2. kaj |narediti, povzročiti, da kaj začne valovati| *Burja vzvaluje morskó gladino* □ ekspr. razgibati¹

GLEJ ŠE razvneti 2, 3 | vznemiriti 1

vzvalováti se -újem se nedov. ► razvneti se 2

vzvalóviti -ím dov.

1. |premkniti se v obliki vala, valov| *Morska gladina vzvalovi* □ zvaloviti □ knj.izroč. vzplati □ ekspr. zganiti se

2. kaj |narediti, povzročiti, da je kaj valovito| *Plavalec vzvalovi gladino* □ zvaloviti □ razvaloviti

GLEJ ŠE razvneti 2, 3 | vznemiriti 1

vzvalóviti se -ím se dov. ► razvneti se 2

vzveličáti -am dov. ► zveličati

vzveselíti -ím dov. ► razveseliti

vzveselíti se -ím se dov. ► razveseliti se

v zvézi z predl. zv. ► zaradi

vzviháriti -ím dov. ► razburkati | razvneti 2, 3 | vznemiriti 1

vzvihárjen -a -o prid. ► razburkan

vzvíhati -am dov. ► zavihati 2

vzvíhniti -em dov. ► zavihati 2

vzvihráti -ám dov. ► iti 2 pp 2 | razburiti se | razdivjati se | vznemiriti 1

vzvíšek -ška m ► vzpetina

vzvišen -a -o povdk. |izraža, da kdo ne kaže pričakovane pozornosti do koga, navadno zaradi pretirano dobrega mnenja o sebi| *Ne bodi tako vzvišen in nedostopen* □ zvišen □ knj.izroč. superioren² □ ekspr. visok □ knj.izroč. visokomeren □ knj.izroč. visokosten
GLEJ ŠE domišljav | dostojanstven

vzvíšeni -a -o prid. ► dvignjeni | plemeniti¹ 1 | spoštovani

vzvišenína -e ž ► vzpetina

vzviševáti -újem nedov. ► poveličevati | povzdigovati

vzvišína -e ž ► vzpetina

v zvítek prisl. zv. ► zviti •

vzvòd vzvóda m |podolgovata priprava ali del naprave, vrtljiv okoli nepremične osi, za dviganje, premikanje bremen| *premkniti vzvod* □ zastar. kontrapeza □ knj.izroč. navor

PODPOMENKE dvokončni vzvod, enokončni vzvod

GLEJ ŠE vodnjak •2

vzvòj vzvója m teh. |obremenitev trdnega telesa pri delovanju dveh enako velikih, nasprotno usmerjenih sil, pravokotnih na vzdolžno os| *deformacija zaradi vzvoja* □ teh. torzija
GLEJ ŠE obremenitev •6 | zavoj 2

vzvójni -a -o prid. ► obremenitev •6 | vzmet² •3

vzvráti -ov m mn. ► ozare

vzvrátna -e ž ► prestava •2

vzvrátni -a -o prid. |ki učinkuje, deluje nazaj| *vzvratni učinek*

□ publ. povratni □ knj.izroč. retroaktivni

GLEJ ŠE ogledalo 1• | prestava •2 | voznja •3 | zadenjski

vzvrátno prisl. ► nazaj 2 | zadenjsko

vzvrteći -ím dov. ▶ zavrteti

vžžaréti -ím dov. ▶ zažareti 1

vžgáti vžgèm dov.

1. kaj |povzročiti, da kaj začne goreti| *Strela vžge suho snov* □ vnети

2. kaj |s povzročitvijo izgorevanja goriva spraviti v delovanje| *vžgati motor* □ pog. **prižgati**

GLEJ ŠE navdušiti | prižgati 1, 2 | razvnети 2

vžgáti se vžgèm se dov. ▶ navdušiti se | razvnети se 1 | vnети se | zagoreti 1, 3

vžig -a m ▶ samovžig

vžigáč -a m ▶ vžigalnik 2

vžigalec -lca m ▶ vžigalnik 1

vžigálica -e ž |kratka paličica z vnetljivo glavico, ki se pri drgnjenju ob hrapavo površino vžge| *prižgati vžigálico*

□ nar. **biglica** □ zastar. **klinček** □ zastar. **smradljivka** □ pog. **šibica**²

□ pog. **žveplenka**

♦ 1. voščena vžigálica □ star. voščénka 2. švedske vžigalice □ varnostne vžigalice

GLEJ ŠE glavica² • 3

vžigálični -a -o prid. ▶ glavica² • 3

vžigálka -e ž ▶ kapica • 2 | vrvica • 3

vžigální -a -o prid. ▶ kapica • 2 | svečka 2 | vrvica • 3

vžigálník -a m

1. |priprava za prižiganje cigaret| *prižgati si cigareto z vžigálníkom* □ ekspr. **kresílník** □ knj.izroč. **prižigálník** □ knj.izroč. **vžigalec**

□ knj.izroč. **vžigalo** □ knj.izroč. **zažigálník**

2. voj. |priprava, napolnjena z razstrelivom ali snovjo, ki povzroči eksplozijo glavnega naboja| *aktivirati bombo z vžigálníkom* □ voj. **detonator** □ star. **netilka** □ knj.izroč. **vžigač**

□ knj.izroč. **zažigálník**

vžigálo -a s ▶ vžigalnik 1

vžigati -am nedov.

1. kaj |povzročiti, da kaj začne goreti| *vžigati slamo* □ vnemati

2. kaj |s povzročanjem izgorevanja goriva spravljati v delovanje| *vžigati motor* □ pog. **prižgati**

GLEJ ŠE navduševati | povzročati | prižgati 2

vžigati se -am se nedov. |začenjati goreti| *Ob vetrovnih dneh se vžigajo saje v dimniku* □ vnemati se

GLEJ ŠE vnemati se

v živec prisl. zv. ▶ prizadeti³ 1

vživéti se -ím se dov. v kaj |izraža, da kdo kaj dobro razume, čustveno podoživlja| *vživeti se v položaj drugega*

□ knj.izroč. **včustvovati se** □ knj.izroč. **včutiti se** □ knj.izroč. **vmisliti se**

□ knj.izroč. **zamisliti se**

GLEJ ŠE vključiti se

vživljati se -am se nedov. v kaj |izraža, da kdo prihaja v stanje, ko kaj dobro razume, čustveno podoživlja| *vživljati se v druge*

□ knj.izroč. **vmišljati se**

v živo prisl. zv. ▶ kositi² ♦ | oddaja • 2 | prizadeti³ 1 | zelo 1

v žláhti povdk. zv. ▶ v sorodu

v žmúlo prisl. zv. ▶ zvíti ♦

vžréti se vžrèm se dov. ▶ prodreti 3 | zajesti se 1

W

wéber -bra [veber] m fiz. |enota za merjenje magnetnega pretoka| *računati v webríh* □ fiz. **voltsekunda**

welness -a [vêlnes] m ▶ center • 1

welness center ~ -tra [vêlnes cénter] m ▶ center • 1

windsurfing -a [vínstàrfíng-] m ▶ jadranje •

workshop -a [vórkšòp] m ▶ delavnica 2

X

x -- [íks] m ▶ abscisa

Z

z predl. pred nezvenečimi soglasniki s

1. z roditeljskim |za izražanje usmerjenosti z zgornje strani, tako da preneha neposredni dotik| *Veter je odnesel klobuk z glave* □ star., s tožilnikom **raz²** *vzeti čepico raz glavo*
2. z roditeljskim |za izražanje usmerjenosti stran od kod| *oditi z doma* □ **od**
3. z roditeljskim |za izražanje izhodiščne časovne meje| *noč s petka na soboto* □ **od**
4. z orodnikom |za izražanje pripomočka, sredstva, orodja| *hoditi s palico* □ knj.izroč., z mestnikom **ob** *hoditi ob berglah* □ poslov.-uprav., z roditeljskim **potom** *obvestiti potom pisma*

za¹ predl.

1. s tožilnikom |za izražanje predmeta, na katerega je usmerjeno delovanje, zanimanje| *prizadevanja za izboljšanje gospodarskih razmer* □ publ., z roditeljskim **okoli²** *truditi se okoli izboljšanja preskrbe* □ publ., z roditeljskim **okrog⁵** *prizadevati si okrog zvišanja storilnosti* □ publ., z roditeljskim **v cilju** *študirati v cilju osebne rasti* □ zastar. **v svrhu**
2. s tožilnikom |za izražanje povoda, zaradi katerega se kaj dogaja| *čestitati za diplomo* □ z dajalnikom **k** *čestitati k uspehu*
3. s tožilnikom |za izražanje cene, vrednosti česa| *prodati za dobro ceno* □ z mestnikom **po** *kupiti po nizki ceni*
4. z orodnikom |za izražanje stvari, ki povzroča, da kaj ni neposredno razvidno| *Za njegovim cinizmom se skriva nežnost* □ **pod²**
5. z orodnikom |za izražanje usmerjenosti duševne dejavnosti k predmetu, ki je vir, izhodišče čustvovanja| *žalovati za očetom* □ z mestnikom **po** *Hudo mu je po materi*
6. z orodnikom |za izražanje sledenja v času| *Za torkom pride sreda* □ z mestnikom **po** *Ajda se seje po pšenici*

GLEJ ŠE čez² 2 | po 2 | proti² 5 | v času | zaradi

zá² povdk. ► strinjati se

zaájati -am dov. ► zaspati

zaapnênje -a s ► poapnenje

zaapnéti -ím dov. ► poapneti

zaárati -am dov. *kaj* |plačati del zneska ali znesek naprej| *zaarati stanovanje* □ knj.izroč. **naplačati** *za kaj naplačati za hišo*

zabádati -am nedov. *kaj v kaj* |s sunki, potiskanjem delati, da koničasti del predmeta pride v kaj| *Zabadala je vilice v krompir, da bi ugotovila, če je kuhan* □ knj.izroč. **vbadati**

zabádava prisl. ► brezplačno | zaman¹ | zaman²

za bagatélo prisl. zv. ► poceni²

zabarantáti -ám dov. *kaj* |s kupčevanjem, prekupčevanjem zapraviti| *zabarantati posestvo* □ pog. **zamešetariti**

GLEJ ŠE zamenjati 1

zabarikadírati -am dov. ► zagradi

zabarikadírati se -am se dov. ► zabiti se

zabárvati -am dov. ► obarvati 1

zabárvati se -am se dov. ► obarvati se

zabásati -bášem dov. ► zamašiti | zapolniti | zatlačiti 1, 2

zabásati se -bášem se dov. ► zamašiti se

zabáva -e ž

1. |družabna prireditev, namenjena sproščenemu druženju, ustvarjanju dobrega razpoloženja| *prirediti zabavo* □ sleng. **žur** □ sleng. **žurka**

◆ **domača zabava** □ nekj. pog. havsbal □ sleng. žurka

2. |dogajanje, ki povzroča, da je kdo duševno sproščen, dobro razpoložen| *Po kosilu se je razvila zabava* □ ekspr. **veselica** □ ekspr. **zabavica** □ **veseljačenje** 7

GLEJ ŠE industrija •10

zabávati -am nedov. *koga* |delati, povzročati, da je kdo duševno sproščen, dobro razpoložen| *Celo pot jih je zabaval s pripovedovanjem šal* □ knj.izroč. **delati komu kratek čas**

□ knj.izroč. **kratkočasiti** □ pog. **motiti** *motiti otroka z igračami*

□ zastar. **zabavljati**

zabávati se -am se nedov. |izraža, da kdo preživlja čas duševno sproščen, veselo razpoložen| *Družba se je zabavala na vrtu*

□ knj.izroč. **kratkočasiti se** □ star. **razveseljevati se** □ ekspr. **veseljačiti**

□ zastar. **zabavljati se**

zabáven -vna -o prid. |ki povzroča duševno sprostitve, dobro razpoloženje| *zabaven pripovedovalec; zabavna zgodba*

□ knj.izroč. **kratkočasen**

zabávica -e ž ► zabava 2

zabavíšče -a s |kraj, prostor, kjer se kdo zabava| *mestna*

zabavišča □ knj.izroč. **veselišče**

GLEJ ŠE lokal •2

zabavíščni -a -o prid. ► park •2

zabavíški -a -o prid. ► park •2

zabávljati -am nedov. *čez kaj* |posmehljivo, zbadljivo govoriti o čem kaj slabega| *zabavljati čez oblast* □ ekspr. **mahati po čem mahati po ženskah** □ nekj. pog. **šimfati**

GLEJ ŠE zabavati

zabávljati se -am se nedov. ► zabavati se

zabávni -a -o prid. ► industrija •10 | oddaja pp 2 | revija pp 4 | revija •5

zabávník -a m ► revija •5

zabávníštvo -a s ► industrija •10

zabebljáti -ám dov. ► povedati pp 5

zabél -i ž ► zabela

zabéla -e ž |vroča maščoba, ki se dodaja jedem pred serviranjem| *porabiti veliko zabele* □ nar. **obela** □ nar. **zabel**

zabeléti -ím dov. ► pobeleti

zabeléžba -e ž ► zapis

zabeleževáti -újem nedov. ► zapisovati

zabeléžiti -ím dov. ► zapisati

zabeléžka -e ž ► opomba | zapis

zabelíti in **zabélit** -ím dov. *kaj* |dodati jedi maščobo| *zabeliti jed* □ nar. **obeliti²** □ nar. **zaroštati¹** |zabeliti s prežganjem|

zabelít se in **zabélit** se -im se nedov. ► pobeleti

zabéljen -a -o prid. ► nespodoben

zabentíti -ím dov. ► zakleti 1 | zarohneti

zabesedíčiti se -im se dov. ► zagovoriti se

zabesneti -ím dov. |v dejanju pokazati bes| *Če mu kdo nasprotuje, zabesni* □ **vzbesneti**

GLEJ ŠE razdivjati se

zabévsكاتi -am dov. ► bevskniti | povedati pp 13 | reči 1 pp 10

zabičati -am dov. *komu s predmetnim odvisnim stavkom, ekspr. |strogo, ostro izraziti zahtevo, da kdo kaj uresniči, opravi| Zabičal mu je, da mora molčati* □ star. **zabičiti** □ nar. **zatracati**

zabičávati -am nedov. ► zabičevati

zabičévati -újem nedov. *komu s predmetnim odvisnim stavkom, ekspr. |strogo, ostro izražati zahtevo, da kdo kaj uresniči, opravi| Nismo slišali, kaj nam zabičuje* □ knj.izroč. **zabičavati**

zabičiti -im dov. ► zabičati

zabijáč -a m ► zabijalo

zabijálo -a s grad. |naprava za zabijanje pilotov| *motorno zabijalo* □ grad. **zabijač**

zabijati -am nedov. *kaj v kaj |z udarci delati, da kaj s koničastim delom pride v kaj in tam ostane| zabijati žeblje v deske*

□ knj.izroč. **vbijati**

GLEJ ŠE zapravljati

zabíksati -am dov. ► zapraviti

zabíncati -am dov. ► zabingljati • | zabrcati

zabingljáti -ám dov.

• zabingljati z nogami □ nar. zabincati z nogami □ knj.izroč. zanihati z nogami □ ekspr. zazvoniti z nogami

zabít -a -o prid. ► neumen¹ | neumen² 1 | odročén

zabítež -a m ► neumnež

zábíti¹ -im dov. ► pozabiti 1, 2

zabíti² -bijem dov.

1. *kaj v kaj |z udarci narediti, da kaj s koničastim delom pride v kaj in tam ostane| zabiti žebelj v steno* □ knj.izroč. **vbíti**

□ ekspr. **zatolči**

2. |začeti biti, utripati| *Od strahu ji je srce hitreje zabilo*

□ ekspr. **zabunkati** □ ekspr. **zatolči** □ knj.izroč. **zatripati**

3. *koga pog. |odrezavo zavriniti, spraviti v zadrego| Pred vsemi jo je zabil, da je zardela* □ pog. **zafkniti** □ pog. **zaribati**

GLEJ ŠE odbiti 3 | preživeti 1 | vbíti | zapraviti

zabíti se -bijem se dov. ekspr. |za dalj časa se zapreti, umakniti kam| *Zabil se je v sobo in bral* □ ekspr. **zabarikadirati se**

□ ekspr. **zabubiti se**

GLEJ ŠE poglobiti se

zabítost -i ž ► neumnost¹ 1

za blágor predl. zv. ► v korist¹

zabláten -a -o prid. ► blaten 1, 2

zablátiti -im dov. *kaj |umazati z blatom| zablátiti tla* □ star. **oblátiti**

□ knj.izroč. **poblátiti** □ star. **zblátiti**

zablebetáti -ám dov. ► povedati pp 5

zablebetáti se -ám se dov. ► zagovoriti se

zabledèl -éla -o prid. ► obledel

zabledéti -ím dov. ► prebledeti | zbledeti 1

zablèjati -am dov. |oglasiti se z zategnjenim, enakomerno tresočim se glasom| *Jagnje je zablejalo* □ **zableketati**

GLEJ ŠE povedati pp 6

zableketáti -ám dov. ► zablejati

zablesketáti se -ám se dov. ► zableščati se

zablestéti -ím dov. ekspr. |vzbuditi občudovanje zaradi izredne lepote, nadarjenosti, sposobnosti| *V drami so zablesteli predvsem mladi igralci* □ ekspr. **zasijati**

zablestéti se -ím se dov. ► zableščati se | zasvetiti se

zableščáti se -ím se dov. |odbiti trenutno, intenzivno svetlobo| *Okna so se zableščala v soncu* □ **zablesketati se** □ **zablisniti** □ **zablisniti**

se □ **zalesketati se** □ ekspr. **bliskniti** □ ekspr. **blisniti** □ ekspr. **pobliskati se** □ ekspr. **poblisniti** □ knj.izroč. **vzblesteti** □ knj.izroč. **zablesteti se** □ ekspr. **zabliskati se** □ star. **zabliščati se** □ ekspr. **zaiskriti se** □ knj.izroč. **zblesteti**

GLEJ ŠE zasijati 1 | zasvetiti se

zablískati -am dov. |na hitro oddati močno svetlobo, se zasvetiti| *Svetilnik je zabliskal* □ **blisniti** □ **poblisniti** □ **zablisniti** □ knj.izroč. **pobliskniti** □ knj.izroč. **zabliskniti**

GLEJ ŠE blisniti • | prešiniti | zabliskati se

zablískati se -am se dov. *brezos. |izraža, da se na hitro pojavi močna trenutna svetloba, ki nastane pri razelektrenju ozračja| Močno se je zabliskalo in začelo je deževati* □ **pobliskati** □ **pobliskati se** □ **zabliskati** □ knj.izroč. **bliskniti** □ knj.izroč. **blisniti** □ knj.izroč. **pobliskniti** □ knj.izroč. **pobliskniti se** □ knj.izroč. **poblisniti** □ knj.izroč. **poblisniti se** □ knj.izroč. **zablisniti** □ knj.izroč. **zablisniti se**

GLEJ ŠE prešiniti | razjasniti se¹ 2 | spoznati | zableščati se | zasvetiti se

zablískniti -em dov. ► zabliskati | zasvetiti se

zablískniti se -em se dov. ► zasvetiti se

zablísniti -em dov. ► blisniti • | zableščati se | zabliskati | zabliskati se | zasvetiti se

zablísniti se -em se dov. ► razjasniti se¹ 2 | spoznati | zableščati se | zabliskati se | zasvetiti se

zabliščáti se -ím se dov. ► zableščati se | zasvetiti se

zábljati -am nedov. ► pozabljati 1, 2

zábljeni -a -o prid. ► pozabljeni

zablóda -e ž |dejanje, ravnanje, ki vodi stran od uresničitve določenega cilja| *popraviti svojo zablodo* □ knj.izroč. **blodnja**

□ star. **blodnjava** □ star. **zbloda**

GLEJ ŠE zmota

zablodéli -a -o prid. ► balvan | krogla 3•

zablóden -dna -o prid. ► razuzdan

zablódiiti in **zablódiiti** -im dov. |iti brez cilja, brez orientacije| *Izletniki so zablodili v gozd* □ ekspr. **zabroditi**

GLEJ ŠE zaiti 2, 3, 5 | zatavati

zablódni -a -o prid. ► zmotni

zablokírati -am dov. ► blokirati | ustaviti 3 | zapreti 4

zabobljáti -ám dov. ► povedati pp 5 | zabrbotati

zabóbnati -am dov. ► pobobnati | zaigrati 2•1

zabobnína -e ž ► votlina •1

zabòd -òda m ► vbod 1, 2

zabodljáj -a m ► vbod 2 | vbodljaj

zabóga¹ medm. ► jož² 2, 4

zabóga² člen. ► nikakor | nikar | vendar¹ 2

zabogatéti -ím dov. ► obogateti

za boglónaj prisl. zv. ► brezplačno

zabòj -òja m |posoda kockaste, kvadrataste oblike, navadno iz lesa, za shranjevanje, embalaranje| *Tovornjak je poln zabojev*

□ neknoj. pog. **kišta** □ **zabojček** |majhen zaboj|

♦ voj. **strelivni zaboj** □ voj. **municijski zaboj**

zabójček -čka m ► zaboj

zabójnik -a m

1. |velikemu zaboju podobna posoda za shranjevanje odpadkov| *vreči smeti v zabojnik* □ **kontejner** □ knj.izroč. **vsebnik vsebnik za steklo**

2. |velik prenosni kovinski zaboj zlasti za shranjevanje gradbenih orodij in naprav| *zakleniti zabojnik na gradbišču* □ **gradbeni kontejner** □ **gradbeni zabojnik** □ **kontejner**

GLEJ ŠE bivalnik | kontejner

zabolščáti -ím dov. ► zastrmeti se

zabôsti -bôdem dov.

1. *kaj v kaj* |s sunkom, potiskanjem narediti, da koničasti del predmeta pride v kaj (in tam ostane)| *zabosti konico šestila v papir in narediti krog; Ko je prenehala šivati, je zabolala šivanko v blazinico* □ *zapičiti* □ knj.izroč. *vbosti*

2. *koga* |s potiskom noža, bodala zlasti v srce ubiti, umoriti| *V jezi je zabol del tekmecca* □ ekspr. *zaklati*

zabôsti se -bôdem se dov. v *kaj* |izraža, da kaj s koničastim delom prodre v kaj in tam ostane| *Trn se mu je zabol v prst* □ *zapičiti se* □ knj.izroč. *zakoničiti se*

zabrána -e ž ▶ prepoved

zabránati -am dov. *kaj* |z brananjem zakriti| *zabránati umetno gnojilo* □ nar. *zavlačiti* □ nar. *zavleči*

zabraníti in **zabrániti** -im dov. ▶ preprečiti 2

zabranjeváti -újem nedov. ▶ preprečevati 2

zabráti se -bêrem se dov. ekspr. |zaradi zavzetega branja postati nedostopen, nezainteresiran za kaj drugega| *Zabral se je in ni opazil, da se noči* □ ekspr. *začítati se*

zabrazdáti -ám dov. ▶ zabroditi

zabrázditi -im dov. ▶ zaorati

zabrazgotíniti se -im se dov. ▶ zaceliti se

zabrbljáti -ám dov. ▶ povedati pp 5 |zabrbotati

zabrbljáti se -ám se dov. ▶ zagovoriti se

zabrbotáti -ám dov. |dati glasove kot voda pri vretju| *V kotličku je zabrbotala voda* □ *zabobljati* □ *zabrbljati* □ *zabrbrati* □ *zagrgrati* □ *zavrvrati* □ ekspr. *zažlobudrati*

GLEJ ŠE povedati pp 5

zabrbráti -ám nedov. ▶ povedati pp 5 |zabrbotati

zabrcáti -am dov. |večkrat suniti, udariti z nogo| *Otrok je veselo zabrcal* □ nar. *zabincati*

zabrêdenec -nca m ▶ balvan

zabrékati -am nedov. ▶ nabrekati

zabrékel -kla -o prid. ▶ nabrekel 1

zabreklína -e ž ▶ nabreklína

zabrékniti -em dov. ▶ nabrekniti

zabréknjen -a -o prid. ▶ nabrekel 1

zabrekováti -újem nedov. ▶ nabrekati

zabrenketáti -ám dov. ▶ zažvenketati

zabrêsti -brêdem dov. |liti, stopiti v vodo, v kaj ovirajočega|

zabresti v vodo; zabresti po blatu □ *zabroditi*

GLEJ ŠE zadolžiti se |zaiti 2, 3, 4, 5

zabrisán -a -o prid. ▶ medel

zabrisano prisl. ▶ medlo

zabrisáti -bríšem dov. ▶ izbrisati |odpustiti 1 |prikriti² |vreči • |vreči 1

zabrisávati -am nedov. ▶ brisati

zabrisováti -újem nedov. ▶ brisati

zabríti -bríjem dov. ▶ zapihati 1

zabrléti -ím dov. |medlo zasvetiti| *Petrolejka je zabrlela in ugasnila* □ *zamrleti*

zabrlízgati -am nedov. ▶ zapiskati |zažvižgati •

zabrlízgniti -em dov. ▶ piskniti |zažvižgati •

zábrnik -a m ▶ resa¹ 1

zabrníti in **zabrniti** -em dov. ▶ obrniti 1

zabrodíti -bródim dov. |narediti nekaj gibov s prsti, roko v čem gostem| *s prsti zabroditi po blatu* □ *pobroditi* □ knj.izroč. *zabrazdati*

GLEJ ŠE zabloditi |zabresti |zatatavi

zabráskati -am dov. ▶ zakopati 1

zabrstéti -ím dov. ▶ vzbrsteti

zabrtvíti -ím dov. ▶ zatesniti

zabrudáti -am dov. ▶ povedati pp 5

zabrusíti in **zabrusíti** -im dov. ▶ odgovoriti 2 |povedati pp 13 |reči 1 pp 10 |vreči 1

zabúbati se -am se dov. ▶ poglobiti se |zabubiti se

zabúbiti se -im se dov. |spremeniti se v bubo| *Ličinka se zabubi* □ nar. *zabubati se*

GLEJ ŠE poglobiti se |zabiti se

zabúhel -hla -o prid. |ki ima povečan obseg navadno zaradi bolezenskega nabiranja, pritiska tekočine| *zabuhel obraz*

□ ekspr. *nabuhel* □ ekspr. *zabuhnjen*

zabúhnjen -a -o prid. ▶ zabuhel

zabúljiti -im dov. ▶ zastrmeti se

zabúnek -nca m ▶ telovnik 2

zabúnkati -am dov. ▶ potolči |zabiti² 2 |zapraviti

zabušànt -ánta m ▶ leni¹

zabušàvanje -a s ▶ lenarjenje

zabušávati -am nedov. ▶ lenariti 1

zabúitati -am dov. ▶ potolči

zacapljáti -ám dov. ▶ iti 2 pp 4

zacaríniti -im dov. ▶ ocariniti

zacelíti in **zacéliti** -im dov. *kaj* |narediti kaj celo, navadno rane| *Mazilo mi je zacelilo rano* □ *sceliti*

zacelíti se in **zacéliti se** -im se dov. |z rastjo tkiva postati cel, zaceljen| *Razjeda se noče zaceliti* □ *sceliti se* □ *zarasti se* □ knj.izroč. *poceliti se* □ med. *zabrazgotiniti se* |zaceliti se tako, da nastane brazgotina|

zacélo prisl. ▶ popolnoma

zacementírati -am dov. *kaj* |prekriti, zaliti s cementno malto| *zacementirati razpoke* □ *scementirati*

zacepetáti -ám dov. |večkrat slišno udariti z nogami ob tla| *Od jeze je zacepetal* □ *zaceptati* □ *zacopotati* □ knj.izroč. *scepetati*

zaceptáti -ám dov. ▶ zacepetati

zacímek -mka m ▶ zametek 2

zacíncati -am dov. ▶ zakolebati

zacingljáti -ám dov.

1. |dati visoke, zveneče glasove| *Kraguljčki so zacingljali*

□ *pocingljati* □ *pozvončkljati* □ *zacinhati* □ *zacvenkati* □ *zacvenketati*

□ *zacvenkljati* □ *zavzončkljati* □ star. *zavzončkati*

2. s čim |povzročiti kratke, zveneče, kovinske glasove| *zacingljati z drobižem v žepu* □ *pocingljati* □ *zacvenkati* □ *zacvenketati* □ *zacvenkljati* □ *zavzončkljati*

GLEJ ŠE zazvoniti 2

zacínkati -am dov. ▶ zacingljati 1

zacmákati -am dov. ▶ zacmokati

zacmériiti se -im se dov. ▶ zajokati

zacmévkati -am dov. ▶ zatarnati

zacmíhati se -am se dov. ▶ zahlipati

zacmokáti -ám dov. |z ustnicami in jezikom dati nizke,

nezveneče glasove| *Izpil je in glasno zacmokal* □ ekspr. *zacmakati*

□ ekspr. *zacmokati*

zacopotáti -ám dov. ▶ zacepetati

zacóprati -am dov. ▶ začarati 1, 2

zacurljáti -ám dov. |steči, spolzeti v tankem curku| *Iz rane mu je zacurljala kri* □ *pocureti* □ *pocurljati*

zacvénkati -am dov. ▶ zacingljati 1, 2

zacvenketáti -ám dov. ▶ zacingljati 1, 2

zacvenkljáti -ám dov. ▶ zacingljati 1, 2

zacvêsti -cvêtem dov. ▶ razcveteti se 1, 2, 3, 4 |razmahniti se

zacvetéti -ím dov. ▶ razcveteti se 1, 2, 3, 4 |razmahniti se

zacvíliti -im dov. ▶ zajokati

zacvrčati -ím dov. |oglasiti se z ostrimi, odsekanimi glasovi; dati cvrčanju podobne glasove| *Lastovka zacvrči in odleti; V ponvi je zacvrčala mast* □ **zacvrkotati** □ **zacvrkutati** □ **zacvrlikati**

zacvrkotati -ám dov. ▶ **zacvrčati**

zacvrkútati -am dov. ▶ **zacvrčati**

zacvrlikati -am dov. ▶ **zacvrčati**

začaditi se -ím se dov. ▶ **zakaditi se** 1

začarani -a -o prid. ▶ **krog**¹ • 2

začaranost -i ž |po ljudskem verovanju stanje, pri katerem kdo izgubi kako dobro, naravno lastnost, sposobnost zaradi delovanja skrivnostnih sil| *začaranost ljudi; rešiti se iz začaranosti* □ **učaranost** □ **uročenost** ↗

začarati -am dov.

1. *koga* |po ljudskem verovanju s skrivnostnimi silami povzročiti, da kdo izgubi kako dobro, naravno lastnost, sposobnost|

Čarovnica ga je začarala, zato se samo smeje □ **učarati**

□ **zavdati komu zavdati komu s čaranjem** □ star. **objajati**

□ pog. **zacoprati**

2. *koga* ekspr. |s svojimi lastnostmi, vplivom povzročiti, da kdo izgubi lastno voljo, sposobnost kritičnega presojanja| *Ta ženska ga je čisto začarala* □ knj.izroč. **učarati**

□ ekspr. **ureči** □ ekspr. **uročiti** □ pog. **zacoprati**

□ **ureči** □ ekspr. **uročiti** □ pog. **zacoprati**

za čas prisl. zv. ▶ **malo**⁴ 2

začása prisl. ▶ **pravočasno** 1, 2

za čása predl. zv. ▶ v času

za čásek prisl. zv. ▶ **malo**⁴ 2

začasni -a -o prid. |ki je namenjen za uporabo krajše časovno obdobje in je zato lahko manj kvaliteten, manj popolno izdelan| *začasna ograja* □ **provizorični** □ **provizorni**

GLEJ ŠE **faktura** • | **prebivališče** • 2 | **rešitev** 2 • | **trajni** | **ukrep** • 4 | **zaposlitev** 2 pp 3 | **zaposlitev** 2 • 6

začasno prisl. ▶ **trajno**

začebljati -ám dov. ▶ **reči** 1 pp 13

začčkáti -ám dov. ▶ **naččkati**

začéliti -ím dov. ▶ **očéliti**

začeméti -ím dov. ▶ **zadremati**

začenčáti se -ám se dov. ▶ **zagovoriti se**

začenjati -am nedov.

1. *kaj* |v presledkih še ne v celoti opravljati kako delo, dejavnost| *začenjati pogovor* □ **pričenjati**

2. *kaj* |izvajati prva dela v zvezi s kakim delom, dejavnostjo| *začenjati prenovitvena dela* □ **pričenjati** □ ekspr. **stopati**¹ | *v kaj stopati v novo življenjsko okolje* □ ekspr. **vstopati** | *v kaj*

začenjati se -am se nedov. |izraža nastopanje obstajanja česa glede na čas; izraža točko, mesto, od koder dobiva kaj prostorsko razsežnost| *Zima se že začinja; Polje se začinja na naši desni* □ **pričenjati se**

začepíti -čépm dov. ▶ **zamašiti**

začepíti se -čépm se dov. ▶ **zamašiti se**

začêsniiti -em dov. ▶ **zalomiti**

začétek -tka m

1. |prvi trenutek obstajanja kakega dela, dogajanja, trajanja| *znak za začetek tekmovanja; začetek počitnic* □ **pričetek**

□ knj.izroč. **nastop** *nastop pomladi* □ star. **početek** *početek novega življenja* □ publ. **start** *dober start letošnje turistične sezone*

□ star. **započetek** *započetek novega gibanja* ■ protip. **konec**¹

2. |kar je na prvem mestu v zaporedju delov kakega dogajanja| *raziskovati začetke človeške kulture* □ star. **početek** □ knj.izroč. **prazivir**

□ knj.izroč. **prapočetek** □ knj.izroč. **prazáčetek** ■ protip. **konec**¹

GLEJ ŠE **izvor** 1, 3 | **konec**¹ 1, 2

začéti -čném dov.

1. *kaj* |izraža prvi trenutek obstajanja kakega dela, kake dejavnosti| *začeti delati; začeti odplačevati dolg* □ **pričeti** □ star. **jeti** *Odpre knjigo in jame brati* □ star. **početi**² □ star. **započeti** □ zastar. **zapričeti**

2. *kaj s čim* |izraža, da kaj nastopa kot prvo v kaki celoti| *Gledališko sezono so začeli z domačim delom* □ knj.izroč. **inavgurirati**

□ publ. **odpreti** □ publ. **startati** □ star. **započeti**

GLEJ ŠE **bežati** 1 • | **pesniti** • | **zastaviti**¹ 1

začéti se -čném se dov.

1. |izraža nastop obstajanja česa glede na čas| *Začela se je kriza* □ **pričeti se** □ ekspr. **izbruhniti** □ knj.izroč. **napočiti** □ ekspr. **nastopiti** □ ekspr. **zanetiti se** □ publ. **steči**¹ |pri delovanju, dogajanju| *Stroj je stekel; Akcija je stekla*

2. |izraža točko, mesto od koder ima kaj prostorsko razsežnost| *Cesta se začne pod hribom* □ **pričeti se**

GLEJ ŠE **bojevati se** 1 •

začétkom¹ prisl. ▶ na začetku¹

začétkom² predl. ▶ na začetku²

začétkoma prisl. ▶ na začetku¹

začétni -a -o prid. |ki je v zvezi s prvim trenutkom obstajanja

kakega dela, dogajanja, omejenega trajanja; ki je v zvezi s prvemu trenutku najbližjim delom, obdobjem obstajanja česa| *začetni del postopka; začetna stopnja razvoja* □ knj.izroč. **inicialni**

□ star. **početni** □ knj.izroč. **primarni** *primarni učinki eksplozije atomske bombe* □ publ. **startni** *startna osnova za delitev dobička*

GLEJ ŠE **predjed** | **servis**¹ 2 | **stopnja** 4 •

GLEJ ŠE **predjed** | **servis**¹ 2 | **stopnja** 4 •

začétnica -e ž

1. |ženska, ki je šele nedavno začela delovati na kakem področju| *zaposliti začétnico* □ ekspr. **novinka**

2. |(velika) začetna črka imena| *Podpisal se je samo z začétnicama*

□ knj.izroč. **iniciala** □ knj.izroč. **inicialka**

◆ **zapisati z veliko začétnico** □ prakt. sp. **zapisati z veliko**

začétnik -a m

1. |človek, ki se prvi začne ukvarjati s čim, delovati na kakem področju| *začétnik športnega letalstva* □ ekspr. **pionir** □ star. **početnik**

□ star. **spočetnik** □ zastar. **započetnik** *započetnik filozofske smeri*

2. |kdor je šele nedavno začel delovati na kakem področju|

Pozna se, da je kip izklesal začétnik □ knj.izroč. **novak** □ ekspr. **novinec**

začímni -a -o prid. ▶ **rastlina** • 23

začímbnica -e ž ▶ **rastlina** • 23

začínjen -a -o prid. ▶ **nespodoben**

začítati se -am se dov. ▶ **zabrati se**

začívkat -am dov. ▶ **povedati** pp 6

začmokáti -ám dov. ▶ **zacmokati**

začofotáti -ám dov. |večkrat slišno, plosko udariti po vodi| *Vesla*

so začofotala □ **začopotati**

začopátiti -ím dov. ▶ **prijeti** 2 | **zalotiti**

začopotáti -ám dov. ▶ **začofotati**

začrnèl -éla -o prid. ▶ **počrnel** 1, 2 | **potemnel** | **zagorel**

začrnéti -ím dov. ▶ **počrneti** 1, 2 | **zagoreti** 5

začrñiti -ím dov. ▶ **očrñiti** | **počrñiti**

začrtati -am dov. *kaj* |s črto, črtami označiti| *začrtati smer gibanja*

ladje □ **zarisati**

GLEJ ŠE **določiti** 1

začrtati se -am se dov. ▶ **pojavit** se

začrtávati -am nedov. ▶ **določiti** 1 | **risati** 2 | **začrtovati**

začrtítiti -ím dov. ▶ **zasovražiti**

začrtováti -újem nedov. *kaj* |s črto, črtami označevati| *na zemljevidu začrtovati pot, ki jo morajo prehoditi* □ **začrtavati** □ **zarisovati**

GLEJ ŠE **določiti** 1 | **risati** 2

začrvičiti -im dov. ▶ zaviti¹ 5

za čúda¹ prisl. ▶ zelo 2 | veliko¹ | veliko²

za čúda² čustvov. člen. ekspr. |izraža nepričakovanost, presenetljivost trditve; izraža presenečenje, začudenje|
Mati se začuda ni razjezila; Začuda je nismo dolgo čakali
□ ekspr. **za čúdo**²

začúden -a -o povdk. |izraža, da je kdo v stanju začudenja|
Gledalci so bili začudeni □ zastar. **zadivljen** □ ekspr. **osupel** ↗

◆ **biti začuden** □ čuditi se □ ekspr. debelo gledati □ ekspr. ostati brez besed □ ekspr. svetlo pogledati □ ekspr. zijati od začudenja

začúdenje -a s |duševno stanje, ki je posledica nepričakovane, nenavadnega dejstva, dogodka| *Na obrazu se mu kaže začudenje* □ **začudenost** □ ekspr. **osuplost** ↗

GLEJ ŠE začuden ◆

začúdeno nač. prisl. |izraža, da dejanje kaže začudenost|
začúdeno gledati □ slabš. **kot tele v nova vrata** □ ekspr. **osuplo** ↗

začúdenost -i ž ▶ začudenje

začúdití se in začúdití se -im se dov. čemu |začutiti in izraziti začudenje| *Začúdili so se njegovim besedam* □ zastar. **zadiviti se** □ ekspr. **osupniti** ↗

začúdljív -a -o prid. ▶ presenetljiv

za čúdo¹ prisl. zv. ▶ zelo 2

za čúdo² člen. zv. ▶ začúda²

začuméti -ím dov. ▶ zadremati

začúti -čújem dov. ▶ zaslišati¹

začútití in začútití -im dov.

1. *kaj* |s čutili zaznati; nagonsko dojeti ali predvideti kaj|
začútití potres; Takoj je začútila, da je nekaj z njo narobe
□ ekspr. **občútití** *Pod prsti je občútil kri* □ knj.izroč. **zaznati**

2. *kaj* |doživeti čustva, občutke| *začútití jezo, veselje*
□ **občútití** □ ekspr. **užiti** □ star. **zaužiti**

GLEJ ŠE občútití | zaslišati¹ | zaznati 1 | zbiti se 1

začvekáti -ám dov. ▶ povedati

začvekáti se -ám se dov. ▶ zagovoriti se

zád prisl. ▶ nazaj 2 | zadaj

zadáča -e ž ▶ naloga 1

zadáh -áha m |manj močen, neprijeten vonj, navadno po slabem, pokvarjenem| *Po sobi se širi kiselkast zadah* □ **dah** *dah iz ust* □ star. **hlap hlap gnijočih junj** □ star. **puh**² □ knj.izroč. **sopuh**

zadáhel -hla -o prid. |ki ima zadah| *zadáhel kruh* □ star. **zatohel**

GLEJ ŠE zatohel

zadáhniti in zadáhniti -em dov. |dobiti neprijeten vonj, navadno po slabem, pokvarjenem| *Vlačna moka rada zadahne*

□ nar. **okopeti** □ star. **zatohniti**

GLEJ ŠE zadušiti se

zádaj mestov. prostor. prisl. |izraža položaj za čim v prostoru|
Na sliki stoji čisto zádaj □ star. **izozad** *Slišal je, kako se je izozad nekdo odkašljaj* □ pog. **nazaj** *Skupina je še daleč nazaj* □ pog. **odzad** □ pog. **odzadaj** □ star. **ozad** □ star. **vzad** □ star. **vzadaj** □ star. **vzadi** □ pog. **zad** □ star. **zadi** ■ protip. **spredaj**

GLEJ ŠE spredaj | zaostajati 1, 2 | zaostati 1

zádajšnji -a -e prid. ▶ zadnji² 1

zadáti -dám dov. ▶ obljubiti 2 | ubiti 1

zadebeléti -ím dov. ▶ odebeliti se

zadebelína -e ž ▶ odebelina

zadebelíti -ím dov. ▶ odebeliti

zadebelíti se -ím se dov. ▶ odebeliti se | zrediti se

zadegáti -ám dov. ▶ vreči 1

zadehtéti -ím dov. ▶ zadišati

zadejáti -dêjem dov. ▶ zapraviti

zádek -dka m zool. |del telesa za glavo in oprsem pri členonožcih| *zádek in oprsje* □ zool. **abdomen**

zadékatí se -am se dov. ▶ odeti se

zadeklámíratí -am dov. ▶ zdeklamirati

zádel -a m ▶ zatrep

zadélati -am dov. *kaj s čim* |s kako snovjo, predmetom narediti, da kak prostor v čem preneha obstajati| *zadélati špranje s kitom*
□ **zapolniti** □ star. **zapahnniti** □ knj.izroč. **zatesniti**

PODPOMENKE **zametati**³, **zatlačiti**

GLEJ ŠE založiti 1

zadélati se -am se dov. ▶ zamašiti se

zadélávati -am nedov. ▶ zadelovati

zadélavína -e ž čeb. |smolnata snov, s katero čebele v panju zalepijo reže ali oblepijo tuja živa bitja| *zdravilni učinek zadélavíne* □ čeb. **propolis** □ čeb. **zadelovina**

zadélaváti -újem nedov. *kaj s čim* |s kako snovjo, predmetom delati, da kak prostor v čem preneha obstajati| *zadélavati špranje s kitom* □ **zadélavati** □ **zapolnjevatí** □ knj.izroč. **zatesnjevatí** □ **zamazovati** |z mazanjem zadelovati|

zadélavína -e ž ▶ zadelavina

zádenjski -a -o prid. |pri katerem je premikajoči predmet s hrbtom, hrbtno stranjo obrnjen v smeri gibanja| *zádenjska hoja*
□ **vzvratni** □ knj.izroč. **hrbtenski** □ pog. **ritenski**

GLEJ ŠE vožnja •3

zádenjsko nač. prisl. |izraža, da dejanje poteka s hrbtom v smeri gibanja| *zádenjsko se umikati* □ **vzvratno** □ knj.izroč. **hrbtensko** □ knj.izroč. **hrbtovno** □ pog. **ritensko** □ star. **zadnjiško**

zaderíka -e ž ▶ trščica | zadirčnež

zaderíkast -a -o prid. ▶ zadirčen

zaderíkov -a -o prid. ▶ zadirčen

za desért prisl. zv. ▶ za poobede

zadét -a -o prid. ▶ zadrogirán

zadéti -dénem dov.

1. *kaj/ob kaj* |premikajoč se priti v sunkovit dotik s čim|
Tovornjak je pri prehitevanju zadel avtomobil; Pri vstopu je zadel ob podboj □ **udariti ob kaj** □ **zadeti se ob kaj** □ ekspr. **buhniti v kaj** *Veter je buhnil v okna* □ ekspr. **bušiti ob kaj** □ ekspr. **buškniti ob kaj** □ ekspr. **bušniti ob kaj** □ ekspr. **butniti ob kaj** □ nar. **cebniti se ob kaj** *cebniti se ob kamen* □ ekspr. **klopniti ob kaj** *S praznim vrčem jezno klopane ob mizo* □ ekspr. **planiti v kaj** *Burja je planila v okno* □ ekspr. **trčiti ob kaj** *Kosa je trčila ob kamen* □ **oplaziti** |zadeti pod zelo majhnim kotom| □ **treščiti** ↗

2. *kaj* |narediti, da kak predmet prileti na določeno mesto, v določeno stvar; izraziti, prikazati kaj tako, kot je v resnici|
zadeti tarčo; Slikar je zadel podobo jesenske pokrajine
□ knj.izroč. **pogoditi**

GLEJ ŠE naleteti | prizadeti³ 1

zadéti se -dénem se dov. ▶ zadeti 1 | zadrogirati se 1

zadéva -e ž |kar je, se dogaja in je predmet določene obravnave, zlasti uradne| *Zadevo je prevzel znani advokat* □ pog. **stvar**

GLEJ ŠE ovirati 2 | stvar 2

zadévati -am nedov.

1. *kaj/ob kaj* |premikajoč se prihajati v sunkovit dotik s čim|
Valovi so zibali čoln, da je zadeval pomol; Čoln zadeva ob čeri
□ **udarjati ob kaj** □ **zadévati se ob kaj** □ ekspr. **buhati v kaj** *Veter buha v okna* □ ekspr. **butati ob kaj** □ ekspr. **treskati ob kaj** □ **pljuskati** ↗ □ **tleskati** ↗

2. *kaj* |delati, da kak predmet prileti na določeno mesto, v določeno stvar| *s papirnatimi kroglicami zadévati predmete okoli sebe* □ knj.izroč. **pogajati**²

GLEJ ŠE tikati se²

zadévati se -am se nedov. ▶ drogirati se | jemati 3♦ | ovirati 2 | zadevati 1

zadévíca -e ž ▶ stvar 2

zadévščina -e ž ▶ stvar 2

zadeževáti -újem dov. ▶ usuti se

zádi prisl. ▶ zadaj

zadíhan -a -o prid. |ki hitro, sunkovito diha, zlasti zaradi premagovanja napora| *zadíhan tekač* □ *zasopel* □ *zasopen* □ knj.izroč. *udihan* □ knj.izroč. *usopel* □ star. *usopljen* □ ekspr. *zasopihan* □ knj.izroč. *zasopljen*

♦ *biti zadíhan* □ ekspr. *biti brez sape*

zadíhano nač. prisl. |izraža, da dejanje kaže stanje človeka, ki težko, glasno diha| *zadíhano govoriti, odgovarjati* □ *zasoplo* □ knj.izroč. *zasopljeno*

zadíhanost -i ž |stanje zadíhanega človeka| *Od zadíhanosti komaj govori* □ *zasopljenost* □ *zasoplost* □ ekspr. *zasopihanost*

zadíhati -am dov. ▶ vdihniti | zapihljati | zaživeti

zadíhati se -am se dov. |priti v stanje, ko se hitro, sunkovito diha, zlasti zaradi premagovanja napora| *zadíhati se pri teku* □ *zasopsti se* □ knj.izroč. *udihati se* □ star. *usapiti se* □ knj.izroč. *usopsti se* □ nar. *zasopeti se* □ ekspr. *zasopihati se* □ knj.izroč. *zasopiti se*

za díko prisl. zv. ▶ za okras

zadímiti -im dov. ▶ okaditi | zakaditi 1

zadímiti se -im se dov. ▶ pokaditi se 1 | zakaditi se 1

zadímljen -a -o prid. ▶ zakajen 1, 2

zadíranje -a s ▶ hruljenje | oštevanje pp

zadíirati se -am se nedov. ▶ hruliti

zadírcen -čna -o prid. |ki z močnim, neprijetnim glasom izraža nezadovoljstvo, nesoglasje| *neprijazen in zadírcen človek* □ ekspr. *ježast* □ ekspr. *osast* □ ekspr. *osast²* □ slabš. *režav* □ star. *zaderikast* □ star. *zaderikav* □ knj.izroč. *zadirčljiv* □ knj.izroč. *zadirljiv* □ nar. *zdrtr*

zadirčljív -a -o prid. ▶ zadirčen

zadirčnež -a m ekspr. |zadirčen človek| *Iz prijaznega fanta se je spremenil v zadirčneža* □ star. *zaderika* □ knj.izroč. *zadirljivec*

zadirčnost -i ž |dejstvo, da je kdo zadirčen| *Zaradi zadirčnosti in prepirljivosti ni priljubljen* □ ekspr. *osatost* □ knj.izroč. *zadirljivost*

zadírek -rka m ▶ trščica

zadírajati -am dov. ▶ dirjati 2

zadirljív -a -o prid. ▶ zadirčen

zadirljivéc -vca m ▶ zadirčnež

zadirljivost -i ž ▶ zadirčnost

zadíšáti -ím dov. |dati, povzročiti prijeten vonj| *Akacije so opojno zadišale* □ *zavonjati* □ knj.izroč. *zadehteti* □ star. *zaduhteti*

GLEJ ŠE zavohati

zadíviti -im dov. ▶ osupniti 2

zadíviti se -im se dov. ▶ začuditi se

zadívjáti -ám dov. ▶ podivjati 3 | razdivjati se

zadívljati -am nedov. ▶ presenečati

zadívljen -a -o povdk. ▶ začuden

za dné prisl. zv. ▶ podnevi

zádnja -e ž ▶ zadnjica 1

zádnjak -a m ▶ veslač pp

zádnjenébni -a -o prid. ▶ mehkonebnik

zádnjenébnik -a m ▶ mehkonebnik

zádnjeplasírani -a -o prid. ▶ zadnjeuvrščeni

zádnjeuvrščéni -a -o prid. |ki se uvrsti na zadnje mesto| *zadnjeuvrščeni tekmovalec* □ *zadnjeplasirani*

zádnji¹ -ega m |kdor je na koncu kakega dogajanja, v kaki razvrstitvi| *Diplomiral je med zadnjimi* □ knj.izroč. *poslednji¹*

zádnji² -a -e prid.

1. |ki leži, je zadaj, za čim| *vstopiti skozi zadnja vrata* □ *odzadnji* □ knj.izroč. *ozadnji* □ knj.izroč. *zadajšnji* ■ protip. *sprednji*

2. |ki je v prostoru glede na določeno izhodišče za čim drugim| *Ustavili so se pri zadnji hiši v vasi* □ knj.izroč. *poslednji²* □ zastar. *skrajni* ■ protip. *prvi*

3. |za katerim glede na prostorsko, časovno, dogajalno razvrstitev ni ničesar več| *zadnje drevo v drevoredu; zadnji dan v letu; porabiti zadnji denar* □ ekspr. *najzadnji* □ knj.izroč. *poslednji²*

GLEJ ŠE grob¹ 2 | hiša 1♦8 | krajec • | nazadnje | odbijač pp 1 | od zadaj | pogreb ♦ | pokopališče | pokopati 1 | popotnica 3 | postaja ♦1 | prvi | sekalec ♦2 | skrajni 2 | sprednji | tepen | umirati | vendar¹ 4 | zadnjica 1

zádnjica -e ž

1. |spodnji zadnji del človeškega trupa med bokoma| *sesti na celo zadnjico* □ *zadnja plat* □ zastar. *guza* □ nizk. *prdulja* *udariti koga po prdulji* □ vulg. *rit* □ otr. *rita* □ otr. *ritka* □ knj.izroč. *sedalo* □ knj.izroč. *zadnja*

2. |zadnji zgornji del živalskega trupa nad zadnjimi nogami| *oplaziti konja po zadnjici* □ nizk. *mrda* □ nizk. *prda*

GLEJ ŠE natepsti | prilizovati se | tepen

zádnjič prisl.

1. zapored. prisl. |izraža, da je dejanje pri ponavljanju na zadnjem mestu| *Zadnjič te opozarjam* □ *nazadnje* □ *zadnjikrat* □ zastar. *k zadnjemu* □ knj.izroč. *poslednjič* □ knj.izroč. *poslednjikrat* □ zastar. *vzadnjič* ■ protip. *prvič*

2. čas. prisl. |izraža, da čemu časovno malo odmaknjenemu (v preteklost) ne sledi nič iste vrste| *Kar sva govorila zadnjič, se je že uresničilo* □ *nazadnje* □ *prej¹* □ *prejšnjič* □ *prejšnjikrat* □ *zadnjikrat* □ zastar. *vzadnjič*

GLEJ ŠE nazadnje | prvič

zádnjični -a -o prid. ▶ mišica ♦15 | odprtina pp 1 | odprtina ♦4

zádnjik -a m anat. |končni del črevesa| *vnetje zadnjika*

□ anat. *anus* □ anat. *ritnik*

zádnjikrat prisl. ▶ zadnjič 1, 2

zádnjiško prisl. ▶ zadenjsko

zadobíti -ím dov. ▶ preskrbeti

za dôbro predl. zv. ▶ v korist¹

zadôlbsti -dôlbem dov. ▶ izdôlbsti 2

zadôlbsti se -dôlbem se dov. ▶ poglobiti se | zariti se 1

zadolžèn -éna -o povdk. |izraža, da je kdo dolžen določeno vsoto denarja| *Zadolžen je za več tisoč evrov*

□ nekjn. pog. *zapufan*

♦ 1. *biti zadolžen* □ pog. *imeti dolg* □ pog. *imeti dolgove* 2. *biti zelo zadolžen* □ ekspr. *gagati v dolgovi* □ ekspr. *utapljati se v dolgovi*

GLEJ ŠE odgovoren | pristojen²

zadolžénje -a s ▶ krivda | zadolženost

zadolžénost -i ž |dejstvo, da je kdo zadolžen| *Vedel je za sosedovo zadolženost* □ star. *zadolženje*

zadolževáti -újem nedov. ▶ pooblaščati

zadolževáti se -újem se nedov. |postajati zadolžen|

Vse bolj se zadolžuje □ star. *dolžiti se* □ ekspr. *lesti v dolgove*

zadolžitev -tve ž ▶ naloga 2

zadolžíti -ím dov. ▶ obvezati 2 | zagrešiti 2 | zastaviti²

zadolžíti se -ím se dov. |postati zadolžen| *zadolžiti se ob nakupu* □ ekspr. *nalesti se dolgov* □ ekspr. *zabresti v dolgove*

□ nekjn. pog. *zapufati se* □ ekspr. *zlesti v dolgove*

zadolžnica -e ž pravn. |pismena obveza o napravljenem dolgu| *izdati zadolžnico* □ pravn. *dolžno pismo*

zadonéti -ím dov. ▶ zazveneti 2

zadôsten -tna -o prid. |ki ustreza, zadošča po lastnostih, kakovosti| *zadosten dokaz* □ zastar. **dovoljen** □ knj.izroč. **dovoljšen** □ zastar. **zadoščujoč** ■ protip. **nezadosten**

zadôsti prisl. ► dovolj

zadôstikrat prisl. ► dostikrat

zadostilo -a s ► zadoščenje

zadostítev -tve ž ► zadoščenje | zadovoljitev

zadostíti -ím dov. in nedov. ► izpolniti 2 | ustreči | zadoščati | zadovoljiti 1, 2

zadôstno¹ -ega s ► ocena 2•5

zadôstno² prisl. ► dovolj

zadostováti -újem nedov. ► izpolnjevati 2 | ustrezati 2 | zadoščati

zadôščati -am nedov. |biti v skladu s pričakovano, zahtevano količino, mero; biti v skladu s pričakovanim, zahtevanim, potrebnim sploh| *Zaloge zadoščajo za več mesecev; Vaša pojasnila ne zadoščajo* □ **zadostovati** □ zastar. **zadostiti** *Premoženje ni zadostilo, da bi plačali dolgove* □ zastar. **zadoščevari**

GLEJ ŠE ustrezati 2 | zadovoljevati

zadoščénje -a s |kar se naredi, da se kdo ne čuti več oškodovane, užaljenega zaradi storjene mu krivice, povzročene škode, žalitve| *zahtevati zadoščénje* □ knj.izroč. **satisfakcija** □ zastar. **zadostilo** □ knj.izroč. **zadostítev** □ zastar. **zadovoljščina**

GLEJ ŠE zadovoljitev

zadoščeváti -újem nedov. ► zadoščati

zadoščujoč -a -e prid. ► zadosten

zadovoljen¹ -jna -o prid.

1. |ki je trenutno ali navadno, večkrat v stanju zadovoljstva| *zadovoljen gost; miren in zadovoljen otrok*

□ zastar. **dovoljen** ■ protip. **nezadovoljen**¹

2. |ki izraža, kaže stanje zadovoljstva| *zadovoljen izraz na obrazu* □ star. **dopadljiv** *Gledal je nanjo z dopadljivim pogledom*

□ zastar. **dovoljen** □ ekspr. **samozadovoljen** □ zastar. **samozadovoljiv**

□ zastar. **zadovoljiv** ■ protip. **nezadovoljen**¹

zadovoljen² -jna -o povdk. s čim |izraža, da ima kdo pozitivni, odobravalni odnos do česa| *biti zadovoljen s predlogom; Zadovoljen sem, da se je tako končalo* □ nekñj. pog. **kontent** *Takoj je bila kontent* □ ekspr. **srečen** *Najbolj srečen je, če ga pustijo pri miru* □ ekspr. **vesel**² *Vesel bodi, da si zdrav* □ ekspr. **ponosen na kaj** |zelo zadovoljen| *biti ponosen na doseženi rezultat* ■ protip. **nezadovoljen**²

GLEJ ŠE nezadovoljen² | vesel²

zadovoljeváti -újem nedov. *kaj* |z dovolj veliko količino, mero česa potrebnega, zaželenega dosežati, da kdo preneha čutiti, imeti določeno potrebo| *Domača industrija zadovoljuje precejšnji del potreb kupcev* □ publ. **kriti** □ publ. **pokrivati**

□ knj.izroč. **zadoščati**

GLEJ ŠE izpolnjevati 2

zadovoljítev -tve ž |dejstvo, da je z dovolj veliko mero, količino česa potrebnega, zaželenega doseženo, da ni več določene potrebe| *zadovoljítev potrebe po gibanju; zadovoljítev želja* □ ekspr. **potešítev** □ knj.izroč. **zadostitev** □ knj.izroč. **zadoščenje**

zadovoljiti -ím dov.

1. *kaj* |z dovolj veliko količino, mero česa potrebnega, zaželenega doseči, da kdo preneha čutiti, imeti določeno potrebo| *zadovoljiti potrebe kupcev po stanovanjih* □ publ. **pokriti**²

□ knj.izroč. **potešiti** *potešiti poželenje* □ knj.izroč. **zadostiti**

2. *koga* |doseči, da je kdo zadovoljen, ker ima tisto, kar ustreza njegovim željam, potrebam, zahtevam| *Z marsičim se je ukvarjal, pa ga nobena stvar ni zadovoljila* □ zastar. **uzadovoljiti**

□ knj.izroč. **zadostiti**

3. *koga* |povzročiti, omogočiti, da kdo doseže vrhunec in sprostitve spolne vzdraženosti| *Nobena ženska ga ni mogla zadovoljiti*

□ knj.izroč. **potešiti**

GLEJ ŠE izpolniti 2

zadovoljív -a -o prid. |ki je po lastnostih, kakovosti v skladu s pričakovanji, zahtevami, potrebami, željami| *zadovoljív uspeh* □ knj.izroč. **povoljen** □ publ. **zadovoljujoč** *zadovoljujoč izid meddržavnih pogovorov*

GLEJ ŠE ustrezati 1 | zadovoljen¹ 2

zadovoljivo prisl. ► dobro⁴

zadovoljívost -i ž ► zadovoljstvo 1

zadovoljno nač. prisl. |izraža, da dejanje kaže zadovoljstvo| *Zadovoljno je opazovala hčer; zadovoljno se smehljati* □ star. **dopadljivo** □ ekspr. **samozadovoljno**

zadovoljnost -i ž ► zadovoljstvo 1, 2

zadovoljstvo -a s

1. |ugodno duševno počutje zaradi doživljanja svojega stanja kot dovolj skladnega z lastnimi potrebami, željami| *Na njenem obrazu se kaže zadovoljstvo* □ **zadovoljnost** □ zastar. **blagočutje**

□ zastar. **blagougodje** □ zastar. **samodovoljnost** □ zastar. **samougodje**

□ ekspr. **samozadovoljnost** □ ekspr. **samozadovoljstvo** □ ekspr. **sreča**¹

Z obraza ji sije sreča □ knj.izroč. **všečnost** *vzbujati všečnost*

□ zastar. **zadovoljívost** □ zastar. **zadovoljščina**

2. |pozitivni, odobravalni odnos do koga, česa| *izražati zadovoljstvo z obstoječim* □ **zadovoljnost**

zadovoljščina -e ž ► zadoščenje | zadovoljstvo 1

zadovoljujój -a -e prid. ► zadovoljiv

zadrčáti -ím dov. ► zdrsniti 1

zadrčáti se -ím se dov. ► zadržati se

zadrekán -a -o prid. ► govñast | ponesnažen | umazan¹

zadrekáti -ám dov. ► ponesnažiti | umazati

zadrekáti se -ám se dov. ► umazati se

zadréman -a -o prid. ► dremav | zaspan

zadrémáti -ljem dov. |priti v stanje med budnostjo

in spanjem| *Od utrujenosti je zadrémal kar za mizo*

□ ekspr. **kinkniti** □ ekspr. **občemeti** □ ekspr. **začemeti** □ ekspr. **začumeti**

□ ekspr. **zadremavhati** □ ekspr. **zadremuckati** □ ekspr. **zakimati**

□ ekspr. **zakinkati**

zadremávhati -am dov. ► zadremati

zadremúckati -am dov. ► zadremati

zadréti se -dêrem se dov. ekspr. |oglasiti se z močnim,

neprijetnim glasom| *zadréti se komu v uho*

□ nar. **zdréti se**

GLEJ ŠE nahruliti

zadréti si -dêrem si dov.

• **zadréti si trščico** □ nar. **oskaliti se** □ nar. **zaskaliti se**

zadrevíti -ím dov. ► odgnati 1 | vreči 1

zadrága -e ž ► stiska | voz | zanka 2

zadrgálica -e ž ► stiska | zanka 2

zadrgávati -am nedov. ► zadrgovati

zadrgetáti -ám dov. |močno se stresti, zlasti od vznemirjenosti, mraza| *zadrgetati od mraza; zadrgetati od užitka* □ **vzdrgetati** □ knj.izroč. **zdrgetati**

GLEJ ŠE stresti se | vznemiriti se

zadrgnína -e ž ► poškodba pp

zadrgníti -em dov. ► zavezati 1

zadrgováti -újem nedov. *kaj* |s potegovanjem, vlečenjem povzročati, da se kaj trdno, tesno namesti okoli česa| *zadrgovati vrvi* □ star. **zadrgavati**

GLEJ ŠE zavezovati 1

zadrhtéti -ím dov. |rahlo se stresti, zlasti od vznemirjenja,

mraza| *zadrhteti od strasti* □ *vzdrhteti* □ *zdrhteti*

GLEJ ŠE vznemiriti se

zadrícáti -am dov. ▶ zdrsniti 1

zadrícáti se -am se dov. ▶ zadržati se

zadrleskniti -em dov. *kaj* |zapreti z močnim udarcem, ki ga spremlja rezek glas| *zadrleskniti vrata* □ *drleskniti s čim drleskniti z vrati* □ *drlesniti s čim drlesniti z vrati* □ *zadrlesniti* □ nar. *zadrlešniti*

zadrlesniti -em dov. ▶ zadrleskniti

zadrlešniti -em dov. ▶ zadrleskniti

zadrnjóhati -am dov. ▶ zasmrčati | zaspati

zadrobencljáti -ám dov. ▶ iti 2 pp 1

zadrobíti -ím dov. ▶ iti 2 pp 1

zadroboléti -ím dov. ▶ zapeti² 2 | zažvrgoleti

zadrogíran -a -o povdk. |izraža, da je kdo omamljen, navadno z mamili| *Bila sta tako zadrogirana, da se nista spomnila, kaj se je zgodilo* □ sleng. *pribit* □ sleng. *zadet* □ sleng. *zafiksán*

zadrogíranec -nca m ▶ narkoman

zadrogíranka -e ž ▶ narkomanka

zadrogírati se -am se dov.

1. |omamiti se, navadno z mamili| *zadrogirati se s heroinom* □ sleng. *zadeti se* □ sleng. *zafiksati se* |zadrogirati se z vbizganjem mamila| □ sleng. *zakaditi se* |zadrogirati se s kajenjem zlasti marihuane|

2. |postati zasvojenec z mamili| *V zaporu se je zadrogiral* □ sleng. *zafiksati se*

zadrfsati -am dov. s čim po čem |premakniti po čem

z dotikanjem| *zadrfsati z nogo po tleh* □ *podrsati* □ *podrsniti* □ *zadrnsiti*

zadrfsati se -am se dov. |premakniti se po čem z dotikanjem|

zadrfsati se po gladkem podu □ *podrsati se* □ nar. *podričati se* □ nar. *podričniti se* □ star. *zadrčati se* □ nar. *zadríčati se*

zadrfsniti -em dov. ▶ zadržati

zadrft -a -o prid. ▶ fanatičen

zadrítež -a m ▶ fanatik

zadrftost -i ž ▶ fanatizem

zadruga -e ž |združenje za opravljanje ali organiziranje kake dejavnosti, navadno gospodarske| *ustanoviti zadrugo*

□ knj.izroč. *kooperativa*

♦ obrtna zadruga □ obrtniška zadruga

GLEJ ŠE družba 2

zadrugar -ja m ▶ zadružnik

zadrugarstvo -a s ▶ zadružništvo

zadrúžan -a m ▶ zadružnik

zadrúžni -a -o prid. |ki je v zvezi z zadrugo| *zadrúžna proizvodnja* □ knj.izroč. *kooperativni*

GLEJ ŠE proizvodnja 1+6

zadrúžnik -a m |član zadruge| *skupna lastnina zadrúžnikov*

□ knj.izroč. *zadrugar* □ knj.izroč. *zadrúžan*

zadrúžništvo -a s |obstoj, dejavnost zadrug| *razvijati*

zadrúžništvo □ knj.izroč. *zadrugarstvo*

zadrvéti -ím dov. ▶ zdrveti

zadrvíti -ím dov. ▶ napoditi 1

zadržán¹ -a -o prid.

1. |ki svojih misli, čustev ne izraža v izraziti, opazni obliki| *zadržán človek* □ knj.izroč. *rezerviran* □ knj.izroč. *udržán* □ knj.izroč. *udržljiv* □ knj.izroč. *zadržljiv biti zadržljiv*

2. |ki izraža omejitve soglašanja s čim| *zadržana kritika* □ knj.izroč. *udržán* □ knj.izroč. *vzdržén* *Občinstvo je bilo ob predstavi vzdržno*

3. |ki s svojimi značilnostmi ne vzbujajo pozornosti| *zadržana obleka; zadržano vedenje* □ *diskreten* □ *nevpadljiv* □ knj.izroč. *decenten*

□ ekspr. *nevsiljiv* □ knj.izroč. *udržán*

GLEJ ŠE nesproščen

zadržán² -a -o povdk. |izraža, da mora kdo v določenem času zaradi opravkov, drugih obveznosti biti drugje| *Ta teden ne more priti, ker je zadržán* □ pog. *zasedén*

zadržánost -i ž

1. |dejstvo, da kdo svojih misli, čustev ne izraža v izraziti, opazni obliki| *Poznamo njegovo zadržánost in skromnost* □ ekspr. *nevsiljivost* □ knj.izroč. *rezerva* □ knj.izroč. *rezerviranost*

□ knj.izroč. *udržánost* □ knj.izroč. *vzdržánost*

2. |omejeno soglašanje s čim| *Navdušenje se je spremenilo v zadržánost* □ *hladnost* □ ekspr. *hlad* □ ekspr. *mraz!* *čutiti mráz v njegovi izjavi* □ knj.izroč. *rezerva* □ knj.izroč. *rezerviranost*

□ knj.izroč. *udržánost*

3. |dejstvo, da kaj ne vzbujajo pozornosti| *zadržánost njegovega vedenja* □ knj.izroč. *decentnost* □ ekspr. *nevsiljivost*

4. |dejstvo, da mora kdo biti v določenem času zaradi opravkov, drugih obveznosti drugje| *Povabilu se predsednik zaradi zadržánosti ni mogel odzvati*

□ pog. *zasedénost*

zadržáti -ím dov.

1. *koga* |s prijemom ohraniti v določenem položaju| *Tovariš v navezi je omahnil in komaj ga je zadržál* □ pog. *udržati*

2. *kaj* |narediti, da kaj gibajočega, premikajočega se, ne nadaljuje poti| *zadržati kotaleči se kamen* □ *prestreči*

□ ekspr. *zavreti* *Debel sneg je zavrl in ublažil padec*

3. *kaj* z glagolskim samostalnikom |narediti, da se kaj ne opravi, uresniči takoj| *zadržati izvršitev odločbe* □ pravn. *sistirati*

4. *kaj* |narediti, da se kaj ne izrazi, pokaže| *zadržati jezo*

□ knj.izroč. *ovreti* □ ekspr. *pogoltniti* □ ekspr. *požreti* □ ekspr. *pridušiti*

□ ekspr. *udušiti* *Udušila je solze, ki so ji silile v oči* □ ekspr. *zadušiti*

5. *kaj* z glagolskim samostalnikom |ne narediti tega, kar določa samostalnik| *zadržati dih* □ ekspr. *pridržati* □ ekspr. *zadušiti* *zadušiti solze*

6. *koga* |narediti, da kdo za krajši čas ostane na določenem mestu| *Hotel je že oditi, pa so ga še malo zadržáli* □ *pridržati*

□ knj.izroč. *zamotiti*

7. *koga* |s svojo voljo, vplivom narediti, da kdo ne preneha biti na določenem mestu| *zadržati koga v bolnišnici* □ *pridržati*

Pidržali so ga na policiji □ ekspr. *obdržati*

GLEJ ŠE obdržati | prestreči 2 | zavreti 3

zadržáti se -ím se dov. s prislavnim določilom |izraža krajšo navzočnost koga na določenem mestu| *Tam se bova zadržála kako uro*

□ knj.izroč. *pomuditi se*

GLEJ ŠE obvladati se | omejiti se 1 | vesti se

zadržávati -am nedov. ▶ zadrževati 1, 2, 3, 4

zadržévati -újem nedov.

1. *koga* |s prijemom ohranjati v določenem položaju, na določenem mestu| *zadrževati koga z roko* □ *pridržavati*

□ *pridrževati* □ *zadržavati*

2. *kaj* |delati, da se kaj ne izrazi, pokaže| *zadrževati jezo* □ *zadržavati* □ pog. *držati* □ knj.izroč. *dušiti* □ ekspr. *goltati* *goltati gnev*

□ knj.izroč. *mrtvičiti* *mrtvičiti strasti* □ knj.izroč. *mrtviti* *mrtviti svoja čustva* □ ekspr. *požirati* □ ekspr. *premagovati* *premagovati solze*

□ ekspr. *tajiti* *tajiti solze* □ star. *udušati* □ star. *uduševati*

3. *kaj* z glagolskim samostalnikom |ne delati tega, kar določa samostalnik| *zadrževati dih* □ *pridržavati* □ *pridrževati* □ *zadržavati*

4. *koga* |delati, da kdo za krajši čas ostane na določenem mestu| *Šel je, čeprav so ga gostitelji zadrževali* □ *zadržavati*

5. koga |s svojo prisotnostjo, ravnanjem ovirati koga pri njegovem delu| *Pride na obisk in nas zadržuje* □ **muditi**

□ ekspr. **zamujati**

GLEJ ŠE držati 3 | prestrezati 2 | zavirati¹ 2

zadrževáti se -újem se nedov. s prisl. določilom |izraža daljšo navzočnost koga na določenem mestu| *V mestu se je zadrževal tri dni* □ **muditi se** □ ekspr. **sloneti** *Kar naprej sloni v gostilni* □ ekspr. **svetiti** *Ves čas je svetil v njeni bližini* □ ekspr. **tičati** *Kar naprej tiči v gozdu* □ ekspr. **viseti** *Vsak dan visi pri prijatelju* □ knj.izroč. **zamujati se** *Ne želim se zamujati tu dalj časa, kot je potrebno*

PODPOMENKE motati se, smoliti se, smukati se ↗, vrteti se ↗

GLEJ ŠE obvladovati se

zadržljív -a -o prid. ▶ zadržan¹ 1

zadúhati -am dov. ▶ zavohati

zadúhel -hla -o prid. ▶ zatohel

zaduhtéti -ím dov. ▶ zadišati

zadušen -šna -o prid. |ki zaradi pomanjkanja dobrega, svežega zraka otežuje dihanje, povzroča slabo počutje| *zadušen prostor*

□ **zadušljív** □ zastar. **vzdušen**

zadušítev -tve ž ▶ zatrte

zadušíti -ím dov.

1. koga |z dušenjem usmrtiti| *Past je zadušila žrtev*

□ knj.izroč. **udušiti** □ nar. **zahlikniti** *brezos. Obešenega je zahliknilo*

□ nar. **zalepniti**

2. kaj |zmanjšati jakost zvoka| *Ropot je zadušil govorjenje*

□ knj.izroč. **oglušiti** *Grapa je oglušila strel* □ knj.izroč. **udušiti**

GLEJ ŠE zadržati 4, 5 | zatreti

zadušíti se -ím se dov. |zaradi dušenja umreti| *Nezavestni se lahko zaduši* □ zastar. **zadahnniti** □ nar. **zahlikniti**

zadušljív -a -o prid. |ki onemogoča dihanje, jemlje dih| *V sobi je zadušljív zrak* □ **dušljív** □ pog. **težek** □ star. **udušljív** □ ekspr. **zagaten**

GLEJ ŠE zadušen

zadušljívjo povdk. ▶ zadušno

zadušno povdk. |izraža stanje oteženega dihanja, slabega počutja zaradi pomanjkanja dobrega, svežega zraka| *V sobi je zadušno* □ **dušljívjo** □ **zadušljívjo** □ zastar. **vzdušno**

zadvómíti -ím dov. ▶ podvomiti |zdvomiti

zaênkrat prisl. ▶ še | za zdaj

zaêno prisl. ▶ hkrati¹ 1

zafecljáti -ám dov. ▶ zaplesti 1 | zavozlati

zafecljáti se -ám se dov. ▶ zaplesti se 1, 3

zafíksan -a -o povdk. ▶ zadrogirán

zafíksati se -am se dov. ▶ zadrogirati se 1, 2

zafíksírati -am dov. ▶ določiti 1

zafílozofírati se -am se dov. ekspr. |razpravljajoč se zadržati kje pre-dolgo| *Spet se je zafílozofíral in zamudil kosilo* □ ekspr. **zamodrovati se**

zaflekán -a -o prid. ▶ umazan¹

zaflekáti -ám dov. ▶ umazati

zaflekáti se -ám se dov. ▶ umazati se

zaflíkati -am dov. ▶ zakrpati

zaflóšati -am dov. ▶ vreči 1

zafofotáti -ám dov. ▶ zafrfotati | zaplapolati 1

zafračkáti -ám dov. ▶ zapraviti

zafřčkáti -ám dov. ▶ zapraviti

zafřčkáti -ám dov. ▶ zapraviti

zafřfotáti -ám dov. |nekajkrat hitro, slišno zamahniti s perutmi| *Ptič je zafřfotal in odletel* □ **splahutati** □ **zaplahutati** □ zastar. **vzlepetati**

□ ekspr. **zafrfrati** □ **zafofotati** |z velikimi perutmi|

GLEJ ŠE sfrfotati 2 | zaplapolati 1

zafrfráti -ám dov. ▶ zafrfotati

zafrkácija -e ž ▶ zbadanje

zafrkánca -e ž ▶ zbadanje

zafrkánčija -e ž ▶ zbadanje

zafrkánt -ánta m ▶ dražljivec | norčevalec

zafrkati -am dov. ▶ zavihati 1

zafrkávánje -a s ▶ zbadanje

zafrkávati -am nedov. *koga* pog. |namerno povzročati komu neprijetnosti, težave| *zafrkavati podrejene* □ star. **zafrkovati**

□ vulg. **zajebavati** □ sleng. **zezati**

GLEJ ŠE norčevati se | vihati ♦ | zbadati 4

zafrkávati se -am se nedov. ▶ mučiti se 2 | šaliti se 1, 2

zafrkljívec -vca m ▶ dražljivec | norčevalec

zafrkniti -em dov. ▶ zabit² 3 | zagosti | zavihati 1

zafrkniti se -em se dov. ▶ prevarati se

zafrknjeno povdk. ▶ hudo³ 1

zafrkováti -újem nedov. ▶ norčevati se | vihati ♦ | zafrkavati

zafustríranec -nca m ▶ frustriranec

zafúčkati -am dov. ▶ zapraviti | zažvižgati

zafugírati -am dov. *kaj* grad. |zaliti, zadelati fuge, reže zaradi zaščite ali olepšave| *zafugírati stike s cementno malto*

□ grad. **zastičiti**

zafúрати -am dov. ▶ zavoziti 2

zagábiti -ím dov. ▶ prignusiti | zagnusiti

zagábiti se -ím se dov. ▶ upreti se 5 | zagnusiti se

zagágati -am dov. ▶ povedati pp 6

zagáman -a -o prid. ▶ neumen¹ | težaven

zagámanost -i ž ▶ neumnost¹ 1

zaganjáč -a m ▶ zaganjalnik

zaganjálnik -a m avt. |elektromotor na tok iz baterije, ki požene glavni motor avtomobila| *okvara zaganjálnika* □ avt. **starter**

□ avt. **zaganjač**

zagánjati -am nedov. *kaj* |delati, da kaj začne delovati| *zaganjati motor* □ **spravljati v tek**

GLEJ ŠE gnati 2 | odganjati 2

zagánjati se -am se nedov. navadno s prisl. določilom |s silo, sunki se premikati z enega mesta na drugo| *Zaganjal se je od skale do skale; Žival se je zaganjala po strmini navzgor*

□ **poganjati se**

zagarántírani -a -o prid. ▶ preskrba •

zagarántírati -am dov. ▶ jamčiti 1

zagáta¹ -e ž ▶ kot¹ 2

zagáta² -e ž ▶ položaj 5pp

zagáten -tna -o prid. ▶ težaven | zadušljív | zoprn 1

zagátiti -ím dov. ▶ zamašiti | zapreti 4 | zatlačiti 2

zagátiti se -ím se dov. ▶ zagozditi se

zagátni -a -o prid. ▶ podzid

zagátnost -i ž ▶ težavnost 2

zagáziti -ím dov. ▶ zaiti 2, 4

zagíbatí -ljem dov. ▶ zamigati

zagíniti -em dov. ▶ umreti 1

zagípsati -am dov. ▶ zamavčiti

zaglábljati se -am se nedov. ▶ poglabljati se 2

zagláđiti -ím dov. ▶ zgladiti 1

zaglávje -a s ▶ poglavje | rubrika 2 | zatilje

zaglávni -a -o prid. ▶ sodstvo • | zatilnica

zaglávница -e ž ▶ zatilnica

zaglávnik -a m ▶ panj 2

zaglédan -a -o prid. ▶ zaljubljen

zaglédanost -i ž ▶ zaljubljenost

zagledati -am dov. kaj |z gledanjem zaznati| *zagledati kopno*;

od daleč zagledati koga □ *ugledati* □ star. *ogledati* □ knj.izroč. *uzreti*

□ knj.izroč. *zazreti* □ *dogledati* ↗

GLEJ ŠE roditi se

zagledati se -am se dov. |za določeni čas usmeriti pogled kam|

zagledati se predse; *zagledati se v tla* □ knj.izroč. *zazreti se* □ *zastmeti se* ↗

PODPOMENKE zasrepeti se, zadržati

GLEJ ŠE zaljubiti se 1, 2

zaglobiti se -ím se dov. ► poglobiti se

zaglúšen -šna -o prid. ► oglušujoč

zagnán¹ -a -o prid. ► navdušen¹ 1, 2

zagnán² -a -o povdk. ► navdušen²

zagnáno prisl. ► navdušeno

zagnánost -i ž ► navdušenost | navdušenje 1 | vnema

zagnáti -žênem dov. kaj |narediti, povzročiti, da kaj začne delati,

delovati| *zagnati motor* □ *spraviti v pogon* □ *spraviti v tek* □ *pognati*

□ rač. *inicializirati* *inicializirati modul*

GLEJ ŠE napoditi 1 | odgnati 1, 3 | prignati | razburiti se | vreči 1 | zapraviti

zagnáti se -žênem se dov. v koga |hitro, sunkovito se premakniti

h komu z namenom napasti ga| *Zagnala se je vanj in ga zlasala*

□ *pognati se* □ ekspr. *zakaditi se* □ ekspr. *zapiditi se* □ ekspr. *zapršiti se*

GLEJ ŠE poglobiti se | pognati se | vzpeti se 5

zagněsti -gnětem dov. ► vgnesti

zagnojěni -a -o prid. |pri katerem se izloča gnoj| *zdraviti*

zagnojeni prst na nogi □ *gnojni* □ *ognojeni* □ knj.izroč. *ugnojeni*

□ knj.izroč. *zgnojeni*

zagnojíti -ím dov. ► pognojiti

zagnojíti se -ím se dov. 3. os. |postati gnojen| *Rana se je zagnojila*

□ *ognojiti se* □ *prisaditi se* □ knj.izroč. *ugnojiti se* □ knj.izroč. *zgnojiti se*

zagnúsiti -ím dov. komu kaj |narediti, povzročiti, da kdo začuti

odpor, gnus, navadno do kake jedi, hrane| *zagnusiti komu meso*

□ *prignusiti* □ ekspr. *priskutiti* □ knj.izroč. *pristuditi* □ ekspr. *zagabiti*

□ knj.izroč. *zastuditi*

GLEJ ŠE prignusiti

zagnúsiti se -ím se dov. s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža, da kdo

začuti odpor, gnus, navadno do kake hrane, jedi| *Meso se mu je*

zagnusilo □ knj.izroč. *prigabiti se* □ knj.izroč. *prignusiti se* □ nar. *prigrjajati se*

□ knj.izroč. *pristuditi se* □ ekspr. *zagabiti se* □ knj.izroč. *zgnusiti se*

GLEJ ŠE upreti se 5

zagodrnjáti -ám dov. |z ne preveč glasnim govorjenjem izraziti

nejevoljo, nesoglasje| *Ko je to slišal, je zagodrnjal* □ ekspr. *zagosti*

GLEJ ŠE reči 1 pp 3

zagolčáti -ím dov. ► reči 1 pp 3 | spregovoriti 1 pp 4

zagólsniti se -em se dov. ► zamašiti se | zataktniti se 1

zagólten -tna -o prid. ► trpek

zagóltniti se -em se dov. ► zataktniti se 1

zagomazéti -ím dov. ► zamrgoleti

zagòn -óna m |dejanje, s katerim se povzroči, da začne kaj

delovati| *ročni zagon motorja* □ rač. *inicializacija* *inicializacija*

strežnika

◆ avt. *hladni zagon* □ avt. *hladni start*

GLEJ ŠE vnema

zagonéten -tna -o prid. ► skrivnosten

zagonétka -e ž ► rešiti 3•2 | uganka

zagonétno prisl. ► skrivnostno

zagonétnost -i ž ► skrivnostnost

zagórčan -a m ► premog•6

zagôrel -éla -o prid. |ki ima zaradi izpostavljenosti soncu

rjavo barvo kože| *lepo zagorel kopalec*; *zagorel od sonca* □ *ogorel*

□ *porjavel* □ ekspr. *črn²* □ pog. *ogoren* □ knj.izroč. *orjavel* □ knj.izroč. *osončen*

lepo osončen obraz □ ekspr. *počrnel* □ pog. *rjav²* □ pog. *začrnel*

□ knj.izroč. *zarjavel* □ *potemnel* |nekoliko zagorel| □ ekspr. *zapečen*

|zelo zagorel|

GLEJ ŠE zardel

zagorélost -i ž |dejstvo, da je kdo zagorel| *kozmetično sredstvo*

za pospeševanje zagorelosti □ *porjavelost* □ knj.izroč. *zarjavelost* *zarja-*

velost obraza

zagoréti -ím dov.

1. |začeti goreti| *Suho dračje je hitro zagorelo* □ *vneti se*

□ *vžgati se* □ knj.izroč. *nagoreti* *Počakaj, da premog nagori*

□ knj.izroč. *vzgoréti*

2. |z gorenjem začeti dajati svetlobo| *Sveča je zagorela*

z visokim plamenom □ knj.izroč. *vzgoréti* □ *razgoréti se* |zagoreti

z močno svetlobo|

3. ekspr. |začeti obstajati, pojaviti se v veliki meri; odraziti se v

veliki meri| *V njem je zagorela strast*; *V očeh ji je zagorela jeza*

□ ekspr. *razgoréti se* □ knj.izroč. *vzgoréti* □ knj.izroč. *vzkipeti* □ knj.izroč. *vzpla-*

meneti □ knj.izroč. *vzplamteti* □ knj.izroč. *vzplapolati* □ knj.izroč. *vzplati*

□ ekspr. *vžgati se* □ knj.izroč. *zaplameneti* □ knj.izroč. *zaplamteti* □ knj.izroč. *zaplapolati*

□ knj.izroč. *zaplati* □ ekspr. *zasijati* *Na njenem obrazu je zasijala*

sreča □ ekspr. *zažareti*

4. *od česa* ekspr. |postati zelo čustveno vznemirjen| *zagoreti od*

upornosti □ knj.izroč. *vzplameneti* □ knj.izroč. *vzplamteti* □ knj.izroč. *vzplati*

V njem je vse vzplalo □ knj.izroč. *zaplameneti* □ knj.izroč. *zaplamteti*

□ knj.izroč. *zaplati*

5. |dobiti rjavo barvo kože| *Na počitnicah je lepo zagorel*

□ *ogoreti* □ *porjaveti* □ knj.izroč. *orjaveti* □ ekspr. *počrneti* □ ekspr. *začrneti*

□ ekspr. *zarjaveti* □ *potemneti* |zagoreti v manjši meri|

GLEJ ŠE navdušiti se | pordeceti 2 | vznemiriti se | zardeti |

zažareti 2

zagórski -a -o prid. ► premog pp 1 | premog•6

zagóslati -am dov. ► zaigrati 2•7

zagospodáriti -im dov. ekspr. |postati gospodar| *Po očetovi smrti*

je zagospodaril sin □ zastar. *zagospodovati*

GLEJ ŠE zagospodovati

zagospodováti -újem dov. |začeti imeti, izvajati oblast| *V deželi*

so zagospodovali tujci □ ekspr. *zagospodariti*

GLEJ ŠE zagospodariti

zagósti -gódem dov. komu kaj ekspr. |namerno povzročiti

komu neprijetnosti, težave| *Grdo stvar mu je zagodel* □ *nagosti*

□ knj.izroč. *nabresti* □ zastar. *nagoditi jo komu* □ pog. *nagosti jo komu*

□ zastar. *nakaniti* □ ekspr. *nakuhati* *Pazi, da ti kakšne ne nakuha*

□ ekspr. *nakuriti* □ ekspr. *napresti* □ pog. *napresti jo komu* □ pog. *našpíčiti*

□ ekspr. *podkuriti* □ pog. *ušpíčiti* □ pog. *zafrniti koga* *Rad zafrkne koga*

□ pog. *zagosti jo komu* □ ekspr. *zaigrati jo komu* □ vulg. *zajebati koga* *Ta*

človek me je že večkrat zajebal □ pog. *zakuhati jo komu* □ ekspr. *zaku-*

kuriti □ pog. *zamehuriti koga* □ ekspr. *zamesiti* □ pog. *zaribati koga*

□ pog. *zašiti koga*

GLEJ ŠE zagodrnjati | zaigrati 1, 2 | zaigrati 2•7

zagósti jo -gódem jo dov. ► zagosti

zagostoléti -ím dov. ► reči 1 pp 13 | zapeti² 2 | zažvrgoleti

zagotávljati -am nedov. ► obljubljeti 2 | omogočati 1 | oskrbo-

vati | trditi¹

zagotóvil¹ -a s ► obljuba | zatrditev

zagotóvil² povdk. |izraža, da kaj omogoča pričakovanje, da

bo obljuba, dolžnost izpolnjena| *Njegovo premoženje je zagotovi-*

lo, da bo posojilo vrnjeno □ *garancija* □ *jamstvo* □ star. *zastava²*

□ knj.izroč. *zastavilo*

zagotóvítév -tve ž ► zatrditev

zagotoviti -im dov. ▶ obljubiti 2 | omogočiti 1 | oskrbeti 1 | zatrditi¹

zagotovljèni -a -o prid. ▶ preskrba • | zanesljivi 1

zagotovo¹ člen. ▶ gotovo³ 1, 2 | nikakor | res¹ 1

zagotovo² povdk. ▶ gotovo⁴

zagovarjalec -lca m |po ljudskem verovanju kdor z izgovarjanjem določenih besed vpliva na kaj| *iskati pomoči pri zagovarjalcu*
□ rotilec □ zagovornik □ zaklinjalec □ zaklinjevalec

zagovárjanje -a s

1. |zastopanje interesov koga v kazenskem postopku| *zagovarjanje obtoženca* □ obramba □ zagovor

2. šol. |dokazovanje pravilnosti trditev v znanstvenem, strokovnem delu pred komisijo| *zagovarjanje disertacije* □ sol. obramba □ sol. zagovor

3. |po ljudskem verovanju izrekanje besede, besed, ki povzročijo, da se kaj hudega odvrne, izgubi moč| *z zagovarjanjem obvladati zle duhove* □ rotenje □ zaklinjanje

zagovárjati -am nedov.

1. *koga* |opravičevati koga, ki se negativno ocenjuje, z govorjenjem v njegovo korist| *Lagal je, ti ga pa še zagovarjaš*
□ ekspr. braniti

2. *koga* |zastopati interese koga v kazenskem postopku| *zagovarjati obdolženca pred sodiščem* □ braniti

3. *kaj* |dokazovati pravilnost tega, kar se zanikuje, ne priznava| *zagovarjati novo socialno zakonodajo* □ publ. biti na okopih *za kaj*
□ publ. biti na okopih česa □ ekspr. braniti □ knj.izroč. pledirati *pledirati novo uredbo*

4. *kaj* sol. |pred komisijo dokazovati pravilnost trditev, navedenih v strokovnem, znanstvenem delu, navadno za dosego določenega naslova| *zagovarjati disertacijo* □ sol., žarg. imeti zagovor *imeti zagovor magistrske naloge*

5. *kaj* |po ljudskem verovanju z določenimi besedami povzročiti, da se kaj hudega odvrne, izgubi moč| *zagovarjati zle duhove* □ rotiti □ zaklinjati

zagovárjati se -am se nedov. ▶ odgovarjati 3

zagovédén -dna -o prid. ▶ neizobražen

zagovédnež -a m ▶ neizobražen povdk.

zagôvor -a m |po ljudskem verovanju izrek besede, besed, ki povzročijo, da kdo ali kaj izgubi kako dobro, zaželeno naravno lastnost, sposobnost| *Z zagovorom je povzročil, da se je drevo posušilo*
□ zakletev □ zakletje □ zaklinjanje *peti zaklinjanja* □ zarek

GLEJ ŠE zagovarjanje 1, 2 | zagovarjati 4

zagovoríti -im dov.

1. *kaj* |po ljudskem verovanju z določenimi besedami na čarovni, nerazumljivi način pozdraviti ali skušati pozdraviti kaj| *zagovoriti kačji pik* □ zareči

2. *kaj* |po ljudskem verovanju z določenimi besedami, kretnjami povzročiti, da se kaj hudega odvrne, izgubi moč| *zagovoriti hudo uro* □ zakleti □ zarotiti

GLEJ ŠE spregovoriti 1

zagovoríti se -im se dov. |nehote povedati, kar se ne namerava| *Zagovoril se je, da je bil zraven* □ zareči se □ knj.izroč. zabesedičiti se

□ slabš. zablebetati se □ ekspr. zabrljati se □ ekspr. začencati se

□ slabš. začvekati se □ ekspr. zaklepetati se

zagovórnica -e ž |odvetnica, ki zastopa interese koga v kazenskem postopku| *zagovornica obtoženca* □ branilka

□ pog. advokatka

zagovórník -a m

1. |odvetnik, ki zastopa interese koga v kazenskem postopku| *izbrati si zagovornika* □ branilec □ pog. advokat □ knj.izroč. branitelj

2. |kdor dokazuje pravilnost tega, kar se zanikuje, ne priznava| *zagovornik novih idej* □ knj.izroč. apologet □ ekspr. branilec

GLEJ ŠE zagovarjalec

zagózda -e ž

1. |proti enemu koncu zožujoči se kos kovine, lesa za cepljenje, trdno nameščanje česa| *zabititi zagozdo v klado* □ nekjn. pog. kajla □ ekspr. zagozdica

2. ekspr. |s prilastkom velik trikoten kos česa| *zagozda sira*
□ nekjn. pog. kajla

zagozdènje -a s ▶ zagozditev

zagózdica -e ž ▶ zagozda 1

zagozdítev -tve ž |trdna namestitvev česa z zabitjem zagozde| *zagozditev toporišča* □ zagozdenje

zagozdíti -im dov. *kaj* |z zabitjem zagozde, zagozd narediti, da je kaj trdno nameščeno| *zagozditi mlaj, da stoji ravno*

□ nekjn. pog. zakajlati

zagozdíti se -im se dov. |pritti v kaj ozkega, ovirajočega in tam obstati, se ne premikati| *Plavajoči led se je zagozdil v soteski*

□ star. zagatiti se □ knj.izroč. zakalati se

zagrábek -bka m ▶ prijem

zagrabíti in zagrábiti -im dov.

1. *kaj/za kaj* |močno, sunkovito prijeti| *zagrabiti kamen, palico; zagrabiti za kljuko* □ pograbiti □ zgrabiti □ ekspr. popasti¹ *koga za kaj*
Popadel jo je za lase □ zastar. spopasti *koga za kaj* □ zastar. ubrati *koga za kaj*
Ubral ga je za vrat in ga odvlekel od mize

2. *kaj* |z nenadnim, sunkovitim gibom vzeti| *Zagrabil je plašč in stekel* □ ekspr. pograbiti □ ekspr. popasti¹ □ ekspr. zgrabiti

3. ekspr. |začeti intenzivno delati| *Fantje, zdaj bomo pa zagrabili*
□ pog. zgrabiti

GLEJ ŠE kaznovati | prevzeti² 3, 4 | prijati 2, 3, 4

zagrabíti se in zagrábiti se -im se dov. ▶ oprijeti se 1

zagráda -e ž ▶ pregrada 1

zagradítev -tve ž ▶ ograditev

zagradíti -im dov. *kaj s čim* |z namestitvijo česa narediti, da kaj ni dostopno, prehodno| *zagraditi most z vozili* □ zabarikadirati |zagraditi z namestitvijo barikade|

GLEJ ŠE pregraditi 2

zagradíti se -im se dov. ▶ ograditi se

zagrája -e ž ▶ pregrada 1

zagrájati -am nedov. ▶ ograjevati | zagrajevati

zagrajévánje -a s ▶ ograjevanje

zagrajéváti -újem nedov. *kaj s čim* |z nameščanjem česa delati, da kaj ni dostopno, prehodno| *zagrajevati vrata z omarami*

□ knj.izroč. zagrajati

GLEJ ŠE ograjevati

zagrajéváti se -újem se nedov. ▶ ograjevati se

zagrcáti -im dov. ▶ reči 1 pp 3 | spregovoriti 1 pp 4

zagrêbsti -grêbem dov. ▶ pokopati 1 | zakopati 1, 2 | zasaditi 2 | zasuti 1

zagrêbsti se -grêbem se dov. ▶ poglobiti se | zakopati se

zagrenèl -éla -o prid. ▶ grenek 2 | zagrenjen

zagrenélost -i ž ▶ zagrenjenost

zagrenéti -im dov. ▶ zagreniti se

zagreníti -im dov. *komu kaj* |narediti, da je kaj za koga manj prijetno, manj srečno| *Revščina jim je zagrenila življenje*

□ ogreniti² □ knj.izroč. zgreniti

GLEJ ŠE potreti 2

zagreníti se -im se dov. ekspr. |postati zagrenjen, razočaran|

Zaradi teh doživetij se je zagrenil □ ekspr. zagreneti

zagrénjati -am nedov. ▶ greniti

zagrenjèn -èna -o prid. |ki čuti duševno bolečino, prizadetost, zlasti zaradi doživetega razočaranja| *zagrenjen človek*

□ knj.izroč. **zagrenel**

GLEJ ŠE grenek 2 | potrt

zagrenjêno prisl. ► potrto

zagrenjênost -i ž |stanje človeka, ki čuti duševno bolečino, prizadetost, zlasti zaradi doživetega razočaranja| *Prevzela ga je zagrenjenost* □ knj.izroč. **zagrenelost**

GLEJ ŠE potrtost

zagrenjevâti -ujem nedov. ► greniti

zagrešiti -ím dov.

1. *kaj* |povzročiti kaj slabega, nepravilnega| *zagrešiti izdajstvo*

□ knj.izroč. **pregrešiti** *Kaj si pa pregrešil*

2. *kaj* ver. |narediti kaj zlasti moralno slabega, oporečnega|

Obžaluje vse, kar je zagrešil □ zastar. **zadolžiti**

GLEJ ŠE pogrešiti | zakriviti

zagrešiti se -ím se dov. ► pregrešiti se

zagréť -a -o prid. ► navdušen¹ 1 | navdušen² | razvnet 2

zagrétež -a m ► navdušenec

zagréti -grêjem dov. ► navdušiti | ogreti 1 | razvneti 3 | segreti

zagréti se -grêjem se dov. ► navdušiti se | ogreti se 2 | razvneti se 2

zagréto prisl. ► navdušeno | razvneto

zagréťost -i ž ► navdušenost | navdušenje 1 | razvnetost

zagrévati -am nedov. ► greti 2 | navduševati | ogrevati | segregati

zagrézati -am nedov. ► pogrezati se | ugrezati se 2

zagrézniti se -em se dov. ► poglobiti se | pogrezniti se

zagragráti -ám dov. ► zabrbotati

zagrinjâlo -a s ► zavesa

zagrinjati -am dov. *kaj s čim* |zakrivati kako stvar z nameščanjem

tkanine, papirja čez njo, pred njo| *zagrinjati okna z zavesami*

□ knj.izroč. **zavešati** *kaj* |zagrinjati z zaveso| *zavešati okna*

zagristi -grízem dov. *v kaj* |zasaditi zobe v kaj| *Pes je zagrizel v*

rokav □ **zagrizniti** □ ekspr. **zasekati**

GLEJ ŠE ugrizniti 1

zagristi se -grízem se dov. ► poglobiti se | prodreti 3 | sesiriti se | zajesti se 1

zagrižen -a -o prid. ► fanatičen

zagriženec -nca m ► fanatik

zagriženo prisl. ► fanatično

zagriženost -i ž ► fanatizem

zagrižniti -em dov. ► ugrizniti 1 | zagristi

zagrižniti se -em se dov. ► zajesti se 1

zagrizovâti -ujem nedov. ► ugrizovati

zagrizovâti se -ujem se nedov. ► prodirati 2

zagrljen -a -o prid. ► hripav¹ | hripav²

zagrljeno prisl. ► hripavo

zagrljenost -i ž ► hripavost

zagrméti -ím dov. *brezos.* |dati slišne glasove ob bliskanju| *V*

daljavi je zagrmelo □ zastar. **zagrometi**

GLEJ ŠE spregovoriti 1 pp 1

zagrníti in **zagrniti** -em dov. *kaj s čim* |zakriti kako stvar z namestitvijo tkanine, papirja čez njo, pred njo| *zagrniti vhod z odejo*

□ knj.izroč. **zavesiti** *kaj* |zagrniti z zaveso| *zavesiti okno*

zagróbni -a -o prid. ► onstranstvo | življenje 1•1

zagrohotáti se -ám se dov. ► zakrohotali se

zagrométi -ím dov. ► zagrmeti

zagrozíti -ím dov.

1. *komu s čim* |obljubiti, napovedati komu kaj neprijetnega, hudega| *zagroziti komu s tožbo; Zagrozil mu je, da se bo maščeval*

□ **zapretiti** □ nekjn. pog. **vzeti koga v strah** □ ekspr. **zažugati**

2. *komu s čim* |zastrašujoče zamahniti s čim proti komu| *Zagrozil jim je s palico* □ **pogroziti** □ **zapretiti**

zagrozíti se -ím se dov. ► razjeziti se

zagúgati -am dov. *kaj* |premakniti iz mirujočega

položaja na eno in drugo stran ali navzgor in navzdol|

zagugati gugalnico □ nekjn. pog. **zaguncati** □ knj.izroč. **zakolebati**

□ knj.izroč. **zanihati**

GLEJ ŠE zazibati

zagúgati se -am se dov. |premakniti se iz mirujočega

položaja na eno ali drugo stran ali navzgor in navzdol|

Čoln se je močno zagugal; zagugati se na stolu □ nekjn. pog. **zaguncati**

se □ knj.izroč. **zakolebati** *Ladja je zakolebala*

GLEJ ŠE zazibati se

zagúľiti se -im se dov. ► zameriti se 1

zagúljek -jka m ► žulj 2

zagúljen -a -o prid. ► težaven

zagúncati -am dov. ► zagugati

zagúncati se -am se dov. ► zagugati se

zagvíšni -a -o prid. ► zanesljivi 1, 3

zagvíšno prisl. ► gotovo³ 1, 2

zahahljáti se -ám se dov. |pritajeno, veselo se zasmejati| *Nič ni*

rekel, samo zahahljal se je □ **zahehljati se**

zahajalíšče -a s ► točka 1•11

zahájanje -a s ► hoja¹ 2 | minevanje

zahájati -am nedov. |biti čedalje nižje nad obzorjem, za

obzorjem| *Sonce zahaja* □ ekspr. **iti v zaton** □ ekspr. **legati k počitku**

□ ekspr. **lesti za hrib** □ knj.izroč. **nižati se** □ ekspr. **pogrezati se v morje**

□ ekspr. **potapljati se za goro** □ knj.izroč. **spuščati se** □ ekspr. **toniti za goro**

□ ekspr. **umirati za goro** □ ekspr. **vesiti se za goro**

GLEJ ŠE družiti se | hoditi 2 | minevati 2

zahákljati -am dov. ► zakavljati | zapeti¹ 1

zahákljati se -am se dov. ► zataktniti se 2

za héc prisl. zv. ► za šalo

zahehetáti se -ám se dov. ► zasmejati se

zahehljáti se -ám se dov. ► zahahljati se

zahihitáti se -ám se dov. ► zasmejati se

za híp prisl. zv. ► malo⁴ 2

za hípček prisl. zv. ► malo⁴ 2

zahíran -a -o prid. ► oslabel

zahírati -am dov. ► onemoči | oslabeti 1

zahitéti -ím dov. ► odhiteti | pohiteti

zahlačáti -ám dov. ► iti 2 pp 4

zahladíti -ím dov. ► ohladiti se 2

zahlastáti -ám dov. ► hlastniti

zahlíkniti -em dov. ► zadušiti 1 | zadušiti se

zahlípati -am dov. |pridušeno, sunkovito zajokati| *Otrok je*

zahlípal □ ekspr. **zacmihati se**

zahlípniti -em dov. ► hlipniti

zahòd -óda m

1. |smer na nebu ali zemlji proti točki, kjer sonce zaide

ob enakonočju| *Okna so obrnjena proti zahodu* □ zastar. **večer¹**

□ knj.izroč. **zapad**

2. publ. |zahodni del kake geografske ali politične enote| *Živeti*

na zahodu dežele □ knj.izroč. **zapad**

• **sončni zahod** □ zastar. **sončni zaklon** □ knj.izroč. **sončni zaton**

□ zastar. **sončni zatop**

zahodíšče -a s ► točka 1•11

zahodíti -hódim dov. *kaj* |s hojo, stopanjem pritisniti navzdol|

zahoditi prst okoli drevesca □ **pohoditi**

GLEJ ŠE izhoditi

zahódni -a -o prid. |ki je v zvezi s smerjo na nebu ali zemlji proti točki, kjer sonce zaide za obzorje| *zahodna stran doline*

□ zastar. **večerni** □ knj.izroč. **zapadni**

GLEJ ŠE cerkev 2 pp 4 | cerkev 2•8 | točka 1•11 | zahodnik

zahodnik -a m |veter, ki piha z zahoda| *Piha močen zahodnik*

□ zahodni veter □ nar. **podsončnik** □ knj.izroč. **zapadni**

GLEJ ŠE zahodnjak

zahodniški -a -o prid. ▶ zahodnjaški

zahodnják -a m |prebivalec dežel na zahodu od Sredozemskega morja| *navade zahodnjakov* □ zastar. **zahodnik** □ knj.izroč. **zapadni**

zahodnjáški -a -o prid. |ki je v zvezi z zahodnjaki| *zahodnjaška mišljenje* □ zastar. **zahodniški** □ knj.izroč. **zapadniški**

zahodnjáštvo -a s |način življenja in mišljenja, značilen za zahodnjake| *privaditi se zahodnjaštva* □ knj.izroč. **zapadnjaštvo**

zahodnoevrópski -a -o prid. ▶ čas •11

zahohnjáti -ám dov. ▶ zanosljati

zahohotáti se -ám se dov. ▶ zasmejati se

zahomotáti -ám dov. ▶ zaviti¹ 4

zahomotáti se -ám se dov. ▶ zaplesti se 2

zahomotávati -am nedov. ▶ zavijati

zahomotávati se -am se nedov. ▶ zapletati se 2

zahotéti se -hóčem se dov. *česa* s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža, da kdo začuti, dobi željo, poželenje po čem| *Zahotelo se mu je sadja* □ knj.izroč., s smiselnim osebkom v dajalniku, z nedoločnikom **vzljubiti se** *Vzljubilo se mu je klepetati* □ nar. **zljubiti se** *Zljubilo se ji je mleka*

GLEJ ŠE dati se 2 | zažetati si

zahrbten -tna -o prid. |ki skrivaj naredi kaj slabega|

zahrbtnen človek □ zastar. **zalazen** □ ekspr. **zaploten** □ knj.izroč. **zaplotniški**

□ knj.izroč. **zavraten**

GLEJ ŠE potuhnjen 2

zahrbtnež -a m ekspr. |zahrbtnen človek| *bati se zahrbtnožev*

□ knj.izroč. **zaplotnik** □ knj.izroč. **zavratnež** □ knj.izroč. **zavratnik**

zahrbtnost -i ž |dejstvo, da kdo skrivaj dela, naredi kaj slabega|

V njegovem ravnanju ni bilo čutiti zahrbtnosti □ ekspr. **zaplotništvo**

zahřčáti -ím dov. ▶ zasmřčati

zahrepenéti -ím dov. *po čem* |začutiti močno željo po čem|

Zahrepenel je po prostosti □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku **stožiti se**

Večkrat se mu stoži po domu □ ekspr. **vzkoprneti** □ ekspr. **zakoprneti**

zahreščáti -ím dov. |dati kratke, ostre glasove| *Drevo je zahreščalo in padlo* □ **zahřščati**

zahrípan -a -o prid. ▶ hripav¹

zahrípano prisl. ▶ hripavo

zahrípáti -am dov. ▶ ohripeti | reči 1 pp 1

zahrípel¹ -pla -o prid. ▶ hripav¹

zahrípel² -pla -o povdk. ▶ hripav²

zahrípéti -ím dov. ▶ ohripeti | reči 1 pp 1

zahrípiti se -ím se dov. ▶ ohripeti

zahrípljen -a -o prid. ▶ hripav¹

zahríplo prisl. ▶ hripavo

zahrípniti -em dov. ▶ ohripeti

zahřkati -am dov. ▶ hrkniti | zasmřčati

zahřliti -ím dov. ▶ zasmřčati | zaspiti

zahropéti -ím dov. ▶ reči 1 pp 2 | zahropsti

zahřpsti -hrěpem dov. |dihniti z grgrajočim, piskajočim glasom| *Bolnik je zahropel* □ **hropniti** □ **zahropeti**

GLEJ ŠE reči 1 pp 2

zahřskati -am dov. ▶ hrskniti

zahřstati -am dov. ▶ hrskniti

zahřstéti -ím dov. ▶ hrskniti

zahřščáti -ím dov. ▶ zahreščati | zasmřčati

zahruméti -ím dov. |dati močne, zamolke, med seboj pomešane glasove| *Motor je zahrumul* □ ekspr. **vzrohneti**

□ ekspr. **zarohneti**

GLEJ ŠE spregovoriti 1 pp 1

zahrústati -am dov. |dati kratke, odsekane glasove pri drobljenju česa trdega ali krhkega med zobmi| *Skorja sveže pečene kruha je zahrustala* □ **zahrustljati** |na rahlo zahrustati|

zahrustljáti -ám dov. ▶ zahrustati

zahrúti -hrújem dov. |hrupno nastopiti, pojaviti se z veliko silo, intenzivnostjo| *Burja zahruje* □ ekspr. **zarjoveti**

□ ekspr. **zarjuti** □ ekspr. **zatuliti**

GLEJ ŠE zavpiti 2

zahtéva -e ž

1. |odločno izraženo mnenje, da se kaj dobi, naredi|

Nasprotnikova zahteva je bila jasna □ knj.izroč. **terjatev**

To ni prošnja, ampak terjatev □ star. **zahtevanje**

□ redk. **zahtevek**

♦ 1. **nasprotna zahteva** □ knj.izroč. **protizahteva** 2. **nujna zahteva**

□ ekspr. kategorični imperativ

2. nav. mn., s prilastkom |kar kaj zahteva zaradi določenih

svojih lastnosti, značilnosti| *zadostiti znanstvenim zahtevam*

□ knj.izroč. **imperativ** *Imperativi časa se spreminjajo* □ knj.izroč. **postulat**

□ knj.izroč. **pretenzija** *umetniške pretenzije* □ ekspr. **zapoved** *Poštenost*

je osnovna nravna zapoved

zahtévanje -a s ▶ zahteva 1

zahtévatí -am nedov. in dov.

1. *kaj* |izražati, izraziti odločno mnenje, da osebek kaj dobi ali da kdo kaj naredi| *zahtevatí odškodnino; zahtevatí znižanje*

dajatev □ knj.izroč. **postulirati** *postulirati drugačne predpise*

□ knj.izroč. **terjati** □ knj.izroč. **zaterjati**

2. *kaj* |izraža, da je kaj tako, da je nujno, potrebno to, kar izraža

dopolnilo| *Zadeva zahteva hitro rešitev* □ publ. **klicati** *po čem Zadnji*

dogodki kličejo po hitri odločitvi □ ekspr. **kričati** *po čem Ta dejanja*

kričijo po maščevanju □ knj.izroč. **terjati** □ ekspr. **vpiti²** *po čem Izsušena*

zemlja vpije po dežju

3. nav. 3. os. |izraža nujnost določenega ravnanja, dejanja glede

na kaj| *Tako zahteva oporoka; Dolžnost zahteva, da ukrepate*

□ **veleti** □ **velevati** □ knj.izroč. **narekovati** □ knj.izroč. **terjati**

zahtévek -vka m ▶ zahteva 1

zahtéven -vna -o prid.

1. |ki ima velike, visoke zahteve| *zahteven gost*

□ ekspr. **neskromen**

2. |ki izraža ali vsebuje velike zahteve, zahtevnost|

zahteven učni načrt □ knj.izroč. **pretenciozen** □ ekspr. **težek**

□ sleng. **zatežen** *zatežena glasba*

3. |ki zaradi svojih lastnosti, značilnosti zahteva velik

trud, veliko spretnost, sposobnost| *zahteven izpit* □ **težaven**

□ zastar. **terjalen** *terjalna naloga*

zahtévnost -i ž ▶ težavnost 1

zahudícati -am dov. ▶ zakleti 1

zahudíti se -ím se dov. ▶ razjeziti se

zahúpati -am dov. |dati signal s hupo| *Voznik je zahupal*

□ **potrobiti** □ **zatrobiti**

zahvála -e ž |izrazitev hvaležnosti| *In to naj bo zahvala za moj*

trud □ star. **hvala¹**

GLEJ ŠE **hvala²** |zahvaliti se 1

zahválen -lna -o prid. ▶ hvaležen

zahválím medm. ▶ **hvala²**

zahválíti in **zahváliti** -ím dov. ▶ zahvaliti se 1, 2

zahvaliti se in zahváliti se -im se dov.

1. *komu za kaj* |izraziti hvaležnost| *zahvaliti se komu za pomoč*
□ *izraziti zahvalo* □ *izreči zahvalo* □ ekspr. *reči hvala* □ star. *zahvaliti koga zahvaliti darovalca*

2. *komu* |priznati koga ali kaj kot vzrok za kaj, navadno dobrega| *Vozniku se moramo zahvaliti, da smo ostali živi*
□ star. *zahvaliti koga Njo imam zahvaliti, da sem srečen*

GLEJ ŠE odkloniti 1 | zavrtniti 1

zahváljati -am nedov. ▶ zahvaljevati se

zahvaljeváti -újem nedov. ▶ zahvaljevati se

zahvaljeváti se -újem se nedov. *komu za kaj* |izražati hvaležnost|
zahvaljevati se prijateljem za pomoč □ zastar. *hvaliti za kaj* *Za to pa res ni treba hvaliti* □ zastar. *zahvaljati koga zahvaljati darovalce* □ star. *zahvaljevati koga za kaj zahvaljevati koga za nasvet*

GLEJ ŠE zavračati 2

zahválni -a -o prid. ▶ nedelja ♦5 | pesem 1♦14

zahválnica -e ž ▶ nedelja ♦5 | pesem 1♦14

zahválnost -i ž ▶ hvaležnost

zaigrán -a -o prid. ▶ nepristen

zaigráni -a -o prid. ▶ hlinjeni

zaigráti -ám dov.

1. *kaj* |poustvariti glasbeno delo| *zaigrati skladbo* □ ekspr. *udariti Ansambel je udaril polko* □ ekspr. *urezati* □ ekspr. *usekati* *Trobente so usekale budnico* □ star. *zagosti* □ zastar. *zasvirati* □ star. *zavižati*

2. *na kaj* |povzročiti glasbo z glasbilom| *zaigrati na instrument*
□ star. *zagosti* □ zastar. *zasvirati*

♦ 1. *zaigrati na boben* □ *zabobnati* 2. *zaigrati na harmoniko*
□ ekspr. *nategniti harmoniko* □ ekspr. *raztegniti harmoniko*
□ ekspr. *raztegniti meh* 3. *zaigrati na orgle* □ *zaorglati* 4. *zaigrati na piščal* □ *zapiskati* 5. *zaigrati na plunko* □ knj.izroč. *zaplunkati* 6. *zaigrati na trobento* □ *zatrobentati* □ *zatrobiti na trobento* 7. *zaigrati na violino*
□ star. *zagoslati* □ star. *zagosti na violino* □ slabš. *zaškripati na violino*

3. |začeti izvajati glasbo| *Zvečer naj zaigra godba* □ ekspr. *ubirati kaj Harmonikar je ubral novi valček* □ ekspr. *udariti kaj Godci so udarili polko* □ ekspr. *urezati kaj Godba je urezala koračnico* □ zastar. *zasvirati*

GLEJ ŠE odigrati 2, 3 | pojaviti se

zaigráti jo -am jo dov. ▶ zagosti

zaihtéti -ím dov. ▶ zajokati

zaimék -mka m jezikosl. |pregibna beseda s splošnim pomenom, ki zamenjuje samostalniško ali pridevniško besedo ali zvezo|
sklanjati zaimék □ jezikosl. *pronomén*

♦ 1. jezikosl. *kazalni zaimék* □ jezikosl. *demonstratívni zaimék* □ jezikosl. *demonstratívni zaimék* 2. jezikosl. *nedoločni zaimék* □ jezikosl. *indefinitni zaimék*
3. jezikosl. *osebni zaimék* □ jezikosl. *personalni zaimék* 4. jezikosl. *osebni povratni zaimék* □ jezikosl. *osebno-povratni zaimék* 5. jezikosl. *oziralni zaimék*
□ jezikosl. *oziralnik* 6. jezikosl. *svojilni zaimék* □ jezikosl. *posesivni zaimék*

zaiménski -a -o prid. jezikosl. |ki je v zvezi z zaimkom| *zaimenska sklanjatev* □ jezikosl. *pronominalni*

GLEJ ŠE sklanjatev ♦2

zá in próti povdk. zv. |izraža upoštevanje tako pozitivnega kot negativnega ocenjevanja, vrednotenja česa| *Pred odločitvijo preudarimo vse, kar je za in proti* □ pog. *pro in kontra*

zainteresíranec -nca m ▶ interesent

zainteresíranost -i ž ▶ zanimanje

zainteresírati -am dov. ▶ navdušiti | pridobiti 3 | pritegniti 2

zaintrigírati -am dov. ▶ pritegniti 2

zaiskríti se -ím se dov. ▶ zablěščati se

zaíti -ídem dov.

1. |spustiti se za obzorje, pod obzorje| *Sonce zaide* □ zastar. *iti za božjo gnado* □ ekspr. *oditi za goro* □ knj.izroč. *odsijati za obzorje*

□ ekspr. *skriti se* □ ekspr. *utopiti se za goro* □ zastar. *zapasti* □ ekspr. *zatoniti*
□ ekspr. *zdrkniti za obzorje*

2. |íti, premakniti se v napačno smer| *Na poti domov so zašli*
□ knj.izroč. *zabloditi* □ ekspr. *zabresti* □ ekspr. *zagaziti* □ ekspr. *zakolovratiti*
zakolovratiti s poti □ ekspr. *zalesti* □ ekspr. *zatavati*

3. |nehote, nenameravano priti kam| *Med sprehodom je zašel v stari del mesta* □ ekspr. *zabloditi* □ ekspr. *zabresti* □ ekspr. *zakolovratiti*
□ ekspr. *zatavati* □ ekspr. *zaklatiti se* ↗

4. *v kaj* |nehote, nenamerno priti v kako stanje, položaj|
zaíti v stisko, težave □ ekspr. *zabresti* □ ekspr. *zagaziti* □ ekspr. *zalesti*
□ ekspr. *zaplavati* □ ekspr. *zapluti*

5. ekspr. |začeti živeti v nasprotju z vrednotami, priznanimi v določeni družbi| *V življenju je velikokrat zašel* □ ekspr. *izgubiti se*
□ ekspr. *zabloditi* □ ekspr. *zabresti*

GLEJ ŠE miniti 2

zajadikováti -újem dov. ▶ zatarnati

zajádrati -am dov. ▶ poročiti se

zajáhati -am dov. *kaj* |sesti na žival tako, da je vsaka noga na drugi strani| *zajahati konja* □ *zajezditi* □ knj.izroč. *zakoračiti*
□ zastar. *zasesti*

GLEJ ŠE pesniti ♦ | pojahati

zajámčeni -a -o prid. ▶ preskrba ♦

zajámčeváti -újem nedov. ▶ jamčiti 1

zajámčiti -im dov. ▶ jamčiti 1

zajámrti -am dov. ▶ zatarnati

zajáskati -am dov. ▶ zajavkati | zavpiti 1

zajávkat -am dov. |dati visok, zategel glas, zlasti zaradi telesne bolečine| *slabotno zajavkati* □ knj.izroč. *zajaskati* □ ekspr. *zajavskati*

GLEJ ŠE zatarnati

zajávskati -am dov. ▶ zajavkati | zatarnati

zájčar -ja m ▶ pes pp 6

zájčarka -e ž ▶ zanka 2

zájček -čka m nav. mn. |rastlina s temnordečimi, rožnatimi ali belimi cveti, razvrščenimi v grozdih| *natrgati šopek zajčkov* □ nar. *žabica*

GLEJ ŠE bojazljiv povdk. | goba pp 3 | kunec | zajec 1

zajčevína -e ž ▶ krzno ♦19 | meso ♦26

zájčevstvo -a s ▶ bojazljivost | strahopetnost

zájčica -e ž ▶ zajklja

zájčjak -a m nar. |nekoliko kosmat klobuk iz zajčje dlake| *pokriti se z zajčjakom* □ star. *kastorec*

GLEJ ŠE iztrebek pp

zájčji -a -e prid. ▶ deteljica ♦ | griva ♦ | hlevček ♦ | krzno ♦19 | meso ♦26 | metla ♦ | prerast | večalo ♦2

zájčnica -e ž ▶ hlevček ♦

zájčnik -a m ▶ hlevček ♦

zajêban -a -o prid. ▶ težaven | težek 3 | zoprn 4

zajebáncija -e ž ▶ zbadanje

zajêbanec -nca m ▶ ničvrednež

zajêbani -a -o prid. ▶ prekleti¹

zajêbano povdk. ▶ hudo³ 1

zajêbati -am dov. ▶ zagosti

zajêbati se -am se dov. ▶ prevarati se

zajebávanje -a s ▶ zbadanje

zajebávati -am nedov. ▶ norčevati se | zafrkavati | zbadati 4

zajebávati se -am se nedov. ▶ mučiti se 2 | šaliti se 2

zájec -jca m

1. |glodavec z dolgimi uhlji in dolgimi zadnjimi nogami| *Zajec je stekel iz grmovja* □ ekspr. *brzopeti zajec* □ ekspr. *dolgouhec* □ ljubk. *dolgoušek* □ ekspr. *dolgoušec* □ ekspr. *klapoušec* □ otr. *mandi* □ ekspr. *uhač*
□ ekspr. *uhljač* □ ekspr. *zajček*

2. |priprava za sezuvanje škornjev| *Škornje si je sezul z zajcem*
 sezuvač knj.izroč. **izuvač**
GLEJ ŠE bojzljiv povdk. | kunec | strahopetec | strahopeten povdk.
zajécati -am dov. ▶ zajecljati | zastokati
zajecljáti -ám dov. |jecljaje spregovoriti| *Trudil se je, da bi povedal gladko, pa je spet zajecjal* ekspr. **zajecati**
zaječáti -ím dov. ▶ zastokati
zajédanje -a s ▶ oštevanje pp
zajédati se -am se dov. ▶ prodirati 2 | rezati 2
zajedáv -áva -o prid. ▶ zajedljiv
zajedávec -vca m
1. |živalski ali rastlinski organizem, ki živi na škodo drugega organizma| *Ta zajedavec povzroča huda obolenja* **parazit**
♦ biol. priložnostni zajedavec biol. fakultativni zajedavec
2. ekspr. |kdor živi od dela drugega, na škodo drugega| *zmerjati koga z zajedavcem* ekspr. **parazit** ekspr. **trot**
GLEJ ŠE ektoparazit | endoparazit | fitoparazit
zajedávi -a -o prid. ▶ zajedavski
zajedávka -e ž ▶ fitoparazit
zajedávski -a -o prid. |ki je v zvezi z zajedavci| *zajedávski odnos med organizmoma* biol. **parazitarni** biol. **parazitni** biol. **parazitski**
 star. **zajedavi**
GLEJ ŠE bolezen pp 2 | bolezen ♦22
zajedávstvo -a s
1. |pojav, da dva različna organizma živita v skupnosti, v kateri ima eden korist, drugi škodo| *raziskovati zajedavstvo*
 biol. **parazitizem** biol. **parazitstvo**
2. ekspr. |pojav, da kdo živi od dela drugega, na škodo drugega| *Spoznal je njegovo pokvarjenost in zajedavstvo* ekspr. **parazitizem**
 ekspr. **parazitstvo** ekspr. **trotovstvo**
zajedljív -a -o prid. |ki si (rad) prizadeva z zlobnimi, ostrimi besedami prizadeti koga| *zajedljiv človek* ekspr. **jedek**
 knj.izroč. **sarkastičen** ekspr. **ujedljiv** star. **zajedav**
zajedljívec -vca m ekspr. |kdor (rad) z ostrimi, zlobnimi besedami prizadeva koga| *Imajo ga za zajedljivca* knj.izroč. **sarkast**
 ekspr. **ujedljivec**
zajedljívost -i ž |dejstvo, da kdo (rad) z ostrimi, zlobnimi besedami prizadeva koga| *Vsi poznajo njegovo zajedljivost*
 knj.izroč. **jedkoba** ekspr. **jedkost** knj.izroč. **sarkastičnost**
 knj.izroč. **sarkazem** ekspr. **ujedljivost**
zajédnica -e ž ▶ skupnost
zajédniški -a -o prid. ▶ skupnostni
zájem¹ -jma m ▶ zakup
zajèm² -éma m ▶ zajetje 1
zajemáča -e ž rib. |priprava z mrežo za zajemanje mladih rib| *zajeti mladice z zajemačo* rib. **zajemalka**
GLEJ ŠE zajemalka
zajemálec -lca m ▶ čolniček 1
zajemálka -e ž |priprava iz vbočenega dela in daljšega ročaja za zajemanje, premeščanje| *zajeti juho z zajemalko* nar. **korčulja**
 nar. **šeferica** neknj. pog. **šefla** knj.izroč. **zajemača**
GLEJ ŠE zajemača | zajemalo
zajemálo -a s teh. |vbočeni del priprave, stroja, s katerim se zajema, premešča| *zajemalo pri bagru* teh. **zajemalka**
zajémati -am nedov.
1. kaj |s potisnjenjem posode, priprave v kaj tekočega, sipkega delati, da pride snov v njeno notranjost, vdolbino| *zajemati vodo iz vodnjaka* nar. **kalati**²
2. kaj navadno s prislovnim določilom |oskrbovati se s čim iz kakega vira| *Pisatelj zajema izrazje iz vsakdanje govornice* **jemati**

ekspr. **črpati** ekspr. **piti** *Lirika je pila moč iz ljudskih virov*
 pog. **pobirati**
3. kaj |izraža, da ima kaka celota kaj za svojo vsebino, svoj del| *Zbirka zajema pomembna dela iz svetovne književnosti*
 publ. **obsegati** star. **obsezati** knj.izroč. **zajjemati** publ. **zajobsegati**
4. kaj |dobivati kaj v območje svojega delovanja| *Ladjo zajema vrtinec* star. **zasegati**
GLEJ ŠE prevzemati 4
zajemljív -a -o prid. ▶ zanimiv
zajemljívo prisl. ▶ zanimivo
zajésti -jém dov. kaj ekspr. |zapraviti za jed, pijačo| *Zajedli so celo plačo* nizk. **zažreti**
zajésti se -jém se dov.
1. v kaj |z jedenjem, grizenjem prodreti v kaj| *Črv se zaje v jabolko* **zagristi se** **zagrizniti se** ekspr. **vžreti se** ekspr. **zažreti se**
2. v kaj |priti skozi površino v kaj tako, da se težko odstrani| *Prah se zaje v preprogo* knj.izroč. **vdrgniti se** *Umazanija se sčasoma vdrgne v tkanino* knj.izroč. **vjesti se** ekspr. **zažreti se**
GLEJ ŠE prodreti 3
zajétn -tna -o prid. ▶ debel 1, 2 | obilen 2 | obširen 1 | precejšnji | širok 2
zajéti -jámem dov.
1. kaj |dobiti kaj v območje svojega delovanja| *Ogenj je zajel streho* ekspr. **preplaviti** *Kriza je preplavila celino* ekspr. **zajjeti**
 star. **zaseči**
2. kaj |narediti, da pride kaj v kako celoto kot njena sestavina| *Slovar je skušal zajeti večino besednega gradiva* publ. **obseči**
 knj.izroč. **subsumirati** knj.izroč. **zajjeti** publ. **zajobseči**
3. kaj navadno s prislovnim določilom |oskrbeti se s čim iz kakega vira| *zajeti podatke iz enciklopedije* **vzeti**
GLEJ ŠE objeti 1 | prevzeti² 4 | prijeti 1 | zavzeti
zajétje -a s
1. |potisnjenje posode, priprave v kaj tekočega, sipkega, da pride snov v njeno notranjost| *zajetje vode iz vodnjaka* **zajem**²
2. grad. |umetna zaježitev izvira zaradi izkoriščanja| *zajetje vrelcev* grad. **kaptaža**
zajétnost -i ž ▶ obilnost
zajéza -e ž ▶ jez | zaježitev
zajézditi -im dov. ▶ zajahati
zaježitev -tve ž |postavitev ovire, jeza, ki preprečuje, ovira odtekanje| *pomagati pri zaježitvi hudournika* nar. **zajeza**
zaježitveni -a -o prid. ▶ nasip ♦2
zajézni -a -o prid. ▶ nasip ♦2
zajezováti -újem nedov. ▶ jeziti²
zajéžiti se -im se dov. ▶ naježiti se 1
zájka -e ž ▶ zajklja
zájklja -e ž |zajčja samica| *breja zajklja* **zajka** ekspr. **zajčica**
zajókan -a -o prid. ▶ objokan
zajókati in zajokáti -am dov. |izraziti veliko čustveno prizadetost, zlasti žalost ali telesno bolečino s solzami in glasovi| *zajokati od bolečine; zajokati ob slovesu* ekspr. **bruhniti v jok** ekspr. **izbruhniti v jok** ekspr. **planiti v jok** ekspr. **smrkniti** ekspr. **spustiti se v jok** ekspr. **udariti v jok** ekspr. **zacmeriti se** slabš. **zacviliti** knj.izroč. **zaihteti** slabš. **zakremžiti se** star. **zaplakati** ekspr. **zasmrkati** ekspr. **zasolziti se** ekspr. **zatuliti** ekspr. **zlomiti se v jok**
zájtra prisl. ▶ zjutraj
zájtrk -a m |obrok hrane, ki se je zjutraj| *pripraviti zajtrk*
 nar. **kosilo** *nesti kosilo koscem*
zajúckati -am dov. ▶ zavriskati
zajúkati -am dov. ▶ zavriskati

zakacán -a -o prid. ▶ umazan¹

zakacáti -ám dov. ▶ umazati

zakacáti se -ám se dov. ▶ umazati se

zakáčiti -im dov. ▶ zapeti¹

zakáčiti se -im se dov. ▶ zatakiniti se 2

zakadíti -ím dov.

1. kaj |s kajenjem povzročiti, da zrak v kakem prostoru ni čist| *Kadilci so zakadili sobo* □ ekspr. **zadimiti**

2. |začeti kaditi| *z užitom zakaditi* □ ekspr. **prižgati** □ ekspr. **seči po cigareti**
GLEJ ŠE okaditi | vreči 1

zakadíti se -ím se dov.

1. |postati črn, umazan od dima| *Stene so se zakadile* □ **okaditi se**
□ knj.izroč. **odimiti se** □ knj.izroč. **začaditi se** □ knj.izroč. **zadimiti se**

2. ekspr., s prislovnim določilom |z veliko silo, hitrim premikanjem priti kam| *zakaditi se napadalcu pod noge* □ ekspr. **zaprášiti se**

GLEJ ŠE pokaditi se 1, 2 | zadrogirati se 1 | zagnati se | zdirjati 2

zakáj¹ vez. ▶ kajti

zakáj² vpraš. zaim. |vprašuje po vzroku dejanja, stanja| *Zakaj hodiš tja; Zakaj si jezen* □ neustrez. **čemu** □ star. **kaj¹** *Kaj si tako pozen* □ ekspr. **kako da** *Kako da se temu ne uprete* □ nekuj. pog. **koga** *Koga me tako gledaš* □ star. **počemu** □ star. **pokaj**

GLEJ ŠE čemu

zakajèn -èna -o prid.

1. |ki je poln dima| *zakajen prostor* □ ekspr. **zadimljen**

2. |ki je črn, umazan od dima| *zakajene stene* □ **okajen** □ knj. izroč. **odimljen** □ knj.izroč. **zadimljen**

zakájlati -am dov. ▶ zagozditi

zakálati se -am se dov. ▶ zagozditi se

zakalíti¹ -ím dov. ▶ skalíti¹

zakalíti² -ím dov. *kaj* |razbeljeno jeklo hitro ohladiti v vodi ali olju| *zakaliti sabljo* □ **okaliti** □ **ukaliti²** □ metal. **ugasiti** *ugasiti jeklo*

zakamufíratí -am dov. ▶ maskirati | zakriti 2 | zamaskirati

zakántati se -am se dov. ▶ zaleteti se 2

zakápani -a -o prid. ▶ jama 2

zakápati¹ -am dov. ▶ zakapljati

zakápati² -am nedov. ▶ zakopavati

zakapírati -am dov. ▶ razumeti 1

zakapljáti -ám dov. |večkrat pasti v obliki kaplje| *Voda zakaplja iz pipe* □ **zakapati¹**

zakártati -am dov. *kaj* |s kartanjem zapraviti| *zakartati denar*
□ **zakvartati**

zakasnélec -lca m ▶ zamudnik 1, 3

zakasnéli -a -o prid. ▶ zapozneli

zakasnélost -i ž ▶ zamudništvo

zakasnéti -ím dov. ▶ zamuditi 1 | zamuditi se 1 | zaostati 2

zakasnévanje -a s ▶ zamujanje

zakasnévati -am dov. ▶ zamujati 1, 2, 3 | zaostajati 2

zakasnítev -tve ž ▶ zamuda | zaostajanje

zakasníti -ím dov. ▶ zamuditi 1 | zaostati 2

zakasníti se -ím se dov. ▶ zamuditi se 1, 2

zakasnjèni -a -o prid. ▶ zapozneli

zakásljati -am dov. |sunkovito, glasno izdihniti zrak zaradi dražljajev v grlu, sapniku| *V zadregi je zakašljal* □ **pokašljati**

□ ekspr. **krehniti** □ zastar. **skašljati** □ ekspr. **zakrehati**

zakavkljáti se -ám se dov. ▶ zaplesti se 1, 4

zakávljati -am dov. *kaj* |s kavljem zapeti, pritrčiti v določenem položaju| *zakavljati naoknice* □ **zakavljiti** □ nekuj. pog. **zahakljati**

GLEJ ŠE zapeti¹

zakávljati se -am se dov. ▶ zatakiniti se 2

zakávljiti -im dov. ▶ zakavljati

zakídati -am dov. ▶ zamesti²

zakíhati -am dov. ▶ kihniti

zakikiríkati -am dov. |oglasiti se z glasom petelina| *Petelin je zakikirikal* □ **kikirikniti** □ **zakukurikati** □ redk. **kukuricniti** □ redk. **zakukuricniti**

zakímati -am dov. ▶ pokimati | zadremati | zakinkati | zaspati

zakínkati -am dov. ekspr. |sede, z glavo usmerjeno navzdol,

zadremati, zaspati| zakinkati med predavanjem □ ekspr. **zakimati**

GLEJ ŠE pokimati | zadremati

zakipéti -ím dov. ▶ pojaviti se | razburiti se

zakís -a m agr. |tanka prevleka, ki se nabere na površini alkoholnih tekočin pri očetnem vrenju| *odstraniti zakis* □ agr. **ocetna matica**

zakísati -am dov. ▶ skisati

zakísati se -am se dov. ▶ skisati se

zaklâd -áda m ▶ besedišče | besedje | minister •3 | sklad | sklad •4

zakládati -am nedov. ▶ zalagati

zakládni -a -o prid. ▶ minister •3

zakládnicá -e ž ▶ besedišče | minister •3 | trezor

zakládničar -ja m ▶ zakladnik

zakládnik -a m zgod. |v fevdalizmu uslužbenec, navadno na vladarskem dvoru, ki upravlja zakladnico in premoženje fevdalca|

dvorni zakladnik □ knj.izroč. **zakladničar**

GLEJ ŠE blagajnik 2 | minister •3

zaklánjati -am nedov. ▶ ščititi 2 | zakrivati 1

zaklánjati se -am se nedov. ▶ skrivati se 1

zaklápľjati -am nedov. ▶ zapirati 2

zakláti -kóljem dov. ▶ zabosti 2

zaklatíti in **zaklátiti** -ím dov. s *čim* ekspr. |narediti nekaj neurejenih gibov, navadno z rokami| *zaklatiti proti komu s palico* □ ekspr. **zakolovratiti** □ ekspr. **zamotoviliti** *zamotoviliti z rokami po zraku*

zaklatíti se in **zaklátiti se** -ím se dov. ekspr. |potepajoč se, pohajkujoč zaiti| *S prijateljem se je zaklatil v krčmo* □ star. **zatepsti se**

zaklejíti -ím dov. ▶ zalepiti 1

zakleníti -klénem dov.

1. |dati mehanizem ključavnice v tak položaj, da se kaj ne da odpreti| *Pred odhodom je dvakrat zaklenil* □ ekspr. **obrniti ključ**

2. *kaj* |s takim dejanjem narediti, da tisto, kar je v čem, ni dostopno| *zakleniti denar v blagajno* □ zastar. **zaključiti**

zakleníti se -klénem se dov. ▶ zapreti se

zaklénkati -am dov. ▶ zazvoniti 1

zaklèp -épa m |del strelnega orožja za zapiranje, polnjenje strelne cevi| *potegniti zaklep nazaj* □ **zapiráč** □ knj.izroč. **zaklop**

□ knj.izroč. **zaklopka** □ zastar. **zatvor**

GLEJ ŠE zapreti 5

zaklepáj -a m ▶ oklepaj

zaklepáti -klépljem dov. ▶ potolči

zaklépati se -am se nedov. ▶ zapirati se

zaklepetáti -ám dov. ▶ zašklepetati 1

zaklepetáti se -ám se dov. ekspr. |živahno, sproščeno govoreč o nepomembnih stvareh se zdržati kje predolgo| *Zaklepetal se je pri prijatelju* □ ekspr. **zakramljati se**

GLEJ ŠE zagovoriti se

zaklépni -a -o prid. ▶ nož •5

zaklěšćiti -im dov. ▶ uklešćiti

zaklěšćiti se -im se dov. ▶ zasmejati se

zaklétev -tve ž ▶ prisega •2 | zagovor

zakléti -kólmem dov.

1. |uporabiti grobe besede, besedne zveze, navadno v afektu| *Ves jezen je zaklel* □ ekspr. **pridušati se** □ star. **priveriti se** □ ekspr. **zabentiti**

□ ekspr. **zahudičati** |zakleti z besedo hudič|

2. koga |po ljudskem verovanju z določenimi besedami spremeniti koga v kaj nižjega, slabšega| *zakleti kraljično v kačo* □ ukleti □ ureči
GLEJ ŠE zagovoriti 2

zakléti se -kólnem se dov. ► obljubiti 2

zakléetje -a s ► zagovor

zaklicati -klíčem dov. ► poklicati 1 | zavpiti 1

zaklíkniti -em dov. ► vzklikniti

zaklíniti -im dov. ► zakolíčiti

zaklinjalec -lca m ► zagovarjalec

zaklínjanje -a s ► rotenje | zagovarjanje 3 | zagovor

zaklínjati -am nedov. ► prositi | zagovarjati 5

zaklínjati se -am se nedov. ► obljubljeti 2 | prisegati | trditi¹

zaklinjevalec -lca m ► zagovarjalec

zaklíti -klíjem dov. ► vzkliiti

zakljúček -čka m

1. |zadnji sestavni del kakega dogajanja, kake celote| *uspešen zakljúček gledališke sezone; živahen zakljúček skladbe*

□ knj.izroč. **finale** □ knj.izroč. **sklep**

2. |končna sodba, misel, do katere se pride na podlagi podatkov z razmišljanjem, logičnim povezovanjem| *Iz povedanega sledi nekaj zakljúčkov* □ **sklep** □ knj.izroč. **izpeljanka**

□ knj.izroč. **konkluzija** □ knj.izroč. **konsekvenca** *Iz vsega tega sledita dve konsekvenci* □ publ. **nasledek** □ zastar. **posledek**

GLEJ ŠE zaključiti 2

zakljúčeni -a -o prid. ► predstava •8

zakljúčeváti -újem nedov.

1. kaj |delati, da je kaj omejena, ločena celota| *Zid zakljúčuje kamnit napušč* □ star. **zakončevati**

2. kaj s čim |delati, da se kaj kot celota končuje s čim kot svojim sestavnim delom| *Svoje referate zakljúčuje s kratkimi povzetki*

□ **končevati** □ knj.izroč. **sklepati**¹

GLEJ ŠE končevati

zakljúčeváti se -újem se nedov. ► končevati se

zakljúčiti -im dov.

1. kaj s čim |narediti, da se kaj kot celota konča s čim kot svojim sestavnim delom| *zakljúčiti ciklus z oddajo o slikarstvu* □ **končati**

□ knj.izroč. **skleniti** □ knj.izroč. **zaokrožiti**

2. |na podlagi podatkov z razmišljanjem, logičnim povezovanjem priti do končne sodbe| *Iz njihovega vedenja je zakljúčil, da se je nekaj zgodilo* □ pog. **priti do zakljúčka**

GLEJ ŠE končati | podpisati | zakleniti 2

zakljúčiti se -im se dov. ► končati se 1, 2

zakljúčni -a -o prid. |ki tvori zadnji del kake celote| *zakljúčna*

oddaja ciklusa □ **končni** □ **sklepni** □ knj.izroč. **finalni**

GLEJ ŠE finale | govor 2•3 | letev •4 | matura | ocena 2•7 |

priređitev •5 | prizor •3 | račun¹ •7 | sestavljeti 2• |

slovesnost •3

zakljúčnica -e ž pravn. |listina o sklenitvi posla| *izdati*

zakljúčnico □ pravn. **sklepnic** □ pravn. **sklepno pismo**

zakljúkati -am dov. ► obkljukati

zaklobasáti -ám dov. ► povedati

zaklobuštráti -ám dov. ► iti 2 pp 4 | zmešati 3

zaklókati -am dov. ► zaklokotati

zaklokotáti -ám dov. |dati kratke, votle glasove, navadno pri prehodu vode čez kako oviro| *V kotanjah je zaklokotala voda* □ **zaklokati**

zaklòn -óna m

1. |kraj, prostor, kjer je kdo zavarovan, zaščiten pred čim| *poiskati zaklon za drevesom* □ **kritje** □ **zaklonišče** *spraviti ranjenca v zaklonišče* □ knj.izroč. **klonica** □ zastar. **zakritje** □ ekspr. **zavetje**

2. lov. |skrivališče za lovca na tleh, navadno narejeno iz vej| *Skril se je v zaklon in čakal na ruševca* □ lov. **koč** □ lov. **zaslon**

GLEJ ŠE zahod •

zaklonišče -a s ► zaklon 1

zakloníti se -klónim se dov. ► skriti se

zaklòp -òpa m ► loputa | pokrov 1 | vrata 1•4 | zaklep

zaklòpec -pca m ► loputa | pokrov 1

zaklopíti in **zaklòpiti** -im dov. ► zapreti 1, 2

zaklòpka -e ž anat. |zapora iz žepkom ali loputkam podobnih gub, ki prepušča kri samo v eni smeri| *delovanje zaklopke*

□ anat. **zaklopnic**

GLEJ ŠE loputa | pokrov 1 | ventil | zaklep

zaklòpni -a -o prid. ► miza •2 | nož •5 | vrata 1•4

zaklòpnica -e ž ► doza¹ •2 | loputa | ventil | zaklopka | zapona

zaklòpnice -ic ž mn. ► naoknice | plašnice

zaklòpnik -a m grad. |strešna opeka, ožlebljena na vseh štirih straneh| *pokriti streho z zaklopniki* □ grad. **zareznik**

GLEJ ŠE pritiskač | ventil

zaklòpniti -em dov. ► klepniti | zapreti 1, 2

zakmášni -a -o prid. ► praznični

zakmášno prisl. ► praznično

zakobacáti -ám dov. ► iti 2 pp 4

zakóčiti -im dov. ► zapeti¹ 2

zakokodájsati -am dov. ► zakokodakati

zakokodájskati -am dov. ► zakokodakati

zakokodákati -am dov. |oglasiti se z glasom, ki posnema glas kokodak| *Kokoš je znesla jajce in zakokodakala* □ **zakokodajsati**

□ ekspr. **zakokodajskati**

zakólcati -am dov. ► kolcniti

zakólcati se -am se dov. ► kolcniti se

zakolébati -am dov. |za kratek čas postati omahljiv, neodločen|

Zakolebal je, ali bi šel ali ne □ pog. **zacincati** □ knj.izroč. **zanihati**

GLEJ ŠE zagugati | zagugati se | zazibati | zazibati se

zakolénje -a s ► podkolenje

zakoličeváti -újem nedov. kaj |postavljati, zasajati kole, količke v zemljo za zaznamovanje na zemljišču| *zakoličevati parcelo*

□ **količiti**

GLEJ ŠE določati 1

zakoličiti -im dov. kaj |postaviti, zasaditi kole, količke v zemljo

za zaznamovanje na zemljišču| *zakoličiti parcelo* □ grad. **izkoličiti**

□ knj.izroč. **nakoličiti** □ knj.izroč. **zakliniti**

GLEJ ŠE določiti 1 | okoličiti | zapičiti

zakolíti -ím dov. ► okoličiti

zakolobáriti -im dov. ► iti 2 pp 5 | zakrožiti

zakolovráti -im dov. ► iti 2 pp 5 | zaiti 2, 3 | zaklatiti

zakomandírati -am dov. ► ukazati

zakomplicírati -am dov. ► zaplesti 2

zakomplicírati se -am se dov. ► zaplesti se 3

zákon¹ -óna m |z zakonom urejena življenjska zveza moškega in ženske| *Po dveh letih zakona sta se ločila* □ **zakonska zveza** □ **zakonska**

skupnost □ **zakonski stan** □ ekspr. **zakonske ojnice** □ ekspr. **zakonski jarem**

□ star. **zakonstvo** □ star. **zamož**¹ *Dekle je godno za zamož*

• **1.** pravn. **dvojni zakon** □ pravn. **bigamija** □ pravn. **dvozakonstvo**

2. pravn., zgod. **morganatični zakon** □ knj.izroč. **rodoskrunstvo** □ star. **zakon** na levo roko

GLEJ ŠE možiti | poročati se | poročiti¹ 2 | poročiti se | preskrbeti • | razveza • | ženiti

zákon² -óna m |splošno veljavni pravni predpis z najvišjo pravno močjo, podrejen ustavi| *Tako določa zakon*

□ ekspr. **paragrafi** □ star. **postava**²

- **1.** mat. **distributivnostni zakon** □ mat. distribucijski zakon □ mat. razčlenitveni zakon □ mat. zakon distributivnosti
  - 2.** mat. **komutativnostni zakon** □ mat. zakon komutativnosti
  - 3.** fiz. **prvi Newtonov zakon** □ fiz. vztrajnostni zakon □ fiz. zakon inercije □ fiz. zakon vztrajnosti
  - 4.** fiz. **tretji Newtonov zakon** □ fiz. zakon vzajemnega učinka
- GLEJ ŠE** predpisati 1 | predpisovati 1 | prekršiti ♦ | razglasitev • | sodnik | tožilec | zaveza •1 | zaveza •2

zákon³ povdk. ► obvezen

zakončeváti -újem nedov. ► zaključevati 1

zakónec -nca m |oseba v odnosu do osebe, s katero je v zakonski zvezi| *Zakonca se dobro razumeta* □ knj.izroč. **zakonski tovariš**

zakoničiti se -im se dov. ► zabosti se

zakonik -a m |zbirka zakonov, ki v celoti in sistematično urejajo širše pravno področje| *soditi po zakoniku* □ **kodeks**

zakonít -a -o povdk. |izraža, da je kaj z zakonom priznано ali dovoljeno| *Njihovo delovanje je popolnoma zakonito* □ **legalen** ■ protip. **nezakonit**

GLEJ ŠE nezakonit

zakoniti -a -o prid.

1. |ki je v skladu z zakoni, predpisi| *zakoniti postopek*

□ **legalni** ■ protip. **nezakoniti**

2. |ki je z zakonom priznan ali dovoljen| *zakonito plačilno sredstvo* □ **legalni** □ star. *postavni postavni lastnik posestva* ■ protip. **nezakoniti**

3. |ki temelji na pravu, zlasti na zakonu| *zakonita vlada* □ **legalni** □ **legitimni** ■ protip. **nezakoniti**

GLEJ ŠE dedič •4 | nezakoniti 1, 2, 3 | zakonito 1 | zakonski¹ 2

zakoníto nač. prisl.

1. |izraža, da je dejanje v skladu z zakoni, predpisi| *zakonito prestopiti mejo* □ na **legalni način** □ po **legalni poti** □ **legalno**

□ zastar. **zakonitim potom**

2. |izraža, da je dejanje dovoljeno ali priznано z zakonom| *zakonito zastopati koga* □ **legalno**

zakonítost -i ž

1. |skladnost z zakoni, predpisi| *ugotavljati zakonitost postopka*

□ **legalnost** □ knj.izroč. **legaliteta** □ star. **postavnost**² ■ protip. **nezakonitost**

2. |kar je skladno z določenim zakonom, pravilom| *V naključju ugotoviti zakonitost* □ **princip** □ ekspr. **logika**

GLEJ ŠE nezakonitost

zakonodája -e ž |izdajanje zakonov; zakoni kot celota| *Zakonodaja je pravica suverene oblasti; spreminjati zakonodajo*

□ pravn. **legislativa** □ pravn. **legislatura** □ star. **zakonodajstvo**

□ star. **zakonodavstvo**

GLEJ ŠE pravica •9

zakonodajálec -lca m |kdor izdaja zakone| *Zakonodajalec je skupščina* □ star. **postavodajalec** □ star. **zakonodajec** □ star. **zakonodavec**

zakonodájec -jca m ► zakonodajalec

zakonodájni -a -o prid. |ki je v zvezi z zakonodajo| *zakonodajna pristojnost* □ pravn. **legislativni** □ star. **zakonodavni**

GLEJ ŠE oblast¹ •7 | organ 3•10 | pobuda •2 | postopek •10 | pravica •9 | telo •4

zakonodájstvo -a s ► zakonodaja

zakonodávec -vca m ► zakonodajalec

zakonodávni -a -o prid. ► organ 3•10 | zakonodajni

zakonodávstvo -a s ► oblast¹ •7 | pravica •9 | zakonodaja

zakonolómec -mca m ► prešuštnik

zakónski¹ -a -o prid.

1. |ki je v zvezi z zakonom, zakonsko zvezo| *reševati zakonske probleme* □ knj.izroč. **matrimonialni**

2. |ki je po zakonu priznan na osnovi veljavno sklenjene zakonske zveze| *njegov zakonski sin* □ **legitimni** □ **zakoniti**

GLEJ ŠE mož | par 1•2 | poročiti¹ 1 | poročiti se | razveza • | roditi se • | zakon¹ | zakonec | žena

zakónski² -a -o prid. |ki je v zvezi z zakonom, predpisom| *poiskati zakonsko podlago za ukrepanje* □ knj.izroč. **legalni**

GLEJ ŠE pravo 1•9 | uredba • | ureditev •

zakónsko prisl. ► predpisati 1 | predpisovati 1

zakónstvo -a s ► zakon¹

zakónščica -e ž ► žena

zakopáti -kópljem dov.

1. *kaj* |dati, položiti v izkopano vdolbino, jamo in zasuti| *zakopati rastlino z loncem vred* □ **vkopati** □ knj.izroč. **vglobiti**

□ ekspr. **zagrebsti zagrebsti poginulo žival** □ **zabrskati** |zakopati se krepplji, prsti| *Pes zabrska kost v zemljo*

2. *kaj* s prislavnim določilom, ekspr. |dati, potisniti kak del telesa v položaj, da se skrije| *zakopati glavo v blazino* □ ekspr. **zagrebsti**

GLEJ ŠE pokopati 1

zakopáti se -kópljem se dov. |z gibi, podobnimi kopanju, priti v položaj, v katerem je kdo zakrit| *Zakopal se je v seno in zaspal*

□ ekspr. **zagrebsti se**

GLEJ ŠE poglobiti se | vkopati se 1, 2

zakopávati -am nedov. *kaj* |dajati, polagati v izkopano vdolbino, jamo in zasipavati| *zakopavati električne vode* □ **vkopavati**

□ nar. **zakapati**²

zakopávati se -am se nedov. |z gibi, podobnimi kopanju, prihajati v položaj, v katerem je kdo zakrit| *Te živalice se zakopavajo v zemljo* □ **vkopavati se**

GLEJ ŠE vkopavati se

zakopítati -am dov. |večkrat udariti s (konjskim) kopitom| *Konj vzdigne uhlje in zakopita* □ ekspr. **zakopitljati**

zakopitljáti -ám dov. ► zakopitati

zakoprnéti -ím dov. ► ustrašiti se | zahrepeneti

zakoráčiti -im dov. ► iti 1 | zajahati | zaskočiti

zakorákati -am dov. ► iti 1

zakoreníniti se -im se dov. ► ukoreniniti se 1, 2

zakorenínjenec -nca m ► rastlina •21

zakorenínjeni -a -o prid. ► rastlina •21

za koríst predl. zv. ► v korist¹

zakosíti -ím dov. ► ukositi

zakosíti se -ím se dov. ► ukositi se

zakosteněl -éla -o prid. ► tog 2

zakostenéli -a -o prid. ► hrustanec •2

zakostenéti -ím dov. ► okosteneti 1, 2

zakošátiti se -im se dov. ► razrasti se 1

zakót -a m ► zakotje

zakotalíkati -am dov. ► zakotaliti

zakotalíti -ím dov. *kaj* |narediti, da se kaj premika po površini tako, da se vrti okoli svoje osi| *zakotaliti kroglico po tleh; zakotaliti sod* □ **zatrkljati**¹ *zatrkljati žogo* □ knj.izroč. **potakljati** □ nar. **potočiti**

□ ekspr. **zakotalikati** □ nar. **zakotati** □ ekspr. **zakotljati** □ ekspr. **zakotrjati**

□ nar. **zatakalikati** □ knj.izroč. **zatakljati** □ star. **zatočiti**

GLEJ ŠE skotaliti

zakotalíti se -ím se dov. |premakniti se po površini tako, da se vrti okoli svoje osi| *Kovanec se je zakotalil pod omaro* □ **zatrkljati se**

□ knj.izroč. **podvaliti se** □ nar. **potočiti se** □ ekspr. **potrkljati se** □ nar. **zakotati se** □ ekspr. **zakotljati se** □ ekspr. **zakotrjati se** □ star. **zatočiti se**

zakotáti -ám dov. ► zakotaliti | zavaliti

zakotáti se -ám se dov. ► zakotaliti se | zavaliti se

zakótek -tka m ► zakotje

zakotiti -im dov. ▶ zaploditi

zakotiti se -im se dov. ▶ nastati 1 | razmnožiti se

zakótje -a s | težje opazen prostor ob kotu, robu kakega prostora | *V hiši ni zakotja, ki ne bi bilo uporabljeno* □ star. **zakot** □ ekspr. **zakotek**

GLEJ ŠE pustota 2

zakotljáti -ám dov. ▶ zakotaliti | zavaliti

zakotljáti se -ám se dov. ▶ zakotaliti se

zakótnik -a m ▶ preužitkar

zakotrjljáti -ám dov. ▶ zakotaliti | zavaliti

zakotrjljáti se -ám se dov. ▶ zakotaliti se | zavaliti se

zakováti -kújem dov. *kaj* | s kovanjem narediti, da je kaj trdno spojeno | *zakovati spoj* □ teh. **zakovičiti** *zakovičiti kovico*

GLEJ ŠE vkovati 1

zakôvica -e ž ▶ kovica

zakovičiti -im dov. *kaj* teh. | povezati s kovicami | *zakovičiti kosa pločevine* □ teh. **skovičiti**

GLEJ ŠE zakovati

zakracáti -ám dov. ▶ načekčati

zakrákati -am dov. | oglasiti se z glasom kra | *Vrana zakraka* □ star. **zakrokati**

GLEJ ŠE reči 1 pp 1

zakramènt -ènta m ▶ krstiti | telo •1

zakramljáti se -ám se dov. ▶ zaklepetati se

zakrasévati -am nedov. geogr. | dobivati značilnosti sveta, ki so posledica mehanskega in kemičnega delovanja vode v apnencu | *Dolina zakraseva* □ geogr. **zakrasovati** □ geogr. **zakrasovati se**

zakrasováti -újem nedov. ▶ zakrasevati

zakrasováti se -újem se nedov. ▶ zakrasevati

zakřčiti -im dov. ▶ zapreti 4

zakrégati se -am se dov. ▶ razjeziti se

zakréhati -am dov. ▶ reči 1 pp 1 | zakašljati

zakréhati se -am se dov. ▶ zasmejati se

zakrézmžiti -im dov. ▶ nakremžiti

zakrézmžiti se -im se dov. ▶ zajokati

zakreníti -krénem dov. ▶ obrniti 1 | zaviti¹ 1

zakresáti -kréšem dov. *kaj* | udariti s čim ob kaj trdega, tako da pride do trenja in nastanejo iskre | *Zakresal je kamen in kresilna goba se je vžgala* □ **zakresniti**

GLEJ ŠE zažgati 1

zakrésniti -em dov. ▶ zakresati

zakričáti -im dov. ▶ zavpiti 1, 2, 3

zakríkniti -em dov. ▶ zavpiti 1, 3 | zavriskati

zakríkanec -nca m ▶ maskiranec

zakríkani -a -o prid. ▶ maskirani

zakrínkati -am dov. *koga* knj.izroč. | dati komu na obraz predmet, ki zakrije, spremeni obraz | *zakrínkati koga za pustni ples*

□ knj.izroč. **okrínkati**

GLEJ ŠE zakriti 2

zakrínkati se -am se dov. ▶ zamaskirati se 1

zakrínkávati -am nedov. ▶ zakrivati 2

zakrínkováti -újem nedov. ▶ zakrivati 2

zakristíja -e ž | prostor, navadno ob oltarnem delu cerkve, za shranjevanje pri obredih potrebnih oblačil, predmetov | *Mašnik se obleče v zakristiji* □ nar. **žagrad**

zakrítí -kríjem dov.

1. *kaj* | s svojim neprozornim telesom narediti, povzročiti, da postane kaj, kar je glede na mesto gledanja za njim, nevidno | *Oblak je zakril sonce* □ **prekriti** □ knj.izroč. **zasloniti** □ ekspr. **zatemniti** □ **zastreti** | delati, da kaj ni dobro vidno |

2. *kaj* s čim | s preusmerjanjem pozornosti na kaj drugega narediti, da prava podoba česa ostane neopazna | *zakriti zadrego s smehom* □ ekspr. **kamuflirati** □ ekspr. **maskirati** □ ekspr. **zakamuflirati** □ knj.izroč. **zakrínkati** □ ekspr. **zamaskirati**

zakrítje -a s ▶ zaklon 1

zakriválo -a s ▶ tančica 2

zakrívati -am nedov.

1. *kaj* | s svojim neprozornim telesom delati, povzročati, da je kaj, kar je glede na mesto gledanja za njim, nevidno | *Oblaki zakrivajo sonce* □ **prekrivati** □ ekspr. **prikrivati** *Visoka trava jih je varno prikrivala* □ star. **zaklanjati** □ knj.izroč. **zaslanjati** □ knj.izroč. **zastavljati**¹ □ ekspr. **zatemnjevati** □ **zastirati** | delati, da kaj ni dobro vidno |

2. *kaj* s čim | s preusmerjanjem pozornosti na kaj drugega delati, da prava podoba česa ostane neopazna | *zakrivati jezo z navidezno ravnodušnostjo* □ knj.izroč. **krínkati** □ ekspr. **maskirati** □ knj.izroč. **zakrínkavati** □ knj.izroč. **zakrínkovati**

zakríviti -im dov. *kaj* | s svojim ravnanjem povzročiti kaj slabega, neprijetnega, nezaželenega | *zakríviti prometno nesrečo* □ **biti kriv česa/za kaj** □ **biti krivec česa/za kaj** □ ekspr. **imeti na vesti** □ ekspr. **nositi krivdo za kaj** □ ekspr. **zagrešiti** □ **biti sokriv za kaj** | **kriv skupaj s kom** |

GLEJ ŠE ukriviti 1, 2

zakrívljen -a -o prid. ▶ **kriv**¹ 2

zakrížani -a -o prid. ▶ **okno** 1 •3

zakrížati -am dov. ▶ zalisati

zakríženi -a -o prid. ▶ **okno** 1 •3

zakríniti -em dov.

1. | postati trd, žlatast | *kuhati jajce, da beljak zakrknje* □ **skrkniti**

2. *kaj* | dati kaj za krajši čas v vrelo, zelo vročo tekočino, da postane zunanja plast trša, notranost pa ostane mehka | *zakrkniti pečenko* □ gastr. **poširati** *poširati zelenjavo*

zakríniti se -em se dov. ▶ zapreti se •

zakrínjen -a -o prid. ekspr. | ki vztraja pri čem, navadno nezaželenem | *zakrínjen lažnivec* □ publ. **nepoboljšljiv** □ star. **nespokoren nespokoren hudodelec** □ knj.izroč. **okorel**

zakrléženi -a -o prid. ▶ **zakrneli** 1

zakrléžiti se -im se dov. ▶ **zakrneti** 1

zakrmáriti -im dov. | z zasukom krmila narediti, da vozilo zavije, se usmeri kam | *zakrmariti ladjo na odprto morje*

□ star. **zakrmiliti**

GLEJ ŠE zaviti¹ 3

zakrmílti -im dov. ▶ **zakrmariti**

zakrnéli -a -o prid.

1. | ki je zaostal v rasti, razvoju | *zakrneli list* □ **okrneli** □ **pokrneli** □ ekspr. **krnjavi** □ ekspr. **kržljavi** □ biol. **rudimentarni rudimentarne oči krta** □ zastar. **zakrleženi** □ knj.izroč. **zakrnjeni** □ knj.izroč. **zakržljani**

2. | ki je izgubil naravno obliko, velikost ali funkcijo | *zakrnela krila* □ **okrneli** □ **pokrneli** □ knj.izroč. **krnasti krnasti organ** □ knj.izroč. **krni** □ ekspr. **krnjavi** □ knj.izroč. **zakrnjeni**

GLEJ ŠE organ 1 •16

zakrnéti -im dov.

1. | ostati v razvoju za drugimi | *Zaradi suše plodovi zakrnijo*

□ **zaostati v razvoju** □ **okrneti** □ **pokrneti** □ zastar. **zakrležiti se**

□ knj.izroč. **zakrniti** □ knj.izroč. **zakržljati** □ knj.izroč. **zakržljaveti**

2. | izgubiti naravno obliko, velikost ali funkcijo | *Zaradi življenja pod zemljo so oči krtnu zakrnele* □ **okrneti** □ **pokrneti**

□ knj.izroč. **zakrniti**

zakrnévati -am nedov. | ostajati v razvoju za drugimi | *Nekatere sadike zakrnevajo* □ **zaostajati v razvoju** □ **krneti**

zakrnítev -tve ž | izguba naravne oblike, velikosti ali funkcije | *zakrnítev organa* □ **okrnítev**

zakrníti in zakrñiti -em dov. ▶ zakrneti 1, 2

zakrñjeni -a -o prid. ▶ zakrneli 1, 2

zakrohotáti se -ám se dov. ekspr. |zelo glasno se zasmejati| *Ob pogledu na smešni prizor se je zakrohotal* □ ekspr. **razkrohotáti se** □ ekspr. **zagrohotáti se**

zakròj -ôja m ▶ brazda 2

zakrókati -am dov. ▶ zakrakati

zakrotovíčiti se -im se dov. ▶ zaplesti se 1

zakròv -ôva m ▶ okrov | pokrov 1

zakrožíti in zakróžiti -im dov. ekspr. |narediti pri premiku krogu podobno pot| *Nad njim je zakrožil orel* □ ekspr. **zakolobariti** □ knj.izroč. **zaokrožiti**

GLEJ ŠE zapeti² 1

zakrpa -e ž ▶ zaplata

zakrpati -am dov. *kaj* |s krpo prekriti, nadomestiti raztrgani, izrabljeni del česa| *zakrpati hlače* □ nekuj. pog. **zaflikati** □ **pokrpati** |na več mestih zakrpati|

GLEJ ŠE popraviti 2

zakrúlití -im dov. ▶ povedati pp 6

zakrvavèl -éla -o prid. ▶ okrvavel

zakrvavéti -ím dov. |začeti krvaveti| *Trnje ga je opraskalo, da je zakrvavel* □ knj.izroč. **vkrvaveti**

GLEJ ŠE pordečeti 1 | zažareti 1

zakrvavíti -ím dov. ▶ okrvaviti

zakrvavljen -êna -o prid. ▶ krvav

zakržljáni -a -o prid. ▶ zakrneli 1

zakržljáti -ám dov. ▶ zakrneti 1

zakržljavéti -ím dov. ▶ zakrneti 1

zaktivírati -am dov. ▶ razgibati¹ 2

zaktivízirati -am dov. ▶ razgibati¹ 2

zakúhati -am dov. ▶ razburiti se

zakúhati jo -am jo dov. ▶ zagosti

zakúkati -am dov. ▶ odbiti 3

zakukurícniti -em dov. ▶ zakikirikati

zakukuríkati -am dov. ▶ zakikirikati

zakulísen -sna -o prid. ▶ prikrit

zakulísje -a s gled. |gledalcem nevidni prostor za kulisami|

Igralec čaka v zakulísi □ gled. **zaodrje**

GLEJ ŠE ozadje 2

zakúp -a m pravn. |dejanje, s katerim stvar ali pravica, ki prinaša koristi, za plačilo preide v začasno uporabo koga| *dovoliti komu zakup*; *zakup zemljišča* □ pravn. **rabokup** □ zastar. **zajem**¹

♦ zgod. **dedni zakup** □ zgod. **emfitevza**

GLEJ ŠE razmerje •14

zakúpec -pca m ▶ zakupnik

zakúpni -a -o prid. ▶ razmerje •14

zakúpnik -a m pravn. |kdor dobi, vzame kaj v zakup| *zakupnik gostilne* □ knj.izroč. **arendator** □ pravn. **rabokup** □ zastar. **zakupec**

zakúpniški -a -o prid. ▶ razmerje •14

zakúpništvo -a s ▶ razmerje •14

zakupodajálec -lca m pravn. |kdor da, daje kaj v zakup| *pogodba med zakupodajalcem in zakupnikom* □ pravn. **rabodajalec**

zakuríti in zakúriti -im dov. |narediti, povzročiti, da nastane ogenj| *Počakajte, da zakurim* □ **podkuriti** □ knj.izroč. **podnetiti**

□ knj.izroč. **podžgati** □ knj.izroč. **zanetiti** *zanetiti v peči*

GLEJ ŠE prižgati 1 | zagosti | zažgati 2

zakváčiti -im dov. ▶ zapeti¹ 1

zakváčiti se -im se dov. ▶ zatakñiti se 2

zakvákati -am dov. ▶ povedati pp 6

zakvartáti -ám dov. ▶ zakartati

zakvásiti -im dov. ▶ prekvasiti | skisati

zál -a -o prid. ▶ lep²

zalágati -am nedov. *koga s čim* |z dajanjem, pošiljanjem delati, da kdo lahko razpolaga s čim| *zalagati koga z denarjem*

□ star. **zakladati**

GLEJ ŠE prigrizovati

zalágati se -am se dov. ▶ jesti 1

zalájati -am dov. ▶ oblajati | povedati pp 13 | reči 1 pp 10

zalarmírati -am dov. ▶ alarmirati

za lás prisl. zv. ▶ nekoliko²

zalásnica -e ž ▶ lasnica¹

zaláz -áza m ▶ lov¹ ♦10

zalázen -zna -o prid. ▶ potuhnjen 1 | zahrbtn

zalázni -a -o prid. ▶ lov¹ ♦10

zaláznik -a m ▶ zalezovalec

zalazováti -újem nedov. ▶ zalezovati

zaléči¹ -léžem dov. |imeti dovolj velik, dober, zaželeni učinek|

Njegove besede pri vodstvu veliko zaležejo □ **odleči** □ star. **izdati**² *Ta hrana veliko izda* □ knj.izroč. **odtehtati**

zaléči² -léžem dov. ▶ izleči | odleči 2

zaléči se -léžem se dov. ▶ zaploditi se | zarediti se

zaledenèl -éla -o prid. ▶ poledenel

zaledenélost -i ž ▶ poledenelost

zaledenéti -ím dov. ▶ poledeneti 1 | zmrzniti 1

zaledeníti -ím dov. *kaj* knj.izroč. |spremeniti v led| *Mraz je zaledenil potoke* □ knj.izroč. **zledeniti**

zaléga -e ž ▶ hudoben povdk. 3

zalégati -am nedov. ▶ leči²

zalèk -éka m ▶ zavihek

zalepetáti -ám dov. ▶ povedati pp 5

zalepíti in zalépiti -im dov.

1. *kaj* |z lepilom, lepljivo snovjo narediti, da je kaj spet celo, v enem kosu| *zalepiti pretrgani list papirja s selotejpom* □ pog. **zlepiti** □ **zaklejiti** |zalepiti s klejem| *zaklejiti spah*

2. *kaj* |z uporabo lepila zapreti| *zalepiti kuverto* □ knj.izroč. **zapečatiti**

GLEJ ŠE prilepiti | zlepiti

zalepíti se in zalépiti se -im se dov. ▶ prilepiti se

zalépká -e ž ▶ kuverta

zalépljati -am nedov. *kaj* |z uporabo lepila zapirati| *zalepljati*

kuverte □ **lepiti**

zalépljati se -am se nedov. ▶ lepiti se 1

zalépniti -em dov. ▶ zadušiti 1

zalesketáti se -ám se dov. ▶ zablščati se | zasijati 1

zalésti -lézem dov. ▶ dohiteti | zaiti 2, 4

zalèt -éta m ▶ nalet | vnema | zaleteti se 3 | zaletišče

zalétati se -am se nedov. ▶ zaletavati se

zaletàv -áva -o prid. |ki ravna zelo hitro in nepremišljeno|

zaletav človek □ knj.izroč. **zaletel**²

zaletávati se -am se nedov. *v kaj* |hitro se premikajoč prihajati

*v sunkovit dotik s čim| *V temi so se zaletavali v stole**

□ knj.izroč. **zaletati se** □ knj.izroč. **zaletovati se**

zaletávec -vca m ekspr. |človek, ki ravna zelo hitro in nepremišljeno| *Imeli so ga za zaletavca* □ ekspr. **zaletel**¹ □ slabš. **zaletelo**

zaletávost -i ž

1. |lastnost zaletavega človeka| *Njegova zaletavost je znana*

□ knj.izroč. **zaletelost**

2. |zaletavo dejanje ali ravnanje| *Njegovih zaletavosti niso*

pozabili □ ekspr. **zaletavščina**

zaletávščína -e ž ▶ zaletavost 2

zalétel¹ -éla m ▶ zaletavec

zalétel² -éla -o prid. ▶ zaletav

zaletélo -a s ▶ zaletavec

zaletélost -i ž ▶ zaletavost 1

zaletéti se -ím se dov.

1. v kaj |hitro premikajoč se priti v sunkovit dotik s čim| *V temi se je zaletel v zaboj; Hote se je zaletel vanj* □ trčiti □ trčiti se *Plesalca sta se trčila pri obratu* □ trkniti □ trkniti se *trkniti se pri obratu*

□ nar. trčniti □ ekspr. treščiti

2. v kaj |udariti s hitro vozečim vozilom v kaj| *zaleteti se z avtomobilom v drevo; Zaletela sta se avtobus in tovornjak*

□ trčiti □ ekspr. karambolirati *Na poti domov je karamboliral*

□ nekuj. pog. zakantati se □ ekspr. zapičiti se *Zapičil se je v nasproti vozeče vozilo*

3. |začeti se hitro premikati z namenom dobiti zadostno hitrost, silo za določeno dejanje| *Zaletel se je in preskočil potok*

□ pog. vzeti zalet

zaletišče -a s šport. |del smučarske skakalnice od vrha do odskočičišča| *skrajšati zaletišče* □ šport. nalet □ šport. naletišče □ šport. zalet

zaletovati se -ujem se nedov. ▶ zaletavati se

zalézati -am nedov. ▶ zalezovati

zalezávati -am nedov. ▶ zalezovati

zalezoválec -lca m |kdor zalezuje| *zalezovalec divjadi*

□ star. zalaznik

zalezováti -ujem nedov. kaj |prizadevati si priti skrivoma, pritajeno z določenim namenom dovolj blizu koga| *Lovec zalezuje gamsa; zalezovati sovražnika* □ zalezavati □ star. zalazovati

□ knj.izroč. zalezati

GLEJ ŠE zapeljevati

zaležáti si -lěžem si dov. kaj |z ležanjem povzročiti, da kaj na telesu oseba pride v določeni nepravilni položaj in tam ostane| *zaležati si lase* □ poležati si

zaléžen -žna -o prid. ▶ izdaten

zaléžni -a -o prid. ▶ hrana 1•9

záli -a -o prid. ▶ hudoben

zalíčiti¹ -im dov. ▶ zamaskirati

zalíčiti² -im dov. ▶ zgladiti 1

zalísati -am dov. kaj gozd. |s plitvim zasekom na lubju označiti drevje, navadno za sečnjo| *zalisati bolne smreke* □ gozd. zakrižati

zalístati -am dov. ▶ olistiti se | polistati

zalístje -a s bot. |prostor med listnim pecljem in vejico| *poganjki v zalístjih* □ bot. pazduha

zalístni -a -o prid. ▶ poganjek •3

zalístnik -a m ▶ poganjek •3

zalít -a -o prid. ▶ okrogel¹ 2

zalítek -tka m ▶ zalivka 1

zalíti -lím dov. ▶ napojiti | obliti² 2 | zapiti 2

zalíti se -lím se dov. ▶ opiti se

zalítost -i ž ▶ okroglost 2

zalív -a m |v kopno segajoči del morja, jezera| *pluti po zalivu* □ ekspr. zalivček □ draga¹ |manjši ozek zaliv|

zaliváča -e ž ▶ zalivalka

zaliválka -e ž |posoda s cevko za zalivanje| *zalivalka za sobne rastline* □ zalivača

zalívanec -nca m ▶ dojenček

zalívati -am nedov. kaj |z zlivanjem, škropljenjem tekočine dajati rastlinam vlago| *zalivati zelenjavo* □ star. prilivati čemu prilivati rožam

GLEJ ŠE nalivati 3 | oblivati 2 | proslavljati

zalívati se -am se nedov. ▶ popivati

zalívček -čka m ▶ zaliv

zalívek -vka m ▶ plomba | zalivka 1, 2

zalívka -e ž

1. |snov, ki zapolnjuje poškodovani, izvotljeni zob| *Zalivka ji je padla iz zoba* □ pog. plomba □ knj.izroč. zalitek □ knj.izroč. zalívek

□ knj.izroč. zobno polnilo

◆ 1. amalgamska zalivka □ amalgamska plomba 2. silikatna zalivka □ silikatna plomba

2. vrtn. |tekočina, tekoča snov za zalivanje rastlin, ki vsebuje gnojila| *dati vrtnicam zalivko* □ vrtn. zalívek

GLEJ ŠE plomba

zalízati in zalízáti -lízem dov. ▶ švigniti | zgladiti 1

zalízati se in zalízáti se -lízem se dov. |v zvezi s polžem potegniti telo v hišico in zapreti ustje z apnenčastim pokrovom| *Pred zimo se polži zalížejo* □ zasliniti se

GLEJ ŠE zapreti se •

zalízec -zca m nav. mn. |proga dlak ob straneh obraza| *obriti si zalízce* □ zalízek □ zastar. kotlet

zalízek -zka m ▶ zalízec

zalízováti si -ujem si nedov. ▶ lizati si

záljšanje -a s ▶ krašenje | lepšanje

záljšati -am nedov. ▶ krasiti | lepšati 1

záljšati se -am se nedov. ▶ lepšati se

zaljubíti in zaljúbiti -im dov. ▶ vzljubiti

zaljubíti se in zaljúbiti se -im se dov.

1. v koga |priti v stanje takega ljubezenskega odnosa do koga, ko čustvo prevladuje nad razumom| *zaljubiti se v sošolko; zaljubiti se na stara leta* □ knj.izroč. izgubiti srce za koga □ ekspr. ponoreti za kom □ ekspr. vneti se za koga □ ekspr. zagledati se □ pog. zanoriti se □ ekspr. zatelebat se □ pog. zatrapati se □ ekspr. zatreskati se □ ekspr. zatrkati se □ zastar. zaveriti se □ star. zaverovati se

2. v kaj ekspr. |čustveno pozitivno se navezati na kaj| *Zaljubil se je v te kraje* □ ekspr. zagledati se □ ekspr. zatelebat se □ star. zaverovati se

zaljúbljen -a -o povdk. v koga |izraža, da je kdo v stanju takega ljubezenskega odnosa do koga, ko čustvo prevladuje nad razumom| *Fant je še vedno popolnoma zaljubljen; biti zaljubljen v sošolko* □ ekspr. zagledan □ ekspr. zateleban □ pog. zatrapan □ ekspr. zatreskan □ ekspr. zatrkan

◆ biti zaljubljen v koga □ ekspr. blazneti za kom □ ekspr. noreti za kom □ ekspr. nositi koga v srcu

zaljúbljena -e ž ▶ pesem 1•6

zaljúbljeni -a -o prid. ▶ pesem 1•6 | pismo 4•4

zaljúbljenost -i ž |stanje zaljubljenega človeka| *Zaljubljenost ga mineva* □ ekspr. zagledanost zagledanost v dekle □ ekspr. zatelebanost

□ ekspr. zatreskanost

za ljúbo prisl. zv. ▶ na ljubo

zalkoholíziran -a -o povdk. ▶ pijan 1

zálog -óga m ▶ sklad | zaloga 1 | zastava² | zastavek¹

záloga -e ž

1. |določena količina česa, ki se hrani, da je na razpolago za uporabo v daljšem časovnem obdobju| *ustvariti si zalogo; zaloga živil* □ rezerva porabljeni rezerve □ star. zalog □ ekspr. zalogica

2. nav. mn. |kar je kje namenjeno za izkoriščanje| *svetovne zaloge nafte* □ rezerva □ publ. resursi

GLEJ ŠE sklad •1 | založba

zalogáj -s m ▶ grizljaj

zalogájček -čka m ▶ grizljaj

zalógica -e ž ▶ zaloga 1

zalogóvnik -a m žel. |na lokomotivo priklopljeni vagon za prevoz zaloge vode, goriva| *vodni rezervoar v zalogovniku*

□ žel., žarg. tender

záloka -e ž ▶ travnik

zalókati -am dov. ▶ zapiti 1

zalomástiti -im dov. ▶ iti 2 pp 3

zalomíti -lómim dov. kaj | zlomiti kaj tako, da sega poškodba v notranjost česa | *zalomiti noht* □ ekspr. *začesniti*

zalópnniti -em dov. ▶ zaloputnniti

zalopútniti -em dov. kaj/s čim | glasno zapreti, zlasti vrata | *zaloputnniti naoknice*; *zaloputnniti z vrati* □ *lopútniti s čim* □ knj.izroč. *luskniti s čim* □ ekspr. *treskniti* □ ekspr. *tresniti* □ ekspr. *treščiti* □ ekspr. *zalopnniti* □ zastar. *zalusknniti* □ ekspr. *zatreskati s čim* □ ekspr. *zatreščiti*

zalósan -a -o prid. ▶ umazan¹

zalósati -am dov. ▶ umazati

zálost -i ž ▶ lepota¹

zalotíti in **zalótiti** -im dov. koga | najti koga pri nedovoljenem dejanju |

zalotiti koga pri kraji □ *zasačiti* □ pog. *dobiti* □ nek. pog. *narajmati*

□ evfem. *presenetiti* □ ekspr. *ujeti*² □ ekspr. *uloviti* *Učitelj ga je ulovil pri prepisovanju* □ nek. pog. *začopatiti* □ star. *zateti*

zalotíti se in **zalótiti se** -im se dov. ekspr. | nepričakovano zavedeti se česa | *Zalotil se je pri čudni misli* □ ekspr. *zasačiti se*

zalovíti -ím dov. ▶ napoditi 2 | prepoditi | *ujeti*² 3, 4

zálož -a m ▶ grizljaj

založáj -a m ▶ grizljaj

založba -e ž | podjetje, ki se ukvarja z zalaganjem knjig, revij; poslopje, prostori tega podjetja | *ustanoviti založbo*; *vstopiti v založbo* □ *založniško podjetje* □ zastar. *izdajateljstvo* □ star. *knjižni zavod* □ zastar. *zaloga* □ publ. *založniška hiša* □ knj.izroč. *založništvo*

založek -žka m ▶ grizljaj

založíti -ím dov.

1. *kaj s čim* | s polaganjem česa zakriti, obdati kaj | *založiti okna z lepenko* □ *zadelati*

2. *kaj* | dati, plačati za kaj, kar se pozneje vrne | *založiti varščino za morebitno škodo* □ pog. *vnaprej plačati*

3. *kaj* | položiti, dati kaj kam tako, da se ne ve, kje je | *Dokumente je nekam založil* □ pog. *zamešati*

GLEJ ŠE klofniti | okrepcati se | oskrbeti 1 | plačati 1 | pojesti 1 | posredovati | zapolniti | zastaviti²

založíti se -ím se dov. ▶ najesti se | oskrbeti se

založni -a -o prid. ▶ hrana 1•12

založník -a m | kdor se ukvarja z zalaganjem knjig, revij | *podpisati pogodbo z založnikom za izdajo novega romana*

□ star. *knjižgar*

založníški -a -o prid. ▶ založba

založništvo -a s ▶ založba

zalúckati -am dov. ▶ zapiti 1

zalúčati -am dov. ▶ vreči 1

zalučíti -ím dov. ▶ vreči 1

zalúmpati -am dov. ▶ zapiti 1

zalúska -e ž ▶ luska 2

zalúskati -am dov. ▶ zapraviti

zalúsknniti -em dov. ▶ zaloputnniti

zamàh -áha m | sunkovit gib, premik s čim po zraku | *zamah roke, z roko* □ *mah*² □ *mahljaj* □ *zamahljaj* □ star. *vzmah* | *zamah navzgor* |

GLEJ ŠE razmah | vnema

zamáhati -am dov. ▶ pomahati

zamahljáj -a m ▶ zamah

zamáhnniti -em dov.

1. *s čim* | narediti gib, navadno z roko | *Zamahnil je (z roko) in odšel* □ *pomahniti* □ knj.izroč. *mahniti* □ knj.izroč. *razmahnniti* *razmahnniti z roko* □ zastar. *zavejati* *zavejati z roko po zraku* □ star. *vzmahniti* | *zamahniti navzgor* |

2. | z gibom roke izraziti odklonilni odnos, omalovaževanje, zavračanje | *Če ga kaj vprašamo, samo zamahne (z roko)*

□ *odmahniti* □ ekspr. *mahniti*

GLEJ ŠE udariti 2

zamahovánje -a s ▶ mahanje

zamahováti -újem nedov. | z gibi roke izražati odklonilni odnos, omalovaževanje, zavračanje | *Ob njenih besedah je samo zamahoval* □ *odmahovati*

GLEJ ŠE mahati 1 | udarjati 2

zamájati -májem dov. kaj | povzročiti, narediti, da se kaj, kar je z enim delom pritrjeno, s prostim delom začne premikati sem in tja | *Močen veter je zamajal veje* □ *razmajati* □ ekspr. *pocincati* □ ekspr. *pomajati* □ knj.izroč. *razgibati*¹ □ ekspr. *razmigati* □ knj.izroč. *raznihati* □ star. *zmajati*

GLEJ ŠE ogroziti | omajati 1, 2 | zazibati

zamájati se -májem se dov. | z enim delom pritrjen premakniti se s prostim delom sem in tja | *Travne bilke so se zamajale* □ ekspr. *pomajati se* □ ekspr. *pozibati se* □ ekspr. *zazibati se*

GLEJ ŠE zazibati se

zamákanje -a s | nezaželeno prehajanje vode skozi kaj | *zavarovati streho pred zamakanjem* □ ekspr. *puščanje* □ knj.izroč. *zamok*

□ knj.izroč. *zatekanje*

zamákati -am nedov.

1. *kaj* | nezaželeno prehajajoč skozi kaj, delati kaj mokro, vlažno | *Skladovnico so prekrili, da je ne zamaka dež*

□ knj.izroč. *močiti*

2. | nezaželeno biti tak, da lahko prehaja skozi voda | *Streha zamaka* □ nar. *natekati* □ nar. *pretekati* □ ekspr. *puščati*

□ knj.izroč. *zatekati*

zamaknniti in **zamáknniti** -em dov. ▶ prevzeti² 3

zamaknniti se in **zamáknniti se** -em se dov. ▶ poglobiti se | skriti se | zamisliti se | zastrmeti se

zamáknnjen -a -o povdk. ▶ prevzet

zamáknnjenec -nca m ekspr. | kdor je v duševnem stanju, v katerem se čuti postavljenega v drugačen, zelo osrečujoč duševni svet | *prividi zamaknjencev* □ knj.izroč. *ekstatik*

GLEJ ŠE navdušenec

zamáknnjenje -a s ▶ ekstaza

zamáknnjenost -i ž ▶ ekstaza | prevzetost | zanos

za malénkost prisl. zv. ▶ nekoliko²

zamálo člen. ▶ skoraj² 3

zamáltan -a -o prid. ▶ umazan¹ pp

zamamíti in **zamámiti** -im dov. ▶ omamiti | prevzeti² 3 | zamikati

zamamíti se in **zamámiti se** -im se dov. ▶ zamotiti se

zamámjljati -am nedov. ▶ omamljati | prevzemati 3

zamámjljen -a -o povdk. ▶ prevzet

zamámjljenost -i ž ▶ omama

zamàn¹ nač. prisl. | izraža neuspešnost dejanja glede na dosego cilja | *Vse dopoldne so ga zaman čakali* □ zastar. *zabadava*

□ pog. *zastonj*²

zamàn² povdk. | izraža, da kaj nima uspeha | *Ves trud je bil zaman*

□ *brez uspeha* □ *brezuspšen* □ *neuspšen* □ ekspr. *bob ob steno*

□ ekspr. *brez haska* □ zastar. *zabadava* □ pog. *zastonj*³

zamaskíranec -nca m ▶ maskiranec

zamaskírani -a -o prid. ▶ maskirani

zamaskírati -am dov. kaj | s prenaresanjem videza narediti kaj podobno okolici in s tem neopazno | *Izkopali so jamo in jo zamaskirali* □ *maskirati* □ ekspr. *zakamuflirati*

□ zastar. *zaličiti*¹

GLEJ ŠE prikriti² | zakriti 2

zamaskirati se -am se dov.

1. |z uporabo maske, krinke zakriti, spremeniti svoj obraz, videz| *Pred ropom so se zamaskirali* □ maskirati se □ knj.izroč. okrinkati se □ knj.izroč. zakrinkati se

2. |s prenejanjem svojega videza postati podoben okolici in s tem neopazen| *Vojaki so se zamaskirali* □ maskirati se

zamastiti -ím dov. *kaj* |umazati z mastjo, maščobo| *Zamastila je obleko* □ pomastiti □ knj.izroč. omastiti □ pog. ošpehati □ pog. zašpehati □ knj.izroč. zmastiti

zamastiti se -ím se dov. |umazati se z mastjo, maščobo| *Pri kuhanju se je vsa zamastila* □ pomastiti se □ zmastiti se □ pog. ošpehati se □ pog. zašpehati se

GLEJ ŠE zrediti se

zamaščen -éna -o prid. |ki je umazan od maščobe, masti| *zamaščen bankovec; zamaščen ovratnik* □ ekspr. masten mastni lasje □ pog. ošpehan ošpehan klobuk □ knj.izroč. pomaščen pomašчени brki □ pog. špehast špehast klobuk □ pog. zašpehan zašpehan klobuk

GLEJ ŠE debel 2

zamaščênc -nca m ▶ debeli¹

zamaščênka -e ž ▶ debelushka

zamaščênost -i ž ▶ debelost

zamašek -ška m |okrogel, navadno na zgornjem koncu nekoliko širši predmet za mašenje odprtín, posod| *izvleči zamašek iz buteljke* □ ekspr. čep² □ star. čepinec □ nar. štrapon □ voha¹ ▶
• plutovinasti zamašek □ plutov zamašek □ zastar. probkov zamašek □ zamašek iz plute

GLEJ ŠE čep² •

zamaševáti -újem nedov. ▶ mašiti

zamašiti -ím dov. *kaj s čim* |dati kako snov, predmet v odprtino, da se zapre| *zamašiti špranjo; zamašiti luknjo s papirjem* □ knj.izroč. nagatiti □ pog. zabasati □ knj.izroč. začepiti □ star. zagatiti □ star. zapahnniti □ knj.izroč. zapažiti

zamašiti se -ím se dov. |postati neprehtoden, nepretočen zaradi nabiranja, kopičenja kake snovi, predmetov na določenem mestu| *Cev se je zamašila* □ pog. zabasati se □ knj.izroč. začepiti se *Žila se začepi* □ star. zadelati se *Sapnik se mu je zadelal* □ nar. zagolsniti se *Mlatilnica se je zagolsnila* □ star. zapahnniti se

zamašnják -a m ▶ vztrajnik

zamávčiti -ím dov. *kaj* |zadelati z mavcem| *zamávčiti luknjo* □ pog. zagipsati

zamáz -áza m |snov za zamazovanje| *pripraviti zamaz* □ knj.izroč. zamazek □ knj.izroč. zamazka

GLEJ ŠE kit² • 1 | kit² • 2

zamázan -a -o prid. ▶ umazan¹

zamázanec -nca m ▶ umazan² | umazanec

zamázati -mázem dov. ▶ osramotiti 1 | prikriti² | umazati

zamázati se -mázem se dov. ▶ osramotiti se | umazati se

zamázek -zka m ▶ madež 1 | zamaz

zamázka -e ž ▶ zamaz

zamazováti -újem nedov. ▶ zadelovati

zamečkáti -ám dov. *koga* slabš. |s počasnim, nestrokovnim delom povzročiti pri kom slabe posledice| *Bolnika so zamečkali* □ slabš. zapacati □ slabš. zašušmariti □ slabš. zašuštrati

GLEJ ŠE povedati pp 3

zamedléti -ím dov. ▶ omedleti

zameglèl -éla -o prid. ▶ moten 1

zamegléti -ím dov. ▶ zamegliti se 2

zameglíti -ím dov.

1. *kaj* |narediti kaj nejasno, motno| *Dim je zameglil hiše* □ omegliti □ zmegliti

2. *kaj* knj.izroč. |narediti, da se o čem ne more dobiti jasne, določene podobe| *zamegliti osnovni problem* □ sleng. zamutiti □ knj.izroč. zatemniti

zameglíti se -ím se dov.

1. |postati meglen| *Obzorje se je nenadoma zameglilo* □ omegliti se □ zmegliti se

2. |izraža, da kaj postane motno| *Šipe se zameglijo; Oči so se ji zameglile od solz* □ omegliti se □ knj.izroč. omegeti □ knj.izroč. oslepeti □ knj.izroč. pomotneti □ knj.izroč. zamegliti

zamegljên -éna -o prid. ▶ meglen | moten 1, 2

zamegljêno povdk. ▶ megleno²

zamegljeváti -újem nedov. *kaj* knj.izroč. |delati, da se o čem ne more dobiti jasne, določene podobe| *To jim zamegljuje pojme o pravičnosti* □ knj.izroč. medliti □ knj.izroč. megliti □ knj.izroč. mesti² □ knj.izroč. mračiti □ knj.izroč. omračevati □ knj.izroč. zamračevati □ knj.izroč. zatemnjevati

GLEJ ŠE megliti

zamehúriti -ím dov. ▶ odvzeti 2•3 | zagosti

zamehúriti se -ím se dov. ▶ encistirati se

zamejeváti -újem nedov. ▶ omejevati 1

zamejčíti -ím dov. ▶ zamejiti

zamejíti -ím dov. *kaj* |določiti, označiti mejo česa| *zamejiti parcelo* □ omejiti □ knj.izroč. zamejčiti

zamêjni -a -o prid. ▶ zamejski

zamêjski -a -o prid. |ki je v zvezi z ozemljem, deželo za državno mejo| *zamejske vasi* □ knj.izroč. zamejni

zameketáti -ám dov. ▶ povedati pp 6

zaména -e ž ▶ izmena¹ | zamenjava 1, 3

zamencáti -ám dov. ▶ iti 2 pp 1 | reči 1 pp 6

zameniti -ím dov. ▶ zamenjati 1, 2, 3, 4, 5

zameniti se -ím se dov. ▶ zamenjati se

zamenjálni -a -o prid. ▶ metoda • 11

zaménjati in zamenjáti -am dov.

1. *kaj za kaj* |narediti, da na mesto česa, kar je v lasti koga, pride kaj drugega iste vrste| *zamenjati večje stanovanje za manjše; zamenjati razglednice* □ menjati □ star. izmeniti □ zastar. meniti¹ □ star. premeniti □ star. premenjati □ star. zameniti □ knj.izroč. zmenjati □ pog. zabarantati |s pogajanjem za ceno zamenjati|

2. *kaj* |narediti, da na mesto česa pride kaj drugega iste vrste| *zamenjati bivališče; zamenjati žarnico* □ menjati □ premenjati □ knj.izroč. izmenjati □ star. premeniti □ star. zameniti □ knj.izroč. zmenjati

3. *kaj* |narediti, da na mesto česa pride kaj drugega, to pa na njegovo mesto| *zamenjati strani enačbe* □ menjati □ star. zameniti

4. *koga* |narediti, da pri kakem opraviilu, dejavnosti kdo drug dobi, prevzame njegovo mesto, položaj| *zamenjati igralca sredi tekme; zamenjati urednika pri časopisu* □ menjati □ premenjati □ knj.izroč. izmenjati □ nar. presneti² *Ko je malo zrasel, je presnel brata na paši* □ publ. rotirati rotirati vodilne kadre □ star. zameniti

5. *koga za koga/koga s kom* |za koga misliti, da je drugi, kot je v resnici| *Zamenjali so ga za njegovega brata; Zamenjali so ga z njegovim bratom* □ star. zameniti

GLEJ ŠE menjati • 2 | nadomestiti 1, 2 | slediti 3 | spremeniti 2

zaménjati se in zamenjáti se -am se dov. |izmenoma s kom drugim biti pri kakem opraviilu, dejavnosti| *Voznika sta se med potjo večkrat zamenjala* □ menjati se □ knj.izroč. izmenjati se □ star. premeniti se □ knj.izroč. premenjati se □ star. zameniti se □ knj.izroč. zmenjati se

zamenjáva -e ž

1. |dejstvo, da pride na mesto česa kaj drugega iste vrste; dejstvo, da pride na mesto česa, kar je v lasti koga, kaj drugega

iste vrste| zamenjava bivališča; zamenjava prevzete besede z ne-
prevzeto besedo; zamenjava blaga za blago □ menjanje □ menjava
□ knj.izroč. izmenjava □ knj.izroč. mena □ zastar. menja □ knj.izroč. permutacija
permutacija črk □ knj.izroč. premenjava premenjava zaves □ knj.izroč. raz-
menjava razmenjava znamk med zbiratelji □ knj.izroč. substitucija
substitucija lesenih železniških pragov z betonskimi □ knj.izroč. zamenja

2. |dejstvo, da kdo drugi pri kakem opravilu, dejavnosti dobi,
prevzame mesto, položaj prejšnjega| zamejava igralca sredi
tekme □ menjanje □ menjava □ knj.izroč. izmena² □ knj.izroč. premena
premena straže □ publ. rokada pogoste rokade v nogometnem
moštvu □ publ. rošada pogoste politične rošade □ publ. rotacija
rotacija urednikov

3. |kar kaj zamenja; kdor koga zamenja na kakem mestu,
položaju| najti zamenjavo za pokvarjeni avtomobilski del; Na
bojišče so prišle zamenjave □ zamenja

zamenjavati -am nedov. ▶ nadomeščati 1 | spreminjati 2 |
zamenjevati 1, 2, 3, 4, 5

zamenjavati se -am se nedov. ▶ menjavati se 1

zamenjevati -újem nedov.

1. kaj za kaj |delati, da na mesto česa, kar je v lasti koga, pride
kaj drugega iste vrste| zamenjevati pridelke za blago; zamenjevati
znamke □ menjavati □ menjavati □ zamenjavati □ star. premenjavati
□ star. premenjevati □ redk. zmenjavati

2. kaj |delati, da na mesto česa pride kaj drugega iste vrste|
zamenjevati bivališče; zamenjevati varovalke □ menjavati □ men-
javati □ zamenjavati □ knj.izroč. izmenjavati □ knj.izroč. izmenjevati
□ knj.izroč. premenjavati □ knj.izroč. premenjevati □ zastar. preminjati¹
□ redk. zmenjavati

3. kaj |delati, da na mesto česa pride kaj drugega, to pa
na njegovo mesto| poljubno zamenjevati strani enačbe
□ menjavati □ menjavati □ zamenjavati

4. koga |delati, da pri kakem opravilu, dejavnosti kdo drugi
dobi, prevzame njegovo mesto, položaj| zamenjevati delavce
pri stroju; zamenjevati igralce med tekmo □ menjavati □ menjavati
□ zamenjavati □ knj.izroč. izmenjavati □ knj.izroč. izmenjevati □ knj.izroč. pre-
menjavati □ knj.izroč. premenjevati □ publ. rotirati rotirati vodilne delavce

5. koga za koga/koga s kom |za koga misliti, da je drugi, kot je v
resnici| Zamenjujejo ga z bratom; Tako sta si podobna, da ju ljudje
zamenjujejo □ zamenjavati

GLEJ ŠE nadomeščati 1

zamenjevati se -újem se nedov. ▶ menjavati se 1

zamenljivi -a -o prid. |ki se da zamenjati| zamenljivi del stroja
□ knj.izroč. izmenljivi □ knj.izroč. izmenjalni

zamenljivost -i ž |dejstvo, da se da kaj zamenjati| zamenljivost
sestavnih delov □ knj.izroč. izmenljivost □ mat. komutativnost

zaméra -e ž ▶ zameriti se 1

zamerčen -čna -o prid. ▶ zamerljiv

zamerikanizirati -am dov. ▶ poameričaniti

zamerikanizirati se -am se dov. ▶ poameričaniti se

zameriti -im dov. kaj |sprejeti kaj kot neprimerno, žaljivo| Vsako
besedo zameri □ pog. vzeti za hudo □ pog. vzeti za slabo □ pog. vzeti za zlo
GLEJ ŠE oprostiti 2

zameriti se -im se dov.

1. komu |z neprimernim, žaljivim ravnanjem povzročiti
pri kom (trajnejši) negativni, odklonilni odnos| zameriti se
sosedom □ priti v zameru pri kom □ ekspr. pasti v nemilost pri kom
□ star. zaguliti se S tem dejanjem se mu je zagulil

2. brezos. s smiselnim osebkom v dajalniku |čutiti se užaljenega| Zamerilo
se mu je, ker smo bili z vami prijazni □ ekspr. podkaditi se

GLEJ ŠE upreti se 5

zamerjati -am nedov. ▶ očitati¹ 2

zamerkati -am dov. ▶ opaziti 1

zamerkati si -am si dov. ▶ zapomniti si

zamerljiv -a -o prid. |ki (rad) zameri| zamerljiv človek
□ star. zamerčen

zamesiti in zamésiti -im dov. kaj |povzročiti, narediti, da iz moke,
vode in dodatkov nastane zelo gosta enotna (nova) snov|
zamesiti testo □ zmesiti □ knj.izroč. omesiti □ knj.izroč. umesiti
GLEJ ŠE zagosti

zamésti¹ -mêdem dov. ▶ zmesti³

zamésti² -mêtem dov. kaj |v zvezi s snegom v večjih količinah
padajoč zakriti, prekriti| Sneg je zametel vse poti □ ekspr. zakidati
□ knj.izroč. zapasti □ knj.izroč. zaveti

GLEJ ŠE namesti

zamésti se -mêdem se dov. ▶ zaplesti se 2

zamešati in zamešati -am dov. kaj |z mešanjem spraviti kaj kam|
zamešati sladkor med moko □ namešati □ vmešati

GLEJ ŠE založiti 3 | zmesti³ | zmešati 2, 3

zamešati se in zamešati se -am se dov. ▶ zmesti se | zmešati se 1, 3

zamešavati -am nedov. kaj |z mešanjem spravljati kaj kam|

zamešavati rozine v testo □ vmešavati

GLEJ ŠE mešati 2

zamešetariti -im dov. ▶ zabarantati

zameštrati -ám dov. ▶ zaplesti 1 | zmešati 3

zameštrati se -ám se dov. ▶ zaplesti se 1 | zmešati se 3

zamêt¹ -éta m |debelejša plast zlasti snega, ki ga namete, nanese
veter| gaziti skozi zamete □ nar. zapih¹

♦ snežni zamet □ sneženi zamet

zámet² -i ž ▶ obloda

zametáti¹ -mécem dov. ▶ zadelati pp

zamétati² -am nedov. kaj |v zvezi s snegom v velikih, večjih količinah
padajoč zakrivati, prekrivati| Sneg zameta poti □ zametavati¹

□ knj.izroč. zapadati

zamétati³ -am nedov. ▶ odklanjati 1, 2 | zametavati² | zaposta-
vljati | zavračati 2, 4

zametávanje -a s ▶ odklanjanje 2

zametávati¹ -am nedov. ▶ zametati¹

zametávati² -am nedov. kaj |zaradi neustreznih lastnosti,
neuporabnosti metati proč| Pregledoval je gobe in zametaval
neužitne □ pog. metati proč □ pog. metati stran □ star. zametati²

□ knj.izroč. zametovati

GLEJ ŠE odklanjati 1 | zavračati 2, 4

zamétek -tka m

1. |prva stopnja, oblika tega, kar začenja nastajati, se ustvar-
jati| zametek sedanje knjižnice □ knj.izroč. rudiment Te zgodbe so
rudimentí romana □ ekspr. zaplodek □ knj.izroč. zarodek

2. |prvi pojav tega, kar se začenja razvijati, se pojavlja-
ti| zametki razdora □ ekspr. kal² □ ekspr. klica □ ekspr. poganjek

□ zastar. zacimek □ knj.izroč. zarodek

GLEJ ŠE zasnova 2

zametóvanje -a s ▶ odklanjanje 2

zametóvati -újem nedov. ▶ odklanjati 1 | zametavati² |
zavračati 2, 4

zamevljati -ám dov. ▶ povedati pp 5 | reči 1 pp 3

zamežáti -ím dov. ▶ zamižati

zamežikati -am dov. |večkrat zapreti in odpreti oči| Zamežikal je
zaradi nenadne svetlobe □ zamežikniti

GLEJ ŠE zatripati

zamežikniti -em dov. ▶ pomežikniti 2 | zamežikati

zamežljáti se -ám se dov. ▶ zaplesti se 1

zamigati -am dov. *s čim* |z delom telesa narediti nekaj gibov sem in tja| *zamigati z glavo* □ knj.izroč. **zagibati** □ ekspr. **zamigetati** □ ekspr. **zamigotati**

zamigotati -ám dov. |večkrat se hitro, lahko premakniti sem in tja| *V vetru so zamigotali listi* □ **zamigljati** □ **zamigotati** □ knj.izroč. **zamrleti** □ ekspr. **zatrepetati**

GLEJ ŠE zamigati

zamigljati -ám dov. ▶ utripniti | zamigetati

zamigotati -ám dov. ▶ zamigati | zamigetati

zamijávkati -am dov. |oglasiti se z glasom mijav| *Mačka je tiho zamijavkala* □ **mijavkniti**

zamík -a m ▶ ekstaza

zamíkati -am dov. *koga* |vzbuditi pri kom veliko zanimanje, privlačevanje| *Zamikalo ga je življenje v naravi* □ knj.izroč. **vzmikati** □ ekspr. **zamamiti** □ ekspr. **zmikati**²

zamíkati se -am se nedov. ▶ umikati se 2

zaminirati -am dov. ▶ minirati 2, 3 | spodnesti 2

za minuto prisl. zv. ▶ malo⁴ 2

zamirati -am nedov. ▶ izginjati 3 | propadati 2

zamisel -sli ž |rezultat najvišje umske dejavnosti, ki nakazuje uresničitev, izvedbo česa| *podpreti zamisel o ustanovitvi društva* □ **ideja** □ **misel** □ zastar. **izduha** □ publ. **konceptija** □ publ. **koncept** □ star. **namislek** □ neknj. pog. **pogruntačija** *Ima nekaj izvirnih pogruntačij* □ neknj. pog. **pogruntavščina** □ star. **umislek** □ knj.izroč. **zamislek** □ knj.izroč. **zamislica** □ knj.izroč. **zaris**

zamislek -a m ▶ zamisel

zamislica -e ž ▶ zamisel

zamisлити se -im se dov. *v kaj/nad čim* |izraža usmerjenost intenzivne dejavnosti v zavesti| *zamisлити se v preteklost; zamisлити se nad vsebino romana* □ ekspr. **zamakniti se** □ knj.izroč. **zatuhtati se**

GLEJ ŠE vživeti se

zamisлити si -im si dov. *kaj* |v mislih si izoblikovati, ustvariti podobo, predstavo česa, kar v resničnosti (še) ne obstaja| *Risba je taka, kot si jo je zamislil* □ publ. **koncipirati** □ star. **namisliti si** □ ekspr. **naslikati si** □ zastar. **osnovati** *Kar je osnoval v svoji glavi, je tudi dokončal* □ knj.izroč. **predočiti si** □ knj.izroč. **predstaviti si** □ knj.izroč. **umisliti si**

GLEJ ŠE izmisliti si 1

zamisljív -a -o prid. ▶ predstavljív

zamisljivost -i ž ▶ predstavljivost

zamišljati se -am se nedov. ▶ misliti 2

zamišljati si -am si nedov. *kaj* |v mislih oblikovati, ustvarjati podobo, predstavo česa, kar v resničnosti (še) ne obstaja| *Njeno življenje ni bilo takšno, kot si je zamišljala* □ **predstavljati si** □ knj.izroč. **domišljati si** □ knj.izroč. **domišljevat** □ pog. **misлити si** □ knj.izroč. **načrtavati si** *Kolikokrat si je v tujini načrtaval, kako srečno bo ponovno snidenje z domačimi* □ star. **namišljati si** □ knj.izroč. **pojmiti** □ zastar. **predočevati si** □ star. **umišljati si**

GLEJ ŠE izmišljati si 1

zamišljen -a -o prid. |ki zaradi intenzivnega premišljanja, razmišljanja ne spremlja dogajanja okoli sebe| *zamišljen človek* □ knj.izroč. **zatopljen**

GLEJ ŠE odsoten

zamišljeno prisl. ▶ odsotno

zamišljenost -i ž |stanje človeka, ki zaradi intenzivnega premišljanja, razmišljanja ne spremlja dogajanja okoli sebe| *prebuditi koga iz zamišljenosti* □ knj.izroč. **zatopljenost**

zamižati -ím dov. |zapreti oči| *Zaradi močnega sonca je zamižal* □ **zatisniti oči** □ knj.izroč. **zamežati** □ **zažmeriti**⁷

zamláda prisl. ▶ v mladosti

zamlakúžen -a -o prid. ▶ mlakužast

zamlakúžiti se -im se dov. ▶ pokvariti se 3 | propasti 2+2 | zamočviriti se

zamléti -méljem dov. ▶ zmleti 1

zamóči -mórem dov. ▶ lahko⁴ 1

zamočíti -móčim dov. ▶ namočiti 2 | pomočiti 1 | zapiti 2

zamočviriti se -im se dov. |spremeniti se v močvirje| *Del jezera se je zamočvirilo* □ star. **zamlakužiti se**

GLEJ ŠE pokvariti se 3 | propasti 2+2

zamočvirjen -a -o prid. ▶ močvirnat

zamodrèl -éla -o prid. ▶ pomodrel

zamodrèti -ím dov. ▶ pomodreti

zamodrováti se -újem se dov. ▶ zafilozofirati se

zamòk -óka m ▶ zamakanje

zamókel -mòkla -o prid. ▶ močvirnat

zamolčánje -a s |dejstvo, da se kaj namenoma ne pove| *zamolčanje izida knjige* □ knj.izroč. **zamolč**

zamolčáti -ím dov. ▶ obmolkniti | umolkniti

zamolčávati -am dov. ▶ prikrivati | zamolčevati

zamolčeváti -újem nedov. *kaj* |namenoma ne govoriti, pripovedovati o čem| *zamolčevati slabe novice* □ knj.izroč. **zamolčavati**

GLEJ ŠE prikrivati

zamolčljív -a -o prid. ▶ molčoč

zamoledováti -újem dov. ▶ zaprositi

zamòlk -a m lit. |opustitev, opuščanje konca stavka zaradi večjega učinka| *zamolč in druge govorniške figure* □ lit. **aposisopeza**

GLEJ ŠE zamolčanje

zamòkkel -kla -o prid. |ki ima nizek, temen, neizrazit zven|

zamolkel glas □ **globok** □ **nizek** □ ekspr. **debel** □ knj.izroč. **groben**

□ knj.izroč. **podmolkel** □ knj.izroč. **tolst**

GLEJ ŠE črn² 3 | hripav¹ | medel | molčoč | mračen 2 | rahel 2 | temen 1

zamòklo nač. prisl. |izraža, da ima oglašanje nizek, temen, neizrazit zven| *zamolčko peti* □ ekspr. **debelo** □ knj.izroč. **podmolčko**

zamòlkkniti -em dov. ▶ umolkniti | utihniti 2

zamomljáti -ám dov. ▶ povedati pp 5

zamórček -čka m ▶ črnc

zamórec -rca m ▶ črnc

zamoríti -ím dov. ▶ potreti 2

zamorjèn -èna -o prid. ▶ potr

zamorjèno prisl. ▶ potrto

zamorjènost -i ž ▶ potrto

zamórka -e ž ▶ črnka

zamórklja -e ž ▶ črnka

zamórski¹ -a -o prid. ▶ črnski

zamórski² -a -o prid. ▶ čezmorski | mačka²

zamòt -óta m ▶ paket

zamótan -a -o prid. ▶ zapleten

zamótanost -i ž ▶ zapletenost

zamótati -am dov. ▶ zaplesti 1, 2 | zaviti¹ 4

zamótati se -am se dov. ▶ iti 2 pp 4 | zaplesti se 1, 2, 3

zamotávati -am nedov. ▶ zapletati 1, 2

zamotávati se -am se nedov. ▶ zapletati se 1, 2, 3

zamótek -tka m ▶ zavitek 1 | zavojček

zamótiti in zamótiti -im dov. *koga* |narediti, povzročiti, da kdo ne opazi česa, ne misli na kaj določenega| *zamótiti otroka z igračo* □ ekspr. **premotiti**

GLEJ ŠE zadržati 6 | zmotiti 2

zamótiti se in zamótiti se -im se dov. *s čim* |z usmeritvijo pozornosti, misli drugam ne opaziti česa, ne misliti na kaj

določenega | *Tako se je zamotil z delom, da je na vse pozabil*
 ekspr. **premotiti se** knj.izroč. **zamamiti se** knj.izroč. **zmotiti se**
zamotoviliti -im dov. ▶ iti 2 pp 4 | zaklatiti
zamotoviliti se -im se dov. ▶ priti pp 4 | zaplesti se 2
zámož¹ -- m ▶ zakon¹
zámož² povdk. ▶ poročiti¹ 2 | poročiti se
zamračěn -ěna -o prid. ▶ mrk²
zamračěnost -i ž ▶ mračnost 1
zamračěvátí -újem nedov. ▶ mračiti | temniti | zamegljevati
zamračítí -ím dov. ▶ omračiti | pomračiti
zamračítí se -ím se dov. ▶ omračiti se | stemniti se | zmráčiti se 1
zamrazítí -ím dov. ▶ zazebsti
zamrčátí -ím dov. ▶ povedati pp 5 | reči 1 pp 3
zamréniti se -im se dov. ▶ pooblačiti se
zamréti -mrēm dov. ekspr. | v zvezi z duševnim stanjem postajajoč zmeraj manj zaznaven postopno prenehati obstajati | *Nekdaj goreče čustvo je sčasoma zamrlo* ekspr. **onemeti** ekspr. **oveneti**
 ekspr. **zveneti²** ekspr. **zveniti**
GLEJ ŠE izumreti | odreveneti | pihati 1♦ | propasti 1 | umreti 1
zamrězeni -a -o prid. ▶ okno 1♦
zamrěžiti -im dov. *kaj* | opremiti z mrežo | *zamrěžiti okno*
 knj.izroč. **namrěžiti** knj.izroč. **omrěžiti**
GLEJ ŠE ograditi pp | zapeljati 3
zamrgolétí -ím dov. | začeti se živahno premikati v velikem številu v različnih smereh | *Mravlje so zamrgolele po mravljíšču*
 ekspr. **zgomazeti**
zamrkel -kla -o prid. ▶ potemnel | temen 1
zamrkniti -em dov. ▶ potemneti 1, 2
zamrl -a -o prid. ▶ premrl
zamrléti -ím dov. ▶ zabrleti | zamigetati
zamrmrátí -ám dov. ▶ povedati pp 5 | reči 1 pp 3
zamršen -a -o prid. ▶ razmršen
zamršiti -im dov. ▶ razmršiti
zamrza -e ž ▶ odpor 1 | sovrastvo
zamrzel -zla -o prid. ▶ poledenel | premrl
zamrzéti -ím dov. ▶ upreti se 5
zamrzítí -ím dov. ▶ zasovražiti
zamrzítí se -ím se dov. ▶ upreti se 5
zamrzli -a -o prid. ▶ zamrznjeni
zamrzniti -em dov. *kaj* | narediti, da kaj zmrzne zaradi konzerviranja, hranjenja | *zamrzniti živila* knj.izroč. **premrzniti**
 neustrez. **zmrzniti**
GLEJ ŠE odreveneti | poledeneti 1
zamrznjeni -a -o prid. ekon. | ki je zaradi določb za določeni čas neizplačljiv | *zamrznjena posojila* ekon. **zamrzli**
zamrzovální -a -o prid. ▶ omara♦4 | skrinja♦
zamrzoválnica -e ž | prostor ali stavba za daljše shranjevanje pokvarljivega blaga, zlasti živil, pri primerno nizki temperaturi | *hraniti meso v zamrzovalnici* neustrez. **zmrzoválnica**
zamrzoválník -a m | naprava za daljše shranjevanje pokvarljivega blaga, zlasti živil, pri primerno nizki temperaturi | *dati meso, zelenjavo v zamrzovalnik* neustrez. **zmrzoválník**
zamrzovánje -a s

- agr. **globoko zamrzovanje** neustrez. **globoko zmrzovanje**

zamrzovátí -újem nedov. ▶ dreveneti | ledeneti 1
zamúda -e ž | dejstvo, da kdo pride kam pozneje, kot je določeno; dejstvo, da se kaj uresniči kasneje, kot se predvideva, pričakuje | *Kaj je vzrok za vašo zamudo; zamuda pri plačilu davka* **zakasnitev** knj.izroč. **kasnitev**
GLEJ ŠE zamuditi 1, 2 | zamujanje | zamujati 1

zamúden -dna -o prid. | za katerega se porabi veliko časa | *zamudno delo* zastar. **muden** zastar. **nespešen** ekspr. **počasen**
GLEJ ŠE počasen 1

zamudítí -ím dov.

1. | priti kam pozneje, kot je določeno | *Hitela je, da ne bi zamudila* **priti z zamudo** knj.izroč. **zakasneti** *Avtobus je tisti dan zakasnel* knj.izroč. **zakasniti** knj.izroč. **zapozneti** knj.izroč. **zapozniti**

2. s čim | ne narediti česa, ne začeti delati česa v času, kot se predvideva, pričakuje | *zamuditi s plačilom davka* **zaostati** knj.izroč. **priti v zamudo**

GLEJ ŠE zamuditi se 1

zamudítí se -ím se dov.

1. | začeti se, nastopiti pozneje, kot se predvideva, pričakuje | *Letos se je pomlad zamudila* **zakasniti se** knj.izroč. **zakasneti** knj.izroč. **zamuditi** knj.izroč. **zapozneti** knj.izroč. **zapozniti se** ekspr. **zategniti se**

2. | ostati, zadržati se kje dalj, kot se predvideva, pričakuje | *zamuditi se na poti* **zakasniti se** knj.izroč. **zapozniti se**

zamúdní -a -o prid. ▶ obresti¹ ♦

zamúdník -a m

1. | kdor pride kam pozneje, kot je določeno | *Čakajo, če bo prišel še kak zamudnik* knj.izroč. **zakasnelec** knj.izroč. **zaostalec** knj.izroč. **zaostalež** ekspr. **zaostankar**

2. | kdor ne naredi česa v času, kot se predvideva, pričakuje | *rok za zamudnike* zastar. **mudljivec**

3. | kdor naredi kaj pozneje kot drugi | *zamudniki v uvajanju moderne tehnologije* knj.izroč. **zakasnelec** knj.izroč. **zaostalež** knj.izroč. **zapoznelec**

zamúdníštvo -a s | dejstvo, da se kaj pojavlja, dogaja pozno, pozneje kot kje drugje | *zamudništvo v kulturi* knj.izroč. **zakasnelost** knj.izroč. **zapoznelost**

zamúdnó prisl. ▶ počasi 2

zamújanje -a s | prihajanje kam kasneje, kot je določeno | *Na železnici imajo težave z zamujanjem vlakov* **zamuda** knj.izroč. **kasnitev** knj.izroč. **zakasnevanje**

zamújati -am nedov.

1. | prihajati kam pozneje, kot je določeno | *Čprav je stanoval blizu šole, je zmeraj zamujal; Vlak pogosto zamuja* **biti kasen** **biti pozen** pog. **imeti zamudo** *Vlak ima zamudo* knj.izroč. **kasneti** knj.izroč. **kasniti** star. **muditi** knj.izroč. **zakasnevati**

2. | začenjati se, nastopati pozneje, kot se predvideva, pričakuje | *Letos zima zamuja* knj.izroč. **zakasnevati**

3. s čim | ne delati česa ob dogovorjenem času ali delati kaj glede na dogovorjeni čas prepozno | *zamujati z deli* **biti v zamudi** **biti v zaostanku** **zaostajati** knj.izroč. **kasniti** knj.izroč. **zakasnevati**

GLEJ ŠE zadrževati 5

zamújati se -am se nedov. s čim | porabljati za koga ali kaj daljši čas, kot se predvideva, pričakuje | *Premalo časa imamo, da bi se zamujali s podrobnostmi; Imam dosti dela, ne utegnem se zamujati z vami* knj.izroč. **muditi se**

GLEJ ŠE zadrževati se

zamúsan -a -o prid. ▶ umazan¹

zamúsati -am dov. ▶ umazati

zamútiti -im dov. ▶ zamegliti 2

zanalàšč prisl. ▶ nalašč | namenoma

zanalizírati -am dov. ▶ presoditi | razčleniti

zanáмец -mca m nav. mn., ekspr. | bodoči pripadnik naroda, ljudstva, h kateremu se šteje govoreči | *To bodo uživali še naši zanamci* knj.izroč. **prihodnjik**

GLEJ ŠE naslednik

za naméček člen. zv. ► povrhu³

zanaprêj prisl. ► vnaprej 2 | v prihodnje

zanašati -am nedov.

1. *kaj* |z delovanjem povzročati, da se kaj oddalji od prave smeri, začrtane poti| *Veter je zanašal čoln proti čerem*

□ ekspr. *nositi*

2. *kaj* |delati, povzročati, da se kaj pojavi tam, kjer prej ni bilo| *zanašati nemir, zmedo med ljudi* □ ekspr. *sejati*¹

□ ekspr. *trositi* □ ekspr. *vnašati*

GLEJ ŠE prizanašati 1

zanašati se -am se nedov. *na koga* |biti prepričan, da kdo dela, ravna tako, kakor je najbolje, primerno, zaželeno| *Nanj se ne moremo zanašati* □ pog. *računati*

za navíh člen. zv. ► povrhu³

za navrêk člen. zv. ► povrhu³

za nazáj čas. prisl. zv. |izraža usmerjenost dejanja, stanja v preteklost| *opravičiti se za nazaj* □ knj.izroč. *vnazaj*

zanemáriti -im dov. ► spregledati 4

zanemáriti se -im se dov. |izraža, da kdo preneha skrbeti za svoj videz, čistočo| *Na starost se je popolnoma zanemarila*

□ ekspr. *zapustiti se*

zanemárjati -am nedov. ► spregledovati

zanemárjati se -am se nedov. |izraža približevanje stanju, ko kdo preneha skrbeti za svoj videz, čistočo| *Od obupa se je začela zanemarjati* □ ekspr. *zapuščati se*

zanemárjen -a -o prid. |ki kaže premajhno skrb za lepši videz, čistočo, določeni red| *zanemarjen moški; zanemarjen park*

□ neurejen □ evfem. *nečeden*¹ *Živi sam v zapuščeni, nečedni hiši*

□ ekspr. *nečist* □ slabš. *nemaren* □ publ. *neugleden neugledna mestna*

četrť □ ekspr. *posvaljkan* □ star. *vnemaren* □ slabš. *zanikrn* □ ekspr. *zapuščeni*¹

□ ekspr. *zasvaljkan*

GLEJ ŠE neurejen

zanemárjenec -nca m ekspr. |človek, ki zaradi premajhne skrbi zase ni urejen, negovan| *Vsi so se izogibali tega zanemarjenca*

□ nar. *kleštra* □ slabš. *povaljanec* □ slabš. *zanikrnež* □ star. *zanikrnik*

zanemárjenost -i ž |stanje, ki kaže premajhno skrb za lepši videz, čistočo, določeni red| *Moti jih fantova zanemarjenost; zanemarjenost stanovanja* □ *neurejenost* □ slabš. *zanikrnost* □ ekspr. *zapuščenosť* □ *zapuščenosť parkov*

zanemarljív -a -o prid. ► drugoten | majhen 4

zaneméti -ím dov. ► onemeti 2 | utihnuti 1

zanergáti -ám dov. ► pritožiti se 2

zanesèn -êna -o prid. ► zanosen

zanesê nec -nca m ► navdušenec

zanesenják -a m ► navdušenec

zanesenjástvo -a s ► navdušenost

zanesêno prisl. ► zanosno

zanesênost -i ž ► navdušenost | zanos

zanesljívi -a -o prid.

1. |ki ne vzbuja dvoma glede uresničitve, nastopa, obstajanja| *Napovedali so mu zanesljivi uspeh* □ ekspr. *brezdvomni*

□ knj.izroč. *gotovi*² □ neknj. pog. *gvišni* □ ekspr. *nedvomni* □ publ. *nesporni*

□ neknj. pog. *sigurni* □ publ. *zagotovljeni* □ neknj. pog. *zagvišni*

2. |ki ne vzbuja dvoma, pomislekov glede resničnosti, pravilnosti| *zanesljivi podatek* □ knj.izroč. *gotovi*² □ publ. *kompetentni*²

□ knj.izroč. *nevarljivi* □ pog. *sigurni*

3. |ki ne vzbuja dvoma glede varnosti, učinkovitosti| *zanesljive metode zdravljenja* □ knj.izroč. *gotovi*² □ neknj. pog. *gvišni* □ pog. *sigurni*

□ ekspr. *varni* □ neknj. pog. *zagvišni*

zanesljívo člen. ► gotovo³ 1, 2 | nikakor

zanesljí v ost -i ž |dejstvo, da kaj ne vzbuja dvoma glede resničnosti, pravilnosti| *zanesljí v ost podatkov* □ *trdnost trdnost dokazov*

□ knj.izroč. *gotovost* □ pog. *sigurnost*

zanêsti -nêsem dov. *kaj* |narediti, povzročiti, da se kaj pojavi tam, kjer prej ni bilo| *zanesti razdor, strah med ljudi*

□ ekspr. *zasejati* □ star. *zatrositi*

GLEJ ŠE nesti 2 | odnesti 2 | prevzeti² 3 | prizanesti | vnesti 2

zanêsti se -nêsem se dov. ► verjeti 1, 3 | zaupati 1

zanétiti -im dov. ► spodbuditi 2 | zakuriti | zažgati 1

zanétiti se -im se dov. ► začeti se 1

za niánso prisl. zv. ► nekoliko²

zanič¹ -- -- prid. ► neokusen | slab¹ | slaboviden ♦

zanič² prisl. ► slabo² 1, 2

zanič³ povdk. ► slabo³ | slaboten²

zaničêv -a -o povdk. ► slaboten²

zaničêválni -a -o prid. ► beseda ♦¹⁵

zaničêváln o prisl. ► prezirljivo

zaničêvánje -a s ► prezir

zaničêváti -újem nedov. ► prezirati

zaničljív -a -o prid. ► prezirljiv

zaničljívi -a -o prid. ► beseda ♦¹⁵

zaničljívo prisl. ► prezirljivo

zaničujúče prisl. ► prezirljivo

zanihati -am dov. |premakniti se od ene skrajne lege do druge in nazaj| *Nihalo zaniha* □ knj.izroč. *nihnuti*

GLEJ ŠE zablíngljati ♦ | zagugati | zakolebati | zazibati

zanikájóci -a -e prid. ► negativni | odgovor ♦¹

zanikálni -a -o prid. ► negativni | odgovor ♦¹

zaníkati -am dov.

1. *kaj* |z besedo, kretnjo izraziti, da kaj ni v skladu z resničnostjo| *zanikati govornice o čem* □ knj.izroč. *demantirati* □ knj.izroč. *zavrnuti*

2. *kaj* dov. in nedov. |izraziti, izražati mnenje, biti prepričan, da kaj ne obstaja| *zanikati dejstva; zanikati dogovor* □ *negirati* □ *tajiti*

□ *zanikavati* □ *zanikovati* □ *zatajiti* □ publ. *odmislniti* □ publ. *oporekati*

oporekati veljavnost listine □ zastar. *osporavati* □ knj.izroč. *ovračati*

□ ekspr. *zatajevati*

3. *kaj* dov. in nedov. |z besedo, kretnjo izraziti, izražati, da osebek ni storilec tega, česar je obdolžen| *Obtoženec je krajo zanikal*

□ *negirati* □ *tajiti* □ *zanikovati* □ *zatajiti* □ ekspr. *zatajevati* □ protip. *priznati*

GLEJ ŠE priznati | zavrnuti 4

zanikávanje -a s ► zanikovanje

zanikávati -am nedov. ► zanikati 2 | zanikovati | zavračati 4

zaníkniti -em dov. ► ponikniti

zanikoválni -a -o prid. ► negativni | odgovor ♦¹

zanikoválski -a -o prid. ► negativni

zanikoválstvo -a s ► negativizem

zanikovánje -a s |dejstvo, da kdo z besedo, kretnjo izraža, da kaj ni v skladu z resničnostjo| *zanikovanje izjav* □ *demantiranje*

□ *negiranje* □ knj.izroč. *zanikavanje*

zanikováti -újem nedov. *kaj* |z besedo, kretnjo izražati, da kaj ni v skladu z resničnostjo| *zanikovati nasprotnikove trditve* □ *zanikavati* □ zastar. *ometati*⁵ □ knj.izroč. *zavračati*

GLEJ ŠE priznavati | zanikati 2, 3 | zavračati 4

zaníkrn -a -o prid. ► malomaren | manjvreden¹ | zanemarjen

zaníkrnež -a m ► malomarnež | ničvrednež | zanemarjenec

zaníkrnica -e ž ► malomarnica

zaníkrnik -a m ► malomarnež | ničvrednež | zanemarjenec

zaníkrno prisl. ► malomarno

zaníkrnost -i ž ► malomarnost | zanemarjenost

zanikujúci -a -e prid. ► negativni

zanímanje -a s |hotenje, želja spoznati kaj, ukvarjati se s čim|
vzbujati mladim zanimanje za glasbo, šport □ interes □ publ. zainte-
resiranost

GLEJ ŠE zanimati se 1

zanímati -am nedov.

1. s smiselnim osebkom v tožilniku |vzbujati pri kom hotenje, željo spoznati kaj, ukvarjati se s čim| *Zgodovina ga že od nekdaj zanima* □ pritegovati □ privlačevati □ privlačiti □ publ. interesirati □ ekspr. mikati² □ ekspr. privabljati □ ekspr. vabiti □ ekspr. veseliti □ ekspr. vleči

2. s smiselnim osebkom v tožilniku, navadno z nikalnico, ekspr. |izraža popolno nezanimanje, neprizadetost| *Tvoji razlogi me ne zanimajo* □ pog. brigati □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku fučkati se *Turisti se mi fučkajo* □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku mar² *Tvoji razlogi mi niso mar* □ ekspr. marati za kaj *Ne maram za tvoje razloge* □ knj.izroč. pritegovati *Taki pogovori me ne pritegujejo*

GLEJ ŠE tikati se²

zanímati se -am se nedov.

1. za kaj |imeti, kazati hotenje, željo spoznati kaj, ukvarjati se s čim| *zanímati se za umetnost, šport* □ pog. imeti zanimanje □ publ. interesirati se □ knj.izroč. kazati zanimanje

2. za kaj |imeti, kazati hotenje, željo dobiti, imeti kaj| *Več kupcev se zanima za to stanovanje* □ povpraševati po čem

GLEJ ŠE skrbeti 2 | zavzemati se

zanímiv -a -o prid. |ki zaradi posebnih, navadno pozitivnih lastnosti vzbuja zanimanje| *zanímiv pogovor; zanimiva predstava* □ pog. interesanten □ ekspr. prezanímiv □ ekspr. velezanimiv □ zastar. zajemljiv □ ekspr. živ² žive zamisli

zanímivo nač. prisl. |izraža, da imenovano dejanje zaradi posebnih, navadno pozitivnih lastnosti vzbuja zanimanje| *zanímivo pisati, pripovedovati* □ pog. interesantno □ ekspr. prezanímivo □ zastar. zajemljivo

zanímivost -i ž |dejstvo, da kaj zaradi posebnih, navadno pozitivnih lastnosti vzbuja zanimanje| *zanímivost pojava* □ ekspr. interesantnost

zánka -e ž

1. |navadno z vozlom sklenjeni del, kos vrvi, traku| *zadrngiti zanko okrog ročaja* □ knj.izroč. petlja

2. |zanki podobna priprava za lovljenje živali| *nastavljati živalim zanke* □ star. zadrnga □ nar. zadrgalica □ nar. zajčarka |zanka za lovljenje zajcev|

GLEJ ŠE laso | petlja | prevarati 1

zánkati -am nedov. ▶ obšivati

zanoríti -ím dov. ▶ obnoriti

zanoríti se -ím se dov. ▶ zaljubiti se 1

zanòs -òsa m |močna čustvena vznemirjenost zaradi zelo pozitivnega odnosa do česa| *Govornika je prevzel zanos* □ zanesenost □ ekspr. ekstaza □ knj.izroč. emfaza □ knj.izroč. patos □ knj.izroč. trans □ ekspr. vznosenost □ zastar. vznos □ ekspr. zamaknjenost □ zastar. zanositost

GLEJ ŠE prevzetost | vnema

zanòsen -sna -o prid. |ki je v stanju močne čustvene vznemirjenosti zaradi zelo pozitivnega odnosa do česa; ki vsebuje, izraža tako čustveno vznemirjenost| *zanosen govornik; zanosne besede* □ zanesen □ knj.izroč. ditrambičen □ knj.izroč. ditrambski □ knj.izroč. eksaltiran □ knj.izroč. ekstatičen □ knj.izroč. emfatičen □ zastar. vznositi □ zastar. zanositi □ zastar. zdušen

zanosít -a -o prid. ▶ zanosen

zanosíti -nósim dov. |priti v stanje, da začne v telesu nastajati novi organizem| *Žena je zanosila* □ spočeti □ med. koncipirati

GLEJ ŠE ponositi

zanosító prisl. ▶ zanosno

zanosítost -i ž ▶ zanos

zanosljáti -am dov. kaj |nosljaje reči, spregovoriti| *V odgovor je nekaj zanosljal* □ zahohnjati

zanòsno nač. prisl. |izraža, da imenovano dejanje vsebuje, izraža močno čustveno vznemirjenost zaradi zelo pozitivnega odnosa do česa| *zanosno govoriti* □ knj.izroč. ekstatično □ knj.izroč. emfatično □ ekspr. zaneseno □ zastar. zanosito □ zastar. zdušno

zanòšen -a -o prid. ▶ ponošen

zaobalíti -ím dov. ▶ zaviti¹ 4

zaobítiti -ídem dov. ▶ obhoditi 1

zaobjémati -am nedov. ▶ obdajati | objemati 1 | zajemati 3

zaobjéti -jámem dov. ▶ objeti 1, 2 | zajeti 1, 2

zaobkrožíti in zaobkróžiti -ím dov. ▶ obkrožiti 2 | razvedeti se

zaoblačíti se -ím se dov. ▶ pooblačiti se

zaóbliti -ím dov. ▶ zaokrožiti

zaóbliti se -ím se dov. ▶ zrediti se

zaóbljen -a -o prid. ▶ okrogel¹ 1

zaóbljenost -i ž ▶ okroglost 1

zaobljúba -e ž ▶ izjava •5 | obljava

zaobljubíti in zaobljúbiti -ím dov. ▶ obljubiti 2

zaobljubíti se in zaobljúbiti se -ím se dov. ▶ obljubiti 2

zaobljúbljati -am nedov. ▶ obljubljeti 2

zaobljúbljati se -am se nedov. ▶ obljubljeti 2

zaobljúbljeni -a -o prid. ▶ cerkev 1•7 | dar •1 | podoba •2

zaobljúbni -a -o prid. ▶ cerkev 1•7 | dar •1 | podoba •2

zaobóčen -a -o prid. ▶ obokan

zaobráčati -am nedov. ▶ obračati 1

zaobrát -áta m ▶ obrat¹ 1, 2

zaobrńiti in zaobrńiti -em dov. ▶ obrniti 1, 4

zaobrńiti se in zaobrńiti se -em se dov. ▶ obrniti se 1, 3 | spremeniti se 1 | spreten •

zaobséči -séžem dov. ▶ objeti 2 | zajeti 2

zaobségati -am nedov. ▶ zajemati 3

za oddih prisl. zv. ▶ za razvedrilo

zaodéti -dénem dov. ▶ odeti

zaodéti se -dénem se dov. ▶ odeti se

zaodévati -am nedov. ▶ odevati | pokrivati 3

zaódrje -a s ▶ zakulisje

za odtének prisl. zv. ▶ nekoliko²

zaogrńiti in zaogrńiti -em dov. ▶ odeti

zaogrńiti se in zaogrńiti se -em se dov. ▶ odeti se

za okrás namer. prisl. zv. |izraža, da se kaj dela, naredi z

namenom, da bi kaj bilo bolj lepo| *za okras obesiti slike po stenah* □ star. na lepoto □ knj.izroč. v okras □ zastar. za diko

zaokreníti -krénem dov. ▶ obrniti 1, 2, 3, 4 | spremeniti 1

zaokreníti se -krénem se dov. ▶ obrniti se 1, 2, 3 | spremeniti se 1

zaokrèt -éta m ▶ obrat¹ 1, 2

zaokroglíti -ím dov. ▶ zaokrožiti

zaokroglíti se -ím se dov. ▶ zrediti se

zaokróžati -am nedov.

1. kaj |delati kaj okroglo| *zaokrožati robove* □ zaokroževati

□ knj.izroč. krožiti □ knj.izroč. obiliti¹

2. kaj |delati, da kaj postane skladna celota| *zaokrožati svoje znanje z dodatnim študijem* □ zaokroževati

GLEJ ŠE komasirati

zaokróžati se -am se nedov. ▶ rediti se

zaokróženi -a -o prid. ▶ število 1•10

zaokroževáti -újem nedov. ▶ zaokrožati 1, 2

zaokroževáti se -újem se nedov. ▶ rediti se

zaokrožiti in zaokrožiti -im dov. kaj |narediti kaj okroglo| *zaokro-
žiti robove* □ knj.izroč. *skrožiti* □ knj.izroč. *zaobliti* □ knj.izroč. *zaokrogiliti*
□ knj.izroč. *zobliti*
GLEJ ŠE komasirati | zaključiti 1 | zakrožiti | zapeti² 1

zaokrožiti se -im se dov. ▶ zrediti se

zaóljiti -im dov. ▶ naoljiti | umazati pp

zaoráti -órjem dov. |pri oranju zaiti kam| *Zaradi nepazljivosti je
zaoral v ledino* □ knj.izroč. *zabrazditi*
GLEJ ŠE podorati

zaorávati -am nedov. ▶ podoravati

zaórglati -am dov. ▶ zaigrati 2•3

zaóriti -im dov. ▶ razleči se | zavpiti 1

zaostájanje -a s |ostajanje v čem za drugimi glede na
povprečno, pričakovano stopnjo| *zaostajanje otroka v rasti,
razvoju* □ *retardacija* □ *upočasnitev* □ *zakasnitev*

zaostájati -am nedov.

1. |zaradi počasnejšega gibanja ostajati za določeno razdaljo za
kom| *Otrok je utrujen, zato zaostaja za materjo* □ pog. *ostajati zadaj*
□ star. *zastajati*
2. |ostajati v čem za drugimi glede na povprečno, pričakovano
stopnjo| *zaostajati v rasti, razvoju* □ *retardirati* □ pog. *biti zadaj*
□ knj.izroč. *kasneti* □ knj.izroč. *kasniti* □ knj.izroč. *zakasnevat*
3. *za čim* |biti po vrednosti, kakovosti za čim| *Prevod ne
zaostaja za izvirnikom* □ slabš. *capljati* □ ekspr. *izgubljati korak s čim*
□ ekspr. *ostajati* □ ekspr. *stopicati*
GLEJ ŠE zakrnevati | zamujati 3

zaostálec -lca m ▶ nazadnjak | okrnjenec | zamudnik 1

zaostálež -a m ▶ nazadnjak | zamudnik 1, 3

zaostáli¹ -ega m |kdor zaostane| *zaostali v sprevodu* □ ekspr. *zao-
stankar*

zaostáli² -a -o prid. |ki je ostal v čem za drugimi glede na
povprečno, pričakovano stopnjo| *v razvoju zaostale dežele*
□ zastar. *neprosvetljeni* *Služboval je največ v neprosvetljenih krajih*
□ publ. *nerazviti*

zaostálost -i ž |stanje, pri katerem je kaj slabše od povprečne,
pričakovane razvojne stopnje| *gospodarska zaostalost države*
□ publ. *nerazvitost*
GLEJ ŠE manjrazvitost •

zaostánek -nka m

1. |razdalja, za katero kdo zaostaja| *Pred ciljem je precej zmanjšal
zaostanek* □ star. *zastoj*
2. |stopnja, količina časa, za katero kdo zaostaja| *zaostanek v
razvoju* □ *retardacija*
3. |neplačane plačilne obveznosti| *izterjati, poravnati zaostanke*
□ star. *zastanek*

zaostánek -ja m ▶ zamudnik 1 | zaostali¹

zaostáti -stánem dov.

1. |zaradi počasnejšega gibanja ostati za določeno razdaljo za
kom| *Pohiti, da ne boš zaostal za nami* □ pog. *ostati zadaj* *Pohiti, da
ne boš ostal zadaj* □ star. *zastati²*
2. |ostati v čem za drugimi glede na povprečno, pričako-
vano stopnjo| *zaostati v rasti* □ *retardirati* □ knj.izroč. *zakasneti*
□ knj.izroč. *zakasniti*
3. šol. |biti neuspešen pri izpolnjevanju pogojev za
napredovanje v višji razred| *V tretjem letniku je zaostal in
ponavljal* □ pog. *pasti¹* □ šol., žarg. *cepniti* □ šol., žarg. *čikniti* □ šol., žarg. *čofniti*
□ šol., žarg. *flikniti* □ šol., žarg. *frčati* □ šol., žarg. *lopiniti* □ ekspr. *onemóči*
V tretjem letniku je onemogel □ ekspr. *pogriniti*
GLEJ ŠE zakrneti 1 | zamuditi 2

zaostrítev -tve ž ▶ poostritev

zaostriiti -ím dov. kaj ekspr. |narediti kaj strožje| *zaostriiti kazni,
predpise* □ ekspr. *poostriiti* □ knj.izroč. *postrožiti* □ ekspr. *priostriiti*
GLEJ ŠE izostriti 1 | priostriiti 1

zaostriiti se -ím se dov. ekspr. |izraža, da kaj postane hujše, večje|
Spor se je po tem dogodku še zaostriil □ ekspr. *poostriiti se*
GLEJ ŠE ošiliti se

zaostrováti -újem nedov. kaj ekspr. |delati kaj strožje| *Cenzuro so
vedno bolj zaostrovali* □ ekspr. *poostrovati*

zaostrováti se -újem se nedov. ekspr. |izraža, da kaj postaja hujše,
večje| *Nesoglasja se zaostrovejo* □ ekspr. *poostrovati se*

zaovínek -nka m ▶ ovinek

zapacán -a -o prid. ▶ umazan¹

zapacáti -ám dov. ▶ popackati | umazati | zamečkati | zašuštrati

zapacáti se -ám se dov. ▶ umazati se

zapackán -a -o prid. ▶ umazan¹

zapackáti -ám dov. ▶ popackati | umazati

zapackáti se -ám se dov. ▶ umazati se

zapàd -áda m ▶ zahod 1, 2

zapádati -am nedov. ekon., fin. |prihajati do dneva, termina, ko je
treba kaj plačati| *Menice, obveznosti zapadajo* □ ekon., fin. *dospévati*
GLEJ ŠE obupovati | prepuščati se | zemetati¹

zapádlí -a -o prid. ▶ dolg¹ •2 | menica •2

zapádllost -i ž ekon., fin. |dan, termin, ko je treba kaj plačati|
ugotoviti zapadlost dolga, menice □ ekon., fin. *dospelost*
□ ekon., fin. *dospetek* □ fin. *skadenca*

zapádní -a -o prid. ▶ zahodni

zapádník -a m ▶ zahodnik

zapadnják -a m ▶ zahodnjak

zapadnjáški -a -o prid. ▶ zahodnjaški

zapadnjáštvo -a s ▶ zahodnjaštvo

zapáh -áha m |priprava za zapiranje vrat, oken od znotraj s
premikajočim se delom, ki se navadno v vodoravni smeri
potisne v kaj| *zapirati vrata z zapahom* □ star. *pah¹* □ neknoj. pog. *rigelj*
□ pog. *zasova* □ pog. *zasun* □ pog. *zasunek* □ nar. *burnik* |zapah čez
notranjo stran vrat|
GLEJ ŠE prestajati • | zapreti 5

zapahníti in zapáhniti -em dov. kaj |dati zapah v tak položaj,
da se kaj ne da odpreti| *zapahniti vrata* □ zastar. *pripahniti*
□ neknoj. pog. *zarigljati*
GLEJ ŠE vreči 1 | zadelati | zamašiti

zapahníti se in zapáhniti se -em se dov. ▶ zamašiti se | zapreti se

zapahováti -újem nedov. ▶ zapirati 1

zapahováti se -újem se nedov. ▶ zapirati se

zapakíratí -am dov. kaj |dati blago, izdelke v ovoj, škatlo,
navadno zaradi zaščite, lažjega prenosa, prevoza| *zapakirati*
kozarce □ *embalirati* □ pog. *spakirati*

zapalíti in zapálití -im dov. ▶ prižgati 1 | zažgati 1, 2

zapáriti -im dov. ▶ razkužiti | razkužiti pp 1

zapásti -pádem dov.

1. brez. |v zvezi s snegom padajoč prekriti zemeljsko površino|
Zapadlo je več kot pol metra snega □ knj.izroč. *napasti¹*
2. ekon., fin. |priti do dneva, termina, ko je treba plačati| *Dolg,
menica zapade* □ ekon., fin. *dospeti*
GLEJ ŠE obupati | pripasti | priti pp 11 | zaiti 1 | zamesti²

zapazíti in zapáziti -im dov. ▶ opaziti 1, 2

zapážanje -a s ▶ opažanje

zapážati -am nedov. ▶ opažati

zapážen -a -o prid. ▶ opažen

zapážiti -im dov. ▶ opažiti | zamašiti

zapečátiti -im dov. ▶ zalepiti 2 | zapreti 5

zapéček -čka m ▶ dom 1

zapečen -èna -o prid. ▶ zagorel | zaprt

zapečenost -i ž ▶ zaprtje 2

zapéči -péčem dov. ▶ opeči 1 | prizadeti³ 1

zapéčkar -ja m ekspr. | nedejavni, dóma se držeči človek; kdor se v svojih interesih, razgledanosti omejuje na domači kraj, domačo deželo | *kritizirati zapečkarje*

□ knj.izroč. **zapečnik**

zapéčarski -a -o prid. ekspr. | ki se v svojih interesih, razgledanosti omejuje na domači kraj, domačo deželo | *zapečarski kritik* □ knj.izroč. **zapečni**

zapéčni -a -o prid. ▶ zapečarski

zapéčnik -a m ▶ zapečkar

zapéhan -a -o prid. ▶ upehan

zapéhati¹ -am dov. ▶ upehati

zapeháti² -ám dov. ▶ prisuvati | spraviti 1

zapéhati se -am se dov. ▶ upehati se

zapéka -e ž ▶ zaprtje 2

zapeketáti -ám dov. | začeti se premikati slišno udarjajoč s kopiti ob tla | *Konja sta zapeketala po cesti* □ **speketati**

zapeljánc -nca m ▶ zavedeni

zapeljánost -i ž ▶ zavedenost

zapeljáti -péljem dov.

1. |premakniti se s prevoznim sredstvom, vozilom v določeno smer| *Vlak je zapeljal v predor; Avtomobil je zapeljal na dvorišče* □ knj.izroč. **zavoziti** □ ekspr. **zaropotati** |ropotajoč zapeljati| *Vlak je zaropotal proti predoru* □ ekspr. **zbrzeti** |zelo hitro zapeljati|

2. *kaj* |s prevoznim sredstvom spraviti kam| *zapeljati potnike in prtljago na postajo* □ **odpeljati** □ **peljati** □ pog. **potegniti** |Potegni me do doma| □ sleng. **zategniti**

3. *koga* |pridobiti si ljubezensko naklonjenost koga| *Zapeljal je sodnikovo hčer* □ ekspr. **omrežiti** □ ekspr. **opresti** |Opredla mu je srce| □ ekspr. **premamiti** □ star. **premotiti** □ slabš. **preslepiti** □ knj.izroč. **zamrežiti** □ ekspr. **zapelesti v svoje mreže** □ ekspr. **zaprestiti v svoje mreže**

GLEJ ŠE popeljati | prevarati 1 | pripeljati 2 | zavesti | zavoziti 1

zapeljávati -am nedov. ▶ voziti 2 | zapeljevati | zavajati

zapeljévati -újem nedov. *koga* |prizadevati si pridobiti ljubezensko naklonjenost koga| *Že dalj časa jo zapeljuje* □ ekspr. **hoditi za kom** □ ekspr. **laziti za kom** □ ekspr. **lepiti se na koga** □ ekspr. **letati za kom** □ ekspr. **metati oči za kom** □ ekspr. **metati poglede za kom**

□ ekspr. **metati se za kom** □ zastar. **napastovati** □ knj.izroč. **omreževati**

□ pog. **osvajati** □ ekspr. **petelinčiti okrog koga** □ ekspr. **peteliniti okrog koga** □ nekjn. pog. **plavšati** □ ekspr. **pogledovati za kom** □ ekspr. **pritskati za kom** □ slabš. **riniti za kom** □ slabš. **siliti za kom** □ ekspr. **sliniti se za kom** □ ekspr. **smukati se okoli koga** □ ekspr. **snubiti z očmi** □ ekspr. **speljevati** |Speljevala ga je s pogledi| □ ekspr. **sukati** |Kako je ta znala sukati moške| □ slabš. **tiščati za kom** □ ekspr. **vrzeti se okoli koga** □ knj.izroč. **zalezovati** □ knj.izroč. **zapeljavati** □ knj.izroč. **zvajati**

GLEJ ŠE zavajati

zapeljívec -vca m ekspr. |kdor koga zapelje, zapeljuje| *upreti se zapeljivcu* □ zastar. **zavodnik**

zapeljívka -e ž ekspr. |ženska, ki koga zapelje, zapeljuje| *lepa zapeljivka* □ knj.izroč. **skušnjavka** □ zastar. **zavodnica**

zapénc -nca m |priprava za zapenjanje oblačil, sestavljena iz kaveljčka in zanke| *prišiti zapenec* □ obrt. **spenec**

zapéniti -im dov. ▶ razpeniti

zapéniti se -im se dov. ▶ razpeniti se 1, 2

zapenjáča -e ž ▶ veriga ♦3

zapénjati -am dov. ▶ pripenjati

zapentljáti -ám dov. *kaj* |zavezati s pentljo| *zapentljati vezalke*

□ knj.izroč. **zapetljati**

GLEJ ŠE zaplesti 1, 2

zapentljáti se -ám se dov. ▶ zaplesti se 4

zapéstni -a -o prid. ▶ gumb ♦ | ščitnik pp | ura¹ 2♦3

zapéstnica -e ž ▶ manšeta | ura¹ 2♦3

zapéstnice -ic ž mn. ▶ lisice | rokavice ♦1

zapéstnik -a m ▶ manšeta

zapéstniki -ov m mn., mn. v sin. nizu ▶ lisice | rokavice ♦1

zapét -a -o prid. ▶ nedostopen | nepriljuden

zapétež -a m ▶ nepriljuden povdk.

zapéti¹ -pném dov.

1. *kaj* |prijeti kaj s kakim predmetom tako, da ostri del prodre vanj| *zapeti predmet s kavljem in ga potegniti iz vode* □ **zatakiniti** |zatakiniti grablje ob korenino| □ nekjn. pog. **zahakljati** □ knj.izroč. **zakačiti**

□ knj.izroč. **zakavljati** □ knj.izroč. **zakvačiti**

2. *kaj* voj. |dati varovalko v tak položaj, da se pištola, puška ne more sprožiti| *zapeti puško* □ voj., žarg. **zakočiti**

GLEJ ŠE pripeti¹

zapéti² -pôjem dov.

1. *kaj* |izraziti, posredovati določeno besedilo s petjem| *zapeti veselo pesem* □ pog. **odpeti**¹ □ ekspr. **urezati** □ star. **zakrožiti** □ star. **zaokrožiti** □ star. **zavižati** □ nekjn. pog. **zažingati**

2. |oglasiti se z določenimi, za posamezno vrsto (ptic, žuželk) značilnimi glasovi| *V grmovju so zapele ptice* □ star. **zadroboleti**

□ knj.izroč. **zagostoleti** □ ekspr. **zažvrgoleti**

GLEJ ŠE duhovnik 1♦1 | povedati | zazveneti 1

zapéti se -pném se dov. ▶ nepriljuden ♦ | zatakiniti se 2

zapetljáj -a m ▶ zaplet 1, 2

zapetljáti -ám dov. ▶ zapentljati | zaplesti 2

zapétnik -a m ▶ opetnik

zapháti -phám dov. ▶ zatlačiti 2 | zbiti 2

zapíčiti -im dov. *kaj* |s sunkom, potiskanjem narediti, da koničasti del predmeta pride v kaj| *zapíčiti kol globoko v zemljo* □ **vpičiti** □ nar. **opičiti** □ ekspr. **zakoličiti** |*zakoličiti strašilo na njivo*

GLEJ ŠE zabosti 1 | zasaditi 2

zapíčiti se -im se dov. ▶ obregniti se | poglobiti se | zabosti se | zaleteti se 2 | zasaditi se

zápih¹ -a m ▶ zamet²

zapíh² -a m ▶ sunek ♦2

zapíhati -am dov.

1. |začeti pihati| *Zapihal je hladen veter* □ ekspr. **pobriti**

□ knj.izroč. **podpihati** □ ekspr. **popihati** □ knj.izroč. **popihniti** □ ekspr. **potegniti**

□ ekspr. **urezati** |*Spet je urezala burja* □ ekspr. **zabriti** □ ekspr. **zaplesati**

|*Hud orkan je zaplesal nad dolino* □ star. **zavejati** □ knj.izroč. **zaveti**

□ **zapihljati** ↗

2. |s pihanjem izraziti navadno strah, občutek ogroženosti|

Mačka je zapihala □ **pihniti**

GLEJ ŠE spregovoriti 1 pp 3

zapihljáti -ám dov. |rahlo zapihati| *Zapihljale so jesenske sapice*

□ ekspr. **dahniti** □ ekspr. **dihniti** □ knj.izroč. **pridihati** □ ekspr. **zadihati**

zapijánčiti se -im se dov. ▶ zapiti se

zapijáti -am nedov. ▶ zapravljati

zapijáti se -am se nedov. ▶ pijančevati | popivati

zapík -a m ▶ konec⁴

zapíkati -am nedov. ▶ zapikovati

zapikávati -am nedov. ▶ zapikovati

zapikávati se -am se nedov. ▶ zapikovati se

zapikováti -újem nedov. *kaj* |s sunkom, potiskanjem delati, da koničasti del predmeta pride v kaj| *zapikovati palico v tla*

□ *zapikati* □ *zapikavati*

zapikováti se -újem se nedov. |s koničastim delom prodirati v kaj in tam ostajati| *Puščice so se zapikovale v tarčo* □ *zapikavati se*

zapiráč -a m ▶ zaklep | zapiralo | zapiralo ♦

zapirálka -e ž ▶ mišica ♦10

zapirálnik -a m ▶ zapiralo

zapiráló -a s |priprava za zapiranje česa| *zapiralo za vrata*

□ *zapiráč* □ knj.izroč. *zapirálnik* □ knj.izroč. *zapirica* □ knj.izroč. *zaporá*

□ knj.izroč. *zaporica*

♦ *okensko zapiralo* □ *okenski zapiráč*

zapirati -am nedov.

1. *kaj* |dajati kaj v tak položaj, da ni mogoč prehod, vstop ali izstop| *zapirati vrata* □ zastar. *zatvarjati* □ *zapahovati* |z zapahom zapirati| ■ protip. *odpirati*

2. *kaj* |delati, da so prilegajoči se deli česa tesno drug ob drugem| *zapirati oči* □ knj.izroč. *sklapljati* □ star. *zaklapljati*

3. *kaj* |dajati del priprave v tak položaj, da kaj nima proste poti| *zapirati pipe, ventile* □ *privijati* |z vrtenjem zapirati|

4. *kaj* |delati kaj neprehodno| *Vozovi so jim zapirali pot*

□ knj.izroč. *gatiti* □ zastar. *zaskakovati* □ star. *zavirati*¹ □ *zastavljati*¹ |s postavitvijo, namestitvijo česa zapirati|

GLEJ ŠE izključevati 1 | odpirati 1 | omejevati 1

zapirati se -am se nedov. |izraža, da kdo z zaprtjem vrat

onemogoča komu drugemu vstop v prostor| *zapirati se v sobo*

□ *zaklepati se* |z zaklenitvijo se zapirati| □ *zapahovati se* |z zapahi se zapirati|

zapirica -e ž ▶ zapiralo

zapirnica -e ž ▶ šarnir

zapis -a m |zapisano besedilo, navadno krajše| *zapis s potovanja*

□ *zapisek* □ knj.izroč. *beležka* □ knj.izroč. *zabeležba* □ knj.izroč. *zabeležka*

□ knj.izroč. *zapisanje* □ star. *zaznamek*

• *biol. dedni zapis* □ *biol. dedna informacija* □ *biol. dednosta informacija*

GLEJ ŠE posnetek ♦4 | posnetek ♦6 | posnetek ♦10

zapisánje -a s ▶ zapis

zapisati in *zapisáti* -píšem dov. *kaj* |s pisanjem dati čemu tako

obliko, da se lahko ohrani| *zapisati podatke* □ *zabeležiti* □ zastar. *pri-beležiti* □ knj.izroč. *zaznamovati* □ knj.izroč. *protokolirati* |uradno zapisati|

GLEJ ŠE *napisati* 1 | *podpisati se* | *predpisati* 2 | *prepisati* 2 |

včlaniti | *začetnica* 2♦

zapisati se in *zapisáti se* -píšem se dov. ▶ *prijaviti se* 2

zapisávati -am nedov. ▶ *zapisovati*

zapisék -ska m ▶ *zapis*

zapisékati -am dov. |dati visok, oster glas, visoke, ostre glasove;

oglasiti se s takimi glasovi| *Lokomotiva zapiska; Gams zapiska*

□ ekspr. *zabrlizgati*

GLEJ ŠE *reči* 1 pp 10 | *zaigrati* 2♦4

zapisnica -e ž ▶ *beležnica*

zapisničarka -e ž ▶ *zapisnikarica*

zapisnik -a m

• 1. *cenilni zapisnik* □ *cenitveni zapisnik* 2. *pravn. obravnavni*

zapisnik □ *pravn. razpravni zapisnik* □ *pravn. zapisnik o obravnavi*

□ *pravn. zapisnik o razpravi* 3. *uradni zapisnik* □ star. *protokol* 4. *zapisnik*

sklepov □ *sumarni zapisnik*

GLEJ ŠE *beležnica* | *seznam*

zapisnikar -ja m |kdor piše zapisnik| *določiti koga za zapisnikar-*

ja □ star. *protokolist*

zapisnikarica -e ž |ženska, ki piše zapisnik| *Na sestanku je bila*

zapisnikarica □ *zapisničarka*

zapisoválnik -a m teh. |naprava za zapisovanje spremenljivih (fizikalnih) količin| *zapisovalnik jakosti zvoka* □ teh. *rekorder*¹

zapisovánje -a s ▶ *pisanje* 1 | *snemanje* ♦

zapisováti -újem nedov. *kaj* |s pisanjem dajati čemu tako obliko, da se lahko ohrani| *zapisovati neznane besede* □ *beležiti* □ *zabeleževati* □ star. *zapisavati* □ *notirati* |na kratko zapisovati|

GLEJ ŠE *knjižiti* | *pisati* 1 | *včlanjevati*

zapít -a -o povdk. ▶ *alkoholik* ♦1

zapítek -tka m |znesek, ki se plača v gostilni, zlasti za pijačo|

plačati zapítek □ nekjn. pog. *ceha*¹

zapíti -píjem dov.

1. *kaj* |s pitjem alkoholne pijače zapraviti| *V treh dneh je zapil*

vso plačo □ ekspr. *pognati po grlu* □ ekspr. *spraviti po grlu* □ slabš. *zalokati*

□ pog. *zaluckati* □ pog. *zalumpati*

2. *kaj* ekspr. |s pogostitvijo, pijačo proslaviti| *zapiti rojstvo otroka*

□ ekspr. *zaliti* □ ekspr. *zamočiti* *Zmago bo treba zamočiti*

zapíti se -píjem se dov. ekspr. |zadržujoč se dalj časa kje ob

pitju alkoholne pijače, postati pijan| *Šel je v gostilno in se zapil*

□ zastar. *zapijančiti se*

GLEJ ŠE *opiti se*

zapítki -ov m mn. ▶ *pojedina* pp 2

zaplahunatí -ám dov. ▶ *sfrfotati* 2 | *zafirfotati* | *zaplapolati* 1

zaplájati -am nedov. *kaj* |delati, da kaka žival začne kje živeti in se razmnoževati| *zaplajati rake v potoku* □ knj.izroč. *zaplojevati*

GLEJ ŠE *spočenjati*

zaplákan -a -o prid. ▶ *objokan*

zaplákati -am dov. ▶ *zajokati*

zaplamenéti -ím dov. ▶ *vzplameneti* | *zagoreti* 3, 4 | *zardeti* |

zasijati 1 | *zasvetiti* | *zažareti* 2

zaplamtéti -ím dov. ▶ *vzplameneti* | *zagoreti* 3, 4 | *zažareti* 2

zaplánkan -a -o prid. ▶ *odročen*

zaplánkati -am dov. ▶ *ograditi* pp

zaplapoláti -ám dov.

1. |više se valujoče večkrat premakniti zaradi premikanja

zraka| *Zastave so zaplapolale v vetru* □ *vzplapolati* □ *zavihirati*

□ knj.izroč. *plahutniti* □ ekspr. *zafofotati* □ ekspr. *zafirfotati* □ ekspr. *zaplahunati*

2. |zagoreti z močnim, sem in tja premikajočim se plamenom|

Ogenj v peči zaplapola □ knj.izroč. *lizniti* □ knj.izroč. *vzplapolati*

GLEJ ŠE *zagoreti* 3

zapláštiti in *zaplášiti* -im dov. ▶ *prestrašiti*

zapláta -e ž |manjši kos blaga, usnja za prekrivanje, nadome-

ščanje raztrganega, izrabljenega dela| *prišiti zaplato na rokav*

□ nekjn. pog. *flika* □ ekspr. *krpa* □ knj.izroč. *zakrpa* □ zastar. *županec*

GLEJ ŠE *kos*¹ ♦

zapláti -póljem dov. |napeti se in upasti| *Nosnice so mu zaplale od*

jeze □ *vzplati*

GLEJ ŠE *zagoreti* 3, 4 | *zaplavati* 2 | *zavalovati*

zaplávati -am dov.

1. |začeti plavati| *Nekaj trenutkov je okleval, nato je zaplaval*

□ *splavati* □ knj.izroč. *vzplavati*

2. ekspr. |začeti se širiti, razširjati| *Vonj po bezgu je zaplaval*

skozi okno; Veseli glasovi so zaplaval po prostoru □ knj.izroč. *zaplati*

□ ekspr. *zapluti*

GLEJ ŠE *zaiti* 4

zapléčevati -ujem nedov. ▶ *kibicirati*

zapléčje -a s ▶ *ozadje* 1

zapléčnik -a m ▶ *kibic* | *prežar*

zaplémba -e ž |odvzem premoženja ali dela premoženja kot del

kazni| *zaplemba hiše* □ *zaplenitev* □ *pravn. konfiskacija* □ knj.izroč. *zasega*

GLEJ ŠE *zaseg*

zaplenítev -tve ž ▶ zaplemba

zapleníti in zapléniti -im dov. *komu kaj* |odvzeti premoženje ali del premoženja kot del kazni| *zapleniti komu celotno premoženje*

□ pravn. **konfiscirati** □ knj.izroč. **zaseči**

GLEJ ŠE zaseči

zaplenjeváti -újem nedov. *komu kaj* |odvzemati premoženje ali del premoženja kot del kazni| *zaplenjevati nasprotnikom premoženje* □ pravn. **konfiscirati** □ knj.izroč. **zasegati**

GLEJ ŠE zasegati

zaplésati in zaplesáti -pléšem dov.

1. |začeti plesati| *Prvi pari so že zaplesali* □ ekspr. **zarajati**²

□ ekspr. **zasukati se** □ star. **zasukniti se** □ ekspr. **zavrteti se**

2. |krajši čas plesati| *Včasih rad malo zapleše* □ **poplesati**

□ ekspr. **poskočiti**

GLEJ ŠE zapihati 1

zaplesnèl -éla -o prid. ▶ plesniv

zaplesnéti -ím dov. |prekriti se s plesnijo| *Sir zaplesni* □ **zaplesneti se**

zaplesnéti se -ím se dov. ▶ zaplesneti

zaplésnjen -a -o prid. ▶ plesniv

zaplésti -plétem dov.

1. *kaj* |narediti, da je kaj nepravilno, neurejeno prepleteno, zvito| *zaplesti štrene, trakove, vrvi* □ **zamotati** □ ekspr. **zafeceljati**

□ ekspr. **zameštrati** □ ekspr. **zapentljati** □ knj.izroč. **zmesti**³ *zmesti prejo*

□ pog. **zmeštrati** □ knj.izroč. **zmežljati** □ knj.izroč. **zmotati**

2. *kaj* |narediti kaj tako, da se težko uredi, razreši| *To je položaj še bolj zapletlo* □ **skomplicirati** □ **zakomplicirati** □ knj.izroč. **zamotati**

□ ekspr. **zapentljati** □ knj.izroč. **zapetljati** □ ekspr. **zavozlati** □ ekspr. **zvozlati**

3. *koga v kaj* ekspr. |narediti, povzročiti, da postane kdo udeležen pri čem| *zaplesti koga v zaroto* □ ekspr. **vmešati** □ ekspr. **vpletati**

□ ekspr. **zapresti**

4. *kaj* lit. |postopno začeti dogajanje| *Pisatelj je spretno zapletel zgodbo* □ ekspr. **zavozlati**

GLEJ ŠE zapeljati 3

zaplésti se -plétem se dov.

1. |postati nepravilno, neurejeno prepleten, zvito| *Vrvi so se zapletle* □ **zamotati se** □ ekspr. **zafeceljati se** □ knj.izroč. **zakavkljati se**

Žici sta se zakavkljali □ ekspr. **zakrotovičiti se** *Štrena se zakrotoviči*

□ ekspr. **zameštrati se** □ star. **zamežljati se** □ knj.izroč. **zmežljati se** *Niti so se zmežljale* □ knj.izroč. **zmotati se**

2. |priti v kaj prepletenega, ovirajočega| *zaplesti se med trnje, v mrežo* □ ekspr. **zahomotati se** □ nar. **zamesti se** *Jelen se je z rogovi zamedel v veje* □ knj.izroč. **zamotati se** □ ekspr. **zamotoviliti se**

3. |izraža, da kaj postane tako, da se težko uredi, razreši| *Položaj se je popolnoma zapletel* □ **skomplicirati se** □ **zakomplicirati se**

□ ekspr. **zafeceljati se** □ knj.izroč. **zamotati se** □ ekspr. **zavozlati se**

4. *s kom* ekspr. |priti v ljubezensko razmerje s kom| *Zapletel se je s sodelavko* □ knj.izroč. **zakavkljati se** □ ekspr. **zapentljati se**

□ knj.izroč. **zavozlati se**

5. ekspr. |priti v stanje, ko se ne more jasno, logično misliti, se izražati| *Pri opisovanju dogodka se je zapletel* □ knj.izroč. **zavozlati se**

zaplèt -éta m

1. |dogodek, dejstvo, ki zavira, otežuje normalni potek česa| *zapleti ob nakupu stanovanja* □ **komplikacija** □ **zapetljaj** □ **zapletljaj**

□ ekspr. **kolobocija** □ ekspr. **peripetija** □ star. **zapletek** □ knj.izroč. **zavozljaj**

2. navadno s prilastkom |zapletena, težko razrešljiva zadeva| *rešiti diplomatski zaplet* □ **zapetljaj** □ **zapletljaj** □ ekspr. **peripetija** □ star. **zapletek**

◆ **melodramski zaplet** □ melodramatični zaplet □ melodramatski zaplet

3. lit. |začetni del literarnega dela, v katerem se dogajanje postopno začinja| *zaplet v drami* □ star. **zapletek** □ knj.izroč. **zavozljaj**

GLEJ ŠE dogodek pp 2 | **komplikacija**

zapléitati -am nedov.

1. *kaj* |delati, da je kaj nepravilno prepleteno, zvito| *zapletati*

vrvi □ **zamotavati**

2. *kaj* |delati kaj tako, da se težko uredi, razreši| *zapletati problem, vprašanje* □ **komplicirati** □ knj.izroč. **zamotavati** □ ekspr. **zavozlavati**

3. *koga v kaj* |delati, povzročati, da postane kdo udeležen pri čem| *zapletati koga v neprijetno zadevo* □ ekspr. **mešati**

□ knj.izroč. **pritikati**¹ □ ekspr. **vmešavati** □ ekspr. **vpletati** □ ekspr. **zapredati**

4. *kaj* lit. |postopno začenjati dogajanje| *Pisatelj spretno zapleta zgodbo v romanu* □ ekspr. **zavozlavati**

GLEJ ŠE opletati | **vpletati**

zapléitati se -am se nedov.

1. |postajati nepravilno, neurejeno prepleten, zvito| *Niti so se zaradi dolžine zapletale* □ **zamotavati se** □ ekspr. **feceljati se**

2. |prihajati v kaj prepletenega, ovirajočega| *zapletati se med vejevje; zapletati se v mrežo* □ ekspr. **zahomotavati se** □ knj.izroč. **zamotavati se**

3. |izraža, da kaj postaja tako, da se težko uredi, razreši| *Položaj se vse bolj zapleta* □ **komplicirati se** □ ekspr. **motati se** □ knj.izroč. **zamotavati se** □ ekspr. **zapredati se** □ ekspr. **zavozlavati se**

4. lit. |izraža, da se dogajanje postopno začenja| *Počasi se je zgodba začela zapletati* □ ekspr. **vozlati se** □ ekspr. **zavozlavati se**

GLEJ ŠE opotekati se

zapléitek -tka m ▶ zaplet 1, 2, 3

zapletèn -èna -o prid. |ki se težko uredi, razreši| *potrpežljivo reševati zapletena vprašanja* □ **kompliciran** □ knj.izroč. **sestavljen**

□ knj.izroč. **zamotan** □ knj.izroč. **zložen**

zapletènost -i ž |dejstvo, da se kaj težko uredi, razreši| *opozoriti na zapletenost položaja* □ **kompliciranost** □ knj.izroč. **sestavljenost**

□ knj.izroč. **zamotanost**

zapletljáj -a m ▶ dogodek pp 2 | zaplet 1, 2

zaplevéljen -a -o prid. ▶ plevelnat

zaplíniti -im dov. ▶ razkužiti | razkužiti pp 1 | usmrtniti pp 2

zaplinjevánje -a s ▶ dezinsekcija

zaplinjeváti -újem nedov. *kaj* |s plinom razkuževati| *zaplinjevati*

prostore □ **pliniti**

zaplívkat -am dov. ▶ zapljuskati | zavalovati

zapljúnkarica -e ž ▶ muha 1♦

zapljúskati -am dov. |večkrat se v sunkih premakniti, navadno neenakomerno| *Voda v škaflu je zapljuskala* □ **zaplvikati** |na rahlo zapljuskati|

zapljúsniti -em dov. ▶ pljuskniti 1, 2

zapljúvati -am dov. ▶ opljuvati

zaplòd -óda m ▶ zaploditev

zaplòdek -dka m ▶ zametek 1 | zasnova 1

zaplodíteelj -a m ▶ oče 1♦

zaplodíteev -tve ž |dejstvo, da se z oploditvijo povzroči nastanek novega, navadno živalskega osebk| *zaploditev*

zdravih potomcev □ knj.izroč. **zaplod** □ star. **zareja**

zaplodíti -ím dov. *kaj* |pri živalih z oploditvijo povzročiti nastanek novega živalskega osebk| *Izbrani samec je zaplodil številne*

potomce □ **zakotiti**

GLEJ ŠE oploditi | **spočeti**

zaplodíti se -ím se dov. |z razmnoževanjem začeti kje živeti| *Na otoku so se zaplodili zajci* □ ekspr. **zaleči se**

GLEJ ŠE zaređiti se | **zasejati se**

zaplojeváti -újem nedov. ▶ spočenjati | zaplajati

zaplombírati -am dov.

1. *kaj* |zapolniti poškodovano mesto v zobu| *zaplombirati zob*

□ **plombirati**

2. kaj |dati plombo, plombe na kaj| *zaplombirati carinsko pošiljko*
 □ plombirati □ knj.izroč. *zasvinčiti*

zaplôskati -am dov. ▶ ploskniti 1

zaplôten -tna -o prid. ▶ nepomemben | zahrbtn

zaplôtnik -a m ▶ zahrbtnož

zaplôtniški -a -o prid. ▶ zahrbtn

zaplôtništv -a s ▶ zahrbtnost

zaplûnkati -am dov. ▶ zaigrati 2•5

zaplûti -plôvem dov. ▶ zaiti 4 | zaplavati 2 | zaspati

zaplûžiti -im dov. šport. |pri smučanju priti v položaj, pri katerem sta sprednja konca smuči skupaj in zadnja narazen| *Na koncu strmine je zaplûžil* □ šport. *izplûžiti* □ šport., žarg. *narediti plug*

zapnênje -a s ▶ poapnenje

zapnêti -im dov. ▶ poapneti

započásniti -im dov. ▶ upočasniti

započétek -tka m ▶ začetek 1

započéti -čnem dov. ▶ začeti 1, 2 | zastaviti¹ 1

započétje -a s ▶ delo 1

započétnik -a m ▶ začetnik 1

zapodíti -im dov. ▶ napoditi 1, 2, 3 | odgnati 2 | prepoditi | vreči 1

zapodíti se -im se dov. ▶ pognati se | zagnati se

zapogíbati -am nedov. ▶ upogibati 1

zapogníti -pógnem dov. *kaj* |dati del zlasti ob koncu česa v tak položaj, da na drugem delu tega leži ali tvori z njim kot| *zapogniti vogal lista* □ *pripogniti*
 GLEJ ŠE upogniti 1

zapojíti -im dov. ▶ opijaniti 1

zapókati -am dov. ▶ počiti 1, 2

zapokljáti -ám dov. ▶ pokniti

za pokúšnjo prisl. zv. ▶ poskusno

zapolníti in zapóltniti -im dov. *kaj* |narediti, da so prazni deli kake površine, prostora polni| *zapolniti sobo s starim pohištvom*
 □ knj.izroč. *izpolniti* □ pog. *zabasati* □ knj.izroč. *založiti* □ knj.izroč. *zastaviti*
 □ ekspr. *zatlačiti* □ ekspr. *zatrpati*
 GLEJ ŠE napolniti 2 | zadelati

zapolnjévati -újem nedov. *kaj* |delati, da so prazni deli kake površine, prostora polni| *zapolnjevatí sobe s pohištvo* □ knj. izroč. *izpolnjevatí* □ knj.izroč. *zastavljati*¹ □ ekspr. *zatrpatí*
 GLEJ ŠE napolnjevatí | zadelovatí

za polovíco mer. prisl. zv. |izraža približno polovično stopnjo| *To ni vredno za polovico toliko, kolikor si plača!*; *Porabi za polovico manj kot ona* □ *pol*² □ knj.izroč. *polovico*

zapolzétí -im dov. ▶ spolzeti

zapomagánje -a s ▶ klic 2•1

zapomínjati si -am si nedov. *kaj* |delati, dosežati, da se kaj aktivno ohranja v zavesti| *z lahkoto si zapominjati imena* □ *zapomnjevatí si* □ ekspr. *držati v glavi* □ ekspr. *držati v spominu* □ star. *pomniti*

zapômni si -te si medm. ▶ paziti se 2

zapomnítev -tve ž |aktivno ohranjanje česa v zavesti| *zapomnitev imena gostov* □ *zapomnjenje*

zapómnniti si -im si dov. *kaj* |narediti, doseči, da se kaj aktivno ohrani v zavesti| *zapomniti si vse podatke* □ ekspr. *obdržati v glavi* □ ekspr. *obdržati v spominu* □ ekspr. *ohraniti v spominu* □ star. *pomniti* □ knj.izroč. *usvojiti* □ nekjn. pog. *zamerhati si*

zapómnnjenje -a s ▶ zapomnitev

zapomnjevatí si -újem si nedov. ▶ zapominjati si

zapóna -e ž |priprava za zapenjanje| *medeninasta zapona pri knjigi* □ zastar. *zaklopnica* □ zastar. *zaponec* □ *zaponka* ↗
 GLEJ ŠE varovalka | zaponka •2

zapónec -nca m ▶ zapona

zapónka -e ž |priprava za zapenjanje, navadno oblačil| *zapeti si bluzo z zaponko* □ nekjn. pog. *klipsna* □ star. *sklepanec širok pas z medeninastim sklepancem* □ knj.izroč. *spojka* □ knj.izroč. *spionka* □ *broška* ↗
 □ *zapenec* ↗ □ arheol. *fibula* |zaponka za okras|
 ◆ 1. *pasna zaponka* □ knj.izroč. *pasna spona* 2. *varnostna zaponka*
 □ zastar. *varnica* □ *varnostna zapona*
 GLEJ ŠE broška

za poobédek namer. prisl. zv. |izraža, da se kaj jé, ponudi kot jed po glavni jedi v dnevnem obroku| *za poobedek jesti sir* □ *za desert* □ knj.izroč. *za posladek*

zapopádati -am nedov. ▶ dojemati | razumeti 1

zapopádek -dka m ▶ dojetje | povzetek | razumevanje 1 | vsebina

zapopásti -pádem dov. ▶ dojeti | razumeti 1, 3

zapòr -ôra m

1. |prostor za osebe, ki jim je odvzeta prostost| *pobegniti iz zapora* □ pog. *arest* □ ekspr. *ječa* □ nar. *kajha* □ nekjn. pog. *keha* □ evfem. *kletka* □ nar. *kobača* □ zastar. *kriminal* □ ekspr. *luknja* □ nar. *pržon* □ zastar. *tranča* □ zastar. *voza* □ zastar. *zaprtija* □ star. *zaprtje pobegniti iz zaprtja* □ zastar. *zatvor*
 ◆ *priti iz zapora* □ biti izpuščen □ nekjn. pog. *priti ven*

2. *pravn.* |kazen, pri kateri mora obsojenec prebivati v zavodu za prestajanje kazni| *Za ta prestopok je zagrožen zapor* □ *pravn.* *kazen odvzema prostosti* □ *pravn.* *prostostna kazen* □ *pravn.* *zaporna kazen*
 ◆ *pravn.* *prestati zaporno kazen* □ ekspr. *odsedeti*
 GLEJ ŠE prestajati • | zapreti 5

zapóra -e ž

1. |naprava, ki onemogoča prehod| *zapora na cesti*
 □ knj.izroč. *zapornica*

2. *med.* |kar dela kak cevasti organ neprehoden| *zapora žile*
 □ *med.* *okluzija*

• 1. *jezikosl.* *mehkonebna zapora* □ *jezikosl.* *velarna zapora*
 2. *jezikosl.* *ustnična zapora* □ *jezikosl.* *labialna zapora*
 GLEJ ŠE *baraža* | *blokada* | *embargo* | *ileus* | *obstrukcija* | *pregrada 2* | *zapiralo* | *zapornica 3* | *zaprtje 1*

zapóred prisl. ▶ zaporedno

zaporédje -a s ▶ red¹ 2

zaporédni -a -o prid. |ki si neposredno sledi v prostoru, času, v kaki razvrstitvi| *zaporedni dogodki*; *V lestvi manjkata dva zaporedna klina* □ *zapovrstni* □ knj.izroč. *konsekutivni* □ knj.izroč. *sledeči si* □ knj.izroč. *sukcesivni*
 GLEJ ŠE *postopni* | *rima pp 2* | *številka •8* | *vezava •6*

zaporédno nač. prisl. |izraža razvrstitev, pri kateri si stvari v prostoru, času sledijo| *Hiše so stale zaporedno vzdolž ceste*; *Naštel je knjige zaporedno, kakor so izhajale* □ *po vrsti* □ *zaporedoma* □ *zapovrstno* □ knj.izroč. *zapored* □ star. *zaporedom* □ knj.izroč. *zapovrstjo*

zaporédnost -i ž ▶ red¹ 2

zaporédom prisl. ▶ zaporedno

zaporédoma prisl. ▶ zaporedno

zapórica -e ž ▶ zapiralo

zapórni -a -o prid. ▶ balon 1• | ogenj •9 | prestajati • | zapor 2 | zapor 2•

zapórnica -e ž

1. |ženska, ki prisilno biva v zaporu; ženska, ki prestaja kazen odvzema prostosti| *izpustiti zapornico* □ pog. *arestantka* □ knj.izroč. *kaznjenka*

2. |premična naprava, ki onemogoča, ovira pretok česa| *odpreti zapornice jezu* □ star. *zatvornica*

3. |premična naprava, ki onemogoča prehod| *dvigniti zapornico na železniškem prehodu* □ pog. *rampa* □ knj.izroč. *zapora* □ star. *zatvornica*
 GLEJ ŠE *zapora 1*

zapórničar -ja m |delavec, ki dviga in spušča zapornico, zapornice| *delati pri želenici kot zaporničar* □ star. **zatvorničar**

zapórnik -a m

1. |oseba, ki prisilno biva v zaporu; oseba, ki prestaja kazen

odvzema prostosti| *zasliševanje zapornikov* □ pog. **arestant**

□ ekspr. **jetnik** □ knj.izroč. **kaznovanec** □ knj.izroč. **kaznjeneč**

□ nekuj. pog. **restant** □ knj.izroč. **robijaš** □ knj.izroč. **zaprti**¹

2. jezikosl. |glas, ki nastane, ko predre zračni tok zaporu| *izgovoriti zapornik* □ jezikosl. **eksploziva**

◆ 1. jezikosl. **ustnični zapornik** □ jezikosl. labialni zapornik 2. jezikosl. **zobni zapornik** □ jezikosl. dentalni zapornik

zapórniški -a -o prid. |ki je v zvezi z zaporniki| *zaporniško*

življenje □ pog. **arestantovski** □ pog. **arestantski** □ ekspr. **jetniški**

□ knj.izroč. **kaznjenski**

GLEJ ŠE obleka •6

za poskús prisl. zv. ► poskusno

za poskúšnje prisl. zv. ► poskusno

za posládek prisl. zv. ► za poobedeč

zaposlèn -èna -o povdk.

1. *s čim* |izraža, da si kdo vneto, požrtvovalno prizadeva za kaj| *Zelo je zaposlen s pripravami na praznovanje stoletnice pisateljevega rojstva* □ publ. **okupiran** □ publ. **zavzet**

2. |izraža, da kdo dela na osnovi pravnega razmerja med delodajalcem in delojemalcem| *Zaposlen je že vse leto* □ pravn. v **delovnem razmerju** □ pog. v **službi** ■ protip. **brezposeln**

◆ **biti zaposlen** □ pog. delati □ pog. imeti delo □ pog. imeti službo

□ pog. imeti zaposlitev □ ekspr. opravljati službo □ službovati

□ ekspr. služiti

GLEJ ŠE delati 1

zaposlènc -nca m ► zaposleni¹

zaposlèni¹ -ega m |kdor je v delovnem razmerju| *število zaposlenih v gospodarstvu* □ ekspr. **zaposlenc** ■ protip. **brezposelni**¹

zaposlèni² -a -o prid. ► brezposelni²

zaposlènost -i ž |stopnja vključenosti za delo sposobnih ljudi v redno delovno razmerje| *visoka zaposlenost žensk v zdravstvu* □ redk. **zaposlitev**

zaposlítev -tve ž

1. |sprejetje koga v delovno razmerje| *zaposlitev novega učitelja*

□ star. **namestitev** □ star. **nameščenje** □ pog. **nastavitev**

2. |delo na podlagi delovnega razmerja| *dobiti, iskati zaposlitev* □ **delo** □ **služba** □ star. **namestitev** □ star. **nameščenje** □ ekspr. **posel**

□ ekspr. **službica** □ zastar. **službovanje** □ **angažma** |zlasti na umetniškem področju| □ ekspr. **kruh** |ki daje zlasti materialne dobrine|

◆ 1. izgubiti zaposlitev □ ekspr. biti ob službo □ izgubiti službo

□ ekspr. ostati brez zaposlitve □ pog. ostati na cesti 2. **dopolnilna zaposlitev** □ komplementarna zaposlitev 3. **honorarna zaposlitev** □ honorarno delo 4. **priložnostna zaposlitev** □ priložnostna služba □ priložnostno delo 5. **stalna zaposlitev** □ stalna služba □ trajna zaposlitev 6. **časna zaposlitev** □ prehodna zaposlitev □ časna služba 7. šol. **tih zaposlitev** □ šol. tih delo

PODPOMENKE 1. izredna zaposlitev, redna zaposlitev 2. honorarna zaposlitev, polna zaposlitev, polovična zaposlitev 3. občasna zaposlitev, priložnostna zaposlitev 4, stalna zaposlitev 5, sezonska zaposlitev, časna zaposlitev 7

GLEJ ŠE zaposlen 2♦ | zaposlenost

zaposliti -ím dov.

1. *koga* |sprejeti koga v delovno razmerje| *zaposliti več mladih brezposelnih oseb* □ v nekaterih državah **namestiti** **namestiti uradnika**

□ pog. **nastaviti** *nastaviti novega profesorja za matematiko* □ **angažirati** |zlasti na umetniškem področju|

2. *koga* |postati predmet dejavnosti, aktivnosti koga|

Vsakdanji opravki so ga tako zaposlili, da je pozabil na vse težave

□ publ. **okupirati** □ publ. **zavzeti**

zaposliti se -ím se dov. |izraža začetek opravljanja poklicnega dela, dejavnosti| *Po končanem študiju se je zaposlil na inštitutu*

□ pog. **dobiti službo** □ ekspr. **nastopiti službo** □ ekspr. **stopiti v službo**

□ knj.izroč. **uslužbiti se** □ knj.izroč. **vstopiti v službo**

zaposlítveni -a -o prid. ► center •7 | svetovanje • | terapija •2 | zdravljenje •6

zaposlovánje -a s |sprejemanje koga v delovno razmerje|

pospeševati zaposlovanje mladih □ star. **nameščenje** □ **angažiranje**

|zlasti na umetniškem področju|

zaposlováti -újem nedov.

1. *koga* |sprejemati koga v delovno razmerje| *V podjetju zaposlujejo nove delavce* □ v nekaterih državah **nameščati** **nameščati učitelje**

□ pog. **nastavljati** **nastavljati mlade strokovnjake**

2. *koga* |biti predmet dejavnosti, aktivnosti koga| *Novo delo ga popolnoma zaposluje* □ publ. **okupirati** □ ekspr. **požirati** □ publ. **zavzemati**

zaposlováti se -újem se nedov. |izraža začetenje opravljanja poklicnega dela, dejavnosti| *Mladina se vse kasneje zaposluje*

□ publ. **stopati v delovno razmerje** □ publ. **vkjučevati se v delovno razmerje** □ publ. **vstopati v delovno razmerje**

zapotáviti -ím dov. *koga* |dati, priznati manjše pravice ali ugodnosti komu v primerjavi z drugimi| *zapotaviti posvojenca*

□ **diskriminirati** □ star. **ločiti ločiti pastorko**

zapotávljanje -a s |priznavanje manjših pravic ali ugodnosti komu v primerjavi z drugimi| *zapotavljanje marginalnih skupin prebivalstva* □ **diskriminacija**

GLEJ ŠE razlikovanje •2

zapotávljati -am nedov. *koga* |dajati, priznavati manjše pravice ali ugodnosti komu v primerjavi z drugimi| *zapotavljati priseljence* □ **diskriminirati** □ star. **ločiti Očitali so ji, da pastorko loči**

□ ekspr. **odrivati** □ star. **zametati**²

zapotávljenec -nca m ► zapostavljeni

zapotávljeni -ega m |kdor ima, se mu priznava manjše pravice ali ugodnosti v primerjavi z drugimi| *prizadevati si za boljši položaj zapostavljenih* □ **diskriminiranec** □ **diskriminirani** □ **zapostavljenec**

zapotéči se -tèčem se dov. ► opoteči se

zapotegníti in **zapotégniti** -em dov. ► podaljšati 2

zapotegníti se in **zapotégniti se** -em se dov. ► zavleči se 2

zapotégnjen -a -o prid. ► podolgovat

zapotíti se -ím se dov. ► spotiti se

zapôved -i ž ► dekalog | povelje • | ukaz 2 | zahteva 2

zapovédan -a -o povdk. ► obvezen

zapovédati¹ -povém dov. ► ukazati

zapovédati² -am nedov. ► zapovedovati

zapovédan -dna -o prid. ► ukazovalen

zapovedljív -a -o prid. ► ukazovalen

zapovedljívo prisl. ► ukazovalno

zapovedník -a m ► poveljnik 1, 2 | ukazovalec | zapovedovalec

zapovedoválec -lca m |kdor pravi, sporoča, da se kaj mora narediti, delati| *soglašati z zapovedovalcem* □ knj.izroč. **zapovednik**

GLEJ ŠE ukazovalec

zapovedoválen -lna -o prid. ► ukazovalen

zapovedoválno prisl. ► ukazovalno

zapovedovánje -a s ► ukazovanje

zapovedováti -újem nedov. *komu* |praviti, sporočati, da se kaj mora narediti, delati| *Njihova vera jim zapoveduje, da si dobrine delijo* □ zastar. **zapovedati**²

GLEJ ŠE poveljevati | ukazovati 1, 2

zapovedujoče prisl. ▶ ukazovalno
za povrh člen. zv. ▶ poleg³ | povrhu³
za povrhu člen. zv. ▶ povrhu³
zapovrstje -a s ▶ red¹ 2
zapovrstjó prisl. ▶ zaporedno
zapovrstni -a -o prid. ▶ številka ♦8 | zaporedni
zapovrstno prisl. ▶ zaporedno
zapovrstnost -i ž ▶ red¹ 2
zapozabiti se in zapozábiti se -im se dov. ▶ odsoten ♦ | spozabiti se
zapoznélec -lca m ▶ zamudnik 3
zapoznéli -a -o prid. | ki se začne, nastopi pozneje, kot se predvideva, pričakuje | *zapoznelo cvetenje sadnega drevja* □ *zakasneli* □ *zakasneni*
zapoznélost -i ž ▶ zamudništvo
zapoznėti -ím dov. ▶ zamuditi 1 | zamuditi se 1
zapozníti -ím dov. ▶ zamuditi 1
zapozníti se -ím se dov. ▶ zamuditi se 1, 2
zapraskati -am dov. ▶ podpisati se
zaprasketáti -ám dov. | začeti prasketati | *Na ognjišču je zaprasketal ogenj* □ *praskniti* □ knj.izroč. *vzprasketati*
GLEJ ŠE reskniti
zaprashèn -èna -o prid. ▶ prašen 1, 2 | zastarel
zaprashévánje -a s ▶ prašenje
zaprashéváti -újem nedov. *kaj* | povzročati, da je kaj polno prahu, pokrito s prahom | *zaprashévati delovne prostore* □ *prašiti*²
GLEJ ŠE prašiti²
zaprášiti -ím dov. *kaj* | povzročiti, da je kaj polno prahu, pokrito s prahom | *zaprášiti čevlje* □ *naprášiti* □ redk. *sprašiti* □ knj.izroč. *uprašiti*
GLEJ ŠE poprašiti
zaprášiti se -ím se dov. | postati umazan od prahu | *Obleka se je zaprašila* □ *naprášiti se* □ knj.izroč. *uprašiti se*
GLEJ ŠE lotiti se 2 | umazati se pp | zagnati se | zakaditi se 2 | zdirjati 2
zapráti -pêrem dov. *kaj* | z neustreznim, slabim pranjem poškodovati | *zaprati zavese* □ knj.izroč. *uprati*
zapráviti -ím dov. *kaj* | z nepremišljenim ravnanjem povzročiti, da ni več razpoložljive materialne dobrine | *zapraviti premoženje* □ ekspr. *pognati* □ pog. *razfrčkati* □ ekspr. *razmetati* □ ekspr. *razprčkati* □ pog. *zabiksati* □ slabš. *zabiti*² □ ekspr. *zabunkati* □ star. *zadejati* □ pog. *zafračkati* □ pog. *zafirčkati* □ pog. *zafrečkati* □ neknj. pog. *zafučkati* □ ekspr. *zagnati* □ nar. *zaluskati* □ pog. *zatrapati* □ *zabarantati* □ ekspr. *zajesti* □ ekspr. *zakartati* □ ekspr. *zapiti* □
GLEJ ŠE izgubiti 1 | umreti 2
zapráviti se -ím se dov. ▶ propasti 3
zapravljàti -am nedov. *kaj* | z nepremišljenim ravnanjem delati, da ni več razpoložljive materialne dobrine | *zapravljàti denar* □ pog. *fračkati* □ pog. *frčkati* □ pog. *frečkati* □ ekspr. *poganjati* □ pog. *razfrčkavati* □ ekspr. *razmetavati* □ ekspr. *razsipati* □ ekspr. *razsipavati* □ ekspr. *sipati* □ nar. *trackati* □ ekspr. *tratiti* □ ekspr. *trositi* □ slabš. *zabijati* □ ekspr. *zapijati* | *zapravljàti s pitjem alkoholne pijače*
zapravljàv -a -o prid. | ki z nepremišljenim ravnanjem dela, da ni več razpoložljive materialne dobrine | *zapravljàva ženska* □ ekspr. *razsipen* □ ekspr. *razsipniški*
zapravljàvček -čka m | lahki odprti voz z vzmetmi, navadno za dve osebi | *peljati se z zapravljàvčkom* □ *voz na vzmeteh* □ knj.izroč. *zapravljàvec*
GLEJ ŠE zapravljàvec
zapravljàvec -vca m | kdor z nepremišljenim ravnanjem dela, da ni več razpoložljive materialne dobrine | *Zapravljàvec si*

je veliko privoščil □ ekspr. *razsipnež* □ knj.izroč. *razsipnik*

□ ekspr. *zapravljàvček*

GLEJ ŠE zapravljàvček

zapravljàvka -e ž | ženska, ki rada zapravljà | *lahkomiselna zapravljàvka* □ ekspr. *razsipnica*

zapravljàvost -i ž | dejstvo, da kdo z nepremišljenim ravnanjem dela, da ni več razpoložljive materialne dobrine | *očitati komu zapravljàvost* □ ekspr. *razsipnost*

za práznike čas. prisl. zv. | izraža, da je dejanje, stanje določeno s časom, ko je praznik | *Za práznike hodi na potovanja* □ *ob práznikih* □ knj.izroč. *v práznikih*

zapréči -préžem dov. ▶ napreči

zapréčiti -im dov. ▶ preprečiti 1

zaprédati -am nedov. *kaj* | ovijati, obdajati s izločenimi nitmi, s pajčevino | *Pajek zapreda muho* □ knj.izroč. *opredati*

GLEJ ŠE zapletati 3

zaprédati se -am se nedov. ▶ prepuščati se | zapletati se 3

zaprédék -dka m | iz niti, vlaken narejeni ovoj bube nekaterih metuljev | *zaprédki sviloprejk* □ zool. *kokon*

zapréga -e ž ▶ vprega

zaprégati -am nedov. ▶ napregati

zapréka -e ž ▶ ovira 1 | ovira 1+2 | ovira 2 | tek¹ ♦4

zaprépáden -a -o povdk. ▶ zgrožen

zaprépádeno prisl. ▶ zgroženo

zaprépástiti se -im se dov. ▶ zgroziti se 1

zaprépáščen -a -o povdk. ▶ zgroziti se 2

zaprèsti -prèdem dov. *kaj* | oviti, obdati s izločenimi nitmi, s pajčevino | *Pajek je zapredel muho* □ knj.izroč. *opresti*

GLEJ ŠE reči 1 pp 12 | zapeljati 3 | zaplesti 3

zaprèsti se -prèdem se dov. ▶ prepustiti se

zaprèti -prèm dov.

1. *kaj* | dati v tak položaj, da ni mogoč prehod, vstop ali izstop | *zaprèti vrata* □ star. *zaklopiti* □ star. *zaklopniti* □ zastar. *zatvoriti* □ *zaloputniti* □ *zapahnniti* □ *zasuniti* | s sunkom zapreti | *protip. odpreti*

2. *kaj* | narediti, da so prilegajoči se deli česa tesno drug ob drugem | *zaprèti oči, usta* □ knj.izroč. *sklopiti* □ star. *zaklopiti* □ star. *zaklopniti* □ *zamižati* □

3. *kaj* | dati del priprave v tak položaj, da kaj nima proste poti | *zaprèti pipo, ventil* □ *priviti* □

4. *kaj* | narediti kaj neprehodno | *Tovornjaki so zaprli cesto* □ *blokirati* □ *zablokirati* □ knj.izroč. *prepreti* *Nič mu ne more prepreti poti* □ star. *zagatiti* *Vozovi so zagatli pot* □ knj.izroč. *zakrčiti* *zakrčiti promet* □ knj.izroč. *zatesniti* *S svojo močno postavo je skoraj zatesnil prehod* □ *zastaviti*¹ | s postavitvijo, namestitvijo česa zapreti |

♦ *zaprèti pot komu* □ *zastaviti pot komu* □ knj.izroč. *zastopiti pot komu*

5. *koga* | narediti, povzročiti, da kdo nima več prostosti | *zaprèti zločinca; zaprèti koga v ječo* □ ekspr. *odvzeti svobodo komu* □ ekspr. *postaviti na hladno* □ ekspr. *spraviti na hladno* □ zastar. *spraviti v zaklep* □ ekspr. *spraviti za zapahe* □ ekspr. *stlačiti v zapor* □ ekspr. *vreči v ječo* □ ekspr. *vreči v zapor* □ ekspr. *vtakniti v ječo* □ ekspr. *vtakniti v zapor* □ pog. *zapečatiti* □ sleng. *zašiti* *Zašili so ga, ker je preprodajal mamila*

GLEJ ŠE izključiti 1 | odpreti 1 | preprečiti 1 | zatisniti

zaprèti se -prèm se dov. | izraža, da kdo z zaprtjem vrat onemogoči komu drugemu vstop v prostor | *zaprèti se v sobo* □ *zakleniti se* | z zaklenitvijo se zapreti | □ *zapahnniti se* | z zapahom se zapreti |

• ekspr. *zaprèti se (sam) vase* □ star. *omrzeti* □ knj.izroč. *omrzniti*

□ ekspr. *skrčiti se (sam) vase* □ ekspr. *zakrkniti se vase* □ ekspr. *zalizati se (sam) vase*

zaprètiti -ím dov. ▶ zagroziti 1, 2

zaprézati -am nedov. ▶ napregati

zapréžni -a -o prid. ▶ konj ♦11 | oprema ♦8 | zaprežnica

zaprežnica -e ž | vrv, navadno pri konjski opremi, za vpreženje živali k vozu | *Konj je utrgal desno zaprežnico* □ **vprežna vrv** □ **zaprežna vrv** □ **vprežnica**

zaprhati -am dov. ▶ reči 1 pp 10

zaprhutati -am dov. ▶ sfrfotati 1, 2

zapričeti -čnem dov. ▶ začeti 1

zapridigati -am dov. ▶ reči 1

za primér povdk. zv. ▶ zgled²

zapiséci -sézem dov. ▶ priseči

zapiséci se -sézem se dov. ▶ obljubiti 2

zapiséga -e ž ▶ izjava ♦5 | prisega ♦2

zapiséženi -a -o prid. ▶ izvedenec ♦ | prepričani | tolmač

za próbo prisl. zv. ▶ poskusno

za pródaj povdk. zv. ▶ na prodaj

zaposíti -prósim dov. *koga za kaj* | izraziti komu željo, da kaj da, naredi | *zaposíti očeta za pomoč* □ knj.izroč. **naprositi** □ ekspr. **zamoledovati** | ponižno zaprositi □ ekspr. **zarotiti** | sklicujoč se na kaj zaprositi |

GLEJ ŠE zasnobiti

zaprt -a -o povdk. | izraža stanje človeka, ki se nenormalno redko, težavno iztreblja | *Bolnik je zaprt* □ star. **zapečen**

GLEJ ŠE ozek 3 | prestajati ♦

zaprti¹ -ega m ▶ zapornik 1

zaprti² -a -o prid. ▶ greda² ♦3 | igra 1 pp | mižati | miže | predstava ♦8 | rana pp 1 | zlog¹ pp

zaprtija -e ž ▶ karantena | prestajati ♦ | zapor 1

zaprtje -a s

1. |dejanje, postopek, s katerim se onemogoči prehod| *zaprtje meje* □ **zapura**

2. |nenormalno redko, težavno iztrebljanje| *zdravilo proti zaprtju* □ **zapeka** □ **zaprtost** □ med. **obstipacija** □ star. **zapečenost**

GLEJ ŠE zapor 1

zaprtost -i ž ▶ zaprtje 2

zaprva prisl. ▶ najprej | na začetku¹

záptija -e m ▶ orožnik | stražnik

zapúfan -a -o povdk. ▶ zadolžen

zapúfati se -am se dov. ▶ zadolžiti se

zapúhati -am dov. ▶ puhniti | reči 1 pp 10 | spregovoriti 1 pp 3

zapustíti -ím dov.

1. *kaj* | izraža, da osebek neha kje prebivati, živeti | *Že mlad je zapustil domovino* □ ekspr. **ločiti se od česa** □ star. **popustiti Moral je popustiti rojstno hišo** □ ekspr. **posloviti se od česa** □ **odseliti se** ▶

2. *koga* | izraža, da osebek preneha biti, bivati, se nahajati, živeti skupaj s kom | *Otroci so odrasli in so zapustili starše* □ **pustiti** □ ekspr. **oditi od koga** □ zastar. **ostaviti**

3. *koga* | narediti, da preneha določeno razmerje s kom | *Zapustila je moža* □ **pustiti** □ ekspr. **oditi od koga** □ zastar. **ostaviti** □ ekspr. **pobegniti od koga** □ pog. **pokazati fige komu** □ pog. **pokazati figo komu** *Če boš tak, ti bo dekle pokazalo figo* □ ekspr. **pokazati hrbet komu** □ ekspr. **obrtniti hrbet komu** | zapustiti koga, navadno v neprijetnem položaju |

4. *komu kaj* | narediti, da kdo kaj dobi kot dediščino | *Domačijo je zapustil sinu* □ **pustiti** □ star. **odločiti** □ zastar. **ostaviti**

GLEJ ŠE poročiti se | pustiti 3 | umreti 1

zapustíti se -ím se dov. ▶ zanemariti se

zapúščati -am nedov.

1. *kaj* | izraža, da osebek dela, da ne prebiva, živi več kje | *Mladi zapuščajo vasi* □ star. **popuščati** □ **odseljevati se** ▶

2. *koga* | izraža, da osebek dela, da preneha biti, se nahajati skupaj s kom; izraža, da osebek dela, da preneha bivati, živeti skupaj s kom | *Vsi ga počasi zapuščajo; Odrasli otroci zapuščajo starše* □ ekspr. **odhajati od koga** □ zastar. **ostavljati** □ ekspr. **puščati**

3. *koga* | delati, da preneha določeno razmerje s kom | *Možje zapuščajo žene* □ **puščati** □ zastar. **ostavljati**

4. *komu kaj* | delati, da kdo kaj dobi kot dediščino | *Kmetje so navadno zapuščali posestva sinovom* □ **puščati** □ zastar. **ostavljati**

GLEJ ŠE puščati 2

zapúščati se -am se nedov. ▶ zanemarjati se

zapuščen¹ -éna -o prid. | v katerem, na katerem ni več zanj značilnih prebivalcev, naseljencev | *zapuščena kmetija; zapuščeno mesto* □ **prazen** □ knj.izroč. **opustel** □ knj.izroč. **osamel** □ ekspr. **osirotel**

GLEJ ŠE neurejen | zanemarjen

zapuščen² -éna -o povdk. ▶ osamljen

zapuščenček -čka m ▶ zapuščenec

zapuščenec -nca m ekspr. | človek, za katerega nihče več ne skrbi, mu ne pomaga, zlasti otrok | *obiskovati, skrbeti za zapuščence* □ ljubk. **zapuščenček**

zapuščenost -i ž ▶ občutek 2♦7 | osamljenost 1 | zanemarjenost

zapuščina -e ž navadno s prilastkom | kar ostane po smrti umetnika, zlasti neizdana, neobjavljena dela, pisma | *urediti pisateljevo literarno zapuščino* □ knj.izroč. **ostalina**

GLEJ ŠE dediščina

zaračúnati -am dov. ▶ računati 2 | računati 2♦

zaračúnati se -am se dov. ▶ uračunati se

zaračúnávati -am nedov. ▶ računati 2

zaračúniti -im dov. ▶ računati 2

zaràd predl. ▶ zaradi

zarádi predl. z rodilnikom | za izražanje vzroka, zaradi katerega se kaj dogaja | *Zaradi teh besed ti bo še žal* □ z mestnikom **po** *To se je zgodilo po njegovi krivdi* □ z orodnikom **pod²** *Jez je popustil pod pritiskom vode* □ s tožilnikom **za¹** *Zaprli so ga za veleizdajo* □ publ. **glede pritožiti se glede slabe oskrbe** □ star., s tožilnikom **skozi²** *Ta organizacija je postala pomembna skozi kritike nasprotnikov* □ publ. **spričo** □ zastar. **v očigled** *V očigled pišlih dohodkov si ni mogel privoščiti počitnic* □ publ. **vpričo** □ star. **vsled** □ star. **vzpričo** □ pog., z orodnikom **v zvezi z obiskati zdravnika v zvezi z nekaterimi težavami** □ zastar. **zarad** □ star. **zastran** □ star. **zavoljo**

GLEJ ŠE iz 5

zarádi téga vez. zv. ▶ zato

zarájati¹ -am dov. ▶ zaplesati 1

zarájati² -am nedov. ▶ povzročati

zarána prisl. ▶ zgodaj¹ 1 | zgodaj¹ 1♦ | zgodaj¹ 2

zaráno prisl. ▶ zgodaj¹ 1♦

zaranžirati -am dov. ▶ organizirati

zarásel -sla -o prid. ▶ neobrit povdk. 2

zarásli -a -o prid. ▶ slepica

zaráslina -e ž ▶ zarastlina 1, 2

zaráslost -i ž | prekritost, zapolnjenost s čim rastočim | *zaráslost posek* □ **zaraščenost**

zarástek -tka m ▶ zarastlina 1

zarásti -rástem dov. ▶ prerasti

zarásti se -rástem se dov. ▶ zaceliti se

zarastlina -e ž

1. |kar nastane na poškodovanem mestu, ko se tkivo zaraste, zaceli| *Na roki je imel zarastlino od udarca* □ **zaraslina** □ **zarastek**

2. med. | bolezenska zraslost v telesnih votlinah | *zarastlina črevesnih vijug* □ med. **adhezija** □ med. **prirastlina** □ med. **zaraslina** □ med. **zrastlina**

zaráščati -am nedov. ▶ preraščati

zaráščati se -am se nedov. ▶ celiti se

zaráščen -a -o prid. ▶ neobrit

zaráščenost -i ž ▶ zaraslost

za ravnilo povdk. zv. ▶ zgled²

za razvedrilo namer. prisl. zv. |izraža, da se kaj opravlja z namenom postati veder, dobro razpoložen| *brati za razvedrilo*
□ za kratek čas □ za oddih

zardečeti -ím dov. ▶ pordečeti 1, 2

zardečiti -ím dov. ▶ pordečiti

zardečiti se -ím se dov. ▶ pordečeti 1

zarděl -éla -o prid. |ki je dobil rdečkasto barvo zaradi razburjenja, razgretosti| *od joka zardel obraz* □ **pordeč** □ ekspr. **zagorel**
GLEJ ŠE pordečel | rdeč 2

zarděti -ím dov. |dobiti rdečkasto barvo lic zlasti zaradi razburjenja, razgretosti| *zardeti od jeze; zardeti od napora* □ nar. **podgoreti** □ knj.izroč. **porđeti** □ ekspr. **zagoreti** □ ekspr. **zaplameneti** □ knj.izroč. **poškrlateti** |dobiti temno rdečo barvo|
GLEJ ŠE pordečeti 1, 2

zarděvati -am nedov. |dobivati rdečkasto barvo lic zlasti zaradi razburjenja, razgretosti| *zardevati od joka; zardevati od sramu*
□ **rđeti** □ knj.izroč. **porđevati** □ pog. **postajati rdeč** □ nar. **ripiti se** □ knj.izroč. **škrlateti** |dobivati temno rdečo barvo|

záre zár ž mn. ▶ ozare

zarébrnica -e ž |kos mesa s kostjo s telečjega ali svinjskega hrbita| *svinjske, telečje zarebrnice* □ **kotlet** □ gastr. **kare** □ nekij. pog. **kremenateljč**

zarěči -rěčem dov. ▶ zagovoriti 1

zarěči se -rěčem se dov. ▶ obljubiti 2 | zagovoriti se

zaredítev -tve ž |pojav, da kaka žival začne kje živeti zlasti v velikem številu| *zaredítev mrčesa v stanovanju* □ star. **zareja**

zaredíti se -ím se dov. |začeti živeti kje zlasti v velikem številu|
V obleki so se zaredili molji □ ekspr. **zaleči se** □ ekspr. **zaploditi se**

zaregljāti -ám dov. ▶ reči 1 pp 10

zaregljāti se -ám se dov. ▶ zasmejati se

zarěja -e ž ▶ zaploditev | zareditev

zarejalíšče -a s ▶ leglo

zarěk -éka m ▶ urok | zagovor

zarenčāti -ím dov. ▶ reči 1 pp 10

zarentáčiti -im dov. ▶ razjeziti se | reči 1 pp 10

zarepěnciti se -im se dov. ▶ razburiti se | razjeziti se

zarés¹ nač. prisl. |izraža, da kaj je, se dogaja v stvarnosti in ni le navidezno| *Ni mogel videti, če so na odru zares jedli*
□ **resnično²** □ knj.izroč. **de facto** □ pog. **dejansko¹** □ knj.izroč. **dejanstveno** □ knj.izroč. **faktično** □ zastar. **istinito¹** □ knj.izroč. **via facti** □ ekspr. **v resnici** □ ekspr. **zaresno¹**

zarés² člen. ▶ nikakor | res¹ 1, 2, 3

zarésen -sna -o prid. ▶ hud¹ 1, 2 | pomemben

zarésni -a -o prid. ▶ pravi² 2 | resnični 1 | svet¹ 4•4

zarésno¹ prisl. ▶ zares¹

zarésno² člen. ▶ res¹ 3

zarésnost -i ž ▶ resničnost 1

zarévsati -am dov. ▶ bevskniti | reči 1 pp 10

zarévsati se -am dov. ▶ bevskniti | reči 1 pp 10

zarěz -éza m ▶ zarez 1

zaréza -e ž

1. |ozka, podolgovata odprtina, vdolbina, nastala s potegom, pritiskom z ostrim predmetom| *narediti zareze na palici*
□ knj.izroč. **reza** □ zastar. **škrta** □ knj.izroč. **vrez** □ knj.izroč. **vrezina** □ knj.izroč. **zarež** □ ekspr. **zarežica** □ **zaseka¹** □ gozd. **smolina** |zareza na drevesu za izcejanje smole|

2. med. |zajeda ali širok žleb, navadno na robu kakega organa| *vdoravna zareza* □ med. **incizura**

GLEJ ŠE cezura | prelomnica | reža

zarézati se -rěžem se dov. v kaj ekspr. |boleče se zajesti v kaj, pritisniti ob kaj| *Naramnice so se zarezale v rame* □ **vrezati se**
GLEJ ŠE vtisniti se

zarezávati -am nedov. ▶ zarezovati

zarežetáti se -ám se dov. ▶ zasmejati se

zarézica -e ž ▶ zarez 1

zaréznik -a m ▶ zaklopnik

zarežováti -újem nedov. kaj |s potegom, potegi z ostrim predmetom delati ozke, podolgovate odprtine, vdolbine v kaj| *zarežovati drevesa* □ **zarežavati**

zarežováti se -újem se nedov. ▶ rezati 2 | vtiskati se

zarežáti -ím dov. ▶ odpreti se 2 | reči 1 pp 10

zarežáti se -ím se dov. ▶ posmehniti se | zasmejati se

zaríbano povdk. ▶ hudo³ 1

zaríbat -am dov. ▶ zabit² 3 | zagosti

zaríbat -am se dov. ▶ prevarati se

zarídati -am dov. ▶ usmeriti 1 | zaviti¹ 1

zarigljáti -ám dov. ▶ zapahnuti

zaríniti -em dov. ▶ vreči 1 | zasaditi 2

zaríniti se -em se dov. v kaj |zaradi kake sile prodreti v kaj|
Krogle so se zarinile v tla □ ekspr. **zariti se**

GLEJ ŠE zariti se 2 | zasaditi se

zarípel -pla -o prid. |ki je zelo rdeč in napet zaradi razburjenja, razgretosti| *od jeze zaripel obraz* □ **zaripjen** □ nar. **repeč** □ nar. **ripeč** □ knj.izroč. **zaripljen**

zaripěti -ím dov. ▶ zaripniti

zarípiti se -im se dov. ▶ zaripniti

zarípljen -a -o prid. ▶ zaripel

zarípniti -em dov. |postati zaripel| *Od jeze je zaripnila v obraz*
□ knj.izroč. **zaripeti** □ knj.izroč. **zaripiti se**

zarípnjen -a -o prid. ▶ zaripel

zarís -a m ▶ opis | osnutek 1 | zamisel

zarísati -ríšem dov. kaj |s potegovanjem z ostrim, koničastim predmetom narediti| *S palico je zarisal kroge v tla* □ **včrtati** □ **vrisati**
GLEJ ŠE določiti 1 | opisati | začrtati

zarísati se -ríšem se dov. ▶ pojaviti se

zarísávati -am nedov. ▶ risati 2 | zarisovati

zarísávati se -am se nedov. ▶ videti 2

zarísba -e ž ▶ aberacija

zarísni -a -o prid. ▶ orodje •6

zarisoválni -a -o prid. ▶ igla •4 | orodje •6

zarisováti -újem nedov. kaj |s potegovanjem z ostrim, koničastim predmetom delati| *S palico je zarisoval različne like v pesek*
□ **zarisavati**

GLEJ ŠE risati 2 | začrtovati

zarisováti se -újem se nedov. ▶ videti 2

zaríti se -ríjem se dov.

1. v kaj |z ritjem priti v kaj| *Črv se je zaril v les* □ ekspr. **zadolbsti se**

2. v kaj |spraviti se v kako snov, kaj tesno obdajajočega| *Zaril se je v seno in zaspal* □ ekspr. **zariniti se**
GLEJ ŠE poglobiti se | zariniti se

zárja -e ž |rdečkasta svetloba na nebu ob sončnem vzhodu ali sončnem zahodu| *Nad obzorjem žari zarja* □ pesn. **rožnata zarja** □ pesn. **rožnatoprsta zarja** □ pesn. **rožnatoprstna zarja** □ pesn. **rujna zarja** □ pesn. **rumena zarja** □ ekspr. **zarjica** □ knj.izroč. **zor** □ **zora** |ob sončnem vzhodu|

♦ **1.** večerna zarja □ knj.izroč. večerni obstret **2.** jutranja zarja □ jutranja zora □ knj.izroč. jutranji osvit □ jutranji svit

zarjavèl -éla -o prid. |ki ga prekriva rja| *obnoviti zarjavelo ograjo*

□ rjast □ rjav¹ □ knj.izroč. **porjavèl**

GLEJ ŠE zagorel | zastarel

zarjavéli -a -o prid. ▶ neporočen ♦2 | ženska ♦1

zarjavélost -i ž |dejstvo, da kaj prekriva rja| *zarjavélost okovja*

□ rjavost¹

GLEJ ŠE zagorelost

zarjavéti -ím dov. |postati rjav, rjast| *Ključavnica je zarjavela*

□ porjaveti

GLEJ ŠE otrdeti 2 | porjaveti | propasti 3 | zagoreti 5

zárjica -e ž ▶ zarja

zarjovéti -ím dov. |oglasiti se z močnim, nizkim, zateglim glasom| *Lev je grozeče zarjovel* □ *zarjuti* □ *zatuliti* *Na dvorišču je zatulil pes*

GLEJ ŠE zahruti | zavpiti 2

zarjúti -rjovem dov. ▶ zahruti | zarjoveti | zavpiti 2

zarobántiti -ím dov. ▶ zarohneti

zaróbek -bka m ▶ obrobek 2

zaróbiti¹ -ím dov. ▶ zaslužniti 1

zaróbiti² in zaróbiti -ím dov. *kaj* |narediti rob čemu| *zaróbiti hlače*

□ obrobiti

GLEJ ŠE obrobiti | reči 1 pp 10

zaróbljen -a -o prid. ▶ neumen¹ | robot 2

zaróbljenec -nca m ▶ robatež

zaróbljeno prisl. ▶ robato

zaróbljenost -i ž ▶ robatost

zaročèn -éna -o povdk. |izraža, da sta si dva slovesno, pred pričami obljubila poroko| *Že dva meseca sta zaročena* □ star. *biti v zmenkih*

zaročè nec -nca m |moški, ki je zaročen| *Predstavila jim je svojo zaročenca* □ star. *izvoljenec* □ star. *zaročnik*

zaročénka -e ž |ženska, ki je zaročena| *predstaviti zaročenko prijateljem* □ star. *izvoljenka* □ star. *zaročnica*

zaročiti se -ím se dov. *s kom* |slovesno, pred pričami medsebojno si obljubiti poroko| *Zaročil se je s sosedovo hčerko* □ *skleniti zaroko* □ knj.izroč. *dati prstan komu*

zaročnica -e ž ▶ zaročenka

zaročnik -a m ▶ zaročenec

zárod -óda m |živalski potomci, mladiči| *Samec in samica skrbita za svoj zarod* □ knj.izroč. *naraščaj* □ knj.izroč. *podmladek ribji podmladek*

GLEJ ŠE človeštvo | generacija

zaródek -dka m biol. |iz oplojene jajčne celice nastajajoči organizem| *razvoj zarodka* □ biol. *embrio*

GLEJ ŠE zametek 1, 2 | zasnova 2

zaródišče -a s ▶ izvor 3

zaródi ti -ím dov. ▶ obroditi | roditi 1

zaródi ti se -ím se dov. ▶ nastati 3

zaródni -a -o prid. ▶ blastula | celica 2♦7 | ektoderm | entoderm | mezoderm | plast³ 1♦4

zaródnica -e ž ▶ prednica 2

zaródnik -a m ▶ prednik 3, 4

zarógati se -am se dov. ▶ porogati se

zarogóviliti -ím dov. ▶ razburiti se | razjeziti se | upreti se 2

zarohnéti -ím dov. *na koga/nad kom* |hrupno izraziti jezo, nezadovoljstvo| *zarohneti na moža; zarohneti nad otroki* □ *zrohneti*

□ knj.izroč. *vzrohneti* □ ekspr. *zabentiti nad kom* □ ekspr. *zarobantiti nad kom*

□ ekspr. *zaropotati nad kom*

GLEJ ŠE zahrumeti

zaróji ti -ím dov. ▶ vzrojiti

zaróka -e ž ▶ zaročiti se

zaropotáti -ám dov. |dati močne, kratke glasove pri delovanju; dati močne, kratke glasove, zlasti pri udarjanju, zadevanju ob kaj| *Motor včasih zaropota; Ob vstajanju so stoli zaropotali*

□ knj.izroč. *vzropotati* □ nar. *zaroštati*²

GLEJ ŠE potolči | zapeljati 1 | zarohneti

zarósiti -ím dov. ▶ porositi

zarósiti se -ím se dov. |postati pokrit z drobnimi vodnimi kapljami| *Očala so se mu zarosila* □ *orositi se* □ knj.izroč. *oroseti*

□ knj.izroč. *porositi se*

zarošèn -éna -o prid. ▶ rosen 2

zaróštati¹ -am dov. ▶ zabeliti

zaróštati² -ám dov. ▶ zaropotati

zaróta -e ž |tajni dogovor, načrt navadno več ljudi za odstranitev nosilca, nosilcev navadno državne oblasti| *pravočasno odkriti zaroto* □ knj.izroč. *komplot*

zarotílni -a -o prid. ▶ molitev ♦5 | obrazec 2♦2

zarotítev -tve ž ▶ obrazec 2♦2

zarotíti -ím dov. ▶ zagovoriti 2 | zaprositi

zarotíti se -ím se dov. ▶ obljubiti 2

zarotítveni -a -o prid. ▶ obrazec 2♦2

zarotová nje -a s ▶ eksorcizem | molitev ♦5

zarožénéti -ím dov. ▶ poroženeti

zarúbiti -ím dov. *kaj* |popisati dolžnikove premičnine, s prodajo katerih naj bi se poplačal njegov dolg; odvzeti tako popisane premičnine| *zarubiti posestvo, stanovanje*

□ *opraviti rubež česa*

zarúčen -a -o prid. ▶ kodrast

zarúkan -a -o prid. ▶ neumen¹

zarúkanec -nca m ▶ neumnjež

zarúkanost -i ž ▶ neumnost¹ 1

zarúli ti -ím dov. ▶ zatuliti

zarumenèl -éla -o prid. ▶ porumenel | rumen² 1

zarumenéti -ím dov. ▶ porumeneti

zarumeníti se -ím se dov. ▶ porumeneti

zasáčiti -ím dov. ▶ najti 1 | presenetiti 2 | ujeti² 2, 4 | zalotiti

zasáčiti se -ím se dov. ▶ zalotiti se

zasàd -áda m ▶ nasad 1 | zasaditev

zasadítev -tve ž |delo, dejavnost, pri kateri se s sajenjem naredi, da začne kje kaj rasti| *zasadítev zemljišča z novimi sadnimi vrstami* □ knj.izroč. *zasad*

zasadí ti -ím dov.

1. *kaj s čim* |s sajenjem narediti, da kaj kje je, raste| *zasaditi njivo s krompirjem* □ *posaditi* □ knj.izroč. *obsaditi*

2. *kaj v kaj* |narediti, da kaj z ostrim, koničastim delom pride v kaj| *zasaditi lopato v zemljo* □ ekspr. *zagrebsti zagrebsti nohte v kožo*

□ ekspr. *zapičiti zapičiti nohte v obraz* □ ekspr. *zariniti* □ *zagristi* ↗

GLEJ ŠE nasaditi | posaditi

zasadí ti se -ím se dov. *v kaj* |z ostrim, koničastim delom priti v kaj in tam ostati| *Vrženi nož se je zasadil v vrata* □ *zapičiti se*

□ ekspr. *zariniti se*

zasájanje -a s ▶ sajenje

zasájati -am nedov. *kaj s čim* |s sajenjem delati, da kaj kje je, raste| *zasajati njive s krompirjem* □ *posajati*

GLEJ ŠE nasajati

zasánjan -a -o prid. ▶ sanjav

zasánjanec -nca m ▶ sanjač

zasánjanost -i ž ▶ sanjaštvo

zasánjárati -ím dov. ▶ zasanjati

zasánjati -am dov. *kaj* ekspr. |ustvariti si predstave, želje, ki navadno niso osnovane na resničnosti| *Življenje je zasanjal vse*

drugáče □ knj.izroč. **izsanjati** □ knj.izroč. **prisanjati** □ knj.izroč. **razsanjati se** o čem □ knj.izroč. **usanjati** □ ekspr. **zasanjari** o čem □ knj.izroč. **zasnivati**

GLEJ ŠE nasanjati

záse prisl. ► posebej

zasébní -a -o prid. ► lastnik •2 | lastnina 1•1 | obisk •3 | obrt² 1•19 | osební 2 | pobuda •3 | podjetje •13 | pot⁴ pp 3 | pravo 1•10 | premoženje • | proizvodnja 1•7 | soba •16 | šola¹ pp 2 | šola¹ •21 | zdravstvo pp

zasébnica -e ž | ženska, ki ima lastna proizvodjalna sredstva in jih uporablja ter se s tem preživlja | *delati pri zasebnici* □ **privatnica**

zasébnik -a m | kdor ima lastna proizvodjalna sredstva in jih uporablja ter se s tem preživlja | *zaposliti se pri zasebniku* □ **privatnik**

zasébníški -a -o prid. | ki je v zvezi z zasebniki | *zasebníška gospodarska dejavnost* □ **privatníški**

zasébníštvo -a s | obstoj, dejavnost zasebnikov | *spodbujati zasebníštvo v zdravstvu* □ **privatníštvo**

GLEJ ŠE privatizem

zasébnó nač. prisl. | izraža, da je dejanje, stanje v zvezi s posameznikom kot neuradno osebo | *zasebno povedati svoje mnenje* □ **privatno**

zasébnólastnínski -a -o prid. | ki je v zvezi z zasebno lastnino, zasebnim lastništvom | *zasebnólastnínski odnosi* □ **privatnólastnínski** □ **privatnólastníški** □ **zasebnólastníški**

zasébnólastníški -a -o prid. ► zasebnólastnínski

zasébnóprávní -a -o prid. ► odnos 2•4

zasébnost -i ž | kar je v zvezi s posameznikom kot neuradno osebo in ni dostopno za javnost | *posegati v zasebnost koga* □ **privatnost** □ knj.izroč. **inkognito**¹

zaséči -séžem dov. *kaj* pravn. | odvzeti pravico razpečavanja določenih tiskanih stvari | *zaseči časopis* □ pravn. **konfiscirati** □ ekspr. **zapleniti**

GLEJ ŠE doseči 1 | prijeti 1 | seči² 4 | zajeti 1 | zapleniti

za sedàj prisl. zv. ► za zdaj

zasédanje -a s | navadno daljše srečanje velikega števila ljudi, na katerem se o čem razpravlja, dogovarja, sklepa | *zasedanje državnega zbora* □ **seja** □ zastar. **sesija**

• **imeti zasedanje** □ publ. **zasedati** □ knj.izroč. **zborovati**

GLEJ ŠE konferenca | osvajanje

zasédati -am nedov. ► osvajati 1 | položaj 3•3 | poseljevati | zasedanje • | zavzemati

zasédba -e ž

1. | pravno stanje na kakem ozemlju, ki ga je tuja država navadno z bojem spravila pod svojo oblast | *Hitlerjeva zasedba sosednjih držav* □ **okupacija** □ zastar. **invazija**

2. | prihod na kako mesto, položaj v organizaciji | *razpis delovnega mesta velja do zasedbe* □ knj.izroč. **izpolnitev**

3. gled. | izbor igralcev, plesalcev, pevcev za posamezne vloge v uprizoritvi | *zasedba nastopajočih v drami* □ gled. **razdelitev vlog**

GLEJ ŠE osvojitev

zasédbeni -a -o prid. ► cona •2 | oblast¹ •4 | ozemlje •2 | vojska •2

zaséden -a -o povdk. ► zadržan²

zasédeni -a -o prid. ► osvojeni

zasédenost -i ž ► zadržanost 4

zasèg -éga m pravn. | odvzem pravice do razpečavanja določenih tiskanih stvari | *zaseg knjige, revije* □ pravn. **konfiskacija**

□ ekspr. **zaplomba** □ pravn. **zasega**

zaséga -e ž ► zaplomba | zaseg

zaségati -am nedov. *kaj* pravn. | odvzemati pravico razpečavanja določenih tiskanih stvari | *zasegati posamezne številke časopisa*

□ pravn. **konfiscirati** □ ekspr. **zaplenjevati**

GLEJ ŠE zajemati 4 | zaplenjevati

zasejáti -séjem dov. ► posejati | zanesti

zasejáti se -séjem se dov. | priti kot seme v zemljo in začeti rasti |

Plevel se hitro zaseje □ ekspr. **zaploditi se**

zasèk -éka m ► zaseka¹

zaséka¹ -e ž | zarez, nastala z zasekovanjem | *nastaviti žago v zaseko* □ **zasek**

zaséka² -e ž | prekajena ali neprekajena sesekljana, grobo mleta začinjena slanina | *namazati zaseko na kruh* □ nar. **zaska**

zasékati -am dov. ► reči 1 pp 5 | udariti 2 | zagristi | zbosti 2

zasekávati -am nedov. ► zasekovati 1, 2

zasekávati se -am se nedov. ► udarjati 4 | zasekovati se

zasekováti -újem nedov.

1. *kaj* | z udarjanjem z ostrim predmetom delati zarezo,

odprtino v kaj | *zasekovati deblo* □ **zasekavati**

2. *kaj* v kaj | z udarjanjem delati, da kak oster predmet pride

v kaj in tam ostane; z udarcem, udarci z ostrim predmetom

delati kaj | *zasekovati sekiro v tnaló; zasekovati znamenja v deblo*

□ **zasekavati**

zasekováti se -újem se nedov. ekspr. | ostro, nenadoma se večkrat zaslišati | *Kriki so se zasekovali v noč* □ ekspr. **zasekavati se**

zasélek -lka m | zemljepisno samostojen kraj z eno hišo ali nekaj hišami, pripadajoč samostojnemu naselju | *Vas sestavljajo trije zaselki* □ star. **naselbina** □ knj.izroč. **naselek** □ star. **naselišče**

□ knj.izroč. **priselek** □ knj.izroč. **selišče** □ star. **zaselje**

zasélje -a m ► zaselek

zaseńčevánje -a s ► senčenje 1

zaseńčeváti -újem nedov.

1. *kaj* | dajati, delati senco | *Visoki kostanji zaseńčujejo dvorišče*

□ knj.izroč. **obsenčevati** □ knj.izroč. **osenčevati** □ knj.izroč. **senčiti**

2. *kaj* ekspr. | povzročiti, da je kaj deležno manjše pozornosti | *Ta napaka zaseńčuje prejšnje uspehe* □ knj.izroč. **zatemnjevatí**

GLEJ ŠE senčiti 1

zasénčiti -im dov.

1. *kaj* | povzročiti, narediti, da je kaj v senci; dati, narediti

senco | *zasenčiti sadike z vejami; Drevo zasenči zelenico*

□ knj.izroč. **obsenčiti** □ knj.izroč. **osenčiti**

2. *kaj* ekspr. | povzročiti, da je kaj deležno manjše pozornosti | *Ta dogodek je zasenčil vse druge* □ knj.izroč. **zatemniti**

zasénčje -a s ► senca 2

zasesáti se -ám se dov. ► zastrmeti se

zasésti -sédem dov.

1. *kaj* | s prizadevanjem, dejavnostjo priti v kakem vrednostnem, jakostnem zaporedju v določeni položaj | *Na tekmovanju so zasedli prvo mesto* □ publ. **odnesti** □ publ. **osvojiti**

2. *kaj* | priti na kako mesto, položaj v organizaciji | *zasesti pomemben položaj v javni upravi* □ publ. **zavzeti**

GLEJ ŠE osvojiti 1 | poseliti | poslanec •4 | zajahati | zavladati | zavzeti

zasévek -vka m med. | skupek rakastih celic ali bakterij, ki se razširi iz prvotnega žarišča na drugo mesto v telesu, kjer začne

enako bolezen | *obsevati zasevke* □ med. **metastaza** □ med. **razsevek**

zasičáti -ím dov. ► reči 1 pp 11

zasičénost -i ž

• publ. **zasičenost trga** □ publ. **nasičenost trga** □ publ. **saturacija trga**

zasídrati -am dov. *kaj* | pritrditi, privezati s sidrom | *zasídrati ladjo* □ **usídrati** □ knj.izroč. **sidrati**

zasídrati se -am se dov. ► usídrati se | ustaliti se 2

zasígati -am dov. ► reči 1 pp 10

zasígúráti -am dov. ► omogočiti 2 | oskrbeti 1 | zaščítiti | zavarovati 2

zasijáti -sijem dov.

1. |sijoč se pojaviti| *Na nebu so zasijale zvezde* □ **posijati** □ **prisijati** □ **zalesketati se** *Na nebu se zalesketajo zvezde* □ knj.izroč. **prisvitati** *Zvezde so že prisvitalo* □ ekspr. **zableščati se** □ ekspr. **zaplameneti** □ knj.izroč. **zblesteti** *Na nebu so zblestele zvezde*
2. ekspr. |začeti odbijati svetlobo| *Ob soju sveč so zasijali zlati napis* □ ekspr. **zažareti** |začeti odbijati močno svetlobo|
3. *od česa* ekspr. |pokazati močno pozitivno čustveno vznemirjenost| *zasijati od sreče* □ ekspr. **zažareti**
4. ekspr. |izraža začetek stanja, dejanja, kot ga določa samostalnik| *Kmalu nam zasije svoboda* □ ekspr. **posijati** □ knj.izroč. **siniti** □ knj.izroč. **zasiniti**

GLEJ ŠE **posijati** 1, 2 | **zablesteti** | **zagoreti** 3**zasikati** -am dov. ▶ reči 1 pp 11 | sikniti | spregovoriti 1 pp 3**zasikniti** -em dov. ▶ reči 1 pp 11 | sikniti**zasilni** -a -o prid. ▶ lestev ♦2 | ležišče 1♦ | oder 1♦5 | šola¹ ♦22 | uredba♦**zasiniti** -em dov. ▶ pojaviti se pp | siniti | zasijati 4**zasinjel** -éla -o prid. ▶ pomodrel**zasinjéti** -ím dov. ▶ pomodreti**zasíp** -a m ▶ jama ♦5 | zasipanje**zasipanje** -a s |zapolnjevanje, zapolnjenje praznega prostora s čim sipkim, drobnim| *zasipanje jame, jarka* □ **zasip** □ **zasipavanje****zasipati** -am nedov.

1. *kaj* |s spravljanjem česa sipkega, drobnega kam delati, da kak prazen prostor preneha obstajati| *zasipati jamo, jarek* □ **zasipavati**
2. *kaj s čim* |metati večjo količino zlasti česa sipkega, drobnega na kaj| *v čast slavnemu gostu zasipati vhod s cvetjem* □ **zasipavati** □ ekspr. **obsipati** *obsipati mladoporočenca z rižem* □ ekspr. **obsipavati**
3. *koga s čim* ekspr. |delati, da je kdo v veliki meri deležen česa| *zasipati uslužbenca z delom; zasipati zmagovalca s častmi* □ ekspr. **bombardirati** *bombardirati intervjuvanca z vprašanji* □ ekspr. **obkladati** □ ekspr. **oblagati** □ ekspr. **obsipati** □ ekspr. **obsipavati** □ ekspr. **preobkladati** □ ekspr. **zasipavati**

GLEJ ŠE **vsipati****zasipávanje** -a s ▶ zasipanje**zasipávati** -am nedov. ▶ vsipati | zasipati 1, 2, 3**zasípni** -a -o prid. ▶ jama ♦5**zasípnica** -e ž ▶ jama ♦5**zasíriti** -im dov. ▶ usiriti**zasíriti se** -im se dov. ▶ sesiriti se | strditi se**zasírjati** -am nedov. ▶ siriti**zasírjati se** -am se nedov. ▶ sesirjati se | strjevati se**zasírjeni** -a -o prid. ▶ mleko ♦6**zasivéti** -ím dov. ▶ osiveti 1 | zasiviti se**zasivíti se** -ím se dov. |sivo se pokazati| *V daljavi se zasivijo stolpi*□ knj.izroč. **zasiveti****záska** -e ž ▶ zaseka²**zaskakováti** -újem nedov. ▶ zapirati 4**zaskáliti se** -im se dov. ▶ zadreti si♦**zaskeléti** -ím dov. ▶ prizadeti³ 1**zaskočíti** -skóčím dov. *kaj* |pri živalih skočiti, dvigniti se v položaj,ki omogoča paritev| *Pes zaskoči psico* □ knj.izroč. **zakoračiti**GLEJ ŠE **presenetiti** 1, 2 | **prevzeti**² 4**zaskomínati** -am dov. ▶ zaželeti si**zaskórjiti se** -im se dov. knj.izroč. |prekriti se s skorjo, tršo plastjo|*z okopavanjem preprečiti, da bi se zemlja zaskorjila* □ pog. **dobiti***skorjo* □ knj.izroč. **oskorjiti se****zaskovíkati** -am dov. |oglasiti se z glasom skovik| *Sova je zaskovíkala* □ **skovikniti****zaskozibóg** medm. ▶ jój² 2**zaskrbljati** -am nedov. ▶ skrbeti 1**zaskrbljen** -éna -o povdk. |izraža, da kdo čuti nemir, tesnobo zaradi neprijetnega, težkega položaja ali strahu pred takim položajem| *Zaskrbljen je zaradi otrokove bolezni* □ **v skrbeh**□ knj.izroč. **skrbljiv**² □ knj.izroč. **v skrbi**♦ **biti zaskrbljen** □ pog. delati si skrbi □ ekspr. imeti polno glavo skrbi

□ nekjn. pog. sekirati se

zaskrbljenost -i ž |stanje človeka, ki je zaskrbljen| *prikriti zaskrbljenost* □ star. **skrbljivost****zaskrbljeváti** -újem nedov. ▶ skrbeti 1**zaskrbljív** -a -o prid. ▶ vznemirljiv |zaskrbljujoč**zaskrbljujóč** -a -e prid. publ. |ki vzbuja skrb| *zaskrbljujoč gospodarski položaj* □ publ. **zaskrbljiv****zasladíti** -ím dov. ▶ osladiti 2**zaslánjati** -am nedov. *kaj* |s postavljanjem, nameščanjem česa v določeni položaj delati kaj varno pred čim nezaželenim| *zaslanjati oči pred soncem* □ knj.izroč. **zastirati**GLEJ ŠE **omejevati** 1 | **zakrivati** 1**zasléc** -éca m ▶ zavihek**zasledíti** -ím dov. ▶ izslediti 1, 2 | odkriti² 2**zasledoválec** -lca m |kdor koga zasleduje| *znebiti se zasledovalca*□ star. **sledilec** □ knj.izroč. **slednik** □ slabš. **sleduh**GLEJ ŠE **spremljevalec** 2**zasledoválni** -a -o prid. ▶ blodnja 2♦ | pes ♦5**zasledováti** -újem nedov. *koga* |neopazno, skrivaj iti za kom z določenim namenom| *Detektiv zasleduje osumljenca* □ **slediti komu** □ zastar. **izsledovati** □ ekspr. **obešati se na pete komu** □ ekspr. **obešati se za pete komu** □ ekspr. **spremljati** □ ekspr. **stati za petami komu**GLEJ ŠE **slediti** 1 | **spremljati** 2**zaslepíti** -ím dov.1. *koga* |s svojo svetlobo povzročiti, da kdo (skoraj) ne vidi| *Žarometi so ga zaslepili* □ **oslepiti**2. *koga* ekspr. |povzročiti, da kdo ne more razsodno misliti, presojsati| *Jeza ga je zaslepila* □ ekspr. **oslepiti** □ star. **preslepiti**GLEJ ŠE **zavesti****zaslépljati** -am nedov. ▶ zaslepljevati | zavajati**zaslepljén** -éna -o povdk. ▶ nekritičen | oslepljen | slep²**zaslepljénc** -nca m ▶ dogmatik**zaslepljeváti** -újem nedov. *koga* |večkrat zaslepiti| *Zaslepljevali so jih žarometi nasproti vozečih avtomobilov* □ **zaslepljati**GLEJ ŠE **slepiti** 2 | **zavajati****zaslíniti** -im dov. ▶ osliniti**zaslíniti se** -im se dov. ▶ zalizati se**zaslínjen** -a -o prid. ▶ priliznjen**zaslišanec** -nca m |kdor je zaslišan, zasliševan| *izjava zaslišanca*□ knj.izroč. **zaslišani** □ knj.izroč. **zasliševanec** □ knj.izroč. **zasliševani****zaslišani** -ega m ▶ zaslišanec**zaslišanje** -a s |uradni postopek, pri katerem se izprašuje koga z namenom izvedeti podatke, pomembne za rešitev zadeve| *poklicati koga na zaslišanje* □ star. **zaslišba** □ zastar. **zasluh**GLEJ ŠE **zasliševanje** ♦**zaslišáti**¹ -im dov. *kaj* |s sluhom zaznati| *zaslišati korake*□ star. **začuti** □ star. **začutiti****zaslišáti**² -im dov. *koga* |v uradnem postopku postaviti vprašanja komu z namenom izvedeti podatke, pomembne za rešitev zadeve| *zaslišati pričo* □ **izprašati** □ ekspr. **izprašati vest komu****zaslišba** -e ž ▶ zaslišanje**zasliševálec** -lca m |kdor v uradnem postopku postavlja vprašanja komu z namenom izvedeti podatke, pomembne za rešitev zadeve| *z zvitostjo zavesti zasliševalca* □ **izpraševalec**

zasliševánc -nca m ▶ zaslišanec

zasliševáni -ega m ▶ zaslišanec

zasliševanje -a s

- pravn. navzkrižno zasliševanje □ pravn. križno zaslišanje □ pravn. križno zasliševanje □ pravn. navzkrižno zaslišanje

zasliševáti -újem nedov. koga |v uradnem postopku postavljati vprašanja komu z namenom izvedeti podatke, pomembne za rešitev zadeve| *zasliševati priče* □ *izpraševati*¹

GLEJ ŠE *izpraševati*¹ 1

zaslíziti -im dov. ▶ zasluziti

zaslíziti se -im se dov. ▶ zasluziti se

zaslóčiti -im dov. ▶ upogniti 1 | usločiti

zaslóčiti se -im se dov. ▶ razpeti se

zaslómba -e ž ▶ zaščita 3

zaslòn -óna m

1. |priprava za zaslanjanje, zakrivanje| *postaviti zaslon pred posteljo* □ knj.izroč. *zaslonilo*

2. |ploskev, na kateri se zaradi elektronskega žarka pokaže slika| *zaslon radarja* □ *ekran*

- ♦ 1. plazemski zaslon □ pog. plazma 2. računalniški zaslon □ monitor
- 3. televizijski zaslon □ televizijski ekran 4. rač. visokoločljivi zaslon □ rač. visokoločljivostni zaslon

GLEJ ŠE *senčnik* 1 | *stena* *3 | *zaklon* 2

zaslonílo -a s ▶ *stena* *3 | *zaslon* 1

zasloníti -slónim dov. ▶ zakriti 1

zaslónka -e ž fiz. |priprava v optičnih aparatih za omejevanje svetlobnega curka| *uravnjavati količino svetlobe z zaslonko* □ fiz. *diafragma*

GLEJ ŠE *roleta* | *števílo* 1*21 | *žaluzija*

zaslónski -a -o prid. ▶ *števílo* 1*21

zaslovéti -im dov. |postati splošno znan zaradi izrednih uspehov, lastnosti, kakovosti| *Slikar je hitro zaslovel* □ *postati slaven* □ ekspr. *postati legenda* □ publ. *postati zvezda* □ publ. *priiti v anale* *Ta koncert bo prišel v anale našega glasbenega življenja* □ zastar. *zasluti*

za slovó prisl. zv. ▶ posloviti se

zaslúga -e ž nav.mn. |s čimer kdo pripomore, prispeva h kakemu pomembnemu, vrednemu dejanju; pravica do (javnega) priznanja, nagrade, ki si jo kdo pridobi s tem prispevkom| *podcenjevati zasluge koga; priznati komu zasluge* □ knj.izroč. *zasluženje*

GLEJ ŠE *zaslužen* ♦

zaslúh -a m ▶ zaslišanje

zaslúti -slóvem dov. ▶ zasloveti

zaslutíti in *zaslútiti* -im dov. *kaj* |nedoločno se česa zavedeti, začeti si predstavljati| *V tem trenutku je šele zaslutil pomembnost odločitve* □ knj.izroč. *oslutiti* □ *naslutiti* |nekoliko zaslutiti|

GLEJ ŠE *zaznati* 1

zaslúziti -im dov. |izločiti sluz, tekočino| *Nekatere rastline zasluzijo* □ zastar. *zasliziti*

zaslúziti se -im se dov. |napolniti se s sluzjo| *Sapnice se zasluzijo* □ zastar. *zasliziti se*

zaslúžek -žka m |kar se zasluži z opravljanjem kakega dela, službe, navadno denar| *izplačati zaslúžek* □ star. *prislužek*

- ♦ 1. enodnevni zaslúžek □ dnevni zaslúžek 2. imeti zaslúžek

□ ekspr. imeti svoj kos kruha 3. postranski zaslúžek □ knj.izroč. postrani zaslúžek □ star. postranski prislužek □ redk. pristranski zaslúžek

□ stranski zaslúžek

zaslúžen -žna -o povdk. *za kaj* |izraža, da je kdo s svojimi dejanji, ravnanjem (v veliki meri) pripomogel, prispeval h kakemu

pomembnemu, vrednemu dejanju| *biti zaslužen za razvoj znanosti* □ ekspr. *prezaslužen* □ star. *velezaslužen*

- ♦ *biti zaslužen za kaj* □ pog. imeti zasluge za kaj

zaslúženi -a -o prid. ▶ kaznovan

zaslúženje -a s ▶ zasluga

zaslúžiti in *zaslúžiti* -im dov. *kaj* navadno s prislovnim določilom |dobiti kaj, navadno denar, za opravljeno delo, službo| *Povsod kaj zasluži* □ ekspr. *prislužiti* □ ekspr. *ujeti kak dinar*

zaslúžkar -ja m ▶ dobičkar ♦

zaslúžni -ega m |kdor si je s pomembnimi, vrednimi dejanji, ravnanjem pridobil pravico do (javnega) priznanja, nagrade| *visoka priznanja za zaslužne* □ ekspr. *zaslužnik*

zaslúžnik -a m ▶ zaslužni

zasmèh -éha m |izražanje zelo negativnega, poniževalnega odnosa do koga, navadno z besedami| *Njihov zasmeh ga je prizadel* □ *zasmehovanje*

zasmehljáti se -ám se dov. ▶ zasmeljati se

zasmehljív -a -o prid. ▶ posmehljiv

zasmehljívec -vca m ▶ zasmehovalec

zasmehljívka -e ž ▶ zasmehovalka

zasmehoválec -lca m |kdor koga zasmehuje| *zavrniti zasmehovalce* □ knj.izroč. *zasmehljívec*

zasmehováka -e ž |ženska, ki koga zasmehuje| *Zasmehovalki ni vedel kaj odgovoriti* □ knj.izroč. *zasmehljívka*

zasmehovánje -a s ▶ zasmeh

zasmehováti -újem nedov. koga |navadno z besedami izražati zelo negativen, poniževalen odnos do koga| *zasmehovati koga zaradi njegove strahopetnosti* □ *zasramovati* □ star. *zašpotovati*

zasmejáti se -sméjem se dov. |z izrazom na obrazu, navadno z raztegnjenimi ustnicami, in glasovi pokazati zlasti veselje, srečo| *Spogledali so se in se zasmejali* □ *nasmejati se* *Vsaj malo se nasmej, saj stvar ni tako resna* □ ekspr. *bruhniti v smeh* □ ekspr. *buhniti v smeh* □ ekspr. *bukniti v smeh* □ ekspr. *bušiti v smeh* □ ekspr. *buškniti v smeh* □ ekspr. *bušniti v smeh* □ ekspr. *butniti v smeh* □ ekspr. *izbruhniti v smeh* □ ekspr. *planiti v smeh* □ ekspr. *počiti v smeh* □ ekspr. *prasniti v smeh* □ nar. *praščiti v smeh* □ ekspr. *prhniti v smeh* □ ekspr. *prskniti v smeh* □ ekspr. *raztegniti usta v nasmech* □ ekspr. *zakleščiti se* □ nar. *zaregljati se* □ ekspr. *zarežati se* □ otr. *zasmejčkati se* □ *zahahljati se* □ *zahihitati se* |pritajeno, z visokim glasom| □ *zahohotati se* |pritajeno, z

nizkim glasom| □ ekspr. *zahehetati se* |porogljivo, škodoželjno se zasmeljati| □ ekspr. *zakrehati se* |z močnim, hripavim glasom se zasmeljati| □ ekspr. *zakrohovati se* □ ekspr. *zarezetati se* |z visokim, rezkim glasom se zasmeljati| □ knj.izroč. *zasmehljati se* |z manj poudarjenim izrazom na obrazu se zasmeljati|

GLEJ ŠE *posmehniti se*

zasmèjčkati se -am se dov. ▶ zasmeljati se

zasmètèn -éna -o prid. ▶ nasmeten

zasmetíti -ím dov. ▶ nasmetiti

zasmíiliti se -ím se dov. *komu* |začutiti čustveno prizadetost, žalost ob nesreči, trpljenju koga| *Otrok se je vsem zasmíilit*

□ star. *usmíiliti se*

zasmódíiti -ím dov. ▶ ožgati 1 | prismođiti | prižgati 1

zasmódíiti se -ím se dov. ▶ prismođiti se

zasmojèn -éna -o prid. ▶ ožgan 1

zasmolíiti -ím dov. ▶ osmoliti | umazati pp

zasmoljèn -éna -o prid. ▶ osmoljen

zasmradíiti -ím dov. *kaj* |povzročiti, da se kje razširi, začne obstajati smrad| *zasmraditi ozračje* □ knj.izroč. *osmraditi*

zasmradíiti se -ím se dov. ▶ usmraditi se

zasmrájati -am nedov. ▶ smraditi

zasmrajèn -èna -o prid. ▶ smrdljiv
zasmrčati -ím dov. |začeti smrčati| *Komaj je zaspal, že je zasmrčal*
 □ ekspr. povleči dreto □ ekspr. zadrnjohati □ knj.izroč. zahrčati □ star. zahrkati
 □ nar. zahrčiti □ star. zahrščati □ ekspr. zažagati
GLEJ ŠE zaspati
zasmrdèti -ím dov. |začeti smrdeti| *Poleti meso hitro zasmrdi*
 □ knj.izroč. zaudariti
zasmrkati -am dov. ▶ zajokati
zasnávljati -am nedov. ▶ graditi 2 | snovati 1
zasnežèn -èna -o prid. ▶ snežen 2
zasnívati -am dov. ▶ umreti 1 | zasanjati | zaspati
zasnôva -e ž
 1. |začetna, nedokončna oblika česa| *pipraviti zasnovno govora, zbirke* □ *koncept* □ *zasnutek* □ ekspr. *zaplodek* □ ekspr. *zastavek*²
 ◆ jezikosl. *slovarska zasnova* □ jezikosl. *slovarski koncept*
 2. *biol.* |začetna oblika kakega organa v razvoju organizma| *zasnova cveta; zasnova možganov* □ ekspr. *nastavek nastavek cveta*
 □ knj.izroč. *zametek* □ nestok. *zarodek* □ knj.izroč. *zastavek*²
 ◆ *bot.* *semenska zasnova* □ knj.izroč. *semenska živ*
GLEJ ŠE ekspozicija | gen
zasnovátelj -a m ▶ snovalec | ustanovitelj
zasnováti -újem dov. *kaj* |sestaviti, ustvariti kaj, navadno v začetni, nedokončni obliki| *zasnovati govor* □ *narediti osnutek česa* □ knj.izroč. *koncipirati* □ knj.izroč. *nasnovati* □ star. *osnuti* □ ekspr. *splesti splesti načrt*
GLEJ ŠE ustanoviti
zasnubíti in *zasnúbiti* -ím dov. *koga* |predlagati ženski poroko s seboj| *Komaj sta se spoznala, jo je že zasnubil* □ *snubiti* □ nar. *izprostiti*
 □ ekspr. *prositi za roko* □ ekspr. *vprašati za roko* □ ekspr. *zaprostiti za roko*
GLEJ ŠE pridobiti 3
zasnútek -tka m ▶ osnutek 2 | zasnova 1
zasnúti -snújem dov. ▶ zaspati
zasodíti in *zasóditi* -ím dov. ▶ presoditi
zasolíti -ím dov. ▶ klofniti | presoliti
zasoljèn -èna -o prid. ▶ visok 2
zasolzèn -èna -o prid. ▶ osolzen
zasolzéti -ím dov. ▶ zasolziti se
zasolzíti -ím dov. ▶ osolziti
zasolzíti se -ím se dov. |postati solzen| *Zaradi dima so se mu zasolzile oči* □ knj.izroč. *osolziti se* □ knj.izroč. *zasolzeti*
GLEJ ŠE zajokati
zasópel -sópla -o prid. |ki izraža, kaže zadihanost| *zasopel obraz*
 □ knj.izroč. *zasopljen*
GLEJ ŠE zadihan
zasopèn -èna -o prid. ▶ zadihan
zasopéti -ím dov. ▶ zasopsti
zasopéti se -ím se dov. ▶ zadihati se
zasopíhan -a -o prid. ▶ zadihan
zasopíhati se -am se dov. ▶ zadihati se
zasopíti -ím dov. ▶ zasopsti
zasopíti se -ím se dov. ▶ zadihati se
zasopljèn -èna -o prid. ▶ zadihan | zasopel
zasopljèno prisl. ▶ zadihano
zasopljènost -i ž ▶ zadihanost
zasôplo prisl. ▶ zadihano
zasôplost -i ž ▶ zadihanost
zasôpsti -sôpem dov. *koga* |zaradi premagovanja napora pov-zročiti težko, globoko dihanje| *Strma pot ga je zasopla* □ *zasopiti*
 □ star. *usapiti* □ star. *usopihati* □ star. *usopiti* □ knj.izroč. *usopsti* □ nar. *zasopeti*
GLEJ ŠE reči 1 pp 7 | vdihniti pp

zasôpsti se -sôpem se dov. ▶ zadihati se
zásova -e ž ▶ zapah
zasovražèn -a -o povdk. ▶ osovražen
zasovražíti in *zasovrážiti* -ím dov. *koga* |začutiti veliko ne-naklonjenost, odpor do koga, navadno združen z željo škodovati mu| *zasovražiti tekmecca* □ *osovražiti* □ knj.izroč. *obsovražiti*
 □ star. *omrziti* □ knj.izroč. *začrtiti* □ knj.izroč. *zamrziti*
zaspál -a -o prid. ▶ mravljinčast
zaspán -a -o prid. |ki čuti potrebo po spanju| *zaspán otrok*
 □ ekspr. *dremav* □ knj.izroč. *dremoten* □ knj.izroč. *dremotičen* □ nar. *pospan*
 □ nar. *zadremán*
 ◆ *biti zaspán* □ ekspr. *dremati se komu* □ ekspr. *dremuckati se komu*
 □ knj.izroč. *spati se komu*
GLEJ ŠE enoličen | počasen 2
zaspánček -čka m ▶ krmeželj | zaspancec
zaspánčkati -am dov. ▶ zaspati
zaspane¹ -éta m ▶ počasnež | zaspancec
zaspane² -éta s ▶ počasnež | zaspancec
zaspánc -nca m ekspr. |kdor (rad) veliko spi| *buditi zaspance*
 □ ljubk. *zaspánček* □ ekspr. *zaspane¹* □ ekspr. *zaspane²*
GLEJ ŠE krmeželj | zaspancec
zaspáno prisl. ▶ počasi 1
zaspánost -i ž |stanje, v katerem se čuti potreba po spanju| *premagati zaspánost* □ knj.izroč. *spečnost* □ nar. *zaspancec*
 ◆ *med.* *bolezenska zaspánost* □ *med.* *letargično stanje* □ *med.* *letargija*
 □ *med.* *mrtvica* □ *med.* *mrtvičnost*
zaspáti -spím dov. |priti v stanje telesnega in duševnega počitka s popolnim ali delnim zmanjšanjem zavesti| *Legel je in zaspal*
 □ ekspr. *kinkniti* □ knj.izroč. *odeti se v sen* □ ekspr. *pogrezniti se v sen*
 □ ekspr. *pogrezniti se v spanje* □ ekspr. *pokinkati* □ ekspr. *potoniti v sen*
 □ ekspr. *potoniti v spanje* □ ekspr. *priklicati spanec na oči* □ star. *usnuti*
 □ ekspr. *utoniti v spanje* □ otr. *zaajati* □ ekspr. *zadrnjohati* □ nar. *zahrčiti*
 □ ekspr. *zakimati* □ ekspr. *zapluti v spanec* □ ekspr. *zasmrčati* □ star. *zasnivati*
 □ star. *zasnuti* □ otr. *zaspánčkati* □ ekspr. *zatisniti oči* □ ekspr. *zatisniti oko*
 □ ekspr. *zdrkniti v spanec* □ ekspr., s smiselnim osebkom v tožilniku *zmanjkati brezosa*. *Tako je bil utrujen, da ga je kar zmanjkalo*
GLEJ ŠE umreti 1
za spoznánje prisl. zv. ▶ nekoliko²
zasrámba -e ž ▶ sramotenje
zasramoválec -lca m ▶ sramotilec
zasramoválni -a -o prid. ▶ steber¹ •
zasramovánje -a s ▶ sramotenje
zasramováti -újem nedov. ▶ sramotiti 1 | zasmehovati
zasramováti se -újem se dov. *česa* |začutiti sram| *zasramovati se svojega dejanja* □ zastar. *zastiditi se*
zsrán -a -o prid. ▶ ponesnažen | umazan¹
zsráti -sérjem dov. ▶ izgubiti 1 | ponesnažiti | umazati | zavoziti 2
zsráti ga -sérjem ga dov. ▶ polomiti ga
zsráti jo -sérjem jo dov. ▶ polomiti ga
zsráti se -sérjem se dov. ▶ osramotiti se
zasrepéti -ím dov. ▶ pogledati 1 pp 2
zasrepéti se -ím se dov. ▶ zagledati se pp
zsršáti -ím dov. ▶ naježiti se 1, 2
zsršéti -ím dov. ▶ naježiti se 1 | zagledati se pp
zastájanje -a s ▶ zastoj 1, 3
zastájati -am nedov. |prenehavati (intenzivno) napredovati| *Zaradi političnih napetosti gospodarstvo zastaja* □ *stagnirati*
 □ publ. *biti na mrtvi točki* □ publ. *stati na mestu*
GLEJ ŠE ustavljati se 2, 3 | zaostajati 1
zastánek -nka m ▶ predah | zaostanek 3 | zastoj 2, 3, 4 | zastoj 4•3

zastárati -am dov. ▶ zastareti

zastarél -éla -o prid. |ki ni več v skladu z razmerami, potrebami, normami določenega časa| *zastareli nazori* □ **anahronističen** □ zastar. **antikviran** □ ekspr. **arhaičen** □ ekspr. **konservativen** □ slabš. **naf-talinski** □ zastar. **obsoleten** □ ekspr. **patriarhalen** □ ekspr. **predpotopen** □ ekspr. **preživel** □ ekspr. **preživet** □ ekspr. **preživljen** □ ekspr. **reakcionaren** □ ekspr. **srednjeveški** □ ekspr. **starodaven** □ ekspr. **starokopiten** *starokopitne metode poučevanja* □ ekspr. **staromoden** □ knj.izroč. **starosveten** □ star. **staroveški** □ ekspr. **zapršen** □ ekspr. **zarjavel** ■ protip. **moderen**¹

◆ **biti zastarel** □ knj.izroč. biti anahronizem □ ekspr. biti za v muzej □ pog. biti za v špirit □ ekspr. spadati v muzej

zastarélo -ega s |kar je tako, da ni več v skladu z razmerami, potrebami, normami določenega časa| *zavračanje zastarelega* □ **preživelo** □ **preživeto**

zastaréti -ím dov. |postati tak, da ni več v skladu z razmerami, potrebami, normami določenega časa| *Njihovi nazori so že zastareli* □ knj.izroč. **preživeti se** *Taka miselnost se je že preživela* □ knj.izroč. **zastarati**

zastarévatí -am nedov. |postajati tak, da ni več v skladu z razmerami, potrebami, normami določenega časa| *Nazori zastarevajo* □ ekspr. **starati se** □ knj.izroč. **stareti**

zastáti¹ -stánem dov. ▶ ustaviti se 2, 3, 4

zastáti² -stojím dov. ▶ ostati 2 | zaostati 1

zastáva¹ -e ž |kos tkanine določene barve ali več barv, ki predstavlja simbol kake države, naroda, organizacije| *Zastave vihrajo v vetru* □ star. **bandero** □ neknoj. pog. **fana** □ star. **prapor** □ ekspr. **zastavica**¹

◆ **1.** bojna zastava □ star. bojni prapor **2.** črna zastava □ žalna zastava **3.** tribarvna zastava □ knj.izroč. tribarvnica □ knj.izroč. trikolora □ knj.izroč. trobarvnica □ zastar. trobojna zastava □ trobojnica

GLEJ ŠE **izobesiti** • | prapor | vpoklicati

zastáva² -e ž |izročitev stvari za zavarovanje upnikove terjatve| *zavarovati terjatev z zastavo* □ star. **zalog**

GLEJ ŠE **zagotovilo**² | zastavek¹

zastávek¹ -vka m |kar se zastavi| *odkupiti, vrniti zastavek* □ **zastava**² □ star. **zalog** □ knj.izroč. **zastavilo**

GLEJ ŠE **stava**

zastávek² -vka m ▶ zasnova 1, 2

zastáven -vna -o prid. ▶ postaven | resen¹ | trden 3

zastávica¹ -e ž |zastavi podoben manjši predmet iz kosa tkanine s predpisano barvo, obliko, ki ima določeno funkcijo, pomen| *zaznamovati pot pohoda z zastavicami* □ star. **praporček** □ star. **praporec**

GLEJ ŠE **zastava**¹

zastávica² -e ž ▶ uganka

zastavílo -a s ▶ zagotovilo² | zastavek¹

zastavítelj -a m |kdor da kaj v zastavo| *zastavna pogodba med zastaviteljem in zastavnim upnikom* □ redk. **zastavnik**²

zastáviti¹ -ím dov.

1. kaj |narediti, ustvariti prva, osnovna dela v kaki dejavnosti| *Zastavili so več del, končali pa nobenega* □ pog. **začeti** □ star. **započeti**

2. komu kaj |seznaniti koga s čim, kar mora narediti, doseči| *zastaviti mladini visoke cilje* □ **postaviti**

GLEJ ŠE **obdati** | **obljubiti** 2 | **osvojiti** 1 | **pisateljvati** • | **spregovoriti** 1 | **zapolniti** | **zapreti** 4 | **zapreti** 4•

zastáviti² -ím dov. *kaj* |izročiti stvar za zavarovanje upnikove terjatve| *za dolg zastaviti posestvo* □ zastar. **zadolžiti** □ zastar. **založiti** GLEJ ŠE **posredovati** | **tvegati**

zastáviti se -ím se dov. ▶ zavzeti se

zastavljálnica -e ž |prostor, kjer se za zastavljene predmete posoja denar| *odnesti zlatnino v zastavljálnico* □ **zastavnica**

zastávljati¹ -am nedov. *komu kaj* |seznanjati koga s čim, kar mora narediti, doseči| *zastavljati mladini visoke cilje, zahteve* □ **postavljati**

GLEJ ŠE **obdajati** | **ovirati** 2• | **zakrivati** 1 | **zapirati** 4 | **zapolnjevatí** | **zavirati**¹ 2

zastávljati² -am nedov. ▶ tvegati

zastávljati se -am se nedov. ▶ zavzemati se

zastávni -a -o prid. ▶ drog •5 | ugledni

zastávnica -e ž ▶ zastavljálnica

zastávník¹ -a m nardp. |zastavonoša v ženitovanjskem sprevedu| *Zastavniki so jih spremljali z vrskli* □ nar. **banderar** □ nar. **kopjaš**

GLEJ ŠE **drog** •5 | **zastavonoša**

zastávník² -a m ▶ zastavitelj

zastávnost -i ž ▶ trdnost 4

zastavonósec -sca m ▶ zastavonoša

zastavonóša -e m |kdor nosi zastavo| *Na čelu spreveda je korakal zastavonóša* □ knj.izroč. **zastavnik**¹ □ star. **zastavonosec**

zasteklenèl -éla -o prid. ▶ osteklenel

zastekléneti -ím dov. ▶ odreveneti | ostekleneti

zastekleníti -ím dov. ▶ zasteklití

zasteklíti -ím dov. *kaj* |zapreti kako odprtino s steklom, vstavljenim, nameščenim vanjo| *zasteklití okna* □ knj.izroč. **osteklití** □ knj.izroč. **zastekleniti**

zastekljévati -újem nedov. *kaj* |zapirati kako odprtino s steklom, vstavljenim, nameščenim vanjo| *zastekljévati okna* □ obrt., žarg. **steklití**

zastének -nka m ▶ stena •1

zastíčiti -ím dov. ▶ zafugirati

zastíditi se -ím se dov. ▶ zasramovati se

zastírálo -a s ▶ senčnik 1 | zastor 2

zastírati -am nedov. *kaj* agr. |pokrivati zemljo, zlasti okrog sadnega drevja, s pokošeno travo, slamo, da se zavarujejo korenine ali plodovi| *zastírati tla okrog sadnega drevja* □ agr. **mulčiti**

GLEJ ŠE **prikrivati** | **zakrivati** 1 | **zaslanjati**

zastírka -e ž agr. |kar se uporablja za pokrivanje zemlje, zlasti okrog sadnega drevja, da se zavarujejo korenine ali plodovi| *pokriti tla z zastírko* □ agr. **steljivo**

zastòj -òja m

1. |prenehanje premikanja naprej in obstanek kje| *zastoj vode zaradi pregrade* □ **zastajanje**

2. |ostajanje česa kje dalj časa, ker se kaj ne opravlja v zadostni meri| *zastoj naročil* □ knj.izroč. **zastanek**

3. |prenehanje (intenzivnega) napredovanja| *zastoj gospodarstva* □ **stagnacija** □ **stagniranje** □ **zastajanje** □ knj.izroč. **zastanek**

4. |prenehanje delovanja, potekanja česa| *zastoj dihanja* □ med. **stagnacija** □ knj.izroč. **zastanek**

◆ **1.** med. srčni zastoj □ med., žarg. srčni arest **2.** med. venski zastoj □ med. venostaza **3.** med. zastoj urina □ med. retencija urina

□ knj.izroč. **zastanek urina**

GLEJ ŠE **zaostanek** 1

zastójni -a -o prid. ▶ kongestija

zastókati -am dov. |dati slaboten, zategel glas, zlasti zaradi telesne bolečine| *Kljub bolečini ni niti zastokal* □ slabš. **cmevkniti** □ ekspr. **jekniti** □ ekspr. **postokati** □ knj.izroč. **stokniti** □ ekspr. **zajecati** □ ekspr. **zaječati**

GLEJ ŠE **zatarnati**

zastónj¹ -- -- prid. ▶ vozovnica •2 | vstopnica •

zastónj² prisl. ▶ brezplačno | zaman¹

zastónj³ povdk. ▶ zaman²

zastónjski -a -o prid. ► neuspešen | vstopnica ♦

zastónjskost -i ž ► brezplačnost

zastòp -ópa m zgod. |v stari Avstriji in v stari Jugoslaviji skupina ljudi, ki na podlagi samouprave vodi določeno skupnost| *volitve v zastop*
□ zgod. *zastopstvo*

zastópan -a -o povdk. ► upoštevan

zastópanje -a s ► predstavljanje 3

zastópati -am dov. ► predstavljati 5

zastópen -pna -o prid. ► razsoden | razumen | razumeti se

zastopícati -am dov. ► iti 2 pp 1

zastopíti¹ in **zastópiti** -im dov. ► razumeti 2, 3, 4

zastopíti² in **zastópiti** -im dov. ► zapreti 4♦

zastopíti se in **zastópiti se** -im se dov. ► razumeti se | spoznati se

zastópnica -e ž

- zavarovalniška zastopnica □ zavarovalna agentka □ zavarovalna zastopnica □ knj.izroč. zavarovalniška agentinja □ zavarovalniška agentka

GLEJ ŠE predstavnica

zastópnik¹ -a m

- zavarovalni zastopnik □ zastar. opravnik zavarovalne družbe □ zavarovalni agent □ pog. zavarovalničar □ zavarovalniški agent □ zavarovalniški zastopnik

GLEJ ŠE menedžer 2 | predstavnik¹ | tožilec

zastópnik² povdk. ► predstavnik²

zastópniški -a -o prid. ► mreža ♦ 5 | predstavniški

zastópništvo -a s ► predstavništvo 1, 2 | zastopstvo

zastópno prisl. ► razsodno

zastópnost -i ž ► razum 1 | razumevanje 2

zastópstvo -a s | dejavnost opravljanja pravnih poslov za druge| *prevzeti zastopstvo več podjetij* □ *zastopništvo*

GLEJ ŠE predstavništvo 1, 2 | zastop

zástor -óra m

1. | glavna odrska zavesa| *dvigniti, spustiti zastor v gledališču*
□ ekspr. *zastóček* □ star. *zastorec*
2. knj.izroč. | priprava, s katero se kaj zastira| *spustiti zastor čez okna*
□ knj.izroč. *zastiralo*

GLEJ ŠE predpasnik | rolo | zavesa

zastóček -čka m ► zastor 1

zastórec -rca m ► zastor 1

zastórnica -e ž ► karnisa

zastrahováti -újem nedov. ► strahovati | ustrahovati 1, 2

zastrán predl. ► zaradi

zastránica -e ž ► epizoda

zastránitev -tve ž ► ekskurz

zastrániti in **zastrániti** -im dov. ► oddaljiti se 3

zastranjévati -újem nedov. ► oddaljevati se 3 | odstopati 2

zastrašéválni -a -o prid. |ki je namenjen za zastraševanje| *zastraševalne akcije* □ *represivni*

GLEJ ŠE kazen¹ ♦ 6

zastrašévati -újem nedov. ► ustrahovati 1, 2

zastrašílني -a -o prid. ► kazn¹ ♦ 6

zastrašíti -im dov. ► ustrahovati 1, 2

zastrašujóč -a -e prid. ► strašljiv

zastrelína -e ž ► rana ♦ 8

zastrelíti -im dov. ► obstreliti

zastrelní -a -o prid. ► rana ♦ 8

zastréti -strém dov. ► zakriti 1

zastriči -strižem dov.

- zastríči z ušesi □ strigniti z ušesi

zastrméti -ím dov. ► ostrmeti

zastrméti se -ím se dov. |nepremično se zagledati| *zastrméti se predse*; *zastrméti se v koga* □ ekspr. *zabolščati* □ ekspr. *zabuljiti*
□ ekspr. *zamakniti se* □ ekspr. *zasesati se* □ ekspr. *zaždeti*

zastručíti -im dov. ► steči¹ 2

zastrupíti -ím dov. *koga* |usmrtiti tako, da v organizem pride strup| *zastrupiti jetnika* □ zastar. *ostrupiti* □ zastar. *otrovati*
□ star. *zavdati komu*

GLEJ ŠE onesnažiti | usmrtiti pp 2

zastrupíti se -ím se dov. |narediti samomor z zaužitjem strupa| *Ko je izvedel žalostno novico, se je zastrupil*
□ star. *zavdati si*

zastručljanje -a s ► onesnaževanje

zastručljati -am nedov. *koga* |usmrčevati tako, da v organizem prihaja strup| *zastručljati obsojence* □ *zastručljavati*
□ zastar. *ostručljati* □ knj.izroč. *strupiti* □ zastar. *trovati* □ star. *zavdajati komu*

GLEJ ŠE onesnaževati

zastručjeválec -lca m |kdor izvaja, izvede zastрупitev| *kaznovati zastručjevalca* □ knj.izroč. *strupar*

GLEJ ŠE onesnaževalec

zastručjeváti -újem nedov. ► zastručljati

zastúčiti -im dov. ► prignusiti | zagnusiti

zastúčiti se -im se dov. ► upreti se 5

zasúk -a m |premaknitev česa okoli osi v manjšem, krajšem premiku| *zasuk telesa* □ *zasukanje* □ *zasukljaj* □ knj.izroč. *suk*
□ med. *torzija* *ustavljanje krvavitve s torzijo*

GLEJ ŠE obrat¹ 1

zasúkan -a -o prid. ► čudaški povdk. 2

zasúkanje -a s ► zasuk

zasúkati -am dov.

1. *kaj* |vzdolžno zaviti kaj, da dobi obliko spirale| *zasukati nit na koncu in jo vdeti* □ *zasukniti* □ nar. *osukniti* □ *zasukljati* |nekoliko zasukati|
2. *kaj* |premakniti kaj okoli osi v manjšem, krajšem premiku| *zasukati radijski gumb* □ *zasukniti* □ nar. *osukniti*

GLEJ ŠE obrniti 1, 3, 4 | spremeniti 1 | zavrteti

zasúkati se -am se dov. |v manjšem, neenakomernem zavoju se premakniti okoli svoje osi| *Vrtinec se je nekajkrat zasukal* □ nar. *osukniti se* □ knj.izroč. *posukati se* □ ekspr. *zavrtinčiti se* *Avtomobil se je zavrtinčil in zdrnil s ceste* □ *zasukljati se* |nekoliko se zasukati|

GLEJ ŠE obrniti se 1, 2 | spremeniti se 1 | zaplesati 1 | zaviti¹ 2

zasukávati -am nedov. ► obračati 3 | sukati 1

zasukljáj -a m ► zasuk

zasukljáti -ám dov. ► zasukati 1

zasukljáti se -ám se dov. ► zasukati se

zasúknniti -em dov. ► obrniti 1 | spremeniti 1 | zasukati 1, 2 | zaviti¹ 4

zasúknniti se -em se dov. ► zaplesati 1

zasúnniti -im dov. ► posumiti

zasún -a m teh. |naprava za zapiranje cevovodov, pri kateri se navadno plošča pomika pravokotno na os cevi| *zapreti zasun*
□ teh. *zasunek*

GLEJ ŠE zapah

zasúnek -nka m ► zapah | zasun

zasúnniti -em dov. ► zapreti 1

zasušíti se -ím se dov. ► prisušiti se

zasúti -sújem dov.

1. *kaj* |s spravljanjem česa sipkega, drobnega kam narediti, da kak prazen prostor preneha obstajati| *zasuti grob*
□ knj.izroč. *zagrebsti*

2. kaj s čim |vreči večjo količino zlasti česa sipkega, drobnega na kaj| v čast slavnemu gostu zasuti vhod s cvetjem □ ekspr. **obsuti obsuti mladoporočca z rižem**

3. koga s čim ekspr. |narediti, da je kdo v veliki meri deležen česa| zasuti otroka z igračami □ ekspr. **obložiti obložiti podjetnika z naročili** □ ekspr. **obsuti** □ ekspr. **preobložiti preobložiti koga z delom**

GLEJ ŠE nasuti | vsuti

zasúžnjenost -i ž ▶ podrejenost

zasužnjevatí -újem nedov.

1. koga |delati, da je kdo suženj, da opravlja suženjska dela| zasuznjevatí ljudi □ knj.izroč. **sužnjiti** □ knj.izroč. **usužnjevatí**

2. koga ekspr. |delati, da je kdo komu podrejen, od koga odvisen| Delodajalci vse bolj zasuznjujejo delavce □ ekspr. **usužnjevatí**

GLEJ ŠE podrejati si

zasúžnjiti -im dov.

1. koga |narediti, da je kdo suženj, da opravlja suženjska dela| zasuznjiti ujetnika □ knj.izroč. **usužnjiti** □ zastar. **zarobiti¹**

2. koga ekspr. |narediti, da je kdo komu podrejen, od koga odvisen| politično zasuznjiti narode □ ekspr. **usužnjiti**

GLEJ ŠE osvojiti 1 | podrediti si

zasválkan -a -o prid. ▶ pomečkan | zanemarjen

zasvédrati -am dov. ▶ zavrtati

zasvetíti in zasvétiti -im dov. |začeti svetiti; krajši čas svetiti|

Zasvetila je rdeča luč; Luč je zasvetila in se takoj ugasnila

□ **posvetiti¹** □ **prižgati se** □ ekspr. **zaplameneti**

GLEJ ŠE posijati 1, 2 | zasvetiti se

zasvetíti se in zasvétiti se -im se dov. |sveteč se pojaviti| Na nebu so se zasvetile zvezde □ **posvetiti²** □ **prisvetiti** Zvezda je prisvetila

□ knj.izroč. **bliskniti** □ knj.izroč. **blisniti** □ knj.izroč. **publiskniti** □ knj.izroč. **po-blisniti** □ ekspr. **ukresati se** □ knj.izroč. **vzblesteti** □ knj.izroč. **zablesteti se** □ ekspr. **zableščati se** □ ekspr. **zabliskati se** □ ekspr. **zabliskniti** □ ekspr. **zabliskniti se** □ ekspr. **zablisniti** □ ekspr. **zablisniti se** □ star. **zablščati se**

□ star. **zasvetiti**

GLEJ ŠE razjasniti se¹ 2 | spoznati

zasvínčiti -im dov. ▶ zaplombirati 2

zasvinján -a -o prid. ▶ onesnažen | umazan¹

zasvinjáti -ám dov. ▶ onesnažiti | umazati

zasvinjáti se -ám se dov. ▶ umazati se

zasvírati -am dov. ▶ zaigrati 1, 2, 3

zasviščáti -ím dov. ▶ švistniti 1

zasvítati -am dov. ▶ zdaniti se

zasvítati se -am se dov. ▶ razjasniti se¹ 2 | spoznati | zdaniti se

zasvojê nec -nca m |kdor je odvisen od česa, čemur se kljub škodljivosti za osebnost, zdravje sam ne more odreči| zdraviti se zaradi zasvojenosti □ publ. **odvisnost**

zasvojê nost -i ž |stanje, pri katerem je kdo odvisen od česa, čemur se kljub škodljivosti sam ne more odreči| zdraviti se zaradi zasvojenosti □ publ. **odvisnost**

◆ **zasvojenost z delom** □ publ. deloholičnost □ publ. deloholizem

zašáj tati -am dov. ▶ zavoziti 1

za šá lo vzročn. prisl. zv. |izraža, da se kaj ne opravlja z resnim namenom, pač pa z namenom vzbujati smeh, zabavo| Za šalo je posnemal govornika □ v šali □ neknj. pog. v hecu □ neknj. pog. **za hec** □ neknj. pog. **za špas** □ neknj. pog. **za štos**

zašantáti -ám dov. ▶ iti 2 pp 4 | zašepati

zašče betáti -ám dov. ▶ reči 1 pp 13

za ščepè c prisl. zv. ▶ malo² 1

zaščíta -e ž

1. |postopek, pri katerem se kaj namesti kje z namenom, da se kaj ne poškoduje| zaščíta kovine pred rjo □ zastar. **zaščítje**

2. |kar je kam nameščeno z namenom, da kaj ni deležno česa neprijetnega, nezaželenega| zaščíta pred hrupom □ **obramba** □ star. **bramba**

3. |kar preprečuje, da bi bil kdo deležen česa neprijetnega, nezaželenega| zaščíta otroka pred nasiljem; iskati zaščito pri nadrejenih □ **zaslomba** □ knj.izroč. **oslomba** □ zastar. **zaščítje**

4. |kar zagotavlja, da se kaj ne zmanjša, odvzame, zlasti na področju pravic| zaščíta otrokovih pravic □ **obramba** □ star. **bramba** □ zastar. **zaščítje**

GLEJ ŠE ščititi 3 | varstvo 2 | zavarovati 3

zaščítiti -im dov. kaj |z določenim ukrepom, pravnim predpisom narediti, da se kaj ne sme zmanjšati, odvzeti| zaščítiti pravice manjšin □ **zavarovati** □ pog. **zasigurati**

GLEJ ŠE zavarovati 1, 3

zaščítiti se -im se dov. |izraža, da se s čim, danim na določeno mesto, naredi, da kaj ne bi bilo deležno česa neprijetnega, nezaželenega| zaščítiti se pred mrazom □ ekspr. **obraniti se** □ ekspr. **obvarovati se**

zaščítje -a s ▶ obramba | zaščíta 1, 3, 4

zaščít ni -a -o prid. ▶ carina •2 | cepljenje¹ 3•2 | krema 1•3 | maska •3 | očala •2 | znak¹ •5

zaščít nica -e ž ▶ zavetnica

zaščít nik -a m |kdor skrbi, da kdo ni deležen česa neprijetnega, nezaželenega| zaščít nik zatiranih □ ekspr. **varuh**

GLEJ ŠE ščititi 3 | zavetnik

zaščít niško nač. prisl. |izraža, da se z dejanjem, ravnanjem želi preprečiti, da bi bil kdo deležen česa neprijetnega, nezaželenega| zaščít niško delovati; zaščít niško se vesti do koga □ **pokroviteljsko** □ **protekcioniščno** □ ekspr. **materinsko** □ knj.izroč. **skrbniško**

zaše lestéti -ím dov. |dati rahle, nezveneče glasove| Listje zaše lesti pod nogami □ **zašusteti** □ **zašušteti** □ ekspr. **zašušljati**

zašé pati -am dov. |nenormalno stopiti zaradi krajše ali bolne noge| Ob vsakem koraku zašé pa □ slabš. **zašantati**

zašepetáti -ám dov. ▶ šepniti

zašepétniti -em dov. ▶ šepniti

zašépniti -em dov. ▶ šepniti

zašíbíti se -ím se dov.

1. |izraža, da kaj dobi polkrožno, krivo obliko zaradi teže bremena| Veje so se zašíbile □ knj.izroč. **pošíbíti se** □ knj.izroč. **ušíbíti se**

2. |izraža, da kdo postane šibek, oslabe| Žena se je zašíbila in sedla na klop □ knj.izroč. **pošíbíti se**

zaší liti -im dov. ▶ ošiliti

zaší liti se -im se dov. ▶ ošiliti se

zašíljen -a -o prid. ▶ ošiljen

zašíljeni -a -o prid. ▶ lok¹ •3

zaší nek -nka m gastr. |na zraku sušeni svinjski vrat| narezati zaší nek □ gastr. **bondžola** □ gastr. **budžola**

zaší ti -šijem dov. kaj |s šivanjem narediti kaj celo| zaší ti strgane rokave, nogavice □ **poší ti** □ **pozaší ti**

GLEJ ŠE zagosti | zapreti 5

zašklefetáti -ám dov. ▶ zašklepetati 1, 2

zašklepetáti -ám dov.

1. |dati kratke, odsekane glasove ob udarjanju enega dela ob drugega zaradi slabega prileganja, slabe pritrjenosti| Šipe so glasno zašklepetale □ ekspr. **zaklepetati** □ nar. **zašklefetati** □ ekspr. **zašklopotati** Avtomobil je še enkrat zašklopotal in se ustavil

2. |dati kratke, odsekane glasove ob udarjanju enega dela ob drugega zaradi drgetanja| Zobje so mu zašklepetali □ nar. **zašklefetati**

zašklopotáti -ám dov. ▶ zašklepetati 1

zaškrabljáti -ám dov. ▶ zaškrebljati 1, 2

zaškrbljati -ám dov. ▶ zaškrbljati 1

zaškrebetati -ám dov. ▶ zaškrbljati 2

zaškrbljati -ám dov.

1. |z glodanjem povzročiti rahle, neizrazite glasove| *Miš je zaškrbljala pod podom* □ zaškrbljati □ zaškrbljati

2. ekspr. |z enakomernim udarjanjem povzročiti rahle, votle glasove| *Zunaj je zaškrbljal dež* □ ekspr. zaškrbljati □ nar. zaškrebetati

zaškrípati in zaškrípáti -ljem dov. |zaradi trenja, drgnjenja dati kratke, visoke glasove| *Pesek zaškrípje pod nogami* □ škrtniti

□ zaškrtniti

GLEJ ŠE zaigrati 2•7

zaškrípiniti -em dov. ▶ škrpniti

zaškríniti -em dov. ▶ priviti 3

zaškróbotati -ám dov. ▶ zaštropotati

zaškrópiti -ím dov. |v kapljicah, curkih hitro se razpršiti| *Voda je zaškrópila na vse strani* □ škrópniti

zaškrítati -am dov. ▶ zaškrípiti

zaškríniti -em dov. ▶ škrtniti

za špás prisl. zv. ▶ za šalo

zašpécati -am dov. ▶ zatožiti

zašpehán -a -o prid. ▶ zamaščen

zašpehāti -ám dov. ▶ zamastiti

zašpehāti se -ám se dov. ▶ zamastiti se

zašpíčen -a -o prid. ▶ ošiljen

zašpíciti -ím dov. ▶ ošiliti

zašpótati se -am se dov. ▶ oponesti

zašpotováti -újem nedov. ▶ zasmehovati

zaštékati -am dov. ▶ razumeti 1

zaštorkljáti -ám dov. ▶ iti 2 pp 4

za štós prisl. zv. ▶ za šalo

zaštrléti -ím dov. ▶ pomoleti

zaštropotáti -ám dov. |dati kratke, zamolke glasove| *Toča je zaštropotala* □ zaškróbotati

zašumástiti -ím dov. ▶ zašumeti

zašuméti -ím dov. |dati neizrazite, nezveneče, med seboj pomešane glasove| *Listje jim je zašumelo pod nogami; Morje je zašumelo* □ knj.izroč. vzšumeti □ ekspr. zašušljati □ zašelesteti □ zašumljati |rahlo zašumeti| □ knj.izroč. zašumastiti |glasno zašumeti|

zašumljáti -ám dov. ▶ zašumeti

zašustéti -ím dov. ▶ šelestniti |zašelesteti

zašušljáti -ám dov. ▶ zašelesteti |zašumeti

zašušmáriti -ím dov. ▶ zamečkati |zašuštrati

zašuštéti -ím dov. ▶ šelestniti |zašelesteti

zašuštrati -am dov. *koga slabš.* |z nestrokovnim, površnim delom povzročiti pri kom slabe posledice| *Zdravniki so ga zašuštrali*

□ slabš. zapacati □ slabš. zašušmariti

GLEJ ŠE zamečkati

zašvedráti -ám dov. ▶ iti 2 pp 4

zašvístniti -em dov. ▶ švistniti 1

zatacáti -ám dov. ▶ iti 2 pp 4

zatajevánje -a s ▶ tajeenje

zatajeváti -újem nedov. ▶ prikrievati |zanikati 2, 3

zatajeváti se -újem se nedov. ver. |zavestno se odrekati užitkom, ugodnostim| *Kot redovnik se je vse življenje zatajeval* □ ver. mrtvičiti se

□ ver. samozatajevati se

zatajíti -ím dov. ▶ prikriti² |zanikati 2, 3

zatakálkati -am dov. ▶ zakotaliti

zatakljáti -ám dov. ▶ zakotaliti

zatakníti in zatakñiti -em dov. ▶ zapeti¹ 1

zatakníti se in zatakñiti se -em se dov.

1. |izraža, da se kaj z navadno ostrim, koničastim delom zadene ob kaj in se ustavi| *Ribi se je trnek zataknil v ustih*

□ nar. zagolsniti se □ ekspr. zagoltniti se

2. |izraža, da se kaj pri premikanju, gibanju z enim delom zadene ob kaj in se ustavi| *Hlod se je zataknil za korenino* □ zapeti se □ nekjn. pog. zahakljati se □ pog. zakačiti se □ knj.izroč. zakavljati se

□ knj.izroč. zakvačiti se

zatápljati se -am se nedov. ▶ poglabljati se 2

zatárnati -am dov. |tožeče, tarnajoče reči| *Boli, je tiho zatarnal*

□ potarnati □ potožiti □ zatožiti □ ekspr. zacmevkati □ knj.izroč. zajadikovati

□ nekjn. pog. zajamrati □ ekspr. zajavkati □ ekspr. zajavskati □ ekspr. zastokati

zatávati -am dov. |brez cilja, brez orientacije iti| *zativati po mestu* □ zabloditi □ ekspr. zabroditi

GLEJ ŠE zaiti 2, 3

zatečèn -èna -o prid. ▶ otekel

zatečèni -a -o prid. ▶ dejanski

zatèči -tèčem dov. ▶ oteči

zatégadélj vez. ▶ zato

zatégavóljo vez. ▶ zato

zategníti in zategñiti -em dov.

1. *kaj* |s potegom, potegi narediti, da je kaj trdno, tesno nameščeno in se ne more premikati| *zategniti jermene; zategniti vrv* □ pritegniti □ knj.izroč. popeti □ nar. zatisniti

2. *kaj* |pri izgovarjanju glasov, izvajanju tonov narediti, da trajajo izgovor, izvajanje dalj, kot je normalno| *zategniti glas e* □ zavleči

GLEJ ŠE potegniti 1 |priviti 1 |zapeljati 2

zategníti se in zategñiti se -em se dov. ▶ zamuditi se 1 |

zavleči se 1, 2

zategoválni -a -o prid. |s katerim se zateguje| *zategovalna vrv*

□ zatezni

zategováti -újem nedov. *kaj* |s potegom, potegi delati, da je kaj trdno, tesno nameščeno in se ne more premikati| *zategovati pas* □ zatezati □ knj.izroč. popenjati □ knj.izroč. zatezovati □ nar. zatisniti

zatisniti □ rahlo zavezano ruto

GLEJ ŠE privijati

zatékanje -a s ▶ zamakanje

zatékati -am nedov. ▶ otekati |zamakati 2

zatékel -ékla -o prid. ▶ otekel

zateklína -e ž ▶ oteklina

zateléban -a -o povdk. ▶ zaljubljen

zatelebánost -i ž ▶ neumnost¹ 1 |zaljubljenost

zatelebáti se -ám se dov. ▶ zaljubiti se 1, 2

zatém prisl. ▶ potem¹ 1, 2

zatemněl -éla -o prid. ▶ medel |potemnel |temen 1

zatemnéti -ím dov. ▶ potemniti 1, 2 |zbledeti 2

zatemnévati -am nedov. ▶ temniti 1 |ugašati 3

zatemnílni -a -o prid. ▶ stikalo pp 3

zatemnílnik -a m ▶ stikalo •4

zatemníti -ím dov. *kaj* |z zakritjem narediti, da je kje temno|

zatemniti dvorano □ zastar. otemniti

GLEJ ŠE pomračiti |zakriti 1 |zamegliti 2 |zasenčiti 2

zatemníti se -ím se dov. ▶ potemniti 1, 2 |stemniti se

zatemnítvni -a -o prid. ▶ stikalo •4

zatemnjèn -èna -o prid. ▶ temen 2

zatemnjévati -újem nedov. *kaj* |z zakrivanjem delati, da je kje temno| *zatemnjevati prostor* □ zastar. otemnjevati

GLEJ ŠE mračiti |temniti |zakrivati 1 |zamegljevati |zasenčevati 2

zatepèn -èna -o prid. ▶ čokat |tršat

zatêpsti -têpem dov. ▶ vtepstiti |zbiti 2

zatêpsti se -têpem se dov. ▶ zaklatiti se

zateptáti -ám dov. ▶ zatopotati
zatérjati -am dov. ▶ zahtevati 1
zatesáti -téšem dov. ▶ obtesati
zatesniti -ím dov. kaj |zapreti, zmanjšati reže, da tekočina ne uhaja| *zatesniti pípo* □ teh. *zabrtviti*
 GLEJ ŠE zadelati | zapreti 4
zatesnjevánje -a s ▶ tesnjenje
zatesnjeváti -újem nedov. ▶ tesniti | zadelovati
zatéti -tnèm dov. ▶ ujeti² 2, 4 | zalotiti
zatézati -am nedov. ▶ odlašati | zategovati | zavlačevati
zatézni -a -o prid. ▶ zategovalni
zatezováti -újem nedov. ▶ zategovati
zatežèn -èna -o prid. ▶ nadležen | zahteven 2
zatič -íča m |podolgovat predmet, ki se kam zatakne, da spaja, povezuje dva dela, elementa| *namestiti zatič* □ knj.izroč. *zatic*
 GLEJ ŠE potaknjenec
zatičnik -a m ▶ odčepnik
zatic -a m ▶ zatič
zaticák -a m ▶ zaticalo
zaticálo -a s |navadno podolgovat predmet, ki se kam zatakne, da prepreči gibanje, premikanje česa| *vzmet zaticala* □ *zaticák*
 □ nar. *norec*
zaticáti -am nedov. ▶ vtikati
zaticék -lka m ▶ tilnik | zatilnik
zaticilje -a s |zadnji del glave in vratu| *masirati zaticilje* □ anat. *zaglavje*
 GLEJ ŠE zatilnik
zaticilni -a -o prid. ▶ rupa • | zatilnica
zaticilnica -e ž anat. |neparna kost v zaticilju| *poškodba zaticilnice*
 □ anat. *zaglavna kost* □ anat. *zaglavnica* □ anat. *zaticilna kost*
zaticilnični -a -o prid. ▶ rupa •
zaticilnik -a m |zadnji del glave med tilnikom in temenom| *držati roke na zaticilniku* □ *zaticilje* □ star. *zaticlek*
 GLEJ ŠE tilnik
zaticipati -am dov. ▶ otipati 1, 2
zaticipkati -am dov. ▶ natipkati
zaticiralec -lca m |kdor jemlje, omejuje komu pravice, svobodo| *upreti se zaticiralcu* □ ekspr. *tlačitelj*
zaticiranec -nca m ▶ zaticirani
zaticirani -ega m |komur kdo jemlje, omejuje pravice, svobodo| *zaticiralec in zaticirani* □ *zaticiranec*
zaticirati -am nedov. *koga* |delati, povzročati, da kdo ne more normalno, svobodno živeti, delovati| *zaticirati podrejene*
 □ ekspr. *stiskati*¹ □ ekspr. *teptati* □ ekspr. *tlačiti* □ ekspr. *zažemati*
 GLEJ ŠE odpravljati
zaticiskati -am nedov. ▶ zategovati
zaticisniti -em dov. kaj |s pritisnjenjem česa, stisnjenjem narediti kako odprtino v čem neprehodno| *zaticisniti komu usta z dlanjo*
 □ *zapreti*
 GLEJ ŠE zamižati | zaspati | zategniti 1
zaticišati -am dov. ▶ utišati 1
zaticišje -a s ▶ brezvetrje | zavetje 1
zaticišni -a -o prid. ▶ zavetni
zatickáti -tkèm dov. ▶ vtikati
zaticláčiti -im dov.

1. kaj za kaj |s tlačenjem spraviti kaj za kaj| *zaticláčiti rjuho za žimnico* □ pog. *zabasati*

2. kaj s čim |s tlačenjem zadelati, zapolniti| *Razpoke v čolnu so zaticláčili s cunjami* □ pog. *zabasati* □ nar. *zagatiti* □ nar. *zaphati*
 □ ekspr. *zatrpati*

GLEJ ŠE zadelati pp | zapolniti

zaticléskniti -em dov. ▶ tleskniti
zaticléti -ím dov. ▶ vztleti
zaticó VEZ. v sklepalnem priredju |za izražanje vzročno-sklepalnega razmerja| *Ni se še dobro pripravil, zato je odlašal z diplomom* □ *torej*¹
 □ zaradi tega □ *zatorej* □ ekspr. *in*¹ □ ekspr. *pa*³ □ publ. *spričo tega*
 □ knj.izroč. *te*² *Dovolj si pametna, ter sama veš, da tega ne smeš*
 □ zastar. *v očigled temu* □ star. *zategadelj* □ zastar. *zategavoljo*
 GLEJ ŠE ker
zaticóčišče -a s |kraj, prostor, kamor se kdo zateče| *najti zaticóčišče*
 □ *pribežališče* □ knj.izroč. *zaticok*
 GLEJ ŠE azil
zaticóčiti -ím dov. ▶ zakotaliti | zavaliti
zaticóčiti se -ím se dov. ▶ zakotaliti se
zaticó da vez. zv. ▶ *da*³ 2
zaticogóti se -ím se dov. ▶ razjeziti se
zaticóhel -tóhla -o prid. |ki zaradi neprezračnosti, tople vlažnosti neprijetno učinkuje| *zaticóhel hlev* □ star. *tohel* □ star. *zaticóhahel*
 □ star. *zaticóuhel*
 GLEJ ŠE zaticóhahel
zaticóhlica -e ž ▶ ozračje 2
zaticóhnniti -em dov. ▶ zaticóhnniti
zaticók -óka m ▶ doza¹ •1 | zaticóčišče
zaticólči -tólčem dov. ▶ potolči | uničiti 4 | zaticóiti² 1, 2
zaticón -óna m ▶ končevati se | propad | zahajati | zahod •
zaticóniti -tónem dov. ▶ izginiti 1 | miniti 2 | zaticóiti 1
zaticóp -ópa m ▶ zahod •
zaticópiti -ím dov. ▶ utopiti 2
zaticópiti se -ím se dov. ▶ poglobiti se
zaticópljèn -èna -o prid. ▶ zaticópljèn
zaticópljènost -i ž ▶ zaticópljènost
zaticópótáti -ám dov. |večkrat slišno, topo udariti z nogami ob tla| *Konj je zaticópotal* □ ekspr. *zaticéptati*
zaticór -óra m ▶ zaticórtje
zaticórej vez. ▶ zaticó
zaticóžba -e ž ▶ obtožba
zaticóžiti in zaticóžiti -ím dov. *koga komu* |sporočiti komu, da je kdo storil kaj nedovoljenega, negativnega| *zaticóžiti sošolca učitelju*
 □ ekspr. *očrniti pri kom* □ knj.izroč. *pričniti pri kom* □ neknoj. pog. *zaticóžecati*
 GLEJ ŠE obtožiti | ovaditi 1 | zaticórniti
zaticóžni -a -o prid. ▶ klop² •2
zaticózáti -ám dov. ▶ zaticóžati
zaticózapán -a -o prid. ▶ zaljubljen
zaticózapáti -ám dov. ▶ zaticózapáti
zaticózapáti se -ám se dov. ▶ zaljubiti se 1
zaticózátiti -ím dov. ▶ potratiti
zaticózdrélost -i ž ▶ togost 1
zaticózdréti -ím dov. ▶ otrditi 1
zaticózdrílo -a s ▶ zaticózdrítev
zaticózdrína -e ž ▶ zaticózdrilina
zaticózdrítev -tve ž |izrazitev kake misli, kot da je v skladu z resničnostjo| *Po zaticózdrítvi, da je vse urejeno, se je pomiril* □ *zaticózdrílo*
 □ publ. *zaticózgotovilo*¹ □ publ. *zaticózgotovitev*
zaticózdrítiti¹ in zaticózdrítiti -ím dov. kaj |izraziti kako misel, kot da je v skladu z resničnostjo| *Če ti je on to zaticózdril, je gotovo res*
 □ ekspr. *izjaviti* □ ekspr. *reči* □ publ. *zaticózgotoviti*
zaticózdrítiti² -ím dov. ▶ utrditi 2
zaticózdrítiti se -ím se dov. ▶ strditi se
zaticózdrílina -e ž med. |bolezensko, nenormalno otrdelo mesto na telesu| *otipati majhno zaticózdrílino* □ med. *zaticózdrína*
zaticózdríno¹ nač. prisl. |izraža nepreklicnost česa| *zaticózdríno obljubiti* □ *trdno*

zatrédno² člen. ▶ gotovo³ 1, 2
za trèn prisl. zv. ▶ malo⁴ 2
za trenútek prisl. zv. ▶ malo⁴ 2 | trenutno
za trenútje prisl. zv. ▶ malo⁴ 2
zatrèp -épa m grad. | lesen trikotni vrh stene pod streho na ožji strani stavbe | *Hiše so z zatrèpi obrnjene na cesto* □ nar. **zadel**
zatrepán -a -o prid. ▶ čokat | tršat
zatrepáti -ám dov. ▶ udariti 2
zatrepetáti -ám dov. ▶ vztrepetati | zamigetati | zatresti se | zbat se 2
zatréskan -a -o prid. ▶ zaljubljen
zatréskanost -i ž ▶ zaljubljenost
zatréskati -am dov. ▶ vreči 1 | zaloputniti
zatréskati se -am se dov. ▶ zaljubiti se 1
zatrésniti -em dov. ▶ vreči 1
zatrésti -trésem dov. kaj | narediti, povzročiti, da se kaj sunkovito, hitro premika, navadno sem in tja | *Veter je zatresel veje* □ **stresti**
GLEJ ŠE stresti 1
zatrésti se -trésem se dov. | v kratkih časovnih presledkih se spremeniti v višini, jakosti | *Glas se mu je zatresel* □ ekspr. **zatrepetati**
GLEJ ŠE stresti se
zatrěšćiti -im dov. ▶ vreči 1 | zaloputniti
zatréti -trém dov. kaj | z nenehnim oviranjem kakega dela, dejavnosti povzročiti, da kaj ne more več obstajati | *zatreti upor* □ ekspr. **udušiti** □ ekspr. **zadušiti**
zatrípati -am dov. knj.izroč. | začeti utripati | *Luči so zatripale* □ ekspr. **zamežikati** □ knj.izroč. **zautripati**
GLEJ ŠE zabiti² 2
zatriumfirati -am dov. ▶ zmagati
zatrjati -am nedov. ▶ trditi¹
zatrjeváti -újem nedov. ▶ trditi¹
zatrkan -a -o prid. ▶ zaljubljen
zatrčkati -am dov. ▶ potrkati
zatrčkati se -am se dov. ▶ zaljubiti se 1
zatrkljáti¹ -ám dov. ▶ zakotaliti
zatrkljáti² -ám dov. ▶ potrkljati²
zatrkljáti se -ám se dov. ▶ zakotaliti se | zavaliti se
zatrñiti in zatñiti -em dov. ▶ prižgati 1 | zažgati 1
zatrobéntati -am dov. ▶ zaigrati 2•6 | zatrobiti
zatrobíti in zatróbiti -im dov. ekspr. | glasno, doneče se usekniti | *Kihnil je, nato pa zatrobil v robec* □ ekspr. **zatrobentati**
GLEJ ŠE zahupati | zaigrati 2•6
za tróhico prisl. zv. ▶ nekoliko²
za tróho prisl. zv. ▶ nekoliko²
zatosíti in zatrosíti -im dov. ▶ raztrositi | zanešiti
zatrpáti -am dov. ▶ zapolniti | zatlačiti 2
zatr pávati -am nedov. ▶ tlačiti 1, 3 | zapolnjevati
zatr péti -ím dov. ▶ potrpeti
zatr tje -a s | povzročitev prenehanja obstajanja kakega dela, dejavnosti z nenehnim oviranjem | *zatr tje upora* □ ekspr. **zadušitev** □ knj.izroč. **zator**
zatr zati -am dov. ▶ trzniti 1, 2
zatr zñiti -em dov. ▶ pripreti 1 | trzniti 1, 2
zatuhtati se -am se dov. ▶ zamisliti se
zatulíti in zatúlití -im dov. | oglasiti se z močnim, zateglim, temnim glasom | *Na dvorišču je zatulil pes* □ knj.izroč. **zaruliti**
GLEJ ŠE zahruti | zajokati | zarjoveti | zavpiti 2
zatušáti -am dov. ▶ prikriti²

zavárjati -am nedov. ▶ zapirati 1
zavòr -óra m ▶ zaklep | zapor 1
zavóriti -im dov. ▶ zapreti 1
zavórnica -e ž ▶ zapornica 2, 3
zavórníčar -ja m ▶ zaporníčar
zavórníčar -rka m ▶ smrad
zavórníčar -im dov. ▶ zasmrdeti
zavórníčar -a -e prid. ▶ smrdljiv
zavórníčar -am nedov. ▶ smrdeti
zavórníčar -am se dov. ▶ zazibati se
zavórníčar -am dov. ▶ zavriskati
zavórníčar in zavórníčar -kážem dov. ▶ ukazati
zavórníčar -újem nedov. ▶ ukazovati 1
zavóp -a m ▶ posojilo | zaupanje
zavóp -a s | prepričanje, da je kdo pošten, iskren | *poln zaupanja prositi koga za pomoč* □ star. **vera** □ zastar. **zavóp** □ knj.izroč. **zavóp**
GLEJ ŠE verjeti 3 | zaupati 1
zavóp -am nedov. in dov.
1. komu | [biti prepričan o poštenosti, iskrenosti koga] *zaupati prijateljem* □ knj.izroč. *podarjati zaupanje* □ knj.izroč. *poklanjati zaupanje* □ star. *upati* □ ekspr. *verjeti* □ ekspr. *verovati* □ pog. *zanesti se na koga* □ knj.izroč. *zavópavati* □ knj.izroč. *zavópovati* □ ekspr. *zidati na koga zidati na prijatelje*
2. komu kaj | [dati komu kaj v upanju, da bo stvar dobro opravljena] *zaupati komu odgovorno nalogo* □ publ. **poveriti**
GLEJ ŠE verjeti 3
zavóp -am se dov. komu | povedati, sporočiti komu kaj, za kar se ne želi, da bi vedeli tudi drugi | *zaupati se prijateljici* □ ekspr. **odkriti se** □ ekspr. **razkriti se** □ knj.izroč. **razodeti se**
zavópavati -am nedov. ▶ zaupati 1
zavóp -pna -o povdk. | izraža, da kdo zaupa, pove komu kaj, za kar se ne želi, da bi vedeli tudi drugi | *Ko je izpil nekaj kozarcev, je postal zgovoren in zavóp* □ knj.izroč. **zavóp**
zavóp -a -o prid. ▶ zaupen
zavóp -a -o prid. ▶ zaupni
zavóp -i ž | [dejstvo, da kdo hitro zaupa komu, verjame kaj] *Znan je po svoji zavópljivosti* □ **zavóp**
zavóp -a -o prid. | za katerega se ne želi, da bi vedel še kdo drugi poleg osebe, kateri se zaupa, pove | *pripovedovati si zavópne stvari* □ knj.izroč. **zavóp**
GLEJ ŠE prijatelj •1
zavóp -a m ▶ prijatelj •1
zavóp -i ž ▶ zaupanje | zavóp
zavóp -újem nedov. ▶ zaupati 1
zavóp -im dov. ▶ prestreči 2 | ustaviti 1, 2 | zavreti 3
zavóp -im se dov. ▶ ustaviti se 1, 2, 3, 4
zavóp -am nedov. ▶ prestrezati 2 | ustavljeni 1
zavóp -am se nedov. ▶ ustavljeni se 1, 2, 3, 4
zavóp -a -o prid. | [ki je, se nahaja za ušesom] *zavópni predel* □ **zavóp**
zavóp -a -o prid. ▶ zavópni
zavóp -e ž ▶ klobuta 1, 2
zavóp -am dov. ▶ zatripati
zavóp -am dov. ▶ obrzdati
zavóp -užijem dov. kaj | sprejeti hrano, tekočino v telo skozi usta; sprejeti v telo skozi usta kaj sploh | *zavópiti zajtrk*; *zavópiti tablete* □ knj.izroč. **použiti** □ neknj. pog. **spraviti dol** □ **pogoltniti** | z goltanjem zavópiti
GLEJ ŠE pojesti 2 | užiti | začutiti 2

zaužitje -a s |sprejem hrane, tekočine v telo skozi usta| *zaužitje*

zajtrka □ *užitje* □ knj.izroč. *použitek*

zauživati -am nedov. ▶ jesti 1 | uživati 1, 2

zavajati -am nedov. *koga* |s čim nepravim, navideznim spravljam koga na kaj nepravega, nezaželenega, nenameravanega| *zavajati zasledovalce; zavajati bralce časopisa* □ *manipulirati s kom manipulirati z bralci časopisa* □ star. *motiti* □ ekspr. *zapeljavati* □ ekspr. *zapeljevati* □ ekspr. *zaslepljati zaslepljati ljudi z utopičnimi idejami* □ ekspr. *zaslepljevati* □ knj.izroč. *zvajati*

zavál -a m ▶ intruzija

zavaliti -ím dov. *kaj* |premakniti predmet po podlagi tako, da se vrtili okoli svoje osi| *zavaliti sod* □ nar. *zakotati* □ ekspr. *zakotljati* □ ekspr. *zakotrjati* □ star. *zatočiti*

GLEJ ŠE *zvaliti*

zavaliti se -ím se dov. |premakniti se po podlagi tako, da se vrtili okoli svoje osi| *Zavalil se je do njega in ga skušal rešiti* □ nar. *povaliti se* □ nar. *zakotati se* □ ekspr. *zakotrjati se* □ ekspr. *zatrkljati se* □ ekspr. *zvaliti se*

GLEJ ŠE *leči*¹

zavaljèn -èna -o prid. ▶ debel 2

zavaljènc -nca m ▶ debeli¹

zavaljènost -i ž ▶ debelost

zavaljúh -a m ▶ debeli¹

zavalón -a m ▶ debeli¹

zavalovati -újem dov. |premakniti se v obliki valov| *Voda je močno zavalovala* □ knj.izroč. *zaplati* □ *zaplivkati* |na rahlo zavalovati|

GLEJ ŠE *vzavalovati* 1

zavaloviti -ím dov. ▶ razvneti 2, 3

zavárek -rka m ▶ zvarek² 2

zavariti -ím dov. ▶ zvariti²

zavaroválec -lca m ▶ zavarovatelj

zavarovalni -a -o prid. ▶ doba ♦3 | zastopnica • | zastopnik¹ •

zavarovalničar -ja m ▶ zastopnik¹ •

zavarovalnina -e ž |dajatev, storitev zavarovalnice, določena v zavarovalni pogodbi| *izplačati zavarovalnino* □ zastar. *asekuranca*

PODPOMENKE požarna zavarovalnina, starostna zavarovalnina, življenjska zavarovalnina

zavarovalniški -a -o prid. ▶ zastopnica • | zastopnik¹ •

zavarovánje -a s |pravno razmerje, v katerem upravičenci združujejo denarna sredstva za denarne dajatve in druge pravice iz pokojninskega, invalidskega zavarovanja, zdravstvenega varstva| *biti upravičen do zavarovanja* □ zastar. *asekuracija* □ zastar. *asekuranca*

♦ **socialno zavarovanje** □ prakt. sp. *sociala* □ zastar. *socialna asekuracija*

□ zastar. *socialna asekuranca*

• **1.** pravn. *nezgodno zavarovanje* □ pravn. *nezgodnostno zavarovanje*

2. pravn. *odgovornostno zavarovanje* □ pravn. *jamstveno zavarovanje*

GLEJ ŠE *skupnost* ♦4 | *zavarovati* 4

zavarovátelj -a m |zavarovalnica kot stranka zavarovalne pogodbe| *Zavarovatelj ladje je londonska zavarovalnica* □ *zavarovalec*

zavarováti -újem dov.

1. *kaj pred čim* |s čim, danim na določeno mesto, narediti kaj (bolj) varno pred čim slabim, nezaželenim| *zavarovati rastlino pred mrazom; zavarovati obraz pred soncem* □ *zaščítiti*

□ ekspr. *obraniti* □ ekspr. *obvarovati*

2. *kaj* |s čim, danim na določeno mesto, narediti kaj za uporabnika (bolj) varno| *zavarovati planinsko pot* □ zastar. *osigurati* □ pog. *zasigurati*

3. *koga pred čim* |z določenim dejanjem, ravnanjem narediti koga (bolj) varnega pred čim slabim, neprijetnim,

nezaželenim| *zavarovati deklo pred vsiljivcem; zavarovati osu-mljenca* □ *obvarovati koga česa/koga pred čim* □ *zaščítiti* □ ekspr. *obraniti* □ knj.izroč. *očuvati* □ star. *ohraniti ohraniti otroka pred nevarnostmi* □ ekspr. *rešiti* □ ekspr. *ubraniti* □ star. *vzeti v brambo* □ star. *vzeti v bran* □ pog. *vzeti v obrambo* □ pog. *vzeti v zaščíto*

4. *koga* |skleniti pravno razmerje, v katerem upravičenci združujejo denarna sredstva za denarne dajatve in druge pravice iz pokojninskega, invalidskega zavarovanja, zdravstvenega varstva| *Lastnik podjetja ni zavaroval vseh delavcev* □ *skleniti zavarovanje za koga* □ zastar. *skleniti asekuracijo za koga* □ zastar. *skleniti asekuranco za koga*

GLEJ ŠE *zaščítiti*

zavarováti se -újem se dov. *pred čim* |izraža, da kdo ni deležen česa neprijetnega, nezaželenega| *zavarovati se pred okužbo* □ *obvarovati se česa/pred čim* □ knj.izroč. *obraniti se* □ knj.izroč. *očuvati se* □ ekspr. *rešiti se* □ knj.izroč. *ubraniti se česa/pred čim*

závber -- -- prid. ▶ lep²

zavdájati -am nedov. ▶ smrdeti | vzbujati | zastrupljati

zavdáti -ám dov. ▶ ustrašiti | začarati 1 | zastrupiti

zavdáti si -dám si dov. ▶ zastrupiti se

zavečáti -ím dov. ▶ zavpiti 2

zavéčni -a -o prid. ▶ večni 2

za véčno prisl. zv. ▶ umreti 1 | za zmeraj

zavédati se -am se nedov.

1. |izraža, da je kdo v duševnem stanju, v katerem neposredno ve za svoje obstajanje in svoja duševna stanja| *Bolnik, ki je bil nezavesten, se spet zaveda* □ star. *biti pri pameti* □ knj.izroč. *biti priseben* □ pog. *biti pri sebi* □ pog. *biti pri zavesti* □ knj.izroč. *biti zavesten*

2. *česa* |izraža, da ima kdo na osnovi kritičnega presojanja v zavesti vedenje o čem| *zavedati se krivde* □ *vedeti kaj Vedeti moramo, da vsako pretiravanje škodi* □ star. *biti si svest* □ zastar. *biti si svesten* □ star. *biti si v svesti* □ knj.izroč. *osveščati se* □ knj.izroč. *ovedati se* □ knj.izroč. *ozaveščati se*

zavéden -dna -o prid. |ki se zaveda svoje pripadnosti kaki skupnosti in to tudi javno kaže, izraža| *zaveden Slovenec* □ zastar. *svesten*

♦ *biti narodno zaveden* □ star. *biti naroden*

GLEJ ŠE *priseben*

zavedénc -nca m ▶ dogmatik | zavedeni

zavedéni -ega m |kdor pod vplivom koga naredi kaj prvotno nenameravanega, navadno neprimernega| *Zavedeni je obžaloval dejanje* □ ekspr. *zapeljanec* □ ekspr. *zavedenec*

zavedénost -i ž |stanje človeka, ki pod vplivom koga naredi kaj prvotno nenameravanega, navadno neprimernega| *oprostiti komu kaj zaradi njegove zavedenosti* □ ekspr. *zapeljanost*

zavédeti se -vém se dov.

1. |izraža, da kdo preide iz stanja brez zavesti v stanje zavedanja| *Poškodovanec se dolgo ni zavedel* □ *zbuditi se iz nezavesti* □ *zdramiti se iz nezavesti* □ knj.izroč. *opametovati se* □ zastar. *osvestiti se* □ knj.izroč. *ovedeti se* □ knj.izroč. *ozavestiti se* □ star. *prebrihtati se* □ pog. *priti k sebi* □ pog. *priti k zavesti* □ pog. *spraviti se k zavesti* □ neknj. pog. *zbrihtati se*

2. *česa* |izraža, da kdo na osnovi kritične presoje vključí, sprejme v zavest vedenje o čem| *zavedeti se nevarnosti* □ knj.izroč. *osvestiti se* □ knj.izroč. *ovedeti se* □ knj.izroč. *ozavestiti se*

zavédni -a -o prid. ▶ zavestni

zavédno prisl. ▶ zavestno

za védno prisl. zv. ▶ umreti 1 | za zmeraj

zavédnost -i ž ▶ omedleti | prisebnost | zavest | zavestnost

zavédoma prisl. ▶ zavestno

zavéjati -am dov. ▶ zamahniti 1 | zapihati 1

za vékomaj prisl. zv. ▶ za zmeraj

zaverilnik -a m ▶ veriga ♦3

zavériti se -im se dov. ▶ obljubiti 2 | poglobiti se | zaljubiti se 1

zaverováti se -újem se dov. ▶ poglobiti se | zaljubiti se 1, 2

zavésa -e ž | kos tkanine, ki se kam obesi za omejevanje svetlobe, preprečevanje pogleda| *odgrniti zaveso* □ zastar. *prepona*

□ knj.izroč. *prevesa* □ knj.izroč. *zagrinjalo* □ knj.izroč. *zastor* *Kot je ločen z zastorom* □ ekspr. *zavesica* |majhna zavesa|

♦ 1. (okenska) zavesa □ knj.izroč. gardina 2. zavesa (na vratih)

□ zastar. portiera

• protidimna zavesa □ protidimna stena

GLEJ ŠE rolo

zaveseliti se -ím se dov. ▶ razveseliti se

zavésica -e ž ▶ zavesa

zavésiti -im dov. ▶ zagrniti

zavesláj -a m ▶ veslaj

zavesláti -ám dov. |začeti veslati| *Sedel je v čoln in zaveslal*

□ ekspr. *upreti se v vesla* □ ekspr. *zgrabiti za vesla*

zavést -i ž |sposobnost koga, da se zaveda svojega obstajanja in svojih duševnih stanj| *Bolniku se je po polurni nezavesti zavest vrnila* □ zastar. *svest*¹ □ star. *zavednost*

• 1. državljanska zavest □ knj.izroč. državnost 2. narodna zavest □ nacionalna zavest □ knj.izroč. nacionalnost 3. filoz. refleksivna zavest

□ filoz. reflektirana zavest

GLEJ ŠE omedleti | omedlevanje | omedlevati | zavedati se 1 | zavedeti se 1 | zbuditi •

zavésten -tna -o povdk. ▶ zavedati se 1

zavésti -vêdem dov. *koga* |s čim nepravim, navidezno doseči,

da kdo naredi kaj nepravega, nezaželenega, nenaumeravnega| *zavesti zasledovalce; zavesti bralce časopisa* □ *zapeljati*

□ ekspr. *premamiti* □ star. *premotiti* □ ekspr. *preslepiti* □ ekspr. *zaslepiti* *Govornik jih je zaslepil s svojo retoriko* □ knj.izroč. *zvesti*

□ knj.izroč. *zvoditi*

GLEJ ŠE ustanoviti

zavéstni -a -o prid. |ki poteka, se naredi s sodelovanjem zavesti, volje| *zavestno dejanje* □ zastar. *samosvestni* □ knj.izroč. *zavedni*

zavéstno nač. prisl. |izraža, da kaj poteka, se naredi s sodelovanjem zavesti, volje| *zavestno se odpovedati svojim načrtom* □ *vede*²

□ star. *vedoma* □ zastar. *vedomno* □ knj.izroč. *zavedno* □ star. *zavedoma*

□ zastar. *z vedenjem*

zavéstnost -i ž |dejstvo, da kaj poteka, se naredi s sodelovanjem zavesti, volje| *zavestnost doživljanja* □ knj.izroč. *zavednost*

zavéšati -am nedov. ▶ zagrinjati

zavéti -vêjem dov. ▶ zamesti² | zapihati 1

zavetišče -a s |ustanova, ki daje komu zavetje in navadno tudi določeno oskrbo| *živeti v zavetišču* □ *azil*

GLEJ ŠE azil

zavétje -a s

1. |kraj, prostor, zavarovan pred vetrom| *zavetje ob zidu*

□ *odvetrje* □ *zatišje* □ *zavetrje*

2. |kraj, prostor, kjer lahko kdo varno prebiva| *prostiti za zavetje*

□ ekspr. *pribežališče* □ ekspr. *pristan*

GLEJ ŠE azil | zaklon 1

zavétni -a -o prid. |ki je zavarovan pred vetrom| *zavetna stran dvorišča* □ *odvetrni* □ *zatišni* □ *zavetrni*

zavétnica -e ž ver. |svetnica, izbrana za zaščitnico osebe, cerkve| *Sv. Barbara je zavetnica vaške cerkve* □ ver. *patrona*¹ □ ver. *zaščitnica*

zavétnik -a m |svetnik, izbran za zaščitnika osebe, cerkve|

Župnijski zavetnik je sv. Vid □ ver. *patron*¹ □ ver. *zaščitnik*

zavétrje -a s ▶ zavetje 1

zavétrni -a -o prid. ▶ zavetni

zavéza -e ž

• 1. ver. *nova zaveza* □ ver. novi testament □ star. novi zakon 2. ver. *stara zaveza* □ ver. stari testament □ star. stari zakon

GLEJ ŠE vez² 2 | vrvica | zavezništvo | zveza 5

zavézanec -nca m

• pravn. *davčni zavezanec* □ star. *davčni obvezanec* □ knj.izroč. *davčni obveznik*

zavézati in *zavezáti* -vêžem dov.

1. *kaj* |z vrvico, trakom ali z deloma česa narediti vozle, da se kaj zapre, stisne| *zavezati vrečo* □ *zadrgniti* |trdno zavezati|

2. *koga* |z izjavo, predpisom narediti koga dolžnega kaj storiti, delati| *zavezati koga z zakonom* □ knj.izroč. *obligirati*

• *zavezati komu oči* □ *prevezati komu oči*

GLEJ ŠE botrovati | obvezati 2 | podvezati ♦

zavézati se in *zavezáti se* -vêžem se dov. ▶ obljubiti 2

zavéznica -e ž ▶ kravata

zavézniki -a -o prid. ▶ zavezništvo

zavéznništvo -a s |razmerje, ki nastane z dejanjem, s katerim se kdo zaveže kaj storiti, delati| *skleniti zavezništvo s kom* □ *zavezniško razmerje* □ *zaveza*

zavezováti -újem nedov.

1. *kaj* |z vrvico, trakom ali z deloma česa delati vozle, da se kaj zapre, stisne| *zavezovati vreče* □ knj.izroč. *vezati* *vezati konce niti* □ *zadrgovati* |trdno zavezovati|

2. *koga* |z izjavo, predpisom delati koga dolžnega kaj storiti, delati| *zavezovati koga z zakoni* □ knj.izroč. *obligirati* □ knj.izroč. *vezati* *Pogodba jih ne veže*

GLEJ ŠE obvezovati 2

zavezujoči -a -e prid. ▶ obvezujoči

zavičáj -a m ▶ domovina

zavíd -a m ▶ zavist

zavídati -am nedov. *komu kaj/za kaj* |čutiti veliko nezadovoljstvo, da kdo ima, je deležen česa, kar si osebek želi| *zavidati tekmecu uspeh; zavidati komu za bogastvo* □ nekni. pog. *biti fovš komu za kaj* □ zastar. *nenavideti*

GLEJ ŠE sovražiti

zavíden -dna -o prid. ▶ odličien | visok 2 | zavisten

zavidljív -a -o prid. ▶ odličien | velik 3 | visok 2 | zavisten

zavidljívec -vca m ▶ zavistnež

zavidljívost -i ž ▶ zavist | zavistnost

zavídnež -a m ▶ zavistnež

zavídnik -a m ▶ sovražnik | zavistnež

zavídnost -i ž ▶ zavist | zavistnost

zavíh -a m ▶ zavihék | zavihék ♦

zaviháriti -im dov. ▶ iti 2 pp 2

zavíhati -am dov.

1. *kaj* |narediti, da se del ob robu, koncu lokasto ali pod kotom usmeri iz prvotnega položaja navzgor, navzdol| *zavihati papir* □ *zavihniti* □ ekspr. *prifrkniti* *prifrkniti brke* □ ekspr. *zafirakati* □ ekspr. *zafirakiti*

2. *kaj* |dati, položiti del ob robu na del pred njim| *zavihati hlačnice* □ nar. *pod sukati* □ knj.izroč. *vzvihati* □ knj.izroč. *vzvihniti* □ knj.izroč. *zvihati* □ *privihati* ↗

zavíhek -hka m |sprednji, zavihani del ovratnika pri plašču, suknjiču| *poravnati zavihke* □ *zavih* □ knj.izroč. *oslec* □ pog. *rever*

□ zastar. *zalek* □ knj.izroč. *zaslec* □ zastar. *zlek*

♦ *hlačni zavihék* □ *hlačni rob* □ *hlačni zavih*

zavíhniti -em dov. ▶ zavihati 1

zavihováti -újem nedov. ▶ vihati

zavíhráti -ám dov. ▶ iti 2 pp 2 | razdivjati se | zaplapolati 1 | zdirjati 1

zavíhtéti -ím dov. *kaj* |držeč v roki premakniti kaj v velikem loku| *Voznik zavíhtí bič* □ star. *zavíhtiti*

GLEJ ŠE vreči 1, 2

zavíhtiti -ím dov. ▶ zavíhteti

zavíjáč -a m

• zool. *trtni zavíjáč* □ agr. *kiseljak* □ zool. *trsní zavíjalec* □ nar. *trtjon*

zavíjáčá -e ž nardp. |žensko pokrivalo zlasti gorenjske ljudske noše s širšim vezenim ali brokatnim robom nad čelom| *nositi belo zavíjáčo na glavi* □ nardp. *zavíjáčka*

GLEJ ŠE vijuga

zavíjáčka -e ž ▶ zavíjáčá

zavíjálec -lca m ▶ zavíjáč •

zavíjálni -a -o prid. ▶ papír •12

zavíjati -am nedov. *kaj* |zaradi zaščite, zakritja dajati kaj v kaj ploščatega, upogljivega tako, da je s tem obdano| *zavíjati otroka v odejo* □ ekspr. *zahomotavati*

GLEJ ŠE jokati pp 2 | tuliti

zavíkati -am dov. ▶ zavípiti 1

zavíkniti -em dov. ▶ vzklíkniti

zavínek -nka m ▶ ovínek | zavoj 1

zavínkan -a -o prid. ▶ ovínkast

zavíra -e ž ▶ ovíra 1, 2

zavíráč -a m ▶ zavíralec 1

zavírálec -lca m

1. |kdor si prizadeva z zavoro ustaviti ali upočasniti vozilo, kolo| *Zavíralci so zaustavili voz* □ *zavírač*

2. farm. |snov, ki sprejema ali prenaša dražljaje tako, da zavira ali preprečuje biološko dogajanje v celici| *zavíralci kalcijevih kanalov* □ farm. *antagonist* □ farm. *blokator*

zavírálni -a -o prid. ▶ padalo • | raketa •3

zavírálnik -a m ▶ veríga •3

zavíránje -a s ▶ retardacija

zavírati¹ -am nedov.

1. *kaj* |delati, povzročati, da kdo kaj naredi, uresniči težje, pozneje| *Pri pisanju razprave ga je zavírala bolezen* □ ekspr. *hromiti* □ knj.izroč. *inhibirati* □ ekspr. *paralizirati*

2. *kaj* |delati, povzročati, da kaj ne napreduje, ne dosega višje stopnje| *Ti predpisi zavírajo razvoj gospodarstva* □ *ovírati* □ knj.izroč. *retardirati* □ ekspr. *zadrževati* □ star. *zastavljati*¹

GLEJ ŠE zapirati 4

zavírati² -am nedov. ▶ zavrevati

zavísen -sna -o prid. ▶ odvisen 1, 2

zavíséti -ím dov. ▶ omahniti

zavísnost -i ž ▶ odvisnost | odvisnost •1

zavíst -i ž |občutek velikega nezadovoljstva, da kdo ima, je deležen česa, kar si sam želi| *Ob njihovem uspehu ga je prevzela zavíst* □ ekspr. *bleda zavíst* □ ekspr. *črna zavíst* □ nek. pog. *fovšija*

□ zastar. *zavid* □ ekspr. *zavidljivost* □ knj.izroč. *zavidnost* □ ekspr. *zelena zavíst* □ ekspr. *zavidljiv*

zavístnež -a m ekspr. |kdor čuti veliko nezadovoljstvo, da kdo ima, je deležen česa, kar si sam želi| *izogíbatí se zavístnežev*

□ ekspr. *zavidljivec* □ ekspr. *zavidnež* □ knj.izroč. *zavidnik* □ knj.izroč. *zavístnik*

zavístnik -a m ▶ zavístnež

zavístnost -i ž |dejstvo, da kdo čuti veliko nezadovoljstvo, da kdo ima, je deležen česa, kar si sam želi| *zavístnost sosedov*

□ ekspr. *zavidljivost* □ knj.izroč. *zavidnost*

zavít -a -o prid. ▶ oblečen

zavítek -tka m

1. |določena večja količina navadno istovrstnih predmetov v ovoju, škatli| *zavítek sveč* □ *zavoj* □ pog. *paket* □ pog. *pakiranje* □ nek. pog. *pakunga* □ nek. pog. *šteka kupiti šteko cigaret* □ star. *zamotek* □ *zavoječek* ↗

2. |pecivo iz vlečenega testa z različnimi nadevi| *speči zavítek* □ nar. *reteš* □ nek. pog. *štrudelj*

♦ 1. *jabolčni zavítek* □ zastar. *jabolčni kolač* □ star. *jabolčni povítek*

□ nek. pog. *jabolčni štrudelj* 2. *sirov zavítek* □ skutni zvitek

GLEJ ŠE kuverta | ovítek 1 | ovoj 1 | zavoj 2

zavítí¹ -a -o prid. ▶ oklepaj pp

zavítí² -víjem dov.

1. |s spremembo svojega gibanja iti, se premakniti kam| *Zavítí z glavne ceste na kolovoz* □ knj.izroč. *kreniti* □ knj.izroč. *skreniti* □ zastar. *zakreniti* □ nar. *zaridati*

2. s prislovnim določilom |izraža, da se kaj s spremembo svojega poteka usmeri kam| *Hodnik zavíje na levo* □ *zasukati se* □ zastar. *zavížati*

3. s prislovnim določilom, ekspr. |spremeniti smer svojega gibanja z namenom priti vmes kam drugam| *Namesto da bi šel domov, je zavil k prijateljici* □ ekspr. *zakrmariti*

4. *kaj* |zaradi zaščite, zakritja dati kaj v kaj ploščatega, upogljivega tako, da je s tem obdano| *zavítí blago; zavítí otroka v odejo* □ ekspr. *zahomotati* □ knj.izroč. *zamotati* □ zastar. *zaobaliti* □ nar. *zasukniti* □ *zasukniti darilo v papír*

5. *brezos*. s smiselnim osebkom v tožilniku |izraža, da kdo dobi sunkovite bolečine, zlasti v trebuhu| *Nenadoma ga je zavílo po trebuhu* □ ekspr. *sčrvičiti* □ ekspr. *začrvičiti* □ ekspr. *zvíti*

GLEJ ŠE ubiti 1

zavížati -am dov. ▶ zaigrati 1 | zapeti² 1 | zavítí¹ 2

zavlačévati -újem nedov. *kaj* |delati, povzročati, da kaj traja dalj časa, kot se predvideva, pričakuje| *zavlačévati pogajanja* □ ekspr. *razvlačévati* □ knj.izroč. *zatezati*

GLEJ ŠE odlašati

zavlačíti in *zavláčiti* -im dov. ▶ zabranati

zavládati -am dov. |izraža, da kdo prevzame odločanje, ukazovanje v organizirani družbeni skupnosti, zlasti državi| *Tedaj je na Siciliji zavladal normanski kralj* □ *postati vladar* □ ekspr. *zasesti prestol* |zavladati v kraljevini|

zavléči -vléčem dov. ▶ zabranati | zategniti 2

zavléči se -vléčem se dov.

1. s prislovnim določilom, ekspr. |s težavo priti, navadno na miren, varen kraj| *Alpinist se je zavlekel pod previs* □ ekspr. *zategniti se* □ ekspr. *zvléči se*

2. |izraža, da kaj traja dalj časa, kot se predvideva, pričakuje| *Sestanek se je zavlekel* □ knj.izroč. *zapotegniti se* □ ekspr. *zategniti se*

závod -óda m

• 1. *pogrebni závod* □ star. *pogrebniški závod* 2. *vzgojni závod* □ pog. *poboljševalnica* □ pog. *poboljševalni závod* 3. *závod za gluhoneme* □ star. *gluhonemnica* 4. *závod za rehabilitacijo* □ *rehabilitacijski závod* 5. *závod za urbanizem* □ *urbanistični závod*

GLEJ ŠE bolnišnica | dom 2 | dom 2•3 | založba

zavódnica -e ž ▶ zapeljivka

zavódnik -a m ▶ zapeljivec

zavódski -a -o prid. ▶ domski

zavóhati -am dov. *kaj* |z vohom zaznati| *zavóhati smrad*

□ *zaduhati* □ knj.izroč. *navohati* □ knj.izroč. *oduhati* □ zastar. *zadišati* □ *Mačka je zadišala miš*

zavohljáti -ám dov. ▶ povohljati

zavòj -òja m

1. |mesto, kjer kaj spreminja smer| *zavoj stopnišča* □ ekspr. *koleno koleno reke* □ knj.izroč. *okret* □ ekspr. *vijuga* *Pot se vzpenja v ostrih vijugah* □ knj.izroč. *vijugavica* *vijugavice suhih strug* □ star. *zavinek*
□ zastar. *zavojica*

2. |kar je zavito| *zavoji polžje hišice* □ knj.izroč. *vzvoj* □ knj.izroč. *zavitek Črke krasijo vijuge in zavitki*

• šport. *smrtni zavoj* □ šport. *spirala smrti*

GLEJ ŠE OVOJ 1 | paket | povoj | vijuga | vijuga • | zavitek 1

zavojček -čka m |manjši zavitek| *zavojček tobaka*

□ nekuj. pog. *pakeljč* □ pog. *paketič* □ star. *zamotek*

zavojek -jka m ▶ vijuga**zavojeválec** -lca m ▶ osvajalec 1, 2, 3**zavojeválni** -a -o prid. ▶ osvajalni**zavojeválski** -a -o prid. ▶ osvajalni**zavojeváni** -a -o prid. ▶ osvojeni**zavojevánje** -a s ▶ osvojitve**zavojevátelj** -a m ▶ osvajaletc 1**zavojeváti** -újem dov. ▶ osvojiti 1, 2**zavojíca** -e ž ▶ ovinek | spirala | zavoj 1**zavojít** -a -o prid. ▶ ovinkast | vijugast**zavojka** -e ž ▶ vijuga**zavójni** -a -o prid. ▶ papir •12**zavojnica** -e ž ▶ roleta | spirala**zavojnína** -e ž ▶ embalaža**zavojščiti** -im dov. ▶ osvojiti 1, 2**zavóljo** predl. ▶ zaradi**za vóljo** prisl. zv. ▶ na ljubo**zavónjati** -am dov. ▶ zadišati**zavòr** -òra m ▶ zavora**zavóra** -e ž |priprava, mehanizem za zaviranje česa, zlasti vozila|

Zavore delujejo □ star. *zavor* □ star. *zavornica*

♦ 1. avt. *diskasta zavora* □ avt. *kolutasta zavora* □ avt. *kolutna zavora*

□ avt. *ploščna zavora* 2. avt. *ročna zavora* □ avt., žarg. *ročna*

PODPOMENKE nožna zavora, ročna zavora

GLEJ ŠE zavreti 1

zavóriti -im dov. ▶ zavreti 1**zavórni**¹ -a -o prid. ▶ kolut 1 • | veriga •3**zavórni**² -a -o prid. ▶ padalo • | pot¹ •5 | raketa •5**zavórnica** -e ž ▶ veriga •3 | zavora**zavozíti** -vózim dov.

1. |napačno upravljajoč vozilo spremeniti smer premikanja| *Motorist je v levem ovinku zavozil v bankino* □ *zapeljati*

□ nekuj. pog. *zašajtati*

2. *kaj* pog. |z napačnim vodenjem, delovanjem povzročiti, da kaj pride v slab, neugoden položaj| *zavoziti podjetje* □ knj.izroč. *zafurati*

□ vulg. *zasrati* *To zadevo so čisto zasrali*

GLEJ ŠE pripeljati 2 | zapeljati 1

zavozláti -ám dov. *kaj* |narediti voz, vozle na čem| *zavozlati*

trak □ ekspr. *spentljati* □ ekspr. *spetljati* □ pog. *zafeceljati* □ knj.izroč. *zvozlati*

GLEJ ŠE zaplesti 2, 4

zavozláti se -ám se dov. ▶ zaplesti se 3, 4, 5**zavozlávati** -am nedov. ▶ vozlati | zapletati 2, 4**zavozlávati se** -am se nedov. ▶ zapletati se 3, 4**zavozljáj** -a m ▶ zaplet 1, 3**zavpíti** -vpíjem dov.

1. |spregovoriti z močnim glasom| *Ali greste tudi vi, je zavpil*

□ *krikniti* *Lažeš, je kriknil* □ *zakričati* □ zastar. *skričati* □ star. *vikniti*

□ knj.izroč. *vzkrikniti* □ nar. *zajaskati* □ knj.izroč. *zaklicati* □ star. *zakrikniti*

□ zastar. *zaoriti* □ star. *zavikati* □ ekspr. *na vsa pljuča zavpiti* |zelo zavpiti|

2. *na koga* |izraziti jezo, nejevoljo z zelo glasnim govorjenjem| *zavpiti na učenca* □ *zakričati* □ ekspr. *zahruti* □ slabš. *zarjoveti*

□ slabš. *zarjuti* □ slabš. *zatuliti* □ nar. *zavečati*

3. |dati neartikuliran, močen glas| *zavpiti od bolečine* □ *krikniti*

□ *zakričati* □ star. *vikniti* □ knj.izroč. *vzkrikniti* □ star. *zakrikniti*

zavprášati in zavprašati -am dov. ▶ vprašati**zavráčanje** -a s ▶ odbijanje | odklanjanje 1, 2**zavráčati** -am nedov.

1. *kaj* |delati, da žival ne pride, kamor se ne želi, ali se od tam oddalji| *Na paši so mu pomagali zavračati živino* □ *zavračevati*

□ knj.izroč. *navračati*

2. *kaj* |z besedami, s kretnjami izražati, da osebek ne želi, noče tega, kar želi kdo uresničiti v zvezi z njim| *zavračati pomoč pri učenju* □ ekspr. *odbijati* □ star. *zametati*² □ star. *zametavati*² □ star. *zametovati* □ ekspr. *zahvaljevati se za kaj* |vljudno zavračati| *Zahvaljeval se je za ponujeno pomoč, češ da je več ne potrebuje* ■ protip. *sprejemati*

3. *koga* |z besedami, s kretnjami izražati, da osebek ne želi, noče narediti česa ali priti v kako razmerje s kom| *Plesalce je zavračala drugega za drugim* □ ekspr. *odbijati* □ ekspr. *odslavljati*

4. *kaj* |izjavljati, zatrjevati, da je kaj neresnično, nepravilno, neutemeljeno| *V razpravi so zavračali njegove očitke* □ *oporekati čemu*

oporekati vsem trditvam □ *zavračevati* □ zastar. *ometati*⁵ □ star. *ovračati*

□ star. *zametati*² □ star. *zametavati*² □ star. *zametovati* □ ekspr. *zanikavati*

□ ekspr. *zanikovati*

GLEJ ŠE odbijati 1 | odklanjati 1, 2, 3 | sprejemati 1 | zanikovati

zavračeváti -újem nedov. ▶ zavračati 1, 4**zavrátén** -tna -o prid. ▶ potuhnjen 2 | zahrbtn**zavrátnež** -a m ▶ zahrbtnož**zavrátni** -a -o prid. ▶ ruta¹ •3**zavrátnica** -e ž ▶ kravata | ovratnica**zavrátnik** -a m ▶ ovratnik | zahrbtnož**zavréci** -vrížem dov. *kaj* |narediti, da preneha biti pri osebk, to, kar se ne želi več imeti, se več ne potrebuje| *zavreči staro obleko*

□ *odmetati*² □ *odvreči* □ publ. *izvreči* *Komisija je izvrgla nepopolne prijave* □ pog. *vreči med staro šaro* □ pog. *vreči proč* □ ekspr. *vreči v koš*

□ star. *vreči vkraj*

GLEJ ŠE odkloniti 1

zavrèd prisl. ▶ zgodaj¹ 1**zavrélca** -e ž agr. |bolezen vina, pri kateri se zaradi učinkovanja segretega alkohola prekine alkoholno vrenje in razvijejo bakterije, ki povzročajo razkroj| *preprečiti zavrelico* □ agr. *zavrelka*

GLEJ ŠE prevretek | vino •5

zavrélka -e ž ▶ vino •5 | zavrelica**zavreščáti** -ím dov. |oglasiti se z močnimi, rezkimi, neprijetnimi glasovi| *Opica zavrešči* □ star. *zavriščati***zavrétek** -tka m ▶ prevretek**zavréti** -vrèm dov.

1. *kaj* |z zavoro povzročiti, da se vozilo, kolo premika počasneje ali da se ustavi| *zavreti voz*; *Voznik je zavrl in ustavil*

□ pog. *potegniti zavoro* *Voznik je potegnil zavoro in ustavil* □ pog. *pritsniti na zavoro* *Voznik je pritisnil na zavoro in ustavil* □ nar. *zavoriti*

2. *kaj* |narediti, povzročiti, da kaj poteka počasneje| *Megla je zavrla promet* □ knj.izroč. *inhibirati* *inhibirati proces* □ ekspr. *ohromiti*

□ ekspr. *omrtvičiti* □ ekspr. *omrtviti* □ ekspr. *paralizirati* □ knj.izroč. *umrtviti*

3. *kaj* |narediti, povzročiti, da kaj ne napreduje, ne dosega višje stopnje| *Razvoja ni mogoče zavreti* □ *ustaviti* □ *zaustaviti*

□ pog. *blokirati* □ knj.izroč. *ovreti* □ knj.izroč. *retardirati* □ ekspr. *zadržati*

GLEJ ŠE zadržati 2

zavrévati -am nedov. |začenjati vreti| *Voda v loncu že zavreva*

□ zastar. *zavirati*²

zavriskati -am dov. |oglasiti se z visokimi, močnimi, u-ju podobnimi glasovi, izražajoč veselje| *Fantje so zavriskali* □ **zaukati** □ **završniti** □ nar. **juškniti** □ nar. **zajuckati** □ nar. **zajukati** □ zastar. **zakrikniti**

GLEJ ŠE vrisniti

završniti -em dov. ► vrisniti | zavriskati

zavriščati -ím dov. ► zavreščati

zavrnílni -a -o prid. ► sodba ♦8

zavrnítev -tve ž ► odklonitev

zavrníti in zavrniti -em dov.

1. *kaj* |z besedami, s kretnjami izraziti, da osebek ne želi, noče tega, kar želi kdo uresničiti v zvezi z njim| *zavrniti ponudbo* □ ekspr. **odbiti** □ ekspr. **zahvaliti se za kaj** |vljudno zavrniti| *Zahvalil se je za ponujeno pomoč, češ da je več ne potrebuje* ■ protip. **sprejeti**

2. *koga* |z besedami, s kretnjami izraziti, da osebek ne želi, noče narediti česa ali priti v kako razmerje s kom| *zavrniti plesalca* □ nekuj. pog. **dati korbico komu** □ pog. **dati košarico komu** □ ekspr. **odbiti** □ star. **odreči komu odreči snubcu** □ ekspr. **odsloviti** □ pog. **zabiti** ↗

3. *kaj* |z izrazitvijo nasprotovanja čemu narediti, da se kaj ne sprejme, uveljavi| *zavrniti načrt* □ pog. **opraviti s čim**

4. *kaj* |izjaviti, zatrditi, da je kaj neresnično, nepravilno, neutemeljeno| *Zavrnil je vse obtožbe* □ **oporeči čemu oporeči trditvi** □ ekspr. **zanikati**

5. *kaj* star. |narediti, da žival ne pride tja, kamor se ne želi, ali se od tam oddalji| *zavrniti krave* □ knj.izroč. **navrniti**

GLEJ ŠE izločiti 2 | obrniti 1 | odbiti 2 | odgovoriti 1 | odkloniti 1, 2 | sprejeti 1 | zanikati 1

zavrníti se in zavrniti se -em se dov. ► obrniti se 2

zavrnítveni -a -o prid. ► sodba ♦8

zavrnjen -a -o povdk. |izraža, da je kdo deležen zavrnitve| *Prosil je za pomoč, a je bil zavrnjen; Ko je predlagal sodelovanje, je bil zavrnjen* □ knj.izroč. **neuslišan** □ ekspr. **odbit** □ ekspr. **odslovljen**

♦ **biti zavrnjen** □ ekspr. dobiti jih pod nos □ ekspr. dobiti košarico

završáti -ím dov. |dati močne, nezveneče, med seboj pomešane glasove; z razburjenim govorjenjem, premikanjem, navadno več osebkov, povzročiti močne, nezveneče, med seboj pomešane glasove| *Smreke završijo v vetru; Gledalci so završali od razburjenja* □ **završeti**

GLEJ ŠE odhiteti | razdivjati se

završéti -ím dov. ► razdivjati se | završati

završéváti -újem nedov. ► končevati

završéváti se -újem se nedov. ► končevati se

završíti -ím dov. ► končati

završíti se -ím se dov. ► končati se 2

zavrtáč -a m zool. |podolgovata morska školjka z lupinama brez sklepov, ki si zvrta rov v kamen ali les| *rovi zavrtáčev v skali* □ zool. **kamnóvt**

zavrtáti -am dov. |z vrtnjem prodreti v kaj| *zavrtati v les* □ ekspr. **zasvedrati** |zavrtati s svedrom|

GLEJ ŠE izvrtati | prodreti 6

zavrtáti se -am se dov. ► poglobiti se

zavrtávati -am nedov. ► izvrtavati

zavrtéti -ím dov. *kaj* |narediti, da se kaj giblje okoli svoje osi| *Dvignili so zapornico in voda je zavrtela mlinsko kolo* □ **zasukati** □ knj.izroč. **vzvrzeti** □ star. **zavrtiti** □ **povrteti** |nekoliko zavrteti|

zavrtéti se -ím se dov.

1. |premakniti se okoli svoje osi| *Drsalec je dvignil roke in se zavrtel* □ star. **zavrtiti se**

2. s smiselnim osebkom v dajalniku, ekspr. |izraža, da kdo dobi občutek vrtenja samega sebe ali predmetov v okolici| *Vrtel se je, dokler*

se mu ni zavrtelo □ ekspr. **zmotiti se** □ ekspr. **zvrzeti se** □ ekspr. **zvrtničiti se** |silovito se zavrteti|

GLEJ ŠE zaplesati 1

zavrtínčiti se -ím se dov. ► zasukati se

zavrtíti -ím dov. ► zavrteti

zavrtíti se -ím se dov. ► zavrteti se 1

zavrtljáj -a m ► kolo²

zavrvráti -ám dov. ► zabrbotati

zavřžek -žka m ► izmeček 1 | nemoralnež | podlež

zavřžen -a -o prid. ► podel²

zavřženec -nca m ► nemoralnež | podlež

zavřženi -a -o prid. ► duša 1♦2 | hudič¹

zavřženost -i ž ► podlost 1

za vsélej prisl. zv. ► za zmeraj

zavsèm prisl. ► popolnoma

zavzdígniti -em dov. ► dvigniti 1

zavzdígováti -újem nedov. ► dvigati 1

zavzdíhniti -em dov. ► vzdihniti

zavzémáti -am nedov. *kaj* |z bojem spravljati kak kraj, prostor pod svoj nadzor, vpliv; s svojim obsegom, razsežnostjo porabljeni del razpoložljivega prostora| *Vojaki so zavzemali eno utrdbo za drugo; Ti predmeti po nepotrebem zavzemajo prostor v sobi* □ **zasedati** □ pog. **jemati**

GLEJ ŠE navduševati | položaj 3♦3 | zaposlovati 2

zavzémáti se -am se nedov. *za kaj* |kazati, izražati voljo, hotenje, da se kaj doseže, uresniči| *zavzemati se za gradnjo nove ceste;*

zavzemati se za pravice otrok □ pog. **angažirati se** □ publ. **biti privržen**

čemu □ publ. **biti zainteresiran** □ publ. **interesirati se** □ knj.izroč. **pledirati**

□ ekspr. **postavljati se postavljati se za pravice otrok** □ ekspr. **pote-**

govati se □ ekspr. **vleči se** *Na sestankih se vedno vleče za delavce*

□ publ. **zanimati se** □ knj.izroč. **zastavljati se zastavljati se za vrednote**

GLEJ ŠE posredovati | prizadevati si

zavzét -a -o povdk. ► navdušen¹ 1, 2 | navdušen² | prevzet | zaposlen 1

zavzéten -tna -o prid. ► presenetljiv

zavzétí -vzámem dov. *kaj* |z bojem spraviti kak kraj, prostor

pod svoj nadzor, vpliv| *zavzeti utrdbo* □ **zasesti** □ zastar. **obsesti**

□ zastar. **posesti** □ star. **vzeti z obleganjem** □ star. **zajeti**

GLEJ ŠE distancirati se | navdušiti | opredeliti se 2 | prevzeti² 3 |

zaposliti 2 | zasesti 2

zavzétí se -vzámem se dov. *za kaj* |pokazati, izraziti voljo,

hotenje, da se kaj doseže, uresniči| *zavzeti se za gradnjo nove*

ceste; zavzeti se za pravice delavcev □ pog. **angažirati se** □ publ. **intere-**

sirati se □ knj.izroč. **pledirati** □ ekspr. **postaviti se postaviti se za pravice**

otrok □ ekspr. **potegniti se** □ zastar. **zastaviti se**

GLEJ ŠE posredovati | vznemiriti se

zavzétje -a s ► prevzetost | vnema

zavzétnost -i ž ► prevzetost | vnema

zavzétó prisl. ► navdušeno

zavzétost -i ž ► navdušenost | navdušenje 1 | prevzetost | vnema

za vzòr povdk. zv. ► zgled²

zazábíti in zazábiti -ím dov. ► pozabiti 1

zazábíti se in zazábiti se -ím se dov. ► odsoten ♦ | spozabiti se

za zdáj čas. prisl. zv. |izraža, da kaj v trenutku govorjenja še trajaj

Za zdaj se ni še nič spremenilo □ **za sedaj** □ pog. **zaenkrat**

zazdéhati -am dov. ► zazehati

zazdétí se -ím se dov. |s smiselnim osebkom v dajalniku izraža, da kdo dobi občutek, vtis, zaznavo česa brez prepričanosti o stvarni podlagi tega| *Zazdelo se mu je, da se v grmovju nekdo skriva*

□ zastar. **dozdeti se** □ nar. **pozdeti se** □ nar. **prizdeti se**

zazdévati se -am se nedov. ▶ zdeti se 1
zazdravítev -tve ž ▶ zazdravljenje
zazdráviti -im dov. ▶ ozdraviti
zazdráviti se -im se dov. ▶ ozdraveti
zazdrávljenje -a s med. |začasno ali delno ozdravljenje| *Z nekatereimi zdravili lahko dosežemo zazdravljenje in mirovanje boleznih*
 □ med. **zazdravítev**
zazébsti -zébem dov. *brezos*. s smiselnim osebkom v tožilniku |izraža, da kdo začuti mráz| *Zazeblo me je po hrbtu* □ **zmraziti**
 □ knj.izroč. **zamraziti**
GLEJ ŠE ohladiti se 2
zazéhati -am dov. |nehotno široko odpreti usta ter globoko vdihniti in izdihniti zrak| *pretegniti se in zazehati* □ **zazdehati**
 □ ekspr. **zazevati** □ slabš. **zazijati**
zazéhniiti -em dov. ▶ zehiniti
zazelenéti -ím dov. ▶ ozeleneti 1 | pozeleneti
zazeleníiti -ím dov. ▶ ozeleniti 2
zazévati -am dov. |pritti v stanje, ko se prej prilagajóči se deli ne prilagajó (več)| *Zaradi izsušitve lesa so okna zazevala*
 □ **zevniti** □ ekspr. **zazijati** □ ekspr. **ziniti** *Čevelj mu je zinil, da se vidijo prsti*
GLEJ ŠE odpreti se 2 | zazehati | ziniti
za zgléd povdk. zv. ▶ zgléd²
zazíb -a m ▶ ziblaj
zazibálka -e ž ▶ uspavanka
zazíbati in zazibáti -ljem dov. *kaj* |narediti, da se kaj enakomerno premika sem in tja ali navzgor in navzdol okrog svoje osi| *zazibati zibelko* □ **zagugati** □ **zamajati**
 □ knj.izroč. **uzibati** □ knj.izroč. **zakolebati** □ knj.izroč. **zanihati**
zanihati gugalnico
zazíbati se in zazibáti se -ljem se dov. |enakomerno se premakniti sem in tja ali navzgor in navzdol okrog svoje osi| *Čohn se je zazibal in splul od brega* □ **zagugati se** □ **zamajati se**
 □ knj.izroč. **zakolebati** □ ekspr. **zaučkati se** □ knj.izroč. **zazibniti se**
GLEJ ŠE zamajati se
zazibávati -am nedov. ▶ uspavati
zazíbniiti se -em se dov. ▶ zazibati se
zazidálni -a -o prid. ▶ parcela •2
zazídati in zazidáti -am dov. *kaj* |z zidanjem narediti, da kak prostor v čem preneha obstajati| *Pri obnovi so zazidali vse line*
 □ knj.izroč. **izzidati**
GLEJ ŠE pozidati | vzditi
zazidljívi -a -o prid. ▶ parcela •2
zazijáti -ám dov. ▶ odpreti se 2 | zazehati | zazevati
zazímiti -im dov. ▶ uzimiti
zazírati se -am se nedov. ▶ gledati 3
za zlódeja člen. zv. ▶ nikakor | vendar¹ 2
za zlódba člen. zv. ▶ nikakor | vendar¹ 2
za zlómka člen. zv. ▶ nikakor | vendar¹ 2
za zméraj čas. prisl. zv. |izraža dokončnost, nepreklicnost dejanja, stanja| *za zmeraj oditi v tujino* □ *za vedno* □ *za vselej* □ *za zmerom*
 □ star. *na vek Na vek sta si dala slovo* □ ekspr. *za večno* □ ekspr. *za vekomaj* □ ekspr. *za vse čase* □ ekspr. *za vse svoje žive dni* □ ekspr. *za vse večne čase* □ ekspr. *za vse življenje*
GLEJ ŠE umreti 1
za zmérom prisl. zv. ▶ umreti 1 | za zmeraj
zaznámba -e ž pravn. |začasni, pogojni vpis sprememb v zemljiški knjigi| *zaznamba razlastitve* □ pravn. **adnotacija**
 □ pravn. **zemljiškknjizna zaznamba**
GLEJ ŠE opomba | označitev | oznaka 1 | zaznamek

zaznámek -mka m |kratek zapis, opomba, navadno v uradnem dokumentu| *zaznamek na hrbtini strani rojstnega lista* □ knj.izroč. **zaznamba**
GLEJ ŠE notica 2 | opomba | seznam | zapis
za známenje prisl. zv. ▶ nekoliko²
zaznamenováti -újem dov. in nedov. ▶ označevati 1 | označiti 1 | zaznamovati
zaznamováni -a -o prid. ▶ beseda •12 | označeni
zaznamovánje -a s ▶ označevanje | označitev
zaznamováno -ega s ▶ označeno
zaznamovánost -i ž ekspr. |dejstvo, da je kdo zaznamovan, da ima posledice zaradi česa| *Težko je prenašati zaznamovanost; socialna zaznamovanost* □ ekspr. **ožigosanost** □ knj.izroč. **stigma**
GLEJ ŠE označenost | označenost •
zaznamováti -újem dov. in nedov. *kaj* |narediti znamenje, delati znamenja, da se kaj opazi, prepozna| *zaznamovati dohode do prireditvenega prostora* □ **markirati** □ knj.izroč. **oznamenovati** □ knj.izroč. **oznamovati** □ knj.izroč. **poznamenovati** □ knj.izroč. **signirati**
signirati blago pred odpošiljatvijo □ star. **zaznamenovati** □ zastar. **znamenovati** □ zastar. **znamovati**
GLEJ ŠE označevati 1 | označiti 1 | zapisati | značilen •
zaznamujóče -ega s ▶ označujoče
zazánje -a s ▶ zaznava
zaznáten -tna -o prid. ▶ zaznaven
zaznáti -ám dov.
 1. *kaj* |prek čutov, čutenja sprejeti, vključiti v zavest| *zaznati svetlobo* □ knj.izroč. **percipirati** □ ekspr. **prestreči** *prestreči nenavaden šum* □ ekspr. **registrirati** □ ekspr. **ujeti²** *ujeti vonj po zemlji* □ ekspr. **začutiti**
začutiti koristne učinke treninga □ ekspr. **zaslutiti** |nejasno, nedoločno zaznati|
 ◆ **slušno zaznati** □ akustično zaznati
 2. *kaj* |na določeni način pokazati obstojanje česa| *Naprava zazna sevanje* □ **registrirati**
GLEJ ŠE prepoznati 2 | začutiti 1
zaznáva -e ž |kar nastane v zavesti kot posledica čutnega dojemanja sveta| *obnovitev zaznav v domišljiji* □ star. **doznava**
 □ knj.izroč. **percepcija** □ knj.izroč. **zaznanje**
 ◆ 1. **tipna zaznava** □ knj.izroč. **taktilna zaznava** 2. **vidna zaznava**
 □ **vizualna zaznava**
PODPOMENKE slušna zaznava, tipna zaznava, vidna zaznava
zaznávati -am nedov.
 1. *kaj* |prek čutov, čutenja sprejemati, vključevati v zavest| *zaznavati barve* □ **dojemati** *Oko dojema svetlobo* □ ekspr. **čutiti**
čutiti koristne učinke treninga □ star. **doznavati** □ knj.izroč. **percipirati**
 □ ekspr. **prestrežati** *prestrežati nenavadne zvoke* □ ekspr. **registrirati**
 □ star. **streči** *Pazljivo je stregla razne šume* □ ekspr. **slutiti** |nejasno, nedoločno zaznavati|
 ◆ **slušno zaznavati** □ akustično zaznavati
 2. *kaj* |na določeni način kazati obstojanje česa| *Naprava zaznava tresljaje* □ **registrirati**
zaznáven -vna -o prid. |ki se da zaznati| *komaj zaznaven smehljaj*
 □ **opazen¹** □ star. **doznaven** □ ekspr. **viden¹** □ star. **zaznaten** □ **opazen¹** ◆
 ◆ **biti zaznaven** □ **biti opazen** □ ekspr. **kazati se** □ ekspr. **oglašati se**
 □ star. **slediti se** □ ekspr. **slišati se** □ ekspr. **videti se** □ ekspr. **zveneti¹**
GLEJ ŠE precejšnji
zaznávni -a -o prid. |ki je v zvezi z zaznavo, zaznavanjem| *zaznavne sposobnosti* □ **dojemalni** □ knj.izroč. **perceptivni**
GLEJ ŠE sposobnost •5 | zunanji 4
zazoréti -ím dov. ▶ dozoreti 1
zazoríiti se -ím se dov. ▶ zdaniti se

za zraven člen. zv. ► poleg³

zazréti -zrèm dov. ► zagledati

zazréti se -zrèm se dov. ► pogledati 2 | zagledati se

zazftost -i ž ► prevzetost

zazvenčati -ím dov. ► zazveneti 1

zazvenéti -ím dov.

1. |dati višji glas, glasove pri udarcu po čem, zlasti kovinskem, ali trku ob kaj trdega| *Kovina zazveni* □ ekspr. **zapeti**² *Struna zapoje* □ **zazvenčati** |dati ostre, višje, tresoče se glasove zlasti pri udarcu, trku ob kaj trdega|

2. s prislovnim določilom |dobiti tako zvočno barvo, podobo, kot jo izraža določilo| *Glas mu je votlo zazvenel* □ **zadoneti**

zazvončkati -ám dov. ► zacingljati 1 | zazvoniti 2

zazvončkljati -ám dov. ► zacingljati 1, 2 | zazvoniti 1, 2

zazvoníti -ím dov.

1. |dati močne, zvoneče glasove pri udarjanju kemblija ob rob zvona| *Zvonovi so glasno zazvonili* □ ekspr. **zaklenkati** □ **klenkniti** |zazvoniti ob nesreči| *Mali zvon je klenknil in vsi so utihmili* □ ekspr. **zazvončkljati** |narahlo zazvoniti|

2. |dati zvoneče, brneče glasove kot signal| *Zvonec nad vrati je zazvonil* □ **pozvoniti** *V pisarni je pozvonil telefon* □ ekspr. **počingljati** □ ekspr. **pozvončkljati** □ ekspr. **zacingljati** □ star. **zazvončkati** □ ekspr. **zazvončkljati**

3. kaj |z zvonjenjem naznaniti| *zazvoniti konec pouka* □ **odzvoniti** □ **pozvoniti**

GLEJ ŠE zabingljati •

zažágati -am dov. ► zasmrčati

zažaréti -ím dov.

1. |začeti oddajati, dajati močno svetlobo| *Za oblaki je zažarelo sonce* □ knj.izroč. **vžžareti** □ knj.izroč. **razgoreti se** |začeti močnejše oddajati| □ ekspr. **zakrvaveti** |oddajati krvavordečo svetlobo|

2. |začeti obstajati, pojaviti se z močnim sijem, žarom| *Nebo je zažarelo v večerni zarji* □ knj.izroč. **razgoreti se** □ knj.izroč. **vzgorjeti** □ knj.izroč. **vzplameneti** □ knj.izroč. **vzplamteti** □ ekspr. **zagoreti** □ knj.izroč. **zaplameneti** □ knj.izroč. **zaplamteti**

GLEJ ŠE zagoreti 3 | zasijati 2, 3

zažédeti -ždíim dov. ► zastrmeti se

zažebljati -ám dov. ► pribiti

zažêjati -am dov. ► užejati

zaželéni -a -o prid. |ki si ga kdo želi| *priti do zaželenega cilja*

□ **želeni** □ knj.izroč. **poželjni** □ zastar. **željni**

zaželéti -ím dov. *komu kaj* |izraziti komu željo, da bi bil

deležen česa dobrega, pozitivnega| *zaželeli prijateljem prijetne počitnice; zaželeli znancu srečno pot* □ star. **poželeti** □ star. **priželeti**

□ knj.izroč. **voščiti**¹ *voščiti komu srečno pot*

zaželéti si -im si dov. *kaj* |začutiti željo po čem| *zaželeli si pijačo*

□ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku **stožiti se po čem** *Stožilo se mu je po domu* □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku **zahoteti se česa** *Zahotelo se mu je prijaznosti* □ ekspr., s smiselnim osebkom v tožilniku **zaskominati po čem** *Zaskominalo ga je po tobaku*

zažémati -am nedov. ► tiskati¹ 2 | zatirati

zažémati se -am se nedov. ► rezati 2

zažgáti -žgèim dov.

1. *kaj* |narediti, povzročiti, da kaj zagori| *zažgati trske*

□ zastar. **zakresati** □ knj.izroč. **zanetiti** □ star. **zapaliti** □ zastar. **zatriniti**

2. *kaj* |z ognjem, plamenom uničiti, poškodovati| *zažgati hišo*

□ **požgati** □ ekspr. **zakuriti** □ star. **zapaliti**

3. *kaj* |pri pečenju narediti, povzročiti, da se zaradi prevelike vročine kaj poškoduje, uniči| *zažgati meso* □ ekspr. **prežgati**

GLEJ ŠE opeči 2 | ožgati 2 | prižgati 1 | sežgati

zažgoléti -ím dov. ► reči 1 pp 13

zažig -a m ► sežig

zažigálec -lca m ► požigalec

zažigáljni -a -o prid. ► bomba pp 3 | vrvica ♦3

zažigálnica -e ž ► sežigálnica | vrvica ♦3

zažigálnik -a m ► vžigálnik 1, 2

zažiganje -a s ► sežiganje

zažigati -am nedov. ► prižigati 1 | sežigati

zažingati -am dov. ► zapeti² 1

zažirati se -am se nedov. ► prodirati 2

zaživa čas. prisl. |izraža, da je dejanje, stanje časovno umeščeno v čas življenja koga| *Tako priznanje malokdo prejme zaživa* □ **za življenja** □ knj.izroč. **za živega**

za živega prisl. zv. ► zaživa

zaživéti -ím dov. s prislovnim določilom |začeti živeti tako, kot izraža določilo| *Ko so otroci zrasli, je družina lažje zaživela* □ ekspr. **zadihati**

GLEJ ŠE oživeti 1, 2 | razživeti se

za življénja prisl. zv. ► zaživa

zažlébiti -ím dov. ► ožlebiti

zažlobudráti -ám dov. ► povedati pp 5 | zabrbotati

zažméri -ím dov. |na pol zamižati| *Pogledal je proti luči in zažmeril* □ nar. **zažmuriti**

GLEJ ŠE pogledati 1 pp 1

zažmíkati -am dov. ► zmečkati 3

zažmúriti -ím dov. ► pogledati 1 pp 1 | zažmeriti

zažréti -žrèm dov. ► zajesti

zažréti se -žrèm se dov. ► prodreti 3 | zajesti se 1, 2

zažuboréti -ím dov. ► reči 1 pp 13

zažúgati -am dov. *komu* |zamahniti z iztegnjenim kazalcem, navadno za svarilo, grožnjo| *Skrivaj mu je zažugal* □ **požugati** □ **žugniti**

GLEJ ŠE zagroziti 1

zažúlit in **zažúiliti** -ím dov. ► ožuliti

zažvenketáti -ám dov. |dati ostre, višje glasove zlasti pri udarcu, trku ob kaj trdega| *Kovanci so zažvenketali* □ knj.izroč. **zabrenketati** □ **zažvenkljati** |narahlo zažvenketati|

zažvenkljáti -ám dov. ► zažvenketati

zažvepláti -ám dov. agr. |razkužiti z žveplovim dimom| *zažveplati sod* □ agr. **izžveplati** □ agr. **ožveplati** □ agr. **požveplati**

zažvižgati -am dov. |s pihanjem skozi odprtino med ustnicami povzročiti visoke, ostre glasove| *Zažvižgal je in zapel* □ nar. **zafučkati**

♦ **zažvižgati na prste** □ brlizgniti □ zablizgati □ zablizgniti

zažvrgoléti -ím dov. |oglasiti se s prijetnimi, visokimi glasovi, spreminjajoč višino| *Škrjanček je zažvrgolel* □ star. **zadroboleti**

□ knj.izroč. **zagostoleti**

GLEJ ŠE reči 1 pp 13 | zapeti² 2

zbádanje -a s ekspr. |prizadevanje, žaljenje koga s premišljenimi, posmehljivimi besedami| *Ne prenese njihovega zbadanja*

□ pog. **špikanje** □ pog. **zafrakcija** □ pog. **zafranka** □ pog. **zafrankanja**

□ pog. **zafrkavanje** □ vulg. **zajebancija** □ vulg. **zajebavanje**

zbádati -am nedov.

1. *koga* |zaradi ostroosti povzročati komu pekočo bolečino|

Njegova brada jo je zbadala □ ekspr. **ježati** □ ekspr. **pikati** □ nar. **smicati**

2. *brezos*. s prislovnim določilom, s smiselnim osebkom v tožilniku |izraža, da kdo čuti ostro bolečino v določenem delu telesa| *V prsih me zbada*

□ **bosti** □ **prebadati**

3. *koga* |s konicastim predmetom povzročati komu bolečino|

Zbadal ga je z buciko □ ekspr. **bodljati** □ pog. **pikati** □ pog. **špikati**

□ knj.izroč. **vbdati** □ otr. **bucati** |narahlo zbadati|

4. koga ekspr. |s preišljenimi, posmehljivimi besedami prizadevati, žaliti| *Rad ga zbadal* □ pog. *pikati* □ pog. *špikati* □ pog. *zafkravati* □ vulg. *zajebavati*

GLEJ ŠE boleti 1 pp 1 | bosti | spodbadati | žaliti 2

zbadljáj -a m ▶ zbadljivka | zbadljaj 1, 2

zbadljiv -a -o prid. |ki rad prizadeva, žali koga z zanj neprijetnimi, posmehljivimi besedami| *zbadljiv človek* □ ekspr. *ježast*

□ star. *kačepičen* □ pog. *našpičen* □ ekspr. *osast* □ ekspr. *osat²* □ nar. *prisekljev*

□ pog. *prišpičen prišpičen humor* □ ekspr. *sršenast* □ knj.izroč. *zbadljiv*

zbadljívi -a -o prid. ▶ zbadljivka

zbadljivka -e ž |beseda, s katero se izraža posmehljiv, nedobrohoten odnos do koga| *Vse zbadljivke je mirno prenesel* □ zbadljiva beseda □ knj.izroč. *zbadljaj* □ ekspr. *zbadljaj*

zbásati zbašem dov. ▶ stlačiti 1, 2

zbásati se zbašem se dov. ▶ preriniti se

zbátí se zbojím se dov.

1. česa |priti v neprijetno stanje vznemirjenosti zaradi (domnevne) neposredne ogroženosti, katere vzrok so sovražne, nevarne, neprijetne okoliščine| *Zbal se je in zbežal; Zboji se vsakega šuma* □ *začutiti strah pred čim začutiti strah pred nasprotnikom* □ knj.izroč. *splašiti se* □ ekspr. *ustrašiti se*

2. za kaj |izraža, da kdo začuti nemir, tesnobo ob zavedanju (domnevne) nevarnosti, ki preti komu, čemu| *zbatí se za otroke; zbatí se za zdravje* □ knj.izroč. *splašiti se* □ ekspr. *vztrepetati* □ ekspr. *zatrepetati*

GLEJ ŠE *ustrašiti se*

zbêbiti -im dov. ▶ poneumiti

zbêbiti se -im se dov. ▶ poneumiti se

zbégan -a -o prid. ▶ zmeden

zbéganec -nca m ▶ zmedenec

zbéگانo prisl. ▶ zmedeno

zbéگانost -i ž ▶ zmedenost

zbégati -am dov. ▶ zmesti³

zbégati se -am se dov. ▶ zmesti se

zbégniti -em dov. ▶ uiti

zbeléti -ím dov. ▶ pobeleti

zbelíti in *zbelíti* -im dov. ▶ obeliti¹ 1 | razbeliti

zbeljen -a -o prid. ▶ razbeljen

zbesedíčiti se -im se dov. ▶ sporeči se

zbeséditi se -im se dov. ▶ sporeči se

zbesnéti -ím dov. ▶ razdivjati se

zbesníti -ím dov. ▶ razbesneti

zbezljáti -ám dov. ▶ dirjati 2

zbežáti -ím dov. *pred čim* |hitro se umakniti iz strahu, pred nevarnostjo| *Ko je zaslišal ropot, je zbežal; zbežati pred zasledovalci* □ knj.izroč. *odbežati* □ ekspr. *odcvrnati jo* □ ekspr. *odkuriti jo* □ ekspr. *odmakniti pete* □ ekspr. *odnesti pete* □ ekspr. *pobirati jo* □ ekspr. *pobirati pete* □ pog. *pobrisati jo* □ nar. *pobrusiti jo* □ pog. *po-cediti jo* □ ekspr. *pocitrati jo* □ pog. *pocvrnati jo* □ ekspr. *pocvreti jo* □ knj.izroč. *podati se na beg* □ ekspr. *podurhati jo* □ ekspr. *pokazati pete komu* □ ekspr. *pokazati podplate komu* □ ekspr. *popihati jo* □ knj.izroč. *spustiti se v beg* □ ekspr. *stisniti jo* □ ekspr. *stisniti rep med noge* □ pog. *zbrisati jo*

GLEJ ŠE *miniti* 2, 3 | *odhiteti* | *pobegniti* | *uiti*

zbičati -am dov. ▶ prebičati | razvneti 2

zbijálec -lca m ▶ šaljivec

zbijati -am nedov.

1. kaj |s tolčenjem, udarjanjem delati, izdelovati| *zbijati zaboje* □ neknj. pog. *klamfati¹* □ ekspr. *klempati¹*

2. kaj |s tolčenjem, udarjanjem delati kaj gosto, trdno| *zbijati zemljo* □ *nabijati* □ *tolči* □ knj.izroč. *phati* □ star. *utepati*

3. igr., šport. |z metom krogla, čoka odstranjevati drugo kroglo, drugi čok| *bližati in zbijati pri balinanju* □ knj.izroč. *izbijati*

GLEJ ŠE *igrati* • 3 | *nižati* 2 | *norčevati se* | *tolči* •

zbíksati -am dov. ▶ zloščiti

zbír -a m |kar se zbere in tvori celoto| *zbir podatkov* □ knj.izroč. *zbirek*

GLEJ ŠE *skupek*

zbirálec -lca m |kdor kaj zbira| *zbiralec ljudskih pesmi* □ *zbiratelj*

□ star. *nabiralec* □ zastar. *nabiratelj*

GLEJ ŠE *zbiralnik*

zbirálišče -a s

1. |kraj, prostor za zbiranje| *odnesti papir na zbirališče* □ star. *nabirališče*

2. |kraj, prostor, kamor se prihaja v večjem številu, navadno z določenim namenom| *priljubljeno zbirališče mladih* □ *shajališče*

□ zastar. *shodišče* □ zastar. *združevališče*

zbirálni -a -o prid. ▶ leča • 3

zbirálnik -a m |zaprt prostor ali posoda za zbiranje in shranjevanje navadno večjih količin plina, tekočine| *Zbiralnik se polni*

□ *zbiralec* □ star. *nabiralnik*

♦ *vodni zbiralnik* □ *cisterna* □ star. *vodni nabiralnik* □ *vodnjak*

□ zastar. *vodostaj*

GLEJ ŠE *akumulator* 2 | *kolektor* •

zbirálski -a -o prid. ▶ zbirateljski

zbirátelj -a m ▶ zbiralec

zbiráteljski -a -o prid. |ki je v zvezi z zbiratelji, zbiralci| *zbirateljsko delo* □ *zbiralski*

zbirati -am nedov.

1. kaj |delati, da pride skupaj več posameznih, navadno istovrstnih predmetov, stvari| *Otroci so zbirali kamenčke na kup* □ knj.izroč. *kumulirati kumulirati podobne primere* □ ekspr. *loviti Vsepovsod lovi podatke za svojo razpravo* □ zastar. *skupljati*

2. kaj |delati, da prihaja skupaj večja količina česa sploh| *zbirati papir* □ *nabirati* □ *pobirati* □ pog. *spravljati skupaj*

3. koga |delati, da pride skupaj večje število ljudi, navadno z določenim namenom| *zbirati delavce za delo na polju*

□ ekspr. *novačiti* □ zastar. *skupljati*

GLEJ ŠE *nabirati* 3

zbirati se -am se nedov.

1. |prihajati kam v večjem številu, navadno z določenim namenom| *Na tej gori se zbirajo planinci* □ ekspr. *gručiti se*

□ zastar. *shajati se* □ zastar. *skupljati se*

2. |prihajati skupaj, na eno mesto| *Na nebu se zbirajo temni oblaki* □ knj.izroč. *gmotiti se* □ ekspr. *gručiti se* □ knj.izroč. *gruditi se*

3. |izraža, da v večji količini prihaja skupaj kaj iz različnih virov| *Denar za obnovo se že zbira na posebnem računu* □ *stekati se*

4. |prihajati v stanje, ko je osebek sposoben dalj časa misliti na določeno stvar| *Dolgo se je zbiral, preden je kaj povedal* □ *osredotočati se*

zbirčén -čna -o prid. ▶ izbirčen

zbirčica -e ž ▶ zbirka 3

zbiórek -rka m ▶ zbir

zbiórica -e ž ▶ bera

zbiórika -e ž

1. |kar je nabrano, zbrano| *dopolnjevati zbirko narečnih besed* □ knj.izroč. *bera* □ knj.izroč. *nabirek*

2. |sistematično urejena skupina predmetov, stvari, navadno istovrstnih| *imeti zbirko hroščev* □ *kolekcija* □ knj.izroč. *korpus korpus starih fresk*

3. |delo, ki vsebuje sistematično urejena krajša literarna dela| *zbirka pesmi* □ ekspr. *zbirčica* □ ekspr. *zbirdica*

GLEJ ŠE *datoteka* | *korpus* •

zbírkica -e ž ▶ zbirka 3

zbírni -a -o prid. ▶ mapa •

zbirokratizirani -a -o prid. ▶ birokratski

zbirokratizirati -am dov. ▶ birokratizirati

zbirokratizirati se -am se dov. ▶ birokratizirati se

zbistrítev -tve ž ▶ razbistrítev

zbistríti -ím dov. ▶ razbistríti 1, 2

zbistríti se -ím se dov. | postati bister, zelo prozoren|

Voda v potoku se je zbistrila □ *razbistríti se* □ *ubistríti se* □ *učistiti se*

□ knj.izroč. *izčistiti se* □ knj.izroč. *očistiti se*

GLEJ ŠE razjasniti se¹ | strezniti se

zbit -a -o prid. ▶ steptan | utrujen

zbiti zbíjem dov.

1. *kaj* |s tolčenjem, udarjanjem narediti, izdelati| *iz desk zbiti*

klop □ nekj. pog. *sklamfati* □ ekspr. *stolči*

2. *kaj* |s tolčenjem, udarjanjem narediti kaj gosto, trdno|

zbiti ilovico za tla □ *nabiti* □ *stolči* □ nar. *nabutati* □ knj.izroč. *sphati*

□ star. *utepsti* □ knj.izroč. *zaphati* □ star. *zatepsti*

GLEJ ŠE sestreliti | utruditi | vreči 2 | znižati 2

zbláten -a -o prid. ▶ blaten 2

zblátiti -ím dov. ▶ zablátiti

zblaznéti -ím dov. ▶ razburiti se | zboleti •

zblázniti -ím dov. ▶ zmesti³

zbledèl -éla -o prid. ▶ medel | obledel

zbledéti -ím dov.

1. |izgubiti prvotno izrazito barvo| *Blago na soncu zbledi*

□ *obledeti* □ knj.izroč. *pobledeti* □ star. *zabledeti*

2. |postati manj izrazit| *Njegova slava je zbledela* □ knj.izroč. *obledeti*

□ knj.izroč. *otemneti* □ knj.izroč. *pobledeti* □ knj.izroč. *potemneti*

□ knj.izroč. *zatemneti*

GLEJ ŠE potemneti 2 | prebledeti

zbledévati -am nedov. ▶ bledeti 1, 2 | prebledevati | ugašati 3

zbledíti -ím dov. ▶ poblediti

zblestéti -ím dov. ▶ zabléščati se | zasijati 1

zblínčiti -ím dov. ▶ obtolči 1

zblíniti -ím dov. ▶ razbliniti

z bliskovitostjo prisl. zv. ▶ hitro 2

zblíza prisl. ▶ od blizu

zblízanje -a s ▶ bližina •

zblížati se -am se dov. ▶ asimilirati se

zblíževánje -a s ▶ konvergenca

zblížévati se -újem se nedov. ▶ približevati se 3 | prilagajati se 2

zblóda -e ž ▶ mešanica 2 | zabloda | zmedenost | zmota

zblodíti in **zblódi**ti -ím dov. ▶ zbrzdati | zmesti³

zblója -e ž ▶ zmeda

zblójenost -i ž ▶ zmedenost

zblóbnati -am dov. ▶ sklicati

zblóčki prisl. ▶ bočno

zbdoljáj -a m

1. |vbd s koničastim predmetom| *zbdoljaj z iglo* □ *zbadljaj*

2. |kratka, ostra bolečina| *čutiti zbdoljaje v prsih* □ *bodljaj*

□ *zbadljaj* □ knj.izroč. *bod*

GLEJ ŠE zbadljivka

zbdoljív -a -o prid. ▶ bodeč | zbadljiv

zblógati -am dov. ▶ spraviti 2

zblógati se -am se dov. ▶ spraviti se | sprijazniti se

zblógom medm. ▶ na svidenje | posloviti se

zbohótiti se -ím se dov. ▶ razrasti se 2

zblòj zblója m ▶ past •3

zblóka prisl. zv. ▶ bočno

zblókati -am dov. ▶ obokati

zblókoma prisl. ▶ bočno

zboléli -ega m ▶ bolnik

zboléti -ím dov. *na čem/za čim* |izraža, da kdo pride v stanje, pri katerem je moteno delovanje organizma, navadno spremljano z neugodnimi telesnimi občutki| *Na pomlad veliko ljudi zboleli; zboleti na pljučih; zboleti za gripo* □ *oboleti* □ pog. *dobiti kaj dobiti gripo* □ ekspr. *obležati* *Na pomlad veliko ljudi obleži*

♦ *duševno zboleti* □ star. *obnoret* □ pog. *poblazneti* □ pog. *ponoret*

□ pog. *zblazneti* □ pog. *znoret*

zbolévati -am nedov. *na čem/za čim* |večkrat zboleti| *zbolevati na očeh; zbolevati za jetiko* □ *obolevati* □ knj.izroč. *legati*

zbolévnost -i ž ▶ obolevnost 1, 2

zblòr zblòra m

1. |skupina pevcev, ki nastopajo, pojejo skupaj| *Zbor je zapel*

dve pesmi □ *pevski zbor* □ zastar. *kor* □ ekspr. *zborček*

2. |sestaneek večjega števila ljudi, navadno članov kake organizacije, združenja, zaradi razpravljanja o čem, dogovarjanja glede česa| *Zbor je trajal več ur* □ *apel* |pri vojaki| □ *konvencija* |v ameriškem okolju|

• 1. *admiralski zbor* □ *admiraliteta* 2. *ver. cerkveni zbor* □ *ver. koncil*

3. *diplomatski zbor* □ *publ. diplomatski korpus* 4. *generalski zbor*

□ *generaliteta* 5. *kardinalski zbor* □ *kardinalski kolegij* 6. *sodni zbor*

□ *sodni kolegij* □ knj.izroč. *tribunal* 7. *ver. vesoljni cerkveni zbor*

□ *ver. ekumenski koncil*

GLEJ ŠE *ditiramb* | *parlament* | *sanhedrin* | *skupina* •1 | *svet*²

zblòrček -čka m ▶ zbor 1

zboríst -a m ▶ pevec 2•5

zborístka -e ž ▶ pevka •5

zboríščè -a s ▶ mesto¹•9 | zborovališče

zblórní¹ -a -o prid. ▶ mesto¹•9 | petje 1•3

zblórní² -a -o prid. ▶ izreka •

zblórnica -e ž ▶ dom •1 | dom •2 | zborovalnica

zblórník -a m |publikacija s prispevki več avtorjev|

Ob dvajseti obletnici skladateljve smrti so izdali spominski zbornik

□ knj.izroč. *album* □ knj.izroč. *almanah*

zboroválec -lca m ▶ udeleženeec •12

zborovalíščè -a s |kraj, prostor za zborovanje| *slavnostno*

okrašeno zborovalíščè □ knj.izroč. *zboríščè*

zboroválnica -e ž |prostor za zborovanje| *V kulturnem domu je*

tudi lepo urejena zborovalnica □ knj.izroč. *zbornica*

zborovánje -a s |dogodek, pri katerem večja skupina ljudi,

navadno članov kake organizacije, združenja, razpravlja

o čem, izraža stališča o čem| *Zborovanje bo na prostem*

□ knj.izroč. *shod* □ *publ. miting* |množično zborovanje, zlasti

politično|

♦ *protestno zborovanje* □ knj.izroč. *demonstracijsko zborovanje*

□ knj.izroč. *demonstrativno zborovanje* □ *protestni shod*

GLEJ ŠE *udeleženeec* •12 | *zborovati*

zborováti -újem nedov. |biti zbran v večjem številu na kakem

kraju zaradi razpravljanja o čem, izražanja stališč o čem|

Slavisti bodo zborovali oktobra □ *prakt. sp. imeti zborovanje*

GLEJ ŠE *zasedanje* •

zborováđja -e m |kdor umetniško vodi, usmerja pevski zbor|

Zbor vodi znani zborováđja □ *pevováđja* □ knj.izroč. *zborovski dirigent*

zborováđkinja -e ž |ženska, ki umetniško vodi, usmerja

pevski zbor| *Zbor vodi njegova dolgoletna zborováđkinja*

□ *pevováđkinja*

zblòrovski -a -o prid. ▶ petje 1•3 | pevec 2•5 | pevka •5 |

zborováđja

zbōsti zbōdem dov.

1. *koga* |zaradi ostrogi povzročiti komu pekočo bolečino| *Trnje ga je zbodlo* □ ekspr. **pikniti** □ knj.izroč. **pobosti**

2. *brezos.* s prisl. določilom, s smiselnim osebkom v tožilniku |izraža, da kdo začuti ostro bolečino| *V križu ga je zbodlo* □ **zasekati**

3. *koga* |s koničastim predmetom povzročiti komu bolečino| *Pazi, da me ne boš zbedel* □ pog. **pičiti** □ pog. **pikniti** □ pog. **špikniti** □ knj.izroč. **vbosti** □ otr. **bucniti** |narahlo zbosti|

4. *koga* |s preišljeno, posmehljivo besedo prizadeti, užaliti| *Zbedel me je, kadar me je mogel* □ pog. **pičiti** □ pog. **pikniti** □ pog. **špikniti** □ knj.izroč. **ugrizniti** □ knj.izroč. **ujesti** □ knj.izroč. **vbosti**

GLEJ ŠE prizadeti³ | spodbosti

zbōsti se zbōdem se dov. |raniti se z vbodi, vbodljajji| *zbosti se s šivanko* □ **obosti se** □ pog. **pičiti se** □ pog. **pikniti se** □ pog. **špikniti se** □ otr. **bucniti se** |narahlo se zbosti|

zbōtati -am dov. ► spravit 2

zbōtati se -am se dov. ► spravit se

zbrānati -am dov. ► pobraniti

zbrāti zbērem dov.

1. *kaj* |narediti, da pride skupaj več posameznih, navadno istovrstnih predmetov, stvari| *zbrati po mizi raztresene liste* □ knj.izroč. **kumulirati** **kumulirati podatke** □ zastar. **skupiti**

2. *kaj* |narediti, da pride skupaj večja količina česa sploh| *zbrati prispevke za pogorele* □ ekspr. **napraskati** □ pog. **spraviti skupaj** □ pog. **zložiti skupaj** □ star. **zvreči**

3. *koga* |narediti, da pride skupaj večje število ljudi, navadno z določenim namenom| *zbrati prostovoljce za delovno akcijo* □ pog. **sklicati skupaj** □ nar. **sklicati vkup** □ zastar. **skupiti** □ pog. **zbrati skup** □ pog. **zbrati skupaj** □ nar. **zbrati vkup**

GLEJ ŠE nabrati 2

zbrāti se zbērem se dov.

1. |priti kam v večjem številu, navadno z določenim namenom| *Ljudje so se zbrali na trgu* □ ekspr. **nabiti se** *Gostje so se nabili v dvorano* □ ekspr. **natepsti se** *Na trg so se natepli ljudje* □ pog. **priti skupaj** □ zastar. **skupiti se** □ ekspr. **steči se** □ star. **stepsti se** *skupaj* □ ekspr. **zgručiti se**

2. |priti v stanje, ko je osebek sposoben dalj časa misliti na določeno stvar| *Od utrujenosti se ni mogel zbrati* □ **koncentrirati se** □ **osredotočiti se** □ **skoncentrirati se** □ knj.izroč. **osrediti se** □ knj.izroč. **usrediti se**

zbrātiti -im dov. ► združiti

zbrātiti se -im se dov. ► spoprijateljiti se

zbrāzdāti -ām dov. *kaj* |narediti kaj kalno, motno z ritjem, mešanjem z rokami, nogami| *zbrāzdati vodo v mlaki* □ **zbroditi** □ star. **zbloditi** □ ekspr. **zgodljati** |narediti zelo kalno, motno|

zbrācati -am dov. ► obrcati

zbrāhtati -am dov. ► zbuditi •

zbrāhtati se -am se dov. ► zavedeti se 1

zbrīsan -a -o prid. ► prebrisan povdk. 1

zbrīsati zbrīšem dov. ► izbrīsati | pobrisati 1 | zradirati

zbrīsati jo zbrīšem jo dov. ► odhiteti | zbežati

zbrīsati se zbrīšem se dov. ► obrisati se

zbrīsati si zbrīšem si dov. ► obrisati si

zbrkljāti -ām dov. ► zbrskati

zbrīkniti se -em se dov. ► zmeniti se

zbrodīti zbrodim dov. ► umazati | zbrāzdati

zbrōja -e ž ► blato 1 | zmeda

zbrōjen -a -o prid. ► skaljen

zbrīskati -am dov. *kaj* |s kremplji, s prsti spravit kaj kam| *Kokoši so zbrīskale zemljo na stezo* □ **nabrskati** □ pog. **zbrkljati**

GLEJ ŠE razbrskati

zbrstēti -im dov. ► vzbrsteti

zbrusīti in zbrūsiti -im dov. ► obrusiti 1

zbrzēti -im dov. ► odhiteti | steči¹ | zapeljati 1

zbudīti -im dov. *koga* |povzročiti prehod iz spečega stanja v budno| *zbuditi spečega sredi noči* □ **prebuditi** □ **predramiti** □ **zdramiti** □ pog. **dvigniti** □ pog. **poklicati** □ star. **sklicati** □ pog. **spraviti pokonci** □ zastar. **vzbuditi** □ pog. **vzdigniti** □ knj.izroč. **vzdramiti**

• **zbuditi iz nezavesti** □ knj.izroč. **obuditi iz omedlevice** □ zastar. **osvestiti**

□ star. **prebrihtati** □ **prebuditi iz nezavesti** □ **predramiti iz nezavesti**

□ pog. **spraviti k zavesti** □ nek. pog. **zbrihtati** □ ekspr. **zbuditi**

□ ekspr. **zbuditi iz omedlevice** □ **zdramiti iz nezavesti**

GLEJ ŠE **obuditi 1** | **vzbuditi**

zbudīti se -im se dov. |izraža, da kdo preide iz spečega stanja v budno| *zbuditi se sredi noči* □ **prebuditi se** □ **predramiti se** □ **zdramiti se** □ pog. **dvigniti se** □ star. **sčajmati se** □ pog. **spraviti se pokonci** □ zastar. **vzbuditi se** □ knj.izroč. **vzdramiti se**

GLEJ ŠE **zavedeti se 1**

zbūjanje -a s ► bujenje | prebujanje

zbūjati -am nedov. ► buditi 1, 2 | vzbujati

zbūjati se -am se nedov.

1. |izraža, da kdo prehaja iz spečega stanja v budno| *zbujati se sredi noči* □ **prebujati se** □ knj.izroč. **dramiti se** □ knj.izroč. **predramljati se** □ zastar. **vzbujati se**

2. |izraža, da kdo prehaja iz stanja brez zavesti v stanje zavedanja| *Od udarca po glavi se je le počasi zbujal* □ **zbujati se iz nezavesti** □ zastar. **osveščati se**

zbuījēnje -a s ► prebujenje 1

zburīti -im dov. ► razvneti 2, 3 | vznemiriti 1, 2

zburīkan -a -o prid. ► razburkan

zburīkati -am dov. ► razburkati | razvneti 2, 3 | vznemiriti 1

zbutāti -am dov. ► natepsti

zdahnīti in zdāhniti -em dov. ► vzdihniti

zdahnīti se in zdāhniti se -em se dov. ► oddahniti se

zdāj¹ člen. ► tedaj²

zdāj² čas. prisl. zaim.

1. |izraža, da se kaj (z)godi, obstaja v trenutku govorenja ali takoj po njem| *Zdaj ne utegnem, pridi pozneje; Zdaj bomo gledali film* □ **sedaj²** □ **trenutno** □ pog. **momentalno** □ knj.izroč. **sedajle** □ star. **ta čas** □ ekspr. **ta hip** □ star. **ta mah** □ nek. pog. **ta moment** □ ekspr. **ta trenutek** □ ekspr. **v tem hipu** □ pog. **v tem momentu** □ ekspr. **v tem trenutku** □ ekspr. **zdajci** □ zastar. **zdajkar** □ ekspr. **zdajle**

2. |izraža, da se kaj (z)godi, obstaja v času določenega dejanja v preteklosti| *Povedal ji je, kje zdaj stanuje* □ **sedaj²** □ pog. **momentalno** □ knj.izroč. **sedajle** □ ekspr. **trenutno** □ ekspr. **zdajle**

3. |izraža, da se kaj (z)godi, obstaja v sedanjem, današnjem času| *Mnogi kmečki običaji so zdaj že pozabljeni* □ **sedaj²** □ knj.izroč. **dandanašnji¹** □ ekspr. **dandanes** □ ekspr. **danes**

□ star. **danes ta dan** □ star. **ta čas**

GLEJ ŠE **kmalu¹** | **takoj 1** | **tokrat**

zdājci prisl. ► nenadoma 1 | **takoj 1** | **takrat** | **zdaj² 1**

zdājkar zaim. ► **zdaj² 1**

zdāj ko vez. zv. v časovnih odvisnikih |za izražanje, da se dejanje odvisnega stavka zgodi pred dejanjem v nadrednem stavku| *Zdaj ko je lepo vreme, lahko gremo na izlet* □ knj.izroč. **sedaj ko** □ ekspr. **sedajle ko** □ ekspr. **zdajle ko**

zdājle zaim. ► pravkar | **takoj 1** | **zdaj² 1, 2** | **zdaj ko**

zdājšnji -a -e prid. ► sedanji | **tokratni**

zdājšnjost -i ž ► sedanjost

zdāj – zdāj dvodelna vez. zv. |izraža, da se dejanje zapovrstno menjava, izmenjava| *Nagibal se je zdaj na eno, zdaj na drugo stran* □ **enkrat – drugič** □ knj.izroč. **sedaj – sedaj**

zdáleč prisl. ▶ daleč² 2 | nikakor | od daleč 1 | veliko³ 2

zdáleka prisl. ▶ daleč² 2 | od daleč 1

zdáljšati -am dov. ▶ podaljšati 1

zdáljšati se -am se dov. ▶ podaljšati se

zdaljševáti -újem nedov. ▶ daljšati

zdaljševáti se -újem se nedov. ▶ daljšati se

zdaniti se -ím se dov. brez os. | izraža nastop časa, ko prehaja noč v dan | *Vstal je, ko se je zdanilo* □ *zasvitati se* □ zastar. *razdaniti se*

□ zastar. *zasvitati* □ knj.izroč. *zazoriti se*

zdánji -a -e prid. ▶ sedanji

zdánjost -i ž ▶ sedanjost

zđávanje -a s ▶ poroka ♦2

zđávati -am nedov. ▶ poročati² ♦

zđávna prisl. ▶ od zđavnaj | zđavnaj

zđavnaj čas. prisl. | izraža zelo veliko časovno odmaknjenost

dejanja (v preteklost) | *To je zđavnaj opazil* □ *đavno*¹ □ star. *đavnaj*

□ ekspr. *đavno prej* □ ekspr. *đolgo od tega* □ ekspr. *đolgo prej* □ ekspr. *đolgo*

tega □ ekspr. *kđaj že* □ knj.izroč. *zđavna*

GLEJ ŠE nikakor

zđávni -a -o prid. ▶ đavni

zđávnji -a -e prid. ▶ đavnji

zđebelíti -ím dov. ▶ zrediti

zđebelíti se -ím se dov. ▶ odebeliti se | zrediti se

zđecimírati -am dov. ▶ zdesetkati

zđéhati -am nedov. ▶ zehati

zđéhiniti -em dov. ▶ zehiniti

zđeklamírati -am dov. kaj | umetniško podati (pesniško)

besedilo na pamet | *zđeklamirati pesem* □ *zadeklamirati* □ *zrecitirati*

| umetniško prebrati, podati (pesniško) besedilo |

GLEJ ŠE povedati pp 2

zđéla -e ž ▶ škodela

zđélan -a -o prid. ▶ obrabljen 1 | utrujen

zđélati -am dov. ▶ izdelati 2 | natepsti | obrabiti | oslabiti 1 |

poškodovati 1 | premagati 1 | skritizirati | uničiti 2 | utruditi

zđélati se -am se dov. ▶ obrabiti se 1

zđelávati -am nedov. ▶ slabiti | tepsti | utrujati

zđelávati se -am se nedov. ▶ tepsti se

zđélo -a s ▶ prikazen

zđelováti -újem nedov. ▶ izdelovati 2 | kritizirati | shajati² 1, 2 |

slabiti | tepsti | utrujati | živeti 5

zđelováti se -újem se nedov. ▶ tepsti se

zđênček -čka m ▶ studenec

zđê nec -nca m ▶ studenec

zđesétkati -am nedov. | prizadejati občutno številčno izgubo |

Ofenziva je brigado zdesetkala □ knj.izroč. *decimirati* □ knj.izroč. *zdecimirati*

rati

zđesetkováti -újem nedov. ▶ desetkati

z đésne prisl. zv. | izraža, da kaj izhaja, prihaja iz smeri, ki je na

desni strani česa | *pripeljati z desne* □ *z desne strani*

zđetajlírati -am dov. ▶ detajlirati

zđéti se zđim se nedov.

1. s smiselnim osebkom v dajalniku | izraža, da ima kdo občutek, vtis, zaznavo česa brez prepričanosti o stvarni podlagi tega | *Zdelo se mu je, da nekdo trka* □ *dozdevati se* □ nar. *pozdevati se* □ star. *zazdevati se*

2. 3. os., s povedkovim določilom | izraža mogočo, domnevno lastnost, stanje osebk; izraža kaj mogočega, domnevnega sploh | *Pot se zdi zlahka prevozna; Zdi se, da bo deževalo* □ pog. *izgledati* *Naloga izgleda lahka* □ pog. *kazati se*

GLEJ ŠE domnevati | kazati 2 | želeti si

zđévati¹ -am dov. ▶ dati 4

zđévati² -am nedov. ▶ zlagati 2

zđévati se -am se dov. ▶ oditi

zđiferencírati -am dov. ▶ izdiferencirati

zđíh -a m ▶ vzdih

zđíhati -am nedov. ▶ vzdihovati

zđihljáj -a m ▶ umirati | vzdihljaj

zđíhniti -em dov. ▶ vzdihniti

zđihováti -újem nedov. ▶ hrepeneti | vzdihovati

zđírati se -am se nedov. ▶ hruliti

zđírjati -am dov.

1. | začeti dirjati | *Konj se je odvezal in zdirjal* □ ekspr. *pognati se v dir*

□ ekspr. *ubрати jo v dir* □ ekspr. *zavíhrti*

2. | hitro steči | *Konja sta zdirjala po cesti* □ *zdirjati* □ ekspr. *zakaditi*

se □ ekspr. *zaprášiti se* □ pog. *zbezljati*

GLEJ ŠE odhiteti | steči¹ 1

zđírkati -am dov. ▶ odhiteti | steči¹ 1

zđisciplinírati -am dov. ▶ disciplinirati

zđíšáti se -ím se dov. ▶ razdišati se 1

zđivján -a -o prid. ▶ divji

zđivjáti -ám dov. ▶ odhiteti | pobesneti | podivjati 1, 2, 3 | raz-

divjati se | steči¹ 1

zđivjáti se -ám se dov. ▶ iznoreti se | natekati se

zđóbra prisl. ▶ popolnoma

zđólaj prisl. ▶ spodaj 1, 3

zđólec -lca m ▶ veter ♦3

zđolgočásiti -im dov. koga | povzročiti komu dolgčas | *zđolgočasi-*

ti bralce □ ekspr. *nadolgočásiti*

zđólnji -a -e prid. ▶ spodnji

zđólž predl. ▶ vzdolž²

zđóma povdk. | izraža odsotnost koga iz domače hiše, iz svojega

stanovanja | *Dolgo je bil zdoma* □ *od doma*² □ pog. *proč*² □ pog. *stran*³

zđómar -ja m ▶ zdomec

zđómarski -a -o prid. ▶ zdomski

zđómec -mca m | kdor se začasno izseli v tujino zaradi dela,

zaposlitve | *Zdomci so ustanovili svoje društvo* □ ekspr. *zdomar*

zđómski -a -o prid. | ki je v zvezi z zdomci | *zdomska šola*

□ ekspr. *zdomarski*

zđráha -e ž | nesoglasje, prepir, ki ga kdo povzroči s svojimi

besedami, ravnanjem med dvema ali več osebami | *povzročati*

zdrahe med sosedi □ nar. *barufa* □ star. *zdražba*

zđráhar -ja m ekspr. | kdor dela, povzroča zdrahe | *zdrahar in*

spletkar □ star. *zdražbar*

zđrája -e ž ▶ ležalnik

zđrájsan -a -o prid. ▶ obrabljen 1, 2

zđrájsati -am dov. ▶ obrabiti

zđrájsati se -am se dov. ▶ obrabiti se 1

zđramíti in *zdrámiti* -ím dov. ▶ vzbuditi | zbuditi | zbuditi •

zđramíti se in *zdrámiti se* -ím se dov. ▶ zbuditi se

zđrámljati -am nedov. ▶ buditi 1

zđrápan -a -o prid. ▶ raztrgan 2

zđrápati -am dov. ▶ poškodovati 1 | razceftrati | raztrgati

zđrástiti -ím dov. ▶ razdražiti 2 | razvneti 2, 3

zđrāv¹ zdráva -o prid. ▶ bolan

zđrāv² zdráva -o medm. ▶ dober dan | na svidenje

zđrāv³ zdráva -o povdk. | izraža, da je kdo v stanju telesnega

in duševnega dobrega počutja, brez motenj v delovanju

organizma | *Sreča je, če si zdrav* □ *pri zdravju* □ pog. *dober*²

□ ekspr. *poln zdravja* □ pog. *pravi*³ □ pog. *tapravi* *Danes nisem tapravi*

□ pog. *v redu*¹ ■ protip. *bolan*

♦ **1. biti zdrav** □ ekspr. pokati od zdravja **2. biti duševno zdrav**
□ zastar. biti duševno pravilen □ neknoj. pog. biti normalen □ neknoj. pog. biti pri pravi □ biti uravnovešen

zdravamarija -e ž

- 1.** |molitev z začetkom: Zdrava Marija| *moliti zdravamarijo*
□ ver. *avemarija* □ star. *češčenamarija* □ star. *češčenasimarija*
2. |zvonjenje zvečer v čast Mariji| *Ob zdravamariji mora biti doma* □ ver. *avemarija* □ nar. *marija*¹

zdrávi -a -o prid. ► razsodno | razsodnost

zdravica -e ž

- 1.** |slovesne besede, izrečene ob nazdravljanju| *izreči zdravico*
□ zastar. *pozdravljica* □ nar. *zdravička*
2. |pesem, ki se poje ob nazdravljanju| *Svati so ženinu in nevesti zapeli zdravico* □ *napitnica* □ nar. *napitek* □ knj.izroč. *napitna pesem*
□ zastar. *pozdravljica* □ nar. *zdravička*

zdravička -e ž ► zdravica 1, 2

zdravilce -a s ► zdravilo

zdravilec -lca m |kdor se ukvarja z ugotavljanjem in zdravljenjem bolezni, pri katerem ne uporablja le znanstveno preverjene metode| *poiskati pomoč pri zdravilcu* □ *zdravitelj*
□ pog. *alternavec*

zdravilišče -a s |zdravstvena ustanova za zdravljenje bolnikov z določenimi boleznimi z izkoriščanjem naravnih okoliščin| *Zdravnik ga je poslal v zdravilišče* □ zastar. *zdravišče*

- ♦ **1.** *gorsko zdravilišče* □ knj.izroč. *višinsko zdravilišče* **2.** *klimatsko zdravilišče* □ knj.izroč. *klimatično zdravilišče* □ knj.izroč. *podnebno zdravilišče*

zdraviliščni -a -o prid. ► zdraviliški | zdravnik ♦2

zdraviliški -a -o prid. |ki je v zvezi z zdraviliščem| *zdraviliški park* □ *zdraviliščni*

GLEJ ŠE zdravnik ♦2

zdravilka -e ž |ženska, ki se ukvarja z ugotavljanjem in zdravljenjem bolezni, pri katerem ne uporablja le znanstveno priznane metode| *iskati pomoč pri znani zdravilki* □ *zdraviteljica*
□ pog. *alternativka*

zdravilni -a -o prid. |ki je v zvezi z zdravljenjem| *zdravilno delovanje mazila* □ redk. *farmakološki* □ star. *lečilni* □ star. *lečni*

- zastar. *lekoviti* □ knj.izroč. *terapevtski* □ knj.izroč. *terapijski* □ star. *vračilni*

GLEJ ŠE baldrijan | hermeliha | pilula | prašek 2 | rastlina ♦24 | raztopina ♦2

zdravilnica -e ž ► bolnišnica

zdravilo -a s |snov, ki v določeni količini in na določeni način preprečuje, zdravi bolezen| *Zdravila mu niso pomagala*
□ neknoj. pog. *arcnija* □ knj.izroč. *lek* □ star. *medicina* □ knj.izroč. *medikament*
□ star. *vračilo* □ star. *vraštvo* □ ekspr. *zdravilce*

- ♦ **1.** farm. *antidepresivno zdravilo* □ farm. *antidepresiv* □ farm. *timoleptik*
2. farm. *generično zdravilo* □ farm. *generik* **3.** farm. *galensko zdravilo*
□ farm. *galenik* □ prakt. sp. *lekarniško zdravilo* **4.** farm. *navidezno zdravilo*
□ farm. *placebo*

zdraviloslôvje -a s ► farmacija

zdravilski -a -o prid. ► industrija ♦3

zdravilstvo -a s |ugotavljanje in zdravljenje bolezni, pri katerem se ne uporabljajo le znanstveno preverjene metode| *ukvarjati se z zdravilstvom* □ *zdraviteljstvo*

GLEJ ŠE medicina ♦2 | študirati ♦2

zdravišče -a s ► zdravilišče

zdravitelj -a m ► zdravilec

zdraviteljica -e ž ► zdravilka

zdraviteljstvo -a s ► zdravilstvo

zdráviti -im nedov. *koga* |delati, povzročati, da kdo postane zdrav| *zdraviti bolnike* □ *ozdravljati* □ knj.izroč. *kurirati* □ star. *lečiti* □ star. *vračiti*

zdrávje -a s

- **duševno zdravje** □ mentalno zdravje

GLEJ ŠE kvariti 2♦ | nazdraviti | zdrav³ | zdrav³ ♦1

zdrávljenje -a s |dejavnost, pri kateri se odpravljajo motnje v delovanju organizma| *Zdravljenje bolniku ni pomagalo* □ *terapija*
□ med., žarg. *kurativa*

- ♦ **1.** *ambulantno zdravljenje* □ *ambulančno zdravljenje* **2.** *bolnišnično zdravljenje* □ pog. *bolnično zdravljenje* □ knj.izroč. *hospitalno zdravljenje* **3.** *homeopatsko zdravljenje* □ *homeopatično zdravljenje* □ prakt. sp. *homeopatija* **4.** med. *hormonsko zdravljenje* □ med. *hormonalno zdravljenje* **5.** *klimatsko zdravljenje* □ knj.izroč. *klimatično zdravljenje* **6.** med. *okupacijsko zdravljenje* □ med. *okupacijska terapija* □ med. *zaposlitvena terapija* □ med. *zaposlitveno zdravljenje* **7.** *pomožno zdravljenje* □ med. *adjuvantno zdravljenje* **8.** med. *simptomatsko zdravljenje* □ med. *simptomatično zdravljenje*

GLEJ ŠE alopacija

zdravnica -e ž |ženska, ki se poklicno ukvarja z zdravljenjem ljudi in je za to posebej usposobljena| *izkušena zdravnica*

□ neknoj. pog. *dohtarica* □ pog. *doktorica*

PODPOMENKE okulistka 7, pediatriinja, zobozdravnica

GLEJ ŠE okulistka

zdravnik -a m |kdor se poklicno ukvarja z zdravljenjem ljudi in je za to posebej usposobljen| *poklicati zdravnika k bolniku*

□ neknoj. pog. *dohtar* □ pog. *doktor* □ knj.izroč. *eskulap* □ knj.izroč. *eskulapov učenc* □ zastar. *lečnik* □ zastar. *lekar* □ star. *medikus* □ slabš. *padar*

- ♦ **1.** *biti zdravnik* □ knj.izroč. *zdravnikovati* **2.** *zdraviliški zdravnik*

□ *zdraviliščni zdravnik*

GLEJ ŠE okulist | pediater | študirati ♦2 | veterinar | zobozdravnik

zdravnikováti -újem nedov. ► zdravnik ♦1

zdravniški -a -o prid. |ki je v zvezi z zdravniki| *zdravniška služba*

□ neknoj. pog. *dohtarski* □ pog. *doktorski*

GLEJ ŠE izvid | konzilij | poklic ♦13 | potrdilo ♦ | recept 1 | spričevalo ♦2 | stetoskop

zdravništvo -a s ► medicina | poklic ♦13 | zdravstvo

zdrávo medm. ► dober dan

zdravoslôvje -a s ► medicina

zdrávstveni -a -o prid. ► preventiva pp | spričevalo ♦2

zdrávstvo -a s |dejavnost, ki se ukvarja z zdravljenjem bolnikov in varovanjem zdravja| *posodobiti zdravstvo* □ redk. *medicina*

□ knj.izroč. *zdravništvo*

PODPOMENKE javno zdravstvo, zasebno zdravstvo

GLEJ ŠE medicina | medicina ♦4 | študirati ♦2

zdravstváj -te medm. ► dober dan

zdrážba -e ž ► razdraženje | zdraha

zdrážbar -ja m ► zdrahar

zdráženje -a s ► razdraženje | vzburjenje

zdrážit in **zdrážit** -im dov. ► razdražiti 1, 2 | razvneti 2 | vzburiti

zdrážljiv -a -o prid. ► razdražljiv | vzburljiv

zdrčáti -ím dov. ► zdrsniti 1

zdrdráti -ám dov. *kaj* ekspr. |zelo hitro in enolično povedati

naučeno besedilo| *Učenec je pesem zdrdral, ne zrecital*

□ ekspr. *oddrati*

zdrdráti se -ám se dov. ► nagovoriti se

zdrénjati se -am se dov. ► zriniti se 1

zdrésirati -am dov. *kaj* |z vajo, ponavljanjem usposobiti žival v določeni spretnosti| *zdrésirati psa za lov* □ *izuriti* □ knj.izroč. *izšolati*

□ ekspr. *strenirati*

zdréti zděrem dov. ► poškodovati 1

zdréti se zděrem se dov. ► nahruliti | ošteti | zadreti se

zdraveneti -ím dov. ► odreveneti

zdreviti -ím dov. ▶ odhiteti | steči¹ 1 | zdrveti

zdrgetáti -ám dov. ▶ zadrgetati

zdrgniti -em dov.

1. kaj |z drgnjenjem osušiti| *zdrgniti prepotenega konja*

□ knj.izroč. **otreti**

2. kaj |s potegljaji po površini narediti, da kaj sipkega, mehkega pride skupaj| *zdrgniti malto, pesek, zrnje na kup* □ **podrgniti**

GLEJ ŠE obrabiti | očistiti 1

zdrhtéti -ím dov. ▶ zadrhteti

zdríblati -am dov. ▶ preigrati

zdríčati -am dov. ▶ zdrsniti 1

zdríz -a m biol. |rahla, poltrda koloidna snov z mnogo vode|

Jajčeca obdaja zdríz □ biol. **galerta**

GLEJ ŠE žele

zdrízast -a -o prid. ▶ neodločen 1

zdrízati -am nedov. ▶ tresti

zdrízati se -am se nedov. ▶ zdrzovati se

zdrík -a m ▶ zdrš

zdríkati -am nedov. ▶ drseti 3 | spodrsavati

zdrkávati -am nedov. ▶ drseti 3 | podrsavati 2

zdrkljáj -a m ▶ spodrsljaj 1

zdrkniti -em dov. ▶ obleči¹ 2 | obuti | odhiteti | omedleti | spodrsniti | steči¹ 1 | zaiti 1 | zaspati | zdrsniti 1, 2, 3 | znižati se 2

zdrkováti -újem nedov. ▶ podrsavati 2

zdrmati -am dov. ▶ stresti 1

zdrób -a m ▶ drobir 1•3 | drobir 1•4 | premog pp 2

zdrobiti -ím dov. kaj |narediti iz česa majhne, drobne dele| *zdrobiti kamen*

□ **razdrobiti** □ knj.izroč. **razmrviti** *razmrviti cigaro* □ star. **zdruzgati**

□ star. **zdruzniti** □ ekspr. **zmlėti** □ knj.izroč. **zmrvíti** *zmrvíti cigaro*

GLEJ ŠE osvoboditi se | uničiti 4

zdrózgati -am dov. ▶ zmečkati 3

zdrfs -a m |premik po gladki, spolzki podlagi, s katerim pride kdo v nevarnost padca| *zdrfs na ledu* □ **zdrk** □ **zdrsljaj** |majhen zdrš|

GLEJ ŠE slíp

zdrfsan -a -o prid. ▶ obrabljen 1, 2

zdrfsati -am dov. kaj |z drsanjem poškodovati, obrabiti|

S premikanjem pohíštva zdrfsati parket □ **razdrfsati**

GLEJ ŠE obrabiti

zdrfsati se -am se dov. ▶ obrabiti se 1

zdrsváti -am nedov.

1. |v presledkih hitro se premikati s prvotnega mesta, navadno navzdol, dotikajoč se podlage| *Naramnice ji zdrsavajo z ramen*

□ **zdrsevati** □ **zdrsovati**

2. |ob dotiku z gladko, spolzko podlago večkrat spreminjati navadni položaj, smer premikanja| *Noge so jim zdrsavale na mokri travi* □ **spodrsavati** □ **zdrsevati** □ **zdrsovati**

GLEJ ŠE drseti 1 | spodrsavati

zdrséti -ím dov. |lahkotno, počasi se premakniti po gladki površini| *Čoln je zdrsel po vodi* □ **zdrsniti**

GLEJ ŠE spodrsniti | zdrsniti 1, 2, 3

zdrsvéti -am nedov. ▶ drseti 1 | spodrsavati | zdrsvati 1, 2

zdrsljáj -a m ▶ zdrš

zdrsniti -em dov.

1. |dotikajoč se podlage premakniti se, spustiti se| *Deblo je zdrsnilo po bregu* □ **zdrčati** □ **zdrkniti** □ **zdrseti** □ knj.izroč. **podričati**

□ knj.izroč. **podričniti** □ ekspr. **popeljati se** □ ekspr. **speljati se**

□ knj.izroč. **zadrčati** □ knj.izroč. **zadrčniti** □ knj.izroč. **zdrčniti**

2. |hitro se premakniti s prvotnega mesta, navadno navzdol, dotikajoč se podlage| *Ruta ji je zdrsnila z ramen* □ **zdrkniti** □ **zdrseti** □ zastar. **drkniti** *Solza ji je drknila po licu*

3. |pri premikanju po gladki, spolzki podlagi priti v nevarnost padca| *zdrsniti na ledu* □ **spodrsniti** □ zastar. **podrkniti** □ nar. **sklizniti**

□ nar. **spesniti** □ knj.izroč. **spodrkniti** □ knj.izroč. **spodrsniti** □ knj.izroč. **zdrkniti**

□ knj.izroč. **zdrseti**

GLEJ ŠE obleči¹ 2 | obuti | oditi pp 3 | omedleti | poklekniti |

spodrsniti | zdrseti | znižati se 2

zdrsováti -újem nedov. ▶ drseti 1 | spodrsavati | zdrsvati 1, 2

zdrít -a -o prid. ▶ zadirčen

zdrúzgati -am dov. ▶ zdrobiti | zmečkati 3

zdrúzniti -em dov. ▶ zdrobiti | zmečkati 3

zdrúžba -e ž biol. |skupnost različnih živalskih in rastlinskih

vrst, ki živijo na določenem prostoru v enakih življenjskih razmerah| *preučevati naravne združbe* □ biol. **asociacija**

□ biol. **biocenoza** □ biol. **življenjska združba**

◆ biol. **rastlinska združba** □ biol. **fitocenoza**

PODPOMENKE rastlinska združba 7, živalska združba

GLEJ ŠE družba 1•2 | tolpa | združitev

zdrúženje -a s |organizirana skupina samostojnih oseb ali organizacij, ki opravljajo enake ali podobne dejavnosti| *ustanoviti združenje* □ knj.izroč. **asociacija** □ publ. **korporacija** □ zastar. **udruženje**

GLEJ ŠE kartel | zveza 3

zdrúževališče -a s ▶ zbirališče 2

zdrúževánje -a s |postopek, proces, pri katerem iz dveh ali več samostojnih delov, enot nastane nova enota, celota| *zdrúževanje poslovnih enot; zdrúževanje manjših razredov v večje* □ **povezovanje**

□ publ. **agregiranje** *agregiranje glasov volivcev levih kandidatov*

□ knj.izroč. **enotenje** *enotenje različnih narodov* □ knj.izroč. **fuzioniranje**

fuzioniranje podjetij □ knj.izroč. **kontaminacija** *kontaminacija različnih stilov* □ knj.izroč. **sežemanje** □ ekspr. **spajanje** □ ekspr. **stapljanje** □ knj.izroč. **strnjevanje**

strnjevanje kmetijskih površin □ knj.izroč. **zedinjanje**

□ knj.izroč. **zedinjevanje** □ ekspr. **zraščanje** *zraščanje umskega in ročnega dela* □ **kartelizacija** |zdrúževanje v kartel| ■ protip. **razdrúževanje**

● **spolno zdrúževanje** □ vet. parjenje □ čeb. praha

zdrúževáti -újem nedov. kaj |delati, da iz dveh ali več samostojnih delov, enot nastane nova enota, celota| *zdrúževati poslovne enote; zdrúževati manjše skupine v večje* □ **povezovati**

□ knj.izroč. **agregirati** *agregirati podatke* □ knj.izroč. **enotiti** *enotiti narode* □ knj.izroč. **fuzionirati** *fuzionirati podjetja* □ knj.izroč. **sežemati**

□ ekspr. **spajati** □ ekspr. **stapljati** □ knj.izroč. **strinjati** *V sebi strinja moč in modrost* □ knj.izroč. **strnjevati** *strnjevati zloge v besede* □ knj.izroč. **sumirati**

Sumirati sile posameznikov □ knj.izroč. **zedinjati**

● **spolno zdrúževati** □ vet. pariti

GLEJ ŠE družiti

zdrúževáti se -újem se nedov. s čim/v kaj |izraža, da iz dveh ali več samostojnih delov, enot nastaja nova enota, celota| *Manjša podjetja se zdrúžujejo z večjimi podjetji; Posamezni glasovi se zdrúžujejo v sozvočja* □ **povezovati se** □ ekspr. **družiti se** *V njenem značaju se nežnost druží z odločnostjo* □ knj.izroč. **fuzionirati se** □ ekspr. **spajati se** □ ekspr. **stapljati se** □ knj.izroč. **strinjati se** *Posameznosti se strinjajo v celoto* □ knj.izroč. **zedinjati se** □ ekspr. **zračati se** □ **kartelirati se** |zdrúževati se v karte|

● **spolno se zdrúževati** □ vet. pariti se²

GLEJ ŠE stikati se

zdrúžítev -tve ž |dejstvo, da iz dveh ali več samostojnih delov, enot nastane nova enota, celota| *pripraviti pogoje za zdrúžitev sosednjih zemljišč; zdrúžitev posameznih poglavij v knjigi* □ **integracija** *integracija samostojnih obratov s tovarno* □ **strnitev** □ **strnjenje**

□ knj.izroč. **agregacija** *gibanje za politično agregacijo* □ knj.izroč. **fuzija** *fuzija podjetij* □ knj.izroč. **fuzioniranje** □ zastar. **ujedinjenje** □ star. **zdrúžba**

□ star. **zedinitev** *verska zedinitev* □ star. **zedinjenje** *politično zedinjenje*

□ **sinteza** | združitev bistvenega v novo celoto | *Analizi naj sledi sinteza*

- **spolna združitev** □ knj.izroč. koitus □ knj.izroč. kopulacija □ vet. paritev □ čeb. spraišitev □ knj.izroč. telesna združitev

združiti in združiti -im dov. *kaj* | narediti, da iz dveh ali več samostojnih delov, enot nastane nova enota, celota | *združiti sosednji občini* □ **povezati** □ **strniti** *strniti kmetijska zemljišča* □ knj.izroč. **agregirati** *agregirati podatke* □ knj.izroč. **fuzionirati** □ knj.izroč. **poenotiti** *Nesreča ljudi poenoti* □ knj.izroč. **sežeti** □ ekspr. **spojiti** □ zastar. **ujediniti** □ knj.izroč. **zbratiti** *zbratiti sprte strani* □ knj.izroč. **zediniti** □ star. **zložiti**

združiti se in združiti se -im se dov. *s čim/v kaj* | izraža, da iz dveh ali več samostojnih delov, enot nastane nova enota, celota | *Občina se je združila s sosednjo občino; Pokrajine so se združile v regijsko zvezo* □ **povezati se** □ knj.izroč. **fuzionirati se** □ knj.izroč. **konsolidirati se** *v kaj* *Manjši obrati so se konsolidirali v nove organizacijske enote* □ knj.izroč. **poenotiti se** *V nesreči so se ljudje poenotili* □ pog. **priti skupaj** *Cesti prideta skupaj na levem bregu reke* □ ekspr. **spojiti se** □ ekspr. **stopiti se** □ knj.izroč. **strniti se** □ knj.izroč. **zediniti se** *Narodi so se zedinili v skupno državo* □ **kartelirati se** | združiti se v kartel | □ **konfederirati se** | združiti se v konfederacijo | □ **zrasti se** | rastoč se združiti, povezati | *Veji sta se zrasli*

- **spolno se združiti** □ vet. spariti se

zdržljiv -a -o povdk. | izraža, da se kaj da združiti s čim | *Ti deli sestavljenke niso zdržljivi* □ knj.izroč. **kompatibilen** □ knj.izroč. **strnljiv**

zdržni -a -o prid. ► skupni 1

zdrveti -im dov. | zelo hitro zapeljati | *Vlak je zdrvel mimo postaje* □ **zadrveti** □ knj.izroč. **zdreviti**

GLEJ ŠE miniti 1 | odhiteti | steč¹ 1

zdržati -am dov. ► obeliti¹ 2 | odrzati

zdržati se -am se nedov. ► zdrzovati se

zdrzavati se -am se nedov. ► zdrzovati se

zdržniti -em dov. ► trzniti 2

zdržniti se -em se dov. | narediti hiter, sunkovit gib, premik, zlasti od neugodja, strahu | *Ko je zavpil, so se vsi zdrznili* □ star. **zleciniti se**

zdrzovati -újem nedov. ► trzati 2

zdrzovati se -újem se nedov. | delati hitre, sunkovite gibe, premike, zlasti od neugodja, strahu | *Zdrzovali so se, ko so to poslušali* □ **zdržati se** □ **zdrzavati se** □ star. **zdržati se**

GLEJ ŠE trzati 1

zdrzujóč se -a se -e se prid. ► trzajoč

zdržati -im dov. ► ohraniti se | popustiti 2 | prenašati 3 | strpeti | vzdržati

zdržati se -im se dov. ► vzdržati se

zdržema prisl. ► nenehno | neprekinjeno

zdržen -žna -o prid. ► neprekinjen | vzdržen

zdrževati -újem nedov. ► preživljati | vzdrževati

zdržljiv -a -o prid. ► vzdržljiv

zdržljivost -i ž ► vzdržljivost

zdržnost -i ž ► vzdržnost

zdúšen -šna -o prid. ► goreč | navdušen¹ 1, 3 | pošten 1 | zanosen

zdušiti -im dov. *kaj* | skuhati v pokriti posodi v majhni količini vode in maščobe | *zdušiti čebulo* □ knj.izroč. **spariti¹**

zdúškoma prisl. ► na dušek

zdúšno prisl. ► zanosno

zdvájanje -a s ► dvom

zdvájati -am nedov. ► dvomiti | obupovati

zdvojénost -i ž ► dvom | razdvojenost

zdvojíti -im dov. ► obupati | zdvómiti

zdvómiti -im dov. *o čem* | imeti, izraziti dvom, dvome | *Dozdaj je bilo njegovo prepričanje trdno, zdaj pa je nenadoma zdvómil* □ knj.izroč. **vzdvómiti** □ knj.izroč. **zadvómiti** □ knj.izroč. **zdvojíti**

GLEJ ŠE podvómiti

z dvómom prisl. zv. ► dvomeče

zéba -e ž ► ščinkavec

zébkati -am nedov. ► zebsti

zébra -e ž | konju podobna afriška žival z belimi in črnimi ali rjavimi prečnimi progami | *antilope, zebre in žirafe* □ ekspr. **zebrica**

GLEJ ŠE obleka ♦6

zébrica -e ž ► zebra

zébsti zébbem nedov. *brezos*. s smiselnim osebkom v tožilniku | izraža, da kdo čuti mráz | *Zebe me* □ ekspr. **mráziti** □ otr. **zebkati**

zedínitev -tve ž ► združitev

zedíniti -im dov. ► združiti

zedíniti se -im se dov. *glede česa* | izraža, da nasprotne strani sporazumno zblížajo izhodiščno različna mnenja o čem | *Nista se mogla zedíniti glede otrokovega imena* □ **poenotiti se** □ nek. pog. **priti skupaj**

GLEJ ŠE združiti se

zedínjanje -a s ► združevanje

zedínjati -am nedov. ► družiti | združevati

zedínjati se -am se nedov. ► združevati se

zedínjenje -a s ► združitev

zedínjevanje -a s ► združevanje

zedínjeváti -újem nedov. ► družiti

zefír -ja m ► veter

zéh -a m ► zehljaj

zéhati -am nedov. | nehotno široko odpirati usta ter globoko vdihavati in izdihavati zrak | *Začel je zehati* □ **zdehati** □ ekspr. **zevati** □ slabš. **zijati**

zéhac -hca m ► zehljaj

zehljáj -a m | nehotno široko odprtje ust ter globok vdih in izdih zraka | *kratek zehljaj* □ **zeh** □ ekspr. **zehec**

zéhni -em dov. | nehotno kratko, široko odpreti usta ter globoko vdihniti in izdihniti zrak | *Zehnil je nekajkrat zapored* □ **zdehniti** □ knj.izroč. **zazehnti**

zéksar -ja m ► šestica 2

zél¹ -í ž | rastlina z neolesenim stebлом, pri kateri nadzemni del ob koncu rasti navadno odmre | *bujno razrasla, visoka zel* □ **zelišče** □ knj.izroč. **zelika** □ bot. **zelnata rastlina**

GLEJ ŠE kuga •

zél² zlá zló prid. ► hud¹ 2 | hudoben

zelén¹ -i ž ► zelenina | zelenje

zelén² -éna -o prid. | ki je take barve kot trava ali (mlado) listje | *zelen pulover* □ **zelenkast** ↗

PODPOMENKE 1. oliven, resedast ↗, turkizen 2. bledozelen, nežnozelen, svetlozelen, temnozelen 3. modrozelen, olivnozelen ↗, rjavozelen, rumnozelen, sivozelen, turkiznozelen

GLEJ ŠE bled | mlad 1 | neizkušen | neizkušen povdk. 2 | nezrel | opomoči si 2

zelênček -čka m ► neizkušen povdk. 1 | zelenec 2, 3

zelênčica -e ž ► kosmuljka

zelênc -nca m

1. | manjši kuščar zelene barve | *Med travo je švignil zelenec* □ nar. **kuščar**
2. zool. | ptica pevka rumenozelene barve z močnim, kratkim kljunom | *zelenci in ščinkavci* □ poljud. **zelenček**
3. ekspr. | mlad, neizkušen človek | *obravnnavati mladostnika kot zelena* □ ekspr. **golič** □ ekspr. **golobradec** □ ekspr. **mladič**

□ ekspr. mladokljunec □ ekspr. mlečnež □ ekspr. mlečnik □ ekspr. mlečno-zobec □ ekspr. mlečnjak □ ekspr. mlekojed □ ekspr. mlekojedec □ ekspr. mleko-ses □ ekspr. puho Bradec □ ekspr. rumenokljunec □ slabš. slinavec

□ ekspr. zelenček □ slabš. zelenoba □ ekspr. zelenokljunec

GLEJ ŠE neizkušen povdk. 1

zelenéti -ím nedov.

1. |dobivati (zelene) liste| *Drevo zeleni* □ pesn. *oblačiti se v zeleno*

□ pesn. *odevati se v zeleno* □ knj.izroč. *zeleniti se*

2. knj.izroč. |zeleno se odražati, kazati| *V daljavi zelenijo gozdovi*

□ knj.izroč. *zeleniti se*

zeleni¹ -ega m ► okoljevarstvenik

zeleni² -a -o prid. ► acetat • | ajda • | dovoliti | glavkom | gnojenje • 2 |

hmelj | krma¹ • 3 | mušnica | pigment • 2 | presneto² | rega² |

solata 1 • 8 | strniščnica • | zavist | zelenica | zlatovranka

zelenica -e ž fot. |filter, ki dobro prepušča zlasti žarke zelene

barve| *uporaba zelenice* □ fot. *zeleni filter*

GLEJ ŠE oaza

zelenika -e ž ► pušpan

zelenikov -a -o prid. ► les • 44

zelenikovína -e ž ► les • 44

zelenilo -a s ► klorofil | zelenina | zelenje

zelenína -e ž |lastnost zelenega, zelena barva| *temna zelenina*

jezera □ *zelenost* □ knj.izroč. *zelen¹* □ knj.izroč. *zelenilo* □ star. *zelenjad*

□ knj.izroč. *zelenje*

GLEJ ŠE zelenje

zeleniti -ím nedov. ► ozelenjevati

zeleniti se -ím se nedov. ► zeleneti 1, 2

zelenjád -i ž ► otročad | zelenina | zelenjava | zelenje

zelenjádár -ja m |kdor prideluje ali prodaja zelenjavo| *Zelenja-*

darji so pripeljali na trg svoje pridelke □ *zelenjavar*

zelenjádárica -e ž |ženska, ki prideluje ali prodaja zelenjavo|

Zelenjadarice z vozički zelenjave in cvetja □ *zelenjavarica*

zelenjádárstvo -a s |gospodarska dejavnost, ki se ukvarja

s pridelovanjem ali prodajo zelenjave| *razvijati sadjarstvo in*

zelenjadarstvo □ *zelenjavarstvo*

zelenjádni -a -o prid. ► juha • 6 | vrt 1 • 2

zelenjádnik -a m ► vrt 1 • 2

zelenják -a m ► vrt 1 • 2

zelenjáv -i ž ► zelenje

zelenjáva -e ž |rastline za prehrano, ki se gojijo na vrtu ali na

polju| *sadje in zelenjava* □ knj.izroč. *zelenjad* □ *povrtnina* ↗

♦ 1. jušna zelenjava □ prakt. sp. zelenjava za v juho 2. zrnasta zelenjava

□ zrnata zelenjava

GLEJ ŠE zelenje

zelenjávar -ja m ► zelenjadár

zelenjávarica -e ž ► zelenjadarica

zelenjávarstvo -a s ► zelenjadarstvo

zelenjávni -a -o prid. ► juha pp | juha • 6 | vrt 1 • 2

zelenjávnik -a m ► vrt 1 • 2

zelenje -a s |zeleno rastlinje| *Nizka vratca prekriva zelenje*

□ star. *bilje* □ knj.izroč. *zelen¹* □ knj.izroč. *zelenilo* □ knj.izroč. *zelenina*

□ star. *zelenjad* □ zastar. *zelenjav* □ ekspr. *zelenjava*

GLEJ ŠE zelenina

zelenka¹ -e ž knj.izroč. |steklenica iz zelenega stekla, ki drži

približno 1 l| *Postavil je na mizo zelenko in kozarce* □ nar. *cilarica*

GLEJ ŠE steklenica • 2

zelenka² -e ž ► goba pp 3 | neizkušen povdk. 1

zelenkast -a -o prid. |ki ni popolnoma zelen| *zelenkasto jabolko*

□ knj.izroč. *zelenkljat*

zelenkasti -a -o prid. ► barva 1 • 38 | goba pp 3 | strniščnica •

zelenkastomódri -a -o prid. ► barva 1 • 39

zelenkastorjáv -áva -o prid. ► rjav² 1 pp 4

zelenkastorumèn -éna -o prid. ► rumen² 1 pp 1

zelenkljat -a -o prid. ► zelenkast

zelenkljati -a -o prid. ► barva 1 • 38

zelèno prisl. ► zeleneti 1

zelenôba -e ž ► neizkušen povdk. 1 | zelenec 3

zelenokljún -a -o prid. ► mlad 1 | neizkušen | neizkušen povdk. 2

zelenokljúnec -nca m ► zelenec 3

zelenolístni -a -o prid. ► solata 1 • 8

zelènomóder -dra -o prid. ► akvamarinski | moder¹ pp 1

zelènorjáv -áva -o prid. ► rjav² 1 pp 4

zelènorumèn -éna -o prid. ► rumen² 1 pp 1

zelènost -i ž ► zelenina

zelíka -e ž ► zel¹

zeliščár -ja m |kdor nabira ali prodaja zdravilne rastline| *Iskal je*

pomoč pri nekem zeliščarju □ ekspr. *travar*

zeliščarica -e ž |ženska, ki nabira ali prodaja zdravilne rastline|

kupiti čaj pri zeliščarici □ knj.izroč. *rožarica* □ ekspr. *travarica*

zelišče -a s |rastlina z neolesenelim stebлом, pri kateri

nadzemni del ob koncu rasti navadno odmre, z določeniimi

posebnimi lastnostmi| *nabirati zelišča* □ nar. *zeljce*

GLEJ ŠE zel¹

zéljarica -e ž |ženska, ki prideluje ali prodaja zelje| *stojnice*

zeljaric na trgu □ *zeljarka*

zéljarka -e ž ► zeljarica

zéljce -a s ► zelišče | zelje

zéljček -čka m ► zelje

zélje -a s |kulturna rastlina s tesno prilegajočimi se, gladkimi

listi| *saditi zelje* □ ekspr. *zeljce* □ ekspr. *zeljček*

♦ 1. glavno zelje □ ekspr. glavato zelje 2. kisló zelje □ nar. kisal

□ nar. kisava □ nar. kiselina¹ □ ekspr. kislád 3. surovo zelje □ star. opresno

zelje

PODPOMENKE belo zelje, rdeče zelje

GLEJ ŠE kapus •

zéljev -a -o prid. ► zeljni

zéljnati -a -o prid. ► glava • 5 | solata 1 • 9

zéljni -a -o prid. |ki je v zvezi z zeljem| *zeljni list* □ *zeljev*

GLEJ ŠE glava • 5 | solata 1 • 9

zéljnik -a m ► zelnik

zélnati -a -o prid. ► zel¹

zélnik -a m |manjše zemljišče, na katerem se goji vrtnina, zlasti

zelje| *spravljati zelje z zelnika* □ *zeljnik*

zeló mer. prisl.

1. |izraža, da dejanje, stanje nastopa v veliki meri, z veliko

intenzivnostjo| *zelo se truditi; biti zelo utrujen; zelo dobro plesati*

□ ekspr. *blazno* □ knj.izroč. *brez primere* □ knj.izroč. *brezprimerno* □ ekspr. *da*

je veselje Zdravi so, da je veselje □ star. *dobro² Dobro hitro je hodil*

□ knj.izroč. *dogrda dogrda se spreti s sosedom* □ knj.izroč. *do grdega do*

grdega se spreti s sosedom □ knj.izroč. *do hudega do hudega se spreti s*

sosedom □ pog. *do mozga biti do mozga izčrpan* □ knj.izroč. *do mrtvega*

biti do mrtvega utrujen □ ekspr. *do neba do neba povzdigovati koga*

□ ekspr., zlasti v zvezi s telesnim stanjem, vplivanjem na telesno stanje *do nezavesti*

biti do nezavesti pijan □ ekspr. *do neznosnosti biti do neznosnosti*

razvajen □ ekspr., zlasti v zvezi s telesnim stanjem, vplivanjem na telesno stanje

do onemoglega biti do onemoglega utrujen; do onemoglega koga

sestradati □ ekspr., zlasti v zvezi s telesnim stanjem, vplivanjem na telesno stanje

do onemoglosti □ knj.izroč. *dosita dosita se nasmejati* □ knj.izroč. *do*

sitega □ ekspr. *do skrajne meje biti do skrajne meje utrujen* □ ekspr. *do*

skrajnosti □ ekspr. *drastično Zanimanje za ta primer je drastično*

naraslo □ ekspr. **ekstremno** □ ekspr. **fantastično**¹ *fantastično napredovati*
 □ pog. **fejst**² *biti fejst umazan* □ pog. **fino**¹ *fino se udariti* □ sleng. **ful**
 □ ekspr. **grozansko** □ ekspr. **grozno**¹ □ ekspr. **grozotno** □ ekspr. **grozovito**
 □ nar. **hembrano** □ ekspr. **hencano** □ ekspr. **hentano** □ ekspr. **hudičevo**
 □ ekspr. **hudikovo** □ ekspr. **hudimano** □ ekspr. **hudimanovo** □ ekspr. **hudimansko** □ ekspr. **hudirjevo** □ ekspr. **hudo**² □ ekspr. **izjemno** □ star. **jako**
 □ star. **kaj**² *Danes si pa kaj dobre volje* □ ekspr. **kapitalno** *kapitalno ga polomiti* □ knj.izroč. **kar se da premikati se kar se da previdno**
 □ ekspr. **ko sto hudičev** *Zunaj piha ko sto hudičev* □ ekspr. **krepko** *biti krepko razvit* □ ekspr. **močno** □ ekspr. **na (vse) mile viže na vse mile viže se truditi** □ ekspr. **na (vse) mrtve viže** □ ekspr. **na (vse) pretege na vse pretege hvaliti koga** □ ekspr. **na (vso) moč na vso moč se truditi** □ ekspr. **nadvse** □ ekspr. **na hudiče** □ pog. **na mrtvo na mrtvo si prizadevati** □ ekspr. **na smrt biti na smrt utrujen** □ ekspr. **na vse kriplje na vse kriplje si prizadevati** □ star. **na vse žile na vse žile se truditi** □ ekspr. **na žive in mrtve piti na žive in mrtve** □ ekspr. **nedoumljivo** *nedoumljivo velik* □ zastar. **nedoumno** *nedoumno skrivnosten* □ ekspr. **nepojmljivo** □ ekspr. **neskončno** □ ekspr. **neusmiljeno**² *Neusmiljeno se dere* □ star. **nezapopadljivo** □ ekspr. **neznansko** □ ekspr. **nič kako** □ ekspr. **obupno**¹ □ ekspr. **peklensko** □ ekspr. **pošteno** *pošteno se potruditi* □ nar. **prebitensko** □ ekspr. **preklete**¹ □ nar. **prekvato** □ ekspr. **presneto**¹ □ zastar. **prokletto** □ ekspr. **sakrabsko** □ ekspr. **sakramensko** □ ekspr. **salabolsko** □ ekspr. **salamensko** □ ekspr. **saprabolsko** □ ekspr. **sapramensko** □ zastar. **sila**³ □ ekspr. **silno** □ zastar. **silo**² □ ekspr. **skozinskoz** *biti skozinskoz natančen* □ ekspr. **skrajno** *skrajno neprijeten* □ knj.izroč. **skrajnje** *biti skrajnje naporno* □ ekspr. **strašansko** □ ekspr. **strašno**¹ □ ekspr. **strupeno** *strupeno mrzlo jutro*; □ ekspr. **strupensko** □ ekspr. **svinjsko** *svinjsko težek kovček* □ ekspr. **šmentano** □ ekspr. **vražje** *Vražje težko je bilo* □ ekspr. **v živo** *Ta misel jo je v živo zabožala* □ ekspr. **zlomkovo** □ ekspr. **z vsemi štirimi** *Z vsemi štirimi se je branil iti domov* □ knj.izroč. **z vso svojo osebo** *z vso svojo osebo se zavzemati za kaj*
2. |izraža, da lastnost nastopa v visoki stopnji| *zelo visoko drevo* □ ekspr. **bajno** *bajno lepa pokrajina* □ ekspr. **blazno** *blazno pogumen človek* □ ekspr. **brezumno** *brezumno ljubosumen mož* □ ekspr. **čuda**² *čuda malo prostora* □ ekspr. **čudo**³ *čudo lepi dnevi* □ ekspr. **do skrajne meje** *do skrajne meje pošten človek* □ ekspr. **do skrajnosti** *do skrajnosti pošten človek* □ nar. **dro**¹ □ ekspr. **ekstremno** *težka plezalna smer* □ sleng. **ful** □ ekspr. **grozansko** □ ekspr. **grozno**¹ □ ekspr. **grozotno** □ ekspr. **grozovito** □ nar. **hembrano** *hembrano lepo dekle* □ ekspr. **hencano** □ ekspr. **hentano** □ ekspr. **hudičevo** *močen* □ ekspr. **hudikovo** □ ekspr. **hudimano** □ ekspr. **hudimanovo** □ ekspr. **hudimansko** □ ekspr. **hudirjevo** □ ekspr. **hudo**² *hudo jezen* □ ekspr. **izjemno** □ ekspr. **izredno** □ star. **jako** □ ekspr. **nad mero nad mero nesramen človek** □ ekspr. **na hudiče** □ ekspr. **na moč na moč lep avtomobil** □ ekspr. **nenavadno** *nenavadno velik* □ ekspr. **neskončno** □ ekspr. **neznansko** □ ekspr. **od hudiča**¹ *od hudiča vroči dnevi* □ ekspr. **od hudika** □ ekspr. **od hudimana** □ ekspr. **od sile**¹ *od sile natančen človek* □ ekspr. **peklensko** *peklensko hudoben človek* □ ekspr. **porazno** *porazno slabi rezultati* □ nar. **prebitensko** *prebitensko zvit človek* □ nar. **predtro** □ ekspr. **preklete**¹ □ nar. **prekvato** □ ekspr. **presneto**¹ □ ekspr. **preveč** *preveč lepo dekle* □ zastar. **prokletto** □ ekspr. **rajsko** *rajsko lepa pokrajina* □ ekspr. **rekordno** *rekordno nizke temperature* □ ekspr. **sakrabsko** □ ekspr. **sakramensko** □ ekspr. **salabolsko** □ ekspr. **salamensko** □ ekspr. **saprabolsko** □ ekspr. **sapramensko** □ ekspr. **satansko** *satansko iznajdljiv človek* □ zastar. **sila**³ □ ekspr. **silno** □ zastar. **silo**² □ ekspr. **skrajno** *skrajno gostoljuben človek* □ ekspr. **strašansko** □ ekspr. **strašljivo** *strašljivo tuj obraz* □ ekspr. **strašno**¹ □ ekspr. **škandalozno** *škandalozno slab izdelek* □ ekspr. **šmentano** *šmentano lepo dekle* □ ekspr. **vražje** *vražje vroč dan* □ ekspr. **začuda**¹ *začuda lepe oči* □ ekspr. **začudo**¹ *začudo lepe oči* □ ekspr. **zlomkovo**

3. v zvezi s čustvenim doživljanjem |izraža, da čustvo nastopa z veliko intenzivnostjo| *zelo obžalovati svoje ravnanje* □ **močno** □ ekspr. **blazno** □ ekspr. **brezumno** □ ekspr. **bridko** □ pog. **do mozga** *biti do mozga pretresen nad dogajanjem* □ knj.izroč. **do mrtvega** *biti do mrtvega užaljen* □ ekspr. **do skrajne meje** □ ekspr. **do skrajnosti** □ ekspr. **do smrti** *biti do smrti žalosten* □ pog. **fejst**² □ sleng. **ful** □ ekspr. **globoko** □ ekspr. **goreče** *goreče ljubiti* □ ekspr. **grozansko** □ ekspr. **grozno**¹ □ ekspr. **grozotno** □ ekspr. **grozovito** □ nar. **hembrano** □ ekspr. **hencano** □ ekspr. **hentano** □ ekspr. **hudičevo** □ ekspr. **hudikovo** □ ekspr. **hudimano** □ ekspr. **hudimanovo** □ ekspr. **hudimansko** □ ekspr. **hudirjevo** □ ekspr. **hudo**² *biti hudo jezen* □ ekspr. **iz dna duše** *biti iz dna duše pretresen* □ ekspr. **iz dna srca** □ ekspr. **iz globine duše** □ ekspr. **iz globočine duše** □ ekspr. **izjemno** □ star. **jako** □ ekspr. **na smrt** *biti na smrt žalosten* □ ekspr. **nazarensko** *nazarensko trpeti* □ ekspr. **na žive in mrtve** □ ekspr. **neizmerno** □ evfem. **nemalo** *Nemalo se je začudil, ko ga je zagledal* □ ekspr. **neskončno** □ ekspr. **nezaslišano**¹ □ ekspr. **neznansko** □ ekspr. **neznosno** *neznosno trpeti* □ ekspr. **obupno**¹ □ ekspr. **peklensko** □ ekspr. **pošteno** *pošteno se prestrašiti* □ nar. **prebitensko** □ ekspr. **preklete**¹ □ nar. **prekvato** □ ekspr. **presilno** □ ekspr. **presneto**¹ □ zastar. **prokletto** □ ekspr. **sakrabsko** □ ekspr. **sakramensko** □ ekspr. **salabolsko** □ ekspr. **salamensko** □ ekspr. **saprabolsko** □ ekspr. **sapramensko** □ zastar. **sila**³ □ ekspr. **silno** □ zastar. **silo**² □ ekspr. **silovito** □ ekspr. **skrajno** □ ekspr. **smrtno** *smrtno se prestrašiti* □ ekspr. **strašansko** □ ekspr. **strašno**¹ □ ekspr. **šmentano** □ ekspr. **v dno duše** □ ekspr. **v dno srca** □ ekspr. **v globino duše** □ ekspr. **vražje** *Vražje težko mi je* □ ekspr. **vroče**¹ *vroče si kaj želeli* □ ekspr. **zlomkovo**
GLEJ ŠE potruditi se ♦ | razlikovati se ♦ | vesel² ♦2 | zadolžen ♦2 | zvoniti ♦1

zemeljni -a -o prid. ► površina ♦3 | zemeljski

zemeljski -a -o prid. |ki je v zvezi z zemljo| *zemeljska razpoka*

□ **zemljin** □ knj.izroč. **zemeljni**

GLEJ ŠE araid | daljnogled ♦3 | doba ♦23 | kenozoik | magnetizem ♦ | medmorje | mezozoik | nafta | na svetu | obla ♦2 | paleozoik | površina ♦3 | površje | skorja ♦ | smola ♦3 | svet¹ 2 | tečaj 2 | tostranstvo | umreti 1 | usad | vzporednik | zgodovina ♦3 | železo ♦2 | življenje 1 ♦2

zemeljskost -i ž ► tostranstvo

zemlja -e ž |zmes zdrobljenih kamnin zemeljske skorje in organskih snovi, ki tvori plast pod zemeljsko površino| *odpeljati izkopano zemljo* □ star. **gruda** □ knj.izroč. **zemljina**

• **1.** **apnena zemlja** □ apnenčasta zemlja □ knj.izroč. **apnenka** **2.** **ilovnata**

zemlja □ ilnata zemlja □ ilovičasta zemlja □ ilovična zemlja **3.** **kremenasta**

zemlja □ redk. kremenasta zemlja □ kremenčasta zemlja

□ redk. kremenita zemlja **4.** **lapornata zemlja** □ laporasta zemlja

□ nar. **opočna zemlja** □ nar. **opoka** □ nar. **sovdan**

GLEJ ŠE dežela | domovina | kompostnica 2 | kopno² 1 | kos¹ ♦ | lastnina 1 ♦2 | ledina 1 | mrtev² ♦ | pigment ♦1 | pigment ♦3 | plast³ 1 ♦2 | pokopati 1 | pokopavati | površina ♦3 | prst² | stvaren² ♦1 | stvaren² ♦2 | svet¹ 2, 3 | tla 1, 3 | umreti 1 | uničiti 1, 4 | zemljišče ♦2

zemlják -a m ► človek 1 | gruntar | kmet 1 ♦4 | rojak 2

zemlján -ána m ► človek 1

zemljánka -e ž |v zemljo izkopani prostor za prebivanje|

izkopati zemljanko □ knj.izroč. **zemljenica** □ knj.izroč. **zernica**

□ voj., žarg. **zemunica**

zemljarína -e ž ► davek ♦5

zêmljast -a -o prid. ► zemljen

zemljät -áta -o prid. ► lončen

zemljedélec -lca m ► kmet 1 | poljedelec

zemljedéltvo -a s ► kmetijstvo | poljedelstvo

zemljekòp -ópa m ▶ kopač

zemljekróg -a m ▶ svet¹ 2

zemljén -a -o prid. |ki je iz zemlje, prsti| *zemljen nasip* □ **zemljast**
GLEJ ŠE lončen

zemljenica -e ž ▶ zemljanka

zemljepís -a m ▶ geografija

zemljepísec -sca m ▶ geograf

zemljepísje -a s ▶ geografija

zemljepíska -e ž ▶ geografinja

zemljepísni -a -o prid. ▶ dolžina • | ime •12 | širina •2

zemljoslóvec -vca m ▶ geolog

zemljoslóvje -a s ▶ geologija

zemljoslóvka -e ž ▶ geologinja

zemljoslóvni -a -o prid. ▶ geološki

zemljevíd -a m |papir, platno z upodobitvijo zemeljskega površja, objektov na njem v pomanjšanem merilu| *brati zemljevid* □ **geografska karta** □ **karta**¹

♦ geogr. **politični zemljevid** □ geogr. politična karta

GLEJ ŠE **karta**¹ •2 | **karta**¹ •3 | **karta**¹ •4

zêmljica -e ž ▶ obla •2

zêmljin -a -o prid. ▶ površina •3 | površje | skorja • | zemeljski

zemljína -e ž ▶ celina | zemlja

zemljíšče -a s |omejeni del zemeljske površine| *ravno zemljíšče*
□ **svet**¹ □ **teren** □ **kompleks** |večje zemljíšče|

• **1.** zgod. **dominikalno zemljíšče** □ zgod. **dominikalna posest** **2.** obdelovalno zemljíšče □ obdelovalna zemlja **3.** pravn. službe zemljíšče

□ pravn. služno zemljíšče

GLEJ ŠE **komasirati** | **svet**¹ 3

zemljíščni -a -o prid. ▶ davek •5

zemljíški -a -o prid. ▶ davek •5 | gospod •2 | gospostvo¹ • | knjiga •11 | lastnina 1 •2 | maksimum • | posestnik •2

zemljíškoknjížni -a -o prid. ▶ zaznamba

zémnica -e ž ▶ zemljanka

zémski -a -o prid. ▶ življenje 1 •2

zémkost -i ž ▶ tostranstvo

zemúnica -e ž ▶ zemljanka

zénf -a m ▶ gorčica 2

zeníca -e ž |odprtina, ki je v sredini šarenice in se oži ali razširja| *Svetloba prihaja v oko skozi zenico* □ anat. **punčica**
□ anat. **pupila**

zeníčni -a -o prid. |ki je v zvezi z zenico| *zenična širina*
□ anat. **pupilni**

GLEJ ŠE **refleks** •2

zenít -a m geogr. |najvišja točka nebesne krogle navpično nad opazovalcem| *zenit in nadir* □ geogr. **nadglavišče**

zépelin -a [cepelin] m ▶ cepelin

zèv¹ zéva m jezikosl. |pojav, da stojita dva samoglasnika drug za drugim| *zapolniti zèv* □ jezikosl. **hiat**

GLEJ ŠE **zèv**² 1, 2

zév² -í ž

1. |odprtina, ki nastane, če se prej prilegajoči se deli ne prilegajo (več)| *V skalovju je široka zèv* □ **zèv**¹ *globok zèv*

♦ alp. **robna zèv** □ alp. **obrobna zèv**

2. teh. |značilna stalna medsebojna oddaljenost med deloma, stenama kakega orodja, priprave| *širina zèvi* □ **zèv**¹ *širina zèva*

zévati -am nedov. |biti v stanju, ko se prej prilegajoči se deli ne prilegajo (več)| *Zaradi izsušitve lesa okna zèvajo* □ ekspr. **zijati**

GLEJ ŠE **odpirati se** 2 | **odprt** •1 | **zehati** | **zijati**

zévni -em dov. ▶ **zazevati** | **ziniti**

zêzati -am nedov. ▶ **norčevati se** | **zafrkavati**

zêzati se -am se nedov. ▶ **mučiti se** 2 | **šaliti se** 1

zezljáti -ám nedov. ▶ **sesljati**

zgága -e ž |pekoč občutek v želodcu ali požiralniku| *imeti zgago*
□ nar. **gorečica** □ knj.izroč. **grenčica**

GLEJ ŠE **nadležen povdk.** | **nadležnež** | **sitnariti** 1

zgágar -ja m ▶ **nadležen povdk.** | **nadležnež**

zgagáriti -im nedov. ▶ **sitnariti** 1

zgágast -a -o prid. ▶ **nadležen** | **neprijazen**

zgájati se -am se nedov. ▶ **dogajati se** 1, 2

zganíti in **zgániti** -em dov.

1. *kaj* |z dajanjem, polaganjem enega dela česa čez drugega narediti, da to pride v položaj, ko ima manjšo površino| *zganiti časopis* □ star. **zgbniti**

2. *kaj* |narediti, povzročiti, da kaj spremeni položaj, stanje| *Veter zgame veje* □ **zgbati**¹ □ nar. **zmeziti**

3. *koga* ekspr. |povzročiti, da kdo postane dejaven| *Bližajoča se nevarnost jih je zganila* □ ekspr. **zmgati**

GLEJ ŠE **premakniti** 2 | **razvneti** 2, 3 | **skomigniti** | **vznemiriti** 2

zganíti se in **zgániti se** -em se dov. ▶ **dejaven** • | **oditi** | **pojavit se** | **premakniti se** | **vzvaloviti** 1

zganjati -am nedov. *koga* |delati, povzročati, navadno z ostrimi besedami, grobim ravnanjem, da pride več oseb, živali skupaj, na eno mesto| *Redarji so zganjali ljudi na rob ceste* □ **zganjati skupaj**

GLEJ ŠE **gnati** 2 | **norčevati se** | **razburjati se** | **razgrajati** | **šaliti se** 1

zgasniti -em dov. ▶ **ugasniti** 2, 3 | **umreti** 1

zgátiti -im dov. ▶ **stlačiti** 1

zgáziti -im dov. ▶ **potepati** 1 | **uničiti** 4

zgíb -a m

• **strojn. kardanski zgíb** □ **nestrok. kardanski zglob**

GLEJ ŠE **gib** | **guba** 1, 2 | **migljaj** | **pregib** | **vzgib**

zgíba -e ž ▶ **guba** 1, 2

zgibálni -a -o prid. ▶ **stroj** •25

zgibálnik -a m ▶ **stroj** •25

zgíbanje -a s ▶ **stroj** •25

zgíbanka -e ž zal. |tiskano delo z navadno kot meh pri harmoniki zloženimi stranmi| *tiskati prospekte, slikanice in druge zgíbanke* □ zal. **zloženska**

zgbati¹ -am dov. ▶ **razgibati**¹ 2 | **skomigniti** | **zganiti** 2

zgbati² -am nedov. ▶ **zmajevati** •

zgbávati -am nedov. ▶ **skomigati** | **zmajevati** •

zgbék -bka m ▶ **gib** | **guba** 1, 2

zgbíljáj -a m ▶ **gíbljaj**

zgbíljívi -a -o prid. ▶ **miza** •2 | **stol** •5

zgbíni -a -o prid. ▶ **avtobus** •4 | **gred** •1

zgbíniti -em dov. ▶ **migniti** | **skomigniti** | **zganiti** 1 | **zložiti** 1

zginíti -em dov. ▶ **izginiti** 1, 2, 3

zginjati -am nedov. ▶ **izginjati** 1, 2, 3

zgláditi -im dov.

1. *kaj* |narediti kaj gladko, ravno| *zgladiti površino kamna*
□ **izgladiti** □ **zagladiti** *zagladiti gube* □ knj.izroč. **ogladiti** □ knj.izroč. **ugladiti**
□ zastar. **zaličiti**² *Vetrovi so zaličili sneg po pobočjih* □ knj.izroč. **zalizati**
Veter je zalizal stopinje

2. *kaj* |narediti površino zelo gladko, bleščečo| *zgladiti kovinski rob slike* □ **spolirati**

GLEJ ŠE **pomiriti** •

zglájén -a -o prid. ▶ **gladek**

zglájénost -i ž ▶ **gladkost**

zglasíti se -ím se dov. ▶ **javiti se** | **oglasiti se** | **prijaviti se** 2

zglášati se -am se nedov. ▶ hoditi 2 | javljati se 1 | oglašati se 3

zglávje -a s ▶ blazina 1♦ | vzglavje

zglávni -a -o prid. ▶ končnica

zglávnica -e ž ▶ blazina 1♦

zglávník -a m ▶ blazina 1♦ | panj 2

zglèd¹ zglèda m | dejanje, ravnanje, po katerem se kdo

ravna, ga posnema | *imeti dobre zglede; slediti zglèdu*

□ vzgled □ vzor

zglèd² povdk. *komu* | izraža, da ima kdo, kaj zelo izrazite,

opazne lastnosti, po katerih se kdo (lahko) ravna, jih posnema | *Starejši brat mu je zglèd □ vzgled □ vzor □ za vzor*

□ za zglèd □ knj.izroč. *za primer* *Njega so mu dajali za primer*

□ star. *za ravnilo*

GLEJ ŠE ponazorilo • | primer¹ 1 | primer²

zglédávati se -am se nedov. ▶ zglèdovati se

zglédnik -a m ▶ vzornik

zglédno prisl. ▶ dobro² | primerno²

zglèdováti se -újem se nedov. *po kom/pri kom* | delati, ravnati

tako, kakor se vidi pri kom drugem | *zglèdovati se po bratu;*

zglèdovati se pri modernih pisateljih □ vzgledovati se □ vzorovati se

□ star. *ogledovati se* □ star. *zgleđavati se*

GLEJ ŠE spogledovati se 1 | zgražati se

zglíhati -am dov. ▶ dogovoriti se ♦ | poravnati 1

zglób zglóba m ▶ sklep | tečaj 1 | zglob •

zgnéčiti -im dov. ▶ zgnesti | zmečkati 3

zgnèsti zgnètem dov. *kaj* | s pritiskanjem, z mešanjem testu

podobne snovne gmote v različnih smereh povzročiti, da

se snovi v tej gmoti enakomerno porazdelijo | *zgnesti testo*

□ *pregnesti* □ zastar. *zgnečiti*

GLEJ ŠE stisniti 4 | stlačiti 2

zgnèsti se zgnètem se dov. ▶ preriniti se

zgnètèn¹ -èna -o prid. ▶ čokot | tršat

zgnètèn² -èna -o povdk. ▶ ustvarjen

zgníti zgnijem dov. | razkrojiti se, razpasti, navadno zaradi

delovanja bakterij | *Mokra zelenjava hitro zgnije □ segniti²*

□ knj.izroč. *pogniti*

GLEJ ŠE propasti 3

zgnjáviti -im dov. ▶ izmučiti

zgnojèni -a -o prid. ▶ zagnojeni

zgnojíti se -im se dov. ▶ zagnojiti se

zgnúsiti se -im se dov. ▶ zagnusiti se

zgóda -e ž ▶ dogodek | pustolovščina

zgóđaj¹ čas. prisl.

1. | izraža, da je dejanje, stanje časovno malo oddaljeno

od začetka jutra | *Rad zgodaj vstaja □ star. rano □ knj.izroč. zarana*

□ nar. *zavred □ zgodaj zjutraj* ▶ protip. *pozno¹*

♦ *zgodaj zjutraj □ nar. kmalu zjutraj □ ekspr. navsezgodaj □ star. rano*

□ knj.izroč. *zarana □ star. zarano □ zastar. zgodaj na jutro □ star. zgodaj v*

jutro □ knj.izroč. zgodaj v jutru

2. | izraža, da je dejanje, stanje časovno malo oddaljeno od

predvidenega časa | *Danes si zgodaj prišel, nismo te še pričakovali;*

Letos je sneg zgodaj zapadel □ pog. kmalu¹ □ knj.izroč. zarana

GLEJ ŠE *pozno¹*

zgóđaj² povdk. | izraža, da je do določenega časa, roka veliko,

dovolj časa | *Ne mudi se nam, zgodaj je še □ star. rano* ▶ protip. *pozno²*

GLEJ ŠE *pozno²*

zgódba -e ž

1. | v celoto povezani resnični ali izmišljeni dogodki, o

katerih kdo pripoveduje | *pripovedovati zgodbe; resnična zgodba*

□ *pripoved* □ zastar. *dogodba* □ zastar. *dogodbica* □ knj.izroč. *historija*

□ star. *istorija* □ knj.izroč. *legenda* *O tebi krožijo različne legende*

□ zastar. *povedanje* □ zastar. *povedka* □ zastar. *priča* □ zastar. *prigodba*

□ neknj. pog. *štorija* □ neknj. pog. *štorjica* □ ekspr. *zgodbica*

♦ *šaljiva zgodba □ smešnica □ knj.izroč. šaljivka*

2. lit. | smiselno si sledeči dogodki v literarnem delu | *zgodba*

romana □ lit. *fabula*

GLEJ ŠE pisec ♦12 | pripovedka

zgóđbar -ja m ▶ fabulist

zgóđbeni -a -o prid. lit. | ki je v zvezi z zgodbo | *zgodbeno ogrodje*

povesti □ lit. *fabulativni* □ lit. *fabulistični*

zgóđbica -e ž ▶ pustolovščina | zgodba 1

zgodbopísec -sca m ▶ pisec ♦12

zgóđen -dna -o povdk. *za kaj* | izraža, da ima kdo do določene-

ga časa, roka dovolj, veliko časa | *Zgodna si za predstavo; Kaj*

pomeni, da si danes tako zgoden □ star. ran ▶ protip. *pozen*

♦ *biti zgoden* □ star. *naglit*

GLEJ ŠE *pozen*

zgodíti se -ím se dov.

1. nav. 3. os. | izraža uresničitev dejanja, dogodka v stvarnosti |

Popisal je dogodke, ki so se zgodili tistega dne □ pripetiti se

□ knj.izroč. *dogoditi se* □ publ. *izvršiti se* □ zastar. *nagoditi se* □ nar. *nakle-*

pičiti se □ knj.izroč. *naključiti se* □ star. *nameriti se* □ ekspr. *naplesti se* *Ni*

mogel razumeti, kako se mu je napletla ta nesreča □ knj.izroč. odigrati

se □ knj.izroč. odviti se □ knj.izroč. prigoditi se □ zastar. priključiti se

□ knj.izroč. *primeriti se* □ ekspr. *pritakniti se* □ pog. *priti* *V življenju pride*

marsikaj □ ekspr. splesti se □ neknj. pog. *urajmati se* | slučajno se zgoditi |

2. nav. 3. os., s smiselnim osebkom v dajalniku | izraža, da kdo kaj doživi,

navadno nepričakovano | *Zgodilo se mu je nekaj nenavadne-*

ga □ pripetiti se □ knj.izroč. dogoditi se □ ekspr., s smiselnim osebkom v

tožilniku doleteti *Doletelo ga je srečno naključje □ star. nakretiti se*

□ star. *napraviti se* □ pog. *narediti se* □ nar. *naspeti se* *Kadar se mu je kaj*

naspelo, se ni razjezil □ knj.izroč. prigoditi se □ zastar. priključiti se

□ knj.izroč. *primeriti se*

zgodljáti -ám dov. ▶ zbrzdati

zgóđni -a -o prid. ▶ zgodnji 3

zgóđnji -a -e prid.

1. z glagolskim samostalnikom | ki je, se pojavi ob začetku predvidenega

časa ali (nekoliko) pred njim | *Navajen je na zgodnje vstajanje*

□ star. *rani*

2. | ki je od začetka trajanja malo oddaljen | *zgodnja pomlad*

□ star. *rani* □ star. *zorni*

3. | ki doraste, dozori v razmeroma kratkem času | *saditi zgodnje*

vrste krompirja □ zgodni □ star. *rani*

GLEJ ŠE *jabolko* pp 1 | *krompir* ♦2 | *les* ♦55 | *otročstvo* • | *renesansa* ♦2

zgóđnjik -a m ▶ duhovnik 1 pp 5 | *krompir* ♦2

zgodopísec -sca m ▶ zgodovino pisec

zgodovína -e ž | celota dogajanj v razvoju, preteklosti v zvezi s

kakim osebkom, skupnostjo, področjem | *zgodovina slovenskega*

naroda □ knj.izroč. historija □ zastar. povestnica

♦ 1. *zgodovina jezika □ jezikova zgodovina □ jezikovna zgodovina*

2. *literarna zgodovina □ pog. literatura □ slovstvena zgodovina*

3. *zemljiska zgodovina □ telurična zgodovina □ telurska zgodovina*

zgodovínarica -e ž ▶ zgodovinarica

zgodovínarka -e ž | strokovnjakinja za zgodovino | *nastop*

ugledne zgodovinarke □ zgodovinarica

zgodovínarstvo -a s | dejavnost, ki se ukvarja s proučevanjem

zgodovine | *strokovna zahtevnost zgodovinarstva □ zgodovinstvo*

zgodovino pisec -sca m | kdor piše dela, knjige o zgodovini |

različne interpretacije danega dogodka pri zgodovino pisih

□ *historiograf* □ zastar. *povestničar* □ zastar. *zgodopisec*

zgodovinopísje -a s |dejavnost, ki se ukvarja s pisanjem del, knjig o zgodovini| *sodobne metode zgodovinopisja* □ **historiografija**
 ♦ lit. literarno zgodovinopísje □ lit. literarna historiografija

zgodovinopísni -a -o prid. |ki je v zvezi s pisanjem del, knjig o zgodovini| *zgodovinopísne raziskave* □ **historiografski**

zgodovinski -a -o prid. |ki je v zvezi s celoto dogajanj v preteklosti| *zgodovinsko ozadje politične krize* □ **historični**
 GLEJ ŠE dogodek •2 | drama •6 | evolucija | gradivo •5 | materializem •2 | oseba •6 | osebnost •3 | razvoj •15 | resničnost 1•4 | slovnica •6 | stratigrafija

zgodovinstvo -a s ► zgodovinarstvo

zgolíti -ím dov. ► ogoliti

zgòlj člen. ► samo² 1

zgóljni -a -o prid. ► popolni 2

zgoníti se zgónim se dov. ► izgoniti se

zgónje zgónj ž mn. ► ulice

zgór prisl. ► zgoraj

zgôraj mestov. prostor. prisl. |izraža, da se kaj dogaja, nahaja na mestu, v položaju, ki je od določenega mesta, položaja višje| *Počistili so zgoraj in spodaj; Majolika je zgoraj ozka, spodaj široka* □ neknoj. pog. **gor** □ star. **gori** □ pog. **na vrhu** □ neknoj. pog. **odzgor** □ pog. **odzgoraj** □ neknoj. pog. **zgor** □ protip. **spodaj**
 GLEJ ŠE perspektiva •2 | povrhu¹ | spodaj 1, 2, 3

zgôrajšnji -a -e prid. ► zgornji 1, 2

zgórec -rca m ► zgornjik

zgoréti -ím dov. ► pogoreti 1

zgovévalni -a -o prid. ► prostor •12

zgornji -a -e prid.
 1. |ki je višje od določenega mesta, položaja| *Zgornji del zidu se kruši* □ **gornji** □ star. **gorenji** □ star. **zgorajšnji** □ star. **zvrhnji** □ protip. **spodnji**
 2. |ki je v dotakratnem besedilu že napisan| *Iz zgornjega pregleda je razvidno dosedanje stanje* □ **prej navedeni** □ **gornji** □ star. **zgorajšnji**
 GLEJ ŠE dom •2 | hiša 1•6 | meja •5 | ploskev •9 | podaljšek •4 | roka 1 | spodnji | tok¹ •9 | vrhnji 1, 2 | zgornjik

zgošnjica -e ž ► hiša 1•6

zgošnjik -a m |veter, ki piha iz zgošnje smeri, s hribov| *Pod večer je zapihal mrzel zgošnjik* □ **gornik**² □ star. **gornjak** □ nar. **zgošec** □ nar. **zgošnji veter**

zgoršati se -am se dov. ► zlepšati se

zgotíti -ím dov. ► komprimirati | strniti

zgotíti se -ím se dov. ► nakopičiti se 2

zgoščati -am nedov. ► gostiti¹ | komprimirati

zgoščati se -am se nedov. ► gostiti se¹

zgoščèn -êna -o prid. ► jedrnat

zgoščèni -a -o prid. ► datoteka •

zgoščènka -e ž |optična digitalna plošča, na kateri so shranjeni navadno glasbeni posnetki| *izdati, posneti zgoščenko* □ **CD** □ **CD-plošča** □ **cede** □ pog. **cedejka**
 GLEJ ŠE CD-plošča

zgoščèno prisl. ► jedrnato

zgoščènost -i ž ► jedrnatost

zgoščévalec -lca m |sredstvo, s katerim se snov naredi bolj gosta| *razredčilo in zgoščevalec* □ knj.izroč. **gostilo**

zgoščéválka -e ž ► tlačilka | tlačilka •

zgoščéválnik -a m ► usedalnik

zgoščéváti -újem nedov. ► gostiti¹

zgoščéváti se -újem se nedov. ► gostiti se¹

zgoščíšče -a s ► tališče

zgovárjati se -am se nedov. ► pogovarjati se 1

zgovóren -rna -o prid. |ki rad govori| *Prijeten in zgovoren človek je* □ zastar. **beseden** □ ekspr. **besedičen** □ star. **besedljiv** □ ekspr. **gostobeseden** □ star. **jezičen jezičen in spreten prodajalec** □ knj.izroč. **mnogobeseden** □ star. **radobeseden** □ zastar. **razgovoren**
 GLEJ ŠE klepetav | poveden

zgovoríti se -ím se dov. ► dogovoriti se | pogovoriti se

zgovórnež -a m ► molčečnež

zgovórni -a -o prid. ► očitni | prepričljivi

zgovórno nač. prisl. |izraža, da je kaj podajano, pripovedovano z veliko besedami| *zgovorno pripovedovati o svojem potovanju* □ ekspr. **gostobesedno** □ knj.izroč. **mnogobesedno**

zgovórnost -i ž |lastnost človeka, ki rad govori| *Znan je po svoji zgovornosti* □ ekspr. **besedičnost** □ zastar. **besednost** □ ekspr. **gostobesednost** □ protip. **molčečnost**
 GLEJ ŠE klepetavost | molčečnost | povednost

zgrabíti in zgrábiti -ím dov. ► bojevati se 1• | kaznovati | odvzeti 2•3 | pograbiti | prevzeti² 3, 4 | prijeti 2, 3, 4 | ujeti² 4 | zgrabiti 1, 2, 3

zgrabíti se in zgrábiti se -ím se dov. ► spopasti se

zgrabljálnik -a m ► grabeljnik

zgrábljati -am nedov. ► grabiti 2

zgrabljív -a -o prid. ► določljiv

zgrabljívi -a -o prid. ► roparica

zgráda -e ž ► stavba

zgrádba -e ž s prilastkom |razporeditev in medsebojni odnos med glavnimi elementi, sestavinami česa| *ugotoviti zgradbo kamnine; preučiti zgradbo dramskega besedila* □ **kompozicija** □ **konstrukcija romanska konstrukcija stavkov v primorskih narečjih** □ **sestava** □ **struktura** □ **strukturiranost socialna strukturiranost družbe** □ **zgrajenost** □ knj.izroč. **faktura faktura skladbe** □ knj.izroč. **gradnja** □ knj.izroč. **grajenost** □ knj.izroč. **konceptcija jasna konceptcija drame** □ knj.izroč. **koncept klasicistični koncept parka** □ knj.izroč. **organizem preučiti organizem romana** □ knj.izroč. **sestavnost kristalna sestavnost kamnine** □ knj.izroč. **tektonika tektonika lep-slovnega dela** □ knj.izroč. **ustroj** □ knj.izroč. **ustrojstvo notranje ustrojstvo umetnine** □ knj.izroč. **zgradnja** □ knj.izroč. **zgraja** □ knj.izroč. **zlog² preučiti zlog na novo odkrite snovi** □ knj.izroč. **stavba** |zgradba s stališča vloge v urejeni celoti| *razčleniti idejno stavbo romana*
 GLEJ ŠE gradnja | konstitucija | stavba | stavba •2

zgrádbica -e ž ► stavba

zgradítelj -a m ► graditelj

zgradíti -ím dov. *kaj* |narediti z gradbenim materialom, da kaj nastane| *zgraditi most; zgraditi novo šolo* □ **postaviti** □ **sezidati** □ GLEJ ŠE sezidati

zgrádnja -e ž ► zgradba

zgrája -e ž ► meja •6 | zgradba

zgrájati -am dov. ► opomniti 1 | ošteti | skritizirati

zgrajèn -êna -o prid. ► trden 4

zgrajèni -a -o prid. ► osebnost •2

zgrajènost -i ž ► trdnost 3 | zgradba

zgrajevánje -a s ► gradnja

zgrajeváti -újem nedov. ► graditi 1, 2

zgrázati se -am se nedov. |izražati, imeti zelo odklonilen odnos, zlasti z moralnega stališča| *Nad njegovim ravnanjem se mnogi zgrázajo; nehati se zgrázati* □ zastar. **groziti se** *Grozila se je nad njegovo skopostjo* □ star. **pohujševati se** □ star. **spakovati se** □ ekspr. **spotikati se** □ ekspr. **škandalizirati se** □ nar. **zgledeovati se** *Ljudje so se zgledeovali nad njegovo pijanostjo*

zgrában -a -o prid. ► zguban

zgrábánčen -a -o prid. ► zguban

zgrbánciti -im dov. ▶ nagubati
zgrbánciti se -im se dov. ▶ nagubati se | zgubati se
zgríbati -am dov. ▶ nagubati
zgríbati -im dov. ▶ izbočiti | sključiti
zgríbati se -im se dov. ▶ izbočiti se | nagubati se | sključiti se
zgríbljen -a -o prid. ▶ sključen
zgríbljenost -i ž ▶ izbočenost
zgrída nač. prisl. |izraža, da se dejanje opravlja s silo, strogostjo, grobstvo| *Zgrda nič ne dosežeš* □ s silo □ knj.izroč. *shuda* □ knj.izroč. *s hudo* □ zastar. *strda* □ zastar. *z grdo* ■ protip. *zlepa*
GLEJ ŠE zlepa
zgrdíti -ím dov. ▶ iznakaziti | opomniti 1 | ošteti | skaziti
zgrdíti se -ím se dov. ▶ opraviiti 4
z grdo prisl. zv. ▶ zgrda
zgrébati -am nedov. ▶ grebsti 2
zgrenéti -ím dov. ▶ pogreneti
zgreníti -ím dov. ▶ zagreniti
zgrešèn -èna -o prid. ▶ napačen 1
zgrešèni -a -o prid. ▶ napačni | neprimerni
zgrešèno prisl. ▶ napačno¹
zgrešènost -i ž ▶ neprimernost
zgrešítiti -ím dov. *kaj* |pri metanju, streljanju ne zadeti| *zgrešiti tarčo; Nameril je in ustrelil, vendar je zgrešil* □ nekuj. pog. *faliti*²
□ nekuj. pog. *kiksni* □ nar. *pogrešiti*
GLEJ ŠE izgubiti 1 • | pogrešiti | spregledati 3 | zmotiti se 1
zgréti zgrêjem dov. ▶ segreti
zgrévati -am dov. ▶ žal⁵ 1•2
zgrévati se -am se dov. ▶ pokesati se
zgrézati se -am se nedov. ▶ pogrezati se | ugrezati se 2
zgrézniti se -em se dov. ▶ pogrezniti se | zgruditi se
zgrínjati -am nedov. ▶ grebsti 2 | kopiciti 2 | prevzemati 4 | zlagati 1
zgrínjati se -am se nedov. s prislovnim določilom |prihajati skupaj v velikem številu| *Množice so se zgrinjale od vsepovsod; Reka beguncev se je zgrinjala v prestolnico* □ ekspr. *stekati se* □ ekspr. *zlivati se*
GLEJ ŠE prihajati 2 pp 3
zgrísti zgrízem dov. *kaj* |zdrobiti z zobmi| *zgristi lešnik* □ *razgristi*
□ star. *pogruditi* □ ekspr. *pojesti* *Ličinke so pojedle vse liste* □ ekspr. *razjesti* *Molji razjedo blago* □ ekspr. *razžvečiti* *Komaj je razžvečil grizljaj trdega mesa*
GLEJ ŠE oslabiti 1
zgrísti se zgrízem se dov. ▶ sesiriti se
zgrívati -am dov. ▶ žal⁵ 1•2
zgrméti -ím dov. ▶ zrušiti se
zgrnítiti in zgríniti -em dov. ▶ zložiti 1
zgrnítiti se in zgríniti se -em se dov. s prislovnim določilom |priti skupaj v velikem številu| *Vsi so se zgrnili k vratom* □ knj.izroč. *nagrnti se*
zgrozítiti se -ím se dov.
1. |izraža, da kdo začuti velik strah, združen z odporom, pretresenostjo| *Ob pogledu na posledice nesreče se je zgrozil*
□ ekspr. *oledeneti* □ ekspr. *poledeneti* □ knj.izroč. *prepasti se* □ knj.izroč. *zaprepastiti se* □ ekspr. *zledeneti*
2. ekspr. |začutiti zelo odklonilen odnos, zlasti z moralnega stališča| *Zgrozil se je, ko je ugotovil, da izpraševanec nič ne zna*
□ star. *biti zaprepaščen* □ ekspr. *biti zgrožen*
zgrozljív -a -o prid. ▶ grozljiv
zgrožèn -èna -o povdk. |izraža, da kdo čuti velik strah, združen z odporom do česa| *Bil je zgrožen zaradi surovega ravnanja z ubogo živaljo* □ pog. *zaprepaden*
GLEJ ŠE zgroziti se 2

zgrožèno nač. prisl. |izraža, da se v dejanju kaže velik strah, združen z odporom do česa| *zgroženo gledati* □ pog. *zaprepadeno*
zgrúčen -a -o prid. ▶ sključen
zgrúčiti se -im se dov. ▶ skeptiti se | zbrati se 1
zgrúčiti -im dov. ▶ podreti 1 | potreti 2
zgrúčiti se -im se dov. |preiti v ležeči, klečeči položaj zaradi telesne, duševne prizadetosti, slabosti, nemoči| *Opotekel se je in se zgrudil* □ ekspr. *klecniti* □ star. *klekniti* □ ekspr. *sesesti se* □ ekspr. *zgrezniti se* □ zastar. *zgruziti se* □ zastar. *zgruzniti se* □ ekspr. *zrušiti se*
GLEJ ŠE zrušiti se
zgrúntati -am dov. ▶ spoznati | ugotoviti
zgrúziti se -im se dov. ▶ zgruditi se
zgrúzniti se -em se dov. ▶ razpasti 1 | zgruditi se
zgúba -e ž ▶ nepomemben povdk. 1 | obrobnež
zgúban -a -o prid. |ki ima gube| *zguban obraz; zgubana koža* □ *gubast* □ *naguban* □ knj.izroč. *drčast* □ knj.izroč. *grbančast* □ knj.izroč. *grbanjast* □ knj.izroč. *gubančast* □ knj.izroč. *gubav* □ ekspr. *izbrazdan* □ ekspr. *nabrazdan* □ knj.izroč. *nagrban* □ ekspr. *nagrbančen* □ knj.izroč. *nagrbljen* □ ekspr. *nagubančen* □ ekspr. *preoran* □ ekspr. *razbrazdan* □ ekspr. *razoran* □ knj.izroč. *zgrban* □ ekspr. *zgrbančen* □ ekspr. *zgunančen* □ ekspr. *zmrđan*
zgubáncen -a -o prid. ▶ zguban
zgubánciti -im dov. ▶ nagubati
zgubánciti se -im se dov. ▶ nagubati se
zgúbati -am dov. ▶ nabrati 3 | nagubati
zgúbati se -am se dov. |postati gubast| *Obraz se mu je zgubil in posušil* □ ekspr. *sfrkniti se* □ ekspr. *zgrbančiti se*
zgubíti -ím dov. ▶ izgubiti 1
zgúbljati -am nedov. ▶ izgubljati 1
zgúbljènc -nca m ▶ izgubljenec
zgúlititi -im dov. ▶ obrabiti | odrgniti 2
zgúlititi se -im se dov. ▶ obrabiti se 1, 2
zgúljen -a -o prid. ▶ obrabljen 1, 2
zgúncan -a -o prid. ▶ majav
zgúncati -am dov. ▶ razgibati¹ 2 | razmajati
zgúziti se -im se dov. ▶ sključiti se
zgúzniti -em dov. ▶ umreti 1
zgúzniti se -em se dov. ▶ sključiti se
zgúžen -a -o prid. ▶ sključen
zgúžvati -am dov. ▶ zmečkati 1
zgúžvati se -am se dov. ▶ zmečkati se
zíb -a m ▶ ziblaj
zibajóči -a -e prid. ▶ hoja¹ 1•3
zibálka -e ž ▶ gugalnica | zibelka
zíbati in zíbati -ljem nedov. *kaj* |enakomerno premikati kaj sem in tja ali navzgor in navzdol okrog osi| *zibati zibelko* □ *gugati* □ *majati* □ knj.izroč. *kolebati* □ nar. *potakati* □ nar. *takati* □ nar. *točiti*² *točiti zibelko* □ *pozibavati* □ ekspr. *zibkati* |na rahlo zibati|
GLEJ ŠE gugati | majati
zíbati se in zíbati se -am se nedov. |enakomerno se premikati sem in tja ali navzgor in navzdol okrog osi| *Jadrnica se ziblje na valovih* □ *gugati se* □ *majati se* □ knj.izroč. *kolebati* □ *pozibavati se* □
GLEJ ŠE gugati se | majati se 1, 2
zíbav -a -o prid. ▶ majav
zíbel -i ž ▶ rojstvo •2 | zibelka
zíbela -e ž ▶ zibelka
zíbela -e ž |posteljica za dojenčka, narejena tako, da se lahko ziblje| *položiti otroka v zibelko* □ *zibka* □ knj.izroč. *zibalka* □ knj.izroč. *zibel* □ nar. *zibela* □ nar. *zibika*
zíbika -e ž ▶ zibelka

zibka -e ž ▶ zibelka

zibkati -am nedov. ▶ zibati

zibláj -a m |krajši premik telesa sem in tja ali navzgor in navzdol okrog svoje osi| *ziblajji ladje* □ **zazib** □ **zib**

ziblájv -a -o prid. ▶ majav

zíc -a m ▶ sedež 1, 2

zícni se -em se dov. ▶ sest 1

zid -a m |vsak od delov stavbe, narejen z gradbenim materialom, zlasti z zidaki, ki omejuje prostor, prostore ob straneh; temu podobni samostojni objekt| *zabiti žebelj v zid; Parceli loči zid* □ knj.izroč. **zidišče** □ **zidek** ▸

- 1. obrambni zid □ branik 2. pokopališki zid □ pokopališčni zid
- 3. predelni zid □ pregradni zid □ prezid 4. temeljni zid □ podzidje

GLEJ ŠE ovira 2 | podzid | stena

zidák -a m

- 1. grad. protipotresni zidák □ grad. potresnik □ grad. protipotresnik
- 2. grad. votli zidák □ grad. protipotresnik □ grad. votlak

GLEJ ŠE opeka

zidalíšče -a s ▶ gradbišče

zídani -a -o prid. ▶ hiša 1•14

zídánica -e ž |manjša stavba v vinogradu za hranjenje vina|

Pobočje je polno belih zidanic □ nar. **his** □ nar. **hram** *Hodil je vesel od hrama do hrama* □ nar. **hramček** □ nar. **klethram**

zidanje -a s |delo, pri katerem kaj nastaja s polaganjem gradbenega materiala, zlasti zidakov, v vrste navpično eno na drugo| *Zidanje lepo napreduje; zidanje hiše* □ ekspr. **zidarija**

GLEJ ŠE stavba

zidarija -e ž ▶ zidanje

zidárski -a -o prid. ▶ oder•1 | žlica•

zídati -am nedov. ▶ graditi 2, 3 | zaupati 1

zidáva -e ž ▶ gradnja | stavba

zidec -dca m

- arhit. venčni zidec □ arhit. venec

GLEJ ŠE podzidek• | zidek

zidek -dka m ekspr. |manjši zid, ki je lahko del stavbe ali samostojni objekt| *Pašniki so ograjeni s kamnitimi zidki* □ ekspr. **zidec** □ nar. **zidič**

zidič -a m ▶ zidek

zidína -e ž ▶ hiša 1•14 | zidovje

zidišče -a s ▶ zid | zidovje

zídni -a -o prid. ▶ časopis• | opeka pp 2 | slikarstvo•2 | vdolbina• | vložek•3

zidóvje -a s |več zidov kot celota| *Zidovje zapuščenega gradu je polagoma razpadalo* □ knj.izroč. **ozidje** □ nar. **zidina** □ knj.izroč. **zidišče**

GLEJ ŠE obzidje

zigóta -e ž biol. |celica, ki nastane pri združitvi dveh spolnih celic| *opazovati nastanek zigote* □ biol. **cigota** □ biol. **spojek**

ziher¹ člen. ▶ gotovo³ 1

ziher² povdk. ▶ prepričan

ziheráš -a m ▶ previdnež

zijáč -a m ▶ zijalo

ziják -a m ▶ norčevati se | pasti²• | zijalo

zijála -e ž ▶ dekle 1

zijálast -a -o prid. slabš. |ki se iz radovednosti (rad) kje po nepotrebnem zadržuje in si kaj ogleduje| *zijalast človek; zijalast obraz* □ slabš. **zijav**

zijálo -a s slabš. |kdor se iz radovednosti (rad) kje po nepotrebnem zadržuje in si kaj ogleduje| *Okoli njega se je nabralo precej zijal* □ slabš. **zijáč** □ star. **ziják**

GLEJ ŠE odprtina | pasti²• | usta 1

zijáti -ám nedov. slabš. |imeti odprta usta, kljun| *Ne zijaj, zapri usta; Kokoš zija od žeje* □ slabš. **zevati**

GLEJ ŠE gledati 3 | odpirati se 2 | odprt•1 | postopati | vpiti² 1, 2 | začuden• | zehati | zevati

zijáv -áva -o prid. ▶ zijalast

zijávka -e ž ▶ jama 2

zíma povdk. ▶ mráz²

z iménom prisl. zv. ▶ poimensko

zimíka -e ž ▶ hruška•2 | jabolko•

zimíšče -a s ▶ prezimovališče

zímíti -im nedov. ▶ prezimovati 1, 2

zímnica -e ž ▶ ozimnica

zimoléz in zimoléz -éza m ▶ kalina

zimovalíšče -a s ▶ letovišče• | prezimovališče

zimovánje -a s ▶ prezimovanje

zimováti -újem nedov. ▶ prezimovati 1

zimovíšče -a s ▶ letovišče• | prezimovališče

zimóvnik -a m ▶ prezimovališče

zímski -a -o prid. ▶ čas 2 pp 1 | goba pp 3 | hruška•2 | jabolko pp 1 | jabolko• | kolobarnica•2 | letovišče• | obrat¹•4 | posevek pp 2 | pozimi | raca•4 | rok¹ pp 1 | spanje•

zímzelen -a m

- bot. mali zimzelen □ bot. bišček □ navadni zimzelen

zímzelénček -čka m ▶ evergrin

zímzeléni -a -o prid. ▶ drevo•10 | evergrin | gornik²•

zindividualizírati -am dov. ▶ individualizirati

zíniti -em dov. ekspr. |odpreti usta, kljun| *Zinil je od začudenja;*

Lačni mladič je zinil □ ekspr. **zazevati** □ ekspr. **zevniti**

GLEJ ŠE zazevati

zintrigírati -am dov. ▶ pritegniti 2

zíti se zidem se dov. ▶ sestati se

zíza -e ž ▶ dojka

zízek -zka m ▶ dojka | sesek

zjáhati -am dov. ▶ razjahati

zjasnítev -tve ž ▶ razjasnitev

zjásniti -im dov. ▶ ožariti 2 | pojasniti 1 | razjasniti²

zjásniti se¹ -im se dov. ▶ razjasniti se¹ 1, 2

zjasníti se² -ím se dov. ▶ razjasniti se²

zjébati -am dov. ▶ oslabiti 1 | uničiti 1

zjedríti se -ím se dov. ▶ osredotočiti se

zjeklenéti -ím dov. ▶ ojekleneti | utrditi se

zjekleníti -ím dov. ▶ ojekleniti | okrečiti | utrditi 2, 3, 4

zjezíti -ím dov. ▶ razjeziti

zjezíti se -ím se dov. ▶ razjeziti se

zjéžiti -im dov. ▶ naježiti

zjéžiti se -im se dov. ▶ naježiti se 1

zjókati se in zjokáti se -am se dov. ▶ razjokati se

zjútraj čas. prisl. |izraža, da se kaj (z)godi v času od svita do dopoldneva| *Zjutraj ga bom poklical* □ ekspr. **v jutranjih urah** □ star. **v jutro** □ zastar. **zajtra** □ **davi** |v okviru dneva, ki teče v trenutku govorjenja| *Od davi ga že ni doma* ■ protip. **zvečer**

GLEJ ŠE danes•2 | zgodaj¹ 1• | zvečer

zjútranji -a -e prid. ▶ jutranji

zjúžen -a -o prid. ▶ ojužen

zjúžiti se -im se dov. ▶ ojužiti se

zk posnem. medm. |posnema odsekani glas pri prerezu, preseku|

Zk, zk, zk, je rezal □ **ck** □ **sek**²

zláčniti -im dov. ▶ izlakotiti

zláčniti se -im se dov. ▶ izlakotiti se

zlagálec -lca m ▶ skladalec | skladatelj

zlagán -a -o prid. ▶ navidezen | nepristen

zlagáni -a -o prid. ▶ lažni | navidezni 1

zlagáno prisl. ▶ navidezno 1

zlagati -am nedov.

1. kaj | delati, da kaj pride v položaj, v katerem ima manjšo površino | *zlagati oblačilo* □ star. *zgrinjati*

2. kaj | dajati kaj skupaj v urejeno obliko, zlasti drugo na drugo | *zlagati obleko* □ *nalagati*¹ *nalagati drva v skladovnico* □ *skladati* □ nar. *obdevati* □ nar. *zdevati*¹

GLEJ ŠE govoriti 1 | komasirati | komponirati | ustvarjati 2

zlagati se¹ -am se dov. ▶ soglašati 1 | ujemati se 1, 2

zlagati se² zlážem se dov. | zavestno izjaviti, reči kaj neresničnega z namenom zavesti v zmoto | *Rad se zlaže; Zlagal se je, da je bolan* □ ekspr. *nalagati se* □ ekspr. *posmoditi se komu* *Pošteno si se mu posmodil, pa še verjel ti je*

zlagoma nač. prisl. | izraža, da se dejanje opravlja brez hitenja, naglice | *zlagoma se oblačiti* □ *počasi*

GLEJ ŠE počasi 1, 2 | polagama

zlahka prisl. ▶ gotovo³ 1 | z lahkoto

zlahkôčo prisl. zv. ▶ z lahkoto

zlahkoma prisl. ▶ z lahkoto

zlahkôtiti -im dov. ▶ olajšati

zlahkôto prisl. zv. | izraža, da se kaj dela, opravlja, izvršuje brez truda, napora | *z lahkoto nositi težke vreče; z lahkoto priti do bogastva* □ *na lahki način* □ *na lahko* □ *zlahka* □ ekspr. *brez muke* □ ekspr. *brez težav* □ ekspr. *igranje* □ ekspr. *kakor nič* □ nekjn. pog. *komod* *Komod opravim še tvoje delo* □ ekspr. *mimogrede mimogrede narediti izpit* □ star. *z gladkim potom* □ knjizroč. *z lahkočo* □ star. *zlahkoma*

GLEJ ŠE neovirano

zljádrati se -am se dov. ▶ zvlačugati se

zljáštati -am dov. ▶ olajšati

zljáševáti -újem nedov. ▶ lajšati

zlakotèn -éna -o prid. ▶ sestradan

zlakotíti -ím dov. ▶ izlakotiti | sestradati

zlakotíti se -ím se dov. ▶ izlakotiti se

z lámati -am dov. ▶ zlomiti 1

z lámjljati -am nedov. ▶ lomiti 1

z lapidárnostjo prisl. zv. ▶ jedrnato

zlasáti -ám dov. *koga* | prijeti za lase in stresti | *V jezi je fanta ozmerjal in zlasal* □ *polasati* □ zastar. *olasati*

zlasáti se -ám se dov. ▶ spreti se | stepsti se

zlásti¹ mer. prisl. | izraža izjemno stopnjo, mero dejanja, stanja, lastnosti | *V razpravi so to vprašanje zlasti poudarjali; Občutek varnosti je za otroka zlasti pomemben* □ *posebej* □ *posebno*²

□ *predvsem*¹ □ ekspr. *izjemno* □ ekspr. *na prvem mestu* □ zastar. *osobito*¹

GLEJ ŠE tem bolj

zlásti² poudar. člen. | izraža, da je kaj na prvem mestu glede na druge navedene stvari; izraža, da je kaj dodano na prvem mestu glede na prej navedeno | *Za tehnične študije se zanimajo zlasti fantje; Razpravljali so o jezikovnih priročnikih, zlasti o pravopisu* □ *posebej* □ *posebno*² □ *predvsem*² □ ekspr. *na prvem mestu* □ zastar. *osobito*² □ ekspr. *prvenstveno* □ ekspr. *v prvi vrsti*

zlát¹ -a m ▶ zlatnik

zlát² -a -o prid.

1. |ki je iz zlata | *zlat prstan* □ zastar. *zlaten*

2. |ki je take barve kot zlato | *zlati čevlji* □ ekspr. *zlatast* □ knjizroč. *zlatobarven* □ *zlatnat*²

GLEJ ŠE dober¹ 2 | krasen 2 | pozlačen

zláta -e ž ▶ draga³

zlatanína -e ž ▶ zlatnina

zlatár -ja m ▶ iskalec ♦ | prodajalec pp 1

zlatárna -e ž ▶ delavnica 1•19 | prodajalna pp 2

zlatárnica -e ž ▶ delavnica 1•19

zlatárski -a -o prid. ▶ delavnica 1•19 | kamen¹•13

zlátast -a -o prid. ▶ zlat² 2

zlátasto prisl. ▶ zlato²

zlátec -tca m ▶ dragi¹

zlátek -tka m ▶ dragi¹ | otrok 1

zláten -tna -o prid. ▶ zlat² 1

zlaténica -e ž | rumenkasta obarvanost kože, sluznic in beločnic zlasti zaradi povečanja žolčnih barvil v krvi | *Pri bolniku se je pojavila zlatenica; zlatenica pri hepatitisu* □ med. *ikterus*

GLEJ ŠE vnetje ♦4

zlaténkast -a -o prid. ▶ zlatnat

zlatéti -ím nedov. ▶ zlatiti se

zlátí¹ -ega m ▶ dragi¹ | zlatnik

zlátí² -a -o prid. ▶ bronsa • | čas 3•2 | denar ♦13 | dragi³ |

hemoroidi | jabolko pp 2 | jabolko pp 4 | kaki¹ | koren ♦2 | lilija ♦1 | lilija ♦2 | medalja ♦3 | minica² • | mir 3 | nakit ♦2 | parmena • | pesek¹ ♦6 | podlaga • | poroka pp 1 | prstan | pšenica | radodaren • | ribica ♦1 | rudnik ♦2 | sonce¹ | svoboda 3 | šebenik | tavžentroža | zlatnik | zmeren •

zlatíca -e ž | travniška ali njivska rastlina z majhnimi, navadno rumenimi cveti | *trgati marjete in zlatice* □ bot. *ripeča zlatica*

GLEJ ŠE draga³ | ribica ♦1 | zlatnik

zlatíti -ím dov. *kaj* ekspr. | delati kaj po barvi podobno zlato | *Zahajajoče sonce zlati pokrajino* □ ekspr. *pozlačevati*

GLEJ ŠE pozlačevati

zlatíti se -ím se nedov. | izraža, da se kaj zlato odraža, kaže | *Mesec se je zlatil na nebu* □ *zlateti*

zlátka -e ž ▶ dekllica | draga³

zlátkan -a -o prid. ▶ krasen 2

zlátkani -a -o prid. ▶ dragi³

zlátnat -a -o prid. |ki ni povsem take barve kot zlato | *zlatnati*

lasje □ ekspr. *zlatenkast*

zlátnato prisl. ▶ zlato²

zlátnica -e ž ▶ zlatoritka

zlatník -a m | kovanec iz zlata | *kovati zlatnike; podariti zlatnik ob posebni priložnosti* □ *zlati kovanec* □ ekspr. *cekin* □ ekspr. *cekinček* □ star. *dukat* □ star. *florint* □ star. *forint* □ star. *goldinar* □ ekspr. *kovano zlato* □ ekspr. *rumeni zlatnik* □ ekspr. *rumeni zlatnik* □ ekspr. *rumenjak* □ zastar. *trdnjak* □ star. *zlat¹ plačati sto zlatov* □ star. *zlati¹ plačati sto zlatih* □ ekspr. *zlatica* □ ekspr. *zlati novec*

♦ zgod. *bizantinski zlatnik* □ zgod. *bizantincev*

PODPOMENKE bizantinski zlatnik², červonec, darejek, devičar, dublon, goldinar², gvineja, imperial, luidor, napoleonodor

zlatnína -e ž | izdelki iz zlata | *prodajati zlatnino* □ nar. *zlatanina* □ pog. *zlato*¹

zlátó¹ -á s ▶ denar ♦13 | dober¹ 2• | hmelj | iskalec • | medalja ♦3 | nafta | nakit ♦2 | premog | rudnik ♦2 | verjeti 1 | zlatnik | zlatnina

zlátó² nač. prisl. | izraža, da lastnost, stanje vključuje podobnost z zlatom | *Posoda se je zlato svetila* □ ekspr. *zlatasto* □ knjizroč. *zlatnato*

zlatobárven -vna -o prid. ▶ zlat² 2

zlatobròv -ôva m ▶ orada

zlatoklási -a -o prid. ▶ pšenica

zlatokljún -a -o prid. ▶ rumenokljun

zlatokòp -ópa m ▶ rudnik ♦2

zlatolás -a -o prid. ▶ rumenolas | svetlolas

zlatolásec -sca m ▶ svetlolasec

zlatoláska -e ž bot. | visoka trava z ozkimi dlakavimi listi in trdimi koreninami | *veliki šopi zlatolaske* □ bot. **kršín**
GLEJ ŠE svetlolaska

zlatomášnik -a m ▶ duhovnik 1 pp 1

zlatonôsni -a -o prid. ▶ pesek¹ •6

zlatorítka -e ž zool. | bel metalj z zlatorjavim zadkom, katerega v skupinah živeče gosenice uničujejo liste zlasti sadnega drevja | *gobarji in zlatoritke* □ zool. **zlatnica**

zlátorjäv -áva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 3

zlátorumèn -éna -o prid. ▶ rumen² 1 pp 1

zlatoslédec -dca m ▶ iskalec ♦

zlatovránka -e ž zool. | zelenkastomodra ptica golobje velikosti, ki živi na obrobju gozdov | *šoje in zlatovranke* □ zool. **zelená vrana**

zlécati se -am se nedov. ▶ legati 1 | pretegovati se | razprostirati se

zlécniti se -em se dov. ▶ zdrzniti se | zlekniti se

zledenèl -éla -o prid. ▶ leden | poledenel

zledenéti -ím dov. s smiselnim osebkom v dajalniku, v zvezi s kri, srce, ekspr. | izraža, da kdo začuti velik strah, grozo | *Kadar me je pogledal, mi je zledenela kri* □ ekspr. **oledeneti** □ ekspr. **poledeneti** □ star. **pomrziniti**
GLEJ ŠE odreveneti | poledeneti 1, 2 | zgroziti se 1 | zmrziniti 1

zledenévati -am nedov. ▶ ledeneti 2

zledeníti -ím dov. ▶ zaledeniti

zledeníti se -ím se dov. ▶ zmrziniti 1

zlèk zléka m ▶ zavihék

zlékniti -em dov. *kaj* |z daljšo, širšo stranjo namestiti kaj pokonci stoječega na podlago | *zlekniti vrečo po tleh* □ **poleči**
GLEJ ŠE iztegniti

zlékniti se -em se dov. | leči z iztegnjenimi udi | *zlekniti se v naslanjač* □ knj.izroč. **razlekniti se** □ knj.izroč. **vzlekniti se** □ star. **zlechniti se**
GLEJ ŠE leči¹ 1

zlekováti -újem nedov. ▶ pretegovati

zlekováti se -újem se nedov. ▶ pretegovati se

zlépa nač. prisl. | izraža, da se dejanje opravlja brez sile, strogosti, grobosti | *Zlepa mu to povej* □ star. **z lepim** □ star. **z lepo** ■ protip. **zgrda**
GLEJ ŠE zgrda

z lépim prisl. zv. ▶ zlepa

zlepíti in **zlépiti** -im dov. *kaj* |z uporabo lepila povzročiti, da se kaj sprime | *zlepiti razbite kose* □ pog. **zalepiti** □ pog. **zlimati**
GLEJ ŠE zalepiti 1

zlepíti se in **zlépiti se** -im se dov. ▶ sprijeti se 1

zlépljanje -a s ▶ lepljenje 3

zlépljati -am nedov. *kaj* |z uporabo lepila povzročiti, da se kaj sprime | *zlepljati sloje lepenke* □ pog. **lepiti** □ pog. **limati**

zlépljati se -am se nedov. ▶ lepiti se 2 | sprijemati se 1

z lépo prisl. zv. ▶ zlepa

zlépšati se -am se dov. | izraža, da kdo postane lepši | *Dekle se je v zadnjem letu vidno zlepšalo* □ **postati lepši** □ **polepšati se** □ zastar. **zgoršati se**

zlesenéti -ím dov. ▶ oleseneti

zlésti zlézem dov. ▶ izleči se | izvleči se 2 | obleči² 2 | obuti | odrasti 1 | omedleti | priljubiti se | priti pp 1 | razpasti 1 | samo-stojen² •2 | spatí ♦ | splezati | vstati 2 | zadolžiti se | zrušiti se

zléščiti -im dov. ▶ zloščiti

zlèt zléta m ▶ polet | vzlet

zlétati se -am se dov. ▶ natekati se

zletávati -am nedov. ▶ vzletavati

zletéti -ím dov. | premakniti se po zraku z letalnimi organi, zlasti s perutmi, krili | *Kanarček je zletel iz kletke* □ ekspr. **sfrčati** □ ekspr. **sfrleti**

PODPOMENKE frcniti, frkniti, prhniti, prskniti, sprhati, sprhniti, sprhutati

GLEJ ŠE odhiteti | pasti¹ 1, 3 | steči¹ 1 | vzleteti

zlévanke -ank ž mn. ▶ vlivanec

zli zlá zlož prid. ▶ bolezen •18 | hudič¹ | obrekljivec

zličkati -am dov. ▶ oličkati

zlijati -am nedov. ▶ zlivati

zlikati -am dov. *kaj* |s potegovanjem vročega likalnika po tkanini zgladiti | *zlikati srajco* □ **polikati**
GLEJ ŠE vzgójiti | zloščiti

zlikovec -vca m knj.izroč. | kdor naredi kaj neprimernega, nedovoljenega | *Zlikovci so mu obrali češnjo* □ slabš. **baraba**

zlimati -am dov. ▶ zlepti

zlimati se -am se dov. ▶ sprijeti se 1

zlítí¹ -a -o prid. ▶ glas 3•9

zlítí² zlijem dov. ▶ naliti 1 | opisati

zlítina -e ž | zmes, spojina ali raztopina dveh ali več kovin ali kovine in nekovine, ki se dobi s taljenjem | *taliti zlitine* □ metal. **legura**

zlíti se zlijem se dov. ▶ asimilirati se | priti pp 10 | zvedriti se

zlitje -a s

1. |dejestvo, da kaj neopazno preide v kaj drugega | *zlitje glasov* □ knj.izroč. **zliv**
2. fiz. | jedrska reakcija, pri kateri se združujejo jedra z majhno atomsko maso in sprošča energija | *sprožiti zlitje* □ fiz. **fuzija**
GLEJ ŠE siniceza

zlítnik -a m ▶ glas 3•9

zlív -a m ▶ zlitje 1

zlívalica -e ž ▶ ploha

zlívalnik -a m ▶ izlivalnik

zlívanje -a s ▶ haploglogija

zlívanke -ank ž mn. ▶ vlivanec

zlívati -am nedov. *kaj* |z nagnjenjem posode delati, da vsebovana tekočina kam pride | *zlivati vodo iz vedra* □ nar. **zlijati**

zlívati se -am se nedov. ▶ asimilirati se | liti 1, 2, 3 | prihajati 2 pp 3 | stekati se | zgrinjati se

zlízan -a -o prid. ▶ polizan

zljúbíti se in **zljúbiti se** -im se dov. ▶ dati se 2 | priljubiti se | zahoteti se

zlò zlá s |kar je v nasprotju z dobrim, zlasti z moralnega stališča | *preprečevati zlo* □ knj.izroč. **diabolika groteskni prikaz diabolike v romanu □ knj.izroč. **hudičevstvo** □ knj.izroč., s prilastkom **moloh plačati davek molohu kapitalizma** □ knj.izroč. **satanstvo**
GLEJ ŠE hudo¹ | spodleteti 1 | zameriti**

zlòba -e ž |želja, da se komu namerno povzroča veliko trpljenje, velike težave | *Zloba ga je sčasoma minila* □ **zlobnost** □ knj.izroč. **malicioznost** □ slabš. **zlodejstvo** □ zastar. **zloradost** □ knj.izroč. **zlost** □ nekknj. pog. **žlehtnoba**
GLEJ ŠE hudobija 1 | iz hudobije

zlòbec -bca m ▶ hudič¹ | hudobnež

zlòben -bna -o prid. ▶ hudoben

zlobíti se -ím se nedov. ▶ jezen² ♦ | jeziti se 1

zlòbnež -a m ▶ hudobnež

zlòbni -a -o prid. ▶ obrekljivec

zlòbnica -e ž ▶ hudobnica

zlòbno prisl. ▶ hudobno

zlòbnost -i ž ▶ dejanje 1 pp 1 | hudobija 1, 2 | iz hudobije | zloba

zločést -a -o prid. ▶ hudoben
zločésti -a -o prid. ▶ bolezen ♦15 | bolezen ♦18 | maligni | novotvorba ♦2
zločésto prisl. ▶ hudobno
zločin -a m |hudo kaznivo dejanje| *storiti zločin* □ *hudodelstvo* □ ekspr. *kriminal* *Prišlo je do kriminala* □ knj.izroč. *zločinstvo* □ zastar. *zlođelo* □ zastar. *zlotvor*
 ♦ 1. vojni zločin □ vojno hudodelstvo □ knj.izroč. vojno zločinstvo
 2. pravn. kapitalni zločin □ pravn. kapitalno hudodelstvo
GLEJ ŠE dejanje 1♦2 | dejanje 1♦3
zločinec -nca m |storilec navadno hujšega kaznivega dejanja| *kaznovati zločinca* □ *hudodelec* □ star. *hudodelnik* □ ekspr. *kriminalc*
zločinski -a -o prid. ▶ dejanje 1♦2
zločinstvenost -i ž ▶ kriminal
zločinstvo -a s ▶ kriminal | zločin | zločin ♦1
zlódej -a m ▶ gotovo³ 1 | hudič¹ | hudo³ 1 | hudoben povdk. 1 | hudoben povdk. 3 | hudobnež | joj² 2 | prebrisan povdk. 4 | presneto² | razgrajati | revež¹
zlódeja medm. ▶ presneto²
zlódejev -a -o prid. ▶ hudičev | hudoben | presneti¹
zlódejevec -vca m ▶ hudobnež
zlódejevka -e ž ▶ hudoben povdk. 4 | hudobnica
zlódejevski -a -o prid. ▶ hudoben
zlódejevsko prisl. ▶ hudobno
zlódejka -e ž ▶ čarovnica | hudoben povdk. 4 | hudobnica
zlódejski -a -o prid. ▶ hudoben
zlódejstvo -a s ▶ hudobija 1 | zloba
zlóđelo -a s ▶ zločin
zlóđja člen. ▶ vendar¹ 2
zlóđjev -a -o prid. ▶ hudoben
zlóđjevski -a -o prid. ▶ hudoben
zlòg¹ zlóga m |izgovorna enota iz zlogotvornega glasu ali iz zlogotvornega glasu in enega ali več soglasnikov, ki tvori besedo ali del besede| *izgovarjati razločno vse zloge* □ zastar. *slovka*
 ♦ jezikosl. naglašeni zlog □ jezikosl. tonični zlog
PODPOMENKE odprti zlog, zaprti zlog
zlòg² zlóga m ▶ skladovnica | struktura | struktura ♦ | zgradba
zloglásní -a -o prid. ▶ razvpiti¹
zlogólk -a -o prid. ▶ grozeč | obrekljiv
zlógoma prisl. ▶ po zlogih
zlogomérije -a s ▶ metrika
zlogotvórní -a -o prid. ▶ r ♦2
zlogováje prisl. ▶ po zlogih
zlogováti -újem nedov. |izgovarjati, brati tako, da je vsak zlog ločen od predhodnega in sledečega zloga| *Pri branju je zlogoval* □ *brati po zlogih* □ *izgovarjati po zlogih* □ star. *pobirati črke* □ zastar. *slovkovati*
zlogóvni -a -o prid. ▶ pisava 1♦9 | sistem ♦22 | verz ♦6
zlogóvnica -e ž ▶ silabar
zlogóvno-naglásni -a -o prid. ▶ verz ♦7
zlohóten -tna -o prid. ▶ hudoben | slabonameren
zlohótnéž -a m ▶ hudobnež
zlohótnost -i ž ▶ hudobija 1
zlokóben -bna -o prid. ▶ grozljiv | hudoben
zlokóбно prisl. ▶ grozljivo | hudobno
zlóm zlóma m |poškodba, pri kateri je kost zlomljena| *ugotoviti zlom; rehabilitacija po zlomu* □ *kostni prelom* □ *kostni zlom* □ *prelom* □ med. *fraktura* □ knj.izroč. *kostolom*
GLEJ ŠE polom 1 | poškodba pp | prelom 1 | razpad 2
zломástiti -im dov. ▶ iti 2 pp 3

zlómek¹ -mka m ▶ gotovo³ 1 | hudič² | hudobnež | prebrisan povdk. 4
zlómek² medm. ▶ hudič¹ | joj² 2 | presneto²
zlómek³ povdk. ▶ hudoben povdk. 3
zломíseln -a -o prid. ▶ hudoben
zломíti zlóim dov.
 1. *kaj* |poškodovati kaj tako, da se na enem ali več mestih prelomi| *zломíti svinčnik* □ star. *streti* □ star. *ulómíti* □ nar. *zlamati* □ *nalómíti* |delno zломíti|
 2. *koga* ekspr. |povzročiti, navadno s silo, da kdo izgubi moč za odpor, vztrajanje v čem| *Zlomili so jo, da je priznala* □ ekspr. *upogniti*
GLEJ ŠE odpraviti | osvoboditi se | prelomiti 1 | premagati 2 | uničiti 1 | zmetirati
zломíti se zlóim se dov. ▶ onemoči | prelomiti se | upogniti se | zajokati
zlómka¹ medm. ▶ presneto²
zlómka² člen. ▶ vendar¹ 2
zlómkov -a -o prid. ▶ hudičev | presneti¹
zlómkovo prisl. ▶ zelo 1, 2, 3
zlonaméren -rna -o prid. ▶ hudoben
zlonamérnost -i ž ▶ hudobija 1
zlonósen -sna -o prid. ▶ hudoben
zlorába -e ž |uporaba česa pozitivnega za kaj negativnega, slabega| *zloraba znanstvenih dosežkov* □ *zlorabljanje* □ knj.izroč. *abuzus* □ knj.izroč. *malverzacija odkriti malverzacijo v poslovanju*
zlorábiti -im dov. *kaj* |uporabiti kaj pozitivnega za kaj negativnega, slabega| *Zlorabil je oblast, ki mu jo je omogočal družbeni položaj; zlorabiti pamet za služenje oblasti* □ pog. *izkoristiti*
 ♦ spolno zlorabiti □ knj.izroč. onečastiti □ star. zlostaviti
zlorábljanje -a s ▶ zloraba
zlorábljati -am nedov.
 1. *kaj* |uporabljati kaj pozitivnega za kaj negativnega, slabega| *zlorabljati svobodo* □ pog. *izkorščati*
 2. *koga* |v oblastnem, nasilnem odnosu do drugega zadovoljevati negativna nagnjenja, spolno slo| *Zlorabljal ga je za svoje namene* □ ekspr. *izživljati se nad kom* □ nizk. *jebati koga*
 ♦ spolno zlorabljati □ knj.izroč. onečaščati □ star. zlostavljati
GLEJ ŠE izkorščati 3
zlorád -áda -o prid. ▶ hudoben | škodoželjen
zlorádo prisl. ▶ škodoželjno
zlorádost -i ž ▶ hudobija 1 | iz hudobije | škodoželjnost | zloba
zlosréčen -čna -o povdk. ▶ nesrečen
zlosréčni -a -o prid. ▶ nesrečni²
zlóst -i ž ▶ hudobija 1, 2 | zloba
zlostáviti -im dov. ▶ zlorabiti ♦
zlostávljati -am nedov. ▶ zlorabljati 2♦
zlóščiti -im dov. *kaj* |dati površini lesk z mazanjem in drgnjenjem| *zlóščiti parket* □ *naloščiti* □ nekjn. pog. *nabiksati* □ knj.izroč. *ološčiti* □ knj.izroč. *pološčiti* □ nekjn. pog. *zbiksati* □ knj.izroč. *zleščiti* □ star. *zlikati zlikati čevlje*
zlotvòr -óra m ▶ zločin
zlotvórní -a -o prid. ▶ bolezen ♦15 | bolezen ♦18 | dejanje 1♦2
zlovéšč -a -e prid. ▶ grozeč | grozljiv
zlovéšče prisl. ▶ grozeče | grozljivo
zlovólja -e ž ▶ čemernost | nerazpoloženje
zlovóljen -jna -o prid. ▶ čemeren | jezen¹ 1 | nejevoljen | nerazpoložen
zlovóljno prisl. ▶ čemerno
zlovóljnost -i ž ▶ čemernost

zlovražen -žna -o prid. ► sovražen¹

zlóžba -e ž ► komasacija

zložljén -jna -o prid. ► škodoželjen

zlóžen -žna -o prid. ► miroljuben | položen¹ | udoben | zapleten

zložěni -a -o prid. ► poved^{•3} | zloženska

zložěnika -e ž jezikosl. |beseda, narejena z združitvijo dveh ali več polnopomenskih besed, navadno povezanih z veznim samoglasnikom| *tvoriti zložénke; samostalniška zložénka*

□ jezikosl. **kompozitum** □ jezikosl. **zložena beseda**

GLEJ ŠE zglobanka

zložiti -ím dov.

1. *kaj* |narediti, da kaj pride v položaj, v katerem ima manjšo površino| *zložiti časopis; zložiti obleko* □ knj.izroč. *sklopiti sklopiti sedež* □ star. *zglobniti* □ star. *zgrniti*

2. *kaj* |dati kaj skupaj v urejeno obliko, zlasti drugo na drugo| *zložiti hlode; zložiti oblačila* □ **naložiti**

GLEJ ŠE komasirati | napisati 3 | skomponirati | vreči 2 | združiti

zložiti se -ím se dov. ► leči¹ 1 | pasti¹ 1 | sporazumeti se | sprjazniti se

zložljívi -a -o prid. ► cilinder 1♦ | meter^{•3} | miza^{•2} | postelja^{•3} | stol^{•5} | vrata 1•7

zlóžni¹ -a -o prid. ► postelja^{•3}

zlóžni² -a -o prid. ► r^{•2}

zlóžnost -i ž ► lagodnost

zmága -e ž |dejstvo, da je kdo na tekmovanju, pri družabni igri najboljši, da dosega najboljši rezultat| *Zmago je bilo težko doseči* □ ekspr. *lovorika* □ ekspr. *premaga* □ knj.izroč. *viktoria* □ ekspr. *zmagoslavje* □ ekspr. *triumf* |izredna, velika zmaga|

GLEJ ŠE zmagati | zmagovati

zmágati -am dov. |v vojaškem spopadu, spopadu sploh doseči, da nasprotnik odneha, se ne bojuje več; na tekmovanju, pri družabni igri, glasovanju biti najboljši, doseči najboljši rezultat| *zmagati po hudem boju; zmagati na tekmovanju; zmagati na volitvah* □ **doseči zmago** □ nek. pog. *dobiti dobiti na volitvah; dobiti tekmo; dobiti pri kartah* □ publ. *dobiti palmo* □ knj.izroč. *dobiti zmagoslavno palmo* □ publ. *dobiti zmagovalni venec* □ publ. *odnesti zmago* □ pog. *pobrti zmago* □ publ. *povzpeti se na najvišjo stopnico zmagovalnega odra* □ ekspr. *praznovati zmago* □ knj.izroč. *seči po najvišji lovoriki* □ ekspr. *slaviti zmago* □ ekspr. *slaviti zmagoslavje* □ publ. *stati na zmagovalnih stopnicah* □ publ. *stopiti na najvišjo stopnico zmagovalnega odra* □ publ. *stopiti na oder za zmagovalce* □ ekspr. *triumfirati* □ knj.izroč. *zatriumfirati* *Nekoč bo zatriumfirala resnica* □ zastar. *zmago-slaviti* □ publ. *odnesti pokal* |zmagati v športu| ► protip. *izgubiti*

GLEJ ŠE izgubiti 3 | obvladati 2 | premagati 1, 2 | zmóči

zmagosláven -vna -o prid. ► mogočen 1

zmagosláviti -ím nedov. in dov. ► praznovati pp | premagati 1 | zmagati

zmagoslávje -a s ► zmaga | zmagati

zmagoslávni -a -o prid. ► zmagati | zmagovati

zmagoválec -lca m |kdor zmaga| *slaviti zmagovalca*

□ knj.izroč. **premagalec** □ knj.izroč. **premagovalec** □ knj.izroč. **triumfator** |slavljeni zmagovalec|

♦ olimpijski zmagovalec □ olimpijonik

GLEJ ŠE zmagati

zmagoválni -a -o prid. ► zmagati

zmagováti -újem nedov. |v vojaških spopadih, spopadih sploh dosežati, da nasprotnik odneha, se ne bojuje več; na tekmovanju, pri družabni igri, glasovanju biti najboljši, dosežati najboljše rezultate| *Njihova vojska zopet zmaguje; zmagovati na*

tekmovanjih □ **dosegati zmago** □ pog. *dobivati dobivati pri kartah*

□ ekspr. *triumfirati* □ ekspr. *žeti lovorike* ► protip. *izgubljati*

GLEJ ŠE izgubljati 3 | kos³ • | premagovati 2, 3

zmagovít -a -o povdk. ► mogočen 1 | uspešen •

zmagovít -a -o prid. |ki zmaga, zmaguje| *zmagovita vojska*

□ **zmagoslavni** □ knj.izroč. **triumfirajoči**

zmáhan -a -o prid. ► oslabeled

zmáj -a m |v pravljicah hudobna krilata žival z eno ali več glavami, levjimi kremplji in kačjim repom, ki navadno bruha ogenj| *odsekati zmaju glavo; mnogoglavi zmaj* □ nek. pog. **lintvern**

□ star. **pozój** □ ekspr. **zmajček**

♦ **triglavi zmaj** □ **trogglavi zmaj**

GLEJ ŠE hudič¹ | hudoben povdk. 3 | razposajenec

zmájár -ja m ► športnik pp 3

zmájati zmájem dov.

• **zmajati z glavo** □ knj.izroč. **odkimiti z glavo** □ knj.izroč. **odmajati z glavo**

□ nar. **odviti z glavo**

GLEJ ŠE omajati 2 | razmajati | skomigniti | zamajati

zmájček -čka m ► zmaj

zmajegláv -áva m ► bodika

zmájev -a -o prid. ► zmajevec 1

zmajeváti -újem nedov.

• **zmajevati z glavo** □ pog. **migati z glavo** □ knj.izroč. **odkimagati z glavo**

□ knj.izroč. **odmajevati z glavo** □ nar. **odvijati z glavo** □ knj.izroč. **zglobati z glavo** □ knj.izroč. **zglobavati z glavo**

zmájevac -vca m

1. bot. |na Kanarskih otokih rastoče drevo s šopi sabljastih listov na koncih vej in belimi cveti v socvetjih| *posekati*

zmajevec □ bot. **dracena** □ bot. **zmajevo drevo**

2. vrtn. |lončnica s pokončnim olesenelim stebлом in podolgovatimi ali suličastimi zelenimi ali pisanimi listi| *Zmajevec v kotu sobe lepo uspeva* □ vrtn. **dracena** □ vrtn. **zmajevka**

zmájevka -e ž ► zmajevec 2

zmaknít in **zmákniti** -em dov. ► izpahniti

zmála prisl. ► od mladega

zmálati -am dov. ► poslikati 2

z málega prisl. zv. ► od mladega

zmaličen -a -o prid. ► izmaličen | iznakažen

zmaličenje -a s ► iznakaženje

zmaličenost -i ž ► iznakaženost

zmaličiti -im dov. ► izmaličiti

zmamít in **zmámiti** -im dov. ► izmamiti | omamiti | premamiti

zmámljati -am nedov. ► premamljati

zmandráti -ám dov. ► pohoditi 1

zmanipulíran -a -o prid. ► nekritičen

zmanipulírati -am dov. ► ogoljufati

zmánjkati -am dov. *česa* s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža, da kaj

pri kom neha biti na razpolago| *Zmanjkalo mu je denarja; Potapljaču je zmanjkalo zraka; Vode je zmanjkalo* □ zastar. **nedostati**

□ zastar. **nestati** *česa* *Prehitro je nestalo mesa* □ star. **primanjkat**

□ star. **umanjkati**

GLEJ ŠE omedleti | ukraden | zaspati

zmanjkováti -újem nedov. *česa* s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža,

da kaj pri kom nehava biti na razpolago| *Zmanjkuje mu denarja; Potapljaču zmanjkuje zraka; Vode že zmanjkuje* □ zastar. **ne-**

dostajati *Za tako trditev mu nedostaja dokazov* □ star. **primanjkovati**

□ star. **umanjkovati**

zmánjšanje -a s ► povečanje 1

zmánjšati -am dov. *kaj* |narediti, da kaj doseže nižjo stopnjo

od predhodne glede na razsežnost, količino, mogoči razpon,

intenzivnost| s prezidavo zmanjšati sobo; zmanjšati izdatke
 □ ekspr. odškrniti odškrniti zaslužek □ ekspr. odtegniti odtegniti plačilo
 □ knj.izroč. okrniti □ publ. omejiti □ pog. pomanjšati pomanjšati preveliko mizo na ustrezno velikost □ ekspr. pridušiti pridušiti nejevoljo
 □ ekspr. pristriči pristriči nezadovoljstvo □ publ. reducirati reducirati stroške □ ekspr. skrčiti □ ekspr. ublažiti ublažiti pripeko z zastiralom
 □ star. umanjšati umanjšati nevarnost okužbe □ knj.izroč. utesniti utesniti svoje potrebe □ ekspr. znižati znižati razlike □ publ. zreducirati zreducirati stroške ■ protip. povečati

GLEJ ŠE pomanjšati | povečati

zmánjšati se -am se dov. |izraža, da kaj doseže nižjo stopnjo od predhodne glede na razsežnost, količino, mogoči razpon, intenzivnost| Otekline se je zmanjšala □ ekspr. pasti¹ Cene so v zadnjih dneh zelo padle □ ekspr. pomanjšati se □ ekspr. prepoloviti se □ ekspr. upasti □ ekspr. znižati se Stroški so se znižali ■ protip. povečati se

GLEJ ŠE povečati se

zmanjševálni -a -o prid. ► leča 66 | manjšalnica

zmanjševánc -nca m mat. |število, od katerega se odšteva| zmanjševanec in odštevanec □ mat. minuend

zmanjševáti -újem nedov. kaj |delati, da kaj dosega nižjo stopnjo od predhodne glede na razsežnost, količino, mogoči razpon, intenzivnost| zmanjševati prostor s premakljivimi stenami; zmanjševati izdatke □ ekspr. krčiti □ knj.izroč. krniti krniti dohodke □ pog. manjšati □ publ. omejevati □ ekspr. ožiti ožiti možnosti za dejavno udeležbo □ publ. reducirati □ ekspr. striči striči privilegije □ ekspr. škrbiti Nerad je moral škrbiti prihranke, da je vse poplačal □ ekspr. zoževati ■ protip. večati¹

GLEJ ŠE pomanjševati | večati¹

zmánjševáti se -újem se nedov. |izraža, da kaj dosega nižjo stopnjo od predhodne glede na razsežnost, količino, mogoči razpon, intenzivnost| Otekline se zmanjšuje; Vidljivost se zmanjšuje □ publ. biti v upadu □ pog. manjšati se □ ekspr. nižati se □ zastar. opadati Število priseljencev v zadnjih letih upada □ ekspr. padati Cene še vedno padajo □ ekspr. upadati Število priseljencev v zadnjih letih upada □ ekspr. usihati Število članov usiha □ ekspr. zniževati se Stroški se znižujejo ■ protip. večati se

GLEJ ŠE večati se

zmártran -a -o prid. ► izmučen

zmártrati -am dov. ► izmučiti

zmártrati se -am se dov. ► izmučiti se

zmasakrírati -am dov. ► razmesariti

zmasírati -am dov. ► natepsti

zmastíti -ím dov. ► namastiti 1 | zamastiti | zmečkati 3

zmastíti se -ím se dov. ► zamastiti se

zmaščeváti -újem dov. ► maščevati

zmašilo -a s ► zmazek | zvarek¹

zmašíti -ím dov. ► pojediti 1 | stlačiti 1 | zmečkati 4

zmašíti se -ím se dov. ► zriniti se 1

zmaterializírati -am dov. ► materializirati

zmátran -a -o prid. ► izmučen

zmátrati -am dov. ► izmučiti

zmátrati se -am se dov. ► izmučiti se

zmázati zmázem dov. ► napisati 2 | pojediti 1 | premagati 1 | razmazati | zmečkati 3, 4

zmázati se zmázem se dov. ► oditi pp 3 | razmazati se

zmázek povdk. ekspr. |izraža, da je kaj po izdelavi slabo, nekvalitetno, neprimerno| To je navadni zmazek, ne pa seminarska naloga □ nizk. drek¹ □ ekspr. mišmaš □ ekspr. mizerija □ slabš. skrpucalo □ ekspr. zmašilo

zmečíti -ím dov. ► omeščati 1

zmečkán -a -o prid. ► obleka 67 | pomečkan

zmečkanína -e ž ► poškodba pp

zmečkáti -ám dov.

1. kaj |s stiskanjem povzročiti, da postane kaj zgubano,

stisnjeno| v jezi zmečkati račun in ga zavreči □ pomečkati

□ nekjn. pog. zgužvati

2. kaj |s pritiskom, stiskom kaj poškodovati, da izgubi naravno,

pravilno obliko| Hlod mu je zmečkal nogo □ pomečkati □ stisniti

□ ekspr. zmlinčiti

3. kaj |povzročiti, da se kaj mehkega pod pritiskom stisne,

razleže| zmečkati grozdje; zmečkati krompir □ stlačiti □ nar. speštati

□ nar. stečkati □ nar. zažmikati zažmikati krompir □ agr. zdruzgati

□ star. zdruzgati □ star. zdruziniti □ zastar. zgnečiti □ star. zmastiti

□ ekspr. zmazati □ zastar. zmezgati zmezgati hrano za otroka

4. kaj ekspr. |slabo, nezadovoljivo narediti| Ker ni imel časa, je

članek na hitro zmečkal □ ekspr. zmašiti □ ekspr. zmazati

GLEJ ŠE napisati 2 | reči 1 pp 3 | stlačiti 1

zmečkáti se -ám se dov. |izraža, da zaradi stiskanja kaj postane zgubano, stisnjeno| Obleka se je v kovčku zmečkala □ pomečkati se

□ nar. speštati se □ nekjn. pog. zgužvati se

zméda -e ž |stanje, pri katerem nad stvarmi, položajem ni pregleda; stanje, pri katerem se dela, ravna brez reda, organiziranosti| Zaradi prometne nesreče je zavladala zmeda; povzročiti zmedo; Na mizi ima popolno zmedo □ ekspr. anarhija □ ekspr. babilonska zmeda □ ekspr. babilonska zmešnjava □ ekspr. blaznica □ ekspr. cirkus

□ publ. dezorganizacija □ publ. dezorientiranost □ nekjn. pog. džumbus

□ ekspr. kaos □ zastar. kodrcija □ zastar. kodrčija □ ekspr. kolobocija

□ knj.izroč. konfuzija □ knj.izroč. kvodlibet □ ekspr. nered Marsikje je

po vojni zavladal nered □ ekspr. norišnica Kdaj se bo ta norišnica

nehala □ ekspr. panika □ knj.izroč. poplah □ ekspr. sodni dan □ ekspr. splošno

brezvladje □ knj.izroč. tumult □ knj.izroč. turbulenca □ knj.izroč. zbloja

□ zastar. zbroja □ ekspr. zmešnjava

zméden -a -o prid. |ki nima urejenih, pravilnih misli, predstav; ki vsebuje, izraža neurejene, nepravilne misli, predstave|

zmeden človek; zmeden pogled; zmedeno govorjenje □ bloden

□ zbegan □ knj.izroč. dezorientiran □ knj.izroč. kaotičen kaotično

duševno stanje □ knj.izroč. konfuzen □ ekspr. medel medla zavest

□ pog. trapast □ knj.izroč. turbulenten □ ekspr. vsenavzkrižen □ ekspr. zmešan

□ star. zmoten²

♦ biti zmeden □ ekspr. biti brez glave □ ekspr. biti iz sebe □ ekspr. ne biti

pri čisti

zmédenec -nca m |kdor nima urejenih, pravilnih misli, predstav| Zmedenec o nesreči ni vedel nič zanesljivega □ zbeganec

□ ekspr. zmešanec

zmédeno nač. prisl. |izraža, da dejanje, stanje vsebuje, izraža neurejene, nepravilne misli, predstave| zmedeno govoriti;

zmedeno se vesti □ blodno □ zbegano zbegano gledati okoli sebe

□ knj.izroč. konfuzno □ pog. trapasto¹ □ ekspr. vse križem □ ekspr. vse-

navzkrižno □ ekspr. zmešano

zmédenost -i ž |stanje človeka, ki nima urejenih, jasnih misli, predstav| Ni mogel prikriti zmedenosti □ dezorientacija □ zbeganost

□ knj.izroč. konfuznost □ knj.izroč. zbloda Njegova zbloda izvira iz osamljenosti □ knj.izroč. zblojenost □ ekspr. zmešanost □ knj.izroč. zmotnjava

zmedíti -ím dov. ► omediti

zmedíti se -ím se dov. ► omediti se

zmedlèl -éla -o prid. ► bled | medel

zmedléti -ím dov. ► onemoči | oslabeti 1 | potemneti 2

zmeaglíti -ím dov. ► zamegliti 1

zmeaglíti se -ím se dov. ► zamegliti se 1

zmehanizírati -am dov. ► avtomatizirati | mehanizirati

zmeščán -a -o prid. |ki je postal mehkejši| *zmeščán sneg*

□ *omeščán* □ *razmeščán*

zmeščánje -a s ► *omeščánje*

zmeščáti -ám dov. ► *omeščáti* • | *omeščáti* 1, 2

zmeščáti se -ám se dov. ► *omeščáti se* 1, 2

zmeškúžiti -im dov. ► *pomeškúžiti*

zmešúriti se -im se dov. ► *namešúriti se*

zmencáti si -ám si dov. ► *pomencáti si*

zmendráti -ám dov. ► *pohoditi* 1 | *poteptati* 1

zmenè -éta s ► *ničvrednež* | *spaček*

zmenek -nka m |dogovorjeno srečanje navadno prijatelj, zaljubljenec| *iti na sestanek s kom* □ knj.izroč. *domenek*

□ knj.izroč. *randevu* □ pog. *randi* □ knj.izroč. *seansa imeti seanso s prijatelji* □ zastar. *shod*

PODPOMENKE 1. 'družabni sestanek' čaj¹, jour fixe, kava, klepet

2. 'ljubezenski sestanek' randevu, randi, zmenek

GLEJ ŠE dogovarjati se • | dogovor | sestanek pp 2 | zaročen

zmeníti se in *zméniti se* -im se dov. *za kaj* |pokazati željo, pripravljenost spoznati kaj, ukvarjati se s čim| *Zadovoljen bi bil, če bi se kdo vsaj malo zmenil za njegove zamisli* □ zastar. *pobrniti se*

□ star. *zbrkniti se* *Nihče se ni zbrknil zanj*

GLEJ ŠE dogovoriti se | poskrbeti | upoštevati 1

zmenjati in *zménjati* -am dov. *kaj* |dati ali dobiti za bankovec, kovanec enakovredno vsoto bankovcev, kovancev manjše vrednosti| *Zmenjaj mi teh sto evrov; Nimam drobiža, moram zmenjati* □ knj.izroč. *razmenjati*

GLEJ ŠE *zamenjati* 1, 2

zmenjati se in *zménjati se* -am se dov. ► *zamenjati se*

zmenjávati -am nedov. ► *zamenjevati* 1, 2

zmenjávati se -am se nedov. ► *menjavati se* 1

zmenjeno povdk. ► *dogovorjeno*

zmér prisl. ► *zmeraj*

zméraj čas. prisl. |izraža, da kaj obstaja, se dogaja brez prenehanja| *Zmeraj se mu muči* □ *vedno* □ *zmerom* □ nar. *navek* *Navek ne bo živel* □ vznes. *na vekov veke* *Na vekov veke bo slovelo tvoje ime*

□ ekspr. *pozimi in poleti* *Eno oblačilo nosi, in to pozimi in poleti*

□ knj.izroč. *vekomaj* *Vekomaj se bom spominjal tega* □ knj.izroč. *vsekdar*

□ knj.izroč. *vsikdar* □ star. *zmer*

GLEJ ŠE čedalje | kadar koli¹ | še | večno 2 | vedno | vsakokrat

zméren -rna -o prid. |ki upošteva merilo ustreznosti in izključuje pretiravanje| *zmerna hvala; zmerna telesna dejavnost*

□ knj.izroč. *umerjen*

◆ *biti zmeren* □ ekspr. držati se zlate srede □ ekspr. držati se zlate sredine

□ ekspr. imeti pravo mero □ ekspr. imeti pravšno mero

zmériti -im dov. ► *izmeriti*

zmérjati -am nedov. *koga* |izražati nejevoljo, nezadovoljstvo s kom zaradi njegovega negativnega dejanja, ravnanja, navadno z nespoštljivimi, žaljivimi besedami| *V navalu besa je vpil nanj in ga zmerjal na vse mogoče načine; Zmerjal ga je z živalskimi imeni* □ *psovati* □ nar. *lajati* *Ne lajaj me, če nisem kriv* □ ekspr. *spovedovati* □ star. *špotati* *Vpričo vseh ga je glasno špotala*

GLEJ ŠE *opominjati*

zmerjávka -e ž ► *zmerljivka*

zmerljívka -e ž |groba, nespoštljiva, žaljiva beseda, besedna zveza, s katero kdo koga imenuje, se nanj obrača, kadar izraža nejevoljo, nezadovoljstvo z njim| *Zmerljivke so brez predaha sledile ena drugi* □ *psovka* □ star. *nadevek* □ knj.izroč. *zmerjavka*

zmérnež -a m ekspr. |kdor zagovarja, zastopa zmerne nazore, zmerna stališča| *v nazorih se pridružiti zmérnežem* □ ekspr. *sredinec*

zmérni -a -o prid. ► *hoja*¹ 1•2 | *podnebj* pp | *srednji*

zmérno prisl. ► *srednje*

zmérom prisl. ► čedalje | še | vedno | vsakokrat | *zmeraj*

zmés -í ž ► *mešanica* 1, 2

zmesáriti -im dov. ► *razmesariti*

zmesíti *zmésim* dov. ► *zamesiti* | *zmešati* 1

zmésni -a -o prid. ► *moka* pp 2

zmésoma prisl. ► *vsevprek* 3

z mésta prisl. zv. ► *takoj* 1

zmésti¹ *zmétem* dov. ► *pomesti*

zmésti² *zmédem* dov. ► *umesti*

zmésti³ *zmédem* dov. *koga* |povzročiti, da kdo navadno za krajši čas ne more urejeno, pravilno misliti, ravnati; povzročiti, da

kdo nima urejenih, pravih misli, predstav sploh| *Vprašanja so učenca popolnoma zmedla; Mnoge ljudi so nove ideje zmedle*

□ *dezorientirati* □ *zbežati* □ knj.izroč. *konsternirati* *Novica jih je konsternirala* □ pog. *otrapati* □ pog. *potrapati* □ knj.izroč. *prebegati* □ pog. *strapati*

Čisto ga je strapala □ pog. *strapiti* □ nar. *zamesti¹* □ knj.izroč. *zamešati* *S*

svojimi zamislimi jih je zamešal □ knj.izroč. *zblazniti* □ knj.izroč. *zbloditi*

□ ekspr. *zmešati* □ knj.izroč. *zvrtočlavi* *Tak dogodek ljudi zvrtočlavi*

GLEJ ŠE *zaplести* 1

zmésti se *zmédem* se dov. |navadno za krajši čas priti v stanje, pri katerem se ne more urejeno, pravilno misliti, ravnati| *Ob*

zastavljenem vprašanju se je nekoliko zmedel □ *zbežati se* □ knj.

izroč. *zamešati se* □ knj.izroč. *zmešati se* □ ekspr. *zaplести se*⁷

GLEJ ŠE *zmešati se* 3

zmestiti -im dov. ► *nastaniti*

zméšan -a -o prid. ► *bolan* •2 | *manjvreden*¹ | *neumen*¹ | *neumen*² 2 | *zmeden*

zméšanec -nca m ► *bolnik* •10 | *neumnež* | *zmedenec*

zméšani -a -o prid. ► *bolnik* •10

zméšano prisl. ► *zmeden*

zméšanost -i ž ► *bolezen* •6 | *zmedenost*

zméšati in *zmešáti* -am dov.

1. *kaj* |s premikanjem delcev kake snovi narediti, da se ta združi, enakomerno porazdeli; dati skupaj različne snovi, da se združijo v enotno (novo) snov| *zmešati barve; zmešati vino z vodo* □ *pomešati* □ *premešati* □ knj.izroč. *spremešati* □ ekspr. *zmesiti*

2. *kaj s čim* |dati, postaviti skupaj stvari, ki po lastnostih, značilnostih ne spadajo skupaj| *Čisto perilo je zmešal z umazanijo* □ *pomešati* □ *zamešati* *Svoje knjige je zamešal*

med njegove

3. *kaj* |miselno združiti, povezati znake, pojme za kaj z napačnim pomenom, predstavo| *zmešati podatke* □ *pomešati*

□ *zamešati* □ ekspr. *skloubustrati* □ ekspr. *zakloubustrati* □ ekspr. *zameštrati*

GLEJ ŠE *obnoriti* | *zmesi*³

zméšati se in *zmešáti se* -am se dov.

1. |pojavit se skupaj, istočasno| *Njihovi glasovi so se zmešali*

□ *pomešati se* □ *zamešati se* □ knj.izroč. *spremešati se*

2. |dobiti značilnosti drug drugega| *Na tem področju sta se zmešali dve narečji* □ ekspr. *pomešati se* □ knj.izroč. *spremešati se*

3. s smiselnim osebkom v dajalniku |izraža, da kdo miselno združi, poveže znake, pojme za kaj z napačnim pomenom, predstavo| *Pojmi so se mu zmešali* □ *pomešati se* □ *zamešati se* □ knj.izroč. *spremešati se* □ ekspr. *zameštrati se* □ knj.izroč. *zmesi se*

4. *brezos*. s smiselnim osebkom v dajalniku, ekspr. |izraža, da kdo postane duševno bolan| *Od vsega hudega se mu je zmešalo* □ star. *pomotiti se* □ sleng. *zrolati se*

GLEJ ŠE *zmesi se*

zmešétáriti -im dov. ► *dogovoriti se* •

zmešétíti -im dov. ► *dogovoriti se* •

zmešnjáva -e ž ▶ nered | zmeda
zmeštráti -ám dov. ▶ izuriti | zaplesti 1
zmét -í ž ▶ vzmet²
zmetáti zméčem dov. kaj |z metanjem spraviti kaj kam| *zmetati polena na kup* □ *nametati* □ *ekspr. pometati*²
GLEJ ŠE napisati 2 | pogoltati | pojesti 1 pp 1
zmetávati -am nedov. ▶ metati
zméti zmánem dov. ▶ pometi | premagati 1
zmetírati -am dov. kaj tisk. |urediti, razvrstiti stolpce stavka (v strani)| *zmetirati stran* □ tisk. *zlomiti*
zméti si zmánem si dov. ▶ pometi si
zmétki -ov m mn. ▶ pinjenec
zmezgáti -ám dov. ▶ pohoditi 1 | pretlačiti | zmečkati 3
zméziti -im dov. ▶ zganiti 2
zméziti se -im se dov. ▶ dejaven ♦
zmežljáti -ám dov. ▶ zaplesti 1
zmežljáti se -am se dov. ▶ zaplesti se 1
zmíg -a m ▶ skomig
zmígati -am dov. ▶ pomigati 1, 2 | razgibati¹ 2 | zganiti 3
zmígati se -am se dov. ▶ ukreniti
zmigávati -am nedov. ▶ migati 1
zmígniti -em dov. ▶ migniti | pomigati 2 | skomigniti
zmigováti -újem nedov. ▶ migati 1
zmíja -e ž ▶ kača
zmikástiti -im dov. ▶ natepsti
zmíkati¹ -am dov. ▶ stresti 1
zmíkati² zmíčem dov. ▶ zamikati
zmikávt -a m ▶ tat
zmikávtski -a -o prid. ▶ tatinski 1
zmíksati -am dov. ▶ zmléti 2
zminírati -am dov. ▶ minirati 1, 3 | spodnesti 2
zmísliti -im dov. ▶ omeniti | pomisliti 2
zmísliti se -im se dov. ▶ spomniti se
zmísliti si -im si dov. ▶ izmisliti si 1
zmíšljati -am nedov. ▶ premišljavati 1
zmíšljati si -am si nedov. ▶ izmišljati si 1
zmišljévati si -újem si nedov. ▶ izmišljati si 1
zmláda prisl. ▶ od mladega
zmladléta prisl. ▶ spomladi
zmladléte -a s ▶ pomlad
zmlatíti in zmlátiti -im dov. ▶ natepsti | omlatiti | pojesti 1 | premagati 1
zmlatíti se in zmlátiti se -im se dov. ▶ stepsti se
zmlétek -tka m ▶ moka ♦3
zmléti zméljem dov.
1. kaj |z napravo zdrobiti žito| *zmleti žito* □ nar. *semleti* □ nar. *zamleti*
2. kaj |s pripravo, napravo razkosati, sesekljati kako snov| *zmleti orehe* □ nekaj. pog. *sfaširati sfaširati meso* □ pog. *zmiksati* |zmleti z mešalnikom|
GLEJ ŠE kava ♦5 | porušiti | uničiti 1 | zdrobiti
zmlezívo -a s ▶ mlezivo
zmlínčiti -im dov. ▶ zmečkati 2
zmnožek -žka m mat. |število, ki se dobi pri množenju| *izračunati zmnožek* □ mat. *produkt*
zmnožíti -ím dov. kaj mat. |opraviti računsko operacijo, pri kateri se množenec tolikokrat poveča, kolikor znaša množitelj| *zmnožiti dve števili* □ mat. *multiplificirati*
zmobilizírati -am dov. ▶ mobilizirati | vpoklicati
zmóčen -a -o prid. ▶ moker

zmóči zmórem dov. kaj |izraža, da je osebek zmožen doseči, uresničiti, opraviti kaj| *To nalogo bom zmogel; Velikega napora ne zmorem več* □ *biti zmožen česa* *Tega dela nisem zmožen* □ *pog. biti sposoben za kaj* *Za hude napore nisem sposoben* □ *zastar. vzmoči* □ *star. zmagati* *Kadar hoče, zmaga tudi velik napor*
GLEJ ŠE lahko⁴ 1, 2 | premagati 1, 2 | premagovati 3
zmóčiti zmóčim dov. kaj |narediti kaj mokro, navadno z vodo| *Dež je zmóčil zemljo* □ *namóčiti* □ *ekspr. pomočiti pomočiti tla z vodo* □ *omóčiti* |nekoliko zmóčiti| □ *ekspr. naprati* |zelo zmóčiti| *Dež nas je pošteno napral*
GLEJ ŠE pomočiti 2 | spiti
zmóčiti se zmóčim se dov. ▶ opraviti ♦3
zmodelírati -am dov. ▶ izoblikovati 1
zmodernizírati -am dov. ▶ modernizirati
zmodernizírati se -am se dov. ▶ posodobiti se
zmogljív -a -o prid. |ki zmore sorazmerno velik napor; ki zmore dobro, učinkovito opravljati svoje delo, funkcije| *zmogljiv nosač; zmogljiv računalnik* □ *pog. močen*
zmogljivost -i ž
1. |sposobnost česa, določena z zgornjo mejo učinkovitosti pri opravljanju dela, funkcije| *povečevati zmogljivost računalnika* □ *kapaciteta* □ *pog. moč*¹ □ *knj.izroč. performanca* □ *knj.izroč. potencia* *z delom dokazovati svojo ustvarjalno potenco* □ *publ. potencial delovni potencial kolektiva*
♦ *absorpcijska zmogljivost* □ *absorpcijska sposobnost* □ *vpojna sposobnost* □ *vpojna zmogljivost*
2. |sposobnost koga, določena z dejanjem, delom, ki ga zmore| *upoštevati zmogljivost učencev* □ *zmóžnost* □ *publ. kondicija* □ *pog. sposobnost*
GLEJ ŠE sposobnost | sposobnost ♦4 | sposobnost ♦5
zmogljivosti -i ž mn. mn. v sin. nizu s prilastkom |razpoložljive naprave, sredstva, ki kot celota služijo za opravljanje kake dejavnosti| *rekonstrukcija obstoječih zmogljivosti* □ *kapacitete*
♦ *nastanitvene zmogljivosti* □ *namestitvene kapacitete* □ *namestitvene zmogljivosti* □ *nastanitvene kapacitete*
zmontírati -am dov. ▶ sestaviti 1
zmóta -e ž |kar temelji na prepričanju, ki ni v skladu s stvarnostjo| *zmote mladih let* □ *knj.izroč. blodnja* □ *knj.izroč. blodnjava* □ *ekspr. prevara* □ *ekspr. zabloda* □ *knj.izroč. zbloda*
♦ *prav. justična zmota* □ *prav. sodna zmota*
GLEJ ŠE motiti se 1 | napaka 1 ♦3 | pomota
zmótati -am dov. ▶ zaplesti 1 | zviti
zmótati se -am se dov. ▶ preriniti se | zaplesti se 1
zmóten¹ -tna -o prid. ▶ napačen 1
zmóten² -a -o prid. ▶ zmeden
zmótiti in zmótiti -im dov.
1. kaj |povzročiti, da kaj ne poteka normalno, pravilno| *zmótiti pogovor* □ *knj.izroč. pomotiti* □ *ekspr. skaliti*¹ *skaliti nočni mir* □ *ekspr. zrušiti zrušiti mir*
2. koga |povzročiti, da kdo ne more biti (miselno) zbran, osredotočen na kaj| *zmótiti koga pri delu* □ *knj.izroč. deranzirati* □ *knj.izroč. inkomodirati* □ *knj.izroč. pomotiti* □ *knj.izroč. raztresti* □ *zastar. zamotiti*
GLEJ ŠE prekiniti 2 | vznemiriti 2
zmótiti se in zmótiti se -im se dov.
1. |narediti napako pri kakem delu, navadno duševnem| *Spet se je zmóttil pri nalogi* □ *pogrešiti* □ *nekaj. pog. kiksni* □ *knj.izroč. pomotiti se* □ *zastar. prevariti se* □ *sleng. upiliti se* □ *ekspr. urezati se* □ *ekspr. usekati se* □ *ekspr. zgrešiti* *Hitro je odgovoril in takoj nato spoznal, da je zgrešil* □ *uračunati se* □ *ušteti se* |zmótiti se pri štetju|

2. |narediti kaj v prepričanju, ki ni v skladu s stvarnostjo| *zmotiti se pri vzgoji* □ *pogrešiti* □ ekspir. *grešiti* □ pog. *usekati mimo*
GLEJ ŠE *zamotiti se* | *zavrteti se* 2

zmótni -a -o prid. |ki temelji na prepričanju, ki ni v skladu s stvarnostjo| *zmotni nauk* □ knj.izroč. *blodni* □ ekspir. *zablodni*
GLEJ ŠE *napačni*

zmotnjáva -e ž ▶ zmedenost

zmotoglaviti -im dov. ▶ oditi

zmotoviliti -im dov. ▶ omotiti

zmotoviliti se -im se dov. ▶ priti pp 4

zmožátiti se -im se dov. ▶ pomožatiti se

zmóžen -žna -o povdk. ▶ potenten | sposoben¹ | sposoben¹ ♦ | sposoben² 2 | zmoči

zmóžnost -i ž ▶ potenca | predstavnost | sposobnost | zmogljivost 2

zmráčiti -ím dov. ▶ omračiti | pomračiti

zmráčiti se -ím se dov.

1. *brezos.* |izraža nastop časa, ko prehaja dan v noč| *Vrnil se je, ko se je zmráčilo* □ knj.izroč. *zmráčiti se*

2. |izraža, da izraz na obrazu koga kaže neugodno, negativno razpoloženje| *Zmrčil se je, ko je zagledal neljubega obiskovalca* □ *pomračiti se* □ knj.izroč. *omračiti se* □ ekspir. *pooblačiti se* □ knj.izroč. *potemneti* □ knj.izroč. *stemniti se* □ knj.izroč. *zoblačiti se*

GLEJ ŠE *omračiti se* | *stemniti se*

z mrákom prisl. zv. ▶ zvečer

zmraziti -ím dov. ▶ zazebsti

zmrazljív -a -o prid. ▶ mrzel 2

zmrážen -a -o povdk. ▶ premražen

zmrčváriti -im dov. *kaj* ekspir. |povzročiti hude rane,

poškodbe| *Krogla mu je zmrčvarila roko* □ ekspir. *razmrčvariti* □ ekspir. *razmesariti* 7

GLEJ ŠE *izmalčiti* | *pokvariti* 2

zmrčvárjen -a -o prid. ▶ izmalčen

zmárda -e ž ▶ mrda | spaka 1

zmárdan -a -o prid. ▶ zguban

zmárdati -am dov. ▶ spačiti

zmárdek -dka m ▶ mrda | spaka 1

zmárdniti se -em se dov. ▶ namrdniti se

zmrdováti -újem nedov. ▶ pačiti

zmrdováti se -újem se nedov. ekspir. |z nenaravnimi, nepravilnimi gubami, potezami, zlasti okrog ust in nosu, kazati, izražati odklonilni odnos do česa| *Kaj se spet zmrduješ* □ ekspir. *namrdavati se* □ ekspir. *namrdovati se*

zmršén -a -o prid. ▶ razmršen

zmršíti -im dov. ▶ razmršiti

zmrtvíčiti -im dov. ▶ omrtvíciti

zmrvíti -im dov. ▶ premagati 1 | zdrobiti

zmrzál -i ž |pojav, ko se temperatura zniža pod 0 °C in zemlja zmrzne; ledena skorja, ledeni kristali, ki se naredijo iz vlage navadno ponoči zaradi ohladitve| *Zmrzal je trajala več dni; Na vodnjaku se je naredila zmrzal* □ nar. *zmrzlin*

zmrzišče -a s fiz. |temperatura, pri kateri pri navadnem tlaku tekočina zmrzuje| *zmrzišče vode* □ fiz. *zmrzovališče*

zmrzlák -a m ▶ zmrznjenec

zmrzlín -a m ▶ zmrzal

zmrzljívec -vca m ▶ zmrznjenec

zmrzniti -em dov.

1. |spremeniti se v led| *Voda pri tej temperaturi zmrzne* □ *poledeneti* □ knj.izroč. *oledeneti* □ knj.izroč. *zaledeneti* □ knj.izroč. *zledeneti* □ knj.izroč. *zledeniti se*

2. |zaradi mraza odmrjeti| *Alpinistu sta zmrznila dva prsta*

□ med. *odmrzniti*

GLEJ ŠE *pozebsti* | *propasti* 2 | *umreti* 1 | *zamrzniti*

zmfzénjen -a -o prid. ▶ leden

zmfzénjenec -nca m ekspir. |človek, ki ga rado zebe| *Zmrznjenec se je vztrajno tiščal pri peči* □ ekspir. *zmrzлак* □ ekspir. *zmrzljívec*

zmrzoválíšče -a s ▶ zmrzišče

zmrzovální -a -o prid. ▶ jedro •3 | omara •4 | skrinja •

zmrzoválnica -e ž ▶ zamrzovalnica

zmrzoválník -a m ▶ zamrzovalnik

zmrzovánje -a s ▶ jedro •3 | zamrzovanje •

zmrzováti -újem nedov. ▶ prezebat

zmúčen -a -o prid. ▶ izmučen

zmúčiti -im dov. ▶ izmučiti

zmúzniti se -em se dov. ▶ izmuzniti se 2 | priti pp 9

znabíti prisl. ▶ morda 1

značaj -a m |kar označuje človeka kot posameznika zlasti

v odnosu do ljudi, okolja; oseba kot nosilec določenih lastnosti| *Skušal je spoznati njegov značaj; Tudi najbolj viharni značaji se z leti umirijo* □ *karakter* □ knj.izroč. *narava* □ knj.izroč. *naturel* □ knj.izroč. *nрав*²

GLEJ ŠE *značajan* ♦ | *značilnost* 2

značajén -jna -o prid. |ki ravna v skladu s svojimi dobrimi načeli, normami, vrednotami| *značajan človek* □ knj.izroč. *karakteren* □ ekspir. *načelen* □ knj.izroč. *pokonci*¹ □ knj.izroč. *pokončen* ■ protip. *neznačajan*

♦ *biti značajan* □ ekspir. *biti karakter* □ ekspir. *biti značaj* □ ekspir. *imeti karakter* □ ekspir. *imeti značaj*

GLEJ ŠE *neznačajan* | *pomemben*

značajnéž -a m ekspir. |kdor ravna v skladu s svojimi dobrimi načeli, normami, vrednotami| *Vsaka družba potrebuje značajnéže* □ ekspir. *karakter* □ knj.izroč. *pokončnéž* □ zastar. *pokončnik*

značajní -a -o prid. ▶ značajski

značajnost -i ž |dejstvo, da kdo ne opusti svojih dobrih načel, norm, vrednot| *S tem dejanjem je dokazal svojo značajnost* □ knj.izroč. *pokončnost*

značajski -a -o prid. |ki je v zvezi z značajem| *spoznati njegove značajske lastnosti* □ *karakterni* □ *značajni* □ publ. *karakterološki*
GLEJ ŠE *komedija* •2

znáčenje -a s ▶ pomen

značilen -lna -o povdk. *za kaj* |izraža, da ima kaj izrazite, bistvene lastnosti istovrstnih stvari, pojavov| *Po zgradbi je ta stavba značilna za secesijo* □ *karakterističen* □ *tipičen* □ knj.izroč. *imanenten* čemu *Pompoznost je imanentna operi* □ knj.izroč. *lasten* čemu □ knj.izroč. *samosvoj*² čemu □ knj.izroč. *simptomatičen* *Ta kriza je simptomatična za takratne razmere* □ publ. *specifičen*

♦ *biti značilen za kaj* □ *biti značilnost česa* □ publ. *obeleževati kaj* □ ekspir. *zaznamovati kaj*

značilni -a -o prid.

1. |ki stvar, osebo določa tako, da jo je mogoče razpoznati, ločiti od istovrstnega| *ugotoviti značilne znake bolezni; imeti značilni način govorjenja* □ *karakteristični* □ *svojski* □ *tipični* □ knj.izroč. *lastni* *Imela je lastno držo, po kateri so jo poznali* □ ekspir. *nezamenljivi* *prepoznati nezamenljivi vonj mimoze* □ ekspir. *nezgrešljivi* □ ekspir. *preznačilni* □ ekspir. *samosvoj*¹ □ knj.izroč. *signifikantni* □ publ. *simptomatični* □ publ. *specifični* □ ekspir. *svoj* □ ekspir. *veleznačilni* *veleznačilni pojav sodobnega življenja* □ zastar. *znakoviti*

2. |ki ima izrazite tiste lastnosti, ki so bistvene za skupino, razred stvari, v katerega se uvršča določana stvar| *Obravnavani*

pesnik je značilni predstavnik tedanje dobe; opisati značilni primer vedenja shizofrenika □ ilustrativni □ ponazarjalni □ tipični □ ekspr. pre-značilni □ knj.izroč. signifikantni □ publ. specifični

GLEJ ŠE krivulja •3 | številka •4 | vrsta 4•2 | značilnost 2

značilnica -e ž ▶ krivulja •3 | vrsta 4•2 | značilnost 2

značilno povdk. |izraža, da se osebi, pojavu pripisuje dejanje, stanje, lastnost, po katerih se ta loči od oseb, pojavov iste vrste| *Značilno zanj je, da veliko govori* □ karakteristično □ tipično □ knj.izroč. signifikantno □ knj.izroč. simptomatično

značilnost -i ž

1. |dejstvo, da se kaj ločuje od drugega v okviru iste vrste, v okviru podobnih pojavitev| *Značilnost stvari je najbolj razvidna iz medsebojnega primerjanja podobnih stvari* □ tipičnost □ publ. prepoznavnost □ knj.izroč. signifikantnost □ publ. simptomatičnost □ publ. specifičnost □ knj.izroč. svojskost

2. nav. mn. |lastnost, s katero se kaj ločuje od drugega v okviru iste vrste, v okviru podobnih pojavitev| *Nastej značilnosti kraške pokrajine* □ značilna lastnost □ karakteristična lastnost □ tipična lastnost □ karakteristika □ publ. karakter analizirati karakter pesmi □ ekspr. narava preiskati naravo virusov □ publ. specifična lastnost □ publ. specifičnost □ publ. značaj analizirati značaj pesmi □ knj.izroč. značilnica spreminjanje bioloških značilnosti

• krajevne značilnosti □ knj.izroč. genius loci

GLEJ ŠE značilen •

znáčiti -im nedov. ▶ pomeniti

znáčka -e ž |majhen, ploščat kovinski predmet z (reliefno) podobo ali napisom, ki se zatakne, pripne na oblačilo, klobuk| *zatakni značko na suknič* □ priponka □ pog. bedž

GLEJ ŠE oznaka 1, 4

znáčnica -e ž ▶ beseda •4

znad predl. ▶ iznad

z náglstjo prisl. zv. ▶ hitro 2

znájden -a -o prid. ▶ iznajdljiv

znájdenost -i ž ▶ iznajdljivost

znajdljív -a -o prid. ▶ iznajdljiv

znajdljívost -i ž ▶ iznajdljivost

znájti se znájdem se dov.

1. navadno s prislovnim določilom |nehote, po naključju priti kam, pojaviti se kje| *Izvidnica se je znašla v sovražnikovem obroču* □ pog. pasti! *Iskal sem izhod, pa sem padel v stanovanje*

2. |izraža sposobnost osebk, da ugotovi, določi svoj položaj v prostoru| *dobro se znajti v mestu* □ pog. orientirati se □ zastar. ovedeti se □ pog. spoznati se

GLEJ ŠE pojaviti se

znak¹ -a m

1. |dogovorjeni lik, ki ima določeni pomen| *znaki na cestišču* □ oznaka □ znamenje □ publ. obeležba □ knj.izroč. simbol *Ta simbol pomeni bolnišnico*

♦ 1. identitetni znak □ knj.izroč. istovetnostni znak 2. avt. znak ustavi □ avt. znak stop 3. prometni znaki □ knj.izroč. prometna znamenja 4. številčni znaki □ knj.izroč. numerični znaki □ knj.izroč. številski znaki

PODPOMENKE grafični znaki, pisni znaki

2. |predmet z dogovorjeno obliko, lastnostjo, ki ima določeni pomen| *znaki oficirskega čina; krona in drugi vladarski znaki* □ znamenje *krona in žezlo kot znamenje kraljevske oblasti* □ zastar. odznak

3. |gib, zvok, s katerim se kaj sporoča, na kaj opozarja| *sporazumevati se z znaki* □ znamenje

PODPOMENKE svetlobni znaki, zvočni znaki

4. z rodilnikom |kar kaže na obstoj tega, kar izraža samostalnik| *prvi znaki starosti* □ znamenje □ knj.izroč. predznak □ knj.izroč. predznamenje □ knj.izroč. simptom

♦ 1. bolezenski znak □ bolezenski simptom □ med. bolezensko znamenje □ med. simptom 2. stranski bolezenski znak □ knj.izroč. pritični bolezenski znak

• 1. geogr. kartografski znak □ geogr. kartografski simbol 2. arheol. klinopisni znak □ arheol. klinasti znak 3. pravn. legitimacijski znak □ pravn. izkazni znak 4. papir. vodni znak □ knj.izroč. vodna znamka

5. pravn. zaščitni znak □ pravn. zaščitna znamka

GLEJ ŠE jer | jor | predznak | protestno | znamenje •2 | znamenje 1 | znamka •1

znák² prisl. ▶ vznak

znakáziti -im dov. ▶ iznakaziti

znakážen -a -o prid. ▶ izmalichen | iznakažen

znakáženec -nca m ▶ iznakaženi

znakáženje -a s ▶ iznakaženje

znakáženost -i ž ▶ iznakaženost

znakovíti -a -o prid. ▶ značilni 1

znákovni -a -o prid. ▶ pesništvo •4

ználec -lca m ▶ poznavalec 2

známčenje -a s ekon. |ustvarjanje in oglaševanje blagovne znamke| *strokovnjak za známčenje* □ ekon., žarg. branding

znamenít -a -o prid. ▶ znan 1•

znameníti -a -o prid. |ki je zaradi izrednih sposobnosti, dosežkov zelo cenjen, spoštovan| *znameniti državnik* □ knj.izroč. eminentni □ knj.izroč. famozni □ knj.izroč. veleznameniti

GLEJ ŠE slavni | znani² 2

známenjce -a s ▶ znamenje 1

známenje -a s

1. |kar omogoča sklepanje na nastop, pojavitev česa v (bližnji) prihodnosti, obstoj česa| *Nekatera znamenja kažejo, da bo delo kmalu končano* □ znak¹ □ knj.izroč. indic □ knj.izroč. indicija □ knj.izroč. indikacija □ knj.izroč. predznak □ knj.izroč. predznamenje □ ekspr. znamenje

♦ dogovorjeno znamenje □ dogovorno znamenje □ konvencionalno znamenje

2. um. |različno oblikovano likovno ali manjše arhitekturno delo navadno v spomin na določeni dogodek| *V spomin na ta dogodek so postavili znamenje* □ publ. obeležje □ publ. spominsko obeležje

• 1. med. materino znamenje □ med. materni znamenje 2. astrol. zodiakalna znamenja □ knj.izroč. astrološki znaki

GLEJ ŠE pisava 1 | znak¹ 1 | znak¹ 1•3 | znak¹ 2, 3, 4 | znak¹ 4•1

znamenováti -újem nedov. ▶ označevati 1 | zaznamovati

známka -e ž |nazobčan listek z natisnjeno podobo in nominalno vrednostjo, ki se lepi na poštno pošiljke| *nalepiti známko* □ pog. marka □ pog. markica □ ekspr. znamkica

♦ priložnostna znamka □ knj.izroč. spominska znamka

• 1. pravn. blagovna znamka □ pravn. blagovni znak □ publ. trademark □ publ. tržna znamka 2. vet. pasja znamka □ zastar. pasja marka □ nar. pasja svetinjica

GLEJ ŠE album • | serija •1 | znak¹ •4 | znak¹ •5 | žeton

známkar -ja m ▶ filatelist

známkarski -a -o prid. ▶ društvo •6

známkarstvo -a s ▶ filatelija

známkica -e ž ▶ znamka | žeton

znamováti -újem nedov. ▶ označevati 1 | zaznamovati

znàn znána -o povdk.

1. |izraža, da za koga, kaj zlasti zaradi kake lastnosti, značilnosti ve veliko ljudi| *biti svetovno znan* □ poznan

♦ **biti znan po čem** □ zastar. biti proslul po čem □ knj.izroč. biti znamenit po čem
2. s smiselnim osebkom v dajalniki |izraža, da kaj vzbudi v kom občutek identičnosti s tem, kar pozna, ve| *Napev se mu je zdel znan*

□ **poznan** □ ekspr. **domač**

ználec -nca m |kdor se s kom pozna in ima z njim osebne stike| *Nobenega znanca ni srečal* □ star. **poznanec** □ star. **poznaní**
 □ knj.izroč. **znani**¹ □ ekspr. **znani obraz**

GLEJ ŠE poznavalec 2

znáni¹ -ega m ► znanec

znáni² -a -o prid.

1. |ki se zanj ve, da obstaja| *Objavil je vsa znana pisateljeva pisma* □ star. **poznaní**² □ knj.izroč. **staroznani** |ki je že dolgo znan| *staroznana stvar*

2. |ki zanj zlasti zaradi kake lastnosti, značilnosti ve veliko ljudi| *Avtor knjige je znani slovenski pisatelj; svetovno znana slika*
 □ zastar. **glasoviti** □ knj.izroč. **notorični** *notorične resnice* □ knj.izroč. **notorni**
 □ star. **poznaní**² □ zastar. **prosluli** □ knj.izroč. **razglašeni** □ knj.izroč. **renomirani**
 □ ekspr. **znameniti** □ ekspr. **razvpiti**¹ ↗

GLEJ ŠE znanec

znanik -a m ► glasnik² | znanilec

znanilec -lca m |kdor kaj naznanja| *znanilec pomladi*

□ knj.izroč. **klicar** □ knj.izroč. **napovednik** □ zastar. **vestnik** □ star. **znanik**

GLEJ ŠE glasnik² | nakazovalec

znánje -a s

1. |celota podatkov, ki si jih kdo vtisne v zavest z učenjem, študijem; celota znanih, ugotovljenih podatkov o stvarnosti| *imeti obširno znanje* □ ekspr. **modrost šolska modrost** □ zastar. **veda**
 □ zastar. **vednost** □ zastar. **znanost** □ zastar. **znanstvo** □ **učnost** ↗

♦ **strokovno znanje** □ ekspr. strokovna podkovanost □ zastar. strokovno znanstvo

PODPOMENKE strokovno znanje ↗, teoretično znanje

2. |seznanjenost z dejstvi, s podatki s kakega strokovnega področja| *znanje slovnice* □ **obvladanje** □ **poznanje** □ **poznavanje**
GLEJ ŠE poznanstvo | poznavanje | preveriti • | preverjanje 2 | preverjati • | razmerje • 4 | sporočiti | sprejeti 3 | spretnost 2 | upoštevati 1

znánoneznán -ána -o prid. ► skrivnosten

znánost -i ž

1. ed. |dejavnost, ki si prizadeva metodično priti do sistematično izpeljanih, urejenih in dokazljivih spoznanj| *umetnost in znanost* □ zastar. **vednost** □ zastar. **znanstvo**

2. navadno s prillastkom |dejavnost, ki si prizadeva tako priti do takih spoznanj določenega področja, vidika stvarnosti| *geologija in druge znanosti* □ **veda** □ zastar. **vednost**

♦ **izkustvene znanosti** □ empirične znanosti □ knj.izroč. izkušnjske znanosti

GLEJ ŠE čarovništvo | znanje 1

znánostni -a -o prid. ► znanstveni

znánstveni -a -o prid. |ki je v zvezi z znanostjo| *znanstvena vprašanja* □ zastar. **naučni** □ zastar. **znanostni**

GLEJ ŠE disciplina • 2 | fantastika • | knjiga pp 1 | medicina • 5 | pisatelj • 3 | razprava 2 | ustanova 1 pp

znánstvo -a s ► poznanstvo | znanost 1 | znanje 1 | znanje 1 •

z nasméhóm nač. prisl. zv. |izraža, da se v dejanju kaže veselje, sreča| *z nasmehom odgovoriti* □ star. **nasmehoma**

znášati -am nedov.

1. kaj |z nošenjem spravljati kam| *znášati kamenje na kup* □ **nanašati**

2. kaj |z nošenjem spravljati skupaj| *Material so znašali od vsepovsod* □ **znašati skupaj** □ **nanašati**

GLEJ ŠE kopiciti 1

znášati se -am se nedov. ► maščevati se

znáten -tna -o prid. ► debel 2 | obilen 2 | precejšnji | večji

znáti znám nedov. kaj |imeti to, kar se uči, študira, vtisnjeno v zavest, spomin in biti sposoben povedati, uporabiti| *znati vlogo na pamet* □ **obvladati** □ **obvladovati** *Nemščino obvladuje aktivno in pasivno* □ **poznati** *Za prevajanje je treba dobro poznati oba jezika* □ knj.izroč. **biti večšč česa biti večšč grščine** □ ekspr. **premoči** *Ne premore niti ene angleške besede* □ star. **vedeti**

GLEJ ŠE hoteti 4 | lahko⁴ 2 | morati 2 | poznati 2 | spreten • | vedeti

znatižéljen -jna -o prid. ► vedoželjen

znatižéljnost -i ž ► vedoželjnost

znátni -a -o prid. ► pomembni

znátno prisl. ► precej³

znébíti se -ím se dov. česa |narediti, povzročiti, da kaj neprijetnega, nezaželenega pri kom preneha obstajati; narediti, povzročiti, da neprijetna, nezaželena oseba preneha biti v bližini, družbi osebkaj| *znebiti se skrbi; znebiti se vsiljivca* □ ekspr. **odkrižati se** □ ekspr. **otepsti se** □ star. **oteti se** □ knj.izroč. **sprostiti se** *Ni se mogel sprostiti občutka, da ni zaželen*

GLEJ ŠE olajšati se | shujšati | sleči se

znergáti -ám dov. ► pritožiti se 2

znervírati -am dov. ► razdražiti 2

znések -ska m |določena količina, množina denarja, izražena s številko| *nakazati precejšnji znesek* □ **denarni znesek** □ **denarna vsota** □ **vsota denarja** □ **vsota** □ zastar. **iznos** □ knj.izroč. **suma** □ ekspr. **vsotica** *Posel mu je doprinesel lepo vsotico*

GLEJ ŠE odbitek 1

znésti¹ zněsem dov. ► izleči | znositi 1, 2

znésti² zněsem dov. z izrazom količine |izraža, da kaj doseže velikost, vrednost, kot jo izraža določilo| *Obresti bodo znesle več kot najemnina* □ pog. **priti**

zníčiti -im dov. ► uničiti 1, 2, 3

znivelírati -am dov. ► izenačiti

znížanje -a s ► dvig 3 | pocenitev | razprodaja •

znížati -am dov.

1. kaj |narediti kaj nižje| *znižati nasip* □ **ponížati** ■ protip. **zvišati**

2. kaj |narediti, da kaj doseže nižjo stopnjo od predhodne glede na količino, intenzivnost| *znižati dajatve* □ ekspr. **odščipniti** *Gospodar mu je odščipnil zaslužek* □ ekspr. **priščipniti** □ ekspr. **spustiti** *spustiti cene* □ pog. **zbiti zbiti vročino** ■ protip. **dvigniti**

GLEJ ŠE dvigniti 2 | poceniti | spustiti | zmanjšati | zvišati

znížati se -am se dov.

1. |izraža, da kaj postane nižje| *Morska gladina se je znižala* □ **ponížati se** ■ protip. **zvišati se**

2. |izraža, da kaj preide z višje stopnje na nižjo glede na količino, intenzivnost| *Temperatura se je znižala za pet stopinj* □ ekspr. **spustiti se** □ ekspr. **zdrkniti** □ ekspr. **zdrsniti** ■ protip. **dvigniti se**

GLEJ ŠE zmanjšati se | zvišati se

zníževáti -újem nedov. ► nižati 1, 2 | pocenjevati

zníževáti se -újem se nedov. ► nižati se 1, 2 | zmanjševati se

znój -a m ► pot³

znójen -jna -o prid. ► poten

znójiti -ím nedov. ► potiti se

znójiti se -ím se nedov. ► mokriti | potiti se | prizadevati si

znójni -a -o prid. ► kaplja • | znojnica

znójnica -e ž anat. |kožna žleza, ki izloča znoj| *povečano delovanje znojnic* □ anat. **znojna žleza**

znoréli -a -o prid. ► bolnik • 10

znoréti -ím dov. ► nerazsoden • | razburiti se | zboleti •

znoríti -ím dov. ▶ obnoriti

znositi znósim dov.

1. kaj |z nošenjem spraviti kam| *znositi drva v kuhinjo* □ nanesti □ nanositi □ znesti¹

2. kaj |z nošenjem spraviti skupaj| *Material so znosili od vsepovsod* □ znesti skupaj □ znositi skupaj □ nanesti □ nanositi □ znesti¹

znóter predl. ▶ znotraj² 1

znótraj¹ prisl. ▶ notri

znótraj² predl.

1. z rodilnikom |za izražanje položaja, ki je v mejah določenega predmeta ali prostora| *hiše znotraj mestnega obzidja*

□ v notranjosti □ pog. na notranji strani □ knj.izroč. naznotraj

□ pog. odznotraj □ knj.izroč. znoter ■ protip. zunaj²

2. z rodilnikom |za izražanje omejenosti na kako skupnost, celoto| *prizadevati si za medsebojno razumevanje znotraj družine*

□ publ. v krogu □ publ. v okviru ■ protip. zunaj²

GLEJ ŠE V | zunaj²

znótrajžílني -a -o prid. ▶ opornica •2

znótranji -a -e prid. ▶ notranji 1, 2

znóva prisl. ▶ nenehno | spet¹

znóvič prisl. ▶ spet¹

znóžje -a s ▶ vznožje 2

zób¹ -á m |trd, bel izrastek v spodnji in zgornji čeljusti za

grizenje, žvečenje hrane| *Zob ga boli* □ nizk. čekan □ ekspr. škrbina

□ ekspr. zobček □ ekspr. zobec □ ekspr. zobek

◆ 1. anat. mlečni zob □ anat. mlečnik □ zastar. mlečnjak 2. anat. modrostnik

zob □ anat. modrostnik

PODPOMENKE mlečni zob⁷, stalni zob

• agr. zob pri brani □ agr. branik

GLEJ ŠE dobiti •2 | gniloba • | krema 1•2 | molčati 2 | obrekovati | očitati¹ 1 | piti 2 | podočnik | potrpeti | premagan • | strupnik | ščetka •1 | upirati se 1

zób² -í ž ▶ oves

zobáči -ev m mn. mn. v sin. nizu ▶ kit¹ •3

zobálo -a s ▶ zobovje

zobár -ja m ▶ zobozdravnik

zobàt -áta -o prid. ▶ zobčast

zobátec -tca m ▶ riba 1 pp 3

zobáti¹ -a -o prid. ▶ kit¹ •3 | zobnik² 1

zobáti² zóbljem nedov. kaj |jesti zrnatu hrano tako, da se s kljunom, z gobcem pobira posamezna zrna| *Kokoši zóbljejo koruzo* □ ekspr. kljuvati □ ekspr. pikati

zóbčast -a -o prid. |ki ima zobe, zobce| *zóbčast rob lista*

□ nazobčan □ zobat □ teh. ozobčan □ teh. ozobljen

zóbček -čka m obrt. |polkrožna ali trikotna prvina navadno ob robu klekljane, kvačkane čipke| *skvačkati zobček* □ obrt. zobec

GLEJ ŠE zob¹

zobčenič -a m ▶ zobnik² 1

zóbec -bca m ▶ zob¹ | zobček

zóbek -bka m ▶ zob¹

zóbina -e ž ▶ dlesen

zoblačèn -èna -o prid. ▶ oblačen

zoblačiti se -ím se dov. ▶ pooblačiti se | zmračiti se 2

zóblati -am dov. ▶ pooblati

zóbliiti -im dov. ▶ zaokrožiti

zóbljenje -a s ▶ denticija

zóbni -a -o prid. ▶ alveola 1 | ambulanta •2 | cement •2 | gniloba • | infekcija •1 | krema 1•2 | mostiček 4 | obloga • | pulpa • | sklenina | ščetka •1 | zalivka 1 | zapornik 2•2 | zobotehnica | zobotehnik | zobotehnika | zobozdravnik

zóbница -e ž ▶ alveola 1

zóbnič¹ -a m jezikosl. |soglasnik, tvorjen z vrhom jezika ob sekalcih| *nebniči in zobniči* □ jezikosl. dental

zobnič² -a m

1. strojn. |strojni del v obliki kolesa z zobmi na obodu za prenašanje vrtenja z ene gredi na drugo| *vgraditi zobnič* □ strojn. zobato kolo □ strojn. zobčenič

2. bot. |strupena dlakava rastlina z rumenimi cvetji| *otoki, porasli z zobnikom* □ bot. blen □ bot. črni zobnik

zobnína -e ž ▶ zobovina

zóbnoústničnik -a m ▶ labiodental

zobodêr -a m ▶ zobozdravnik

zobotéhница -e ž |strokovnjakinja, ki izdeluje umetne zobe| *zaposliti zobotehnico* □ zobna tehnika

zobotéhnik -a m |strokovnjak, ki izdeluje umetne zobe| *delovno mesto zobotehnika* □ zobni tehnik

zobotéhnika -e ž |izdelovanje umetnih zob| *razvoj zobotehnike* □ zobna tehnika

zobotrêbec -bca m ▶ suh¹ 2 povdk.

zobovina -e ž anat. |snov, ki sestavlja glavni del zoba| *plast zobovine* □ anat. dentin □ anat. zobnina

zobôvje -a s |vsi zobje v zgornji in spodnji čeljusti| *pravilno razvito zobovje* □ knj.izroč. zobalo pri smehu razkazovati zobalo

zobozdravnica -e ž ▶ zdravnica pp

zobozdravnik -a m |zdravnik za bolezni zob in ust| *pregled pri zobozdravniku* □ zobni zdravnik □ stomatolog □ pog. zobar

□ slabš. zoboder

zobozdrávtveni -a -o prid. ▶ ambulanta •2

zobozdrávtvo -a s ▶ stomatologija

zóbRNA -e ž ▶ dlesen

z obzírom na predl. zv. ▶ glede na

zôc -a m ▶ usedlina 1•

zódiak -a m astron. |dvanajst ozvezdij ob ekliptiki, katerih večina ima imena živali| *položaj zvezd v zodiaku* □ astron. zodiakalni krog

□ astron. živalski krog

zodiakálني -a -o prid. ▶ znamenje •2 | zodiak

zófa -e ž ▶ divan

zoglenéti -ím dov. |spremeniti se v oglje| *Les v kopi je zoglenel* □ karbonizirati □ poogleneti⁷

zoglenévati -am nedov. |spreminjati se v oglje| *Les v kopi zogleneva* □ karbonizirati □ karbonizirati se □ ogleneti

zogleníti -ím dov. kaj |spremeniti v oglje| *zogleniti les v kopi* □ karbonizirati

z ognjevítostjo prisl. zv. ▶ ognjevito

z olájšanjem prisl. zv. ▶ olajšano

z olájšanostjo prisl. zv. ▶ olajšano

zòlj zólja m ▶ nemiren 2• | nestrpen² •

z ónstran predl. zv. z rodilnikom |za izražanje premikanja iz položaja na drugi strani česa| *Meglice se vlečejo z onstran Save* □ z druge strani

zoo zóa m ▶ vrt •

zoológ -a m |strokovnjak za zoologijo| *zanimanje zoologov za izumirajoče živali* □ knj.izroč. živaloslovec

zoologija -e ž |veda o živalih| *zanimati se za zoologijo* □ knj.izroč. živaloslovje

zoolóški -a -o prid. ▶ vrt •

zooplánkton -a m ▶ plankton •

zoospóra -e ž ▶ blodilka

zóper predl. ▶ glasovati 2• | nasprotovati 2 | proti² 3, 4, 5

zópernarávní -a -o prid. ▶ protinaravni

zópematúrni -a -o prid. ▶ protinaravni

zoperstáviti se -im se dov. ▶ upreti se 1, 2, 3, 4

zoperstávljati se -am se nedov. ▶ upirati se 1, 2, 3

zópét prisl. ▶ nenehno | spet¹ | spet² 1, 2 | vendar¹ 4

zópétni -a -o prid. ▶ ponovni

zópérn -a -o prid.

1. |ki vzbuja močen občutek neugodja| *zoprno vreme* □ mučen
mučen vtis □ ekspr. *bedast* □ knj.izroč. *mrzek* □ evfem. *neblag neblag*

vonj iz kuhinje □ ekspr. *neznosen* □ ekspr. *odvraten* □ star. *omrzel*²
□ ekspr. *prismojen* □ ekspr. *prismuknjen* □ ekspr. *zagaten zagaten vonj*

2. |ki vzbuja odpor| *narejen, zoprni nasmeh* □ *odbijajoč*

□ knj.izroč. *mrzek* □ knj.izroč. *odbijalen* □ ekspr. *oduren* □ ekspr. *odvraten*

□ zastar. *oskuten* □ ekspr. *pavji njegov pavji glas* □ ekspr. *priskuten*

□ ekspr. *priskutljiv* □ nar. *prsten*² □ nar. *prstjen*

3. |ki prinaša veliko neprijetnosti, težav| *zoprni opravek*

□ ekspr. *nadležen* □ ekspr. *priskuten* □ ekspr. *prismuknjen* □ star. *siten*¹

□ ekspr. *težek*

4. |ki kaže v odnosu do ljudi zelo negativne, neprijetne lastnosti| *zoprni uradnik* □ knj.izroč. *mrzek* □ ekspr. *nemogoč*¹ □ ekspr. *neotesan*

□ evfem. *nesimpatičen* □ slabš. *neslan* □ ekspr. *neznosen* □ ekspr. *obupen*

□ knj.izroč. *odiozen* □ zastar. *odsečen* □ ekspr. *odvraten* □ nar. *prgast* □ ekspr. *priskuten*

□ nar. *pristujen* □ nar. *prsten*² □ nar. *prstjen* □ sleng. *zajeban*

GLEJ ŠE neprijeten | upirati se 5

zópérnež -a m ekspr. |kdor ima, kaže v odnosu do ljudi zelo

negativne, neprijetne lastnosti| *znebiti se zoprneža* □ nizk. *drekobrec*

□ nizk. *govnač* □ ekspr. *grozovitež* □ ekspr. *grozovitnež* □ slabš. *neslanež*

□ knj.izroč. *nevšečnež* □ knj.izroč. *nevšečnik* □ ekspr. *odurnež* □ ekspr. *odvratnež*

□ nar. *prga* □ slabš. *priskut* □ slabš. *priskuta* □ slabš. *priskutnež* □ slabš. *pristuda*

□ nar. *skuta*² □ slabš. *smrde*¹ □ slabš. *smrde*² □ slabš. *smrdljivec* □ slabš. *smrduh*

□ knj.izroč. *zoprnik*

zópérnica -e ž ekspr. |ženska, ki ima, kaže v odnosu do ljudi zelo

negativne, neprijetne lastnosti| *ogibati se zoprnice* □ slabš. *babura*

□ zastar. *babuza* □ ekspr. *nevšečnica* □ slabš. *priskutnica* □ slabš. *smrdljivka*

GLEJ ŠE nasprotnica

zoprnija -e ž ▶ neprijetnost

zópérnik -a m ▶ nasprotnik | zoprnež

zópérništvo -a s ▶ nasprotovanje | sovrašтво

zópérnost -i ž ▶ neprijetnost | odpor 1

zópérvati -am nedov. ▶ nasprotovati 1 | upirati se 3

zòr zòra m ▶ zarja

zòra -e ž ▶ zarja | zarja •2

zoráti zòrjem dov. *kaj* |zrahljati zemljo s plugom| *zorati ledino*

□ *poorati* □ knj.izroč. *izbrzdzati*

GLEJ ŠE splužiti

zóren -rna -o prid. ▶ mladosten

zoréti -ím nedov. |z rastjo, razvojem prihajati do zrelosti| *Grodzje je začelo zoreti* □ *dozorevati* □ zastar. *mecati* *Te hruške mecajo že konec junija* □ star. *zorevati*

GLEJ ŠE razvijati se 4

zorévati -am nedov. ▶ zoreti

zorganizírati -am dov. ▶ organizirati | preskrbeti | pripraviti 2 | ustanoviti

zorílnica -e ž |prostor za dozorevanje sadja, zoritev živil|

zorilnica za banane □ *dozorevalnica*

zoríščé -a s ▶ stališče

zoríti -ím nedov. ▶ ožarjati 1

zoríti se -ím se nedov. ▶ daniti se

zórni -a -o prid. ▶ maša •3 | mladenič | polje •2 | stališče | zgodnji 2

zorníce -íc ž mn. ver. |v krščanskem okolju zgodnje jutranje maše v adventu| *hoditi k zornicam* □ nar. *svitanice* □ nar. *svitnice*

zós -a m ▶ omaka | položaj 5pp

zóster -tra m ▶ pasovec

zòv zòva m ▶ klic 2 | poziv 2

z ozirom na predl. zv. ▶ glede na

zóženje -a s ▶ omejitev 2

zožévánje -a s ▶ omejevanje 1

zožéváti -újem nedov. *kaj* |delati bolj ozko| *zoževati prehode* □ *ožiti*
□ knj.izroč. *stesnjevati* □ protip. *širiti*

GLEJ ŠE omejevati 2 | širiti 1 | zmanjševati

zožéváti se -újem se nedov. ▶ ožiti se

zóžiti -ím dov. *kaj* |narediti kaj bolj ozko| *zožiti rov* □ knj.izroč. *stesniti*
□ knj.izroč. *utesniti*

GLEJ ŠE omejiti 1

zóžiti se -ím se dov. |izraža, da kaj postane bolj ozko| *Predor se proti koncu zoži* □ knj.izroč. *stesniti se*

zracionalízirati -am dov. ▶ racionalizirati

zráčénje -a s |mešanje, menjavanje zraka v kakem prostoru|

zračenje prostorov □ *prezračevanje* □ *ventilacija* □ *vetrenje*

zračílni -a -o prid. ▶ cev •6 | jašek •3

zráčiti -ím nedov. *kaj* |delati, povzročati, da se zrak v kakem prostoru zamenja| *zračiti stanovanje* □ *prezračevati* □ *vetriti* □ *ventilirati* |zračiti z ventilatorjem|

zráčni -a -o prid. |ki je v zvezi z zrakom| *zračne plasti*

□ zastar. *vzdušni*

GLEJ ŠE blazina •1 | črpalka • | dušik • | fatamorgana | filter •3 |

jašek •3 | kisik • | letalstvo 2 | masa •5 | napad 1 • | navzdolnjik |

navzgornjik | ozračje 1 | petlja • | področje •2 | področje •3 |

posnetek •8 | prevoz •2 | promet •9 | tlačilka • | tlak¹ •4 | vozilo pp 1

zráčnica -e ž nav. mn., zool. |čevka pri žuželkah in stonogah, po kateri pride zrak do organov| *zračnice in dihalnice* □ zastar. *dušnica*

□ zool. *traheja* □ zool. *vzdušnica*

zráčnik -a m |odprtina, luknja za zračenje| *narediti zračnik;*

odvod sopare v zračnik □ *predušna odprtina* □ *prevetrovalna odprtina*

□ *prezračevalna odprtina* □ *dušnik* □ *prezračevalec* *odpreti prezračevallec*

□ *prezračevalnik* □ star. *oddušnik* □ nar. *okinjak* □ knj.izroč. *vetrilnik*

□ knj.izroč. *vetrilo* □ knj.izroč. *vetrnik*

zradikalízirati -am dov. ▶ radikalizirati

zradírati -am dov. *kaj* |navadno z radirko zbrisati, odstraniti

napisano, narisano | *zradirati besedo* □ *poradirati* □ pog. *pobrisati*

□ pog. *zbrisati*

GLEJ ŠE odstraniti

zrahljáti -ám dov.

1. *kaj* |narediti, da kaj ni več trdno sprijeto, gosto| *zrahljati*

zemljo □ *narahljati* |nekoliko zrahljati|

2. *kaj* |narediti, da kaj ni več trdno, tesno nameščeno| *zrahljati*

pas □ *zrahljati* □ zastar. *razdrasati*

GLEJ ŠE natepsti | omajati 1 | popustiti 1

z rahločútnostjo prisl. zv. ▶ rahločutno

zrájtati se -am se dov. ▶ domisliti se | spomniti se

zràk zràka m

1. |zmes plinov, vodne pare in trdnih delcev, ki sestavlja ozračje in ki obdaja zemeljsko površino| *vlažen zrak; plasti zrak; temperatura zraka* □ zastar. *vzduh* □ zastar. *vzdušje*

2. |ta zmes, ki jo dihajo živa bitja| *Ves zasopel lovi zrak* □ nar. *ajer* *Ajra mi zmanjkuje* □ zastar. *dušek* □ nar. *duška* *Govoril je slabotno, ko da bi mu zmanjkovalo duške*

3. |ta zmes, ki napolnjuje kak zaprti prostor, napravo| *stisniti zrak iz balona* □ nar. *sapa spustiti sapa iz meha*

4. |prostor nad tlemi, ki ga zapolnjuje ta zmes| *Puščica je švistnila skozi zrak; ustreliti v zrak* □ pesn. *eter*² *Jesenski veter nosi listje v eter*

GLEJ ŠE filter •3 | napad 1• | na prostosti • | negotov² • | neprepusten • | posnetek •8 | prodor • | razstreliti | razstreljevati | sopihati | svoboden² 2•

zrakoplòv -òva m ▶ cepelin

zrakoplòvec -vca m ▶ letalec

zrakoplòvni -a -o prid. ▶ promet •9

zrakoplòvstvo -a s ▶ aeronavtika

zrakotèsen -sna -o prid. ▶ neprepusten •

zráslek -a m |kar je zraščeno| *vejni zraslek* □ *zrastek* □ *zrastlina*

zrásli -a -o prid. ▶ zraščeni

zraslolístnica -e ž ▶ zraslovenčnica

zráslost -i ž ▶ zraščenost

zraslovenčnica -e ž nav. mn., bot. |rastline, ki imajo zrasle venčne liste| *prostovenčnice in zraslovenčnice* □ bot. *zraslolístnica*

zrást -í ž ▶ postava¹ 1 | rast 2

zrástek -tka m ▶ zraslek

zrásti zrástem dov. |postati večji, višji zaradi naravnega, življenjskega razvoja| *V tem letu je otrok zelo zrasel* □ ekspr. *narediti se* □ star. *potegniti se* □ star. *spotegniti se* □ zastar. *vzrasti* □ *prirasti* |zrasti v določeni meri glede na prejšnje stanje| *Letos je drevo bolj malo prirastlo*

GLEJ ŠE narasti 1 | nastati 3 | odrasti 1, 2 | pojaviti se | povečati se | razviti se 1, 4 | upasti 1 | zvišati se

zrásti se zrástem se dov. ▶ združiti se

zrastlína -e ž ▶ zarastlina 2 | zraslek

zraščanje -a s ▶ združevanje

zraščati se -am se nedov. ▶ odraščati 2 | združevati se

zraščen -a -o povdk. ▶ navezan

zraščeni -a -o prid. v dvojini in množini |pri katerem so posamezni sestavni deli združeni, povezani zaradi posebne rasti, razvoja| *zraščena dvojčka; zraščene veje* □ *zrasli*

zraščenka -e ž

- bot. velika zraščenka □ bot. frlinka

GLEJ ŠE goba pp 3

zraščenost -i ž |dejstvo, da je kaj zraščeno| *zraščenost vej*

□ *zraslost*

zráven¹ mestov. prostor. prisl. |izraža položaj, prostor v neposredni bližini, sosedstvu česa| *Na mizo je postavila čajnik in zraven položila prtičke* □ *poleg²*

GLEJ ŠE pridružiti se 1

zráven² predl. ▶ kljub | *poleg¹* | *poleg²* 1, 2, 3 | *poleg³* | *poleg⁴*

zráven³ člen. ▶ povrhu³

zráven⁴ povdk. ▶ udeležen

zravnáno prisl. ▶ pokonci²

zravnáti -ám dov. *kaj* |z nategovanjem, glajenjem narediti kaj ravno| *zravnavati zmečkan papir; zravnavati ukrivljen žebelj*

□ *poravnati* □ knj.izroč. *razravnavati* *razravnavati kup zemlje*

GLEJ ŠE naravnati 1 | poravnati 1, 2 | uničiti 1 | vzravnavati

zravnáti se -ám se dov. |izraža, da kaj dobi ravno obliko| *Po nekaj ovinkih se cesta zravna* □ ekspr. *iztegniti se*

GLEJ ŠE vzravnavati se

zravnavati -am nedov. ▶ ravnavati 1, 2 | vzravnavati

zrávnji -a -e prid. ▶ konj •3

zrávsati se -am se dov. ▶ spopasti se | stepsti se

zrcálar -ja m ▶ krap

zrcálce -a s ▶ ogledalo 1, 2

zrcaléči se -a se -e se prid. ▶ kazeni¹ •2

zrcáliti -im nedov. ▶ izražati 2 | kazati 1

zrcáliti se -im se nedov. ▶ izražati se | kazati se | odsevati 1

zrcální -a -o prid. ▶ aparat •20

zrcálo -a s

- fiz. *sferno zrcalo* □ fiz. *krogelno zrcalo* □ fiz. *sferično zrcalo*

GLEJ ŠE izražati 2 | ogledalo 1, 2

zrecítirati -am dov. ▶ povedati pp 2 | zdeklamirati

zrèči zrèčem dov. ▶ imenovati

zrédčiti -im dov. ▶ razredčiti

zrédčiti se -im se dov. ▶ razredčiti se

zredígirati -am dov.

- jezikosl. *zredigirati slovarski sestavek* □ jezikosl. *urediti slovarski sestavek*

GLEJ ŠE urediti 5

zrediti -im dov. *koga* |narediti, povzročiti, da postane kdo (bolj) debel| *zrediti bolnika; Dobro krmí vole, da bi jih čim bolj zredil*

□ *obrediti* □ *odebeliti* □ *porediti* □ *zdebeliti* □ zastar. *poddebeliti*

□ star. *spodrediti* □ zastar. *udebeliti*

GLEJ ŠE vzrediti 1, 2

zrediti se -im se dov. |postati (bolj) debel| *Zaradi preobilne hrane se je zredil* □ *obrediti se* □ *odebeliti se* □ *porediti se* □ *zdebeliti se* □ ekspr. *omastiti se* □ knj.izroč. *otolsteti* □ pog. *popraviti se* □ ekspr. *razbasati se* □ ekspr. *razkošati se* □ slabš. *razlesti se* □ slabš. *razvaliti se* □ zastar. *ugojiti se* □ knj.izroč. *zadebeliti se* □ knj.izroč. *zamastiti se* □ ekspr. *zaobliti se* □ knj.izroč. *zaokrogeliti se* □ ekspr. *zaokrožiti se*

GLEJ ŠE odrasti 2

zrédka prisl. ▶ redko 1

zreducírati -am dov. ▶ omejiti 1, 4 | zmanjšati

zreducírati se -am se dov. ▶ omejiti se 2

zregulírati -am dov. ▶ nastaviti | poravnati 2 | regulirati

zrèja -e ž ▶ vzreja

zrèjati -am nedov. ▶ vzrejati

zrèl -éla -o prid. |v zvezi s sadeži, plodovi ki ima lastnosti, značilne za stopnjo v rasti, razvoju, pri kateri je kaj primerno za spravilo, razmnoževanje| *obirati zrele plodove* □ *dozorel* □ pog., pri nekaterih sadežih, plodovih *mehek* *Zaželel si je mehko hruško* □ pog., pri nekaterih sadežih, plodovih *sladek* *premalo sladke borovnice* ■ protip. *nezrel*

GLEJ ŠE dovršen | dozorel | nezrel | pameten | prebrisan povdk. 1 | sposoben²

zrelativizírati -am dov. ▶ relativizirati

zréli -a -o prid. ▶ barok • | odrasli² | sir¹ •4

zrelína -e ž ▶ črnjava

zrelíšče -a s ▶ mnenje | stališče

zrélo prisl. ▶ pametno

zrélost -i ž |stanje zrelega| *zrelost sadja* □ *dozorelost*

PODPOMENKE kalilna zrelost, užitna zrelost, voščena zrelost

- 1. *biol. spolna zrelost organizma* □ *biol. spolna dozorelost* □ *biol. spolna dozorelost* □ *biol. spolna razvitost* □ *biol. spolno dozorelost* 2. *spolna zrelost* □ *seksualna zrelost*

zrélostni -a -o prid. ▶ matura

zrènje -a s ▶ pogled 2

zrepénciti se -im se dov. ▶ razburiti se

zrésniti -im dov. *koga* |narediti, da kdo postane bolj resen|

Novica o nesreči jih je zresnila □ star. *zresnobiti*

zrésniti se -em se dov. |izraža, da kdo postane resen| *Ob tej novici so se vsi zresnili* □ star. *uresniti se*

zrésnjen -a -o prid. ▶ resen¹ 1

zresnòbiti -im dov. ▶ zresniti

zrešétáti -ám dov. ▶ pretresti 2

zréti zrèm nedov. ▶ gledati 3, 4

zrevidírati -am dov. ▶ popraviti 3

zrzézi zrzèzem dov. ▶ narezati | odrezati 1

zrček -zka m | rezina mesa, ki se speče navadno na vroči maščobi | položiti zrek na vročo maščobo; telečji zrek □ stek

♦ gastr. sesekljeni zrek □ nekjn. pog. faširani zrek □ pog. polpeta²

z rezervo prisl. zv. ► s pridržkom

zrežirani -a -o prid. ► proces ♦3

zrihtan -a -o prid. ► urejen¹

zrihtati -am dov. ► preskrbeti | urediti 2, 3

zrihtati se -am se dov. ► urediti se 1

zriniti -em dov. ► spraviti 1 | stisniti 4

zriniti se -em se dov.

1. | težko, s silo priti kam, navadno v množici ljudi | Potniki so se zrinili v avtobus □ nariniti se □ ekspr. stlačiti se □ pog. zdrenjati se □ ekspr. zmašiti se

2. ekspr. | izraža, da kdo s prizadevanjem kaj doseže | Zrinil se je na mesto predstojnika □ nekjn. pog. sforsirati se

GLEJ ŠE preriniti se | priti pp 6

zrisati zrišem dov. ► narisati

zriti zrijem dov. ► razriti

zrivati -am nedov. kaj | z rinjenjem spravljati kam | zrivati kamenje na kup □ narivati

zrivati se -am se nedov. ► riniti se 1, 2

zrkalo -a s ► ogledalo 1

zrklo -a s anat. | del očesa v obliki votle krogle, v katerem so čutnice za svetlobo | Mišice obračajo zrklo □ anat. očesno jabolko □ anat. očesno zrklo

zrklovina -e ž ► steklovina

zrnast -a -o prid. ► zrnat

zrnasti -a -o prid. ► zelenjava ♦2

zrnat -a -o prid. | ki je po sestavi, obliki podoben zrnju | zrnato gnojilo □ zrnast □ zrnčast

zrnati -a -o prid. ► fižol ♦2 | srenec | zelenjava ♦2

zrnastost -i ž grad. | sestav sipkega materiala glede na razmerje med velikostjo zrn | določiti zrnastost gramoz □ grad. granulacija

zrnca -a s ► zrno 1

zrnčast -a -o prid. ► zrnat

zrnec -nca m ► srenec

zrnéti -ím nedov. ► zrniti se

zrniti se -im se nedov. | izraža, da se pri rastlini razvijajo zrna | Zaradi hladnega vremena se kuruza ni zrnila □ delati zrna

□ knj.izroč. zrniti Ajda že zrniti

zrnje -a s ► fižol ♦2 | poper ♦

zrno -a s

1. | vsako od semen, navadno v klasu, latu žit ali stroku stročnic, z nakopičenimi hranilnimi snovmi | Zrna že padajo iz klasov □ ekspr. zrnca

♦ agr. goleno zrno □ agr. golec □ agr. goleneč

PODPOMENKE goleno zrno 7, plevno zrno

2. | okrogel ali oglat, navadno majhen delec, drobec česa | zrna zdravila; zrna rudnin □ granulacija

GLEJ ŠE dobiti ♦3 | malo² 3 | zrniti se

zrnovec -vca m ► srenec

zrogoviliti -im dov. ► razburiti se

zrohnéti -ím dov. ► zarohneti

zrojiti -ím dov. ► razburiti se

zrólati -am dov. ► zviti

zrólati se -am se dov. ► zmešati se 4

zromantiziran -a -o prid. ► romantičen

zromantizirati -am dov. ► romantizirati

zropotáti -ám dov. ► pasti¹ 1 | reči 1 pp 10 | zrušiti se

z ropôtom prisl. zv. ► ropotaje

zrožljáti -ám dov. ► pasti¹ 1

zrumenèl -éla -o prid. ► porumenel

zrumenéti -ím dov. ► porumeneti

zrušek -ška m ► zrušenje

zrušenje -a s | dejstvo, da kaj razpade na dele, kose, zlasti

objekt, objekti | zrušenje mostu □ zrušitev □ knj.izroč. zrušek nenadni zrušek zidu

zrušitev -tve ž ► zrušenje

zrušiti -im dov. ► porušiti | premagati 1 | vreči 2 | zmotiti 1

zrušiti se -im se dov. | izraža, da kaj, navadno gradbeni objekt, razpade na dele, kose, in preneha obstajati kot samostojno stoječi objekt | Hiša se je zrušila □ podreti se □ porušiti se □ razpasti Steber iz zidakov je razpadel □ ekspr. pasti na kup □ ekspr. počepniti Bajta bo ob prvem dežju počepnila □ ekspr. razrušiti se □ ekspr. sesesti se □ ekspr. zgrmeti na kup □ ekspr. zgruditi se □ ekspr. zlesti na kup □ ekspr. zropotati na kup

GLEJ ŠE zgruditi se

zúbelj -blja m ► plamen

zúm medm. ► bz

zúnaj¹ prostor. prisl. | izraža prostor, ki ni v območju zaprtega prostora | Otroci se radi igrajo zunaj □ na odprtem □ na planem □ na prostem □ pog. na zraku □ pog. odzunaj □ protip. notri

GLEJ ŠE notri | v tujini

zúnaj² predl. z rodilnikom | za izražanje položaja, ki ni v mejah določenega prostora, predmeta, pojma | imeti delo zunaj hiše; Stvari se ne da razumeti zunaj časa in prostora □ izven □ protip. znotraj²

GLEJ ŠE znotraj² 1, 2

zúnaj³ povdk. ► na prostosti

zúnajčasni -a -o prid. ► brezčasni

zúnajčasóvni -a -o prid. ► brezčasni | nadčasovni

zúnajčlovéški -a -o prid. ► objektivni 1

zúnajkrmni -a -o prid. ► motor² ♦11

zúnajmáternični -a -o prid. ► nosečnost ♦

zúnajsezónski -a -o prid. ► izvensezonski

zúnajzakónski -a -o prid. ► skupnost ♦1

zunánje prisl. ► na zunaj

zunánjepolítični -a -o prid. | ki je v zvezi z zunanjo politiko | zunanjepolitične razmere; zunanjepolitični program države □ knj.izroč. vnanjepolitični

zunánji -a -e prid.

1. | ki kot sestavina česa neposredno meji na okolje; ki je glede na kaj drugega istovrstnega vzporednega v prostoru najbolj oddaljen, zadnji od izhodišča, od sredinske ravnine telesa | zunanji zidovi stavbe; zunanji premer cevi; zunanja steza na stadionu □ vnanji □ knj.izroč. obodni obodni kolobar svetlobe □ protip. notranji

2. | ki je, obstaja, izvira v okolju zunaj česa | zunanji hrup; zunanji dražljaji; zunanji vplivi na človekovo naravo □ vnanji □ knj.izroč. eksogeni □ protip. notranji

3. | ki se nanaša na kaj, kar je zunaj mej kake države, ozemlja, določene skupnosti, organizacije | osvojiti zunanji trg; zunanja kontrola poslovanja; zunanji člani gledališkega ansambla □ vnanji □ knj.izroč. eksterni prepovedati vstop eksternim obiskovalcem □ protip. notranji

4. | ki se na zunaj vidi, čutno zazna | zunanji znaki bolezní □ vidni² □ vnanji □ zaznavni □ ekspr. površinski

5. | ki ne zajema bistvene, vsebinske strani česa; ki je v zvezi z zunanjo podobo, zunanjustjo | zunanja podobnost stvari; zunanja privlačnost mestne ureditve □ vnanji □ ekspr. površinski

GLEJ ŠE ektoderm | ektoparazit | izkustvo ♦ | notranji 1, 2, 3 | ogrodje 1♦4 | okno 1 pp 2 | omet ♦ | posnetek ♦9 | sila 1 ♦8 | sluhovod | sodelavec ♦5 | spolovilo ♦1 | spolovilo ♦2 | videz 1, 2 | zunanost

zunánjost -i ž | značilnosti osebe, stvari kot celota, vidna iz okolja| *Naša zunanost se z leti spreminja; dekle prikupne zunanosti; Zunanost stavbe zagotavlja obiskovalcem dober prvi vtis*
 zunani videz **vnanost** **vnanjščina** **zunanjščina** knj.izroč. **eksterier** **eksterier hiše** ekspir. **podoba** knj.izroč. **pojava** knj.izroč. **pojavnost** knj.izroč. **prikazen**

zunánjščina -e ž ► zunanost

z úrnostjo prisl. zv. ► hitro 1

zvábiti in **zvábiti** -im dov. ► izvabiti 1 | prevarati 1

zvábljati -am nedov. ► privabljati

zváč -a m ► vabovec

zváditi se -im se dov. ► spentljati se | spoprijateljiti se

zvágati -am dov. ► stehати

zvájati -am nedov. ► omejevati 4 | zapeljvati | zavajati

zvalíti -ím dov. *kaj* | z valjanjem spraviti kam, od kod| *zvaliti hlode na kup; zvaliti tovor s tovornjaka* **zavaliti** ekspir. **navaliti** **navaliti skalo na pot**

GLEJ ŠE izvaliti | preložiti 2

zvalíti se -ím se dov. ► priti pp 10 | zavaliti se

zváljati -am dov. ► razvaljati

zválnica -e ž ► medmet

zválnik -a m jezikosl. |sklon samostalnika v vlogi ogovora, nagovora| *tonemska razlika med zvalnikom in imenovalnikom*
 jezikosl. **vokativ**

zvalovíti -ím dov. ► vzvaloviti 1, 2

zvalovljèn -èna -o prid. ► valoviti

zváni -a -o prid. ► imenovani ♦

zvánje -a s ► naslov 2 | naziv | poklic | poslanstvo

zvár -a m teh. |mesto, kjer so deli spojeni z varjenjem| *zgladiti zvar* teh. **var**

zvára -e ž ► mleko ♦2

zvárek¹ -rka m ekspir. |slaba, neprimerno sestavljena, narejena stvar| *zvarok iz pločevinaste strehe, pritrjena na star vagon* ekspir. **zmašilo**

GLEJ ŠE zvarjenec

zvárek² -rka m

1. |pijača, ki se pripravi s kuhanjem (zdravilnih) rastlin|

zdraviti se z različnimi zvarki **obarek** knj.izroč. **dekokt**

2. |snov, ki se pripravi s kuhanjem| *mazati se z zvarkom iz hrastovega lubja* **zavarek**

GLEJ ŠE jed 1 | prevretek

zváriti¹ -im dov. ► skuhati 1, 2

zváriti² -ím dov. *kaj* teh. |spojiti kovinske, plastične dele s segrevanjem ali pritiskom| *zvariti oba konca žice* teh. **zavariti**

zvárjenec -nca m teh. |predmet, izdelan s spajanjem kovinskih, plastičnih delov s segrevanjem, pritiskom| *izdelovati zvarjence za dvigala* teh. **zvarok**¹

zváti zóvem dov. ► pozivati 1, 2 | pozvati 2 | vabiti 1

zvéčani -a -o prid. ► povečani

zvéčanje -a s ► povečanje 1

zvéčati -am dov. ► povečati

zvéčati se -am se dov. ► povečati se

zvečer čas. prisl. |izraža, da se dejanje (z)godi v času od dela dneva ob sončnem zahodu do polnoči| *vrniti se zvečer* **na večer**
 proti mraku **proti večeru** **z mrakom** star. **na podnoč** star. **večer**²
 star. **v mrak** ekspir. **v večernih urah** **nocoj** **protip. zjutraj**
GLEJ ŠE danes ♦3 | predsinočnjim | sinoči 1 | zjutraj

zvečvátí -újem nedov. ► večati¹

zvečvátí se -újem se nedov. ► večati se

zvečíne prisl. ► navadno | pretežno | večinoma

zvečinoma prisl. ► pretežno | večinoma

zvéčjega prisl. ► pretežno

zvedáv -áva -o prid. ► radoveden | vedoželjen

zvedávo prisl. ► radovedno | vedoželjno

zvedávost -i ž ► radovednost | vedoželjnost

z védenjem prisl. zv. ► zavestno

zvédeti zvéem dov. ► izvedeti

zvedljív -a -o prid. ► radoveden | vedoželjen

zvedljívo prisl. ► radovedno | vedoželjno

zvedríti -ím dov. ► razvedriti

zvedríti se -ím se dov. *brezos.* |prenehati deževati| *Do večera se*

bo že zvedrilo knj.izroč. **izdeževati se** ekspir. **izliti se** star. **uvediti se**

ekspir. **zliti se** nar. **zvremeniti se**

GLEJ ŠE razjasniti se²

zvégati -am dov. ► zvežiti

zvéjati -am dov. *kaj* |odstraniti pleve in primesi iz žita| *zvejati*

žito **izvejati** **ovejati**

zveličati -am dov. *koga* ver. |narediti, da postane človek po smrti deležen večne sreče| *zveličati človeka*

knj.izroč. **zveličati**

zveličávní -a -o prid. ► rešilni

z véliko prisl. zv. ► začetnica 2♦

zvěn zvéna m

1. |zlasti višji zvok, ki ga daje kak predmet, navadno kovinski, ob udarcu po njem ali trku ob kaj trdega| *preizkusiti zven kovine; zven orodja pri udarcu ob kamen* **zvenok**

2. s prilastkom |lastnost, zaradi katere se kaj zdi tako, kot določa prilastek| *spoštljivi zven učencevih besed; V takih razmerah vsaka beseda dobi politični zven* **intonacija** **prizvok**

ton knj.izroč. **nota**

GLEJ ŠE zvenenje

zvenčati -ím nedov. |dajati ostre, višje, tresoče se glasove zlasti pri udarcu, trku ob kaj trdega| *Od hrupne glasbe so zvenčale šipe* zastar. **žvenčati**

zvenèč -éča -e prid. ekspir. |ki je vznesen, vendar brez tehtne vsebine| *zvenèče besede, fraze* slabš. **deklamatoričen** ekspir. **doneč**

star. **napetoličen** ekspir. **napihnjen**

GLEJ ŠE zvonok

zvenéči -a -e prid. ► soglasnik pp

zvenénje -a s |višji glas, glasovi, nastali pri udarcu po čem, zlasti kovinskem, ali trku ob kaj trdega| *z dotikom strun povzročiti zvenenje* **zven**

♦ zvenenje v ušesih zvonjenje v ušesih

zvenéti¹ -ím dov. ► oveneti | zamreti

zvenéti² -ím nedov.

1. |dajati višji glas, glasove pri udarcu po čem, zlasti kovinskem, ali trku ob kaj trdega| *Kovina zveni* ekspir. **peti**¹
Strune pod njenimi prsti so prelepo pele **zvenčati**

2. s prislovnim določilom |imeti tako zvočno barvo, podobo, kot izraža določilo| *Njegov glas zveni odločno; To ime zveni tuje*

glasiti se¹ **slišati se**

GLEJ ŠE slišati se | zaznaven ♦ | zvoniti ♦

zvéniiti -em dov. ► oveneti | zamreti

zvěnk zvéнка m ► zvenok

zvenketáti -ám nedov. ► zvenketati 1

zvenkljáti -ám nedov. ► zvenkljati

zvékniti -em dov. ► zvenkniti

zvér -í ž |navadno velika štirinožna divja žival z močnim zobovjem, ki za hrano lovi in ubija druge živali| *Zver je raztrgala žrtev* □ knj.izroč. **bestija** □ pog. **beštija** □ ekspr. **zverina**
GLEJ ŠE krut povdk. | okrutnež | surov povdk. | zverjad | žival 1
zverína -e ž |velika, navadno nevarna štirinožna divja žival| *Rad opazuje zverine v živalskem vrtu* □ ekspr. **zverinica**
GLEJ ŠE krut povdk. | okrutnež | pes | veljak | zver | zverjad
zverínica -e ž ▶ otrok 1 | zverina | ženska pp 3
zverinják -a m ▶ kletka 1 | vrt •
zverínski -a -o prid. ▶ krut | surov
zverínsko prisl. ▶ kruto
zverínskost -i ž ▶ krutost | surovost
zverínstvo -a s ekspr. |dejanje, ravnanje, pri katerem se v odnosu do ljudi, živali, brezobzirno, neusmiljeno uporablja veliko nasilje, velik pritisk| *Zverinstva na zasedenem ozemlju so se množila* □ ekspr. **zverstvo**
GLEJ ŠE dejanje 1 pp 7
zverížen -a -o prid. ▶ izmaličen | kriv¹ 1
zveríženi -a -o prid. ▶ ponarejeni 3
zverížiti -im dov. ▶ izmaličiti | potvoriti
zverjád -i ž |zveri kot skupnost, celota živali z določenimi značilnostmi| *lev, tiger in druga zverjad* □ star. **zver** □ star. **zverina**
GLEJ ŠE divjad
zvérski -a -o prid. ▶ krut
zvérstvo -a s ▶ dejanje 1 pp 7 | zverinstvo
zveselíti -ím dov. ▶ razveseliti
zveselíti se -ím se dov. ▶ razveseliti se
z vesêljem povdk. zv. ▶ rad 1
zvést -a -o prid. |ki vztraja v ljubezenskem razmerju do koga; ki vztraja v naklonjenem razmerju do koga, česa| *zvesta partnerica; zvest sodelavec* □ zastar. **veren**¹ ■ protip. **nezvest**
GLEJ ŠE nezvest | vesten
zvésti -a -o prid. |ki je popolnoma skladen, ujemajoč se s predlogo, stvarnostjo| *zvesti prevod pesmi* □ knj.izroč. **verni**³
GLEJ ŠE omejiti 4 | prodati | zavesti
zvestôba -e ž |dejstvo, da kdo vztraja v ljubezenskem razmerju do koga| *ženina zvestoba* □ zastar. **vernost**² □ star. **zvestost** ■ protip. **nezvestoba**
GLEJ ŠE nezvestoba
zvéstost -i ž ▶ zvestoba
zvéza -e ž
1. |dejstvo, da je kaj skupaj, združeno s čim| *Prizidek je brez zveze s tlemi* □ **povezava** □ publ. **kontakt** □ knj.izroč. **stik** □ pog. **veza**
2. |kar obstaja med stvarima, stvarmi, ki imajo z določenega stališča kaj skupnega| *odkriti zvezo med pojavoma* □ **povezava** □ **vez**² □ knj.izroč. **korespondenca** *Iskal je korespondenco z družbeno bitjo*
3. |skupnost organizacij ali posameznikov z enako dejavnostjo in skupnimi interesi| *zveza bivših borcev* □ **združenje** □ knj.izroč. **federacija** □ knj.izroč. **konfederacija** *konfederacija industrialcev* □ knj.izroč. **konfederativna unija**
4. |skupnost suverenih držav, ki so združene zaradi skupnih ciljev| *države, združene v zvezo* □ **unija**
5. |kar nastane kot posledica medsebojnih stikov, sodelovanja in omogoča medsebojno dogovarjanje, sodelovanje, spoznavanje| *Zveza med organizacijami se je utrdila* □ **povezava** □ **vez**² □ zastar. **zaveza**
• 1. jezikosl. **besedna zveza** □ jezikosl. fraza **2.** jezikosl. frazeološka **zveza** □ jezikosl. frazem □ jezikosl. frazeologem **3.** pravn. **vzročna zveza** □ pravn. kavzalna zveza □ pravn. kavzalni neksus **4.** mednarodna športna

zveza □ mednarodna športna federacija **5.** jezikosl. **podredna besedna zveza** □ jezikosl. sintagma **6.** jezikosl. **prilastkovna zveza** □ jezikosl. atributivna zveza **7.** jezikosl. **prislovna zveza** □ jezikosl. adverbialna zveza **8.** zgod. **sveta zveza** □ zgod. sveta aliansa **9.** **radijska zveza** □ radiozveza **10.** **telefonska zveza** □ telefonska linija
GLEJ ŠE asociacija | federacija | monopol 2 | odnos 1 | poročiti se | povezati se | prekiniti • | razmerje •• | razveza • | vez² 4 | zakon¹
zvézati in zvezáti zvéžem dov.
1. *kaj* |z namestitvijo vrvi, traku, verige okrog česa narediti, da to je, ostane skupaj; z namestitvijo vrvi, traku kaj narediti| *zvezati pisma s trakom; zvezati butaro; zvezati šopek* □ **povezati**
2. *koga* |z namestitvijo vrvi, verige okrog telesa, dela telesa koga narediti, da se kdo ne more gibati, premikati| *Tatu so prijeli in zvezali* □ star. **omotvoziti**
3. s čim ptt |narediti, da kdo dobi telefonsko zvezo z drugim telefonskim priključkom| *zvezati z interno telefonsko številko* □ pog. **prevezati kaj** *Poklič centralo, nato bo telefonist prevezal tvoj klic* □ pog. **vezati kaj**
GLEJ ŠE povezati
zvézati se in zvezáti se zvéžem se dov. ▶ povezati se
zvézda -e ž
1. |na videz majhno svetlo nebesno telo, vidno na jasnem nočnem nebu| *Zasijale so prve zvezde* □ ekspr. **zvezdica**
2. astron. |Soncu podobno nebesno telo, ki seva lastno svetlobo| *preučevati zvezde* □ astron. **nepremičnica** □ astron. **stalnica** □ astron. **zvezda stalnica**
♦ astron. **spremenljiva zvezda** □ astron. pulzirajoča zvezda □ astron. utripajoča zvezda
PODPOMENKE 1. nova, supernova **2.** orjakinja, pritlikavka
3. |lik z več koničastimi podaljški, kraki, enakomerno izhajajoč iz središča| *narisati zvezdo* □ ekspr. **zvezdica**
♦ **peterokraka zvezda** □ peterokraka □ peteroglasta zvezda □ peteroglasta zvezda □ peterogljata zvezda
4. vet. |belo znamenje različnih oblik na čelu živali| *Konj ima veliko zvezdo* □ vet. **lisasta zvezda** |znamenje v obliki podolgovate lise| □ vet. **polmesečna zvezda** |znamenje v obliki polmeseca|
5. navadno s prilastkom |zelo slavna igralka ali pevka| *nastop priljubljene filmske zvezde* □ **zvezdnica** □ publ. **diva operna diva**
♦ **pornografska zvezda** □ pornozvezda
• **peterokraka morska zvezda** □ peterogljata morska zvezda
GLEJ ŠE amarilis | danica | dvozvezdje | hvaliti | poveličevati | repatica | severnica | sloveti | večernica | vezava •• | zasloveti | zvezdnica | zvezdnik
zvezdár -ja m ▶ astrolog
zvezdárna -e ž ▶ observatorij •1
zvezdárski -a -o prid. ▶ astronomski
zvézdasti -a -o prid. ▶ magnolija • | simetrija •1
zvézdica -e ž |zvezdici podobni znak ob besedi, na katero se nanaša opomba| *izpisati iz besedila besede, označene z zvezdico* □ **asterisk**
• bot. **navadna zvezdica** □ bot. kurja čreva □ bot. kurja črevca
GLEJ ŠE plevel pp | zvezda 1, 3
zvezdíšče -a s elektr. |osrednja točka večfaznega sistema| *dostopno zvezdišče* □ elektr. **ničlišče**
GLEJ ŠE ozvezdje
zvézdnati -a -o prid. ▶ magnolija •
zvézdni -a -o prid. ▶ leto •10 | mesec •2 | paralaksa • | svetloba 1 •3 | vezava •7

zvézdnica -e ž vrtn. |lončna rastlina z majhnimi, rumenimi cveti in velikimi, navadno rdečimi ali rumenimi ovršnimi listi| *gojiti zvezdnice za prodajo* □ vrtn. **božična zvezda**

GLEJ ŠE planika | zvezda 5

zvézdnik -a m |zelo slaven igralec ali pevec; zelo slavna, znana oseba, ki deluje v kaki skupini, na kakem področju| *filmski zvezdnik; zvezdnik nogometnega kluba* □ **zvezda** □ knj.izroč. **vedeta**

zvezdogléd -éda m ► astrolog | astronom

zvezdoslôvec -vca m ► astronom

zvezdoslôvje -a s ► astronomija

zvezdoslôvka -e ž ► astronomka

zvezdoslôvni -a -o prid. ► astronomski | literatura ♦

zvezdoznánc -nca m ► astrolog | astronom

zvezdoznánka -e ž ► astronomka

zvezdoznánski -a -o prid. ► astronomski

zvezdoznánstvo -a s ► astronomija

zvéze *zvéz* ž mn. mn. v sin. nizu ► rod¹ 3 pp

zvézek -zka m

1. |skupek trdno sešitih, spetih nepotiskanih listov v platnicah iz papirja ali kartona| *iztrgati list iz zvezka* □ **zvežček** ↗

♦ 1. brezčrtni zvezek □ nečrtani zvezek 2. črtani zvezek □ črtasti zvezek □ star. pisanka² 3. karirasti zvezek □ karirani zvezek 4. šol., zgod. lepopisni zvezek □ šol., zgod. lepopisnica 5. šol. preparacijski zvezek □ šol. preparacija 6. šol. spisni zvezek □ šol., zgod. spisovnica □ šol., zgod. spisovni zvezek

PODPOMENKE črtani zvezek ↗, nečrtani zvezek

2. |vsak od posameznih delov knjige, tiskanega dela| *Končan je drugi zvezek slovarja* □ *knjiga* □ star. **sešitek** □ knj.izroč. **tom** □ biblio. **volumen**

♦ biblio. **dodatni zvezek** □ biblio. **dodatni snopič** □ biblio. **dopolnilni snopič** □ biblio. **dopolnilni zvezek** □ biblio. **supplement**

GLEJ ŠE sveženj

zvézen -zna -o prid. ► neprekinjen

zvézni -a -o prid. ► črta 1•8 | država ♦ 15 | federacija | federalni | vezni

zvéznica -e ž ► črta 1•8

zvézniti -em dov. ► zvežiti

zvézniti se -em se dov. ► zvežiti se

zvéznjen -a -o prid. ► vegast 3

zvezováti -újem nedov. ► vezati 1

zvéžček -čka m ekspr. |majhen zvezek| *Naslove si je zapisoval v zvežček* □ ekspr. **zvežčič**

zvéžčič -a m ► zvežček

zvéžen -a -o prid. ► vegast 3

zvéženj -žnja m ► sveženj

zvéžiti -im dov. *kaj* |narediti, povzročiti, da je kaj vegasto, krivo|

Vlaga je zvežila deske □ **vegati** □ **zvezniti**

zvéžiti se -im se dov. |izraža, da kaj postane nepravilno, nezaželeno neravno, zvito; izraža, da kaj izgubi trdnost zaradi nepravilne, nezaželene neravnosti| *Tla so se zvežila; Stara ograja se je zvežila* □ **zvezniti se**

zvécati -am dov. ► izmučiti

zvécati se -am se dov. ► izmučiti se

zviháriti -im dov. ► razvneti 2, 3 | vznemiriti 1

zvihati -am dov. ► zavihati 2

zvihráti -ám dov. ► odhiteti | razburiti se | razdivjati se | steči¹ 1

zvijáča -e ž |dejanje, ravnanje, s katerim kdo z zavajanjem koga v zmoto skuša doseči svoj namen| *nasesti zvijáči; doseči kaj z zvijáčo* □ **trik** □ ekspr. **coprnija** □ sleng. **finta** □ zastar. **lest** □ slabš. **lokavščina**

□ ekspr. **umetniija poznati umetniije oglaševanja**

GLEJ ŠE trik

zvijáčen -čna -o prid. ► prebrisan

zvijáčiti -im nedov. ► govoriti 1 pp 22

zvijáčno prisl. ► prebrisanost | z zvijáčo

zvijáčnost -i ž ► prebrisanost

zvijáti -am nedov. *kaj* |delati, da kaj prožnega, podolgovatega (večkrat) pride okrog kake osi in dobi valjasto, kroglasto obliko| *zvijáti odejo; zvijáti list papirja* □ **viti¹** □ **uvijati** |zvijáti navznoter| □ ekspr. **svedriti** |zvijáti v obliki svedra|

GLEJ ŠE boleti 1 pp 4 | lomiti 2 | upogibati 1

zvijáti se -am se nedov.

1. |izraža, da kaj prihaja v stanje, ko se krivi okrog namišljene osi| *Listi na bolnem drevesu se zviájajo in odpadajo* □ **viti se**

□ ekspr. **svaljkati se** □ ekspr. **svedrati se** □ ekspr. **vijačiti se**

2. |izraža, da kaj prihaja v stanje, ko deli nimajo več pravilne oblike, položaja| *Les se zaradi vročine zviája* □ **viti se** □ knj.izroč. **bočiti se**

3. |premikati telo lokasto od namišljene vzdolžne osi|

Akrobat se močno zviája; Gosenica se zviája □ **viti se** □ ekspr. **jeguljiti se**

□ knj.izroč. **previjati se** □ ekspr. **krotovičiti se** |krčevito se zvijáti|

GLEJ ŠE viti se

zvijúgan -a -o prid. ► ovinkast

zvijúgati se -am se dov. ► priti pp 1

zvíin -a m ► izvin

zvíiniti -em dov. ► izviniti

zvíiniti si -em si dov. ► izviniti si

zvíinkan -a -o prid. ► ovinkast

zvíirati se -am se nedov. ► pretegovati se

zvisôka prisl. ► prezirati | prezirljivo | zviška

zvišani -a -o prid. ► ekonomlonec

zvišanje -a s ► dvig 3 | podražitev

zvišati -am dov. *kaj* |narediti kaj višje| *zvišati jez*

□ **povišati** ■ protip. **znižati**

GLEJ ŠE dvigniti 2 | podražiti¹ | znižati 1

zvišati se -am se dov. |doseči višjo stopnjo glede na možni razpon| *Cene so se zvišale; Kvaliteta se je zvišala* □ **povišati se**

□ ekspr. **zrasti** ■ protip. **znižati se**

GLEJ ŠE povečati se | znižati se 1

zvišen -a -o prid. ► vzvišen

zvišeni -a -o prid. ► dvignjeni

zviševánje -a s ► dražitev

zviševáti -újem nedov. ► dražiti¹ | dvigati 2 | višati 1, 2

zviševáti se -újem se nedov. ► naraščati 1 | višati se

zviška smer. prostor. prisl. |izraža, da je premikanje, sprememba

usmerjena z visokega, višjega položaja proti nižjemu| *zviška pasti na tla; zviška se pognati na žrtev* □ **od zgoraj** □ star. **zvisoka**

□ star. **zviškoma** □ star. **zvrha**

GLEJ ŠE prezirati | prezirljivo

zviškoma prisl. ► prezirljivo | zviška

zvíit -a -o prid. ► neutemeljen | prebrisan | prebrisan povdk. 1

zvíitek -tka m

1. |kar je zvito v obliki valja| *razviti zvíitek; zvíitek linoleja; zvíitek gaze* □ knj.izroč. **konvolut** □ knj.izroč. **kotač** *Na palubi so ležali kotači vrvi*

□ pog. **rola¹** □ knj.izroč. **zvoj**

2. s prilastkom, knj.izroč. |kar je po obliki podobno krivulji, ki v loku, krogu spreminja smer poteka| *zvíitek vrvi; Zvitki díma so se*

dvígali v zrak □ **svíitek**

GLEJ ŠE rulada | zavitek 2♦2

zvítež -a m ► prebrisan povdk. 3 | prebrisanec

zvíiti zvijem dov. *kaj* |narediti, da kaj prožnega, podolgovatega

pride okrog kake osi in dobi valjasto, kroglasto obliko| *zvíiti list; zvíiti preprogo* □ knj.izroč. **zmotati** □ pog. **zrolati** **zrolati preprogo**

♦ **zvíiti v zvíitek** □ **zvíiti v svíitek** □ star. **zvíiti v žmulo**

GLEJ ŠE izviniti | pokopati 2 | prevarati 1 | ukriviti 1 | zaviti¹ 5

zvítí se zvijem se dov. |priti v stanje, ko deli nimajo več pravilne oblike, položaja| *Pri močnem sunku so se tračnice zvile*

□ knj.izroč. **skrotovičiti se**

GLEJ ŠE ukriviti se 1

zvítí si zvijem si dov. ▶ izviniti si

zvító prisl. ▶ prebrisano

zvitórep -a -o prid. ▶ prebrisan

zvitórepac -pca m ▶ prebrisan povdk. 3 | prebrisanec

zvitórepi -a -o prid. ▶ lisica²

zvitórepiti -im nedov. ▶ govoriti 1 pp 22

zvitórepka -e ž ▶ lisica² | prebrisanica povdk.

zvitórepstvo -a s ▶ prebrisanost

zvitost -i ž ▶ prebrisanost

zvlačúgati se -am se dov. slabš. |izraža, da ženska postane prostitutka| *V tujem okolju se je dekle zvlačugalo* □ vulg. **skurbati se**

□ vulg. **zlajdrati se**

zvléčen -a -o prid. ▶ raztegnjen

zvléči zvléčem dov. ▶ sleči se

zvléči se -em se dov. ▶ raztegniti se | zavleči se 1

zvóčen -čna -o prid. ▶ zvonek

zvóčni -a -o prid. |ki je v zvezi z zvokom| *zvočna jakost; zvočni pojavi* □ akustični □ knj.izroč. **zvokovni**

GLEJ ŠE film •19 | kartica •4 | posnetek •10 | znak¹ 3 pp

zvóčnica -e ž glasb. |odprtina v pokrovu brenkal, godal|

zvočnica na violini □ glasb. **resonančna odprtina** □ ekspr. **usta okrogla usta kitare**

zvóčnik -a m

1. |naprava, ki spreminja v zvok električne signale, ustvarjene v mikrofONU ali posnete na nosilcu zvoka| *namestiti zvočnike na prireditvenem prostoru* □ knj.izroč. **megafon** □ knj.izroč. **odmevnik**

2. jezikosl. |zveneči soglasnik, ki ne zahteva pred seboj po zvenečnosti enakega soglasnika| *Nastej zvočnike slovenskega jezika*

□ jezikosl. **sonant**

zvóčnost -i ž ▶ akustičnost

zvodeneł -éla -o prid. ▶ prazen 2 | razvodenel

zvodenełi -ím dov. ▶ razvodeneti 1, 2

zvodeníti -ím dov. ▶ razvodeniti 1, 2

zvodíti zvodím dov. ▶ prevarati 1 | zavesti

zvodníca -e ž |ženska, ki posreduje pri prostituciji tako, da za plačilo išče stranke| *posli zvodnic* □ zastar. **rufijana**

zvodník -a m |kdor posreduje pri prostituciji tako, da za plačilo išče stranke| *brezvestni zvodník* □ sleng. **makro** □ zastar. **rufijan**

zvój zvója m ▶ zvitek 1

zvók -a m |kar se zaznava s sluhom| *Od daleč so prihajali nenavadni zvoki* □ pog. **glas**

GLEJ ŠE odjemnik •1 | snemalec •2 | snemanje •

zvokóvni -a -o prid. ▶ snemalec •2 | zvočni

zvolíti zvolím dov. ▶ izvoliti

zvón -a m

• mrtvaški zvon □ mrliški zvon □ navček □ vznes. večni zvon

GLEJ ŠE hlače 1•1

zvonárski -a -o prid. ▶ zvonarstvo

zvonárstvo -a s |obrt ulivanja zvonov| *zvonarstvo in livarstvo* □ zvonarska obrt

zvónasto nač. prisl. ▶ hlače 1•1

zvončárski -a -o prid. ▶ zvončarstvo

zvončárstvo -a s |obrt ulivanja zvoncev za živino| *izumiranje zvončarstva* □ zvončarska obrt

zvónčasti -a -o prid. ▶ hlače 1•1

zvónčasto prisl. ▶ hlače 1•1

zvónček -čka m |zgodnja pomladanska rastlina z belimi

cveti zvončaste oblike| *natrgati šopek zvončkov* □ nar. **dremalica**

□ nar. **dremavka** □ nar. **soldatek** □ nar. **ženinček**

♦ bot. **pomladanski veliki zvonček** □ nar. **kronica** □ nar. **norica**

• **ministrantski zvonček** □ nar. čežin

zvončica -e ž ▶ zvončnica

zvončkljánje -a s ▶ pozvanjanje

zvončkljáti -ám nedov. |dajati, povzročati kratke, visoke,

zvoneče glasove| *zvončkljati s kozarci* □ **zvonkljati** □ ekspr. **zvoniti**

GLEJ ŠE cingljati 1, 2

zvónčnica -e ž bot. |rastlina z nedeljenimi listi in zvonastimi, navadno modrimi, vijoličastimi cveti v različnih socvetjih| *nabirati zvončnice* □ bot. **zvončica**

♦ bot. **koprivasta zvončnica** □ bot. **palčnik**

zvóneč -nca m ▶ hlače 1•1

zvónek -nka -o prid. v zvezi z zvočnimi pojavi |ki se dojemata kot jasen, čist, lep| *Govoril je z zvonkim glasom* □ **sonoren** □ **zveneč** □ **zvočen**

□ ekspr. **srebrn** *Rad poslušá njen srebrni smeh*

zvoníček -čka m ▶ zvonik

zvoník -a m |stolp z zvonom, zvonovi| *povzpeti se v vrh zvonika*

□ ekspr. **zvoníček** □ um. **kampanile** |zvonik, ki stoji samostojno ob cerkvi|

♦ **cerkveni zvonik** □ **cerkveni stolp**

zvoníti -ím nedov. |povzročati močne, zvoneče glasove pri udarjanju kemblja ob rob zvona; dajati močne, zvoneče glasove pri udarjanju kemblja ob rob zvona| *Cerkovnik je zvonil*

zjutraj, opoldne in zvečer; Novi zvon zelo lepo zvoní □ **cimbelikati** ↗

□ **klenkati** |zvoniti ob nesreči| □ **pozvanjati** |zvoniti v presledkih|

□ **pritrkavati** ↗

♦ 1. **zelo zvoniti** □ star. zvoniti na ves mah □ zastar. zvoniti na ves omah

2. ver. **zvoniti avemarijo** □ star. zvoniti večno luč 3. **zvoniti mrliču** □ ob-zvanjati mrliča

• **zvoniti komu v glavi** □ **zveneti komu v glavi**

GLEJ ŠE bingljati • | pozvanjati | zvončkljati

zvonjênje -a s ▶ zvenenje •

zvonkljáti -ám nedov. ▶ zvončkljati

zvolítiti -ím dov. ▶ izvoliti

zvozíti¹ -vózim dov. *kaj* |z vožnjo spraviti kam| *Na dvorišče so zvozili skladovnico drv* □ **navoziti** □ knj.izroč. **dovoziti** □ nar. **napeljati**

□ nar. **speljati**

zvozíti² -vózim dov. *kaj* |doseči, da vozilo opravi določeno pot| *Avtomobil je komaj zvozil poledeneli klanec* □ **izpeljati** □ **izvoziti**

□ **speljati**

GLEJ ŠE izdelati 2 | speljati 1

zvozíti jo zvozíim jo dov. ▶ ozdraveti | živ⁴ •2

zvozláti -ám dov. ▶ zaplesti 2 | zavozlati

zvrácati -am nedov. ▶ prelagati 2 | prevračati 2 | sprevrčati

zvráčiti -im dov. ▶ ozdraviti

zvráčiti se -im se dov. ▶ ozdraveti

zvrátí -í ž mn. ▶ ozare

zvréči zvréžem dov. ▶ preložiti 2 | zbrati 2

zvrementí se -ím se dov. ▶ zvedriti se

zvríha prisl. ▶ povrhu¹ | zviška

zvríhan -a -o prid. |ki je poln bolj kot do vrha, roba| *Na mizi je stal zvríhan pehar jabolk* □ nar. **kopat** □ knj.izroč. **vríhan** □ star. **vríhovat**

GLEJ ŠE poln 1

zvrhano mer. prisl. |izraža, da je kaj polno, se polni do vrha, roba| *zvrhano naliti kozarce; zvrhano polna košara* □ star. **zvrhoma**

zvrhati -am dov. ▶ napolniti 1♦

zvrhnji -a -e prid. ▶ vrhnji 3 | zgornji 1

zvrhoma prisl. ▶ zvrhano

zvrhovátiti -im dov. ▶ nakopičiti 1

zvrniti in **zvrniti** -em dov. *kaj* |narediti, da pride kaj iz pokončnega položaja na tla zlasti v ležeči položaj| *zvrniti kip* □ pog. **vreči na tla** □ pog. **vreči po tleh**

GLEJ ŠE nagniti² | preložiti 2

zvrniti ga in **zvrniti ga** -em ga dov. ▶ spiti ♦1 | srkniti ga

zvrniti se in **zvrniti se** -em se dov. |priti iz pokončnega položaja na tla zlasti v ležeči položaj| *Spodrsnilo mu je, pa se je zvrnil*

□ pog. **pasti na tla** □ pog. **pasti po tleh**

zvrst -í ž s prilastkom, jezikosl. |pojavná oblika jezika na določenem področju človekovega udejstvovanja| *glavne zvrsti jezika*

□ jezikosl. **jezikovna zvrst**

♦ strokovna jezikovna zvrst □ poljud. strokovna beseda

GLEJ ŠE sorta

zvrstíti -ím dov. ▶ razzvrstíti 1

zvrstíti se -ím se dov. ▶ razzvrstíti se

zvrstoma prisl. ▶ po vrsti

zvrščati -am nedov. ▶ razzvrščati 1 | uvrščati

zvrščati se -am se nedov. ▶ postavljati se • | vrstiti se 2

zvršétek -tka m ▶ konec¹ 2

zvrťati -am dov. ▶ izzvrťati

zvrťéti se -ím se dov. ▶ odzvrťéti se | zavrtéti se 2

zvrťínčiti se -im se dov. ▶ priti pp 1 | zavrtéti se 2

zvrťoglavíti -im dov. ▶ zmestí³

z vulgarízirati -am dov. ▶ poenostaviti

ZZ medm. ▶ bz

z zaničevánjem prisl. zv. ▶ prezirljivo

z zvijačo prisl. zv. |izraža, da kdo doseže svoj namen z zavajanjem koga v zmoto| *z zvijačo premagati nasprotnika* □ **zvijačno**

Ž

žába -e ž | manjša dvoživka s široko glavo, širokim trupom in daljšimi zadnjimi okončinami | *Žabe skačejo v mlako* □ ekspr. *rega*²
□ ekspr. *regljač* □ ekspr. *skokica* □ ekspr. *žabica* □ slabš. *žabura*
GLEJ ŠE človek 2•1 | deklica | krastača | majhen 2 povdk. | nabijalnik | plavati •2 | potapljač 1 | pritlikavec 2

žabar -ja m ► človek 2•1

žabarka -e ž nav. mn., bot. | vodna rastlina s suličastimi listi in belimi ali rožnatimi cveti v kobulih | *gojiti žabarke v akvariju*
□ bot. *suličarka*

žabe žáb ž mn. ► nogavica •3

žabec -bca m | žabji samec | *žaba in žabec* □ knj.izroč. *žabjak*

□ ekspr. *žabon*

GLEJ ŠE človek 2•1

žabica -e ž ► deklica | igrača pp 1 | metelčica | obešanka | plavati •2 | ščipalka 2 | zajček | žaba

žabjak -a m ► žabec

žabjelásovka -e ž nav. mn., bot. | vodne rastline s tankimi stebli, majhnimi cveti brez cvetnega odevala in listno rožico na vodni gladini | *lokvanji in žabjelasovke*

□ bot. *vodozvezdnica*

žábji -a -e prid. ► perspektiva •1 | voda

žabó -ja m ► nabornica

žabogólt -a m ► štorklja

žabón -a m ► žabec

žabúra -e ž ► žaba

žadeít -a m ► kamnina pp 2

žafrán -a m | rastlina, ki požene spomladi iz gomolja bele, oranžne ali vijoličaste cvete | *Na travniku raste polno žafranov*

□ knj.izroč. *krokus*

◆ 1. bot. *pomladanski žafran* □ knj.izroč. *nunka* □ poljud. *podlesek*

2. bot. *pravi divji žafran* □ bot. *barvilni rumenik*

žafránast -a -o prid. | ki je po barvi podoben (pravemu) žafranu | *žafranasto oblačilo* □ *žafranov*

žafránasti -a -o prid. ► barva 1•18

žafránov -a -o prid. ► žafranast

žága -e ž

1. | orodje ali stroj z nazobčanim listom za žaganje | *ročaj žage*
□ *žagica* | majhna žaga |

◆ 1. *dvoročna žaga* □ knj.izroč. *potezača* 2. *teh. kovinska žaga* □ *teh. žaga za kovino* 3. *les. krožna žaga* □ *pog. cirkularka* □ *les. cirkularna žaga*

4. *les. ločna žaga* □ *les. locnasta žaga* □ *les. lokarica* 5. *motorna žaga*

□ *pog. motorka*

2. | obrat za žaganje hlodov, lesa | *vodja žage* □ *les. žagalnica*

GLEJ ŠE čelilnik | izrezovalka | jarmovka | pila • | robilnik 1 | vodja 1•7

žagálnica -e ž ► žaga 2

žágani -a -o prid. ► les •56

žáganica -e ž ► deska | žagovina

žáganje -a s ► peč¹ •5 | žagovina

žágarica -e ž ► pila •

žágarski -a -o prid. ► odpadki •2

žágati -am nedov. *kaj* | s potegovanjem žage sem in tja ali z njenim premikajočim se listom delati kose, dele | *žagati hlod*
□ *razžagovati* □ knj.izroč. *razrezovati*

GLEJ ŠE igrati 2 | igrati 2•13 | odstavljati | smrčati

žágica -e ž ► rezljača | žaga 1

žágin -a -o prid. ► list •11

žágni -a -o prid. ► list •11

žagovína -e ž | drobni delci lesa, ki se odrezujejo pri žaganju | *pomesti žagovino* □ *žaganje* □ knj.izroč. *žaganica*

GLEJ ŠE peč¹ •5

žágrad -a m ► zakristija

žájbelj -blja m | dišeča rastlina z dlakavimi listi in svetlovijoličastimi cveti | *nabirati žajbelj za čaj* □ knj.izroč. *žajbljevec*

žájbljev -a -o prid. ► med¹ •4

žájbljevec -vca m ► med¹ •4 | žajbelj

žájfa -e ž ► milo²

žájfarica -e ž ► melodrama

žájfast -a -o prid. ► milnat

žájfnat -a -o prid. ► milnat

žájfnica -e ž ► melodrama | milnica

žakár -ja m ► tkanina •3

žakárlepénka -e ž ► lepenka •2

žakárni -a -o prid. ► vzorec 1•5

žakárski -a -o prid. ► lepenka •2 | tkanina •3 | vzorec 1•5

žákelj -klja m ► vreča

žákeljč -a m ► vrečka

žákeljček -čka m ► vrečka

žakeríja -e ž ► upor 2

žakét -a m ► jopa | suknjič pp 1

žakljévina -e ž ► vrečevina

žákljič -a m ► vrečka

žál¹ -a m ► obala •

žál² -a m ► obžalovanje | žalost¹

žál³ -i ž ► obleka •8 | obžalovanje | žalost¹

žál⁴ razpolož. medm. | izraža vljudnost pri odgovoru, zlasti pri zavrnitvi | *Žal, ne morem ti pomagati* □ *obžalujem*

žál⁵ čustvov. člen. | izraža prizadetost, nezadovoljstvo ob povedanem | *Žal so se slutnje uresničile* □ *na žalost* □ star. *žalibog*

□ zastar. *žalibože*

žál⁶ povdk.

1. *komu* | izraža, da kdo doživlja neprijetno čustvo, žalost zaradi storjenega slabega, nepravilnega dejanja ali opustitve česa dobrega, koristnega | *Žal mu je, da ni mogel pomagati*

□ ekspr. *hudo³*

◆ 1. *biti žal komu* □ zastar. *grevati koga* 2. *postati žal komu*

□ zastar. *zgrevati koga* □ zastar. *zgrivati koga*

2. *komu koga* | izraža žalost, sočutje s kom zaradi njegovih težav, neprijetnosti | *Žal mu je fanta, da je tako osamljen* □ zastar. *žaliti se* *Njemu se žali nesrečnika*

3. *komu česa* |izraža nezadovoljstvo, pridržek ob porabi, uporabi, dajanju česa| *Žal mu je stroškov za zdravljenje*

□ zastar. **žaliti** kaj *Ne žali ne časa ne denarja, če gre za otroke*

žálar -ja m ▶ bajtar

žálbeséda -e ž |beseda, misel, ki vsebuje, izraža negativni, odklonilni odnos do koga| *Nikoli mu ni rekla žalbesede* □ knj.izroč. **žala beseda**

žále žál ž mn. ▶ pokopališče

žálec -lca m ▶ želo

žálen -lna -o prid. ▶ sočuten

žáli -a -o prid. ▶ žalbeseda | žalosten 2, 3

žálibóg člen. ▶ žal⁵

žálibóže člen. ▶ žal⁵

žálikžéna -e ž nardp. |mladi ženski podobno bitje s čarovno močjo, ki pomaga ubogljivim radodarnim ljudem in muči vanj zaljubljenе moške| *V nedostopnem skalovju so živele žalikžene* □ nardp. **žalžena**

žálitelj -a m ▶ žalivec

žálitév -tve ž ▶ razžalitev

žálití in žálití -im nedov.

1. *koga* |delati, govoriti kaj, kar prizadeva čast, ugled koga| *Ima priče, da so ga žalili* □ knj.izroč. **insultirati**

2. *koga* |z nevljudnostjo, nespoštljivostjo povzročati čustveno prizadetost koga| *Žali jih, kadar le more* □ pog. **pikati** □ pog. **špikati** □ ekspr. **ujedati** □ ekspr. **zbadati**

GLEJ ŠE žal⁵ 3 | žalostiti

žálití se in žálití se -im se nedov. ▶ žal⁶ 2

žálivec -vca m |kdor dela, govori kaj, kar prizadeva čast, ugled koga| *tožiti žalivca* □ knj.izroč. **žalitelj**

žálje -a s ▶ žalost¹

žáljenec -nca m ▶ razžaljeni

žáljeni -ega m ▶ razžaljeni

žáljiv -a -o prid. |ki prizadeva čast, ugled koga| *žaljivo vedenje* □ star. **razžaljiv**

žáljívi -a -o prid. ▶ beseda ♦16 | žaljivka

žáljivka -e ž |beseda, besedna zveza, ki prizadeva čast, ugled koga| *izreči žaljivko* □ **žaljiva beseda** □ star. **razžaljiva beseda**

GLEJ ŠE beseda ♦16

žáljivo nač. prisl. |izraža, da dejanje prizadeva čast, ugled koga| *žaljivo govoriti o kom* □ star. **razžaljivo**

žální -a -o prid. ▶ obleka ♦8 | slovesnost ♦4 | sprevod ♦1 | trak ♦8 | zastava¹ ♦2

žáloben -bna -o prid. ▶ otožen 1, 2

žálobno prisl. ▶ otožno

žálobnost -i ž ▶ otožnost

žáloígra -e ž ▶ dogodek pp 3 | tragedija

žálost¹ -i ž |čustvo, ki ga povzroča doživljanje česa duševno bolečega, smrt, izguba koga; duševno stanje, ki je posledica tega čustva| *Prevzela ga je žalost; premagati žalost* □ **užaloščenost** *materina užaloščenost* □ star. **jad** *V jadu si je ruvala lase* □ zastar. **toga** □ star. **tožnost** □ star. **tuga** □ zastar. **žal²** □ zastar. **žal³** □ zastar. **žalje**

GLEJ ŠE dan¹ ♦4 | dogodek pp 3 | žalovanje

žálost² povdk. ▶ slab²

žálostén -tna -o prid.

1. |ki je v stanju žalosti| *tolažiti žalostno siroto; biti zelo žalosten* □ **užaloščen** □ ekspr. **nevesel** *Ko je izgubil starše, je postajal vedno bolj nevesel* □ ekspr. **otožen** *Danes si nekam otožen* □ ekspr. **prežalosten** □ knj.izroč. **raztožen** □ ekspr. **razžaloščen** □ star. **tožen** □ knj.izroč. **turoben** *Kaj si tako turoben* □ zastar. **tužen** □ **potr²**

□ ekspr. **skrušen** |zelo žalosten, vidno prizadet| □ ekspr. **strt** |zelo žalosten, brez volje do življenja| □ protip. **vesel¹**

2. |ki izraža, kaže žalost| *žalosten glas; žalosten smehljaj*

□ ekspr. **bridek** □ knj.izroč. **bridkoben** □ knj.izroč. **bridkosten** □ ekspr. **mrliški**

spregovoriti z mrliškim glasom □ ekspr. **mrtvaški** □ ekspr. **pogreben**

□ ekspr. **pogrebniški** □ ekspr. **temen** *temen glas* □ ekspr. **težek** *težek pogled*

□ star. **tožen** □ knj.izroč. **turoben** □ star. **žali** □ protip. **vesel¹**

3. |ki povzroča žalost, duševno bolečino; ki je poln žalosti, duševne bolečine| *žalosten spomin; žalostni dnevi* □ ekspr. **beden** □ ekspr. **bridek** □ knj.izroč. **bridkoben** □ knj.izroč. **bridkosten** □ zastar. **kukaven** □ ekspr. **težek** □ star. **tožen** □ knj.izroč. **turoben** □ star. **žali** □ protip. **vesel¹**

GLEJ ŠE nezadovoljen² | pust² 1, 3, 4 | slab² | vesel¹ 1, 3, 4

žálostínka -e ž |pesem, ki izraža žalost za umrlim| *zapeti žalostinka* □ knj.izroč. **nagrobница** □ knj.izroč. **žalostnica**

GLEJ ŠE elegija

žálostítí -ím nedov. *koga* |delati, povzročati, da je kdo žalosten| *Krivični očitki ga žalostijo* □ star. **cveliti** □ ekspr. **greniti** □ ekspr. **prebadati** *srce komu* □ redk. **užaloščati** □ zastar. **žaliti** *Žalilo ga je, da ne more pomagati*

GLEJ ŠE greniti

žálostítí se -ím se nedov. |biti v stanju žalosti| *žalostiti se zaradi neuspeha* □ knj.izroč. **poniglaviti** □ knj.izroč. **žalovati**

GLEJ ŠE sočustvovati

žálostníca -e ž ▶ žalostinka

žálostno¹ nač. prisl. |izraža, da se v dejanju kaže žalost, bolečina| *žalostno vzdihovati* □ ekspr. **bridko** □ ekspr. **prežalostno** □ star. **tožno¹**

GLEJ ŠE medlo

žálostno² povdk. ▶ slabo³

žálostnosméšen -šna -o prid. ▶ tragikomičen

žáloválec -lca m |kdor izraža, kaže žalost za umrlim| *jok žalovalcev* □ **žalujoči**

žáloválka -e ž |v nekaterih deželah najeta ženska, ki izraža žalost ob umrlem, navadno z obredno pesmijo| *najete žalovalke*

□ nardp. **narekavica** □ nardp. **naricalka** □ knj.izroč. **objkovoalka**

GLEJ ŠE riba 1 pp 2

žálovánje -a s |doživljanje, izražanje žalosti zaradi smrti, izgube koga| *nositi črno v znak žalovanja* □ knj.izroč. **žalost¹**

GLEJ ŠE dan¹ ♦4

žálovátí -újem nedov. *za kom* |čutiti, izražati žalost zaradi smrti, izgube koga| *žalovati za očetom* □ ekspr. **jokati** □ ekspr. **prelivati solze**

□ ekspr. **pretakati solze** □ ekspr. **točiti solze** □ zastar. **togovati** □ star. **tugovati**

GLEJ ŠE žalostiti se

žáltav -a -o prid. |ki je zaradi razkranja maščobe ob stiku z zrakom neprijetnega vonja, pekočega in grenkega okusa|

žaltavo maslo □ **žarek³** □ **žaren** □ knj.izroč. **žarčen**

GLEJ ŠE slab²

žáltavo povdk. ▶ slabo³

žáltavost -i ž |dejstvo, da je kaj zaradi razkranja maščobe ob stiku z zrakom neprijetnega vonja, pekočega in grenkega okusa| *zaradi žaltavosti zavreči maslo* □ **žarkost**

žálužka -e ž ▶ povešavka

žálužóči -ega m ▶ žalovalec

žálužija -e ž nav. mn. |priprava za zastiranje oken, odprtín iz podolgovatih, med seboj povezanih, prekrivajočih se ploščic, ki se pri odstiranju nabirajo druga zraven druge| *navpične, vodoravne žaluzije* □ star. **vetrnica** □ knj.izroč. **zaslonka**

žálžéna -e ž ▶ žalikžena

žámanje -a s ▶ odpadki ♦2

žámarica -e ž ▶ robilnik 1

žamati -am nedov. ▶ robiti 2

žamet -a m |tkanina s ščetkasto površino na eni strani| obleka iz rdečega žameta □ knj.izroč. baržun

◆ tekst. rebrasti žamet □ tekst. kord

GLEJ ŠE deftin

žametast -a -o prid. ▶ ščetkast | žameten 1, 2

žametasti -a -o prid. ▶ otip • 2 | žametni

žameten -tna -o prid.

1. |ki je iz žameta| žameten telovnik □ žametast □ knj.izroč. baržunast

2. ekspr. |ki blago, rahlo zamolklo zvenil| žameten glas □ ekspr. žametast

žametke -etk ž mn. ▶ hlače 1•10

žametni -a -o prid. |ki je značilen za žamet| žametni lesk

□ žametasti □ žametov □ knj.izroč. baržunov

GLEJ ŠE črnina • | hlače 1•10 | otip • 2

žametnica -e ž vrtn. |močno dišeča okrasna enoletnica z rumenimi, oranžnimi ali rjavordečimi cveti v koških in pernatimi listi| posaditi v parku žametnice □ vrtn. tagetes

žametov -a -o prid. ▶ žametni

žametovka -e ž ▶ črnina •

žametovke -ovk ž mn. ▶ hlače 1•10

žandár -ja m ▶ orožnik

žandárm -a m ▶ orožnik

žandarmerija -e ž ▶ orožništvo | postaja • 3

žandarmerijski -a -o prid. ▶ postaja • 3

žandárski -a -o prid. ▶ orožniški | postaja • 3

žanjevec -vca m bot. |grmičasta rastlina z usnjatimi zimzelenimi listi in rumenimi ali rdečimi cveti| vejica žanjevca □ bot. ramšela □ nar. ramšelj

žár -a m ▶ pripeka | raženj | raženj • | vročina 1 | žarenje

žára -e ž |posoda za shranjevanje pepela mrličev| žara s pepelom pokojnika □ knj.izroč. urna

žárčen -čna -o prid. ▶ žaltav

žárčenje -a s ▶ sevanje 1 | sevanje 2•1

žárčiti -im nedov. ▶ sevati

žarč -éca -e prid. ▶ razgret | svetel 1 | žarek²

žaréči -a -e prid. ▶ pepel •

žarečina -e ž ▶ magma

žárek¹ -rka m

• 1. fiz. rentgenski žarki □ fiz. rentgenska svetloba 2. fiz. žarki alfa

□ fiz. alfažarki 3. fiz. žarki beta □ fiz. betažarki 4. fiz. žarki gama

□ fiz. gamažarki

GLEJ ŠE malo² 3 | premica • 2 | svetloba 2•6 | svetloba 2•4

žárek² -rka -o prid. |ki oddaja, daje zelo močno svetlobo| Svetila jim je žarka luč □ ekspr. žareč □ ekspr. žaren □ knj.izroč. žarovit

GLEJ ŠE razbeljen | razgret

žárek³ -rka -o prid. ▶ žaltav

žáren -rna -o prid. ▶ žaltav | žarek²

žárénje -a s |oddajanje svetlobe in toplote zaradi segretosti| segreti kovino do žarenja □ žar □ knj.izroč. žarina □ knj.izroč. žarjava

žaréti -im nedov.

1. |oddajati, dajati močno rdečkasto svetlobo, rdečkast sij|

Zarja žari na obzorju □ ekspr. goreti □ knj.izroč. plameneti

□ knj.izroč. plamteti

2. |zaradi velike razgretosti oddajati toploto| Krušna peč v kotu je žarela □ ekspr. puhteti □ ekspr. žehteti

3. |biti zelo razgret od bolezni, napora| Bolnik je ves žarel

□ ekspr. goreti □ ekspr. žehteti

GLEJ ŠE goreti 2 | odražati se pp | sijati

žargón -a m |govorica posameznih poklicev, skupin| govoriti v žargonu □ ekspr. latovščina

žarilni -a -o prid. ▶ nitka •

žarilo -a s ▶ sevalo

žarina -e ž ▶ pripeka | žarenje

žarišče -a s

1. med. |mesto v telesu, od koder se bolezen lahko širi| žarišče vnetja □ med. fokus

2. s prilastkom |kraj, kjer se kaj pojavlja v veliki meri in od koder se širi| Močvirja so žarišča malarije □ leglo □ star. gnezdišče □ knj.izroč. ognjišče ognjišče vstaje □ knj.izroč. središče □ knj.izroč. sredotočje sredotočje revolucionarnega gibanja

◆ geol. žarišče potresa □ geol. hipocenter

GLEJ ŠE gorišče 2, 3

žariščni -a -o prid. ▶ goriščnica | infekcija • 2

žariščnica -e ž ▶ goriščnica

žariti -im nedov.

1. kaj |s segrevanjem povzročati, da kaj začne žareti| žariti kovino □ razžarevati □ razžarjati

2. kaj metal. |segrevati jeklo določeni čas pri določeni temperaturi zaradi izboljšanja njegovih lastnosti| žariti ulitke □ metal. izžarjevati²

žariti se -im se nedov. ▶ sijati

žárja -e ž ▶ magma

žarjava -e ž ▶ žarenje

žárkasti -a -o prid. |ki gre iz središča ali skozi središče v smeri polmera| žarkaste razpoke v lesu □ radialni

□ knj.izroč. radiarni

žárkasto prisl. |izraža, da kaj poteka, obstaja v obliki žarkov, izhajajočih iz središča| Poti se žarkasto razhajajo □ radialno radialno razporejene bodice

žárki -ov m ▶ sevanje 2

žárkost -i ž ▶ žaltavost

žarkovít -a -o prid. ▶ ognjevit

žarkovje -a s ▶ sevanje 2•2

žárni¹ -a -o prid. ▶ sij • 1

žárni² -a -o prid. ▶ kultura • 1

žárnica -e ž |zaprta steklena priprava, ki oddaja svetlobo, če je v njej električni tok| Žárnica je prenehala svetliti □ ekspr. električna hruška

◆ 1. elektr. fluorescenčna žarnica □ elektr. fluorescentna žarnica 2. teh. halogenska žarnica □ teh., žarg. halogenka □ teh. jodova žarnica □ teh., žarg. jodovka 3. strojn. kontrolna žarnica □ strojn. opozorilna žarnica

žárnogrobíščni -a -o prid. ▶ kultura • 1

žaromèt -éta m |svetilo, pri katerem se z usmerjanjem svetlobe z zrcalom, s sistemom leč povečuje svetilnost| usmeriti žaromet na oder □ reflektor □ zastar. metalec luči □ zastar. metalec svetlobe □ zastar. odsevník

žarovít -a -o prid. ▶ ognjevit | žarek²

žarovítost -i ž ▶ ognjevitost

žátlaka -e ž ▶ sekira pp 2

žávba -e ž ▶ krema 1 | mazilo | prebrisan povdk. 1

žbíca -e ž ▶ klinček | špica¹ 1, 2 | žebliček

ždėti ždím nedov.

1. ekspr. |negibno, tiho sedeti| Dolgo smo ždeli ob peči

□ ekspr. čemeti □ ekspr. čepeti □ ekspr. čubeti □ ekspr. čumeti

□ nar. drežati

2. ekspr. |biti na pol buden| Ždeli smo v mraku □ ekspr. čemeti

□ ekspr. čumeti

GLEJ ŠE biti² | posedati 2

žé člen. ▶ gotovo³ 1, 2 | kakor koli | kakršen koli | morda 2 | nikakor | vendar¹ 2, 4 | zdavnaj

žebelj -blja m |tanek, navadno valjast predmet za pritrjevanje, ki je na enem koncu glavičasto razširjen| *puliti žeblje iz deske*
 □ pog. **cvek** □ star. **čavelj** □ **žebliček** 7
 ♦ vet. **podkovski žebelj** □ vet. **podkovnik**
PODPOMENKE kvedrovec, podkovski žebelj 7, sekanec 7, štukaturnik, tapetniški žebelj, trikon, žičnik

žebljárski -a -o prid. ► kovačnica | kovačnica •

žebljica -e ž ► žebliček

žebliček -čka m |majhen žebelj| *zabijati žebličke v podplat*
 □ pog. **cvekec** □ knj.izroč. **žeblička** □ **žbica** |žebliček za podkovanje čevljev|
 ♦ 1. **lesen žebliček** □ redk. **klinček** □ redk. **klinec** 2. **risalni žebliček**
 □ knj.izroč. **pripenjaček** □ redk. **pritiskavec**

žebirati -ám nedov. ► govoriti 1 pp 1 | moliti¹

žéga -e ž ► pripeka

žégen -gna m ► blagoslov | butara 2 | kolomon | pokopališče | privoliti | žeganje

žégnanček -čka m ► kropilček

žégnani -a -o prid. ► kopriva •

žégnanje -a s |v krščanskem okolju praznovanje godu zavetnika cerkve| *V nedeljo bo žeganje* □ **proščenje** □ nar. **cerkvanje**
 □ nar. **opasilo** □ ver. **patrocínij** □ nar. **shod** □ nar. **šagra** □ nar. **žegen**

žégnanjski -a -o prid. ► nedelja •2

žégnati -am nedov. ► blagoslavljati

žéhta -e ž ► trijet

žéhtar -ja m ► golida

žéhtati -am nedov. ► oštovati

žéhtati ga -am ga nedov. ► piti 2

žéhtéti -ím nedov. ► goreti 2 | žareti 2, 3

žéhtnik -a m ► čeber •

žéhtnjak -a m ► čeber •

žéja -e ž ► odžejati se | sla

žéjati -am nedov. ► hlepiti

žéjen -jna -o prid. |ki čuti potrebo po pitju, tekočini| *lačni in žejni otroci* □ knj.izroč. **razžejan** □ knj.izroč. **užejan**
 ♦ **biti žejen** □ ekspr. **biti presušen** □ ekspr. **čutiti sušo v grlu** □ ekspr. **imeti suho grlo**

žéjni -a -o prid. ► suhi² 1

žékno -a s nar. |odprtina pred kuriščem kmečke peči| *potegniti lonec iz peči v žékno* □ nar. **isteje** □ nar. **isteje** □ nar. **mesteje** □ nar. **žvokno**

želár -ja m ► bajtar

želaríja -e ž ► bajtarija

želárka -e ž ► bajtarica

želárski -a -o prid. ► bajtarski

želatína -e ž |prosojna snov v obliki lističev ali prahu, pridobljena iz živalskih kosti, kože| *raztopiti želatino v vodi*
 □ knj.izroč. **strjenina**

želatínast -a -o prid. |ki je podoben želatini| *V kotlu je ostala želatinasta masa* □ knj.izroč. **želatinozen**

želatínasti -a -o prid. ► goba pp 3

želatínózen -zna -o prid. ► želatinast

želé -éja m |strjen sadni sok, ki se predhodno prekuha z dodatkom želatine ali pektina| *kuhati žele* □ knj.izroč. **zdriz**

želélni -a -o prid. ► naklon 2•5

želélnik -a m ► naklon 2•5

želéni -a -o prid. ► zaželeni

žéleti -ím nedov. *komu kaj* |izražati komu željo, da bi bil deležen česa dobrega, pozitivnega ob kaki priložnosti| *Ob izročitvi diplom jim je želel mnogo uspehov v življenju; Želeli so si lahko nač in odšli spat* □ knj.izroč. **voščiti¹** **voščiti komu lepo nedeljo**

žéleti si -ím si nedov. *kaj* |čutiti željo po čem| *Želi si slavo in čast* □ ekspr. **biti lačen česa** □ ekspr. **biti željan česa** □ nar. **biti željen česa** □ ekspr. **biti željen česa** □ ekspr. **cediti sline po čem** □ knj.izroč. **ciljati na kaj** *Več jih cilja na to službo* □ nar. **ljubiti se komu česa** *Ljubi se mu vina* □ knj.izroč. **reflektirati na kaj** *reflektirati na drugo delovno mesto* □ ekspr. **zdeti se komu** *Na obisk pride, če se mu zdi*

železár -ja m |delavec v proizvodnji železa| *rudarji in železarji*
 □ knj.izroč. **fužinar**

želézce -a s ► podkvice

želézek -zka m ► podkvice

želézen -zna -o prid. ► močen 3 | trpežen

želézje -a s ► okovi 1 | okovje | past

želézni -a -o prid. ► avtomobil | letalo | palica •22 | pljuča • | rolo | srajca •3 | štedilnik • | vlak 1 | železnica 1

želéznica -e ž

1. |načrtno speljana pot s tirnicami za promet s tirničnimi vozili| *Železnica teče skozi sotesko* □ zastar. **železna cesta** □ ekspr. **železna kača**
 ♦ 1. **nadzemna železnica** □ nadtalna železnica □ nadzemna železnica 2. **podzemna železnica** □ metro □ podzemeljska železnica □ prakt. sp. **podzemna** □ prakt. sp. **podzemna** □ podzemna železnica

2. |podjetje, ki se ukvarja s prometom po takih poteh| *biti zaposlen pri železnici* □ nekuj. pog. **ajzenpon** *Dela na ajzenponu*
GLEJ ŠE tramvaj | vlak 1

želéznik -a m bot. |rastlina s široko suličastimi listi in belkastimi cvetli| *listi železnika* □ bot. **ptičje seme**
GLEJ ŠE rudnik •3

železnínar -ja m ► prodajalec pp 1

želézniški -a -o prid. ► postaja pp | postaja •2 | prag 2 | prehod •3 | promet •10 | vozovnica •7

železnocéstni -a -o prid. ► postaja •2

želézo -a s

• 1. **min. meteorsko železo** □ min. **izpodnebno železo** 2. **min. telursko železo** □ min. **zemeljsko železo** 3. **metal. staro železo** □ metal., žarg. **rena²**
 4. **metal. železo gama** □ metal. **gamaželezo**
GLEJ ŠE dotrajan • | ferit | grodelj | rudnik •3

železobetón -a m ► beton •

železobetónski -a -o prid. ► armiranobetonski

železomášnik -a m ► duhovnik 1 pp 1

železostrugár -ja m ► strugar pp

želézov -a -o prid. ► hematit¹ | pirit | sulfid •2 | sulfid •7

želézovec -vca m ► hematit¹ | ilmenit | limonit | magnetit

žélja¹ -e ž |čustvena potreba po čem| *Ima eno samo željo*
 □ knj.izroč. **interes** □ knj.izroč. **poželek** □ knj.izroč. **težnja težnja**
po novih doživetjih □ ekspr. **željica** □ **sla** 7
GLEJ ŠE izpolniti 1•

žélja² povdk. |izraža, da je imenovana stvar tisto, kar si kdo zelo želi| *Razstava umetnosti 17. stoletja je že dolgo naša velika želja*
 □ knj.izroč. **deziderat**

želján željna -o prid. ► želeti si

željčen -čna -o prid. ► poželjiv | radoveden | želeti si

željén -jna -o prid. ► želeti si

željica -e ž ► želja¹

željni -a -o prid. ► zaželeni

žélo -a s |organ na zadku zlasti nekaterih žuželk, podoben koničasti cevki| *čebelje želo* □ nar. **žalec**
GLEJ ŠE bodica 2

žélod -óda m |plod hrasta| *obmetavati se z želodi* □ ekspr. **želodek**

želódček -čka m

• zool. **medni želódček** □ zool. **medna golša**
GLEJ ŠE želodec

želódčev -a -o prid. ▶ želodčni

želódčni -a -o prid. |ki je v zvezi z želodcem| občutljiva želodčna sluznica □ želodčev □ med. *gastrični* *gastrične bolečine*

GLEJ ŠE razjeda 3•3 | vnetje •15

želódec -dca m |vrečasti prebavni organ med požiralnikom in tankim črevesom| *Želodec ga boli* □ ekspr. *želodček* *Otroški želodček je občutljiv*

GLEJ ŠE najesti se | razjeda 3•3 | usta 2

želódek -dka m ▶ želod

želódov -a -o prid. ▶ skledica 2•

žélvin -a -o prid. ▶ juha •7

žélvji -a -e prid. ▶ juha •7 | oklep 3•

žémlja -e ž |ovalno oblikovano pecivo iz kvašenega testa z globoko zarezo po dolžini| *žemlja z maslom* □ ekspr. *žemljica*

GLEJ ŠE kajzerica

žémjljvka -e ž ▶ goba pp 3

žémjljica -e ž ▶ žemlja

žémper -ja m ▶ pulover

žéna -e ž |poročena ženska v odnosu do svojega moža| *Ima ženo in dva otroka; Prišel je z ženo* □ nizk. *baba* □ slabš. *babnica* □ šalj. *boljša polovica* □ knj.izroč. *družica* □ ekspr. *gospa* □ zastar. *gospoja* *Njegova gospoja je bolna* □ pog. *ona* □ ekspr. *sopotnica* □ knj.izroč. *soproga* □ šalj. *sovprega* □ pog. *zakonska družica* □ knj.izroč. *zakonska partnerica* □ star. *zakonsčica* □ ekspr. *ženica* □ ekspr. *ženičica* □ ekspr. *ženička* □ ekspr. *ženka* □ ekspr. *ženkica* □ nar. *ženska* *Ne ve, če je njegova ženska že doma*

♦ *sodnikova žena* □ zastar. *sodnica* □ zastar. *sodnikovka*

GLEJ ŠE ljubimka | porodnica¹ | smrt 3 | vila

žénica -e ž ekspr. |drobna ženska, navadno starejša| *Pred hišo so posedale sključene ženice* □ slabš. *babišče* □ slabš. *babše* □ ekspr. *ženičica* □ ekspr. *ženička* □ slabš. *ženišče* □ slabš. *ženšče*

GLEJ ŠE žena

ženičica -e ž ▶ žena | ženica

ženička -e ž ▶ žena | ženica

ženikelj -klja m bot. |zdravilna gozdna rastlina z drobnimi belimi ali rdečimi cveti v kobiljih| *čaj iz ženiklja* □ nar. *lečuha*

ženilja -e ž ▶ šenilja

ženilo -a s ▶ ženitev

žénin¹ -a m |moški ob poroki in nekaj časa pred njo| *zelo mlad ženin* □ nar. *mladoženec* □ nar. *novič¹* □ ekspr. *ženinček*

žénin² -a -o prid. ▶ prijatelj •2

žéninček -čka m ▶ zvonček | ženin¹

ženirati -am nedov. ▶ ovirati 2

ženirati se -am se nedov. ▶ sramovati se

ženišče -a s ▶ ženica

ženitba -e ž ▶ ženitev

ženitbeni -a -o prid. ▶ svatbeni

ženitev -tve ž |poroka s stališča moške osebe| *Odlašal je z ženitvijo* □ star. *ženilo* □ zastar. *ženitba*

ženiti ženim nedov. *koga* ekspr. |v zvezi z osebo moškega spola izražajo sklepanje zakonske zveze s stališča staršev| *Danes ženi najstarejšega sina* □ pog. *dajati v zakon* □ knj.izroč. *oddajati v zakon*

ženiti se ženim se nedov. ▶ poročati se

ženitni -a -o prid. ▶ izpisek •2 | oglas 2•2 | posrednik •4

ženitnina -e ž ▶ svatba

ženitovánje -a s ▶ svatba

ženitovánjski -a -o prid. ▶ pojedina • | posrednik •4 | svatbeni

ženitováti -újem nedov. ▶ praznovati pp | svatovati

žénka -e ž ▶ žena

žénkica -e ž ▶ žena

ženomfzec -zca m ▶ mizogin

žénska -e ž |oseba ženskega spola, navadno dorasla| *Prišla je neka ženska* □ slabš. *baba* □ slabš. *babela* □ slabš. *babetina* □ star. *babina* □ slabš. *bable* □ slabš. *babnica* □ ekspr. *babše* □ slabš. *babura* □ ekspr. *dama* □ ekspr. *dekle* *Pri nas v službi so sama dekleta* □ knj.izroč. *Evina hči* □ ekspr. *micka* □ ekspr. *ženskica* □ slabš. *ženšče* □ ekspr. *ženščica* □ slabš. *ženščina* □ slabš. *ženščura* □ skvo |ženska v indijanskem okolju|

♦ **1. neporočena ženska** □ ekspr. *dekle* □ *neomožena ženska*

□ ekspr. *samica* □ ekspr. *samka* □ *samska* □ *samska ženska*

□ ekspr. *zarjavela devica* **2. poročena ženska** □ ekspr. *poročenka*

3. ekspr. *usodna ženska* □ ekspr. *fatalka* □ ekspr. *fatalna ženska*

□ ekspr. *pogubna ženska*

PODPOMENKE **1.** 'ljubka ženska' golobica, golobičica, golobička, kebrček, mačica, muca, mucika, mucka, prepelica, prepeličica, prepelička, rožica, srna, srnica, tička, veverica **2.** 'mlada, živahna ženska' hudiček, škrjanček, vragec, vražica, vražiček, vrtoglavka **3.** 'spolno privlačna ženska' mačka, seksbomba, vamp, zverinica

GLEJ ŠE *cezura* •2 | *junakinja* 2 | *lahkoživka* | *nosečnica* | *prostytutka* | *revija* pp 3 | *revija* •6 | *rima* •2 | *salon* •2 | *vlačuga* | *žena*

žénskar -ja m |moški, ki ima ljubezensko razmerje z mnogimi ženskami| *razvpiti ženskar* □ slabš. *babež* □ slabš. *babjak* □ slabš. *babji gregor* □ ekspr. *donhuan* □ zastar. *ženščak*

žénskarjenje -a s ▶ ženskarstvo

žénskarstvo -a s ekspr. |ljubezensko razmerje z mnogimi ženskami| *očitati komu ženskarstvo* □ ekspr. *ženskarjenje*

žénskast -a -o prid. ▶ ženski

žénski -a -o prid. ekspr. |ki je tak, kot se pripisuje ženskam|

Na nekaterih moških vzbuja pozornost njihovo žensko obnašanje

□ knj.izroč. *feminilen* □ ekspr. *ženskast* □ knj.izroč. *ženstven*

GLEJ ŠE *bolezen* pp 9 | *celica* 2•6 | *cvet* •6 | *emancipacija* • | *junakinja* 2 | *klobuk* pp 1 | *obleka* pp 2 | *obleka* •9 | *organ* 2•3 | *potomec* pp | *revija* •6 | *sklanjatev* •3 | *spol* •3 | *spol* •3 | *spolovilo* •2 | *spolovilo* •3

žénskica -e ž ▶ ženska

žénsko nač. prisl. ekspr. |izraža dejanje, stanje, ki je tako, kot se pripisuje ženskam| *žensko se vesti* □ knj.izroč. *feminilno* □ ekspr. *po žensko*

žénskost -i ž ▶ feminizem 2

žénstven -a -o prid. ▶ ženski

žénstvo -a s ekspr. |več žensk, ženske kot celota| *priljubljenost pevca med ženstvom* □ ekspr. *nežni spol* □ slabš. *ženščad*

ženščád -i ž ▶ ženstvo

ženščák -a m ▶ ženskar

ženščé -éta s ▶ ženica | ženska

žénsčica -e ž ▶ ženska

žénsčina -e ž ▶ ženska

ženščúra -e ž ▶ ženska

žénsén -a m ▶ ginseng

žép žépa m |majhni vreči podobni del na oblačilu za spravljanje manjših predmetov| *Žep se mu je strgal* □ nekjn. pog. *varžet* □ *žepek²* □ ekspr. *malha* |velik žep, zlasti pri moškem suknjiču ali plašču|

♦ **1.** *prсни žep suknjiča* □ knj.izroč. *naprsni žep suknjiča* **2.** *stranski žep*

□ knj.izroč. *pristranski žep*

PODPOMENKE našiti žep, vrezani žep

GLEJ ŠE *denar* •2 | *drag¹* • | *lenariti* 1 | *plačati* 1• | *poceni¹* | *poznati* 1 | *preiskati* 1• | *prejeti* 1

žépar -ja m ▶ tat

žépek¹ -pka m ▶ šetraj •

žepček² -pka m |majhen žep| *prišiti žepček na jopico* □ knj.izroč. **žepič**

žepič -iča m ▶ žepček²

žepni -a -o prid. ▶ knjiga •6 | koledar pp | nož •6 | poklopec •2 | pomanjšani | robec | svetilka •2 | ura¹ 2•5

žepnica -e ž ▶ knjiga •6 | ura¹ 2•5

žerávec -vca m ▶ roženkravt

žerjav -áva m |naprava za dvigovanje, prenašanje na vrvi obešenih bremen po zraku na manjše razdalje| *razkladati tovor z žerjavom* □ knj.izroč. **dvigalnik** □ teh. **derik** |premični žerjav za gradbena, nakladalna dela|

♦ pomor. **pontonski žerjav** □ pomor. plovni žerjav

PODPOMENKE **1.** premični žerjav, prestavljeni žerjav, stabilni žerjav, tekalni žerjav **2.** kabelski žerjav, mostni žerjav, portalni žerjav

žerjavar -ja m ▶ žerjavovodja

žerjavica -e ž |tleči, dogorevajoči kosi lesa, premoga| *pogasiti žerjavico* □ nar. **žerjavka**

GLEJ ŠE nemiren 2• | nestrpen² •

žerjavist -a m ▶ žerjavovodja

žerjavka -e ž ▶ žerjavica

žerjavovódja -e m |kdor upravlja žerjav| *usposabljanje za žerjavovodje* □ prakt. sp. **žerjavar** □ prakt. sp. **žerjavist**

žerka -e ž zool. |ličinka nekaterih dvokrilcev in večine kožekrilcev, ki imajo grizalo| *Iz jajčeca izleze žerka* □ zool., žarg. **žrka**

žernáda -e ž ▶ dnina 1

žerúh -a m ▶ požrešen povdk. 1 | požrešnež | rosomah

žerún -a m ▶ požrešen povdk. 1 | požrešnež

žétev -tve ž ▶ dosežek

žéti¹ žánjem nedov. ▶ zmagovati

žéti² žmém nedov. ▶ ožemati

žetón -a m |ploščica, navadno okrogla in barvasta, kot nadomestilo za določeno vsoto denarja, zlasti pri igrah na srečo| *v igralnici kupiti žetone* □ knj.izroč. **igralna znamka** □ knj.izroč. **igralna znamkica**

žétveni -a -o prid. ▶ venec 1•

žézlo -a s ▶ položaj 3•1

žezlonósec -sca m ▶ vladar

žéželj -žlja m ▶ grebljica

žeznjáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 3 | govoriti 1 pp 20 | žužnjati

žgalína -e ž ▶ pripeka

žgální -a -o prid. ▶ dar •2

žgálnik -a m ▶ pražilnik •

žgánci -ev m mn. |jed zlasti v obliki grudic, navadno iz moke, vode| *kuhati žgance* □ nar. **žganki**

♦ **1.** ajdovi žganci □ nar. ajdovci □ nar. ajdovi žganki **2.** koruzni žganci □ nar. koruzne mrve □ nar. koruzni duš

žgáni -a -o prid. ▶ apno • | pigment •1 | pigment •5 | pijača •4 | sladkor •5 | žganje

žganína -e ž ▶ pijača •4

žgánjar -ja m |kdor rad pije žganje| *Rad je v družbi žganjarjev* □ neknoj. pog. **šnopсар** □ šalj. **žganjarski bratec** □ ekspr. **žganjepivec**

žgánjarček -čka m |kozarec za žgane pijače| *Predenj je postavil žganjarček in kozarec za vino* □ neknoj. pog. **štamperle**

žganjarija -e ž ▶ žganjarna

žganjáriti -im nedov. ▶ kuhati 3•

žganjárna -e ž |točilnica žganja| *zapreti žganjarno* □ **žganjarija** □ **žganjarnica** □ knj.izroč. **žganjetoč** □ nar. **žužlja**

žganjárnica -e ž ▶ žganjarna

žganjarski -a -o prid. ▶ kapa •1 | žganjar

žgánjce -a s ▶ žganje

žganjčè -à s ▶ žganje

žgánje -a s |žgana alkoholna pijača zlasti iz sadja| *piti žganje*

□ šalj. **kačja slina** □ zastar. **paljenka** □ zastar. **rakija** □ zastar. **smrdljivec**

□ neknoj. pog. **šnopec** □ neknoj. pog. **šnops** □ zastar. **žgano vino** □ ekspr. **žganjce**

□ ekspr. **žganjčè** □ nar. **žganjica**

♦ **1.** figovo žganje □ prakt. sp. figovec □ smokvino žganje **2.** češnjevo

žganje □ cherry □ cherry brandy □ zastar. češnjeva paljenka

□ prakt. sp. češnjevcec **3.** vinsko žganje □ vinski destilat **4.** encijanovo žganje □ prakt. sp. encijan

PODPOMENKE borovničevcec, brinovec, droženka, encijanovo žganje, figovo žganje, hruškovec, janeževcec, pelinkovec, sadjevcec, slivovka, tropinovec, višnjevec

GLEJ ŠE hruškovec | kuhanje • | kuhati 3• | medica | oglarjenje | pijača •4

žganjekúha -e ž ▶ kuhanje •

žganjepívec -vca m ▶ žganjar

žganjetóč -óča m ▶ žganjarna

žganjícá -e ž ▶ žganje

žgánki -ov m mn. ▶ žganci | žganci •1

žgáti žgém nedov. *kaj* |delati, povzročati, da kaj gori| *žgati veje* □ pog. **kuriti** □ star. **paliti**

• **žgati oglje** □ kuhati oglje

GLEJ ŠE boleti 1 pp 2 | boleti 2 | kaditi | kuhati 3• | peči 2 | pražiti • | pripekati | sežigati | streljati 3

žgáti se žgém se nedov. |zaradi prevelike vročine se uničevati| *Potica se žge* □ **smoditi se** □ star. **paliti se**

žgečkánje -a s ▶ draženje¹

žgečkáti -ám nedov. *koga* |z rahlim premikanjem prstov po kakem delu telesa povzročati dražec občutek, ki sili k smehu, refleksnim gibom; z rahlim dotikanjem povzročati tak občutek| *Žgečkati otroka; Njeni lasje so ga žgečkali po vratu*

□ **ščegetati** □ zastar. **škakljati**

GLEJ ŠE dražiti² 1

žgečklijív -a -o prid. |občutljiv za žgečkanje| *žgečklijiv človek* □ **ščegetljiv**

GLEJ ŠE dražljiv 1 | nespodoben | vznemirljiv •

žgóč -a -e prid. ▶ močen 10 | pereč

žgoléti -im nedov. ▶ govoriti 1 pp 23 | žvrgoleti

žícá -e ž |dolg, tanek kovinski izdelek, navadno okroglega

prereza| *preščipniti žico* □ neknoj. pog. **drat** □ ekspr. **žička**

♦ **1.** bodeča žica □ redk. bodičasta žica □ redk. bodljikava žica

□ redk. bodljiva žica **2.** teh. dvokovinska žica □ teh. bimetalna žica

3. pokositrena žica □ pocinjena žica **4.** elektr. pramenasta žica

□ elektr., žarg. pramenka

GLEJ ŠE vodnik 4

žícáti -am nedov. *za kaj* pog. |z vztrajnimi prošnjami, prigovarjanjem prizadevati si priti do česa| *Hodi okrog in žica za denar*

□ neknoj. pog. **fehtariti**

GLEJ ŠE prositi

žičár -ja m ▶ struna

žičást -a -o prid. ▶ žičnat

žičásti -a -o prid. ▶ mreža 1•3

žičáka -e ž ▶ žica

žičnat -a -o prid. |ki je iz žice| *žičnat podstavek* □ **žičást**

žiční -a -o prid. ▶ drča • | kozolec • | krtača •3 | mreža 1•3 |

ovira 1•3 | škarje pp 1

žičníca -e ž |naprava za prevoz oseb ali tovora, pri kateri se breme pomika po vrvi, napeti med podporami| *zgraditi žičnico; peljati se z žičnico* □ **vzpenjača** □ nar. **teleferika**

♦ **1.** enosedežna žičnica □ enosedežnica **2.** dvosedežna žičnica □ dvo-

sedežnica **3.** kabinska žičnica □ gondolska žičnica **4.** teh. gravitacijska

žičnica □ knj.izroč. samotežna žičnica □ teh. težnostna žičnica **5. nihalna žičnica** □ prakt. sp. nihalka **6. spuščalna žičnica** □ prakt. sp. spuščalka
PODPOMENKE osebna žičnica, tovorna žičnica
 • hmeljna žičnica □ hmeljska žičnica
GLEJ ŠE enosedžnica | gondola

žičnik -a m ▶ žebelj pp

žid -a m ▶ jud | oderuh | oderuški | popotnik ♦

žida -e ž ▶ svila 2

židan -a -o prid. ▶ svilen

židani -a -o prid. ▶ volja ♦

židek -dka -o prid. |v zvezi z netrdnimi snovmi ki težko teče| židka snov;
 zelo židek med □ viskozen

GLEJ ŠE jud | lepljiv 2

židinja -e ž ▶ judinja

židkost -i ž |v zvezi z netrdnimi snovmi lastnost snovi, da težko teče|
 zniževati židkost medu s segrevanjem □ viskoznost

♦ šport. mišična židkost □ šport. mišična viskoznost

židov -a m ▶ jud

židovka -e ž ▶ judinja

židovski -a -o prid. ▶ judaizem 1 | judovski

židovstvo -a s ▶ judaizem 2

žig -a m

1. |uradni znak z imenom organa, organizacije, z določenim besedilom kot dokaz pristnosti, verodostojnosti listine, akta| odtisniti žig; dati žig □ knj.izroč. pečat □ pog. štampljka
 □ nekjn. pog. štempelj □ pitt frankatura |odtisnjeni žig, ki nadomešča znamko|

♦ metal. čistinski žig □ star. punca² □ star. punec

PODPOMENKE 1. dvokrožni žig, enokrožni žig **2.** mokri žig, suhi žig

2. |priprava z gumijastim, kovinskim negativom takega znaka, navadno okrogle oblike| izdelovati žige; žig in blazinica

□ knj.izroč. pečat

žigec -gca m ▶ pes pp 4

žignina -e ž pravn. |pristojbina za žigosanje meril in dragih kovin|
 plačati žignino □ pravn. žigovina

žigolo -a m ▶ prostitut

žigósanje -a s ▶ kritiziranje | označevanje

žigósati -am nedov. in dov. kaj |opremljati, opremiti

z žigom, pečatom| žigosati dopise □ ožigosati ožigosati listino

□ knj.izroč. pečatiti □ nekjn. pog. štempljati

GLEJ ŠE kritizirati

žigovina -e ž ▶ žignina

žíher člen. ▶ lahko²

žila -e ž

1. |cevast organ, po katerem teče kri ali limfa| stisniti žilo; dati injekcijo v žilo □ krvna žila □ žilica |majhna žila| V glavi ji je počila žilica □ anat. arterija □ anat. vena

♦ 1. med. krčna žila □ knj.izroč. krčnica □ med. krotica □ med. krtica²

□ med. varica **2.** anat. popkovna žila □ anat. popkova žila

2. bot. |vrvasto razporejeni skupki celic v listu in stebelu, ki prevajajo organske snovi in vodo z rudninskimi snovmi, raztopljenimi v njej| značilni potek žil v listu □ listna žila

□ stebelna žila

GLEJ ŠE arterija | dar | hemoroidi | mezgovnica | nagnjenje 3 | opornica ♦2 | popkovnica | pot⁴ ♦3 | poživiti 1 | prizadevati si | vena | zelo 1 | žilavka

žilast -a -o prid. ▶ žilav 1, 2

žilav -a -o prid.

1. |ki ima izrazite, izstopajoče žile| žilave noge □ žilast □ žilnat

□ ekspr. trtast

2. |suh, z močno razvitimi kitami| žilav moški □ žilast

GLEJ ŠE vzdržljiv | vztrajen

žilavka -e ž |močen korobač iz posušene bikove žile| udariti z žilavko □ bikovica □ bikovka □ nar. bikova žila

žilavost -i ž ▶ vzdržljivost

žilétka -e ž ▶ britvica

žilica -e ž ▶ dar | nagnjenje 3 | žila 1

žilje -a s ▶ ožilje

žilnat -a -o prid. ▶ žilav 1

žilni -a -o prid. ▶ opornica ♦1 | sistem ♦27

žima -e ž ▶ dlaka 2

žimast -a -o prid. ▶ žimnat

žimavec -vca m ▶ pes pp 4

žimnat -a -o prid. |ki je po videzu, otipu podoben žimi| žimnati lasje □ žimast

žimnica -e ž |zlasti z žimo napolnjena blazina za ležanje| iztepti žimnico; postelja s tridelnimi žimnicami □ nekjn. pog. madrac

GLEJ ŠE blazina 1 pp | vzmetnica

žingati -am nedov. ▶ peti¹ 1

žingati ga -am ga nedov. ▶ lomiti ga

žinjati -am nedov. ▶ misliti 2 | premišljevati 2

žir -a m

• bukov žir □ bukovica □ bukuvica¹

GLEJ ŠE žiriti

žirati -im nedov. 3. os. |izraža, da na bukvi nastaja žir| Bukev ne žiri vsako leto □ delati žir □ roditi žir

žíta žít s mn. mn. v sin. nizu ▶ cerealije

žítar -ja m ▶ trgovec ♦2

žítarice -ic ž mn. ▶ cerealije | žito

žítek -tka m ▶ boj 3♦2 | življenje 5

žíti žijem nedov. ▶ živeti 1

žitišče -a s ▶ strnišče 1

žítje -a s ▶ hagiografija | življenje 1, 4

žítni -a -o prid. ▶ krog¹ 1♦7 | trier

žítnica -e ž ▶ kašča

žító -a s |kulturne rastline s klasi, lati ali njihovo seme| Žito lepo zori □ publ. žitarice

• 1. agr. bela žita □ nar. strn¹ □ nar. strn² □ nar. strna žita □ nar. strnena

žita □ nar. strnina **2.** drobnozrnato žito □ prosasto žito **3.** krušno žito

□ nar. krušna **4.** žito za mletje □ zastar. meljava

GLEJ ŠE rž | trgovec ♦2

živ¹ -í ž ▶ bitje² ♦4 | protoplazma | zasnova 2♦

živ² -a -o prid. ▶ izraziti 2 | močen 10 | prepričljiv | prožen |

zanimiv | živahen 1, 2, 3

živ³ medm. ▶ čivčiv | dober dan | na svidenje | pozdravljen

živ⁴ -a -o povdk. |izraža, da je kaj, kdo v stanju, v katerem potekajo življenjski procesi| Ko so pristopili k poškodovancu, je bil že živ;

Ustvarili so videz, da je lutka živa □ ekspr. pri življenju □ protip. mrtev²

♦ 1. biti živ □ knj.izroč. živeti **2.** ostati živ □ ekspr. ostati pri življenju

□ preživeti □ ekspr. rešiti si kožo □ ekspr. rešiti si življenje □ ekspr. zvoziti jo

GLEJ ŠE dejaven | mrtev² | obstajati¹ | oslabel ♦ | premražen |

živeti 1

živád -i ž ▶ govedo 2 | žival 1, 2 | živina

živáhen -hna -o prid.

1. |ki se lahko in veliko giblje| živahni otroci □ ekspr. igriv

□ ekspr. isker □ knj.izroč. lahkog □ ekspr. neugnan □ ekspr. preživ

□ ekspr. razborit □ ekspr. razigran □ ekspr. živ²

2. |ki ima veliko življenjske moči in jo kaže v delovanju,

govorjenju, mišljenju; ki izraža, kaže, da ima kdo veliko ži-

vljenjske moči| živahen sogovornik; živahno vedenje □ zastar. boder

□ ekspr. **dinamičen** □ zastar. **naskočen** □ sleng. **naspidiran** □ ekspr. **ognjevit**
 □ ekspr. **poskočen** □ ekspr. **preživahen** □ star. **skočen** □ knj.izroč. **skokonog**
 □ ekspr. **temperamenten** □ ekspr. **vesel¹** □ ekspr. **vitalen** □ ekspr. **vražji**
 □ ekspr. **živ²**

POVEDKOVNIK živec, živi ogenj, žverca

3. |pri katerem je veliko gibanja, premikanja, dogajanja| *živahna ulica; živahen lokal* □ ekspr. **mrgoleč** □ ekspr. **prometen**

□ ekspr. **razgiban** □ ekspr. **živ²**

4. |pri katerem si različne stvari hitro sledijo| *živahna tekma; živahen ritem* □ **dinamičen** □ **razgiban** □ ekspr. **divji**

□ ekspr. **viharen**

GLEJ ŠE dejaven | pester | razgiban | velik 3

živáhnost -i ž |dejstvo, da ima kdo veliko življenjske moči in jo kaže v delovanju, govorjenju, mišljenju| *Občudovali so živáhnost jubilanta* □ zastar. **bodrost** □ ekspr. **dinamičnost**

□ ekspr. **ognjevitost** □ ekspr. **poskočnost** □ ekspr. **razboritost**

□ ekspr. **temperament** □ ekspr. **temperamentnost**

□ knj.izroč. **verva** □ ekspr. **živost**

živál -i ž

1. |bitje, ki se hrani z organskimi snovmi, ima čutila in se navadno lahko premika| *Žival pogine; udomaćiti žival*
 □ nizk. **beštija** □ slabš. **mrcina** □ slabš. **mrha** □ šalj. **zver** *Zabaval ga je pogled na mravljišče, polno mrgolečih zveri* □ star. **živad** *splašiti v travi skrito živad* □ ekspr. **živalca**

♦ **1.** **kopenska žival** □ zastar. **kopnena žival** □ zastar. **kopninska žival**
2. **kožuhasta žival** □ **kožuhar** □ **kožuharica** **3.** **mrzlokrvna žival** □ **hladnokrvna žival** **4.** **plemenska žival** □ žival za pleme □ žival za razplod
5. **vlečna žival** □ zastar. **vlačna žival** **6.** **vsejeda žival** □ vsejedec

PODPOMENKE **1.** **divje živali**, **domače živali** **2.** **klavna žival**, **molzna žival**, **plemenska žival** **3.** **vprežna žival** **4.** **mesojeda žival**, **rastlinojeda žival**, **vsejeda žival** **5.** **dvospolna žival**, **enospolna žival** **6.** **enocelične živali**, **mnogocelične živali** **7.** **hladnokrvna žival**, **toplokrvna žival**
2. ed., s prilastkom, ekspr. |več živali kot skupina| *Gozdna žival je prilezla iz premnogih svojih bivališč* □ star. **živad**

GLEJ ŠE dvoonožec | dvoživka | jesenec | lev² | mesojed | rastlinojeda | roparica | surov povdk. | štirinožec | travojed | veljak | vivipar

živálca -e ž ▶ žival 1

živálnost -i ž ▶ živalskost

živaloslôvec -vca m ▶ zoolog

živaloslôvje -a s ▶ zoologija

živálski -a -o prid. ▶ **glikogen** | **grobišče** • | **plankton** • | **sovrastvo** | **strah** 1 | **surov** | **vrt** • | **zdržba** pp | **zodiak**

živálskost -i ž |dejstvo, da kaj pripada živali, je značilno za žival| *živálskost levjega rjutja* □ **animaličnost** □ **animalnost**

□ knj.izroč. **živalnost**

GLEJ ŠE surovost

živálstvo -a s s prilastkom |živali, ki živijo na določenem področju| *gozdno živalstvo* □ **favna** □ knj.izroč. **živana**

živána -e ž ▶ živalstvo

živáirati -am nedov. ▶ **dražiti**² 2

živček -čka m ▶ živec

živčen -čna -o prid. ▶ **nervozen** | **vznemirjati** 1

živčevje -a s

• **1.** **anat. parasimpatično živčevje** □ **anat., žarg. parasimpatik** □ **anat. parasimpatikus** **2.** **anat. simpatično živčevje** □ **anat., žarg. simpatik** □ **anat. simpatikus** **3.** **anat. periferno živčevje** □ **anat. obkrajno živčevje** □ **anat. obodno živčevje** □ **anat. obrobno živčevje** □ **anat. periferni živčni sistem** **4.** **biol. vegetativno živčevje** □ **anat. avtonomno živčevje** □ **anat. samodejno živčevje**

živčnež -a m ▶ **nervoznež**

živčni -a -o prid. ▶ **bolezen** pp 3 | **center** • 8 | **nevrastenija** | **nevrit** | **nevron** | **prenašalec** • | **sistem** • 28 | **vozel** • | **živčevje** • 3

živčnik -a m ▶ **nervoznež**

živčnina -e ž **anat.** |živčna snov v osrednjem živčevju| *Kostnina, mišičnina in živčnina* □ **anat. mozgovina**

živčnost -i ž ▶ **nervozna**

živec -vca m |skupek celičnih vlaken, ki prevajajo dražljaje| *Živec se poškoduje; vzdražiti živec* □ zastar. **nerv** □ ekspr. **živček**

• **1.** **anat. čutni živec** □ **anat. senzibilni živec** **2.** **anat. gibalni živec**

□ **anat. gibni živec** □ **anat. motorični živec** **3.** **anat. hrbtnjačni živec**

□ **anat. spinalni živec** **4.** **anat. obrazni živec** □ **anat. facialis** □ **anat. facialni živec** **5.** **anat. prstni živci roke** □ **anat. digitalni živci roke** **6.** **anat. ravnotežni živec** □ **anat. vestibularni živec** **7.** **anat. slušni živec** □ **anat. kohlearni živec** **8.** **anat. trivejni živec** □ **anat. trigeminus**

GLEJ ŠE **dražiti**² 2 | **glinenec** | **miren**² • | **prizadeti**³ 1 | **razburiti** se | **razdražiti** 2 | **razdražljiv** • | **upirati** se 5 | **vnetje** • 16 | **vznemirjati** 1 | **živahen** 2 povdk.

živéci -a -e prid. ▶ živi

živél -a -o razpolož. medm. |izraža željo, da bi kdo dolgo, uspešno živel| *Živel Martin!* □ ekspr. **bog živi** *Bog živi našo mamo* □ ekspr. **na mnoga leta**

GLEJ ŠE **dober dan** | **pozdravljen**

živeli medm. ▶ na zdravje

živelj -vlja m ▶ **ljudje** | **prebivalstvo**

živéti -im nedov.

1. |imeti sposobnost presnavljanja, rasti, razmnoževanja; biti v stanju, v katerem potekajo življenjski procesi| *Kar živi, potrebuje hrano; Samo enkrat živimo; Roža je suha, a živi* □ **biti živ** □ pog. **biti pri življenju** □ ekspr. **dihati** *Rad bi še nekaj časa dihal* □ nizk. **migati** *Ob tej bolezni ne bo več dolgo migal* □ star. **žiti** *Lahko bi žil še nekaj let*

2. |biti navzoč v stvarnosti kot živo bitje| *Take živali ne živijo več od ledene dobe* □ knj.izroč. **eksistirati** □ publ. **obstajati**¹

3. s prislovnim določilom |biti, nahajati se kje kot v svojem življenjskem okolju; imeti kje bivališče, zlasti za daljši čas| *Raki živijo v potokih; Že več let živi v tem mestu* □ **biti**² □ **bivati** □ **prebivati** □ knj.izroč. **imeti bivališče**

4. s prislovnim določilom |imeti določeni življenjski način, določene življenjske razmere| *Tu ljudje dobro živijo* □ ekspr., s smiselnim osebkom v dajalniku **goditi se**¹ *komu Tedad se jim je slabo godilo* □ nekjn. pog., s smiselnim osebkom v dajalniku **iti komu Zmerom jim je dobro šlo** □ nekjn. pog. **rihtati se** *Kako se kaj rihtate* □ nekjn. pog. **štimiti se**¹ □ ekspr. **tolči** *Lažje bi tolkli, če bi imeli zaposlitev* □ zastar. **vesti se komu** *Dobro, slabo se mu vede*

♦ **1.** **brezskrbno živeti** □ knj.izroč. **živeti** kot lilija na polju

□ ekspr. **živeti** kot ptiček na veji **2.** ekspr. **svetniško živeti** □ ekspr. **sveto živeti** □ ekspr. **živeti** kot svetnik **3.** **živeti ločeno** □ pog. **živeti narazen**

4. **živeti v izobilju** □ knj.izroč. **imeti vsega** v izobilici □ pog. **imeti vsega** v izobilju □ knj.izroč. **imeti vsega** v obilju □ ekspr. **kopati se** v izobilju □ pog. **živeti** v preobilju **5.** **živeti v revščini** □ ekspr. **otepati revščino** □ ekspr. **otepati se** z lakoto □ pog. **tolči** **pomanjkanje** □ pog. **tolči** **revščino** □ ekspr. **živeti** na robu lakote

5. s **kom** |izraža, da je kdo v skupnosti s kom; izraža, da ima kdo s kom spolno razmerje, navadno za daljši čas| *Z njim živi že več let* □ pog. **biti skupaj** *Še vedno je skupaj z njo* □ star. **zdelovati** *Z njim težko zdeluje*

6. v velelniku, ekspr. |izraža slavljenje, poveličevanje; izraža navdušenje, odobravanje| *Naj živi predsednik; Naj živi svoboda* □ knj.izroč. **vivat** □ ekspr. **živijo**

GLEJ ŠE bogat 1♦ | motiti se 1 | neobveščen♦ | obstajati¹ | po-
manjkanje 2♦ | prebijati se | preživljati | preživljati se | srečen♦ |
stanovati | ukvarjati se 1 | uresničevati | živ⁴♦1 | živel

živež -a m ▶ hrana 1

živi -a -o prid. |ki je v stanju, pri katerem potekajo življenjski
proces| *živi in mrtvi organizmi v zemlji* □ *živeči* ■ protip. *neživi*

GLEJ ŠE apno♦ | bioluminiscenca | bitje²♦4 | bled povdk. |
cepljenje¹ 2♦2 | dejavni | fosil♦ | govorjenje | grča♦2 |
hudoben povdk. 3 | izobražen♦ | lestvica♦7 | meja♦6 | mrtev²♦ |
mrtvi² | narava 1 pp | nasprotje | neumnež | nihče | nikoli |
obstoječi | oddaja♦2 | pekel 2 | pesek¹♦5 | podoben² 1 |
podoben² 1♦3 | prošnja | resnica² | sodobni 1 | spomin 2 |
spominjati se 1♦ | srebro♦2 | studenec | suh¹ 2 povdk. | teža 1♦4 |
vera 3 | vulkan♦1 | za zmeraj | zelo 1, 3 | živahen 2 povdk.

živica -e ž bot. |poganjek, ki se lahko razvije v samostojno
rastlino| *živice jagod* □ bot. *živika*

GLEJ ŠE meja♦6 | studenčnica | studenec

živijo medm. ▶ bravo | dober dan | na svidenje | na zdravje |
pozdravljen | živeti 6

živika -e ž ▶ živica

živikasti -a -o prid. ▶ brada♦

živila -il s mn. mn. v sin. nizu ▶ hrana 1

živilar -ja m ▶ trgovec♦3

živilo -a s

• ekološko živilo □ prakt. sp. bioživilo □ prakt. sp. ekoživilo

GLEJ ŠE hrana 1 | trgovec♦3 | trgovina 3♦8 | vrednost♦2

živilski -a -o prid. ▶ aditiv | industrija♦9 | nakaznica♦ | trgovec♦3 |
trgovina 3♦8

živilskopredelovalni -a -o prid. ▶ industrija♦9

živilstvo -a s ▶ agroživilstvo

živina -e ž |navadno večje domače živali, ki se redijo,
vzreajo zaradi gospodarskih koristi, zlasti govedo| *Živina*
se pase na planini □ nar. *blago*¹ *Pastir zavrača blago iz detelje*
□ star. *živad* □ ekspr. *živinče* *Skrbi za konje in drugo živinče*
□ ekspr. *živinica*

PODPOMENKE 1. delovna živina, rejna živina, tovarna živina,
vprežna živina 2. hlevska živina, pašna živina

GLEJ ŠE govedo 2 | surov povdk. | veljak

živinče -ta s ▶ govedo 1 | surov povdk. | veljak | živina

živinica -e ž ▶ govedo 2 | živina

živinoreja -e ž |gospodarska dejavnost, ki se ukvarja z

rejo, vzrejo živine| *ukvarjati se z živinorejo* □ zastar. *živinstvo*

□ *govdoreja* ↗

♦ 1. mesna živinoreja □ mesna reja 2. mlečna živinoreja □ mlečna
reja 3. pašna živinoreja □ pašna reja

živinorejec -jca m |kdor redi, vzreja živino| *združenje*

živinorejcev □ *rejec* □ *govdorejec* |kdor goji govedo|

živinozdravnica -e ž ▶ veterinarika

živinozdravnik -a m ▶ veterinar

živinozdravstvo -a s ▶ veterina

živinski -a -o prid. ▶ krut | semj¹♦2 | surov | vagon♦5 | velik 5 |
veterinar

živinsko prisl. ▶ kruto | surovo

živinskost -i ž ▶ surovost

živinstvo -a s ▶ surovost | živinoreja

živiti -ím nedov. ▶ preživljati

življênje -a s

1. |dejstvo, da človek biva, obstaja| *spraševati se o smislu življenja*

□ zastar. *bitek* □ knj.izroč. *bitje*² *veseliti se svojega bitja* □ knj.izroč. *bivanje*
minljivost človeškega bivanja □ knj.izroč. *eksistenca* □ knj.izroč. *obstane*

□ knj.izroč. *obstoj* □ knj.izroč. *žitje* *kratkost žitja* □ zastar. *život* *predrznost*
plačati z životom

♦ 1. posmrtno življenje □ onstransko življenje □ knj.izroč. zagrobno
življenje 2. zemeljsko življenje □ pozemeljsko življenje □ tostransko
življenje □ tuzemeljsko življenje □ tuzemsko življenje □ zemsko
življenje

2. |doba bivanja, obstajanja človeka od rojstva do smrti|
V svojem dolgem življenju je marsikaj doživel; biti uspešen v
življenju □ sleng. *lajf* *pregarati cel svoj lajf* □ ekspr. *življenjska pot*
Njegova življenjska pot je bila dolga □ zastar. *život* *Proti koncu*
života se je zelo spremenil

3. s prilastkom |bivanje, obstajanje človeka glede na določeno
danost| *intelektualno življenje; privatno življenje; brezskrbno*
življenje □ ekspr. *eksistenca*

♦ skupno življenje □ sožitje²

4. s prilastkom |način obstajanja živega, stvarnega in duhovnega
sveta določenega področja kot celota| *Mestno življenje se vse*
manj razlikuje od podeželskega □ knj.izroč. *žitje*

♦ 1. družabno življenje □ zastar. društveno življenje 2. versko življenje
□ duhovno življenje 3. veseljaško življenje □ knj.izroč. fejaško življenje
□ knj.izroč. fejaštvo □ veseljaštvo

5. |stanje živega bitja| *znamenja življenja; tvegati življenje*
□ zastar. *žitek* *Njegov žitek je v nevarnosti*

♦ biol. latentno življenje □ biol. prikrito življenje

GLEJ ŠE mladost | roditi 1 | samomor♦ | smrt 1 | starost |
umreti 1, 2 | usmrtiti | za zmeraj | živ⁴ | živ⁴♦2 | živeti 1 |
žrtvovati♦

življenjepis -a m

1. |popis življenja kake osebe| *življenjepis slovitiga pisatelja*

□ *biografija* □ zastar. *životopis*

2. |popis lastnega življenja, navadno v uradne namene| *Prošnji*
dodajte življenjepis □ *lastni življenjepis* □ *avtobiografija* □ *curriculum*
vitae

GLEJ ŠE avtobiografija | hagiografija

življenjepisec -sca m |kdor (na)piše življenjepis| *Življenjepisec*
je zbral zanimive podrobnosti iz pesnikovega življenja □ *biograf*

življenjepisni -a -o prid. ▶ film♦2 | podatek♦6 | roman♦4

življenjeslôvec -vca m ▶ biolog

življenjeslôvje -a s ▶ biologija

življenjeslôvni -a -o prid. ▶ biologija | biološki

življênjski -a -o prid. ▶ biotop | kri¹ | minimum♦ | moč¹ 3 |

nazor♦2 | nevarnost¹♦ | okolje♦2 | partner | partnerica |
poročiti se | razmere♦3 | sila¹♦9 | smisel♦ | standard² | stvaren² |
umreti 1 | vodilo | zavarovalnina pp | združba | življenje 2

živni -a -o prid. ▶ moč¹ 3

živnost -i ž ▶ vitalnost

živo -ega s |kar obstaja, živi| *razvoj živega* □ knj.izroč. *bivajoče*

GLEJ ŠE cepivo pp 2 | nikakor | spoznati | vsi

živočúten -tna -o prid. ▶ občutljiv¹ 2

živodêr -a m ▶ konjač | krut povdk. | okrutnež | surovež

živopísec -sca m ▶ slikar

živopísen -sna -o prid. ▶ pisan | slikovit 1

živopísnost -i ž ▶ pisanost | slikovitost

živordêč -éča -e prid. |ki je svetle, intenzivno rdeče barve|

živordeča usta □ knj.izroč. *češnjev* □ ekspr. *koralast* □ knj.izroč. *koralden*
□ knj.izroč. *koralen* □ knj.izroč. *nageljnat*

živoródka -e ž ▶ vivipar

živoródni -a -o prid.

1. zool. |pri katerem se zarodek razvije v materinem telesu in
rodi žive mladič| *živorodne živali* □ zool. *vivipari* □ zool. *viviparni*

2. bot. |ki razvije namesto cvetov olistane brstiče| *živorodna rastlina* □ bot. *vivipari* □ bot. *viviparni*

GLEJ ŠE *vivipar*

živosrebrni -a -o prid. ▶ ruda •3

živosrebrn -a -o prid. ▶ cinabarit | klorid • | ruda •3 | sulfid •5

živost -i ž ▶ vitalnost | živahnost

živòt -òta m ▶ pas 2 | telo 1 | trup 1 | življenje 1, 2

životàrìti -im nedov.

1. ekspr. |živeti v pomanjkanju materialnih ali duhovnih dobrin| *Ni pripravljen vse življenje životariti* □ nizk. *crkavati* □ nizk. *kreparati* □ knj.izroč. *vegetirati*

2. ekspr. |obstajati brez moči za uresničevanje kakih pomembnejših dejanj| *Društvo samo še životari* □ knj.izroč. *vegetirati*

životàrjenje -a s ekspr. |življenje v pomanjkanju materialnih ali duhovnih dobrin| *životarjenje v taborišču* □ knj.izroč. *vegetiranje*

živòtec -tca m ▶ telovnik 2 | trup 1

živòtek -tka m ▶ telovnik 2 | trup 1

živòten -tna -o prid. ▶ debel 2

živòtni -a -o prid. ▶ moč¹ 3 | perilo •2 | temperatura

živòtnik -a m ▶ telovnik 1, 2

živòtnost -i ž ▶ debelost

životopís -a m ▶ življenjepis 1

životórnì -a -o prid. ▶ moč¹ 3

živožàren -rna -o prid. ▶ svetel 1

žížek -žka m ▶ čížek | žužek

žížula -e ž |sredozemsko drevo s suličastimi, svetlozelenimi listi ali njegov koščičasti sad rdeče barve| *sadike žížule* □ vrtn. *kitajski datelj*

žlabúdra -e ž ▶ brozga 1, 2 | drdrav povdk. | klepetav povdk.

žlabudrànje -a s ▶ govorjenje pp 1 | govorjenje pp 2 | klepetanje 1

žlabudràti -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 2 | govoriti 1 pp 3 | klepetati 1

žlabudràv -áva -o prid. ▶ klepetav

žlabudràvost -i ž ▶ klepetavost

žláhčič -a m ▶ šlahčič

žláhta -e ž ▶ sorodstvo | sorodstvo •2 | šlahta | v sorodu

žláhten -tna -o prid. ▶ izbran 1 | plemenit

žláhtiti -ím nedov. ▶ plemeniti

žláhtni -a -o prid. ▶ dragulj | jeklo •3 | kamen¹ •2 | kovina •5 | plemeniti¹ 2 | plemiški | rastlina •25 | vino

žláhtnica -e ž ▶ plemkinja

žláhtnič -a m ▶ plemič

žláhtnik -a m ▶ plemič | sorodnik

žlahtnína -e ž ▶ dragocenost

žlahtníti -ím nedov. *kaj agr. |izboljševati lastnosti rastline s križanjem, namernim izborom| žlahtniti domačo trto s tujo*

□ agr. *požlahtnjevati*

GLEJ ŠE *bogatiti* | *plemeniti*

žlahtníti se -ím se nedov. ▶ bogatiti se

žlahtnjénje -a s ▶ plemenjenje

žláhtnost -i ž ▶ izbranost 1 | plemenitost

žláhtovec -vca m ▶ sorodnik

žlák žláka m ▶ kap² •1 | poškodba | veža

žlámbor -a m ▶ duplina

žlámborast -a -o prid. ▶ duplast

žlampáti -ám nedov. ▶ lokati | piti 1

žlávsa -e ž ▶ brozga 1 | čorba

žléb -a m

1. |podolgovata naprava, navadno polkrožne oblike, za prestrazanje deževnice na strehi| *pritrđiti žlebove* □ *strešni žleb*

□ nar. *žlebnik* □ *žlebič* ↗

2. |podolgovata vdolbina v pobočju, nastala zaradi toka vode, plazov| *plezati po žlebu v gorski steni* □ nar. *strug*

GLEJ ŠE *cev* •4 | *jasli*

žlebák -a m ▶ opeka •5

žlébasti -a -o prid. ▶ opeka •5

žlebič -íča m |majhen žleb| *Žlebič pušča* □ *žlebiček*

žlebiček -čka m ▶ žlebič

žlebičkanje -a s ▶ cepljenje¹ 2 pp 2

žlebilò -a s ▶ dleto pp 3

žlébnik -a m ▶ opeka •5 | skobljič pp | žleb 1

žlebnják -a m ▶ opeka •5

žléd -a m |tanka ledena obloga na drevju ali skalovju| *Žled je v gozdu povzročil veliko škodo* □ star. *cinjavica* □ alp. *požled*

□ alp. *požledica*

žlèht¹ -- -- prid. ▶ hudoben

žlèht² prisl. ▶ hudobno

žléhten -tna -o prid. ▶ hudoben

žlehtnòba -e ž ▶ hudoben povdk. 3 | hudobija 1 | hudobnež | iz hudobije | zloba

žlémprga -e ž ▶ loputa

žléviti -im nedov. ▶ piti 1 | žvečiti 1, 2

žléza -e ž |organ, skupina celic, ki proizvajajo in izločajo posebne snovi, pomembne za delovanje organizma| *izločki žleze* □ ekspr. *žlezica*

♦ 1. zool. črnilna žleza □ zool. črnilni mehur 2. anat. endokrinska žleza

□ anat. inkretorna žleza □ anat. žleza notranjica □ anat. žleza z notranjim

izločanjem 3. anat. nadledvična žleza □ anat. nadobist □ anat. nadobistna

žleza □ anat. nadobistnica 4. anat. semenska žleza □ anat. semenjak

5. anat. sluzna žleza □ anat. mukozna žleza □ anat. sluznična žleza

6. anat. solzna žleza □ anat. solznica

GLEJ ŠE *lojnica* | *modo* | *obščitnica* | *sluz²* | *strupnica* | *ščitnica* | *znojnica*

žlézica -e ž ▶ žleza

žlézni -a -o prid. ▶ bula • | izvodilo pp | mešiček •4

žlíca -e ž

1. |priprava iz daljšega ročaja in ovalnega vbočenega dela za dajanje v usta, zajemanje zlasti tekočih jedi| *žlica, vilice in nož* □ *jedilna žlica* □ *žlička* ↗

2. |priprava z rahlo vboklino za obuvanje čevljev| *obuvati čevlje z žlico* □ *obuvalna žlica* □ *žlica za čevlje* □ *žlica za obuvanje*

• *zidarska žlica* □ nek. pog. *kela* □ *ometaća¹* □ *zidarska lopatica*

GLEJ ŠE *bogat* 1 • | *jesti* 1 •1 | *pitanje* | *pitati* 1

žlíčar -ja m ▶ bager² •

žlíčarka -e ž ▶ ptica pp 5 | ptica pp 9

žlíčica -e ž ▶ žlička

žlička -e ž |majhna žlica| *odložiti žličko na krožnik poleg*

skodelice □ *žličica*

PODPOMENKE čajna žlička, desertna žlička, kavna žlička, žlička za sladoleđ

žlíčni -a -o prid. ▶ bager² •

žlíčnik -a m ▶ žličnjak

žlíčnjak -a m nardp. |posoda za shranjevanje lesenih žlic, navadno pritrjena na steni| *dati žlice v žličnjak* □ nardp. *žličnik*

žlíkrof -a m gastr. |kuhana jed iz testa, napolnjena z nadevom| *jesti žlikrofe* □ gastr. *žlinkrof*

žlínđra -e ž

1. |raztopina oksidov, ki nastane pri taljenju rud in rafiniranju kovin| *iztekanje žlindre iz plavža* □ knj.izroč. *izvarek* □ zastar. *troska*

2. |gošča, ostanki v pipi (za kajenje)| *postrgati žlindro iz pipe*

□ nar. *baga* □ nar. *žverca*

GLEJ ŠE *fosfat* •

žlínkrof -a m ▶ žlikrof

žlobódra -e ž ▶ brozga 1, 2

žlobúdra -e ž ▶ brozga 1, 2 | drdrav povdk. | klepetav povdk. | žlobudravščina

žlobudráč -a m ▶ drdrav povdk. | klepetav povdk.

žlobudránje -a s ▶ govorjenje pp 1 | govorjenje pp 2 | klepetanje 1

žlobúdrast -a -o prid. ▶ plundrast

žlobudráti -ám nedov. ▶ brbljati | govoriti 1 | govoriti 1 pp 2 | govoriti 1 pp 3 | klepetati 1 | klokotati

žlobudrāv -áva -o prid. ▶ klepetav

žlobudrávo prisl. ▶ gostobesedno

žlobudrávost -i ž ▶ klepetavost

žlobudrávščina -e ž ekspr. | nerazumljiva govorica, nerazumljivo govorjenje | *Glasno branje se je zivalo v čudno žlobudravščino*

□ slabš. žlobudra

GLEJ ŠE latovščina 1

žlómárica -e ž ▶ brozga 1

žlót -í ž ▶ sodrga

žlóta -e ž ▶ cev •6 | ljudstvo 1 | množica | sodrga

žmáhten -tna -o prid. ▶ okusen

žmèk žméka m ▶ matica 2

žmerikati -am nedov. ▶ mežikati 1, 2 | utripati 2

žméríti -im nedov. knj.izroč. | gledati z napol zaprtimi očmi | *žmeriti skozi trepalnice* □ nar. žmuriti

GLEJ ŠE mežikati 1

žméten -tna -o prid. ▶ težek 1, 3

žmétno prisl. ▶ naporno

žmíc -a m ▶ pokec 1

žmígati -am nedov. ▶ mežikati 1

žmígavec -vca m ▶ kazalec •

žmíkanje -a s ▶ mečkanje 1

žmíkati -am nedov. ▶ čofotati 3 | mečkati 1 | ožemati

žmítek -tka m ▶ sirnica

žmírkati -am nedov. ▶ mežikati 1

žmírkni -em dov. ▶ pomežikni 1

žmúkelj -klja m ▶ šop

žmúla -e ž ▶ grbina | izboklina | vzpetina

žmúlast -a -o prid. ▶ debel 2

žmúriti -im nedov. ▶ mežikati 1 | žmeriti

žmúrkati -am nedov. ▶ mežikati 1

žnábelj -blja m ▶ ustnica

žnáblo -a s ▶ ustnica

žnidar -ja m ▶ krojač

žnideršič -a m ▶ panj 1•3

žnideršičev -a -o prid. ▶ panj 1•3

žnóra -e ž ▶ vrvica

žóga -e ž | kroglast predmet, ki se pri igranju, športni igri meče, suva, odbija | *Žoga se odbije* □ nar. bala □ ekspr. žogica

♦ 1. nogometna žoga □ šport., žarg. usnje 2. terapevtska žoga □ telovadna žoga

PODPOMENKE košarkarska žoga, nogometna žoga, rokometna žoga

GLEJ ŠE igrati •3

žógica -e ž

• 1. namiznoteniška žogica □ pog. pingpongžogica 2. teniška žogica

□ žogica za tenis

GLEJ ŠE žoga

žogobrc -a m ▶ nogomet | nogometaš

žóhar -ja m ▶ ščurek

žokálnik -a m ▶ tolkač

žókati -am nedov. ▶ drezati | suvati

žókniti -em dov. ▶ dregniti | suniti

žólca -e ž | polprozorna, poltrda jed iz kuhanih svinjskih parkljev, glave | *jesti žolco* □ knj.izroč. hladetina

žólč -a m ▶ sovraštvo

žólčen -čna -o prid. ▶ sovražen¹ | vzkipljiv

žólčevòd -óda m anat. | cev, ki odvaja žolč iz jeter in žolčnika v dvanajstnik | *zamašitev žolčevoda* □ anat. žolčni duktus □ anat. žolčni vod

žólčljív -a -o prid. ▶ sovražen¹ | vzkipljiv

žólčljívó prisl. ▶ togotno

žólčni -a -o prid. ▶ žolčevod

žólčno prisl. ▶ togotno

žólčnost -i ž ▶ vzkipljivost

žóld -a m ▶ služba •18

žólna -e ž ▶ pivka

žólnír -ja m ▶ inženir | najemnik 3 | vojak | vojak •4

žólnírski -a -o prid. ▶ vojaški

žólt -a -o prid. ▶ rumen² 1, 2

žóltéti -ím nedov. ▶ rumeneti 1, 2

žólti -a -o prid. ▶ barva 1•21

žóltica -e ž ▶ strnad | vnetje •4

žóltína -e ž ▶ rumenina

žóltkast -a -o prid. ▶ rumenkast

žóltkasti -a -o prid. ▶ barva 1•22

žóltó prisl. ▶ rumeno

žóltokljún -a -o prid. ▶ mlad 1 | neizkušen | neizkušen povdk. 2 | rumenokljun

žóltopíkast -a -o prid. ▶ rumenopikast

žóltopólti -a -o prid. ▶ rumenopolti

žóltorjáv -áva -o prid. ▶ rjav² 1 pp 4

žóltovína -e ž ▶ košeničica •

žónta -e ž ▶ tropine

žórgati -am nedov. ▶ cmokati 2 | čofotati 3

žoržét -a m ▶ krepžoržet

žrdána -e ž ▶ karželj

žrdast -a -o prid. ▶ dolginast | velik 2

žréb -a m | določeno dejanje, s katerim se naključno izbira med več enakovrednimi možnostmi | *Žreb naj določi vrstni red* □ zastar. vadjla

GLEJ ŠE žrebanje | žrebati

žrébanje -a s | naključno izbiranje med več enakovrednimi možnostmi | *objaviti izide žrebanja* □ žreb □ star. srečkanje

□ zastar. vadjla

žrébati -am nedov. | naključno izbirati med več enakovrednimi možnostmi | *Ker se niso mogli dogovoriti, kdo bo izpolnil ukaz, so žreballi* □ določiti z žrebom □ star. srečkati □ zastar. vadjlaji

žrébček -čka m ▶ žrebec | žrebiček

žrebè -éta s | kobilji mladič | *povreči žrebe* □ žrebiček

GLEJ ŠE ožrebiti se

žrébec -bca m | odrasli samec konja | *zajahati žrebca* □ knj.izroč. celak

□ zastar. pastuh □ ekspr. žrebček □ žrebiček

♦ skopljeni žrebec □ knj.izroč. valah

GLEJ ŠE postaven povdk. 1

žrében -bna -o prid. ▶ brej

žrebétek -tka m ▶ žrebiček

žrebetíti -ím dov. ▶ ožrebiti se

žrebétni -a -o prid. ▶ kobila •

žrebíca -e ž | samica konja od prvega leta starosti do prve

žrebitve | *zapreči žrebico* □ ekspr. žrebička

žrebiček -čka m | kobilji mladič moškega spola | *Kobila ima*

žrebička □ ekspr. žrebček □ nar. žrebetek

GLEJ ŠE žrebe

žrebíčka -e ž ▶ žrebica

žrebíti -ím dov. ▶ ožrebiti se

žrébni -a -o prid. ▶ kobila ♦

žréc -a m ▶ prerokovalec | svečenik | vrač

žrelce -a s ▶ žrelo 1

žrélni -a -o prid. ▶ glas 3♦1 | plin 1♦2 | votlina ♦8

žrélnik -a m ▶ glas 3♦1

žrélo -a s

1. |del prebavne in dihalne cevi od nosne votline do grla in požiralnika| *žrelo in grlo* □ anat. *farinks* □ ekspr. *golt* □ ekspr. *žrelce*

2. |odprtina v zemeljski skorji, skozi katero prihaja na površje lava| *Lava bruha iz žrela* □ *ognjeniško žrelo* □ *vulkansko žrelo* □ *krater*

3. čeb. |izletna odprtina v panju| *zapreti čebelam žrelo* □ čeb. *izletišče* □ ekspr. *usta* *Čebele so se gnetle na ozkih ustih panjev*
GLEJ ŠE *davica* ♦ | *gobec* | *peknel* 1 | *usta* 1 | *vnetje* ♦17

žréti žrèm nedov. ▶ jemati 3 | jesti 1 | jesti 1 pp 1 | jesti 2 | mučiti 3 | pikati | porabiti 2 | razjedati 2 | sekirati | vznemirjati 1

žréti ga žrèm ga nedov. ▶ piti 2

žréti se žrèm se nedov. ▶ prepirati se | prerekat se

žrétje -a s ▶ hrana 2

žrka -e ž ▶ žerka

žrmljati -ám nedov. ▶ mleti² 1

žrtev -tve ž ▶ dar ♦2 | daritev | daritev ♦2 | žrtvovati se

žrtje -a s ▶ hrana 2

žrtveni -a -o prid. ▶ dar ♦2 | jagnje ♦

žrtvenik -a m |v različnih religijah mizi podobna priprava za žrtvovanje božanstvu, opravljanje daritev| *položiti darove na žrtvenik* □ *oltar* □ star. *darilnik* □ star. *darovalnik*

žrtvóvanje -a s ▶ daritev

žrtvovati -újem dov. in nedov. *kaj* |dajati kaj, odpovedovati se čemu za kaj, kar se ima za pomembno, vredno| *Preveč denarja smo žrtvovali, da bi zdaj vse propadlo* □ neknj. pog. *riskirati* □ neknj. pog. *špogati*

♦ ekspr. *žrtvovati življenje* □ ekspr. *prelivati kri* □ ekspr. *pretakati kri*

GLEJ ŠE *darovati* 2 | *umreti* 2

žrtvovati se -újem se nedov. in dov. *za kaj* |podrejeti, podrediti svoje delovanje, interese čemu, kar se ima za pomembno, vredno| *žrtvovati se za lepšo prihodnost* □ publ. *doprinašati žrtve* □ publ. *doprinesti žrtve* □ ekspr. *plačati visoko ceno*

žubòr -òra m ▶ govorjenje pp 13 | žuborenje

žuborénje -a s |rahli, med seboj pomešani glasovi, ki se slišijo navadno pri toku manjše količine vode| *poslušati žuborenje potoka* □ zastar. *žubor*

GLEJ ŠE *govorjenje* pp 13

žuboréti -ím nedov. ▶ govoriti 1 pp 23

žúganje -a s ▶ grozjenje

žúgati -am nedov. ▶ groziti 1, 2

žúgniti -em dov. ▶ povedati | reči 1 | zažugati

žúka -e ž ▶ brnistra

žukovina -e ž ▶ brnistra

žúliti in žúlití -im nedov. ▶ jesti 1 pp 6 | mučiti 3 | piti 1 | sesati 3 | žvečiti 2

žúlaj -a m

1. |mehur, ki nastane na koži zaradi pritiskanja, drgnjenja, zlasti na rokah, nogah| *Žulj je počil* □ ekspr. *žulček*

2. |kožna zadebelina na dlaneh, ki nastane na utrjeni koži zlasti pri fizičnem delu| *Od žuljev raskave roke* □ nar. *zaguljek*

žúljust -a -o prid. ▶ žuljav

žúljav -a -o prid. |ki ima žulje| *žuljava dlan* □ *žuljust*

žuljavína -e ž ▶ ožuljek

žúlček -čka m ▶ žulj 1

žúpa -e ž zgod. |v fevdalizmu skupnost prebivalcev ene ali več vasi ali njeno ozemlje| *Župa je krčila gozd* □ zgod. *županija*
GLEJ ŠE *juha* | *mošt* | *župnija*

župàn -ána m |predstojnik občine kot enote lokalne uprave| *pristojnosti župana* □ *predsednik občine*

♦ zgod. *vaški župan* □ star. *srenjski špan* □ zgod. *vaški rihtar*

GLEJ ŠE *županovati*

župánec -nca m ▶ zaplata

županíja -e ž ▶ komitat | župa

župániti -im nedov. ▶ županovati

županováti -újem nedov. |opravljati županske posle| *Več let je županoval* □ *biti župan* □ knj.izroč. *županiti*

župánski -a -o prid. ▶ naslov ♦18

župánstvo -a s ▶ naslov ♦18

žúpica -e ž ▶ juha

župlján -a m |pripadnik župnije| *srečanje starejših župljanov* □ pog. *farán* □ star. *farman*

župljánka -e ž |pripadnica župnije| *srečanje župljank* □ pog. *faranka*

žúpni -a -o prid. ▶ cerkev 1♦8 | upravitelj ♦4

župníja -e ž |najmanjša upravna enota katoliške cerkve| *upravljati župnijo* □ zastar. *duhovnija* □ pog. *fara* □ zastar. *župa*

župníjski -a -o prid. ▶ cerkev 1 pp 2 | cerkev 1♦8 | šola¹ ♦23 | upravitelj ♦4

žúpnik -a m |predstojnik župnije| *Župnik mašuje* □ star. *dušni pastir* □ neknj. pog. *fajmošter* □ star. *pleban* □ nar. *plebanuš* □ *paroh* |v pravoslavni cerkvi|

GLEJ ŠE *božičnik*

župníšče -a s |hiša, namenjena za prebivanje župnika in za župnijski urad| *popravljati župnišče* □ nar. *farof* □ pog. *farovž*

župníščni -a -o prid. ▶ župniški

župníški -a -o prid. |ki je v zvezi z župniščem| *župniški vrt* □ *župniščni* □ pog. *farovski*

žúr -a m ▶ zabava 1

žúren -rna -o prid. ▶ hiter 1

žúriti -im nedov. ▶ luščiti 1

žúriti se -im se nedov. ▶ hiteti 1

žúrjenje -a s ▶ luščenje

žúrka -e ž ▶ zabava 1 | zabava 1♦

žurnál -a m ▶ revija | revija ♦2 | revija ♦4 | revija ♦6

žurnalíst -a m ▶ časnikar

žurnalístka -e ž ▶ časnikarka

žurnalístovski -a -o prid. ▶ poklic ♦2

žúžek -žka m zool. |majhen rdečerjav hrošč z rilčkom, katerega ličinke živijo v žitnih zrnih| *Pridelek je prizadet zaradi žužkov* □ zool. *črni žužek* □ nar. *žížek*

GLEJ ŠE *hrošč* 1 | *rilčkar* 2

žužélka -e ž |majhna žival s členjenim telesom, tremi pari členastih nog in navadno krili, tipalkami| *Žuželka leze po tleh* □ otr. *biba* □ knj.izroč. *insekt* □ ekspr. *kukec*

♦ 1. zool. *brezkrila žuželka* □ zool. *brezkrilna žuželka* □ zool. *nekrilata žuželka* 2. *razvita žuželka* □ zool. *imago* □ *odrasla žuželka*

PODPOMENKE *krilate žuželke*, *nekrilate žuželke*

žužélkar -ja m ▶ entomolog

žužkojédi -a -o prid. ▶ rastlina ♦8

žužkoslòvec -vca m ▶ entomolog

žužkoslòvje -a s ▶ entomologija

žužkoslòvni -a -o prid. ▶ entomološki

žúžlja -e ž ▶ klepetav povdk. |žganjarna

žužljánje -a s ▶ govorjenje pp 2

žužljati -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 3 | govoriti 1 pp 20 | žužnjati

žužnja -e ž ▶ klepetav povdk. | momljač

žužnjáč -a m ▶ klepetav povdk.

žužnjálo -a s ▶ momljač

žužnjánje -a s ▶ govorjenje pp 2

žužnjáti -ám nedov. ekspr. |oglašati se z neizrazitimi, ž-ju podobnimi glasovi| *Na travniku žužnjajo žuželke* □ ekspr. *žežnjati* □ ekspr. *žužljati*

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 3 | govoriti 1 pp 20

žvále žvál ž mn. ▶ brzda

žváliti -im nedov. ▶ žvečiti 1

žvéčenje -a s ▶ organ 1•10 | tobak 2•2

žvečilka -e ž ▶ gumi•

žvečilni¹ -ega m ▶ gumi•

žvečilni² -a -o prid. ▶ gumi• | tobak 2•2

žvečilo -a s ▶ organ 1•10

žvečiti -im nedov.

1. |drobiti z zobmi in mešati s slino| *Jedel je, ne da bi žvečil*

□ pog. *čikati* □ nar. *žleviti* □ nar. *žvaliti* □ knj.izroč. *žvekati*

2. *kaj* |imeti dolgo v ustih in gristi| *žvečiti tobak* □ nar. *gleviti*

□ nar. *žleviti* □ ekspr. *žuliti* □ knj.izroč. *žvekati*

GLEJ ŠE gristi 2 | jesti 1 | pogovarjati se 1

žvéčka -e ž ▶ gumi•

žvéčni -a -o prid. ▶ tobak 2•2

žvéгла -e ž ▶ igrati 2•14 | piščal

žvegláč -a m ▶ piščalkar

žvegláti -ám nedov. ▶ igrati 2•14 | piskati 1

žvéglíca -e ž ▶ piščal

žvekálni -a -o prid. ▶ organ 1•10

žvekáti -ám nedov. ▶ cmokati 2 | čofotati 3 | gristi 2 | žvečiti 1, 2

žvenčáti -ím nedov. ▶ zvenčati

žvènk žvénka m |oster, višji glas zlasti pri udarcu, trku česa steklenega ob kaj trdega| *žvenk kozarca* □ *zvenk* □ *žvenket*

GLEJ ŠE denar

žvénkati -am nedov. ▶ žvenketati 1

žvénkelj -klja m ▶ kembelj

žvenkèt -éta m ▶ žvenk

žvenketáti -ám nedov.

1. |dajati ostre, višje glasove zlasti pri udarcu, trku česa steklenega ob kaj trdega| *Kozarci so žvenketali* □ *zvenketati* □ *žvenkati*

□ knj.izroč. *brenketati* □ *žvenkljati* ↗

2. |povzročati ostre, višje glasove zlasti z udarcem, trkom s čim| *žvenketati s kovanci* □ nar. *šekljati*

žvenkljáti -ám nedov. |narahlo žvenketati| *Drobiž mu je pri hoji žvenkljal v žepu* □ *zvenkljati*

žvékniti -em dov. |dati oster, višji glas zlasti pri udarcu, trku česa steklenega ob kaj trdega| *Šipe v oknih so žvenknile zaradi sunka* □ *zvenkniti*

GLEJ ŠE trčiti

žvepláti -ám nedov. *kaj agr.* |škopiti, posipavati s sredstvi, ki vsebujejo žveplo; razkuževati z žveplovim dimom| *žveplati vinsko trto; žveplati sode* □ agr. *žvepliti*

žvèplec -a m ▶ sulfid•3

žvepléni -a -o prid. ▶ cvet• | kislina•8

žvepleníca -e ž ▶ izvir 1 | žveplenka

žveplenjáča -e ž ▶ goba pp 4

žveplénka -e ž |nekdaj vžigalica, ki ima v vnetljivi glavici žveplo| *kupiti žveplenke* □ *žveplenica*

GLEJ ŠE vžigalica

žveplíti -ím nedov. ▶ žveplati

žvèplov -a -o prid. ▶ cvet• | kislina•8 | plin 1 pp 2

žvérca -e ž ▶ živahen 2 povdk. | žlindra 2

žvížg -a m ▶ pisk

žvížga -e ž ▶ piščalka

žvížgáč -a m |kdor žvížga| *glasen žvížgáč* □ *žvížgavec*

• zool. pritiklavi žvížgáč □ zool. mali žvížgáč

žvížganje -a s ▶ piskanje

žvížgati -am nedov.

1. |s pihanjem skozi odprtino med ustnicami povzročati visoke, ostre glasove| *Šel je po cesti in žvížgal* □ nar. *frluckati*

□ ekspr. *fruliti* □ nar. *fučkati* □ ekspr. *požvížgavati* □ ekspr. *požvížgovati*

□ ekspr. *žvížgljati* |narahlo žvížgati|

♦ *žvížgati na prste* □ *brlizgati*

2. *komu* ekspr. |z žvížganjem izražati nezadovoljstvo, zlasti nad gledališko, filmsko predstavo| *žvížgati režiserju*

□ ekspr. *izzvížgavati koga*

GLEJ ŠE piskati 2 | propasti 1, 2 | umreti 1

žvížgavec -vca m ▶ vino•2 | žvížgáč

žvížgljáti -ám nedov. ▶ žvížgati 1

žvókno -a s ▶ žekno

žvrgljáti -ám nedov. ▶ govoriti 1 pp 23 | žvrgoleti

žvrgolénje -a s ▶ govorjenje pp 13 | petje 2

žvrgoléti -ím nedov. |oglašati se s prijetnimi, visokimi glasovi, spreminjajoč višino| *Škrjanec žvrgoli* □ *žgoleti*

□ star. *droboleti* □ knj.izroč. *gostoleti* □ zastar. *gostolevati*

□ star. *žvrgljati* □ star. *žvrgolevati*

GLEJ ŠE govoriti 1 pp 23 | peti¹ 1, 3

žvrgolévati -am nedov. ▶ peti¹ 3 | žvrgoleti

žvrkati -am nedov. ▶ žvrkljati

žvrkelj -klja m ▶ žvrklja

žvrklja -e ž |lesena priprava z odebeljenim nazobčanim koncem zlasti za pripravlanje tekočega testa| *Z žvrkljo narediti testo za palačinke* □ knj.izroč. *žvrkelj*

GLEJ ŠE ambrozija

žvrkljáti -ám nedov. |dajati kratke, svetle glasove pri premikanju česa redkega, tekočega| *Voda v koritu je enakomerno žvrkljala*

□ ekspr. *švrckati* □ ekspr. *žvrkati*

Kaj je sinonim?

Na to vprašanje odgovarja Slovar slovenskega knjižnega jezika takole: *Sinonim je »beseda, ki ima (skoraj) enak pomen kot kaka druga beseda«.*

Zakaj »skoraj«? Ker imajo izrazno različne besede redko popolnoma enak pomen. To, da bi se več besed povsem enako nanašalo na isti pomen, bi bilo v nasprotju z načelom gospodarnosti v jeziku, tj. načelom, po katerem se vsaka razlika v izrazu povezuje s čisto določenim pomenom, vsebino.

Sinonimni slovar slovenskega jezika so zasnovali in izdelali slovaropisci na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Vsi štirje avtorji so bili uredniki pri Slovarju slovenskega knjižnega jezika, leta 1991 dokončanem prvem slovenskem razlagalnem slovarju, ki ga Sinonimni slovar slovenskega jezika odslej dopolnjuje s prikazom slovenske sinonimije. V slovarju so sinonimi prikazani z razlago pomena, ki povezuje sinonime v nizu, in z označevanjem njihove medsebojne pomenske in zvrstno-stilne različnosti; različnosti, ki odraža jezikovno ustvarjalnost in omogoča variantno ubesedovanje vedno novih in drugačnih vsebin.

Sinonimni slovar slovenskega jezika vsebuje:

74.509 iztočnic

33.077 sinonimnih nizov

115.035 členov sinonimnih nizov

15.263 večbesednih členov sinonimnih nizov

106.750 sklicnih povezav

več kot 250.000 sinonimnih razmerij

S S S

S S s s S S

S

S S S S

89 eur

9 789612 549183 >

